На основу члана 185. став 2. Устава Републике Србије ("Службени гласник Републике Србије" број 98/2006.) и Одлуке о давању претходне сагласности Народне скупштине Републике Србије ("Службени гласник Републике Србије" број 54/2014.), Скупштина Аутономне покрајине Војводине на седници одржаној 22. маја 2014. године, донела је

Статут Аутономне Покрајине Војводине

Статут је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 20/2014 од 22.5.2014. године, а ступио је на снагу 30.5.2014.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Аутономна покрајина Војводина

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина) је аутономна територијална заједница Републике Србије у којој грађани остварују право на покрајинску аутономију у складу са Уставом и законом.

АП Војводина је неодвојиви део Републике Србије у којој се негују европски принципи и вредности.

Правни статус АП Војводине

Члан 2.

АП Војводина је правно лице.

Скупштина АП Војводине покрајинском скупштинском одлуком одређује орган АП Војводине који заступа АП Војводину као правно лице и при томе врши права и обавезе које АП Војводина има као оснивач јавних предузећа и установа у складу са законом.

Територија АП Војводине

Члан 3.

Територију АП Војводине чине територије јединица локалних самоуправа утврђене законом.

Територија АП Војводине може се мењати у складу са Уставом и законом.

Право на покрајинску аутономију

Члан 4.

Право на покрајинску аутономију имају грађани у АП Војводини у складу са Уставом.

Остваривање права на покрајинску аутономију

Члан 5.

Грађани у АП Војводини своје право на покрајинску аутономију остварују непосредно, народном иницијативом и референдумом, и путем својих слободно изабраних представника, у складу са Уставом и законом.

Равноправност грађана и национална равноправност

Члан 6.

Грађани у АП Војводини равноправни су у остваривању својих права, без обзира на расу, пол, националну припадност, друштвено порекло, рођење, вероисповест, политичко или друго уверење, имовно стање, културу, језик, старост и психички или физички инвалидитет, у складу са Уставом и законом.

АП Војводина у оквиру својих права и дужности доприноси остваривању Уставом зајамчене потпуне равноправности Мађара, Словака, Хрвата, Црногораца, Румуна, Рома, Буњеваца, Русина, Македонаца и припадника других бројчано мањих националних мањина - националних заједница који у њој живе, са припадницима српског народа.

Вишејезичност, вишекултурност и слобода вероисповести

Члан 7.

Вишејезичност, вишекултурност и слобода вероисповести представљају вредности од посебног значаја за АП Војводину.

АП Војводина, у оквиру својих надлежности, подстиче и помаже очување и развијање вишејезичности и културне баштине националних мањина - националних заједница које у њој живе и посебним мерама и активностима помаже међусобно упознавање и уважавање језика, култура и вероисповести у АП Војводини.

Остваривање равноправности полова

Члан 8.

АП Војводина се стара о остваривању равноправности жена и мушкараца у складу са законом.

Симболи АП Војводине

Члан 9.

АП Војводина утврђује своје симболе и начин њиховог коришћења на основу Устава.

Симболи АП Војводине су застава и грб.

Застава АП Војводине састоји се од три боје, црвене, плаве и беле, положене водоравно у сразмери 1:8:1. У средини плавог поља налазе се поређане у круг три звезде жуте боје.

Грб АП Војводине је штит сложен из три поља, два усправна и једним положеним на којима су смештени историјски грбови Бачке, Баната и Срема, гледајући са лева у десно. У усправном пољу лево смештен је историјски грб Бачке - Апостол Павле на модрој, краљевски плавој боји стоји босоног на зеленом пољу огрнут браон плаштом, са златним ореолом око главе и држи у десној руци мач беле боје са златним рукохватом и одбојницима за руку, окренутим на доле, а у левој руци држи књигу црних корица. У усправном пољу десно смештен је историјски грб Баната - на црвеном пољу налази се усправно постављен златни лав

окренут на десно са сабљом у десној шапи. У положеном пољу је историјски грб Срема - у модром, краљевски плавом пољу три сребрне траке - реке Босут, Сава и Дунав, испод друге траке на зеленом пољу одмара се јелен са златном огрлицом око врата, а иза њега расте чемпрес.

Традиционални симболи АП Војводине су:

- Застава АП Војводине јесте традиционална тробојка са хоризонталним пољима истих висина црвене, плаве и беле боје, одозго на доле. Размера заставе је 3:2 (дужина према висини).

- Грб АП Војводине јесте традиционални грб из 1848. године са црвеним штитом на коме је сребрни крст између четири златна оцила, бридовима (ивицама) окренутим ка стубу крста. Штит је опасан отвореним венцем састављеним од, с леве стране жирове, а с десне стране маслинове гранчице природних боја које су доле везане плавом пантљиком. Штит лежи на војводској порфири (плашту) са три набора, висећој испод затворене војводске круне, на два дела раздељене, која покрива средњи набор порфире.

Одређена питања у вези са изгледом и коришћењем симбола и традиционалних симбола уређују се покрајинском скупштинском одлуком.

Град Нови Сад - седиште покрајинских органа

Члан 10.

Град Нови Сад је административни центар АП Војводине у којем се налази седиште покрајинских органа.

Покрајинском скупштинском одлуком може се предвидети да седиште одређених органа АП Војводине буде ван Града Новог Сада.

Јавна својина АП Војводине

Члан 11.

Начин коришћења, располагања и друга питања у вези са јавном својином АП Војводине - покрајинском својином, уређују се законом, у складу са Уставом.

У јавној својини АП Војводине су ствари које на основу закона користе органи АП Војводине, установе и јавна предузећа чији је она оснивач и друге покретне и непокретне ствари, у складу са законом.

Орган који одлучује о управљању и располагању јавном својином АП Војводине одређен је Статутом.

Покрајинско јавно правобранилаштво заступа АП Војводину у поступку заштите интереса и својинских права.

Пољопривредно земљиште

Члан 12.

Обрадиво пољопривредно земљиште, природне реткости, научно, културно и историјско наслеђе уживају посебну заштиту под условима одређеним законом и правним актима АП Војводине.

Пољопривредно, шумско и водно земљиште служе општем добру.

Пољопривредно земљиште не може мењати своју намену, осим у изузетним, законом и покрајинском скупштинском одлуком утврђеним случајевима, када је то неопходно ради задовољавања неопходних потреба друштва које се на други начин нису могле задовољити.

Заштита животне средине

Члан 13.

АП Војводина обезбеђује услове за заштиту и унапређивање животне средине, предузима мере за спречавање и отклањање штетних последица које угрожавају животну средину и доводе у опасност живот и здравље људи и уређује друга питања од покрајинског значаја, у складу са законом.

Развој АП Војводине

Члан 14.

АП Војводина уређује питања од покрајинског значаја у вези са економским, образовним, културним и туристичким развојем и стара се о равномерном развоју на својој територији, у складу са законом.

Сарадња с јединицама локалне самоуправе

Члан 15.

АП Војводина у вршењу послова из своје надлежности остварује сарадњу и координацију с јединицама локалне самоуправе на својој територији.

Сарадња са одговарајућим територијалним заједницама

Члан 16.

АП Војводина сарађује с територијалним заједницама и другим облицима аутономије других држава у оквиру спољне политике Републике Србије и уз обавезу поштовања њеног територијалног јединства и правног поретка.

АП Војводина закључује споразуме са одговарајућим територијалним заједницама других држава, у складу са законом.

АП Војводина може бити члан европских и светских удружења региона.

У оквиру дипломатско - конзуларног представништва Републике Србије може се на захтев АП Војводине образовати посебна јединица, у складу са законом, која ће представљати, промовисати и унапређивати привредне, образовне и туристичке капацитете АП Војводине.

Установе АП Војводине

Члан 17.

У оквиру својих Уставом и законом утврђених надлежности АП Војводина оснива установе у области образовања, студентског и ученичког стандарда, науке, културе, физичке културе, здравствене заштите, социјалне заштите и у другим областима, у складу са законом.

Заштита покрајинске аутономије

Члан 18.

Скупштина АП Војводине или Покрајинска влада, у оквиру својих права и дужности утврђених Уставом и Статутом, имају право жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа јединице локалне самоуправе онемогућава вршење надлежности АП Војводине.

Скупштина АП Војводине или Покрајинска влада могу покренути поступак за оцену уставности или законитости закона и другог општег акта Републике Србије или општег акта јединице локалне самоуправе којим се повређује право на покрајинску аутономију.

У случају да је поступак из ст. 1. и 2. овог члана покренула Покрајинска влада, дужна је да након покретања поступка о томе обавести Скупштину АП Војводине.

Правни и други акти АП Војводине

Члан 19.

Органи АП Војводине доносе правне и друге акте:

- Статут као највиши правни акт АП Војводине;
- покрајинске скупштинске одлуке, о питањима која су непосредно, на основу Устава, надлежност АП Војводине или која су законом одређена као питања од покрајинског значаја;
- покрајинске уредбе;
- одлуке;
- декларације;
- резолуције;
- препоруке;
- пословнике;
- правилнике;
- упутства;
- наредбе;
- решења;
- закључке и друге акте.

II ОСТВАРИВАЊЕ ЉУДСКИХ И МАЊИНСКИХ ПРАВА

Посебне мере подстицања рађања, запошљавања и рада

Члан 20.

АП Војводина посебним мерама подстиче рађање деце, запошљавање и рад мајки с малолетном децом и самохраних родитеља.

Додатна права националних мањина - националних заједница

Члан 21.

У складу са Уставом, на основу закона, покрајинским прописима могу се установити додатна права националних мањина - националних заједница.

Заступљеност припадника националних мањина - националних заједница

Члан 22.

У покрајинским органима и службама које оснива АП Војводина, при запошљавању води се рачуна о националном саставу становништва и одговарајућој заступљености припадника националних мањина - националних заједница, у складу са Уставом и законом.

У случају постојања значајније несразмерне заступљености припадника националних мањина - националних заједница у покрајинским органима и службама које оснива АП Војводина, Покрајинска влада дужна је да предузме посебне мере и активности, као што су посебни програми стипендирања и обучавања приправника, и друге мере и активности.

Посебне мере и активности из става 2. овог члана трају док постоји значајнија несразмерна заступљеност, с тим да оне не могу да угрозе рад у покрајинским органима и службама које оснива АП Војводина, ни опште услове запошљавања у њима.

Институционални облик самоуправе и очувања идентитета припадника националних мањина - националних заједница

Члан 23.

Институционални облик путем кога се остварује право на самоуправу у одређеним областима друштвеног живота значајним за очување идентитета припадника националних мањина - националних заједница уређен је Уставом и законом.

Припадници националних мањина - националних заједница преко изабраних националних савета остварују право на самоуправу у култури, образовању, обавештавању и службеној употреби језика и писма, у складу са законом.

АП Војводина може пренети, делимично или у целости, оснивачка права образовних и културних установа чији је оснивач на националне савете националних мањина, у складу са законом.

АП Војводина у свом буџету обезбеђује средства за рад националних савета националних мањина са седиштем на својој територији, у складу са законом и покрајинском скупштинском одлуком.

Службени језици и писма

Члан 24.

Поред српског језика и ћириличког писма, у органима АП Војводине у равноправној службеној употреби су и мађарски, словачки, хрватски, румунски и русински језик и њихова писма, у складу са законом.

У оквиру својих надлежности органи АП Војводине предузимају мере у циљу доследног остваривања законом уређене службене употребе језика и писама националних мањина - националних заједница.

III НАДЛЕЖНОСТИ АП ВОЈВОДИНЕ

Члан 25.

АП Војводина путем својих органа:

- доноси Статут и одлучује о промени Статута;
- доноси покрајинске скупштинске одлуке и друге опште акте којима уређује питања од покрајинског значаја, у складу са законом;
- извршава покрајинске скупштинске одлуке и доноси прописе за њихово спровођење;
- извршава законе и доноси прописе за њихово спровођење када је то законом предвиђено;
- уређује избор, организацију и рад органа, агенција, јавних предузећа и установа чији је оснивач;
- утврђује језике националних мањина - националних заједница који су у службеној употреби у раду покрајинских органа у складу са законом;
- уређује права, дужности и положај изабраних, именованих, постављених и запослених лица у покрајинским органима, у складу са законом;
- прикупља и обрађује статистичке податке од покрајинског интереса;
- прописује прекршаје за повреде покрајинских прописа;
- расписује покрајински референдум;
- доноси план и програм равномерног привредног развоја АП Војводине у складу са законом и планом развоја Републике Србије;

- одлучује о коришћењу изворних прихода;
- одлучује о свом задуживању у складу са законом;
- доноси буџет и завршни рачун;
- оснива организације, агенције, јавна предузећа и установе, фондове, привредна друштва и врши надзор над њиховим радом;
- установљава покрајинска признања и награде физичким и правним лицима;
- уређује друга питања од покрајинског значаја у складу са законом и Статутом.

Сарадња са републичким органима и органима јединица локалне самоуправе

Члан 26.

У остваривању надлежности органи АП Војводине остварују сарадњу са републичким и органима јединица локалне самоуправе.

Члан 27.

АП Војводина је надлежна за вршење следећих послова:

1. Просторно планирање

- доноси регионални просторни план, просторне планове посебне намене и уређује друга питања просторног планирања од покрајинског значаја, у складу са законом.

2. Регионални развој

- доноси стратешке и друге документе у вези са регионалним развојем, у складу са економском политиком и стратегијом регионалног развоја Републике Србије;
- оснива фондове, односно банку у циљу развоја АП Војводине, у складу са законом и Статутом;
- оснива организације које се баве успостављањем равномерног регионалног развоја;
- развија административне капацитете покрајинске управе с циљем успешног коришћења структурних и кохезионих фондова Европске уније.

3. Пољопривреда, рурални развој, водопривреда, шумарство, лов и риболов

- учествује у спровођењу аграрне политике и мера руралног развоја, у складу са стратегијом развоја пољопривреде и руралног развоја Републике Србије;
- образује посебан буџет, фондове или друге облике организовања у које се усмеравају средства из области пољопривреде, у складу са законом;
- образује робне резерве АП Војводине;
- уређује друга питања од покрајинског значаја у области пољопривреде и руралног развоја, у складу са законом;
- доноси водопривредну основу за АП Војводину у складу с водопривредном основом Републике Србије;
- доноси програм развоја шумарства на територији АП Војводине и уређује друга питања од покрајинског значаја у области шумарства, у складу са законом;
- доноси, спроводи и надзире редовне и ванредне мере одбране од спољних и унутрашњих вода у складу са усвојеним плановима АП Војводине и Републике Србије;

- уређује питања од покрајинског значаја у области ловства у складу са законом;
- уређује питања од покрајинског значаја у области риболова у складу са законом;
- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

4. Туризам, угоститељство, бање и лечилишта

- оснива организације за унапређивање и развој туризма;
- оснива бање и лечилишта у складу са стратегијом развоја туризма Републике Србије;
- уређује коришћење минералних и термалних вода, балнеолошких и климатских ресурса, у складу са законом;
- уређује друга питања од покрајинског значаја у области туризма, угоститељства, бања и лечилишта, у складу са законом;
- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

5. Заштита животне средине

- доноси програм заштите животне средине у складу с програмом Републике Србије;
- доноси план и програм управљања природним ресурсима и добрима, у складу са стратешким документима Републике Србије;
- врши контролу коришћења и заштиту природних ресурса и добара;
- проглашава одређену територију за заштићено природно добро и прописује мере заштите, у складу са законом;
- врши систематски мониторинг чинилаца животне средине с праћењем и проценом развоја загађења животне средине;
- уређује друга питања од покрајинског значаја у области заштите животне средине у складу са законом;
- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

6. Индустрија и занатство

- доноси план и програм равномерног привредног развоја АП Војводине, у складу с планом развоја Републике Србије;
- уређује друга питања од покрајинског значаја у области индустрије и занатства, у складу са законом;
- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

7. Друмски, речни и железнички саобраћај и уређивање путева

- управља јавним путевима II категорије на територији АП Војводине, за чије управљање није надлежна Република Србија ни локална самоуправа, у складу са законом;

- управља пловним путевима на територији АП Војводине у складу са законом;
- уређује друга питања од покрајинског значаја у друмском, речном и железничком саобраћају, у складу са законом;
- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

8. Приређивање сајмова и других привредних манифестација

- уређује сајмове и друге привредне манифестације од покрајинског значаја, у складу са законом;
- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

9. Просвета, спорт и култура

- уређује питања од покрајинског значаја у предшколском, основном, средњем и високом образовању, у складу са законом;
- уређује питања од покрајинског значаја у области образовања одраслих у складу са законом;
- уређује питања од покрајинског значаја у области ученичког и студентског стандарда у складу са законом;
- уређује питања од покрајинског значаја у обезбеђивању остваривања права на образовање на матерњем језику припадницима националних мањина - националних заједница на територији АП Војводине на свим нивоима образовања, у складу са законом;
- оснива установе предшколског, основног и средњег образовања на територији АП Војводине, у складу са законом;
- предузима мере и активности које имају за циљ унапређивање друштвеног положаја младих и стварање услова за остваривање њихових потреба и интереса, у складу са законом;
- оснива организације за обављање спортских делатности од интереса за АП Војводину и уређује друга питања од покрајинског значаја у спорту, у складу са законом;
- стара се о спровођењу културне политике на територији АП Војводине, оснива архиве, музеје, библиотеке, позоришта, заводе и друге установе од покрајинског значаја у области културе и уређује друга питања од покрајинског значаја у области културе, у складу са законом;
- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

10. Здравствена и социјална заштита

- оснива установе секундарне и терцијарне здравствене заштите на територији АП Војводине, у складу са законом и актом Владе;
- оснива установе социјалне заштите на територији АП Војводине у складу са законом и актом Владе;

- утврђује послове и уређује друга питања од значаја за рад покрајинског фонда за здравствено осигурање као организационе јединице републичког фонда за здравствено осигурање и уређује друга питања од покрајинског значаја у здравству, у складу са законом;

- уређује питања од покрајинског значаја у социјалној заштити породице, деце, омладине и старих, у складу са законом;

- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

11. Јавно информисање на покрајинском нивоу

- обезбеђује рад јавних гласила од покрајинског значаја на језицима националних мањина - националних заједница на територији АП Војводине;

- уређује друга питања од покрајинског значаја у области јавног информисања у складу са законом;

- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

12. Развој инфраструктуре и капитална улагања

- путем капиталних улагања учествује у изградњи, опремању и развоју инфраструктуре која чини јавну својину локалне самоуправе и аутономне покрајине на територији АП Војводине;

- путем капиталних улагања учествује у изградњи и опремању значајних грађевинских објеката;

- врши послове од покрајинског значаја која се тичу јавне својине у складу са законом;

- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

13. Надлежности у другим областима

- стара се о остваривању људских и мањинских права на територији АП Војводине и утврђује додатна права националних мањина - националних заједница, у складу са законом;

- остварује сарадњу с црквама и верским заједницама на територији АП Војводине и помаже њихове делатности које врше у јавном интересу, у складу са законом;

- стара се о остваривању мера у вези са равноправношћу полова у органима АП Војводине, у складу са законом;

- врши друге послове прописане законом који чине њену изворну или поверену надлежност.

Поверавање надлежности

Члан 28.

АП Војводина може покрајинском скупштинском одлуком поверити јединицама локалне самоуправе обављање појединих послова из своје изворне надлежности.

Покрајински управни окрузи

Члан 29.

С циљем вршења одређених послова покрајинске управе ван места седишта покрајинских органа управе оснивају се покрајински управни окрузи, у складу са Статутом и покрајинском скупштинском одлуком.

На територији АП Војводине, покрајинском скупштинском одлуком основаће се седам покрајинских управних округа.

Покрајински управни окрузи основаће се у: Суботици, Сомбору, Кикинди, Вршцу, Панчеву, Зрењанину и Сремској Митровици.

IV ОРГАНИ АП ВОЈВОДИНЕ

1. СКУПШТИНА АП ВОЈВОДИНЕ

Положај

Члан 30.

Скупштина АП Војводине (у даљем тексту: Скупштина) је највиши орган АП Војводине који врши нормативне и друге функције, у складу са Уставом, законом и Статутом.

Надлежност

Члан 31.

Скупштина:

- доноси и мења Статут;
- доноси покрајинске скупштинске одлуке, резолуције, декларације, препоруке, закључке и друге акте;
- бира, разрешава, усмерава и контролише рад Покрајинске владе;
- разматра редовне и ванредне извештаје о раду Покрајинске владе;
- доноси програмске, развојне и планске документе, у складу са законом и програмским, развојним и планским документима Републике Србије;
- доноси буџет и завршни рачун;
- одлучује о задуживању АП Војводине у складу са законом;
- расписује покрајински референдум;
- закључује споразуме са одговарајућим територијалним заједницама других држава у складу са законом;
- доноси покрајинску скупштинску одлуку о избору и престанку мандата и положају посланика и покрајинску скупштинску одлуку о изборним јединицама;
- покрајинском скупштинском одлуком уређује права, дужности и положај изабраних, именованих, постављених и запослених лица у органима АП Војводине која нису уређена законом;
- прописује прекршаје за повреде покрајинских прописа;
- бира и разрешава председника и потпредседнике Скупштине, председника, потпредседнике и чланове Покрајинске владе, председнике и чланове радних тела Скупштине, генералног секретара Скупштине и друге функционере органа које она оснива;
- бира покрајинског заштитника грађана - омбудсмана, уређује његове надлежности и начин њиховог остваривања покрајинском скупштинском одлуком;
- оснива фондове, односно банку у циљу развоја АП Војводине;

- доноси акт о оснивању, надлежностима и уређењу агенција, јавних предузећа и установа АП Војводине и уређује права, дужности и положај запослених лица у њима која нису уређена законом;

- предлаже законе, друге прописе и опште акте које доноси Народна скупштина Републике Србије;

- доноси пословник о раду Скупштине;

- врши друге послове одређене законом и Статутом.

Састав Скупштине

Члан 32.

Скупштина има 120 посланика, који се бирају на непосредним изборима, тајним гласањем.

Избор и престанак мандата посланика, сразмерне заступљености националних мањина - националних заједница и образовање изборних јединица уређује се покрајинском скупштинском одлуком, у складу са законом.

Избор посланика и конституисање Скупштине

Члан 33.

Изборе за посланике расписује председник Скупштине, 90 дана пре истека мандата Скупштине, тако да се избори окончају у наредних 60 дана.

Прву седницу Скупштине заказује председник Скупштине из претходног сазива, тако да се седница одржи најкасније 30 дана од дана проглашења коначних резултата избора.

Скупштина на првој седници потврђује посланичке мандате.

Скупштина је конституисана потврђивањем мандата две трећине посланика.

Потврђивањем мандата две трећине посланика престаје мандат претходног сазива Скупштине.

Положај посланика

Члан 34.

Мандат посланика у Скупштини траје четири године.

Мандат посланика почиње да тече даном потврђивања мандата у Скупштини и траје четири године, односно до престанка мандата посланика тог сазива Скупштине.

Покрајинском скупштинском одлуком одређује се које функције и дужности представљају сукоб интереса, у складу са Уставом и законом.

Скупштина може, у случају ванредног или ратног стања, одлучити да се мандат посланика продужи док такво стање траје, односно док не буду створени услови за избор нових посланика.

Заштита посланика

Члан 35.

Посланик не може бити позван на кривичну одговорност, притворен или кажњен због изнетог мишљења или давања гласа на седницама Скупштине и радних тела.

Председник и потпредседници Скупштине

Члан 36.

Скупштина има председника и једног или више потпредседника, које бира из реда посланика.

Председник Скупштине представља Скупштину у земљи и иностранству, председава и руководи седницама Скупштине, расписује изборе за посланике, потписује акте које је донела Скупштина и врши друге послове одређене Статутом и пословником о раду Скупштине.

Потпредседник Скупштине помаже председнику Скупштине у вршењу његове функције, замењује председника у случају његове спречености и обавља друге послове одређене пословником о раду Скупштине.

Начин и поступак предлагања, избор председника и потпредседника и одређивање броја потпредседника уређује се пословником о раду Скупштине.

Председник и потпредседник бирају се већином од укупног броја посланика.

Радно тело за националну равноправност

Члан 37.

Скупштина образује радно тело за националну равноправност.

Избор, надлежност и начин рада радног тела за националну равноправност уређује се пословником о раду Скупштине.

Начин одлучивања

Члан 38.

Скупштина одлучује већином гласова на седници којој присуствује већина од укупног броја посланика, уколико Статутом није предвиђена посебна већина.

Скупштина одлучује двотрећинском већином гласова од укупног броја посланика:

- о доношењу и промени Статута;
- о доношењу покрајинске скупштинске одлуке за спровођење Статута;
- о доношењу покрајинске скупштинске одлуке о симболима АП Војводине;
- о избору и разрешењу Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана;

Скупштина одлучује већином гласова од укупног броја посланика:

- о превременом престанку мандата Скупштине;
- о расписивању покрајинског референдума.
- о доношењу буџета АП Војводине и усвајању завршног рачуна;
- о избору и разрешењу председника и потпредседника Скупштине;
- о избору и разрешењу председника, потпредседника и чланова Покрајинске владе;
- о доношењу пословника о раду Скупштине;

Седнице Скупштине

Члан 39.

Скупштина ради на седницама у складу са Статутом и пословником о раду.

Превремени престанак мандата

Члан 40.

Скупштини може превремено престати мандат на предлог једне трећине посланика.

Одлуку о превременом престанку мандата Скупштина доноси већином гласова од укупног броја посланика, на седници која се мора одржати у року од 15 дана од дана подношења предлога.

Ако Скупштина не донесе одлуку о превременом престанку мандата потписници предлога не могу поднети нови предлог за превремени престанак мандата пре истека рока од 180 дана.

Одлуку о превременом престанку мандата Скупштине доноси председник Скупштине ако се у року од 90 дана од дана конституисања Скупштине не изабере Покрајинска влада.

Након превременог престанка мандата Скупштине председник Скупштине расписује изборе за посланике.

Скупштини не може превремено престати мандат за време ратног или ванредног стања.

Скупштина којој је превремено престао мандат врши само текуће и неодложне послове одређене законом и покрајинском скупштинском одлуком.

Право предлагања

Члан 41.

Право предлагања покрајинских скупштинских одлука и других општих аката које доноси Скупштина имају: сваки посланик, Покрајинска влада, најмање 10.000 бирача или Покрајински заштитник грађана - омбудсман из своје надлежности.

Покрајински референдум

Члан 42.

Скупштина може одлучити да о појединим питањима у њеној надлежности одлуку донесу грађани у АП Војводини на покрајинском референдуму.

Скупштина је дужна да распише покрајински референдум ако захтев за његово расписивање поднесе најмање 30.000 бирача.

Одлуку донету на покрајинском референдуму проглашава Скупштина.

Покрајинска скупштинска одлука и пословник о раду Скупштине

Члан 43.

О Скупштини се доноси покрајинска скупштинска одлука.

Начин рада Скупштине уређује се пословником о раду Скупштине.

2. ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Положај и одговорност

Члан 44.

Покрајинска влада је извршни орган АП Војводине.

Рад Покрајинске владе усмерава Скупштина.

Покрајинска влада је одговорна Скупштини за свој рад.

Надлежност

Члан 45.

Покрајинска влада:

- извршава покрајинске скупштинске одлуке и друге опште акте Скупштине;
- извршава законе ако је за то овлашћена;

- доноси покрајинске уредбе и друге опште акте ради извршавања закона и покрајинских скупштинских одлука, за које је овлашћена законом или покрајинском скупштинском одлуком;

- образује стручне и друге службе за обављање послова у свом делокругу, у складу са законом, Статутом и покрајинском скупштинском одлуком;

- предлаже Скупштини буџет и завршни рачун;

- предлаже Скупштини програмске, развојне и планске документе и предузима мере за њихово спровођење;

- предлаже Скупштини покрајинске скупштинске одлуке и друге опште акте;

- поставља и разрешава покрајинске функционере које не бира и разрешава Скупштина;

- усмерава и усклађује рад покрајинских органа управе и врши надзор над њиховим радом;

- надзире рад привредних друштава и установа које врше јавна овлашћења и друге послове у питањима од покрајинског значаја, а чији је оснивач АП Војводина;

- управља и располаже јавном својином АП Војводине, у складу са законом, о чему редовно извештава Скупштину;

- на захтев Скупштине, надлежног радног тела или председника Скупштине даје мишљење о предлогу покрајинских скупштинских одлука или другог општег акта који је Скупштини поднео други предлагач;

- ако Скупштина не може да се састане доноси опште акте и предузима мере из надлежности Скупштине у случају елементарних непогода и у другим ванредним ситуацијама, ради отклањања тих ванредних ситуација, у складу са законом;

- предлаже Скупштини закључивање споразума са одговарајућим територијалним заједницама других држава;

- подноси редован годишњи извештај о раду Скупштини, а на њен захтев и ванредне извештаје о раду;

- доноси пословник о раду Покрајинске владе;

- врши друге послове утврђене законом, Статутом и покрајинском скупштинском одлуком.

Састав Покрајинске владе

Члан 46.

Покрајинску владу чине председник, један или више потпредседника и чланови Покрајинске владе.

Председник Покрајинске владе води и усклађује рад Покрајинске владе у складу са смерницама Скупштине, представља Покрајинску владу, потписује акте које она доноси, стара се о примени пословника о раду Покрајинске владе и врши друге послове утврђене Статутом, покрајинском скупштинском одлуком и пословником о раду Покрајинске владе.

Чланови Покрајинске владе су за свој рад и за стање у области из свог делокруга одговорни Скупштини, Покрајинској влади и председнику Покрајинске владе.

Неспојивост функција

Члан 47.

Председник, потпредседник и члан Покрајинске владе не може бити посланик у Скупштини.

Посланику који буде изабран за председника, потпредседника и члана Покрајинске владе престаје посланички мандат.

Покрајинском скупштинском одлуком, у складу са Уставом и законом, одређује се које су друге функције, послови или приватни интереси у сукобу с положајем председника, потпредседника и члана Покрајинске владе.

Избор Покрајинске владе

Члан 48.

Кандидата за председника Покрајинске владе предлаже председник Скупштине, пошто саслуша мишљење представника посланичких група.

Кандидат за председника Покрајинске владе предлаже кандидате за једног или више потпредседника и за чланове Покрајинске владе.

Скупштина истовремено одлучује о избору председника, потпредседника и чланова Покрајинске владе.

Скупштина бира председника, потпредседника и члана Покрајинске владе већином гласова од укупног броја посланика.

Почетак и престанак мандата Покрајинске владе

Члан 49.

Мандат Покрајинске владе траје до истека мандата Скупштине која ју је изабрала.

Мандат Покрајинске владе почиње да тече даном полагања заклетве пред Скупштином.

Мандат Покрајинске владе престаје пре истека времена на које је изабрана: разрешењем председника Покрајинске владе, оставком председника Покрајинске владе или превременим престанком мандата Скупштине.

Покрајинска влада којој је престао мандат може да врши само текуће и неодложне послове до избора нове Покрајинске владе, одређене покрајинском скупштинском одлуком.

Члану Покрајинске владе мандат престаје пре истека времена на коју је изабран: констатовањем оставке, ако је Скупштина разреши на предлог председника Покрајинске владе, разрешењем председника Покрајинске владе или оставком председника Покрајинске владе.

Разрешење председника Покрајинске владе

Члан 50.

Предлог за разрешење председника Покрајинске владе може поднети најмање 30 посланика.

Предлог за разрешење председника Покрајинске владе разматра се на првој наредној седници Скупштине која се заказује у року од седам дана. Након окончања расправе гласа се о предлогу за разрешење.

Скупштина је прихватила предлог за разрешење председника Покрајинске владе ако је за њега гласало више од половине укупног броја посланика.

Ако Скупштина разреши председника Покрајинске владе, председник Скупштине је дужан да покрене поступак за избор нове Покрајинске владе.

Ако Скупштина не изабере нови састав Покрајинске владе у року од 60 дана од разрешења председника Покрајинске владе, Скупштини престаје мандат и расписују се избори.

Ако Скупштина не усвоји предлог за разрешење председника Покрајинске владе потписници предлога не могу поднети нови предлог за разрешење пре истека рока од 180 дана.

Оставка председника Покрајинске владе

Члан 51.

Председник Покрајинске владе може поднети оставку Скупштини.

Председник Покрајинске владе подноси оставку председнику Скупштине и истовремено о њој обавештава јавност.

Скупштина на првој наредној седници констатује оставку, без расправе.

Покрајинској влади престаје мандат даном констатације оставке председника Покрајинске владе.

Када Скупштина констатује оставку председника Покрајинске владе, председник Скупштине покреће поступак за избор нове Покрајинске владе.

Ако Скупштина не изабере нови састав Покрајинске владе у року од 60 дана од дана констатације оставке председника Покрајинске владе, Скупштини престаје мандат и расписују се избори.

Оставка и разрешење члана Покрајинске владе

Члан 52.

Члан Покрајинске владе може поднети оставку председнику Покрајинске владе.

Председник Покрајинске владе доставља поднету оставку председнику Скупштине која је констатује на првој наредној седници.

Председник Покрајинске владе може да предложи Скупштини разрешење члана Покрајинске владе.

Скупштина на првој наредној седници разматра и гласа о предлогу за разрешење члана Покрајинске владе.

Одлука о разрешењу члана Покрајинске владе доноси се већином гласова од укупног броја посланика.

Члану Покрајинске владе који је поднео оставку мандат престаје даном констатације оставке, а члану Покрајинске владе који је разрешен, даном доношења одлуке о разрешењу.

Положај и овлашћења члана Покрајинске владе који је поднео оставку или је поднет предлог за његово разрешење, до престанка мандата уређују се покрајинском скупштинском одлуком.

Председник Покрајинске владе, по престанку мандата члану Покрајинске владе предлаже кандидата за новог члана Покрајинске владе.

Одредбе овог члана сходно се примењују и у поступку оставке и разрешења потпредседника Покрајинске владе.

Заштита председника, потпредседника и члана Покрајинске владе

Члан 53.

Председник, потпредседник и члан Покрајинске владе не одговарају за мишљење изнето на седници Покрајинске владе, седници Скупштине и за гласање на седници Покрајинске владе.

Покрајинска скупштинска одлука и пословник о раду Покрајинске владе

Члан 54.

О Покрајинској влади доноси се покрајинска скупштинска одлука.

Начин рада Покрајинске владе уређује се пословником о раду Покрајинске владе.

3. ПОКРАЈИНСКА УПРАВА

Положај покрајинске управе

Члан 55.

Покрајинска управа је самостална и послове из своје надлежности обавља у складу са Уставом, законом, Статутом и покрајинском скупштинском одлуком, а за свој рад одговорна је Покрајинској влади и Скупштини.

Послове покрајинске управе обављају покрајински секретаријати и покрајинске посебне управне организације.

Назив и делокруг рада покрајинских органа управе одређује се покрајинском скупштинском одлуком.

Покрајинским секретаријатом руководи члан Покрајинске владе, а покрајинским посебним управним организацијама директор кога поставља Покрајинска влада.

Унутрашње уређење покрајинских органа управе и других покрајинских организација и служби прописује Покрајинска влада.

Појединачни акти и радње покрајинских органа управе и организација којима су поверена овлашћења, морају бити засновани на закону и покрајинској скупштинској одлуци.

Надзор над радом покрајинских органа управе обављају органи државне управе и Покрајинска влада у складу са законом и Статутом.

Против коначних појединачних аката покрајинске управе којима се одлучује о праву, обавези или на закону заснованом интересу обезбеђује се судска заштита, у складу са Уставом и законом.

4. ПОКРАЈИНСКИ ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА - ОМБУДСМАН

Члан 56.

Покрајински заштитник грађана - омбудсман (у даљем тексту: омбудсман) је независан и самосталан орган АП Војводине који штити права грађана и врши надзор над радом покрајинских органа управе, јавних предузећа и установа које врше управна и јавна овлашћења, а чији је оснивач АП Војводина, у вези са њиховим поступањем у извршавању одлука и других правних аката АП Војводине.

Омбудсман штити права грађана посебно од повреда учињених незаконитим, нецелисходним и неефикасним поступањем органа покрајинске управе, јавних предузећа и установа које врше управна и јавна овлашћења, а чији је оснивач АП Војводина.

Омбудсман штити права грађана од повреда учињених незаконитим, нецелисходним и неефикасним поступањем органа градске и општинске управе у вршењу послова које им је АП Војводина поверила из своје изворне надлежности.

Омбудсмана бира и разрешава Скупштина двотрећинском већином гласова од укупног броја посланика.

Омбудсман има заменике чији се број, услови за избор, начин избора и надлежности уређују покрајинском скупштинском одлуком.

Омбудсман и његови заменици за свој рад одговорни су Скупштини.

О омбудсману доноси се покрајинска скупштинска одлука.

V ФИНАНСИРАЊЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Буџет аутономне покрајине

Члан 57.

АП Војводина има буџет у коме се приказују сви расходи и приходи којима се финансирају надлежности АП Војводине.

Буџет АП Војводине износи најмање 7% у односу на буџет Републике Србије.

Три седмине буџета АП Војводине користиће се за финансирање капиталних расхода.

Приходи аутономне покрајине

Члан 58.

АП Војводина има изворне приходе којима финансира своје надлежности, у складу са Уставом и законом.

Врста и висина изворних прихода АП Војводине и учешће АП Војводине у делу прихода Републике Србије одређују се законом, у складу са Уставом.

VI УСАГЛАШЕНОСТ ПОКРАЈИНСКИХ ПРАВНИХ АКАТА, ОБЈАВЉИВАЊЕ И СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Усаглашеност правних аката

Члан 59.

Статут је највиши правни акт АП Војводине који мора бити сагласан са Уставом и законом.

Покрајинске скупштинске одлуке и други општи акти Скупштине морају бити у сагласности са Статутом.

Покрајинске уредбе и други општи акти Покрајинске владе, покрајинске управе, јавних предузећа и установа које врше управна и јавна овлашћења, а чији је оснивач АП Војводина, морају бити сагласни са Статутом, покрајинским скупштинским одлукама и другим општим актима Скупштине.

Појединачни акти покрајинских органа управе, јавних предузећа и установа које врше управна и јавна овлашћења, а чији је оснивач АП Војводина, морају бити сагласни са Статутом, покрајинским скупштинским одлукама и другим општим актима Скупштине и Покрајинске владе.

Појединачни акти органа јединице локалне самоуправе у вршењу послова које им је поверила АП Војводина морају бити сагласни са Статутом, покрајинским скупштинским одлукама и другим општим актима Скупштине.

Објављивање

Члан 60.

Статут, покрајинске скупштинске одлуке и други општи акти Скупштине, као и покрајинске уредбе и други општи акти Покрајинске владе објављују се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", пре ступања на снагу.

Акти Покрајинске владе, изузев аката из става 1. овог члана, и акти покрајинских органа управе објављују се када је то тим актима предвиђено.

Акти из ст. 1. и 2. овог члана објављују се на свим језицима који су у службеној употреби у раду органа АП Војводине. У случају неусаглашености, меродаван је текст објављен на српском језику.

Ступање на снагу

Члан 61.

Покрајинска скупштинска одлука и други општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања.

Акти из става 1. овог члана могу да ступе на снагу и даном објављивања ако за то постоје нарочито оправдани разлози, утврђени приликом њиховог доношења.

VII ПРОМЕНА СТАТУТА

Предлог за промену Статута

Члан 62.

Предлог за промену Статута могу поднети: најмање једна трећина од укупног броја посланика, Покрајинска влада и најмање 40.000 бирача.

О предлогу за промену Статута одлучује Скупштина двотрећинском већином гласова од укупног броја посланика.

Утврђивање акта о промени Статута

Члан 63.

Ако Скупштина усвоји предлог за промену Статута, приступа се изради, односно разматрању акта о промени Статута.

Скупштина утврђује предлог акта о промени Статута двотрећинском већином гласова од укупног броја посланика и доставља га Народној скупштини Републике Србије ради давања сагласности.

Након добијања сагласности Народне скупштини Републике Србије, Скупштина доноси акт о промени Статута двотрећинском већином гласова од укупног броја посланика.

VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64.

За спровођење Статута донеће се покрајинска скупштинска одлука.

Покрајинску скупштинску одлуку о спровођењу Статута доноси Скупштина двотрећинском већином гласова од укупног броја посланика.

Члан 65.

Статут ступа на снагу, осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 010-2/2014

Нови Сад, 22. мај 2014. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István, s.k.**)

На основу члана 34. алинеја 2. и члана 41. став 2. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АП Војводине", број 17/09), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 22. маја 2014. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о спровођењу Статута Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 20/2014 од 22.5.2014. године, а ступила је на снагу 30.5.2014.

Члан 1.

Статут Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Статут) се примењује од дана ступања на снагу.

Члан 2.

Скупштина Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина АПВ) наставља са радом и врши послове у складу са важећим прописима.

Члан 3.

Влада Аутономне покрајине Војводине наставља са радом и врши послове у складу са важећим прописима као Покрајинска влада.

Члан 4.

Покрајински омбудсман наставља са радом и врши послове у складу са важећим прописима као Покрајински заштитник грађана - омбудсман.

Члан 5.

Покрајински органи управе, службе, управе и друге покрајинске организације настављају са радом и врше послове у складу са важећим прописима до њиховог усклађивања са Статутом.

Члан 6.

Покрајинске скупштинске одлуке и други покрајински прописи остају на снази до њиховог усклађивања са Статутом у роковима предвиђеним овом покрајинском скупштинском одлуком, ако овом покрајинском скупштинском одлуком није одређено да престају да важе.

Члан 7.

Даном ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о Савету националних заједница ("Сл. лист АП Војводине" бр. 4/10).

Члан 8.

Усклађивање покрајинских прописа са Статутом извршиће се до 30. новембра 2014. године.

Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини АПВ, о Покрајинској влади, о покрајинској управи, о Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману и о изгледу и коришћењу симбола и традиционалних симбола АП Војводине, донеће се најкасније у року од три месеца од дана ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке.

Пословник Скупштине АПВ и Пословник Покрајинске владе донеће се најкасније у року од 60 дана од дана ступања на снагу покрајинских скупштинских одлука из става 2. овог члана.

Други општи и појединачни акти Скупштине АПВ и Владе Аутономне покрајине Војводине, настављају да се примењују као општи и појединачни акти Скупштине АПВ, односно Покрајинске владе.

Члан 9.

Покрајинска влада и Секретаријат Покрајинске владе настављају да до 31. децембра 2014. године извршавају расходе планиране Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2014. годину ("Сл. лист АП Војводине", бр. 50/13) у разделу под називом: "Влада Аутономне покрајине Војводине" и "Секретаријат Владе Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински заштитник грађана - омбудсман наставља да до 31. децембра 2014. године извршава расходе планиране Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2014. годину ("Сл. лист АП Војводине", бр. 50/13) у разделу под називом: "Покрајински омбудсман".

Члан 10.

Даном ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о спровођењу Статута Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АП Војводине" бр. 18/09).

Члан 11.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 010-2/2014

Нови Сад, 22. мај 2014. Године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István, s.k.**)

На основу члана 31. алинеја 2. и члана 55. став 3. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 29. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. децембар 2014. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о образовању Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2014 од 23.12.2014. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) образује се Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Управа), ради финансирања капиталних улагања у областима које су од интереса за Аутономну покрајину Војводину (у даљем тексту: АП Војводина).

Управа има статус покрајинске посебне управне организације.

Члан 2.

Управа има својство правног лица.

Седиште Управе је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Управа има печат округлог облика са текстом исписаним око малог грба Републике Србије и грба Аутономне покрајине Војводине постављеним десно од малог грба Републике Србије следеће садржине: "Република Србија, Аутономна покрајина Војводина, Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине, Нови Сад", на српском језику ћириличким писмом и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму.

Управа има мали печат и штамбиљ, у складу са законом.

Члан 3.

Управа финансира програме и пројекте од интереса за АП Војводину, а нарочито у областима: просторног планирања и развоја, пољопривреде, водопривреде, шумарства, лова, риболова, туризма, угоститељства, бања и лечилишта, заштите животне средине, индустрије и занатства, друмског, речног и железничког саобраћаја и уређивања путева, просвете, спорта, културе, здравствене и социјалне заштите, јавног информисања, енергетике и у другим областима на територији АП Војводине.

Под програмима и пројектима од интереса за АП Војводину, у смислу ове одлуке, подразумевају се пројекти изградње, реконструкције, адаптације, санације, доградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре, укључујући услуге пројектног планирања које су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, на територији АП Војводине.

Члан 4.

Управом руководи директор кога поставља и разрешава Покрајинска влада, на период од четири године, на предлог председника Покрајинске владе.

Директор Управе представља Управу, организује и обезбеђује обављање послова на ефикасан начин, доноси акта за која је овлашћен и одлучује о правима, дужностима и одговорностима запослених.

Директор Управе одговара Покрајинској влади.

Директор Управе може имати заменика.

Директор Управе може имати једног или више помоћника чији се број утврђује правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Заменика директора и помоћника директора Управе поставља и разрешава Покрајинска влада на период од четири године, на предлог директора Управе.

Директор Управе може поједина овлашћења пренети посебним актом на заменика или помоћника директора.

Члан 5.

Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Управи доноси директор.

На правилник из става 1. овог члана сагласност даје Покрајинска влада.

Члан 6.

На права, обавезе и одговорности запослених у Управи примењују се прописи који важе за запослене у покрајинским органима.

Члан 7.

Управа, као правни следбеник Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Фонд), преузима сва права и обавезе, предмете у раду, службену документацију, архиву насталу у раду Фонда и запослене Фонда од 1. јануара 2015. године.

Члан 8.

Покрајинска влада поставиће директора Управе у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Директор Управе дужан је да донесе правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Управи у року од 15 дана од дана постављења.

Члан 9.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи члан 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 37/14).

Члан 10.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 025-6/14

Нови Сад, 23. децембар 2014. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István, s.k.**)

На основу члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14), а у вези са чланом 27. тачка 3. алинеја 3. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и чланом 3. став 3. Закона о робним резервама ("Службени гласник РС", број: 104/13), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. децембра 2014. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Дирекцији за робне резерве АП Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2014 од 23.12.2014. године, а ступила је на снагу 31.12.2014.

Члан 1.

Дирекција за робне резерве АП Војводине, основана Одлуком о делокругу, организацији и начину рада Дирекције за робне резерве АП Војводине ("Службени лист АПВ" број: 10/02), наставља да ради под истим називом у складу са одредбама ове покрајинске скупштинске одлуке.

Овом покрајинском скупштинском одлуком уређују се делокруг, организација и начин рада Дирекције за робне резерве АП Војводине као посебне управне организације (у даљем тексту: Дирекција) и услови за образовање, финансирање, размештај, коришћење и обнављање робних резерви Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: робне резерве), обезбеђење и одржавање простора за смештај и чување, као и пословање и управљање робним резервама на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Члан 2.

Робне резерве се образују и користе за обезбеђење снабдевености и стабилности на тржишту, у складу са законом, у случају:

1) ванредних ситуација - елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа, катастрофа и других већих несрећа и непогода услед којих наступа или може да наступи прекид у основном снабдевању, или недовољно, односно нестабилно основно снабдевање (у даљем тексту: ванредне ситуације);

2) наступања или непосредне опасности од наступања озбиљних поремећаја на тржишту;

3) ванредног или ратног стања.

Снабдевеност из става 1. овог члана јесте снабдевеност становништва пољопривредним и прехрамбеним производима, лековима и медицинским средствима и производима који су неопходни за живот људи и здравље животиња, као и стратешким сировинама и материјалима за репродукцију од посебног значаја или стратешког интереса за АП Војводину.

Члан 3.

Робне резерве чине робе које су неопходне за обезбеђење снабдевености и стабилности:

1) пољопривредни и прехрамбени производи и материјал за репродукцију;

2) лекови, медицинска средства и опрема за здравствене и ветеринарске установе и друге облике здравствене службе;

3) нафта и нафтни деривати;

4) опрема и роба за потребе железнице, поште, телекомуникација, енергетике и система одбране;

5) остали производи од значаја за обезбеђење снабдевености и стабилности.

Робне резерве могу да чине и новчана средства у домаћој и страној валути, као и хартије од вредности.

Робне резерве су у јавној својини.

Члан 4.

Робним резервама управља Покрајинска влада.

Дирекција има својство правног лица.

Седиште Дирекције је у Новом Саду.

Дирекција има свој печат.

Печат је округлог облика пречника 60 мм на коме је исписан текст у концентричним круговима: Република Србија, Аутономна покрајина Војводина, Дирекција за робне резерве АП Војводине, Нови Сад, на српском језику ћириличким писмом и на језицима националних мањина-националних заједница, који су у службеној употреби у АП Војводини.

Дирекција може основати своје организационе јединице на територији АП Војводине.

Члан 5.

Дирекција је дужна да предузме потребне мере ради благовременог спречавања настанка материјалне штете на роби која чини робне резерве, укључујући и мере за њихову продају, односно поновну куповину.

Члан 6.

Дирекција послује робним резервама на транспарентан начин, осим у случају података који су у складу с посебним прописима одређени и означени као тајни подаци.

Директор Дирекције прописује степен тајности података, докумената и уговора који се воде, чувају и закључују у вези с пословима управљања робним резервама, у складу с прописима који уређују тајност података.

Члан 7.

Дирекцијом руководи директор кога поставља и разрешава Покрајинска влада, на период од четири године, на предлог председника Покрајинске владе.

Директор Дирекције одговара Покрајинској влади.

Директор Дирекције може имати једног или више помоћника чији се број утврђује правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Члан 8.

Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Дирекцији доноси директор.

На правилник из става 1. овог члана сагласност даје Покрајинска влада.

Члан 9.

На права, обавезе и одговорности запослених у Дирекцији примењују се прописи који важе за запослене у покрајинским органима (заснивање радног односа, распоређивање запослених, дисциплинска одговорност, плате и друго).

Члан 10.

Годишњи програм робних резерви доноси се за период једне календарске године, по ступању на снагу одлуке о буџету АП Војводине (у даљем тексту: Годишњи програм).

Годишњим програмом утврђује се:

1) врста, назив, количина, односно обим и вредност роба које се образују и обнављају као робне резерве, дају на зајам или у закуп;

2) територијални размештај робних резерви;

3) капацитет складишног простора за смештај и чување робних резерви;

4) услови под којима се одређене врсте и количине робних резерви дугорочније поверавају на чување и обнављање;

5) инвестиционе потребе;

6) потребан износ средстава за извршење Годишњег програма.

Годишњим програмом утврђују се и услови под којима Дирекција може да уговара производњу и испоруку појединих врста роба ради попуне робних резерви, минимум робних резерви, део робних резерви који ће се, у зависности од потреба, образовати у новчаним средствима, у домаћој и страној валути и хартијама од вредности, као и врсте и количине роба у робним резервама које су неопходне за функционисање система одбране.

Годишњи програм и Финансијски план за његово спровођење доноси Покрајинска влада, на предлог Дирекције.

Дирекција подноси Покрајинској влади годишњи извештај о пословању робним резервама.

Члан 11.

Пословање робним резервама, и то образовање, обнављање, размештај и финансирање робних резерви, обавља Дирекција на основу Годишњег програма.

У пословању робним резервама Дирекција закључује правне послове, а нарочито уговоре о:

1) набавци, смештају, чувању и обнављању робних резерви с циљем постизања снабдевености и стабилности на тржишту;

2) давању на зајам роба из робних резерви ради обнављања;

3) технолошким процесима над робом у власништву Дирекције;

4) донацијама;

5) закупу опреме;

6) другим пословима из делокруга свог рада.

Ради обнављања робних резерви, као и смањења трошкова складиштења и повезаних трошкова, роба из робних резерви може да се даје у зајам заинтересованим лицима.

Члан 12.

Дирекција сарађује с Републичком дирекцијом за робне резерве и дирекцијама за робне резерве јединица локалне самоуправе у областима од заједничког интереса.

Члан 13.

Средства за пословање робним резервама обезбеђују се:

- у буџету АП Војводине;

- од примања и прихода остварених у пословању робним резервама АП Војводине;

- из других извора у складу са законом.

Члан 14.

Робне резерве се образују набавком робе, уговарањем производње одређених производа или робном разменом.

Роба за робне резерве набавља се у складу с прописима којима се уређују јавне набавке и рад с тајним подацима, у складу са законом.

Робне резерве се обнављају заменом, продајом, набавком и давањем на зајам ради обнављања.

Роба из робних резерви продаје се путем јавног огласа и јавним надметањем, као и путем робне берзе, у складу са законом.

Ако се набавља или продаје роба робних резерви која се складишти у јавним складиштима, промет се може вршити и путем робних записа, у складу с прописима којима се уређују јавна складишта и јавне набавке.

Члан 15.

Дирекција складишти робне резерве у сопственим складиштима, јавним складиштима, код привредних субјеката, произвођача и других лица, односно када је реч о лековима и медицинским средствима код правних лица којима је издата дозвола за промет лекова и медицинских средстава на велико, с којима се закључује уговор о чувању, складиштењу, односно обнављању робних резерви.

Одлуку о изградњи, располагању, односно прибављању складишног простора за смештај и чување робних резерви доноси Покрајинска влада, на предлог Дирекције.

Члан 16.

Складишни простор за смештај и чување робних резерви обезбеђује се куповином, реконструкцијом, изградњом или променом намене постојећих објеката, средствима која су Годишњим програмом предвиђена за инвестиционе потребе.

Члан 17.

Роба из робних резерви, односно средства, непокретности или опрема, не могу да буду предмет залоге нити обезбеђења потраживања трећих лица према складиштару или закупцу, као ни предмет било какве употребе, промене намене или убирања плодова без сагласности Дирекције.

Члан 18.

Складиштар или друго лице коме су роба из робних резерви, складиште или опрема поверени на чување, дужан је:

1) да се придржава одредаба уговора о чувању, складиштењу и обнављању, као и уговора о руковању и обезбеђењу;

2) да на захтев овлашћеног представника Дирекције омогући квантитативну и квалитативну контролу робе, односно средстава;

3) да на захтев овлашћеног представника Дирекције стави на увид исправе и сву потребну документацију која се односи на ускладиштене робне резерве;

4) да посебно означи и издвоји робу из робних резерви, односно да у сваком тренутку има на стању ускладиштену количину робе из робних резерви;

5) да омогући овлашћеним представницима Дирекције изузимање и премештај робе.

Члан 19.

У случају ванредне ситуације, ванредног или ратног стања, о образовању и коришћењу робних резерви АП Војводине одлучује Покрајинска влада.

Члан 20.

Даном ступања на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о делокругу, организацији и начину рада Дирекције за робне резерве АП Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/02).

Члан 21.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 023-17/14

Нови Сад, 23. децембар 2014. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István, s.k.**)

На основу члана 54. став 1. и члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/2014), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној дана 23. септембра 2014. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Покрајинској влади

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 37/2014 од 23.9.2014. године, а ступила је на снагу 1.10.2014.

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) уређује се састав, мандат, уређење, надлежности и друга питања од значаја за рад Покрајинске владе.

Питања у вези са начином рада и одлучивања Покрајинске владе и њених радних тела, као и друга питања од значаја за рад Покрајинске владе, а која нису уређена овом одлуком, ближе се уређују Пословником о раду Покрајинске владе (у даљем тексту: Пословник) и другим актима Покрајинске владе.

Члан 2.

Све именице које се у овој одлуци користе у мушком роду, а имају и женски род, подразумевају и истовремено обухватају исте именице у женском роду.

Именице које означавају службене позиције и функције у органима Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина) користе се у облику који изражава пол лица које је њихов носилац.

Члан 3.

Покрајинска влада је извршни орган АП Војводине.

Рад Покрајинске владе усмерава Скупштина АП Војводине (у даљем тексту: Скупштина).

Покрајинска влада је одговорна Скупштини за свој рад.

Члан 4.

Рад Покрајинске владе је јаван. Покрајинска влада је дужна да јавности омогући увид у свој рад, према пропису којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и Пословнику.

Покрајинска влада обавештава јавност о свом раду давањем информација средствима јавног информисања, одржавањем конференција за штампу и стварањем других услова за упознавање грађана са радом Покрајинске владе.

2. САСТАВ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 5.

Покрајинску владу чине председник, један или више потпредседника и чланови Покрајинске владе, који истовремено могу бити покрајински секретари.

Одлуком о избору Покрајинске владе одређује се број потпредседника и чланова Покрајинске владе.

Члан 6.

Председник Покрајинске владе представља, води и усклађује рад Покрајинске владе у складу са смерницама Скупштине.

Председник Покрајинске владе може потпредседницима и члановима Покрајинске владе давати упутства и посебна задужења сходно програму Покрајинске владе.

Председник Покрајинске владе сазива и води њене седнице, потписује акта која она доноси, стара се о примени њеног Пословника и врши друге послове утврђене Статутом, покрајинском скупштинском одлуком и Пословником.

Председник Покрајинске владе доноси акте о постављењу и разрешењу шефа Кабинета и саветника председника Покрајинске владе, чији мандат траје док траје мандат председника.

Члан 7.

Потпредседник Покрајинске владе помаже председнику Покрајинске владе у обављању његових послова, замењује председника у случају његове одсутности или спречености, врши и друге послове које му повери председник Покрајинске владе.

Потпредседник Покрајинске владе може бити истовремено задужен за руковођење покрајинским секретаријатом.

Члан 8.

Члан Покрајинске владе, за свој рад и за стање у области за коју је задужен, одговоран је Скупштини, Покрајинској влади и председнику Покрајинске владе.

Члан Покрајинске владе одговоран је за одлуке и мере које је донео или пропустио да донесе или предузме у циљу извршавања упутстава и посебних задужења које му Покрајинска влада, односно председник Покрајинске владе, одреди или повери.

Члан Покрајинске владе предлаже разматрање појединих питања из надлежности Покрајинске владе, учествује у раду и одлучивању о свим питањима о којима се расправља на седници Покрајинске владе, учествује у раду радних тела Покрајинске владе и у вршењу других послова из надлежности Покрајинске владе, у складу са њеним Пословником.

3. НЕСПОЈИВОСТ ФУНКЦИЈА

Члан 9.

Председник, потпредседник и члан Покрајинске владе дужан је да поступи у складу са прописима којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција.

Члан 10.

Председник, потпредседник и члан Покрајинске владе, за време вршења јавне функције, не може да оснује привредно друштво, односно јавну службу, нити да започне обављање самосталне делатности, у смислу закона којим се уређује предузетништво.

Председник, потпредседник и члан Покрајинске владе не може да врши функцију управљања, надзора или заступања приватног капитала у привредном друштву, приватној установи или другом приватном правном лицу.

Председник, потпредседник и члан Покрајинске владе дужан је да у року од 30 дана од избора, постављења или именовања, пренесе своја управљачка права у привредном друштву на правно или физичко лице које није повезано лице, да их оно, у своје име, а за рачун председника, потпредседник или члана Покрајинске владе, врши до престанка јавне функције.

Члан 11.

Председник, потпредседник и члан Покрајинске владе не може да обавља други посао или делатност за време вршења јавне функције која захтева рад са пуним радним временом или стални рад.

Изузетно од става 1. овог члана, председник, потпредседник и члан Покрајинске владе може да се бави научноистраживачким радом, наставном, културно-уметничком, хуманитарном и спортском делатношћу, у складу са прописима којима се уређује спречавања сукоба интереса при вршењу јавних функција.

4. МАНДАТ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 12.

Покрајинску владу бира Скупштина на предлог кандидата за председника Покрајинске владе у складу са Статутом.

Члан 13.

Мандат Покрајинске владе почиње да тече даном полагања заклетве пред Скупштином.

Чланови Покрајинске владе на дан свог избора полажу пред Скупштином заклетву чији текст гласи: "Заклињем се да ћу се у свом раду придржавати Устава, закона и Статута Аутономне покрајине Војводине и да ћу дужност члана Покрајинске владе вршити одговорно и савесно."

Члан 14.

Мандат Покрајинске владе траје до истека мандата Скупштине која ју је изабрала.

Мандат Покрајинске владе престаје пре истека времена на које је изабрана: разрешењем председника Покрајинске владе, оставком председника Покрајинске владе или превременим престанком мандата Скупштине.

Члан 15.

Покрајинска влада којој је престао мандат може да врши само текуће и неодложне послове, не може предлагати покрајинске скупштинске одлуке и друге опште акте, нити доносити акте изузев ако је њихово доношење везано за законски рок или то налажу потребе АП Војводине, интереси одбране од елементарних непогода или друге ванредне ситуације.

Покрајинска влада којој је престао мандат не може постављати на руководећа радна места нити разрешавати са руководећих радних места у органима и организацијама покрајинске управе, другим организацијама и службама АП Војводине.

Покрајинска влада којој је престао мандат не може именовати ни разрешавати органе управљања у јавним предузећима, установама и другим организацијама чији је оснивач АП Војводина.

Члан 16.

Предлог за разрешење председника Покрајинске владе може поднети најмање 30 посланика.

Предлог за разрешење председника Покрајинске владе разматра се на првој наредној седници Скупштине која се заказује у року од седам дана. Након окончања расправе гласа се о предлогу за разрешење.

Ако Скупштина не усвоји предлог за разрешење председника Покрајинске владе, потписници предлога не могу поднети нови предлог за разрешење пре истека рока од 180 дана.

Члан 17.

Председник Покрајинске владе може поднети оставку Скупштини.

Председник Покрајинске владе подноси оставку председнику Скупштине и истовремено о њој обавештава јавност.

Скупштина на првој наредној седници констатује оставку, без расправе.

Покрајинској влади престаје мандат даном констатације оставке председника Покрајинске владе.

Члан 18.

Члану Покрајинске владе мандат престаје пре истека времена на коју је изабран: констатовањем оставке, ако га Скупштина разреши на предлог председника Покрајинске владе, разрешењем председника Покрајинске владе или оставком председника Покрајинске владе.

Члан 19.

Члан Покрајинске владе који је поднео оставку или за кога је поднет предлог за разрешење има положај члана Покрајинске владе у оставци.

Члан Покрајинске владе у оставци до тренутка престанка мандата, дужан је да врши текуће послове, с тим да не може доносити акта из делокруга покрајинског секретаријата којим руководи, изузев ако је њихово доношење у вези са законским

роком или то налажу потребе АП Војводине, интереси одбране од елементарних непогода или друге ванредне ситуације.

Члан 20.

Члан Покрајинске владе може поднети оставку председнику Покрајинске владе.

Председник Покрајинске владе доставља поднету оставку председнику Скупштине која је констатује на првој наредној седници.

Председник Покрајинске владе може да предложи Скупштини разрешење појединог члана Покрајинске владе.

Скупштина на првој наредној седници разматра и гласа о предлогу за разрешење члана Покрајинске владе.

Члану Покрајинске владе који је поднео оставку мандат престаје даном констатације оставке, а члану Покрајинске владе који је разрешен, даном доношења одлуке о разрешењу.

Члан 21.

Овлашћења члана Покрајинске владе коме је престао мандат врши члан Покрајинске владе кога председник Покрајинске владе овласти.

Председник Покрајинске владе по престанку мандата члана Покрајинске владе предлаже Скупштини у року од 15 дана кандидата за новог члана Покрајинске владе.

Члан 22.

Одредбе члана 19.-21. сходно се примењују у поступку оставке и разрешења потпредседника Покрајинске владе.

5. УРЕЂЕЊЕ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 23.

Покрајинска влада има Секретаријат Покрајинске владе, који врши стручне, административне и оперативне послове за потребе Покрајинске владе.

У Секретаријату Покрајинске владе образује се Кабинет председника Покрајинске владе.

Делокруг, организација и друга питања од значаја за рад Секретаријата Покрајинске владе уређује се посебном одлуком и Пословником.

Члан 24.

Покрајинска влада има секретара Покрајинске владе, кога поставља и разрешава Покрајинска влада на предлог председника Покрајинске владе, на мандат од четири године и може бити поново постављен.

Секретар Покрајинске владе је одговоран за свој рад председнику Покрајинске Владе и Покрајинској Влади.

Секретар Покрајинске владе организује рад Секретаријата Покрајинске владе, стара се о примени Пословника, о припреми и обради седница Покрајинске владе и помаже председнику и потпредседнику Покрајинске владе у другим пословима из надлежности Покрајинске владе.

Члан 25.

Ради разматрања начелних и других питања из делокруга Покрајинске владе, образује се Колегијум председника Покрајинске владе, као стручно саветодавно тело.

Колегијум председника чине председник Покрајинске владе, потпредседници и секретар Покрајинске владе.

Члан 26.

Покрајинска влада образује стална радна тела, ради ефикаснијег рада Покрајинске владе и оцењивања материјала, одлучивања, заузимања ставова, давања мишљења и предлога у питањима из надлежности Покрајинске владе, усклађивања ставова органа и организација покрајинске управе, других организација и служби АП Војводине, пре разматрања неког предлога на седници Покрајинске владе.

Покрајинска влада може да образује повремена радна тела, ради разматрања појединих питања из своје надлежности и давања предлога, мишљења и стручних образложења.

Стална радна тела образују се Пословником. Чланове сталних радних тела решењем именује и разрешава Покрајинска влада.

Повремена радна тела образују се одлуком којом се утврђују и њихови задаци и састав.

Члан 27.

Покрајинска влада ради и одлучује о пословима из своје надлежности на седници којој присуствује већина чланова Покрајинске владе.

Покрајинска влада одлучује већином гласова присутних чланова Покрајинске владе.

О утврђивању предлога програмских, развојних и планских докумената , предлога покрајинских скупштинских одлука, утврђивању предлога буџета и завршног рачуна, привременог финансирања и утврђивању извештаја о свом раду који подноси Скупштини, Покрајинска влада одлучује већином гласова свих чланова Покрајинске владе.

У случају да Покрајинска влада има паран број чланова, одлука о питањима из става 3. овог члана је донета ако за њу гласа најмање половина свих чланова Покрајинске владе, под условом да је за одлуку гласао председник Покрајинске владе.

Члан 28.

Председник, потпредседник и члан Покрајинске владе не одговарају за мишљење изнето на седници Покрајинске владе, Скупштине или за гласање на седници Покрајинске владе.

Члан 29.

Начин рада и одлучивања Покрајинске владе ближе се уређују Пословником.

Члан 30.

Поред српског језика, ћириличког писма, Покрајинска влада у свом раду обезбеђује равноправну службену употребу мађарског, словачког, хрватског, румунског и русинског језика и њихових писама, у складу са законом.

Службена употреба језика и писама националних мањина-националних заједница из става 1. овог члана нарочито подразумева право члана Покрајинске владе да се користи својим матерњим језиком у писаном и усменом обраћању Покрајинској влади, као и да му се акта за седнице Покрајинске владе достављају на том језику.

Право из става 2. овог члана обезбеђује се на благовремени захтев члана Покрајинске владе у складу са Пословником.

6. НАДЛЕЖНОСТ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 31.

Покрајинска влада предлаже Скупштини:

1. покрајинске скупштинске одлуке и друга општа акта;
2. буџет и завршни рачун АП Војводине;
3. стратегије, програмске, планске и развојне документе из надлежности АП Војводине у складу са законом и Статутом;
4. закључивање споразума са одговарајућим територијалним заједницама других држава.

Члан 32.

Покрајинска влада:

1. извршава законе ако је за то овлашћена;
2. извршава покрајинске скупштинске одлуке и друга општа акта Скупштине;
3. на захтев Скупштине, надлежног радног тела или председника Скупштине даје мишљење на предлог покрајинске скупштинске одлуке или општег акта који је Скупштини поднео други предлагач;
4. доноси покрајинске уредбе, одлуке и друга општа акта ради извршавања закона и покрајинских скупштинских одлука, уколико је за то овлашћена законом или покрајинском скупштинском одлуком;
5. предузима посебне мере и активности у случају постојања значајније несразмерне заступљености припадника националних мањина-националних заједница у покрајинским органима и службама које оснива АП Војводина;
6. даје сагласност на програме и планове јавних предузећа, установа и других организација чији је оснивач АП Војводина;
7. предузима мере за спровођење програмских, развојних и планских докумената које је донела Скупштина;
8. поставља и разрешава покрајинске функционере које не бира Скупштина;
9. заступа АП Војводину као правно лице, и при томе врши права и обавезе које АП Војводина има као оснивач јавних предузећа и установа у складу са законом;
10. образује стручна тела за обављање одређених послова из надлежности АП Војводине и именује и разрешава њихове чланове;
11. образује стручне и друге службе за обављање послова у свом делокругу, у складу са законом, Статутом и покрајинском скупштинском одлуком;
12. именује, односно предлаже директоре, чланове управних и надзорних одбора фондова, установа и других организација, у складу са законом;
13. управља и располаже јавном својином АП Војводине у складу са законом о чему редовно извештава Скупштину, најкасније до истека првог квартала текуће године за претходну годину;
14. усмерава и усклађује рад покрајинских органа управе и врши надзор над њиховим радом;
15. надзире рад привредних друштава и установа које врше јавна овлашћења и друге послове у питањима од покрајинског значаја, а чији је оснивач АП Војводина;

16. доноси опште акте и предузима мере из надлежности Скупштине у случају елементарних непогода и у другим ванредним ситуацијама, ради отклањања тих ванредних ситуација, у складу са законом, ако Скупштина не може благовремено да се састане;

17. подноси редован годишњи извештај о раду Скупштини, а на њен захтев и ванредне извештаје о раду;

18. доноси Пословник;

19. решава сукоб надлежности између органа и организација покрајинске управе, других организација и служби АП Војводине;

20. одлучује о изузећу руководилаца органа и организација покрајинске управе, других организација и служби АП Војводине;

21. поништава или укида сваки општи или појединачни акт органа и организација покрајинске управе који није у складу са законом, Статутом или покрајинском скупштинском одлуком у оквиру надзора над радом органа и организација покрајинске управе, на начин утврђен законом, статутом и покрајинском скупштинском одлуком;

22. врши друге послове утврђене законом, Статутом и покрајинском скупштинском одлуком.

Члан 33.

Покрајинска влада може да образује стручне и друге службе за послове из своје надлежности за своје потребе или за заједничке послове за све или поједине органе, и прописује њихову организацију и делокруг.

Службом руководи директор, кога поставља и разрешава Покрајинска влада на предлог председника Покрајинске владе, ако посебним прописом није другачије одређено.

Члан 34.

Покрајинска влада подноси Скупштини редован годишњи извештај о свом раду за протеклу годину најкасније до истека првог квартала текуће године.

На захтев Скупштине, Покрајинска влада је дужна да јој поднесе ванредни извештај о свом раду.

7. АКТИ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 35.

Покрајинска влада доноси покрајинске уредбе, одлуке, препоруке, наредбе, упутства, решења, правилнике и закључке.

Члан 36.

Покрајинском уредбом се уређују одређена питања за извршавање закона, покрајинских скупштинских одлука, ако је за то Покрајинска влада овлашћена законом, статутом или покрајинском скупштинском одлуком.

Одлуком се образују повремена радна тела Покрајинске владе, образују се стручне и друге службе за обављање послова из делокруга Покрајинске владе или за заједничке послове за све или поједине органе покрајинске управе и уређују друга питања за која је овлашћена законом или покрајинском скупштинском одлуком.

Препоруком се изражава мишљење о појединим питањима од општег интереса и начину решавања појединих проблема и предлаже начин и мере које треба предузети ради решавања појединих питања.

Наредбом се, ради извршавања појединих одредби закона и других прописа, наређује или забрањује поступање у одређеном случају који има општи значај.

Упутством се прописује начин поступања органа и организација покрајинске управе, других организација и служби АП Војводине у извршавању појединих одредаба прописа Скупштине и Покрајинске владе.

Решењем се одлучује о именовањима, постављењима и разрешењима, у појединачним управним стварима, о давању сагласности на опште и друге акте органа и организација ако је таква сагласност предвиђена њиховим оснивачким актом, укидању и поништавању прописа и других општих аката органа покрајинске управе, и о другим питањима из надлежности Покрајинске владе.

Правилником се разрађују поједине одредбе покрајинских скупштинских одлука и других аката Скупштине и Покрајинске владе.

Закључком се одлучује о питањима прибављања, управљања и располагања имовином АП Војводине, о одређеним питањима унутрашње организације, метода рада и односа у Покрајинској влади, утврђују начелни ставови и смернице за рад органа и организација покрајинске управе и стручних и других служби и заузимају ставови о другим питањима из надлежности Покрајинске владе о којима се не одлучује другим актима.

Члан 37.

Покрајинске уредбе и други општи акти Покрајинске владе објављују се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", пре ступања на снагу.

Остали акти Покрајинске владе, објављују се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" ако тако одлучи Покрајинска влада приликом доношења акта.

8. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 38.

Стална и повремена радна тела, стручне службе и друге организације које је образовала Влада Аутономне Покрајине Војводине до ступања на снагу ове одлуке, настављају да раде према важећим прописима до њиховог усаглашавања са Статутом, овом одлуком и Пословником.

Члан 39.

Покрајинска влада је дужна да у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке донесе Пословник.

Члан 40.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о Влади Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 4/2010).

Члан 41.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 021-5

Нови Сад, 23. септембар 2014. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István, s.k.**)

На основу члана 55. став 3. и члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. септембра 2014. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Покрајинској управи

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 37/2014 од 23.9.2014. године, а ступила је на снагу 1.10.2014.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком уређују се назив и делокруг рада, послови и организација покрајинских органа управе и друга питања од значаја за покрајинску управу.

Члан 2.

Све именице које се у овој одлуци користе у мушком роду, а имају и женски род, подразумевају и истовремено обухватају исте именице у женском роду.

Именице које означавају службене позиције и функције у покрајинским органима управе користе се у облику који изражава пол лица које је њихов носилац.

1. ПОЛОЖАЈ, НАЧИН РАДА И ПОСЛОВИ ПОКРАЈИНСКЕ УПРАВЕ

Положај, састав и одговорност покрајинске управе

Члан 3.

Покрајински органи управе су покрајински секретаријати и покрајинске посебне управне организације.

За свој рад покрајинска управа одговорна је Скупштини Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) и Покрајинској влади.

Ради остваривања контроле над радом покрајинских органа управе, у складу са Статутом Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Статут), покрајински органи управе подносе извештај о свом раду Покрајинској влади.

Одговорност за штету

Члан 4.

За штету коју својим незаконитим или неправилним радом покрајински органи управе проузрокују физичким и правним лицима, одговара АП Војводина.

Финансирање рада

Члан 5.

Средства за финансирање послова покрајинске управе обезбеђују се у буџету АП Војводине у складу са законом и другим прописима.

Начела деловања покрајинске управе

Члан 6.

Покрајински органи управе су самостални у вршењу својих послова и раде у оквиру и на основу Устава, закона, Статута, покрајинских скупштинских одлука и других општих аката Скупштине и Покрајинске владе.

Члан 7.

Покрајински органи управе дужни су да свакоме обезбеде једнаку правну заштиту у остваривању његових права и интереса.

Члан 8.

Покрајински органи управе дужни су да странкама омогуће брзо и делотворно остваривање њихових права и интереса, да у складу с правилима струке користе она средства која су за странку најповољнија - ако се њима постижу циљ и сврха прописа, и да поштују личност и достојанство странке.

Члан 9.

У покрајинским органима управе, при запошљавању, води се рачуна о националном саставу становништва и одговарајућој заступљености припадника националних мањина - националних заједница, у складу са Уставом и законом.

Члан 10.

Рад покрајинске управе доступан је јавности.

Покрајински органи управе дужни су да омогуће увид у свој рад према закону којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Покрајински органи управе обавештавају јавност о свом раду давањем информација путем средстава јавног информисања, одржавањем конференција за штампу и стварањем других услова за упознавање грађана с радом покрајинске управе.

Послови покрајинске управе

Члан 11.

Покрајински органи управе, у оквиру надлежности АП Војводине утврђених Уставом, законом и Статутом, обављају извршне послове, врше надзор, припремају прописе које доносе Скупштина и Покрајинска влада и доносе прописе и појединачне акте из своје надлежности, обављају стручне и развојне послове, прате рад јавних служби, врше поверене послове државне управе и обављају друге послове у складу с прописима.

Члан 12.

У обављању извршних послова, покрајински органи управе спроводе и примењују покрајинске скупштинске одлуке, покрајинске уредбе и друге одлуке Скупштине и Покрајинске владе доношењем прописа и појединачних аката, воде јавне евиденције, издају јавне исправе и предузимају и обављају друге послове.

Покрајински секретаријати врше надзор у оквиру овлашћења утврђених у закону.

Покрајински органи управе припремају нацрте и предлоге прописа које доносе Скупштина и Покрајинска влада и доносе прописе и појединачне акте из своје надлежности.

У обављању стручних и развојних послова, покрајински органи управе прате и анализирају стање у областима из свог делокруга, припремају извештаје и информације на основу утврђеног стања, предузимају мере или предлажу Покрајинској влади предузимање мера на које је овлашћена, припремају програмске, развојне и планске документе у области свог делокруга.

Покрајински органи управе у областима из свога делокруга прате и помажу рад јавних служби с циљем да се њихов рад одвија у складу с прописима.

Покрајински органи управе врше послове државне управе када им је вршење тих послова законом поверено.

Поверавање послова покрајинске управе

Члан 13.

Покрајинском скупштинском одлуком, јединицама локалне самоуправе с територије АП Војводине, јавним предузећима и установама чији је оснивач АП Војводина (у даљем тексту: имаоци јавних овлашћења) могу се поверити поједини послови покрајинске управе из изворне надлежности АП Војводине.

Покрајинска влада и покрајински органи управе задржавају и после поверавања послова покрајинске управе одговорност за њихово извршавање.

Средства за вршење поверених послова покрајинске управе обезбеђују се у буџету АП Војводине.

Члан 14.

Надзор над радом ималаца јавних овлашћења у вршењу поверених послова обављају покрајински органи управе из чијег су делокруга ти послови.

Надзор над обављањем поверених послова покрајински органи управе врше сходном применом одредаба Закона о државној управи, о овлашћењима надзорног органа.

Акти покрајинске управе

Члан 15.

Ради извршавања закона, других прописа и општих аката Републике Србије, прописа Скупштине и Покрајинске владе, покрајински органи управе доносе прописе и појединачне акте, кад су за то овлашћени.

Члан 16.

Покрајински органи управе доносе правилнике, наредбе, упутства, решења и друге акте, у складу са законом, Статутом, покрајинском скупштинском одлуком и општим актом Покрајинске владе.

Правилником се разрађују поједине одредбе покрајинских скупштинских одлука и других општих аката Скупштине и општих аката Покрајинске владе.

Наредбом се, ради извршавања појединих одредби закона и других прописа, наређује или забрањује поступање у одређеном случају који има општи значај.

Упутством се прописује начин рада и вршење послова покрајинских органа управе.

Решењем се одлучује о појединачним стварима, у складу с прописима.

Члан 17.

Акте из члана 16, који су од интереса за више покрајинских органа управе, доносе споразумно руководиоци тих органа.

Службена употреба језика и писама

Члан 18.

Поред српског језика и ћириличког писма, у покрајинским органима управе у равноправној службеној употреби су и мађарски, словачки, хрватски, румунски и русински језик и њихова писма, у складу са законом.

Запослена лица у органима покрајинске управе дужна су да знају српски језик, а језик националне мањине - националне заједнице који је у службеној употреби, ако је то утврђено актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Члан 19.

Покрајински органи управе, у случају да нису оспособљени за комуникацију на одговарајућем језику, могу користити услуге службе за превођење у саставу покрајинског секретаријата надлежног за послове управе.

Члан 20.

Покрајински органи управе дужни су да обезбеде финансијске, техничке услове и људске ресурсе ради обезбеђивања службене употребе језика и писама из члана 18. став 1. ове одлуке.

Члан 21.

Покрајинска влада прати остваривање службене употребе језика и писама у покрајинским органима управе и предузима мере с циљем обезбеђивања језичке равноправности.

Запослена лица у покрајинским органима управе

Члан 22.

Запослена лица у покрајинским органима управе обављају послове из делокруга тог органа, као и пратеће помоћно-техничке послове.

2. УРЕЂЕЊЕ ПОКРАЈИНСКЕ УПРАВЕ

Покрајински секретаријат

Члан 23.

Покрајински секретаријати се образују за вршење послова покрајинске управе у једној или више међусобно повезаних области.

Покрајинским секретаријатом руководи покрајински секретар.

Покрајински секретар

Члан 24.

Покрајински секретар је члан Покрајинске владе задужен за руковођење покрајинским секретаријатом.

Покрајински секретар представља покрајински секретаријат, организује и обезбеђује обављање послова на ефикасан начин, доноси акта за која је овлашћен, образује комисије и радне групе ради обављања сложенијих послове из делокруга секретаријата и одлучује о правима, дужностима и одговорностима запослених.

Заменик покрајинског секретара

Члан 25.

Покрајински секретар може имати заменика кога бира Скупштина на мандат од четири године.

Престанком мандата Покрајинске владе, мандат престаје и заменику покрајинског секретара.

Заменик покрајинског секретара замењује покрајинског секретара и помаже покрајинском секретару у оквиру овлашћења која му он одреди.

У случају дуже спречености покрајинског секретара, што треба да констатује Покрајинска влада, заменик замењује одсутног покрајинског секретара и има сва овлашћења покрајинског секретара.

Покрајински секретар може овластити заменика покрајинског секретара да присуствује и учествује у раду на седницама Покрајинске владе, без права гласа.

Подсекретар покрајинског секретаријата

Члан 26.

Покрајински секретаријат може да има подсекретара који за свој рад одговара покрајинском секретару.

Подсекретар помаже покрајинском секретару у управљању кадровским, финансијским, информатичким и другим пословима, у усклађивању рада унутрашњих јединица покрајинског секретаријата, те сарађује с другим органима.

Подсекретара поставља и разрешава Покрајинска влада на четири године, на предлог покрајинског секретара.

Помоћник покрајинског секретара

Члан 27.

У покрајинском секретаријату могу се постављати помоћници покрајинског секретара.

Помоћник покрајинског секретара руководи облашћу рада покрајинског секретаријата за који се образује сектор и за свој рад одговара покрајинском секретару.

Помоћника покрајинског секретара поставља и разрешава Покрајинска влада на четири године, на предлог покрајинског секретара.

Посебан саветник покрајинског секретара

Члан 28.

Покрајински секретар може имати посебног саветника.

Посебан саветник покрајинског секретара по налогу покрајинског секретара припрема предлоге аката, сачињава мишљења и врши друге послове за покрајинског секретара.

Права и обавезе посебног саветника покрајинског секретара уређују се уговором.

Број посебних саветника покрајинског секретара одређује се актом Покрајинске владе за сваки покрајински секретаријат.

Покрајинске посебне управне организације

Члан 29.

Покрајинске посебне управне организације образују се за обављање стручних и с њима повезаних извршних послова.

Покрајинске посебне управне организације јесу заводи и дирекције, а могу се прописом одредити и другачији називи.

У оснивачком акту организације из става 2. овог члана изричито се назначава да је реч о покрајинској посебној управној организацији која послове из свог делокруга и јавна овлашћења обавља у складу с прописима којима се уређује рад покрајинске управе.

Покрајинском посебном управном организацијом руководи директор кога поставља Покрајинска влада на период од четири године, на предлог председника Покрајинске владе. Директор покрајинске посебне управне организације одговара Покрајинској влади.

Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места

Члан 30.

Унутрашње уређење покрајинских органа управе уређује се правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места. Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у покрајинском секретаријату доноси покрајински секретар, а у покрајинској посебној управној организацији - директор.

Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места ступа на снагу даном давања сагласности од стране Покрајинске владе.

Сукоб интереса

Члан 31.

Покрајински секретар, заменик покрајинског секретара, подсекретар и помоћник покрајинског секретара, као и директор посебне управне организације подлежу правилима прописа о спречавању сукоба интереса.

3. ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТИ И ЊИХОВ ДЕЛОКРУГ

Покрајински секретаријати

Члан 32.

Покрајински секретаријати су:

1. Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

2. Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

3. Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање.

4. Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију.

5. Покрајински секретаријат за финансије.

6. Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу.

7. Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

8. Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој.

9. Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине.

10. Покрајински секретаријат за спорт и омладину.

11. Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова.

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство

Члан 33.

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области пољопривреде, водопривреде, шумарства, лова, сточарства, аквакултуре, пчеларства и ветеринарства, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу, а којима се: доноси програм мера за подршку спровођења пољопривредне политике; прописују услови и начин расподеле коришћења средстава остварених од коришћења пољопривредног земљишта; образује посебан буџет у који се усмеравају средства од коришћења пољопривредног земљишта; оснива буџетски фонд за воде, шуме и ловство; утврђују стручни послови за унапређивање пољопривредне производње; оснивају и преузимају пољопривредне саветодавне службе и врше оснивачка права над њима; оснивају прогнозно-извештајне службе и врше оснивачка права над њима; предлажу надлежном министарству услови извоза и увоза одређених пољопривредних производа; доноси дугорочни програм мера за спровођење одгајивачког програма за територију АП Војводине и годишњи програм за његово спровођење; образује научно-стручни савет за сточарство; доносе, спроводе и надзиру редовне и ванредне мере одбране од спољних и унутрашњих вода; управља водним ресурсима и вештачким и природним водотоцима на територији АП Војводине; доносе планска документа у области интегралног управљања водама; предлаже оснивање јавних предузећа из надлежности секретаријата.

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство обавља и послове прописане законима из области пољопривреде, водопривреде, шумарства, лова, сточарства, аквакултуре, пчеларства и ветеринарства, када је тим законима прописано да послове обавља надлежан орган аутономне покрајине.

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство обавља као поверене оне послове државне управе, који су законима из става 2. поверени покрајинским органима управе.

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство прима и обрађује документацију за доделу подстицајних и других средстава из буџета АП Војводине у области пољопривреде, шумарства, ловства, водопривреде и сточарства.

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа из става 1. овог члана. У областима из свог делокруга, прати, надзире и помаже рад јавних предузећа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање

Члан 34.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области културе, заштите културних добара, кинематографије, задужбина, фондова и фондација, библиотечке делатности, издавања публикација, међурегионалне сарадње у области културе, као и заштите права интелектуалне својине у области културе, који се односе на припремање аката Скупштине или Покрајинске владе којима се: оснивају установе у области културе, утврђују потребе и интерес грађана на територији АП Војводине у области културе; уређују потребе и интерес у области културе националних мањина - националних заједница и обезбеђују средства за њихово остваривање; оснивају архиви, музеји, библиотеке, позоришта, заводи и друге установе у области културе и врше оснивачка права над њима; предлаже део Стратегије културног развоја Републике Србије за територију АП Војводине; утврђује програм културног развоја АП Војводине, у складу са Стратегијом културног развоја Републике Србије; утврђују награде и уређује начин и поступак њихове доделе за подстицај културног стваралаштва у појединим областима културе, односно за посебан допринос у области културног стваралаштва; обезбеђују средства за рад, инвестиционо и текуће одржавање, односно финансирање дела програма установа културе, чији је оснивач АП Војводина; утврђују мерила, критеријуми и поступак доделе средстава за установе и организације чији оснивач није АП Војводина, а које доприносе развоју културе и уметности у АП Војводини, или обезбеђују развој културе националних мањина - националних заједница и припремају акта којима се обезбеђују средства за њихов рад, инвестиционо и текуће одржавање и опремање, односно програме; прописују допунски услови за рад Архива Војводине у Новом Саду, Библиотеке Матице српске у Новом Саду, Музеја Војводине у Новом Саду, Музеја савремене ликовне уметности у Новом Саду и Позоришног музеја Војводине; утврђује испуњеност услова за почетак рада и обављање делатности установа заштите културе на територији АП Војводине.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа из става 1. овог члана. У областима из свог делокруга прати, надзире и помаже рад установа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, у области културе, остварује међурегионалну сарадњу на пројектима од интереса за развој културе на територији АП Војводине.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање у области заштите културних добара: покреће поступак за утврђивање непокретних културних добара на територији АП Војводине; утврђује услове за предузимање мера техничке заштите и других радова на непокретним културним добрима, када за територију АП Војводине пројекат и документацију за те радове израђује завод за заштиту споменика културе; обавештава у законском року Покрајински завод за заштиту споменика културе у Новом Саду о утврђеним условима, када те услове утврђује завод с територије АП Војводине; даје сагласност на пројекат и документацију за предузимање мера техничке заштите и других радова на непокретним културним добрима, када пројекат и документацију израђује завод за заштиту споменика културе с територије АП Војводине; даје мишљење о нацртима просторних и урбанистичких планова за територију АП Војводине и обавештава надлежни орган ако план нема прописану садржину.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање у области заштите културних добара, кинематографије, задужбина, фондова и фондација, библиотечке делатности, издавања публикација и заштите права интелектуалне својине и ауторских и сродних права и предузимања мера против пиратерије, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе који су законом поверени органима АП Војводине.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области јавног информисања и медија који се односе на припрему аката за Скупштину и Покрајинску владу којима се уређују питања од покрајинског значаја; утврђује јавни интерес грађана АП Војводине у области јавног информисања и медија и доноси стратегију развоја у области јавног информисања, на територији АП Војводине, у складу с републичком стратегијом у области јавног информисања.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање прати и утврђује стање у области јавног информисања и обавља послове који се односе на унапређивање и подстицање јавног информисања на територији АП Војводине; обезбеђује средства и друге услове за остваривање јавног интереса у области јавног информисања - распоређује средства на основу спроведених јавних конкурса и појединачних давања, на основу принципа о додели државне помоћи и заштити конкуренције, без дискриминације; обезбеђује средства или друге услове за рад медија који објављују информације на језицима мањинских националних заједница у складу са законом; обезбеђује део средстава или других услова за несметано коришћење права лица с посебним потребама, ради несметаног примања информација намењених јавности; обезбеђује део средстава за финансирање делатности јавног медијског сервиса и то за пројекте намењене развоју нових технологија, дигитализацији архива, пројекте дигитализације технолошке опреме, развоја нових дистрибутивних сервиса у складу с могућностима које доноси дигитализација и друге пројекте од посебног друштвеног значаја у складу са законом којим се регулише јавно информисање, и у складу са законом, у Регистар медија доставља податке о износу новчаних средстава која је секретаријат одобрио јавним гласилима.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање обавља послове који се односе на обезбеђивање јавности рада покрајинских органа и организација;

прати писане и електронске медије, припрема и израђује прегледе њихових садржаја и сачињава анализе; издаје публикације о АП Војводини.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор над спровођењем прописа о јавном информисању и медијима, као поверени посао.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање остварује сарадњу с републичким органима и органима локалне самоуправе и обавља друге послове, када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено.

Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију

Члан 35.

Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области здравства, који се односе на припрему аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: уређују питања од покрајинског значаја у здравству и здравственом осигурању и унапређују заштита здравља, здравствена и фармацеутска служба на територији АП Војводине; утврђују мере за обезбеђивање и спровођење здравствене заштите од интереса за грађане на територији АП Војводине, као и мере за обезбеђивање и спровођење делатности у области јавног здравља од интереса за грађане АП Војводине; доносе посебни програми здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за АП Војводину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на републичком нивоу; доноси посебан програм из области јавног здравља за територију АП Војводине; оснивају здравствене установе (опште болнице, специјалне болнице, клинике, институти, клинички центар, завод односно институт за јавно здравље, завод за трансфузију крви и завод за антирабичну заштиту) и врше оснивачка права над њима; предлаже план мреже здравствених установа за територију АП Војводине; даје мишљење о укидању, спајању и подели здравствених установа чији је оснивач АП Војводина; утврђују недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена у здравственој установи чији је оснивач; утврђују недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена здравствених установа и приватне праксе на територији АП Војводине за време епидемије и отклањања последица проузрокованих елементарним и другим већим непогодама и ванредним приликама на територији АП Војводине; утврђује минимум процеса рада за време штрајка здравствених установа на територији АП Војводине; оснива Здравствени савет Војводине и Етички одбор Војводине; предлаже директор Покрајинског завода за здравствено осигурање и доносе мере за обезбеђивање и спровођење делатности у области јавног здравља од интереса за грађане АП Војводине.

Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе, врши надзор и прати спровођење прописа из става 1. овог члана. У области свог делокруга, прати и помаже рад здравствених установа чији су оснивачи органи АП Војводине.

Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију: даје предлог министру надлежном за послове здравља за утврђивање броја приправника у здравственим установама са седиштем на територији АП Војводине, које су

здравствене установе дужне да приме за обављање приправничког стажа на годишњем нивоу; даје предлог министру надлежном за послове здравља за план развоја кадра у здравству за установе које се налазе на територији АП Војводине; даје предлог министру надлежном за послове здравља за утврђивање референтних здравствених установа за поједине области здравствене делатности на територији АП Војводине; даје мишљење на предлог за добијање назива примаријус за докторе медицине, докторе стоматологије и дипломиране фармацеуте с територије АП Војводине.

Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију сарађује с хуманитарним и стручним организацијама, савезима и удружењима у области здравства, формира базе података из области здравства, прати рад здравствене службе на територији АП Војводине.

Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију, у области санитарног надзора, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине. Доноси решење о одређивању зона санитарне заштите изворишта на територији АП Војводине.

Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области социјалне заштите, заштите породице и деце, трудница, мајки током породиљског одсуства, самохраних родитеља с децом, омладине, одраслих и старих, правне заштите породице и старатељства, пензијског осигурања, борачке и инвалидске заштите и цивилних инвалида рата, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: уређују питања од покрајинског значаја у социјалној заштити породице, деце, омладине, одраслих и старих, у складу са законом; уређују, у складу с материјалним могућностима, повољнији услови за остваривање социјалне заштите ако је секретаријат претходно у буџету за то обезбедио средства; утврђује и обезбеђује виши степен заштите породице, права деце, трудница, мајки током породиљског одсуства и самохраних родитеља с децом, у складу с програмом демографског развоја АП Војводине с мерама за његово спровођење; оснивају установе социјалне заштите установе социјалне заштите на територији АП Војводине у складу са законом и актом Покрајинске владе и врше оснивачка права над њима; оснива Покрајински завод за социјалну заштиту; даје сагласност на промену делатности и на статусне промене установа социјалне заштите чији је оснивач; даје сагласност на статут и акт о организацији и систематизацији послова установе социјалне заштите чији је оснивач; доноси Програм унапређивања социјалне заштите; доноси програм демографског развоја АП Војводине с мерама за његово спровођење; даје мишљење на предлог одлуке о мрежи установа социјалне заштите које пружају услуге домског смештаја, социјално-здравствених установа и центара за породични смештај и усвојење које оснива Република Србија односно аутономна покрајина, коју утврђује Влада Републике Србије, у делу који се односи на мрежу установа на територији АП Војводине; даје сагласност на именовање директора и вршиоца дужности директора центара за социјални рад на територији АП Војводине; предлаже директора Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа из става 6. овог члана. У областима из свог делокруга, прати,

надзире и помаже рад установа, фондова и јавних служби чији је оснивач АП Војводина и сарађује са организацијама и удружењима грађана.
Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију прати примену конвенција које се односе на заштиту деце, планирање породице; обезбеђује средства за реализацију програма унапређивања социјалне заштите у аутономној покрајини, заштите породице, самохраних родитеља с децом, за реализацију програма и активности инвалидских, социјално-хуманитарних организација и удружења грађана, којима се доприноси унапређивању социјално-економског и друштвеног положаја, рехабилитацији и социјализацији инвалида и других лица у стању социјалне потребе, обезбеђује средства за реализацију програма рада установа чији је оснивач, осим установа домског смештаја и обезбеђује средства за реализацију иновационих услуга и услуга социјалне заштите од посебног значаја за аутономну покрајину.
Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију утврђује испуњеност услова за почетак рада и обављање делатности установа социјалне заштите за смештај корисника.
Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију прати стање и предлаже мере у области обезбеђивања социјалне сигурности избеглих, прогнаних и расељених лица; прати спровођење програма демографског развоја АП Војводине; предузима активности на планирању породице и предлаже мере за подстицање рађања деце у АП Војводини.
Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију, у области социјалне заштите, правне заштите породице и старатељства, друштвене бриге о деци, борачке и инвалидске заштите, заштите цивилних инвалида рата, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине.
Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено.
Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију решава по жалби против решења инспектора социјалне заштите.

Покрајински секретаријат за финансије

Члан 36.

Покрајински секретаријат за финансије, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области финансија и економије, као и послове буџета и трезора у складу са законом.
Покрајински секретаријат за финансије у складу са законом и Статутом обезбеђује средства за финансирање капиталних пројеката од значаја за Аутономну покрајину Војводину.
Покрајински секретаријат за финансије: врши послове фискалне и макроекономске анализе; прати систем јавних прихода и јавних расхода, као и законску регулативу којом су они уведени и по потреби покреће иницијативу за њихову измену; прати наплату јавних прихода на територији Аутономне покрајине Војводине и анализира фискални потенцијал општина и градова, те о томе извештава Покрајинску владу; прати и анализира положај региона на основу економских и других показатеља, сарађује с надлежним републичким, покрајинским, општинским и градским органима, организацијама, установама и институцијама ради реализације равномерног

регионалног развоја; учествује у међурегионалној сарадњи и сарадњи са одговарајућим територијалним заједницама других држава, с циљем привлачења страних инвестиција, прибављања донација и других облика развојне помоћи и усклађује активности с циљем успешног коришћења средстава из претприступних, структурних и кохезионих фондова Европске уније у Аутономној покрајини Војводини.

Покрајински секретаријат за финансије врши надзор над примењивањем одредаба Закона о јавној својини и на основу њега донетих подзаконских прописа о прибављању, коришћењу, управљању и располагању стварима у својини Аутономне покрајине Војводине.

Покрајински секретаријат за финансије врши буџетску инспекцијску контролу законитог и наменског трошења средстава буџета Аутономне покрајине Војводине; контролише примене закона у области материјалног финансијског пословања и наменског законитог коришћења средстава корисника буџетских средстава, организација, предузећа, правних лица и других субјеката одређених законом којима се уређује буџетски систем. Покрајински секретаријат за финансије припрема акте за Скупштину и Покрајинску владу у оквиру своје надлежности и обавља и друге послове одређене законом, Статутом и другим прописима.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Члан 37.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања, ученичког стандарда, неформалног образовања одраслих и образовања националних мањина - националних заједница, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу, а којима се: уређују питања од покрајинског значаја у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања; оснивају установе предшколског, основног и средњег образовања и васпитања на територији АП Војводине и врше оснивачка права над њима; уређују питања од покрајинског значаја у области ученичког стандарда; утврђују начин и поступак расподеле места у домовима; ближе уређују питања од покрајинског значаја у погледу организованог и институционалног образовања изван школског система, ради стручног оспособљавања и обуке одраслих на територији АП Војводине; уређује питања од покрајинског значаја у обезбеђивању остваривања права на образовање на матерњем језику припадницима националних мањина - националних заједница на територији АП Војводине, на нивоу предшколског, основног и средњег образовања и васпитања.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа из става 1. овог члана. У области образовања, прати, надзире и помаже рад установа на територији АП Војводине.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања: сарађује с министарством надлежним за послове образовања у поступку формирања школске управе; споразумно с надлежним министром, одобрава уџбенике и наставна средства за поједине предмете од интереса за националне мањине -

националне заједнице; споразумно с надлежним министром, доноси наставне планове и програме из појединих предмета од интереса за националне мањине - националне заједнице и утврђује услове и начин организовања наставе на језицима националних мањина - националних заједница; одобрава уџбенике и наставна средства за језике националних мањина - националних заједница; даје мишљење у поступку доношења наставних планова и програма и доноси наставне програме за језике националних мањина - националних заједница.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда, у складу са законом, обавља послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, у складу са законом, обавља послове покрајинске управе који се односе на припрему аката за Скупштину или Покрајинску владу, а којима се: уређује организација и рад покрајинске управе; ближе уређује садржина и изглед печата органа АП Војводине, органа јединица локалне самоуправе и ималаца јавних овлашћења, који имају седиште на територији АП Војводине; доприноси развоју интеркултурализма, афирмације мултикултурализма, толеранције и суживота националних мањина - националних заједница које живе на територији АП Војводине; стара о остваривању права у области људских права и права припадника националних мањина - националних заједница и утврђују додатна права припадника националних мањина - националних заједница; обезбеђују средства за финансирање, односно суфинансирање националних савета националних мањина, удружења и организација националних мањина - националних заједница, цркава и верских заједница, као и унапређивање остваривања права припадника националних мањина - националних заједница с територије АП Војводине; уређује употреба назива АП Војводине у називу удружења; уређује и спроводи провера знања језика који се користе у раду органа и организација покрајинске управе. Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице припрема и она акта чије припремање није у делокругу других покрајинских органа управе.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа из става 5. овог члана.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице прати усаглашеност прописа и општих аката у правном систему у поступку њиховог доношења и стара се о њиховој нормативно-техничкој и језичкој исправности (лекторисање).

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице издавач је "Службеног листа Аутономне покрајине Војводине" и стара се о објављивању прописа и других аката Скупштине, Покрајинске владе, покрајинских органа управе и других органа и организација.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице обезбеђује, у складу с потребама покрајинских и других органа, писмено и усмено превођење са српског језика на језике националних мањина - националних заједница и обрнуто, као и превођење с других језика на српски језик и обрнуто.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице прати и сагледава стање у области вера, цркава и верских заједница, остварује сарадњу с њима, те предузима мере којима се помаже њихова делатност коју обављају у јавном интересу, у складу са законом.
Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице прати, аналитички сагледава стање у области заштите и остваривања људских права и права националних мањина - националних заједница, те предлаже предузимање мера у тој области.
Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице у области службене употребе језика и писама, правосудног испита, државног стручног испита, судских тумача, експропријације и печата, у складу са законом, обавља послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине.
Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице припрема акта за Скупштину и Покрајинску владу у областима из свога делокруга, ако је за то овлашћен посебним прописом.
Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено.

Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу

Члан 38.

Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, у складу са законом, Статутом и у оквиру спољне политике Републике Србије, обавља послове покрајинске управе који се односе на: међурегионалну сарадњу и одржавање односа АП Војводине са одговарајућим територијалним заједницама других држава; иницирање и одржавање чланства у европским и светским удружењима региона; припрему, закључивање и праћење спровођења споразума са одговарајућим територијалним заједницама других држава; припрему посета представника територијалних заједница и других облика аутономије других држава; припрему учешћа представника АП Војводине на конференцијама европских и светских удружења региона; израду, прикупљање, чување и објављивање информација о сарадњи са одговарајућим територијалним заједницама других држава; припрему извештаја и информација и предлагање програма и планова развоја из свог делокруга; координацију активности свих покрајинских органа управе у процесу програмирања инструмената Европске уније; стварање услова за реализацију пројеката који се финансирају из фондова Европске уније, донација и других облика развојне помоћи; учешће у припреми и спровођењу макрорегионалних стратегија; учешће у образовању посебних јединица у оквиру дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије, у складу са законом, која ће представљати и унапређивати привредне, образовне и туристичке капацитете АП Војводине; праћење остваривања дипломатских и конзуларних активности на територији АП Војводине; учешће о старању о равномерном развоју на територији АП Војводине, у складу са законом.
Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области локалне самоуправе који се односе на: припрему предлога аката за Покрајинску владу којим се Влади Републике Србије предлаже распуштање скупштине јединице локалне

самоуправе на територији АП Војводине; припрему извештаја и информација за Покрајинску владу и Скупштину и предлагање програма и планова развоја из делокруга секретаријата; давање претходне сагласности скупштини јединице локалне самоуправе на територији АП Војводине, приликом утврђивања празника и одлучивања о називима улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места на територији јединице локалне самоуправе; усмеравање и подршку јединицама локалне самоуправе и месне самоуправе у обезбеђивању законитости и ефикасности рада; усклађивање и подстицај сарадње АП Војводине и јединица локалне самоуправе на њеној територији у области изградње ефикасне и савремене локалне самоуправе; предлагање и подржавање мера у области изградње система локалне самоуправе, међуопштинског повезивања, уједначавања капацитета и модернизације рада локалне администрације; праћење остваривања месне самоуправе у јединицама локалне самоуправе у Војводини, као и других облика непосредног учешћа грађана у доношењу одлука на локалном нивоу; давање стручних правних и саветодавних мишљења у вези с применом закона и других прописа који су од непосредног утицаја на развој и остваривање локалне самоуправе и за рад органа јединице локалне самоуправе; покретање поступка за оцену уставности и законитости статута, или других општих аката јединице локалне самоуправе ако секретаријат сматра да тај пропис није у сагласности с покрајинским прописом; контролу усклађености општих аката органа јединице локалне самоуправе с њеним статутом, предузимање мера и пружање стручне помоћи у њеном спровођењу; контролу усаглашености појединачног акта против којег није обезбеђена судска заштита, са законом или општим актом јединице локалне самоуправе и предузимање одговарајућих мера; праћење примене прописа о непосредном учешћу грађана у остваривању локалне самоуправе; праћење поступка и процедуре спровођења локалних избора.

Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено.

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине

Члан 39.

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области просторног и урбанистичког планирања и изградње објеката, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу, а којима се: израђују, доносе и спроводе документи просторног развоја АП Војводине; израђују, доносе и спроводе регионални просторни планови и просторни планови посебне намене; предлажу мере и активности програма имплементације просторног плана Републике Србије за територију АП Војводине, регионалних просторних планова и просторних планова подручја посебне намене и прати њихово спровођење; оснива јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање и врше оснивачка права над њим.

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе, врши надзор и прати спровођење прописа из става 1. овог члана. У областима из свог делокруга, прати,

надзире и помаже рад јавних предузећа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.
Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине пружа стручну помоћ и обезбеђује средства за финансирање, односно суфинансирање локалним самоуправама за израду просторне и урбанистичке документације, техничке документације за објекте инфраструктуре, пројеката струковних и невладиних организација из области просторног планирања, урбанизма, архитектуре и градитељства; врши стручну контролу и јавни увид регионалних просторних планова и просторних планова посебне намене за подручја на територији АП Војводине; даје претходну сагласност и сагласност у поступку израде и доношења просторних и урбанистичких планова јединица локалне самоуправе с територије АП Војводине и предлаже једну трећину чланова комисије за стручну контролу просторних и урбанистичких планова у јединици локалне самоуправе; учествује у обављању стручне контроле техничке документације објеката за које издаје дозволу за изградњу у складу са законом; прати развој комуналне инфраструктуре и комуналне делатности на територији АП Војводине; учествује у раду комисија и радних тела које образује министар надлежан за послове урбанизма и грађевинарства и даје мишљење на статут и опште акте Републичке агенције за просторно планирање и Инжењерске коморе Србије.
Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, у области просторног и урбанистичког планирања, изградње објеката и становања, у складу са законом, обавља послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине.
Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области заштите животне средине, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: природно добро ставља под заштиту; доноси програм заштите животне средине за територију АП Војводине; доноси програм мониторинга, екстерни план заштите од удеса и планови и програми управљања природним ресурсима и добрима; оснива буџетски фонд; оснива Покрајински завод за заштиту природе и врше оснивачка права над њим; проглашава стање угрожености животне средине на територији АП Војводине.
Покрајински секретаријат за урбанизам градитељство и заштиту животне средине обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа из става 5. овог члана. У областима из свог делокруга, прати, надзире и помаже рад јавних предузећа, установа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.
Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине: контролише коришћење и заштиту природних ресурса и добара на територији АП Војводине; обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине (мониторинг); даје услове за обезбеђење мера и услова заштите животне средине, на захтев органа надлежног за припрему и доношење просторних и урбанистичких планова, а на основу услова и мишљења надлежних стручних организација; учествује у поступку припреме и доношења просторних, урбанистичких и других планова (планови уређења и основе коришћења пољопривредног земљишта, шумске,

водопривредне, ловнопривредне основе и програми унапређивања рибарства на рибарским подручјима и други планови).
Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у области унапређивања животне средине, рибарства и управљања рибљим фондом у риболовним водама, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине. Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине обавља друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено.

Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој

Члан 40.

Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, у складу са законима који дефинишу ове области и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области науке, технолошког развоја и високог образовања и студентског стандарда, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу, а којима се: оснивају, односно суоснивају научни институти и истраживачкоразвојни центри и врше оснивачка права над њима; уређују питања од покрајинског значаја у високом образовању; предлаже члан Националног савета за високо образовање; уређују питања од покрајинског значаја у области студентског стандарда.
Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, у складу с Програмом од општег интереса за Републику Србију, обавља послове покрајинске управе у вези са: решавањем стамбеног питања младих, наставних и научних радника; подстицањем међународне сарадње и иновационе делатности; обезбеђивањем финансијских средстава за суфинансирање посебних програма иновационе делатности и инфраструктуре на територији АП Војводине; суфинансирањем програма Огранка Српске академије наука и уметности у Новом Саду, Матице српске, Матице словачке и других установа које обављају научноистраживачку делатност, а значајне су за АП Војводину; обезбеђивањем средстава за суфинансирање програма основних истраживања и програма истраживања у области технолошког развоја у АП Војводини, за суфинансирање учешћа научноистраживачких радника и студената на научним скуповима и усавршавањима у иностранству и за организацију научних скупова на територији АП Војводине.
Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе у областима из свог делокруга и прати, надзире и помаже рад установа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.
Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој у области високог образовања и студентског стандарда, у складу са законом, обавља послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине.
Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено.

Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине

Члан 41.

Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области енергетике, рационалне употребе енергије и цевоводног транспорта гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуције гасовитих угљоводоника, као и послове у области геологије и рударства,

који се односе на извршавање закона, као и на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу.
Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор над спровођењем прописа из става 1. овог члана.
Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине прати стање у сектору енергетике и минералних сировина: прати сигурност снабдевања енергијом и енергентима; развој и примену свих видова примарне и секундарне енергије; инвестиционе и развојно-истраживачке програме у области угља, нафте, деривата нафте и биогорива, природног гаса, топлотне и електричне енергије, геотермалних и минералних вода и свих видова обновљивих извора енергије; енергетску ефикасност и рационално коришћење енергије; текућу политику развоја енергетике и минералних сировина и функционисање енергетског система, производње и потрошње свих видова енергије. Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине суфинансира пројекте у области енергетике, који се нарочито односе на примену обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности, као и пројекте у области коришћења минералних сировина на подручју покрајине; информише и едукује из свог делокруга организовањем састанака, конференција и сајамских манифестација; сарађује с потенцијалним инвеститорима и институцијама из свог делокруга.
Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине у области енергетике, за територију аутономне покрајине: израђује Предлог дела Програма остваривања стратегије развоја енергетике; захтева од енергетских и других субјеката податке за израду енергетског биланса; планира потребе за енергијом у плановима развоја, као и услове и начин обезбеђивања неопходних енергетских капацитета; спроводи Акциони план за енергетску ефикасност, у оквиру својих надлежности; утврђује посебне финансијске и друге подстицаје за реализацију активности за ефикасно коришћење енергије на својој територији.
Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине у области геологије и рударства, за територију аутономне покрајине: предлаже део Програма за остварење Стратегије управљања минералним ресурсима и део Дугорочног програма развоја основних геолошких истраживања; доноси и спроводи Годишњи програм основних геолошких истраживања; води евиденцију о одобреним истраживањима и катастар одобрених истражних простора; разматра и евидентира утврђене ресурсе и резерве минералних сировина и подземних вода, као и утврђене потенцијале геотермалних ресурса; решењем издаје потврду о ресурсима и резервама минералних сировина и подземних вода, односно утврђеном потенцијалу геотермалних ресурса, као и одобрења за извођење рударских радова и одобрење за употребу рударског објекта (употребну дозволу); доноси решења: о укидању и о престанку одобрења за експлоатацију резерви минералних сировина и геотермалних ресурса, као и о одобрењу за пуштање објекта у пробни рад; израђује билансе ресурса и резерви минералних сировина, подземних вода и геотермалних ресурса; образује комисију у случају да дође до потпуног и трајног обустављања експлоатације, која испитује разлоге за обустављање радова, последице те обуставе и предлаже одређене мере; даје сагласност на програм мера који доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе за коришћење средстава од накнаде за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса; води катастре истражних и експлоатационих поља, активних и

санираних рударских објеката, лежишта и биланса минералних сировина и геотермалних ресурса, поља рударског отпада, као и напуштених рудника и рударских објеката; води књигу исправа и евиденцију привредних субјеката, којима је издато одобрење за извођење геолошких истраживања и експлоатацију.

Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, за територију аутономне покрајине: образује комисије и организује полагање стручног испита, ради обављања послова техничког руковођења, руковања и одржавања: нафтовода и унутрашњих гасних инсталација; у објектима за транспорт и дистрибуцију природног гаса; у објектима за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије; врши инспекцијски надзор преко електроенергетског инспектора и инспектора опреме под притиском; врши и финансира основна геолошка истраживања; образује комисију и организује полагање стручног испита за обављање послова у области геолошких истраживања и рударства; решењем издаје одобрење за: примењена геолошка истраживања; експлоатацију резерви минералних сировина и геотермалних ресурса; извођење рударских радова; употребу рударских објеката; врши инспекцијски надзор преко геолошких и рударских инспектора.

Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено.

Покрајински секретаријат за спорт и омладину

Члан 42.

Покрајински секретаријат за спорт и омладину, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области спорта и омладине, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу, а којима се уређују питања од покрајинског значаја у спорту, физичкој култури и у областима у вези са интересом младих. У области спорта: обезбеђује остваривање потреба и интереса грађана у области спорта, утврђених законом; утврђује спортске објекте и програме међународних спортских такмичења значајних за АП Војводину, оснива организације за обављање спортских делатности од интереса за АП Војводину и врши оснивачка права над њима; ближе уређује услове за обављање спортских делатности организација у области спорта и коришћење јавних спортских терена; утврђује путем којих се покрајинских спортских савеза задовољавају потребе и интереси грађана на територији АП Војводине, када је у једној спортској грани регистровано више покрајинских гранских спортских савеза и утврђује које спортске гране су посебно значајне за АП Војводину; води евиденције у области спорта; утврђује испуњеност услова за организовање спортских приредби и обезбеђује услове за рад, односно обављање делатности Покрајинског завода за спорт и медицину спорта и других организација у области спорта.

Покрајински секретаријат за спорт и омладину обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши инспекцијски надзор над спровођењем прописа из области спорта. У областима из свог делокруга, прати, надзире и помаже рад установа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.

Покрајински секретаријат за спорт и омладину прати и подржава рад удружења младих и за младе, савеза, као и локалних канцеларија за младе; оснива Савет за младе АПВ и координира његов рад, у складу са законом; припрема програме и предлаже мере за унапређивање положаја младих у складу са акционим планом политике за

младе; подржава пројекте из области које су значајне за младе; предлаже установљавање награда из области спорта и омладине, награђује спортисте за остварене спортске резултате, додељује стипендије перспективним спортистима, те награђује даровиту и успешну децу и омладину у АП Војводини и континуирано подржава њихов развој.
Покрајински секретаријат за спорт и омладину у области спорта, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине.
Покрајински секретаријат за спорт и омладину обавља друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова

Члан 43.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области привредног и регионалног развоја, туризма, угоститељства, бања и лечилишта, индустрије и занатства, друмског, речног и железничког саобраћаја, развоја логистике и интермодалног транспорта, државних путева ИИ реда на територији АП Војводине, безбедности саобраћаја на путевима, електронских комуникација, сајмова и других привредних манифестација, а који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: уређује и обезбеђује равномерни регионални развој у области привреде; оснивају организације које се баве успостављањем равномерног регионалног развоја у области привреде и врше оснивачка права над њима; утврђују и доносе стратешка и друга документа регионалног развоја у области привреде; уређују питања од покрајинског значаја у области туризма; уређује планирање и развој туризма; утврђује и доноси стратегија развоја туризма; предлаже проглашење туристичког простора на територији АП Војводине, предлаже члан Комисије за категоризацију туристичких места; предлаже оснивање организација за унапређивање и развој туризма и врше оснивачка права над њима; уређује коришћење минералних и термалних вода, балнеолошких и климатских ресурса; уређују питања од покрајинског значаја у области индустрије; утврђују план и програм равномерног привредног развоја; утврђују стари занати својствени подручју АП Војводине, као и мере за њихово унапређивање и развој; уређују питања од покрајинског значаја у друмском, речном и железничком саобраћају, у развоју логистике и интермодалног транспорта, безбедности саобраћаја на путевима; уређују питања од покрајинског значаја у области електронских комуникација и уређује планирање и развој електронских комуникација и информационог друштва на територији АП Војводине; уређује и обезбеђује начин управљања, заштите, одржавања државних путева ИИ реда на територији АП Војводине у складу са законом; уређује и обезбеђује унутрашња пловидба на државним водним путевима на територији АП Војводине; уређују сајмови и друге привредне манифестације од покрајинског значаја; уређује оснивање, категоризација и начин рада сајамских центара; утврђује мрежа сајамских и других привредних манифестација на територији АП Војводине.
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова прати спровођење програма, мера и активности за равномерни регионални развој; предлаже једног члана Тендерске и Аукцијске комисије када је субјект приватизације с територије АП Војводине; учествује у припреми стратешких докумената и акционих

планова којима се утврђују начела, циљеви и приоритети развоја електронских комуникација у Републици Србији; учествује у доношењу Плана намене радиофреквенцијских опсега и Плана расподеле радио-фреквенција; учествује у утврђивању начина коришћења преосталог опсега радио-фреквенција намењених земаљској дигиталној радиодифузији, као и пружању широкопојасних сервиса (дигитална дивиденда).

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова у области туризма, државних путева, друмског, речног и железничког саобраћаја, заштите ауторских и сродних права у производњи и промету робе и електронских комуникација, у складу са законом, обавља послове државне управе који су законом поверени органима АП Војводине.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа у областима из свог делокруга; прати рад установа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, у складу са законом и Статутом обавља послове покрајинске управе у области рада и запошљавања, који се односе на припрему аката за Скупштину, Покрајинску владу, оснивање фондова и других правних лица у тим областима и вршење оснивачких права над њима; израду предлога плана активне политике запошљавања у Покрајини; припремање покрајинских акционих планова за запошљавање; спровођење мера активне политике запошљавања у Покрајини, у складу са законом, акционим планом и стратегијом запошљавања у АП Војводини; прати примену прописа и стратешких докумената из области запошљавања, рада, безбедности и здравља на раду; припрема акте о оснивању организација од интереса за АП Војводину у наведеним областима; даје правна мишљења и упутства за примену законских прописа и других аката организацијама, установама, институцијама и грађанима; прати стање и примену прописа у области безбедности и здравља на раду у покрајинским органима управе; предлаже активности и мере за решавање проблема у области безбедности и здравља на раду; прати стање и примену прописа у вези с радно-правним статусом особа са инвалидитетом; предлаже активности и мере за унапређивање радно-правног статуса особа са инвалидитетом; подстиче запошљавање особа са инвалидитетом и других теже запошљивих категорија грађана; прати реализацију антидискриминационе политике у области рада и запошљавања; прати субвенционирање привредних субјеката у Покрајини и трансфера нижим органима власти у области запошљавања; припрема презентације у земљи и иностранству за представљање потенцијала Покрајине у области рада и запошљавања; прати стање и кретања на тржишту рада у АП Војводини; прати примену ратификованих конвенција и препорука Међународне организације рада и сачињава извештаје о њиховој примени; сарађује с међународним, регионалним и домаћим органима, организацијама и удружењима у области запошљавања, рада, безбедности и здравља на раду; координира рад и пружа подршку у раду Покрајинског социјално-економског савета, Покрајинског савета за запошљавање, Покрајинског савета за безбедност и заштиту на раду и другим радним телима из области рада и запошљавања; предлаже директора Покрајинске службе за запошљавање; подстиче развој трипартитног социјалног дијалога у Покрајини, прати институционални социјални дијалог и важећи законски оквир; прати деловање

социјалног партнерства у условима кризе (неуспеле приватизације, штрајкови, најугроженије привредне гране); с покрајинским социјално-економским саветом и другим заинтересованом субјектима, покреће иницијативе за измене радног законодавства и социјалне политике; иницира активности за хармонизацију радног и социјалног законодавства с нормативно-институционалним оквиром и праксом социјалног дијалога; предузима активности на подизању капацитета социјалних партнера (синдиката и послодаваца) за равноправно учешће у социјалном дијалогу; прати утицај макроекономских елемената (привредна кретања, тржиште рада, политика запошљавања) на функционисање социјалног дијалога у Покрајини; афирмише предности развијеног социјалног дијалога константним информисањем јавности о актерима, садржајима и инструментима социјалног дијалога; сарађује са синдикалним организацијама, организацијама послодаваца и удружењима; учествује у решавању питања од значаја за остваривање економских слобода и права запослених, материјалног и социјалног положаја послодаваца и запослених; афирмише развој културе преговарања и подстицања мирног решавања колективних радних спорова; прати социјални дијалог на локалном нивоу и рад мреже савета за запошљавање у Покрајини; прати умрежавања учесника социјалног дијалога у Покрајини; прати закључивања колективних уговора у Покрајини; прати однос јавности и медија према социјалном дијалогу.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе, који се односе на: припремање аналитичких и других материјала у вези с применом прописа из области равноправности полова за Скупштину и Покрајинску владу; активности за унапређивање области равноправности полова у Покрајини; промоцију принципа једнаких могућности за жене и мушкарце; праћење стања и предлагање мера за унапређивање положаја жена и остваривање једнаких могућности у Покрајини; праћење примене ратификованих конвенција и препорука међународних организација у овој области; остваривање сарадње с невладиним организацијама, синдикатима и другим асоцијацијама и медијима, предлагање и спровођење мера афирмативне акције ради побољшања економског и друштвеног положаја жена, нарочито рањивих група жена, као и елиминације насиља над женама и насиља у породици; сарадњу с републичким и покрајинским органима управе и органима јединица локалне самоуправе из области равноправности полова; активности ка интегрисању принципа родне равноправности у све области рада покрајинских органа и пружање стручне подршке. Као поверени посао, обавља се надзор над применом Закона о равноправности полова на територији АП Војводине.

У Покрајинском секретаријату за привреду, запошљавање и равноправност полова, обављају се послови покрајинске управе који се односе на: имплементацију и примену стратегија за интеграцију Рома и реализацију акционих планова на територији Покрајине; координацију различитих пројеката за интеграцију Рома на територији Покрајине; остваривање координације с ромским саветима у Покрајини и са одговарајућим организацијама и органима на међународном нивоу; подстицање и унапређивање женских и људских права Рома и Ромкиња на територији Покрајине; припремање аналитичке документације за планирање и програмирање активности у вези са интеграцијом Рома у Покрајини; остваривање сарадње и консултација с владиним и невладиним организацијама и органима у области интеграције Рома и

унапређивања њиховог положаја; реализација пројеката који су засновани на циљевима дефинисаним у стратегијама и акционим плановима, координирање примене и остваривања домаћих и међународних програма за интеграцију и унапређивање положаја Рома; информационо-документациону делатност и вођење евиденција у погледу интеграције Рома на територији Покрајине; праћење и прикупљање информација у вези с мерама које се у Републици Србији и другим земљама предузимају ради унапређивања стручног рада у погледу интеграције Рома, као и праћење оспособљавања и усавршавања стручњака у области интеграције Рома.
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено.

4. ПОСЛОВИ ЗАЈЕДНИЧКИ ЗА СВЕ ПОКРАЈИНСКЕ СЕКРЕТАРИЈАТЕ

Регионална и међуопштинска сарадња

Члан 44.

Покрајински секретаријати у оквиру свог делокруга, у складу са Статутом и законом, остварују регионалну и међуопштинску сарадњу и старају се о њеном унапређивању.

Међурегионална сарадња

Члан 45.

Покрајински секретаријати у оквиру свог делокруга, у складу са Статутом и законом, остварују међурегионалну сарадњу с територијалним заједницама и другим облицима аутономије других држава, у оквиру спољне политике Републике Србије, старају се о њеном унапређивању и обављају послове покрајинске управе који се односе на припрему, закључивање и примену споразума.
Покрајински секретаријати стварају услове за приступ и реализацију пројеката који се финансирају из средстава претприступних фондова ЕУ, донација и других облика помоћи из надлежности секретаријата.

5. ОДНОС ПОКРАЈИНСКЕ УПРАВЕ С ДРУГИМ ОРГАНИМА И ГРАЂАНИМА

Однос према Скупштини и Покрајинској влади

Члан 46.

Покрајински органи управе обавезни су да Скупштини дају обавештења, објашњења и податке из свог делокруга.
Покрајински органи управе врше послове у складу са смерницама за рад које доноси Покрајинска влада.
Покрајинска влада усмерава и усклађује рад органа покрајинске управе.

Међусобни односи покрајинских органа управе

Члан 47.

Покрајински органи управе међусобно сарађују у обављању послова од заједничког интереса, пружају податке и обавештења неопходна за рад, достављају списе и остварују друге облике заједничког рада и сарадње.

Ради извршавања сложених послова који захтевају заједнички рад запослених из више покрајинских органа управе, могу се образовати комисије и радне групе, чији састав и послове утврђују руководиоци споразумно.
Руководиоци покрајинских органа управе, када су овлашћени да споразумно доносе прописе, а не постигну споразум, о томе обавештавају Покрајинску владу.

Односи покрајинског органа управе и органа локалне самоуправе

Члан 48.

Покрајински органи управе и органи локалне самоуправе међусобно сарађују и обавештавају се о питањима од заједничког интереса.
Покрајински органи управе пружају стручну помоћ органима локалне самоуправе у извршавању закона.

Односи према грађанима и правним лицима

Члан 49.

Покрајински органи управе дужни су да, у оквиру својих права и дужности, физичким и правним лицима омогуће несметано остваривање њихових права и обавеза, дају им потребне податке и обавештења, сарађују с њима и чувају углед покрајинске управе.

Члан 50.

Покрајински органи управе дужни су да разматрају представке, петиције и предлоге које им физичка и правна лица подносе, да поступају по њима и о томе их обавештавају.
Физичка и правна лица могу се обратити покрајинском органу управе ради давања мишљења о примени одредаба покрајинских скупштинских одлука и других општих аката. Мишљења покрајинских органа управе нису обавезујућа.

Однос покрајинске управе и Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана

Члан 51.

Покрајински органи управе дужни су да Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману омогуће несметан приступ подацима од интереса за остваривање права грађана.
Покрајински органи управе дужни су да размотре указивања, предлоге и препоруке Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана који поступа у интересу грађана.
Ради омогућавања несметаног рада Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана, покрајински органи управе дужни су да предузимају све потребне мере и активности.

6. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 52.

Покрајински органи управе дужни су да своја акта о унутрашњој организацији и систематизацији радних места ускладе са одредбама ове одлуке до 31.12.2014. године.

Члан 53.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 40/12 - пречишћен текст).

Члан 54.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 021-6
Нови Сад, 23. септембар 2014. године.

Подпредседница
Скупштине АП Војводине
Ана Томанова Маканова, с.р.

Члан 9. Покрајинске скупштинске одлуке о образовању Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2014 од 23.12.2014. године, када је и ступила на снагу.

Члан 9.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи члан 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 37/14).

На основу члана 31. став 1. алинеја 2. и члана 55. став 3. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној дана 20. јуна 2016. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 37/2016 од 20.6.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 37/14 и 54/14 - др. одлука; у даљем тексту: Одлука) члан 32. мења се и гласи:
"Покрајински секретаријати су:
1. Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
2. Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице;
3. Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама;
4. Покрајински секретаријат за здравство;
5. Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова;

6. Покрајински секретаријат за финансије;
7. Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу;
8. Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине;
9. Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност;
10. Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај;
11. Покрајински секретаријат за спорт и омладину;
12. Покрајински секретаријат за привреду и туризам."

Члан 2.

Наслов изнад члана 34. и члан 34. мењају се и гласе:

"Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама

Члан 34.

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области културе, заштите културних добара, кинематографије, задужбина, фондова и фондација, библиотечке делатности, издавања публикација, међурегионалне сарадње у области културе, као и заштите права интелектуалне својине у области културе, који се односе на припремање аката Скупштине или Покрајинске владе којима се: оснивају установе у области културе, утврђују потребе и интерес грађана на територији АП Војводине у области културе; уређују потребе и интерес у области културе националних мањина - националних заједница и обезбеђују средства за њихово остваривање; оснивају архиви, музеји, библиотеке, позоришта, заводи и друге установе у области културе и врше оснивачка права над њима; предлаже део Стратегије културног развоја Републике Србије за територију АП Војводине; утврђује програм културног развоја АП Војводине, у складу са Стратегијом културног развоја Републике Србије; утврђују награде и уређује начин и поступак њихове доделе за подстицај културног стваралаштва у појединим областима културе, односно за посебан допринос у области културног стваралаштва; обезбеђују средства за рад, инвестиционо и текуће одржавање, односно за финансирање дела програма установа културе, чији је оснивач АП Војводина; утврђују мерила, критеријуми и поступак доделе средстава за установе и организације чији оснивач није АП Војводина, а које доприносе развоју културе и уметности у АП Војводини, или обезбеђују развој културе националних мањина - националних заједница и припремају акта којима се обезбеђују средства за њихов рад, инвестиционо и текуће одржавање и опремање, односно програме; прописују допунски услови за рад Архива Војводине у Новом Саду, Библиотеке Матице српске у Новом Саду, Музеја Војводине у Новом Саду, Музеја савремене ликовне уметности у Новом Саду и Позоришног музеја Војводине; утврђује испуњеност услова за почетак рада и обављање делатности установа заштите културе на територији АП Војводине.

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа из става 1. овог члана. У областима из свог делокруга прати, надзире и помаже рад установа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, у области културе, остварује међурегионалну сарадњу на пројектима од интереса за развој културе на територији АП Војводине.
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, у области заштите културних добара: покреће поступак за утврђивање непокретних културних добара на територији АП Војводине; утврђује услове за предузимање мера техничке заштите и других радова на непокретним културним добрима, када за територију АП Војводине пројекат и документацију за те радове израђује завод за заштиту споменика културе; обавештава у законском року Покрајински завод за заштиту споменика културе у Новом Саду о утврђеним условима, када те услове утврђује завод с територије АП Војводине; даје сагласност на пројекат и документацију за предузимање мера техничке заштите и других радова на непокретним културним добрима, када пројекат и документацију израђује завод за заштиту споменика културе с територије АП Војводине; даје мишљење о нацртима просторних и урбанистичких планова за територију АП Војводине и обавештава надлежни орган ако план нема прописану садржину.
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, у области заштите културних добара, кинематографије, задужбина, фондова и фондација, библиотечке делатности, издавања публикација и заштите права интелектуалне својине и ауторских и сродних права и предузимања мера против пиратерије, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе који су законом поверени органима АП Војводине.
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области јавног информисања и медија који се односе на припрему аката за Скупштину и Покрајинску владу којима се уређују питања од покрајинског значаја; утврђује јавни интерес грађана АП Војводине у области јавног информисања и медија и доноси стратегија развоја у области јавног информисања, на територији АП Војводине, у складу с републичком стратегијом у области јавног информисања.
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама прати и утврђује стање у области јавног информисања и обавља послове који се односе на унапређивање и подстицање јавног информисања на територији АП Војводине; обезбеђује средства и друге услове за остваривање јавног интереса у области јавног информисања, распоређује средства на основу спроведених јавних конкурса и појединачних давања, на основу принципа о додели државне помоћи и заштити конкуренције, без дискриминације; обезбеђује средства или друге услове за рад медија који објављују информације на језицима мањинских националних заједница у складу са законом; обезбеђује део средстава или других услова за несметано коришћење права лица с посебним потребама, ради несметаног примања информација намењених јавности; обезбеђује део средстава за финансирање делатности јавног медијског сервиса и то за пројекте намењене развоју нових технологија, дигитализацији архива, пројекте дигитализације технолошке опреме, развоја нових дистрибутивних сервиса у складу с могућностима које доноси дигитализација и друге пројекте од посебног друштвеног значаја у складу са законом којим се регулише јавно информисање, и у складу са законом, у Регистар медија

доставља податке о износу новчаних средстава која је секретаријат одобрио јавним гласилима.
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама обавља послове који се односе на обезбеђивање јавности рада покрајинских органа и организација; прати писане и електронске медије, припрема и израђује прегледе њихових садржаја и сачињава анализе; издаје публикације о АП Војводини.
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор над спровођењем прописа о јавном информисању и медијима, као поверени посао.
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама прати и сагледава стање у области вера, цркава и верских заједница, остварује сарадњу с њима, те предузима мере којима се помаже њихова делатност коју обављају у јавном интересу, у складу са законом и обезбеђује средства за финансирање цркава и верских заједница, у складу са законом.
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама остварује сарадњу с републичким органима и органима локалне самоуправе и обавља друге послове, када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено."

Члан 3.

Наслов изнад члана 35. Одлуке и члан 35. мењају се и гласе:

"Покрајински секретаријат за здравство

Члан 35.

Покрајински секретаријат за здравство, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области здравства, који се односе на припрему аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: уређују питања од покрајинског значаја у здравству и здравственом осигурању и унапређују заштита здравља, здравствена и фармацеутска служба на територији АП Војводине; утврђују мере за обезбеђивање и спровођење здравствене заштите од интереса за грађане на територији АП Војводине, као и мере за обезбеђивање и спровођење делатности у области јавног здравља од интереса за грађане АП Војводине; доносе посебни програми здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за АП Војводину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на републичком нивоу; доноси посебан програм из области јавног здравља за територију АП Војводине; оснивају здравствене установе (опште болнице, специјалне болнице, клинике, институти, клинички центар, завод односно институт за јавно здравље, завод за трансфузију крви и завод за антирабичну заштиту) и врше оснивачка права над њима; предлаже план мреже здравствених установа за територију АП Војводине; даје мишљење о укидању, спајању и подели здравствених установа чији је оснивач АП Војводина; утврђују недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена у здравственој установи чији је оснивач; утврђују недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена здравствених установа и приватне праксе на територији АП Војводине за време епидемије и отклањања последица проузрокованих елементарним и другим већим непогодама и ванредним приликама на територији АП Војводине; утврђује минимум процеса рада за време штрајка здравствених установа на територији

АП Војводине; оснива Здравствени савет Војводине и Етички одбор Војводине; предлаже директор Покрајинског завода за здравствено осигурање и доносе мере за обезбеђивање и спровођење делатности у области јавног здравља од интереса за грађане АП Војводине.
Покрајински секретаријат за здравство обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе, врши надзор и прати спровођење прописа из става 1. овог члана. У области свог делокруга, прати и помаже рад здравствених установа чији су оснивачи органи АП Војводине.
Покрајински секретаријат за здравство даје предлог министру надлежном за послове здравља за утврђивање броја приправника у здравственим установама са седиштем на територији АП Војводине, које су здравствене установе дужне да приме за обављање приправничког стажа на годишњем нивоу; даје предлог министру надлежном за послове здравља за план развоја кадра у здравству за установе које се налазе на територији АП Војводине; даје предлог министру надлежном за послове здравља за утврђивање референтних здравствених установа за поједине области здравствене делатности на територији АП Војводине; даје мишљење на предлог за добијање назива примаријус за докторе медицине, докторе стоматологије и дипломиране фармацеуте с територије АП Војводине.
Покрајински секретаријат за здравство сарађује с хуманитарним и стручним организацијама, савезима и удружењима у области здравства, формира базе података из области здравства, прати рад здравствене службе на територији АП Војводине.
Покрајински секретаријат за здравство у области санитарног надзора, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине. Доноси решење о одређивању зона санитарне заштите изворишта на територији АП Војводине.
Покрајински секретаријат за здравство обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено."

Члан 4.

После члана 35. Одлуке додаје се наслов и нови члан 35а. који гласе:

"Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова

Члан 35а.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области социјалне заштите, заштите породице и деце, трудница, мајки током породиљског одсуства, самохраних родитеља с децом, омладине, одраслих и старих, правне заштите породице и старатељства, пензијског осигурања, борачке и инвалидске заштите и цивилних инвалида рата, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: уређују питања од покрајинског значаја у социјалној заштити породице, деце, омладине, одраслих и старих, у складу са законом; уређују, у складу с материјалним могућностима, повољнији услови за остваривање социјалне заштите ако је секретаријат претходно у буџету за то обезбедио средства; утврђује и обезбеђује виши степен заштите породице, права деце, трудница, мајки током породиљског одсуства и самохраних родитеља с децом, у складу с програмом демографског развоја АП Војводине с мерама за његово спровођење; оснивају установе социјалне заштите на територији АП Војводине у складу са законом и актом

Покрајинске владе и врше оснивачка права над њима; оснива Покрајински завод за социјалну заштиту; даје сагласност на промену делатности и на статусне промене установа социјалне заштите чији је оснивач; даје сагласност на статут и акт о организацији и систематизацији послова установе социјалне заштите чији је оснивач; доноси програм унапређивања социјалне заштите; доноси програм демографског развоја АП Војводине с мерама за његово спровођење; даје мишљење на предлог одлуке о мрежи установа социјалне заштите које пружају услуге домског смештаја, социјално-здравствених установа и центара за породични смештај и усвојење које оснива Република Србија односно аутономна покрајина, коју утврђује Влада Републике Србије, у делу који се односи на мрежу установа на територији АП Војводине; даје сагласност на именовање директора и вршиоца дужности директора центара за социјални рад на територији АП Војводине; предлаже директор Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа из става 1. овог члана. У областима из свог делокруга, прати, надзире и помаже рад установа, фондова и јавних служби чији је оснивач АП Војводина и сарађује са организацијама и удружењима грађана.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова прати примену конвенција које се односе на заштиту деце, планирање породице; обезбеђује средства за реализацију програма унапређивања социјалне заштите у аутономној покрајини, заштите породице, самохраних родитеља с децом, за реализацију програма и активности инвалидских, те социјално-хуманитарних организација и удружења грађана, којима се доприноси унапређивању социјално-економског и друштвеног положаја, рехабилитацији и социјализацији инвалида и других лица у стању социјалне потребе, обезбеђује средства за реализацију програма рада установа чији је оснивач, осим установа домског смештаја и обезбеђује средства за реализацију иновационих услуга и услуга социјалне заштите од посебног значаја за аутономну покрајину.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова утврђује испуњеност услова за почетак рада и обављање делатности установа социјалне заштите за смештај корисника.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова прати стање и предлаже мере у области обезбеђивања социјалне сигурности избеглих, прогнаних и расељених лица; прати спровођење програма демографског развоја АП Војводине; предузима активности на планирању породице и предлаже мере за подстицање рађања деце у АП Војводини.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, у области социјалне заштите, правне заштите породице и старатељства, друштвене бриге о деци, борачке и инвалидске заштите, заштите цивилних инвалида рата, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова решава по жалби против решења инспектора социјалне заштите.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе, који се

односе на: припремање аналитичких и других материјала у вези с применом прописа из области равноправности полова за Скупштину и Покрајинску владу; активности за унапређивање области равноправности полова у Покрајини; промоцију принципа једнаких могућности за жене и мушкарце; праћење стања и предлагање мера за унапређивање положаја жена и остваривање једнаких могућности у Покрајини; праћење примене ратификованих конвенција и препорука међународних организација у овој области; остваривање сарадње с невладиним организацијама, синдикатима и другим асоцијацијама и медијима, предлагање и спровођење мера афирмативне акције ради побољшања економског и друштвеног положаја жена, нарочито рањивих група жена, као и елиминације насиља над женама и насиља у породици; сарадњу с републичким и покрајинским органима управе и органима јединица локалне самоуправе из области равноправности полова; активности ка интегрисању принципа родне равноправности у све области рада покрајинских органа и пружање стручне подршке. Као поверени посао, обавља се надзор над применом Закона о равноправности полова на територији АП Војводине.

У Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова, обављају се послови покрајинске управе који се односе на: имплементацију и примену стратегија за интеграцију Рома и реализацију акционих планова на територији Покрајине; координацију различитих пројеката за интеграцију Рома на територији Покрајине; остваривање координације с ромским саветима у Покрајини и са одговарајућим организацијама и органима на међународном нивоу; подстицање и унапређивање женских и људских права Рома и Ромкиња на територији Покрајине; припремање аналитичке документације за планирање и програмирање активности у вези са интеграцијом Рома у Покрајини; остваривање сарадње и консултација с владиним и невладиним организацијама и органима у области интеграције Рома и унапређивања њиховог положаја; реализацију пројеката који су засновани на циљевима дефинисаним у стратегијама и акционим плановима, координирање примене и остваривања домаћих и међународних програма за интеграцију и унапређивање положаја Рома; информационо-документациону делатност и вођење евиденција у погледу интеграције Рома на територији Покрајине; праћење и прикупљање информација у вези с мерама које се у Републици Србији и другим земљама предузимају ради унапређивања стручног рада у погледу интеграције Рома, као и праћење оспособљавања и усавршавања стручњака у области интеграције Рома.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено."

Члан 5.

У члану 37. став 5. Одлуке речи: "црквава и верских заједница" бришу се.

Став 10. истог члана брише се.

Члан 6.

Наслов изнад члана 38. Одлуке и члан 38. мењају се и гласе:

"Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу

Члан 38.

Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у

области регионалног развоја, а који се односе на припремање аката за Скупштину и Покрајинску владу којима се: уређује и обезбеђује равномерни регионални развој, оснивају организације које се баве успостављањем равномерног регионалног развоја и врше оснивачка права над њима; утврђују и доносе стратешка и друга документа регионалног развоја.

Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу прати спровођење програма, мера и активности за равномерни регионални развој; предлаже једног члана тендерске и аукцијске комисије када је субјект приватизације с територије АП Војводине; учествује у припреми стратешких докумената и акционих планова којима се утврђују начела, циљеви и приоритети развоја електронских комуникација у Републици Србији; учествује у доношењу плана намене радиофреквенцијских опсега и плана расподеле радио-фреквенција; учествује у утврђивању начина коришћења преосталог опсега радио-фреквенција намењених земаљској дигиталној радиодифузији, као и пружању широкопојасних сервиса (дигитална дивиденда).

Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, у складу са законом, Статутом и у оквиру спољне политике Републике Србије, обавља послове покрајинске управе који се односе на међурегионалну сарадњу и одржавање односа АП Војводине са одговарајућим територијалним заједницама других држава; иницирање и одржавање чланства у европским и светским удружењима региона; припрему, закључивање и праћење спровођења споразума са одговарајућим територијалним заједницама других држава; припрему посета представника територијалних заједница и других облика аутономије других држава; припрему учешћа представника АП Војводине на конференцијама европских и светских удружења региона; израду, прикупљање, чување и објављивање информација о сарадњи са одговарајућим територијалним заједницама других држава; припрему извештаја и информација и предлагање програма и планова развоја из свог делокруга; координацију активности свих покрајинских органа управе у процесу програмирања инструмената Европске уније; стварање услова за реализацију пројеката који се финансирају из фондова Европске уније, донација и других облика развојне помоћи; учешће у припреми и спровођењу макрорегионалних стратегија; учешће у образовању посебних јединица у оквиру дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије, у складу са законом, која ће представљати и унапређивати привредне, образовне и туристичке капацитете АП Војводине; праћење остваривања дипломатских и конзуларних активности на територији АП Војводине; учешће о старању о равномерном развоју на територији АП Војводине, у складу са законом.

Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области локалне самоуправе који се односе на: припрему предлога аката за Покрајинску владу којима се Влади Републике Србије предлаже распуштање скупштине јединице локалне самоуправе на територији АП Војводине; припрему извештаја и информација за Покрајинску владу и Скупштину и предлагање програма и планова развоја из делокруга секретаријата; давање претходне сагласности скупштини јединице локалне самоуправе на територији АП Војводине, приликом утврђивања празника и одлучивања о називима улица, тргова, градских четврти, заселака и других делова насељених места на територији јединице локалне самоуправе; усмеравање и

подршку јединицама локалне самоуправе и месне самоуправе у обезбеђивању законитости и ефикасности рада; усклађивање и подстицај сарадње АП Војводине и јединица локалне самоуправе на њеној територији у области изградње ефикасне и савремене локалне самоуправе; предлагање и подржавање мера у области изградње система локалне самоуправе, међуопштинског повезивања, уједначавања капацитета и модернизације рада локалне администрације; праћење остваривања месне самоуправе у јединицама локалне самоуправе у Војводини, као и других облика непосредног учешћа грађана у доношењу одлука на локалном нивоу; давање стручних правних и саветодавних мишљења у вези с применом закона и других прописа који су од непосредног утицаја на развој и остваривање локалне самоуправе и за рад органа јединице локалне самоуправе; покретање поступка за оцену уставности и законитости статута, или других општих аката јединице локалне самоуправе ако секретаријат сматра да тај пропис није у сагласности с покрајинским прописом; контролу усклађености општих аката органа јединице локалне самоуправе с њеним статутом, предузимање мера и пружање стручне помоћи у њеном спровођењу; контролу усаглашености појединачног акта против којег није обезбеђена судска заштита, са законом или општим актом јединице локалне самоуправе и предузимање одговарајућих мера; праћење примене прописа о непосредном учешћу грађана у остваривању локалне самоуправе; праћење поступка и процедуре спровођења локалних избора.

Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа у областима из свог делокруга; прати рад установа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.

Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено."

Члан 7.

Наслов изнад члана 39. Одлуке и члан 39. мењају се и гласе:

"Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине

Члан 39.

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области просторног и урбанистичког планирања, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу, а којима се: израђују, доносе и спроводе документи просторног развоја АП Војводине; израђују, доносе и спроводе регионални просторни планови и просторни планови посебне намене; предлажу мере и активности програма имплементације просторног плана Републике Србије за територију АП Војводине, регионалних просторних планова и просторних планова подручја посебне намене и прати њихово спровођење; оснива јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање и врше оснивачка права над њим.

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе, врши надзор и прати спровођење прописа из става 1. овог члана. У областима из свог делокруга, прати, надзире и помаже рад јавних предузећа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине пружа стручну помоћ и обезбеђује средства за финансирање, односно суфинансирање локалним самоуправама за израду просторне и урбанистичке документације, пројеката струковних и невладиних организација из области просторног планирања, урбанизма, врши стручну контролу и јавни увид регионалних просторних планова и просторних планова посебне намене за подручја на територији АП Војводине; даје претходну сагласност и сагласност у поступку израде и доношења просторних и урбанистичких планова јединица локалне самоуправе с територије АП Војводине и предлаже једну трећину чланова комисије за стручну контролу просторних и урбанистичких планова у јединици локалне самоуправе; учествује у раду комисија и радних тела које образује министар надлежан за послове урбанизма и даје мишљење на статут и опште акте Републичке агенције за просторно планирање и Инжењерске коморе Србије.

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, у области просторног и урбанистичког планирања, у складу са законом, обавља послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине.

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области заштите животне средине, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: природно добро ставља под заштиту; доноси програм заштите животне средине за територију АП Војводине; доноси програм мониторинга, екстерни план заштите од удеса и планови и програми управљања природним ресурсима и добрима; оснива буџетски фонд; оснива Покрајински завод за заштиту природе и врше оснивачка права над њим; проглашава стање угрожености животне средине на територији АП Војводине.

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа из става 5. овог члана. У областима из свог делокруга, прати, надзире и помаже рад јавних предузећа, установа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине: контролише коришћење и заштиту природних ресурса и добара на територији АП Војводине; обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине (мониторинг); даје услове за обезбеђење мера и услова заштите животне средине, на захтев органа надлежног за припрему и доношење просторних и урбанистичких планова, а на основу услова и мишљења надлежних стручних организација; учествује у поступку припреме и доношења просторних, урбанистичких и других планова (планови уређења и основе коришћења пољопривредног земљишта, шумске, водопривредне, ловнопривредне основе и програми унапређивања рибарства на рибарским подручјима и други планови).

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине у области унапређивања животне средине, рибарства и управљања рибљим фондом у риболовним водама, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине. Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине обавља друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено."

Члан 8.

Наслов изнад члана 40. Одлуке и члан 40. мењају се и гласе:

"Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност

Члан 40.

Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност, у складу са законима који дефинишу ове области и у складу са Статутом, обавља послове покрајинске управе у области високог образовања и студентског стандарда, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу, а којима се: оснивају, односно суоснивају научни институти и истраживачкоразвојни центри и врше оснивачка права над њима; уређују питања од покрајинског значаја у високом образовању; предлаже члан Националног савета за високо образовање; уређују питања од покрајинског значаја у области студентског стандарда.

Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност, у складу с Програмом од општег интереса за Републику Србију, обавља послове покрајинске управе у вези са: решавањем стамбеног питања младих, наставних и научних радника; подстицањем међународне сарадње, технолошког развоја и иновационе делатности; обезбеђивањем финансијских средстава за суфинансирање посебних програма иновационе делатности и инфраструктуре на територији АП Војводине; суфинансирањем програма Огранка Српске академије наука и уметности у Новом Саду, Матице српске, Матице словачке и других установа које обављају научноистраживачку делатност, а значајне су за АП Војводину; обезбеђивањем средстава за суфинансирање програма основних истраживања и програма истраживања у области технолошког развоја у АП Војводини, за суфинансирање учешћа научноистраживачких радника и студената на научним скуповима и усавршавањима у иностранству и за организацију научних скупова на територији АП Војводине.

Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе у областима из свог делокруга и прати, надзире и помаже рад установа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.

Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност у области високог образовања и студентског стандарда, у складу са законом, обавља послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине.

Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено."

Члан 9.

Наслов изнад члана 41. Одлуке и члан 41. мењају се и гласе:

"Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај

Члан 41.

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области енергетике, рационалне употребе енергије и цевоводног транспорта гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуције гасовитих угљоводоника, као и послове у области

геологије и рударства, који се односе на извршавање закона, као и на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу.
Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор над спровођењем прописа из става 1. овог члана.
Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај прати стање у сектору енергетике и минералних сировина: прати сигурност снабдевања енергијом и енергентима; развој и примену свих видова примарне и секундарне енергије; инвестиционе и развојно-истраживачке програме у области угља, нафте, деривата нафте и биогорива, природног гаса, топлотне и електричне енергије, геотермалних и минералних вода и свих видова обновљивих извора енергије; енергетску ефикасност и рационално коришћење енергије; текућу политику развоја енергетике и минералних сировина и функционисање енергетског система, производње и потрошње свих видова енергије. Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај суфинансира пројекте у области енергетике, који се нарочито односе на примену обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности, као и пројекте у области коришћења минералних сировина на подручју Покрајине; информише и едукује из свог делокруга организовањем састанака, конференција и сајамских манифестација; сарађује с потенцијалним инвеститорима и институцијама из свог делокруга.
Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, у области енергетике, за територију аутономне покрајине: израђује Предлог дела Програма остваривања стратегије развоја енергетике; захтева од енергетских и других субјеката податке за израду енергетског биланса; планира потребе за енергијом у плановима развоја, као и услове и начин обезбеђивања неопходних енергетских капацитета; спроводи Акциони план за енергетску ефикасност, у оквиру својих надлежности; утврђује посебне финансијске и друге подстицаје за реализацију активности за ефикасно коришћење енергије на својој територији.
Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, у области геологије и рударства, за територију аутономне покрајине: предлаже део Програма за остварење Стратегије управљања минералним ресурсима и део Дугорочног програма развоја основних геолошких истраживања; доноси и спроводи Годишњи програм основних геолошких истраживања; води евиденцију о одобреним истраживањима и катастар одобрених истражних простора; разматра и евидентира утврђене ресурсе и резерве минералних сировина и подземних вода, као и утврђене потенцијале геотермалних ресурса; решењем издаје потврду о ресурсима и резервама минералних сировина и подземних вода, односно утврђеном потенцијалу геотермалних ресурса, као и одобрења за извођење рударских радова и одобрење за употребу рударског објекта (употребну дозволу); доноси решења: о укидању и о престанку одобрења за експлоатацију резерви минералних сировина и геотермалних ресурса, као и о одобрењу за пуштање објекта у пробни рад; израђује билансе ресурса и резерви минералних сировина, подземних вода и геотермалних ресурса; образује комисију у случају да дође до потпуног и трајног обустављања експлоатације, која испитује разлоге за обустављање радова, последице те обуставе и предлаже одређене мере; даје сагласност на програм мера који доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе за коришћење средстава од накнаде за коришћење минералних сировина и геотермалних ресурса; води катастре истражних и експлоатационих поља, активних и

санираних рударских објеката, лежишта и биланса минералних сировина и геотермалних ресурса, поља рударског отпада, као и напуштених рудника и рударских објеката; води књигу исправа и евиденцију привредних субјеката, којима је издато одобрење за извођење геолошких истраживања и експлоатацију.

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, за територију аутономне покрајине: образује комисије и организује полагање стручног испита, ради обављања послова техничког руковођења, руковања и одржавања: нафтовода и унутрашњих гасних инсталација; у објектима за транспорт и дистрибуцију природног гаса; у објектима за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије; врши инспекцијски надзор преко електроенергетског инспектора и инспектора опреме под притиском; врши и финансира основна геолошка истраживања; образује комисију и организује полагање стручног испита за обављање послова у области геолошких истраживања и рударства; решењем издаје одобрење за: примењена геолошка истраживања; експлоатацију резерви минералних сировина и геотермалних ресурса; извођење рударских радова; употребу рударских објеката; врши инспекцијски надзор преко геолошких и рударских инспектора.

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области изградње објеката, а који се односе на извршавање закона, као и на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу. Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај пружа стручну помоћ и обезбеђује средства за финансирање, односно суфинансирање локалним самоуправама за израду техничке документације за објекте инфраструктуре, пројеката струковних и невладиних организација из области архитектуре и грађевинарства; учествује у обављању стручне контроле техничке документације објеката за које издаје дозволу за изградњу у складу са законом; прати развој комуналне инфраструктуре и комуналне делатности на територији АП Војводине; учествује у раду комисија и радних тела које образује министар надлежан за послове грађевинарства.

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, у области изградње објеката и становања, у складу са законом, обавља послове државне управе који су законом поверени органима АП Војводине.

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области друмског, речног и железничког саобраћаја, развоја логистике и интермодалног транспорта, државних путева ИИ реда на територији АП Војводине, безбедности саобраћаја на путевима, а који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу, којима се: уређују питања од покрајинског значаја у друмском, речном и железничком саобраћају, у развоју логистике и интермодалног транспорта, безбедности саобраћаја на путевима; уређује и обезбеђује начин управљања, заштите, одржавања државних путева ИИ реда на територији АП Војводине у складу са законом; уређује и обезбеђује унутрашња пловидба на државним водним путевима на територији АП Војводине.

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, у области државних путева, друмског, речног и железничког саобраћаја, у складу са законом, обавља послове државне управе који су законом поверени органима АП Војводине.

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено."

Члан 10.

Наслов изнад члана 43. Одлуке и члан 43. мењају се и гласе:

"**Покрајински секретаријат за привреду и туризам**

Члан 43.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области привредног развоја, туризма, угоститељства, бања и лечилишта, индустрије и занатства, електронских комуникација, сајмова и других привредних манифестација, а који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: уређује и обезбеђује равномерни регионални развој у области привреде; уређују питања од покрајинског значаја у области туризма; уређује планирање и развој туризма; утврђује и доноси стратегија развоја туризма; предлаже проглашење туристичког простора на територији АП Војводине, предлаже члан комисије за категоризацију туристичких места; предлаже оснивање организација за унапређивање и развој туризма и врше оснивачка права над њима; уређује коришћење минералних и термалних вода, балнеолошких и климатских ресурса; уређују питања од покрајинског значаја у области индустрије; утврђују план и програм равномерног привредног развоја; утврђују стари занати својствени подручју АП Војводине, као и мере за њихово унапређивање и развој, уређују питања од покрајинског значаја у области електронских комуникација и уређује планирање и развој електронских комуникација и информационог друштва на територији АП Војводине; уређују сајмови и друге привредне манифестације од покрајинског значаја; уређује оснивање, категоризација и начин рада сајамских центара; утврђује мрежа сајамских и других привредних манифестација на територији АП Војводине.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам, у области туризма, заштите ауторских и сродних права у производњи и промету робе и електронских комуникација, у складу са законом, обавља послове државне управе који су законом поверени органима АП Војводине.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе и врши надзор ради спровођења прописа у областима из свог делокруга; прати рад установа и јавних служби чији је оснивач АП Војводина.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области рада и запошљавања, који се односе на припрему аката за Скупштину, Покрајинску владу, оснивање фондова и других правних лица у тим областима и вршење оснивачких права над њима; израду предлога плана активне политике запошљавања у Покрајини; припремање покрајинских акционих планова за запошљавање; спровођење мера активне политике запошљавања у Покрајини, у складу са законом, акционим планом и стратегијом запошљавања у АП Војводини; Покрајински секретаријат за привреду и туризам прати примену прописа и стратешких докумената из области запошљавања, рада, безбедности и здравља на раду; припрема акте о оснивању организација од интереса за АП Војводину у наведеним областима; даје правна мишљења и упутства за примену законских прописа и других аката организацијама, установама, институцијама и грађанима; прати стање и

примену прописа у области безбедности и здравља на раду у покрајинским органима управе; предлаже активности и мере за решавање проблема у области безбедности и здравља на раду; прати стање и примену прописа у вези с радно-правним статусом особа са инвалидитетом; предлаже активности и мере за унапређивање радно-правног статуса особа са инвалидитетом; подстиче запошљавање особа са инвалидитетом и других теже запошљивих категорија грађана; прати реализацију антидискриминационе политике у области рада и запошљавања; прати субвенционирање привредних субјеката у Покрајини и трансфера нижим органима власти у области запошљавања; припрема презентације у земљи и иностранству за представљање потенцијала Покрајине у области рада и запошљавања; прати стање и кретања на тржишту рада у АП Војводини; прати примену ратификованих конвенција и препорука Међународне организације рада и сачињава извештаје о њиховој примени; сарађује с међународним, регионалним и домаћим органима, организацијама и удружењима у области запошљавања, рада, безбедности и здравља на раду; координира рад и пружа подршку у раду Покрајинског социјално-економског савета, Покрајинског савета за запошљавање, Покрајинског савета за безбедност и заштиту на раду и других радних тела из области рада и запошљавања; предлаже директора Покрајинске службе за запошљавање; подстиче развој трипартитног социјалног дијалога у Покрајини, прати институционални социјални дијалог и важећи законски оквир; прати деловање социјалног партнерства у условима кризе (неуспеле приватизације, штрајкови, најугроженије привредне гране); с покрајинским социјално-економским саветом и другим заинтересованом субјектима, покреће иницијативе за измене радног законодавства и социјалне политике; иницира активности за хармонизацију радног и социјалног законодавства с нормативно-институционалним оквиром и праксом социјалног дијалога; предузима активности на подизању капацитета социјалних партнера (синдиката и послодаваца) за равноправно учешће у социјалном дијалогу; прати утицај макроекономских елемената (привредна кретања, тржиште рада, политика запошљавања) на функционисање социјалног дијалога у Покрајини; афирмише предности развијеног социјалног дијалога константним информисањем јавности о актерима, садржајима и инструментима социјалног дијалога; сарађује са синдикалним организацијама, организацијама послодаваца и удружењима; учествује у решавању питања од значаја за остваривање економских слобода и права запослених, материјалног и социјалног положаја послодаваца и запослених; афирмише развој културе преговарања и подстицања мирног решавања колективних радних спорова; прати социјални дијалог на локалном нивоу и рад мреже савета за запошљавање у Покрајини; прати умрежавања учесника социјалног дијалога у Покрајини; прати закључивања колективних уговора у Покрајини; прати однос јавности и медија према социјалном дијалогу.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам обавља и друге послове када му је то законом, покрајинском скупштинском одлуком или другим прописом поверено."

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11.

Даном ступања на снагу ове одлуке, настављају рад у складу са делокругом утврђеним Одлуком:

1. Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
2. Покрајински секретаријат за финансије;

3. Покрајински секретаријат за спорт и омладину.

Члан 12.

Ступањем на снагу ове одлуке, почиње с радом Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, у складу са делокругом утврђеним овом одлуком.

Члан 13.

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање наставља рад даном ступања на снагу ове одлуке, у складу са делокругом утврђеним овом одлуком, као Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама.

Члан 14.

Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију наставља рад даном ступања на снагу ове одлуке, у складу са делокругом утврђеним овом одлуком, као Покрајински секретаријат за здравство.

Члан 15.

Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу наставља рад даном ступања на снагу ове одлуке, у складу са делокругом утврђеним овом одлуком, као Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу.

Члан 16.

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине наставља рад даном ступања на снагу ове одлуке, у складу са делокругом утврђеним овом одлуком, као Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 17.

Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој наставља рад даном ступања на снагу ове одлуке, у складу са делокругом утврђеним овом одлуком, као Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност.

Члан 18.

Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине наставља рад даном ступања на снагу ове одлуке, у складу са делокругом утврђеним овом одлуком, као Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Члан 19.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова наставља рад даном ступања на снагу ове одлуке, у складу са делокругом утврђеним овом одлуком, као Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

Члан 20.

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама преузима од Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице запослене, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву који су потребни за вршење послова из преузетог дела делокруга покрајинског секретаријата.

Члан 21.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова преузима од Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију односно Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова запослене, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву који су потребни за вршење послова из преузетог дела делокруга покрајинских секретаријата.

Члан 22.

Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу преузима од Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова запослене, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву који су потребни за вршење послова из преузетог дела делокруга покрајинског секретаријата.

Члан 23.

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај преузима од Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине односно Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова запослене, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву који су потребни за вршење послова из преузетог дела делокруга покрајинског секретаријата.

Члан 24.

Покрајинска влада ће акта за спровођење ове одлуке донети у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Покрајински секретаријати из члана 1. ове одлуке донеће правилнике о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у складу са одредбама ове одлуке у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 25.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 021-6/16
Нови Сад, 20. јун 2016. год.

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 55. став 3. и члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 16. јуна 2017. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 29/2017 од 16.6.2017. године, ступила је на снагу 24.6.2017, а примењује се од 1.7.2017.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Покрајинској управи ("Службени лист АПВ" број 34/14, 54/14 - други пропис и 37/16) наслов изнад члана 28. и члан 28. мењају се и гласе:

"Кабинет изабраног лица

Члан 28.

У кабинету изабраног лица у органу АП Војводине може се засновати радни однос док траје дужност тог изабраног лица."

Члан 2.

После члана 28. додаје се нови члан 28а који гласи:

"Члан 28а

Подсекретар покрајинског секретаријата и помоћник покрајинског секретара су службеници на положају и остварују права и обавезе из радног односа у складу са законом којим се уређују права и дужности из радног односа запослених у органима аутономних покрајина."

Члан 3.

У члану 29. додаје се став 5. и 6. који гласе:

"Директор покрајинске посебне управне организације може имати помоћника.

Помоћник директора покрајинске посебне управне организације је службеник на положају и остварује права и обавезе из радног односа у складу са законом којим се уређују права и дужности из радног односа запослених у органима аутономних покрајина."

Члан 4.

У члану 36. став 4. речи: "Покрајински секретаријат за финансије врши буџетску инспекцијску контролу законитог и наменског трошења средстава буџета Аутономне покрајине Војводине; контролише примене закона у области материјалног финансијског пословања и наменског законитог коришћења средстава корисника буџетских средстава, организација, предузећа, правних лица и других субјеката одређених законом којима се уређује буџетски систем." бришу се.

Члан 5.

У члану 38. став 1. тачка се замењује запетом и додају се речи: "спроводи мере развојне политике, пољопривредне политике и политике руралног развоја у циљу бржег економског развоја АП Војводине које у оквиру своје делатности предлаже Развојна агенција Војводине доо Нови Сад, прати, надзире и помаже рад Развојне

агенције Војводине доо Нови Сад и управља буџетским фондом за спровођење мера развојне политике, пољопривредне политике и политике руралног развоја АП Војводине, који се оснива на неодређено време у сврху реализације мера развојних политика за бржи економски развој АП Војводине."

Члан 6.

Покрајински секретаријат за финансије и Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу дужни су да своја акта о унутрашњој организацији и систематизацији радних места ускладе са одредбама ове одлуке у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењује се од 1. јула 2017. године.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 020-17/2017-01
Нови Сад, 16. јун 2017. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 55. став 3. и члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 28. маја 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени и допунама Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 24/2019 од 28.5.2019. године, а ступила је на снагу 5.6.2019.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Покрајинској управи ("Службени лист АПВ" број: 34/14, 54/14 - други пропис и 37/16, 29/17), у члану 36. став 1, иза речи: "као и послове" додаје се реч: "покрајинског".

Став 2. мења се и гласи:

"Покрајински секретаријат за финансије прати наплату јавних прихода и анализира фискални потенцијал локалних самоуправа на територији Аутономне покрајине Војводине, као и остварење просечне нето зараде у Републици Србији; сарађује с надлежним републичким органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе, организацијама, установама и институцијама ради реализације равномерног регионалног развоја и израђује информације о специфичним питањима од интереса за економски развој Аутономне покрајине Војводине; обавља послове

припреме, праћења спровођења и извештавања о реализацији капиталних пројеката у складу са актима којима је уређена ова област и усклађује активности с циљем успешног коришћења средстава из претприступних, структурних и кохезионих фондова Европске уније у Аутономној покрајини Војводини."

Члан 2.

У члану 40. после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:
"Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност прати, надзире и помаже рад Научно-технолошког парка Нови Сад д.о.о. Нови Сад, привредног друштва које пружа инфраструктурне и стручне услуге високошколским установама, научноистраживачким и иновационим организацијама, као и високотехнолошким и средњетехнолошким привредним друштвима у одређеној научној, истраживачко-развојној или производној групацији с циљем њиховог повезивања и што брже примене нових технологија, стварања и пласмана нових производа и услуга на тржишту."
Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 5. и 6.

Члан 3.

Покрајински секретаријат за финансије и Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност ускладиће своја акта о унутрашњој организацији и систематизацији радних места са одредбама ове одлуке у року од 30 дана од дана њеног ступања на снагу.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 020-15/2019-01
Нови Сад, 28. мај 2019. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 55. став 3. и члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 17. децембра 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 66/2020 од 17.12.2020. године, а ступила је на снагу 25.12.2020.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Покрајинској управи ("Службени лист АПВ" број: 37/14, 54/14 - други пропис, 37/16, 29/17 и 24/19) у члану 35а. став 5, речи: "прати стање и предлаже мере у области обезбеђивања социјалне сигурности избеглих, прогнаних и расељених лица;", бришу се.

Члан 2.

У члану 38. став 1. после речи: "прати, надзире и помаже рад Развојне агенције Војводине доо Нови Сад" додаје се запета и речи: "прати, надзире и помаже рад фондова чији је оснивач АП Војводина, из надлежности Секретаријата".

У ставу 2. после речи: "за равномерни регионални развој", брише се тачка зарез и ставља тачка, а речи: "предлаже једног члана тендерске и аукцијске комисије када је субјект приватизације с територије АП Војводине; учествује у припреми стратешких докумената и акционих планова којима се утврђују начела, циљеви и приоритети развоја електронских комуникација у Републици Србији; учествује у доношењу плана намене радиофреквенцијских опсега и плана расподеле радио-фреквенција; учествује у утврђивању начина коришћења преосталог опсега радио-фреквенција намењених земаљској дигиталној радиодифузији, као и пружању широкопојасних сервиса (дигитална дивиденда)." се бришу.

После става 3. додаје се нов став 4. који гласи:

"Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу прати стање и предлаже мере у области обезбеђивања социјалне сигурности избеглих, прогнаних и расељених лица и помаже развијање сарадње у региону."

Досадашњи ставови 4-6. постају ставови 5-7.

Члан 3.

У члану 43. став 2. после речи: "у складу са законом," додају се речи: "предлаже једног члана тендерске и аукцијске комисије када је субјект приватизације с територије АП Војводине; учествује у припреми стратешких докумената и акционих планова којима се утврђују начела, циљеви и приоритети развоја електронских комуникација у Републици Србији; учествује у доношењу плана намене радиофреквенцијских опсега и плана расподеле радио-фреквенција; учествује у утврђивању начина коришћења преосталог опсега радио-фреквенција намењених земаљској дигиталној радиодифузији, као и пружању широкопојасних сервиса (дигитална дивиденда) и".

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 4.

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и Покрајински секретаријат за привреду и туризам ускладиће своја акта о унутрашњој организацији и систематизацији радних места са одредбама ове одлуке у року од 30 дана од дана њеног ступања на снагу.

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 020-71/2020-01

Нови Сад, 17. децембар 2020. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Александра Малетић, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АП Војводине” број 20/2014), а у вези са чланом 2. став 4. Закона о правобранилаштву („Службени гласник РС” број 55/2014),

Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. септембра 2014. године, д о н е л а је

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ
О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 37/2014 од 23.9.2014. године

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком уређује се положај, надлежност, уређење и организација Правобранилаштва Аутономне покрајине Војводине, (у даљем тексту: Покрајинско правобранилаштво), као и друга питања од значаја за рад Покрајинског правобранилаштва.

Члан 2.

Именице које се у овој одлуци користе у мушком роду, а имају и женски род, подразумевају и истовремено обухватају исте именице у женском роду.

Именице које означавају службене позиције и функције у Покрајинском правобранилаштву користе се у облику који изражава пол лица које је њихов носилац.

Члан 3.

Покрајинско правобранилаштво је орган који обавља послове правне заштите имовинских права и интереса Аутономне покрајине Војводине.

Седиште Покрајинског правобранилаштва је у Новом Саду.

Члан 4.

Средства за рад Покрајинског правобранилаштва обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине.

II ПОЛОЖАЈ

Члан 5.

Правобранилачку функцију у Покрајинском правобранилаштву обавља правобранилац Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: покрајински правобранилац) и заменици правобраниоца Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: заменици покрајинског правобраниоца).

Покрајинског правобраниоца поставља и разрешава Покрајинска влада, на период од пет година и може бити поново постављен.

Покрајински правобранилац поставља се за заменика покрајинског правобраниоца, у случају да не буде постављен за покрајинског правобраниоца по истеку мандата, ако му функција престане на лични захтев, односно у случају усклађивања уређења надлежности и организације покрајинског правобранилаштва са законом који уређује ову област.

Члан 6.

Покрајински правобранилац има једног или више заменика, које поставља и разрешава Покрајинска влада, на период од пет година. Заменик покрајинског правобраниоца може бити поново постављен.

Када заменик покрајинског правобраниоца не буде поново постављен или ако му функција престане пре истека мандата, он има право да буде распоређен на радно место правобранилачког помоћника.

Члан 7.

За покрајинског правобраниоца и заменика покрајинског правобраниоца може бити постављен држављанин Републике Србије који испуњава опште услове за рад у државним органима, који је завршио правни факултет, положио правосудни испит, који је достојан правобранилачке функције и има радно искуство у правној струци после положеног правосудног испита, и то:
1) десет година – за покрајинског правобраниоца;
2) осам година – за заменика покрајинског правобраниоца.

Члан 8.

Покрајински правобранилац руководи радом и представља Покрајинско правобранилаштво.

Покрајински правобранилац за свој рад и рад Покрајинског правобранилаштва одговара Покрајинској влади.

Заменици покрајинског правобраниоца одговарају за свој рад покрајинском правобраниоцу.

III НАДЛЕЖНОСТ

Члан 9.

Покрајинско правобранилаштво у поступцима пред судовима, органима управе и другим надлежним органима заступа Аутономну покрајину Војводину, ради заштите њених имовинских права и интереса, када Аутономна покрајина Војводина има положај странке или умешача о чијим правима и обавезама се одлучује у том поступку.

Покрајинско правобранилаштво пред судовима, органима управе и другим надлежним органима заступа покрајинске органе, службе, управе, друге покрајинске организације и јавне установе чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: покрајински органи), а чије се финансирање обезбеђује из буџета Аутономне покрајине Војводине, у правним поступцима у којима ови покрајински органи учествују као странке или умешачи о чијим имовинским правима и обавезама се одлучује у том поступку.

Покрајинско правобранилаштво може на основу посебно датог пуномоћја заступати и друга правна лица чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина.

Када је прописано да је у одређеном поступку или за предузимање само одређене радње у поступку обавезно да странке заступа адвокат, Покрајинско правобранилаштво овлашћено је да предузима заступање под истим условима као и адвокат.

Када у истом поступку учествују странке са супротстављеним интересима, које према овој одлуци заступа Покрајинско правобранилаштво, а једна од тих странака јесте Аутономна покрајина Војводина, Покрајинско правобранилаштво ће заступати Аутономну покрајину Војводину.

Када у истом поступку учествују странке са супротстављеним интересима, које према овој одлуци заступа Покрајинско правобранилаштво, а ниједна од тих странака није Аутономна покрајина Војводина, Покрајинско правобранилаштво ће заступати странку која је иницирала покретање поступка.

Члан 10.

Покрајинско правобранилаштво прати и проучава правна питања од значаја за рад покрајинског органа и правног лица које заступа, посебно из области њихове надлежности, као и питања у вези с применом закона и других аката која јесу, или могу бити од значаја за предузимање било које правне радње покрајинског органа и правног лица које заступа, посебно за спречавање штетних имовинскоправних и друштвено негативних последица по покрајински орган и правно лице које заступа.

Покрајинско правобранилаштво даје мишљење приликом закључивања уговора које закључује покрајински орган односно правно лице, посебно уговора из области имовинскоправних односа, привредноправних уговора и даје правне савете свим покрајинским органима и правним лицима које заступа.

Покрајинско правобранилаштво је дужно да правно мишљење из става 2. овог члана достави покрајинским органима и правним лицима, најкасније у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Члан 11.

Покрајинском правобранилаштву могу се доставити, ради давања правног мишљења, нацрти правних послова које закључују покрајински органи и правна лица које заступа, ако су предмет тих правних послова имовинска права и обавезе Аутономне покрајине Војводине, односно тих покрајинских органа и правних лица.

Покрајинско правобранилаштво даје правна мишљења и о другим имовинскоправним питањима покрајинских органа и правних лица које заступа.

Члан 12.

Покрајинско правобранилаштво овлашћено је да покрене, односно поднесе иницијативу за покретање поступка пред судом или другим надлежним органом поводом питања из своје надлежности.

Покрајинско правобранилаштво поступа и по писменим налозима и захтевима покрајинских органа и правних лица које заступа и дужно је обавестити их у разумном року, који не може бити дужи од 30 дана, о свом правном мишљењу, односно о предузетим радњама.

У случају да је правно мишљење потребно дати, односно радњу предузети у року краћем од рока из става 2. овог члана, покрајински орган и правно лице које се обратило Покрајинском правобранилаштву дужно је да то посебно истакне и образложи у писменом захтеву, уз означавање да се захтев упућује као приоритет, с јасно назначеним роком за поступање, који не може бити краћи од осам дана, односно три дана – када се ради о захтеву Покрајинске владе.

Када оцени да се налогом или захтевом покрајинског органа и правног лица које заступа крши Устав или закон или да се угрожавају имовинска права и интереси Аутономне покрајине Војводине, Покрајинско правобранилаштво ће о томе одмах, а најкасније у року од три дана од дана пријема налога или захтева, писменим путем обавести издаваоца налога, односно подносиоца захтева, са образложеним разлозима за одбијање поступања.

Ако заступани покрајински орган и правно лице и после обавештења из става 4. овог члана остане при издатом налогу или поднетом захтеву, Покрајинско правобранилаштво ће поступити по том налогу или захтеву.

Покрајински правобранилац и заменик покрајинског правобраниоца не могу трпети штетне последице уколико поступе у складу са одредбама ст. 1. до 5. овог члана.

Члан 13.

Покрајински органи и правна лица које заступа Покрајинско правобранилаштво, дужни су да обавесте Покрајинско правобранилаштво о правној ствари у којима је оно овлашћено да предузима правне радње и правна средства ради остваривања њихових права и интереса, односно права и интереса Аутономне покрајине Војводине.

Покрајински органи и правна лица, које заступа Покрајинско правобранилаштво, дужни су да Покрајинском правобранилаштву, на његов захтев, доставе списе и обавештења, односно да пруже податке и објашњења потребна за предузимање радњи за које је Покрајинско правобранилаштво надлежно.

Када Покрајинско правобранилаштво везује законски рок за поступање, покрајински органи и правна лица дужни су да списе и обавештења неодложно доставе, односно податке и објашњења неодложно пруже.

Ако услед непоступања, односно неблаговременог поступања покрајинских органа и правних лица из става 1. овог члана наступи штета за Аутономну покрајину Војводину или друге покрајинске органе и правна лица које заступа Покрајинско правобранилаштво, Покрајинско правобранилаштво ће о томе обавестити Покрајинску владу, а од одговорног лица у том покрајинском органу и од правног лица захтеваће накнаду причињене штете.

Члан 14.

У случајевима у којима то природа спора допушта, Покрајинско правобранилаштво ће пре покретања парнице или другог поступка предузети потребне мере ради споразумног решења спорног односа.

Пре закључења постигнутог споразума за решавање спорног односа, Покрајинско правобранилаштво дужно је да прибави сагласност покрајинског органа надлежног за финансије за закључење тог споразума.

Разматрање могућности споразумног решавања спорног односа не ослобађа Покрајинско правобранилаштво обавезе да у покренутом судском, управном или другом поступку пред надлежним органом истовремено предузима све потребне правне радње, а посебно законом предвиђене процесне радње, односно не ослобађа га обавезе поступања у оквиру законом утврђених рокова за предузимање правних радњи у тим поступцима.

За сваки коначни споразум у поступку за алтернативно решавање спора у коме не учествује Покрајинско правобранилаштво, мора бити прибављено правно мишљење Покрајинског правобранилаштва.

Члан 15.

Трошкови заступања у поступцима пред судом, органима управе и другим надлежним органима признају се Покрајинском правобранилаштву по прописима о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Остварени приходи у заступању су приходи буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 16.

Покрајинско правобранилаштво не може супротној страни у преговорима у поступку за споразумно решавање спора, односно у судском, управном или другом поступку, као ни трећим лицима, давати податке добијене од покрајинског органа и правног лица, осим ако заступани покрајински орган и правно лице нису то одобрили.

Члан 17.

Покрајинско правобранилаштво најкасније до 31. марта текуће године подноси Покрајинског влади извештај о раду за претходну годину.

Покрајинско правобранилаштво доставља извештај о поступању у појединим предметима Покрајинској влади, као и покрајинским органима и правним лицима које заступа, на њихов захтев.

IV УРЕЂЕЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 18.

Покрајинско правобранилаштво се организује и обавља послове као јединствени орган Аутономне покрајине Војводине.

У Покрајинском правобранилаштву, поред покрајинског правобраниоца и заменика покрајинског правобраниоца, послове обављају правобранилачки помоћници, правобранилачки приправници и други запослени на административним, рачуноводственим, информационим и другим пратећим пословима значајним за рад Покрајинског правобранилаштва.

Члан 19.

Покрајински правобранилац, ради прописивања начина рада и извршавања послова Покрајинског правобранилаштва, доноси правилнике, наредбе, упутства и решења.

Покрајински правобранилац доноси Правилник о управи у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине.

Правилником о управи у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине уређују се: однос Покрајинског правобранилаштва према грађанима и јавности, начин вођења евиденција, начин расподеле предмета, руковање предметима, поступање са архивским материјалом и друга питања од значаја за рад Покрајинског правобранилаштва.

Члан 20.

Покрајински правобранилац доноси акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Покрајинском правобранилаштву, којим се одређује број заменика покрајинског правобраниоца и број запослених у Покрајинском правобранилаштву.

На акт из става 1. овог члана сагласност даје Покрајинска влада.

Члан 21.

На запослене у Покрајинском правобранилаштву примењују се прописи о радним односима и платама који важе за покрајинске органе.

Члан 22.

Покрајински правобранилац руководи организацијом посла у Покрајинском правобранилаштву и одговоран је за правилан и благовремен рад Покрајинског правобранилаштва.

Покрајински правобранилац уређује организацију и рад Покрајинског правобранилаштва, одлучује о правима из радних односа запослених у Покрајинском правобранилаштву, отклања неправилности и одуговлачења у раду и врши друге послове за које је овлашћен законом или другим прописом.

Ако је покрајински правобранилац одсутан или спречен да руководи Покрајинским правобранилаштвом, замењује га заменик покрајинског правобраниоца одређен актом покрајинског правобраниоца.

Ако покрајинском правобраниоцу престане функција, Покрајинска влада именује вршиоца дужности покрајинског правобраниоца из реда заменика покрајинских правобранилаца, на период од шест месеци.

Члан 23.

Колегијум Покрајинског правобранилаштва чине покрајински правобранилац и заменици покрајинског правобраниоца.

Колегијум Покрајинског правобранилаштва сазива и њиме руководи покрајински правобранилац.

Члан 24.

Колегијум Покрајинског правобранилаштва:
разматра извештај о раду Покрајинског правобранилаштва за претходну годину;
разматра питања од значаја за правилно вршење послова из надлежности Покрајинског правобранилаштва;
разматра питања од значаја за рад и организацију Покрајинског правобранилаштва;
врши и друге послове одређене законом, овом одлуком и Правилником о управи у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине.

Члан 25.

Покрајински правобранилац може предузети сваку радњу из надлежности Покрајинског правобранилаштва.

Покрајински правобранилац је искључиво надлежан за подношење извештаја Покрајинској влади као и за обављање других послова утврђених законом као надлежност покрајинског правобраниоца.

Заменик покрајинског правобраниоца може предузети сваку радњу из надлежности Покрајинског правобранилаштва која није у искључивој надлежности покрајинског правобраниоца.

Члан 26.

Покрајински правобранилац издаје у писменој форми општа обавезна упутства за рад и поступање заменика покрајинског правобраниоца и запослених у Покрајинском правобранилаштву, ради постизања законитости, делотворности и једнообразности у поступању.

Општа обавезна упутства покрајински правобранилац може да изда и на предлог Колегијума Покрајинског правобранилаштва.

Члан 27.

Покрајински правобранилац може издати упутство за обавезно поступање заменика покрајинског правобраниоца у појединим предметима.

Упутство за обавезно поступање издаје се у писменој форми.

Заменик покрајинског правобраниоца који сматра да је упутство за обавезно поступање незаконито или неосновано, може изјавити приговор са образложењем покрајинском правобраниоцу, у року од три дана од дана пријема упутства.

Заменик покрајинског правобраниоца који је изјавио приговор, дужан је да поступа по упутству до одлуке покрајинског правобраниоца по приговору, ако поступање по упутству у конкретном случају не трпи одлагање.

Покрајински правобранилац ће одлучити о приговору најкасније у року од осам дана.

Ако покрајински правобранилац одбије приговор, заменик покрајинског правобраниоца ће поступити по упутству.

Члан 28.

Покрајински правобранилац може предузети све радње у предмету којим је задужен заменик покрајинског правобраниоца.

Покрајински правобранилац може писменим путем овластити заменика покрајинског правобраниоца да поступа у поједином предмету којим је задужен други заменик покрајинског правобраниоца, када је тај заменик покрајинског правобраниоца спречен из правних или стварних разлога да поступа у том предмету.

Члан 29.

Покрајински правобранилац и заменик покрајинског правобраниоца могу поверити лицу запосленом у покрајинском органу и правном лицу да предузме одређену радњу у поступку пред судом, органом управе или другим надлежним органом.

Лице којем се поверава заступање у смислу става 1. овог члана мора бити дипломирани правник с положеним правосудним испитом, а поступа у границама датог писменог пуномоћја.

Члан 30.

Правобранилачки помоћници помажу заменику покрајинског правобраниоца у обављању послова из делокруга Покрајинског правобранилаштва, израђују правобранилачке поднеске и акте, предузимају радње заступања на расправама пред судом, органом управе или другим надлежним органом и врше друге послове предвиђене законом и актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

Члан 31.

За правобранилачког приправника прима се лице које је завршило правни факултет и испуњава опште услове за рад у државним органима.

Правобранилачки приправник прима се у радни однос на три године.

С правобранилачким приправником који је положио правосудни испит током периода на који је засновао радни однос, може се засновати радни однос на неодређено време, у својству правобранилачког помоћника.

Дипломирани правник може бити примљен на обуку у правобранилаштво, без заснивања радног односа, ради стицања радног искуства и услова за полагање правосудног испита (волонтер).

Члан 32.

Програм обуке правобранилачког приправника и волонтера утврђује Покрајински правобранилац.

Члан 33.

Правобранилачки помоћник и правобранилачки приправник могу предузети радње заступања у поступку пред судом, органом управе или другим надлежним органом, у границама писменог овлашћења покрајинског правобраниоца и заменика покрајинског правобраниоца.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

Ступањем на снагу ове одлуке, Покрајинско јавно правобранилаштво наставља с радом као Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине.

Покрајински јавни правобранилац и заменици покрајинског јавног правобраноиоца изабрани на основу Покрајинске скупштинске одлуке о обављању послова правне заштите имовинских права и интереса Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број:10/2004, 16/2005 и 18/2009 - назив акта), настављају с радом до постављања правобраниоца Аутономне покрајине Војводине и заменика правобраниоца Аутономне покрајине Војводине у складу са овом одлуком.

Запослени у Покрајинском јавном правобранилаштву настављају да раде до распоређивања запослених у складу са овом одлуком и актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине.

Члан 35.

Покрајинска влада поставиће правобраниоца Аутономне покрајине Војводине у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Заменици правобраниоца Аутономне покрајине Војводине постављају се у року од 90 дана од дана доношења акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине.

Члан 36.

Покрајински јавни правобранилац и заменик покрајинског јавног правобраниоца који не буде постављен за покрајинског правобраниоца, односно заменика покрајинског правобраниоца у складу са овом одлуком, односно који не буде распоређен у смислу прописа који важе за покрајинске органе, имају право на накнаду плате у трајању од три месеца у висини плате коју су имали у тренутку престанка дужности.

Право на накнаду плате из става 1. овог члана престаје пре истека рока од три месеца ако лице коме је престала функција заснује радни однос или стекне право на пензију, а може бити продужено за још три месеца ако у та три месеца стиче право на пензију.

Члан 37.

Правобранилац Аутономне покрајине Војводине донеће акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине, у року од 15 дана од дана постављања за Правобраниоца Аутономне покрајине Војводине.

Правобранилац Аутономне покрајине Војводине донеће Правилник о управи у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине у року од 60 дана од дана постављања за Правобраниоца Аутономне покрајине Војводине.

Члан 38.

Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине, најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове одлуке, преузеће све предмете покрајинских органа и правних лица које заступа у складу са овом одлуком, а које није заступало Покрајинско јавно правобранилаштво према Покрајинској скупштинској одлуци о обављању послова правне заштите имовинских права и интереса Аутономне покрајине Војводине.

Покрајински органи и правна лица које заступа Покрајинско јавно правобранилаштво дужни су да предмете из става 3. овог члана Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине доставе без одлагања, ако је то потребно ради благовременог и делотворног предузимања радњи заступања у поступку.

Члан 39.

Даном ступања на снагу ове одлуке, престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о обављању послова правне заштите имовинских права и интереса Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ” бр. 10/2004, 16/2005 и 18/2009-назив акта).

Члан 40.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 021-4/2014
Нови Сад, 23. септембар 2014. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП
ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

На основу члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 20/14), а у вези с чланом 2. став 4. Закона о правобранилаштву („Службени гласник РС”, број 55/14),

Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2016. године, д о н е л а је

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА ПОКРАЈИНСКЕ СКУПШТИНСКЕ ОДЛУКЕ О ПРАВОБРАНИЛАШТВУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 69/2016 од 20.12.2016. године

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 37/14), члан 5. став 3. мења се и гласи:

„Када покрајински правобранилац по истеку мандата не буде поново постављен или ако му положај престане на лични захтев, поставља се за заменика покрајинског правобраниоца, под условом да је постављен за покрајинског правобраниоца из реда заменика покрајинског правобраниоца.“

Члан 2.

У члану 29. став 1. речи: „и правном лицу“ бришу се.

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 021-4/14
Нови Сад, 20. децембар 2016. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

На основу члана 56. став 7. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ број 20/2014) Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. Септембра 2014. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 37/2014 од 23.9.2014. године, а ступила је на снагу 1.10.2014.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Покрајинском скупштинском одлуком о Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману (у даљем тексту: Одлука) установљава се независан и самосталан орган Покрајински заштитник грађана - омбудсман, уређују се надлежности, поступак рада овог органа, поступак избора и престанка функције покрајинског заштитника грађана - омбудсмана и заменика покрајинског заштитника грађана - омбудсмана и њихова овлашћења.

Члан 2.

Све граматички родно опредељене речи у овој одлуци означавају и односе се једнако на мушки и женски род.

Члан 3.

Покрајински заштитник грађана - омбудсман (у даљем тексту: Омбудсман) је независан и самосталан орган АП Војводине који штити права грађана и врши надзор над радом покрајинских органа управе, јавних предузећа и установа које врше управна и јавна овлашћења, а чији је оснивач АП Војводина (у даљем тексту: органи управе), у вези са њиховим поступањем у извршавању одлука и других правних аката АП Војводине.

Омбудсман штити права грађана посебно од повреда учињених незаконитим, нецелисходним и неефикасним поступањем органа управе.

Омбудсман штити права грађана од повреда учињених незаконитим, нецелисходним и неефикасним поступањем органа градске и општинске управе у вршењу послова које им је АП Војводина поверила из своје изворне надлежности.

Члан 4

Омбудсман је независан и самосталан у обављању послова утврђених овом одлуком и нико нема право да утиче на његов рад и поступање.

Омбудсман се стара о заштити и унапређењу људских и мањинских права.

Омбудсман поступа у складу са Уставом, потврђеним међународним уговорима и општеприхваћеним правилима међународног права, законом и подзаконским општим актима.

Основни принципи деловања омбудсмана су законитост, непристрасност, независност и правичност.

Члан 5.

Седиште Омбудсмана је у Новом Саду.

II ИЗБОР И ПРЕСТАНАК ФУНКЦИЈЕ

Члан 6.

Функцију Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана обављају покрајински заштитник грађана - омбудсман (у даљем тексту омбудсман) и заменици покрајинског заштитника грађана - омбудсмана (у даљем тексту заменици омбудсмана).

Омбудсман, односно заменик омбудсмана не може да обавља ниједну другу јавну или професионалну дужност, бити члан политичке организације, нити да се бави другим послом који би могао утицати на његову самосталност и независност.

Изузетно, омбудсман, односно заменик омбудсмана може да се бави научно-истраживачким радом, образовном или уметничком делатношћу и објављивањем ауторских дела.

Даном ступања на дужност омбудсмана, односно заменика омбудсмана, престају све његове професионалне и друге функције, односно дужности или послови које је до тада обављао ако су супротни одредбама ове одлуке, као и чланство у политичким организацијама.

Члан 7.

Омбудсмана бира и разрешава Скупштина Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) двотрећинском већином гласова од укупног броја посланика.

Кандидата за омбудсмана може предложити најмање 30 посланика или скупштински одбор надлежан за питања организације и рада управе (у даљем тексту: Одбор).

Омбудсман се бира на време од шест година и исто лице може бити највише два пута узастопно бирано на ову функцију.

Поступак за избор омбудсмана започиње најкасније два месеца пре истека мандата претходног омбудсмана.

Омбудсман за свој рад одговара Скупштини.

Члан 8.

Омбудсман има четири заменика од којих се по један бира за области: права националних мањина, права детета и равноправност полова.

Приликом избора заменика водиће се рачуна о равномерној заступљености оба пола и припадника националних мањина.

Заменике омбудсмана бира Скупштина већином гласова од укупног броја посланика, на предлог омбудсмана.

Заменици омбудсмана бирају се на време од шест година и исто лице може највише два пута узастопно бити бирано на ову функцију.

Заменици омбудсмана за свој рад одговарају омбудсману и Скупштини.

Члан 9.

За омбудсмана може бити изабран држављанин Републике Србије који испуњава следеће услове:

1) да је дипломирани правник,

2) да има најмање седам година искуства на правним пословима који су од значаја за обављање послова из надлежности Омбудсмана,

3) да није осуђиван за кривично дело на безусловну казну затвора од најмање шест месеци или за кажњиво дело које га чине неподобним за обављање послова у државном органу,

4) да поседује високе моралне и стручне квалитете,

5) да има запажено искуство у заштити права грађана.

Члан 10.

За заменика омбудсмана може бити изабран држављанин Републике Србије који испуњава следеће услове:

1) да има високу стручну спрему,

2) да има најмање пет година искуства у области која је од значаја за обављање послова из надлежности Омбудсмана,

3) да није осуђиван за кривично дело на безусловну казну затвора од најмање шест месеци или за кажњиво дело које га чине неподобним за обављање послова у државном органу,

4) да поседује високе моралне и стручне квалитете,

5) да има запажено искуство у заштити права грађана.

Члан 11.

Омбудсман и заменик омбудсмана пре ступања на дужност полажу заклетву пред Скупштином. Текст заклетве гласи: "Заклињем се да ћу своју дужност обављати савесно, одговорно, независно и непристрасно и да ћу свој труд усмерити на унапређење и заштиту људских права у складу са Уставом и законом."

Омбудсман и заменик дужни су да ступе на дужност у року од 30 дана од дана избора.

Ако омбудсман, односно заменик омбудсмана без оправданог разлога не ступи на дужност у року од 30 дана од дана полагања заклетве сматра се да није изабран, што Скупштина констатује на основу обавештења добијеног од Одбора. У том случају одмах се покреће поступак за избор новог омбудсмана, односно заменика омбудсмана.

Члан 12.

Функција омбудсмана и заменика омбудсмана престаје у следећим случајевима:

1) истеком мандата, ако не буде поново изабран,

2) смрћу,

3) оставком,

4) губитком држављанства,

5) испуњењем услова за пензију у складу са законом,

6) наступањем трајне физичке или менталне неспособности за обављање функције,

7) разрешењем.

Разлог за престанак функције из става 1. овог члана констатује Одбор и о томе обавештава Скупштину.

У случају престанка функције омбудсмана и заменика омбудсмана из разлога наведених у ставу 1 тач. 1 - 6 овог члана, Скупштина без расправе доноси одлуку којом констатује да су се стекли услови за престанак функције.

Правне последице престанка функције наступају од дана доношења одлуке из става 3. овог члана.

Члан 13.

Омбудсман, односно заменик омбудсмана може бити разрешен дужности пре истека времена на који је изабран у следећим случајевима:

1) ако нестручно и несавесно обавља своју функцију,

2) ако обавља другу јавну функцију или професионалну делатност, односно другу дужност или посао који би могао утицати на његову самосталност и независност, или

ако поступа супротно закону којим се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција,
3) ако буде осуђен за кривично дело које га чини неподобним за обављање ове функције.
Омбудсман и заменик омбудсмана имају право да се на седници Скупштине на којој се одлучује о њиховом разрешењу обрате покрајинским посланицима.
Поступак за разрешење покреће се на иницијативу Одбора или једне трећине посланика, а за разрешење заменика омбудсмана и на иницијативу омбудсмана.
Одбор обавештава Скупштину о томе да ли постоје и који су разлози за разрешење.
Скупштина разрешава омбудсмана или заменика омбудсмана ако за разрешење гласа иста већина посланика која је потребна за избор омбудсмана, односно заменика омбудсмана.

Члан 14.

Омбудсман одређује заменика који ће га замењивати у случају његове одсутности или спречености да обавља послове.
У случају престанка или разрешења омбудсмана, до избора новог, функцију омбудсмана обавља заменик омбудсмана кога је омбудсман одредио да га замењује у случају његове одсутности или спречености да обавља функцију.
Избор новог омбудсмана извршиће се најкасније у року од шест месеци од дана престанка функције ранијег омбудсмана.

III ОВЛАШЋЕЊА

Члан 15.

Омбудсман је овлашћен да контролише поштовање људских права, законитост, целисходност, ефикасност и правилности у раду органа управе у вези са њиховим поступањем у извршавању одлука и других правних аката АП Војводине и да штити права грађана посебно од повреда учињених незаконитим, нецелисходним и неефикасним поступањем органа управе. Омбудсман штити права грађана и од повреда учињених незаконитим, нецелисходним и неефикасним поступањем органа градске и општинске управе у вршењу послова које им је АП Војводина поверила из своје изворне надлежности.

Члан 16.

Омбудсман прати процесе доношења покрајинских прописа и измена и допуна важећих, у свим областима остваривања људских права.
Омбудсман има право предлагања покрајинских скупштинских одлука и других општих аката које доноси Скупштина из своје надлежности, нарочито ако сматра да до повреде права грађана долази због недостатка у прописима.
Омбудсман је овлашћен да у поступку припреме прописа Покрајинској влади и Скупштини даје мишљење и препоруке у вези са предлозима одлука, ако се њима уређују питања од значаја за заштиту права грађана.

Члан 17.

Омбудсман континуирано надгледа и прати примену међународних уговора, стандарда и прописа из области људских права и на основу прикупљених информација предлаже мере за побољшање стања у области заштите и унапређења људских права.

Члан 18.

Омбудсман спроводи истраживања како би стекао увид у стање људских права, идентификовао проблеме и формулисао препоруке у циљу остваривања, заштите и унапређења људских права.

Члан 19.

Омбудсман је овлашћен да грађане информише о прописима и даје правне савете о могућностима остваривања њихових права, упућујући подносиоца притужбе на покретање одговарајућег правног поступка пред надлежним органима, ако је такав поступак предвиђен.

Члан 20.

Омбудсман је овлашћен да јавно препоручи разрешење функционера који је одговоран за повреду права грађана, односно да иницира покретање поступка за утврђивања одговорности запосленог у органу управе који је непосредно одговоран за учињену повреду.

Ако нађе да у радњама функционера или запосленог у органу управе има елемената кривичног или другог кажњивог дела, Омбудсман је овлашћен да надлежном органу поднесе захтев, односно пријаву за покретање кривичног, прекршајног или другог одговарајућег поступка.

Члан 21.

Омбудсман подноси Скупштини редован годишњи извештај у коме се наводе подаци о активностима у претходној години, подаци о уоченим недостацима у раду органа управе, даје се општа оцена рада органа управе са становишта примене прописа, као и предлози за побољшање положаја грађана у односу на органе управе.

Извештај садржи податке о броју и структури притужби, уочене пропусте и препоруке за њихово отклањање, као и критике и похвале појединим органима управе и функционерима.

Извештај садржи посебне делове за области права националних мањина, права детета и права по основу равноправности полова. Посебне делове извештаја састављају заменици омбудсмана.

Извештај о раду се подноси најкасније до 31. марта за претходну годину и објављује на званичној интернет страници Покрајинског заштитника грађана-омбудсмана.

На захтев омбудсмана, Скупштина ће ставити на дневни ред извештај из става 1. овог члана и расправљати о њему.

Омбудсман може да учествује у расправи о извештају.

Члан 22.

Омбудсман може да поднесе посебан извештај Скупштини ако оцени да то захтевају нарочито важни разлози или, ако Скупштина тражи такав извештај.

Посебан извештај се објављује на званичној интернет страници Покрајинског заштитника грађана-омбудсмана.

Члан 23.

Омбудсман обавештава надлежне органе и ширу јавност о кршењу људских права и издаје саопштења о кршењу права грађана.

Члан 24.

Омбудсман организује саветовања и кампање у области образовања о људским правима и питањима од значаја за остваривање људских права и учествује у њиховом раду.

Члан 25.

Омбудсман је овлашћен да пред Уставним судом покрене поступак за оцену уставности и законитости закона, других прописа и општих аката.

Члан 26.

Омбудсман има право да присуствује свим седницама Скупштине и скупштинских одбора и право да учествује у скупштинској расправи када се расправља о питањима из његове надлежности.

Члан 27.

Омбудсман сарађује и размењује искуства са другим омбудсманима у земљи и иностранству и може да буде члан домаћих и међународних удружења омбудсмана.

Члан 28.

Омбудсман сарађује са Заштитником грађана Републике Србије у обављању послова Националног механизма за превенцију тортуре и редовно посећује места где се налазе лица лишена слободе, ради превенције тортуре и других сурових нељудских или понижавајућих казни и поступака.

Члан 29.

Заменик омбудсмана за права националних мањина штити права националних мањина и овлашћен је да контролише рад органа управе у областима остваривања и унапређења права националних мањина.

Заменик омбудсмана за права детета штити права детета и овлашћен је да контролише рад органа управе у областима остваривања и унапређења права детета.

Заменик омбудсмана за равноправност полова штити грађане по основу равноправности полова и овлашћен је да контролише рад органа управе у остваривању и унапређењу равноправности жена и мушкараца.

Овлашћења из чл. 15-28, односе се и на заменике омбудсмана, у оквирима њихове области рада.

Члан 30.

Омбудсман обавља друге послове у складу са законом, одлукама и другим актима Скупштине.

IV ПОСТУПАК

Члан 31.

Омбудсман покреће поступак по притужби грађана или по сопственој иницијативи на основу сазнања из других извора, када оцени да постоји или је постојала повреда права грађана од стране органа управе.

Под појмом грађанин, у смислу ове одлуке, подразумева се физичко лице које је домаћи држављанин, и свако физичко лице страни држављанин, као и свако домаће или страно правно лице о чијим правима и обавезама одлучују органи управе из члана 3. ове одлуке.

Омбудсману се могу у име физичког лица обратити и законски заступник, пуномоћник и овлашћено лице органа старатељства, а када се ради о повреди права правног лица, лице овлашћено за заступање тог правног лица. У име и уз сагласност лица чије је

право повређено, притужбу може поднети и организација која се бави заштитом људских права или друго лице.

Члан 32.

Притужба се може поднети најкасније у року од једне године од извршене повреде права грађана, односно од последњег поступања, или пропуштања органа да поступи у вези са учињеном повредом права грађана.

Изузетно, омбудсман може да поступа по притужби и након истека овог рока у случају да процени да се ради о тежем облику кршења људских права.

Члан 33.

Услов за покретање поступка је да је подносилац пре подношења притужбе покушао да заштити своја права у одговарајућем правном поступку и да су исцрпљена сва правна средства, односно да не постоји правно средство за отклањање повреде на коју подносилац указује.

У случају да није испуњен услов из става 1 овог члана Омбудсман ће упутити подносиоца притужбе на покретање одговарајућег правног поступка, ако је такав поступак предвиђен, и неће покретати поступак док не буду исцрпљена сва правна средства.

Изузетно, Омбудсман може да покрене поступак и ако подносилац није покушао да заштити своја права, односно и пре него што су исцрпљена сва правна средства, ако се притужба подноси због незаконитог рада, непоштовања начела и правила управног поступка, непоштовања правила етичког понашања и непримереног опхођења запослених према грађанима.

Члан 34.

Омбудсман не поступа по анонимним притужбама.

Изузетно, ако сматра да у анонимној притужби има основа за поступање, Омбудсман може покренути поступак по сопственој иницијативи.

На захтев подносиоца притужбе, у нарочито оправданим случајевима, омбудсман може органу управе да не открије идентитет подносиоца притужбе.

Члан 35.

Притужба се подноси у писменом облику, укључујући све начине електронске комуникације, без посебно утврђене форме и не подлеже плаћању таксе или накнаде.

Изузетно, притужба може да се изјави и усмено у записник.

Лица лишена слободе имају право да притужбу поднесу у запечаћеној коверти. Запослени у установама у којима се налазе лица лишена слободе представку лица лишеног слободе без отварања и задржавања и без одлагања, достављају Омбудсману.

Члан 36.

Притужба садржи назив органа на чији се рад односи, опис повреде права, чињенице и доказе који поткрепљују притужбу, податке о томе која су правна средства искоришћена и податке о подносиоцу притужбе.

Члан 37.

Омбудсман је дужан да поступи по свакој притужби изузев:

1) ако предмет на који се односи притужба не спада у надлежност Омбудсмана,

2) ако је притужба поднета након истека рока за подношење, а није испуњен услов из члана 32. став 2. ове одлуке,

3) ако је притужба поднета пре употребе свих расположивих правних средстава, а нису испуњени услови из члана 33. став 3. ове одлуке,
4) ако је притужба анонимна, а нису испуњени услови из члана 34. став 2 ове одлуке,
5) ако притужба не садржи потребне податке за поступање, а подносилац недостатке не отклони ни у накнадном року одређеном за допуну притужбе.
Када Омбудсман нађе да нема основа да поступа, обавестиће о томе подносиоца притужбе и образложити разлоге непоступања.
У случају да подносилац притужбе одустане од исте, поступак ће се обуставити. Изузетно, поступак ће се наставити ако се притужба подноси због незаконитог рада, непоштовања начела и правила управног поступка, непоштовања правила етичког понашања и непримереног опхођења запослених према грађанима.

Члан 38.

О покретању и завршетку поступка Омбудсман обавештава подносиоца притужбе, као и орган управе на чији се рад притужба односи.

Члан 39.

Орган управе обавезан је да одговори на све захтеве Омбудсмана и да му достави све тражене информације и списе у року који он одреди, а који не може бити краћи од 5 нити дужи од 15 дана.
Органи управе имају обавезу да сарађују са Омбудсманом и да му омогуће приступ просторијама и ставе на располагање све податке којима располажу, а који су од значаја за поступак који води, односно за остварење циља његовог превентивног деловања, без обзира на степен њихове тајности, осим када је то у супротности са законом.
Омбудсман има право да обави разговор са сваким запосленим у органу управе када је то од значаја за поступак који води.
Омбудсман и заменици омбудсмана дужни су да и након престанка функције чувају као тајну податке до којих су дошли у вршењу функције.
Обавеза чувања тајне односи се и на запослене у Стручној служби Покрајинског заштитника грађана-омбудсмана.

Члан 40.

Функционери и руководиоци у органима управе дужни су да приме омбудсмана на његов захтев најкасније у року од 8 дана од дана упућивања писменог захтева.

Члан 41.

Ако орган управе против којег је поднета притужба сам отклони недостатке у току поступка, Омбудсман ће о томе обавестити подносиоца притужбе и обуставити поступак.

Члан 42.

Након утврђивања свих релевантних чињеница и околности Омбудсман може обавестити подносиоца притужбе да је притужба неоснована или може утврдити да су постојале неправилности у раду органа управе.
Ако нађе да су постојале неправилности у раду органа управе, Омбудсман органу упућује мишљење.

Ако нађе да су постојале такве неправилности, односно последице неправилности које се могу отклонити, Омбудсман ће поред мишљења, органу упутити и препоруку о томе како да се неправилност, односно њене последице отклоне.
Орган управе је дужан да, најкасније у року од 15 дана од дана добијања мишљења или препоруке, обавести Омбудсмана о предузетим мерама.
Ако орган управе не поступи по препоруци, Омбудсман може о томе да обавести јавност, непосредно виши орган, Скупштину, Покрајинску владу односно општинско/градско веће.

Члан 43.

Одредбе чл. 31 - 42 ове одлуке сходно се примењују и на поступак који Омбудсман покрене по сопственој иницијативи.

Члан 44.

Поред права на покретање и вођење поступка, Омбудсман има право да посредовањем и давањем савета и мишљења о питањима из своје надлежности делује превентивно, у циљу унапређења рада органа управе и унапређења заштите људских права и слобода.

V СТРУЧНА СЛУЖБА И СРЕДСТВА ЗА РАД

Члан 45.

Омбудсман образује стручну службу за обављање стручних и административно-техничких послова.
Стручном службом руководи директор службе.
Директора стручне службе поставља и разрешава омбудсман.
Омбудсман може одлучити да појединим стручним сарадницима повери одређена овлашћења која ће вршити у његово име.
На директора и запослене у стручној служби примењују се прописи о радним односима и платама у покрајинским органима.
Омбудсман доноси одлуке о заснивању и престанку радног односа запослених и остваривању права из радног односа.

Члан 46.

Омбудсман има право на плату у висини плате покрајинског секретара а заменици омбудсмана у висини плате заменика покрајинског секретара увећане за 20%.

Члан 47.

Омбудсман и заменици остварују права по основу рада, у складу са прописима о радним односима у покрајинским органима.

Члан 48.

Омбудсман доноси пословник о раду и акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Стручној служби Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана.
Акт о унутрашњој организацији и систематизацији стручне службе доноси се уз претходно прибављено мишљење Одбора.

Члан 49.

Средства за рад омбудсмана обезбеђују се у буџету АП Војводине.
Обим и структуру средстава предлаже омбудсман.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

Након доношења ове одлуке омбудсман и заменици омбудсмана настављају са радом до истека рока на који су изабрани.

Поступци који до дана ступања на снагу ове одлуке нису окончани окончаће се по одредбама ове одлуке.

Омбудсман је дужан да у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке усклади пословник о раду и акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Члан 51.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о Покрајинском омбудсману ("Сл. лист АПВ" број 23/02, 5/04, 16/05, 18/09-промена назива акта).

Члан 52.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 021-3

Нови Сад, 23. септембар 2014. година.

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

По извршеном сравњивању са изворним текстом, утврђено је да се у Покрајинској скупштинској одлуци о Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману, која је објављена у "Службеном листу АПВ" број 37/2014 од 23. септембра 2014. године поткрала техничка грешка, па се даје:

Исправка Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману
("Службени лист АПВ" Број 37/2014)

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2014 од 15.10.2014. године.

"У члану 10. став 1. редни бројеви: 6), 7), 8) и 9), замењују се редним бројевима: 2), 3), 4) и 5)".

"У члану 12. став 1. редни бројеви: 10), 11), 12), 13), 14) и 15), замењују се бројевима: 2), 3), 4), 5), 6), и 7)".

"У члану 13. став 1. редни бројеви: 16) и 17), замењују се бројевима: 2) и 3)".

"У члану 37 став 1. редни бројеви: 18), 19), 20), и 21) замењују се бројевима: 2), 3), 4) и 5)".

Уредништво
"Службеног листа АПВ"

На основу члана 31. алинеја 2 и члана 56. став 7. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 20/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. децембра 2014. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском заштитнику грађана-омбудсману

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2014 од 23.12.2014. године, а ступила је на снагу 31.12.2014.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Покрајинском заштитнику грађана-омбудсману ("Службени лист АПВ", број 37/2014), члан 46. мења се и гласи:
"Омбудсман има право на плату у висини плате покрајинског секретара, а заменици омбудсмана у висини плате заменика покрајинског секретара."

Члан 2.

Ова покрајинска скупштинска одлуку ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 021-3/14
Нови Сад, 23. децембар 2014. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 31. алинеја 2 и члана 43. став 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" Број: 20/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 02. јула-2014. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Скупштини Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 28/2014 од 9.7.2014. године, а ступила је на снагу 17.7.2014.

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком уређује се организација и начин рада Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина), права и дужности посланика, финансирање Скупштине, јавност рада Скупштине и положај

Службе Скупштине (у даљем тексту: Служба), као и друга питања од значаја за Скупштину.
Питања у вези са организацијом и начином рада Скупштине и њених радних тела, поступцима за доношење аката Скупштине и другим поступцима, као и друга питања која нису уређења овом одлуком, ближе се уређују Пословником о раду Скупштине (у даљем тексту: Пословник) и другим актима Скупштине.

Члан 2.

Скупштина је највиши орган Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина) који врши нормативне и друге функције, у складу са Уставом, законом и Статутом.

Члан 3.

Седиште Скупштине је у Новом Саду.

Члан 4.

Скупштину представља председник Скупштине

Члан 5.

Рад Скупштине је јаван.

Члан 6.

Скупштина има печат.
Печат Скупштине је округлог облика и садржи грб Републике Србије и грб Аутономне покрајине Војводине и испод њега текст: "Република Србија - Аутономна покрајина Војводина - Скупштина Аутономне покрајине Војводине", исписан на српском језику, ћириличким писмом и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму.
Текст печата исписује се у концентричним круговима око грба Републике Србије и грба Аутономне покрајине Војводине, у складу са законом.

Члан 7.

Скупштина доноси и мења Статут, доноси покрајинске скупштинске одлуке, одлуке, резолуције, декларације, препоруке, Пословник, закључке и друге опште акте.
Поступци за доношење аката из става 1 овог члана ближе се уређују Пословником.
Акта из става 1 овог члана објављују се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Члан 8.

У раду Скупштине, поред српског језика и ћириличког писма, у равноправној службеној употреби су и мађарски, словачки, хрватски, румунски и русински језик и њихова писма, у складу са законом.

КОНСТИТУИСАЊЕ СКУПШТИНЕ

Члан 9.

Скупштина има 120 посланика.
Скупштина на првој седници потврђује мандате посланика по поступку утврђеним Пословником.
Скупштина је конституисана потврђивањем мандата две трећине посланика.
На првој седници врши се избор председника и потпредседника Скупштине, именује генерални секретар Скупштине, образују посланичке групе, а могу се образовати и радна тела Скупштине.

ОРГАНИЗАЦИЈА СКУПШТИНЕ

Председник Скупштине

Члан 10.

Председник Скупштине представља Скупштину у земљи и иностранству, председава и руководи седницама Скупштине, расписује изборе за посланике, потписује акте које је донела Скупштина и врши друге послове одређене Статутом и Пословником.

Члан 11.

Председник Скупштине бира се из реда посланика.

Поступак избора председника Скупштине ближе се уређује Пословником.

Члан 12.

Мандат председника Скупштине траје четири године.

Председнику Скупштине престаје функција пре истека времена на коју је изабран: оставком, разрешењем или престанком мандата посланика.

До избора новог председника, функцију председника Скупштине, привремено обавља најстарији потпредседник Скупштине.

Поступак у случају престанка функције председника пре истека времена на коју је изабран, ближе се уређује Пословником.

Потпредседник Скупштине

Члан 13.

Приликом сваког конституисања, Скупштина, посебном одлуком утврђује број потпредседника Скупштине, на предлог председника.

Потпредседник Скупштине помаже председнику Скупштине у обављању послова из његовог делокруга.

Председника Скупштине, у случају његове одсутности или спречености да обавља функцију, замењује један од потпредседника Скупштине.

Члан 14.

На избор и престанак функције потпредседника Скупштине примењују се одредбе ове одлуке о избору и престанку функције председника Скупштине.

Колегијум Скупштине

Члан 15.

Колегијум Скупштине (у даљем тексту: колегијум) је тело Скупштине које сазива председник Скупштине ради координације рада и обављања консултација у вези са радом Скупштине.

Колегијум чине председник Скупштине, потпредседници Скупштине и председници посланичких група у Скупштини.

Састанцима колегијума могу присуствовати и лица која нису чланови колегијума, на позив председника Скупштине.

Колегијум помаже председнику Скупштине у представљању Скупштине, сазивању седница Скупштине, утврђивању предлога дневног реда, усклађивању рада радних тела и другим питањима из надлежности председника Скупштине.

Председник Скупштине доноси Правила о раду колегијума.

Радно тело за националну равноправност

Члан 16.

Скупштина образује радно тело за националну равноправност.

Избор, надлежност и начин рада радног тела за националну равноправност уређује се Пословником.

Радна тела Скупштине

Члан 17.

Скупштина образује стална радна тела, а може образовати и привремена радна тела.

Стална радна тела су одбори.

Привремена радна тела су анкетни одбори и комисије.

За разматрање и претресање питања из надлежности Скупштине, предлагање аката, као и сагледавање стања у одређеним областима и вршење других послова одређених Пословником образују се одбори.

Привремено радно тело се може образовати ради сагледавања стања у одређеној области и утврђивања чињеница о појединим појавама или догађајима.

Састав и задатак привременог радног тела утврђује се одлуком Скупштине.

Члан 18.

Одбор има председника и заменика председника.

Председник одбора руководи радом одбора.

Избор, састав, делокруг и начин рада одбора се уређује Пословником.

Посланичке групе

Члан 19.

У Скупштини се могу образовати посланичке групе из реда посланика.

Посланичку групу представља председник посланичке групе.

Услови под којима се образује посланичка група, начин рада и представљање посланичких група се уређује Пословником.

Неформалне групе

Члан 20.

Посланици у Скупштини могу да се организују у одређене неформалне групе у циљу промоције права одређених групација и подизања свести о њиховој улози у друштву као и промоције одређених друштвених вредности.

Услови под којима се образује неформална група, начин рада и представљање неформалних група се уређује Пословником.

Генерални секретар Скупштине

Члан 21.

Генералног секретара Скупштине (у даљем тексту: генерални секретар) именује Скупштина, на предлог председника Скупштине.

Генерални секретар помаже председнику и потпредседницима Скупштине у припремању и вођењу седница Скупштине, стара се о спровођењу одлука и закључака Скупштине, руководи Службом и врши друге послове утврђене законом, одлуком и Пословником.

Генерални секретар је за свој рад одговоран Скупштини и председнику Скупштине.

Функција генералног секретара престаје даном именовања генералног секретара новог сазива Скупштине, оставком или разрешењем.

Члан 22.

Генерални секретар има заменика који му помаже у раду и замењује га у случају његовог одсуства или спречености да обавља послове.

Заменика генералног секретара именује Скупштина, на предлог генералног секретара уз сагласност председника Скупштине.

Број заменика генералног секретара утврђује се Пословником.

Заменик генералног секретара је за свој рад одговоран Скупштини и председнику Скупштине.

Функција заменика генералног секретара престаје даном именовања новог заменика генералног секретара, оставком или разрешењем.

Члан 23.

Генерални секретар и заменик генералног секретара разрешавају се по поступку предвиђеном за њихово именовање.

До именовања новог генералног секретара, дужност генералног секретара врши заменик генералног секретара.

НАЧИН РАДА СКУПШТИНЕ

Члан 24.

Скупштина ради на седницама у складу са Статутом и Пословником.

Седницу Скупштине сазива председник Скупштине.

Председник Скупштине може, поводом државних и међународних празника и обележавања историјских годишњица, сазвати свечану седницу.

Председник Скупштине може, ради разматрања питања која се односе на вођење политике у појединој области и питањима од ширег привредног, културног и политичког значаја сазвати тематску седницу.

Сазивање и одржавање седница Скупштине ближе се уређује Пословником.

Члан 25.

Скупштина одлучује већином гласова на седници којој присуствује већина од укупног броја посланика, уколико Статутом није предвиђена посебна већина.

Скупштина одлучује двотрећинском већином гласова од укупног броја посланика:

- о доношењу и промени Статута;
- о доношењу покрајинске скупштинске одлуке за спровођење Статута;
- о доношењу покрајинске скупштинске одлуке о симболима АП Војводине;
- о избору и разрешењу Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана;

Скупштина одлучује већином гласова од укупног броја посланика:

- о превременом престанку мандата Скупштине;
- о расписивању покрајинског референдума.
- о доношењу буџета АП Војводине и усвајању завршног рачуна;
- о избору и разрешењу председника и потпредседника Скупштине;
- о избору и разрешењу председника, потпредседника и чланова Покрајинске владе;
- о доношењу пословника о раду Скупштине.

Члан 26.

Одбори и радна тела раде на седницама.

Седнице одбора Скупштине су јавне, осим ако за поједину седницу одбор не одлучи другачије.

Гласање у одбору је јавно.

Одбор одлучује већином гласова присутних чланова на седници којој присуствује већина чланова одбора.

Члан 27.

Скупштина којој је превремено престао мандат врши само текуће и неодложне послове одређене законом и покрајинском скупштинском одлуком.

ПРАВА И ДУЖНОСТИ ПОСЛАНИКА

Члан 28.

Мандат посланика почиње да тече даном потврђивања мандата у Скупштини и траје четири године, односно до престанка мандата посланика тог сазива Скупштине.

Посланику се издаје посланичка легитимација, којом посланик доказује статус посланика и на основу које остварује права утврђена одлуком.

Посланичка легитимација се користи и као идентификациона картица употребом електронског система за гласање, на седницама Скупштине.

Образац, садржај, начин издавања посланичке легитимације и вођење евиденције издатих легитимација прописује се актом одбора надлежног за административна питања.

Члан 29.

Посланик слободно располаже својим мандатом у складу са Уставом и покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину.

Члан 30.

Посланик се опредељује, иступа и гласа по сопственом уверењу.

Посланик не може бити позван на кривичну одговорност, притворен или кажњен због изнетог мишљења или давања гласа на седницама Скупштине и радних тела.

Члан 31.

Посланик не може истовремено да обавља, у складу са Уставом и законом, другу јавну функцију и дужност неспојиву са посланичком функцијом.

Члан 32.

Посланик има право да се у Скупштини служи језиком и писмом, чија је службена употреба утврђена Статутом, покрајинском скупштинском одлуком и Пословником.

Члан 33.

Посланик, у складу са покрајинском скупштинском одлуком и Пословником, има право да:

1. предлаже покрајинске скупштинске одлуке, одлуке и друге акте;
2. подноси амандмане на предлоге покрајинских скупштинских одлука, одлука и других аката;
3. учествује у расправи и одлучивању о предлогу покрајинских скупштинских одлука, одлука и других аката на седницама Скупштине и њених одбора;
4. подноси предлог за образовање анкетног одбора или комисије;
5. подноси предлог да Скупштина буде предлагач републичког закона, односно да Скупштина поднесе амандман на предлог републичког закона;
6. предлаже измене и допуне дневног реда;
7. поставља посланичка питања;
8. предузима друге радње у вршењу посланичке функције, у складу са Пословником.

Посланик који није члан одбора може да учествује у раду одбора без права одлучивања, у складу са Пословником.

Члан 34.

Посланик има право и дужност да буде благовремено и потпуно обавештен о свим питањима из надлежности Скупштине, као и право да тражи обавештења која су му потребна за обављање посланичке функције од председника Скупштине, председника одбора и других радних тела Скупштине, члана Покрајинске владе и функционера у другим покрајинским органима и организацијама.

Начин остваривања права из става 1. овог члана ближе се уређује Пословником.

Члан 35.

Посланик, за обављање посланичке функције, има право на плату, накнаде и друга примања, у складу са законом и актом одбора надлежног за административна питања.

Члан 36.

Посланик који остварује плату у Скупштини има право на накнаду плате по престанку посланичке функције, најдуже три месеца, на основу поднетог захтева.

Ово право се може продужити до три месеца, ако у та три месеца стиче право на пензију.

Право из става 1. овог члана не припада посланику који је правоснажном судском одлуком осуђен на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци.

Право из става 1. овог члана престаје: на захтев посланика, заснивањем радног односа, стицањем права на пензију, као и у случају избора, односно именовања на другу функцију по основу које остварује плату.

Члан 37.

Посланику мандат престаје престанком мандата сазива Скупштине као и у случајевима утврђеним покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину.

Члан 38.

Посланик је дужан да:

- поштује Устав, закон, Статут и Пословник.
- присуствује седницама и учествује у раду Скупштине и њених одбора чији је члан;
- поступа у складу са одлукама надлежног одбора Скупштине;
- користи идентификациону картицу на начин прописан Пословником;
- у вршењу посланичке дужности и својим укупним понашањем чува углед, поштује достојанство и ред на седници Скупштине, одбора и посланичких група;
- обраћа се другим посланицима са уважавањем, без увредљивих израза и изношења чињеница и оцена које се односе на приватни живот других лица;
- односи се одговорно и рационално према средствима буџета Аутономне покрајине Војводине која су намењена за рад Скупштине;
- подноси извештај надлежном државном органу о својој имовини и приходима, у складу са законом;
- извршава друге обавезе, у складу са покрајинском скупштинском одлуком и Пословником.

ФИНАНСИРАЊЕ СКУПШТИНЕ

Члан 39.

Средства за остваривање надлежности Скупштине обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: буџет АП Војводине).

Члан 40.

Скупштина самостално утврђује и располаже средствима за рад Скупштине (у даљем тексту: скупштински буџет).

Скупштински буџет је саставни део буџета АП Војводине.

Покрајинска влада не може без сагласности председника Скупштине обуставити, одложити или ограничити извршавање скупштинског буџета.

Генерални секретар је налогодавац за коришћење средстава скупштинског буџета.

Поступак за утврђивање скупштинског буџета уређује се овом одлуком.

Члан 41.

Генерални секретар припрема предлог скупштинског буџета у складу са прописима којима се уређује буџетски систем и подноси га надлежном одбору Скупштине.

Надлежни одбор Скупштине утврђује предлог скупштинског буџета и доставља га покрајинском секретаријату надлежном за финансије на мишљење.

О предлогу из става 2. овог члана покрајински секретаријат надлежан за финансије доставља образложено мишљење надлежном одбору Скупштине и непосредно се изјашњава на седници надлежног одбора Скупштине, ради постизања сагласности.

У случају постизања сагласности из става 3. овог члана, надлежни одбор Скупштине утврђује скупштински буџет, који покрајински секретаријат надлежан за финансије без измена укључује у нацрт буџета АП Војводине а Покрајинска влада без измена у предлог покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине.

Ако се не постигне сагласност између надлежног одбора Скупштине и покрајинског секретаријата надлежног за финансије, покрајински секретаријат надлежан за финансије предлог скупштинског буџета из става 2. овог члана без измена укључује у нацрт буџета АП Војводине, а Покрајинска влада без измена у предлог покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине.

У случају из става 5. овог члана Покрајинска влада у образложењу предлога покрајинске скупштинске одлуке наводи разлоге због којих покрајински секретаријат надлежан за финансије сматра да предлог скупштинског буџета није прихватљив.

Члан 42.

Контрола извршења скупштинског буџета спроводи се по прописима о буџетској инспекцији и државној ревизији.

ОДНОС СКУПШТИНЕ И ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 43.

Покрајинска влада је одговорна Скупштини за свој рад.

Покрајинска влада подноси редован годишњи извештај о раду Скупштини а на њен захтев и ванредне извештаје о раду.

Поступак контроле над радом Покрајинске владе или члана Покрајинске владе ближе се уређује Пословником.

На почетку сваке седнице Скупштине, пре преласка на утврђивање дневног реда, у делу седнице "Питања посланика, предлози и информације", посланици могу постављати питања и тражити информације.

На питања посланика одговарају председник, потпредседници и чланови Покрајинске владе, односно лица која они овласте.

Део седнице посвећен постављању питања и тражењу информације траје најдуже 60 минута.
Поступак у вези са "Питања посланика, предлози и информације", ближе ће се уредити Пословником.

САРАДЊА СА ТЕРИТОРИЈАЛНИМ ЗАЈЕДНИЦАМА ДРУГИХ ДРЖАВА

Члан 44.

Скупштина сарађује са одговарајућим органима територијалних заједница и других облика аутономије других држава у оквиру спољне политике Републике Србије и уз обавезу поштовања њеног територијалног јединства и правног поретка.
Скупштина закључује споразуме са одговарајућим територијалним заједницама других држава у складу са законом.
Облици сарадње и поступак приликом закључивања споразума ближе се уређују посебним актом.

ЈАВНОСТ РАДА СКУПШТИНЕ

Члан 45.

Јавност рада Скупштине се обезбеђује: стварањем услова за телевизијске преносе седница Скупштине, конференцијама за новинаре, издавањем званичних саопштења, омогућавањем праћења рада Скупштине од стране медија, посматрача домаћих и међународних организација, невладиних организација и заинтересованих грађана, увидом у документациону и архивску грађу Скупштине, увидом у записнике са седница Скупштине, путем интернета, на друге начине, у складу са законом и Пословником.
Унутрашњи ред у згради Скупштине, за време одржавања седница Скупштине ће се уредити посебним актом.

Члан 46.

Седнице Скупштине могу бити затворене за јавност у случајевима одређеним законом.
Поступак из става 1. овог члана уређује се Пословником

СЛУЖБА СКУПШТИНЕ

Члан 47.

Служба обавља стручне, административно-техничке и друге послове за потребе Скупштине и њених радних тела, посланика, председника и потпредседника Скупштине, посланичких група у Скупштини као и друге послове у складу са Пословником, другим актима Скупштине и њених радних тела.

Члан 48.

Службом руководи генерални секретар.

Члан 49.

У погледу руковођења радом Службе, заснивања и престанка радног односа запослених, остваривања права, дужности и одговорности запослених у Служби, као и коришћењу и располагању средствима за рад, Скупштине и Службе Скупштине, генерални секретар има права и дужности старешине који руководи органом покрајинске управе.

Члан 50.

Питања у вези са организацијом и начином рада Службе ближе се уређују одлуком о Служби.

Члан 51.

Генерални секретар доноси правилнике, одлуке, наредбе, упутства и решења.

Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Служби доноси генерални секретар уз сагласност одбора надлежног за административна питања.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 52.

Даном ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о Скупштини Аутономне Покрајине Војводине("Службени лист АПВ", број 6/2010, 8/2010-испр. и 21/2010).

Члан 53.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 020-22/14

Нови Сад. 02. јул 2014. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 31. став 1. алинеја 10. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 20/2014), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној, 06. јуна 2014. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о избору посланика у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2014 од 6.6.2014. године, а ступила је на снагу 14.6.2014.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овом одлуком уређују се избор и престанак мандата посланика Скупштине Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: посланици).

Све именице које се користе у овој одлуци у мушком роду, истовремено обухватају именице у женском роду.

Именице које означавају службене позиције и функције у органима Аутономне Покрајине Војводине, користе се у облику који изражава пол лица које је њихов носилац.

Члан 2

Грађани бирају посланике на основу слободног, општег, једнаког и непосредног изборног права, тајним гласањем.

Право да бира и да буде биран за посланика има грађанин који има изборно право и пребивалиште на територији Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајина).

Члан 3

Право да бира посланика има грађанин Републике Србије, који је навршио 18 година живота, пословно је способан и има пребивалиште на територији Покрајине. (у даљем тексту: бирач).

За посланика може бити изабран грађанин Републике Србије, који је навршио 18 година живота, пословно је способан и има пребивалиште на територији Покрајине.

Члан 4

Нико нема право да, по било ком основу, спречава или приморава грађанина да гласа, да га позива на одговорност због гласања и да од њега тражи да се изјасни за кога је гласао или зашто није гласао.

Забрањено је прикупљање потписа на радним местима, као и сваки вид вршења притиска на грађане да својим потписом подрже кандидата, односно изборну листу.

Члан 5

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) има 120 посланика, који се бирају на четири године.

Члан 6

Посланици се бирају у Аутономној Покрајини Војводини, као једној изборној јединици, на основу листа политичких странка (страначка изборна листа), коалиције политичких странака или коалиције политичке странке и групе грађана (коалициона изборна листа) или групе грађана (изборна листа групе грађана).

Члан 7

Посланик не може бити запослен у покрајинском органу. Од дана потврђивања посланичког мандата запосленом у покрајинском органу радни однос мирује.

II РАСПИСИВАЊЕ ИЗБОРА

Члан 8

Изборе за посланике расписује председник Скупштине, 90 дана пре истека мандата Скупштине, тако да се избори окончају у наредних 60 дана.

Председник Скупштине расписује изборе и пре рока утврђеног у ставу 1. овог члана, у случајевима превременог престанка мандата Скупштине, када се у року од 90 дана од дана конституисања не изабере Покрајинска влада; када Скупштина не изабере нови састав Покрајинске владе у року од 60 дана од дана разрешења, односно од дана констатације оставке председника Покрајинске владе, у складу са Статутом.

Председник Скупштине расписује изборе у року од 30 дана од наступања случаја из става 2. овог члана.

Даном конституисања Скупштине, престаје функција посланика чији мандат истиче.

Члан 9

Од дана расписивања до дана одржавања избора не може протећи мање од 30 дана ни више од 60 дана.

Одлуком о расписивању избора одређује се дан одржавања избора, као и дан од кога почињу тећи рокови за вршење изборних радњи.
Одлука о расписивању избора објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине" (у даљем тексту: "Службени лист АПВ").

Члан 10

Наредног дана од дана расписивања избора за посланике, надлежни орган објавом обавештава бираче да могу предлагати упис, допуне или исправку бирачког списка, на начин утврђен законом.

III ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 11

Органи за спровођење избора су Покрајинска изборна комисија и бирачки одбори.
Покрајинска Изборна комисија именују се на четири године.
Бирачки одбори именују се за сваке изборе.

Члан 12

Чланови органа за спровођење избора посланика и њихови заменици морају имати изборно право и пребивалиште на територији Покрајине.
Члановима органа за спровођење избора и њиховим заменицима престаје функција у овим органима кад прихвате кандидатуру за посланике.

Члан 13

Органи за спровођење избора независни су у свом раду и раде на основу закона, ове одлуке и других прописа донетих на основу закона и ове одлуке.
Органи за спровођење избора одлучују већином гласова својих чланова.
Сви органи и организације дужни су да пружају помоћ органима за спровођење избора и да им достављају податке који су им потребни за рад.
Чланови и заменици чланова органа за спровођење избора не могу бити лица која су међусобно сродници по правој линији, без обзира на степен сродства, у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, а у тазбинском сродству закључно са другим степеном сродства, као ни брачни другови и лица која су у међусобном односу усвојиоца или усвојеника, односно стараоца и штићеника.
Ако су органи за спровођење избора састављени супротно одредби става 4. овог члана тај орган се распушта, а избори, односно гласање се понавља.

Члан 14

Органи за спровођење избора раде у сталном и проширеном саставу.
Право да одреди члана органа за спровођење избора у проширеном саставу има подносилац потврђене и проглашене изборне листе који је предложио најмање половину кандидата од укупног броја посланика који се бира.
Два или више подносиоца изборне листе могу одредити заједничког опуномоћеног члана у орган за спровођење избора.
Чланови органа за спровођење избора у сталном и проширеном саставу имају једнака права и дужности у органима за спровођење избора.
Чланови органа за спровођење избора имају заменике на које се примењују све одредбе ове одлуке о избору, правима и дужностима чланова органа за спровођење избора.

Члан 15

У складу са чланом 14. и 17. ове одлуке, Покрајинска изборна комисија решењем утврђује да подносилац изборне листе, испуњава услове за одређивање свог члана и његовог заменика у проширени састав Покрајинске изборне комисије, у року од 48 часова од проглашења изборне листе.

Решење о испуњењу, односно неиспуњењу услова за одређивање представника подносиоца изборне листе, Покрајинска изборна комисија доставља подносиоцу изборне листе, на адресу означену у изборној листи, у року од 24 часа од часа доношења решења.

Подносилац изборне листе доставља Покрајинској изборној комисији предлог кандидата за члана и његовог заменика у проширени састав Покрајинске изборне комисије у року од 48 часова од часа пријема решења о испуњењу услова за одређивање представника у проширеном саставу Покрајинске изборне комисије.

Представник подносиоца изборне листе, постаје члан Покрајинске изборне комисије у проширеном саставу, у року од 24 часа од доношења решења.

Представницима подносиоца изборне листе, престаје право на чланство у проширеном саставу Покрајинске изборне комисије даном утврђивања резултата избора.

Престанак права на чланство у проширеном саставу члана и заменика члана, Покрајинска изборна комисија констатује посебним актом.

Чланови проширеног састава и њихови заменици морају бити дипломирани правници.

Члан 16

Покрајинску изборну комисију у сталном саставу чине председник и десет чланова.

Председника Покрајинске изборне комисије именује Скупштина на предлог председника Скупштине.

Чланове Покрајинске изборне комисије именује Скупштина на предлог посланичких група у Скупштини.

Покрајинска изборна комисија има секретара који је секретар Скупштине или његов заменик. Он учествује у раду Покрајинске изборне комисије, без права одлучивања.

Председник Покрајинске изборне комисије, њени чланови и секретар имају заменике.

Председник, чланови и секретар Покрајинске изборне комисије, као и њихови заменици морају бити дипломирани правници са најмање три године искуства у струци.

Акт о именовању чланова Покрајинске изборне комисије објављује се у "Службеном листу АПВ".

Члан 17

Покрајинска изборна комисија:

1. стара се о спровођењу избора у складу са овом одлуком,
2. одређује и објављује бирачка места у "Службеном листу АПВ",
3. образује бирачке одборе и именује њихове чланове,
4. утврђује број потребних гласачких листића,
5. организује техничке припреме за избор посланика,
6. доставља податке о изборима органима надлежним за прикупљање података,
7. усклађује рад органа за спровођење избора и даје им упутства у погледу спровођења поступка избора посланика,

8. прописује обрасце од значаја за рад органа за спровођење избора, начин достављања података комисији и доноси акте за вршење изборних радњи прописаних овом одлуком,
9. даје објашњења о примени одредаба ове одлуке,
10. утврђује и објављује укупне резултате избора,
11. подноси Скупштини извештај о спроведеним изборима,
12. утврђује и објављује укупан број бирача,
13. утврђује да ли су изборне листе састављене и поднете у складу са овом одлуком,
14. доноси решење о проглашењу изборне листе,
15. доноси решење о проглашењу збирне изборне листе,
16. припрема и оверава гласачке листиће,
17. доноси одлуку о додели посланичких мандата,
18. прописује начин провере аутентичности потписа и других података из обрасца из члана 31. ове Одлуке,
19. обавља и друге послове утврђене овом Одлуком.

Члан 18

Изборни материјал чува се најмање четири године.
Покрајинска изборна комисија одређује начин руковања и чувања изборног материјала.

Члан 19

Бирачки одбор непосредно руководи гласањем о избору, обезбеђује правилност и тајност гласања и утврђује резултате гласања на бирачком месту.
На дан избора, пре почетка гласања, бирачки одбор утврђује да ли је припремљени изборни материјал за то бирачко место потпун и исправан, да ли је бирачко место уређено на начин којим се обезбеђује тајност гласања и да ли гласање може почети, што уноси у записник о свом раду.
Бирачки одбор у сталном саставу чине председник и најмање два члана који имају заменике.
Бирачки одбор именује се најкасније десет дана пре дана одређеног за одржавање избора.
Када се истовремено одржавају и избори за народне посланике Народне скупштине или избори за одборнике у скупштину општине односно града, послове бирачких одбора на спровођењу избора за посланике у Скупштину могу да обављају одбори образовани за изборе за народне посланике Народне скупштине или изборе за одборнике у скупштину општине односно града, уколико се то одреди актом Покрајинске изборне комисије.

IV ПРЕДСТАВЉАЊЕ КАНДИДАТА СА ИЗБОРНИХ ЛИСТА

Члан 20

Подносиоци листе кандидата, односно изборне листе имају право да у јавним гласилима обавештавају грађане о програмима, активностима као и предложеним кандидатима, у складу са одредбама ове одлуке.
Средства обавештавања обезбедиће кандидатима за посланике односно њиховим предлагачима да под једнаким условима износе и образлажу изборне програме, водећи рачуна о сразмерној и равноправној заступљености кандидата свих предлагача.

Члан 21

Изборна пропаганда путем средстава јавног обавештавања и јавних скупова и објављивање процене резултата избора забрањени су 48 часова пре дана одржавања избора и на дан одржавања избора до затварања бирачких места.

V ОПШТЕ ОДРЕДБЕ О СПРОВОЂЕЊУ ИЗБОРА

Члан 22

Бирач гласа лично.

Бирач гласа на бирачком месту на коме је уписан у извод из бирачког списка.

Бирач може да гласа и ван бирачког места на коме је уписан у извод из бирачког списка, под условима и на начин утврђен законом.

Начин гласања ван бирачког места као и број бирача који су гласали на тај начин, уноси се у записник о раду бирачког одбора.

Грађани на привременом раду или боравку у иностранству у време одржавања избора гласају на бирачком месту у последњем пребивалишту на територији Покрајине.

Најкасније десет дана пре дана избора, изборна комисија објављује која су бирачка места одређена у изборној јединици, њихове редне бројеве и подручја са којих ће бирачи гласати на тим местима.

Сваком бирачу, најкасније пет дана пре одржавања избора, доставља се обавештење о дану и времену одржавања избора са бројем и адресом бирачког места на коме се гласа и бројем под којим је уписан у извод из бирачког списка.

За свако бирачко место одређује се посебна просторија.

На самом бирачком месту и на 50 метара од бирачког места не смеју се истицати симболи политичких странака, односно других политичких организација и други пропагандни материјали.

На самом бирачком месту не смеју се користити мобилни телефони или друга средства за везу и комуникацију.

Забрањено је задржавање на бирачком месту свих лица која немају права и дужности утврђене овом одлуком.

Члан 23

Бирачка места отварају се у 7,00 и затварају у 20,00 часова.

Бирачима који су се затекли на биралишту у часу затварања омогућава се да гласају.

Ако на бирачком месту настане неред, бирачки одбор може прекинути гласање док се не успостави ред. Време за које се гласање морало прекинути и разлози прекидања гласања уносе се у записник.

Кад је гласање због нереда било прекинуто дуже од једног часа, гласање се продужава за онолико времена колико је прекид трајао.

Члан 24

Док траје гласање морају бити присутни сви чланови бирачког одбора или њихови заменици.

Бирачки одбор проверава гласачку кутију у присуству бирача који први дође на бирачко место. Резултат контроле уписује се у контролни листић, који потписују чланови бирачког одбора и бирач који је први дошао на бирачко место.

У гласачку кутију убацује се контролни листић, а затим се она у присуству првог бирача печати, што се уноси у записник о раду бирачког одбора.

По отварању гласачке кутије, најпре се проверава да ли у њој постоји контролни листић. Ако у гласачкој кутији нема контролног листића, бирачки одбор се распушта и именује се нови, а гласање на том бирачком месту се понавља.
Образац контролног листа и начин печаћења гласачке кутије прописује Покрајинска изборна комисија.

VI ИЗБОРНА ЛИСТА

А) КАНДИДОВАЊЕ

Члан 25

Кандидата за посланика могу предлагати политичке странке, коалиције више политичких странака, група грађана, коалиције политичких странака и групе грађана, које својим потписима подржи најмање 6000 бирача по изборној листи.
Групу грађана у смислу ове одлуке, оснива писаним споразумом најмање десет бирача чији потписи морају бити оверени код суда и она мора да има назив.
Политичке странке националних мањина и коалиције политичких странака националних мањина могу предлагати кандидате за посланика, које својим потписима подржи најмање 3.000 бирача по изборној листи.
У име политичке странке или групе грађана, предлог из става 1. овог члана, може поднети само лице које је политичка странка или група грађана овластила.
Предлог у име коалиција из става 1. овог члана, подносе највише два овлашћена лица.

Члан 26

Изборна листа доставља се Покрајинској изборној комисији најкасније 15 дана пре дана одређеног за одржавање избора.
Уз изборну листу Покрајинској изборној комисији доставља се документација, и то:
1) потврда о изборном праву за сваког кандидата са изборне листе, у којој је назначено име и презиме, датум рођења, занимање и јединствени матични број кандидата,
2) писмена изјава кандидата да прихвата кандидатуру,
3) потврда о пребивалишту кандидата,
4) писмена сагласност носиоца листе,
5) овлашћење лица која подносе изборну листу,
6) уверење о држављанству,
7) оверени потписи бирача који су подржали одређену изборну листу.
Кад изборну листу предлаже коалиција више политичких странака или коалиција политичких странака и групе грађана, уз изборну листу се обавезно подноси и писмени коалициони споразум којим се уређују међусобна права и дужности а нарочито начин расподеле мандата.

Члан 27

Једно лице може бити кандидат за посланика само на једној изборној листи.
Подносилац изборне листе одређује редослед кандидата на листи.
На изборној листи од свака три кандидата по редоследу на листи (прва три места, друга три места и тако до краја листе) мора бити најмање по један кандидат који је припадник мање заступљеног пола на листи.
Ако изборна листа не испуњава услове из става 3. овог члана сматраће се да садржи недостатке за проглашење изборне листе, а предлагач листе ће бити позван да у складу са овом одлуком, отклони недостатке листе.

Ако предлагач листе не отклони недостатке из става 4. овог члана, Покрајинска изборна комисија одбиће проглашење изборне листе, у складу са овом одлуком.

Члан 28

Подносилац изборне листе губи право да предложи новог кандидата, ако по доношењу решења о проглашењу изборне листе кандидат буде правоснажном судском одлуком лишен пословне способности, изгуби држављанство Републике Србије, одустане од кандидатуре или ако наступи његова смрт.

Место на изборној листи кандидата из става 1. овог члана заузима кандидат који је по редоследу следећи на изборној листи.

Члан 29

Подносилац изборне листе може повући листу најкасније до дана утврђивања збирне изборне листе.

Повлачењем изборне листе престаје функција представника подносиоца листе у свим органима за спровођење избора, као и сва права која му у том својству по одредбама ове одлуке припадају.

Члан 30

Назив изборне листе одређује се према називу политичке странке која подноси листу, а у назив се може укључити име и презиме лица које политичка странка одреди као носиоца изборне листе.

Ако две или више политичких странака поднесу заједничку изборну листу, назив изборне листе и највише два носиоца изборне листе одређују се споразумно.

Уз назив изборне листе групе грађана подносилац одређује ближу ознаку те листе, а у назив се може укључити име и презиме лица које група грађана одреди као носиоца изборне листе.

Лице одређено као носилац изборне листе може бити кандидат за посланика.

Члан 31

Покрајинска изборна комисија прописује облик и садржај обрасца за потпис бирача који подржавају изборну листу и ставља га на располагање учесницима у изборима у року од 5 дана од дана утврђеног за почетак изборних радњи.

Подносилац изборне листе одређује овлашћена лица за прикупљање потписа бирача који подржавају изборну листу и издаје им посебно овлашћење за прикупљање потписа.

Образац овлашћења за лица из става 2. овог члана прописује Покрајинска изборна комисија.

Бирач може својим потписом подржати изборну листу само једног предлагача.

Члан 32

Покрајинска изборна комисија проглашава страначку изборну листу, коалиционе изборну листу или изборну листу групе грађана, одмах по пријему изборне листе и одговарајуће документације, а најкасније у року до 24 часа од пријема изборне листе.

Решење о проглашењу изборне листе из става 1. овог члана Покрајинска изборна комисија доставља без одлагања подносиоцу.

Члан 33

Кад Покрајинска изборна комисија утврди да изборна листа није поднета благовремено, донеће решење о њеном одбацивању.

Кад Покрајинска изборна комисија утврди да изборна листа садржи недостатке који су сметња за проглашење изборне листе у складу с овом одлуком, донеће, у року од 24 часа од пријема изборне листе, закључак којим се подносиоцу изборне листе налаже да најкасније у року од 48 часова од часа достављања закључка отклони те недостатке. Тим закључком истовремено ће се подносиоцу изборне листе указати на радње које треба да обави ради отклањања недостатака.
Кад Покрајинска изборна комисија утврди да недостаци изборне листе нису отклоњени или нису отклоњени у предвиђеном року, донеће у наредних 24 часа решење којим се одбија проглашење изборне листе.

Члан 34

Збирну изборну листу утврђује Покрајинска изборна комисија и она садржи све изборне листе, са личним именима свих кандидата и подацима о години рођења, занимању и пребивалишту.
Редослед изборних листа, са лицима свих кандидата, на збирној изборној листи утврђује се према редоследу њиховог проглашавања.
Збирну изборну листу Покрајинска изборна комисија објављује у "Службеном листу АПВ".
Сваки подносилац изборне листе има право да у року од 48 часова од дана објављивања збирне изборне листе изврши, преко лица које овласти, увид у све поднете изборне листе и документацију поднету уз њих.

Б) СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 35

Покрајинска изборна комисија благовремено припрема изборни материјал (потребан број гласачких листића, посебне службене коверте за гласање, образац записника о раду бирачког одбора и др.) и доставља га бирачким одборима најкасније у року од 48 часова пре дана одржавања избора.

Члан 36

Гласачке листиће припрема и оверава Покрајинска изборна комисија.
Покрајинска изборна комисија утврђује укупан број гласачких листића који мора бити једнак броју бирача уписаних у бирачки списак општина.
Покрајинска изборна комисија одређује број резервних гласачких листића, који не може бити већи од 0,3% од укупног броја гласачких листића.
Гласачки листићи штампају се на једном месту.
Подносилац изборне листе доставља Покрајинској изборној комисији име лица које има право да присуствује штампању, бројању, паковању гласачких листића и њиховом достављању органима надлежним за спровођење избора.
За општине у којима су у службеној употреби језици и писма националних мањина гласачки листићи штампају се двојезично или вишејезично.
Покрајинска изборна комисија утврђује облик и изглед гласачких листића, начин и контролу њиховог штампања и достављање и руковање гласачким листићима.

Члан 37

Гласачки листић садржи:
1) редни број који се ставља испред назива изборне листе,

2) називе изборних листа, према редоследу утврђеном на збирној изборној листи, са личним именом првог кандидата са листе,
3) напомену да се гласа само за једну изборну листу, заокруживањем редног броја испред назива те листе или назива листе.

Члан 38

Збирна изборна листа, с називима изборних листа и именима свих кандидата, мора за време гласања бити видно истакнута на бирачком месту.
Садржај, облик и начин истицања збирне изборне листе из става 1. овог члана прописује Покрајинска изборна комисија.

Члан 39

Представници подносилаца изборних листа и кандидати за посланике имају право увида у изборни материјал.
Увид се врши у службеним просторијама Покрајинске изборне комисије, у року од два дана од дана одржавања избора.

Члан 40

Бирач може гласати само за једну од изборних листа са гласачког листића.
Гласа се заокруживањем редног броја испред назива изборне листе за коју се гласа или заокруживањем назива изборне листе.

В) УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА

Члан 41

По завршеном гласању бирачки одбор приступа утврђивању резултата гласања на бирачком месту.
Бирачки одбор утврђује број неупотребљених гласачких листића и ставља их у посебан омот који печати, с назнаком на омоту да се ради о неупотребљеним гласачким листићима.
На основу извода из бирачког списка, бирачки одбор утврђује укупан број бирача који су гласали.
Кад се гласачка кутија отвори, после провере контролног листића, важећи гласачки листићи одвајају се од неважећих.
Бирачки одбор констатује број неважећих гласачких листића, уноси га у записник и неважеће гласачке листиће печати у посебан омот, с назнаком да се ради о неважећим гласачким листићима, а потом утврђује број важећих листића и број гласова за сваку изборну листу, што такође уноси у записник.
Важећи гласачки листићи стављају се у посебан омот са назнаком да се ради о важећим гласачким листићима, који се потом печати.
Неважећи гласачки листић јесте непопуњени гласачки листић, листић који је попуњен тако да се не може утврдити за коју се изборну листу гласало и листић на коме је заокружено више од једне изборне листе.
Кад је на гласачком листићу заокружено име и презиме првог кандидата на изборној листи или је заокружен назив или део назива изборне листе, односно ако су истовремено заокружени редни број и назив изборне листе и име и презиме првог кандидата, такав изборни листић сматра се важећим.
Кад се утврди да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су гласали, или у гласачкој кутији није нађен контролни листић, бирачки одбор се распушта и именује нови, а гласање на том бирачком месту понавља се.

Члан 42

Бирачки одбор, по утврђивању резултата гласања, у записник о свом раду уноси: број примљених гласачких листића; број неупотребљених гласачких листића; број неважећих гласачких листића; број важећих гласачких листића; број гласова датих за сваку изборну листу; број бирача према изводу из бирачког списка и број бирача који су гласали.

У записник о раду бирачког одбора уносе се и примедбе и мишљења чланова бирачког одбора, подносилаца изборних листа и заједничких представника подносилаца изборних листа, као и све друге чињенице од значаја за гласање.

Записник о раду бирачког одбора потписују сви чланови бирачког одбора.

Члан 43

Записник о раду бирачког одбора израђује се на прописаном обрасцу који се штампа у шест примерака.

У општинама где су у службеној употреби језици и писма националних мањина записник о раду бирачког одбора штампа се двојезично или вишејезично.

Први примерак записника с утврђеним изборним материјалом доставља се Покрајинској изборној комисији.

Други примерак записника истиче се на бирачком месту на јавни увид.

Преостала четири примерка записника уручују се представницима подносилаца изборних листа које су освојиле највећи број гласова на том бирачком месту и то одмах уколико подносилац изборне листе има представника у бирачком одбору, а уколико га нема представник подносиоца изборне листе може преузети примерак записника од Покрајинске изборне комисије у року од 12 часова.

Члан 44

Кад утврди резултате гласања, бирачки одбор ће без одлагања, а најкасније у року од 18 часова од затварања бирачког места, доставити Покрајинској изборној комисији записник о утврђивању резултата гласања на бирачком месту, извод из бирачког списка, важеће гласачке листиће у запечаћеном посебном омоту, неупотребљене гласачке листиће у запечаћеном посебном омоту, неважеће гласачке листиће у запечаћеном посебном омоту, као и преостали изборни материјал.

Члан 45

У року од 96 часова од затварања бирачких места, Покрајинска изборна комисија записнички утврђује: укупан број бирача уписаних у бирачки списак; број бирача који је гласао на бирачким местима; укупан број гласачких листића примљених на бирачким местима; укупан број неупотребљених гласачких листића; укупан број неважећих гласачких листића; укупан број важећих гласачких листића; број гласова датих за сваку изборну листу појединачно.

Покрајинска изборна комисија утврђује резултате избора и о томе сачињава посебан записник.

Члан 46

Подносиоци изборних листа могу Покрајинској изборној комисији пријавити лице које ће имати право да присуствује статистичкој обради података у Покрајинској изборној комисији.

Члан 47

Свакој изборној листи припада број мандата који је сразмеран броју добијених гласова.

Покрајинска изборна комисија утврђује број мандата који припада свакој изборној листи.

У расподели мандата учествују изборне листе које су добиле најмање 5% гласова од укупног броја гласова бирача који су гласали.

Политичке странке националних мањина и коалиција политичких странака националних мањина учествују у расподели мандата и кад су добиле мање од 5% гласова од укупног броја бирача који су гласали.

Политичке странке националних мањина су све оне странке чији је основни циљ представљање и заступање интереса националне мањине и заштита и проширивање права припадника националних мањина, у складу са домаћим и међународним стандардима.

О томе да ли подносилац изборне листе има положај политичке странке националне мањине, односно коалиције политичких странака националних мањина одлучује Покрајинска изборна комисија при проглашењу изборне листе, а на предлог подносиоца изборне листе који мора бити стављен при подношењу изборне листе.

Члан 48

Покрајинска изборна комисија расподељује мандате применом система највећег количника.

Мандати се расподељују тако што се укупан број гласова који је добила свака појединa изборна листа подели бројевима од један до закључно са бројем 120.

Добијени количници разврставају се по величини а у обзир се узима 120 највећих количника. Свака изборна листа добија онолико мандата колико тих количника на њу отпада.

Ако две изборне листе или више изборних листа добију исте количнике на основу којих се додељује један мандат а нема више нерасподељених мандата, мандат ће се доделити листи која је добила укупно већи број гласова.

Ако ниједна изборна листа није добила најмање 5% гласова, расподела ће се извршити на начин одређен у ст. 1. до 3. овог члана.

Члан 49

Мандати који припадају одређеној изборној листи додељују се кандидатима с те листе, у складу са одредбама ове одлуке.

Покрајинска изборна комисија ће најкасније у року од десет дана од дана утврђивања резултата избора све добијене мандате са изборне листе доделити кандидатима по редоследу на изборној листи, почев од првог кандидата са листе.

Покрајинска изборна комисија издаје посланику уверење да је изабран.

Кандидат коме је додељен мандат, у складу са одредбама става 2. овог члана, може пре потврђивања мандата да поднесе изјаву о неприхватању мандата Покрајинској изборној комисији. Изјава о неприхватању мандата мора бити оверена у органу надлежном за оверу потписа и поднета лично у року од три дана од дана овере.

У случају из става 4. овог члана, Покрајинска изборна комисија мандат додељује првом следећем кандидату са исте изборне листе коме није био додељен мандат посланика.

У случају из става 4. овог члана, уколико је изјаву о неприхватању дао кандидат с коалиционе изборне листе, Покрајинска изборна комисија мандат додељује првом следећем кандидату на изборној листи коме није био додељен мандат, а који је припадник исте политичке странке, односно групе грађана. Уколико таквог нема, мандат се додељује првом следећем кандидату са исте коалиционе изборне листе коме није био додељен мандат посланика.

Г) ПОНОВНИ ИЗБОРИ

Члан 50

Поновни избори спроводе се ако Покрајинска изборна комисија или надлежни суд Србије пониште изборе због неправилности у спровођењу избора, у случајевима утврђеним овом одлуком.

Ако се избори пониште на појединим бирачком месту, гласање се понавља само на том бирачком месту.

На бирачким местима на којима изборни поступак није спроведен у складу са овом одлуком, избори се понављају у року од седам дана од утврђивања неправилности у изборном поступку, на начин и по поступку утврђеним за спровођење избора.

Поновне изборе расписује Покрајинска изборна комисија.

Поновни избори спроводе се по изборној листи која је утврђена за изборе који су поништени, осим кад су избори поништени због неправилности у утврђивању изборне листе.

У случају понављања избора коначни резултати избора утврђују се по завршетку поновљеног гласања.

Члан 51

У складу са одредбама ове одлуке, кад посланику пре истека времена на које је изабран престане мандат, он се додељује новом посланику, на начин утврђен овим чланом.

У складу са одредбама ове одлуке, кад посланику пре истека времена на које је изабран престане мандат, он се додељује првом следећем кандидату са исте изборне листе коме није био додељен мандат посланика.

Кад посланику који је изабран са коалиционе изборне листе пре истека времена на које је изабран престане мандат, он се додељује првом следећем кандидату на изборној листи коме није био додељен мандат, а који је припадник исте политичке странке, односно групе грађана. Уколико таквог нема, мандат се додељује првом следећем кандидату са исте коалиционе изборне листе коме није био додељен мандат посланика.

Кандидату коме је био додељен мандат посланика, а коме је мандат престао због преузимања функције члана Покрајинске владе, мандат се поново додељује у истом сазиву Скупштине под условима:

- да је кандидату престала функција члана Покрајинске владе;
- да постоји упражњено посланичко место које припада истој изборној листи;
- да је Покрајинској изборној комисији кандидат поднео захтев за доделу мандата посланика.

Кад посланику престане мандат пре истека времена на које је изабран у случајевима из става 1. овог члана, а на изборној листи с које је посланик био изабран нема кандидата за које подносилац изборне листе није добио мандат, он припада подносиоцу изборне листе који има следећи највећи количник, а за њега није добио мандат.

Мандат новог посланика траје до истека мандата посланика коме је престао мандат.

У случајевима из ст. 2, 3. и 5. овог члана, пре утврђивања мандата, од кандидата се прибавља писмена сагласност да прихвата мандат.

VII УТВРЂИВАЊЕ И ОБЈАВЉИВАЊЕ УКУПНИХ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА

Члан 52

Резултате избора Покрајинска изборна комисија утврђује и објављује у року од 96 часова од завршетка гласања.

Укупни резултати избора објављују се у "Службеном листу АПВ".

VIII ПРЕСТАНАК МАНДАТА

Члан 53

Посланику престаје мандат пре истека времена на које је изабран:

1) подношењем оставке;

2) ако је правоснажном судском одлуком осуђен на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци;

3) ако је правоснажном одлуком лишен пословне способности;

4) преузимањем посла, односно функције које су, у складу с законом односно овом одлуком, неспојиве с функцијом посланика;

5) ако му престане пребивалиште на територији покрајине;

6) губитком држављанства;

7) смрћу.

Посланик лично подноси оставку, оверену у органу надлежном за оверу потписа, председнику Скупштине, у року од три дана од дана овере.

Посланику престаје мандат даном наступања случаја из става 1. овог члана.

Дан престанка мандата констатује Скупштина на првој наредној седници после пријема обавештења о разлозима за престанак мандата посланика.

IX ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

Члан 54

Органи надлежни за спровођење избора дужни су да, у току изборног поступка, обавештавају бираче о њиховим изборним правима и о начину заштите тих права.

Члан 55

Сваки бирач, кандидат или подносилац изборне листе имају право да поднесу приговор Покрајинској изборној комисији због повреде изборног права или изборног поступка.

Приговор против одлуке, радње или пропуста бирачког одбора подноси се Покрајинској изборној комисији.

Приговор се подноси у року од 24 часа од доношења одлуке, односно извршења радње коју подносилац приговора сматра неправилном, односно од када је учињен пропуст.

Члан 56

Покрајинска изборна комисија доноси решење у року од 48 часова од пријема приговора и доставља га подносиоцу приговора.

Ако Покрајинска изборна комисија усвоји приговор, поништиће одлуку или радњу.

Ако Покрајинска изборна комисија, по приговору, не донесе решење у роковима предвиђеним овом одлуком, сматраће се да је приговор усвојен.

Члан 57

Против решења Покрајинске изборне комисије којим је одбачен или одбијен приговор, па и оног којим је усвојен приговор, може се изјавити жалба надлежном суду.

Жалба се подноси преко Покрајинске изборне комисије у року од 48 часова од пријема решења.
Покрајинска изборна комисија дужна је да, у року од 24 часа по пријему жалбе, достави Управном суду жалбу и све потребне списе.

Члан 58

Ако суд усвоји жалбу, одговарајућа изборна радња, односно избор, поновиће се најкасније за десет дана.

X ПОСМАТРАЧИ

Члан 59

Заинтересовани представници домаћих невладиних организација, других држава, одговарајућих међународних организација, домаћи и страни медији (у даљем тексту: посматрачи) могу пратити целокупан ток избора, рад органа за спровођење избора и утврђивање резултата избора.

Члан 60

Органи за спровођење избора обезбеђују посматрачу праћење тока избора и рада органа за спровођење избора, а њихово присуство уноси се у записник.

Члан 61

Посматрачи могу присуствовати раду органа за спровођење избора без права да у њему учествују.

Члан 62

Pokrajinska izborna komisija doneće Uputstvo o načinu sprovođenja odredbi od člana 59. do člana 61. ove odluke.

XI ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ИЗБОРА

Члан 63

Средства за рад органа за спровођење избора, изборни материјал и друге трошкове спровођења избора обезбеђују се у буџету Покрајине у оквиру средстава утврђених у буџету Скупштине.
На поднеске и радње у изборном поступку не плаћа се такса.

XII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 64

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај организација која поступи супротно одредби члана 21. ове одлуке.
За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији новчаном казном од 250 до 25.000 динара.
За прекршај из става 1. овог члана казниће се и лице које објави процену резултата избора или претходне резултате избора новчаном казном од 250 до 25.000 динара.

Члан 65

Новчаном казном од 5.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај политичка странка односно друга политичка организација (или друго правно лице) које супротно одредби члан 22. став 9. ове одлуке истиче симболе политичких странака односно других политичких организација и други пропагандни материјал.
За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у политичкој организацији (или друго правно лице) новчаном казном од 250 до 25.000 динара.

Члан 66

Новчаном казном од 250 до 25.000 динара казниће се за прекршај лице које на самом бирачком месту користи мобилни телефон или друга средства веза и комуникација (члан 22. став 10. ове одлуке).

Члан 67

Новчаном казном од 250 до 25.000 динара казниће се за прекршај лице које се задржава на бирачком месту, а нема права и дужности утврђене овом одлуком (члан 22. став 11. ове одлуке).

XIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 68

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о избору посланика у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 3/2012).

Члан 69

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о изборним јединицама за избор посланика у Скупштину Аутономне Покрајине војводине ("Службени лист АП Војводине", број 12/2004, 16/2004-испр. и 18/2009-промена назива акта).

Члан 70

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 013-5/14
Нови Сад, 06. јун 2014. година

Председник
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

На основу члана 31. став 1. алинеја 10. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине на седници одржаној 21. фебруара 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допуни Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2020 од 21.2.2020. године, а ступила је на снагу 29.2.2020.

Члан 1.

У члану 27. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 23/14) став 3. мења се и гласи:

"На изборној листи мора бити 40% мање заступљеног пола. Међу сваких пет кандидата по редоследу на листи (првих пет места, других пет места и тако до краја листе) мора бити најмање по два кандидата-припадника оног пола који је мање заступљен на листи."

Члан 2.

У члану 47. став 3. проценат: "5%" замењује се процентом: "3%".

У истом члану 47. став 4. мења се и гласи:

"Политичке странке националних мањина и коалиције политичких странака националних мањина учествују у расподели мандата и кад су добиле мање од 3% гласова од укупног броја бирача који су гласали, при чему се приликом расподеле мандата применом система највећег количника, количници свих изборних листа политичких странака националних мањина и коалиција политичких странака националних мањина увећавају за 35%."

У истом члану 47. став 5. мења се и гласи:

"Политичка странка националне мањине, у смислу става 4. овог члана, јесте она странка за коју је Покрајинска изборна комисија утврдила да јој је основни циљ представљање и заступање интереса националне мањине и заштита и побољшање права припадника националне мањине, у складу са међународноправним стандардима."

У истом члану 47. став 6. мења се и гласи:

"О томе да ли подносилац изборне листе има положај политичке странке националне мањине или коалиције политичких странака националних мањина, у смислу става 4. овог члана, одлучује Покрајинска изборна комисија посебним решењем, при проглашењу изборне листе, а на предлог подносиоца изборне листе који мора бити достављен при подношењу изборне листе."

У истом члану 47. додаје се нови став 7. који гласи:

"Покрајинска изборна комисија може затражити мишљење надлежног националног савета националне мањине о томе да ли је подносилац изборне листе политичка странка националне мањине или коалиција политичких странака националних мањина."

Члан 3.

У члану 48. став 5. проценат: "5%" замењује се процентом "3%".

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 020-5/2020-01

Нови Сад, 21. фебруар 2020.

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 170. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 60/18 - пречишћен текст) Скупштина Аутономне покрајине Војводине на седници одржаној 02. марта 2020. године, донела је

Аутентично тумачење одредбе члана 47. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 23/14 и 12/20)

Аутентично тумачење је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2020 од 2.3.2020. године.

Одредба члана 47. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине гласи:

"Политичке странке националних мањина и коалиције политичких странака националних мањина учествују у расподели мандата и кад су добиле мање од 3% гласова од укупног броја бирача који су гласали, при чему се приликом расподеле мандата применом система највећег количника, количници свих изборних листа политичких странака националних мањина и коалиција политичких странака националних мањина увећавају за 35%."

Ову одредбу треба разумети тако да се правило по којем се количници изборних листа политичких странака националних мањина и коалиција политичких странака националних мањина увећавају за 35% односи само на листе оних политичких странака националних мањина и коалиција политичких странака националних мањина које су добиле мање од 3% гласова.

Ово аутентично тумачење објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

101 Број: 020-9/2020-01

Нови Сад, 02. март 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. став 1. алинеја 10. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине на седници одржаној 07. маја 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2020 од 7.5.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У члану 26. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 23/14, 12/20 и 14/20-аутентично тумачење), у ставу 2. тачка 7) мења се и гласи:

"7) потписи бирача који су подржали одређену изборну листу, оверени код јавног бележника или у општинској, односно градској управи, а у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници у основном суду, судској јединици, пријемној канцеларији основног суда или општинској, односно градској управи."

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 020-12/2020-01

Нови Сад, 07. мај 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ,

Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 50. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 28/14) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 37/14 и 54/14), Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 30. новембра 2016. године, донео је

Одлуку о организацији и раду Службе Скупштине Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 66/2016 од 5.12.2016. године, када је и ступила на снагу

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Служба Скупштине) обавља стручне, административно-техничке и друге послове за потребе Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) и њених радних тела, посланика, председника и потпредседника Скупштине, посланичких група у Скупштини, као и друге послове у складу са Пословником о раду Скупштине, другим актима Скупштине и њених радних тела.

Служба Скупштине послове обавља стручно, квалитетно, ефикасно, економично, непристрасно и политички неутрално.

Члан 2.

Овом одлуком уређује се организација и рад Службе Скупштине утврђују организационе јединице у оквиру којих се групишу истоврсни или сродни и међусобно повезани послови, одређују и разврставају положаји и радна места запослених у Служби Скупштине и уређују друга питања од значаја за рад Службе Скупштине.

У Служби Скупштине образује се Кабинет председника Скупштине (у даљем тексту: Кабинет), као посебна организациона јединица.

II РУКОВОЂЕЊЕ СЛУЖБОМ

Генерални секретар

Члан 3.

Службом Скупштине руководи генерални секретар Скупштине (у даљем тексту: генерални секретар).

Генерални секретар организује и обезбеђује јединствен рад Службе Скупштине и обавља друге послове у складу са Пословником о раду, другим актима Скупштине и овом одлуком.

Члан 4.

Генерални секретар доноси Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Служби Скупштине (у даљем тексту: Правилник о систематизацији), уз сагласност одбора надлежног за административна питања.

Члан 5.

У погледу руковођења радом Службе Скупштине, заснивања и престанка радног односа запослених, остваривања права, дужности и одговорности запослених у Служби, као и коришћењу и располагању средствима за рад Скупштине и Службе Скупштине, генерални секретар има права и дужности старешине који руководи органом покрајинске управе.

Заменик генералног секретара

Члан 6.

Генерални секретар има заменика.

Заменик генералног секретара обавља послове које му повери генерални секретар, помаже генералном секретару у раду и замењује га у случају његовог одсуства или спречености да обавља функцију.

Заменик генералног секретара има права и дужности старешине који руководи органом покрајинске управе.

III ШЕФ КАБИНЕТА И САВЕТНИК ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ

Члан 7.

Кабинет чине шеф Кабинета и саветник председника Скупштине, као функционери.

Шеф Кабинета за свој рад и рад Кабинета одговара председнику и генералном секретару.

Шефа Кабинета и саветнике председника Скупштине, на предлог председника Скупштине, поставља одбор надлежан за административна питања најдуже на период док траје дужност председника Скупштине.

На основу акта о постављењу, шеф Кабинета и саветници председника остварују права из радног односа у складу са законом.

Даном постављења, шефу Кабинета и саветницима председника мирују права и обавезе из радног односа у складу са законом.

IV РАДНА МЕСТА И ЗАПОСЛЕНИ У СЛУЖБИ СКУПШТИНЕ

Члан 8.

Запослени у Служби Скупштине су службеници и намештеници.

Службеници се деле на службенике на положају и извршиоце.

Члан 9.

Положај је:

- помоћник генералног секретара.

Лица из става 1. овог члана, након спроведеног јавног конкурса у складу са законом и покрајинским прописом, поставља одбор надлежан за административна питања, на период од пет година.

Члан 10.

Радна места извршилаца разврставају се по звањима, у зависности од сложености и одговорности послова, потребних знања, способности и услова за рад, у складу са законом и уредбом.
Радна места намештеника разврставају се у пет врста, у зависности од сложености и одговорности послова, потребних знања, способности и услова за рад, у складу са законом и уредбом.

V ОРГАНИЗАЦИОНЕ ЈЕДИНИЦЕ СЛУЖБЕ

Члан 11.

Организационе јединице Службе Скупштине образују се као основне и уже унутрашње јединице.
Основна унутрашња јединица је сектор, у коме су обједињени послови који представљају посебну област рада, односно међусобно повезани послови више ужих унутрашњих јединица.
У Служби Скупштине организују се следећи сектори:
- Сектор за припрему седница Скупштине и радних тела и међурегионалну сарадњу;
- Сектор за људске ресурсе, радно-правне послове и послове писарнице;
- Сектор за финансијске послове, информационе технологије и односе са јавношћу.

Радом сектора руководи помоћник генералног секретара Скупштине.
У Служби Скупштине организује се Генерални секретаријат, као ужа унутрашња јединица ван сектора.

Делокруг организационих јединица

Члан 12.

У Сектору за припрему седница Скупштине, радних тела и међурегионалну сарадњу обављају се стручни и административни послови у вези са припремом и одржавањем седница Скупштине, радних тела и посланичких група, и послови остваривања и унапређења међурегионалне сарадње и развоја културног и економског партнерства међу регионима, припреме аката и реализације активности из области међурегионалних односа.
У Сектору за људске ресурсе, радно-правне послове и послове писарнице обављају се послови управљања људским ресурсима и послови везани за радно-правне послове, као и послови писарнице (пријем, експедиције поште и архива).
У Сектору за финансијске послове, информационе технологије и односе са јавношћу обављају се финансијски послови, послови из области јавних набавки и послови из области информационих технологија, обављају се послови организовања конференција за новинаре и најава седница Скупштине и њених радних тела; припремања саопштења за јавност, успостављање и одржавање контаката са медијима, праћење и анализа домаћих и страних медија; организовање и координирање послова израде брошура и публикација Скупштине; постављање саопштења, информација и обавештења и дневних активности о раду Скупштине.

Члан 13.

У Кабинету се обављају стручни, административни и други послови од значаја за вршење функције председника и потпредседника Скупштине.

Члан 14.

У Генералном секретаријату се образују Одсек за опште и административне послове и Протокол.
У Генералном секретаријату Скупштине обављају се послови израде аката које доноси секретар Скупштине, послови креирања стратегија развоја Скупштине и Службе Скупштине, јачања улоге Службе Скупштине у развоју парламента, креирања и израде специфичних мера и акција за поспешивање процедура рада и радних задатака у Служби Скупштине, послови превођења, организације и реализације међурегионалних сусрета и путовања председника, потпредседника, покрајинских посланика и званичних делегација Скупштине у земљи и иностранству; послови кореспонденције са дипломатским представницима и представницима међународних организација; сарадња са протоколима републичких органа, другим републичким и покрајинским органима и службама, органима локалних самоуправа, предузећима и другим организацијама и институцијама, координирање са Министарством спољних послова и дипломатско конзуларним представништвима.

Члан 15.

Генерални секретар може, у случају потребе, одредити да послове из појединих организационих јединица врше запослени и постављена лица распоређени у другим организационим јединицама.

Радне групе

Члан 16.

У складу са потребама и захтевима Скупштине и њених радних тела, за извршење појединих послова могу се образовати стручне радне групе.
Стручне радне групе образују, из састава Службе Скупштине, генерални секретар Скупштине и радно тело за послове из свог делокруга.
У стручне радне групе могу се одредити и стручњаци из органа покрајинске управе и других органа и организација и научни радници, о чему одлучује генерални секретар Скупштине и председник радног тела у договору са старешином органа покрајинске управе, односно другог органа или организације.

Члан 17.

Делокруг одбора надлежног за административна питања у вези рада Службе Скупштине
Одбор надлежан за административна питања, у вези са организацијом и радом Службе Скупштине, врши следеће послове:
- даје сагласност на Правилник о систематизацији;
- утврђује предлоге за обезбеђење средстава у буџету Покрајине за рад Скупштине и Службе Скупштине;
- доноси годишњи финансијски план прихода и расхода Скупштине (као и друге акте на основу Закона и одлуке);
- поставља и разрешава шефа Кабинета, саветнике председника Скупштине;
- поставља службенике на положају, након спроведеног јавног конкурса;
- доноси решења о платама генералног секретара и заменика генералног секретара Скупштине и постављених лица у Служби Скупштине, у складу са законом и

покрајинском уредбом.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Генерални секретар ће, на основу ове одлуке, донети Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Служби Скупштине.

Члан 19.

Шеф Кабинета и саветници председника Скупштине који су постављени пре ступања на снагу ове одлуке могу да наставе са радом до протека времена на које су постављени, а најдуже док траје мандат изабраног лица.

Члан 20.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о организацији и раду Службе Скупштине Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 28/12).

Члан 21.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

18 БРОЈ: 020-49/16
Нови Сад, 30. новембар 2016. године

Председник Одбора
Милан Влаисављевић, с.р.

Исправка у Одлуци о организацији и раду Службе Скупштине Аутономне покрајине Војводине

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 68/2016 од 14.12.2016. године.

У Одлуци о организацији и раду Службе Скупштине Аутономне покрајине Војводине 18 број: 020-49/2016 од 30. новембра 2016. године, објављена у " Службеном листу АПВ" број 66/2016, врши се исправка тако што се: у члану 2. став 2, члану 7. став 1 и члану 17. став 2 алинеја четири бришу речи: "и потпредседника".
18 Број: 020-49/2016
13. децембар 2016. године

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА
Милан Влаисављевић, с.р.

На основу члана 50. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 28/14) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 60/18), Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 28. фебруара 2019. године, донео је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о организацији и раду Службе Скупштине Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2019 од 6.3.2019. године, а ступила је на снагу 7.3.2019.

Члан 1.

У Одлуци организацији и раду Службе Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 66/16 и 68 /16 - испр.) у члану 11. став 3. алинеја друга и трећа мењају се и гласе:
"- Сектор за правне, кадровске и опште послове;
- Сектор за финансијске, техничке послове и послове протокола."
Став 5. се брише.

Члан 2.

У члану 12. став 1. после речи: "група" , додају речи: "послови писарнице."
У члану 12. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:
"У Сектору за правне, кадровске и опште послове обављају се нормативно-правни, студијско-аналитички и стручно-оперативни послови за потребе генералног секретара Скупштине; припрема предлога општих и појединачних аката које доноси генерални секретар скупштине у вези са организацијом и радом Службе; послови управљања људским ресурсима и послови из области рада и радних односа.
У Сектору за финансијске, техничке послове и послове протокола, обављају се финансијски послови, послови из области јавних набавки, протоколарни послови за потребе Службе и Скупштине; послови организовања конференција за новинаре и најава седница Скупштине и њених радних тела; припремања саопштења за јавност, успостављање и одржавање контаката са медијима, праћење и анализа домаћих и страних медија; постављање саопштења, информација и обавештења и дневних активности о раду Скупштине на интернет презентацију Скупштине и примена и развој информационих технологија у Скупштини.

Члан 3.

Члан 14. се брише.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

18 БРОЈ: 020-49/16
Нови Сад, 28. фебруар 2019. године

Председник Одбора
Милан Влаисављевић, с.р.

На основу члана 50. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 28/14) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 60/18), Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, н а седници одржаној 9. августа 2019. године, донео је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о организацији и раду Службе Скупштине Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 35/2019 од 14.8.2019. године, а ступила је на снагу 15.8.2019.

Члан 1.

У Одлуци о организацији и раду Службе Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 66/16 и 68/16 - испр. и 12/19) у члану 11. став 3. мења се и гласи:
"У Служби Скупштине организују се следећи сектори:
- Сектор за припрему седница Скупштине, радних тела и информационе технологије;
- Сектор за правне, кадровске послове и послове писарнице;
- Сектор за финансијске, опште послове, међурегионалну сарадњу и протокол."

Члан 2.

Члан 12. мења се и гласи:
"У Сектору за припрему седница Скупштине, радних тела и информационе технологије обављају се нормативно-правни, аналитичко-документациони и стручно-оперативни послови везани за припремање и организовање седница Скупштине и послове радних тела Скупштине и посланичких група у Скупштини; прибављање и припрема материјала потребних за одржавање седница Скупштине; обрада аката донетих на седници Скупштине и припрема за њихово објављивање у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине"; пружање стручне помоћи посланицима у примени Пословника о раду Скупштине; обезбеђује се примена и развој информационих технологија у Скупштини и пратећи послови који се односе на послове администрације, програмирања и сервисирања.

У Сектору за правне, кадровске послове и послове писарнице обављају се нормативно-правни, студијско-аналитички и стручно-оперативни послови за потребе генералног секретара Скупштине; припрема предлога општих и појединачних аката које доноси генерални секретар Скупштине у вези са организацијом и радом Службе; послови управљања људским ресурсима; послови из области рада и радних односа; припрема и израда кадровског плана; вођење кадровске евиденције; стручно оперативни послови за потребе председника и потпредседника Скупштине и послови писарнице.

У Сектору за финансијске, опште послове, међурегионалну сарадњу и протокол обављају се финансијски, документациони, информатички, административни, стручно оперативни послови; израда информација, извештаја и анализа из области финансијско-материјалног пословања; припрема документације и спровођење поступака јавних набавки; послови организовања конференција за новинаре и најава седница Скупштине и њених радних тела; припремања саопштења за јавност, успостављање и одржавање контаката са медијима; постављање саопштења, информација и обавештења и дневних активности о раду Скупштине на интернет презентацију Скупштине; послови остваривања и унапређења међупарламентарне и међурегионалне сарадње међу регионима и протоколарни послови за потребе Скупштине и Службе Скупштине".

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

18 БРОЈ: 020-49/16

Нови Сад, 9. август 2019. године

Председник Одбора

Милан Влаисављевић, с.р.

На основу члана 192. став 1 тачка 5) Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број: 21/2016) и чл. 33, 35. и 36. став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број: 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 25. новембра 2016. године, д о н е л а је

Одлуку о Служби за управљање људским ресурсима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 65/2016 од 25.11.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се делокруг и организација Службе за управљање људским ресурсима основане Одлуком о оснивању Службе за управљање људским ресурсима, ("Службени лист АП Војводине", број: 18/2006, 3/2013 и 34/2014).
Служба за управљање људским ресурсима (у даљем тексту: Служба) је служба Покрајинске владе.

Члан 2.

Служба има статус правног лица.

Члан 3.

Средства за рад Службе обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 4.

Служба има свој печат.

Делокруг Службе

Члан 5.

Служба обавља следеће стручне послове везане за управљање људским ресурсима за потребе покрајинских органа управе (покрајински секретаријати и покрајинске посебне управне организације), Секретаријата Покрајинске владе, служби и управа које оснива Покрајинска влада (у даљем тексту: органи):
1. припрема Предлог Програма општег стручног усавршавања службеника и организује стручно усавршавање сагласно донесеном програму;
2. води Кадровску евиденцију о запосленима и Персонални досије запосленог;
3. припрема Предлог Кадровског плана и стара се о правилном спровођењу донесеног Кадровског плана;
4. оглашава конкурсе за попуну радних места у складу са законом или другим прописом;
5. обавља стручно-техничке и административне послове за Жалбену комисију Аутономне покрајине Војводине;
6. обавља послове пријаве, промене и одјаве запослених на обавезно социјално осигурање.
Служба обавља и друге послове значајне за управљање људским ресурсима, које јој повери Покрајинска влада и послове који су одређени законом или другим прописом.

Организација Службе

Члан 6.

Службом руководи директор.
Директора поставља и разрешава Покрајинска влада на период од четири године, на предлог председника Покрајинске владе.
Директор представља Службу, организује и обезбеђује обављање послова на ефикасан начин, доноси акта за која је овлашћен и одлучује о правима, дужностима и одговорностима запослених.
Директор је за свој рад и рад Службе одговоран Покрајинској влади.

Члан 7.

Директор може да има помоћнике.

Помоћнике на предлог директора поставља Покрајинска влада, на период од четири године, са могућношћу поновног постављења.

Члан 8.

На организацију и рад Службе у погледу овлашћења и одговорности директора, као и у погледу права, обавеза и одговорности запослених лица, примењују се прописи који важе за органе.

Члан 9.

Покрајинска влада ће посебним актом уредити вођење Кадровске евиденције о запосленима и вођење Персоналног досијеа запосленог.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 10.

Даном ступања на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о оснивању Службе за управљање људским ресурсима ("Службени лист АПВ", бр. 18/2006, 3/2013 и 34/2014).

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 121-127/2016
Нови Сад, 25. новембар 2016. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу чл. 33, 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 10. децембра 2014. године, донела је

Одлуку о Служби за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 51/2014 од 10.12.2014. године, ступила је на снагу 18.12.2014, а примењује се од 1.1.2015.

Члан 1.

Стручна служба за реализацију програма привредног развоја Аутономне покрајине Војводине образована Одлуком о Стручној служби за реализацију програма привредног развоја Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 31/04, 20/07, 4/10 и 2/13), наставља да ради под називом Служба за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Служба).

Члан 2.

Служба обавља послове координирања, мониторинга и извештавања везане за реализацију Програма развоја Аутономне покрајине Војводине за период 2014-2020.

године са Акционим планом за реализацију приоритета Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године.
Служба наставља да обавља послове везане за финансирање и праћење реализације активности правних лица насталих на основу Програма привредног развоја Аутономне покрајине Војводине за период 2004-2012. Године, а на основу њихових годишњих програма рада и то:
- Фонд за подршку инвестиција у Војводини ("Војводина Инвестмент Промотион - ВИП"), са седиштем у Новом Саду, Народног фронта 23Д,
- Едукативни центар за обуке у професионалним и радним вештинама, Нови Сад, Индустријска број 3, Нови Сад,
- Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију , Нови Сад, Булевар ослобођења 81/10,
- Друштво са ограниченом одговорношћу Пословни инкубатор Зрењанин "Бусинесс инцубатор Зрењанин", са седиштем у Зрењанину, улица Краља Александра И Карађорђевића број 2,
- Друштво са ограниченом одговорношћу Пословни инкубатор Суботица "Szabadkai üzlети инкуба́тор - Бусинесс инцубатор Суботица", са седиштем у Суботици, улица Магнетна поља број 6,
- Пословни инкубатор Нови Сад- Бусинесс инцубатор Нови Сад Друштво са ограниченом одговорношћу Нови Сад, Војвођанских Бригада 28 и
- Пословни инкубатор доо "Üзлети инкуба́тор КФТ"Сента - Зента, са седиштем у Сенти, улица Петефи Шандора број 54.
Служба обавља и послове везане за реализацију других развојних пројеката.

Члан 3.

Служба има својство правног лица.
Седиште Службе је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.
Служба се успоставља као организационо и функционално независна служба Покрајинске владе.

Члан 4.

Средства за рад Службе обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 5.

Служба има свој печат. Печат Службе је округлог облика и садржи у средини грб Републике Србије и Аутономне покрајине Војводине постављен десно од грба Републике Србије и следећи текст: Република Србија, Аутономна покрајина Војводина Покрајинска влада, Служба за реализацију програма развоја Аутономне Покрајине Војводине, Нови Сад, исписан један испод другог, на српском језику ћириличким писмом и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и њиховом писму.
Пречник печата је 60 мм.

Члан 6.

Радом Службе руководи директор.
Директор Службе представља Службу и за свој рад и рад Службе одговара Покрајинској влади.
Директор Службе обезбеђује све потребне услове за рад Службе, доноси акта за која је овлашћен, одлучује о правима и дужностима запослених, прати извршење послова и располаже средствима за њен рад.

Директора Службе у његовој одсутности замењује лице које он овласти и заступа га у пословима које му повери.

Члан 7.

Директора Службе поставља и разрешава Покрајинска влада, на предлог председника Покрајинске владе.

Мандат директора траје четири године и може бити поново постављен.

Члан 8.

Директор Стручне службе за реализацију програма привредног развоја Аутономне покрајине Војводине, наставља са радом до престанка мандата, као директор Службе.

Члан 9.

Директор Службе је дужан да донесе Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Служби, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Сагласност на правилник из става 1. овог члана даје Покрајинска влада.

Члан 10.

На организацију и рад Службе у погледу овлашћења и одговорности директора, као и у погледу права, обавеза и одговорности запослених лица, примењују се прописи који важе за покрајинске органе управе.

Члан 11.

Служба као правни следбеник Стручне службе за реализацију програма привредног развоја Аутономне покрајине Војводине преузима: све запослене, као и права и обавезе, предмете, опрему и средства за рад.

Члан 12.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о Стручној служби за реализацију програма привредног развоја Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 31/04, 20/07, 4/10 и 2/13).

Члан 13.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењује се од 1. јануара 2015. године.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 21-73/2014
Нови Сад, 10. децембар 2014. године

Председник
Покрајинске владе
Др **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу члана 22. став 1. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са Законом о јавној својини ("Службени гласник РС", број 72/11 и 88/13), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 9. априла 2014. године, донела је

Одлуку о образовању Управе за имовину Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2014 од 9.4.2014. године, ступила је на снагу 10.4.2014, а примењује се од 1.5.2014.

Члан 1.

Образује се Управа за имовину Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Управа), за обављање стручних послова у вези са имовином Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Члан 2.

Управа:

1. води јединствену евиденцију о непокретностима у својини АП Војводине;
2. води евиденцију покретних ствари у својини АП Војводине, у складу са законом и другим прописима;
3. управља привремено одузетом имовином на основу уговора са надлежним државним органом;
4. обавља нормативно-правне и друге стручне послове који се односе на:

- прибављање, управљање (осигурање, старање о наплати закупнине и др.) и располагање стварима у јавној својини које подразумева: давање ствари на коришћење, давање ствари у закуп, пренос права јавне својине на другог носиоца јавне својине (са накнадом или без накнаде) укључујући и размену, отуђење ствари, заснивање хипотеке на непокретностима, улагање у капитал и залагање покретних ствари;
- спровођење мера заштите покрајинске имовине;
- распоређивање на коришћење стамбених зграда, односно станова и пословних просторија, ако прописима АП Војводине није другачије прописано;
- чување и евиденцију поклона у покрајинској својини;
- укњижбу покрајинске својине на непокретностима;
- друге послове одређене прописима АП Војводине, у складу са законом.

Члан 3.

Управа има својство правног лица.

Члан 4.

Управа има печат.

Печат Управе је округлог облика и садржи у средини грб Републике Србије и АП Војводине и следећи текст: "Република Србија Аутономна Покрајина Војводина Управа за имовину Аутономне Покрајине Војводине Нови Сад", исписан на српском језику ћириличким писмом и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и њиховом писму.

Члан 5.

Средства за рад Управе обезбеђују се у буџету АП Војводине.

Члан 6.

Управом руководи директор.

Директора Управе поставља и разрешава Влада АП Војводине на период од четири године, на предлог председника Владе АП Војводине.

Директор Управе представља Управу, организује и обезбеђује обављање послова на ефикасан начин, доноси акта за која је овлашћен и одлучује о правима, дужностима и одговорностима запослених.
Директор Управе за свој рад и рад Управе одговоран је Влади АП Војводине.

Члан 7.

Управа има једног или више помоћника директора Управе.
Помоћника директора Управе поставља Влада АП Војводине на период од четири године, на предлог директора Управе.
Помоћник директора Управе руководи заокруженом облашћу рада Управе за коју се образује сектор и за свој рад одговара директору Управе.

Члан 8.

Директор Управе може поједина овлашћења из члана 6. став 3. ове одлуке пренети посебним актом на помоћника директора.

Члан 9.

Влада АП Војводине поставиће директора Управе у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 10.

Директор Управе дужан је да донесе правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Управи, у року од 15 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.
На правилник из става 1. овог члана, сагласност даје Влада АП Војводине.

Члан 11.

На организацију и рад Управе у погледу овлашћења и одговорности директора, као и у погледу права, обавеза и одговорности запослених и постављених лица, примењују се прописи који важе за покрајинске органе управе.

Члан 12.

Управа преузима од Управе за заједничке послове покрајинских органа: запослене из Сектора за имовину и других сектора Управе за заједничке послове покрајинских органа у складу са потребама Управе, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву, који су потребни за вршење послова из преузетог дела делокруга.

Члан 13.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", а примењиваће се од 1. маја 2014. године.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-18/2014
Нови Сад, 9. април 2014. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**,с.р.

На основу члана 22. став 1. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са Законом о јавној својини ("Службени гласник РС", број: 72/11 и 88/13), Влада

Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. априла 2014. године, д о н е л а је

Одлуку о измени Одлуке о образовању Управе за имовину Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2014 од 30.4.2014. године, а ступила је на снагу 1.5.2014.

Члан 1.

У Одлуци о образовању Управе за имовину Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 14/14), у члану 10. став 1. број "15", замењује се бројем "30".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-18/2014
Нови Сад, 30. април 2014. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу члана 32. тачка 11, члана 33. став 1. и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), а у вези са Законом о јавној својини ("Службени гласник РС", број: 72/11, 88/13 и 105/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 24. децембра 2014. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о образовању Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 55/2014 од 24.12.2014. године, а ступила је на снагу 25.12.2014.

Члан 1.

У Одлуци о образовању Управе за имовину Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 14/14 и 16/14, у даљем тексту: Одлука), члан 2. мења се и гласи:

"Члан 2.

Управа:
1. води јединствену евиденцију о непокретностима у својини АП Војводине;
2. води евиденцију о стању, вредности и кретању средстава у јавној својини АП Војводине које користи, у складу са законом;

3. води јединствену евиденцију удела АП Војводине у имовини правних лица;
4. управља привремено одузетом имовином на основу уговора са надлежним државним органом;
5. обавља нормативно-правне и друге стручне послове који се односе на:
- прибављање, управљање (осигурање, старање о наплати закупнине и др.) и располагање стварима у јавној својини које подразумева: давање ствари на коришћење, давање ствари у закуп, пренос права јавне својине на другог носиоца јавне својине (са накнадом или без накнаде) укључујући и размену, отуђење ствари, заснивање хипотеке на непокретностима, улагање у капитал и залагање покретних ствари;
- прибављање, управљање и располагање уделима АП Војводине у имовини правних лица;
- административно вођење и располагање средствима Буџетског фонда за средства пренета од Фонда за развој Аутономне покрајине Војводине;
- спровођење мера заштите покрајинске имовине;
- распоређивање на коришћење стамбених зграда, односно станова и пословних просторија, ако прописима АП Војводине није другачије прописано;
- чување и евиденцију поклона у покрајинској својини;
- укњижбу покрајинске својине на непокретностима;
- друге послове одређене прописима АП Војводине, у складу са законом.".

Члан 2.

У називу Одлуке и чл. 1. и 4. речи: "Аутономна Покрајина Војводина" у одговарајућем падежу, замењује се речима: "Аутономна покрајина Војводина" у одговарајућем падежу.

Члан 3.

У чл. 6, 7, 9. и 10. речи: "Влада АП Војводине" у одговарајућем падежу замењује се речима: "Покрајинска влада" у одговарајућем падежу.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 021-74/2014
Нови Сад, 24. децембар 2014. године

Потпредседник
Покрајинске владе
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу члана 32. тачка 11, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), а у вези с чланом 1. Одлуке о отварању Буџетског фонда за средства пренета од Фонда за развој Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 4/12, 51/14 и 53/15), Покрајинска влада, на седници одржаној 13. јануара 2016. године, донела је

Одлуку о измени Одлуке о образовању Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2016 од 13.1.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Одлуци о образовању Управе за имовину Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 14/14, 16/14 и 55/14), у члану 2. став 1 тачка 5, алинеја трећа се брише.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 021-94/2015
Нови Сад, 13. јануар 2016. године

Председник
Покрајинске владе
Др **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу чл. 22, 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/10), члана 82. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број: 54/09, 73/10, 101/10 и 101/11) и члана 6. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору ("Службени гласник РС", број: 99/11), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 26. септембра 2012. године, д о н е л а ј е

Одлуку о оснивању Службе за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2012 од 1.10.2012. године.

Члан 1.

Овом одлуком оснива се Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Служба), и утврђује њен положај, надлежност, организација, начин рада и друга питања значаја за рад Службе.

Члан 2.

Служба има својство правног лица.
Служба се успоставља као организационо и функционално независна служба Владе Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада).

Члан 3.

Седиште Службе је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.
Служба има печат.

Печат Службе је округлог облика и садржи грб Републике Србије и грб Аутономне Покрајине Војводине и следећи текст: "Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине, Нови Сад" исписан на српском језику ћириличним писмом и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму.

Члан 4.

Радом Службе руководи директор Службе (у даљем тексту: директор), који је непосредно одговоран председнику Покрајинске владе.

Директора Службе поставља и разрешава Покрајинска влада на предлог председника Покрајинске владе.

Мандат директора траје 4 године.

Члан 5.

Субјекти ревизије, у пословима интерне ревизије коју врши Служба, су корисници буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине, у смислу прописа који уређују буџетски систем.

Од субјеката ревизије из става 1. овог члана изузимају се индиректни корисници буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине који су успоставили интерну ревизију на један од начина предвиђен чланом 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору ("Службени гласник Републике Србије, број: 99/2011).

Члан 6.

У погледу послова, примене стандарда, методолошких упутстава за поступање и извештавање интерне ревизије, права, дужности и одговорности руководиоца интерне ревизије и интерних ревизора, услова за обављање послова руководиоца интерне ревизије и интерних ревизора, планирање, спровођење и извештавање интерне ревизије, примењују се прописи који уређују интерну ревизију.

Члан 7.

Средства за рад Службе обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 8.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених лица у Служби, примењују се прописи који важе за запослене у органима покрајинске управе.

Члан 9.

Директор ће донети Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Служби, у року од 10 дана од дана постављења.

Покрајинска влада даје сагласност на Правилник из става 1. овог члана.

Члан 10.

Даном ступања на снагу ове Одлуке, директни корисници буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине престају са обављањем послова интерне ревизије.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-60/2012

Нови Сад, 26. септембар 2012. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р

На основу члана 22. став 1., 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/2010), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 2. јуна 2010. године, донела је

Одлуку о Управи за заједничке послове покрајинских органа

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2010 од 2.6.2010. године.

Члан 1.

Служба за опште и заједничке послове покрајинских органа образована Одлуком о Служби за опште и заједничке послове покрајинских органа ("Службени лист АПВ", број 1/03), наставља да ради под називом Управа за заједничке послове покрајинских органа (у даљем тексту: Управа).

Управа врши стручне, техничке и заједничке послове за:

- Скупштину Аутономне Покрајине Војводине,
- Владу Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада),
- покрајинску управу - покрајинске секретаријате и покрајинске посебне управне организације (заводи и дирекције),
- Покрајинског омбудсмана,
- Покрајинског јавног правобранилаштва
- службе или управе за стручне или техничке послове за потребе Покрајинске владе (у даљем тексту: покрајински органи).

Члан 2.

Управа врши следеће послове:

1. нормативно-правне, опште правне, стручно-оперативне и административне послове у вези са имовином Аутономне Покрајине Војводине и припремом аката у вези са имовином Аутономне Покрајине Војводине;
2. нормативно-правне, опште правне, стручно-оперативне и административне послове из области јавних набавки;
3. материјално-финансијске, рачуноводствене, стручно-оперативне и статистичко-евиденционе послове у вези израде и извршења финансијског плана и плана набавки, пописа имовине Аутономне Покрајине Војводине, осигурања и вођења евиденција о јавним набавкама;
4. информатичке, стручно-оперативне и документационе послове из области информационих технологија, телекомуникација, документационих и библиотечких материјала и послова штампе;
5. стручно-оперативне, пратеће и помоћно-техничке послове из области инвестиционе изградње, текућег и инвестиционог одржавања пословних објеката Аутономне Покрајине Војводине и службених станова;

6. стручно-оперативне, статистичко-евиденционе и пратеће послове из области физичког и техничког обезбеђења, спровођења мера противпожарне заштите, безбедности и здравља на раду;
7. опште правне и административне послове из области канцеларијског пословања;
8. пратеће и помоћно-техничке послове пружања угоститељских услуга у интерним ресторанима и бифеима пословних објеката Аутономне Покрајине Војводине и административне послове на организовању рада Одмаралишта "Војводина" са депадансом у Игалу.
9. пратеће и помоћно-техничке послове превоза службеним аутомобилима и другим моторним друмским возилима са којима располаже Аутономна Покрајина Војводина.

Члан 3.

Послове из члана 2. ове одлуке Управа врши за покрајинске органе, осим за оне покрајинске органе који због специфичности задатака и послова имају своје службе за вршење тих послова.
Управа изузетно може обављати одређене послове из свога делокруга и за друге кориснике.
Одлуку о обављању послова из свог делокруга за друге кориснике доноси Покрајинска влада, на предлог директора Управе.
Управа може да врши послове из члана 2. ове одлуке и за потребе других органа смештених у пословним зградама Аутономне Покрајине Војводине, уколико за то има обезбеђене услове, у складу са закљученим уговором.
Управа може поверити послове из члана 2. ове одлуке и другим правним и физичким лицима - предузетницима специјализованим за те послове, под условима и на начин које утврди директор Управе, у складу са важећим прописима, уз претходну сагласност Комисије за распоред и опремање службених зграда и пословних просторија Владе Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 4.

Управа има својство правног лица.

Члан 5.

Управа има печат.
Печат Управе је округлог облика и садржи у средини грб Републике Србије и Аутономне Покрајине Војводине и следећи текст: "Република Србија Аутономна Покрајина Војводина Влада Аутономне Покрајине Војводине Управа за заједничке послове покрајинских органа Нови Сад", исписан на српском језику ћириличким писмом и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и њиховом писму.

Члан 6.

Средства за рад Управе обезбеђују се у Буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 7.

Управом руководи директор.
Директор Управе представља Управу, организује и обезбеђује обављање послова на ефикасан начин, доноси акта за која је овлашћен и одлучује о правима, дужностима и одговорностима запослених.
Директора Управе поставља и разрешава Покрајинска влада на предлог председника Покрајинске владе.

Директор Управе за свој рад и рад Управе одговоран је Покрајинској влади.

Члан 8.

У Управи се могу постављати помоћници директора.

Помоћника директора Управе поставља Покрајинска влада на четири године на предлог директора Управе, према прописима који се односе на покрајинске службенике на руководећем радном месту.

Помоћник директора руководи заокруженом облашћу рада Управе за који се образује сектор и за свој рад одговара директору Управе.

Члан 9.

Директор Управе може овлашћења из члана 7. ове одлуке пренети, посебним актом, на помоћнике директора.

Члан 10.

Директор Управе је дужан да донесе Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Управи у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 11.

Директор и помоћници директора Службе за опште и заједничке послове покрајинских органа настављају са радом у досадашњем саставу до престанка мандата као директор и помоћници директора Управе.

Члан 12.

Управа наставља да извршава расходе планиране Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2010. годину ("Службени лист АПВ", број 20/2009), у разделу под називом: "Служба за опште и заједничке послове покрајинских органа".

Члан 13.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о Служби за опште и заједничке послове покрајинских органа ("Службени лист АП Војводине", број: 1/03).

Члан 14.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-00030/2010
Нови Сад, 2. јун 2010. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 22. став 1. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/2010), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 8. децембра 2010. године, донела је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о Управи за заједничке послове покрајинских органа

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2010 од 20.12.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о Управи за заједничке послове покрајинских органа ("Службени лист АПВ", број 10/2010) у члану 2. тачка 1. мења се и гласи:

"1. нормативно-правне, опште правне, стручно-оперативне и административне послове у вези са имовином Аутономне Покрајине Војводине, припремом аката у вези са имовином Аутономне покрајине Војводине и стручно-оперативне и административне послове у вези са закупом пословног простора;".

У тачки 4. иза речи "телекомуникација", зарез и речи "документационих и библиотечких материјала", се бришу.

Члан 2.

Покрајински секретаријат за културу преузеће средства за рад, библиотечку грађу и запослене у Одсеку за послове библиотеке у Управи за заједничке послове покрајинских органа, са 01.01.2011. године.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-00030/2010
Нови Сад, 8. децембар 2010. године

Председница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 22. став 1. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/2010), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 23. новембра 2011. године, донела је

Одлуку о измени и допуни Одлуке о Управи за заједничке послове покрајинских органа

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2011 од 23.11.2011. године.

Члан 1.

У Одлуци о Управи за заједничке послове покрајинских органа ("Службени лист АПВ", број: 10/10 и 22/10), у члану 2. тачка 6. мења се и гласи:

"6. стручно - оперативне, статистичко - евиденционе и пратеће послове из области физичког и техничког обезбеђења и спровођења мера противпожарне заштите;"

Тачка 9. мења се и гласи:

"9. пратеће и помоћно - техничке послове превоза службеним аутомобилима и другим моторним друмским возилима са којима располаже Аутономна Покрајина Војводина, сервисирање, одржавање и гаражирање возила."

Члан 2.

После члана 11. додаје се члан 11а. који гласи:
"Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова, преузеће послове безбедности и здравља на раду, средства за рад и запосленог на радном месту Виши референт за безбедност и здравље на раду, са 01. 01. 2012. године."

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-59/2010
Нови Сад, 23. новембар 2011. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 22. став 1. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. априла 2 014. године, д о н е л а је

Одлуку о измени Одлуке о Управи за заједничке послове покрајинских органа

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2014 од 30.4.2014. године, а ступила је на снагу 8.5.2014.

Члан 1.

У Одлуци о Управи за заједничке послове покрајинских органа ("Службени лист АПВ", број: 10/10, 22/10 и 19/11) у члану 2. став 1. тачка 1. брише се.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-19/2014
Нови Сад, 30. април 2014. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу чл. 20, 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске Од-луке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/2010), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 5. маја 2010. године, донела је

Одлуку о Секретаријату Владе Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2010 од 6.5.2010. године.

Члан 1.

Овом Одлуком одређује се делокруг, организација и друга питања значајна за рад Секретаријата Владе Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Секретаријат је самостална стручна служба задужена за обављање стручних, административних и оперативних послова за потребе Владе Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада), председника, потпредседника и чланова Покрајинске владе и радних тела Покрајинске владе.

Члан 3.

Секретаријат има печат.

Печат Секретаријата је округлог облика и садржи грб Републике Србије и грб Аутономне Покрајине Војводине и следећи текст: "Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Секретаријат Владе Аутономне Покрајине Војводине, Нови Сад", исписан на српском језику ћириличким писмом и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму.

Члан 4.

У Секретаријату се обављају:

- израда Пословника Покрајинске владе и аката из надлежности сталних радних тела Покрајинске владе;
- пријем одлука, општих аката и других материјала за седнице Покрајинске владе и седнице сталних радних тела Покрајинске владе и оцена њихове усклађености са Пословником Покрајинске владе;
- стручни, административни и оперативни послови у вези са припремањем и организовањем седница Покрајинске владе, седница сталних радних тела Покрајинске владе и састанака у организацији Покрајинске владе;
- стручни послови у вези са припремом предлога за решавање одређених питања из надлежности сталних радних тела Покрајинске владе;
- израда закључака и записника са седница Покрајинске владе, бележака, извештаја и записника са седница сталних радних тела Покрајинске владе,
- обрада предлога одлука и других општих аката Покрајинске владе, као и њихово достављање Скупштини Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) на даљи поступак;
- израда закључака и бележака са састанака у организацији Покрајинске владе, председника Покрајинске владе, потпредседника Покрајинске владе и секретара Покрајинске владе;
- стручни, административни и оперативни послови за председника и потпредседника Покрајинске владе;
- стручни послови протокола за потребе чланова Покрајинске владе;
- послови сарадње са службом Скупштине, покрајинским органима управе и Генералним секретаријатом Владе Републике Србије;
- стручна, административна и оперативна обрада седница Покрајинске владе;

- израда планова и других аката у складу са Законом о ванредним ситуацијама којима се обезбеђује деловање органа Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту; Покрајина) у ванредним ситуацијама;
- израда планова и других аката у складу са Законом о одбрани којима се обезбеђује припрема органа Покрајине за одбрану и функционисање цивилне заштите у свим условима;
- материјално-финансијски послови за потребе Покрајинске владе и Секретаријата;
- други послови које одреди Покрајинска влада.

Члан 5.

Секретаријатом руководи секретар Покрајинске владе (у даљем тексту: секретар).
Секретара поставља и разрешава Покрајинска влада, на предлог председника Покрајинске владе.
Секретару престаје мандат с престанком мандата председника Покрајинске владе, оставком или разрешењем.
Секретар коме је мандат престао због престанка мандата председника Покрајинске владе, наставља своје дужности док се не постави нови секретар, без овлашћења да предложи Покрајинској влади помоћника секретара.

Члан 6.

Секретар организује рад Секретаријата, стара се о припреми седница Покрајинске владе и помаже председнику Покрајинске владе у другим пословима из надлежности Покрајинске владе.
Секретар је наредбодавац за коришћење средстава која се буџетом Покрајине обезбеђују за рад Покрајинске владе и за рад Секретаријата.

Члан 7.

Секретар је одговоран председнику Покрајинске владе и Покрајинској влади за свој рад и за извршавање послова из надлежности Секретаријата.

Члан 8.

Секретар има иста овлашћења у односу на запослене у Секретаријату као и покрајински секретар.

Члан 9.

У случају спречености или одсутности секретара, замењује га помоћник секретара.
Помоћника секретара поставља и разрешава Покрајинска влада на предлог секретара, на период од четири године.

Члан 10.

У Секретаријату се образује Кабинет председника Покрајинске владе (у даљем тексту: Кабинет).

Члан 11.

Кабинетом руководи шеф Кабинета, кога поставља и разрешава Покрајинска влада, на предлог председника Покрајинске владе.
Шефу Кабинета престаје мандат с престанком мандата председника Покрајинске владе, оставком или разрешењем.
За свој рад и рад Кабинета шеф Кабинета, одговара председнику Покрајинске владе.

Члан 12.

У саставу Кабинета је Протокол.
Радом Протокола руководи шеф Протокола.

Шефа Протокола поставља и разрешава Покрајинска влада, на предлог председника Покрајинске владе.
Шефу Протокола престаје мандат с престанком мандата председника Покрајинске владе, оставком или разрешењем.

Члан 13.

Председник Покрајинске владе има саветнике председника, које поставља и разрешава Покрајинска влада, на предлог председника Покрајинске владе.
Саветнику председника мандат траје док траје мандат председника Покрајинске владе.
Број саветника председника утврђује се Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Секретаријату.

Члан 14.

Председник Покрајинске владе може имати саветнике који не заснивају радни однос, већ се њихова права и обавезе уређују уговором, према општим правилима грађанског права а накнада за рад према мерилима која одреди Покрајинска влада.

Члан 15.

Потпредседник Покрајинске владе може имати саветника, а његова права и обавезе уређују се уговором, према општим правилима грађанског права, а накнада за рад према мерилима која одреди Покрајинска влада.

Члан 16.

На организацију и рад Секретаријата, као и на радне односе запослених, примењују се прописи који важе за покрајинске органе управе, ако овом Одлуком није другачије прописано.

Члан 17.

Секретар ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке донети Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, којим ће ближе уредити унутрашњу организацију Секретаријата.

Члан 18.

Даном ступања на снагу ове Одлуке, престаје да важи Одлука о образовању Секретаријата Владе Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 12/92, 3/93, 19/02, 12/08 и 2/10).

Члан 19.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-00026/2010
Нови Сад, 5. мај 2010. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу чл. 20, 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/10), Влада

Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 3. октобра 2012. године, д о н е л а ј е

Одлуку о допуни Одлуке о Секретаријату Владе Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 26/2012 од 4.10.2012. године.

Члан 1.

У Одлуци о Секретаријату Владе Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 8/10), у члану 4. иза алинеје 13. додаје се алинеја која гласи:
"- послови који се односе на обезбеђивање јавности рада Скупштине, председника, потпредседника и чланова Покрајинске владе."

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-00026/2010-01
Нови Сад, 3. октобар 2012. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу чл. 20, 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/10), а у вези са чланом 9. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о спровођењу Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 4. јуна 2014. године, д о н е л а ј е

Одлуку о изменама Одлуке о Секретаријату Владе Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2014 од 4.6.2014. године, а ступила је на снагу 12.6.2014.

Члан 1.

Назив Одлуке о Секретаријату Владе Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 8/10 и 26/12), мења се и гласи: "Одлука о Секретаријату Покрајинске владе".

Члан 2.

Члан 1. мења се и гласи:
"Овом одлуком одређује се делокруг, организација и друга питања значајна за рад Секретаријата Покрајинске владе (у даљем тексту: Секретаријат)".

Члан 3.

Члан 2. мења се и гласи:

"Секретаријат је самостална стручна служба задужена за обављање стручних, административних и оперативних послова за потребе Покрајинске владе, председника, потпредседника и чланова Покрајинске владе и радних тела Покрајинске владе."

Члан 4.

У члану 3. став 2. мења се и гласи:
"Печат Секретаријата је округлог облика и садржи грб Републике Србије и грб Аутономне Покрајине Војводине и следећи текст: "Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Секретаријат Покрајинске владе, Нови Сад", исписан на српском језику ћириличким писмом и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму."

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 021-24/2014
Нови Сад, 4. јун 2014. године

Потпредседник
Покрајинске владе
Проф. др **Драгослав Петрови**ћ, с.р.

На основу члана 23. став 3. и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. октобра 2014. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о Секретаријату Покрајинске владе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2014 од 15.10.2014. године, а ступила је на снагу 23.10.2014.

Члан 1.

У Одлуци о Секретаријату Покрајинске владе ("Службени лист АПВ", број: 8/10, 26/12 и 22/14), члан 5. мења се и гласи:
"Секретаријатом руководи секретар Покрајинске владе (у даљем тексту: секретар).
Секретара поставља и разрешава Покрајинска влада, на предлог председника Покрајинске владе.
Мандат секретара траје четири године и може бити поново постављен."

Члан 2.

Члан 9. мења се и гласи:
"У случају спречености или одсутности секретара, замењује га помоћник секретара.
Помоћника секретара поставља и разрешава Покрајинска влада, на предлог секретара.
Мандат помоћника секретара траје четири године и може бити поново постављен."

Члан 3.

Члан 11. мења се и гласи:

"Кабинетом руководи шеф Кабинета, кога поставља и разрешава председник Покрајинске владе.
Шефу Кабинета престаје мандат с престанком мандата председника Покрајинске владе, оставком или разрешењем.
За свој рад и рад Кабинета, шеф Кабинета одговара председнику Покрајинске владе."

Члан 4.

Члан 12. мења се и гласи:
"У саставу Кабинета је Протокол.
Радом Протокола руководи шеф Протокола.
Шефа Протокола поставља и разрешава Покрајинска влада, на предлог председника Покрајинске владе.
Мандат шефа Протокола траје четири године и може бити поново постављен."

Члан 5.

У члану 13. став 1. мења се и гласи:
"Председник Покрајинске владе има саветнике председника, које поставља и разрешава председник Покрајинске владе."

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 021-52/2014
Нови Сад, 15. октобар 2014. године

Председник
Покрајинске владе
Др **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу чл. 23. став 3, чл. 35. и 36. став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 9. новембра 2016. године, д о н е л а је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о Секретаријату Покрајинске владе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 61/2016 од 9.11.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Одлуци о Секретаријату Покрајинске владе ("Службени лист АПВ", бр. 8/10, 26/12, 22/14 и 40/14), у члану 3. став 2, иза речи "Србије" додају се запета и речи: "традиционални грб".

Члан 2.

Члан 10. мења се и гласи:
"У Секретаријату се образују Кабинет председника Покрајинске владе (у даљем тексту: Кабинет председника) и Кабинет потпредседника Покрајинске владе, уколико

потпредседник није истовремено и покрајински секретар (у даљем тексту: Кабинет потпредседника)."

Члан 3.

Члан 11. мења се и гласи:
"Кабинетом председника руководи шеф Кабинета председника, кога поставља и разрешава председник Покрајинске владе.
Шефу Кабинета председника престаје мандат с престанком мандата председника Покрајинске владе, оставком или разрешењем.
За свој рад и за рад Кабинета председника, шеф Кабинета председника одговара председнику Покрајинске владе и секретару."

Члан 4.

У члану 12. став 1, иза речи "Кабинета" додаје се реч: "председника."

Члан 5.

Члан 15. мења се и гласи:
"Кабинетом потпредседника Покрајинске владе руководи шеф Кабинета потпредседника, кога поставља и разрешава потпредседник Покрајинске владе.
Шефу Кабинета потпредседника престаје мандат с престанком мандата потпредседника Покрајинске владе, оставком или разрешењем.
За свој рад и за рад Кабинета потпредседника, шеф Кабинета потпредседника одговара потпредседнику Покрајинске владе и секретару.
Потпредседник Покрајинске владе има саветнике потпредседника које поставља и разрешава потпредседник Покрајинске владе.
Саветнику потпредседника мандат траје док траје мандат потпредседника Покрајинске владе.
Број саветника потпредседника утврђује се актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Секретаријату."

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 021-96/2016
Нови Сад, 9. новембар 2016. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 23. став 3. и чл. 35. и 36. став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 23. новембра 2016. године, д о н е л а ј е

Одлуку о изменама Одлуке о Секретаријату Покрајинске владе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 63/2016 од 23.11.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Одлуци о Секретаријату Покрајинске владе ("Службени лист АПВ", бр. 8/10, 26/12, 22/14, 40/14 и 61/16), члан 8. мења се и гласи:

"Секретар представља Секретаријат, организује и обезбеђује обављање послова на ефикасан начин, доноси акта за која је овлашћен, образује комисије и радне групе ради обављања сложенијих послова из делокруга Секретаријата и одлучује о правима, дужностима и одговорностима запослених."

Члан 2.

У члану 9. став 2, иза речи: "Покрајинска влада", запета и речи: "на предлог секретара" бришу се.

Члан 3.

Члан 12. брише се.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 021-96/2016
Нови Сад, 23. новембар 2016. године

Потпредседник
Покрајинске владе
Ђорђе Милићевић, с.р.

На основу чл. 45. алинеја шеснаеста и 54. став 2. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 20/14) и члана 32. тачка 18. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 19. јуна 2019. године, донела је

Пословник Покрајинске владе

Пословник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 28/2019 од 19.6.2019. године и 30/2019 - исправка, ступио је на снагу 27.6.2019, а одредба члана 33. став 4. овог пословника почиње да се примењује од 1. јануара 2020. године.

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Пословником Покрајинске владе (у даљем тексту: Пословник) уређују се начин рада и одлучивања Покрајинске владе и њених радних тела, као и друга питања од значаја за рад Покрајинске владе.

Питања која су у вези с начином рада Покрајинске владе, а која нису уређена овим пословником, могу се уредити одлуком или закључком Покрајинске владе.

Члан 2.

Све именске речи које се у овом пословнику користе у мушком роду, а имају и женски род, подразумевају и истовремено обухватају исте именске речи у женском роду.

Члан 3.

Покрајинску владу представља председник Покрајинске владе или потпредседник Покрајинске владе кога он одреди.

Члан 4.

Ради разматрања начелних и других питања из делокруга Покрајинске владе, образује се Колегијум председника Покрајинске владе, као стручно саветодавно тело.
Колегијум председника чине: председник Покрајинске владе, потпредседници Покрајинске владе и секретар Покрајинске владе.

Члан 5.

У вршењу својих права и дужности, Покрајинска влада ради и одлучује колективно.

Члан 6.

Покрајинска влада ради и одлучује о пословима из своје надлежности на седници којој присуствује већина чланова Покрајинске владе.
У нарочито оправданим и хитним случајевима, председник Покрајинске владе може одлучити да се одржи телефонска седница Покрајинске владе.

Члан 7.

Покрајинска влада има печат округлог облика, с грбом Републике Србије, грбом Аутономне покрајине Војводине и традиционалним грбом Аутономне покрајине Војводине и текстом „Република Србија, Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, Нови Сад”, који је исписан на српском језику ћириличким писмом, као и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму.
Секретар Покрајинске владе стара се о чувању печата Покрајинске владе и одговоран је за његову употребу.

II РАДНА ТЕЛА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Стална радна тела Покрајинске владе

Члан 8.

Покрајинска влада овим пословником образује стална радна тела, ради ефикаснијег рада Покрајинске владе и ради оцењивања целисходности предложеног материјала, одлучивања, заузимања ставова, давања мишљења и утврђивања предлога о питањима из надлежности Покрајинске владе, те усклађивања ставова покрајинских органа управе и служби Покрајинске владе (у даљем тексту: покрајински органи), као и других организација, пре разматрања неког предлога на седници Покрајинске владе.
Стално радно тело доноси акта из своје надлежности.
На начин рада сталних радних тела Покрајинске владе сходно се примењују одредбе овог пословника о начину рада Покрајинске владе.

Члан 9.

Покрајинска влада, као стална радна тела, има следеће одборе:
1. Одбор за прописе и управу;
2. Одбор за економска питања и буџет;
3. Одбор за јавне службе.

Члан 10.

Покрајинска влада, као стална радна тела, има следеће комисије:
1. Комисију за одбрану и безбедност;
2. Комисију за кадровска и административна питања;
3. Комисију за међунационалне односе, цркве и верске заједнице;
4. Комисију за стамбена питања, распоред и опремање службених зграда и пословних просторија.

Члан 11.

Одбор за прописе и управу разматра питања која се односе на:
1. организацију, рад и надлежност покрајинских органа;
2. имовину Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајина) и имовинско-правне односе;
3. локалну самоуправу и међуопштинску сарадњу;
4. изборе за покрајинске органе; непосредно изјашњавање грађана;
5. радне односе, плате и остала примања из радног односа; запошљавање; заштиту на раду у покрајинским органима;
6. развој информационог система покрајинских органа;
7. друга питања из области које нису у надлежности других радних тела.

Члан 12.

Одбор за економска питања и буџет разматра питања која се односе на:
1. покрајински буџет;
2. стратегију и политику развоја Покрајине;

3. приватизацију, пословно и финансијско преструктурирање предузећа; структурно прилагођавање привреде; индустрију; инвестициона улагања; мала и средња предузећа; предузетништво;
4. енергетику и минералне сировине;
5. урбанизам, архитектуру и просторно планирање; градитељство и стамбене и комуналне послове;
6. аграрни буџет; пољопривреду, подстицање и унапређивање пољопривредне производње; пољопривредно земљиште, сточарство, рибарство, шумарство, ловство, водопривреду; прехрамбену индустрију; развој села;
7. штете од елементарних непогода;
8. саобраћај и телекомуникације;
9. тржиште и цене;
10. робне резерве;
11. туризам и услуге;
12. међурегионалну сарадњу;
13. заштиту и унапређивање животне средине;
14. друга питања из области привреде и финансија.

Члан 13.

Одбор за јавне службе разматра питања која се односе на:
1. предшколско, основно, средње, више и високо образовање; ученички и студентски стандард;
2. развој и унапређивање научноистраживачке делатности;
3. организацију здравствене заштите; здравствено осигурање;
4. породично-правну заштиту; друштвену бригу о деци;
5. пензијско и инвалидско осигурање; борачко-инвалидску заштиту; социјалну заштиту;
6. радне односе, зараде и остала примања из радног односа; запошљавање; заштиту на раду;
7. развој и унапређивање културе и уметничког стваралаштва; заштиту културних добара;
8. јавно информисање;
9. физичку културу и спорт; омладину;
10. равноправност полова;
11. друга питања из области јавних служби.

Члан 14.

Комисија за одбрану и безбедност: разматра предлоге аката које доноси Покрајинска влада и друга питања из надлежности Покрајине, која се односе на одбрану и функционисање цивилне заштите, као и на деловање органа Покрајине у ванредним ситуацијама; прати и разматра стање јавне безбедности у Покрајини; остварује сарадњу с надлежним републичким и покрајинским органима и предлаже мере надлежним органима за превазилажење проблема у области јавне безбедности.

Члан 15.

Комисија за кадровска и административна питања: доноси решења о остваривању права по основу рада за чланове Покрајинске владе, заменике покрајинских секретара, шефа Кабинета председника Покрајинске владе, шефа Кабинета потпредседника Покрајинске владе, саветника председника Покрајинске владе, саветника потпредседника Покрајинске владе, службенике на положају који руководе покрајинским органом, Правобраниоца Аутономне покрајине Војводине и заменика Правобраниоца Аутономне покрајине Војводине – у складу с прописима; разматра кадровска решења из надлежности Покрајинске владе; предлаже Покрајинској влади кандидата за попуњавање положаја након спроведеног конкурса; разматра предлоге за одобравање службених путовања у иностранство чланова Покрајинске владе, заменика покрајинских секретара, постављених и запослених лица, као и других лица, када су у саставу делегације Покрајинске владе; обавља и друге послове утврђене актима Покрајинске владе.

Члан 16.

Комисија за међунационалне односе, цркве и верске заједнице: прати службену употребу језика и писама националних мањина – националних заједница на територији Покрајине; прати остваривање права националних мањина – националних заједница на територији Покрајине; разматра сва актуелна питања из области вера и верских заједница; прати остваривање односа и сарадњу с верским заједницама, као и њихов положај; обавља и друге послове утврђене актима Покрајинске владе.

Члан 17.

Комисија за стамбена питања, распоред и опремање службених зграда и пословних просторија: одлучује о давању на коришћење стана за службене потребе у складу с прописима којима се уређује коришћење стана за службене потребе; одлучује о расподели службених зграда и пословних просторија на коришћење покрајинским органима, Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине и Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману, те утврђује потребе њиховог опремања; утврђује потребе опремања Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) и Службе Скупштине, обавља и друге послове утврђене актима Покрајинске владе.

Члан 18.

Стално радно тело чине председник, заменик председника и одређени број чланова, који не може бити мањи од три.

Председника сталног радног тела и заменика председника сталног радног тела именује Покрајинска влада из реда чланова Покрајинске владе.

Чланове сталног радног тела Покрајинска влада може именовати из реда чланова Покрајинске владе, заменика покрајинских секретара и лица која поставља Покрајинска влада.
Већину чланова сталног радног тела чине чланови Покрајинске владе.
Чланови Комисије за одбрану и безбедност и Комисије за кадровска и административна питања могу бити само чланови Покрајинске владе.
Један члан Комисије за стамбена питања, распоред и опремање службених зграда и пословних просторија именује се из реда лица које именује или поставља Скупштина.

Члан 19.

Стално радно тело има секретара.
Секретар помаже председнику сталног радног тела у припремању и вођењу седнице сталног радног тела, стара се о благовременом и квалитетном извршавању послова сталног радног тела, обавља усаглашавање с покрајинским органима и другим органима и организацијама и води записник о седници радног тела.
Стручне, административне и оперативне послове за потребе сталних радних тела обавља Секретаријат Покрајинске владе.

Члан 20.

На иницијативу предлагача материјала, председник сталног радног тела може на седницу сталног радног тела позвати представника органа, предузећа, установе и другог правног лица кад се разматра питање од интереса за ове субјекте.

Повремена радна тела Покрајинске владе

Члан 21.

Покрајинска влада може да образује повремено радно тело (савет, радну групу итд.) ради разматрања појединих питања из своје надлежности и давања предлога, мишљења и стручних образложења.
Председника повременог радног тела и његовог заменика именује Покрајинска влада, по правилу – из реда чланова Покрајинске владе.
Чланове повременог радног тела именује Покрајинска влада из реда чланова Покрајинске владе, заменика покрајинских секретара, службеника на положају и других лица, стручњака из области за коју се именује радно тело.
Повремено радно тело образује се одлуком која садржи: материјално-правни основ за образовање повременог радног тела, састав радног тела, послове за које се радно тело образује, циљеве, задатке и рокове у којима радно тело остварује задатке, односно у којима извештава Покрајинску владу о свом раду.
На начин рада повремених радних тела сходно се примењују одредбе овог пословника о начину рада сталних радних тела, ако одлуком о њиховом образовању није другачије одређено.

Стручне, административне и оперативне послове за потребе повремених радних тела обавља покрајински орган у чији се делокруг претежно сврставају послови за чије је обављање образовано повремено радно тело.

Регистар радних тела

Члан 22.

Секретаријат Покрајинске владе води регистар сталних и повремених радних тела, који садржи: назив, број и датум одлуке о образовању радног тела, састав радног тела, као и рокове утврђене одлуком.
Регистар радних тела објављује се у оквиру веб презентације Покрајинске владе.

Седница радног тела Покрајинске владе

Члан 23.

Председник радног тела сазива седницу радног тела, предлаже дневни ред и председава седници.
У случају одсутности председника радног тела, седницу сазива и седници председава заменик председника, а у његовој одсутности – члан радног тела који је и члан Покрајинске владе.

Члан 24.

Позив за седницу радног тела с предлогом дневног реда доставља се члановима радног тела по правилу три дана пре одржавања седнице.
Седница радног тела може се сазвати и у краћем року, уколико је због хитности неопходно да се о појединим питањима радно тело изјасни.
Позив за седницу радног тела с предлогом дневног реда доставља се у електронском облику, путем електронске поште.
Увид у материјале за седницу радног тела омогућен је путем апликације е-документус.

Члан 25.

Седнице радног тела одржавају се најкасније 24 сата пре седнице Покрајинске владе, уколико због хитности није неопходно да се седница радног тела одржи и у краћем року.
Радно тело ради на седници којој присуствује већина његових чланова.
Радно тело одлучује већином гласова присутних чланова.

Посебне одредбе о раду сталних радних тела

Члан 26.

Радна тела могу да разматрају материјале из надлежности два радна тела или више њих, на заједничкој седници.

Свако радно тело засебно одлучује на заједничкој седници.
У случају различитих ставова радних тела, председник Покрајинске владе одлучује да ли ће се тај материјал уврстити у предлог дневног реда Покрајинске владе или ће га вратити радним телима на поновни поступак.

Члан 27.

Радно тело одлаже разматрање материјала ако седници не присуствује представник предлагача материјала.
Представник предлагача материјала може бити изабрано или постављено лице у покрајинском органу.

Члан 28.

Радно тело доноси решења, закључке и сачињава извештаје и белешке.
Акте из става 1. овог члана потписује председник радног тела.
Кад самостално одлучује о питањима из своје надлежности, радно тело доноси решења и закључке.
О разматраном материјалу, радно тело подноси Покрајинској влади извештај.
Радно тело може одлучити да се материјал врати предлагачу материјала на дораду, о чему се сачињава белешка која се доставља предлагачу материјала и Секретаријату Покрајинске владе.

Члан 29.

Извештај из члана 28. овог пословника садржи:
- имена присутних и одсутних чланова радног тела;
- имена присутних представника покрајинских органа позваних на седницу радног тела;
- мишљења, констатације и ставове о разматраном материјалу;
- констатацију да ли се обрађивач материјала сагласио са утврђеним ставовима радног тела и издвојена мишљења чланова радног тела;
- спорна питања, ако обрађивач није сагласан са ставовима радног тела;
- предлог Покрајинској влади да донесе или да не донесе акт, односно да утврди или да не утврди предлог акта;
- предлог радног тела да се материјал прихвати или не прихвати;
- предлог закључка у форми у којој Покрајинска влада треба да га усвоји уколико се разликује од текста предлога који је поднео предлагач материјала;
- по потреби, предлоге за представнике и поверенике Покрајинске владе у Скупштини.
Радно тело одређује известиоца на седници Покрајинске владе.

III СЕДНИЦА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Припрема материјала

Члан 30.

Материјал за разматрање на седници Покрајинске владе припрема се на начин утврђен овим пословником.

Члан 31.

Материјале за разматрање на седници Покрајинске владе могу поднети чланови Покрајинске владе, радна тела Покрајинске владе, покрајински органи, Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине и Покрајински заштитник грађана – омбудсман (у даљем тексту: Предлагач).
Материјал за разматрање и одлучивање на седници Покрајинске владе може поднети покрајински орган у чијем делокругу је питање на које се материјал односи.
Скупштине јединица локалне самоуправе с територије Покрајине, јавна предузећа, установе и национални савети националних мањина на територији Покрајине и друга удружења, подносе иницијативе за разматрање материјала на седници Покрајинске владе, путем покрајинског органа у чији се делокруг сврставају, а надлежни покрајински орган припрема материјал за разматрање на седници Покрајинске владе и доставља га са својим мишљењем.

Члан 32.

Акт који Покрајинска влада предлаже Скупштини, предлагач припрема у облику нацрта. Покрајинска влада прихвата нацрт акта тако што утврђује предлог акта, који потом упућује Скупштини.
Акт који доноси Покрајинска влада, предлагач припрема у облику предлога.
Акта из става 1. и 2. предлагач је дужан да упути на лекторисање пре достављања Секретаријату Покрајинске владе.

Члан 33.

На акт из члана 32. став 1 овог пословника или предлог акта којим се уређују питања од општег значаја, као и на предлог решења који Покрајинска влада доноси вршењем оснивачких права, предлагач прибавља мишљење Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице и Покрајинског секретаријата за финансије.
Мишљење из става 1. овог члана не прибавља се на предлог појединачног акта којим се одлучује о кадровским решењима.
Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице даје мишљење о усклађености акта са другим прописима и правним системом.
Мишљење Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице на нацрт покрајинске скупштинске одлуке и предлог покрајинске уредбе обавезно садржи и анализу ризика корупције.
Предлагач прибавља и мишљење:
1) Правобранилаштва Аутономне покрајине Војводине - када је у питању заштита имовинских права и интереса Покрајине, односно када се актом стварају уговорне обавезе Покрајине;

2) Синдикалне организације радника покрајинских органа управе и служби покрајине – када је акт значајан за дефинисање радноправног и финансијског положаја запослених у покрајинским органима;
3) националних савета националних мањина на територији Покрајине – када се акт односи на службену употребу језика, образовање, културу и информисање на језику мањинске националне заједнице.
Уколико предлагач није сигуран да ли треба да прибави мишљење националног савета националних мањина, прибавиће о томе мишљење Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице.
Уколико је предлагач акт уредно доставио националном савету националне мањине, а савет није доставио своје мишљење у року од 15 дана, сматраће се да је мишљење позитивно.
Мишљења се прибављају и од других покрајинских органа са чијим делокругом је повезано питање на које се акт односи.
Предлагач је дужан да о нацрту и предлогу акта који је достављен Покрајинској влади на разматрање прибави ново мишљење надлежних органа, уколико је у тексту извршио измене или допуне предложених решења.
Када се од Покрајинске владе тражи мишљење на предлог појединог акта или други материјал, Секретаријат Покрајинске владе га доставља надлежном покрајинском органу. У случају кад Секретаријат Покрајинске владе тражи мишљење више покрајинских органа, мишљење Покрајинској влади доставља првоименовани орган. Овај орган је дужан да – пре достављања мишљења – оствари сарадњу с покрајинским органима којима су ти предлози достављени и да усаглашен текст мишљења достави Покрајинској влади.
Уколико покрајински органи нису усагласили мишљење о достављеном предлогу, првоименовани орган доставља Покрајинској влади и издвојено мишљење покрајинског органа, које није усаглашено.

Члан 34.

Покрајински орган коме је предлагач доставио на мишљење нацрт или предлог акта или други материјал, дужан је да мишљењедостави предлагачу, у року од седам дана од дана његовог пријема.
Изузетно од става 1. овог члана Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице дужан је да мишљење о усклађености нацрта покрајинске скупштинске одлуке са другим прописима и правним системом достави предлагачу у року од 15 дана.
Покрајински орган дужан је да тражено мишљење достави предлагачу и у краћем року, ако је у питању акт чије се разматрање и доношење предлаже по хитном поступку.
Ако мишљење не буде достављено у року из ст. 1. и 2. овог члана, сматра се да није било примедаба.

Члан 35.

Предлагач је дужан да Покрајинској влади достави материјал који је усклађен с примедбама из прибављених мишљења, за које је оценио да их може прихватити.
Предлагач је дужан да се писмено изјасни о свим примедбама које није прихватио.
Неусаглашени ставови усклађују се на седници надлежног радног тела.
Ако је Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице у свом мишљењу указао на потребу правно-техничке редакције нацрта или предлога акта, обрађивач је дужан да, у сарадњи с Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, редакцију изврши пре достављања акта Покрајинској влади.

Члан 36.

Предлагач је дужан да уз нацрт или предлог акта којим се уређује питање од општег значаја достави и образложење које мора да садржи:
1. правни основ за доношење акта;
2. разлоге и потребе за доношење акта у оквиру којих се посебно наводи: анализа садашњег стања, проблеми које би доношењем акта требало решити, циљеви који се актом желе постићи, јавни интерес који ће бити остварен и/или заштићен конкретним актом, могућност да се проблем реши и без доношења акта и одговор на питање зашто је доношење акта најбољи начин за решавање проблема;
3. објашњење основних правних института и предложених решења;
4. процену потребних средстава за спровођење акта, начин и могућности њиховог обезбеђивања;
5. разлоге због којих акт садржи одредбе са повратним дејством;
6. преглед одредаба важећег акта које се мењају, односно допуњују (преглед одредаба које се мењају припрема се тако што се прецртава део текста који се мења, а нови текст којим се замењује или допуњује постојећи, пише се великим словима болдовано);
7. разлог за доношење акта по хитном поступку – ако је за доношење акта предложен хитан поступак;
8. ступање на снагу акта и разлоге због којих се предлаже да акт ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.
Предлог акта којим се одлучује о питањима од појединачног значаја предлагач је дужан да достави заједно са образложењем које садржи битне чињенице на основу којих се предлаже његово доношење.
Уз предлог акта из става 2. овог члана којим се даје сагласност на измене и допуне аката, предлагач доставља преглед одредаба које се мењају или допуњују.

Члан 37.

Покрајински органи достављају Покрајинској влади на разматрање анализе, извештаје и информације, с предлогом закључка.

Предлог закључка предлагач припрема у форми у којој га доноси Покрајинска влада, односно Скупштина. У последњој тачки предлога закључка, предлагач је дужан да наведе коме треба доставити материјал, односно закључке.
Ако се предлаже обезбеђивање финансијских средстава, у прилогу материјала обрађивач обавезно доставља мишљење Покрајинског секретаријата за финансије.

Члан 38.

Приликом израде нацрта закона, других прописа и општих аката, који се достављају Скупштини као овлашћеном предлагачу у Народној скупштини, обрађивач примењује одредбе Пословника Народне скупштине.

Члан 39.

Ако покрајински орган преко свог представника непосредно учествује у припреми републичког прописа, о томе мора обавестити Покрајинску владу која, на предлог покрајинског органа, може утврдити основне смернице за учешће у припреми прописа.

Достављање материјала

Члан 40.

Материјали за разматрање на седници Покрајинске владе и седници радног тела достављају се преко Секретаријата Покрајинске владе.
Материјал се доставља у писаном и електронском облику путем апликације е-документус. Материјал у писаном и електронском облику мора бити истоветне садржине.
Материјал се доставља уз пропратно писмо.
Пропратно писмо садржи назив материјала, као и податке о томе:
- да ли се материјал доставља ради разматрања и одлучивања на седници Покрајинске владе;
- да ли се материјал доставља ради разматрања и одлучивања на седници радног тела;
- да ли се материјал доставља ради разматрања на седници радног тела и након тога упућује члановима Покрајинске владе ради информисања;
- да ли се материјал доставља само ради информисања чланова Покрајинске владе;
- од којих је покрајинских органа тражено и добијено, односно није добијено мишљење;
- који су предлози из мишљења уграђени у текст материјала, као и који су разлози због којих обрађивач није прихватио поједине предлоге;
- да ли је материјал предвиђен програмом рада Покрајинске владе за текућу годину;
- да ли је материјал лекторисан, уколико се ради о материјалима из члана 31. Пословника;
- ко се предлаже за представника и повереника Покрајинске владе у Скупштини уколико се ради о акту из члана 32. став 1. овог пословника.

Пропратно писмо потписује члан Покрајинске владе, заменик покрајинског секретара, односно старешина који руководи покрајинским органом, или овлашћени службеник на положају на основу посебног овлашћења старешине покрајинског органа у случају кад је старешина покрајинског органа одсутан.
Као прилог материјалу, Покрајинској влади достављају се мишљења надлежних органа из члана 33. овог пословника и ставови обрађивача поводом тих мишљења, извештаји о јавној расправи, ако је вођена јавна расправа, а могу се доставити и анализе, извештаји и информације који се односе на стање у појединим областима или на поједине појаве и проблеме.

Члан 41.

Подобност материјала за разматрање на седници Покрајинске владе претходно оцењује секретар Покрајинске владе.
Материјал који није сачињен у форми и на начин како је то прописано овим пословником, као и материјал за чије разматрање Покрајинска влада није надлежна, секретар Покрајинске владе враћа обрађивачу.
Материјал који Секретаријат Покрајинске владе достави надлежном сталном радном телу, уврштује се у дневни ред прве наредне седнице сталног радног тела, а најкасније у року од 30 дана од дана достављања.
Материјал достављен ради информисања чланова Покрајинске владе не уврштује се у дневни ред седнице радног тела и о овом материјалу чланови Покрајинске владе информишу се путем апликације е-документус.

Члан 42.

Материјали достављени ради разматрања и одлучивања на седници Покрајинске владе, интерног су карактера до усвајања на седници Покрајинске владе и могу се саопштавати јавности само уз сагласност председника Покрајинске владе.

Сазивање седнице

Члан 43.

Председник Покрајинске владе сазива седницу Покрајинске владе по сопственој иницијативи, на предлог најмање пет чланова Покрајинске владе или на предлог сталног радног тела.
Седницу може сазвати и потпредседник Покрајинске владе по овлашћењу председника или у случају објективне спречености председника.
Седница Покрајинске владе по правилу се одржава средом.
Председник Покрајинске владе предлаже дневни ред и председава седници. Такође, седници може председавати и потпредседник Покрајинске владе ако га овласти председник Покрајинске владе.
Уколико председник Покрајинске владе не овласти потпредседника који ће председавати, седници председава потпредседник, према одговарајућем распореду који утврђује председник Покрајинске владе.

У припремању и вођењу седнице Покрајинске владе, председнику Покрајинске владе помаже секретар Покрајинске владе.

Члан 44.

Позив за седницу Покрајинске владе доставља се у писаном и електронском облику, по правилу три дана пре одржавања седнице.
Седница се може сазвати и у краћем року када за то постоје посебни разлози.
Позив за седницу садржи: дан, час, место одржавања и предлог дневног реда с називима материјала и бројевима којима су ти материјали означени у апликацији е-документус.
У електронском облику, уз позив за седницу, члановима Покрајинске владе доставља се и неусвојен записник с претходне седнице.
Увид у материјале за седницу Покрајинске владе врши се путем апликације е-документус.

Члан 45.

У дневни ред седнице могу се уврстити материјали које су претходно размотрила радна тела Покрајинске владе, а који су припремљени у складу са овим пословником.
У дневни ред седнице могу се изузетно уврстити и материјаликоји нису садржани у предлогу дневног реда, или они материјали који нису разматрани на седници радног тела, уколико се њихово разматрање из оправданих разлога не може одложити.
Материјали којима се допуњује дневни ред на самој седници морају бити припремљени у складу са овим пословником.
Нацрт дневног реда припрема секретар Покрајинске владе, а предлог утврђује председник Покрајинске владе или овлашћени потпредседник Покрајинске владе.

Поверљив материјал

Члан 46.

Поверљив материјал предлагач означава, зависно од степена поверљивости, ознаком „интерно”, „поверљиво”, „строго поверљиво” или „државна тајна”.
Материјал мора да садржи разлоге због којих је означен као поверљив.

Члан 47.

Поверљив материјал предлагач доставља Секретаријату Покрајинске владе у писаном облику, у затвореној омотници на којојје означен степен поверљивости, у одговарајућем броју примерака означених редним бројем.
Материјал са ознаком поверљивости разматра се на затвореној седници Покрајинске владе.
Кад се затворена седница Покрајинске владе заврши, поверљив материјал враћа се секретару Покрајинске владе.

Секретаријат Покрајинске владе води посебну евиденцију о поверљивим материјалима и затвореним седницама.

Одржавање и ток седнице

Члан 48.

Члан Покрајинске владе има право да му се акта за седнице Покрајинске владе достављају на језику који је у службеној употреби у раду Покрајинске владе, у складу са Статутом Аутономне покрајине Војводине и Покрајинском скупштинском одлуком о Покрајинској влади.
Члан Покрајинске владе има право да се у свом писаном и усменом обраћању Покрајинској влади користи језиком који је у службеној употреби у раду Покрајинске владе.
За остваривање овог права, члан Покрајинске владе подноси захтев секретару Покрајинске владе најкасније три дана пре одржавања седнице Покрајинске владе.

Члан 49.

Седници Покрајинске владе присуствују и учествују у њеном раду чланови Покрајинске владе и секретар Покрајинске владе.
У одсуству покрајинских секретара, седници присуствују и у њеном раду учествују њихови заменици, подсекретари или овлашћени службеници на положају, без права гласа.
Седници присуствују помоћник секретара Покрајинске владе, шеф Кабинета председника Покрајинске владе и секретари сталних радних тела Покрајинске владе у чијем делокругу је материјал који се разматра.
Седници Покрајинске владе могу присуствовати и учествовати у њеном раду и овлашћени представници предлагача као и друга лица по позиву, односно одобрењу секретара Покрајинске владе.
Лица из става 4. присуствују само у току разматрања оних тачака дневног реда за које су добили позив, односно одобрење секретара Покрајинске владе.

Члан 50.

О спречености да присуствује седници Покрајинске владе, члан Покрајинске владе обавештава секретара Покрајинске владе.

Члан 51.

Председник Покрајинске владе отвара седницу, утврђује да ли постоји кворум за рад Покрајинске владе и предлаже дневни ред.
Кворум постоји ако је на седници Покрајинске владе присутно више од половине укупног броја чланова Покрајинске владе.
Покрајинска влада утврђује дневни ред, укључујући прихваћене предлоге за измене и допуне предложеног дневног реда.

Након утврђивања дневног реда, Покрајинска влада усваја записник с претходне седнице, с прихваћеним примедбама које су стављене на записник.

Члан 52.

Покрајинска влада разматра тачке и о њима одлучује према редоследу утврђеном дневним редом.
Претрес се отвара о свакој тачки дневног реда.

Члан 53.

Уколико на седници неко од учесника седнице покрене питања која нису у његовој надлежности, обавезно се изјашњава надлежни покрајински секретар или лице које га на седници замењује.
Ако је за дате предлоге неопходно обезбедити финансијска средства, покрајински секретар за финансије може предложити да се о њима одложи претрес како би се размотриле могућности за обезбеђење средстава.

Члан 54.

Покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице дужан је да упозори Покрајинску владу ако предложени акт није у сагласности са уставом или законом, као и на правне последице које из тога могу проистећи, те да предложи даљи поступак.

Јавна расправа

Члан 55.

Покрајинска влада може одлучити да се спроведе јавна расправа о нацрту општег акта, предлогу покрајинске уредбе, одлуке или других материјала, којима се битно мења уређење неког питања или уређује питање које је од јавног значаја.
Покрајинска влада доноси одлуку о спровођењу јавне расправе којом утврђује програм јавне расправе, одређује покрајински орган који га спроводи и рок у коме ће бити обављена јавна расправа, а који не може бити ни краћи од двадесет, нити дужи од шездесет дана.
Поступак јавне расправе започиње објављивањем јавног позива за учешће у јавној расправи с програмом јавне расправе у оквиру веб презентације покрајинског органа који је Покрајинска влада одредила да спроведе програм јавне расправе и на порталу е-управе.
Програм јавне расправе обавезно садржи: нацрт односно предлог акта који је предмет јавне расправе са образложењем и прилозима утврђеним овим пословником, рок за спровођење јавне расправе, важне информације о активностима које се планирају у оквиру јавне расправе (нпр. одржавање округлих столова, трибина, адресу и време њиховог одржавања), начин достављања предлога, сугестија, иницијатива и коментара, као и друге податке значајне за њено спровођење.

Покрајински орган који спроводи јавну расправу дужан је да извештај о спроведеној јавној расправи објави у оквиру своје веб презентације и порталу е-управе, најкасније у року од 15 дана од дана окончања јавне расправе.
Предлагач акта из става 1. овог члана дужан је да прати примену донетог акта и у року од годину дана од почетка примене Покрајинској влади поднесе на усвајање извештај о уоченим ефектима примене.
Извештај о ефектима примене акта објављује се у оквиру веб презентације покрајинског органа који је био задужен за праћење примене.

Одлучивање

Члан 56.

По завршеном претресу, Покрајинска влада одлучује о тачки дневног реда тако што прихвата или не прихвата предлог садржан у извештају радног тела.
Уколико Покрајинска влада не прихвати предлог садржан у извештају радног тела, а он се разликује од предлога обрађивача, гласа се о предлогу обрађивача.
Покрајинска влада при томе може да измени нацрт или предлог акта.
Ако се расправљало о питању које није разматрано на седници радног тела, Покрајинска влада одлучује тако што прихвата или не прихвата предлог члана Покрајинске владе који је предложио допуну дневног реда.
Покрајинска влада може да одложи одлучивање и да предлагачу наложи да измени или допуни материјал.
Предлагач може да повуче материјал у току расправе, пре гласања о материјалу што се констатује у записнику.

Члан 57.

Покрајинска влада одлучује већином гласова присутних чланова Покрајинске владе.
О утврђивању предлога програмских, развојних и планских докумената, предлога покрајинских скупштинских одлука, те о утврђивању предлога буџета и завршног рачуна, привременог финансирања и утврђивању извештаја о свом раду који подноси Скупштини, Покрајинска влада одлучује већином гласова свих чланова Покрајинске владе.
У случају да Покрајинска влада има паран број чланова, одлука о питањима из става 2. овог члана донета је и ако за њу гласа најмање половина свих чланова Покрајинске владе, под условом да је за одлуку гласао председник Покрајинске владе.
Гласање је јавно.
Члан Покрајинске владе може да изузме мишљење, уз одговарајуће образложење. Изузимање мишљења констатује се у записнику.
То како је члан Покрајинске владе гласао – сматра се службеном тајном.

Члан 58.

О седници Покрајинске владе води се записник.

Записник садржи: редни број, датум и место одржавања седнице, време кад је седница почела и кад се завршила, имена присутних и одсутних чланова Покрајинске владе, имена осталих присутних лица, ко је председавао седници, дневни ред седницеи како је Покрајинска влада одлучила о свакој тачки дневног реда.
Усвојени записник потписује председавајући седнице Покрајинске владе, односно председник Покрајинске владе или потпредседник Покрајинске владе који га замењује и секретар Покрајинске владе.
Записник се чува трајно.
О вођењу и чувању записника стара се секретар Покрајинске владе.

Члан 59.

Ток седнице снима се у форми аудио и видео записа.
Снимци се сматрају службеном тајном строге поверљивости. Својство поверљивости снимака одузима Покрајинска влада.
Снимке могу да користе чланови Покрајинске владе, а друга лица ако им то одобри секретар Покрајинске владе. У случају да секретар Покрајинске владе одбије захтев, коначну одлуку доноси председник Покрајинске владе.
Снимци се чувају у Секретаријату Покрајинске владе. Снимак седнице издаје се само по налогу секретара Покрајинске владе.
Покрајинска влада или председник Покрајинске владе могу одлучити о томе да се седница не снима.

IV ОБРАДА ТЕКСТА АКАТА НАКОН СЕДНИЦЕ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 60.

После седнице Покрајинске владе, на којој је утврђен предлог општег акта са изменама усвојеним на седници Покрајинске владе, предлагач и Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице припремају коначан и лекторисан текст предлога акта у сарадњи са Секретаријатом Покрајинске владе, док текст образложења припрема предлагач.
Коначан и лекторисан текст акта који доноси Покрајинска влада припрема предлагач у сарадњи с Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице и Секретаријатом Покрајинске владе.
За припрему коначног текста, предлагач и Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице користе закључке Покрајинске владе, а секретар Покрајинске владе може им ставити на располагање аудио и видео снимак.
Коначан текст предлагач доставља Секретаријату Покрајинске владе с писменом назнаком да су текст и образложење припремљени у складу са закључком Покрајинске владе.
Примерак коначног лекторисаног текста чува се у документацији Секретаријата Покрајинске владе.

Члан 61.

Покрајинска влада може овластити предлагача да у сарадњи с Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, утврди пречишћени текст општег акта и да га достави „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине” на објављивање.
За израду пречишћеног текста општег акта, Покрајинска влада овлашћује предлагача општим актом којим мења или допуњује општи акт, или посебним закључком.

V ПОСТУПАЊЕ СА АКТИМА И ДРУГИМ МАТЕРИЈАЛИМА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 62.

Акт Покрајинске владе који се доставља Скупштини или републичким органима, као и акт Покрајинске владе који се објављује у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”, потписује председник Покрајинске владе или потпредседник Покрајинске владе ако га председник Покрајинске владе овласти, односно председавајући седнице.
Акте Покрајинске владе који нису обухваћени претходним ставом потписује секретар Покрајинске владе.

Члан 63.

Закључак, као акт Покрајинске владе, доставља се ради извршења покрајинском органу коме су закључком наложене обавезе.

Члан 64.

Донети акти Покрајинске владе, материјали са седнице Покрајинске владе, као и записници, чувају се у архиви покрајинских органа.

VI ТЕМАТСКА И ПОСЕБНА СЕДНИЦА

Тематска седница

Члан 65.

Покрајинска влада може одржати тематску седницу.
Тематску седницу сазива председник Покрајинске владе.
Тематска седница одржава се на основу дневног реда који унапред утврђује председник Покрајинске владе.
Тематска седница сазива се ради разматрања стања у појединој области.
Председник Покрајинске владе може позвати представнике државних органа, Скупштине, као и органа јединица локалне самоуправе да узму учешће на тематској седници Покрајинске владе уколико оцени да њихово учешће на седници може

допринети свеобухватнијем сагледавању питања која су на дневном реду тематске седнице Покрајинске владе.
На остала питања у вези са одржавањем седнице, припремање материјала за седницу и ток тематске седнице Покрајинске владе сходно се примењују правила из овог пословника.

Посебна седница

Члан 66.

Покрајинска влада може одржати посебну седницу.
Председник Покрајинске владе може, поводом обележавања датума од покрајинског значаја и других догађаја од посебног значаја за Покрајину, односно за рад Покрајинске владе, сазвати посебну седницу Покрајинске владе, а може и позвати и представнике других органа и организација из земље и иностранства да присуствују седници и да се обрате Покрајинској влади.
На остала питања у вези са одржавањем седнице, припремање материјала за седницу и ток посебне седнице Покрајинске владе сходно се примењују правила из овог пословника.

VII ОДГОВОР НА ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ

Члан 67.

Посланичко питање упућено Покрајинској влади из делокруга одређеног покрајинског органа, Секретаријат Покрајинске владе доставља том покрајинском органу ради припреме предлога одговора.
Предлог одговора на посланичко питање упућено Покрајинској влади из делокруга два или више покрајинских органа, припремају заједно ти органи, с тим што обједињени одговор Покрајинској влади доставља првоименовани орган.
На посланичко питање упућено старешини покрајинског органа, одговор припрема и непосредно доставља Скупштини старешина тог органа.
Предлог одговора на посланичко питање упућено Покрајинској влади, које се по садржини односи на рад Покрајинске владе, припрема Секретаријат Покрајинске владе.

VIII ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ У СКУПШТИНИ

Члан 68.

Опште право и дужност представљања Покрајинске владе у Скупштини има председник Покрајинске владе или потпредседник ког он одреди, о чему обавештава председника Скупштине писаним путем.
Када је Покрајинска влада предлагач, она одређује члана Покрајинске владе или заменика покрајинског секретара који је представља приликом разматрања појединог питања на седници Скупштине, односно на седници њеног радног тела.
Покрајинска влада може да одреди своје поверенике за давање стручних и других објашњења, обавештења и мишљења на седницама радних тела Скупштине.

Повереник се може изјашњавати и о појединим питањима за која га Покрајинска влада, односнопокрајински секретар овласти.
Покрајинска влада и надлежни покрајински секретар дужни су да обезбеде присуство повереника на седници радног тела Скупштине.

IX ПРОГРАМ РАДА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 69.

Годишњи програм рада Покрајинске владе (у даљем тексту: Годишњи програм рада) припрема Секретаријат Покрајинске владе.
Годишњи програм рада чине предлози које покрајински органи достављају Секретаријату Покрајинске владе до 15. новембра текуће године за наредну годину.
У годишњем програму рада посебно се наводе: називи нацрта покрајинских скупштинских одлука или других аката које Покрајинска влада предлаже Скупштини, називи предлога аката које доноси Покрајинска влада, разлози због чега је потребно донети наведена акта, као и предлог рока у којем ће предлагачи доставити материјал Покрајинској влади.
Предлози из става 2. овог члана не садрже називе материјала који ће се члановима Покрајинске владе доставити ради информисања.
Покрајинска влада усваја годишњи програм рада до краја децембра текуће године за наредну годину.
Уколико приликом достављања материјала Покрајинској влади постоје одступања у односу на усвојени годишњи програм рада у погледу назива акта или рока за његово достављање, предлагач је дужан да у пропратном писму из члана 40. овог пословника наведе разлоге одступања.
Уколико предлагач у току календарске године не достави материјал предвиђен годишњим програмом рада, дужан је да најкасније до 31. децембра текуће године Секретаријату Покрајинске владе достави писано образложење о разлозима недостављања материјала.

X ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 70.

Покрајинска влада подноси Скупштини редован годишњи извештај о свом раду за протеклу годину, најкасније до истека првог квартала текуће године.
На захтев Скупштине, Покрајинска влада дужна је да јој поднесе ванредни извештај о свом раду.
Извештај о раду припрема Секретаријат Покрајинске владе, на основу података којима располаже и на основу извештаја које покрајински органи управе достављају до 15. фебруара текуће године за протеклу годину.

XI ПОСТУПАК ЗА УКИДАЊЕ ИЛИ ПОНИШТЕЊЕ АКТА ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРА И ФУНКЦИОНЕРА КОЈИ РУКОВОДИ ОРГАНИЗАЦИЈОМ, СЛУЖБОМ ИЛИ УПРАВОМ

Члан 71.

Образложени предлог за укидање, односно поништење општег или појединачног акта покрајинског органа за који сматра да није у складу са законом, Статутом или покрајинском скупштинском одлуком, или актом Покрајинске владе, подноси председник Покрајинске владе, односно члан Покрајинске владе, по сопственој иницијативи или на иницијативу заинтересованог лица.
Пре одлучивања на седници Покрајинске владе о предлогу из става 1. овог члана, прибавља се мишљење надлежног органа покрајинске управе и Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице.
Ако старешина покрајинског органа који је донео оспорени акт није члан Покрајинске владе, он има право да учествује у раду седнице Покрајинске владе за време расправе о укидању, односно поништењу тог акта.

XII ЈАВНОСТ РАДА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 72.

Покрајинска влада обавештава јавност о свом раду, донетим актима и заузетим ставовима, као и о значајним питањима која је разматрала или ће разматрати: давањем саопштења за јавност, одржавањем конференција за штампу, давањем интервјуа, издавањем публикација, објављивањем на интернет страници Покрајинске владе или на други погодан начин.
Приликом разматрања важних питања, Покрајинска влада на седници одређује начин на који ће о томе бити обавештена јавност.

Члан 73.

Чланови Покрајинске владе, старешине покрајинских органа, дужни су да у јавним изјавама и наступима у јавности изражавају и заступају ставове Покрајинске владе.

XIII ЛЕГИТИМАЦИЈА ЧЛАНА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 74.

Члан Покрајинске владе има легитимацију.
Легитимација садржи податке о идентитету и имунитетским правима члана Покрајинске владе.
Легитимацију потписује председник Покрајинске владе.
О издавању легитимације стара се секретар Покрајинске владе.
Члан Покрајинске владе је дужан да, у року од пет дана од престанка функције, легитимацију врати секретару Покрајинске владе који је поништава.

XIV ПРИМЕНА ПОСЛОВНИКА

Члан 75.

О примени Пословника старају се председник Покрајинске владе и секретар Покрајинске владе.

Члан 76.

Ако се због неспровођења овог пословника отежава рад Покрајинске владе и њених радних тела, секретар Покрајинске владе о томе обавештава председника Покрајинске владе.

XV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 77.

Даном ступања на снагу овог пословника престаје да важи Пословник о раду Покрајинске владе („Службени лист АПВ”, број 52/14).

Члан 78.

Овај пословник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”, а одредба члана 33. став 4. овог пословника почиње да се примењује од 1. јануара 2020. године.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 02-66/2019
Нови Сад, 19. јун 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

Исправка Пословника Покрајинске владе

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 30/2019 од 4.7.2019. године.

У ПОСЛОВНИКУ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ, 127 БРОЈ: 02-66/2019, од 19. јуна 2019. године, који је објављен у "Сл. листу АП Војводине", број: 28/19, од 19. јуна 2019. године, дошло је до техничке грешке:
У члану 40. алинеја осам уместо броја:
"31.",
треба да стоји број:
"32.".
127 БРОЈ: 02-66/2019
ДАТУМ: 1. јул 2019. године

Секретар Покрајинске владе
Татјана Гашовић, с.р.

На основу члана 35. Одлуке о изменама и допунама Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, бр. 54/18), Одбор за прописе Скупштине Аутономне покрајине Војводине на 24. седници одржаној 19. децембра 2018. године утврдио је пречишћен текст Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Пречишћен текст Пословника о раду Скупштине АП Војводине обухвата:

1. Пословник о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 37/14), осим:

- члана 202. који је брисан Одлуком о изменама и допунама Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 54/14);

- члана 233. којим је прописано да је ступањем на снагу Пословника (1. октобра 2014. године) престао да важи Пословник Скупштине Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, бр.: 11/10, 43/13 и 46/13 – пречишћен текст), да одбори утврђени Пословником Скупштине Аутономне Покрајине Војводине који је ступио на снагу 26. јуна 2010. године настављају рад у складу са дотадашњим делокругом до конституисања Скупштине у новом сазиву (до 2. јуна 2016. године); да ће се Одбор за националну равноправност образовати после ступања на снагу Пословника (Одбор је образован 28. априла 2015. године) и да ће његовим образовањем престати са радом Одбор за међунационалне односе и

- члана 234. којим је одређено ступање на снагу Пословника о раду;

2. Одлуку о изменама и допунама Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 54/14) осим члана 7. којим је одређено ступање на снагу одлуке;

3. Одлуку о изменама и допунама Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 57/17) осим:

- члана 5. којим је утврђено да посланик у сазиву Скупштине 2016-2020. има право да поднесе захтев из члана 208а став 1. у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке (рок за подношење захтева је истекао 29. јануара 2018. године) и

- члана 6. којим је одређено ступање на снагу одлуке и да се одлука примењује од 1. јула 2018. године;

4. Одлуку о изменама и допунама Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 54/18) осим члана 35. којим се овлашћује Одбор за прописе да утврди пречишћен текст Пословника.

101 Број: 06-217/2018-07

Нови Сад, 19. децембар 2018. године

Председник
Одбора за прописе
Саша Левнајић, с.р.

Пословник о раду Скупштине аутономне покрајине Војводине (званични пречишћени текст)

Пословник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 60/2018 од 20.12.2018. године, а ступио је на снагу 28.12.2018.

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Пословником о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Пословник) ближе се уређују организација и начин рада Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) и друга питања од значаја за рад Скупштине.

Члан 2.

Именице које означавају службене позиције, положаје и функције у Скупштини, користе се у облику који изражава пол лица које је њихов носилац.

Члан 3.

У раду Скупштине, поред српског језика и ћириличког писма, у равноправној службеној употреби су и мађарски, словачки, хрватски, румунски и русински језик и њихова писма, у складу са Статутом.

II КОНСТИТУИСАЊЕ СКУПШТИНЕ

1. Сазивање прве седнице Скупштине

Члан 4.

Прву седницу Скупштине сазива председник Скупштине претходног сазива у року од три дана од дана подношења извештаја Покрајинске изборне комисије о спроведеним изборима.

Уколико председник Скупштине претходног сазива у утврђеном року не сазове седницу, седницу ће сазвати најстарији потпредседник претходног сазива, у наредном року од три дана.

Седници Скупштине до избора председника Скупштине председава најстарији посланик, који је присутан на седници, коме у раду помаже генерални секретар Скупштине.

Члан 5.

На првој седници Скупштине:

- бира Комисију за потврђивање мандата посланика;
- потврђују се мандати посланика;
- образују посланичке групе;
- врши се избор председника Скупштине;
- доноси се одлука о броју потпредседника Скупштине, на предлог председника и врши се избор потпредседника Скупштине;
- именује генерални секретар Скупштине.

На првој седници Скупштине могу се образовати и радна тела Скупштине.

2. Потврђивање мандата посланика

Члан 6.

Посланици стичу права и дужности даном потврђивања мандата.

Скупштина потврђује мандат посланика на основу уверења о избору посланика и извештаја Покрајинске изборне комисије о спроведеним изборима.

Скупштина образује Комисију за потврђивање мандата посланика (у даљем тексту: Комисија), од седам чланова.

У саставу Комисије обезбеђује се сразмерна заступљеност посланика изабраних на предлог политичких странака, коалиције политичких странака или коалиције политичке странке и групе грађана или групе грађана.

Члан 7.

Председника и чланове Комисије предлаже посланик који председава седници Скупштине. Комисија је изабрана ако за њу гласа већина присутних посланика.

Члан 8.

Комисија почиње са радом одмах по њеном избору.

Комисија ради на седници којој присуствује већина чланова Комисије и, а одлучује већином гласова од укупног броја чланова Комисије.

Члан 9.

На основу извештаја Покрајинске изборне комисије о спроведеним изборима, Комисија утврђује да ли су подаци из уверења о избору сваког посланика истоветни са подацима из извештаја Покрајинске изборне комисије и о томе подноси извештај Скупштини, у писаном облику који садржи:

- предлог за потврђивање мандата сваког посланика,
- образложен предлог да се одложи потврђивање мандата појединих посланика.

Члан Комисије за којег се предлаже одлагање потврђивања мандата не може да учествује у одлучивању о том предлогу.

Члан 10.

Извештај Комисије Скупштина разматра и усваја у целини, ако Комисија није предложила одлагање потврђивања мандата појединих посланика.

Када Комисија у свом извештају предложи да се посланику одложи потврђивање мандата, о сваком таквом предлогу гласа се посебно.

Подношењем Извештаја Скупштини, Комисија престаје са радом.

Члан 11.

Када Скупштина одложи потврђивање мандата посланику, обавезаће Покрајинску изборну комисију да изврши проверу ваљаности уверења о избору посланика и да о томе обавести Скупштину у року од осам дана од дана пријема скупштинске одлуке.

О потврђивању мандата посланика из става 1. овог члана Скупштина одлучује после разматрања обавештења Покрајинске изборне комисије.

Посланик коме је одложено потврђивање мандата, има право да присуствује седницама Скупштине и учествује у раду без права одлучивања.

Члан 12.

Скупштина је конституисана потврђивањем мандата две трећине посланика.

Даном конституисања Скупштине, престаје мандат посланика претходног сазива.

3. Образовање посланичких група

Члан 13.

Посланичке групе образују се на начин утврђен овим пословником.

4. Избор председника Скупштине

Члан 14.

Кандидата за председника Скупштине може да предложи најмање 20 посланика.

Посланик може да учествује у предлагању само једног кандидата.

Предлог кандидата за председника Скупштине подноси се председавајућем, у писаном облику.

Члан 15.

Предлог садржи име и презиме кандидата, кратку биографију, страначку припадност, назив изборне листе са које је изабран, име и презиме представника предлагача, образложење и сагласност кандидата у писаном облику.

Председавајући доставља посланицима примљене предлоге кандидата за председника Скупштине.

Представник предлагача има право да усмено образложи предлог.

Члан 16.

О предлогу кандидата за председника Скупштине отвара се претрес.

По закључењу претреса, председавајући утврђује листу кандидата за председника Скупштине по азбучном реду почетног слова презимена кандидата.

Члан 17.

Председник Скупштине бира се јавним гласањем ако Скупштина не донесе одлуку о тајном гласању.

Гласање се врши по одредбама овог пословника о одлучивању јавним гласањем.

Када је предложено више кандидата за председника гласа се прозивањем посланика.

Када Скупштина одлучи да се гласа тајно, гласање се врши по одредбама овог пословника о одлучивању тајним гласањем.

Члан 18.

Гласањем за избор председника Скупштине руководи председавајући, коме у раду помажу два најмлађа посланика, која су присутна на седници и генерални секретар Скупштине.

Кандидат за председника Скупштине не може да руководи гласањем, нити да помаже председавајућем у руковођењу гласањем.

Члан 19.

За председника Скупштине изабран је посланик који је добио већину гласова од укупног броја посланика.

Када је предложен један кандидат који није добио потребну већину или су предложена два кандидата, а ниједан није добио потребну већину, поступак избора се понавља.

Када је предложено више кандидата, а ниједан није добио потребну већину, поновиће се гласање за два кандидата која су добила највећи број гласова, односно за кандидате који су добили највећи и истовремено једнаки број гласова.

Ако у другом кругу председник Скупштине није изабран, поступак избора се понавља.

Члан 20.

Приликом ступања на дужност председник Скупштине пред Скупштином полаже заклетву која гласи:

“Заклињем се да ћу поштовати Устав и закон Републике Србије, Статут Аутономне покрајине Војводине и да ћу дужност председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине обављати савесно, непристрасно и одговорно, руководећи се демократским начелима, интересима грађана и интересима Аутономне покрајине Војводине и да ћу чувати углед Скупштине”.

Члан 21.

Након избора, председник Скупштине преузима председавање на седници.

5. Избор потпредседника Скупштине

Члан 22.

Приликом сваког конституисања Скупштина утврђује број потпредседника, на предлог председника.

Приликом предлагања броја потпредседника узима се у обзир број и величина посланичких група које су образоване приликом конституисања Скупштине.

Члан 23.

Најмање 20 посланика може да предложи једног или више кандидата за потпредседника Скупштине, али највише до броја који се бира.

Предлог кандидата за потпредседника Скупштине подноси се председнику Скупштине, у писаном облику.

Члан 24.

Предлог садржи име и презиме кандидата, кратку биографију, страначку припадност, назив изборне листе са које је изабран, име и презиме представника предлагача, образложење и сагласност кандидата у писаном облику.

Председник Скупштине доставља посланицима примљене предлоге.

Представник предлагача има право да усмено образложи предлог.

О предлогу кандидата отвара се претрес.

По закључењу претреса председник Скупштине утврђује листу кандидата за потпредседнике Скупштине по азбучном реду почетног слова презимена кандидата.

Члан 25.

Гласање за избор потпредседника Скупштине врши се по одредбама овог пословника о гласању за избор председника Скупштине.

Сваки посланик гласа за највише онолико кандидата колико се потпредседника бира.

Члан 26.

За потпредседника Скупштине изабран је кандидат који је добио већину гласова од укупног броја посланика.

Када је предложено онолико кандидата колико се бира, а није изабран предвиђени број или ниједан потпредседник Скупштине, понавља се поступак избора за онај број потпредседника Скупштине који нису изабрани.

Када је предложено више кандидата од броја који се бира, а није изабран предвиђени број потпредседника Скупштине, поновиће се гласање за онај број потпредседника Скупштине који нису изабрани и то између преосталих предложених кандидата.

Уколико у другом кругу није изабран предвиђени број потпредседника Скупштине, понавља се избор за онај број потпредседника који нису изабрани.

Члан 27.

Приликом ступања на дужност потпредседник Скупштине пред Скупштином полаже заклетву која гласи:

“Заклињем се да ћу поштовати Устав и закон Републике Србије, Статут Аутономне покрајине Војводине и да ћу дужност потпредседника Скупштине Аутономне покрајине Војводине обављати савесно, непристрасно и одговорно, руководећи са демократским начелима, интересима грађана и интересима Аутономне покрајине Војводине и да ћу чувати углед Скупштине”.

6. Именовање генералног секретара Скупштине

Члан 28.

Скупштина има генералног секретара.

Кандидата за генералног секретара Скупштине предлаже председник Скупштине.

Предлог садржи име и презиме кандидата, кратку биографију, образложење и сагласност кандидата, у писаном облику.

Генерални секретар Скупштине именује се на четири године. После сваког конституисања Скупштине именује се генерални секретар Скупштине.

За генералног секретара Скупштине може бити именовано лице са завршеним правним факултетом, положеним државним стручним испитом за рад у органима управе и радним искуством од најмање пет година у струци.

III ОРГАНИЗАЦИЈА СКУПШТИНЕ

1. Председник, потпредседник, генерални секретар и заменик генералног секретара Скупштине

а) Председник Скупштине

Члан 29.

Председник Скупштине представља Скупштину; расписује изборе за посланике; сазива седнице Скупштине и утврђује предлог дневног реда; сазива састанке Колегијума Скупштине и председава састанцима; председава седницама Скупштине; стара се о примени Пословника; стара се о благовременом и усклађеном раду радних тела; потписује акте које је донела Скупштина; одређује представнике Скупштине у појединим репрезентативним приликама; прихвата покровитељства у име Скупштине и врши друге послове утврђене Статутом, покрајинском скупштинском одлуком и овим пословником.

Члан 30.

Мандат председника Скупштине траје четири године.

Председнику Скупштине престаје функција пре истека времена на које је изабран: оставком, разрешењем или престанком мандата посланика.

У случају из става 2. овог члана функцију председника Скупштине привремено обавља најстарији потпредседник Скупштине, до избора новог председника.

Председник Скупштине оставку подноси Скупштини у писаном облику или усмено на седници Скупштине.

Председнику Скупштине функција престаје даном и часом подношења оставке.

О поднетој оставци не отвара се претрес и Скупштина констатује престанак функције председника Скупштине.

Члан 31.

Скупштина може да разреши председника Скупштине пре истека времена на које је изабран, по поступку предвиђеном за избор председника Скупштине.

Члан 32.

Када председнику Скупштине престане функција пре истека времена на које је изабран Скупштина ће на истој, а најкасније на наредној седници, започети поступак избора председника Скупштине, у складу са одредбама овог пословника.

б) Потпредседник Скупштине

Члан 33.

Потпредседник Скупштине помаже председнику Скупштине у обављању послова из његовог делокруга и обавља послове које му председник повери.

Председника Скупштине, у случају његове одсутности или спречености да обавља своју функцију, замењује потпредседник кога председник Скупштине одреди, а уколико га председник Скупштине не одреди, замењује га најстарији потпредседник.

Члан 34.

Потпредседнику Скупштине престаје функција пре истека времена на које је изабран: оставком, разрешењем или престанком мандата посланика, по поступку и на начин предвиђен за престанак функције председника Скупштине.

в) Генерални секретар Скупштине

Члан 35.

Генерални секретар Скупштине помаже председнику и потпредседницима Скупштине у припреми и вођењу седница, руководи Службом Скупштине, стара се о спровођењу одлука и закључака које доноси Скупштина, а односе се на организацију и рад Скупштине, стара се о обезбеђивању услова за рад посланика,

посланичких група и радних тела Скупштине и врши друге послове одређене овим пословником.

Генерални секретар је за свој рад одговоран Скупштини и председнику Скупштине.

Функција генералног секретара престаје даном именовања генералног секретара новог сазива Скупштине, даном подношења оставке или разрешењем.

Генерални секретар Скупштине разрешава се по поступку предвиђеном за његово именовање.

До именовања новог генералног секретара дужност генералног секретара врши заменик генералног секретара.

г) Заменик генералног секретара Скупштине

Члан 36.

Генерални секретар Скупштине има заменика.

Заменика генералног секретара помаже генералном секретару у раду и замењује га у случају његовог одсуства или спречености да обавља послове.

Заменика генералног секретара именује Скупштина на предлог генералног секретара Скупштине, уз писану сагласност председника Скупштине.

За заменика генералног секретара Скупштине може бити именовано лице са завршеним правним факултетом, положеним државним стручним испитом за рад у органима управе и радним искуством од најмање пет година у струци.

Функција заменика генералног секретара престаје даном именовања новог заменика генералног секретара, даном подношења оставке или разрешењем.

Заменик генералног секретара Скупштине разрешава се по поступку предвиђеном за његово именовање.

2. Посланичка група

Члан 37.

У Скупштини може да се образује посланичка група од најмање пет посланика.

Посланик може бити члан само једне посланичке групе.

Члан 38.

Посланичка група се образује тако што се председнику Скупштине подноси списак чланова који је потписао сваки члан посланичке групе. На списку се посебно назначава председник посланичке групе и његов заменик.

О промени састава посланичке групе, председник посланичке групе обавештава председника Скупштине, у писаном облику.

Приликом иступања из посланичке групе, посланик доставља председнику Скупштине, потписану изјаву о иступању.

Приликом приступања новог члана посланичкој групи, председник посланичке групе доставља председнику Скупштине потписану изјаву о његовом приступању.

Члан 39.

Посланичку групу представља председник посланичке групе. Посланичка група има заменика председника посланичке групе, који замењује председника у случају одсутности.

Када посланичку групу представља заменик председника, односно овлашћени представник, он преузима овлашћења председника посланичке групе.

Члан 40.

Седницу посланичке групе сазива председник посланичке групе, ради разматрања и претресања питања из надлежности Скупштине.

Седницу посланичке групе може сазвати и заменик председника по овлашћењу председника или у случају објективне спречености председника да то учини.

3. Радна тела Скупштине

Члан 41.

У Скупштини се образују стална и привремена радна тела.

Стална радна тела су одбори.

Привремена радна тела су: анкетни одбори и комисије.

Члан 42.

Председник Скупштине, на предлог радног тела, може да ангажује научне или стручне институције или појединце ради проучавања појединих питања из делокруга рада радног тела.

а) Одбори

Члан 43.

За разматрање и претресање питања из надлежности Скупштине, предлагање аката, сагледавање стања у одређеним областима и вршење других послова, образују се одбори као стална радна тела.

Члан 44.

Председник Скупштине у договору са председницима посланичких група, предлаже кандидате за председнике и чланове одбора, сразмерно броју посланика које те посланичке групе имају у Скупштини.

Члан 45.

О предлогу за избор председника и чланова одбора одлучује се у целини јавним гласањем. Одлука је донета, ако је за њу гласала већина присутних посланика.

Члан 46.

Одбор има председника и 10 чланова, ако овим пословником није другачије одређено.

Одбор на првој седници бира, из реда својих чланова, заменика председника одбора.

Посланик може бити члан највише три одбора Скупштине.

Члан 47.

Председник Скупштине, на предлог посланичке групе, предлаже Скупштини разрешење члана одбора из реда чланова те посланичке групе пре истека његовог мандата и избор новог члана одбора.

Скупштина одлучује о разрешењу и избору новог члана одбора после достављања предлога посланичке групе.

Члан 48.

Одбор може да образује пододбор, а председник одбора радну групу, ради разматрања одређеног питања из свог делокруга.

Пододбор може имати највише седам чланова, с тим да већину чланова чине чланови одбора.

У пододбор и радну групу могу да се именују и стручњаци из области за коју се пододбор односно радна група образује.

Члан 49.

Одбор доноси годишњи програм рада, о чему обавештава председника Скупштине.

Програм се доноси на почетку године, на предлог председника Одбора.

Одбор може давати предлоге за годишњи план рада Скупштине најкасније до 01. децембра текуће године, за годишњи план рада за наредну годину.

Седница одбора

Члан 50.

Седницу одбора сазива председник одбора.

Председник одбора дужан је да сазове седницу одбора на захтев најмање 1/3 чланова одбора или на захтев председника Скупштине. Ако председник одбора не сазове седницу у захтеваном року, седницу одбора сазива заменик председника одбора или председник Скупштине.

Седнице одбора одржавају се у седишту Скупштине.

Уколико постоје оправдани разлози, седнице одбора могу да се одрже и ван седишта Скупштине.

Одбор ради у седници којој присуствује већина чланова одбора, а одлучује већином гласова присутних чланова одбора.

Позив за седницу одбора доставља се члановима одбора најкасније пет дана пре дана одређеног за одржавање седнице одбора. У предлог дневног реда може да се унесе предлог акта који је достављен одбору на разматрање.

Сазив, материјал за седницу одбора и записник са претходне седнице одбора достављају се члановима одбора у електронском облику.

Поред питања из дневног реда одбор може расправљати и о другим питањима из делокруга одбора, у циљу обавештавања одбора.

Изузетно, позив за седницу одбора може да се достави и у краћем року, при чему је председник одбора дужан да на седници одбора образложи такав поступак.

У случају сазивања седнице одбора у краћем року, материјали се достављају најкасније 24 часа пре одржавања седнице Одбора, осим у случају сазивања седнице Скупштине по основу члана 79. став 3. Пословника.

Члан 51.

Члан Одбора је дужан да присуствује седници одбора.

О спречености да присуствује седници одбора, као и о разлозима спречености, члан одбора је дужан да благовремено обавести председника одбора.

Седници одбора може да присуствује и учествује у раду, без права одлучивања, и посланик који није члан одбора.

Када се на седници одбора разматрају предлози одлука и амандмана на предлоге одлука, на седницу се позивају и подносиоци тих предлога и амандмана, односно њихови овлашћени представници.

У раду одбора учествују представници и повереници Покрајинске владе.

У раду одбора могу по позиву да учествују и друга стручна лица.

У извршавању послова из свог делокруга одбор може преко свог председника да тражи од органа покрајинске управе податке и информације од значаја за рад одбора.

Члан 52.

Након завршетка претреса одбор подноси Скупштини извештај који садржи мишљење односно предлоге одбора. Одбор одређује известиоца који, по потреби, на седници Скупштине образлаже извештај и став одбора.

На захтев појединог члана одбора, његово издвојено мишљење, које је изложио на седници одбора, констатује се у извештају одбора и он има право да га образложи на седници Скупштине.

Члан 53.

О седници одбора води се записник.

У записник се уносе имена присутних и одсутних чланова одбора и имена других учесника седнице, усмени и писани предлози, ставови одбора, резултати сваког гласања, као и имена известиоци које је одредио одбор.

Записник, одбор усваја на наредној седници и потписују га председник и секретар одбора и ставља се печат Скупштине.

Стенографске белешке воде се на седници одбора, уколико то одбор захтева.

Члан 54.

Одбори сарађују међусобно.

О питању које је од заједничког интереса одбори могу да одрже заједничку седницу.

О питању из става 2. овог члана одбор одвојено одлучује.

Члан 55.

Одбори су:

1. Одбор за питања уставно-правног положаја Покрајине,
2. Одбор за националну равноправност,
3. Одбор за сарадњу са одборима Народне скупштине у остваривању надлежности Покрајине,
4. Одбор за прописе,
5. Одбор за привреду,
6. Одбор за пољопривреду,
7. Одбор за урбанизам, просторно планирање и заштиту животне средине,
8. Одбор за буџет и финансије,
9. Одбор за образовање и науку,
10. Одбор за омладину и спорт,
11. Одбор за здравство, социјалну политику, рад, демографску политику и друштвену бригу о деци,
12. Одбор за културу и јавно информисање,
13. Одбор за представке и предлоге,
14. Одбор за организацију управе и локалну самоуправу,
15. Одбор за административна и мандатна питања,
16. Одбор за утврђивање истоветности покрајинских прописа на језицима у службеној употреби,
17. Одбор за безбедност,
18. Одбор за европске интеграције и међурегионалну сарадњу,
19. Одбор за равноправност полова.

Члан 56.

Одбор за питања уставно-правног положаја Покрајине разматра питања остваривања уставног положаја Покрајине, предлог за промену Статута и разматра и утврђује предлог акта о промени Статута; разматра предлог да Скупштина распише референдум у складу са овим Пословником; утврђује предлог акта о изгледу и коришћењу симбола и традиционалних симбола АП Војводине, начелна питања примене Статута; предлаже да Скупштина буде предлагач закона и амандмана на предлоге закона које доноси Народна скупштина Републике Србије (у

даљем тексту: Народна скупштина) у области остваривања уставно-правног положаја Покрајине.

Одбор има 15 чланова, од којих су четири из реда истакнутих научних и стручних радника.

Председник Скупштине је председник овог одбора.

Члан 57.

Одбор за националну равноправност разматра предлоге одлука и општих аката ради праћења остваривања Уставом зајамчене потпуне равноправности припадника националних мањина - националних заједница са припадницима српског народа; предлаже мере у областима образовања, културе, информисања и службене употребе језика и писма и друга питања; прати остваривање права националних мањина - националних заједница у складу са националним законодавством и међународним стандардима у области националне равноправности.

Радно тело има председника и 14 чланова, од којих су четири, по функцији, председници одбора у чијем су делокругу питања из области, образовања, културе, информисања, службене употребе језика и писма и безбедности.

Члан 58.

Одбор за сарадњу са одборима Народне скупштине у остваривању надлежности Покрајине прати, сарађује и подстиче активности које се односе на доношење закона којима се уређују питања од покрајинског значаја. Одбор обједињује предлоге надлежних одбора Скупштине за доношење или измену републичких закона и сарађује са надлежним одборима Народне скупштине.

Члан 59.

Одбор за прописе разматра предлоге покрајинских скупштинских одлука, других прописа и општих аката са становишта њихове усклађености са Статутом и правним системом и предлоге закона, других прописа и општих аката које Скупштина предлаже Народној скупштини ради доношења, предлаже доношење и измену Пословника, даје предлог за тумачење појединих одредаба Пословника, даје предлог за аутентично тумачење одлука и других општих аката које доноси Скупштина, разматра обавештење Уставног суда о покретању поступка за оцену уставности и законитости прописа које су донели покрајински органи и утврђује одговор Уставном суду, предлаже Скупштини покретање поступка пред Уставним судом за оцену уставности и законитости закона и прописа којима су повређена права Покрајине утврђена Уставом и Статутом и утврђује пречишћен текст одлука.

Одбор разматра поднете амандмане са становишта њихове усклађености са правним системом и Статутом и закључком одбацује амандмане који су непотпуни или увредљиве садржине.

Одбор у свом извештају Скупштини даје мишљење да ли је акт у складу са правним системом Републике Србије и Статутом Аутономне покрајине Војводине.

Члан 60.

Одбор за привреду разматра предлоге одлука, стратешких и других докумената из области привредног регионалног развоја, туризма, угоститељства, бања и лечилишта, индустрије и занатства, друмског, речног и железничког саобраћаја, сајмова и других привредних манифестација од значаја за АП Војводину; прати спровођење програма мера и активности на успостављању равномерног привредног регионалног развоја; спровођење Стратегије туризма Војводине; прати спровођење политике у области телекомуникација и доношење Стратегије развоја телекомуникација у Републици Србији; разматра питања у области заштите ауторских и сродних права у производњи и промету робе; расподељивање подстицајних и других средстава намењених развоју привреде; прати, подстиче и координира активности у области власничке трансформације, разматра иницијативе и предлоге који се односе на власничку трансформацију и организационо преструктуирање предузећа, мере економске политике и друге мере и активности у области власничке трансформације и разматра друга питања из ове области.

Члан 61.

Одбор за пољопривреду разматра предлог програма развоја пољопривреде и села и мере за подстицај развоја, предлоге одлука и општих аката и друга питања из области: пољопривреде и руралног развоја, прехрамбене индустрије, сточарства и ветеринарства, водопривреде и вода, шумарства, ловства, аквакултуре, пчеларства, коришћења и унапређивања пољопривредног земљишта и других области.

Члан 62.

Одбор за урбанизам, просторно планирање и заштиту животне средине разматра предлоге програма, одлука и општих аката и друга питања из области: урбанизма, просторног планирања и стамбено-комуналних делатности, уређивања и коришћења грађевинског земљишта, заштите и унапређивања животне средине и одрживог развоја, очувања, мониторинга и развоја природом и радом створених природних вредности и добара, спречавања и отклањања загађивања природних ресурса, друге начине и изворе угрожавања животне средине, заштитом животне средине и одрживог развоја у области рибарства и управљања рибљим фондом у риболовним водама као и питањима из других области.

Члан 63.

Одбор за буџет и финансије разматра Предлог покрајинске скупштинске одлуке о буџету, извештаје о извршењу одлуке о буџету и предлог покрајинске скупштинске одлуке о завршном рачуну буџета, предлоге одлука о задуживању АП Војводине, предлоге одлука о оснивању организација, агенција, јавних предузећа и установа ради обављања послова АП Војводине и друга питања из области финансија.

Члан 64.

Одбор за образовање и науку разматра предлоге одлука и општих аката и предлоге програма развоја делатности у области предшколског, основног, средњег, високог образовања и васпитања, неформалног образовања одраслих, ученичког и студентског стандарда, научног и технолошког развоја и друга питања из области образовања и васпитања, научно-истраживачке делатности, развоја науке и трансфера научних достигнућа, развоја нових технологија и њихове примене. Одбор разматра предлоге за утврђивање мреже основних и средњих школа и предлоге за оснивање образовно-васпитних установа и разматра питања обезбеђивања услова за образовање припадника других народа и националних мањина - националних заједница на њиховим језицима.

Члан 65.

Одбор за омладину и спорт разматра предлоге одлука и општих аката и предлоге програма развоја делатности у области спорта и омладине, физичке и техничке културе.

Члан 66.

Одбор за здравство, социјалну политику, рад, демографску политику и друштвену бригу о деци разматра предлоге одлука и општих аката којима се уређују питања од покрајинског значаја у здравству и здравственом осигурању и унапређује заштита здравља, здравствена и фармацеутска служба на територији АП Војводине, разматра Предлог плана мрежа здравствених установа, прати стручни рад Завода за јавно здравље и рад бања и лечилишта на територији Покрајине и друга питања из области здравствене заштите. Одбор разматра предлоге одлука и општих аката из области социјалне политике, прати и проучава стање у области обезбеђивања социјалне сигурности избеглих, прогнаних и расељених лица, разматра програме из области социјалног развоја, мере за њихово спровођење и реализацију, питања социјалне заштите, борачке и инвалидске заштите, заштите цивилних инвалида рата и друга питања социјалне заштите, запошљавања, рада и заштите на раду; разматра предлоге одлука, општих аката и предлоге програма демографског развоја, прати његово остваривање, питања заштите породице и старатељства, друштвене бриге о деци и обезбеђивање услова за обављање ових делатности.

Члан 67.

Одбор за културу и јавно информисање разматра предлоге одлука и општих аката и друга питања која се односе на развој и унапређивање система јавног информисања и радиодифузије, разматра садржину интернет странице Скупштине, разматра питања која се односе на обавештавање јавности о раду Скупштине и друга питања из ове области, на уређивање и заштиту јавног интереса грађана АП Војводине и питања која се односе на рад јавних гласила на језицима националних

мањина - националних заједница, предлаже Скупштини чланове акционарског друштва сразмерно учешћу у капиталу, разматра питања која се односе на рад Покрајинског јавног медијског сервиса - РТВ. Одбор разматра питања обезбеђивања услова за јавно обавештавање и на језицима народа и националних мањина - националних заједница у Покрајини. Одбор разматра предлоге одлука и општих аката и предлоге програма развоја делатности у области културе, заштите културних добара, кинематографије, задужбина, фондова и фондација, библиотечке делатности и друга питања у области коришћења, унапређивања и управљања културним добрима, разматра Програм културног развоја АП Војводине, разматра предлоге одлука и општих аката и друга питања значајна за обезбеђивање развоја културе припадника мањинских националних заједница, разматра предлоге за утврђивање мреже библиотека.

Члан 68.

Одбор за представке и предлоге разматра представке и предлоге који се упућују Скупштини и предлаже надлежним органима мере и активности за решавање питања изнетих у њима и о томе обавештава подносиоце, разматра извештаје о раду комисија за представке и жалбе локалних самоуправа у Покрајини и друга питања из области представки и предлога значајна за решавање проблема грађана у Покрајини.

О својим запажањима поводом представки и предлога Одбор обавештава Скупштину на њен захтев или по сопственој иницијативи.

Члан 69.

Одбор за организацију управе и локалну самоуправу разматра предлоге одлука и општих аката, као и друга питања у области организације, унапређења рада органа покрајинске управе; Покрајинског омбудсмана, имовине Покрајине; изборног система у Покрајини; службене употребе језика и писма. Одбор прати и анализира стање у области локалне самоуправе и међуопштинске сарадње; разматра мере и програме развоја којима се подстиче изградња система локалне самоуправе; подстиче међуопштинско повезивање; разматра питања у области регионалног развоја и оснивања Регионалних развојних агенција и друга питања из ове области.

Члан 70.

Одбор за административна и мандатна питања разматра уверења о избору посланика и извештај Покрајинске изборне комисије о резултатима избора и подноси Скупштини извештај са предлогом за потврђивање мандата, разматра разлоге престанка мандата појединих посланика и о томе подноси Скупштини извештај, утврђује предлог одлуке о именовању председника, заменика председника, чланова и секретара Покрајинске изборне комисије и њихових заменика, доноси акте којима се уређују питања статусног и материјалног положаја и права посланика и лица које бира и именује Скупштина, доноси акте о накнади за

ангажовање лица из реда научних и стручних радника у раду Скупштине и одбора, доноси појединачна акта у остваривању права посланика, изабраних и именованих лица, односно постављених лица у Скупштини и Служби Скупштине и даје мишљење за обављање друге јавне функције ових лица; утврђује скупштински буџет у складу са покрајинском скупштинском одлуком о Скупштини, доноси финансијски план Скупштине и Службе Скупштине, доноси акт о унутрашњем реду у згради Скупштине и друге опште акте којима се уређују друга питања од значаја за организацију и начин рада Скупштине и Службе Скупштине, на предлог генералног секретара, даје сагласност на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Служби Скупштине, врши постављења, врши и друге послове утврђене прописима, општим актима и овим пословником.

Члан 71.

Одбор за утврђивање истоветности покрајинских прописа на језицима у службеној употреби утврђује истоветност текстова прописа, одлука и општих аката које доноси Скупштина и који се објављују у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“ на језицима чија је службена употреба утврђена Статутом са српским језиком и о томе обавештава Скупштину.

Одбор образује пододборе за језике националних мањина - националних заједница.

Члан 72.

Одбор за безбедност разматра питања из области безбедности грађана у Покрајини, остварује сарадњу са организационим јединицама Министарства унутрашњих послова образованим за подручја која се налазе на територији Покрајине и разматра друга питања из ове области.

Члан 73.

Одбор за европске интеграције и међурегионалну сарадњу учествује у регионалној сарадњи са међународним регионалним организацијама и институцијама, учествује у пограничној сарадњи, предлаже Скупштини представнике Војводине у делегацији Републике Србије у Конгресу локалних и регионалних власти Савета Европе, утврђује, на предлог председника, представнике АП Војводине у међународним регионалним организацијама и састав делегације Скупштине, као и циљеве и задатке посете делегације Скупштине, доноси Одлуку о упућивању делегације Скупштине и одобравању средстава за службена путовања у иностранство, ако Одбор није у могућности да одреди састав делегације и донесе Одлуку о упућивању делегације Скупштине и одобравању средстава за службена путовања у иностранство, одлуку о томе доноси председник Скупштине, разматра извештаје о остварeним посетама делегација, разматра белешке са састанака представника Скупштине са страним делегацијама, подноси Скупштини годишњи извештај о оствареној међурегионалној сарадњи Скупштине, утврђује текст међупарламентарних споразума и обавља и друге послове у складу

са покрајинском скупштинском одлуком којом се уређује закључивање међурегионалних споразума, прати процес придруживања Републике Србије са Европском унијом, разматра међурегионалну сарадњу, прати политичке и економске актуелности од посебних интереса за АП Војводину.

Члан 74.

Одбор за равноправност полова разматра предлоге програма, одлука и општих аката из области равноправности жена и мушкараца, разматра аналитичке и друге материјале из области равноправности жена и мушкараца, разматра акта са становишта унапређења равноправности жена и мушкараца, сагледава вођење политике, извршавање одлука и општих аката од стране Покрајинске владе са становишта равноправности и друга питања из области равноправности полова.

в) Анкетни одбори и комисије

Члан 75.

Скупштина може да образује, из реда посланика, анкетне одборе ради утврђивања чињеница о појединим појавама или догађајима.

Одлуком о образовању анкетног одбора утврђује се састав и задатак одбора.

Анкетни одбор не може да врши истражне и друге судске радње.

Анкетни одбор има право да тражи од надлежних органа и организација податке, и обавештења.

После обављеног рада анкетни одбор подноси Скупштини извештај са предлогом мера.

Анкетни одбор престаје са радом даном усвајања његовог извештаја на седници Скупштине.

Члан 76.

Скупштина може да образује комисије ради проучавања конкретних питања од интереса за Покрајину. Актом о образовању одређује се задатак и састав комисије. У комисију, поред посланика, могу се ангажовати и друга лица која могу допринети извршењу задатка комисије.

Члан 77.

У раду анкетног одбора и комисије сходно се примењују одредбе овог пословника о раду одбора.

IV СЕДНИЦА СКУПШТИНЕ

1. Сазивање седнице

Члан 78.

Седницу Скупштине сазива председник Скупштине и предлаже дневни ред седнице.

Седница Скупштине сазива се у писаном облику електронским путем.

Сазив садржи дан, час, место одржавања седнице и предлог дневног реда.

Седницу Скупштине може сазвати и потпредседник Скупштине по овлашћењу председника или у случају објективне спречености председника да то учини.

Предлог за сазивање седнице може да поднесе Покрајинска влада или најмање једна петина посланика. У случају подношења овог предлога, председник или потпредседник је дужан да сазове седницу Скупштине, која се мора одржати у року од десет дана од дана подношења предлога.

У предлог дневног реда седнице Скупштине може да се уврсти предлог акта који је припремљен у складу са законом, Статутом и овим пословником и достављен посланицима.

Члан 79.

Сазив за седницу, доставља се посланицима најкасније десет дана пре дана одређеног за одржавање седнице. Уз сазив се доставља материјал који се односи на предлог дневног реда, уколико није достављен раније, и записник са претходне седнице, у електронском облику.

Седницу Скупштине председник може сазвати у краћем року, али не краћем од 72 часа, о чему ће председник Скупштине на почетку седнице Скупштине дати образложење.

Изузетно, седницу Скупштине председник може сазвати и у року краћем од 72 часа, уколико постоје разлози хитности (разматрање амандмана поднетог на предлог акта који је Скупштина као овлашћени предлагач поднела Народној скупштини, утврђивање амандмана на предлог акта који разматра Народна скупштина, у случају нарушавања безбедности Покрајине и случају елементарне непогоде) и о чему ће председник Скупштине на почетку седнице Скупштине дати образложење.

Сазив за седницу, материјал који се односи на предлог дневног реда и записник са претходне седнице се у штампаном облику, у једном примерку, доставља посланичким групама, а на писани захтев и сваком посланику.

Члан 80.

Председник Скупштине може да одложи час, односно дан почетка седнице Скупштине уколико је на предлоге аката из предложеног дневног реда седнице поднет већи број амандмана које Покрајинска влада и надлежни одбори не могу да размотре пре почетка седнице, о чему благовремено обавештава посланике.

У случају из претходног става, не продужава се рок за подношење амандмана, утврђен овим пословником.

Члан 81.

Седнице Скупштине одржавају се, по правилу, уторком, средом и четвртком у времену од 10,00 до 19,00 часова, са паузом од једног часа.

Председник Скупштине може одредити паузу у раду Скупштине и њено трајање, да би се извршиле потребне консултације или прибавило мишљење.

Седница Скупштине може се одржати и другим даном уколико за то постоје оправдани разлози које председник Скупштине саопштава посланицима.

Скупштина може да настави са радом на седници и после 19,00 часова, док се не заврши рад по Дневном реду, о чему председник Скупштине обавештава посланике најкасније до 18,00 часова.

Члан 82.

Председник Скупштине може да прекине седницу Скупштине и пре завршетка рада по утврђеном дневном реду, уколико оцени да је то потребно с обзиром на ток седнице или да би одржао ред на седници.

Председник Скупштине прекида седницу када утврди недостатак кворума на седници Скупштине, док се кворум не обезбеди.

Председник Скупштине прекида седницу и у другим случајевима, ако то Скупштина одлучи.

Председник Скупштине заказаће наставак седнице у року који не може бити дужи од 30 дана.

По завршетку рада по свим тачкама дневног реда, председник Скупштине закључује седницу Скупштине.

2. Ток седнице

Члан 83.

Председник Скупштине отвара седницу Скупштине и утврђује, на основу електронског система, да постоји кворум за рад Скупштине, обавештава Скупштину о посланицима који су оправдали изостанак са седнице Скупштине, као и о томе ко је позван на седницу.

Ток седнице Скупштине се преводи на језике националних мањина - националних заједница из члана 3. овог пословника.

Кворум за рад Скупштине постоји ако је на седници Скупштине присутно више од половине укупног броја посланика у Скупштини.

Кворум се утврђује применом електронског система за гласање на тај начин што је сваки посланик дужан да се идентификује приликом уласка у салу убацивањем идентификационе картице у уређај испред седишта (посланичка јединица).

Уколико систем за електронско гласање није у функцији, о чему председник Скупштине обавештава посланике и у случају када председник, односно овлашћени представник посланичке групе изрази сумњу у постојање кворума утврђеног применом електронског система за гласање, кворум се утврђује пребројавањем посланика.

Члан 84.

У раду седнице Скупштине учествују и председник, потпредседници и чланови Покрајинске владе, овлашћени представници Покрајинске владе и других предлагача, као и лица која председник Скупштине позове на седницу.

Члан 85.

Пре утврђивања дневног реда, Скупштина усваја записник са претходне седнице.

О основаности примедбе на записник одлучује се на седници без претреса.

Посланик може да захтева да се прочитају стенографске белешке у делу у коме је оспорен записник.

Ако се примедба усвоји, извршиће се у записнику одговарајућа измена или допуна.

Скупштина записник усваја без претреса.

Члан 86.

Пре преласка на утврђивање дневног реда на седници Скупштине, у времену од најдуже 60 минута, посланици могу Покрајинској влади постављати питања и тражити информације у складу са одредбама овог пословника.

Члан 87.

Дневни ред седнице утврђује Скупштина.

Посланик, одбор, посланичка група, Покрајинска влада, председник Покрајинске владе из своје надлежности и Покрајински заштитник грађана - омбудсман из своје надлежности, могу предлагати измене и допуне предложеног дневног реда. Предлози се достављају Скупштини, у електронском и штампаном облику.

Предлози за допуну дневног реда достављају се најкасније 72 часа пре часа одређеног за одржавање седнице Скупштине; предлози да се одлука или други акт донесе по хитном поступку и предлози за допуну који се односе на избор, именовања, разрешења и престанак функције, достављају се најкасније 24 часа пре почетка седнице Скупштине.

Предлози за повлачење појединих тачака из предложеног дневног реда и промену редоследа тачака могу се поднети у току утврђивања дневног реда.

Предлози за измену и допуну дневног реда достављају се посланицима у електронској форми.

У случају сазивања седнице Скупштине у року краћем од 72 часа не могу се подносити предлози за допуну предложеног дневног реда.

Када је предлагач група посланика, у предлогу мора бити назначен представник предлагача. Ако то није учињено, сматра се да је представник предлагача први потписани посланик.

Подносилац предлога за измене и допуне дневног реда може свој предлог да образложи у трајању од најдуже три минута.

При утврђивању дневног реда Скупштина одлучује следећим редом о предлозима: за хитан поступак, да се поједине тачке повуку из предлога дневног реда, да се дневни ред допуни, за промену редоследа појединих тачака.

Члан 88.

Скупштина о сваком предлогу за измену и допуну предложеног дневног реда одлучује посебно, без претреса.

Предлог за допуну дневног реда или предлог за хитан поступак, уврштује се у дневни ред по редоследу предлагања, осим ако је предлагач предложио други редослед разматрања, о чему се Скупштина изјашњава без претреса.

О дневном реду у целини Скупштина одлучује без претреса.

После утврђивања дневног реда, Скупштина одлучује о предлозима за спајање претреса о појединим тачкама дневног реда.

Члан 89.

После утврђивања дневног реда, прелази се на претрес појединих питања по редоследу у дневном реду.

О процедуралним питањима у току рада седнице одлучује се без претреса.

Претрес појединих питања је по правилу јединствен.

На предлог председника Скупштине, уколико су поднети амандмани на предлог акта, Скупштина може одлучити, да се претрес води у начелу и у појединостима.

Претрес у појединостима води се о члановима на које су поднети амандмани и о амандманима којима се предлаже уношење нових одредаба.

Претрес закључује председник Скупштине, када утврди да више нема пријављених за учешће у претресу.

Члан 90.

Време излагања на српском језику сваког посланика ограничено је на пет минута, а излагање на језицима националних мањина - националних заједница који су у службеној употреби на време од осам минута.

Време излагања председника, односно представника посланичке групе ограничено је на десет минута.

Време излагања известиоца надлежног одбора ограничено је на време од пет минута.

Скупштина може, на почетку седнице односно пре разматрања поједине тачке дневног реда, на предлог председника Скупштине или посланика, да одреди друго време излагања.

Члан 91.

У претресу по свакој тачки дневног реда седнице Скупштине право да говоре, по следећем редоследу, имају:

- предлагач акта, односно овлашћени представник групе предлагача аката,
- известилац надлежног одбора,
- посланик који је на седници одбора издвојио мишљење,
- председник, односно представник посланичке групе,
- посланици, по редоследу пријава за учешће у претресу.

Председник или овлашћен потпредседник, представник Покрајинске владе одређен по тачки дневног реда и други предлагач добијају реч када је затраже и на њих се не односи ограничење у погледу трајања излагања.

Уколико се у току претреса о одређеној тачки укаже потреба за ближим објашњењем, председник даје реч члану Покрајинске владе у чијем је делокругу одређено питање и на њега се не односи ограничење у погледу трајања излагања.

Пријаве за реч, са редоследом посланика, подносе посланичке групе и посланици који нису чланови посланичких група у писаном облику до отварања претреса.

Председник Скупштине, односно председавајући је дужан да прочита списак пријављених посланика и даје им реч према редоследу који је утврдила њихова посланичка група.

Говорник који се не затекне у сали у моменту прозивања не може да учествује у претресу.

У току седнице Скупштине посланичка група може да овласти једног свог члана да представља посланичку групу по одређеној тачки дневног реда, о чему председник посланичке групе обавештава председника Скупштине, најкасније до отварања претреса по тој тачки дневног реда, у писаном облику.

Члан 92.

Председник Скупштине, када жели да учествује у претресу, препушта председавање једном од потпредседника Скупштине.

Члан 93.

Посланик има право да усмено укаже на повреду у поступању председника Скупштине, односно председавајућег, уколико сматра да оно није у складу са одредбама овог пословника, а учињено је на седници Скупштине која је у току и то непосредно по учињеној повреди.

Посланик не може да укаже на повреду у поступању председника Скупштине, односно председавајућег, на коју је већ указано.

Председник Скупштине, односно председавајући, даје реч посланику који указује на повреду из става 1. овог члана, одмах по завршеном излагању претходног говорника, с тим што председници посланичких група имају предност.

Посланик је дужан да наведе који је члан овог пословника повређен поступањем председника Скупштине, односно председавајућег и да образложи у чему се састоји та повреда, с тим што може говорити најдуже до два минута.

Уколико сматра да повреда није учињена, председник Скупштине, односно председавајући је дужан да да објашњење, а уколико сматра да је повреда учињена, председник Скупштине, односно председавајући је дужан да учињену повреду отклони.

Ако и после објашњења председника Скупштине, односно председавајућег, посланик сматра да је повреда учињена, може захтевати, без права на образлагање, да се Скупштина, без претреса, о томе изјасни.

Члан 94.

Уколико се говорник у свом излагању на седници Скупштине увредљиво изрази о другом говорнику, наводећи његово име или функцију, односно погрешно протумачи његово излагање, говорник на кога се излагање односи, има право на реплику.

Уколико се увредљиви изрази односе на посланичку групу, односно политичку странку чији посланици припадају тој посланичкој групи, у име посланичке групе право на реплику има председник, односно заменик председника посланичке групе, односно овлашћени представник посланичке групе.

Одлуку у случајевима из става 1. и 2. овог члана доноси председник Скупштине.

Реплика не може трајати дуже од три минута.

Право на реплику може да се користи највише два пута по истом питању и са истим учесником у расправи.

Члан 95.

Посланик може да говори за говорницом или са места. Ако говори са места посланик је дужан да устане.

Посланик са инвалидитетом или другим здравственим проблемима може да говори са места, седећи.

Говорник не може да приђе говорници, док му председник Скупштине то не дозволи.

На седници Скупштине може да се говори тек пошто се затражи и добије реч од председника Скупштине.

Члан 96.

Говорник може да говори само о питању које је на дневном реду седнице Скупштине.

Нико не може да прекида говорника, нити да га опомиње, осим председника Скупштине, у случајевима предвиђеним овим пословником.

3. Одржавање реда на седници Скупштине

Члан 97.

Посланици су дужни да поштују углед и достојанство Скупштине.

Председник Скупштине стара се о одржавању реда на седници Скупштине.

За повреду реда на седници Скупштине, председник Скупштине може посланику изрећи меру утврђену овим пословником.

Члан 98.

Посланици су дужни да се обраћају учтивим речима и са уважавањем.

На седници Скупштине није дозвољено непосредно обраћање посланика другом посланику, те коришћење увредљивих израза или изношење чињеница и оцена из приватног живота посланика и других лица.

Члан 99.

Обавеза сваког лица које улази у зграду Скупштине за време одржавања седнице је да буде пристојно одевено.

Седници Скупштине не могу да присуствују лица која су под дејством алкохола или других опојних средстава.

Сва лица која се налазе у сали за време трајања седнице Скупштине дужна су да искључе мобилне телефоне.

Нико не може да уноси у салу предмете који нису потребни за рад на седници Скупштине.

Члан 100.

За време говора посланика или других учесника у претресу није дозвољено добацивање, односно ометање говорника на други начин као и сваки други поступак који угрожава слободу говора.

Члан 101.

За повреду реда на седници Скупштине могу се изрећи опомена, одузимање речи у претресу поводом одређене тачке дневног реда и удаљење са седнице.

Опомену и одузимање речи изриче председник Скупштине.

Удаљење са седнице изриче Скупштина, на предлог председника Скупштине.

Изречена мера уноси се у записник.

Члан 102.

Опомена се изриче посланику:

- који је пришао говорници без дозволе председника Скупштине и поред претходног упозорења,
- који говори пре него што је затражио и добио реч,
- који, и поред упозорења председника Скупштине, говори о питању које није на дневном реду,
- ако прекида говорника у излагању или добацује односно омета говорника или на други начин угрожава слободу говора,
- ако износи чињенице и оцене које се односе на приватни живот других лица,
- ако употребљава увредљиве изразе,
- ако се другим сличним поступцима недолично понаша и нарушава ред на седници или поступа противно одредбама овог пословника.

Члан 103.

Одузимање речи изриче се посланику коме је претходно изречена опомена, а који и после тога настави да говори и поред упозорења председника да говори о питању које није на дневном реду, износи чињенице и оцене које се односе на приватан живот других лица или употребљава увредљиве изразе.

Посланик коме је изречена мера одузимања речи дужан је да прекине своје излагање. У супротном, председник Скупштине искључује озвучење и по потреби одређује паузу.

Члан 104.

Удаљење са седнице може да се изрекне у случају грубог нарушавања реда, посланику који и после одузимања речи омета или спречава рад на седници, не поштује одлуку председника Скупштине о одузимању речи или наставља да чини друге повреде из члана 102. овог пословника, као и у другим случајевима одређеним овим пословником.

Удаљење са седнице може да се изрекне посланику и без претходно изречених мера у случају физичког напада, односно другог сличног поступка којим се угрожава физички интегритет учесника у раду седнице.

Удаљење са седнице, на предлог председника, Скупштина изриче без претреса.

Посланик коме је изречено удаљење са седнице, дужан је да се одмах удаљи из сале у којој се седница одржава.

Када посланик одбије да се удаљи из сале у којој се одржава седница, председник Скупштине ће одредити паузу и наложити служби овлашћеној за одржавање реда у згради Скупштине да посланика удаљи са седнице.

Посланик коме је изречено удаљење са седнице Скупштине, сматра се неоправдано одсутним.

Члан 105.

Када председник Скупштине изрицањем мера не може да одржи ред на седници Скупштине, одредиће кратак прекид седнице.

Члан 106.

Одредбе о одржавању реда на седници Скупштине примењују се и на све друге учеснике у раду седнице.

Члан 107.

Председник Скупштине може да нареди да се и друго присутно лице, које нарушава ред на седници Скупштине, удаљи из сале у којој се одржава седница, као и из зграде Скупштине.

Члан 108.

Одредбе о одржавању реда на седници Скупштине сходно се примењују и на седницама одбора, комисија и других радних тела.

4. Одлучивање

Члан 109.

Скупштина одлучује већином гласова на седници којој присуствује већина од укупног броја посланика, уколико Статутом и Пословником није предвиђена посебна већина.

Члан 110.

Гласање на седници Скупштине је јавно, осим ако Скупштина одлучи да се гласа тајно.

Посланик се изјашњава јавним гласањем за предлог, против предлога или се уздржава од гласања.

а) Јавно гласање

Члан 111.

Јавно гласање се спроводи употребом електронског система за гласање, дизањем руке или прозивком.

Члан 112.

Јавно гласање употребом електронског система за гласање врши се на начин одређен овим пословником.

Дизањем руку гласа се, на начин одређен овим пословником, и то само ако систем за електронско гласање није у функцији, ако се седница одржава у просторији у којој нема таквог система или ако Скупштина претходно о томе одлучи.

На захтев посланика, Скупштина може, без претреса, одлучити да се гласа прозивком, на начин одређен овим пословником.

Члан 113.

Гласање употребом електронског система врши се притискањем одређених тастера, уз претходно убацивање идентификационе картице, у посланичку јединицу.

Време за гласање употребом електронског система износи 15 секунди.

По истеку овог времена, председник Скупштине закључује гласање и саопштава резултат гласања.

Одлука се сматра донетом ако је за њу гласало више од половине идентификованих посланика, односно Статутом, овим пословником или другим прописом предвиђена већина.

Резултати сваког гласања приказују се на мониторима у сали Скупштине.

Рачунарски извод сваког гласања доставља се посланичким групама, на њихов захтев, као и служби Скупштине, ради стављања на увид представницима средстава јавног информисања.

Члан 114.

Посланици су дужни да користе искључиво своје идентификационе картице, као и да се идентификују убацивањем картице у посланичку јединицу, односно, да се одјаве приликом напуштања сале.

За посланика који користи идентификациону картицу другог посланика, односно на други начин злоупотребљава електронски систем за гласање, председник Скупштине предлаже меру удаљења са седнице.

Гласање у којем је злоупотреба извршена биће поништено и одмах ће се приступити идентификацији и поновном гласању.

Члан 115.

Посланици су дужни да идентификационе картице носе са собом при изласку из сале Скупштине.

Ако посланик напусти салу Скупштине и остави у посланичкој јединици, односно поред ње, своју идентификациону картицу, Служба Скупштине одмах ће ту картицу доставити генералном секретару Скупштине.

Картица ће бити враћена посланику по уласку у салу.

Члан 116.

Посланик је дужан да нестанак своје идентификационе картице одмах пријави генералном секретару Скупштине.

Посланику који не донесе идентификациону картицу или је изгуби у току трајања седнице Скупштине, Служба Скупштине издаће привремену картицу, о чему ће обавестити Скупштину.

Привремену картицу посланик враћа генералном секретару Скупштине одмах после завршетка седнице за коју му је привремена картица дата на коришћење.

Члан 117.

Када се гласа дизањем руке, посланици се прво изјашњавају за предлог, против предлога и ко се уздржава од гласања.

Након обављеног гласања, председник Скупштине закључује гласање и саопштава резултат гласања.

Члан 118.

Када Скупштина одлучи да се гласа прозивком, секретар Скупштине прозива посланике по азбучном реду почетног слова презимена, а сваки прозвани посланик изговара реч “за”, “против” или “уздржан”.

Када Скупштина одлучи да се гласа прозивком у поступку избора у коме је предложено два или више кандидата, посланик који приступа гласању изговара пуно име и презиме кандидата за кога гласа.

Генерални секретар Скупштине понавља име и презиме посланика који је гласао и његову изјаву, односно утврђује да је одсутан или да не жели да гласа.

Генерални секретар Скупштине записује изјаву посланика или његову одсутност, уз његово име и презиме на списку.

Након прозивке, констатује се да је предлог изгласан или да није изгласан.

б) Тајно гласање

Члан 119.

Гласање на седници Скупштине је јавно, осим ако Скупштина одлучи да се гласа тајно.

Тајно гласање се врши гласачким листићем.

За тајно гласање гласачким листићем штампа се онолико гласачких листића колико Скупштина има посланика.

Гласачки листићи су исте величине, облика и боје, а оверени су печатом Скупштине.

За свако поновљено гласање, гласачки листићи се штампају у другој боји.

Члан 120.

Приликом избора и именовања, на гласачким листићима кандидати се наводе редоследом утврђеним на листи кандидата. Испред имена сваког кандидата ставља се редни број.

Гласање се врши заокруживањем редног броја испред имена кандидата за кога посланик гласа.

Сваки посланик може да гласа највише за онолико кандидата колико се бира и то између кандидата чија су имена наведена на гласачком листићу.

Члан 121.

Тајним гласањем руководи председник Скупштине, коме у раду помажу потпредседници Скупштине и генерални секретар Скупштине.

Члан 122.

Посланику се уручује гласачки листић, тако што прилази столу председника, пошто је претходно прозван. Председник Скупштине уручује посланику гласачки листић, а генерални секретар Скупштине означава у списку посланика, код имена и презимена посланика, да му је гласачки листић уручен. Председник Скупштине, пре почетка гласања, одређује време трајања гласања.

Када посланик попуни гласачки листић, прилази месту где се налази гласачка кутија и убацује гласачки листић.

Гласачка кутија мора бити од провидног материјала.

По истеку времена гласања, председник Скупштине закључује гласање.

Члан 123.

Пошто је гласање завршено, утврђују се резултати гласања у истој просторији у којој је гласање и обављено, следећим редом:

1. утврђује се број примљених гласачких листића,
2. утврђује се број неупотребљених гласачких листића који се печате у посебан коверат,
3. утврђује се број посланика који су примили гласачке листиће,
4. отвара се гласачка кутија и пребројавањем утврђује број гласачких листића у кутији. Ако се утврди да је број гласачких листића у кутији већи од броја посланика који су гласали, поступак се обуставља и спроводи се поновно гласање, а употребљени гласачки листићи се печате у посебан коверат. Ако се утврди да у гласачкој кутији има једнак или мањи број гласачких листића од броја посланика који су гласали, наставља се поступак тако што се неважећи гласачки листићи одвајају и печате у посебан коверат,
5. са сваког важећег гласачког листића чита се одговор “за”, “против”, односно, ако се гласало о избору или именовању, чита се име кандидата који је добио глас, што се евидентира на посебном обрасцу и
6. утврђује се број гласова “за”, “против”, односно број гласова који је добио сваки од предложених кандидата.

Члан 124.

Неважећим гласачким листићем сматра се непопуњени гласачки листић и гласачки листић из кога се не може са сигурношћу утврдити за који је предлог посланик гласао.

Код гласања о избору или именовању неважећим гласачким листићем сматра се и гласачки листић на коме је заокружен већи број кандидата од броја који се бира.

Члан 125.

После утврђивања резултата гласања, председник објављује резултате који садрже податке о броју:

- примљених гласачких листића,
- неупотребљених гласачких листића,
- посланика који су примили гласачке листиће,
- употребљених гласачких листића,
- неважећих гласачких листића,
- важећих гласачких листића,
- гласова “за” и гласова “против”, односно, ако се приликом избора или именовања гласа о више кандидата за исту функцију, гласови које су добили поједини кандидати.

Објављивање резултата гласања обухвата и констатацију да је предлог изгласан или да није изгласан.

О утврђивању резултата гласања саставља се записник.

5. Записник и стенографске белешке

Члан 126.

О раду на седници Скупштине води се записник.

Записник садржи основне податке о раду на седници: имена одсутних посланика, предлоге о којима се одлучивало, имена учесника у расправи, закључке који су на седници донети, резултат гласања о појединим питањима и о изреченим мерама.

Усвојени записник потписују председник и генерални секретар Скупштине и ставља се печат Скупштине.

О записнику се стара генерални секретар Скупштине.

Члан 127.

На седници Скупштине воде се стенографске белешке и врши тонско снимање тока седнице. У стенографске белешке уноси се текст у изреченом облику. Право је сваког посланика да оствари увид у стенографске белешке, као и да на захтев добије извод из стенографских бележака са садржином излагања.

6. Свечана и тематска седница Скупштине

Члан 128.

Скупштина може одржати свечану седницу.

Свечану седницу Скупштине, председник Скупштине може сазвати поводом државних и међународних празника и обележавања историјских годишњица.

На свечану седницу Скупштине председник може позвати председника Републике, председника и чланове Владе Републике Србије и Покрајинске владе, представнике других органа и организација из земље и иностранства и друге представнике јавног, научног и културног живота Србије.

Члан 129.

Скупштина може одржати тематску седницу.

Тематску седницу Скупштине, председник Скупштине може сазвати ради разматрања питања која се односе на вођење политике у појединој области и питањима од ширег привредног, културног и политичког значаја.

На тематску седницу Скупштине председник може позвати представнике других органа и организација из земље и иностранства уколико оцени да њихово учешће на седници може допринети свеобухватнијем сагледавању питања које је на дневном реду тематске седнице.

Члан 130.

Дневни ред свечане и тематске седнице утврђује председник Скупштине.

У погледу начина на који се посланицима доставља сазив за свечану и тематску седницу, сходно се примењују одредбе овог пословника које се односе на сазивање седнице Скупштине.

V ПОСТУПАК ДОНОШЕЊА АКАТА

Члан 131.

Скупштина доноси статут, покрајинске скупштинске одлуке, одлуке, декларације, резолуције, стратегије, пословник, препоруке, закључке и друге акте.

Скупштина закључује споразуме са одговарајућим органима територијалних заједница других држава у складу са Статутом. Поступак за закључивање споразума уредиће се посебним актом.

Скупштина разматра и усваја информације о стању у одређеној области и извештаје о раду јавних предузећа, установа и других организација чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, уколико је то предвиђено њиховим оснивачким актом.

Члан 132.

Покрајинском скупштинском одлуком уређују се питања која су непосредно на основу Устава и Статута надлежност АП Војводине или која су законом одређена као питања од покрајинског значаја.

Одлуком Скупштина одлучује о питањима која немају карактер питања од покрајинског значаја, као и о избору, именовању и разрешењу.

Декларацијом се изражава општи став Скупштине о појединим питањима од значаја и интереса за покрајину или питањима од ширег привредног, културног или политичког значаја.

Резолуцијом Скупштина указује на стање и проблеме у одређеној области од општег интереса и предлаже мере које треба предузети.

Препоруком Скупштина изражава мишљење о појединим питањима од општег интереса и начин решавања појединих проблема и предлаже мере које треба предузети ради решавања појединих питања.

Закључком се заузима став, изражава мишљење о појединим питањима и указује Покрајинској влади и покрајинским органима управе на проблеме у одређеној области, ради сагледавања стања и предузимања мера. Закључком се решавају и друга питања из надлежности Скупштине и радних тела.

1. Овлашћени предлагачи

Члан 133.

Предлог за доношење покрајинске скупштинске одлуке, општих и других аката може поднети посланик, надлежни одбор, посланичка група, Покрајинска влада, скупштина јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, најмање 10.000 бирача са пребивалиштем на територији АП Војводине и Покрајински заштитник грађана - омбудсман из своје надлежности.

Предлог покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине, о ребалансу буџета и завршном рачуну буџета АП Војводине подноси Покрајинска влада.

Декларацију и резолуцију може да поднесе Покрајинска влада, надлежни одбор, најмање 30 посланика.

Предлог пословника подноси Одбор за прописе.

Предлог стратегије, планова и програма развоја, просторних планова, мрежа установа и других планских и развојних аката подноси Покрајинска влада.

2. Поступак за промену Статута АП Војводине

Члан 134.

Промена Статута АП Војводине врши се: подношењем и усвајањем предлога за промену Статута, разматрањем и утврђивањем предлога акта о промени Статута и доношењем акта о промени Статута АП Војводине.

а) Подношење и усвајање предлога за промену Статута

Члан 135.

Предлог за промену Статута подноси овлашћени предлагач утврђен Статутом.

Ако Скупштина прихвати предлог за промену Статута, а предлагач је истовремено доставио Нацрт покрајинске скупштинске одлуке о промени Статута, Скупштина може да одлучи да Нацрт изнесе на јавну расправу.

Предлог за промену Статута разматра одбор надлежан за питања уставно-правног положаја Покрајине и предлаже Скупштини да предлог усвоји или не усвоји.

Ако Скупштина усвоји предлог за промену Статута, приступа се изради, односно разматрању предлога акта о промени Статута.

б) Разматрање и утврђивање предлога акта о промени Статута

Члан 136.

Уколико Скупштина усвоји предлог за промену Статута, задужује одбор надлежан за питања уставно-правног положаја Покрајине или Покрајинску владу да изради нацрт акта о промени Статута.

Нацрт акта о промени Статута доставља се Одбору за прописе, одбору надлежном за питања уставно-правног положаја Покрајине, ако није предлагач и Покрајинској влади, ако није предлагач, на мишљење.

Члан 137.

Право да поднесе амандман на предлог акта о промени Статута има овлашћени предлагач из члана 133. став 1. Пословника.

Члан 138.

Скупштина утврђује предлог акта о промени Статута и доставља га Народној скупштини Републике Србије ради давања сагласности.

в) Доношење акта о промени Статута АП Војводине

Члан 139.

Након добијања сагласности Народне скупштине Републике Србије, Скупштина доноси акт о промени Статута.

3. Поступак за доношење покрајинских скупштинских одлука

Члан 140.

Овлашћени предлагач подноси предлог покрајинске скупштинске одлуке у облику у коме се одлука доноси са образложењем.

Образложење садржи:

1) правни основ за доношење одлуке;

2) разлоге за доношење одлуке, а у оквиру њих посебно: анализу садашњег стања, проблеме које одлука треба да реши, циљеве који се одлуком постижу, разматрање могућности да се проблем реши и без доношења одлуке и одговор на питање зашто је доношење одлуке најбољи начин за решавање проблема;

3) објашњење основних правних института и појединачних решења;

4) процену финансијских средстава потребних за спровођење одлуке, која обухвата и изворе обезбеђења тих средстава;

5) општи интерес због којег се предлаже повратно дејство, ако предлог садржи одредбе са повратним дејством;

6) разлоге за доношење по хитном поступку, ако је за доношење одлуке предложен хитан поступак;

7) разлоге због којих се предлаже да одлука ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

Уз предлог мора бити назначено име и презиме представника предлагача.

Када се предлог покрајинске скупштинске одлуке односи на измене и допуне важеће одлуке, уз предлог одлуке се доставља и текст одредби важеће одлуке које се мењају.

Члан 141.

Предлог покрајинске скупштинске одлуке упућује се Скупштини.

Предлог покрајинске скупштинске одлуке се доставља у електронском и штампаном облику.

Председник Скупштине предлог покрајинске скупштинске одлуке доставља посланицима, надлежном одбору и Покрајинској влади, ако она није предлагач, ради давања мишљења.

Члан 142.

Када предлог покрајинске скупштинске одлуке није припремљен у складу са овим пословником, председник Скупштине затражиће од предлагача да предлог покрајинске скупштинске одлуке усклади са одредбама овог пословника, уз истовремено указивање у чему се састоји неусклађеност.

Предлагач покрајинске скупштинске одлуке може у року од 15 дана да поднесе предлог покрајинске скупштинске одлуке усклађен са овим пословником, а ако не поступи сагласно одредбама става 1 овог члана, предлог покрајинске скупштинске одлуке сматра се повученим.

У случају несагласности са мишљењем председника Скупштине, предлагач може да затражи, у писаном облику, да се Скупштина изјасни да ли је предлог сачињен у складу са овим пословником. Скупштина је дужна да се о том питању изјасни на првој наредној седници, пре преласка на дневни ред, без претреса. Пре одлучивања предлагач одлуке има право да образложи свој став, најдуже пет минута.

Члан 143.

Предлог покрајинске скупштинске одлуке, припремљен у складу са овим пословником, уврстиће се у дневни ред седнице Скупштине у року до 90 дана од дана подношења.

У изузетним случајевима, када обавеза доношења покрајинске скупштинске одлуке произилази из закона или када би недоношење одлуке проузроковало знатну штету, рок не може бити дужи од 30 дана.

Члан 144.

Предлог покрајинске скупштинске одлуке, пре разматрања на седници Скупштине, разматрају надлежни одбор и Покрајинска влада, ако она није предлагач одлуке.

Надлежни одбор, односно Покрајинска влада достављају извештај, односно мишљење, по правилу, најкасније пет дана пре дана одређеног за одржавање седнице Скупштине на којој се разматра предлог одлуке.

Надлежни одбор може да предложи Скупштини доношење одлуке или не доношење одлуке.

Уколико надлежни одбор, односно Покрајинска влада не достави извештај, односно мишљење, Скупштина може да одлучи да се предлог одлуке размотри и без извештаја или мишљења.

Члан 145.

О предлогу покрајинске скупштинске одлуке води се јединствен претрес.

Изузетно, ако је на предлог покрајинске скупштине одлуке поднето више амандмана, Скупштина, на предлог председника, одлучује да се о предлогу одлуке води претрес у начелу и у појединостима.

После претреса у појединостима, Скупштина одлучује о предлогу у целини.

Члан 146.

Предлагач покрајинске скупштинске одлуке има право да повуче предлог покрајинске скупштинске одлуке до завршетка претреса на седници Скупштине. Када предлагач, у писаном облику повуче предлог покрајинске скупштинске одлуке пре седнице Скупштине, председник Скупштине ће о томе обавестити Скупштину, а када то учини усмено, у току седнице, Скупштина ће констатовати да је предлог повучен.

4. Поступак за доношење одлука и других аката

Члан 147.

На поступак доношења одлука, резолуција, декларација, препорука, закључака и разматрање и усвајање информација и извештаја сходно се примењују одредбе о поступку доношења покрајинских скупштинских одлука.

Покрајински органи и органи јавних предузећа, установа и других организација чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина достављају Скупштини извештаје на разматрање.

Извештаји о пословању достављају се надлежним одборима и Покрајинској влади, на мишљење.

Након разматрања, Скупштина одлучује о извештају из става 2. овог члана.

5. Поступак по амандманима

Члан 148.

Предлог за измену и допуну општег акта који доноси Скупштина подноси се у облику амандмана. Амандман се подноси Скупштини, у електронском и штампаном облику.

Амандман садржи:

- одговарајући члан овог пословника као правни основ за подношење амандмана;
- назив и члан предлога општег акта на који се амандман подноси;
- решење које се предлаже;
- образложење које садржи објашњење предложеног решења и циљ који се жели постићи усвајањем амандмана и по потреби, процену утицаја предложеног решења на буџетска средства.

Право да поднесе амандман има овлашћени предлагач из члана 133. став 1. Пословника.

Подносилац амандмана не може сам, или заједно са другим посланицима, да поднесе више амандмана на исти члан предлога акта, изузев приликом подношења амандмана на предлог покрајинске скупштинске одлуке о буџету.

Ако се предлогом акта мења или допуњава акт, амандмани се могу подносити само на чланове предложених измена и допуна.

Када се не отвори претрес у појединостима, подносилац амандмана има право да образложи амандман, у трајању до два минута.

Ако је амандман поднело више посланика право да га образложи има представник подносилаца амандмана, а уколико он није назначен представник подносиоца је први потписани посланик.

Амандман се подноси најкасније 72 часа пре часа одређеног за одржавање седнице на којој ће се разматрати предлог акта.

Када је седница сазвана у року краћем од десет дана, а не краћем од 72 часа пре часа одржавања седнице Скупштине, амандман се подноси најкасније 24 часа пре почетка седнице на којој ће се разматрати предлог акта.

Када је седница сазвана у року краћем од 72 часа пре одржавања седнице, као и у случају предлагања доношења акта по хитном поступку амандман се подноси најкасније до почетка претреса по одређеној тачки дневног реда.

Када је предлог акта достављен Скупштини са предлогом за допуну предложеног дневног реда седнице Скупштине, амандман се подноси најкасније 24 часа пре почетка седнице на којој ће се разматрати предлог акта.

Председник Скупштине одбациће неблаговремено поднет амандман, о чему обавештава подносиоца амандмана и Скупштину на почетку претреса о тој тачки дневног реда и о њему се Скупштина не изјашњава.

Члан 149.

Поднети амандман председник Скупштине упућује предлагачу акта.

Поднети амандман се доставља и надлежном одбору и Покрајинској влади, ако нису предлагачи, ради давања мишљења.

Одбор за прописе ће непотпуне и амандмане са увредљивом садржином одбацити, о чему ће Скупштини поднети извештај.

Одбачени амандмани не могу бити предмет расправе и о њима се не гласа.

Уколико надлежни одбор, односно Покрајинска влада не достави извештај, односно мишљење, Скупштина може да одлучи да се амандман размотри и без извештаја или мишљења.

Подносилац амандмана може да повуче амандман до закључења претреса.

Члан 150.

Предлагач акта дужан је да размотри амандмане и обавести Скупштину које амандмане је прихватио, а које предлаже да Скупштина одбије.

Члан 151.

Амандман који поднесе предлагач акта, као и амандман који је предлагач прихватио, постаје саставни део предлога акта и о њему се одвојено не гласа.

Члан 152.

Скупштина одлучује о амандманима по редоследу чланова предлога акта.

Када је поднето више амандмана на исти члан предлога акта, прво се одлучује о амандману чија садржина највише одступа од решења садржаног у предлогу акта.

Када је поднет амандман на амандман, прво се гласа о амандману који је поднет на амандман.

Члан 153.

У току претреса на седници Скупштине амандмане, у писаном облику, може да поднесе предлагач акта, надлежни одбор, односно Покрајинска влада, ако она није предлагач, само ако је потреба за амандманом настала услед претходног прихватања неког амандмана.

Члан 154.

Када су амандмани такве природе да битно мењају или одступају од предлога акта, Скупштина може, на предлог председника Скупштине или Одбора за прописе, да одлучи да се претрес прекине, како би се посланици припремили за одлучивање.

Уколико, због усвајања једног или више амандмана настане потреба да се изврши правно-техничка редакција текста предлога акта или да се усвојени амандмани ускладе међусобно и са текстом предлога акта, Скупштина може, на предлог председника Скупштине, да застане са одлучивањем и затражити од Одбора за прописе да изврши правно-техничку редакцију текста предлога акта и о томе поднесе Скупштини извештај.

6. Поступак за закључивање међурегионалних споразума

Члан 155.

Скупштина закључује међурегионалне споразуме са одговарајућим територијалним заједницама других држава.

Поступак за закључивање међурегионалних споразума уредиће се посебним актом Скупштине.

7. Поступак за доношење покрајинских скупштинских одлука о буџету и завршном рачуну Аутономне покрајине Војводине

Члан 156.

Покрајинску скупштинску одлуку о буџету (у даљем тексту: буџет) доноси Скупштина у року утврђеним Законом.

Буџет подноси Покрајинска влада, са образложењем које садржи: уставни, законски и статутарни основ за доношење буџета, образложење предлога потребних средстава по корисницима и структуре прихода.

Члан 157.

Предлог буџета претходно могу да разматрају одбори у делу који се односи на расходе којима се финансирају делатности из делокруга одбора и своје извештаје, са образложеним предлозима, достављају Одбору за буџет и финансије.

Одбор за буџет и финансије разматра предлог буџета и извештаје појединих одбора и о томе доставља извештај Скупштини.

Члан 158.

О предлогу буџета на седници Скупштине претрес се води у начелу и у појединостима.

Уколико на предлог буџета нису поднети амандмани води се јединствен претрес.

Када се амандманом на предлог буџета предлаже повећање појединих расхода, амандман мора да садржи и изворе средстава за те расходе.

После претреса у појединостима гласа се о буџету у целини.

Члан 159.

Покрајинска скупштинска одлука о ребалансу буџета доноси се по поступку за доношење буџета.

Члан 160.

Покрајинска влада подноси Скупштини Извештај о извршењу Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине, у складу са законом.

Извештај о извршењу Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине разматра Одбор за буџет и финансије и доставља Скупштини извештај са мишљењем.

Члан 161.

Предлог покрајинске скупштинске одлуке о завршном рачуну буџета (у даљем тексту: завршни рачун буџета) Скупштина разматра и доноси у року утврђеним законом.

Предлог завршног рачуна буџета подноси Покрајинска влада.

Предлог завршног рачуна буџета разматра Одбор за буџет и финансије и извештај са мишљењем доставља Скупштини.

Члан 162.

Уколико одредбама овог дела пословника није другачије одређено, у погледу поступка за доношење буџета и завршног рачуна буџета сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење покрајинских скупштинских одлука.

8. Поступак доношења стратегија, планова и програма развоја, просторних планова, мрежа установа и других планских и развојних аката

Члан 163.

Предлог стратегије, плана и програма развоја, мреже установа и других планских и развојних аката подноси Покрајинска влада са образложењем и потребном документацијом.

Предлог регионалног просторног плана Покрајине, просторног плана посебне намене и просторног плана мреже подручја и објеката са посебним функцијама подноси Покрајинска влада, са образложењем и потребном документацијом.

Пре претреса на седници Скупштине, предлоге аката из ст. 1. и 2. разматрају надлежни одбори и извештаје са мишљењем достављају Скупштини.

Члан 164.

Регионални просторни план Покрајине не може се донети по хитном поступку.

Члан 165.

У погледу поступка за доношење аката из члана 163. сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење покрајинских скупштинских одлука.

9. Поступак за доношење Пословника

Члан 166.

Одбор за прописе, пре утврђивања предлога пословника, нацрт пословника доставља на мишљење Колегијуму Скупштине.

У поступку доношења пословника о раду, сходно се примењују одредбе овог пословника о доношењу покрајинских скупштинских одлука.

10. Хитан поступак

Члан 167.

Покрајинска влада може да предложи да се покрајинска скупштинска одлука или други акт донесе по хитном поступку.

По хитном поступку може да се донесе само покрајинска скупштинска одлука или други акт чије би недоношење по хитном поступку могло да проузрокује штетне последице по живот и здравље људи, безбедност Покрајине и рад органа и организација.

Предлог да се покрајинска скупштинска одлука или други акт донесе по хитном поступку мора бити образложен. У писаном образложењу Предлога предлагач је дужан да наведе штетне последице које би настале због недоношења одлуке по хитном поступку.

Предлог да се покрајинска скупштинска одлука или други акт донесе по хитном поступку доставља се Скупштини најкасније 24 часа пре почетка седнице Скупштине.

Члан 168.

Предлог покрајинске скупштинске одлуке или други акт који се доноси по хитном поступку претходно разматра Одбор за прописе.

О предлогу да се покрајинска скупштинска одлука или други акт донесе по хитном поступку Скупштина одлучује као о претходном питању, приликом утврђивања дневног реда.

Када Скупштина усвоји предлог да се покрајинска скупштинска одлука или други акт донесе по хитном поступку, предлог покрајинске скупштинске одлуке или другог акта уноси се у дневни ред седнице.

Уколико скупштина не усвоји предлог да се покрајинска скупштинска одлука или други акт донесе по хитном поступку, на предлог предлагача, предлог покрајинске скупштинске одлуке или другог акта разматраће се по редовном поступку на некој од наредних седница.

Амандман на предлог одлуке или другог акта који се доноси по хитном поступку може се поднети до почетка претреса.

11. Поступак за аутентично тумачење аката

Члан 169.

Предлог за доношење аутентичног тумачења појединог акта Скупштини може да поднесе овлашћени предлагач.

Предлог из става 1. овог члана садржи назив акта, одредбе чије се аутентично тумачење тражи и разлог због којег се аутентично тумачење тражи.

Члан 170.

Када Одбор за прописе оцени да је предлог оправдан, сачињава предлог аутентичног тумачења и доставља га подносиоцу предлога и Скупштини.

Када Одбор за прописе оцени да предлог није оправдан, о томе обавештава подносиоца предлога и Скупштину.

Скупштина одлучује о предлогу Одбора за прописе из става 1. и 2. овог члана.

Када Скупштина не прихвати став Одбора за прописе да аутентично тумачење није оправдано, задужиће Одбор за прописе да сачини предлог аутентичног тумачења.

Члан 171.

Уколико одредбама овог одељка није другачије одређено, у погледу поступка за доношење аутентичног тумачења одлука и других аката које доноси Скупштина, сходно се примењују одредбе овог пословника о поступку за доношење тих аката.

12. Поступак за утврђивање предлога закона, других прописа и општих аката које доноси Народна скупштина

Члан 172.

Предлог да Скупштина буде предлагач закона, другог прописа и општег акта са текстом за предлог закона и другог прописа и општег акта може да поднесе посланик, надлежни одбор, посланичка група и Покрајинска влада.

Текст за предлог закона, другог прописа и општег акта се подноси у облику у коме се закон, други пропис и општи акт доноси, са образложењем, чија је садржина одређена Пословником Народне скупштине.

Подносилац текста за предлог закона, другог прописа и општег акта дужан је да наведе разлоге због којих се предлаже Скупштини да утврди предлог закона и другог прописа и општег акта и да га поднесе Народној скупштини.

Члан 173.

Председник Скупштине, по пријему, предлога да Скупштина буде предлагач закона, другог прописа и општег акта, са текстом за предлог закона и другог прописа и општег акта, доставља посланицима и Покрајинској влади, ако она није предлагач.

Одбор за прописе, Одбор за сарадњу са одборима Народне скупштине у остваривању надлежности Покрајине и надлежни одбор разматрају предлог и извештај са мишљењем достављају Скупштини.

Члан 174.

На седници Скупштине подносилац предлога да Скупштина буде предлагач закона, другог прописа и општег акта може додатно да образложи разлоге због којих Скупштина треба да буде предлагач закона и другог прописа и општег акта.

Представник Покрајинске владе, ако она није предлагач, и представник Одбора за сарадњу са одборима Народне скупштине у остваривању надлежности Покрајине може додатно да образложи предлог о прихватању, односно неприхватању предлога.

О предлогу да Скупштина буде предлагач закона, другог прописа и општег акта отвара се претрес.

Ако Скупштина не прихвати да буде предлагач закона, другог прописа и општег акта, текст за предлог закона или другог општег акта Скупштина неће разматрати.

Члан 175.

Када Скупштина прихвати да буде предлагач закона или другог прописа и општег акта, отвара се претрес о тексту за предлог закона. О тексту за предлог закона гласа се у целини.

Када Скупштина утврди предлог закона или другог прописа и општег акта одређује представника Скупштине у Народној скупштини и овлашћује га да прихвати амандмане којима се не мења суштина предлога.

Члан 176.

Предлог закона, другог прописа и општег акта председник Скупштине доставља Народној скупштини и обавештава Народну скупштину о овлашћеном представнику.

Члан 177.

Одредбе овог пословника које се односе на поступак подношења амандмана и одлучивање о поднетим амандманима сходно се примењују и на поступак подношења амандмана на текст за предлог закона, другог прописа и општег акта.

13. Поступак за подношење амандмана на предлоге закона, других прописа и општих аката које доноси Народна скупштина

Члан 178.

Предлог да Скупштина поднесе амандман на предлог закона, другог прописа и општег акта може да поднесе посланик, надлежни одбор, посланичка група и Покрајинска влада.

Предлог амандмана на предлог закона, другог прописа и општег акта доставља се посланицима, надлежном одбору, ако није предлагач, и Одбору за сарадњу са одборима Народне скупштине у остваривању надлежности Покрајине, Покрајинској влади, ако она није предлагач, који разматрају предлог и мишљење достављају Скупштини са предлогом да се амандман утврди или не утврди.

Члан 179.

Када Скупштина утврди амандмане, одређује представника Скупштине који ће на седници Народне скупштине образложити поднети амандман у складу са Пословником Народне скупштине. Председник Скупштине доставља амандман Народној скупштини и обавештава Народну скупштину о овлашћеном представнику.

14. Поступак за оцену уставности и законитости

Члан 180.

Предлог за покретање поступка пред Уставним судом за оцену уставности и законитости закона, односно другог прописа или општег акта републичких органа, када су тим актима повређена уставом и законом утврђена права Аутономне покрајине Војводине, могу поднети овлашћени предлагачи из члана 133. став 1. Пословника. Председник Скупштине предлог доставља посланицима и Покрајинској влади, ако оно није предлагач.

Ако Скупштина усвоји предлог за покретање поступка за оцену уставности и законитости, одређује представника да учествује у поступку пред Уставним судом.

Председник Скупштине доставља предлог за покретање поступка Уставном суду Републике Србије.

Члан 181.

Када је покренут поступак за оцену уставности и законитости прописа или општег акта Скупштине, одговор Уставном суду даје Одбор за прописе у року који одреди Уставни суд у свом захтеву и овлашћује лице да учествује у поступку пред Уставним судом.

15. Поступак поводом предлога за расписивање референдума

Члан 182.

Скупштина може да распише референдум о питању из њене надлежности, на предлог 30 посланика или Покрајинске владе.

Скупштина расписује покрајински референдум, ако захтев за његово расписивање поднесе најмање 30.000 бирача са пребивалиштем на територији АП Војводине.

Члан 183.

Предлог да Скупштина распише референдум о питањима из своје надлежности разматра одбор у чијем је делокругу то питање и одбор надлежан за питања уставно-правног положаја Покрајине, који утврђује да ли је садржина предлога у складу са законом, да ли је предлог поднет од овлашћених подносилаца и да ли је питање у надлежности Скупштине.

Када одбор надлежан за питања уставно-правног положаја Покрајине утврди да садржина предлога није у сагласности са законом или да предлог није поднет од овлашћених подносилаца, као и да питање није из надлежности Скупштине, председник Скупштина ће о томе обавестити подносиоца предлога.

Члан 184.

Референдум се спроводи на начин предвиђен Уставом, законом, Статутом и овим пословником.

16. Поступак за избор и престанак функције

Члан 185.

Образложени предлог за избор, именовање и разрешење директора, председника и чланова надзорних одбора јавних предузећа, председника и чланова управних и надзорних одбора установа, агенција и других организација чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина и других лица која бира, именује и разрешава Скупштина, подноси одбор који у свом делокругу разматра питања из те области.

Образложени предлог за избор и разрешење заменика покрајинског секретара подноси председник Покрајинске владе.

VI ОДНОС СКУПШТИНЕ И ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

1. Избор Покрајинске владе

Члан 186.

Кандидата за председника Покрајинске владе предлаже председник Скупштине, пошто саслуша мишљење представника посланичких група.

Предлог садржи име и презиме кандидата, кратку биографију, страначку припадност, име и презиме известиоца, образложење и сагласност кандидата, у писаном облику.

Члан 187.

Кандидат за председника Покрајинске владе предлаже кандидате за једног или више потпредседника и за чланове Покрајинске владе.

Члан 188.

О предлогу кандидата за председника Покрајинске владе и предлогу за кандидате за потпредседнике и чланове Покрајинске владе отвара се претрес.

По завршетку претреса, о предлогу кандидата за председника, кандидата за потпредседника и чланова Покрајинске владе одлучује се истовремено јавним гласањем.

Покрајинска влада је изабрана, ако је за њен избор гласала већина од укупног броја посланика.

Ако Покрајинска влада не буде изабрана, цео поступак се понавља.

Члан 189

Председник, потпредседник и чланови Покрајинске владе, након избора, полажу заклетву пред Скупштином.

Мандат Покрајинске владе почиње да тече даном полагања заклетве пред Скупштином.

Мандат Покрајинске владе траје до истека мандата Скупштине која ју је изабрала.

Члан 190.

Мандат Покрајинске владе престаје пре истека времена на које је изабрана: разрешењем председника Покрајинске владе, оставком председника Покрајинске владе или превременим престанком мандата Скупштине.

Покрајинска влада којој је престао мандат може да врши само текуће и неодложне послове до избора нове Покрајинске владе, одређене покрајинском скупштинском одлуком.

Члану Покрајинске владе мандат престаје пре истека времена на коју је изабран: констатовањем оставке, ако је Скупштина разреши на предлог председника Покрајинске владе, разрешењем председника Покрајинске владе или оставком председника Покрајинске владе.

Члан 191.

Разрешење председника Покрајинске владе, оставка председника Покрајинске владе и разрешење и оставка члана Покрајинске владе врши се по поступку предвиђеном Статутом.

2. Представљање Покрајинске владе у Скупштини

Члан 192.

Опште право и дужност представљања Покрајинске владе у Скупштини има председник Покрајинске владе или потпредседник кога он одреди, о чему обавештава председника Скупштине писаним путем.

Покрајинска влада, када је предлагач, одређује члана Покрајинске владе или заменика покрајинског секретара који је представља по појединим питању које се разматра на седници Скупштине, односно одбора.

Члан 193.

За давање стручних и других објашњења, обавештења и мишљења на седницама радних тела, о питањима у којима је предлагач, Покрајинска влада може да одреди и своје поверенике.

Члан 194.

Уз предлог одлуке, другог прописа или општег акта, или уз други материјал који подноси Скупштини, Покрајинска влада обавештава Скупштину о својим представницима и повереницима за седнице Скупштине и одбора.

Члан 195.

Скупштина и одбор обавештавају Покрајинску владу о својим седницама и предложеном дневном реду.

3. Контрола рада Покрајинске владе

Члан 196.

Скупштина врши контролу рада Покрајинске владе кроз постављање питања посланика и тражења информација и путем посланичких питања.

а) Питања посланика, предлози и информације

Члан 197.

На почетку седнице Скупштине која је сазвана у року из члана 79. став 1, пре преласка на утврђивања дневног реда, посланици могу Покрајинској влади

постављати питања и тражити информације о свим областима из надлежности Покрајинске владе.

Члан 198.

Посланик је дужан да питања у писаном облику упути председнику Скупштине најкасније 72 часа пре почетка седнице.

Питање мора бити прецизно и из надлежности Покрајинске владе и мора се навести и име и презиме члана Покрајинске владе који треба да одговара на то питање.

Уредно питање посланика председник Скупштине доставља надлежном члану Покрајинске владе.

Ако постављено питање није уредно, у смислу става 2. овог члана председник Скупштине ће затражити од посланика да уреди питање при чему ће навести у чему се састоји неуредност.

Ако посланик не уреди постављено питање у року од 24 часа до почетка седнице, нема право да питање постави усмено на седници Скупштине.

Члан 199.

Део седнице посвећен постављању питања и тражењу информација траје најдуже 60 минута и обавља се без обзира на број посланика у сали.

Члан 200.

Ако је достављено више питања редослед постављања на седници Скупштине утврђује председник Скупштине, према времену пристизања питања.

Уколико се у предвиђеном времену не одговори на сва питања посланика, председник Скупштине може предложити да се време продужи за највише још 15 минута.

Уколико се у предвиђеном року не одговори на сва постављена питања посланика она се могу пренети на следећу седницу Скупштине која буде сазвана у року из члана 79. став 1.

Члан 201.

Време у оквиру кога посланик поставља питање износи најдуже три минута. Један посланик може да постави највише два питања на једној седници.

Члан Покрајинске владе се обраћа Скупштини најдуже пет минута како би одговорио на питање.

Члан Покрајинске владе је дужан да усмено одговори на свако питање које је упућено у складу са чланом 198. овог Пословника. Уколико је питање такво да захтева писани одговор члан Покрајинске владе је дужан да усмено образложи зашто ће одговор бити писан и да писани одговор достави у року од 15 дана од дана одржавања седнице.

У случају из става 3. овог члана посланик може, на првој наредној седници која буде сазвана у року из члана 79. став 1. тражити кратко усмено образложење писаног одговора.

После одговора члана Покрајинске владе, посланик који је поставио питање може да постави једно потпитање у трајању до једног минута.

Члан Покрајинске владе даје одговор на потпитање у трајању до два минута.

После добијеног одговара на потпитање, посланик има право да, у трајању до једног минута, коментарише одговор на своје потпитање.

Члан 202.

На почетку времена предвиђеног за питања посланика и тражење информација утврђује се редослед питања и одговора на питања и то:

- усмена образложења чланова Покрајинске владе писаних одговора који су достављени између две седнице,
- питања која су достављена за претходну седницу а нису дошла на ред и
- питања која су постављена у складу са чланом 198. овог пословника.

Члан 203.

У оквиру трајања постављања питања и давања одговора нису дозвољене реплике и указивање на повреде пословника.

б) Посланичка питања

Члан 204.

Посланик има право да постави посланичко питање Покрајинској влади или појединoм старешини органа покрајинске управе, из њихове надлежности.

Посланичко питање може се поставити на седници Скупштине након завршетка рада по утврђеном дневном реду.

Време за постављање посланичких питања износи најдуже три минута.

Посланичко питање мора бити јасно формулисано.

Посланичко питање може се поставити и у писаном облику између две седнице Скупштине, преко председника Скупштине који га доставља Покрајинској влади или надлежном старешини органа покрајинске управе.

Посланичка питања се не постављају на седници која је сазвана на основу члана 78. став 5 и 79. став 3 Пословника.

Председник Скупштине упозориће посланика који поставља посланичко питање, ако питање није постављено у складу са одредбама овог пословника, односно ако није упућено надлежном органу.

Члан 205.

На усмено постављено посланичко питање, представник Покрајинске владе, односно старешина органа покрајинске управе морају одмах усмено одговорити. Ако је за давање одговора потребна одређена припрема, они то морају одмах

образложити, а одговор посланику дати у писаном облику, у року од осам дана од дана када је питање постављено.

Писани одговор Покрајинске владе или старешине органа покрајинске управе доставља се посланицима.

Изузетно, ако је у припреми одговора на посланичко питање потребно утврдити одређене чињенице чије утврђивање захтева дуже време или сложенију анализу, рок за давање одговора на посланичко питање може се продужити, али не више од 30 дана.

Члан 206.

После датог одговора на посланичко питање, посланик који је поставио питање има право да, у трајању од највише пет минута, коментарише одговор на своје питање или да постави допунско питање.

По добијању одговора на допунско питање посланик има право да се изјасни о одговору у трајању од највише пет минута.

Члан 207.

Ако одговор на посланичко питање садржи податке који представљају службену тајну, Покрајинска влада, односно старешина органа покрајинске управе може предложити да се одговор саслуша без присуства јавности.

VII ПРЕВОЂЕЊЕ И ДОСТАВЉАЊЕ МАТЕРИЈАЛА ПО ЗАХТЕВУ ПОСЛАНИКА НА ЈЕЗИКУ КОЈИ ЈЕ У РАВНОПРАВНОЈ СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ У РАДУ СКУПШТИНЕ

Члан 208.

Посланик има право да у року од 30 дана од дана потврђивања мандата достави захтев Служби Скупштине да му се материјал за седницу Скупштине и одбора достави и на једном од језика националне мањине - националне заједнице из члана 3. Пословника.

Посланик који је поднео захтев из става 1. овог члана има право да у раду одбора користи изабрани језик.

Захтев из става 1. овог члана Служба Скупштине доставља покрајинском органу управе надлежном за послове превођења (у даљем тексту: Преводилачка служба).

Члан 209.

Служба Скупштине дужна је да најкасније у року од 24 сата од пријема материјала достави Преводилачкој служби захтев за превођење са материјалом, у складу са захтевом из члана 208.

Преводилачка служба је дужна да поступи по захтеву из става 1. овог члана најкасније 72 часа пре часа одређеног за одржавање седнице Скупштине.

Материјал који се у складу са Пословником достави Скупштини у року краћем од 72 сата неће се преводити за потребе рада у Скупштини.

Под материјалом из става 1. овог члана сматра се: сазив за седницу Скупштине и одбора, записник са седнице Скупштине и одбора, предлог аката који се разматрају на седници Скупштине и одбора, предлог за измене и допуне дневног реда, амандмани, посланичка питања и други материјали који су настали у раду Скупштине и одбора.

VIII ЈАВНОСТ РАДА СКУПШТИНЕ

Члан 210.

Седнице Скупштине и њених одбора су јавне.

Седнице Скупштине могу бити затворене за јавност у случајевима одређеним законом, ако то предложи Покрајинска влада, одбор или најмање 20 посланика. Предлог мора бити образложен, а о предлогу се гласа у Скупштини, без претреса.

Седнице одбора могу бити затворене за јавност у случајевима одређеним законом, ако то предложи одбор.

На седници Скупштине или одбора може се одлучити да представници штампе и других средстава информисања могу присуствовати седници и када се на њој претреса неко питање без присуства јавности. О таквом питању представници штампе и других средстава информисања могу давати за јавност само обавештења за која се то на седници одлучи. На седници се може одлучити да се обавештења о таквом питању могу давати тек по истеку одређеног времена.

Члан 211.

Председник Скупштине обавештава јавност о раду Скупштине и о одлукама које је Скупштина донела.

Сматра се да је јавност обавештена када је позив за седницу Скупштине, са припадајућим материјалима, у складу са овим пословником, достављен представницима јавног информисања и ако су они били присутни на седници Скупштине.

Ради потпунијег обавештавања посланика и јавности, Скупштина може предлог акта објавити и у јавним гласилима или као посебну публикацију о чему одлучује председник Скупштине.

Члан 212.

Представници штампе и других средстава информисања, у складу са прописом о унутрашњем реду у Скупштини, могу присуствовати седницама Скупштине и одбора и стављају им се на располагање материјали који су достављени посланицима.

Телевизија има право да директно преноси седницу Скупштине, односно да одложено емитује снимак седнице.

Представницима јавног информисања обезбеђују се потребни услови за праћење рада на седницама Скупштине и одбора.

Члан 213.

Представници јавног информисања дужни су да о раду Скупштине и одбора извештавају јавност потпуно, објективно и истинито.

Члан 214.

Службено саопштење за штампу и друга средства јавног информисања саставља одговарајућа служба Скупштине, а одобрава председник Скупштине или лице које он овласти.

Члан 215.

Конференцију за новинаре у Скупштини може да одржи сваки посланик.

Члан 216.

Јавност рада остварује се и кроз групне посете грађана Скупштини.
Начин остваривања овог облика јавности рада уређује се посебним актом.

Члан 217.

Организоване групе грађана могу посећивати Скупштину ради упознавања са радом Скупштине, упознавања са историјатом зграде и разгледања зграде.

Члан 218

Скупштина има интернет страницу.
Садржај интернет странице ближе се уређује упутством, које доноси генерални секретар Скупштине, по претходно прибављеном мишљењу одбора надлежног за информисање.

IX ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ

Члан 219.

Пречишћен текст акта, када је утврђена обавеза утврђивања пречишћеног текста, утврђује Одбор за прописе.

Члан 220.

Пречишћен текст акта објављује се у “Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

X ИЗВОРНИЦИ И ОБЈАВЉИВАЊЕ АКАТА СКУПШТИНЕ

Члан 221.

Изворник акта који доноси Скупштина потписује председник Скупштине и ставља се печат Скупштине.

Изворником се сматра текст акта усвојен на седници Скупштине.

Изворник акта Скупштине чува се у Скупштини.

О изради изворника, стављању печата, чувању и евиденцији изворника стара се генерални секретар Скупштине.

Члан 222.

Акт који доноси Скупштина објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Закључци Скупштине и радних тела као и друга акта радних тела објављују се када је то тим актима предвиђено.

Аутентично тумачење се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

О објављивању аката из става 1., 2. и 3. стара се генерални секретар Скупштине.

Генерални секретар Скупштине, на основу изворног текста акта из става 1, 2. и 3, даје исправке грешака у објављеном тексту акта.

XI САРАДЊА СКУПШТИНЕ

Члан 223.

Скупштина сарађује са Народном скупштином Републике Србије и скупштинама јединица локалне самоуправе.

Сарадња се остварује разменом искустава, оснивањем заједничких тела, предузимањем заједничких активности, усаглашавањем ставова, разменом програма, документационог и информативног материјала, заједничким састанцима и разменом делегација.

Члан 224.

Скупштина са одговарајућим територијалним заједницама других држава остварује међурегионалну сарадњу у циљу успостављања, очувања и развоја добросуседских односа, у складу са Статутом.

Скупштина сарађује са представничким телима других држава и региона:

- учешћем делегација Скупштине у раду асоцијација европских регија,
- упућивањем делегације Скупштине, председника и потпредседника Скупштине или појединих посланика у посете представничким телима других држава и региона и пријемом делегација представничких тела других држава и региона,
- кроз покретање и учешће на заједничким пројектима са представничким телима других региона, парламентарним скупштинама и међународним организацијама,
- разменом информација, других материјала и публикација, као и путем других облика сарадње са представничким телима других држава и региона.

Одлуку о потреби упућивања делегације Скупштине, председника, потпредседника или појединих посланика у посете другим државама или

регионима, састав делегације, циљеве и задатке посете делегације Скупштине, утврђује надлежни одбор Скупштине.

Облици сарадње и поступак приликом закључивања споразума ближе се уређују посебним актом.

Члан 225.

У Скупштини се могу образовати посланичке групе пријатељства за унапређење односа и сарадње с представничким телима појединих региона, на принципу добровољности.

Приликом оснивања посланичке групе пријатељства полази се од узајамно изражених интереса за остваривање и развој сарадње између парламената.

Председника и чланове групе пријатељства одређује Одбор надлежан за за европске интеграције и међурегионалну сарадњу. Одлуке о размени посета са групама пријатељстава представничких тела других региона, групе пријатељства доносе у координацији и уз сагласност Одбор надлежан за европске интеграције и међурегионалну сарадњу.

Уколико Одбор надлежан за европске интеграције и међурегионалну сарадњу није у могућности да одреди председника и чланове групе пријатељства или да да сагласност на одлуку о размени посета са групама пријатељстава представничких тела других региона, о тим питањима одлуку доноси председник Скупштине.

Члан 226.

Посланици у Скупштини могу да се организују у одређене неформалне групе у циљу промоције права одређених групација и подизања свести о њиховој улози у друштву, као и промоције одређених друштвених вредности.

XII РАД СКУПШТИНЕ У СЛУЧАЈУ РАТНОГ СТАЊА ИЛИ ВАНРЕДНОГ СТАЊА

Члан 227.

Одредбе овог пословника примењују се у раду Скупштине у случају ратног или ванредног стања, уколико овим пословником, другим прописима и општим актима Скупштине није другачије одређено.

Члан 228.

У случају ратног или ванредног стања, председник Скупштине:

- одређује време и место одржавања седница Скупштине,
- утврђује начин позивања посланика на седнице, као и начин и рокове достављања материјала за седнице,
- може наредити да се редакцијама јавних гласила, чији су новинари акредитовани у Скупштини, обустави достављање предлога одлука и општих акта и других материјала, док Скупштина о томе другачије не одлучи,

- може одредити посебан начин вођења и чувања записника и стенографских бележака са седнице Скупштине и одбора,
- одлучује о начину рада и извршавању задатака Службе Скупштине.

Члан 229.

У условима ратног или ванредног стања, не примењују се одредбе овог пословника о кворуму за одржавање седница Скупштине и одбора. Седнице Скупштине и одбора одржавају се са оним посланицима који су присутни на седници, а одлуке се доносе већином гласова присутних посланика на седници Скупштине, односно одбора.

Члан 230.

У случају ратног или ванредног стања, предлози одлука и општих аката које треба да разматра Скупштина, могу се предложити за разматрање и одлучивање без претходног разматрања у надлежним одборима, уколико Скупштина тако одлучи.

Покрајинска влада даје своје мишљење о овим актима непосредно на самој седници Скупштине.

Члан 231.

У случају ратног или ванредног стања, посланици су дужни одмах и на најпогоднији начин да обавесте генералног секретара Скупштине о свакој промени адресе пребивалишта или боравишта.

XIII СЛУЖБА СКУПШТИНЕ

Члан 232.

Стручне и друге послове за потребе Скупштине, одбора, посланика и посланичких група обавља Служба Скупштине.

Организација, задаци и рад Службе Скупштине уређује се одлуком.

Члан 233.

Послове унутрашњег обезбеђивања и одржавања реда у згради и просторијама Скупштине обавља управа надлежна за опште и заједничке послове покрајинских органа, уз сагласност генералног секретара.

Члан 234.

Пречишћен текст Пословника објавиће се у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.“

Самостални члан Одлуке о изменама и допунама Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине
(“Сл. лист АП Војводине”, бр. 54/2018)

Члан 36.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”, а одредба члана 34. ове одлуке примењује се од 1. јануара 2019. године.

На основу члана 40. Одлуке о Покрајинском омбудсману ("Службени лист АПВ", број: 23/02), Покрајински омбудсман доноси

Пословник о раду покрајинског омбудсмана

Пословник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2004 од 6.5.2004. године.

Члан 1.

Пословником о раду Покрајинског омбудсмана (у даљем тексту: Пословник), уређује се начин рада као и друга питања од значаја за рад Покрајинског омбудсмана (у даљем тексту: омбудсман).

Члан 2.

Применом Пословника осигурава се уредно и благовремено обављање послова омбудсмана.

Члан 3.

Омбудсман је у обављању послова из своје надлежности, самосталан и независан, а обавља их у складу са уставом, законом и другим прописима, потврђеним и објављеним конвенцијама и међународним уговорима о људским правима, и општеприхваћеним правилима међународног права.

Омбудсман се у свом раду држи начела правичности и морала.

Члан 4.

У случајевима одсутности, омбудсмана замењује један од његових заменика кога он одреди.

Члан 5.

Печат омбудсмана је округао, пречника 60 mm, на средини је грб Републике Србије, са текстом исписаним у концентричним круговима око грба, у спољашњем кругу назив Република Србија, испод назив Аутономна Покрајина Војводина, испод Покрајински омбудсман, испод назив Нови Сад, на српском језику

ћириличним и латиничним писмом, на мађарском, словачком, румунском и русинском језику и писму.

Члан 6.

Ради разматрања питања и заузимања ставова по одређеним питањима из оквира надлежности омбудсмана, образује се Колегијум омбудсмана (у даљем тексту: Колегијум).

Члан 7.

Колегијум чине: омбудсман, заменици омбудсмана, и директор стручне службе омбудсмана.

Састанку Колегијума присуствује један сарадник из стручне службе омбудсмана као записничар, а по позиву и други запослени у стручној служби омбудсмана. Запослени у стручној служби учествују у раду Колегијума без права гласа.

Састанцима Колегијума председава омбудсман, а у случају његове одсутности члан Колегијума кога одреди омбудсман.

Састанци Колегијума одржавају се најмање једном месечно, у датуму и времену које одреди омбудсман.

Члан 8.

Колегијум утврђује предлог буџета омбудсмана, предлог финансијског плана и завршног рачуна омбудсмана, предлог Пословника, Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у стручној служби омбудсмана и других аката које на основу Одлуке и овог Пословника доноси омбудсман.

На Колегијуму се утврђује план рада за наредни месец и оквирни распоред задужења, разматрају предлози дугорочнијих планова активности и конкретних пројеката, и извештаји о раду ради оцене остварења плана рада од претходног састанка Колегијума, као и друга питања од значаја за координирано и ефикасно деловање омбудсмана.

На Колегијуму се, по потреби, заузимају ставови и утврђују закључци поводом појединих општих питања из надлежности омбудсмана, а нарочито поводом извештаја које омбудсман подноси Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, као и поводом мишљења и препорука које омбудсман подноси Скупштини Аутономне Покрајине Војводине о предлозима прописа из области људских права.

Ставови и закључци могу се усвајати само на састанку Колегијума којем присуствује омбудсман или члан Колегијума којег је омбудсман одредио за председавајућег, најмање још три члана Колегијума. Усвојеним се сматра предлог става односно закључка за који се изјаснило више од половине од укупног броја чланова Колегијума. Усвојене ставове и закључке потписује омбудсман или члан Колегијума кога он одреди.

На Колегијуму се, у појединим случајевима када то сложеност предмета захтева, могу разматрати и мишљења, предлози или препоруке које омбудсман сачињава у појединачним предметима на основу чл. 33 ст. 1. т. 2. Одлуке о Покрајинском омбудсману.

По одлуци омбудсмана, са састанка Колегијума може бити издато саопштење за јавност о ставовима и закључцима које је Колегијум усвојио поводом одређених питања.

Члан 9.

Омбудсман ради на основу примљених представки и непосредним контактом са странкама, као и по сопственој иницијативи.

Уколико омбудсман покреће поступак по сопственој иницијативи у неком индивидуалном случају, лице чије је право повређено мора дати сагласност за покретање поступка.

Члан 10.

Омбудсман може непосредно примати странке, по правилу на дан и у време које је унапред заказано, или за то одредити једног од својих заменика.

Изузетно, странку може примити и запослени у стручној служби омбудсмана којег одреди омбудсман или један од његових заменика.

Радно време за пријем и контакте са странкама одређује омбудсман.

Члан 11.

Омбудсман, у зависности од потребе, одређује које друге врсте послова обављају заменици Покрајинског омбудсмана, односно коју другу врсту посла обављају заменици омбудсмана поред оних већ утврђених Одлуком о Покрајинском омбудсману.

Члан 12.

Рад омбудсмана је јаван.

Обавештавање јавности о раду омбудсмана врши се издавањем саопштења за јавност, одржавањем конференција за штампу, давањем интервјуа, објављивањем на интернету, и на други погодан начин.

О начинима обавештавања јавности, и о лицима овлашћеним да дају изјаве за јавност одлучује омбудсман.

Члан 13.

Омбудсман и његови заменици имају легитимацију.

Легитимација садржи податке о идентитету, звању носиоца, фотографију као и обим овлашћења.

Легитимацију потписује омбудсман.

О издавању легитимације стара се директор стручне службе омбудсмана.

Члан 14.

Локалне канцеларије у Суботици и Панчеву, као и друге локалне канцеларије које оснива омбудсман, обављају послове у складу са актом о организацији и начину рада канцеларија и на основу правила утврђеним овим Пословником.

Члан 15.

Решења која се односе на остваривање права запослених из радног односа доноси омбудсман.

Решења о службеном путовању у иностранство и пратећим трошковима доноси омбудсман на основу одлуке колегијума, а када се такво решење односи на омбудсмана доноси га и потписује један од заменика кога је за потписивање овластио омбудсман.

Решења која се односе на остваривање права из радног односа омбудсмана доноси и потписује један од заменика кога за потписивање овласти омбудсман.

Члан 16.

Представке и друге поднеске у писаном облику прима, разврстава и заводи стручна служба омбудсмана по правилима утврђеним овим пословником.

Члан 17.

Представке и друге писане поднеске подносилаца разврставају и заводе у уписнике "НМ", "ЗД", "РП", "ОП", "СУ", "ПА", "ОМ", "ОМ-А", "ОМ-Р", "ОМ-Ф", "ОМ-Д" и "СП", сагласно одредбама Правилника о начину евидентирања регистратурског материјала, његовог чувања, класификације и архивирања Покрајинског Омбудсмана.

Члан 18.

Уписнике, именике и друге помоћне књиге води радник одређен за обављање ових послова. Уписници се воде одвојено за поједине врсте предмета, тако да се у свако доба може из уписника утврдити у ком је стадијуму поступак по одређеном предмету и где се предмет налази.

Члан 19.

Ако писмено које се непосредно предаје, садржи формални недостатак, радник који прима писмено указаће подносиоцу на недостатак и објаснићe како да га отклони.

Члан 20.

Радник који прима писмено, потврдиће пријем писмена стављањем отиска пријемног штамбиља на копију писмена.

Члан 21.

Примљена писмена сређују се према ознаци одговарајућег уписника.

Примљена и распоређена писмена заводе се у одговарајући уписник под датумом кад су примљена.

Писмено којим се оснива нови предмет добија омот списа и даје му се ознака предмета.

Члан 22.

Приликом оснивања предмета лице које прима писмено уводи у попис списа прво писмено на основу којег је предмет основан и назначује број листа. Увођење других писмена (прилога) у попис и означавање листова врши се хронолошким редом.

Члан 23.

Примљена и распоређена писмена, којима се не оснива нови предмет, након стављања ознаке, улажу се у предмете на које се односе.

Писмена се улажу у предмет и спајају редом којим су уведена у попис списа. Сређивање се врши тако да писмено ранијег датума буде иза писмена каснијег датума.

Члан 24.

Отпремање писмена ради достављања врши радник одређен годишњим распоредом послова.

Све пошиљке које се отпремају преко поште разврставају се у две групе: обичне и препоручене с тим да се уписују у доставну књигу за пошту.

Писмена која се достављају непосредно заводе се у доставну књигу за место.

Враћене доставнице и повратнице, по којима је достава извршена улажу се по правилу одмах у предмет.

Члан 25.

Кад је предмет коначно решен, испред редног броја ставља се црвена ознака коначног решења, у виду, великог слова л латиничног.

Предмет се сматра коначно решен кад је омбудсман предузео све мере и радње у оквиру својих овлашћења из Одлуке о Покрајинском омбудсману.

Црвеним правоугаоним знаком уоквириће се редни број предмета кад се ставља у архиву.

Члан 26.

Уписници се закључују на крају године.

Закључивање се врши тако што се иза последњег уписаног редног броја уписује дан, месец и година закључења, редни број последњег уписа, број решених предмета и број нерешених предмета.

Именици и остале помоћне књиге се не закључују.

Члан 27.

У канцеларији Покрајинског омбудсмана воде се именици за сваки појединачни уписник ради лакшег и бржег проналажења предмета по уписницима.

Именици се воде као књиге према абецедном или азбучном реду са довољним бројем табака за свако слово.

Именици се могу водити за више година у једној књизи.

Члан 28.

Прикупљање статистичких података врши се сагласно упутствима Омбудсмана и надлежног статистичког органа.

Послове статистике обавља радник одређен годишњим распоредом послова.

Радник који уноси податке у статистичке обрасце одговоран је за тачност података, правилно исказивање података у прописане статистичке обрасце и за благовремено и ажурно обављање статистичких послова.

Члан 28.

Овај Пословник објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", и ступа на снагу даном објављивања, а примењиваће се од 01. 01. 2004. године.

Покрајински омбудсман

Број: ОМ-3/04

Нови Сад, 13. 04. 2004.

Покрајински омбудсман
мр **Петар Теофиловић**, с. р.

На основу чл. 26. ст. 1. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 101/2007), чл. 6. чл. 8. ст. 1. тач. 1. Покрајинске скупштинске одлуке о употреби историјског знамења Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 10/2002, 18/2009) и чл. 40. ст. 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском омбудсману ("Службени лист АПВ", број 23/2002, 5/2004, 16/2005, 18/2009), Покрајински омбудсман доноси следећу

Одлуку

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

I

Мења се чл. 5. Пословника о раду Покрајинског омбудсмана број: ОМ-3/2004 од 13.04.2004. год. тако што гласи:

"У службеној употреби су велики и мали печат Покрајинског омбудсмана.

Велики печат Покрајинског омбудсмана је округлог облика, пречника 60 mm, са текстом који се исписује од спољашњег према унутрашњем делу круга, у концентричним круговима око грба Републике Србије и грба Аутономне Покрајине Војводине који се налазе у средини печата.

Мали печат Покрајинског омбудсмана је округлог облика, пречника 28 mm, са текстом који се исписује од спољашњег према унутрашњем делу круга, у концентричним круговима око грба Републике Србије и грба Аутономне Покрајине Војводине који се налазе у средини печата.

Велики и мали печат садрже текст који се исписује од спољашњег према унутрашњем делу круга: Република Србија, испод у следећем кругу, Аутономна Покрајина Војводина, испод у следећем кругу, Покрајински омбудсман, испод у следећем кругу Нови Сад, а између грба Републике Србије, грба Аутономне Покрајине Војводине и Новог Сада, великим римским бројевима, означава се број печата.

Текстови: Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Покрајински омбудсман исписују се на српском језику - ћириличном писму, мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и њиховим писмима, а Нови Сад на српском језику - ћириличном писму, а на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и њиховим писмима, према њиховом традиционалном називу насељеног места Новог Сада."

II

Велики и мали печат/и Покрајинског омбудсмана могу се израдити након добијања сагласности на текст печата од надлежног покрајинског секретаријата.

III

Ова Одлука ступа на снагу и примењује се од дана доношења.

Покрајински омбудсман

Бр. II-ОМ-01/2010
Дана:14.04.2010. год.

Покрајински омбудсман
Др. **Дејан Јанча**, с.р.

На основу члана 4. и 13. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС" број 42/91 и 71/94), члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ" бр. 17/91), а у вези члана 51. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС" број 6/02),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 23. октобра 2002. године, донела је

Одлуку о оснивању Туристичке организације Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2002 од 8.11.2002. године.

Члан 1.

У циљу унапређења и развоја туризма у Аутономној Покрајини Војводини, оснива се Туристичка организација Војводине.

Оснивач туристичке организације Војводине је Аутономна Покрајина Војводина.

Члан 2.

Туристичка организација Војводине послује у складу са прописима о јавним службама и уписује се у судски регистар.

Туристичка организација Војводине има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом одлуком и Статутом.

Члан 3.

Туристичка организација Војводине послује под називом (фирмом): "Туристичка организација Војводине".

Седиште Туристичке организације Војводине у Новом Саду, улица Михајла Пупина број 16.

Члан 4.

Туристичка организација Војводине обавља послове на промоцији и унапређењу туризма од интереса за Аутономну Покрајину Војводину.

Послови на промоцији и унапређењу туризма од интереса за Аутономну Покрајину Војводину су:

- доношење програма у области туризма у циљу повећања туристичке понуде аутономне покрајине у оквиру туристичке понуде Републике

- координација са општинским туристичким организацијама, предузећима и другим субјектима на формирању у пласману туристичког производа

- програмирање, организовање и реализација туристичке промоције у земљи и иностранству

- обезбеђивање туристичке информативно-пропагандне делатности (издавачка делатност, огласна и аудио-визуелна средства, односи са јавношћу, наступи на сајмовима туризма, информативна делатност и друга промотивна делатност)

- остваривање регионалне међународне сарадње у области туризма

- координација са Туристичком организацијом Србије.

Члан 5.

Средства за оснивање и рад туристичке организације Војводине обезбеђују се из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине;

2. донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица;

3. других извора, у складу са законом.

У случају престанка рада Туристичке организације Војводине, преостала средства припадају оснивачу.

Члан 6.

Органи управљања Туристичке организације Војводине су: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Директора, председника и чланове Управног и Надзорног одбора, именује и разрешава Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на период од четири године, на предлог Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 7.

До именовања директора Туристичке организације Војводине, послове и овлашћења директора Туристичке организације Војводине, вршиће вршилац дужности директора, кога именује Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине на период од једне године.

Члан 8.

За директора Туристичке организације Војводине може бити именовано лице које има најмање више образовање и најмање пет година радног искуства у области туризма на руководећим местима и пословима међународне сарадње у туризму.

Директор:

1.) представља и заступа Туристичку организацију Војводине

2.) организује и руководи радом Туристичке организације Војводине

3.) извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење

4.) стара се о законитости рада Туристичке организације Војводине

5.) предлаже програм рада

6.) предлаже акте које доноси Управни одбор

7.) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места

8.) врши и друге послове утврђене законом и Статутом.

Члан 9.

Ближи услови за именовање и разрешење директора, председника и чланова управног и надзорног одбора биће уређени Статутом туристичке организације Војводине.

Члан 10.

Управни одбор Туристичке организације Војводине има председника и шест чланова.

Управни одбор:

1.) доноси Статут Туристичке организације Војводине;

2.) доноси годишњи програм рада Туристичке организације Војводине;

3.) доноси годишње програме туристичке информативно-пропагандне делатности;

4.) усваја финансијски план;

5.) усваја извештај о пословању;

6.) усваја завршни рачун;

7.) доноси опште акте;

8.) доноси пословник о раду;

9.) обавља и друге послове утврђене законом, актима Аутономне Покрајине Војводине и Статутом.

Члан 11.

Надзорни одбор има председника и два члана.

Надзорни одбор:

1.) прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;

2.) доноси пословник о раду;

3.) обавља и друге послове утврђене законом и Статутом.

О резултатима извршеног надзора, Надзорни одбор једном годишње извештава Управни одбор Туристичке организације Војводине, Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине и Скупштину Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 12.

Статутом Туристичке организације Војводине ближе се уређује делокруг рада Туристичке организације Војводине, надлежност и састав органа управљања Туристичке организације Војводине, заступање и представљање, права, обавезе и одговорности запослених, начин организовања послова и друга питања од значаја за пословање Туристичке организације Војводине.

Члан 13.

Туристичка организација Војводине подноси извештај о пословању Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине и Скупштини Аутономне Покрајине Војводине најмање једанпут годишње.

Члан 14.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине даје сагласност на акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Туристичкој организацији Војводине и програме туристичке информативно-пропагандне делатности.

На Статут и годишњи програм рада сагласност даје Скупштина Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 15.

За обављање појединих стручних послова из своје делатности Туристичка организација Војводине може ангажовати друга правна или физичка лица.

Члан 16.

Права, обавезе и одговорности запослених радника у Туристичкој организацији Војводине остварују се у складу са законом, колективним уговором и општим актима туристичке организације Војводине.

Члан 17.

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора и директора Туристичке организације Војводине у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Управни одбор Туристичке организације Војводине дужан је да у року од 30 дана од дана доношења Одлуке о именовању Управног одбора донесе Статут Туристичке организације Војводине и друга акта неопходна за упис туристичке организације Војводине код надлежног суда.

Директор Туристичке организације Војводине дужан је да у року од седам дана од дана доношења аката неопходних за упис Туристичке организације Војводине код надлежног суда, поднесе захтев за упис.

Члан 18.

Управни одбор Туристичке организације Војводине, на предлог в.д. директора, дужан је да у року од 30 дана од дана уписа Туристичке организације Војводине код надлежног суда донесе Програм рада Туристичке организације Војводине за 2003. годину и Програм туристичке информативно-пропагандне делатности за 2003. годину.

Члан 19.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број 023-22

Нови Сад, 23. октобра 2002. године

Потпредседник

Скупштине АП Војводине,

Јелена Јевтић, с.р.

На основу члана 28. став 1. Закона о туризму ("Службени гласник РС", број 45/05) и члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 10. марта 2008. године, донела је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању Туристичке организације Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2008 од 11.3.2008. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Туристичке организације Војводине ("Службени лист АПВ", број 18/02) члан 1. мења се и гласи:

"Ради унапређења и развоја туризма у Аутономној Покрајини Војводини, оснива се Туристичка организација Војводине.

Права и обавезе у име оснивача вршиће Скупштина Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 2.

У члану 2. став 2. мења се и гласи:

"Туристичка организација Војводине има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом Одлуком, Статутом и другим актима".

Члан 3.

У члану 3. став 2. мења се и гласи:

"Седиште Туристичке организације Војводине је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6".

Члан 4.

У члану 4. став 2. алинеја 2. иза речи: "формирању" предлог: "у" замењује се везником: "и".

У члану 4. став 2. алинеја 4. мења се и гласи:

"- обезбеђивање Туристичке информативно-пропагандне делатности, издавачка делатност, огласна и промотивна делатност, наступи на сајмовима туризма у земљи и иностранству, као и едукативни и развојни програми".

У члану 4. став 2. у алинеји 6. реч: "координација" замењује се речју: "сарадња".

Члан 5.

У члану 8. став 1. се брише.

У члану 8. став 2. тачка 8. мења се и гласи:

"8.) обавља и друге послове утврђене законом, овом Одлуком, Статутом и другим актима".

Члан 6.

У члану 10. у ставу 1. бришу се речи: "Туристичке организације Војводине".

У члану 10. став 2. тачка 9. мења се и гласи:

"9.) обавља и друге послове утврђене законом, овом Одлуком, Статутом и другим актима".

Члан 7.

У члану 11. став 2. тачка 3. мења се и гласи:

"3.) обавља и друге послове утврђене законом, овом Одлуком, Статутом и другим актима".

У члану 11. став 3. мења се и гласи:

"О резултатима извршеног надзора, Надзорни одбор једном годишње извештава Управни одбор и Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 8.

У члану 14. став 1. мења се и гласи:

"Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине даје сагласност на Статут, годишњи програм рада Туристичке организације Војводине, годишње програме туристичке информативно-пропагандне делатности, финансијски план, завршни рачун и акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Туристичкој организацији Војводине".

У члану 14. став 2. се брише.

Члан 9.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 023-22/2002

Нови Сад, 10. март 2008. година

Председник

Скупштине АП Војводине,

Бојан Костреш, с.р.

На основу члана 31. алинеја друга Статута Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АП Војводине", бр. 20/2014) и члана 38. Закона о туризму ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 99/2011 - др. закон, 93/2012 и 84/2015), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 11. децембра 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању Туристичке организације Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 52/2015 од 16.12.2015. године

Члан 1.

Назив Одлуке: "Одлука о оснивању Туристичке организације Војводине" мења се и гласи:

"Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Туристичке организације Војводине"

Члан 2.

У Одлуци о оснивању Туристичке организације Војводине ("Сл. лист АП Војводине", бр. 18/2002 и 4/2008), члан 1. став 2. мења се и гласи:

"Права и обавезе у име оснивача врши Покрајинска влада."

Члан 3.

Члан 6. став 2. мења се и гласи:

"Директора, председника и чланове Управног и Надзорног одбора, именује и разрешава Покрајинска влада, на период од четири године."

Члан 4.

Члан 10. мења се и гласи:

"Управни одбор има председника и четири члана.

Управни одбор:

1. доноси Статут Туристичке организације Војводине;

2. доноси годишњи програм рада Туристичке организације Војводине;

3. усваја финансијски план;

4. усваја извештај о пословању;

5. усваја завршни рачун;

6. утврђује пословну и развојну политику Туристичке организације Војводине;

7. обавља и друге послове утврђене законом, овом покрајинском скупштинском одлуком, Статутом и другим актима."

Члан 5.

Члан 11. мења се и гласи:

"Надзорни одбор има председника и два члана.

Надзорни одбор:

1. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу с прописима;

2. доноси пословник о раду;

3. обавља и друге послове утврђене законом, овом одлуком, Статутом и другим актима.

О резултатима извршеног надзора, Надзорни одбор једном годишње извештава Управни одбор и Покрајинску владу."

Члан 6.

У члану 13. речи: "Извршном већу Аутономне покрајине Војводине" замењују се се речима: "Покрајинској влади".

Члан 7.

Члан 14. мења се и гласи:

"Покрајинска влада даје сагласност на Статут, годишњи програм рада, финансијски план, завршни рачун и акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места."

Члан 8.

После члана 18. додају се нови чланови 18а. и 18б. који гласе:

"Члан 18а.

"Покрајинска влада ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке именовати председника и чланове Управног одбора и Надзорног одбора Туристичке организације Војводине.

Члан 18б.

Управни одбор дужан је да у року од 30 дана од дана именовања председника и чланова Управног одбора, усагласи Статут са одредбама ове покрајинске скупштинске одлуке."

Члан 9.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 023-22/2002

Нови Сад, 11. децембар 2015. године

Председник

Скупштине Ап Војводине

Иштван Пастор, с.р.

(**Пáсзтор Иства́н**, с.к.)

На основу члана 32. став 1. тачка 7. и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14) и члана 3. Покрајинске скупштинске одлуке о Програму развоја туризма у Аутономној покрајини Војводини за период од 2018-2022 („Службени лист АПВ“, број: 54/18) Покрајинска влада, на седници одржаној 19. јуна 2019. године, донела је

Одлуку о доношењу Акционог плана за имплементацију Програма развоја туризма у Аутономној покрајини Војводини за период 2018-2022. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 28/2019 од 19.6.2019. године,

Члан 1.

Доноси се Акциони план за имплементацију Програма развоја туризма у Аутономној покрајини Војводини за период 2018–2022. године.

Члан 2.

Акциони план за имплементацију Програма развоја туризма у Аутономној покрајини Војводини за период 2018 –2022. године саставни је део ове одлуке.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 144-132/2019
Нови Сад, 19. јун 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОГРАМА РАЗВОЈА ТУРИЗМА У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА ПЕРИОД 2018-2022. ГОДИНЕ

Јун 2019. године

Уводно образложење уз Акциони план за имплементацију Програма развоја туризма у Аутономној покрајини Војводини за период од 2018-2022. Године

Скупштина Аутономне покрајине Војводине је донела Покрајинску скупштинску одлуку о Програму развоја туризма у Аутономној покрајини Војводини за период од 2018-2022. године (у даљем тексту: Програм). Покрајинска скупштинска одлука о Програму објављена је у „Службеном листу АПВ“, број 54/2018 од 15.11.2018. године.

Носилац израде документа је Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

Елементи Програма су: Анализа интерног окружења, анализа тржишта, swot анализа, стратешки контекст, план инвестиција, развој конкурентности дестинације и смернице за Акциони план развоја туризма у Аутономној покрајини Војводини за период од 2018-2022.

Програм је сачињен у складу са Законом о планском систему („Службени гласник РС“, 30/2018) којим се прописују врсте и садржина планских докумената.

Сугестије и мишљења, пре усвајања Програма, дали су сви органи управе Покрајинске владе, Министарство за трговину, туризам и телекомуникације и Савет за туризам Аутономне покрајине Војводине. Покрајински секретаријат за привреду и туризам је прихватио све сугестије и мишљења, те је, као такав, Скупштини Аутономне покрајине Војводине усвојила.

Посебан одељак Програма су Смернице за Акциони план развоја туризма у Аутономној покрајини Војводини за период од 2018-2022 (у даљем тексту: Смернице), које обухватају: уводни део, пројекте приватног сектора, пројекте јавног сектора, пројекте развоја конкурентности дестинације, активности маркетинга и промоције и начин праћења реализације.

Програм развоја туризма је, у сегменту пројеката приватног сектора, идентификовао кључне пројекте (планиране и постојеће идеје), који почетницима утичу на даљу изградњу капица Аутономне покрајине Војводине, као туристички атрактивног подручја.

У овом делу Смернице, динамика реализације пројеката приватног сектора планирана је на начин да у максималној мери буде координирана са активностима јавног сектора и подизања конкурентности регије.

Програмом је предвиђено да Покрајинска влада доноси Акциони план за имплементацију Програма, којим ће утврдити мере, носиоце активности и њихову одговорност, динамику реализације и обим средстава, полазећи од Смерница.

Смернице:

► Пројекти приватног сектора за период од 2018. до 2022. године

- Палић Spa Resort & Water Fun Centar;
- Два здравствена и wellness resorta;
- Два винска и wellness хотела;
- Тематски забавни парк и Resort,
- Пливачки интегрисани Resort;
- Fisherman resort;
- Glamping resort.

► Пројекти јавног сектора за период од 2018. до 2022. године

- Осавремењавање/прилагођавање постојећих бања;
- Подршка туристификацији Новог Сада;
- Војвођанска кућа;
- Винаторски и интерпретативни центри;
- Урбана ревитализација градских средишта Војводине;
- Пројекат ревитализације Петроварадинске тврђаве и Подграђа;
- Наставак активности ревитализације и реактивације салаша;
- Војводина из ваздуха –панорамски балони;
- Систем туристичке сигнализације на регионалном нивоу;
- Развој бициклистичке, коњичке и пешачке инфраструктуре;
- Активација дворца и летњиковаца;
- Активација културног и потенцијала за речна крузинг путовања;
- Активација балнеолошког и термо-минералног потенцијала АП Војводине.

► Пројекти развоја конкурентности дестинације

Дефинисање кровног бренда регије:

- Туристички бренд;
- Бренд регионалних прехрамбених производа и пића.

Развој људских ресурса:

- Тренинг центар за хотелијерство и угоститељство;
- Програм едукација за систем дестинацијског менаџмента и маркетинга;
- Стипендирање ученика
- Едукација приватних рентијера.

Односи у другим секторима привреде:

- Оцена квалитета прехрамбених производа и пића;
- Домаћа трпеза
- Едукација произвођача (руководиоци, сувенири, прехрамбено-прерађивачки производи и сл.);
- Подизање свести о туризму и стварање подстицајног окружења
- Промоција Програма;
- Скраћена верзија Програма;
- Посебна секција интернет странице измењена Програму;
- Презентације и предавања угледних субјеката у туризму из АП Војводине.

Активности маркетинга и промоције:

- Развој маркетиншке инфраструктуре

- Стварање јединственог кровног бренда и оцена регије, кроз дефинисање стратегије бренда, израде брендинг брифа, развоја брендинг решења и визуалног идентитета и система ознака и професионално управљање брендом и ознакама;
- Централизација offline комуникације кроз рационализацију offline оглашавања, развој постојећих штампаних материјала и креирање нових основних потребних материјала;
- Фокус на offline маркетинг, кроз развој web странице високе функционалности и квалитета, активну присутност на другостепеним мрежама и креирање садржаја;
- Развој банке мултимедијалних садржаја;
- Професионално управљање догађајима;
- Сарадња Туристичке организације Војводине и локалних туристичких организација.

- Развој маркетиншке комуникације

- Упознавање гостију и прилагођавање понуде на основу показатеља, кроз дефинисање тржишних сегмената и истраживање тржишта;
- Развој професионалне стратегије комуникације;
- Односи са јавношћу.

На основу члана 32. тачка 4. и 14. и члана 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Сл. лист АП Војводине", број 37/2014), а у вези с чланом 13. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", број 101/2005), Покрајинска влада, на седници одржаној 13. маја 2015. године, д о н е л а ј е

Одлуку о доношењу Акта о процени ризика за сва радна места и у радној околини за органе Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2015 од 13.5.2015. године

Члан 1.

Доноси се Акт о процени ризика за сва радна места и у радној околини за органе Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Акт о процени ризика), који је сачинила Висока техничка школа струковних студија у Новом Саду, на основу Уговора о јавној набавци мале вредности Ред. бр. ЈНМВ 9/2013, број Уговора 133-404-77/2013-01 од 22. априла 2013. године.

Акт о процени ризика је саставни део ове одлуке.

Органи Аутономне покрајине Војводине, у смислу ове одлуке, јесу органи покрајинске управе, Секретаријат Покрајинске владе, службе и управе које оснива Покрајинска влада, Покрајински заштитник грађана - Омбудсман, Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине и Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Задужује се Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова да прати стање у области безбедности и здравља на раду, спроводи закључке Акта о процени ризика, као и да врши његове измене и допуне, у случају појаве сваке нове опасности, промене нивоа ризика у процесу рада, промене технолошких процеса рада и промене организације рада.

Члан 3.

Ова одлука, без Акта о процени ризика, објавиће се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 16-1/2015

Нови Сад, 13. маја 2015. године

Потпредседник

Покрајинске владе

Мирослав Васин, с.р.

На основу члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 42/91, 71/94, 79/2005 - др. закон, 81/2005 - испр. др. закона и 83/2005 - испр. др. закона), члана 30. тачка 10., члана 33. и 35. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 4/2010), Влада Аутономне Покрајине Војводине донела је

Одлуку о оснивању Едукативног центра за обуку у професионалним и радним вештинама, Нови Сад

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2010 од 14.7.2010. године.

Члан 1.

Оснива се Едукативни центар за обуку у професионалним и радним вештинама (у даљем тексту: Центар).

Циљ оснивања Центра је превенција дугорочне незапослености, помоћ у стицању нових знања и вештина ради лакшег запошљавања, подршка развоја предузетништва и стварање претпоставки за отпочињање пословања и квалитетније улагање у обучавање и образовање заинтересованих лица.

Оснивач Центра је: Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: Оснивач).

Права и обавезе Покрајине као оснивача врши Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада).

Средства за оснивање Центра обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 2.

Центар има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом Одлуком и Статутом.

Центар послује као установа, у складу са Законом о јавним службама.

Члан 3.

Центар послује под називом: Едукативни центар за обуке у професионалним и радним вештинама, Нови Сад.

Скраћени назив Центра је: Едукативни центар, Нови Сад.

Седиште Центра је у Новом Саду, улица Индустријска 3.

Члан 4.

Центар за своје обавезе одговара целокупном својом имовином (потпуна одговорност).

Члан 5.

Средства за рад Центра обезбеђују се из:

1) буџета Аутономне Покрајине Војводине;

2) донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица;

3) прихода остварених из сопствених делатности;

4) других извора, у складу са законом.

У случају престанка рада Центра, преостала средства припадају Оснивачу.

Члан 6.

Делатност Центра обухвата:

80420 - образовање које није дефинисано према степенима образовања;

22130 - издавање часописа и сличних периодичних издања;

52630 - остала трговина на мало изван продавница;

55233 - остали смештај за краћи боравак;

55510 - кантине;

74140 - консалтинг и менаџмент послови;

74402 - остале услуге рекламе и пропаганде;

74840 - остале пословне активности на другом месту непоменуте;

- организовање семинара, саветовања, округлих столова и сл., о питањима везаним за активно тражење посла.

Центар може у складу са статутом обављати и друге делатности уз сагласност Оснивача.

Члан 7.

Органи Центра су: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Директора, председника и чланове управног, председника и чланове надзорног одбора, именује и разрешава Покрајинска влада.

Мандат директора, председника и чланова управног одбора, председника и чланова надзорног одбора, траје четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 8.

Директор:

1) представља и заступа Центар;

2) организује и руководи радом Центра;

3) извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;

4) стара се о законитости рада Центра;

5) предлаже програм рада;

6) предлаже акте које доноси Управни одбор;

7) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, на који даје сагласност Покрајинска влада;

8) врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 9.

Ближи услови за именовање и разрешење директора, чланова управног и надзорног одбора, биће уређени статутом Центра.

Члан 10.

Управни одбор Центра има председника и четири члана, од којих Покрајинска влада именује два члана из реда запослених у Центру, а остала два, из реда стручњака из области запошљавања и образовања.

Члан 11.

Управни одбор:

1) доноси статут Центра;

2) доноси годишњи програм рада;

3) усваја финансијски план;

4) усваја завршни рачун и извештај о пословању;

5) доноси опште акте;

6) доноси пословник о раду;

7) доноси одлуку о статусним променама;

8) предлаже Оснивачу кандидата за именовање директора;

9) обавља и друге послове утврђене законом, актима Покрајинске владе и статутом.

Одлуке из става 1. тач. 1), 2), 3), 4) и 7) овог члана, доносе се уз сагласност Покрајинске владе.

Члан 12.

Надзорни одбор Центра има председника и два члана, од којих Покрајинска влада именује једног члана из реда запослених у Центру, а остала два из реда истакнутих стручњака, у области запошљавања и образовања.

Члан 13.

Надзорни одбор:

1) прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;

2) доноси пословник о раду;

3) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

О резултатима извршеног надзора, надзорни одбор обавештава Покрајинску владу.

Члан 14.

Центар подноси извештај о пословању Покрајинској влади, најмање једанпут годишње.

Члан 15.

За обављање појединих стручних послова из своје надлежности, Центар може ангажовати друга правна или физичка лица.

Члан 16.

Права, обавезе и одговорности запослених радника у Центру, остварују се у складу са законом, колективним уговором и општим актима.

Члан 17.

Покрајинска влада именоваће председника и чланове управног, надзорног одбора и директора Центра, у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 18.

До именовања директора Центра, послове и овлашћења директора, обављаће вршилац дужности директора, Александар Саша Петровић, дипломирани географ-туризмолог.

Члан 19.

До именовања председника и чланова Управног одбора, послове и овлашћења вршиће привремени Управни одбор:

1. Зоран Ивошевић, дипломирани економиста, председник

2. Срђан Везмар, студент права, члан

3. Милан Мирић, дипломирани филозоф, члан

4. Милана Малетић, проф. српског језика и књижевности, чланица

5. Кристина Пастор, инжењерка информатике, чланица.

Члан 20.

До именовања председника и чланова Надзорног одбора, послове и овлашћења вршиће привремени Надзорни одбор:

1. Никола Бабић, економиста, председник

2. Стеван Латиновић, грађевински техничар, члан

3. Проф. др Бранко Баљ, професор Економског факултета, члан.

Члан 21.

Привремени Управни одбор Центра дужан је да, најкасније у року од 8 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке, донесе статут и друга акта, неопходна за упис Центра у надлежни регистар.

Члан 22.

Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00475/2010

У Новом Саду, 14. јула 2010. год.

Потпредседник

Владе АП Војводине

Иштван Пастор, с.р.

На основу члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона), члана 30. тачка 10. и члана 35. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 6. априла 2011. године, донела је

Одлуку о измени Одлуке о оснивању Едукативног центра за обуке у професионалним и радним вештинама Нови Сад

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2011 од 15.4.2011. године.

Члан 1

У Одлуци о оснивању Едукативног центра за обуке у професионалним и радним вештинама Нови Сад ("Службени лист АПВ", број 13/2010), члан 6. мења се и гласи:

4711 - Трговина на мало неспецијализованим продавницама

5590 - Остали смештај

5629 - Остале услуге припремања и послуживања хране

5811 - Издавање књига

5812 - Издавање именика и адресара

5814 - Издавање часописа и периодичних издања

5819 - Остала издавачка делатност

6201 - Рачунарско програмирање

6203 - Управљање рачунарском опремом

6311 - Обрада података, хостинг и сл.

6399 - Информационе услужне делатности на другом месту непоменуте

7010 - Управљање економским субјектом

7021 - Делатност комуникације и односа с јавношћу

7022 - Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем

7311 - Делатност рекламних агенција

7312 - Медијско представљање

8230 - Организовање састанака и сајмова

8299 - Остале услужне активности подршке пословању

8551 - Спортско и рекреативно образовање

8552 - Уметничко образовање

8559 - Остало образовање

8560 - Помоћне образовне делатности

Центар може у складу са Статутом обављати и друге делатности уз сагласност Оснивача".

Члан 2

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-214/2011

Нови Сад, 6. април 2011. године

Потпредседница

Владе АП Војводине

Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 34. став 1. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), члана 23. став 1. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 16. фебруара 2010. године, донела је

Одлука о доношењу стратегије развоја туризма Војводине-Маркретинг стратегија туризма Војводине

(Сл. лист АП Војводине бр. 6/2010)

Члан 1

Доноси се Стратегија развоја туризма Војводине - Маркетинг Стратегија туризма Војводине, која чини саставни део ове Одлуке.

Члан 2

Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", а примењиваће се од 01. јануара 2010. године.

НАПОМЕНА

Стратегија развоја туризма Војводине - Маркетинг Стратегија туризма Војводине, која чини саставни део ове одлуке, није објављена у "Сл. листу АП Војводине", бр. 6/2010.

На основу члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03), и члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона), Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 7. октобра 2009. године, донело је

ОДЛУКУ О ОСНИВАЊУ ИНФОРМАТИВНОГ ЦЕНТРА ЗА ПОСЛОВНУ СТАНДАРДИЗАЦИЈУ И СЕРТИФИКАЦИЈУ

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2009 од 15.10.2009. године.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Аутономна Покрајина Војводина оснива: Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију (у даљем тексту: Центар).

Члан 2.

Центар послује као установа са својством правног лица.

На оснивање, рад и организацију Центра, примењују се прописи о јавним службама.

II. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ОСНИВАЧА

Члан 3.

Оснивач Центра је Аутономна Покрајина Војводина.

Права и обавезе у име Оснивача врши Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Оснивач).

Члан 4.

Оснивач ће обезбедити Центру просторије потребне за рад, средства за оснивање и опрему, у складу са законом.

Члан 5.

Оснивач даје сагласност на статут, програм рада, финансијски план и Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Центру, као и на промену назива, седишта, делатности, на статусне промене и завршни рачун Центра.

Члан 6.

Оснивач има право да директору и Управном одбору Центра предлаже мере у циљу несметаног рада Центра и обављања делатности за које је Центар основан, тражи подношење других извештаја који се односе на рад и пословање Центра, а који нису предвиђени овим актом и да предузима мере којима се обезбеђују услови за обављање делатности Центра.

III. НАЗИВ И СЕДИШТЕ

Члан 7.

Назив центра је: Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију.

Скраћени назив Центра је: БСЦ Информативни центар.

Седиште Центра је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 25.

IV. ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА

Члан 8.

Делатност Центра:

- 72300 Обрада података

- 72400 Изградња база података

- 73105 Истраживање и развој

- 74140 Консалтинг и менаџмент послови

- 74203 Инжењеринг

- 74300 Техничко испитивање и анализа

- 74840 Друге непоменуте пословне активности

- 7440 Реклама и пропаганда

- 75130 Уређење пословања привреде

- 75210 Послови са иностранством

- 80420 Образовање одраслих и остало образовање на другом месту не поменуто

- 22220 Штампање, на другом месту не поменуто

Делатност Центра је и пружање саветодавних услуга и обуке у области имплементације хармонизованих стандарда, изградња капацитета за оцењивање усаглашености и сертификацију производа и особа, у складу са захтевима европских директива за потребе пласмана роба и услуга на европско тржиште.

Центар ће обављати и послове спољнотрговинског промета из области услуга из оквира уписане делатности за коју се оснива.

V. ФИНАНСИРАЊЕ ЦЕНТРА

Члан 9.

Средства за рад Центар обезбеђују се:

- из буџета Аутономне Покрајине Војводине,

- непосредно од корисника,

- продајом услуга на тржишту,

- из донација и других извора, у складу са законом.

У случају престанка рада Центра, преостала средства припадају Оснивачу.

Средства из става 1. овог члана, користе се у складу са законом, овом одлуком, статутом центра, програмом рада и финансијским планом Центра.

VI. ОРГАНИ ЦЕНТРА

Члан 10.

Органи Центра су: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Члан 11.

Центром руководи директор.

Директор има права и обавезе у складу са законом.

Члан 12.

Директора именује и разрешава Оснивач, на период од четири године, са могућношћу поновног избора.

Услови које мора испуњавати кандидат за директора утврђују се статутом.

Члан 13.

Директор:

- заступа и представља Центар, у унутрашњем и спољнотрговинском промету,

- доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места,

- стара се о законитости рада Центра,

- одлучује о правима и обавезама запослених у Центру,

- организује и руководи радом Центра,

- извршава одлуке Управног одбора Центра и

- врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 14.

Управни одбор именује и разрешава Оснивач.

Управни одбор има седам чланова и то: пет чланова представника Оснивача и два члана из реда запослених у Центру.

Мандат чланова Управног одбора је четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 15.

Управни одбор:

- доноси статут,

- доноси финансијски план,

- усваја извештај о пословању и завршни рачун,

- доноси програм рада,

- одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом,

- доноси одлуке о статусним променама, у складу са законом,

- врши и друге послове утврђене законом, овом одлуком и статутом.

Члан 16.

Надзорни одбор именује и разрешава Оснивач.

Надзорни одбор има пет чланова и то: четири члана представника Оснивача и једног члана из реда запослених у Центру.

Мандат чланова Надзорног одбора је четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 17.

Надзорни одбор:

- врши надзор над законитошћу рада,

- прегледа извештај о пословању и завршни рачун и друга акта и утврђује њихову законитост,

- врши и друге послове утврђене статутом.

О резултатима надзора, Надзорни одбор обавештава Оснивача.

Члан 18.

За потребе ефективне и ефикасне реализације циљева Центра који се односе на едукације и консалтинг у области имплементације националних, европских и међународних стандарда, и реализацију активности у области привреде, које се односе на техничка испитивања и анализе и везано за то, сертификацију производа и услуга, Центар може да ангажује специјализоване организације и институције и домаће и стране стручњаке.

Услови за ангажовање из става 1. овог члана, ближе се одређују Статутом.

VII. ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЦЕНТРА У ПРАВНОМ ПРОМЕТУ

Члан 19.

У правном промету са трећим лицима Центар одговара целокупном својом имовином.

Центар је дужан да Оснивачу подноси годишњи извештај о раду и пословању.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

До именовања директора у својству вршиоца дужности директора именује се менаџер програма БСЦ Марија Вујаковић, као лице овлашћено за заступање без ограничења.

Члан 21.

Оснивач ће именовати директора, чланове управног одбора и надзорног одбора, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 22.

Управни одбор донеће статут у року од 30 дана од дана именовања Управног одбора.

Члан 23.

Општа акта Центра, донеће се у року од 30 дана од дана доношења статута Центра.

Члан 24.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 023-00001/2009

Нови Сад, 7. октобар 2009. године

Потпредседник

Извршног већа

Душан Јаковљев, с.р.

На основу чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10) а у вези са чланом 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 70/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закон и 83/05 - испр. др. закон), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 16. октобра 2013. године, донела је

ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О ОСНИВАЊУ ИНФОРМАТИВНОГ ЦЕНТРА ЗА ПОСЛОВНУ СТАНДАРДИЗАЦИЈУ И СЕРТИФИКАЦИЈУ

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 39/2013 од 16.10.2013. године, а ступила је на снагу 24.10.2013.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Информативног центра за пословну стандардизацију и сертификацију ("Службени лист АПВ", број 14/09), у члану 3. став 2. речи: "Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине", замењују се речима: "Влада Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 2.

У члану 7. став 3. мења се и гласи:

"Седиште центра је у Новом Саду, Булевар ослобођења 81".

Члан 3.

Члан 8. мења се и гласи:

"Делатност центра:

- 85.60 Помоћне образовне делатности

- 70.22 Консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем

- 71.20 Техничко испитивање и анализе

- 58.19 Остала издавачка делатност.

Делатност центра је пружање саветодавних услуга и организовање обука у области примене међународних, европских и националних стандарда са циљем повећања конкурентности сектора малих и средњих предузећа.

Центар ће обављати послове из делокруга своје делатности за потребе Оснивача, по утврђеном плану и програму".

Члан 4.

У члану 14. став 2. мења се и гласи:

"Управни одбор има пет чланова и то: три члана представника оснивача и два члана из реда запослених у центру".

Члан 5.

У члану 15. алинеја 3. мења се и гласи: "Усваја годишњи финансијски извештај са извештајем о пословању,".

Члан 6.

У члану 16. став 2. мења се и гласи:

"Надзорни одбор има три члана и то: два члана представника Оснивача и једног члана из реда запослених у центру".

Члан 7.

У члану 17. став 1. алинеја 2. мења се и гласи:

"- разматра годишњи финансијски извештај са извештајем о пословању и друга акта."

Члан 8.

У члану 18. став 1. мења се и гласи:

"За потребе ефективне и ефикасне реализације циљева центра који се односе на едукације и консалтинг у области имплементације националних, европских и међународних стандарда и реализацију активности у области привреде, које се односе на усаглашавање производа, услуга, система и стручних лица са одговарајућим међународним, европским и националним стандардима, центар може да ангажује специјализоване организације и институције као и домаће и стране стручњаке".

Члан 9.

Управни одбор ће усагласити статут са одредбама ове одлуке, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 10.

Управни и Надзорни одбор настављају са радом до истека мандата.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 023-80/2013

Нови Сад, 16. октобар 2013. године

Потпредседник

Владе АП Војводине

Горан Јешић, с.р.

На основу члана 2. став 1. тачка 3. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 13. маја 2008. године, донело је

ОДЛУКУ О УСТАНОВЉАВАЊУ ЗНАКА "НАЈБОЉЕ ИЗ ВОЈВОДИНЕ"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2008 од 15.5.2008. године.

Члан 1.

Овом Одлуком установљава се знак "Најбоље из Војводине", као и право на коришћење овог знака и прописује се поступак за остваривање овог права.

Члан 2.

Право на коришћење знака "Најбоље из Војводине" (у даљем тексту: Знак) имају произвођачи производа и даваоци услуга у промету роба, услуга у туризму и услуга у угоститељству који испуњавају критеријуме из ове Одлуке.

Право на коришћење Знака имају и организатори културних и уметничких програма и манифестација које су значајне за промовисање Аутономне Покрајине Војводине.

Произвођач или давалац услуге остварује право на коришћење Знака стављањем Знака на своје производе, односно истицањем Знака на видно место, када се ради о услугама.

Знак се употребљава за обележавање природних, пољопривредних, занатских, индустријских производа и производа домаће радиности, те услуга у туризму, угоститељству, услуга у промету роба, као и културних и уметничких програма и манифестација.

Апликација Знака врши се према Књизи графичких стандарда.

Члан 3.

Конкурс за стицање права на коришћење Знака расписује покрајински орган управе надлежан за послове привреде.

Конкурс се може расписати више пута током године, а објављује се у средствима јавног информисања.

Конкурс садржи податке о томе ко може да учествује на конкурсу, критеријуме које подносилац пријаве мора да испуњава да би остварио право на коришћење Знака, као и друге податке који су важни за спровођење конкурсног поступка.

Члан 4.

Уколико на конкурс за стицање права на коришћење Знака не пристигну најмање три пријаве, покрајински орган управе надлежан за послове привреде, наложиће Савету за стандардизацију и заштиту интелектуалне својине, да на основу анализа и увида у понуду на тржишту, предложи производе и услуге који би могли да стекну право на коришћење Знака након спроведене процедуре у складу са одредбама ове Одлуке.

Члан 5.

Захтев за стицање права на коришћење Знака треба да садржи назив организације, седиште, адресу подносиоца захтева, врсту производа или услуге и мишљење акредитоване контролне куће о испуњености критеријума из члана 7. ове Одлуке.

Захтеве приспеле на основу расписаног конкурса разматрају:

- Савет за стандардизацију и заштиту интелектуалне својине, који образује старешина покрајинског органа управе надлежног за послове привреде;

- Савет за квалитет, који образује старешина покрајинског органа управе надлежног за послове науке и технолошког развоја;

- Савет за чистију производњу, који образује старешина покрајинског органа управе надлежног за послове заштите животне средине и одрживи развој.

Савети, независно један од другог, утврђују предлог листе за доделу права на коришћење Знака на основу обрађених пријава са конкурса. Производи и услуге које према мишљењу сва три савета задовољавају критеријуме, могу бити предложени за доделу права на коришћење Знака.

Члан 6.

Коначан предлог листе за доделу права на коришћење Знака, Савет за стандардизацију и заштиту интелектуалне својине доставља Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће).

Извршно веће својим актом утврђује право на коришћење Знака за одређене врсте производа и услуга, који се објављује се у Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 7.

Основни критеријуми за остваривање права на коришћење Знака:

1) обавезни критеријуми које морају да задовоље производи или услуге:

- производи или услуге морају да испуњавају услове прописане посебним правилницима о производњи и услугама и њиховом стављању у промет;

- прехрамбени производи и угоститељске услуге морају да задовоље захтеве ХАЦЦП (HACCP) стандарда;

- производи или услуге морају да задовоље посебне критеријуме које утврђују експертски тимови за појединачне групе производа и услуга;

- количина производа и обим услуга морају константно да задовољавају потребе тржишта;

- производ би требало да има професионално дизајниран визуелни идентитет.

2) Додатни критеријуми које би требало да задовоље произвођачи или даваоци услуга:

- сертификован систем менаџмента квалитетом ИСО 9001/2001;

- сертификован систем менаџмента заштите животне средине ИСО 14001.

Члан 8.

У изузетним случајевима, када је реч о специфичним врстама производа, услуга, културних, уметничких и научних манифестација, које су значајно допринеле привредном и културном развоју Аутономне Покрајине Војводине, Извршно веће може да додели право на коришћење Знака према посебној процедури, на основу предлога покрајинског органа управе надлежног за наведене области, уз обавезно образложење.

Члан 9.

Право на коришћење Знака додељује се на три године.

Контролна кућа најмање једном годишње контролише задовољавање испуњавања прописаних критеријума о трошку лица које је остварило право на коришћење Знака.

Уколико се у току контроле установи одступање од критеријума, а нема сметњи стављању у промет производа и услуга, контролна кућа обавезаће корисника Знака да у року од два месеца отклони недостатке.

Ако по истеку рока из претходног става недостаци не буду отклоњени, Савет за стандардизацију и заштиту интелектуалне својине ће предложити Извршном већу да кориснику права на коришћење Знака одузме то право.

Извршно веће ће својим актом о додели права на коришћење Знака за кориснике права из члана 7. тачка 3. став 2. ове Одлуке утврдити временски период права на коришћење, као и услове за коришћење и одузимање тог права.

Члан 10.

Параметре квалитета утврђује експертски тим. Њега образује Савет за стандардизацију и заштиту интелектуалне својине за сваку врсту производа или услуга, а у складу с Правилником о раду експертског тима.

Члан 11.

Корисник права на коришћење Знака који је стекао то право, дужан је да обнови захтев за продужење права на коришћење Знака, три месеца пре истека рока од три године.

Корисник права на коришћење Знака дужан је да уз захтев достави и мишљење акредитоване контролне куће.

О праву на даљу употребу Знака, одлучује Савет за стандардизацију и заштиту интелектуалне својине.

Члан 12.

Уколико корисник права на коришћење Знака настави са коришћењем Знака и након истека рока, иако није обновио право на даљу употребу, Савет за стандардизацију и заштиту интелектуалне својине може трајно да му одузме право на коришћење Знака за ту врсту производа или услуга.

Члан 13.

За производе који су добили право на коришћење Знака, у току прве године важења, Савет за стандардизацију и заштиту интелектуалне својине, у сарадњи са носиоцем права на коришћење Знака, размотриће могућност за покретање поступка у Заводу за интелектуалну својину за заштиту географске ознаке порекла награђеног производа.

Члан 14.

Подаци о додели права на коришћење Знака евидентирају се у одговарајући регистар.

Регистар из става 1. овог члана, води покрајински орган управе надлежан за привреду.

У регистар се уписује:

- регистарски број овлашћеног корисника;

- врста производа или услуга;

- назив организације, седиште и адреса корисника права на коришћење Знака;

- број решења на основу којег је стекао право на коришћење Знака;

- датум до којег важи право на коришћење Знака;

- подаци о променама које су у вези са носиоцем права на коришћење Знака.

Члан 15.

Ступањем на снагу ове Одлуке, престаје да важи Одлука о установљавању знака "Најбоље из Војводине" ("Службени лист АПВ", број: 25/04, 10/05 и 19/05).

Члан 16.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 392-00004/2008

Нови Сад, 13. мај 2008. године

Потпредседник

Извршног већа

др **Лоди Г. Габор**, с.р.

На основу члана 10. тачка 6. и члана 21. тачка 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", бр. 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 18. децембра 2003. године, донела је

ОДЛУКУ О ОСНИВАЊУ ГАРАНЦИЈСКОГ ФОНДА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 17/2003 од 29.12.2003. године.

Члан 1.

Ради обезбеђења услова за подстицање развоја пословања малих и средњих предузећа, предузетника и индивидуалних пољопривредних произвођача на територији Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајина) оснива се Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Фонд).

Члан 2.

Фонд има својство правног лица.

Седиште Фонда је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 3.

Средства за оснивање Фонда обезбеђују се у буџету Покрајине.

Члан 4.

Средства за рад Фонда обезбеђују се из:

1. прихода Фонда остварених обављањем послова из члана 7. ове Одлуке,

2. буџетских средстава,

3. донација,

4. других извора у складу са законом.

Члан 5.

Средства Фонда се користе у складу са овом Одлуком, Статутом Фонда и Програмом рада Фонда.

Фонд може слободна средства краткорочно пласирати, у складу са пословном политиком Фонда.

Члан 6.

Фонд за своје обавезе одговара својом имовином.

Члан 7.

Делатност Фонда је издавање гаранција на име обезбеђења дела кредита које банке и друге финансијске организације на територији Покрајине одобравају малим и средњим предузећима и предузетницима, под условима предвиђеним Статутом, Правилима пословања и другим општим актима Фонда.

Гаранција из става 1. овог члана издаје се на захтев корисника кредита на начин и под условима утврђеним Правилима пословања Фонда.

Члан 8.

Органи Фонда су: Управни одбор, Надзорни одбор и директор Фонда.

Мандат председника и чланова Управног одбора, директора и председника и чланова Надзорног одбора траје 4 године, с могућношћу поновног избора.

Члан 9.

Управни одбор Фонда има председника и шест чланова. Председника и чланове Управног одбора Фонда именује и разрешава Извршно веће Покрајине.

Члан 10.

Управни одбор Фонда:

1. доноси Статут, Правила пословања, акт о организацији и систематизацији радних места и друге опште акте Фонда,

2. доноси Програм рада Фонда,

3. утврђује пословну политику и доноси акте пословне политике Фонда,

4. усваја финансијски план Фонда,

5. усваја периодични и годишњи извештај о пословању Фонда,

6. усваја завршни рачун и извештај о ревизији Фонда,

7. одлучује о статусним променама Фонда,

8. одређује банку код које ће се водити средства Фонда,

9. доноси пословник о свом раду,

10. обавља и друге послове утврђене Статутом и Правилима пословања Фонда.

На Статут Фонда, Правила пословања Фонда, завршни рачун и статусне промене, сагласност даје Скупштина Покрајине, а на годишњи Програм рада и акт о организацији и систематизацији радних места Фонда сагласност даје Извршно веће Покрајине.

Члан 11.

Директора Фонда именује и разрешава Скупштина Покрајине на предлог Извршног већа Покрајине.

Члан 12.

Директор Фонда:

1. представља и заступа Фонд,

2. организује и руководи радом Фонда,

3. предлаже акте које доноси Управни одбор Фонда,

4. извршава одлуке Управног одбора Фонда и предузима мере за њихово спровођење,

5. стара се и одговара за законитост рада и коришћење и располагање имовином Фонда,

6. обавља и друге послове утврђене Статутом Фонда.

Члан 13.

Надзорни одбор Фонда има председника и два члана.

Председника и чланове Надзорног одбора именује Скупштина Покрајине на предлог Извршног већа Покрајине.

Члан 14.

Надзорни одбор Фонда:

1. врши надзор над законитошћу рада директора и Управног одбора Фонда,

2. прегледа завршни рачун и утврђује да ли је сачињен у складу са прописима,

3. утврђује да ли се пословне књиге и друга документа Фонда воде уредно и у складу са прописима,

4. извештава о годишњим рачуноводственим исказима и извештајима о пословању Фонда који се подносе Управном одбору Фонда,

5. разматра извештаје ревизора,

6. доноси пословник о свом раду,

7. обавља и друге послове утврђене Статутом Фонда.

Надзорни одбор Фонда најмање једанпут годишње подноси извештај Скупштини Покрајине о резултатима извршеног надзора.

Члан 15.

Општи акт Фонда су Статут, акт о организацији и систематизацији радних места, Правила пословања и други општи акти.

Статутом Фонда ближе се уређује: назив и седиште Фонда, делатност, органи и њихов делокруг, начин одлучивања органа, заступање, поступак измене Статута и друга питања од значаја за рад Фонда.

Правилима пословања Фонда уређују се: услови и поступак издавања гаранција, поступак регресирања гаранције, као и друга питања од значаја за пословање Фонда.

Члан 16.

Управни одбор Фонда подноси извештај о пословању Фонда Извршном већу Покрајине сваких шест месеци, а Скупштини Покрајине једном годишње.

Члан 17.

Скупштина Покрајине на предлог Извршног већа Покрајине именоваће председника и чланове Надзорног одбора Фонда и директора Фонда, а Извршно веће Покрајине именоваће председника и чланове Управног одбора Фонда у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Управни одбор Фонда дужан је да у року од 30 дана, од дана именовања, донесе Статут, Правила пословања Фонда и акт о организацији и систематизацији радних места.

Члан 18.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број 025-3

Нови Сад, 18. децембра 2003. године

Потпредседник

Скупштине АП Војводине,

Александар Кравић, с.р.

На основу члана 10. тачка 6. и члана 21. тачка 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 14. марта 2006. године донела је

ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О ОСНИВАЊУ ГАРАНЦИЈСКОГ ФОНДА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2006

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Гаранцијског фонда Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 17/2003) у члану 7. став 1. брише се реч: "дела".

Члан 2.

Члан 10. мења се и гласи:

"Члан 10.

Управни одбор Фонда:

1. доноси Статут, Правила пословања и друге опште акте Фонда,

2. доноси Програм рада Фонда,

3. утврђује пословну политику и доноси акте пословне политике Фонда,

4. усваја Финансијски план Фонда,

5. усваја Извештај о пословању Фонда,

6. усваја финансијске извештаје,

7. именује Комисију за доделу гаранција (експертски тим),

8. одлучује о статусним променама Фонда,

9. доноси Правилник о раду,

10. доноси Пословник о свом раду,

11. даје сагласност на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Фонду,

12. обавља и друге послове утврђене Статутом и Правилима пословања Фонда.

На Статут Фонда, Правила пословања Фонда и статусне промене, сагласност даје Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, а на Програм рада, финансијски план Фонда и финансијске извештаје, сагласност даје Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 3.

Члан 14. мења се и гласи:

"Члан 14 .

Надзорни Одбор Фонда:

1. врши надзор над законитошћу рада директора и Управног одбора Фонда,

2. прегледа финансијске извештаје и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима,

3. утврђује да ли се пословне књиге и друга документа Фонда воде уредно и у складу са прописима,

4. разматра Извештај о пословању Фонда,

5. доноси пословник о свом раду,

6. обавља и друге послове утврђене Статутом Фонда.

Надзорни одбор Фонда, најмање једанпут годишње подноси извештај о резултатима извршеног надзора, Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине."

Члан 4.

У члану 15. став 1. иза речи "Статут" додају се речи: "Правилник о раду" а речи "акт о организацији и систематизацији радних места" замењују се речима: "Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места".

У ставу 2. иза речи "делокруг" додају се речи "услови за именовање директора Фонда".

Члан 5.

Члан 16. се мења и гласи:

"Члан 16.

Управни одбор Фонда, подноси Скупштини Аутономне Покрајине Војводине Извештај о пословању Фонда, најмање једном годишње."

Члан 6.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 025-3/2003

Нови Сад, 14. март 2006. године

Председник

Скупштине АП Војводине,

Бојан Костреш, с.р.

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку рачунарске опреме или за набавку услуге дигитализације у циљу иновирања и дигитализовања процеса производње у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку рачунарске опреме или за набавку услуге дигитализације у циљу иновирања и дигитализовања процеса производње у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена и висина средстава, право учешћа и услови за учешће на Јавном конкурсу, обавезна документација, поступак доделе средстава, критеријуми и мерила за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава за субвенционисање издатака за набавку рачунарске опреме или за набавку услуге дигитализације у циљу иновирања и дигитализовања процеса производње у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о Буџету АП Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1001 – Подршка развоју предузетништва, малих и средњих привредних друштава, Функционална класификација 411 – Општи економски и комерцијални послови, Економска класификација 454 – Субвенције приватним предузећима, Економска класификација 4542 – Капиталне субвенције приватним предузећима, Извор финансирања 01 00 – Општи приходи и примања из Буџета и Економска класификација 4541 – Текуће субвенције приватним предузећима, Извор финансирања 01 00 – Општи приходи и примања из Буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Циљ доделе бесповратних средстава је повећање укупног привредног раста и развоја предузетништва у АП Војводини путем инвестирања у средства за рад, производњу и пласмана производа на тржиште кроз јачање пословне инфраструктуре привредних субјеката намењених оптимизацији пословног процеса, приступа електронском тржишту и самопромоције (маркетинга) путем интернет презентација и социјалних мрежа.

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 3.

Средства се одобравају по принципу рефундације, а намењена су за субвенционисање издатака за набавку рачунарске опреме или за набавку услуге дигитализације у 2020. години и то:

(а) која су купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости у периоду од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса, или

(б) која ће бити купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости најкасније у року од 30 дана од дана доношења Одлуке о додели бесповратних средстава корисницима (у даљем тексту: Одлука).

Под набавком рачунарске опреме подразумева се набавка рачунарске опреме са периферним уређајима (штампач, скенер, итд.), односно преносивог или десктоп или таблет рачунара искључиво за потребе дигитализације пословања и производње.

Под услугом дигитализације се подразумева израда веб сајта, односно интернет презентације привредног субјекта и промоције путем друштвених мрежа.

Рачунарска опрема мора бити нова и намењена за професионалну употребу.

ВИСИНА СРЕДСТАВА

Члан 4.

Висина одобрених средстава утврђује се:

(1) за рачунарску опрему или за набавку услуге дигитализације из члана 3. став 1. под (а) – на основу достављеног рачуна - отпремнице или уговора - отпремнице са добављачем /продавцем и извода рачуна из банке о плаћању истог, или

(2) за рачунарску опрему или за набавку услуге дигитализације из члана 3. став 1. под (б) – на основу приложеног предрачуна или понуде или (пред)уговора са добављачем/продавцем.

Бесповратна средства се одобравају у висини до 90% од фактурне (куповне) вредности без ПДВ-а и без зависних трошкова набавке, услуга инсталације, обуке за коришћење и сл.

Износ одобрених средстава, уз услов из претходног става, може бити најмање 50.000,00 динара, док се највиши износ утврђује сходно предмету набавке и то:

А) Преносиви или десктоп или таблет рачунар - до највише 120.000,00 динара;

Г) Услуга дигитализације - до највише 150.000,00 динара.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса, који расписује Секретаријат.

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви.

Члан 6.

Обавезни елементи текста Јавног конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном конкурсу;
- намена средстава;
- право и услови за учешће на Јавном конкурсу;
- начин и рок за подношење пријаве на Јавни конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- обавезна документација која се подноси на Јавни конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 7.

I

Право учешћа на Јавном конкурсу имају привредна друштва и предузетници са седиштем или регистрованим огранком на територији Аутономне покрајине Војводине, који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту АПР) најкасније до 31. децембра 2018. године (имају активан статус) и то:

1. привредна друштва, која су према финансијским извештајима за 2018. годину, разврстана на микро или мала правна лица и

2. предузетници.

Разврставање правних лица, врши се у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству („Сл. гл. РС“, бр. 62/13 и 30/2018). Правна лица разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и просечне вредности пословне имовине утврђених на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја у пословној години.

У микро правна лица разврставају се она правна лица која не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 10;

2. пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности;

3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 350.000 евра у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из става 2. овог члана, али не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 50;

2. пословни приход 8.800.000 евра у динарској противвредности;

3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 4.400.000 евра у динарској противвредности.

Предузетници се, у смислу Закона о рачуноводству, сматрају микро правним лицима.

II

Пријаву на Јавни конкурс расписан према овом Правилнику, нема право да поднесе привредни субјект који је у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица.

Право учешћа нема ни привредни субјект над којим је покренут стечајни поступак и поступак ликвидације, сходно Закону о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018), нити привредни субјект који је у тешкоћама, према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014).

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак;

Привредни субјект је у тешкоћама:

- ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;

- ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;

- ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од напред наведених услова и ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или је нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Чланом 62. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015,44/2018 и 95/2018) одређено је значење повезаних лица.

Повезаним лицем у односу на одређено физичко лице сматра се:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно са првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Повезаним лицем у односу на одређено правно лице сматра се:

1) правно лице у којем то правно лице поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

2) правно лице у којем је то правно лице контролни члан друштва (контролисано друштво);

3) правно лице које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица;

4) лице које у том правном лицу поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

5) лице које је контролни члан тог правног лица;

6) лице које је директор, односно члан органа управљања или надзора тог правног лица.

Значајно учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 25% права гласа у друштву.

Већинско учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 50% права гласа у друштву.

Контрола подразумева право или могућност једног лица, самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши контролни утицај на пословање другог лица путем учешћа у основном капиталу, уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора.

Сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва.

Заједничко деловање постоји када два или више лица, на основу међусобног изричитог или прећутног споразума, користе гласачка права у одређеном лицу или предузимају друге радње у циљу вршења заједничког утицаја на управљање или пословање тог лица.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

Учесник на Јавном конкурсу подноси пријаву под следећим условима:

1) да је позитивно пословао у 2018. години (исказао нето добитак);

2) да је у 2019. години остварио најмање исте или веће приходе у односу на 2018. годину;

3) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

4) да у текућој и у претходне две фискалне године (период 2018-2020) није примио de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

5) да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства која потичу из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања;

Учесник на Јавном конкурсу може поднети само једну пријавуза једну намену (набавка рачунарске опреме или набавка услуге дигитализације).

Пријава се може поднети за рефундацију издатака:

- за набавку највише 3 (три) преносива, десктоп или таблет рачунара од једног добављача/продавца;
- за набавку 1 (једне) услуге дигитализације од једног добављача/продавца.

Привредни субјект губи право учешћа на Јавном конкурсу уколико је предмет пријаве купљен / набављен:

- од физичког лица, осим ако је продавац предузетник, као и
- од повезаних лица или друштава.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 9.

Учесник на Јавном конкурсу подноси[55]:

1. Попуњен и потписан образац пријаве на Јавни конкурс (попуњава се искључиво на рачунару, а преузима се са интернет презентације Секретаријата: www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од 30 дана пре датума објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу)[56];

3. Уверења (оригинали или фотокопије оверене код надлежног органа за оверу или издата у електронском облику са дигиталним потписом) не старија од 30 дана пре објављивања Јавног конкурса:

(3-1) Пореске управе (ПУ) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода (порезе и доприносе) и

(3-2) надлежне локалне Пореске администрације (ПА) да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода

4. Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) о броју запослених лица поднетих пријава на осигурање са датумом у периоду трајања Јавног конкурса;

5. Уверење одељења Министарства одбране Републике Србије о учешћу у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године, не старије од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) - само у случају ако је власник/одговорно лице или запослени учествовао/ли у оружаним сукобима у поменутом периоду;

6. (а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства:

За 2018. годину: копија Извештаја за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2018. године[57] који је предат АПР;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[58].

(б) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему простог књиговодства:

За 2018. годину: копије пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) за 2018. годину са обавештењем ПУ о успешном пријему електронским путем;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[59].

(в) Паушални порески обвезници - копија обрасца КПО за 2018. и 2019. годину, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у 2018. и 2019. години и копија Решења на порез од прихода од самосталне делатности за 2018. и 2019. годину.

7. а) За рачунарску опрему или за услугу дигитализације из члана 3. став 1. под (а) (која су купљена): рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница (оригинал или копија оверена код надлежног органа за оверу) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса);

б) За рачунарску опрему или за услугу дигитализације из члана 3. став 1. под (б) (која ће бити купљена): предрачун или понуда или (пред)уговор оригинал или копија оверена код надлежног органа за оверу) (не старије од дана објављивања Јавног конкурса)

8. Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу обрасца пријаве (преузети на интернет презентацији Секретаријата):

(8-1) о прихватању услова Јавног конкурса;

(8-2) о сагласности за коришћење датих података;

(8-3) о статусу (члан 7, глава II, став 1-5 Правилника);

(8-4) о повезаним лицима;

(8-5) о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);

(8-6) о непостојању двоструког финансирања;

(8-7) о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;

(8-8) о непостојању неизмирених обавеза;

(8-9) да се не воде судски поступци;

(8-10) о броју запослених особа с инвалидитетом (+ копије Решења и М обрасца)

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на конкурс.

Уколико је учесник на Јавном конкурсу добитник награда и признања за постигнут квалитет производа у периоду 2018-2019. година приложити копије докумената којима се то доказује.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача.

Документација поднета на Јавни конкурс не враћа се.

Секретаријат задржава право да од учесника на Јавном конкурсу, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

_____

55 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. гласник РС”, бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

56 Подносилац пријаве обавезан је да достави Решење, односно Извод из АПР о свакој промени која је регистрована у периоду од 15 дана пре дана расписивања Конкурса до тренутка објављивања Одлуке о додели средстава на интернет страни Секретаријата (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу).

57 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави Секретаријату у року од 5 дана.

58, 5 Подносилац пријаве је дужан да достави јавно обелодањени финансијски извештај за 2019. годину који је предат АПР уколико дође до значајног одступања у односу на предату документацију секретаријату у року од 5 дана.

59

НАЧИН И РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ

Члан 10.

Пријава на Јавни конкурс (попуњен образац пријаве са припадајућом документацијом) доставља се у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад, са назнаком на лицу коверте: „НЕ ОТВАРАТИ – ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ЗА СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ ИЗДАТАКА ЗА НАБАВКУ РАЧУНАРСКЕ ОПРЕМЕ ИЛИ ЗА НАБАВКУ УСЛУГЕ ДИГИТАЛИЗАЦИЈЕ У ЦИЉУ ИНОВИРАЊА И ДИГИТАЛИЗОВАЊА ПРОЦЕСА ПРОИЗВОДЊЕ У 2020. ГОДИНИ“, поштом или лично предајом писарници покрајинских органа управе (на наведену адресу) у времену од 9.00 до 14.00 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 11.

Покрајински секретар решењем образује посебну Комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и екстерни стручњаци из области за коју је расписан Јавни конкурс или друга лица која нису радно ангажована у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Јавном конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку. Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Одлуке.

Члан 12.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу[60];

- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);

- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом (имејл), уз које нису приложени сви потребни докази, које су непотписане, које нису потписане, које не садрже обавезне податке (укључујући потпис подносиоца пријаве) или су са неразумљивим подацима и сл.);

- пријаве у којима вредност за рачунарску опрему или услугу дигитализације износи до 55.555,00 динара без ПДВ-а.

- Пријаве у којима је извршено безготовинско плаћање путем компензације.

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Јавном конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Јавни конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

---

60 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници покрајинских органа управе или која је најкасније истог дана послата

препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 13.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

РЕД. БРОЈ	К Р И Т Е Р И Ј У М И		БОДОВИ
1	Степен развијености ЈЛС у којој се налази седиште (регистровани огранак у АПВ) учесника Јавног конкурса	40 – 60% (изразито недовољно развијене ЈЛС)	9
		60 – 80%	6
		80 – 100%	3
		> 100% (изнад републичког просека)	0
2	Висина сопственог учешћа	Преко 31%	18
		Од 21% до 30%	12
		Од 11% до 20%	9
3	Учешће жена у власништву и управљању (подразумева се да је кумулативно испуњен и ус- лов да је жена поред власничког својства и одговорно лице)	Предузетница / 100% власница привредног друштва	9
		67 – 99% у власништву жене(а)	6
		50 – 66% у власништву жене(а)	3
		Није испуњен кумулативни услов	0
4	Број запослених	Преко 21	12
		6 – 20	9
		0 – 5	6
5	Запосленост особа с инвалидитетом (ОСИ)	Има	3
		Нема	0
6	Власник и одговорно лице је учесник у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године	Испуњен кумулативни услов	15
		Није испуњен кумулативни услов	0

7	Број запослених који су учесници у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године	Има запослене	15
		Нема запослене	0
8	Процењен утицај субвенције на конкурентност у области пословања	Недовољна	18
		Средња	12
		Висока	6
		Недовољна	0
9	Процењено повећање обима пословања услед финансијске подршке Секретаријата	Значајно	18
		Задовољавајуће (примерено)	12
		Незнатно	6
		Недовољна	0
10	Процењена добробит за друштво / локалну средину	Висока	18
		Средња	12
		Добра	6
		Недовољна	0
11	Коришћење средстава Секретаријата у периоду 2018-2019. година	Није користио средства Секретаријата	0
		Користио је средства Секретаријата	-15
12	Одрживост пословања у периоду од три године	Висока	18
		Средња	12
		Добра	6
		Недовољна	0
13	Утицај на развој привреде АП Војводине	Висока	18
		Средња	12
		Добра	6
		Недовољна	0
14	Носилац признања и награда за квалитет производа/услуге (2018-2019. год)	Да	3
		Не	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Подносилац пријаве на Јавни конкурс коме се Одлуком одобре средства (у даљем тексту: Корисник средстава), пре закључења уговора Секретаријату доставља Изјаву:

- о давању сагласности на одобрени износ бесповратних средства;
- да рачунарску опрему неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, најмање 24 месеца од дана потписивања Уговора;
- да услугу неће уступити другом привредном субјекту, односно да је услугу искористио или да ће је искористити искључиво за сопствене потребе.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС – јединствени број корисника јавних средстава).

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава Секретаријату у уговореном року достави допис – извештај о наменском утрошку средстава са документацијом за рефундацију издатака за набавку рачунарске опреме или за набавку услуге дигитализације, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 15.

Корисник средстава дужан је да:

- рачунарску опрему видљиво означи налепницом коју преузима од Секретаријата приликом потписивања уговора;
- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању (рефундацији) издатака за набавку рачунарске опреме или за набавку услуге дигитализације учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;
- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 16.

Корисник средстава обавезан је да након доношења Одлуке Секретаријату достави допис – извештај о наменском утрошку средстава са документацијом за рефундацију издатака за набавку рачунарске опреме или за набавку услуге дигитализације:

(1) из члана 3. став 1. под (а) (која су купљена) – копије одговарајуће књиговодствене документације (аналитичке картице добављача, евиденција основних средстава /инвентарни број и сл.), фотографије и др. – у року од 5 дана.

(2) из члана 3. став 1. под (б) (која ће бити купљена) – рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за набавку рачунарске опреме или за набавку услуге дигитализације (оригинал или копија оверена код надлежног органа за оверу), копије извода рачуна из банке о плаћању истог, као и копије

одговарајуће књиговодствене документације (аналитичке картице добављача, евиденција основних средстава/инвентарни број и сл.), фотографије и др. – у року од 30 дана.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 17.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[61].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

_____

61 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[62]

Члан 18.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

_____

62 Напомена: Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

БРОЈ: 144-401-7089/2019-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број: 54/2019, 12/2020, 19/2020 и 22/2020 - ребаланс) и члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 37/2014, 54/2014 и 37/2016 и 29/2017 и 24/2019) Покрајински секретар доноси

Правилник о додели бесповратних средстава локалним самоуправама са територије АП Војводине за финансирање пројеката из области електронских комуникација и информационог друштва за 2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 61/2020 од 18.11.2020. године, а ступио је на снагу 26.11.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилник о додели бесповратних средстава локалним самоуправама са територије АП Војводине за финансирање пројеката из области електронских комуникација и информационог друштва (у даљем тексту: Правилник), прописује се: циљ, намена средстава, конкурс за доделу средстава, право учешћа на Конкурсу, обавезна документација, висина доделе средстава, поступање са пријавама, начин одлучивања, критеријуми за доделу средстава, закључивање уговора, начин праћења извршавања уговора и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава локалним самоуправама са територије АП Војводине за финансирање пројеката из области електронских комуникација и информационог друштва за 2020. годину (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средстава су обезбеђена Покрајинском скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број: 54/2019, 12/2020, 19/2020 и 22/2020 - ребаланс)у оквиру Програма 0703 - Телекомуникације и информационо друштво, Програмска активност 1001 - Подстицање развоја електронских комуникација и информационог друштва, 4632 - Капитални трансфери осталим нивоима власти, извор финансирања 01 02 Приходи из буџета - накнаде и други приходи по посебним законима.

ЦИЉ

Члан 2.

Циљ Конкурса је подстицање развоја електронских комуникација и информационог друштва у локалним самоуправама на територији АП Војводине, чији је степен развијености у распону 60% до 80% и мање од 60% републичког просека, у складу са Уредбом о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе.

НАМЕНА

Члан 3.

Бесповратна средства која се додељују могу се користити за финансирање реализације следећих пројеката:

1. Успостављање хотспот локација у локалним самоуправама у АП Војводини које ће грађанима омогућити слободан приступ интернету

Хотспот локација у смислу овог конкурса је: главни трг, шеталиште, парк, простор аутобуске и железничке станице, јавни простор испред општинске управе, здравствене установе, јавна плажа, јавна туристичка локација, јавна места од историјског и културног значаја и друге значајне локације. Средства су опредељена са циљем да омогуће грађанима коришћење једне или више хотспот локација за јавни бесплатан приступ интернету. Локална самоуправа је дужна да уз пријаву на конкурс достави идејни или главни пројекат, као и да обезбеди све неопходне услове и сагласности за успостављање хотспот локација. Бесповратна средства се могу користити искључиво за успостављање хотспот локација. Локална самоуправа је дужна да успостављене локације одржава у функционалном стању.

2. Успостављање информационо-комуникационе инфраструктуре у школама за увођење е-наставе (ПАМЕТНА ШКОЛА)

Локалне самоуправе могу конкурисати по овој тачки за највише једну основну или средњу школу (у даљем тексту: образовна установа). Локална самоуправа је дужна да уз пријаву на конкурс достави идејни или главни пројекат и сагласност образовне установе за реализацију пројекта. У оквиру ове тачке локална самоуправа може конкурисати за успостављање рачунарске мреже у образовној установи и за успостављање бежичног хотспот решења.

3. Увођење система видеонадзора у васпитно-образовним установама у циљу повећања безбедности предшколаца, ученика и наставно-образовног особља, као и заштите објеката (БЕЗБЕДНА УСТАНОВА)

Систем видеонадзора по овој тачки је могуће имплементирати у све установе васпитно-образовног карактера (предшколске установе, средње школе и основне школе) са циљем повећања безбедности предшколаца, ученика и наставно и васпитно образовног особља. Локална самоуправа је дужна да уз пријаву на конкурс достави идејни или главни пројекат, сагласност установе за реализацију пројекта као и да омогући успостављање надзорног центра у установи.

ВИСИНА ДОДЕЛЕ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Члан 4.

Подносилац захтева може поднети пријаву по свим тачкама конкурса:

1. За успостављање хотспот локација тражена средства не могу бити већа од 100.000,00 динара по хотспот локацији.

Локалне самоуправе могу да конкуришу за највише четири хотспот локација.

2. За успостављање комплетне информационо-комуникационе инфраструктуре у образовној установи за успостављање рачунарске мреже у и за успостављање бежичног хотспот решења (ПАМЕТНА ШКОЛА) не могу бити већа од 1.000.000,00 динара.

Локалне самоуправе могу конкурисати са једном школом.

3. За Увођење система видеонадзора у васпитно-образовним установама у циљу повећања безбедности предшколаца, ученика и наставно-образовног особља, као и заштите објеката (БЕЗБЕДНА УСТАНОВА) не могу бити већа од 300.000,00 динара по установи.

Локалне самоуправе могу конкурисати за највише две установе.

Локалне самоуправе по свим тачкама конкурса могу да захтевају максималан износ од 1.000.000,00 динара.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам додељује бесповратна средства по предмеру и предрачуну из пројектно-техничке документације.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Бесповратна средства се додељују на основу Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава локалним самоуправама са територије АП Војводине за финансирање пројеката из области електронских комуникација и информационог друштва.

Текст Јавног конкурса се објављује у "Службеном листу АП Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, као и у једном од дневних гласила које се дистрибуира на целој територији АП Војводине.

Члан 6.

Обавезни елементи Јавног конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном конкурсу;
- намена средстава;
- право и услови за учешће на Јавном конкурсу;
- начин и рок за подношење пријаве на Јавни конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- обавезна документација која се подноси на Јавни конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 7.

Право учешћа на Конкурсу имају локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине, чији је степен развијености у распону 60% до 80% и мање од 60% републичког просека, у складу са Уредбом о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 8.

На конкурс се обавезno подноси следећа документација:

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на Јавном конкурсу (образац 01);

2. Идејни пројекат или главни пројекат са предмером и предрачуном;

3. Попуњена, потписана и печатом оверена изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац 02).

4. Уверење (оригинал или фотокопија оверене код надлежног органа за оверу) не старија од 30 дана пре објављивања Јавног конкурса: Пореске управе да је измирио доспеле обавезе јавних прихода (порезе и доприносе)

5. Сагласност образовне установе за реализацију пројекта за тачку 2. и 3. из члана 3. Правилника.

6. Одлука надлежног органа локалне самоуправе о реализацији предложених пројеката.

Документација поднета на Јавни конкурс не враћа се.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Члан 9.

Пријаве на јавни конкурс се подносе искључиво на конкурсним обрасцима који су саставни део Јавног конкурса и који се могу преузети на сајту Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и са прописаном документацијом достављају у затвореној коверти на следећу адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад. Са назнаком на лицу коверте "ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА СА ТЕРИТОРИЈЕ АП ВОЈВОДИНЕ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ИЗ ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОНСКИХ КОМУНИКАЦИЈА И ИНФОРМАЦИОНОГ ДРУШТВА ЗА 2020. ГОДИНУ" поштом или лично преко писарнице покрајинских органа (на наведену адресу) у времену од 9.00 до 14.00 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 10.

Покрајински секретар решењем образује посебну Комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и екстерни стручњаци из области за коју је расписан Јавни конкурс или друга лица која нису радно ангажована у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Јавном конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку о додели бесповратних средстава корисницима (у даљем тексту: Одлуку). Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs/Конкурси/Одлуке.

Члан 11.

Неће се разматрати:

1. неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[1];
2. недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);
3. непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;
4. пријаве подносилаца који су користили средства Покрајинског секретаријата за привреду и туризам, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату за привреду и туризам.

_____

1 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници покрајинских органа управе или која је најкасније истог дана послата препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Члан 12.

Приликом доношења одлуке о додели средстава крајњим корисницима, врши се разматрање пристиглих пријава, уз примену следећих критеријума:

РЕДНИ БРОЈ	КРИТЕРИЈУМИ		БРОЈ БОДОВА
1.	Број реализованих пројекта од стране локалне самоуправе у области информационо-комуникационих технологија у задње три године	преко 5	9
		од 3-5	6
		до 3	3
2.	Досадашње коришћење средстава	није користио средства	3
		користио је средства	0
3.	Значај пројекта за локалну самоуправу	висок	9

		средњи	6
		низак	0
4.	Утицај пројекта на привредни, туристички или образовно-васпитни развој локалне самоуправе	висок	9
		средњи	6
		низак	0

ЗАКЉУЧИВАЊЕ УГОВОРА

Члан 13.

Одлуком о додели средстава утврдиће се појединачни износи средстава по кориснику.

На основу Одлуке о додели средстава закључиће се уговор између Секретаријата и корисника средстава којим ће се регулисати међусобна права и обавезе.

Учесник Јавног конкурса коме се Одлуком одобре средства (у даљем тексту: Корисник средстава), пре закључења уговора Секретаријату доставља изјаву:

- о давању сагласности на одобрени износ средства.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 14.

Корисник средстава дужан је да:

- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању издатака пројеката из области електронских комуникација и информационог друштва средства учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;
- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 15.

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе наративни-описни и финансијски извештај, са приложеном пратећом документацијом о реализацији пројекта о наменском и законитом утрошку средстава у року утврђеним Уговором за реализацију пројекта.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, потребних за реализацију пројекта (документацију о спроведеном поступку јавних набавки, изводе из Управе за трезор, фактуре, уговоре, окончане ситуације, извештај стручног надзора, документ о техничком пријему објекта и друго) овереном од стране овлашћених лица. Локална самоуправа је дужна да у оквиру финансијског извештаја достави комплетну документацију у складу са Законом о јавним набавкама.

За реализацију активности локална самоуправа је у обавези да поштују све одредбе Закона о јавним набавкама и одредбе Закона о планирању и изградњи, као и да обезбеде стручни надзор над извођењем радова. Сву документацију о реализованим активностима локалне самоуправе су дужне да доставе Покрајинском секретаријату за привреду и туризам по завршетку радова у форми наративно-финансијског извештаја.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 16.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана после дана или догађаја од кога се рок рачуна, а завршава се истеком последњег дана рока[2].

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

2 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[3]

Члан 17.

Даном ступања на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник за доделу бесповратних средстава локалним самоуправама са територије АП Војводине за финансирање пројеката из области електронских комуникација и информационог друштва за 2019. годину број: 144-401-5771/2019-02 од 25. септембра 2019. године ("Службени лист АПВ" бр. 41/2019).

_____

3 Напомена: Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 18.

Правилник ступа на снагу осмог дана почев од објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-5514/2020-02

ДАТУМ: 18. новембар 2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Ненад Иванишевић

На основу чланова 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), Покрајински секретаријат за привреду и туризам доноси

Правилник о додели бесповратних средстава локалним самоуправама са територије АП Војводине за финансирање или суфинансирање програма развоја и деловања локалних социјално-економских савета

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 15/2019 од 20.3.2019. године, а ступио је на снагу 28.3.2019.

Члан 1

Опште одредбе

Правилником о додели бесповратних средстава локалним самоуправама са територије АП Војводине за финансирање или суфинансирање програма развоја и деловања локалних социјално-економских савета (у даљем тексту: Правилник) прописује се намена средстава, поступак доделе средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања од значаја за поступак доделе бесповратних средстава локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини у 2019. години за финансирање подстицања програма развоја и деловања локалних социјално-економских савета.

Средства су обезбеђена у буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину и воде се на разделу у Покрајинском секретаријату за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) Функционална класификација 412 - Општи послови по питању рада, Економска класификација 463 - Трансфери осталим нивоима власти, 4631 - Текући трансфери осталим нивоима власти, Извор финансирања - 01 00 Општи приходи и примања.

Средства су намењена локалним самоуправама на територији АП Војводине за развој и деловање локалних социјално-економских савета (у даљем тексту: Савет).

Члан 2

Намене за које се могу користити средства

Финансијска средства, која се додељују, намењена су за редован рад и програме развоја и деловања Савета на територији Аутономне покрајине Војводине.

Прихватљиви трошкови:

1. Накнада за рад или новчана накнада из Уговора о радном ангажовању координатора или зарада/плата секретара Савета, у складу са законом;
2. Текућег пословања.

Под текућим пословањем подразумевају се: режијски трошкови, трошкови закупа канцеларијског простора за рад Савета, набавка канцеларијског и административног материјала, израда web сајта и остали текући трошкови.

Неприхватљиви трошкови:

- финансијска средства везана за одобрени програм која нису фактурисана на име локалне самоуправе као корисника средстава;
- финансијска средства везана за одобрени програм која нису плаћена на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања).

Члан 3

Циљеви финансирања

Циљ финансирања или суфинансирања је успостављање и остваривање делотворног, континуираног социјалног дијалога по питањима из надлежности локалне самоуправе, од интереса за запослене и послодавце, ради развоја и деловања локалног социјално-економског савета, кроз подршку у радном ангажовању координатора/секретара Савета и стварање услова за радован рад, развој и деловање локалних социјално-економских савета у АП Војводини, у складу са законом.

Члан 4

Конкурс за доделу средстава

Финансијска средства се додељују на основу конкурса.

Конкурс се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Покрајинског секретаријата за привреду и туризам http://www.spriv.vojvodina.gov.rs, као и скраћено, у једном од дневних гласила које се дистрибуирају на целој територији Аутономне покрајине Војводине.

Обавезни елементи конкурса су:

1. укупна висина средстава која се додељују по конкурсу;
2. износ средстава која се додељују за реализацију програма;
3. намена средстава;
4. циљеви програма;
5. услови за учешће на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву на конкурс;
6. рок за пријаву на конкурс;
7. начин аплицирања;
8. поступак одлучивања по конкурсу и други подаци који су од значаја за реализацију конкурса.

Члан 5

Право учешћа на конкурсу

Право учешћа на конкурсу имају локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине.

Члан 6

Услови за учешће на конкурсу

Подносилац пријаве може поднети Пријаву за намене из члана 2. овог Правилника, под условом:

1. да је Програм у складу са циљевима и наменом Конкурса;

2. да је закључио Споразум о оснивању, деловању и начину рада социјално-економског савета општине/града - за основане, а нерегистроване Савете;

3. да је уписан у Регистар код министарства надлежног за послове рада - за регистроване Савете;

4. да је измирио све доспеле порезе, доприносе као и обавезе по основу изворних локалних прихода.

Поред наведених услова, Конкурсом могу бити дефинисани и додатни услови.

Члан 7

Потребна документација:

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на конкурсу (Образац пријаве се налази на сајту Секретаријата);

2. Овлашћење за заступање јединице локалне самоуправе (фотокопија картона депонованих потписа);

3. Уверење пореске управе да су измирени доспели порези и доприноси и уверење надлежне локалне самоуправе да су измирене обавезе по основу измирених локалних прихода, не старије од дана објављивања конкурса;

4. Програм.

Програм из тачке 4. овог члана подразумева следеће податке:

- План активности локалне самоуправе на развоју и деловању Савета;
- План динамике радног ангажовања координатора за рад у Савету;
- Трошкове накнаде за рад или новчане накнаде радног ангажовања координатора;
- Трошкове зараде/плате именованог секретара Савета;
- Опис потреба за Намене из члана 2. став 2, тачка 2.

5. Оригинал или оверена фотокопија закљученог Споразума о оснивању, деловању и начину рада социјално-економског савета општине/града и оригинал Уговора о радном ангажовању координатора - за основане, а нерегистроване Савете;

6. Оверена фотокопија решења о упису у регистар код министарства надлежног за послове рада и оригинал Уговора о радном ангажовању именованог секретара - за регистроване Савете;

7. Акт надлежног органа локалне самоуправе о износу учешћа у финансирању програма.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Пријава и приложена документација не враћају се подносиоцима.

Члан 8

Подношење пријава

Пријаве на Конкурс подносе се путем конкурсних образаца (који се могу преузети са сајта Секретаријата) са припадајућом документацијом, достављају у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, 21000 Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16, са назнаком на лицу коверте:

"ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ - СОЦИЈАЛНО ЕКОНОМСКИ САВЕТ" поштом или лично преко писарнице покрајинских органа.

Члан 9

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Комисија ће одбацити пријаве:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу);
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни документи, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (е-маил), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу и које садрже неразумљиве и нечитке податке).

Члан 10

Одлучивање о додели средстава

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију (у даљем тексту: Комисија). Комисија врши преглед и бодовање пристиглих пријава, формира ранг листу на основу бодовања и саставља записник.

Покрајински секретар на основу записника и ранг листе Комисије доноси одлуку о додели средстава корисницима. Ова одлука је коначна и против ње се не може уложити правно средство.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Локалној самоуправи којој се Одлуком одобре средства, дужна је да у року прописаном Конкурсом, достави следеће изјаве (обрасци Изјаве се налази на сајту Секретаријата):

- о давању сагласности на одобрени износ средстава;
- да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом (Закон о социјално-економском савету, Закон о буџетском систему, Закон о јавним набавкама, закони из области радних односа и др.) утрошити додељена средства;
- да ће се Секретаријату доставити извештај, у складу са уговорним обавезама;
- да ће наменски утрошити средства уз сагласност вођа социјалних партнера.

Члан 11

Критеријуми за доделу средстава

Приликом одлучивања о одобравању средстава, примениће се следећи критеријуми:

Критеријуми за локалне самоуправе које су закључиле	Бодови		Критеријуми за локалне самоуправе у којима је	Бодови

Споразум о оснивању, деловању и начину рада социјално-економског савета општине/града			социјално-економски савет уписан у Регистар надлежног министарства	
Повезаност циљева и активности са социјалним партнерима на оснивању локалног социјално-економског савета	0-5		Досадашње активности на развоју социјалног дијалога	0-5
обезбеђен простор	0- 5		обезбеђен простор	0-5
економичност буџета програма (реалност трошкова, обезбеђени други извори финансирања	0-5		економичност буџета програма (реалност трошкова, обезбеђени други извори финансирања	0-5
учешће социјалних партнера у обезбеђивању услова за рад социјално-економског савета	0-5		учешће социјалних партнера у обезбеђивању услова за рад социјално-економског савета	0-5
опис предложених активности унапређењу стања у области социјалног дијалога	0-5		допринос предложених активности унапређењу стања у области социјалног дијалога	0-5

Члан 12

Уговор о додели средстава

Одлуком о додели средстава утврђују се појединачни износи средстава по кориснику.

Након доношења одлуке о додели средстава Покрајински секретар закључује са корисником средстава уговор о додели средстава.

Обавезни елементи уговора су:

- подаци о кориснику средстава
- износ додељених средстава
- намена за коју се додељују средства
- период на који се закључује уговор
- обавезе корисника средстава
- извештаји који се подносе Секретаријату
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности.

Приликом закључења уговора локална самоуправа, као корисник средстава је дужна да достави Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, бланко соло меницу као средство обезбеђења извршења уговорне обавезе.

Члан 13

Праћење извршавања уговора

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе извештаје (наративни-описни и финансијски) о реализацији програма и наменском и законитом утрошку средстава (у даљем тексту: Извештај), најкасније у року од 15 дана од уговореног рока утврђеног за реализацију програма, са припадајућом документацијом.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава потребних за реализацију програма (документацију о спроведеном поступку јавних набавки, изводе из Управе за трезор, фактуре, уговоре, доказ о преносу средстава локалном социјално-економском савету који је уписан у регистар и другу правну и финансијску документацију) оверену од стране овлашћених лица.

Давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја са приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем образовати посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Програма.

Члан 14

Контрола коришћења средстава

Средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине.

Корисници средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора.

Члан 15

Рачунање рокова

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (правилник, конкурс, одлука или уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног правилником, конкурсом, одлуком или уговором.[1]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца. Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

---

1 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила.

Члан 16

Обавезе корисника приликом јавних публикација

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања активности у вези реализације програма који се финансира по јавном конкурсу наведу да је у финансирању или суфинансирању исте учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

Члан 17

Завршне одредбе

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу АП Војводине.

Број: 144-401-2567/2019-02

Датум: 20.03.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић, с.р.

На основу члана 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016 и 29/2017), члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Сл. лист АПВ", бр. 54/2019), у складу са Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења ("Службени гласник РС", број 16/18) и Покрајинским акционим планом запошљавања у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину,

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) доноси

Правилник о додели средстава за финансирање спровођења јавних радова на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2020 од 26.2.2020. године, а ступио је на снагу 5.3.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели средстава за финансирање спровођења јавних радова на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена и висина средстава, право учешћа и услови за учешће на јавном позиву, обавезна документација, поступак доделе средстава,

критеријуми и мерила за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за финансирање спровођења јавних радова на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс), који се спроводи у сарадњи са Националном службом за запошљавање (у даљем тексту: НСЗ).

Средства за спровођења јавних радова, обезбеђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 0803 - Активна политика запошљавања, програмска активност 1001 - Активна политика запошљавања у АП Војводини, економска класификација 4819 - Дотације осталим непрофитним институцијама, извор финансирања 01 00 Општи приходи и примања из буџета.

ЦИЉЕВИ

Члан 2.

Јавни радови су мера активне политике запошљавања коју организује Секретаријат, у складу са Покрајински акционим планом запошљавања у АП Војводини за 2020. годину, у циљу радног ангажовања незапосленог лица и незапослених у стању социјалне потребе, очувања и унапређења радних способности незапослених, као и ради остваривања одређеног друштвеног интереса.

Јавни радови на територији АП Војводине могу се организовати и спроводити у областима:

- Социјалних и хуманитарних делатности,
- Одржавања и обнављања јавне инфраструктуре,
- Одржавања и заштите животне средине и природе и
- Културних и туристичких делатности.

Максимална дужина трајања јавног рада у складу са расположивим финансијским средствима, је до четири месеца.

Уговором о привременим и повременим пословима утврдиће се број радних дана за свако лице укључено у јавни рад.

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 3.

Средства намењена за спровођење јавних радова намењена су за:

- исплату накнаде за обављен посао по основу уговора о привременим и повременим пословима лицима укљученим у јавне радове, која се увећава за припадајући порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, обрачунатих у складу са законом
- накнаду дела или укупних трошкова доласка и одласка са рада лица укључених у јавне радове, која се увећава за припадајуће порезе и доприносе у складу са законом и
- накнаду трошкова спровођења јавних радова, у свим областима спровођења

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 4.

Средства из члана 1. Правилника су намењена удружењима која имају статус правног лица, односно уписана су у Регистар Агенције за привредне регистре са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине и додељују се најмање једном годишње на основу Јавног конкурса.

Обавезни елементи Јавног конкурса су: назив акта на основу ког се расписује, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа, начин и рок за подношење пријава, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Јавног конкурса, односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве.

Текст Јавног конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине, у огласним новинама НСЗ "Послови" и на интернет страницама Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и НСЗ www.nsz.gov.rs и на порталу е-Управа.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног конкурса.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 5.

Право учешћа на Јавном конкурсу имају удружења која имају статус правног лица, са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине, уписане у регистар Агенције за привредне регистре са активним статусом, које својим програмима афирмишу и подстичу циљеве Јавног конкурса (у даљем тексту: Подносилац пријаве).

УСЛОВИ УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 6.

Подносилац пријаве учествује на Јавном конкурсу, под следећим условима:

1. да има седиште на територији АП Војводине;
2. да је удружење регистровано за програм који је предмет јавног рада;
3. да је у Агенцији за привредне регистре регистрован најкасније 60 дана пре дана објављивања Јавног конкурса;
4. да аплицира само једним пројектом;
5. да ангажују незапослено лице које се на дан подношења захтева налази на евиденцији филијале НСЗ на територији АП Војводине (у даљем тексту: Филијала НСЗ),
6. да је удружење испунило раније уговорне обавезе према Секретаријату, НСЗ или локалној самоуправи по јавним конкурсима из 2019. године, а уговорна обавеза је истекла, као и удружење чија је ранија уговорна обавеза у току, а установи се да је редовно извршава.

Подносилац захтева за спровођење јавног рада, као извођача јавног рада може ангажовати, без накнаде, послодавце из приватног или јавног сектора.

Поред наведених услова, Јавним конкурсом могу бити дефинисани и додатни услови.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 7.

Подносилац пријаве на Јавни конкурс подноси:

1. попуњен образац пријаве (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs или www.nsz.gov.rs);
2. ОП образац;
3. фотокопију Статута који доказује да је удружење регистровано за програм који је предмет јавног рада, са видљивом овером АПР-а и
4. фотографије места извођења јавног рада - за јавне радове који се спроводе у области одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе (максимално три фотографије за сваку локацију).
5. за јавне радове који се спроводе у области социјалне заштите, односно који се односе на пружање појединих услуга социјалне заштите (дневне услуге у заједници - помоћ у кући и др., услуге подршке за самостални живот - персонална асистенција и др.), фотокопија лиценце за пружање наведених услуга, у складу са прописима у области социјалне заштите;
6. информације о корисницима услуга (број и структура) - за послодавца - извођача јавног рада из области социјалне заштите и хуманитарног рада.

Секретаријат задржава право да тражи и друге доказе и документацију од значаја за спровођење поступка одлучивања о одобравању средстава за спровођење јавних радова.

ПОСТУПАЊЕ С ПРИЈАВАМА

Члан 8.

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Јавном конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, Покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Јавном конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која

је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;

- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавни конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Јавног конкурса);

- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;

- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова).

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

КРИТЕРИЈУМИ		БОД
1. Културне и туристичке услуге		15
2. Јавни рад подразумева ангажовање лица III и IV степена стручне спреме		15
3. Јавни рад подразумева ангажовање лица вишег и високог нивоа образовања		10
4. Степен развијености локалне самоуправе (по месту одржавања манифестације)	IV група	20
	III група	10
	II група	5
5. Значај јавног рада		
- републички		15
- покрајински		10
- локални		5
6. Оригиналност и аутентичност јавног рада		10

Поред наведених критеријума, Јавним конкурсом могу бити дефинисани и додатни критеријуми.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА И ОДЛУЧИВАЊЕ

Члан 10.

По истеку рока за подношење пријава на Јавни конкурс, Комисија прегледа све приспеле пријаве и поднету документацију ради провере испуњености услова.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката.

Рок за утврђивање листе из става 2. овог члана, не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листа из става 2. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана објављивања листе из става 2. овог члана.

На листу из става 2. овог члана учесници конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору, која мора бити образложена, Секретаријат доноси у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Одлуку о додели средстава Секретаријат доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора.

Одлука из става 8. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Одлука из става 8. овог члана је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 11.

На основу Одлуке, Секретаријат, Филијала НСЗ и корисник средстава коме је одобрено финансирање (у даљем тексту: Корисник средстава), закључују уговор којим се уређују међусобна права и обавезе.

Корисник средстава је дужан да пре склапања у говора Филијали НСЗ достави:

- потписану и оверену Изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;
- потписану и оверену Изјаву о непостојању сукоба интереса;
- потписану и оверену Изјаву о поседовању интерног акта о антикорупцијској политици;
- уговор о привременим и повременим пословима са незапосленим лицем, као доказ о ангажовању лица на јавном раду;
- нови термин план, уколико је у поступку разматрања пријаве за спровођење јавног рада извршена корекција броја лица и/или дужине трајања јавног рада;
- спецификација средстава/материјала за рад у складу са одобреним средствима за трошкове спровођења јавног рада;

- средство обезбеђења уговорних обавеза - две бланко соло менице, са меничним овлашћењем, регистроване у банци;

- потврда о пријему Захтева за регистрацију менице;

- фотокопија/очитана лична карта одговорног лица корисника средстава и

- уговор о пословној сарадњи подносиоца пријаве и послодавца - извођача јавног рада (уколико постоји).

- Фотокопија картона депонованих потписа из Управе за трезор, уколико постоји отворен наменски динарски рачун и ЈБКЈС (јединствени број корисника јавних средстава).

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 12.

Корисник средстава је у обавези да:

- са незапосленим лицем закључи уговор о привременим и повременим пословима за период спровођења јавног рада. У случају престанка ангажовања, Корисник средстава је у обавези да, у року од 15 дана од дана престанка ангажовања, ангажује друго незапослено лице са евиденције НСЗ, за преостало време трајања уговора.

- организује заштиту и безбедност на раду ангажованих, у складу са законом и захтевом стандарда за конкретне послове јавног рада;

- наменски употреби пренета средства за спровођење јавног рада

- месечно врши исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима по основу уговора о привременим и повременим пословима, у висини до 22.000,00 динара, за пун фонд радних часова, односно, сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање. Наведена накнада обухвата и трошкове доласка и одласка са рада;

- Филијали НСЗ доставља:

  - доказе о уплати пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање за ангажована лица на спровођењу јавног рада;

  - доказе о утрошку пренетих средстава за трошкове исплате накнаде ангажованим лицима, одласка и доласка са рада и спровођења јавног рада и

  - након завршетка спровођења јавног рада достави фото документацију о току и стању после реализованог јавног рада, финансијски и наративни извештај.

- обавести Филијалу НСЗ о свим променама које су од значаја за реализацију уговора у року од осам дана од дана настанка промене и

- Филијали НСЗ и Секретаријату омогући контролу реализације уговорних обавеза и увид у сву потребну документацију и ток спровођења јавног рада;

- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине.

ОБАВЕЗЕ СЕКРЕТАРИЈАТА

Члан 13.

Секретаријат се обавезује да, у складу са приливом средстава у буџет АП Војводине, Кориснику средстава изврши уплату средстава на наменски рачун отворен код Управе за трезор, и то:

- износ средстава за трошкове спровођења јавног рада - једнократно, након потписивања уговора и
- месечно, исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима по основу уговора о привременим и повременим пословима, у висини до 22.000,00 динара, за пун фонд радних часова, односно,сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу; која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање. Наведена накнада обухвата и трошкове доласка и одласка са рада;

ОБАВЕЗЕ ФИЛИЈАЛА НСЗ

Члан 14.

Филијале НСЗ се обавезују да:

- Запримају пријаве, прегледају их и проверавају испуњеност општих услова Јавног конкурса;
- Бодују пријаве и сачињавају предлог листе пријава;
- Предлог листе пријава и један примерак пријаве, достављају ПСЗ на сагласност и
- Врше контролу уговорне обавезе (захтева за требовање средстава за исплату), пре упућивања Секретаријату на исплату.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШАВАЊА УГОВОРА

Члан 15.

Корисник средстава је дужан да додељена средства искористи наменски и законито и доказе о томе достави Филијали НСЗ, која контролише спровођење уговорне обавезе.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

У циљу праћења реализације уговорне обавезе, Секретаријат може реализовати мониторинг посете.

Под мониторинг посетом сматра се: посета удружењу, одржавање састанака овлашћених представника Секретаријата са овлашћеним представницима удружења, присуство одређеним догађајима и манифестацијама или другим програмским активностима које удружење спроводи у склопу реализације програма.

Мониторинг посета може бити најављена или ненајављена.

Секретаријат сачињава извештај о мониторинг посети у року од 10 дана од дана спроведене посете.

Поред извештаја о мониторинг посети, Секретаријат може израдити и препоруке за отклањање недостатака и рокове за њихову реализацију и упутити их кориснику средстава.

Секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 16.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређен Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 17.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ

Број: 144-401-1399/2020-03

Датум: 26.02.2020. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016 и 29/2017), члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Сл. лист АПВ", бр. 54/2019) и Покрајинског акционог плана запошљавања у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину, Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) доноси

Правилник о додели субвенција за запошљавање незапослених лица у Аутономној покрајини Војводини у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2020 од 26.2.2020. године, ступио је на снагу 5.3.2020, а његове одредбе примењиваће се након расписивања Јавног огласа.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели субвенција за запошљавање незапослених лица у Аутономној покрајини Војводини у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена и висина средстава, право учешћа и услови за учешће на јавном огласу, обавезна документација, поступак доделе субвенције, критеријуми и мерила за доделу, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног огласа за доделу субвенција за запошљавање незапослених лица у Аутономној покрајини Војводини у 2020. години (у даљем тексту: Јавни оглас), који се спроводи у сарадњи са Националном службом за запошљавање (у даљем тексту: НСЗ) и Едукативним центром за обуке у професионалним и радним вештинама (у даљем тексту: Едукативни центар).

Средства за ову намену обезбеђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквиру Програма 0803 - Активна политика запошљавања, програмска активност 1001 - Активна политика запошљавања у АП Војводини, економска класификација 4541 - Текуће субвенције приватним предузећима, извор финансирања 01 00 Општи приходи и примања из буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Секретаријат, у складу са Покрајинским акционим планом запошљавања у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (у даљем тексту: ПАПЗ) додељује субвенцију послодавцима, који припадају приватном сектору, за запошљавање незапослених лица, која се налазе на евиденцији НСЗ на територији АП Војводине, а у циљу смањивања незапослености и подстицања запошљавања незапослених лица.

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 3.

1. Субвенција за запошљавање незапослених лица, у износу од 208.000,00 динара по незапосленом лицу, одобрава се послодавцима који припадају приватном сектору, ради запошљавања незапослених лица која се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање на територији АП Војводине.

Субвенција за запошљавање незапослених лица представља државну помоћ мале вредности (de minimis).

Послодавац је у обавези да наменски утроши средства, односно да у периоду од 12 месеци од дана заснивања радног односа на неодређено време, редовно

уплаћује порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање и о томе достави правдање за наведени период.

Услови и критеријуми доделе субвенције, као и права и обавезе корисника субвенције, даваоца средстава и Националне службе за запошљавање биће прецизирани јавним позивом.

ЈАВНИ ОГЛАС ЗА ДОДЕЛУ СУБВЕНЦИЈА

Члан 4.

Субвенција с е додељују на основу Јавног огласа, који расписује Секретаријат.

Обавезни елементи текста Јавног огласа су: назив акта на основу ког се расписује, висина укупних средстава која се додељују, намена средстава, субјекти који могу да учествују, услови за учешће, документација која се подноси уз захтев, услови учешћа, рок за подношење пријава, критеријуми за оцену пријава и други подаци од значаја.

Јавни оглас се објављује у "Службеном листу АП Војводине", у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине, у огласним новинама НСЗ "Послови" и на интернет страницама Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и НСЗ www.nsz.gov.rs.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ ОГЛАСУ

Члан 5.

Право да конкуришу имају послодавци који припадају приватном сектору, односно предузетници и правна лица код којих је удео приватног капитала у власничкој структури 100%.

Право на Субвенцију не могу остварити: државни органи, организације и други директни и индиректни корисници буџетских средстава, задруге и удружења; подносиоци захтева који обављају делатности са шифром 02.0, 05.1, 05.2, 35.14, 35.23, 49.32, 66.12, 92.0 и 96.09; корисници средстава који нису испунили ранију уговорну обавезу према Секретаријату или НСЗ, а уговорна обавеза је истекла, као и корисници средстава чија је ранија уговорна обавеза у току, а установи се да је редовно не извршавају и привредни субјекти у тешкоћама, у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Уредбе о правилима за доделу државне помоћи ("Службени гласник РС", број 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013 и 97/2013).

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ ОГЛАСУ

Члан 6.

Послодавац може поднети Захтев са бизнис планом (у даљем тексту: Захтев) за Јавни оглас под условом да:

1. има седиште или регистровану пословну јединицу на територији АП Војводине;
2. припада приватном сектору (предузетници и правна лица код којих је удео приватног капитала у власничкој структури 100%);
3. је регистрован најмање шест месеци пре датума подношења захтева;

4. у последња три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев није смањивао број запослених на неодређено време, осим у случају нормалне флуктуације запослених (престанак радног односа на одређено време, остваривање права на пензију и др.);

5. уредно измирује обавезе по основу доприноса за обавезно социјално осигурање за запослене,

6. последњих шест месеци није био дуже од 30 дана непрекидно евидентиран у регистру дужника принудне наплате Народне банке Србије;

7. незапослено лице се на дан подношења захтева налази на евиденцији Филијале НСЗ;

8. незапослено лице, за кога се тражи субвенција, није било у радном односу на неодређено време код подносиоца захтева или повезаног лица, најмање шест месеци пре подношења захтева;

9. је измирио раније уговорне и друге обавезе према Секретаријату и другим даваоцима средстава за исте или друге програме запошљавања, осим за обавезе чија је реализација у току, уколико исте редовно измирује и

10. налази се у дозвољеном оквиру опредељеног износа за de minimis државну помоћ у текућој фискалној години и претходне две фискалне године, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ ОГЛАС

Члан 7.

По расписаном Јавном огласу подноси се следећа документација:

1. попуњен образац - Захтев;

2. писана изјава подносиоца захтева о свим другим de minimis државним помоћима које је добио у претходном трогодишњем фискалном периоду и да ли му је и по ком основу већ додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове;

3. оригинал или фотокопија решења надлежног органа о упису у регистар, уколико подносилац захтева није регистрован у АПР, односно одлука надлежног органа о образовању организационих делова на територији АП Војводине;

4. потврда банке о промету на текућем рачуну послодавца за последња три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев и

5. извод из појединачне пореске пријаве о обрачунатим порезима и доприносима (ППП ПД), штампан из електронске базе података Пореске управе (ЕБП-ПУРС), оверен од стране послодавца, за пријаве поднете у законским роковима за 6 месеци који претходе месецу у ком је поднет захтев, односно за послодавца који паушално измирује пореске обавезе - уверење Пореске управе о измиреним порезима и доприносима за обавезно социјално осигурање до месеца који претходи месецу у ком је поднет захтев.

Захтев се подноси искључиво на обрасцу, који се може преузети са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и НСЗ www.nsz.gov.rs и са припадајућом документацијом се доставља на адресу надлежне организационе јединице НСЗ према седишту послодавца или организационе јединице, лично или путем поште, три примерка.

Рок за подношење пријава утврђује се Јавним огласом.

Након подношења захтева, а пре доношења одлуке, послодавац може, на неодређено време, запослити лице за које је поднео захтев за добијање Субвенције, што не представља гаранцију за добијање Субвенције.

Захтеви који нису поднети у складу са чланом 7. став 2. и 3. овог правилника биће одбачени.

Послодавац, у току Јавног огласа, може поднети само један Захтев за запошљавање највише 10 лица.

Секретаријат задржава право да затражи и друге доказе релевантне за одлучивање.

Документација поднета на Јавни оглас се не враћа.

ПОСТУПАЊЕ СА ЗАХТЕВИМА

Члан 8.

Покрајински секретар решењем образује Комисију за преглед захтева, оцењивање и израду предлога одлуке за доделу субвенција (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Јавни оглас.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног огласа (Изјава о непостојању сукоба интереса).

По потреби, на предлог Комисије, Покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из Захтева са чињеничним стањем на лицу места код подносиоца захтева, о чему ће се сачинити записник.

Комисија ће одбацити поднете захтеве који су:

- неблаговремени;
- недопуштени (захтеви поднети од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним огласом и који су супротни одредбама Правилника и Јавног огласа);
- непотпуни и неразумљиви (захтеви уз које нису приложени сви потребни докази, који су непотписане, без одговарајућих обавезних попуњених података, попуњени графитном оловком, послати факсом или електронском поштом (e-mail), који нису поднети на одговарајућем обрасцу, који садрже неразумљиве и нечитке податке и слично;
- уколико се утврди да учесник није испунио раније уговорне обавезе према Секретаријату, НСЗ или локалној самоуправи, а уговорна обавеза је истекла, као и учесник чија је ранија уговорна обавеза у току, а установи се да је редовно не извршава.

ДОДАТНИ КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 9.

Комисија даје предлог Одлуке на основу захтева, предлога листе НСЗ и додатним бодовима за следеће критеријуме:

1а)	ИТ услуге	15 бодова
	Здравство	

	Инжењерство		
1б)	Производња и занатство у функцији туризма		10 бодова
	Угоститељски објекти за смештај		
	Угоститељски објекти за исхрану и пиће		
Степен развијености јединице локалне самоуправе на територији се налази седиште или организациона јединица		IV група	20 бодова
		III група	15 бодова
		II група	10 бодова
Допринос локалној заједници		Веома значајно	20 бодова
		Значајно	5 бодова

Поред наведених критеријума, Јавним огласом могу бити дефинисани и додатни критеријуми.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 10.

Филијала НСЗ проверава испуњеност општих услова Јавног огласа, бодује захтеве и сачињава листу поднетих захтева, коју уз по један примерак захтева прослеђује Покрајинској служби за запошљавање (у даљем тексту: ПСЗ) на сагласност. ПСЗ Секретаријату доставља сагласност и примерак захтева.

Комисија даје предлог одлуке на основу захтева, предлога листе НСЗ и додатних бодова.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и доноси Одлуку о додели субвенције за запошљавање незапослених лица (у даљем тексту: Одлуку), која је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује се на интернет страницама Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и НСЗ www.nsz.gov.rs.

УГОВОР О ДОДЕЛИ СУБВЕНЦИЈЕ

Члан 11.

На основу Одлуке, Секретаријат, Филијала НСЗ и послодавац којем је одобрена субвенција (у даљем тексту: Корисник средстава), закључиће уговор о коришћењу Субвенције, којим се уређују међусобна права и обавезе уговорних страна.

Корисник средстава пре закључења уговора, Филијали НСЗ доставља:

- доказ о заснивању радног односа на неодређено време, са пуним радним временом, за лице које се запошљава (уговор о раду);
- фотокопија картона депонованих потписа лица овлашћених за заступање,

- фотокопија картона депонованих потписа за наменски рачун отворен код Управе за трезор;

- одговарајуће средство обезбеђења уговорних обавеза;

- фотокопија/очитана лична карта одговорног лица корисника средстава и жиранта, и други докази у зависности од статуса жиранта и

- писани пристанак корисника средстава и жиранта за прикупљање и обраду података о личности.

Средства обезбеђења уговорних обавеза су:

ЗА ПРЕДУЗЕТНИКА:

1. за одобрена средства у износу до 1.000.000,00 динара:

- две истоветне бланко трасиране менице корисника средстава са једним жирантом, са меничним овлашћењем.

2. за одобрена средства у износу од 1.000.001,00 динара до 1.040.000,00 динара:

- гаранција банке у вредности износа субвенције, са роком важења шест месеци дуже од трајања уговорне обавезе или

- две истоветне бланко соло менице корисника средстава, са меничним овлашћењем, и уговор о јемству.

ЗА ПРАВНО ЛИЦЕ:

1. за одобрена средства у износу до 1.000.000,00 динара:

- две истоветне бланко соло менице корисника средстава, са меничним овлашћењем.

2. за одобрена средства у износу од 1.000.001,00 динара до 1.040.000,00 динара:

- гаранција банке у вредности износа субвенције, са роком важења шест месеци дуже од трајања уговорне обавезе или

- две истоветне бланко соло менице корисника средстава, са меничним овлашћењима, и уговор о јемству.

Жирант може бити свако пословно способно физичко лице, које има редовна месечна примања на име зараде или пензије, независно од висине примања, као и физичко лице које самостално обавља делатност (предузетник).

Менице, у складу са Законом о платном промету ("Сл. лист СРЈ", бр. 03/02 и 05/03 и "Сл. гласник РС", бр. 43/04, 62/06, 111/09 и 31/11) и Одлуком о ближим условима, садржини и начину вођења регистра меница и овлашћења ("Сл. гласник РС", бр. 56/11), подносилац захтева мора извршити упис меница у Регистар меница и овлашћења.

Банкарска гаранција - рок важења шест месеци дуже од трајања уговорне обавезе, али у случају замене лица у току уговорне обавезе, послодавац је дужан да достави нову банкарску гаранцију са продуженим роком важења.

Уговор о јемству - уговорно јемство привредног друштва категорисаног као мало или средње, које је претходних година показало позитивно пословање и у претходних 12 месеци није било у блокади.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 12.

Корисник средстава у обавези је да:

1. заснује радни однос са незапосленим лицем у складу са законом, на неодређено време, са пуним радним временом, у складу са јавним огласом;

2. наменски и законито утроши додељена средства у складу са чланом 3. Правилника;

3. Филијали НСЗ доставља доказе о испуњењу уговорне обавезе из тачке 2) овог члана, периодично и у зависности од начина исплате Субвенције и

4. обавести Филијалу НСЗ о свакој промени која је од утицаја на реализацију уговора, у року од 15 дана од дана настанка те промене.

ОБАВЕЗЕ СЕКРЕТАРИЈАТА

Члан 13.

Секретаријат се обавезује да, у складу са приливом средстава у буџет АП Војводине, у најмање две рате, Кориснику средстава изврши уплату средстава на наменски рачун отворен код Управе за трезор, а након достављања правдања средстава за тражени период.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 14.

Корисник средстава је дужан да додељена средства искористи наменски и законито и доказе о томе достави Филијали НСЗ, која периодично контролише спровођење уговорне обавезе.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

У случају замене лица, лице које је замена мора бити на евиденцији незапослених пре реализације замене, али не и у моменту подношења Захтева. Замена се мора извршити у року од 30 дана.

У оправданим случајевима, замена се може извршити и након истека наведеног рока, уз продужетак праћења уговорне обавезе.

Уколико дође до престанка испуњења уговорне обавезе, послодавац је дужан да изврши повраћај средстава за нереализовани део уговорне обавезе, увећан за износ законске затезне камате од дана уплате средстава.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине", а његове одредбе примењиваће се након расписивања Јавног огласа.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ

Број: 144-401-1401/2020-03

Датум: 26.02.2020. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Сл. лист АПВ", бр. 54/2019) и Покрајинског акционог плана запошљавања у Аутономној покрајини Војводини за 2020. години, Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) доноси

Правилник о додели субвенција за самозапошљавање у Аутономној покрајини Војводини у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2020 од 26.2.2020. године, ступио је на снагу 5.3.2020, а његове одредбе примењиваће се након расписивања Јавног огласа.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели субвенција за самозапошљавање у Аутономној покрајини Војводини у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена и висина средстава, право учешћа и услови за учешће на јавном огласу, обавезна документација, поступак доделе средстава, критеријуми и мерила за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног огласа за доделу субвенција за самозапошљавање у Аутономној покрајини Војводини у 2020. години (у даљем тексту: Јавни оглас), који се спроводи у сарадњи са Националном службом за запошљавање (у даљем тексту: НСЗ) и Едукативним центром за обуке у професионалним и радним вештинама (у даљем тексту: Едукативни центар).

Средства за ову намену обезбеђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквиру Програма 0803 - Активна политика запошљавања, програмска активност 1001 - Активна политика запошљавања у АП Војводини, економска класификација 4541 - Текуће субвенције приватним предузећима, извор финансирања 01 00 Општи приходи и примања из буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Секретаријат у складу са Покрајинским акционим планом запошљавања у Аутономној покрајини Војводини у 2020. години (у даљем тексту: ПАПЗ) додељује субвенцију за самозапошљавање ради оснивања радње или другог облика предузетништва од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива

у њему радни однос, а у циљу запошљавања лица са евиденције НСЗ и смањења незапослености на територији АП Војводине.

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 3.

Субвенција за самозапошљавање (у даљем тексту: Субвенција) додељује се незапосленом лицу које се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање на територији АП Војводине, ради оснивања радње или другог облика предузетништва од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Субвенција се додељује незапосленом лицу, и то:

1. 362.000,00 динара по лицу за самозапошљавање незапослених лица:

- са положеним стручним испитом или поседовањем лиценце неопходне за обављање делатности коју лице започиње у складу са стеченим образовањем;
- особе са инвалидитетом;
- жене и
- учесници оружаних сукоба од 1990. до 1999. године.

2. 208.000,00 динара по лицу за све остале категорије незапослених лица и делатности.

Незапослено лице које оствари право на субвенцију за самозапошљавање у обавези је да новорегистровану делатност обавља најмање 12 месеци и наменски утроши средства уз достављање правдања уплате пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање за наведени период обављања делатности.

Услови и критеријуми доделе субвенције, као и права и обавезе корисника субвенције, даваоца средстава и Националне службе за запошљавање биће прецизирани јавним позивом.

Стручну помоћ у циљу подстицања самозапошљавања незапослени остварује кроз информативне и саветодавне услуге у пословним центрима, обуке из предузетништва, мениторинг и специјалистичке обуке Едукативног центра за обуке у професионалним и радним вештинама и НСЗ.

Субвенција за самозапошљавање представља државну помоћ мале вредности (de minimis).

ЈАВНИ ОГЛАС ЗА ДОДЕЛУ СУБВЕНЦИЈА

Члан 4.

Субвенција с е додељују на основу Јавног огласа, који расписује Секретаријат.

Јавни оглас се објављује у "Службеном листу АП Војводине", у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине, у огласним новинама НСЗ "Послови" и на интернет страницама Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и НСЗ www.nsz.gov.rs.

Обавезни елементи текста Јавног огласа су: назив акта на основу ког се расписује, висина укупних средстава која се додељују, намена средстава, субјекти који могу да учествују, услови за учешће, документација која се подноси уз захтев, услови учешћа, рок за подношење пријава, критеријуми за оцену пријава и други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ ОГЛАСУ

Члан 5.

Право да конкуришу има незапослено лице пријављено на евиденцију НСЗ на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Филијала НСЗ), које је завршило обуку из предузетништва по плану и програму обука у Едукативном центру, НСЗ или другој одговарајућој организацији.

Право на Субвенцију може се остварити за: оснивање радње или другог облика предузетништва од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и за оснивање привредног друштва, уколико оснивач у њему заснива радни однос.

Право на Субвенцију не може се остварити: за обављање делатности индивидуалног пољопривредног газдинства, задруге и удружења; за обављање делатности под шифром 02.0, 01.1, 01.2, 01.3, 01.4, 01.5, 01.6, 35.14, 35.23, 49.32, 66.12, 92.0 и 96.09; уколико је лице раније остварило право на исплату новчане накнаде у једнократном износу за самозапошљавање и уколико је лице већ користило Субвенцију Секретаријата или других даваоца средстава за исти програм субвенционисања.

УСЛОВИ УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ ОГЛАСУ

Члан 6.

Незапослено лице може поднети Захтев са бизнис планом (у даљем тексту: Захтев) за Јавни оглас под условом:

1. да се налази на евиденцији Филијале НСЗ;
2. да има завршену обуку из предузетништва по плану и програму обука у Едукативном центру, НСЗ или другој одговарајућој организацији.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ ОГЛАС

Члан 7.

Учесник на Јавном огласу подноси:

1. захтев са бизнис планом на прописаном обрасцу;
2. доказ о завршеној обуци, уколико није завршена у организацији НСЗ;
3. писану изјаву о свим другим de minimis државним помоћима које је добио у претходном трогодишњем фискалном периоду и да ли му је и по ком основу већ додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове или изјава подносиоца захтева да није користио државну помоћ.

Захтев са бизнис планом се подноси искључиво на обрасцу који се може преузети са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и НСЗ www.nsz.gov.rs и са припадајућом документацијом се доставља на адресу надлежне организационе јединице Филијале НСЗ према месту пребивалишта, односно боравишта, лично или путем поште, у три примерка.

Рок за подношење пријава утврђује се Јавним огласом.

Након подношења захтева, а пре доношења одлуке, учесник може регистровати делатност, што не представља гаранцију за добијање Субвенције.

Захтеви који нису поднети у складу са ставом 1. и 2. овог члана биће одбачени.

Учесник на Јавном огласу може поднети само један Захтев.

Секретаријат задржава право да од учесника, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Документација поднета на Јавни оглас се не враћа.

ПОСТУПАЊЕ СА ЗАХТЕВИМА

Члан 8.

Покрајински секретар решењем образује Комисију за преглед захтева, оцењивање и израду предлога одлуке за доделу субвенција (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Јавни оглас.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем комисије, односно спровођењем Јавног огласа (Изјава о непостојању сукоба интереса).

По потреби, на предлог Комисије, Покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из Захтева са чињеничним стањем на лицу места код подносиоца захтева, о чему ће се сачинити записник.

Комисија ће одбацити поднете захтеве који су:

- неблаговремени;
- недопуштени (захтеви поднети од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним огласом и који су супротни одредбама Правилника и Јавног огласа) и
- непотпуни и неразумљиви (захтеви уз које нису приложени сви потребни докази, непотписани, без одговарајућих обавезних попуњених података, попуњени графитном оловком, послати факсом или електронском поштом (e-mail), који нису поднети на одговарајућем обрасцу, који садрже неразумљиве и нечитке податке и слично.

ДОДАТНИ КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 9.

Комисија даје предлог Одлуке на основу Захтева, предлога листе НСЗ и додатних бодова Комисије.

Додатни бодови Комисије:

а)	ИТ услуге	15 бодова
б)	Производња и занатство у функцији туризма	10 бодова
в)	Угоститељски објекти у руралној средини	10 бодова
	Угоститељски објекти за исхрану и пиће	5 бодова

Делатности за које је неопходан стручни испит, одобрење или лиценца одговарајуће струковне коморе (адвокати, инжињери, лекари, стоматолози...)		20 бодова
Допринос локалној заједници	Веома значајно	20 бодова
	Значајно	10 бодова
Потврда о успешно завршеној релевантној обуци у Едукативном центру за обуке у професионалним и радним вештинама и другим релевантним институцијама		15 бодова
Степен одрживости делатности	Висок - преко 5 година	20 бодова
	Средњи - од 2 до 5 година	10 бодова
	Низак - до 24 месеца	5 бодова

Поред наведених критеријума, Јавним огласом могу бити дефинисани и други критеријуми.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 10.

Филијала НСЗ проверава испуњеност општих услова Јавног огласа, бодује захтеве и сачињава листу поднетих захтева, коју, уз по један примерак захтева, прослеђује Покрајинској служби за запошљавање (у даљем тексту: ПСЗ) на сагласност. ПСЗ, Секретаријату на даље поступање Комисије, доставља сагласност и примерак захтева.

Комисија даје предлог Одлуке на основу захтева, предлога листе НСЗ и додатних бодова.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку о додели субвенције за самозапошљавање (у даљем тексту: Одлуку), која је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује се на интернет страницама Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и НСЗ www.nsz.gov.rs.

УГОВОР О ДОДЕЛИ СУБВЕНЦИЈЕ

Члан 11.

На основу Одлуке, Секретаријат, Филијала НСЗ и лице којем је одобрена субвенција (у даљем тексту: Корисник средстава), закључиће уговор о коришћењу субвенције за самозапошљавање, којим се уређују међусобна права и обавезе уговорних страна.

Корисник средстава пре закључења уговора, Филијали НСЗ доставља:

- фотокопију решења надлежног органа о упису у регистар (уколико није наведен датум отпочињања делатности у решењу о упису у регистар, потребно је доставити и решење о отпочињању делатности);

- фотокопију решења о ПИБ-у;

- фотокопија картона депонованих потписа лица овлашћених за заступање;

- две фотокопије картона депонованих потписа за посебан наменски рачун отворен код Управе за трезор;

- фотокопија личне карте корисника средстава;

- фотокопија личне карте жиранта и други докази у зависности од статуса жиранта и

- писани пристанак подносиоца захтева и жиранта за прикупљање и обраду података о личности.

- средство обезбеђења:

две истоветне бланко трасиране менице корисника средстава са једним жирантом, са меничним овлашћењима или уговор о јемству.

Жирант може бити свако пословно способно физичко лице, које има редовна месечна примања на име зараде или пензије, независно од висине примања, као и физичко лице које самостално обавља своју делатност (предузетник).

Уговор о јемству - уговорно јемство привредног друштва, категорисаног као мало или средње, које је претходних година показало позитивно пословање и у претходних 12 месеци није било у блокади.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 12.

Корисник средстава у обавези је да:

1. отпочне обављање регистроване делатности најкасније до датума потписивања уговора;

2. регистровану делатност обавља на територији АП Војводине, у уговореном периоду од 12 месеци, почев од дана отпочињања обављања делатности;

3. наменски утроши средства и достави доказе о испуњењу уговорне обавезе у складу са чланом 3. Правилника и

4. обавести Филијалу НСЗ о свакој промени која је од утицаја на реализацију уговора, у року од 15 дана од дана настанка промене.

ОБАВЕЗЕ СЕКРЕТАРИЈАТА

Члан 13.

Секретаријат се обавезује да, у складу са приливом средстава у буџет АП Војводине, у најмање две рате, Кориснику средстава изврши уплату средстава на наменски рачун отворен код Управе за трезор, а након достављања документације предвиђене уговором.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 14.

Корисник средстава је дужан да додељена средства, у складу са чланом 3. Правилника, искористи наменски и законито и доказе о томе достави Филијали НСЗ, која периодично контролише спровођење уговорне обавезе.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

У случају да корисник средстава не реализује обавезе дефинисане уговором, дужан је да изврши повраћај средства за нереализовани део уговорне обавезе, увећан за износ законске затезне камате од дана уплате средстава.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине", а његове одредбе примењиваће се након расписивања Јавног огласа.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ

Број: 144-401-1398/2020-03

Датум: 26.02.2020. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу чланова 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), Покрајински секретар за привреду и туризам доноси

Правилник о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године и 6/2020 - исправка, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) уређују се циљеви,

услови, намена, поступак доделе бесповратних средстава, као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквиру програма - уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације субвенције приватним предузећима, Капиталне субвенције приватним предузећима из извора финансирања Приходи из буџета, у циљу унапређења туристичке понуде АП Војводине, кроз:

- Подршку развоју туризма у АП Војводини кроз подстицање рада привредних субјекта са циљем подизања нивоа квалитета услуга угоститељских објеката;
- Унапређења конкурентности туристичке понуде АП Војводине;
- Повећања броја ноћења и продужења боравка туриста у АП Војводини кроз унапређење квалитета услуга и додатних туристичких садржаја у постојећим угоститељским објектима;
- Подстицања повећања прихода привредних субјеката и отварања нових радних места, те пораст пореских прихода и накнада Републике Србије.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства из члана 2. Правилника додељују се најмање једном годишње на основу Конкурса за доделу бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за пројекте:

1. Подизања нивоа квалитета и капацитета објеката туристичке супраструктуре[28] кроз субвенционисање:

А) изградње, доградње, реконструкције, адаптације, санације и инвестиционог одржавања угоститељских објеката у складу са Законом о планирању и изградњи;

Б) израде пројектно техничке документације за активности из тачке 1. под А.

2. Унапређења квалитета услуга и додатних туристичких садржаја објеката туристичке супраструктуре кроз субвенционисање:

- опремања угоститељских објеката додатним садржајима на начин предвиђен Законом о планирању и изградњи.

Прихватљиви трошкови:

За тачку 1. под А:

- изградња објекта обухвата: претходне радове, припремне радове за грађење, грађење објекта и стручни надзор у току грађења објекта;

- доградња објекта обухвата: извођење грађевинских и других радова којима се изграђује нови простор ван постојећег габарита објекта, као и надзиђивање објекта, и са њим чини грађевинску, функционалну или техничку целину;

- реконструкција објекта обухвата: извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту у габариту и волумену објекта којима се утиче на испуњавање основних захтева за објекат, мења технолошки процес; мења спољни изглед објекта или повећава број функционалних јединица, врши замена уређаја, постројења, опреме и инсталација са повећањем капацитет;

- адаптација објекта обухвата: извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту, којима се врши промена организације простора у објекту, врши замена уређаја, постројења, опреме и инсталација истог капацитета, а којима се не утиче на стабилност и сигурност објекта, не мењају конструктивни елементи, не мења спољни изглед и не утиче на безбедност суседних објеката, саобраћаја, заштите од пожара и животне средине;

- санација објекта обухвата: радове на постојећем објекту којима се врши поправка уређаја, постројења и опреме, односно замена конструктивних елемената објекта, којима се не мења спољни изглед, не утиче на безбедност суседних објеката, саобраћаја и животне средине и не утиче на заштиту природног и непокретног културног добра, односно његове заштићене околине, осим рестаураторских, конзерваторских радова и радова на ревитализацији;

- инвестиционо одржавања објекта обухвата: извођење грађевинско-занатских, односно других радова зависно од врсте објекта у циљу побољшања услова коришћења објекта у току експлоатације.

За тачку 1. под Б)

- израда пројектно - техничке документације за активности из тачке 1. под А израђене и оверене од стране овлашћеног лица, у складу са Законом о планирању и изградњи, као и за нове туристичке објекте који се изграђују по систему "greenfield" или адаптација девастираних објеката по принципу "brownfield".

За тачку 2.

- опремање угоститељског објекта додатним садржајима, који треба да утичу на продужење боравка туриста (опремање: спортских терена, теретана, сала за билијар и стони тенис, куглана, базена на отвореном и у затвореном простору, дечијег игралишта, spa и wellness центара и сл.)

Сва финансијска средства везана за одобрени пројекат морају бити фактурисана на име Корисника средстава, односно исказани на рачунима издатим на име Корисника средстава.

Финансијска средства из претходног става морају бити плаћена на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања), изузев финансијских средстава чији је начин плаћања дефинисан уговором који је Корисник средстава закључио са Развојним фондом Аутономне покрајине Војводине ДОО Нови Сад на основу Конкурса за дугорочне кредите за развој туризма.

Неприхватљиви трошкови:

- заостали дугови, губици и камате;
- трошкови плаћања пореза и царина, зарада, организовање игара на срећу и сл;
- куповина земљишта или објеката;
- губици настали приликом конверзије валуте;
- плаћање пратећих такси;
- намештај (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.);
- клима уређаји-које нису део система, вентилатори-који нису део система;
- светлеће, рекламне и друге табле (натписи, дисплеји, панои и сл.);
- настали путем компензације;
- који су везани за пројекте који су суфинансирани од стране Секретаријата;
- сви остали трошкови који нису наведени под прихватљивим трошковима.

_____

28 Туристичка супраструктура - угоститељски објекти као и галерије, изложбени, конгресни и забавни објекти који су у непосредној вези са угоститељским објектима и објектима спортско рекреативног садржаја или са њима чине јединствену целину (Закон о туризму - "Сл. гласник РС", бр. 17/2019)

Право учешћа на конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају микро и мала привредна друштва и предузетници (у даљем тексту: Подносилац пријаве), који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) са активним статусом.

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

ОПШТИ УСЛОВИ:

1) да је регистрован у Агенцији за привредне регистре и има седиште, односно регистрован огранак на територији АП Војводине;[29]

2) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

3) да над њим није покренут стечајни поступак и поступак ликвидације;

4) да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;

5) да није користио средства по другом основу за исту намену;

6) да нема неиспуњених уговорних обавеза према Секретаријату;

7) да није у тешкоћама, а према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи;

8) да је позитивно пословао (остварио нето добитак у пословању);[30]

9) да подносилац пријаве и добављач опреме, односно извршилац услуге не представљају повезана лица у складу са законом;

10) да у било ком периоду у току три узастопне фискалне године закључно са даном доношења одлуке о додели бесповратних средстава, није примио дозвољену de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

11) да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву.

_____

29 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 1.

30 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 8.

ДОДАТНИ УСЛОВИ:

1) да обавља угоститељску делатност као претежну делатност или има регистрован огранак за обављање угоститељске делатности;

2) да је издат акт надлежног органа који одређује правила градње за одређену локацију или за извођење грађевинских радова или да је поднет захтев надлежном органу за издавање акта који одређује правила градње за одређену локацију или за извођење грађевинских радова[31] (за тачку 1. под А Намене средстава);

3) да уговор о закупу/подзакупу траје најмање 24 месеца почев од дана расписивања Конкурса уколико подносилац пријаве није и власник објекта;

Поред наведених услова, Конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

_____

31 односи се на изградњу, доградњу и реконструкцију у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/2009, 81/2009, 64/2010, 24/2011, 121/2012, 42/2013, 50/2013, 98/2013, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/19 и 37/19) (решење о локацијским условима или грађевинска дозвола)

Документација која се подноси на Конкурс

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[32]:

1. Попуњен и потписан образац пријаве на Конкурс (преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs);

2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

3. Уверења:

- пореске управе да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) и

- надлежне локалне Пореске управе да је подносилац пријаве измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника);

4. Извештај и обрасци:[33]

(а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства - копија Извештаја за статистичке потребе, са стањем на дан 31. децембар који је предат АПР, у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 8. (обрасци: биланс стања, биланс успеха и статистички биланс); [34]

(б) Биланс стања-преглед промета и стања конта главне књиге на последњи дан месеца који претходи месецу расписивања Конкурса (за привредне субјекте који су основани у периоду од 1. јануара године у којој је објављен Конкурс), у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 8.;

(в) Паушални порески обвезници: фотокопија обрасца КПО, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у години објављивања Конкурса и Решења на порез од прихода од самосталне делатности, у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 8.;

5. Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју запослених лица-поднетих пријава на осигурање, закључно са последњим даном месеца који претходи месецу објављивања Конкурса.

6. Доказ о власништву над непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева, не старији од дана расписивања Конкурса (оригинал или оверена фотокопија извода из Катастра непокретности од стране јавног бележника/надлежног суда);

7. Уговор о закупу или подзакупу непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника/надлежног суда) када непокретност није у власништву подносиоца пријаве;

8. Изјава власника непокретности којом закупцу/подзакупцу дозвољава извођење радова који су предмет пријаве (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) када непокретност није у власништву подносиоца пријаве;[35]

9. Потписана и оверена изјава од стране овлашћеног лица подносиоца пријаве о смештајним капацитетима којима се располаже у угоститељском објекту;

10. Решење о категоризацији објекта одговарајућег органа (у случају да је објекат већ категорисан) (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника);

11. Потврду о плаћеним боравишним таксама.

12. Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (на интернет презентацији Секретаријата):

- о прихватању услова утврђених конкурсом;
- да су дати подаци у Пријави истинити и веродостојни;
- да нема неизмирених обавеза према Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, односно његовом правном претходнику;
- о примљеној дозвољеној de minimis државној помоћи у три узастопне фискалне године закључно са даном подношења пријаве;[36]
- о сагласности за коришћење датих података;
- о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;
- да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;
- да подносилац пријаве и добављач опреме, односно извршилац услуге не представљају повезана лица у складу са законом;
- да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву.

Додатна документација:

За тачку 1. А Намене средстава:

1. Акт надлежног органа за извођење грађевинских радова у складу са чланом 6. тачка 2. Додатних услова овог правилника (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника/надлежног суда);[37]

2. Предмер и предрачун радова и опреме израђен од стране одговорног пројектанта (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника/надлежног суда) (за тачку 1.А Намене средстава);

За тачку 1. Б Намене средстава:

1. Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве); (за тачку 1.Б Намене средстава)[38]

2. Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве); (за тачку 1.Б Намене средстава)[39]

За тачку 2. Намене средстава:

1. Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);

2. Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);

Подносилац пријаве може доставити и додатну документацију за коју процени да је од значаја за критеријуме за доделу подстицајних средстава.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српском језику са овером судског тумача.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама закона о општем управном поступку потребно је исто изричито напоменути у пријави на Конкурс.[40]

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга додатна документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

_____

32 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14,22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

33 У случају кад рок за достављање пријава на Конкурс истекне пре законског рока за достављање Извештаја за статистичке потребе и финансијских извештаја Подносилац пријава је у обавези да у оквиру обавезне документације достави Закључни лист (пресек бруто биланса) за годину која претходи години расписивања Конкурса. У случају да је Подносилац пријаве и Корисник средстава, Подносилац пријаве је дужан да достави документацију, у складу са тачком 4. обавезне документације која се подноси на Конкурс, пре подношења извештај о реализованом пројекту)

Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави секретаријату у року од 5 дана од настале промене.

34 Подносилац пријаве који је током 2018. године водио пословне књиге по систему простог књиговодства -за 2018. годину треба да достави копију пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) са обавештењем ПУ о успешном пријему.

35 Изјаву није потребно доставити у случају када је уговором закуподавац дозволио извођење радова који су предмет пријаве.

36 У периоду од дана подношење пријаве на Конкурс па до дана потписивања уговора, у случају да је Подносилац пријаве и Корисник средстава, Подносилац пријаве је дужан да

обавести секретаријат о насталим променама које би утицала на прекорачење de minimis државне помоћи.

37 У случају да је Подносилац пријаве доставио надлежном органу захтев за прибављање предметног акта у пријави на Конкурс потребно је доставити поднесак којим се доказује да је захтев поднет надлежном органу.

38 Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница треба да буду у потпуности усаглашени са предметом пријаве за тачку 1Б. и тачку 2. Намене средстава.

39 Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница треба да буду у потпуности усаглашени са предметом пријаве за тачку 1Б. и за тачку 2. Намене средстава.

40 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на Конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 2. и 3. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности.

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

У зависности од броја пристиглих пријава на Конкурс, покрајински секретаријат ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;

- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);

- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;

- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке.

- уколико се утврди да је пројекат који је предмет пријаве суфинансиран од стране Секретаријата.

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

КРИТЕРИЈУМИ	БОД	
	ДА	НЕ
1. Усклађеност пројекта са Стратегијом развоја туризма Републике Србије и Програмом развоја туризма АПВ	10	0
2. Препознатљивост локалне самоуправе у Стратегији развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године, као део простора туристичких дестинација (за тачке 1 и 2 Намене средстава и односи се на седиште објекта који је предмет пријаве)	10	0
3. Објекат који је предмет пријаве представља заштићено културно добро или део културног добра	15	0
4. Коришћење средстава Секретаријата у периоду две године које претходе години објављивања Конкурса (за наведене намене из Правилника)	0	15
5. Учешће жена у власништву и управљању привредног субјекта/оснивачица предузетничке радње кумулативно	10	0
6. Степен развијености локалне самоуправе (односи се на седиште објекта који је предмет пријаве)		
- Степен развијености од изнад републичког просека и од 100% до 80% републичког просека	5	
- Степен развијености од 80% до 60% републичког просека	10	
- Степен развијености од испод 60% републичког просека	15	
7. Број запослених		
- До 5	5	
- Од 6 до 10	10	
- Преко 10	15	
8. Тржишни потенцијал	10	0

9. Поседовање награда и признања за остварене пословне резултате у периоду 2015-2020. године	10	0
10. Поседовање стандарда и сертификата привредног субјекта подносиоца пријаве	10	0
11. Оцењеност објекта на Booking-u или еквивалент - ≥ 75% највише оцене	15	0
12. Економска и функционална оправданост пројекта		
Оправдан	5	
Веома оправдан	10	
Изузетно оправдан	15	
13. Очекивање доприноса унапређењу стандарда и квалитета туристичке понуде	0-30	
14. Оригиналност и аутентичност пројекта		
Оригинално	5	
Веома оригинално	10	
Изузетно оригинално	15	
15. Одрживост пројекта након завршетка финансијске подршке		
Одрживо	5	
Веома одрживо	10	
Изузетно одрживо	15	
16. Решење о категоризацији објекта који је предмет пријаве (Правилник о категоризацији угоститељских објеката за смештај)	15	0
17. Смештајни капацитети којим привредни субјекат располаже		
- Од 5 до 15 лежаја	5	
- Од 16 до 20 лежаја	10	
- Од 21 до 50 лежаја	15	
- Преко 50 лежаја	20	
18. Износ плаћених боравишних такси		
- Испод 100.000,00 динара	5	
- Од 100.000,00 до 500.000,00 динара	10	
- Преко 500.000,00 динара	15	
19. Значај пројекта за развој туристичке понуде АПВ	0-30	

Поред наведених критеријума, конкурсом могу бити дефинисани и додатни критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката на основу које сачињава извештај о оцењивању пријава.

На основу извештаја Комисија сачињава предлог о расподели средстава.

Покрајински секретар разматра извештај и предлог Комисије и доноси Одлуку о додели средстава (у даљем тексту: Одлука).

Одлука је коначна и против исте се не може уложити правни лек.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства не може извршити ревизију буџета пројекта.

Корисник средстава је дужан да у року од седам дана почев од дана објаве Одлуке на званичној интернет страници Секретаријата, достави:

- потписану и оверену изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;
- извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) у случају када је промена регистрована након датума издавања извода о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а достављеног у конкурсној документацији.
- потписану и оверену изјаву да предмет пријаве неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, без сагласности Секретаријата, најмање 24 месеца од дана потписивања уговора о додели бесповратних средстава.[41]

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

---

41 Уз сагласност Секретаријата Корисник средстава предмет пријаве може отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, само у случају када Корисник средстава приложи доказ да ће се предмет пријаве користити за исту делатност коју је обављао и Корисник средстава.

Уговор о коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Уговори са Корисницима средстава ће се закључивати након подношења извештаја о реализованом пројекту и/или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/ или

2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом, као и инструменти обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Корисницима средстава којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана доношења Одлуке до дана исплате Средстава, неће бити исплаћена Средства.

Обавезе Корисника средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту у року од најдуже:[42]

- 30 дана од дана доношења Одлуке (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);
- 15 дана након реализације пројекта (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке).

Рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором у случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 2. Правилника. (За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава).

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[43]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл;
- фото-документацију реализованог пројекта;
- табеларни део - Приказ буџета пројекта;
- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна са спецификацијом радова и опреме, отпремница, извода из банке и другим доказима. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава;
- Окончану ситуацију радова и опреме израђену од стране одговорног пројектанта (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) усклађену са прихватљивим трошковима из члана 4. Правилника и предмером и предрачуном радова и опреме (за тачку 1.А Намене средстава);[44]
- Фотокопију предметне документације оверене од стране пројектанта који је израдио пројекат (за тачку 1. под Б Намене средстава);
- акт надлежног органа за извођење грађевинских радова (за тачку 1. под А Намене средстава).[45]

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта, као и на спровођењу обавеза утврђених Уговором Корисника средстава.[46]

- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;

- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

Корисници средстава су у обавези да након реализације пројекта и потписивања Уговора на адреси где је реализован пројекат на видљивом месту поставе таблу са јасно видљивим натписом "ПРОЈЕКАТ РЕАЛИЗОВАН УЗ ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ".

На табли треба да буде јасно видљив грб Републике Србије и грбови Аутономне покрајине Војводине, испод којих је исписано: "Република Србија, Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам".

_____

42 У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

43 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

44 Може доћи до одступања Окончане ситуације у односу на Предмер и предрачун радова и опреме. Одступања не могу бити у значајној мери и не могу променити основ пројекта са којим Подносилац пријаве аплицира на Конкурс.

45 односи се на изградњу, доградњу и реконструкцију у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/2009, 81/2009, 64/2010, 24/2011, 121/2012, 42/2013, 50/2013, 98/2013, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/19 и 37/19) (грађевинска дозвола).

46 Мониторинг спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

+ Види:

Исправку - 6/2020-352.

Праћење извршавања Уговора

Члан 14.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 15.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[47]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

47 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила.

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7099/2019-04

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

Покрајински секретаријат за привреду и туризам, објављује

Исправку

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2020 од 29.1.2020. године.

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - ТЕХНОЛОШКО ОСАВРЕМЕЊАВАЊЕ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКАТА И ОБЈЕКАТА ЗА ДЕГУСТАЦИОНУ ПРОМОЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА У ЦИЉУ ИНОВИРАЊА ПРОЦЕСА БРОЈ 144-401-7104/2019-04 на страни 81 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 18, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ, на страни 92 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 42, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након

доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - НАБАВКА МАШИНА И ОПРЕМЕ И УВОЂЕЊЕ ТЕХНОЛОШКИХ ИНОВАЦИЈА У ПРОМОЦИЈИ И ПОСЛОВАЊУ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКАТА, на страни 106 у "Службеном листу АПВ", број 2 о д 9.01.2020. године исправља се фуснота број 75, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБЈЕКАТА ЗА ДЕГУСТАЦИОНУ ПРОМОЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА ИЗ АП ВОЈВОДИНЕ, на страни 116 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 98, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу чланова 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14, 37/16, 29/17 и 24/19), Покрајински секретар за привреду и туризам доноси

Правилник о додели бесповратних средстава удружењима грађана за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - организовање конгреса

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава удружењима грађана за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - организовање конгреса (у даљем тексту:

Правилник) уређују се циљеви, намена, поступак доделе бесповратних средстава као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквири програма - уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације - Дотације невладиним организацијама, Дотације осталим непрофитним институцијама из извора финансирања- Општи приходи и примања буџета, у циљу:

- Подстицања рада удружења грађана која организују конгрес на територији Аутономне покрајине Војводине, која се баве унапређењем туристичке понуде Аутономне покрајине Војводине кроз организовање конгреса од покрајинског, републичког и међународног значаја;
- афирмација конгресног туризма као значајног фактора развоја туризма АП Војводине;
- подизање професионалних стандарда конгресног туризма као једном од најпрофитабилнијих облика туристичких кретања;
- унапређење конгресно-туристичке понуде;
- повећање укупне туристичке понуде АП Војводине кроз унапређење конгресног туризма и позиционирање АП Војводине као пожељне конгресне дестинације.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства су намењена удружењима грађана и другим непрофитним институцијама са територије Аутономне покрајине Војводине и додељују се најмање једном годишње на основу Конкурса за доделу бесповратних средстава удружењима грађана за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - организовање конгреса (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, на порталу е-Управа, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за организовање конгреса[79] на територији Аутономне покрајине Војводине.

Прихватљиви трошкови за конгресе су:

а) материјални трошкови: трошкови закупа простора, изнајмљивања пратеће опреме техничке подршке и аудио визуелне опреме, као и режијски трошкови (струја, вода, интернет и сл);

Обрачун материјалних трошкова прихвата се по тржишној цени према броју дана трајања конгреса;

б) путни трошкови: за највише пет предавача на конгресу, од места пребивалишта предавача до места одржавања конгреса и то авио, аутобуски, железнички и аутомобилски превоз за један долазак и један одлазак по предавачу за сваки дан трајања конгреса, а за предаваче којима је обезбеђен смештај за један долазак и један одлазак на конгрес. Путни трошкови за авио, аутобуски и железнички превоз прихвата се према приложеној превозној карти. Обрачун трошкова превоза аутомобилом прихвата се тако што се број пређених километара множи са 30% цене једног литра бензина типа ВМВ 95 без ПДВ-а;

в) трошкови смештаја: за највише пет предавача чије је место пребивалишта удаљено више од 30 km од места одржавања конгреса, а највише за број дана трајања конгреса у хотелу на бази полупансиона;

г) трошкови симултаног превода током трајања конгреса: за највише три извршиоца са пратећом опремом;

д) трошкови информисања јавности и видљивости конгреса: обухватају трошкове припреме пропагандног материјала за конгрес (трошкови израде штампаног материјала, обавештења, сертификати, програми, постери и остали рекламно пропагандни материјали), трошкови медијског оглашавања (израда спотова, реклама, оглашавања у медијима и слично);

ђ) административни трошкови: обухватају трошкове за издавање административних дозвола за организовање конгреса.

Трошкови информисања јавности и видљивости конгреса прихватају се највише до 50% од укупних (а+б+в+г+ђ) прихватљивих трошкова организовања конгреса.

Прихватљиви трошкови реализовани приликом организовања конгреса су трошкови који су плаћени на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања) и који су фактурисани на име Подносиоца пријаве (Корисника средстава), односно исказани на рачунима издатим на име Подносиоца пријаве (Корисника средстава).

Неприхватљиви трошкови су:

- трошкови активности на припреми програма;
- трошкови који се не односе на период спровођења пројекта;
- заостали дугови, губици и камате;
- трошкови плаћања пореза и царина, зарада, организовање игара на срећу и сл;
- трошкови куповине и стицања опреме и сл;
- куповина земљишта или објеката или непокретног или покретног добра било које врсте;
- трошкови партнера у пројекту;

- трошкови који нису предвиђени спецификацијом трошкова која је саставни део Пријаве;
- губици настали приликом конверзије валуте;
- трошкови дневница;
- трошкови израде и ажурирања интернет страница;
- сви остали трошкови који нису наведени под прихватљивим трошковима.

_____

79 Конгрес,конференција, симпозијум, пленум, форум

Право учешћа на Конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају удружења грађана и/или друге непрофитне институције са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине, уписане у регистар Агенције за привредне регистре са активним статусом, које својим програмима афирмишу и подстичу циљеве Конкурса (у даљем тексту: Подносилац пријаве).

Бесповратна средства не додељују се: физичким лицима, индиректним корисницима буџета Аутономне покрајине Војводине, привредним субјектима и другим корисницима чије је финансирање уређено актима које доносе или на њих дају сагласност Скупштина Аутономне покрајине Војводине или Покрајинска влада.

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

Подносилац пријаве учествује на Конкурсу, под следећим условима:

1. да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;
2. да је Конгрес међународног карактера;
3. да аплицира само с једним Пројектом;
4. Да организатор Конгреса поседује програм Конгреса са утврђеним датумом, временом и местом одржавања;
5. да Конгрес има минимални планирани број учесника.

Поред наведених услова, конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

Потребна документација

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[80]:

1. У потпуности испуњен образац пријаве на Конкурс (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);
2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а, не старији од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);
3. Уверења:

- Пореске управе да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и

- надлежне локалне Пореске управе да је подносилац пријаве измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

4. Програм конгреса (датум, време, место, сатница дешавања), потписан од стране подносиоца пријаве;

5. Документација са којом се доказује (предуговор, уговор, споразум и сл.) да је организатор обезбедио оперативно-техничке услове за организовање Конгреса (простор, пратећу опрему техничку подршку, аудио визуелну опрему);

6. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о броју учесника на конгресу;

7. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о прихватању услова за доделу средстава;

8. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о тачности података наведених у пријави на Конкурс;

9. Поред обавезне документације, потребна документација за одлучивање је и следећа документација: документација којом се доказује значај и вишегодишњи континуитет одржавања Конгреса (изјава, исечци из новина, фотографије и сл);

Уколико се документација прибавља по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је да подносилац пријаве изричито напомене у пријави на Конкурс.[81]

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

---

80 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14,22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

81 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 2. и 3. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве обрађује Комисија за преглед пријава са приложеном документацијом, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и

достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;
- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке.

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

КРИТЕРИЈУМ	БОД	
	ДА	НЕ
1. Конгрес које се одржава у местима која су Стратегијом развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године, препозната као део простора туристичких дестинација	10	0
2. Значај конгреса		
- покрајински	5	
- републички	10	
- међународни	15	
3. Континуитет одржавања конгреса више година		
- до три године	5	
- дужи од три године	10	

4. Време трајања конгреса	
- до два дана	5
- дужи од два дана	10
5. Број званичних учесника програма на конгресу у 2020. години	
- До 20 учесника	5
- Преко 20 учесника	10
6. Број учесника	
- До 300	5
- Преко 300	10
7. Квалитет конгресног програма који има препознатљив ефекат за промоцију и развој туристичке понуде АПВ	0-30
8. Квалитет ванконгресног програма који има препознатљив ефекат за промоцију туристичке дестинације где се Конгрес одржава	0-20

Поред наведених критеријума, конкурсом могу бити дефинисани и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

По истеку рока за подношење пријава на Конкурс, Комисија прегледа све приспеле пријаве и поднету документацију ради провере испуњености услова.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката.

Рок за утврђивање листе из става 2. овог члана, не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листа из става 2. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана објављивања листе из става 2. овог члана.

На листу из става 2. овог члана учесници конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору, која мора бити образложена, Секретаријат доноси у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Одлуку о додели средстава Секретаријат доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора.

Одлука из става 8. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Одлука из става 8. овог члана је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства може извршити ревизију буџета пројекта у складу са одобреним износом и прихватљивим трошковима из члана 4. овог правилника.

Корисник средстава је дужан да у року од најдуже седам дана након доношења Одлуке достави:

- Извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а (оригинал или фотокопија оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава) у случају да је регистрована промена након датума издавања Извода о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а достављеног у конкурсној документацији.
- потписану и оверену Изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;
- потписану и оверену Изјаву о непостајању сукоба интереса;
- потписану и оверену Изјаву о поседовању интерног акта о антикорупцијској политици;
- Фотокопија ОП обрасца;
- Фотокопија личне карте одговорне особе подносиоца пријаве;
- Фотокопија картона депонованих потписа из Управе за трезор, уколико постоји отворен наменски динарски рачун и ЈБКЈС (јединствени број корисника јавних средстава).

Уговор о додели и коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Уговори са Корисницима средстава ће се закључивати након доношења Одлуке и/или након подношења извештаја о реализованом пројекту и/или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/ или
2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом, као и инструменти обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Корисницима средстава којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана доношења Одлуке до дана исплате Средстава, неће бити исплаћена Средства.

Обавезе Корисника средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту најкасније:[82]

- до дана завршетка реализације пројекта утврђеним Конкурсом (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);
- 15 дана од дана завршетка реализације пројекта утврђеним Конкурсом (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке);

или

Након доношења Одлуке, закључења Уговора, а пре исплате средстава рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[83]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл;
- фото-документацију реализованог пројекта;
- табеларни део - Приказ буџета пројекта;
- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна са спецификацијом радова и опреме, извода из банке и другим доказима. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава.

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта.
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;
- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

_____

82 У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника.

83 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

Праћење извршавања Уговора

Члан 14.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 15.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређен Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[84]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

---

84 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила.

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7097/2019-04

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

Правилник о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2020. години - технолошко осавремењавање угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних

производа у циљу иновирања процеса - Број: 144-401-7104/2019-04

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године и 6/2020 - исправка, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2020. години-технолошко осавремењавање угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа у циљу иновирања процеса (у даљем тексту: Правилник) уређују се циљеви, услови, намена, поступак доделе бесповратних средстава, као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквири програма- уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације - Субвенције приватним предузећима, - Капиталне субвенције приватним предузећима из извора финансирања- Приходи из буџета, у циљу унапређења туристичке понуде АП Војводине, кроз:

- Подршку развоју туризма у АП Војводини кроз подстицање рада привредних субјеката са циљем подизања нивоа квалитета услуга угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа;
- Унапређења конкурентности туристичке понуде АП Војводине;
- Увођење технолошких иновација у промоцији и пословању угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа;
- Подизање квалитета понуде у односу на просечну понуду угоститељског тржишта;
- Подстицања повећања прихода привредних субјеката и отварања нових радних места, те пораст пореских прихода и накнада Републике Србије.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства из члана 2. Правилника додељују се најмање једном годишње на основу Конкурса за доделу бесповратних средстава привредним субјектима за

суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2020. години-технолошко осавремењавање угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа у циљу иновирања процеса (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за пројекте:

Технолошког осавремењавања угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа кроз субвенционисање:

- набавке машина и опреме које својим технолошким карактеристикама и начином употребе служе припреми, чувању, послуживању хране и напитака или пружању услуга на иновативан начин, које подижу квалитет понуде у односу на просечну понуду тржишта.

Прихватљиви трошкови:

- професионалне машине и опрема за намењене за припрему хране, пића и напитака или пружање услуга на иновативан начин, које својим техничким карактеристикама убрзавају процес припреме хране и напитака заснованог на енергетској и еколошкој ефикасности, као и на иновативне методе "припреме након одлежавања", "припреме на пари" или принципима "кување и вакумирање" и "кување и хлађење" (нпр. конвектомати, пећи на ћумур за припрему стекова, коморе за одлежавање стекова, "paco jet" блендери, "hot mix" мешаоне, "termo souc" и "termo wide" кувала, и сл.);
- Иновативна професионална опрема за истовремено служење и чување пића (еномат и сл.).

Сва финансијска средства везана за одобрени пројекат морају бити фактурисана на име Корисника средстава, односно исказани на рачунима издатим на име Корисника средстава.

Финансијска средства из претходног става морају бити плаћена на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања), изузев финансијских средстава чији је начин плаћања дефинисан уговором који је Корисник средстава закључио са Развојним фондом Аутономне покрајине Војводине ДОО Нови Сад на основу Конкурса за дугорочне кредите за развој туризма.

Неприхватљиви трошкови:

- заостали дугови, губици и камате;
- трошкови плаћања пореза и царина, зарада, организовање игара на срећу и сл.;
- куповина земљишта или објеката;
- губици настали приликом конверзије валуте;
- плаћање пратећих такси;
- намештај (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.);
- ситан инвентар за припремање хране, пића и напитака;
- клима уређаји-који нису део система, вентилатори-који нису део система, алармни системи;
- светлеће, рекламне и друге табле (натписи, дисплеји, панои и сл.);
- настали путем компензације;
- који су везани за пројекте који су суфинансирани од стране Секретаријата;
- сви остали трошкови који нису наведени под прихватљивим трошковима.

Право учешћа на конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају микро и мала привредна друштва и предузетници (у даљем тексту: Подносилац пријаве), који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) са активним статусом.

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

ОПШТИ УСЛОВИ:

1) да је регистрован у Агенцији за привредне регистре и има седиште, односно регистрован огранак на територији АП Војводине;[7]

2) да машине и опрему из члана 4. Правилника користи за угоститељску делатност или за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа;

3) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

4) да над њим није покренут стечајни поступак и поступак ликвидације;

5) да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;

6) да није користио средства по другом основу за исту намену;

7) да нема неиспуњених уговорних обавеза према Секретаријату;

8) да није у тешкоћама, а према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи;

9) да је позитивно пословао (остварио нето добитак у пословању);[8]

10) да подносилац пријаве и добављач опреме, односно извршилац услуге не представљају повезана лица у складу са законом;

11) да у било ком периоду у току три узастопне фискалне године закључно са даном доношења одлуке о додели бесповратних средстава, није примио дозвољену de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

12) да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву;

13) да уговор о закупу/подзакупу траје најмање 24 месеца почев од дана расписивања Конкурса уколико подносилац пријаве није и власник објекта.

Поред наведених услова, конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

_____

7 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 1.

8 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 9.

Документација која се подноси на Конкурс

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[9]:

1. Попуњен и потписан образац пријаве на Конкурс (преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs);

2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

3. Уверења:

- пореске управе да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) и

- надлежне локалне Пореске управе да је подносилац пријаве измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника);

4. Извештај и обрасци:[10]

(а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства - копија Извештаја за статистичке потребе, са стањем на дан 31. децембар који је предат АПР, у складу са чланом 6. тачка

1. и тачка 9. (обрасци: биланс стања, биланс успеха и статистички биланс);[11]

(б) Биланс стања-преглед промета и стања конта главне књиге на последњи дан месеца који претходи месецу расписивања Конкурса (за привредне субјекте који су основани у периоду од 1. јануара године у којој је објављен Конкурс), у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 9.;

(в) Паушални порески обвезници: фотокопија обрасца КПО, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у години објављивања Конкурса и Решења на порез од прихода од самосталне делатности, у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 9.;

5. Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница, за пројекте реализоване до датума расписивања Конкурса (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);[12]

6. Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница, за пројекте који ће се реализовати након датума расписивања Конкурса (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);[13]

7. Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (на интернет презентацији Секретаријата):

- о прихватању услова утврђених конкурсом;

- да су дати подаци у Пријави истинити и веродостојни;

- да нема неизмирених обавеза према Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, односно његовом правном претходнику;

- о примљеној дозвољеној de minimis државној помоћи у три узастопне фискалне године закључно са даном подношења пријаве;[14]

- о сагласности за коришћење датих података;

- о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;

- да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;

- да подносилац пријаве и добављач опреме, односно извршилац услуге не представљају повезана лица у складу са законом;

- да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву.

8. Доказ о власништву над непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева, не старији од дана расписивања конкурса (оригинал или оверена фотокопија извода из Катастра непокретности од стране јавног бележника);

9. Уговор о закупу или подзакупу непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) када непокретност није у власништву подносиоца пријаве;

10. Решење о категоризацији објекта одговарајућег органа (у случају да је објекат већ категорисан) (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника);

11. Спецификација техничких карактеристика са фотографијама и детаљним описом иновативних могућности предмета пријаве (Спецификацију прибавити од произвођача, продавца или преузети са званичне web странице произвођача).

Подносилац пријаве може доставити и додатну документацију за коју процени да је од значаја за критеријуме за доделу подстицајних средстава.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српском језику са овером судског тумача.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама закона о општем управном поступку потребно је исто изричито напоменути у пријави на Конкурс.[15]

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

_____

9 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14,22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

10 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијксих извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави секретаријату у року од 5 дана од настале промене.

11 Подносилац пријаве који је током 2018. године водио пословне књиге по систему простог књиговодства -за 2018. годину треба да достави копију пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) са обавештењем ПУ о успешном пријему.

12 Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница треба да буду у потпуности усаглашени са предметом пријаве.

13 Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница треба да буду у потпуности усаглашени са предметом пријаве.

14 У периоду од дана подношење пријаве на Конкурс па до дана потписивања уговора, у случају да је Подносилац пријаве и Корисник средстава, Подносилац пријаве је дужан да обавести секретаријат о насталим променама које би утицала на прекорачење de minimis државне помоћи.

15 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на Конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 2. и 3. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности.

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;
- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења одлуке, као и до дана исплате средстава.

- уколико се утврди да је пројекат који је предмет пријаве суфинансиран од стране Секретаријата;

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

КРИТЕРИЈУМИ	БОД	
	ДА	НЕ
1. Препознатљивост локалне самоуправе у Стратегији развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године, као део простора туристичких дестинација односи се на седиште привредног субјекта)	10	0
2. Коришћење средстава Секретаријата у периоду две године које претходе години објављивања Конкурса (за наведене намене из Правилника)	0	15
3. Учешће жена у власништву и управљању привредног субјекта/оснивачица предузетничке радње (кумулативно)	10	0
4. Степен развијености локалне самоуправе (односи се на седиште објекта који је предмет пријаве)		
- Степен развијености од изнад републичког просека и од 100% до 80% републичког просека	5	
- Степен развијености од 80% до 60% републичког просека	10	
- Степен развијености од испод 60% републичког просека	15	
5. Број запослених		
- До 5	5	
- Од 5 до 10	10	
- Преко 10	15	
6. Тржишни потенцијал	10	0
7. Поседовање награда и признања за остварене пословне резултате у периоду 2015-2020.	10	0
8. Поседовање стандарда и сертификата привредног субјекта подносиоца пријаве	10	0
9. Оцењеност објекта на Trip Advisor или еквивалент - ≥ 75% највише оцене	15	0
10. Економска и функционална оправданост пројекта		
Оправдан	5	

Веома оправдан	10	
Изузетно оправдан	15	
11. Очекивање доприноса унапређењу стандарда и квалитета угоститељске понуде	10	0
12. Одрживост пројекта након завршетка финансијске подршке		
Одрживо	5	
Веома одрживо	10	
Изузетно одрживо	15	
13. Значај пројекта за развој туристичке понуде АПВ	0 - 30	
14. Решење о категоризацији објекта који је предмет пријаве (Правилник о категоризацији угоститељских објеката за смештај)	10	0

Поред наведених критеријума, конкурсом могу бити дефинисани и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката на основу које сачињава извештај о оцењивању пријава.

На основу извештаја Комисија сачињава предлог о расподели средстава.

Покрајински секретар разматра извештај и предлог Комисије и доноси Одлуку о додели средстава (у даљем тексту: Одлука).

Одлука је коначна и против исте се не може уложити правни лек.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства не може извршити ревизију буџета пројекта.

Корисник средстава је дужан да у року од седам дана почев од дана објаве Одлуке на званичној интернет страници Секретаријата, достави:

- потписану и оверену изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;

- извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) у случају када је промена регистрована након датума издавања извода о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а достављеног у конкурсној документацији;

- потписану и оверену изјаву да предмет пријаве неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, без сагласности Секретаријата, најмање 24 месеца од дана потписивања уговора о додели бесповратних средстава.[16]

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

_____

16 Уз сагласност Секретаријата Корисник средстава предмет пријаве може отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, само у случају када Корисник средстава приложи доказ да ће се предмет пријаве користити за исту делатност коју је обављао и Корисник средстава.

Уговор о додели и коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Уговори са Корисницима средстава ће се закључити након подношења извештаја о реализованом пројекту и/или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

За уредно извршавање обавеза Корисника средстава из Уговора, коме је одобрен износ од 1.000.000,00 и више динара, Секретаријат ће са Корисником средстава закључити уговор о залози у складу са законом, са ограниченим временским трајањем од 24 месеца. На основу уговора о залози извршиће се упис залоге првог заложног реда у регистар заложног права[17].

Предмет заложног права може искључиво бити машина или опрема која је предмет Уговора.

_____

17 Трошкове уписа сноси Корисник средстава

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/ или

2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом, као и инструменти обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Корисницима средстава којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана доношења Одлуке до дана исплате Средстава, неће бити исплаћена Средства.

Обавезе Корисника средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту у року од најдуже:[18]

- 30 дана од дана доношења Одлуке (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);

- 15 дана након реализације пројекта (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке).

Рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором у случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 2. Правилника. (За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава).

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[19]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл;

- фото-документацију реализованог пројекта;

- табеларни део - Приказ буџета пројекта;

- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна са спецификацијом машина и опреме, отпремница, извода из банке и другим доказима. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава.

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта, као и на спровођењу обавеза утврђених Уговором Корисника средстава.[20]

- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;

- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

Корисници средстава су дужни да предмет пријаве видљиво означе, налепницом коју преузимају од Секретаријата приликом потписивања уговора.

_____

18 У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

19 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

20 Мониторинг спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.
+ Види:
Исправку - 6/2020-352.

Праћење извршавања Уговора

Члан 13.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 14.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[21]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

21 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила

Завршна одредба

Члан 15.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7104/2019-04

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

Покрајински секретаријат за привреду и туризам, објављује

Исправку

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2020 од 29.1.2020. године.

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - ТЕХНОЛОШКО ОСАВРЕМЕЊАВАЊЕ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКАТА И ОБЈЕКАТА ЗА ДЕГУСТАЦИОНУ ПРОМОЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА У ЦИЉУ ИНОВИРАЊА ПРОЦЕСА БРОЈ 144-401-7104/2019-04 на страни 81 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 18, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ, на страни 92 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 42, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - НАБАВКА МАШИНА И ОПРЕМЕ И УВОЂЕЊЕ ТЕХНОЛОШКИХ ИНОВАЦИЈА У ПРОМОЦИЈИ И ПОСЛОВАЊУ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКАТА, на страни 106 у "Службеном листу АПВ", број 2 о д 9.01.2020. године исправља се фуснота број 75, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБЈЕКАТА ЗА ДЕГУСТАЦИОНУ ПРОМОЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА ИЗ АП ВОЈВОДИНЕ, на страни 116 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 98, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу чланова 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), Покрајински секретар за привреду и туризам доноси

Правилник о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2020. години - набавка машина и опреме и увођење технолошких иновација у промоцији и пословању угоститељских објеката -

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године и 6/2020 - исправка, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2020. години - набавка машина и опреме и увођење технолошких иновација у промоцији и пословању угоститељских објеката - (у даљем тексту: Правилник) уређују се циљеви, услови, намена, поступак доделе бесповратних средстава, као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквири програма- уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације - Субвенције приватним предузећима, - Капиталне субвенције приватним предузећима из извора финансирања- Приходи из буџета, у циљу унапређења туристичке понуде АП Војводине, кроз:

- Подршку развоју туризма у АП Војводини кроз подстицање рада привредних субјекта са циљем подизања нивоа квалитета услуга угоститељских објеката;
- Унапређења конкурентности туристичке понуде АП Војводине;
- Увођење технолошких иновација у промоцији и пословању угоститељских објеката;
- Подстицања повећања прихода привредних субјеката и отварања нових радних места, те пораст пореских прихода и накнада Републике Србије.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства из члана 2. Правилника додељују се најмање једном годишње на основу Конкурса за доделу бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - набавка машина и опреме и увођење технолошких иновација у промоцији и пословању угоститељских објеката (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци

који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за пројекте:

1. Подизања квалитета услуга угоститељских објеката кроз субвенционисање:

- набавке машина и опреме за угоститељску делатност.

2. Унапређења иновативности привредних субјеката у обављању угоститељске и туристичке делатности кроз субвенционисање:

- увођења технолошких иновација у промоцији и пословању угоститељских објеката.

Прихватљиви трошкови:

За тачку 1.

- набавке професионалних машина и опреме за угоститељство, намењених за припрему хране, пића и напитака, машина и опреме за одржавање хигијенско-санитарних услова, као и вентилационе кухињске опреме. Под набавком се подразумева набавка нових и половних (не старије од 5 година) професионалних машина и опреме;

За тачку 2.

- набавка информационих система, софтвера и интегрисаних информационих система. Под набавком софтвера подразумева се набавка новог професионалног (апликативног) софтверског пакета/алата у функцији пословања угоститељских објеката и управљања у угоститељским објектима.

Сва финансијска средства везана за одобрени пројекат морају бити фактурисана на име Корисника средстава, односно исказани на рачунима издатим на име Корисника средстава.

Финансијска средства из претходног става морају бити плаћена на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања), изузев финансијских средстава чији је начин плаћања дефинисан уговором који је Корисник средстава закључио са Развојним фондом Аутономне покрајине Војводине ДОО Нови Сад на основу Конкурса за дугорочне кредите за развој туризма.

Неприхватљиви трошкови:

- заостали дугови, губици и камате;
- трошкови плаћања пореза и царина, зарада, организовање игара на срећу и сл.;
- куповина земљишта или објеката;
- губици настали приликом конверзије валуте;
- плаћање пратећих такси;
- намештај (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.);
- ситан инвентар за припремање хране, пића и напитака;

- клима уређаји-које нису део система, вентилатори-који нису део система, алармни системи;
- светлеће, рекламне и друге табле (натписи, дисплеји, панои и сл.);
- настали путем компензације;
- који су везани за пројекте који су суфинансирани од стране Секретаријата;
- сви остали трошкови који нису наведени под прихватљивим трошковима.

Право учешћа на конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају микро и мала привредна друштва и предузетници (у даљем тексту: Подносилац пријаве), који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) са активним статусом.

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

ОПШТИ УСЛОВИ:

1) да је регистрован у Агенцији за привредне регистре и има седиште, односно регистрован огранак на територији АП Војводине;[64]

2) да обавља угоститељску делатност као претежну делатност или има регистрован огранак за обављање угоститељске делатности;

3) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

4) да над њим није покренут стечајни поступак и поступак ликвидације;

5) да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;

6) да није користио средства по другом основу за исту намену;

7) да нема неиспуњених уговорних обавеза према Секретаријату;

8) да није у тешкоћама, а према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи;

9) да је позитивно пословао (остварио нето добитак у пословању);[65]

10) да подносилац пријаве и добављач опреме, односно извршилац услуге не представљају повезана лица у складу са законом;

11) да у било ком периоду у току три узастопне фискалне године закључно са даном доношења одлуке о додели бесповратних средстава, није примио дозвољену de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

12) да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву;

13) да уговор о закупу/подзакупу траје најмање 24 месеца почев од дана расписивања Конкурса уколико подносилац пријаве није и власник објекта;

14) да је прибавио процену вредности сачињену од стране овлашћеног судског вештака (за тачку 1. Намене средстава, уколико је предмет пријаве набавка половне машине или опреме која није старија од 5 година).

Поред наведених услова, конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

Документација која се подноси на Конкурс

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[66]:

1. Попуњен и потписан и образац пријаве на Конкурс (преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs);

2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

3. Уверења:

- пореске управе да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) и

- надлежне локалне Пореске управе да је подносилац пријаве измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника);

4. Извештај и обрасци:[67]

(а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства - копија Извештаја за статистичке потребе, са стањем на дан 31. децембар који је предат АПР, у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 9. (обрасци: биланс стања, биланс успеха и статистички биланс);[68]

(б) Биланс стања-преглед промета и стања конта главне књиге на последњи дан месеца који претходи месецу расписивања Конкурса (за привредне субјекте који су основани у периоду од 1. јануара године у којој је објављен Конкурс), у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 9.;

(в) Паушални порески обвезници: фотокопија обрасца КПО, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у години објављивања Конкурса и Решења на порез од прихода од самосталне делатности, у складу са чланом

6. тачка 1. и тачка 9.;

5. Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница, за пројекте реализоване до датума расписивања Конкурса (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);[69]

6. Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница, за пројекте који ће се реализовати након датума расписивања Конкурса (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);[70]

7. Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (на интернет презентацији Секретаријата):

- о прихватању услова утврђених конкурсом;

- да су дати подаци у Пријави истинити и веродостојни;

- да нема неизмирених обавеза према Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, односно његовом правном претходнику;

- о примљеној дозвољеној de minimis државној помоћи у три узастопне фискалне године закључно са даном подношења пријаве;[71]

- о сагласности за коришћење датих података;

- о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;

- да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;

- да подносилац пријаве и добављач опреме, односно извршилац услуге не представљају повезана лица у складу са законом;

- да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву.

8. Доказ о власништву над непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева, не старији од дана расписивања конкурса (оригинал или оверена фотокопија извода из Катастра непокретности од стране јавног бележника);

9. Уговор о закупу или подзакупу непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) када непокретност није у власништву подносиоца пријаве;

10. Решење о категоризацији објекта одговарајућег органа (у случају да је објекат већ категорисан) (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника);

11. Процена вредности сачињена од стране овлашћеног судског вештака. (уколико је предмет пријаве набавка половне машине или опреме која није старија од 5 година)- за тачку 1. Намене средстава.

Подносилац пријаве може доставити и додатну документацију за коју процени да је од значаја за критеријуме за доделу подстицајних средстава.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српском језику са овером судског тумача.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама закона о општем управном поступку потребно је исто изричито напоменути у пријави на Конкурс.[72]

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

_____

64 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 1.

65 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 9.

66 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

67 У случају кад рок за достављање пријава на Конкурс истекне пре законског рока за достављање Извештаја за статистичке потребе и финансијских извештаја Подносилац пријава је у обавези да у оквиру обавезне документације достави Закључни лист (пресек бруто биланса) за годину која претходи години расписивања Конкурса. У случају да је Подносилац пријаве и Корисник средстава, Подносилац пријаве је дужан да достави документацију, у складу са тачком 4. обавезне документације која се подноси на Конкурс, пре подношења извештај о реализованом пројекту)

Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави секретаријату у року од 5 дана од настале промене.

68 Подносилац пријаве који је током 2018. године водио пословне књиге по систему простог књиговодства - за 2018. годину треба да достави копију пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) са обавештењем ПУ о успешном пријему.

69 Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница треба да буду у потпуности усаглашени са предметом пријаве.

70 Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница треба да буду у потпуности усаглашени са предметом пријаве.

71 У периоду од дана подношење пријаве на Конкурс па до дана потписивања уговора, у случају да је Подносилац пријаве и Корисник средстава, Подносилац пријаве је дужан да

обавести секретаријат о насталим променама које би утицала на прекорачење de minimis државне помоћи.

72 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на Конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 2. и 3. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности.

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

У зависности од броја пристиглих пријава на Конкурс, покрајински секретаријат ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за еведентирање и контролу формалне исправности пријава.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;
- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке.

- уколико се утврди да је пројекат који је предмет пријаве суфинансиран од стране Секретаријата.

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

КРИТЕРИЈУМИ	БОД	
	ДА	НЕ
1. Препознатљивост локалне самоуправе у Стратегији развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године, као део простора туристичких дестинација односи се на седиште привредног субјекта)	10	0
2. Коришћење средстава Секретаријата у периоду две године које претходе години објављивања Конкурса (за наведене намене из Правилника)	0	15
3. Учешће жена у власништву и управљању привредног субјекта/оснивачица предузетничке радње (кумулативно)	10	0
4. Степен развијености локалне самоуправе (односи се на седиште објекта који је предмет пријаве)		
- Степен развијености од изнад републичког просека и од 100% до 80% републичког просека	5	
- Степен развијености од 80% до 60% републичког просека	10	
- Степен развијености од испод 60% републичког просека	15	
5. Број запослених		
- До 5	5	
- Од 5 до 10	10	
- Преко 10	15	
6. Тржишни потенцијал	10	0
7. Поседовање награда и признања за остварене пословне резултате у периоду 2015-2020.	10	0
8. Поседовање стандарда и сертификата привредног субјекта подносиоца пријаве	10	0
9. Оцењеност објекта на Trip Advisor или еквивалент - ≥ 75% највише оцене	15	0
10. Економска и функционална оправданост пројекта		
Оправдан	5	

Веома оправдан	10	
Изузетно оправдан	15	
11. Очекивање доприноса унапређењу стандарда и квалитета угоститељско /туристичке понуде	10	0
12. Одрживост пројекта након завршетка финансијске подршке		
Одрживо	5	
Веома одрживо	10	
Изузетно одрживо	15	
13. Значај пројекта за развој туристичке понуде АПВ	0 - 30	
14. Решење о категоризацији објекта који је предмет пријаве (Правилник о категоризацији угоститељских објеката за смештај)	10	0

Поред наведених критеријума, конкурсом могу бити дефинисани и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката на основу које сачињава извештај о оцењивању пријава.

На основу извештаја Комисија сачињава предлог о расподели средстава.

Покрајински секретар разматра извештај и предлог Комисије и доноси Одлуку о додели средстава (у даљем тексту: Одлука).

Одлука је коначна и против исте се не може уложити правни лек.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства не може извршити ревизију буџета пројекта.

Корисник средстава је дужан да у року од седам дана почев од дана објаве Одлуке на званичној интернет страници Секретаријата, достави:

- потписану и оверену изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;

- извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) у случају када је промена регистрована након датума издавања извода о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а достављеног у конкурсној документацији;

- потписану и оверену изјаву да предмет пријаве неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, без сагласности Секретаријата, најмање 24 месеца од дана потписивања уговора о додели бесповратних средстава.[73]

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

_____

73 Уз сагласност Секретаријата Корисник средстава предмет пријаве може отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, само у случају када Корисник средстава приложи доказ да ће се предмет пријаве користити за исту делатност коју је обављао и Корисник средстава.

Уговор о додели и коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе. (у даљем тексту: Уговор)

Уговор са Корисником средстава ће се закључити након подношења извештаја о реализованом пројекту и/или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

За уредно извршавање обавеза Корисника средстава из Уговора, коме је одобрен износ од 1.000.000,00 и више динара, Секретаријат ће са Корисником средстава закључити уговор о залози у складу са законом, са ограниченим временским трајањем од 24 месеца. На основу уговора о залози извршиће се упис залоге првог заложног реда у регистар заложног права[74].

Предмет заложног права може искључиво бити машина или опрема која је предмет Уговора.

_____

74 Трошкове уписа сноси Корисник средстава

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/ или

2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом, као и инструменти обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Корисницима средстава којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана доношења Одлуке до дана исплате Средстава, неће бити исплаћена Средства.

Обавезе Корисника средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту у року од најдуже:[75]

- 30 дана од дана доношења Одлуке (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);

- 15 дана након реализације пројекта (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке).

Рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором у случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 2. Правилника. (За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава).

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[76]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл.;

- фото-документацију реализованог пројекта;

- табеларни део - Приказ буџета пројекта;

- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна са спецификацијом машина и опреме, отпремница, извода из банке и другим доказима. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава.

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта, као и на спровођењу обавеза утврђених Уговором Корисника средстава.[77]

- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;

- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

Корисници средстава су дужни да предмет пријаве видљиво означе, налепницом коју преузимају од Секретаријата приликом потписивања уговора.

_____

75 У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

76 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

77 Мониторинг спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.
+ Види:
Исправку - 6/2020-352.

Праћење извршавања Уговора

Члан 14.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 15.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[78]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

78 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила.

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7103/2019-04

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

Покрајински секретаријат за привреду и туризам, објављује

Исправку

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2020 од 29.1.2020. године.

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - ТЕХНОЛОШКО ОСАВРЕМЕЊАВАЊЕ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКАТА И ОБЈЕКАТА ЗА ДЕГУСТАЦИОНУ ПРОМОЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА У ЦИЉУ ИНОВИРАЊА ПРОЦЕСА БРОЈ 144-401-7104/2019-04 на страни 81 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 18, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ, на страни 92 у

"Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 42, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - НАБАВКА МАШИНА И ОПРЕМЕ И УВОЂЕЊЕ ТЕХНОЛОШКИХ ИНОВАЦИЈА У ПРОМОЦИЈИ И ПОСЛОВАЊУ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКАТА, на страни 106 у "Службеном листу АПВ", број 2 о д 9.01.2020. године исправља се фуснота број 75, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБЈЕКАТА ЗА ДЕГУСТАЦИОНУ ПРОМОЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА ИЗ АП ВОЈВОДИНЕ, на страни 116 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 98, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу чланова 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), Покрајински секретар за привреду и туризам доноси

Правилник о додели бесповратних средстава за суфинансирање трошкова наступа привредних субјеката са територије Аутономне покрајине Војводине, на сајмовима у Европи и на међународним сајмовима у Републици Србији у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава за суфинансирање трошкова наступа привредних субјеката са територије Аутономне покрајине Војводине, на сајмовима у Европи и на међународним сајмовима у Републици Србији у 2020. години, (у даљем тексту: Правилник) се уређују циљеви, намена, поступак доделе бесповратних средстава као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквири програма- уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације - Субвенције приватним предузећима, - Текуће субвенције приватним предузећима из извора финансирања - Општи приходи и примања буџета, у циљу:

- Подршка развоју привреде и туризма у АП Војводини кроз подстицање наступа привредних субјеката са територије Аутономне покрајине Војводине, на сајмовима у Европи и на међународним сајмовима у Републици Србији;
- Унапређење конкурентности привреде АП Војводине на европском и домаћем тржишту;
- Повећање производње у АП Војводини;
- Отварање нових радних места;
- Промоција туристичке понуде АП Војводине на међународним сајмовима.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства су намењена привредним субјектима са територије Аутономне покрајине Војводине за учешће на сајмовима у Европи и на међународним сајмовима у Републици Србији (у даљем тексту: Сајам) на основу Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава за суфинансирање трошкова наступа привредних субјеката са територије Аутономне покрајине Војводине, на сајмовима у Европи и на међународним сајмовима у Републици Србији у 2020. години (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена микро, малим и средњим привредним друштвима и предузетницима за наступ:

- на сајму у Европи и
- на међународном сајму у Републици Србији.

Прихватљиви трошкови (трошкови настали изнајмљивањем, постављањем и вођењем штанда) су:

а. материјални трошкови: трошкови закупа простора, трошкови изнајмљивања штанда и пратеће опреме техничке подршке и аудио визуелне опреме, као и режијски трошкови (струја, вода, интернет и сл). Обрачун материјалних трошкова прихвата се по тржишној цени према броју дана трајања Сајма;

б. путни трошкови: трошкови за највише два извршиоца, од седишта привредног субјекта до места одржавања Сајма и то авио, аутобуски и железнички превоз за један одлазак и један повратак по извршиоцу или аутомобилски превоз за један одлазак и један повратак за оба извршиоца заједно. Путни трошкови за авио, аутобуски и железнички превоз прихвата се према приложеној превозној карти. Обрачун трошкова превоза аутомобилом прихвата се тако што се број пређених километара множи са 30% цене једног литра бензина типа BMB 95;

в. трошкови смештаја за највише два извршиоца, за највише број дана трајања Сајма, у хотелу категорије са највише четири звездице ("First class") на бази полупансиона;

г. трошкови информисања јавности на Сајму: трошкови припреме и израде штампаног пропагандног материјала као што су обавештења, сертификати, програми, постери и остали рекламно пропагандни материјали.

Обрачун трошкова информисања јавности на Сајму прихвата се највише до 30% од укупних (а+б+в) прихватљивих трошкова наступа на Сајму.

Прихватљиви трошкови реализовани приликом наступа на Сајмовима су они који су плаћени на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања) и који су фактурисани на име Корисника средстава, односно исказани на рачунима издатим на име Корисника средстава. Трошкови плаћања путем компензације и цесије нису прихватљиви.

Неприхватљиви трошкови су:

- трошкови активности на припреми наступа;
- заостали дугови, губици и камате;
- трошкови плаћања пореза и царина, зарада, организовање игара на срећу и сл.;
- трошкови куповине и набавке опреме и сл.;
- куповина земљишта или објеката или непокретног или покретног добра било које врсте;
- трошкови који нису предвиђени спецификацијом трошкова која је саставни део Пријаве;
- губици настали приликом конверзије валуте;
- трошкови дневница;
- трошкови уговора ангажованих лица на Сајму;

- трошкови израде и ажурирања интернет страница;
- сви остали трошкови који нису наведени под прихватљивим трошковима.

Право учешћа на Конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају микро, мала и средња привредна друштва и предузетници (у даљем тексту: Подносилац пријаве), који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) са активним статусом.

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

Подносилац пријаве може поднети највише две пријаве и то једну за наступ на сајму у Европи и једну за наступ на међународном сајму у Републици Србији, под условом:

1. да је регистрован у Агенцији за привредне регистре и има седиште, односно регистрован огранак на територији АП Војводине;[48]
2. да је шифра претежне делатности производна или туристичка;
3. да није користио средства државне помоћи за наступ на Сајму који је предмет пријаве;
4. да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;
5. да над њим није покренут стечајни поступак и поступак ликвидације;
6. да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;
7. да није користио средства по другом основу за исту намену;
8. да нема неиспуњених уговорних обавеза према Секретаријату;
9. да није у тешкоћама, а према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи;
10. да је позитивно пословао (остварио нето добитак у пословању);[49]
11. да подносилац пријаве и добављач, подносилац рачуна за извршене услуге не могу да представљају повезана лица у складу са законом;
12. да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву;
13. да је поднета апликација-пријава на Сајам за који се конкурише.

Поред наведених услова, Конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

_____

48 Конкурсом се може ближе уредити рок регистрације Подносиоца пријаве у агенцији за привредне регистре.

49 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 10.

Потребна документација

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[50]:

1. Попуњен и потписан оверен образац пријаве на Конкурс (преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs);
2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

3. Уверења:

- пореске управе да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) и

- надлежне локалне Пореске управе да је подносилац пријаве измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника);

4. Извештај и обрасци:[51]

(а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства - копија Извештаја за статистичке потребе, са стањем на дан 31. децембар који је предат АПР, у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 10. (обрасци: биланс стања, биланс успеха и статистички биланс);[52]

(б) Биланс стања-преглед промета и стања конта главне књиге на последњи дан месеца који претходи месецу расписивања Конкурса (за привредне субјекте који су основани у периоду од 1. јануара године у којој је објављен Конкурс), у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 10.;

(в) Паушални порески обвезници: фотокопија обрасца КПО, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у години објављивања Конкурса и Решења на порез од прихода од самосталне делатности, у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 10.;

5. Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју запослених лица-поднетих пријава на осигурање, закључно са последњим даном месеца који претходи месецу објављивања Конкурса;

6. Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница, за сајмове реализоване до датума расписивања Конкурса (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);

7. Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница, за сајмове који ће се реализовати након датума расписивања Конкурса (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);

8. Кратак концепт стратегије развоја компаније;

9. Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (на интернет презентацији Секретаријата):

- о прихватању услова за доделу средстава;

- да су дати подаци у Пријави тачни;

- да нема неизмирених обавеза према Покрајинском секретаријату за привреду и туризам;

- да се по неком другом основу не користе бесповратна средства за исту намену;

- о сагласности за коришћење датих података;

- да није користио средства државне помоћи за наступ на Сајму који је предмет пријаве;

- о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата за наступе на Сајмовима;

- о непостојању неизмирених обавеза;

- о повезаним лицима;

- да се не воде судски поступци;

10. Доказ да је поднета апликација-пријава за наступ на Сајму, са утврђеним датумом и местом одржавања (оригинал или оверена фотокопија: пријаве са

спецификацијом, предрачуна са спецификацијом, рачуна са спецификацијом и сл.).

Уколико су документа издата на страном језику, подносилац пријаве обавезан је да уз оригинал достави и документа преведена на српски језик. Документацију мора превести овлашћени судски тумач.

Комисија задржава право да поред наведених докумената затражи и друга документа.

Поред обавезне документације из става 1. овог члана, потребна документација за одлучивање је и следећа документација:

1. Документација којом се доказује поседовање стандарда и сертификата;

2. Оверене копије докумената којом се доказује да је подносилац пријаве носилац награда и признања за остварене пословне резултате у периоду 2017-2019. година;

3. Документација којом се доказује број ноћења страних туриста на територији АПВ у 2019. години у аранжману подносиоца пријаве, када су у питању пријаве на међународним сајмовима (боравишне таксе, уговори и др.);

4. Документација којом се доказује број ноћења домаћих туриста на територији АПВ у 2019. години у аранжману подносиоца пријаве, када су у питању пријаве на домаћим сајмовима (боравишне таксе, уговори и др.);

5. Документација којом се доказује досадашња извозна активност у последње две пуне календарске године (за привредне субјекте и предузетнике који се баве производном делатношћу);

6. Документација којом се доказује реализован девизни прилив у последње две пуне календарске године када су у питању пријаве на међународним сајмовима (за привредне субјекте и предузетнике који се баве туристичком делатношћу).

Подносилац пријаве може доставити и додатну документацију за коју процени да је од значаја за критеријуме за доделу подстицајних средстава.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама закона о општем управном поступку потребно је исто изричито напоменути у пријави на Конкурс.[53]

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга додатна документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

---

50 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

51 У случају кад рок за достављање пријава на Конкурс истекне пре законског рока за достављења Извештаја за статистичке потребе и финансијских извештаја Подносилац пријава је у обавези да у оквиру обавезне документације достави Закључни лист (пресек бруто биланса) за годину која претходи години расписивања Конкурса. У случају да је Подносилац пријаве и Корисник средстава, Подносилац пријаве је дужан да достави документацију, у складу са тачком 4. обавезне документације која се подноси на Конкурс, пре подношења извештај о реализованом пројекту)

Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави секретаријату у року од 5 дана од настале промене.

52 Подносилац пријаве који је током 2018. године водио пословне књиге по систему простог књиговодства -за 2018. годину треба да достави копију пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) са обавештењем ПУ о успешном пријему.

53 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на Конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 2. и 3. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности.

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;
- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке;
- уколико се утврди да је пројекат који је предмет пријаве суфинансиран од стране Секретаријата.

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

За привредне субјекте и предузетнике који се баве производном делатношћу:		
КРИТЕРИЈУМ	БОД	
	ДА	НЕ
1. До сада коришћена средства Секретаријата за наступе на Сајмовима	0	20
2. Стандарди и сертификати	10	0
3. Број запослених:		
- Више од 5	5	
- Више од 20	10	
- Више од 50	15	
- Више од 100	20	
4. Досадашња извозна активност у последње две пуне календарске године		
- Реализован укупан извоз преко 100.000 долара	5	
- Реализован укупан извоз преко 250.000 долара	10	
- Реализован укупан извоз преко 500.000 долара	15	
- Реализован укупан извоз преко 1 милион долара	20	
5. Награде за квалитет производа и услуга и за резултате у пословању		
- Регионалне	5	
- Покрајинске	10	
- Републичке	15	
- Међународне	20	
За привредне субјекте и предузетнике који се баве туристичком делатношћу:		
КРИТЕРИЈУМ	БОД	
	да	не
1. До сада коришћене средства Секретаријата за наступе на Сајмовима	0	15

2. Стандарди и сертификати	10	0
3. Број запослених:		
- Више од 3	5	
- Више од 7	10	
- Више од 10	15	
- Више од 20	20	
4. Реализован девизни прилив у последње две пуне календарске године када су у питању пријаве на међународним сајмовима		
- Реализован укупан извоз преко 10.000 долара	5	
- Реализован укупан извоз преко 20.000 долара	10	
- Реализован укупан извоз преко 50.000 долара	15	
- Реализован укупан извоз преко 100.000 долара	20	
5. Број ноћења страних туриста на територији АПВ у 2019. години у аранжману подносиоца пријаве, када су у питању пријаве на међународним сајмовима		
- Преко 10.000 долара	5	
- Преко 30.000 долара	10	
- Преко 50.000 долара	15	
- Преко 100.000 долара	20	
6. Број ноћења домаћих туриста на територији АПВ у 2019. години у аранжману подносиоца пријаве, када су у питању пријаве на домаћим сајмовима		
- Преко 1.000.000 динара	5	
- Преко 3.000.000 динара	10	
- Преко 5.000.000 динара	15	
- Преко 10.000.000 динара	20	
7. Награде за квалитет производа и услуга и за резултате у пословању		
- Регионалне	5	
- Покрајинске	10	
- Републичке	15	
- Међународне	20	

Поред наведених критеријума, конкурсом могу бити дефинисани и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката на основу које сачињава извештај о оцењивању пријава.

На основу извештаја Комисија сачињава предлог о расподели средстава.

Покрајински секретар разматра извештај и предлог Комисије и доноси Одлуку о додели средстава (у даљем тексту: Одлука).

Одлука је коначна и против исте се не може уложити правни лек.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства не може извршити ревизију буџета пројекта.

Корисник средстава је дужан да у року од седам дана почев од дана објаве Одлуке на званичној интернет страници Секретаријата, достави:

- потписану и оверену изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;

- извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) у случају када је промена регистрована након датума издавања извода о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а достављеног у конкурсној документацији.

- потписану и оверену изјаву да предмет пријаве неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, без сагласности Секретаријата, најмање 24 месеца од дана потписивања уговора о додели бесповратних средстава.[54]

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

_____

54 Уз сагласност Секретаријата Корисник средстава предмет пријаве може отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, само у случају када Корисник средстава приложи доказ да ће се предмет пријаве користити за исту делатност коју је обављао и Корисник средстава.

Уговор о коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

У зависности од начина исплате средстава описаног у члану 12., уговори са Корисницима средстава ће се закључивати након подношења извештаја о реализованом пројекту или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/ или

2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом, као и инструменти обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Корисницима средстава којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана доношења Одлуке до дана исплате Средстава, неће бити исплаћена Средства.

Обавезе Корисника средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту у року од најдуже:[55]

- 30 дана од дана доношења Одлуке (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);
- 15 дана након реализације пројекта (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке).

Рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором у случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 2. Правилника. (За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава).

Извештај о наменски утрошеним Средствима треба да садржи:[56]

- наративни део (основни подаци о пројекту, ангажовани тим, опис и хронолошки приказ активности на реализацији пројекта, општи утисак о реализацији пројекта, оправданост и слично);
- табеларни део - Приказ буџета (износ Средстава који је одобрен од стране Секретаријата и износ утрошених Средстава);
- фото-документацију са одржане Сајамске манифестације;
- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница, уз одговарајући. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава.

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта, као и на спровођењу обавеза утврђених Уговором Корисника средстава.[57]
- без одлагања обавести Секретаријат о свим околностима које угрожавају или онемогућавају наменски утрошак средстава;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;
- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по

Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

55 У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника.

56 Извештај о наменски утрошеним Средствима подразумева да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

57 Мониторинг спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Праћење извршавања Уговора

Члан 14.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 15.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[58]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

58 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу најраније осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам
БРОЈ: 144-401-7096/2019-04
ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу чланова 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), Покрајински секретар за привреду и туризам доноси

Правилник о додели бесповратних средстава удружењима грађана са територије Аутономне покрајине Војводине, за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - манифестације

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава удружењима грађана са територије Аутономне покрајине Војводине, за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - манифестације (у даљем тексту: Правилник) се уређују циљеви, намена, поступак доделе бесповратних средстава као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, Програм - уређење и развој у области туризма, Програмска активност развој туристичког потенцијала АП Војводине, Економска класификација - Дотације невладиним организацијама, Дотације осталим непрофитним институцијама из извора финансирања - Приходи из буџета, у циљу:

- Подстицања рада удружења грађана са територије Аутономне покрајине Војводине, која се баве унапређењем туристичке понуде Аутономне покрајине Војводине кроз организовање туристичко-привредне манифестације од покрајинског, републичког и међународног значаја, као и учествовање на манифестацијама од покрајинског, републичког и међународног значаја (у даљем тексту: Манифестација);
- Афирмације манифестационог туризма као значајног фактора развоја туризма АП Војводине;
- Унапређења квалитета постојећих манифестација и повећање броја учесника;
- Повећања укупне туристичке понуде АП Војводине кроз унапређење манифестационог туризма;
- Промоције туристичке понуде АП Војводине на манифестацијама од покрајинског, републичког и међународног значаја.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства су намењена удружењима грађана и другим непрофитним институцијама са територије Аутономне покрајине Војводине и додељују се најмање једном годишње на основу Конкурса (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, на порталу е-Управа, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за:
- организовање Манифестације или
- учешће на Манифестацији.

Прихватљиви трошкови за организовање Манифестације:

а) трошкови обезбеђења логистике Манифестације - материјални трошкови: трошкови закупа простора, услуге изнајмљивања бине, штандова, столова, клупа, столица, мобилних тоалета; услуге пружања професионалног обезбеђења за време манифестације; изнајмљивање пратеће опреме техничке подршке и аудио визуелне опреме, као и режијски трошкови за месец у којем се одржава манифестација (струја, вода, интернет и сл.).

Обрачун материјалних трошкова прихвата се по тржишној цени према броју дана трајања Манифестације;

б) трошкови куповине пехара и медаља уколико манифестација има такмичарски карактер и трошкови куповине винских чаша уколико је манифестација винског карактера;

в) трошкови информисања јавности и видљивости Манифестације: трошкови припрема пропагандног материјала за Манифестацију (трошкови израде штампаног материјала као што су обавештења, сертификати, програми, постери и остали рекламно пропагандни материјали), трошкови медијског оглашавања (израда спотова, реклама, оглашавања у медијима и слично);

г) административни трошкови за прибављање комуналних дозвола за организовање Манифестације.

Износ трошкова информисања јавности и видљивости Манифестације прихвата се највише до 50% од укупних (а+б+в+г) прихватљивих трошкова организовања Манифестације.

Износ трошкова куповине пехара и медаља и износ трошкова винских чаша за Манифестацију прихвата се највише до 10% од укупних (а+б+в+г) прихватљивих трошкова организовања Манифестације.

Поред наведених прихватљивих трошкова, конкурсом могу бити дефинисане и додатне врсте прихватљивих трошкова.

Прихватљиви трошкови за учешће на Манифестацији:

а) Трошкови обезбеђења логистике учешћа на Манифестацији - материјални трошкови: услуге изнајмљивања штандова, столова, клупа, столица, изнајмљивање пратеће опреме техничке подршке и аудио визуелне опреме.

Обрачун материјалних трошкова прихвата се по тржишној цени према броју дана трајања Манифестације;

б) путни трошкови: трошкови организованог аутобуског превоза учесника на манифестацији, један одлазак и један повратак.

в) трошкови информисања јавности и видљивости учешћа на Манифестацији: трошкови припреме и израде пропагандног материјала за учешће на Манифестацији.

Износ трошкова информисања јавности и видљивости учешћа на Манифестацији прихвата се највише до 50% од укупних (а+б+в) прихватљивих трошкова учешћа на Манифестацији.

Прихватљиви трошкови реализовани приликом спровођења Манифестације су трошкови који су плаћени на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања) и који су фактурисани на име Подносиоца пријаве (Корисника средстава), односно исказани на рачунима издатим на име Подносиоца пријаве (Корисника средстава).

Право учешћа на Конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају удружења грађана и/или друге непрофитне институције са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине, уписане у регистар Агенције за привредне регистре са активним статусом, које својим програмима афирмишу и подстичу циљеве Конкурса (у даљем тексту: Подносилац пријаве).

Бесповратна средства не додељују се: физичким лицима, индиректним корисницима буџета Аутономне покрајине Војводине, привредним субјектима и

другим корисницима чије је финансирање уређено актима које доносе или на њих дају сагласност Скупштина Аутономне покрајине Војводине или Покрајинска влада.

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

Подносилац пријаве учествује на Конкурсу, под следећим условима:

1. Да је Манифестација са којом се конкурише убележена у Календар манифестација и фестивала Туристичке организације Војводине (за организовање Манифестације или за учешће на Манифестацији која се одржава на територији АП Војводине);
2. Да Манифестација са којом се конкурише има препоруку за одржавање од стране Туристичке организације Војводине за организовање Манифестације ван територије АП Војводине;
3. Да има приложено позивно писмо организатора Манифестације или потврду од стране организатора Манифестације да се подносилац пријаве налази на списку учесника Манифестације (за учешће на Манифестацији);
4. Да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;
5. Да аплицира само с једним пројектом;
6. Да организатор Манифестације поседује програм Манифестације са утврђеним датумом, временом и местом одржавања.

Поред наведених услова, конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

Потребна документација

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[22]:

1. У потпуности испуњен образац пријаве на Конкурс (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);
2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а, не старији од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);
3. Уверења:

- Пореске управе да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и
- надлежне локалне Пореске управе да је подносилац пријаве измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

4. Фотокопија дела Календара манифестација и фестивала Туристичке организације Војводине или потврда од Туристичке организације Војводине као доказ да је Манифестација уврштена у Календар (за организацију Манифестације или за учешће на Манифестацији која се одржава на територији АП Војводине)
5. Препорука за одржавање од стране Туристичке организације Војводине за организацију Манифестације ван територије АП Војводине;

6. Програм Манифестације (датум, време, место, сатница дешавања) потписан од стране Подносиоца пријаве; (само за организаторе манифестација)

7. Документација са којом се доказује (решење, уговор и сл.) да је организатор обезбедио одржавање Манифестације на локацији наведеној у Програму манифестације (само за организаторе манифестација);

8. Позивно писмо организатора Манифестације или потврда од стране организатора Манифестације да се одређено удружење налази на списку учесника Манифестације (за учешће на Манифестацији);

9. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о прихватању услова за доделу средстава (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

10. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о тачности података наведених у пријави на Конкурс (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

11. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о броју посетилаца на Манифестацији (само за организаторе манифестација - преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

12. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о прикупљању података (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

13. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве да се не воде судски поступци (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

14. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о сагласности за коришћење датих података (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

15. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о непостојању неизмирених обавеза према Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, односно његовом правном претходнику (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs).

Поред обавезне документације, потребна документација за бодовање и одлучивање је и следећа документација:

1. препорука за одржавање манифестације добијена од града, општине или месне заједнице или туристичке организације локалне самоуправе са територије седишта Подносиоца пријаве или Туристичке организације Војводине (за организацију Манифестације на територији АП Војводине);

2. доказ о финансијској подршци суорганизатора или донатора - Потврда о суфинансирању (за организацију Манифестације);

3. доказ о финансијској подршци од стране града, општине или месне заједнице или туристичке организације локалне самоуправе или другог донатора - Потврда о суфинансирању (за учешће на Манифестацији);

4. препорука туристичке организације локалне самоуправе са територије седишта Подносиоца пријаве за учешће на Манифестацији;

5. документација којом се доказује вишегодишњи континуитет и/или јубилеј одржавања Манифестације (изјава, исечци из новина и сл);

6. доказ о медијској пропраћености одржане или најављене манифестације (интернет, друштвене мреже; штампани медији, радио и телевизија; и /или објава о манифестацији у страним медијима)

Уколико се документација прибавља по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је да подносилац пријаве изричито напомене у пријави на Конкурс.[23]

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

_____

22 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14,22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

23 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 2. и 3. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

У зависности од броја пристиглих пријава на Конкурс, покрајински секретаријат ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без

одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;

- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења одлуке.

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

за организовање туристичко-привредних манифестација:		
КРИТЕРИЈУМ	БОД	
	ДА	НЕ
1. Усклађеност теме и локације Манифестације са дефинисаним позиционирањем дестинација и кључних доживљаја/производа у Програму развоја туризма АП Војводине од 2018. до 2022. године	10	0
2. Да је Подносилац пријаве добио препоруку за одржавање манифестације од града, општине или месне заједнице или туристичке организације локалне самоуправе са територије седишта Подносиоца пријаве или Туристичке организације Војводине за организацију манифестације на територији АП Војводине или препоруку од Туристичке организације Војводине за организовање Манифестације ван територије АП Војводине	10	0
3. Да постоји финансијска подршка за одржавање манифестације	10	0
4. Јубиларност Манифестације (10, 20, 30 и више година)	10	0
5. Степен развијености локалне самоуправе (по месту одржавања манифестације)		
- Степен развијености изнад републичког просека и Степен развијености од 100% до 80% републичког просека	5	
- Степен развијености од 80% до 60% републичког просека	10	
- Степен развијености испод 60% републичког просека	15	
6. Значај манифестације		
- покрајински	5	
- републички	10	

- међународни	15	
7. Да постоји континуитет одржавања манифестације више година:		
- До две године	5	
- Од три до четири године	10	
- Од пет и више година	15	
8. Утицај одржавања манифестације на препознатљивост АПВ као туристичке дестинације	0-30	
9. Утицај одржавања манифестације на промоцију производа који су основ - тема манифестације	0-30	
10. Организација манифестације винског карактера	10	0
11. Оригиналност и аутентичност манифестације	10	0
12. Медијска пропраћеност или медијска најава манифестације (бодови се сабирају)	0-15	
- Интернет, друштвене мреже	5	0
- Штампани медији, радио и телевизија	5	0
- Објава о манифестацији у страним медијима	5	0

Поред наведених критеријума, конкурсом могу бити дефинисани и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

По истеку рока за подношење пријава на Конкурс, Комисија прегледа све приспеле пријаве и поднету документацију ради провере испуњености услова.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката.

Рок за утврђивање листе из става 2. овог члана, не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листа из става 2. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана објављивања листе из става 2. овог члана.

На листу из става 2. овог члана учесници конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору, која мора бити образложена, Секретаријат доноси у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Одлуку о додели средстава Секретаријат доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора.

Одлука из става 8. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Одлука из става 8. овог члана је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства може извршити ревизију буџета пројекта у складу са одобреним износом и прихватљивим трошковима из члана 4. овог правилника.

Корисник средстава је дужан да након доношења Одлуке достави:[24]

- Извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а (оригинал или фотокопија оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава) у случају да је регистрована промена након датума издавања Извода о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а достављеног у конкурсној документацији.
- потписану и оверену Изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;
- потписану и оверену Изјаву о непостајању сукоба интереса;
- потписану и оверену Изјаву о поседовању интерног акта о антикорупцијској политици;
- Фотокопија ОП обрасца;
- Фотокопија личне карте одговорне особе подносиоца пријаве;
- Фотокопија картона депонованих потписа из Управе за трезор, уколико постоји отворен наменски динарски рачун и ЈБКЈС (јединствени број корисника јавних средстава).

_____

24 Рок за достављање наведене документације утврдиће се Одлуком.

Уговор о додели и коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Уговори са Корисницима средстава ће се закључити након подношења извештаја о реализованом пројекту и / или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом. Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/ или
2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом, као и инструменти обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Корисницима средстава којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана доношења Одлуке до дана исплате Средстава, неће бити исплаћена Средства.

Обавезе Корисника средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту најкасније:[25]

- до дана завршетка реализације пројекта утврђеним Конкурсом (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);
- 15 дана од дана завршетка реализације пројекта утврђеним Конкурсом (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке);

или

Након доношења Одлуке, закључења Уговора, а пре исплате средстава рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[26]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл.;
- фото-документацију реализованог пројекта;
- табеларни део - Приказ буџета пројекта;
- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна са спецификацијом радова и опреме, извода из банке и другим доказима. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава.

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта.
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;
- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

---

25 У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника.

26 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

Праћење извршавања Уговора

Члан 14.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 15.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређен Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[27]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

27 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила.

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7098/2019-04

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 16. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), Покрајински секретар за привреду и туризам, доноси

Правилник о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине, у 2020. години - подизање квалитета објеката за дегустациону

промоцију и промоцију традиционалних производа из АП Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године и 6/2020 - исправка, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе и дефиниције

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине, у 2020. години -подизање квалитета објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа из АП Војводине- (у даљем тексту: Правилник), уређују се: циљеви, услови, намена, поступак доделе бесповратних средстава као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Под објектима за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа из АП Војводине се сматрају самостални објекти или део простора постојећег објеката, као и уређени простори на отвореном који испуњавају услове за: припрему и услуживање топлих и хладних јела, пића и напитака из претежно сопствене производње, услуживање и дегустациону промоцију вина, других производа од вина, других алкохолних и безалкохолних пића, традиционалних прехрамбених производа, других домаћих производа из претежно сопствене производње, као и организовану дегустациону промоцију, комисионо и комерцијално излагање производа више удружених произвођача кроз дегустационе, угоститељске или продајне објекте.

Под уређеним просторима на отвореном у смислу претходног става овог правилника се сматрају: отворене или покривене терасе и платои, салетле, виноградарске, воћарске и чобанске куће и колибе, традиционалне куће, префабриковани објекти, видиковци и слично.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквири програма - уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације - субвенције приватним предузећима, - капиталне субвенције приватним предузећима из извора финансирања- приходи из буџета, у циљу унапређења туристичке понуде АП Војводине кроз:

- Подршку развоју туризма у АП Војводини кроз подстицање рада привредних субјекта са циљем подизања нивоа квалитета објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа из АП Војводине;

- Унапређења конкурентности туристичке понуде АП Војводине кроз подстицање развоја и подизање нивоа квалитета винског и гастрономског туризма;

- Омогућавања изласка и јачања пласмана произвођача из АП Војводине на нова тржишта кроз организовану и сталну промоцију, комисионо и комерцијално излагање производа више удружених произвођача на другим тржиштима;

- Продужење боравка и потрошње туриста у АП Војводини ради унапређења квалитета услуга и додатних туристичких садржаја у гастрономском и винском туризму;

- Подстицања повећања прихода привредних субјеката и отварања нових радних места, те пораст пореских прихода и накнада Републике Србије.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства из члана 2. Правилника додељују се најмање једном годишње на основу Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - подизање квалитета објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа из АП Војводине (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за пројекте:

1. Подизања нивоа квалитета и капацитета објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа из АП Војводине кроз субвенционисање:

- Изградње, доградње, реконструкције, адаптације, санације и инвестиционог одржавања објеката у складу са Законом о планирању и изградњи;

2. Опремање простора за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа, комисионо и комерцијално излагање производа, у продајном објекту или на продајном месту, кроз субвенционисање:

- Набавке опреме и мобилијара.

Прихватљиви трошкови:

За тачку 1. под А:

- изградња објекта обухвата: претходне радове, припремне радове за грађење, грађење објекта и стручни надзор у току грађења објекта;
- доградња објекта обухвата: извођење грађевинских и других радова којима се изграђује нови простор ван постојећег габарита објекта, као и надзиђивање објекта, и са њим чини грађевинску, функционалну или техничку целину;
- реконструкција објекта обухвата: извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту у габариту и волумену објекта којима се утиче на испуњавање основних захтева за објекат, мења технолошки процес; мења спољни изглед објекта или повећава број функционалних јединица, врши замена уређаја, постројења, опреме и инсталација са повећањем капацитет;
- адаптација објекта обухвата: извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту, којима се врши промена организације простора у објекту, врши замена уређаја, постројења, опреме и инсталација истог капацитета, а којима се не утиче на стабилност и сигурност објекта, не мењају конструктивни елементи, не мења спољни изглед и не утиче на безбедност суседних објеката, саобраћаја, заштите од пожара и животне средине;
- санација објекта обухвата: радове на постојећем објекту којима се врши поправка уређаја, постројења и опреме, односно замена конструктивних елемената објекта, којима се не мења спољни изглед, не утиче на безбедност суседних објеката, саобраћаја и животне средине и не утиче на заштиту природног и непокретног културног добра, односно његове заштићене околине, осим рестаураторских, конзерваторских радова и радова на ревитализацији;
- инвестиционо одржавања објекта обухвата: извођење грађевинско-занатских, односно других радова зависно од врсте објекта у циљу побољшања услова коришћења објекта у току експлоатације.

За тачку 2:

- угоститељски мобилијар (лако покретљиви елементи, монтажно-демонтажни елементи /шанк, панои, ограде, подијуми, платои, и др./, расхладне и топле ветрине, расвета и др.);
- опрема (намештај /столови, столице, сепареи, полице, и др., без обзира на материјал од кога су направљени/, климатизациони и вентилациони системи).

Сва финансијска средства везана за одобрени пројекат морају бити фактурисана на име Корисника средстава, односно исказана на рачунима издатим на име Корисника средстава.

Финансијска средства из претходног става морају бити плаћена на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања), изузев финансијских средстава чији је начин плаћања дефинисан уговором који је Корисник средстава закључио са Развојним фондом Аутономне покрајине Војводине ДОО Нови Сад на основу Конкурса за дугорочне кредите за развој туризма.

Неприхватљиви трошкови:

- заостали дугови, губици и камате;
- трошкови плаћања пореза и царина, зарада, организовање игара на срећу и сл.;
- куповина земљишта или објеката;
- ситни угоститељски инвентар;
- губици настали приликом конверзије валуте;
- плаћање пратећих такси;
- настали путем компензације;

- сви остали трошкови који нису наведени под прихватљивим трошковима.

Право учешћа на конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају микро и мала привредна друштва и предузетници (у даљем тексту: Подносилац пријаве), који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) са активним статусом.

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

ОПШТИ УСЛОВИ:

1) да је регистрован у Агенцији за привредне регистре и има седиште, односно регистрован огранак на територији АП Војводине;[85]

2) Да је уписан у винарски и виноградарски регистар (за привредне субјекте-произвођаче вина) /регистар произвођача јаких алкохолних пића (за привредне субјекте произвођаче јаких алкохолних пића);

3) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

4) да над њим није покренут стечајни поступак и поступак ликвидације;

5) да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;

6) да није користио средства по другом основу за исту намену;

7) да нема неиспуњених уговорних обавеза према Секретаријату;

8) да није у тешкоћама, а према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи;

9) да је позитивно пословао (остварио нето добитак у пословању);[86]

10) да подносилац пријаве и добављач опреме, односно извршилац услуге не представљају повезана лица у складу са законом;

11) да у било ком периоду у току три узастопне фискалне године закључно са даном доношења одлуке о додели бесповратних средстава, није примио дозвољену de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

12) да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву;

13) да уговор о закупу/подзакупу траје најмање 24 месеца почев од дана расписивања Конкурса уколико подносилац пријаве није и власник објекта;

14) да испуњава минимално техничке услове, у складу са законом;

15) уговоре о промоцији, пласману производа, комисиону или комерцијалном излагању са најмање 10 произвођача или са најмање једним удружењем произвођача хране или пића са територије АП Војводине.

ДОДАТНИ УСЛОВИ:

1) да је издат акт надлежног органа који одређује правила градње за одређену локацију или за извођење грађевинских радова или да је поднет захтев надлежном органу за издавање акта који одређује правила градње за одређену локацију или за извођење грађевинских радова[87] (за тачку 1. Намене средстава);

2) Да у самосталном објекту за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа, или делу простора постојећег објекта односно у

непосредној близини има обезбеђен простор за паркирање најмање 5 путничких возила, односно једног аутобуса;

3) Да у објекту за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа поседују капацитет за најмање 50 посетилаца;

4) Да у самосталном објекту за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа, или делу простора постојећег објекта за дегустациону промоцију поседују кухињу за припремање и услуживање топлих и хладних јела, пића и напитака;

5) Да у уређеном простору на отвореном поседује: одговарајуће посуде за доставу хране и пића, погодне за превоз и чување хране и пића; мобилни фрижидер или мини-хладњачу погодну за превоз и чување хране и пића; корпе или контејнере за одлагање смећа; један спољни тоалет (мобилни, монтажни или чврсто грађен) или уговором омогућена-дефинисана употреба санитарног чвора у објекту у близини; цистерну или одговарајући резервоар са техничком водом за најмање 50 посетилаца;

Поред наведених услова, Конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

_____

85 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 1.

86 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 9.

87 односи се на изградњу, доградњу и реконструкцију у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/2009, 81/2009, 64/2010, 24/2011, 121/2012, 42/2013, 50/2013, 98/2013, 132/2014, 145/2014 и 83/2018) (решење о локацијским условима или грађевинска дозвола).

Документација која се подноси на Конкурс

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[88]:

1. Попуњен и потписан оверен образац пријаве на Конкурс (преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs);

2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од датума објављивања Конкурса оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

3. Уверења:

- пореске управе да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) и

- надлежне локалне Пореске управе да је подносилац пријаве измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника);

4. Извештај и обрасци:[89]

(а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства - копија Извештаја за статистичке потребе, са стањем на дан 31. децембар који је предат АПР, у складу са чланом 6. тачка 1. и тачке 9. (обрасци: биланс стања, биланс успеха и статистички биланс);[90]

(б) Биланс стања-преглед промета и стања конта главне књиге на последњи дан месеца који претходи месецу расписивања Конкурса (за привредне субјекте који су основани у периоду од 1. јануара године у којој је објављен Конкурс), у складу са чланом 6. тачка 1. и тачке 9.;

(в) Паушални порески обвезници: фотокопија обрасца КПО, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у години објављивања Конкурса и Решења на порез од прихода од самосталне делатности, у складу са чланом 6. тачка 1. и тачке 9.;

5. Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју запослених лица-поднетих пријава на осигурање, закључно са последњим даном месеца који претходи месецу објављивања Конкурса;

6. Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за тачку 2. Намене средстава (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);[91]

7. Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница, за тачку 2. Намене средстава (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);[92]

8. Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (на интернет презентацији Секретаријата):

- о прихватању услова утврђених конкурсом;
- да су дати подаци у Пријави истинити и веродостојни;
- да нема неизмирених обавеза према Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, односно његовом правном претходнику;
- о примљеној дозвољеној de minimis државној помоћи у три узастопне фискалне године закључно са даном подношења пријаве;[93]
- о сагласности за коришћење датих података;
- о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;
- да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;
- да подносилац пријаве и добављач опреме, односно извршилац услуге не представљају повезана лица у складу са законом;
- да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву;
- Изјаве у складу са чланом 6. Правилника, тачке 2., 3., 4. и 5. "Додатних услова".

Додатна документација:

За тачку 1. Намене средстава:

1. Доказ о власништву над непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева, не старији од дана расписивања Конкурса (оригинал или оверена фотокопија извода из Катастра непокретности-овера код јавног бележника/надлежног суда);

2. Уговор о закупу или подзакупу непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева (оригинал или оверена фотокопија-овера код јавног бележника/надлежног суда) када непокретност није у власништву подносиоца пријаве;

3. Изјава власника непокретности којом закупцу/подзакупцу дозвољава извођење радова који су предмет пријаве (оригинал или фотокопија-овера код јавног бележника/ надлежног суда) када непокретност није у власништву подносиоца пријаве;[94]

4. Акт надлежног органа којим се дозвољава извођење грађевинских радова (оригинал или оверена фотокопија-овера код јавног бележника/надлежног суда);[95]

5. Акт о упису у винарски и виноградарски регистар (за привредне субјекте-произвођаче вина)/регистар произвођача јаких алкохолних пића (за привредне

субјекте произвођаче јаких алкохолних пића) - оригинал или оверена фотокопија-овера код јавног бележника/надлежног суда;

6. Предмер и предрачун радова и опреме израђен од стране одговорног пројектанта (оригинал или оверена фотокопија-овера код јавног бележника/надлежног суда).

За тачку 2. Намене средстава:

1. Уговор о закупу или подзакупу непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева (оригинал или оверена фотокопија-овера код јавног бележника/надлежног суда) када непокретност није у власништву подносиоца пријаве;

2. Уговоре о промоцији, пласману производа, комисиону или комерцијалном излагању са најмање 10 произвођача или са најмање једним удружењем произвођача хране или пића са територије АП Војводине (оригинал или оверена фотокопија-овера код јавног бележника/надлежног суда).

Подносилац пријаве може доставити и додатну документацију за коју процени да је од значаја за критеријуме за доделу подстицајних средстава.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српском језику са овером судског тумача.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама закона о општем управном поступку потребно је исто изричито напоменути у пријави на Конкурс.[96]

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга додатна документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

_____

88 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

89 У случају кад рок за достављање пријава на Конкурс истекне пре законског рока за достављање Извештаја за статистичке потребе и финансијских извештаја Подносилац пријава је у обавези да у оквиру обавезне документације достави Закључни лист (пресек бруто биланса) за годину која претходи години расписивања Конкурса. У случају да је Подносилац пријаве и Корисник средстава, Подносилац пријаве је дужан да достави документацију, у складу са тачком 4. обавезне документације која се подноси на Конкурс, пре подношења извештај о реализованом пројекту)

Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави секретаријату у року од 5 дана од настале промене.

90 Подносилац пријаве који је током 2018. године водио пословне књиге по систему простог књиговодства -за 2018. годину треба да достави копију пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) са обавештењем ПУ о успешном пријему.

91 Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница треба да буду у потпуности усаглашени са предметом пријаве за тачку 2. Намене средстава.

92 Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница треба да буду у потпуности усаглашени са предметом пријаве.

93 У периоду од дана подношење пријаве на Конкурс па до дана потписивања уговора, у случају да је Подносилац пријаве и Корисник средстава, Подносилац пријаве је дужан да обавести секретаријат о насталим променама које би утицала на прекорачење de minimis државне помоћи.

94 Изјаву није потребно доставити у случају када је уговором закуподавац дозволио извођење радова који су предмет пријаве.

95 У случају да је Подносилац пријаве доставио надлежном органу захтев за прибављање предметног акта у пријави на Конкурс потребно је доставити поднесак којим се доказује да је захтев поднет надлежном органу.

96 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на Конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 2. и 3. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности.

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

У зависности од броја пристиглих пријава на Конкурс, покрајински секретаријат ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;
- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке.

- уколико се утврди да је пројекат који је предмет пријаве суфинансиран од стране Секретаријата;

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

ОПШТИ КРИТЕРИЈУМИ	БОД	
	ДА	НЕ
1. Усклађеност пројекта са Стратегијом развоја туризма Републике Србије и Програмом развоја туризма АПВ	10	0
2. Препознатљивост локалне самоуправе у Стратегији развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године, као део простора туристичких дестинација (за тачку 1. Намене средстава, односи се на седиште објекта који је предмет пријаве, а за тачке 2. намене средстава односи се на седиште привредног субјекта)	10	0
3. Учешће жена у власништву и управљању привредног субјекта/оснивачица предузетничке радње (кумулативно)	10	0
4. Коришћење средстава Секретаријата у периоду две године које претходе години објављивања Конкурса (за наведене намене из Правилника)	0	15
5. Степен развијености локалне самоуправе (за тачку 1. Намене средстава, односи се на седиште објекта који је предмет пријаве, за тачку 2. Намене средстава односи се на седиште привредног субјекта)		
- Степен развијености од изнад републичког просека и од 100% до 80% републичког просека	5	
- Степен развијености од 80% до 60% републичког просека	10	
- Степен развијености од испод 60% републичког просека	15	
6. Број запослених		
- До 5	5	
- Од 5 до 10	10	
- Преко 10	15	
7. Тржишни потенцијал	10	0
8. Поседовање награда и признања за остварене пословне резултате у периоду 2015-2020.	10	0

9. Поседовање стандарда и сертификата привредног субјекта Подносиоца пријаве	10	0
10. Економска и функционална оправданост пројекта		
Оправдан	5	
Веома оправдан	10	
Изузетно оправдан	15	
11. Очекивање доприноса унапређењу стандарда и квалитета	10	0
12. Оригиналност и аутентичност пројекта		
Оригинално	5	
Веома оригинално	10	
Изузетно оригинално	15	
13. Одрживост пројекта након завршетка финансијске подршке		
Одрживо	5	
Веома одрживо	10	
Изузетно одрживо	15	
14. Значај пројекта за развој туристичке понуде АПВ	0 - 30	
ДОДАТНИ КРИТЕРИЈУМИ		
1. Има најмање 2 потписана уговора са туристичким агенцијама о организовању посета туриста у дегустационим објектима	15	0
2. Поред сопствене производње поседује најмање 2 потписана уговора о сарадњи са произвођачима хране или произвођачима пића са територије АП Војводине	20	0
3. Има уговоре о промоцији, пласману производа, комисиону или комерцијалном излагању са најмање 15 произвођача или са најмање два удружења произвођача хране или пића са територије АП Војводине	40	0
4. Комплементарност дегустационог објекта са укупном туристичком понудом општине/града у коме се налази	0 - 20	
5. Дегустациони објекат је део туристичке понуде Подносиоца пријаве коју промовише Туристичке организације града/општине	15	0
6. Значај пројекта за развој привредне понуде АПВ	0 - 30	

Поред наведених критеријума, Конкурсом могу бити дефинисани и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката на основу које сачињава извештај о оцењивању пријава.

На основу извештаја Комисија сачињава предлог о расподели средстава.

Покрајински секретар разматра извештај и предлог Комисије и доноси Одлуку о додели средстава (у даљем тексту: Одлука).

Одлука је коначна и против исте се не може уложити правни лек.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства не може извршити ревизију буџета пројекта.

Корисник средстава је дужан да у року од седам дана почев од дана објаве Одлуке на званичној интернет страници Секретаријата, достави:

- потписану и оверену изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;

- извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) у случају када је промена регистрована након датума издавања извода о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а достављеног у конкурсној документацији;

- потписану и оверену изјаву да предмет пријаве неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, без сагласности Секретаријата, најмање 24 месеца од дана потписивања уговора о додели бесповратних средстава.[97]

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

_____

97 Уз сагласност Секретаријата Корисник средстава предмет пријаве може отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, само у случају када Корисник средстава приложи доказ да ће се предмет пријаве користити за исту делатност коју је обављао и Корисник средстава.

Уговор о додели и коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Уговори са Корисницима средстава ће се закључити након подношења извештаја о реализованом пројекту и/или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/ или

2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом, као и инструменти обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Корисницима средстава којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана доношења Одлуке до дана исплате Средстава, неће бити исплаћена Средства.

Обавезе Корисника средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту у року од најдуже:[98]

- 30 дана од дана доношења Одлуке (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);
- 15 дана након реализације пројекта (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке).

Рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором у случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 2. Правилника. (За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава).

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[99]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл.;
- фото-документацију реализованог пројекта;
- табеларни део - Приказ буџета пројекта;
- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна са спецификацијом радова и опреме, отпремница, извода из банке и другим доказима. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава;
- Окончану ситуацију радова и опреме израђен од стране одговорног пројектанта (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) усклађена са прихватљивим трошковима из члана 4. Правилника и са Предмером и предрачуном радова и опреме (за тачку 1. Намене средстава);[100]
- акт надлежног органа за извођење грађевинских радова (за тачку 1. Намене средстава)[101]

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта, као и на спровођењу обавеза утврђених Уговором Корисника средстава[102]
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;
- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по

Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

Корисници средстава су у обавези да након реализације пројекта и потписивања Уговора на адреси где је реализован пројекат на видљивом месту поставе таблу са јасно видљивим натписом "ПРОЈЕКАТ РЕАЛИЗОВАН УЗ ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ". На табли треба да буде јасно видљив грб Републике Србије и грбови Аутономне покрајине Војводине, испод којих је исписано: "Република Србија, Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам".

_____

98 У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

99 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

100 Може доћи до одступања Окончане ситуације у односу на Предмер и предрачун радова и опреме. Одступања не могу бити у значајној мери и не могу променити основ пројекта са којим Подносилац пријаве аплицира на Конкурс.

101 односи се на изградњу, доградњу и реконструкцију у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/2009, 81/2009, 64/2010, 24/2011, 121/2012, 42/2013, 50/2013, 98/2013, 132/2014, 145/2014 и 83/2018) (грађевинска дозвола).

102 Мониторинг спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

+ Види:
Исправку - 6/2020-352.

Праћење извршавања Уговора

Члан 14.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 15.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређен Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[103]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

103 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7108/2019-02

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

Покрајински секретаријат за привреду и туризам, објављује

Исправку

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2020 од 29.1.2020. године.

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - ТЕХНОЛОШКО ОСАВРЕМЕЊАВАЊЕ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКАТА И ОБЈЕКАТА ЗА ДЕГУСТАЦИОНУ ПРОМОЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА У ЦИЉУ ИНОВИРАЊА ПРОЦЕСА БРОЈ 144-401-7104/2019-04 на страни 81 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 18, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ, на страни 92 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 42, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - НАБАВКА МАШИНА И ОПРЕМЕ И УВОЂЕЊЕ ТЕХНОЛОШКИХ ИНОВАЦИЈА У ПРОМОЦИЈИ И ПОСЛОВАЊУ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКАТА, на страни 106 у "Службеном листу АПВ", број 2 о д 9.01.2020. године исправља се фуснота број 75, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника",

и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБЈЕКАТА ЗА ДЕГУСТАЦИОНУ ПРОМОЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА ИЗ АП ВОЈВОДИНЕ, на страни 116 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 98, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели средстава за субвенционисање предузетника, микро и малих правних лица за развој и ревитализацију послова који се сматрају уметничким и старим занатима, односно пословима домаће радиности у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели средстава за субвенционисање предузетника, микро и малих правних лица од интереса за развој и ревитализацију послова који се сматрају уметничким и старим занатима, односно пословима домаће радиности у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) прописују се циљеви, намена средстава, висина доделе бесповратних средстава, право учешћа и услови за учешће на конкурсу, обавезна документација и подношење пријава, поступак доделе средстава, критеријуми за доделу средстава, закључивање уговора са

корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза корисника средстава и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу средстава за субвенционисање предузетника, микро и малих правних лица од интереса за развој и ревитализацију послова који се сматрају уметничким и старим занатима, односно пословима домаће радиности у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о Буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1005 – Подршка уметничким и старим занатима, Функционална класификација 411 – Општи економски и комерцијални послови, економска класификација 454 - Субвенције приватним предузећима, економска класификација 4541 - Текуће субвенције приватним предузећима, извор финансирања 01 00 - Општи приходи и примања из буџета и Економска класификација 4542 - Капиталне субвенције приватним предузећима, извор финансирања 01 00 - Општи приходи и примања из Буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средстава ради унапређења и очувања процеса производње на начин који не угрожава традиционалну технологију карактеристичну за уметнички или стари занат или посао домаће радиности, у циљу повећања конкурентности, односно укупног развоја предузетништва у Аутономној покрајини Војводини.

НАМЕНА

Члан 3.

Средства су намењена као подршка пословима који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности на основу Правилника о одређивању послова који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности, начину сертификовања истих и вођењу посебне евиденције издатих сертификата ("Сл. гласник РС", бр. 56/2012).

У том смислу традиционални занат означава вештину, нарочито ручног рада, као и професију која подразумева целокупан процес израде уникатних производа и пружања услуга, а које су засноване на традиционалним знањима и технологијама, употребом природних материјала у процесу производње, уз коришћење претежно једноставних алата.

Опрема која је предмет субвенције мора бити намењена за професионалну употребу и бити у складу са делатношћу привредног субјекта.

Под набавком опреме подразумева се производна опрема и опрема укључена у производни процес, а у складу са делатношћу привредног субјекта.

Под набавком репроматеријала подразумева се набавка сировине, полупрерађевине које треба прерадити или дорадити до коначног производа који мора бити у складу са делатношћу привредног субјекта.

Средства се не могу користити за набавку:

1. Уградне опреме (клима уређаји, вентилатори, алармни системи, системи за видео надзор, лифтови, котлови и др.) и инсталације (водоводна, канализациона, електрична, вентилациона, грејна, гасна, телефонска, кабловска, интернет и сл.);

2. Намештаја (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.) и опремање простора (дрвенарија, браварија, венецијанери, тракасте завесе, теписи, преграде, зидне и подне облоге и сл.);

3. Расвете, светлеће, рекламне и друге табле (натписи, дисплеји, панои и сл.);

4. Презентационе, електронске, биротехничке, аудио-визуелне и сличне опреме (пројектори, опрема за превођење, фискалне касе, телефонски и факс апарати, ТВ, музички уређаји, звучници и др.) и

5. додатне опреме, резервних делова, инвентара, опреме за заштиту и др.

Бесповратна средства, која се додељују, не могу се користити за:

1. порезе;
2. за изнајмљивање и лизинг опреме;
3. трошкове увоза, царине, шпедиције;
4. плаћање путем компензације ;
5. промет између повезаних лица;
6. трошкове банкарске провизије и банкарске гаранције;
7. трошкове репарације и реконструкције опреме;
8. трошкове превоза и испоруке;
9. трошкове сервисирања и гаранције;
10. трошкове обуке;
11. и друге зависне трошкове.

ВИСИНА ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 4.

Средства се одобравају за субвенционисање трошкова набавке опреме и репроматеријала на основу предрачуна, понуде или предуговора.

Субвенционисани износ се одобрава :

1. За опрему у висини од најмање 100.000,00 динара до највише 250.000,00 динара;

2. За репроматеријал у висини од најмање 80.000,00 динара до највише 200.000,00 динара.

Средства се одобравају висини до 100% од фактурне (куповне) вредности са ПДВ-ом, зависним трошковима набавке и сл.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса, који расписује Секретаријат.

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви.

Члан 6.

Обавезни елементи текста Јавног конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном конкурсу;
- намена средстава;
- право и услови учешћа на Јавном конкурсу;
- начин и рок за подношења пријаве на Јавни конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- обавезна документација која се подноси на Јавни конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 7.

Право да конкуришу имају привредни субјекти чија је делатност стари и уметнички занати, односно послови домаће радиности на основу Правилника о одређивању послова који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности, начину сертификовања истих и вођењу посебне евиденције издатих сертификата ("Службени гласник РС", бр. 56/2012), а који имају седиште на територији Аутономне покрајине Војводине и уписани су најкасније до 31. децембра 2019. године у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) (и имају активан статус) и то:

1. правна лица, регистрована у АПР-у као привредна друштва или задруге, која су према финансијским извештајима за 2019. годину, разврстана на микро или мала правна лица и

2. предузетници.

Разврставање правних лица, врши се у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/2013 и 30/2018).

Правна лица, у смислу овог закона, разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и просечне вредности пословне имовине утврђених на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја у пословној години.

У микро правна лица разврставају се она правна лица која не прелазе два од следећих критеријума:

1) просечан број запослених 10;

2) пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности;

3) просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 350.000 евра у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из претходног става, али не прелазе два од следећих критеријума:

1) просечан број запослених 50;

2) пословни приход 8.800.000 евра у динарској противвредности;

3) просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 4.400.000 евра у динарској противвредности.

Предузетници се, у смислу Закона о рачуноводству, сматрају микро правним лицима.

Пријаву на Јавни конкурс расписан према овом Правилнику, нема право да поднесе привредни субјект који је у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица.

Право учешћа нема ни привредни субјект над којим је покренут стечајни поступак и поступак ликвидације, сходно Закону о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018), нити привредни субјект који је у тешкоћама, према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014).

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак;

Привредни субјект је у тешкоћама:

- ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;

- ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;

- ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од напред наведених услова и ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или је нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Привредни субјект губи право учешћа на Јавном конкурсу уколико је предмет пријаве (основно средство) купљен/набављен од повезаних лица или друштава.

Чланом 62. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018) одређено је значење повезаних лица.

Повезаним лицем у односу на одређено физичко лице сматра се:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно са првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Повезаним лицем у односу на одређено правно лице сматра се:

1) правно лице у којем то правно лице поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

2) правно лице у којем је то правно лице контролни члан друштва (контролисано друштво);

3) правно лице које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица;

4) лице које у том правном лицу поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

5) лице које је контролни члан тог правног лица;

6) лице које је директор, односно члан органа управљања или надзора тог правног лица.

Значајно учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 25% права гласа у друштву.

Већинско учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 50% права гласа у друштву.

Контрола подразумева право или могућност једног лица, самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши контролни утицај на пословање другог лица путем учешћа у основном капиталу, уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора.

Сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

Учесници на Јавном конкурсу подносе пријаву под следећим условима:

1. да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

2. да у било ком периоду у току три узастопне фискалне године закључно са даном доношења одлуке о додели бесповратних средстава није примио дозвољену de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

3. да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства која потичу из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања;

Учесник може да учествује на Јавном конкурсу са највише једном пријавом за једну намену (опрема или репроматеријал).

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 9.

Учесник на Јавном конкурсу подноси[12]:

1. Попуњен образац пријаве на Јавни конкурс (преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од 30 дана од датума објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу)[13];

3. Уверења (оригинали или фотокопије оверене код надлежног органа за оверу) не старија од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса:

(3-1) Пореске управе да је измирио доспеле обавезе јавних прихода (порезе и доприносе) и

(3-2) надлежне локалне Пореске управе / администрације да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода;

4. Фотокопију Сертификата министарства надлежног за послове привреде којим се потврђује да је један или више производа подносиоца пријаве сертификовани као „производ старог заната“, „производ уметничког заната“ или „производ домаће радиности“, као и да је исти регистрован као носилац сертификата у Евиденцији Министарства.[14]

5. Уверење одељења Министарства одбране Републике Србије при локалној самоуправи о учешћу у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године, не старије од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) - само у случају ако је власник/одговорно лице учествовао у оружаним сукобима у поменутом периоду;

6. Предрачун или понуда добављача или предуговор са продавцем опреме или репроматеријала (оригинал или оверена фотокопија) не старији од дана објављивања Јавног конкурса;

7. Изјаве које дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (на сајту Секретаријата):

(6-1) о статусу (члан 7, глава II, став 1-5 Правилника); (6-2) о повезаним лицима;

(6-3) о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);

(6-4) о непостојању двоструког финансирања;

(6-5) о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;

(6-6) о непостојању неизмирених обавеза;

(6-7) да се не воде судски поступци

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на конкурс.

Уколико је подносилац пријаве носилац награда и признања за квалитет производа у периоду 2018-2019. година – доставити копије докумената којима се то доказује.

Документација поднета на Јавни конкурс се не враћа.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

НАЧИН И РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВА

Члан 10.

Пријава на Јавни конкурс (попуњен образац пријаве са припадајућом документацијом) доставља се у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад, са назнаком на лицу коверте „НЕ ОТВАРАТИ“ -‘‘ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ЗА СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА, МИКРО И МАЛИХ ПРАВНИХ ЛИЦА ОД ИНТЕРЕСА ЗА РАЗВОЈ И РЕВИТАЛИЗАЦИЈУ ПОСЛОВА КОЈИ СЕ СМАТРАЈУ УМЕТНИЧКИМ И СТАРИМ ЗАНАТИМА, ОДНОСНО

ПОСЛОВИМА ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ“ поштом или лично предајом писарници покрајинских органа управе (на наведену адресу) у времену од 9.00 до 14.00 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 11.

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и спољни стручњаци који нису запослени или радно ангажовани у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава

По потреби, на предлог Комисије, Покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника конкурса, о чему ће се сачинити извештај/ записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку о додели средстава корисницима. Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Одлуке.

Члан 12.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[15];
- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);
- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, које су послате факсом или електронском поштом (имејл), уз које нису приложени сви потребни докази, које не садрже обавезне податке, које нису потписане или су са неразумљивим подацима и сл.);
- пријаве у којима вредност за опрему износи до 100.000,00 динара са ПДВ-ом, односно за репроматеријал износи до 80.000,00 динара са ПДВ-ом.

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Јавном конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

_____

15 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници покрајинских органа управе или која је најкасније истог дана послата препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Члан 13.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

РЕД. БР.	К Р И Т Е Р И Ј У М И		БОДОВИ
1.	Степен развијености ЈЛС на чијој се територији налази привредни субјект	40 – 60% (изразито недовољно развијене ЈЛС)	9
		60 – 80%	6
		80 – 100%	3
		> 100% (изнад републичког просека)	0
2.	Вештина ручног рада уз коришћење једноставних алата	Велика	15
		Средња	10
		Мала	5
3.	Процењено повећање обима производње	Значајно	18
		Задовољавајуће (примерено)	12
		Незнатно	6
		Нема	0
4.	Учешће жена у власништву	Није власник	0
		Предузетница / 100% власница привредног друштва	5
5.	Власник и одговорно лице је учесник у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године	Испуњен кумулативни услов	15
		Није испуњен кумулативни услов	0

6.	Уникатни предмети израђени од природних материјала	Да	5
		Не	0
7.	Раније коришћење средстава Секретаријата	Није користио средства Секретаријата	15
		Користио од 1 до 3 пута	10
		Користио 4 и више пута	0
8.	Носилац признања и награда за квалитет производа (2018-2019. год)	Да	5
		Не	0
9.	Носилац сертификата министарства надлежног за послове привреде	Да	5
		Не	0
10.	Носилац других сертификата и стандарда квалитета	Да	5
		Не	0
11.	Одрживост пословања у периоду од три године	Високо	18
		Средње	12
		Недовољно	6
		Нема	0
12.	Утицај субвенције на развој старих и уметничких заната у АП Војводини	Високо	18
		Средње	12
		Недовољно	6
		Нема	0
13.	Процењени утицај на добробит друштва / локалну средину	Висока	18
		Средња	12
		Добра	6
		Недовољна	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Учесници Јавног конкурса којима је Одлуком одобрен износ, пре закључења уговора достављају Изјаву:

- о давању сагласности на одобрени износ бесповратних средства;
- да опрему неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, најмање 24 месеца од дана потписивања Уговора или

- да репроматеријал неће отуђити, нити уступити другом привредном субјекту, односно да га је или да ће га у потпуности искористити до краја 2020. године.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС – јединствени број корисника јавних средстава).

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава Секретаријату у уговореном року достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку опреме или репроматеријала, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства је дужан да, приликом закључења уговора, достави средства обезбеђења, једну бланко соло меницу регистровану у пословној банци са меничним овлашћењем.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 15.

Корисник средстава дужан је да:

- опрему видљиво означи налепницом коју преузима од Секретаријата приликом потписивања уговора;
- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању (рефундацији) издатака за набавку основног средства учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;
- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 16.

Корисник средстава обавезан је да након доношења Одлуке Секретаријату поднесе писани/наративни (потписан и оверен од стране овлашћеног лица) и финансијски извештај са фотографијама. Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним буџетским средствима са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава (изводе из банака, фактуре, уговоре и другу финансијску документацију) оверену од стране овлашћених лица. Наведене извештаје корисник средстава је обавезан да поднесе најкасније у року од 5 дана од рока утврђеног за реализацију пројекта.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и

законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 17.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[16].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

_____

16 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[17]

Члан 18.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о додели средстава за субвенционисање предузетника, микро и малих правних лица од интереса за развој и ревитализацију послова који се сматрају уметничким и старим занатима, односно пословима домаће радиности у 2019. години, број: 144-401-1001/2019-02 од 13. фебруара 2019. године („Службени лист АПВ“, бр. 8/2019).

_____

17 Напомена: Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 19.

Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

БРОЈ: 144-401-7094/2019-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2017 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам, доноси

Правилник о изменама Правилника о додели средстава за субвенционисање предузетника, микро и малих правних лица од интереса за развој и ревитализацију послова који се сматрају уметничким и старим занатима, односно пословима домаће радиности у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2020 од 26.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

У члану 14. Правилника о додели средстава за субвенционисање предузетника, микро и малих правних лица од интереса за развој и ревитализацију послова који се сматрају уметничким и старим занатима, односно пословима домаће радиности у 2020. години, ("Службени лист АПВ" 1/2020), став 4. се брише.

Члан 2.

У члану 16. став 1. мења се и гласи:

"Корисник средстава обавезан је да Секретаријату поднесе писани/наративни (потписан и оверен од стране овлашћеног лица) и финансијски извештај. Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним буџетским средствима са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава (изводе из банака, фактуре, уговоре и другу финансијску документацију) оверену од стране овлашћених лица. Наведене извештаје корисник средстава је обавезан да поднесе у року од 15 дана од дана утрошка средстава, а најкасније до дана утврђеног Уговором."

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ

Број: 144-401-7094-1/2019-02

Датум: 26.02.2020.

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ
Иван Ђоковић

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава пословним инкубаторима на територији АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава пословним инкубаторима са седиштем на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), уређују се циљеви, намена и висина бесповратних средстава, право и услови за учешће на конкурсу, обавезна документација и подношење пријава, поступак и критеријуми за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза корисника средстава и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава пословним инкубаторима на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средстава су планирана Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1003 – Подршка пословном удруживању и умрежавању, Функционална класификација 411 – Општи економски и комерцијални послови, Економска класификација 465 – Остале дотације и трансфери, Економска класификација 4652 – Остале капиталне дотације и трансфери, извор финансирања 01 00 Општи приходи и примања из Буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средстава ради подстицања јачања капацитета пословних инкубатора са седиштем на територији АП Војводине и развоја привреде и предузетништва у АП Војводини.

Под Пословним инкубатором се подразумева привредно друштво основано са циљем да привредним друштвима и предузетницима који су регистровани у периоду не дужем од годину дана (изузетно не дужем од 3 године) пружи

непосредну подршку у развоју пословања и достизања нивоа његове пословне одрживости, путем омогућавања бесплатне или субвенционисане услуге коришћења пословног простора, саветодавних и осталих услуга, као и услуге менаџмента.

НАМЕНА

Члан 3.

Бесповратна средства су намењена за опремање пословног инкубатора у циљу јачања пословног, саветодавног и менаџерског капацитета инкубатора путем набавке машина, опреме односно софтвера.

Средства за ову намену се могу одобравати за набавку:

- канцеларијског намештаја (нпр. радни столови, конференцијски столови и остало.);
- рачунари и рачунарска опрема;
- опрема за презентацију (нпр. пројектори и остало);
- опрема за едукативне сале (нпр. табле, паметне табле и остало);
- производних, лабораторијских, амбалажних, комуникацијских, биро-техничких и сличних машина и опреме намењених заједничком коришћењу од стране станара;
- као и осталу опрему која је значајна за рад пословног инкубатора или заједничко коришћење од стране станара;
- софтвера;
- и остало.

Машине, опрема и софтвер морају бити нови и намењени за професионалну употребу

ВИСИНА БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Члан 4.

За реализацију набавке машина и/или опреме и/или софтвера одобравају се износи од 100.000,00 динара до 300.000,00 динара.

Износи из става 1. овог члана су са ПДВ-ом и са зависним трошковима набавке.

Износ одобрених средстава може бити и мањи од износа тражених средстава.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса, који расписује Секретаријат.

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви.

Члан 6.

Обавезни елементи текста Јавног конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује;

- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном конкурсу;
- намена средстава;
- право и услови за учешће на Јавном конкурсу;
- начин и рок за подношење пријаве на Јавни конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- обавезна документација која се подноси на Јавни конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 7.

Право учешћа на Јавном конкурсу имају пословни инкубатори (привредно друштво) са седиштем на територији АП Војводине у којима је један од оснивача локална самоуправа или аутономна покрајина, а у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) уписани су најкасније до 31. децембра 2019. године (и имају активан статус).

Пријаву на Јавни Конкурс расписан према овом Правилнику, нема право да поднесе привредни субјект који је у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица.

Право учешћа нема ни привредни субјект над којим је покренут стечајни поступак и поступак ликвидације, сходно Закону о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018), нити привредни субјект који је у тешкоћама, према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014).

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак;

Привредни субјект је у тешкоћама:

- ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;
- ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;
- ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од напред наведених услова и ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или је нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Привредни субјект губи право учешћа на Јавном Конкурсу уколико је предмет пријаве (основно средство) купљен/набављен

- од физичког лица, осим ако је продавац предузетник, као и

- од повезаних лица или друштава.

Чланом 62. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015,44/2018 и 95/2018) одређено је значење повезаних лица.

Повезаним лицем у односу на одређено физичко лице сматра се:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно са првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Повезаним лицем у односу на одређено правно лице сматра се:

1) правно лице у којем то правно лице поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

2) правно лице у којем је то правно лице контролни члан друштва (контролисано друштво);

3) правно лице које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица;

4) лице које у том правном лицу поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

5) лице које је контролни члан тог правног лица;

6) лице које је директор, односно члан органа управљања или надзора тог правног лица.

Значајно учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 25% права гласа у друштву.

Већинско учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 50% права гласа у друштву.

Контрола подразумева право или могућност једног лица, самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши контролни утицај на пословање другог лица путем учешћа у основном капиталу, уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора.

Сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва.

Заједничко деловање постоји када два или више лица, на основу међусобног изричитог или прећутног споразума, користе гласачка права у одређеном лицу или предузимају друге радње у циљу вршења заједничког утицаја на управљање или пословање тог лица.

УСЛОВИ УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

Пословни инкубатор мора испунити следеће услове:

1. да у било ком периоду у току три узастопне фискалне године закључно са даном доношења одлуке о додели бесповратних средстава није примио дозвољену de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

2. да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства која потичу из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања;

Пословни инкубатор може поднети једну пријаву на Јавни конкурс, која се односи на набавку машина и/или опреме и/или софтвера.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 9.

На Јавни конкурс се подноси следећа документација[38]:

1. Попуњен образац пријаве на Јавни конкурс (попуњава се искључиво на рачунару, а преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу)[39].

3. Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (преузимају се на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs):

(3-1) о статусу (члан 7, став 1-5 Правилника);

(3-2) о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);

(3-3) о непостојању двоструког финансирања;

(3-4) о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;

(3-5) о непостојању неизмирених обавеза;

(3-6) да се не воде судски поступци;

(3-7) о истраживању тржишта за набавку машина или опреме или софтвера;

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на Јавни конкурс.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача.

Документација поднета на Јавни конкурс се не враћа.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

_____

38 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. гласник РС”, бр. 93/14 и 22/15) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

39 Подносилац пријаве обавезан је да достави Решење, односно Извод из АПР, о свакој промени која је регистрована у периоду од 30 дана пре дана расписивања Јавног конкурса до дана објављивања Одлуке о додели средстава на интернет страни Секретаријата (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу).

НАЧИН И РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВА

Члан 10.

Пријава на Јавни конкурс (попуњен образац пријаве са припадајућом документацијом) доставља се у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад, са назнаком на лицу коверте: „НЕ ОТВАРАТИ“- „ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПОСЛОВНИМ ИНКУБАТОРИМА НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ“ поштом или лично предајом писарници покрајинских органа управе у времену од 900 до 1400 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 11.

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и спољни стручњаци који нису запослени или радно ангажовани у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

По потреби, на предлог Комисије, Покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника конкурса, о чему ће се сачинити извештај/ записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку о додели средстава корисницима. Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Одлуке.

Члан 12.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу). Ако се пријава подноси поштом као датум и време подношења сматра се дан када је пошта печатом потврдила пријем;

- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);

- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом (имејл), уз које нису приложени сви потребни докази, које су непотписане, које не садрже обавезне податке или су са неразумљивим подацима и сл.);

- пријаве у којима вредност за набавку износи до 100.000,00 динара са ПДВ-ом и са зависним трошковима набавке.

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Јавном конкурсу:

- пријаве учесника Јавног конкурса који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Члан 13.

Приликом доношења Одлуке о додели средстава пословним инкубаторима врши се разматрање пристиглих пријава, уз примену следећих критеријума:

РЕД. БР	КРИТЕРИЈУМИ		БРОЈ БОДОВА
1.	Развијеност локалне самоуправе на чијој територији је седиште пословног инкубатора	40 – 60% (изразито недовољно развијене ЈЛС)	15
		60 – 80%	10
		80 – 100%	5
		> 100% (изнад републичког просека)	0
2.	Оцена пројекта (утицај набављених машина, опреме или софтвера на унапређење рада инкубатора и развоја одрживости пословања станара инкубатора)	Велики	15
		Средњи	10
		Мали	5
3.	Број станара пословног инкубатора у тренутку расписивања Јавног конкурса	до 4	5
		од 5 до 10	10
		преко 10	15
4.	Број стално запослених чланова менаџмента пословног инкубатора	до 2	15
		од 3 до 5	10

		преко 5	5
5.	Просечан број запослених код станара пословног инкубатора	до 2	5
		од 3 до 5	10
		преко 5	15
6.	Врсте делатности	Производне делатности	15
		Информационе технологије	10
		Услуге	5
7.	Успешност инкубације станара од оснивања инкубатора (Над станарима није покренут поступак стечаја или ликвидације у периоду од годину дана)	Преко 70%	15
		Преко 50%	10
		Испод 50%	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Учеснику Јавног конкурса коме су Одлуком одобрена средства, пре закључења уговора, Секретаријату доставља:

- изјаву о давању сагласности на одобрени износ средства;
- изјаву да ће за набавку опреме да испоштују све одредбе Закона о јавним набавкама („Службени Гласник Републике Србије“, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015);

На основу Одлуке о додели средстава закључиће се уговор између Секретаријата и корисника средстава којим ће се регулисати међусобна права и обавезе.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС – јединствени број корисника јавних средстава).

Учесник Јавног конкурса коме су Одлуком одобрена средства, дужан је да, приликом закључења уговора са Секретаријатом, достави средства обезбеђења, две бланко соло менице регистроване у пословној банци са меничним овлашћењем.

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава Секретаријату у уговореном року достави допис са документацијом за субвенционисање издатака за набавку опреме, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 15.

Корисник средстава дужан је да:

- машину или опрему видљиво означи налепницом коју преузима од Секретаријата приликом потписивања уговора;

- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању издатака за набавку машине или опреме или софтвера учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;

- да опрему за коју су одобрена средства неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, најмање 24 месеца од дана потписивања Уговора, осим на коришћење станару инкубатора у складу са пословном политиком пословног инкубатора.

- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;

- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 16.

Корисник средстава обавезан је да након Доношења Одлуке Секретаријату достави допис са документацијом: рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за набавку машине или опреме или софтвера (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу), копије извода рачуна из банке о плаћању истог, докази о покретању јавне набавке и остало.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 17.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[40].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

---

40 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[41]

Члан 18.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о додели бесповратних средстава пословним инкубаторима на територији АП Војводине у 2019. години, број: 144-401-998/2019-02 од 13. фебруара 2019. године („Службени лист АПВ“, бр. 8/2019).

_____

41 Напомена: Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 19.

Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

БРОЈ: 144-401-7092/2019-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава женском предузетништву за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, рачунарске опреме, софтвера или услуге у циљу иновирања и дигитализовања процеса производње и операција у домену маркетинга и трговине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава женском предузетништву за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, рачунарске опреме, софтвера или услуге у циљу иновирања и дигитализовања процеса производње и операција у домену маркетинга и трговине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена и висина средстава, право учешћа и услови за учешће на Јавном конкурсу, обавезна документација, поступак доделе средстава, критеријуми и мерила за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава женском предузетништву за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, рачунарске опреме, софтвера или услуге у циљу иновирања и дигитализовања процеса производње и операција у домену маркетинга и трговине у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о Буџету АП Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 - Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1001 - Подршка развоју предузетништва, малих и средњих предузећа, Функционална класификација 411 - Општи економски и комерцијални послови, Економска класификација 454 - Субвенције приватним предузећима, Економска класификација 4542 - Капиталне субвенције приватним предузећима и економска класификација 4541 - Текуће субвенције приватним предузећима, извор финансирања 01 00 - Општи приходи и примања буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Циљ доделе бесповратних средстава је подршка женском предузетништву као битног сегмента развоја укупне привреде и предузетништва у АП Војводини.

Члан 3.

Под женским предузетништвом, у смислу овог Правилника, се подразумева предузетница или привредно друштво чији је власник жена са најмање 51% удела у истом и у којем је жена одговорно лице за пословање и управљање (директор).

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 4.

Средства се одобравају по принципу рефундације, а намењена су за субвенционисање издатака за набавку машина/опреме или рачунарске опреме или софтвера или услуге у 2020. години и то:

(а) која су купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости у периоду од 13. новембра 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса, или

(б) која ће бити купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости најкасније у року од 30 дана од дана доношења Одлуке о додели бесповратних средстава корисницима (у даљем тексту: Одлука). За машину/опрему или софтвер који су у наведеном року у потпуности исплаћени, али из објективних разлога нису испоручени, постоји могућност анексирања уговора о додели бесповратних средстава (у даљем тексту: уговор).

Под набавком машина/опреме се подразумевају машине и оп- рема које су у функцији израде или припреме и дораде финалног производа и/или пружања услуге у циљу иновирања и дигитализовања процеса производња, односно пружања услуге.

Под набавком опреме подразумева се и набавка рачунарске опреме са периферним уређајима (штампач, скенер, итд.), односно преносивог или десктоп или таблет рачунара искључиво за потребе дигитализације пословања, дигиталне комуникације, пропаганде и пословања на интернету и/или друштвеним мрежама.

Под набавком софтвера (софтверске лиценце) подразумева се набавка професионалног (апликативног) софтверског пакета/алата у функцији производног процеса или даљег развоја информатичких решења и производа за тржиште, као и софтверски пакет/ алати за потребе пружања услуга.

Под услугом дигитализације се подразумевају активности које привредни субјект није у могућности самостално да спроведе, а у директној је вези са креирањем производа и/или услуге и/или пословања привредног субјекта (израда веб сајта, плана промоције, маркетинг плана, бизнис плана, дигиталног маркетинга и сл.).

Машине/опрема и рачунарска опрема морају бити нови и намењени за професионалну употребу.

Изузетно, на предлог Комисије за преглед пријава, може се одобрити субвенционисање издатака за набавку половне машине/ опреме не старије од 5 година.

Средства се не могу користити за рефундацију издатака и трошкова за:

- уградна опрема (клима уређаји, вентилатори, соларни панели, алармни системи, системи за видео надзор, лифтови, котлови и др.) и инсталације (водоводна, канализациона, електрична, вентилациона, грејна, гасна, телефонска, кабловска, интернет и сл.);
- намештај (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.) и опремање простора (дрвенарија, браварија, венецијанери, тракасте завесе, теписи, преграде, зидне и подне облоге и сл.);
- расвета, светлеће, рекламне и друге табле (натписи, дисплеји, панои и сл.);
- презентациона, електронска, биротехничка, аудио-визуелна и слична опрема (опрема за превођење, фискалне касе, ТВ, музички уређаји, звучници и др.);
- алат, додатна опрема, појединачни и резервни делови, инвентар, опрема за заштиту на раду, калупи, репроматеријал, потрошни материјал и др;
- пољопривредне и прикључне машине и друга опрема за пољопривредну производњу;
- све врсте возила (за превоз лица, теретна, доставна и др.), приколице и сл;
- опрема за спорт;
- насталих путем компензације.

ВИСИНА СРЕДСТАВА

Члан 5.

Висина одобрених средстава утврђује се:

- за предмет набавке из члана 4. став 1. под (а) - на основу достављеног рачуна-отпремнице или уговора-отпремнице са добављачем/продавцем и извода рачуна из банке о плаћању истог, или
- за предмет набавке из члана 4. став 1. под (б) - на основу приложеног предрачуна или понуде или (пред)уговора са добављачем/продавцем.

Бесповратна средства се одобравају у висини до 90% од фактурне (куповне) вредности без ПДВ-а и без зависних трошкова набавке, услуга инсталације, обуке за коришћење и сл.

Износ одобрених средстава, уз услов из претходног става, може бити најмање 50.000,00 динара, док се највиши износ утврђује сходно предмету набавке и то:

А) Машине/опрема - до највише 400.000,00 динара;

Б) Преносиви или десктоп или таблет рачунар - до највише 120.000,00 динара;

Г) Софтвер - до највише 150.000,00 динара;

Д) Услуга дигитализације - до највише 150.000,00 динара.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 6.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса који расписује Секретаријат.

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs/Конкурси/Јавни позиви.

Члан 7.

Обавезни елементи текста Јавног конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном конкурсу;
- намена средстава;
- право и услови за учешће на Јавном конкурсу;
- начин и рок за подношење пријаве на Јавни конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- обавезна документација која се подноси на Јавни конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

I

Право учешћа на Јавном конкурсу имају привредна друштва и предузетници са седиштем или регистрованим огранком на територији Аутономне покрајине

Војводине, који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту АПР) најкасније до 31. децембра 2018. године (имају активан статус) и то:

1. привредна друштва[2], која су према финансијским извештајима за 2018. годину, разврстана на микро или мала правна лица и

2. предузетници[3].

Разврставање правних лица, врши се у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству („Сл. гл. РС“, бр. 62/13 и 30/2018). Правна лица разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и просечне вредности пословне имовине утврђених на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја у пословној години.

У микро правна лица разврставају се она правна лица која не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 10;

2. пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности;

3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 350.000 евра у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из става 2. овог члана, али не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 50;

2. пословни приход 8.800.000 евра у динарској противвредности;

3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 4.400.000 евра у динарској противвредности.

Предузетници се, у смислу Закона о рачуноводству, сматрају микро правним лицима.

_____

2 Привредна друштва у којима жена има најмање 51% власничког удела и у коме обавља руководећу функцију (директорица и законска заступница) - кумулативно

3 Жене - предузетнице које лично управљају пословањем - кумулативно

II

Пријаву на Јавни конкурс расписан према овом Правилнику, нема право да поднесе привредни субјект који је у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица.

Право учешћа нема ни привредни субјект над којим је покренут стечајни поступак и поступак ликвидације, сходно Закону о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018), нити привредни субјект који је у тешкоћама, према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014).

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак;

Привредни субјект је у тешкоћама:

- ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;

- ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;

- ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од напред наведених услова и ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или је нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Чланом 62. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018) одређено је значење повезаних лица.

Повезаним лицем у односу на одређено физичко лице сматра се:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно са првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Повезаним лицем у односу на одређено правно лице сматра се:

1) правно лице у којем то правно лице поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

2) правно лице у којем је то правно лице контролни члан друштва (контролисано друштво);

3) правно лице које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица;

4) лице које у том правном лицу поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

5) лице које је контролни члан тог правног лица;

6) лице које је директор, односно члан органа управљања или надзора тог правног лица.

Значајно учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 25% права гласа у друштву.

Већинско учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 50% права гласа у друштву.

Контрола подразумева право или могућност једног лица, самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши контролни утицај на пословање другог лица путем учешћа у основном капиталу, уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора.

Сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва.

Заједничко деловање постоји када два или више лица, на основу међусобног изричитог или прећутног споразума, користе гласачка права у одређеном лицу или предузимају друге радње у циљу вршења заједничког утицаја на управљање или пословање тог лица.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 9.

Учесник на Јавном конкурсу подноси пријаву под следећим условима:

1. да у привредном друштву жена има најмање 51% власништва и да је у истом одговорно лице (кумулативно) или да је жена предузетница која лично управља пословањем (кумулативно);
2. да је позитивно пословао у 2018. години (исказао нето добитак);
3. да је у 2019. години остварио најмање исте или веће приходе у односу на 2018. годину;
4. да је измирила доспеле обавезе јавних прихода;
5. да у текућој и у претходне две фискалне године (период 2018-2020. година) није примио de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;
6. да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства која потичу из јавних сред- става по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања;
7. да за исте намене у претходној години није примио бесповратна средства која потичу из Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава женском предузетништву за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, рачунарске опреме, софтвера или услуге у циљу иновирања и дигитализовања процеса производње и операција у домену маркетинга и трговине у 2020. години, бр.: 144-401-5879/2019-02 од 26. октобра 2019. године

Учесник на Јавном конкурсу може поднети само једну пријаву за једну намену (набавка машина/опреме или рачунарске опреме или софтвера или услуге дигитализације).

Пријава се може поднети за рефундацију издатака:

- за набавку максимално 5 (пет) комада машина/опреме (истих или различитих) и то од највише два различита добављача/продаваца;
- за набавку највише 3 (три) преносива, десктоп или таблет рачунара од једног добављача/продаваца;
- за набавку 1 (једног) софтвера (софтверске лиценце) са највише 10 копија (од којих се свака користи само на по једном рачунару) од једног добављача/продавца;
- за набавку 1 (једне) услуге дигитализације од једног добављача/продавца.

Привредни субјект губи право учешћа на Јавном конкурсу уколико је предмет пријаве купљен / набављен:

- од физичког лица, осим ако је продавац предузетник, као и
- од повезаних лица или друштава.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 10.

Учесник на Јавном конкурсу подноси[4]:

1) Попуњен и потписан образац пријаве на Јавни конкурс (попуњава се искључиво на рачунару, а преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

2) Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од 30 дана пре датума објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу[5]);

3) Уверења (оригинали или оверене фотокопије или издата у електронском облику и са дигиталним потписом), не старија од 30 дана пре датума објављивања Јавног конкурса:

• Пореске управе да је измирио доспеле обавезе јавних прихода и

• надлежне локалне Пореске управе / администрације да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода.

4) Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) о броју запослених лица – поднетих пријава на осигурање са датумом у периоду трајања Јавног конкурса;

5) (а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства:

За 2018. годину: копија Извештаја за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2018. године[6] који је предат АПР;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[7].

(б) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему простог књиговодства:

За 2018. годину: копије пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) за 2018. годину са обавештењем ПУ о успешном пријему електронским путем;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[8].

(в) Паушални порески обвезници - копија обрасца КПО за 2018. и 2019. годину, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у 2018. и 2019. години и копија Решења на порез од прихода од самосталне делатности за 2018. и 2019. годину.

6) За машину/опрему или рачунарску опрему или софтвер или услугу из члана 4. став 1. под (а) (која су купљена) рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и фотокопије извода рачуна из банке о плаћању истог у периоду од 13. новембра 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса;

За машину/опрему или рачунарску опрему или софтвер или услугу из члана 4. став 1. под (б) (која ће бити купљена) предрачун или понуда или предуговор са продавцем (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) који су издати после датума објављивања Јавног конкурса.

7) Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (преузети на интернет презентацији Секретаријата):

(7-1) о прихватању услова Јавног конкурса;

(7-2) о сагласности за коришћење датих података;

(7-3) о статусу (члан 8, глава II, став 1-5 Правилника); (7-4) о повезаним лицима;

(7-5) о старости машине/опреме;

(7-6) о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);

(7-7) о непостојању двоструког финансирања;

(7-8) о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата; (7-9) о непостојању неизмирених обавеза;

(7-10) да се не воде судски поступци;

(7-11) о броју запослених особа са инвалидитетом (+ копије Решења и М обрасца).

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на конкурс.

Уколико је подносилац пријаве носилац награда и признања за квалитет производа/услуге у периоду 2018 - 2019. година - доставити копије докумената којима се то доказује.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача. Документација поднета на Јавни конкурс се не враћа.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

_____

4 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. гласник РС”, бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

5 Подносилац пријаве обавезан је да достави Решење, односно Извод из АПР о свакој промени која је регистрована у периоду од 15 дана пре дана расписивања Конкурса до тренутка објављивања Одлуке о додели средстава на интернет страни Секретаријата (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу).

6 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави Секретаријату у року од 5 дана.

7, 7 Подносилац пријаве је дужан да достави јавно обелодањени финансијски извештај за 2019. годину који је предат АПР уколико дође до значајног одступања у односу на предату документацију секретаријату у року од 5 дана.

8

НАЧИН И РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВА

Члан 11.

Пријава на Јавни конкурс (попуњен образац пријаве са припадајућом документацијом) доставља се у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад са назнаком на лицу коверте: „НЕ ОТВАРАТИ – ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ЖЕНСКОМ ПРЕДУЗЕТНИШТВУ ЗА СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ ТРОШКОВА НАБАВКЕ МАШИНА, ОПРЕМЕ, РАЧУНАРСКЕ ОПРЕМЕ, СОФТВЕРА ИЛИ УСЛУГЕ У ЦИЉУ ИНОВИРАЊА И ДИГИТАЛИЗОВАЊА ПРОЦЕСА ПРОИЗВОДЊЕ И ОПЕРАЦИЈА У ДОМЕНУ МАРКЕТИНГА И ТРГОВИНЕ У

2020. ГОДИНИ“ поштом или лично предајом писарници покрајинских органа управе (на наведену адресу) у времену од 9.00 до 14.00 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 12.

Покрајински секретар решењем образује посебну Комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и екстерни стручњаци из области за коју је расписан Јавни конкурс или друга лица која нису радно ангажована у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Јавном конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку. Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Одлуке.

Члан 13.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[9];
- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);
- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом (имејл), уз које нису приложени сви потребни докази, које нису потписане, које не садрже обавезне податке или су са неразумљивим подацима и сл.);
- пријаве у којима вредност за машине/опрему или рачунарску опрему или софтвер или услугу износи до 55.555,00 динара без ПДВ-а.

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Јавном конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном

претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Јавни конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

_____

9 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници покрајинских органа управе или која је најкасније истог дана послата препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

РЕД. БРОЈ	К Р И Т Е Р И Ј У М И		БОДОВИ
1.	Степен развијености ЈЛС на чијој се територији налази привредни субјект / регистровани огранак	40 – 60% (изразито недовољно развијене ЈЛС)	9
		60 – 80%	6
		80 – 100%	3
		> 100% (изнад републичког просека)	0
2.	Учешће жена у власништву и управљању (подразумева се да је кумулативно испуњен и услов да је поред власничког својства, жена и одговорно лице)	Предузетница / 100% власница привредног друштва	9
		67 – 99% у власништву жене(а)	6
		51 – 66% у власништву жене(а)	3
3.	Број запослених	Преко 7	15
		4 - 6	9
		1 - 3	6
4.	Жена - самохрани родитељ	Више од 3 детета	9
		2 или 3 детета	6
		1 дете	3
		Није испуњен услов	0
5.	Запосленост особа с инвалидитетом (ОСИ)	Има	3
		Нема	0

6.	Висина сопственог учешћа	Преко 31%	12
		Од 21% до 30%	9
		Од 11% до 20%	6
7.	Утицај финансијске подршке на ефикасност пословања	Значајно	12
		Задовољавајуће (примерено)	6
		Недовољно	3
		Нема	0
8.	Утицај субвенције на развој конкурентности	Значајна	18
		Задовољавајућа (примерено)	12
		Незнатно	9
		Нема	0
9.	Одрживост пословања у периоду од три године	Високо	12
		Средње	6
		Недовољно	3
		Нема	0
10.	Развој иновативности или маркетиншке видљивости	Значајно	18
		Задовољавајуће (примерено)	12
		Незнатно	9
		Нема	0
11.	Коришћење средстава Секретаријата у периоду 2018-2019. година	Није користио средства Секретаријата	0
		Користио је средства Секретаријата	-15
12.	Признања и награда за квалитет производа / услуге (2018-2019. год.)	Да	3
		Не	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 15.

Учесник Јавног конкурса коме се Одлуком одобре средства (у даљем тексту: Корисник средстава), пре закључења уговора Секретаријату доставља Изјаву:

- о давању сагласности на одобрени износ бесповратних средства;

- да машину/опрему или рачунарску опрему или софтвер неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, најмање 24 месеца од дана потписивања Уговора или

- да услугу (израда веб сајта, плана промоције, маркетинг плана, бизнис плана, дигиталног маркетинга и сл.) неће уступити другом привредном субјекту, односно да је услугу искористио или да ће је искористити искључиво за сопствене потребе.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС - јединствени број корисника јавних средстава).

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава Секретаријату у уговореном року достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку машине/опреме или рачунарске опреме или софтвера или услуге, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 16.

Корисник средстава дужан је да:

- машину/опрему или рачунарску опрему видљиво означи налепницом коју преузима од Секретаријата приликом потписивања уговора;

- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању (рефундацији) издатака за набавку машине/опреме или рачунарске опреме или софтвера или услуге учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;

- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;

- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШАВАЊА УГОВОРА

Члан 17.

Корисник средстава обавезан је да након доношења Одлуке Секретаријату достави допис са документацијом за рефундацију издатака за предметну набавку:

(1) из члана 4. став 1. под (а) (која су купљена) - копије одговарајуће књиговодствене документације у зависности од система вођења пословних књига (аналитичке картице добављача и машине/опреме или рачунарске опреме или софтвера или услуге, евиденција/инвентарни број, ПК1, ПК2 и сл.), фотографије и др. – у року од 5 дана.

(2) из члана 4. став 1. под (б) (која ће бити купљена) - рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за набавку машине/опреме или рачунарске опреме или софтвера или услуге (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу), копије извода рачуна из банке о плаћању истог, као

и копије одговарајуће књиговодствене документације (аналитичке картице добављача машине/опреме или рачунарске опреме или софтвера или услуге, евиденција/инвентарни број и сл.), фотографије и др. – у року од 30 дана.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално - финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 18.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[10].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

_____

10 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[11]

Члан 19.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о додели бесповратних средстава женском предузетништву за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, рачунарске опреме, софтвера или услуге у циљу иновирања и дигитализовања процеса производње и операција у домену маркетинга и трговине у 2020. години, број 144-401-5879/2019-02 од 26. октобра 2019. године („Службени лист АПВ“ бр. 44/2019).

_____

11 Напомена: Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 20.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

БРОЈ: 144-401-7095/2019-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава привредним субјектима за допринос развоју социјалне економије АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава привредним субјектима за допринос социјалној економије АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена средстава, висина доделе бесповратних средстава, право учешћа и услови за учешће на јавном конкурсу, обавезна документација, поступак доделе средстава, критеријуми за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса о додели бесповратних средстава привредним субјектима за допринос развоју социјалне економије АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1013 – Подршка развоју капацитета социјалних предузећа и социјално предузетничких иновација, Функционална класификација 411 – Општи економски и комерцијални послови, Економска класификација 454 – Субвенције приватним предузећима, Економска класификација 4542 – Капиталне субвенције приватним предузећима, извор финансирања 01 00 Општи приходи и примања из буџета и Економска класификација 4541 – Текуће субвенције приватним предузећима, Извор финансирања 01 00 – Општи приходи и примања из буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Циљ доделе бесповратних средстава је подршка развоју социјалне економије на територији АП Војводине кроз финансијску подршку привредним друштвима и предузетницима који запошљавају лица или која претежно послују са лицима којима је потребна помоћ и подршка ради савладавања социјалних, материјалних и животних тешкоћа или која послују са установама, привредним друштвима или организацијама које су усмерене ка организовању, стационирању или пружању подршке таквим лицима (У даљем тексту означена као „Социјално угрожене категорије“).

Социјално угрожене категорије, у смислу овог Правилника, су:

- припадници етничких заједница код којих је утврђена стопа незапослености на територији јединице локалне самоуправе виша у односу на просечну стопу незапослености у Републици Србији;
- особе са инвалидитетом;
- учесници ратова од 1990. до 1999. године на простору бивше Југославије;
- интерно расељена и избегла лица;
- самохрани родитељи или супружници из породице у којој су оба супружника незапослена;
- лица која су била на издржавању казне затвора;
- жртве трговине људима, злостављања, занемаривања, насиља или експлоатације;
- лица која се суочавају са егзистенцијалним тешкоћама због зависности од алкохола, дрога или других опојних средстава, искључиво после завршетка програма одвикавања;
- теже запошљива лица старости преко 50 година која су запослена са евиденције националне службе за запошљавање.

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 3.

Средства се одобравају по принципу:

(а) која су купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости у периоду од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног Конкурса, или

(б) која ће бити купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости најкасније у року од 30 дана од дана доношења Одлуке о додели бесповратних средстава корисницима (у даљем тексту: Одлука). За машину или опрему које су у наведеном року у потпуности исплаћени, али из објективних разлога нису испоручени, постоји могућност анексирања уговора о додели бесповратних средстава (у даљем тексту: уговор).

Под набавком машина и опреме подразумева се и производна линија коју чине више функционално недељивих машина или скуп више самосталних машина које заједно чине јединствен производни процес.

Машине и опрема морају бити нови и намењени за професионалну употребу.

Изузетно, на предлог Комисије за спровођење Јавног конкурса може се одобрити субвенционисање трошкова набавке половне машине или опреме, не

старије од 10 година, уз услов да подносилац пријаве достави процену вредности сачињену од стране овлашћеног судског вештака.

Под репроматеријалом се подразумевају производне сировине и основни производни материјали као и амбалажа у складу са врстом делатности, осим погонских материјала (енергетска горива, моторна уља и сл).

Средства се не могу користити за рефундацију издатака и трошкова за:

- уградна опрема (клима уређаји, вентилатори, соларни панели, алармни системи, системи за видео надзор, лифтови, котлови и др.) и инсталације (водоводна, канализациона, електрична, вентилациона, грејна, гасна, телефонска, кабловска, интернет и сл.);
- намештај (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.) и опремање простора (дрвенарија, браварија, венецијанери, тракасте завесе, теписи, преграде, зидне и подне облоге и сл.);
- расвета, светлеће, рекламне и друге табле (натписи, дисплеји, панои и сл.);
- презентациона, електронска, биротехничка, аудио-визуелна и слична опрема (пројектори, опрема за превођење, фискалне касе, телефонски и факс апарати, ТВ, музички уређаји, звучници и др.);
- алат, додатна опрема, појединачни и резервни делови, инвентар, опрема за заштиту на раду, калупи, репроматеријал, потрошни материјал и др.;
- пољопривредне и прикључне машине и друга опрема за пољопривредну производњу;
- све врсте возила (за превоз лица, теретна, доставна и др.), приколице и сл.;
- компјутери и рачунарска опрема;
- све врсте објеката (хале, хладњаче, складишта, тезге, рампе и др.).
- опрема за спорт;
- помоћни непроизводни материјал (средства за чишћење и одржавање, режијски, остали, канцеларијски материјал и сл.);
- ситан инвентар, појединачни и резервни делови, потрошни материјал који се монтира на машине/алат (брусне плоче, бургије, игле и др.);
- погонски материјал (гориво, мазиво) и енергија;
- ауто гуме;
- средства за заштиту и прихрану пољопривредних култура, семенска роба и садни материјал, храна и додаци за исхрану животиња и др;
- пиће и намирнице у угоститељству;
- трговачка, меркантилна и зрнаста роба за даљу продају;
- насталих путем компензације.

ВИСИНА СРЕДСТАВА

Члан 4.

Висина одобрених средстава утврђује се:

(1) за предмет набавке из члана 3. став 1. под а) на основу достављеног рачуна-отпремнице или уговора-отпремнице са добављачем/продавцем и извода рачуна из банке о плаћању истог, или

(2) за предмет набавке из члана 3. став 1. под б) на основу приложеног предрачуна или понуде или (пред)уговора са добављачем/продавцем.

Бесповратна средства се одобравају у висини до 50% од фактурне (куповне) вредности без ПДВ-а и без зависних трошкова набавке, услуга инсталације, обуке за коришћење и сл.

Износ одобрених средстава, уз услов из претходног става, може бити:

а) за набавку машина или опреме од 300.000,00 динара до 1.500.000,00 динара;

в) за набавку репроматеријала од 200.000,00 динара до 700.000,00 динара.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса који расписује Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат).

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

Члан 6.

Обавезни елементи текста Јавног конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу;
- намена средстава;
- право учешћа;
- услови за учешће;
- начин подношења пријаве;
- рок до када је отворен;
- обавезна документација која се подноси и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 7.

I

Право учешћа на Јавном конкурсу имају привредна друштва и предузетници са седиштем или регистрованим огранком на територији Аутономне покрајине Војводине, који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту АПР) најкасније до 31. децембра 2018. године (имају активан статус) и то:

1. привредна друштва, регистрована у АПР-у која су према финансијским извештајима за 2018. годину, разврстана на микро или мала привредна друштва у складу са Законом о рачуноводству и

2. предузетници.

Разврставање правних лица, врши се у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству („Сл. гл. РС“, бр. 62/13 и 30/2018):

Правна лица разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и просечне вредности пословне имовине утврђених на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја у пословној години.

У микро правна лица разврставају се она правна лица која не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 10;

2. пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности;

3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 350.000 евра у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из става 2. овог члана, али не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 50;

2. пословни приход 8.800.000 евра у динарској противвредности;

3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 4.400.000 евра у динарској противвредности.

Предузетници се, у смислу Закона о рачуноводству, сматрају микро правним лицима.

Право учешћа на Јавном конкурсу, у смислу овог Правилника, имају:

- приватна предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, са седиштем односно регистрованим огранком на територији АП Војводине, са важећом дозволом за рад од стране надлежног министарства (Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања), уписана у одговарајући регистар Агенције за привредне регистре[28];

- привредна друштва са седиштем на територији АП Војводине која су основана и послују са циљем запошљавања Социјално угрожених категорија и обављања послова, односно улагања средстава од остварене добити у задовољавање потреба Социјално угрожених категорија и њихових заједница, а у складу са циљевима наведеним у Оснивачком акту привредног друштва и где је најмање половина запослених лица Социјално угрожена у смислу овог Правилника;

- привредним друштвима са седиштем на територији АП Војводине која по уговорном основу послују са установама, привредним друштвима или организацијама које су усмерене ка организовању, стационирању или пружању подршке Социјално угроженим категоријама;

- предузетник са седиштем на територији АП Војводине који има својство Социјално угрожене категорије и који осим себе запошљава најмање једно социјално угрожено лице.

_____

28 Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом јесте правно лице које запошљава и врши професионалну рехабилитацију особа са инвалидитетом у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом (Сл. гласник РС 36/09 и 32/13), а воде се као активна привредна друштва (8899 Остала непоменута социјална заштита без смештаја);

II

Пријаву на Јавни Конкурс расписан према овом Правилнику, нема право да поднесе привредни субјект који је у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица.

Право учешћа нема ни привредни субјект над којим је покренут стечајни поступак и поступак ликвидације, сходно Закону о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018), нити привредни субјект који је у тешкоћама, према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу

државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014).

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак; Привредни субјект је у тешкоћама:

- ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;
- ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;
- ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од напред наведених услова и ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или је нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Чланом 62. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015,44/2018 и 95/2018) одређено је значење повезаних лица.

Повезаним лицем у односу на одређено физичко лице сматра се:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно са првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Повезаним лицем у односу на одређено правно лице сматра се:

1) правно лице у којем то правно лице поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

2) правно лице у којем је то правно лице контролни члан друштва (контролисано друштво);

3) правно лице које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица;

4) лице које у том правном лицу поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

5) лице које је контролни члан тог правног лица;

6) лице које је директор, односно члан органа управљања или надзора тог правног лица.

Значајно учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 25% права гласа у друштву.

Већинско учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 50% права гласа у друштву.

Контрола подразумева право или могућност једног лица, самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши контролни утицај на пословање другог лица путем учешћа у основном капиталу, уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора.

Сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва.

Заједничко деловање постоји када два или више лица, на основу међусобног изричитог или прећутног споразума, користе гласачка права у одређеном лицу или предузимају друге радње у циљу вршења заједничког утицаја на управљање или пословање тог лица.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

Учесник конкурса подноси пријаву под следећим условима:

1) да има дозволу за рад и статус предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом или да је најмање половина запослених лица Социјално угрожена у смислу овог правилника или да има закључен уговор о пословању са установама, привредним друштвима или организацијама које су усмерене ка запошљавању, организовању, стационирању или пружању подршке Социјално угроженим категоријама (нпр. домови инвалида, домови пензионера, удружења за помоћ социјално угроженим категоријама, казнено-поправне установе, установе за образовање социјално угроженим категоријама, установе за рехабилитацију и инклузију, народне кухиње и сл.);

2) да је позитивно пословао у 2018. години (исказао нето добитак);

3) да је у 2019. години остварио најмање исте или веће приходе у односу на 2018. годину;

4) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

5) да у текућој и у претходне две фискалне године (период 2018-2020. година) није примио de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

6) да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства која потичу из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања;

Учесник на Јавном конкурсу може поднети само једну пријаву за две намене (набавка машина или набавка опреме и набавка репроматеријала).

Пријава се може поднети за рефундацију:

- за набавку максимално 5 (пет) комада машина или опреме (истих или различитих) и то од највише 2 (два) различита добављача/продавца;
- за набавку максимално 3 (три) различита репроматеријала и то од највише 2 (два) различита добављача/продаваца.

Привредни субјект губи право учешћа на Јавном Конкурсу уколико је предмет пријаве купљен/набављен:

- од физичког лица, осим ако је продавац предузетник, као и

- од повезаних лица или друштава.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 9.

Учесник конкурса подноси[29]:

1) Попуњен и потписан образац пријаве на Јавни конкурс (преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs);

2) Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од 30 дана од датума објављивања Јавног Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу)[30];

3) Копију важеће дозволе за обављање делатности у оквиру професионалне рехабилитације и запошљавања особа са инвалидитетом за приватна предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом;

4) Уговор о пословању са установама, привредним друштвима или организацијама које су усмерене ка запошљавању, организовању, стационирању или пружању подршке Социјално угроженим категоријама (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

5) Оснивачки акт са свим изменама и допунама из којег је видљиво да је привредно друштво основано и послује са циљем запошљавања социјално угрожених категорија и обављања послова, односно улагања средстава од остварене добити у задовољавање потреба Социјално угрожених категорија и њихових заједница;

6) Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) о броју запослених лица – поднетих пријава на осигурање са датумом у периоду трајања Јавног конкурса;

7) Уверења (оригинали или фотокопије оверене код надлежног органа за оверу) не старија од 30 дана од дана објављивања Конкурса:

- Пореске управе да је измирио доспеле обавезе јавних прихода (порезе и доприносе) и

- надлежне локалне Пореске управе / администрације да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода;

8) (а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства:

За 2018. годину: копија Извештаја за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2018. године[31] који је предат АПР;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[32].

(б) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему простог књиговодства:

За 2018. годину: копије пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) за 2018. годину са обавештењем ПУ о успешном пријему електронским путем;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[33].

9) За предмет набавке из члана 3. став 1. под а) се подноси: рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за купљену машину или опрему или репроматеријал (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и фотокопије извода рачуна из банке о плаћању истог у периоду од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса;

за предмет набавке из члана 3. став 1. под б) се подноси: предрачун или понуда или предуговор са продавцем машине или опреме или репроматеријала (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) који су издати после датума објављивања Јавног конкурса.

10) Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (преузимају се са интернет презентације Секретаријата):

(10-1)	о прихватању услова Јавног конкурса;
(10-2)	о сагласности за коришћење датих података;
(10-3)	о статусу (члан 7, глава II, став 1-5 Правилника);
(10-4)	о повезаним лицима;
(10-5)	о старости машине или опреме;
(10-6)	о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);
(10-7)	о непостојању двоструког финансирања;
(10-8)	о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;
(10-9)	о коришћењу средстава Министарства Републике Србије за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
(10-10)	о непостојању неизмирених обавеза;
(10-11)	да се не воде судски поступци;
(10-12)	о потврди статуса привредног друштва о социјално угроженим који су запослени и/или оснивачи (секретаријат у циљу потврде статуса социјално угрожених лица може тражити и друге доказе);

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на конкурс[34].

Уколико је подносилац пријаве носилац награда и признања за квалитет производа у периоду 2018-2019. година – доставити копије докумената којима се то доказује.

У случају да учесник Јавног конкурса подноси пријаву за рефундацију трошкова набавке половне машине или опреме (не старије од 10 година) доставља и процену вредности сачињену од стране овлашћеног судског вештака.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача.

Документација поднета на Јавни конкурс се не враћа.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

_____

29 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. гласник РС”, бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

30 Подносилац пријаве обавезан је да достави Решење, односно Извод из АПР (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) о свакој промени која је регистрована у периоду од 30 дана пре дана расписивања Конкурса до тренутка објављивања Одлуке о додели средстава на интернет страни Секретаријата.

31 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијксих извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијксим извештајима, подносиоц пријаве је дужан да их достави Секретаријату у року од 5 дана.

32, 6 Подносилац пријаве је дужан да достави јавно обелодањени финансијски извештај за 2019. годину који је предат АПР уколико дође до значајног одступања у односу на предату документацију секретаријату у року од 5 дана.

33

34 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену у члану 9. став 1. под тачкама 2) и 6) обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави секретаријат по службеној дужности.

ПОСТУПАЊЕ СА ПРИЈАВАМА

Члан 10.

Пријава на Јавни конкурс се подноси искључиво на конкурсном обрасцу који се преузима са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и са припадајућом документацијом доставља у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад, са назнаком на лицу коверте: „НЕ ОТВАРАТИ“ – „ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА ДОПРИНОС РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛНЕ ЕКОНОМИЈЕ АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ“, поштом или лично Писарници покрајинских органа управе, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, радним даном од 900 до 1400 сати.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 11.

Покрајински секретар решењем образује посебну Комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и екстерни стручњаци из области за коју је расписан Јавни конкурс или друга лица која нису радно ангажована у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Јавном конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку. Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Одлуке.

Члан 12.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[35];
- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);
- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом (имејл), уз које нису приложени сви потребни докази, које нису потписане, које не садрже обавезне податке или су са неразумљивим подацима и сл.);
- пријаве у којима вредност за машине или опрему износи до 600.000,00 динара без ПДВ или за репроматеријал износи до 400.000,00 динара без ПДВ .

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Јавном конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

---

35 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници покрајинских органа управе или која је најкасније истог дана послата

препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Члан 13.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума наведених у табели:

РЕД. БР.	К Р И Т Е Р И Ј У М И		БОДОВИ
1	Степен развијености јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази привредно друштво или предузетник	40 – 60% (изразито недовољно развијене)	9
		60 – 80%	6
		80 – 100%	3
		> 100% (изнад републичког просека)	0
2	Врста делатности	Производња и прерада	12
		Вршење услуга	6
		Остале делатности	3
3-а.	Број запослених ОСИ у односу на укупан број запослених (Привредна друштва регистрована за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом из члана 3, став 1, тачка А)	Више од 61% запослених	6
		Од 50% до 60% запослених	3
3-б.	Проценат запослених социјално угрожених лица у односу на укупан број запослених (Привредна друштва и предузетници из члана 3, став 1, тачка Б)	Више од 3 запослених	6
		Оснивач и најмање један запослени	3
4.	Утицај реализације конкурсне пријаве на допринос развоја социјалне економије	Висок	12
		Средњи	6
		Добар	3
		Недовољан	0
5.	Коришћење средстава Секретаријата у периоду 2015-2020. година	Није користио средства Секретаријата	3
		Користио је средства	0

		Секретаријата	
6.	Коришћена средства Министарства Републике Србије за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у 2015 - 2020. години	Више од 10 милиона динара	0
		Од 5-10 милиона динара	3
		До 5 милиона динара	6
		До 1 милион динара	9
		Нису коришћена средства	12
7.	Процењено повећање обима производње	Значајно	12
		Задовољавајуће	6
		Незнатно	3
		Недовољно	0
8.	Оправданост улагања (процењена добробит за друштво / локалну средину)	Висока	12
		Средња	6
		Добра	3
		Недовољна	0
9.	Носилац признања и награда за квалитет производа у периоду 2018-2019. година	Да	6
		Не	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Учесник Јавног конкурса коме се Одлуком одобре средства (у даљем тексту: Корисник средстава), пре закључења уговора Секретаријату доставља Изјаву:

- о давању сагласности на одобрени износ бесповратних средства;
- да машину или опрему неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, најмање 24 месеца од дана потписивања Уговора или
- да репроматеријал неће отуђити, нити уступити другом привредном субјекту, односно да га је или да ће га у потпуности искористити до краја 2020. године.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС - јединствени број корисника јавних средстава).

За кориснике којима су Одлуком одобрени износи од 1.000.000,00 и више динара за набавку машине или опреме закључиће се и уговор о залози са Секретаријатом на основу којег ће се извршити упис залога првог заложног реда

у корист Секретаријата у регистар заложног права[36]. Након истека уговорне обавезе од 24 месеца, Секретаријат ће издати дозволу за брисање заложног права.

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава Секретаријату у уговореном року достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку машине или опреме или репроматеријала, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

_____

36 Трошкове уписа сноси Корисник средстава

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 15.

Корисник средстава дужан је да:

- машину или опрему видљиво означи налепницом/плочицом коју преузима од Секретаријата приликом потписивања уговора;
- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању (рефундацији) издатака за набавку машине или опреме или репроматеријала учествовала АП Војводина,

Покрајински секретаријат за привреду и туризам;

- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШАВАЊА УГОВОРА

Члан 16.

Корисник средстава обавезан је да након доношења Одлуке Секретаријату достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку машине или опреме или репроматеријала:

(1) за предмет набавке из члана 3. став 1. под (а) (која су купљена) - копије одговарајуће књиговодствене документације у зависности од система вођења пословних књига (аналитичке картице добављача и машине или опреме или репроматеријала, евиденција/инвентарни број, ПК1, ПК2 и сл.), фотографије и др. – у року од 5 дана.

(2) за предмет набавке из члана 3. став 1. под (б) (која ће бити купљена) - рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу), копије извода рачуна из банке о плаћању истог, као и копије одговарајуће књиговодствене документације (аналитичке картице добављача машине или опреме или репроматеријала, евиденција/инвентарни број и сл.), фотографије и др. – у року од 30 дана.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и

законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 17.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[37].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

_____

37 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Даном ступања на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник додели бесповратних средстава привредним субјектима за допринос социјалној економије АП Војводине у 2020. години, број 144-401-1000/2019-02 од 13. фебруара 2019. године („Службени лист АПВ“ бр. 8/2019).

Члан 19.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

БРОЈ: 144-401-7087/2019-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 16, 24 и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр: 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", бр: 54/2019, 12/2020, 19/2020, 22/2020 и 25/2020), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава привредним субјектима за допринос развоју

социјалне економије АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 34/2020 од 3.6.2020. године, када је и ступио на снагу.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава привредним субјектима за допринос социјалној економије АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена средстава, висина доделе бесповратних средстава, право учешћа и услови за учешће на јавном конкурсу, обавезна документација, поступак доделе средстава, критеријуми за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса о додели бесповратних средстава привредним субјектима за допринос развоју социјалне економије АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 - Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1013 - Подршка развоју капацитета социјалних предузећа и социјално предузетничких иновација, Функционална класификација 411 - Општи економски и комерцијални послови, Економска класификација 454 - Субвенције приватним предузећима, Економска класификација 4542 - Капиталне субвенције приватним предузећима, извор финансирања 01 00 Општи приходи и примања из буџета и Економска класификација 4541 - Текуће субвенције приватним предузећима, Извор финансирања 01 00 - Општи приходи и примања из буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Циљ доделе бесповратних средстава је подршка развоју социјалне економије на територији АП Војводине кроз финансијску подршку привредним друштвима и предузетницима који запошљавају лица или која претежно послују са лицима којима је потребна помоћ и подршка ради савладавања социјалних, материјалних и животних тешкоћа или која послују са установама, привредним друштвима или организацијама које су усмерене ка организовању, стационирању или пружању подршке таквим лицима (У даљем тексту означена као "Социјално угрожене категорије").

Социјално угрожене категорије, у смислу овог Правилника, су:

- припадници етничких заједница код којих је утврђена стопа незапослености на територији јединице локалне самоуправе виша у односу на просечну стопу незапослености у Републици Србији;
- особе са инвалидитетом;

- учесници ратова од 1990. до 1999. године на простору бивше Југославије;
- интерно расељена и избегла лица;
- самохрани родитељи или супружници из породице у којој су оба супружника незапослена;
- лица која су била на издржавању казне затвора;
- жртве трговине људима, злостављања, занемаривања, насиља или експлоатације;
- лица која се суочавају са егзистенцијалним тешкоћама због зависности од алкохола, дрога или других опојних средстава, искључиво после завршетка програма одвикавања;
- теже запошљива лица старости преко 50 година која су запослена са евиденције националне службе за запошљавање.

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 3.

Средства се одобравају по принципу:

(а) која су купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости у периоду од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног Конкурса, или

(б) која ће бити купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости најкасније у року од 30 дана од дана доношења Одлуке о додели бесповратних средстава корисницима (у даљем тексту: Одлука). За машину или опрему које су у наведеном року у потпуности исплаћени, али из објективних разлога нису испоручени, постоји могућност анексирања уговора о додели бесповратних средстава (у даљем тексту: уговор).

Под набавком машина и опреме подразумева се и производна линија коју чине више функционално недељивих машина или скуп више самосталних машина које заједно чине јединствен производни процес.

Машине и опрема морају бити нови и намењени за професионалну употребу.

Изузетно, на предлог Комисије за спровођење Јавног конкурса може се одобрити субвенционисање трошкова набавке половне машине или опреме, не старије од 10 година, уз услов да подносилац пријаве достави процену вредности сачињену од стране овлашћеног судског вештака.

Под репроматеријалом се подразумевају производне сировине и основни производни материјали као и амбалажа у складу са врстом делатности, осим погонских материјала (енергетска горива, моторна уља и сл.).

Средства се не могу користити за рефундацију издатака и трошкова за:

- уградна опрема (клима уређаји, вентилатори, соларни панели, алармни системи, системи за видео надзор, лифтови, котлови и др.) и инсталације (водоводна, канализациона, електрична, вентилациона, грејна, гасна, телефонска, кабловска, интернет и сл.);
- намештај (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.) и опремање простора (дрвенарија, браварија, венецијанери, тракасте завесе, теписи, преграде, зидне и подне облоге и сл.);
- расвета, светлеће, рекламне и друге табле (натписи, дисплеји, панои и сл.);
- презентациона, електронска, биротехничка, аудио-визуелна и слична опрема (пројектори, опрема за превођење, фискалне касе, телефонски и факс апарати, ТВ, музички уређаји, звучници и др.);

- алат, додатна опрема, појединачни и резервни делови, инвентар, опрема за заштиту на раду, калупи, потрошни материјал и др;
- пољопривредне и прикључне машине и друга опрема за пољопривредну производњу;
- све врсте возила (за превоз лица, теретна, доставна и др.), приколице и сл.;
- компјутери и рачунарска опрема;
- све врсте објеката (хале, хладњаче, складишта, тезге, рампе и др.).
- опрема за спорт;
- помоћни непроизводни материјал (средства за чишћење и одржавање, режијски, остали, канцеларијски материјал и сл.);
- ситан инвентар, појединачни и резервни делови, потрошни материјал који се монтира на машине/алат (брусне плоче, бургије, игле и др.);
- погонски материјал (гориво, мазиво) и енергија;
- ауто гуме;
- средства за заштиту и прихрану пољопривредних култура, семенска роба и садни материјал, храна и додаци за исхрану животиња и др;
- пиће и намирнице у угоститељству;
- трговачка, меркантилна и зрнаста роба за даљу продају;
- насталих путем компензације.

ВИСИНА СРЕДСТАВА

Члан 4.

Висина одобрених средстава утврђује се:

(1) за предмет набавке из члана 3. став 1. под а) на основу достављеног рачуна-отпремнице или уговора-отпремнице са добављачем/продавцем и извода рачуна из банке о плаћању истог, или

(2) за предмет набавке из члана 3. став 1. под б) на основу приложеног предрачуна или понуде или (пред)уговора са добављачем/продавцем.

Бесповратна средства се одобравају у висини до 50% од фактурне (куповне) вредности без ПДВ-а и без зависних трошкова набавке, услуга инсталације, обуке за коришћење и сл.

Јавним конкурсом ближе ће се прецизирати висина средстава према намени из члана 3. овог правилника.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса који расписује Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат).

Јавни конкурс се објављује у "Службеном листу АП Војводине", у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

Члан 6.

Обавезни елементи текста Јавног конкурса су:
- назив акта на основу ког се расписује;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу;

- намена средстава;
- право учешћа;
- услови за учешће;
- начин подношења пријаве;
- рок до када је отворен;
- обавезна документација која се подноси и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 7.

I

Право учешћа на Јавном конкурсу имају привредна друштва и предузетници са седиштем или регистрованим огранком на територији Аутономне покрајине Војводине, који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту АПР) најкасније до 31. децембра 2018. године (имају активан статус) и то:

1. привредна друштва, регистрована у АПР-у која су према финансијским извештајима за 2018. годину, разврстана на микро или мала привредна друштва у складу са Законом о рачуноводству и
2. предузетници.

Разврставање правних лица, врши се у складу са одредбама Закона о рачуноводству.

Правна лица разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и просечне вредности пословне имовине утврђених на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја у пословној години.

У микро правна лица разврставају се она правна лица која не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 10;
2. пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности;
3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 350.000 евра у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из става 2. овог члана, али не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 50;
2. пословни приход 8.800.000 евра у динарској противвредности;
3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 4.400.000 евра у динарској противвредности.

Предузетници се, у смислу Закона о рачуноводству, сматрају микро правним лицима.

Право учешћа на Јавном конкурсу, у смислу овог Правилника, имају:

- приватна предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, са седиштем односно регистрованим огранком на територији АП Војводине, са важећом дозволом за рад од стране надлежног

министарства (Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања), уписана у одговарајући регистар Агенције за привредне регистре[1];

- привредна друштва са седиштем на територији АП Војводине која су основана и послују са циљем запошљавања Социјално угрожених категорија и обављања послова, односно улагања средстава од остварене добити у задовољавање потреба Социјално угрожених категорија и њихових заједница, а у складу са циљевима наведеним у Оснивачком акту привредног друштва и где је најмање половина запослених лица Социјално угрожена у смислу овог Правилника;

- привредним друштвима са седиштем на територији АП Војводине која по уговорном основу послују са установама, привредним друштвима или организацијама које су усмерене ка организовању, стационирању или пружању подршке Социјално угроженим категоријама;

- предузетник са седиштем на територији АП Војводине који има својство Социјално угрожене категорије и који осим себе запошљава најмање једно социјално угрожено лице.

_____

1 Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом јесте правно лице које запошљава и врши професионалну рехабилитацију особа са инвалидитетом у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом (Сл. гласник РС 36/09 и 32/13), а воде се као активна привредна друштва (8899 Остала непоменута социјална заштита без смештаја);

I I

Пријаву на Јавни Конкурс расписан према овом Правилнику, нема право да поднесе привредни субјект који је у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица.

Право учешћа нема ни привредни субјект над којим је покренут стечајни поступак и поступак ликвидације, сходно Закону о стечају, нити привредни субјект који је у тешкоћама, према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи.

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак;

Привредни субјект је у тешкоћама:

- ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;

- ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;

- ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од напред наведених услова и ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или је нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је

привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Одредбама Закона о привредним друштвима одређено је значење повезаних лица.

Повезаним лицем у односу на одређено физичко лице сматра се:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно са првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Повезаним лицем у односу на одређено правно лице сматра се:

1) правно лице у којем то правно лице поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

2) правно лице у којем је то правно лице контролни члан друштва (контролисано друштво);

3) правно лице које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица;

4) лице које у том правном лицу поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

5) лице које је контролни члан тог правног лица;

6) лице које је директор, односно члан органа управљања или надзора тог правног лица.

Значајно учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 25% права гласа у друштву.

Већинско учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 50% права гласа у друштву.

Контрола подразумева право или могућност једног лица, самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши контролни утицај на пословање другог лица путем учешћа у основном капиталу, уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора.

Сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва.

Заједничко деловање постоји када два или више лица, на основу међусобног изричитог или прећутног споразума, користе гласачка права у одређеном лицу или предузимају друге радње у циљу вршења заједничког утицаја на управљање или пословање тог лица

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

1. Учесник конкурса подноси пријаву под следећим условима:

2. да има дозволу за рад и статус предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом или да је најмање половина запослених лица Социјално угрожена у смислу овог правилника или да има закључен уговор о пословању са установама, привредним друштвима или организацијама које су усмерене ка запошљавању, организовању, стационирању или пружању подршке Социјално угроженим категоријама (нпр. домови инвалида, домови пензионера, удружења за помоћ социјално угроженим категоријама, казнено-поправне установе, установе за образовање социјално угроженим категоријама, установе за рехабилитацију и инклузију, народне кухиње и сл.);

3. да је позитивно пословао у 2018. и 2019. години (исказао нето добитак);

4. да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

5. да у текућој и у претходне две фискалне године (период 2018-2020. година) није примио de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

6. да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства која потичу из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања.

Учесник на Јавном конкурсу може поднети само једну пријаву за две намене (набавка машина или набавка опреме и набавка репроматеријала).

Пријава се може поднети за рефундацију:

- за набавку максимално 5 (пет) комада машина или опреме (истих или различитих) и то од највише 2 (два) различита добављача/продавца;
- за набавку максимално 3 (три) различита репроматеријала и то од највише 2 (два) различита добављача/продаваца.

Привредни субјект губи право учешћа на Јавном Конкурсу уколико је предмет пријаве купљен/набављен:

- од физичког лица, осим ако је продавац предузетник, као и
- од повезаних лица или друштава.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 9.

Учесник конкурса подноси[2]:

1) Попуњен и потписан образац пријаве на Јавни конкурс (преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs);

2) Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од 30 дана од датума објављивања Јавног Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу)[3];

3) Копију важеће дозволе за обављање делатности у оквиру професионалне рехабилитације и запошљавања особа са инвалидитетом за приватна предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом;

4) Уговор о пословању са установама, привредним друштвима или организацијама које су усмерене ка запошљавању, организовању, стационирању или пружању подршке Социјално угроженим категоријама (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

5) Оснивачки акт са свим изменама и допунама из којег је видљиво да је привредно друштво основано и послује са циљем запошљавања социјално угрожених категорија и обављања послова, односно улагања средстава од

остварене добити у задовољавање потреба Социјално угрожених категорија и њихових заједница;

6) Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) о броју запослених лица - поднетих пријава на осигурање са датумом након расписивања конкурса;

7) Уверења (оригинали или фотокопије оверене код надлежног органа за оверу) не старија од 30 дана од дана објављивања Конкурса:

- Пореске управе да је измирио доспеле обавезе јавних прихода (порезе и доприносе) и

- надлежне локалне Пореске управе/администрације да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода;

8) (а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства:

За 2018. годину: копија Извештаја за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2018. године[4] који је предат АПР;

За 2019. годину: копија Извештаја за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[5] који је предат АПР;

(б) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему простог књиговодства:

За 2018. годину: копије пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) за 2018. годину са обавештењем ПУ о успешном пријему електронским путем и биланс успеха за 2018. годину;

За 2019. годину: копија Извештаја за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[6] који је предат АПР;

_____

2 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

3 Подносилац пријаве обавезан је да достави Решење, односно Извод из АПР (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) о свакој промени која је регистрована у периоду од 30 дана пре дана расписивања Конкурса до тренутка објављивања Одлуке о додели средстава на интернет страни Секретаријата.

4 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави Секретаријату у року од 5 дана.

5 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави Секретаријату у року од 5 дана.

6 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави Секретаријату у року од 5 дана.

9) За предмет набавке из члана 3. став 1. под а) се подноси: рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за купљену машину или опрему или репроматеријал (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и фотокопије извода рачуна из банке о плаћању истог

у периоду од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса;

за предмет набавке из члана 3. став 1. под б) се подноси: предрачун или понуда или предуговор са продавцем машине или опреме или репроматеријала (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) који су издати после датума објављивања Јавног конкурса.

10) Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (преузимају се са интернет презентације Секретаријата):

(10-1)	о прихватању услова Јавног конкурса;
(10-2)	о сагласности за коришћење датих података;
(10-3)	о статусу (члан 7, глава II, став 1-5 Правилника);
(10-4)	о повезаним лицима;
(10-5)	о старости машине или опреме;
(10-6)	о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);
(10-7)	о непостојању двоструког финансирања;
(10-8)	о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;
(10-9)	о коришћењу средстава Министарства Републике Србије за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
(10-10)	о непостојању неизмирених обавеза;
(10-11)	да се не воде судски поступци;
(10-12)	о потврди статуса привредног друштва о социјално угроженим који су запослени и/или оснивачи (секретаријат у циљу потврде статуса социјално угрожених лица може тражити и друге доказе);

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на конкурс[7].

Уколико је подносилац пријаве носилац награда и признања за квалитет производа у периоду 2018-2019. година - доставити копије докумената којима се то доказује.

У случају да учесник Јавног конкурса подноси пријаву за рефундацију трошкова набавке половне машине или опреме (не старије од 10 година)

доставља и процену вредности сачињену од стране овлашћеног судског вештака.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача.

Документација поднета на Јавни конкурс се не враћа.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

_____

7 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену у члану 9. став 1. под тачкама 2) и 6) обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат по службеној дужности.

ПОСТУПАЊЕ СА ПРИЈАВАМА

Члан 10.

Пријава на Јавни конкурс се подноси искључиво на конкурсном обрасцу који се преузима са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и са припадајућом документацијом доставља у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад, са назнаком на лицу коверте: "ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА ДОПРИНОС РАЗВОЈУ СОЦИЈАЛНЕ ЕКОНОМИЈЕ АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ", поштом или лично Писарници покрајинских органа управе, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, радним даном од 900 до 1400 сати.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 11.

Покрајински секретар решењем образује посебну Комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и екстерни стручњаци из области за коју је расписан Јавни конкурс или друга лица која нису радно ангажована у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Јавном конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку. Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs/Конкурси/Одлуке.

Члан 12.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[8];
- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);
- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом (имејл), уз које нису приложени сви потребни докази, које нису потписане, које не садрже обавезне податке или су са неразумљивим подацима и сл.);

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Јавном конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

_____

8 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници покрајинских органа управе или која је најкасније истог дана послата препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Члан 13.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума наведених у табели:

РЕД. БР.	КРИТЕРИЈУМИ		БОДОВИ
1	Степен развијености јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази привредно друштво или предузетник	40 - 60% (изразито недовољно развијене)	9
		60 - 80%	6
		80 - 100%	3
		> 100% (изнад републичког просека)	0

2	Врста делатности	Производња и прерада	12
		Вршење услуга	6
		Остале делатности	3
3-а.	Број запослених ОСИ у односу на укупан број запослених (Привредна друштва регистрована за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом из члана 3, став 1, тачка А)	Више од 61% запослених	6
		Од 50% до 60% запослених	3
3-б.	Проценат запослених социјално угрожених лица у односу на укупан број запослених (Привредна друштва и предузетници из члана 3, став 1, тачка Б)	Више од 3 запослених	6
		Оснивач и најмање један запослени	3
4.	Утицај реализације конкурсне пријаве на допринос развоја социјалне економије	Висок	12
		Средњи	6
		Добар	3
		Недовољан	0
5.	Коришћење средстава Секретаријата у периоду 2018-2020. година	Није користио средства Секретаријата	3
		Користио је средства Секретаријата	0
6.	Коришћена средства Министарства Републике Србије за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у 2018 - 2020. години	Више од 10 милиона динара	0
		Од 5-10 милиона динара	3
		До 5 милиона динара	6
		До 1 милион динара	9
		Нису коришћена средства	12
7.	Процењено повећање обима производње	Значајно	12
		Задовољавајуће	6
		Незнатно	3
		Недовољно	0

8.	Оправданост улагања (процењена добробит за друштво/локалну средину)	Висока	12
		Средња	6
		Добра	3
		Недовољна	0
9.	Носилац признања и награда за квалитет производа у периоду 2018-2019. година	Да	6
		Не	0
10.	Поседовање потврде UIPS-а[9] о друштвеној одговорности за време пандемије Covid 19	Да	6
		Не	0

9 UIPS Удружење предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом Републике Србије

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Учесник Јавног конкурса коме се Одлуком одобре средства (у даљем тексту: Корисник средстава), пре закључења уговора Секретаријату доставља Изјаву:

- о давању сагласности на одобрени износ бесповратних средства;
- да машину или опрему неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, најмање 24 месеца од дана потписивања Уговора или
- да репроматеријал неће отуђити, нити уступити другом привредном субјекту, односно да га је или да ће га у потпуности искористити до краја 2020. године.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС - јединствени број корисника јавних средстава).

За кориснике којима су Одлуком одобрени износи од 1.000.000,00 и више динара за набавку машине или опреме закључиће се и уговор о залози са Секретаријатом на основу којег ће се извршити упис залога првог заложног реда у корист Секретаријата у регистар заложног права[10]. Након истека уговорне обавезе од 24 месеца, Секретаријат ће издати дозволу за брисање заложног права.

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава:Секретаријату у у говореном року достави доказ о упису залоге првог заложног реда на предметној машини или опреми описано у претходном с таву и д остави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку машине или опреме или репроматеријала, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

10 Трошкове уписа сноси Корисник средстава

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 15.

Корисник средстава дужан је да:

- машину или опрему видљиво означи налепницом/плочицом коју преузима од Секретаријата приликом потписивања уговора;
- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању (рефундацији) издатака за набавку машине или опреме или репроматеријала учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;
- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШАВАЊА УГОВОРА

Члан 16.

Корисник средстава обавезан је да након доношења Одлуке Секретаријату достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку машине или опреме или репроматеријала:

(1) за предмет набавке из члана 3. став 1. под (а) (која су купљена) - копије одговарајуће књиговодствене документације у зависности од система вођења пословних књига (аналитичке картице добављача и машине или опреме или репроматеријала, евиденција/инвентарни број, ПК1, ПК2 и сл.), фотографије и др. - у року од 5 дана.

(2) за предмет набавке из члана 3. став 1. под (б) (која ће бити купљена) - рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу), копије извода рачуна из банке о плаћању истог, као и копије одговарајуће књиговодствене документације (аналитичке картице добављача машине или опреме или репроматеријала, евиденција/инвентарни број и сл.), фотографије и др. - у року од 30 дана.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 17.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[11].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а

ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

_____

11 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Даном ступања на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о додели бесповратних средстава привредним субјектима за допринос развоју социјалне економије АП Војводине у 2020. години, број 144-401-7087/2019-02 од 24. децембра 2020. године ("Службени лист АПВ" бр. 1/2020).

Члан 19.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава за субвенционисање трошкова кластер организација за реализацију пројеката у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели средстава за субвенционисање трошкова кластер организација за реализацију пројеката у 2020. години (у даљем тексту:

Правилник) уређују се циљеви, намена и висина бесповратних средстава, право и услови за учешће на конкурсу, обавезна документација и подношење пријава, поступак и критеријуми за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза корисника средстава и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу средстава за субвенционисање трошкова кластер организација за реализацију пројеката у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 - Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1003- Подршка пословном удруживању и умрежавању, функционална класификација 411 - Општи економски и комерцијални послови, економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, 4511 – Текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, Извор финансирања 01 00 – Општи приходи и примања из Буџета.

У смислу овог Правилника под кластер организацијама (у даљем тексту: кластери) се подразумевају удружења привредних друштава и/или предузетника и/или пољопривредних газдинстава и/или удружења који су основани и регистровани уписом у одговарајући регистар код Агенције за привредне регистре и који имају за циљеве:

- израду заједничког производа или пружања заједничке услуге;
- заједнички пласмана производа/услуга на домаћем и иностраним тржиштима;
- смањење трошкова производње кроз заједничку производњу или набавку производних импута;
- заједничка улагања у иновације у производњу или иновационе производе/услуге;
- заједничка лабораторијских испитивања и тестирања производа;
- израду/дизајн заједничких производа или истраживања домаћег или иностраног тржишта за потребе пласмана заједничких производа;
- заједничке едукација укључујући и трошкове заједничког консултанта;
- стицање права на коришћење ознаке географског порекла и слично.

ЦИЉ

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средстава ради повећања продуктивности и конкурентности кластер организација и њихових чланица кроз реализацију пројеката од значаја за развој привредних и туристичких потенцијала АП Војводине.

НАМЕНА

Члан 3.

Бесповратна средства се одобравају по принципу рефундације, а намењена су за реализацију пројеката који ће бити реализовани и исплаћени (кумулативно) у целости од 1. јануара 2020. године до 1. новембра 2020. године.

Бесповратна средства су намењена за реализацију пројеката којима се:

- РАЗВИЈА/УНАПРЕЂУЈЕ ЗАЈЕДНИЧКИ ПРОИЗВОД/УСЛУГА кроз израду идејног решења или студије изводљивости заједничког производа/услуге, дизајн производа,амбалаже, стицање права на коришћење ознаке географског порекла, сертификата, жига, награде и сл., анализа могућности смањења трошкова производње, лабораторијска испитивања и/или тестирања производа, пласмана производа/услуга, анализа домаћег и/или иностраног тржишта за потребе пласмана производа и сл.;
- РАЗВИЈАЈУ ИНФОРМАЦИОНА И КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОШКА РЕШЕЊА кроз израду софтверских или апликационих решења за потребе функционисања кластера, заједничке производње, пласмана производа, интернет презентација и сл.;
- ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА КЛАСТЕРА И ЧЛАНИЦА КЛАСТЕРА КРОЗ СТРУЧНЕ СТУДИЈСКЕ ПОСЕТЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И РАДИОНИЦЕ ЕДУКАТИВНОГ КАРАКТЕРА кроз активности у оквиру организације посета, конференција и радионица односно присуства на истим;

Прихватљиви су трошкови: авионског, аутобуског или превоза возом (карте) и смештај у хотелу категоризованом до 4 звездице на бази ноћења с доручком, закуп сале, трошкови ангажованих предавача, итд.). Кластери су у обавези да, у оквиру стручних студијских посета, конференција, радионица уврсте најмање једно лице из редова чланица Кластера.

Бесповратна средства се не могу користити за:

- трошкове дневница у земљи и иностранству;
- порезе;
- изнајмљивање и лизинг опреме;
- трошкове увоза и царине;
- плаћање путем компензације;
- промет између повезаних лица или друштава;
- трошкове банкарских провизија и банкарских гаранција;
- трошкове репарације, сервисирања и реконструкције опреме;
- и друге зависне трошкове.

ВИСИНА БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Члан 4.

Субвенционисани износ за пројекте се одобрава на основу предрачуна или понуде или предуговора.

Бесповратна средства се одобравају за субвенционисање трошкова реализације пројеката кластера до 90 одсто од укупне вредности пројекта, а у износу од 100.000,00 до 500.000,00 динара без ПДВ-а.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

Као учешће кластера, у смислу сопственог учешћа у трошковима пројекта, неће се прихватити трошкови за оперативни рад канцеларије кластера (зараде и трошкови превоза запослених и/или ангажованих лица, трошкови набавке канцеларијског материјала, трошкови услуге вођења пословних књига, режијски трошкови и сл.).

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса, који расписује Секретаријат.

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви.

Члан 6.

Обавезни елементи текста Јавног конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном конкурсу;
- намена средстава;
- право и услови учешћа на Јавном конкурсу;
- начин и рок за подношења пријаве на Јавни конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- обавезна документација која се подноси на Јавни конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 7.

Право учешћа на Јавном конкурсу имају кластери уписани у регистар Агенције за привредне регистре (имају активан статус) и имају седиште на територији Аутономне покрајине Војводине.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

Кластер мора испунити следеће услове:

1) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

2) да у било ком периоду у току три узастопне фискалне године закључно са даном доношења одлуке о додели бесповратних средстава није примио дозвољену de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

3) да имају најмање 5 активних чланица чије је седиште на територији АП Војводине;

4) да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања,

Кластери могу поднети само једну пријаву на Јавни конкурс за један пројекат.

Сва документа настала у току трајања пројекта (студије изводљивости, идејна решења и сл.) морају бити израђени од стране стручних институција или лица која поседују одговарајућу лиценцу.

Привредна друштва или предузетници чланови удружења не могу бити добављачи услуге, као ни физичка лица која су запослена у привредним друштвима или предузетничким радњама члановима удружења.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 9.

Учесник Јавног конкурса подноси[50]:

1) Попуњен образац пријаве на Јавни конкурс (попуњава се искључиво на рачунару а преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

2) Извод о регистрацији (регистрованим подацима) из АПР, не старији од 30 дана од датума објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу)[51];

3) Уверења, не старија од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса (оригинал или оверена фотокопија код надлежног органа за оверу);

- пореске управе да је измирио доспеле обавезе јавних прихода (порезе и доприносе);

- надлежне локалне Пореске управе да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода;

4) Статут кластера - фотокопија;

5) Предрачун, предуговор, или понуда за реализацију активности из пројекта (оригинал или оверена фотокопија код надлежног органа за оверу);

6) Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (преузимају се на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs):

(6-1) о прихватању услова Јавног конкурса;

(6-2) о сагласности за коришћење датих података;

(6-3) о повезаним лицима;

(6-4) о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);

(6-5) о непостојању двоструког финансирања;

(6-6) о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;

(6-7) о непостојању неизмирених обавеза;

(6-8) да се не воде судски поступци;

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на Јавни конкурс.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача.

Документација поднета на Јавни конкурс се не враћа.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи допуну документације, додатну документацију или друге информације.

_____

51 Подносилац пријаве обавезан је да достави Решење, односно Извод из АПР (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) о свакој промени која је регистрована у периоду од 30 дана пре дана расписивања Јавног конкурса до тренутка објављивања Одлуке о додели средстава на интернет страни Секретаријата.

НАЧИН И РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВА

Члан 10.

Пријава на Јавни конкурс (попуњен образац пријаве са припадајућом документацијом) доставља се у затвореној коверти на адресу: Покрајински

секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад, са назнаком на лицу коверте: „НЕ ОТВАРАТИ“ – „ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА ЗА СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ ТРОШКОВА КЛАСТЕР ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКАТА У 2020. ГОДИНИ“, поштом или лично предајом писарници покрајинских органа управе , радним даном од 900 до 1400 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 11.

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и спољни стручњаци који нису запослени или радно ангажовани у Секретаријату.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Јавном конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По истеку рока за подношење пријава на Јавни конкурс, Комисија прегледа све приспеле пријаве и поднету документацију ради провере испуњености услова. У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 13. овог Правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката.

Рок за утврђивање листе из става 6. овог члана, не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава на Јавни конкурс.

Листа из става 6. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Учесници Јавног конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана објављивања листе из става 6. овог члана.

На листу из става 6. овог члана учесници Јавног конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору, која мора бити образложена, Покрајински секретар доноси у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Одлуку о додели средстава Покрајински секретар доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора и објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Одлука о додели средстава је коначна.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

Члан 12.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[52];

- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);

- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом, уз које нису приложени сви потребни докази, које нису потписане, које не садрже обавезне податке или су са неразумљивим подацима и сл.);

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Јавном конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

_____

52 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници покрајинских органа управе или која је најкасније истог дана послата препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 13.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

РЕД. БРОЈ	К Р И Т Е Р И Ј У М И		БОДОВИ
1.	Развијеност локалне самоуправе на чијој територији је седиште кластера	40 – 60% (изразито недовољно развијене ЈЛС)	15
		60 – 80%	10
		80 – 100%	5
		> 100% (изнад републичког просека)	0
2.	Број чланица кластера	5-10	5
		11-30	10
		31 и више	15

3.	Број чланица кластера које су директно укључене у активности реализације пројекта	до 5	5
		више од 5	10
4.	Просечан број запослених у чланицама кластера које учествују у пројекту	до 10	15
		од 10 до 50	10
		више од 50	5
5.	Коришћење средстава Секретаријата у периоду 2017-2018. година	да	0
		не	5
6.	Релевантност пројекта за развој конкурентности привреде и туризма АП Војводине	мала	5
		средња	10
		велика	15
7.	Одрживост пројекта у наредном периоду	мала	5
		средња	10
		велика	15
8.	Значај пројекта/утицај на повећање конкурентности кластера и/или чланица кластера	мали	5
		средњи	10
		велики	15
9.	Одрживост пројекта/резултата пројекта и видљивост пројекта	мала	5
		средња	10
		велика	15
10.	Носилац награда и признања за остварене пословне резултате	да	5
		не	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Учеснику Јавног конкурса коме су Одлуком одобрена средства,пре закључења уговора, Секретаријату доставља:

- изјаву о давању сагласности на одобрени износ средства;
- изјаву о непостојању сукоба интереса;
- интерни акт о антикорупцијској политици.

На основу Одлуке о додели средстава закључиће се уговор између Секретаријата и корисника средстава којим ће се регулисати међусобна права и обавезе.

У случају да је учеснику Јавног конкурса одобрен износ средстава који је мањи од траженог износа средстава, дужан је да пре закључења уговора сачини ревизију пројекта и буџета у складу са одобреним износом средстава и чланом 4. ставом 2 овог Правилника и достави је Секретаријату.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС – јединствени број корисника јавних средстава).

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава Секретаријату у уговореном року достави допис са документацијом за субвенционисање издатака за набавку реализацију пројеката, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 15.

Корисник средстава дужан је да:

- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању пројекта учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;
- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 16.

Секретаријату поднесе финансијски и писани (наративни) извештај потписан и оверен од стране лица овлашћеног за заступање. Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење бесповратних средстава, као и утрошених сопствених средстава (изводе из банака, фактуре, уговоре и другу финансијску документацију). Писани (наративни) извештај мора да садржи опис реализованих активности, резултате пројекта са прилозима (фотографије реализованих активности у оквиру стручних студијских посета, конференција и радионица, листе присутности, по један примерак израђених студија изводљивости и сл.) - у року од 5 дана од рока утврђеног чланом 3. ставом 1 овог Правилника.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 17.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[53].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

_____

53 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[54]

Члан 18.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о додели бесповратних средстава за субвенционисање трошкова кластер организација за реализацију пројеката у 2019. години, број: 144-401-994/2019-02 од 13. фебруара 2019. године. („Службени лист АПВ“, бр. 8/2019).

_____

54 Напомена: Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 19.

Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

БРОЈ: 144-401-7090/2020-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава за субвенционисање трошкова кластер организација за реализацију пројеката у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели средстава за субвенционисање трошкова кластер организација за реализацију пројеката у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) уређују се циљеви, намена и висина бесповратних средстава, право и услови за учешће на конкурсу, обавезна документација и подношење пријава, поступак и критеријуми за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза корисника средстава и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу средстава за субвенционисање трошкова кластер организација за реализацију пројеката у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 - Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1003- Подршка пословном удруживању и умрежавању, функционална класификација 411 - Општи економски и комерцијални послови, економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, 4511 – Текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, Извор финансирања 01 00 – Општи приходи и примања из Буџета.

У смислу овог Правилника под кластер организацијама (у даљем тексту: кластери) се подразумевају удружења привредних друштава и/или предузетника и/или пољопривредних газдинстава и/или удружења који су основани и регистровани уписом у одговарајући регистар код Агенције за привредне регистре и који имају за циљеве:

- израду заједничког производа или пружања заједничке услуге;
- заједнички пласмана производа/услуга на домаћем и иностраним тржиштима;
- смањење трошкова производње кроз заједничку производњу или набавку производних импута;
- заједничка улагања у иновације у производњу или иновационе производе/услуге;
- заједничка лабораторијских испитивања и тестирања производа;
- израду/дизајн заједничких производа или истраживања домаћег или иностраног тржишта за потребе пласмана заједничких производа;
- заједничке едукација укључујући и трошкове заједничког консултанта;
- стицање права на коришћење ознаке географског порекла и слично.

ЦИЉ

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средстава ради повећања продуктивности и конкурентности кластер организација и њихових чланица кроз реализацију

пројеката од значаја за развој привредних и туристичких потенцијала АП Војводине.

НАМЕНА

Члан 3.

Бесповратна средства се одобравају по принципу рефундације, а намењена су за реализацију пројеката који ће бити реализовани и исплаћени (кумулативно) у целости од 1. јануара 2020. године до 1. новембра 2020. године.

Бесповратна средства су намењена за реализацију пројеката којима се:

- РАЗВИЈА/УНАПРЕЂУЈЕ ЗАЈЕДНИЧКИ ПРОИЗВОД/УСЛУГА кроз израду идејног решења или студије изводљивости заједничког производа/услуге, дизајн производа,амбалаже, стицање права на коришћење ознаке географског порекла, сертификата, жига, награде и сл., анализа могућности смањења трошкова производње, лабораторијска испитивања и/или тестирања производа, пласмана производа/услуга, анализа домаћег и/или иностраног тржишта за потребе пласмана производа и сл.;
- РАЗВИЈАЈУ ИНФОРМАЦИОНА И КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОШКА РЕШЕЊА кроз израду софтверских или апликационих решења за потребе функционисања кластера, заједничке производње, пласмана производа, интернет презентација и сл.;
- ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА КЛАСТЕРА И ЧЛАНИЦА КЛАСТЕРА КРОЗ СТРУЧНЕ СТУДИЈСКЕ ПОСЕТЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И РАДИОНИЦЕ ЕДУКАТИВНОГ КАРАКТЕРА кроз активности у оквиру организације посета, конференција и радионица односно присуства на истим;

Прихватљиви су трошкови: авионског, аутобуског или превоза возом (карте) и смештај у хотелу категоризованом до 4 звездице на бази ноћења с доручком, закуп сале, трошкови ангажованих предавача, итд.). Кластери су у обавези да, у оквиру стручних студијских посета, конференција, радионица уврсте најмање једно лице из редова чланица Кластера.

Бесповратна средства се не могу користити за:

- трошкове дневница у земљи и иностранству;
- порезе;
- изнајмљивање и лизинг опреме;
- трошкове увоза и царине;
- плаћање путем компензације;
- промет између повезаних лица или друштава;
- трошкове банкарских провизија и банкарских гаранција;
- трошкове репарације, сервисирања и реконструкције опреме;
- и друге зависне трошкове.

ВИСИНА БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Члан 4.

Субвенционисани износ за пројекте се одобрава на основу предрачуна или понуде или предуговора.

Бесповратна средства се одобравају за субвенционисање трошкова реализације пројеката кластера до 90 одсто од укупне вредности пројекта, а у износу од 100.000,00 до 500.000,00 динара без ПДВ-а.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

Као учешће кластера, у смислу сопственог учешћа у трошковима пројекта, неће се прихватити трошкови за оперативни рад канцеларије кластера (зараде и трошкови превоза запослених и/или ангажованих лица, трошкови набавке канцеларијског материјала, трошкови услуге вођења пословних књига, режијски трошкови и сл.).

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса, који расписује Секретаријат.

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви.

Члан 6.

Обавезни елементи текста Јавног конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном конкурсу;
- намена средстава;
- право и услови учешћа на Јавном конкурсу;
- начин и рок за подношења пријаве на Јавни конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- обавезна документација која се подноси на Јавни конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 7.

Право учешћа на Јавном конкурсу имају кластери уписани у регистар Агенције за привредне регистре (имају активан статус) и имају седиште на територији Аутономне покрајине Војводине.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

Кластер мора испунити следеће услове:

1) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

2) да у било ком периоду у току три узастопне фискалне године закључно са даном доношења одлуке о додели бесповратних средстава није примио дозвољену de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

3) да имају најмање 5 активних чланица чије је седиште на територији АП Војводине;

4) да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања,

Кластери могу поднети само једну пријаву на Јавни конкурс за један пројекат.

Сва документа настала у току трајања пројекта (студије изводљивости, идејна решења и сл.) морају бити израђени од стране стручних институција или лица која поседују одговарајућу лиценцу.

Привредна друштва или предузетници чланови удружења не могу бити добављачи услуге, као ни физичка лица која су запослена у привредним друштвима или предузетничким радњама члановима удружења.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 9.

Учесник Јавног конкурса подноси[50]:

1) Попуњен образац пријаве на Јавни конкурс (попуњава се искључиво на рачунару а преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

2) Извод о регистрацији (регистрованим подацима) из АПР, не старији од 30 дана од датума објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу)[51];

3) Уверења, не старија од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса (оригинал или оверена фотокопија код надлежног органа за оверу);

- пореске управе да је измирио доспеле обавезе јавних прихода (порезе и доприносе);

- надлежне локалне Пореске управе да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода;

4) Статут кластера - фотокопија;

5) Предрачун, предуговор, или понуда за реализацију активности из пројекта (оригинал или оверена фотокопија код надлежног органа за оверу);

6) Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (преузимају се на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs):

(6-1) о прихватању услова Јавног конкурса;

(6-2) о сагласности за коришћење датих података;

(6-3) о повезаним лицима;

(6-4) о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);

(6-5) о непостојању двоструког финансирања;

(6-6) о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;

(6-7) о непостојању неизмирених обавеза;

(6-8) да се не воде судски поступци;

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на Јавни конкурс.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача.

Документација поднета на Јавни конкурс се не враћа.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи допуну документације, додатну документацију или друге информације.

_____

51 Подносилац пријаве обавезан је да достави Решење, односно Извод из АПР (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) о свакој промени која је регистрована у периоду од 30 дана пре дана расписивања Јавног конкурса до тренутка објављивања Одлуке о додели средстава на интернет страни Секретаријата.

НАЧИН И РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВА

Члан 10.

Пријава на Јавни конкурс (попуњен образац пријаве са припадајућом документацијом) доставља се у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад, са назнаком на лицу коверте: „НЕ ОТВАРАТИ“ – „ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА ЗА СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ ТРОШКОВА КЛАСТЕР ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКАТА У 2020. ГОДИНИ“, поштом или лично предајом писарници покрајинских органа управе , радним даном од 900 до 1400 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 11.

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и спољни стручњаци који нису запослени или радно ангажовани у Секретаријату.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Јавном конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По истеку рока за подношење пријава на Јавни конкурс, Комисија прегледа све приспеле пријаве и поднету документацију ради провере испуњености услова. У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 13. овог Правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката.

Рок за утврђивање листе из става 6. овог члана, не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава на Јавни конкурс.

Листа из става 6. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Учесници Јавног конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана објављивања листе из става 6. овог члана.

На листу из става 6. овог члана учесници Јавног конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору, која мора бити образложена, Покрајински секретар доноси у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Одлуку о додели средстава Покрајински секретар доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора и објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Одлука о додели средстава је коначна.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

Члан 12.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[52];
- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);
- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом, уз које нису приложени сви потребни докази, које нису потписане, које не садрже обавезне податке или су са неразумљивим подацима и сл.);

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Јавном конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

_____

52 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници покрајинских органа управе или која је најкасније истог дана послата препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 13.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

РЕД. БРОЈ	К Р И Т Е Р И Ј У М И		БОДОВИ
1.	Развијеност локалне самоуправе на чијој територији је седиште кластера	40 – 60% (изразито недовољно развијене ЈЛС)	15
		60 – 80%	10

		80 – 100%	5
		> 100% (изнад републичког просека)	0
2.	Број чланица кластера	5-10	5
		11-30	10
		31 и више	15
3.	Број чланица кластера које су директно укључене у активности реализације пројекта	до 5	5
		више од 5	10
4.	Просечан број запослених у чланицама кластера које учествују у пројекту	до 10	15
		од 10 до 50	10
		више од 50	5
5.	Коришћење средстава Секретаријата у периоду 2017-2018. година	да	0
		не	5
6.	Релевантност пројекта за развој конкурентности привреде и туризма АП Војводине	мала	5
		средња	10
		велика	15
7.	Одрживост пројекта у наредном периоду	мала	5
		средња	10
		велика	15
8.	Значај пројекта/утицај на повећање конкурентности кластера и/или чланица кластера	мали	5
		средњи	10
		велики	15
9.	Одрживост пројекта/резултата пројекта и видљивост пројекта	мала	5
		средња	10
		велика	15
10.	Носилац награда и признања за остварене пословне резултате	да	5
		не	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Учеснику Јавног конкурса коме су Одлуком одобрена средства,пре закључења уговора, Секретаријату доставља:

- изјаву о давању сагласности на одобрени износ средства;
- изјаву о непостојању сукоба интереса;
- интерни акт о антикорупцијској политици.

На основу Одлуке о додели средстава закључиће се уговор између Секретаријата и корисника средстава којим ће се регулисати међусобна права и обавезе.

У случају да је учеснику Јавног конкурса одобрен износ средстава који је мањи од траженог износа средстава, дужан је да пре закључења уговора сачини ревизију пројекта и буџета у складу са одобреним износом средстава и чланом 4. ставом 2 овог Правилника и достави је Секретаријату.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС – јединствени број корисника јавних средстава).

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава Секретаријату у уговореном року достави допис са документацијом за субвенционисање издатака за набавку реализацију пројеката, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 15.

Корисник средстава дужан је да:

- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању пројекта учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;
- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 16.

Секретаријату поднесе финансијски и писани (наративни) извештај потписан и оверен од стране лица овлашћеног за заступање. Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење бесповратних средстава, као и утрошених сопствених средстава (изводе из банака, фактуре, уговоре и другу финансијску документацију). Писани (наративни) извештај мора да садржи опис реализованих активности, резултате пројекта са прилозима (фотографије реализованих активности у оквиру стручних студијских посета, конференција и радионица, листе присутности, по један примерак израђених студија изводљивости и сл.) - у року од 5 дана од рока утврђеног чланом 3. ставом 1 овог Правилника.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 17.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[53].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

_____

53 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[54]

Члан 18.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о додели бесповратних средстава за субвенционисање трошкова кластер организација за реализацију пројеката у 2019. години, број: 144-401-994/2019-02 од 13. фебруара 2019. године. („Службени лист АПВ“, бр. 8/2019).

_____

54 Напомена: Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 19.

Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

БРОЈ: 144-401-7090/2020-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима који делатност обављају у оквиру креативне економије за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, софтвера репроматеријала или услуга у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима који делатност обављају у оквиру креативне економије за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, софтвера, репроматеријала или услуга у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена и висина средстава, право учешћа и услови за учешће на Јавном конкурсу, обавезна документација, поступак доделе средстава, критеријуми и мерила за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима који делатност обављају у оквиру креативне економије за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, софтвера, репроматеријала или услуга у 2020. години (у даљем тексту: Јавни Конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о Буџету АП Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1001 – Подршка развоју предузетништва, малих и средњих предузећа, Функционална класификација 411 – Општи економски и комерцијални послови, Економска класификација 454 – Субвенције приватним предузећима, Економска класификација 4542 – Капиталне

субвенције приватним предузећима, Извор финансирања 01 00 – Општи приходи и примања из Буџета и Економска класификација 4541 – Текуће субвенције приватним предузећима, Извор финансирања 01 00 – Општи приходи и примања из буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Циљ доделе бесповратних средстава је подршка привредним субјектима који делатност обављају у оквиру креативне економије, као битног сегмента развоја укупне привреде и предузетништва у АП Војводини.

Члан 3.

Под креативном економијом, у смислу овог Правилника, се подразумевају делатности које потичу од индивидуалне креативности, вештине и талента и које су усмерене на стварање добити на тржишту и отварање нових радних места кроз комерцијалну експлоатацију производа креативне економије и интелектуалне својине, као што су рекламна индустрија, архитектура, трговина и рестаурација уметнина и антиквитета, израда уметничких дела намењених тржишту, а нарочито графика, сериграфија и репродукција, индустријски дизајн, модни дизајн (тканина, обућа, одећа, кожа, аксесоар и сл.), филмска, видео индустрија и анимирани филм (репродукција, видеозапис, фотографске услуге за потребе филмске делатности, кинематографску и видео дистрибуцију и приказивање филмова), телевизија и радио (е - ТВ), новине (е - новине), интерактивни софтвер забавног карактера и мобилне апликације, музичка индустрија (издавање, репродукција звучних записа, музички дизајн и сл.), сценске уметности, издаваштво, израда софтвера, видео игара, компјутерске услуге и слично.

Под креативном економијом, у смислу овог Правилника се не сматрају стари и уметнички занати, односно послови домаће радиности према Правилнику о одређивању послова који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности, начину сертификовања истих и вођењу посебне евиденције издатих сертификата („Сл. гласник РС”, бр. 56/2012.).

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 4.

Средства се одобравају по принципу рефундације, а намењена су за субвенционисање издатака за набавку машина или опреме или софтвера или репроматеријала или услуга у и то:

(а) која су купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости у периоду од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног Конкурса, или

(б) која ће бити купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости најкасније у року од 30 дана од дана доношења Одлуке о додели бесповратних средстава корисницима (у даљем тексту: Одлука). За машину или опрему или софтвер која су у наведеном року у потпуности исплаћени, али из објективних разлога нису испоручени, постоји могућност анексирања уговора о додели бесповратних средстава (у даљем тексту: уговор).

Под набавком машина подразумевају се машине и производна линија које чине више функционално недељивих машина или скуп више самосталних машина које заједнички чине јединствен процес, као што су скенери и 3Д скенери, ЦНЦ ласерске машине, 3Д принтери, пресе, плотери и др.

Под набавком опреме подразумева се опрема као што је рекламни панои, лед панои, билборди, рачунарска опрема, опрема за сито штампу, фотоапарати, камере и др.

Под набавком софтвера подразумева се професионални софтверски пакет/алат у функцији развоја креативно - информатичких решења и производа за тржиште, као што су софтвери за обраду и дизајн слике, тона, текста, софтвери за програмирање, софтвери за контролу и управљање машина и опреме из претходног става, софтвери за креирање виртуелних садржаја, ликова и др.

Под репроматеријалом се подразумевају сировине и производни материјал и сл. у зависности од врсте делатности привредног субјекта (искључени су помоћни и остали материјал, горива и мазива).

Под услугом, у смислу овог Правилника, се подразумевају активности које привредно друштво/предузетник није у могућности самостално да спроведе, а у директној је вези са креирањем производа.

Машине, опрема и софтвер морају бити нови и намењени за професионалну употребу у складу са делатношћу привредног субјекта, односно набавка репроматеријала или услуге мора бити у складу са делатношћу привредног субјекта.

Изузетно, на предлог комисије може се одобрити рефундација трошкова набавке половне машине или опреме, не старије од 5 година.

Средства се не могу користити за рефундацију издатака и трошкова за:

- уградне опреме (клима уређаји, вентилатори, соларни панели, алармни системи, системи за видео надзор, лифтови, котлови и др.) и инсталације (водоводна, канализациона, електрична, вентилациона, грејна, гасна, телефонска, кабловска, интернет и сл.);
- намештаја (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.) и опремање простора (дрвенарија, браварија, венецијанери, тракасте завесе, теписи, преграде, зидне и подне облоге и сл.);
- опрема за превођење, фискалне касе, телефонски и факс апарати и сл.;
- путничких возила, доставних возила, друмских теретних возила, приколица;
- помоћни непроизводни материјал (средства за чишћење и одржавање, режијски, остали, канцеларијски материјал и сл.);
- ситан инвентар, појединачни и резервни делови, потрошни материјал који се монтира на машине/алат (брусне плоче, бургије, игле и др.);
- насталих путем компензације;
- погонски материјал (гориво, мазиво) и енергија;
- ауто гуме;
- средства за заштиту и прихрану пољопривредних култура, семенска роба и садни материјал, храна и додаци заисхрану животиња и др.;
- пиће и намирнице у угоститељству;
- трговачка, меркантилна и зрнаста роба за даљу продају и сл.

ВИСИНА СРЕДСТАВА

Члан 5.

Висина одобрених средстава утврђује се:

(1) за предмет набавке из члана 4. став 1. под а) на основу достављеног рачуна-отпремнице или уговора-отпремнице са добављачем/продавцем и извода рачуна из банке о плаћању истог, или

(2) за предмет набавке из члана 4. став 1. под б) на основу приложеног предрачуна или понуде или (пред)уговора са добављачем/продавцем.

Бесповратна средства се одобравају у висини до 90% од фактурне (куповне) вредности без ПДВ-а и без зависних трошкова набавке, услуга инсталације, обуке за коришћење и сл.

Износ одобрених средстава, уз услов из претходног става, може бити најмање 50.000,00 динара, док се највиши износ утврђује сходно предмету набавке и то:

- Машине или опрема - до највише 500.000,00 динара;
- Софтвер - до највише 500.000,00 динара;
- Репроматеријал или услуга - до највише 500.000,00 динара.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 6.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса, који расписује секретаријат.

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику којепокрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs/Конкурси/Јавни позиви.

Члан 7.

Обавезни елементи текста Јавног Конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује Јавни Конкурс;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном Конкурсу;
- намена средстава;
- право учешћа на Јавни Конкурсу;
- услови за учешће на Јавном Конкурсу;
- начин подношења пријаве на Јавни Конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- рок до када је Јавни Конкурс отворен;
- обавезна документација која се подноси на Јавни Конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

I

Право учешћа на Јавном конкурсу имају привредна друштва и предузетници са седиштем или регистрованим огранком на територији Аутономне покрајине Војводине, који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту АПР) најкасније до 31. децембра 2018. године (имају активан статус) и то:

1. привредна друштва, регистрована у АПР-у која су према финансијским извештајима за 2018. годину, разврстана на микро или мала привредна друштва у складу са Законом о рачуноводству и

2. предузетници.

Разврставање правних лица, врши се у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству („Сл. гл. РС“, бр. 62/13 и 30/2018):

Правна лица разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и просечне вредности пословне имовине утврђених на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја у пословној години.

У микро правна лица разврставају се она правна лица која не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 10;

2. пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности;

3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 350.000 евра у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из става 2. овог члана, али не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 50;

2. пословни приход 8.800.000 евра у динарској противвредности;

3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 4.400.000 евра у динарској противвредности.

Предузетници се, у смислу Закона о рачуноводству, сматрају микро правним лицима.

I I

Пријаву на Јавни Конкурс расписан према овом Правилнику, нема право да поднесе привредни субјект који је у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица.

Право учешћа нема ни привредни субјект над којим је покренут стечајни поступак и поступак ликвидације, сходно Закону о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018), нити привредни субјект који је у тешкоћама, према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012,37/2013, 97/2013 и 119/2014).

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак;

Привредни субјект је у тешкоћама:

- ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;

- ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;

- ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од напред наведених услова и ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или је нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Чланом 62. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018) одређено је значење повезаних лица.

Повезаним лицем у односу на одређено физичко лице сматра се:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно са првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Повезаним лицем у односу на одређено правно лице сматра се:

1) правно лице у којем то правно лице поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

2) правно лице у којем је то правно лице контролни члан друштва (контролисано друштво);

3) правно лице које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица;

4) лице које у том правном лицу поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

5) лице које је контролни члан тог правног лица;

6) лице које је директор, односно члан органа управљања или надзора тог правног лица.

Значајно учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 25% права гласа у друштву.

Већинско учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 50% права гласа у друштву.

Контрола подразумева право или могућност једног лица, самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши контролни утицај на пословање другог лица путем учешћа у основном капиталу, уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора.

Сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва.

Заједничко деловање постоји када два или више лица, на основу међусобног изричитог или прећутног споразума, користе гласачка права у одређеном лицу или предузимају друге радње у циљу вршења заједничког утицаја на управљање или пословање тог лица.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 9.

Учесник на Јавном конкурсу подноси пријаву под следећим условима:

1. да је позитивно пословао у 2018. години (исказао нето добитак);

2. да је у 2019. години остварио најмање исте или веће приходе у односу на 2018. годину;

3. да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

4. да у текућој и у претходне две фискалне године (период 2018-2020. година) није примио de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

5. да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства која потичу из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања.

Учесник на Јавном конкурсу може поднети само једну пријаву за две намене (набавка машина или набавка опреме или набавка софтвера и набавка репроматеријала или набавка услуге).

Пријава се може поднети за рефундацију издатака:

- трошкова набавке за максимално 5 (пет) комада машина или опреме (истих или различитих) и то од највише 3 (три) различита добављача/продаваца, када је у питању јединствени производни процес;
- трошкова набавке до 5 (пет) софтвера, односно софтверских лиценци за коришћење на једном или више рачунара од највише 3 (три) различита добављача/продаваца;
- трошкова набавке до 3 (три) различита репроматеријала или услуге и то од 2 (два) добављача/продавца/пружалаца.

Привредни субјект губи право учешћа на Јавном Конкурсу уколико је предмет пријаве купљен/набављен:

- од физичког лица, осим ако је продавац предузетник, као и
- од повезаних лица или друштава.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 10.

Учесник на Јавном конкурсу подноси[63]:

1) Попуњен и потписан образац пријаве на Јавни Конкурс (попуњава се искључиво на рачунару, а преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

2) Попуњен и потписан додатак обрасца – Excel табела (попуњава се искључиво за набавку репроматеријала и искључиво на рачунару, а преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

3) Извод о регистрацији (регистрованим подацима) из АПР, не старији од 30 дана од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу)[64];

4) Уверења (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) не старија од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса:

- пореске управе да је измирио доспеле обавезе јавних прихода и

- надлежне локалне Пореске управе / администрације да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода.

5) Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) о броју запослених лица - поднетих пријава, на осигурање са датумом у периоду трајања Јавног конкурса;

6) Уверење одељења Министарства одбране Републике Србије о учешћу у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године, не старије од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) - само у случају ако је власник/одговорно лице или запослени учествовао/ли у оружаним сукобима у поменутом периоду;

7) (а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства:

За 2018. годину: копија Извештаја за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2018. године[65] који је предат АПР;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[66].

(б) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему простог књиговодства:

За 2018. годину: копије пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) за 2018. годину са обавештењем ПУ о успешном пријему електронским путем;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[67].

(в) Паушални порески обвезници - копија обрасца КПО за 2018. и 2019. годину, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у 2018. и 2019. години и копија Решења на порез од прихода од самосталне делатности за 2018. и 2019. годину.

8) За предмет набавке:

а) из члана 4. став 1 под а) (која су купљена):

- машине или опрема: рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за купљену машину или опрему (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног Конкурса);

- софтвер: рачун-отпремница или уговор-отпремница за купљени софтвер – софтверску лиценцу (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног Конкурса);

- За репроматеријал или услугу рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за купљен репроматеријал или услугу (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног Конкурса).

б) из члана 4. став 1 под б) (која ће бити купљена):

- машине или опрема: предрачун или понуда или (пред) уговор за набавку машина или опреме (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) (не старије од дана објављивања Јавног Конкурса);

- софтвер: предрачун или понуда или (пред)уговор за набавку софтвера – софтверске лиценце (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) (не старије од дана објављивања Јавног Конкурса);

- репроматеријал или услугу предрачун или понуда или (пред)уговор за набавку репроматеријал или услуге (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) (не старије од дана објављивања Јавног Конкурса).

9) Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (преузети на интернет презентацији Секретаријата):

(9-1)	о прихватању услова Јавног конкурса;
(9-2)	о сагласности за коришћење датих података;
(9-3)	о статусу (члан 8, глава II, став 1-5 Правилника);
(9-4)	о повезаним лицима;
(9-5)	о старости машине или опреме;
(9-6)	о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);
(9-7)	о непостојању двоструког финансирања;
(9-8)	о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;
(9-9)	о непостојању неизмирених обавеза;
(9-10)	да се не воде судски поступци;
(9-11)	о броју запослених особа са инвалидитетом (+ копије Решења и М обрасца)

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на Јавни конкурс.

Уколико је подносилац пријаве носилац награда и признања за квалитет производа у периоду 2018-2019. година – доставити копије докумената којима се то доказује.

Референце о досадашњем пословању - доставити копије докумената којима се то доказује.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача.

Документација поднета на Јавни конкурс се не враћа.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

_____

63 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. гласник РС”, бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

64 Подносилац пријаве обавезан је да достави Решење, односно Извод из АПР, о свакој промени која је регистрована у периоду од 30 дана пре дана расписивања Јавног конкурса

до дана објављивања Одлуке о додели средстава на интернет страни Секретаријата (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу).

65 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави Секретаријату у року од 5 дана.

66, 5 Подносилац пријаве је дужан да достави јавно обелодањени финансијски извештај за 2019. годину који је предат АПР уколико дође до значајног одступања у односу на предату документацију секретаријату у року од 5 дана.

67

НАЧИН И РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ

Члан 11.

Пријаве н а Јавни конкурс се подносе искључиво на конкурсним обрасцима који се могу преузети са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и са припадајућом документацијом достављају у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, са назнаком на лицу коверте: „НЕ ОТВАРАТИ“ – „ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА МИКРО И МАЛИМ ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И ПРЕДУЗЕТНИЦИМА КОЈИ ДЕЛАТНОСТ ОБАВЉАЈУ У ОКВИРУ КРЕАТИВНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ ТРОШКОВА НАБАВКЕ МАШИНА, ОПРЕМЕ, СОФТВЕРА РЕПРОМАТЕРИЈАЛА ИЛИ УСЛУГА У 2020. ГОДИНИ“, поштом или лично предајом Писарници покрајинских органа управе на адресу Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад у времену од 900 до 1400 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног Конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 12.

Покрајински секретар решењем образује посебну Комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и екстерни стручњаци из области за коју је расписан Јавни конкурс или друга лица која нису радно ангажована у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Јавном конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку. Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Одлуке.

Члан 13.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[68];
- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);
- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом (имејл), уз које нису приложени сви потребни докази, које нису потписане, које не садрже обавезне податке или су са неразумљивим подацима и сл.);
- пријаве у којима вредност за машине или опрему или софтвер или репроматеријал или услугу износи до 55.555,00 динара без ПДВ.

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Јавном конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

_____

68 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници покрајинских органа управе или која је најкасније истог дана послата препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

Р.БР.	К Р И Т Е Р И Ј У М И		БОДОВИ
1.	Степен развијености ЈЛС	40 – 60% (изразито недовољно развијене ЈЛС)	9
		60 – 80%	6
		80 – 100%	3
		> 100% (изнад републичког просека)	0

2.	Учешће жена у власништву или жена одговорно лице (подразумева се да је кумулативно испуњен услов да је жена поред власничког својства и од- говорно лице)	Предузетница / 100% власница привредног друштва	9
		67 – 99% у власништву жене(а)	6
		50 – 66% у власништву жене(а)	3
		Није испуњен кумулативни услов	0
3.	Број запослених	Преко 11	18
		6 - 10	12
		0 - 5	9
4.	Висина сопственог учешћа	Преко 31%	15
		Од 21% до 30%	12
		Од 11% до 20%	9
5.	Запосленост особа са инвалидитетом (ОСИ)	Има	3
		Нема	0
6.	Власник и одговорно лице је учесник у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године	Испуњен кумулативни услов	15
		Није испуњен кумулативни услов	0
7.	Број запослених који су учесници у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до25. јуна 1999. године	Има запослене	15
		Нема запослене	0
8.	Јачање креативног и креативног иновативног потенцијала креативне економије	Високо	18
		Средње	12
		Добро	6
		Недовољно	0
9.	Референце о досадашњем пословању	Да	3
		Не	0
10.	Тржишни потенцијал	Висок	18
		Средњи	12
		Добар	6
		Недовољан	0
11.	Додавање креативних и креативно	Значајно	18

	иновативних елемената концептима урбаног развоја, паметног становања и практичне употребе	Задовољавајуће (примерено)	12
		Незнатно	6
		Недовољно	0
12.	Коришћење средстава Секретаријата у периоду 2018-2019. година	Није користио средства Секретаријата	0
		Користио је средства Секретаријата	-15
13.	Носилац признања и награда за остварене резултате у периоду 2018-2019. година	Да	3
		Не	0
14.	Одрживост пословања у периоду од три године	Високо	18
		Средње	12
		Недовољно	6
		Нема	0
15.	Утицај субвенције на развој креативне економије као сегмента привреде АП Војводине	Високо	18
		Средње	12
		Недовољно	6
		Нема	0
16.	Припадност/чланство у домаћим/страним струковним удружењима	Да	3
		не	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 15.

Учесник Јавног конкурса коме се Одлуком одобре средства (у даљем тексту: Корисник средстава), пре закључења уговора Секретаријату доставља Изјаву:

- о давању сагласности на одобрени износ бесповратних средства;
- да машину, опрему или софтвер неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, најмање 24 месеца од дана потписивања Уговора или
- да репроматеријал неће отуђити, нити уступити другом привредном субјекту, односно да је или да ће у потпуности искористити до краја 2020. године, или
- да услугу неће уступити другом привредном субјекту, односно да је услугу искористио или да ће је искористити искључиво за сопствене потребе.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном

посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБ-КЈС - јединствени број корисника јавних средстава).

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава Секретаријату у уговореном року достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку машине или опреме или софтвера или репроматеријала или услуге, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 16.

Корисник средстава дужан је да:

- машину или опрему видљиво означи налепницом коју преузима од Секретаријата приликом потписивања уговора;
- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању (рефундацији) издатака за набавку машине или опреме или софтвера или репроматеријала или услуге учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;
- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 17.

Корисник средстава обавезан је да након доношења Одлуке Секретаријату достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку машине или опреме или софтвера или репроматеријала или услуге:

(1) за предмет набавке из члана 4. став 1. под (а) (која су купљена) - копије одговарајуће књиговодствене документације у зависности од система вођења пословних књига (аналитичке картице добављача и машине или опреме или софтвера или репроматеријала или услуге, евиденција/инвентарни број, ПК1, ПК2 и сл.), фотографије и др. – у року од 5 дана.

(2) за предмет набавке из члана 4. став 1. под (б) (која ће бити купљена) - рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу), копије извода рачуна из банке о плаћању истог, као и копије одговарајуће књиговодствене документације (аналитичке картице добављача машине или опреме или софтвера или репроматеријала или услуге, евиденција/инвентарни број и сл.), фотографије и др. – у року од 30 дана.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и

законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 18.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[69].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

_____

69 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[70]

Члан 19.

Даном ступања на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима који делатност обављају у оквиру креативне економије за субвенционисање трошкова набавке машина или опреме или софтвера у 2019. години, број 144-401-995/2019-02 од 13. фебруара 2019. године („Службени лист АПВ“ бр. 8/2019) и Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима који делатност обављају у оквиру креативне економије за субвенционисање трошкова набавке репроматеријала и услуга у 2019. години, број 144-401-996/2019-02 од 13. фебруара 2019. године („Службени лист АПВ“ бр. 8/2019).

_____

70 Напомена: Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 20.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

БРОЈ: 144-401-7088/2019-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима који делатност обављају у оквиру креативне економије за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, софтвера репроматеријала или услуга у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима који делатност обављају у оквиру креативне економије за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, софтвера, репроматеријала или услуга у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена и висина средстава, право учешћа и услови за учешће на Јавном конкурсу, обавезна документација, поступак доделе средстава, критеријуми и мерила за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима који делатност обављају у оквиру креативне економије за субвенционисање трошкова набавке машина, опреме, софтвера, репроматеријала или услуга у 2020. години (у даљем тексту: Јавни Конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о Буџету АП Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1001 – Подршка развоју предузетништва, малих и средњих предузећа, Функционална класификација 411 – Општи економски и комерцијални послови, Економска класификација 454 – Субвенције приватним предузећима, Економска класификација 4542 – Капиталне субвенције приватним предузећима, Извор финансирања 01 00 – Општи приходи и примања из Буџета и Економска класификација 4541 – Текуће субвенције

приватним предузећима, Извор финансирања 01 00 – Општи приходи и примања из буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Циљ доделе бесповратних средстава је подршка привредним субјектима који делатност обављају у оквиру креативне економије, као битног сегмента развоја укупне привреде и предузетништва у АП Војводини.

Члан 3.

Под креативном економијом, у смислу овог Правилника, се подразумевају делатности које потичу од индивидуалне креативности, вештине и талента и које су усмерене на стварање добити на тржишту и отварање нових радних места кроз комерцијалну експлоатацију производа креативне економије и интелектуалне својине, као што су рекламна индустрија, архитектура, трговина и рестаурација уметнина и антиквитета, израда уметничких дела намењених тржишту, а нарочито графика, сериграфија и репродукција, индустријски дизајн, модни дизајн (тканина, обућа, одећа, кожа, аксесоар и сл.), филмска, видео индустрија и анимирани филм (репродукција, видеозапис, фотографске услуге за потребе филмске делатности, кинематографску и видео дистрибуцију и приказивање филмова), телевизија и радио (е - ТВ), новине (е - новине), интерактивни софтвер забавног карактера и мобилне апликације, музичка индустрија (издавање, репродукција звучних записа, музички дизајн и сл.), сценске уметности, издаваштво, израда софтвера, видео игара, компјутерске услуге и слично.

Под креативном економијом, у смислу овог Правилника се не сматрају стари и уметнички занати, односно послови домаће радиности према Правилнику о одређивању послова који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности, начину сертификовања истих и вођењу посебне евиденције издатих сертификата („Сл. гласник РС”, бр. 56/2012.).

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 4.

Средства се одобравају по принципу рефундације, а намењена су за субвенционисање издатака за набавку машина или опреме или софтвера или репроматеријала или услуга у и то:

(а) која су купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости у периоду од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног Конкурса, или

(б) која ће бити купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости најкасније у року од 30 дана од дана доношења Одлуке о додели бесповратних средстава корисницима (у даљем тексту: Одлука). За машину или опрему или софтвер која су у наведеном року у потпуности исплаћени, али из објективних разлога нису испоручени, постоји могућност анексирања уговора о додели бесповратних средстава (у даљем тексту: уговор).

Под набавком машина подразумевају се машине и производна линија које чине више функционално недељивих машина или скуп више самосталних

машина које заједнички чине јединствен процес, као што су скенери и 3Д скенери, ЦНЦ ласерске машине, 3Д принтери, пресе, плотери и др.

Под набавком опреме подразумева се опрема као што је рекламни панои, лед панои, билборди, рачунарска опрема, опрема за сито штампу, фотоапарати, камере и др.

Под набавком софтвера подразумева се професионални софтверски пакет/алат у функцији развоја креативно - информатичких решења и производа за тржиште, као што су софтвери за обраду и дизајн слике, тона, текста, софтвери за програмирање, софтвери за контролу и управљање машина и опреме из претходног става, софтвери за креирање виртуелних садржаја, ликова и др.

Под репроматеријалом се подразумевају сировине и производни материјал и сл. у зависности од врсте делатности привредног субјекта (искључени су помоћни и остали материјал, горива и мазива).

Под услугом, у смислу овог Правилника, се подразумевају активности које привредно друштво/предузетник није у могућности самостално да спроведе, а у директној је вези са креирањем производа.

Машине, опрема и софтвер морају бити нови и намењени за професионалну употребу у складу са делатношћу привредног субјекта, односно набавка репроматеријала или услуге мора бити у складу са делатношћу привредног субјекта.

Изузетно, на предлог комисије може се одобрити рефундација трошкова набавке половне машине или опреме, не старије од 5 година.

Средства се не могу користити за рефундацију издатака и трошкова за:

- уградне опреме (клима уређаји, вентилатори, соларни панели, алармни системи, системи за видео надзор, лифтови, котлови и др.) и инсталације (водоводна, канализациона, електрична, вентилациона, грејна, гасна, телефонска, кабловска, интернет и сл.);
- намештаја (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.) и опремање простора (дрвенарија, браварија, венецијанери, тракасте завесе, теписи, преграде, зидне и подне облоге и сл.);
- опрема за превођење, фискалне касе, телефонски и факс апарати и сл.;
- путничких возила, доставних возила, друмских теретних возила, приколица;
- помоћни непроизводни материјал (средства за чишћење и одржавање, режијски, остали, канцеларијски материјал и сл.);
- ситан инвентар, појединачни и резервни делови, потрошни материјал који се монтира на машине/алат (брусне плоче, бургије, игле и др.);
- насталих путем компензације;
- погонски материјал (гориво, мазиво) и енергија;
- ауто гуме;
- средства за заштиту и прихрану пољопривредних култура, семенска роба и садни материјал, храна и додаци заисхрану животиња и др.;
- пиће и намирнице у угоститељству;
- трговачка, меркантилна и зрнаста роба за даљу продају и сл.

ВИСИНА СРЕДСТАВА

Члан 5.

Висина одобрених средстава утврђује се:

(1) за предмет набавке из члана 4. став 1. под а) на основу достављеног рачуна-отпремнице или уговора-отпремнице са добављачем/продавцем и извода рачуна из банке о плаћању истог, или

(2) за предмет набавке из члана 4. став 1. под б) на основу приложеног предрачуна или понуде или (пред)уговора са добављачем/продавцем.

Бесповратна средства се одобравају у висини до 90% од фактурне (куповне) вредности без ПДВ-а и без зависних трошкова набавке, услуга инсталације, обуке за коришћење и сл.

Износ одобрених средстава, уз услов из претходног става, може бити најмање 50.000,00 динара, док се највиши износ утврђује сходно предмету набавке и то:

- Машине или опрема - до највише 500.000,00 динара;
- Софтвер - до највише 500.000,00 динара;
- Репроматеријал или услуга - до највише 500.000,00 динара.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 6.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса, који расписује секретаријат.

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику којепокрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs/Конкурси/Јавни позиви.

Члан 7.

Обавезни елементи текста Јавног Конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује Јавни Конкурс;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном Конкурсу;
- намена средстава;
- право учешћа на Јавни Конкурсу;
- услови за учешће на Јавном Конкурсу;
- начин подношења пријаве на Јавни Конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- рок до када је Јавни Конкурс отворен;
- обавезна документација која се подноси на Јавни Конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

I

Право учешћа на Јавном конкурсу имају привредна друштва и предузетници са седиштем или регистрованим огранком на територији Аутономне покрајине Војводине, који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту АПР) најкасније до 31. децембра 2018. године (имају активан статус) и то:

1. привредна друштва, регистрована у АПР-у која су према финансијским извештајима за 2018. годину, разврстана на микро или мала привредна друштва у складу са Законом о рачуноводству и

2. предузетници.

Разврставање правних лица, врши се у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству („Сл. гл. РС“, бр. 62/13 и 30/2018):

Правна лица разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и просечне вредности пословне имовине утврђених на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја у пословној години.

У микро правна лица разврставају се она правна лица која не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 10;
2. пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности;
3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 350.000 евра у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из става 2. овог члана, али не прелазе два од следећих критеријума:

1. просечан број запослених 50;
2. пословни приход 8.800.000 евра у динарској противвредности;
3. просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 4.400.000 евра у динарској противвредности.

Предузетници се, у смислу Закона о рачуноводству, сматрају микро правним лицима.

I I

Пријаву на Јавни Конкурс расписан према овом Правилнику, нема право да поднесе привредни субјект који је у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица.

Право учешћа нема ни привредни субјект над којим је покренут стечајни поступак и поступак ликвидације, сходно Закону о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018), нити привредни субјект који је у тешкоћама, према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012,37/2013, 97/2013 и 119/2014).

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак;

Привредни субјект је у тешкоћама:

- ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;
- ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;
- ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од напред наведених услова и ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у

тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или је нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Чланом 62. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018) одређено је значење повезаних лица.

Повезаним лицем у односу на одређено физичко лице сматра се:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно са првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Повезаним лицем у односу на одређено правно лице сматра се:

1) правно лице у којем то правно лице поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

2) правно лице у којем је то правно лице контролни члан друштва (контролисано друштво);

3) правно лице које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица;

4) лице које у том правном лицу поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

5) лице које је контролни члан тог правног лица;

6) лице које је директор, односно члан органа управљања или надзора тог правног лица.

Значајно учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 25% права гласа у друштву.

Већинско учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 50% права гласа у друштву.

Контрола подразумева право или могућност једног лица, самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши контролни утицај на пословање другог лица путем учешћа у основном капиталу, уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора.

Сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва.

Заједничко деловање постоји када два или више лица, на основу међусобног изричитог или прећутног споразума, користе гласачка права у одређеном лицу или предузимају друге радње у циљу вршења заједничког утицаја на управљање или пословање тог лица.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 9.

Учесник на Јавном конкурсу подноси пријаву под следећим условима:

1. да је позитивно пословао у 2018. години (исказао нето добитак);

2. да је у 2019. години остварио најмање исте или веће приходе у односу на 2018. годину;

3. да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

4. да у текућој и у претходне две фискалне године (период 2018-2020. година) није примио de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

5. да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства која потичу из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања.

Учесник на Јавном конкурсу може поднети само једну пријаву за две намене (набавка машина или набавка опреме или набавка софтвера и набавка репроматеријала или набавка услуге).

Пријава се може поднети за рефундацију издатака:

- трошкова набавке за максимално 5 (пет) комада машина или опреме (истих или различитих) и то од највише 3 (три) различита добављача/продаваца, када је у питању јединствени производни процес;
- трошкова набавке до 5 (пет) софтвера, односно софтверских лиценци за коришћење на једном или више рачунара од највише 3 (три) различита добављача/продаваца;
- трошкова набавке до 3 (три) различита репроматеријала или услуге и то од 2 (два) добављача/продавца/пружалаца.

Привредни субјект губи право учешћа на Јавном Конкурсу уколико је предмет пријаве купљен/набављен:

- од физичког лица, осим ако је продавац предузетник, као и
- од повезаних лица или друштава.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 10.

Учесник на Јавном конкурсу подноси[63]:

1) Попуњен и потписан образац пријаве на Јавни Конкурс (попуњава се искључиво на рачунару, а преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

2) Попуњен и потписан додатак обрасца – Excel табела (попуњава се искључиво за набавку репроматеријала и искључиво на рачунару, а преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

3) Извод о регистрацији (регистрованим подацима) из АПР, не старији од 30 дана од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу)[64];

4) Уверења (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) не старија од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса:

- пореске управе да је измирио доспеле обавезе јавних прихода и
- надлежне локалне Пореске управе / администрације да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода.

5) Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) о броју запослених лица - поднетих пријава, на осигурање са датумом у периоду трајања Јавног конкурса;

6) Уверење одељења Министарства одбране Републике Србије о учешћу у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године, не старије од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) - само у случају ако је власник/одговорно лице или запослени учествовао/ли у оружаним сукобима у поменутом периоду;

7) (а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства:

За 2018. годину: копија Извештаја за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2018. године[65] који је предат АПР;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[66].

(б) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему простог књиговодства:

За 2018. годину: копије пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) за 2018. годину са обавештењем ПУ о успешном пријему електронским путем;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[67].

(в) Паушални порески обвезници - копија обрасца КПО за 2018. и 2019. годину, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у 2018. и 2019. години и копија Решења на порез од прихода од самосталне делатности за 2018. и 2019. годину.

8) За предмет набавке:

а) из члана 4. став 1 под а) (која су купљена):

- машине или опрема: рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за купљену машину или опрему (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног Конкурса);

- софтвер: рачун-отпремница или уговор-отпремница за купљени софтвер – софтверску лиценцу (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног Конкурса);

- За репроматеријал или услугу рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за купљен репроматеријал или услугу (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног Конкурса).

б) из члана 4. став 1 под б) (која ће бити купљена):

- машине или опрема: предрачун или понуда или (пред) уговор за набавку машина или опреме (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) (не старије од дана објављивања Јавног Конкурса);

- софтвер: предрачун или понуда или (пред)уговор за набавку софтвера – софтверске лиценце (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) (не старије од дана објављивања Јавног Конкурса);

- репроматеријал или услугу предрачун или понуда или (пред)уговор за набавку репроматеријал или услуге (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) (не старије од дана објављивања Јавног Конкурса).

9) Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (преузети на интернет презентацији Секретаријата):

(9-1)	о прихватању услова Јавног конкурса;
(9-2)	о сагласности за коришћење датих података;
(9-3)	о статусу (члан 8, глава II, став 1-5 Правилника);
(9-4)	о повезаним лицима;
(9-5)	о старости машине или опреме;
(9-6)	о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);
(9-7)	о непостојању двоструког финансирања;
(9-8)	о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;
(9-9)	о непостојању неизмирених обавеза;
(9-10)	да се не воде судски поступци;
(9-11)	о броју запослених особа са инвалидитетом (+ копије Решења и М обрасца)

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на Јавни конкурс.

Уколико је подносилац пријаве носилац награда и признања за квалитет производа у периоду 2018-2019. година – доставити копије докумената којима се то доказује.

Референце о досадашњем пословању - доставити копије докумената којима се то доказује.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача.

Документација поднета на Јавни конкурс се не враћа.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

_____

63 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. гласник РС”, бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

64 Подносилац пријаве обавезан је да достави Решење, односно Извод из АПР, о свакој промени која је регистрована у периоду од 30 дана пре дана расписивања Јавног конкурса

до дана објављивања Одлуке о додели средстава на интернет страни Секретаријата (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу).

65 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави Секретаријату у року од 5 дана.

66, 5 Подносилац пријаве је дужан да достави јавно обелодањени финансијски извештај за 2019. годину који је предат АПР уколико дође до значајног одступања у односу на предату документацију секретаријату у року од 5 дана.

67

НАЧИН И РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ

Члан 11.

Пријаве н а Јавни конкурс се подносе искључиво на конкурсним обрасцима који се могу преузети са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs и са припадајућом документацијом достављају у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, са назнаком на лицу коверте: „НЕ ОТВАРАТИ“ – „ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА МИКРО И МАЛИМ ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И ПРЕДУЗЕТНИЦИМА КОЈИ ДЕЛАТНОСТ ОБАВЉАЈУ У ОКВИРУ КРЕАТИВНЕ ЕКОНОМИЈЕ ЗА СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ ТРОШКОВА НАБАВКЕ МАШИНА, ОПРЕМЕ, СОФТВЕРА РЕПРОМАТЕРИЈАЛА ИЛИ УСЛУГА У 2020. ГОДИНИ“, поштом или лично предајом Писарници покрајинских органа управе на адресу Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад у времену од 900 до 1400 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног Конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 12.

Покрајински секретар решењем образује посебну Комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и екстерни стручњаци из области за коју је расписан Јавни конкурс или друга лица која нису радно ангажована у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Јавном конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку. Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Одлуке.

Члан 13.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[68];
- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене);
- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом (имејл), уз које нису приложени сви потребни докази, које нису потписане, које не садрже обавезне податке или су са неразумљивим подацима и сл.);
- пријаве у којима вредност за машине или опрему или софтвер или репроматеријал или услугу износи до 55.555,00 динара без ПДВ.

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Јавном конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

_____

68 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници покрајинских органа управе или која је најкасније истог дана послата препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

Р.БР.	К Р И Т Е Р И Ј У М И		БОДОВИ
1.	Степен развијености ЈЛС	40 – 60% (изразито недовољно развијене ЈЛС)	9
		60 – 80%	6
		80 – 100%	3
		> 100% (изнад републичког просека)	0

2.	Учешће жена у власништву или жена одговорно лице (подразумева се да је кумулативно испуњен услов да је жена поред власничког својства и од- говорно лице)	Предузетница / 100% власница привредног друштва	9
		67 – 99% у власништву жене(а)	6
		50 – 66% у власништву жене(а)	3
		Није испуњен кумулативни услов	0
3.	Број запослених	Преко 11	18
		6 - 10	12
		0 - 5	9
4.	Висина сопственог учешћа	Преко 31%	15
		Од 21% до 30%	12
		Од 11% до 20%	9
5.	Запосленост особа са инвалидитетом (ОСИ)	Има	3
		Нема	0
6.	Власник и одговорно лице је учесник у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године	Испуњен кумулативни услов	15
		Није испуњен кумулативни услов	0
7.	Број запослених који су учесници у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до25. јуна 1999. године	Има запослене	15
		Нема запослене	0
8.	Јачање креативног и креативног иновативног потенцијала креативне економије	Високо	18
		Средње	12
		Добро	6
		Недовољно	0
9.	Референце о досадашњем пословању	Да	3
		Не	0
10.	Тржишни потенцијал	Висок	18
		Средњи	12
		Добар	6
		Недовољан	0
11.	Додавање креативних и креативно	Значајно	18

	иновативних елемената концептима урбаног развоја, паметног становања и практичне употребе	Задовољавајуће (примерено)	12
		Незнатно	6
		Недовољно	0
12.	Коришћење средстава Секретаријата у периоду 2018-2019. година	Није користио средства Секретаријата	0
		Користио је средства Секретаријата	-15
13.	Носилац признања и награда за остварене резултате у периоду 2018-2019. година	Да	3
		Не	0
14.	Одрживост пословања у периоду од три године	Високо	18
		Средње	12
		Недовољно	6
		Нема	0
15.	Утицај субвенције на развој креативне економије као сегмента привреде АП Војводине	Високо	18
		Средње	12
		Недовољно	6
		Нема	0
16.	Припадност/чланство у домаћим/страним струковним удружењима	Да	3
		не	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 15.

Учесник Јавног конкурса коме се Одлуком одобре средства (у даљем тексту: Корисник средстава), пре закључења уговора Секретаријату доставља Изјаву:

- о давању сагласности на одобрени износ бесповратних средства;
- да машину, опрему или софтвер неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, најмање 24 месеца од дана потписивања Уговора или
- да репроматеријал неће отуђити, нити уступити другом привредном субјекту, односно да је или да ће у потпуности искористити до краја 2020. године, или
- да услугу неће уступити другом привредном субјекту, односно да је услугу искористио или да ће је искористити искључиво за сопствене потребе.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном

посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБ-КЈС - јединствени број корисника јавних средстава).

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава Секретаријату у уговореном року достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку машине или опреме или софтвера или репроматеријала или услуге, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 16.

Корисник средстава дужан је да:

- машину или опрему видљиво означи налепницом коју преузима од Секретаријата приликом потписивања уговора;
- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању (рефундацији) издатака за набавку машине или опреме или софтвера или репроматеријала или услуге учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;
- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 17.

Корисник средстава обавезан је да након доношења Одлуке Секретаријату достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку машине или опреме или софтвера или репроматеријала или услуге:

(1) за предмет набавке из члана 4. став 1. под (а) (која су купљена) - копије одговарајуће књиговодствене документације у зависности од система вођења пословних књига (аналитичке картице добављача и машине или опреме или софтвера или репроматеријала или услуге, евиденција/инвентарни број, ПК1, ПК2 и сл.), фотографије и др. – у року од 5 дана.

(2) за предмет набавке из члана 4. став 1. под (б) (која ће бити купљена) - рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу), копије извода рачуна из банке о плаћању истог, као и копије одговарајуће књиговодствене документације (аналитичке картице добављача машине или опреме или софтвера или репроматеријала или услуге, евиденција/инвентарни број и сл.), фотографије и др. – у року од 30 дана.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и

законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 18.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[69].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

_____

69 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[70]

Члан 19.

Даном ступања на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима који делатност обављају у оквиру креативне економије за субвенционисање трошкова набавке машина или опреме или софтвера у 2019. години, број 144-401-995/2019-02 од 13. фебруара 2019. године („Службени лист АПВ“ бр. 8/2019) и Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима који делатност обављају у оквиру креативне економије за субвенционисање трошкова набавке репроматеријала и услуга у 2019. години, број 144-401-996/2019-02 од 13. фебруара 2019. године („Службени лист АПВ“ бр. 8/2019).

_____

70 Напомена: Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 20.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

БРОЈ: 144-401-7088/2019-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку репроматеријала у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку репроматеријала у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена и висина средстава, право учешћа и услови за учешће на Јавном конкурсу, обавезна документација, поступак доделе средстава, критеријуми и мерила за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава за субвенционисање издатака за набавку репроматеријала у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о Буџету АП Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1001 – Подршка развоју предузетништва, малих и средњих привредних друштава, Функционална класификација 411 – Општи економски и комерцијални послови, Економска класификација 454 – Субвенције приватним предузећима, Економска класификација 4541 – Текуће субвенције приватним предузећима, Извор финансирања 01 00 – Приходи и примања из Буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средстава ради јачања конкурентности привредних субјеката и повећања укупног привредног раста и развоја предузетништва у АП Војводини путем олакшавања започињања нових производних циклуса и стимулисања стварања нове додатне материјалне вредности намењене тржишту.

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 3.

Средства се одобравају по принципу рефундације, а намењена су за субвенционисање издатака за набавку репроматеријала који је купљен, испоручен и исплаћен (кумулативно) у целости, након 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса.

Под набавком репроматеријала подразумевају се сировине и основни производни материјал у зависности од врсте производње, односно делатности привредног субјекта. У изузетним случајевима као репроматеријал прихватају се (уважавају се), компоненте и склопови за уградњу (полуфабрикати), као и комерцијална амбалажа.[18]

Репроматеријал мора бити у складу са стварном делатношћу привредног субјекта.

Средства се не могу користити за рефундацију издатака и трошкова за:

- помоћни непроизводни материјал (средства за чишћење и одржавање, режијски, остали, канцеларијски материјал и сл.);
- ситан инвентар, појединачни и резервни делови, потрошни материјал који се монтира на машине/алат (брусне плоче, бургије, игле и др.);
- погонски материјал (гориво, мазиво) и енергија;
- ауто гуме;
- средства за заштиту и прихрану пољопривредних култура, семенска роба и садни материјал, храна и додаци за исхрану животиња и др.;
- материјал за штампу и графички материјал (папир, плоче, боје и др.);
- пиће и намирнице у угоститељству;
- грађевински материјал (цемент, шљунак, песак, арматура, блокови, боје, цигла и сл.);
- трговачка, меркантилна и зрнаста роба за даљу продају;
- насталих путем компензације.

_____

18 Основни материјал улази у готов производ непосредно – представља његов саставни део.

Помоћни материјал такође улази у састав готовог производа, али је његово учешће споредно (нпр. боје, лакови, лепкови).

Комерцијална (продајна) амбалажа у коју се производ непосредно па- кује и чини саставни или носећи део производа и није намењена магацинском складиштењу или транспорту.

ВИСИНА СРЕДСТАВА

Члан 4.

Висина одобрених средстава утврђује се на основу достављеног рачуна-отпремнице или уговора-отпремнице са добављачем/ продавцем и извода рачуна из банке о плаћању истог.

Средства се одобравају у висини од најмање 150.000,00 динара до највише 1.500.000,00 динара, односно до 50% од фактурне (куповне) вредности без ПДВ-а и без зависних трошкова набавке[19].

Износ одобрених средстава може бити и мањи од износа тражених средстава.

_____

19 Зависни трошкови набавке (ЗТН) су трошкови: превоза, утовара, истовара, складиштења, осигурања у транспорту, банкарске провизије, царињења, акцизе и др.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса који расписује Секретаријат.

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви.

Члан 6.

Обавезни елементи текста Јавног конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује Јавни конкурс;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном конкурсу;
- намена средстава;
- право и услови за учешће на Јавном конкурсу;
- начин и рок за подношење пријава на Јавни конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- обавезна документација која се подноси на Јавни конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 7.

I

Право учешћа на Јавном конкурсу имају привредна друштва и предузетници са седиштем или регистрованим огранком на територији Аутономне покрајине Војводине, који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту АПР) најкасније до 31. децембра 2018. године (имају активан статус) и то:

1. правна лица, регистрована у АПР-у као привредна друштва, која су према финансијским извештајима за 2018. годину, разврстана на микро или мала правна лица и

2. предузетници (без паушалних пореских обвезника).

Разврставање правних лица, врши се у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/2013 и 30/2018).

Правна лица, у смислу овог закона, разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и

просечне вредности пословне имовине утврђених на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја у пословној години.

У микро правна лица разврставају се она правна лица која не прелазе два од следећих критеријума:

1) просечан број запослених 10;

2) пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности;

3) просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 350.000 евра у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из претходног става, али не прелазе два од следећих критеријума:

1) просечан број запослених 50;

2) пословни приход 8.800.000 евра у динарској противвредности;

3) просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 4.400.000 евра у динарској противвредности.

Предузетници се, у смислу Закона о рачуноводству, сматрају микро правним лицима.

I I

Пријаву на Јавни конкурс расписан према овом Правилнику, нема право да поднесе привредни субјект који је у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица.

Право учешћа нема ни привредни субјект над којим је покренут стечајни поступак и поступак ликвидације, сходно Закону о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018), нити привредни субјект који је у тешкоћама, према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014).

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власни- ка/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак;

Привредни субјект је у тешкоћама:

- ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;

- ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;

- ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од напред наведених услова и ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или је нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Чланом 62. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018) одређено је значење повезаних лица.

Повезаним лицем у односу на одређено физичко лице сматра се:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно са првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Повезаним лицем у односу на одређено правно лице сматра се:

1) правно лице у којем то правно лице поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

2) правно лице у којем је то правно лице контролни члан друштва (контролисано друштво);

3) правно лице које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица;

4) лице које у том правном лицу поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

5) лице које је контролни члан тог правног лица;

6) лице које је директор, односно члан органа управљања или надзора тог правног лица.

Значајно учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 25% права гласа у друштву.

Већинско учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 50% права гласа у друштву.

Контрола подразумева право или могућност једног лица, самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши контролни утицај на пословање другог лица путем учешћа у основном капиталу, уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора.

Сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва.

Заједничко деловање постоји када два или више лица, на основу међусобног изричитог или прећутног споразума, користе гласачка права у одређеном лицу или предузимају друге радње у циљу вршења заједничког утицаја на управљање или пословање тог лица.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

Учесник на Јавном конкурсу подноси пријаву под следећим условима:

1) да је позитивно пословао у 2018. години (исказао нето добитак);

2) да је у 2019. години остварио најмање исте или веће приходе у односу на 2018. годину;

3) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

4) да према евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања, обвезник има најмање 3 запослена лица на неодређено време са датумом у периоду трајања Јавног конкурса;

5) да у текућој и у претходне две фискалне године (период 2018-2020. година) није примио de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима пре- корачила износ од 23.000.000,00 динара;

6) да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства која потичу из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања;

Учесник на Јавном конкурсу може поднети само једну пријаву за рефундацију издатака за набавку максимално 3 (три) различита репроматеријала и то од највише 2 (два) различита добављача/продаваца које је дужан да јасно наведе и специфицира у обрасцу пријаве.

Привредни субјект губи право учешћа на Јавном конкурсу уколико је предмет пријаве (репроматеријал) купљен / набављен:

- од физичког лица, осим ако је продавац предузетник, као и
- од повезаних лица или друштава.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 9.

Учесник на Јавном конкурсу подноси[20]:

1) Попуњен и потписан образац пријаве на Јавни конкурс (попуњава се искључиво на рачунару, а преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

2) Попуњен и потписан додатак обрасца - Excel табела (попуњава се искључиво на рачунару, а преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina. gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

3) Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од 30 дана пре датума објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу)[21];

4) Уверења (оригинали или фотокопије оверене код надлежног органа за оверу) не старија од 30 дана пре објављивања Јавног конкурса:

(4-1) Пореске управе да је измирио доспеле обавезе јавних прихода (порезе и доприносе) и

(4-2) надлежне локалне Пореске управе / администрације да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода;

5) Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју запослених лица – поднетих пријава на осигурање са датумом у периоду трајања Јавног конкурса;

6) Уверење одељења Министарства одбране Републике Србије о учешћу у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године, не старије од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) - само у случају ако је власник/одговорно лице или запослени учествовао/ли у оружаним сукобима у поменутом периоду;

7) (а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства:

За 2018. годину: копија Извештаја за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2018. године22 који је предат АПР;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[23].

(б) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему простог књиговодства:

За 2018. годину: копије пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) за 2018. годину са обавештењем ПУ о успешном пријему електронским путем;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[24].

8) Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса);

9) Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (преузети на интернет презентацији Секретаријата):

(9-1) о прихватању услова Јавног конкурса;

(9-2) о сагласности за коришћење датих података; (9-3) о статусу (члан 7, глава II, став 1-5);

(9-4) о повезаним лицима;

(9-5) о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);

(9-6) о непостојању двоструког финансирања;

(9-7) о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата; (9-8) о непостојању неизмирених обавеза;

(9-9) да се не воде судски поступци;

(9-10) о броју запослених особа са инвалидитетом (+ копије Решења и М обрасца);

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се документација прибавља по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у пријави на Јавни конкурс.

Уколико је подносилац пријаве носилац награда и признања за квалитет производа/услуге у периоду 2018-2019. година приложити копије докумената којима се то доказује.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача. Документација поднета на Јавни конкурс не враћа се.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

---

20 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. гласник РС”, бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни

бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

21 Подносилац пријаве обавезан је да достави Решење, односно Извод из АПР (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) о свакој промени која је регистрована у периоду од 30 дана пре дана расписивања Јавног конкурса до тренутка објављивања Одлуке о додели средстава на интернет страни Секретаријата.

22 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави Секретаријату у року од 5 дана.

23, 7 Подносилац пријаве је дужан да достави јавно обелодањени финансијски извештај за 2019. годину који је предат АПР уколико дође до значајног одступања у односу на предату документацију секретаријату у року од 5 дана.

24

НАЧИН И РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ

Члан 10.

Пријава на Јавни конкурс (попуњен образац пријаве са припадајућом документацијом) доставља се у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад, са назнаком на лицу коверте: „НЕ ОТВАРАТИ – ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА МИКРО И МАЛИМ ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И ПРЕДУЗЕТНИЦИМА ЗА СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ ИЗДАТАКА ЗА НАБАВКУ РЕПРОМАТЕРИЈАЛА У 2020. ГОДИНИ“, поштом или лично предајом писарници покрајинских органа управе (на наведену адресу) у времену од 900 до 1400 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 11.

Покрајински секретар решењем образује посебну Комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и екстерни стручњаци из области за коју је расписан Јавни конкурс или друга лица која нису радно ангажовани у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Јавном конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку о додели бесповратних средстава корисницима (у даљем тексту: Одлуку). Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Одлуке.

Члан 12.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[25];
- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на Конкурсом предвиђене намене);
- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом (имејл), уз које нису приложени сви потребни докази, које нису потписане, које не садрже обавезне податке или су са неразумљивим подацима и сл.);
- пријаве у којима вредност за репроматеријал износи до 300.000,00 динара без ПДВ-а и без зависних трошкова набавке.

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

_____

25 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 13.

Комисија даје предлог одлуке за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

РЕД. БРОЈ	К Р И Т Е Р И Ј У М И		БОДОВИ
1	Степен развијености ЈЛС у којој се налази седиште (регистровани огранак у АПВ) учесника Јавног конкурса	40 – 60% (изразито недовољно развијене ЈЛС)	9
		60 – 80%	6
		80 – 100%	3
		> 100% (изнад републичког просека)	0

2	Врста делатности	Производња и прерада	9
		Вршење услуга	6
		Остале делатности	3
3	Висина сопственог учешћа	84 – 99%	12
		67 – 83%	9
		51 – 66%	6
4	Учешће жена у власништву и управљању (подразумева се да је кумулативно испуњен и услов да је жена поред власничког својства и одговорно лице)	Предузетница / 100% власница привредног друштва	9
		67 – 99% у власништву жене(а)	6
		50 – 66% у власништву жене(а)	3
		Није испуњен кумулативни услов	0
5	Број запослених	Преко 20	12
		11 – 20	9
		3 – 10	6
6	Власник и одговорно лице је учесник у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године	Испуњен кумулативни услов	15
		Није испуњен кумулативни услов	0
7	Број запослених који су учесници у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године	Има запослене	15
		Нема запослене	0
8	Број запослених ОСИ	Није обвезник запошљавања ОСИ, али има запослених ОСИ у радном односу	6
		Обвезник је запошљавања ОСИ и има одговарајући или већи број ОСИ у радном односу	3
		Обвезник је запошљавања ОСИ и има недовољан број ОСИ у радном односу	0
9	Процењени утицај субвенције	Недовољна	18

	на конкурентност у области пословања	Средња	12
		Висока	6
		Изузетно висока	0
10	Утицај финансијске подршке на ефикасност пословања	Значајно	18
		Задовољавајуће (примерено)	12
		Минимално	6
		Незнатно	0
11	Процењена добробит за друштво / локалну средину	Висока	18
		Средња	12
		Добра	6
		Незнатна	0
12	Одрживост пословања у периоду од три године	Високо	18
		Средње	12
		Недовољно	6
		Нема	0
13	Утицај субвенције на развој привреде АП Војводине	Високо	18
		Средње	12
		Недовољно	6
		Нема	0
14	Коришћење средстава Секретаријата у периоду 2018-2019. година	Није користио средства Секретаријата	0
		Користио је средства Секретаријата	-15
15	Носилац признања и награда за квалитет производа/услуге (2018-2019. год)	Да	3
		Не	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Учесник Јавног конкурса коме се Одлуком одобре средства (у даљем тексту: Корисник средстава), пре закључења уговора Секретаријату доставља Изјаву:

- о давању сагласности на одобрени износ бесповратних средства;
- да репроматеријал неће отуђити, нити уступити другом привредном субјекту, односно да га је или да ће га у потпуности искористити до краја 2020. године.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да доставидоказ о отвореном посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС – јединствени број корисника јавних средстава).

На основу Одлуке, са Корисником средстава ће се закључити уговор о коришћењу бесповратних средстава којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник бесповратних средстава Секретаријату у уговореном року достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 15.

Корисник средстава дужан је да:

- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању (рефундацији) издатака за набавку репроматеријала учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;
- омогући мониторинг од стране Секретаријата до краја 2020. године, до када се репроматеријал мора у потпуности утрошити;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 16.

Корисник средстава обавезан је да након доношења Одлуке Секретаријату достави допис са документацијом за рефундацију издатака за набавку репроматеријала: копије одговараће књиговодствене документације (аналитичке картице добављача и репроматеријала, евиденција/инвентарни број и сл.), и др. - у року од 5 дана.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава до краја 2020. године, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 17.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или

Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[26].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

_____

26 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[27]

Члан 18.

Даном ступања на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку репроматеријала у 2019. години, број: 144-401-999/2019-02 од 13. фебруара 2019. године („Службени лист АПВ“ бр. 8/2019).

_____

27 Напомена: Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 19.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

БРОЈ: 144-401-7093/2019-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр: 37/2014, 54/2014 – др. одлука и 37/2016 и 29/2017) и члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ“, бр: 54/2019), Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) доноси

Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку машина/опреме или за

набавку софтвера или за стицање нематеријалне имовине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступио је на снагу 16.1.2020.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку машина/опреме или за набавку софтвера или за стицање нематеријалне имовине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник), прописују се циљеви, намена и висина средстава, право учешћа и услови за учешће на Јавном конкурсу, обавезна документација, поступак доделе средстава, критеријуми и мерила за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава, обавезе корисника средстава, праћење извршења уговорних обавеза и друга питања од значаја за реализацију Јавног конкурса за доделу бесповратних средстава за субвенционисање издатака за набавку машина/опреме или за набавку софтвера или за стицање нематеријалне имовине у 2020. години (у даљем тексту: Јавни конкурс).

Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о Буџету АП Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1001 – Подршка развоју предузетништва, малих и средњих привредних друштава, Функционална класификација 411 – Општи економски и комерцијални послови, Економска класификација 454 – Субвенције приватним предузећима, Економска класификација 4542 – Капиталне субвенције приватним предузећима, Извор финансирања 01 00 – Општи приходи и примања из Буџета.

ЦИЉ

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства ради повећања укупног привредног раста и развоја предузетништва у АП Војводини путем инвестирања у средства за рад и производњу.

НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 3.

Средства се одобравају по принципу рефундације, а намењена су за субвенционисање издатака за набавку машина/опреме или за набавку софтвера

или за стицање нематеријалне имовине у 2020. години (у даљем тексту: основна средства) која су купљена, испоручена и исплаћена (кумулативно) у целости у периоду од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса.

Основна средства треба да буду у складу са стварном делатношћу привредног субјекта.

Под набавком машина подразумева се и производна линија коју чине више функционално недељивих машина или скуп више самосталних машина које заједнички чине јединствен производни процес или су намењене производњи једног производа.

Под набавком опреме подразумева се производна опрема, уређаји укључени у производни процес, средства за манипулацију и др.

Под набавком софтвера (софтверске лиценце) подразумева се набавка професионалног (апликативног) софтверског пакета/алата у функцији производног процеса или даљег развоја информатичких решења и производа за тржиште.

Под стицањем нематеријалне имовине подразумева се прибављање нематеријалних средстава на екстерном тржишту (засебно стицање) и пренос права њеног коришћења путем писменог уговора (нпр. патенти, франшизе, лиценце, жигови и слична права).

Машине, опрема и софтвер морају бити нови и намењени за професионалну производну употребу.

Изузетно, на предлог Комисије за спровођење Јавног конкурса, може се одобрити субвенционисање издатака за набавку половне машине/опреме, не старије од 5 година, уз услов да подносилац пријаве на Јавни конкурс достави процену вредности сачињену од стране овлашћеног судског вештака.

Средства се не могу користити за рефундацију издатака и трошкова за:

- уградна опрема (клима уређаји, вентилатори, соларни панели, алармни системи, системи за видео надзор, лифтови, котлови и др.) и инсталације (водоводна, канализациона, електрична, вентилациона, грејна, гасна, телефонска, кабловска, интернет и сл.);
- намештај (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.) и опремање простора (дрвенарија, браварија, венецијанери, тракасте завесе, теписи, преграде, зидне и подне облоге и сл.);
- расвета, светлеће, рекламне и друге табле (натписи, дисплеји, панои и сл.);
- презентациона, електронска, биротехничка, аудио-визуелна и слична опрема (пројектори, опрема за превођење, фискалне касе, телефонски и факс апарати, ТВ, музички уређаји, звучници и др.);
- алат, додатна опрема, појединачни и резервни делови, инвентар, опрема за заштиту на раду, калупи, репроматеријал, потрошни материјал и др.;
- пољопривредне и прикључне машине и друга опрема за пољопривредну производњу;
- све врсте возила (за превоз лица, теретна, доставна и др.), приколице и сл.;
- компјутери и рачунарска опрема;
- штампарске и графичке машине и опрема;
- грађевинске машине и опрема;
- све врсте објеката (хале, хладњаче, складишта, тезге, рампе и др.).
- опрема за спорт;
- насталих путем компензације.

ВИСИНА СРЕДСТАВА

Члан 4.

Висина одобрених средстава утврђује се на основу достављеног рачуна-отпремнице или уговора - отпремнице са добављачем/продавцем и извода рачуна из банке о плаћању истог.

Рефундирани износ средства одобрава се према врсти основног средства:

- Машине/опрема – средства се одобравају у висини од најмање 300.000,00 динара до највише 2.000.000,00 динара, односно до 50% од фактурне (куповне) вредности без ПДВ и без зависних трошкова набавке[42], с тим да минимална вредност једне машине или појединачног комада опреме не може бити мања од 70.000,00 дин без ПДВ;
- Софтвер – средства се одобравају у висини од најмање 100.000,00 динара до највише 500.000,00 динара, односно до 50% од фактурне (куповне) вредности, без ПДВ и без зависних трошкова набавке, услуга инсталације и обуке за коришћење;
- Нематеријална имовина – средства се одобравају у висини од најмање 50.000,00 динара до највише 300.000,00 динара, односно до 50% уговорене цене за стицање нематеријалне имовине без ПДВ и других издатака.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

_____

42 Зависни трошкови набавке (ЗТН) су трошкови: превоза, утовара, истовара, складиштења, осигурања у транспорту, монтаже, банкарске провизије, царињења, акцизе и др.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Средства се додељују на основу Јавног конкурса, који расписује Секретаријат.

Јавни конкурс се објављује у „Службеном листу АП Војводине“, у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви.

Члан 6.

Обавезни елементи текста Јавног конкурса су:

- назив акта на основу ког се расписује;
- висина укупних средстава предвиђених за доделу по Јавном конкурсу;
- намена средстава;
- право и услови за учешће на Јавном конкурсу;
- начин и рок за подношење пријаве на Јавни конкурс;
- критеријуми за оцену пријава;
- обавезна документација која се подноси на Јавни конкурс и
- други подаци од значаја.

ПРАВО УЧЕШЋА НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 7.

Право учешћа на Јавном конкурсу имају привредна друштва и предузетници са седиштем или регистрованим огранком на територији Аутономне покрајине Војводине, који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту АПР) најкасније до 31. децембра 2018. године (имају активан статус) и то:

1. правна лица, регистрована у АПР-у као привредна друштва, која су према финансијским извештајима за 2018. годину, разврстана на микро или мала правна лица и

2. предузетници.

Разврставање правних лица, врши се у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/2013 и 30/2018).

Правна лица, у смислу овог закона, разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и просечне вредности пословне имовине утврђених на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја у пословној години.

У микро правна лица разврставају се она правна лица која не прелазе два од следећих критеријума:

1) просечан број запослених 10;

2) пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности;

3) просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 350.000 евра у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из претходног става, али не прелазе два од следећих критеријума:

1) просечан број запослених 50;

2) пословни приход 8.800.000 евра у динарској противвредности;

3) просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 4.400.000 евра у динарској противвредности.

Предузетници се, у смислу Закона о рачуноводству, сматрају микро правним лицима.

II

Пријаву на Јавни конкурс расписан према овом Правилнику, нема право да поднесе привредни субјект који је у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица.

Право учешћа нема ни привредни субјект над којим је покренут стечајни поступак и поступак ликвидације, сходно Закону о стечају („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС, 83/2014, 113/2017, 44/2018 и 95/2018), нити привредни субјект који је у тешкоћама, према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014).

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњерочно, угрозили његов опстанак;

Привредни субјект је у тешкоћама:

- ако је одговорност за његове дугове ограничена а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;

- ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;

- ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан од напред наведених услова и ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или је нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Чланом 62. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018) одређено је значење повезаних лица.

Повезаним лицем у односу на одређено физичко лице сматра се:

1) његов крвни сродник у правој линији, крвни сродник у побочној линији закључно са трећим степеном сродства, супружник и ванбрачни партнер ових лица;

2) његов супружник и ванбрачни партнер и њихови крвни сродници закључно са првим степеном сродства;

3) његов усвојилац или усвојеник, као и потомци усвојеника;

4) друга лица која са тим лицем живе у заједничком домаћинству.

Повезаним лицем у односу на одређено правно лице сматра се:

1) правно лице у којем то правно лице поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

2) правно лице у којем је то правно лице контролни члан друштва (контролисано друштво);

3) правно лице које је заједно са тим правним лицем под контролом трећег лица;

4) лице које у том правном лицу поседује значајно учешће у капиталу, или право да такво учешће стекне из конвертибилних обвезница, вараната, опција и слично;

5) лице које је контролни члан тог правног лица;

6) лице које је директор, односно члан органа управљања или надзора тог правног лица.

Значајно учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 25% права гласа у друштву.

Већинско учешће у основном капиталу постоји ако једно лице, самостално или са другим лицима која са њим делују заједно, поседује више од 50% права гласа у друштву.

Контрола подразумева право или могућност једног лица, самостално или са другим лицима која са њим заједнички делују, да врши контролни утицај на пословање другог лица путем учешћа у основном капиталу, уговора или права на именовање већине директора, односно чланова надзорног одбора.

Сматра се да је одређено лице контролни члан друштва увек када то лице самостално или са повезаним лицима поседује већинско учешће у основном капиталу друштва.

Заједничко деловање постоји када два или више лица, на основу међусобног изричитог или прећутног споразума, користе гласачка права у одређеном лицу или предузимају друге радње у циљу вршења заједничког утицаја на управљање или пословање тог лица.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА ЈАВНОМ КОНКУРСУ

Члан 8.

Учесник на Јавном конкурсу подноси пријаву под следећим условима:

1) да је позитивно пословао у 2018. години (исказао нето добитак);

2) да је у 2019. години остварио најмање исте или веће приходе у односу на 2018. годину;

3) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

4) да у текућој и у претходне две фискалне године (период 2018-2020) није примио de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

5) да за исте намене у претходној или текућој години није примио бесповратна средства која потичу из јавних средстава по неком другом програму државне помоћи или из других извора финансирања;

Учесник на Јавном конкурсу може поднети само једну пријаву за једну намену (набавка машина/опреме или набавка софтвера или стицање нематеријалне имовине).

Пријава се може поднети за рефундацију издатака:

- за набавку максимално 5 (пет) комада машина/опреме (истих или различитих) и то од највише 2 (два) различита добављача/продавца;
- за набавку 1 (једног) софтвера (софтверске лиценце) са највише 10 копија (од којих се свака користи само на по једном рачунару), од једног добављача/продавца;
- за стицање једне нематеријалне имовине од једног добављача/продавца.

Привредни субјект губи право учешћа на Јавном конкурсу уколико је предмет пријаве (основно средство) купљен/набављен:

- од физичког лица, осим ако је продавац предузетник, као и
- од повезаних лица или друштава.

ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 9.

Учесник на Јавном конкурсу подноси:

1) Попуњен и потписан образац пријаве на Јавни конкурс (попуњава се искључиво на рачунару, а преузима се са интернет презентације Секретаријата: www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Јавни позиви);

2) Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од 30 дана пре датума објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

3) Уверења (оригинали или фотокопије оверене код надлежног органа за оверу или издата у електронском облику са дигиталним потписом) не старија од 30 дана пре објављивања Јавног конкурса:

(3-1) Пореске управе (ПУ) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода (порезе и доприносе) и

(3-2) надлежне локалне Пореске администрације (ПА) да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода

4) Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) о броју запослених лица – поднетих пријава на осигурање са датумом у периоду трајања Јавног конкурса;

5) Уверење одељења Министарства одбране Републике Србије о учешћу у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године, не старије од 30 дана од дана објављивања Јавног конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) - само у случају ако је власник/одговорно лице или запослени учествовао/ли у оружаним сукобима у поменутом периоду;

6) (а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства:

За 2018. годину: копија Извештаја за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2018. године[43] који је предат АПР;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) састањем на дан 31. децембар 2019. године[44].

(б) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему простог књиговодства:

За 2018. годину: копије пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) за 2018. годину са обавештењем ПУ о успешном пријему електронским путем;

За 2019. годину: бруто биланс или закључни лист на дан 31. децембар 2019. године и незванични извештај за статистичке потребе (биланс стања, биланс успеха и статистички извештај) са стањем на дан 31. децембар 2019. године[45].

(в) Паушални порески обвезници - копија обрасца КПО за 2018. и 2019. годину, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у 2018. и 2019. години и копија Решења на порез од прихода од самосталне делатности за 2018. и 2019. годину.

7) За основна средства:

машине/опрема: рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница за купљену машину/опрему (оригинал или копија оверена код надлежног органа за оверу) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса); софтвер: рачун-отпремница или уговор-отпремница за купљени софтвер – софтверску лиценцу (оригинал или копија оверена код надлежног органа за оверу) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса); нематеријална имовина: уговор о стицању нематеријалне имовине (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за) и копије извода рачуна из банке о плаћању истог (не старије од 12. априла 2019. године до дана расписивања Јавног конкурса);

8) Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу обрасца пријаве (преузети на интернет презентацији Секретаријата):

(8-1) о прихватању услова Јавног конкурса;

(8-2) о сагласности за коришћење датих података;

(8-3) о статусу (члан 7, глава II, став 1-5 Правилника);

(8-4) о повезаним лицима;

(8-5) о старости машине/опреме (уколико је предмет набавке машина/опрема);

(8-6) о примљеној државној помоћи мале вредности (de minimis);

(8-7) о непостојању двоструког финансирања;

(8-8) о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;

(8-9) о непостојању неизмирених обавеза;

(8-10) да се не воде судски поступци;

(8-11) о броју запослених особа с инвалидитетом (+ копије Решења и М обрасца)

Секретаријат задржава право да текстом Јавног конкурса тражи додатну обавезну документацију.

Уколико се документација прибавља по службеној дужности у складу са Законом о општем управном поступку, потребно је исто изричито напоменути у обрасцу пријаве на Јавни конкурс.

У случају да се подноси пријава за рефундацију издатака за набавку половне машине/опреме (не старије од 5 година) доставити процену вредности сачињену од стране овлашћеног судског вештака (види Изјаву број 8-5).

Уколико је учесник на Јавном конкурсу добитник награда и признања за постигнут квалитет производа у периоду 2018-2019. година приложити копије докумената којима се то доказује.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српски језик са овером судског тумача.

Документација поднета на Јавни конкурс не враћа се.

Секретаријат задржава право да од учесника на Јавном конкурсу, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

---

43 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијских извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави Секретаријату у року од 5 дана.

44, 4 Подносилац пријаве је дужан да достави јавно обелодањени финансијски извештај за 2019. годину који је предат АПР уколико дође до значајног одступања у односу на предату документацију секретаријату у року од 5 дана.

45

НАЧИН И РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ

Члан 10.

Пријава на Јавни конкурс (попуњен образац пријаве са припадајућом документацијом) доставља се у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад, са назнаком на лицу коверте: „НЕ ОТВАРАТИ – ПРИЈАВА НА ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ЗА СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ ИЗДАТАКА ЗА НАБАВКУ МАШИНА/ОПРЕМЕ ИЛИ ЗА НАБАВКУ СОФТВЕРА ИЛИ ЗА СТИЦАЊЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ У 2020. ГОДИНИ“, поштом или лично предајом писарници покрајинских органа управе (на наведену адресу) у времену од 9.00 до 14.00 часова.

Рок за подношење пријава не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Јавног конкурса у дневном гласилу и на интернет страници Секретаријата.

ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 11.

Покрајински секретар решењем образује посебну Комисију за спровођење Јавног конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и екстерни стручњаци из области за коју је расписан Јавни конкурс или друга лица која нису радно ангажовани у Секретаријату.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и одлучивањем Комисије, односно спровођењем Јавног конкурса.

У случају сазнања да се налази у сукобу интереса, члан Комисије је дужан да о томе одмах обавести остале чланове Комисије и да се изузме из даљег рада Комисије.

У зависности од броја пристиглих пријава на Јавни конкурс, покрајински секретар ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Јавном конкурсу, о чему ће се сачинити извештај / записник.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије и доноси Одлуку о додели бесповратних средстава корисницима (у даљем тексту: Одлуку). Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука се објављује на интернет презентацији Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs / Конкурси / Одлуке.

Члан 12.

Одбациће се пријаве за које се утврди да су:

- неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Јавном конкурсу)[46];

- недопуштене (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Јавним конкурсом, односно оне које се не односе на Конкурсом предвиђене намене);

- непотпуне и неразумљиве (пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, у којима је образац пријаве ручно попуњен, које су послате факсом или електронском поштом (имејл), уз које нису приложени сви потребни докази, које нису потписане, које не садрже обавезне податке или су са неразумљивим подацима и сл.);

- пријаве у којима вредност за машине/опрему износи до 600.000,00 динара без ПДВ, односно за софтвер износи до 200.000,00 динара без ПДВ, односно за нематеријалну имовину износи до 100.000,00 динара без ПДВ.

Комисија ће искључити из даљег поступка пријаве учесника на Конкурсу:

- који су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили уговорне обавезе према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења Одлуке, као и до дана исплате.

_____

46 Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата препорученом поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или сличног достављача

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 13.

Приликом одлучивања о одобравању средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

РЕД. БРОЈ	К Р И Т Е Р И Ј У М И		БОДОВИ
1	Степен развијености ЈЛС у којој се налази седиште (регистровани огранак у АПВ) учесника Јавног конкурса	40 – 60% (изразито недовољно развијене ЈЛС)	9
		60 – 80%	6
		80 – 100%	3
		> 100% (изнад републичког просека)	0
2	Врста делатности	Производња и прерада (индустрија, производно занатство и др.)	9
		Вршење услуга (услужно занатство, саобраћај, трговина и др.)	6
		Остале делатности	3
3	Висина сопственог учешћа	84 – 99%	12
		67 – 83%	9
		51 – 66%	6
4	Учешће жена у власништву и управљању (подразумева се да је кумулативно испуњен и услов да је жена поред власничког својства и одговорно лице)	Предузетница / 100% власница привредног друштва	9
		67 – 99% у власништву жене(а)	6
		50 – 66% у власништву жене(а)	3
		Није испуњен кумулативни услов	0
5	Број запослених	Преко 21	12
		6 – 20	9
		0 – 5	6

6	Власник и одговорно лице је учесник у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године	Испуњен кумулативни услов	15
		Није испуњен кумулативни услов	0
7	Број запослених који су учесници у оружаним сукобима у периоду од 17. августа 1990. године до 25. јуна 1999. године	Има запослене	15
		Нема запослене	0
8	Број запослених ОСИ	Није обвезник запошљавања ОСИ, али има запослених ОСИ у радном односу	6
		Обвезник је запошљавања ОСИ и има одговарајући или већи број ОСИ у радном односу	3
		Обвезник је запошљавања ОСИ и има недовољан број ОСИ у радном односу	0
9	Процењени утицај субвенције на конкурентност у области пословања	Недовољна	18
		Средња	12
		Висока	6
		Изузетно висока	0
10	Утицај финансијске подршке на ефикасност пословања	Значајно	18
		Задовољавајуће (примерено)	12
		Минимално	6
		Незнатно	0
11	Процењена добробит за друштво / локалну средину	Висока	18
		Средња	12
		Добра	6
		Незнатна	0
12	Одрживост пословања у периоду од три године	Високо	18
		Средње	12
		Недовољно	6
		Нема	0

13	Утицај субвенције на развој привреде АП Војводине	Високо	18
		Средње	12
		Недовољно	6
		Нема	0
14	Коришћење средстава Секретаријата у периоду 2018-2019. година	Није користио средства Секретаријата	0
		Користио је средства Секретаријата	-15
15	Носилац признања и награда за квалитет производа/услуге (2018-2019. год)	Да	3
		Не	0

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Подносилац пријаве на Јавни конкурс коме се Одлуком одобре средства (у даљем тексту: Корисник средстава), пре закључења уговора Секретаријату доставља Изјаву:

- о давању сагласности на одобрени износ бесповратних средства;
- да основно средство неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, најмање 24 месеца од дана потписивања Уговора.

Корисник средстава дужан је да пре закључења уговора отвори посебан наменски рачун код Управе за трезор или да достави доказ о отвореном посебном наменском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС – јединствени број корисника јавних средстава).

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

За кориснике којима су Одлуком одобрени износи од 1.000.000,00 и више динара закључиће се и уговор о залози са Секретаријатом на основу којег ће се извршити упис залога првог заложног реда у корист Секретаријата у регистар заложног права[47]. Након истека уговорне обавезе од 24 месеца, Секретаријат ће издати дозволу за брисање заложног права.

Исплата бесповратних средстава врши се након што Корисник средстава Секретаријату у уговореном року достави допис – извештај о наменском утрошку средстава са документацијом за рефундацију издатака за набавку основног средства, а у складу са динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

_____

47 Трошкове уписа сноси Корисник средстава

ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 15.

Корисник средстава дужан је да:

- машине/опрему видљиво означи налепницом коју преузима од Секретаријата приликом потписивања уговора;

- код свих јавних публикација наведе да је у субвенционисању (рефундацији) издатака за набавку основног средства учествовала АП Војводина, Покрајински секретаријат за привреду и туризам;

- омогући мониторинг од стране Секретаријата током 24 месеца од потписивања уговора;

- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШЕЊА УГОВОРА

Члан 16.

Корисник средстава обавезан је да након доношења Одлуке Секретаријату достави допис – извештај о наменском утрошку средстава са документацијом за рефундацију издатака за набавку основних средства: копије одговарајуће књиговодствене документације (аналитичке картице добављача и основног средства, евиденција основних средстава/инвентарни број и сл.), фотографије и др. – у року од 5 дана.

Секретаријат као давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Стање на терену може да се проверава и током 24 месеца од дана потписивања уговора, а контролу спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Средства из буџета АП Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

РАЧУНАЊЕ РОКОВА

Члан 17.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Јавни конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Јавним конкурсом, Одлуком или Уговором[48].

Рок одређен у месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном наставка догађаја од кога догађај почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока истиче последњег дана у том месецу.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада на дан у коме Орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

---

48 Рачунање рокова почиње од дана објављивања Јавног конкурса у једном од дневних гласила и на интернет страници Секретаријата.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ[49]

Члан 18.

Даном ступања на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку машина или опреме или софтвера или за стицање нематеријалне имовине у 2019. години, број 144-401-997/2019-02 од 13. фебруара 2019. године („Службени лист АПВ“ бр. 8/2019).

_____

49 Сви генерички неутрални термини написани у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Члан 19.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу АП Војводине“.

БРОЈ: 144-401-7091/2019-02

ДАТУМ: 24. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ И
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу чланова 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), Покрајински секретар за привреду и туризам доноси

Правилник о додели бесповратних средстава удружењима грађана са територије Аутономне покрајине Војводине, за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - унапређење ловног и риболовног туризма

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава удружењима грађана са територије Аутономне покрајине Војводине, за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - унапређење ловног и риболовног туризма (у даљем тексту: Правилник) се уређују циљеви, намена, поступак доделе бесповратних

средстава као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквири програма - уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације - Дотације невладиним организацијама, Дотације осталим непрофитним институцијама из извора финансирања - Приходи из буџета, у циљу:

- Подстицања рада удружења грађана са територије Аутономне покрајине Војводине, која се баве заштитом гајењем ловом или риболовом, коришћењем рибљег фонда или дивљачи као и унапређењем популације рибљег фонда или дивљачи;
- Афирмације, ловног и риболовног туризма као значајног фактора развоја туризма АП Војводине;
- Унапређења квалитета постојеће туристичке понуде заснованој на ловном и риболовном туризму;
- Повећања укупне туристичке понуде АП Војводине кроз унапређење ловног и риболовног туризма;
- Промоција, ловног и риболовног туризма АП Војводине.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства су намењена удружењима грађана и другим непрофитним институцијама са територије Аутономне покрајине Војводине која се баве заштитом гајењем ловом или риболовом, коришћењем рибљег фонда или дивљачи као и унапређењем популације рибљег фонда или дивљачи (у даљем тексту: Удружење). Средства се додељују најмање једном годишње на основу Конкурса за доделу бесповратних средстава удружењима грађана са територије Аутономне покрајине Војводине, за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - унапређење ловног и риболовног туризма (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, на порталу е-Управа, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за промоцију, ловног и риболовног туризма кроз субвенционисање:

1. Набавке опреме
2. Израде web сајта

Прихватљиви трошкови:

За тачку 1.

Набавка рачунарске опреме (десктоп или преносиви рачунар) са периферним уређајима (штампач, скенер, итд.).

За тачку 2.

Израда презентационог-информационог веб портала и веб сајта Удружења.

Поред наведених прихватљивих трошкова, конкурсом могу бити дефинисане и додатне врсте прихватљивих трошкова.

Прихватљиви трошкови реализовани приликом спровођења пројекта су трошкови који су плаћени на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања) и који су фактурисани на име Подносиоца пријаве (Корисника средстава), односно исказани на рачунима издатим на име Подносиоца пријаве (Корисника средстава).

Право учешћа на Конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају удружења грађана и/или друге непрофитне институције са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине, уписане у регистар Агенције за привредне регистре са активним статусом, које својим програмима афирмишу и подстичу заштиту, гајење, лов или риболов, коришћење рибљег фонда или дивљачи, као и унапређењем популације рибљег фонда или дивљачи. (у даљем тексту: Подносилац пријаве).

Бесповратна средства не додељују се: физичким лицима, индиректним корисницима буџета Аутономне покрајине Војводине, привредним субјектима и другим корисницима чије је финансирање уређено актима које доносе или на њих дају сагласност Скупштина Аутономне покрајине Војводине или Покрајинска влада.

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

Подносилац пријаве учествује на Конкурсу, под следећим условима:

1. Да је члан Ловачког савеза Војводине (за удружења које се баве заштитом, гајењем ловом, коришћењем дивљачи као и унапређењем популације дивљачи-ловачка удружења);
2. Да је члан Риболовачког савеза Војводине (за удружења која се баве заштитом, риболовом, коришћењем рибљег фонда као и унапређењем популације рибљег фонда- риболовачка удружења);

3. Да је у години која претходи Конкурсу имао закључен и реализован уговор о сарадњи, са најмање једном туристичком агенцијом специјализованом за ловни и/или риболовни туризам или са угоститељским објектом који пружа услуге смештаја, у сврху смештаја ловаца или риболоваца;

4. Да за годину у којој се објављује Конкурс има закључен уговор о сарадњи, са најмање једном туристичком агенцијом специјализованом за ловни или риболовни туризам и/или са угоститељским објектом који пружа услуге смештаја, у сврху смештаја ловаца или риболоваца;

Поред наведених услова, Конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

Потребна документација

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[1]:

1. У потпуности испуњен образац пријаве на Конкурс (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а, не старији од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

3. Уверења:

- Пореске управе да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и

- надлежне локалне Пореске управе да је подносилац пријаве измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

4. Фотокопија уговора са туристичком агенцијом специјализованом за ловни или риболовни туризам;

5. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о прихватању услова за доделу средстава (преузима се са сајта www.spriv. vojvodina.gov.rs);

6. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о тачности података наведених у пријави на Конкурс (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

7. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о броју чланова удружења;

8. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о прикупљању података (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

9. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве да се не воде судски поступци (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov. rs);

10. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о сагласности за коришћење датих података (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

11. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о непостојању неизмирених обавеза према Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, односно његовом правном претходнику (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs).

Поред обавезне документације, потребна документација за бодовање и одлучивање је и следећа документација:

Уколико се документација прибавља по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је да подносилац пријаве изричито напомене у пријави на Конкурс.[2]

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

_____

1 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14,22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

2 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 2. и 3. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;

- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);

- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже

неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;

- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења одлуке, као и до дана исплате средстава.

- уколико се утврди да је пројекат који је предмет пријаве суфинансиран од стране Секретаријата.

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

КРИТЕРИЈУМ	БОД	
	ДА	НЕ
1. Усклађеност пројекта са Стратегијом развоја туризма Републике Србије и Програмом развоја туризма АПВ	10	0
2. Препознатљивост локалне самоуправе у Стратегији развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године, као део простора туристичких дестинација	10	0
3. Коришћење средстава Секретаријата у периоду две године које претходе години објављивања Конкурса (за наведене намене из Правилника)	10	0
4. Поседовање награда и признања за остварене резултате у периоду 2015-2020. године	10	0
5. Степен развијености локалне самоуправе (по седишту удружења)		
- Степен развијености изнад републичког просека и Степен развијености од 100% до 80% републичког просека	5	
- Степен развијености од 80% до 60% републичког просека	10	
- Степен развијености испод 60% републичког просека	15	
6. Број чланова Удружења		
- До 100	5	
- Од 101 до 500	10	
- Преко 500	15	
7. Очекивање доприноса унапређењу стандарда и квалитета туристичке понуде	0-30	
8. Значај пројекта за развој туристичке понуде АПВ	0-30	

Поред наведених критеријума, конкурсом могу бити дефинисани и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

По истеку рока за подношење пријава на Конкурс, Комисија прегледа све приспеле пријаве и поднету документацију ради провере испуњености услова.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката.

Рок за утврђивање листе из става 2. овог члана, не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листа из става 2. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана објављивања листе из става 2. овог члана.

На листу из става 2. овог члана учесници конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору, која мора бити образложена, Секретаријат доноси у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Одлуку о додели средстава Секретаријат доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора.

Одлука из става 8. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Одлука из става 8. овог члана је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства може извршити ревизију буџета пројекта у складу са одобреним износом и прихватљивим трошковима из члана 4. овог правилника.

Корисник средстава је дужан да након доношења Одлуке достави:[3]

- Извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а (оригинал или фотокопија оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава) у случају да је регистрована промена након датума издавања Извода о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а достављеног у конкурсној документацији.
- потписану и оверену Изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;
- потписану и оверену Изјаву о непостајању сукоба интереса;
- потписану и оверену Изјаву о поседовању интерног акта о антикорупцијској политици;
- Фотокопија ОП обрасца;
- Фотокопија личне карте одговорне особе подносиоца пријаве;
- Фотокопија картона депонованих потписа из Управе за трезор, уколико постоји отворен наменски динарски рачун и ЈБКЈС (јединствени број корисника јавних средстава).

3 Рок за достављање наведене документације утврдиће се Одлуком.

Уговор о додели и коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Уговори са Корисницима средстава ће се закључивати након доношења Одлуке и/или након подношења извештаја о реализованом пројекту и/или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/ или

2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом, као и инструменти обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Обавезе Корисника средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту најкасније:[4]

- до дана завршетка реализације пројекта утврђеним Конкурсом (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);
- 15 дана од дана завршетка реализације пројекта утврђеним Конкурсом (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке);

или

Након доношења Одлуке, закључења Уговора, а пре исплате средстава рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[5]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл;
- фото-документацију реализованог пројекта;
- табеларни део - Приказ буџета пројекта;
- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна са спецификацијом опреме и услуга, извода из банке

и другим доказима. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава.

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта.

- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;

- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

_____

4 У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника.

5 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

Праћење извршавања Уговора

Члан 14.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 15.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређен Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[6]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

6 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила.

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7117/2019-04

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

Правилник о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2020. години - технолошко осавремењавање угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа у циљу иновирања процеса - Број: 144-401-7104/2019-04

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године и 6/2020 - исправка, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2020. години-технолошко осавремењавање угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа у циљу иновирања процеса (у даљем тексту: Правилник) уређују се циљеви, услови, намена, поступак доделе бесповратних средстава, као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквири програма- уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој

туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације - Субвенције приватним предузећима, - Капиталне субвенције приватним предузећима из извора финансирања- Приходи из буџета, у циљу унапређења туристичке понуде АП Војводине, кроз:

- Подршку развоју туризма у АП Војводини кроз подстицање рада привредних субјеката са циљем подизања нивоа квалитета услуга угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа;
- Унапређења конкурентности туристичке понуде АП Војводине;
- Увођење технолошких иновација у промоцији и пословању угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа;
- Подизање квалитета понуде у односу на просечну понуду угоститељског тржишта;
- Подстицања повећања прихода привредних субјеката и отварања нових радних места, те пораст пореских прихода и накнада Републике Србије.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства из члана 2. Правилника додељују се најмање једном годишње на основу Конкурса за доделу бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2020. години-технолошко осавремењавање угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа у циљу иновирања процеса (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за пројекте:

Технолошког осавремењавања угоститељских објеката и објеката за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа кроз субвенционисање:

- набавке машина и опреме које својим технолошким карактеристикама и начином употребе служе припреми, чувању, послуживању хране и напитака или

пружању услуга на иновативан начин, које подижу квалитет понуде у односу на просечну понуду тржишта.

Прихватљиви трошкови:

- професионалне машине и опрема за намењене за припрему хране, пића и напитака или пружање услуга на иновативан начин, које својим техничким карактеристикама убрзавају процес припреме хране и напитака заснованог на енергетској и еколошкој ефикасности, као и на иновативне методе "припреме након одлежавања", "припреме на пари" или принципима "кување и вакумирање" и "кување и хлађење" (нпр. конвектомати, пећи на ћумур за припрему стекова, коморе за одлежавање стекова, "paco jet" блендери, "hot mix" мешаоне, "termo souc" и "termo wide" кувала, и сл.);
- Иновативна професионална опрема за истовремено служење и чување пића (еномат и сл.).

Сва финансијска средства везана за одобрени пројекат морају бити фактурисана на име Корисника средстава, односно исказани на рачунима издатим на име Корисника средстава.

Финансијска средства из претходног става морају бити плаћена на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања), изузев финансијских средстава чији је начин плаћања дефинисан уговором који је Корисник средстава закључио са Развојним фондом Аутономне покрајине Војводине ДОО Нови Сад на основу Конкурса за дугорочне кредите за развој туризма.

Неприхватљиви трошкови:

- заостали дугови, губици и камате;
- трошкови плаћања пореза и царина, зарада, организовање игара на срећу и сл.;
- куповина земљишта или објеката;
- губици настали приликом конверзије валуте;
- плаћање пратећих такси;
- намештај (дрвени, пластични, метални, тапацирани и др.);
- ситан инвентар за припремање хране, пића и напитака;
- клима уређаји-који нису део система, вентилатори-који нису део система, алармни системи;
- светлеће, рекламне и друге табле (натписи, дисплеји, панои и сл.);
- настали путем компензације;
- који су везани за пројекте који су суфинансирани од стране Секретаријата;
- сви остали трошкови који нису наведени под прихватљивим трошковима.

Право учешћа на конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају микро и мала привредна друштва и предузетници (у даљем тексту: Подносилац пријаве), који су уписани у регистар Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) са активним статусом.

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

ОПШТИ УСЛОВИ:

1) да је регистрован у Агенцији за привредне регистре и има седиште, односно регистрован огранак на територији АП Војводине;[7]

2) да машине и опрему из члана 4. Правилника користи за угоститељску делатност или за дегустациону промоцију и промоцију традиционалних производа;

3) да је измирио доспеле обавезе јавних прихода;

4) да над њим није покренут стечајни поступак и поступак ликвидације;

5) да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;

6) да није користио средства по другом основу за исту намену;

7) да нема неиспуњених уговорних обавеза према Секретаријату;

8) да није у тешкоћама, а према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама, у складу са Уредбом о правилима за доделу државне помоћи;

9) да је позитивно пословао (остварио нето добитак у пословању);[8]

10) да подносилац пријаве и добављач опреме, односно извршилац услуге не представљају повезана лица у складу са законом;

11) да у било ком периоду у току три узастопне фискалне године закључно са даном доношења одлуке о додели бесповратних средстава, није примио дозвољену de minimis државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

12) да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву;

13) да уговор о закупу/подзакупу траје најмање 24 месеца почев од дана расписивања Конкурса уколико подносилац пријаве није и власник објекта.

Поред наведених услова, конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

_____

7 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 1.

8 Конкурсом ће се ближе уредити услов из члана 6. тачка 9.

Документација која се подноси на Конкурс

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[9]:

1. Попуњен и потписан образац пријаве на Конкурс (преузима се са интернет презентације Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs);

2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) привредног субјекта из АПР, не старији од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

3. Уверења:

- пореске управе да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) и

- надлежне локалне Пореске управе да је подносилац пријаве измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од дана објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника);

4. Извештај и обрасци:[10]

(а) Привредни субјекти који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства - копија Извештаја за статистичке потребе, са стањем на дан 31. децембар који је предат АПР, у складу са чланом 6. тачка

1. и тачка 9. (обрасци: биланс стања, биланс успеха и статистички биланс);[11]

(б) Биланс стања-преглед промета и стања конта главне књиге на последњи дан месеца који претходи месецу расписивања Конкурса (за привредне субјекте који су основани у периоду од 1. јануара године у којој је објављен Конкурс), у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 9.;

(в) Паушални порески обвезници: фотокопија обрасца КПО, потврда од свих пословних банака о промету на рачуну у години објављивања Конкурса и Решења на порез од прихода од самосталне делатности, у складу са чланом 6. тачка 1. и тачка 9.;

5. Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница, за пројекте реализоване до датума расписивања Конкурса (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);[12]

6. Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница, за пројекте који ће се реализовати након датума расписивања Конкурса (оригинал или оверена фотокопија од стране Подносиоца пријаве);[13]

7. Изјаве које се дају под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу, у прилогу пријавног обрасца (на интернет презентацији Секретаријата):

- о прихватању услова утврђених конкурсом;
- да су дати подаци у Пријави истинити и веродостојни;
- да нема неизмирених обавеза према Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, односно његовом правном претходнику;
- о примљеној дозвољеној de minimis државној помоћи у три узастопне фискалне године закључно са даном подношења пријаве;[14]
- о сагласности за коришћење датих података;
- о досадашњем коришћењу средстава Секретаријата;
- да није у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;
- да подносилац пријаве и добављач опреме, односно извршилац услуге не представљају повезана лица у складу са законом;
- да Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе нема већинско учешће у власништву.

8. Доказ о власништву над непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева, не старији од дана расписивања конкурса (оригинал или оверена фотокопија извода из Катастра непокретности од стране јавног бележника);

9. Уговор о закупу или подзакупу непокретности на којој се реализује инвестиција која је предмет пријаве Подносиоца захтева (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) када непокретност није у власништву подносиоца пријаве;

10. Решење о категоризацији објекта одговарајућег органа (у случају да је објекат већ категорисан) (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника);

11. Спецификација техничких карактеристика са фотографијама и детаљним описом иновативних могућности предмета пријаве (Спецификацију прибавити од произвођача, продавца или преузети са званичне web странице произвођача).

Подносилац пријаве може доставити и додатну документацију за коју процени да је од значаја за критеријуме за доделу подстицајних средстава.

Када се прилажу документа на страном језику доставити и превод на српском језику са овером судског тумача.

Уколико се прибавља документација по службеној дужности у складу са одредбама закона о општем управном поступку потребно је исто изричито напоменути у пријави на Конкурс.[15]

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

_____

9 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14,22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

10 Подносилац пријаве је одговоран за исправност поднетих финансијксих извештаја. У случају да постоји било каква измена у предатим финансијским извештајима, подносилац пријаве је дужан да их достави секретаријату у року од 5 дана од настале промене.

11 Подносилац пријаве који је током 2018. године водио пословне књиге по систему простог књиговодства -за 2018. годину треба да достави копију пореског биланса обвезника пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности (образац ПБ2) са обавештењем ПУ о успешном пријему.

12 Рачун или рачун-отпремница или уговор-отпремница треба да буду у потпуности усаглашени са предметом пријаве.

13 Предрачун или предрачун-отпремница или предуговор-отпремница треба да буду у потпуности усаглашени са предметом пријаве.

14 У периоду од дана подношење пријаве на Конкурс па до дана потписивања уговора, у случају да је Подносилац пријаве и Корисник средстава, Подносилац пријаве је дужан да обавести секретаријат о насталим променама које би утицала на прекорачење de minimis државне помоћи.

15 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на Конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 2. и 3. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности.

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;

- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);

- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;

- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења одлуке, као и до дана исплате средстава.

- уколико се утврди да је пројекат који је предмет пријаве суфинансиран од стране Секретаријата;

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

КРИТЕРИЈУМИ	БОД	
	ДА	НЕ
1. Препознатљивост локалне самоуправе у Стратегији развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године, као део простора туристичких дестинација односи се на седиште привредног субјекта)	10	0
2. Коришћење средстава Секретаријата у периоду две године које претходе години објављивања Конкурса (за наведене намене из Правилника)	0	15
3. Учешће жена у власништву и управљању привредног субјекта/оснивачица предузетничке радње (кумулативно)	10	0
4. Степен развијености локалне самоуправе (односи се на седиште објекта који је предмет пријаве)		
- Степен развијености од изнад републичког просека и од 100% до 80% републичког просека	5	

- Степен развијености од 80% до 60% републичког просека	10	
- Степен развијености од испод 60% републичког просека	15	
5. Број запослених		
- До 5	5	
- Од 5 до 10	10	
- Преко 10	15	
6. Тржишни потенцијал	10	0
7. Поседовање награда и признања за остварене пословне резултате у периоду 2015-2020.	10	0
8. Поседовање стандарда и сертификата привредног субјекта подносиоца пријаве	10	0
9. Оцењеност објекта на Trip Advisor или еквивалент - ≥ 75% највише оцене	15	0
10. Економска и функционална оправданост пројекта		
Оправдан	5	
Веома оправдан	10	
Изузетно оправдан	15	
11. Очекивање доприноса унапређењу стандарда и квалитета угоститељске понуде	10	0
12. Одрживост пројекта након завршетка финансијске подршке		
Одрживо	5	
Веома одрживо	10	
Изузетно одрживо	15	
13. Значај пројекта за развој туристичке понуде АПВ	0 - 30	
14. Решење о категоризацији објекта који је предмет пријаве (Правилник о категоризацији угоститељских објеката за смештај)	10	0

Поред наведених критеријума, конкурсом могу бити дефинисани и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката на основу које сачињава извештај о оцењивању пријава.

На основу извештаја Комисија сачињава предлог о расподели средстава.

Покрајински секретар разматра извештај и предлог Комисије и доноси Одлуку о додели средстава (у даљем тексту: Одлука).

Одлука је коначна и против исте се не може уложити правни лек.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства не може извршити ревизију буџета пројекта.

Корисник средстава је дужан да у року од седам дана почев од дана објаве Одлуке на званичној интернет страници Секретаријата, достави:

- потписану и оверену изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;
- извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) у случају када је промена регистрована након датума издавања извода о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а достављеног у конкурсној документацији;
- потписану и оверену изјаву да предмет пријаве неће отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, без сагласности Секретаријата, најмање 24 месеца од дана потписивања уговора о додели бесповратних средстава.[16]

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

_____

16 Уз сагласност Секретаријата Корисник средстава предмет пријаве може отуђити или дати другом привредном субјекту у закуп или на коришћење, само у случају када Корисник средстава приложи доказ да ће се предмет пријаве користити за исту делатност коју је обављао и Корисник средстава.

Уговор о додели и коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Уговори са Корисницима средстава ће се закључити након подношења извештаја о реализованом пројекту и/или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

За уредно извршавање обавеза Корисника средстава из Уговора, коме је одобрен износ од 1.000.000,00 и више динара, Секретаријат ће са Корисником средстава закључити уговор о залози у складу са законом, са ограниченим временским трајањем од 24 месеца. На основу уговора о залози извршиће се упис залоге првог заложног реда у регистар заложног права[17].

Предмет заложног права може искључиво бити машина или опрема која је предмет Уговора.

_____

17 Трошкове уписа сноси Корисник средстава

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/ или

2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом, као и инструменти обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Корисницима средстава којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана доношења Одлуке до дана исплате Средстава, неће бити исплаћена Средства.

Обавезе Корисника средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту у року од најдуже:[18]

- 30 дана од дана доношења Одлуке (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);
- 15 дана након реализације пројекта (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке).

Рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором у случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 2. Правилника. (За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава).

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[19]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл;
- фото-документацију реализованог пројекта;
- табеларни део - Приказ буџета пројекта;
- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна са спецификацијом машина и опреме, отпремница, извода из банке и другим доказима. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава.

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта, као и на спровођењу обавеза утврђених Уговором Корисника средстава.[20]
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;
- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

Корисници средстава су дужни да предмет пријаве видљиво означе, налепницом коју преузимају од Секретаријата приликом потписивања уговора.

_____

18 У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

19 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

20 Мониторинг спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

+ Види:
Исправку - 6/2020-352.

Праћење извршавања Уговора

Члан 13.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 14.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[21]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

21 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила

Завршна одредба

Члан 15.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7104/2019-04

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

Покрајински секретаријат за привреду и туризам, објављује

Исправку

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2020 од 29.1.2020. године.

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - ТЕХНОЛОШКО ОСАВРЕМЕЊАВАЊЕ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКАТА И ОБЈЕКАТА ЗА ДЕГУСТАЦИОНУ ПРОМОЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА У ЦИЉУ ИНОВИРАЊА ПРОЦЕСА БРОЈ 144-401-7104/2019-04 на страни 81 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 18, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ, на страни 92 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 42, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - НАБАВКА МАШИНА И ОПРЕМЕ И УВОЂЕЊЕ ТЕХНОЛОШКИХ ИНОВАЦИЈА У ПРОМОЦИЈИ И ПОСЛОВАЊУ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКАТА, на страни 106 у "Службеном листу АПВ", број 2 о д 9.01.2020. године исправља се фуснота број 75, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

У ПРАВИЛНИКУ О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПРИВРЕДНИМ СУБЈЕКТИМА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАЗВОЈ ТУРИСТИЧКОГ ПОТЕНЦИЈАЛА АП ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ - ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБЈЕКАТА ЗА ДЕГУСТАЦИОНУ ПРОМОЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ТРАДИЦИОНАЛНИХ ПРОИЗВОДА ИЗ АП ВОЈВОДИНЕ, на страни 116 у "Службеном листу АПВ", број 2 од 9.01.2020. године исправља се фуснота број 98, "У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника", и гласи: "У случају када се исплата средстава врши након доношења Одлуке и закључења Уговора, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором".

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу чланова 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), Покрајински секретар за привреду и туризам доноси

Правилник о додели бесповратних средстава локалним самоуправама са територије Аутономне покрајине Војводине за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава локалним самоуправама са територије Аутономне покрајине Војводине за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) уређују се циљеви, намена, поступак доделе бесповратних средстава као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквиру програма-уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације- Капитални трансфери осталим нивоима власти из извора финансирања, Приходи из буџета, у циљу:

- развоја туризма на територији Аутономне покрајине Војводине,
- подстицањем локалних самоуправа за побољшање и модернизацију туристичких потенцијала;
- унапређења туристичке понуде АП Војводине.

Конкурс за доделу Средстава

Члан 3.

Средства из члана 2. Правилника додељују се најмање једном годишње на основу Конкурса за додели бесповратних средстава локалним самоуправама са територије Аутономне покрајине Војводине за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса, односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за:

1. израду планске и пројектне документације (документи просторног и урбанистичког планирања, пројектно-техничка документација, студије и документи по међународним правилима неопходни за пројекте из фондова ЕУ и других страних донатора и сл.) од значаја за унапређење туристичке понуде локалне самоуправе;

2. израду и постављање туристичке сигнализације;

3. а) уређење грађевинског земљишта и изградњу/унапређење постојеће комуналне инфраструктуре као основе и неопходног услова за развој туристичких капацитета и садржаја (изградња приступних саобраћајница и паркинг простора, електро-енергетска инфраструктура, системи за водоснабдевање и каналисање отпадних вода са уређајима за пречишћавање отпадних вода, хидротехнички објекти у складу са прописима којима се уређује пловидба, телекомуникацијски системи и уређаји за мерење, системи за прикупљање, сортирање, одвожење и прераду чврстог отпада и др);

б) реконструкцију, изградњу и опремање туристичке инфраструктуре и објеката од посебног значаја за функционисање и развој туризма (визиторски центри, туристички инфо центри, културно-историјски споменици, археолошки локалитети, музеји, објекти наутичког туризма, објекти циклотуризма, објекти за одмор и рекреацију, локације на којима се одржавају туристичке манифестације, базени, конгресне дворане, туристички кампови, видиковци, објекти уз природне атракције и др.), као и изградњу, реконструкцију и опремање објеката са другим туристичким наменама и садржајима;

ц) уређење земљишта намењеног општој рекреацији и набавку пратеће опреме (ски стазе, пешачке стазе, трим стазе, бициклистичке стазе, тренинг стазе, мобилијери, уређење обала река и језера, панорамски путеви, и др.);

д) унапређење бањског-здравственог туризма применом термоминералне воде и пелоида у циљу унапређења здравственог туризма на територији АП Војводине.

Сва финансијска средства везана за одобрени пројекат морају бити фактурисана на име Корисника средстава, односно исказани на рачунима издатим на име Корисника средстава.

Финансијска средства из претходног става морају бити плаћена на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања).

Право учешћа на конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Подносилац пријаве).

Право учешћа на Конкурсу немају локалне самоуправе:

- које нису испуниле раније уговорену обавезу, а уговорена обавеза је истекла, према Покрајинском секретаријату за привреду и туризам или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова).

Услови учешћа на конкурсу

Члан 6.

Подносилац пријаве може поднети две пријаве и то:

1. да је пројекат у складу са циљевима и наменом Конкурса;
2. да поседује одговарајућу одлуку/решење надлежног органа Подносиоца пријаве (за тачку 1. намене средстава);
3. да поседују одговарајуће акте издате од надлежног органа, у складу са законом (за тачку 2. и 3. намене средстава);
4. да на својој територији имају - Центар за рехабилитацију - бању или spa&wellness центар, у оквиру којих ће реализовати пројекат (за тачку 3. д) намене средстава);
5. да се пројекат реализује у оквиру туристичке тематске целине;
6. Да је измирио све доспеле порезе, доприносе и обавезе по основу изворних локалних прихода.

Поред наведених услова, Конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

Документација која се подноси на Конкурс

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси на Конкурс:

1. У потпуности испуњен образац пријаве на конкурс (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs). Буџет је саставни део пријаве;
2. Уверење Пореске управе да су измирени доспели порези и доприноси и уверења надлежне локалне самоуправе да су измирене обавезе по основу изворних локалних прихода, не старији од 30 дана од дана објављивања конкурса;
3. Предмер и предрачун радова са рекапитулацијом радова, оверен и потписан од стране одговорног пројектанта, не старији од шест месеци са

нумерисаним, потписаним странама и датумом израде) (за тачку 2 и 3. намене средстава);

4. Уколико је закључен уговор о извођењу радова, потребно је уместо предмера и предрачуна радова доставити:

- копију уговора о извођењу радова;
- копију прихваћене понуде
- копију последње плаћене привремене ситуације или авансног предрачуна са доказом о извршеном плаћању (извод рачуна);

5. Акт издат од надлежног органа у складу са законом (за тачке 1. 2 и 3. намене средстава);

6. Одлуку/решење надлежног органа Подносиоца пријаве, за израду планске и пројектне документације (за тачку 1. намене средстава);

7. Одлуку/решење надлежног органа локалне самоуправе о реализацији и износу учешћа у финансирању пројекта;

8. Документација којом се доказује да имају у функцији тематску целину за коју аплицирају на конкурсу (наративни опис, фото документација и др.);

9. Документација којом се доказује обим туристичке посете локалитета за који се аплицира на конкурсу;

10. Документација којом се доказује могућност и унапређење коришћења капацитета за терапију термоминералним водама и пелоидима у туристичко - релаксационе намене (за тачку 3. д) намене средстава);

11. Документација којом се доказује учешће акредитоване развојне агенције у пројекту (у случају ако акредитована развојна агенција учествује у пројекту);

12. Попуњена, потписана и печатом оверена изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао;

13. Попуњена, потписана и печатом оверена изјава о тачности података из Пријаве.

Подносилац пријаве може доставити и додатну документацију за коју процени да је од значаја за критеријуме за доделу Средстава.

Све копије докумената морају да буду оверене и потписане од стране овлашћеног лица Подносиоца пријаве. Дозвољена је употреба факсимила уместо својеручног потписа овлашћеног лица Подносиоца пријаве.

Средство финансијског обезбеђења којим подносилац пријаве обезбеђује испуњење својих уговорних обавеза НЕ ПОДНОСИ СЕ УЗ ПРИЈАВУ (Подносилац пријаве коме је додељен уговор је дужан да, приликом закључења уговора, достави меницу као средство финансијског обезбеђења у складу са Законом).

Секретаријат задржава право да од Подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

Поступање са пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

У зависности од броја пристиглих пријава на Конкурс, покрајински секретаријат ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;
- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- уколико се утврди да је пројекат који је предмет пријаве суфинансиран од стране Секретаријата;

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, поред тражене документације, у обзир ће се узимати и испуњеност следећих критеријума:

КРИТЕРИЈУМ	БОД	
	да	не
1. Препознатљивост локалне самоуправе у Стратегији развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године,	10	0

као део простора туристичких дестинација		
2. Подстицање развоја локалне самоуправе утврђено прописима (закони и други прописи)	10	0
3. Сарадња на пројекту са акредитованим развојним агенцијама	10	0
4. Степен развијености локалне самоуправе		
- Степен развијености изнад републичког просека и од 100% до 80%	5	
- Степен развијеност од 80% до 60% републичког просека	10	
- Степен развијености испод 60% републичког просека	15	
5. Степен реализације пројекта:		
Од 10% до 40%	5	
до 60%	10	
преко 60%	15	
6. Висина обезбеђених Средстава од стране локалне самоуправе:		
од 0% до 20%	5	
Од 21% до 40%	10	
од 41% до 60%	15	
од 61% до 80%	20	
7. Финансирање пројекта од стране:		
- Органа и институција Републике Србије	10	
- ЕУ и других међународних фондова и организација	30	
8. Дугорочност и одрживост пројекта након завршетка финансијске подршке	0-30	
9. Развој туристичког простора	0-30	
10. Развој приоритетних туристичких производа	0-30	
11. Обим туристичке посете локалитету	0-30	
12. Значај пројекта за развој туристичке понуде АПВ	0-30	

Поред наведених критеријума, конкурсом могу бити дефинисани и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката на основу које сачињава извештај о оцењивању пријава.

На основу извештаја Комисија сачињава предлог о расподели средстава.

Покрајински секретар разматра извештај и предлог Комисије и доноси Одлуку о додели средстава (у даљем тексту: Одлука).

Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

Корисник средстава је дужан да у року од седам дана од дана објављивања Одлуке на интернет страници Секретаријата достави потписану и оверену Изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

Уговор о додели и коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Уговори са Корисницима средстава ће се закључити након подношења извештаја о реализованом пројекту и/или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/или

2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом, као и инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Обавезе корисника Средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту најкасније:[59]

- до дана завршетка реализације пројекта утврђеним Конкурсом (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);

- 15 дана од дана завршетка реализације пројекта утврђеним Конкурсом (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке);

или

Након доношења Одлуке, закључења Уговора, а пре исплате средстава рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[60]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл;
- фото-документацију реализованог пројекта;
- табеларни део - Приказ буџета пројекта;
- документацију о спроведеном поступку јавних набавки
- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна са спецификацијом радова и опреме, отпремница, извода из Управе за трезор и другим доказима. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава;
- Окончану ситуацију радова и опреме израђену од стране одговорног пројектанта (оригинал или фотокопија оверена од стране јавног бележника) усклађену са прихватљивим трошковима из члана 4. Правилника и предмером и предрачуном радова и опреме;[61]
- Фотокопију предметне документације оверене од стране пројектанта који је израдио пројекат (за тачку 1. Намене средстава);

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта, као и на спровођењу обавеза утврђених Уговором Корисника средстава.[62]
- без одлагања обавести Секретаријат о свим околностима које угрожавају или онемогућавају наменски утрошак средстава;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;
- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

Корисници средстава су у обавези да након реализације пројекта и потписивања Уговора на адреси где је реализован пројекат на видљивом месту поставе таблу са јасно видљивим натписом "ПРОЈЕКАТ РЕАЛИЗОВАН УЗ ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ".

На табли треба да буде јасно видљив грб Републике Србије и грбови Аутономне покрајине Војводине, испод којих је исписано: "Република Србија, Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам".

_____

59 У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника.

60 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

61 Може доћи до одступања Окончане ситуације у односу на Предмер и предрачун радова и опреме. Одступања не могу бити у значајној мери и не могу променити основ пројекта са којим Подносилац пријаве аплицира на Конкурс.

62 Мониторинг спроводи овлашћено лице Секретаријата или комисија образована решењем покрајинског секретара за вршење мониторинга.

Праћење извршења уговора

Члан 14.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 15.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[63]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

63 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7105/2019-04

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 16. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), Покрајински секретар за привреду и туризам, доноси

Правилник о додели бесповратних средстава образовним установама са територије Аутономне покрајине Војводине за финансирање пројектних активности од значаја за развој практичних знања у области туризма, хотелијерства и угоститељства у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2020 од 9.1.2020. године, а ступио је на снагу 17.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава образовним установама са територије Аутономне покрајине Војводине за финансирање пројектних активности од значаја за развој практичних знања у области туризма, хотелијерства и угоститељства, у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) се уређују циљеви, намена, поступак доделе бесповратних средстава као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава средњим стручним школама и високошколским установама са територије Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Образовне установе), које образују стручне кадрове за стицање звања из области туризма, хотелијерства и угоститељства.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквиру програма-уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације- Капитални трансфери осталим нивоима власти из извора финансирања, Приходи из буџета, у циљу:

- Развоја каријере у области туризма, хотелијерства и угоститељства;
- Стицања практичних знања и професионалних способности ученика/студената ради лакше запошљивости у наведеним областима које

доприносе унапређењу туристичке понуде АП Војводине и порасту туристичке потрошње у АП Војводини.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства из члана 2. Правилника додељују се најмање једном годишње на основу Конкурса за доделу бесповратних средстава образовним установама са територије Аутономне покрајине Војводине за финансирање пројектних активности од значаја за развој практичних знања у области туризма, хотелијерства и угоститељства у 2020. години (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за опремање учионица или кабинета за практичну наставу Образовних установа, и то кроз:

1. набавку професионалних машина и опреме за угоститељство, намењених за припрему хране, пића и напитака.

- Под набавком се подразумева набавка нових професионалних машина и опреме;

2. набавка информационих система (хотелских информационих система, софтвера за угоститељство и сл.).

- Под набавком информационих система, подразумева се информациони систем прилагођен едукативном програму, у циљу образовања ученика/студената, у сфери повезивања пословања свих сегмената у хотелима и ресторанима, као и праћење и вођење пословања у угоститељским објектима.

Сва финансијска средства везана за одобрени пројекат морају бити фактурисана на име Корисника средстава, односно исказани на рачунима издатим на име Корисника средстава.

Финансијска средства из претходног става морају бити плаћена на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања).

Право учешћа на Конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају Образовне установе са седиштем или јединицом на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Подносилац пријаве).

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

Подносилац пријаве учествује на Конкурсу, под следећим условима:

1. да је уписан у судски регистар у складу са законом;
2. да је средња стручна школа верификована за обављање средњег образовања и васпитања;
3. да средња стручна школа има подручје рада туризам, хотелијерство, угоститељство;
4. да је високошколска установа акредитована у складу са законом;
5. да високошколска установа изводи акредитоване студијске програме у области туризма, односно хотелијерства или угоститељства;
6. да Образовна установа испуњава, у складу са законом и другим прописима, услове и стандарде за обављање практичне наставе;
7. да је пројекат у складу са циљевима и наменом Конкурса;
8. Да је измирио све доспеле порезе, доприносе;
9. Да се рачун Образовне установе не налази у блокади.

Поред наведених услова, конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

Документација која се подноси на Конкурс

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[104]:

1. У потпуности испуњен образац пријаве на конкурс (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs). Буџет је саставни део пријаве;
2. Уверење Пореске управе да су измирени доспели порези и доприноси и уверења надлежне локалне самоуправе да су измирене обавезе по основу изворних локалних прихода, не старији од 30 дана од дана објављивања конкурса;
3. Фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта овлашћеног лица у Образовној установи;
4. Фотокопија извода из судског регистра;
5. Решење о верификацији (за средње стручне школе);
6. Уверење и одлука о акредитацији (за високошколске установе);
7. Доказ о подручју рада/студијском програму;
8. Предрачун или рачун оверен и потписан од стране одговорног лица;
9. Попуњена, потписана и печатом оверена изјава о тачности података из Пријаве и изјава о испуњености услова из члана 6. став 1. тачка 6.

Подносилац пријаве може доставити и додатну документацију за коју процени да је од значаја за критеријуме за доделу Средстава.

Све копије докумената морају да буду оверене и потписане од стране овлашћеног лица Подносиоца пријаве. Дозвољена је употреба факсимила уместо својеручног потписа овлашћеног лица Подносиоца пријаве.

Средство финансијског обезбеђења којим подносилац пријаве обезбеђује испуњење својих уговорних обавеза НЕ ПОДНОСИ СЕ УЗ ПРИЈАВУ (Подносилац

пријаве коме је додељен уговор је дужан да, приликом закључења уговора, достави меницу као средство финансијског обезбеђења у складу са Законом).

Секретаријат задржава право да од Подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга додатна документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

_____

104 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

У зависности од броја пристиглих пријава на Конкурс, покрајински секретаријат ће на предлог председника Комисије, из редова запослених одредити особе за евидентирање и контролу формалне исправности пријава.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;

- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);

- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже

неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;

- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);

- уколико се утврди да је пројекат који је предмет пријаве суфинансиран од стране Секретаријата.

Критеријуми за доделу средстава

Члан 9

КРИТЕРИЈУМИ	БОД	
	ДА	НЕ
1. Висина обезбеђених Средстава од стране образовне установе:		
од 20% до 40%	5	
до 60%	10	
до 80%	15	
2. Укупан број ученика/студената на подручју рада/студентском програму:		
до 50	5	
Од 50 до 100	10	
Преко 100	15	
3. Одрживост пројекта након завршетка финансијске подршке:		
Одрживо	5	
Веома одрживо	10	
Изузетно одрживо	15	
4. Поседовање награда и признања у последње 3 године пре расписивања конкурса	10	0
5. Функционална оправданост пројекта	0-30	

Поред наведених критеријума, Конкурсом се могу утврдити и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката на основу које сачињава извештај о оцењивању пријава.

На основу извештаја Комисија сачињава предлог о расподели средстава.

Покрајински секретар разматра извештај и предлог Комисије и доноси Одлуку о додели средстава (у даљем тексту: Одлука).

Одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

Корисник средстава је дужан да у року од седам дана након доношења Одлуке достави потписану и оверену Изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs.

Уговор о додели и коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује буџетски рачун или наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава, отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора или

2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ.

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Обавезе корисника Средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту у року од најдуже:[105]

- 30 дана од дана доношења Одлуке (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);

- 15 дана након реализације пројекта (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке).

У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 2. Правилника, рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[106]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл.;

- фото-документацију реализованог пројекта;
- табеларни део - Приказ буџета пројекта;
- документацију о спроведеном поступку јавних набавки
- оригинале или фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна, извода из Управе за трезор и других доказа. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава.

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта;
- без одлагања обавести Секретаријат о свим околностима које угрожавају или онемогућавају наменски утрошак средстава;
- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;
- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

_____

105 У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника,

106 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу са рачуна Корисника средстава.

Праћење извршења уговора

Члан 14.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 15.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређеног Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[107]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

107 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7119/2019-04

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу чланова 16, 24. и 43. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), Покрајински секретар за привреду и туризам доноси

Правилник о додели бесповратних средстава удружењима грађана са територије Аутономне покрајине Војводине, за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - унапређење спортског туризма

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2020 од 29.1.2020. године, а ступио је на снагу 6.2.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава удружењима грађана са територије Аутономне покрајине Војводине, за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - унапређење спортског туризма (у даљем тексту: Правилник) се уређују циљеви, намена, поступак доделе бесповратних средстава као и други битни елементи од значаја за доделу бесповратних средстава.

Циљеви

Члан 2.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам (у даљем тексту: Секретаријат) додељује бесповратна средства обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2020. годину, у оквири програма- уређење и развој у области туризма, програмске активности - развој туристичког потенцијала АП Војводине, економске класификације - Дотације невладиним организацијама, Дотације осталим непрофитним институцијама из извора финансирања - Приходи из буџета, у циљу:

- Подстицања рада удружења грађана са територије Аутономне покрајине Војводине која се баве спортским туризмом;
- Афирмације спортског туризма као значајног фактора развоја туризма АП Војводине;
- Унапређења квалитета постојеће туристичке понуде заснованој на спортском туризму;
- Повећања укупне туристичке понуде АП Војводине кроз унапређење спортског туризма;
- Промоција спортског туризма АП Војводине.

Конкурс за доделу средстава

Члан 3.

Средства су намењена удружењима грађана и другим непрофитним институцијама са територије Аутономне покрајине Војводине која се баве спортским туризмом (у даљем тексту: Удружење). Средства се додељују најмање једном годишње на основу Конкурса за доделу бесповратних средстава удружењима грађана са територије Аутономне покрајине Војводине, за финансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала Аутономне покрајине Војводине у 2020. години - унапређење спортског туризма (у даљем тексту: Конкурс).

Обавезни елементи Конкурса су: назив акта на основу ког се расписује Конкурс, намена средстава, висина укупних средстава, износ средстава према намени, период реализације пројекта, право и услови учешћа на Конкурсу, начин и рок за подношење пријава на Конкурс, критеријуми и мерила за оцену пријава, обавезна документација која се подноси уз пријаву, као и други подаци који су важни за спровођење Конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на Конкурс.

Текст Конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Секретаријата www.spriv.vojvodina.gov.rs, на порталу е-Управа, као и у једном од дневних гласила, који се дистрибуирају на територији АП Војводине.

Рок за пријављивање на Конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Намена средстава

Члан 4.

Средства су намењена за промоцију спортског туризма кроз субвенционисање:

1. Организовања спортске манифестације међународног карактера (у даљем тексту: Манифестација)

2. Маркетиншких активности у циљу учешћа туриста у спортским активностима као што су такмичење, рекреација, боравак у спортским објектима, присуство спортским догађајима.

Прихватљиви трошкови:

За тачку 1.

а) трошкови обезбеђења логистике Манифестације - материјални трошкови: трошкови закупа простора, услуге изнајмљивања бине, штандова, столова, клупа, столица, мобилних тоалета; услуге пружања професионалног обезбеђења за време манифестације; изнајмљивање пратеће опреме техничке подршке и аудио визуелне опреме, као и режијски трошкови за месец у којем се одржава манифестација (струја, вода, интернет и сл.).

Обрачун материјалних трошкова прихвата се по тржишној цени према броју дана трајања Манифестације;

б) трошкови куповине пехара и медаља;

в) административни трошкови за прибављање комуналних дозвола за организовање Манифестације.

Износ трошкова куповине пехара и медаља и износ трошкова винских чаша за Манифестацију прихвата се највише до 10% од укупних (а+б+в) прихватљивих трошкова организовања Манифестације.

За тачку 2.

Набавка рачунарске опреме (десктоп или преносиви рачунар) са периферним уређајима (штампач, скенер, итд.), израда презентационог-информационог веб портала и веб сајта Удружења, трошкови припрема пропагандног материјала за Манифестацију (трошкови израде штампаног материјала као што су обавештења, сертификати, програми, постери и остали рекламно пропагандни материјали), трошкови медијског оглашавања (израда спотова, реклама, оглашавања у медијима и слично);

Поред наведених прихватљивих трошкова, конкурсом могу бити дефинисане и додатне врсте прихватљивих трошкова.

Прихватљиви трошкови реализовани приликом спровођења пројекта су трошкови који су плаћени на текући рачун добављача и пружаоца услуга (безготовински начин плаћања) и који су фактурисани на име Подносиоца пријаве (Корисника средстава), односно исказани на рачунима издатим на име Подносиоца пријаве (Корисника средстава).

Право учешћа на Конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на Конкурсу имају удружења грађана и/или друге непрофитне институције са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине, уписане у регистар Агенције за привредне регистре са активним статусом, које својим програмима афирмишу спортски туризам. (у даљем тексту: Подносилац пријаве).

Бесповратна средства не додељују се: физичким лицима, индиректним корисницима буџета Аутономне покрајине Војводине, привредним субјектима и другим корисницима чије је финансирање уређено актима које доносе или на њих дају сагласност Скупштина Аутономне покрајине Војводине или Покрајинска влада.

Услови учешћа на Конкурсу

Члан 6.

Подносилац пријаве учествује на Конкурсу, под следећим условима:

1. Да је у години која претходи години објављивања Конкурса организовао најмање једну међународну манифестацију спортског карактера (у даљем тексту Манифестација);

2. Да у години у којој се објављује Конкурс организује најмање једну међународну манифестацију спортског карактера;

3. Да за годину у којој се објављује Конкурс има закључен уговор о сарадњи, са најмање једном туристичком агенцијом са угоститељским објектом, или привредним субјектима који се баве планирањем и организацијом догађаја, који пружа услуге смештаја, у сврху организације Манифестације;

4. Да спортска манифестација траје најмање два дана;

Поред наведених услова, Конкурсом могу бити дефинисани и други услови.

Потребна документација

Члан 7.

Обавезна документација која се подноси[1]:

1. У потпуности испуњен образац пријаве на Конкурс (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

2. Извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а, не старији од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

3. Уверења:

- Пореске управе да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу) и

- надлежне локалне Пореске управе да је подносилац пријаве измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од датума објављивања Конкурса (оригинал или фотокопија оверена код надлежног органа за оверу);

4. Фотокопија уговора са туристичком агенцијом, угоститељским објектом који пружа услуге смештаја, или субјектима који се баве планирањем и организацијом догађаја (члан 6. став 1. тачка 3. овог правилника);

5. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о прихватању услова за доделу средстава (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

6. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о тачности података наведених у пријави на Конкурс (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

7. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о броју чланова удружења;

8. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о прикупљању података (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

9. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве да се не воде судски поступци (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

10. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о сагласности за коришћење датих података (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

11. Изјава под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу Подносиоца пријаве о непостојању неизмирених обавеза према Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, односно његовом правном претходнику (преузима се са сајта www.spriv.vojvodina.gov.rs);

12. Програм Манифестације (датум, време, место, сатница дешавања) потписан од стране Подносиоца пријаве;

Поред обавезне документације, потребна документација за бодовање и одлучивање је и следећа документација:

1. Фотокопија закљученог уговор, у години која претходи години објављивања Конкурса, са најмање једном туристичком агенцијом специјализованом за туризам или са угоститељским објектом који пружа услуге смештаја, или субјектима који се баве планирањем и организацијом догађаја у сврху организације Манифестације, као и доказ о реализацији истог.

Уколико се документација прибавља по службеној дужности у складу са одредбама Закона о општем управном поступку, потребно је да подносилац пријаве изричито напомене у пријави на Конкурс.[2]

Поред наведене документације, Конкурсом може бити дефинисана и друга документација.

Документација достављена на Конкурс се не враћа.

_____

1 Сходно члану 29. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/14, 22/15 и 87/18) за оверавање потписа, рукописа и преписа надлежни су јавни бележници (нотари). Изузетно, у градовима и општинама за које нису именовани јавни бележници (нотари), надлежност за оверавање задржавају општинске управе и судови (основни судови, судске јединице и пријемне канцеларије основних судова).

2 Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 2. и 3. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности

Поступање с пријавама

Члан 8.

Пристигле пријаве са приложеном документацијом, обрађује Комисија за преглед пријава, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар за привреду и туризам (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује Комисију.

Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Чланови Комисије не могу истовремено бити Корисници средстава по Конкурсу који се спроводи и дужни су да потпишу Изјаву о одсуству сукоба интереса.

Веродостојност података Комисија утврђује на основу поднете документације и изјаве коју потписује одговорно лице Подносиоца пријаве.

По потреби, на предлог Комисије, покрајински секретар може наложити да се изврши додатна контрола усаглашености података из конкурсне пријаве и

достављене документације са чињеничним стањем на лицу места код учесника на Конкурсу, о чему ће се сачинити извештај/записник.

Комисија ће одбацити пријаве Подносилаца:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у Конкурсу). Благовременом се сматра пријава предата најкасније на дан истека рока непосредно на писарници Секретаријата или која је најкасније истог дана послата поштом Секретаријату, а што се види из печата или потврде поште или другог професионалног достављача;
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени Конкурсом и пријаве које се не односе на Конкурсом предвиђене намене и које су супротне одредбама Правилника и Конкурса);
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, с непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, без одговарајућих обавезних попуњених података у пријави, које садрже неразумљиве и нечитке податке и слично), пријаве уз које није приложена потребна, тражена документација;
- уколико се утврди да су користили средства Секретаријата, а у уговореном року нису испунили раније уговорену обавезу према Секретаријату или његовом правном претходнику (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова);
- којима су пословни рачуни непрекидно блокирани од дана подношења пријаве на Конкурс до дана доношења одлуке, као и до дана исплате средстава.
- уколико се утврди да је пројекат који је предмет пријаве суфинансиран од стране Секретаријата.

Критеријуми за доделу Средстава

Члан 9.

Приликом одлучивања о одобравању Средстава, у обзир ће се узимати следећи критеријуми:

КРИТЕРИЈУМ	БОД	
	да	не
1. Усклађеност пројекта са Стратегијом развоја туризма Републике Србије и Програмом развоја туризма АПВ	10	0
2. Препознатљивост локалне самоуправе у Стратегији развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године, као део простора туристичких дестинација (за тачке 1 и 2 Намене средстава и односи се на седиште објекта који је предмет пријаве)	10	0
3. Поседовање награда и признања за остварене резултате у периоду 2015-2020. године	10	0
4. Закључен и реализован уговор, у години која претходи години објављивања Конкурса, са најмање једном туристичком агенцијом специјализованом за туризам или са угоститељским објектом који пружа услуге смештаја, или субјектима који се баве планирањем и	10	0

организацијом догађаја у сврху организације Манифестације;	
5. Степен развијености локалне самоуправе (по седишту удружења)	
- Степен развијености изнад републичког просека и Степен развијености од 100% до 80% републичког просека	5
- Степен развијености од 80% до 60% републичког просека	10
- Степен развијености испод 60% републичког просека	15
6. Број чланова Удружења	
- До 100	5
- Од 101 до 500	10
- Преко 500	15
7. Очекивање доприноса унапређењу стандарда и квалитета туристичке понуде	0 - 30
8. Значај пројекта за развој туристичке понуде АПВ	0 - 30

Поред наведених критеријума, конкурсом могу бити дефинисани и други критеријуми.

Поступак доделе Средстава и одлучивање

Члан 10.

По истеку рока за подношење пријава на Конкурс, Комисија прегледа све приспеле пријаве и поднету документацију ради провере испуњености услова.

Комисија оцењује пријаве на основу критеријума из члана 9. овог правилника и сачињава листу вредновања и рангирања пријављених пројеката.

Рок за утврђивање листе из става 2. овог члана, не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листа из става 2. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана објављивања листе из става 2. овог члана.

На листу из става 2. овог члана учесници конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору, која мора бити образложена, Секретаријат доноси у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Одлуку о додели средстава Секретаријат доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора.

Одлука из става 8. овог члана објављује се на званичној интернет страници Секретаријата и на порталу е-Управа.

Одлука из става 8. овог члана је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Износ одобрених средстава може бити мањи од износа тражених средстава.

Подносилац пријаве коме су одобрена средства може извршити ревизију буџета пројекта у складу са одобреним износом и прихватљивим трошковима из члана 4. овог правилника .

Корисник средстава је дужан да након доношења Одлуке достави:[3]

- Извод о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а (оригинал или фотокопија оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава) у случају да је регистрована промена након датума издавања Извода о регистрацији (регистрованим подацима) подносиоца пријаве из АПР-а достављеног у конкурсној документацији.
- потписану и оверену Изјаву о давању сагласности на одобрени износ средстава;
- потписану и оверену Изјаву о непостојању сукоба интереса;
- потписану и оверену Изјаву о поседовању интерног акта о антикорупцијској политици;
- Фотокопија ОП обрасца;
- Фотокопија личне карте одговорне особе подносиоца пријаве;
- Фотокопија картона депонованих потписа из Управе за трезор, уколико постоји отворен наменски динарски рачун и ЈБКЈС (јединствени број корисника јавних средстава).

_____

3 Рок за достављање наведене документације утврдиће се Одлуком.

Уговор о додели и коришћењу Средстава

Члан 11.

На основу Одлуке, са Корисником средстава закључиће се уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Уговори са Корисницима средстава ће се закључивати након доношења Одлуке и/или након подношења извештаја о реализованом пројекту и/или пре подношења извештаја о реализованом пројекту.

Начин закључивања уговора ближе ће се уредити Конкурсом.

Корисник средстава је дужан да, уколико не поседује наменски рачун, пре закључења уговора о коришћењу Средстава отвори посебан наменски динарски рачун код Управе за трезор и достави доказ о отвореном посебном наменском динарском рачуну (копија картона депонованих потписа са припадајућим ЈБКЈС).

Начин исплате Средстава

Члан 12.

Исплата Средстава се може вршити:

1. по принципу рефундације, након реализације пројекта и закључења Уговора и/ или
2. пре реализације пројекта уз достављање инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ (две истоветне бланко сопствене менице Корисника средстава (оснивача) са меничним овлашћењем).

Начин исплате Средстава ближе ће се уредити Конкурсом.

Исплата Средстава се врши у складу са динамиком прилива средстава у буџет.

Обавезе Корисника средстава

Члан 13.

Након доношења Одлуке, а пре закључења Уговора и исплате средстава, обавеза Корисника средстава је да достави Секретаријату извештај о реализованом пројекту најкасније:[4]

- до дана завршетка реализације пројекта утврђеним Конкурсом (за пројекте који су реализовани до дана доношења Одлуке);

- 15 дана од дана завршетка реализације пројекта утврђеним Конкурсом (за пројекте који се реализују после дана доношења Одлуке);

или

Након доношења Одлуке, закључења Уговора, а пре исплате средстава рок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

За пројекте који се реализују након доношења Одлуке, достављања инструмента обезбеђења уредног извршавања обавеза за одобрен износ, закључења Уговора и исплате средстава р ок за достављање Извештаја о реализованим пројекту утврдиће се Уговором.

Извештај о реализованим пројекту треба да садржи:[5]

- наративни део - основни подаци о Пројекту, опис и хронолошки приказ активности током реализације Пројекта, оправданост Пројекта и сл;

- фото-документацију реализованог пројекта;

- табеларни део - Приказ буџета пројекта;

- оригинале или оверене фотокопије финансијске документације које прате табеларни преглед: рачуна са спецификацијом опреме и услуга, извода из банке и другим доказима. Наведена фотокопија документације мора бити оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава.

Корисник Средстава по Конкурсу је дужан да:

- омогући Секретаријату мониторинг над спровођењем пројекта.

- омогући буџетској инспекцији несметану контролу наменског и законитог коришћења Средстава, која подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења Средстава, коју обавља буџетска инспекција Аутономне покрајине Војводине;

- у свим јавним публикацијама и на својој web страници приликом објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по Конкурсу, наведу да је у његовом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина - Покрајински секретаријат за привреду и туризам.

_____

4 У случају када се исплата средстава врши у складу са чланом 12. став 1. тачка 1. Правилника.

5 Реализованим пројектом се сматра да је пројекат у целости реализован у складу са пријавом закључно са исплатом средстава, добављачу или пружаоцу услуге, видљивом на изводу из банке Корисника средстава.

Праћење извршавања Уговора

Члан 14.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја с приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем да образује посебну комисију састављену из редова запослених у Секретаријату и из редова стручњака, ради непосредне контроле реализације пројекта.

Рачунање рокова

Члан 15.

Рок одређен у данима почиње тећи првог дана од дана када је објављен, донет или потписан одређени акт (Правилник, Конкурс, Одлука или Уговор), а завршава се истеком последњег дана рока одређен Правилником, Конкурсом, Одлуком или Уговором.[6]

Рок одређен у недељама, месецима или годинама завршава се оног дана који се по имену и броју поклапа са даном настанка догађаја од кога рок почиње да тече, а ако таквог дана нема у последњем месецу, крај рока пада на последњи дан тог месеца.

Истек рока се може означити и календарским даном.

Ако последњи дан рока пада у дан када је законом одређено да се не ради или у суботу и недељу, као последњи дан рока рачуна се следећи радни дан.

_____

6 Код рачунања рокова дан објављивања Конкурса је дан када је Конкурс објављен у једном од дневних гласила.

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ: 144-401-7118/2019-04

ДАТУМ: 26.12.2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 2. Одлуке о доношењу Акта о процени ризика за сва радна места и у радној околини за органе Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ" бр. 22/2015), члана 3. Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести ("Сл. гласник РС", бр. 94/2020) а у вези са чланом 7. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС" бр. 101/2005, 91/2015 и 113/2017 - др. закон) потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар за привреду и туризам доноси

План примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести

План је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 47/2020 од 22.7.2020. године, када је и ступио на снагу.

План примене мера за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести (у даљем тексту: План), односи се на сва радна места у радној околини у покрајинским органима управе.

План је саставни део Акта о процени ризика за сва радна места и у радној околини за органе АП Војводине.

I

Увод

Према прописима у области безбедности и здравља на раду, послодавац је дужан да обезбеди безбедан и здрав рад запослених и других лица присутних у процесу рада, као и свих лица која се налазе у радном простору и радној околини код послодавца.

У том циљу дужан је да спроводи превентивне мере безбедности и здравља на раду ради спречавања, отклањања или смањења ризика, односно да планира мере заштите спречавања појаве и ширења епидемије заразних болести.

Одлука о доношењу Акта о процени ризика за сва радна места и у радној околини за органе Аутономне покрајине Војводине донета је и објављена у "Сл. лист АП Војводине", бр. 22/2015).

ОПШТИ ПОДАЦИ О ПОКРАЈИНСКОЈ ВЛАДИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ:

Назив послодаваца: Покрајинска влада Аутономне покрајине Војводине
Адреса седишта: Нови Сад, Булевар Михајла Пупина бр. 16
Поштански број и град: 21000, Нови Сад
Матични број: 08068615
Порески идентификациони број: 103762102
Шифра делатности: 8411

Образована је Покрајинска влада, Секретаријат Покрајинске владе и покрајински секретаријати:

1. ПС за урбанизам и заштиту животне средине,
2. ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај,
3. ПС за високо образовање и научнотехнолошку делатност,
4. ПС за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
5. ПС за финансије,
6. ПС за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама,
7. ПС за спорт и омладину,
8. ПС за здравство,
9. ПС за привреду и туризам,
10. ПС за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице,
11. ПС за социјалну политику, демографију и равноправност полова и
12. ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу.

Образоване су управе:

1. Управа за заједничке послове покрајинских органа,
2. Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине и
3. Управа за имовину Аутономне покрајине Војводине.

Образоване су службе:

1. Служба за реализацију програма развоја Аутономне Покрајине Војводине,
2. Служба за буџетску инспекцију Аутономне Покрајине Војводине,

3. Служба за управљање људским ресурсима,

4. Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине и

5. Служба Скупштине Аутономне Покрајине Војводине.

Остали органи:

1. Правобранилаштво Аутономне Покрајине Војводине и

2. Покрајински заштитник грађана - омбудсман.

У Покрајинској влади у свим наведеним органима на дан 14.07.2020. године укупан број запослених износи 1036, а ангажованих по уговору о обављању привремених и повремених послова је 158 лица.

Седишта органа Покрајинске владе налазе се на следећим локацијама:

Административна зграда Булевар Михајла Пупина бр. 16, Нови Сад,

Административна зграда Булевар Михајла Пупина бр. 6, Нови Сад,

Административна зграда Булевар Михајла Пупина бр. 25, Нови Сад,

Скупштина АПВ Владике Платона бб, Нови Сад,

Ауто сервис ул. Данила Киша 42, Нови Сад,

Вила "Војводина", Чортановци,

Вила "Војводина", Сремска Каменица и

Вила "Војводина", Равне.

II

Обавезе послодавца

Послодавац предузима превентивне мере и активности за спречавање појаве епидемије заразних болести, и то:

1. За свако радно место - запосленог обезбедити писану инструкцију и упутство о мерама и поступцима за спречавање појаве епидемије заразни болести (сачињава лице за безбедност и здравље на раду);

2. Организовати рад у сменама са циљем смањења броја запослених у просторијама послодавца (спроводе непосредни руководиоци - секретари и директори управа);

3. Мере хигијене вршити редовно, уз повећано ангажовање радника за одржавање хигијене, у свим радним и помоћним просторијама покрајинских органа вршити редовно дезинфекцију радног и помоћног простора, поставити листе о времену спроведених мера (организује и спроводи директор Управе за заједничке послове покрајинских органа);

4. Израдити упутства - инструкције о понашању добављача, извођачима радова и спољним сарадницима када долазе у просторије покрајинских органа (лице за безбедност и здравље на раду);

5. Организује безбедно изношење смећа обезбеђивањем адекватне амбалаже за складиштење и транспорт смећа (организује и спроводи директор Управе за заједничке послове покрајинских органа);

6. За Амбуланту Дома здравља "Нови Сад", која се налази у згради Покрајинске владе, обезбедити посебну просторију за одлагање медицинског отпада и обележити путеве кретања отпад и чисте путеве, као и посебну просторију за изолацију заражених (организује и спроводи директор Управе за заједничке послове покрајинских органа).

У случају настанка заразне болести, послодавац ће предузети следеће мере:

1. У простору - просторији у којем је боравио заражени, обавезно извршити детаљно чишћење и дезинфекцију простора и средстава рада (организује и спроводи директор Управе за заједничке послове покрајинских органа);

2. Сви запослени су у обавези да поштују процедуре уласка, изласка и кретања у радном простору и у обавези су да носе лична заштитна средства (организује и спроводи директор Управе за заједничке послове покрајинских органа и непосредни руководиоци у покрајинским органима);

3. Контакте са зараженом особом треба избегавати (одговоран запослени који је заражен и запослени из његовог окружења);

4. У сарадњи са Медицином рада и Заводом за јавно здравље Војводине, спроводити и све друге мере које они одреде (одговорни непосредни руководиоци у покрајинским органима и лице за безбедност и здравље.

5. Након објављивања од стране надлежних органа Р. Србије о настанку заразне болести (епидемије или пандемије) израдити инструкције-упутства, ради спречавања ширења настале заразне болести (одговорно лице за безбедност и здравље)

III

Обавезе запослених у покрајинским органима

Запослени у покрајинским органима обавезни су да за спречавање појаве и ширења епидемије заразне болести спроводе следеће:

1. Спроводи све превентивне мере безбедности и здравља на раду, како би сачувао своје здравље, као и здравље других запослених;

2. Наменски користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље, као и безбедност и здравље других лица;

3. Додатно брине о својој личној хигијени, посебно редовно и правилно пере руке;

4. Личну одећу држи одвојену од средстава за личну заштиту на раду и радног одела;

5. Обавезно обавештава непосредног руководиоца уколико посумња на симптоме заразне болести код себе, код других запослених или чланова своје породице;

6. Пре почетка рада прегледа своје радно, место укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду и у случају уочавања недостатака извештава непосредног руководиоца или друго овлашћено лице;

7. Пре напуштања радног места, радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене;

8. Уколико дође до сазнања одмах обавести непосредног руководиоца о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених;

9. Сарађује са непосредним руководиоцем и лицем за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле додатне неопходне мере за безбедност и здравље на раду.

IV

Задужења и контрола спровођења превентивних мера и активности

За спровођење превентивних мера за спречавање настанка и ширења заразних болести за покрајинске органе управе задужени су руководиоци покрајинских органа управе.

Проверу примене ефикасности мера безбедности и здравља запослених на раду у покрајинским органима врши лице за безбедност и здравље на раду.

V

Закључак

Циљ овог плана је да се у потпуности примењују противепидемиолошке мере у настанку и ширењу заразних болести у покрајинским органима управе.

Након проглашења епидемије или појаве заразне болести, на основу овог плана биће сачињене инструкције - стручна упутства, у сарадњи са епидемиолошком службом за конкретно насталу заразну болест.

VI

Овај план ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АПВ".

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

Број: 144-16-2/2020

Датум: 17.07.2020. године

ПОТПРЕДСЕДНИК ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ
И ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Иван Ђоковић

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 15. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/09 и 67/12-Одлука УС), а у вези са Законом о сточарству ("Сл. гласник РС", број: 41/09, 93/12 и 14/16) Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 17. децембра 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Дугорочном програму мера за спровођење одгајивачког програма у Аутономној покрајини Војводини за период 2020 - 2024. године

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 66/2020 од 17.12.2020. године, а ступила је на снагу 25.12.2020.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком утврђује се дугорочни Програм мера за спровођење одгајивачког програма у Аутономној покрајини Војводини за период од 2020 - 2024. године. (у даљем тексту: Програм).

Члан 2.

Програм чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 3-5/2020-01
Нови Сад, 17. децембар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

ДУГОРОЧНИ ПРОГРАМ МЕРА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОДГАЈИВАЧКОГ ПРОГРАМА У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА ПЕРИОД 2020 - 2024. ГОДИНЕ

I. ЦИЉЕВИ ОДГАЈИВАЧКОГ РАДА

У циљу рационалног коришћења наведених површина неопходно је:

1) веће учешће сточарства, мерено бројем условних грла по јединици површине, производње меса, млека, јаја, вуне, меда и других сточарских производа по хектару;

2) у области сточарске производње, већа концентрација броја стоке по одгајивачу, развојем фармерског типа производње, преко кога ће бити рационално искоришћене расположиве земљишне површине и биљна производња која ће бити у функцији развоја сточарства;

3) повећање продуктивности по грлу у производњи млека, меса, јаја, вуне, као и квалитета ових производа, као и других сточарских производа;

4) примена нових метода и поступака у припреми хране за домаће животиње и смањење утрошка хране за домаће животиње за јединицу производа;

5) извршавање рејонизације производње у складу са струк- туром земљишних површина, начином коришћења земљишта и потребама појединих врста домаћих живо- тиња за храном за домаће животиње, а у складу са принципима поделе у оквиру Европске уније на равничарске, брежуљкасте, брдске и планинске услове одгоја домаћих животиња.

II. МЕРЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОДГАЈИВАЧКОГ ПРОГРАМА

У периоду 2020-2024. године по врсти стоке вршиће се следеће мере за спровођење одгајивачког програма:

1. Мере за спровођење одгајивачког програма код великих преживара

Ред. бр.	Назив мере	Планирани годишњи обим					Јединица мере
		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
Племените расе говеда							
Холштајн - фризијска раса							
1.	Селекцијска смотра	73.000	74.000	75.000	76.000	77.000	грло
2.	Линеарна оцена првотелки	11.000	11.500	12.000	12.500	13.000	грло
3.	Контрола млечности уматичених крава	30.000	30.500	31.000	31.500	32.000	грло
4.	Контрола биковских мајки	370	380	390	400	410	грло
5.	Перформанс тест бикова	70	75	80	85	90	грло
6.	Биолошки тест бикова	52	54	56	58	59	грло
7.	Прогени тест на млечност	25	27	29	31	33	грло
8.	Прогени тест на	25	27	29	31	33	грло

	телесну грађу						
Сименталска раса							
1.	Селекцијска смотра	20.000	21.000	22.000	23.000	24.000	грло
2.	Линеарна оцена првотелки	3.000	3.500	4.000	4.500	5.000	грло
3.	Контрола млечности уматичених крава	9.000	9.500	10.000	10.500	11.000	грло
4.	Контрола биковских мајки	40	42	44	46	48	грло
5.	Перформанс тест бикова	20	20	22	22	24	грло
6.	Биолошки тест бикова	10	12	12	13	14	грло
7.	Прогени тест на млечност	7	8	10	10	12	грло
8.	Прогени тест на телесну грађу	7	8	10	10	12	грло
Браон свис раса							
1.	Селекцијска смотра	180	200	220	280	300	грло
2.	Линеарна оцена првотелки	70	100	130	160	190	грло
3.	Контрола млечности уматичених крава	100	120	150	170	190	грло
4.	Контрола биковских мајки	5	10	10	15	20	грло
5.	Перформанс тест бикова	0	0	7	10	12	грло
6.	Биолошки тест бикова	0	0	3	5	6	грло
7.	Прогени тест на млечност	0	0	3	5	6	грло
8.	Прогени тест на телесну грађу	0	0	3	5	6	грло
Аутотохтоне расе говеда							
Подолска раса							
1.	Селекцијска	380	400	420	440	460	грло

	смотра						
Буша							
1.	Селекцијска смотра	200	220	240	260	280	грло

2. Мере за спровођење одгајивачког програма у свињарству

Ред. бр.	Назив мере	Планирани годишњи обим					Јединица мере
		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
Племените расе свиња							
1.	Селекцијска смотра	50.000	55.000	58.000	61.000	63.000	грло
2.	Контрола продуктивности уматичених крмача	62.000	66.000	71.000	75.000	78.000	грло
3.	Контрола продуктивности уматичених нерастова	630	650	680	700	700	грло
4.	Одабирање и контрола нерастовских мајки	150	150	170	200	200	грло
5.	Перформанс тест нерастова	700	700	700	750	750	грло
6.	Перформанс тест назимица	37.500	40.000	44.000	46.500	48.500	грло
Аутотохтоне расе свиња							
Мангулица							
1	Контрола продуктивности уматичених крмача	150	250	300	400	500	грло
2	Контрола продуктивности уматичених нерастова	20	20	30	35	40	грло

3. Мере за спровођење одгајивачког програма у овчарству

Ред бр.	Назив мере	Планирани годишњи обим					Јединица
		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	мере
Племените расе оваца							
1.	Селекцијска	140.000	145.000	150.000	155.000	160.000	грло

	смотра						
2.	Контрола продуктивности оваца	60.000	63.000	65.000	67.000	70.000	грло
3.	Перформанс тест овнова	15	20	50	70	100	грло
4.	Биолошки тест овнова	900	950	1.000	1.050	1.100	грло
5.	Прогени тест овнова	50	55	60	65	70	Грло
Аутохтоне расе оваца							
Цигаја, виторога жуја							
1.	Селекцијска смотра	8.000	8.500	8.500	9.000	9.500	грло
2.	Контрола продуктивности оваца	4.000	4.800	5.500	6.100	7.000	грло

4. Мере за спровођење одгајивачког програма у козарству

Ред бр.	Назив мере	Планирани годишњи обим					Јединица
		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	мере
Племените расе коза							
1.	Селекцијска смотра	8.984	9.874	10.854	11.854	12.954	грло
2.	Контрола продуктивности коза	5.432	5.975	6.575	7.232	7.955	грло
3.	Контрола млечности коза	4.664	5.124	5.624	6.184	6.810	грло
4.	Перформанс тест јарчева	38	45	52	58	65	грло
5.	Биолошки тест јарчева	320	335	350	370	385	грло
6.	Прогени тест јарчева на млечност	38	45	52	58	65	Грло
Аутохтоне расе коза							
Балканска коза							
1.	Селекцијска смотра	275	302	332	365	415	грло
2.	Контрола продуктивности коза	50	60	70	80	100	грло

5. Мере за спровођење одгајивачког програма у живинарству

Ред. бр.	Назив мере	Планирани годишњи обим					
		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	Јединица мере
Племените расе							
1.	Тест родитеља тешког типа	10.000	10.000	15.000	15.000	15.000	јединка
2.	Тест родитеља лаког типа	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	јединка
3.	Тест бројлера	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	јединка
4.	Тест носиља конзумних јаја	3.000	3.000	3.000	3.000	3.500	јединка
5.	Тест ћурака у тову	1.000	1.000	1.000	1.000	1.500	јединка
Аутохтоне расе живине							
Сомборска капорка, голошијан, сомборска гуска, домаћа патка, домаћа ћурка							
1.	Индентификација и обележавање	600	800	850	900	1.000	јединка
2.	Контрола продуктивних својстава	700	800	900	950	1.000	јединка

6. Мере за спровођење одгајивачког програма код копитара

Ред бр.	Назив мере	Планирани годишњи обим					
		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	Јединица мере
Племените расе коња							
Липицанери							
1.	Селекцијска смотра	330	340	365	400	425	грло
2.	Коришћење у репродукцији уматичених кобила са познатим пореклом	140	150	160	170	180	грло
3.	Коришћење у репродукцији пастува, које одреди стручна комисија као висококвалитетне пастуве у оквиру матичних запата	50	50	55	55	60	грло
Пунокрвне и енглеске полукрвне расе							
1.	Селекцијска смотра	90	100	110	120	130	грло

2.	Коришћење у репродукцији уматичених кобила са познатим пореклом	20	25	30	35	40	грло
3.	Коришћење у репродукцији пастува, које одреди стручна комисија као висококвалитетне пастуве у оквиру матичних запата	10	10	12	12	12	грло
Аутохтоне расе копитара							
Нониус, домаћи брдски коњ							
1.	Селекцијска смотра	150	175	180	185	190	грло
2.	Коришћење у репродукцији уматичених кобила са познатим пореклом	15	20	25	30	30	грло
3.	Коришћење у репродукцији пастува, које одреди стручна комисија као висококвалитетне пастуве у оквиру матичних запата	15	15	15	15	15	грло
Балкански магарац							
1.	Селекцијска смотра	420	430	440	450	460	грло

7. Мере за спровођење одгајивачког програма у пчеларству

Ред. бр.	Назив мере	Планирани годишњи обим					
		2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	Јединица мере
1.	Квалитетне пчелиње матице из линија	2.000	3.000	5.000	8.000	12.000	ком
2.	Перформанс тест линија	8	10	12	14	16	линија
3.	Селекција пчела на продуктивност	8	10	12	14	16	линија
4.	Праћење нових екотипова пчела	2	4	6	8	10	линија
5.	Селекција пчела на хигијенско неговатељско понашање	8	10	12	14	16	линија

III. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Висина и извори средстава за спровођење Дугорочног програма мера за спровођење одгајивачког програма у Аутономној покрајини Војводини за период 2020-2024. године, обезбеђују се буџетом Аутономне покрајине Војводине, годишње у износу од 50.000.000,00 динара.

АПВ" број: 20/2014), а у вези са чланом 79. став 3. Закона о дивљачи и ловству ("Службени гласник РС", број: 18/10 и 95/18 - др. закон), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, ступила је на снагу 28.12.2019, а примењује се од 1.1.2020.

Члан 1.

Овом Покрајинском скупштинском одлуком утврђује се Годишњи програм коришћења средстава из буџетског фонда за развој ловства Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину (у даљем тексту Програм).

Члан 2.

Програм чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењиваће се од 1. јануара 2020. године.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-12/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ИЗ БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ЛОВСТВА

АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ ЗА 2020. ГОДИНУ

I

Средства за реализацију Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину (у даљем тексту: Програм), планирају се, у укупном износу од 48.725.793,20 динара.

Овим програмом утврђује се распоред средстава за следеће активности:

II

Део средстава из тачке I од 2.359.617,00 динара користиће се за реализацију закључених уговора у 2019. години, а према Годишњем Програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2019. годину ("Службени лист АП Војводине", број: 60/18). Средства се додељују корисницима средстава са којима је Секретаријат закључио уговоре по Конкурсу за доделу средстава из буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2019. годину ("Службени лист АП Војводине", број: 32/19) и у дневном листу "Дневник" од 06.07.2019. године, као и за реализацију закључених уговора по основу другог конкурса за доделу средстава из буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2019. годину ("Службени лист АП Војводине", број: 44/19) и у дневном листу "Дневник" од 16.10.2019. године, сходно усвојеној Одлуци о измени Покрајинске скупштинске одлуке о Годишњем Програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2019. годину ("Службени лист АП Војводине", број: 40/19 - ребаланс).

Део средстава из тачке I у износу од 120.000,00 динара користиће се за реализацију закључених уговора за други део средстава у висини од 30%, а према Годишњем Програму коришћења Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2017. годину, објављеном у "Службеном листу АП Војводине" број: 29/17. Средства се додељују корисницима средстава са којима је Секретаријат закључио уговоре по Конкурсу за доделу средстава из буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2017. годину објављеном у "Службеном листу АП Војводине" број: 34/17 и у дневном листу "Дневник" од 08.07.2017. године.

III

Овим програмом утврђује се распоред средстава за реализацију Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2020. годину у укупном износу од 46.246.176,20 динара и то за следеће активности:

1.		Израда и реализација програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на територији АП Војводине	20.570.000,00
	а)	Финансирање изградње, реконструкције и санације ловно-техничких објеката и набавка живе дивљачи	19.870.000,00
		Корисници средстава су корисници ловишта на територији АП Војводине.	
	б)	Израда и реализација пројеката технолошког поступка за вештачку производњу зеца (Lepus	700.000,00

		europaeus, Pall.) у узгајалиштима дивљачи, у сврху унапређивања стања популације зеца у ловиштима АПВ	
		Корисници средстава јесу акредитоване научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи и правна лица регистрована за делатност ловства са територији АПВ	
2.		Друге намене у складу са Законом:	24.676.176,20
	а)	Финансирање набавке опреме за кориснике ловишта (на пример: рачунари, ловочуварска одела, двогледи, теренска возила, набавка посебних дигиталних камера - фотоклопки, уређаја за ноћно осматрање и других уређаја за осматрање и праћење дивљачи у функцији развоја мониторинга, заштите дивљачи, спективи, електричне ограде и др.).	22.176.176,20
		Корисници средстава су корисници ловишта на територији АП Војводине.	
	б)	Финансирање истраживања реалног прираста зеца у АП Војводини	1.000.000,00
		Корисници средства јесу правна лица регистрована за делатност ловства са територије АП Војводине.	
	ц)	Пројекат унапређења стања у ловиштима на територији Аутономне покрајине Војводине са аспекта заштите и спровођења мониторинга популација ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи и њихових станишта - мониторинг популације шакала (Canis aureus) и утицај шакала на гајене врсте дивљачи (II фаза) ловна 2020/21. година.	1.500.000,00
		Корисници средства јесу правна лица регистрована за делатност ловства са територије АП Војводине.	
3.		Накнада штете коју је проузроковала дивљач на неловним површинама	1.000.000,00
		Корисници средстава су физичка и правна лица којима је дивљач проузроковала штету на неловним површинама.	
		УКУПНО ПРОГРАМ 2020	46.246.176,20

IV

Подстицајним средствима финансираће се програми и пројекти који се реализују на територији Аутономне Покрајине Војводине. Додела средстава по тачки III подтачка 1. и 2. овог програма вршиће се путем Конкурса. Додела средстава по тачки II подтачка 3. овог програма вршиће се сходно члану 88. став 6. закона о дивљачи и ловству "Штету коју ван ловишта проузрокује ловостајем заштићена дивљач дужно је да надокнади

Министарство, а на територији аутономне покрајине надлежни покрајински орган, уколико је власник, односно корисник површина ван ловишта предузео прописане мере за спречавање штете.".

Испуњеност услова за доделу средстава утврђује комисија за техничку обраду података, коју образује покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство и која ће дати предлог за избор пројеката покрајинском секретару за пољопривреду, водопривреду и шумарство, који доноси коначну одлуку.

Услови и начин коришћења средстава утврђују се уговором који се закључује са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Мониторинг коришћења средстава врши Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, путем стручне службе, шумарско ловне инспекције и надлежног сектора за ловство.

Реализација овог програма вршиће се у зависности од прилива средстава у Буџетски фонд за развој ловства АП Војводине.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 20/14) а у вези са чланом 79. став 3. Закона о дивљачи и ловству ("Службени гласник РС" број: 18/10 и 95/18-др. закон), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 07. маја 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2020 од 7.5.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019) у тачки I став 1 износ: " 48.725.793,20 динара" мења се и гласи: "30.108.444,00 динара".

Тачка II мења се и гласи:

"II

Део средстава из тачке I од 2.139.732,00 динара користиће се за реализацију закључених уговора у 2019. години, а према Годишњем Програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2019. годину ("Службени лист АП Војводине", број 60/18).

Средства се додељују корисницима средстава са којима је Секретаријат закључио уговоре по Конкурсу за доделу средстава из буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2019. годину ("Службени лист АП Војводине", број 32/19) и у дневном листу "Дневник" од 06.07.2019. године, као и за реализацију закључених уговора по основу другог конкурса за доделу средстава из буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2019. годину ("Службени лист АП Војводине", број 44/19) и у дневном листу "Дневник" од 16.10.2019. године, сходно усвојеној одлуци о измени Покрајинске скупштинске одлуке о Годишњем Програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2019. годину ("Службени лист АП Војводине", број 40/19-ребаланс).

Део средстава из тачке I у износу од 398.189,00 користиће се за реализацију закључених уговора за други део средстава у висини од 10%, а према Годишњем програму коришћења Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2018. годину ("Службени лист АП Војводине" бр. 57/17 и 54/18). Средства се додељују корисницима средстава са којима је Секретаријат закључио уговоре по Конкурсу за доделу средстава из буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2018. годину (објављеном у "Службеном листу АП Војводине", бр. 36/18 и у дневном листу "Дневник" од 24.07.2018. године) и Конкурсу за доделу средстава из буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2018. годину (објављеном у "Службеном листу АП Војводине", бр. 56/18 и у дневном листу "Дневник" од 24.11.2018. године).

Део средстава у износу од 120.000,00 динара користиће се за реализацију закључених уговора у 2017. години, а према Годишњем Програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2017. годину ("Службени лист АП Војводине", број 69/16 и 29/17). Средства се додељују корисницима средстава са којима је Секретаријат закључио уговоре по Конкурсу за доделу средстава из буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2017. годину (објављеном у "Службеном листу АП Војводине", број 34/17 и у дневном листу "Дневник" од 08.07.2017. године)."

Тачка III мења се и гласи:

"III

Овим програмом утврђује се распоред средстава за реализацију Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2020. годину у укупном износу од 27.450.523,00 динара и то за следеће активности:

1.		Израда и реализација програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на територији АП Војводине	13.292.630,00
	а)	Финансирање изградње, реконструкције и санације ловно-техничких објеката и набавка живе дивљачи	12.592.630,00
		Корисници средстава су корисници ловишта на територији АП Војводине.	
	б)	Израда и реализација пројекта технолошког поступка за вештачку производњу зеца (Lepus europaeus, Pall.) у узгајалиштима дивљачи, у сврху унапређивања стања популације зеца у	700.000,00

		ловиштима АПВ	
		Корисници средства јесу акредитоване научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи и правна лица регистрована за делатност ловства са територије АП Војводине.	
2.		Друге намене у складу са Законом:	13.157.893,00
	а)	Финансирање набавке опреме за кориснике ловишта (на пример: рачунари, ловочуварска одела, двогледи, теренска возила, набавка посебних дигиталних камера - фотоклопки, уређаја за ноћно осматрање и других уређаја за осматрање и праћење дивљачи у фунцији развоја мониторинга, заштите дивљачи, спективи, електричне ограде и др.).	12.157.893,00
		Корисници средстава су корисници ловишта на територији АП Војводине.	
	б)	Финансирање истраживања реалног прираста зеца у АП Војводини	1.000.000,00
		Корисници средства јесу правна лица регистрована за делатност ловства са територије АП Војводине.	
3.		Накнада штете коју је проузроковала дивљач на неловним површинама	1.000.000,00
		Корисници средстава су физичка и правна лица којима је дивљач проузроковала штету на неловним површинама	
		УКУПНО ПРОГРАМ 2020	27.450.523,00

"

Члан 2.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-12/2019-01

Нови Сад, 07. мај 2020. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 20/2014), а у вези са чланом 88. став 1. Закона о шумама ("Службени гласник РС", број: 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 - др. закон), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Годишњем програму коришћења средстава из буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, ступила је на снагу 28.12.2019, а примењује се од 1.1.2020.

Члан 1.

Овом Покрајинском скупштинском одлуком утврђује се Годишњи програм коришћења средстава из буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину (у даљем тексту Програм).

Члан 2.

Програм чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењиваће се од 1. јануара 2020. године.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-11/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ИЗ БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ШУМЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ ЗА 2020. ГОДИНУ

I

Средства за финансирање Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2020. годину (у даљем тексту: „Програм за 2020. годину”), планирају се Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину у програмској структури у оквиру Програма 0106 „Развој шумарства и ловства”, Програмска активност 1001 „Одрживи развој и унапређење шумарства”, у укупном износу од 200.492.269,49 динара.

Средства из планираних прихода распоређена су у складу са Законом о шумама („Службени гласник РС”, број: 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др.закон) и Правилником о ближим условима, као и начину доделе и коришћења средстава из Годишњег програма коришћења средстава Буџетског фонда за шуме Републике Србије и Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине („Службени гласник РС”, број: 17/13 и 20/16), у даљем тексту – Правилник.

Овим програмом утврђује се расподела средстава у износу од 200.492.269,49 динара.

II

Средства у износу од 138.000.000,00 динара, користиће се за финансирање следећих послова у 2020. години:

Програмска активност 0106-1001: Одрживи развој и унапређење шумарства				
Под тачка	Програмска активност	Максимална јединична цена		Укупно динара
II-1	Пошумљавање - Подизање нових шума			20.000.000,00
	1. Тврди и племенити лишћари	160.000,00	дин/ha	
	2. Меки лишћари	120.000,00	дин/ha	
	3. Багрем	100.000,00	дин/ha	
II-2	Унапређивање отворености шума			81.000.000,00
	1. Изградња шумских путева	4.000.000,00	дин/km	
	2. Реконструкција шумских путева	2.500.000,00	дин/km	
II-3	Унапређивање расадничке производње			20.000.000,00
II-4	Производња шумског семена			8.000.000,00
	1. Сакупљање семена храста лужњака и црног ораха			
	а) селекционисано семе	55,00	дин/kg	
	б) семе познатог порекла	35,00	дин/kg	
	2. Сакупљање семена осталих храстова			
	а) селекционисано семе	200,00	дин/kg	
	б) семе познатог порекла	150,00	дин/kg	
	3. Сакупљање семена пољског јасена			
	а) селекционисано семе	500,00	дин/kg	

		б) семе познатог порекла	300,00	дин/kg	
		4. Сакупљање семена осталих лишћара			
		а) селекционисано семе	200,00	дин/kg	
		б) семе познатог порекла	100,00	дин/kg	
		5. Сакупљање семена црног и белог бора	3.000,00	дин/kg	
II-5	Израда студије могућности пошумљавања слатина и слатинастих земљишта на територији АП Војводине				2.000.000,00
II-6	Пружање стручне и саветодавне подршке сопственицима шума за које се доноси програм газдовања шумама				7.000.000,00
Свега за расподелу у 2020. години					138.000.000,00

Сви износи количина, јединичних цена и укупни износи динара су максимално могући износи и зависе од конкретних пројеката у пријавама.

Средства из подтачке II-1 користиће се за пошумљавање необраслог шумског земљишта, пољопривредног земљишта, у складу са Законом о пољопривредном земљишту и другог земљишта на којем је дозвољено пошумљавање. Корисници средстава су правна лица из члана 70. Закона о шумама, правна лица произвођачи садница који имају закључен уговор о изради и реализацији пројеката радова са власником земљишта, и правна лица сопственици шума. Средства су намењена за пошумљавања земљишта на територији АП Војводине.

Средства из подтачке II-2 користиће се за изградњу тврдих шумских путева (I и II фаза по Правилнику) и реконструкцију тврдих шумских путева на територији АП Војводине. Корисници средстава су правна лица из члана 70. Закона о шумама и правна лица сопственици шума.

Средства из подтачке II-3 користиће се за финансирање програма и пројеката унапређивања расадничке производње (набавку опреме и изградњу објеката који служе за производњу садног материјала) у регистрованим шумским расадницима. Корисници средстава су правна лица која имају имају регистроване шумске расаднике на територији АП Војводине, у складу с прописима.

Средства из подтачке II-4 користиће се за финансирање производње шумског семена Корисници средстава су правна лица која имају имају регистроване семенске објекте на територији АП Војводине у складу с прописима.

Средства из подтачке II-5 користиће се за финансирање израде студије могућности пошумљавања слатина и слатинастих земљишта на територији АП Војводине. Корисници средстава могу бити научне и образовне установе.

Средства из подтачке II-6 користиће се у складу с чланом 71. Закона о шумама. Корисници средстава су правна лица из чланова 70. и 73. Закона о шумама, а наведени износ распоређује се према извештају о извршеним пословима у 2019. години и то:

- ЈП „Војводинашуме” по шумским подручјима,
- ЈП „Национални парк Фрушка гора” на подручју националног парка,
- удружења сопственика шума за шуме којима они газдују.

III

Средства у износу од 62.492.269,49 динара, користиће се за финансирање следећих преузетих обавеза по уговорима из ранијих година:

Подтачка	Програмска активност	Основ преузимања обавеза			Укупно динара
		по програму из године	по конкурсу расписаном дана	по уговорима број	
III-1	Пошумљавање - Подизање нових шума	2019.	26.3.2019	104-401-5412/2019-06	1.368.600,00
				104-401-5688/2019-06	103.320,00
				104-401-5693/2019-06	492.540,00
				104-401-5695/2019-06	75.840,00
				Укупно III - 1	2.040.300,00
III-2	Изградња шумских путева	2019.	26.3.2019	104-401-4156/2019-06	1.800.000,00
				104-401-4157/2019-06	603.600,00
				104-401-4158/2019-06	936.000,00
				104-401-4159/2019-06	539.994,00
				104-401-4160/2019-06	900.000,00
				104-401-4161/2019-06	899.958,96

				104-401-4162/2019-06	1.079.966,72
				104-401-4163/2019-06	1.324.800,00
				104-401-4164/2019-06	564.000,00
				104-401-4165/2019-06	780.000,00
				104-401-4167/2019-06	4.545.600,00
				104-401-4168/2019-06	1.910.400,00
				104-401-4169/2019-06	2.160.000,00
				104-401-4170/2019-06	1.136.400,00
				104-401-4171/2019-06	2.305.200,00
				Укупно III - 2	21.485.919,68
III-3	Унапређивање расадничке производње	2019.	26.3.2019	104-401-4811/2019-06	81.907,20
				104-401-5002/2019-06	1.106.068,32
				104-401-5413/2019-06	1.411.956,96
				104-401-5643/2019-06	82.944,00
				104-401-5644/2019-06	93.494,70
				104-401-5667/2019-	18.240,00

				06	
				104-401-5682/2019-06	745.632,00
				104-401-5687/2019-06	25.411,28
				104-401-5689/2019-06	140.619,36
				104-401-5690/2019-06	184.324,50
				104-401-5691/2019-06	1.144.994,40
				104-401-5692/2019-06	296.640,00
				104-401-5698/2019-06	35.452,83
				104-401-5699/2019-06	18.646,32
				Укупно III - 3	5.386.331,87
		2019. укупно			28.912.551,55
III-4	Пошумљавање - Подизање нових шума	2018.	13.5.2018	104-401-6111/2018-06	291.960,00
				Укупно III - 4	291.960,00
III-5	Изградња шумских путева	2018.		104-401-5184/2018-06	11.506.800,00
				104-401-5185/2018-06	2.338.157,94
				104-401-5190/2018-06	16.093.200,00
				Укупно III - 5	29.938.157,94

		2018. укупно			30.230.117,94
III-6	Пошумљавање - Подизање нових шума	2016.	8.12.2016	104-401-5180/2016-06 Укупно III - 6	849.600,00
		2016. укупно			849.600,00
III-7	Израда Пројекта пошумљавања државног пољопривредног земљишта које се не издаје у закуп чији су корисници општине	2013.	Директна средства	10 4 - 4 01-33 47/ 2013 - 0 6 Укупно III - 7	2.500.000,00
		2013. укупно			2.500.000,00
Свега за преузете обавезе					62.492.269,49

IV

Средства из подтачке II-1, II-2, II-3 и II-4 додељују се путем конкурса у складу с Правилником.

Средства из подтачке II-5 додељују се путем јавне набавке. Средства из подтачке II-6 додељују се директно правним лицима овлашћеним у складу са Законом о шумама, на основу поднетог извештаја о извршеним радовима.

Средства из тачке III користе се за исплату преузетих обавеза по уговорима из ранијих година.

Права и обавезе у коришћењу средстава из тачке II регулисаће се уговорима између корисника средстава и Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине за 2020.годину.

На основу члана 31. алинеја друга и пета Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 20/2014), а у вези са чланом 88. став 1. Закона о шумама ("Службени гласник РС", број: 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 - др. закон), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 07. маја 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме

Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2020 од 7.5.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019) у тачки I у ставу 1. и 3. износ "200.492.269,49 динара" замењује се износом "135.360.269,49 динара".

Члан 2.

У тачки II, став 1. и табела мења се и гласи:

"Средства у износу од 72.868.000,00 динара, користиће се за финансирање следећих послова у 2020. години:

Програмска активност 0106-1001: Одрживи развој и унапређење шумарства				
Подтачка	Програмска активност	Максимална јединична цена		Укупно динара
II-1	Унапређивање отворености шума			65.868.000,00
	Изградња шумских путева	4.000.000,00	дин/km	
II-2	Пружање стручне и саветодавне подршке сопственицима шума за које се доноси програм газдовања шумама			7.000.000,00
Свега за расподелу у 2020. години				72.868.000,00

"

У тачки II став 3. брише се.

У тачки II став 4. мења се и гласи:

"Средства из подтачке II-1 користиће се за изградњу тврдих шумских путева (I и II фаза по Правилнику) на територији АП Војводине. Корисници средстава су правна лица из члана 70. Закона о шумама и правна лица сопственици шума."

У тачки II ставови 5, 6 и 7 бришу се.

У тачки II став 8. мења се и гласи:

"Средства из подтачке II-2 користиће се у складу с чланом 71. Закона о шумама. Корисници средстава су правна лица из члана 70. Закона о шумама, а наведени износ распоређује се према извештају о извршеним пословима у 2019. години и то:

- ЈП "Војводинашуме" по шумским подручјима,

- ЈП "Национални парк Фрушка гора" на подручју националног парка."

Ст. 1-8 постају ст. 1-4.

Тачка IV мења се и гласи:

"Средства из подтачке II-1 додељују се путем конкурса у складу с Правилником.

Средства из подтачке II-2 додељују се директно правним лицима овлашћеним у складу са Законом о шумама, на основу поднетог извештаја о извршеним радовима.

Средства из тачке III користе се за исплату преузетих обавеза по уговорима из ранијих година.

Права и обавезе у коришћењу средстава из тачке II регулисаће се уговорима између корисника средстава и Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине за 2020. годину."

Члан 3.

Ова Покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-11/2019-01

Нови Сад, 07. мај 2020. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 20/14) и члана 13. став 1. и 5. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", број: 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), уз претходну сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, ступила је на снагу 28.12.2019, а примењује се од 1.1.2020.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком утврђује се Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Програм).

Члан 2.

Програм чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењиваће се од 1. јануара 2020. године.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-9/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ТЕРИТОРИЈУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Аутономна покрајина Војводина се простире у јужном делу Панонске низије у доњем току трију великих река: Дунава, Тисе и Саве. Својом површином од 21.614 km^2 заузима око 1/4 територије Републике Србије. Према последњем Попису становништва у Војводини живи 1.922.017 становника, настањених у 467 насељених места, а просечна густина насељености износи 89 ст/km^2. У административном погледу Војводина је подељена у 46 општина и 7 округа, а у географско историјском смислу чине је три уже регије – Срем, Банат и Бачка.

Природни услови и животна средина: Војводина је претежно равничарско подручје, где у структури земљишта преовлађује чернозем, ливадска и ритска црница. Мада равничарска, Покрајина има и своја брдско-планинска подручја: Фрушка гора и Вршачке планине, а ту су и лесне заравни: Телечка, Сремска, Тителски брег, те лесне терасе и алувијалне равни уз реке. Климатски услови у Покрајини су релативно повољни. Преовлађујућа умерено-континентална клима се понајвише огледа у просечној годишњој висини падавина од око 611 mm, у средњој годишњој температури ваздуха од 11°C, те у релативној влажности ваздуха од око 75%. Војводина располаже изузетно значајним хидропотенцијалом. Поред великих река: Дунава, Тисе, Саве и Тамиша, ту је и мрежа канала Дунав-Тиса-Дунав (929 km), као и два природна језера: Палићко и Лудошко. У Војводини је део површина и под шумама. Укупна пошумљеност износи 140.380 ha (6,5%). У шумама Војводине има 27 заштићених делова природе при чему је

најважније заштићено природно добро Национални парк „Фрушка гора“ са три степена заштите.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Према подацима пописа становништва из 2011. године, сеоско становништво Војводине (укупно 785.078 лица) чини 40,6% од укупног становништва у Покрајини. За разлику од укупног становништва које, у периоду од 1921. до 2002. године показује тенденцију пораста, сеоско становништво у Војводини обележава депопулација од 1953. године. Она је у резултат, како промена у природном кретању сеоског становништва, тако и променама у миграционом салду. Уколико се посматра дистрибуција сеоског становништва према округзима, уочава се да у Јужнобачком и Сремском округу живи највећи део укупног руралног становништва у Покрајини, што никако не значи да су ови округи најруралнији. С друге стране, демографско пражњење сеоских насеља најизраженије је у Средњебанатском и Севернобанатском округу. Просечна старост сеоског становништва у Војводини износи 42,3 године. Сеоско становништво у просеку је старије и од укупног и од градског становништва. У старосној структури сеоског становништва у Војводини, највише је становништва које припада контингенту старијег средовечног становништва (40-45 година). Становништво ове старосне групе чини 30% укупног сеоског становништва. Младо сеоско становништво чини 1/5 укупног становништва, док старо становништво (60 и више година) чини 1/4 укупног сеоског становништва. Индекс старења сеоског становништва у Војводини је висок и износи 1,21. У структури сеоског становништва у Војводини према образовању, уочава се да највећи број становника сеоских подручја у Војводини има завршену средњу школу (46,3%), исто толико становника сеоских подручја је без школе или са само са основним образовањем. Иако је претежно реч о старијем сеоском становништву или друштвено маргинализованим групама (нпр. по националној основи), висок удео оних са најнижим образовним нивоима указује на значајне недостатке људског капитала. Више и високо образовање има тек сваки 14 становник сеоских подручја у Војводини. Важан аспект образовне структуре сеоског становништва је и удео неписмених. Од укупног сеоског становништва старијег од 10 година у Покрајини, 2,4% је неписмено. Међу неписменим сеоским становништвом, 3/4 чине жене. Родно условљене разлике у структури неписмених уочавају се и у подацима да је међу мушким сеоским становништвом 1,2% неписмених, док је међу сеоским женама неписмених 3,6%.

Диверзификација руралне економије: Проблеми руралног развоја у АП Војводини се огледају у чињеници да је пољопривреда још увек доминантна привредна делатност у највећем броју општина, да је инфраструктура недовољно развијена, а постојећи капацитети недовољно одржавани и нефункционални са аспекта данашњих а поготово будућих потреба, затим у недовољној развијености институција и израженим диспропријацијама у нивоу развијености појединих општина. Око 1/3 активног становништва је запослено у пољопривреди, док секундарни и терцијарни сектор имају приближно исто учешће у запослености. Стопа запослености у пољопривреди одржава свеприсутан велики значај пољопривреде у националној економији као и низак степен диверзификације привредних делатности у руралним областима. То за последицу има недостатак прилика за запошљавање. Пољопривреда је преовлађујућа делатност у већини руралних области, коју карактеришу мања пољопривредна газдинства, ниска стопа продуктивности и низак приход по газдинству. Велики број

газдинстава производи само за своје потребе и има мале вишкове које може пласирати на тржиште; стопа незапослености: висока (21%) и одржава проблем недостатка прилика за запошљавање; капацитети пољопривредно-прехрамбеног сектора повезани са пољопривредном (индустрија инпута, гране прерађивачке индустрије и трговине) су драстично опали током деведесетих година. Већину преосталих индустријских капацитета је неопходно модернизовати и технички побољшати; инфраструктура у руралним областима, како економска тако и социјална је слаба, неразвијена и негативно утиче на конкуретност и друштвено ткиво руралних области; БДП по становнику у руралним областима износи 74% од националног просека и значајно је испод БДП по становнику у урбаним областима. Рурално становништво се суочава са високим степеном сиромаштва - приближно милион људи у руралним областима живи испод границе сиромаштва са приходом од два долара на дан (Светска банка). Најзначајнији фактор развоја руралног подручја АП Војводине је становништво и његова свест о неопходности про активног става у односу на развој локалне заједнице и руралних подручја у целини. До сада је одсуство партиципације грађана представљало основно значајно ограничење за интензивнији развој. Осим тога, за њихово деловање је било неопходно развити одговарајуће институционално окружење и креирати адекватан правни оквир. Убрзано успостављање институционалних услова за доследнију и према томе, креативнију и ефикаснију руралну политику, треба да резултира смањивањем руралних проблема и унапређењем локалних развојних потенцијала. У прерађивачком сектору се у руралним подручјима налази релативно мали број ангажованог становништва. Најчешће су то предузећа која се наслањају на пољопривредну производњу. Најмање је заступљена диверзификација економске основе која практично није зависна од пољопривреде. Постоји структурни дебаланс становништва, не само према броју, већ и према старосној структури. Ово, као предуслов за развој руралних подручја, истиче неопходност постојања критичне масе младих и повећање обима људског капитала расположивог са аспекта потреба локалне заједнице. Војводина има веома добре ресурсне потенцијале за развој руралног туризма, као што су обележја терена (Фрушка гора Вршачке планине, Дунав и Подунавље, извори термалне и минералне воде), релативно повољна клима, богата флора и фауна, мултикултуралност, мултиконфесионалност, народна архитектура, гастрономија и друго. Ипак, постојећи капацитети у руралном туризму нису довољно развијени. Такође, руралнотуристички капацитети су делимично или недовољно искоришћени, као и неразвијеност додатних – пратећих услуга у руралном туризму, што отежава стицање додатног прихода..

Рурална инфраструктура: Инфраструктурна опремљеност је од виталног значаја за развој АП Војводине, с обзиром на њен утицај на све аспекте привредног и друштвеног развоја. Већина општина из АП Војводине има висок проценат асфалтираних локалних путева, што је одлика привредно развијенијег подручја. Насупрот томе, лоше стање путева, нарочито на неразвијеном и девастираном подручју, представља фактор ограничења у побољшању животног стандарда, смањењу незапослености и сиромаштва и привлачењу инвестиција. Достигнути ниво развијености водоводне и канализационе инфраструктуре је један од најрелевантнијих показатеља животног стандарда неког подручја и његове привредне развијености. Због велике старости система за водоснабдевање и вишегодишњег неадекватног одржавања, бројни објекти изгубили су пројектоване перформансе, тако да је квалитет услуга који се њима обезбеђује умањен, услед чега су велики губици воде на мрежи. Највећи број канализационих прикључака имају

домаћинства у граду Новом Саду (88,8%). Само Сомбор, Кањижа, Кикинда, Сента, Вршац, Опово, Пландиште, Кула и Тител имају системе за пречишћавање отпадних вода, док се делимично пречишћавање отпадних вода, врши само у Суботици. Електронска комуникациона мрежа није достигла потребан степен модернизације и покривености на целом простору за пружање најсавременијих услуга, а такође не постоји свест да је електронска комуникациона инфраструктура од великог значаја за развој привреде и појединца. Велики су проблеми што се инфраструктурни објекти не граде обједињено, што повећава трошкове изградње.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Од укупне површине АП Војводине, површине под оранicама износе 1,574 милиона ha, (72,97% укупне површине), под воћњацима 14.322 ha (0,66%), виноградима 17.630 ha (0,82%), вртовима 423 ha (0,02%) и ливадама 41.912 ha (1,90%). Њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде заједно представљају обрадиво земљиште које обухвата 1,647 мил. ha, или 76,36% укупне територије АПВ. Необрадиво земљиште обухвата укупно 140.657 ha (6,52% укупне територије) и чине га пашњаци 122.995 ha (5,70%), трстици и мочваре 17.663 ha (0,82%). Збир обрадивог 76,36% и необрадивог земљишта 6,52%, представља укупно пољопривредно земљиште са површином 1,788 мил. ha (82,89% укупне територије). Шуме, као посебна категорија, обухватају 144.388 ha, или 7% (Извор података Републички геодетски завод, 2009). Пољопривредно земљиште (обрадиво и необрадиво), у збиру са шумама дају укупно плодно земљиште у износу 1,932 милиона ha, или 89,58% од укупне територије. Неплодно земљиште обухвата 224.683 ha, или 10,42% укупне територије АПВ. На педолошкој карти АП Војводине издвојено је чак 87 различитих систематских јединица земљишта на нивоу типа подтипа варијетета и форме од којих свака поседује одређена морфолошка, хемијска, водно-физичка, а с тим у вези и производна својства. Већина од њих су природно плодна земљишта, која пружају оптималне услове за постизање високих стабилних и економски оправданих приноса одговарајућег квалитета (нпр. черноземи, ливадске црнице, ритске црнице, флувисоли). Неуређеност земљишног поседа је висока, те је на око 50% површина потребно извршити комасацију. Основне агроеколошке карактеристике простора - Са аспекта степена погодности за коришћење у пољопривреди (бонитет земљишта) земљишни потенцијал Покрајине разврстан је у осам бонитетних класа. Заступљеност земљишта погодних за обраду је велика и износи 91% (черноземи, ливадске црнице, ритске црнице, флувисоли) док заступљеност земљишта која су непогодна за обраду износи свега 9%. Земљишта Војводине по својој плодности спадају међу најбоља у Европи и у потпуности омогућавају производњу квалитетне хране, али уз неопходност примене Система контроле плодности, са циљем постизања профитабилног приноса, уз очување земљишта и агробиоценозе уопште. У погледу наводњавања пољопривредног земљишта, потенцијали су неискоришћени, јер и поред изграђене мреже канала од преко 20.000 km, на подручју Покрајине се тренутно наводњава близу 3% обрадивог земљишта, или нешто више од 47.000 ha. Системски се наводњава 40.000 ha (наводњавање површина које користе велики комбинати који користе воду из канала и река), а паори наводњавају нешто преко 7.000 ha површина. Анализе кажу да у Покрајини може да се наводњава чак 750.000 ha, пре свега, јер постоје водни услови за наводњавање те површине, а уколико се канали за одводњавање преуреде и у исто време користе и за наводњавање тај циљ

може бити још ближи. Наводњавање на 250.000 до 300.000 ha може да се изведе без већих улагања.

Вишегодишњи засади: У Војводини постоје изузетно повољни климатски услови за производњу воћа и грожђа, која се углавном одвија на малим парцелама, и има изражен регионални карактер Највећи део произведеног воћа се извози, а само мањи део остаје на домаћем тржишту. Данас је Војводина водећи воћарски регион Србије по површинама под савременим засадима воћа и произвођачима који су конкурентни и на европском нивоу. Основни тренд у производњи воћа је повећање броја тржишно оријентисаних произвођача који се професионално баве производњом воћа. Мали произвођачи који нису вертикално интегрисани не утичу значајно на тржиште воћа у Војводини. Интензивна воћарска производња доминира у Срему који је постао водећи воћарски регион у Војводини, а затим и Суботичка пешчара, околина Новог Сада и Јужни Банат. Доминантну производњу јабуке у Војводини последњих година све више прати диверзификација производње – интензификација гајења шљиве, бресквe те све више савремених засада трешње и вишње. У АП Војводини под воћним културама се налази укупно 16.865 ха. Укупан број стабала (плантажни воћњаци) је око 13.149.000, а број укупно родних стабала 11.316.000. Површине под плантажним воћњацима у АП Војводини износе око 13.149 ха. У структури воћних засада учешће јабучастог воћа у укупном броју родних стабала је 58%, коштичавог 41%, а језграстог и јагодичастог 1%. Учешће АП Војводине у укупним површинама плантажних воћњака у Србији се повећава са 5,68% у 1980. години на око 13% у 2014. години. За Војводину су посебно интересантне следеће воћне врсте: јабука, крушка, бресква, трешња, вишња, кајсија, шљива, дуња, а у појединим микрорејонима и: леска, орах, рибизле и купина. Према уделу у укупној вредности воћарства Војводине, најважнија воћна врста је јабука (37%), затим шљива (20,1%), крушка (15,7%), вишња (9%), бресква (8,2%). Према подацима Републичког завода за статистику у 2014. години укупне површине родних винограда у АП Војводини износиле су 5.003 ха, од чега плантажних 4.633 ха.

Сточни фонд: Сточарска производња у АП Војводини је, и поред изразито повољних природних услова, у великој кризи. Последњих неколико година је дошло до драстичног пада сточарске производње. Код свих врста стоке, осим код оваца, и даље траје тренд опадања броја грла. Сточарство је, према уделу у укупном броју условних грла у Региону Војводине износи 34%. Природни услови Војводине дају могућност за развој, како биљне, тако и сточарске производње. Када се сагледа број условних грла по хектару обрадиве површине можемо рећи да је сточни фонд Војводине у последњих 30 година преполовљен. Према Попису пољопривреде из 2012. године стање сточног фонда у Покрајини по гранама је следеће: 504.868 грла говеда, 2.796.992 комада свиња, 543.548 комада оваца, 120.126 комада коза и 23.944.916 комада живине. Из Буџета АП Војводине сваке године се финансира годишњи програм мера за спровођење одгајивачког програма. Одгајивачким програмом омогућава се развој и веће учешће сточарства у укупној пољопривредној производњи, спровођење селекције, одгајивање и контролисано размножавање племенитих и аутохтоних раса стоке, повећање продуктивности по грлу у производњи млека, меса, јаја, вуне и меда, као и смањење утрошка хране по јединици производње. На подручју АП Војводине у 2018. години годишњим програмом мера за спровођење одгајивачког програма обухваћено је 148 фарми, односно 5.873 газдинства на чијим имањима се укупно гаји око 82.000 уматичених грла говеда, 46.000

свиња, 114.000 оваца, 9.300 коза, 1.800 копитара, 600.000 живине у матичним јатима..

Механизација, опрема и објекти: Пољопривредна газдинства са подручја АП Војводине располажу 107.745 двоосовинских трактора и 10.607 комада једноосовинских трактора. Преко 90% трактора обе врсте је старости преко 10 година. Тренутно највећи проблем наших комбајна је временска и техничко-технолошка застарелост. Према попису пољопривреде из 2012. године број житних комбајна је износио 8.771, а чак 85% ове механизације је у то време било старије од 10 година. Укупан број прикључних машина на територији АП Војводине износи 406.081 комад,

а преко 94% прикључних машина је старије од 10 година. Према Попису пољопривреде из 2012.године, пољопривредна газдинства у Покрајини имају укупно 404.902 пољопривредних објеката за смештај стоке, 607 хладњача и 1.431 сушару. Поред тога, газдинства располажу са 327 стакленика и 9.860 пластеника На подручју Покрајине пописано је укупно 2.266 силоса, 108.221 кош за смештај кукуруза и 8.860 амбара.

Радна снага: У Региону Војводине 80,5% пољопривредних газдинстава има 1-2 стално запослених лица, што је значајније више, него у осталим регионима Републике, а из разлога што је на овом подручју већа употреба механизације у радним операцијама у пољопривреди. Код 17,6% пољопривредних газдинстава има 3-4 стално запослених лица. Посматрано према правном статусу газдинства, уочава се да је радна снага у пољопривреди Војводине готово у потпуности ангажована на породичним газдинствима (94,1%), док је удео лица која раде на газдинствима правних лица и предузетника изразито мали (5,9%). Анализа старосне структуре носилаца газдинстава указује на опште правило да је удео носилаца газдинстава млађих од 35 година у свим регионима најнижи, па тако и у Региону Војводине (4,3%). У Региону Војводине највећи удео имају газдинства чији су носиоци старости 55−64 године. Ипак приметно је да је на простору Војводине значајно веће учешће газдинстава чији су носиоци млађа лица, обзиром да 21,6% газдинстава у овом региону има носиоца који је млађи од 44 године. Образовне карактеристике менаџера газдинстава указују на малу улогу формалног и систематског образовања и обуке у области пољопривреде. Већина управника газдинстава стекла је своја знања о пољопривреди искључиво праксом (47,9%). Свега 2,4% менаџера газдинства имају завршену вишу школу или пољопривредни факултет..

Структура пољопривредних газдинстава: Према Попису пољопривреде у АП Војводини (2012.) је регистровано укупно 147.623 пољопривредних газдинстава, што износи 21,2% од укупног броја домаћинстава са територије Покрајине. Учешће власништва правних лица и предузетника у укупном броју пољопривредних газдинстава је у Војводини, у односу на остали део Републике, врло висок и износи 23%. Просечна величина пољопривредног газдинства у Покрајини износи 10,9 ha. Величина коришћеног пољопривредног земљишта у Војводини код 70% пољопривредних газдинстава је испод 5 ha, а код 10% газдинстава је већа од 20 ha.

Производња пољопривредних производа: Према типу газдинства у Покрајини су најзаступљенија специјализована газдинства за ратарство 40,8%, затим следе мешовита пољопривредна газдинства са комбинацијом биљне и сточарске производње 23,7% и специјализована газдинства за узгој свиња и живине 19%. Поред наведених у мањој мери су заступљена специјализована газдинства за узгој стоке на испаши, говеда, овце и козе (3,3%), специјализована газдинства за сталне засаде, винову лозу и воће

(2,8%), специјализована газдинства за повртарство, цвећарство и остале хортикултуре (1,6%), мешовита газдинства са сточарском производњом (4,8%), мешовита газдинства са биљном производњом (3,3%) и некласификована газдинства (0,3%). У Војводини у сетвеној структури су најзаступљеније житарице, а од њих пшеница и кукуруз. Укупна производња пшенице према Републичком заводу за статистику у 2017. години је износила 1.352.214 t, а просечан принос је био 4,71 t/ha. Укупна производња кукуруза у 2017. години је била 2.648.080 t, а просечан принос 4,60 t/ha. Од индустријског биља најзначајнији усеви су шећерна репа и сунцокрет. Укупна производња шећерне репе према Републичком заводу за статистику у 2017. години је износила 2.434.407 t, а просечан принос је био 46,90 t/ha. Укупна производња сунцокрета у 2017. години је била 499.817 t, а просечан принос 2,49 t/ha. Укупна производња соје према Републичком заводу за статистику у 2017. години је износила 428.514 t, а просечан принос је био 2,13 t/ha. Војводина располаже одличним условима за развој интегралне и органске производње. Међутим, број пољопривредних произвођача са сертификованим органским производима, као и оних у процесу конверзије, је и даље изузетно мали у односу на потенцијале. Површине под органском производњом се сваке године увећавају и у 2014. години су достигле 5.495 хектара са површинама које су ушле у конверзију. Због тога је неопходна даља подршка и у процесу сертификације и у самој органској производњи због своје специфичности.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: Традиција задружног организовања на просторима данашње Војводине постоји више од 150 година. Прва земљорадничко-кредитна задруга у Војводини, која је основана 1846.године у Бачком Петровцу, била је трећа задруга у свету. Земљорадничке задруге на нашим просторима најчешће нису економски јаке организације, али су оне неопходне за мале и средње пољопривредне произвођаче, који без њих не би могли у већини случајева ни заснивати производњу, ни постићи коректне услове реализације и наплате својих производа. Задруге имају велики значај и за прерађиваче, посреднике у промету и крајње потрошаче, који преко њих купују на једном месту количину робе коју би задруга уговарала или куповала са огромним бројем пољопривредних произвођача. Према подацима Задружног савеза Војводине, на подручју Покрајине тренутно делује укупно 446 земљорадничких задруга и 21 остала задруга. Земљорадничке задруге имају просечно 37 задругара. Просечан број кооперанта је 128, међутим, овај број варира, а варира и по задругама, и зависи од величине насеља, броја задруга у насељеном месту, ефикасности рада задруге и других фактора.

Трансфер знања и информација: Креирање и трансфер знања представљају веома важне мере у области пољопривреде. Због тога је значај пољопривредних стручних служби огроман када је у питању преношење знања и креирање нових знања у складу са стварним потребама пољопривредних произвођача. На подручју Покрајине делује Пољопривредна саветодавна служба АП Војводине, коју сачињавају 12 регионалних служби, чија се седишта налазе у: Новом Саду, Вршцу, Бачкој Тополи, Руми, Сомбору, Панчеву, Сенти, Суботици, Врбасу, Зрењанину, Кикинди и Сремској Митровици.У саставу Пољопривредне саветодавне службе АП Војводине се налази и Енолошка станица из Вршца. Наведене службе се финансирају из буџета АП Војводине у циљу преноса знања и информација пољопривредним произвођачима са територије Покрајине.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Кредитна подршка	100.2	5.000.000,00	0,00	100	1.000.000,00	0,00
	УКУПНО		5.000.000,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	230.000.000,00	80	5.000.000,00	0,00
2	Органска производња	201.3	10.000.000,00	80	1.000.000,00	0,00
3	Подршка младима у руралним подручјима	303	270.000.000,00	100	2.500.000,00	0,00
4	Економске активности у циљу подизања	304	91.000.000,00	80	5.000.000,00	0,00

	конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и на увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима					
	УКУПНО		601.000.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	20.000.000,00	0,00	100	1.500.000,00	0,00
	УКУПНО		20.000.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе

1	601 Подршка малим пиварама	601	15.000.000,00	0,00	80	5.000.000,00	0,00
	УКУПНО		15.000.000,00				

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	641.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	5.000.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	601.000.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	20.000.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	15.000.000,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Спровођење мера подршке пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине посебно је важно јер су инвестиције у руралну економију и руралне заједнице од виталног значаја за повећање квалитета живота у руралним подручјима. Пољопривреда је преовлађујућа делатност у већини руралних области, коју карактеришу мања пољопривредна газдинства, ниска стопа продуктивности и низак приход по газдинству. Велики број газдинстава производи само за своје потребе и има мале вишкове које може пласирати на тржиште; стопа незапослености: висока (21%) и одржава проблем недостатка прилика за запошљавање; капацитети пољопривредно-прехрамбеног сектора повезани са пољопривредном (индустрија инпута, гране прерађивачке индустрије и трговине) су драстично опали током деведесетих година. Циљна група Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине у 2019. години су, пре свега, мала и средња пољопривредна газдинства, чији су носиоци млади и жене. Акценат је, пре свега, на мерама којима се утиче на подизање друштвене и економске виталности руралних подручја кроз подршку младима и задржавању младих на селу. Поред тога техничко-технолошке опремљеност ових газдинстава је на ниском нивоу те су неопходна улагања у подизање њихове конкурентности, како би опстала на тржишту. Један од циљева Програма је побољшање економског положаја и статуса жена које живе у сеоским подручјима и чине једну од најрањивијих група, због постојања неједнакости између жена у граду и жена на селу у у нашој земљи у погледу животног стандарда и запослености, поготово старијих жена. Жене на селу немају једнак приступ имовини услед

традиционалних и друштвених образаца који фаворизују мушкарце као носиоце имовинских права. Поред тога, програмским активностима ће се утицати на подршку органској производњи, која је велика развојна шанса, како за целокупну пољопривреду, тако и за развој малих газдинстава, затим унапређење система и капацитета у области безбедности и квалитета хране.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника о мерама које су дефинисане Програмом ће се вршити путем јавних трибина и предавања, дневних новина, пољопривредних стручних служби са подручја покрајине и веб сајта Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Потенцијални корисници на овај начин добијају информације о врстама инвестиција, процентуални износ подстицаја, максималан и минималан износ подстицаја по кориснику, временским роковима, начинима подношења пријава и друго.

Мониторинг и евалуација: Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, и извршене контроле од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. У мониторинг пројеката су укључени саветодавци Пољопривредне саветодавне службе АПВ. На захтев Секретаријата, саветодавци излазе на терен и бележе реализацију инвестиција путем GPS уређаја. На тај начин се тачно у времену и простору бележе фазе реализације инвестиција. Сваки Сектор Секретаријата укрштањем података добијених у пријавном обрасцу корисника средстава и података добијених од стране саветодаваца врши евалуацију и праћење реализације инвестиција на основу посебних индикатора. Корисник средстава је у обавези да инвестицију не отуђи најмање пет година од дана исплате средстава и даје је другом лицу на употребу, да сву документацију која се односи на инвестицију чува најмање пет година од дана исплате средстава, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство има право да врши увид у реализацију инвестиције.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.2 Кредитна подршка.

2.1.1. Образложење: Субвенционишу се камате корисника кредита Развојног фонда Војводине који су одобрени за постављање система за наводњавање уз каналске мреже за регистрована пољопривредна газдинства чије су парцеле наводњавају из каналске мреже.

2.1.2. Циљеви мере:

- Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње;
- Одрживо управљања ресурсима и заштите животне средине.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018).

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју..

2.1.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже кроз бизнис план економску одрживост пројекта..

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике:

- Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;

- Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;

- У случају када подносилац пријаве није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја;

- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2019. годином;

- Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2019. годином;

- Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2019. годину;

- Подносилац пријаве мора имати одобрен кредит код Развојног фонда Војводине

- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;

- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора.

2.1.7. Специфични критеријуми: Специфични критеријуми нису дефинисани.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.2.1	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите
100.2.2	Остали облици кредитне подршке

2.1.9. Критеријуми селекције:.

2.1.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи до 100% укупних прихватљивих трошкова без ПДВ-а. Минимални и максимални износ повраћаја средстава по секторима је следећи: мин. 50.000 динара, макс. 1.000.000 динара;

2.1.11. Индикатори/показатељи:.

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних пројеката

2.1.12. Административна процедура: Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурсу, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава.

2.2.1. Образложење: Сектор: Млеко Смањење производње млека у Војводини је највеће у поређењу са Србијом, регионом и ЕУ. Производња млека је од 2001. године била у благом порасту и то до 2006., од када поново се бележи пад производње. Укупно смањење производње праћено је повећањем производње у специјализованим породичним или компанијским фармама и у складу са специјализацијом производње војвођанских произвођача. Производња млека у Војводини је подељена између оних који производе за своје потребе и специјализованих фарми. Специјализоване фарме су или на породичним газдинствима или су власништво великих компанија. Велики и средњи произвођачи у Војводини у највећем броју случајева су конкурентни или имају потенцијал да буду конкурентни. Мали произвођачи млека, који производе за сопствене потребе, на екстензиван начин имају релативно ниску цену коштања и не зависе од тржишних кретања услед затворене производње. У Сектору млеко је неопходно извршити побољшање квалитета млека и расног састава сточног фонда. Такође је неопходно побољшати услове држања говеда, у смислу набавке нове опреме за фарме. Сектор: Месо Производња меса је неоспорно у кризи у Војводини и то већ дужи временски период. Забрињавајуће је брзо опадање удела сточарске производње, нарочито у годинама када је Србија конкурентна са ценом кукуруза и када би требало да има конкурентнију производњу сточне хране. Карактеристичан тренд, који се уочава у производњи меса у Војводини, је да се број произвођача константно смањује, значајно брже него што се смањује производња, што указује на повећање конкурентности оних који остају да се баве производњом. Поред тога, у производњи меса постоји веома изражена вертикална интеграција, где велики трговински ланци имају производњу сточне хране, свиња и говеда, прераду и продају, чиме малим произвођачима сужавају простор за продају и усмеравају их на неформалне канале. С друге стране, мали произвођачи меса, који производе за сопствене потребе, на екстензиван начин имају релативно ниску цену коштања и не зависе од тржишних кретања услед затворене производње. Производни ланац, са аспекта здравствене сигурности у производњи је неадекватан за стандарде ЕУ, првенствено услед неиспуњавања системске контроле здравствене безбедности хране, хигијенских и еколошких стандарда. Мали произвођачи су далеко од већине стандарда ЕУ везаних за здравствену безбедност и добробит животиња. Веома мали број кланица испуњава услове за извоз меса на велика тржишта – ЕУ, арапских земаља и САД. Сектор очекују значајне реформе које се тренутно не дешавају, а требало би, уколико Србија тежи ЕУ. У Сектору месо неопходно је побољшање квалитета меса, расног састава сточног фонда, услова држања товних грла, у смислу набавке нове опреме за фарме. Сектор: Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) Данас је Војводина водећи воћарски регион Србије по површинама под савременим засадима воћа и произвођачима

који су конкурентни и на европском нивоу. Основни тренд у производњи воћа је повећање броја тржишно оријентисаних произвођача који се професионално баве производњом воћа. Мали произвођачи који нису вертикално интегрисани не утичу значајно на тржиште воћа у Војводини. Интензивна воћарска производња доминира у Срему који је постао водећи воћарски регион у Војводини, а затим и Суботичка пешчара, околина Новог Сада и Јужни Банат. Доминантну производњу јабуке у Војводини последњих година све више прати диверзификација производње – интензификација гајења шљиве, брескве те све више савремених засада трешње и вишње. Иако је очигледан напредак који се тиче промене сортимента и одређених сегмената технологије (заштита воћа) који је пре свега начињен због конкуренције која последњих година постоји у понуди садног материјала и заштитних средстава, очигледно је непознавање и незнање других важних сегмената производње, пре свега исхране воћака, али и савремене помотехнике. У сектору воћа и поврћа у Војводини евидентан је недостатак опреме за калибрирање и паковање која би капацитетом и квалитетом задовољила стандарде продаје које све више захтева и руско тржиште. Посебан проблем представља чињеница што се прерађивачки капацитети не снабдевају довољно високо квалитетним сировинама. Мали произвођачи не стварају довољно профита због високих трошкова производње и веома малих могућности да утичу на цене у ланцу производње. Као последица тога, они не могу довољно да инвестирају и повећају своју конкурентност, што резултира падом у квалитету производа и проблемима у преради. У Сектору воће, грожђе, поврће неопходно је, пре свега, омогућити пољопривредним произвођачима изградњу складишних капацитета, чиме би се утицало на продужење понуде домаћег воћа и поврћа. Како се последњих година повећавају површине под вишегодишњим засадима неопходна је набавка пољопривредне механизације у овом сектору, пре свега воћарско-виноградарских трактора, риголера, подривача, машина за бербу и друго. Такође је неопходна помоћ у набавци опреме за паковање, прање, полирање, калибрирање, ради продаје домаћих пољопривредних производа на тржишту ЕУ и Русије. Сектор: Остали усеви У Војводини у сетвеној структури су најзаступљеније житарице, а од њих пшеница и кукуруз. Од индустријског биља најзначајнији усеви су шећерна репа и сунцокрет. Производња житарица представља један од најдоминантнијих сегмената пољопривредне производње широм Европе и у Војводини, и има дугу традицију на овим просторима. У последњих неколико година у Војводини, приметан је тренд повећања производње житарица, и то захваљујући кукурузу, док је код пшенице и јечма присутна стагнација и пад производње. Приметан је пораст површина под зачинским и ароматичним биљем, нарочито после 2000. године. Не постоје поуздани подаци о површинама под појединим врстама зачинског биљем, јер Републички завод за статистику објављује збирни податак о засејаним површинама под зачинским и ароматичним биљем. У периоду између 2001-2006. године површине под зачинским и ароматичним биљем су осцилирале у распону од 1.200-1.800 хектара. Узгајање овог биља се везује јужни Банат. У Сектору остали усеви, средства из покрајинског буџета ће у великој мери ће бити инвестирана у набавку нових машина за примарну и допунску обраду земљишта, ђубрење земљишта, сетву, садњу, заштиту биља, убирање усева, транспорт и опреме за наводњавање. Сектор: Пчеларство Према резултатима пописа пољопривреде из 2012.године, на територији АП Војводине се налази 124.786 пчелињих друштава. Претпоставља се да има између 3.500 и 4.000 пчелара и њихов број је у порасту, као и број пчелињих друштава. Производња меда, као једног од

главних производа пчеларства је на скромних 17-20 kg по пчелињем друштву. Процењује се да садашњи годишњи ниво производње меда у Војводини износи око 1,1 милион kg, воска 150.000 kg, поленовог праха 13.000 kg и око 1.000 kg прополиса. Војводина нема само могућности, него има и реалну потребу за повећањем производње у пчеларству, с обзиром да је 70% њене површине под обрадивим земљиштем, а свега 6,8% под шумама. Овакав однос обрадивих и шумских површина указује на присуство веома малог броја природних опрашивача биљака те је медоносна пчела главни опрашивач. У садашњим условима, углавном самоиницијативно, формирано је око 50 пчеларских друштава обједињених у Савез пчеларских организација Војводине, који је члан Савеза пчеларских организација Србије. У 50 пчеларских друштава Војводине учлањено је свега око 1.200 пчелара са око 295.000 обележених кошница. Полазећи од чињеница да Војводина има оптималне услове за развој огромног броја једногодишњих и вишегодишњих биљака, као основног предуслова за масовни живот пчела, намеће се обавеза да овај природни ресурс у будућности треба максимално користити. Овај огромни економски потенцијал Војводине минимално је искоришћен, па захтева инвестирање у целокупан ланац производње меда и пчелињих производа у циљу бољег искоришћења природног богатства. Подршком инвестирању у пчеларство и прераду пчелињих производа унапређује се економски положај и конкурентност пољопривредних газдинстава на тржишту.

2.2.2. Циљеви мере:

- Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава;
- Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње;
- Унапређење техничко-технолошке опремљености;
- Одрживо управљања ресурсима и заштите животне средине;
- Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; - Усклађивање са правилима Уније, њеним стандардима, политикама и праксама.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018).

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.2.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже кроз бизнис план економску одрживост пројекта.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике:

- Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
- Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
- У случају када подносилац пријаве није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно

коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја;

- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2019. годином;

- Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2019. годином;

- Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2019. годину;

- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;

- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;

- Подносилац пријаве мора да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта;

- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази се у активном статусу;

- Према подносиоцу пријаве - предузетнику и правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

2.2.7. Специфични критеријуми: СЕКТОР МЛЕКО Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ 1 - 19 млечних крава. Пољопривредно газдинство мора имати потврду за млечне краве издату од надлежне ветеринарске службе. За инвестиције у сектору производње овчјег, односно козијег млека, код приплодних оваца и коза нема специфичних критеријума прихватљивости. У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву односно у власништву члана РПГ 3 - 100 квалитетних приплодних грла говеда млечних раса. За инвестиције у сектору производње овчјег односно козјег млека када се ради о набавци квалитетних приплодних оваца и коза, нема специфичних критеријума прихватљивости. СЕКТОР МЕСО Пољопривредна газдинства са мање од 20 грла квалитетних приплодних говеда товних раса или мање од 150 грла приплодних оваца или коза, или мање од 30 приплодних крмача, или мање од 100 товних свиња, или од 1.000 - 3.999 бројлера. У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних животиња, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 3-100 грла квалитетних приплодних говеда товних раса, или 10-300 квалитетних приплодних грла оваца/коза, или 5-100 грла квалитетних приплодних крмача, на крају инвестиције. Сектор производње конзумних јаја нема специфичних критеријума прихватљивости. Пољопривредно газдинство мора имати потврду за одговарајућу категорију животиња издату од

надлежне ветеринарске службе. СЕКТОР ВОЋЕ, ГРОЖЂЕ, ПОВРЋЕ (УКЉУЧУЈУЋИ ПЕЧУРКЕ) Пољопривредна газдинства која имају до 1,99 ха јагодичастог воћа и хмеља; до 4,99 хектара другог воћа; 0,1 – 49,99 хектара цвећа; 0,2 – 99,99 хектара винове лозе. За инвестиције у Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства са: 0,1 - 49,99 хектара јагодастих врста воћака и хмеља; 0,3 - 99,99 хектара другог воћа;

0,1 – 49,99 ха цвећа; 0,2 – 99,99 хектара винове лозе, на крају инвестиције. Пољопривредна газдинства са капацитетом до 0,49 хектара пластеника или до 2,99 хектара производње површа на отвореном простору. СЕКТОР ОСТАЛИ УСЕВИ (житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др.) Пољопривредна газдинства која имају имају до 49,99 хектара земљишта под осталим усевима. За инвестиције за набавку машина и опреме за наводњавање прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају до 99,99 хектара земљишта под осталим усевима. СЕКТОР ПЧЕЛАРСТВО Прихватљиви корисници за набавку кошница, машина и опреме за пчеларство прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају 20 - 500 кошница.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.1	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.14	Машине за убирање односно скидање усева
101.1.15	Машине за транспорт
101.1.16	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.1.17	Машине и опрема за наводњавање усева
101.1.2	Изградња капацитета за прикупљање, обраду, паковање, складиштење и одлагање чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, укључујући инсталацију опреме
101.1.3	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.4	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/ мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери;

	микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну;
101.1.6	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња
101.1.7	Опрема за третман папака
101.1.8	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.1	Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
101.2.10	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.11	Машине за допунску обраду земљишта
101.2.12	Машине за ђубрење земљишта
101.2.13	Машине за сетву
101.2.14	Машине за заштиту биља
101.2.15	Машине за убирање односно скидање усева
101.2.16	Машине за транспорт
101.2.17	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.2.18	Машине и опрема за наводњавање усева
101.2.2	Изградња објеката за прикупљање, обраду, паковање, складиштење и одлагање чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, укључујући инсталацију опреме
101.2.2	Изградња објеката за прикупљање, обраду, паковање, складиштење и одлагање чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, укључујући инсталацију опреме
101.2.3	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака
101.2.4	Изградња/реконструкција као и опремање објеката за гајење крмача и производњу прасади за тов
101.2.5	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту ст
101.2.6	Сточне ваге, рампе за утовар и истовар и торови за усмеравање и обуздавање животиња
101.2.7	Опрема за третман папака
101.2.8	Опрема за смештај квочки, специјализовани/посебно опремљени кавези

101.2.9	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.3.1	Набавка опреме за живинарске фарме за производњу конзумних јаја
101.3.2	Набавка опреме за сортирање, паковање и чување конзумних јаја
101.3.3	Изградња/реконструкција као и опремање објеката за манипулацију, одлагање и обраду стајњака
101.3.4	Набавка опреме за руковање, сакупљање и коришћење животињског ђубрива; посебна опрема за транспорт ђубрива
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.10	Набавка опреме и уређаја за заштиту биља и стерилизацију земљишта и супстрата при производњи у заштићеном простору
101.4.11	Набавка опреме за обогаћивање угљен-диоксидом (ткз. ђубрење угљен диоксидом при производњи у заштићеном простору)
101.4.12	Набавка бокс палета за транспорт и складиштење производа
101.4.13	Набавка опреме-линија за чишћење и прање производа
101.4.14	Набавка опреме-линија за бербу, сортирање и калибрирање производа
101.4.15	Набавка опреме-линија за паковање и обележавање производа
101.4.16	Набавка опреме за орезивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста
101.4.17	Опрема за вентилацију и опрема за принудну вентилацију
101.4.18	Опрема/механизација за заштиту од мраза
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.22	Машине за сетву
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убирање односно скидање усева
101.4.26	Машине за транспорт

101.4.27	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадима
101.4.4	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
101.4.5	Набавка опреме за вештачко опрашивање биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.6	Набавка опреме и уређаја за додатно осветљење и засењивање биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.7	Набавка опреме и уређаја за припрему земљишта и супстрата за гајење биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.8	Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)
101.4.9	Набавка опреме и уређаја за системе за хидропоничну производњу при производњи у заштићеном простору
101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.4	Машине за сетву
101.5.5	Машине за садњу
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.5.7	Машине за убирање односно скидање усева
101.5.8	Машине за транспорт
101.5.9	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.6.1	Набавка нових пчелињих друштава
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство
101.6.3	Набавка возила и приколица за транспорт пчелињих друштава

2.2.9. Критеријуми селекције:

2.2.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи до 80% укупних прихватљивих трошкова без ПДВ-а. Минимални и максимални износ повраћаја средстава по секторима је следећи: За сектор млека и меса: мин. 25.000 динара, макс. 5.000.000 динара За сектор воће, поврће и грожђе (укључујући печурке): мин. 50.000 динара, макс. 5.000.000 динара; За сектор остали усеви: мин. 50.000 динара ,макс. 5.000.000 динара. За сектор пчеларство: мин. 50.000 динара макс. 500.000 динара.

2.2.11. индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних пројеката
2	Укупан број подржаних пројеката из сектора месо и млеко
3	Укупан број подржаних пројеката из Сектора воће, грожђе и поврће (укључујући печурке)
4	Укупан број подржаних пројеката из Сектора остали усеви
5	Број подржаних газдинстава за опрему за објекте за смештај животиња

2.2.12. Административна процедура: Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурсу, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство..

2.3. Назив и шифра мере: 201.3 Органска производња.

2.3.1. Образложење: АП Војводина има велики потенцијал за развој органске производње, како биљне тако и животињске. Ови потенцијали се огледају кроз повољне едафске факторе (физичка и хемијска својства земљишта) и повољним климатским условима. Такође, велики потенцијал лежи у неискоришћеним заштићеним природним добрима у којима је у оквиру другог и трећег степена заштите дозвољена пољопривредна производња, што је идеално да се кроз скраћени поступак уђе у органску производњу. Уситњена пољопривредна газдинстава (8,4 хектара према попису из 2012.) која обављају пољопривредну производњу на традиционалан начин, немају могућност инвестирања у савремену механизацију и губе тржишну трку са великим системима која оптимизују трошкове производње. Органска производња је велика шанса за породична газдинства где се без употребе синтетичких пестицида и минералних ђубрива органска производња одвија уз много већу употребу радне снаге. Површине под органском се сваке године увећавају и у 2014. години су достигле 5.495 хектара са површинама које су ушле у конверзију. Због тога је неопходна даља подршка и у процесу сертификације и у самој органској производњи због своје специфичности. Производња здравствено безбедне хране је приоритет аграрне политике Европске Уније и због тога велика развојна шанса АП Војводине за целокупну пољопривреду и развој малих газдинстава..

2.3.2. Циљеви мере:

- Одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине;
- Заштита вода и земљишта од негативних утицаја пољопривреде;
- Већа примена пољопривредних пракси (агротехнике и технологије) повољних по животну средину;
- Унапређење органске производње, система контроле, сертификације и надзора у органској производњи;
- Очување биолошке разноврсности.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018).

2.3.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.3.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике:

- Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;

- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2019. годином;

-Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2019. годином;

-Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2019. годину;

- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;

- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора; - Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази се у активном статусу;

- према Подносиоцу пријаве - предузетнику и правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

2.3.7. Специфични критеријуми:

- Произвођачи чија је производња у периоду конверзије,

- Произвођачи којима је завршен период конверзије и налазе се у поступку издавања сертификата,

- Произвођачи који имају сертификовану биљну или сточарску производњу (укључујући аквакултуру и пчеларство).

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.3.1	Садни и семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи
201.3.2	Контрола и сертификација

201.3.3	Компензациона плаћања за пропуштену добит због примене принципа органске производње и стандарда који превазилазе минимално прописане стандарде (по хектару)
201.3.4	Друге инвестиције које се односе на органску производњу а део су свих осталих мера руралног развоја

2.3.9. Критеријуми селекције:.

2.3.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи до 80% трошкова пројекта без ПДВ-а Максималан износ 1.000.000 динара..

2.3.11. Индикатори/показатељи:.

Редни број	Назив показатеља
1	Површина под органском производњом (ha)
2	Број пољопривредних газдинстава која су остварила подстицај за органску биљну производњу

2.3.12. Административна процедура: Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурсу, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

2.4. Назив и шифра мере: 303 Подршка младима у руралним подручјима.

2.4.1. Образложење: Сеоско становништво у Војводини константно бележи тренд депопулације. Према последњем попису становништва просечна старост сеоског становништва у Војводини износи 42,3 године, док младо сеоско становништво чини свега 1/5 укупног становништва. Демографска обнова руралних подручја АП Војводине је веома важна ради подстицања останка младих у руралним подручјима односно њиховог повратка из градова. Стога је неопходно осигурати услове за рад и живот на селу. Приоритет је да се подржи нова генерација младих пољопривредних произвођача, кроз савладавање специфичних изазова са којима се суочавају млади људи када закораче у сектор пољопривреде, који ће их мотивисати да остану да живе и раде на селу, стварајући себи и својим породицама нова радна места. Све то уједно чини и жељени одрживи развој и укупно повећање друштвене и економске виталности руралних подручја..

2.4.2. Циљеви мере:

- Демографска обнова руралних подручја АП Војводине;
- Упошљавање младог сеоског становништва;
- Повећање друштвене и економске виталности руралних подручја..

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018)..

2.4.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица и предузетници старији од 18 година који у моменту подношења захтева не смеју имати више од 40 година, правна лица у којима је одговорно лице старије од 18 година и не сме имати више од 40 година, који су уписани у Регистар пољопривредних газдинстава као носиоци пољопривредног

газдинства након 01.01.2020. године или ће бити уписани до момента потписивања уговора.

2.4.5. Економска одрживост: Подносилац захтева је у обавези да докаже економску одрживост пројекта, кроз бизнис план.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике:

- Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава или ће бити уписан до момента потписивања уговора;
- Подносилац пријаве (физичко лице) мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
- Подносилац пријаве (предузетник и правно лице) мора имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
-У случају када подносилац пријаве није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја;
- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2019. годином;
- Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2019. годином;
- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
- Подносилац пријаве мора да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, и у периоду од годину дана од дана набавке квалитетних приплодних грла;
- Подносилац пријаве не сме започети реализацију инвестиције пре потписивања уговора са Секретаријатом.

2.4.7. Специфични критеријуми: Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава Прихватљиви корисници у Сектору млека су:

• Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ 1 - 19 млечних крава.

• У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ 3-99 квалитетних приплодних

грла говеда млечних раса, 10-299 приплодних грла оваца и коза, на крају инвестиције.

• Пољопривредно газдинство мора имати потврду за млечне краве издату од надлежне ветеринарске службе. Прихватљиви корисници у Сектору меса су:

• Пољопривредна газдинства са до 19 грла квалитетних приплодних говеда товних раса или мање од 150 грла приплодних оваца или коза, или до29 приплодних крмача, или до 99 товних свиња, или од 1.000 - 3.999 бројлера.

• У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних животиња, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 3-99 грла квалитетних приплодних говеда товних раса, или 10-299 квалитетних приплодних грла оваца/коза, или 5-99 грла квалитетних приплодних крмача, на крају инвестиције.

• Пољопривредно газдинство мора имати потврду за одговарајућу категорију животиња издату од надлежне ветеринарске службе.

• Сектор производње конзумних јаја нема специфичних критеријума прихватљивости. Прихватљиви корисници у Сектору воће су:

• Пољопривредна газдинства која имају до 1,99 хектара јагодичастог воћа и хмеља; до 4,99 хектара другог воћа; 0,1 – 49 хектара цвећа; 0,2 – 99 хектара винове лозе.

• За инвестиције у Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства са: 0,1-49 хектара јагодастих врста воћака и хмеља; 0,3- 99 хектара другог воћа; 0,1 – 49 хектара цвећа; 0,2 – 99 хектара винове лозе, на крају инвестиције. Прихватљиви корисници у Сектору поврће су:

• Пољопривредна газдинства са капацитетом до 0,49 хектара пластеника до 2,99 хектара производње поврћа на отвореном простору. Прихватљиви корисници у Сектору остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа) су:

• Пољопривредна газдинства која имају имају до 49,99 хектара земљишта под осталим усевима.

• За инвестиције за набавку машина и опреме за наводњавање прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају до 99,99 хектара земљишта под осталим усевима. Прихватљиви корисници у Сектору пчеларства су:

• Прихватљиви корисници за набавку кошница, машина и опреме за пчеларство прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају 20-500 кошница. Подршка преради на газдинству Прихватљиви корисници у Сектору млека су:

• пољопривредна газдинства која недељно прераде максимално 5000 литара сировог млека односно годишње максимално 250.000 литара;

• пољопривредна газдинства морају имати одобрен објекат у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла“ („Службени гласник РС”, број 111/17). Прихватљиви корисници у Сектору меса су:

• пољопривредна газдинства која недељно прераде максимум 2.000 килограма, односно годишње максимално 100.000 килограма производа од меса;

• пољопривредна газдинства морају имати одобрен објекат у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за

снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла“ („Службени гласник РС”, број: 111/17).“

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
303.1	Почетна помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава

2.4.9. Критеријуми селекције:.

2.4.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи до 100% укупних прихватљивих трошкова без ПДВ-а. Минимални и максимални износ повраћаја средстава је следећи: мин. 500.000 динара, макс. 2.500.000 динара.

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних пројеката

2.4.12. Административна процедура: Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурсу, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

2.5. Назив и шифра мере: 304 Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и на увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима.

2.5.1. Образложење: И поред раста свести о безбедности хране као приоритету у очувању јавног здравља и битног фактора трговине прехрамбеним производима, инвестиције у овој области су још увек недовољне. Разлог томе није само недостатак финансијских средстава, већ и слабо познавање концепта безбедности хране и последица које из тога произлазе. Питање унапређења квалитета и безбедности хране има пресудан утицај на способност прехрамбеног сектора да се суочи са конкуренцијом на локалним, регионалним и међународним тржиштима. Унапређење система и капацитета у области безбедности и квалитета хране подразумева стварање амбијента у којем ће сви релевантни учесници у производном ланцу (државни органи и организације, прехрамбена индустрија, академска заједница и потрошачи) поштовати стандарде Codex alimentarius-a, преузимајући одговорност и гарантујући сигурност и квалитет хране. Изградња капацитета за примену и усвајање неопходних захтевних процеса контроле квалитета, управљачке праксе и логистичких аранжмана, инфраструктурних система за побољшање квалитета и безбедности хране, захтева велики напор државних органа и организација и приватног сектора.2.5.2. Циљеви мере:

- Стално унапређење безбедности и квалитета хране и хране за животиње уз стално унапређивање укупног система безбедности хране;

- Већа примена међународних стандарда у производњи хране и хране за животиње;
- Успостављање и јачање системског оквира за примену шема квалитета;
- Успостављање ефективног система лабораторијске контроле хране и хране за животиње;
- Прилагођавање стандарда хигијене хране за објекте традиционалне и органске производње, као и производње у подручјима у којима постоје посебна географска ограничења.

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018).

2.5.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.5.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике:
- Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
- Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
- У случају када подносилац пријаве није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја;
- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2019. годином;
- Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2019. годином;
- Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2019. годину;
- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
- Подносилац пријаве мора да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду

од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта;

- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази се у активном статусу осим осим подносилаца пријаве који послују сходно Правилнику о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла („Сл. Гласник РС“, бр. 111/2017);

- Према подносиоцу пријаве - предузетнику и правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

- Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

- Инвестиције везане за консултантске услуге, сертификацију квалитета система и безбедности хране и набавку опреме (закључење купопродајног уговора, издавање докумената који прате опрему, преузимање опреме, исплата цене у потпуности), као и стављање инвестиције у функцију у складу са наменом, признају се за период од 16.11.2019. до 15.11.2020. године.“

2.5.7. Специфични критеријуми: Подршка за заштиту географског порекла производа

- Извршена лабораторијска контрола сировина за производњу пољопривредно-прехрамбених производа са географским пореклом и самих производа од стране акредитованих лабораторија;

- Предат елаборат за заштиту географских ознака Заводу за интелектуалну својину у току 2020. године;

- Извршена контрола и сертификација пољопривредно прехрамбених производа са географским пореклом од стране које је издало сертификационо тело овлашћено од стране Министарства пољопривреде и заштите животне средине и Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова Подршка за увођење система квалитета - Извршена уплата за трошкове увођења и сертификацију система безбедности и квалитета хране у 2019. и 2020. години;

- Сертификат;

- За KOSHER и HALAL сертификат записник инспектора надлежног за послове пољопривреде, односно ветеринарства којим се потврђује да се у процесу производње спроводе мере самоконтроле према HACCP начелима. Подршка преради на газдинству – Сектор млека

- пољопривредна газдинства која недељно прераде максимално 5.000 литара сировог млека, односно годишње максимално 250.000,00 литара;

- пољопривредна газдинства морају имати одобрен објекат у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла“ („Службени гласник РС”, број: 111/17). Подршка преради на газдинству – Сектор меса - пољопривредна газдинства која недељно прераде максимум 2000 килограма, односно годишње максимално 100.000 килограма производа од меса;

- пољопривредна газдинства морају имати одобрен објекат у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла“ („Службени гласник РС”, број: 111/17).

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
304.1	Подршка бреднирању поризвода и региона
304.2	Подршка за заштиту географског порекла производа
304.3	Подршка за заштиту имена производа
304.4	Подршка за увођење система квалитета
304.5	Подршка преради на газдинству
304.5.1.1	Набавка опреме за узорковање, пријем, прераду, пуњење и паковање млека и производа од млека
304.5.1.2	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.1.3	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.1.4	Маркетинг производа
304.5.2.1	Набавка опреме за омамљивање, клање и обраду трупова
304.5.2.2	Набавка опреме за сакупљање, пријем, чување/складиштење (хлађење), уклањање и прераду споредних производа животињског порекла који нису за исхрану људи
304.5.2.3	Набавка опреме и уређаја за расецање, обраду, прераду, паковање и означавање меса и уситњеног меса, полупроизвода од меса, машински сепарисаног меса и производа од меса
304.5.2.4	Набавка опреме и уређаји за хлађење, пастеризацију и стерилизацију меса и производа од меса
304.5.2.5	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.2.6	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.2.7	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.2.8	Маркетинг производа
304.5.3.1	Набавка опреме и уређаја за сушење воћа, поврћа и грожђа, као и њихових производа
304.5.3.2	Набавка опреме и уређаја за замрзавање воћа и поврћа, као и њихових производа
304.5.3.3	Набавка опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа

304.5.3.4	Набавка опреме за пријем воћа, поврћа и грожђа, као и прераду, пуњење и паковање њихових производа
304.5.3.5	Набавка опреме за производњу вина, ракија и других алкохолних пића, као и опреме за дегустационе сале
304.5.3.6	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.3.7	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.3.8	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.3.9	Маркетинг производа
304.5.4.1	Набавка опреме и уређаја за хладно цеђење уљаних култура
304.5.4.2	Набавка опреме и уређаја за физичку рафинацију уљаних култура
304.5.4.3	Набавка опреме за пуњење и паковање уља
304.5.4.4	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.4.5	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.4.6	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.4.7	Маркетинг производа
304.5.5.1	Набавка опреме и уређаја за сушење гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа
304.5.5.2	Набавка опреме за прераду гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља као и њихових производа
304.5.5.3	Набавка опреме и уређаја за дестилацију гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа (за потребе фармацеутске индустрије)
304.5.5.4	Набавка опреме и уређаја за екстракцију гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа
304.5.5.5	Набавка опреме и уређаја за паковање и складиштење гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља, као и њихових производа
304.5.5.6	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.5.7	Набавка опреме за дезинфекцију радника

304.5.5.8	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.5.9	Маркетинг производа
304.5.6.1	Набавка опреме и уређаја за прераду пчелињих производа
304.5.6.2	Набавка опреме и уређаја за паковање и складиштење пчелињих производа
304.5.6.3	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.6.4	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.6.5	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.6.6	Маркетинг производа
304.5.7.1	Набавка опреме и уређаја за сушење гајених врста гљива, као и њихових производа
304.5.7.2	Набавка опреме и уређаја за замрзавање гајених врста гљива, као и њихових производа
304.5.7.3	Набавка опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа
304.5.7.4	Набавка опреме за пријем, прераду, пуњење и паковање гајених врста гљива и њихових производа
304.5.7.5	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
304.5.7.6	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.7.7	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.7.8	Маркетинг производа
304.5.8.1	Набавка опреме и уређаја за сушење плодова сакупљених из природе, као и њихових производа
304.5.8.2	Набавка опреме и уређаја за замрзавање плодова сакупљених из природе, као и њихових производа
304.5.8.3	Набавка опреме и уређаја за бланширање, пастеризацију и стерилизацију производа
304.5.8.4	Набавка опреме за пријем воћа, поврћа и грожђа, као и прераду, пуњење и паковање њихових производа
304.5.8.5	Набавка опреме за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије

304.5.8.6	Набавка опреме за дезинфекцију радника
304.5.8.7	Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу, као део прерађивачког погона
304.5.8.8	Маркетинг производа

2.5.9. Критеријуми селекције:

2.5.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи до 80% укупних прихватљивих трошкова без ПДВ-а. Минимални и максимални износ повраћаја средстава је следећи: мин. 30.000 динара, макс. 5.000.000 динара.

2.5.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа из Сектора млеко
2	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа из Сектора месо
3	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа из Сектора воћа, поврћа и грожђа
4	Укупан број подржаних пројеката у опрему за прераду пољопривредних производа из Сектора пчелињих производа

2.5.12. Административна процедура: Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурсу, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

2.6. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју.

2.6.1. Образложење: Суфинансирањем одржавања традиционалних сеоских манифестација доприноси се јачању локалних заједница, очувању културне баштине, сеоских обичаја и традиције, које су уско повезане са пољопривредном производњом, сеоским окружењем и начином живота. Стога је важно, пре свега, очувати и заштитити културну баштину и традиционалне вредности, али и нагласити значај пољопривреде, кроз организацију традиционалних манифестација. Одржавање сеоских манифестација типа сајмова и изложби које су везане за пољопривреду, прераду, исхрану и развој села, суфинансираће се са циљем: промоције пољопривредних производа, проширења тржишта домаћих производа, као и ради повезивања произвођача, пољопривредних произвођача, прерађивача, продаваца и купаца пољопривредних производа. Научно стручне манифестације обрађиваће теме везане за: унапређење пољопривредне производње, прераду пољопривредних производа, сигурност хране и квалитет производа, организовање пољопривредних произвођача, рурални развој и друге теме од значаја..

2.6.2. Циљеви мере:

- Јачање капацитета и промоција руралних средина;

- Повезивање пољопривредних произвођача.

2.6.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018).

2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере:.

2.6.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници одржавање традиционалних сеоских манифестација су образовне и научно-истраживачке установе с територије АП Војводине, корисници буџетских средстава, којима је оснивач Република Србија или АП Војводина, општине и удружења грађана с територије АП Војводине, у чијем су делокругу пољопривредне активности и рурални развој, осим удружења грађана која се баве сточарском производњом, општине и удружења грађана с територије АП Војводине, који се баве пољопривредном производњом, негују традиционалне вредности и баве се очувањем старих заната на селу, осим културно-уметничких друштава..

2.6.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта..

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике:

- Да је корисник уписан у регистар Агенције за привредне регистре;
- Да корисник има припремљен програм са сатницом манифестације;
- Да корисник има извод из записника или оверену одлуку о прихватању организовања скупа;
- Да корисник има Статут оверен од стране АПР-а, уколико је удружење;
- Да корисник има израђен финансијски план;
- Да подносилац пријаве нема неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство по основу раније потписаних уговора;
- Корисник мора да је регулисао доспеле јавне дажбине прецизиране конкурсом;
- Корисник мора да је са територије АП Војводине.

2.6.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума.

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања

2.6.9. Критеријуми селекције:

2.6.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи за подршку одржавања научно истраживачких активности и традиционалних сеоских манифестација износи до 100% Минимални и максимални износ повраћаја средстава за подршку научно истраживачких активности одржавања традиционалних сеоских манифестација је следећи: мин. 10.000 динара, макс. 1.500.000 динара..

2.6.11. Индикатори/показатељи:.

Редни број	Назив показатеља
1	Број одржаних научно-стручних манифестација
2	Број одржаних манифестација у форми сајмова и изложби
3	Број одржаних локално-традиционалних манифестација
4	Број корисника који су остварили сајамски наступ
5	Број реализованих сајамских наступа

6	Број реализованих научно стручних активности

2.6.12. Административна процедура: Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурсу, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

2.7. Назив и шифра мере: 601 601 Подршка малим пиварама.

2.7.1. Образложење: Под пивом се подразумева слабо алкохолно пиће, које се производи у процесу алкохолног врења из слада, хмеља, воде и пивског квасца. Вода је главни део свих напитака. Она служи као растварач. Слад даје пиву састојке екстрата од којег зависи пуноћа укуса и концентрација основног екстрата пива. Хмељ конзервира пиво и даје му угодан мирис и горак укус, док пивски квасац изазива алкохолно врење у коме шећер прелази у алкохол и угљен диоксид. Производња пива сеже у далеку прошлост и носи предзнак једне од најстаријих биотехнологија. Производња пива се дели на технологију слада и технологију пива. Технологију слада обухвата: чишћење и сортирање јечма, мочење јечма, клијање јечма, сушење зеленог слада, ослобађање слада од клице и полирање. Технологија пива обухвата:производњу сладовине, главно и накнадно врење, бистрење (уколико се жели) и пуњење пива. Од укупног броја занатских пивара у Србији, 1/3 произвођача је у Војводини. Најстарија и прва мала независна пивара је „Krugher&Brent” из Ритишева код Вршца. То је била прва мала породична пивара у тадашњој СФРЈ и постоји од 1991. године. Пласман малих пивара је ограничен на угоститељске објекте, пабове, специјализоване продавнице пива и мали број произвођача је присутан у маркетима. Због ограниченог тржишта мале пиваре су окренуте у највећем броју ка извозу. Веома су заступљени у региону, тржишту ЕУ, Русији и другим земљама света. Такође је приметан и један број малих пивара које су окренуте искључиво локалу. Потенцијал занатског пива у Србији је велики, и у порасту. У Војводини је у задњих неколико година дошло је до наглог развијања занатског пиварства, што представља важан сегмент упошљавања младих људи, кроз развијање нових иновативних производа са различитим стиловима као и визуелним идентитетом што јесте суштина занатског пиварства. Врло важна ставка у њиховом пословању је финансирање набавке опреме и машина. Да би се охрабрили да подигну свој производни погон, средства подстицаја за набавку опреме и машина у процесу производње пива би им било од велике важности..

2.7.2. Циљеви мере:

- Унапређење предузетништва и прераде пољопривредних производа;
- Повећање прихода на газдинству;
- Упошљавање руралног становништва.

2.7.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом руралног развоја од 2018. до 2020. (НПРР) („Службени гласник РС“ број: 60/2018).

2.7.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су правна и физичка лица, предузетници, регистровани у Регистру пољопривредних газдинстава у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју.

2.7.5. Економска одрживост: Подносилац захтева није у обавези да докаже економску одрживост пројекта.

2.7.6. Општи критеријуми за кориснике:

- Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
- Подносиоци пријаве морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
- У случају када подносилац пријаве није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја;
- Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 2019. годином;
- Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 2019. годином;
- Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2019. годину;
- Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев, не сме користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
- Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
- Подносилац пријаве мора да наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта;
- Подносилац пријаве мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази се у активном статусу;
- Према подносиоцу пријаве не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
- Подносилац пријаве мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство;
- Подносилац пријаве – земљорадничка задруга мора имати потврду овлашћеног Ревизијског савеза да земљорадничка задруга послује у складу са Законом о задругама („Службени гласник РС“, број 112/2015).

2.7.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума.

2.7.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
601	601.1.1. Набавка основне опреме за производњу пива

2.7.9. Критеријуми селекције:.

2.7.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи до 80% без ПДВ-а. Минимални и максимални износ повраћаја средстава је следећи: мин. 100.000 динара, макс. 5.000.000 динара;

2.7.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број опремљених малих пивара средствима Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство

2.7.12. Административна процедура: Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси Правилник и расписује конкурс за доделу средстава на основу којих су регулисани услови за учешће на конкурсу, критеријуми, систем бодовања и друга питања од значаја за реализацију ове мере. Такође, покрајински секретар образује Комисију која је задужена за разматрање пристиглих пријава, формирање бодовне листе и сачињавање записника са предлогом одлуке о додели средстава. Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина		рзс*
Регион	Војводина	рзс*
Област	/	рзс*
Град или општина	/	рзс*
Површина	21.614	рзс*
Број насеља	467	рзс*
Број катастарских општина	446	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)		
Демографски показатељи		
Број становника	1.922.017	рзс**
Број домаћинстава	696.157	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km²)	89	
Промена броја становника		рзс**

2011:2002 (2011/2002*100 - 100)		
- у руралним подручјима АП/ЈЛС		рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	14,36	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	16,38	рзс**
Просечна старост	41,83	рзс*
Индекс старења	119,64	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	215.213	рзс*
Основно образовање (%)	359.761	рзс*
Средње образовање (%)	842.142	рзс*
Више и високо образовање (%)	232.874	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)		Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	равничарски, брдски	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа		Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	умерено-континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	611	Интерни
Средња годишња температура (oC)	11	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Дунав, Сава, Тиса, Босут, Бегеј, Тамиш, Караш, Златица, Нера, Кривача, Чик, Мостонга и Плазовић. Већа језера: Палић, Лудашко, Лединачко, Обедска бара	Интерни
Површина под шумом (ha)	121.757	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС		рзс*

(%)		
Пошумљене површине у претходној години (ha)	839	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	669.728	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	147.624	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):		Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)		
- правна лица и предузетници (%)		
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	1.608.896	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	74,20	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	1.466.176 ha (91,1%), оранице и баште; 16.865 ha (1,0%), воћњаци; 5.002 ha (0,3%), виногради; 114.638 ha (7,1%) ливаде и пашњаци; 6.215 ha (0,3%) остало	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	976.243 ha (60,7%) жита; 346.943 ha (21,5%) инд. биље; 15.190 ha (0,9%) поврће; 45.854 ha (2,8%) крмно биље; 81.944 ha (5,1%) остало	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	11,18	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	/	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	/	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	7.385	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	/	Интерни

Наводњавана површина КПЗ (ha)	58.251	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	/	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	/	Интерни
- физичка лица (%)	/	Интерни
- правна лица (%)	252.434 говеда; 1.398.496 свиња; 271.774 оваца; 60063 коза; 11.972.458 живине; 125.147 кошница пчела	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	107.745 трактора; 10.653 комбајна; 406.081 прикључна машина	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	404.902	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	607 хладњача, 1.431 сушара, 327 стакленика; 9.860 пластеника	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	1.343.793 ha, 104.845 ПГ, минерална ђубрива; 118.522 ha, 52.435 ПГ стајњак; 1.347.860 ha, 108.945 ПГ средства за заштиту биља	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	296.111	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	/	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)		рзс***
Годишње радне јединице (број)	125.592	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	/	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		

- биљна производња (t)	/	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	/	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		рзс*
Саобраћајна инфраструктура		
Дужина путева(26) (km)	6.205	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	506 пошта; 741.059 телефонских претплатника	рзс*
Водопривредна инфраструктура		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	634.628	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	343.722	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.m^3)	111.360	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.m^3)	15.582	рзс*
Енергетска инфраструктура		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	/	Интерни
Социјална инфраструктура		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	/	рзс*
Број становника на једног лекара	/	рзс*
Број корисника социјалне заштите	168.447	рзс*
Диверзификација руралне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)		рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)		рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)		рзс*
Трансфер знања и		

информација		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)		Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)		ПССС

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 20/14) и члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), уз претходну сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-40-9860/2019-09 од 24. априла 2020. године, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 07. маја 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о Програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2020 од 7.5.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Сл. лист АПВ" број 54/2019), у Програму, у поднаслову "I ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА" у делу "Табеларни приказ планираних мера и финансијских средстава":

Табела 2. "Мере кредитне подршке" мења се и гласи:

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за меру без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (у РСД)	Пренете обавезе

1.	Кредитна подршка	100.2	600.000,00	0,00	100	600.000,00	0,00
	УКУПНО:		600.000,00				

Табела 3. "Мере руралног развоја" мења се и гласи:

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	230.000.000,00	80	5.000.000,00	0,00
2	Органска производња	201.3	10.000.000,00	80	1.000.000,00	0,00
4	Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и на увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима	304	57.066.571,00	80	5.000.000,00	0,00
	УКУПНО		297.066.571,00			

Табела 4. "Посебни подстицаји" брише се.

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја брише се.

Табела 6. "Табеларни приказ планираних финансијских средстава" мења се и гласи:

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	297.666.571,00
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	600.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	297.066.571,00
Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Члан 2.

У поднаслову "II Опис планираних мера":

У подтачки 2.1. Назив и шифра мере: 100.2 Кредитна подршка у оквиру 2.1.10. Интензитет помоћи мења се и гласи:

"Интензитет помоћи износи до 100% укупних прихватљивих трошкова без ПДВ-а. Минимални и максимални износ повраћаја средстава по секторима је следећи: мин. 50.000 динара, макс. 600.000,00 динара."

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-9/2019-01

Нови Сад, 07. мај 2020. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 20/14) а у вези са чланом 14. став 4. Закона о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС" број: 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон), уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-51-

9676/2019-14 од 3.12.2019. године, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, ступила је на снагу 28.12.2019, а примењује се од 1.1.2020.

Члан 1.

Овом Покрајинском скупштинском одлуком утврђује се Програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту Програм).

Члан 2.

Програм чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењиваће се од 1. јануара 2020. године.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-13/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ У 2020. ГОДИНИ

I

За финансирање Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Програм), планирају средства у укупном износу 1.643.534.457,13 динара.

Средства у износу од 116.534.457,13 динара, користиће се за исплату нереализованог дела Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у

2019. години („Службени лист Аутономне покрајине Војводине”, број: 60/18 и 40/19; у даљем тексту: Програм 2019).

ПРЕНЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Програмска активност 1001: Подршка заштити пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. год.	очекивани обим радова	учешће буџета АПВ макс. до (%)	учешће корисника средстава мин. (%)
1.1	Опремање надлежних служби механизацијом и опремом за гашење пољских пожара на пољопривредном земљишту	12.000.000,00	91 субјекат	100	0
Укупно - подршка заштити пољопривредног земљишта		12.000.000,00			
Програмска активност 1002: Подршка уређењу пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. год.	очекивани обим радова	учешће буџета АПВ макс. до (%)	учешће корисника средстава мин. (%)
2.1	Започињање нових поступака комасације по уговорима закљученим у 2019.г.	2.500.000,00	1 кат. општине	50	50
2.2	Започињање нових поступака комасације по уговорима закљученим у 2018.г.	2.847.551,00	2 кат. општине	30	70
2.3	Наставак поступака комасације по уговорима закљученим у 2019.г.	35.116.484,13	9 кат. општина	50	50
2.4	Наставак поступака комасације по уговорима закљученим у 2018.г.	17.192.513,50	7 кат. општине	30	70
2.5	Уређење атарских путева и отресишта по уговорима закљученим у 2019.г.	9.077.908,50	2 км	50	50
2.6	Уређење каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта	35.000.000,00	140 км	40	60
Укупно– подршка уређењу пољопривредног земљишта		101.734.457,13			

Програмска активност 1003: Подршка коришћењу пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. год.	очекивани обим радова	учешће буџета АПВ макс. до (%)	учешће корисника средстава мин. (%)
3.1	Привођење култури необрадивог пољопривредног земљишта – за пољопривредну производњу – реконструкција рибњака и подизање нових рибњака	2.800.000,00	1 субјекат	70	30
Укупно– подршка коришћењу пољопривредног земљишта		2.800.000,00			
УКУПНО ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ		116.534.457,13			

Корисници средстава из тачке I, подтачка 1.1, јесу добровољна ватрогасна друштва с територије АП Војводине која су у 2019. години поднела пријаву на конкурс за доделу средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса који су значајни за заштиту и спасавање од пожара , која су испунила услове овог конкурса, а с којима је у 2019. години закључен уговор о додели бесповратних средстава. Активност из тачке I, подтачка 1.1, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 100% средстава.

Корисници средстава из тачке I, подтачка 2.1 је локална самоуправа с територије АП Војводине, која је у 2019. години поднеле пријаву на конкурс за реализацију поступака комасације, која је испунила услове овог конкурса, а с којом је у 2019. години закључен уговор о додели бесповратних средстава за започињање поступка комасације. Активност из тачке I, подтачка 2.1, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 50% средстава. Преостала средства обезбеђују корисници средстава.

Корисници средстава из тачке I, подтачка 2.2 јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине, које су у 2018. години поднеле пријаву на конкурс за реализацију поступака комасације, које су испуниле услове овог конкурса, а с којима је у 2018. години закључен уговор о додели бесповратних средстава за започињање поступка комасације. Активност из тачке I, подтачка 2.2, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 30% средстава. Преостала средства обезбеђују корисници средстава.

Корисници средстава из тачке I, подтачка 2.3 јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине, које су у 2019. години поднеле пријаву на конкурс за реализацију поступака комасације, које су испуниле услове овог конкурса, а с којима је у 2019. години закључен уговор о додели бесповратних средстава за наставак поступка комасације. Активност из

тачке I, подтачка 2.3, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 50% средстава. Преостала средства обезбеђују корисници средстава.

Корисници средстава из тачке I, подтачка 2.4 јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине, које су у 2018. години поднеле пријаву на конкурс за реализацију поступака комасације, које су испуниле услове овог конкурса, а с којима је у 2018. години закључен уговор о додели бесповратних средстава за наставак поступка комасације. Активност из тачке I, подтачка 2.4, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 30% средстава. Преостала средства обезбеђују корисници средстава.

Корисници средстава из тачке I, подтачка 2.5 јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине, које су у 2019. години поднеле пријаву на конкурс за уређење атарских путева и отресишта, које су испуниле услове овог конкурса, а с којима је у 2019. години закључен уговор о додели бесповратних средстава за уређење атарских путева и отресишта. Активност из тачке I, подтачка 2.5, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 50% средстава. Преостала средства обезбеђују корисници средстава.

Корисници средстава из тачке I, подтачка 2.6, јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине, које су у 2019. години поднеле пријаву на конкурс за реализацију радова на уређењу каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта, које су испуниле услове овог конкурса, и које су у 2019. години закључиле са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство и ЈВП „Воде Војводине“ тројни уговор о уређењу каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта. Активност из тачке I, подтачка 2.6, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 40% средстава. Преостала средства обезбеђују локалне самоуправе, при чему ће се сва уговорена средства пребацити на рачун ЈВП „Воде Војводине”. Активност се реализује уз стручну подршку ЈВП „Воде Војводине” у делу који се односи на избор извођача радова и надзор на извршеним радовима.

Активност из тачке I, подтачка 3.1, финансираће се из буџета АП Војводине, до 70% по спроведеном конкурсу за привођење култури необрадивог пољопривредног земљишта – реконструкција рибњака и подизање нових рибњака на територији АП Војводине са субјектима с којима је закључен уговор у 2019. години.

II

Планирана средства у износу од – 1.527.000.000,00 динара – користиће се за следеће активности у 2020. години:

Програмска активност 1001: Подршка заштити пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. год.	очекивани обим радова	учешће буџета АПВ макс. до (%)	учешће корисника средстава мин. (%)
1.1	Контрола плодности обрадивог пољопривредног земљишта	10.000.000,00	5.341 ком	100	0
1.2	Систематско праћење болести и штеточина, превенција контаминације пољопривредног земљишта и воде у мелиоративним каналима	220.000.000,00	АПВ	100	0

1.3	Побољшање и очување плодности пољопривредног земљишта применом органског ђубрива на обрадивом пољопривредном земљишту унапређењем сточарства кроз одгајивачки програм за уматичена грла	50.000.000,00	150 правних лица	100	0
1.4	Подизање нивоа ефикасности противградне заштите	20.000.000,00	520 ракета	100	0
1.5	Опремање надлежних служби механизацијом и опремом за гашење пољских пожара на пољопривредном земљишту	20.000.000,00	135 субјеката	100	0
Укупно - подршка заштити пољопривредног земљишта		320.000.000,00			
Програмска активност 1002: Подршка уређењу пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. Год.	Очекивани обим радова	учешће буџета АПВ макс. до (%)	учешће корисника средстава мин. (%)
2.1	Започињање нових поступака комасације	10.000.000,00	3 кат. општине	60	40
2.2	Наставак поступака комасације; Изградња, реконструкција, санација и уређење каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања код поступака комасације; Уређење атарских путева код поступака комасације	50.000.000,00	12 кат. општина	60	40
2.3	Уклањање дивљих депонија с државног пољопривредног земљишта	5.000.000,00	7 локал. самоуправа	50	50
2.4	Уређење атарских путева и отресишта	200.000.000,00	33 км	70	30
2.5	Уређење каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта	350.000.000,00	1.380 км	50	50
Укупно – подршка уређењу пољопривредног земљишта		615.000.000,00			
Програмска активност 1003: Подршка коришћењу пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. год.	очекивани обим радова	учешће буџета	учешће корисника средст

				АПВ макс. до (%)	ава мин. (%)
3.1	Интензивирање коришћења пољопривредног земљишта – подршка произвођачима за: 1) изградњу, реконструкцију, санацију система за наводњавање, набавку опреме за наводњавање; 2) набавку конструкција и опреме за производњу у заштићеном простору; 3) набавку опреме за заштиту од временских непогода и елемената потребних за подизање воћарских и виноградарских засада	540.000.000,00	1.520 ха	70	30
3.2	Г И С	2.000.000,00	АПВ	100	0
3.3	Интензивирање коришћења пољопривредног земљишта којим располажу научно истраживачке установе и средње пољопривредне школе – набавка опреме	25.000.000,00	12 субјеката	100	0
3.4	Привођење култури необрадивог пољопривредног земљишта – за пољопривредну производњу – реконструкција рибњака и подизање нових рибњака	15.000.000,00	5 субјекта	70	30
3.5	Мониторинг употребом даљинске детекције	10.000.000,00	АПВ	100	0
Укупно – подршка коришћењу пољопривредног земљишта		592.000.000,00			

НОВОПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

1. Подршка заштити пољопривредног земљишта	320.000.000,00	2. Подршка уређењу пољопривредног земљишта	615.000.000,00	3. Подршка коришћењу пољопривредног земљишта	592.000.000,00	УКУПНО ЗА 2020. год.	1.527.000.000,00

ПРЕНЕТЕ И НОВОПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

1. ПРЕНЕТЕ ОБАВЕЗЕ	116.534.457,13	2. НОВОПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ ЗА 2020. год.	1.527.000.000,00	УКУПНО У 2020. год.	1.643.534.457,13

Активност из тачке II, подтачка 1.1, реализује се преко пољопривредних стручних служби с територије АП Војводине. Активност из тачке II, подтачка 1.1, обухватиће обрадиво пољопривредно земљиште које је у државној својини, а које користе правна и физичка лица. Активност обухвата узорковање, утврђивање садржаја макроелемената (азота, фосфора, калијума, хумуса, калцијум карбоната и киселости) и давање препорука за укупан број од минимум 5.341 узорак – по цени од 1.760,00 динара по узорку, са урачунатим порезом на додату вредност, као и утврђивање садржаја микроелемената (бакар, цинк, никл, хром, арсен, жива, олово и кадмијум) за минимум 141 узорак – по цени од 4.248,00 динара по узорку, са урачунатим порезом на додату вредност. Активност из тачке II, подтачка 1.1, финансираће се у целости из буџета АП Војводине и обухватиће обрадиво пољопривредно земљиште од I до V катастарске класе на територији АП Војводине.“

Реализацијом активности из тачке II, подтачка 1.2, створиће се услови за систематско праћење болести и штеточина на пољопривредним културама у оквиру прогнозно извештајне делатности и одрживе примене пестицида због превенције контаминације пољопривредног земљишта и воде у мелиоративним каналима на територији АП Војводине. Корисници средстава ће бити 12 пољопривредних стручних служби са територије АП Војводине. За потребе инплементације резултата прогнозно-извештајне службе АПВ и унапређење мониторинга започетих мера биће ангажовани саветодавци из 12 пољопривредних стручних служби и Енолошке станице Вршац са територије АП Војводине. Такође, Финансираће се јачање техничко технолошких капацитета пољопривредних стручних служби, набавка потребне опреме за рад саветодавне и прогнозно извештајне службе, као и утврђивање стварних траса атарских путева. Активност из тачке II, подтачка 1.2, финансираће се у целости из буџета АП Војводине.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 1.3 јесу правна лица са којима се закључује уговор за унапређење сточарства кроз одгајивачки програм за висококвалитетна приплодна уматичена грла, ради повећања сточног фонда у циљу повећања обима продукције стајњака и примене стајњака на пољопривредном земљишту ради побољшавања и очувања плодности пољопривредног земљишта. Средства се додељују по спроведеном конкурсу. Активност из тачке II подтачка 1.3 финансираће се у целости из буџета АПВ.

Активност из тачке II, подтачка 1.4, реализоваће се са циљем подизања нивоа ефикасности противградне заштите кроз набавку противградних ракета за спровођење противградне заштите пољопривредних усева на територији АП Војводине. Набавка противградних ракета вршиће се у складу са Законом о јавним набавкама. Средства за реализацију ове активности у целости се обезбеђују из буџета АП Војводине.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 1.5, јесу добровољна ватрогасна друштва с територије АП Војводине која ради ефикасније заштите од пољских пожара на пољопривредном земљишту, приступају опремању добровољних ватрогасних друштава. Средства се додељују по спроведеном конкурсу. Активност из тачке II, подтачка 1.5, финансираће се из буџета АП Војводине максимално до 100% средстава.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 2.1, јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине које су донеле одлуку о спровођењу комасације. Средства се додељују по спроведеном конкурсу. Активност из тачке II,

подтачка 2.1, финансираће се из буџета АП Војводине максимално до 60% средстава. Преостала средства обезбеђују корисници средстава.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 2.2, јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине, код којих је поступак комасације у току или је окончан. По спроведеном конкурсу, средства се додељују за наставак поступка комасације; Изградњу, реконструкцију, санација и уређење каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања код поступака комасације; Уређење атарских путева код поступака комасације. Активност из тачке II, подтачка 2.2, финансираће се из буџета АП Војводине максимално до 60% средстава. Преостала средства обезбеђују корисници средстава.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 2.3, јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине које приступају уклањању дивљих депонија с државног пољопривредног земљишта, односно привођењу намене пољопривредног земљишта. Средства се додељују по спроведеном конкурсу. Активност из тачке II, подтачка 2.3, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 50% средстава, а преостала средстава обезбеђују корисници средстава.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 2.4, јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине које приступају уређењу атарских путева и отресишта на својој територији. Средства се додељују по спроведеном конкурсу. Активност из тачке II, подтачка 2.4, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 70% средстава, а преостала средстава обезбеђује корисник средстава.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 2.5, јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине, које приступају уређењу отворене каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта, уз претходно прибављену сагласност ЈВП „Воде Војводине". Средства се додељују по спроведеном конкурсу на који ће право пријављивања имати локалне самоуправе с територије АП Војводине. Након спроведене конкурсне процедуре, уговоре о реализацији активности из тачке II, подтачка 2.5, закључиће Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, локалне самоуправе и ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад. Активност из тачке II, подтачка 2.5, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 50% средстава, а преостала средстава обезбеђује корисник средстава, при чему ће се сва уговорена средства пребацити на рачун ЈВП „Воде Војводине". Активност се реализује уз стручну подршку ЈВП „Воде Војводине" у делу који се односи на избор извођача радова и надзор на извршеним радовима. Извршење радова и плаћање извођачу радова уговараће ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 3.1, јесу физичка, правна лица и задруге који су уписани у Регистар пољопривредних газдинстава и који приступају: 1) изградњи, реконструкцији и санацији система за наводњавање, набавци опреме за наводњавање; 2) набавци конструкција и опреме за производњу у заштићеном простору; 3) набавци опреме за заштиту од временских непогода (набавка система за заштиту од мраза, противградне мреже, као и друге опреме за заштиту пољопривредног земљишта, засада и усева од елементарних непогода) и елемената потребних за подизање воћарсиких и виноградарских засада. Средства се додељују по спроведеном конкурсу. Активност из тачке II, подтачка 3.1, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 70% средстава. Преостала средства обезбеђују корисници средстава.

Активност из тачке II, подтачка 3.2, реализоваће се с циљем имплементације географског информационог система у областима рада Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Активност из тачке II, подтачка 3.2, обављаће компетентно правно лице, изабрано у складу са Законом о јавним набавкама. Активност ће се финансирати у целости из буџета АП Војводине.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 3.3 јесу научно истраживачке установе, средње пољопривредне школе и остале средње школе које образују ученике пољопривредне струке, с територије АП Војводине које приступају набавци: опреме за наводњавање, конструкција и опреме за производњу у заштићеном простору, опреме за заштиту од временских непогода- противградне мреже и друге опреме за заштиту пољопривредног земљишта, засада и усева од елементарних непогода, опрема за сакупљање, одлагање, манипулацију и примену органског ђубрива у циљу побољшавања и очувања плодности пољопривредног земљишта, као и остале опреме на сточарским фармама, опреме за побољшање и очување плодности пољопривредног земљишта и опреме и механизације за обраду пољопривредног земљишта. Активност ће се у целости финансирати из буџета АП Војводине по спроведеном конкурсу.

Активност из тачке II, подтачка 3.4, финансираће се из буџета АП Војводине, до 70% по спроведеном конкурсу за привођење култури необрадивог пољопривредног земљишта – реконструкција рибњака и подизање нових рибњака на територији АП Војводине.

Активност из тачке II, подтачка 3.5, реализује Институт Биосенс – истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема из Новог Сада, са задатком да за територију АП Војводине реализује пројекат „Мониторинг употребом даљинске детекције у пољопривреди, водопривреди и шумарству”. Активност из тачке II, подтачка 3.5, финансираће се у целости из буџета АП Војводине.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 20/14) а у вези са чланом 14. став 4. Закона о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС" број: 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон), уз претходну сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-51-2986/2020-14 од 23. априла 2020. године Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 07. маја 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о Програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2020 од 7.5.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020 години ("Сл. лист АП Војводине", бр. 54/19) у тачки I став 1 износ: "1.643.534.457,13 динара" мења се и гласи: "1.359.373.509,43 динара".

У ставу 2. износ од: "116.534.457,13 динара" мења се и гласи: "88.562.816,12 динара".

Табела „ПРЕНЕТЕ ОБАВЕЗЕ“, мења се и гласи:

Програмска активност 1001: Подршка заштити пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. год.	очекивани обим радова	учешће буџета АПВ макс. до (%)	учешће корисника средстава мин. (%)
1.1	Опремање надлежних служби механизацијом и опремом за гашење пољских пожара на пољопривредном земљишту	12.000.000,00	86 субјекат	100	0
Укупно - подршка заштити пољопривредног земљишта		12.000.000,00			
Програмска активност 1002: Подршка уређењу пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. год.	очекивани обим радова	учешће буџета АПВ макс. до (%)	учешће корисника средстава мин. (%)
2.1	Започињање нових поступака комасације по уговорима закљученим у 2019. г.	2.500.000,00	1 кат. општине	50	50
2.2	Започињање нових поступака комасације по уговорима закљученим у 2018. г.	2.847.551,00	2 кат. општине	30	70
2.3	Наставак поступака	29.416.484,13	8 кат. општина	50	50

	комасације по уговорима закљученим у 2019. г.				
2.4	Наставак поступака комасације по уговорима закљученим у 2018. г.	17.192.513,50	7 кат. општине	30	70
2.5	Уређење атарских путева и отресишта по уговорима закљученим у 2019. г.	17.414.778,85	5 км	50	50
2.6	Уређење каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта	4.391.488,64	20 км	40	60
Укупно– подршка уређењу пољопривредног земљишта		73.762.816,12			
Програмска активност 1003: Подршка коришћењу пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. год.	очекивани обим радова	учешће буџета АПВ макс. до (%)	учешће корисника средстава мин. (%)
3.1	Привођење култури необрадивог пољопривредног земљишта – за пољопривредну производњу – реконструкција рибњака и подизање нових рибњака	2.800.000,00	1 субјекат	70	30
Укупно– подршка коришћењу пољопривредног земљишта		2.800.000,00			
УКУПНО ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ		88.562.816,12			

“

Тачка II Програма мења се и гласи:

„II

Планирана средства у износу од 1.270.810.693,31 динара – користиће се за следеће активности у 2020 години:

Програмска активност 1001: Подршка заштити пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. год.	очекивани обим радова	учешће буџета АПВ макс. до (%)	учешће корисника средстава мин. (%)
1.1	Систематско праћење болести и штеточина, превенција контаминације пољопривредног земљишта и воде у мелиоративним каналима	187.095.700,00	АПВ	100	0
1.2	Подизање нивоа ефикасности противградне заштите	20.000.000,00	509 ракета	100	0
Укупно - подршка заштити пољопривредног земљишта		207.095.700,00			
Програмска активност 1002: Подршка уређењу пољопривредног земљишта		обавеза Секретаријата (динара) у 2020. год.	Очекивани обим радова	учешће буџета АПВ макс. до (%)	учешће корисника средстава мин. (%)
2.1	Уклањање дивљих депонија с државног пољопривредног земљишта	5.000.000,00	7 локал. самоуправа	50	50
2.2	Уређење атарских путева и отресишта	200.000.000,00	33 км	70	30
2.3	Уређење каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта	268.714.993,31	1.060 км	50	50
Укупно – подршка уређењу пољопривредног земљишта		473.714.993,31			
Програмска		обавеза	очекивани	учешће	учешће

активност 1003: Подршка коришћењу пољопривредног земљишта		Секретаријата (динара) у 2020. год.	обим радова	буџета АПВ макс. до (%)	корисника средстава мин. (%)
3.1	Интензивирање коришћења пољопривредног земљишта – подршка произвођачима за: 1) изградњу, реконструкцију, санацију система за наводњавање, набавку опреме за наводњавање; 2) набавку конструкција и опреме за производњу у заштићеном простору; 3) набавку опреме за заштиту од временских непогода и елемената потребних за подизање воћарских и виноградарских засада	540.000.000,00	1.520 ха	70	30
3.2	Интензивирање коришћења пољопривредног земљишта којим располажу научно истраживачке установе и средње пољопривредне школе – набавка опреме	25.000.000,00	12 субјеката	100	0
3.3	Привођење култури необрадивог пољопривредног земљишта – за пољопривредну производњу – реконструкција	15.000.000,00	5 субјекта	70	30

	рибњака и подизање нових рибњака				
3.4	Мониторинг употребом даљинске детекције	10.000.000,00	АПВ	100	0
Укупно – подршка коришћењу пољопривредног земљишта		590.000.000,00			

НОВОПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

1. Подршка заштити пољопривредног земљишта	207.095.700,00
2. Подршка уређењу пољопривредног земљишта	473.714.993,31
3. Подршка коришћењу пољопривредног земљишта	590.000.000,00
У К У П Н О З А 2020. год.	1.270.810.693,31

ПРЕНЕТЕ И НОВОПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

1. ПРЕНЕТЕ ОБАВЕЗЕ	88.562.816,12
2. НОВОПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ ЗА 2020. год.	1.270.810.693,31
У К У П Н О У 2020. год.	1.359.373.509,43

“

Тачка III Програма мења се и гласи:

„III

Реализацијом активности из тачке II, подтачка 1.1, створиће се услови за систематско праћење болести и штеточина на пољопривредним културама у оквиру прогнозно извештајне делатности и одрживе примене пестицида због превенције контаминације пољопривредног земљишта и воде у мелиоративним каналима на територији АП Војводине. Корисници средстава ће бити 12 пољопривредних стручних служби са територије АП Војводине. За потребе инплементације резултата прогнозно-извештајне службе АПВ и унапређење мониторинга започетих мера биће ангажовани саветодавци из 12 пољопривредних стручних служби и Енолошке станице Вршац са територије АП Војводине. Такође, Финансираће се јачање техничко технолошких капацитета пољопривредних стручних служби, набавка потребне опреме за рад саветодавне и прогнозно извештајне службе, као и утврђивање стварних траса атарских путева. Активност из тачке II, подтачка 1.1, финансираће се у целости из буџета АП Војводине.

Активност из тачке II, подтачка 1.2, реализоваће се са циљем подизања нивоа ефикасности противградне заштите кроз набавку противградних ракета за спровођење противградне заштите пољопривредних усева на територији АП Војводине. Набавка противградних ракета вршиће се у складу са Законом о јавним набавкама. Средства за реализацију ове активности у целости се обезбеђују из буџета АП Војводине.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 2.1, јесу локал- не самоуправе с територије АП Војводине које приступају уклањању дивљих депонија с државног пољопривредног земљишта, односно привођењу намене пољопривредног земљишта. Средства се додељују по спроведеном конкурсу. Активност из тачке II, подтачка 2.1, финансираће се из буџета АП Војводине, максимал- но до 50% средстава, а преостала средстава обезбеђују корисници средстава.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 2.2, јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине које приступају уређењу атарских путева и отресишта на својој територији. Средства се додељују по спроведеном конкурсу. Активност из тачке II, подтачка 2.2, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 70% средстава, а преостала средстава обезбеђује корисник средстава.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 2.3, јесу локалне самоуправе с територије АП Војводине, које приступају уређењу отворене каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта, уз претходно прибављену сагласност ЈВП „Воде Војводине". Средства се додељују по спроведеном конкурсу на који ће право пријављивања имати локалне самоуправе с територије АП Војводине. Након спроведене конкурсне процедуре, уговоре о реализацији активности из тачке II, подтачка 2.3, закључиће Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, локалне самоуправе и ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад. Активност из тачке II, подтачка 2.3, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 50% средстава, а преостала средстава обезбеђује корисник средстава, при чему ће се сва уговорена средства пребацити на рачун ЈВП „Воде Војводине". Активност се реализује уз стручну подршку ЈВП „Воде Војводи- не" у делу који се односи на избор извођача радова и надзор на из- вршеним радовима. Извршење радова и плаћање извођачу радова уговараће ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 3.1, јесу физичка, правна лица и задруге који су уписани у Регистар пољопривредних газдинстава и који приступају: 1) изградњи, реконструкцији и санацији система за наводњавање, набавци опреме за наводњавање; 2) набавци конструкција и опреме за производњу у заштићеном простору; 3) набавци опреме за заштиту од временских непогода (набавка система за заштиту од мраза, противградне мреже, као и друге опреме за заштиту пољопривредног земљишта, засада и усева од елементарних непогода) и елемената потребних за подизање воћарсиких и виноградарских засада. Средства се додељују по спроведеном конкурсу. Активност из тачке II, подтачка 3.1, финансираће се из буџета АП Војводине, максимално до 70% средстава. Преостала средства обезбеђују корисници средстава.

Корисници средстава из тачке II, подтачка 3.2 јесу научно истраживачке установе, средње пољопривредне школе и остале средње школе које образују ученике пољопривредне струке, с територије АП Војводине које приступају набавци: опреме за наводњавање, конструкција и опреме за производњу у заштићеном простору, опреме за заштиту од временских непогода- противградне мреже и друге опреме за заштиту пољопривредног земљишта, засада и усева од елементарних непогода, опрема за сакупљање, одлагање, манипулацију и примену органског ђубрива у циљу побољшавања и очувања плодности пољопривредног земљишта, као и остале опреме на сточарским фармама, опреме за побољшање и очување плодности пољопривредног земљишта и опреме и механизације за обраду пољопривредног земљишта. Активност ће се у целости финансирати из буџета АП Војводине по спроведеном конкурсу.

Активност из тачке II, подтачка 3.3, финансираће се из буџета АП Војводине, до 70% по спроведеном конкурсу за привођење кул- тури необрадивог пољопривредног земљишта – реконструкција рибњака и подизање нових рибњака на територији АП Војводине.

Активност из тачке II, подтачка 3.4, реализује Институт Биосенс – истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема из Новог Сада, са задатком да за територију АП Војводине реализује пројекат „Мониторинг употребом даљинске детекције у пољопривреди, водопривреди и шумарству”. Активност из тачке II, подтачка 3.4, финансираће се у целости из буџета АП Војводине.“

Члан 2.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-13/2019-01

Нови Сад, 07. мај 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 20/2014), а у вези са чланом 190. Закона о водама ("Службени гласник РС", број: 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Годишњем програму коришћења средстава из буџетског фонда за воде Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, ступила је на снагу 28.12.2019, а примењује се од 1.1.2020.

Члан 1.

Овом Покрајинском скупштинском одлуком утврђује се Годишњи програм коришћења средстава из буџетског фонда за воде Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину (у даљем тексту Програм).

Члан 2.

Програм чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењиваће се од 01. јануара 2020. године.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-10/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ИЗ БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА ВОДЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ ЗА 2020. ГОДИНУ

I

За реализацију Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за воде АП Војводине за 2020. годину (у даљем тексту: Програм), Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, у програмској структури у оквиру Програма 0401 Интегрално управљање водама, планира се укупно 4.290.197.145,25 динара.

II

Распоред средстава

Средства из тачке I распоређују су у складу са члановима 150–184. Закона о водама, и то за:

Програмска активност 1001 Уређење и коришћење вода

1.1. Суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини у 2020. години

363.000.000,00 динара

1.2 Суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини (преузета обавеза из 2019. год.)

117.481.183,49 динара

Програмска активност 1002 Заштита вода од загађивања

2.1. Суфинансирање изградње, санације и реконструкције објеката фекалне канализације у јавној својини у 2020. години

90.000.000,00 динара

2.2. Суфинансирање изградње, санације и реконструкције објеката фекалне канализације (преузета обавеза из 2019. год.)

19.715.961,76 динара

Програмска активност 1003 Уређење, коришћење и заштита од вода

3.1. Финансирање програма пословања ЈВП "Воде Војводине" за 2020. годину

3.700.000.000,00 динара

_____

УКУПНО СВЕ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

4.290.197.145,25 динара

III

Начин коришћења средстава

Суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини у 2020. години (тачка II, Програмска активност 1001, подтачка 1.1.) као и суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини по основу преузетих обавеза (тачка II, Програмска активност 1001, подтачка 1.2. Програма) финансираће се у складу с приливом средстава у буџет. Суфинансирање изградње, санације и реконструкције објеката фекалне канализације у 2020. години (тачка II, Програмска активност 1002, подтачке 2.1. Програма) као и изградње, санације и реконструкције по основну преузетих обавеза из ранијих година (тачка II, Програмска активност 1002, подтачка 2.2. Програма) такође ће се финансирати у складу с приливом средстава у буџет.

Распоред средстава из тачке II, подтачке 1.1 и 2.1. утврдиће Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, на основу спроведених јавних конкурса у 2020. години. Права и обавезе у коришћењу средстава утврдиће се уговором између корисника средстава и Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Корисници средстава предвиђених тачком II, подтачка 1.1. и 2.1. јесу општине и градови с територије АП Војводине.

Програм пословања ЈВП "Воде Војводине" за 2020. годину, тачка II, Програмска активност 1003, подтачка 3.1. Програма, финансираће се у складу са Законом о водама ("Службени гласник РС", број: 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон) и у складу с приливом средстава у буџет.

На основу члана 31. алинеја друга и пета Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/2014), у вези с чланом 190. Закона о водама ("Службени гласник РС", број: 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 07. маја 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за воде Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2020 од 7.5.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за воде Аутономне покрајине Војводине

("Службени лист АП Војводине", број 54/19), у тачки I број: "4.290.197.145,25" замењује се бројем "4.212.463.710,06".

Члан 2.

Тачка II мења се и гласи:

"II"

Распоред средстава

Средства из тачке I распоређују су у складу са члановима 150–184. Закона о водама, и то за:

Програмска активност 1001 Уређење и коришћење вода

1.1. Суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини у 2020. години
363.000.000,00 динара
1.2 Суфинансирање израде пројектно-техничке документације и изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини (преузета обавеза из 2019. године)
72.336.429,50 динара

Програмска активност 1002 Заштита вода од загађивања

2.1. Суфинансирање изградње, санације и реконструкције објеката фекалне канализације у јавној својини у 2020. години
47.895.145,62 динара
2.2. Суфинансирање изградње, санације и реконструкције објеката фекалне канализације (преузета обавеза из 2019. год.)
25.734.732,23 динара
2.3. Суфинансирање израде пројектно-техничке документације и изградње и реконструкције објеката фекалне канализације (преузета обавеза из 2018. год.)
3.497.402,71 динара

Програмска активност 1003 Уређење, коришћење и заштита од вода

3.1. Финансирање програма пословања ЈВП "Воде Војводине" за 2020. годину
3.700.000.000,00 динара

_____

УКУПНО СВЕ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ
4.212.463.710,06 динара"

Тачка III мења се и гласи:

"III

Начин коришћења средстава

Суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини у 2020. години (тачка II, Програмска активност 1001, подтачка 1.1.) као и суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини по основу преузетих обавеза (тачка II, Програмска активност 1001, подтачка 1.2. Програма) финансираће се у складу с приливом средстава у буџет. Суфинансирање изградње, санације и

реконструкције објеката фекалне канализације у 2020. години (тачка II, Програмска активност 1002, подтачке 2.1. Програма) као и изградње, санације и реконструкције по основну преузетих обавеза из ранијих година (тачка II, Програмска активност 1002, подтачке 2.2. и 2.3. Програма) такође ће се финансирати у складу с приливом средстава у буџет.

Распоред средстава из тачке II, подтачке 1.1 и 2.1. утврдиће Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, на основу спроведених јавних конкурса у 2020. години. Права и обавезе у коришћењу средстава утврдиће се уговором између корисника средстава и Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Корисници средстава предвиђених тачком II, подтачка 1.1. и 2.1. јесу општине и градови с територије АП Војводине.

Програм пословања ЈВП "Воде Војводине" за 2020. годину, тачка II, Програмска активност 1003, подтачка 3.1. Програма, финансираће се у складу са Законом о водама ("Службени гласник РС", број: 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон) и у складу с приливом средстава у буџет."

Члан 3.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-10/2019-01

Нови Сад, 07. мај 2020. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. став 1. алинеја 2. и 16. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/2014) и члана 5. став 2. у вези с чланом 79. став 1. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", број 15/2016), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници која је одржана 28. септембра 2016. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Јавном водопривредном предузећу "Воде Војводине"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 53/2016 од 28.9.2016. године, када је и ступила на снагу.

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине", Нови Сад (у даљем тексту: Јавно предузеће), основано Покрајинском скупштинском одлуком о оснивању Јавног предузећа за газдовање водама на територији АП Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 7/2002 и 2/2010), наставља да ради под истим називом као у Покрајинској скупштинској одлуци о Јавном водопривредном предузећу "Воде Војводине" ("Службени лист АПВ", бр. 4/2013 и 14/2015), а у складу са одредбама ове покрајинске скупштинске одлуке (у даљем тексту: Одлука).

Циљ оснивања

Члан 2.

Циљ оснивања и пословања Јавног предузећа јесте трајно извршавање послова у управљању водама на територији Аутономне покрајине Војводине.

Јавно предузеће је одговорно за обављање делатности у складу са стањем постојећих водних објеката, степеном њихове изграђености и висином средстава која су обезбеђена за те намене.

Оснивач Јавног предузећа

Члан 3.

Оснивач Јавног предузећа јесте Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: Оснивач).

Права оснивача врши Покрајинска влада уколико овом одлуком није другачије одређено.

Седиште Покрајинске владе је у Новом Саду, на Булевару Михајла Пупина број 16.

Матични број Покрајинске владе јесте 08068615, а ПИБ је 103762102.

Пословно име и седиште Јавног предузећа

Члан 4.

Јавно предузеће послује под пословним именом: Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине" Нови Сад.

Скраћено пословно име Јавног предузећа јесте ЈВП "Воде Војводине", Нови Сад.

Седиште Јавног предузећа је у Новом Саду, на Булевару Михаила Пупина број 25.

О промени пословног имена и седишта одлучује надзорни одбор Јавног предузећа (у даљем тексту: Надзорни одбор), уз сагласност Покрајинске владе.

Правни статус Јавног предузећа

Члан 5.

Јавно предузеће има статус правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом.

Јавно предузеће у правном промету с трећим лицима има сва овлашћења и иступа у своје име и за свој рачун.

Одговорност за обавезе Јавног предузећа

Члан 6.

Јавно предузеће за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

Оснивач за своје обавезе одговара у складу са законом и овом одлуком.

II ДЕЛАТНОСТ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Члан 7.

Претежна делатност Јавног предузећа јесте инжењерска делатност и техничко саветовање.

- шифра делатности: 71.12.

Делатности Јавног предузећа од општег интереса утврђене Законом о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/2010 и 93/2012) јесу следеће:

- уређење водотока и заштита од штетног дејства вода;
- уређење и коришћење вода;
- заштита вода од загађивања.

Делатности Јавног предузећа из става 2. овог члана обухватају:

1. интегрално управљање водним ресурсима на територији АП Војводине;
2. изградњу, одржавање и управљање водним објектима за уређење водотока и за заштиту од поплава на водама I реда у јавној својини;
3. изградњу, одржавање и управљање водним објектима за одводњавање и наводњавање у јавној својини;
4. изградњу, одржавање и управљање регионалним и вишенаменским хидросистемима у јавној својини;
5. спровођење одбране од поплава и леда;
6. управљање водним земљиштем у јавној својини;
7. инжењерско пројектовање и консултантске активности у области хидроградње и управљања водама;
8. научно истраживање, развој и израду планских докумената и техничке документације у области вода;

9. успостављање и вођење водне документације и водног информационог система;

10. инвеститорске послове и управљање пројектима у области вода;

11. извршавање послова из међудржавних споразума у области вода на територији АП Војводине.

Поред делатности из става 2. овог члана, Јавно предузеће обавља и следеће делатности:

- шумарство и сечу дрвећа;
- рибарство и аквакултуру;
- производњу електричне енергије;
- техничко одржавање и развој државних водних путева на територији АП Војводине;
- услужне делатности у воденом саобраћају;
- инжењерску делатност и техничко саветовање;
- инвеститорске послове;
- научна истраживања и развој.

Јавно предузеће може да обавља и друге делатности утврђене статутом под условом да то не омета извршавање делатности из ст. 1. и 2. овог члана (нпр. продаја производа, извођење радова и пружање, услуга за трећа лица).

Оснивање зависних друштава

Члан 8.

Јавно предузеће може да оснује зависно друштво капитала за обављање делатности из члана 7. ове одлуке, у складу са законом.

Јавно предузеће према зависном друштву капитала из става 1. овог члана има права, обавезе и одговорности које има аутономна покрајина - као оснивач - према Јавном предузећу.

На одлуку из става 1. овог члана, претходну сагласност даје Покрајинска влада.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ОСНИВАЧА ПРЕМА ЈАВНОМ ПРЕДУЗЕЋУ И ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ПРЕМА ОСНИВАЧУ

Овлашћења Оснивача

Члан 9.

У случају поремећаја у пословању Јавног предузећа, Покрајинска влада предузима мере прописане законом, ради обезбеђења услова за несметано функционисање Јавног предузећа и обављање делатности од општег интереса, а нарочито:

- промену унутрашње организације;
- разрешење надзорног одбора и директора и именовање привременог органа;
- ограничење у погледу права (располагања) коришћења појединих средстава у јавној својини;
- друге мере одређене законом који уређује обављање делатности од општег интереса и овом одлуком.

Обезбеђивање заштите општег интереса

Члан 10.

Ради обезбеђења заштите општег интереса у Јавном предузећу, Скупштина Аутономне покрајине Војводине даје сагласност на процену вредности капитала Јавног предузећа и исказивање капитала Јавног предузећа у уделима или акцијама.

Покрајинска влада даје сагласност на следећа акта тог предузећа:

1. статут;

2. дугорочне и средњерочне планове рада и развоја Јавног предузећа и годишњи програм пословања;

3. статусне промене, оснивање других правних субјеката и улагање капитала;

4. располагање (прибављање и отуђење) средствима у јавној својини која су пренета у својину Јавног предузећа, велике вредности, која је у непосредној функцији обављања делатности од општег интереса утврђених овом одлуком;

5. расподелу добити Јавног предузећа и начин покрића губитка;

6. давање гаранција, авала, јемстава, залога и других средстава обезбеђења за послове који не улазе у обављање делатности од општег интереса;

7. о задужењу Јавног предузећа;

8. програм својинске трансформације Јавног предузећа и одлуку о својинској трансформацији;

9. тарифу (одлука о ценама, тарифни систем и др.), осим ако другим законом није предвиђено да ту сагласност даје други државни орган;

10. друга акта у складу са законом који уређује обављање делатности од општег интереса и овом одлуком.

Предлог за давање сагласности из става 1. овог члана подноси надлежни покрајински орган управе.

Акт на који Покрајинска влада даје сагласност сматра се донетим када Покрајинска влада на њега дâ сагласност, осим акта из тачке 3. става 1, за чије доношење Покрајинска влада даје претходну сагласност Јавном предузећу.

Однос Јавног предузећа према Оснивачу

Планови и програми

Члан 11.

Јавно предузеће доноси дугорочни и средњерочни план пословне стратегије и развоја, у складу са законом.

За сваку календарску годину, Јавно предузеће доноси годишњи програм пословања на који Покрајинска влада даје сагласност.

Годишњи програм пословања мора да садржи следеће елементе:

1) планиране изворе прихода и позиције расхода по наменама;

2) планиране набавке;

3) план инвестиција;

4) планирани начин расподеле добити, односно планирани начин покрића губитка;

5) елементе за целовито сагледавање цена производа и услуга;

6) план зарада и запошљавања;

7) критеријуме за коришћење средстава за помоћ, спортске активности, пропаганду и репрезентацију;

8) друге елементе утврђене законом, којима се уређује правни положај јавних предузећа.

Годишњи програм пословања доставља се Покрајинској влади, ради давања сагласности, најкасније у року од 15 дана од дана усвајања акта о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Изузетно од става 4. овог члана, у случају привременог финансирања Аутономне покрајине Војводине, Јавно предузеће може донети годишњи програм пословања за период на који се односи привремено финансирање Аутономне покрајине Војводине.

Јавно предузеће може да мења и допуњује годишњи програм пословања искључиво из стратешких и државних интереса или уколико се битно промене околности у којима оно послује.

Покрајинска влада не може да дâ сагласност на измене и допуне годишњег програма пословања Јавног предузећа уколико се тим изменама и допунама предлаже повећање средстава за одређене намене, а које је Јавно предузеће већ утрошило у висини која превазилази висину средстава за те намене из усвојеног годишњег програма пословања.

Јавно предузеће доноси и друге планове и посебне програме у складу са законом и овом одлуком.

Дугорочни и средњерочни планови пословне стратегије и развоја и годишњи програм пословања Јавног предузећа морају бити усклађени са одлукама, програмским и планским актима Аутономне покрајине Војводине.

Праћење реализације годишњег програма пословања

Члан 12.

Јавно предузеће дужно је да покрајинском органу управе надлежном за послове водопривреде, као ресорном органу, доставља тромесечне извештаје о реализацији годишњег програма пословања, у року од 30 дана од дана истека тромесечја.

Извештаје из става 1. овог члана, Јавно предузеће подноси на обрасцу извештаја који прописује министар надлежан за послове привреде, у складу са законом.

На основу извештаја из става 1. овог члана, покрајински орган управе надлежан за послове водопривреде сачињава и доставља министарству и Покрајинској влади информацију о степену усклађености планираних и реализованих активности.

Члан 13.

Јавно предузеће мора имати извршену ревизију финансијских извештаја од стране овлашћеног ревизора.

Финансијски извештај са извештајем овлашћеног ревизора јавно предузеће доставља Покрајинској влади ради информисања.

Члан 14.

Јавно предузеће дужно је да - пре исплате зарада - овери образац за контролу обрачуна и исплате зарада.

Образац из става 1. овог члана прописује Влада Републике Србије, на предлог министра надлежног за послове финансија.

Уколико јавно предузеће не спроводи годишњи програм пословања у делу који се односи на зараде или запошљавање, надлежни орган аутономне покрајине неће оверити образац за контролу обрачуна и исплате зарада.

IV УСЛОВИ И НАЧИН УТВРЂИВАЊА И РАСПОРЕЂИВАЊА ДОБИТИ, НАЧИН ПОКРИЋА ГУБИТКА И СНОШЕЊЕ РИЗИКА

Члан 15.

Добит и губитак Јавног предузећа утврђују се и распоређују у складу са законом.

Одлуку о расподели добити доноси Надзорни одбор, уз сагласност Покрајинске владе.

На основу одлуке из става 2. овог члана, део остварене добити по завршном рачуну за претходну годину, Јавно предузеће дужно је да уплати у буџет Аутономне покрајине Војводине.

Висина и рок за уплату добити из става 3. овог члана, утврђују се одлуком Скупштине Аутономне покрајине Војводине о буџету за наредну годину, у складу са законом.

Одлуку о покрићу губитка Јавног предузећа доноси Надзорни одбор, уз сагласност Покрајинске владе.

Губитак се покрива на терет нераспоређене добити из претходних година и из других извора.

V УСЛОВИ И НАЧИН ЗАДУЖЕЊА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Члан 16.

Јавно предузеће може да се задужује под условима који су предвиђени законом којим се уређује јавни дуг.

Одлуку о задужењу Јавног предузећа доноси Надзорни одбор, уз претходну сагласност Покрајинске владе.

VI ЗАСТУПАЊЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Члан 17.

Јавно предузеће у пословима унутрашњег и спољнотрговинског промета заступа и представља директор, без ограничења.

У оквиру својих овлашћења, директор може дати другом лицу писмено овлашћење за заступање Јавног предузећа.

VII ИМОВИНА, КАПИТАЛ И СРЕДСТВА

Имовина

Члан 18.

Јавно предузеће има своју имовину којом управља и располаже у складу са законом, овом одлуком и уговором.

Имовину Јавног предузећа чине право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности, као и друга имовинска права која су пренета у својину Јавног предузећа у складу са законом, укључујући и право коришћења на стварима у јавној својини.

Јавно предузеће може користити и средства у јавној својини и другим облицима својине, у складу са законом, овом одлуком и уговором.

Капитал

Члан 19.

Уписани новчани капитал Јавног предузећа износи 333.518,50 динара, а уплаћени новчани капитал 166.759,25 динара на дан 15.05.2002. године, уписан и унет неновчани капитал износи 14.366.384.153,94 динара.

Регистровани капитал биће усклађен с капиталом исказаним по финансијским извештајима у складу са Законом о привредним друштвима и прописима којима се уређује регистрација привредних субјеката.

Основни капитал из става 1. удео је оснивача као јединог члана са 100% учешћа у основном капиталу Јавног предузећа.

Средства Јавног предузећа

Члан 20.

Јавно предузеће у обављању својих делатности, стиче и прибавља средства из следећих извора, односно на следеће начине:

- продајом производа и услуга;
- из буџета аутономне покрајине;
- из донација и поклона;
- задужењем;
- од накнада;
- из осталих извора, у складу са законом.

VIII ОРГАНИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Органи Јавног предузећа

Члан 21.

Органи Јавног предузећа јесу Надзорни одбор и директор.

1) Надзорни одбор

Састав Надзорног одбора

Члан 22.

Надзорни одбор Јавног предузећа има председника и два члана које именује Покрајинска влада, на период од четири године, под условима, на начин и по поступку предвиђеним законом.

Начин и поступак предлагања члана Надзорног одбора из реда запослених утврдиће се статутом, у складу са законом.

Надзорни одбор, директор и извршни директор не могу предлагати представника запослених у том одбору.

Услови за чланове Надзорног одбора

Члан 23.

За председника и чланове Надзорног одбора Јавног предузећа именује се лице које испуњава следеће услове:

1) да је пунолетно и пословно способно;

2) да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, на мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;

3) да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из алинеје 2. овог члана;

4) да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани с пословима Јавног предузећа;

5) да познаје области корпоративног управљања или област финансија;

6) да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци;

7) да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:

- обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
- обавезно психијатријско лечење на слободи;
- обавезно лечење наркомана;
- обавезно лечење алкохоличара;
- забрана вршења позива, делатности и дужности.

Представник запослених, поред услова из става 1. овог члана, мора да испуњава и следеће услове:

1) да није био ангажован у вршењу ревизије финансијских извештаја предузећа у последњих пет година;

2) да није члан политичке странке.

Надлежност Надзорног одбора

Члан 24.

Надзорни одбор:

1. доноси дугорочни и средњерочни план пословне стратегије и развоја, те одговора за њихово спровођење;

2. доноси годишњи програм пословања, усклађен с дугорочним и средњерочним планом пословне стратегије и развоја из тачке 1. овог става;

3. усваја извештај о степену реализације годишњег програма пословања;

4. путем Покрајинске владе, подноси Скупштини Аутономне покрајине Војводине годишњи извештај о пословању;

5. усваја тромесечни извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности;

6. усваја финансијске извештаје;

7. надзире рад директора;

8. доноси статут;

9. одлучује о статусним променама и оснивању других правних субјеката и улагању капитала;

10. доноси одлуку о расподели добити, односно начину покрића губитка;

11. доноси одлуку о задужењу Јавног предузећа;

12. закључује уговоре о раду с директором Јавног предузећа;

13. одлучује о располагању (прибављању и отуђењу) средстава у јавној својини која су пренета у својину јавног предузећа, велике вредности која је у непосредној функцији обављања делатности од општег интереса утврђених овом одлуком;

14. доноси ценовнике за производе, радове и услуге које пружа Јавно предузеће;

15. утврђује висину накнада трошкова за обављање послова из законом утврђених надлежности;

16. доноси правилник о раду;

17. врши и друге послове у складу са законом и статутом.

Сагласност на акте из тачака 1. ,2, 8, 10. става 1. овог члана даје Покрајинска влада.

Акта из тачака 9, 11, 13. и 16. става 1. овог члана, Надзорни одбор доноси уз претходну сагласност Покрајинске владе.

Сагласност на акте из тачака 14. и 15, даје покрајински орган управе надлежан за послове водопривреде, уколико нису обухваћени годишњим програмом рада Јавног предузећа.

Надзорни одбор не може пренети право одлучивања о питањима из своје надлежности на директора или друго лице у Јавном предузећу.

Накнада за рад

Члан 25.

Председник и чланови Надзорног одбора имају право на одговарајућу накнаду за свој рад.

Висину накнаде из става 1. овог члана, односно критеријуме и мерила за њено утврђивање, одређује Влада Републике Србије.

2) Директор

Именовање директора

Члан 26.

Директора Јавног предузећа именује Покрајинска влада на период од четири године, на основу спроведеног јавног конкурса по поступку утврђеним законом и овом одлуком.

Јавни конкурс спроводи комисија аутономне покрајине за спровођење конкурса за избор директора (у даљем тексту Комисија), коју образује Покрајинска влада.

Комисија има пет чланова, од којих је један председник.

Председника и два члана Комисије именује Покрајинска влада на период од три године. Једног члана именује Одбор за пољопривреду Скупштине Аутономне покрајине Војводине на период од три године, док једног члана именује Покрајинска влада за свако појединачно именовање директора.

Спровођење јавног конкурса започиње одлуком коју доноси Покрајинска влада, на предлог покрајинског органа управе надлежног за послове водопривреде.

Оглас о јавном конкурсу припрема и објављује покрајински орган управе надлежан за послове водопривреде, у складу са законом.

Комисија спроводи поступак у складу са законом и сачињава ранг-листу с три најбоља рангирана кандидата с бројчано исказаним и утврђеним резултатима према мерилима за именовање директора, које прописује Влада Републике Србије.

Ранг-листа, из става 7 овог члана и записник о спроведеном изборном поступку, доставља се покрајинском органу управе надлежном за послове водопривреде ради припреме и упућивања предлога акта о именовању директора Покрајинској влади.

Услови за избор директора

Члан 27.

За директора Јавног предузећа може бити именовано лице које испуњава следеће услове:

1. да је пунолетно и пословно способно;

2. да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;

3. да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2 овог члана;

4. да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани с пословима Јавног предузећа;

5. да познаје област корпоративног управљања;

7. да има радно искуство у организовању рада и вођењу послова;

8. да није члан органа политичке странке, односно да му је одређено мировање у вршењу функције у органу политичке странке;

9. да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци;

10. да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:

- обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој станови;
- обавезно психијатријско лечење на слободи;
- обавезно лечење наркомана;
- обавезно лечење алкохоличара;
- забрана вршења позива, делатности и дужности.

Статутом Јавног предузећа могу да се одреде и други услови које лице мора да испуни да би било именовано за директора.

Директор је јавни функционер у смислу закона којим се регулише област вршења јавних функција.

Надлежности директора

Члан 28.

Директор:

1) представља и заступа Јавно предузеће;

2) организује и руководи процесом рада;

3) води пословање Јавног предузећа;

4) одговара за законитост рада Јавног предузећа;

5) предлаже дугорочни и средњерочни план пословне стратегије и развоја Јавног предузећа, те је одговоран за њихово спровођење;

6) предлаже годишњи програм пословања Јавног предузећа и одговоран је за његово спровођење;

7) предлаже финансијске извештаје;

8) извршава одлуке Надзорног одбора;

9) бира извршне директоре;

10) доноси акт о систематизацији послова у Јавном предузећа, у складу са законом којим се уређује област рада;

11) врши друге послове утврђене законом, овом одлуком и статутом предузећа.

Извршни директор

Члан 29.

За извршног директора Јавног предузећа бира се лице које испуњава следеће услове:

1. да је пунолетно и пословно способно;

2. да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама с најмање 240 ЕСПБ бодова, на мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;

3. да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2. овог става;

4. да има три године радног искуства на пословима за које ће бити задужен у Јавном предузећу;

5. да има радно искуство у организовању радаи вођењу послова;

6. да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци,

7. да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:

- обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој станови;
- обавезно психијатријско лечење на слободи;
- обавезно лечење наркомана;
- обавезно лечење алкохоличара;
- забрана вршења позива, делатности и дужности.

Број извршних директора, област за коју се бирају, као и послови које извршни директор обавља у оквиру овлашћења које им је одреди директор, утврђују се статутом, у складу са законом.

Зарада директора и извршног директора

Члан 30.

Директор и извршни директор имају право на зараду, а могу имати и право на стимулацију у складу са условима и критеријумима за утврђивање стимулације и у висини које утврђује Влада Републике Србије.

Одлуку о исплати стимулације директору и извршном директору доноси Надзорни одбор уз сагласност Покрајинске владе.

Одлуку о исплати стимулације извршном директору, Надзорни одбор доноси на предлог директора.

IX ДРУГА ПИТАЊА ЗНАЧАЈНА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Статут Јавног предузећа

Члан 31.

Статут је основни акт Јавног предузећа и сви други општи акти Јавног предузећа морају бити у сагласности са статутом.

Појединачни акти које доносе органи и овлашћени појединци у Јавном предузећу морају бити у складу са општим актима из става 1. овог члана.

Остваривање права на штрајк

Члан 32.

Запослени у Јавном предузећу, ради заштите својих професионалних и економских интереса по основу рада, остварују право на штрајк у складу са законом, колективним уговором и посебним актом аутономне покрајине.

У случају штрајка запослених у Јавном предузећу, мора да се обезбеди минимум процеса рада у обављању делатности од општег интереса.

Минимум процеса рада посебном одлуком утврђује Скупштина Аутономне покрајине Војводине, у складу са законом.

Заштита животне средине

Члан 33.

Јавно предузеће дужно је да у обављању своје делатности обезбеђује потребне услове за заштиту и унапређивање животне средине и да спречава узроке и отклања штетне последице које угрожавају природне и радом створене вредности човекове средине.

Статутом Јавног предузећа детаљније се утврђују активности Јавног предузећа ради заштите животне средине, у складу са законом и прописима аутономне покрајине који регулишу област заштите животне средине.

Јавност у раду

Члан 34.

Јавно предузеће дужно је да јавност у раду обезбеди на законом прописан начин.

За јавност у раду Јавног предузећа одговоран је директор.

X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Јавно предузеће дужно је да статут усагласи са овом одлуком, у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Надлежни органи Јавног предузећа дужни су да остала општа акта ускладе са статутом, у року од 30 дана од дана ступања на снагу статута.

Члан 36.

Друга питања значајна за несметано обављање делатности за коју је основано Јавно предузеће уређују се статутом.

Члан 37.

До окончања поступка избора директора у складу с чланом 26. ове одлуке, Покрајинска влада именује вршиоца дужности директора Јавног предузећа, најдуже на период од годину дана, на начин и у условима утврђеним законом.

Члан 38.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о Јавном водопривредном предузећу "Воде Војводине" ("Службени лист АПВ", бр. 4/2013 и 14/2015).

Члан 39.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-10/16

Нови Сад, 28. септембар 2016. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 31. став 1. алинеја 2. и 16. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 20/14) и члана 5. став 2. Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, број: 15/16), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 13. фебруара 2019. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Измени Покрајинске скупштинске одлуке о јавном водопривредном предузећу „Воде Војводине“

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2019 од 13.2.2019. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Јавном водопривредном предузећу „Воде Војводине“ („Службени лист АП Војводине“, број: 53/16), у члану 19. став 1. број: „14.366.384.153,94“, замењује се бројем: „14.364.328.735,57“.

Члан 2.

Јавно водопривредно предузеће „Воде Војводине“ дужно је да Статут усагласи са овом одлуком у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 022-2/2019-01

Нови Сад, 13. фебруар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Иштван Пастор, с.р.

Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. став 1. алинеја 2. и 16. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/2014) и члана 5. став 2. у вези са чланом 79. став 1. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 15/2016), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници која је одржана 28. септембра 2016. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Јавном предузећу "Војводинашуме"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 53/2016 од 28.9.2016. године, када је и ступила на снагу.

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Јавно Предузеће "Војводинашуме" за газдовање шумама на територији Аутономне Покрајине Војводине "Војводинашуме", Петроварадин (у даљем тексту: ЈП "Војводинашуме"), основано је Одлуком о оснивању Јавног предузећа "Војводинашуме" ("Службени лист АПВ", број: 7/2002), коју је донела Скупштина Аутономне Покрајине Војводине и наставља са радом под истим називом у складу са одредбама ове покрајинске скупштинске одлуке (у даљем тексту: Одлука).

Циљ оснивања

Члан 2

ЈП "Војводинашуме" основано је за газдовање шумама и шумским земљиштем у државној својини, као добром од општег интереса, на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Оснивач јавног предузећа

Члан 3

Оснивач ЈП "Војводинашуме" је Аутономна Покрајина Војводина.

Права оснивача врши Покрајинска влада, уколико овом одлуком није другачије одређено.

Седиште Покрајинске владе је у Новом Саду, Булевар Михаила Пупина број 16.

Матични број Покрајинске владе је 08068615

ПИБ Покрајинске владе је 103762102

Пословно име и седиште Јавног предузећа

Члан 4

ЈП "Војводинашуме" послује под пословним именом: ЈП "Војводинашуме", Петроварадин.

Скраћено пословно име јавног предузећа је: ЈП "Војводина-шуме", Петроварадин.

Седиште Јавног предузећа "Војводинашуме" је у Петроварадину, Прерадовићева број 2.

О промени пословног имена и седишта одлучује Надзорни одбор ЈП "Војводинашуме", уз сагласност Покрајинске владе.

Правни статус јавног предузећа

Члан 5

ЈП "Војводинашуме" има статус правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом.

ЈП "Војводинашуме" у правном промету са трећим лицима има сва овлашћења и иступа у своје име и за свој рачун.

Одговорност за обавезе јавног предузећа

Члан 6

ЈП "Војводинашуме" за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

Оснивач за своје обавезе одговара у складу са законом и овом одлуком.

II ДЕЛАТНОСТ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Претежна делатност

Члан 7

Претежна делатност ЈП "Војводинашуме" је гајење шума и остале шумарске делатности, шифра делатности: 02.10.

ЈП "Војводинашуме" може да врши и друге делатности које служе обављању претежне делатности, уколико за те делатности испуњава услове предвиђене законом.

О промени делатности ЈП "Војводинашуме", као и о обављању других делатности које служе обављању претежне делатности, одлучује Надзорни одбор, уз сагласност Покрајинске владе, у складу са законом.

Оснивање зависних друштава

Члан 8.

Јавно предузеће може да оснује зависно друштво капитала за обављање делатности из члана 7. ове одлуке, у складу са законом.

Јавно предузеће према зависном друштву капитала из става 1. овог члана, има права, обавезе и одговорности које има Аутономна покрајина, као оснивач према Јавном предузећу.

На одлуку из става 1. овог члана, предходну сагласност даје Покрајинска влада.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ОСНИВАЧА ПРЕМА ЈАВНОМ ПРЕДУЗЕЋУ И ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ПРЕМА ОСНИВАЧУ

Овлашћења Оснивача

Члан 9.

У случају поремећаја у пословању ЈП "Војводинашуме", Покрајинска влада предузима мере прописане законом, ради обезбеђења услова за несметано

функционисање ЈП "Војводина-шуме" и обављање делатности од општег интереса, а нарочито:

- промену унутрашње организације;
- разрешење Надзорног одбора и директора и именовање привременог органа;
- ограничење у погледу права (располагања) коришћења појединим средствима у јавној својини;
- друге мере одређене законом који уређује обављање делатности од општег интереса и овом одлуком.

Обезбеђивање заштите општег интереса

Члан 10.

Ради обезбеђивања заштите општег интереса у Јавном предузећу, Скупштина Аутономне покрајине Војводине даје сагласност на процену вредности капитала Јавног предузећа и исказивање капитала Јавног предузећа у уделима или акцијама.

Покрајинска влада даје сагласност на следећа акта Јавног предузећа:

1. Статут;
2. дугорочне и средњорочне планове рада и развоја Јавног предузећа и годишњи програм пословања;
3. статусне промене, оснивање других правних субјеката и улагање капитала;
4. располагање (прибављање и отуђење) средствима у јавној својини која су пренета у својину Јавног предузећа, велике вредности, која је у непосредној функцији обављања делатности од општег интереса утврђених овом одлуком;
5. расподелу добити Јавног предузећа и начин покрића губитка;
6. давање гаранција, авала, јемстава, залога и других средстава обезбеђења за послове који не улазе у обављање делатности од општег интереса;
7. о задужењу Јавног предузећа;
8. програм својинске трансформације Јавног предузећа и одлуку о својинској трансформацији;
9. тарифу (одлуку о ценама, тарифни систем и др.), осим ако другим законом није предвиђено да ту сагласност даје други државни орган;
10. друга акта у складу са законом који уређује обављање делатности од општег интереса и овом одлуком.

Предлог за давање сагласности из става 1. овог члана подноси надлежни покрајински орган управе.

Акт на који Покрајинска влада даје сагласност сматра се донетим када на њега да сагласност, осим акта из тачке 3. става 1., за чије доношење Покрајинска влада даје претходну сагласност Јавном предузећу.

Однос Јавног предузећа према Оснивачу

1) Планови и програми

Члан 11.

ЈП "Војводинашуме" доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја, у складу са законом.

За сваку календарску годину ЈП "Војводинашуме" доноси годишњи програм пословања на који Покрајинска влада даје сагласност.

Годишњи програм пословања мора да садржи следеће елементе:

1) планиране изворе прихода и позиције расхода по наменама;
2) планиране набавке;
3) план инвестиција;
4) планирани начин расподеле добити, односно планирани начин покрића губитка;
5) елементе за целовито сагледавање цена производа и услуга;
6) план зарада и запошљавања;
7) критеријуме за коришћење средстава за помоћ, спортске активности, пропаганду и репрезентацију
8) и друге елементе утврђене законом којим се уређује правни положај јавних предузећа (у даљем тексту: Закон)

Годишњи програм пословања доставља се Покрајинској влади, ради давања сагласности, најкасније у року од 15 дана од дана усвајања акта о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Изузетно од става 4, овог члана, у случају привременог финансирања Аутономне покрајине Војводине, ЈП "Војводинашуме" може донети годишњи

програм пословања за период на који се односи привремено финансирање Аутономне покрајине Војводине.

ЈП "Војводинашуме" може да врши измене и допуне годишњег програма пословања искључиво из стратешких и државних интереса или уколико се битно промене околности у којима ЈП "Војводинашуме" послује.

Покрајинска влада не може да да сагласност на измене и допуне годишњег програма пословања ЈП "Војводинашуме" уколико се тим изменама и допунама предлаже повећање средстава за одређене намене, а које је већ утрошило у висини која превазилази висину средстава за те намене из усвојеног годишњег програма пословања.

ЈП "Војводинашуме" доноси и друге планове и посебне програме у складу са законом и овом одлуком.

Дугорочни и средњорочни планови пословне стратегије и развоја и годишњи програм пословања ЈП "Војводинашуме" морају бити усклађени са одлукама, програмским и планским актима Аутономне покрајине Војводине.

2) Праћење реализације годишњег програма пословања

Члан 12.

ЈП "Војводинашуме" дужно је да покрајинском органу управе надлежном за послове шумарства, као ресорном органу, доставља тромесечне извештаје о реализацији годишњег програма пословања, у року од 30 дана од дана истека сваког тромесечја.

Извештаје из става 1. овог члана, ЈП "Војводинашуме" подноси на обрасцу извештаја који прописује министар надлежан за послове привреде, у складу са законом.

На основу извештаја из става 1. овог члана, покрајински орган управе надлежан за послове шумарства сачињава и доставља министарству и Покрајинској влади информацију о степену усклађености планираних и реализованих активности из годишњег програма пословања, у складу са законом.

Члан 13.

Јавно предузеће мора имати извршену ревизију финансијских извештаја од стране овлашћеног ревизора.

Финансијски извештај са извештајем овлашћеног ревизора јавно предузеће доставља Покрајинској влади ради информисања.

Члан 14.

Јавно предузеће дужно је да пре исплате зарада овери образац за контролу обрачуна и исплате зарада.

Образац из става 1. овог члана прописује Влада Републике Србије, на предлог министра надлежног за послове финансија.

Уколико јавно предузеће не спроводи годишњи програм пословања у делу који се односи на зараде или запошљавање, надлежни орган Аутономне покрајине Војводине неће извршити оверу обрасца за контролу обрачуна и исплате зарада.

IV УСЛОВИ И НАЧИН УТВРЂИВАЊА И РАСПОРЕЂИВАЊА ДОБИТИ И НАЧИНУ ПОКРИЋА ГУБИТКА И СНОШЕЊЕ РИЗИКА

Члан 15.

Добит и губитак ЈП "Војводинашуме" утврђују се и распоређују у складу са законом.

Одлуку о расподели добити доноси Надзорни одбор уз сагласност Покрајинске владе.

На основу одлуке из става 2. овог члана, део остварене добити по завршном рачуну за претходну годину, ЈП "Војводинашуме" је дужно да уплати у буџет Аутономне покрајине Војводине.

Висина и рок за уплату добити из става 3. свог члана, утврђују се одлуком Скупштине Аутономне покрајине Војводине о буџету за наредну годину, у складу са законом.

Одлуку о покрићу губитка ЈП "Војводинашуме" доноси Надзорни одбор уз сагласност Покрајинске Владе.

Губитак се покрива на терет нераспоређене добити из претходних година и из других извора.

V УСЛОВИ И НАЧИН ЗАДУЖЕЊА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Члан 16.

ЈП "Војводинашуме"може да се задужује под условима који су предвиђени законом којим се уређује јавни дуг.

Одлуку о задужењу Јавног предузећа доноси Надзорни одбор уз претходну сагласност Покрајинске владе.

VI ЗАСТУПАЊЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Члан 17.

ЈП "Војводинашуме" у пословима унутрашњег и спољнотрговинског промета заступа и представља Директор, без ограничења.

Директор може, у оквиру својих овлашћења, дати другом лицу писмено овлашћење за заступање Јавног предузећа.

VII ИМОВИНА, КАПИТАЛ И СРЕДСТВА

Имовина

Члан 18.

ЈП "Војводинашуме" има своју имовину којом управља и располаже у складу са законом, овом одлуком и уговором.

Имовину ЈП "Војводинашуме" чине право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности и друга имовинска права која су пренета у својину ЈП "Војводинашуме" у складу са законом, укључујући и право коришћења на стварима у јавној својини.

ЈП "Војводинашуме" може користити и средства у јавној својини и другим облицима својине, у складу са законом, овом одлуком и уговором.

Члан 19.

Новчани основни капитал:

- Уписан у износу од 5.000,00 америчких долара
- уплаћени у износу од 164.614,50 динара, односно 2.500 америчких долара,

Неновчани основни капитал у износу од 37.388.016.783,16 динара, од чега:

- кумулативни неновчани основни капитал током пословања у износу од 6.584.748.757,16 динара
- неновчани основни капитал као резултат процене шума (прва процена) у складу са ревидираним Међународним рачуноводственим стандардом 41-Пољопривреда у износу од 30.803.268.026,00 динара.

Регистровани капитал биће усклађен с капиталом исказаним по финансијским извештајима у складу са Законом о привредним друштвима и прописима којима се уређује регистрација привредних субјеката.

Основни капитал из става 1. удео је оснивача као јединог члана са 100% учешћа у основном капиталу Јавног предузећа.

Средства јавног предузећа

Члан 20.

ЈП "Војводинашуме", у обављању својих делатности, стиче и прибавља средства из следећих извора:

- продајом производа и услуга,
- буџета Аутономне покрајине Војводине,
- из донација и поклона,
- задужењем и
- из осталих извора, у складу са законом.

VIII ОРГАНИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Органи Јавног предузећа

Члан 21.

Органи Јавног предузећа су Надзорни одбор и Директор.

1) Надзорни одбор

Састав Надзорног одбора

Члан 22.

Надзорни одбор Јавног предузећа има председника и два члана које именује Покрајинска влада, на период од четири године, под условима, на начин и по поступку предвиђеним законом.

Начин и поступак предлагања члана надзорног одбора из реда запослених утврдиће се Статутом у складу са законом.

Надзорни одбор, директор и извршни директор не могу предлагати представника запослених у надзорном одбору.

Услови за чланове Надзорног одбора

Члан 23.

За председника и чланове Надзорног одбора именује се лице које испуњава следеће услове:

1) да је пунолетно и пословно способно;

2) да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;

3) да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2. овог члана;

4) да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословима Јавног предузећа;

5) да познаје области корпоративног управљања или област финансија;

6) да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци,

7) да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:

- обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој станови;
- обавезно психијатријско лечење на слободи;
- обавезно лечење наркомана;
- обавезно лечење алкохоличара;
- забрана вршења позива, делатности и дужности.

Представник запослених поред услова из става 1. овог члана мора да испуњава и следеће услове:

1) да није члан политичке странке;

2) да није био ангажован у вршењу ревизије финансијских извештаја предузећа у последњих пет година.

Надлежност Надзорног одбора

Члан 24.

Надзорни одбор:

1. доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговора за њихово спровођење;

2. доноси годишњи програм пословања, усклађен са дугорочним и средњорочним планом пословне стратегије и развоја уз тачке 1. овог става;

3. усваја извештај о степену реализације годишњег програма пословања;

4. подноси Скупштини Аутономне покрајине Војводине годишњи извештај о пословању путем Покрајинске владе;

5. усваја тромесечни извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности;

6. усваја финансијске извештаје;

7. надзире рад Директора;

8. доноси Статут;

9. одлучује о статусним променама и оснивању других правних субјеката и улагању капитала;

10. доноси одлуку о расподели добити, односно начину покрића губитка;

11. доноси одлуку о задужењу Јавног предузећа;

12. закључује уговоре о раду на одређено време са Директором Јавног предузећа;

13. одлучује о располагању (прибављању и отуђењу) средстава у јавној својини која су пренета у својину јавног предузећа, велике вредности која је у непосредној функцији обављања делатности од општег интереса утврђених овом одлуком;

14. доноси ценовнике за производе, радове и услуге које пружа Јавно предузеће;

15. утврђује висину накнада трошкова за обављање послова из законом утврђених надлежности;

16. доноси правилник о раду;

17. врши и друге послове у складу са законом и статутом.

Сагласност на акте из тачака 1, 2, 8, 10. става 1. овог члана, даје Покрајинска влада.

Акта из тачке 9, 11, 13. и 16. става 1. овог члана, Надзорни одбор доноси уз претходну сагласност Покрајинске владе.

Сагласност на акте из тачака 14. и 15., даје покрајински орган управе надлежан за послове шумарства.

Надзорни одбор не може пренети право одлучивања о питањима из своје надлежности на директора или друго лице у Јавном предузећу.

Накнада за рад

Члан 25.

Председник и чланови Надзорног одбора имају право на одговарајућу накнаду за рад у Надзорном одбору.

Висину накнаде из става 1. овог члана, односно критеријуме и мерила за њено утврђивање, одређује Влада Републике Србије.

2) Директор

Именовање директора

Члан 26.

Директора Јавног предузећа именује Покрајинска влада на период од четири године, на основу спроведеног јавног конкурса по поступку утврђеним законом и овом одлуком.

Јавни конкурс спроводи Комисија Аутономне покрајине Војводине за спровођење конкурса за избор директора (у даљем тексту Комисија), коју образује Покрајинска влада.

Комисија има пет чланова, од којих је један председник.

Председника и два члана Комисије именује Покрајинска влада на период од три године, једног члана именује Одбор за пољопривреду Скупштине Аутономне Покрајине Војводине на период од три године, док једног члана именује Покрајинска влада за свако појединачно именовање директора.

Спровођење јавног конкурса започиње одлуком коју доноси Покрајинска влада, на предлог покрајинског органа управе надлежног за послове шумарства.

Оглас о јавном конкурсу припрема и објављује покрајински орган управе надлежан за послове шумарства, у складу са законом.

Комисија спроводи поступак у складу са законом и сачињава ранг листу са три најбоља рангирана кандидата са бројчано исказаним и утврђеним резултатима према мерилима за именовање директора, које прописује Влада Републике Србије.

Ранг листа, из става 7. овог члана и записник о спроведеном изборном поступку, доставља се покрајинском органу управе надлежном за послове шумарства ради припреме и упућивања предлога акта о именовању директора Покрајинској влади.

Услови за избор директора

Члан 27.

За директора Јавног предузећа може бити именовано лице које испуњава следеће услове:

1. да је пунолетно и пословно способно;

2. да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;

3. да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2 овог члана;

4. да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословима Јавног предузећа;

5. да познаје област корпоративног управљања;

7. да има радно искуство у организовању рада и вођењу послова;

8. да није члан органа политичке странке, односно да му је одређено мировање у вршењу функције у органу политичке странке;

9) да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци,

10) да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:

- обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој станови;
- обавезно психијатријско лечење на слободи;
- обавезно лечење наркомана;
- обавезно лечење алкохоличара;
- забрана вршења позива, делатности и дужности.

Статутом Јавног предузећа могу да се одреде и други услови које лице мора да испуни да би било именовано за директора.

Директор је јавни функционер у смислу закона којим се регулише област вршења јавних функција.

Надлежности директора

Члан 28.

Директор:

1) представља и заступа ЈП "Војводинашуме";

2) организује и руководи процесом рада;

3) води пословање Јавног предузећа;

4) одговара за законитост рада Јавног предузећа;

5) предлаже дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја Јавног предузећа и одговоран је за њихово спровођење;

6) предлаже годишњи програм пословања Јавног предузећа и одговоран је за његово спровођење;

7) предлаже финансијске извештаје;

8) извршава одлуке Надзорног одбора;

9) бира извршног/извршне директоре;

9) доноси акт о систематизацији послова у Јавном предузећа, у складу са законом којим се уређује област рада;

10) врши друге послове утврђене законом, овом одлуком и Статутом предузећа.

Извршни директор

Члан 29.

За извршног директора Јавног предузећа бира се лице које испуњава следеће услове:

1. да је пунолетно и пословно способно;

2. да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;

3. да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2 овог става;

4. да има три године радног искуства на пословима за које ће бити задужен у Јавном предузећу; (члан 27. Став 2. Закона о ЈП)

5. да има радно искуство у организовању рада и вођењу послова;

6. да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци,

7. да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:

- обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој станови;
- обавезно психијатријско лечење на слободи;
- обавезно лечење наркомана;
- обавезно лечење алкохоличара;

- забрана вршења позива, делатности и дужности.

Број извршних директора, област за коју се бирају, као и послови које извршни директор обавља у оквиру овлашћења које му одреди Директор, утврђује се Статутом, у складу са законом.

Зарада директора и Извршног директора

Члан 30.

Директор и Извршни директор имају право на зараду, а могу имати и право на стимулацију у складу са условима и критеријумима за утврђивање стимулације и у висини које утврђује Влада Републике Србије.

Одлуку о исплати стимулације Директору и Извршном директору доноси Надзорни одбор уз сагласност Покрајинске владе.

Одлуку о исплати стимулације Извршном директору Надзорни одбор доноси на предлог Директора.

IX ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Статут Јавног предузећа

Члан 31.

Статут је основни акт Јавног предузећа и сви други општи акти Јавног предузећа морају бити у сагласности са Статутом.

Појединачни акти које доносе органи и овлашћени појединци у Јавном предузећу морају бити у складу са општим актима из става 1. овог члана.

Остваривање права на штрајк

Члан 32.

Запослени у Јавном предузећу, ради заштите својих професионалних и економских интереса по основу рада, остварују право на штрајк у складу са законом, колективним уговором и посебним актом Покрајинске владе.

У случају штрајка запослених у Јавном предузећу, мора да се обезбеди минимум процеса рада у обављању делатности од општег интереса.

Минимум процеса рада посебном одлуком утврђује Скупштина Аутономне покрајине Војводине, у складу са законом.

Заштита животне средине

Члан 33.

ЈП "Војводинашуме" је дужно да у обављању своје делатности обезбеђује потребне услове за заштиту и унапређење животне средине и да спречава узроке и отклања штетне последице које угрожавају природне и радом створене вредности човекове средине.

Статутом Јавног предузећа детаљније се утврђују активности Јавног предузећа ради заштите животне средине, у складу са законом и прописима Оснивача који регулишу област заштите животне средине.

Јавност у раду

Члан 34.

ЈП "Војводинашуме" је дужно да јавност у раду обезбеди на законом прописан начин.

За јавност у раду Јавног предузећа одговоран је Директор.

X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

ЈП "Војводинашуме" је дужно да Статут усагласи са овом одлуком у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Надлежни органи Јавног предузећа дужни су да остала општа акта ускладе са Статутом у року од 30 дана од дана ступања на снагу Статута.

Члан 36.

Друга питања која су од значаја за несметано обављање делатности за коју је основано ЈП "Војводинашуме" уређују се Статутом.

Члан 37.

До окончања поступка избора директора у складу са чланом 26. ове одлуке, Покрајинска влада именује вршиоца дужности директора Јавног предузећа, најдуже на период од годину дана, на начин и условима утврђеним законом.

Члан 38.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о Јавном предузећу "Војводина-шуме"("Службени лист АПВ", бр. 4/2013 и 54/2015).

Члан 39.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-11/16

Нови Сад, 28. септембар 2016. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 19. став 5. Закона о шумама ("Службени гласник РС", број 30/10 и 93/12) и члана 31. алинеја 2. и 5. а у вези с чланом 27. тачка 3. алинеја 6. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 07. јула 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму развоја шумарства АП Војводине за период од десет година са Акционим планом за његово спровођење

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 29/2015 од 7.7.2015. године, а ступила је на снагу 8.7.2015.

Члан 1.

Доноси се Програм развоја шумарства Аутономне покрајине Војводине за период од десет година са Акционим планом за његово спровођење.

Програм са Акционим планом за његово спровођење из става 1. овог члана чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 2.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу, наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-9/2015

Нови Сад, 07. јули 2015. године

Потпредседница
Скупштине Ап Војводине
Ана Томанова Маканова, с.р.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ШУМАРСТВА АП ВОЈВОДИНЕ

Нови Сад,
Април 2013.г.

Овај Програм је урађен на основу Уговора број 104-401-2312/2011-05-1 од 14.12.2011. године који је потписан између Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство и Института за низијско шумарство и животну средину

У изради програма су учествовали:

Институт за низијско шумарство

- Др Саша Орловић
- Др Бојана Клашња
- Др Верица Васић
- Др Милан Дрекић
- Мр Леополд Пољаковић-Пајник
- Дипл.инж. Зоран Новчић

ЈП „Војводинашуме“

- Др Зоран Томовић
- Дипл.инж. Ђорђе Шимуновачки
- Дипл.инж. Бојан Тубић
- Дипл.инж. Слађана Дабић
- Мр Миљан Велојић
- Дипл. ецц. Бранислав Сератлић

ЈП НП „Фрушка Гора“

- Дипл.инж. Ђорђе Гроздanић

- Дипл.инж. Коста Плужаревић
- Др Дејан Стојановић

Садржај

1. Увод 3

2. Стање шума и шумарства у Војводини 5

2.1. Стање шума у Војводини 5

2.1.1. Просторни распоред шума у Војводини 5

2.1.2. Стање шума по власништву и корисницима 7

2.1.3. Стање шума по састојинским особинама 9

2.2. Стање шумског репродуктивног материјала и очување генофонда 11

2.3. Здравствено стање и угроженост шума 12

2.4. Биодиверзитет шума и заштићена природна добра 15

2.5. Функције шума 21

2.6. Стање отворености шума 23

2.7. Коришћење шума 25

2.7.1 Коришћење дрвета 25

2.7.2. Остали шумски производи и користи од шуме 30

2.8. Уређеност шума 31

2.9. Стање шума и шумовитости по општинама 35

2.10. Стање шумарства у Војводини 37

2.10.1. Положај шумарства у друштвено-економском окружењу 37

2.10.2 Стање организованости шумарства 38

2.10.3. Стање истраживачко-развојног и образовног сектора у 39

шумарству Војводине.....39

3. Стратешка опредељења развоја шума и шумарства у АП Војводини и мере за њихово остваривање
41

4. Очекивани резултати 47

4.1. Очекивано стање шума 47

4.1.1. Очекивано стање шума по власништву и корисницима.....47

4.1.2. Очекивано стање шума по састојинским особинама.....48

4.2. Очекивано стање шумског репродуктивног материјала и генофонда 49

4.3. Очекивано здравствено стање и угроженост шума 49

4.4. Очекивано стање биодиверзитета шума и заштићених природних добара 50

4.5. Очекивано стање отворености шума 51

4.6. Очекивани обим коришћења шума 52

4.6.1. Коришћење дрвета.....52

4.6.2. Остали шумски производи и користи од шуме.....52

4.7. Очекивани облици уређености шума 53

4.8. Очекивано стање шума и шумовитости по општинама 54

4.9. Очекивано стање у складу са променом друштвеног положаја и могуће организованости шумарства у Војводини 55

5. Процена потребних новчаних средства за остваривање очекиваних резултата 57

6. ЛИТЕРАТУРА 58

1. Увод

Шуме представљају најсложеније копнене екосистеме на планети Земљи. Немерљив је значај шума у ослобађању кисеоника и везивању угљеника, заштити земљишта од водне и еолске ерозије, одржавању и повећавању биодиверзитета, производњи дрвета за механичку и хемијску прераду, производњи енергије, повећању пољопривредне производње, ремедијацији оштећених земљишта и загађених вода, као и развоју читавог низа делатности као што су туризам, спорт, рекреација и друге. Шуме су значајне и као ресурс у руралном развоју у виду отварања нових могућности за непосредно запошљавање радне снаге на пословима у шумарсту, као и посредно у оквиру малих и средњих предузећа за прераду дрвета и прераду недрвних производа шума. Један од основних изазова који се поставља пред креаторе шумарске политике је остваривање основног принципа одрживог газдовања шумама успостављањем равнотеже између економских, еколошких и друштвених функција шума.

Бројни подаци о стању шума и заштитног зеленила у АП Војводини, као и реални показатељи о природним условима за развој различитих облика шума и заштитног зеленила на овом поднебљу, указују на реалне могућности и потребу бољег коришћења овог обновљивог природног ресурса, као незаменљивог фактора у регулисању укупних односа живљења на овим просторима. Поред наведеног, рурални и регионални развој у Војводини је у великој мери условљен развојем шумарства и заштитног зеленила (пољезаштитни појасеви). Шуме и заштитно зеленило, као регулативни и заштитни фактор развоја живог света, стварају значајне количине биомасе - пре свега дрвета, које представља основну сировину за производњу великог броја производа у великом броју индустријских постројења и домаће радиности, посебно на локалном нивоу и у руралној средини. У АП Војводини на свега 140.379,91 ha шума што представља 6,51% укупне површине годишње се произведе преко 600.000 m^3 шумских сортимената високог квалитета. Наведена шумовитост указује да

Војводина данас предтавља подручје са најнижим степеном шумовитости у Србији и Европи. На основу наведене дрвне запремине као сировине развијена је прерада дрвета топола, храста лужњака и других претежно лишћарских врста за израду производа индустрије за примарну и финалну прераду дрвета различитих намена. Осим тога, шуме багрема и липе представљају једну од најквалитетнијих "паша" за пчеле, те и основни предуслов за производњу најквалитетнијег меда. Највећи део површина заузимају заштитне неекономске шуме, чије мултифункционално заштитно деловање представља незаменљив фактор живота и очувања животне средине на овом простору. На подручју Војводине постоје значајне површине за подизање нових шума, првенствено на пољопривредним земљиштима нижих квалитативних класа са претежно заштитним функцијама, али и са могућим значајним доприносом производњи дрвета за индустријску прераду и производњу енергије.

Разлози за израду Програма развоја шумарства АП Војводине су бројни

од којих се наводе најзначајнији:

- чињеница је да шуме у АП Војводини заузимају свега нешто више од 140.000 хектара или 6,51%;

- потреба је да се шумама Војводине одрживо газдује, односно да се њима управља и да се користе на такав начин и у таквом обиму да се одржава њихова биолошка разноврсност, унапређује производност, способност обнављања, виталност и њихов потенцијал да у садашњости и будућности испуњавају еколошке, економске и друштвене функције;

- приоритет је унапређење стања шума кроз одговарајућу обнову, негу и заштиту постојећих и повећање површине под шумама пошумљавањем шумског земљишта и за пољопривреду непродуктивних и нископродуктивних земљишта;

- шумски екосистеми представљају основ здраве животне средине и кључни фактор њеног очувања и унапређења с обзиром на значај општекорисних функција шума које нису везане за производњу дрвета као главног производа;

- чињеница је да је простор АП Војводине богат биолошким диверзитетом, углавном садржаним у шумским екосистемима;

- постојећи ниво производно-технолошког процеса у шумарству, као и организациона и техничко-технолошка опремљеност уз стално развијање мреже шумских путева значајно утиче на газдовање шумама;

- обим и квалитет научно-истраживачког рада мора подразумевати увођење најсавременијх научних знања, стручних искустава, као и увођење савремених међународних и националних стандарда у шумарску науку и струку, а све са циљем решавања савремених развојних проблема у шумарству;

- шума је уставна категорија, а и постојећи законодавни оквир регулише начин, заштиту и унапређење постојећих шумских ресурса;

- имплементација свих преузетих међународних обавеза, као и значај међународне сарадње у развоју сектора шумарства;

- само смањењем миграције сеоског становништва, побољшањем неповољне демографске структуре и свеобухватним унапређењем услова живота у руралним областима може се обезбедити одрживи развој Војводине;

Унапређењем стања постојећих и подизањем нових шума значајно би се унапредио допринос шума у обезбеђивању свих осталих еколошких и социјалних (оптекорисних) функција шума, које се данас вишеструко вреднују у односу на економски допринос шума.

Разлози за израду Програма се свакако морају сагледавати и кроз правни основ тј законски оквир. Наиме доношење Програма развоја шума АП Војводине, као стратешког планског документа је обавеза и према Закону о шумама, а њиме се према члану 19 наведеног Закона утврђују правци развоја шума и шумарства са акционим планом за њихово спровођење. Све ово представља опредељујуће разлоге за израду Програма развоја шумарства АП Војводине (у даљем тексту: Програм).

Концепција израде Програма се састоји од пет поглавља: 1. Увод; 2.Стање шума и шумарства у Војводини; 3. Стратешка опредељења развоја шума и шумарства у АП Војводини; 4. Очекивани резултати са мерама за њихово остваривање; 5. Процена потребних новчаних средстава за остваривање очекиваних резултата.

Програм развоја шумарства на територији аутономне покрајине доноси Скупштина аутономне покрајине за период од десет година.

2. Стање шума и шумарства у Војводини

2.1. Стање шума у Војводини

Према подацима катастра у Војводини, на подручју аутономне покрајине укупно има 144.841 ha шума и шумског земљишта, што чини 6,72% површине Војводине. Према подацима из основа газдовања шумама које су урађене на подручју АП Војводине, укупно има 140.379,91 ha шума (6,51%) и 12.925,36 ha шумског земљишта (0,6%), односно укупно 153.305,27 ha, или 7,13%. У односу на 1973. годину када је површина шума и шумског земљишта у Војводини износила 177.660 ha (шуме 141.400 ha а шумско земљиште 36.260 ha) може се констатовати да се површина под шумама смањила са 6,57 на 6,51%. Фактичко стање површина под шумама у односу на податке из катастра је веће за 0,39%. Приказ стања шума, шумских земљишта и осталих површина обухваћених овим Програмом је прилагођен потребама глобалног сагледавања стања на великом подручју. Стање шума и шумских станишта ће бити приказано само по најважнијим показатељима, укупно за Војводину, а посебно поглавље је посвећено приказу стања шума и шумовитости по општинама. Да би се сагледало комплетно стање шума у АП Војводини, а све у циљу задавања основних смерница и стратегије унапређења стања шума и подизања процента пошумљености покрајине, дати су основни показатељи по просторном распореду шума, власништву и корисницима, као и стање шума по састојинским особинама.

2.1.1. Просторни распоред шума у Војводини

Шуме на које се односи овај Програм се географски посматрано налазе на северу Србије, на подручју Војводине, која је смештена између 18º48’52’’ и 21º33’37’’ источне географске дужине и између 44º 37’46’’ и 46º11’24’’ северне географске ширине. Укупна површина Војводине је 21.566 км^2. Ова целина је великим рекама подељена на три географске регије:

- **Бачка - северно од Дунава и западно од Тисе,**
- **Банат - северно од Дунава и источно од Тисе, и**
- **Срем - јужно од Дунава и северно од Саве.**

У географском смислу Војводина је претежно равничарска регија са око 97% површине испод 150 мнм са најнижом тачком на 66 мнм у југоисточном делу на ушћу Нере у Дунав. У равничарском делу могу се издвојити три уочљива рељефна облика:

- **алувијалне равни и депресије у близини речних токова Дунава, Саве, Тисе и Тамиша;**
- **алувијалне терасе на већим удаљеностима од наведених река и**
- **уздигнутије лесне терасе и заравни (Делиблатска пешчара, Суботичка пешчара, Тителски брег)**

Постоје два мања брдско-планинска комплекса:

- **Фрушка гора (око 440 км^2, највиши врх Црвени чот 538 мнм) и**
- **Вршачки брег (око 100 км^2, највиши врх Гудурички врх 639 мнм).**

Процес култивације земљишта у Војводини, односно крчења и потискивања шума одвијао се спорадично и фронтално, тако да су шуме често потискиване и са оних типова земљишта где су се по својим природним функцијама свакако морале задржати. Овим деловањем шуме су просторно ограничене на уске локалитете дуж речних токова, Фрушку гору, Вршачки брег, и просторе Делиблатске и Суботичке пешчаре. На овим локалитетима се сада практично налази највећи део шумског фонда, док је мањи (испод 10%) расут по осталом простору Војводине.

То уствари указује на веома малу и симболичну шумовитост војвођанских поља која је недовољна за обављање минимума опште корисних функција шума.

Шуме и шумско земљиште заузимају процентуално највеће површине у Срему (33,81%), Банату (33,37%) и Бачкој (32,81%).

Табела 1. *Распоред шума према појединим областима у Војводини*

Регион	Површина (ha)	Шумовитост (%)
Срем	55.393	15,89
Банат	38.990	3,95
Бачка	45.997	5,60
Укупно	140.380	6,51

Распоред шума и њихово стање су у тесној вези са хидролошким и орографским условима станишта на коме се шуме Војводине налазе. Хидролошке прилике су тесно повезане са орографским условима, нарочито у равничарском делу. Велики део шумског подручја се налази на нижим теренима непосредно уз реке и није брањен од поплаве, те је изложен деловању плавних вода. Према томе у овом делу хидролошки услови зависе искључиво од водног режима. Заштићени (брањени) део иза водопривредних објеката (насипи, црпне станице и др.), више је под утицајем кретања нивоа подземних вода и површинских падавина.

У брдском делу Војводине много је мањи утицај хидролошког режима на услове станишта. Подземне воде су углавном на већој дубини, а површинске воде настају после јаких киша када може доћи до испирања површинских слојева земљишта. Влага у земљишту потиче из падавина које се постепено процеђују кроз горње делове земљишта. Овај предео је испресецан многим вододеринама које су настале у глацијалном периоду после топљења ледника. Кроз неке и сада теку мањи потоци и речице, а има их и без водотокова. У Војводини глобално посматрано постоје повољни хидролошки услови за подизање и гајење шума, осим у неким деловима већ познатим као сушна подручја (Делиблатска пешчара, Суботичка пешчара, северни и средњи делови Баната, неке мање слатине). Наравно, најбољи хидролошки услови су у близини речних токова где постоје изузетно повољни услови за гајење брзорастућих врста меких лишћара. Такође, мора се напоменути да би водни капацитети могли бити и боље искоришћени уз изградњу заливних система, нарочито у близини великих канала, приодних језера и вештачких акумулација.

Табела 2. *Стање шума по орографским условима за Војводину*

Орографски услови	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i_v)			
	ha	%	m^3	m^3/ha	%	m^3	m^3/ha	%	i_v / V *100
Равничарски	95.283,24	67,88	20.654.491	217	72,99	738.900	7,8	78,46	3,6
Побрђе	18.484,21	13,17	1.286.930	70	4,55	53.779	2,9	5,71	4,2
Брдско-	26.612,46	18,96	6.357.229	239	22,46	149.018	5,6	15,82	2,3
Укупно	**140.379,91**	**100**	**28.298.650**		**100**	**941.697**		**100**	

Све површине су по орографским условима подељене у три групе: равничарски део, побрђе и брдско-планински део, при чему су као критеријум за разврставање површина послужиле надморске висине и изглед терена. Тако су површине на заталасаним теренима обронака Фрушке горе, Вршачких планина и Делиблатске пешчаре на надморским висинама око 100-150 метара сврстане у део побрђа, а виши трени у брдско-планински део. Највећи део површина (67,88%) припада равничарском

делу, где се налази и највећи део запремине (73%) и прираста (78,5%).

Табела 3. *Стање шума по орографским условима за Војводину*

Хидрографски услови	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст			
	ha	%	m^3	m^3	%	m^3	m^3/ha	%	i_v / V
Плављено	39.063,96	27,83	8.232.754	211	29,09	416.741	10,70	44,25	5,10
Брањено од поплаве	101.315,95	72,17	20.065.895	198	70,91	524.957	5,20	55,75	2,60
Укупно	**140.379,91**	**100**	**28.298.649**	**m /**	**100**	**941.698**		**100**	

Највећи део површине шума у Војводини се налази у делу брањеном од поплаве (72,17%). Посматрано по запремини 70,9% се налази у брањеном делу, а само 29,1% у плављеном делу, али је учешће прираста несразмерно веће у плављеном делу.

2.1.2. Стање шума по власништву и корисницима

Табела 4. *Стање шума по корисницима и власништву*

Врста земљишта:		Укупна површина	Шуме и шумско земљиште				Остало земљиште
			Свега	Шуме	Шумске културе	Шумско земљиште	
ЈП	ha	129556,43	104528,28	61150,68	37082,67	6294,93	25028,09
	%	100	80,68	47,20	28,62	4,86	19,32
НП "Фрушка	xa	24631,32	23021,04	21635,7	850,72	534,62	1610,28
	%	100	93,46	87,84	3,45	2,17	6,54
ЈВП "Воде	ha	13060,39	9512,45	3839,52	2275,43	3397,5	3547,94
	%	100	72,83	29,4	17,42	26,01	27,17
Војне установе	ha	6432,16	4305,85	3666,29	293,63	345,93	2126,31
	%	100	66,94	57	4,57	5,38	33,06

Врста земљишта:		Укупна површина	Шуме и шумско земљиште				Остало земљиште
			Свега	Шуме	Шумске културе	Шумско земљиште	
Остали корисници	ha	5105,4	4360,17	1161,62	1528,4	1670,15	745,23
	%	100	85,4	22,75	29,94	32,71	14,6
Приватне шуме	ha	7474,60	7293,86	5406,30	1213,86	673,70	180,74
	%	100	97,58	72,33	16,24	9,01	2,42
Укупно	ha	**186584,80**	**153305,27**	**96886,49**	**43493,42**	**12925,36**	**33279,53**
	%	**100,00**	**82,16**	**51,93**	**23,31**	**6,93**	**17,84**

У табели је приказан апсолутни износ и процентуално учешће појединих категорија земљишта одвојено за различите организационе и својинске облике газдовања и укупно. У укупно обраслој површини (шуме и шумске културе) уочљиво је да је апсолутно највећи износ обраслог земљишта у шумама којима газдује ЈП ''Војводинашуме'', а следи НП ''Фрушка Гора''. Највеће процентуално учешће обрасле површине (91,30%) је код ЈП НП „Фрушка гора“. Велико учешће обрасле површине је и приватних шумовласника (88,57%) што је и разумљиво, јер у површину приватних шума и улазе скоро искључиво обрасле површине, код осталих државних институција и установа (84,8%) и ЈП ''Војводинашуме'' (75,82%). Код осталих корисника учешће обраслог земљишта је значајно мање.

У погледу власништва, од укупне обрасле површине (шуме и шумске културе) у Аутономној покрајини Војводини која износи 140.379,91 ха, у државном власништву се налази 132.905,31 ха или 94,66%, док је у приватном васништву свега 7.474,60 ха или 5,32%. Просечна запремина у државним шумама износи 208 $м^3 \cdot ха^{-1}$, док текући запремински прираст у овим шумама износи 6,9 $м^3 \cdot ха^{-1}$, те се стање државних шума у односу на приватне, може оценити као задовољавајуће. За разлику од државних шума, приватне шуме су, са просечном запремином од 80 $м^3 \cdot ха^{-1}$ и текућим запреминским прирастом од 3,6 $м^3 \cdot ха^{-1}$, у квантитативном смислу знатно лошије.

Табела 5. *Стање шума по власништву*

Власништво	Површина шума		Запремина (V)			Текући запремински		
	ha	%	m^3	m^3/ha	%	m^3	m^3/ha	%
Државно	132.905,31	94,66	27.703.394	208	97,90	914.421	6,9	97,10
Приватно	7474,6	5,32	595.255	80	2,10	27.276	3,6	2,90
Укупно	**140.379,91**	**100,00**	**28.298.649**	**202**	**100,00**	**941.697**	**6,7**	**100,00**

Табела 6. *Стање шума и шумских земљишта по власништву*

Власништво	Површина шума, шумских култура и шумског земљишта

	ha	%
Државно	145.830,40	95,12
Приватно	7.474,60	4,88
Укупно	153.305,00	**100**

2.1.3. Стање шума по састојинским особинама

Стање шума по пореклу. Када је у питању стање шума по пореклу, све шуме су разврстане у три категорије: високе (шуме пореклом из семена), изданачке и вештачке. Шуме мешовитог порекла сврстане су у ону категорију која је преовлађујућа. Имајући наведено у виду, стање шума по пореклу је следеће:

- високе шуме (шуме пореклом из семена) заузимају површину од 27.178,18 ха (19,4%)
- састојине изданачког порекла покривају површину од 54.850,58 ха (39,1%)
- Вештачки подигнуте састојине покривају површину од 58.351,15 ха (41,6%)

Стање шума по пореклу у државној својини је повољније него у осталом делу Републике Србије. Процентуална заступљеност високих шума и интензивних засада и плантажа је 60,93% од укупне обрасле површине.

Табела 7.: *Површина шума, запремина и запремински прираст шума у АП Војводини према пореклу*

Порекло	Површина шума		Запремина (V)			Текући запремински		
	ha	%	m^3	m^3/h	%	m^3	m^3/ha	%
Из семена	27.178,18	19,40	9.041.192	333	31,90	178.844	6,6	19,00
Изданачко	54.850,58	39,00	7.781.247	142	27,50	239.105	4,2	24,40
Вештачко	58.351,15	41,60	11.476.210	197	40,60	532.748	9,1	56,60
Укупно	**140.379,91**	**100,00**	**28.298.649**	**202**	**100,00**	**941.697**	**6,7**	**100,00**

Као што се у горњој табели може уочити, по пореклу преовлађују вештачки подигнуте састојине, којих је 58.351,15 ха или 41,6%, а у њима је и највеће учешће запремине (41,6%), а још веће учешће прираста (56,6%). Учешће изданачких шума по површини је прилично велико, али је по запремини и приросту знатно мање. Изданачке шуме су непожељне на подручју Војводине. Оне су по свом саставу и продуктивности дрвне масе веома лоше. Дрвна маса произведена у њима је слабијег квалитета и може се употребити углавном као огревно и целулозно дрво а то су сортименти који обезбеђују ниску акумулативност. И остале корисне функције које се очекују од шума (биолошко-заштитне, турстичко рекреативне, естетско-декоративне) у изданачким шумама су слабије изражене. Поред тога умањена им је биолошка стабилност, имају краћи животни век и лошије здравствено стање. Највећа запремина по хектару је код састојина насталих природно из семена, а разлог за то је њихова старост, јер се ради углавном о старијим састојинама. Мала запремина по хектару код вештачки подигнутих састојина је резултат њихове просечно мале старости, што доказује податак о приросту по хектару који је највећи управо код ових састојина. Разлози за незадовољавајуће стање шума, које карактерише високо учешће шума изданачког порекла, на неодговарајући начин негованих вештачки подигнутих шума и недовољно учешће високо квалитетних и вредних високих природних шума, се огледају пре свега у чињеници да су шумски ресурси у претходним деценијама

пружали огроман допринос очувању социјалног мира по цену угрожавања сопственог опстанка, па је зато потребно стабилним и сталним финансирањем активности на унапређењу стања и заштити шума, као ресурсу од непроцењиве важности, обезбедити трајну подршку, те омогућити неометан развој шума и шумарства у АП Војводини за добробит становништва на локалном и националном нивоу.

Стање шума по очуваности. Све шуме су по очуваности разврстане у три категорије: очуване, разређене и девастиране.

Табела 8. *Површина шума, запремина и запремински прираст шума у АП Војводини према очуваности*

Очуваност	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i_v)			
	ha	%	m^3	m^3/ha	%	m^3	m^3/ha	%	I_v / V *100
Очуване	81.683,78	58,20	16.841.694	206	59,50	621.147	7,6	66,00	3,7
Разређене	50.117,26	35,70	10.995.233	219	38,90	296.721	5,9	31,50	2,7
Девастиране	8.578,87	6,10	461.722	54	1,60	23.829	2,8	2,50	5,2
Укупно	**140.379,91**	**100,00**	**28.298.649**	**202**	**100,00**	**941.697**	**6,7**	**100,00**	**3,3**

Очуване састојине заузимају највећу површину (58,2%), а учешће запремине и прираста у њима је још веће. Девастираних састојина има 6,1% по површини, што је свакако забрињавајуће, а поготово због тога што је њихово учешће у приросту веће од учешћа у запремини, што указује да међу њима има доста млађих састојина, које вероватно нису успешно обновљене. Такође је забрињавајуће и велико учешће у површини разређених састојина (35,7%), са сличним учешћем у запремини и приросту. Код ових састојина постојина реална опасност да дође до даљег пропадања и девастације. Разлози за незадовољавајуће стање шума по питању очуваности свакако леже у чињеници да су шумски ресурси у претходним деценијама пружали огроман допринос очувању социјалног мира, али и у недовољној бризи шумарске струке када је у питању обнова нега и заштита шума.

Стање шума по мешовитости.

Табела 9. *Површина шума, запремина и запремински прираст шума у АП Војводини према мешовитости*

Мешовитост	Површина (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст (i_v)			
	ha	%	m^3	m^3 /	%	m^3	m^3 /	%	I_v / V *100
Чисте	73.636,65	52,50	11.334.469	154	40,10	468.882	6,4	49,80	4,10
Мешовите	66.743,26	47,50	16.964.181	254	59,90	472.815	7,1	50,20	2,80
Укупно	**140.379,91**	**100,00**	**28.298.650**	**202**	**100,00**	**941.697**	**6,7**	**100,00**	**3,30**

Однос чистих и мешовитих састојина је приближно уједначен по површини, са нешто већим учешћем чистих састојина (52,5%). Посматрано по запремини запажа се да се њен знатно већи део налази у мешовитим састојинама иако је њихова површина мања у односу на чисте састојине.

Код прираста је однос сличнији односу по површини, с тим што је учешће чистих и мешовитих састојина скоро потпуно уједначено. Овакав несклад односа запремине и прираста је резултат великог учешћа ЕА топола са изузетно великим прирастом у чистим састојинама. Запремина по хектару је значајно већа код мешовитих састојина, а разлог је велико учешће природних састојина семеног порекла велике старости са великом запремином.

Стање шума према главним врстама дрвећа. У шумама Војводине заступљен је знатан број дрвенастих врста које ту природно расту. Поред тога присутан је и знатан број унешених врста које раније на подручју Војводине нису успевале. У привредно – економском смислу најважнија врсте су: у шумама тврдих лишћара (храст лужњак, пољски јасен и багрем); у шумама меких лишћара (евроамеричке тополе, врбе липе); у шумама четинара (борови). Највећу запремину има храст лужњак (7.234.759 м^3 односно 25,6%) као и евроамеричке тополе (5.087.816 м^3 односно 18%). Међутим, у погледу прираста, највећи прираст имају засади евроамеричке тополе што износи око трећине прираста свих дрвенастих врста у Војводини.

Табела 10. *Запремина и запремински прираст шума у АП Војводини према врстама дрвећа*

Врста дрвећа	Запремина (V)		Текући запремински прираст (i_v)	
	m^3	%	m^3	%
Врбе	1.249.221	4,4	54.394	5,8
Црне и беле тополе	676.019	2,4	24.809	2,6
Евроамеричке тополе	5.087.816	18,0	339.457	36,0
Остали меки лишћари	38.097	0,1	882	0,1
Пољски јасен	2.599.219	9,2	52.543	5,6
Амерички јасен	576.810	2,0	37.039	3,9
Граб	1.233.620	4,4	25.304	2,7
Лужњак	7.234.759	25,6	133.697	14,2
Цер	1.581.246	5,6	32.349	3,4
Китњак	1.334.478	4,7	30.030	3,2
Багрем	1.164.309	4,1	60.430	6,4
Липе	2.811.188	9,9	64.352	6,8
Буква	557.847	2,0	11.082	1,2
Остали тврди лишћари	1.199.792	4,2	38.629	4,2
Четинари	954.228	3,4	36.700	3,9
Укупно	**28.298.649**	**100,0**	**941.697**	**100,0**

2.2. Стање шумског репродуктивног материјала и очување генофонда

Генофонд врста *Quercus*, *Fraxinus*, *Populus* и других главних врста низијских шума нужно је очувати због опстанка и стабилности њихових шумских екосистема.

Потреба за генетски побољшаним семеном довела је до првобитне селекције плус стабала и оснивања семенских плантажа.

У АП Војводини регистровано је укупно 76 семенских састојина и у њима је 2011. године сакупљено око 311 тона семена.

Количина сакупљеног семена зависи од година урода, првенствено храста лужњака. Семе се сакупља и у осталим састојинама и има категорију „познатог порекла“. Поред ових извора семена на територији АП Војводине регистровано је 101 семенско стабло а годишње се сакупи око 900 кг семена. Стање семенских састојина и семенских стабала може се оценити као задовољавајуће.

На територији АП Војводине има 44 расадника који производе саднице шумског дрвећа. Просечно годишње се произведе око 2,2 милиона садница (тополе, врбе, багрем, храст лужњак, пољски јасен и друге).

Обезбеђивање садног материјала се врши на основу планираног обима пошумљавања. Процењује се да је годишњи обим реализације садног материјала у количинама од 1.651.992 садница, од чега 1.501.992 садница лишћара и 150.000 садница четинарских врста.

2.3. Здравствено стање и угроженост шума

Шумски екосистеми у АП Војводини угрожени су деловањем великог броја биотичких (инсекти, гриње, гљиве, корови, бактерије, глодари, човек и други) и абиотичких (олујни ветар и град, поплаве, лед, мраз и снег, шумски пожари, аерозагађења и климатске промене) фактора који могу узроковати велике штете, па и њихово потпуно пропадање. Сушење шума у Војводини, услед деловања биотичких и абиотичких фактора, је присутно, посебно у старијим састојинама, где долази до појаве сушења доминантних и кодоминантних стабала. У неким деловима ово сушење није узело већег маха већ се појављује појединачно и местимично, али постоје и делови са већим учешћем старијих састојина храста где је појава сушења учесталија. Шуме храста лужњака угрожава болест коју изазива гљива *Microsphaera alphitoides* (пепелница), која угрожава шуме храста, а константно је присутна у младим храстицима. Гљива се јавља сваке године и то у обиму који омета нормалне животне функције биљака. Штете првенствено наноси младим биљкама храста у првим годинама живота. Јавља се у врло различитом интензитету заразе у зависности од структуре састојина, физиолошког стања и старости биљака, присуства коровске вегетације, климатских прилика и других чинилаца. Огроман значај овог паразита огледа се и у чињеници да се у протеклих 10 и више година обнова храстових састојина није могла ни замислити без примене хемијских мера у сузбијању пепелнице на поникy храста и биљкама старим 1, 2 и више година. Шуме меких лишћара су осетљивије на биљне болести и подложније њиховом штетном утицају. Гљива *Dothichiza populea* која изазива одумирање коре топола, несумњиво представља један од највећих проблема у гајењу топола у Војводини.

Ово веома опасно обољење јавља се повремено на већим површинама и са веома тешким последицама, јер због ”прстеновања” садница може доћи до њиховог масовнијег сушења. Када су у питању инсекти као биотички фактор који угрожава шумске екосистеме мора се рећи да је у шумама тврдих лишћара један од највећих проблема у домену заштите шума, губар (*Lymantria dispar*), који чини велике штете

брстом лишћа храста и других врста дрвећа. Брст може бити тоталан (голобрст) или делимичан са свим последицама које из тога произилазе.

Може се слободно рећи да је и историјски гледано губар стално присутан у овим

шумама и да се често појављивао у енормним размерама, односно у броју и са последицама које су биле (или су могле бити, да се није сузбијао) погубне по газдовање овим шумама. Интензитет његовог напада се мења у интервалима од по неколико година, а креће се од слабије бројности на мањим површинама до напада јаког интензитета на већим површинама. По присутности и учесталости појаве у шумама тврдих лишћара губар представља реално највећу опасност. Уважавајући ове чињенице појава и ниво његове популације мора се сваке године детаљно утврђивати и пратити, а у планове заштите шума у наредном уређајном раздобљу обавезно уврстити и планирати акције сузбијања губара применом различитих метода (са земље и из ваздуха). Поред губара као штетног инсекта у шумама тврдих лишћара присутни су и други штетни инсекти као што су јасенов сурлаш (*Stereonychus fraxini*), а у семенским састојинама храста лужњака, а у годинама када стабла обилно плодоносе долази до редукције урода жира (10-20%) због деловања инсеката из рода *Balaninus* и *Cydia*. Шумски комплекси су такође угрожени и од глодара, који штете причињавају хранећи се жиром и подземним и надземним деловима биљака, затим од дивљачи, која штете прави одгризањем терминалних пупољака и младих гранчица због чега долази до пада прирасне снаге младих биљака, а један од значајних угрожавајућих биотичких фактора је и човек, који штете наноси у виду бесправних сеча, крађе дрвета за огрев и ситне техничке грађе. Нарочито су угрожени локалитети који су ближи насељима и поред јавних комуникација. Превентивне мере су добро организована чуварска служба и стална сарадња са локалном полицијом и шумарском инспекцијом.

Абиотски фактори такође могу веома неповољно да утичу на шумске екосистеме својим деловањем. Олујни ветрови и град доводе до повећања степена разграђености састојина и нарушавања њихове биолошке стабилности. У исто време настале штете изискују и ванредне трошкове за завођење шумског реда уз огромне губитке дрвне запремине у квантитативном и квалитативном смислу. Дуго задржавање поплавних вода, као абиотског фактора, веома неповољно утиче на саднице у младим засадима и расадницима топола, а при екстремно високим водама могу бити угрожене и младе састојине храста. У младим засадима топола који су изложени утицају плавних вода током зимског периода услед ниских температура може доћи до формирања ледене плоче. Касније при повлачењу воде у речно корито долази до спуштања ледене плоче према земљи, па лед може огулити кору садница по обиму и висини у различитом интензитету, а може доћи и до ломљења садница. За време јаких мразева на дрвећу се јављају у већем броју мразопуцине на стаблима, нарочито цера и еурамеричких топола.

Шумски пожари представљају најзначајнији абиотички штетни фактор који у кратком временском периоду може узроковати делимично или потпуно уништење шумских екосистема на великим површинама и тиме узроковати огромне економске и еколошке штете. Шумски пожари нису честа појава у државним шумама Војводине, осим у Делиблатској пешчари где се јављају чешће и готово увек имају катстрофалне размере. Такође у газдинским јединицама састављеним од више мањих делова пожари се јављају често, али немају велике размере и обично не изазивају велике штете.

У осталим шумама стање је боље, што је резултат спровођења технологије подизања нових шума и мера неге младих засада.

У младим засадима топола врши се редовна обрада земљишта, како пре садње, тако и неколико година након садње, чиме се уништава коров и шибље као лако запаљиви материј и потенцијална опасност за појаву и ширење пожара. Мрежа противпожарних пруга у овим засадима је довољно густа и редовно се одржава. Нешто већа угроженост од пожара постоји у млађим културама храста, која се граниче са пољопривредним земљиштем, или се налазе у близини насеља, где се често врши паљење корова и стрњике. Повећана угроженост од пожара се јавља у рано пролеће, од топљења снега до почетка вегетационог периода, као и у јесен уколико је време изузетно суво. Тада је нарочито угрожен део шума у подручју брањеном од поплаве. Шуме у Војводини нису у великој мери угрожене од пожара највећа угроженост од пожара је на Делиблатској пешчари.

По степену угрожености од пожара све шуме и шумско земљиште разврстане су према Др. М. Васићу у шест категорија:

- I степен (веома велика угроженост) - састојине и културе борова,
- II степен (велика угроженост) - састојине и културе смрче и других четинара,
- III степен (средња угроженост) - мешовите састојине четинара и лишћара,
- IV степен (мала угроженост) - састојине храста и граба,
- V степен (врло мала угроженост) - састојине букве и других лишћара,
- VI степен - необрасле површине.

Табела 11. *Распоред шума по степенима угрожености од пожара*

	I степен		II степен		III степен		IV степен		V степен		VI степен		Свега	
Округ	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
Западно-бачки							2.634	12%	11.956	56%	6.830	32%	21.419	100%
Северно-бачки			730	15%	165	3%	77	2%	3.181	63%	882	18%	5.034	100%
Јужно-бачки	40	0%	65	0%	105	0%	4.484	13%	22.559	65%	7.517	22%	34.771	100%
Сремски округ	120	0%	63	0%	145	0%	30.306	48%	24.758	39%	7.709	12%	63.102	100%
Северно-банатски округ					8	0%	31	1%	2.204	49%	2.247	50%	4.490	100%
Средње-банатски округ	0	0%					90	1%	5.714	62%	3.423	37%	9.227	100%
Јужно-банатски округ	3.090	6%	1.087	2%	718	1%	2.052	4%	23.995	49%	17.598	36%	48.541	100%

Војводина	**3.251**	**2%**	**1.946**	**1%**	**1.142**	**1%**	**39.674**	**21%**	**94.367**	**51%**	**46.205**	**25%**	**186.585**	**100%**

Како би се на најефикаснији начин изборили са негативним дејством абиотичких и биотичких фактора на шуму неопходан је перманентан мониторинг шума односно систем сталног праћења и анализе укупног стања шумских екосистема, а посебно

њихове виталности, здравственог стања и биолошке разноврсности ради предузимања мера превенције и њихове заштите.

2.4. Биодиверзитет шума и заштићена природна добра

Заштита природе је низ мера и активности усредсређених на спречавање оштећења природе, природних вредности и природне равнотеже. Ова оштећења најчешће су последица људске активности услед неусаглашености друштвеног развоја и расположивих природних ресурса.Законом о заштити природе уређује се заштита и очување природе, биолошке, геолошке и предеоне разноврсности као дела животне средине. Под појмом природе у овом контексту подразумева се јединство геосфере и биосфере, изложено атмосферским променама и различитим утицајима као и природна добра и природне вредности које се исказују биолошком, геолошком и предеоном разноврсношћу.

Шуме представљају најважнији извор биолошког диверзитета и имају кључну улогу у одржавању еколошких процеса и еколошке равнотеже на локалном, националном, регионалном и глобалном нивоу штитећи осетљиве екосистеме, сливове и изворишта вода, и представљајући “складиште” биолошких ресурса и генетског материјала неопходног за производе биотехнологије. Самим тим, неопходно је предузети мере за очување биодиверзитета у шумама и одрживо коришћење његових компоненти. На основу до сада изнетих описа општих природних услова који утичу, сваки на свој начин, на формирање типова шума, може се констатовати да је подручје Војводине веома богато разноликошћу биљних заједница. Разноликост рељефа, геолошка подлога и на њој формирани педолошки услови била је основ за формирање толико различитих биљних заједница. У равничарским условима где је највећи део шума непосредно уз реке и најмања промена рељефа, односно незнатне варијације надморске висине доводе до драстичних промена у квалитету станишта, па према томе и у флористичком саставу фитоценоза. Климатске карактеристике подручја дале су такође свој допринос у стварању и развоју шумских екосистема, тиме што су утицале на широк избор врста шумског дрвећа које је овде нашло повољне климатске услове за раст и развој.

Коначно, човек је својим вековним присуством у овим шумама, како екстензивним коришћењем шумских производ, тако и интензивним газдовањем шумским ресурсима, дао веома велики допринос у формирању основних карактеристика ових биљних заједница. Ово се нарочито осећа у последњим деценијама када је интензивно гајење засада брзорастућих врста топола значајно изменило фитоценолошки састав шума у Војводини. О заштити биодиверзитета се мора водити рачуна приликом обезбеђивања трајности, одрживог коришћења и газдовања шумама. Увек је неопходно водити рачуна о ретким, реликтним, енедемичним и угроженим врстама. Ово је нарочито изражено у Војводини, јер је природна баштина Војводине изузетно разнолика и одликује се значајним екосистемским, специјским и генетским диверзитетом. На просторима Војводине, смештене на југоисточном делу Карпатског басена, налазе се изузетне природне и предеоне целине, јединствене у том

делу Европе, као што су Делиблатска пешчара (највећи пешчарски комплекс у Европи), Фрушка гора и Вршачке планине, велике равничарске реке (Дунав, Сава, Тиса, Бегеј,

Тамиш) и њихове простране плавне зоне (Моношторски рит, Апатински рит, Ковиљски рит, Обедска бара, Царска бара, и друге), као и пространа степска подручја у средњем и северном Банату и лесни комплекси уз Тису (Тителски брег) и Дунав (Сланкамен). Посебно треба навести очувана слатинска подручја Баната јединствена на националом нивоу, као што су Слано копово, Русанда и Окањ. На подручју Војводине, основну мрежу заштићених подручја, својеврсних центара аутохтоне биолошке разноврсности, чини око 100 просторних целина, које обухватају 5,96% укупне површине покрајине.

Услед реализације проглашења нових заштићених подручја која су у поступку, овај проценат ће износити 6,4%. Процес проглашења заштићених подручја на подручју АП Војводине није завршен, јер су тренутно у изради студије заштите које израђује Покрајински завод за заштиту природе, а којима се утврђују вредности подручја која се предлажу за заштиту, као и начини управљања тим подручјима. У шумама Војводине има 27 заштићених делова природе. Стање шума и необраслих површина по појединим заштићеним природним добрима је приказано у табели 12.

Табела 12. Стање шума и необраслих површина по заштићеним природним добрима

Назив ЗПД	Управљач	Обрасла и необрасла		Запремина (V)			Текући запремински прираст			
		ha	%	m^3	m^3/ha	%	m^3	m^3/ha	%	i_v / V
НП ”Фрушка	НП "Фрушка	828	1,17	258.480	312	2,00	5.087	6	1,23	2,00%
НП ”Фрушка	НП "Фрушка	17.006	24,05	4.379.253	258	33,96	96.896	6	23,34	2,20%
НП ”Фрушка	НП "Фрушка	4.546	6,43	1.051.809	231	8,16	26.687	6	6,43	2,50%
НП ”Фрушка	**НП "Фрушка Гора"**	**22.380**	**31,65**	**5.689.542**	**254**	**44.10**	**128.670**	**6**	**30,99**	2,30%
СРП ”Г.	ЈП ”Војводина-	116	0,16	23.482	202	0,20	482	4	0,12	2,10%
СРП ”Г. Родунавље” II ст	ЈП ”Војводина-	566	0,80	192.569	340	1,50	3.271	6	0,79	1,70%
СРП ”Г. Родунавље” III ст	ЈП ”Војводина-	9.966	14,09	1.830.534	184	14,20	62.899	6	15,15	3,40%
СРП ”Г. Родунавље” све	**ЈП ”Војводина-**	**10.648**	**15,06**	**2.046.585**	**192**	**15,90**	**66.652**	**6**	**16,06**	3,30%
СРП ”Карађорђево”	Војна установа Карађорђево	612	0,87	76.237	125	0,60	1.723	3	0,42	2,30%
СРП ”Карађорђево”	Војна установа Карађорђево	1.252	1,77	213.324	170	1,70	4.536	4	1,09	2,10%
СРП ”Карађорђево”	**Војна установа Карађорђево**	**1.864**	**2,64**	**289.561**	**155**	**2,20**	**6.259**	**3**	**1,51**	2,20%
СРП ”Багремара” I	**ЈП ”Војводина-**	**111**	**0,16**	**24.518**	**221**	**0,19**	**906**	**8**	**0,22**	3,70%
СРП ”Ковиљ.-	ЈП ”Војводина-	387	0,55	76.927	199	0,60	3.048	8	0,73	4,00%
СРП ”Ковиљ.-	ЈП ”Војводина-	1.522	2,15	268.362	176	2,08	27.438	18	6,61	10,20%

Назив ЗПД	Управљач	Обрасла и необрасла пов. (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст			
		ha	%	m^3	m^3/ha	%	m^3	m^3/ha	%	i_v / V
СРП ”Ковиљ.-Петр. рит” III ст	ЈП ”Војводина-	1.646	2,33	314.543	191	2,44	27.357	17	6,59	8,70%
СРП ”Ковиљ.-	**ЈП**	**3.555**	**5,03**	**659.832**	**186**	**5,12**	**57.843**	**16**	**13,93**	8,80%
СРП	Покрет горана Сремска	**114**	**0,16**	**37.694**	**330**	**0,29**	**1.677**	**15**	**0,40**	4,40%
СРП ”Обедска бара” I ст	ЈП ”Војводина-	299	0,42	136.104	456	1,06	764	3	0,18	0,60%
СРП ”Обедска бара” II ст	ЈП ”Војводина-	1.606	2,27	486.322	303	3,77	11.152	7	2,69	2,30%
СРП ”Обедска бара” III ст	ЈП ”Војводина-	5.724	8,09	1.419.588	248	11,01	53.212	9	12,82	3,70%
СРП ”Обедска	**ЈП ”Војводина-**	**7.629**	**10,79**	**2.042.014**	**268**	**15,84**	**65.128**	**9**	**15,69**	3,20%
СРП ”Селевењске	**ЈП "Палић**	**56**	**0,08**	**7.271**	**129**	**0,06**	**1.326**	**24**	**0,32**	18,20%
СРП ”С.Бегеј -	АД Рибарско газд Ечка	118	0,17	8.501	72	0,07	275	2	0,07	3,20%
СРП ”С.Бегеј -	АД Рибарско газд Ечка	78	0,11	5.245	67	0,04	57	1	0,01	1,10%
СРП ”С.Бегеј -	АД Рибарско газд Ечка	64	0,09	5.796	91	0,04	608	10	0,15	10,50%
СРП ”С.Бегеј	**АД Рибарско газд Ечка**	**260**	**0,37**	**19.542**	**75**	**0,15**	**940**	**4**	**0,23**	4,80%
СРП ”Делиблат.	ЈП ”Војводина-	264	0,37	59.989	227	0,47	1.414	5	0,34	2,40%

Назив ЗПД	Управљач	Обрасла и необрасла пов. (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст			
		ha	%	m^3	m^3/ha	%	m^3	m^3/ha	%	i_v / V
СРП ”Делиблат.	ЈП ”Војводина-	2.256	3,19	202.361	90	1,57	7.160	3	1,72	3,50%
СРП ”Делиблат.	ЈП ”Војводина-	15.868	22,44	1.131.716	71	8,78	47.921	3	11,54	4,20%
СРП ”Делиблат.	**ЈП ”Војводина-**	**18.389**	**26,00**	**1.394.066**	**76**	**10,81**	**56.495**	**3**	**13,61**	4,10%
СРП ”Мачков	**ЈП ”Војводина-**	**3**	**0,00**	**1.629**	**522**	**0,01**	**18**	**6**	**0,00**	1,10%
СРП ”Мајзецова	**ЈП ”Војводина-**	**29**	**0,04**	**14.842**	**515**	**0,12**	**162**	**6**	**0,04**	1,10%
СРП	**ЈП ”Војводина-**	**22**	**0,03**	**13.390**	**610**	**0,10**	**179**	**8**	**0,04**	1,30%
СРП ”Стара	**ЈП ”Војводина-**	**11**	**0,01**	**4.881**	**464**	**0,04**	**45**	**4**	**0,01**	0,90%
СРП	**ЈП ”Војводина-**	**37**	**0,05**	**21.385**	**571**	**0,17**	**245**	**7**	**0,06**	1,10%
СРП	**ЈП ”Војводина-**	**28**	**0,04**	**15.942**	**574**	**0,12**	**176**	**6**	**0,04**	1,10%
СРП ”Омољичка	**ЈП ”Војводина-**	**6**	**0,01**	**1.727**	**285**	**0,01**	**27**	**4**	**0,01**	1,60%
Парк природе ”Јегричка”	**ЈП "Воде**	**14**	**0,02**	**276**	**20**	**0,00**	**44**	**3**	**0,01**	15,90%
Парк природе ”Тиквара” II	**ЈП Срц**	**305**	**0,43**	**52.665**	**173**	**0,41**	**4.787**	**16**	**1,15**	9,10%
Парк природе ”Бег.јама” III	**ДТД Рибарство**	**278**	**0,39**	**63.976**	**230**	**0,50**	**6.685**	**24**	**1,61**	10,40%
ПИО ”Суботичка	ЈП "Палић -	57	0,08	11.977	212	0,09	510	9	0,12	4,30%
ПИО ”Суботичка	ЈП "Палић -	273	0,39	14.641	54	0,11	459	2	0,11	3,10%
ПИО ”Суботичка	ЈП "Палић -	3.266	4,62	257.604	79	2,00	9.708	3	2,34	3,80%
ПИО ”Суботичка	**ЈП "Палић**	**3.595**	**5,08**	**284.222**	**79**	**2,20**	**10.677**	**3**	**2,57**	3,80%

Назив ЗПД	Управљач	Обрасла и необрасла пов. (P)		Запремина (V)			Текући запремински прираст			
		ha	%	m^3	m^3/ha	%	m^3	m^3/ha	%	i_v / V
ПИО ’’Вршачка	ЈП "Варош",	1.184	1,67	177.018	150	1,37	5.383	5	1,30	3,00%
Пр. спом.	ЈП ’’Војводина-	4	0,01	1.865	449	0,01	9	2	0,00	0,50%
Пр. спом. ’’Шума	ЈП ’’Војводина-	168	0,24	23.298	138	0,18	698	4	0,17	3,00%
Спом. пр.	ЈП ’’Војводина-	0	0,00	236	1.073	0,00	3	14	0,00	1,30%
Спом. пр.	ЈП "Варош", Вршац	14	0,02	6.158	425	0,05	86	6	0,02	1,40%
Спом. парк ’’Симићев	ЈП "Дирекција за изградњу града", Кикинда	9	0,01	909	106	0,01	20	2	0,00	2,20%
Укупно		70.713	100	12.895.044	182	100	415.140	6	100	3,20%

Најважније заштићено природно добро је Национални парк ’’Фрушка Гора’’ са три степена заштите. Девет је специјалних резервата природе (’’Горње Подунавље’’ са сва три степена заштите, ’’Карађорђево’’ са другим и трећим степеном заштите, ’’Багремара’’ са првим степеном заштите, ’’Ковиљско-Петроварадински рит’’ са сва три степена заштите, ”Засавица” са другим степеном заштите, ”Обедска бара” са сва три степена заштите, ’’Селевењске шуме’’ са првим степеном заштите, ’’Стари Бегеј - Царска бара’’ са сва три степена заштите и ’’Делиблатска пешчара’’ са сва три степена заштите). Седам објеката је заштићено као строги природни резервати (’’Мачков спруд’’, ’’Мајзецова башта’’, ’’Рађеновци’’, ’’Стара Вратична’’, ’’Варош’’, ’’Винична’’ и ’’Омољичка ада’’). Три објекта су заштићени као парк природе (’’Јегричка’’ са трећим степеном заштите, ’’Тиквара’’ са другим степеном заштите и ’’Бегечка јама’’ са трећим степеном заштите). Два су предела изузетних одлика (’’Суботичка пешчара’’ са сва три степена заштите и ’’Вршачка планина’’), два природна споменика (’’Смогва’’ и ’’Шума Јунаковић’’) и два споменика природе (’’Вештачка састојина мочварног чемпреса’’ и ’’Стража’’). Постоји и један спомен парк (’’Симићев салаш’’). На више локалитета постоје заштићена појединачна стабла као природни споменици. Укупна површина заштићених делова природе је 94006,72 ха, што је чак 50,4% од укупне површине обухваћене основом. Обрасла површина под заштитом је 70.712,63 ха или 50,4% шумом обрасле површине у Војводини. Под заштитом је 12.895.044 м3 или 45,6% запремине и 415.140 м3 или 44,1% прираста.

На простору Војводине, према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 05/10), налази се 122 врсте васкуларних биљака, 17 врста риба, 14

врста водоземаца, 10 врста гмизаваца, 166 врста птица гнездарица и 35 врста сисара, што укупно износи 364 строго заштићених и заштићених врста. Укупан диверзитет одабраних група организама на подручју Војводине износи око 2.000 врста васкуларних биљака, 75 врста риба, 17 врста водоземаца, 14 врста гмизаваца, 193 врста птица гнездарица и 75 врста сисара. Према томе може се рећи да је немерљив значај шума у очувању биодиверзитета. Сама чињеница да се у шумама налази 50% светског биодиверзитета говори о томе колики је њихов значај. Значај шума на подручју Војводине је још већи из разлога што је реч о малим површинама које су најчешће фрагментиране, тако да је прави изазов како постићи да се општекорисне функције шума (везивање угљеника, ослобађање кисеоника заштита земљишта од ерозије, ремедијација загађених земљишта и вода, улепшавање предела, очување биодиверзитета) одрже на што већем нивоу у што дужем временском периоду. Биодиверзитет је највећим делом у шумама у којима поред општекорисних треба обезбедити и привредно економску функцију која се огледа у производњи дрвета и коришћењу осталих шумских производа, као и развоју ловства као привредне гране. Дакле, на малом простору је неопходно хармонизовати интересе пољопривреде, заштите природе и шумарства.

2.5. Функције шума

Шуме пружају вишеструке користи: обезбеђују сировине за обновљиве и еколошки здраве производе и имају важну улогу у економском благостању, биолошкој разноврсности, глобалном кружењу угљеника и водном билансу, битне су за развој еколошких, заштитних, туристичко-рекреационих, здравствених и културних услуга, а такође су и стуб одрживог развоја сваког друштва.

Због бројних користи за друштво у целини, шуме и шумско земљиште су по Закону о шумама "добро од општег интереса", па је према томе газдовање шумама и шумским подручјима сложен и одговоран друштвени задатак.

Под функцијом шуме подразумева се њено корисно дејство, које се постиже привредном активношћу у циљу прилагођавања постојећег стања шума постављеном циљу. Функције шума се остварују у оквиру газдовања шумама, па због тога треба разрадити и усвојити систем газдовања функцијама шума, који би повезао производне и свестрано корисне функције, односно општекорисне функције шума.

Све функције шума, условно се према значају (М. Медаревић, 1991) могу сврстати у три групе:

1. **Еколошке (заштитне) функције** - подразумевају заштитне, хидролошке, климатске, хигијенско-здравствене и друге функције;

2. **Производне функције** - представљене су производњом дрвета (техничког и просторног), дивљачи (крупне и ситне), шумског семена и других производа шума (лековито биље, печурке, шумски плодови, смола и др.), као и производња кисеоника посебно специфичне и врло значајне функције шума;
3. **Социјалне функције** - туристичко-рекреативне, образовне, научно-истраживачке, одбрамбене и друге.

У свакој шуми или њеном делу истовремено се остварује више функција шума које се временски и просторно преплићу.

Све ове функције шума потребно је уважити, рангирати и међусобно ускладити како би се остварио максималан еколошки и економски ефекат за ширу друштвену заједницу. Поступак при просторно-функционалном реонирању шума, при чему усвајамо принцип полифункционалности, који полази од утврђивања приоритетне (одређујуће) функције шуме (основне намене) у основи полази од:

1. Усвајања унапред утврђених законских решења, којима је намена шума или појединачних њених делова већ утврђена, а у складу с тим и приоритетна функција и циљ газдовања њоме условљен.

2. Потребе да се на основу познатих критеријума изврши утврђивање приоритетне функције шума, односно да се изврши појединачно вредновање шума или њених делова везаних за сваку конкретну функцију, а да се у фази интегралне анализе полифункционалног карактера утврди приоритетна функција.

Након утврђивања приоритетне функције потребно је остале функције усагласити и разрешити међусобне конфликте. Ово подразумева утврђивање међусобног односа појединих усаглашавајућих функција према приоритетној функцији шума, односно у којој мери се могу остварити поред приоритетне функције, и друге функције шума. Однос усаглашавајућих функција према приоритетној функцији може бити следећи:

1. Да су усаглашавајуће функције шума спојиве са приоритетном функцијом, односно да се са истим функционалним захтевима приоритетне функције у потпуности остварују и друге функције шума.

2. Да се усаглашавајуће функције шума налазе у извесном конфликту са приоритетном функцијом или да за своје остварење захтевају другачије функционалне захвате, тако да се не остварују у потпуности, али их је потребно планирати у оној мери у којој не угрожавају приоритетну функцију и у том смислу представљају допунске функције шума.

3. Да су усаглашавајуће функције шума толико супротне приоритетној функцији те се не могу остваривати, а у складу с тим не могу се ни планирати, па се као такве могу назвати искључиве функције.

Шуме имају незаменљиву улогу у умањењу негативних ефеката изазваних

ерозијом, а такође имају немерљив значај у ублажавању климатских промена. Ерозија земљишта у Војводини није изражена у толикој мери да би представљала проблем у газдовању шумама. Може се рећи да је у равничарском делу шумског подручја присутна само угроженост од ветра (еолска ерозија) и то првенствено на пољопривредном земљишту и делом на шумском земљишту у зонама Делиблатске и Субитичке пешчаре. Пошумљавањем ових пешчара у ХИХ веку, а и касније, значајно су умањене негативне последице еолске ерозије на овим просторима. У брдском делу шумског подручја постоје делови на којима постоји мања угроженост од ерозије, али она није алармантног карактера.

Шуме имају незаменљиву улогу у ублажавању климатских промена изазваних дејством човека, а везано за апсорпцију угљеника. Немерљив је значај шума за глобално кружење угљеника и тиме и утицаја на ублажавање климатских промена. Садржај депонованог угљеника у шумама Војводине износи око 12 000 000 тона, а

абсорпција на годишњем нивоу је око 400 000 тона CO_2. Из тог разлога неопходно је учинити напоре за повећање површина под шумама у АП Војводини односно подизати шуме на земљиштима на којима раније нису постојале.

Производњом биомасе дрвета за производњу енергије, доприноси се смањивању емисије гасова са ефектима стаклене баште, који се јављају сагоревањем фосилних горива.

Шума као један од највреднијих екосистема, способан да побољша опште услове живота, заузима важно место у концепту очувања и унапређења заштите природе и заштите животне средине и на тај начин захтева посебан третман кроз примерен систем заштите, коришћења и управљања свим функцијама шума у оквиру одрживог развоја. Ово се односи на производне, заштитно-регулаторне функције шума у односу на елементе животне средине (вода, ваздух, земљиште, предео) и кроз ублажавање климатских промена на глобалном нивоу кроз складиштење угљеника у биомаси, а нарочито и на социјално-културне функције шума кроз подршку очувању и унапређењу рекреативних и здравствених функција шума, уважавање обичајних и традиционалних права (поштовање обичаја, запошљавање, правилна расподела прихода, и друго) и заштиту знаменитих историјских и културних објеката локалног становништва. Унапређењем стања постојећих и подизањем нових шума значајно би се унапредио допринос шума у обезбеђивању свих функција шума, а тиме и социјалних (оптекорисних) функција, које се данас вишеструко вреднују у односу на економцки допринос шума.

2.6. Стање отворености шума

Предуслов успешног газдовања шумама је одговарајућа приступачност и отвореност шума путевима и другим саобраћајним комуникацијама, чије врсте, облик, квалитет и густина зависе од низа фактора, међу којима су најважнији конфигурација терена, стање шумског фонда, начин газдовања шумама и развијеност целокупног подручја.

Значај изграђености путне мреже (јавне и интерне) у шумарству се огледа у смањењу трошкова транспорта сортимената који су значајно нижи када је краћа дистанца привлачења од места израде до места утовара у прво превозно средство. Од укупних трошкова коришћења шума на трошкове транспорта иде од 50% до 80%, те је врло рентабилно приближити место утовара месту израде сортимената. Веома је важно имати добро изграђене путеве који могу поднети пролаз тешких машина и превозних средстава са великим теретом, што је у шумарству редовна појава.

Добра мрежа јавних и шумских путева је значајна и због олакшаног прилаза машинама које се користе у узгојним радовима. Долазак радника на радилишта у шуми је такође веома олакшан у случајевима добре отворености шумских комплекса.

Обзиром на распоред шума и осталих облика коришћења земљишта у односу на могућности саобраћајне комуникације може се говорити о спољној и унутрашњој отворености шума. У условима велике разуђености шумских комплекса на ширем укупном подручју, као што је то случај у Војводини, мора се узети у обзир и велика густина јавних путева и других саобраћајница које пролазе поред шума, или у њиховој

непосредној близини, као значајна олакшавајућа околност у транспорту производа из шума. Према томе у анализи укупне отворености шума веома је важна спољна отвореност, односно густина јавних саобраћајница којима се у последњој фази транспорта дрво и други производи из шума превозе до крајњег купца.

Обзиром да Војводина има изузетно повољан географски положај, логично је да има и веома добру спољну отвореност шума коју чине друмске и жељезничке саобраћајнице, али и пловни путеви река Дунава, Тисе и Саве.

Најважније јавне друмске саобраћајнице које пролазе кроз Војводину су:

- аутопут Београд - Хоргош
- аутопут Београд - Батровци,
- магистрални пут Нови Сад - Врбас - Суботица,
- магистрални пут Нови Сад - Бачка Паланка - Оџаци - Сомбор,
- магистрални пут Нови Сад - Бечеј - Кикинда,
- магистрални пут Нови сад - Зрењанин - Вршац,
- магистрални пут Нови Сад - Рума - Шабац,
- магистрални пут Нови Сад - Земун,
- магистрални пут Сомбор - Суботица,
- магистрални пут Београд - Зрењанин - Кикнда,
- магистрални пут Београд - Панчево - Вршац,
- магистрални пут Шид - Кузмин - Сремска Рача.

Осим ових, постоје и бројни други асфалтни путни правци локалног карактера који повезују градове и села. До сваког насеља и економских објеката ван насеља постоје асфалтирани, или у крајњем случају тврди макадамски јавни путеви. Према подацима Републичког завода за статистику Републике Србије за 2007. годину на подручју Војводине има 5892 км јавних путева, од којих је 5224 км са савременим коловозом (асфалтни).

Осим друмских саобраћајница кроз Војводину пролазе и жељезничке саобраћајнице које имају велики број жељезничких станица на којима је могуће вршити утовар дрвних сортимената ради отпреме крајњем купцу. То су следеће жељезничке пруге:

- електрификована жељезничка пруга Београд - Келебија - Мађарска,
- електрифицирана жељезничка пруга двоструког колосека Београд - Шид - Хрватска,
- електрифицирана жељезничка пруга Београд - Панчево - Вршац - Румунија,
- жељезничка пруга Нови Сад - Богојево - Сомбор -

(краци: Бач, Апатин, Хрватска),

- жељезничка пруга Нови Сад - Бечеј,
- жељезничка пруга Нови Сад - Тител - Орловат,
- жељезничка пруга Сомбор - Суботица,
- жељезничка пруга Суботица - Кањижа (крак: Мађарска),
- жељезничка пруга Суботица - Чока,
- жељезничка пруга Панчево - Зрењанин - Нови Кнежевац (краци: Мокрин, Румунија),
- жељезничка пруга Зрењанин - Вршац - Бела Црква (крак: Румунија),
- жељезничка пруга Бечеј - Врбас - Сомбор,
- жељезничка пруга Рума - Шабац,
- жељезничка пруга Шид - Сремска Рача - БиХ,

- теретна жељезничка пруга Петроварадин - Беочин.

Велики део шума Војводине налази се у непосредној близини пловних путева највећих река: Дунава, Тисе и Саве, Као и мањих река и канала: Тамиша, Бегеја и канала ДТД. Реке Дунав, Тиса и Сава, као и главни канал ДТД су пловни целим својим током кроз Војводину, а делимично су пловни и погодни за речни транспорт дрвета и Тамиш и Бегеј, као и мањи канали система ДТД. Ова могућност транспорта дрвета, пловним путем, је веома значајна за државне шуме, нарочито оне које су у непосредној близини обале, због ниске цене овог начина транспорта. Глобално се може дати оцена да жељезнички и водени саобраћај нису у довољној мери искоришћени за транспорт дрвета, већ се претежно користе друмске саобраћајнице.

Садашње стање отворености шума на подручју АПВ карактерише недовољна густина мреже изграђених тврдих шумских камионских путева, што има за последицу високе трошкове на пословима привлачења и транспорта дрвних сортимената, као и спровођења неопходних мера пошумљавања, неге и заштите шума. Тренутна отвореност шума у Војводини (у обзир су узета два највећа корисника шума ЈП „Војводинашуме“ и ЈП Н.П. „Фрушка Гора“) износи око 9 метара дужних, за ЈП „Војводинашуме“ 7,92м/ха и за ЈП Н.П. „фрушка Гора“ 15,5м/ха, по једном хектару површине шума, шумског и осталог земљишта, што са газдинског аспекта није довољно да би се испунио основни предуслов успешног газдовања шумама – смањење трошкова транспорта дрвних сортимената.

2.7. Коришћење шума

2.7.1 Коришћење дрвета

Планом коришћења шума одређује се начин и обим коришћења шума и шумских потенцијала са приказом површина и запремине предвиђених за сече обнављања и проредне сече у наредном уређајном раздобљу. План коришћења шума у овом Програму приказује могући просечни годишњи обим сеча по површини и по запремини израчунат на бази планова коришћења шума по Основама газдовања шумама. Планом сеча обнављања (главни принос) обухваћене су састојине које су достигле зрелост за сечу у односу на дефинисану опходњу, или ће је достићи у периоду важења ОГШ, као и презреле састојине по тренутном стању. Главни принос у постојећим ОГШ је одређен по методу умереног састојинског газдовања. Претходни принос чини сечави етат из узгојних сеча, односно прореда, које се изводе као мере неге састојина с циљем унапређења њиховог стања, а које су планиране постојећим ОГШ.

Табела 13: *План коришћења шума*

	Г О Д И Ш Њ Е							
Група састојинских целина	**Сече обнављања**		**Проредне сече**		**Сече обнављања**	**Проредне сече**	**Укупно**	
	(ha)	**%**	**(ha)**	**%**	**(m^3)**	**(m^3)**	**(m^3)**	**%**
Шуме врбе	281,06	9,20	148,83	3,30	64.556	3.484	68.040	7,00
Шуме домаћих	67,06	2,20	31,27	0,70	14.315	1.261	15.576	1,60
Шуме ЕА	1.249,37	40,80	524,74	11,70	508.229	16.741	524.970	54,10
Шуме ОМЛ	37,4	1,20	5,31	0,10	6.417	92	6.509	0,70
Шуме пољског	35,02	1,10	397,65	8,80	11.656	12.884	24.540	2,50
Шуме америчког јасена	31,98	1,00	31,5	0,70	5.938	580	6.518	0,70
Шуме граба	33,85	1,10	109,47	2,40	5.123	2.267	7.390	0,80
Шуме	162,87	5,30	945,05	21,00	53.889	30.160	84.049	8,70
Шуме цера	30,22	1,00	294,16	6,50	16.104	10.593	26.697	2,80
Шуме	41,46	1,40	295,87	6,60	14.400	8.885	23.285	2,40
Шуме	704,36	23,00	317,77	7,10	77.027	4.920	81.947	8,40
Шуме липа	34,29	1,10	803,39	17,90	13.114	26.558	39.672	4,10
Шуме букве	15,3	0,50	37,27	0,80	7.486	1.107	8.593	0,90
Шуме ОТЛ	110,05	3,60	108,52	2,40	22.442	2.467	24.909	2,60
Шуме	225,84	7,40	444,79	9,90	9.144	17.959	27.103	2,80
Укупно	**3.060,13**	**100,00**	**4.495,59**	**100,00**	**829.840**	**139.958**	**969.798**	**100,00**

Највећи просечни годишњи обим сеча обнављања је у састојинама ЕА топола и износи 1.249,37 ха или 40,8, при чему ће бити посечено 508.229 $м^3$ запремине. Следе сече састојина багрема са површином 704,36 ха, односно 23% , са 77.027 $м^3$ запремине. У проредним сечама најзаступљеније су састојине храста лужњака са 945,05 ха или 21% површине, са 30.160 $м^3$ запремине. На другом месту су прореде у сатојинама липа на 803,39 ха (17,9%), са 26.558 $м^3$ запремине. Укупно посматрано по запремини највише ће бити посечено у састојинама ЕА топола, које чине 54,1% од укупно посеченог дрвета. О томе колики је значај ових састојина у производњи дрвета говори податак да су на другом месту по годишњем обиму сеча састојине лужњака са 8,7% посечене запремине.

Табела 14: *Обим сеча по врстама дрвећа*

	Г О Д И Ш Њ Е			
Врста дрвећа	**Сече обнављања (m^3)**	**Проредне сече (m^3)**	**Укупно (m^3)**	**%**
врбе	60.155	4.258	64.413	6,60
домаће тополе	18.646	4.384	23.030	2,40
ЕА тополе	496.097	15.384	511.481	52,70
ОМЛ	1.908	257	2.165	0,20
пољски јасен	14.860	10.735	25.595	2,60
амерички јасен	28.022	2.368	30.390	3,10
граб	11.259	6.929	18.188	1,90
лужњак	43.474	21.608	65.082	6,70
цер	16.264	11.092	27.356	2,80
китњак	14.047	7.110	21.157	2,20
багрем	82.110	6.220	88.330	9,10
липе	13.034	24.774	37.808	3,90
буква	6.847	882	7.729	0,80
ОТЛ	14.599	6.015	20.614	2,10
четинари	8.518	17.942	26.460	2,70
Укупно	**829.840**	**139.958**	**969.798**	**100,00**

Росматрано по врстама дрвећа највише ће бити посечено ЕА топола, 511.481 $м^3$, односно 52.7% од укупног годишње посеченог дрвета. На другом месту је багрем са 88.330 $м^3$, односно 9,1%.

Структура сечивог етата урађена је на бази искустава дугогодишњег просечног остваренog, како главног тако и проредног приноса у два шумска газдинства у којима су највећи обими сеча тврдих и меких лишћара (ШГ ''Сремска Митровица'' и ШГ ''Нови Сад'') те је узета као просечна вредност за сву сечиву запремину.

Сортиментна структура приноса приказана је у табели 15.

Табела 15: *Сортиментна структура годишње сечиве запремине*

Врсте дрвећа	Бруто принос ($м^3$)	Сортименти (m^3)									
		Е кл.	I кл.	I кл.	II кл.	III кл.	Ост. Техн.	Сума техн.	Целулоза	Огрев	Сума прост.
врбе	64413			3179	5237			8416	38311	8879	47190
домаће тополе	23030			359	672			1031	15968	2649	18617
ЕА	511481	86528	87807	48650	46554			269539	172121	284	172404
ОМЛ	2165								954	927	1881
пољски јасен	25595	834		3390	4481		506	9212	3030	10735	13765
амерички јасен	30390								1231	26096	27327
граб	18188			1185	2070	141		3395		12910	12910
лужњак	65082	3001		4954	6124	10760	1129	25968		32134	32134
цер	27356					19	2	21		24530	24530
китњак	21157	212	212	846	1058	846	635	3808		14175	14175
багрем	88330			11629	12577		6976	31182		47834	47834
липе	37808	1512	2268	4159	7940			15879	6049	10208	16257
буква	7729	77	77	773	773	773	232	2705		3865	3865
ОТЛ	20614			95	234	3	31	363		18112	18112
четинари	26460	529	794	2646	2646	2646	3969	13230	9261		9261
Свега	**969798**	**92694**	**91158**	**81864**	**90365**	**15188**	**13480**	**384749**	**246925**	**213337**	**460262**

Сви произведени сортименти шумарства могу се највећим делом продати на територији Војводине, а мањи део се пласира ван њега, у централну Србију или у иностарнство. Техничко дрво се продаје бројним прерађивачима, који су већ дужи низ година присутни на тржишту дрвета у овом делу земље. Највећи купци техничког дрвета су:

- **Кроношпан СРБ - Лапово** - Фабрика за производњу дрвених плоча, панела и других плочастих материјала. Велики потрошач техничке облице и целулозног дрвета.

- **Дрвни комбинат а.д. - Сремска Митровица** - Највећи потрошач сировине из сремских шума, са највећим асортиманом готових производа. Једини прерађивач дрвета на овом подручју који сече фурнир и прави шперплочу. Осим тога производи резану грађу, дрвене елементе, фризу, паркет, ламперију, палете и друге производе. У преради користи све врсте дрвета тврдих и меких лишћара. Производе пласира на домаће и на страно тржиште (40%).

- **Нови Храст - Моровић** - Користи дрво тврдих лишћара за производњу резане грађе и дрвених елемената. Производе пласира већином на домаће и мањим делом на страно тржиште (10%).

- **ДИП Сава - Хртковци** - Користи дрво тврдих лишћара за производњу резане грађе и дрвених елемената, фризе, паркета, ламперије, столарије и намештаја. Производе пласира већином на домаће и мањим делом на страно тржиште (20%).

- **ДИП Липа - Шид** - Производи паркет од дрвета тврдих лишћара, затим резану грађу, палете, дрвене елементе, ламперију и друге производе по потреби. Производе пласира већином на домаће и мањим делом на страно тржиште (10%).

- **ДП Нови дом паркет - Дебељача** - Производи паркет од дрвета тврдих лишћара, којег пласира већином на домаће и мањим делом на страно тржиште (5%).

- **ДП Петар Драпшин - Кањижа** - Фабрика амбалаже од дрвета, која се снабдева на подручју целе Војводине, а робу пласира на домаће и страно тржиште.

Осим ових већих купаца постоји и низ других мањих купаца дрвета. То су мала приватна предузећа и пилане које углавном користе дрво тврдих лишћара, а мањим делом меких лишћара. Њихов производни програм је резана грађа, дрвени елементи, фриза и други. Међу њима се истичу:Сага - Београд

- Стрела Београд - Београд

- Апокалипса - Сремска Митровица

- Тренд - Рума

- Графотренд - Београд

- Quercus robur - Београд

- Пексел - Апатин

- Скендерпромет - Таванкут - пилана, палете

- Багремкомерц - Хоргош

- Услуга - Бачка топола

- ЗДМ - Ветерник

- ГАМА - Футог

Сви купци дрвета углавном прерађују сировину у своје стандардне производе, а по потреби тржишта могу се лако преорјентисати на нове производе који нису у редовној понуди.

Сви прерађивачи дрвета који се снабдевају у Сремском шумском подручју имају капацитете знатно веће од тренутног обима производње, што значи да по потреби могу

прерадити и више сировине. Највећи потрошач трупаца и тање техничке обловине тврдих и меких лишћара је ”Дрвни комбинат” из Сремске Митровице. Највећи потрошач техничке облице и целулозног дрвета је Кроношпан СРБ - Лапово. Прерађивачи дрвета се сировином највише снабдевају из државних шума, знатно мање из приватних, шума у друштвеном власништву и осталих шума. На основу изнетих података о могућностима и потребама прерађивачких капацитета може се закључити да је за дрво из Војводине обезбеђен пласман. Огревно дрво се продаје синдикалним организацијама или слободном продајом крајњим потрошачима.

Потражња за огревним дрветом је знатно већа од укупне производње тако да је у потпуности обезбеђен и пласман огревног дрвета.

Приносне могућности шума су мање од укупних прерађивачких капацитета у Војводини, који своје потребе за сировином допуњавају из других шума. Чак и значајније повећање приноса не би довело до проблема у пласману на тржишту, осим у случајевима акутних застоја на тржишту.

2.7.2. Остали шумски производи и користи од шуме

Од осталих производа из шума Војводине најважнији су месо дивљачи и ловно-туристичке услуге. Ловишта и смештајне капацитете користе углавном домаћи ловци, а мањим делом и ловци из иностранства. Месо дивљачи се продаје на домаћем и страном тржишту.

У семенским састојинама у државним шумама којима газдује ЈП ’’Војводинашуме’’ се производи семе за сопствене потребе, а мања количина се може пласирати и на друга шумска подручја, а по потреби и за извоз. Највише семенских састојина је регистровано у шумама Шумског газдинства ”Сремска Митровица” које поседује и све потребне објекте и развијену комплетну технологију за чување и дораду семена, нарочито семена храста лужњака.

Коришћење осталих шумских производа у неким деловима Војводине је присутно одавно и било је организовано на различите начине. Организацију прикупљања и прераде осталих шумских производа некада су вршиле друге радне организације, а сада то раде јавна предузеће која газдују државним шумама.

Највећи значај у коришћењу осталих шумских производа има пашарење, које је организовано на великом делу површина државних шума којима газдује јавно предузеће. Површине одређене за испашу стоке нису трајног карактера, а зависе од динамике и интензитета узгојних радова на појединим локалитетима, односно у газдинским јединицама. Површине на којима је дозвољено пашарење се планирају годишњим планом у свакој шумској управи за газдинске јединице које јој органозационо припадају. Испаша домаће стоке према плановима пашарења, са контролом бројности и организованим чувањем, не узрокује штете и може бити задржано и будућности.

Војводина обилује врло добрим стаништима за раст јестивих гљива. Коришћење јестивих гљива за сопствене потребе локалног становништва на овим просторима има дугу традицију. Организовани откуп гљива и њихово комерцијално коришћење првобитно је био организован од стране других организација, а касније су тиме почеле да се баве и јавна предузећа која газдују шумама.

Сакупљање осталих шумских производа као што су лековито биље, плодови шумског воћа, жбуња и дрвећа, те пужеви, песак и слично, није организовано од стране корисника шума, а има појединачних случајева сакупљања и промета ових производа ван званичне контроле или од стране других субјеката. Овим шумским производима у будућности треба посветити више пажње и организовати њихово рационално коришћење у складу са законским прописима који се дотичу те области.

Пчеларење је значајан вид коришћења осталих функција шума. Медоносни потенцијали шума су велики и квалитетни, а пчеларењем се бави више људи различитим интензитетом, од хобија до професионалног бављења овим послом.

Издавање земљишта у закуп у складу са законом, за привремене викендице и излетничке објекте је такође врста користи од шума и шумског земљишта, те представља остале шумске производе, односно користи од шума.

На крају се мора споменути и риболов у водама које протичу или постоје у шумама, а који је у последњих неколико година у надлежности корисника шума. Обзиром да шуме и шумско земљиште, као и остала земљишта шумских комплекса, имају утицај на квалитет вода, а тиме и живог света у њима, може се о рибарењу говорити као виду осталих шумских производа.

2.8. Уређеност шума

Шумама у Војводини управља више привредних субјеката различитих категорија. Шумама у Војводини, осим предузећа специјализованих за газдовање шумама, у великој мери управљају и друга предузећа и организације чија основна делатност није шумарство.

Законом о шумама формирана су четири шумска подручја која обухватају шуме војводине, а то су: Севрнобачко шумско подручје (Западно-бачки и Северно-бачки округ); Јужнобачко шумско подручје (Јужно-бачки округ); Сремско шумско подручје (Сремски округ) и Банатско шумско подручје (Северно-Банатски, Средње-банатски и Јужно-банатски округ). Шумска подручја су даље подељена на газдинске јединице којима газдују разни корисници. Сви корисници шума према Закону о шумама морају газдовати шумом на основу десетогодишњег плана газдовања тј. Основом газдовања шумама. Уређивање шума у Војводини има дугу традицију, која за неке шумске комплексе потиче још из друге половине XIX века, када су рађени први уређајни елаборати. (**Прилози; Прилог 1. Списак газдинских јединица обухваћених Програмом**).

Временом су површине шума за које су израђивани елаборати постајале све веће, а сами елеборати све детаљнији и обухватнији. Може се рећи да се за државне шуме којима газдују јавна предузећа већ дужи низ година, односно неколико деценија, континуелно израђују основе газдовања шумама са врло детаљним подацима. За сремске шума (Равни Срем и Фрушка Гора) у последња три циклуса су урађене основе газдовања на типолошкој основи, док је код осталих корисника још увек задржан класичан начин уређивања шума. У последње три деценије уведена је информатичка технологија у процес израде основа, првенствено у фази обраде теренских података и формирања база података. Последњих десет година у уређивању шума дошло је до велике експанзије примене информатичке технике у овим пословима, тако да већ скоро уопште нема ОГШ у којима бар донекле нису примењени неки рачунарски програми.

Највеће достигнуће је свакако примена GIS-технологије која је заживела у неким деловим ЈП ’’Војводинашуме’’, иако још увек не у могућој и потребној мери.

Обзиром на све сложеније функције шума, због којих је неопходно планирати различите циљеве газдовања у појединим деловима шумских комплекса, намеће се потреба да се изврши просторна подела комплекса, у зависности од приоритетне намене његових појединих делова.

Од укупне површине обухваћене свим ОГШ, као полазним подацима за овај Програм, која износи 186.584,80 ха, шумом или шумским културама је обрасло 140.379,91 ха, што је 75.2% обраслости.

Све шуме су разврстане у три глобално-наменске целине:

1. **ГЛОБАЛНА НАМЕНА** - Шуме са производно-заштитном наменом

   ОСНОВНЕ НАМЕНЕ:

   - производња дрвета (техничког, целулозног и комбинована);
   - производња дивљачи (производни центри крупне и ситне дивљачи);
   - узгој дивљачи (ловно-узгојни центар крупне дивљачи);
   - семенска састојина;
   - научно-истраживачке површине.

2. **ГЛОБАЛНА НАМЕНА** - Шуме са заштитно-регулаторном наменом

   ОСНОВНЕ НАМЕНЕ:

   - све заштитно-регулаторне намене (заштите клизишта, земљишта, вода и друге заштитне функције).

3. **ГЛОБАЛНА НАМЕНА** - Заштићена природна добра и други заштићени објекти:

   ОСНОВНЕ НАМЕНЕ:

   - строги природни резерват;
   - специјални резерват природе I, II и III степен;
   - национални парк I, II и III степен;
   - парк природе II и III степен;
   - предео изузетних одлика;

- парк-шума;
- природна реткост;
- природни споменик;
- узгајалиште птица мочварица;
- историјско-меморијални споменик;
- рекреативно-туристички центар;

Табела 16: *Стање шума по наменским целинама*

Основна намена / Глобална	Обрасла пов. (P)		Запремина (V)		Текући запремински прираст (i_v)		Необрасла површина	
	ha	**%**	**m^3**	**%**	**m^3**	**%**	**ha**	**%**
производња дрвета	50.278,22	35,80	12.349.711	43,60	415.349	44,10	14.076,86	30,10
производња дивљачи	528,09	0,40	92.478	0,30	3.675	0,40	124,68	0,30
узгој дивљачи	7.005,10	5,00	1.877.477	6,60	56.401	6,00	847,57	1,80
семенска састојина	655,6	0,50	287.024	1,00	4.420	0,50		
научно-истраживачке површине	278,79	0,20	37.644	0,10	372	0,00	95,11	0,20
Производно-заштитне шуме	**58.745,80**	**41,80**	**14.644.334**	**51,70**	**480.217**	**51,00**	**15.144,22**	**32,40**
све заштитно-регулаторне намене	11.968,45	8,50	947.999	3,30	51.644	5,50	8.180,53	17,50
Заштитно-регулаторне шуме	**11.968,45**	**8,50**	**947.999**	**3,30**	**51.644**	**5,50**	**8.180,53**	**17,50**
строги природни резерват	139,83	0,10	75.661	0,30	860	0,10		
специјални резерват природе I степен	1.379,10	1,00	343.141	1,20	8.421	0,90	2.138,45	4,60
специјални резерват природе II	6.995,53	5,00	1.262.815	4,50	52.625	5,60	7.423,82	15,90

Основна намена / Глобална намена	Обрасла пов. (P)		Запремина (V)		Текући запремински прираст (i_v)		Необрасла површина	
	ha	%	m^3	%	m^3	%	ha	%
специјални резерват природе II степен	6.995,53	5,00%	1.262.815	4,50%	52.625	5,60%	7.423,82	15,90%
специјални резерват природе III	33.399,74	23,80%	4.732.769	16,70%	190.916	20,30%	9.934,29	21,20%
национални степен								
национални степен								
национални степен								
парк степен								
парк степен								
предео изузетних одлика								
парк-шума	1,05	0,00%	147	0,00%	19	0,00%	574,76	1,20%
природна реткост	29,46	0,00%	5.628	0,00%	303	0,00%	178,3	0,40%
природни споменик	183,05	0,10%	29.691	0,10%	787	0,10%	13,82	0,00%
узгајалиште птица	1,25	0,00%	659	0,00%	19	0,00%		
историјско-споменик								
рекреативно-центар								
Заштићена природна добра и други заштићени	**69.665,66**	**49,60%**	**12.706.317**	**44,90%**	**409.835**	**43,50%**	**23.454,90**	**50,10%**
Укупно	**140.379,91**	**100,00%**	**28.298.650**	**100,00%**	**941.696**	**100,00%**	**46.779,65**	**100,00%**

За највећи део површине глобална намена је дефинисана као различити видови заштићених природних добрара (49,6%), а њихово учешће по запремини и приросту је мање. Производно заштитне шуме заузимају 41,8% површине, али се у њима налази више од половине запремине и прираста. Заштитно-регулаторне шуме обухватају само

8,5% површине, 3,3%запремине и 5,5% прираста.

Посматрано по основној намени највеће је учешће шума намењених производњи дрвета 35,8% површине и око 44% запремине и прираста.

2.9. Стање шума и шумовитости по општинама

Табела 17: *Шумовитост по општинама*

Општина	Свега	Шуме и шумско земљиште			Површина општине (ha)	%
		Шуме	Шумске културе	Шумско земљиште		
Сомбор	7.688	3.383	3.311	994	121.305	5,52
Апатин	6.387	2.375	3.444	568	34.957	16,65
Кула	219	134	20	65	48.146	0,32
Оџаци	2.364	1.229	693	442	41.116	4,68
Западно-бачки округ	**16.658**	**7.121**	**7.468**	**2.069**	**245.524**	**5,94**
Суботица	3.848	2.515	1.223	110	100.738	3,71
Бачка Топола	394	23	366	6	59.586	0,65
Мали Иђош	31	4	22	5	18.116	0,14
Северно-бачки округ	**4.274**	**2.543**	**1.610**	**121**	**178.440**	**2,33**
Бач	4.987	2.146	2.546	295	36.479	12,86
Бачка Паланка	5.090	3.046	1.341	703	57.865	7,58
Бачки Петровац	224	121	47	56	15.846	1,06
Врбас	261	133	27	102	37.563	0,42
Србобран	15	2	7	6	28.430	0,03
Бечеј	546	119	339	88	48.650	0,94
Темерин	5	2	0	4	16.962	0,01
Жабаљ	771	204	401	166	39.969	1,51
Нови Сад	7.124	3.262	3.347	515	69.916	9,45
Тител	1.804	264	1.323	217	26.220	6,05
Беочин	7.268	6.087	890	291	18.458	37,80
Сремски	1.764	875	728	161	5.054	31,72
Јужно-бачки						

Општина	Свега	Шуме и шумско земљиште			Површина општине (ha)	%
		Шуме	Шумске културе	Шумско земљиште		
Шид	21.331	19.401	1.712	218	68.703	30,73
Сремска	11.387	9.313	1.717	357	76.157	14,48
Ириг	4.326	4.251	7	68	23.028	18,49
Рума	8.507	6.824	1.405	278	58.206	14,14
Инђија	1.691	586	724	381	38.459	3,41
Стара Пазова	193	0	193	0	35.109	0,55
Пећинци	9.507	6.143	3.117	246	48.865	18,95
Сремски округ	**56.942**	**46.518**	**8.875**	**1.549**	**348.527**	**15,89**
Кањижа	866	236	515	115	39.942	1,88
Сента	416	104	106	205	29.350	0,72
Ада	369	140	216	13	22.706	1,57
Нови Кнежевац	483	60	231	192	30.533	0,95
Чока	540	134	247	158	32.142	1,19
Кикинда	1.006	164	90	752	78.201	0,32
Северно-	**3.679**	**838**	**1.405**	**1.436**	**232.874**	**0,96**
Нови Бечеј	1.241	370	485	385	60.861	1,41
Зрењанин	5.317	1.325	2.900	1.092	132.683	3,18
Нова Црња	246	160	65	20	27.293	0,83
Житиште	176	91	0	85	52.497	0,17
Сечањ	721	139	268	314	52.267	0,78
Средње-	**7.700**	**2.085**	**3.719**	**1.896**	**325.601**	**1,78**
Опово	1.929	90	1.143	696	20.338	6,06
Ковачица	657	154	256	246	41.898	0,98
Панчево	3.759	1.557	1.822	380	78.769	4,29
Пландиште	222	74	52	96	38.314	
Алибунар	2.572	1.943	624	5	60.179	4,27
Ковин	13.037	8.279	3.927	831	73.005	16,72
Вршац	8.864	7.225	828	810	79.995	10,07
Бела Црква	3.157	2.200	768	189	35.340	8,40
Јужно-	**34.195**	**21.522**	**9.421**	**3.252**	**427.838**	**7,23**
Укупно	**153.306**	**96.887**	**43.493**	**12.925**	**2.160.216**	**6,51**

Учешће обраслог земљишта у структури површина по општинама је веома разнолико. Највеће учешће обраслог земљишта у површинама обухваћеним овим Програмом је евидентирано у општинама Бачка Топола (98,6%), затим Ириг,

Стара Пазова, Сремска Митровица, Петроварадин, Шид (све преко 90%), а најмање у општинама Темерин (2,2%), Србобран, Кикинда, Нови Кнежевац, Пландиште, Жабаљ, Врбас (све испод 40%). Из табеле је видљиво и да неке општине имају велико учешће у укупној површини обухваћеној овим Програмом. То су нарочито општине Шид (22.976,68 ха), Ковин, Сремска Митровица, Пећинци, Вршац и Сомбор (преко 10.000 ха).

Посматрано по окрузима највеће учешће обраслог земљишта је евидентирано у Сремском округу (87,8%), а најмање у Северно-банатском округу (50%). Такође, посматрано по окрузима постоји неуједначеност у учешћу укупне површине, која је највећа у Сремском округу (63.102,12 ха), а најмања у Северно-банатском округу (4.489,84 ха).

2.10. Стање шумарства у Војводини

2.10.1. Положај шумарства у друштвено-економском окружењу

Однос човека, друштва и државе према шуми првенствено је условљен њеним природним законитостима – велики и отворен простор, дуго трајање производног процеса и обновљивост. Управо те карактеристике шуме указују на потребу и могућност одрживог коришћења, трајног постојања и релативно успореног унапређивања.

Шуме као природни ресурс и добро од општег интереса увек су, а нарочито у ранијим периодима, биле битан фактор у развоју државе и представљале су извор добара, услуга, а тиме и прихода укупног друштва.

Велики број ситних шумских поседа малих економских могућности чији власници дужи низ година своје шуме прекомерно користе за задовољење најнужнијих потреба свог домаћинства указује да је шума била најприсутнији учесник у ублажавању тешких економских и социјалних проблема становништва. Сличну социјално-економску улогу имала је и шума у државној својини, нарочито после II Светског рата.

Политика развоја земље после II Светског рата стварала је услове и подстицала радно способно становништво руралних подручја на сеобу у градове, што је изазвало појаву површина напуштеног пољопривредног земљишта у приватној својини, као и неповољну старосну структуру становништва што захтева непосредне како финансијске, тако и организационе мере државних органа у циљу активирања природних потенцијала и стварања услова за опстанак релативно малог броја радно способног становништва.

Мора се такође констатовати да је у последње две деценије дошло до застоја и пада у развоју индустрије, пољопривреде и других делатности, услед великих политичких и економских превирања у држави и њеном непосредном окружењу. Шумарство у Војводини нема велики привредни и економски значај првенствено због мале површине шума (регија са најмањом шумовитости у Европи). Међутим, управо због тако мале шумовитости, улога шумарства као друштвене делатности са изузетно великим еколошким значајем је сразмерно много већа од њених привредних потенцијала. Ова еколошка улога шумарства у Војводини већ сада можда постаје већа од њене привредне улоге, а у будућности ће бити све израженија.

Однос становништва Војводине према шумама се може, као и у осталим деловима републике, дефинисати кроз задовољење основних и најнужнијих потреба домаћинстава за грејањем сопствених домова, те могућношћу запошљавања у организацијама (предузећима), које су носиоци права коришћења над шумама и шумским земљиштем и газдују њима. Мора се такође напоменути да је интересовање становништва Војводине последњих неколико година значајно повећано када је у питању подизање и оснивање шума на сопственим парцелама, пре свега из разлога промоције корисности шуме и оснивања шумских засада, где су највеће учешће у едукацији за подизање нових шума имали Секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду Војводине, суфинансирањем, кроз програм „Подизање нових шума на земљишту у својини физичких лица“. Значајну улогу у едукацији становништва о схватању важности подизања нових шума и користи од њих, је имао и Институт за низијско шумартство и животну средину, као и остала предузећа и правна лица која се баве газдовањем шумама или производњом садног материјала.

Локалне самоуправе у претходним деценијама нису имале сасвим јасно схватање вишеструке корисности које пружају шумске површине које се налазе на њиховим подручјима, с обзиром да су биле у питању углавном мале површине, а предузећа која су корисници тих површина као основну делатност имају друге активности. Међутим, као и код физичких лица, почело је да преовладава схватање вишенаменског значаја шума (већ постојећих, као и будућих) и код локалних општинских органа, па је као резултат тога дошло до великог интересовања готово свих општина у АП Војводини за подизањем нових шума. Тако су општине последњих година врло интензивно приступиле активностима које се тичу пошумљавања, пре свега пољопривредног земљишта, које се не може користити за пољопривредну производњу. Све активности општина (опредељење парцела за намену пошумљавања у Програму за уређење пољопривредног земљишта; тражење сагласности на Програм од Министарства за пољопривреду, шумарство и водопривреду; промена намена површина; активности на пошумљавању и нези новооснованих шума;...), се као и у случају физичких лица одвијају уз веома велико учешће Секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, осим „давањем“ стручних савета и суфинансирањем средствима из Буџетског фонда за шуме АП Војводине, кроз програм „Подизање нових шума на земљишту у државној својини“.

2.10.2 Стање организованости шумарства

Шумама у Војводини, највећим делом, газдују државна предузећа за газдовање шумама, дакле шумарске организације, али и друге организације које газдују шумама, а нису типична шумарска предузећа али организационо, кадровски и материјално могу обезбедити задовољавајуће газдовање шумама где спадају две војне установе **ВУ Карађорђево** газдује са 3.759,14 ха и **ВУ Моровић** са 2.667,22 ха, што значи да обе војне установе заједно газдују са 6.426,36 ха што чини 3,44% од укупне површине шума, шумског и осталог земљишта које је обухваћено Основама газдовања шумама.

Највећим делом шума у Војводини управља **ЈП ’’Војводинашуме’’** са седиштем у Петроварадину, које газдује државним шумама, а организује стручне послове и надзор у приватним шумама. Ово предузеће организационо, кадровски и материјално у потпуности одговара потребама савременог газдовања шумама. Организовано је по територијалном принципу тако што има четири дела предузећа, односно шумска газдинства, која су даље организована у неколико шумских управа. Законом о шумама формирана су четири шумска подручја која обухватају ове шуме. Укупна површина којом газдује ЈП ’’Војводинашуме’’ износи 131.154,42 ха државних и 5.372,88 ха приватних шума, односно укупно 136.527.30 ха што је 73,2% од укупне површине обухваћене овом основом.

Други по значају корисник шума у Војводини је **Национални парк ’’Фрушка Гора’’** са седиштем у Сремској Каменици, које газдује државним шумама, али уједно и организује и прати газдовање приватним шумама у границама националног парка. Према Закону о шумама ове шуме не улазе у састав ни једног претходно наведеног шумског подручја, већ чине засебну целину. Ово предузеће организационо, кадровски и материјално у потпуности одговара потребама савременог газдовања шумама. Организовано је по територијалном принципу тако што има пет шумских управа: Ердевик, Лежимир, Беочин, Сремска Каменица и Врдник. Укупна површина којом газдује ово предузеће је 24.631,32 ха државног земљишта и 208.33 ха приватних шума и шумског земљишта, односно укупно 24.839,65 ха што је 13,3% од укупне површине обухваћене овом основом.

Значајним делом шума у Војводини газдује **ЈВП ’’Воде Војводине’’** чија основна делатност није шумарство, али се може рећи да ово предузеће има извесне организационе, кадровске и материјалне предуслове за обављање шумарске делатности на задовољавајући начин, а укупно посматрајући ЈП ’’Воде Војводине’’ газдује са

13.060,39 ха што чини 7% од укупне површине земљишта обухваћеног овом основом.

У Војводини постоји и једно удружење шумовласника **’’Шумска зајденица’’** Беочин, које самостално газдује својом површином на 295,34 ха шума и шумског земљишта што је 0,16% од свих површина обухваћених Основама, а осталим површинама у количини од око 5.105 хектара, обухваћеним овим Програмом, газдују друге организације (претежно пољопривредна предузећа, општински органи или ловачка удружења). За њих се може констатовати да не испуњавају потребне услове за успешно газдовање шумама јер организационо, кадровски и материјално нису адекватно опремљена.

2.10.3. Стање истраживачко-развојног и образовног сектора у шумарству Војводине

Стално стицање и примена нових знања, као и усвајање нових технологија на свим нивоима основни су предуслови развоја сектора. Образовни систем мора бити у складу са потребама струке у квалитативном и квантитативном погледу. Недостатци

у шумарском образовању који се у пракси уочавају односе се на недовољна практична знања стечена у процесу школовања и недовољно познавање многих области од интереса за стабилан развој сектора.

На подручју АП Војводине образовање кадрова са четвртим степеном образовања се обавља у две школе које школују кадрове средње шумарске струке. То су прехрамбено-шумарска и хемијска школа Сремска Митровица и Техничка школа

„Милева Марић Ајнштајн“ у Новом Саду.

Ове две школе образују кадрове са четвртим степеном образовања за смерове: шумарски техничар; техничар за пејсажну архитектуру; и техничар за ловство и рибарство. У школској 2013/2014 години је уписано укупно 151 ученик и то

1. Прхрамбено-шумарска и хемијска школа у Сремској Митровици:

   * шумарски техничар 28 ученика;

   * техничар за пејсажну архитектуру 23 ученика;

   * техничар за ловство и рибарство 10 ученика.

2. Техничка школа „Милева Марић Ајнштајн“ у Новом Саду:

   * шумарски техничар 30 ученика;

   * техничар за пејсажну архитектуру 30 ученика;

   * техничар за ловство и рибарство 20 ученика.

Квалификован истраживачки кадар у шумарству представља стуб развоја струке у свим сегментима. Носилац научно-истраживачког рада у области шумарства на подручју АП Војводине је Институт за низијско шумарство и животну средину који је у саставу Универзитета у Новом Саду, као и остале научне и образовне шумарске и сродне институције које могу да пруже одговарајући допринос даљем развоју шумарске науке и праксе. Научно-истраживачки рад, али и многобројни проблеми шумарске струке захтевају, поред мултидисциплинарног приступа, и неопходну промену оријентације са претежно фундаменталних истраживања на примењена истраживања намењена кориснику, како великим системима, тако и приватним шумовласницима, као и малим и средњим предузећима. У Институту за низијско шумарство и животну средину научно истраживачким радом се бави 22 истраживача, који су носиоци научних активности из свих области шумарства.

3. Стратешка опредељења развоја шума и шумарства у АП Војводини и мере за њихово остваривање

Стратешка опредељења развоја шумарства се базирају на циљевима газдовања шумама у смислу дугорочног планирања природним ресурсима, а нарочити када се ти планови односе на тако велике просторе у којима се преплићу бројни различити интереси. Циљеви газдовања шумама утичу на еколошке, привредне, економске, социо-културне и друге прилике у далекој будућности, те су они због тога полазна тачка у процесу планирања газдовања.

Као главно опредељење у планирању радова може се одредити унапређење и комплексно коришћење укупних потенцијала шума у складу са газдинским потребама и потребама шире друштвене заједнице.

На овај начин се обезбеђује најшири друштвени интерес исказан кроз функције шума у целини, интерес предузећа које управља шумама, интерес осталих предузећа чија се делатност заснива на коришћењу производа из шума. Полазећи од ових потенцијала шума и шумских земљишта и садашњег степена његовог коришћења могу се одредити следећи главни правци (циљеви) развоја унапређења стања:

- заштита од свих облика негативног деловања на стабилност шумских екосистема;
- повећање површина под шумама и враћање шума на површине са којих је неоправдано уклоњена и наћи што је више могуће нових површина ради постепеног повећања степена шумовитости на потребан ниво;
- повећање биолошке стабилности шумских екосистема;
- на објектима под посебним режимима заштите планирање и спровођење газдовања шумама вршити у складу са актима о проглашењу заштите и просторно-планском документацијом са обавезом усаглашавања посебних основа газдовања шумама, програма заштите и развоја заштићених добара, ловних основа, годишњих извођачких планова и других планских докумената;
- обезбеђивање приближавања оптималном стању шумских састојина у складу са дефинисаним приоритетним фукцијама и основним и глобалним наменама;
- деградиране и девастиране састојине планирати за реконструкцију;
- зреле и презреле састојине успешно обновити;
- мерама неге санирати састојине лошег стања настале као последица изостанка тих мера у прошлости;
- врсте дрвећа бирати у складу са условима станишта;

- спровођење мера неге и заштите шума спроводити перманентно и до краја опходње;
- унапређење техничке опремљености корисника шума са циљем постизања оптималног коришћења потенцијала земљишта нарочито када је у питању отвореност шума и изградња шумских комуникација;
- очување и усмерено коришћење шумског генофонда;
- потреба сталних активности из области научно-истраживачког рада;
- повећање значаја сектора шумарства у друштвено-економском окружењу;

- унапређење стања спроводити непрестано кроз више уређајних раздобља.

Ради очувања што бољег здравственог стања шума, као и што ефикасније борбе против свих угрожавајућих фактора који делују на шуму, неопходно је константно спроводити мониторинг заштите шума. Мониторинг заштите шума подразумева праћење утицаја биотичких и абиотичких чинилаца на здравствено стање шума у сврху благовременог предузимања мера за заштиту шума и шумског земљишта. Према Закону о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 члан 39. .. члан 49.), корисник шума, односно организација која газдује шумама је дужна да спроводи превентивне и репресивне мере заштите шума од свих угрожавајућих фактора. Може се констатовати да је у већем делу шума, којим газдују јавна предузећа, ангажованост стручњака на решавању проблема заштите шума на задовољавајућем нивоу. Међутим код осталих корисника шума стање није задовољавајуће и морало би бити боље, без обзира на мање учешће ових корисника у укупној површини шума Војводине. Захваљујући развијеној прогнозно-извештајној служби регионалног Центра за подручје Војводине дефинисани су основни циљеви и смернице ангажовања стручњака у заштити шума, који се остварују кроз редовне здравствене прегледе, чиме се на време откривају проблеми, сагледава конкретна ситуација и дају најповољнија решења за спречавање штета, односно њихово свођење на толерантан ниво.

Ефикасније обављање послова из области заштите шума постићи ће се путем усавршавања стручњака за послове из области заштите шума, као и кроз израду програма заштите шума, расадника, семенских објекта, култура и плантажа. Редовно спровођење мера заштите шума од биотичких и абиотичких фактора остариће се путем инспекцијске контроле спровођења мониторинга и мера заштите од штета које изазивају биотички и абиотички штетни фактори. У случајевима значајних поремећаја

биолошке равнотеже и озбиљних штета у шумским екосистемима изазваних дејством елементарних непогода и обимних мера заштите обезбедиће се финансијска средстава у виду подршке њиховом спровођењу из буџета АП Војводине. Заштита шума од негативног утицаја антропогеног фактора биће реализована кроз доследну примену законских одредби. Спровођење мера заштите шума треба обезбедити и израдом средњорочних планова заштите шума од биљних болести и штеточина, који за свако шумско подручје на територији аутономне покрајине доноси надлежни орган аутономне покрајине, за период од пет година.

Неопходно је спровођење следећих активности:

- Заштита шума од инсеката
- Заштита шума од биљних болести
- Заштита шума од дивљачи
- Заштита шума од глодара
- Сузбијање бршљана
- Остали радови на заштити шума

- Ванредне мере заштите шума
- Финансирање рада прогнозно - извештајне службе
- Обука кадрова који раде на пословима заштите шума

Када је у питању заштита шума од пожара, неопходно је даље осавремењавање система за утврђивање степена опасности од пожара, као и система за рано откривање

пожара. На тај начин ће се омогућити рано откривање појаве шумских пожара и њихово гашење у почетној фази развоја што ће смањити обим насталих штета и повећати ефикасност борбе са шумским пожарима. Потребна су стална улагања у превентивне мере (изградња и одржавање противпожарних пруга), опрему за откривање (осматрачнице, камере и др.) и гашење шумских пожара (противпожарна возила, алат за гашење и друго), као и формирање и обука екипа за брзе интервенције за гашење пожара на нивоу шумских управа или газдинских јединица. Због чињенице да је најчешћи узрок шумских пожара људска непажња и немар неопходан је стални рад на подизању свести становништва о заначају заштите шума од пожара. Поред тога потребна је израда петогодишњих планова противпожарних активности на ниву шумског подручја.

Неопходно је спровођење следећих активности:

- Обука кадрова за гашење пожара и едукација становништва о значају противпожарне заштите шума
- Заштита од пожара
- Унапређење и модернизација система за рано откривање пожара
- Изградња противпожарних пруга
- Одржавање противпожарних пруга
- Набавка опреме за гашење пожара и опремање противпожарним возилима мобилних екипа за брзе инервенције.

Осим наведених активност у сврху заштите шума, неопходно је отпочети са мерама на ублажавању климатских промена које, пре свега, треба да обухвате израду студије и дефинисање услова за коришћење флексибилиних механизама Кјото протокола. У том погледу су посебно значајни CDM пројекти чија реализација је могућа уколико се шуме подижу на земљиштима на којима претходно нису постојале. Поред CDM пројеката посебно је значајна израда модела очекиваних промена вегетације и стања шума, као последице потенцијалних будућих климатских промена; анализа утицаја газдовања шумама на равнотежу угљеника, продукцију дрвне запремине и биодиверзитет; приказ највероватнијих утицаја промене климе и последица за управљање шумама са проценом ризика; идентификација опција за адаптацију управљања шумама за унапређивање (максимум/оптимум) продукције дрвне запремине, везивања и акумулације угљеника, очување биодиверзитета и принос вода, користећи симулационе моделе; повећање учешћа биоенергије у укупној енергетској потрошњи; обезбеђивање информација за процес доношења одлука за све наведене аспекте и све заинтересоване стране.

Неопходно је организовано спровођење промовисања коришћења биомасе дрвета за производњу енергије и на тај начин обезбеђеног доприноса смањивању емисије гасова са ефектима стаклене баште сагоревањем фосилних горива уз обезбеђење субвенција за коришћење биомасе шумских врста у енергетске сврхе.

Један од приоритетних задатака је *повећање степена шумовитости*, имајући у виду укупну шумовитост Војводине и позитивне ефекте које шума има. Повећање површине под шумама се може остварити мерама које су усмерене на подстицање активности и пружањем помоћи при пошумљавању земљишта на којима је

економски и еколошки оправдано гајити шуму (деградирана земљишта, напуштена пољопривредна земљишта,необрасла шумска земљишта, итд). Постизање циља повећања степена шумовитости ће се остварити кроз активности на одржању и повећању површине под шумама и њихове производности на еколошки, економски и друштвено прихватљив начин, кроз мелиорације, пошумљавање и гајење шума на напуштеним пољопривредним земљиштима и деградираним и обешумљеним

земљиштима. Истиче се улога и значај интензивних шумских засада као одрживих и еколошки исправних извора обновљиве енергије и сировине за индустрију, чиме ће се ублажити притисак на природне шумске ресурсе.

Повећање степена шумовитости мора бити акција ширег значаја, спровођена у сарадњи са другим субјектима, уз максимално коришћење техничких, кадровских и економских потенцијала. Овај циљ се, као што је напред речено, односи првенствено на делове који се налазе ван великих шумских комплекса (приватне шуме и шумска земљишта), али се може остваривати и унутар државних шума пошумљавањем тренутних, непошумљених, шумских земљишта. Такође повећање површина под шумама се може остварити и пошумљавањем пољопривредног земљишта које није адекватно за пољопривредну производњу те претварањем пољопривредних површина у шумске.

Стање шума у Војводини није могуће унапредити до оптималног у кратком временском раздобљу, већ то мора бити постепени процес који се одвија одређеном динамиком. Могућности, степен и динамика унапређивања стања шума у овом шумском подручју зависе од низа фактора.

То је, у првом реду, затечено стање састојина на основу којег се указују потребе за газдинским интервенцијама и мерама.

На степен и динамику унапређивања стања шума свакако у великој мери утиче и укупна површина састојина које по својим особинама нису задовољавајуће. То су пре свега деградиране састојине, као и оне које су неодговарајуће дебљинске структуре, неодговарајућег фитоценолошког састава (неодговарајуће врсте на добрим стаништима), разређене или састојине лошег здравственог стања. Код средњедобних и младих састојина унапређење стања шума се остварује планирањем низа интервенција од којих највећи утицај имају проредне сече.

Сагледавајући укупно стање шума може се констатовати да постоји потреба измене садашње структуре састојина у квалитативном и квантитативном обиму, што се може постићи разним мерама, пре свега смањењем површина деградираних, разређених и разграђених састојина, измени структуре по врстама дрвећа и по старости, те повећању површина очуваних и квалитетнијих састојина. Ово се може постићи редовним обнављањем, реконструкцијама, конверзијама, односно извршењем узгојних радова.

Са аспекта обавеза корисника према *заштићеним деловима природе* и ограничења у газдовању која из тих обавеза проистичу може се рећи да се обавезе корисника заштићених природних добара регулишу посебним условима заштите природе датим од стране Завода за заштиту природе Србије. У Војводини постоји велики број заштићених делова природе. Из одредби о заштити тих објеката проистичу и услови Завода за заштиту природе Србије, којих се корисник шума мора придржавати у планирању и спровођењу планова газдовања.

Као главно опредељење у планирању радова може се одредити унапређење и комплексно коришћење укупних потенцијала шума у складу са газдинским потребама и потребама шире друштвене заједнице. Основне и одређујуће *функције појединих*

наменских целина биће главна полазишта за дефинисање посебних циљева и планова газдовања. Због тога ће се у шумама са основном приоритетном наменом производње

техничког дрвета приликом обнављања шума користити врсте које дају максималне производне резултате, али у складу са станишним условима и могућностима, уз спровођење планираних мера неге по прописаној технологији.

На овај начин се обезбеђује најшири друштвени интерес исказан кроз *функције шума* у целини, интерес предузећа које управља шумама, интерес осталих предузећа чија се делатност заснива на коришћењу производа из шума.

Даљим *детаљним проучавањима типологије станишта* и еколошких услова средине прецизније ће се одредити производне и друге могућности шумских станишта, ради правилног избора одговарајућих врста дрвећа будућих састојина.

У циљу *очувања и усмереног коришћења генофонда* неопходне су следеће мере:

1. Истражити богатство генофонда шумских врста.
2. Предузети мере за очување генофонда шумских врста.
3. Утврдити биолошку разноврсност и извршити процену квантитативне и квалитативне заступљености.
4. Израда карата просторне распрострањености применом GIS технологије.

Унапређење генетичког потенцијала, очување и усмерено коришћење генофонда и заштита биодиверзитета врста шумског дрвећа, остариће се производњом одговарајућих количина квалитетног шумског семена у категоријама „тестирано“ и „квалификовано“. Оснивање и газдовање семенским плантажама је основни предуслов за повећање производње сортног семена врста шумског дрвећа за подизање нових шума на најпроизводнијим шумским стаништима, заштиту и усмерено коришћење генофонда најважнијих врста шумског дрвећа.

За унапређење производње шумског репродуктивног материјала у наредном периоду неопходно је урадити следеће:

1. Наставити започети процес оснивања семенских плантажа храста лужњака и других племенитих лишћара,
2. Обезбедити заштиту генофонда угрожених аутохтоних врста шумског дрвећа (црна и беле тополе, пољски брест, врбе и друге)
3. Изградња хладњаче за чување семена шумских врста капацитета 5 тона (НП Фрушка Гора).

Унапређење техничке опремљености корисника шума са циљем постизања оптималног коришћења потенцијала земљишта нарочито када је у питању отвореност шума и изградња шумских комуникација, неопходно је спроводити перманенто, а мера за постизање овог циља је изградња и одржавање тврдих шумских камионских путева, до обима оптималне отворености шумских комплекса. Да би се ово испунило неопходно је садашњу отвореност са 9,03м/ха подићи, до 2022 године, на 10,53 м/ха.

Јачње капацитета и изградња институција за бржи *развој научно-истраживачког рада* у функцији решавања савремених развојних проблема у шумарству условљено је увођењем најновијих научних знања, стручних искустава, као и савремених међународних и националних стандарда у шумарску науку и праксу.

Имајући у виду чињеницу да је шумовитост Војводине само 6,51% произилази и први, најважнији, дугорочни стратешки задатак, а то је повећање површине шума.

Такође имајући у виду да у Војводини постоје значајне површине које су обрасле изданачким шумама (54.850,58 ха) други најважнији стратешки задатак је унапређење затеченог стање шума кроз превођење што већег дела изданачких у високе шуме. Значајне површине шума су смањене виталности и производности услед поремећаја режима подземних вода и природног режима плављења услед изградње великих инфраструктурних објеката у водопривреди и саобраћају, као и у све већој мери израженим климатским променама. Наведени проблеми изискују потребу проучавања

свих могућих узрока и последица слабљења виталности шума, као и изналажења могућих биотехничких решења за ублажавање присутних негативних последица.

За реализацију овог циља неопходно је да се:

- Изради модел очекиваних промена вегетације и стања шума, као последице потенцијалних будућих климатских промена; анализа утицаја газдовања шумама на равнотежу угљеника, продукцију дрвне запремине и биодиверзитет; приказ највероватнијих утицаја промене климе и последица за управљање шумама са проценом ризика; идентификација опција за адаптацију управљања шумама за унапређивање (максимум/оптимум) продукције дрвне запремине, везивања и акумулације угљеника, очување биодиверзитета и принос вода, користећи симулационе моделе; повећање учешћа биоенергије у укупној енергетској потрошњи

- Изаберу одговарајуће врста дрвећа за подизање нових шума и интензивних засада у зависности од типа земљишта и очекиваних климатских промена

- Изврши унапређење постојећег стања семенских састојина и семенских плантажа као основе за будућу производњу квалитетног семена и садног материјала и очување генетичких ресурса врста шумског дрвећа.

- Примене савремене технологије и опрема у производњи шумског репродуктивног материјала

- Изврши избор одговарајућх технологија превођења изданачких у високе шуме усаглашених са станишним условима и стањем шума

- Успостави интензиван мониторинг стања шума према међународној методологији

  (*ICP Forest*)

- Истраже узроци и предложе мере за санцију стања шума храста лужњака захваћених процесима девитализације и сушења

Шумарски сектор подстицаће *унапређење сарадње са осталим секторима* (пољопривреда, туризам, итд.), финансијским институцијама и широм јавношћу ради што потпунијег планирања и коришћења осталих потенцијала шумског

подручја кроз повећање продуктивности, максималним и рационалним коришћењем укупног производног потенцијала подручја, који подразумева дрво, недрвне шумске ресурсе и одрживо коришћење опште-корисних функција шума, као и подстицање оснивања и развоја удружења приватних шумовласника у циљу јачања њихових способности за реализацију одрживог газдовања шумама и примену научних и стручних сазнања.

Без посебних мера економске политике, као логичног дела система управљања шумама које ће уважавати специфичности шуме, подразумевајући трајне, аутономне и институционалне финансијске механизме и оквире, не може се очекивати унапређивање шумарства АП Војводине да би оно, као привредна грана, добило значајну улогу у укупном привредном систему, како Покрајине тако и Републике Србије.

4. Очекивани резултати

4.1. Очекивано стање шума

4.1.1. Очекивано стање шума по власништву и корисницима

Табела 18. *Очекивано стање по власништву и корисницима*

Власништво/користиштво		Шуме шумско и остало земљиште (ha)		
		Шуме шумске културе и шумско	Остало земљиште	Укупно
ЈП ”Војводинашуме”	ha	104528,34	25028,09	129556,43
	%	80,68	19,32	100,00
НП "Фрушка Гора"	ha	17413,04	1218,28	18631,32
	%	93,46	6,54	100,00
ЈВП "Воде Војводине"	ha	9512,45	3547,94	13060,39
	%	72,87	27,17	100,00
Војне установе	ha	4305,85	2126,31	6432,16
	%	66,94	33,06	100,00
Остале државне институције и установе	ha	283,62	40,94	324,56
	%	87,39	12,61	100,00
Остали корисници шума	ha	13272,18	745,23	14017,41
	%	94,68	5,86	100,00
Приватне шуме	ha	13553,62	572,74	14126,36
	%	95,95	4,05	100,00
Укупно Војводина	**ha**	**162869.10**	**33279.53**	**196148.63**
	%	**83,03**	**16,97**	**100,00**

Табела 19. *Очекивано стање по власништву*

Власништво	Површина шума, шумских култура и шумског земљишта	
	ha	%
Државно	149.315,48	91,68
Приватно	13553,62	8,32
Укупно	**162.869,10**	**100**

Власнички и кориснички односи ће се променити значајно у односу на тренутно стање из два основна разлога: - Чињеница је да је Законом о реституцији на површини од око 4.500 ха процес повраћаја земљишта и шума у НП „Фрушка гора“,

њиховим претходним власницима тј манастирима Фрушке горе, у завршној фази, а такође се очекује процес реституције на подручју НП-а за још око 1.500 ха. Такође предложеним Програмима за уређење пољопривредног земљишта од стране општина, значајне површине овог земљишта су предложене за намену подизања шума и то у

количини од 7.622 ха, а препоставка је да ће оваквих површина у наредном периоду бити предложено од стране Општина још у износу од 1.290 ха. Поред ова два основна показатеља који значајно утичу на промену стања по питању власништва и коришћења претпоставка је да ће и новооснованих приватних шума бити више за 625 ха. Све су ово разлози који ће довести стање по власништву и коришћењу шума, шумских и осталих земљишта на ниво како је то приказано у табелама 16 и 17. Површина приватних шума и шумских земљишта ће бити, из горе наведених разлога, увећана за нешто више од 6.000 ха. Површине шума и шумских земљишта у државном власништву ће се такође повећати за око 3.000 ха из разлога пошумљавања пољопривредних земљишта у обиму од око 9.500 ха. Релативни однос државних и приватних шума и шумских земљишта ће се променити у односу на тренутно стање за око 3,5 % у корист приватних шума из разлога готово двоструког увећања површина земљишта под приватним шумама.

4.1.2. Очекивано стање шума по састојинским особинама

Укупна површина под шумом и шумским земљиштем ће након периода важења Програма достићи ниво од 151.115,34 хектара, а очекивано стање шума по најважнијим састојинским особинама је дато у табели 19.

Табела 20. *Очекивано стање по састојинским особинама*

Мешовитост	**Површина (P)**	
	ha	**%**
Чисте	84.372,08	55,83
Мешовите	66.743,26	44,17
Укупно	**151.115,34**	**100**

Очуваност	**Површина (P)**	
	ha	**%**
Очуване	112.332,91	74,34
Разређене	33578,56	22,22
Девастиране	5.203,87	3,44
Укупно	**151.115,34**	**100**

Порекло	**Површина (P)**	
	ha	**%**
Из семена	27.538,18	18,22
Изданачко	46.923,18	31,05
Вештачко	76.653,98	50,73
Укупно	**151.115,34**	**100**

Табела приказује очекивано стање по наважнијим састојинским особинама. Види се да ће се променити процентуално учешће површина по свим наведеним

критеријумима. Пре свега површина под шумом ће се увећати за 10.735,43 хектара, што подразумева процентуално повећање површине под шумом за 0,50% па ће укупна пошумљеност у АП Војводини након 10 година, тј након реализације Програма бити 7,01%.

Ово ће се остварити из разлога пошумљавања шумских земљишта на нивоу 1.198,43 ха, која су планирана за пошумљавање по тренутно важећим планским документима, а такође и пошумљавањем пољопривредних земљишта у износу од 8.912 ха, као и 625 ха парцела у власништву физичких лица. Када је у питању промена стања по пореклу у односу на садашње види се да ће се стање изданачких састојина по површини смањити за око 14,5% што је са аспекта порекла шума позитиван ефекат који ће настати као резултат превођења изданачких у високе шуме у површини од 7.927,4 ха. Значајно ће се повећати и површине вештачки подигнутих састојина, с обзиром да ће шумска земљишта бити пошумљена вештачки – садњом садница или сетвом семена. Очуване састојине ће након реализације Програма имати значајно веће учешће у укупној површини шума у односу на садашње стање по овом елементу из разлога реконструкције девастираних шума у количини од 3.375 ха, затим обнављањем разређених састојина (16.538,70 ха) које ће бити успешно обновљене па ће на њихово место „доћи“ очуване младе састојине, а такође и из разлога пошумљавања шумских земљишта на површини од 10.735,43 ха које ће по елементу очуваности бити очуване. Стање по мешовитост ће се такође променити у односу на тренутно у корист чистих састојина, опет из разлога нових пошумљавањима која су планирана да се изведу у следећих 10 година.

4.2. Очекивано стање шумског репродуктивног материјала и генофонда

Динамику производње шумског семена треба синхронизовати са производњом садног материјала, обимом пошумљавања и потенцијалним могућностима извоза. На основу планираног обима пошумљавања, директне конверзије изданачких и вештачке обнове високих шума, процењене годишње потребе шумског семена износе: 0.01 т четинарских и 205 т лишћарских врста, првенствено семена храста лужњака. Обезбеђивање садног материјала треба извршити на основу планираног обима пошумљавања. Очекује се, да ће се годишњи обим реализације садног материјала, кретати у количинама од 2.200.000 садница, од чега 2.050.000 садница лишћара и 150.000 садница четинарских врста.

Очекује се и: Наставак започетог процеса оснивања семенских плантажа храста лужњака и других племенитих лишћара, заштита генофонда угрожених аутохтоних врста шумског дрвећа (црна и беле тополе, пољски брест, врбе и друге), као и изградња хладњаче за чување семена шумских врста капацитета 5 тона (НП Фрушка Гора).

4.3. Очекивано здравствено стање и угроженост шума

Шумски екосистеми су, као што је већ речено, угрожени од мноштва биотичких и абиотичких фактора. Очекује се да ће здравствено стање и угроженост шума задржати на досадашњем нивоу или ће оно бити унапређено (поправљено), сходно чињеници редовног спровођења мониторинга и мера заштите шума.

Редовно ће се спроводити мере заштите шума од: - биотичких и абиотичких фактора; - од пожара; - активности на ублажавању климатских промена; - мониторинг здравственог стања и утицаја загађења ваздуха на стање шума; - активности на ублажавању климатских промена.

Мониторинг шумских екосистема на Институту се обавља кроз активности Прогнозно - извештајне службе, међународног кооперативног програма на мониторингу утицаја загађености ваздуха на шумске екосистеме (ниво I и ниво II), као и на праћењу појаве сушења шума. У оквиру ових активности се примењују стандардне методе усаглашене са европским стандардима. У даљем развоју мониторинга шумских екосистема потребно је развити систем базе података. На тај начин би био олакшан приступ прикупљеним подацима, а потом и обраде података. На овај начин би у сваком тренутку били приступачни подаци о виталности шумских екосистема.

4.4. Очекивано стање биодиверзитета шума и заштићених природних добара

Заштићена природна добра су заштићена подручја, заштићене врсте и покретна заштићена природна документа. Проглашавањем заштићени природних добара директно се штити простор и стварају се основни предуслови за очување природе, биолошке, геолошке и предеоне разноврсности са једне стране, док се са друге стране стварају услови и за очување покретних природних докумената који имају изузетан научни, образовни и културни значај (заштићени хербаријуми, збирке лептира, музејски експонати и сл.). Заштићена природна добра су једна од најважнијих заоставштина које човечанство може оставити будућим генерацијама. До сада је у АП Војводини, када су у питању шумски екосистеми, укупно заштићеноп око 70.700 ха површине под шумом, шумским и осталим земљиштем. Тренутно је у току реализација проглашења нових заштићених подручја која су у поступку, што значи да процес проглашења заштићених подручја на подручју АП Војводине није завршен, јер су тренутно у изради студије заштите које израђује Покрајински завод за заштиту природе, а којима се утврђују вредности подручја која се предлажу за заштиту, као и начини управљања тим подручјима. Тренутно је под поступцима проглашења нових заштићених подручја или проширења постојећих, од стране Покрајинског завода за заштиту природе обухваћено нових око 4.552 ха шума и осталог земљишта. Најзначајнија ново настала заштићена подручја ће бити: Споменик природе „Градски парк“ – Вршац (6,44ха); Споменик природе „Парк Института у Сремској Каменици“ (35,30ха); Парк природе „Бегечка јама“ (додатних 110ха); Парк природе „Тиквара“ – Бачка Паланка (додатних 46ха); СРП „Ритови доњег Потисја“ (3010,67ха); Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва“ (додатних 579ха); Парк природе „Мртваје горњег Потисја“ (306,68ха); СРП „Засавица“ (додатних 458ха). Након проглашења набројаних заштићених природних добара укупна површина шумских комплекса под разним видовима и режимима заштите ће бити око 75.250 хектара. Ово ће свакако утицати да шуме у већем обиму, у будућем периоду, буду најважнији извор биолошког диверзитета, па на тај начин имају кључну улогу, како у одржавању еколошких процеса, тако и у очувању и унапређењу разноликости биљних заједница. За свако природно добро које се ставља под заштиту одређује се правни субјект који ће

спроводити прописане мере у одређеним постојећим режимима заштите за одређено заштићено добро. Са аспекта шумарства Војводине, а према мишљењу пројектанта Програма претпоставка је да би Управљач сваког заштићеног добра требало бити правно лице које је већински корисник површине заштићеног природног добра. Ово је корисно из разлога олакшане комуникације са Покрајинским заводом за заштиту природе, као и инспекцијским службама Покрајине и Републике.

Такође у случају различитих правних лица по основу коришћења и управљања заштићеним добром често се дешава да су основне делатности та два субјекта потпуно различите што може довести до конфликта, односно до неслагања у схватању примене Уредбе о заштити, што доводи до отежаног спровођења мера заштите.

4.5. Очекивано стање отворености шума

Садашње стање отворености шума на подручју АПВ карактерише недовољна густина мреже изграђених тврдих камионских путева, што има за последицу високе трошкове на пословима привлачења и транспорта дрвних сортимената, као и спровођења неопходних мера пошумљавања, неге и заштите шума. Садашњи начин привлачења дрвета и дрвних сортмената до главних стоваришта одакле се оно даље отпрема је везан за шумске радне и прикључне машине које се користе у наведене сврхе. Такође отпрема дрвних производа се у великом обиму ослања на камионски транспорт, па је због тога изузетно важан елеменат - отвореност шума, тј приступачност шумских производа како радним шумским машинама у смислу близине истих тврдим шумским путевима, тако и могућности доласка камиона главним стоваришима шумских производа, а све у циљу умањења трошкова привлачења и камионског транспорта до прерађивачких субјеката. У том смислу неопходно је развити мрежу шумских путева, који ће поред умањења трошкова на привлачењу и транспорту, утицати и на умањење трошкова и лакши приступ шумским комплексима у којима су планирани радови на пошумљавању, нези и заштити шума. Поред оваквог приступа газдовања шумама неопходно је поменути и да је, с обзиром да се шумски комплекси налазе највећим делом у близини главних војвођанских река, потребно, план изградње шумских комуникација ускладити са овом чињеницом због тога што се велики део шумских сортимената отпрема пловним транспортним објектима, па је потребно обезбедити изгрдњушумских путева и стоваришта дрвних производа у непосредној близини река, како би се и ова предност у потпуности искористила

Због тога се у наредном десетогодишњем периоду (2013-2022) у шумама на подручју АПВ планира изградња 228,3 км. тврдих камионских путева што ће садашњу отвореност од 9,03 м/ха. подићи на ниво од 10,53 м/ха. До коначне планиране отворености од 12,04 м/ха., коју треба остварити, потребно је изградити још 242,0 км. тврдих шумских камионских путева. У табели 20. је приказано стање садашње отворености и потреба за изградњом, реконструкцијом и одржавањем постојећих тврдих шумских камионских путева до коначне оптималне отворености, као и активности до 2022. године..

Табела 21. *Стање и планирана отвореност шума до 2022. године*

	Ј.П.	Н.П. “Фрушка	Просек
Планирана густина мреже путева m/ha	11,44	15,50	12,04
Садашња отвореност шума m/ha (31.12.2012 .)	7,92	15,50	9,03
Планирана мрежа густине путева 2022.год.	9,67	15,50	10,53
Планирани радови за период 2013-2022 (просечно годишње)			
Изградња тврдих камионских путева (km)	22,83		22,83
Реконструлција тврдих камионских путева	8,26	1,10	9,36
Одржавање тврдих камионских путева (km)	108,55	10,00	118,55

4.6. Очекивани обим коришћења шума

4.6.1. Коришћење дрвета

Будућа планирана количина посеченог дрвета и произведених дрвних сортимената тј етат ће се у периоду трајања Програма проценити и зависити пре свега од могућности, које су у складу са потенцијалима прирашћивања постојећих шумских комплекса, уз истовремено праћење потреба тржишта за дрвним сортиментима. Сортиментна структура ће зависити пре свега од спроведених мера неге шума, од којих су свакако најважније проредне сече, а код састојина меких лишћара (топола) и мера орезивања грана. С обзиром да се у шумским екосистемима процеси побољшања стања одвијају релативно споро може се предвидети сортиментна структура на нивоу садашње како је то приказано у табели 15. Напомиње се да ће ефекти најважнијих мера неге, као и побољшање квалитативне структуре састојина мерама реконструкције, конверзије изданачких шума, обнове разређених састојина, довести до побољшања сортиментне структуре у будућим деценијама. Могућност пласмана дрвних сортимената остаје на нивоу веома повољног, с обзиром да је потражња за дрвним сортиментима веома велика и као таква ће највероватније остати и у будућем периоду.

4.6.2. Остали шумски производи и користи од шуме

Коришћење других шумских производа ће се вршити према повремено указаним могућностима и потребама, уз претходно прибављање мишљења Завода за заштиту природе Србије и других релевантних институција (по потреби).

На овом месту је тешко оценити укупне потенцијале за коришћење осталих шумских производа, али је сигурно да они превазилазе досадашњи начин и обим коришћења. Коришћење осталих шумских производа (гљива, жаба, пужева и др.), код већине корисника шума није посебно организовано, а евентуалном приступању овим пословима треба прилазити опрезно и не би их требало организовати све док се не установи слобода и дозвољени начин кретања у појединим деловима шумских комплекса који су под одређеним режимима заштите, као и у деловима са специфичном

наменом која ограничава кретање људи због ловне делатности. Након тога треба инсистирати да се евентуално скупљање гљива, пужева,лековитог биља, и др. може обављати само по Закону о заштити животне средине, (сл. гл. РС бр. 66/91, 83/92, 53/93,

67/93, 48/94, 53/95) и Наредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивљих биљних и животињских врста (сл. гл. РС бр.17/99). Пашарење, које је спонтано присутно у неким шумама треба ограничити и ставити под контролу односно забранити у састојинама које су у процесу обнављања и подмлађивања, односно у раним фазама старости. Сваке године потребно је на нивоу шумске управе, или других корисника шума, направити план, који није трајног карактера, са дефинисаним површинама на којима је могуће пашарење.

Од других шумских потенцијала највећи значај има свакако водни потенцијал. Обзиром да је у Војводини веома често коришћење пречишћене питке воде из бунара у непосредној близини шума, што је у надлежности других јавних комуналних предузеће и служби, овде се не наводи план коришћења ових потенцијала, јер то није у надлежности корисника шума.

Важно је напоменути да се због овог потенцијала, у наредном периоду приликом управљања шумским ресурсима, односно при организацији свих врста радова у шумарству, мора посветити максимална пажња како не би дошло до загађења земљишта и подземних вода. Такође је потребно све радове у шумарству ускладити са потребама предузећа која управљају водоснабдевањем са овог подручја, односно обезбедити редовно одржавање ових постројења и пазити да не дође до њихових оштећења.

Уколико се у међувремену укаже потреба за коришћењем и неких других производа који нису напред наведени, оно се може спроводити само тако да се шуми и објекту коришћења не наноси штета, а такође уз претходно прибављање мишљења Завода за заштиту природе Србије и других релевантних институција (по потреби).

Коришћење других шумских производа не сме бити на штету шуме и шумског земљишта, односно не сме довести до смањења производње главних производа, нити до нарушавања основних функционалних захтева појединих наменских целина.

4.7. Очекивани облици уређености шума

Подручје Војводине се одликује великом комплексношћу. Разноликост шумских вегетација, издвојене намене шума, велики број типова шума, као и вредност шума је императив да се шуме на најбољи начин премере, опишу и на основу тога израде планска документа, а све с циљем да се побољша испуњавање основних функција

шума.

Овако комплексно подручје захтева и коректну информацију о стању шума. Осим комплексности стања, важан елеменат је и нагло повећање потреба за мониторингом шума и дистрибуирањем података бројним интересним групама. Због тога је неопходно у будућности овом послу приступати знатно организованије. Из

искуства стеченог досадашњим радом и увидом у ажурност ОГШ може се дати глобални план уређивања шума у Војводини садржан у следећем:

- обезбедити континуитет и ажурност у изради основа;
- формирати базу података ОГШ са подацима о кориснику, периоду важења и пројектанту;
- обезбедити израду основа применом јединствених база података које морају бити достављене секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- увести обавезу израде GIS-пројекта за све ОГШ;
- формирати јединствену базу података о стању шума и плановима газдовања за све ГЈ.

Из чињенице да се основе газдовања шумама раде на 10 година, простом рачуницом се добија да ће, након повећања површина под шумом, шумским и осталим земљиштем за 9.537 ха, годишње бити потребно урадити основа газдовања шумама за око 19.614 ха.

Наредни десетогодишњи период тј период трајања Програма, са аспекта уређености и поделе шума на организационе и оперативне целине, ће бити карактеристичан по значајним променама у смислу нове организационе поделе шумских комплекса.

Наиме, због чињенице да је у току процес реституције – повраћаја шума и шумског земљишта црквама и манастирима у обиму од око 6.000 ха доћи ће и до промена у власничком смислу за одређене шумске комплексе пре свега на подручју НП Фрушка гора, па ће се шуме организационо поделити другачије у односу на садашњу поделу. Такође претпоставка је да ће се површина шума код физичких лица повећати најмање за 625 ха, а површине шума, шумских и осталих земљишта код других правних лица (ЈП-ћа општина и градова) ће се такође увећати за додатних 8.912 ха. Ово ће због тога бити главни разлози који ће довести до другачије организационе поделе шумских комплекса у будућем десетогодишњем периоду, који ће се пре свега огледати кроз значајно повећање броја новоформираних Газдинских јединица. Тренутно није могуће дати процену броја новонасталих Газдинских јединица па се овде не наводи њихов број већ ће он бити познат након завршетка периода трајања Програма.

4.8. Очекивано стање шума и шумовитости по општинама

Тренутно учешће обраслог земљишта у структури површина по општинама, је веома разнолико. Након спровођења активности на пошумљавању које су планиране овим Програмом, у одређеном броју општина ће се побољшати структура обраслости површина које ће у наредном периоду бити обухваћене Основама газдовања шумама. Тако ће се обраслост за тренутно најобраслије општине, које су наведене као такве у поглављу 2.9., на крају периода од десет година још, побољшати с обзиром да ће се и у тим општинама извршити пошумљавања необраслих шумских земљишта и

новопредложених површина пољопривредног земљишта. Веома је значајно напоменути да ће у општинама са најмањим учешћем обраслог земљишта у укупној површини која ће бити обухваћена планским документима, значајно порасти однос обраслих и необраслих површина, у корист обраслих, у релативном смислу.

Тако ће обрасла површина за општину Темерин (тренутно најмања обраслост – 2,2%), а од укупне површине обухваћене будућом Основом газдовања шумама достићи

ниво од 42,23%. Значајно повећање тј разлика по елементу обраслости након реализације Програма у односу на садашње стање ће се десити и у следећим општинама: - Бечеј тренутна обраслост 78,19%, 2022 год. 92,19% ; - Чока тренутна обраслост 63,18%, 2022 год. 79,17%; - Инђија тренутна обраслост 66,44%, 2022 год.

82,81%; - Кикинда тренутна обраслост 22,61%, 2022 год. 78,80%; - Кула тренутна обраслост 53,49%, 2022 год. 76,09%; - Мали Иђош тренутна обраслост 83,11%, 2022 год. 100,00%; - Нови Бечеј тренутна обраслост 54,15%, 2022 год. 75,86%; - Опово тренутна обраслост 52,75%, 2022 год. 70,13%; - Пландиште тренутна обраслост 36,90%,

2022 год. 69,11%; - Сечањ тренутна обраслост 45,85%, 2022 год. 69,99%; - Сента тренутна обраслост 42,79%, 2022 год. 86,35%; - Врбас тренутна обраслост 38,09%, 2022 год. 71,12%. Осим у овим и у осталим општинама ће доћи до позитивног тренда по основу односа обраслих и укупних уређених површина за одређену општину.

Када је у питању повећање процента шума у односу на укупну површину општине, такође је видљиво значајно повећање процента пошумљености одређених општина, а оно је најзначајније у следећим општинама: Апатин увећање за 1,2%; Кикинда увећање за 3,1%; Нови Кнежевац за 1,8%; Нови Сад за 1,5%; Опово за 2,2%; Сремски Карловци за 3%; Тител за 1,3%. Свакако је неопходно напоменути да ће се проценат пошумљености неких општина повећати након реализације Програма вишеструко. Ово ће се десити најчешће у оним општинама које тренутно имају мали мали проценат пошумљености, а уз то су у питању мале површине шумских комплекса.

Детаљан приказ по свим општинама и по основним елементима, као што је тренутна обраслост, тренутни проценат пошумљености, као и план повећања површина под шумом и очекивани резултати у периоду до 2022. године је дат у прилогу 2 (**Прилози; Прилог 2. Стање шума и шумовитости са пројекцијом развоја**).

4.9. Очекивано стање у складу са променом друштвеног положаја и могуће организованости шумарства у Војводини

Однос становништва Војводине према шумама се може и мора променити у будућем периоду. До сада је однос становништва према шуми био заснован на задовољању основних животних потреба, па становништво није имало јасну представу о вишефункционалном утицају шуме на живот људи. Очекује се да ће након свих активности које су претходних година спровођене од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, као и осталих шумарских субјеката, кроз едукацију становништва о значају шума за подручје Војводине, као и услед суфинансирања радова на пошумљавању и нези засада до пете године старости, значајно порасти заинтересованост физичких лица према шуми - схватајући је као ресурс од веома великог значаја не само у економском смислу већ, схватајући и њено вишеструко позитивно деловање на човекову животну средину.

Такође треба напоменути да је негативан однос становништва према шуми у претходним деценијама био условљен пре свега веома лошим стандардом становништва у том периоду. Променом стандарда на боље, сасвим сигурно ће се променити и однос према шумама.

Као што је у Програму наведено очекује се повећање површина под шумом у власништву физичких лица, а такође услед реституције се очекује велико повећање површина под приватним шумама. Ова чињеница може довести до другачијег организационог облика када је у питању шумарска привреда везана за приватне шуме. Могуће је да се већи број приватних шумовласника определи за другачији облик пословања у односу на до сада познати (осим у случају Шумске заједнице из Беочина), односно очекује се да ће доћи до удруживања приватних шумовласника у Удружења власника шума са циљем остваривања заједничких интереса од њихових шума.

Да би се ово остварило неопходна је потпуна техничка, саветодавна, едукативна и финансијска подршка шумовласницима од стране покрајинских органа из сектора шумарства и свих осталих шумарских државних организација.

Организационе промене у шумарскоја привреди која је везана за газдовање државним шумама је у складу са тренутно важећим Законом о шумама, с тим да у случају промене наведеног закона и у овом делу шумарског сектора може доћи до промена у смислу облика организације и пословања предузећа која газдују државним шумама.

5. Процена потребних новчаних средства за остваривање очекиваних резултата

Потребна новчана средства за постизање задатог циља се огледа пре свега у улагању новчаних средстава у сврху подизања нових шума на површинама на којима до сада није постојала шума – проширена репродукција, као и за побољшање тренутног стања састојина (реконструкција деградираних шума, конверзија изданачких шума у виши узгојни облик и мере неге постојећих очуваних шума). Новчана средства је такође неопходно улагати и у заштиту шума од свих биотичких и абиотичких фактора који негативно делују на шуму. У табели 22 је приказан обим потребних новчаних средстава по врстама радова годишње и укупно.

Табела 22. *Потребна финансијска средства за испуњење циља*

Врста рада	Јединица мере	Потребан обим -	Јединична цена	Потребна средства за једну годину	Потребна средства - укупно за 10
Пошумљавање шумског	ha	1.074,00	150.000,00	161.100.000,00	1.611.000.000,00
Реконструкција	ha	338,00	130.000,00	43.940.000,00	439.400.000,00
Конверзија изданачких шума (директна и индирек.)	ha	793,00	35.000,00	27.755.000,00	277.550.000,00
Нега младих засада	ha	5.648,00	20.000,00	112.960.000,00	1.129.600.000,00
Прореда као мера неге	ha	5.000,00	10.000,00	50.000.000,00	500.000.000,00
Заштита шума и шумских	ha	1.411,00	18.000,00	25.398.000,00	253.980.000,00
Заштита шума од пожара - изградња и одржавање ПП	km	200,00	30.000,00	6.000.000,00	60.000.000,00
Изградња шумских путева	km	23,00	4.000.000,00	92.000.000,00	920.000.000,00
			Укупно:		**5.191.530.000,00**

Средства која је неопходно уложити за остварење циљева који су наведени у Програму се, као што је из табеле видљиво односе пре свега на проширену репродукцију и реконструкцију лоших стања шума, те на спроведене мере неге и заштите на тим површинама. Такође значајна средства су планирана и за прореду као меру неге, заштиту шума од пожара, као и изградњу тврдих шумских путева.

Укупан износ средстава који је неопходно уложити при реализацији Програма је

5.191.530.000,00 динара или око 45.539.737,00 еура за десет година.

6. ЛИТЕРАТУРА

- Медаревић, М. (2010). Стратегија просторног развоја Републике Србије (нацрт)

- Орловић и сар. (2006). Стање шума и потенцијали развоја у АП Војводини

- Радосављевић, Н. (2009). Општа основа газдовања шумама и ваншумским зеленилом АПВ

- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управа за шуме (2006). Стратегија развоја шумарства Републике Србије.

При ло зи:

Прилог 1. Списак газдинских јединица обухваћених Програмом

Прилог 2. Стање шума и шумовитости по општинама са пројекцијом развоја

Прилог 1: Списак газдинских јединица обухваћених Програмом

Р.б	Назив ГЈ	Корисник шума	Површина
1	Драгановци - Лопадин - Дубраве - Кабларовац -	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Моровић	1.326,84
2	Непречава - Варош - Лазарица	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Моровић	1.769,64
3	Блата - Малованци	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Моровић	2.518,87
4	Рашковица - Смогвица	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Моровић	1.777,05
5	Винична - Жеравинац - Пук	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Моровић	3.521,12
6	Рађеновци - Нови	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Моровић	1.066,91
7	Радинска - Врањак	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	790,52
8	Кућине - Накло - Кљештевица	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	2.008,96
9	Смогва - Грабова Греда	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	1.413,74
10	Варадин - Жупања	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	2.217,19
11	Вратична - Црет - Царевина	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	2.245,58
12	Банов Брод - Мартиначки полој - Засавица -	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	1.288,40
13	Добреч - Вукодер - Дебељак - Галовача	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Кленак	946,43
14	Сењајске баре ИИ - Каракуша	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Кленак	2.447,64
15	Грабовачко-Витојевачко острво - Витојевачки	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Кленак	3.736,01
16	Барадинци - Павлака - Вучковац	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Кленак	884,84
17	Сењајске баре И - Крстац	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Кленак	1.228,37
18	Јалија - Легет - Турјан	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Кленак	550,83
19	Висока шума - Лошинци	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	2.035,35
20	Матијевица - Кадионица 1	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	1.272,99
21	Купински кут	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	2.230,03
22	Купинске греде	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	2.460,36
23	Јасенска - Белило	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	1.275,54
24	Чењин - Обрешке ширине	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ	1.079,77
25	Илочке шуме	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ ШУ Моровић	400,94
26	Приватне шуме Сремско шумско подручје	ЈП "Војводинашуме" ШГСМ	3.028,21
27	Шидина	ЈВП "Воде Војводине" ВП "Шидина" Шид	162,36
28	Хртковци - Јамена	ЈВП "Воде Војводине" ВП "Сава"	358,55
29	Посавље (само Војвођански део)	ЈВП "Воде Војводине" ВП "Сава" Шабац	51,83
30	Брек	ВУ Моровић	302,33
31	Никинци	ВУ Моровић	2.364,89
32	Врањаш	АД "Пинки" Сремска Митровица	50,97

Р.б.	Назив ГЈ	Корисник шума	Површина
33	Агроунија	ПИК "Агроунија" ДП Инђија	71,29
34	Виројевци	ЛУ "Срем" Шид	10,28
35	Горње Потисје	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Зрењанин	1.435,65
36	Доње Потисје	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Зрењанин	1.724,32
37	Мужљански Рит	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Зрењанин	1.682,82
38	Горње Потамишје	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Зрењанин	4.011,49
39	Доње Потамишје	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Опово, ШУ Панчево	2.790,53
40	Доње Подунавље	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Панчево, ШУ Ковин	3.536,60
41	Делиблатски Песак	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Б.Карловац, ШУ Б.Црква, ШУ	28.464,19
42	Карловачке шуме	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Б.Карловац	266,67
43	Мајур	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Б.Црква	135,39
44	Думача	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Б.Црква	143,28
45	Вршачки Брег	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Вршац	5.931,33
46	Мали Рит	ЈП "Војводинашуме" ШГПА ШУ Вршац	238,13
47	Приватне шуме Банатско шумско подручје	ЈП "Војводинашуме" ШГПА	1.829,96
48	ОКМ - Вршац	ЈВП "Воде Војводине" ОКМ Сомбор	942,98
49	ОКМ - Нови Бечеј, Зрењанин	ЈВП "Воде Војводине" ОКМ Сомбор	811,07
50	Горњи Банат	ЈВП "Воде Војводине"	883,29
51	Тамиш - Тиса	ЈВП "Воде Војводине"	2.023,92
52	Тамиш - Дунав	ЈВП "Воде Војводине"	354,41
53	Водопривреда Ковин	ЈВП "Воде Војводине" ВП Ковин	595,25
54	Златар	ПП "Златар" Мраморак 2001	308,65
55	Омољица	ДПП "Омољица" Омољица	100,00
56	Ател Ковин	ДОО "Ател" Ковин	289,84
57	Агро Вршац	ПП "Агро Вршац" Вршац	13,19
58	Агро Банат шуме	ДОО "Полет" Дужине	76,96
59	Чока	АД ПК "Чока"	92,06
60	Галад	ДП "Галад" Кикинда	379,77
61	Санад	ДД "Санад" Санад	15,00
62	ЛУ Ковин	ЛУ "Ковин" Ковин	20,61
63	Кикинда	ЈП ДИГ Кикинда и други	240,49

Р.б.	Назив ГЈ	Корисник шума	Површина
64	Градиште - Нови Бечеј	ЈП "Дирекција за заштиту животне средине"	14,89
65	Велики рит - Кумане	ДД "Јединство" - Кумане	260,19
66	Ечка	АД Рибарско Газдинство "Ечка"	78,38
67	Хајдучица	ПДП "Хајдучица" Хајдучица	78,05
68	Граничар	ПП "Граничар" АД Конак	17,36
69	Керектов	ПД "Војводина" Ново Милошево	22,61
70	Ратар	ДПП "Ратар" Јаша Томић	139,80
71	Жикица Јовановић	ПДП "Жикица Јовановић" Банатски	41,02
72	Суботичке шуме	ЈП "Војводинашуме" ШГСО ШУ Суботица	4.457,76
73	Потиске шуме	ЈП "Војводинашуме" ШГСО ШУ Суботица	1.154,43
74	Карапанџа	ЈП "Војводинашуме" ШГСО ШУ	2.637,33
75	Колут - Козара - Бречка	ЈП "Војводинашуме" ШГСО ШУ	2.422,44
76	Моношторске шуме	ЈП "Војводинашуме" ШГСО ШУ	4.867,20
77	Заштићене шуме Апатина	ЈП "Војводинашуме" ШГСО ШУ Апатин	1.956,11
78	Апатински рит	ЈП "Војводинашуме" ШГСО ШУ Апатин	3.825,71
79	Камариште	ЈП "Војводинашуме" ШГСО ШУ Оџаци	571,19
80	Дорословачка шума	ЈП "Војводинашуме" ШГСО ШУ Оџаци	380,77
81	Брањевина за газдовање шумама	ЈП "Војводинашуме" ШГСО ШУ Оџаци	1.323,32
82	Приватне шуме Севернобачко шумско подручје	ЈП "Војводинашуме" ШГСО	187,38
83	ОКМ - Сомбор-Оџаци	ЈВП "Воде Војводине" ОКМ Сомбор	2.471,89
84	Западна Бачка	ЈВП "Воде Војводине" ВП Сомбор	842,62
85	Сента	ЈВП "Воде Војводине"	304,76
86	Агро Богојево	ПП "Агро Богојево" Богојево	55,08
87	Сомборска шума	ДПП "Сомбор" Сомбор	97,97
88	Пољопривредна школа Бачка Топола	Пољопривредна школа Бачка Топола	13,05
89	Пачир	ДП "Пачир"	14,52
90	Дожа Ђерђ	ДП "Дожа Ђерђ"	14,62
91	Равница	АД "Равница" Бајмок	27,56
92	Палић	ДП "Палић"	2,75

Р.б.	Назив ГЈ	Корисник шума	Површина
93	Чантавир	ДП "Чантавир"	8,51
94	Агродунав	ЗЗ "Агро Дунав" Каравуково	36,49
95	Колутска задружна шума	ДПП "Колут" Колут	94,53
96	Селевењске шуме	ПП "Бачка" Хоргош	85,15
97	Сенћански рит - Сента	ДД "Пољопривреда" Сента	307,67
98	Кривача	АД "Кривача" Кривача	82,45
99	Келебија	АД "Келебија" Келебија	27,11
100	Палић-Лудаш	ЈП "Палић-Лудаш" Палић	8,27
101	Габрић	Агрокомбинат "Суботица"	29,38
102	Фекетић	ДПП "Фекетић"	21,67
103	Панонија	ДП "Панонија"	95,00
104	Зобнатица	АД "Зобнатица"	119,26
105	Гунарош	ДП "Победа" Гунарош	26,37
106	Тополик	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ Ковиљ	2.897,64
107	Шајкашка	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ Тител	2.889,69
108	Камењар	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ Футог	148,10
109	Дунавске аде	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ Футог	1.739,35
110	Плавањске шуме	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ Плавна	1.650,28
111	Бођанска шума	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ Плавна	613,26
112	Церик	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ Плавна	424,80
113	Ристовача	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ Плавна	495,66
114	Паланачке аде - Чипски Подој	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ	1.279,30
115	Багремара	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ	393,23
116	Крчединска ада	ЈП "Војводинашуме" ШГНС ШУ Тител	574,38
117	Приватне шуме Јужна Бачка	ЈП "Војводинашуме" ШГНС	327,33
118	Каћка шума	Институт за низиијско шумарство и животну средину Нови сад	261,55
119	ОКМ Нови Сад	ЈВП "Воде Војводине" ОКМ Сомбор	1.365,31
120	Дунав	ЈВП "Воде Војводине" АД "Дунав" Бачка Паланка	677,60
121	ВДП Шајкашка	ЈВП "Воде Војводине" ВДП "Шајкашка" Нови Сад	1.054,32
122	Средња Бачка	ЈВП "Воде Војводине" ДТД ВДП "Средња Бачка" Бечеј	160,23
123	Мостонга - Букински рит	ВУ Карађорђево	2.765,89
124	Шаренградска ада	ВУ Карађорђево	993,25

Р.б.	Назив ГЈ	Корисник шума	Површина
125	Прud - Просјанчиће	ОЗЗ "Сремски Карловци" Сремски	133,84
126	Ратно острво	ДП "Слога" Кać	283,72
127	Сигет	ОЗЗ "Кać" Кać	13,64
128	Лабудњача	ДП "Лабудњача" Вајска	57,60
129	Агробачка - Бач	ДП "Агробачка" Бач	88,05
130	Бисерно острво	АД "Соколац" Нови Бечеј	346,64
131	Гложан	АД "Хлозану" - Гложан	39,00
132	Чибске шуме	АД "Подунавље" Челарево	239,95
133	Касапска ада	ОЗЗ "Нови Сад" Нови Сад	86,68
134	Жабаљ	Друштвено предузеће "Жабаљ" Жабаљ	348,31
135	Провалије	ЛУ "Врбас"	47,96
136	Стражилово - Парагово	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Сремска Каменица	2.024,25
137	Чортановачке шуме - Хопово - Велика Ремета	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Сремска Каменица	1.738,90
138	Врдник - Воринтово - Раваница	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Врдник	2.673,63
139	Поповица - Мајдан - Змајевац	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Сремска Каменица	1.933,27
140	Беочин - Манастир - Катанске ливаде - Осовље	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Беочин	1.794,15
141	Андревље - Тестера - Хајдучки брег	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Беочин	2.474,62
142	Шуљамачка главица - Краљевац	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Врдник	1.613,76
143	Равне	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Лежимир	1.476,23
144	Биклав	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Лежимир	2.156,32
145	Јанок	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Лежимир	1.239,43
146	Гвоздењак - Лиће	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Ердевик	1.840,68
147	Липовача - Воровo - Шилско перје	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Ердевик	2.632,23
148	Полоj	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица ШУ Беочин, ШУ Сремска Каменица	1.033,85
149	Шумска заједница	Шумска заједница - Беочин	295,34
150	Приватне шуме Национални парк Фрушка Гора	НП "Фрушка гора" Сремска Каменица	208,33
151	Аркањ	Манастир Ковиљ	538,28
152	Шуме манастира Бођани	Манастир Бођани	43,82
153	Тополик - Патријаршијске шуме	Карловачка патријаршија	683,80
154	Лабудњача - Патријаршијске шуме	Карловачка патријаршија	332,15
Укупно			**186.584,80**

Прилог 2: Стање шума и шумовитости по општинама са пројекцијом развоја

Прилпг: Стаое шума и шумпвитпст са прпјекцијпм развпја

Општина: **Ада**

Ппдаци пп катастру:

Ппвршина ппштине: 22.705,98 ха

Ппвршина шума и шумскпг зем љишта пп кат астр у: 29 8,89 ха
1,3%

Ппдаци пп ппстпјећим пснпвама газдпваоа шумама:

Ппвршина пбухваћена пснпвама:	400,05	ха	1,8%
Шумпм пбрасла ппвршина:	**355,96**	**ха**	**1,6%**
Непбраслп шумскп земљиште:	13,38	ха	0,1%
Укупнп шуме и шумскп земљиште:	**369,34**	**ха**	**1,6%**
Осталп земљиште:	30,71	ха	0,1%
Ппстпјећа дубећа запремина дрвета:	45.248	$м^3$	
Ппстпјећи гпдишои прираст:	2.2 08	$м^3$	

Ппвећаое ппвршине ппд шумпм у перипду 2013-2022:

Ппвршине шумскпг земљишта кпје се пп пснпвама газдпваоа планирају ппшумити:	13,38	ха
Државнп ппљппривреднп земљиште кпје се не издаје у закуп дужи низ гпдина и предлаже се за ппшумљаваое:	17,42	ха
Прпцена ппвршине псталпг државнпг земљишта кпје би мпглп бити ппшумљенп:	15,00	ха

Прпцена ппвршине приватнпг земљишта кпје би мпглп бити ппшумљенп:	10,00	ха

Укупнп ппвећаое ппвршине ппд шумпм:	**55,80**	**ха**

Очекивани резултати:			
Шумпм пбрасла ппвршина 2022. гпдине:	**411,76**	**ха**	**1,8%**
Укупнп шумс и шумскп земљишта 2022. гпдине:	**411,76**	**ха**	**1,8%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Алибунар**

Подаци по катастру:

Површина општине:	60.178,99	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	1.694,65	ха	2,8%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	5.342,84	ха	8,9%
Шумом обрасла површина:	**2.566,96**	**ха**	**4,3%**
Необрасло шумско земљиште:	4,85	ха	0,0%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**2.571,81**	**ха**	**4,3%**
Остало земљиште:	2.771,03	ха	4,6%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	158.012	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	7.881	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	128,28	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	0,00	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**173,28**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**2.740,24**	**ха**	**4,6%**
Укупно шумско и остало земљиште 2022. године:	**2.760,24**	**ха**	**4,6%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Апатин**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	37.719,00	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	6.681,40	ха	17,7%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	8.323,98	ха	22,1%
Шумом обрасла површина:	**5.818,81**	**ха**	**15,4%**
Необрасло шумско земљиште:	567,72	ха	1,5%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**6.386,53**	**ха**	16,9%
Остало земљиште:	1.937,45	ха	5,1%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	1.018.178	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	37.457	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	332,61	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	58,74	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**431,35**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**6.250,16**	**ха**	**16,6%**
Укупна шумом и шумској земљишту 2032. години:	**6.485,27**	**ха**	**17,2%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Бач**

Подаци по катастру:

Површина општине:	36.478,88	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	5.072,21	ха	13,9%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	5.779,92	ха	15,8%
Шумом обрасла површина:	**4.691,51**	**ха**	**12,9%**
Необрасло шумско земљиште:	295,17	ха	0,8%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**4.986,68**	**ха**	13,7%
Остало земљиште:	793,24	ха	2,2%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	941.893	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	41.119	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	191,32	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**379,79**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**5.071,30**	**ха**	**13,9%**
Укупна шумом и шумској земљишту 2032. године:	**5.175,15**	**ха**	**14,2%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Бачка Паланка**

Подаци по катастру:

Површина општине:	59363	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	5.090,47	ха	8,6%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	5.883,76	ха	9,9%
Шумом обрасла површина:	**4.386,61**	**ха**	**7,4%**
Необрасло шумско земљиште:	703,42	ха	1,2%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**5.090,03**	**ха**	8,6%
Остало земљиште:	793,73	ха	1,3%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	786.933	$м^3$	
~~Постојећи годишњи прираст:~~	34.569	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	595,44	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	0	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	70,00	ха

Процена површине приватног земљишта

које би могло бити пошумљено:	10,00	ха

Укупно повећање површине под шумом: 675,44 ха

Очекивани резултати:

Шумом обрасла површина 2022. године:	**5.062,05**	**ха**	**8,5%**
Укупно шумом и шумском земљиштем 2022. године:	**5.170,03**	**ха**	**8,7%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Бачка Топола**

Подаци по катастру:

Површина општине:	59.586,41	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	605,30	ха	1,0%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	394,41	ха	0,7%
Шумом обрасла површина:	**388,90**	**ха**	**0,7%**
Необрасло шумско земљиште:	5,51	ха	0,0%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**394,41**	**ха**	0,7%
Остало земљиште:	0,00	ха	0,0%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	12.240	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	517	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	5,51	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	77,23	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха

Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха

Укупно повећање површине под шумом: **112,74** **ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**501,64**	**ха**	**0,8%**
Укупно шумом обрасла површина 2032. године:	**501,64**	**ха**	**0,8%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Бачки Петровац**

Подаци по катастру:

Површина општине:	15.846,48	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	94,31	ха	0,6%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	238,44	ха	1,5%
Шумом обрасла површина:	**168,08**	**ха**	**1,1%**
Необрасло шумско земљиште:	55,80	ха	0,4%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**223,88**	**ха**	1,4%
Остало земљиште:	14,56	ха	0,1%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	14.218	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	609	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	20,68	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	5,05	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха

Укупно повећање површине под шумом: **55,73** **ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**223,81**	**ха**	**1,4%**
Укупно шума и шумско земљиште 2022. године:	**258,93**	**ха**	**1,6%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Бечеј**

Подаци по катастру:

Површина општине:	48.650,06	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	633,43	ха	1,3%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	585,35	ха	1,2%
Шумом обрасла површина:	**457,69**	**ха**	**0,9%**
Необрасло шумско земљиште:	87,81	ха	0,2%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**545,50**	**ха**	**1,1%**
Остало земљиште:	39,85	ха	0,1%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	102.632	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	9.219	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	76,85	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	35,04	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха

Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Укупно повећање површине под шумом:	**141,89**	**ха**

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**599,58**	**ха**	**1,2%**
Укупна обрасла површина шума 2032. године:	**610,54**	**ха**	**1,3%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Бела Црква**

Подаци по катастру:

Површина општине:	35.339,93	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	3.093,88	ха	8,8%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	4.086,66	ха	11,6%
Шумом обрасла површина:	**2.968,30**	**ха**	**8,4%**
Необрасло шумско земљиште:	157,49	ха	0,4%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**3.125,79**	**ха**	**8,8%**
Остало земљиште:	960,87	ха	2,7%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	273.621	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	9.934	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	52,52	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	0,00	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	40,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Укупно повећање површине под шумом:	**107,52**	**ха**

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**3.075,82**	**ха**	**8,7%**
Укупно шума и шумског земљишта 2022. године:	**3.180,70**	**ха**	**9,0%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Беочин**

Подаци по катастру:

Површина општине:	18.457,56	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	7.663,31	ха	41,5%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	7.992,09	ха	43,3%
Шумом обрасла површина:	**6.977,42**	**ха**	**37,8%**
Необрасло шумско земљиште:	290,65	ха	1,6%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**7.268,07**	**ха**	**39,4%**
Остало земљиште:	724,02	ха	3,9%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	1.754.535	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри ра ст:	49.630	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	70,36	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	59,59	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**169,95**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**7.147,37**	**ха**	**38,7%**
Укупно шума и шумског земљишта 2032. године:	**7.267,66**	**ха**	**39,9%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Чока**

Подаци по катастру:

Површина општине:	32.142,41	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	456,87	ха	1,4%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	603,58	ха	1,9%
Шумом обрасла површина:	**381,33**	**ха**	**1,2%**
Необрасло шумско земљиште:	158,20	ха	0,5%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**539,53**	**ха**	**1,7%**
Остало земљиште:	64,05	ха	0,2%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	52.173	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	3.352	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	76,10	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	47,95	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	40,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**174,05**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**555,38**	**ха**	**1,7%**
Укупна шумска и остала земљишта 2022. године:	**637,48**	**ха**	**2,0%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Инђија**

Површина општине:	38.459,23	ха	
П	1.234,85		3,2%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	1.972,44	ха	5,1%
Шумом обрасла површина:	**1.310,40**	**ха**	**3,4%**
Необрасло шумско земљиште:	380,88	ха	1,0%
Остало земљиште:	281,18	ха	0,7%

Постојећа дубећа запремина дрвета:	211.396	$м^3$
Пост ојећи год ишњи прираст:	11.271	$м^3$

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	314,09	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	21,24	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**365,33**	**ха**

Очекивани резултати:

Шумом обрасла површина 2022. године:	**1.675,73**	**ха**	**4,4%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина:	**Инђија**		
Укупно шума и шумско земљиште 2022. године:	**1.743,53**	**ха**	**4,5%**
Површина општине:	38.459,23	ха	
Пољопривредно земљиште:	1.234,85		3,2%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	1.972,44	ха	5,1%
Шумом обрасла површина:	**1.310,40**	**ха**	**3,4%**
Необрасло шумско земљиште:	380,88	ха	1,0%

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Ириг**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	23.028,15	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	4.481,40	ха	19,5%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	4.510,88	ха	19,6%
Шумом обрасла површина:	**4.258,37**	**ха**	**18,5%**
Необрасло шумско земљиште:	67,68	ха	0,3%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**4.326,05**	**ха**	**18,8%**
Остало земљиште:	184,83	ха	0,8%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	904.231	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	21.455	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	0,00	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	2,72	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**32,72**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:

Шумом обрасла површина 2022. године:	**4.291,09**	**ха**	**18,6%**
Укупно шумско и пашњачко земљиште 2022. године:	**4.358,77**	**ха**	**18,9%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Кањижа**

Подаци по катастру:

Површина општине:	39.941,60	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	918,20	ха	2,3%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	957,46	ха	2,4%
Шумом обрасла површина:	**751,10**	**ха**	**1,9%**
Необрасло шумско земљиште:	114,55	ха	0,3%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**865,65**	**ха**	**2,2%**
Остало земљиште:	91,81	ха	0,2%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	118.457	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	7.885	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	98,16	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	25,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**448,62**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**1.199,72**	**ха**	**3,0%**
Х **2032**	**1.216,11**		**3,0%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Кикинда**

Подаци по катастру:

Површина општине:	78.201,35	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	905,90	ха	1,2%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	1.121,69	ха	1,4%
Шумом обрасла површина:	**253,65**	**ха**	**0,3%**
Необрасло шумско земљиште:	752,46	ха	1,0%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**1.006,11**	**ха**	**1,3%**
Остало земљиште:	115,58	ха	0,1%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	12.262	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	400	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	141,01	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**2443,73**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**2.697,38**	**ха**	**3,4%**
Укупна површина 2022. године:	**3.208,03**		**4,2%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Ковачица**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	41.897,56	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	767,53	ха	1,8%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	806,69	ха	1,9%
Шумом обрасла површина:	**410,27**	**ха**	**1,0%**
Необрасло шумско земљиште:	246,48	ха	0,6%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**656,75**	**ха**	**1,6%**
Остало земљиште:	149,94	ха	0,4%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	74.326	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	74.326	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	172,90	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	0,00	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**217,90**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**628,17**	**ха**	**1,5%**
Укупно шумско и нешумско земљиште 2022. године:	**701,75**	**ха**	**1,7%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Ковин**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	72.990,00	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	11.260,71	ха	15,4%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	19.621,89	ха	26,9%
Шумом обрасла површина:	**12.206,12**	**ха**	**16,7%**
Необрасло шумско земљиште:	561,92	ха	0,8%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**12.768,04**	**ха**	**17,5%**
Остало земљиште:	6.853,85	ха	9,4%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	859.907	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	38.717	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	302,66	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	50,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**2083,62**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**14.289,74**	**ха**	**19,6%**
Укупно шумско и шумско земљиште 2022. године:	**14.349,00**	**ха**	**19,7%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Кула**

Подаци по катастру:

Површина општине:	48.146,11	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	176,69	ха	0,4%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	287,85	ха	0,6%
Шумом обрасла површина:	**153,98**	**ха**	**0,3%**
Необрасло шумско земљиште:	64,84	ха	0,1%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**218,82**	**ха**	0,5%
Остало земљиште:	69,03	ха	0,1%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	5.476	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	392	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	37,63	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	74,64	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**152,27**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**306,25**	**ха**	**0,6%**
Укупна шумска и шумска земљишта 2022. године:	**323,46**	**ха**	**0,7%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Мали Иђош**

Подаци по катастру:

Површина општине:	18.116,25	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	60,39	ха	0,3%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	31,20	ха	0,2%
Шумом обрасла површина:	**25,93**	**ха**	**0,1%**
Необрасло шумско земљиште:	5,27	ха	0,0%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**31,20**	**ха**	**0,2%**
Остало земљиште:	0,00	ха	0,0%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	725	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	38	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	5,27	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	64,49	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха

Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Укупно повећање површине под шумом:	**94,76**	**ха**

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**120,69**	**ха**	**0,7%**
Укупна шумом и шумском земљишту 2032. године:	**120,69**	**ха**	**0,7%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Нова Црња**

Подаци по катастру:

Површина општине:	27.293,14	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	462,94	ха	1,7%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	303,15	ха	1,1%
Шумом обрасла површина:	**225,27**	**ха**	**0,8%**
Необрасло шумско земљиште:	20,25	ха	0,1%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**245,52**	**ха**	**0,9%**
Остало земљиште:	57,63	ха	0,2%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	14.687	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	543	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	20,25	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	88,50	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Укупно повећање површине под шумом:	**138,75**	**ха**

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**364,02**	**ха**	**1,3%**
Укупна шумска површина 2032. године:	**364,02**	**ха**	**1,3%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Нови Бечеј**

Подаци по катастру:

Површина општине:	60.860,72	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	1.250,65	ха	2,1%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	1.580,21	ха	2,6%
Шумом обрасла површина:	**855,73**	**ха**	**1,4%**
Необрасло шумско земљиште:	385,30	ха	0,6%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**1.241,03**	**ха**	**2,0%**
Остало земљиште:	339,18	ха	0,6%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	137.419	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	9.255	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	288,90	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**513,20**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**1.368,93**	**ха**	**2,2%**
Укупна шумска и остала земљишта 2022. године:	**1.465,33**	**ха**	**2,4%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Нови Кнежевац**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	30.533,10	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	811,53	ха	2,7%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	914,38	ха	3,0%
Шумом обрасла површина:	**290,30**	**ха**	**1,0%**
Необрасло шумско земљиште:	192,26	ха	0,6%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**482,56**	**ха**	**1,6%**
Остало земљиште:	431,82	ха	1,4%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	44.045	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	2.333	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	63,99	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	50,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха

Укупно повећање површине под шумом: 559,48 ха

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**849,78**	**ха**	**2,8%**
Укупно шума и шумског земљишта 2022. године:	**958,05**	**ха**	**3,1%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Нови Сад**

Подаци по катастру:

Површина општине:	69.915,62	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	7.149,25	ха	10,2%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	7.849,75	ха	11,2%
Шумом обрасла површина:	**6.608,53**	**ха**	**9,5%**
Необрасло шумско земљиште:	515,48	ха	0,7%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**7.124,01**	**ха**	**10,2%**
Остало земљиште:	725,74	ха	1,0%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	1.384.733	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	78.717	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	882,15	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**1115,24**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**7.723,77**	**ха**	**11,0%**
Укупна шумска и остала земљишта 2022. године:	**7.357,13**	**ха**	**10,5%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Оџаци**

Подаци по катастру:

Површина општине:	41.115,89	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	2.029,56	ха	4,9%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	2.652,59	ха	6,5%
Шумом обрасла површина:	**1.922,44**	**ха**	**4,7%**
Необрасло шумско земљиште:	442,04	ха	1,1%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**2.364,48**	**ха**	5,8%
Остало земљиште:	288,11	ха	0,7%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	330.862	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	13.769	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	259,06	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	38,63	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**327,69**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**2.250,13**	**ха**	**5,5%**
Укупно шумско и нешумско земљиште 2022. године:	**2.433,11**	**ха**	**5,9%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Опово**

Подаци по катастру:

Површина општине:	20.338,36	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	908,63	ха	4,5%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	2.337,38	ха	11,5%
Шумом обрасла површина:	**1.232,95**	**ха**	**6,1%**
Необрасло шумско земљиште:	695,77	ха	3,4%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**1.928,72**	**ха**	**9,5%**
Остало земљиште:	408,66	ха	2,0%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	221.380	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	12.255	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	386,91	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	0,00	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	50,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**451,91**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**1.684,86**	**ха**	**8,3%**
Укупно шумско и нешумско земљиште 2022. године:	**1.993,72**	**ха**	**9,8%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Панчево**

Подаци по катастру:

Површина општине:	78.769,12	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	4.201,26	ха	5,3%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	4.924,38	ха	6,3%
Шумом обрасла површина:	**3.378,96**	**ха**	**4,3%**
Необрасло шумско земљиште:	379,86	ха	0,5%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**3.758,82**	**ха**	**4,8%**
Остало земљиште:	1.153,56	ха	1,5%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	616.424	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	28.477	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	329,76	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**513,24**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**3.892,20**	**ха**	**4,9%**
Х[illegible] 2032	**3.942,20**		**5,0%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Пећинци**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	48.865,40	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	10.502,55	ха	21,5%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	11.887,52	ха	24,3%
Шумом обрасла површина:	**9.260,15**	**ха**	**19,0%**
Необрасло шумско земљиште:	246,44	ха	0,5%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**9.506,59**	**ха**	**19,5%**
Остало земљиште:	2.380,93	ха	4,9%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	2.284.075	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	71.643	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	211,18	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	80,56	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**336,74**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**9.596,89**	**ха**	**19,6%**
Укупна шумска и пошумљена земљишта 2022. године:	**9.633,15**	**ха**	**19,7%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Пландиште**

Подаци по катастру:

Површина општине:	38.313,89	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	224,24	ха	0,6%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	340,97	ха	0,9%
Шумом обрасла површина:	**125,83**	**ха**	**0,3%**
Необрасло шумско земљиште:	96,00	ха	0,3%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**221,83**	**ха**	**0,6%**
Остало земљиште:	119,14	ха	0,3%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	14.836	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	338	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	16,24	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**319,07**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**444,90**	**ха**	**1,2%**
Укупно шумско и шумско земљиште 2022. године:	**524,66**	**ха**	**1,4%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Рума**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	58.206,32	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	8.433,74	ха	14,5%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	9.560,61	ха	16,4%
Шумом обрасла површина:	**8.228,99**	**ха**	**14,1%**
Необрасло шумско земљиште:	278,40	ха	0,5%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**8.507,39**	**ха**	**14,6%**
Остало земљиште:	1.053,22	ха	1,8%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	2.243.527	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	56.824	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	242,79	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	0,00	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	40,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Укупно повећање површине под шумом:	**297,79**	**ха**

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**8.526,78**	**ха**	**14,6%**
Укупна обрасла површина 2032. године:	**8.563,39**	**ха**	**14,7%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Сечањ**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	52.267,34	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	512,39	ха	1,0%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	887,35	ха	1,7%
Шумом обрасла површина:	**406,81**	**ха**	**0,8%**
Необрасло шумско земљиште:	314,07	ха	0,6%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**720,88**	**ха**	**1,4%**
Остало земљиште:	166,47	ха	0,3%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	58.722	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	5.089	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	147,66	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	50,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**369,61**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**776,42**	**ха**	**1,5%**
Укупна шумска и остала земљишта 2022. године:	**943,81**	**ха**	**1,8%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Сента**

Подаци по катастру:

Површина општине:	29.350,47	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	197,34	ха	0,7%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	492,68	ха	1,7%
Шумом обрасла површина:	**210,82**	**ха**	**0,7%**
Необрасло шумско земљиште:	204,75	ха	0,7%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**415,57**	**ха**	**1,4%**
Остало земљиште:	77,11	ха	0,3%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	18.730	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	1.043	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	204,75	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	42,24	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**276,99**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**487,81**	**ха**	**1,7%**
Укупна шумом обрасла површина 2032. године:	**497,81**	**ха**	**1,7%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Сомбор**

Подаци по катастру:

Површина општине:	117.722,00	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	9.767,06	ха	8,3%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	10.154,71	ха	8,6%
Шумом обрасла површина:	**6.694,24**	**ха**	**5,7%**
Необрасло шумско земљиште:	993,42	ха	0,8%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**7.687,66**	**ха**	**6,5%**
Остало земљиште:	2.467,05	ха	2,1%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	1.239.264	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	36.796	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	336,56	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	25,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**704,56**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**7.398,80**	**ха**	**6,3%**
Укупно шумско и шумско земљиште 2022. године:	**8.955,64**	**ха**	**6,8%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Србобран**

Подаци по катастру:

Површина општине:	28.429,55	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	44,92	ха	0,2%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	83,85	ха	0,3%
Шумом обрасла површина:	**8,83**	**ха**	**0,0%**
Необрасло шумско земљиште:	5,93	ха	0,0%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**14,76**	**ха**	0,1%
Остало земљиште:	69,09	ха	0,2%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	328	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	24	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	2,41	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	2,75	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**30,16**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**38,99**	**ха**	**0,1%**
Укупна површина катастарске општине 2022. године:	**42.51**	**ха**	**0,1%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Сремска Митровица**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	76.156,93	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	10.756,82	ха	14,1%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	11.988,51	ха	15,7%
Шумом обрасла површина:	**11.029,84**	**ха**	**14,5%**
Необрасло шумско земљиште:	357,41	ха	0,5%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**11.387,25**	**ха**	**15,0%**
Остало земљиште:	601,26	ха	0,8%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	2.781.471	$м^3$	
~~Постојећи годишњи~~ п ри раст~~:~~	74.358	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	98,49	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	41,38	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха

Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Укупно повећање површине под шумом: 199,87 ха

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**11.229,71**	**ха**	**14,7%**
Укупно шума и шумско земљиште 2022. године:	**11.488,63**	**ха**	**15,1%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Сремски Карловци**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	5.054,32	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	1.749,50	ха	34,6%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	1.910,01	ха	37,8%
Шумом обрасла површина:	**1.603,35**	**ха**	**31,7%**
Необрасло шумско земљиште:	160,85	ха	3,2%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**1.764,20**	**ха**	**34,9%**
Остало земљиште:	145,81	ха	2,9%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	339.864	$м^3$	
~~Постојећи годи шњи~~ п ри раст:	16.597	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	119,14	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	0,00	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Укупно повећање површине под шумом: 149,14 ха

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**1.752,49**	**ха**	**34,7%**
Укупно шума и шумско земљиште 2022. године:	**1.794,20**	**ха**	**35,5%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Стара Пазова**

Подаци по катастру:

Површина општине:	35.108,51	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	4,10	ха	0,0%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	205,48	ха	0,6%
Шумом обрасла површина:	**192,50**	**ха**	**0,5%**
Необрасло шумско земљиште:	0,00	ха	0,0%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**192,50**	**ха**	**0,5%**
Остало земљиште:	12,98	ха	0,0%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	54.526	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	3.179	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	0,00	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**153,13**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**345,63**	**ха**	**1,0%**
Укупна шумска и остала земљишта 2022. године:	**345,63**	**ха**	**1,0%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Суботица**

Подаци по катастру:

Површина општине:	100.737,87	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	4.416,79	ха	4,4%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	4.608,84	ха	4,6%
Шумом обрасла површина:	**3.737,97**	**ха**	**3,7%**
Необрасло шумско земљиште:	110,03	ха	0,1%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**3.848,00**	**ха**	**3,8%**
Остало земљиште:	760,84	ха	0,8%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	289.179	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	10.880	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	110,03	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	71,05	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	100,00	ха

Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**296,08**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**4.034,05**	**ха**	**4,0%**
Укупно шумско и нешумско земљиште 2022. године:	**4.034,05**	**ха**	**4,0%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Шид**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	68.703,09	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	21.676,82	ха	31,6%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	22.976,68	ха	33,4%
Шумом обрасла површина:	**21.112,61**	**ха**	**30,7%**
Необрасло шумско земљиште:	218,39	ха	0,3%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**21.331,00**	**ха**	**31,0%**
Остало земљиште:	1.645,68	ха	2,4%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	7.005.215	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	138.267	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	34,91	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	58,79	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха

Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха

Укупно повећање површине под шумом: 113,70 ха

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**21.226,31**	**ха**	**30,9%**
Укупно шумско и нешумско земљиште 2022. године:	**31.409,79**	**ха**	**31,3%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Темерин**

Подаци по катастру:

Површина општине:	16.961,76	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	41,63	ха	0,2%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	72,48	ха	0,4%
Шумом обрасла површина:	**1,61**	**ха**	**0,0%**
Необрасло шумско земљиште:	3,85	ха	0,0%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**5,46**	**ха**	**0,0%**
Остало земљиште:	67,02	ха	0,4%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	204	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	4	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	3,85	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	37,7	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	5,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	5,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**51,55**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**53,16**	**ха**	**0,3%**
Укупна површина општине 2022. године:	**53,16**	**ха**	**0,3%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Тител**

Подаци по катастру:

Површина општине:	26.219,71	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	1.954,87	ха	7,5%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	2.325,36	ха	8,9%
Шумом обрасла површина:	**1.587,31**	**ха**	**6,1%**
Необрасло шумско земљиште:	216,75	ха	0,8%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**1.804,06**	**ха**	**6,9%**
Остало земљиште:	521,30	ха	2,0%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	208.602	$м^3$	
~~Постојећи годишњи прираст:~~	20.919	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	239,53	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	85,51	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	20,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**365,04**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**1.952,35**	**ха**	**7,4%**
Укупно пошумљавање земљишта 2023. године:	**1.906,84**	**ха**	**7,3%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Врбас**

Подаци по катастру:

Површина општине:	37.562,63	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	129,99	ха	0,3%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	417,35	ха	1,1%
Шумом обрасла површина:	**159,00**	**ха**	**0,4%**
Необрасло шумско земљиште:	101,57	ха	0,3%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**260,57**	**ха**	**0,7%**
Остало земљиште:	156,78	ха	0,4%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	6.518	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	497	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	85,14	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**267,49**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**426,49**	**ха**	**1,1%**
Укупна шумска површина 2032. године:	**443,93**	**ха**	**1,2%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Вршац**

Подаци по катастру:

Површина општине:	79.995,12	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	7.269,75	ха	9,1%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	11.080,47	ха	13,9%
Шумом обрасла површина:	**8.053,55**	**ха**	**10,1%**
Необрасло шумско земљиште:	809,97	ха	1,0%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**8.863,52**	**ха**	**11,1%**
Остало земљиште:	2.216,95	ха	2,8%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	1.017.593	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	34.148	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	200,98	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**485,53**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**8.539,08**	**ха**	**10,7%**
Укупно шумом и шумском земљишту 2032. године:	**9.148,07**	**ха**	**11,4%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Зрењанин**

Подаци по катастру:			
Површина општине:	132.682,90	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	4.607,59	ха	3,5%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	6.279,99	ха	4,7%
Шумом обрасла површина:	**4.225,51**	**ха**	**3,2%**
Необрасло шумско земљиште:	1.091,51	ха	0,8%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**5.317,02**	**ха**	**4,0%**
Остало земљиште:	962,97	ха	0,7%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	584.274	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ри раст:	38.277	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	656,99	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	0,00	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	50,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	25,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**731,99**	**ха**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Очекивани резултати:			
Шумом обрасла површина 2022. године:	**4.957,50**	**ха**	**3,7%**
Укупно шумско и остало земљиште 2022. године:	**5.393,03**	**ха**	**4,1%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Жабаљ**

Подаци по катастру:

Површина општине:	39.968,94	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	774,40	ха	1,9%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	1.633,08	ха	4,1%
Шумом обрасла површина:	**604,91**	**ха**	**1,5%**
Необрасло шумско земљиште:	165,67	ха	0,4%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**770,58**	**ха**	**1,9%**
Остало земљиште:	862,50	ха	2,2%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	46.355	$м^3$	
Пост ојећи годи шњи п ~~ри ра~~ст:	5.751	~~$м^3$~~	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	175,76	ха
Државно пољопривредно земљиште и предлаже се за пошумљавање:		
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	30,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**346,59**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**951,50**	**ха**	**2,4%**
Укупна шумска и остала земљишта 2022. године:	**941,41**	**ха**	**2,4%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општина: **Житиште**

Подаци по катастру:

Површина општине:	52.497,39	ха	
Површина шума и шумског земљишта по катастру:	222,90	ха	0,4%

Подаци по постојећим основама газдовања шумама:

Површина обухваћена основама:	175,84	ха	0,3%
Шумом обрасла површина:	**90,51**	**ха**	**0,2%**
Необрасло шумско земљиште:	85,33	ха	0,2%
Укупно шуме и шумско земљиште:	**175,84**	**ха**	**0,3%**
Остало земљиште:	0,00	ха	0,0%
Постојећа дубећа запремина дрвета:	9.355	$м^3$	
Постојећи годишњи прираст:	1.099	$м^3$	

Повећање површине под шумом у периоду 2013-2022:

Површине шумског земљишта које се по основама газдовања планирају пошумити:	3,96	ха
Државно пољопривредно земљиште које се не издаје у закуп дужи низ година и предлаже се за пошумљавање:	55,86	ха
Процена површине осталог државног земљишта које би могло бити пошумљено:	15,00	ха
Процена површине приватног земљишта које би могло бити пошумљено:	10,00	ха
Укупно повећање површине под шумом:	**84,82**	**ха**

Очекивани резултати:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Шумом обрасла површина 2022. године:	**175,33**	**ха**	**0,3%**
Укупна површина катастарске општине 2022. године:	**356,70**	**ха**	**0,5%**

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА РАЗВОЈА ШУМАРСТВА НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ (ЗА ПЕРИОД 2013 - 2022. ГОДИНЕ)

Програм/пројекат	Трајање	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Потребан обим радова	Укупна потреба средства	Буџетски фонд за
Пошумљавање шумског земљишта	10 година	Корисници шума, физичка	ПС за пољопривреду,	10.740 ха	1,611,000,000.00	800,000,000.
Реконструкција деградираних шума	10 година	Корисници шума		3.380 ха	439,400,000.00	
Конверзија изданачких шума (директна	10 година	Корисници шума		7.930 ха	277,550,000.00	
Нега младих засада	10 година	Корисници шума		56.480 ха	1,129,600,000.00	
Припрема кап мера неге	10 година	Корисници шума		50.000 ха	500,000,000.00	
Заштита шума и шумских засада	10 година	Корисници шума		14.110 ха	253,980,000.00	
Заштита шума од пожара - изградња и	10 година	Корисници шума		2.000 км	60,000,000.00	
Изградња шумских путева	10 година	Корисници шума		230 км	920,000,000.00	
				УКУПНО:	**5,191,530,000.00**	**800,000,000.**

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА:

Буџетски фонд за шуме	800,000,000.00
Буџет АП Војводине	1,064,980,000.00
Из сопствених средстава корисника шума	3,326,550,000.00

дин

дин

дин

УКУПНО: 5,191,530,000.00 дин

На основу члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука) и на основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), а у вези са чланом 23. Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12), покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, доноси

Одлуку да се не израђује Стратешка процена утицаја на животну средину Програма газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара на подручју Националног парка Фрушка гора за период 2014-2023. године

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2015 од 24.6.2015. године, а ступила је на снагу 2.7.2015.

1. Доноси се одлука да се за Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара на подручју Националног парка Фрушка гора за период 2014-2023. године не израђује стратешка процена утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена не израђује се из следећих разлога:

- за предметне шуме у току је израда Плана развоја шума у Националном парку Фрушка гора за период 2015-2024. године (у даљем тексту: План развоја), који је шумарски плански документ вишег ранга и који обухвата и шуме других сопственика и корисника шума на подручју Националног парка Фрушка гора.

- за План развоја биће урађена стратешка процена утицаја на животну средину и извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, о чему ће се прибавити сагласност органа надлежног за послове заштите животне средине.

- Планом развоја биће дефинисани задаци и планиране обавезе коришћења, унапређивања, заштите и развоја шума на подручју целог Националног парка Фрушка гора.

- Планом развоја биће такође утврђене и основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређивање стања и очување шума, односно за јачање општекорисних функција шума и заштите шума.

- Планом развоја биће обједињени циљеви, планови, мере и смернице за газдовање свим шумама у границама националног парка, те би било нерационално умножавање обавеза и послова стратешке процене утицаја на животну средину ових планских докумената.

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој. Овај критеријум је цењен у контексту постојања Плана развоја који у себи обједињује циљеве, планове, мере и смернице за газдовање шумама садржане у свим основама газдовања шумама и Програму газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара на подручју Националног парка Фрушка гора за период 2014-2023. године, који се односе на предметно подручје, што упућује на закључак да је значај и могући утицај предметног планског документа лимитиран специфичним оквирима (Планом развоја). Даље је неопходно истаћи да је програм газдовања, по свом карактеру, оперативни плански документ газдовања шумама, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које се подразумева израда стратешке процене утицаја на животну средину.

- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума, утврђен је положај планског документа у структури планских докумената с којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, план развоја, годишњи планови, извођачки пројекти и друго).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетне стратешке процене, утврђене многим страним и домаћим упутствима и препорукама у вези с квалитетом (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући ове утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, те да као такви нису интересантни за стратешку процену утицаја.

4. Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара на подручју Националног парка Фрушка гора за период 2014-2023. године, израдио је Шумарски факултет Универзитета у Београду.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

5. За спровођење ове одлуке задужује се Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство - Сектор за шумарство, који ће у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове одлуке.

6. Ову одлуку доставити Министарству пољопривреде и заштите животне средине, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе и архиви.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине". Одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

БРОЈ: 104-322-140/2015-06
ДАТУМ: 17.06.2015.

Покрајински секретар
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14 и 54/14 - др. одлука) и на основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), а у вези са чланом 23. Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12), покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, доноси

Одлуку да се не израђује Стратешка процена утицаја на животну средину Програма газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Јужнобачком шумском подручју за период 2015-2024. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2015 од 24.6.2015. године, а ступила је на снагу 2.7.2015.

1. Доноси се одлука да се за Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Јужнобачком шумском подручју за период 2015-2024. године не израђује стратешка процена утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена се не израђује из следећих разлога:

- За предметне шуме у току је израда Плана развоја шума у Јужнобачком шумском подручју за период 2016-2025. године (у даљем тексту: План развоја), који је шумарски плански документ вишег ранга и који обухвата и шуме других сопственика и корисника шума у Јужнобачком шумском подручју.
- За План развоја биће урађена стратешка процена утицаја на животну средину и извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, о чему ће се прибавити сагласност органа надлежног за послове заштите животне средине.
- Планом развоја биће дефинисани задаци и планиране обавезе коришћења, унапређивања, заштите и развоја шума у Јужнобачком шумском подручју.
- Планом развоја биће такође утврђене и основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређивање стања и очување шума, односно за јачање општекорисних функција шума и заштите шума.
- Планом развоја биће обједињени циљеви, планови, мере и смернице за газдовање свим шумама у границама шумског подручја, те би било нерационално умножавање обавеза и послова стратешке процене утицаја на животну средину ових планских докумената.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој. Овај критеријум је цењен у контексту постојања Плана развоја који у себи обједињује циљеве, планове, мере и смернице за газдовање шумама садржане у свим основама газдовања шумама и Програму газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Јужнобачком шумском подручју за период 2015-2024. године, који се односе на предметно подручје, што упућује на закључак да је значај и могући утицај предметног планског документа лимитиран специфичним оквирима (Планом развоја). Даље је неопходно истаћи да је програм газдовања по свом карактеру оперативни плански документ газдовања шумама а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које се подразумева израда стратешке процене утицаја на животну средину.
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума, утврђен је положај планског документа у структури планских докумената с којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, план развоја, годишњи планови, извођачки пројекти и друго).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетне стратешке процене, утврђене многим страним и домаћим упутствима и препорукама у вези с квалитетом (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући ове утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, те да као такви нису интересантни за стратешку процену утицаја.

4. Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Јужнобачком шумском подручју за период 2015-2024. године израдиће Институт за низијско шумарство и животну средину Нови Сад, током 2015. године.

5. За спровођење ове одлуке задужује се Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство - Сектор за шумарство, који ће у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове одлуке.

6. Ову одлуку доставити Министарству пољопривреде и заштите животне средине, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе и архиви.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине". Одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

БРОЈ: 104-322-141/2015-06
ДАТУМ: 17.06.2015.

Покрајински секретар
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука) и на основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), а у вези са чланом 23. Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12), покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, доноси

Одлуку да се не израђује Стратешка процена утицаја на животну средину Програма газдовања шумама у

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Севернобачком шумском подручју за период 2016-2025. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2015 од 24.6.2015. године, а ступила је на снагу 2.7.2015.

1. Доноси се одлука да се за Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Севернобачком шумском подручју за период 2016-2025. године не израђује стратешка процена утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена не израђује се из следећих разлога:

- за предметне шуме у току је израда Плана развоја шума у Севернобачком шумском подручју за период 2016-2025. године (у даљем тексту: План развоја), који је шумарски плански документ вишег ранга и који обухвата и шуме других сопственика и корисника шума у Севернобачком шумском подручју.

- за План развоја биће урађена стратешка процена утицаја на животну средину и извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину о чему ће се прибавити сагласност органа надлежног за послове заштите животне средине.

- Планом развоја биће дефинисани задаци и планиране обавезе коришћења, унапређивања, заштите и развоја шума у Севернобачком шумском подручју.

- Планом развоја биће такође утврђене и основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређивање стања и очување шума, односно за јачање општекорисних функција шума и заштите шума.

- Планом развоја биће обједињени циљеви, планови, мере и смернице за газдовање свим шумама у границама шумског подручја, те би било нерационално умножавање обавеза и послова стратешке процене утицаја на животну средину ових планских докумената.

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој. Овај критеријум је цењен у контексту постојања Плана развоја који у себи обједињује циљеве, планове, мере и смернице за газдовање шумама садржане у свим основама газдовања шумама и Програму газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Севернобачком шумском подручју за период 2016-2025. године, који се односе на предметно подручје, што упућује на закључак да је значај и могући утицај предметног планског документа лимитирани специфичним оквирима (Планом развоја). Даље је неопходно истаћи да је програм газдовања, по свом карактеру, оперативни плански документ газдовања шумама, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које се подразумева израда стратешке процене утицаја на животну средину.

- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума, утврђен је положај планског документа у структури планских докумената с којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, план развоја, годишњи планови, извођачки пројекти и друго).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетне стратешке процене, утврђене многим страним и домаћим упутствима и препорукама у вези с квалитетом (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући ове утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да

су они локалног, а не стратешког карактера, те да као такви нису интересантни за стратешку процену утицаја.

4. Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Севернобачком шумском подручју за период 2016-2025. године биће израђен током 2015. године, а пројектанта ће изабрати путем јавне набавке спроведене током 2015. године.

5. За спровођење ове одлуке задужује се Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство - Сектор за шумарство, који ће у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове одлуке.

6. Ову одлуку доставити Министарству пољопривреде и заштите животне средине, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе и архиви.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине". Одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

БРОЈ: 104-322-142/2015-06
ДАТУМ: 17.06.2015.

Покрајински секретар
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14 и 54/14 - др. одлука) и на основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10) а у вези члана 23. Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12), покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, доноси

Одлуку да се не израђује Стратешка процена утицаја на животну средину Програма газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Банатском шумском подручју за период 2016-2025. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2015 од 24.6.2015. године, а ступила је на снагу 2.7.2015.

1. Доноси се одлука да се за Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Банатском шумском подручју за период 2016-2025. године не израђује стратешка процена утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена се не израђује из следећих разлога:

- За предметне шуме постоји Општа основа газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, по чијем истеку ће бити израђен Плана развоја шума у Банатском шумском подручју за период 2018-2027. године (у даљем тексту: План развоја), који је шумарски плански документ вишег ранга и који обухвата и шуме других сопственика и корисника шума.
- За План развоја биће урађена стратешка процена утицаја на животну средину и извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину о чему ће се прибавити сагласност органа надлежног за послове заштите животне средине.
- Планом развоја биће дефинисани задаци и планиране обавезе коришћења, унапређивања, заштите и развоја шума у Банатском шумском подручју.
- Планом развоја биће такође утврђене и основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређивање стања и очување шума, односно за јачање општекорисних функција шума и заштите шума.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Планом развоја биће обједињени циљеви, планови, мере и смернице за газдовање свим шумама у границама шумског подручја, те би било нерационално умножавање обавеза и послова стратешке процене утицаја на животну средину ових планских докумената.

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој. Овај критеријум је цењен у контексту постојања Плана развоја који у себи обједињује циљеве, планове, мере и смернице за газдовање шумама садржане у свим основама газдовања шумама и Програму газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Банатском шумском подручју за период 2016-2025. године, који се односе на предметно подручје, што упућује на закључак да је значај и могући утицај предметног планског документа лимитиран специфичним оквирима (Планом развоја). Даље је неопходно истаћи да је програм газдовања по свом карактеру оперативни плански документ газдовања шумама а не стратешки или развојни плански плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које се подразумева израда стратешке процене утицаја на животну средину.

- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума, утврђен је положај планског документа у структури планских докумената с којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, план развоја, годишњи планови, извођачки пројекти и друго).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетне стратешке процене, утврђене многим страним и домаћим упутствима и препорукама у вези с квалитетом (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући ове утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, те да као такви нису интересантни за стратешку процену утицаја.

4. Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Банатском шумском подручју за период 2016-2025. године биће израђен током 2015. године, а пројектанта ће изабрати путем јавне набавке коју ће спровести током 2015. године.

5. За спровођење ове одлуке задужује се Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство - Сектор за шумарство, који ће у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове одлуке.

6. Ову одлуку доставити Министарству пољопривреде и заштите животне средине, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе и архиви.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине". Одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

БРОЈ: 104-322-143/2015-06

ДАТУМ: 17.06.2015.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Бранислав Богарошки

На основу члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука) и на основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), а у вези са чланом 23. Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12), покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, доноси

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Одлуку да се не израђује Стратешка процена утицаја на животну средину Програма газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Сремском шумском подручју за период 2015-2024. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2015 од 24.6.2015. године, а ступила је на снагу 2.7.2015.

1. Доноси се одлука да се за Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Сремском шумском подручју за период 2015-2024. године не израђује стратешка процена утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена не израђује се из следећих разлога:

- за предметне шуме у току је израда Плана развоја шума у Сремском шумском подручју за период 2016-2025. године (у даљем тексту: План развоја), који је шумарски плански документ вишег ранга и који обухвата и шуме других сопственика и корисника шума у Сремском шумском подручју.

- за План развоја биће урађена стратешка процена утицаја на животну средину и извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину о чему ће се прибавити сагласност органа надлежног за послове заштите животне средине.

- Планом развоја биће дефинисани задаци и планиране обавезе коришћења, унапређивања, заштите и развоја шума у Сремском шумском подручју.

- Планом развоја биће такође утврђене и основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређивање стања и очување шума, односно за јачање општекорисних функција шума и заштите шума.

- Планом развоја биће обједињени циљеви, планови, мере и смернице за газдовање свим шумама у границама шумског подручја, те би било нерационално умножавање обавеза и послова стратешке процене утицаја на животну средину ових планских докумената.

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој. Овај критеријум је цењен у контексту постојања Плана развоја који у себи обједињује циљеве, планове, мере и смернице за газдовање шумама садржане у свим основама газдовања шумама и Програму газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Сремском шумском подручју за период 2015-2024. године, који се односе на предметно подручје, што упућује на закључак да је значај и могући утицај предметног планског документа лимитиран специфичним оквирима (Планом развоја). Даље је неопходно истаћи да је програм газдовања по свом карактеру оперативни плански документ газдовања шумама а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које се подразумева израда стратешке процене утицаја на животну средину.

- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума, утврђен је положај планског документа у структури планских докумената с којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, план развоја, годишњи планови, извођачки пројекти и друго).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетне стратешке процене, утврђене многим страним и домаћим упутствима и препорукама у вези с квалитетом (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају

претпоставке стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући ове утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, те да као такви нису интересантни за стратешку процену утицаја.

4. Програм газдовања шумама у власништву сопственика шума појединачног поседа мањег од 100 хектара у Сремском шумском подручју за период 2015-2024. године биће израђен током 2015. године, а пројектанта ће изабрати путем јавне набавке спроведене током 2015. године.

5. За спровођење ове одлуке задужује се Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство - Сектор за шумарство, који ће у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове одлуке.

6. Ову одлуку доставити Министарству пољопривреде и заштите животне средине, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе и архиви.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине". Одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

БРОЈ: 104-322-144/2015-06
ДАТУМ: 17.06.2015.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Бранислав Богарошки

На основу члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука) и на основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), а у вези с чланом 21. Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12), покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, доноси

Одлуку о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана развоја шума у Националном парку Фрушка гора за период од 2015. до 2024. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2015 од 24.6.2015. године, а ступила је на снагу 2.7.2015.

Члан 1.

Приступа се стратешкој процени и изради Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана развоја шума у Националном парку "Фрушка гора" за период од 2015. до 2024. године (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени).

Члан 2.

Разлози за стратешку процену јесу сагледавање свих промена у просторно-функционалној организацији подручја које се планирају предметним планом, а које могу имати утицаја на стање животне средине, као и обавеза процене утицаја реализације планских докумената овог ранга из области шумарства на заштиту и одрживи развој природног простора у целини, а посебно на: заштиту животне средине подручја националног парка, заштиту, унапређивање, коришћење и управљање природним ресурсима (шуме, земљиште, воде, флора, фауна, ваздух), климу, станишта и биодиверзитет и културно-историјску баштину и друге створене вредности. Израдом Извештаја о стратешкој процени, процениће се утицаји планираних активности и дефинисати мере заштите животне средине које је неопходно спровести како би се

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

минимизирали евентуални негативни утицаји. Стратешка процена обухватиће све шуме Националног парка "Фрушка гора", односно све површине које су обухваћене постојећим планским документима из области шумарства, као и шуме и шумска земљишта која нису била обухваћена планским документима, а налазе се у границама националног парка.

Питања и проблеми у погледу заштите животне средине, који ће бити разматрани у Извештају о стратешкој процени, јесу:

утицај планираних активности на постојеће стање, пре свега, на природне и климатске карактеристике простора, постојећи начин коришћења земљишта, као и на остале природне и створене карактеристике простора;

- утицај планираних активности на животну средину у контексту утврђивања оптималне отворености подручја националног парка, здравственог стања, утврђивања угрожених врста и осетљивих екосистема, дефинисања предеоних вредности, угрожености од ерозије и др.;
- мере заштите природних добара и природних добара предвиђених за заштиту;
- мере и услови заштите животне средине;
- мере за унапређивање шума, избор функција и намена шума, утврђивање функционалних просторних целина и дефинисање стратешких приоритета и пратећих циљева газдовања шумама.

Члан 3.

Извештај о стратешкој процени биће сачињен по следећој методологији односно садржаће следеће елементе:

1. полазне основе стратешке процене;
2. опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
3. процену могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину;
4. смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
5. програм праћења стања животне средине у току спровођења плана (мониторинг);
6. приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене;
7. приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма из аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план;
8. закључке до којих се дошло током израде Извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;
9. друге податке значајне за стратешку процену.

Критеријуми за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину и разлози за стратешку процену садржани су у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени оцењиваће се у складу с критеријумима садржаним у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Члан 4.

Носилац израде стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени биће изабран спровођењем поступка јавне набавке, у складу с Годишњим програмом коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину.

За израду Извештаја о стратешкој процени носилац израде сачиниће мултидисциплинарни стручни тим, састављен од минимално дипломираног инжењера шумарства, дипломираног инжењера пејзажне архитектуре, дипломираног биолога, инжењера заштите животне средине, дипломираног инжењера саобраћаја, дипломираног економисте итд.

Израда Извештаја о стратешкој процени пратиће динамику, односно рок за израду плана.

Члан 5.

Министарства, покрајински органи и локалне самоуправе, посебне организације, јавна предузећа и установе надлежне за послове заштите животне средине, заштите природе, туризма и услуга, заштиту споменика културе, енергетике и рударства, пољопривреде, шумарства и водопривреде и други заинтересовани органи и организације, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке, могу Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство доставити све расположиве податке, услове и документацију из делокруга свог рада.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Орган надлежан за припрему плана обезбеђује учешће заинтересованих органа и организација и јавности, тако да се предлог Извештаја о стратешкој процени изложи на јавни увид у трајању од 30 дана у општинама: Бачка Паланка, Беочин, Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија, Ириг, Сремска Митровица и Шид, при чему је потребно да се у јавним гласилима оглашавају подаци о времену и месту излагања плана и Извештаја о стратешкој процени на јавни увид. Такође, дефинише и начин на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе о времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су значајне за јавни увид.

Члан 6.

Средства за израду стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени обезбеђује Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, у складу с Годишњим програмом коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину.

Члан 7.

Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине". Одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

БРОЈ: 104-322-149/2015-06
ДАТУМ: 17.06.2015.

Покрајински секретар
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука) и на основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), а у вези с чланом 21. Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12), покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, доноси

Одлуку о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана развоја шума Севернобачког шумског подручја за период од 2016. до 2025. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2015 од 24.6.2015. године, а ступила је на снагу 2.7.2015.

Члан 1.

Приступа се стратешкој процени и изради Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана развоја шума Севернобачког шумског подручја за период од 2016. до 2025. године на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени).

Члан 2.

Разлози за стратешку процену јесу сагледавање свих промена у просторно-функционалној организацији подручја које се планирају предметним планом, а које могу имати утицаја на стање животне средине, као и обавеза процене утицаја реализације планских докумената овог ранга из области шумарства на заштиту и одрживи развој природног простора у целини, а посебно на: заштиту животне средине Севернобачког шумског подручја, заштиту, унапређивање, коришћење и управљање природним ресурсима (шуме, земљиште, воде, флора, фауна, ваздух), климу, станишта и биодиверзитет и културно-историјску баштину и друге створене вредности. Израдом Извештаја о стратешкој процени, процениће се утицаји планираних активности и дефинисати мере заштите животне средине које је неопходно спровести како би се минимизирали евентуални негативни утицаји. Стратешка процена обухватиће све шуме

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Севернобачког шумског подручја, односно све површине које су обухваћене постојећим планским документима из области шумарства, као и шуме и шумска земљишта која нису била обухваћена планским документима, а налазе се у границама Севернобачког шумског подручја.

Питања и проблеми у погледу заштите животне средине, који ће бити разматрани у Извештају о стратешкој процени, јесу:

утицај планираних активности на постојеће стање, пре свега, на природне и климатске карактеристике простора, постојећи начин коришћења земљишта, као и на остале природне и створене карактеристике простора;

- утицај планираних активности на животну средину у контексту утврђивања оптималне отворености шумског подручја, здравственог стања, утврђивања угрожених врста и осетљивих екосистема, дефинисања предеоних вредности, угрожености од ерозије и др.;
- мере заштите природних добара и природних добара предвиђених за заштиту;
- мере и услови заштите животне средине;
- мере за унапређивање шума, избор функција и намена шума, утврђивање функционалних просторних целина и дефинисање стратешких приоритета и пратећих циљева газдовања шумама.

Члан 3.

Извештај о стратешкој процени биће сачињен по следећој методологији односно садржаће следеће елементе:

1. полазне основе стратешке процене;
2. опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
3. процену могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину;
4. смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
5. програм праћења стања животне средине у току спровођења плана (мониторинг);
6. приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене;
7. приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма из аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план;
8. закључке до којих се дошло током израде Извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;
9. друге податке значајне за стратешку процену.

Критеријуми за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину и разлози за стратешку процену садржани су у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени оцењиваће се у складу с критеријумима садржаним у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Члан 4.

Носилац израде стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени биће изабран спровођењем поступка јавне набавке, у складу с Годишњим програмом коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину.

За израду Извештаја о стратешкој процени носилац израде сачиниће мултидисциплинарни стручни тим, састављен од минимално дипломираног инжењера шумарства, дипломираног инжењера пејзажне архитектуре, дипломираног биолога, инжењера заштите животне средине, дипломираног инжењера саобраћаја, дипломираног економисте итд.

Израда Извештаја о стратешкој процени пратиће динамику, односно рок за израду плана.

Члан 5.

Министарства, покрајински органи и локалне самоуправе, посебне организације, јавна предузећа и установе надлежне за послове заштите животне средине, заштите природе, туризма и услуга, заштиту споменика културе, енергетике и рударства, пољопривреде, шумарства и водопривреде и други заинтересовани органи и организације, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке, могу Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство доставити све расположиве податке, услове и документацију из делокруга свог рада.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Орган надлежан за припрему плана обезбеђује учешће заинтересованих органа и организација и јавности, тако да се предлог Извештаја о стратешкој процени изложи на јавни увид у трајању од 30 дана у градовима Сомбор и Суботица и општинама: Апатин, Оџаци, Кула, Мали Иђош, Бачка Топола, Кањижа, Сента и Ада, при чему је потребно да се у јавним гласилима оглашавају подаци о времену и месту излагања плана и Извештаја о стратешкој процени на јавни увид. Такође, дефинише и начин на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе о времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су значајне за јавни увид.

Члан 6.

Средства за израду стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени обезбеђује Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, у складу с Годишњим програмом коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину.

Члан 7.

Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине". Одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

БРОЈ: 104-322-150/2015-06
ДАТУМ: 17.06.2015.

Покрајински секретар
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука) и на основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), а у вези с чланом 21. Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12), покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, доноси

Одлуку о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана развоја шума Јужнобачког шумског подручја за период од 2016. до 2025. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2015 од 24.6.2015. године, а ступила је на снагу 2.7.2015.

Члан 1.

Приступа се стратешкој процени и изради Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана развоја шума Јужнобачког шумског подручја за период од 2016. до 2025. године на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени).

Члан 2.

Разлози за стратешку процену јесу сагледавање свих промена у просторно-функционалној организацији подручја које се планирају предметним планом, а које могу имати утицаја на стање животне средине, као и обавеза процене утицаја реализације планских докумената овог ранга из области шумарства на заштиту и одрживи развој природног простора у целини, а посебно на: заштиту животне средине Јужнобачког

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

шумског подручја, заштиту, унапређивање, коришћење и управљање природним ресурсима (шуме, земљиште, воде, флора, фауна, ваздух), климу, станишта и биодиверзитет и културно-историјску баштину и друге створене вредности. Израдом Извештаја о стратешкој процени, процениће се утицаји планираних активности и дефинисати мере заштите животне средине које је неопходно спровести како би се минимизирали евентуални негативни утицаји. Стратешка процена обухватиће све шуме Јужнобачког шумског подручја, односно све површине које су обухваћене постојећим планским документима из области шумарства, као и шуме и шумска земљишта која нису била обухваћена планским документима, а налазе се у границама Јужнобачког шумског подручја.

Питања и проблеми у погледу заштите животне средине, који ће бити разматрани у Извештају о стратешкој процени, јесу:

- утицај планираних активности на постојеће стање, пре свега, на природне и климатске карактеристике простора, постојећи начин коришћења земљишта, као и на остале природне и створене карактеристике простора;
- утицај планираних активности на животну средину у контексту утврђивања оптималне отворености шумског подручја, здравственог стања, утврђивања угрожених врста и осетљивих екосистема, дефинисања предеоних вредности, угрожености од ерозије и др.;
- мере заштите природних добара и природних добара предвиђених за заштиту;
- мере и услови заштите животне средине;
- мере за унапређивање шума, избор функција и намена шума, утврђивање функционалних просторних целина и дефинисање стратешких приоритета и пратећих циљева газдовања шумама.

Члан 3.

Извештај о стратешкој процени биће сачињен по следећој методологији односно садржаће следеће елементе:

- полазне основе стратешке процене;
- опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
- процену могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину;
- смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
- програм праћења стања животне средине у току спровођења плана (мониторинг);
- приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене;
- приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма из аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план;
- закључке до којих се дошло током израде Извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;
- друге податке значајне за стратешку процену.

Критеријуми за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину и разлози за стратешку процену садржани су у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени оцењиваће се у складу с критеријумима садржаним у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Члан 4.

Носилац израде стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени биће изабран спровођењем поступка јавне набавке, у складу с Годишњим програмом коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину.

За израду Извештаја о стратешкој процени носилац израде сачиниће мултидисциплинарни стручни тим, састављен од минимално дипломираног инжењера шумарства, дипломираног инжењера пејзажне архитектуре, дипломираног биолога, инжењера заштите животне средине, дипломираног инжењера саобраћаја, дипломираног економисте итд.

Израда Извештаја о стратешкој процени пратиће динамику, односно рок за израду плана.

Члан 5.

Министарства, покрајински органи и локалне самоуправе, посебне организације, јавна предузећа и установе надлежне за послове заштите животне средине, заштите

природе, туризма и услуга, заштиту споменика културе, енергетике и рударства, пољопривреде, шумарства и водопривреде и други заинтересовани органи и организације, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке, могу Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство доставити све расположиве податке, услове и документацију из делокруга свог рада.

Орган надлежан за припрему плана обезбеђује учешће заинтересованих органа и организација и јавности, тако да се предлог Извештаја о стратешкој процени изложи на јавни увид у трајању од 30 дана у граду Новом Саду и општинама: Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Врбас, Србобран, Бечеј, Темерин, Жабаљ, Тител, Беочин, Сремски Карловци и Инђија, при чему је потребно да се у јавним гласилима оглашавају подаци о времену и месту излагања плана и Извештаја о стратешкој процени на јавни увид. Такође, дефинише и начин на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе о времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су значајне за јавни увид.

Члан 6.

Средства за израду стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени обезбедиће Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, у складу с Годишњим програмом коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину.

Члан 7.

Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине". Одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

БРОЈ: 104-322-151/2015-06
ДАТУМ: 17.06.2015.

Покрајински секретар
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука) и на основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), а у вези с чланом 21. Закона о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12), покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, доноси

Одлуку о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана развоја шума Сремског шумског подручја за период од 2016. до 2025. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2015 од 24.6.2015. године, а ступила је на снагу 2.7.2015.

Члан 1.

Приступа се стратешкој процени и изради Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана развоја шума Сремског шумског подручја за период од 2016. до 2025. године на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени).

Члан 2.

Разлози за стратешку процену јесу сагледавање свих промена у просторно-функционалној организацији подручја које се планирају предметним планом, а које могу имати утицаја на стање животне средине, као и обавеза процене утицаја реализације планских докумената овог ранга из области шумарства на заштиту и одрживи развој природног простора у целини, а посебно на: заштиту животне средине Сремског шумског подручја, заштиту, унапређивање, коришћење и управљање природним ресурсима (шуме, земљиште, воде, флора, фауна, ваздух), климу, станишта и

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

биодиверзитет и културно историјску баштину и друге створене вредности. Израдом Извештаја о стратешкој процени, процениће се утицаји планираних активности и дефинисати мере заштите животне средине које је неопходно спровести како би се минимизирали евентуални негативни утицаји. Стратешка процена обухватиће све шуме Сремског шумског подручја, односно све површине које су обухваћене постојећим планским документима из области шумарства, као и шуме и шумска земљишта која нису била обухваћена планским документима, а налазе се у границама Сремског шумског подручја.

Питања и проблеми у погледу заштите животне средине, који ће бити разматрани у Извештају о стратешкој процени, јесу:

- утицај планираних активности на постојеће стање, пре свега, на природне и климатске карактеристике простора, постојећи начин коришћења земљишта, као и на остале природне и створене карактеристике простора;
- утицај планираних активности на животну средину у контексту утврђивања оптималне отворености шумског подручја, здравственог стања, утврђивања угрожених врста и осетљивих екосистема, дефинисања предеоних вредности, угрожености од ерозије и др.;
- мере заштите природних добара и природних добара предвиђених за заштиту;
- мере и услови заштите животне средине;
- мере за унапређивање шума, избор функција и намена шума, утврђивање функционалних просторних целина и дефинисање стратешких приоритета и пратећих циљева газдовања шумама.

Члан 3.

Извештај о стратешкој процени биће сачињен по следећој методологији односно садржаће следеће елементе:

1. полазне основе стратешке процене;
2. опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
3. процену могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину;
4. смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
5. програм праћења стања животне средине у току спровођења плана (мониторинг);
6. приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене;
7. приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма из аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план;
8. закључке до којих се дошло током израде Извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;
9. друге податке значајне за стратешку процену.

Критеријуми за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину и разлози за стратешку процену садржани су у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени оцењиваће се у складу с критеријумима садржаним у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Члан 4.

Носилац израде стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени биће изабран спровођењем поступка јавне набавке, у складу с Годишњим програмом коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину.

За израду Извештаја о стратешкој процени носилац израде сачиниће мултидисциплинарни стручни тим, састављен од минимално дипломираног инжењера шумарства, дипломираног инжењера пејзажне архитектуре, дипломираног биолога, инжењера заштите животне средине, дипломираног инжењера саобраћаја, дипломираног економисте итд.

Израда Извештаја о стратешкој процени пратиће динамику, односно рок за израду плана.

Члан 5.

Министарства, покрајински органи и локалне самоуправе, посебне организације, јавна предузећа и установе надлежне за послове заштите животне средине, заштите природе, туризма и услуга, заштиту споменика културе, енергетике и рударства, пољопривреде, шумарства и водопривреде и други заинтересовани органи и

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

организације, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке, могу Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство доставити све расположиве податке, услове и документацију из делокруга свог рада.

Орган надлежан за припрему плана обезбеђује учешће заинтересованих органа и организација и јавности, тако да се предлог Извештаја о стратешкој процени изложи на јавни увид у трајању од 30 дана у граду Сремској Митровици и општинама: Шид, Беочин, Ириг, Рума, Пећинци, Стара Пазова, Инђија и Сремски Карловци, при чему је потребно да се у јавним гласилима оглашавају подаци о времену и месту излагања плана и Извештаја о стратешкој процени на јавни увид. Такође, дефинише и начин на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе о времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су значајне за јавни увид.

Члан 6.

Средства за израду стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени обезбедиће Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, у складу с Годишњим програмом коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину.

Члан 7.

Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине". Одлука ступа на снагу осмог дана по објављивању.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

БРОЈ: 104-322-152/2015-06
ДАТУМ: 17.06.2015.

Покрајински секретар
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу члана 13. тачка 5. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/09) и члана 30. тачка 11. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 26. септембра 2012. године, д о н е л а је

Одлуку о преузимању оснивачких права над пољопривредним службама основаним на територији АП Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2012 од 1.10.2012. године.

Члан 1.

Влада Аутономне Покрајине Војводине преузима од Владе Републике Србије оснивачка права над следећим пољопривредним службама основаним и регистрованим као друштва с ограниченом одговорношћу на територији АП Војводине (у даљем тексту: Друштва), под следећим називима и то:

1. Пољопривредна стручна служба "Пољопривредна станица", друштво с ограниченом одговорношћу, Нови Сад, Темеринска 131 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба Нови Сад", друштво с ограниченом одговорношћу, Нови Сад, Темеринска 131 (скраћено пословно име друштва је: "ПССС Нови Сад" д.о.о.);
2. "Пољопривредна стручна служба "Агрозавод" друштво с ограниченом одговорношћу, Вршац, Жарка Зрењанина 27 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба - Агрозавод Вршац", друштво с ограниченом одговорношћу, Вршац, Жарка Зрењанина 27 (скраћено пословно име друштва је "ПССС Вршац" д.о.о.);

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

3. Пољопривредна стручна служба Бачка Топола, друштво с ограниченом одговорношћу, Бачка Топола, ул. Главна 103 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба Бачка Топола", друштво с ограниченом одговорношћу, Бачка Топола, ул. Главна 103 (скраћено пословно име друштва је "ПССС Бачка Топола" д.о.о.);

4. "Пољопривредна стручна служба Рума", друштво с ограниченом одговорношћу, Рума, Железничка 12 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба Рума", друштво с ограниченом одговорношћу, Рума, Железничка 12 (скраћено пословно име друштва је "ПССС Рума" д.о.о.);

5. "Пољопривредна стручна служба Сомбор", друштво с ограниченом одговорношћу, Сомбор, Стапарски пут 35 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба Сомбор", друштво с ограниченом одговорношћу, Сомбор, Стапарски пут 35 (скраћено пословно име друштва је "ПССС Сомбор" д.о.о.);

6. "Пољопривредна стручна служба Сента", друштво с ограниченом одговорношћу, Сента, Поштанска 25 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба Сента", друштво с ограниченом одговорношћу, Сента, Поштанска 25 (скраћено пословно име друштва је "ПССС Сента" д.о.о.);

7. "Пољопривредна стручна служба Суботица", акционаско друштво, Суботица, Трг Цара Јована Ненада 15 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба Суботица", акционарско друштво, Суботица, Трг Цара Јована Ненада 15 (скраћено пословно име друштва је "ПССС Суботица" ад);

8. "Пољопривредна стручна служба Врбас", друштво с ограниченом одговорношћу, Врбас, Куцурски пут б.б под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба Врбас", друштво с ограниченом одговорношћу, Врбас, Куцурски пут б.б (скраћено пословно име друштва је "ПССС Врбас" д.о.о.);

9. "Пољопривредна стручна служба Зрењанин", друштво с ограниченом одговорношћу, Зрењанин, Петра Драпшина 15 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба Зрењанин", друштво с ограниченом одговорношћу, Зрењанин, Петра Драпшина 15 (скраћено пословно име друштва је "ПССС Зрењанин" д.о.о.);

10. "Пољопривредна стручна служба Кикинда", друштво с ограниченом одговорношћу, Кикинда, Краља Петра I бр. 49 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба Кикинда", друштво с ограниченом одговорношћу, Кикинда, Краља Петра I бр. 49 (скраћено пословно име друштва је "ПССС Кикинда" д.о.о.);

11. "Пољопривредна стручна служба Сремска Митровица", друштво с ограниченом одговорношћу, Сремска Митровица, Светог Димитрија 22 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба Сремска Митровица", друштво с ограниченом одговорношћу, Сремска Митровица, Светог Димитрија 22 (скраћено пословно име друштва је "ПССС Сремска Митровица" д.о.о.);

12. "Пољопривредна стручна служба Институт Тамиш", друштво с ограниченом одговорношћу, Панчево, Новосељански пут 33 под називом "Пољопривредна саветодавна и стручна служба, Панчево, Новосељански пут 33. под називом (скраћено пословно име друштва је "ПССС Панчево" д.о.о.); и

13. "Енолошка станица Вршац", друштво с ограниченом одговорношћу, Вршац, Хероја Пинкија 49 под истим називом.

Члан 2.

Влада Аутономне Покрајине Војводине на основу законског овлашћења врши оснивачка права и то:

1. именује и разрешава председника и чланове Скупштине Друштва из члана 1. ове Одлуке, на предлог покрајинског органа управе надлежног за послове пољопривреде;

2. врши друга оснивачка права у складу са законом.

Члан 3.

До именовања председника и чланова Скупштине Друштава из члана 1. ове одлуке, у складу са законом и Статутом Друштва, настављају са радом Скупштине именоване до дана доношења ове одлуке.

Настављају са радом директори и вршиоци дужности директора Друштава из члана 1. ове одлуке до избора директора од стране Скупштине Друштва коју ће именовати Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 4.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Директори Друштава из члана 1. ове одлуке, поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене вршиоца оснивачких права друштва у законском року од дана доношења ове одлуке и по извршеном упису одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове пољопривреде.

Члан 5.

Органи управљања Друштва дужни су да усагласе општа акта са овом одлуком у року од 30 дана од дана ступања на снагу.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-65/2012
Нови Сад, 26. септембар 2012. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на седници XXIV одржаној 26.06.2012. године, доноси

Одлуку о неприступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину Ловне основе ловишта "Делиблатска пешчара" за период 2012-2022. године, ЈП "Војводинашуме" - ШГ "Банат"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Ловну основу ловишта "Делиблатска пешчара " за период 2012-2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:

- Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Стратегијом се одређују дугорочни циљеви, смернице и мере за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи, као и начин спровођења, у складу са привредним, друштвеним и културним развојем Републике Србије. Стратегија, поред извештаја о стању дивљачи и ловства, начина спровођења заштите дивљачи, као и општих стратешких циљева, садржи нарочито: смернице за развој сектора ловства и сарадње са другим секторима, смернице за управљање популацијама дивљачи и праћење стања дивљачи и њених станишта, смернице за законодавни и институционални оквир, смернице за образовање стручних лица и ловочувара, смернице за укључивање локалног становништва у процес заштите дивљачи и унапређења

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

ловства, смернице за обавештавање јавности и учешће јавности у одлучивању о заштити дивљачи, планове за спровођење смерница са утврђивањем приоритета и могућих извора финансирања, начин испуњавања међународних обавеза у заштити дивљачи и њених станишта;

- Спровођење циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врше се на основу Програма развоја ловног подручја који доноси ресорно Министарство за период од 15 година. За ловно подручје на територији аутономних покрајина програм развоја ловног подручја доноси надлежни покрајински орган за период од 15 година. Програм развоја ловног подручја садржи нарочито: назив ловног подручја, површину и границе ловног подручја, природне и друге услове за гајење дивљачи, врсте ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, процењене и оптималне бројности ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, циљеве газдовања у ловном подручју и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи, као и начин и услове партиципације власника земљишта, вода и шума обухваћеног програмом развоја ловног подручја;

- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Делиблатска пешчара ";

- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза.

3. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај Ловне основе ловишта "Делиблатска пешчара" период 2012-2022. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Стратегија развоја ловства Републике Србије за период од 15 година, Програм развоја ловног подручја за период од 15 година, основе газдовања шумама и др.).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.

4. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.

6. Одлуку доставити: Министарству пољопривреде, трговине, шумарстава и водопривреде Републике Србије - Управи за шуме, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-10е

Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси:

Одлуку о неизради стратешке процене утицаја на животну средину Основе газдовања шумама за Газдинску јединицу „Чењин-Обрешке ширине“

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Чењин - Обрешке ширине", Сремско шумско подручје, ШГ "Сремска Митровица" Сремска Митровица за период 01.01.2013-31.12.2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:

- Општом основом газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Чењин - Обрешке ширине".

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Истим планским документом утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.

- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.

- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.

4. Основу газдовања шумама за "Чењин - Обрешке ширине" за период 2013-2022. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Сремска Митровица" Сремска Митровица.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-6а

Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора

Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину основе газдовања шумама за ГЈ "Горње Потисје"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Горње Потисје", Банатско шумско подручје, ШГ "Банат" Панчево за период 01.01.2013-31.12.2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:

- Општом основом газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Горње Потисје".

- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.

- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.

- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених

карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.

4. Основу газдовања шумама за "Горње Потисје" за период 2013-2022. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Банат" Панчево.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-6б

Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора

Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси:

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину основе газдовања шумама за ГЈ "Карловачке шуме"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Карловачке шуме", Банатско шумско подручје, ШГ "Банат" Панчево за период 01.01.2013-31.12.2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:

- Општом основом газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Карловачке шуме".

- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.

- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште

основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.

- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.

4. Основу газдовања шумама за "Карловачке шуме" за период 2013-2022. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Банат" Панчево.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-6в
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста,с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси:

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину основе газдовања шумама за ГЈ "Колут - Козара"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Колут - Козара", Севернобачко шумско подручје, ШГ "Сомбор" Сомбор за период 01.01.2013-31.12.2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:

- Општом основом газдовања шумама за Севернобачко шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Колут - Козара".

- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.

- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Севернобачко шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.

- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.

4. Основу газдовања шумама за "Колут - Козара" за период 2013-2022. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Сомбор" Сомбор.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-6г
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста,с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП

Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину основе газдовања шумама за ГЈ "Купински кут"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Купински кут", Сремско шумско подручје, ШГ "Сремска Митровица" Сремска Митровица за период 01.01.2013-31.12.2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:

- Општом основом газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Купински кут".

- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.

- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.

- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006)

подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.

4. Основу газдовања шумама за "Купински кут" за период 2013-2022. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Сремска Митровица" Сремска Митровица.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-6д
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси:

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину основе газдовања шумама за ГЈ "Шајкашка"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Шајкашка", Јужнобачко шумско подручје, ШГ "Нови Сад" Нови Сад за период 01.01.2013-31.12.2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.

2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:

- Општом основом газдовања шумама за Јужнобачко шумско подручје за период 2006-2015. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Шајкашка".
- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Јужнобачко шумско подручје за период 2006-2015. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.

4. Основу газдовања шумама за "Шајкашка" за период 2013-2022. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Нови Сад" Нови Сад.
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-6ђ
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси:

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину основе газдовања шумама за ГЈ "Висока шума - Лошинци"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Висока шума - Лошинци", Сремско шумско подручје, ШГ "Сремска Митровица" Сремска Митровица за период 01.01.2013-31.12.2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

2.Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Висока шума - Лошинци".
- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.

4. Основу газдовања шумама за "Висока шума - Лошинци" за период 2013-2022. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Сремска Митровица" Сремска Митровица.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-6е
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 32. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/04) и члана 36. Статута Јавног предузећа "Војводинашуме" Петроварадин, Управни одбор Јавног предузећа "Војводина-шуме" Петроварадин, на XXIII редовној седници одржаној 22.05.2012. године, доноси:

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Програма управљања рибарским подручјем "Горње подунавље" у оквиру граница специјалног резервата природе "Горње подунавље" за период 2012-2021. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Програм управљања рибарским подручјем "Горње Подунавље" у оквиру граница Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" за период 2012-2021. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Јавно предузеће "Војводинашуме" Петроварадин је као управљач Специјалног резервата природе "Горње Подунавље", на риболовним водама у оквиру граница Специјалног резервата природе "Горње Подунавље", у складу са прописима о њиховом коришћењу и заштити одређеним Уредбом о заштити Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" (Службени гласник Републике Србије, бр. 45/01), установило Рибарско подручје "Горње Подунавље" (одлука бр. 560/VI-4а).
3. Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме" Петроварадин је на својој XVII седници одржаној 25. 06. 2007. године већ донео Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Програма унапређења рибарства у Специјалном резервату природе "Горње Подунавље" за период 2007-2011. године (одлука бр. 1266/XVII-3/6).
4. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Коришћење риболовних вода се спроводи на основу законских прописа, средњорочних програма управљања рибарским подручјем, привремених и годишњих програма управљања рибарским подручјем и годишњих планова. Коришћењем су обухваћени привредни и рекреативни риболов, као и мере на унапређењу фонда најважнијих врста речних риба;
- Извештајем о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" на животну средину, као и самим просторним планом, дефинисане су све активности на унапређењу стања и готово сви критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја на животну средину;
- Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" на животну средину је основни документ у коме су вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом просторног плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину;
- Програм управљања Специјалним резерватом природе "Горње Подунавље" за период 2011-2020. године је урађен у континуитету због истека важења претходног и представља скуп мера и активности које ће се предузимати за наведени програмски период. Конципиран је тако да садржи основну концепцију и циљеве, опште и посебне програмске задатке, као и висину и изворе финансијских средстава потребних за реализацију наведених задатака. Дефинише све обавезе на унапређењу стања и ближе одређује карактеристике могућих значајних утицаја на животну средину, као и проблеме везане за заштиту и развој свих екосистема који су саставни део овог заштићеног подручја, укључујући и рамсарско подручје "Горње Подунавље".
- У Програму управљања Специјалним резерватом природе "Горње Подунавље" за период 2011-2020. године су, између осталих, разматрана и питања заштите, унапређења и управљања природним ресурсима (шуме, воде, земљиште, ваздух, ловна и риболовна фауна), као и њихово праћење стања.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

5. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај Програма управљања рибарским подручјем "Горње Подунавље" у оквиру граница Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" за период 2012-2020. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље", Програм управљања Специјалним резерватом природе "Горње Подунавље" за период 2011-2020. године, основе газдовања шумама и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
6. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
7. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.
8. Одлуку доставити: Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.
9. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 1990/XXIII-10а
Дана: 22.05.2012. год.

Председник
Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон. с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XVI седници одржаној 21.09.2011. године, доноси:

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Плана управљања специјалним резерватом природе "Багремара" за период 2011-2020. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука де се за План управљања Специјалним резерватом природе "Багремара" за период 20011-2020. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

2.Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за "Јужнобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године и Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на које су Влада Републике Србије и Министарство животне средине, рударства и просторног планирања дали сагласност, дефинисани су задаци и обавезе за планирање, коришћење, заштиту и развој шума у газдинским јединицама које су саставни део овог заштићеног подручја;
- Пошто општа основа обједињује материјале обрађене у свим посебним основама газдовања шумама на том шумском подручју, Општом основом газдовања шумама за "Јужнобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума;
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за "Јужнобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакла се неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема, јер просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху перманентно деградирају животну средину.
3. План управљања СРП "Багремара" за период 2011-2020. године је урађен у континуитету због истека важења претходног и представља скуп мера и активности које ће се предузимати за наведени програмски период. Конципиран је тако да садржи основну концепцију и циљеве, опште и посебне програмске задатке, као и висину и изворе финансијских средстава потребних за реализацију наведених задатака. Дефинише све обавезе на унапређењу стања и ближе одређује карактеристике могућих значајних утицаја на животну средину, као и проблеме везане за заштиту и развој свих екосистема који су саставни део овог заштићеног подручја.
4. У Плану управљања СРП "Багремара" за период 2011-2020. године, између осталих, у оквиру стратешке процене, биће разматрана следећа питања:
- заштита и развој природних вредности,
- заштита, унапређење, коришћење и управљање природним ресурсима (шуме, воде, земљиште, ваздух, ловна и риболовна фауна),
- планирање, уређење, санација и ревитализација подручја,
- праћење стања, заштита посебних вредности и
- посебни програми и приоритетни задаци.
5. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај овог плана у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни план подручја посебне намене, општа и посебне основе газдовања шумама, и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног и средњорочног, а не стратешког карактера и као такви не треба да буду предмет стратешке процене утицаја.
6. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
7. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
8. Одлуку доставити: Министарству животне средине, рударства и просторног планирања, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе, ЈП "Воде Војводине", директору и архиви Предузећа.

3. Ову одлуку објавити у "Службеном гласнику Републике Србије".
ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"
Број: 3256/XVI-10г
Дана: 21.09.2011. год.

Председник
Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон. с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XVI седници одржаној 21.09.2011. године, доноси:

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину за План управљања специјалним резерватом природе "Делиблатска пешчара" за период 2011-2020. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука де се за План управљања Специјалним резерватом природе "Делиблатска пешчара" за период 20011-2020. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Извештајем о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара" на животну средину, као и самим просторним планом, дефинисане су све активности на унапређењу стања и готово сви критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја на животну средину;
- Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара" на животну средину чини основни документ у коме су вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом просторног плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину, па би израда још једног сличног извештаја било нерационално умножавање послова и обавеза;
- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године и Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на које су Влада Републике Србије и Министарство животне средине, рударства и просторног планирања дали сагласност, дефинисани су задаци и обавезе за планирање, коришћење, заштиту и развој шума у газдинским јединицама које су саставни део овог заштићеног подручја;
- Пошто општа основа обједињује материјале обрађене у свим посебним основама газдовања шумама на том шумском подручју, Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума;
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, између осталог, истакла се неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема, јер просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху перманентно деградирају животну средину.
3. План управљања СРП "Делиблатска пешчара" за период 2011-2020. године је урађен у континуитету због истека важења претходног и представља скуп мера и активности које ће се предузимати за наведени програмски период. Конципиран је тако да садржи основну концепцију и циљеве, опште и посебне програмске задатке, као и висину и изворе финансијских средстава потребних за реализацију наведених задатака. Дефинише све обавезе на унапређењу стања и ближе одређује карактеристике могућих значајних утицаја

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

на животну средину, као и проблеме везане за заштиту и развој свих екосистема који су саставни део овог заштићеног подручја.
4. У Плану управљања СРП "Делиблатска пешчара" за период 2011-2020. године, између осталих, у оквиру стратешке процене биће разматрана следећа питања:
- заштита и развој природних вредности,
- заштита, унапређење, коришћење и управљање природним ресурсима (шуме, воде, земљиште, ваздух, ловна и риболовна фауна),
- планирање, уређење, санација и ревитализација подручја,
- праћење стања,
- заштита посебних вредности и
- посебни програми и приоритетни задаци.
5. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој. Овај критеријум је стављен у контекст постојања Просторног плана подручја посебне намене за СРП "Делиблатска пешчара", што упућује да су значај и могући утицаји предметног документа лимитирани. План управљања по свом карактеру представља оперативни план, а не стратешки плански документ за који би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај овог плана у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни план подручја посебне намене, општа и посебне основе газдовања шумама, Програм унапређења рибарског подручја Лабудово окно у СРП "Делиблатска пешчара" за период 2010-2019. године, Годишњи програми управљања рибарским подручјем Лабудово окно у СРП "Делиблатска пешчара" и др).
Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног и средњорочног, а не стратешког карактера и као такви не треба да буду предмет стратешке процене утицаја.
6. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
7. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
8. Одлуку доставити: Министарству животне средине, рударства и просторног планирања, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе, ЈП "Воде Војводине", директору и архиви Предузећа.
9. Ову одлуку објавити у "Службеном гласнику Републике Србије".

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 3256/XVI-10б
Дана: 21.09.2011. год.

Председник
Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XVI седници одржаној 21.09.2011. године, доноси:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину за План управљања специјалним резерватом природе "Горње подунавље" за период 2011-2020. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука де се за План управљања Специјалним резерватом природе "Горње Подунавље" за период 20011-2020. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Извештајем о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" на животну средину, као и самим просторним планом, дефинисане су све активности на унапређењу стања и готово сви критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја на животну средину;
- Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" на животну средину чини основни документ у коме су вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом просторног плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину, па би израда још једног сличног извештаја било нерационално умножавање послова и обавеза;
- Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године и Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на које су Влада Републике Србије и Министарство животне средине, рударства и просторног планирања дали сагласност, дефинисани су задаци и обавезе за планирање, коришћење, заштиту и развој шума у газдинским јединицама које су саставни део овог заштићеног подручја;
- Пошто општа основа обједињује материјале обрађене у свим посебним основама газдовања шумама на том шумском подручју, Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума;
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакла се неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема, јер просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху перманентно деградирају животну средину.
3. План управљања СРП "Горње Подунавље" за период 2011-2020. године је урађен у континуитету због истека важења претходног и представља скуп мера и активности које ће се предузимати за наведени програмски период. Конципиран је тако да садржи основну концепцију и циљеве, опште и посебне програмске задатке, као и висину и изворе финансијских средстава потребних за реализацију наведених задатака. Дефинише све обавезе на унапређењу стања и ближе одређује карактеристике могућих значајних утицаја на животну средину, као и проблеме везане за заштиту и развој свих екосистема који су саставни део овог заштићеног подручја.
4. У Плану управљања СРП "Горње Подунавље" за период 2011-2020. године, између осталих, у оквиру стратешке процене, биће разматрана следећа питања:
- заштита и развој природних вредности,
- заштита, унапређење, коришћење и управљање природним ресурсима (шуме, воде, земљиште, ваздух, ловна и риболовна фауна),
- планирање, уређење, санација и ревитализација подручја,
- праћење стања,
- заштита посебних вредности и
- посебни програми и приоритетни задаци.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

1. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој. Овај критеријум је стављен у контекст постојања Просторног плана подручја посебне намене за СРП "Горње Подунавље", што упућује да су значај и могући утицаји предметног документа лимитирани. План управљања по свом карактеру представља оперативни план, а не стратешки плански документ за који би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај овог плана у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни план подручја посебне намене, општа и посебне основе газдовања шумама, Програм унапређења рибарства СРП "Горње Подунавље за период 2007-2011. године, Годишњи програми управљања рибарским подручјем СРП "Горње Подунавље" и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног и средњорочног, а не стратешког карактера и као такви не треба да буду предмет стратешке процене утицаја.
2. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
3. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
4. Одлуку доставити: Министарству животне средине, рударства и просторног планирања, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе, ЈП "Воде Војводине", директору и архиви Предузећа.
5. Ову одлуку објавити у "Службеном гласнику Републике Србије".

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 3256/XVI-10в
Дана: 21.09.2011. год.

Председник
Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XVI седници одржаној 21.09.2011. године, доноси:

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину за План управљања Специјалним резерватом природе "Обедска бара" за период 2011-2020. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

1. Доноси се одлука да се за План управљања Специјалним резерватом природе "Обедска бара" за период 20011-2020. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Извештајем о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Обедска бара" на животну средину, као и самим просторним планом, дефинисане су све активности на унапређењу стања и готово сви критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја на животну средину;
- Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Обедска бара" на животну средину чини основни документ у коме су вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом просторног плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину, па би израда још једног сличног извештаја било нерационално умножавање послова и обавеза;
- Општом основом газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. године и Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на које су Влада Републике Србије и Министарство животне средине, рударства и просторног планирања дали сагласност, дефинисани су задаци и обавезе за планирање, коришћење, заштиту и развој шума у газдинским јединицама које су саставни део овог заштићеног подручја;
- Пошто општа основа обједињује материјале обрађене у свим посебним основама газдовања шумама на том шумском подручју, Општом основом газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума;
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакла се неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема, јер просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху перманентно деградирају животну средину.
3. План управљања СРП "Обедска бара" за период 2011-2020. године је урађен у континуитету због истека важења претходног и представља скуп мера и активности које ће се предузимати за наведени програмски период. Конципиран је тако да садржи основну концепцију и циљеве, опште и посебне програмске задатке, као и висину и изворе финансијских средстава потребних за реализацију наведених задатака. Дефинише све обавезе на унапређењу стања и ближе одређује карактеристике могућих значајних утицаја на животну средину, као и проблеме везане за заштиту и развој свих екосистема који су саставни део овог заштићеног подручја.
4. У Плану управљања СРП "Обедска бара" за период 2011- 2020. године, између осталих, у оквиру стратешке процене, биће разматрана следећа питања:
- заштита и развој природних вредности,
- заштита, унапређење, коришћење и управљање природним ресурсима (шуме, воде, земљиште, ваздух, ловна и риболовна фауна),
- планирање, уређење, санација и ревитализација подручја,
- праћење стања,
- заштита посебних вредности и
- посебни програми и приоритетни задаци.
5. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој. Овај критеријум је стављен у контекст постојања Просторног плана подручја посебне намене за СРП "Обедска бара", што упућује да су значај и могући утицаји предметног документа лимитирани. План управљања по свом карактеру представља оперативни план, а не стратешки плански документ за који би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај овог плана у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни план подручја посебне намене, општа и

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

посебне основе газдовања шумама, Програм унапређења рибарства на делу рибарског подручја "Србија-Војводина" чији је корисник ЈП "Војводинашуме" за период 2008-2012. године, Привремени програм управљања рибарским подручјем "Обедска бара" за период 2010-2011 и др).
Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног и средњорочног, а не стратешког карактера и као такви не треба да буду предмет стратешке процене утицаја.
6. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
7. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
8. Одлуку доставити: Министарству животне средине, рударства и просторног планирања, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе, ЈП "Воде Војводине", директору и архиви Предузећа.
9. Ову одлуку објавити у "Службеном гласнику Републике Србије".
ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"
Број: 3256/XVI-10а
Дана: 21.09.2011. год.

Председник
Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину за План управљања Специјалним резерватом природе "Ковиљско-петроварадински рит" за период 2012-2021. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука де се за План управљања Специјалним резерватом природе "Ковиљско-Петроварадински рит" за период 2012-2021. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за "Јужнобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године и Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на које су Влада Републике Србије и Министарство животне средине, рударства и просторног планирања дали сагласност, дефинисани су задаци и обавезе за планирање, коришћење,

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

заштиту и развој шума у газдинским јединицама које су саставни део овог заштићеног подручја;
- Пошто општа основа обједињује материјале обрађене у свим посебним основама газдовања шумама на том шумском подручју, Општом основом газдовања шумама за "Јужнобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума;
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за "Јужнобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакла се неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема, јер просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху перманентно деградирају животну средину.
3. План управљања СРП "Ковиљско-Петроварадински рит" за период 2012-2021. године је урађен у континуитету због истека важења претходног и представља скуп мера и активности које ће се предузимати за наведени програмски период. Конципиран је тако да садржи основну концепцију и циљеве, опште и посебне програмске задатке, као и висину и изворе финансијских средстава потребних за реализацију наведених задатака. Дефинише све обавезе на унапређењу стања и ближе одређује карактеристике могућих значајних утицаја на животну средину, као и проблеме везане за заштиту и развој свих екосистема који су саставни део овог заштићеног подручја.
4. У Плану управљања СРП "Ковиљско-Петроварадински рит" за период 2012-2021. године, између осталих, у оквиру стратешке процене, биће разматрана следећа питања:
- заштита и развој природних вредности,
- заштита, унапређење, коришћење и управљање природним ресурсима (шуме, воде, земљиште, ваздух, ловна и риболовна фауна),
- планирање, уређење, санација и ревитализација подручја,
- праћење стања,
- заштита посебних вредности и
- посебни програми и приоритетни задаци.
5. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој. Овај критеријум је стављен у контекст постојања Просторног плана подручја посебне намене за СРП "Ковиљско-Петроварадински рит", што упућује да су значај и могући утицаји предметног документа лимитирани. План управљања по свом карактеру представља оперативни план, а не стратешки плански документ за који би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај овог плана у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни план подручја посебне намене, општа и посебне основе газдовања шумама, Програм унапређења рибарства СРП "Ковиљско-Петроварадински рит" за период 2010-2019. године, Годишњи програми управљања рибарским подручјем СРП "Ковиљско-Петроварадински рит" и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног и средњорочног, а не стратешког карактера и као такви не треба да буду предмет стратешке процене утицаја.
2. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
3. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

4. Одлуку доставити: Министарству животне средине, рударства и просторног планирања, Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајинском заводу за заштиту природе, ЈП "Воде Војводине", директору и архиви Предузећа.
5. Ову одлуку објавити у "Службеном гласнику Републике Србије".

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-8
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси

Одлуку о неприступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину ловне основе ловишта "Ристовача" за период 2012-2022. године ЈП "Војводинашуме - Ловотурс"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Ловну основу ловишта "Ристовача" за период 2012-2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Стратегијом се одређују дугорочни циљеви, смернице и мере за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи, као и начин спровођења, у складу са привредним, друштвеним и културним развојем Републике Србије. Стратегија, поред извештаја о стању дивљачи и ловства, начина спровођења заштите дивљачи, као и општих стратешких циљева, садржи нарочито: смернице за развој сектора ловства и сарадње са другим секторима, смернице за управљање популацијама дивљачи и праћење стања дивљачи и њених станишта, смернице за законодавни и институционални оквир, смернице за образовање стручних лица и ловочувара, смернице за укључивање локалног становништва у процес заштите дивљачи и унапређења ловства, смернице за обавештавање јавности и учешће јавности у одлучивању о заштити дивљачи, планове за спровођење смерница са утврђивањем приоритета и могућих извора финансирања, начин испуњавања међународних обавеза у заштити дивљачи и њених станишта;
- Спровођење циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врше се на основу Програма развоја ловног подручја који доноси ресорно Министарство за период од 15 година. За ловно подручје на територији аутономних покрајина програм развоја ловног подручја доноси надлежни покрајински орган за период од 15 година. Програм развоја ловног подручја садржи нарочито: назив ловног подручја, површину и границе ловног подручја, природне и друге услове за гајење дивљачи, врсте ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, процењене и оптималне бројности ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, циљеве газдовања у ловном подручју и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи, као и начин и услове партиципације власника земљишта, вода и шума обухваћеног програмом развоја ловног подручја;
- Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Ристовача";

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза.

3. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај Ловне основе ловишта "Ристовача" период 2012-2022. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Стратегија развоја ловства Републике Србије за период од 15 година, Програм развоја ловног подручја за период од 15 година, основе газдовања шумама и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.

4. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.

6. Одлуку доставити: Министарству пољопривреде, трговине, шумарстава и водопривреде Републике Србије - Управи за шуме, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-10а
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси:

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Ловне основе ловишта

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

"Камариште" за период 2012-2022. године, ЈП "Војводинашуме - Ловотурс"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Ловну основу ловишта "Камариште" за период 2012-2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Стратегијом се одређују дугорочни циљеви, смернице и мере за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи, као и начин спровођења, у складу са привредним, друштвеним и културним развојем Републике Србије. Стратегија, поред извештаја о стању дивљачи и ловства, начина спровођења заштите дивљачи, као и општих стратешких циљева, садржи нарочито: смернице за развој сектора ловства и сарадње са другим секторима, смернице за управљање популацијама дивљачи и праћење стања дивљачи и њених станишта, смернице за законодавни и институционални оквир, смернице за образовање стручних лица и ловочувара, смернице за укључивање локалног становништва у процес заштите дивљачи и унапређења ловства, смернице за обавештавање јавности и учешће јавности у одлучивању о заштити дивљачи, планове за спровођење смерница са утврђивањем приоритета и могућих извора финансирања, начин испуњавања међународних обавеза у заштити дивљачи и њених станишта;
- Спровођење циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врше се на основу Програма развоја ловног подручја који доноси ресорно Министарство за период од 15 година. За ловно подручје на територији аутономних покрајина програм развоја ловног подручја доноси надлежни покрајински орган за период од 15 година. Програм развоја ловног подручја садржи нарочито: назив ловног подручја, површину и границе ловног подручја, природне и друге услове за гајење дивљачи, врсте ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, процењене и оптималне бројности ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, циљеве газдовања у ловном подручју и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи, као и начин и услове партиципације власника земљишта, вода и шума обухваћеног програмом развоја ловног подручја;
- Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Камариште";
- Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза.
3. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај Ловне основе ловишта "Камариште" период 2012-2022. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Стратегија развоја ловства Републике Србије за период од 15 година, Програм развоја ловног подручја за период од 15 година, основе газдовања шумама и др.).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених

карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
4. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.
6. Одлуку доставити: Министарству пољопривреде, трговине, шумарстава и водопривреде Републике Србије - Управи за шуме, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-10б
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Ловне основе ловишта "Кађка шума" за период 2012-2022. године, ЈП "Војводинашуме - Ловотурс"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Ловну основу ловишта "Кађка шума" за период 2012-2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Стратегијом се одређују дугорочни циљеви, смернице и мере за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи, као и начин спровођења, у складу са привредним, друштвеним и културним развојем Републике Србије. Стратегија, поред извештаја о стању дивљачи и ловства, начина спровођења заштите дивљачи, као и општих стратешких циљева, садржи нарочито: смернице за развој сектора ловства и сарадње са другим секторима, смернице за управљање популацијама дивљачи и праћење стања дивљачи и њених станишта, смернице за законодавни и институционални оквир, смернице за образовање стручних лица и ловочувара, смернице за укључивање локалног становништва у процес заштите дивљачи и унапређења ловства, смернице за обавештавање јавности и учешће јавности у одлучивању о заштити дивљачи, планове за

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

спровођење смерница са утврђивањем приоритета и могућих извора финансирања, начин испуњавања међународних обавеза у заштити дивљачи и њених станишта;
- Спровођење циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врше се на основу Програма развоја ловног подручја који доноси ресорно Министарство за период од 15 година. За ловно подручје на територији аутономних покрајина програм развоја ловног подручја доноси надлежни покрајински орган за период од 15 година. Програм развоја ловног подручја садржи нарочито: назив ловног подручја, површину и границе ловног подручја, природне и друге услове за гајење дивљачи, врсте ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, процењене и оптималне бројности ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, циљеве газдовања у ловном подручју и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи, као и начин и услове партиципације власника земљишта, вода и шума обухваћеног програмом развоја ловног подручја;
- Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Каћка шума";
- Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза.
3. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај Ловне основе ловишта "Каћка шума" период 2012-2022. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Стратегија развоја ловства Републике Србије за период од 15 година, Програм развоја ловног подручја за период од 15 година, основе газдовања шумама и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
4. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.
6. Одлуку доставити: Министарству пољопривреде, трговине, шумарстава и водопривреде Републике Србије - Управи за шуме, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"
Број: 2510/XXIV-10в
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси:

Одлуку о неприступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину Ловне основе ловишта "Вршачке планине" за период 2012-2022. године, ЈП "Војводинашуме" - ШГ "Банат"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Ловну основу ловишта "Вршачке планине" за период 2012-2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Стратегијом се одређују дугорочни циљеви, смернице и мере за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи, као и начин спровођења, у складу са привредним, друштвеним и културним развојем Републике Србије. Стратегија, поред извештаја о стању дивљачи и ловства, начина спровођења заштите дивљачи, као и општих стратешких циљева, садржи нарочито: смернице за развој сектора ловства и сарадње са другим секторима, смернице за управљање популацијама дивљачи и праћење стања дивљачи и њених станишта, смернице за законодавни и институционални оквир, смернице за образовање стручних лица и ловочувара, смернице за укључивање локалног становништва у процес заштите дивљачи и унапређења ловства, смернице за обавештавање јавности и учешће јавности у одлучивању о заштити дивљачи, планове за спровођење смерница са утврђивањем приоритета и могућих извора финансирања, начин испуњавања међународних обавеза у заштити дивљачи и њених станишта;
- Спровођење циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врше се на основу Програма развоја ловног подручја који доноси ресорно Министарство за период од 15 година. За ловно подручје на територији аутономних покрајина програм развоја ловног подручја доноси надлежни покрајински орган за период од 15 година. Програм развоја ловног подручја садржи нарочито: назив ловног подручја, површину и границе ловног подручја, природне и друге услове за гајење дивљачи, врсте ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, процењене и оптималне бројности ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, циљеве газдовања у ловном подручју и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи, као и начин и услове партиципације власника земљишта, вода и шума обухваћеног програмом развоја ловног подручја;
- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Вршачке планине";
- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

3. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај Ловне основе ловишта "Вршачке планине" период 2012-2022. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Стратегија развоја ловства Републике Србије за период од 15 година, Програм развоја ловног подручја за период од 15 година, основе газдовања шумама и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
4. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.
6. Одлуку доставити: Министарству пољопривреде, трговине, шумарстава и водопривреде Републике Србије - Управи за шуме, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-10г
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Ловне основе ловишта "Доње подунавље" за период 2012-2022. године, ЈП "Војводинашуме" - ШГ "Банат"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

1. Доноси се одлука да се за ловну основу ловишта "Доње Подунавље" за период 2012-2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Стратегијом се одређују дугорочни циљеви, смернице и мере за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи, као и начин спровођења, у складу са привредним, друштвеним и културним развојем Републике Србије. Стратегија, поред извештаја о стању дивљачи и ловства, начина спровођења заштите дивљачи, као и општих стратешких циљева, садржи нарочито: смернице за развој сектора ловства и сарадње са другим секторима, смернице за управљање популацијама дивљачи и праћење стања дивљачи и њених станишта, смернице за законодавни и институционални оквир, смернице за образовање стручних лица и ловочувара, смернице за укључивање локалног становништва у процес заштите дивљачи и унапређења ловства, смернице за обавештавање јавности и учешће јавности у одлучивању о заштити дивљачи, планове за спровођење смерница са утврђивањем приоритета и могућих извора финансирања, начин испуњавања међународних обавеза у заштити дивљачи и њених станишта;
- Спровођење циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врше се на основу Програма развоја ловног подручја који доноси ресорно Министарство за период од 15 година. За ловно подручје на територији аутономних покрајина програм развоја ловног подручја доноси надлежни покрајински орган за период од 15 година. Програм развоја ловног подручја садржи нарочито: назив ловног подручја, површину и границе ловног подручја, природне и друге услове за гајење дивљачи, врсте ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, процењене и оптималне бројности ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, циљеве газдовања у ловном подручју и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи, као и начин и услове партиципације власника земљишта, вода и шума обухваћеног програмом развоја ловног подручја;
- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Доње Подунавље";
- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза.
3. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај Ловне основе ловишта "Доње Подунавље" период 2012-2022. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Стратегија развоја ловства Републике Србије за период од 15 година, Програм развоја ловног подручја за период од 15 година, основе газдовања шумама и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може

се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
4. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.
6. Одлуку доставити: Министарству пољопривреде, трговине, шумарстава и водопривреде Републике Србије - Управи за шуме, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-10д
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Ловне основе ловишта "Смедеревска ада" за период 2012-2022. године, ЈП "Војводинашуме" - ШГ "Банат"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Ловну основу ловишта "Смедеревска ада" за период 2012-2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Стратегијом се одређују дугорочни циљеви, смернице и мере за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи, као и начин спровођења, у складу са привредним, друштвеним и културним развојем Републике Србије. Стратегија, поред извештаја о стању дивљачи и ловства, начина спровођења заштите дивљачи, као и општих стратешких циљева, садржи нарочито: смернице за развој сектора ловства и сарадње са другим секторима, смернице за управљање популацијама дивљачи и праћење стања дивљачи и њених станишта, смернице за законодавни и институционални оквир, смернице за образовање стручних лица и ловочувара, смернице за укључивање локалног становништва у процес заштите дивљачи и унапређења ловства, смернице за обавештавање јавности и учешће јавности у одлучивању о заштити дивљачи, планове за спровођење смерница са утврђивањем приоритета и могућих извора финансирања, начин испуњавања међународних обавеза у заштити дивљачи и њених станишта;
- Спровођење циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врше се на основу Програма развоја ловног подручја који доноси ресорно Министарство за период од 15 година. За ловно подручје на територији аутономних покрајина програм развоја ловног подручја доноси надлежни покрајински орган за период од 15 година. Програм развоја ловног подручја садржи нарочито: назив ловног

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

подручја, површину и границе ловног подручја, природна и друге услове за гајење дивљачи, врсте ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, процењене и оптималне бројности ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, циљеве газдовања у ловном подручју и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи, као и начин и услове партиципације власника земљишта, вода и шума обухваћеног програмом развоја ловног подручја;

- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Смедеревска ада";

- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза.

3. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај Ловне основе ловишта "Смедеревска ада" период 2012-2022. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Стратегија развоја ловства Републике Србије за период од 15 година, Програм развоја ловног подручја за период од 15 година, основе газдовања шумама и др).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.

4. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.

6. Одлуку доставити: Министарству пољопривреде, трговине, шумарстава и водопривреде Републике Србије - Управи за шуме, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-10ђ
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

На основу члана 32. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на седници XXIV одржаној 26.06.2012. године, доноси

Одлуку о неприступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину Ловне основе ловишта "Делиблатска пешчара" за период 2012-2022. године, ЈП "Војводинашуме" - ШГ "Банат"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Ловну основу ловишта "Делиблатска пешчара " за период 2012-2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Стратегијом се одређују дугорочни циљеви, смернице и мере за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи, као и начин спровођења, у складу са привредним, друштвеним и културним развојем Републике Србије. Стратегија, поред извештаја о стању дивљачи и ловства, начина спровођења заштите дивљачи, као и општих стратешких циљева, садржи нарочито: смернице за развој сектора ловства и сарадње са другим секторима, смернице за управљање популацијама дивљачи и праћење стања дивљачи и њених станишта, смернице за законодавни и институционални оквир, смернице за образовање стручних лица и ловочувара, смернице за укључивање локалног становништва у процес заштите дивљачи и унапређења ловства, смернице за обавештавање јавности и учешће јавности у одлучивању о заштити дивљачи, планове за спровођење смерница са утврђивањем приоритета и могућих извора финансирања, начин испуњавања међународних обавеза у заштити дивљачи и њених станишта;
- Спровођење циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врше се на основу Програма развоја ловног подручја који доноси ресорно Министарство за период од 15 година. За ловно подручје на територији аутономних покрајина програм развоја ловног подручја доноси надлежни покрајински орган за период од 15 година. Програм развоја ловног подручја садржи нарочито: назив ловног подручја, површину и границе ловног подручја, природне и друге услове за гајење дивљачи, врсте ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, процењене и оптималне бројности ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, циљеве газдовања у ловном подручју и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи, као и начин и услове партиципације власника земљишта, вода и шума обухваћеног програмом развоја ловног подручја;
- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Делиблатска пешчара ";
- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2008-2017. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза.
3. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог

критеријума утврђен је полажај ловне основе ловишта "Делиблатска пешчара" период 2012-2022. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Стратегија развоја ловства Републике Србије за период од 15 година, Програм развоја ловног подручја за период од 15 година, основе газдовања шумама и др.).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
4. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.
6. Одлуку доставити: Министарству пољопривреде, трговине, шумарстава и водопривреде Републике Србије - Управи за шуме, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-10e
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси

Одлуку о неприступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину Ловне основе ловишта "Козара" за период 2012-2022. године, ЈП "Војводинашуме" - ШГ "Сомбор"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Ловну основу ловишта "Козара" за период 2012-2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Стратегијом се одређују дугорочни циљеви, смернице и мере за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи, као и начин спровођења, у

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

сагласју са привредним, друштвеним и културним развојем Републике Србије. Стратегија, поред извештаја о стању дивљачи и ловства, начина спровођења заштите дивљачи, као и општих стратешких циљева, садржи нарочито: смернице за развој сектора ловства и сарадње са другим секторима, смернице за управљање популацијама дивљачи и праћење стања дивљачи и њених станишта, смернице за законодавни и институционални оквир, смернице за образовање стручних лица и ловочувара, смернице за укључивање локалног становништва у процес заштите дивљачи и унапређења ловства, смернице за обавештавање јавности и учешће јавности у одлучивању о заштити дивљачи, планове за спровођење смерница са утврђивањем приоритета и могућих извора финансирања, начин испуњавања међународних обавеза у заштити дивљачи и њених станишта;

- Спровођење циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врше се на основу Програма развоја ловног подручја који доноси ресорно Министарство за период од 15 година. За ловно подручје на територији аутономних покрајина програм развоја ловног подручја доноси надлежни покрајински орган за период од 15 година. Програм развоја ловног подручја садржи нарочито: назив ловног подручја, површину и границе ловног подручја, природне и друге услове за гајење дивљачи, врсте ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, процењене и оптималне бројности ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, циљеве газдовања у ловном подручју и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, мере за спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи, као и начин и услове партиципације власника земљишта, вода и шума обухваћеног програмом развоја ловног подручја;
- Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Козара ";
- Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза.

3. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај Ловне основе ловишта "Козара" период 2012-2022. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Стратегија развоја ловства Републике Србије за период од 15 година, Програм развоја ловног подручја за период од 15 година, основе газдовања шумама и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.

4. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.
6. Одлуку доставити: Министарству пољопривреде, трговине, шумарстава и водопривреде Републике Србије - Управи за шуме, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-10ж
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXIV седници одржаној 26.06.2012. године, доноси:

Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину Ловне основе ловишта "Апатински рит" за период 2012-2022. године, ЈП "Војводинашуме" - ШГ "Сомбор"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2012 од 13.7.2012. године.

1. Доноси се одлука да се за Ловну основу ловишта "Апатински рит" за период 2012-2022. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Стратегијом се одређују дугорочни циљеви, смернице и мере за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи, као и начин спровођења, у складу са привредним, друштвеним и културним развојем Републике Србије. Стратегија, поред извештаја о стању дивљачи и ловства, начина спровођења заштите дивљачи, као и општих стратешких циљева, садржи нарочито: смернице за развој сектора ловства и сарадње са другим секторима, смернице за управљање популацијама дивљачи и праћење стања дивљачи и њених станишта, смернице за законодавни и институционални оквир, смернице за образовање стручних лица и ловочувара, смернице за укључивање локалног становништва у процес заштите дивљачи и унапређења ловства, смернице за обавештавање јавности и учешће јавности у одлучивању о заштити дивљачи, планове за спровођење смерница са утврђивањем приоритета и могућих извора финансирања, начин испуњавања међународних обавеза у заштити дивљачи и њених станишта;
- Спровођење циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врше се на основу Програма развоја ловног подручја који доноси ресорно Министарство за период од 15 година. За ловно подручје на територији аутономних покрајина програм развоја ловног подручја доноси надлежни покрајински орган за период од 15 година. Програм развоја ловног подручја садржи нарочито: назив ловног подручја, површину и границе ловног подручја, природне и друге услове за гајење дивљачи, врсте ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, процењене и оптималне бројности ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи, циљеве газдовања у ловном подручју и мере за остваривање циљева, мере гајења и заштите дивљачи, мере за

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

спречавање штета од дивљачи и штета на дивљачи, као и начин и услове партиципације власника земљишта, вода и шума обухваћеног програмом развоја ловног подручја;
- Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Апатински рит";
- Општом основом газдовања шумама за "Севернобачко" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза.
3. Одлука о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама. У смислу овог критеријума утврђен је положај Ловне основе ловишта "Апатински рит" период 2012-2022. године у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (Стратегија развоја ловства Републике Србије за период од 15 година, Програм развоја ловног подручја за период од 15 година, основе газдовања шумама и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна димензија. Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера и као такви нису предмет стратешке процене утицаја.
4. Ова одлука не искључује потенцијалну израду студија о процени утицаја посебних пројеката на животну средину према Закону о процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) ако се за то укаже потреба.
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са законом обезбедити учешће јавности, односно заинтересованих страна и прибавити неопходна мишљења.
6. Одлуку доставити: Министарству пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде Републике Србије - Управи за шуме, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, Секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском заводу за заштиту природе, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 2510/XXIV-10з
Дана: 26.06.2012. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипл. екон., с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XVII седници одржаној 04.11.2011. године, доноси:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину Основе газдовања шумама за ГЈ "Доње Потисје"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2011 од 17.11.2011. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Доње Потисје", Банатско шумско подручје, ШГ "Банат" Панчево за период 01.01.2012-31.12.2021. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Доње Потисје".
- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO2 и умањеном производњом O2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).
3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај посебне основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.
4. Основу газдовања шумама за "Доње Потисје"за период 2012-2021. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Банат" Панчево.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 3941/XVII-8б
Дана: 04.11.2011. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XVII седници одржаној 04.11.2011. године, доноси:

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину Основе газдовања шумама за ГЈ "Јасенска - Белило"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2011 од 17.11.2011. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Јасенска - Белило", Сремско шумско подручје, ШГ "Сремска Митровица" Сремска Митровица за период 01.01.2012-31.12.2021. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Јасенска - Белило".
- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO2 и умањеном производњом O2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).
3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

развоја шума и шумарства и за који би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај посебне основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.
4. Основу газдовања шумама за "Јасенска - Белило" за период 2012-2021. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Сремска Митровица" Сремска Митровица.
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 3941/8в
Дана: 04.11.2011. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XVII седници одржаној 04.11.2011. године, доноси:

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину Основе газдовања шумама за ГЈ "Купинске греде"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2011 од 17.11.2011. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Купинске греде", Сремско шумско подручје, ШГ "Сремска Митровица" Сремска Митровица за период 01.01.2012-31.12.2021. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Купинске греде".
- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO2 и умањеном производњом O2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај посебне основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.

4. Основу газдовања шумама за "Купинске греде" за период 2012-2021. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Сремска Митровица" Сремска Митровица.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 3941/XVII-8г
Дана: 04.11.2011. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XVII седници одржаној 04.11.2011. године, доноси:

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину основе газдовања шумама за ГЈ "Матијевица - Кадионица"

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

"Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2011 од 17.11.2011. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Матијевица - Кадионица", Сремско шумско подручје, ШГ "Сремска Митровица" Сремска Митровица за период 01.01.2012-31.12.2021. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Матијевица-Кадионица".
- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO2 и умањеном производњом O2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).
3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
- Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај посебне основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).
- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.
4. Основу газдовања шумама за "Матијевица - Кадионица" за период 2012-2021. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Сремска Митровица" Сремска Митровица.
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја
6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 3941/XVII-8д
Дана: 04.11.2011. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XVII седници одржаној 04.11.2011. године, доноси

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину основе газдовања шумама за ГЈ "Тополик"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2011 од 17.11.2011. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Тополик", Јужнобачко шумско подручје, ШГ "Нови Сад" Нови Сад за период 01.01.2012-31.12.2021. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за Јужнобачко шумско подручје за период 2006-2015. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Тополик".
- Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Јужнобачко шумско подручје за период 2006-2015. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO2 и умањеном производњом O2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).
3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
- Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Карактеристике плана и програма степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај посебне основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).

- Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.

4. Основу газдовања шумама за "Тополик" за период 2012-2021. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Нови Сад" Нови Сад.
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 3941/XVII-8ђ
Дана: 04.11.2011. год.

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", доноси

Одлуку да се не врши израда Стратешке процене утицаја на животну средину основе газдовања шумама за ГЈ "Мајур"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 15/2011 од 1.10.2011. године.

1. Доноси се одлука да се за Основу газдовања шумама за ГЈ "Мајур", Банатско шумско подручје, ШГ "Банат" Панчево за период 01.01.2012-31.12.2021. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:

● Општом основом газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Мајур".

● Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.

● Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, између осталог,

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).

3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:

● Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у основама газдовања шумама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.

● Карактеристике плана и програма-степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај посебне основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).

● Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.

4. Основу газдовања шумама за "Мајур" за период 2012-2021. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Банат" Панчево.

5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

6. Одлуку доставити: Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.

7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Председник Управног Одбора
Ненад Чанак, дипломирани економиста, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XI седници одржаној 21.12.2010. године, доноси

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину посебне основе газдовања шумама за ГЈ "Мали Рит"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2011 од 2.2.2011. године.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

1. Доноси се одлука да се за Посебну основу газдовања шумама за ГЈ "Мали рит", Банатско шумско подручје, ШГ "Банат" Панчево за период 01.01.2011-31.12.2020. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
• Општом основом газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, која се налази у поступку добијања сагласности, и за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у Газдинској јединици "Мали рит".
• Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим посебним основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.
• Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године. између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).
3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
• Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у посебним основама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да посебна основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
• Карактеристике плана и програма - степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај посебне основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).
• Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука везаних за квалитет (Partidario 2003, ODPM 2003, ODPM 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.
4. Посебну основу газдовања шумама за "Мали рит" за период 2011-2020. године израдили су стручњаци Шумског газдинства "Банат".
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
6. Одлуку доставити: Секретаријату за заштиту животне средине и одрживи развој АП Војводине, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 4883/XI-4а
Дана: 21.12.2010. год.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Председник
Управног одбора
Ненад Чанак, дипл. екон.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XI седници одржаној 21.12.2010. године, доноси

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину Посебне основе газдовања шумама за ГЈ "Мужљански рит"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2011 од 2.2.2011. године.

1. Доноси се одлука да се за Посебну основу газдовања шумама за ГЈ "Мужљански рит", Банатско шумско подручје, ШГ "Банат" Панчево за период 01.01.2010-31.12.2019. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
• Општом основом газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, која се налази у поступку добијања сагласности, и за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Министарство животне средине и просторног планирања, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у Газдинској јединици "Мужљански рит".
• Истим планским документом утврђене се основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим посебним основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза.
• Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за Банатско шумско подручје за период 2008-2017. године, између осталог, истакнута је неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).
3. Одлука да се не израђује стратешка процена утицаја на животну средину утемељена је на критеријумима за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја садржаних у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и то нарочито:
• Карактеристике плана и програма - значај плана и програма за заштиту животне средине и одрживи развој; Овај критеријум је цењен у контексту постојања Опште основе газдовања шумама која у себи обједињује циљеве, мере и смернице газдовања шумама садржане у посебним основама које се односе на дато подручје, што упућује да су значај предметног планског документа и могући утицаји лимитирани специфичним оквирима (општа основа). Даље, неопходно је истаћи да посебна основа газдовања шумама, по свом карактеру, представља оперативни плански документ газдовања шумама који се доноси за газдинску јединицу, а не стратешки или развојни плански документ којим се утврђују правци развоја шума и шумарства и за које би се израда стратешке процене утицаја подразумевала.
• Карактеристике плана и програма степен утицаја плана и програма на друге планове и програме, укључујући и оне у различитим хијерархијским структурама; У смислу овог критеријума утврђен је положај посебне основе у структури планских докумената са којима је у посредној или непосредној вези (просторни планови, општа основа, годишњи извођачки планови и др).
• Карактеристике утицаја и то - вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност утицаја, као и просторна и временска димензија; Основна обележја квалитетног процеса стратешке процене, утврђена кроз велики број страних и домаћих упутстава и препорука

везаних за квалитет (Pariaaino 2003, ODP N 2003, ODP И 2005, GRDP 2006) подразумевају третирање стратешких, а не свих врста утицаја једног документа на животну средину, што укључује и одговарајућу прилагођеност врсти и нивоу документа за који се ради. Вреднујући горе наведене утицаје у контексту предложених карактеристика, може се закључити да су они локалног, а не стратешког карактера, и као такви, нису интересантни као предмет стратешке процене утицаја.
4. Посебну основу газдовања шумама за "Мужљански рит" за период 2010-2019. године израдили су стручњаци Шумског газдинства"Банат".
5. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
6. Одлуку доставити: Секретаријату за заштиту животне средине и одрживи развој АП Војводине, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.
7. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 4883/XI-46
Дана: 21.12.2010. год.

Председник Управног одбора
Ненад Чанак, дипл. екон.

На основу члана 78. став 2. Закона о дивљачи и ловству ("Службени гласник РС", број 18/10), члана 64. став 1. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број: 54/09 и 73/10), члана 30. тачка 5. и члана 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 8. децембра 2010. године, донела је

Одлуку о образовању Буџетског фонда за развој ловства Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2010 од 20.12.2010. године.

Члан 1.

Образује се Буџетски фонд за развој ловства Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Буџетски покрајински фонд), као евиденциони конто у оквиру главне књиге трезора и то као индиректни корисник буџетских средстава.

Члан 2.

Буџетски покрајински фонд образује се у циљу обезбеђивања финансијских средстава за подстицање и унапређивање развоја ловства на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 3.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Средства за финансирање Буџетског покрајинског фонда, обезбеђују се из:
1. прихода остварених од накнада за коришћење ловостајем заштићених врста дивљачи;
2. накнада за ловну карту;
3. других извора у складу са законом.

Члан 4.

Средства Буџетског покрајинског фонда користе се за израду и спровођење Програма развоја ловних подручја на територији Аутономне Покрајине Војводине, програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта у Аутономној Покрајини Војводини и друге намене, у складу са законом и годишњим програмом коришћења средстава, који доноси Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 5.

Средства Буџетског покрајинског фонда се одвојено евидентирају у оквиру главне књиге трезора.

Члан 6.

Буџетски покрајински фонд оснива се на неограничено време.

Члан 7.

Буџетским покрајинским фондом управља Покрајински секретаријат за пољопривреду. водопривреду и шумарство.

Члан 8.

Плаћање на терет Буџетског покрајинског фонда, врши се до нивоа средстава расположивих у Буџетском покрајинском фонду, а обавезе се преузимају у оквиру реално планираних прихода Буџетског покрајинског фонда.

Члан 9.

Стручне и административно-техничке послове за Буџетски покрајински фонд, обавља Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Члан 10.

О реализацији ове одлуке, стараће се Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 025-78/2010

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Нови Сад, 8. децембар 2010. године

Потпредседница Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с

На основу члана 188. став 1. Закона о водама ("Службени гласник РС", број 30/10), члана 64. став 1. Закона о буџетском систему "Службени гласник РС", број: 54/09 и 73/10), члана 30. тачка 5. и члана 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 8. децембра 2010. године, донела је

Одлуку о образовању Буџетског фонда за воде Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2010 од 20.12.2010. године.

Члан 1.

Образује се Буџетски фонд за воде Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Буџетски покрајински фонд), као евиденциони конто у оквиру главне књиге трезора и то као индиректни корисник буџетских средстава.

Члан 2.

Буџетски покрајински фонд образује се ради евидентирања посебних средстава намењених финансирању послова од општег интереса: уређење водотока и заштита од штетног дејства воде; уређење и коришћење вода; заштита вода од загађивања; изградња, одржавање и управљање мелиорационим системима; изградња, одржавање и управљање регионалним и вишенаменским хидросистемима и остали послови од општег интереса у смислу Закона о водама, на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 3.

Средства за финансирање Буџетског покрајинског фонда, обезбеђују се из:
1. апропријација у буџету Аутономне Покрајине Војводине за текућу годину;
2. накнада за коришћење водног добра, накнада за испуштену воду, накнада за одводњавање, накнада за коришћење водних објеката и сливне водне накнаде, остварених на територији Аутономне Покрајине Војводине, у складу са законом;
3. других извора у складу са законом.

Члан 4.

Средства Буџетског покрајинског фонда користе се за финансирање послова од општег интереса прописаних Законом о водама на територији Аутономне Покрајине Војводине, у складу са годишњим програмом коришћења средстава који доноси Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 5.

Средства Буџетског покрајинског фонда се одвојено евидентирају, у оквиру главне књиге трезора.

Члан 6.

Буџетски покрајински фонд оснива се на неограничено време, а почиње са радом 01.01.2011. године.

Члан 7.

Буџетским покрајинским фондом управља Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Члан 8.

Плаћање на терет Буџетског покрајинског фонда, врши се до нивоа средстава расположивих у Буџетском покрајинском фонду, а обавезе се преузимају у оквиру реално планираних прихода Буџетског покрајинског фонда.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 9.

Стручне и административно-техничке послове за Буџетски покрајински фонд, обавља Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Члан 10.

О реализацији ове одлуке, стараће се Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 025-77/2010
Нови Сад, 8. децембар 2010. године

Потпредседница Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 83. став 1. Закона о шумама ("Службени гласник РС", број 30/10), члана 64. став 1. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број: 54/09 и 73/10), члана 30. тачка 5. и члана 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. новембра 2010. године,д о н е л а је

Одлуку о образовању Буџетског фонда за шуме Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

Образује се Буџетски фонд за шуме Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Буџетски покрајински фонд), као евиденциони конто у оквиру главне књиге трезора и то као индиректни корисник буџетских средстава.

Члан 2.

Буџетски покрајински фонд образује се за финансирање очувања, заштите и унапређивања стања постојећих и подизања нових шума, као и за израду планова и програма газдовања шумама на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 3.

Средства за функционисање Буџетског покрајинског фонда обезбеђују се из:
1. дела накнаде за коришћење шума и шумског земљишта који се остварује на територији Аутономне Покрајине Војводине;
2. накнада за заштиту, коришћење и унапређивање општекорисних функција шума, која се остварује на територији Аутономне Покрајине Војводине;
3. буџета Аутономне Покрајине Војводине;

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

4. фондова намењених руралном развоју, заштити животне средине, заштити вода, регионалном развоју и других фондова Аутономне Покрајине Војводине;
5. других извора, у складу са законом.

Члан 4.

Средства Буџетског покрајинског фонда користе се за спровођење мера утврђених Програмом развоја шумарства на територији Аутономне Покрајине Војводине, као и годишњим програмом коришћења средстава, који доноси Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 5.

Средства Буџетског покрајинског фонда се одвојено евидентирају у оквиру главне књиге трезора.

Члан 6.

Буџетски покрајински фонд оснива се на неограничено време.

Члан 7.

Буџетским покрајинским фондом управља Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Члан 8.

Плаћање на терет Буџетског покрајинског фонда, врши се до нивоа средстава расположивих у Буџетском покрајинском фонду, а обавезе се преузимају у оквиру реално планираних прихода Буџетског покрајинског фонда.

Члан 9.

Стручне и административно-техничке послове за буџетски фонд, обавља Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Члан 10.

О реализацији ове Одлуке, стараће се Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у ”Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине”.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 025-74/2010
Нови Сад, 24. новембар 2010. године

Потпредседница
Владе АП Војводине

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на I седници одржаној 09.07.2009. године, доноси

Одлука да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину ловне основе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2009 од 22.7.2009. године.

1. за ловиште "Делиблатска пешчара", период важења 2009-2019. година, шумско газдинство "Банат" - Панчево.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје, која је у изради, за период 2007-2017. године и Програмом заштите и развоја Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара" за коју се ради Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на коју сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство науке и заштите животне средине, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи у ловишту "Делиблатска пешчара".
- Општом основом газдовања шумама за "Банатско" шумско подручје за период 2007-2017. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим посебним основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза, имајући у виду да је Ловна основа за ловиште "Делиблатска пешчара" за период 2009-2019. године урађена, а добијена је и сагласност Секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство на њену примену.
- Ловиште се налази у јужном делу Војводине, односно у југоисточном делу Баната. Својим јужним делом излази на Дунав. Територијално, Ловиште "Делиблатска пешчара" се простире на површинама шума, земљишта и вода, дела територија општина Алибунар, Ковин, Бела Црква и Вршац. Захвата газдинску јединицу "Делиблатски песак", са којом газдује ЈП "Војводинашуме".

Укупна површина ловишта	32.615 ha	100,00%
шуме и шумско земљиште	18.218 ha	57,20%
пашњака и ливада	12.071 ha	35,90%
обрадиво земљиште	65 ha	0,20%
воде, баре, трстици	2.030 ha	6,00%
остало земљиште	231 ha	0,70%
Ловне површине	31.735 ha	97,40%
неловне површине	880 ha	2,60%
Државно власништво	31.516 ha	94,50%

приватно власништво	1.099 ha	2,60%

Отворени и ограђени делови ловишта

отворени део ловишта	27.715 ha	84%
отворени део ловишта "Лабудово окно"	2.490 ha	8%
ограђени део ловишта "Драгићев хат"	1.850 ha	6%
ограђени део ловишта "Шумарак"	280 ha	1%
ограђени део ловишта "Фламунда"	280 ha	1%

Подручје ловишта "Делиблатска пешчара" посебно одликује више различитих и специфичних природних вредности геоморфолошког, флористичког и фаунистичког садржаја. Јасно изражен и заталасан дински рељеф еолског порекла, комплекси антропогених шумских састојина, разноврсна флора и фауна са бројним ендемичним и реликтним врстама дају овом подручју велики научно-образовни значај.
Ловиште "Делиблатска пешчара" је изузетно сушно (велика оцедитост тла). Нема природних, нити вештачких водотока што представља основни недостатак станишта. У току сушног периода године, обавезно се износи вода у посебно изграђена појила и базене. Нешто бољи хидролошки услови су на крајњем југоисточном делу ловишта, где се јављају баре и трстици на више места.
Специјални резерват природе "Делиблатска пешчара" установљен је Уредбом Владе Републике Србије и прописима његове заштите. Уредба је донета под бројем 05/353-7/2002-001 од 17. јануара 2002. године и објављена у "Службеном гласнику Републике Србије", број 3 од 28. јануара 2002. године.
Уредбом су прописани поред осталог и степени заштите појединих делова Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара, и одређене површине у појединим степенима заштите, тако да:

Први - I степен заузима површину	2.353,80 ha
Други- II степен заузима површину	8.218,59 ha
Трећи - III степен заузима површину	24.256,93 ha

Одредбе Уредбе су у потпуности испоштоване у овој Ловној основи, односно газдовање Ловишта "Делиблатска пешчара" је усклађено са одредбама Уредбе и испоштовани су услови дати од Завода за заштиту природе Србије.
- У ловишту "Делиблатска пешчара" се гаје следеће врсте дивљачи:
јелен-обичан (Cervus elaphus L.)
срна (Capreolus capreolus L.)
дивља свиња (Sus scrofa L.)
дивља патка-глувара (Anas platyrhnchos L.)
Бројност гајсних врста дивљачи се креће у оквиру оптималног матичног фонда који је примерен биолошком капацитету ловишта.

табела бр. 1 - отворени део ловишта

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Врста дивљачи	Површина ha	Бонитет	Бројност на 100 ha LPP	Ловно продуктивна површина LPP	Матични фонд	Бројност 01.04.09.
Јелен обичан (Cervus elaphus L.)	30.205	II	1,4	25.000	350	300
Срна (Capr. capreolus L.)	30.205	III	2,4	25.000	600	600
Дивља свиња (Sus scrofa L.)	30.205	III	1,2	25.000	300	240
Дивља патка глувара (Anas platyrhnchos L.)	2.490	I	125	2.400	3.000	3.000

табела бр. 2 - "Драгићев хат" - ограђени део ловишта

Врста дивљачи	Површина ha	Бонитет	Бројност на 100 ha LPP	Ловно продуктивна површина LPP	Матични фонд	Бројност 01.04.09.
Јелен обичан (Cervus elaphus L.)	1.850	I	12	1.850	200	220
Дивља свиња (Sus scrofa L.)	1.850	II	15	1.850	250	170

табела бр. 3 - "Шумарак" - ограђени део ловишта

Врста дивљачи	Површина ha	Бонитет	Бројност на 100 ha LPP	Ловно продуктивна површина LPP	Матични фонд	Бројност 01.04.09.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Дивља свиња (Sus scrofa L.)	280	II	10	250	150	60

табела бр. 4 - "Фламунда" - ограђени део ловишта

Врста дивљачи	Површина ha	Бонитет	Бројност на 100 ha LPP	Ловно продуктивна површина LPP	Матични фонд	Бројност 01.04.09.
Дивља свиња (Sus scrofa L.)	280	II	10	250	150	

- Ловно технички објекти који се користе у ловишту ради успешнијег гајења, заштите и коришћења дивљачи, грађени су искључиво од природних материјала, од којих углавном доминира дрво. Приликом израде и распореда објеката у ловишту, посебно се води брига о уклапању истих у природни амбијент околине. Према намени, у ловишту "Делиблатска пешчара", постоје следећи објекти:
- хранилишта за крупну и ситну дивљач;
- солишта;
- хватаљке за дивље свиње;
- високе и ниске чеке за осматрање и лов;

Неке за осматрање могу послужити и у остале сврхе (фото-сафари, осматрање природног амбијента итд.)

- Лов дивљачи се изводи појединачно и у групама до 12 ловаца. Све врсте дивљачи у ловишту "Делиблатска пешчара" се могу ловити у појединачном лову, док се на фазане и дивље свиње организују и групни ловови на полигонима. Приликом извођења лова, обавезно је осигурати стручну пратњу, а ловови се одвијају уз примену свих законских прописа о лову као и свих етичких норми. Код израде Плана одстрела као и реализације истог, посебно се води рачуна да се не наруши бројно стање и структура дивљачи који су прописани Ловном основом. Годишњи план одстрела у ловишту "Делиблатска пешчара" износи:

Годишњи план одстрела - отворени део

- јелен - обичан 38 ком.
- дивља свиња 140 ком.
- срна 130 ком.
- дивља патка 2000 ком.
- фазан 500 ком.
- зец 20 ком.
- дивља гуска 400 ком.

Годишњи план одстрела - ограђени део "Драгићев хат"

- јелен - обичан 43 ком.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

- дивља свиња 130 ком.

"Шумарак"

- дивља свиња 70 ком.

"Фламунда"

- дивља свиња 70 ком.

- Израда Ловне основе за ловиште "Делиблатска пешчара" је поверена стручној служби Шумског газдинства "Банат" Панчево.

3. За спровођење ове Одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.

4. Одлуку доставити: Секретаријату за заштиту животне средине и одрживи развој АП Војводине, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.

ЈП "Војводинашуме"

Број: 1750/I-5
Дана: 09.07.2009.

Председник
Управног одбора
Ненад Чанак, дипл. ецц, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на I седници одржаној 09.07.2009. године, доноси

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину у посебној основи газдовања шумама

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2009 од 22.7.2009. године.

1. за газдинску јединицу: "Кућине-Накло-Кљештевица", за период важења 01.01.2009. године до 31.12.2018. године, шумско газдинство "Сремска Митровица" - Сремска Митровица;

2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:

- Општом основом газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. година, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство науке и заштите животне средине, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Кућине-Накло-Кљештевица",
- Општом основом газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим

посебним основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза;
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. година, између осталог, истакнута је и неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).
3. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
4. Одлуку доставити: Секретаријату за заштиту животне средине и одрживи развој АП Војводине, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.
5. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 1750/I-4
Дана: 09.07.2009.

Председник
Управног одбора
Ненад Чанак, дипл. ецц, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на I седници одржаној 09.07.2009. године, доноси

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину у посебној основи газдовања шумама

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2009 од 22.7.2009. године.

1. за газдинску јединицу: "**Радинска-Врањак**"; за период важења 01.01.2009. године до 31.12.2018. године, шумско газдинство "Сремска Митровица" - Сремска Митровица;
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. година, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство науке и заштите животне средине, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Радинска-Врањак";
- Општом основом газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим посебним основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза;
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. година, између осталог, истакнута је и неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).

3. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
4. Одлуку доставити: Секретаријату за заштиту животне средине и одрживи развој АП Војводине, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.
5. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 1750/I-3
Дана: 09.07.2009.

Председник
Управног одбора
Ненад Чанак, дипл. ецц, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на XXXIII седници одржаној 09.07.2009. године, доноси

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину у посебној основи газдовања шумама

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2009 од 22.7.2009. године.

1. за газдинску јединицу**: "Банов брод-Мартиначки полој-Засавица-Стара рача";** за период важења 01.01.2009. године до 31.12.2018. године, шумско газдинство "Сремска Митровица" - Сремска Митровица;
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. година, за коју је урађен Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на који сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство науке и заштите животне средине, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, коришћење, унапређење, заштиту и развој шума у газдинској јединици "Банов брод-Мартиначки полој-Засавица-Стара рача";
- Општом основом газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама, као и мере за унапређење стања и очување шума, односно јачање општекорисних функција шума и заштите шума. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим посебним основама газдовања шумама било би нерационално умножавање послова и обавеза;
- Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину Опште основе газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. година, између осталог, истакнута је и неопходност за очувањем и унапређењем стања постојећих шумских екосистема. Просторно угрожавање шумских екосистема и све већа присутност разних имисија у ваздуху, перманентно деградирају животну средину, због све већих проблема са кружењем угљеника у природи, односно прекомерним емисијама CO_2 и умањеном производњом O_2 од стране шумских екосистема (Kyoto protocol).
3. За спровођење ове одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
4. Одлуку доставити: Секретаријату за заштиту животне средине и одрживи развој АП Војводине, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.
5. Ову одлуку објавити у "Службеном листу" АП Војводине.

ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ"

Број: 1750/XXXIII-2

Прилог 6. Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Дана: 09.07.2009.

Председник
Управног одбора
Ненад Чанак, дипл. ецц, с.р.

На основу члана 9. став 3. и 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Србије, бр. 135/04) и члана 36. Статута ЈП "Војводинашуме", Управни одбор Јавног предузећа "Војводинашуме", на седници одржаној 24.06.2008. године, доноси

Одлуку да се не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину ловне основе за "Посавско ловиште-Купиник" за период 2008-2018. године, ШГ "Ср. Митровица"; Сремска Митровица

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 15/2008 од 14.7.2008. године.

1. Доноси се одлука да се за Ловну основу за "Посавско ловиште-Купиник" за период 2008-2018. године не врши израда стратешке процене утицаја на животну средину.
2. Стратешка процена се не врши из следећих разлога:
- Општом основом газдовања шумама за Сремско шумско подручје за период 2005-2014. године, за коју се ради Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину, а на коју сагласност даје Влада Републике Србије - Министарство науке и заштите животне средине, посебно су дефинисани задаци и обавезе за планирање, гајење, заштиту и коришћење дивљачи "Посавско ловишта-Купиник";
- Општом основом газдовања шумама за "Сремско" шумско подручје за период 2005-2014. године, утврђене су основне смернице и циљеви одрживог газдовања шумама и дивљачи, као и мере за унапређење постојећег стања и очување шума и дивљачи. Пошто Општа основа обједињује смернице и циљеве обрађене у свим посебним основама газдовања шумама и ловним основама газдовања ловиштима било би нерационално умножавање послова и обавеза, имајући у виду да је Ловна основа "Посавско ловиште-Купиник" за период 2008-2018. године урађена, а добијена је и сагласност Секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- Ловиште се налази у јужном делу Војводине, односно у југоисточном делу Срема. Територијално, ловиште се налази на територији општине Пећинци и захвата делове газдинске јединице Висока шума-Лошинци, Чењин - Обрешке ширине, Купинске греде, Матијевица-Кади-оница, Купински кут државних шума са којима газдује Ј.П. "Војводинашуме" округ сремски, АП Војводина, Република Србија.

Укупна површина ловишта износи 7.953 ha и од ње припада:

Ловној површини	5.465 ha
Неловној површини	2.488 ha
Ловној продуктивној површини	7.296 ha

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Ловно непродуктивној површини 657 ha

Катастарска класификација	Површина
Шуме и шумско земљиште	5.036 ha
Пашњаци и ливаде	555 ha
Њиве и вртови	590 ha
Воде /Сава и канали/	337 ha
Остало земљиште	1.435 ha
Укупно	7.953 ha

Строги резерват природе Обедска бара је установљен Уредбом Владе Републике Србије и прописана његова заштита. Уредбом је донета под бројем 110-3571/30-02 од 31.08.1994 године и објављена у "Службеном гласнику Републике Србије, број 56 од 9.09.1994. године. Уредбом су прописани између осталог и степени заштите појединих делова строгог резервата природе Обедска бара и одређене површине у појединим степенима заштите, тако да:

Први - I степен заузима површину од 315 ha

Други - II степен заузима површину од 2.568 ha

Трећи - III степен заузима површину од 6.940 ha

Одредбе Уредбе су у потпуности испоштоване у овој ловној основи, односно прописано газдовање ловиштем "Посавско ловиште Купиник" је усклађено са одредбама Уредбе и испоштовани су услови дати од Завода за заштиту природе Србије 03-792/ JD/ВК и 03-792/2/JD/ВК.

- У Ловишту Купиник се гаји искључиво крупна дивљач:

Срне (Capreolus Capreolus L) и

Дивље свиње (Sus scrofa L.)

Бројност гајених врста дивљачи се креће у оквиру оптималног матичног фонда, који је примерен биолошком капацитету ловишта.

Врста дивљачи	Бонитет	Ловно продуктивна површина (ЛП)	Бројност на 100 ha ЛПП	Оптимални матични фонд	Бројност 01.03.2008.
дивље свиње (Sus scrofa L.)	II	4000 ha	1,5	60	90
срне Capreolus (Capreolus L)	III	6265 ha	3	200	180

Ловно-технички објекти који се користе у ловишту ради успешнијег гајења, заштите и коришћења дивљачи, грађени су искључиво од природних материјала, од којих углавном доминира дрво. Приликом израде и распореда објеката у ловишту, посебно се води брига о уклапању истих у природни амбијент околине. Према намени, у ловишту Купиник, постоје следећи објекти:

- Хранилишта за срнећу дивљач
- Чеке за осматрање и лов;
- Солишта;
- Седалице.

Чеке за осматрање могу послужити и у остале сврхе (фото-сафари, осматрање природног амбијента итд.)

Лов дивљачи се изводи појединачно и у групама до 30 ловаца. Групни ловови се организују само на дивље свиње, док се срнећа дивљач лови искључиво у појединачном лову. Приликом извођења лова, обавезно је осигурати стручну пратњу, а ловови се одвијају уз примену свих законских прописа о лову као и свих етичких норми.
Код израде Плана одстрела као и реализације истог, посебно се води рачуна да се не наруши бројно стање и структура дивљачи који су прописани Ловном основом.
Годишње се у ловишту Купиник одстрели око 10 ком. срнеће дивљачи и 30 ком. дивљих свиња.
Израда Ловне основе за "Посавско ловиште - Купиник" је поверена стручној служби, ШГ "Ср. Митровици".
За спровођење ове Одлуке задужује се директор Предузећа, који ће у складу са Законом прибавити неопходна мишљења, разрадити конкретне мере и одредити носиоце послова за реализацију ове Одлуке.
Одлуку доставити: Секретаријату за заштиту животне средине и одрживи развој АП Војводине, Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине, директору и архиви Предузећа.

ЈП "Војводина"

Број: 1739/XXV-11
Петроварадин: 24.06.2008.

Председник Управног одбора
Миливој Петровић, дипл. инг. пољ.

На основу члана 21. тачка 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91.),
Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 6. фебруара 2001. године, донела је

Одлуку о оснивању Покрајинског фонда за развој пољопривреде

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2001 од 15.2.2001. године.

Члан 1.

За подстицање развоја пољопривреде у Аутономној Покрајини Војводини оснива се Покрајински фонд за развој пољопривреде (у даљем тексту: Фонд).
Средства за оснивање и почетак рада фонда обезбеђују се из Буџета Покрајине.

Члан 2.

Фонд је правно лице са правима, обавезама и одговорношћу утврђеним овом Одлуком.
Седиште Фонда је у Новом Саду.

Члан 3.

Фонд се оснива ради подстицања развоја пољопривреде у Аутономној Покрајини Војводини.
Основне делатности Фонда су:
1. припреме планова и програма унапређења и развоја појединих области пољопривреде и учешће у финансирању њихове реализације;
2. подстицање, организовање и стручно усмеравање трансформисања предузећа у области пољопривреде;
3. подстицање оснивања предузећа у области пољопривреде;
4. подстицање развоја пољопривредног (земљорадничког) задругарства;
5. предлагање подстицајних мера системског карактера на нивоу Покрајине;
6. обављање других послова и задатака утврђених Статутом.
Ради отклањања проблема у области пољопривредне производње, Фонд обавља и следеће послове:
- набавка, дистрибуција и наплата пољопривредне механизације, уређаја и друге опреме и делова пољопривредне механизације, као и резервних делова за ту механизацију;

- набавка, дистрибуција и наплата репроматеријала (вештачка ђубрива, средства за заштиту биља, семе и садни материјал, квалитетни подмладак и матични запат у сточарству, увозне компоненте сточне хране, ветеринарски лекови и др.);
- иницира израду специјализованих анализа и експертиза у погледу контроле декларисаног квалитета вештачких ђубрива и средстава за заштиту биља и других репроматеријала и сировина, који се користе у пољопривредној производњи.

Члан 4.

Извори финансирања Фонда су:
- средства обезбеђена у Буџету АП војводине;
- средства прикупљена од донација и помоћи домаћих и страних физичких и правних лица;
- средства међународних финансијских организација односно појединих земаља за реализацију регионалних програма развоја пољопривреде;
- друга средства остварена у складу са законом.

Члан 5.

Средства из члана 4. ове Одлуке користе се у складу са законом, овом Одлуком, Статутом и програмом Фонда.

Члан 6.

Орган управљања Фондом је Савет Фонда кога чине председник и шест чланова.
Мандат председника и чланова Савета Фонда траје четири године.
Чланове Савета фонда именује и разрешава Извршно веће АП Војводине.

Члан 7.

Савет Фонда:
- доноси Статут Фонда,
- доноси програм рада, финансијски план и завршни рачун Фонда;
- одлучује о пласирању средстава Фонда по критеријумима и условима утврђеним Статутом и програмима Фонда;
- подноси сваких шест месеци извештај Извршном већу АП Војводине о пласираним средствима Фонда;

На Статут Фонда, финансијски план и завршни рачун сагласност даје Извршно веће АП Војводине.

Члан 8.

Фонд има директора који представља и заступа Фонд, извршава одлуке Савета Фонда и руководи службом Фонда у складу са Статутом Фонда.
Директора Фонда именује и разрешава Извршно веће АП Војводине.
Мандат директор Фонда траје четири године и исто лице може бити поново именовано за директора Фонда.

Члан 9.

До добијања сагласности на Статут, стручне послове за Фонд обавља Покрајински секретаријат за пољопривреду, а финансијско-техничке послове Служба за опште и заједничке послове покрајинских органа.

Члан 10.

Фонд је за свој рад одговоран Извршном већу АП Војводине.
Фонд сваке године до 31. марта доноси програм рада на који сагласност даје Извршно веће АП Војводине.
Фонд свака три месеца подноси извештај Извршном већу АП Војводине о свом пословању.
Извршно веће АП Војводине, по потреби, а најмање једном годишње подноси извештај о раду и пословању Фонда Скупштини АП Војводине.

Члан 11.

Надзорни одбор Фонда врши надзор над пословањем Фонда о чему једном годишње извештава Савет Фонда и Извршно веће АП Војводине.
Надзорни одбор има председника и два члана чији мандат траје четири године.
Чланове Надзорног одбора именује и разрешава Извршно веће АП Војводине.

Члан 12.

Статутом Фонда уређују се нарочито:
- циљеви, организација и начин пословања Фонда;
- надлежност и рад органа Фонда;
- заступање и представљање Фонда;
- начин обављања стручних, административних и финансијско-техничких послова,

друга питања од значаја за рад и пословање Фонда.

Члан 13.

Извршно веће АП Војводине, именоваће Савет Фонда и Надзорни одбор у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће АП Војводине именоваће директора Фонда у року од осам дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Савет Фонда ће донети статут у року од 30 дана од дана именовања чланова Савета Фонда.

Члан 14.

До добијања сагласности на Статут, послове Фонда обавља директор Фонда.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 020-1
Нови Сад, 6. фебруара 2001. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Ненад Чанак, с.р.

На основу члана 88. став 4. Закона о шумама ("Службени гласник Републике Србије", бр. 30/2010, 93/2012, 89/2015 и 95/2018 - други закон), Правилника о ближим условима као и начину доделе и коришћења средстава из Годишњег програма коришћења средстава Буџетског фонда за шуме Републике Србије и Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине ("Службени гласник Републике Србије", бр. 17/2013 и 20/2016, у даљем тексту: Правилник РС), а у складу са члановима 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука 37/16 и 29/17 и 24/19), Покрајинском скупштинском одлуком о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АП Војводине", бр. 54/2019) и Пословником о раду комисија за израду конкурса и правилника и поступање по конкурсима расписаним у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Пословник), Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), доноси

Правилник о додели средстава из Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2020. годину, по конкурсу за доделу средстава

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 17/2020 од 11.3.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником прописује се поступак за реализацију активности предвиђених Годишњим програмом коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АП Војводине", бр. 54/2019) (у даљем тексту: Програм), а по Конкурсу з а расподелу средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2020. годину.

Програм из става 1. овог члана усвојила је Покрајинска скупштина АП Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат) је задужен за реализацију Програма.

Предмет конкурса и износ намењених средстава

Члан 2.

Предмет конкурса је додела средстава за радове на пошумљавању - подизању нових шума, изградњи и реконструкцији шумских путева, за набавку опреме за производњу шумског садног материјала и додела средстава за производњу шумског семена.
За реализацију активности предвиђено је укупно - 129.000.000,00 динара.
Средства из става 1. додељују се за реализацију послова по следећим тачкама:
1. Пошумљавање - подизање нових шума у укупном износу до 20.000.000,00 динара по следећим максималним јединичним ценама:
- за пошумљавање тврдим и племенитим лишћарима до 160.000,00 динара по хектару;
- за пошумљавање меким лишћарима до 120.000,00 динара по хектару;
- за пошумљавање багремом до 100.000,00 динара по хектару.
2. Унапређивање отворености шума изградњом и реконструкцијом шумских путева у укупном износу до 81.000.000 динара по следећим максималним јединичним ценама:
- за изградњу шумских путева (I и II фаза према Правилнику РС) до 4.000.000,00 динара по километру;
- за реконструкцију шумских путева (према Правилнику РС) до 2.500.000,00 динара по километру;
3. Унапређивање расадничке производње у укупном износу до 20.000.000,00 динара.
4. Производња шумског семена у укупном износу до 8.000.000,00 динара.

Начин доделе средстава

Члан 3.

Средства из члана 2. Правилника додељиваће се путем конкурса који ће бити објављен у дневном листу "Дневник", порталу е-Управе, на званичном сајту Покрајинског секретаријата и у "Службеном листу АП Војводине", (у даљем тексту: Конкурс).
Рок за подношење пријава на конкурс са осталом потребном документацијом јесте за тачку 1. закључно са 31.08.2020. године, а за тачке 2, 3. и 4. закључно са 31.03.2020. године.
Документација поднета на Конкурс се не враћа.
Средства се додељују бесповратно.
Средства за тачке 1., 2. и 3., додељена по конкурсу, исплаћују се на посебне наменске рачуне, а динамика исплате је авансно 70% од прихватљивог износа након потписивања уговора, а преостали део по пријему радова и коначном обрачуну на основу обима извршења и јединичне цене. Прихватљиви износ средстава из тачке 4. додељен путем конкурса се исплаћује у целости након потписивања уговора.

Право на учешће на конкурсу

Члан 4.

Право учешћа на конкурсу имају следећи корисници:
1. за пошумљавање државног земљишта - правна лица из члана 70. Закона о шумама с територије АП Војводине, која за предметно земљиште имају основе газдовања шумама којима је планирано пошумљавање тог земљишта, или посебне сопствене извођачке пројекте пошумљавања шумског земљишта које није обухваћено основама газдовања шумама а додељено је на газдовање посебним одлукама Владе Републике Србије у 2016. години и касније, или пројекте пошумљавања државног пољопривредног земљишта које је израдио Институт за низијско шумарство и животну средину а финансирао их овај секретаријат по посебном уговору;
2. за пошумљавање земљишта у својини физичких лица - регистрована правна лица и предузетници који имају обезбеђен садни материјал произведен у шумском расаднику регистрованом у складу са законом којим се уређује шумски репродуктивни материјал и који имају уговор о испоруци садница, извођењу пошумљавања и спровођењу мера неге са физичким лицем - власником земљишта на територији АП Војводине;
3. за пошумљавање земљишта у својини правних лица - правна лица сопственици шума, ако за предметно земљиште имају основе газдовања шумама којима је планирано пошумљавање тог земљишта на територији АП Војводине;
4. за средства за изградњу и реконструкцију шумских путева - правна лица из члана 70. Закона о шумама с територије АП Војводине и правна лица сопственици шума на територији АП Војводине, ако је изградња или реконструкција предметних путева планирана основама газдовања шумама;
5. за средства унапређења расадничке производње - регистрована правна лица и предузетници који имају регистрован шумски расадник на територији АП Војводине;
6. за производњу шумског семена - регистрована правна лица која имају имају регистроване семенске шумске објекте на територији АП Војводине у складу с прописима.

Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

Подносиоци пријава могу конкурисати за средства из овог конкурса ако до сада нису добијали буџетска средства за исту намену и исту локацију и ако немају неизмирених или нерегулисаних обавеза по програмима и уговорима из претходних година.

За послове из тачке 1. могу се користити саднице произведене у складу с прописима којима се уређује шумски репродуктивни материјал. Минимални број садница по хектару (ако није одређен планом гајења у основи газдовања шумама, пројектом пошумљавања државног пољопривредног земљишта које је израдио Институт за низијско шумарство и животну средину и другим посебним пројектима) за тврде и племените лишћаре јесте 1.500 комада, за врбу 1.000 комада, за тополу 275 комада и за багрем 2.500 комада.

Подносиоци пријава могу конкурисати за радове из тачке 1. који ће бити обављени у сезони пошумљавања 2020/2021. године, а за радове из тачке 2. започете (или се планирају започети) у 2020. години и који ће бити уговорени у целости (I и II фаза према Правилнику РС). Опрема из тачке 3. мора бити набављена после потписивања уговора. Подносиоци пријава могу конкурисати за радове из тачке 4. (производња шумског семена) који се односе на семе сакупљено у јесен 2019 и зиму 2020. године, у семенским објектима који су регистровани на име подносиоца пријаве.

За тачку 3. (Унапређивање расадничке производње) обавезно је сопствено учешће у износу најмање 20% вредности опреме у пријави. Исказана висина учешћа подносиоца пријаве за тачку 3. односи се на сву опрему наведену у пријави.

Подносиоци пријаве који конкуришу за послове из више тачака подносе посебну пријаву за сваку тачку (у посебној коверти). За послове из тачке 1. и 4. који се обављају на више локација подноси се једна пријава уз коју се прилажу припадајући обрасци за сваку појединачну локацију, док се за тачку 2., у случају постојања више локација од истог подносиоца, подноси посебна пријава за сваку локацију. За тачку 3. подноси се једна пријава за тражену опрему, при чему није могуће тражити више комада исте врсте опреме.

За тачке 1, 3. и 4. конкурса једно правно лице може поднети само једну пријаву на овај конкурс, осим за пошумљавање земљишта у својини физичких лица. Правно лице или предузетник који конкурише за пошумљавање земљишта у својини физичких лица подноси за свако физичко лице посебну пријаву. За тачку 2 конкурса правно лице може поднети више пријава, у зависности од броја пројеката (за сваки пројекат подноси посебну пријаву).

Обрасце "Извод из пројекта" и "Извод из пројекта пута" мора попунити и потписати правно лице регистровано за послове гајења шума, односно за послове пројектовања у шумарству.

Потребна документација за учешће на конкурсу

Члан 6.

За учешће на конкурсу потребна је следећа основна документација:

- пријава на конкурс - у штампаном и електронском облику,
- фотокопија картона депонованих потписа за наменски рачун на који ће се вршити исплата средстава,
- фотокопија потврде о регистрацији правног лица код надлежног органа,
- уверење надлежног органа о измирењу обавеза на основу пореза на имовину, пореза на додату вредност и пореза на добит, закључно са 2019. годином.

Посебна документација за одређене намене и тачке конкурса биће дефинисана у конкурсу, а састојаће се од објављених образаца, потребних доказа о правима на објектима за које се додељују средства, доказа о измиреним пореским обавезама, пратећим уговорима о сарадњи и сагласностима за извођење радова и сл.

Поступање са непотпуним пријавама

Члан 7.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.

Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.

Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.

Пријаве поднете за унапређивање расадничке производње биће одбијене уколико сопствено учешће корисника средстава је мање од 20%.
Комисија неће разматрати:
- неблаговремене пријаве
- недозвољене пријаве
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица

Критеријуми за вредновање

Члан 8.

Пријаве са прихватљивим локацијама и опремом ће бити вредноване по следећим критеријумима:
За тачку 1. конкурса (Пошумљавање - подизање нових шума) на следећи начин:

Критеријум
Висина сопственог финансијског учешћа
Континуитет у досадашњем коришћењу средстава буџетског фонда за шуме за исту намену на коју конкурише
Допринос унапређењу пошумљености
Степен значаја пројекта, сврсисходност и очекивани ефекти пројекта

За тачку 2. конкурса (Унапређивање отворености шума), на следећи начин:

Критеријум
Висина сопственог финансијског учешћа
Континуитет у досадашњем коришћењу средстава буџетског фонда за шуме за исту намену на коју конкурише
Изградња и реконструкција
Степен значаја пројекта, сврсисходност и очекивани ефекти пројекта

За тачку 3. конкурса (Унапређивање расадничке производње), на следећи начин:

Критеријум
Висина сопственог финансијског учешћа
Укупна површина свих регистрованих шумских расадника подносиоца пријаве
Континуитет у досадашњем коришћењу средстава буџетског фонда за шуме за расадничку производњу
Степен значаја пројекта, сврсисходност и очекивани ефекти пројекта

У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују средства, а у случају истог броја бодова према редоследу пристизања пријаве.
За тачку 4. се неће вршити бодовање, већ ће се средства додељивати на основу достављене фотокопије Уверења о пореклу шумског семена за предметну годину и стручне оцене Комисије.

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су

дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства .
Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од надлежне шумарско-ловне инспекције тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а.
Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 10.

На основу одлуке Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене на основу одлуке.

Право приговора

Члан 11.

Поред наведених лица из члана 10. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.
Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 8 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.
Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 12.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 13.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава Секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава са корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.
Корисник средстава је у обавези да - приликом потписивања уговора о коришћењу средстава за тачке 1., 2. и 3. са Покрајинским секретаријатом - достави меницу с меничном изјавом, а за правна лица регистровану меницу са меничном изјавом, као средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од пет (5) година, осим за потрошна средства.

Исплата средстава

Члан 14.

Средства за тачке 1.,2. и 3., додељена по одлукама, исплаћују се на посебне наменске рачуне, а динамика исплате је авансно 70% од прихватљивог износа након потписивања уговора, а преостали део по извршеном комисијском пријему радова и коначном обрачуну на основу обима извршења и јединичне цене у складу са уговором, као и по достављању следеће документације:

- Наративни (кратак, писани) извештај о извршеном послу.
- За тачку 1. конкурса копију документације о плаћеним услугама и роби или интерне радне налоге који се односе на уговорене послове.
- За тачку 2. конкурса: Решење о именовању одговорног извођача радова и надзорног органа за изградњу пута с копијама лиценци; Оригинал или копију грађевинског дневника и окончане ситуације које су оверили извођач радова, надзорни орган и инвеститор.
- За тачку 3. конкурса оригинални рачун за купљену опрему из тачке 3 конкурса и извод из банке о плаћању рачуна.
- И другу документацију неопходну за правдање извршених радова и утрошених средстава.
Прихватљиви износ средстава за тачку 4. се исплаћује на наменски рачун у целости након потписивања уговора.

Обавезе корисника средстава

Члан 15.

Средства из Буџетског фонда за шуме АП Војводине по овом Конкурсу додељују се бесповратно, уз услов извршења уговорних обавеза.
Корисник средстава дужан је да приликом спровођења послова по потписаном уговору у свему поступа у складу са одредбама уговора, а осим тога и да:
- непокретну и покретну ствар која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје користи у складу са предвиђеном наменом;
- сву документацију која се односи на инвестицију чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.
Корисник подстицајних средстава по конкурсу за кога се утврди да није поступао у складу са одредбама Конкурса, односно који је онемогућио вршење контроле од стране Секретаријата, доставио нетачне податке о коришћењу добијених средстава, или није извршио уговорне обавезе, дужан је да врати примљени износ подстицајних средстава са припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате подстицајних средстава до дана враћања средстава.

Праћење реализације уговора

Члан 16.

Давалац средстава врши контролу реализације уговорних обавеза путем Сектора за шумарство и шумарско-ловне инспекције у терминима одређеним уговором.
Контролу примене закона у области материјално-финансијског пословања, наменског и законитог коришћења дозначених средстава и предузимање мера, вршиће Буџетска инспекција АП Војводине.
Корисник средстава је дужан да на захтев Секретаријата омогући увид у радове и да достави коначан финансијски извештај добијених и утрошених средстава, као и да достави наративни извештај о извршеном послу.

Завршна одредба

Члан 17.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".
У Новом Саду, 10.03.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**

На основу члана 88. став 4. Закона о шумама ("Службени гласник Републике Србије", бр. 30/2010, 93/2012, 89/2015 и 95/2018 - други закон), Правилника о ближим условима као и начину доделе и коришћења средстава из Годишњег програма коришћења средстава Буџетског фонда за шуме Републике Србије и Буџетског фонда за шуме аутономне покрајине ("Службени гласник Републике Србије", бр. 17/2013 и 20/2016, у даљем тексту: Правилник РС), а у складу са члановима 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 – др. одлука 37/16 и 29/17 и 24/19), Покрајинском скупштинском одлуком о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АП Војводине", бр. 54/2019) и Пословником о раду комисија за израду конкурса и правилника и поступање по конкурсима расписаним у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и

шумарство (у даљем тексту: Пословник), Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), доноси

Правилник о измени Правилника о додели средстава из Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2020. годину, по Конкурсу за доделу средстава

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2020 од 9.4.2020. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

У Правилнику о додели средстава из Годишњег програма коришћења средстава из Буџетског фонда за шуме АП Војводине за 2020. годину, објављеном у Службеном листу АПВ број 17/20, члан 3. став 2. мења се и гласи:

"Рок за подношење пријава на конкурс са осталом потребном документацијом јесте за тачку 1. закључно са 31.08.2020. године, а за тачку 2. закључно са 31.03.2020. године, док је за тачке 3. и 4. рок за подношење пријава са осталом потребном документацијом најкасније 15 дана од дана укидања ванредног стања на територији Републике Србије."

Члан 2.

Овај Правилник ступа на снагу даном објаве у Службеном листу АПВ.

У Новом Саду, 25.03.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/15, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", бр. 54/19), у вези са Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - и др. закон), Покрајинском скупштинском одлуком о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/2019) и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду,водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник за доделу подстицајних средстава путем конкурса за реализацију радова на уређењу каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта на територији АПВ Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2020 од 2.3.2020. године, када је и ступио на снагу.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником прописује се поступак (намена, корисници, висина и начин доделе средстава, конкурс, право учешћа, поступак с пријавама, разматрање пријава, бодовање и критеријуми за доделу средстава, одлучивање, уговарање, праћење реализације и завршне одредбе) доделе подстицајних средстава путем конкурса за реализацију радова на уређењу каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години, по Програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/2019).
Програм из става 1. овог члана донела је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе средстава

Члан 2.

Укупан износ бесповратних средстава, који се додељује по овом конкурсу, јесте 350.000.000,00 динара.
Укупан износ бесповратних средстава који се додељују по једној пријави јесте до 25.000.000,00 динара.
Средства се као бесповратна додељују до 50% од укупно прихватљивих трошкова без ПДВ-а, а преостали износ обезбеђују јединице локалне самоуправе. ПДВ на целокупну вредност извршених радова плаћа јединица локалне самоуправе.
Средства се додељују на основу конкурса који се објављује у дневном листу "Дневник", на интернет страници Покрајинског секретаријата и у "Службеном листу АП Војводине".

Намене за које се могу користити средства

Члан 3.

Путем конкурса, средства се додељују за реализацију радова на уређењу отворене каналске мреже (канали, пропусти, уставе, црпне станице са пратећим електро-машинском опремом и други објекти са потребним елементима на каналској мрежи) у функцији одводњавања пољопривредног земљишта.
Конкурс је отворен закључно са 09.03.2020. године.

Корисници средстава

Члан 4.

Право да конкуришу имају јединице локалне самоуправе (градови и општине) с територије АП Војводине (У даљем тексту: Корисници).

Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

Услови за учешће на конкурсу су:
- Сагласност ЈВП "Воде Војводине" на предлог радова.

Потребна документација којом се доказује испуњеност услова за учешће на конкурсу

Члан 6.

1. пријава на конкурс;
2. акт - који је потписао градоначелник, односно председник општине - о приступању уређењу каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта, донет у току 2020. године, у коме је опредељен износ сопствених средстава која ће јединица локалне самоуправе обезбедити за реализацију радова на уређењу каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта;
3. сагласност ЈВП "Воде Војводине" на предлог радова који је доставила јединица локалне самоуправе;
4. елаборат за учешће на конкурсу за уређење каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта са свим потребним елементима. Елаборат треба да садржи: укупну дужину каналске мреже којом управља ЈВП "Воде Војводине" на територији локалне самоуправе, ситуациони план с каналима које уређују, табеларни преглед катастарских општина за које се планирају радови с дужинама канала који се уређују по катастарским општинама и вредностима радова с ПДВ-ом и без ПДВ-а по катастарским општинама,

предмер и предрачун радова са урачунатим ПДВ-ом и без ПДВ-а. Елаборат израђује ЈВП "Воде Војводине" на основу предлога радова за суфинансирање који је доставила јединица локалне самоуправе.
Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију.
Уз конкурсну документацију, подносилац пријаве дужан је да попуни и достави образац пријаве, који је саставни део текста конкурса.
Образац пријаве поставља се на интернет страници Покрајинског секретаријата.

Услови коришћења средстава:

Члан 7.

- средства по овом конкурсу додељују се бесповратно;
- извод из општинског/градског буџета, којим се потврђује износ сопственог учешћа - доставити најкасније 15 дана од дана потписивања уговора; уколико нема наведена средства, неопходно је доставити изјаву надлежног органа потписану од овлашћеног лица о томе да ће иста обезбедити најкасније у року од 15 дана од дана закључења уговора;
- Покрајински секретаријат, јединице локалне самоуправе и ЈВП "Воде Војводине" су сагласне да ЈВП "Воде Војводине", одмах по закључењу тројних уговора а најкасније у року од 10 дана, покрену поступак јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама за избор извођача радова и да са изабраним извођачем закључе уговор о реализацији послова на уређењу каналске мреже у функцији одводњавања пољопривредног земљишта, као и да о томе достави доказ даваоцу средстава - решење о образовању комисије за јавну набавку и одлуку о покретању поступка јавне набавке;
- Рок за реализацију уговорених радова је 30.09.2020. године.

Поступање са непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија ће одбацити:
- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства .
Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за оцену пријава

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 10.

1. Степен обезбеђености властитих средстава
2. Степен значаја, сврсисходност и очекивани ефекти пројекта
3. Број насељених места на територији локалне самоуправе
4. Локација извођења радова
5. Развијеност општине по Уредби о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе ("Сл. гласник РС" 104/2014).

Поступање са пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 11.

На основу одлуке, Комисија сачињава а покрајински секретар доноси решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене пријаве на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве коме су одобрена средства на основу Одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.
Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од седам (7) дана од дана објављивања одлуке на сајту Покрајинског секретаријата.
Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) радних дана од дана пријема приговора.
Приговор секретар може да одбаци као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору одлучује се решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Права и обавезе између Покрајинског секретаријата, јединица локалне самоуправе и ЈВП "Воде Војводине" регулишу се Тројним уговором.
Обавезни елементи Тројног уговора јесу:
- износ опредељених средстава;
- намена за коју се опредељују средства;
- рок за реализацију уговорених радова по Тројном уговору је 30.09.2020. године, а ЈВП "Воде Војводине су дужне да одмах по закључењу Тројног уговора а најкасније у року од 10 дана покрену поступак јавне набавке за избор извођача радова у складу са Законом о јавним набавкама и да након спроведеног поступка са извођачем радова закључе уговор.
- обавезност примене закона о јавним набавкама / искључење обавезности спровођења поступка јавних набавки
- права и обавезе Покрајинског секретаријата, јединица локалне самоуправе и ЈВП "Воде Војводине";
- начин исплате средстава
- правдање обезбеђених средстава;
- надлежност праћења реализације уговора
- остали елементи значајни за реализацију уговорених активности;

Праћење извршавања уговора

Члан 15.

Контролу реализације уговорених обавеза спроводи Сектор за заштиту, уређење и коришћење пољопривредног земљишта.

У случају неизвршавања уговорене обавезе уговор ће се раскинути, а корисник средстава у обавези је да изврши повраћај средстава.

Завршне одредбе

Члан 16.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".
Дана 14.02.2020. године.

Покрајински секретар
др **Вук В. Радојевић**

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16, 29/17 и 24/19) у вези с Покрајинском скупштинском одлуком о годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за воде Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/19) и у вези с Пословником о раду комисија за израду конкурса и правилника и поступање по конкурсима расписаним у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси

Правилник о додели средстава за суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини и објеката фекалне канализације за 2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2020 од 2.3.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели средстава за суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини и објеката фекалне канализације за 2020. годину (у даљем тексту: Правилник) прописује се намена средстава, поступак додељивања средства, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за реализацију активности из Годишњег програма коришћења средства из буџетског фонда за воде Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину (у даљем тексту: Програм) "Суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини и објеката фекалне канализације у 2020. години" (тачка II, подтачка 1.1. и 2.1. Програма).
Програм из става 1. овог члана саставни је део Покрајинске скупштинске одлуке о годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за воде Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", 54/19), а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе средстава

Члан 2.

Укупан износ средстава који се додељује по Правилнику и Конкурсу за доделу средстава за суфинансирање изградње, санације и реконструкције водних објеката у јавној својини и објеката фекалне канализације у 2020. години (у даљем тексту: Конкурс) јесте до 453.000.000,00 динара, и то:
- за водне објекте у јавној својини - до 363.000.000,00 динара;
- за објекте фекалне канализације - до 90.000.000,00 динара.

Максимални износ средстава по једном пројекту за водне објекте у јавној својини, који одобрава Секретаријат износи до 20.000.000,00 динара, без ПДВ-а.
Максимални износ средстава по једном пројекту за објекте фекалне канализације, који одобрава Секретаријат износи до 10.000.000,00 динара, без ПДВ-а.
Бесповратна средства за изградњу, санацију или реконструкцију водних објеката у јавној својини по овом конкурсу утврђују се у износу до 80% од укупно прихватљивих трошкова. Преостали износ обезбеђује корисник средстава.
Бесповратна средства за изградњу, санацију или реконструкцију објеката фекалне канализације по овом конкурсу утврђују се у износу до 60% од укупно прихватљивих трошкова. Преостали износ обезбеђује корисник средстава.
Корисник средстава по једној пријави може конкурисати за један пројекат. Максималан број пројеката за који по овом конкурсу јединице локалне самоуправе могу поднети пријаве су два пројекта - за изградњу, санацију или реконструкцију водних објеката у јавној својини и један пројекат - за објекте фекалне канализације. У случају две поднете пријаве за изградњу, санацију или реконструкцију водних објеката у јавној својини подносилац мора означити приоритет по пријавама/пројектима, у случају да то не учини, комисија задржава право да одреди ред приоритета, са обзиром да је то критеријум бодовања из Правилника.
Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који се објављује у дневном листу "Дневник", на интернет страници Секретаријата и у "Службеном листу АП Војводине".
Пријаве на конкурс подносе закључно са 09.03.2020. године.
Документација поднета на Конкурс се не враћа.
Средства за реализацију активности – према Правилнику и по Конкурсу – додељују се бесповратно.

Намене за које се могу користити средства

Члан 3.

- изградњу, санацију или реконструкцију водних објеката у јавној својини, као што су постројења за припрему воде за пиће, пумпне станице, резервоари, јавне водоводне мреже, магистрални цевоводи до насеља или индустрије, набавка и уградња цевоводне арматуре и електромашинске опреме у наведеним објектима, као и бушење и опремање бунара.
- изградњу, санацију или реконструкцију објеката за одвођење отпадних - фекалних вода: колекторских водова (без кућних прикључака), постројења за прераду отпадних фекалних вода, црпних станица, набавку и уградњу електромашинске опреме у наведеним постројењима и црпним станицама.

Подносиоци пријава имају право да, уколико испуњавају претходне услове, од момента објављеног конкурса покрену поступак јавне набавке и о томе одмах обавесте Покрајински секретаријат.
Средства која се додељују по Конкурсу не могу се користити за:
- набавку опреме и делова опреме као резервних делова;
- набавку половне, недекларисане опреме и делова;
- кућне прикључке за објекте фекалне канализације;
- плаћања пореза, судских и царинских трошкова;
- накнада за зараде;
- непредвиђене и накнадне радове.

Корисници средстава

Члан 4.

Право учешћа на конкурсу имају јединице локалне самоуправе с територије Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Корисници средстава), за потребе својих месних заједница, јавних предузећа, јавних комуналних предузећа и привредних друштава која врше поверене послове из области комуналне - водопривредне делатности, а чији су оснивачи локалне самоуправе.

Услови за учешће на конкурс

Члан 5.

Корисници средстава или месне заједнице, јавна предузећа, јавна комунална предузећа и привредна друштава која врше поверене послове из области комуналне - водопривредне делатности а за чије потребе Корисници средстава аплицирају на Конкурс, морају имати измирене обавезе за водне накнаде за коришћење водног добра и за испуштену воду, а закључно са 31.12.2019. године, или потписан репрограм дуга или споразум о одлагању плаћања дуга. Уколико корисник средстава није обвезник накнаде, треба доставити оверену

изјаву да није задуживан по том основу. Образац изјаве може се преузети с веб-странице: www.psp.vojvodina.gov.rs и прилагодити називу корисника средстава.

Потребна документација којом се доказује испуњеност услова за учешће на конкурсу

Члан 6.

Потребна документација којом се доказује испуњеност услова за учешће на конкурсу:
1. пријава на конкурс која се може преузети с веб-странице: www.psp.vojvodina.gov.rs, а у којој ће јасно бити назначен назив објекта за који се тражи учешће Секретаријата у суфинансирању, с потписом градоначелника или председника општине;
2. одлука општинског/градског већа о реализацији инвестиције у којој је опредељен износ сопственог учешћа (форма одлуке може се преузети с веб-странице: www.psp.vojvodina.gov.rs);
3. извод из општинског/градског буџета, којим се потврђује износ сопственог учешћа - доставити најкасније 15 дана од дана потписивања уговора; уколико нема наведена средства, неопходно је доставити изјаву надлежног органа потписану од овлашћеног лица о томе да ће иста обезбедити најкасније у року од 15 дана од дана закључења уговора;
4. Изјава председника општине/градоначелника којом - под пуном кривичном и материјалном одговорношћу - гарантује да за пројекте за које се конкурише није покренут поступак јавне набавке радова и да није већ закључен уговор о извођењу радова.
5. У случају да подносилац пријаве након објављеног Конкурса покреће поступак јавне набавке као и у случају покретања јавне набавке након објављивања конкурса и подношења пријаве на исти, неопходно је да достави Решење о образовању комисије и Одлуке о покретању поступка јавне набавке.
6. важећа грађевинска дозвола, а за бушење бунара и решење Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај којим се одобрава извођење примењених геолошких истраживања подземних вода;
7. извод из пројекта за грађевинску дозволу, односно из главног пројекта, израђеног по Закону о планирању и изградњи, односно у складу са Правилником о садржини, начину и поступку израде и начин вршења контроле техничке документације према класи и намени објекта;
8. Предмер и предрачун радова оверен од стране одговорног пројектанта;
9. Уколико се радови за које се конкурише изводе по фазама, а само за поједине фазе подноси пријава, потребно је посебно назначити радове за које се средства траже, са исказаним укупним предмером и предрачуном и посебно исказаним предмером и предрачуном за фазу/фазе за коју се подноси пријава;
10. Изјава председника општине/градоначелника о томе да за фазу за коју се траже средстава раније нису Покрајинска влада или други извори финансирања додељивали средства;
11. техничка контрола пројекта за грађевинску дозволу, у складу са Законом о планирању и изградњи, односно техничка контрола главног пројекта;
12. за реконструкцију објеката на који се примењује члан 145. Закона о планирању и изградњи, уместо документације утврђене т. 6. и 7. овог конкурса, приложити документацију у складу с поменутим законом - решење којим се одобрава извођење радова и идејни пројекат;
13. за набавку, замену и уградњу опреме (бунара, постројења за припрему воде за пиће, црпних станица водовода и канализације, уређаја/постројења за пречишћавање отпадних вода), за које се примењује члан 145. Закона о планирању и изградњи, а у вези с чл. 2 став 1 тачка 35. - санација, приложити документацију у складу с поменутим законом - решење којим се одобрава извођење радова и идејни пројекат и приложити предрачун за опрему;
14. у случају да се пројекат (за који се подноси пријава) односи на хитне радове, неопходно је доставити и документацију која упућује на хитност у решавању (нпр. записник инспектора).
У случају потребе, Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију.

Поступање са непотпуним пријавама

Члан 7.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција

У складу са законом који уређује општи управни поступак, за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија ће одбацити :
- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица

Одлучивање о додели средстава

Члан 8.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства .
Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за доделу средстава

Члан 9.

Р. бр.	Критеријуми
1.	Степен обезбеђености сопствених средстава, доказе о обезбеђености средстава за изградњу објеката/набавку опреме укључујући и одлуке надлежних органа и институција које учествују у финансирању изградње објеката/набавке опреме за водне објекте у јавној својини
	До 20%
	20,1-30%
	30,1-40%
	Преко 40%
2.	Степен обезбеђености сопствених средстава, доказе о обезбеђености средстава за изградњу објеката/набавку опреме укључујући и одлуке надлежних органа и институција које учествују у финансирању изградње објеката/набавке опреме за објекте фекалне канализације
	До 50%
	50,1-60%
	60,1-70%

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

	Преко 70%
3.	Захтеви који се односе на седиште града или општине
	Захтеви који се односе на насеље које није седиште општине, односно града
4.	Постојећа проблематика у снабдевању водом (стварне потребе: хитност решавања проблема по питању квалитета воде за пиће-налаз и/или налог водног и/или санитарног инспектора, надлежне институције - лабораторије)
	Значај реализације пријављених пројеката за водне објекте у јавној својини (у случају да овај критеријум није одређен од подносиоца пријаве, комисија задржава право да одреди приоритет)
5.	Пројекат који је означен као приоритетни
	Пројекат који је означен као други по реду приоритета или није означен ред приоритета
6.	Остали специфични услови - развијеност општине по Уредби о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе ("Службени гласник РС" број 104/2014).
	> 100 %
	80 - 100 %
	60 - 80 %
	≤ 60 %
7.	Степен значаја пројекта, сврсисходност и очекивани ефекти пројекта
	Низак
	Средњи
	Висок

Поступање са пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 10.

На основу одлуке, Комисија сачињава а покрајински секретар доноси решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене пријаве на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 11.

Поред наведених лица из члана 10. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве коме су одобрена средства на основу Одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од седам (7) дана од дана објављивања одлуке на сајту Секретаријата.

Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) радних дана од дана пријема приговора.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Приговор секретар може да одбаци као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору одлучује се решењем.

Коначна одлука

Члан 12.

Коначну одлуку доноси покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора а која се објављује на званичној интернет страни Секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 13.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава, покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава са корисником средстава којим се регулишу права и обавезе.
Средства ће се исплаћивати у више фаза и то:
- средства у вредности 70% од додељеног износа биће пренета након потписивања уговора и достављања регистроване менице, а у складу с приливом средстава у буџет АПВ; остатак средстава биће исплаћиван по правдању уплаћеног аванса, а по испостављеним привременим ситуацијама и окончаној ситуацији, у сразмери која је утврђена уговором;
- уколико корисник средстава у моменту подношења пријаве на конкурс није покренуо поступак јавне набавке, дужан је да покрене поступак јавне набавке у року од 30 дана од дана закључења уговора, као и да о томе достави доказ даваоцу средстава - решење о образовању комисије за јавну набавку и одлуку о покретању поступка јавне набавке;
- у случају да се средства потроше ненаменски или да се не искористе у предвиђеном року, корисник је дужан да их врати са законском затезном каматом од дана преноса средстава;
- Секретаријат задржава право да контролише утрошак средстава увидом у извршење радова и документацију путем овлашћених представника Секретаријата из ресорног сектора и представника буџетске инспекције;
- коначан износ средстава, која обезбеђују Секретаријат и корисник, утврдиће се након спроведеног поступка јавне набавке и закљученог уговора са извођачем радова и/или након достављања оверене окончане ситуације у случајевима када се вредност изведених радова разликује од уговорене вредности;
- уколико је вредност радова и/или опреме уговорена између корисника средстава и извођача радова и/или испоручиоца опреме већа од укупне уговорене вредности уговора између Секретаријата и корисника средстава, разлика пада на терет корисника средстава;
- уколико је вредност радова и/или опреме уговорена између корисника средстава и извођача радова и/или испоручиоца опреме мања од укупне уговорене вредности уговора између Секретаријата и корисника средстава, коначан износ средстава које обезбеђују Секретаријат и корисник средстава утврђује се уговореним процентуалним учешћем обе уговорне стране.
- корисник средстава дужан је да додељена средства искористи до 31.10.2020. године

Праћење извршавања уговора

Члан 14

Контролу реализације уговорених обавеза спроводи Сектор за водопривреду.
У случају неизвршавања уговорене обавезе уговор ће се раскинути, а корисник средстава у обавези је да изврши повраћај средстава.

Завршне одредбе

Члан 15.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".
Дана: 14.02.2020. године.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/15, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист

АПВ", бр. 54/19), у вези са Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - и др. закон), Покрајинском скупштинском одлуком о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/2019) и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду,водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник о додели подстицајних средстава путем конкурса за суфинансирање уређења атарских путева и отресишта на територији АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2020 од 2.3.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником прописује се поступак (намена, корисници, висина и начин доделе средстава, конкурс, право учешћа, поступак с пријавама, разматрање пријава, бодовање и критеријуми за доделу средстава, одлучивање, уговарање, праћење реализације и завршне одредбе) доделе подстицајних средстава путем конкурса за уређење атарских путева и отресишта на територији АП Војводине у 2020. години, по Програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/2019), у даљем тексту - Програм.

Програм из става 1. овог члана донела је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), путем надлежног сектора, задужен је за његову реализацију.

Намене за које се могу користити средства

Члан 2.

Путем конкурса, средства се додељују за суфинансирање радова на уређењу некатегорисаних атарских путева и прилазних атарских путева са израдом завршног слоја од чврстих компактних материјала - најмање до нивоа туцаника или струганог асфалта и уређење отресишта.

- под атарским путем подразумева се саобраћајна површина која је доступна већем броју корисника, коју надлежни орган прогласи некатегорисаним путем и која је уписана у катастар непокретности као некатегорисан пут, а која доприноси рационалном коришћењу пољопривредног земљишта;
- под отресиштем подразумева се површина непосредно пре прикључка некатегорисаног пута с јавним путем више категорије, а која је уређена тако да се на њој уклоне све нечистоће с возила чије би изношење на јавни пут угрозило безбедност саобраћаја;
- намена средстава за суфинансирање јесу трошкови радова и материјала за уређење атарских путева и отресишта, а у које спадају припремни, земљани радови и радови на изградњи коловозне конструкције од чврстих компактних материјала.

У оквиру уређења атарских путева и прилазних атарских путева суфинансираће се уређење атарских путева туцаником, струганим асфалтом, асфалтом, бетоном и методом стабилизације хидрауличног везива.

У оквиру уређења отресишта суфинансираће се израда ребрастог отресишта од армираног бетона, у ширини од најмање 5 метара и у дужини од најмање 40 метара, уколико се укршта, односно прикључује са државним путем I реда, 20 метара са државним путем II реда и 10 метара са општинским путем и улицом, рачунајући од ивице коловоза.

Конкурс је отворен закључно са 09.03.2020. године.

Висина и начин доделе средстава

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 3.

Укупан износ бесповратних средстава, који се додељује по овом конкурсу, јесте 200.000.000,00 динара.

Укупан износ бесповратних средстава који се додељује по једној пријави јесте до 20.000.000,00 динара.

Средства се - као бесповратна - додељују корисницима до 70% од укупно прихватљивих трошкова (без ПДВ-а). Преостали износ обезбеђује корисник средстава. ПДВ плаћа корисник средстава.

Средства се додељују на основу конкурса који се објављује у дневном листу "Дневник", на званичној интернет страни Секретаријата и у "Службеном листу АП Војводине".

Корисници средстава

Члан 4.

Право да конкуришу имају јединице локалне самоуправе (градови и општине) с територије АП Војводине.

Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

Корисници могу да поднесу једну пријаву с прегледом атарских путева и отресишта чије се уређење планира.

Потребна документација којом се доказује испуњеност услова за учешће на конкурсу:

Члан 6.

1. Пријава на конкурс - може се преузети с веб-странице: www.psp.vojvodina.gov.rs, с потписом градоначелника или председника општине;
2. Копија актуелне одлуке или другог акта надлежног органа јединице локалне самоуправе којим се површина за коју се подноси пријава, проглашава некатегорисаним путем; уколико у наведеном акту нису прецизно набројани и одређени некатегорисани путеви, тада је подносилац пријаве дужан да уз њега достави и копију актуелне одлуке или другог акта надлежног органа јединице локалне самоуправе, којим се дефинише одржавање, коришћење и остала питања, где су некатегорисани путеви - који су предмет аплицирања на конкурс - јасно наведени и одређени; потребно је доставити интегралну верзију акта са свим важећим изменама и допунама;
3. Извод из листа непокретности којим се доказује да је уписан некатегорисан пут или доказ о поднетом захтеву Катастру непокретности за упис некатегорисаног пута;
4. Преглед атарских путева и отресишта чије се уређење планира (припрема се у форми табеле која је дата на интернет страници Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство у оквиру пријаве на конкурс);
5. Извод из општинског/градског буџета, којим се потврђује износ сопственог учешћа - доставити најкасније 30 дана од дана потписивања уговора; уколико нема наведена средства, неопходно је доставити изјаву надлежног органа потписану од овлашћеног лица о томе да ће иста обезбедити најкасније у року од 30 дана од дана закључења уговора;
6. Извод из пројекта за грађевинску дозволу у аналогној и дигиталној форми. Аналогна форма се враћа подносиоцу пријаве на конкурс. (Доставља се уколико се врше радови на изради новог атарског пута или отресишта);
7. Идејни пројекат у аналогној и дигиталној форми. Аналогна форма се враћа подносиоцу пријаве на конкурс. (Доставља се уколико се врши реконструкција већ постојећег атарског пута или отресишта);
8. Технички опис (доставља се уколико се врше радови на: изради новог атарског пута или отресишта, реконструкцији постојећег атарског пута или отресишта, рехабилитацији постојећег атарског пута или отресишта)
9. Предмер и предрачун потребних радова и материјала (доставља се уколико се врше радови на: изради новог атарског пута или отресишта, реконструкцији постојећег атарског пута или отресишта, рехабилитацији постојећег атарског пута или отресишта)
10. Карактеристични попречни профили (доставља се уколико се врше радови на: изради новог атарског пута или отресишта, реконструкцији постојећег атарског пута или отресишта)
11. Ситуациони план прегледне размере (Р 1:2.500) деоница путева који се уређују (доставља се уколико се врше радови на: изради новог атарског пута или отресишта, реконструкцији постојећег атарског пута или отресишта)

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Пре почетка извођења радова, наведену техничку документацију оверава градски односно општински орган надлежан за послове саобраћаја. Законски рок за отпочињање радова по овој овери јесте годину дана.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију.

Конкурсна документација се не враћа.

Исплата бесповратних средстава:

Члан 7.

1. средства по овом конкурсу додељују се бесповратно;
2. средства у вредности 50% од додељеног износа биће пренета након потписивања уговора, а у складу с приливом средстава у буџет АПВ; остатак средстава биће исплаћиван по правдању уплаћеног аванса, а по испостављеним привременим ситуацијама и окончаној ситуацији, у сразмери која је утврђена уговором;
3. корисник средстава у обавези је да - приликом потписивања уговора о коришћењу средстава са Секретаријатом - преда регистровану меницу с меничном изјавом, као средство обезбеђења за наменско коришћење средстава, како авансног, тако и свеобухватног износа додељених средстава;
4. корисник средстава дужан је да покрене поступак јавне набавке у року од 30 дана од дана закључења уговора, као и да о томе достави доказ даваоцу средстава - решење о образовању комисије за јавну набавку и одлуку о покретању поступка јавне набавке;
5. у случају да се средства потроше ненаменски или се не реализују у предвиђеном року, корисник је дужан да их врати са законском затезном каматом од дана преноса средстава под претњом активирања достављеног средства обезбеђења;
6. коначан износ средстава која обезбеђују Секретаријат и корисник утврдиће се након спроведеног поступка јавне набавке и закљученог уговора, са извођачем радова или након достављања оверене окончане ситуације у случајевима када се вредност изведених радова разликује од уговорене вредности;
7. уколико је вредност радова и/или опреме уговорена између корисника средстава и извођача радова и/или испоручиоца опреме већа од укупне уговорене вредности уговора између Секретаријата и корисника средстава, разлика пада на терет корисника средстава;
8. уколико је вредност радова и/или опреме уговорена између корисника средстава и извођача радова и/или испоручиоца опреме мања од укупне уговорене вредности уговора између Секретаријата и корисника средстава, коначан износ средстава које обезбеђују Секретаријат и корисник средстава утврђује се уговореним процентуалним учешћем обе уговорне стране;
9. корисник средстава дужан је да искористи додељена средстава до 30.09.2020. године;
10. Корисник је у обавези да обезбеди сву неопходну техничку документацију као и све неопходне дозволе од надлежних органа у вези пројекта (по Закону о путевима или/и Закону о планирању и изградњи) и достави их Секретаријату, као и сву техничку документацију којом је исходовао наведене дозволе.

Поступање са непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.

Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.

Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.

Комисија ће одбацити:
- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.

Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства .
Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за оцену пријава:

Члан 10.

1. Степен обезбеђености властитих средстава
2. Број насељених места на територији локалне самоуправе
3. Локација извођења радова
4. Развијеност општине по Уредби о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе ("Сл. гласник РС" 104/2014)
5. Степен значаја, сврсисходност и очекивани ефекти пројекта

Поступање са пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 11.

На основу одлуке, Комисија сачињава а покрајински секретар доноси решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене пријаве на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве коме су одобрена средства на основу Одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.
Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од седам (7) дана од дана објављивања одлуке на сајту Секретаријата.
Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) радних дана од дана пријема приговора.
Приговор секретар може да одбаци као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору одлучује се решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора а која се објављује на званичној интернет страни Секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели средстава, покрајински секретар у име Секретаријата закључује с корисником средстава уговор о додели средстава.

Праћење извршавања уговора

Члан 15.

Контролу реализације уговорених обавеза спроводи Сектор за заштиту, уређење и коришћење пољопривредног земљишта.

У случају неизвршавања уговорене обавезе уговор ће се раскинути, а корисник средстава у обавези је да изврши повраћај средстава.

Завршне одредбе

Члан 16.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Дана 14.02.2020. године

Покрајински секретар
др **Вук В. Радојевић**

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), чл. 11. и 24. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/19), Закона о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/2018 - др. закон), Покрајинске скупштинске одлуке о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Сл. лист АП Војводине", бр. 54/2019) и Пословника о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник о додели подстицајних средстава путем конкурса за уклањање дивљих депонија с пољопривредног земљишта, односно привођење намени пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2020 од 26.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописује се поступак (намена, конкурс, право учешћа, поступак с пријавама, разматрање пријава, бодовање и критеријуми за доделу средстава, одлучивање, уговарање, праћење реализације и завршне одредбе) доделе подстицајних средстава путем конкурса за уклањање дивљих депонија с пољопривредног земљишта, односно привођење намени пољопривредног земљишта по Програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/19) у даљем тексту: Програм, који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/19).

Програм из става 1. овог члана донела је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат) задужен је за његову реализацију.

ВИСИНА И НАЧИН ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 2.

Укупан износ бесповратних средстава који се додељује по овом конкурсу јесте 5.000.000,00 динара.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Бесповратна средства за уклањање комуналног, неопасног и инертног отпада по овом конкурсу утврђују се у износу до 50% од укупно прихватљивих трошкова.
Максимални износ средстава по једној пријави који одобрава Секретаријат износи до 1.000.000,00 динара, без ПДВ-а.Преостали износ обезбеђује корисник средстава.
Корисник средстава сноси трошкове ПДВ-а.
Средства се додељују на основу конкурса који се објављује у "Службеном листу АП Војводине", дневном листу "Дневник" и на интернет страници Секретаријата.

НАМЕНЕ ЗА КОЈЕ СЕ МОГУ КОРИСТИТИ СРЕДСТВА

Члан 3.

Ради привођења намени пољопривредног земљишта, средства се додељују путем конкурса за уклањање (примарна сепарација или други третман отпада на месту дивље депоније ради максималног искоришћавања комуналног отпада, утовар, транспорт, одлагање односно адекватно збрињавање на регистрованим депонијама као и вршење надзора над уклањањем дивљих депонија), неопасног, инертног отпада (у даљем тексту: Отпад) с дивљих депонија формираних на пољопривредном земљишту у државној својини.
Конкурс је отворен закључно са 09.03.2020. године.

КОРИСНИЦИ СРЕДСТАВА

Члан 4.

Право да конкуришу имају јединице локалне самоуправе (градови и општине) с територије АП Војводине.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА КОНКУРСУ

Члан 5.

Из поднете пријаве разматраће се једино парцеле које представљају пољопривредно земљиште у државној својини на којима се налазе депоније. Пријаве у којима се наводе друге врсте земљишта или друга врста власништва, неће бити разматране, односно пријава ће се делимично прихватати и самим тим опредељивати прихватљиви трошкови.
Потребна документација којом се доказује испуњеност услова за учешће на конкурсу

Члан 6.

- пријава на конкурс која се може преузети са веб-странице: www.psp.vojvodina.gov.rs;
- обавештење о депонији на коју ће се одложити Отпад сакупљен с дивљих депонија, које треба да садржи: назив депоније, катастарску општину и број катастарске парцеле на којој се налази депонија на коју ће се одложити Отпад уклоњен с дивљих депонија (у даљем тексту: Депонија), назив и адреса правног лица које управља депонијом на коју ће се одложити отпад;
- копија акта који је донео орган локалне самоуправе, покрајинског органа или републичког органа, из којег се види да је Депонија предвиђена за одлагање Отпада; о записник инспектора за заштиту животне средине о стању утврђеном на лицу места на којем се налази свака од дивљих депонија која је предмет уклањања (не старији од дана објављивања овог конкурса) којим се констатује: назив дивље депоније или назив потеса или топонима на којем се дивља депонија налази, фотографију дивље депоније, констатацију инспектора да је реч о комуналном, неопасном, инертном отпаду, назив катастарске општине у којој се налази дивља депонија, број катастарске парцеле на којој се налази дивља депонија, површина земљишта коју заузима дивља депонија у m^2, запремина дивље депоније у m^3,
- извод из општинског/градског буџета, којим се потврђује износ сопственог учешћа - доставити најкасније 30 дана од дана потписивања уговора; уколико нема наведена средства, неопходно је доставити изјаву надлежног органа (коју је потписало овлашћено лице) о томе да ће их обезбедити најкасније у року од 30 дана од дана закључења уговора;
- Табела 1 - преглед дивљих депонија чије се уклањање планира; бланко примерак Табеле 1 преузима се са интернет странице Секретаријата или у његовим просторијама;
- извод из катастра из којег се види да је катастарска парцела на којој се налази дивља депонија у државној својини и да је у питању пољопривредно земљиште;
- необавезујућа понуда за уклањање отпада наведеног у Табели 1, коју је издало надлежно комунално предузеће за територију локалне самоуправе, друго правно лице или предузетник.

Уколико буде потребно, Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију.

Прилог: Стање шума и шумарство са пројекцијом развоја

УСЛОВИ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА:

Члан 7.

- средства у вредности 50% од додељеног износа биће пренета након потписивања уговора а у складу с приливом средстава у буџет АПВ; остатак средстава биће исплаћен након достављања правдања средстава о реализованом и плаћеном послу у целокупном износу уговореном између Секретаријата и локалне самоуправе. У случају реализације обима посла који је мањи од уговореног, остатак средстава биће исплаћен у складу са достављеним правдањем средстава у сразмери која је утврђена уговором између Секретаријата и локалне самоуправе;
- корисник средстава је у обавези да-приликом потписивања уговора о коришћењу средстава са Секретаријатом-преда регистровану меницу с меничном изјавом, као средство обезбеђења за наменско коришћење средстава, како авансног, тако и свеобухватног износа додељених средстава;
- корисник средстава дужан је да покрене поступак јавне набавке у року од 30 дана од дана закључења уговора, као и да о томе достави доказ даваоцу средстава - решење о образовању комисије за јавну набавку и одлуку о покретању поступка јавне набавке;
- у случају да се средства потроше ненаменски или да се не искористе у предвиђеном року, корисник је дужан да их врати са законском затезном каматом од дана преноса средстава;
- Секретаријат задржава право да контролише утрошак средстава увидом у извршење радова и документацију путем овлашћених представника Секретаријата из ресорног сектора и представника буџетске инспекције;
- коначан износ средстава, која обезбеђују Секретаријат и корисник, утврдиће се након спроведеног поступка јавне набавке и закљученог уговора са извођачем радова или након достављања оверене окончане ситуације у случајевима када се вредност изведених радова разликује од уговорене вредности;
- уколико је вредност радова и/или опреме уговорена између корисника средстава и извођача радова и/или испоручиоца опреме већа од укупне уговорене вредности уговора између Секретаријата и корисника средстава, разлика пада на терет корисника средстава;
- уколико је вредност радова и/или опреме уговорена између корисника средстава и извођача радова и/или испоручиоца опреме мања од укупне уговорене вредности уговора између Секретаријата и корисника средстава, коначан износ средстава које обезбеђују Секретаријат и корисник средстава утврђује се уговореним процентуалним учешћем обе уговорне стране и
- корисник средстава дужан је да додељена средства искористи до 09.03.2020. године.

ПОСТУПАЊЕ С НЕПОТПУНИМ ПРИЈАВАМА

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.

Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.

Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.

Комисија ће одбацити :

- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица

ОДЛУЧИВАЊЕ О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.

Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства.

Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕНУ ПРИЈАВА

Члан 10.

Критеријуми:
- степен обезбеђености властитих средстава
- површина пољопривредног земљишта у државној својини на којем се налазе дивље депоније чије се уклањање планира
- површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији локалне самоуправе
- степен развијености општине по Уредби о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", број 104/2014).

ПОСТУПАЊЕ СА ПРИЈАВАМА КОЈЕ СУ ОДБИЈЕНЕ/ОДБАЧЕНЕ ИЛИ НИСУ У ПОТПУНОСТИ ПРИХВАЋЕНЕ

Члан 11.

На основу одлуке, Комисија сачињава а покрајински секретар доноси решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене пријаве на основу предлога одлуке.

ПРАВО ПРИГОВОРА

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве коме су одобрена средства на основу Одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.
Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од седам (7) дана од дана објављивања одлуке на сајту Секретаријата.
Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) радних дана од дана пријема приговора.
Приговор секретар може да одбаци као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору одлучује се решењем.

КОНАЧНА ОДЛУКА

Члан 13.

Коначну одлуку доноси покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

УГОВОР О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава, покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава са корисником средстава којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

ПРАЋЕЊЕ ИЗВРШАВАЊА УГОВОРА

Члан 15.

Контролу реализације уговорених обавеза спроводи Сектор за заштиту, уређење и коришћење пољопривредног земљишта.

У случају неизвршавања уговорене обавезе уговор ће се раскинути, а корисник средстава у обавези је да изврши повраћај средстава.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".
Дана 14.02.2020. године.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", бр. 54/19) у вези с чл. 31-58 Закона о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон) и Покрајинском скупштинском одлуком о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/2019), а у вези са Пословником о раду комисија за израду конкурса и правилника и поступање по конкурсима расписаних у покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси

Правилник о додели подстицајних средстава путем конкурса за суфинансирање активности код поступака комасације на територији АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2020 од 26.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником за доделу подстицајних средстава путем конкурса за суфинансирање активности код поступака комасације земљишта на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) прописује се намене, висина и начин доделе средстава, право и услови учешћа на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву, поступак с неблаговременим и некомплетним пријавама, разматрање пријава и одлучивање о додели средстава, критеријуми и бодовање за доделу средства, уговор о реализацији активности, реализација уговорених обавеза, плаћање радова, праћење реализације уговора, завршне одредбе и друга питања значајна за реализацију тачке II подтачке 2.1, 2.2 Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020 години (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020 години ("Службени лист АПВ", број 54/2019) на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-51-9676/2019-14 од 03.12.2019. године.
Програм из става 1. овог члана донела је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), задужен је за његову реализацију.

Намене за које се могу користити подстицајна средства

Члан 2.

По пријавама које се подносе за започињање новог поступка комасације, средства се додељују за реализацију активности дефинисаних програмом комасације, односно за

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

реализацију активности утврђених уговором између локалне самоуправе и извођача геодетско техничких радова (уколико је већ спроведена процедура јавне набавке и закључен уговор са извођачем геодетско техничких радова): комасациона процена вредности земљишта, геодетско-технички радови и истоврсне активности.

Искључиви надзор над радовима у катастарском премеру, комасационом премеру и комасационој процени вредности земљишта од 04.12.2015. године врши Републички геодетски завод.

По пријавама које се подносе за наставак раније започетих поступака комасације, средства се додељују за активности дефинисане програмом комасације односно активности дефинисане уговором између локалне самоуправе и извођача радова: геодетско-технички радови, радови на уређењу земљишта који су нужни ради несметаног спровођења комасације, катастарско класирање и бонитирање земљишта, набавка белега и истоврсне активности.

Искључиви надзор над радовима у катастарском премеру, комасационом премеру и комасационој процени вредности земљишта од 04.12.2015. године врши Републички геодетски завод.

По пријавама које се подносе за изградњу, реконструкцију, санацију и уређење каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања код поступака комасације, средства се додељују за радове на каналима, пропустима, уставама, црпним станицама са пратећом електро-машинском опремом и другим објектима на каналској мрежи којима управља ЈВП "Воде Војводине".

По пријавама које се подносе за уређење атарских путева код поступака комасације, средства се додељују за уређење атарских путева струганим асфалтом, асфалтом, бетоном и методом стабилизације хидрауличним везивом и уређење отресишта ребрастим армираним бетоном.

Конкурсом за доделу подстицајних средстава за суфинансирање активности код поступака комасације на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Конкурс) средства се додељују за плаћања која ће се извршити након:

Конкурсом за доделу подстицајних средстава за суфинансирање активности код поступака комасације на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Конкурс) средства се додељују за плаћања која ће се извршити након закључења уговора који се односе на започињање нових поступака комасације, наставка раније започетих поступака комасације, и уређење атарских путева, између Секретаријата и јединица локалне самоуправе, односно након закључења уговора који се односе на изградњу, реконструкцију, санацију и уређење каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања код поступака комасације између Секретаријата, јединица локалне самоуправе и ЈВП "Воде Војводине".

По пријавама које се подносе за започињање поступака комасације и пријава за наставак раније започетих поступака комасације, предмет суфинансирања нису трошкови: комисије за комасацију, поткомисија, комисије за јавну набавку, консултантских услуга, крчења шума и сече стабала, набавка канцеларијског материјала и опреме, израда програма комасације, телефона, струје, закупа просторија, репрезентације и слично.

Висина и начин доделе средстава

Члан 3.

Укупан износ бесповратних средстава који се додељује конкурсом је следећи:

- за започињање нових поступака комасације 10.000.000,00 динара без ПДВ-а
- за наставак раније започетих поступака комасације; Изградњу, реконструкцију, санацију и уређење каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања код поступака комасације; Уређење атарских путева код поступака комасације 50.000.000,00 динара без ПДВ-а

Конкурс је отворен до 23.03.2020. године.

Секретаријат додељује бесповратна средства у обиму до 60% од укупне вредности радова без пдв-а. Преостали износ уговорених средстава обезбеђује јединица локалне самоуправе. Целокупан износ пдв-а пада на терет Корисника средстава.

Укупан износ бесповратних средстава који се одобрава за започињање нових поступака комасације по једној пријави износи до 3.000.000,00 динара без ПДВ-а.

Укупан износ бесповратних средстава који се одобрава за наставак реализације раније започетих поступака комасације по једној пријави износи до 15.000.000,00 динара без ПДВ-а.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Укупан износ бесповратних средстава који се одобрава за изградњу, реконструкцију, санацију и уређење каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања код поступака комасације по једној пријави износи до 5.000.000,00 динара без ПДВ-а.
Укупан износ бесповратних средстава који се одобрава за уређење атарских путева код поступака комасације по једној пријави износи до 5.000.000,00 динара без ПДВ-а.
Секретаријат додељује бесповратна средства корисницима до 60% од укупно прихватљивих трошкова без ПДВ-а, а преостали износ и целокупан износ пдв-а обезбеђују јединице локалне самоуправе.
Средства се додељују на основу конкурса који се објављује у дневном листу "Дневник", на интернет страници секретаријата и у "Службеном листу АП Војводине".
Исплата бесповратних средстава вршиће се у складу са приливом средстава у буџет АП Војводине.

Корисници средстава

Члан 4.

Корисници средстава по овом конкурсу су јединице локалне самоуправе (општине и градови) са територије АП Војводине.
- У делу конкурса који се односи на изградњу, реконструкцију, санацију и уређење каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања код поступка комасације, подносиоци пријаве на конкурс су јединице локалних самоуправа а искључиво право вршења ових послова има ЈВП "Воде Војводине".

Право и услови учешћа на конкурсу

Члан 5.

За започињање нових поступака комасације, право да конкуришу имају јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине које пријаву подносе за реализацију активности које су дефинисане програмом комасације, односно за реализацију активности које су утврђене уговором између локалне самоуправе и извођача геодетско техничких радова (уколико је већ спроведена процедура јавне набавке и закључен уговор са извођачем геодетско техничких радова), уз услов да је скупштина јединице локалне самоуправе донела одлуку о спровођењу поступка комасације за предметну катастарску општину;
За наставак радова на комасацији, право да конкуришу имају јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине уз услов да су за предметне катастарске општине у претходном периоду са Секретаријатом већ закључиле уговор о започињању поступка комасације (пријаве се подносе за реализацију активности дефинисане програмом комасације односно активности дефинисане уговором између локалне самоуправе и извођача радова)
За изградњу, реконструкцију, санацију и уређење каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања код поступака комасације, право да конкуришу имају јединице локалне самоуправе (градови и општине) с територије АП Војводине за територију катастарске општине на којој се реализује поступак комасације уз услов да је комисија за комасацију донела акт којим се усваја каналска мрежа.
За уређење атарских путева код поступака комасације, право да конкуришу имају јединице локалне самоуправе (градови и општине) с територије АП Војводине за територију катастарске општине на којој се реализује поступак комасације уз услов да је комисија за комасацију донела акт којим се усваја путна мрежа

Документација која се подноси уз пријаву

Члан 6.

Потребна документација за започињање новог поступка комасације:
1) читко попуњен образац пријаве на конкурс (штампаним словима или помоћу рачунара), који је потписан и оверен, с наведеним укупним средствима у бруто износу и нето износу у динарима (с ПДВ-ом и без ПДВ-а), којима се планира финансирање активности у 2019. години, с јасно исказаним делом сопственог учешћа и захтеваног дела од Секретаријата у нето износу у динарима;
2) захтев за суфинансирање с табелом 1 у којој се наводе активности за које се конкурише а које су дефинисане програмом комасације, односно активности које су утврђене уговором између локалне самоуправе и извођача геодетско техничких радова (уколико је већ спроведена процедура јавне набавке и закључен уговор са извођачем геодетско техничких радова), као и бруто вредност и нето вредност (с ПДВ-ом и без ПДВ-а) свих активности чија се реализација планира;

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

3) доказ да је јединица локалне самоуправе обезбедила сопствена средства (извод из буџета или одлуку да ће средства обезбедити у року од 30 дана од дана закључења уговора о суфинансирању поступка комасације);
4) копија сагласности на програм комасације, коју издаје Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
5) копија акта којим је скупштина јединице локалне самоуправе донела програм комасације;
6) један примерак програма комасације за предметно комасационо подручје, које је донела скупштина јединице локалне самоуправе;
7) копију одлуке о спровођењу комасације за предметно комасационо подручје, коју је донела скупштина јединице локалне самоуправе;
8) документацију из спроведеног поступка јавне набавке за извођача геодетско техничких радова у поступку комасације: одлуку о покретању поступака јавне набавке, јавни позив за подношење понуда с доказом о објави, извештај о стручној оцени понуда, одлука о додели уговора, уговора с понудом која је саставни део уговора и све анексе уговора (доставља се уколико је локална самоуправа већ спровела јавну набавку и закључила уговор са извођачем геодетско техничких радова).

Потребна документација за наставак раније започетих поступака комасације:

1) читко попуњен образац пријаве на конкурс (штампаним словима или помоћу рачунара), који је потписан и оверен, с наведеним укупним средствима у бруто и нето износу у динарима (с ПДВ-ом и без ПДВ-а), којима се планира финансирање активности с јасно исказаним делом сопственог учешћа и захтеваног дела од Секретаријата у нето износу у динарима;
2) захтев за суфинансирање наставка активности на реализацији комасације, с табелом 1 у којој се наводе активности комасације чије се извршење планира, као и бруто вредност и нето вредност ових активности (с ПДВ-ом и без ПДВ-а);
3) извештај о до сада извршеним активностима на комасацији који је оверио стручни надзор;
4) доказ да је јединица локалне самоуправе обезбедила сопствена средства (извод из буџета или одлуку да ће средства обезбедити у року од 30 дана од дана закључења уговора о суфинансирању поступка комасације);
5) за радове и за набавку међних белега доставља се спецификација броја међних белега које је оверио вршилац стручног надзора;
6) за радове приликом техничког уређења комасационог подручја који обухватају риперовање, орање, равнање и рекултивацију земљишта који су нужни ради несметаног спровођења комасације - доставља се одговарајућа спецификација активности с бруто вредностима и нето вредностима радова које је неопходно реализовати и финансирати, која нарочито садржи:
a. прегледни план на основу катастарског, топографског или ортофото плана у погодној размери са обележеним и нумерисаним површинама (старим путевима) које се рекултивишу, површинама за риперовање, орање и равнање, који је потписао и оверио председник комисије за комасацију.
b. одговарајући предмер и предрачун радова код техничког уређења комасационог подручја које обухвата риперовање, орање, равнање и рекултивацију земљишта, које је потписао и оверио председник комисије за комасацију.
7) програм комасације за предметно комасационо подручје који је донела скупштина јединице локалне самоуправе (достављају локалне самоуправе којима је програм комасације враћен од стране Секретаријата након окончања конкурсних процедура по претходно објављеним конкурсима);
8) документацију из спроведеног поступка јавне набавке за извођача геодетско техничких радова у поступку комасације: одлуку о покретању поступака јавне набавке, јавни позив за подношење понуда с доказом о објави, извештај о стручној оцени понуда, одлуку о додели уговора, уговор с понудом која је саставни део уговора и све анексе уговора.

Потребна документација за изградњу, реконструкцију, санацију и уређење каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања код поступака комасације:

1. читко попуњен образац пријаве на конкурс (штампаним словима или помоћу рачунара), који је потписан и оверен, с наведеним укупним средствима у бруто и нето износу у динарима (с ПДВ-ом и без ПДВ-а), којима се планира финансирање активности с јасно исказаним делом сопственог учешћа и захтеваног дела од Секретаријата у нето износу у динарима;

2. Акт - који је потписао градоначелник, односно председник општине - о приступању изградњи, реконструкцији, санацији или уређењу каналске мреже у функцији одводњавања или наводњавања код поступака комасације, донет у току 2020. године, у коме је износ сопствених средстава која ће јединица локалне самоуправе обезбедити за реализацију радова на изградњи, реконструкцији, санацији или уређењу каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања пољопривредног земљишта;
3. Акт којим се усваја нова каналска мрежа на територији катастарске општине на којој се спроводи поступак комасације (доставља се само за катастарске општине за које није ступио на снагу катастар непокретности устројен на основу података добијених из поступка уређења пољопривредног земљишта комасацијом) - Акт усваја Комисија за комасацију;
4. Предлог радова на изградњи, реконструкцији, санацији и уређењу каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања пољопривредног земљишта. Предлог радова треба да садржи: укупну дужину каналске мреже која је у функцији одводњавања и наводњавања на територији катастарске општине на којој се изводе радови, ситуациони план с каналима на којима се изводе радови, табеларни преглед са називима и дужинама канала на којима се изводе радови и вредностима радова с ПДВ-ом и без ПДВ-а за сваки од канала, предмер и предрачун радова са урачунатим ПДВ-ом и без ПДВ-а(Предлог радова сачињава локална самоуправа);
5. Сагласност ЈВП "Воде Војводине" на Предлог радова на изградњи, реконструкцији, санацији и уређењу каналске мреже у функцији одводњавања и наводњавања пољопривредног земљишта који је доставила јединица локалне самоуправе;
6. Доказ да је јединица локалне самоуправе обезбедила сопствена средства (извод из буџета), односно, уколико нема наведена средства, неопходно је доставити изјаву надлежног органа потписаног од овлашћеног лица о томе да ће иста обезбедити најкасније у року од 30 дана од дана закључења уговора;
Потребна документација за уређење атарских путева код поступака комасације:
1. читко попуњен образац пријаве на конкурс (штампаним словима или помоћу рачунара), који је потписан и оверен, с наведеним укупним средствима у бруто и нето износу у динарима (с ПДВ-ом и без ПДВ-а), којима се планира финансирање активности с јасно исказаним делом сопственог учешћа и захтеваног дела од Секретаријата у нето износу у динарима;
2. Акт којим се усваја нова путна мрежа на територији катастарске општине на којој се спроводи поступак комасације (доставља се само за катастарске општине за које није ступио на снагу катастар непокретности устројен на основу података добијених из поступка уређења пољопривредног земљишта комасацијом) - Акт усваја Комисија за комасацију
3. Преглед атарских путева и отресишта чије се уређење планира (припрема се у форми Табеле 2 која је дата на интернет страници Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство у оквиру пријаве на конкурс);
4. Доказ да је јединица локалне самоуправе обезбедила сопствена средства (извод из буџета), односно, уколико нема наведена средства, неопходно је доставити изјаву надлежног органа потписаног од овлашћеног лица о томе да ће иста обезбедити најкасније у року од 30 дана од дана закључења уговора;
5. Извод из пројекта за грађевинску дозволу у аналогној и дигиталној форми. Аналогна форма се враћа подносиоцу пријаве на конкурс. (Доставља се уколико се врше радови на изради новог атарског пута или отресишта);
6. Идејни пројекат у аналогној и дигиталној форми. Аналогна форма се враћа подносиоцу пријаве на конкурс. (Доставља се уколико се врши реконструкција већ постојећег атарског пута или отресишта);
7. Технички опис (доставља се уколико се врше радови на: изради новог атарског пута или отресишта, реконструкцији постојећег атарског пута или отресишта, рехабилитацији постојећег атарског пута или отресишта)
8. Предмер и предрачун потребних радова и материјала (доставља се уколико се врше радови на: изради новог атарског пута или отресишта, реконструкцији постојећег атарског пута или отресишта, рехабилитацији постојећег атарског пута или отресишта)
9. Карактеристични попречни профили (доставља се уколико се врше радови на: изради новог атарског пута или отресишта, реконструкцији постојећег атарског пута или отресишта, рехабилитацији постојећег атарског пута или отресишта)
10. Ситуациони план прегледне размере (Р 1:2.500) деоница путева који се уређују (доставља се уколико се врше радови на: изради новог атарског пута или отресишта,

реконструкцији постојећег атарског пута или отресишта, рехабилитацији постојећег атарског пута или отресишта)
Уколико буде неопходно, Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију.
Уз конкурсну документацију, подносилац пријаве дужан је да попуни и достави образац пријаве који је саставни део текста конкурса.
Обрасци пријава и табеле постављају се на интернет страницу Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине.
За сваку од намена из члана 2, овог Правилника за коју се конкурише, подноси се посебна пријава са пратећом потребном документацијом.
Корисник средстава дужан је да примењује одредбе Закона о јавним набавкама.

Услови коришћења средстава

Члан 7.

- средства по овом конкурсу додељују се бесповратно; средства у вредности 50% од додељеног износа биће пренета корисницима средстава након потписивања уговора, а у складу с приливом средстава у буџет АПВ; остатак средстава биће исплаћиван по правдању уплаћеног аванса, а по испостављеним привременим ситуацијама и окончаној ситуацији, у сразмери која је утврђена уговором;
- јединица локалне самоуправе у обавези је да - приликом потписивања уговора о коришћењу средстава са Секретаријатом - преда регистровану меницу с меничном изјавом, као средство обезбеђења за наменско коришћење средстава, како авансног, тако и свеобухватног износа додељених средстава;
- корисник средстава дужан је да покрене поступак јавне набавке у року од 30 дана од дана закључења уговора, као и да о томе достави доказ даваоцу средстава - решење о образовању комисије за јавну набавку и одлуку о покретању поступка јавне набавке;
- у случају да се средства потроше ненаменски или се не реализују у предвиђеном року, корисник је дужан да их врати са законском затезном каматом од дана преноса средстава под претњом активирања достављеног средства обезбеђења;
- коначан износ средстава која обезбеђују Секретаријат и корисник утврдиће се након спроведеног поступка јавне набавке и закљученог уговора, са извођачем радова или након достављања оверене окончане ситуације у случајевима када се вредност изведених радова разликује од уговорене вредности;
- уколико је вредност радова и/или опреме уговорена између корисника средстава и извођача радова и/или испоручиоца опреме већа од укупне уговорене вредности уговора између Секретаријата и корисника средстава, разлика пада на терет корисника средстава;
- уколико је вредност радова и/или опреме уговорена између корисника средстава и извођача радова и/или испоручиоца опреме мања од укупне уговорене вредности уговора између Секретаријата и корисника средстава, коначан износ средстава које обезбеђују Секретаријат и корисник средстава утврђује се уговореним процентуалним учешћем обе уговорне стране;
- Уколико се врше радови на изради новог атарског пута или новог отресишта, корисник средстава је дужан да обезбеди "Решење о грађевинској дозволи";
- Уколико се врше радови на реконструкцији већ постојећег атарског пута или отресишта корисник средстава је дужан да обезбеди "Решење о одобрењу за извођење радова".

Поступање с непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија ће одбацити :
- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.

Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства .

Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.

Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.

Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.

Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за оцену поднетих пријава

Члан 10.

Све пристигле пријаве Комисија ће бодовати према следећим критеријумима за оцену пријава:

- Висина процентуалног учешћа локалних самоуправа у суфинансирању радова без ПДВ-а
- Место реализације поступка комасације
- Степен развијеност локалне самоуправе у односу на републички просек бруто домаћег производа по глави становника
- Приоритет реализације поступка комасације на територији јединице локалне самоуправе

(Приоритет се утврђује на основу "Анализе потребе уређења пољопривредног земљишта комасацијом на територији АП Војводине" сачињене од стране Републичког геодетског завода)

Члан 11.

Пријаве пристигле за започињање нових поступака комасације и наставак раније започетих поступака комасације бодоваће се по критеријумима из члана 9. овог Правилника, као и по следећим додатним критеријумима:

За започињање нових поступака комасације

- Комасираност катастарске општине
- Уситњеност парцела у ванграђевинском реону (хектара/парцели)

- За наставак раније започетих поступака комасације
- Комасираност катастарске општине
- Уситњеност парцела у ванграђевинском реону (хектара/парцели)
- Дужина трајања комасације

Поступање са пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 12.

На основу одлуке, Комисија сачињава а покрајински секретар доноси решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене пријаве на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 13.

Поред наведених лица из члана 12. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве коме су одобрена средства на основу Одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од седам (7) дана од дана објављивања одлуке на сајту Секретаријата.

Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) радних дана од дана пријема приговора.
Приговор секретар може да одбаци као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору одлучује се решењем.

Коначна одлука

Члан 14.

Коначну одлуку доноси покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 15.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава, покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава са корисником средстава којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

Праћење извршавања уговора

Члан 16.

Контролу реализације уговорених обавеза спроводи Сектор за заштиту, уређење и коришћење пољопривредног земљишта.
У случају неизвршавања уговорене обавезе уговор ће се раскинути, а корисник средстава у обавези је да изврши повраћај средстава.

Завршне одредбе

Члан 17.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".
Дана 14.02.2020.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/16, 29/17 и 24/19), у вези са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16) и Покрајинском скупштинском одлуком о програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019), а у складу са Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси

Правилник за доделу средстава за суфинансирање трошкова набавке прикључне механизације, машина и опреме за органску производњу на територији АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2020 од 19.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

1. Опште одредбе

Члан 1.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Правилником за доделу средстава за суфинансирање трошкова набавке прикључне механизације, машина и опреме за органску производњу на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) прописује се висина и начин доделе средстава, намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/19) на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-40-9680/2019-09 од 04.12.2019. године.

Програм из става 1. овог члана усвојила је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

2. Висина и начин доделе средстава

Члан 2.

За реализацију активности предвиђено је укупно - 9.000.000,00 динара.

Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који ће бити објављен у "Службеном листу АП Војводине" и дневним новинама "Дневник" са којим Покрајински секретаријат има закључен уговор о објављивању аката, као и на интернет страници Покрајинског секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).

Конкурс је отворен до утрошка средстава, закључно са 06.03.2020. године.

Документација поднета на Конкурс се не враћа.

Средства за подршку инвестиција - према Правилнику и по Конкурсу - додељују се бесповратно.

Бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 80% од укупно прихватљивих трошкова инвестиције

Приликом обрачуна, узима се вредност инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).

Максимални износ средстава који се додељује по једној пријави јесте 800.000,00 динара.

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по Конкурсу, за више намена у оквиру конкурса.

3. Намена бесповратних средстава

Члан 3.

Бесповратна средстава која се додељују по овом Конкурсу намењена су за следеће инвестиције:

1. набавка прикључне механизације, машина и опреме за органску производњу

Приликом разматрања поднетих пријава за остваривање бесповратних средстава признаваће се једино прикључне машине купљене после 01.01.2020. године, што мора бити документовано авансним рачуном, рачунима са спецификацијом опреме, отпремницама, изводима из банке, гарантним листовима, царинским декларацијама, уколико је реч о опреми из увоза, као и другим доказима који носе датум након 01.01.2020. године.

Бесповратна средства, која се додељују по Конкурсу, не могу се користити за:

- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- трошкове увоза, царине и шпедиције;
- плаћање путем компензације и цесије;
- промет између повезаних лица;
- новчане, финансијске казне и трошкове парничног поступка;
- трошкове банкарске провизије;
- трошкове премера и геодетских снимања;
- трошкове за куповину половне опреме и материјала;
- трошкове монтаже опреме;
- доприносе у натури;

4. Право на учешће на Конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, налазе се у активном статусу, који су сертификовани за органску производњу или се налазе у поступку сертификације, односно уколико су у систему органске производње, и то:

1.физичко лице:
- носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства,
- предузетник носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства.
2. правно лице:
- привредно друштво носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства,
- земљорадничка задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства,
- сложена задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства.

5. Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

Услови за учешће на конкурсу јесу:
За физичка лица и правна лица:
1. Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
2. Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве - правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине;
3. Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 31.12. 2019. године;
4. Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 31.12.2019. године;
5. Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини, закључно са 31.12.2019. године, уколико је корисник истог;
6. Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
7. Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
8. Подносилац пријаве и добављач опреме не могу да представљају повезана лица - у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник", бр. 36/11 и 99/11 и 83/14, 5/15, 44/2018 и 95/2018);
9. парцеле на којима се поставља опрема - која је предмет инвестиције конкурса - морају бити уписане у Регистар пољопривредних газдинстава. Уколико је парцела у закупу, потребно је да је до истека уговора о закупу преостало најмање пет година;
Додатни услови за предузетнике и правна лица:
10. Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази у активном статусу;
11. Према подносиоцу пријаве - правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
12. Подносилац пријаве - правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство;
13. Задруге морају имати обављену задружну ревизију.

6. Потребна документација

Члан 6.

Документација која се подноси на Конкурс:
За физичка лица и правна лица:
1. читко попуњен образац пријаве;
2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;
3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама, не старији од 30 дана);

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

4. доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда ЈВП "Воде Војводине") закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве;
5. доказ о измиреним доспелим пореским обавезама закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве (издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе пребивалишта, односно седишта подносиоца пријаве, као и надлежног органа локалне самоуправе где се налази предметна инвестиција, уколико се предметна инвестиција налази на територији друге локалне самоуправе, на територији АПВ);
6. доказ о измиреним доспелим обавезама за закуп пољопривредног земљишта у државној својини (потврда надлежног органа, или фотокопија уговора са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и доказ о извршеном плаћању);
7. за инвестиције које су преко 300.000,00 динара, може се поднети предрачун са спецификацијом опреме, а коначан оригинал рачун мора бити идентичан предрачуну по износу, спецификацији и добављачу опреме;
8. оригинал рачун за набавку предметне инвестиције са спецификацијом опреме која садржи основне карактеристике конструкције и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
9. отпремницу за набавку предметне инвестиције;
10. доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);
11. фотокопија уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
12. фотокопија гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
13. јединствена царинска исправа (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;
14. фотокопија дипломе о стеченом вишем и високом образовању;
15. ако је члан задруге- доставити потврду о чланству;
16. ако је члан добровољног ватрогасног друштва-доставити потврду о чланству;
17. важећу копију сертификата за органску производњу;
18. уговор између произвођача и овлашћене контролне организације о контроли или сертификацији органске производње;
19. копија Решења о испуњавању услова за обављање послова контроле и сертификације у органској производњи за 2020 годину, које је издало Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републике Србије, за контролну организацију која код произвођача спроводи сертификацију органске производње;

Додатна обавезна документација за предузетнике и правна лица:

21. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;
22. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
23. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 62/2013).
24. за задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да задруга послује у складу са Законом о задругама, при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружног ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом о задругама;

Подносилац пријаве треба да се изјасни на обрасцу који је саставни део пријаве о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 3, 4, 5, прибавити сам или ће Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибављати податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Уколико се опрема набавља из иностранства, подносилац пријаве обавезан је да достави документа преведена на српски језик, од стране овлашћеног судског тумача. Уколико је рачун/ предрачун исказан у страној валути, неопходно је у обрасцу пријаве унети вредност опреме у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС, на дан издавања рачуна/ предрачуна.

Комисија задржава право да поред наведених затражи и друга документа.

Поступак доношења одлуке је у складу са Пословником.

7. Поступање с непотпуним пријавама

Члан 7.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија ће одбацити:
1. Неблаговремене пријаве;
2. Недозвољене пријаве;
3. Пријаве које су поднела лица која немају право да учествују на конкурсу.

8. Одлучивање о додели бесповратних средстава

Члан 8.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства до утрошка средстава опредељених Конкурсом.
Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су знатно изнад тржишне вредности.
Комисија заседа када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

9. Критеријуми за доделу бесповратних средстава

Члан 9.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације, критеријума и бодова прописаних овим чланом и то према табели:

Критеријум
Подносилац захтева је лице млађе од 40 година
Подносилац захтева је жена
Радна активност
Власништво поседа - пољопривредно земљиште и објекти у употреби
Датум прве регистрације РПГ
Пребивалиште
Подносилац захтева има одговарајуће стручно знање
Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата
Корисник је сертификован за органску производњу у периоду

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Корисник је задруга или члан задруге
Корисник је члан добровољног ватрогасног друштва
Оцена одрживости инвестиције

У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 60 бодоване улазе у даље разматрање Комисије.

10. Поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 10.

На основу одлуке Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене на основу предлога одлуке.

11. Право приговора

Члан 11.

Поред наведених лица из члана 10. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) дана од пријема приговора.

Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.

О приговору се одлучује решењем.

12. Коначна одлука

Члан 12.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

13. Уговор о додели бесповратних средстава

Члан 13.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава с корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

Корисник средстава је у обавези да - приликом потписивања уговора са Покрајинским секретаријатом о коришћењу средстава - достави меницу са меничном изјавом, а за правно лице - регистровану меницу са меничном изјавом, као средство обезбеђења да машине и опрема неће бити отуђени у року од пет (5) година, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана.

14. Исплата бесповратних средстава

Члан 14.

Средстава ће се исплаћивати на основу уговора између Покрајинског секретаријата и корисника средстава.

Секретаријат, путем надлежног сектора, налаже Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да фотографише предметну инвестицију, те да достави извештај и записник о стању предметне инвестиције Секретаријату, након чега ће се средства исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине и након што Корисник средстава достави следећу документацију:

- захтев за исплату са извештајем о наменском утрошку средстава
- оригинал рачун за набавку предметне инвестиције. Спецификација машина и опреме треба да садржи основне карактеристике конструкције и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

- отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице;
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);
- фотокопију уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
- фотокопију гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
- јединствену царинску исправу (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;
- оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама, не старији од 30 дана)

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију. Исто тако, Покрајински секретаријат може да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде затражи да се изврши контрола реализације предмета уговора, а посебно у случају рачуна и предрачуна који су издати од добављача опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су значајно изнад тржишне вредности;

У моменту исплате средстава рачун предузетника и правног лица не сме бити у блокади;

Поступак доношења одлуке, критеријуми и остала питања везана за конкурс, прописани су Правилником;

Плаћање мора да се врши на текући рачун добављача или готовински, а плаћања путем компензације и цесије неће бити призната;

Секретаријат путем надлежног сектора може да наложи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да изврши чињенично стање (завршну контролу) на терену, достављањем извештаја и записника Секретаријату.

Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

15. Обавезе корисника средстава

Члан 15.

Корисник бесповратних средстава по конкурсу дужан је да:

1. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, користи у складу с предвиђеном наменом;
2. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, не отуђи и/или не даје другом лицу на употребу најмање пет година од дана исплате подстицаја;
3. сву документацију у вези са инвестицијом чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.

Корисник средстава по Конкурсу за ког се утврди да није поступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је Покрајинском секретаријату онемогућио да обави контролу односно корисник који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ бесповратних средстава с припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате бесповратних средстава до дана враћања средстава.

16. Праћење извршавања уговора

Члан 16.

Административну контролу, односно испуњеност обавеза из уговора прати и контролише ресорни сектор Покрајинског секретаријата.

Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година након преноса средстава, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана а прати је овлашћени сектор Покрајинског секретаријата, путем извештаја и записника Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине са терена.

17. Завршне одредбе

Члан 17.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

У Новом Саду,

05.02.2020. године

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Покрајински секретар
др **Вук В. Радојевић**

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. Одлука, 37/15, 29/17 и 24/19), у вези са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), Покрајинском скупштинском одлуком о програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АП Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број: 54/19) и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси

Правилник за доделу подстицајних средстава за побољшање сточарске производње на пољопривредним газдинствима и економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду млека и меса на газдинствима у АП Војводини 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2020 од 19.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели средстава за доделу подстицајних средстава за побољшање сточарске производње на пољопривредним газдинствима и економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду млека и меса на газдинствима у АП Војводини у 2020 . години (у даљем тексту: Правилник) прописује се висина и начин доделе средстава, намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/2019) на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-40-9680/2019-09 од 04.12.2019. године.

Програм из става 1. овог члана усвојила је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе бесповратних средстава

Члан 2.

За реализацију Конкурса предвиђен је укупан износ до 15.000.000,00 динара.

Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који се објављује у "Службеном листу АП Војводине" и у дневним новинама "Дневник" са којим Покрајински секретаријат има закључен уговор о објављивању аката, као и на интернет страници Секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).

Конкурс је отворен до 06.03.2020. године.

Бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 60% од укупне вредности инвестиције.
За подносиоце пријава: жене предузетнике и правна лица, предузетнике и правна лица чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, овлашћена лица у правном лицу млађа од 40 година , бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 70% од укупних прихватљивих трошкова инвестиције.
Приликом обрачуна, узима се вредност инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).
Максималан износ бесповратних средстава по једној пријави не може прећи 2.000.000,00 динара, односно 2.200.000,00 динара за подносиоце пријава: жене предузетнике и правна лица, предузетнике и правна лица чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, овлашћена лица у правном лицу млађа од 40 година.
Минималан износ бесповратних средстава по једној пријави износи 200.000,00 динара, односно у разматрање ће бити узете пријаве чија је вредност инвестиције једнака или већа од 400.000,00 динара.
Приликом разматрања поднетих пријава за остваривање бесповратних средстава, признаваће се само инвестиције реализоване након 01.01.2020. године.

Намена бесповратних средстава

Члан 3.

Суфинансираће се следеће инвестиције:
Сектор Млеко:
- Набавка опреме за узорковање, пријем, прераду, пуњење и паковање млека и производа од млека
- Набавка опреме за чишћење, прање, дезинфекцију (стерилизацију) објекта, опреме, алата,уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије
- Набавка лабораторијске опреме(без стакленог прибора) за интерну употребу као део прерађивачког погона

Сектор Месо:
- Набавка опреме за омамљивање, клање и обраду трупова
- Набавка опреме за сакупљање, пријем, чување/складиштење (хлађење), уклањање и прераду споредних производа животињског порекла који нису за исхрану људи
- Набавка опреме и уређаја за расецање, обраду, прераду, паковање и означавање меса и уситњеног меса, полупроизвода од меса, машински сепарисаног меса и производа од меса
- Набавка опреме и уређаји за хлађење, пастеризацију и стерилизацију меса и производа од меса
- Набавка лабораторијске опреме (без стакленог прибора) за интерну употребу као део прерађивачког погона
- Набавка опреме за чишћење, прање, дезинфекцију (стерилизацију) објекта, опреме, алата,уређаја и машина, укључујући и опрему за гардеробе и санитарне просторије

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по конкурсу и за једну врсту производње (прерада меса или прерада млека).
Бесповратна средства која се додељују из Програма не могу се користити за:
- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- плаћање путем компензације и цесије;
- царинске, увозне и остале врсте административних такси, накнаде за потребне сагласности од државних институција и јавних предузећа;
- промет између повезаних лица;
- новчане, финансијске казне и трошкове парничног поступка;
- трошкове банкарске провизије;
- трошкове јемства и сличне накнаде;
- трошкове премера и геодетских снимања;
- трошкове за куповину половне опреме и материјала;
- трошкове превоза, монтаже опреме и друге оперативне трошкове;
- доприносе у натури.

Право на учешће на Конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, и то:
1. предузетник носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

21правно лице:
- привредно друштво носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства,
- земљорадничка задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства,
- сложена задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства.

Услови за учешће на Конкурсу

Члан 5.

1. Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
2. Подносилац пријаве мора имати седиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине;
3. Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 31.12.2019. годином;
4. Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 31. 12. 2019. годином;
5. Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини, закључно са 31.12.2019. годином, уколико је корисник истог;
6. Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
7. Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
8. Подносилац пријаве и добављач опреме не могу да представљају повезана лица - у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник", бр. 36/11 и 99/11 и 83/14, 5/15, 44/2018, 95/2018 и 91/2019);
9. Подносилац пријаве-предузетник и правно лице мора бити регистровано у Агенцији за привредне регистре;
10. Према подносиоцу пријаве- правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
11. Подносилац пријаве - правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство;
12. Задруге морају имати обављену задружну ревизију
13. Инвестицију која је предмет захтева за остваривање права на подстицаје реализује у објекту који користи на основу права својине или на основу права закупа, односно уступања на коришћење без накнаде, у периоду од најмање пет година почев од календарске године за коју подноси захтев остваривање права на подстицаје;.

Специфични услови за учешће на конкурсу

Члан 6.

- за прераду млека:
- пољопривредна газдинства која недељно прераде максимално 5.000 литара сировог млека, односно годишње максимално 250.000,00 литара;
- пољопривредна газдинства морају имати ОДОБРЕН ОБЈЕКАТ у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла" ("Службени гласник РС", број 111/17).
- за прераду меса:
- пољопривредна газдинства која недељно прераде максимум 2000 килограма, односно годишње максимално 100.000 килограма производа од меса;
- пољопривредна газдинства морају имати ОДОБРЕН ОБЈЕКАТ у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла" ("Службени гласник РС", број 111/17).

Потребна документација

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 7.

1. читко попуњен образац пријаве;
2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;
3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор(подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода не старији од 30 дана);
4. доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда ЈВП "Воде Војводине") закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве;
5. доказ о измиреним доспелим пореским обавезама закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве (издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе пребивалишта, односно седишта подносиоца пријаве, као и надлежног органа локалне самоуправе где се налази предметна инвестиција, уколико се предметна инвестиција налази на територији друге локалне самоуправе, на територији АПВ);
6. доказ о измиреним доспелим обавезама за закуп пољопривредног земљишта у државној својини (потврда надлежног органа, или фотокопија уговора са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и доказ о извршеном плаћању);
7. за инвестиције које су преко 300.000,00 динара, може се поднети предрачун са спецификацијом опреме, а коначан оригинал рачун мора бити идентичан предрачуну по износу, спецификацији и добављачу опреме;
8. оригинал рачун за набавку предметне инвестиције са спецификацијом опреме која садржи основне карактеристике конструкције и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
9. отпремницу за набавку предметне инвестиције;
10. доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је извршено готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);
11. фотокопија уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
12. фотокопија гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
13. јединствена царинска исправа (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01. 2020. године;
14. фотокопија дипломе о стеченом образовању;
15. ако је члан задруге - доставити потврду о чланству;
16. ако је члан добровољног ватрогасног друштва доставити потврду о чланству;
17. уколико је подносилац сертификован - доставити фотокопију сертификата за органску производњу или сертификат о заштићеном географском пореклу:
18. оверена фотокопија уговора о закупу, уколико није власник објекта у периоду од најмање 5 година, односно од 01.01.2020.
19. Потврду о ОДОБРЕЊУ ОБЈЕКТА у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла;
20. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;
21. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
22. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019).
23. за задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да задруге послују у складу са Законом о задругама, при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружној ревизији, не старијој од 2 године.

Подносилац пријаве треба да се изјасни на обрасцу који је саставни део пријаве о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 3, 4, 5 прибавити сам или ће Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибављати податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Уколико се опрема набавља из иностранства, подносилац пријаве обавезан је да достави документа преведена на српски језик, од стране овлашћеног судског тумача. Уколико је рачун/предрачун исказан у страној валути, неопходно је у обрасцу пријаве унети вредност

опреме у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС, на дан издавања рачуна/предрачуна.
Комисија задржава право да поред наведених затражи и друга документа.
Поступак доношења одлуке је у складу са Пословником.

Поступање с непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија неће разматрати пријаве:
- неблаговремене пријаве
- недозвољене пријаве
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства до утрошка средстава опредељених Конкурсом.
Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су знатно изнад тржишне вредности.
Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за доделу бесповратних средстава

Члан 10.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:
1. Године подносиоца захтева
2. Подручје на коме се налази пољопривредно газдинство, подносиоца захтева
3. Пол подносиоца захтева
4. Радна активност
5. Власништво поседа - пољопривредно земљиште и објекти у употреби
6. Датум прве регистрације РПГ
7. Пребивалиште подносиоца захтева
8. Задруга или чланство у задрузи
9. Чланство у добровољном ватрогасном друштву
10. Степен стручне спреме подносиоца захтева
11. Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство

12. Подносилац захтева је сертификован за органску производњу и/или производи сировину или готов производ са географским пореклом
13. Оцена одрживости инвестиције
У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 40% од укупног броја бодова не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 11.

На основу одлуке Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.
Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.
Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) дана од пријема приговора.
Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава, покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава с корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.
Корисник средстава у обавези је да, приликом потписивања уговора са Покрајинским секретаријатом о коришћењу средстава - достави меницу са меничном изјавом, а за предузетнике - регистровану меницу са меничном изјавом, као средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од 5 година.

Исплата бесповратних средстава

Члан 15.

Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, односно након што корисник бесповратних средстава уради монтажу опреме и достави Секретаријату следећу документацију:
- захтев за исплату са извештајем о наменском утрошку средстава
- оригинал рачун за набавку предметне инвестиције. Спецификација опреме треба да садржи основне карактеристике машина и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
- отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице;
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);
- фотокопију уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
- фотокопију гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

јединствену царинску исправу (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01. 2019. године;
- оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама и броју животиња, не старији од 30 дана)
Секретаријат путем надлежног сектора може да наложи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да изврши чињенично стање пре инвестиције (нулту контролу) као и да се на крају инвестиције утврди чињенично стање реализације инвестиције (завршну контролу) на терену достављањем извештаја и записника Секретаријату.
Секретаријат може да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде затражи да се изврши контрола реализације предмета уговора, а посебно у случају рачуна и предрачуна који су издати од добављача опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су значајно изнад тржишне вредности.
Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Обавезе корисника средстава

Члан 16.

Корисник бесповратних средстава по Конкурсу дужан је да:
1. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, користи у складу с предвиђеном наменом;
2. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, не отуђи и/или даје другом лицу на употребу најмање пет година од дана исплате подстицаја
3. сву документацију која је у вези са инвестицијом чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.
Корисник средстава по Конкурсу за ког се утврди да није поступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је Покрајинском секретаријату онемогућио да обави контролу, односно корисник који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ бесповратних средстава с припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате бесповратних средстава до дана враћања средстава.

Праћење извршавања уговора

Члан 17.

Административну контролу, односно испуњеност обавеза из уговора прати и контролише ресорни сектор Покрајинског секретаријата.
Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година након преноса средстава, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана, а прати је овлашћени сектор Покрајинског секретаријата, путем извештаја и записника Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине с терена.

Завршне одредбе

Члан 18.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".
У Новом Саду, 05.02.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/15, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019), у вези са Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/2006, 65/2008 - др. закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 - др. закон), и Покрајинском скупштинском одлуком о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/2019), и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Правилник о додели средстава за финансирање интензивирања коришћења пољопривредног земљишта којим располажу научно-истраживачке установе, средње пољопривредне школе и остале средње школе које образују ученике пољопривредне струке - путем набавке опреме

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2020 од 19.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели средстава за финансирање интензивирања коришћења пољопривредног земљишта којим располажу научно-истраживачке установе, средње пољопривредне школе и остале средње школе које образују ученике пољопривредне струке - путем набавке опреме (у даљем тексту: Правилник) прописују се висина и начин доделе средстава, намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о Програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/2019) на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-51-9676/2019-14 од 03.12.2019. године.

Програм из става 1. овог члана, усвојила је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе средстава

Члан 2.

За реализацију активности предвиђено је укупно 25.000.000,00 динара.

Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који се објављује у "Службеном листу АП Војводине" и у дневним новинама "Дневник", као и на интернет страници Покрајинског секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).

Конкурс је отворен до 28.02.2020. године.

Документација поднета на Конкурс се не враћа. На захтев подносиоца пријава, који нису остварили бесповратна средства, могуће је враћање документације, уз достављање оверене фотокопије исте.

Средства за подршку инвестиција - према Правилнику и по Конкурсу - додељују се бесповратно.

Бесповратна средства за подршку инвестиција по конкурсу утврђују се у износу до 100% укупно прихватљивих трошкова.

Приликом обрачуна, узима се вредност инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).

Максималан износ бесповратних средстава за средње пољопривредне школе и остале средње школе које образују ученике пољопривредне струке по једној пријави не може бити већи од 2.500.000,00 динара.

Максималан износ бесповратних средстава за научно-истраживачке установе по једној пријави не може бити већи од 4.500.000,00 динара.

Намена бесповратних средстава

Члан 3.

Бесповратна средства која се додељују по овом конкурсу намењена су за набавку:

1. опреме за наводњавање

1.1. пумпе, агрегати, прскалице, системи "кап по кап" са припадајућом опремом, системи за филтрирање, системи за фертиригацију, опремање бунара, водени топови, системи бочних крила, цистерне за наводњавање, субиригација
Максималан износ бесповратних средстава за једну намену износи највише до 400.000,00 динара по једном хектару површине за наведену опрему.
1.2. Тифони, под условом да се наводњава минимум 3 хектара по једној машини. Корисник може да оствари право на бесповратна средства за највише једну машину у типу "Тифона".
Максималан износ бесповратних средстава за један тифон не може бити већи од 1.000.000,00 динара.
2. конструкције и опреме за биљну производњу у заштићеном простору
2.1. конструкција за објекте заштићеног простора (алуминијумска, поцинковано-челична, челична и пластична);
2.2. вишегодишње, вишеслојне фолије за покривање објеката заштићеног простора;
2.3. фолије за сенчење и спречавање губитка топлоте;
2.4. мреже за сенчење објекта;
2.5. систем за наводњавање "кап по кап", системи за микро-кишење;
2.6. систем за фертиригацију;
2.7. столови за производњу расада;
2.8. инструменти за мерење нивоа CO , температуре супстрата и ваздуха, као и влаге;
2.9. саксије, контејнере за производњу расада, ослонце за површе (мреже и коље)
2.10. систем за загревање.
Максимални износ бесповратних средстава за набавку опреме за биљну производњу у заштићеном простору, јесте 1.400,00 динара/m^2.
Максимални износ бесповратних средстава за системе за загревање јесте 1.700,00 динара/kw.
Максималан износ бесповратних средстава за наведене намене не може бити већи од 2.000.000,00 динара по пријави.
3. опреме за заштиту од временских непогода
3.1. Материјали за покривање култура, у циљу заштите од мраза - агротекстили и малч фолије
Максималан износ бесповратних средстава износи највише до 60.000,00 динара по једном хектару површине.
3.2. Набавка елемената система за противградну заштиту с наслоном за воћарску производњу Максимални износ бесповратних средстава износи највише до 1.250.000,00 динара по једном хектару површине.
3.3. Набавка елемената система за противградну заштиту (без наслона - стубова) за воћарску производњу.
Максимални износ бесповратних средстава износи највише до 800.000,00 динара по једном хектару површине.
3.4. Набавка стубова за подизање засада за воћарску производњу
Максимални износ бесповратних средстава износи највише до 500.000,00 динара по једном хектару површине.
3.5. Набавка жица за ограђивање парцела за воћарску производњу
Максимални износ бесповратних средстава за набавку поцинковане жице за ограду износи највише до 145.000,00 динара по једном хектару површине.
3.6. Набавка стубова за ограду
Максимални износ бесповратних средстава за набавку стубова за ограду износи највише до 128.000,00 динара по једном хектару површине.
3.7. Набавка система против смрзавања "anti-frost"
Максимални износ бесповратних средстава за набавку анти фрост система по једном хектару површине износе највише 616.000,00 динара.
Максимални износ бесповратних средстава за наведене намене не може бити већи од 2.500.000,00 динара по пријави.
4. опреме за сакупљање, одлагање, манипулацију и примену органског ђубрива и побољшање и очување плодности пољопривредног земљишта као и остале опреме на сточарским фармама
4.1. опреме на сточарским фармама (свињарским, говедарским, овчарским, козарским и живинарским фармама)
4.2. Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за

пражњење резервоара, сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализоване приколице за транспорт чврстог стајњака, укључујући и пратећу опрему за полутечни и течни стајњак)
4.3. машине за ђубрење земљишта
Максималан износ бесповратних средстава не може бити већи од 2.500.000,00 динара по пријави.
5. опреме и механизације за побољшање и очување плодности пољопривредног земљишта и обраду пољопривредног земљишта
5.1. Машине за примарну обраду земљишта (погонске и прикључне машине)
5.2. Машине за допунску обраду земљишта
5.3. Машине за ђубрење земљишта
5.4. Машине за сетву
5.5. Машине за садњу
5.6. Машине за заштиту биља
5.7. Машине за убирање односно скидање усева
Максималан износ бесповратних средстава за средње пољопривредне школе и остале средње школе које образују ученике пољопривредне струке по једној пријави не може бити већи од 2.500.000,00 динара.
Максималан износ бесповратних средстава за научно-истраживачке установе по једној пријави не може бити већи од 4.500.000,00 динара.
Приликом разматрања поднетих пријава за остваривање бесповратних средстава, неће се признавати купљена опрема пре 01.01.2019. године, што мора бити документовано рачунима са спецификацијом опреме, отпремницама, изводима из банке, гарантним листовима, царинским декларацијама, уколико је реч о опреми из увоза, и другим доказима, који носе датум након 01.01.2019. године.
Бесповратна средства која се додељују из Програма не могу се користити за:
- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- трошкове увоза, царине, шпедиције;
- плаћање путем компензације и цесије;
- промет између повезаних лица;
- новчане, финансијске казне и трошкове парничног поступка;
- трошкове премера и геодетских снимања;
- трошкове банкарске провизије;
- трошкове превоза;
- трошкове монтаже;
- трошкове за куповину половне и репариране опреме и материјала;
- доприносе у натури;
- инвестиције и купљену опрему пре 01.01.2020.

Право учешћа на конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје остварују научно-истраживачке установе, средње пољопривредне школе и остале средње школе које образују ученике пољопривредне струке са седиштем на територији АП Војводине а којима је оснивач јединица локалне самоуправе или Аутономна покрајина Војводина и које су уписане у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу.

Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

Услови за учешће на Конкурсу јесу:
1. Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
2. подносилац пријаве мора имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине;
3. Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 31.12.2019. године;
4. Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 31.12.2019. године;

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

5. Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини, закључно са 31.12.2019. године, уколико је корисник истог;
6. парцеле на којима се поставља опрема - која је предмет инвестиције конкурса - морају бити уписане у Регистар пољопривредних газдинстава;
7. подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси пријаву не сме користити средства по неком другом основу (субвенције, подстицаји) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
8. подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Секретаријату, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора.

Потребна документација

Члан 6.

Документација која се подноси на Конкурс:
1. читко попуњен образац пријаве, са обавезним потписом и печатом подносиоца;
2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта овлашћеног лица;
3. оригинал извод из регистра пољопривредних газдинстава, који издаје Управа за трезор (прва страна извода РПГ-а са основним подацима, друга страна извода с подацима о површинама и производњи и трећа страна с подацима о животињама, не старији од 30 дана);
4. фотокопије уписа у регистар привредног суда за образовне и научно - стручне установе;
5. извод из Агенције за привредне регистре, са пореским идентификационим бројем;
6. спецификација опреме која треба да садржи основне карактеристике опреме, врсту, количину и процењену вредност на основу информативних понуда прикупљених од потенцијалних понуђача (уз спецификацију достављају се и наведене информативне понуде);
7. извод из катастра непокретности с подацима о власништву за све катастарске парцеле и објекте које су предмет пријаве (не старији од 30 дана); уколико је земљиште узето у закуп, потребна је оверена фотокопија уговора о закупу пољопривредног земљишта на коме се поставља опрема која је предмет овог конкурса,
8. доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда ЈВП "Воде Војводине") закључно са 31.12.2019. године;
9. доказ о измиреним доспелим пореским обавезама закључно са 31.12.2019. године (издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе седишта подносиоца пријаве),
10. доказ о измиреним доспелим обавезама за закуп пољопривредног земљишта у државној својини (потврда надлежног органа, или фотокопија уговора са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и доказ о извршеном плаћању);
11. изјава подносиоца пријаве да по неком другом основу не користи бесповратна подстицајна средства за исту намену;
12. изјава о томе да нема неизмирених обавеза према Секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство као и према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде на основу раније потписаних уговора.

Уколико подносилац пријаве не достави потребну документацију наведену под тачкама 8. и 9. Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Уколико се опрема набавља из иностранства, подносилац пријаве обавезан је да достави документа преведена на српски језик, од стране овлашћеног судског тумача. Уколико је предрачун исказан у страној валути, неопходно је у обрасцу пријаве унети вредност опреме у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС, на дан издавања предрачуна.

Комисија задржава право да поред наведених затражи и друга документа.

Поступак доношења одлуке је у складу с Пословником.

Поступање с непотпуним пријавама

Члан 7.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија ће одбацити:
- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица

Одлучивање о додели бесповратних средстава

Члан 8.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства до утрошка средстава опредељених Конкурсом.
Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су знатно изнад тржишне вредности.
Комисија има право да када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за доделу бесповратних средстава

Члан 9.

Комисија даје предлог за доделу средстава на основу поднете документације и критеријума:
1. Број уписаних ђака/студената образовних профила у подручју рада пољопривреда, производња и прерада хране
2. Број образовних профила у подручју рада пољопривреда, производња и прерада хране
3. Улагање у производњу:- прерада; - Воћарство, повртарство и сточарство и остало
4. Проценат сопственог учешћа
У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства до утрошка средстава опредељених Конкурсом.

Поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 10.

На основу одлуке Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 11.

Поред наведених лица из члана 10. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.
Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.
Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) дана од пријема приговора.
Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 12.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 13.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава, покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава с корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.
Корисник средстава је у обавези да - приликом потписивања уговора са Секретаријатом о коришћењу средстава - достави регистровану меницу с меничном изјавом, као средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од пет година, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана.
Корисници средстава су дужни да примењују одредбе Закона о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015).
Рок за покретање поступка јавних набавки не може бити дужи од 15 дана од дана потписивања уговора.

Исплата бесповратних средстава

Члан 14.

Корисник средстава обавезује се да даваоцу средстава, а пре исплате средстава достави решење о образовању комисије, одлуку о покретању поступка јавне набавке, одлуку о избору најповољније понуде након спроведеног поступка јавне набавке, као и уговор након спроведеног поступка јавне набавке.
Корисник средстава обавезује се да на крају инвестиције достави наративни и финансијски извештај о наменском утрошку средстава, који треба да садржи: оверену фотокопију рачуна са спецификацијом опреме, потврду банке о извршеном плаћању, отпремницу и фотокопију гарантног листа.
Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца захтева затражи додатну документацију. Исто тако, Покрајински секретаријат може да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде затражи да се изврши контрола реализације предмета уговора, а посебно у случају рачуна и предрачуна који су издати од добављача опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су значајно изнад тржишне вредности.
У моменту исплате средстава рачун корисника средстава не сме бити у блокади.
Покрајински Секретаријат путем надлежног сектора налаже Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да утврди чињенично стање на терену, достављањем извештаја и записника Покрајинском секретаријату.
Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Обавезе корисника средстава

Члан 15.

Корисник бесповратних средстава по Конкурсу дужан је да:
1. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, користи у складу с предвиђеном наменом;

2. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, не отуђи и/ или даје другом лицу на употребу најмање пет година од дана исплате подстицаја;
3. сву документацију која је у вези са инвестицијом чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.
Корисник средстава по Конкурсу за ког се утврди да није поступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је Покрајинском секретаријату онемогућио да обави контролу, односно корисник који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ бесповратних средстава с припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате бесповратних средстава до дана враћања средстава.

Праћење извршавања уговора

Члан 16.

Административну контролу, односно испуњеност обавеза из уговора прати и контролише ресорни сектор Покрајинског секретаријата.
Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година након преноса средстава, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана а прати је овлашћени сектор Покрајинског секретаријата, путем извештаја и записника Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине са терена.

Завршне одредбе

Члан 17.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".
У Новом Саду,
дана 12.02.2020. године

Покрајински секретар
др **Вук В. Радојевић**

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/15, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019), у вези са Законом о подстицајима и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016), Покрајинском скупштинском одлуком о програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години, ("Службени лист АПВ", број 54/2019), и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник о додели средстава за суфинансирање инвестиција у опрему за производњу вина и ракије на територији АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2020 од 19.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели средстава за суфинансирање инвестиција у опрему за производњу вина и ракије на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) прописује се висина и начин доделе средстава, намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години, ("Службени лист АПВ", број

54/2019), (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму подршке за спровођења пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години, ("Службени лист АПВ", број 54/2019) на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-40-9680/2019-09 од 04.12.2019. године
Програм из става 1. овог члана усвојила је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе средстава

Члан 2.

За реализацију активности предвиђено је укупно 70.000.000,00 динара.
Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који ће бити објављен у "Службеном листу АП Војводине", дневном листу "Дневник" и на интернет страници Покрајинског секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).
Конкурс је отворен до 06.03.2020. године.
Средства за подршку инвестиција - према Правилнику и по Конкурсу - додељују се бесповратно.
Бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 50% од вредности укупно прихватљивих трошкова.
За подносиоце пријава, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и оснивач правног лица млађе од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција утврђују се у износу до 60% од укупних прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 50% од прихватљивих трошкова инвестиције)
Приликом обрачуна, узима се вредност прихватљивих трошкова инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).
Максималан износ бесповратних средстава по једној пријави не може бити већи од 2.000.000,00 динара, односно 2.200.000,00 динара за подносиоце пријава: предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и оснивач правног лица млађе од 40 година (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, максималан износ бесповратних средстава по једној пријави не може бити већи од 2.200.000,00 динара).
Минималан износ бесповратних средстава по једној пријави износи 100.000,00 динара, а разматраће се само пријаве чија је вредност инвестиције 200.000,00 динара или већа од тог износа.
Покрајински секретаријат путем свог надлежног сектора може да наложи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да утврди чињенично стање на терену - НУЛТА КОНТРОЛА. НУЛТОМ КОНТРОЛОМ се сматра утврђивање затеченог чињеничног стања на терену. Инвестиције- набављена опрема пре нулте контроле се не прихватају.
Приликом разматрања поднетих пријава за остваривање бесповратних средстава, неће се признавати инвестиције и купљена опрема пре 01.01.2020. године, што мора бити документовано рачунима са спецификацијом опреме, отпремницама, изводима из банке, гарантним листовима, царинским декларацијама, уколико је реч о опреми из увоза, и другим доказима, који носе датум након 01.01.2020. године.

Намена подстицајних средстава

Члан 3.

Бесповратна средства која се додељују по овом конкурсу намењена су за:
НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ВИНА, РАКИЈА И ДРУГИХ АЛКОХОЛНИХ ПИЋА:
Прихватљиве инвестиције:
(1) опрема за примарну прераду грожђа:
- пријемни вибро сто
- тракасти сто за селекцију целог грожђа
- елеватор за транспорт грожђа
- руљача динамица 100
- вибрациони сто за ручну селекцију бобица
- опрема за аутоматску селекцију бобица грожђа

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

- мулча-на динамица 100
- перисталтичка пумпа за транспорт кључука
- затворена пнеуматска преса
- клипна пумпа за транспорт шире
- моно пумпа за транспорт шире
- перисталтичка пумпа за транспорт шире
- импелер пумпа за транспорт шире
- ротациони вакуум филтер
- плочасти филтер
- наплавни филтер
- cross flow филтер
- убодна мешалица

(2) опрема за ферментацију за бела и црвена вина:
- танкови са плаштовима за хлађење и грејање
- винификатори за ферментацију и мацерацију црвених вина са плаштовима за хлађење и грејање
- танк за хладну стабилизацију белих и розе вина
- чилер
- пумпе за претакање, клипна пумпа
- пумпе за претакање, моно пумпа
- пумпе за претакање, перисталтичка пумпа
- пумпе за претакање, импелер пумпа

(3) опрема за чување и неговање вина:
- бачва за чување и одлежавање вина
- барик буре за чување и одлежавање вина

(4) опрема за пуњење вина:
- линија за пуњење, моноблок са испирањем боца, сушењем, пуњењем и чепилицом
- линија за етикетирање боца и стављање капица
- микрофилтер
- пумпа са baypas-ом

(5) опрема за ракију:
- инокс судови и универзалне посуде за ракију
- парни генератори за стерилизацију опреме и судова и уређаји за прање
- дрвени судови и бурићи за барикирање
- филтери
- муљаче
- пумпе
- центрифугални сепаратори
- линије за пуњење и етикетирање уз одговарајућу опрему, пунилице, етикетирке и чепилице
- пнеуматске пресе
- млинови и пасирке за воће
- казани за дестилацију

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по конкурсу, која може да се односи на више сектора, као и за више намена у оквиру истог сектора.

Средства која се додељују не могу се користити за:
- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- царинске, увозне и остале врсте административних такси, као и за накнаде за потребне сагласности од државних институција и јавних предузећа;
- трошкове банкарске провизије, трошкове јемства и сличне накнаде;
- куповину половне опреме и материјала;
- сопствени рад и материјал подносиоца захтева;
- трошкове превоза, монтаже и друге оперативне трошкове;
- доприносе у натури (сопствени рад и материјал);
- набавке предметне инвестиције, лизинга, цесије, компензације, асигнације или за друге начине који представљају гашење обавезе путем пребијања дугова;
- промет између повезаних лица;
- инвестиције реализоване пре 01.01.2020. године.

Право на учешће на Конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и која се налазе у активном статусу,и то:

1. Предузетник - носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства
2. правно лице:

- привредно друштво - носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства;
- земљорадничка задруга - носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства
- сложена задруга - носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства

Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

1. регистровано пољопривредно газдинство мора бити уписано у Регистар пољопривредних газдинства и да се налазити у активном статусу;
2. подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине;
3. подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање за наведену инвестицију закључно са 31.12.2019. године;
4. подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе закључно са 2019. годином за подносиоца пријаве (издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе где се налази предметна инвестиција, ако се пребивалиште подносиоца пријаве налази на територији друге локалне самоуправе онда треба доставити напред наведено уверење и од те локалне самоуправе);
5. подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2019. годину;
6. подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси пријаву не сме користити средства по неком другом основу (субвенције, подстицаји) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
7. подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према покрајинском секретаријату, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
8. подносилац пријаве и добављач опреме не могу да представљају повезана лица - у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник", бр. 36/11, 99/11, 83/14, 5/15, 44/18, 95/18 и 91/19);
9. да се плаћање се врши на текући рачун добављача или готовински, плаћања путем компензације и цесије неће бити призната.
10. предузетник мора бити регистрован у Агенцији за привредне регистре за намену за коју конкурише;
11. предузетник који подноси пријаву за инвестиције у вези с вином мора бити уписан у Виноградарски и Винарски регистар;
12. предузетник који подноси пријаву за инвестиције у вези с ракијом мора бити уписан у Регистар произвођача јаких алкохолних пића у складу са законом који се уређују јака алкохолна пића.
13. правно лице мора бити регистровано у Агенцији за привредне регистре за намену за коју конкурише;
14. правно лице које подноси пријаву за инвестиције у вези с вином мора бити уписан у Виноградарски и Винарски регистар;
15. правно лице које подноси пријаву за инвестиције у вези с ракијом мора бити уписан у Регистар произвођача јаких алкохолних пића у складу са законом који се уређују јака алкохолна пића;
16. не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
17. задруге морају имати обављену задружну ревизију;
18. правно лице мора бити разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом којим се уређује рачуноводство.

Специфични услови за учешће на конкурсу

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 6.

1. изграђен објекат од чврстог материјала (минимум 50 m^2) у власништву или у закупу за период од минимално пет година од момента подношења пријаве за коришћење бесповратних средстава, у којем се може адаптирати просторија за производњу вина и ракије;
2. производња заснована на минимум 0,5 хектара винограда;
3. изграђен објекат уписан у Катастар непокретности са одговарајућом наменом за објекат у власништву или закупу у периоду од минимално пет година од момента подношења пријаве за коришћење бесповратних средстава.

Потребна документација

Члан 7

1. читко попуњен образац пријаве са обавезним потписом и датумом, док је за правна лица обавезан печат подносиоца (са изјавом о прибављању докумената о којој се води службена евиденција);
2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;
3. оригинал извод из Регистра пољопривредних газдинстава за 2020. годину, који издаје Управа за трезор (прва страна извода РПГ-а са основним подацима и друга страна извода с подацима о површинама и производњи), не старији од 30 дана од дана подношења пријаве;
4. доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда надлежног органа) закључно са 31.12.2019. године, за подносиоца;
5. доказ о измиреним доспелим пореским обавезама закључно са 31.12.2019. годином за подносиоца пријаве (издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе пребивалишта, односно седишта подносиоца пријаве, као и надлежног органа локалне самоуправе где се налази предметна инвестиција, уколико се предметна инвестиција налази на територији друге локалне самоуправе, на територији АПВ);
6. доказ о измиреним доспелим обавезама за закуп пољопривредног земљишта у државној својини (потврда надлежног органа, или фотокопија уговора с Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде од јединице локалне самоуправе као и доказ о извршеном плаћању).
7. предрачун или рачун за набавку предметне инвестиције са спецификацијом опреме која садржи основне карактеристике опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као и у предрачуну и/или рачуну);
8. отпремницу за набавку предметне инвестиције;
9. доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то потврду о преносу средстава и извод оверен од стране банке.
10. оверена фотокопија уговора о закупу објекта у којем се реализује инвестиција која је предмет ово конкурса, с тим што је потребно да је до истека уговора о закупу преостало најмање пет година од момента подношења захтева;
11. фотокопија гарантног листа за купљену опрему за коју је то предвиђено важећим прописом;
12. јединствена царинска исправа (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;
13. фотокопија уговора о кредиту,уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
14. фотокопија дипломе о стеченом вишем и високом образовању;
15. ако је члан задруге- доставити потврду о чланству;
16. ако је члан добровољног ватрогасног друштва-доставити потврду о чланству;
17. уколико је подносилац пријаве сертификован - доставити копију сертификата за органску производњу или сертификат о заштићеном географском пореклу;
18. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;
19. потврда о упису у Виноградарски и Винарски регистар правног лица које подноси пријаву за инвестиције у вези с вином;
20. потврда о упису у Регистар произвођача јаких алкохолних пића у складу са законом који се уређују јака алкохолна пића;
21. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

22. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице(разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019).
23. за земљорадничке задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да земљорадничка задруга послује у складу са Законом о задругама ("Службени гласник РС", број 112/2015), при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружног ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом;
Подносилац пријаве треба да се изјасни на обрасцу који је саставни део пријаве о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 3, 4 и 5 прибавити сам или ће Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибављати податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.
Уколико се опрема набавља из иностранства, подносилац пријаве обавезан је да достави документа преведена на српски језик. Документацију мора превести овлашћени судски тумач. Уколико је рачун/предрачун исказан у страној валути, неопходно је у обрасцу пријаве унети вредност опреме у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС, на дан издавања рачуна/предрачуна.
Комисија задржава право да поред наведених затражи и друга документа.

Поступање са непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене сматраће се уредним од момента подношења документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија ће одбацити:
- Неблаговремене пријаве,
- Недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели бесповратних средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства до утрошка средстава опредељених Конкурсом.
Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су знатно изнад тржишне вредности.
Комисија заседа када процени да су се стекли услови за доношење Записника са предлогом Одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу Записника са предлогом Одлуке Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за доделу бесповратних средстава

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 10.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

1. Године подносиоца захтева,
2. Подручје на коме се налази пољопривредно газдинство,подносиоца захтева,
3. Пол подносиоца захтева
4. Радна активност
5. Власништво поседа - пољопривредно земљиште и објекти у употреби
6. Датум прве регистрације РПГ
7. Пребивалиште подносиоца захтева
8. Задруга или чланство у задрузи
9. Чланство у добровољном ватрогасном друштву
10. Степен стручне спреме подносиоца захтева
11. Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство
12. Подносилац захтева је сертификован за органску производњу и/или производи сировину или готов производ са географским пореклом
13. Оцена одрживости инвестиције

У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 40% од укупног броја бодова не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање с пријавама које су одбачене/одбијене или делимично одбачене

Члан 11.

На основу одлуке Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбачене/одбијене или делимично одбачене на основу Записника са предлогом Одлуке Комисије.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) дана од пријема приговора.

Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.

О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава с корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

Корисник средстава је у обавези да - приликом потписивања уговора са Покрајинским секретаријатом о коришћењу средстава - достави меницу са меничном изјавом, а за правно лице - регистровану меницу са меничном изјавом, као средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од пет (5) година, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Исплата бесповратних средстава

Члан 15.

Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, односно након што корисник бесповратних средстава уради монтажу опреме и достави покрајинском секретаријату следећу документацију:
- извештај о наменском утрошку средстава;
- оригинал рачун за набавку предметне инвестиције. Спецификација опреме треба да садржи основне карактеристике и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
- отпремница за набавку предметне инвестиције за коју је у складу, са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице;
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке;
- фотокопија уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
- фотокопија гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
- јединствену царинску исправу (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;

Покрајински секретаријат путем надлежног сектора, налаже Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да уради ЗАВРШНУ контролу на терену, достављањем извештаја и записника покрајинском секретаријату. Пре изласка на терен Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине корисник бесповратних средстава ЈЕ У ОБАВЕЗИ да по завршетку инвестиције видљиво означи опрему (самолепљивом налепницом - модел налепнице се налази у Прилогу конкурсне документације) да је опрема суфинансирана средствима покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство.
Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Обавезе корисника бесповратних средстава

Члан 16.

Корисник бесповратних средстава по конкурсу дужан је да:
1. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, користи у складу с предвиђеном наменом;
2. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, не отуђи и/ или не даје другом лицу на употребу најмање пет година од дана исплате подстицаја;
3. сву документацију у вези са инвестицијом чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.

Корисник средстава по Конкурсу за ког се утврди да није поступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је покрајинском секретаријату онемогућио да обави контролу односно, корисник који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ бесповратних средстава с припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате бесповратних средстава до дана враћања средстава.

Праћење извршавања уговора

Члан 17.

Административну контролу, односно испуњеност обавеза из уговора прати и контролише ресорни сектор Покрајинског секретаријата.
Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година након преноса средстава, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана а прати је овлашћени сектор Покрајинског секретаријата, путем извештаја и записника Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине са терена.

Завршне одредбе

Члан 18.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".
У Новом Саду,
Дана: 05.02.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

На основу члана 79. став 3. и 4. Закона о дивљачи и ловству ("Сл. гласник РС", бр. 18/10 и 95/18 - др. закон), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/19), а у вези са Покрајинском скупштинском одлуком о годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АП Војводине", број 54/19) и Пословником о раду комисија за израду конкурса и правилника и поступање по конкурсима расписаним у покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат) доноси:

Правилник за расподелу средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2020 од 19.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником за доделу подстицајних средстава путем конкурса за суфинансирање активности код Израде и реализације програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на територији АП Војводине и друге намене у складу са Законом (у даљем тексту: Правилник) прописују се намене, висина и начин доделе средстава, право и услови учешћа на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву, поступак с неблаговременим и некомплетним пријавама, разматрање пријава и одлучивање о додели средстава, критеријуми и бодовање за доделу средства, уговор о реализацији активности, реализација уговорених обавеза, плаћање радова, праћење реализације уговора, завршне одредбе и друга питања значајна за реализацију тачке III Програма коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства Аутономне покрајине Војводине у 2020. години, који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/19).

Програм из става 1. овог члана донела је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), задужен је за његову реализацију.

Намене за које се могу користити подстицајна средства

Члан 2.

Прихватљиви трошкови за реализацију активности - Израда и реализација програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на територији АП Војводине (тачка III подтачка 1а. Програма) - суфинансирање изградње ловно-техничких објеката и финансирање израде и реализације програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на територији АП Војводине, дати су у табели број 1.

Табела 1.

Врста прихватљивих трошкова
Изградња и реконструкцију објеката за обраду трофеја
Изградња и реконструкција објекта и набавка грађевинског и другог материјала (водоводни, електро инсталација и услуга на изградњи и реконструкције по пројектној документацији

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Набавка и услуге уградња неопходне опреме по пројектној документацији
Изградња и постављање високих наткривених дрвених чека
Чишћење и нивелација терена
Постављање стубова за чеке и израда темеља за стубове
Набавка дрвета и другог материјала за израду чека
Услуге израде и постављања чека
Подизање ремиза за дивљач
Припрема земљишта за подизање ремиза
Машинско или ручно бушење рупа за саднице
Набавка садница, превоз и услуге садње
Мере неге
Изградња објекта за узгој аутохтоне дивљачи у отвореним ловиштима
Чишћење и и припрема терена
Постављање стубова, израда темеља и сл.
Набавка, стубова, дрвета, жице и другог материјала у складу са пројектом
Услуге рада на изградњи ловно техничких објеката, осим примања стално запослених радника
Опрема објекта (хранилишта, појилишта, хватаљке и др.)
Трошкови набавке дивљачи за узгајалиште

Изградња нових узгајалишта аутохтоне дивљачи у ловиштима посебне намене
Чишћење и припрема терена
Постављање стубова, жице, израда темеља и сл.
Набавка, стубова, дрвета, жице и другог материјала у складу са пројектом
Услуге рада на изградњи ловно техничких објеката, осим примања стално запослених радника
Опрема објекта (хранилишта, појилишта, хватаљке и др.)
Трошкови набавке дивљачи за узгајалиште

Прихватљиви трошкови за реализацију активности - Друге намене у складу са Законом о дивљачи и ловству (тачка III подтачка 2. Програма) - суфинансирање набавке теренског возила, финансирање истраживања реалног прираста зеца у АП Војводини и финансирање Пројекта унапређења стања у ловиштима на територији Аутономне покрајине Војводине са аспекта заштите и спровођења мониторинга популација ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи и њихових станишта - мониторинг популације шакала (Canis aureus) и утицај шакала на гајене врсте дивљачи (II фаза) ловна 2020/21. година, дати су у табели број 2.

Предлог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Табела 2.

Врста активности -
2а) Набавка теренског возила
Трошкови набавке теренског возила
2а) Набавка дигиталне камере - фото клопке и набавка уређаја за ноћно осматрање
Трошкови набавке дигиталне камере - фото клопке
Трошкови набавке уређаја за ноћно осматрање
2б) Истраживање реалног прираста зеца у АП Војводини
Трошкови набавке лабораторијског потрошног материјала и опреме
Трошкови ангажовања стручних лица, осим зарада стално запослених радника
Трошкови прикупљања узорака
Трошкови одласка на локације за прикупљање узорака
Трошкови израде и слања резултата истраживања корисницима ловишта
Трошкови прикупљања података, обраде и штампе резултата истраживања
2ц) Унапређење стања у ловиштима на територији Аутономне покрајине Војводине са аспекта заштите и спровођења мониторинга популација ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи и њихових станишта - мониторинг популације шакала (Canis aureus) и утицај шакала на гајене врсте дивљачи (II фаза) ловна 2020/21. година
Трошкови набавке потрошног материјала и неопходне опреме за мониторинг
Трошкови ангажовања стручних лица, осим зарада стално запослених радника
Трошкови одласка на локације мониторинга
Трошкови прикупљања података, обраде и слања резултата мониторинга

Средства која се додељују не могу се користити за:
1) измирење пореза на додату вредност за јавна предузећа и научно-истраживачке установе;
2) трошкове банкарске провизије, трошкове јемства и сличне трошкове или накнаде;
3) трошкове бруто зарада запослених;
4) трошкове пројектовања;
5) трошкове геодетских снимања и обележавања;
6) трошкове набавке алата и механизације;
7) накнадне и непредвиђене трошкове радова.

Висина и начин доделе средстава

Члан 3.

1. Израда и реализација програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта (тачка III подтачка 1. Програма) до 90% за тачку 1а и до 100% за тачку 1б, у укупном износу до 20.570.000,00 динара и то за:
1а - суфинансирање изградње, реконструкције и санације ловно - техничких објеката у износу до 19.870.000,00 динара, и то за:
- изградњу и реконструкцију објеката за обраду трофеја, до 600.000,00 динара за изградњу и до 400.000,00 динара за реконструкцију;

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

- подизање ремиза за дивљач, до 200.000,00 динара по хектару;
- изградњу објекта за узгој аутохтоне дивљачи у отвореним ловиштима, до 3.000.000,00 динара по једном пројекту, а у складу са прихваћеним пројектом.
- највише две високе наткривене дрвене чеке, до 18.000,00 динара по чеки;
- изградња нових узгајалишта аутохтоне дивљачи у ловиштима посебне намене, до укупног износа од 10.000.000,00 динара, а у складу са прихваћеним пројектом.

1б - израда и реализација пројеката технолошког поступка за вештачку производњу зеца (Lepus europaeus, Pall.) у узгајалиштима дивљачи, у сврху унапређивања стања популација зеца у ловиштима АПВ, у износу до 700.000,00 динара

2. Друге намене у складу са Законом о дивљачи и ловству (тачка III подтачка 2. Програма), у укупном износу до 24.676.176,20 динара за:

Суфинансирање набавке опреме за кориснике ловишта (на пример мопеди, теренска возила, набавка посебних дигиталних камера - фотоклопки, уређаја за ноћно осматрање и других уређаја за осматрање и праћење дивљачи у функцији развоја мониторинга и заштите дивљачи и др.), у износу до 22.176.176,20 динара и то за:

2а) суфинансирање набавке опреме за кориснике ловишта у АП Војводини, до 60%, и то за:

- ново теренско возило до 750.000,00 динара и до 400.000,00 динара за половно теренско возило, које не може бити старије од 5 година.
- суфинансирање набавке опреме за кориснике ловишта у АП Војводини, до 90%, и то за:
- дигиталне камере - фото клопке са GSM модулом за слање података путем MMS порука, до 40.000,00 динара по једној дигиталној камери - фото клопки,
- уређаји за ноћно осматрање - термовизијски уређај, са најмање IPX4 заштитом на водоотпорност, ниску температуру и на ударце и најмањом даљином детекције од 800 метара, до 150.000,00 динара по једном уређају за ноћно осматрање,

2б) Финансирање истраживања реалног прираста зеца у АП Војводини, до 100%, у износу до 1.000.000,00 динара.

2ц) Финансирање Пројекта унапређења стања у ловиштима на територији Аутономне покрајине Војводине са аспекта заштите и спровођења мониторинга популација ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи и њихових станишта - мониторинг популације шакала (Canis aureus) и утицај шакала на гајене врсте дивљачи (II фаза) ловна 2020/21. година, до 100 %, у износу до 1.500.000,00 динара.

Корисници средстава

Члан 4.

Корисници средстава по овом конкурсу су корисници ловишта, акредитоване научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи и ловишта и привредна друштва, која су регистрована за делатност ловства, која се баве унапређењем ловства са територије АП Војводине.

Привредно друштво може остварити право на подстицаје ако је разврстано у микро и мало правно лице, у складу са Законом о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019) и Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019).

Право на учешће на конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на конкурсу има корисник ловишта, акредитоване научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи и ловишта и привредна друштва, која су регистрована за делатност ловства, која се баве унапређењем ловства са територије АП Војводине.

Привредно друштво може остварити право на подстицаје ако је разврстано у микро и мало правно лице, у складу са Законом о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019) и Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019).

Услови за учешће на конкурсу

Члан 6.

Услов за учешће на конкурсу је да подносилац пријаве за исту намену и за исту локацију није користио, нити користи средства буџетског фонда за развој ловства Републике Србије и буџетског фонда за развој ловства АП Војводине, и то :

- за средства из тачке 1а и 2а) - корисници ловишта са седиштем на територији АП Војводине, осим корисника ловишта посебне намене, који могу конкурисати само за

средства из тачке 1а. – изградња нових узгајалишта аутохтоне дивљачи у ловиштима посебне намене.
- за средства из тачке 2б) - привредна друштва, регистрована за обављање делатности ловства, која се баве унапређењем ловства са територије АП Војводине. са територије АП Војводине.
- за средства из тачке 1б и 2ц) - акредитоване научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи, која се баве унапређењем ловства са територије АП Војводине.

Документација која се подноси уз пријаву

Члан 7.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 1а. (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 1. ПРОГРАМА) - СУФИНАНСИРАЊЕ ИЗГРАДЊЕ, РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И САНАЦИЈЕ ЛОВНО-ТЕХНИЧКИХ ОБЈЕКАТА

За учешће на конкурсу потребна је следећа основна документација:
1. пријава на конкурс;
2. фотокопија решења о упису у регистар у агенцији за привредне регистре;
3. фотокопија - извод ловне основе ловишта за део који се односи на план уређивања и одржавања ловишта

Уколико подносилац пријаве не достави потребну документацију наведену под тачкама 2. и 3. Покрајински секретаријат по службеној дужности од наведених органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:
- за изградњу објеката за обраду трофеја - локацијску или грађевинску дозволу и пројекат са предмером и предрачуном материјала и радова са ПДВ, израђеног и овереног од стране лиценцираног лица (лиценца одговорног пројектанта);
- за реконструкцију објеката за обраду трофеја - пријаву радова надлежном органу локалне самоуправе и пројекат са предмером и предрачуном материјала и радова са ПДВ, израђеног од стране лиценцираног лица (лиценца одговорног пројектанта);
- за подизање ремиза на земљишту у власништву ловачких удружења доставити извод из листа непокретности с подацима о власништву и ограничењима за све катастарске парцеле које су предмет пријаве (не старији од 30 дана) поред којег подносилац пријаве који није власник земљишта доставља и уговор о закупу (оригинал или оверена копија), који важи најмање 5 година од објављивања конкурса и скицу подизања ремиза с предмером и предрачуном радова и исказаним трошковима садног материјала, рада и неге са ПДВ-ом, које су израдили регистровани расадници или правна лица регистрована за област шумарства или ловства. Површина земљишта за подизање ремиза за дивљач не може бити мања од пет ари;
- за изградњу објекта за узгој аутохтоне дивљачи у отвореним ловиштима- грађевински и технолошки пројекат (са назначеном локацијом), предмером и предрачуном радова са исказаним трошковима материјала и рада са ПДВ, израђеног и овереног од стране лиценцираних лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1), доказ о власништву над земљиштем на коме се планира подизање ловних и других објекта, извод листа непокретности (не старији од 30 дана) са назнаком катастарске парцеле на којој је планирано подизање ловних и других објекта (оригинал или оверена копија) поред којег подносилац пријаве који није власник земљишта доставља и уговор о закупу (оригинал или оверена копија), који важи најмање 10 година од дана објављивања конкурса. Површина земљишта за изградњу објекта за узгој дивљачи не може бити мања од десет хектара;
- за изградњу високе или ниске дрвене наткривене чеке и хранилишта за високу и ситну дивљач - скицу (са назначеном локацијом) са предмером и предрачуном радова са исказаним трошковима материјала и рада са ПДВ, израђеног од стране лиценцираног лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1), доказ о власништву над земљиштем на коме се планира подизање ловних и других објекта, извод листа непокретности (не старији од 30 дана) са назнаком катастарске парцеле на којој је планирано подизање ловних и других објекта (оригинал или оверена копија) поред којег подносилац пријаве који није власник земљишта доставља и писану сагласност власника земљишта да се на његовој имовини могу постављати ловни и други привремени објекти предвиђени пројектом или уговор о закупу или уступању земљишта за подизање ловних и других објекта (оригинал или оверена копија), који важе најмање 5 година од дана објављивања конкурса;

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

- за изградњу нових узгајалишта дивљачи у ловиштима посебне намене - скицу (са назначеном локацијом), технолошки пројекат узгајалишта, предмер и предрачун са исказаним трошковима материјала и рада без ПДВ-а и овером од стране лиценцираног лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1).

Подносиоци пријава могу поднети највише једну пријаву на конкурс по ловишту, са по једном локацијом по свим наведеним програмима и пројектима из тачке 1а., осим за чеке где се може на истој пријави поднети захтев за по две чеке по ловишту, с тим да сви ловно технички објекти морају бити планирани ловном основом.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 1б) - ИЗРАДА И РЕАЛИЗАЦИЈА ТЕХНОЛОШКОГ ПОСТУПКА ЗА ВЕШТАЧКУ ПРОИЗВОДЊУ ЗЕЦА (Lepus europaeus, Pall.) У УЗГАЈАЛИШТИМА ДИВЉАЧИ, У СВРХУ УНАПРЕЂИВАЊА СТАЊА ПОПУЛАЦИЈА ЗЕЦА У ЛОВИШТИМА АПВ

1. пријава на конкурс;
2. фотокопија акредитације научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи са територије АП Војводине;

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:

- за пројекат израда и реализација технолошког поступка за вештачку производњу зеца (lepus europaeus, pall.) у узгајалиштима дивљачи, у сврху унапређивања стања популација зеца у ловиштима АПВ - кратак опис истраживања на који се конкурише са спецификацијом трошкова.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 2а) ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 2. ПРОГРАМА) ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ ЗА КОРИСНИКЕ ЛОВИШТА - ТЕРЕНСКОГ ВОЗИЛА

1. пријава на конкурс;
2. фотокопија решења о упису у регистар у агенцији за привредне регистре;

Документација наведена под редним бројем 2. подносиоци пријава нису у обавези да доставе овом органу већ ће бити прибављено у складу са чланом 9. Закона о општем управном поступку.

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:

- за набавку теренског возила за кориснике ловишта у АП Војводини - фотокопија уговора о раду са запосленим стручним лицем и ловочуваром или запосленим ловочуварима (корисник више ловишта), предрачун продавца возила са исказаним начином куповине возила (исплата на рачун добављача возила у целости, кредит или лизинг) или предуговор са копијом саобраћајне дозволе за набавку половног теренског возила, које не може бити старије од 5 година, а за највише једно теренско возило по кориснику ловишта.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 2а) ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 2. ПРОГРАМА) ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ ЗА КОРИСНИКЕ ЛОВИШТА - ДИГИТАЛНЕ КАМЕРЕ - ФОТО КЛОПКЕ СА GSM МОДУЛОМ ЗА СЛАЊЕ ПОДАТАКА ПУТЕМ MMS ПОРУКА

1. пријава на конкурс;
2. фотокопија решења о упису у регистар у агенцији за привредне регистре;
3. фотокопија - извод ловне основе ловишта за део који се на динамику популације дивље свиње за ловну сезону 2019/2020.

Документација наведена под редним бројем 2. и 3. подносиоци пријава нису у обавези да доставе овом органу већ ће бити прибављено у складу са чланом 9. Закона о општем управном поступку.

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:

- за набавку три дигиталне камере - фото клопке са GSM модулом за слање података путем MMS порука за кориснике ловишта у АП Војводини - фотокопија уговора о раду са запосленим стручним лицем и ловочуваром или запосленим ловочуварима (корисник више ловишта), предрачун продавца опреме и кратким описом мониторинга популације дивљих свиња са очекиваним резултатима спровођења мониторинга популације дивљих свиња, спречавања штета од дивљачи у ловишту и заштите ловишта, путем дигиталне камере - фото клопке са GSM модулом за слање података путем MMS порука, израђеног од стране лиценцираног лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1 или 2), за најмање три уређаја - дигиталне камере - фото клопке, по ловишту.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 2а) ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 2. ПРОГРАМА) ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ ЗА КОРИСНИКЕ ЛОВИШТА - УРЕЂАЈ ЗА НОЋНО ОСМАТРАЊЕ

1. пријава на конкурс;

2. фотокопија решења о упису у регистар у агенцији за привредне регистре;
3. фотокопија - извод ловне основе ловишта за део који се на динамику популације јеленске и срнеће дивљачи и дивље свиње за ловну сезону 2019/2020.
Документација наведена под редним бројем 2. и 3. подносиоци пријава нису у обавези да доставе овом органу већ ће бити прибављено у складу са чланом 9. Закона о општем управном поступку.
Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:
- за набавку уређаја за ноћно осматрање за кориснике ловишта у АП Војводини - фотокопија уговора о раду са запосленим стручним лицем и ловочуваром или запосленим ловочуварима (корисник више ловишта), предрачун продавца опреме и кратким описом мониторинга са очекиваним резултатима спровођења мониторинга популације ловостајем заштићених врста дивљачи, спречавања штета од дивљачи у ловишту и заштите ловишта, путем уређаја за ноћно осматрање - термовизијски уређај, са најмање IPX4 заштитом на водоотпорност, ниску температуру и на ударце и најмањом даљином детекције од 800 метара, израђеног од стране лиценцираног лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1 или 2), а за највише један уређај за ноћно осматрање по кориснику ловишта.
ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 2б) ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 2. ПРОГРАМА) ФИНАНСИРАЊЕ ИСТРАЖИВАЊА РЕАЛНОГ ПРИРАСТА ЗЕЦА У АП ВОЈВОДИНИ
1. пријава на конкурс;
2. фотокопија решења о упису у регистар у агенцији за привредне регистре;
3. доказ о регистрацији привредног друштва за делатност ловства с територије АП Војводине.
Документација наведена под редним бројем 2. подносиоци пријава нису у обавези да доставе овом органу већ ће бити прибављено у складу са чланом 9. Закона о општем управном поступку.
Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:
- за истраживање реалног прираста зеца у АП Војводини - кратак опис истраживања на који се конкурише са спецификацијом трошкова и копијама лиценци запослених стручних лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1).
ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 2ц) ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 2. ПРОГРАМА) - ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА УНАПРЕЂЕЊА СТАЊА У ЛОВИШТИМА НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ СА АСПЕКТА ЗАШТИТЕ И СПРОВОЂЕЊА МОНИТОРИНГА ПОПУЛАЦИЈА ЛОВОСТАЈЕМ ЗАШТИЋЕНИХ И ТРАЈНО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА ДИВЉАЧИ И ЊИХОВИХ СТАНИШТА - МОНИТОРИНГ ПОПУЛАЦИЈЕ ШАКАЛА (CANIS AUREUS) И УТИЦАЈ ШАКАЛА НА ГАЈЕНЕ ВРСТЕ ДИВЉАЧИ (II ФАЗА) ЛОВНА 2020/21. ГОДИНА.
1. пријава на конкурс;
2. фотокопија акредитације научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи са територије АП Војводине;
Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:
- за Пројекат унапређења стања у ловиштима на територији Аутономне покрајине Војводине са аспекта заштите и спровођења мониторинга популација ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи и њихових станишта - мониторинг популације шакала (Canis aureus) и утицај шакала на гајене врсте дивљачи (II фаза) ловна 2020/21. година - кратак опис истраживања на који се конкурише са спецификацијом трошкова и копије закључених уговора о спровођењу мониторинга са корисницима ловишта са наведеним локацијама.

Поступање са непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија ће одбацити:
- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,

пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.

Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства .

Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.

Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.

Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.

Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за оцену поднетих пријава

Члан 10.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума :

1. Висина сопственог учешћа у % - (тачка 2а - теренско возило)
2. Подносилац пријаве за последњих 12 месеци од тренутка објављивања Конкурса није било у блокади дуже од 30 дана (тачке 1а. и 2а - теренско возило, дигитална камере - фото клопке са GSM преносом података и уређај за ноћно осматрање)
3. Број запослених (стручна лица и ловочувари - (тачка 1а. - ЛТО - ЛУ и доо)
4. Досадашње коришћење средстава буџетског фонда за развој ловства за исту намену на коју конкурише (тачке 1а. и 2а - теренско возило, дигитална камере - фото клопке са GSM преносом података и уређај за ноћно осматрање)
5. Површина ловишта (површина у ха), (тачке 1а. и 2а - теренско возило, дигитална камере - фото клопке са GSM преносом података и уређај за ноћно осматрање)
6. Бројно стање високе дивљачи за ловну 2019/2020 годину из ловне основе за ловиште за које се набавља возило или опрема (број јединки - јеленска дивљач, срнећа дивљач и дивља свиња), (тачке 1а. и 2а - набавка уређаја за ноћно осматрање)
7. Годишњи план одстрела високе дивљачи за ловну 2019/2020 годину (ловна основа) за ловиште за које се планира изградња или реконструкција ловно техничких објеката или набавља возило или опрема (број јединки - јеленска дивљач, срнећа дивљач и дивља свиња), (тачке 1а. и 2а - набавка уређаја за ноћно осматрање)
8. Старост возила који је предмет набавке (година), (тачка 2а - теренско возило)
9. Број објављених научних радова везаних за тематику зеца (Категорија М10, М20, М30, М40, М50 и М60 (коефицијент х број радова = број бодова) - (тачка 1б)
10. Број запослених ловочувара за ловиште за које се подноси пријава - (тачка 2а - теренско возило, дигиталне камере - фото клопке са GSM преносом података и уређаја за ноћно осматрање)
11. Стручно лице - (тачка 2а - теренско возило, дигиталне камере - фото клопке са GSM преносом података и уређаја за ноћно осматрање)
12. Број запослених стручних лица са лиценцама ловачке коморе Србије (лиценца 1 и 2) - (тачка 2б)
13. Број закључених уговора или број локација на којима се спроводи мониторинг са корисницима ловишта - (тачке 2б и 2ц)
14. Број јединки дивље свиње планираних за одстрел у ловишту за које се подноси пријава за ловну 2019/2020 годину (годишњи план газдовања), тачка 2а - набавка дигиталне камере - фото клопке са GSM преносом података
15. Изградња нових узгајалишта за аутохтону дивљач у ловиштима посебне намене (тачка 1а.)
16. Оцена оправданости инвестиције (тачке 1а, 1б, 2а, 2б, и 2ц)

У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 30 % од укупног броја бодова не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање са пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 11.

На основу одлуке, Комисија сачињава а покрајински секретар доноси решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене пријаве на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве коме су одобрена средства на основу Одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.
Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од седам (7) дана од дана објављивања одлуке на сајту Секретаријата. Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) радних дана од дана пријема приговора.
Приговор секретар може да одбаци као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору одлучује се решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава, покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава са корисником средстава којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

Праћење извршавања уговора

Члан 15.

Контролу реализације уговорених обавеза спроводи Сектор ловства и аквакултуре и Сектор шумарско ловне инспекције, путем извештаја и службене белешке шумарско ловне инспекције са терена.
У случају неизвршавања уговорене обавезе уговор ће се раскинути, а Корисник средстава у обавези је да изврши повраћај средстава.

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".
У Новом Саду,
дана 06.02.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу члана 79. став 3. и 4. Закона о дивљачи и ловству ("Сл. гласник РС", бр. 18/10 и 95/18 - др. закон), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/19), а у вези са Покрајинском скупштинском одлуком о годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АП Војводине", број 54/19) и Пословником о раду комисија за израду конкурса и правилника и поступање по конкурсима расписаним у покрајинском секретаријату за пољопривреду,

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

водопривреду и шумарство, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат) доноси:

Правилник за расподелу средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2020 од 19.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником за доделу подстицајних средстава путем конкурса за суфинансирање активности код Израде и реализације програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на територији АП Војводине и друге намене у складу са Законом (у даљем тексту: Правилник) прописују се намене, висина и начин доделе средстава, право и услови учешћа на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву, поступак с неблаговременим и некомплетним пријавама, разматрање пријава и одлучивање о додели средстава, критеријуми и бодовање за доделу средства, уговор о реализацији активности, реализација уговорених обавеза, плаћање радова, праћење реализације уговора, завршне одредбе и друга питања значајна за реализацију тачке III Програма коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства Аутономне покрајине Војводине у 2020. години, који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/19).

Програм из става 1. овог члана донела је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Секретаријат), задужен је за његову реализацију.

Намене за које се могу користити подстицајна средства

Члан 2.

Прихватљиви трошкови за реализацију активности - Израда и реализација програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на територији АП Војводине (тачка III подтачка 1а. Програма) - суфинансирање изградње ловно-техничких објеката и финансирање израде и реализације програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на територији АП Војводине, дати су у табели број 1.

Табела 1.

Врста прихватљивих трошкова
Изградња и реконструкцију објеката за обраду трофеја
Изградња и реконструкција објекта и набавка грађевинског и другог материјала (водоводни, електро инсталација и услуга на изградњи и реконструкције по пројектној документацији
Набавка и услуге уградња неопходне опреме по пројектној документацији
Изградња и постављање високих наткривених дрвених чека
Чишћење и нивелација терена
Постављање стубова за чеке и израда темеља за стубове
Набавка дрвета и другог материјала за израду чека

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Услуге израде и постављања чека
Подизање ремиза за дивљач
Припрема земљишта за подизање ремиза
Машинско или ручно бушење рупа за саднице
Набавка садница, превоз и услуге садње
Мере неге
Изградња објекта за узгој аутохтоне дивљачи у отвореним ловиштима
Чишћење и и припрема терена
Постављање стубова, израда темеља и сл.
Набавка, стубова, дрвета, жице и другог материјала у складу са пројектом
Услуге рада на изградњи ловно техничких објеката, осим примања стално запослених радника
Опрема објекта (хранилишта, појилишта, хватаљке и др.)
Трошкови набавке дивљачи за узгајалиште

Изградња нових узгајалишта аутохтоне дивљачи у ловиштима посебне намене
Чишћење и припрема терена
Постављање стубова, жице, израда темеља и сл.
Набавка, стубова, дрвета, жице и другог материјала у складу са пројектом
Услуге рада на изградњи ловно техничких објеката, осим примања стално запослених радника
Опрема објекта (хранилишта, појилишта, хватаљке и др.)
Трошкови набавке дивљачи за узгајалиште

Прихватљиви трошкови за реализацију активности - Друге намене у складу са Законом о дивљачи и ловству (тачка III подтачка 2. Програма) - суфинансирање набавке теренског возила, финансирање истраживања реалног прираста зеца у АП Војводини и финансирање Пројекта унапређења стања у ловиштима на територији Аутономне покрајине Војводине са аспекта заштите и спровођења мониторинга популација ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи и њихових станишта - мониторинг популације шакала (Canis aureus) и утицај шакала на гајене врсте дивљачи (II фаза) ловна 2020/21. година, дати су у табели број 2.

Табела 2.

Врста активности -
2а) Набавка теренског возила
Трошкови набавке теренског возила
2а) Набавка дигиталне камере - фото клопке и набавка уређаја за

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

ноћно осматрање
Трошкови набавке дигиталне камере - фото клопке
Трошкови набавке уређаја за ноћно осматрање
2б) Истраживање реалног прираста зеца у АП Војводини
Трошкови набавке лабораторијског потрошног материјала и опреме
Трошкови ангажовања стручних лица, осим зарада стално запослених радника
Трошкови прикупљања узорака
Трошкови одласка на локације за прикупљање узорака
Трошкови израде и слања резултата истраживања корисницима ловишта
Трошкови прикупљања података, обраде и штампе резултата истраживања
2ц) Унапређење стања у ловиштима на територији Аутономне покрајине Војводине са аспекта заштите и спровођења мониторинга популација ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи и њихових станишта - мониторинг популације шакала (Canis aureus) и утицај шакала на гајене врсте дивљачи (II фаза) ловна 2020/21. година
Трошкови набавке потрошног материјала и неопходне опреме за мониторинг
Трошкови ангажовања стручних лица, осим зарада стално запослених радника
Трошкови одласка на локације мониторинга
Трошкови прикупљања података, обраде и слања резултата мониторинга

Средства која се додељују не могу се користити за:
1) измирење пореза на додату вредност за јавна предузећа и научно-истраживачке установе;
2) трошкове банкарске провизије, трошкове јемства и сличне трошкове или накнаде;
3) трошкове бруто зарада запослених;
4) трошкове пројектовања;
5) трошкове геодетских снимања и обележавања;
6) трошкове набавке алата и механизације;
7) накнадне и непредвиђене трошкове радова.

Висина и начин доделе средстава

Члан 3.

1. Израда и реализација програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта (тачка III подтачка 1. Програма) до 90% за тачку 1а и до 100% за тачку 1б, у укупном износу до 20.570.000,00 динара и то за:
1а - суфинансирање изградње, реконструкције и санације ловно - техничких објеката у износу до 19.870.000,00 динара, и то за:
- изградњу и реконструкцију објеката за обраду трофеја, до 600.000,00 динара за изградњу и до 400.000,00 динара за реконструкцију;
- подизање ремиза за дивљач, до 200.000,00 динара по хектару;
- изградњу објекта за узгој аутохтоне дивљачи у отвореним ловиштима, до 3.000.000,00 динара по једном пројекту, а у складу са прихваћеним пројектом.
- највише две високе наткривене дрвене чеке, до 18.000,00 динара по чеки;
- изградња нових узгајалишта аутохтоне дивљачи у ловиштима посебне намене, до укупног износа од 10.000.000,00 динара, а у складу са прихваћеним пројектом.

10 – израда и реализација пројеката технолошког поступка за вештачку производњу зеца (Lepus europaeus, Pall.) у узгајалиштима дивљачи, у сврху унапређивања стања популација зеца у ловиштима АПВ, у износу до 700.000,00 динара
2. Друге намене у складу са Законом о дивљачи и ловству (тачка III подтачка 2. Програма), у укупном износу до 24.676.176,20 динара за:
Суфинансирање набавке опреме за кориснике ловишта (на пример мопеди, теренска возила, набавка посебних дигиталних камера - фотоклопки, уређаја за ноћно осматрање и других уређаја за осматрање и праћење дивљачи у функцији развоја мониторинга и заштите дивљачи и др.), у износу до 22.176.176,20 динара и то за:
2а) суфинансирање набавке опреме за кориснике ловишта у АП Војводини, до 60%, и то за:
- ново теренско возило до 750.000,00 динара и до 400.000,00 динара за половно теренско возило, које не може бити старије од 5 година.
- суфинансирање набавке опреме за кориснике ловишта у АП Војводини, до 90%, и то за:
- дигиталне камере - фото клопке са GSM модулом за слање података путем MMS порука, до 40.000,00 динара по једној дигиталној камери - фото клопки,
- уређаји за ноћно осматрање - термовизијски уређај, са најмање IPX4 заштитом на водоотпорност, ниску температуру и на ударце и најмањом даљином детекције од 800 метара, до 150.000,00 динара по једном уређају за ноћно осматрање,
2б) Финансирање истраживања реалног прираста зеца у АП Војводини, до 100%, у износу до 1.000.000,00 динара.
2ц) Финансирање Пројекта унапређења стања у ловиштима на територији Аутономне покрајине Војводине са аспекта заштите и спровођења мониторинга популација ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи и њихових станишта - мониторинг популације шакала (Canis aureus) и утицај шакала на гајене врсте дивљачи (II фаза) ловна 2020/21. година, до 100 %, у износу до 1.500.000,00 динара.

Корисници средстава

Члан 4.

Корисници средстава по овом конкурсу су корисници ловишта, акредитоване научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи и ловишта и привредна друштва, која су регистрована за делатност ловства, која се баве унапређењем ловства са територије АП Војводине.
Привредно друштво може остварити право на подстицаје ако је разврстано у микро и мало правно лице, у складу са Законом о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019) и Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019).

Право на учешће на конкурсу

Члан 5.

Право учешћа на конкурсу има корисник ловишта, акредитоване научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи и ловишта и привредна друштва, која су регистрована за делатност ловства, која се баве унапређењем ловства са територије АП Војводине.
Привредно друштво може остварити право на подстицаје ако је разврстано у микро и мало правно лице, у складу са Законом о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019) и Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019).

Услови за учешће на конкурсу

Члан 6.

Услов за учешће на конкурсу је да подносилац пријаве за исту намену и за исту локацију није користио, нити користи средства буџетског фонда за развој ловства Републике Србије и буџетског фонда за развој ловства АП Војводине, и то :
- за средства из тачке 1а и 2а) - корисници ловишта са седиштем на територији АП Војводине, осим корисника ловишта посебне намене, који могу конкурисати само за средства из тачке 1а. - изградња нових узгајалишта аутохтоне дивљачи у ловиштима посебне намене.
- за средства из тачке 2б) - привредна друштва, регистрована за обављање делатности ловства, која се баве унапређењем ловства са територије АП Војводине. са територије АП Војводине.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

за средства из тачке 1б и 2ц) – акредитоване научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи, која се баве унапређењем ловства са територије АП Војводине.

Документација која се подноси уз пријаву

Члан 7.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 1а. (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 1. ПРОГРАМА) - СУФИНАНСИРАЊЕ ИЗГРАДЊЕ, РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И САНАЦИЈЕ ЛОВНО-ТЕХНИЧКИХ ОБЈЕКАТА

За учешће на конкурсу потребна је следећа основна документација:

1. пријава на конкурс;
2. фотокопија решења о упису у регистар у агенцији за привредне регистре;
3. фотокопија - извод ловне основе ловишта за део који се односи на план уређивања и одржавања ловишта

Уколико подносилац пријаве не достави потребну документацију наведену под тачкама 2. и 3. Покрајински секретаријат по службеној дужности од наведених органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:

- за изградњу објеката за обраду трофеја - локацијску или грађевинску дозволу и пројекат са предмером и предрачуном материјала и радова са ПДВ, израђеног и овереног од стране лиценцираног лица (лиценца одговорног пројектанта);
- за реконструкцију објеката за обраду трофеја - пријаву радова надлежном органу локалне самоуправе и пројекат са предмером и предрачуном материјала и радова са ПДВ, израђеног од стране лиценцираног лица (лиценца одговорног пројектанта);
- за подизање ремиза на земљишту у власништву ловачких удружења доставити извод из листа непокретности с подацима о власништву и ограничењима за све катастарске парцеле које су предмет пријаве (не старији од 30 дана) поред којег подносилац пријаве који није власник земљишта доставља и уговор о закупу (оригинал или оверена копија), који важи најмање 5 година од објављивања конкурса и скицу подизања ремиза с предмером и предрачуном радова и исказаним трошковима садног материјала, рада и неге са ПДВ-ом, које су израдили регистровани расадници или правна лица регистрована за област шумарства или ловства. Површина земљишта за подизање ремиза за дивљач не може бити мања од пет ари;
- за изградњу објекта за узгој аутохтоне дивљачи у отвореним ловиштима- грађевински и технолошки пројекат (са назначеном локацијом), предмером и предрачуном радова са исказаним трошковима материјала и рада са ПДВ, израђеног и овереног од стране лиценцираних лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1), доказ о власништву над земљиштем на коме се планира подизање ловних и других објекта, извод листа непокретности (не старији од 30 дана) са назнаком катастарске парцеле на којој је планирано подизање ловних и других објекта (оригинал или оверена копија) поред којег подносилац пријаве који није власник земљишта доставља и уговор о закупу (оригинал или оверена копија), који важи најмање 10 година од дана објављивања конкурса. Површина земљишта за изградњу објекта за узгој дивљачи не може бити мања од десет хектара;
- за изградњу високе или ниске дрвене наткривене чеке и хранилишта за високу и ситну дивљач - скицу (са назначеном локацијом) са предмером и предрачуном радова са исказаним трошковима материјала и рада са ПДВ, израђеног од стране лиценцираног лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1), доказ о власништву над земљиштем на коме се планира подизање ловних и других објекта, извод листа непокретности (не старији од 30 дана) са назнаком катастарске парцеле на којој је планирано подизање ловних и других објекта (оригинал или оверена копија) поред којег подносилац пријаве који није власник земљишта доставља и писану сагласност власника земљишта да се на његовој имовини могу постављати ловни и други привремени објекти предвиђени пројектом или уговор о закупу или уступању земљишта за подизање ловних и других објекта (оригинал или оверена копија), који важе најмање 5 година од дана објављивања конкурса;
- за изградњу нових узгајалишта дивљачи у ловиштима посебне намене - скицу (са назначеном локацијом), технолошки пројекат узгајалишта, предмер и предрачун са исказаним трошковима материјала и рада без ПДВ-а и овером од стране лиценцираног лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1).

Подносиоци пријава могу поднети највише једну пријаву на конкурс по ловишту, са по једном локацијом по свим наведеним програмима и пројектима из тачке 1а., осим за чеке

где се може на истој пријави поднети захтев за по две ставке по ловишту, с тим да сви ловно технички објекти морају бити планирани ловном основом.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 1б) - ИЗРАДА И РЕАЛИЗАЦИЈА ТЕХНОЛОШКОГ ПОСТУПКА ЗА ВЕШТАЧКУ ПРОИЗВОДЊУ ЗЕЦА (Lepus europaeus, Pall.) У УЗГАЈАЛИШТИМА ДИВЉАЧИ, У СВРХУ УНАПРЕЂИВАЊА СТАЊА ПОПУЛАЦИЈА ЗЕЦА У ЛОВИШТИМА АПВ

1. пријава на конкурс;
2. фотокопија акредитације научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи са територије АП Војводине;

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:

- за пројекат израда и реализација технолошког поступка за вештачку производњу зеца (lepus europaeus, pall.) у узгајалиштима дивљачи, у сврху унапређивања стања популација зеца у ловиштима АПВ - кратак опис истраживања на који се конкурише са спецификацијом трошкова.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 2а) ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 2. ПРОГРАМА) ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ ЗА КОРИСНИКЕ ЛОВИШТА - ТЕРЕНСКОГ ВОЗИЛА

1. пријава на конкурс;
2. фотокопија решења о упису у регистар у агенцији за привредне регистре;

Документација наведена под редним бројем 2. подносиоци пријава нису у обавези да доставе овом органу већ ће бити прибављено у складу са чланом 9. Закона о општем управном поступку.

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:

- за набавку теренског возила за кориснике ловишта у АП Војводини - фотокопија уговора о раду са запосленим стручним лицем и ловочуваром или запосленим ловочуварима (корисник више ловишта), предрачун продавца возила са исказаним начином куповине возила (исплата на рачун добављача возила у целости, кредит или лизинг) или предуговор са копијом саобраћајне дозволе за набавку половног теренског возила, које не може бити старије од 5 година, а за највише једно теренско возило по кориснику ловишта.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 2а) ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 2. ПРОГРАМА) ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ ЗА КОРИСНИКЕ ЛОВИШТА - ДИГИТАЛНЕ КАМЕРЕ - ФОТО КЛОПКЕ СА GSM МОДУЛОМ ЗА СЛАЊЕ ПОДАТАКА ПУТЕМ MMS ПОРУКА

1. пријава на конкурс;
2. фотокопија решења о упису у регистар у агенцији за привредне регистре;
3. фотокопија - извод ловне основе ловишта за део који се на динамику популације дивље свиње за ловну сезону 2019/2020.

Документација наведена под редним бројем 2. и 3. подносиоци пријава нису у обавези да доставе овом органу већ ће бити прибављено у складу са чланом 9. Закона о општем управном поступку.

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:

- за набавку три дигиталне камере - фото клопке са GSM модулом за слање података путем MMS порука за кориснике ловишта у АП Војводини - фотокопија уговора о раду са запосленим стручним лицем и ловочуваром или запосленим ловочуварима (корисник више ловишта), предрачун продавца опреме и кратким описом мониторинга популације дивљих свиња са очекиваним резултатима спровођења мониторинга популације дивљих свиња, спречавања штета од дивљачи у ловишту и заштите ловишта, путем дигиталне камере - фото клопке са GSM модулом за слање података путем MMS порука, израђеног од стране лиценцираног лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1 или 2), за најмање три уређаја - дигиталне камере - фото клопке, по ловишту.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 2а) ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 2. ПРОГРАМА) ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ ЗА КОРИСНИКЕ ЛОВИШТА - УРЕЂАЈ ЗА НОЋНО ОСМАТРАЊЕ

1. пријава на конкурс;
2. фотокопија решења о упису у регистар у агенцији за привредне регистре;
3. фотокопија - извод ловне основе ловишта за део који се на динамику популације јеленске и срнеће дивљачи и дивље свиње за ловну сезону 2019/2020.

Документација наведена под редним бројем 2. и 3. подносиоци пријава нису у обавези да доставе овом органу већ ће бити прибављено у складу са чланом 9. Закона о општем управном поступку.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:
- за набавку уређаја за ноћно осматрање за кориснике ловишта у АП Војводини - фотокопија уговора о раду са запосленим стручним лицем и ловочуваром или запосленим ловочуварима (корисник више ловишта), предрачун продавца опреме и кратким описом мониторинга са очекиваним резултатима спровођења мониторинга популације ловостајем заштићених врста дивљачи, спречавања штета од дивљачи у ловишту и заштите ловишта, путем уређаја за ноћно осматрање - термовизијски уређај, са најмање IPX4 заштитом на водоотпорност, ниску температуру и на ударце и најмањом даљином детекције од 800 метара, израђеног од стране лиценцираног лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1 или 2), а за највише један уређај за ноћно осматрање по кориснику ловишта.

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 2б) ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 2. ПРОГРАМА) ФИНАНСИРАЊЕ ИСТРАЖИВАЊА РЕАЛНОГ ПРИРАСТА ЗЕЦА У АП ВОЈВОДИНИ

1. пријава на конкурс;
2. фотокопија решења о упису у регистар у агенцији за привредне регистре;
3. доказ о регистрацији привредног друштва за делатност ловства с територије АП Војводине.

Документација наведена под редним бројем 2. подносиоци пријава нису у обавези да доставе овом органу већ ће бити прибављено у складу са чланом 9. Закона о општем управном поступку.

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:
- за истраживање реалног прираста зеца у АП Војводини - кратак опис истраживања на који се конкурише са спецификацијом трошкова и копијама лиценци запослених стручних лица (лиценца Ловачке коморе Србије - врста 1).

ПОТРЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ТАЧКУ 2ц) ДРУГЕ НАМЕНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ДИВЉАЧИ И ЛОВСТВУ (ТАЧКА III ПОДТАЧКА 2. ПРОГРАМА) - ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА УНАПРЕЂЕЊА СТАЊА У ЛОВИШТИМА НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ СА АСПЕКТА ЗАШТИТЕ И СПРОВОЂЕЊА МОНИТОРИНГА ПОПУЛАЦИЈА ЛОВОСТАЈЕМ ЗАШТИЋЕНИХ И ТРАЈНО ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА ДИВЉАЧИ И ЊИХОВИХ СТАНИШТА - МОНИТОРИНГ ПОПУЛАЦИЈЕ ШАКАЛА (CANIS AUREUS) И УТИЦАЈ ШАКАЛА НА ГАЈЕНЕ ВРСТЕ ДИВЉАЧИ (II ФАЗА) ЛОВНА 2020/21. ГОДИНА.

1. пријава на конкурс;
2. фотокопија акредитације научно истраживачке установе у области ловства и заштите дивљачи са територије АП Војводине;

Уз напред наведену документацију потребно је доставити и следеће:
- за Пројекат унапређења стања у ловиштима на територији Аутономне покрајине Војводине са аспекта заштите и спровођења мониторинга популација ловостајем заштићених и трајно заштићених врста дивљачи и њихових станишта - мониторинг популације шакала (Canis aureus) и утицај шакала на гајене врсте дивљачи (II фаза) ловна 2020/21. година - кратак опис истраживања на који се конкурише са спецификацијом трошкова и копије закључених уговора о спровођењу мониторинга са корисницима ловишта са наведеним локацијама.

Поступање са непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.

Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.

Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.

Комисија ће одбацити:
- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства .
Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за оцену поднетих пријава

Члан 10.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума :
1. Висина сопственог учешћа у % - (тачка 2а - теренско возило)
2. Подносилац пријаве за последњих 12 месеци од тренутка објављивања Конкурса није било у блокади дуже од 30 дана (тачке 1а. и 2а - теренско возило, дигитална камере - фото клопке са GSM преносом података и уређај за ноћно осматрање)
3. Број запослених (стручна лица и ловочувари - (тачка 1а. - ЛТО - ЛУ и доо)
4. Досадашње коришћење средстава буџетског фонда за развој ловства за исту намену на коју конкурише (тачке 1а. и 2а - теренско возило, дигитална камере - фото клопке са GSM преносом података и уређај за ноћно осматрање)
5. Површина ловишта (површина у ха), (тачке 1а. и 2а - теренско возило, дигитална камере - фото клопке са GSM преносом података и уређај за ноћно осматрање)
6. Бројно стање високе дивљачи за ловну 2019/2020 годину из ловне основе за ловиште за које се набавља возило или опрема (број јединки - јеленска дивљач, срнећа дивљач и дивља свиња), (тачке 1а. и 2а - набавка уређаја за ноћно осматрање)
7. Годишњи план одстрела високе дивљачи за ловну 2019/2020 годину (ловна основа) за ловиште за које се планира изградња или реконструкција ловно техничких објеката или набавља возило или опрема (број јединки - јеленска дивљач, срнећа дивљач и дивља свиња), (тачке 1а. и 2а - набавка уређаја за ноћно осматрање)
8. Старост возила који је предмет набавке (година), (тачка 2а - теренско возило)
9. Број објављених научних радова везаних за тематику зеца (Категорија М10, М20, М30, М40, М50 и М60 (коефицијент х број радова = број бодова) - (тачка 1б)
10. Број запослених ловочувара за ловиште за које се подноси пријава - (тачка 2а - теренско возило, дигиталне камере - фото клопке са GSM преносом података и уређаја за ноћно осматрање)
11. Стручно лице - (тачка 2а - теренско возило, дигиталне камере - фото клопке са GSM преносом података и уређаја за ноћно осматрање)
12. Број запослених стручних лица са лиценцама ловачке коморе Србије (лиценца 1 и 2) - (тачка 2б)
13. Број закључених уговора или број локација на којима се спроводи мониторинг са корисницима ловишта - (тачке 2б и 2ц)
14. Број јединки дивље свиње планираних за одстрел у ловишту за које се подноси пријава за ловну 2019/2020 годину (годишњи план газдовања), тачка 2а - набавка дигиталне камере - фото клопке са GSM преносом података
15. Изградња нових узгајалишта за аутохтону дивљач у ловиштима посебне намене (тачка 1а.)
16. Оцена оправданости инвестиције (тачке 1а, 1б, 2а, 2б, и 2ц)
У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 30 % од укупног броја бодова не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање са пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 11.

На основу одлуке, Комисија сачињава а покрајински секретар доноси решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене пријаве на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве коме су одобрена средства на основу Одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од седам (7) дана од дана објављивања одлуке на сајту Секретаријата. Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) радних дана од дана пријема приговора.

Приговор секретар може да одбаци као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.

О приговору одлучује се решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава, покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава са корисником средстава којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

Праћење извршавања уговора

Члан 15.

Контролу реализације уговорених обавеза спроводи Сектор ловства и аквакултуре и Сектор шумарско ловне инспекције, путем извештаја и службене белешке шумарско ловне инспекције са терена.

У случају неизвршавања уговорене обавезе уговор ће се раскинути, а Корисник средстава у обавези је да изврши повраћај средстава.

Завршна одредба

Члан 16.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

У Новом Саду,
дана 06.02.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/15, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019), у вези са Законом о подстицајима и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016), Покрајинском скупштинском одлуком о програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години, ("Службени лист АПВ", број 54/2019), и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Правилник за доделу бесповратних средстава за опремање сточарских фарми у АП Војводини у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних средстава за опремање сточарских фарми у АП Војводини у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) прописује се намена средстава, поступак додељивања средства, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години, ("Службени лист АПВ", број 54/2019), (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму подршке за спровођења пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години, ("Службени лист АПВ", број 54/2019) на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-40-9680/2019-09 од 04.12.2019. године
Програм из става 1. овог члана усвојила је Скупштина АП Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе подстицајних средстава

Члан 2.

За реализацију активности предвиђено је укупно - 80.000.000,00 динара.
Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који се објављује у "Службеном листу АП Војводине" и у дневним новинама "Дневник" са којим Покрајински секретаријат има закључен уговор о објављивању аката, као и на интернет страници Секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).
Конкурс је отворен до 21.02.2020. године.
Документација поднета на Конкурс се не враћа. На захтев подносиоца пријава, који нису остварили право на бесповратна средства, могуће је враћање документације, уз достављање оверене фотокопије исте.
Средства за подршку инвестиција - према Правилнику и по Конкурсу - додељују се бесповратно. Подстицајна средства за опремање сточарских фарми по Конкурсу утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиција.
За подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лица млађе од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција утврђују се у износу до 70% од прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције).
Приликом обрачуна, узима се вредност инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).
Максималан износ бесповратних средстава по једној пријави не може прећи 2.000.000,00 динара, за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лица млађе од 40 година, бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 2.200.000,00 динара (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, максималан износ бесповратних средстава по једној пријави не може прећи 2.000.000,00 динара).
Минималан износ бесповратних средстава по једној пријави износи 60.000,00 динара, односно разматраће се само оне пријаве чија је вредност инвестиције 100.000,00 динара или већа од тога.

Покрајински секретаријат путем свог надлежног сектора може да наложи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да утврди чињенично стање на терену - НУЛТА КОНТРОЛА. НУЛТОМ КОНТРОЛОМ се сматра утврђивање затеченог чињеничног стања на терену. Инвестиције започете пре нулте контроле се не прихватају.
Приликом разматрања поднетих пријава за остваривање бесповратних средстава, признаваће се само инвестиције реализоване након 01.01.2020. године.

Намене за које се могу користити средства

Члан 3.

Бесповратна средства по овом Конкурсу намењена су за набавку нове опреме:
Сектор млеко:
1. Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
2. Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака
3. Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну
4. Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде

Сектор месо и јаја

1. Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака
2. Опремање објеката за гајење крмача и производњу прасади за тов
3. Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну
4. Опрема за смештај квочки, специјализовани/посебно опремљени кавези
5. Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
6. Набавка опреме за живинарске фарме за производњу конзумних јаја
7. Набавка опреме за сортирање, паковање и чување конзумних јаја
8. Опремање објеката за манипулацију, одлагање и обраду стајњака
9. Набавка опреме за руковање, сакупљање и коришћење животињског ђубрива; посебна опрема за транспорт ђубрива

Корисник подстицајних средстава може поднети само једну пријаву по једној врсти животиња.
Средства која се додељују не могу се користити за:
- инвестиције реализоване пре 01.01.2020. године и опрему купљену пре тог датума;
- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- царинске, увозне и остале врсте административних такси, као и за накнаде за потребне сагласности од државних институција и јавних предузећа;
- трошкове банкарске провизије, трошкове јемства и сличне накнаде;
- куповину половне опреме и материјала;
- сопствени рад и материјал подносиоца захтева;
- трошкове превоза, монтаже и друге оперативне трошкове;
- доприносе у натури (сопствени рад и материјал);
- набавке предметне инвестиције, лизинга, цесије, компензације, асигнације или за друге начине који представљају гашење обавезе путем пребијања дугова;
- промет између повезаних лица.

Право учешћа на конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, и то:
1. физичко лице:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

- носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства
- предузетник носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства

2. правно лице:
- привредно друштво носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства
- земљорадничка задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства
- сложена задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства

Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

За физичка и правна лица:

1. Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
2. Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве - правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине;
3. Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 31.12.2019. годином;
4. Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 31.12.2019. годином;
5. Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини, закључно са 31.12.2019. годином, уколико је корисник истог;
6. Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
7. Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
8. Подносилац пријаве и добављач опреме не могу да представљају повезана лица - у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник", бр. 36/11 и 99/11 и 83/14, 5/15, 44/2018, 95/2018 и 91/2019);
9. Подносилац пријаве мора бити власник животиње;
10. Подносилац пријаве мора имати регистрован објекат за смештај животиња у складу са Правилником о регистрацији односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња ,,Службени гласник РС'', бр. 36/2017) у власништву или закупу у периоду од најмање пет година почевши од 01.01.2020.

Додатни услови за предузетнике и правна лица:

11. Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази у активном статусу;
12. Према подносиоцу пријаве - правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
13. Подносилац пријаве - правно лице/предузетник мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство;
14. Задруге морају имати обављену задружну ревизију.

Специфични услови за учешће на конкурсу

Члан 6.

На Конкурсу могу да учествују РПГ која имају:

Сектор млеко

Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву РПГ 1-19 млечних крава.

Пољопривредно газдинство мора имати потврду за млечне краве издату од надлежне ветеринарске службе.

За инвестиције у сектору производње овчјег, односно козијег млека нема специфичних критеријума прихватљивости.

Сектор месо

Пољопривредна газдинства са мање од 20 грла квалитетних приплодних говеда товних раса
или мање од 150 грла приплодних оваца или коза,
или мање од 30 приплодних крмача,
или мање од 100 товних свиња,
или од 1.000-3.999 бројлера.
Сектор производње конзумних јаја нема специфичних критеријума прихватљивости.
Пољопривредно газдинство мора имати потврду за одговарајућу категорију животиња издату од надлежне ветеринарске службе.

Потребна документација

Члан 7.

Документација која се подноси на Конкурс:
За физичка и правна лица:
1. читко попуњен образац пријаве;
2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;
3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама и броју животиња, не старији од 30 дана);
4. доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда ЈВП "Воде Војводине") закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве;
5. доказ о измиреним доспелим пореским обавезама закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве (издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе пребивалишта, односно седишта подносиоца пријаве, као и надлежног органа локалне самоуправе где се налази предметна инвестиција, уколико се предметна инвестиција налази на територији друге локалне самоуправе, на територији АПВ);
6. доказ о измиреним доспелим обавезама за закуп пољопривредног земљишта у државној својини (потврда надлежног органа, или фотокопија уговора са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и доказ о извршеном плаћању);
7. за инвестиције које су преко 300.000,00 динара, може се поднети предрачун са спецификацијом опреме, а коначан оригинал рачун мора бити идентичан предрачуну по износу, спецификацији и добављачу опреме;
8. оригинал рачун за набавку предметне инвестиције. Спецификација опреме треба да садржи основне карактеристике машина и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
9. отпремницу за набавку предметне инвестиције;
10. доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);
11. фотокопија уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
12. фотокопија гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
13. јединствена царинска исправа (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;
14. фотокопија дипломе о стеченом вишем и високом образовању;
15. ако је члан задруге - доставити потврду о чланству;
16. ако је члан добровољног ватрогасног друштва - доставити потврду о чланству;
17. уколико је подносилац пријаве сертификован - доставити копију сертификата за органску производњу или сертификат о заштићеном географском пореклу;
18. оверена фотокопија уговора о закупу објекта, уколико није власник објекта - у периоду од најмање пет година, односно почевши од 01.01.2020. године;
19. потврда о броју грла за одговарајућу категорију животиња, издата од стране надлежне ветеринарске службе;
20. решење да је објекат уписан у Регистар објеката за узгој, држање и промет животиња.
Додатна обавезна документација за предузетнике и правна лица:
21. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;
22. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

23. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019);
24. за задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да задруга послује у складу са Законом о задругама, при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружног ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом о задругама.
Подносилац пријаве треба да се изјасни на обрасцу који је саставни део пријаве о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 3, 4, 5, прибавити сам или ће Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибављати податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.
Уколико се опрема набавља из иностранства, подносилац пријаве обавезан је да достави документа преведена на српски језик, од стране овлашћеног судског тумача. Уколико је рачун/предрачун исказан у страној валути, неопходно је у обрасцу пријаве унети вредност опреме у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС, на дан издавања рачуна/предрачуна.
Комисија задржава право да поред наведених затражи и друга документа.
Поступак доношења одлуке је у складу са Пословником.

Поступање са непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија ће одбацити:
- неблаговремене пријаве;
- недозвољене пријаве;
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства .
Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су знатно изнад тржишне вредности.
Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за доделу средстава

Члан 10.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

1. Године подносиоца захтева,
2. Подручје на коме се налази пољопривредно газдинство, подносиоца захтева,
3. Пол подносиоца захтева,
4. Радна активност,
5. Власништво поседа - пољопривредно земљиште и објекти у употреби,
6. Датум прве регистрације РПГ,
7. Пребивалиште подносиоца захтева,
8. Задруга или чланство у задрузи,
9. Чланство у добровољном ватрогасном друштву,
10. Степен стручне спреме подносиоца захтева,
11. Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
12. Подносилац захтева је сертификован за органску производњу и/или производи сировину или готов производ са географским пореклом,
13. Оцена одрживости инвестиције.

У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 40% од укупног броја бодова не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 11.

На основу одлуке Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене на основу одлуке.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.

О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава Секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава са корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

Корисник средстава је у обавези да - приликом потписивања уговора о коришћењу средстава са Покрајинским секретаријатом - достави меницу с меничном изјавом, а за правна лица регистровану меницу са меничном изјавом, као средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од пет (5) година, осим за потрошна средства.

Исплата бесповратних средстава

Члан 15.

Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, односно након што корисник бесповратних средстава уради монтажу опреме и достави Секретаријату следећу документацију:

- захтев за исплату са извештајем о наменском утрошку средстава;
- оригинал рачун за набавку предметне инвестиције. Спецификација опреме треба да садржи основне карактеристике машина и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
- отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице;
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);
- фотокопију уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
- фотокопију гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
- јединствену царинску исправу (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 2020. године;
- оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама и броју животиња, не старији од 30 дана).

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију. Исто тако, Покрајински секретаријат може да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде затражи да се изврши контрола реализације предмета уговора, а посебно у случају рачуна и предрачуна који су издати од добављача опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су значајно изнад тржишне вредности.

У моменту исплате средстава рачун предузетника и правног лица не сме бити у блокади; Поступак доношења одлуке, критеријуми и остала питања везана за конкурс, прописани су Правилником.

Плаћање мора да се врши на текући рачун добављача или готовински, а плаћања путем компензације и цесије неће бити призната.

Секретаријат путем надлежног сектора може да налажи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да изврши чињенично стање (завршну контролу) на терену, достављањем извештаја и записника Секретаријату.

Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Обавезе корисника средстава

Члан 16.

Корисник бесповратних средстава по конкурсу дужан је да:

1. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје користи у складу с предвиђеном наменом;
2. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје не отуђи нити даје другом лицу на употребу најмање пет година од дана исплате подстицаја;
3. сву документацију која се односи на инвестицију чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.

Корисник средстава по Конкурсу за ког се утврди да није поступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је онемогућио Секретаријату да изврши контролу, односно онај који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ средстава с припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате средстава до дана враћања средстава.

Праћење извршавања уговора

Члан 17.

Административну контролу, односно испуњеност обавеза из уговора прати и контролише овлашћени сектор Секретаријата.

Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година након преноса средстава, а спроводи га овлашћени сектор Покрајинског секретаријата путем извештаја Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Завршне одредбе

Члан 18.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

У Новом Саду, дана 16.01.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/15, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019), у вези са Законом о подстицајима и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016), Покрајинском скупштинском одлуком о програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/2019) и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник о додели средстава за суфинансирање инвестиција у пчеларство на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, а ступио је на снагу 30.1.2020.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели средстава за суфинансирање инвестиција у пчеларство на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) прописују се висина и начин доделе средстава, намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/2019), (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму подршке за спровођења пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", број 54/2019) на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-40-9680/2019-09 од 04.12.2019. године

Програм из става 1. овог члана, усвојила је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе средстава

Члан 2.

За реализацију активности предвиђено је укупно је 25.000.000,00 динара

Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који ће бити објављен у "Службеном листу АП Војводине" и у једним дневним новинама са којима Покрајински секретаријат има закључен уговор о објављивању аката, као и на интернет страници Покрајинског секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).

Конкурс је отворен до утрошка средстава, закључно са 28.02.2019. године.

Документација поднета на Конкурс се не враћа.

Средства за подршку инвестиција према Правилнику и по Конкурсу - додељују се бесповратно.
Бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 50% од укупно прихватљивих трошкова инвестиције.
За подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лице млађи од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 50% од прихватљивих трошкова инвестиције).
Приликом обрачуна, узима се вредност инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).
Максималан износ бесповратних средстава по једној пријави не може бити већи од 300.000,00 динара, односно 330.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лице млађи од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 50% од прихватљивих трошкова инвестиције).
Минималан износ бесповратних средстава по једној пријави износи 50.000,00 динара.

Намена бесповратних средстава

Члан 3.

Бесповратна средства која се додељују по Конкурсу намењена су за:
1. набавку нових пчелињих друштава
Максималан износ бесповратних средстава за набавку пчелињих друштава износи највише до 100.000,00 динара, односно 110.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лице млађи од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 50% од прихватљивих трошкова инвестиције).
2. набавку опреме за пчеларство: кошнице и контејнери
Максималан износ бесповратних средстава за набавку опреме за пчеларство износи највише до 300.000,00 динара, односно 330.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лице млађи од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 50% од прихватљивих трошкова инвестиције).
3. набавку опреме и уређаја за прераду пчелињих производа: топионици за восак (парни, сунчани, електрични) - посуде за пречишћавање воска, стерилизатор воска и посуде за стерилизацију воска, калупи за израду сатних и матичних основа, декристализатори меда, пастеризатори за мед, рефраткометри, сепаратори меда, воска и матичне млечи, пумпе за мед, сушионици за полен, млинови за полен, опрема и уређаји за сушење полена, електронске ваге и пратећа опрема, агрегати, пумпе разне (центрифугалне, зупчасте, монопумпе за густе масе), филтери, одвајачи ваздуха (деаератори), суви и ваздушни пречистач, опрема и уређаји за одвајање, сечење, љуштење, млевење и пасирање додатака пчелињим производима, уређаји за концентрисање (упаривачи разни, са припадајућом опремом, уређаји за реверзну осмозу и криоконцентрисање), уређаји за пуњење и дозирање налива са припадајућом опремом, уређаји за одмеравање и дозирање компоненти са припадајућом опремом.
Максималан износ бесповратних средстава за набавку опреме и уређаја за прераду пчелињих производа износи највише до 300.000,00 динара, односно 330.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство

регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лице млађи од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 50% од прихватљивих трошкова инвестиције).
4. набавка опреме и уређаја за паковање и складиштење пчелињих производа: дупликатори за мед, са или без мешача, електричне пумпе и пунилице за мед, прохромска амбалажа за складиштење пчелињих производа, пластична амбалажа за складиштење пчелињих производа, аутоматски сто за паковање пчелињих производа, дозатор за мед, хомогенизатор, мешалица, опрема за складиштење додатака у мед (полен, прополис, матична млеч, суво воће, орашасти плодови и др.), ваге, уређаји за паковање са припадајућом опремом, машине за паковање транспортног (збирног) паковања и машине за палетизирање - палетизер, уређаји за прање амбалаже разне, са припадајућом опремом, опрема за детекцију физичких и механичких нечистоћа - "X-ray" детектори, уређаји за затварање амбалаже, ручни и аутоматски, са одговарајућом опремом, уређаји за етикетирање, разни, уређаји за припрему технолошке и техничке воде.
Максималан износ бесповратних средстава за набавку опреме и уређаја за паковање и складиштење пчелињих производа износи највише до 300.000,00 динара, односно 330.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лице млађи од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 50% од прихватљивих трошкова инвестиције).
Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по Конкурсу, али за више намена у оквиру једне тачке, као и по више тачака, а до горе наведеног максималног износа.
Приликом разматрања поднетих пријава за остваривање бесповратних средстава, неће се признавати опрема и пчелиња друштва набављена пре 01.01.2020. године, што мора бити документовано рачунима са спецификацијом опреме, отпремницама, изводима из банке, гарантним листовима, царинским декларацијама, уколико је реч о опреми из увоза, и другим доказима, који носе датум након 01.01.2020. године.
Бесповратна средства која се додељују из Програма не могу се користити за:
- инвестиције реализоване пре 01.01.2020. године, као ни за опрему и пчелиња друштва купљену пре тог датума;
- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- трошкове увоза, царине, шпедиције;
- плаћање путем компензације и цесије;
- промет између повезаних лица;
- новчане, финансијске казне и трошкове парничног поступка;
- трошкове банкарске провизије;
- трошкове превоза;
- трошкове монтаже;
- трошкове за куповину половне и репариране опреме и материјала;
- доприносе у натури.

Право на учешће на Конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, и то:
1. физичко лице:
- носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства,
- предузетник носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства.
2. правно лице:
- привредно друштво носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства,
- земљорадничка задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства,
- сложена задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

1. Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;
2. Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве - правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине;
3. Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 31.12.2019. године;
4. Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 31.12.2019. године;
5. Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини, закључно са 31.12.2019. године, уколико је корисник истог;
6. Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;
7. Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
8. Подносилац пријаве и добављач опреме не могу да представљају повезана лица - у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник", бр. 36/11 и 99/11 и 83/14, 5/15, 44/2018, 95/2018 и 91/19).

Додатни услови за предузетнике и правна лица:

9. Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази у активном статусу;
10. Према подносиоцу пријаве - правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
11. Подносилац пријаве - правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство;
12. Задруге морају имати обављену задружну ревизију.

Специфични услови за учешће на конкурсу

Члан 6.

Подносилац пријаве, остварује право на суфинансирање набавке нових пчелињих друштава и опреме за пчеларство уколико у Регистру има уписано минимум 20 кошница пчела или максимално 500 кошница.

Потребна документација

Члан 7.

Документација која се подноси на Конкурс:

1. читко попуњен образац пријаве;
2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;
3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама, и трећа страна извода с подацима о животињама не старији од 30 дана);
4. доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда ЈВП "Воде Војводине") закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве;
5. доказ о измиреним доспелим пореским обавезама закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве (издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе пребивалишта, односно седишта подносиоца пријаве, као и надлежног органа локалне самоуправе где се налази предметна инвестиција, уколико се предметна инвестиција налази на територији друге локалне самоуправе, на територији АПВ);

6. доказ о измиреним доспелим обавезама по основу пољопривредног земљишта у државној својини (потврда надлежног органа, или фотокопија уговора са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и доказ о извршеном плаћању);
7. за инвестиције чија је вредност већа од 200.000,00 динара, може се поднети предрачун са спецификацијом опреме, а коначан оригинал рачун мора бити идентичан предрачуну по износу, спецификацији и добављачу опреме;
8. оригинал рачун за набавку предметне инвестиције са спецификацијом опреме која садржи основне карактеристике конструкције и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
9. отпремницу за набавку предметне инвестиције;
10. доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);
11. фотокопија уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
12. фотокопија гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
13. јединствена царинска исправа (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;
14. фотокопија дипломе о стеченом вишем и високом образовању;
15. ако је члан задруге - доставити потврду о чланству;
16. ако је члан добровољног ватрогасног друштва - доставити потврду о чланству;
17. уколико је подносилац пријаве сертификован - доставити копију сертификата за органску производњу или сертификат о заштићеном географском пореклу.
Додатна обавезна документација за предузетнике и правна лица:
18. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;
19. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;
20. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019);
21. за задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да задруга послује у складу са Законом о задругама, при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружног ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом о задругама.
Подносилац пријаве - на обрасцу који је саставни део пријаве на конкурс - треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 3, 4 и 5 прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности.
Уколико се опрема набавља из иностранства, подносилац пријаве обавезан је да достави документа преведена на српски језик, од стране овлашћеног судског тумача. Уколико је рачун/предрачун исказан у страној валути, неопходно је у обрасцу пријаве унети вредност опреме у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС, на дан издавања рачуна/предрачуна.
Комисија задржава право да поред наведених затражи и друга документа.

Поступање с непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија ће одбацити:
- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства.
Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су знатно изнад тржишне вредности.
Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за доделу бесповратних средстава

Члан 10.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:
1 Године подносиоца захтева,
2. Подручје на коме се налази пољопривредно газдинство, подносиоца захтева,
3. Пол подносиоца захтева,
4. Радна активност,
5. Власништво поседа - пољопривредно земљиште и објекти у употреби,
6. Датум прве регистрације РПГ,
7. Пребивалиште подносиоца захтева,
8. Задруга или чланство у задрузи,
9. Чланство у добровољном ватрогасном друштву,
10. Степен стручне спреме подносиоца захтева,
11. Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
12. Подносилац захтева је сертификован за органску производњу и/или производи сировину или готов производ са географским пореклом,
13. Оцена одрживости инвестиције.
У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 40% од укупног броја бодова не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 11.

На основу одлуке Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене на основу одлуке.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже Покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.
Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава Секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава са корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.
Корисник средстава је у обавези да - приликом потписивања уговора са Покрајинским секретаријатом о коришћењу средстава - достави меницу с меничном изјавом, као средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од пет (5) година, осим за пчелиња друштва чији рок обезбеђења отуђења неће бити дужи од три (3) месеца.
Уговор потписује покрајински секретар или лице које он овласти за потписивање, а парафирају га вршилац дужности подсекретара у Секретаријату, вршилац дужности помоћника покрајинског секретара за правне и опште послове и планирање и извршење буџета и агроекономику, извршилац и вршилац дужности помоћника покрајинског секретара за област за коју је расписан конкурс.
Рок за реализацију инвестиције на основу предрачуна јесте 30 дана од дана потписивања уговора.

Исплата бесповратних средстава

Члан 15.

Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, односно након испоруке пчелињих друштава и након што корисник бесповратних средстава уради монтажу опреме и достави Секретаријату следећу документацију:
- захтев за исплату;
- извештај о наменском утрошку средстава;
- рачун за набавку предметне инвестиције;
- отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице;
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то потврду о преносу средстава и извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак;
- Спецификација опреме треба да садржи основне карактеристике машина и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
- фотокопију уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита.

Покрајински Секретаријат путем надлежног сектора налаже Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да утврди чињенично стање на терену, достављањем извештаја и записника Покрајинском секретаријату.
Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Обавезе корисника средстава

Члан 16.

Корисник бесповратних средстава по конкурсу дужан је да:
1. покретну ствар, која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, користи у складу с предвиђеном наменом;
2. покретну ствар, која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, не отуђи и/или даје другом лицу на употребу најмање пет година од дана исплате подстицаја;

31 сву документацију која је у вези са инвестицијом чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.
Корисник средстава по Конкурсу за ког се утврди да није поступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је Покрајинском секретаријату онемогућио да обави контролу, односно корисник који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ бесповратних средстава с припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате бесповратних средстава до дана враћања средстава.

Праћење извршавања уговора

Члан 17.

Административну контролу, односно испуњеност обавеза из уговора прати и контролише Сектор за спровођење пољопривредне политике, праћење европских интеграција у области руралног развоја и саветодавне службе и Сектор за правне и опште послове и планирање и извршење буџета и агроекономику.
Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година након преноса средстава, осим за пчелиња друштва, а прати је Сектор за спровођење пољопривредне политике, праћење европских интеграција у области руралног развоја и саветодавне службе, путем извештаја и записника Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине с терена.

Завршне одредбе

Члан 18.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Сл. листу АПВ".
У Новом Саду, дана 16.01.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/16, 29/17 и 24/19), у вези са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16) и Покрајинском скупштинском одлуком о програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019), Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења ("Сл. гласник РС", бр. 16/2018), а у складу са Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси

Правилник за доделу средстава за одржавање традиционалних манифестација у 2020. години на територији АП Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником за доделу средстава за одржавање традиционалних манифестација у 2020. години на територији АП Војводине (у даљем тексту: Правилник) прописује се висина и начин доделе средстава, намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист

АПВ", број 34/19) на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-40-9680/2019-09 од 04.12.2019. године.
Програм из става 1. овог члана усвојила је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе бесповратних финансијских средстава

Члан 2.

За реализацију активности предвиђено је укупно - 20.000.000,00 динара.
Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који ће бити објављен у дневном листу "Дневник", порталу е-Управе, на званичном сајту Покрајинског секретаријата и у "Службеном листу АП Војводине" (у даљем тексту: Конкурс).
Конкурс је отворен до утрошка средстава, закључно са 28.02.2020. године.
Документација поднета на Конкурс се не враћа.
Средства се додељују бесповратно.
Минимални износ средстава који се додељује по једној пријави је 10.000,00 динара, а максимални износ је до 1.000.000,00 динара.

Намена бесповратних финансијских средстава

Члан 3.

Бесповратна финансијска средстава која се додељују по овом Конкурсу намењена су за следеће инвестиције:
а) подршку за организовање научно-стручних скупова, студијских путовања, семинара, радионица, трибина и предавања у области пољопривреде и руралног развоја (закуп простора, ангажовање консултаната, преводиоца и техничког особља, путне и трошкове боравка, израда дизајна и штампања промотивног и стручног материјала);
б) подршку за организовање сајмова и изложби у области пољопривреде и руралног развоја (закуп излагачког простора са основним техничким услугама, изградње, односно закупа штанда, закупа бине, озвучења и осветљења, израда дизајна и штампање промотивног материјала, оглашавање у штампаним и електронским медијама, трошкови путовања, трошкови куповине материјала за израду традиционалних рукотворина и куповине пехара и медаља за награде);
в) подршку локалним манифестацијама са сврхом очувања традиционалних заната и производње локалних производа (закуп излагачког простора са основним техничким услугама, изградња, односно закуп штанда, израда дизајна и штампање промотивног материјала, закуп бине, озвучења и осветљења, трошкови путовања, трошкови куповине материјала за израду традиционалних рукотворина и куповине пехара и медаља за награде).
Бесповратна финансијска средства, која се додељују по Конкурсу, не могу се користити за:
- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- трошкове увоза, царине и шпедиције;
- плаћање путем компензације и цесије;
- промет између повезаних лица;
- новчане, финансијске казне и трошкове парничног поступка;
- трошкове банкарске провизије;
- трошкове премера и геодетских снимања;
- трошкове за куповину половне опреме и материјала;
- трошкове монтаже опреме;
- доприносе у натури.

Право на учешће на конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје остварују:
1. Образовне установе и научноистраживачке установе са територије АП Војводине корисници буџетских средстава основани од стране Републике Србије или АП Војводине за Научно-стручне манифестације, везане за област: пољопривреде и руралног развоја.
2. - локалне самоуправе са територије АП Војводине,
- удружења грађана са територије АП Војводине, у чијем су делокругу пољопривредне активности и рурални развој, осим удружења грађана која се баве сточарском производњом у смислу члана 37. став 2. Закона о удружењима ("Сл. гласник РС", бр. 51/2009 и 99/2011 - др. закони и 44/2018 - други закон) за

Манифестације типа сајмова и изложби, које су везане за пољопривреду и рурални развој
3. - локалне самоуправе са територије АП Војводине,
- удружења грађана са територије АП Војводине која се баве пољопривредном производњом, негују традиционалне вредности и баве се очувањем старих заната на селу, осим културно уметничких друштава за
Локално-традиционалне манифестације са сврхом очувања традиционалних заната и очувања производње локалних производа.
За манифестације под редним бројем 2. и 3. могу конкурисати удружења грађана која су уписана у АПР пре 01.01.2020. године.

Услови за учешће на Конкурсу

Члан 5.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА КОНКУРСУ ЗА УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА
1. Удружења грађана чије је седиште на територији Аутономне покрајине Војводине и чија је делатност и чији су циљеви дефинисани статутом/оснивачким актом а остварују у вези с пољопривредном производњом и развојем села (руралним развојем), а која су уписана у одговарајући регистар Агенције за привредне регистре пре 01.01.2020. године.
2. Да поседују Програм манифестације;
3. Да је подносилац пријаве регулисао пореске и друге доспеле обавезе из јавних прихода за 2019. годину;
4. Подносилац пријаве мора имати седиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине и место реализације мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
5. Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде на основу раније потписаних уговора;
6. Да се плаћање врши на текући рачун добављача или готовински, а плаћања путем компензације и цесије неће бити призната.
УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА КОНКУРСУ ЗА ОБРАЗОВНЕ И НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКЕ УСТАНОВЕ:
1. Да поседују Програм манифестације;
2. Да је подносилац пријаве регулисао пореске и друге доспеле обавезе из јавних прихода за 2019. годину;
3. Подносилац пријаве мора имати седиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине и место реализације мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине;
4. Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде на основу раније потписаних уговора;
5. Да се плаћање врши на текући рачун добављача или готовински, а плаћања путем компензације и цесије неће бити призната.
УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА КОНКУРСУ ЗА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ:
1. Поседује Програм манифестације,
2. Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;
3. Одлука о одржавању манифестације, сајма или изложбе са исказаним буџетом и средствима за суфинансирање.

Потребна документација

Члан 6.

Приликом подношења Пријаве за доделу подршке за одржавање манифестације, организатор, у зависности од врсте манифестације, подноси следећа документа:

Ред бр.	Обавезна документација	Корисници		
		Образовне и научно-стручне установе	Удружења грађана	Локалне самоуправе

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

1.	Фотокопија решења о упису у Регистар у Агенцији за привредне регистре	не	да	не
2.	Упис у регистар Привредног суда за Образовне научно-стручне установе	да	не	не
3.	Фотокопија потврде о пореском идентификационом броју	да	да	да
4.	Попис чланова удружења који оверава удружење ако је удружење организатор манифестације на Обрасцу 1. Секретаријата	не	да	не
5.	Програм манифестације са сатницом дешавања (потписан и печатиран)	да	да	да
6.	Одлуку локалне самоуправе о одржавању манифестације, сајма или изложбе са исказаним буџетом и средствима суфинансирања	не	не	да
7.	Извод из записника или одлуке научно стручног већа, односно научног већа или одговарајућег органа научностручне организације о прихватању организовања скупа и финансијског плана	да	не	не
8.	Програм скупа са учесницима, саставом програмског и организационог одбора	да	да	да
9.	Потврда надлежне Пореске управе о непостојању обавеза из јавних прихода за 2019. годину	да	да	не
10.	Фотокопија потврде банке о жиро рачуну	не	да	да
11.	Фотокопија личне карте одговорне особе подносиоца пријаве	да	да	да
12.	Фотокопија картона депонованих потписа од Управе за трезор	да	да	да
13.	Фотокопија Статута удружења грађана на којој је видљива	не	да	не

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

	овера од стране АПР-а, ако је удружење организатор манифестације			
14.	Финансијски план организовања манифестације - буџет (потписан и печатиран - Образац 2. и 3.)	да	да	да
15.	Изјава подносиоца пријаве о непостојању сукоба интереса	не	да	не
16.	Интерни акт о антикорупцијској политици	не	да	не

Подносилац пријаве - на обрасцу који је саставни део пријаве на Конкурс - треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 1, 2, 3 и 9 прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дужности.
Обрасци су у електронском облику доступни на интернет страници Секретаријата www.psp.vojvodina.gov.rs .

Поступање са непотпуним пријавама

Члан 7.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.
Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.
Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.
Комисија ће одбацити:
- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели бесповратних финансијских средстава средстава

Члан 8.

За подносиоце пријава образовне и научно-стручне установе и локалне самоуправе
Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.
Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства .
Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.
Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.
Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.
Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

За подносиоце пријава удружења грађана

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Поступак одлучивања за подносиоце пријава удружења грађана, регулисан је у складу са Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења ("Сл. гласник РС", бр. 16/2018).

Критеријуми за доделу бесповратних финансијских средстава

Члан 9.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних финансијских средстава на основу поднете документације и критеријума:

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ ФИНАНСИЈСКЕ ПОДРШКЕ ОРГАНИЗАТОРИМА НАУЧНО-СТРУЧНИХ СКУПОВА У 2020. ГОДИНИ

Критеријуми за доделу финансијске подршке организаторима научно-стручних скупова у 2020. години су следећи:

1. Карактер манифестације,
2. Манифестације традиционалног карактера,
3. Подржаност манифестације од стране суорганизатора и донатора,
4. Оправданост предлога буџета у односу на циљ и пројектне активности.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА ОРГАНИЗАТОРИМА САЈМОВА И ИЗЛОЖБИ ВЕЗАНИХ ЗА ПОЉОПРИВРЕДНУ ПРОИЗВОДЊУ И ЛОКАЛНО-ТРАДИЦИОНАЛНИХ МАНИФЕСТАЦИЈА У 2020. ГОДИНИ

Критеријуми за јединице локалне самоуправе и удружења грађана:

1. Значај програма манифестације за развој у пољопривреди,
2. Манифестације традиционалног карактера,
3. Подржаност манифестације од стране суорганизатора и донатора,
4. Оправданост предлога буџета у односу на циљ и пројектне активности,
5. Манифестација је убележена у календар манифестација и фестивала Туристичке организације Војводине.

Средства опредељена за ове намене могу бити додељена за све манифестације предвиђене за 2020. годину. С тим да ће се за манифестације одржане до момента подношења пријаве на конкурс, рефундација вршити средствима које додељује давалац под условом да се уз пријаву на конкурс доставе одмах сва правдања у складу са Конкурсом за доделу средстава за одржавање традиционалних манифестација у 2020. години на територији АП Војводине и Правилником за доделу средстава за одржавање традиционалних манифестација у 2020. години на територији АП Војводине - уговори и изводи из банке, рачуни и наративни извештај са одржане манифестације.

У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства до утрошка опредељених Конкурсом. Пријаве на Конкурс које остваре број бодова мањи од 50% од укупног броја бодова - не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање са пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 10.

На основу одлуке, Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене пријаве на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 11.

За подносиоце пријава образовне и научно-стручне установе и локалне самоуправе

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве коме су одобрена средства на основу Одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од седам (7) дана од дана објављивања одлуке на сајту Секретаријата.
Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) радних дана од дана пријема приговора.
Приговор секретар може да одбаци као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.
О приговору одлучује се решењем.

За подносиоце пријава удружења грађана

Право приговора за подносиоце пријава удружења грађана регулисан је у складу са Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења ("Сл. гласник РС", бр. 16/2018).

Коначна одлука

Члан 12.

Коначну одлуку доноси покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 13.

Уговором се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: утврђен предмет програма, рок у коме се програм реализује, конкретне обавезе уговорних страна, износ средстава и начин обезбеђења и преноса средстава, инструменти обезбеђења за случај ненаменског трошења средстава обезбеђених за реализацију програма, односно за случај неизвршења уговорне обавезе-предмета програма и повраћај неутрошених средстава.

Праћење извршавања Уговора

Члан 14.

За подносиоце пријава образовне и научно-стручне установе и локалне самоуправе
Реализацију, праћење и контролу уговорних обавеза спроводи Сектор за спровођење пољопривредне политике, праћење европских интеграција у области руралног развоја и саветодавне службе.
Корисник средстава је дужан да Секретаријату достави наративни и финансијски коначни извештај, рачуне, изводе из банке о извршеном плаћању као и уговоре склопљене са учесницима манифестације.
Образац наративног и финансијског извештаја је саставни део овог Правилника.

За подносиоце пријава удружења грађана

Реализацију уговора Покрајински секретаријат закључених са Удружењима грађана прати у складу са Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења ("Сл. гласник РС", бр. 16/2018).

Сукоб интереса код корисника средстава удружења грађана

Члан 15.

Удружење ће предузети све потребне мере у циљу избегавања сукоба интереса приликом коришћења наменских средстава и одмах по сазнању обавестити Покрајински секретаријат о свим ситуацијама које представљају или би могле довести до сукоба интереса, у складу са законом.
Сукоб интереса постоји у ситуацији у којој је непристрасно извршење уговорних обавеза било ког лица везаног уговором угрожено због прилике да то лице својом одлуком или другим активностима учини погодност себи или са њим повезаним лицима (чланови породице: супружник или ванбрачни партнер, дете или родитељ), запосленом, члану удружења, а на штету јавног интереса и то у случају породичне повезаности, економских интереса или другог заједничког интереса са тим лицем.
Сваки сукоб интереса Покрајински секретаријат посебно разматра и може од удружења затражити сва потребна обавештења и документацију.

У случају утврђеног постојања сукоба интереса у спровођењу уговора, Покрајински секретаријат ће затражити од удружења да без одлагања, а најкасније у року од 30 дана, предузме одговарајуће мере.
Не сматра се сукобом интереса када корисник средстава спроводи програм који је усмерен на чланове удружења као кориснике програма који припадају социјално осетљивим групама или особама са инвалидитетом.

Исплата бесповратних финансијских средстава

Члан 16.

Средства подстицаја за подршку организовања традиционалних манифестација по овом конкурсу додељују се бесповратно.
Средства ће се исплаћивати на основу уговора између Покрајинског секретаријата и корисника средстава.
Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.
Организатор коме су одобрена средства за одржавање манифестације има обавезу да - током трајања манифестације - уочљиво огласи да је добио финансијску подршку Покрајинског секретаријата.

Завршне одредбе

Члан 17.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Сл. листу АПВ".
У Новом Саду, дана 16.01.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/15, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019), у вези са Законом о подстицајима и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016), Покрајинском скупштинском одлуком о програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години, ("Службени лист АПВ", број 54/2019), и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник о додели средстава за подршку младима у руралним подручјима на територији АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели средстава за подршку младима у руралним подручјима на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) прописује се висина и начин доделе средстава, намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму подршке за

Приспровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019) на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-40-9680/2019-09 од 04.12.2019. године.

Програм из става 1. овог члана усвојила је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе бесповратних средстава

Члан 2.

За реализацију активности предвиђено је укупно 270.000.000,00 динара.

Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који се објављује у "Службеном листу АП Војводине" и у дневним новинама "Дневник", као и на интернет страници Покрајинског секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).

Конкурс је отворен до 21.02.2020. године.

Документација поднета на Конкурс се не враћа. На захтев подносиоца пријава, који нису остварили право на бесповратна средства, могуће је враћање документације, уз достављање оверене фотокопије исте.

Средства за подршку инвестиција - према Правилнику и по Конкурсу - додељују се бесповратно.

Бесповратна средства за подршку инвестиција по конкурсу утврђују се у износу до 90% од укупно прихватљивих трошкова инвестиције.

Приликом обрачуна, узима се вредност инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).

Максималан износ бесповратних средстава по једној пријави не може бити већи од 1.500.000,00 динара.

Минималан износ бесповратних средстава по једној пријави износи 500.000,00 динара.

Намена бесповратних средстава

Члан 3.

Бесповратна средства која додељују по овом Конкурсу намењена су за следеће инвестиције:

	Шифра мере	Мера подршке / инвестиција
Мера	101	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава
	Шифра инвестиције	Листа потенцијалних инвестиција у оквиру мере
Сектор млеко	101.1.1.	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза
	101.1.3.	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације *** НАПОМЕНА: видети члан 5. тачка 4. Правилника
	101.1.4.	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализоване

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

		приколице за транспорт чврстог стајњака, укључујући и пратећу опрему за полутечни и течни стајњак) *** НАПОМЕНА: видети члан 5. тачка 4. Правилника
	101.1.8.	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
Сектор месо	101.2.1.	Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
	101.2.3.	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализована опрема за транспорт чврстог стајњака, полутечног и течног стајњака, резервоари за течни стајњак, специјализоване приколице за транспорт чврстог/полутечног/течног стајњака, са одговарајућом опремом), укључујући и пратећу опрему за полутечни и течни стајњак) *** НАПОМЕНА: видети члан 5. тачка 4. Правилника
	101.2.5.	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; превртачи сена, итд.) *** НАПОМЕНА: видети члан 5. тачка 4. Правилника
	101.2.8.	Опрема за смештај квочки, специјализовани/посебно опремљени кавези
	101.2.9.	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
Сектор производње конзумних јаја	101.3.1.	Набавка опреме за живинарске фарме за производњу конзумних јаја
	101.3.2.	Набавка опреме за сортирање, паковање и чување конзумних јаја
	101.3.4.	Набавка опреме за руковање, сакупљање и

		коришћење животињског ђубрива; посебна опрема за транспорт ђубрива
Сектор воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће	101.4.1.	Подизање нових вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
	101.4.2.	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
	101.4.3.	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадима
	101.4.4.	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
	101.4.5.	Набавка опреме за вештачко опрашивање биљака при производњи у заштићеном простору
	101.4.6.	Набавка опреме и уређаја за додатно осветљење и засењивање биљака при производњи у заштићеном простору
	101.4.7.	Набавка опреме и уређаја за припрему земљишта и супстрата за гајење биљака при производњи у заштићеном простору
	101.4.8.	Набавка опреме и уређаја за сетву, садњу и мулчирање (са фолијом)
	101.4.9.	Набавка опреме и уређаја за системе за хидропоничну производњу при производњи у заштићеном простору
	101.4.10.	Набавка опреме и уређаја за заштиту биља и стерилизацију земљишта и супстрата при производњи у заштићеном простору
	101.4.11.	Набавка опреме за обогаћивање угљен-диоксидом (тзв. ђубрење угљен диоксидом при производњи у заштићеном простору)
	101.4.13.	Набавка опреме - линија за чишћење и прање производа
	101.4.14.	Набавка опреме - линија за бербу, сортирање и калибрирање производа
	101.4.15.	Набавка опреме - линија за паковање и обележавање производа
	101.4.17.	Опрема за вентилацију и опрема за принудну вентилацију
	101.4.18.	Опрема/механизација за заштиту од мраза

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

	101.4.24.	Машине за заштиту биља
	101.4.25.	Машине за убирање односно скидање усева
	101.4.28.	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
Сектор пчеларство	101.6.1.	Набавка нових пчелињих друштава
	101.6.2.	Набавка опреме за пчеларство (кошнице и контејнери)

	Шифра мере	Мера подршке/инвестиција
Мера	304.5	Подршка преради на газдинству
	Шифра инвестиције	Листа потенцијалних инвестиција у оквиру мере
Прерада млека	304.5.1.1.	НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА УЗОРКОВАЊЕ, ПРИЈЕМ, ПРЕРАДУ, ПУЊЕЊЕ И ПАКОВАЊЕ МЛЕКА И ПРОИЗВОДА ОД МЛЕКА:
		- аутоматски уређаји за узорковање
		- флексибилна црева са одговарајућим спојницама и прикључцима
		- механички филтери
		- одвајачи ваздуха (деаератори)
		- хладионици за млеко са пратећом опремом (вентили, температурне сонде и др.)
		- складишни танкови са пратећом опремом (мешалице, мерачи и индикатори нивоа, запремине и температуре, вентили и др.)
		- цевоводи са вентилима
		- пастеризатори са пратећом опремом (балансни котлић, пумпе, вентили, сонде за
		мерење температуре, уређаји за припрему вруће воде и др.)
		- центрифугални сепаратори за млеко са пратећом опремом
		- бактофуге са пратећом опремом
		- уређаји за микрофилтрацију млека са пратећом опремом
		- уређаји за аутоматску стандардизацију млека са пратећом опремом

		- процесни танкови са пратећом опремом (мешалице, мерачи и индикатори нивоа, запремине и температуре, вентили и др.)
		- дупликатори-ферментори са припадајућом опремом (мешалице, мерачи и индикатори нивоа, запремине, pH и температуре, вентили и др.)
		- хомогенизатори за млеко
		- упаривачи са припадајућом опремом
		- дозатори за разне врсте додатака (ароме, пастозни производи од воћа и поврћа и др.)
		- цевасти и плочасти измењивачи топлоте, термизатори са пратећом опремом и др.
		- уређаји за припрему и растварање прашкастих материја (млека у праху, чоколадног праха и сл.)
		- уређаји за отапање замрзнутих производа
		- миксери (мешачи)
		- тунели за хлађење и ферментацију
		- танкови за производњу сирева
		- уређаји за сољење сирева
		- пресе за сир
		- калупи за сир
		- уређаји за резање сира
		- уређаји за производњу маслаца (буђкалице)
		- машине пунилице, разне са пратећом опремом
		- машине за паковање транспортног (збирног) паковања
		- машине за палетизирање
		- уређаји за означавање и етикетирање
		- транспортне траке и конвејери
		- опрема за контролу и аутоматско управљање са одговарајућим софтверима
		- амбалажа за пуњење и паковање производа израђена од метала, стакла, полимерних материјала, комбинованих материјала, метализованих и силиконизованих

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

		полимерних филмова и фолија и др.
		ПРОИЗВОДНЕ ЛИНИЈЕ
		- процесна опрема за ултрафилтрацију млека (модули за ултрафилтрацију са пратећом опремом, танкови и др.)
		- процесна опрема за производњу сирева (разне врсте)
		- процесна опрема за производњу сирних и млечних намаза и топљених сирева
		- процесна опрема за производњу УХТ производа (стерилизатори, евапоратори, хомогенизатори, асептик танкови и др.)
		- процесна опрема за сушење (млека, сурутке и др. укључујући и храну на бази млека за одојчад и малу децу)
		- процесна опрема за производњу кондензованог млека
		- процесна опрема за производњу сладоледа
		- аутоматске линије за пуњење и паковање производа
Прерада меса	304.5.2.1.	НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА ОМАМЉИВАЊЕ, КЛАЊЕ И ОБРАДУ ТРУПОВА:
		- уређаји и опрема за електрично и/или механичко омамљивање животиња (свиње, говеда, овце/козе, живина, риба и др.)
		- опрема за спољашњу обраду трупова свиња (уређаји за шурење, уређаји за машинско уклањање длака/чекиња, уређаји за спаљивање заосталих длака/чекиња, уређаји за завршну спољашњу обраду трупа/"полирање", опрема за завршно прање трупа и др.)
		- вакуум уређај за обраду ректума
		- уређаји за скидање коже
		- опрема/уређаји за расецање трупова на полутке (тестере)
		- електрична, пнеуматска или ручна опрема за одсецање нејестивих делова трупа (тестере, клешта и др.)
		- опрема за ветеринарско-санитарни преглед главе, трупа и унутрашњих органа

		- опрема за чишћење и прање јестивих делова
		(изнутрица) на линији клања
		- опрема за чишћење, прање и обраду желудаца и црева
		- опрема за прихват и транспорт јестивих делова и споредних производа клања
		- опрема за механички транспорт и савладавање висинске разлике на линијама за клање животиња и обраду трупова
	304.5.2.2.	НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА САКУПЉАЊЕ, ПРИЈЕМ, ЧУВАЊЕ/СКЛАДИШТЕЊЕ (ХЛАЂЕЊЕ), УКЛАЊАЊЕ И ПРЕРАДУ СПОРЕДНИХ ПРОИЗВОДА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА КОЈИ НИСУ ЗА ИСХРАНУ ЉУДИ:
		- систем за сакупљање крви на линији клања (шупљи ножеви, зупчаста пумпа и изоловани контејнер за привремено складиштење)
		- уређај и опрема за уклањање и пнеуматски транспорт садржаја дигестивног тракта из кланице до места за привремено одлагање
		- уређај и опрема за уклањање и пнеуматски транспорт споредних производа животињског порекла из кланице до места за привремено одлагање
		- вакуум уређај са опремом и сабирним танком за уклањање кичмене мождине из кичменог стуба говеда
		- уређаји за вакуум - паковање меса и производа од меса
		- уређаји за етикетирење производа и паковања
		- аутоматске ваге са етикетирком
		- уређаји за нарезивање меса и производа
		- машине за паковање у МАП-у меса и производа од меса
		- уређаји за скидање омотача
	304.5.2.3.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА РАСЕЦАЊЕ, ОБРАДУ, ПРЕРАДУ, ПАКОВАЊЕ И ОЗНАЧАВАЊЕ МЕСА И УСИТЊЕНОГ МЕСА, ПОЛУПРОИЗВОДА

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

		ОД МЕСА, МАШИНСКИ СЕПАРИСАНОГ МЕСА И ПРОИЗВОДА ОД МЕСА:
		- транспортне траке за месо и/или посуде са сировинама
		- опрема за расецање меса
		- машине за сечење меса
		- уређаји за скидање коже са масног ткива
		- уређаји за обликовање уситњеног меса и полупроизвода од меса
		- уређаји за производњу леда
		- уређаји за млевење меса (Волф)
		- уређаји за сечење смрзнутог меса ("гиљотине", дробилице и др.)
		- уређаји за уситњавање меса (кутери, микрокутери и др.)
		- уређаји за мешање меса (са и/или без вакуума)
		- машине за механичко сепарисање меса (сепаратори)
		- уређаји и опрема за припрему саламуре
		- уређаји и опрема за убризгавање саламуре (пикл-ињектори)
		- уређаји за "масирање" меса (тамблери)
		- вакуум пунилице
		- опрема за детекцију физичких и механичких нечистоћа - "X-ray" детектори
		- "клипсерице"
		- пресе за месо
		- уређаји и опрема за дозирање према врсти и капацитету технолошке линије
		- затварачице за конзервисане производе у херметички затвореним контејнерима у складу са врстом и капацитетом технолошке линије
		- уређаји и опрема за производњу (припрема, обрада, пуњење, димљење, ферментацију/зрење и сушење, складиштење и паковање ферментисаних производа од меса

		- амбалажа за пуњење и паковање производа израђена од метала, стакла, полимерних материјала, метализованих и силиконизованих полимерних филмова и фолија и др.
	304.5.2.4.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈИ ЗА ХЛАЂЕЊЕ, ПАСТЕРИЗАЦИЈУ И СТЕРИЛИЗАЦИЈУ МЕСА И ПРОИЗВОДА ОД МЕСА:
		- опрема и уређаји за хлађење и/или замрзавање и складиштење смрзнутих сировина и производа
		- коморе за термичку обраду - пастеризацију ("атмоси", "пастер каде/пастеризатори")
		- уређаји за термичку обраду - стерилизацију (аутоклави)
Прерада воћа, поврћа и грожђа	304.5.3.1.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА СУШЕЊЕ ВОЋА, ПОВРЋА И ГРОЖЂА, КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА:
		- сушаре (тунелске, тракасте, коморне и др.)
		- опрема и уређаји за сушење у вакууму
		- опрема и уређаји за микроталасно сушење
		- опрема и уређаји за осмотско сушење
		- опрема и уређаји за сушење замрзавањем (лиофилизација) - лиофилизатор
	304.5.3.2.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА ЗАМРЗАВАЊЕ ВОЋА И ПОВРЋА, КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА:
		- континуални тунел за замрзавање
		- уређај за замрзавање у блоковима
		- класичан тунел
	304.5.3.3.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА БЛАНШИРАЊЕ, ПАСТЕРИЗАЦИЈУ И СТЕРИЛИЗАЦИЈУ ПРОИЗВОДА:
		- бланшери разни, са припадајућом опремом
		- пастеризатори (плочасти, цевни, тунелски и др.)
		- стерилизатори (хоризонтални, вертикални, континуални и дисконтинуални, односно аутоклави)

		- пастер када
	304.5.3.4.	НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИЈЕМ ВОЋА, ПОВРЋА И ГРОЖЂА, КАО И ПРЕРАДУ, ПУЊЕЊЕ И ПАКОВАЊЕ ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА:
		- ваге (колске, подне и др.)
		- транспортери (хоризонтални, коси или вертикални)
		- инспекциона трака
		- механички филтери
		- пумпе разне (центрифугалне, зупчасте, монопумпе за густе масе)
		- одвајачи ваздуха (деаератори)
		- суви и ваздушни пречистач
		- опрема и уређаји за вађење семене ложе, одвајање, сечење, љуштење, млевење и пасирање воћа, поврћа и грожђа
		- опрема за одвајање коштица
		- уређаји за концентрисање (упаривачи разни, са припадајућом опремом, уређаји за реверсну осмозу и криоконцентрисање)
		- уређаји за пуњење и дозирање налива са припадајућом опремом
		- уређаји за одмеравање и дозирање компоненти са припадајућом опремом
		- уређаји за паковање са припадајућом опремом
		- машине за паковање транспортног (збирног) паковања и машине за палетизирање - палетизер
		- уређаји за прање амбалаже разне, са припадајућом опремом
		- опрема за детекцију физичких и механичких нечистоћа - "X-ray" детектори
		- уређаји за затварање амбалаже, ручни и аутоматски, са одговарајућом опремом
		- уређаји за етикетирање, разни
		- уређаји за припрему технолошке и техничке воде
		- пресе за цеђење уља

		- амбалажа за пуњење и паковање производа израђена од дрвета, метала, стакла, полимерних материјала, метализованих и силиконизованих полимерних филмова и фолија и др.
	304.5.3.5.	НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ВИНА, РАКИЈА И ДРУГИХ АЛКОХОЛНИХ ПИЋА:
		(1) опрема за примарну прераду грожђа:
		- пријемни вибро сто
		- тракасти сто за селекцију целог грожђа
		- елеватор за транспорт грожђа
		- руљача динамица 100
		- вибрациони сто за ручну селекцију бобица
		- опрема за аутоматску селекцију бобица грожђа
		- муљача динамица 100
		- перисталтичка пумпа за транспорт кљука
		- затворена пнеуматска преса
		- клипна пумпа за транспорт шире
		- моно пумпа за транспорт шире
		- перисталтичка пумпа за транспорт шире
		- импелер пумпа за транспорт шире
		- ротациони вакуум филтер
		- плочасти филтер
		- наплавни филтер
		- cross flow филтер
		- убодна мешалица
		(2) опрема за ферментацију за бела и црвена вина:
		- танкови са плаштовима за хлађење и грејање
		- танкови са плаштовима за хлађење и грејање
		- винификатори за ферментацију и мацерацију црвених вина са плаштовима за хлађење и грејање

		- винификатори за ферментацију и мацерацију црвених вина са плаштовима за хлађење и грејање
		- винификатори за ферментацију и мацерацију црвених вина са плаштовима за хлађење и грејање
		- танк за хладну стабилизацију белих и розе вина
		- чилер
		- пумпе за претакање, клипна пумпа
		- пумпе за претакање, моно пумпа
		- пумпе за претакање, перисталтичка пумпа
		- пумпе за претакање, импелер пумпа
		(3) опрема за чување и неговање вина:
		- бачва за чување и одлежавање вина
		- бачва за чување и одлежавање вина
		- барик буре за чување и одлежавање вина
		(4) опрема за пуњење вина:
		- линија за пуњење, моноблок са испирањем боца, сушењем, пуњењем и чепилицом
		- линија за етикетирање боца и стављање капица
		- микрофилтер
		- пумпа са bаypas-ом
		(5) опрема за ракију и друга алкохолна пића:
		- инокс судови и универзалне посуде за ракију
		- парни генератори за стерилизацију опреме и судова и уређаји за прање
		- дрвени судови и бурићи за барикирање
		- филтери
		- муљаче
		- пумпе
		- центрифугални сепаратори
		- линије за пуњење и етикетирање уз одговарајућу опрему, пунилице, етикетирке и

		чепилице
		- пнеуматске пресе
		- млинови и пасирке за воће
		- казани за дестилацију
Прерада уљаних култура	304.5.4.1.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА ХЛАДНО ЦЕЂЕЊЕ УЉАНИХ КУЛТУРА:
		- пресе за хладно цеђење уља (екструзионе, пужне, хидрауличне)
	304.5.4.2.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА ФИЗИЧКУ РАФИНАЦИЈУ УЉАНИХ КУЛТУРА:
		- опрема и уређаји за:
		- хладно дегумирање и деваксацију
		- бељење
		- бинтеризација
		- деацидификација са деодоризацијом
	304.5.4.3.	НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА ПУЊЕЊЕ И ПАКОВАЊЕ УЉА:
		- ваге (колске, подне и др.)
		- механички филтери
		- линије са уређајима за дозирање и пуњење уља
		- уређаји за паковање са припадајућом опремом
		- машине за паковање транспортног (збирног) паковања
		- уређаји за прање амбалаже разне, са припадајућом опремом
		- опрема за детекцију физичких и механичких нечистоћа - "X-ray" детектори
		- уређаји за затварање амбалаже, ручни и аутоматски, са одговарајућом опремом
		- уређаји за етикетирање, разни
		- уређаји за припрему технолошке и техничке воде
Прерада	304.5.5.1.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА

гајеног, зачинског, лековитог и ароматичног биља		СУШЕЊЕ ГАЈЕНОГ ЗАЧИНСКОГ, ЛЕКОВИТОГ И АРОМАТИЧНОГ БИЉА, КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА:
		- сушаре (соларне, шаржне, тунелске, тракасте, коморне и др.)
		- опрема и уређаји за сушење у вакууму
		- опрема и уређаји за микроталасно сушење
		- опрема и уређаји за осмотско сушење
		- опрема и уређаји за сушење замрзавањем (лиофилизација) - лиофилизатор
	304.5.5.2.	НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА ПРЕРАДУ ГАЈЕНОГ ЗАЧИНСКОГ, ЛЕКОВИТОГ И АРОМАТИЧНОГ БИЉА КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА:
		- ваге (колске, подне и др.)
		- транспортери (хоризонтални, коси или вертикални)
		- опрема и уређаји за уситњавање (млевење, сецкање), одвајање листа од стабла (реблер), љуштење, просејавање (сита) гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља
	304.5.5.3.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА ДЕСТИЛАЦИЈУ ГАЈЕНОГ ЗАЧИНСКОГ, ЛЕКОВИТОГ И АРОМАТИЧНОГ БИЉА, КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА (ЗА ПОТРЕБЕ ФАРМАЦЕУТСКЕ ИНДУСТРИЈЕ):
		- опрема и уређаји за дестилацију водом, алкохолом и уљима гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља
	304.5.5.4.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА ЕКСТРАКЦИЈУ ГАЈЕНОГ ЗАЧИНСКОГ, ЛЕКОВИТОГ И АРОМАТИЧНОГ БИЉА, КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА:
		- опрема и уређаји за екстракцију гајеног зачинског, лековитог и ароматичног биља и то за:
		- хидродестилацију мањег капацитета,
		- дестилацију воденом паром (генератор паре) и екстракцију модификованом

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

		апаратуром за печење ракије
	304.5.5.5	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА ПАКОВАЊЕ И СКЛАДИШТЕЊЕ ГАЈЕНОГ ЗАЧИНСКОГ, ЛЕКОВИТОГ И АРОМАТИЧНОГ БИЉА, КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА:
		- ваге (колске, подне и др.)
		- механички филтери
		- уређаји за прање амбалаже разне, са припадајућом опремом
		- линије са уређајима за дозирање и пуњење
		- опрема за детекцију физичких и механичких нечистоћа - "X-ray" детектори
		- уређаји за паковање са припадајућом опремом
		- уређаји за затварање амбалаже, ручни и аутоматски, са одговарајућом опремом
		- уређаји за етикетирање, разни
		- машине за паковање транспортног (збирног) паковања
		- уређаји за припрему технолошке и техничке воде
		- уређаји за концентрисање (упаривачи разни, са припадајућом опремом, уређаји за реверсну осмозу и криоконцентрисање)
		- уређаји за одмеравање и дозирање компоненти са припадајућом опремом
Прерада пчелињих производа	304.5.6.1.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА ПРЕРАДУ ПЧЕЛИЊИХ ПРОИЗВОДА
		- топионици за восак (парни, сунчани, електрични)
		- посуде за пречишћавање воска
		- стерилизатор воска и посуде за стерилизацију воска
		- калупи за израду сатних и матичних основа
		- декристализатори меда
		- пастеризатори за мед
		- рефраткометри

		- сепаратори меда, воска и матичне млечи
		- пумпе за мед - сушионици за полен
		- млинови за полен
		- опрема и уређаји за сушење полена
		- електронске ваге и пратећа опрема
		- агрегати
		- пумпе разне (центрифугалне, зупчасте, монопумпе за густе масе)
		- филтери
		- одвајачи ваздуха (деаератори)
		- суви и ваздушни пречистач
		- опрема и уређаји за одвајање, сечење, љуштење, млевење и пасирање додатака пчелињим производима
		- уређаји за концентрисање (упаривачи разни, са припадајућом опремом, уређаји за реверзну осмозу и криоконцентрисање)
		- уређаји за пуњење и дозирање налива са припадајућом опремом
		- уређаји за одмеравање и дозирање компоненти са припадајућом опремом
	304.5.6.2.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА ПАКОВАЊЕ И СКЛАДИШТЕЊЕ ПЧЕЛИЊИХ ПРОИЗВОДА:
		- дупликатори за мед, са или без мешача
		- електричне пумпе и пунилице за мед
		- прохромска амбалажа за складиштење пчелињих производа
		- пластична амбалажа за складиштење пчелињих производа
		- аутоматски сто за паковање пчелињих производа
		- дозатор за мед
		- хомогенизатор
		- мешалица
		- опрема за складиштење додатака у мед

		(полен, прополис, матична млеч, суво воће, орашасти плодови и др.)
		- ваге
		- уређаји за паковање са припадајућом опремом
		- машине за паковање транспортног (збирног) паковања и машине за палетизирање - палетизер
		- уређаји за прање амбалаже разне, са припадајућом опремом
		- опрема за детекцију физичких и механичких нечистоћа - "X-ray" детектори
		- уређаји за затварање амбалаже, ручни и аутоматски, са одговарајућом опремом
		- уређаји за етикетирање, разни
		- уређаји за припрему технолошке и техничке воде
Прерада гајених врста гљива	304.5.7.1.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА СУШЕЊЕ ГАЈЕНИХ ВРСТА ГЉИВА, КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА
		- сушаре (тунелске, тракасте, коморне и др.)
		- опрема и уређаји за сушење у вакууму
		- опрема и уређаји за микроталасно сушење
		- опрема и уређаји за осмотско сушење
		- опрема и уређаји за сушење замрзавањем (лиофилизација) - лиофилизатор
	304.5.7.2.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА ЗАМРЗАВАЊЕ ГАЈЕНИХ ВРСТА ГЉИВА, КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА
		- континуални тунел за замрзавање
		- уређај за замрзавање у блоковима
		- класичан тунел
	304.5.7.3.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА БЛАНШИРАЊЕ, ПАСТЕРИЗАЦИЈУ И СТЕРИЛИЗАЦИЈУ ПРОИЗВОДА
		- бланшери разни, са припадајућом опремом
		- пастеризатори (плочасти, цевни, тунелски и др.)

		- стерилизатори (хоризонтални, вертикални, континуални и дисконтинуални, односно аутоклави)
		- пастер када
	304.5.7.4.	НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИЈЕМ, ПРЕРАДУ, ПУЊЕЊЕ И ПАКОВАЊЕ ГАЈЕНИХ ВРСТА ГЉИВА И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА
		- ваге (колске, подне и др.)
		- транспортери (хоризонтални, коси или вертикални)
		- инспекциона трака
		- механички филтери
		- пумпе разне (центрифугалне, зупчасте, монопумпе за густе масе)
		- одвајачи ваздуха (деаератори)
		- суви и ваздушни пречистач
		- опрема и уређаји за одвајање, сечење, љуштење, млевење и пасирање гајених врста гљива
		- уређаји за концентрисање (упаривачи разни, са припадајућом опремом, уређаји за реверсну осмозу и криоконцентрисање)
		- уређаји за пуњење и дозирање налива са припадајућом опремом
		- уређаји за одмеравање и дозирање компоненти са припадајућом опремом
		- уређаји за паковање са припадајућом опремом
		- машине за паковање транспортног (збирног) паковања и машине за палетизирање - палетизер
		- уређаји за прање амбалаже разнеразне, са припадајућом опремом
		- опрема за детекцију физичких и механичких нечистоћа - "X-ray" детектори
		- уређаји за затварање амбалаже, ручни и аутоматски, са одговарајућом опремом
		- уређаји за етикетирање, разни
		- уређаји за припрему технолошке и техничке

		воде
Прерада плодова сакупљених из природе	304.5.8.1.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА СУШЕЊЕ ПЛОДОВА САКУПЉЕНИХ ИЗ ПРИРОДЕ, КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА
		- сушаре (тунелске, тракасте, коморне и др.)
		- опрема и уређаји за сушење у вакууму
		- опрема и уређаји за микроталасно сушење
		- опрема и уређаји за осмотско сушење
		- опрема и уређаји за сушење замрзавањем (*лиофилизација*) - лиофилизатор
	304.5.8.2.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА ЗАМРЗАВАЊЕ ПЛОДОВА САКУПЉЕНИХ ИЗ ПРИРОДЕ, КАО И ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА
		- континуални тунел за замрзавање
		- уређај за замрзавање у блоковима
		- класичан тунел
	304.5.8.3.	НАБАВКА ОПРЕМЕ И УРЕЂАЈА ЗА БЛАНШИРАЊЕ, ПАСТЕРИЗАЦИЈУ И СТЕРИЛИЗАЦИЈУ ПРОИЗВОДА
		- бланшери разни, са припадајућом опремом
		- пастеризатори (плочасти, цевни, тунелски и др.)
		- стерилизатори (хоризонтални, вертикални, континуални и дисконтинуални, односно аутоклави)
		- пастер када
	304.5.8.4.	НАБАВКА ОПРЕМЕ ЗА ПРИЈЕМ ВОЋА, ПОВРЋА И ГРОЖЂА, КАО И ПРЕРАДУ, ПУЊЕЊЕ И ПАКОВАЊЕ ЊИХОВИХ ПРОИЗВОДА
		- ваге (колске, подне и др.)
		- транспортери (хоризонтални, коси или вертикални)
		- инспекциона трака
		- механички филтери
		- пумпе разне (центрифугалне, зупчасте, монопумпе за густе масе)

		- одвајачи ваздуха (деаератори)
		- суви и ваздушни пречистач
		- опрема и уређаји за одвајање, сечење, љуштење, млевење и пасирање гајених врста гљива
		- уређаји за концентрисање (упаривачи разни, са припадајућом опремом, уређаји за реверсну осмозу и криоконцентрисање)
		- уређаји за пуњење и дозирање налива са припадајућом опремом
		- уређаји за одмеравање и дозирање компоненти са припадајућом опремом
		- уређаји за паковање са припадајућом опремом
		- машине за паковање транспортног (збирног) паковања и машине за палетизирање - палетизер
		- уређаји за прање амбалаже разне, са припадајућом опремом
		- опрема за детекцију физичких и механичких нечистоћа - "X-ray" детектори
		- уређаји за затварање амбалаже, ручни и аутоматски, са одговарајућом опремом
		- уређаји за етикетирање, разни
		- уређаји за припрему технолошке и техничке воде

	Шифра мере	Мера подршке/инвестиција
Мера	601	Подршка малим пиварама
	Шифра инвестиције	Листа потенцијалних инвестиција у оквиру мере
	601.1.1.	НАБАВКА ОСНОВНЕ ОПРЕМЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ПИВА
		- опрема за пријем, припрему и прераду сировина за производњу пива
		- опрема и машине које се користе у малој занатској производњи пива: за припрему слада за комљење, за производњу сладовине, за производњу пива, додатна

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

		опрема за отакање нефилтрираног пива као и отакање пива у стакленој амбалажи.

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по конкурсу и за једну врсту производње.

Бесповратна средства која се додељују из Програма не могу се користити за:

- инвестиције реализоване пре потписивања уговора са Секретаријатом и опрему купљену пре тог датума;
- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- плаћање путем компензације и цесије;
- царинске, увозне и остале врсте административних такси, накнаде за потребне сагласности од државних институција и јавних предузећа;
- промет између повезаних лица;
- новчане, финансијске казне и трошкове парничног поступка;
- трошкове банкарске провизије;
- трошкове јемства и сличне накнаде;
- трошкове премера и геодетских снимања;
- трошкове за куповину половне опреме и материјала;
- трошкове превоза, монтаже опреме и друге оперативне трошкове;
- доприносе у натури.

Право на учешће на Конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје за Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава остварују физичка лица старија од 18 година која у моменту подношења захтева не смеју имати више од 40 година, који су први пут уписани у Регистар пољопривредних газдинстава као носиоци пољопривредног газдинства након, 01.01.2020. године или ће се уписати у Регистар пољопривредних газдинстава до дана закључења уговора.

Право на подстицаје за Подршку преради на газдинству и Подршку малим пиварама остварују физичка лица старија од 18 година која у моменту подношења захтева не смеју имати више од 40 година, који ће се као предузетник или правно лице регистровати у Агенцији за привредне регистре и као такви уписати у Регистар пољопривредних газдинстава до момента потписивања уговора.

Право на подстицаје остварују подносиоци пријава који имају пребивалиште у насељеном месту у ком се не налази седиште града (Нови Сад, Суботица, Зрењанин, Панчево, Вршац, Сремска Митровица, Кикинда, Сомбор - Закон о територијалној организацији Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 18/2016 и 47/2018).

Услови за учешће на Конкурсу

Члан 5.

1. подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине у месту пребивалишта подносиоца пријаве или у месту суседне јединице локалне самоуправе;
2. подносилац пријаве мора имати објекат за смештај животиња у власништву или закупу у периоду од најмање пет година (закуп почиње од дана подношења захтева за коришћење бесповратних средстава) - уколико аплицира за Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава (набавка приплодних грла и опремање фарми);
3. подносилац пријаве мора имати објекат у којем ће се вршити прерада у власништву или закупу у периоду од најмање пет година (закуп почиње од дана подношења захтева за коришћење бесповратних средстава) - уколико аплицира за Подршку преради на газдинству;
4. подносилац пријаве мора имати у власништву животиње - уколико аплицира за Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава (набавку машина и опреме за припрему сточне хране у сектору млеко и месо);
5. подносилац пријаве мора имати објекат у власништву или закупу у периоду од најмање пет година (закуп почиње од дана подношења захтева за коришћење бесповратних средстава) - уколико аплицира за Подршку малим пиварама;

При

6. подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 31.12.2019. године;

7. подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 31.12.2019. године;

8. подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси пријаву не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;

9. подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;

10. подносилац пријаве и добављач опреме не могу да представљају повезана лица - у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019);

11. парцеле на којима се поставља опрема - која је предмет инвестиције конкурса - морају бити уписане у Регистар пољопривредних газдинстава након доношења одлуке о додели средстава. Уколико је парцела у закупу, потребно је да је до истека уговора о закупу преостало најмање пет година;

12. подносилац пријаве мора имати израђен пословни план - економску одрживост пројекта;

13. спровођење прихватљивих активности не сме започети пре доношења одлуке о додели средстава.

Специфични услови за учешће на конкурсу

Члан 6.

Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава

Прихватљиви корисници у Сектору млека су:

- Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву 1-19 млечних крава.

- У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву 3-99 квалитетних приплодних грла говеда млечних раса, 10-299 приплодних грла оваца и коза, на крају инвестиције.

- Пољопривредно газдинство мора имати потврду за млечне краве издату од надлежне ветеринарске службе.

Прихватљиви корисници у Сектору меса су:

- Пољопривредна газдинства са до 19 грла квалитетних приплодних говеда товних раса или мање од 150 грла приплодних оваца или коза, или до29 приплодних крмача, или до 99 товних свиња, или од 1.000-3.999 бројлера.

- У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних животиња, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву: 3-99 грла квалитетних приплодних говеда товних раса, или 10-299 квалитетних приплодних грла оваца/коза, или 5-99 грла квалитетних приплодних крмача, на крају инвестиције.

- Пољопривредно газдинство мора имати потврду за одговарајућу категорију животиња издату од надлежне ветеринарске службе.

- Сектор производње конзумних јаја нема специфичних критеријума прихватљивости.

Прихватљиви корисници у Сектору воће су:

- Пољопривредна газдинства која имају до 1,99 хектара јагодичастог воћа и хмеља; до 4,99 хектара другог воћа; 0,1-49 хектара цвећа; 0,2-99 хектара винове лозе.

- За инвестиције у Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства са: 0,1-49 хектара јагодастих врста воћака и хмеља; 0,3-99 хектара другог воћа; 0,1-49 хектара цвећа; 0,2-99 хектара винове лозе, на крају инвестиције.

Прихватљиви корисници у Сектору поврће су:

- Пољопривредна газдинства са капацитетом до 0,49 хектара пластеника до 2,99 хектара производње поврћа на отвореном простору.

Прихватљиви корисници у Сектору остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа) су:

- Пољопривредна газдинства која имају имају до 49,99 хектара земљишта под осталим усевима.

При - За инвестиције за набавку машина и опреме за наводњавање прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају до 99,99 хектара земљишта под осталим усевима.

Прихватљиви корисници у Сектору пчеларства су:

- Прихватљиви корисници за набавку кошница, машина и опреме за пчеларство прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају 20-500 кошница.

Подршка преради на газдинству

Прихватљиви корисници у Сектору млека су:

- пољопривредна газдинства која недељно прераде максимално 5.000 литара сировог млека односно годишње максимално 250.000 литара;

- пољопривредна газдинства морају имати одобрен објекат у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла" ("Службени гласник РС", број 111/17).

Прихватљиви корисници у Сектору меса су:

- пољопривредна газдинства која недељно прераде максимум 2.000 килограма, односно годишње максимално 100.000 килограма производа од меса;

- пољопривредна газдинства морају имати одобрен објекат у складу са Правилником о малим количинама примарних производа које служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла" ("Службени гласник РС", број 111/17)."

Прихватљиви корисници у Сектору производња пива су:

- пољопривредна газдинства која имају годишњу производњу до 10.000 hl пива.

- Пољопривредна газдинства морају бити уписана у Централни регистар објеката у складу са Законом о безбедности хране ("Службени гласник РС", број 41/2009) и Правилником о садржини и начину вођења Централног регистра објеката ("Службени гласник РС", број 20/2010).

Потребна документација

Члан 7.

1. читко попуњен образац пријаве са обавезним потписом;

2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта подносиоца захтева;

3. доказ о власништву парцела на којима се поставља опрема или оверена фотокопија уговора о закупу - који обухвата период од минимално пет (5) година (закуп почиње од дана подношења захтева за коришћење бесповратних средстава) - уколико аплицира за Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава (вишегодишњи засади, пластеници, наводњавање);

4. доказ о власништву животиња (матични лист или пасош за животиње) уколико аплицира за Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава (набавку машина и опреме за припрему сточне хране у сектору млеко и месо као и за набавку опреме за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде);

5. доказ о власништву објекта за држање стоке или оверена фотокопија уговора о закупу објекта, уколико није власник објекта - који обухвата период од минимално пет (5) година (закуп почиње од дана подношења захтева за коришћење бесповратних средстава) - уколико аплицира за Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава (набавка приплодних грла и опремање фарми);

6. доказ о власништву објекта у коме се врши прерада или оверена фотокопија уговора о закупу објекта, уколико није власник објекта - који обухвата период од минимално пет (5) година од момента подношења захтева за коришћење бесповратних средстава - уколико аплицира за Подршку преради на газдинству или за Подршку малим пиварама;

7. доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда ЈВП "Воде Војводине") закључно са 2019. године за подносиоца пријаве;

8. доказ о измиреним доспелим пореским обавезама закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе пребивалишта;

9. предрачун са спецификацијом опреме;

10. фотокопија дипломе о стеченом образовању подносиоца захтева;

11. пословни план - економска одрживост пројекта;

При

12. изјава да добављач и наручилац опреме не представљају повезана лица у складу с чланом 62. Закона о привредним друштвима (изјава је у оквиру обрасца пријаве);

13. изјава добављача да може извршити испоруку предмета инвестиције из предрачуна у року од 45 дана од дана потписивања уговора о додели бесповратних средстава.

Уколико подносилац пријаве не достави потребну документацију наведену под тачкама 7 и 8, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Уколико се опрема набавља из иностранства, подносилац пријаве обавезан је да достави документа преведена на српски језик, од стране овлашћеног судског тумача.

Уколико је предрачун исказан у страној валути, неопходно је у обрасцу пријаве унети вредност опреме у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС, на дан издавања предрачуна.

Комисија задржава право да поред наведених затражи и друга документа.

Поступак доношења одлуке је у складу са Пословником.

Поступање с непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.

Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.

Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.

Комисија ће одбацити:

- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.

Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства до утрошка средстава опредељених Конкурсом.

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су знатно изнад тржишне вредности.

Комисија има право да када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.

Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.

Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.

Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за доделу бесповратних средстава

Члан 10.

При Комисија даје предлог за доделу средстава на основу поднете документације и критеријума:

1. Година подносиоца захтева
2. Власништво поседа - пољопривредно земљиште и објекти у употреби
3. Пребивалиште подносиоца захтева
4. Степен стручне спреме подносиоца захтева
5. Оцена одрживости инвестиције

У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 40% од укупног броја бодова не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 11.

На основу одлуке Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 10. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) дана од пријема приговора.

Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.

О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава, покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава с корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

Корисник средстава у обавези је да, приликом потписивања уговора са Покрајинским секретаријатом о коришћењу средстава - достави меницу са меничном изјавом, а за предузетнике - регистровану меницу са меничном изјавом, као средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од 5 година, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана и приплодна грла.

Након реализације инвестиције, корисник средстава је у обавези да у Агенцији за привредне регистре упише заложно право на предметну инвестицију у корист Покрајинског секретаријата.

Корисник средстава коме су средства одобрена за Подизање нових вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе; Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадима и Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада у обавези је да, достави Даваоцу средстава или уговорено јемство правног лица или сагласност два жиранта или хипотеку у вредности укупно одобрених средстава.

Рок за реализацију инвестиције на основу предрачуна јесте 45 дана од дана потписивања уговора.

Исплата бесповратних средстава

Члан 15.

Бесповратна средства исплаћују се авансно 75% од уговорених средстава, након што корисник бесповратних средстава достави Покрајинском секретаријату следећу документацију:

- Оригинал извод из Регистра пољопривредних газдинстава које издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна извода као и остале стране извода са подацима о површинама и животињама) и:
- За Подршку преради на газдинству и Подршку малим пиварама доставља се и:
- извод из Агенције за привредне регистре, са пореским идентификационим бројем;
- потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019);

Остатак од 25% уговорених средстава исплаћује се након реализоване инвестиције из пословног плана (укључујући и сопствено учешће од 10% и ПДВ), након што корисник бесповратних средстава достави Покрајинском секретаријату следећу документацију:

- захтев за исплату са извештајем о наменском утрошку средстава;
- оригинал рачун за набавку предметне инвестиције који је идентичан са предрачуном (са датумом након потписивања уговора). Спецификација опреме треба да садржи основне карактеристике конструкције и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
- отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице;
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак са назнаком "готовина" (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узети у разматрање);
- фотокопију уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
- фотокопију гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
- јединствену царинску исправу (уколико је подносилац пријаве директни увозник - не старију од датума потписивања уговора);
- Оригинал извод из Регистра пољопривредних газдинстава које издаје Управа за трезор (подаци о структури биљне производње или животињама - унети у Регистар пољопривредних газдинстава након реализације инвестиције)
- Уколико се врши набавка квалитетних приплодних грла доставља се и:
- купопродајни уговор који треба да садржи идентификационе бројеве животиња (уколико се набавка квалитетних приплодних грла врши од регистрованих пољопривредних произвођача) оверен код нотара,
- оригинал рачун и оверен списак са идентификационим бројевима животиња (уколико се набавка квалитетних приплодних грла врши од правних лица);
- педигре;
- фотокопија уверења о здравственом стању животиња, оверена од стране надлежне ветеринарске установе;
- За Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава (набавка квалитетних приплодних грла као и опреме за опремање објеката за узгој животиња) доставља се и:
- решење Управе за ветерину да је објекат уписан у Регистар објеката за узгој, држање и промет животиња.
- За Подршку преради на газдинству (прерада воћа и грожђа) доставља се и:
- потврда о упису у Виноградарски и Винарски регистар или
- потврда о упису у Регистар произвођача јаких алкохолних пића
- за Подршку преради на газдинству (прерада млека и меса) доставља се и:
- решење Управе за ветерину о упису у Регистар произвођача малих количина примарних производа.
- За Подршку малим пиварама доставља се и:
- потврда Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде о извршеном упису у Централни регистар објеката са регистарским бројем.

Након реализације инвестиције и доставе тражене документације, Покрајински секретаријат припрема уговор о залози на основу ког корисник средстава у Агенцији за

Припривредне регистре уписује заложно право на предметну инвестицију у корист Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретаријат путем Сектора за спровођење пољопривредне политике, праћење европских интеграција у области руралног развоја и саветодавне службе, налаже Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да утврди чињенично стање на терену, достављањем извештаја и записника Покрајинском секретаријату.

Бесповратна средстава исплаћиваће се у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Обавезе корисника средстава

Члан 16.

Корисник бесповратних средстава по Конкурсу дужан је да:

1. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, користи у складу с предвиђеном наменом;

2. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, не отуђи и/ или даје другом лицу на употребу најмање пет година од дана исплате подстицаја, осим за набавку квалитетних приплодних грла,

3. се минимум пет година бави производњом за коју су одобрена подстицајна средства,

4. сву документацију која је у вези са инвестицијом чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.

Корисник средстава по Конкурсу за ког се утврди да није поступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је Покрајинском секретаријату онемогућио да обави контролу, односно корисник који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ бесповратних средстава с припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате бесповратних средстава до дана враћања средстава.

Праћење извршавања уговора

Члан 17.

Административну контролу, односно испуњеност обавеза из уговора прати и контролише ресорни сектор Покрајинског секретаријата.

Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година након преноса средстава, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана а прати је овлашћени сектор Покрајинског секретаријата, путем извештаја и записника Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине с терена.

Завршне одредбе

Члан 18.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

У Новом Саду, дана 16.01.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**

1. Младен Петковић,
председник комисије _____
2. Љиљана Андрић,
чланица _____
3. Владислав Крсмановић,
члан _____
4. Бојана Аџић,
заменик члана _____
5. Немања Деспотов,
члан _____

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16, 29/17 и 24/19), чл. 11 и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", бр. 54/19), у вези са законом о подстицајима и руралном развоју ("Сл. гласник РС", бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016), Покрајинском

Прискупштинском одлуком о програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Аутономне покрајине Војводине у 2020. години, ("Службени лист АПВ", број 54/2019) и Пословником о раду комисија за израду конкурса и правилника и поступање по конкурсима расписаних у покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси

Правилник о измени и допуни Правилника о додели средстава за подршку младима у руралним подручјима на територији АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2020 од 19.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

У Правилнику о додели средстава за подршку младима у руралним подручјима на територији АП Војводине у 2020. години објављеном у "Сл. лист АПВ" број 5/2020, у члану 3. у табели прихватљивих инвестиција, у Мери подршке/инвестиције- Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава:

- у сектору млеко, иза шифре мере 101.1.4. додаје се шифра мере 101.1.5. и иста гласи:

"Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; косилице; превртачи сена) "

- у сектору месо, иза шифре мере 101.2.3. додаје се шифра мере 101.2.4. и иста гласи:

"Опремање објеката за гајење крмача и производњу прасади за тов"

Члан 2.

У члану 14. Правилника о додели средстава за подршку младима у руралним подручјима на територији АП Војводине у 2020. години, став 5. мења се и гласи:

"Рок за реализацију инвестиције на основу предрачуна за набавку приплодних грла, машина и опреме јесте 45 дана од дана потписивања уговора, односно, 27. новембар 2020. године за подизање нових вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе; подизање, набавку и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадима и подизање/ набавку жичаних ограда око вишегодишњих засада."

Члан 3.

Овај Правилник ступа на снагу даном објаве у "Сл. листу АПВ".

У Новом Саду, 12.02.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/15, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019), у вези са Законом о пољопривредном земљишту

("Службени гласник РС", бр. 62/2006, 65/2008 - др. закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 - др. закон), и Покрајинском скупштинском одлуком о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/2019), и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник о додели средстава за суфинансирање набавке опреме и система за наводњавање и опреме за побољшање водног, ваздушног и топлотног режима биљака на територији АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели средстава за суфинансирање набавке опреме за наводњавање и опреме за побољшање водног, ваздушног и топлотног режима биљака на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) прописује се намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/2019) на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број: 320-51-9676/2019-14 од 03.12.2019. године.

Програм из става 1. овог члана усвојила је Скупштина Аутономне покрајине Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе средстава

Члан 2.

За реализацију активности предвиђено је укупно - 340.000.000,00 динара.

Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који се објављује у "Службеном листу АП Војводине" и у дневним новинама "Дневник" са којим Покрајински секретаријат има закључен уговор о објављивању аката, као и на интернет страници Покрајинског секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).

Конкурс је отворен до 21.02.2020. године.

Документација поднета на Конкурс се не враћа. На захтев подносиоца пријава, који нису остварили право на бесповратна средства, могуће је враћање документације, уз достављање оверене фотокопије исте.

Средства за подршку инвестиција - према Правилнику и по Конкурсу - додељују се бесповратно.

Бесповратна средства за подршку инвестиција по конкурсу утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције.

За подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица

млађи од 40 година, бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 70% од укупних прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције).

Приликом обрачуна, узима се вредност инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).

Максималан износ бесповратних средстава по једној пријави не може бити већи од 7.000.000,00 динара, односно 7.700.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лице млађи од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкурсу утврђују се у износу до 70% од прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, максималан износ бесповратних средстава по једној пријави не може бити већи од 7.000.000,00 динара).

Минималан износ бесповратних средстава по једној пријави износи 21.000,00 динара, а разматраће се само пријаве чија је вредност прихватљивих трошкова инвестиције једнака 35.000,00 динара или већа од тог износа.

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по конкурсу за једну врсту производње.

Покрајински секретаријат путем свог надлежног сектора може да наложи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да утврди чињенично стање на терену - НУЛТА КОНТРОЛА. НУЛТОМ КОНТРОЛОМ се сматра утврђивање затеченог чињеничног стања на терену. Инвестиције започете пре нулте контроле се не прихватају.

Приликом разматрања поднетих пријава за остваривање бесповратних средстава, признаваће се само инвестиције реализоване након 01.01.2020. године.

Намена бесповратних средстава

Члан 3.

Бесповратна средства која се додељују по овом Конкурсу намењена су за следеће инвестиције:

1. Сектор воћа, поврћа и винове лозе:

Прихватљиве инвестиције су следеће:

- Опрема и уређаји за наводњавање: распрскивачи, системи "кап по кап", са припадајућом опремом, капајуће траке, системи за филтрирање, системи за фертиригацију, опремање бунара, цистерне за наводњавање

Максималан износ бесповратних средстава износи највише до 250.000,00 динара по једном хектару површине, по кориснику за наведену опрему, односно 275.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

За капајуће траке износ бесповратних средстава износи највише до 100.000,00 динара по хектару површине, по кориснику за наведену опрему.

- Пумпе за наводњавање и агрегати за покретање пумпи за наводњавање

Максималан износ бесповратних средстава за једну машину износи највише до 120.000,00 динара по једном хектару површине, по кориснику за наведену опрему, односно 132.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

- Субиригација

Максималан износ бесповратних средстава износи највише до 160.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, односно 176.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним

условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

- Постављање цевовода

Максималан износ бесповратних средстава не може бити већи од 30% вредности прихватљивих трошкова инвестиције, односно највише до 800,00 динара по дужном метру, а максимално за 2.000 m, односно највише до 880,00 динара по дужном метру, за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

- Материјали за покривање култура, у циљу заштите од мраза - агротекстили и малч фолије

Максималан износ бесповратних средстава износи највише до 38.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, односно 41.800,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

2. Сектор осталих усева:

Прихватљиве инвестиције су следеће:

- Опрема и уређаји за наводњавање: опремање бунара, водени топови, системи бочних крила, цистерне за наводњавање

Максималан износ бесповратних средстава за једну намену износи највише до 250.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, односно 275.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

- Пумпе за наводњавање и агрегати за покретање пумпи за наводњавање

Максималан износ бесповратних средстава за једну намену износи највише до 120.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, односно 132.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

- Субиригација

Максималан износ бесповратних средстава износи највише до 160.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, односно 176.000,00 динара по једном хектару површине по кориснику за наведену опрему, за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

- Тифони, под условом да се наводњава минимум 5 хектара по једној машини. Корисник може да оствари право на бесповратна средства за највише две машине у типу "Тифона", које су уписане у Регистар пољопривредних газдинстава

Максималан износ бесповратних средстава за један тифон не може бити већи од 800.000,00 динара по машини, односно 880.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

- Постављање цевовода

Максималан износ бесповратних средстава не може бити већи од 30% вредности прихватљивих трошкова инвестиције, односно највише до 800,00 динара по дужном метру, а максимално за 2.000 m, односно највише до 880,00 динара по дужном метру, а максимално за 2.000 m, за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Системи за наводњавање у типу "ценцер", "ценцар пивот" и "линеар", под условом да се наводњава најмање 30 хектара површине, које су уписане у Регистар пољопривредних газдинстава

Максималан износ бесповратних средстава не може бити већи од 50% вредности прихватљивих трошкова инвестиције, односно највише до 7.000.000,00 динара, односно 7.700.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

- Мобилне линије за наводњавање са сопственом енергијом (Соларни панел системи са пратећом опремом за покретање пумпи за наводњавање, пумпа за наводњавање, агрегат за покретање пумпи за наводњавање и тифон)

Максималан износ бесповратних средстава је највише до 4.850.000,00 динара, односно 5.330.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је инвестиција на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоце пољопривредних газдинстава, и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година.

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по конкурсу и за једну врсту производње.

Бесповратна средства, која се додељују по Конкурсу, не могу се користити за:

- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- трошкове увоза, царине и шпедиције;
- плаћање путем компензације и цесије;
- промет између повезаних лица;
- новчане, финансијске казне и трошкове парничног поступка;
- трошкове банкарске провизије;
- трошкове премера и геодетских снимања;
- трошкове за куповину половне опреме и материјала;
- трошкове монтаже опреме;
- доприносе у натури;
- инвестиције и купљену опрему пре 01.01.2020. године

Право на учешће на конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, и то:

1. физичко лице:

- носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства,
- предузетник носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства.

2. правно лице:

- привредно друштво носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства, - земљорадничка задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства,
- сложена задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства.

Лице из става 1. ове тачке остварује право на подстицаје за инвестиције у следећим секторима:

1. Сектор воћа;
2. Сектор поврћа;
3. Сектор винове лозе;
4. Сектор осталих усева.

Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

Услови за учешће на конкурсу јесу:

За физичка лица и правна лица:

1. Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;

2. Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве - правна лица

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине;

3. Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 31.12.2019. године;

4. Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 31.12.2019. године;

5. Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини, закључно са 31.12.2019. године, уколико је корисник истог;

6. Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;

7. Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;

8. Подносилац пријаве и добављач опреме не могу да представљају повезана лица - у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018, 95/2018 и 91/2019);

9. парцеле на којима се поставља опрема - која је предмет инвестиције конкурса - морају бити уписане у Регистар пољопривредних газдинстава. Уколико је парцела у закупу, потребно је да је до истека уговора о закупу преостало најмање пет година;

Додатни услови за предузетнике и правна лица:

10. Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази у активном статусу;

11. Према подносиоцу пријаве - правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

12. Подносилац пријаве - правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство;

13. 13. Задруге морају имати обављену задружну ревизију.

Специфични услови за учешће на конкурсу

Члан 6.

1. Сектор воћа:

Корисник средстава, у зависности од врсте инвестиције остварује право на суфинансирање инвестиције у сектору воћа ако у Регистру пољопривредних газдинстава има уписано воће у складу са шифарником биљне производње и ако је предмет инвестиције везан за производњу тог воћа. Лице из става 1. овог члана остварује право на суфинансирање инвестиције у сектору воћа за инвестиције у набавку опреме и система за наводњавање воћа ако у Регистру пољопривредних газдинстава има уписано до 1,99 ha јагодичастог воћа и/или до 4,99 ha осталог воћа.

2. Сектор поврћа:

Корисник средстава, у зависности од врсте инвестиције остварује право на суфинансирање инвестиције у сектору поврћа ако у Регистру пољопривредних газдинстава има уписано поврће у складу са шифарником биљне производње и ако је предмет инвестиције везан за производњу тог поврћа.

Лице из става 1. овог члана остварује право на суфинансирање инвестиције у сектору поврћа за инвестиције у набавку опреме и система за наводњавање поврћа ако у Регистру пољопривредних газдинстава има уписано до 0,49 ha поврћа у заштићеном простору и/или до 2,99 ha поврћа на отвореном простору.

3. Сектор винове лозе:

Корисник средстава, у зависности од врсте инвестиције остварује право на суфинансирање инвестиције у сектору винове лозе ако у Регистру пољопривредних газдинстава има уписано винову лозу у складу са шифарником биљне производње и ако је предмет инвестиције везан за производњу винове лозе.

Лице из става 1. овог члана остварује право на суфинансирање инвестиције у сектору винове лозе за инвестиције у набавку опреме и система за наводњавање

винове лозе ако у Регистру пољопривредних газдинстава има уписано до 49,99 ha винове лозе.

Подносиоци пријава остварују право на субвенције на површинама до 10,00 ha винове лозе.

4. Сектор осталих усева:

Корисник средстава, у зависности од врсте инвестиције остварује право на суфинансирање инвестиције у сектору осталих усева ако у Регистру пољопривредних газдинстава има уписане остале усеве у складу са шифарником биљне производње и ако је предмет инвестиције везан за производњу осталих усева.

Лице из става 1. овог члана остварује право на суфинансирање инвестиције у сектору осталих усева за инвестиције у набавку опреме и система за наводњавање осталих усева ако у Регистру пољопривредних газдинстава има уписано до 99,99 ha осталих усева.

Подносиоци пријава остварују право на субвенције на површинама до 10,00 ha осталих усева.

Потребна документација

Члан 7.

Документација која се подноси на Конкурс:

За физичка лица и правна лица:

1. читко попуњен образац пријаве;

2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;

3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама, не старији од 30 дана);

4. доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда ЈВП "Воде Војводине") закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве;

5. доказ о измиреним доспелим пореским обавезама закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве (издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе пребивалишта, односно седишта подносиоца пријаве, као и надлежног органа локалне самоуправе где се налази предметна инвестиција, уколико се предметна инвестиција налази на територији друге локалне самоуправе, на територији АПВ);

6. доказ о измиреним доспелим обавезама за закуп пољопривредног земљишта у државној својини (потврда надлежног органа, или фотокопија уговора са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и доказ о извршеном плаћању);

7. за инвестиције које су преко 300.000,00 динара, може се поднети предрачун са спецификацијом опреме, а коначан оригинал рачун мора бити идентичан предрачуну по износу, спецификацији и добављачу опреме;

8. оригинал рачун за набавку предметне инвестиције са спецификацијом опреме која садржи основне карактеристике конструкције и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);

9. отпремницу за набавку предметне инвестиције;

10. доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);

11. фотокопија уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;

12. фотокопија гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;

13. јединствена царинска исправа (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;

14. фотокопија дипломе о стеченом вишем и високом образовању;

15. ако је члан задруге - доставити потврду о чланству;

16. ако је члан добровољног ватрогасног друштва - доставити потврду о чланству;

17. уколико је подносилац пријаве сертификован - доставити копију сертификата за органску производњу или сертификат о заштићеном географском пореклу;

Додатна обавезна документација за предузетнике и правна лица:

18. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;

19. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

20. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019);

21. за задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да задруга послује у складу са Законом о задругама, при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружног ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом о задругама.

Подносилац пријаве треба да се изјасни на обрасцу који је саставни део пријаве о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 3, 4, 5, прибавити сам или ће Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибављати податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Уколико се опрема набавља из иностранства, подносилац пријаве обавезан је да достави документа преведена на српски језик, од стране овлашћеног судског тумача. Уколико је рачун/предрачун исказан у страној валути, неопходно је у обрасцу пријаве унети вредност опреме у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС, на дан издавања рачуна/предрачуна.

Комисија задржава право да поред наведених затражи и друга документа. Поступак доношења одлуке је у складу са Пословником.

Поступање с непотпуним пријавама

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.

Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.

Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.

Комисија ће одбацити:

- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели бесповратних средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.

Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства до утрошка средстава опредељених Конкурсом.

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су знатно изнад тржишне вредности.

Комисија има право да када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.

Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије. Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за доделу бесповратних средстава

Члан 10.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

1. Године подносиоца захтева,
2. Подручје на коме се налази пољопривредно газдинство, подносиоца захтева,
3. Пол подносиоца захтева,
4. Радна активност,
5. Власништво поседа - пољопривредно земљиште и објекти у употреби,
6. Датум прве регистрације РПГ,
7. Пребивалиште подносиоца захтева,
8. Задруга или чланство у задрузи,
9. Чланство у добровољном ватрогасном друштву,
10. Степен стручне спреме подносиоца захтева,
11. Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
12. Подносилац захтева је сертификован за органску производњу и/или производи сировину или готов производ са географским пореклом,
13. Оцена одрживости инвестиције.

У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 40% од укупног броја бодова не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 11.

На основу одлуке Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретар одлучује о приговору у року од седам (7) дана од пријема приговора.

Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.

О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели бесповратних средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава покрајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава с корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Корисник средстава је у обавези да – приликом потписивања уговора са Покрајинским секретаријатом о коришћењу средстава - достави меницу са меничном изјавом, а за правно лице - регистровану меницу са меничном изјавом, као средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од пет (5) година, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана.

Исплата бесповратних средстава

Члан 15.

Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, односно након што корисник бесповратних средстава уради монтажу опреме и достави Секретаријату следећу документацију:

- захтев за исплату са извештајем о наменском утрошку средстава;
- оригинал рачун за набавку предметне инвестиције. Спецификација опреме треба да садржи основне карактеристике конструкције и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
- отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице;
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);
- фотокопију уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
- фотокопију гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
- јединствену царинску исправу (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;
- оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама, не старији од 30 дана).

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију. Исто тако, Покрајински секретаријат може да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде затражи да се изврши контрола реализације предмета уговора, а посебно у случају рачуна и предрачуна који су издати од добављача опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су значајно изнад тржишне вредности.

У моменту исплате средстава рачун предузетника и правног лица не сме бити у блокади.

Поступак доношења одлуке, критеријуми и остала питања везана за конкурс, прописани су Правилником.

Плаћање мора да се врши на текући рачун добављача или готовински, а плаћања путем компензације и цесије неће бити призната.

Секретаријат путем надлежног сектора може да наложи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да изврши чињенично стање (завршну контролу) на терену, достављањем извештаја и записника Секретаријату.

Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Обавезе корисника средстава

Члан 16.

Корисник бесповратних средстава по конкурсу дужан је да:

1. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, користи у складу с предвиђеном наменом;
2. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје, не отуђи и/или не даје другом лицу на употребу најмање пет година од дана исплате подстицаја;
3. сву документацију у вези са инвестицијом чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.

Корисник средстава по Конкурсу за ког се утврди да није поступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је Покрајинском секретаријату онемогућио да обави контролу односно корисник који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ бесповратних средстава с припадајућом законском затезном

каматом која се обрачунава од дана исплате бесповратних средстава до дана враћања средстава.

Праћење извршавања уговора

Члан 17.

Административну контролу, односно испуњеност обавеза из уговора прати и контролише ресорни сектор Покрајинског секретаријата.

Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година након преноса средстава, осим за опрему чији је век експлоатације краћи од годину дана а прати је овлашћени сектор Покрајинског секретаријата, путем извештаја и записника Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине са терена.

Завршне одредбе

Члан 18.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

У Новом Саду, Дана 16.01.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/15,29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", бр. 54/19), у вези са Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09,112/15, 80/17 и 95/18 - и др. закон), Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), и Покрајинском скупштинском одлуком о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/2019) и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник о додели средстава за суфинансирање набавке конструкција и опреме за биљну производњу у заштићеном простору на територији АП Војводине у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели средстава за суфинансирање набавке конструкција и опреме за биљну производњу у заштићеном простору на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) прописује се намена средстава, поступак додељивања средства, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Програм) који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години ("Службени

Прилог: Ставе шума у шумовитост са пројекцијом развоја

лист АПВ", број 54/2019), на који је сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде број 320-51-9676/2019-14 од 03.12.2019. године.

Програм из става 1. овог члана усвојила је Скупштина АП Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе средстава

Члан 2.

За реализацију активности предвиђено је укупно - 80.000.000,00 динара.

Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који се објављује у "Службеном листу АП Војводине" и у дневним новинама "Дневник" са којим Покрајински секретаријат има закључен уговор о објављивању аката, као и на интернет страници Секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).

Конкурс је отворен до 21.02.2020. године.

Документација поднета на Конкурс се не враћа. На захтев подносиоца пријава, који нису остварили право на бесповратна средства, могуће је враћање документације, уз достављање оверене фотокопије исте.

Средства за подршку инвестиција - према Правилнику и по Конкурсу - додељују се бесповратно.

Подстицајна средства за суфинансирање набавке конструкција и опреме за биљну производњу у заштићеном простору по Конкурсу утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиција.

За подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лица млађе од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција утврђују се у износу до 70% од прихватљивих трошкова инвестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 години, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције).

Приликом обрачуна, узима се вредност инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).

Максимални износ бесповратних средстава за набавку опреме за биљну производњу у заштићеном простору, за тачке 1-8 збирно јесте 1.000,00 динара/m^2 и не може бити већи од 1.500.000,00 динара по пријави, односно не може бити већи од 1.650.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лице млађи од 40 година (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, максималан износ бесповратних средстава за набавку опреме за биљну производњу у заштићеном простору за тачке 1-8 збирно јесте 1.000,00 динара/m^2 и не може бити већи од 1.500.000,00 динара по пријави).

Максимални износ бесповратних средстава за системе за загревање тачка 9 јесте 1.300,00 динара/kw и не може бити већи од 600.000,00 динара по пријави односно до 660.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лице млађи од 40 година (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, максималан износ бесповратних средстава за системе за загревање тачка 9 јесте 1.300,00 динара/kw и не може бити већи од 600.000,00 динара).

Укупан износ бесповратних средстава по једној пријави може бити максимално 2.100.000,00 динара односно до 2.310.000,00 динара за подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лице млађи од 40 година (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 години, а други млађи, износ бесповратних средстава по једној пријави може бити максимално 2.100.000,00 динара).

Минималан износ бесповратних средстава по једној пријави износи 60.000,00 динара, а разматраће се само пријаве чија је вредност прихватљивих трошкова инвестиције једнака или већа од 100.000,00 динара без ПДВ-а.

Покрајински секретаријат путем свог надлежног сектора може да наложи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да утврди чињенично стање на терену - НУЛТА КОНТРОЛА. НУЛТОМ КОНТРОЛОМ се сматра утврђивање затеченог чињеничног стања на терену. Инвестиције започете пре нулте контроле се не прихватају.

Приликом разматрања поднетих пријава за остваривање бесповратних средстава, признаваће се само инвестиције реализоване након 01.01.2020. године.

Намене за које се могу користити бесповратна средства

Члан 3.

Бесповратна средства која се додељују по конкурсу намењена су за набавку:

1. конструкцију за објекте заштићеног простора (алуминијумска, поцинковано-челична, челична и пластична);
2. вишегодишње, вишеслојне фолије за покривање објеката заштићеног простора;
3. фолије за сенчење и спречавање губитка топлоте;
4. мреже за сенчење објекта;
5. систем за наводњавање "кап по кап", системе за микрокишење;
6. систем за фертиригацију;
7. столове за производњу расада;
8. инструменте за мерење нивоа CO2, температуре супстрата и ваздуха, као и влаге;
9. систем за загревање.

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по конкурсу, за једну или више тачака у оквиру конкурса.

Бесповратна средства, која се додељују по Конкурсу, не могу се користити за:

- инвестиције реализоване пре 01.01.2020. године и опрему купљену пре тог датума;
- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- царинске, увозне и остале врсте административних такси, као и за накнаде за потребне сагласности од државних институција и јавних предузећа;
- трошкове банкарске провизије, трошкове јемства и сличне накнаде;
- куповину половне опреме и материјала;
- сопствени рад и материјал подносиоца захтева;
- трошкове превоза, монтаже и друге оперативне трошкове;
- доприносе у натури (сопствени рад и материјал);
- набавке предметне инвестиције, лизинга, цесије, компензације, асигнације или за друге начине који представљају гашење обавезе путем пребијања дугова;
- промет између повезаних лица.

Право учешћа на конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, и то:

1. физичко лице:
- носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства,
- предузетник носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства.
2. правно лице:
- привредно друштво носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства,
- земљорадничка задруга носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства,
- сложена задруга носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства.

Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

За физичка лица и правна лица:

1. Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

2. Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве - правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине;

3. Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 31.12.2019. годином;

4. Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 31.12.2019. годином;

5. Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини, закључно са 31.12.2019. годином, уколико је корисник истог;

6. Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;

7. Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;

8. Подносилац пријаве и добављач опреме не могу да представљају повезана лица - у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник", бр. 36/11 и 99/11 и 83/14, 5/15, 44/2018, 95/2018 и 91/2019);

9. Парцеле на којима се поставља опрема - која је предмет инвестиције конкурса - морају бити уписане у Регистар пољопривредних газдинстава. Уколико је парцела у закупу, потребно је да је до истека уговора о закупу преостало најмање пет година.

Додатни услови за предузетнике и правна лица:

10. Подносилац пријаве - предузетник и правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази у активном статусу;

11. Према подносиоцу пријаве - правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

12. Подносилац пријаве - правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство;

13. Задруге морају имати обављену задружну ревизију.

Специфични услови за учешће на конкурсу

Корисник средстава, у зависности од врсте инвестиције остварује право на суфинансирање инвестиције ако у Регистру има уписано до 0,49 ha производње одговарајуће пољопривредне културе за коју се конкурише у заштићеном простору.

Потребна документација

Члан 6.

За физичка лица и правна лица:

1. читко попуњен образац пријаве;

2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;

3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама, не старији од 30 дана);

4. доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда ЈВП "Воде Војводине") закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве;

5. доказ о измиреним доспелим пореским обавезама закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве (издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе пребивалишта, односно седишта подносиоца пријаве, као и надлежног органа локалне самоуправе где се налази предметна инвестиција, уколико се предметна инвестиција налази на територији друге локалне самоуправе, на територији АПВ);

6. доказ о измиреним доспелим обавезама за закуп пољопривредног земљишта у државној својини (потврда надлежног органа, или фотокопија уговора са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и доказ о извршеном плаћању);

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

7. за инвестиције које су преко 300.000,00 динара, може се поднети предрачун са спецификацијом опреме, а коначан оригинал рачун мора бити идентичан предрачуну по износу, спецификацији и добављачу опреме;

8. оригинал рачун за набавку предметне инвестиције са спецификацијом опреме која садржи основне карактеристике конструкције и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);

9. отпремницу за набавку предметне инвестиције;

10. доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);

11. фотокопија уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;

12. фотокопија гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;

13. јединствена царинска исправа (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;

14. фотокопија дипломе о стеченом вишем и високом образовању;

15. ако је члан задруге - доставити потврду о чланству;

16. ако је члан добровољног ватрогасног друштва - доставити потврду о чланству;

17. уколико је подносилац пријаве сертификован - доставити копију сертификата за органску производњу или сертификат о заштићеном географском пореклу.

Додатна обавезна документација за предузетнике и правна лица:

18. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;

19. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

20. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019);

21. за задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да задруга послује у складу са Законом о задругама, при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружног ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом о задругама.

Подносилац пријаве треба да се изјасни на обрасцу који је саставни део пријаве о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 3, 4, 5, прибавити сам или ће Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибављати податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Уколико се опрема набавља из иностранства, подносилац пријаве обавезан је да достави документа преведена на српски језик, од стране овлашћеног судског тумача. Уколико је рачун/предрачун исказан у страној валути, неопходно је у обрасцу пријаве унети вредност опреме у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС, на дан издавања рачуна/предрачуна.

Комисија задржава право да поред наведених затражи и друга документа.

Поступак доношења одлуке је у складу са Пословником.

Поступање с непотпуним пријавама

Члан 7.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.

Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.

Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.

Комисија ће одбацити:

- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Одлучивање о додели средстава

Члан 8.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.

Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства .

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су знатно изнад тржишне вредности.

Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.

Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.

Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.

Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за доделу средстава

Члан 9.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

1. Године подносиоца захтева,
2. Подручје на коме се налази пољопривредно газдинство, подносиоца захтева,
3. Пол подносиоца захтева,
4. Радна активност,
5. Власништво поседа - пољопривредно земљиште и објекти у употреби,
6. Датум прве регистрације РПГ,
7. Пребивалиште подносиоца захтева,
8. Задруга или чланство у задрузи,
9. Чланство у добровољном ватрогасном друштву,
10. Степен стручне спреме подносиоца захтева,
11. Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
12. Подносилац захтева је сертификован за органску производњу и/или производи сировину или готов производ са географским пореклом,
13. Оцена одрживости инвестиције.

У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 40% од укупног броја бодова не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 10.

На основу одлуке Комисија сачињава, а Покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 11.

Поред наведених лица из члана 10. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на веб страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже Покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.

О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 12.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на веб страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели бесповратних средстава

Члан 13.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава Секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава са корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

Корисник средстава је у обавези да - приликом потписивања уговора о коришћењу средстава са Покрајинским секретаријатом - достави меницу с меничном изјавом, а за правна лица регистровану меницу са меничном изјавом, као средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од пет (5) година, осим за потрошна средства.

Исплата бесповратних средстава

Члан 14.

Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, односно након што корисник бесповратних средстава уради монтажу опреме и достави Секретаријату следећу документацију:

- захтев за исплату са извештајем о наменском утрошку средстава;
- оригинал рачун за набавку предметне инвестиције. Спецификација опреме треба да садржи основне карактеристике машина и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
- отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице;
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);
- фотокопију уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
- фотокопију гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
- јединствену царинску исправу (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;
- оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама и броју животиња, не старији од 30 дана).

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију. Исто тако, Покрајински секретаријат може да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде затражи да се изврши контрола реализације предмета уговора, а посебно у случају рачуна и предрачуна који су издати од добављача опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су значајно изнад тржишне вредности.

У моменту исплате средстава рачун предузетника и правног лица не сме бити у блокади.

Поступак доношења одлуке, критеријуми и остала питања везана за конкурс, прописани су Правилником.

Плаћање мора да се врши на текући рачун добављача или готовински, а плаћања путем компензације и цесије неће бити призната.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Секретаријат путем надлежног сектора може да налажи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да изврши чињенично стање (завршну контролу) на терену, достављањем извештаја и записника Секретаријату.

Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Обавезе корисника средстава

Члан 15.

Корисник бесповратних средстава по конкурсу дужан је да:

1. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје користи у складу с предвиђеном наменом;

2. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје не отуђи нити даје другом лицу на употребу најмање пет година од дана исплате подстицаја;

3. сву документацију која се односи на инвестицију чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.

Корисник средстава по Конкурсу за ког се утврди да није поступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је онемогућио Секретаријату да изврши контролу, односно онај који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ средстава с припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате средстава до дана враћања средстава.

Праћење извршавања уговора

Члан 16.

Административну контролу, односно испуњеност обавеза из уговора прати и контролише овлашћени сектор Секретаријата.

Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година након преноса средстава, а спроводи га овлашћени сектор Покрајинског секретаријата путем извештаја Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине.

Завршне одредбе

Члан 17.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

У Новом Саду, дана 16.01.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/15, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019), у вези са Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/2006, 65/2008 - др. закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018 - др. закон), и Покрајинском скупштинском одлуком о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији АП Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/2019), и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник о додели средстава за суфинансирање инвестиција у набавку опреме за заштиту од временских непогода и елемената потребних за подизање производних засада воћака, винове лозе и хмеља у 2020. години

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели средстава за суфинансирање инвестиција у набавку опреме за заштиту од временских непогода и елемената потребних за подизање производних засада воћака, винове лозе и хмеља у 2020. години (у даљем тексту: Правилник) прописују се намена средстава, поступак додељивања средства, критеријуми за доделу средстава и друга питања значајна за конкурс из програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта на територији Аутономне покрајине Војводине у 2020. години ("Службени лист АПВ", бр. 54/19).

Програм из става 1. овог члана усвојила је Скупштина АП Војводине, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) задужен је за његову реализацију.

Висина и начин доделе средстава

Члан 2.

За реализацију активности предвиђено је укупно 120.000.000,00 динара.

Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкурса који ће бити објављен у "Службеном листу АП Војводине" и у дневним новинама "Дневник" са којим Покрајински секретаријат има закључен уговор о објављивању аката, као и на интернет страници Покрајинског секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).

Конкурс је отворен до 21.02.2020. године.

Документација поднета на Конкурс се не враћа. На захтев подносиоца пријава, који нису остварили право на бесповратна средства, могуће је враћање документације, уз достављање оверене фотокопије исте.

Средства за подршку инвестиција - према Правилнику и по Конкурсу - додељују се бесповратно.

Бесповратна средства за суфинансирање инвестиција у набавку опреме за заштиту од временских непогода и елемената потребних за подизање производних засада воћака, винове лозе и хмеља у 2020. години по Конкурсу утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције.

За подносиоце пријава: физичка лица, предузетнике и правна лица, чија је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жене носиоци регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лица млађе од 40 година бесповратна средства за подршку инвестиција утврђују се у износу до 70% од прихватљивих трошкова ивестиције (у случају да правно лице има више оснивача и уколико је само један оснивач старији од 40 година, а други млађи, бесповратна средства утврђују се у износу до 60% од прихватљивих трошкова инвестиције).

Приликом обрачуна узима се вредност инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).

Максимални износ бесповратних средстава по једној пријави не може прећи 7.300.000,00 динара. Минималан износ бесповратних средстава по једној пријави износи 155.000,00 динара, односно у разматрање ће бити узете пријаве чија је вредност инвестиције једнака или већа од 259.000,00 динара без ПДВ-а.

Покрајински секретаријат путем свог надлежног сектора може да наложи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да утврди чињенично стање на терену - НУЛТА КОНТРОЛА. НУЛТОМ КОНТРОЛОМ се сматра утврђивање затеченог чињеничног стања на терену. Инвестиције започете пре нулте контроле се не прихватају.

Приликом разматрања поднетих пријава за остваривање бесповратних средстава, признаваће се само инвестиције реализоване након 01.01.2020. године, као и оне

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

пријаве за које је поднет захтев за ћутну контролу почев од обавештења 24.10.2019. године.

Намене бесповратних средстава

Члан 3.

Бесповратна средства која се додељују по овом конкурсу намењена су за следеће:

1. Набавка елемената система за противградну заштиту (САМО МРЕЖА) Максимални износ бесповратних средстава по једном хектару површине износе највише 400.000,00 динара.

У случају да је подносилац пријаве физичко лице, предузетник и правно лице, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жена носилац регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година - максимални износ подршке јесте до 440.000,00 динара по хектару.

1.1 Набавка стубова и елемената потребних за подизање система за противградну заштиту

Максимални износ бесповратних средстава по једном хектару површине износе највише 400.000,00 динара.

У случају да је подносилац пријаве физичко лице, предузетник и правно лице, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жена носилац регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година - максимални износ подршке јесте до 440.000,00 динара по хектару.

2. Набавка стубова за подизање засада хмеља

Максимални износ бесповратних средстава по једном хектару површине износе највише 300.000,00 динара.

У случају да је подносилац пријаве физичко лице, предузетник и правно лице, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жена носилац регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година- - максимални износ подршке је до 330.000,00 динара по хектару.

3. Набавка стубова за подизање винограда

Максимални износ бесповратних средстава за набавку стубова за подизање винограда по једном хектару површине износе највише 155.000,00 динара.

У случају да је подносилац пријаве физичко лице, предузетник и правно лице, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жена носилац регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година - максимални износ подршке је до 180.000,00 динара по хектару.

4. Набавка стубова и жица за ограђивање парцела

Максимални износ бесповратних средстава за набавку стубова и жице за ограду по једном хектару површине износе највише 163.000,00 динара.

У случају да је подносилац пријаве физичко лице, предузетник и правно лице, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жена носилац регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година - максимални износ подршке је до 180.000,00 динара по хектару.

5. Набавка система против смрзавања "anti-frost"

Максимални износ бесповратних средстава за набавку антифрост система по једном хектару површине износе највише 370.000,00 динара.

У случају да је подносилац пријаве физичко лице, предузетник и правно лице, чије је газдинство регистровано на подручју са отежаним условима рада у пољопривреди, жена носилац регистрованог пољопривредног газдинства и физичко лице и оснивач правног лица млађи од 40 година - максимални износ подршке је до 407.000,00 динара по хектару.

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по Конкурсу, али за више намена у оквиру једне тачке, као и по више тачака до наведеног максималног износа.

Средства која се додељују не могу се користити за:

- порезе, укључујући и порез на додату вредност;
- царинске, увозне и остале врсте административних такси, као и за накнаде за потребне сагласности од државних институција и јавних предузећа;

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

- трошкове банкарске провизије, трошкове јемства и сличне накнаде;
- куповину половне опреме и материјала;
- сопствени рад и материјал подносиоца захтева;
- трошкове превоза, монтаже и друге оперативне трошкове;
- доприносе у натури (сопствени рад и материјал);
- набавке предметне инвестиције, лизинга, цесије, компензације, асигнације или за друге начине који представљају гашење обавезе путем пребијања дугова;
- промет између повезаних лица;
- инвестиције реализоване пре 01.01.2020. године, осим у случају да је поднет захтев за нулту контролу почев од обавештења 24.10.2019. године.

Право учешћа на конкурсу

Члан 4.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, и то:

1. физичко лице:

- носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства,
- предузетник носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства.

2. правно лице:

- привредно друштво носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинстава;
- земљорадничка задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства;
- сложена задруга носилац регистрованог комерцијалног пољопривредног газдинства.

Услови за учешће на конкурсу

Члан 5.

За физичка лица и правна лица:

1. Подносилац пријаве мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава и да се налази у активном статусу;

2. Подносилац пријаве мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве - правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине;

3. Подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање закључно са 31.12.2019. годином;

4. Подносилац пријаве мора регулисати доспеле пореске обавезе од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе, закључно са 31.12.2019. годином;

5. Подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уговорима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини, закључно са 31.12.2019. годином, уколико је корисник истог;

6. Подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси захтев не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;

7. Подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговорних обавеза према Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, на основу раније потписаних уговора;

8. Подносилац пријаве и добављач опреме не могу да представљају повезана лица - у смислу члана 62. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник", бр. 36/11 и 99/11, 83/14, 5/15, 44/2018, 95/2018 и 91/19);

9. парцеле на којима се поставља опрема - која је предмет инвестиције конкурса - морају бити уписане у Регистар пољопривредних газдинстава. Уколико је парцела у закупу, потребно је да је до истека уговора о закупу преостало најмање петнаест (15) година.

5.1. Додатни услови за предузетнике и правна лица:

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

10. Подносилац пријаве - предузетник или правно лице мора бити уписан у регистар привредних субјеката и мора да се налази у активном статусу;

11. Према подносиоцу пријаве - правном лицу не сме бити покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

12. Подносилац пријаве - правно лице мора бити разврстано у микро и мало правно лице, у складу са законом којим се уређује рачуноводство;

13. Задруге морају имати обављену задружну ревизију.

Специфични услови за учешће на конкурсу

Члан 6.

- Подносилац пријаве, у зависности од врсте инвестиције остварује право на суфинансирање инвестиције ако у Регистру има уписано воће у складу са шифарником биљне производње и ако је предмет инвестиције везан за производњу тог воћа.

Лице из става 1. овог члана остварује право на суфинансирање инвестиције ако у Регистру има уписано до 1,99 ha јагодастог воћа и/или до 4,99 ha осталог воћа.

- Подносиоци пријава који подносе захтеве за остваривање права на субвенције за стубове за подизање засада хмеља и винове лозе остварују право на субвенције на површинама до 10 хектара.

Потребна документација

Члан 7.

Документација која се подноси на Конкурс:

За физичка лица и правна лица:

1. читко попуњен образац пријаве;

2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;

3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама, не старији од 30 дана);

4. доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда ЈВП "Воде Војводине") закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве;

5. доказ о измиреним доспелим пореским обавезама закључно са 31.12.2019. године за подносиоца пријаве (издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе пребивалишта, односно седишта подносиоца пријаве, као и надлежног органа локалне самоуправе где се налази предметна инвестиција, уколико се предметна инвестиција налази на територији друге локалне самоуправе, на територији АПВ);

6. доказ о измиреним доспелим обавезама за закуп пољопривредног земљишта у државној својини (потврда надлежног органа, или фотокопија уговора са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде и доказ о извршеном плаћању);

7. за инвестиције које су преко 300.000,00 динара, може се поднети предрачун са спецификацијом опреме, а коначан оригинал рачун мора бити идентичан предрачуну по износу, спецификацији и добављачу опреме;

8. оригинал рачун за набавку предметне инвестиције са спецификацијом опреме која садржи основне карактеристике конструкције и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);

9. отпремницу за набавку предметне инвестиције;

10. доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);

11. фотокопија уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;

12. фотокопија гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;

13. јединствена царинска исправа (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;

14. фотокопија дипломе о стеченом вишем и високом образовању;

15. ако је члан задруге - доставити потврду о чланству;

16. ако је члан добровољног ватрогасног друштва - доставити потврду о чланству;

17. уколико је подносилац пријаве сертификован – доставити копију сертификата за органску производњу или сертификат о заштићеном географском пореклу.

Додатна обавезна документација за предузетнике и правна лица:

18. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;

19. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

20. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 73/2019);

21. за задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да задруга послује у складу са Законом о задругама, при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружног ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом о задругама.

Подносилац пријаве треба да се изјасни на обрасцу који је саставни део пријаве о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 3, 4, 5, прибавити сам или ће Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибављати податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Уколико се опрема набавља из иностранства, подносилац пријаве обавезан је да достави документа преведена на српски језик, од стране овлашћеног судског тумача. Уколико је рачун/предрачун исказан у страној валути, неопходно је у обрасцу пријаве унети вредност опреме у динарској противвредности, обрачунатој по средњем курсу НБС, на дан издавања рачуна/предрачуна.

Комисија задржава право да поред наведених затражи и друга документа.

Поступак доношења одлуке је у складу са Пословником.

Поступање с непотпуним пријавама

Члан 8.

За подносиоце непотпуних пријава, Покрајински секретаријат по службеној дужности од надлежних органа прибавља податке о чињеницама о којима се води службена евиденција у складу са законом који уређује општи управни поступак, а за осталу документацију ће бити позвани да допуне у року од осам (8) дана од дана пријема позива.

Уколико подносиоци непотпуних пријава у року из претходног става не допуне документацију, пријава ће бити одбачена као непотпуна.

Пријаве које су допуњене биће разматране тек након достављања документације која је тражена позивом из става 1. овог члана.

Комисија ће одбацити:

- неблаговремене пријаве,
- недозвољене пријаве,
- пријаве поднете од стране неовлашћеног лица.

Одлучивање о додели средстава

Члан 9.

Комисија за разматрање пријава (у даљем тексту: Комисија), коју је именовао покрајински секретар, разматра поднете пријаве и доноси записник с предлогом одлуке о додели средстава.

Комисија утврђује листу подносилаца пријава који испуњавају услове на основу достављене документације, у складу с Конкурсом и Правилником. У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства.

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију, као и да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде тражи да изврши контролу реализације предмета уговора, посебно у случају рачуна и предрачуна које су издали добављачи опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су знатно изнад тржишне вредности.

Комисија има право да заседа, када процени да су се стекли услови за доношење записника са предлогом одлуке о додели средстава у ком ће навести укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости.

Предлогом одлуке о додели средстава утврђени су појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобрена средства и начин бодовања, а подносиоцима пријава којима средства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања.

Одлуку о додели средстава доноси покрајински секретар на основу предлога Комисије.

Одлука се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата: www.psp.vojvodina.gov.rs.

Критеријуми за доделу бесповратних средстава

Члан 10.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на основу поднете документације и критеријума:

1. Године подносиоца захтева,
2. Подручје на коме се налази пољопривредно газдинство, подносиоца захтева,
3. Пол подносиоца захтева,
4. Радна активност,
5. Власништво поседа - пољопривредно земљиште и објекти у употреби,
6. Датум прве регистрације РПГ,
7. Пребивалиште подносиоца захтева,
8. Задруга или чланство у задрузи,
9. Чланство у добровољном ватрогасном друштву,
10. Степен стручне спреме подносиоца захтева,
11. Досадашње коришћење средстава Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
12. Подносилац захтева је сертификован за органску производњу и/или производи сировину или готов производ са географским пореклом,
13. Оцена одрживости инвестиције.

У складу с критеријумима, који су дефинисани Правилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства. Пријаве на Конкурс које остваре мање од 40% од укупног броја бодова не улазе у даље разматрање Комисије.

Поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене

Члан 11.

На основу одлуке Комисија сачињава, а покрајински секретар доноси, решење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене на основу предлога одлуке.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 11. Правилника, право приговора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобрена средства на основу одлуке о додели средстава која је објављена на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Приговор се улаже покрајинском секретару у року од три (3) дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања на веб страни Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретар може да одбаци приговор као неблаговремен, недозвољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпуности или делимично или да одбије приговор као неоснован.

О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси покрајински секретар, на основу донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на веб страни покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава Секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава са корисником, којим се регулишу права и обавезе уговорних страна.

Корисник средстава је у обавези да - приликом потписивања уговора о коришћењу средстава са Покрајинским секретаријатом - достави меницу с меничном изјавом, а за правна лица регистровану меницу са меничном изјавом, као средство обезбеђења да опрема неће бити отуђена у року од пет (5) година, осим за потрошна средства.

Исплата бесповратних средстава

Члан 15.

Бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, односно након што корисник бесповратних средстава уради монтажу опреме и достави Секретаријату следећу документацију:

- захтев за исплату са извештајем о наменском утрошку средстава;
- оригинал рачун за набавку предметне инвестиције. Спецификација опреме треба да садржи основне карактеристике конструкције и опреме (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);
- отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања отпремнице;
- доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак (фискални рачуни са назнаком "чек" неће се узимати у разматрање);
- фотокопију уговора о кредиту, уколико је предметна инвестиција набављена путем кредита;
- фотокопију гарантног листа за опрему за коју је то предвиђено важећим прописима;
- јединствену царинску исправу (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2020. године;
- оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и остале стране извода са подацима о површинама, не старији од 30 дана);
- Корисник средстава је у обавези да по завршетку инвестиције постави таблу на капију улаза у воћњак или на стуб опреме која је суфинансирана.

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве затражи додатну документацију. Исто тако, Покрајински секретаријат може да од пољопривредне инспекције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде затражи да се изврши контрола реализације предмета уговора, а посебно у случају рачуна и предрачуна који су издати од добављача опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су значајно изнад тржишне вредности.

У моменту исплате средстава рачун предузетника и правног лица не сме бити у блокади.

Поступак доношења одлуке, критеријуми и остала питања везана за конкурс, прописани су Правилником.

Плаћање мора да се врши на текући рачун добављача или готовински, а плаћања путем компензације и цесије неће бити призната.

Секретаријат путем надлежног сектора може да наложи Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да изврши чињенично стање (завршну контролу) на терену, достављањем извештаја и записника Секретаријату.

Бесповратна средства ће се исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Обавезе корисника бесповратних средстава

Члан 16.

Корисник бесповратних средстава по конкурсу дужан је да:

1. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје користи у складу с предвиђеном наменом;
2. покретну ствар, односно непокретност која је предмет инвестиције за коју је остварио подстицаје не отуђи нити даје другом лицу на употребу најмање пет година од дана исплате подстицаја;
3. сву документацију која се односи на инвестицију чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Корисник средстава по конкурсу за који буде утврђено да није поступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је онемогућио Секретаријату да изврши контролу, односно онај који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ средстава с припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате средстава до дана враћања средстава.

Праћење извршавања уговора

Члан 17.

Административну контролу, односно испуњеност обавеза из уговора прати и контролише овлашћени сектор Секретаријата.

Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година након преноса средстава, а спроводи га овлашћени сектор Покрајинског секретаријата путем извештаја Пољопривредне стручне и саветодавне службе АП Војводине.

Завршне одредбе

Члан 18.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

У Новом Саду, дана 16.01.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
др **Вук В. Радојевић**, с.р.

На основу члана 15. став 5. Закона о обављању саветодавних и стручних послова у области пољопривреде ("Службени гласник РС", број 30/10), покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси

Правилник о обрасцу и садржини идентификационе картице пољопривредног саветодавца, као и начину њеног коришћења, издавања и поништавања

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2016 од 16.3.2016. године, а ступио је на снагу 24.3.2016.

Члан 1.

Овим правилником прописује се образац и садржина идентификационе картице, као и начин њеног коришћења, издавања и поништавања.

Члан 2.

Садржина идентификационе картице дата је у обрасцу Идентификациона картица пољопривредног саветодавца, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 3.

Идентификациона картица је правоугаоног облика, димензија 65 пута 95 милиметара, израђена на хартији дебљине 120 g/m² и заштићена ПВЦ провидним омотом.

Члан 4.

1) у горњем левом углу налази се грб Републике Србије, а у горњем десном горњем углу - грб АП Војводине а на средини, између грбова - текст, који гласи:

"Република Србија

Аутономна покрајина Војводина

Покрајински секретаријат за пољопривреду водопривреду и шумарство,

ПОЉОПРИВРЕДНИ САВЕТОДАВАЦ";

2) испод тог текста,с десне стране - место за фотографију пољопривредног саветодавца, димензија 25 пута 30 милиметара, преко које се у доњем левом углу утискује печат покрајинског секретаријата надлежног за послове пољопривреде (у даљем тексту Секретаријат).

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

3) испод места за фотографију, један испод другог, исписане су речи:

(1) "ИМЕ"- са означеним местом за уписивање имена пољопривредног саветодавца;

(2) "ПРЕЗИМЕ" - са означеним местом за уписивање презимена пољопривредног саветодавца;

(3) "Број и датум решења о издавању лиценце"-са означеним местом за уписивање броја и датума решења о издавању лиценце;

(4) "Послодавац" - са означеним местом за уписивање пословног имена и седишта послодавца.

Полеђина идентификационе картице садржи:

1) у горњем делу, на средини, реч: "ОБЛАСТИ" са означеним местом за уписивање области у којој пољопривредни саветодавац обавља саветодавне послове;

2) испод тога, налази се текст који гласи:

"У вршењу саветодавних послова, пољопривредни саветодавац има права и дужности утврђене законом којим се уређује обављање саветодавних и стручних послова у области пољопривреде.

Приликом престанка радног односа, односно престанком важења лиценце картицу вратити издаваоцу.";

3) испод тог текста, на левој страни, у загради, уписане су речи: "датум издавања", изнад којих је означено место за уписивање датума издавања идентификационе картице;

4) испод тог текста, на средини, налази се место означено за печат органа који издаје идентификациону картицу ("ПСП"), а десно место - означено за потпис секретара који је надлежан за послове пољопривреде, испод којег је уписана реч: "секретар";

5) испод тога, у доњем делу лево, налази се место означено за својеручни потпис пољопривредног саветодавца испод кога су, у загради, уписане речи: "својеручни потпис".

Члан 5.

Пољопривредни саветодавац је власник идентификационе картице и у вршењу саветодавних послова у пољопривреди носи је са собом.

Идентификациона картица користи се приликом идентификације и доказивања својства пољопривредног саветодавца.

Члан 6.

Идентификациона картица издаје се подношењем захтева датог у прилогу Захтев за издавање идентификационе картице, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део (у даљем тексту: Прилог), а који Секретаријату подноси физичко лице које испуњава услове, у складу са законом којим се уређује обављање саветодавних и стручних послова у области пољопривреде.

Уз захтев из става 1. овог члана подноси се:

1) фотокопија радне књижице;

2) доказ о уплаћеној административној такси, у складу са законом којим се уређују републичке административне таксе;

3) две фотографије величине 25 пута 30 милиметара.

Идентификациона картица издаје се, након провере испуњености услова, у складу са законом којим се уређује обављање саветодавних и стручних послова у области пољопривреде и законом којим се уређује општи управни поступак.

Члан 7.

Пољопривредни саветодавац који изгуби, оштети или на други начин остане без идентификационе картице, без одлагања, оглашава идентификациону картицу неважећом у "Службеном листу АП Војводине" и Секретаријату подноси захтев, дат у Прилогу, ради издавања нове идентификационе картице.

Пољопривредни саветодавац, уз захтев из става 1. овог члана, подноси доказ о оглашавању.

Члан 8.

У случају престанка важења лиценце, односно престанка радног односа пољопривредни саветодавац враћа идентификациону картицу Секретаријату ради њеног поништавања, у складу са законом којим се уређује обављање саветодавних и стручних послова у области пољопривреде и законом којим се уређује општи управни поступак.

Члан 9.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу АП Војводине.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО

БРОЈ: 104-031-62/2016-08
ДАТУМ: 03. март 2016.

Покрајински секретар
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу члана 4. став 3. Закона о обављању саветодавних и стручних послова у области пољопривреде ("Службени гласник РС", број 30/2010), Покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство, доноси

Правилник о начину обављања саветодавних послова у пољопривреди на територији Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2016 од 3.2.2016. године, а ступио је на снагу 28.1.2016.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређења

Члан 1.

Овим правилником регулишу се: успостављање, организација, начин и методи спровођења саветодавних послова, финансирање, циљеви, области деловања Пољопривредне саветодавне службе АП Војводине (у даљем тексту: ПСС АПВ), начин вршења саветодавних послова саветодаваца, права и обавезе пољопривредних саветодаваца, као и начин бодовања саветодавних активности пољопривредних саветодаваца од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секретаријат).

Значење израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) саветодавни послови у пољопривреди јесу послови којима се пољопривредним произвођачима пружају савети и информације значајни за живот и рад на селу, а које обављају пољопривредни саветодавци;

2) пољопривредни саветодавац јесте физичко лице које обавља саветодавне послове у пољопривреди, које има лиценцу за обављање тих послова, и које је уписано у Регистар пољопривредних саветодаваца;

3) Регистар пољопривредних саветодаваца јесте база података у коју се уписују пољопривредни саветодавци, као и други подаци у складу са законом;

4) група пољопривредних произвођача представља групу од најмање три пољопривредна произвођача;

5) индивидуалне методе рада јесу интензиван метод саветодавног рада, који се остварује непосредним контактом (сарадњом) пољопривредног саветодавца и пољопривредног произвођача;

6) групне методе рада јесу методе саветодавног рада које обухватају активности усмерене на што већи број пољопривредних произвођача који су непосредни корисници пружених савета, препорука и саветодавне помоћи од стране пољопривредних саветодаваца;

7) масовни метод рада јесте метод саветодавног рада, који се остварује путем масовних медија. Масовни метод рада користи се за информисање и едукацију потенцијално велике групе пољопривредних произвођача.

8) пољопривредне стручне службе (у даљем тексту: ПСС) представљају привредна друштва која обављају саветодавне и стручне послове, а чији је оснивач Република Србија, уписана у Регистар привредних субјеката.

9) овлашћена организација јесте организација која је овлашћена за обављање послова обуке и усавршавања пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача у складу са законом;

10) стручна и специјалистичка едукација саветодаваца представља едукацију саветодаваца коју планира и организује овлашћена организација за обављање едукације саветодаваца и одобрава Стручни савет за саветодавне послове и примењена истраживања у пољопривреди надлежног министарства и Савета за саветодавство Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство.

11) Прогнозно-извештајна служба јесте систем праћења појаве ширења штетних организама на подручју АП Војводине, дефинисање њихове биологије, прагова штете и потребе спровођења мера заштите;

12) демонстрациони огледи представљају део примењених истраживања изведених с циљем приказивања или компарације технолошких решења, утицаја различитих инпута или агротехничких радњи као и реакције различитог сортимента унутар истоврсних гајених биљних врста на услове средине и укупне климатске услове дате године.

13) партнерско пољопривредно газдинство јесте пољопривредно газдинство које је регистровано у Регистру пољопривредних газдинстава и на којем се примењују мере унапређивања пољопривредне производње и прате економски показатељи битни за оцену профитабилности пољопривредне производње и које испуњава прописане критеријуме. Партнерско газдинство је и оно газдинство које је корисник подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју.

14) остало пољопривредно газдинство је пољопривредно газдинство које није партнерско, а искаже потребу за добијањем стручних савета, препорука и помоћи од стране пољопривредног саветодавца;

15) одабрана земљорадничка задруга је задруга која представља пример добре праксе у задругарству и може да буде иницијатор веће заинтересованости пољопривредних газдинстава за повезивање у земљорадничке задруге, а која је регистрована код Агенције за привредне и која испуњава одговарајуће критеријуме;

16) удружење пољопривредних произвођача јесте добровољна невладина организација, недобитна заснована на слободи удруживања више физичких или

правних лица, основана ради остваривања и унапређивања одређеног заједничког или општег циља и интереса у пољопривреди;

17) претежна производња је најзаступљенији вид производње на једном пољопривредном газдинству;

18) "Систем рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији" FADN (Farm Accountancy Data Network) јесте систем којим се обезбеђује спровођење годишњег истраживања о структури, производњи, приходима и расходима пољопривредних газдинстава у складу са FADN методологијом, која дефинише избор пољопривредних газдинстава;

19) одабрано FADN пољопривредно газдинство (у даљем тексту: FADN газдинство) јесте пољопривредно газдинство у FADN систему које остварује приход од пољопривредних и осталих активности које доносе економску корист, а директно се односе на пољопривредно газдинство, добровољно учествује у FADN систему и даје податке који се прикупљају FADN истраживањем;

20) Систем тржишних информација у пољопривреди Србије (у даљем тексту: СТИПС) јесте систем којим се обезбеђује информисање пољопривредних произвођача и свих заинтересованих страна о понуди, потражњи и кретању цена воћа, поврћа, житарица, живе стоке, сточне хране, млека, јаја, пилетине, млечних производа и инпута у пољопривреди с продајних места у Републици Србији.

21) ЕУРОСТАТ (European Statistical System) јесте систем праћења и извештавања о сезонским пољопривредним радовима у гајеним усевима;

22) Инструкција за попуњавање електронског формулара унутар ГПС колектора података (у даљем тексту: Инструкција Покрајинског секретаријата) јесте документ којим је описана радна процедура за квалитетно попуњавање података и регистрацију догађаја с терена.

Саветодавни послови

Члан 3.

Саветодавни послови у пољопривреди обављају се путем следећих активности:

1) пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи пољопривредним произвођачима;

2) пружање савета о заштити биља и безбедној примени пестицида на основу препорука прогнозно-извештајне службе (у даљем тексту: ПИС);

3) праћење, прикупљање и дисеминација података;

4) остале активности по налогу Покрајинског секретаријата и надлежног министарства у складу са законом.

Члан 4.

Задатак ПСС АПВ јесте повећање конкурентности и профитабилности пољопривредне производње у АП Војводини.

Општи циљеви рада ПСС АПВ јесу: производња здравствено безбедне хране, профитабилност производње, повећање конкурентности пољопривредне производње, побољшање квалитета производа, подстицање интересног удруживања пољопривредних произвођача, подизање нивоа знања фармера, оспособљавање фармера за успешно вођење газдинства, очување природних ресурса, заштита животне средине и рурални развој.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Постављени општи циљ дефинише појединачне циљеве саветодавног рада:

- подизање општег нивоа знања и информисаности у пољопривреди код пољопривредних произвођача;
- повећање конкурентности њихових газдинстава;
- повећање профитабилности производње;
- виши ниво и брзина усвајања технолошких иновација у пољопривредној производњи;
- обезбеђење задовољавајућег квалитета пољопривредних производа као и обезбеђење производње хране у складу с принципима безбедности хране;
- подстицање интересног удруживања пољопривредних произвођача;
- очувања природних ресурса, заштите животне средине;
- побољшање услова и културе живљења на селу.

Ради ефикасног остварења постављених циљева, ПСС АПВ дужна је да континуирано прати научна достигнућа, светске трендове и захтеве тржишта, ослањајући се једнако на сопствене резултате, знање и искуство као и на искуство, знање и резултате научних, истраживачких и стручних образовних институција у земљи и иностранству у пољопривреди с којима службе остварују сарадњу у свом раду.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА И ФИНАНСИРАЊЕ СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА САВЕТОДАВСТВА

1. Организација

Члан 5.

Пољопривредну саветодавну службу АП Војводине чини 12 постојећих ПСС с територије АП Војводине, Енолошка станица из Вршца и овлашћена организација за едукацију пољопривредних саветодаваца основана у складу са законом.

У оквиру овлашћене организације формиран је Центар за усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача (у даљем тексту: Центар) овлашћен решењем Покрајинског секретаријата.

Запослени у оквиру сваке од 12 ПСС, Енолошке станице и Центра, који раде на пословима саветодавства и баве се саветодавним радом чине јединствену Пољопривредну саветодавну службу АП Војводине.

Члан 6.

Свака ПСС делује на подручју одређеног броја општина у АП Војводини (табела1). Област и територију деловања на пословима саветодавства сваке појединачне ПСС одређује Покрајински секретаријат.

Свака ПСС има одређен минималан број и профил пољопривредних саветодаваца неопходан за спровођење саветодавних послова на терену који својим деловањем покрива.

Табела 1 - Подручја на којима се обављају саветодавни послови у пољопривреди у АПВ и минималан број запослених саветодаваца - по профилима - неопходних за реализацију.

Ред.	Назив ПСС	Подручје на коме се	Број пољопривредни	Потребан број пољопривредни	Потребан број пољопривредни

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

број		обављају саветодавни послови	х саветодаваца	х саветодаваца за одређене области пољопривреде	х саветодаваца за дисиминацију података ПИС-а
1.	НОВИ САД	Општине: Нови Сад, Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Темерин, Сремски Карловци, Жабаљ и Тител	6+2	2 - ратарство - повртарство 3 - сточарство 1 - агроекономија	2 - ратарство - повртарство
2.	СОМБОР	Општине: Сомбор, Апатин и Оџаци	6+2	2 - ратарство-повртарство 1 - заштита биља 1 - механизација 2 - сточарство	2 - ратарство-повртарство
3.	ВРБАС	Општине: Врбас, Кула, Србобран и Бечеј	6	2 - ратарство - повртарство 1 - заштита биља 1 - механизација 1 - сточарство 1 - агроекономија	
4.	БАЧКА ТОПОЛА	Општине: Бачка Топола и Мали Иђош	5+1	1 - ратарство - повртарство 1 - воћарство - виноградарство 1 - уређење и коришћење вода 2 - сточарство	1 - заштита биља
5.	СУБОТИЦА	Општина Суботица	4+1	1 - ратарство - повртарство 1 - агроекономија 2 - сточарство	1 - заштита биља
6.	СЕНТА	Општине:	4+1	2 - ратарство -	1 -

		Сента, Ада, Кањижа и Чока		повртарство 1 - сточарство 1 - агроекономија	механизација
7.	КИКИНДА	Општине: Кикинда и Нови Кнежевац	6	1 - ратарство - повртарство 1 - заштита биља 1 - воћарство - виноградарство 1 - агроекономија 2 - сточарство	
8.	ЗРЕЊАНИН	Општине: Зрењанин, Житиште, Сечањ, Нова Црња, Нови Бечеј	7+2	3 - ратарство - повртарство 1 - заштита биља 1 - воћарство - виноградарство 2 - сточарство	1 - ратарство-повртарство 1 - уређење и коришћење вода
9.	ПАНЧЕВО	Општине: Панчево, Алибунар, Ковачица и Опово	8	1 - ратарство - повртарство 3 - заштита биља 2 - сточарство 1 - прехрамбена технологија 1 - ИТ	
10.	ВРШАЦ	Општине: Вршац, Пландиште, Бела Црква, Ковин	6+2	2 - ратарство - повртарство 1 - заштита биља 1 - агроекономија 2 - сточарство	1 - заштита биља 1 - ратарство - повртарство
11.	РУМА	Општине: Рума, Ириг и Инђија	6+1	2 - ратарство - повртарство 1 - заштита биља 1 - воћарство - виноградарство 1 - сточарство 1 - агроекономија	1 - воћарство - виноградарство
12.	СРЕМСКА МИТРОВИЦ	Општине: Сремска	6+1	2 - ратарство - повртарство	1 - ратарство - повртарство

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

	А	Митровица, Шид, Пећинци и Стара Пазова		2 - заштита биља 2 - сточарство	
13.	Енолошка станица	Вршац и друге општине по потреби	1	1 - прехрамбена технологија	
УКУПНО		Аутономна Покрајина ВОЈВОДИНА	71 + 13	71	13

ПСС може да мења број и структуру профила запослених пољопривредних саветодаваца само уз сагласност Покрајинског секретаријата.

Члан 7.

Центар за усавршавање у оквиру свог рада обавља следеће послове:

- израда годишњег програма рада Центра;
- успостављање и администрација базе података о стручњацима, институцијама и осталима учесницима који поседују специфична знања и вештине значајне за производњу и прераду пољопривредних производа, рурални развој и друга знања битна за Центар;
- израда годишњег програма тренинга и обука (специјализованих и општих) пољопривредних саветодаваца;
- организовање едукација, курсева, радионица и практичних обука за пољопривредне саветодавце;
- организовање - по потреби - предавања, едукација, курсева, радионица и практичних обука за пољопривредне произвођаче;
- учешће у припреми за израду и штампу пропратних материјала за потребе Пољопривредне саветодавне службе АПВ у вези с курсевима, радионицама и семинарима;
- израда и штампање посебних појашњења за пољопривредне произвођаче из области пољопривреде или аграрне политике;
- мониторинг и евалуација рада одржаних тренинга и курсева;
- успостављање, администрација и одржавање портала Едукативног центра;
- припрема и реализација послова и активности у вези с лиценцирањем саветодаваца у складу са законом и правилницима који уређују ове области;
- формирање јединствене базе података о одржаним едукацијама и лицима која су похађала едукације;
- предлагање, припрема и организовање стручне екскурзије и студијске посете за саветодавце и пољопривредне произвођаче;
- учествовање у организацији наступа Пољопривредне саветодавне службе АП Војводине на различитим пољопривредно-прехрамбеним сајмовима и сличним манифестацијама у земљи и иностранству;
- координирање и сарадња с Програмским саветом;
- учествовање у припреми и реализацији семинара пољопривредних саветодаваца АП Војводине;

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

- координирање рада радних група за израду пројеката и програма планираних за текућу годину, значајних за пољопривреду АП Војводине, а за потребе Саветодавне службе и Покрајинског секретаријата;
- праћење и усмеравање рада пољопривредне саветодавне службе АП Војводине у складу с годишњим програмом и налогом Покрајинског секретаријата;
- праћење реализације пројеката саветодаваца и израда различитих анализа за потребе Покрајинског секретаријата;
- остваривање сарадње са институцијама и појединцима из земље и иностранства на пословима значајним за свој рад;
- сарадња с другим едукативним центрима у земљи и иностранству ради размене програма, идеја и полазника;
- предлагање плана и методологије примењених истраживања - који су саставни део годишњег програма - у сарадњи с програмским саветом ПСС АПВ;
- давање предлога плана специјалистичких едукација Покрајинском секретаријату;
- давање предлога потребних лабораторијских испитивања ради унапређивања саветодавних послова и пољопривреде у АП Војводини;
- остали послови у складу са законом и потребама Покрајинског секретаријата.

Члан 8.

Пољопривредни саветодавци обављају саветодавне послове на основу овог правилника и годишњег програма који доноси Покрајински секретаријат.

Члан 9.

Покрајински секретаријат формира стручно тело - Савет за саветодавство (у даљем тексту: Савет) као подршку развоју саветодавних програма. Савет сарађује са Покрајинским секретаријатом.

Задаци Савета:

- учествовање у изради годишњег плана едукације пољопривредних саветодаваца и његово одобравање;
- давање сагласности на годишњи програм подршке пољопривредним саветодавним службама за обављање саветодавних послова;
- давање сагласности на Средњорочни програм подршке пољопривредним саветодавним службама за обављање саветодавних послова.

Члан 10.

Покрајински секретаријат може да мења подручја која покривају пољопривредни саветодавци појединих ПСС у зависности од броја пољопривредних саветодаваца и квалитета пружених услуга у претходном периоду, а ради ефикаснијег обављања саветодавних послова на територији АПВ.

Члан 11.

У оквиру ПСС АПВ на пословима саветодавства у пољопривреди раде стручњаци који имају стечено високо образовање на студијама другог степена

(дипломске академске студије - мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године, најмање једну годину искуства на пословима из области пољопривреде, који имају лиценцу за обављање тих послова, уписани су у Регистар пољопривредних саветодаваца и поседују ИД картицу коју је издао Покрајински секретаријат, а за којима се укаже потреба у области саветодавног рада.

Пољопривредног саветодаваца - кога предлаже ПСС - у складу са чланом 6. овог правилника, бира Покрајински секретаријат, у складу са овим правилником, годишњим програмом, потребама пољопривредних произвођача, планираним пословима, површином коју служба покрива, бројем газдинстава, бројем општина које покрива поједина служба.

Члан 12.

Покрајински секретаријат на почетку календарске године са сваком ПСС на територији АПВ склапа уговор о обављању саветодавних послова за текућу годину, који поред права и обавеза обавезно садржи и одредницу броја пољопривредних саветодаваца за сваку ПСС и њихова имена.

ПСС не могу мењати пољопривредне саветодавце именоване уговором без претходне писане сагласности Покрајинског секретаријата. Уколико ПСС има потребу да једног пољопривредног саветодавца замени другим саветодавцем, неопходно је да о својим намерама писмено обавести Покрајински секретаријат, наведе разлог за замену, достави биографију за предложеног новог пољопривредног саветодавца, оверену фотокопију решења о упису у Регистар саветодаваца и тек након добијене писмене сагласности Покрајинског секретаријата, може ангажовати новог пољопривредног саветодавца.

Члан 13.

Лице које обавља функцију директора ПСС не може бити пољопривредни саветодавац.

Члан 14.

Пољопривредни саветодавци чија је област деловања уско специјализована за поједине области и послове, који су у вези с развојем пољопривреде и села, као и они чији су профили из појединих области деловања који су у малом броју заступљени у ПСС АПВ, односно постоје само у појединим ПСС, јесу пољопривредни саветодавци који по потреби могу да пружају своје услуге на територији целе АП Војводине.

Пољопривредни саветодавци са специјалним ускостручним знањима, односно остали пољопривредни саветодавци ангажују се ван терена матичних ПСС посебним актом Покрајинског секретаријата.

Активности и трошкови настали ангажовањем пољопривредног саветодаваца ван терена матичне ПСС признају се у извештају о кварталним активностима пољопривредних саветодаваца у потпуности.

Члан 15.

Избор и ангажовање пољопривредног саветодавца по потреби врши Покрајински секретаријат у сарадњи са ПСС уз писмено обавештавање о разлозима, потребама, дужини ангажовања, радним задацима и роковима за њих и формом извештаја за обављени посао.

Члан 16.

Сваки пољопривредни саветодавац дужан је да прати најновија научна и стручна достигнућа у вези са својом облашћу деловања, као и да развија знања и вештине из области методике саветодавног рада и да похађа едукације по програму Центра.

Едукације у организацији Центра су радна обавеза у вези с програмом саветодавног рада за текућу годину.

Обавеза пољопривредног саветодавца јесте да сваки изостанак са обавезне едукације оправда валидним доказом (на пример лекарско уверење, решење о годишњем одмору).

Неоправдани изостанак са обавезне едукације повлачи за собом негативне бодове. За сваки неоправдани изостанак додељује се негативних десет бодова у кварталу у којем је едукација организована.

Члан 17.

Директор ПСС обавезан је да сваком пољопривредном саветодавцу обезбеди одговарајуће услове за рад, канцеларијски простор, опрему (рачунар, штампач, интернет, телефонску везу, исправан ГПС уређај), као и да обезбеди могућност за несметано и благовремено обављање теренског посла, односно да пољопривредни саветодавци имају свакодневно на располагању аутомобиле и то минимум један аутомобил на два саветодавца.

Члан 18.

За послове у оквиру реализације саветодавних активности из овог правилника и годишњег програма који је донео Покрајински секретаријат, сваки пољопривредни саветодавац квартално подноси извештај о својим саветодавним активностима.

Форму кварталног извештаја прописује Покрајински секретаријат и он ће бити саставни део софтвера који ће пољопривредни саветодавци користити за регистрацију својих саветодавних активности. Пољопривредни саветодавац је у обавези да све своје саветодавне активности региструје путем ГПС уређаја, попуњава електронске формуларе за активност у ГПС уређају по Инструкцији Покрајинског секретаријата.

Саставни део извештаја јесу и обрасци који се достављају квартално у виду прилога. Обрасци су дати у прилогу и чине саставни део овог Правилника. Извештаје пољопривредни саветодавци подносе Покрајинском секретаријату квартално чиме се бодују њихове активности које су везане за обрачун и висину финансијских средстава за сваког појединачног саветодавца.

У случају ванредних околности пољопривредни саветодавац је дужан да поступи по налогу Покрајинског секретаријата и након престанка разлога за ванредну ситуацију достави извештај са подацима и у роковима који су наведени у налогу.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 19.

Уколико пољопривредни саветодавац не достави благовремено квартални и било који други тражени и уредно достављени захтев за извештавање, Покрајински секретаријат може да умањи или да обустави исплату средстава ПСС за тог пољопривредног саветодавца.

Мониторинг и евалуацију саветодавног рада спроводи Покрајински секретаријат, односно Центар.

Члан 20.

За рад, функционисање и извршење радних задатака сваке од 12 ПСС и Енолошке станице који чине јединствену ПСС АПВ, одговоран је директор ПСС.

2. Финансирање

Члан 21.

Саветодавни рад се финансира из: буџетских средстава (АП Војводине и Републике Србије), донаторских средстава, прихода остварених код пружања посебних услуга, од средстава оствареним по основу учешћа на конкурсима за појединачне пројекте, прихода остварених на основу учешћа у реализацији посебних програма, од осталих прихода остварених у складу са законом.

Члан 22.

Извештај о утрошку финансијских средстава на реализацији саветодавних активности из овог правилника и годишњег програма ПСС подноси у складу са уговором Покрајинском секретаријату.

Члан 23.

Уколико се пољопривредни саветодавац налази на боловању дужем од 30 дана, неопходно је да ПСС служба о томе писмено обавести Покрајински секретаријат. Обавештавање Покрајинском секретаријату о евентуалној спречености за рад упућује директор писменим путем, а обавештења од других лица из службе се неће прихватати.

ПСС у сарадњи са Покрајинским секретаријатом треба да у року од 30 дана, пронађе замену из редова пољопривредних саветодаваца који поседују лиценцу и уписани су у Регистар саветодаваца. Пољопривредни саветодавац на замени врши саветодавни посао уместо пољопривредног саветодавца који је на боловању до момента његовог повратка.

У случају да не постоји могућност адекватне замене пољопривредног саветодавца, ПСС може, уз писмену сагласност Покрајинског секретаријата, посао пољопривредног саветодавца који је на боловању, распоредити на остале пољопривредне саветодавце унутар ПСС.

У случају да ПСС не пријави да се пољопривредни саветодавац налази на боловању, не нађе му адекватну замену или уз сагласност Покрајинског секретаријата прерасподели посао на остале пољопривредне саветодавце, Покрајински секретаријат ће умањити средства за ту ПСС за период у ком пољопривредни саветодавац није обављао саветодавни посао.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 24.

Саветодавни рад ПСС АПВ обавља се у складу с годишњим програмом унапређивања саветодавних послова у пољопривреди у АП Војводини и овим правилником.

III НАЧИН ОБАВЉАЊА САВЕТОДАВНИХ ПОСЛОВА У АПВ

Обим, рокови и начин спровођења активности

Члан 25.

Табела 2 - Преглед, обим и критеријуми за бодовање саветодавних активности.

Редни број	Активност	Број активности		Бодови за појединачну активност
		по саветодавцу (мин. - макс.)	по ПСС (мин. - макс.)	
1.	ИНДИВИДУАЛНЕ МЕТОДЕ РАДА			
1.1.	Партнерска пољопривредна газдинства	20-30		
1.1.1.	Саветодавни рад на терену с партнерским пољопривредним газдинством	80-150		3,00
1.1.2.	Саветодавни рад у ПСС с партнерским пољопривредним газдинством	0-20		0,30
1.2.	Остала пољопривредна газдинства	100-300		
1.2.1.	Саветодавни рад на терену са осталим пољопривредним газдинством			1,00
1.2.2.	Саветодавни рад у ПСС са осталим пољопривредним газдинством			0,30
1.3.	Помоћ при попуњавању формулара, апликационих образаца и израда других докумената			
1.3.1.	Формулари и апликациони	0-500		0,50

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

	обрасци			
1.3.2.	Бизнис/пословни план	0-10		10,00
2.	ГРУПНЕ МЕТОДЕ РАДА			
2.1.	Радионица	5-20		10,00
2.2.	Предавање	5-10		10,00
2.3.	Трибина	0-10		10,00
2.4.	Демонстрациони оглед		1-3	
2.4.1.	Учешће у демонстрационом огледу	0-3		20,00
2.5.	Дан поља		1-3	
2.5.1.	Учешће у Дану поља	1-3		5,0
2.6.	Рад са Земљорадничком задругом	0-5	1-10	
2.6.1.	Саветодавни рад са земљорадничком задругом - посета	0-20		2,50
2.7.	Рад са удружењима, асоцијацијама и групама пољопривредних произвођача	3-6		
2.7.1.	Саветодавни рад са удружењима, асоцијацијама и групама пољопривредних произвођача - посета	12-24		2,50
3.	МАСОВНЕ МЕТОДЕ РАДА			
3.1.	ТВ наступи	0-12		5,00
3.2.	Радио наступи	0-12		3,00
3.3.	Текст на Порталу ПСС АПВ	2-12		3,00
3.4.	Текст у новинама	0-12		5,00
3.5.	Текст за "Зелену прогнозу"	6-24		5,00
4.	ПРАЋЕЊЕ, ПРИКУПЉАЊЕ И ДЕСИМИНАЦИЈА ПОДАТАКА			
4.1.	СТИПС			
4.1.1	Извештај који не укључује кванташке пијаце		430	0,25

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

4.1.2	Извештај који укључује кванташке пијаце		534	0,25
4.2.	Извештаји о сезонским пољопривредним радовима			
4.2.1.	Праћење и извештавање у ратарству (извештај)	0-25	47	0,50
4.2.2.	Праћење и извештавање у воћарству (извештај)	0-22	22	0,50
4.3.	Извештаји за потребе Покрајинског секретаријата			
4.3.1.	Извештаји за израду информација за Покрајинску владу	0-10		1,00
4.4.	FADN			
4.4.1.	FADN пољопривредна газдинства	0-10		
4.4.2.	Посета FADN пољопривредном газдинству	0-40		5,00

Покрајински секретаријат годишњим програмом за текућу годину предвиђа и по потреби коригује активности из табеле 2 овог члана.

Сваки пољопривредни саветодавац за спровођење својих саветодавних активности прави свој план активности за текућу годину на основу предлога обима активности из табеле 2, тако да реализацијом тих активности пољопривредни саветодавац треба да оствари најмање 950 бодова на годишњем нивоу.

Пољопривредни саветодавац планом својих активности предвиђа и динамику активности спровођења свог саветодавног рада тако да њиховом реализацијом у оквиру сваког квартала пољопривредни саветодавац треба да оствари 20-30% од укупног броја бодова (односно од 190 до 285).

У случају да пољопривредни саветодавац у једном кварталу не оствари минималних 20% бодова (односно минимално 190 бодова) Покрајински секретаријат ће матичној ПСС служби ускратити средства за тог пољопривредног саветодавца за тај квартал.

Члан 26.

Пољопривредни саветодавци, који су распоређени на пословима саветодавства и дисиминације информација ПИС АПВ, праве свој план активности за текућу годину на основу предлога обима активности из табеле 2, тако да реализацијом тих активности сваки пољопривредни саветодавац треба да оствари најмање 650 бодова (70%) на годишњем нивоу.

Пољопривредни саветодавци из става 1. овог члана су у обавези да преосталих 30% активности, на основу процењених потреба и на основу инструкција и обуке ПИС-а, пружају савете пољопривредним произвођачима о сузбијању штетних организама и правилној и безбедној примени пестицида.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Пољопривредни саветодавац из става 1. овог члана, планом својих активности предвиђа и динамику активности спровођења свог саветодавног рада тако да њиховом реализацијом у оквиру сваког квартала пољопривредни саветодавац треба да оствари 20-30% од укупног броја бодова (односно од 130 до 195).

У случају да пољопривредни саветодавац из става 1. овог члана, у једном кварталу не оствари минималних 20% бодова (односно минимално 130 бодова), Покрајински секретаријат ће матичној ПСС служби ускратити средства за тог пољопривредног саветодавца за наведени квартал.

О реализацији активности из става 2. овог члана, пољопривредни саветодавци достављају детаљан извештај Покрајинском прогнозно-извештајном центру.

Начин извештавања и форму извештаја одређује Покрајински прогнозно-извештајни центар.

Покрајински прогнозно-извештајни центар доставља Покрајинском секретаријату квартални извештај о раду пољопривредних саветодаваца из става 1. овог члана.

Члан 27.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да све саветодавне активности, теренске и у ПСС, региструје у ГПС уређају.

Саветодавне активности на терену бележе се искључиво регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом с мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Саветодавне активности у ПСС могуће је регистровати дигитализацијом с мапе искључиво оних саветодавних активности чија је реализација овим правилником предвиђена у просторијама ПСС.

Детаљне смернице о попуњавању ГПС електронских формулара приликом регистровања догађаја саветодавних активности дато је у документу Инструкција Покрајинског секретаријата.

1. Пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи пољопривредним произвођачима

1.1. Пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи применом индивидуалних метода рада

Члан 28.

Индивидуалне методе саветодавног рада обухватају следеће активности:

а) рад с партнерским пољопривредним газдинствима;

б) рад са осталим пољопривредним газдинствима;

в) пружање помоћи при попуњавању формулара, апликационих образаца и при изради других докумената.

а) Рад с партнерским пољопривредним газдинством

Члан 29.

Рад с партнерским пољопривредним газдинством, које је одабрао пољопривредни саветодавац, обавља се пружањем стручних савета, препорука

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

и помоћи применом индивидуалних метода рада с партнерским пољопривредним газдинством и то:

- посетом партнерског пољопривредног газдинства;
- у непосредном контакту с пољопривредним произвођачем партнерског пољопривредног газдинства у ПСС.

Пољопривредно газдинство, које је корисник подстицајних средстава, може бити партнерско пољопривредно газдинство уколико га пољопривредним саветодавцу додели Покрајински секретаријат. Саветодавни посао обавља се посетом тог пољопривредног газдинства пружањем стручних савета, препорука и помоћи применом индивидуалних метода рада на партнерском пољопривредном газдинству.

Свако партнерско пољопривредно газдинство које је одабрао пољопривредни саветодавац или Покрајински секретаријат има картон за пољопривредно газдинство, чија форма је саставни део овог правилника (прилог 2).

Пољопривредни произвођачи, који су у својству партнерског пољопривредног газдинства, добровољно учествују и сарађују с Пољопривредном саветодавном службом АП Војводине.

ПСС, односно пољопривредни саветодавци обавезни су да приликом одабира партнерских газдинстава обухвате све општине, односно минимум 50% месних заједница по једној општини, које обухвата деловањем на пословима саветодавства, из члана 6. табела 1.

Члан 30.

Пољопривредни саветодавац одабира партнерска пољопривредна газдинства, придржавајући се критеријума датих у прилогу 1.

Партнерско газдинство може одабрати само један пољопривредни саветодавац.

Са одабраним пољопривредним газдинством једног пољопривредног саветодавца може сарађивати пољопривредни саветодавац другог профила само као што сарађује са осталим пољопривредним газдинствима.

Пољопривредни саветодавац сарађује са 20 до 30 партнерских пољопривредних газдинстава и свако посећује најмање четири пута у току године, а највише пет пута годишње, односно најмање једном у кварталу.

Пољопривредни саветодавац обавезан је да обави од 80 до 150 теренских посета партнерским пољопривредним газдинствима на годишњем нивоу, равномерно распоређено по партнерским пољопривредним газдинствима и по кварталима током године.

Обавеза пољопривредног саветодавца јесте да формира картон партнерског газдинства у року од месец дана од момента почетка сарадње. Подаци о партнерском пољопривредном газдинству уносе се у Картон партнерског пољопривредног газдинства, који је дат у прилогу 2.

Члан 31.

Приликом посете партнерског пољопривредног газдинства из члана 29. овог правилника, пољопривредни саветодавац у обавези је да теренски рад с партнерским пољопривредним газдинством забележи ГПС уређајем у електронском формулару по Инструкцији Покрајинског секретаријата,

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом с мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Током теренског обиласка партнерског пољопривредног газдинства, пољопривредни саветодавац, на лицу места, уноси у ГПС уређај обавезне податке о том газдинству. Након тога, обавеза пољопривредног саветодавца јесте да ГПС уређајем направи једну слику саветодавног рада.

Члан 32.

Пружање савета, препорука и помоћи партнерском пољопривредном газдинству могуће је обавити и непосредним контактом с њима у просторијама ПСС.

Приликом канцеларијског саветодавног рада с партнерским пољопривредним газдинством, пољопривредни саветодавац обавезан је да канцеларијски саветодавни рад с партнерским пољопривредним газдинством региструје ГПС уређајем у електронском формулару у који уноси обавезне податке по Инструкцији Покрајинског секретаријата, с могућношћу да саветодавне активности у ПСС забележи регистровањем ГПС позиције дигитализацијом с мапе.

Подаци о обављању саветодавних послова из става 1. овог члана уносе се у Преглед савета датих у ПСС (прилог 3 овог правилника).

Као валидна саветодавна активност у просторијама ПСС прихвата се само ако је Преглед савета датих у ПСС попуњен са свим траженим подацима и уколико га је потписао пољопривредни произвођач партнерског пољопривредног газдинства.

Члан 33.

Након ступања на снагу овог правилника пољопривредни саветодавац обавезан је да одабере нова партнерска газдинства с којима до сада није сарађивао.

Рад с партнерским пољопривредним газдинством обавља се у периоду од три године.

Након истека тог периода, пољопривредни саветодавац дужан је да одабере нова партнерска газдинства.

б) Рад са осталим пољопривредним газдинствима

Члан 34.

Рад са осталим пољопривредним газдинствима обавља се пружањем стручних савета, препорука и помоћи применом индивидуалних метода рада с пољопривредним произвођачима, и то:

- посетом пољопривредном газдинству;
- у непосредном контакту са осталим пољопривредним произвођачем у ПСС.

Члан 35.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Пољопривредни саветодавац сарађује са стотину до три стотине осталих пољопривредних газдинстава, те саветодавне активности равномерно распоређује по кварталима током године.

Члан 36.

Приликом посете осталим пољопривредним газдинствима, пољопривредни саветодавац обавезан је да теренски рад с њима забележи ГПС уређајем у електронском формулару и по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом с мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Током теренског обиласка осталих пољопривредних газдинстава, пољопривредни саветодавац, на лицу места, уноси у ГПС апарат обавезне податке о газдинству и једну слику саветодавног рада.

Члан 37.

Пружање савета, препорука и помоћи осталим пољопривредним газдинствима могуће је обавити и непосредним контактом у просторијама ПСС.

Приликом канцеларијског саветодавног рада са осталим пољопривредним газдинствима, пољопривредни саветодавац обавезан је да саветодавни рад у канцеларији региструје ГПС уређајем, у електронском формулару у који уноси обавезне податке по Инструкцији Покрајинског секретаријата, с могућношћу да саветодавне активности у ПСС забележи регистровањем ГПС позиције дигитализацијом с мапе.

Подаци о обављању саветодавних послова из става 1. овог члана уносе се у Преглед савета датих у ПСС (прилог 3 овог правилника).

Као валидна саветодавна активност у просторијама ПСС прихвата се само ако је Преглед савета датих у ПСС попуњен са свим траженим подацима и уколико га је потписао пољопривредни произвођач осталог пољопривредног газдинства.

в) Пружање помоћи при попуњавању формулара, апликационих образаца и при изради других докумената

Члан 38.

Пружање помоћи пољопривредним произвођачима при попуњавању формулара, апликационих образаца, као и при изради других докумената (бизнис планови и слично) јесу саветодавни послови чијим се обављањем помаже пољопривредним произвођачима да се упишу у регистре које води министарство надлежно за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство), да се пријављују на конкурсе или поднесу захтев за коришћење средстава у складу са законом којим се уређују подстицаји у пољопривреди и руралном развоју и приликом конкурисања за друге изворе финансирања.

Максималан број формулара и апликационих образаца у чијем попуњавању пољопривредном произвођачу помоћ пружа пољопривредни саветодавац јесте пет стотина на годишњем нивоу.

Максималан број бизнис планова у чијој изради пољопривредном произвођачу помоћ пружа пољопривредни саветодавац јесте десет на годишњем нивоу.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 39.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да саветодавну активност остварену пружањем помоћи пољопривредним произвођачима при попуњавању формулара, апликационих образаца, као и при изради других докумената обавља у канцеларији ПСС и да је региструје у ГПС апарату с могућношћу да регистровање саветодавних активности у ПСС обавља регистровањем ГПС позиције дигитализацијом с мапе.

Приликом канцеларијског саветодавног рада са пољопривредним газдинством из члана 38. овог правилника, пољопривредни саветодавац у ГПС апарат уноси обавезне податке по Инструкцији Покрајинског секретаријата.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да активност на попуњавању једног формулара, апликационог обрасца или неког другог документа региструје искључиво као једну активност по једном формулару/обрасцу/документу, без обзира на време утрошено за њихово попуњавање или израду.

1.2. Пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи применом групних метода рада

Члан 40.

Групне методе саветодавног рада обухватају следеће активности:

а) радионице;

б) предавања;

в) трибине;

г) демонстрациони огледи;

д) дани поља;

ђ) саветодавни послови са земљорадничким задругама;

е) рад са удружењима и/или асоцијацијама и групама пољопривредних произвођача.

а) Радионица

Члан 41.

Радионица се реализује са одабраном групом пољопривредних произвођача путем интерактивног рада. Радионица се одржава за најмање три учесника, а највише за девет заинтересованих учесника, чланова различитих пољопривредних газдинстава. Дужина трајања једне радионице не може бити краћа од тридесет минута. Радионица може да се одржи у просторијама ПСС, на фарми, у пољу, земљорадничкој задрузи, удружењу или асоцијацији пољопривредних произвођача или у просторијама месне заједнице. За радионицу потребно је обезбедити штампани материјал.

Радионици која се одржава с члановима задруге, удружења или асоцијације могу да присуствују и пољопривредни произвођачи који нису њихови чланови.

ПСС, односно пољопривредни саветодавци обавезни су да приликом реализације радионица обухвати све општине, односно минимум 50% месних заједница из једне општине, које обухватају деловањем на пословима саветодавства, из члана 6. табела 1.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Програм радионице, као и подаци о датуму, времену и месту њеног одржавања објављују се на порталу ПСС АПВ, најмање три дана пре одржавања радионице.

Радионицу припрема и изводи један пољопривредни саветодавац.

У току једног дана ПСС може одржати само једну радионицу у једном насељеном месту и само једну радионицу са истим учесницима.

Члан 42.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да активност на реализацији радионице из члана 41. овог правилника забележи ГПС уређајем у електронском формулару, по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом с мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Свака радионица у ГПС формулару региструје се као саветодавни рад на терену, чак и у случајевима када се она изводи у ПСС.

Током извођења радионице пољопривредни саветодавац у ГПС апарат на лицу места уноси обавезне податке о радионици, по Инструкцији Покрајинског секретаријата, као и једну слику радионице на којој се виде присутни произвођачи учесници радионице.

Подаци о одржаним радионицама и присутним пољопривредним произвођачима уносе се у списак присутних на одржаном предавању, трибини или радионици (прилог 6 овог правилника).

Саветодавна активност на одржавању радионице прихвата се као валидна само уколико је списак присутних на одржаном предавању, трибини или радионици попуњен са свим траженим подацима и ако су га потписали пољопривредни произвођачи који су присуствовали радионици.

Након одржане радионице, у року од најмање пет дана, на Портал ПСС АПВ постављају се подаци о одржаној радионици (датум, време и место одржавања, теме предавања, предавачи и списак присутних пољопривредних произвођача).

Члан 43.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да одржи од пет до двадесет радионица у току године.

Члан 44.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да теме и време одржавања радионице прилагоди актуелном календару радова у пољопривреди.

а) Предавање

Члан 45.

Предавање држе најмање два предавача, пољопривредна саветодавца различитог профила, коришћењем савремених наставних средстава. Пољопривредни саветодавац је у обавези да за свако предавање припреми презентацију у Power Point формату.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Предавање се одржава за најмање десет заинтересованих учесника, а дужина једног предавања по предавачу не може бити краћа од тридесет минута. При реализацији предавања обавезна је дистрибуција писаног материјала са садржајем презентације.

Предавања се организују у складу са овим правилником и годишњим програмом, при чему се обавештава јавност о датуму, времену и месту одржавања предавања, као и предавачима и темама предавања путем медија, на огласној табли или на другом видном месту и обавезно на Порталу ПСС АПВ, најмање три дана пре одржавања предавања.

ПСС, односно пољопривредни саветодавци су обавезни да приликом реализације предавања обухвате све општине, односно минимум 50% месних заједница из једне општине, које обухватају деловањем на пословима саветодавства, из члана 6. табела 1.

У току једног дана ПСС може одржати само једно предавање у једном насељеном месту.

Члан 46.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да активност на реализацији предавања из члана 45. овог правилника забележи ГПС уређајем у електронском формулару по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом с мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Свако предавање се у ГПС формулару региструје као саветодавни рад на терену, чак и у случајевима када се одржава у ПСС.

Током извођења предавања пољопривредни саветодавац у ГПС апарат на лицу места уноси обавезне податке о предавању по Инструкцији Покрајинског секретаријата и једну слику предавања на којој се виде присутни произвођачи.

Подаци о одржаним предавањима и присутним пољопривредним произвођачима уносе се у Списак присутних на одржаном предавању, трибини или радионици (прилог 6 овог правилника).

Саветодавна активност на одржавању предавања прихвата се као валидна само уколико је Списак присутних на одржаном предавању, трибини или радионици попуњен са свим траженим подацима и ако су га потписали пољопривредни произвођачи који су присуствовали предавању.

Након одржаног предавања, у року од најмање пет дана, на Портал ПСС АПВ постављају се подаци о одржаном предавању (датум, време и место одржавања, теме предавања, предавачи и списак присутних пољопривредних произвођача).

Члан 47.

Теме које пољопривредни саветодавци обрађују на предавањима из члана 45. овог правилника прописане су овим правилником и годишњим програмом, при чему обухватају:

1 обавезне теме, које су у вези са активностима Покрајинског секретаријата;

2 теме стручног карактера, које су тематски везане за поједине области пољопривредне производње, а битне су за унапређивање пољопривредне производње на територији АП Војводине;

3 теме стручног карактера, које су тематски везане за подручје које покрива ПСС,

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Теме под тачком 1. из става 1. овог члана прописује Покрајински секретаријат. ПСС ће благовремено добити презентације израђене у Power Point формату и штампани материјал који треба да користе приликом одржавања предавања на ове теме. ПСС су обавезне да овим предавањима покрију све општине и сва насељена места на територији коју покривају својим саветодавним радом.

Теме под тачком 2. из става 1. овог члана прописује Центар и Покрајински прогнозно-извештајни центар на основу интереса Покрајинског секретаријата. Обавезе Центра и Покрајинског прогнозно-извештајног центра јесу да припреме презентације у Power Point формату и да их благовремено доставе ПСС, као и инструкције о томе који профили саветодаваца треба да приступе реализацији предавања с наведеним темама на терену који својим саветодавним радом покривају.

Теме под тачком 3. из става 1. овог члана припрема пољопривредни саветодавац и у обавези је да их достави Центру и Покрајинском прогнозно-извештајном центру пре публиковања презентације у јавности.

Презентације треба да су припремљене у Power Point формату и с потребним штампаним материјалом.

Члан 48.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да теме из члана 47. став 1. тачка 3. овог правилника, као и време одржавања предавања прилагоди актуелном календару радова у пољопривреди.

Члан 49.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да одржи од пет до десет предавања у току године.

в) Трибина

Члан 50.

Трибинама се промовишу мере аграрне политике и руралног развоја Републике Србије и АП Војводине, као и мере ИПАРД програма (Instrument for Pre-Accession Assistance in Rural Development).

На трибинама пружа се стручна помоћ заинтересованом пољопривредном произвођачу у остваривању права на коришћење подстицаја у складу са законом којим се уређују подстицаји у пољопривреди и руралном развоју, као и у остваривању права на коришћење средстава из других извора финансирања.

Пољопривредни произвођачи и друга заинтересована лица упознају се на трибинама с потребним формуларима, апликационим обрасцима или другим врстама пријаве.

Подаци о датуму, времену и месту одржавања трибине као и предавачима и темама трибине објављују се путем медија, на огласној табли или на другом видном месту и обавезно на порталу ПСС АПВ и то најмање три дана пре њеног одржавања.

Члан 51.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Пољопривредни саветодавац је у обавези да активност на реализацији трибине забележи ГПС уређајем у електронском формулару по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом с мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Свака трибина региструје се у ГПС формулару као саветодавни рад на терену, чак и у случајевима када се она одржава у ПСС.

Током трибине пољопривредни саветодавац у ГПС апарат на лицу места уноси обавезне податке о одржаној трибини, по Инструкцији Покрајинског секретаријата, као и једну слику трибине на којој се виде присутни произвођачи.

Подаци о одржаним трибинама и присутним пољопривредним произвођачима уносе се у Списак присутних на одржаном предавању, трибини или радионици (прилогу 6 овог правилника).

Саветодавна активност на одржавању трибине прихвата се као валидна само уколико је Списак присутних на одржаном предавању, трибини или радионици попуњен са свим траженим подацима и и ако су га потписали пољопривредни произвођачи који су присуствовали трибини.

Након одржане трибине, у року од најмање пет дана, на Портал ПСС АПВ постављају се подаци о одржаној трибини (датум, време и место одржавања, теме, предавачи и списак присутних пољопривредних произвођача).

д) Демонстрациони оглед

Члан 52.

С циљем унапређивања пољопривредне производње изводе се демонстрациони огледи у биљној или сточарској производњи.

Демонстрациони оглед треба да се постави и реализује тако да се обезбеди упоредивост добијених резултата.

Демонстрациони огледи од интереса за Покрајински секретаријат, које пољопривредни саветодавци изводе на огледним парцелама ПСС, обухватају:

1. демонстрационе огледе по методологији Покрајинског секретаријата;
2. демонстрациони огледи по методологији пољопривредних саветодаваца и сагласности Покрајинског секретаријата и
3. демонстрациони огледи из биљне производње по методологији ПИС.

Члан 53.

Демонстрациони огледи под тачком 1. из члана 52. став 3. од интереса за Покрајински секретаријат изводе се по методологији коју прописује Центар по налогу Покрајинског секретаријата и регулишу се уговором о извођењу истог између ПСС и Покрајинског секретаријата.

Уговор прецизира методологију извођења демонстрационог огледа и имена пољопривредних саветодаваца који учествују на реализацији истог. На извођењу једног демонстрационог огледа од интереса за Покрајински секретаријат могу бити ангажована највише четири пољопривредна саветодавца различитих профила.

Резултати демонстрационих огледа, који су од интереса за Покрајински секретаријат, власништво су Покрајинског секретаријата, који прописује начин публиковања истих.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Резултати демонстрационих огледа у биљној производњи, који су од интереса за Покрајински секретаријат, јавно се презентују путем Дана поља у организацији ПСС на чијем огледном пољу су постављени.

После завршетка демонстрационог огледа и обраде резултата исти се постављају на порталу ПСС.

Документација о изведеном демонстрационом огледу, која садржи основне податке, циљ извођења и резултате изведеног демонстрационог огледа чува се у ПСС.

ПСС је у обавези да након реализованог демонстрационог огледа достави Покрајинском секретаријату у три примерка штампани материјал који садржи све битне податке о изведеном огледу као и резултате истог.

Члан 54.

Демонстарциони огледи из члана 52. став 3. тачка 2. изводе се по методологији ПСС на огледним парцелама ПСС.

ПСС, односно пољопривредни саветодавци до краја првог квартала достављају Покрајинском секретаријату предлог за демонстрационе огледе који су у плану за текућу годину, а од интереса су за унапређивање пољопривредне производње како на терену који својим саветодавним радом покрива ПСС, тако и за целу територију АПВ.

Члан 55.

Предлог за демонстрациони оглед из члана 52. став 3. тачка 2. садржи:

- назив огледа
- затечено стање (разлог за постављање огледа)
- циљ огледа
- детаљну методологија огледа са активностима учесника по месецима
- очекиване ефекте огледа
- интересна група
- публиковање огледа
- пољопривредни саветодавци учесници на огледу,

На извођењу једног демонстрационог огледа из члана 54. могу бити ангажована највише четири пољопривредна саветодавца различитих профила.

Покрајински секретаријат након прегледа приспелих предлога за извођење демонстрационих огледа доставља сагласности ПСС за оне огледе које прихвата у оквиру саветодавних активности пољопривредних саветодаваца учесника на извођењу истих.

Члан 56.

За извођење агротехничких демонстрационих огледа у ратарству, повртарству, воћарству и виноградарству неопходно је имати упоредни оглед са најмање два третмана.

Извођење демонстрациоих сортних огледа у ратарству и повртарству врши се коришћењем различитих сорти/хибрида од најмање три произвођача семена исте врсте.

Извођење демонстрационих огледа у сточарству из области технологије гајења, исхране и квалитета производа подразумева најмање два третмана.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Огледи везани за коришћење одређених пољопривредних машина и опреме у биљној и сточарској производњи спроводе се ради провере одређене препоруке за коришћење истих.

Члан 57.

Резултати демонстрационих огледа у сточарству, воћарству, виноградарству и области механизације се јавно презентују применом групних метода рада.

Резултати демонстрационих огледа који су добили сагласност од Покрајинског секретаријата власништво су Покрајинског секретаријата, који прописује начин публиковања истих.

Резултати демонстрационих огледа у биљној производњи, који су добили сагласност од Покрајинског секретаријата, јавно се презентују путем Дана поља у организацији ПСС на чијем огледном пољу је постављен демонстрациони оглед.

После завршетка демонстрационог огледа и обраде резултата исти се постављају на порталу ПСС.

Документација о изведеном демонстрационом огледу, која садржи основне податке, циљ извођења и резултате изведеног демонстрационог чува се у ПСС.

ПСС је у обавези да након реализованог демонстрационог огледа достави Покрајинском секретаријату у три примерка штампани материјал који садржи све битне податке о изведеном огледу као и резултате истог.

Члан 58.

Демонстрациони огледи из члана 52. став 3. тачка 3. из области биљне производње од интереса су за Покрајински секретаријат реализују пољопривредни саветодавци у оквиру ПИС.

Покрајински прогнозно-извештајни центар израђује методологију извођења демонстрационог огледа и одређује пољопривредне саветодавце који учествују на реализацији истог.

Резултати демонстрационих огледа, који су од интереса за Покрајински секретаријат, а који реализују пољопривредни саветодавци у оквири ПИС, власништво су Покрајинског секретаријата, који прописује начин публиковања истих.

После завршетка демонстрационог огледа и обраде резултата исти се постављају на порталу ПСС.

Документација о изведеном демонстрационом огледу, која садржи основне податке, циљ извођења и резултате изведеног демонстрационог огледа као и штампани материјал, чува се у Покрајинском прогнозно-извештајном центру.

Покрајински прогнозно-извештајни центар у обавези је да након реализованог демонстрационог огледа достави Покрајинском секретаријату у три примерка штампани материјал који садржи све битне податке о изведеном огледу као и резултате истог.

Члан 59.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да активност на реализацији демонстрационих огледа из члана 52, став 3. забележи ГПС уређајем у електронском формулару по Инструкцији Покрајинског секретаријата,

регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом с мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Пољопривредни саветодавац, на лицу места, уноси у ГПС апарат обавезне податке о демонстрационом огледу по Инструкцији Покрајинског секретаријата, као и једну слику на демонстрационом огледу на којој се види активност која је обављена.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да током извођења активности на демонстрационом огледу исте пропрати сликама направљеним фотоапаратом.

Члан 60.

ПСС је у обавези да узме учешће у реализацији од 1 до 3 демонстрациона огледа из члана 52., став 3., у току године.

Пољопривредни саветодавац може да узме учешће у реализацији максимум 3 демонстрациона огледа из члана 52., став 3., под тачкама 1.,2. и 3. у току године.

Члан 61.

Комерцијални демонстрациони огледи, које ПСС изводе за потребе семенских и хемијских компанија, са којима ПСС склапа уговоре о извођењу демонстрационих огледа и за које ПСС од истих добијају накнаду, а које Покрајински секретаријат и ПСС не публикују јавно не представљају демонстрационе огледе од интереса за Покрајински секретаријат и исти се не финансирају из средстава Покрајинског секретаријата, нити се за њих може добити сагласност Покрајинског секретаријата за извођење истих у оквиру саветодавних активности пољопривредних саветодаваца.

Демонстрациони огледи из става 1. овог члана не региструју се ГПС уређајима, нити се узимају у обзир приликом бодовања саветодавног рада.

ђ) Дани поља

Члан 62.

Дане поља организује ПСС, на свом огледном пољу, за групу пољопривредних произвођача и друга заинтересована лица ради јавне презентације резултата демонстрационих огледа у биљној производњи из члана 52., став 3., који су од интереса за Покрајински секретаријат и који су прописани овим Правилником и Годишњим програмом.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да активност на реализацији Дана поља демонстрационих огледа из члана 52, став 3, забележи ГПС уређајем у електронском формулару по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом с мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Пољопривредни саветодавац у ГПС апарат на лицу места уноси обавезне податке о Дану поља по Инструкцији Покрајинског секретаријата и једну слику на Дану поља на којој се виде присутни пољопривредни произвођачи.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да током извођења активности на Дану поља пропрати те активности фотографијама.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 63.

Свака ПСС је обавезна да одржи минимум један Дан поља демонстрационих огледа из члана 52, став 3, у току године.

ж) Саветодавни послови са земљорадничким задругама

Члан 64.

Саветодавни послови са земљорадничком задругом обављају се пружањем стручних савета, препорука и помоћи посетом земљорадничкој задрузи.

Пољопривредни саветодавац врши одабир земљорадничких задруга придржавајући се критеријума датих у Прилогу 1.

ПСС је о обавези да током једне године сарађује са од 1 до 10 земљорадничких задруга са терена који саветодавним радом покрива.

Пољопривредни саветодавац сарађује са максимално 5 земљорадничких задруга на годишњем нивоу, које посећује максимално четири пута у току године, односно једном у кварталу. Максималан број посета земљорадничким задругама је 20 на годишњем нивоу по пољопривредним саветодавцу који сарађује са земљорадничким задругама.

Пољопривредни саветодавац је обавезан да активност на реализацији саветодавних послова посетом земљорадничке задруге забележи ГПС уређајем у електронском формулару по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом с мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Пољопривредни саветодавац, на лицу места, уноси у ГПС апарат обавезне податке о земљорадничкој задрузи, по Инструкцији Покрајинског секретаријата, као и једну слику на којој се види саветодавна активност која је обављена.

з) Рад са удружењима и/или асоцијацијама и групама пољопривредних произвођача

Члан 65.

Рад са удружењима и/или асоцијацијама и групама пољопривредних произвођача обавља се у циљу подстицања интересног удруживања и предузетништва у пољопривреди.

Праћење рада регистрованог удружења и/или асоцијације и групе пољопривредних произвођача и давање савета њиховим члановима обавља се у циљу остваривања заједничког интереса свих чланова, као и непосредне економске користи за појединачног пољопривредног произвођача.

Ако је групи пољопривредних произвођача неопходна помоћ при оснивању и регистрацији удружења, као и у раду удружења, ПСС пружа и такву врсту помоћи.

ПСС, односно пољопривредни саветодавци су обавезни да приликом саветодавног рада са удружењима и/или асоцијацијама и групама пољопривредних произвођача обухвате све општине које обухватају деловањем на пословима саветодавства, члан 6. табела 1.

Свако изабрано удружење и/или асоцијација има картон за удружење и/или асоцијацију. Обавеза пољопривредног саветодавца је да формира Картон за

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

удружење и/или асоцијацију у року од месец дана од момента почетка сарадње. Подаци о удружењу или асоцијацији уносе се у Картон за удружење и/или асоцијацију, који је дат у Прилогу 4 овог Правилника.

Пољопривредни саветодавац сарађује са 3 до 6 удружења или асоцијација на годишњем нивоу. Пољопривредни саветодавац је у обавези да свако удружење или асоцијацију посети једном у кварталу, тако да годишње оствари од 12 до 20 сарадњи са удружење или асоцијација, зависно од броја са којима сарађује.

Једно исто удружење и/или асоцијација или група пољопривредних произвођача може бити одабрано од стране максимално три пољопривредна саветодавца различитог профила.

Члан 66.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да активност на реализацији саветодавног рада са удружењима и/или асоцијацијама и групама пољопривредних произвођача региструје ГПС уређајем у електронском формулару по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом са мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Пољопривредни саветодавац, на лицу места, уноси у ГПС апарат обавезне податке о саветодавној активности са удружењем или асоцијацијом, као и једну слику саветодавног рада.

1.3. Пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи применом масовних метода рада

Члан 67.

Пружање стручних савета, препорука и саветодавне помоћи обавља се и применом медија, и то у ТВ наступу, радио наступу и у текстовима објављеним на порталу ПСС АПВ, брошури, флајеру и новинама, као и у емисији РТВ "Зелена прогноза", при чему се информишу пољопривредни произвођачи и остала заинтересована лица о стању усева, прогнози и извештавању о присутности биљних болести и штеточина на подручју на коме ПСС обавља саветодавне послове, као и о актуелним проблемима и решењима из разних области пољопривредне производње.

Саветодавни рад из става 1. овог члана обухвата:

а) ТВ и радио наступи;

б) текст на порталу ПСС АПВ, брошуре, флајери и текстови у новинама;

в) текстови за "Зелену прогнозу"

а) ТВ и радио наступи

Члан 68.

Пољопривредном саветодавцу бодује се максимално дванаест ТВ наступа током године.

Пољопривредном саветодавцу бодује се максимално дванаест радио наступа током године.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Обавеза сваког пољопривредног саветодавца јесте да приликом обраћања пољопривредним произвођачима путем ТВ или радио наступа с темом која је из области ПИС-а, поштује инструкције Покрајинског прогнозно-извештајног центра.

Злоупотреба медија од стране пољопривредних саветодаваца и ПСС и прослеђивање нетачних информација биће санкционисани обуставом средстава ПСС и одузимањем лиценце пољопривредном саветодавцу.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да активност на реализацији саветодавних послова путем ТВ и радио наступа забележи ГПС уређајем у електронском формулару по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом с мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Пољопривредни саветодавац, на лицу места, уноси у ГПС апарат обавезне податке о ТВ или радио наступу, по Инструкцији Покрајинског секретаријата.

б) Текст на порталу ПСС АПВ, брошуре, флајери и текст у новинама

Члан 69.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да објави од два стручна текста до дванаест стручних текстова током године на Порталу ПСС АПВ, односно на брошури или флајеру.

Стручни текст доставља се Центру, након чега се објављује на Порталу.

Пољопривредном саветодавцу се бодује максимално 12 објављених стручних текстова у новинама током године.

Обавеза сваког пољопривредног саветодавца је да приликом обраћања пољопривредним произвођачима путем штампаних медија са темом која је из области ПИС-а поштује инструкције Покрајинског прогнозно-извештајног центра.

Злоупотреба медија од стране пољопривредних саветодаваца и ПСС и прослеђивање нетачних информација биће санкционисани обуставом средстава ПСС и одузимањем лиценце пољопривредном саветодавцу.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да активност на реализацији саветодавних послова путем израде стручних текстова за Портал ПСС АПВ, брошуру, флајер или новине забележи ГПС уређајем у електронском формулару и по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције дигитализацијом с мапе.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да један текст региструје искључиво као једну активност, без обзира на време утрошено на писање тог текста.

в) Текст за "Зелену прогнозу"

Члан 70.

За емисију Радио-телевизије Војводина "Зелена прогноза" пољопривредни саветодавци у обавези су да достављају Центру стручне текстове из својих области у периоду када ПИС не припрема своје прилоге (од септембра до марта). Центар бира текстове за "Зелену прогнозу".

Пољопривредни саветодавац у обавези је да за емисију Радио-телевизије Војводина "Зелена прогноза" припреми и достави Центру од шест до двадесет четири стручних текстова током године.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Обавеза сваког пољопривредног саветодавца јесте да приликом обраћања пољопривредним произвођачима, путем медија, с темом из области ПИС-а поштује инструкције Покрајинског прогнозно-извештајног центра.

Злоупотреба медија од стране пољопривредних саветодаваца и ПСС и прослеђивање нетачних информација биће санкционисано обуставом средстава ПСС и одузимањем лиценце пољопривредном саветодавцу.

Пољопривредни саветодавац у обавези је да активност на реализацији саветодавних послова путем израде стручних текстова за емисију Радио-телевизије Војводина "Зелена прогноза" региструје ГПС уређајем у електронском формулару и по Инструкцији Покрајинског секретаријата регистровањем ГПС позиције дигитализацијом са мапе.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да један текст региструје искључиво као једну активност, без обзира на време утрошено на писање тог текста.

2. Пружање савета о заштити биља и безбедној примени пестицида у сарадњи с прогнозно-извештајном службом

Члан 71.

Пољопривредни саветодавци су у обавези да на основу процењених потреба и на основу инструкција и обуке ПИС-а, пружају савете пољопривредним произвођачима о сузбијању штетних организама и правилној и безбедној примени пестицида.

О реализацији активности из става 1. овог члана пољопривредни саветодавци достављају детаљан извештај Покрајинском прогнозно-извештајном центру.

Начин извештавања и форму извештаја одређује Покрајински прогнозно-извештајни центар.

Покрајински прогнозно-извештајни центар доставља Покрајинском секретаријату квартални извештај о раду пољопривредних саветодаваца.

3. Праћење, прикупљање и дисеминација података

Члан 72.

Праћење одређених параметара, прикупљање и дисеминација података јесу саветодавне активности које се спроводе ради стварања одговарајућих база података, односно ради њиховог стављања на располагање пољопривредним произвођачима и секторима у оквиру Покрајинског секретаријата који се баве креирањем аграрне политике и руралног развоја АП Војводине.

Активности из става 1. овог члана:

а) праћење, прикупљање и дисеминација података за Систем тржишних информација у пољопривреди Србије (СТИПС);

б) праћење и извештавање о сезонским пољопривредним радовима у гајеним усевима, о стању усева током вегетационе сезоне и проблемима који прате производњу (EUROTAT);

в) прикупљање и дисеминација података за "Систем рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији" FADN (Farm Accountancz Data Network);

г) извештаји за потребе Покрајинског секретаријата.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

а) Праћење, прикупљање и дисеминација података за Систем тржишних информација у пољопривреди Србије (СТИПС)

Члан 73.

Праћење, прикупљање и дисеминација података за Систем тржишних информација у пољопривреди Србије (СТИПС) спроводи се:

1) једанпут недељно - извештајем о ценама:

- воћа, поврћа с кванташких и зелених пијаца;
- житарица и сточне хране из силоса, с малопродајних места житарица и пољопривредних газдинстава;
- живе стоке из кланица и са сточних пијаца;
- јаја, живинског меса и млечних производа са зелених пијаца;

2) једанпут месечно - извештајем о ценама млека из млекара;

3) два пута годишње, пред пролећну и јесењу сетву - извештајима о ценама инпута у пољопривреди (пестицида, ђубрива и семенског материјала).

Члан 74.

У складу са овим правилником и годишњим програмом, два пољопривредна саветодавца које одреди ПСС, а који су истовремено и извештачи СТИПС-а за територију АП Војводине - уколико је ПСС укључена у ту област прикупљања података - достављају Министарству, Покрајинском секретаријату и Центру податке из члана 73. овог правилника.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да извештавање о праћењу, прикупљању и дисеминацији података за СТИПС забележи ГПС уређајем у електронском формулару и по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције дигитализацијом с мапе.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да један извештај региструје искључиво као једну активност, без обзира на време утрошено на његову израду.

б) Праћење и извештавање о сезонским пољопривредним радовима у гајеним усевима, о стању усева током вегетационе сезоне и проблемима који прате производњу (EUROTAT)

Члан 75.

Праћење и извештавање о сезонским пољопривредним радовима у гајеним усевима односе на сетву и жетву у ратарству и бербу у повртарству, воћарству и виноградарству.

Извештаји о обављеним пољопривредним радовима из става 1. овог члана, као и извештаји са проценом приноса, извештаји о стању усева током вегетационе сезоне и проблемима који прате производњу достављају се Министарству и Покрајинском секретаријату.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да рад на праћењу и извештавању о сезонским пољопривредним радовима у гајеним усевима региструје ГПС уређајем у електронском формулару и по Инструкцији Покрајинског секретаријата регистровањем ГПС позиције дигитализацијом са мапе.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 76.

Праћење и извештавање о сезонским пољопривредним радовима у ратарству

У периоду од половине фебруара до прве декаде децембра, ПСС треба да достави Министарству 47 извештаја о извршењу сезонских пољопривредних радова, процени површина, стању важнијих пољопривредних усева и прогнози очекиваних приноса раних и касних усева. Извештаји се достављају попуњавањем образаца на web апликацији, а који су постављени на web сајту Републичког завода за статистику. За достављање извештаја о процени очекиваних приноса важнијих раних и каснијих усева ПСС је у обавези да спроведе истраживања.

Обрасци за Извештаје попуњавају се по методологији Статистичког завода Европске уније - EUROSTAT (Statistical Office of the European Communities), односно према Упутству за извештавање о извршењу сезонских пољопривредних радова, процени површина и стању важнијих пољопривредних усева, засада воћака и винове лозе и прогнози приноса и Упутству за спровођење истраживања о очекиваним приносима важнијих каснијих усева, воћа и грожђа и оствареној производњи раних усева и воћа, достављеном од стране Републичког завода за статистику.

Члан 77.

Подаци из члана 76. овог правилника достављају се, у складу са овим Правилником и Годишњим програмом, Министарству, Покрајинском секретаријату и Центру.

Пољопривредни саветодавац ј е у обавези да праћење и извештавање о сезонским пољопривредним радовима у гајеним усевима региструје ГПС уређајем у електронском формулару и по Инструкцији Покрајинског секретаријата регистровањем ГПС позиције дигитализацијом са мапе.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да један извештај региструје искључиво као једну активност, без обзира на време утрошено на његову израду.

Члан 78.

Праћење и извештавање о сезонским пољопривредним радовима у воћарству и виноградарству

У периоду од почетка марта до краја новембра, ПСС треба да достави 39 извештаја о извршењу сезонских пољопривредних радова, процени стања засада воћака и винове лозе, напредак према фенолошким фазама и прогнози приноса раног и касног воћа и грожђа. Извештаји се достављају попуњавањем образаца на web апликацији, а који су постављени на web сајту Републичког завода за статистику. За достављање извештаја о процени очекиваних приноса важнијег раног и касног воћа и грожђа ПСС је у обавези да спроведе истраживања.

Обрасци за Извештаје попуњавају се по методологији Статистичког завода Европске уније - EUROSTAT, односно према Упутству за извештавање о извршењу сезонских пољопривредних радова, процени површина и стању важнијих пољопривредних усева, засада воћака и винове лозе и прогнози приноса и Упутству за спровођење истраживања о очекиваним приносима

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

важнијих каснијих усева, воћа и грожђа и остварењој производњи раних усева и воћа, достављено од стране Републичког завода за статистику.

Члан 79.

У складу са овим правилником и годишњим програмом, два пољопривредна саветодавца - које одреди ПСС - достављају податке из члана 78. овог правилника Министарству, Покрајинском секретаријату и Центру.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да праћење и извештавање о сезонским пољопривредним радовима у гајеним усевима забележи ГПС уређајем у електронском формулару и по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције дигитализацијом с мапе.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да један извештај региструје искључиво као једну активност, без обзира на време утрошено на његову израду.

в) Прикупљање и дисеминација података за систем "Успостављање рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији" FADN (Farm Accountancz Data Network)

Члан 80.

Прикупљање података, обавља се са одабраног FADN пољопривредног газдинства, које представља репрезентативни узорак у складу са FADN методологијом.

На основу обиласка одабраног FADN пољопривредног газдинства спроводи се континуирана активност прикупљања података, и то структурних, производних, економских и финансијских података везаних за пољопривредну производњу на том газдинству, као и обука пољопривредних произвођача за вођење евиденције о свим улазним и излазним параметрима пољопривредне производње. Прикупљени подаци уносе се у софтвер и на основу тих података спроводи се обрада и тумачење повратних информација о оствареним резултатима пољопривредне производње на одабраном FADN пољопривредном газдинству.

Свако одабрано FADN пољопривредно газдинство има картон за пољопривредно газдинство.

Подаци о обављеној посети FADN газдинству уносе се у Преглед посете пољопривредном газдинству које је укључено у FADN, који је дат у Прилогу 7.

Пољопривредни саветодавац задужен за прикупљање и дисеминацију података за Систем рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији - FADN, прикупља податке са максимално десет пољопривредних газдинстава у току године тако што обилази свако газдинство најмање једном квартално.

Табела 3. Преглед броја пољопривредних саветодаваца који обављају послове прикупљања и дисеминације података на FADN газдинствима по ПСС

Редни број	ПСС	Број ангажованих саветодаваца
1	Нови Сад	4
2	Вршац	7

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

3	Бачка Топола	3
4	Рума	4
5	Сомбор	4
6	Панчево	7
7	Сента	4
8	Суботица	5
9	Врбас	4
10	Зрењанин	2
11	Кикинда	4
12	Сремска Митровица	1
УКУПНО:		49

Члан 81.

Сарадња пољопривредног саветодавца са FADN газдинством спроводи се искључиво теренским обиласком истог.

Приликом посете FADN газдинства из члана 80. овог Правилника пољопривредни саветодавац је у обавези да теренски рад са FADN газдинством региструје ГПС уређајем у електронском формулару по Инструкцији Покрајинског секретаријата, регистровањем ГПС позиције на терену, а не дигитализацијом са мапе. Само тако регистроване активности биће прихваћене као валидне.

Током теренског обиласка FADN газдинства из члана 80. овог правилника, пољопривредни саветодавац, на лицу места, уноси у ГПС апарат обавезне податке о газдинству, по Инструкцији Покрајинског секретаријата.

г) Извештаји за потребе Покрајинског секретаријата

Члан 82.

Обавеза пољопривредног саветодавца је да за потребе Покрајинског секретаријата на партнерским пољопривредним газдинствима прати промене у биљној и сточарској производњи сходно Инструкцији Покрајинског секретаријата.

Начин, време прикупљања података, рокови и форму извештавања прописује Покрајински секретаријат.

Члан 83.

Пољопривредни саветодавац је у обавези да праћење и извештавање за потребе Покрајинског секретаријата региструје ГПС уређајем у електронском формулару и по Инструкцији Покрајинског секретаријата регистровањем ГПС позиције дигитализацијом са мапе.

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Пољопривредни саветодавца је у обавези да један извештај региструје искључиво као једну активност, без обзира на време утрошено на његову израду.

Члан 84.

Остале активности у области саветодавних послова у пољопривреди обављају се у случајевима за које пољопривредни произвођачи и Покрајински секретаријат искажу потребу, а у складу с годишњим програмом и законом.

IV ИЗВЕШТАВАЊЕ О ИЗВРШЕНИМ САВЕТОДАВНИМ ПОСЛОВИМА, ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ ЕФЕКАТА РАДА САВЕТОДАВАЦА

1. Извештавање о извршеним саветодавним пословима

Члан 85.

ПСС доставља Центру квартални извештај о извршеним активностима свих саветодаваца, у електронској и писаној форми, до петог у месецу за претходни квартал.

За четврти квартал ПСС доставља Центру, до 5. децембра текуће године, извештај о реализованим активностима за октобар и новембар месец, а до 10. јануара наредне године - цео извештај за четврти квартал.

Форму кварталног извештаја прописује Покрајински секретаријат и он ће бити саставни део софтвера који ће пољопривредни саветодавци користити за регистрацију својих саветодавних активности.

Члан 86.

ПСС су у обавези да уз сваки квартални извештај доставе дневне налоге за службено путовање (прилог 5), за сваког пољопривредног саветодавца. Само тако правдане теренске активности биће прихваћене као валидне.

Члан 87.

У сарадњи с Покрајинским секретаријатом, Центар обрађује податке из достављених извештаја.

Центар доставља Покрајинском секретаријату квартални извештај о реализацији саветодавних активности са оценом рада за сваког пољопривредног саветодаваца и ПСС, до петнаестог у месецу за претходни квартал.

Центар доставља Покрајинском секретаријату прелиминарни годишњи извештај о реализацији саветодавних активности са оценом рада за сваког пољопривредног саветодаваца и ПСС из прва три квартала, укључујући и два месеца четвртог квартала (октобар и новембар месец), најкасније до 10. децембра текуће године, а коначни годишњи извештај о реализацији саветодавних активности са оценом рада за сваког пољопривредног саветодаваца и ПСС, доставља најкасније до 01. марта наредне године.

2. Праћење рада

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Члан 88.

Центар прати и оцењује ефекте рада пољопривредних саветодаваца.

Центар прати рад ПСС и усаглашава реализацију годишњег плана ПСС са овим правилником и годишњим програмом:

1) увидом у картоне партнерских пољопривредних газдинстава, удружења и асоцијација;

2) увидом у Преглед посете пољопривредном газдинству које је укључено у FADN;

3) увидом у софтвер;

4) увидом у преглед савета датих у канцеларији ПСС;

5) увидом у спискове с радионица, предавања и трибина;

6) увидом у портал ПСС АПВ;

7) увидом у дневне налоге за службено путовање;

8) увидом у радне обрасце и досијеа пољопривредних саветодаваца;

9) обиласком партнерских пољопривредних газдинстава, земљорадничких задруга, удружења и асоцијација пољопривредника;

10) присуством на радионицама, предавањима, трибинама, обиласком демонстрационих огледа, присуство на данима поља, презентацијама резултата демонстрационих огледа, а према програму праћења и оцењивања ефеката рада саветодаваца које Центар доставља Покрајинском секретаријату;

11) информацијама добијеним од надлежног министарства и других релевантних институција.

Члан 89.

Ради стварања базе података о праћењу и оцењивању ефеката рада саветодавца, Покрајински секретаријат и Центар раде на одржавању и унапређивању софтвера.

V ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 90.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана доношења, а објавиће се у Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.

У Новом Саду

Број: 104-320-12/2015-08

Датум: 27.01.2015.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Бранислав Богарошки

На основу члана 24. став 1. тачка 17. Покрајинске скупштинске одлуке о Јавном водопривредном предузећу "Воде Војводине" ("Сл. лист АП Војводине" бр. 53/2016 и 8/2019) и члана 28. став 1. тачка 17. Статута Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине" Нови Сад, Надзорни одбор Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине", на 25. седници одржаној дана 19. јуна 2020. године, донео је

Прилог: Стање шума и шумовитост са пројекцијом развоја

Одлуку о утврђивању вредности дозвола за привредни риболов и риболов "бућком" за 2021. годину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 49/2020 од 29.7.2020. године, а ступила је на снагу 6.8.2020.

Члан 1.

Утврђују се вредности дозвола за привредни риболов и риболов "бућком" за 2021. годину, на делу рибарског подручја "Срем"-река Дунав од км 1297 до км 1233, чији је корисник ЈВП "Воде Војводине" Нови Сад, у следећим износима:

- годишња дозвола за привредни риболов 120.000,00 динара
- годишња дозвола за "бућку" 30.000,00 динара

Члан 2.

Услови и начин вршења привредног риболова, као и услови плаћања дозвола за привредни риболов регулисаће се појединачним у говорима који ће се закључити са корисницима ових дозвола.

Члан 3.

О спровођењу ове одлуке стараће се Технички сектор - Служба за за управљање и коришћење природних ресурса - Одељење за рибарство.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине", а објавиће се по добијању сагласности министра надлежног за послове заштите и коришћења рибљег фонда.

У Новом Саду,
Број: V-73/38
Дана: 19. јун 2020.

ПРЕДСЕДНИК
НАДЗОРНОГ ОДБОРА
мр **Ласло Фехер**

На основу чланова 16, 24. и 41. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017 и 24/2019), а у вези са чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019, 12/2020, 19/2020, 22/2020 и 25/2020 - ребаланс), покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, д о н е о ј е

Правилник о поступку доделе бесповратних средстава локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре - техничка документација

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 65/2020 од 16.12.2020. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Опште одредбе

Овим Правилником прописује се намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања од значаја за поступак доделе бесповратних средстава локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре - техничка документација.

Средства се обезбеђују у Буџету Аутономне покрајине Војводине и воде се на посебном буџетском разделу у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Намене за које се могу користити средства

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, могу се користити за суфинансирање израде техничке документације (идејно решење, идејни пројекат и/или пројекат за грађевинску дозволу, пројекат за извођење) за:

I. Изградњу кружних токова у насељеним местима;

II. Опремање светлосном саобраћајном сигнализацијом (семафорима) раскрсница и пешачких прелаза у насељеним местима.

Члан 3.

Циљеви суфинансирања

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, имају за циљ повећање безбедности учесника у саобраћају и смањење броја саобраћајних незгода у насељеним местима у Аутономној покрајини Војводини.

Члан 4.

Конкурс за доделу средстава

Бесповратна подстицајна средства се додељују на основу конкурса.

Конкурс се објављује у ‚Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај http://www.psemr.vojvodina.gov.rs/ као и скраћено у једном од дневних гласила које се дистрибуира на целој територији Аутономне покрајине Војводине.

Обавезни елементи конкурса су:

1. укупна висина средстава која се додељују по конкурсу;

2. максималан износ средстава по наменама који се додељује за реализацију пројекта;

3. намена средстава;

4. циљеви пројеката;

5. услови за учешће на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву на конкурс;

6. рок за пријаву на конкурс;

7. начин аплицирања;

8. поступак одлучивања по конкурсу;

9. други подаци који су од значаја за реализацију конкурса.

Члан 5.

Услови за учешће на конкурсу

Право учешћа на конкурсу имају јединице локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине.

Једна јединица локалне самоуправе може конкурисати за највише две намене дефинисане чланом 2. овог Правилника.

За једну намену може се поднети само једна пријава.

Члан 6.

Потребна документација

За све намене:

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на конкурсу (Образац Пријаве се налази на сајту Секретаријата);

2. Оверена Карта путева локалне самоуправе са означеном локацијом планираних радова и категоријом путева на којима се планира инвестиција (Лок, Држ II, Држ I);

3. Фотокопија решења о пореском идентификационом броју;

4. Овлашћење за заступање јединице локалне самоуправе (фотокопија картона депонованих потписа);

5. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

6. Изјава да се против подносиоца захтева не води кривични поступак (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

7. Изјава о досадашњем коришћењу средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 4 године (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

8. Изјава подносиоца захтева (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата):

a) да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом (Закон о буџетском систему, Закон о јавним набавкама и др.) утрошити додељена средства;

b) да ће Секретаријату достављати извештаје у складу са уговорним обавезама.

9. Мишљење надлежног органа за послове урбанизма да постоји плански основ за планиране радове;

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Пријава и приложена документација не враћају се подносиоцима.

Члан 7.

Подношење пријава

Пријаве на Конкурс подносе се путем конкурсних образаца (који се могу преузети са сајта Секретаријата) и са припадајућом документацијом, достављају поштом или лично преко писарнице покрајинских органа, у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, 21101 Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16, са назнаком на лицу коверте:

- "Не отварати - Пријава на Конкурс за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре у АПВ-техничка документација - кружни токови" или

- "Не отварати - Пријава на Конкурс за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре у АПВ- техничка документација - семафори".

Члан 8.

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Комисија неће узети у разматрање пријаве које се не сматрају уредним и то:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу)

- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене)

- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни документи, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама и неуписаним захтеваним бројчаним вредностима, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу и које садрже неразумљиве и нечитке податке).

Комисија неће узети у разматрање пријаве оних субјеката који су користили средства Секретаријата, а у случају истека уговореног рока нису поднели Секретаријату финансијске и друге обавезне извештаје о утрошку додељених средстава.

Члан 9.

Одлучивање о додели средстава

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију (у даљем тексту: Комисија). Комисија врши преглед и бодовање пристиглих пријава, формира ранг листу на основу бодовања и саставља записник.

Покрајински секретар на основу записника и ранг листе Комисије доноси одлуку о додели средстава корисницима. Ова одлука је коначна и против ње се не може уложити правно средство.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Члан 10.

Критеријуми за доделу средстава

1. Развијеност јединица локалне самоуправе[1]	
четврта група - степен развијености испод 60% републичког просека	10
трећа група - степен развијености од 60% до 80% републичког просека	8
друга група - степен развијености од 80% до 100% републичког просека	6
прва група - степен развијености изнад републичког просека	4
2. Досадашње коришћена средства из буџета Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 4 године	
Нису коришћена средства	10
Коришћена средства < 5.000.000,00 дин.	8
5.000.000,00 ≤ Коришћена средства < 10.000.000,00 дин.	6
Коришћена средства ≥ 10.000.000,00 дин.	4
3. Учешће локалне самоуправе у односу на укупну вредност инвестиције (са ПДВ-ом)	
50% и више	10
40% ≤ Учешће < 50%	8

30% ≤ Учешће < 40%	6
20% ≤ Учешће < 30%	4
Учешће < 20%	пријава се неће разматрати
4. (I) Висина тражених средстава од Секретаријата за намену I - кружни токови	
Тражена средства ≤ 1.200.000,00 дин.	10
1.200.000,00 < Тражена средства ≤ 1.600.000,00 дин.	8
1.600.000,00 < Тражена средства ≤ 2.000.000,00 дин.	6
Тражена средства >2.000.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
4. (II) Висина тражених средстава од Секретаријата за намену II - семафори	
Тражена средства ≤ 200.000,00 дин.	10
200.000,00 < Тражена средства ≤ 300.000,00 дин.	8
300.000,00 < Тражена средства ≤ 400.000,00 дин.	6
Тражена средства > 400.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
5. Јавни пондерисани ризик (ЈПР) страдања деце (0-14 година) по општинама и градовима у Републици Србији у периоду од 2017. до 2019. године[2]	
врло висок: ЈР > 50	10
висок: 38 < ЈР ≤ 50	8
средњи: 27 < ЈР ≤ 38	6
врло низак: ЈР ≤ 15	2
6. Јавни пондерисани ризик (ЈПР) страдања младих (15-30) по општинама и градовима у Републици Србији у периоду од 2017. до 2019. године[2]	
врло висок: ЈПР > 212	10
висок: 165 < ЈПР ≤ 212	8
средњи: 117 < ЈПР ≤ 165	6
низак: 70 < ЈПР ≤ 117	4
врло низак: ЈПР ≤ 70	2
7. Очекивани циљеви-ефекти који се постижу реализацијом пројекта	

степен унапређења безбедности саобраћаја у односу на постојеће стање	максимално 25 бодова

Објашњење:

1 УРЕДБА О УТВРЂИВАЊУ ЈЕДИНСТВЕНЕ ЛИСТЕ РАЗВИЈЕНОСТИ РЕГИОНА И ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ЗА 2014. ГОДИНУ ("Сл. гласник РС", бр. 104/2014)

2 Званични подаци Агенције за безбедност саобраћаја (www.abs.gov.rs)

ЈПР=(Р1*ЛТП+Р2*ТТП+Р3*ПОГ) / број становника*10.000; јавни пондерисани ризик страдања

ЛТП - број лако повређених

ТТП - број тешко повређених

ПОГ - број погинулих

Р1, Р2 И Р3 - коефицијенти придружени лаким повредама, тешким повредама и смртним последицама

Члан 11.

Уговор о додели средстава

Одлуком о додели средстава утврђују се појединачни износи средстава по кориснику.

Након доношења одлуке о додели средстава Покрајински секретар закључује са корисником средстава уговор о додели средстава.

Обавезни елементи уговора су:

- подаци о кориснику средстава
- износ додељених средстава
- намена за коју се додељују средства
- период на који се закључује уговор
- обавезе корисника средстава
- извештаји који се подносе Секретаријату
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности

Члан 12.

Праћење извршавања уговора

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе извештаје (наративни-описни и финансијски) о реализацији пројекта и наменском и законитом утрошку средстава (у даљем тексту: Извештај), најкасније у року од 15 дана од уговореног рока утврђеног за реализацију пројекта, са припадајућом документацијом.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, као и сопствених средстава јединице локалне самоуправе, потребних за реализацију пројекта (документацију о спроведеном поступку јавних набавки, изводе из Управе за трезор, фактуре, уговоре, и другу финансијску документацију) овереном од стране овлашћених лица.

Давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја са приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем образовати посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Пројеката.

Члан 13.

Контрола коришћења средстава

Средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине.

Корисници средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора.

Члан 14.

Обавезе корисника приликом јавних публикација

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања активности у вези реализације пројекта који се суфинансира по јавном конкурсу наведу да је у суфинансирању исте учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Члан 15.

Завршне одредбе

Правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу АП Војводине.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ

Број: 143-401-5675/2020-05

Датум: 15.12.2020 . године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Огњен Бјели

На основу чланова 16, 24. и 41. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017 и 24/2019), а у вези са чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019, 12/2020, 19/2020, 22/2020 и 25/2020 - ребаланс), покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, д о н е о ј е

Правилник о поступку доделе бесповратних средстава локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре Број: 143-401-5445/2020-05 од 24. новембра 2020. године

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 62/2020 од 25.11.2020. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Опште одредбе

Овим Правилником прописује се намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања од значаја за поступак доделе бесповратних средстава локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре - зоне школа, брзински дисплеји и семафори.

Средства се обезбеђују у Буџету Аутономне покрајине Војводине и воде се на посебном буџетском разделу у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Намене за које се могу користити средства Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, могу се користити за:

I. суфинансирање постављања саобраћајне сигнализације и техничких средстава за успоравање саобраћаја у зонама школа;

II. суфинансирање постављања брзинских дисплеја у зонама школа;

III. суфинансирање постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја и/или брзинских дисплеја на локацијама: улазак у насељено место, "зона 30" и "зона успореног саобраћаја"

IV. суфинансирање опремања светлосном саобраћајном сигнализацијом (семафорима) раскрсница и пешачких прелаза у насељеним местима.

Члан 3.

Циљеви суфинансирања

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, имају за циљ повећање безбедности учесника у саобраћају и смањење броја саобраћајних незгода у насељеним местима у Аутономној покрајини Војводини.

Члан 4.

Конкурс за доделу средстава

Бесповратна подстицајна средства се додељују на основу конкурса.

Конкурс се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај http://www.psemr.vojvodina.gov.rs/ као и скраћено у једном од дневних гласила које се дистрибуира на целој територији Аутономне покрајине Војводине.

Обавезни елементи конкурса су:

1. укупна висина средстава која се додељују по конкурсу;
2. максималан износ средстава по наменама који се додељује за реализацију пројекта;
3. намена средстава;
4. циљеви пројеката;
5. услови за учешће на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву на конкурс;
6. рок за пријаву на конкурс;
7. начин аплицирања;
8. поступак одлучивања по конкурсу;
9. други подаци који су од значаја за реализацију конкурса.

Члан 5.

Услови за учешће на конкурсу

Право учешћа на конкурсу имају јединице локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине.

Једна јединица локалне самоуправе може конкурисати за највише три намене дефинисане чланом 2. овог Правилника.

За једну намену може се поднети само једна пријава.

Члан 6.

Потребна документација

За све намене:

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на конкурсу (Образац Пријаве се налази на сајту Секретаријата);
2. Карта путева локалне самоуправе са означеним локацијама планираних радова (Л1, Л2, ...) и категоријом путева на којима се планира инвестиција (Лок, Држ II, Држ I);
3. Фотокопија решења о пореском идентификационом броју;
4. Овлашћење за заступање јединице локалне самоуправе (фотокопија картона депонованих потписа);
5. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
6. Изјава да се против подносиоца захтева не води кривични поступак (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
7. Изјава о досадашњем коришћењу средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 4 године (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
8. Изјава подносиоца захтева (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата):

a) да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом (Закон о буџетском систему, Закон о јавним набавкама и др.) утрошити додељена средства;

b) да ће Секретаријату достављати извештаје у складу са уговорним обавезама.

9. Техничка документација са предмером и предрачуном, на основу које се може приступити извођењу радова. Уколико се реализује део/фаза пројекта, неопходно је доставити предмер и предрачун за тај део/фазу пројекта тј. извод из пројекта, за који се подноси пријава на конкурс за доделу средстава. Техничка документација треба да је израђена у складу са важећим Законом о планирању и изградњи, Законом о

безбедности саобраћаја на путевима, Правилником о саобраћајној сигнализацији, као и другим прописима који регулишу ову област.

Под техничком документацијом се подразумева, у зависности од намене пријаве:

- идејни пројекат
- саобраћајни пројекат
- пројекат техничког регулисања саобраћаја (или извод из пројекта техничког регулисања саобраћаја) или
- техничка документација потребна за грађевинску дозволу или за решење о одобрењу извођења радова.

Техничка документација мора да садржи предмер и предрачун радова са ПДВ-ом, оверен и потписан од стране одговорног пројектанта, не старији од шест месеци. Документ обавезно садржи датум израде.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Пријава и приложена документација не враћају се подносиоцима.

Члан 7.

Подношење пријава

Пријаве на Конкурс подносе се путем конкурсних образаца (који се могу преузети са сајта Секретаријата) и са припадајућом документацијом, достављају поштом или лично преко писарнице покрајинских органа, у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, 21101 Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16, са назнаком на лицу коверте:

- "Не отварати - Пријава на Конкурс за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре у АПВ - успоравање саобраћаја у зонама школа", или
- "Не отварати - Пријава на Конкурс за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре у АПВ - брзински дисплеј у зонама школа", или
- "Не отварати - Пријава на Конкурс за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре у АПВ - насељено место, зона 30 и зона успореног саобраћаја", или
- "Не отварати - Пријава на Конкурс за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре у АПВ - семафори".

Члан 8.

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Комисија неће узети у разматрање пријаве које се не сматрају уредним и то:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу)
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене)
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни документи, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама и неуписаним захтеваним бројчаним вредностима, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу и које садрже неразумљиве и нечитке податке).

Комисија неће узети у разматрање пријаве оних субјеката који су користили средства Секретаријата, а у случају истека уговореног рока нису поднели Секретаријату финансијске и друге обавезне извештаје о утрошку додељених средстава.

Члан 9.

Одлучивање о додели средстава

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију (у даљем тексту: Комисија). Комисија врши преглед и бодовање пристиглих пријава, формира ранг листу на основу бодовања и саставља записник.

Покрајински секретар на основу записника и ранг листе Комисије доноси одлуку о додели средстава корисницима. Ова одлука је коначна и против ње се не може уложити правно средство.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Члан 10.

Критеријуми за доделу средстава

1. Развијеност јединица локалне самоуправе[1]	
четврта група - степен развијености испод 60% републичког просека	10
трећа група - степен развијености од 60% до 80% републичког просека	8
друга група - степен развијености од 80% до 100% републичког просека	6
прва група - степен развијености изнад републичког просека	4
2. Досадашње коришћена средства из буџета Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 4 године	
Нису коришћена средства	10
Коришћена средства < 5.000.000,00 дин.	8
5.000.000,00 ≤ Коришћена средства < 10.000.000,00 дин.	6
Коришћена средства ≥ 10.000.000,00 дин.	4
3. Учешће локалне самоуправе у односу на укупну вредност инвестиције (са ПДВ-ом)	
50% и више	10
40% ≤ Учешће < 50%	8
30% ≤ Учешће < 40%	6
20% ≤ Учешће < 30%	4
Учешће < 20%	пријава се неће разматрати
4. (I) Висина тражених средстава од Секретаријата за намену I - по зони	
Тражена средства ≤ 400.000,00 дин.	10
400.000,00 < Тражена средства ≤ 600.000,00 дин.	8
600.000,00 < Тражена средства ≤ 800.000,00 дин.	6
Тражена средства > 800.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
4. (II) Висина тражених средстава од Секретаријата за намену II - по зони (пар дисплеја)	
Тражена средства ≤ 200.000,00 дин.	10
200.000,00 < Тражена средства ≤ 300.000,00 дин.	8

300.000,00 < Тражена средства ≤ 400.000,00 дин.	6
Тражена средства > 400.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
4. (III) Висина тражених средстава за намену III - по локацији	
Тражена средства ≤ 100.000,00 дин.	10
100.000,00 < Тражена средства ≤ 150.000,00 дин.	8
150.000,00 < Тражена средства ≤ 200.000,00 дин.	6
Тражена средства > 200.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
4. (IV) Висина тражених средстава од Секретаријата за намену IV	
Тражена средства ≤ 1.000.000,00 дин.	10
1.000.000,00 < Тражена средства ≤ 2.000.000,00 дин.	8
2.000.000,00 < Тражена средства ≤ 3.000.000,00 дин.	6
Тражена средства > 3.000.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
5. Јавни пондерисани ризик (ЈПР) страдања деце (0-14 година) по општинама и градовима у Републици Србији у периоду од 2017. до 2019. године[2]	
врло висок: ЈР > 50	10
висок: 38 < ЈР ≤ 50	8
средњи: 27 < ЈР ≤ 38	6
низак: 15 < ЈР ≤ 27	4
врло низак: ЈР ≤ 15	2
6. Јавни пондерисани ризик (ЈПР) страдања младих (15-30) по општинама и градовима у Републици Србији у периоду од 2017. до 2019. године[2]	
врло висок: ЈПР > 212	10
висок: 165 < ЈПР ≤ 212	8
средњи: 117 < ЈПР ≤ 165	6
низак: 70 < ЈПР ≤ 117	4
врло низак: ЈПР ≤ 70	2
7. Очекивани циљеви-ефекти који се постижу реализацијом пројекта	
степен унапређења безбедности саобраћаја у односу на постојеће стање	максимално 25 бодова

Објашњење:

1 УРЕДБА О УТВРЂИВАЊУ ЈЕДИНСТВЕНЕ ЛИСТЕ РАЗВИЈЕНОСТИ РЕГИОНА И ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ЗА 2014. ГОДИНУ ("Сл. гласник РС", бр. 104/2014)

2 Званични подаци Агенције за безбедност саобраћаја (www.abs.gov.rs)

ЈПР = (Р1*ЛТП+Р2*ТТП+Р3*ПОГ)/број становника*10.000; јавни пондерисани ризик страдања

ЛТП - број лако повређених

ТТП - број тешко повређених

ПОГ - број погинулих

Р1, Р2 И Р3 - коефицијенти придружени лаким повредама, тешким повредама и смртним последицама

Члан 11.

Уговор о додели средстава

Одлуком о додели средстава утврђују се појединачни износи средстава по кориснику.

Након доношења одлуке о додели средстава Покрајински секретар закључује са корисником средстава уговор о додели средстава.

Обавезни елементи уговора су:

- подаци о кориснику средстава
- износ додељених средстава
- намена за коју се додељују средства
- период на који се закључује уговор
- обавезе корисника средстава
- извештаји који се подносе Секретаријату
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности

Члан 12.

Праћење извршавања уговора

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе извештаје (наративни-описни и финансијски) о реализацији пројекта и наменском и законитом утрошку средстава (у даљем тексту: Извештај), најкасније у року од 15 дана од уговореног рока утврђеног за реализацију пројекта, са припадајућом документацијом.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, као и сопствених средстава јединице локалне самоуправе, потребних за реализацију пројекта (документацију о спроведеном поступку јавних набавки, изводе из Управе за трезор, фактуре, уговоре, и другу финансијску документацију) овереном од стране овлашћених лица.

Давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја са приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем образовати посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Пројеката.

Члан 13.

Контрола коришћења средстава

Средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине.

Корисници средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора.

Члан 14.

Обавезе корисника приликом јавних публикација

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања активности у вези реализације пројекта који се суфинансира по јавном конкурсу наведу да је у суфинансирању исте учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Члан 15.

Завршне одредбе

Правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу АП Војводине.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Огњен Бјелић

На основу чл. 16, 24. и 41. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), а у вези с чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019, 12/2020, 19/2020, 22/2020 и 25/2020) покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, д о н е о ј е

Правилник о поступку доделе бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање израде пројектно техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката јединица локалне самоуправе

Број: 143-401-4893/2020-02 од 26. маја 2020. године

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 37/2020 од 10.6.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником прописује се намена, поступак доделе, критеријуми за доделу и друга питања од значаја за реализацију поступка доделе бесповратних подстицајних средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај за суфинансирање јединица локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине за израду пројектно техничке документације за изградњу и реконструкцију инфраструктурних објеката (локалне саобраћајнице, тргови, парковне површине)

Средства су обезбеђена у Буџету Аутономне покрајине Војводине и воде се на посебном буџетском разделу у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Секретаријат).

Намене за које се могу користити средства

Члан 2.

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, могу се користити за суфинансирање израде пројектно техничке документације за изградњу и реконструкцију инфраструктурних објеката (локалне саобраћајнице, тргови, парковне површине)

Циљеви суфинансирања

Члан 3.

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, имају за циљ подршку јединицама локалне самоуправе у унапређењу развоја инфраструктурних објеката који доприносе стварању повољнијих услова за живот становништва као и развоју јединице локалне самоуправе.

Конкурс за доделу средстава

Члан 4.

Бесповратна подстицајна средства се додељују на основу конкурса.

Конкурс се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај, као и скраћено у једном од дневних гласила које се дистрибуирају на целој територији Аутономне покрајине Војводине.

Обавезни елементи конкурса су:

1. укупна висина средстава која се додељују по конкурсу
2. максималан износ средстава који се додељује за реализацију пројекта
3. намена средстава
4. циљеви пројеката
5. услови за учешће на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву на конкурс
6. рок за пријаву на конкурс
7. начин аплицирања
8. поступак одлучивања по конкурсу
9. рок за закључивање уговора са корисницима којима су додељена средства у складу са одлуком и други подаци који су од значаја за реализацију конкурса.

Услови за учешће на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву на конкурс

Члан 5.

Право учешћа на конкурсу имају јединице локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине. Једна јединица локалне самоуправе може конкурисати само са једним пројектом по расписаном конкурсу.

Документација која се подноси уз пријаву на конкурс:

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на конкурсу (образац Пријаве се налази на сајту Секретаријата);
2. Фотокопија решења о пореском идентификационом броју;
3. Овлашћење за заступање јединице локалне самоуправе (фотокопија картона депонованих потписа);
4. Мишљење надлежног органа за послове урбанизма да постоји плански основ за планиране радове;
5. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата - образац 1);
6. Изјава да су, уз средства добијена по овом Конкурсу, обезбеђена, односно биће обезбеђена преостала финансијска средства за реализацију пројекта, да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом (Закон о буџетском систему, Закон о јавним набавкама и др.) утрошити додељена средства и да ће се Секретаријату достављати извештаји у складу са уговорним обавезама (образац изјаве се налази на сајту Секретаријата - образац 2);

Средство финансијског обезбеђења којим подносилац пријаве обезбеђује испуњење својих уговорних обавеза СЕ НЕ ПОДНОСИ УЗ ПРИЈАВУ. Подносилац пријаве коме су додељена средства по конкурсу, дужан је да приликом закључења уговора достави средство финансијског обезбеђења у складу са Законом.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Пријава и приложена документација не враћају се подносиоцима.

Члан 6.

Пријаве на Конкурс са припадајућом документацијом се достављају непосредно, предајом писарници покрајинских органа управе у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина бр. 16, или поштом, обавезно у писаној форми, искључиво на конкурсним обрасцима, који се могу преузети у Секретаријату или са интернет презентације Секретаријата.

Пријаве се подносе оверене и потписане од стране овлашћеног лица подносиоца пријаве, у затвореној коверти са назнаком "Јавни конкурс за доделу бесповратних средстава за суфинансирање израде пројектно техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката јединица локалне самоуправе са територије АПВ - НЕ ОТВАРАТИ", а на полеђини назив јединице локалне самоуправе и адресу, број телефона, као и име и презиме особе за контакт.

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Члан 7.

Комисија неће узети у разматрање пријаве које се не сматрају уредним и то:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу)
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене)
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама и неуписаним захтеваним бројчаним вредностима у табели са критеријумима, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу и које садрже неразумљиве и нечитке податке.

Комисија неће узети у разматрање пријаве оних субјеката који су користили средства Секретаријата, а у случају истека уговореног рока нису поднели Секретаријату финансијске и друге обавезне извештаје о утрошку додељених средстава.

Одлучивање о додели средстава

Члан 8.

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију за преглед пријава са приложеном документацијом и израду ранг листе за доделу средстава, са бодовима (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар разматра ранг листу Комисије и доноси одлуку о додели средстава корисницима. Ова одлука је коначна и против ње се не може уложити правно средство.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Критеријуми за доделу средстава

Члан 9.

Приликом израде ранг листе за доделу средстава, врши се бодовање пристиглих пријава, уз примену следећих критеријума:

1. Висина тражених средстава од Секретаријата по Конкурсу	
Тражена средства ≤ 500.000,00 дин.	10 бодова
500.000,00 дин < Тражена средства ≤ 2.000.000,00 дин.	8 бодова
2.000.000,00 дин < Тражена средства ≤ 3.500.000,00 дин.	6 бодова
Тражена средства > 3.500.000,00 дин.	Пријаве се неће разматрати
2. Финансијска способност јединице локалне самоуправе - учешће сопствених средстава	
Учешће ≥ 60%	10 бодова
50% ≤ Учешће < 60%	8 бодова
35% ≤ Учешће < 50%	6 бодова
20% ≤ Учешће < 35%	4 бода
Учешће < 20%	Пријава се неће разматрати
3. Степен развијености јединице локалне самоуправе[1]	

IV група: чији је степен развијености ЈЛС испод 60% републичког просека	10 бодова
III група: чији је степен развијености ЈЛС у распону од 60% до 80% републичког просека	8 бодова
II група: чији је степен развијености ЈЛС у распону од 80% до 100% републичког просека	6 бодова
I група: чији је степен развијености ЈЛС је изнад републичког просека	4 бода
4. Значај	
Значај пројекта за АП Војводину	До 10 бодова

У случају да више учесника конкурса има једнак број бодова, предност има онај који има више бодова по критеријуму број 4., а у случају да више учесника има једнак број бодова и по том критеријуму, предност има онај који има више бодова по критеријуму број 3.

_____

1 Члан 3. Уредбе о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину („Службени гласник РС“, број: 104/2014)

Уговор о додели средстава

Члан 10.

Одлуком о додели средстава утврђују се појединачни износи средстава по кориснику.

Након доношења одлуке о додели средстава Покрајински секретар закључује са корисником средстава уговор о додели средстава.

Обавезни елементи уговора су:

- подаци о кориснику средстава
- износ додељених средстава
- намена за коју се додељују средства
- период на који се закључује уговор
- обавезе корисника средстава
- извештаји који се подносе Секретаријату
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности

Праћење извршавања уговора

Члан 11.

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе извештаје (наративни-описни и финансијски) о реализацији пројекта и наменском и законитом утрошку средстава (у даљем тексту: Извештај), најкасније у року од 15 дана од уговореног рока утврђеног за реализацију пројекта, са припадајућом документацијом.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, као и преосталих средстава потребних за реализацију пројекта (документацију о спроведеном поступку јавних набавки, изводе из Управе за трезор, фактуре, уговоре, и другу финансијску документацију) овереном од стране овлашћених лица.

Давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја са приложеним документима.

Покрајински секретар решењем образује посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Пројеката.

Члан 12.

Средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине.

Корисници средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора.

Члан 13.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања активности у вези израде пројектно техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката која се суфинансира по јавном конкурсу наведу да је у суфинансирању исте учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Завршне одредбе

Члан 14.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о додели бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање израде пројектно техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката јединица локалне самоуправе број: 143-401-5891/2019-02 од 9. октобра 2019. године.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

На основу чл. 16, 24. и 41. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), а у вези с чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019, 12/2020, 19/2020, 22/2020 и 25/2020) покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, д о н е о ј е

Правилник о додели бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање реализације пројеката примене соларне енергије у пољопривредним газдинствима
Број: 143-401-4894/2020-02 од 27. маја 2020. године

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 34/2020 од 3.6.2020. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником прописује се намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања од значаја за реализацију програма Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај доделе бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање реализације пројеката примене соларне енергије у пољопривредним газдинствима са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине.

Средства су обезбеђена у Буџету Аутономне покрајине Војводине и воде се на посебном буџетском разделу у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Секретаријат)

Намене за које се могу користити бесповратна подстицајна средства

Члан 2.

Бесповратна подстицајна средства која се додељују користиће се за суфинансирање реализације пројеката:

Намена А) коришћења соларне енергије (путем фотонапонских панела) за задовољење енергетских потреба у пољопривредним газдинствима, са циљем набавке и монтаже фотонапонских соларних панела са пратећом опремом, за аутономно генерисање и напајање електричном енергијом, а да при томе соларна електрана није прикључена на систем за дистрибуцију електричне енергије; У цену постројења улазе машински и неопходни пратећи електро радови.

Намена Б) коришћења соларне енергије за потребе наводњавања регистрованих пољопривредних газдинстава са територије Аутономне Покрајине Војводине, са циљем: набавке и монтаже нових соларних пумпних система за наводњавање (фотонапонски панели, соларна пумпа за воду са контролером, акумулатор) и остала пратећа електро и машинска опрема; У цену постројења не улази изградња бунара, резервоара и дела заливних система иза резервоара.

Средства која се додељују не могу се користити за:

1. све врсте грађевинских радова;
2. куповину половне опреме и материјала;
3. порезе, укључујући и порез на додату вредност;
4. царинске, увозне и остале врсте административних такси.

Циљеви пројекта

Члан 3.

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, користиће се за суфинансирање реализације пројеката пољопривредних газдинстава:

Намена А) за задовољење енергетских потреба у пољопривредним газдинствима, са циљем:

- подршке руралном развоју, кроз повећање енергетске самосталности, смањење потрошње енергије, а тиме и трошкова који све више оптерећују примарну производњу;
- унапређења и осавремењивања пољопривредне производње кроз: ревитализацију постојећих система за задовољење енергетских потреба, као и примену савремених расположивих технологија у производњи;
- повећања конкурентности пољопривредних производа, кроз смањење трошкова производње-услед смањења трошкова потрошње енергије по јединици производа;
- побољшања енергетске ефикасности кроз смањење потрошње енергије за исти обим и квалитет производње или повећање обима и квалитета производње;
- смањења емисије штетних гасова у околину;
- сигурнијег снабдевања енергијом;
- афирмације коришћења обновљивих извора енергије.

Намена Б) који користе соларну енергију у заливним системима на територији Аутономне покрајине Војводине, са циљем

- уградње енергетски ефикасније опреме за коришћење соларне енергије у сврхе наводњавања, ради смањења трошкова за енергенте;
- смањења увозне зависности коришћења фосилних горива;
- повећања енергетске самосталности пољопривредних газдинстава;
- смањења емисије штетних гасова у околину;
- афирмације коришћења обновљивих извора енергије;
- ревитализације постојећих система за наводњавање код регистрованих пољопривредних газдинстава.

Конкурс за доделу средстава

Члан 4.

Бесповратна подстицајна средства се додељују на основу конкурса. Целокупни текст конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај http://www.psemr.vojvodina.gov.rs/, као и скраћено у једном од дневних гласила које се дистрибуира на целој територији Аутономне покрајине Војводине.

Обавезни елементи текста конкурса су:

1. укупна висина средстава која се додељује по Конкурсу;
2. максимални износ средстава који се додељује за реализацију пројекта;
3. намене средстава;
4. циљеви пројеката;

5. услови за учешће на Конкурсу и документација која се подноси уз пријаву;
6. број пројеката са којим може један субјекат да конкурише;
7. рок за пријаву на Конкурс;
8. начин аплицирања;
9. поступак одлучивања по Конкурсу;
10. закључивање уговора са корисницима којима су додељена средства у складу са одлуком;
и други подаци који су од значаја за реализацију Конкурса.

Право учешћа на конкурсу и документација која се подноси

Члан 5.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, и то:
1. физичко лице:
- носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства,
- предузетник носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства.
2. правно лице:
- привредно друштво,
- земљорадничка задруга

Документација која се подноси на конкурс[12]:

НАМЕНА А) - за физичка и правна лица

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на конкурсу (преузима се са сајта Секретаријата, www.psemr.vojvodina.gov.rs);
2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;
3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и друге стране извода са подацима о површинама и броју животиња, не старији од 30 дана);
4. Фотокопија картона депонованих потписа - Доказ о отвореном рачуну у пословној банци (назив рачуна, назив банке код које се води рачун, број рачуна који је издала и оверила банка у којој се води);
5. Оригинал извода из листа непокретности са свим прилозима, којим се утврђује право власништва на непокретности односно на земљишту, односно уколико није власник, мора имати уговор о закупу истих, који обухвата период од минимално 12 година од момента објављивања конкурса (доставити извод из катастра не старији од 30 дана од дана објављивања овог конкурса);
6. Уверење Пореске управе да је измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од 30 дана од дана објављивања конкурса;
7. Уверења надлежне локалне Пореске управе самоуправе да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од 30 дана од дана објављивања конкурса;
8. Идејни пројекат са предмером и предрачуном (уколико се реализује део/фаза пројекта, неопходно је доставити предмер и предрачун за тај део/фазу пројекта, за који се подноси пријава на конкурс за доделу средстава); пројектно техничка документација треба да је израђена у складу са Законом о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", број 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019-др закон и 9/2020); Пројекат мора да задовољава све техничке прописе за израду пројеката у Републици Србији.
9. Идејни пројекат мора да садржи следеће податке:
a. Опис постојећег објекта, фотографија, диспозиција и тачна ГПС локација, за који се предвиђа изградња фотонапонских соларних панела са пратећом опремом, за аутономно генерисање и напајање електричном енергијом
b. Технички опис компонената соларне електране са детаљним техничким описом свих елемената соларног система за напајање електричном енергијом (Извршити избор, прорачун и правилно димензионисање: фотонапонских модула, инвертора, подконструкције за монтажу соларних модула, одводника пренапона и каблова). Технички опис решења за елиминацију засењивања соларних модула.
c. Прорачуни морају да садрже: прорачуни пада напона, кратког споја, селективност заштите и избор проводника, статичке прорачуне за подконструкције за ношење

фотонапонских модула. Потребно је извршити годишњи прорачун производње електричне енергије коришћењем релевантног софтвера, коришћењем података из доступне литературе или коришћењем података са мерења на терену.

d. Техно-економску исплативост инвестиције: Потребно је извршити прорачун исплативости инвестиције изградње соларне електране коришћењем релевантног софтвера, коришћењем података из доступне литературе или коришћењем података са мерења на терену.

e. Пројектовати систем за заштиту од атмосферског и индукованог пренапона са одговарајућим прорачунима. Пројектовати систем уземљења са одговарајућим прорачунима.

f. Потребно је пројектовати систем који ће у реалном времену пријавити измештање соларне електране преко дозвољене границе, дефинисане ГПС координатама објекта. Доставити технички опис система са приказом симулације рада система.

g. Потребно је пројектовати систем који ће у реалном времену достављати информације о укључености система, тренутну производњу електричне енергије, месечни и годишњи извештај произведене електричне енергије. Овај систем треба да омогући кориснику да путем мобилног телефона проверава статус рада електране и количину произведене електричне енергије. Доставити технички опис система са приказом симулације рада система.

h. Графичка документација: предметна површина (на којој су уцртани сви објекти, диспозиција свих предвиђених елемената система за аутономно генерисање и напајање електричном енергијом), блок шема система, једнополне и управљачке шеме система, детаљи монтаже и повезивања елемената система.

i. Предмер и предрачун свих радова и материјала неопходних за израду система обрађеног идејним пројектом (јединица мере: комад, метар)

j. Прилог пројекта где је потребно да се достави извод из каталога за специфицирану опрему у пројекту на коме се виде сви подаци дефинисани у идејном пројекту и предмеру и предрачуну (техничке карактеристике опреме, произвођач опреме, гаранција на опрему - минимално 2 године, осим ако је чланом 9. Правилника другачије назначено).

10. ОПЦИОНО - Извештај мерења сунчевог зрачења: Потребно је доставити извештај мерења сунчевог зрачења на месту постављања фотонапонских модула са сертификованим инструментом од стране овлашћене организације за мерење. У извештају обрадити резултате мерења, са прилогом о инструменту којим се вршило мерење и сертификатом инструмента издатом од овлашћене организације за мерење.

11. Годишњи прорачун производње електричне енергије на предметној локацији коришћењем података са мерења на терену или јавно доступних података.

12. Техно-економска анализа урађена од стране лиценциране фирме, ради оправданости улагања у пројекат (засебно од идејног пројекта)

13. Изјава да објекат није прикључен на електро дистрибутивну мрежу.

14. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

15. Изјава да се против подносиоца захтева не води парнични, односно кривични поступак по основу раније остварених подстицаја, субвенција и кредита (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

16. Изјава о досадашњем коришћењу средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 3,5 године (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

17. Изјава подносиоца захтева (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата):

а) да су, уз средства добијена по овом Конкурсу, обезбеђена преостала финансијска средства за реализацију пројекта;

б) да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом утрошити додељена средства;

ц) да ће се Секретаријату достављати извештаји у складу са уговорним обавезама;

18. Изјава подносиоца захтева да ће произведену електричну енергију из соларних панела користити искључиво за сопствене потребе и да произведену електричну енергију неће испоручивати у јавну дистрибутивну мрежу (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

19. Средство финансијског обезбеђења којим подносилац пријаве обезбеђује испуњење својих уговорних обавеза

НЕ ПОДНОСИ СЕ УЗ ПРИЈАВУ

(Подносилац пријаве коме је додељен уговор је дужан да, приликом закључења уговора, достави средство финансијског обезбеђења у складу са Законом).

Додатна обавезна документација за предузетнике:

20. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;

Додатна обавезна документација за правна лица:

21. извод из Агенције за привредне регистре, са пореским идентификационим бројем;

22. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

23. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 62/2013);

24. за земљорадничке задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да земљорадничка задруга послује у складу са Законом о задругама ("Службени гласник РС", број 112/2015), при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружног ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом.

_____

12 Препоручује се да документација буде достављена у регистратору, на начин да чини целину са страницама означеним њиховим редним бројем и увезана на начин да се онемогући накнадно вађење и уметање листова

НАМЕНА Б) - за физичка и правна лица

1. Попуњена и потписана пријава за учешће на конкурсу (преузима се са сајта Секретаријата, www.psemr.vojvodina.gov.rs);

2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;

3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и друге стране извода са подацима о површинама и броју животиња, не старији од 30 дана);

4. Оригинал извода из листа непокретности са свим прилозима, којим се утврђује право власништва на непокретности односно на земљишту, односно уколико није власник, мора имати уговор о закупу истих, који обухвата период од минимално 12 година од момента објављивања конкурса (доставити извод из катастра не старији од 30 дана од дана објављивања овог конкурса);

5. Идејни пројекат изградње соларног пумпног система за примену у заливним системима израђен од стране лиценциране фирме за овакву врсту пројеката;

6. Идејни пројекат мора да садржи следеће податке:

a. тачну ГПС локацију система за наводњавање

b. Технички опис компонената система за наводњавање са детаљним техничким описом свих елемената система.

c. Прорачуни морају да садрже: прорачуни пада напона, кратког споја, селективност заштите и избор проводника, статичке прорачуне за подконструкције за ношење фотонапонских модула. Потребно је извршити годишњи прорачун производње електричне енергије коришћењем релевантног софтвера, коришћењем података из доступне литературе или коришћењем података са мерења на терену.

d. Техно-економску исплативост инвестиције: Потребно је извршити прорачун исплативости инвестиције изградње соларног система коришћењем релевантног софтвера, коришћењем података из доступне литературе или коришћењем података са мерења на терену.

e. Пројектовати систем за заштиту од атмосферског и индукованог пренапона са одговарајућим прорачунима. Пројектовати систем уземљења са одговарајућим прорачунима.

f. Потребно је пројектовати систем који ће у реалном времену пријавити измештање соларног система преко дозвољене границе, дефинисане ГПС координатама објекта. Доставити технички опис система са приказом симулације рада система. (ОПЦИОНО - пројектовати и доставити технички опис система за управљање)

g. Графичка документација: предметна површина (на којој су уцртани сви делови система за наводњавање), блок шема система, једнополне и управљачке шеме система, детаљи монтаже и повезивања елемената система.

h. Предмер и предрачун свих радова и материјала неопходних за израду система обрађеног идејним пројектом.

i. Прилог пројекта где је потребно да се достави извод из каталога за специфицирану опрему у пројекту на коме се виде сви подаци дефинисани у идејном пројекту и предмеру и предрачуну (техничке карактеристике опреме, произвођач опреме, гаранција на опрему - минимално 2 године, осим ако је чланом 9. Правилника другачије назначено).

7. ОПЦИОНО - Извештај мерења сунчевог зрачења: Потребно је доставити извештај мерења сунчевог зрачења на месту постављања фотонапонских модула са сертификованим инструментом од стране овлашћене организације за мерење. У извештају обрадити резултате мерења, са прилогом о инструменту са ком се вршило мерење и сертификатом инструмента издатом од овлашћене организације за мерење.

8. Годишњи прорачун производње електричне енергије на предметној локацији коришћењем података са мерења на терену или јавно доступних података.

9. Техно-економска анализа урађена од стране лиценциране фирме, ради оправданости улагања у пројекат (засебно од идејног пројекта)

10. Фотокопија картона депонованих потписа - Званичан доказ о отвореном рачуну у пословној банци (назив рачуна, назив банке код које се води рачун, број рачуна који је издала и оверила банка у којој се води);

11. Уверење Пореске управе да је измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од 30 дана од дана објаве конкурса;

12. Уверења надлежне локалне самоуправе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од 30 дана од дана објаве конкурса;

13. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

14. Изјава да се против подносиоца захтева не води парнични, односно кривични поступак по основу раније остварених подстицаја, субвенција и кредита (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

15. Изјава о досадашњем коришћењу средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 3,5 године (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

16. Изјава подносиоца захтева (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата):

а) да су, уз средства добијена по овом Конкурсу, обезбеђена преостала финансијска средства за реализацију пројекта;

б) да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом утрошити додељена средства;

ц) да ће се Секретаријату достављати извештаји у складу са уговорним обавезама;

17. Изјава подносиоца захтева да ће произведену електричну енергију из соларних панела користити искључиво за сопствене потребе и да произведену електричну енергију неће испоручивати у јавну дистрибутивну мрежу (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

18. Средство финансијског обезбеђења којим подносилац пријаве обезбеђује испуњење својих уговорних обавеза НЕ ПОДНОСИ СЕ УЗ ПРИЈАВУ

(Подносилац пријаве коме је додељен уговор је дужан да, приликом закључења уговора, достави средство финансијског обезбеђења у складу са Законом).

Додатна обавезна документација за предузетнике:

20. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;

Додатна обавезна документација за правна лица:

21. извод из Агенције за привредне регистре, са пореским идентификационим бројем;

22. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

23. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 62/2013);

24. за земљорадничке задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да земљорадничка задруга послује у складу са Законом о задругама ("Службени гласник РС", број 112/2015), при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружног ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Пријава и приложена документација не враћају се подносиоцима.

Члан 6.

Пријаве на Конкурс могу се поднети лично, предајом писарници покрајинских органа управе у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина бр. 16, или се упућују поштом, обавезно у писаној форми искључиво на конкурсним обрасцима који се могу преузети у Секретаријату или са интернет презентације (сајта) Секретаријата. Образац пријаве се подноси оверен и потписан од стране овлашћеног лица подносиоца пријаве у затвореној коверти са назнаком "НЕ ОТВАРАТИ" и називом конкурса.

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Члан 7.

Комисија неће узимати у разматрање пријаве које се не сматрају уредним и то:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу)
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене)
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, које садрже неразумљиве и нечитке податке).

Неће се такође узимати у разматрање пријаве оних субјеката који су користили средства Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај, а у случају истека уговореног рока нису поднели Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај финансијске и друге обавезне извештаје о утрошку додељених средстава.

Одлучивање о додели средстава

Члан 8.

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију за преглед пријава са приложеном документацијом и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија). Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и еминентни стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије за доделу средстава и доноси одлуку о додели средстава корисницима.

Одлука о додели средстава корисницима (резултати конкурса) објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Критеријуми за доделу средстава

Члан 9.

Приликом доношења одлуке о додели средстава крајњим корисницима, врши се бодовање пристиглих пријава, уз примену следећих критеријума за набавку и монтажу фотонапонских соларних панела са пратећом опремом;

За намене А и Б

1. Финансијска способност субјекта - учешће сопствених средстава	
Учешће ≥ 50%	10 бодова
40% ≤ Учешће < 50%	8 бодова
20% ≤ Учешће < 40%	6 бодова
Учешће < 20%	Пријава се неће разматрати
2. Технички квалитет фотонапонских панела	

Гарантни период на учинак у висини 80% од називне снаге панела	
Гарантни период ≥ 35 година	10 бодова
15 ≤ Гарантни период < 35 година	4 бода
Гарантни период < 15 година	Пријава се неће разматрати
3. Годишњи прорачун производње електричне енергије	
Израчунат на основу мерења инсолације	10 бодова
Израчунат на основу јавно доступних података	4 бода
4. Досадашње коришћење средстава из буџета Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 3,5 године	
Нису коришћена средства	10 бодова
Коришћена средства ≤ 5.000.000 дин.	7 бодова
Коришћена средства > 5.000.000 дин.	4 бода
5. Степен развијености јединице локалне самоуправе	
IV група: чији је степен развијености ЈЛС испод 60% републичког просека	10 бодова
III група: чији је степен развијености ЈЛС у распону од 60% до 80% републичког просека	8 бодова
II група: чији је степен развијености ЈЛС у распону од 80% до 100% републичког просека	6 бодова
I група: чији је степен развијености ЈЛС је изнад републичког просека	4 бода
6. Период отплате инвестиције	
Период отплате < 5 година	10 бодова
5 ≤ Период отплате < 7 година	7 бодова
7 ≤ Период отплате ≤ 10 година	4 бода
Период отплате > 10 година	Пријаве се неће разматрати
7. Носилац РГП је жена	
Да	2 бода
Не	0 бодова

За намену А)

1. Специфична вредност инвестиције изражена у дин/KW (без ПДВа)	
Специфична вредност ≤ 250.000,00 дин/kW	10 бодова

250.000,00 дин/kW < Специфична вредност ≤ 300.000,00 дин/kW	6 бодова
300.000,00 дин/kW < Специфична вредност ≤ 400.000,00 дин/kW	1 бод
Специфична вредност > 400.000,00 дин/kW	Пријава се неће разматрати
2. Висина тражених средстава од Секретаријата по конкурсу	
Тражена средства ≤ 1.600.000,00 дин.	10 бодова
1.600.000,00 < Тражена средства ≤ 2.200.000,00 дин.	6 бодова
2.200.000,00 < Тражена средства ≤ 2.600.000,00 дин.	1 бод
Тражена средства > 2.600.000,00 дин.	Пријава се неће разматрати
3. Номинална излазна снага инвертора [kW]	
снага > 6 kW	10 бодова
5 kW ≤ снага ≤ 6 kW	6 бодова
4 kW ≤ снага < 5 kW	1 бод
снага < 4 kW	Пријава се неће разматрати
4. Укупна називна снага панела [kW]	
снага > 9 kW	10 бодова
6 kW ≤ снага ≤ 9 kW	6 бодова
4 kW ≤ снага < 6 kW	1 бод
снага < 4 kW	0 бодова
5. Технички квалитет батерије за акумулацију електричне енергије	
Гарантни период ≥ 2 година	10 бодова
Гарантни период < 2 година	Пријава се неће разматрати
6. Технички квалитет инвертора	
Гарантни период ≥ 5 година	10 бодова
2 године ≤ Гарантни период < 5 година	6 бодова
Гарантни период < 2 година	Пријава се неће разматрати
7. Смањење емисије CO_2 у тонама на годишњем нивоу	

Смањење ≥ 3 тоне	10 бодова
2 ≤ Смањење < 3 тоне	8 бодова
1 ≤ Смањење < 2 тоне	6 бодова
Смањење < 1 тоне	4 бода
8. Могућност прикључења на дистрибутивни систем електричне енергије	
Објекат није прикључен	10 бодова
Објекат је прикључен на дистрибутивни систем електричне енергије	Пријава се неће разматрати

За намену Б)

1. Специфична вредност инвестиције изражена у дин/KW (без ПДВ-а)	
Специфична вредност ≤ 600.000,00 дин/kW	10 бодова
Специфична вредност > 600.000,00 дин/Kw	Пријаве се неће разматрати
2. Технички квалитет пумпе	
Гарантни период за соларну пумпу	
Гарантни период ≥ 2 године	10 бодова
Гарантни период < 2 године	Пријаве се неће разматрати
3. Надзор и управљање	
Систем има могућност даљинског надзора и управљања	10 бодова
Систем има могућност даљинског надзора без управљања	6 бодова
4. Висина тражених средстава од Секретаријата по конкурсу	
Тражена средства < 300.000,00 дин	10 бодова
300.000,00 дин ≤ Тражена средства < 500.000,00 дин	7 бодова
500.000,00 дин ≤ Тражена средства < 800.000,00 дин	4 бода
Тражена средства > 800.000,00 дин	Пријаве се неће разматрати

Секретаријат задржава право да наведене податке у Пријави подносиоца провери на лицу места.

Уговор о додели средстава

Члан 10.

Одлуком о додели средстава утврдиће се појединачни износи средстава по кориснику.

Након доношења одлуке о додели средстава Покрајински секретар закључује са корисником средстава уговор о додели средстава.

Обавезни елементи уговора су:

- подаци о кориснику
- износ додељених средстава
- намена за коју се додељују средства
- период на који се закључује уговор
- обавезе корисника средстава
- извештаји који се подносе Секретаријату
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности

Праћење извршавања уговора

Члан 11.

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе извештаје (наративни-описни и финансијски) о реализацији пројекта и наменском и законитом утрошку средстава (у даљем тексту: Извештај), најкасније у року од 15 дана од уговореног рока утврђеног за реализацију пројекта, са припадајућом документацијом.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, као и преосталих средстава потребних за реализацију пројекта (изводе из банака, фактуре, уговоре, и другу финансијску документацију) овереном од стране овлашћених лица.

Извођење радова, извештаји и пратећа документација морају бити извршени и оверени од стране инжењера одговарајуће струке са лиценцом за одговорног извођача радова.

Извођење радова по пројектима за који су додељена средства могу да обављају само фирме регистроване за обављање ових делатности.

Корисник средстава се обавезује да ангажује стручни надзор за реализацију Пројекта са приложеним Уговором у Извештају.

Давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја са приложеним документима.

Покрајински секретар решењем може да образује посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Пројеката.

Члан 12.

Средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине.

Корисници средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора.

Члан 13.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања о активностима, мерама и програмима које се финансирају и суфинансирају по јавном конкурсу наведу да је у финансирању и суфинансирању истих учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Овај Правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Ненад Грбић

Ненад Грбић

На основу члана 7. став 4., члана 13. став 7. и члана 19. став 3. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама ("Сл. гласник РС", бр. 73/10, 121/12, 18/15, 96/15 - др. закон, 92/16 и 104/16 - др. закон, 113/17 - др. закон, 41/18, 95/18 - др. Закон и 37/19 - др. закон), члана 30. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању надлежности Аутономне

покрајине Војводине ("Сл. гласник РС" бр. 99/09 и 67/12 - одлука УС), члана 2. Правилника о категоризацији државних водних путева ("Сл. гласник РС" бр. 115/13 и 68/2019), члана 2. став 2. и члана 7. став 4. алинеја 4. Покрајинске скупштинске одлуке о Јавном водопривредном предузећу "Воде Војводине" ("Сл. лист АПВ", бр. 53/2016 и 8/2019) и члана 41. став 9. тачке 9. и 11. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине" број 37/2014, 54/2014 - др. пропис, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, доноси

Правилник о начину техничког одржавања државних водних путева на територији Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 51/2019 од 4.12.2019. године, а ступио је на снагу 12.12.2019.

Члан 1.

Овим правилником се одређује начин техничког одржавања државних водних путева на територији Аутономне покрајине Војводине.

Државни водни путеви на територији Аутономне покрајине Војводине су категорисани и у целини интегрисани у вишенаменски хидротехнички објекат, Основну каналску мрежу Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав, према следећем:

Пловни канал Хидросистема ДТД	Део водног пута	Категорија
Бечеј - Богојево	од km 0 до km 90+200	III
Нови Сад - Савино Село	од km 0 до km 4+400	Va
	од km 4+400 до km 39+100	III
Врбас - Бездан	од km 6+300 до km 80+900	II
Оџаци - Сомбор	од km 0 до km 27+800	III
Бачки Петровац - Каравуково	од km 0 до km 52	I
Пригревица - Бездан	од km 0 до km 31+700	II
Косанчић - Мали Стапар	од km 0 до km 3+500	II
	од km 4+500 до km 21+100	I
Бездан - Баја	од km 0 до km 12+700	I
Банатска Паланка - Нови Бечеј	од km 0 до km 8+700	Va
	од km 8+700 до km 26	III
	од km 26 до km 27+500	II
	од km 27+500 до km 147+300	III
Кикиндски канал	од km 0 до km 32	II

Начин техничког одржавања државних водних путева на територији Аутономне покрајине Војводине, категорисаних Правилником о категоризацији државних водних путева

Члан 2.

Техничко одржавање државних водних путева на територији Аутономне покрајине Војводине из члана 1. став 2., врши овлашћено правно лице, Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине", у складу са Годишњим програмом техничког одржавања државних водних путева на територији Аутономне покрајине Војводине (пловни канали ХС ДТД).

Члан 3.

Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине", у оквиру техничког одржавања државних водних путева на територији Аутономне покрајине Војводине, из члана 1. став 2., води евиденцију објеката безбедности пловидбе на овим водним путевима и покреће поступак за јавно оглашавање свих измена које се односе на исте.

Члан 4.

Овај правилник се не односи на техничко одржавање водних путева који су категоризовани само за пловидбу пловила за рекреацију и нису наведени у члану 1. став 2.

Члан 5.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај

Број: _____
Дана: _____ 2019. године
Нови Сад

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Ненад Грбић

На основу члана 22. став 3., члана 24. став 7. и члана 27. Закона о пловидби и лукама на унутрашњим водама ("Службени гласник РС", бр. 73/10, 121/12, 18/15, 96/15 - др. закон, 92/16 и 104/16 - др. закон, 113/17 - др. закон, 41/18, 95/18 - др. Закон и 37/19 - др. закон), члана 30. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Сл. гласник РС" бр. 99/09 и 67/12 - одлука УС) и члана 41. став 9. тачке 9. и 11. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине" број 37/2014, 54/2014 - др. пропис, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, доноси

Правилник о одређивању зимовника отворених за зимовање домаћих пловила и условима за зимовање, сидрење и стајање пловила на државним водним путевима на територији Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 51/2019 од 4.12.2019. године, а ступио је на снагу 12.12.2019.

Члан 1.

Овим правилником се одређују зимовници отворени за зимовање домаћих пловила и услови за зимовање и сидрење на државним водним путевима на територији Аутономне покрајине Војводине.

Зимовници отворени за зимовање домаћих пловила и услови за зимовање

Члан 2.

Јавни зимовник Банатска Паланка отворен је за зимовање домаћих пловила на делу водног (уједно пловног) пута, у ширини од 20 m уз леву обалу канала Банатска Паланка-Нови Бечеј од km 0+500 до km 1.

Члан 3.

За коришћење услуга боравка пловила у Јавном зимовнику се не плаћају накнаде.

Коришћење зимовника је слободно за сва домаћа пловила, до попуне опредељеног капацитета зимовника, само у току оглашеног трајања опасности од леда на водном путу реке Дунав.

За коришћење локације Јавног зимовника за боравак и распрему пловила, ван периода оглашеног трајања опасности од леда, плаћа се посебна накнада.

Члан 3.

Корисници Јавног зимовника Банатска Паланка су у обавези да се непосредно по упловљењу у зимовник јаве надлежној Лучкој капетанији и руководиоцу сектора Вршац на хидротехничком објекту канала Банатска Паланка - Нови Бечеј, преко дежурне службе на бродској преводници Кајтасово.

Члан 4.

Корисници Јавног зимовника Банатска Паланка су у обавези да самостално обезбеде мобилна средства за привез уз обалу и организују начин прикупљања и одвожења санитарне отпадне и каљужне воде и смећа са пловила.

Члан 5.

Копнени приступ пловилима у Јавном зимовнику Банатска Паланка обавља се преко обалне инспекционе стазе, од ивице насеља до крајње узводне тачке, на km 1 (до окретнице).

Члан 6.

Корисници Јавног зимовника су дужни да коришћење инспекционе стазе и обале врше на начин да се не нарушава постојећа конфигурација обале и физичко-техничка структура инспекционе стазе.

Члан 7.

Евентуална оштећења обалног руба и инспекционе стазе, на лицу места утврђује овлашћено службено лице ЈВП "Воде Војводине", а трошкови санације падају на терет корисника одговорних за оштећење.

Члан 8.

Водопривредна предузећа и привредна друштва, која су у периоду до доношења овог Правилника користили за зимовање и распрему својих пловила делове обале и водни простор уз раније изграђене објекте на копну, користе ове локације у складу са водним условима и сагласностима прописаним од стране надлежног водопривредног органа и управљача Хс ДТД, на локацијама:

1) Сомбор, канал Врбас-Бездан, лева обала од km 50+990 до km 50+630 и десна обала од km 53+860 до km 53+930;

2) Врбас, канал Врбас-Бездан, десна обала од km 0+710 до km 1;

3) Оџаци, канал Бечеј-Богојево, лева обала од km 72+600 до km 72+700;

4) Кикинда, Кикиндски канал, лева обала од km 31+610 до km 32+050;

5) Нови Сад, канал Нови Сад - Савино Село, лева обала од km 4+300 до km 4+890, лева обала од km 5+660 до km 5+720 и десна обала од km 4+800 до km 5+030.

Сидрење и стајање пловила

Члан 9.

На државним водним путевима на територији Аутономне покрајине Војводине, који су истовремено и пловни путеви, интегрисани у вишенаменски хидротехнички објекат ОКМ ХсДТД, није дозвољено сидрење пловила.

Изузетно, маневар сидрења се може извести у случају непосредне опасности по безбедност пловидбе и пловила, због потребе хитног заустављања пловила, избегавања судара, или у случају отказа погонске и маневарске способности пловила, а стајање на сидру вршити само до отклањања непосредне опасности.

Члан 10.

Стајање пловила је дозвољено уз обалу канала, искључиво у ванредним околностима, због потребе очувања безбедности пловила и пловидбе, ванредних услова (магла, олуја, смањена видљивост и слично), или уколико је то нужно због оперативних потреба транспорта, уз обавезу јављања органима подручно надлежне Лучке капетаније и продужетка пловидбе до одредишта непосредно по престанку околности због којих је пловидба прекинута.

Током стајања пловила морају бити под непрекидним надзором члана посаде, а на пловилу који превози опасан терет лица оспособљеног за руковање таквим теретом.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ

Број:
Дана: ____ 2019. године
Нови Сад

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Ненад Грбић

На основу члана 16. став 2 и чланова 24. и 41. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017 и 24/2019), а у вези са чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину ("Службени лист АПВ", број 60/2018, 40/2019-ребаланс), покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, д о н е о ј е

Правилник о поступку доделе бесповратних средстава локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 50/2019 од 28.11.2019. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Опште одредбе

Овим Правилником прописује се намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања од значаја за поступак доделе бесповратних средстава локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре - стајалишта, зоне школе, брзински дисплеји и семафори.

Средства се обезбеђују у Буџету Аутономне покрајине Војводине и воде се на посебном буџетском разделу у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Намене за које се могу користити средства

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, могу се користити за:

I. суфинансирање адаптације-реконструкције неусловних аутобуских стајалишта у насељеним местима;

II. суфинансирање изградње саобраћајне сигнализације и постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја у зонама школа и зонама успореног саобраћаја;

III. суфинансирање постављања брзинских дисплеја у насељеним местима;

IV. суфинансирање опремања светлосном саобраћајном сигнализацијом (семафорима) раскрсница и пешачких прелаза у насељеним местима.

Члан 3.

Циљеви суфинансирања

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, имају за циљ повећање безбедности учесника у саобраћају и смањење броја саобраћајних незгода у насељеним местима у Аутономној покрајини Војводини.

Члан 4.

Конкурс за доделу средстава

Бесповратна подстицајна средства се додељују на основу конкурса.

Конкурс се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај http://www.psemr.vojvodina.gov.rs/ као и скраћено у једном од дневних гласила које се дистрибуирају на целој територији Аутономне покрајине Војводине.

Обавезни елементи конкурса су:

1. укупна висина средстава која се додељују по конкурсу;
2. максималан износ средстава по наменама који се додељује за реализацију пројекта;
3. намена средстава;
4. циљеви пројеката;
5. услови за учешће на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву на конкурс;
6. рок за пријаву на конкурс;
7. начин аплицирања;
8. поступак одлучивања по конкурсу;
9. други подаци који су од значаја за реализацију конкурса.

Члан 5.

Услови за учешће на конкурсу

Право учешћа на конкурсу имају јединице локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине.

Једна јединица локалне самоуправе може конкурисати за највише три намене дефинисане чланом 2. овог Правилника.

За једну намену може се поднети само једна пријава.

Члан 6.

Потребна документација

За све намене:

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на конкурсу (Образац Пријаве се налази на сајту Секретаријата);
2. Карта путева локалне самоуправе са означеним локацијама планираних радова (Л1, Л2, ...) и категоријом путева на којима се планира инвестиција (Лок, Држ II, Држ I);
3. Фотокопија решења о пореском идентификационом броју;
4. Овлашћење за заступање јединице локалне самоуправе (фотокопија картона депонованих потписа);
5. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
6. Изјава да се против подносиоца захтева не води кривични поступак (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
7. Изјава о досадашњем коришћењу средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 3,5 године (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
8. Изјава подносиоца захтева (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата):

а) да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом (Закон о буџетском систему, Закон о јавним набавкама и др.) утрошити додељена средства;

b) да ће се Секретаријату достављати извештаје у складу са уговорним обавезама.

Додатна документација за намену I:

1. Идејни пројекат са предмером и предрачуном (уколико се реализује део/фаза пројекта, неопходно је доставити предмер и предрачун за тај део/фазу пројекта, за који се подноси пријава на конкурс за доделу средстава); пројектно техничка документација треба да је израђена у складу са Законом о планирању и изградњи.

Идејни пројекат мора да садржи следеће податке:

- Опис постојећег стања за сваки предметни објекат - свако аутобуско стајалиште (за свако аутобуско стајалиште навести тачан назив и локацију са ГПС координатама, катастарску парцелу, кратак опис постојећег стања.);

- Технички опис пројектом предвиђеног новог аутобуског стајалишта за предметну локацију са детаљним техничким описом свих елемената аутобуског стајалишта. Обавезни елементи аутобуског стајалишта су: Наткривена конструкција аутобуског стајалишта, фотонапонски панели минималне номиналне снаге 1000 Wp, регулатор пуњења номиналне ел. снаге усклађене са номиналном снагом фотонапонских панела, акумулаторске батерије минималног укупног капацитета у складу са захтеваном дневном просечном производњом електричне енергије, модуларни ормар за смештање опреме и батерија, систем пуњења мобилних телефона, светиљке за осветљење стајалишта које обезбеђују уједначену осветљеност од минимално 50lx, управљачки систем аутобуског стајалишта са ГСМ комуникацијом, тастер за позив за помоћ, канта за смеће, систем за аутоматски позив при вандалском понашању, систем видео надзора на стајалишту, Wi-Fi на стајалишту;

- Аутобуско стајалиште треба да буде типско и да има могућност уградње: ЛЕД дисплеја за приказивање информација, система праћења и информисања на дисплеју или мобилној апликацији, положаја аутобуса који саобраћају на предметном стајалишту, система мерења брзине са исписивањем и упозорењем на прекорачење брзине возила, систем за упозорење возача "АУТОБУС НА СТАЈАЛИШТУ, ВОЗИ ОПРЕЗНО", рекламне светлеће витрине, Уградњу звучника за музику и гласовна обавештења на аутобуском стајалишту, систем за бројање возила;

- Предмер и предрачун радова за адаптацију аутобуског стајалишта;

- Графичка документација: предметна јавна површина (на којој су уцртана аутобуска стајалишта), детаљи монтаже;

- Прилог пројекта где је потребно да се достави извод из каталога за пројектовано аутобуско стајалиште са свим подацима наведеним у захтеву за обавезне елементе и елементима за проширење;

- Доказ о гарантном року за пројектовано аутобуско стајалиште. Изјаву произвођача о гаранцији не мање од 2 године.

2. Годишњи прорачун производње електричне енергије на предметној локацији коришћењем података са мерења на терену или јавно доступних података. Прорачун треба да покаже да је дневна производња електричне енергије на предметној локацији довољна за функционисање аутобуског стајалишта.

3. Градску/Општинску одлуку о аутобуским стајалиштима (општинска и међумесна), у којој су дефинисане локације стајалишта које су предмет адаптације-реконструкције.

4. Предмер и предрачун радова са рекапитулацијом радова, оверен и потписан од стране одговорног пројектанта, не старији од шест месеци са нумерисаним странама (документ обавезно садржи датум израде).

5. ОПЦИОНО: Извештај мерења сунчевог зрачења на локацији монтаже аутобуског стајалишта: Потребно је доставити извештај мерења сунчевог зрачења на месту постављања фотонапонских модула са сертификованим инструментом од стране овлашћене организације за мерење. У извештају обрадити резултате мерења, са прилогом о инструменту са ком се вршило мерење и сертификатом инструмента издатом од овлашћене организације за мерење.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Пријава и приложена документација не враћају се подносиоцима.

Додатна документација за намене II, III I IV:

1. Техничка документација са предмером и предрачуном, на основу које се непосредно може приступити извођењу радова. Уколико се реализује део/фаза пројекта, неопходно је доставити предмер и предрачун за тај део/фазу пројекта тј. извод из пројекта, за који се подноси пријава на конкурс за доделу средстава. Техничка

документација треба да је израђена у складу са важећим Законом о планирању и изградњи, Законом о безбедности саобраћаја на путевима, Правилником о саобраћајној сигнализацији, као и другим прописима који регулишу ову област.

Под техничком документацијом се подразумева, у зависности од намене пријаве:

- идејни пројекат
- саобраћајни пројекат
- пројекат техничког регулисања саобраћаја (или извод из пројекта техничког регулисања саобраћаја) или
- техничка документација потребна за грађевинску дозволу или за решење о одобрењу извођења радова.

Техничка документација мора да садржи предмер и предрачун радова са ПДВ-ом, оверен и потписан од стране одговорног пројектанта, не старији од шест месеци. Документ обавезно садржи датум израде.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Пријава и приложена документација не враћају се подносиоцима.

Члан 7.

Подношење пријава

Пријаве на Конкурс подносе се путем конкурсних образаца (који се могу преузети са сајта Секретаријата) и са припадајућом документацијом, достављају поштом или лично преко писарнице покрајинских органа, у затвореној коверти на адресу: Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, 21000 Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16, са назнаком на лицу коверте:

- "Не отварати - Пријава на Конкурс за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре у АПВ - стајалишта", или
- "Не отварати - Пријава на Конкурс за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре у АПВ- зоне школа", или
- "Не отварати - Пријава на Конкурс за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре у АПВ- брзински дисплеј", или
- "Не отварати - Пријава на Конкурс за суфинансирање развоја саобраћаја и путне инфраструктуре у АПВ- семафори".

Члан 8.

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Комисија неће узети у разматрање пријаве које се не сматрају уредним и то:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу)
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене)
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни документи, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама и неуписаним захтеваним бројчаним вредностима, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу и које садрже неразумљиве и нечитке податке).

Комисија неће узети у разматрање пријаве оних субјеката који су користили средства Секретаријата, а у случају истека уговореног рока нису поднели Секретаријату финансијске и друге обавезне извештаје о утрошку додељених средстава.

Члан 9.

Одлучивање о додели средстава

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију (у даљем тексту: Комисија). Комисија врши преглед и бодовање пристиглих пријава, формира ранг листу на основу бодовања и саставља записник.

Покрајински секретар на основу записника и ранг листе Комисије доноси одлуку о додели средстава корисницима. Ова одлука је коначна и против ње се не може уложити правно средство.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Члан 10.

Критеријуми за доделу средстава

1. Развијеност јединица локалне самоуправе[1]	
четврта група - степен развијености испод 60% републичког просека	10
трећа група - степен развијености од 60% до 80% републичког просека	8
друга група - степен развијености од 80% до 100% републичког просека	6
прва група - степен развијености изнад републичког просека	4
2. Досадашње коришћење средстава из буџета Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 3,5 године	
Нису коришћена средства	10
Коришћена средства < 5.000.000,00 дин.	8
5.000.000,00 ≤ Коришћена средства < 10.000.000,00 дин.	6
Коришћена средства ≥ 10.000.000,00 дин.	4
3. Учешће локалне самоуправе у односу на укупну вредност инвестиције (са ПДВ-ом)	
50% и више	10
40% ≤ Учешће < 50%	8
30% ≤ Учешће < 40%	6
20% ≤ Учешће < 30%	4
Учешће < 20%	пријава се неће разматрати
4. (I) Висина тражених средстава од секретаријата по аутобуском стајалишту (укупно тражена средства/број предложених аутобуских стајалишта)	
Тражена средства ≤ 500.000,00 дин.	10
500.000,00 < Тражена средства ≤ 750.000,00 дин.	8
750.000,00 < Тражена средства ≤ 1.000.000,00 дин.	6
Тражена средства > 1.000.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
4. (II) Висина тражених средстава од Секретаријата за намену II.	
Тражена средства ≤ 400.000,00 дин.	10
400.000,00 < Тражена средства ≤ 600.000,00 дин.	8

600.000,00 < Тражена средства ≤ 800.000,00 дин.	6
Тражена средства > 800.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
4. (III) Висина тражених средстава од Секретаријата за намену III.	
Тражена средства ≤ 200.000,00 дин.	10
200.000,00 < Тражена средства ≤ 300.000,00 дин.	8
300.000,00 < Тражена средства ≤ 400.000,00 дин.	6
Тражена средства > 400.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
4. (IV) Висина тражених средстава од Секретаријата за намену IV.	
Тражена средства ≤ 1.000.000,00 дин.	10
1.000.000,00 < Тражена средства ≤ 2.000.000,00 дин.	8
2.000.000,00 < Тражена средства ≤ 3.000.000,00 дин.	6
Тражена средства > 3.000.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
5. Јавни ризик (ЈР) страдања деце пешака (0-14 година) по општинама и градовима у Републици Србији у периоду од 2016. до 2018. године[2]	
врло висок: ЈР > 28	10
висок: 21 < ЈР ≤ 28	8
средњи: 14 < ЈР ≤ 21	6
низак: 7 < ЈР ≤ 14	4
врло низак: ЈР ≤ 7	2
6. Јавни пондерисани ризик (ЈПР) страдања младих (15-30) по општинама и градовима у Републици Србији у периоду од 2016. до 2018. године[2]	
врло висок: ЈПР > 212	10
висок: 165 < ЈПР ≤ 212	8
средњи: 117 < ЈПР ≤ 165	6
низак: 70 < ЈПР ≤ 117	4
врло низак: ЈПР ≤ 70	2
7. Очекивани циљеви-ефекти који се постижу реализацијом пројекта	
степен унапређења безбедности саобраћаја у односу на постојеће стање	максимално 25 бодова

Додатни бодови за намену I:

1. Технички квалитет фотонапонских панела - Гарантни период на учинак у висини 80% од називне снаге панела

Гарантни период ≥ 25 година	10
15 ≤ Гарантни период < 25 година	5
10 ≤ Гарантни период < 15 година	1
Гарантни период < 10 година	Пријава се неће разматрати
2. Век трајања батерије за акумулацију електричне енергије	
Гарантни период ≥ 2 година	5
Гарантни период < 2 година	Пријава се неће разматрати
3. Годишњи прорачун производње електричне енергије	
Израчунат на основу мерења инсолације	10
Израчунат на основу јавно доступних података	5
4. Минимална дневна производња електричне енергије лети (зими) у Wh	
Производња ≥ 1000 (500)	10
Производња < 1000 (500)	Пријава се неће разматрати

Бодови се скалирају према следећим формулама:
За намену I: број бодова/120*100
За намену II: број бодова/85*100
За намену III: број бодова/85*100
За намену IV: број бодова/85*100

_____
Објашњење:
1 УРЕДБА О УТВРЂИВАЊУ ЈЕДИНСТВЕНЕ ЛИСТЕ РАЗВИЈЕНОСТИ РЕГИОНА И ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ЗА 2014. ГОДИНУ ("Сл. гласник РС", бр. 104/2014)
2 Званични подаци Агенције за безбедност саобраћаја (www.abs.gov.rs)
JP=број настрадалих / бр. становника*100.000
ЈПР=(Р1*ЛТП+Р2*ТТП+Р3*ПОГ)/број становника*10.000
ЛТП - број лако повређених
ТТП - број тешко повређених
ПОГ - број погинулих
Р1, Р2 И Р3 - коефицијенти придружени последицама

Члан 11.

Уговор о додели средстава

Одлуком о додели средстава утврђују се појединачни износи средстава по кориснику.
Након доношења одлуке о додели средстава Покрајински секретар закључује са корисником средстава уговор о додели средстава.
Обавезни елементи уговора су:
- подаци о кориснику средстава
- износ додељених средстава
- намена за коју се додељују средства
- период на који се закључује уговор
- обавезе корисника средстава
- извештаји који се подносе Секретаријату
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности

Члан 12.

Праћење извршавања уговора

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе извештаје (наративни-описни и финансијски) о реализацији пројекта и наменском и законитом утрошку средстава (у даљем тексту: Извештај), најкасније у року од 15 дана од уговореног рока утврђеног за реализацију пројекта, са припадајућом документацијом.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, као и сопствених средстава јединице локалне самоуправе, потребних за реализацију пројекта (документацију о спроведеном поступку јавних набавки, изводе из Управе за трезор, фактуре, уговоре, и другу финансијску документацију) овереном од стране овлашћених лица.

Давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја са приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем образовати посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Пројеката.

Члан 13.

Контрола коришћења средстава

Средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине.

Корисници средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора.

Члан 14.

Обавезе корисника приликом јавних публикација

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања активности у вези реализације пројекта који се суфинансира по јавном конкурсу наведу да је у суфинансирању исте учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Члан 15.

Завршне одредбе

Правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу АП Војводине.

Покрајински секретар
Ненад Грбић

На основу члана 16. став 1. и 2. члана 24. и 41. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016, 29/2017 и 24/19), а у вези са чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину ("Службени лист АПВ", број 60/2018, 40/2019 - ребаланс), покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, доноси

Правилник о поступку доделе бесповратних средстава локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини за суфинансирање реализације пројеката унапређења водног саобраћаја и развоја интермодалног транспорта

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 43/2019 од 9.10.2019. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Опште одредбе

Овим Правилником прописује се намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања од значаја за поступак доделе бесповратних средстава локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини у 2019. години за суфинансирање трошкова реализације пројеката унапређења водног саобраћаја и развоја интермодалног транспорта.

Средства су обезбеђена у Буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину и воде се у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Намене за које се могу користити средства

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, могу се користити искључиво за суфинансирање трошкова реализације пројеката унапређења водног саобраћаја и развоја интермодалног транспорта на територији локалних самоуправа у Аутономној покрајини Војводини.

Члан 3.

Циљеви суфинансирања

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, имају за циљ унапређење водног саобраћаја и развој интермодалног транспорта у локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини.

Члан 4.

Конкурс за доделу средстава

Бесповратна подстицајна средства се додељују на основу конкурса.

Конкурс се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај http://www.psemr.vojvodina.gov.rs/ као и скраћено у једном од дневних гласила које се дистрибуирају на целој територији Аутономне покрајине Војводине.

Обавезни елементи конкурса су:

1. укупна висина средстава која се додељују по конкурсу;
2. максималан износ средстава који се додељује;
3. намена средстава;
4. циљеви суфинансирања;
5. услови за учешће на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву на конкурс;
6. рок за пријаву на конкурс;
7. начин аплицирања;
8. поступак одлучивања по конкурсу;
9. други подаци који су од значаја за реализацију конкурса.

Члан 5.

Услови за учешће на конкурсу

Право учешћа на конкурсу имају јединице локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине.

Члан 6.

Потребна документација

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на конкурсу (Образац Пријаве се налази на сајту Секретаријата);
2. Детаљан опис предвиђених радова (оверен и потписан);
3. Фотокопија решења о пореском идентификационом броју;
4. Овлашћење за заступање јединице локалне самоуправе (фотокопија картона депонованих потписа);
5. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
6. Изјава да се против подносиоца захтева не води кривични поступак (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

7. Изјава о досадашњем коришћењу средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 3,5 године (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

8. Изјава подносиоца захтева (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата):

а) да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом (Закон о буџетском систему, Закон о јавним набавкама и др.) утрошити додељена средства;

b) да ће се Секретаријату достављати извештаји у складу са уговорним обавезама.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Пријава и приложена документација не враћају се подносиоцима.

Члан 7.

Подношење пријава

Пријаве на Конкурс могу се поднети лично, предајом писарници покрајинских органа управе у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина бр. 16, или се упућују поштом, обавезно у писаној форми искључиво на конкурсним обрасцима који се могу преузети у Секретаријату или са интернет презентације (сајта) Секретаријата. Образац пријаве се подноси оверен и потписан од стране овлашћеног лица подносиоца пријаве у затвореној коверти са назнаком:

"НЕ ОТВАРАТИ - Пријава на Конкурс за доделу бесповратних средстава локалним самоуправама у Аутономној покрајини Војводини у 2019. години за суфинансирање трошкова реализације пројеката унапређења водног саобраћаја и развоја интермодалног транспорта"

, називом и адресом подносиоца пријаве, на адресу:

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај
Булевар Михајла Пупина број 16
21000 Нови Сад

Члан 8.

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Комисија неће узети у разматрање пријаве које се не сматрају уредним и то:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу)

- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене)

- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни документи, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама и неуписаним захтеваним бројчаним вредностима, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу и које садрже неразумљиве и нечитке податке).

Комисија неће узети у разматрање пријаве оних субјеката који су користили средства Секретаријата, а у случају истека уговореног рока нису поднели Секретаријату финансијске и друге обавезне извештаје о утрошку додељених средстава.

Члан 9.

Одлучивање о додели средстава

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију (у даљем тексту: Комисија). Комисија врши преглед и бодовање пристиглих пријава, формира ранг листу на основу бодовања и саставља записник.

Покрајински секретар на основу записника и ранг листе Комисије доноси одлуку о додели средстава корисницима. Ова одлука је коначна и против ње се не може уложити правно средство.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Члан 10.

Критеријуми за доделу средстава

1. Развијеност јединица локалне самоуправе (Уредба о утврђивању

јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину ("Сл. гласник РС", бр. 104/2014)	
четврта група - степен развијености испод 60% републичког просека	10
трећа група - степен развијености од 60% до 80% републичког просека	8
друга група - степен развијености од 80% до 100% републичког просека	6
прва група - степен развијености изнад републичког просека	4
2. Досадашње коришћење средстава из буџета Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 3,5 године	
Нису коришћена средства	10
Коришћена средства ≤ 5.000.000 дин.	8
Коришћена средства > 5.000.000 дин.	6
3. Учешће локалне самоуправе у односу на укупан износ трошкова	
40% и више	10
30% ≤ Учешће < 40%	8
20% ≤ Учешће < 30%	6
10% ≤ Учешће < 20%	4
Учешће < 10%	пријава се неће разматрати
4. Висина тражених средстава од Секретаријата	
Тражена средства ≤ 5.000.000,00 дин.	10
5.000.000,00 < Тражена средства ≤ 10.000.000,00 дин.	8
10.000.000,00 < Тражена средства ≤ 15.000.000,00 дин.	6
Тражена средства > 15.000.000,00 дин.	пријава се неће разматрати
5. Очекивани циљеви-ефекти који се постижу реализацијом пројекта	
Унапређење водног саобраћаја - развој интермодалног транспорта максимално	25 бодова

Члан 11.

Уговор о додели средстава

Одлуком о додели средстава утврђују се појединачни износи средстава по кориснику.

Након доношења одлуке о додели средстава Покрајински секретар закључује са корисником средстава уговор о додели средстава.

Обавезни елементи уговора су:

- подаци о кориснику средстава,
- износ додељених средстава,
- намена за коју се додељују средства,
- период на који се закључује уговор,
- обавезе корисника средстава,
- извештаји који се подносе Секретаријату,
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности.

Члан 12.

Праћење извршавања уговора

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе извештаје (наративни-описни и финансијски) о реализацији пројекта и наменском и законитом утрошку средстава (у даљем тексту: Извештај), најкасније у року од 15 дана од уговореног рока утврђеног за реализацију пројекта, са припадајућом документацијом.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, као и сопствених средстава јединице локалне самоуправе, потребних за реализацију пројекта (документацију о спроведеном поступку јавних набавки, изводе из Управе за трезор, фактуре, уговоре, и другу финансијску документацију) овереном од стране овлашћених лица.

Давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја са приложеним документима.

Покрајински секретар може решењем образовати посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Пројеката.

Члан 13.

Контрола коришћења средстава

Средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине.

Корисници средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора.

Члан 14.

Обавезе корисника приликом јавних публикација

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања активности у вези реализације пројекта који се суфинансира по јавном конкурсу наведу да је у суфинансирању исте учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Члан 15.

Завршне одредбе

Правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу АП Војводине.

Покрајински секретар

Ненад Грбић

На основу чл. 16. став 2, 24. и 41. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017), а у вези с чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину ("Службени лист АПВ", број 60/2018 и 40/2019 - ребаланс) покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, д о н е о ј е

Правилник о додели бесповратних подстицајних средстава за финансирање/суфинансирање подршке гасификације у јединицама локалних самоуправа

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 43/2019 од 9.10.2019. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о додели бесповратних подстицајних средстава финансирање/суфинансирање подршке гасификације у јединицама локалних самоуправа (у даљем тексту: Правилник), прописује се намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања од значаја за реализацију програма Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај доделе бесповратних подстицајних средстава за финансирање/суфинансирање подршке гасификације у јединицама локалних самоуправа на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводине).

Средства су обезбеђена у Буџету Аутономне покрајине Војводине и воде се на посебном буџетском разделу у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Секретаријат)

Намене за које се могу користити бесповратна подстицајна средства

Члан 2.

Бесповратна подстицајна средства која се додељују могу се користити за финансирање/суфинансирање подршке гасификације у јединицама локалних самоуправа.

Циљеви пројеката

Члан 3.

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, имају за циљ подршку јединицама локалних самоуправа у сврху замене врсте горива еколошки прихватљивијим (гас).

Конкурс за доделу средстава

Члан 4.

Бесповратна подстицајна средства се додељују на основу конкурса. Текст конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине" и на интернет страници Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај http://www.psemr.vojvodina.gov.rs/, као и скраћено у једном од дневних гласила које се дистрибуира на целој територији Аутономне покрајине Војводине.

Обавезни елементи текста Конкурса су:

1. укупна висина средстава која се додељује по Конкурсу;
2. намена средстава;
3. циљеви пројеката;
4. услови за учешће на Конкурсу и документација која се подноси уз пријаву;
5. рок за пријаву на Конкурс;
6. начин аплицирања;
7. поступак одлучивања по Конкурсу;
8. закључивање уговора са корисницима којима су додељена средства у складу са одлуком;

и други подаци који су од значаја за реализацију Конкурса.

Право учешћа на конкурсу и документација која се подноси

Члан 5.

Право учешћа на конкурсу имају јединице локалне самоуправе (општина/град) са територије Аутономне Покрајине Војводине.

Документација која се подноси на конкурс[2]:

1. Попуњена, потписана и печатом оверена Пријава за учешће на конкурсу (преузима се са сајта Секретаријата)
2. Потврда о регистрацији (извод из одговарајућег регистра);
3. Овлашћење за заступање града/општине
4. Фотокопија решења о пореском идентификационом броју;
5. Фотокопија картона депонованих потписа;
6. Број рачуна отвореног код Управе за трезор (у Пријаву уписати уплатни рачун за капиталне трансфере, у ужем смислу, од АП Војводине и позив на број)
7. Копија грађевинске дозволе или одобрења за извођење радова
8. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
9. Изјава да се против подносиоца захтева не води кривични поступак (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
10. Изјава о досадашњем коришћењу средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај, у последње 3,5 године (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
11. Изјава подносиоца захтева (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата):

а) да су, уз средства добијена по овом Конкурсу, обезбеђена/биће обезбеђена преостала финансијска средства за реализацију пројекта;

б) да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом (Закон о буџетском систему, Закон о јавним набавкама и др.) утрошити додељена средства;

ц) да ће се Секретаријату достављати извештаји у складу са уговорним обавезама.

12. Средство финансијског обезбеђења којим подносилац пријаве обезбеђује испуњење својих уговорних обавеза НЕ ПОДНОСИ СЕ УЗ ПРИЈАВУ

(Подносилац пријаве коме је додељен уговор је дужан да, приликом закључења уговора, достави средство финансијског обезбеђења).

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

_____

2 Препоручује се да документација буде достављена у регистратору, на начин да чини целину са страницама означеним њиховим редним бројем и увезана на начин да се онемогући накнадно вађење и уметање листова

Члан 6.

Пријаве на Конкурс могу се поднети лично, предајом писарници покрајинских органа управе у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина бр. 16, или се упућују поштом, обавезно у писаној форми, искључиво на конкурсним обрасцима који се могу преузети у Секретаријату или са интернет презентације (сајта) Секретаријата. Образац пријаве се подноси оверен и потписан од стране овлашћеног лица подносиоца пријаве у затвореној коверти са назнаком "НЕ ОТВАРАТИ", називом и адресом подносиоца пријаве и називом конкурса.

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Члан 7.

Комисија неће узимати у разматрање пријаве које се не сматрају уредним и то:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу)
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене)
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве у ковертама које нису обележене према захтеву из Правилника, пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама и неуписаним захтеваним бројчаним вредностима у табели са критеријумима, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на

одговарајућем обрасцу, без одговарајућег броја рачуна отвореног код Управе за трезор, које садрже неразумљиве и нечитке податке).

Неће се такође узимати у разматрање пријаве оних субјеката који су користили средства Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај, а у случају истека уговореног рока нису поднели Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај, финансијске и друге обавезне извештаје о утрошку додељених средстава.

Одлучивање о додели средстава

Члан 8.

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију за преглед пријава са приложеном документацијом и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија). Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и еминентни стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије за доделу средстава и доноси одлуку о додели средстава корисницима. Ова одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука о додели средстава корисницима (резултати конкурса) објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Критеријуми за доделу средстава

Члан 9.

Приликом доношења одлуке о додели средстава крајњим корисницима, врши се бодовање пристиглих пријава, уз примену следећих критеријума:

1. Учешће сопствених средстава подносиоца пријаве	
Учешће ≥ 60%	10 бодова
40 % ≤ Учешће < 60%	7 бодова
20 % ≤ Учешће < 40%	4 бода
Учешће < 20%	1 бод
2. Досадашње коришћење средстава из буџета Покрајинског секретаријата у последње 3,5 године	
Нису коришћена средства	10 бодова
Коришћена средства < 7.500.000,00 дин.	7 бодова
7.500.000,00 ≤ Коришћена средства < 15.000.000,00 дин.	4 бода
Коришћена средства ≥ 15.000.000,00 дин.	1 бод
3. Висина бесповратних средстава која се траже од Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај	
Тражена средства ≤ 1.500.000 дин.	10 бодова
1.500.000 < Тражена средства ≤ 3.000.000 дин.	7 бодова
Тражена средства > 3.000.000 дин.	4 бода
4. Степен развијености јединице локалне самоуправе[3]	
IV група: чији је степен развијености ЈЛС испод 60% републичког просека	10 бодова

III група: чији је степен развијености ЈЛС у распону од 60% до 80% републичког просека	8 бодова
II група: чији је степен развијености ЈЛС у распону од 80% до 100% републичког просека	6 бодова
I група: чији је степен развијености ЈЛС је изнад републичког просека	4 бода
5. Техничка документација	
Поседује грађевинску дозволу односно одобрење за извођење радова	10 бодова
Не поседује грађевинску дозволу односно одобрење за извођење радова	Пријава се неће разматрати
6. Значај	
Значај улагања за АП Војводину	До 25 бодова

_____

3 Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину ("Сл. Гласник РС", бр. 104/2014)

Уговор о додели средстава

Члан 10.

Одлуком о додели средстава утврдиће се појединачни износи средстава по кориснику.

Након доношења одлуке о додели средстава Покрајински секретар закључује са корисником средстава уговор о додели средстава.

Обавезни елементи уговора су:

- подаци о кориснику
- износ додељених средстава
- намена за коју се додељују средства
- период на који се закључује уговор
- обавезе корисника средстава
- извештаји који се подносе Секретаријату
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности

Праћење извршавања уговора

Члан 11.

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе наративни-описни и финансијски извештај, на обрасцу и према упутству које се налази на интернет презентацији Секретаријата, са приложеном пратећом документацијом о реализацији пројекта и наменском и законитом утрошку средстава (у даљем тексту: Извештај), најкасније у року од 15 дана од уговореног рока утврђеног за реализацију пројекта, са припадајућом документацијом.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, као и преосталих средстава потребних за реализацију пројекта (документацију о спроведеном поступку јавних набавки, изводе из Управе за трезор, фактуре, уговоре, и другу финансијску документацију) овереном од стране овлашћених лица.

Давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја са приложеним документима.

Покрајински секретар решењем може да образује посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Пројеката.

Члан 12.

Средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине.

Корисници средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора.

Члан 13.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања о активностима, мерама и програмима које се финансирају и суфинансирају по јавном конкурсу наведу да је у финансирању и суфинансирању истих учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Члан 14.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.

Покрајински секретар
Ненад Грбић

На основу чл. 16. став 1. и 2., 24. и 41. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017), а у вези с чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину ("Службени лист АПВ", број 60/2018 и 40/2019 - ребаланс) покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, д о н е о ј е

Правилник о поступку доделе бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање израде пројектно техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката јединица локалне самоуправе

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 43/2019 од 9.10.2019. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником прописује се намена, поступак доделе, критеријуми за доделу и друга питања од значаја за реализацију поступка доделе бесповратних подстицајних средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај за суфинансирање јединица локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине за израду пројектно техничке документације за изградњу и реконструкцију инфраструктурних објеката (објекте и системе водовода и канализације на територији локалне самоуправе, локалне саобраћајнице, објекте за производњу и снабдевање паром и топлом водом, пијаце, тргови, парковне површине, депоније...).

Средства су обезбеђена у Буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину и воде се на посебном буџетском разделу у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Секретаријат).

Намене за које се могу користити средства

Члан 2.

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, могу се користити за суфинансирање израде пројектно техничке документације за изградњу и реконструкцију инфраструктурних објеката.

Циљеви суфинансирања

Члан 3.

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, имају за циљ подршку јединицама локалне самоуправе у унапређењу развоја инфраструктурних објеката који доприносе стварању повољнијих услова за живот становништва као и развоју јединице локалне самоуправе.

Конкурс за доделу средстава

Члан 4.

Бесповратна подстицајна средства се додељују на основу конкурса.

Конкурс се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај, као и скраћено у једном од дневних гласила које се дистрибуирају на целој територији Аутономне покрајине Војводине.

Обавезни елементи конкурса су:

1. укупна висина средстава која се додељују по конкурсу
2. максималан износ средстава који се додељује за реализацију пројекта
3. намена средстава
4. циљеви пројеката
5. услови за учешће на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву на конкурс
6. рок за пријаву на конкурс
7. начин аплицирања
8. поступак одлучивања по конкурсу
9. рок за закључивање уговора са корисницима којима су додељена средства у складу са одлуком и други подаци који су од значаја за реализацију конкурса.

Услови за учешће на конкурсу и документација која се подноси уз пријаву на конкурс

Члан 5.

Право учешћа на конкурсу имају јединице локалне самоуправе са територије Аутономне покрајине Војводине. Једна јединица локалне самоуправе може конкурисати само са једним пројектом по расписаном конкурсу.

Документација која се подноси уз пријаву на конкурс:

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на конкурсу (образац Пријаве се налази на сајту Секретаријата);
2. Фотокопија решења о пореском идентификационом броју;
3. Овлашћење за заступање јединице локалне самоуправе (фотокопија картона депонованих потписа);
4. Мишљење надлежног органа за послове урбанизма да постоји плански основ за планиране радове;
5. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата - образац 1);
6. Изјава да су, уз средства добијена по овом Конкурсу, обезбеђена, односно биће обезбеђена преостала финансијска средства за реализацију пројекта, да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом (Закон о буџетском систему, Закон о јавним набавкама и др.) утрошити додељена средства и да ће се Секретаријату достављати извештаји у складу са уговорним обавезама (образац изјаве се налази на сајту Секретаријата - образац 2);

Средство финансијског обезбеђења којим подносилац пријаве обезбеђује испуњење својих уговорних обавеза СЕ НЕ ПОДНОСИ УЗ ПРИЈАВУ. Подносилац пријаве коме су додељена средства по конкурсу, дужан је да приликом закључења уговора достави средство финансијског обезбеђења у складу са Законом.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Пријава и приложена документација не враћају се подносиоцима.

Члан 6.

Пријаве на Конкурс са припадајућом документацијом се достављају непосредно, предајом писарници покрајинских органа управе у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина бр. 16, или поштом, обавезно у писаној форми, искључиво на конкурсним обрасцима, који се могу преузети у Секретаријату или са интернет презентације Секретаријата.

Пријаве се подносе оверене и потписане од стране овлашћеног лица подносиоца пријаве, у затвореној коверти са назнаком "Јавни конкурс за доделу бесповратних средстава за суфинансирање израде пројектно техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката јединица локалне самоуправе са територије АПВ - НЕ ОТВАРАТИ", а на полеђини назив јединице локалне самоуправе и адресу, број телефона, као и име и презиме особе за контакт.

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Члан 7.

Комисија неће узети у разматрање пријаве које се не сматрају уредним и то:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу)
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене)
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама и неуписаним захтеваним бројчаним вредностима у табели са критеријумима, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу и које садрже неразумљиве и нечитке податке.

Комисија неће узети у разматрање пријаве оних субјеката који су користили средства Секретаријата, а у случају истека уговореног рока нису поднели Секретаријату финансијске и друге обавезне извештаје о утрошку додељених средстава.

Одлучивање о додели средстава

Члан 8.

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију за преглед пријава са приложеном документацијом и израду ранг листе за доделу средстава, са бодовима (у даљем тексту: Комисија).

Покрајински секретар разматра ранг листу Комисије и доноси одлуку о додели средстава корисницима. Ова одлука је коначна и против ње се не може уложити правно средство.

Одлука о додели средстава корисницима објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Критеријуми за доделу средстава

Члан 9.

Приликом израде ранг листе за доделу средстава, врши се бодовање пристиглих пријава, уз примену следећих критеријума:

1. Висина тражених средстава од Секретаријата по Конкурсу	
Тражена средства ≤ 1.400.000,00 дин.	10 бодова
1.400.000,00 дин < Тражена средства ≤ 2.400.000,00 дин.	5 бодова
Тражена средства > 2.400.000,00 дин.	Пријаве се неће разматрати
2. Финансијска способност јединице локалне самоуправе - учешће сопствених средстава	
Учешће ≥ 60%	10 бодова

60% < Учешће < 40%	7 бодова
40% ≤ Учешће ≤ 20%	4 бода
Учешће < 20%	Пријава се неће разматрати
3. Степен развијености јединице локалне самоуправе[1]	
IV група: чији је степен развијености ЈЛС испод 60% републичког просека	10 бодова
III група: чији је степен развијености ЈЛС у распону од 60% до 80% републичког просека	8 бодова
II група: чији је степен развијености ЈЛС у распону од 80% до 100% републичког просека	6 бодова
I група: чији је степен развијености ЈЛС је изнад републичког просека	4 бода
4. Значај	
Значај пројекта за АП Војводину	До 15 бодова

У случају да више учесника конкурса има једнак број бодова, предност има онај који има више бодова по критеријуму број 4., а у случају да више учесника има једнак број бодова и по том критеријуму, предност има онај који има више бодова по критеријуму број 3.

_____

1 Члан 3. Уредбе о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину ("Службени гласник РС", број: 104/2014)

Уговор о додели средстава

Члан 10.

Одлуком о додели средстава утврђују се појединачни износи средстава по кориснику.

Након доношења одлуке о додели средстава Покрајински секретар закључује са корисником средстава уговор о додели средстава.

Обавезни елементи уговора су:

- подаци о кориснику средстава
- износ додељених средстава
- намена за коју се додељују средства
- период на који се закључује уговор
- обавезе корисника средстава
- извештаји који се подносе Секретаријату
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности

Праћење извршавања уговора

Члан 11.

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе извештаје (наративни-описни и финансијски) о реализацији пројекта и наменском и законитом утрошку средстава (у даљем тексту: Извештај), најкасније у року од 15 дана од уговореног рока утврђеног за реализацију пројекта, са припадајућом документацијом.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, као и преосталих средстава потребних за реализацију пројекта (документацију о спроведеном поступку јавних набавки, изводе из Управе за трезор, фактуре, уговоре, и другу финансијску документацију) овереном од стране овлашћених лица.

Давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја са приложеним документима.

Покрајински секретар решењем образује посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Пројеката.

Члан 12.

Средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине.

Корисници средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора.

Члан 13.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања активности у вези израде пројектно техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката која се суфинансира по јавном конкурсу наведу да је у суфинансирању исте учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Завршне одредбе

Члан 14.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о додели бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање израде пројектно техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката јединица локалне самоуправе број: 143-401-1360/2019-02 од 04.03.2019. године.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења.

Покрајински секретар
Ненад Грбић

На основу чл. 16. став 2, 24. и 41. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017), а у вези с чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину ("Службени лист АПВ", број 60/2018) покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, д о н е о ј е

Правилник о додели бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање реализације пројеката примене соларне енергије у пољопривредним газдинствима

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 41/2019 од 25.9.2019. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником прописује се намена средстава, поступак додељивања средстава, критеријуми за доделу средстава и друга питања од значаја за реализацију програма Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај доделе бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање реализације пројеката примене соларне енергије у пољопривредним газдинствима са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине.

Средства су обезбеђена у Буџету Аутономне покрајине Војводине и воде се на посебном буџетском разделу у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Секретаријат).

Намене за које се могу користити бесповратна подстицајна средства

Члан 2.

Бесповратна подстицајна средства која се додељују користиће се за суфинансирање реализације пројеката:

Намена А) коришћења соларне енергије (путем фотонапонских панела) за задовољење енергетских потреба у пољопривредним газдинствима, са циљем набавке и монтаже фотонапонских соларних панела са пратећом опремом, за аутономно генерисање и напајање електричном енергијом, а да при томе соларна електрана није прикључена на систем за дистрибуцију електричне енергије; У цену постројења улазе машински и неопходни пратећи електро радови.

Намена Б) коришћења соларне енергије за потребе наводњавања регистрованих пољопривредних газдинстава са територије Аутономне Покрајине Војводине, са циљем: набавке и монтаже нових соларних пумпних система за наводњавање (фотонапонски панели, соларна пумпа за воду са контролером, акумулатор) и остала пратећа електро и машинска опрема; У цену постројења не улази изградња бунара, резервоара и дела заливних система иза резервоара.

Средства која се додељују не могу се користити за:

1. све врсте грађевинских радова;
2. куповину половне опреме и материјала;
3. порезе, укључујући и порез на додату вредност;
4. царинске, увозне и остале врсте административних такси.

Циљеви пројекта

Члан 3.

Бесповратна подстицајна средства, која се додељују, користиће се за суфинансирање реализације пројеката пољопривредних газдинстава:

Намена А) за задовољење енергетских потреба у пољопривредним газдинствима, са циљем:

- подршке руралном развоју, кроз повећање енергетске самосталности, смањење потрошње енергије, а тиме и трошкова који све више оптерећују примарну производњу;
- унапређења и осавремењивања пољопривредне производње кроз: ревитализацију постојећих система за задовољење енергетских потреба, као и примену савремених расположивих технологија у производњи;
- повећања конкурентности пољопривредних производа, кроз смањење трошкова производње - услед смањења трошкова потрошње енергије по јединици производа;
- побољшања енергетске ефикасности кроз смањење потрошње енергије за исти обим и квалитет производње или повећање обима и квалитета производње;
- смањења емисије штетних гасова у околину;
- сигурнијег снабдевања енергијом;
- афирмације коришћења обновљивих извора енергије.

Намена Б) који користе соларну енергију у заливним системима на територији Аутономне покрајине Војводине, са циљем:

- уградње енергетски ефикасније опреме за коришћење соларне енергије у сврхе наводњавања, ради смањења трошкова за енегренте;
- смањења увозне зависности коришћења фосилних горива;
- повећања енергетске самосталности пољопривредних газдинстава;
- смањења емисије штетних гасова у околину;

- афирмације коришћења обновљивих извора енергије;
- ревитализације постојећих система за наводњавање код регистрованих пољопривредних газдинстава.

Конкурс за доделу средстава

Члан 4.

Бесповратна подстицајна средства се додељују на основу конкурса. Целокупни текст конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и на интернет страници Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај http://www.psemr.vojvodina.gov.rs/, као и скраћено у једном од дневних гласила које се дистрибуира на целој територији Аутономне покрајине Војводине.

Обавезни елементи текста конкурса су:

1. укупна висина средстава која се додељује по Конкурсу;
2. максимални износ средстава који се додељује за реализацију пројекта;
3. намене средстава;
4. циљеви пројеката;
5. услови за учешће на Конкурсу и документација која се подноси уз пријаву;
6. број пројеката са којим може један субјекат да конкурише;
7. рок за пријаву на Конкурс;
8. начин аплицирања;
9. поступак одлучивања по Конкурсу;
10. закључивање уговора са корисницима којима су додељена средства у складу са одлуком;

и други подаци који су од значаја за реализацију Конкурса.

Право учешћа на конкурсу и документација која се подноси

Члан 5.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, и то:

1. физичко лице:
- носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства,
- предузетник носилац регистрованог комерцијалног породичног пољопривредног газдинства.
2. правно лице:
- привредно друштво,
- земљорадничка задруга.

Документација која се подноси на конкурс[1]:

НАМЕНА А) - за физичка и правна лица

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на конкурсу (преузима се са сајта Секретаријата, www.psemr.vojvodina.gov.rs);

_____

1 Препоручује се да документација буде достављена у регистратору, на начин да чини целину са страницама означеним њиховим редним бројем и увезана на начин да се онемогући накнадно вађење и уметање листова

2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;
3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и друге стране извода са подацима о површинама и броју животиња, не старији од 30 дана);
4. Фотокопија картона депонованих потписа - Доказ о отвореном рачуну у пословној банци (назив рачуна, назив банке код које се води рачун, број рачуна који је издала и оверила банка у којој се води);
5. Оригинал извода из листа непокретности са свим прилозима, којим се утврђује право власништва на непокретности односно на земљишту, односно уколико није власник, мора имати уговор о закупу истих, који обухвата период од минимално 12 година од момента објављивања конкурса (доставити извод из катастра не старији од 30 дана од дана објављивања овог конкурса);
6. Уверење Пореске управе да је измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од 30 дана од дана објављивања конкурса;

7. Уверења надлежне локалне Пореске управе самоуправе да је измирио обавезе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од 30 дана од дана објављивања конкурса;

8. Идејни пројекат са предмером и предрачуном (уколико се реализује део/фаза пројекта, неопходно је доставити предмер и предрачун за тај део/фазу пројекта, за који се подноси пријава на конкурс за доделу средстава); пројектно-техничка документација треба да је израђена у складу са Законом о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", број 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019 и 37/2019 - др закон); Пројекат мора да задовољава све техничке прописе за израду пројеката у Републици Србији. Пројекат мора да се уради у складу стандардом СРПС ЕН 61701:2013 (нормативи ИЕЦ 61730, ИЕЦ 61215 и ИЕЦ 61646).

9. Идејни пројекат мора да садржи следеће податке:

a. Опис постојећег објекта, диспозиција и тачна ГПС локација, за који се предвиђа изградња фотонапонских соларних панела са пратећом опремом, за аутономно генерисање и напајање електричном енергијом

b. Технички опис компонената соларне електране са детаљним техничким описом свих елемената соларног система за напајање електричном енергијом (Извршити избор, прорачун и правилно димензионисање: фотонапонских модула, инвертора, подконструкције за монтажу соларних модула, одводника пренапона и каблова). Технички опис решења за елеминацију засењивања соларних модула.

c. Прорачуни морају да садрже: прорачуни пада напона, кратког споја, селективност заштите и избор проводника, статичке прорачуне за подконструкције за ношење фотонапонских модула. Потребно је извршити годишњи прорачун производње електричне енергије коришћењем релевантног софтвера, коришћењем података из доступне литературе или коришћењем података са мерења на терену.

d. Техно-економску исплативост инвестиције: Потребно је извршити прорачун исплативости инвестиције изградње соларне електране коришћењем релевантног софтвера, коришћењем података из доступне литературе или коришћењем података са мерења на терену.

e. Пројектовати систем за заштиту од атмосферског и индукованог пренапона са одговарајућим прорачунима. Пројектовати систем уземљења са одговарајућим прорачунима.

f. Потребно је пројектовати систем који ће у реалном времену пријавити измештање соларне електране преко дозвољене границе, дефинисане ГПС координатама објекта. Доставити технички опис система са приказом симулације рада система.

g. Потребно је пројектовати систем који ће у реалном времену достављати информације о укључености система, тренутну производњу електричне енергије, месечни и годишњи извештај произведене електричне енергије. Овај систем треба да омогући кориснику да путем мобилног телефона проверава статус рада електране и количину произведене електричне енергије. Доставити технички опис система са приказом симулације рада система.

h. Графичка документација: предметна површина (на којој су уцртани сви објекти, диспозиција свих предвиђених елемената система за аутономно генерисање и напајање електричном енергијом), блок шема система, једнополне и управљачке шеме система, детаљи монтаже и повезивања елемената система.

i. Предмер и предрачун свих радова и материјала неопходних за израду система обрађеног идејним пројектом.

j. Прилог пројекта где је потребно да се достави извод из каталога за специфицирану опрему у пројекту на коме се виде сви подаци дефинисани у идејном пројекту и предмеру и предрачуну (техничке карактеристике опреме, произвођач опреме, гаранција на опрему - минимално 2 године, осим ако је чланом 9. Правилника другачије назначено).

10. ОПЦИОНО - Извештај мерења сунчевог зрачења: Потребно је доставити извештај мерења сунчевог зрачења на месту постављања фотонапонских модула са сертификованим инструментом од стране овлашћене организације за мерење. У извештају обрадити резултате мерења, са прилогом о инструменту са ком се вршило мерење и сертификатом инструмента издатом од овлашћене организације за мерење.

11. Годишњи прорачун производње електричне енергије на предметној локацији коришћењем података са мерења на терену или јавно доступних података.

12. Техно-економска анализа урађена од стране лиценциране фирме, ради оправданости улагања у пројекат (засебно од идејног пројекта)

13. Изјава да објекат није прикључен на електро дистрибутивну мрежу.

14. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

15. Изјава да се против подносиоца захтева не води парнични, односно кривични поступак по основу раније остварених подстицаја, субвенција и кредита (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

16. Изјава о досадашњем коришћењу средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 3,5 године (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

17. Изјава подносиоца захтева (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата):

а) да су, уз средства добијена по овом Конкурсу, обезбеђена преостала финансијска средства за реализацију пројекта;

б) да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом утрошити додељена средства;

ц) да ће се Секретаријату достављати извештаји у складу са уговорним обавезама;

18. Изјава подносиоца захтева да ће произведену електричну енергију из соларних панела користити искључиво за сопствене потребе и да произведену електричну енергију неће испоручивати у јавну дистрибутивну мрежу (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

19. Средство финансијског обезбеђења којим подносилац пријаве обезбеђује испуњење својих уговорних обавеза НЕ ПОДНОСИ СЕ УЗ ПРИЈАВУ

(Подносилац пријаве коме је додељен уговор је дужан да, приликом закључења уговора, достави средство финансијског обезбеђења у складу са Законом).

Додатна обавезна документација за предузетнике:

20. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;

Додатна обавезна документација за правна лица:

21. извод из Агенције за привредне регистре, са пореским идентификационим бројем;

22. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

23. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 62/2013);

24. за земљорадничке задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да земљорадничка задруга послује у складу са Законом о задругама ("Службени гласник РС", број 112/2015), при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружног ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом.

НАМЕНА Б) - за физичка и правна лица

1. Попуњена и потписана пријава за учешће на конкурсу (преузима се са сајта Секретаријата, www.psemr.vojvodina.gov.rs);

2. фотокопија личне карте или очитана чипована лична карта носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;

3. оригинал Извод из Регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор (подаци о пољопривредном газдинству, прва страна Извода као и друге стране извода са подацима о површинама и броју животиња, не старији од 30 дана);

4. Оригинал извода из листа непокретности са свим прилозима, којим се утврђује право власништво на непокретности односно на земљишту, односно уколико није власник, мора имати уговор о закупу истих, који обухвата период од минимално 12 година од момента објављивања конкурса (доставити извод из катастра не старији од 30 дана од дана објављивања овог конкурса);

5. Идејни пројекат изградње соларног пумпног система за примену у заливним системима израђен од стране лиценциране фирме за овакву врсту пројеката;

6. Идејни пројекат мора да садржи следеће податке:

а. тачну ГПС локацију система за наводњавање

b. Технички опис компонената система за наводњавање са детаљним техничким описом свих елемената система.

c. Прорачуни морају да садрже: прорачуни пада напона, кратког споја, селективност заштите и избор проводника, статичке прорачуне за подконструкције за ношење

фотонапонских модула. Потребно је извршити годишњи прорачун производње електричне енергије коришћењем релевантног софтвера, коришћењем података из доступне литературе или коришћењем података са мерења на терену.

d. Техно-економску исплативост инвестиције: Потребно је извршити прорачун исплативости инвестиције изградње соларног система коришћењем релевантног софтвера, коришћењем података из доступне литературе или коришћењем података са мерења на терену.

e. Пројектовати систем за заштиту од атмосферског и индукованог пренапона са одговарајућим прорачунима. Пројектовати систем уземљења са одговарајућим прорачунима.

f. Потребно је пројектовати систем који ће у реалном времену пријавити измештање соларног система преко дозвољене границе, дефинисане ГПС координатама објекта. Доставити технички опис система са приказом симулације рада система. (ОПЦИОНО - пројектовати и доставити технички опис система за управљање)

g. Графичка документација: предметна површина (на којој су уцртани сви делови система за наводњавање), блок шема система, једнополне и управљачке шеме система, детаљи монтаже и повезивања елемената система.

h. Предмер и предрачун свих радова и материјала неопходних за израду система обрађеног идејним пројектом.

i. Прилог пројекта где је потребно да се достави извод из каталога за специфицирану опрему у пројекту на коме се виде сви подаци дефинисани у идејном пројекту и предмеру и предрачуну (техничке карактеристике опреме, произвођач опреме, гаранција на опрему - минимално 2 године, осим ако је чланом 9. Правилника другачије назначено).

7. ОПЦИОНО - Извештај мерења сунчевог зрачења: Потребно је доставити извештај мерења сунчевог зрачења на месту постављања фотонапонских модула са сертификованим инструментом од стране овлашћене организације за мерење. У извештају обрадити резултате мерења, са прилогом о инструменту са ком се вршило мерење и сертификатом инструмента издатом од овлашћене организације за мерење.

8. Годишњи прорачун производње електричне енергије на предметној локацији коришћењем података са мерења на терену или јавно доступних података.

9. Техно-економска анализа урађена од стране лиценциране фирме, ради оправданости улагања у пројекат (засебно од идејног пројекта)

10. Фотокопија картона депонованих потписа - Званичан доказ о отвореном рачуну у пословној банци (назив рачуна, назив банке код које се води рачун, број рачуна који је издала и оверила банка у којој се води);

11. Уверење Пореске управе да је измирио доспеле порезе и доприносе, не старије од 30 дана од дана објаве конкурса;

12. Уверења надлежне локалне самоуправе по основу изворних локалних јавних прихода, не старије од 30 дана од дана објаве конкурса;

13. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

14. Изјава да се против подносиоца захтева не води парнични, односно кривични поступак по основу раније остварених подстицаја, субвенција и кредита (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

15. Изјава о досадашњем коришћењу средстава Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 3,5 године (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

16. Изјава подносиоца захтева (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата):

а) да су, уз средства добијена по овом Конкурсу, обезбеђена преостала финансијска средства за реализацију пројекта;

б) да ће се наменски и у складу са важећом законском регулативом утрошити додељена средства;

ц) да ће се Секретаријату достављати извештаји у складу са уговорним обавезама;

17. Изјава подносиоца захтева да ће произведену електричну енергију из соларних панела користити искључиво за сопствене потребе и да произведену електричну енергију неће испоручивати у јавну дистрибутивну мрежу (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);

18. Средство финансијског обезбеђења којим подносилац пријаве обезбеђује испуњење својих уговорних обавеза НЕ ПОДНОСИ СЕ УЗ ПРИЈАВУ

(Подносилац пријаве коме је додељен уговор је дужан да, приликом закључења уговора, достави средство финансијског обезбеђења у складу са Законом).

Додатна обавезна документација за предузетнике:

19. извод из Агенције за привредне регистре, с пореским идентификационим бројем;

Додатна обавезна документација за правна лица:

20. извод из Агенције за привредне регистре, са пореским идентификационим бројем;

21. потврда Агенције за привредне регистре о томе да над правним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације;

22. потврда Агенције за привредне регистре о томе да је правно лице разврстано у микро или мало правно лице, у складу са Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", број 62/2013);

23. за земљорадничке задруге потврду овлашћеног Ревизијског савеза да земљорадничка задруга послује у складу са Законом о задругама ("Службени гласник РС", број 112/2015), при чему се потврда издаје на основу коначног извештаја о обављеној задружној ревизији, не старијем од две године, у складу са Законом.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Пријава и приложена документација не враћају се подносиоцима.

Члан 6.

Пријаве на Конкурс могу се поднети лично, предајом писарници покрајинских органа управе у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина бр. 16, или се упућују поштом, обавезно у писаној форми искључиво на конкурсним обрасцима који се могу преузети у Секретаријату или са интернет презентације (сајта) Секретаријата. Образац пријаве се подноси оверен и потписан од стране овлашћеног лица подносиоца пријаве у затвореној коверти са назнаком "НЕ ОТВАРАТИ" и називом конкурса.

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Члан 7.

Комисија неће узимати у разматрање пријаве које се не сматрају уредним и то:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу)
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене)
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу, које садрже неразумљиве и нечитке податке).

Неће се такође узимати у разматрање пријаве оних субјеката који су користили средства Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај, а у случају истека уговореног рока нису поднели Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај финансијске и друге обавезне извештаје о утрошку додељених средстава.

Одлучивање о додели средстава

Члан 8.

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију за преглед пријава са приложеном документацијом и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија). Чланови Комисије се именују из редова запослених у Секретаријату, а могу бити ангажовани и еминентни стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Покрајински секретар разматра предлоге Комисије за доделу средстава и доноси одлуку о додели средстава корисницима. Ова одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука о додели средстава корисницима (резултати конкурса) објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Критеријуми за доделу средстава

Члан 9.

Приликом доношења одлуке о додели средстава крајњим корисницима, врши се бодовање пристиглих пријава, уз примену следећих критеријума за набавку и монтажу фотонапонских соларних панела са пратећом опремом;

За намене А и Б

1. Финансијска способност субјекта - учешће сопствених средстава	
Учешће ≥ 50%	10 бодова
35% ≤ Учешће < 50%	8 бодова
20% ≤ Учешће < 35%	6 бодова
Учешће < 20%	Пријава се неће разматрати
2. Технички квалитет фотонапонских панела	
Гарантни период на учинак у висини 80% од називне снаге панела	
Гарантни период ≥ 25 година	10 бодова
10 ≤ Гарантни период < 25 година	4 бода
Гарантни период < 10 година	Пријава се неће разматрати
3. Годишњи прорачун производње електричне енергије	
Израчунат на основу мерења инсолације	10 бодова
Израчунат на основу јавно доступних података	4 бода
4. Досадашње коришћење средстава из буџета Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај у последње 3,5 године	
Нису коришћена средства	10 бодова
Коришћена средства ≤ 5.000.000 дин.	7 бодова
Коришћена средства > 5.000.000 дин.	4 бодова
5. Степен развијености јединице локалне самоуправе	
IV група: чији је степен развијености ЈЛС испод 60% републичког просека	10 бодова
III група: чији је степен развијености ЈЛС у распону од 60% до 80% републичког просека	8 бодова
II група: чији је степен развијености ЈЛС у распону од 80% до 100% републичког просека	6 бодова
I група: чији је степен развијености ЈЛС изнад републичког просека	4 бода
6. Период отплате инвестиције	

Период отплате < 5 година	10 бодова
5 ≤ Период отплате < 7 година	7 бодова
7 ≤ Период отплате ≤ 10 година	4 бода
Период отплате > 10 година	Пријаве се неће разматрати
7. Носилац РГП је жена	
Да	3 бода
Не	0 бодова

За намену А)

1. Специфична вредност инвестиције изражена у дин/KW (без ПДВ-а)	
Специфична вредност ≤ 400.000,00 дин/kW	10 бодова
Специфична вредност > 400.000,00 дин/kW	Пријава се неће разматрати
2. Висина тражених средстава од Секретаријата по конкурсу	
Тражена средства ≤ 1.300.000,00 дин.	10 бодова
1.300.000,00 < Тражена средства ≤ 2.300.000,00 дин.	6 бодова
2.300.000,00 < Тражена средства ≤ 3.00.000,00 дин.	1 бод
Тражена средства > 3.000.000,00 дин.	Пријава се неће разматрати
3. Номинална излазна снага инвертора [kW]	
снага ≥ 9 kW	10 бодова
7 kW ≤ снага < 9 kW	7 бодова
5 kW ≤ снага < 7 kW	4 бода
снага < 5 kW	Пријава се неће разматрати
4. Технички квалитет батерије за акумулацију електричне енергије	
Гарантни период ≥ 2 година	10 бодова
Гарантни период < 2 година	Пријава се неће разматрати
5. Технички квалитет инвертора	
Гарантни период ≥ 10 година	10 бодова
5 година ≤ Гарантни период < 10 година	4 бода
Гарантни период < 5 година	Пријава се неће

	разматрати
6. Врста инвертора	
Трофазни	10 бодова
Монофазни	4 бода
7. Смањење емисије CO_2 у тонама на годишњем нивоу	
Смањење ≥ 3 тоне	10 бодова
2 ≤ Смањење < 3 тоне	8 бодова
1 ≤ Смањење < 2 тоне	6 бодова
Смањење < 1 тоне	4 бода
8. Могућност прикључења на дистрибутивни систем електричне енергије	
Објекат није прикључен	10 бодова
Објекат је прикључен на дистрибутивни систем електричне енергије	Пријава се неће разматрати

За намену Б)

1. Специфична вредност инвестиције изражена у дин/KW (без ПДВ-а)	
Специфична вредност ≤ 600.000,00 дин/kW	10 бодова
Специфична вредност > 600.000,00 дин/Kw	Пријаве се неће разматрати
2. Технички квалитет пумпе	
Гарантни период за соларну пумпу	
Гарантни период ≥ 2 године	10 бодова
Гарантни период < 2 године	Пријаве се неће разматрати
3. Надзор и управљање	
Систем има могућност даљинског надзора и управљања	10 бодова
Систем има могућност даљинског надзора без управљања	5 бодова
4. Висина тражених средстава од Секретаријата по конкурсу	
Тражена средства < 300.000,00 дин	10 бодова
300.000,00 дин ≤ Тражена средства < 500.000,00 дин	7 бодова
500.000,00 дин ≤ Тражена средства < 800.000,00 дин	4 бода

Тражена средства > 800.000,00 дин	Пријаве се неће разматрати

Секретаријат задржава право да наведене податке у Пријави подносиоца провери на лицу места.

Уговор о додели средстава

Члан 10.

Одлуком о додели средстава утврдиће се појединачни износи средстава по кориснику.

Након доношења одлуке о додели средстава Покрајински секретар закључује са корисником средстава уговор о додели средстава.

Обавезни елементи уговора су:

- подаци о кориснику
- износ додељених средстава
- намена за коју се додељују средства
- период на који се закључује уговор
- обавезе корисника средстава
- извештаји који се подносе Секретаријату
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности

Праћење извршавања уговора

Члан 11.

Корисник средстава је обавезан да Секретаријату поднесе извештаје (наративни - описни и финансијски) о реализацији пројекта и наменском и законитом утрошку средстава (у даљем тексту: Извештај), најкасније у року од 15 дана од уговореног рока утврђеног за реализацију пројекта, са припадајућом документацијом.

Финансијски извештај мора да садржи доказе о утрошеним средствима, са комплетном документацијом којом се оправдава наменско и законито коришћење добијених средстава, као и преосталих средстава потребних за реализацију пројекта (изводе из банака, фактуре, уговоре, и другу финансијску документацију) овереном од стране овлашћених лица.

Давалац средстава задржава право да од Корисника средстава, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

Административну контролу Извештаја спроводи Секретаријат, контролом извршења уговорних обавеза и Извештаја са приложеним документима.

Покрајински секретар решењем може да образује посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Пројеката.

Члан 12.

Средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора, подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине.

Корисници средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора.

Члан 13.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања о активностима, мерама и програмима које се финансирају и суфинансирају по јавном конкурсу наведу да је у финансирању и суфинансирању истих учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Овај Правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу.

Покрајински секретар
Ненад Грбић

На основу члана 21. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС" број 21/16, 113/17, 95/18, 113/17 - др. закон

и 95/18 - др. закон) и 16. став 1. и 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ, број: 37/2014, 54/2014 - др. Одлука и 37/2016, 29/17 и 24/19), покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, доноси

Правилник о стручном усавршавању запослених у Покрајинском секретаријату за енергетику грађевинарство и саобраћај

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 35/2019 од 14.8.2019. године, а ступио је на снагу 22.8.2019.

Члан 1.

Правилником о стручном усавршавању запослених у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај уређује се начин стручног усавршавања функционера који на основу законом или покрајинским прописом утврђене обавезе или овлашћења, имају обавезу, односно користе право да буду на сталном раду ради вршења дужности, службеника и намештеника (у даљем тексту: запослени) у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај.

Под стручним усавршавањем запослених, у смислу овог правилника, подразумева се стручно усавршавање запослених који су засновали радни однос у Секретаријату, као и стручна обука приправника и полагање стручног испита.

Члан 2.

Секретаријат, у складу са својим потребама и могућностима, организује стручно усавршавање запослених, којим се обезбеђује:

1. Стручно, благовремено и ефикасно извршавање задатака и послова и других радних обавеза запослених у складу са општим актом којим се уређује унутрашња организација и систематизација радних места у Секретаријату;
2. Стручна обука приправника и проверавање њихове стручне оспособљености;
3. Полагање стручног испита.

Члан 3.

Запослени у Секретаријату су дужни да се стручно усавршавају за радно место на које су распоређени, као и да учествују у другим облицима стручног усавршавања који се организују у Секретаријату, односно на које се упућују у складу са одлуком покрајинског секретара.

Члан 4.

Запослени у Секретаријату упућују се на стручно усавршавање када је то од интереса за успешно извршавање одређених задатака и послова Секретаријата, у случају измена прописа, као и других околности које узрокују битно другачији начин рада или кад природа задатака и послова захтева обнављање знања запослених.

Стручно усавршавање обезбеђује се:

1) Индивидуалним и сталним праћењем и проучавањем прописа, стручних публикација и других средстава информисања о питањима од интереса за рад Секретаријата;

2) Упућивањем запослених на стручна предавања, курсеве, семинаре, конгресе, саветовања и друге научне и стручне скупове;

3) Упућивањем запослених на курсеве страних језика и обуку за рад на рачунару.

Члан 5.

Стручни испит за рад у органима државне управе полажу запослени у складу са прописима којима се уређује обавеза полагања стручног испита и приправницима са средњом, вишом и високом школском спремом одговарајућег смера после приправничког стажа.

Члан 6.

Одлуку о стручном усавршавању доноси покрајински секретар на основу захтева за стручно усавршавање, који покрајинском секретару подноси запослени, са претходно прибављеном сагласношћу помоћника покрајинског секретара.

Члан 7.

Стручно усавршавање запослених финансира се из средстава предвиђених Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине у оквиру раздела Секретаријата, планираних за ту намену.

Члан 8.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања у Службеном листу АП Војводине.

Члан 9.

Овај Правилник ће се објавити у Службеном листу АП Војводине.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ

Број: 143-151-41/2019-01
Датум: 12.08.2019. године
Место: Нови Сад

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Ненад Грбић, с.р.

На основу члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи "Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај, доноси

Правилник о поступку избора јединица локалних самоуправа и институција у АП Војводини за израду анализа енергетске ефикасности објеката јавне намене

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 31/2019 од 10.7.2019. године, када је и ступио на снагу.

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником о поступку избора јединица локалних самоуправа за израду анализа енергетске ефикасности објеката јавне намене јединица локалних самоуправа са територије АП Војводине и институција АП Војводине (у даљем тексту: Правилник) прописује се намена, поступак избора, критеријуми за одлучивање и друга питања од значаја за реализацију програма који заједно реализују Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај и Европска банка за обнову и развој (ЕБРД).

Средства за израду анализа су у целости обезбеђена од стране ЕБРД-а, а Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај пружа техничку подршку, на основу потписаног Меморандума о разумевању између Аутономне покрајине Војводине, Секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај и Европске банке за обнову и развој у вези са пројектом "Енергетска ефикасност јавних зграда у Аутономној покрајини Војводини" (број 143-401-7256/2018-3 од 9. јула. 2019. године).

Изабрани консултант од стране ЕБРД, на јавном позиву број 77311 од 21 . фебруара, 2019. године је "Енова" д.о.о. Сарајево.

Намена пројекта

Члан 2.

Израда базе података јавних објеката у АП Војводини и анализа стања енергетске ефикасности за 80 (40 већих и 40 мањих) изабраних објеката јавне намене јединица локалних самоуправа са територије АП Војводине и институција АП Војводине.

Циљеви пројеката

Члан 3.

Европска банка за обнову и развој, спровођењем овог програма, намерава да испита потенцијал за унапређење енергетске ефикасности јавних зграда, на што већем броју локалитета у АП Војводини (према могућностима у свих 45 општина и градова).

Кључни циљеви задатка су следећи:

а. Направити детаљан попис јавних објеката у власништву општина, Аутономне покрајине и државе;

б. Проценити тренутно стање у сектору јавних зграда у Војводини у вези са енергетском ефикасношћу, узимајући у обзир различите категорије и величине објеката.

ц. Идентификовати и мапирати локалитете и проценити тренутно стање јавних зграда у АП Војводини у вези са енергетском ефикасношћу.

д. Израдити приуштиве и економски оправдане стратешке инвестиционе програме са дугорочном перспективом (10-15 година), на основу најбоље примењиве технологије, доступности и потенцијалима за искоришћавање обновљивих извора енергије.

е. Финализирати и дати препоруку о томе ко би могли бити потенцијални корисници таквих пројеката, како би се могли разматрати за потенцијално финансирање и мобилисање бесповратних средстава, по потреби.

ф. Обезбедити процену укупног потенцијала за уштеду енергије идентификованог фонда зграда, што је остваривo кроз унапређење енергетске ефикасности (засновану на најмање два сценарија унапређења енергетске перформансе), одредити приоритетне зграде и висину инвестиционог улагања за све сценарије.

г. Израдити детаљну анализу за предложених 80 објеката од којих је: 40 мањих, до 1.000 метара квадратних површина и 40 већих, површине до 4.000 метара квадратих.

Општи услови

Члан 4.

Услови јавног конкурса налажу да апликанти (локалне самоуправе и АП Војводина) прилажу уз конкурсну документацију и

1. Списак јавних објеката са територије локалне самоуправе;
2. Предлоге објеката за анализу и то:

- локалне самоуправе са мање од 20.000 становника предлог за 2 мања и 2 већа објеката
- локалне самоуправе са више од мање од 20.000 становника предлог за 4 мања и 4 већа објеката
- Градови за 8 мањих и 8 већих објеката
- АП Војводина за 30 објеката

Обавезни елементи за евиденцију јавних објеката

Члан 5.

У циљу израде детаљног пописа јавних објеката у власништву општина, аутономне покрајине и државе, обавезан елемент документације је списак јавних објеката локалне самоуправе који садржи;

1. Локална самоуправа (општина или град)
2. Назив институције
3. Адреса објекта
4. Врста институције
5. Број запослених
6. Број корисника
7. Број радних сати
8. Површина објекта
9. Година изградње

Обавезни елементи за објекте који аплицирају за детаљну анализу енергетске ефикасности објеката

Члан 6.

За објекте који аплицирају за израду детаљне анализе, обавезно је да поседују Употребну дозволу.

Осим наведених података из Члана 5, потребно је испунити упитник који ће бити део конкурсне документације и на основу кога ће бити извршено бодовање и одабир објеката.

Конкурс за избор јединице локалне самоуправе

Члан 7.

Корисник пружања услуге се одређује на основу конкурса. Текст конкурса се објављује у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", и на интернет страници Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај http://www.psemr.vojvodina.gov.rs/.

Обавезни елементи текста Конкурса су:

1. број локалних самоуправа које могу бити обухваћене пруженим услугама по Конкурсу;
2. намена;
3. циљеви пројеката;
4. услови за учешће на Конкурсу и документација која се подноси уз пријаву;
5. рок за пријаву на Конкурс;
6. начин аплицирања;
7. поступак одлучивања по Конкурсу;
8. закључивање уговора са корисницима услуга у складу са одлуком;

и други подаци који су од значаја за реализацију Конкурса.

Право учешћа на конкурсу и документација која се подноси

Члан 8.

Право учешћа на конкурсу имају јединице локалних самоуправа и институције АП Војводине са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине.

Потребна документација

Члан 9.

Документација која се подноси на конкурс[1]:

1. Попуњена, потписана и печатом оверена пријава за учешће на конкурсу (преузима се са сајта Секретаријата, www.psemr.vojvodina.gov.rs);
2. Потврда о регистрацији (извод из одговарајућег регистра);
3. Изјава подносиоца захтева да нема неизмирених обавеза према Секретаријату, по основу раније потписаних уговора, чији је рок за реализацију истекао (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
4. Изјава да се против подносиоца захтева не води кривични поступак (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата);
5. Изјава подносиоца захтева да ће се Секретаријату достављати извештаји у складу са уговорним обавезама (образац Изјаве се налази на сајту Секретаријата).

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, према потреби, затражи додатну документацију и информације.

[1] Препоручује се да документација буде достављена у регистратору, на начин да чини целину са страницама означеним њиховим редним бројем и увезана на начин да се онемогући накнадно вађење и уметање листова

Члан 10.

Пријаве на Конкурс могу се поднети, предајом писарници покрајинских органа управе у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина бр. 16, или се упућују поштом, обавезно у писаној форми, искључиво на конкурсним обрасцима који се могу преузети у Секретаријату или са интернет презентације (сајта) Секретаријата. Образац пријаве се подноси оверен и потписан од стране овлашћеног лица подносиоца пријаве у затвореној коверти са назнаком "НЕ ОТВАРАТИ", називом и адресом подносиоца пријаве и називом конкурса.

Поступање са пријавама које се не сматрају уредним

Члан 11.

Комисија неће узимати у разматрање пријаве које се не сматрају уредним и то:

- неблаговремене пријаве (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у конкурсу)
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом, односно оне које се не односе на конкурсом предвиђене намене)
- непотпуне и неразумљиве пријаве (пријаве у ковертама које нису обележене према захтеву из Правилника, пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, пријаве које су непотписане, са непопуњеним рубрикама и неуписаним захтеваним бројчаним вредностима у табели са критеријумима, попуњене графитном оловком, пријаве послате факсом или електронском поштом (e-mail), пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу.

Одлучивање о додели услуге

Члан 12.

Покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретар) решењем образује посебну конкурсну комисију за преглед пријава са приложеном документацијом и израду предлога за доделу услуге локалним самоуправама (у даљем тексту: Комисија). Чланови Комисије се именују:

- из редова запослених у Секретаријату,
- из редова тима изабраног консултанта,
- а могу бити ангажовани и еминентни стручњаци из области за коју је расписан Конкурс.

Комисија може апликанту да одобри додатни рок за достављање допунске документације.

Комисија за доделу услуге, обрађује пристигли материјал апликаната, даје предлог Покрајинском секретару на разматрање и на основу мишљења Секретара, Комисија за доделу услуга и доноси одлуку о додели услуге корисницима. Та одлука је коначна и против ње се не може уложити правни лек.

Одлука о додели услуге корисницима (резултати конкурса) објављује се на званичној интернет адреси Секретаријата.

Критеријуми за доделу услуге

Члан 13.

Приликом доношења одлуке о додели услуге локалним самоуправама, корисницима, врши се бодовање пристиглих пријава, уз примену следећих критеријума:

НАПОМЕНА РЕДАКЦИЈЕ: *Критеријуме у PDF формату можете преузети кликом на следећи линк:*

Критеријуми

Уговор о додели услуге

Члан 14.

Одлуком о додели услуге утврдиће се појединачни број анализа енергетске ефикасности објеката јавне намене.

Након доношења одлуке Покрајински секретар закључује са корисником услуге (локалном самоуправом или институцијом АПВ) уговор о извршењу услуге.

Обавезни елементи уговора су:

- подаци о кориснику
- намена услуге
- период на који се закључује уговор
- обавезе корисника услуге
- извештаји који се подносе Секретаријату
- остали елементи од значаја за реализацију уговорених активности

Праћење извршавања уговора

Члан 15.

Покрајински секретар решењем може да образује посебну комисију из редова запослених у Секретаријату за вршење мониторинга и непосредне контроле реализације Пројеката.

Члан 16.

Корисници услуга по јавном конкурсу дужни су да код свих јавних публикација и објављивања о активностима, мерама и програмима које се тичу услуге по јавном конкурсу наведу да је у реализацији услуге учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај у сарадњи са ЕБРД.

Овај Правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу АП Војводине.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Ненад Грбић, с.р.

Правилник о ближем уређивању изгледа обрасца извода из службене легитимације и службене значке инспектора у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 41/2018 од 22.8.2018. године, а ступио је на снагу 30.8.2018.

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује изглед обрасца извода из службене легитимације инспектора (у даљем тексту: извод из легитимације) и службене значке инспектора (у даљем тексту: значка) у Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај (у даљем тексту: Покрајински секретаријат).

Члан 2.

Изглед обрасца службене легитимације (у даљем тексту: службена легитимација) је прописан Правилником о изгледу обрасца службене легитимације инспектора („Службени гласник РС“ број 81/2015).

Члан 3.

Извод из легитимације је правоугаоног облика величине 60 mm x 85 mm и обложен је провидним пластифицираним заштитним материјалом.

Извод из легитимације издаје се на обрасцу који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 4.

Извод из легитимације садржи:

1. На врху, на средини, с лева на десно, грб Републике Србије, грб АП Војводине и традиционални грб АП Војводине

2. Испод тога, на средини натпис:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај

3. Испод тога, на средини назив инспекције

4. Испод тога, на средини, натпис:

Извод из службене легитимације

5. Испод тога, на средини, слика инспектора

6. Испод слике, на средини, име и презиме инспектора

7. Испод тога, на средини, радно место имаоца извода из легитимације

8. Испод тога, на средини, текст: Јединствени број: , а у продужетку уписан јединствени број преузет из службене легитимације.

Члан 5.

Значка се израђује од метала у облику штита, димензија 60 mm x 80 mm.

Члан 6.

Значка садржи:

1. На врху, полулучну ленту са натписом:

АП ВОЈВОДИНА

2. Испод тога, полулучну ленту са натписом:

ПОКРАЈИНСКИ ОРГАН УПРАВЕ

УПРАВНИ НАДЗОР

3. Испод тога, на средини, с лева на десно, грб АП Војводине и традиционални грб АП Војводине

4. Испод тога, полулучну ленту са натписом:

ИНСПЕКТОР

5. Испод тога, на средини, правоугаона плочица са јединственим бројем преузетим из службене легитимације.

Члан 7.

Извод из легитимације и значка чине целину, у кожним корицама на склапање, црне боје, димензија 80 mm x 105 mm. Извод из легитимације смештен је у унутрашњем делу кожних корица, у простор у облику џепа, а значка је фиксирана за кожну корицу.

Члан 8.

Извод из легитимације и значка важе само уз службену легитимацију.

Члан 9.

Уколико инспектор изгуби или на други начин остане без службене легитимације, извода из легитимације или значке, дужан је да о томе одмах обавести Покрајински секретаријат.

Лице које престане да обавља инспекцијске послове дужно је да службену легитимацију, извод из легитимације и значку врати Покрајинском секретаријату у року од три дана од дана престанка својства инспектора.

Члан 10.

Службене легитимације, изводи из легитимација и значке издате по ранијим прописима важе до њихове замене, која ће се извршити најкасније у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“

Број: 143-031-262/2018-01

Дана: 22.08.2018. године

Покрајински секретар

Ненад Грбић, с.р.

Образац извода из легитимације

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
Покрајински секретаријат за енергетику,
грађевинарство и саобраћај
назив инспекције

Извод из службене легитимације

Име и презиме
радно место
јединствени број:

На основу члана 31. алинеја 2. и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број: 72/09, 81/09 - исправка,64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. Закон и 9/20), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 21. фебруара 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине 2021-2035. године

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2020 од 21.2.2020. године, а ступила је на снагу 29.2.2020.

Члан 1.

Приступа се изради Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине 2021-2035. године (у даљем тексту: Регионални просторни план).

Члан 2.

Подручје обухваћено границом Регионалног просторног плана, обухвата територију Аутономне покрајине Војводине, која је дефинисана Законом о територијалној организацији Републике Србије.

Територију Аутономне покрајине Војводине чине територије следећих општина: Ада, Алибунар, Апатин, Бач, Бачка Паланка, Бачка Топола, Бачки Петровац, Бечеј, Бела Црква, Беочин, Врбас, Жабаљ, Житиште, Инђија, Ириг, Кањижа, Ковачица, Ковин, Кула, Мали Иђош, Нова Црња, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Оповo, Оџаци, Пећинци, Пландиште, Рума, Сечањ,

Сента, Србобран, Сремски Карловци, Стара Пазова, Темерин, Тител, Чока и Шид и градови: Нови Сад, Зрењанин, Панчево, Сомбор, Сремска Митровица, Суботица, Вршац и Кикинда.

Површина подручја обухваћеног границом обухвата Регионалног просторног плана износи око 21506 km^2.

Граница Регионалног просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Регионалног просторног плана садржани су у:

- Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број: 88/10),

- Закону о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19-др. закон).

Регионални просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Регионалног просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови као и друге подлоге за које се укаже да су неопходне за израду Регионалног просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Регионалног просторног плана заснивање се на принципима одрживости усмерених ка уједначеном територијалном развоју заснованом на специфичностима Аутономне покрајине Војводине, очувању регионалног идентитета, полицентричности, оптималном коришћењу постојећих ресурса и генерисању нових развојних модела.

Члан 5.

Визија просторног развоја Аутономне покрајине Војводине, као специфичног региона у оквиру Републике Србије, се заснива на успостављању равномерног регионалног развоја и побољшања квалитета живота кроз одржив економски раст, конкурентност, социјалну стабилност, инфраструктурну опремљеност, еколошки баланс, интегрисаност у окружење и очување идентитета.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите подручја Аутономне покрајине Војводине ће, поред свеобухватног приступа сагледавању територије, подразумевати посебан осврт на два кључна аспекта развоја:

- Уравнотеженог просторног развоја и јачање територијалне кохезије кроз повезивање урбаних центара као и повезивање урбаних центара са насељима у функционалном окружењу, преко којих ће се активирати ресурси и капацитети појединих области и
- Преиспитивање модела коришћења постојећих развојних ресурса и генерисање нових инструмената развоја заснованих на специфичностима физичке и социјалне структуре Покрајине и трендовима регионалних, националних и међународних развојних токова.

Концепција просторног развоја Аутономне покрајине Војводине је усмерена ка смањењу регионалних неуједначености у квалитету живота, као и новој формулацији идентитета кроз стварање услова за инструментализацију регионалних карактеристика у развојне сврхе.

Члан 7.

Рок за израду Нацрта Регионалног просторног плана је 16 (шеснаест) месеци, од дана доношења ове Одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Регионалног просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Регионалног просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у свим седиштима јединица локалних самоуправа, које се налазе у обухвату просторног плана, као и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине 2021-2035. године на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине 2021-2035. године на животну средину је саставни део документационе основе планског документа.

Члан 11.

Носилац израде Регионалног просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Регионалног просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде планског документа, у року од 15 дана од дана пријема захтева, доставе све тражене податке, без накнаде. Изузетно, може се поступити у року од 30 дана од дана пријема захтева, уз образложење надлежног органа односно организације за непоступање у наведеном року.

Члан 14.

Регионални просторни план биће сачињен у 50 (педесет) примерка у аналогном и 50 (педесет) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у општинама: Ада (један примерак), Алибунар (један примерак), Апатин (један примерак), Бач (један примерак), Бачка Паланка (један примерак), Бачка Топола (један примерак), Бачки Петровац (један примерак), Бечеј (један примерак), Бела Црква (један примерак), Беочин (један примерак), Врбас (један примерак), Жабаљ (један примерак), Житиште (један примерак), Инђија (један примерак), Ириг (један примерак), Кањижа (један примерак), Ковачица (један примерак), Ковин (један примерак), Кула (један примерак), Мали Иђош (један примерак), Нова Црња (један примерак), Нови Бечеј (један примерак), Нови Кнежевац (један примерак), Опово (један примерак), Оџаци (један примерак), Пећинци (један примерак), Пландиште (један примерак), Рума (један примерак), Сечањ (један примерак), Сента (један примерак), Србобран (један примерак), Сремски Карловци (један примерак), Стара Пазова (један примерак), Темерин (један примерак), Тител (један примерак), Чока (један примерак) и Шид (један примерак) и градовима: Нови Сад (један примерак), Зрењанин (један примерак), Панчево (један примерак), Сомбор (један примерак), Сремска Митровица (један примерак), Суботица (један примерак), Вршац (један примерак) и Кикинда (један примерак), као и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Broj: 3-1/2020-01
21. фебруар 2020. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ,
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/2019, 37/2019 - др. закон и 9/20), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 21. фебруара 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Суботица - државна граница (правац Баја) са елементима за директно спровођење

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2020 од 21.2.2020. године, а ступила је на снагу 29.2.2020.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Суботица - државна граница (правац Баја) са елементима за директно спровођење (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје у обухвату Просторног плана.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чини:

1. реферална карта број 1 - "Претежна намена површина" у размери 1:25 000;
2. реферална карта број 2 - "Мрежа насеља и инфраструктурни системи" у размери 1:25 000;
3. реферална карта број 3 - "Туризам заштита простора" у размери 1:25 000;
4. реферална карта број 4 - "Спровођење плана" у размери 1: 25 000;
5. карте број 2/9; 3/9; 4/9; 5/9; 6/9; 7/9; 8/9 и 9/9 "Спровођење плана" у размери 1: 1 000;
6. прилог број 5 - "Стандардни попречни профили" - у размери 1:100

Комплет Просторног плана, који се састоји из текстуалног дела и графичког дела из става 2. овог члана, израђен је у шест (6) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Суботица - државна граница (правац Баја) са елементима за директно спровођење на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину).

Члан 5.

Комплет Просторног плана из члана 3. став 3. ове Одлуке, у коме графички део садржи карте набројане у ставу 2. истог члана, и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину из члана 4 ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини Аутономне

покрајине Војводине (један примерак), Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), Граду Суботица (један примерак) и у архиви Обрађивача (један примерак).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 6.

Током важења, Просторни план доступан је на увид јавности у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и документи за спровођење просторног плана - урбанистички пројекти, израдиће се или ће се ускладити са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, као и други прописи и општи акти, ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, као и планови и програми развоја, донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с овом одлуком.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује и у електронском облику и доступан је на интернет страницама Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине и Скупштине Аутономне покрајине Војводине, као органа надлежног за доношење планског документа.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-2/2020-01

21. фебруар 2020. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 - др. закон), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута Iб реда гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брег) - Сомбор - Кула - Врбас - Србобран - Бечеј - Кикинда - гранични прелаз са Румунијом (Наково)

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута Iб реда гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брег) - Сомбор - Кула - Врбас - Србобран - Бечеј - Кикинда - гранични прелаз са Румунијом (Наково) (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се Нацртом Просторног плана.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата следеће целе катастарске општине у следећим јединицама локалне самоуправе:

- Град Сомбор: катастарске општине Сомбор 1, Сомбор 2, Кљајићево, Телечка, Бачки Моноштор, Бездан, Колут и Бачки брег;
- Општина Кула: катастарске општине Црвенка, Сивац и Кула;
- Општина Врбас: катастарске општине Врбас-град и Врбас;
- Општина Србобран: катастарска општина Србобран;
- Општина Бечеј: катастарске општине Радичевић и Бечеј;
- Општина Нови Бечеј: катастарске општине Бочар, Ново Милошево и Нови Бечеј;
- Град Кикинда: катастарске општине Кикинда и Наково.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 2288 km^2**.**

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана садржани су у:

- Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10), којим је утврђена обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког интереса, а међу којима је и стање путне мреже и објеката од којих зависи одрживи развој економије, транспорта и инфраструктуре.

- Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 22/11), којим је предвиђено обезбеђивање услова за бољу приступачност, које подразумева међусобно повезивање урбаних центара и њихово повезивање са ширим окружењем, као једну од најзначајнијих мера за уравнотежен

просторни развој АП Војводине. Дефинисање и остваривање циљева просторног развоја добро конципиране и функционално уравнотежене инфраструктурне мреже осигураће полицентрични и уравнотежени развој у простору, омогућиће ефикасну повезаност, висок комунални стандард и минималну девастацију простора, што ће у великој мери допринети побољшању приступачности како региона у целини, тако и мањих територијалних целина унутар региона.

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови као и друге подлоге за које се укаже да су неопходне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана засниваће се на принципима:

- усмереност ка кориснику и безбедност, правовремено прилагођавање планских решења крајњем кориснику путне инфраструктуре и друмског саобраћаја;
- интегрисаност са окружењем и осталим видовима саобраћаја - просторна доступност, уз остваривање квалитетне везе са осталим видовима саобраћаја;
- усмереност ка заштити животне средине, уз потпуно уважавање и поштовање утврђених правила и мера заштите природне средине и хуманог окружења кроз све фазе реализације саобраћајних пројеката;
- квалитетно надгледање и управљање, које подразумева активности на свим нивоима развојних процеса, од планирања до реализације.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја је одрживо функционисање саобраћаја, коришћење и заштита природних добара и ресурса и њихово квалитетно унапређење, у складу са принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су постизање рационалне организације и уређења подручја посебне намене у оквиру планског подручја, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и потребама социјалног и економског развоја.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог саобраћаја уз обавезну израду техничке документације, у складу са законском регулативом, која ће показати оправданост предложеног решења (планирање новог коридора, локацијско одређивање трасе, потребне капацитете, просторну, саобраћајну, функционалну и економску оправданост).

Члан 7.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 6 (шест) месеци, од дана достављања Обрађивачу Просторног плана одговарајућих геодетских подлога, прибављања услова надлежних органа и организација, као и достављања Идејног решења предметног путног правца.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Сомбору, општини Кула, општини Врбас, општини Србобран, општини Бечеј, општини Нови Бечеј, Граду Кикинди, као и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута Iб реда гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брег) - Сомбор - Кула - Врбас - Србобран - Бечеј - Кикинда - гранични прелаз са Румунијом (Наково) на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута Iб реда гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брег) - Сомбор - Кула - Врбас - Србобран - Бечеј - Кикинда - гранични прелаз са Румунијом (Наково) на животну средину је саставни део Документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде планског документа, у року од 15 дана од дана пријема захтева, доставе све тражене податке, без накнаде. Изузетно, може се поступити у року од 30 дана од дана пријема захтева, уз образложење надлежног органа односно организације за непоступање у наведеном року.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 12 (дванаест) примерака у аналогном и 12 (дванаест) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у Граду Сомбору (један примерак), општини Кула (један примерак), општини Врбас (један примерак), општини Србобран (један примерак), општини Бечеј (један примерак), општини Нови Бечеј (један примерак), Граду Кикинди (један примерак) и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 35-1/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. година

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

^ ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА БРЗЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ 1Б РЕДА
ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ СА МАЂАРСКОМ (БАЧКИ БРЕГ>
СОМБОР-КУЛА-ВРБАС-СРБОБРАН-БЕЧЕЈ-КИКИНДА-
ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ СА РУМУНИЈОМ (НАКОВО)

ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ
ПРЕЛИМИНАРНЕ ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПЛАНСКО

СУБОТИ14А-ГРАД

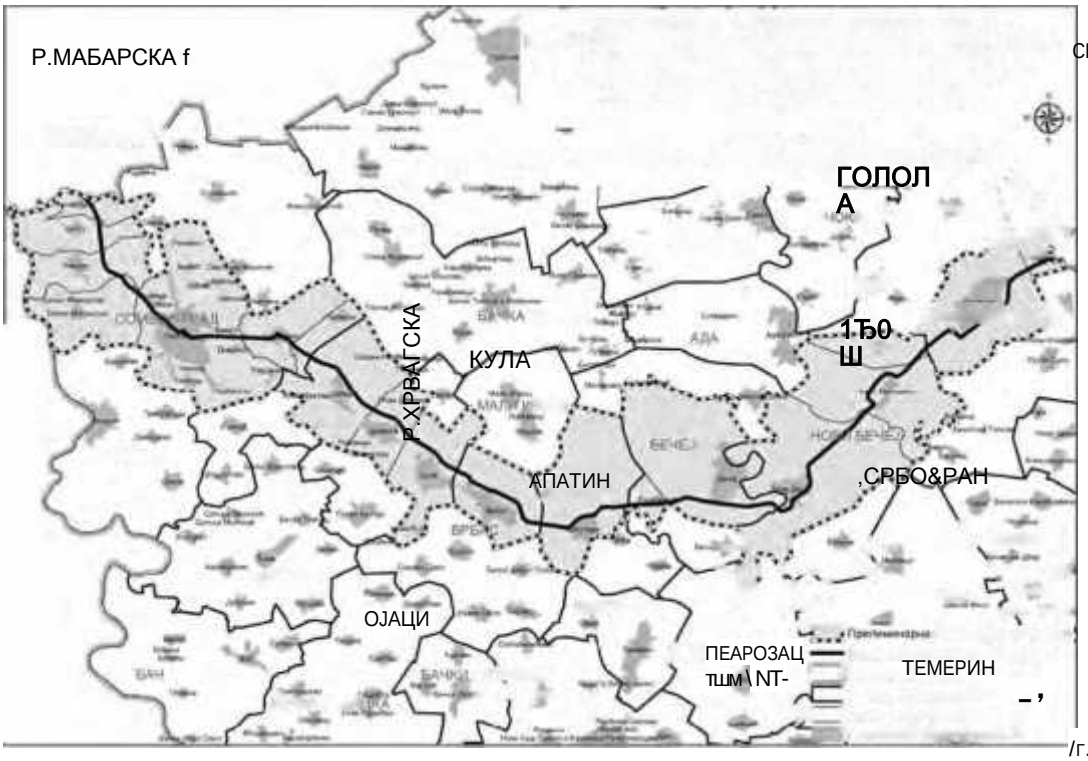

СБНТА

rmvJ. * (i.

*44 * т л J

\ m ш ш

/г.«^КАБА ґb

j jгр

Гра

БАЧКА ПАЛА;

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017), Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, доноси

ОДЛУКУ
О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДРЖАВНОГ ПУТА 1Б РЕДА ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ СА МАЂАРСКОМ (БАЧКИ БРЕГ)-СОМБОР-КУЛА-ВРБАС-СРБОБРАН-БЕЧЕЈ-КИКИНДА-ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ СА РУМУНИЈОМ (НАКОВО) НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута 16 реда гранични прелаз са Мађарском {Бачки Брег)- Сомбор-Кула-Врбас-Србобран-Бечеј-Кикинда-гранични прелаз са Румунијом (Наково) на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом;
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана б. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја планског подручја;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштићених подручја;
- очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;
- утицај постојећих и планираних инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине на планском подручју;
- успостављање мониторинг система за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину посматраног подручја.

Члан 4.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни угицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и одређују мере за смањење негативних угицаја на животну средину, ће да садржи:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
   - кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
   - релевантне планске и друге документе
   - кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
   - карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном угицају
   - питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
   - приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
   - резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА
   - општи и посебни циљеви Стратешке процене
   - индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА
   - процена утицаја варијантних решења на животну средину
   - образложење избора најповољнијег варијантног решења
   - процена утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину
   - приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
   - процена угицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску природу утицаја

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
   - опис циљева плана
   - индикатори за праћење стања животне средине
   - права и обавезе надлежних органа
   - посгупање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ
10. ЛИТЕРАТУРУ

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута 16 реда гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брег)-Сомбор-Кула-Врбас-Србобран-Бечеј-Кикинда-гранични прелаз са Румунијом (Наково) на животну средину одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/111.

Израда Стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину пратиће динамику израде Нацрта Просторног плана.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 6 (шест) месеци, од дана достављања Обрађивачу Просторног плана одговарајућих геодетских подлога, прибављања услова надлежних органа и организација, као и достављања Идејног решења предметног путног правц.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи и обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута 16 реда гранични прелаз са Мађарском (Бачки Брегј-Сомбор-Кула-Врбас-Србобран-Бечеј-Кикинда-гранични прелаз са Румунијом (Наково) на животну средину обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Члан 6.

Број: 140-501-1177/2019-05

Датум: 20.11.2019. године

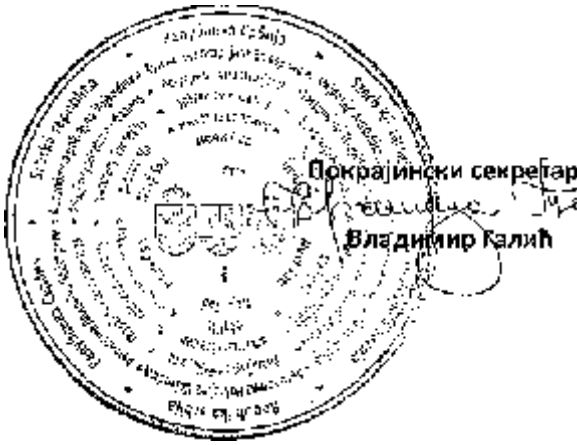

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 - др. закон), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 06. новембра 2019. године, донела је

Члан 7.

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене предела изузетних одлика "Потамишје"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 47/2019 од 6.11.2019. године, а ступила је на снагу 14.11.2019.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене Предела изузетних одлика "Потамишје" (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје у обухвату Просторног плана.

Члан 3.

Члан 8.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чини:

1. прегледна карта - "Просторне целине и просторне подцелине подручја посебне намене" у размери 1:50000;

2. реферална карта број 1 - "Посебна намена простора" у размери 1:50000;

3. реферална карта број 2.1. - "Мрежа насеља и саобраћајна инфраструктура" у размери 1:50000;

4. реферална карта број 2.2. - "Воде и водна инфраструктура" у размери 1:50000

5. реферална карта број 2.3. - "Енергетска и електронска комуникациона инфраструктура" у размери 1:50000;

6. реферална карта број 3.1. - "Природна и културна добра" у размери 1:50000;

7. реферална карта број 3.2. - "Природни ресурси и заштита животне средине" у размери 1:50000;

8. реферална карта број 4 - "Карта спровођења" у размери 1:50000.

Комплет Просторног плана, који се састоји из текстуалног дела и графичког дела из става 2. овог члана, израђен је у десет (10) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика "Потамишје" на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину).

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину из става 1. овог члана састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђен је у десет (10) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Комплет Просторног плана из члана 3. став 3. ове одлуке, у коме графички део садржи карте набројане у ставу 2. истог члана и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину из члана 4. ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), Граду Зрењанину (један примерак), Општини Сечањ (један примерак), Општини Пландиште (један примерак), Општини Ковачица (један примерак), Општини Опово (један примерак) и ЈП "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад (један примерак).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 6.

Током важења, Просторни план доступан је на увид јавности у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и документи за спровођење просторног плана - урбанистички пројекти, израдиће се или ће се ускладити са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, као и други прописи и општи акти, ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Члан
10

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, као и планови и програми развоја, донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с овом одлуком.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује и у електронском облику и доступан је на интернет страницама Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине и Скупштине Аутономне покрајине Војводине, као органа надлежног за доношење планског документа.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 40-107/2019-01

Нови Сад, 06. новембар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

Члан
11

ПРОСТОРНИ ПОДРУЧЈА ПРЕДЕЛА „ПОТАМИШЈЕ"

ПОСЕБНЕ ИЗУЗЕТНИХ

ПЛАН НАМЕНЕ ОДЛИКА

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

Члан
12

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Владимир Галић

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРЕДЕЛА ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „ПОТАМИШЈЕ"

Нови Сад, 2019. године

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ" НОВИ САД

Е - 2605

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕРИ

Светлана Рако, дипл. инж. арх.

Предраг Кнежевић, дипл. правник

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА:	мр Драгана Дунчић, дипл. пр. планер
СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА: СТРУЧНИ ТИМ:	Свјетлана Реко, дипл. инж. арх. Тања Топо, мастер инж. зашт. жив. сред. мр Драгана Дунчић, дипл. пр. планер
Претежна намена површина, посебна намена простора и концепција развоја:	Свјетлана Реко, дипл. инж. арх. Зорица Бошњачић, мастер инж. арх.
Природни услови и ресурси:	Мирољуб Љешњак, дипл. инж. пољ. Славица Пивнички, дипл. инж. пејз. арх. Бранко Миловановић, дипл. инж. мелио. др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер Марина Митровић, мастер проф. геогр.
Природна добра:	Милан Жижић, дипл. инж. маш.
Карактер предела:	Славица Пивнички, дипл. инж. пејз. арх.
Непокретна културна добра:	мр Владимир Пихлер, дипл. инж. арх.
Туризам:	Зорица Бошњачић, мастер инж. арх.
Грађевинско земљиште:	др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер
Становништво:	Свјетлана Реко, дипл. инж. арх. Зорица Бошњачић, мастер инж. арх. Бранислава Топрек, дипл. инж. арх.
Привреда:	Наташа Симичић, дипл. пр. планер-мастер
Мрежа насеља и јавне службе:	Наташа Симичић, дипл. пр. планер-мастер Славица Пивнички, дипл. инж. пејз. арх. Мирољуб Љешњак, дипл. инж. пољ. др Оливера Добривојевић, дипл. пр. планер
Саобраћајна инфраструктура:	Наташа Симичић, дипл. пр. планер-мастер
Водна инфраструктура:	Зоран Кордић, дипл. инж. саобр.
Енергетска инфраструктура и обновљиви извори енергије:	Бранко Миловановић, дипл. инж. мелио.
Електронска комуникациона инфраструктура:	Зорица Санадер, дипл. инж. елек. Милан Жижић, дипл. инж. маш.
Заштита животне средине:	
Заштита од ванредних ситуација и одбрана земље:	Зорица Санадер, дипл. инж. елек.
Регионални и прекогранични утицај:	Тања Топо, мастер инж. зашт. жив. сред.
Правна регулатива:	Тања Топо, мастер инж. зашт. жив. сред. Марина Митровић, мастер проф. геогр. Свјетлана Реко, дипл. инж. арх. Радованка Шкрбић, дипл. инж. арх.
Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:	Тања Топо, мастер инж. зашт. жив. сред. мр Владимир Пихлер, дипл. инж. арх. Теодора Томин Рутар, дипл. правник
Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине:	Милко Бошњачић, мастер дипл. инж. геод. Зорица Бошњачић, мастер инж. арх. Оливера Његомир, дипл. матем. Злата Хома Будински, геод. техничар Ђорђе Кљајић, геод. техничар Драгана Матовић, оператер Душко Ђоковић, копирант

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА: мр Драгана Дунчић, дипл. пр. планер

Светлана Килибарда, дипл. правник
Софија Шумаруна, дипл. инж. арх.
др Сања Симеунчевић Радуловић, дипл. инж. арх.

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК		
Матични / Регистарски број	08068313	

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ		
Пословно име	JAVNO PREDUZEĆE ZA PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE IPROJEKTOVANJE ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD	
Скраћено пословно име	JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD	

ПОДАЦИ 0 АДРЕСАМА	
Адреса седишта	
Општина	Нови Сад - град
Место	Нови Сад, Нови Сад - град
Улица	Железничка
Број и слово	6/Ш
Спрат, број стана и слово	/ /

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ	
Подаци оснивања	
Датум оснивања	16.02.1959
Време трајања	
Време трајања привредног субјекта	Неограничено
Претежна делатност	
Шифра делатности	7111
Назив делатности	Архитектонска делатност
Остали идентификациони подаци	
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	100482355

Подаци од значаја за правни промет

Текући рачуни

160-0000000416883-48
355-0003200229149-07
160-0050370002379-64
355-0003200607844-83
355-0003200607846-77
840-0000000714743-84
355-0003200314850-51
355-0003200222069-04

Подаци о статуту / оснивачком акту

Датум важећег статута Датум	20.10.2017
важећег оснивачког акта	18.09.2018

Законски (статутарни) заступници		
Физичка лица		
1. Име	Предраг Презиме |Кнежевић	
ЈМБГ	1611976820129	
Функција	Директор	
Ограничење супотписом	|не постоји ограничење супотписом |	

Надзорни одбор			
Председник надзорног одбора			
Име	|Младен |	Презиме |Тадић |	
ЈМБГ	12401981300078		і 1
Чланови надзорног одбора			
1. Име	Никола	Презиме Крнета	
ЈМБГ	10201983800047		
2. Име	Милан	Презиме Жижић	
ЈМБГ	[0311967800118		

Чланови і Сувласници		
Подаци о члану		
Назив	ОПШТИНА СЕЧАЊ	

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	30.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА СЕНТА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	11.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА СРБОБРАН

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	05.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	08.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ТИТЕЛ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	04.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ЧОКА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

Сувласништво удела од	износ(%) 0,2000000000	

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БАЧ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БЕОЧИН

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.04.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БАЧКА ТОПОЛА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	24.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА БЕЧЕЈ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	17.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА БАЧКИ ПЕТРОВАЦ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	02.06.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ВРБАС

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	29.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ЖАБАЉ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	03.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ЖИТИШТЕ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ИНЂИЈА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ИРИГ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.04.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА КАЊИЖА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА МАЛИ ИЂОШ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD	02.06.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА НОВА ЦРЊА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	16.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	10.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	23.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА АПАТИН

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	06.09.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА АДА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	31.08.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Пословно име: ГРАД КИКИНДА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум

нзиое J/	
	датум
Уплађе]н;Д^J?,71 RSD	21.08.2017

износ(%)

Сувласиништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Пословно име АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

L

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD

износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30.06.2002

износ(%)

Сувласништво удела од 95,0000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ОЏАЦИ

Подацио капиталу

Новчами

износ датум

Уписан: 80.042,71 RSD	

износ , .':■,V\ датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD	18,09.2018

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Основни капитал друштва
Новчани
износ датум

Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од	■ ■
40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Угшсан: 1.680.896,91 RSD	1 1
износ	датум
Уписан: 240.128,13 RSD	i i
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	1_____ 1
износ	датум
Уплаћен: 1.680.896,91 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 240.128,13 RSD	1_____ ____ 1
износ'.	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од	30.06.2002
40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	18.09.2018

Забележбе	
1 Тип	-
Датум	21.09.2005
Текст	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјектуписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На осиову Закока о планирању и изградљи и
Статута ИнжеН>ерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ
у-гарђује да је

Свјетлана М. Реко

дипломирани инжењер архитектуре

ЈМБ 2709964135009

одговорни иланер

Број лиџешЈе
1ОО 0143 1
О

■;ажлл

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф, др Драгослав Шумарац
ЛИПЛ. грф.дтж.

■У Београду, .
25. марта 2010. годиие

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Тања J. Tono

дипломирани инжењер заштите животне средине
ЛИБ 07582072200

одговорни планер

Број лиценце
100 0269 15

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Милисав Дамњановић
дипл. грађ. инж.

У Београду,
19. новембра 2015. године

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ 1

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗАИЗРАДУПРОСТОРНОГПЛАНА 2
1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ГРАНИЦА ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ... 2
1.1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 2
1.1.1. Опис подручја обухвата Просторног плана 2
1.1.2. Опис границаобухвата Просторног плана 3
1.2. .....
ПОПИС ПАРЦЕЛА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ" 10
1.2.1. Попис парцела у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" у општини Сечањ 10
1.2.2. Попис парцела у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" у Граду Зрењанину 16
1.2.3. Попис парцела у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" у општини Ковачица 18
1.2.4. Попис парцела у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" у општини Опово. 1 9
1.3. ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА И ПРОСТОРНИХ ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 21
1.3.1. Опис границе подручја просторне целине Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 22
1.3.1.1. Опис границе подручја просторне подцелине Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 23
1.31.2. Опис границе подручја просторне подцелине Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 23
1.3.2. Опис границе подручја просторне целине ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша 24
1.3.21. Опис границе подручја просторне подцелине Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша 24
13.2.2. Опис границе подручја просторне подцелине Подручје са плитким воденим стаништима ван инундационог подручја Тамиша 24
2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА 25
2.1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА 25
2.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године 25
2.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине 26
2.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 29
2.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) . 29
2.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске-граница Мађарске 29
2.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) 30
2.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) 30
2.3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА 30
2.3.1. Националне стратегије 30
2.3.2. Планска документација локалних самоуправа од значаја за израду Просторног плана 33
2.4. ДОКУМЕНТИ У ИЗРАДИ ОД УТИЦАЈА НА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 33
3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА 34
3.1. КАРАКТЕР ПРЕДЕЛА 34
3.2. ПРИРОДНИ УСЛОВИ 34
3.3. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ 39
3.3.1. Природна добра 39

3.3.2. Природни ресурси ... 42
3.4. КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ ... 45
3.4.1. Историјски контекст ... 45
3.4.2. Непокретна културна добра ... 45
3.4.3. Добра која уживају претходну заштиту ... 47
3.5. СТАНОВНИШТВО ... 49
3.6. МРЕЖА И ФУНКЦИЈЕ НАСЕЉА ... 49
3.7. ЈАВНЕ СЛУЖБЕ ... 50
3.8. ПРИВРЕДА ... 50
3.9. ИНФРАСТРУКТУРА ... 52
3.9.1. Саобраћајна инфраструктура ... 52
3.9.2. Водна и комунална инфраструктура ... 53
3.9.3. Енергетска инфраструктура и енергетска ефикасност ... 63
3.9.4. Електронска комуникациона инфраструктура ... 64
3.10. СТАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ... 65
3.11. ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ... 66
3.11.1. Елементарне непогоде ... 66
3.11.2. Техничко технолошке несреће - удеси ... 67
4. SWOT АНАЛИЗА ... 68

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ... 69
1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ... 69
2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ... 69
2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ... 69
2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ... 70
2.2.1. Заштита и коришћење предела, природних и културних вредности ... 70
2.2.2. Заштита и коришћење природних ресурса ... 70
2.2.3. Становништво, мрежа насеља и јавне службе ... 71
2.2.4. Привреда ... 71
2.2.5. Инфраструктурни системи ... 71
2.2.6. Заштита животне средине ... 72
3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ ... 73
4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ... 74

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ... 77
1. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА, ЗАШТИТА ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА ... 77
1.1. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА ... 77
1.2. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА ... 77
1.2.1. Заштићена подручја ... 77
1.2.2. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста ... 78
1.2.3. Еколошки коридори ... 79
1.3. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА ... 79
2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА ... 80
2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ ... 80
2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ ... 81
2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ ... 82
2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ ... 83
3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ ... 83
3.1. СТАНОВНИШТВО ... 83
3.2. МРЕЖА И ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА ... 84
3.3. РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ЈАВНИХ СЛУЖБИ ... 84
4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ ... 85
4.1. ТУРИЗАМ ... 85
4.2. ПОЉОПРИВРЕДА И РИБОЛОВ ... 88
4.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ ... 90
5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И

ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА 91
5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА 91
5.2. ВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА 92
5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА 96
5.3.1. Електроенергетска инфраструктура 96
5.3.2. Термоенергетска инфраструктура 97
5.3.3. Обновљиви извори енергије 98
5.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА 98
6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА, КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ 100
6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 100
6.2. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА 101
6.2.1. Заштита од елементарних непогода 101
6.2.2. Заштита од техничко-технолошких несрећа 102
6.3. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ 102
7. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 103

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА 105
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА 105
1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ" 105
1.1.1. Правила уређења за пољопривредно земљиште у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" 107
1.1.2. Правила уређења за шумско земљиште у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" 109
1.1.3. Правила уређења за водно земљиште у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" 109
1.1.4. Правила уређења за грађевинско земљиште у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" 112
1.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПОДРУЧЈА ВАН ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ПОДРУЧЈЕ УТИЦАЈА НА ПОСЕБНУ НАМЕНУ ПИО „ПОТАМИШЈЕ" И ЗА ПОДРУЧЈЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 114
1.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ПОСЕБНЕ И ДРУГЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ 115
1.3.1. Саобраћајна инфраструктура 115
1.3.2. Водна инфраструктура 117
1.3.3. Енергетска инфраструктура 121
1.3.31. Електроенергетска инфраструктура 121
1.33.2. Термоенергетска инфраструктура 125
1.3.3.3. Коришћење обновљивих и других извора енергије 135
1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура 135
1.3.5. Услови за подизање заштитних појасева зеленила 136
1.4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ 1 38
1.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ 138
1.5.1. Услови и мере заштите и уређења предела 138
1.5.2. Услови и мере заштите и уређења природних добара 139
1.5.2.1. Заштићено подручје са заштитном зоном 139
1.5.2.2. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста 145
1.5.23. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта 146
1.5.2.4. Опште мере заштите биодиверзитета 149
1.5.2.5. Посебне мере за очување еколошке улоге шаранских рибњака 150
1.5.3. Услови и мере заштите и уређења непокретних културних добара и добара под претходном заштитом 150
1.5.4. Услови и мере заштите живота и здравља људи 151
1.5.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине 152
1.5.6. Услови и мере заштите од елементарних непогода 156
1.5.7. Услови и мере заштите у случају техничко технолошких несрећа - удеса 158
1.5.8. Услови и мере за уређење простора од интереса за одбрану земље 158

1.5.9. Услови и мере којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом 158
1.5.10. Услови и мере енергетске ефикасности изградње 159
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА 161
2.1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 161
2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ 163
2.2.1. Правила грађења за салаше 163
2.2.2. Правила грађења за рибњаке 165
2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ 168
2.3.1. Правила грађења за насеље настало на старој економији 168
2.3.2. Правила грађења за чуварницу на водотоку 170
2.3.3. Правила грађења на површинама за производњу, складиштење и пословање 173
2.3.4 Правила грађења за рибњаке 176

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 178
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ 178
2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 179
2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ" 179
2.1.1. Смернице за спровођење Просторног плана у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 180
2.1.1.1. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за уставе у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 181
2.1.1.2. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за насип у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 181
2.1.13. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана планираног општинског пута, постојећег државног пута II реда бр.131, пута по насипу, приступних путева и бициклистичких стаза у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 181
2.1.1.4. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за прихватни објекат наутичког туризма у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 181
2.1.1.5. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за центар управљача у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 182
2.1.1.6. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за рибњак у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 182
2.1.2. Смернице за спровођење Просторног плана у Просторној целини ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша 183
2.1.2.1. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за површину за туризам, спорт и рекреацију у Просторној подцелини „Подручје травнатих површина ван инундационог подручја реке Тамиш" 183
2.1.2.2. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за насеље настало на старој економији у Просторној подцелини „Подручје травнатих површина ван инундационог подручја реке Тамиш" 184
2.1.23. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за потребе изградње комплекса за туристичку презентацију подручја посебне намене у Просторној подцелини „Подручје травнатих површина ван инундационог подручја реке Тамиш" 184
2.1.2.4. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за површину за туризам, спорт и рекреацију у Просторној подцелини „Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја реке Тамиш" 185

2.1.2.5. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за рибњаке у инундацији у Просторној подцелини „Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја реке Тамиш" 185
2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА У ПОДРУЧЈУ УТИЦАЈА НА ПОСЕБНУ НАМЕНУ ПИО „ПОТАМИШЈЕ" - У ПОДРУЧЈУ ВАН ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 185
2.3. ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ДОНОШЕЊЕМ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА . 186
3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ 186
4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ 188

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Р. број	Прегледна карта	Размера
1.	Просторне целине и просторне подцелине подручја посебне намене	1 : 50.000

Р. број	Референталне карте	Размера	
1.	Посебна намена простора	1	50.000
2.1.	Мрежа насеља и саобраћајна инфраструктура	1	50.000
2.2.	Воде и водна инфраструктура	1	50.000
2.3.	Енергетска и електронска комуникациона инфраструктура	1	50.000
3.1.	Природна и културна добра	1	50.000
3.2.	Природни ресурси и заштита животне средине	1	50.000
4.	Карта спровођења	1	50.000

В) ПРИЛОГ

- ЗАКОНСКИ ОКВИР
- ОПИС ГРАНИЦА ПИО „ПОТАМИШЈЕ", ОПИС ГРАНИЦА РЕЖИМА ЗАШТИТЕ У ПИО „ПОТАМИШЈЕ" И ОПИС ГРАНИЦА ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ"

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА У ТЕКСТУ Табела

Табела 1. Подручје обухвата Просторног плана (ПП) 2
Табела 2. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста наподручју обухвата Просторног плана 41
Табела 3. Шуме у граници подручја посебне намене ПИО „Потамишје" 42
Табела 4. Преглед бушотина у подручју посебне намене 45
Табела 5. Знаменито место од изузетног значаја 46
Табела 6. Споменик културе од изузетног значаја 46
Табела 7. Споменик културе од великог значаја 46
Табела 8. Споменик културе 46
Табела 9. Старо језгро градова и насеља - добро које ужива претходну заштиту 47
Табела 10. Градитељски објекат - добро које ужива претходну заштиту 47
Табела 11. Споменик и спомен обележје - добро које ужива претходну заштиту 47
Табела 12. Локалитет са историјским, етнолошким или природњачким садржајем - добро које ужива претходну заштиту 49
Табела 13. Број становника у обухвату Просторног плана 49
Табела 14. Насеља према величинској категорији 50
Табела 15. Рибњаци у подручју обухвата Просторног плана и њихове главне карактеристике 51
Табела 16. Карактеристике црпних станица 56
Табела 17. Одбрамбени насип 57
Табела 18. Чуварнице на водотоцима 57
Табела 19. Подаци о водним објектима Просторног плана - Потамишје 58
Табела 20. Ситуациони план - Потамишје, списак канала 59
Табела 21. Карактеристике црпних станица 60
Табела 22. Одбрамбени насип 61
Табела 23. Подаци о водним објектима Просторног плана - Потамишје 62
Табела 24. Постојећи оптички међумесни каблови на предметном подручју 65
Табела 25. Градитељски објекат 80
Табела 26. Споменик и спомен обележје 80
Табела 27. Локалитета са историјским, етнолошким или природњачкимсадржајем 80
Табела 28. Основни хидроенергетски параметри планиране ХЕ „Опово" 95
Табела 29. Параметри хидроелектране „Томашевац" 95

Табела 30. Планирани међумесни оптички каблови на предметном подручју 99
Табела 31. Биланс површина просторних целина у обухвату Просторног плана 103
Табела 32. Биланс површина просторних целина у посебној намени ПИО „Потамишје" 103
Табела 33. Биланс површина просторних подцелина у просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" 103
Табела 34. Биланс површина просторних подцелина у просторној целини ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја 103
Табела 35. Биланс површина основних намена у посебној намени ПИО „Потамишје" 104
Табела 36.Ширина заштитног појаса насељених зграда, у зависности од притиска ипречника гасовода 126
Табела 37. Ширина експлоатационог појаса гасовода у зависности од притиска и пречника гасовода 126
Табела 38. Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом 127
Табела 39. Минимална растојања подземних гасовода од надземне електромреже и стубова далековода 127
Табела 40. Минимална растојања спољне ивице надземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом 127
Табела 41. Минималне дубине укопавања гасовода мерене од горње ивице гасовода 128
Табела 42. Минимална дубина укопавања гасовода, мерена од горње ивице цеви, код укрштања са другим објектима 128
Табела 43. Минимална растојања објеката који су саставни делови гасовода од других објеката 128
Табела 44. Минимална дозвољена хоризонтална растојања подземних гасовода од стамбених објеката, објеката у којима стално или повремено борави већи број људи (од ближе ивице цеви до темеља објекта) 129
Табела 45. Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних гасовода 10 bar < MOP < 16 bar и челичних и ПЕ гасовода 4 bar < MOP < 10 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима 130
Табела 46. Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних и ПЕ гасовода MOP < 4 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима 130
Табела 47. Минимална хоризонтална растојања подземних гасовода од надземне електромреже и стубова далековода 130
Табела 48. Минимална хоризонтална растојања MPC, MC и PC од стамбених објеката и објеката у којима стално или повремено борави већи број људи 131
Табела 49. Минимална хоризонтална растојања MPC, MC и PC од осталих објеката 131
Табела 50. Минимална дубина укопавања челичних и ПЕ гасовода, мерена од горње ивице цеви, код укрштања са другим објектима 131
Табела 51. Минимална растојања спољне ивице подземних нафтовода и продуктовода од других објеката или објеката паралелних санафтоводом и продуктоводом 133
Табела 52. Минимална растојања подземних нафтовода и продуктовода од надземне електро мреже и стубова далековода 133
Табела 53. Минимална растојања објеката који су саставни делови нафтовода и продуктовода од других објеката 134
Табела 54. Минимална дубина укопавања цевовода, мерена од горње ивице цеви, код укрштања са другим објектима 134
Табела 55. Правила грађења за салаше 163
Табела 56. Правила грађења за постојеће комплексе рибњака 166
Табела 57. Правила грађења за насеље настало на старој економији 168
Табела 58. Правила грађења за чуварницу на водотоку 171
Табела 59. Правила грађења на површинама за производњу, складиштење и пословање 173
Табела 60. Правила грађења за постојеће комплексе рибњака 176

Слика

Слика 1. Графички приказ мера заштите ПИО „Потамишје" на грађевинском земљишту у грађевинском подручју насеља, у Граду Зрењанину и општинама Ковачица и Опово 143
Слика 2. Графички приказ мера заштите ПИО „Потамишје" на грађевинском земљишту у грађевинском подручју насеља у општини Сечањ 144

СПИСАК СЛИКА У ПРИЛОГУ

Слика 3. Границе подручја под режимом заштите I степена Слика 4. Границе подручја под режимом заштите II степена Слика 5. Границе подручја под режимом заштите III степена

Шематски приказ

Шематски приказ 1. Просторне целине подручја обухвата Просторног плана 3
Шематски приказ 2. Просторне целине и подцелине подручја посебне намене 21

Списак скраћеница коришћених у тексту:

- АПВ Аутономна покрајина Војводина
- БАТ (Best Availabie Tehniques) -најбоља доступна технологија
- ВДП Водопривредно предузеће
- ГИС Географски информациони систем
- ГМРС Главна мерна регулациона станица
- ДОО Друштво са ограниченом одговорношћу
- ДП Државни пут
- ДСЕЕ Дистрибутивни систем електричне енергије Електро дистрибуција
- ЕД Електронска комуникациона мрежа Електромрежа Србије
- ЕК Европска еколошка мрежа за очување дивље флоре и фауне и њихових
- ЕМС природних станишта Европска Унија Горњи Дунав
- EMERALD Important Bird Area - Међународно значајно подручје за птице
- ЕУ Информационо-комуникационе технологије
- ГД Important Piant Areas - Подручје за биљке од међународног значаја
- ІВА Јавно водопривредно предузеће
- ІСТ Јавно комунално предузеће
- ІРА Јединица локалне самоуправе
- ЈВП Јавно предузеће
- ЈКП Јавно предузеће „Електропривреда Србије"
- ЈЛС Кабловски дистрибутивни систем Катастарска општина Монтажно бетонска
- ЈП трафо станица Магистрални гасовод
- ЈП ЕПС Maximum operating pressure - МаКСИМаЛНИ раДНИ ПрИТИСаК
- КДС Мерно-регулациона станица Мерна станица
- КО Multi-service access node
- МБТС Нафтна индустрија Србије Непокретно културно добро Обновљиви извори
- МГ енергије
- МОР
- МРС
- МС
- МСАН
- НИС
- НКД
- ОИЕ
- ОКМ ХС ДТД Основна каналска мрежа хидросистема Дунав-Тиса-Дунав
- ОММ Орман мерног места Полуетилен
- ПЕ Просторни план Републике Србије
- ППРС Просторни план подручја посебне намене
- ППППН Пошта телефон телеграф
- ПТТ Постројење за пречишћавање отпадних вода
- ППОВ Подземно складиште гаса
- ПСГ Радио-базна станица
- РБС Разводни гасовод
- РГ Радио-релејна станица
- РРС Регионални просторни план АП Војводине
- РПП АПВ Радиорелејни
- РР Радио релејна станица
- РРС Регулациона станица
- РС Средњи Банат Зрењанин
- СБЗ Самоносиви кабловски снопови
- СКС Тамиш Дунав
- ТД Телекомуникациона канализација Течни нафтни гас Трафо станица
- ТК Функционално урбано подручје Црпна станица
- ТНГ
- ТС
- ФУП
- ЦС

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Изради Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје" (у даљем тексту: Просторни план) приступило се на основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје" („Службени лист АПВ", број 18/17). Израду Просторног плана прати и израда Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину, а на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје" на животну средину („Службени лист АПв", број 18/1 7) (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16. Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

У складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19-др. закон) просторни план подручја посебне намене се доноси за подручја која захтевају посебан режим организације, уређења и коришћења и заштите простора, нарочито за подручје са природним, културно-историјским или амбијенталним вредностима и подручја са могућношћу коришћења туристичких потенцијала.

Законом о заштити природе („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18-др. закон) и Законом о потврђивању Европске конвенције о пределу („Службени гласник РС"-Међународни уговори, број 4/11) преузета је обавеза да се заштита, управљање и планирање предела заснива на идентификацији предела и процени њихових значајних и карактеристичних обележја.

Разлози за доношење Просторног плана проистичу из потребе реализације стратешких приоритета у области заштите, уређења и унапређења природних и културних добара, који су утврђени Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС", број 88/10) (у даљем тексту: ППРС) и Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ", број 22/11) (у даљем тексту: РПП АПВ). ППРС предложено је стицање међународног статуса заштите за подручје плавне долине реке Тамиш. РПП АПВ подручје Потамишја је препознато као евидентирано подручје од међународног значаја (Рамсарско, EMERALD, IBA, IPA, PBA) и еколошки значајно подручје еколошке мреже подручја територије АП Војводине.

Међузависност природно-еколошког, социјалног и економског система посматрана је у временском хоризонту од 10 година, са стратешким решењима којима се дугорочно усмерава просторни развој

планског подручја. Просторним планом су анализиране и сагледане развојне проблематике појединих области, као и проблеми заштите и уређења планског простора, са посебним освртом на заштиту природе.

Подручје обухваћено границом Просторног плана обухвата већи део подручја општине Сечањ и Опово, мањи део подручја Града Зрењанина и општине Ковачица и мали део општине Пландиште.

За обухват Просторног плана израђена је Студија заштите: Предео изузетних одлика „Потамишје", предлог за стављање под заштиту као заштићено подручје I категорије (у даљем тексту: Студија заштите), од стране Покрајинског завода за заштиту природе (Нови Сад, 2013. година), која ће се примењивати до доношења акта о заштити за ПИО „Потамишје".

За изналажење оптималних стратешких опредељења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација за ово подручје.

Просторни план је израђен у ГИС-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што омогућава једноставнију размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

Списак закона од значаја за израду овог Просторног плана налази се у прилогу.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ГРАНИЦА ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

На дефинисање подручја обухвата Просторног плана утицале су природне и културне одлике предметног простора. Река Тамиш са пространом алувијалном равни, унутар које се Тамиш у периоду високог водостаја слободно разлива до природних граница инундационог подручја, поплаве и мозаик станишта које оне стварају, традиција екстензивног пашарења, шарански рибњаци, насеља која се налазе уз реку, са својом очуваном руралном архитектуром, још увек очуваним традиционалним начином живота становништва, са материјалним траговима о континуираном присуству људи на овом простору, културном баштином, као и постојећа саобраћајна повезаност, утицале су на дефинисање подручја обухвата Просторног плана.

Осим Предела изузетних одлика „Потамишје" и његове заштитне зоне, Просторним планом су обухваћена и подручја ван заштитне зоне (урбана и рурална), а у којима се одвијају бројне активности које су од утицаја на заштићено подручје.

1.1.1. Опис подручја обухвата Просторног плана

Површина обухваћена границом Просторног плана графичким очитавањем износи око 50240 ha и обухвата делове:

- Града Зрењанина и
- општина: Ковачица, Опово, Пландиште и Сечањ.

Табела 1. Подручје обухвата Просторног плана (ПП)

р.бр.	ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ (ЈЛС)	КАТАСТАРСКА ОПШТИНА			НАСЕЉЕ		
		Iу граду/ општини	I у обухвату ПП	назив КО у обухвату ПП	i у граду/ општини	i у обухвату ПП	Назив насеља у обухвату ПП
1.	Г рад Зрењанин	27	6	Банатски Деспотовац	22	6	Банатски Деспотовац
				Ботош			Ботош
				Орловат			Орловат
				Томашевац			Томашевац
				Фаркаждин			Фаркаждин
				Чента			Чента
2.	општина Ковачица	7	2	Идвор	8	2	Идвор
				Уздин			Уздин
3.	општина Опово	4	3	Баранда	4	3	Баранда
				Опово			Опово
				Сакуле			Сакуле
4.	општина Пландиште	13	2	Стари Лец Хајдучица	14	-	-
5.	општина Сечањ	10	9	Банатска	11	8	Банатска Дубица
				Бока			Бока
				Јарковац			Јарковац
				Јаша Томић			Јаша Томић
				Конак			-
				Неузина			Неузина
				Сечањ			Сечањ
				Сутјеска			Сутјеска
				Шурјан			Шурјан
I	5 ЈЛС (делови)	61	22		59	19	

Унутар тако сагледаног подручја дефинишу се две целине:
- Подручје посебне намене ПИО „Потамишје";
- Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје".

Шематски приказ 1. Просторне целине подручја обухвата Просторног плана

1.1.2. Опис граница обухвата Просторног плана

У случају неусаглашености катастарских парцела и делова катастарских парцела које се наводе са графичким прилогом, меродаван је графички прилог.

Опис граница обухвата Плана почиње на тромеђи катастарских парцела 2267/6 и 8208/2 у катастарској општини Јаша Томић и границе катастарске општине Јаша Томић. Од ове тромеђе граница иде у правцу југоистока пратећи границу катастарске општине Јаша Томић до тромеђе катастарских парцела број 8334 у катастарској општини Јаша Томић и катастарске парцеле 2621 у катастарској општини Шурјан и границе катастарских општина Јаша Томић и Шурјан. Након ове тромеђе граница иде у правцу југоистока пратећи границу катастарске општине Шурјан тачке на североисточној међе катастарске парцеле 2508 у катастарској општини Шурјан. Од ове тачке граница се ломи и иде у правцу југозапада секући катастарске парцеле број 2508, 2509/1 и 2510/1 а потом наставља у правцу југозапада пратећи северозападну и западну међу катастарских парцела број 2687, 2581/1, 2596/2, сече катастарску парцелу број 2596/2, наставља западном међом катастарске парцеле број 2532/3, сече катастарску парцелу број 2683, наставља западном међом катастарске парцеле број 2532/2, сече катастарску парцелу број 2684, наставља западном међом катастарске парцеле број 2530, сече катастарску парцелу број 2597/2, наставља западном међом катастарске парцеле број 2539, сече катастарску парцелу број 2595/2, наставља западном међом

катастарске парцеле број 2595/2 до четвороме ђе катастарских парцела број 2595/2, 2593 и 2542/1 у катастарској општини Шурјан и катастарске парцеле број 2220/1 у катастарској општини Конак.
Од ове четвороме ђе граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи границу катастарске општине Шурјан до троме ђе катастарских парцела број 2199 у катастарској општини Конак, 2344 у катастарској општини Шурјан и 3708 у катастарској општини Бока. Након ове троме ђе граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи границу катастарске општине Шурјан до троме ђе катастарских парцела број 2336 у катастарској општини Шурјан и 7907/2 и 3667 у катастарској општини Бока.
Од ове троме ђе граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи јужну ме ђу катастарске парцеле број 7907/2 у катастарској општини Бока, сече катастарске парцеле број 7999 и 7942, наставља јужном ме ђом катастарске парцеле број 7907/1 до троме ђе катастарских парцела број 7907/1, 3513/1 и 3528/1.
Након ове троме ђе граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи западну ме ђу катастарске парцеле број 3528/1, сече катастарску парцелу број 8013, наставља западном ме ђом катастарске парцеле број 3528/2, сече катастарску парцелу број 7966, ломи се и иде у правцу југозапада јужном ме ђом катастарске парцеле број 7966 до троме ђе катастарских парцела број 7966, 8018 и 4027.
Од ове троме ђе граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источну ме ђу катастарске парцеле број 8018, ломи се и иде у правцу запада пратећи северну ме ђу катастарске парцеле број 7909/1, сече катастарску парцелу број 793, ломи се и иде у правцу југоистока јужном ме ђом катастарских парцела број 7936, 8027, 8026, сече катастарску парцелу број 7977, наставља југозападном ме ђом катастарске парцеле број 7937, ломи се и иде у правцу севера источном и јужном ме ђом катастарске парцеле број 8106, сече катастарску парцелу број 7978 у катастарској општини Бока односно 3270 у катастарској општини Конак.
Након ове троме ђе граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источну ме ђу катастарске парцеле број 7978 у катастарској општини Бока односно 3270 у катастарској општини Конак до троме ђе катастарских парцела број 7978 у катастарској општини Бока односно 3270 у катастарској општини Конак и 3297 и 1031 у катастарској општини Конак.
Од ове троме ђе граница се ломи и иде у правцу истока пратећи јужну и западну ме ђу катастарске парцеле број 3297 у катастарској општини Конак, сече катастарску парцелу број 898, наставља јужном ме ђом катастарских парцела број 898, 897/14, 898, сече катастарску парцелу број 3281 и 3285 у катастарској општини Конак односно 1987 и 1986 у катастарској општини Стари Лец до троме ђе катастарских парцела број 1986, 1464 и 1845 у катастарској општини Стари Лец.
Након ове троме ђе граница иде у правцу југозапада пратећи јужну ме ђу катастарске парцеле број 1986, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи североисточну ме ђу катастарске парцеле број 1511, потом се ломи и иде у правцу југа пратећи западну ме ђу катастарске парцеле број 1967, сече катастарску парцелу број 1838, наставља западном ме ђом катастарске парцеле број 1968, ломи се и иде у правцу запада пратећи јужну ме ђу катастарске парцеле број 1969, до троме ђе катастарских парцела 1969 и 1527 у катастарској општини Стари Лец и 1885 у катастарској општини Хајдучица.
Од ове троме ђе граница сече катастарске парцеле број 1885 и 1932 и катастарској општини Хајдучица а потом се ломи и иде у правцу југа пратећи западну ме ђу катастарских парцела број 1932, 1938, 1935, 1350, 1365, сече катастарске парцеле број 1347 и 1346, ломи се и иде у правцу југозапада западном ме ђом катастарске парцеле број 1346, ломи се у правцу северозапада и прати југозападну ме ђу катастарске парцеле број 1300 а потом сече катастарске парцеле број 1299 и 1883, и иде у правцу југозапада западном ме ђом катастарске парцеле број 1897, даље се ломи и иде у правцу северозапада пратећи североисточну ме ђу катастарских парцела број 2047 и 2048 до југозападног прелома ме ђе катастарске парцеле број 2050 а потоме се лими и сече катастарске парцеле број 2048 и 2051, до тачке на југозападној ме ђу катастарске парцеле број 2051 у катастарској општини Хајдучица.
Након ове тачке граница сече катастарске парцеле број 187 и 185 у катастарској општини Банатска Дубица, а потом иде источном ме ђом катастарске парцеле број 205/2 ломи се и иде у правцу северозапада јужном ме ђом катастарских парцела број 205/2, 204/2 и 203/2, ломи се и иде у правцу североистока западном ме ђом катастарске парцеле број 20382, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи југозападну ме ђу катастарских парцела број 185, 184/2, потом се ломи и иде у правцу југа пратећи источну ме ђу катастарских парцела број 121/1, 111, 149/2, 150, 753/2, 753/1, 753/4, сече катастарску парцелу број 752/2, ломи се и иде у правцу запада северном ме ђом катастарске парцеле број 751/1, сече катастарску парцелу број 758/1, ломи се и иде у правцу југозапада јужном ме ђом катастарске парцеле број 810/2, сече катастарску парцелу број 2819, иде у правцу југозапада јужном ме ђом катастарске парцеле број 810/1, обухвата катастарске парцеле број 797, 796 и 795, наставља у правцу југозапада јужном ме ђом катастарске парцеле број 810/1, сече катастарску парцелу број 900/1, иде у правцу југозапада источном ме ђом катастарске парцеле број 971/1, сече катастарску парцелу број 1072/1, ломи се и иде у правцу запада јужном ме ђом катастарске парцеле број 1072/1, ломи се и иде у правцу југозапада источном ме ђом катастарске парцеле број 1063/1, сече катастарску парцелу број 1077/1, ломи се и иде у правцу запада јужном ме ђом катастарске парцеле број 1077/1, ломи се и иде у правцу југозапада источном ме ђом

катастарске парцеле број 1089, ломи се и иде у правцу северозапада северном међом катастарске парцеле број 1158/1, сече катастарску парцелу број 1333/2, наставља северном међом катастарске парцеле број 1341, сече катастарску парцелу број 955/2 у катастарској општини Банатска Дубица односно 1839 у катастарској општини Јарковац, до тачке на источној међу катастарске парцеле број 1534 у катастарској општини Јарковац.

Од ове тачке граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи западну међу катастарске парцеле број 1839 у катастарској општини Јарковац, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи северну међу катастарске парцеле број 1787, ломи се и иде у правцу североистока пратећи западну међу катастарске парцеле број 1534, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи јужну међу катастарских парцела 1533, 1366/1, 1365, 1352/12, 1352/10, 415/2, 333/1, 731, сече катастарску парцелу број 727/33 ломи се и прати западну међу катастарских парцела број 727/33, 179, сече катастарску парцелу број 334 ломи се и иде у правцу запада пратећи севрну међу катастарских парцела број 334, 2682/34, 2774, обухвата катастарске парцеле број 2753, 2752, 2751, 2749 и 2748, даље наставља правцу запада пратећи северну међу катастарске парцеле број 2774, ломи се и иде у правцу североистока пратећи западну међу катастарских парцела број 2790/1 и 2790/7, потом се ломи и иде у правцу запада пратећи јужну међу катастарске парцеле број 2798 до тромеђе катастарских парцела број 2798 и 2801 у катастарској општини Јарковац и 1601 у катастарској општини Томашевац.

Након ове тромеђе граница скреће у правцу севера и прати источну међу катастарске парцеле број 1601 у катастарској општини Томашевац, потом се ломи и иде у правцу северозапада пратећи северну међу катастарске парцеле број 1601, даље се ломи и иде у правцу југозапада секући катастарску парцелу број 1601, наставља у правцу југозапада пратећи источну међу катастарских парцела број 1754/4, 1754/1, а потом сече катастарску парцелу број 1818, и иде у правцу југозапада западном међом катастарске парцеле број 1806, сече катастарске парцеле број 2055, 2057 и 2058, наставља у правцу југозапада западном међом катастарских парцела број 1807, 2063/1, сече катастарску парцелу број 2088, ломи се и у правцу запада прати јужну међу катастарске парцеле број 2088 а потом се ломи и прати западну међу катастарске парцеле број 2105, сече катастарску парцелу број 2335, ломи се и правцу запада прати јужну међу катастарске парцеле број 2335 а потом се ломи и прати западну међу катастарске парцеле број 2349/1, сече катастарску парцелу број 2364, ломи се и правцу запада прати јужну међу катастарске парцеле број 2364 а потом се ломи и прати западну међу катастарске парцеле број 2384/1, сече катастарску парцелу број 2677, ломи се и правцу запада прати јужну међу катастарске парцеле број 2677 а потом се ломи прати западну међу катастарске парцеле број 2724/1, сече катастарску парцелу број 2744, ломи се и у правцу запада прати јужну међу катастарске парцеле број 2744 а потом се ломи и прати западну међу катастарске парцеле број 2755/12, сече катастарску парцелу број 3008, ломи се и у правцу запада прати јужну међу катастарске парцеле број 3008 а потом се ломи и прати западну међу катастарске парцеле број 3084/6, сече катастарску парцелу број 3110, ломи се и у правцу запада прати јужну међу катастарске парцеле број 3110 а потом се ломи и прати западну међу катастарске парцеле број 3113/19, сече катастарску парцелу број 3438, ломи се и у правцу запада прати јужну међу катастарске парцеле број 3438 до тромеђе катастарских парцела број 3459/2, 3438 и 3111.

Од ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу северозапада секући катастарску парцелу број 3111, а потом прати западну међу катастарске парцеле број 3111, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи северну међу катастарских парцела број 3936/4 и 3938, сече катастарску парцелу број 3950, наставља у правцу северозапада пратећи јужну међу катастарских парцела број 3959 и 840, сече катастарску парцелу број 407/1, наставља у правцу северозапада пратећи јужну међу катастарске парцеле број 841, потом се ломи и иде у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 781, потом се ломи и иде у правцу југоистока пратећи северну међу катастарских парцела број 297, 296, 4104 и 3857, даље се ломи и сече катастарску парцелу број 3857 и иде у правцу југозапада пратећи западну међу катастарске парцеле број 4636, ломи се и сече катастарску парцелу број 4636 и иде у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле број 4691, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи западну међу катастарске парцеле број 4773, ломи се и сече катастарску парцелу број 4773 и иде у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле број 4791, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи западну међу катастарске парцеле број 4832, ломи се и сече катастарску парцелу број 4832 и иде у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле број 4870, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи западну међу катастарске парцеле број 5053, ломи се и сече катастарску парцелу број 5053 и иде у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле број 5012, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи западну међу катастарске парцеле број 5054, ломи се и сече катастарску парцелу број 5054 и иде у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле број 5092/1, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи западну међу катастарске парцеле број 5123, сече катастарску парцелу број 5122 у катастарској општини Томашевац односно 7949 у катастарској општини Уздин.

Након ове тачке граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи јужну међу катастарске парцеле

број 7949 у катастарској општини Уздин, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи источну међу катастарских парцела 2484 и 2482, ломи се прати у правцу југоистока северну међу катастарске парцеле број 7951, ломи се и сече катастарску парцелу број 7951, наставља у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 2557, сече катастарску парцелу број 7956, наставља у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 3551, ломи се прати у правцу југоистока северну међу катастарске парцеле број 7958, ломи се и сече катастарску парцелу број 7958, наставља у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 7960, ломи се и прати у правцу југоистока северну међу катастарске парцеле број 7928, ломи се и сече катастарске парцеле број 7928 и 7948/2, наставља у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарских парцела број 3511 и 3513, потом сече катастарску парцелу број 2357, ломи се и прати у правцу северозапада јужну међу катастарске парцеле број 2357, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи западну међу катастарске парцеле број 2352, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи северну међу катастарске парцеле број 2367, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи источну међу катастарске парцеле број 2351, ломи се и сече катастарску парцелу број 2351, потом иде у правцу северозапада пратећи јужну међу катастарске парцеле број 2381, сече катастарску парцелу број 2350, наставља у правцу северозапада пратећи јужну међу катастарске парцеле број 2380, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи источну међу катастарске парцеле број 2349, сече катастарску парцелу број 2338, наставља у правцу југозапада пратећи источну међу катастарске парцеле број 2409 до четворомеђе катастарских парцела број 2409, 8035, 4930 и 2073.

Након ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле 2073, сече катастарску парцелу број 4929, наставља у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле 4921, сече катастарске парцеле број 4905/2 и 8033, наставља у правцу истока пратећи јужну међу катастарске парцеле 8033, ломи се и иде у правцу југа пратећи источну и северну међу катастарске парцеле број 4840, ломи се иде у правцу југа пратећи источну међу катастарске парцеле 8032, сече катастарску парцелу број 7919, наставља у правцу југа пратећи источну међу катастарске парцеле 8050, сече катастарску парцелу број 8047, иде у правцу југа пратећи источну међу катастарске парцеле 4049, ломи се и иде у правцу запада и југозапада пратећи северну међу катастарске парцеле број 8052/2 до тромеђе катастарских парцела број 8052/2 и 5376 у катастарској општини Уздин и 4546 у катастарској општини Идвор.

Од ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи источну међу катастарске парцеле број 4546 у катастарској општини Идвор, потом се ломи, сече катастарску парцелу 4546 и у правцу југозапада прати северну међу катастарске парцеле број 2651, даље сече катастарску парцелу број 4476, ломи се и у правцу северозапада прати југозападну међу катастарске парцеле број 4476, ломи се и иде у правцу југозапада прати северозападну међу катастарске парцеле број 2637, сече катастарску парцелу број 4543, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 4543, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 2587, сече катастарску парцелу број 4534, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 4534, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 2561, сече катастарску парцелу број 4541, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 4541 до тромеђе катастарских парцела број 4541, 4542 и 2521.

Након ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 4542, ломи се и сече катастарску парцелу број 4542, и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 4546, ломи се и иде у правцу југозапада, прати северозападну међу катастарске парцеле број 2850/3, сече катастарску парцелу број 4556, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 4556, ломи се и иде у правцу југозапада, прати северозападну међу катастарске парцеле број 2862/7, сече катастарску парцелу број 4557, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 4557, ломи се и иде у правцу југозапада, прати северозападну међу катастарске парцеле број 2866/2, сече катастарску парцелу број 4558, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број

4558, ломи се и иде у правцу југозапада, прати северозападну међу катастарске парцеле број

4559, сече катастарску парцелу број 4483, ломи се и иде у правцу северозапада, прати североисточну међу катастарске парцеле број 4560, сече катастарску парцелу број 4468, прати североисточну међу катастарске парцеле број 4561, сече катастарску парцелу број 4562, прати североисточну међу катастарске парцеле број 4564, ломи се и сече катастарску парцелу број 4564, иде у правцу југозапада, прати северозападну међу катастарске парцеле број 2976, ломи се и иде у правцу северозапада, прати североисточну међу катастарске парцеле број 4572, сече катастарску парцелу број 4480, наставља у правцу северозапада, прати североисточну међу катастарске парцеле број 4566, ломи се и иде у правцу североистока, прати северозападну међу катастарске парцеле број 2953, сече катастарску парцелу број 4565, ломи се и иде у правцу северозапада, прати североисточну међу катастарске парцеле број 4565, сече катастарску парцелу број 4527, наставља у правцу северозапада, прати североисточну међу катастарске парцеле број 4526, ломи се и сече катастарску парцелу број 4526, иде у правцу југозапада,

прати северозападну међу катастарске парцеле број 2374, сече катастарску парцелу број 4525, наставља у правцу југозапада, прати северозападну међу катастарске парцеле број 2367/6, сече катастарску парцелу број 2367/43, ломи се и иде у правцу северозапада, прати југозападну међу катастарске парцеле број 2367/43, ломи се и иде у правцу југозапада, прати северозападну међу катастарске парцеле број 2367/35, до тромеђе катастарских парцела број 4523, 2367/36 и 2367/35.

Од ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу северозапада, прати североисточну међу катастарске парцеле број 4523, ломи се и сече катастарску парцелу број 4523, прати у правцу југозапада, северозападну међу катастарске парцеле број 3131, ломи се и иде у правцу северозапада, прати североисточну међу катастарске парцеле број 4568/1, сече катастарску парцелу број 4522, наставља у правцу северозапада, прати североисточну међу катастарских парцела број 4516/1, 4620 и 4516/2, ломи се и прати јужну међу катастарске парцеле број 476, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи источну међу катастарске парцеле број 4518/2, сече катастарску парцелу број 4620, наставља у правцу југозапада, прати источну међу катастарске парцеле број 4518/1, до тромеђе катастарских парцела број 4518/1 и 2277 у катастарској општини Идвор и 5705 у катастарској општини Сакуле.

Након ове тромеђе граница иде у правцу југозапада пратећи источну међу катастарске парцеле број 5705 у катастарској општини Сакуле, сече катастарску парцелу број 5687, наставља у правцу југозапада пратећи источну међу катастарских парцела број 5706, 1505, 1492/1, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи североисточну међу катастарских парцела број 913, 912, 1501, 864, 865, 860, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи западне међе катастарских парцела број 1499, 1502, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи североисточну међу катастарских парцела број 1500, 5707, наставља пратећи западну међу катастарске парцеле број 5841, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 5847, сече катастарску парцелу број 5856, ломи се и иде у правцу истока пратећи јужну међу катастарске парцеле број 5856, до тромеђе катастарских парцела број 5856 у катастарској општини Сакуле и 2481 и 2482 и катастарској општини Баранда.

Од ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарских парцела број 2482, 2376, у катастарској општини Баранда, сече катастарску парцелу број 2483, наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 2491/2, сече катастарску парцелу број 2506, ломи се и иде у правцу истока пратећи јужну међу катастарске парцеле број 2506, ломи се и иде у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 2523, сече катастарску парцелу број 2533/1, наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 2553, сече катастарску парцелу број 2578/1, наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 2610/3, сече катастарску парцелу број 2630/1, наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 2631/12, сече катастарску парцелу број 2685/1, наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 2686/51, ломи се и иде у правцу запада пратећи северну међу катастарске парцеле број 2766/1, ломи се и сече катастарску парцелу 2766/1, наставља у правцу југа пратећизападну међу катастарске парцеле број 2800/1, сече катастарску парцелу број 2877/1, наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 2959, сече катастарску парцелу број 3036/1 до тромеђе катастарских парцела број 3036/1 у катастарској општини Баранда и 217 и 3642 у катастарској општини Опово.

Након ове тромеђе граница наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 3642 у катастарској општини Опово, ломи се и иде у правцу запада пратећи јужну међу катастарских парцела број 3691 и 3697, ломи се и иде у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 3698, сече катастарску парцелу број 3719, наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарских парцеле број 3725, 3746 и 3755, сече катастарску парцелу број 3766, ломи се и иде у правцу запада пратећи јужну међу катастарске парцеле број 3766, ломи се и иде у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 3777, сече катастарску парцелу број 3837, наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 3846, сече катастарску парцелу број 3870, наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 3872, до тромеђе катастарских парцела број 3872 и 3627 у катастарској општини Опово и границе катастарских општина Опово и Сефкерин.

Од ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу запада пратећи границу катастарских општина Опово и Сефкерин до тромеђе катастарских парцела број 3888 и 3577 у катастарској општини Опово и границе катастарских општина Опово и Сефкерин.

Након ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле број 3577 у катастарској општини Опово, сече катастарску парцелу број 3867, ломи се и иде у правцу запада пратећи северну међу катастарске парцеле број 3867, ломи се и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле број 3245, сече катастарску парцелу број 3867, наставља у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле број 2983, сече катастарску парцелу број 3835, наставља у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле број 2639, сече катастарску парцелу

број 3812, ломи се и иде у правцу запада пратећи северну међу катастарске парцеле број 3812, ломи се и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле број 2239, сече катастарске парцеле број 3806 и 3793, ломи се и иде у правцу запада пратећи северну међу катастарске парцеле број 3793, ломи се и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле број 1872, сече катастарске парцеле број 3764 и 3759, ломи се и иде у правцу запада пратећи северну међу катастарских парцела број 3759, 3763 и 3762, до тромеђе катастарских парцела број 3762, 1390 и 3729.
Од ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи источну међу катастарске парцеле број 3729, сече катастарске парцеле број 3717, 3716 и 3705, наставља у правцу севера пратећи источну међу катастарске парцеле број 3706, сече катастарску парцелу
број 3686, наставља у правцу севера пратећи источну међу катастарске парцеле број 3676, сече катастарску парцелу број 3661, наставља у правцу севера пратећи источну међу катастарске парцеле број 147, катастарску парцелу број 3621 до међе катастарских парцела број 3631 у катастарској општини Опово и 1082 у катастарској општини Баранда.
Након ове тачке граница сече катастарске парцеле број 1082 и 1083/1 у катастарској општини Баранда, наставља у правцу севера пратећи источну међу катастарске парцеле број 1083/27, ломи се и иде у правцу запада пратећи јужне међе катастарских парцела број 4295/8, 4295/7, 4295/6, 4295/5, 4295/4, 4295/3, 4295/2 и 4302, потом се ломи и иде у правцу југа пратећи источну међу катастарске парцеле број 1081, до тромеђе катастарских парцела број 1081 и 1082 у катастарској општини Баранда и 3650 у катастарској општини Опово.
Од ове тромеђе граница наставља у правцу југа пратећи источну међу катастарских парцела број 3650, 3714, 5622, у катастарској општини Опово, сече катастарску парцелу број 5672/2, наставља у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 5020, сече катастарску парцелу број 5687, наставља у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 5690, сече катастарске парцелу број 5692, 503 и 3659, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи западну међу катастарских парцела број 3659 и 3628 до међе катастарских парцела број 3628 у катастарској општини Опово и 948 у катастарској општини Баранда.
Након ове тачке граница наставља у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле број 948 у катастарској општини Баранда до међе катастарских парцела број 948 у катастарској општини Баранда и 7326 у катастарској општини Чента.
Од ове тачке граница наставља у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарских парцела број 7326 и 7327, у катастарској општини Чента, потом се граница ломи и сече катастарске парцеле број 7327 и 6791, наставља у правцу североистока пратећи источну међу катастарских парцела број 1821 и 2642, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи североисточну међу катастарске парцеле број 2642, сече катастарску парцелу број 2632/1, ломи се и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела број 2632/1, 2629, 2627 и 7411, ломи се и иде у правцу истока пратећи северну међу катастарских парцела број 7479 и 7416, сече катастарску парцелу број 7334, наставља у правцу истока пратећи северну међу катастарске парцеле број 7417 до тромеђе катастарских парцела број 7417 у катастарској општини Чента и 4391 и 5016 у катастарској општини Фаркаждин.
Након ове тромеђе граница наставља у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 5016 у катастарској општини Фаркаждин, сече катастарску парцелу број 4905, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи северну међу катастарских парцела број 4905 и 773, ломи се и иде у правцу североистока пратећи западну међу катастарских парцела број 467, 401 и 186, сече катастарску парцелу број 45, и наставља у правцу североистока пратећи западну међу катастарских парцела број 45, 774/1, 775 и 4903, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 3817, ломи се и иде у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 4941, сече катастарску парцелу број 4899, и наставља у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 4919, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападу међу катастарске парцеле број 4937, ломи се и сече катастарску парцелу број 4937, и иде у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 4936, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападу међу катастарске парцеле број 4934, ломи се и сече катастарску парцелу број 4934, и иде у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 4930, наставља пратећи северозападну међу катастарских парцела број 4894, 4924, 4895, 4929 и 4903 до тромеђе катастарских парцела број 4903 у катастарској општини Фаркаждин и 1223/1 и 1225 у катастарској општини Орловат.
Од ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северну међу катастарских парцела број 1223/1, 1953, 598, сече катастарске парцеле број 311 и 312, наставља у правцу североистока пратећи западну међу катастарских парцела број 312, 1961, 1960, 2029, 2818, 2255, 2473, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 2472, ломи се и сече катастарску парцелу број 2472, наставља у правцу североистока пратећи западну међу катастарске парцеле број 2468, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 2359, ломи се и сече

катастарску парцелу број 2359, наставља у правцу североистока пратећи западну међу катастарске парцеле број 2256/1, сече катастарску парцелу број 2254, ломи се и иде правцу југоистока пратећи северозападну међу катастарских парцела број 2254 и 2255 до тромеђе катастарских парцела број 2255 у катастарској општини Орловат и 1655 и 3774/1 у катастарској општини Ботош.

Након ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарских парцела број 1655, 555/2, у катастарској општини Ботош, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 616, сече катастарску парцелу број 740/1, наставља у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 870, сече катастарску парцелу број 941, ломи се и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарских парцела број 941, сече катастарску парцелу број 3923, наставља у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарских парцела број 2053/1 и 2334/1, сече катастарску парцелу број 2334/2, наставља у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарских парцела број 2334/2, 2334/1, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 2355/2, ломи се и иде у правцу североистока пратећи југозападну међу катастарских парцела број 2420, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 2335/1, ломи се и сече катастарску парцелу број 2335/1 до међе катастарске парцеле број 2335/1 у катастарској општини Ботош и 3197/3 у катастарској општини Банатски Деспотовац.

Од ове тачке граница сече катастарску парцелу број 3197/3 у катастарској општини Банатски Деспотовац, наставља у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 3312, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 3198/1, ломи се и сече катастарску парцелу број 3198/1, наставља у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 1207, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 1191, ломи се и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарских парцела број 3200, 1, 289/2 и 131, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 730, ломи се и иде у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 723, ломи се и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 1748, ломи се и иде у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 1747, сече катастарску парцелу број 1575, наставља у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 1848/2, до тромеђе катастарских парцела број 1848/2 у катастарској општини Банатски Деспотовац и 1216 и 1195/3 у катастарској општини Сутјеска.

Након ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 1216 у катастарској општини Сутјеска, ломи се и сече катастарску парцелу број 4752, наставља у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарских парцела број 1168/6, 1189, 1172/1, ломи се и иде у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 1187/1, ломи се и сече катастарску парцелу број 1187/1, наставља у правцу истока пратећи северну међу катастарске парцеле број 1182, сече катастарску парцелу број 1185, наставља у правцу истока пратећи северну међу катастарских парцела број 1186, 4728, до тромеђе катастарских парцела број 4728 у катастарској општини Сутјеска и 1071 и 1070 у катастарској општини Сечањ.

Од ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 1071, сече катастарску парцелу број 1073, наставља у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 1206/1, сече катастарску парцелу број 2562, наставља у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 1206/2, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 1227/1, сече катастарске парцеле број 1227/1 и 2572, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарске парцеле број 2572, ломи се и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 1308/1, сече катастарске парцеле број 1336 и 2565, наставља у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 1349, ломи се и сече катастарске парцеле број 1362 и 2553, наставља у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарске парцеле број 1386, ломи се и иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 1533, ломи се и сече катастарску парцелу број 1533, наставља у правцу југа пратећи западну међу катастарске парцеле број 1564/1, ломи се и иде у правцу североистока пратећи северну међу катастарске парцеле број 2545/1, наставља у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 1574, до тромеђе катастарских парцела број 1574 и 1573 у катастарској општини Сечањ и 8287 у катастарској општини Јаша Томић.

Након ове тромеђе граница сече катастарску парцелу број 8287 у катастарској општини Јаша Томић, потом, наставља у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарских парцела број 8242 и 8380, сече катастарску парцелу број 8242, наставља у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 8379, сече катастарску парцелу број 8242, наставља у правцу североистока

пратећи северозападну међу катастарских парцела број 8242 и 1800/1, сече катастарску парцелу број 8340, наставља у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 1798, сече катастарску парцелу број 1794, наставља у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле број 1793, сече катастарску парцелу број 1792, наставља у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле број 1791, сече катастарску парцелу број 1809, наставља у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела број 1680, 1669 и 5691, до тромеђе катастарских парцела број 5691, 8263/2 и 5690/2.
Од ове тромеђе граница сече катастарску парцелу број 8263/2, наставља у правцу северозапада пратећи западну међу катастарских парцеле број 8208/2 до тромеђе катастарских парцела 2267/6 и 8208/2 у катастарској општини Јаша Томић и границе катастарске општине Јаша Томић, почетне тачке описа.

1.2. ПОПИС ПАРЦЕЛА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ"

Подручје посебне намене је Предео изузетних одлика „Потамишје". Површина обухваћена границом подручја посебне намене ПИО „Потамишје" на основу графичког очитавања износи око 23986 ha.

У случају неусаглашености катастарских парцела и делова катастарских парцела које се наводе са графичким прилогом, меродаван је графички прилог.

1.2.1. Попис парцела у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" у општини Сечањ

КО Јаша Томић, целе катастарске парцеле: 8298, 8297, 8296, 8167, 8166, 8165, 8164, 8163, 8162, 6148, 8131, 8127, 8126, 5969, 5960, 5959, 5958, 5957, 5956, 8308, 8309, 5946, 5944/2, 5954, 5953, 5952, 5951, 5950, 5949, 5967, 5966, 5965, 5964, 5963, 5962, 5961, 5974, 5995, 5990, 5989, 5999/2, 5997, 6016, 6015, 6013/2, 6013/1, 6010, 6020, 6019, 6018, 6025, 6024, 6023, 6022, 6028, 6036, 6061, 6060, 6068, 6067, 6066, 6063/2, 6138, 6137, 6150/2, 8160, 8159, 8158, 6173, 6164, 6163, 6166/2, 6161/1, 8183, 8191, 8135/7, 8135/6, 8135/5, 8123/4, 8083/2, 5782,5784, 5785, 8304, 5937, 5781, 8295, 8292, 5592/25, 5945, 5944/1, 5943, 5942, 5941, 5940, 5938, 5955, 5968, 5991, 5983, 5988, 5984, 5982, 5981, 5980, 5979, 5976, 5975, 6014, 6012, 6011, 6008, 6007, 6004, 6003, 6000, 6021, 6032, 6040, 6065, 6062, 6140, 6139, 6143, 8156, 8155, 8154,6151/2, 6170/1, 8161, 8178, 8177, 8176, 8175, 8174, 8173, 6153, 8194, 6159, 8182, 8181/2, 8132, 8075/2, 8075/1, 8079, 8078/2, 8329, 8300, 8299, 8303, 8302, 8311, 8310, 6009, 6006, 6005/2, 6005/1, 6002, 6001, 5999/1, 5998/2, 5998/1, 5996, 5994, 5993, 5992, 5987, 5986, 5985, 5978, 5977, 5973, 6035, 6034, 6033, 6031, 8247, 6030, 6029, 6027, 6026, 6129/1, 6063/1, 6059, 6058, 6057, 6056, 6055, 6054, 6053, 6052, 6051, 6050, 6049, 6048, 6047, 6046, 6045, 6044, 6043, 6042, 6041, 6174/1, 6171, 6170/2, 8157, 8153, 8152, 8151, 8150, 8149, 8148, 8147, 8146, 8145, 8144, 8143, 8142, 8141, 8140, 8139, 8138, 8137, 8187, 8186, 8185, 6151/1, 6150/1, 6149, 6166/1, 6161/2, 6160, 8190, 8189, 8083/5, 8130, 8129, 8128, 8321, 8195, 8072, 8071, 8077, 8330, 5777, 5948, 5947, 6182/2, 6182/1, 6181, 6180, 6179, 6178, 6177, 6176, 6175, 6174/2, 6172, 6169, 6168, 6167/3, 6167/2, 6167/1, 6165, 6162, 6158, 6157, 6156, 6155, 6154, 8135/10, 8135/9, 8320, 8171, 8188, 8184, 8181/1, 8180, 8179, 8172, 8170, 8169, 8168, 6017, 6132, 6064/2, 6064/1, 6133, 6217, 6216, 6215, 6214, 6213, 6212, 6210, 6209, 6208, 6207, 6206, 6205, 6204, 6203, 6202, 6201, 6200, 6199, 6198, 6197, 6196, 6195, 6194, 6193, 6192, 6191, 6190, 6189, 6188, 6187/2, 6187/1, 8291, 8134, 8133, 8328, 8326, 8327, 8078/1, 8083/4, 8083/3, 8082/2, 8082/1, 8081, 5779, 5778, 5783, 8294, 8331, 8334, 8318/2, 5939, 5936, 5935, 5934, 5933, 8332, 6130/2, 6130/1, 6129/2, 6039, 6038, 6037, 6134, 6131, 6144, 8319, 6146, 6147, 6145, 6186/2, 6186/1, 6185, 6184, 6183, 8136, 6152, 8135/8, 8323, 8322, 8083/6, 5786, 8301, 8307, 8306, 8305, 6136, 6135, 6142, 6141, 6211, 8197, 8325, 8324, 8080, 8083/1, 8074, 8076, 5780, 8315, 8314, 8313, 8312, 8316, 8317/2, 8317/1, 8318/1, 5787, 8196, 8192, 8193, 8135/13, 8135/1, 8135/2, 8135/12, 8135/11, 5972, 5970 и 5971.

КО Јаша Томић, делови катастарских парцела: 5592/1, 8123/2, 8286/1, 8261, 8073, 8281, 8135/14, 8135/15, 8135/16 и 8290/1.

КО Шурјан, целе катастарске парцеле: 544, 541, 537, 536, 533, 1541/1, 1555/1, 1556/1, 1469/1, 527/5, 526, 516, 922/1, 921/2, 920, 926/1, 929/2, 930/2, 933/2, 929/1, 926/2, 2611/1, 942/3, 941/2, 940/2, 945/2, 1567, 1865/3, 1865/2, 1865/1, 1864, 1863, 1862/2, 2429, 2590/2, 1895/3, 2430, 2433, 2432, 1899, 1898, 947, 944, 943/4, 943/3, 510, 916, 915, 914, 912, 911, 953, 952/2, 949/2, 959/2, 959/1, 966/2, 1111, 1009, 1008, 1007, 1006, 1016, 1015, 1014, 1013, 1012, 1011, 1004, 1003, 1002/2, 1002/1, 999, 964, 971/1, 975/2, 972/4, 975/1, 972/2, 976/5, 976/3, 496, 494, 468, 2613, 1023, 1022, 1030, 1029, 1028, 1027, 1026, 1025, 994/2, 994/1, 1037, 1036, 1035, 1034, 1033, 1032, 992/2, 992/1, 991/2, 991/1, 969, 1040, 989/2, 989/1, 981/9, 981/8, 980/2, 478, 987/1, 1041/3, 986/3, 986/1, 985/2, 985/1, 984/2, 984/1, 1124/3, 1131, 1097/3, 1121/5, 1074, 1071, 1070,

1067, 1066, 1062, 1057, 1315/2, 1314/2, 1322, 436,
1306/2, 1305/2, 1304/2, 1367/4, 1367/3, 2559/1, 1350/2, 371, 1333, 1329, 364/1, 364/5, 1236, 1232, 357,
1218, 1259/1, 1261/1, 1259/2, 1260/1, 1386, 1212, 2654/3, 1278, 1277, 1276, 1267/1, 1267/3, 1256/2, 1262/2,
1263/2, 339, 336, 885/1, 884, 1202, 1201, 1272, 1271,
1270,
880, 879, 877, 876, 875, 873, 872, 1512, 1511, 326/2, 856, 855, 854, 1519, 1524, 1533,
1532,
1490, 1426, 1435/1, 1502, 1493/1, 1528, 1538, 1466/3, 1544, 1560/1, 1445/2, 1807/3, 1784/2,
1786, 1461/2, 1450, 1085, 1084, 1082, 1081, 1080, 1079, 1078, 1077, 1076, 1073, 1072, 1054,
1053, 1052, 1051, 1050, 1049, 1048, 1047, 1046, 1045, 1044, 1043/2, 1043/1, 1042, 1041/4, 988/4, 988/3,
988/1, 982/2, 1124/1, 1448, 2702, 1905/1, 2663, 1903/2, 1903/1, 1897, 1896, 2664, 1895/2, 1894/2, 1906,
2412, 1843, 2414, 2043, 2591/2, 1895/1, 1894/1, 2397, 2435/1, 904/11, 904/10, 904/9, 904/8, 904/7, 904/6,
1109, 1113, 1097/2, 1092, 1089, 1088, 982/3, 982/1, 2648, 1 128/2, 1 127/1, 1 147, 1145, 1 142, 1 139, 1 138,
1 137, 1352, 1353, 1132, 1 133, 1351/6, 1850, 1849, 1848, 1847, 1846, 1845, 1844/2, 1844/1, 2578, 2420,
2418, 1792, 2437, 2701, 2405/2, 2438, 2436, 2439, 2435/3, 2689, 2494/4, 2496/2, 549, 548, 547, 546, 545,
527/4, 2607, 523, 522, 521, 520, 2608, 514, 925/2, 933/1, 930/1, 925/1, 918, 939/2, 938/2, 505, 500, 913, 910,
908, 907, 1010, 1005, 951/1, 949/1, 948/1, 971/2, 965/2, 960/2, 966/1, 965/1, 960/1, 961, 958, 976/4, 976/1,
491, 490, 485/2, 485/1, 484, 483, 470, 463, 462, 460, 2615, 2614, 1024, 1039, 1038, 990/2, 990/1, 988/2, 978,
987/2, 986/4, 986/2, 981/10, 981/5, 981/1, 981/2, 981/3, 981/4, 1124/2, 1134, 434, 433, 431/3, 431/2, 439,
438, 1102, 1099, 1098, 1095, 1094, 1091, 1090, 1087, 1086, 1083, 1075, 1063, 2557/2, 1121/4, 1129, 1146,
1324, 378, 377, 374, 1163, 1162, 1151, 1150, 1301/2, 1300/2, 1299/2, 1298/2, 1243/4, 1308/2, 1307/2, 1366,
1368/2, 2559/2, 362, 361, 360, 359, 358, 356, 355, 354, 353, 363/5, 363/1, 1186, 1187, 1181, 1231, 1264,
1251, 1256/1, 1258, 1257/1, 1295, 1296, 1395, 1394, 1393, 1385, 1358, 350, 349, 348, 347/2, 347/1, 346, 345,
344, 343/3, 343/2, 343/1, 342, 341, 340, 338, 337, 890, 889, 888, 887, 886, 885/2, 1204, 1203, 1200, 1220,
1225, 1274, 1273, 1 269, 2654/2, 1267/2, 1284/1, 1283, 1282, 1281, 1290, 1292/2, 1389/2, 327, 326/1, 874,
867, 866, 865, 860, 859/2, 859/1, 858, 857, 1526, 1525,1523, 1518, 1510, 1509, 1508/2, 1508/1, 1506, 1505,
1489, 1486/9, 1478, 1417,
1416, 2696, 1409, 1412/2, 1411/1, 1410/1, 320/2, 1503, 1557/1, 1501/1, 1500, 1499, 1710,
1709, 1477/5, 1493/2, 1564/1, 1566, 1565, 1570, 1571, 1551, 1550, 1460, 1449/2, 1695/2, 1455/4, 1455/3,
1787, 1790, 2408, 1905/2, 2413, 2415, 2047, 2044/1, 2447/2, 2451/2, 2451/1, 2497/2, 2606, 2605, 2604, 543,
542, 540, 539, 538, 535, 534, 532, 531, 528, 518, 517, 508, 507, 506, 519, 513, 512, 465, 917, 932, 931, 928,
927, 924, 923, 919, 951/2, 948/2, 950, 946/2, 942/4, 946/1, 945/1, 943/2, 943/1, 942/2, 942/1, 941/1, 940/1,
939/1, 938/1, 937, 936, 1018, 1017, 1001, 1000, 972/3, 972/1, 476, 495, 493, 492, 489, 488, 487, 486, 482,
481, 480, 479, 477, 471, 475, 461, 459, 458, 457, 456, 455, 454, 453, 452, 450, 449, 447, 446, 445, 444, 1351/3,
1351/4, 379, 363/2, 900, 901, 1116, 1115, 1217, 1180, 1179, 1178, 1177, 1176, 1175,
1174, 1173, 1243/3, 1241, 1240, 1239, 1254, 1253, 1252, 1250, 1249, 1248, 1247, 1244, 1161,
1160, 1159, 1158, 1152, 1243/1, 1242, 2598, 1311/1, 1310/1, 1309/1, 1308/1, 1307/1, 1306/1, 1305/1, 1304/1,
1303/1, 2636, 1374, 1334, 1328, 331/1, 330, 335, 334, 333, 332, 331/2, 895, 382, 853, 852, 851, 850, 849,
891, 881, 871, 870, 869, 868, 864, 863, 862, 861, 1492/2, 1531, 1517, 1516, 1515, 1514, 1513, 1118, 1192,
1184, 1199, 1198, 1197, 1196, 1195, 1194/2, 1194/1, 1193, 1487, 1488/1, 1488/2, 1488/5, 1488/3, 1224, 1223,
1222, 1221, 1280, 1479/2, 1484, 1483, 1479/1, 1279/2, 1279/1, 1266/2, 1475, 1286, 1288, 1292/1, 2559/4,
2561/2, 1406, 321, 1558/1, 1559/1, 1561/1, 1562/1, 1563/1, 1540, 1539, 1548, 1547, 1546, 1545, 1543, 1542,
1541/2, 1537/2, 1537/1, 1553, 1552, 1498, 1496, 1497, 1711/3, 1711/2, 1469/2, 1470, 1468/2, 1445/1, 2041,
1452/1, 1452/2, 2423, 2424, 1451, 2410, 2411, 1798, 1914/2, 2619/1, 1904/3, 1904/2, 1904/1, 2620/2, 1893,
2398, 1878, 1877, 1876, 1875, 1874, 1873, 1872, 1871, 1870, 1869, 1868, 1867, 1866, 1865/4, 2419, 2431,
2196, 1901, 1900, 1892/2, 2403/2, 2406/1, 2449/2, 2442/2, 2441/2, 2440, 2498/4, 2493, 2494/3, 2494/2, 2602,
2601, 556, 555, 554, 553, 552, 551, 550, 498, 501, 499, 2611/2, 2612, 466, 430/2, 497, 469, 467, 430/3, 464,
451, 509, 504, 503, 502, 2610, 904/5, 904/4, 904/3, 1123, 955/2, 954, 1103, 1101, 1100, 1097/1, 1096, 1093,
1069, 1068, 1065, 1064, 1061, 1060, 1059, 1056, 1058, 1055, 968, 967, 970, 973/1, 973/2, 973/3, 973/4, 974,
977/1, 977/2, 976/2, 963, 962, 957, 956, 955/1, 952/1, 1031, 1021, 1020, 1019, 998, 997, 996, 995, 993/2,
993/1, 981/7, 981/6, 1126/3, 1126/2, 1127/2, 2557/3, 2656, 2558/4, 1136, 1135, 328, 428, 376, 375, 373, 372,
370, 369, 368, 367, 366, 365, 364/2, 352, 351, 902, 896, 899, 898, 897, 894/3, 894/2, 894/1, 893, 892, 883,
882, 878, 2564/1, 1189, 1191, 1119/2, 1119/3, 2639, 1183, 1219, 1211, 1210, 1209, 1216, 1215, 1214, 1482,
1481/6, 1481/5, 1481/4, 1481/3, 1481/2, 1481/1, 1480, 1238, 1237, 1235, 1234, 1233, 1230, 1229, 1228, 1227,
1226, 1275, 1255, 1260/2, 1262/1, 1257/2, 1266/1, 1265, 1263/1, 1172, 1171, 1170, 1169/2, 1167, 1166, 1165,
1164, 1402, 1410/2, 1415, 1418, 1291, 2599/3, 1392, 2560/2, 1401, 1400, 1398, 1397, 1396, 1294, 1293/2,
1293/1, 2559/3, 1384, 1391, 1390, 1388, 1387, 1383, 1312/1, 1330, 1327, 1326, 1549, 1554, 1501/2, 1698,
1574, 1697, 1696, 1695/1, 1694, 1711/4, 1711/1, 1468/1, 1455/2, 1453/1, 1422, 1466/1, 1465/3, 1466/2,
1465/2, 1464, 2425, 2559/6, 1449/1, 1461/3, 1447, 1446/1, 1446/2, 1912, 1916, 1915/2, 1915/1, 1914/1, 1913,

1889, 1887, 1886/2, 1886/1, 1885, 1884, 1883, 1882, 1881, 1880, 1879, 1856, 1855, 1854, 1853, 1852/2, 1852/1, 1851, 2677, 2619/3, 2403/1, 2406/5, 2452, 2443, 2445/2, 2445/1, 2581/3, 2498/3, 2498/2, 515, 2609, 527/3, 527/2, 525, 2545, 524, 2600, 2603, 530, 529, 921/1, 922/2, 1125, 2647, 977/3, 2556, 1041/2, 1041/1, 979, 980/1, 983/2, 983/1, 2646, 1504/2, 1504/1, 843, 380, 329, 322, 323, 324, 325, 320/1, 2599/2, 2694, 2565, 2657, 1711/6, 2564/2, 2558/2, 1492/1, 1536, 1535, 1534, 1529, 1530, 1477/4, 1492/3, 2640, 1491, 1188, 1185, 1182, 1208, 1207, 1213, 1206, 1205, 1708, 1707, 1706, 1705, 1704, 1703, 1702, 1701, 1700, 1699, 1488/4, 1486/11, 1486/7, 1486/10, 1486/8, 1486/2, 1486/1, 1485, 1711/5, 2650, 2626, 1463, 2563/2, 1462, 1473, 1474, 1423, 1461/1, 2559/5, 2697, 1425, 1424/2, 1435/2, 2705, 2700, 1434, 2695, 1472, 1421, 1420, 1419, 2625, 1443, 2698, 2699, 1373, 2044/3, 2044/2, 2448, 2446, 2409, 2406/4, 2676, 2402/1, 2402/2, 2406/3, 2405/1, 2404, 2403/3, 2449/1, 2447/1, 2444/1, 2444/2, 2619/4, 2618, 904/2, 904/1, 905, 2551, 1190, 2555, 2558/1, 904/12, 1492/4, 1527, 1522, 1521, 1520, 1507, 848, 847, 846, 845/2, 845/1, 844, 1120/1, 2641, 1119/1, 1120/2, 2554, 2553, 2616, 474, 473, 472, 430/1, 429, 431/1, 441, 440, 437, 435, 432, 427/3, 427/2, 427/1, 448, 443, 442, 909, 906, 934/2, 1121/2, 1121/3, 1114, 1117, 1126/1, 1122/2, 1122/1, 2651, 1121/1, 1128/1, 1157, 1156, 1155, 1154, 1153, 1149, 1110, 1105, 1108, 1107, 1106, 1104, 1112, 2552, 935, 934/1, 2653, 1354, 1313/2, 1312/2, 1311/2, 1310/2, 1309/2, 1321, 1320, 1 319, 1318, 131 7, 1316, 1315/1, 1314/1, 1313/1, 1325, 1323, 1332, 1331, 1350/1, 1335/7, 1335/6, 1335/5, 1335/4, 1335/3, 1335/2, 1335/1, 1351/2, 1351/1, 1351/5, 2581/4, 2427, 2434, 2441/1, 2442/1, 2435/2, 2428/2, 2498/1, 2497/1, 2496/1, 2494/1, 2495/2, 2495/1, 2621, 2428/1, 2407, 2580, 2579, 2585, 2421, 2401, 2563/1, 2562, 2660, 2417, 1455/1, 1453/2, 2560/1, 2573, 2422, 2426, 2406/2, 2558/3, 2561/1, 2400, 2399, 1888, 1862/1, 1861, 2655, 2652, 1297, 2654/1, 1471/2, 1477/2, 1477/1, 1477/3, 1476/2, 1284/2, 1289, 1243/2, 1246, 1245, 1471/1, 1860, 1859, 1858, 1857, 2670, 2662, 2042, 1909, 2416, 1807/2, 1807/1, 1476/1, 1285/3, 1285/2, 1285/1, 1287, 1261/2, 2557/1, 1143, 1130, 1140, 1141, 1148,1144, 1303/2, 1302/2, 1302/1, 1301/1, 1300/1, 1299/1 и 1298/1.

КО Шурјан, делови катастарских парцела: 1902, 2590/1, 2197, 2504, 2455/2, 1718/5, 2460, 2690, 2620/1, 2572/1, 2583/2, 2692, 2691, 1494, 2703, 2645, 2591/1, 2678, 2506, 2683, 2686, 2617, 2599/1, 2568/2, 2674, 2659 и 2658.

КО Бока, целе катастарске парцеле: 7548, 558, 556/1, 781/10, 780/7, 780/9, 782/4, 781/3, 782/5, 781/9, 781/4, 782/6, 782/7, 6229, 5044/1, 6231, 6141, 6157, 6180, 5964, 6199, 6198, 6181, 778/1, 853, 852, 779/6, 745/2, 762, 6838/16, 748/1, 746/2, 6838/24, 6399, 5142, 5143, 883, 881, 544, 900/1, 490/3, 490/2, 496, 495/2, 543, 545, 495/1, 494, 493, 492, 491, 541, 540, 546, 547, 542, 549, 6177, 877, 864/1, 866/2, 657/2, 6839/3, 6077, 729/3, 758, 742/1, 759, 780/6, 780/5, 6389, 6551, 5096/2, 6386/3, 5112, 5097/2, 559, 490/1, 560, 6222, 6223, 6224, 6227, 5048, 986/2, 550, 551, 556/2, 552, 892, 557/1, 900/2, 899/3, 899/2, 899/1, 898, 897, 896, 557/2, 891, 5145/3, 5144, 5124, 5125/1, 6392, 5116/2, 914/4, 5146/1, 915/3, 6160/1, 5970, 6176, 5969, 1534, 6111, 1535, 895, 901, 894, 888, 893, 887, 886, 890/2, 553, 885, 884, 890/1, 889, 915/1, 5146/3, 6267, 914/1, 6264, 6237, 6263, 6204, 6174, 5957/1, 6202, 6175, 878/2, 554, 866/1, 867/1, 865/2, 6839/2, 778/2, 6266, 6238, 5040, 6213/1, 6236, 5041, 6265, 6235, 6239, 6240, 742/2, 760, 744/1, 743/2, 745/1, 761/1, 781/11, 5129, 782/1, 781/1, 780/8, 6219/1, 5045, 6150/2, 6149, 6188, 6158, 6190, 5975, 6162, 6839/1, 718, 6215, 6254, 5073/1, 6255, 6250, 5072, 6211, 6161, 4110, 5967/1, 6142, 5960/1, 5958/1, 5955/1, 5959/1, 6187, 6189, 6192, 6191, 1449/1, 882, 880, 869, 867/2, 879, 868, 878/1, 876, 555, 875, 863/2, 865/1, 874/2, 862/3, 864/2, 874/1, 863/1, 873, 652, 861, 862/2, 862/4, 653, 872, 862/1, 870, 836, 871/4, 654, 835, 833, 693, 832, 834, 6159, 656, 695, 694, 831, 860, 837, 844, 859, 849, 858, 697, 696, 6843/3, 704, 6843/6, 6843/2, 6843/5, 700, 6843/1, 6843/4, 6844/5, 6842/5, 701, 710, 657/1, 6844/4, 711, 6842/4, 838, 857, 855, 6842/3, 714, 6841/2, 715, 6842/2, 6842/1, 854, 6840/2, 6841/1, 6844/3, 6840/1, 6838/35, 6212, 6218/1, 6219/2, 5046, 6220, 6218/2, 6221, 5047, 5147, 6228, 6147, 6148, 5965, 6197, 5959/2, 6196, 4113, 4114, 5963, 5958/7, 6182/2, 848/2, 916/4, 755, 754, 756, 757, 5122, 780/2, 6394, 8052, 913/3, 6386/8, 6206, 6208, 6168, 6205, 6169, 5946, 5958/4, 5960/5, 6152, 5959/4, 5947, 6151, 5949/1, 5955/2, 5958/3, 5949/2, 6087, 1692, 1448, 5134, 1695, 1693, 1690, 777, 6838/8, 726, 776, 730, 727, 775, 851, 731, 850, 6838/36, 732, 774, 915/2, 729/1, 733, 773, 772/3, 6844/2, 734, 938/2, 772/2, 735, 779/2, 779/5, 915/6, 770/2, 736, 771/2, 772/1, 768/2, 741/2, 740/2, 737, 739/2, 6838/3, 742/3, 738, 985/1, 771/1, 739/1, 770/1, 769/2, 6838/2, 769/1, 740/1, 753, 741/1, 743/1, 746/1, 761/2, 744/2, 747/1, 752, 763, 747/2, 749/1, 6838/7, 748/2, 768/1, 764, 915/5, 767/1, 766/1, 765/1, 5146/4, 750/1, 749/2, 751/1, 765/2, 750/2, 766/2, 751/2, 767/2, 5133/1, 938/1, 5133/2, 938/4, 5133/3, 6390, 916/7, 5126/2, 780/4, 5126/1, 5123, 914/6, 8047, 986/3, 8050, 5135, 5136, 5132, 5131, 5130, 779/1, 779/4, 5145/1, 781/5, 782/8, 5128, 782/9, 5137, 781/6, 5138, 5125/2, 5145/2, 8064, 5139,
779/3, 914/7, 5140, 5141, 989/1, 6393, 5146/2, 6388, 5117/2, 6387, 5105, 6391, 6386/7, 6398, 6386/6, 6386/5, 5106, 6395, 915/4, 6396, 6397, 5107, 5081/2, 5082/2,5121, 5083/2, 5084/2, 5085/2, 5108, 5086/2, 5087/2, 5088/2, 5089/2, 5120, 5090/2, 5117/1, 5091/2, 5118, 5092/2, 5119, 5109, 5110, 5093/2, 6386/4, 5094/2, 5095/2, 6386/1, 5111, 914/5, 5113/1, 6385/4, 5116/3, 5113/2, 6386/2, 5113/3, 5114, 5115, 5116/1, 8048, 8062, 5080, 5081/1, 5082/1, 5083/1, 6273, 5084/1 , 5085/1 , 5086/1

, 5087/1, 5088/1 , 5089/1 , 5090/1 , 6385/3, 5091/1 , 5092/1, 6385/7, 5093/1, 916/3, 6385/6, 5094/1, 5095/1, 6385/5, 5079/2, 5096/1, 6385/2, 5097/1, 5078/2, 5098, 5077/2, 5099, 5100, 5074/1, 6272,6271, 6251, 6253,6256, 6249, 6216, 6084, 6083, 6134/2, 6131/2, 1709/4, 3070, 3071, 3072, 3073, 1536, 1701, 1709/7, 3076/1, 3076/2, 5076/2, 5101, 914/3, 5102, 5075/2, 5103/1, 5103/2, 5074/2, 5103/3, 5104, 5079/1, 5073/2, 8046, 914/2, 5078/1, 5077/1, 5076/1, 5075/1, 6248, 6257, 6252, 6247, 6246, 6245, 6244, 6213/2, 5146/5, 6243, 6262, 6270, 6269, 6268, 5071, 6241, 6242, 6261, 6234, 5042, 6260, 6259/2, 5044/2, 6233, 6259/1, 5043, 6258, 6232, 6225, 6226, 5049, 6230, 5050, 5051, 5052, 5053, 5054, 5070, 5055, 5056/1, 5039, 5056/2, 5057, 5058/1, 5058/2, 5058/3, 5059, 6217, 5060, 5061, 5062, 5063, 5065, 5064, 5066, 5067, 6210, 5979, 5980, 5977, 5978, 5974, 6160/2, 5973, 4098, 5976, 5972, 6163, 6164, 6165, 6166, 6207, 6209, 6167, 6170, 6171, 6201, 5962, 6173, 6203, 5957/4, 5971, 5957/3, 6138, 5957/2, 6200, 5968, 6178, 5956, 5953, 6179, 5967/2, 5952, 6143, 6144, 6182/1, 6145, 5948, 5966, 6146, 5958/2, 6103, 6102, 5959/7, 5961, 5958/6, 6183, 6195, 5959/6, 5960/2, 5958/5, 5942, 6184, 5960/6, 5943, 6155, 6154, 5959/5, 5944, 6153, 6194, 5945, 5960/4, 6185, 5959/3, 5949/3, 6193/1, 5949/4, 5960/3, 5950, 6186, 5954, 6140, 6101, 923, 6100, 6098, 6097, 6096, 6104, 6095, 6137, 6094, 6093, 6092, 6091, 6105, 6090, 6089, 6135, 6088, 6086, 6139/2, 6085, 6082, 6081, 6080, 6079, 1449/2, 6078, 6076, 6106, 6110, 6107, 6075, 6139/1, 6073, 6134/1, 6074, 1533, 8012, 949, 1530, 6114, 1532, 1529, 4094, 6112, 1531, 6128, 1528, 6131/1, 6109, 6115, 6108, 6126, 6125, 6124, 6127, 922, 6123, 6133, 6122, 6121, 1542, 6119, 1527, 1543, 6120, 6117, 6118/1, 6116, 6118/2, 6130, 6129, 6113, 1691, 1689, 1688, 1687, 1694, 1699, 1696, 1709/5, 1697, 1700, 1709/6, 1709/2, 1709/3, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1709/1, 1698,
3101, 3057, 3058, 3059, 3056, 3055, 3054, 3060/1, 3060/2, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3076/3, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3067, 3068, 3069, 3074, 3075, 3084, 3099, 3098, 3097/2, 3097/1, 3096, 3085, 3095, 3094, 3093, 3092, 3091, 3090, 3086/1, 3089, 3086/2, 3088, 3087,
3102, 3100, 6214, 6172, 856, 941/2, 915/7, 938/3, 8063, 913/2, 8065, 948, 6150/1, 6193/2, 5955/3, 871/1, 871/2, 871/3, 931/1, 980 и 981.

КО Бока, делови катастарских парцела: 7728, 8033, 7846, 7843, 8040, 7925, 8044, 7944/1, 7839, 7658, 1452, 1450, 7926, 7931/2, 7845, 7985/2, 7916/5, 8058, 7912/2, 8055, 7987/1, 6838/1, 7966, 6385/1, 8038, 7921, 7947, 4093, 2795, 1594, 7963/1, 7974, 7940, 7820 и 8053.

КО Сечањ, целе катастарске парцеле: 2500/1, 2498/1, 2497, 2499/1, 2499/2, 2495, 2493, 2492/2, 2494/1, 2566, 2548, 2166/3, 1299/1, 970/2, 1300/1, 1299/2, 2500/2, 2498/2, 2502, 2504, 2503, 2501, 2511, 2491, 2509, 2496, 2549, 2507, 2505/2, 2489, 2494/2, 2492/1, 2508/2, 2508/1, 2506/2, 2505/4, 2505/1, 2488, 2506/1, 2487, 2486/2, 2486/1, 2512, 2514, 2513, 2515, 2479, 2485, 2516, 2484, 2510, 2517, 965/2, 966/12, 965/5, 965/4, 966/8, 1301/1, 2482, 2480, 2481, 2521, 2483, 2166/1, 2203, 2202, 966/13, 966/6, 950/4, 950/1, 966/2, 950/3, 2564, 2518, 2519/1, 2194, 2195, 2519/2, 2197, 2200, 2198, 2193, 2520, 2206, 2205, 2199, 2204, 2544, 2201, 2522, 2196, 2192, 950/2, 964/2, 951/4, 964/1, 964/3, 1298/1, 963, 2165, 2490, 2546, 970/4, 966/10, 966/11, 966/7, 970/1, 966/3, 970/3, 969/1, 969/3, 965/3, 965/1, 970/5, 1296, 969/2, 969/5, 1297/1, 1228/1, 966/5, 951/2, 966/14, 966/1, 966/4, 966/9, 2505/3, 2563/2, 4755 и 2547.

КО Сечањ, делови катастарских парцела: 2556, 969/4, 2545/1, 2562, 1257/1 и 2572.

КО Сутјеска, целе катастарске парцеле: 4144/3, 4143, 4116, 4173, 4141/2, 4170, 4115, 4124, 3416/2, 4635/1, 4130, 4110, 4165, 4108/2, 4160, 4131, 4164, 4161, 4126, 4133, 4132, 4159, 4163, 4629/21, 4629/23, 4629/24, 4629/22, 4723/2, 4629/25, 4722, 4723/1, 4629/32, 4724, 4721, 4629/31, 4725, 4700, 4720, 4699, 4698, 4701, 4702, 4704, 4705, 4706, 4703, 4711, 4181, 4180, 4719, 4148, 4123, 4179, 4156/3, 4146, 4178/3, 4174/2, 4178/2, 4147, 4712, 4175/2, 4149, 4178/1, 4122, 4152, 4150, 4154/1, 4156/2, 4156/1, 4177, 4756, 4710, 4151, 4154/2, 4121, 4153/1, 4153/2, 4174/1, 4713, 4144/2, 4175/1, 4120, 4155, 4717, 4144/1, 4718, 4247, 4154/3, 4153/3, 4119, 4176, 4118, 4716, 4145, 4629/8, 4249, 4250/2, 4117, 4697, 4629/13, 4629/26, 4113, 4172, 4142, 4629/27, 4171, 4114, 4099/3, 4162, 4629/7, 4141/1, 4629/14, 4112, 4169, 4168/2, 4140, 4109, 4139, 4168/1, 4136, 4099/2, 4167/3, 4138, 4137, 4129, 4135, 4111, 4167/2, 4166, 4134/1, 4167/1, 4134/2, 4125, 4098/4, 4629/30, 4250/3, 4099/1, 4107, 4250/1, 4127, 4128, 4157, 4106, 4158/2, 4250/5, 4103, 4101, 4102, 4158/5, 4100, 4250/4, 4629/16, 4105, 3416/1, 3416/4, 4629/1, 4629/9, 4629/20, 4754, 4629/10, 4629/28, 4099/4, 4629/19, 4099/5, 4629/29, 4629/18, 4108/1, 4158/1, 4158/3, 4104, 4158/4, 4629/2, 4629/15, 4629/3, 3416/3, 4634/1 , 4629/11, 4629/17, 4755 и 2547.

КО Сутјеска, делови катастарских парцела: 4082/3, 4715, 4714, 4753, 4098/2, 4098/1, 4629/6, 4726/1, 4629/4, 4629/12 и 4185.

КО Неузина, целе катастарске парцеле: 1431, 1432, 1435, 1436, 1441, 1442, 1444, 1446, 1448/1, 1448/2, 1449/1, 1449/2, 1451, 1453, 1455, 1457/1, 1457/2, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463/50, 1463/25, 1463/47, 1463/19, 1463/20, 1463/21, 1463/22, 1463/23, 1463/24, 31 12/1, 31 13, 31 19, 3120, 3123/1, 3123/2, 3124,

3127, 3128, 3133, 3135/1, 2652, 2019, 1348, 1334, 1250, 1658/1, 1659/1, 1676, 1677, 1280, 1664, 1688, 1306, 1463/55, 1463/56, 1463/57, 1463/58, 1463/26, 1477, 1478/1, 1478/2, 1479, 1480, 1481, 1473/1, 1473/2, 1476, 1491/3, 1738, 1739, 1742, 1745, 1667, 1668, 1672, 1673, 1463/52, 5941/2, 1407/2, 1700, 1705, 1708, 1709, 1710, 1463/51, 1449/3, 1449/4, 1449/6, 1452, 1456, 1463/17, 1440, 1443, 1450/1, 1359/1, 1359/2, 1463/40, 1463/42, 1437, 1223, 1234, 1215/23, 1215/16, 1410, 1418, 3220, 1382, 1384, 1493/2, 3211, 1395/2, 1403, 1405, 3201, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3194, 3196, 3198, 2064,2067, 2056, 3134, 3122/2, 5065, 3359, 5055, 5056, 5057, 5077, 5078, 5079, 5097, 4344, 4345, 4586, 4589, 4593, 4600, 4601, 2415, 2403, 2404, 2168, 2177, 2178, 2183, 2184, 2358, 2361, 2365/1, 2181, 2188, 2189, 2194, 2162, 2137, 2141, 5937/1, 1370/2, 1371, 1372/1, 1372/2, 1373/2, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1385, 1386, 1387, 1390/1, 1391/1, 1391/2, 1391/3, 1391/4, 1392, 1393/1, 1393/2, 1394/1, 1394/2, 1396/1, 3410, 3413, 3414, 5428, 5427, 5425, 5568, 5569/2, 5570, 5571, 5572, 5573, 5567, 5674, 5600, 5659, 5683, 5684, 5685, 5686, 5687/1, 5687/2, 5688, 5689, 5690, 5691, 5706, 5707, 5708, 5709/1, 5714, 5539/1, 5541, 5540, 5548, 5542/1, 5582, 5561, 5562, 5558, 5546, 5545, 5559, 5560, 5532, 5533, 5743, 5745, 5746, 5747, 5748, 5749/1, 5749/2, 5750, 5751, 5736/1, 5507, 5501/1, 5500, 5508, 5673, 5861, 5862, 5859/2, 2048, 2046, 3143, 3130, 3131, 3132, 2131, 2410, 2176, 2179, 2165, 2362, 2187, 2190, 2193, 2136, 2142, 2089, 2139, 2157, 2148, 2367/1, 2243/1, 2243/2, 2203, 3375/2, 3081, 3082, 2206, 2211, 2212, 2213, 3374/2, 3377/2, 3377/3, 2240/1, 2221, 2222, 2223, 2224, 2119,2230, 2124, 2258, 2268, 2269, 5045/4, 5045/5, 5046/10, 5039, 5021/2, 5071, 3358, 3392, 5098, 5095, 4879, 5104/3, 4814, 4807, 4804, 4938, 4899, 4901, 3398, 4907, 4908, 4774, 3406, 4729, 4759, 4706, 4965, 4696, 4966, 4718, 4719, 4340, 3419, 4994, 4606, 4977/1, 5363, 4577, 5812, 4608, 5921, 5587/2, 5585/2, 5543, 5552, 5553, 5523/2, 5524/2, 5502, 5537/2, 5539/2, 5752/2, 5519/2, 5520/2, 5737, 1255, 1260, 1257, 1258, 1259, 1345, 1349, 1351, 1352, 1353, 1354, 1252, 1262, 1324, 1331, 1275, 1300/2, 1300/1, 1488/27, 1320, 1661, 1669, 1675, 1689, 1687, 1690, 1281, 1279/1, 1279/2, 1686/3, 1308, 1309, 1313, 1299, 1243, 1244, 1263, 1463/49, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486/1, 1486/2, 1469, 1470, 1471, 1472, 1474/1, 1474/2, 1475, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716/2, 1265, 1463/48, 1463/4, 1463/43, 1463/45, 1463/6, 1439, 1447, 1449/5, 1463/33, 1463/34, 1450/2, 1224, 1235, 1360/1, 1360/2, 1361/1, 1361/2, 1409, 1463/14, 1463/37, 1419, 1423/1, 1423/2, 1423/3, 1423/4, 1424, 1426, 3214, 3215, 3216, 1213, 1214/1, 1214/2, 1214/3, 1215/1, 1215/2, 1215/17, 1215/18, 1383, 1388, 1389, 1390/2, 1396/2, 1398, 1400, 1414, 3195, 3197, 3199, 3200, 3202, 3203, 3204, 3167, 1230, 2653, 3157, 3158, 3159, 3160, 2564, 3148, 3144/2, 2537, 2053, 2045, 3125, 3126, 3129, 3135/2, 3137, 3138, 3121, 2077, 3117, 3118, 3102/2, 3099, 3101/3, 2143, 2144, 2145, 2151, 2243/3, 2368, 2199, 2200, 2201, 2202, 2096, 2097, 3375/3, 3377/1, 2241/1, 2210, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2226, 2234, 2127, 2113, 2240/6, 2239/3, 2239/4, 2239/5, 5049, 5050, 5051, 2229, 2121, 2259, 2260, 2263, 2264, 5044/2, 5044/3, 5040, 5041, 5046/8, 3368, 5022, 5023, 5033, 3390/2, 4873, 4815, 4818, 4880, 4884, 4885, 4886, 5105/1, 5105/2, 5105/3, 5106, 4800, 4801, 4802, 4803, 4805, 4806, 5112, 4791, 5082/2, 5081/3, 5082/3, 5088, 5089, 4942, 4943, 4933/2, 3403, 4770, 4929, 4930, 4952, 3407, 3408, 4735, 4914, 4949, 4708, 4712, 4713, 4754, 4757, 4760, 3416, 4698, 4699, 4700, 4971, 1217/2, 1219/2, 1232, 5943, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 31 73, 31 74, 31 75, 31 76, 31 77, 31 78, 31 79, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3156, 1231, 1201/2, 1204/1, 5432, 5367, 5433, 5435, 4688, 4689, 4590, 4571, 4574, 4573, 5896, 5899, 5799, 5828, 5829, 5830, 5831, 5816, 5806, 5807, 5808, 5810, 5811, 5813, 4341, 4685, 4686, 4722, 4723, 4587, 4348, 4349, 4352, 4353, 4356, 4357, 4598, 4602, 4992, 4993, 4605, 4977/2, 4979, 4980, 4984, 5439, 4496, 5880, 5890, 4622, 5809, 5601, 5604, 5566/1, 5566/2, 5565/1, 5565/2, 5678, 5701, 5702, 5703, 5704, 5709/2, 5563/1, 5563/2, 5563/3, 5826, 5584, 5854/2, 5520/1, 5742/1, 5739/2, 5509, 5516/1, 5515/2, 5752/1, 5739/1, 1256, 1261, 1343, 1346, 1347, 1350, 1325, 1326, 1330, 1337, 1338, 1339, 1340, 1301, 1247, 1246, 1242, 1463/54, 1487, 1489/2, 1488/16, 1488/17, 1488/18, 1268, 1658/2, 1659/2, 1660, 1662, 1663, 1665, 1666, 1670, 1671, 1674, 1678, 1679, 1717, 1683, 1684, 1682, 1686/2, 1686/1, 1278, 3227, 1211/3, 1208/3, 1238, 1225, 1236, 1355/1, 5937/2, 1355/2, 1356/1, 1357/1, 1357/2, 1357/3, 1358/1, 1358/2, 1362/1, 1362/2, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370/1, 1373/1, 1429, 1430/1, 1430/2, 1433, 1434, 1438, 1463/2, 1463/3, 1463/44, 1463/46, 1463/5, 1463/7, 1463/8, 1463/9, 1463/10, 1463/1 1, 1463/12, 1463/13, 1463/15, 1463/16, 1463/39, 1463/41, 1463/32, 1463/35, 1463/36, 1463/38, 1488/11, 1490/1, 1445, 3210, 3212, 3213, 321 7, 3218, 3219, 3221, 3223, 1218/2, 1204/2, 1212, 1209, 1397/2, 1399, 1401, 1402, 1404, 1406, 3161, 3162, 3163, 3164, 31 65, 3166, 1220/1, 1220/2, 3110/6, 3155, 1202/1, 1200/2, 1202/2, 2014, 2015/1, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2647, 2649, 2016, 2017, 2018, 2021, 2022, 2034, 2035, 3122/1, 3136, 3139, 3140/1, 3140/2, 3111/2, 3112/3, 2061, 2054, 2055, 3114, 3115, 3116, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3100/2, 3101/1, 2082/1, 2082/2, 2083, 3089/5, 3089/8, 3089/9, 3089/10, 2353, 2359, 2360, 2365/2, 2366/1, 2366/2, 2367/2, 2369, 2370, 2372,

2138, 2140, 2146, 2147, 2149, 2150, 2152, 2153, 2154, 2155,
2160, 2158, 2159, 2156, 2197, 2198, 2080, 2115, 2116, 2090, 2091, 2092, 3383/2, 3080, 3083,
2240/2, 2241/5, 2240/3, 2240/4, 2240/5, 2239/1, 2239/2, 5046/3, 5046/4, 5047/2, 2227, 2228, 2231, 2126,
2120, 2112, 5006, 5016, 5017, 5018, 5019, 5020, 5021/1, 5028, 5029, 5030, 5046/11, 5037, 5038, 5042, 2110,
3388, 3363, 3364, 5068, 5069, 5070, 5072, 5073, 3390/1, 3389, 5054, 5075, 3390/3, 3391, 4878, 4881/1,
4881/2, 4882, 4883, 4875, 5100, 5102, 5103/1, 5103/2, 5104/1, 5104/2, 5107, 4766, 4794, 4795, 4796, 4889,
4890, 4892, 4893, 4894, 4895, 4896, 4897, 5082/1, 5113, 3400, 4764, 4792, 4902, 4903, 4904, 4905, 4906,
4909, 4934, 4936, 4957, 5330/2, 3405, 3404, 3402, 4730, 4731, 4732, 4733, 4734, 4741, 4746, 4916, 4917,
4918, 4919, 4920/1, 4920/2, 4921, 4922, 4924, 4925, 4926, 4953, 4954, 4955, 4951, 4963, 3415, 4695, 4703,
4704, 4705, 4707, 4725, 4969, 5885, 4675, 4607, 4981, 4982, 4983, 4985, 4986, 4989, 4990, 4546, 5357/2,
5358, 5356, 5341, 5342, 5332, 5903, 4494, 4495, 4514, 4515, 4516, 4517, 4518, 4519,4520, 4521, 5443,
5444, 5336, 5879, 5881, 5894, 5895, 5891, 4623, 4626, 4627,
4629, 4630, 4561, 4562, 4563, 4564, 4505, 4500, 5441, 5372, 4611, 5375, 5574, 5575,
5576,
5577, 5578, 5579, 5580, 5660, 5680, 5681, 5682, 2238, 2241/2, 2241/3, 2241/4, 2241/6, 2242/2, 2242/3,
2242/4, 2243/4, 2244, 5046/1, 5046/2, 5047/1, 5048, 2129, 2128, 2118, 2117, 2114, 3365, 3366, 3367, 3386,
3385, 4765, 4793, 4891, 4898, 4900, 4910, 4911, 4937, 4941, 4944, 4945, 4946, 5083, 5084/1, 5087, 3360/1,
3360/2, 3360/3, 3361, 3387, 3362, 3370, 1488/14, 1488/19, 1488/20, 1488/21, 1488/22, 1488/23, 1488/24,
1488/25, 1488/3, 1491/1, 1492/1, 5968, 1248, 1251, 1488/6, 1488/5, 1488/1, 1489/1, 1264, 1289, 1290, 1291,
1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1302, 1304, 4575, 5447, 4631, 4632, 4633, 4576, 4609, 4556, 4557, 4558,
4559, 4560, 4503, 4504, 4506, 4507/1, 4507/2, 4508, 4509, 4510, 4511, 4512, 4513, 5440, 5442,
5445, 5722, 5723, 5724, 5730, 5790, 5794, 5800, 5801, 5802, 5803, 5804, 5805, 5824,
5843,
5837, 5839, 5840, 5841, 5842, 5856, 5853, 5851, 5012, 5013, 5014, 5015, 5817, 5844,
5581,
5583, 5565/3, 5564, 5569/1, 5734, 5710, 5711, 5712/1, 5712/2, 5713, 5819, 5820, 5849, 5866, 5867, 5588,
5547, 5557, 5531, 5725, 5726/1, 5726/2, 5727, 5728, 5827, 5825, 5832, 5438, 5542/2, 5522, 5551, 5756, 5757,
5754/1, 5753/1, 5753/2, 5742/2, 5791, 5792, 5752/3, 5501/2, 5738/1, 1253, 1215/19, 1215/20, 1215/5,
1215/22, 1215/21, 1215/14, 1215/6, 1215/7, 1215/8, 1215/9, 1215/10, 1215/11, 1215/12, 1356/2, 5938,
1355/3, 1245, 1239, 1240, 1241, 1237, 1407/1, 5906/2, 1488/9, 1488/10, 1488/28, 1488/2, 1488/12, 1488/13,
1464/2, 1464/1, 1465, 1466, 1467, 1468, 1463/18, 1488/26, 1425, 1427, 1428, 1269, 1699, 1206, 2015/2, 2173,
2174,
2161, 2204, 2205, 2207, 2208, 2209, 2225, 2232, 2233, 2235, 2236, 2237, 3141, 3142/1, 3142/2,
3144/1, 3145, 3146, 3147, 3089/4, 3103/1, 3104, 3105/1, 3105/2, 3106, 3107, 3109, 2074, 2062, 2063, 2166,
2167, 2169, 2170, 2075, 2076, 2385, 2386, 2389, 2390, 2393, 2057, 2058, 2072, 3384, 3372, 3373/1, 3373/2,
3374/1, 3375/1, 3376/1, 3376/2, 3376/3, 3090, 3089/6, 3084, 4360, 4682, 4683, 4684, 4599, 4597, 4603, 4604,
4592, 4591, 4588, 4973, 4974, 4975, 4976/1, 4976/2, 4987, 4988, 4991, 4995, 4996, 5357/1, 5007, 5009, 5010,
5011, 5024, 5026, 5027, 5031, 5032, 3393, 3390/4, 4870/2, 4872, 4874, 4876, 4877, 5058, 5093, 5094, 5096,
5099, 5101, 3396, 3397, 4727, 4728, 4736, 4737, 4738, 4767, 4749/1, 4749/2, 4750, 4751, 2073/2, 2073/1,
2163, 2164, 21 71, 21 72, 21 75, 2180, 2182, 2132,2133, 2134, 2135, 2079/1,4772,
4773, 4762, 1277, 1276,
1271, 1274, 1254, 1266,1267, 1322, 1323, 1327, 1328, 1329, 1332, 1333, 1335, 1336, 1341,
1342, 1344, 1270, 1321,4752, 4753, 4755, 4756, 4758, 4761, 4580, 4915, 4970, 4964, 5886,
5446, 5337, 5334, 5335,5339, 5338, 5889, 5874, 5875, 5872, 5873, 5838, 5818, 5845, 5846,
5847, 5863, 5496/2, 5544, 5586/1, 5511, 5503, 5499, 5506, 5505, 5510, 5504, 5586/2, 5517/2, 5521/1, 5521/2,
5523/1, 5524/1, 5525/1, 5525/2, 5526, 5527, 5528, 5529, 5554, 5555, 5556, 5550, 5549, 5530, 5729, 5793,
5744, 5795, 5796, 5797, 5798, 5857, 5859/1, 5922, 1221, 3222, 3224, 3225, 3226, 1208/1, 1203, 1216, 1208/2,
1211/2, 5967, 1205/3, 1210, 1215/13, 1211/1, 1215/3, 1215/4, 1491/2, 1463/1, 1463/31, 1249, 1411, 1412,
1413/1, 1413/2, 1415, 1416/1, 1416/2, 1417, 1420, 1421, 1422, 5940, 5941/1, 1408, 5906/1, 1463/53, 1463/30,
1463/28, 1463/29, 1463/27, 1734, 1737, 1680, 1493/1, 1303, 1305, 3381, 3382, 3383/1, 3087, 3101/2, 3089/11,
3089/12, 3089/7, 3089/13, 3089/1, 3089/14, 3089/15, 3088/2, 3088/1, 2407, 2409, 2412, 2079/11, 2079/10,
2079/9, 2079/2, 2079/3, 2079/4, 2079/5, 2079/6, 2079/7, 2079/8, 2081, 2130, 2106, 2084, 2085, 2086, 2087,
2088, 5025, 5008, 5059, 5060, 5061, 5062, 5063,
5064, 4868, 4869, 4870/1, 4888/2, 4888/3, 4888/4, 4871, 5074, 5076, 3399, 3401, 5429, 5715, 5716, 5717,
5718, 5719, 5720, 5721, 5852, 5848, 5850, 5855, 5865, 5515/1, 5514, 4763, 4769, 4912, 4927, 4928, 4940,
4948, 4950, 4961, 4956, 4923, 4931, 4932, 4933/1, 4933/3, 4935, 4947, 4962, 4978/1, 4978/2, 5361, 5359,
4522, 4523, 4524, 4525, 4526, 4527, 4528, 4529, 4530, 4531, 4532, 4533, 4534, 4535, 4536, 4537,
4538,4539, 4540, 4541, 4542, 4543, 4544, 4545, 4547,
4548, 4549,4550, 4551, 4552, 4553, 4554, 4555, 4501, 4594, 4595, 4596, 4497, 4498, 4565,
4566, 4567, 4568, 4569, 4570, 4499, 5343, 5344, 5345/1, 5345/2, 5346, 5347, 5348, 5893, 5887, 5904, 5892,

5882, 5883, 5888, 1310, 1311, 1312, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1286, 1285, 1288, 1287, 3038/2, 3383/3, 3369, 3371, 5933/1, 5043, 5045/1, 5045/2, 5046/5, 5046/6, 5046/7, 5052, 2108, 2109, 2107, 2105, 2122, 2123, 2111, 2101, 2103, 2102, 2094, 2095, 2093, 2098, 2099, 2100, 2125, 3412, 3409, 3411, 3418, 3417, 4972, 4697, 4714, 4715, 4716, 4717, 4720, 4721, 4724, 4739, 4740, 4742, 4743, 4744, 4745, 4747, 4748, 4771, 4775, 4776, 4777, 4778, 4797, 4692, 4635, 4674, 4690, 4691, 4579, 4584, 4585, 4578, 4582, 4583, 4726, 4768, 5884, 5878, 5876, 5877, 5871, 5868, 5692, 5693, 5694, 5695, 5696, 5697, 5698, 5699, 5700, 5731, 5518/1, 5518/3, 5517/1, 5519/1, 5512, 5513, 5537/1, 5536, 5538, 5535, 5534, 5679, 5705, 1201/1, 5966, 1217/3, 1218/1, 1219/1, 1217/1, 3111/3, 31 11/1, 1205/2, 5964, 1222, 1226, 1228, 1229, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 5934, 1233, 5732, 5733, 5735, 5754/2, 5754/3, 5739/3, 5752/4, 5738/3, 5738/2, 5740, 5741, 5736/2, 5965, 3112/2, 3103/2, 3102/1, 3100/1, 3089/2, 3089/3, 5969, 5935, 5942, 2044, 2043, 2047, 5814, 5897, 5870, 5585/1, 5587/1, 5589, 5602, 5603, 5605, 5606, 5607, 5599, 5667, 5815, 5821, 5822, 5823, 5898, 5374, 5373/2, 5373/3, 5373/4, 5371, 1283, 1282, 2646, 1284, 2540, 2566, 2394, 5053, 5034, 2241/7, 2241/8, 2246, 2247, 5035, 5036, 5044/1, 5045/3, 5046/9, 5067, 5066, 1227, 5936, 3395, 5933/2, 3394, 4811, 4812, 4813, 4887, 4888/1, 4913, 4967, 5081/2, 4958, 4959, 4939, 5085, 5086, 5090, 5084/2, 5081/1, 5080, 5092, 5108, 5109, 5110, 5111, 5114, 5911/3, 4960, 4968, 5349, 5350, 5351, 5352, 5353, 5354, 5355, 5362, 5360, 5340, 5333, 5364, 5369, 5370, 5366, 5497/1, 5434, 5431, 5430, 5437,5498, 5436 и 5368.

КО Неузина, делови катастарских парцела: 5675, 5950, 5860, 5910, 5404/2, 2565, 4572, 5945, 5864, 5658, 5914, 5951, 1657, 1681, 3086, 2249, 5123, 4612, 1492/2, 4610, 4502, 5448, 5496/1, 5758, 5772, 5787, 5789, 5836, 5854/1, 5858, 1743, 1272, 1685, 1207, 2033, 3085, 4681, 2195, 5608, 5833, 1488/15, 5939, 1494, 2040, 3108, 2408, 2411, 4997/2, 5426, 5869, 5901, 5911/4, 2248, 2104, 5932, 4634, 1200/1, 1205/1, 3110/5, 5944, 2042, 5900, 5902, 5666, 5919, 5373/1, 1852, 1273, 2070, 2406, 2567, 2196, 3378, 5091, 5115, 4395/1, 5331, 2078/1, 5949, 5915/1 и 5911/1.

КО Банатска Дубица, селе катастарске парцеле: 933/2, 933/1, 932, 931, 930, 929, 949, 918, 922, 921, 948, 926/2, 926/1, 917, 916, 913, 907/3, 907/2, 907/1, 908, 920, 935, 928, 927, 1357, 1358, 953/12, 953/13, 953/1, 910, 909, 925/2, 925/1, 919, 924, 923, 915, 914, 953/14, 954/1, 954/2, 953/11, 911, 1356, 1359, 953/6, 953/15, 939, 906, 905, 904, 903, 902, 937, 936, 955/3, 934, 938, 947, 946, 945, 944, 943, 942, 941, 940, 1355 и 955/1.

КО Бантаска Дубица, делови катастарских парцела: 912 и 811/1.

КО Јарковац, целе катастарске парцеле: 1378/1, 1374/2, 1372/2, 1372/1, 1412, 1411, 1410, 1409, 1407/1, 1382, 1381/1, 1391, 1390, 1389, 1400/1, 1397/2, 1405, 1404, 1451, 1418, 1417, 1400/3, 1398, 1386, 1399, 1421, 1422, 1424/2, 1424/1, 1424/10, 1424/9, 1424/8, 1381/3, 1379/2, 1379/1, 1378/2, 1401, 1400/2, 1397/1, 1388, 1387/2, 1387/1, 1385, 1384/2, 1384/1, 1383/2, 1383/1, 1381/2, 1380/2, 1380/1, 1377, 1373/2, 1373/1, 1424/7, 1415, 1414, 1413, 1369/3, 1376, 1375, 1374/1, 1372/3, 1397/3, 1395, 1394, 1393, 1392, 1407/2, 1420, 1419, 1402/2, 1402/1, 1424/6, 1424/5, 1424/4, 1424/3, 1408, 1369/1, 1416, 1423/2, 1423/1, 1403, 1406/3, 1406/2, 1406/1, 1371/1, 1368, 1369/4 и 1367.

1.2.2. Попис парцела у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" у Граду Зрењанину

КО Банатски Деспотовац, целе катастарске парцеле: 3237, 3268/4, 3258/2, 3220/31, 3230, 3229, 3242, 3241, 3245, 3268/3, 3258/1, 3266/1, 3265, 3220/21, 3218/9, 3218/8, 3218/3, 3220/26, 3225/9, 3225/10, 3226/4, 3225/7, 3225/8, 3235/2, 3212, 3249, 3248, 3267/2, 3268/1, 3275, 3261/1, 3262, 3260, 3263, 3259/1, 3261/2, 3257, 3268/5, 3220/15, 3225/2, 3206/4, 3206/3, 3213, 3251, 3252, 3266/3, 3266/2, 3268/2, 3269/1, 3220/24, 3220/16, 3266/5, 3264, 3266/4, 3267/1, 3269/2, 3276, 3220/28, 3225/1, 3225/6, 3206/5, 3206/1, 3225/5, 3217/3, 3225/4, 3225/3, 3220/12, 3234, 3233, 3220/14, 3228, 3235/1, 3206/2, 3209, 3210, 3231, 3238, 3236, 3239, 3240, 3244, 3243, 3232, 3246, 3247, 3254, 3250, 3253, 3255, 3256, 3259/2, 3220/13, 3220/1 и 3220/11.
КО Банатски Деспотовац, делови катастарских парцела: 1748 и 3197/3.

КО Ботош, целе катастарске парцеле: 2332/5, 2332/6, 1984, 1983, 1981/2, 2332/9, 2321, 2323, 2322, 2332/4, 2325, 2324, 2333/16, 37/2, 36/2, 35/2, 2319, 2320, 1985, 1986/3, 1976/2, 1959, 2327, 2332/11, 2332/10, 2332/7, 2328, 2332/13, 2332/12, 2332/3, 1986/1, 1982, 1981/1, 1980/2, 1980/1, 1978, 1977, 1976/1, 1960/3, 1960/5, 1960/4, 2331/2, 2332/8, 2329, 3927 и 2332/2.

КО Ботош, делови катастарских парцела: 2332/1 и 3923.

КО Томашевац, целе катастарске парцеле: 1546, 1571/2, 1254, 1513, 1510/2, 1520/2, 1520/1, 1519/2, 1519/1, 1518/3, 1518/2, 1518/1, 1538, 1537, 1536, 1535, 4154, 4286, 4608, 4324, 4373, 4374, 4888, 4991/3, 4991/4, 4367, 4368/4, 4359/2, 4359/1, 949, 1534, 1547, 1530, 4175, 4172, 4232, 4231, 4230, 4229, 4228, 4227, 4226, 4225, 4224, 4220, 4219, 4181/2, 4181/1, 4180, 4179, 4178, 4241/2, 4241/1, 4240/2, 4188/2, 4188/1, 4205, 4204, 4203, 4202, 4201, 4200, 4199, 4198, 4197, 4196, 4195, 4194, 4193/2, 4193/1, 4192/2, 4192/1,

4191, 4190, 4189, 4187, 4186, 4185, 4184, 4183/2, 4885, 4991/1, 4886, 4330/2, 4736, 4719, 4334, 4365, 4369, 4362, 4361, 4360, 4348, 4349, 4347, 4351/3, 1776/1, 1552, 1558, 1561, 4293, 4297, 4717, 4368/1, 4309/2, 4311/2, 4311/1, 4313, 4312, 4310, 4294/2, 4292, 4289/6, 4314/1, 4315/1, 4289/2, 4298, 4296, 4343, 4302/4, 4302/3, 4306/2, 4306/1, 4305, 4304, 4303/4, 4303/3, 4303/2, 4303/1, 4301/2, 4301/1, 4300, 4368/5, 4371, 1562, 1569, 1567, 1566, 1564, 1565, 1563, 1570/3, 1598, 1594, 1600/1, 1568, 1570/1, 1575/2, 1575/1, 1581/2, 1578, 1577, 1576/2, 1576/1, 1570/2, 1589, 1588, 1587, 1517, 1516/2, 1516/1, 1515/2, 1515/1, 1514/2, 1514/1, 1511/3, 1511/2, 4212/2, 4212/1, 4215/3, 4215/2, 4215/1, 4210, 4221, 4218, 4217, 4216, 4214, 4213, 4211, 4177, 4207, 4206, 4277, 4168, 4155, 4147/4, 4319, 4318, 4332/2, 4331/2, 4884, 1572, 1574, 1555, 1549, 1593, 1592, 1591, 1590, 1586, 1585, 1584, 1583, 1529/2, 1529/1, 1528, 1527, 1539, 1512/2, 1512/1, 1511/1, 1541, 4234/2, 4234/1, 4251/2, 4251/1, 4265/2, 4265/1, 4264/2, 4264/1, 4263, 4262, 4261, 4260, 4259, 4258, 4257/2, 4257/1, 4256/2, 4256/1, 4255, 4254, 4253, 4252, 4250, 4249/2, 4249/1, 4248, 4247, 4246, 4245, 4244, 4243, 4242, 4240/1, 4239, 4238, 4237, 4236, 4235, 4233, 4223, 4222/2, 4222/1, 4170/1, 4183/1, 4182, 4291, 4284, 4159, 4273/2, 4273/1, 4274, 4272, 4271, 4270, 4269, 4268, 4267, 4339, 4336, 4333, 4326, 4287/2, 4322, 4321, 4288, 4148, 4151, 4720, 4376, 4892, 4893, 1560, 1559, 1573, 1557, 1540, 1533, 1532/2, 1532/1, 1531, 1526, 1525, 1524, 1523/2, 1523/1, 1522, 1521, 4309/1, 4308, 4307, 4294/1, 4280, 4279, 4278, 4289/5, 4281, 4282, 4283, 4295, 4299/5, 4299/4, 4299/3, 4299/2, 4299/1, 4169/1, 4317, 4340, 4147/5, 4351/4, 4330/1, 4331/1, 4721, 4351/2, 4352, 4368/2, 4370, 4889, 4366, 4372, 4368/3, 1551, 1556, 1554, 1509, 1510/1, 4301/3, 4302/2, 4302/1, 4289, 4316, 4315/2, 4327, 4325, 4320/2, 4156, 4289/4, 4289/3, 4314/2, 4285, 4290, 4328, 4323, 4335/3, 1548, 1582, 1550, 1553, 4344, 4337, 4338, 4329, 4346, 4345, 4332/1, 4335/2, 4335/1, 4147/3, 4350, 4356, 4895, 4891, 4890, 4209, 4208, 4171, 4173, 4174, 4176, 4170/2, 4276, 4275, 4266, 4150, 4152, 4153, 4147/1, 4158, 4341, 4342, 1545, 4353, 4355, 4377 и 4354.

КО Томашевац, делови катастарских парцела: 4358, 4351/1, 1580, 1579, 1600/2, 1491/3, 4357, 4931, 4967/1, 4579 и 4887.

КО Орловат, целе катастарске парцеле: 2036/2, 2036/3, 2036/4, 2036/5, 2036/6, 2036/7, 2036/8, 2036/9, 2168/1, 2168/2, 2177, 2178, 2179, 2180/1, 2180/2, 2181, 2182, 2191, 2192, 2193, 2034, 947/2, 2252/2, 2252/1, 2249, 2250/2, 2166, 975/2, 975/3, 1100/1, 1103/1, 1103/2, 1104, 1105, 1110, 1088, 1008, 1009, 1121/13, 1121/3, 1121/2, 1052, 1053, 1054, 1055, 2030, 2031, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1108, 1107/1, 1093, 986/2, 987/2, 1121/1, 1120, 1122, 1123, 941/2, 2248, 113, 200, 976/1, 976/4, 975/1, 975/4, 987/1, 998, 999/1, 995/2, 996/1, 996/2, 993/1, 993/2, 994/1, 994/2, 992/1, 991/1, 991/2, 1010/1, 1010/2, 1010/3, 1010/4, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017/1, 1017/2, 1018, 1019/1, 1019/2, 1078, 1087, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073/1, 1073/2, 1074, 1089, 1094/1, 1094/3, 1099/3, 1099/2, 1096/3, 1096/2, 1094/2, 2194, 21 72, 2173, 21 74, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187/1, 2187/2, 2188, 2189, 2190, 976/2, 976/3, 977, 978, 979, 980, 981, 982/1, 982/2, 983, 984, 985/1, 985/2, 985/3, 985/4, 986/1, 1107/2, 1003, 1000/1, 1000/2, 1001, 1002/1, 1002/2, 1002/3, 999/2, 995/1, 1007, 1006/1, 1005, 988, 989, 990/1, 990/2, 1020, 1021, 1022, 1023/1, 1023/2, 1024, 1025, 1026, 1027/1, 1027/2, 1028, 1029, 1030/1, 1030/2, 1035/1, 1035/2, 1036/1, 1036/2, 1037, 1038, 1039/1, 1039/2, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048/1, 1048/2, 1049, 1050, 1051/1, 1051/2, 1051/3, 1034, 1033/1, 1033/2, 1121/6, 1121/7, 1121/8, 1121/9, 1121/5, 1121/4, 1121/10, 1121/11, 1121/12, 1075, 1076, 1077, 1056, 1057/1, 1057/2, 1058, 1059, 1060/1, 1060/2, 1060/3, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065/1, 1065/2, 1066/1, 1066/2, 1067, 1068, 1095/1, 1095/2, 1096/1, 1096/4, 1099/1, 1099/4, 1100/2, 2253, 2165, 2167, 2169, 2170/1, 2170/2, 2171, 2175, 2176, 2036/1, 2036/10, 2251, 2250/1, 145/1, 145/2, 1079, 1031, 1032, 1080, 1083, 1004,
992/2, 997, 1091, 1119,1124,1125,1086, 1090,1085,1081, 1082,1084, 941/1, 940 и 2035.

КО Орловат, делови катастарских парцела: 309/1, 2032, 2164 и 944.

КО Фаркаждин, целе катастарске парцеле: 4892, 4860/2, 3349, 3348, 4874/1, 4875, 4879/2, 4877/1, 4878/1, 4878/2, 4869, 4866, 4864, 3374, 3276, 3275, 4896, 3270, 4891, 4890, 4855, 4856, 4854/2, 4854/1, 4889, 4853, 4852, 4851, 4850, 4849/4, 4849/3, 4849/2, 4849/1, 4848, 4847, 4846, 4845, 4844/2, 4844/1, 4838, 4835, 4836,4888, 4887, 4834, 4832, 4837, 4886, 4843, 4833, 4674/1, 4674/2, 4880, 4881, 4882, 4885, 4906,4676, 4675, 4842, 4841, 4840, 4839, 4857, 4858, 4863, 4860/1, 4861, 4862, 4859, 4872, 4867,4865, 4871, 4870, 4873, 4876/1, 4876/2, 4868, 4874/2, 4876/4, 4876/3, 4877/3, 4878/5, 4878/6, 4879/3, 4879/1, 4877/2, 4878/3 и 4878/4.

КО Фаркаждин, делови катастарских парцела: 4970, 4963, 4964 и 4965.

КО Чента, целе катастарске парцеле: 6277, 6274, 6275, 6383, 4693, 6290, 6282, 6276, 6691/7, 6691/6, 6691/5, 6691/4, 6691/3, 6691/2, 6691/1, 6690, 7329, 6689, 6384, 6265, 4737, 6280, 4694, 6278, 6260, 6374, 6375, 7371, 4734, 4709, 4715, 4845/8, 4863, 4845/7, 4864, 6268, 4865, 7460/2, 4866, 4845/6, 4867, 4845/5,

4868, 4869, 6281, 6273, 4729, 4918, 4919/2, 4743, 6283, 7326, 6688, 6378/3, 4778, 4730, 4724, 4736, 6382, 4831, 4889, 4890, 4830, 4891, 4829, 4828, 4892, 4893, 4827, 4894, 4916, 4895, 4896, 4826, 4897, 7455, 6386, 6381, 6377, 4716, 4717, 4719, 4735, 4707, 6380, 6284, 6379, 6376, 6385, 6378/2, 6378/1, 6285, 6286, 6289, 6288, 6279, 6314, 4845/22, 4845/23, 4850, 4845/21, 4851, 4845/24, 4852, 4853, 4854, 4845/13, 4855, 4845/12, 4856, 4857, 4845/11, 4858, 4859, 4845/10, 4860, 4843, 4842, 4845/9, 4861, 4862, 6271, 6270, 6269, 4845/20, 4845/19, 4845/18, 4847, 4845/17, 4845/16, 4845/15, 4848, 4845/14, 6266, 4849, 4797, 4744, 4796, 4795, 4925/2, 4920, 4928, 4750, 4845/4, 4870, 4845/3, 7572, 4845/2, 4871, 4872, 4873, 4845/1, 4874, 4875, 4876, 4844, 4877, 4878, 4841, 4879, 4840, 4880, 4839, 4881, 4882, 4838, 4837, 4883, 4836, 4884, 4835, 4834, 4885, 4833, 4886, 4832, 4887, 4888, 4915, 4914, 4898, 4913, 4899, 4825, 4900, 4912, 4901, 4824, 4902, 4903, 4904, 4823, 4905, 4911, 4906, 4910, 4907, 4908, 4909, 7457, 4822, 4821, 4820, 4814, 6267, 4819, 4813, 7573, 4812, 4818, 4811, 4810, 4809, 4808, 4745, 4817, 4807, 4924, 4806, 4805, 4816, 4804, 4803, 4802, 4801, 4746, 4815, 4747, 4800, 4919/1, 4799, 4748, 4798, 4749, 4774, 4779, 7456, 4775, 4776, 4777, 4929, 4794, 4751, 4926, 4752, 4753, 4793, 4927, 4754, 4792, 4755, 4756, 7325, 4791, 4790, 4757, 4789, 4741, 4758, 4788, 4739, 4787, 4759, 4930, 4760, 4786, 4761, 4785, 4762, 4784, 4763, 4783, 4764, 4765, 4766, 4931, 4932, 4767, 4768, 4782, 4769, 4781, 4780, 4770, 4771, 4772, 4773, 4728, 4727, 4726, 4725, 4731, 4742, 4733, 4713, 4695, 4706, 4720, 4722, 4708, 4718, 4703, 4700, 4702, 4712, 4698, 4710/1, 4701, 4711, 4710/2, 4697, 4714, 4696, 4699, 4704, 4705, 4740 и 4738.

КО Чента, делови катастарских парцела: 7327, 7531, 7458, 6258, 4923/19, 6259, 6257 и 7435.

1.2.3. Попис парцела у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" у општини Ковачица

<u>КО Уздин, целе катастарске парцеле:</u> 2682, 2679, 2678, 7933/4, 2616/18, 2659, 2656, 2655, 2652, 2651, 2650, 2648, 2647, 2701, 2700, 2702, 2699, 2698, 2697, 2694, 2693, 2692, 2691, 2690, 2685, 2684, 2729, 2728, 2727, 2726, 2725, 2724, 2792, 2791, 2800, 2747, 2746, 2718, 271 7, 2716, 2715, 2714, 2713, 2712, 271 1, 2710, 2709, 2708, 2707, 2706, 2705, 2704, 2703, 2696, 2695, 2689, 2688, 2687, 2686, 2683, 2720, 5365, 2626,2616/24, 2616/6, 2666, 2665, 2664, 2675, 2674, 2673, 2668, 2667, 2661, 2660, 2807/8, 2719, 2796, 2795, 2790, 2789, 2788, 2784, 2783, 2782, 2778, 2748, 2745, 2744, 2743, 2742, 2741, 2740, 2739, 2738, 2737, 2736, 2735, 2734, 2733, 2732, 2731, 2730, 4990/2, 3037, 3036, 3035, 241 7, 2616/ 26, 2423/1, 2616/29, 2616/31, 2629/3, 2616/17, 2616/15, 2616/14, 2634, 2672, 2671, 2670, 2669, 2663, 2662, 2658, 2657, 2654, 2653, 2649, 2646, 2645, 2644, 2642, 2641, 2640, 2639, 2638, 2637, 2636, 2635, 2616/51, 2616/50, 2801, 2799, 2798, 2797, 2794, 2793, 2787, 2786, 2785, 2781, 2780, 2779, 2777, 2723, 2722, 2721, 3038/3, 3038/1, 3039, 4992, 2412, 2413, 7937/1, 2616/28, 2633/1, 7936/1, 2805, 2616/5, 2616/43, 2616/12, 2616/9, 2616/47, 2616/13, 2616/8, 2616/48, 2616/44, 2616/1 1, 2776, 2775, 2774, 2773, 2772, 2771, 2770, 2769, 2768, 2767, 2766, 2765, 2764, 2763, 2762, 2749, 2750, 2758, 2757, 2756, 2755, 2754, 2753, 2752, 2751, 2616/54, 4991, 3034, 4971/2, 5273, 2631/1, 7935/3, 2629/1, 2627/3, 2628, 2616/19, 2616/41, 2616/56, 2616/42, 2616/30, 2616/21, 2616/33, 8138/1, 4990/3, 4987/2, 2803, 2761, 2760, 2759, 2813, 2814, 4996, 4995, 2624/1, 2419/1, 2421, 2418, 2420/1, 2616/27, 2616/25, 2616/23, 2616/22, 2616/20, 4990/1, 4985, 4987/1, 4988, 2630/3, 2625/1, 7935/1, 2627/1, 7933/2, 7933/3, 2416/2,

2416/1, 2616/3, 2616/2, 4971/1, 4974, 2616/40, 8137, 8138/2, 2804/5, 2633/4, 7936/4, 2806/1, 2807/7, 2810/2, 2810/1, 2811, 2809/1, 2616/35, 2616/37, 2616/53, 2616/55, 2804/1, 2807/5, 2627/4, 2411, 7933/1, 2616/10, 2616/16, 2616/32, 2616/39, 2812, 4986, 4973, 4984, 2414, 2415, 2630/1, 2616/1, 2681, 2680, 2677, 2676, 2616/49, 2616/46, 2616/7, 2616/52, 2616/45, 2616/34, 2616/36, 2616/38, 2616/4 и 5364/2.

КО Уздин, делови катастарских парцела: 5364/1, 2432, 8037, 7939/1, 5274, 5363, 5275, 2439, 7919,7945/1, 7927, 7926 и 7949.

КО Идвор, целе катастарске парцеле: 745, 788, 770, 790/1, 790/3, 983, 982/2, 982/1, 982/3, 990, 779, 777, 764, 765, 977/3, 977/1, 975, 974, 978, 760/4, 760/3, 1846, 795/2, 1331/1, 1331/2, 970, 1003, 809, 1912, 1926, 1915, 1914, 1918, 806, 1757, 804/1, 4509, 1771/1, 2455, 2465, 2434, 2433, 4531, 2468, 2412, 2432, 4508, 2467, 2466, 2463, 4501, 2417, 4473, 755, 754, 768, 989, 988, 987, 986, 783, 760/2, 760/1, 763, 766, 761, 997, 1000, 999, 798, 807, 1617, 843, 842, 1925, 4467, 812, 810, 1924, 1770, 1193, 1192, 1191, 1190, 1189, 1188, 2520, 2519, 2930, 4472, 2415, 2416, 746, 794, 785, 790/2, 750, 774, 760/5, 980, 976, 758, 984, 993, 992, 991, 985, 1858/2, 1847, 844, 1319, 969, 968, 967, 966, 1002, 1849, 1921, 1923, 1922, 1909/2, 2413, 2114, 4505, 4506, 2115, 2420, 2458, 2457, 2456, 2454, 2464, 2517, 2516, 2515, 4479/2, 803/2, 803/1, 1614, 795/1, 782, 1851, 1842, 1857, 802, 801, 800, 799, 797, 796, 792, 791, 793, 789, 787, 786/2, 778, 776/3, 748, 786/1, 784, 781, 780, 1853, 1854, 749, 1843, 772, 771, 972, 973, 977/2, 981, 994, 995, 979, 753, 1858/1, 805, 808, 811, 1616, 1618, 845, 1917, 1911, 1916, 1919, 1920, 1910, 1913, 1859, 2460, 1852, 773, 747, 744, 743, 1856, 998, 1771/2, 2414, 2419, 4474, 4471, 4502, 4507, 1194, 1168, 2112, 2003, 2001, 1845/1, 1848, 814, 4619, 4466, 1927, 4475, 1001, 759, 1845/3, 996, 2470, 2459, 2418, 2931, 769, 756, 1274, 971, 1273, 965/2, 965/1, 1855, 1845/2, 1844, 767, 776/1, 775, 757, 752 и 751.

КО Идвор, деловикатастарских парцела: 2472, 2471, 4480, 4468, 4476, 2243, 2518, 2411, 1320, 2244, 2116, 2436, 2861, 817, 1344, 4620, 2461, 2928, 1167/1, 4498, 2113, 4470, 4469, 1169, 2437, 2002, 4495, 2469, 2462, 4478, 1850, 1275, 1073, 2932, 2492, 2242.

1.2.4. Попис парцела у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" у општини Опово

КО Сакуле, целе катастарске парцеле: 1605, 1608, 1604, 1617, 1613, 1714, 1621, 1615, 1709, 1630, 3903,3902, 3899, 1699, 1655, 1654, 1653, 1652, 1651, 1650, 1649, 1648, 1647, 1646, 1645, 1644, 1643, 1664, 1662, 1637, 1680, 1679, 1678, 1677, 1676, 1675, 1674, 1671, 1670, 1686, 5717, 3919, 3889, 3892, 3925, 1609, 1601, 1612, 1620, 1622, 1624, 1623, 1710, 5682/4, 1634, 1708,5685, 1696, 1697, 1689, 1691, 1692, 1688, 5683/2, 1639, 1695, 1681, 1682, 1683, 1684, 1690, 3923, 3898, 3897, 3930, 1616, 1715, 1607, 5711, 5710, 1626, 1627, 1628, 5712, 1711, 5714, 5722, 1702, 5721, 1701, 5720, 1698, 5718, 1693, 3905, 3909, 3891, 5821, 5828, 3917, 3926, 4014, 4016, 4015, 5704, 5686, 1713, 1614, 1611, 1610, 1625, 1703, 1704, 1705, 1656, 1658, 1657, 5716, 1642, 1641, 1640, 1638, 1636, 5682/2, 1673, 1672, 1669, 1668, 1667, 1666, 1663, 1661, 1660, 1685, 1687, 1694, 5826, 3907, 3906, 5825, 5824, 3908, 3913, 3912, 3911, 3910, 5683/1, 3921, 3922, 3916, 3924, 3896, 3887, 3900, 3901, 1716, 1712, 5708, 1606, 3920, 5827, 3918, 3915, 3914, 3904, 3894, 3890, 3893, 1707, 1700, 1706, 5682/1, 1602, 5709, 1603, 1619, 1618, 1629, 1631, 5713, 5684/2, 1632, 1633, 5684/1, 1635, 5715, 5719, 5682/3, 3929, 3928, 3927, 3931, 3888 и 3895.

КО Сакуле, делови катастарских парцела: 5833, 4156 и 5687.

КО Баранда, целе катастарске парцеле: 1344/3, 1086/3, 1087/4, 1765/3, 1964/2, 1994/4, 1994/7, 1965/2, 1 745/3, 937/2, 937/3, 937/6, 937/5, 936/29, 937/18, 2202/2, 2213/3, 2200/2, 2200/3, 2211/2, 1639/3, 2362/3, 2257/27, 2352/2, 2300/2, 1639/1, 2483/2, 1 797/4, 2363/2, 2505/6, 1807/2, 1 793/2, 1 794/2, 1 795/2, 1 796/2, 1 797/3, 1 790/2, 1 791/2, 1 792/2, 2257/22, 2686/2, 1706/2, 2507/3, 1 719/2, 1806/2, 1805/4, 1805/3, 1804/2, 1803/4, 1799/2, 937/14, 937/15, 945, 1663/5, 1662, 1889/2, 1 888/4, 2050/8, 1827/2, 1829/2, 2534/4, 1886/2, 2362/4, 2257/25, 948, 1766/3, 1962/2, 1644/2, 1952/5, 1956/4, 1577/2, 1959/4,1960/2, 1961/2, 1762/2, 1637/3, 1637/4, 714/3, 1720/10, 1888/3, 1993/4, 1993/3, 1966/2,1891/2, 1966/3, 1952/8, 1952/7, 1952/6, 1616/2, 1970/4, 1956/3, 1957/2, 1954/2, 1955/2, 1 718/2, 1 71 7/2, 1 716/2, 1 715/2, 1 714/4, 1 1720/9, 1627/2, 1977/4, 1720/8, 1720/7, 1743/2, 2630/2, 1613/2, 1619/2, 1618/2, 1617/2, 1635/2, 1229/2, 1970/3, 1972/4, 1972/3, 1971/4, 1971/3, 1968/6, 1712/2, 1623/6, 1623/5, 1223/2, 1222/2, 1977/3, 1976/2, 1975/2, 1708/2, 1709/4, 1741/3, 1741/4, 1740/5, 1740/4, 1228/2, 1227/2, 1 764/3,1 764/2, 1 738/2, 2685/2, 1224/2, 1220/2, 1219/2,

1221/2, 1705/8, 1217/2, 1215/2, 1214/2, 1213/2, 1212/2, 1705/6, 1663/8, 1210/2, 1704/5, 1704/3, 1703/8, 1638/3, 1638/2, 1703/7, 1703/6, 1702/4, 1702/3, 1664/4, 1138/2, 944/1, 1641/1, 1649/2, 1207/2, 2877/17, 2769/3,2877/15, 1646/3, 1647/2, 1645/7, 1645/6, 1645/5, 1648/2, 1646/4, 1653/2, 1654/2, 1655/3, 1651/3, 1650/2, 1652/2, 1651/4, 1656/4, 1656/3, 1343/2, 1089/2, 1343/3, 3022/3, 1184/2, 3021/3, 3022/4, 2877/10, 1639/16, 1639/9, 1639/7, 2767/4, 1639/8, 3035/8, 1161/2, 1162/2, 3025/4, 3025/3, 3024/4, 3024/3, 2997/3, 2997/4, 1639/11, 2994/3, 2994/4, 2995/2, 2996/3, 3027/3, 3030/3, 3028/5, 937/7, 936/28, 936/27, 936/26, 935, 2213/4, 1639/4, 1639/5, 2361/2, 2257/26, 2505/4, 927/3, 1798/3, 1798/4, 2257/23, 2257/24, 2505/5, 955/2, 937/13, 746/1, 746/2, 937/8, 956, 1994/6, 1890/4, 1995/2, 1637/2, 1958/2,1959/3, 1 763/2, 1623/4, 1622/2, 1978/2, 1226/2, 1 710/2, 1 709/3, 1979/2, 1973/2, 1162/3, 3028/4, 3027/4, 1745/5, 1969/2, 1968/5, 1968/4, 1711/2, 1713/2, 1626/2, 1634/2, 1706/3, 1707/2, 1974/2, 1739/4, 1739/3, 1218/2, 1216/2, 1705/7, 1663/7, 1663/6, 950/4, 950/3, 950/2, 928, 2877/18, 1643/2, 2771/2, 2770/2, 1342/2, 1342/3, 1348/2, 1341/2, 1344/4, 2877/13, 2877/11, 1639/15, 1655/4, 2768/4, 2768/3, 3033/2, 3035/7, 3034/2, 1159/2, 3026/2, 2996/4, 3031/4, 3030/4, 3028/6, 936/33, 936/30, 936/35, 936/31, 936/32, 936/34, 936/22, 936/21, 936/20, 936/19, 936/18, 936/17, 936/16, 936/15, 936/10, 936/9, 936/8, 936/7, 936/6, 936/24, 936/23, 936/14, 936/13, 936/12, 936/11, 936/5, 936/4, 939, 943, 2200/4, 221 2, 2211/1, 937/12, 1808/2, 1789/2, 1474/2, 1474/1, 2050/17, 1577/1, 2050/9, 1745/2, 1963/2, 999, 998/1, 997, 1636/2, 1742/2, 1742/3, 2631/2, 7491, 1211/2, 1704/4, 1642/2, 1660/2, 1664/3, 1086/2, 3035/5, 3035/6, 3023/2, 1639/14, 1639/13, 2877/12, 1639/10, 2767/3, 3029/2, 936/25, 937/4, 936/3, 936/36, 2202/20, 2202/6, 2202/7, 2202/8, 2202/10, 2202/11, 2202/12, 2202/18, 2208/1, 2208/2, 2207/2, 2207/1, 2209/1, 2209/2, 2202/3, 941/4, 946, 944/2, 2050/3, 2050/16, 2050/10, 2050/1, 2050/4, 2050/6, 1766/4, 1830/2, 1638/1, 1705/10, 1705/9, 1225/2, 1209/2, 1085/2, 3032/2, 941/5, 927/1, 941/2, 944/3, 927/2, 929, 2202/19, 2203, 2202/16, 2201, 2202/15, 2213/2, 2213/1, 2202/1, 2202/17, 2202/14, 2202/4, 2202/5, 2202/9, 2202/13, 1967/2, 3000/2, 958, 1636/3, 1994/3, 1994/5, 1637/1, 1995/1, 2629/2, 1137, 3031/3, 940, 932, 941/1, 931, 930, 934, 937/10, 508, 506/2, 942, 2877/16, 2877/14, 1639/17, 957, 960, 1636/4, 950/1, 949, 1659/2, 1657/4, 1658/2, 2769/4, 936/37, 955/1, 937/16, 953, 952, 941/3, 1640, 1764/1, 1766/2, 1744, 1639/12, 1639/6, 947, 937/11, 936/1, 2218/1, 951, 1828/2, 1784/1, 954, 959, 938 и 933.

КО Баранда, делови катастарских парцела: 1953/1, 2210, 1965/1, 1953/2, 1089/1, 936/2, 2076, 2051, 2030/2, 937/1, 1082,1348/1, 2200/1, 2218/2, 2256/2 и 1784/2.

КО Опово, целе катастарске парцеле: 3704, 3743, 3003, 3758, 3703, 3727, 3002, 3873, 1327/2, 1329, 1, 3629, 3658, 602, 3712, 3673, 3756, 2257, 2258, 3868, 3869, 3847, 3848, 600, 3628, 1327/1, 1325, 1326, 1324, 603, 3713, 3742, 3674, 3675, 3726, 2619, 2620, 3826, 2588, 3646, 3684, 3660, 601, 2, 3657, 3700, 3701, 3765, 3699, 3778, 3825, 3814 и 3779.

КО Опово, делови катастарских парцела: 1328, 3813, 3836, 3632/1, 1459, 3741, 3835, 3812, 3805 и 3659.

1.3. ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА И ПРОСТОРНИХ ПОДЦЕЛИНА

ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

За потребе очувања биодиверзитета простора, предеоног идентитета и препознатљивих природних и културних вредности за подручје посебне намене ПИО „Потамишје" дефинише се посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора.

Подручје посебне намене, ПИО „Потамишје" чине две просторне целине:

1. Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" (део који је стално или повремено под водама Тамиша) и
2. ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја (брањени део од великих вода Тамиша),

   које су приказане на Прегледној карти број 1. - Просторне целине и подцелине подручја посебне намене.

Просторна целина Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" чини плавни део, стално под водом Тамиша, или повремено прекривен великим водама Тамиша, који је дефинисан у свом горњем делу тока кроз Србију са насипима прве одбрамбене линије, а у свом средишњем делу тока кроз Србију ограничен је природним границама инундационог подручја. На основу наведеног, просторна целина Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" подељена је на две просторне подцелине:

1. Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" и
2. Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје".

Просторна целина ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја је подељена на две просторне подцелине и то:

1. Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша и
2. Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја Тамиша.

Просторне подцелине су приказане на Прегледној карти број 1. - Просторне целине и подцелине подручја

Шематски приказ 2. Просторне целине и подцелине подручја посебне намене

посебне намене.

Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"	Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"	Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша	Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја Тамиша

ч.

У наставку текста дат је опис граница просторних целина и просторних подцелина, као и њихова оквирна површина.

У случају неусаглашености катастарских парцела и делова катастарских парцела које се наводе са графичким прилогом, меродаван је графички прилог.

1.3.1. Опис границе подручја просторне целине

Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

Просторну целину Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје", од седам целина дефинисаних Студијом заштите као ПИО „Потамишје", чини плавни део целине „Алувијална раван Тамиша".

Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" дефинисан је у свом горњем делу тока кроз Србију са насипима прве одбрамбене линије, а у свом средишњем делу тока кроз Србију ограничен је природним границама инундационог подручја.

Опис границе просторне целине Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" почиње на државној граници Републике Србије и Републике Румуније, на територији општине Сечањ, у КО Јаша Томић. Граница просторне целине иде на запад и југ пратећи брањени део насипа у општини Сечањ: северне / западне границе катастарских парцела бр.: 8290/1 КО Јаша Томић и 2521 КО Сечањ, затим граница у истом правцу пресеца пругу-катастарска парцела број 2545/1 КО Сечањ и наставља северном / западном границом катастарске парцеле број 2522 КО Сечањ, пресеца у истом правцу катастарску парселу број 2547 КО Сечањ и 4755 КО Сутјеска и наставља северном/западном границом катастарске парцеле број 4697 КО Сутјеска, све до границе општине Сечањ са границом Града Зрењанина.

Преласком на територију Града Зрењанина граница наставља северном / западном границом катастарске парцеле број 3228 КО Банатски Деспотовац и 2322 КО Ботош, где скреће на исток пратећи јужну границу катастарске парцеле број 2321 тј., пратећи границу ПИО на југ, на запад па на југ у КО Ботош. Даље, граница просторне целине у правцу према југу прати границу ПИО у КО Орловат, КО Фаркаждин и КО Чента све до границе територије Града Зрењанина са општином Опово и КО Баранда.

На територији општине Опово граница просторне целине се пружа према југу пратећи границу ПИО западном границом општине Опово тј., западном границом КО Баранда и КО Опово све до најјужније тачке ПИО, до моста на Тамишу код Опова. Граница просторне целине даље наставља према истоку, да би одмах скренула према северу пратећи границу ПИО и то у делу алувијалне равни Тамиша на подручју КО Опово и КО Баранда. Затим, граница просторне целине прати границу КО Сакуле (јужну границу катастарске парцеле број 4156), затим прати границу ПИО према западу по граници КО Сакуле све до катастарске парцеле број 3929, где пратећи границу ПИО скреће ка северу. Граница просторне целине код катастарске парцеле број 3904 КО Сакуле напушта границу ПИО и пратећи источну границу катастарске парцеле број 3904 КО Сакуле иде према северу до границе ПИО. Ту граница ове просторне целине скреће на исток пратећи ПИО, а затим пратећи границу ПИО иде према северу све до границе између општине Опово са општином Ковачица.

На територији општине Ковачица граница просторне целине прати границу ПИО до насеља и око насеља Идвор, наставља границом ПИО према истоку пратећи јужну границу катастарске парцеле број 814, затим јужну границу катастарских парцела бр. 1331/1 и 1331/2, затим југоисточну границу катастарске парцеле број 814, настављајући да у том делу прати границу ПИО све до катастарске парцеле број 1909/2, све у КО Идвор. Затим граница просторне целине прати северну границу катастарских парцела бр. 1909/2, 4498, 2003, 4468 и 2002, све у КО Идвор. Граница затим наставља да прати поново границу ПИО прелазећи из КО Идвор у КО Уздин. У КО Уздин граница прати границу ПИО све до катастарске парцеле број 5274 КО Уздин, где прати северну границу катастарске парцеле број 5274, затим северну границу катастарске парцеле број 5273 и поново северну границу катастарске парцеле број 5274, да би затим у правцу североистока и севера наставила да прати границу ПИО све до КО Томашевац и територије Града Зрењанина.

На територији Града Зрењанина, у КО Томашевац, граница просторне целине прати границу ПИО по граници општине Ковачица (КО Уздин) и Града Зрењанин (КО Томашевац), све до катастарске парцеле број 4370 КО Томашевац. Пратећи источну границу катастарске парцеле број 4370 граница просторне целине иде ка северу, скреће на запад по северној граници катастарске парцеле број 4370 где поново прати границу ПИО. Граница просторне целине прати границу ПИО прво на запад, па на северозапад, север, па на североисток пратећи североисточну границу катастарске парцеле број 4149 КО Томашевац, све до насеља Томашевац. Даље, граница просторне целине прати границу ПИО и долази до границе КО Томашевац, где прелази у општину Сечањ (КО Неузина).

На територији општине Сечањ граница просторне целине прати границу ПИО у КО Неузина све до катастарске парцеле број 5944 КО Неузина, где напушта границу ПИО и прати северозападну границу катастарске парцеле број 5944 КО Неузина (југоисточну границу катастарске парцеле број 3378 КО Неузина - брањену страну насипа), све до границе општине Сечањ, где граница поново улази на територију Града Зрењанин (КО Банатски Деспотовац).

На територији Града Зрењанина, у КО Банатски Деспотовац, граница просторне целине прати југоисточну границу катастарске парцеле број 3254 КО Банатски Деспотовац (брањену страну насипа) све до КО Неузина где граница поново улази на територију општине Сечањ.

Граница поново улази на територију општине Сечањ, у КО Неузина, где граница просторне целине прати југоисточну, јужну и југозападну границу катастарске парцеле број 1227 КО Неузина (брањену страну насипа) у правцу истока, све до граница са КО Бока. У КО Бока граница прати југозападну, јужну и југоисточну границу катастарске парцеле број 6130 КО Бока (брањену страну насипа), затим у правцу насипа сече пругу, катастарска парцела број 7963/1 КО Бока, па наставља даље на исток пратећи јужну и југоисточну границу катастарске парцеле број 1709/1 КО Бока (брањену страну насипа). Граница затим сече катастарску парцелу број 7974 КО Бока (канал) и наставља према истоку пратећи јужну и југоисточну границу катастарске парцеле број 3102 КО Бока (брањену страну насипа) све до граница са КО Шурјан. У КО Шурјан, граница просторне целине прати јужну, југоисточну, источну и делом и северну границу катастарске парцеле број 2617 КО Шурјан (брањену страну насипа) све до државне границе Републике Србије са Републиком Румунијом.

Граница просторне целине наставља даље према северу пратећи државну границу Републике Србије и Републике Румуније, све до почетне тачке описа на државној граници, на територији општине Сечањ, у КО Јаша Томић.

Површина просторне целине **Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"** графичким очитавањем износи око 12258 ha.

Просторна целина Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" подељена је на две просторне подцелине:
- Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" и
- Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје".

Граница између Просторне подцелине Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" и Просторне подцелине Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" је на територији Града Зрењанина, у КО Томашевац: прелаз општинског пута из КО Томашевац у КО Ботош преко Тамиша (мост - устава „Томашевац").

1.3.1.1. **Опис границе подручја просторне подцелине**

Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

Опис границе подручја просторне подцелине Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" се поклапа са описом просторне целине Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" у њеном северном делу тј, од државне границе Републике Србије са Републиком Румунијом па све до моста - уставе „Томашевац", где граница иде по општинском путу из КО Томашевац у КО Ботош преко Тамиша (мост - устава „Томашевац").

Површина просторне подцелине Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" графичким очитавањем износи око 2336 ha.

1.3.1.2. **Опис границе подручја просторне подцелине**

Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

Опис границе подручја просторне подцелине Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" се поклапа са описом просторне целине Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" у њеном јужном делу тј, од јужне границе ПИО „Потамишје" и уставе „Опово" па све до моста – уставе „Томашевац", где граница иде по општинском путу из КО Томашевац у КО Ботош преко Тамиша (мост - устава „Томашевац").

Површина просторне подцелине „Средњи Тамиш са инундационим подручјем" графичким очитавањем износи око 9922 ha.

1.3.2. Опис границе подручја просторне целине

ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша

Од седам целина дефинисаних Студијом заштите као ПИО „Потамишје", просторну целину ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја чини неплавни део целине „Алувијална раван Тамиша" и шест осталих целина дефинисаних наведеном Студијом: „Велика слатина-Ракиташ-Слатина", „Томашевачка слатина", „Дубичка слатина", „Маке", „Сечањске ливаде" и „Ланка-Бирда".

Студијом заштите дат је опис целина: „Алувијална раван Тамиша", „Велика слатина-Ракиташ- Слатина", „Томашевачка слатина", „Дубичка слатина", „Маке", „Сечањске ливаде" и „Ланка- Бирда", а Просторним планом је дат попис парцела које чине посебну намену (тачка 1.2. Попис парцела у подручју посебне намене ПИО „Потамишје").

Просторну целину ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја чини подручје разграничено границом подручја Просторне целине Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" (опис границе подручја дат тачком 1.3.1. Опис границе подручја просторне целине Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје") од подручја дефинисаног границом ПИО „Потамишје".

Површина просторне целине ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша графичким очитавањем износи око 11728 ha.

Просторна целина ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша подељена је на две просторне подцелине:
- Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша и
- Подручје са плитким воденим стаништима ван инундационог подручја Тамиша.

1.3.2.1. **Опис границе подручја просторне подцелине**

Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша

Просторну подцелину Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша чини:

- у целости следећих пет целина дефинисаних Студијом заштите: „Томашевачка слатина", „Дубичка слатина", „Маке", „Сечањске ливаде" и „Ланка-Бирда" и
- део неплавног дела целине дефинисане Студијом заштите „Алувијална раван Тамиша", у: s општини Сечањ, у: КО Јаша Томић, КО Бока, КО Неузина и КО Сутјеска (мртваја у ПИО која је ближа насељу Сутјеска, КО Сутјеска, катастарске парцеле бр.: 4185, 4247, 4249, 4714, 4715, 4750/1, 4750/2, 4750/3, 4750/4, 4750/5 и 4753); s Граду Зрењанину, у КО Банатски Деспотовац, парцеле које су у брањеном подручју, са леве стране од левообалног насипа Тамиша.

Површина просторне подцелине Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша графичким очитавањем износи око 9454 ha.

1.3.2.2. **Опис границе подручја просторне подцелине Подручје са плитким воденим стаништима ван инундационог подручја Тамиша**

Просторну подцелину Подручје са плитким воденим стаништима ван инундационог подручја Тамиша чине целине и делови целине дефинисаних Студијом заштите:
- целина „Велика слатина-Ракиташ-Слатина" и
- део неплавног дела целине „Алувијална раван Тамиша", у: s општини Ковачица: КО Идвор и КО Уздин (између насеља Идвор и Уздин) и s КО Уздин (општина Ковачица) и КО Томашевац (Град Зрењанин) са десне стране пута Уздин - Томашевац.

Површина просторне подцелине Подручје са плитким воденим стаништима ван инундационог подручја Тамиша графичким очитавањем износи око 2274 ha.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Планови вишег реда су: Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године, „Службени гласник РС", број 88/10 (у даљем тексту: ППРС) и Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине, „Службени лист АПВ", број 22/11 (у даљем тексту: РПП АПВ).

2.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела према ППРС је очување и унапређење карактера предела, као фактора који утиче на квалитет живота становништва и ствара основе развоја. Приоритети заштите и развоја су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

ППРС предлаже оквирно делове територије Града Зрењанина, општине: Житиште, Сечањ, Пландиште, Ковачица и Опово за културно подручје. У обухвату планираног културног подручја налази се и подручје обухвата Просторног плана.

Основни циљ и принцип заштите биодиверзитета је одрживо коришћење биолошких ресурса. Концепција развоја и заштите биодиверзитета Републике Србије ће се заснивати на: заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара; заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста; успостављању тзв. „еколошких мрежа"; идентификацији подручја која представљају станишта од међународног значаја за поједине таксоне, васкуларне биљке, птице и дневне лептире.

Основни циљ заштите и одрживог коришћења природног наслеђа је очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и националног са међународним системом заштите природе. Концепција заштите, уређења и коришћења природног наслеђа заснива се на повећању укупне површине под заштитом у планском периоду, успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама. На основу претходних истраживања и валоризације, предложено је дефинисање статуса, просторног обухвата и режима заштите за одређена подручја, међу које спада и Потамишје, док плавну долину реке Тамиш од Баранде до Уздина предлаже за стицање међународног статуса заштите - за упис у Рамсарску листу.

Основни циљ заштите пољопривредног земљишта основни циљ је очување екосистемских, агроеколошких, економских, пејзажних, социокултурних и других важних функција, упоредо са унапређивањем просторно-хетерогених услова за производњу квалитетних пољопривредно- прехрамбених производа.

Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

ППРС утврђена је дугорочна стратегија уређења, заштите и коришћења водана подручју Србије и АП Војводине. Базно полазиште за избор стратешких решења за развој водопривредне инфраструктуре је да она морају да буду потпуно усклађена са Директивом о водама ЕУ.
За подручје обухвата Просторног плана утврђени су капацитети у области саобраћајне инфраструктуре. У оквиру концепта путног (друмског) саобраћаја планиране су одређене активности на следећем путном правцу: државни пут I реда (М-24)[1], Суботица - Е-75 - (неизграђена деоница) - Сента - Чока - Кикинда - Зрењанин - Ковачица - Панчево - Ковин - мост на Дунаву - (Смедерево). Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина уз сагласност надлежних

републичких институција. За подручје обухвата Просторног плана, у оквиру концепта развоја железничке мреже Србије, планира се ревитализација пруга у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинутих пруга, са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост. Водни саобраћај је присутан преко пловног пута канала ОКМ ХС ДТД Банатска Паланка - Нови Бечеј. Унапређење и развој речног транспорта треба планирати рехабилитацијом унутрашњих водних путева. Поред овога треба радити на развоју наутичког туризма у Републици Србији, како на рекама тако и на каналима ДТД, планирањем марина и наутичко туристичких центара.

Основни циљ просторног развоја туризма је остваривање концепта одрживог развоја, као и заштита и уређење туристичких простора уз оптимално задовољавање просторно-еколошких и културних потреба националног и локалног нивоа.

Према ППРС савремени концепт заштите од природних непогода и технолошких удеса полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса и затим, системом превентивних, организационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво.

2.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине

Основни циљ РПП АПВ у домену заштите, уређења и развоја предела је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности. У оквиру војвођанско-панонско-подунавског макрорегиона издвају се предеоне целине различитог карактера, заснованог на природним и културним особеностима, као и друштвено- економским променама којима су кроз време били изложени. Оне изражавају предеону разноврсност територије АП Војводине и доприносе успостављању регионалног и локалног идентитета. Предеоне карактеристике и препознатљивост АП Војводине видно наглашавају лесни одсеци и терасе, простране пешчаре, меандрирајући токови великих панонских река као што су Дунав, Тиса, Сава, Тамиш и Бегеј, као и низ мањих водотока значајних за брojне природне и привредне функције. Од посебног значаја су ритови, који подлежу заштити, углавном као делови специјалних резервата природе или паркови природе. Шумске оазе аутохтоних шума у њиховом окружењу, од посебног су еколошког значаја.

Основна концепција заштите природних добара и биодиверзитета заснива се на повећању укупне површине под заштитом, њиховом сагледавању у оквиру еколошке мреже Републике Србије, односно еколошке мреже на територији АП Војводине, идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама. На основу претходних истраживања и валоризације, предвиђено је дефинисање статуса, просторног обухвата и режима заштите за подручје Потамишја. Према РПП АПВ, Горње и Средње Потамишје представљају Међународно значајно подручје за птице (IBA) и Међународно значајно биљно подручје (IPA) које је установљено на подручју Средњи Банат II (Слатине Сечањ, Неузина, Ботош, Томашевац, Орловат). Потамишје представља утврђено еколошки значајно подручје, а река Тамиш је са својим обалским појасом и насипом утврђен еколошки коридор од међународног значаја.

На основу истраживања и валоризације културног наслеђа, које су обавили републички, покрајински, као и остали надлежни заводи за заштиту споменика културе, предложена је листа културних подручја, као и листа споменика, који са непосредном околином чине сагледиве културно- пејзажне целине на територији АП Војводине. У РПП АПВ као специфично културно подручје је издвојено банатско подручје, које се може поделити на ужа подручја, као што су подручје уз реку Тису, средњебанатско подручје и јужнобанатско подручје. У оквиру средњебанатског подручја се налази ПИО „Потамишје".

[1] Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом направљена је паралела са постојећим ДП: ДП бр.24 је ДП 1б реда бр.11, а није више државни пут у Граду Суботица; ДП бр.22 (Е-75) је ДП Ia реда бр.1; ДП бр.22.1 је ДП II реда бр.102; ДП бр.17.1 је ДП I реда бр.12.

У мрежи и структури центара АП Војводине (која је усклађена са центрима ФУП-а) налазе се Зрењанин и Панчево као функционална урбана подручја државног значаја, у оквиру којих се налазе насеља у обухвату Просторног плана. Концепт развоја и уређења градова и урбаних насеља као интегралног регионалног ентитета АП Војводине је:

- просторно, функционално, економски, социјално и еколошки уравнотежени урбани развој;

- развијање територијалне кохезије на принципима одрживог развоја, уз активирање свих капацитета градова и осталих урбаних насеља за повезивање са окружењем, повећање рурално-урбане сарадње као и за интрарегионално умрежавање и груписање мањих територијалних јединица;
- трансгранична и интер-регионална сарадња и повезивање са градовима у ближем и ширем окружењу АП Војводине;
- рационално коришћење ресурса на којима базира развој урбаних насеља, као што су водни ресурси, културни и природни ресурси, градско земљиште, пољопривредно земљиште и остали ресурси битни за одрживи развој градова и урбаних насеља;

Одрживо коришћење и очување пољопривредног земљишта је основни циљ, заштита његових економских, агроеколошких, екосистемских, пејзажних, социокултурних и других функција и усклађивање са унапређењем услова за производњу квалитетних пољопривредних производа у потребном обиму. Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју Ап Војводине заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Захваљујући својим особинама и комплексним функцијама земљиште представља есенцијални природни ресурс, а његово одрживо коришћење и заштита један је од кључних елемената остваривања одрживог развоја.

Основни циљ развоја шумарства и ловстваје одрживи развој шума и ловног газдовања и повећање површина под шумама. Просторни развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора. Развој ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовања популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

У области привредног развоја, основни циљ је јачање позиције и привредне конкурентности АП Војводине на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије. Предност се даје оним делатностима код којих расположиви ресурси, тржишни услови и технички напредак омогућавају бржи развој.

Пољопривредни и енергетски потенцијали ће и у наредном периоду бити од примарног значаја за укупан привредни развој, а туризам ће повећати улогу у будућем развоју привреде, с обзиром на до сада недовољно искоришћене ресурсе. У односу на издвојене туристичке дестинације на простору АП Војводине, мањи део подручја обухваћеног Просторним планом припада туристичкој дестинацији Доње Подунавље. Подручје обухвата Просторног плана пресецају два туристичка правца: Зрењанин
- Сечањ - Пландиште и Зрењанин Ковачица. Код Баранде (општина Опово) планиран је бањски центар. Кључни туристички производи са одређеним облицима туризма су: екотуризам (посматрање птица, рекреативни туризам - вожња бициклима, научноистраживачки и едукативни туризам), риболовни, културно-манифестациони и рурални туризам.

У домену минералних сировина коришћење геолошких ресурса АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина, чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја, који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима, који су значајно присутни у АП Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара. Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ресурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју третирати као јединствен систем, у ком приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насеља). У складу с тим предвиђене су активности на државном путу I реда: Ђала (веза са Румунијом) - Чока (Р- 112) - Кикинда - Зрењанин - Панчево - Ковин (М-24), тзв. „Банатска магистрала". Предвиђене су активности на изградњи-реконструкцији појединих делова постојеће путне мреже, као и активности на путном правцу Кикинда (веза са Румунијом) - Зрењанин - Вршац - Бела Црква после 2015. године, као и на планираном путном правцу регионалног значаја: Идвор - Сакуле - Баранда.
У оквиру концепта развоја железничке мреже Србије, за подручје обухвата Просторног плана, егзистираће следеће железничке пруге: регионалне бр.2 и бр.6, локалне бр.16 и бр.17. Планира се ревитализација пруга у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

У РПП АПВ дефинисана је међународна бициклистичка стаза (EuroVelo - европска мрежа бициклистичких рута, рута 6[1]), уз Дунав, као и националне стазе уз канал ОКМ ХС ДТД, Банатска Паланка - Нови Бечеј и уз реку

1 Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta.

Тамиш. За развој бициклистичког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама.

Водни саобраћај је присутан преко пловног пута реке Дунав, пловног канала ОКМ ХС ДТД, Банатска Паланка - Нови Бечеј и реке Тамиш, са релативно скромним просторно и инфраструктурно прихватно-манипулативним и превозним капацитетима. Унапређење и развој речног транспорта треба планирати рехабилитацијом унутрашњих водних путева. Поред овога треба радити на развоју наутичког туризма у Републици Србији, како на каналима ДТД тако и на међународним пловним путевима, планирањем марина и наутичко туристичких центара.

У домену водопривреде оперативни циљеви су: усаглашавање и хармонизација законских и институционалних основа у свим областима са захтевима директива ЕУ о водама, спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима, ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина, изградња и ревитализација регионалних система (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје, доградња, реконструкција и ревитализација ХС ДТД, изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода и одбрана од поплава.

Развој енергетике подразумева ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину, повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима. Такође, повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Према РПП АПВ енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора на простору АП Војводине, с обзиром на заступљеност пољопривредног и шумског подручја, односно заступљеност ресурса остатака ратарске и шумске производње, а такође и коришћење соларне и енергије ветра. Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Изградњом нових, енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије свих корисника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

У циљу достизања једног од главног покретача нове економије, која се карактерише фузијом ICT (информационо-комуникационих технологија) и њихових примена, електронске комуникације се морају развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација.

При изради планске и урбанистичке документације, као регулаторни инструмент заштите животне средине, кључну улогу има стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката, тј. објеката на животну средину.

У области заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

Основу планирања и уређења простора за потребе одбране земље чини укупна постојећа инфраструктура, оптимално прилагођена за извршавање додељених мисија и задатака Војске и других снага одбране. У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране, подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње.

2.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ОД ЗНАЧАЈА

ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни планови подручја посебне намене од значаја за израду Просторног плана су:

- Просторни план подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) („Службени гласник РС", број 19/11);
- Просторни план подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске - граница Мађарске („Службени гласник РС", бр. 119/12, 98/13 и 52/18);
- Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) („Службени гласник РС", број 14/15);
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) („Службени лист АПВ", број 19/17).

2.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш)

Просторним планом подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) обухваћена је површина под цевоводним системом продуктовода са припадајућим површинама чворишта и местима укрштања са другим инфраструктурним системима, терминалима, као и подручјима који су у непосредној физичкој и функционалној вези са коридором (заштитни појас и објекти и површине које је неопходно штитити од негативних утицаја коридора), односно утицајним зонама.

Просторни план подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) се поклапа са Просторним планом подручја посебне намене ПИО „Потамишје" на делу територије Града Зрењанина (КО Чента) и општине Опово (КО Баранда и КО Опово). Подручје посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) пресеца посебну намену ПИО „Потамишје.

Коридор/траса инфраструктурног система за транспорт нафтних деривата подразумева одређене локационе услове. У коридору/траси продуктовода издвајају се три основне зоне са различитим условима:

Прва зона - непосредне заштите износи 5 m обострано од осе продуктовода у којој је по правилу забрањено дубоко орање (преко 0,5 m), као и садња биљака са дубоким корењем (преко 1 m дубине). Друга зона обухвата обострани појас од 30 m у коме се по правилу забрањује градња објеката за становање, с тим да су могући изузеци у случају ограничења (физичка или већ изграђени постојећи објекти) на појединим локацијама. Тако се зграде за становање или боравак људи могу градити у појасу ужем од 30 m, ако је градња била већ предвиђена урбанистичким планом пре пројектовања продуктовода и ако се примене посебне мере заштите, с тим да најмање растојање насељене зграде од гасовода мора бити:

- за пречник продуктовода до 0125 mm - 10 m;
- за пречник продуктовода од 0125 mm до 0300 mm - 15 m;
- за пречник продуктовода од 0300 mm до 0500 mm - 20 m;
- за пречник продуктовода већи од0500 mm - 30 m.

Трећа зона обухвата појас од 200 m обострано од осе продуктовода у којем се по правилу налазе зоне подељене у 4 категорије у зависности од густине насељености.

2.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске-граница Мађарске

Просторним планом подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске-граница Мађарске обухваћен је коридор система трансевропског гасовода укупне ширине 600 m и припадајућих надземних објеката гасовода.

Просторни план подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске-граница Мађарске се поклапа са Просторним планом подручја посебне намене ПИО „Потамишје" на делу територије Града Зрењанина (КО Чента) и општине Опово (КО Баранда и КО Опово). Подручје посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске-граница Мађарске пресеца посебну намену ПИО „Потамишје".

Зона директне примене Просторног плана подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске-граница Мађарске обухвата све утврђене појасеве заштите гасовода - непосредни, ужи и шири појас заштите (укупне ширине 200 m обострано од осе гасовода). У појасу контролисане изградње (појас између границе заштите гасовода и границе наведеног плана) остали плански документи морају да испоштују режим коришћења и уређења појаса магистралног гасовода граница Бугарске-граница Мађарске.

2.2.3. Извод из Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII)

Просторним планом подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 - Дунав (Паневропски коридор VII) обухваћени су коридор водног пута Е-80 Дунав, укупне дужине око 588 km и зона непосредног утицаја коридора водног пута.

Обухват Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 - Дунав (Паневропски коридор VII) се поклапа са обухватом Просторног плана подручја посебне намене ПИО „Потамишје" на територији катастарске општине Чента, која припада Граду Зрењанину. Подручје посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав се не поклапа и не пресеца посебну намену ПИО „Потамишје".

Просторним планом подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 - Дунав нису дате посебне смернице и правила уређења за заштићено природно добро ПИО „Потамишје".

2.2.4. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин)

Просторним планом подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) обухваћен је коридор обрађен у Генералном пројекту магистралног пута М-24 „Банатска магистрала", деоница Суботица- Зрењанин-Ковин и зона непосредне заштите посебне намене и утицаја коридора на окружење.

Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) се поклапа са обухватом Просторног плана подручја посебне намене ПИО „Потамишје" на територији Града Зрењанина (КО Фаркаждин, КО Томашевац, КО Ботош и КО Орловат) и општине Ковачица (КО Уздин). Подручје посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) пресеца посебну намену ПИО „Потамишје".

За деоницу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) која се налази у подручју обухвата Просторног плана подручја посебне намене ПИО „Потамишје" примењиваће се смернице дате у Просторном плану подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) за његову даљу детаљну разраду.

2.3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.3.1. Националне стратегије

Обавезе из других развојних докумената представљају смернице дате у националним стратегијама, од којих су за израду овог Просторног плана најмеродавније следеће:

Према Националној стратегији одрживог развоја („Службени гласник РС", број 57/08) један од кључних националних приоритета Републике Србије, чије ће испуњење у највећој мери омогућити остварење визије одрживог развоја је: заштита и унапређење животне средине и рационално коришћење природних ресурса, очување и унапређивање система заштите животне средине, смањење загађења и притисака на животну средину, коришћење природних ресурса тако да остану расположиви и за будуће генерације.

Планове управљања заштићеним добрима потребно је унапредити у складу са савременим међународним стандардима и европским директивама. Такође, потребно је даље унапредити праћење биодиверзитета.
Веома је значајно унапређење капацитета управљача заштићених подручја и подизање ефикасности меродавних државних органа на спречавању и кажњавању непожељних и непрописних активности у заштићеним и еколошки значајним подручјима. С обзиром на то да негативни утицаји туризма на животну средину укључују притисак на природне ресурсе, биодиверзитет и станишта и стварање отпада и загађење, неодрживи туризам може проузроковати исте облике загађења као било која друга индустрија. Правовременим планирањем развоја туризма могу се спречити штете и скупе грешке и избећи постепено

уништавање вредности животне средине значајне за туризам, узроковано слабим спровођењем прописа о планирању и изградњи, недостатком инфраструктуре за третман отпадних вода и неконтролисаним одлагањем отпада, као и неефикасним управљањем у заштићеним природним добрима.

Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019. године („Службени гласник РС", број 29/10) дефинише да две или више јединица локалне самоуправе могу заједно утврдити локацију за изградњу постројења за управљање отпадом на својој територији. Приликом одређивања локације за постројења за управљање отпадом узима се у обзир нарочито: количина и врста отпада, планирани начин складиштења, третмана или одлагања, геолошка и друга својства земљишта и микроклиматске карактеристике подручја, близина заштићених природних добара и одлике предела.

Стратегијом биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године („Службени гласник РС", број 13/11) је дат кратак преглед биодиверзитета Републике Србије кроз специјски, екосистемски, генетички биодиверзитет и описује систем заштите и заштићених подручја у Републици Србији. Описан је правни, институционални и финансијски оквир заштите биодиверзитета, концептуални модел притисака, фактора угрожавања и њихових узрока и даје преглед утицаја на биодиверзитет Републике Србије. Ова Стратегија дефинише стратешке области, циљеве и активности заштите биодиверзитета, акциони план са детаљима о одговорним институцијама, динамиком извршења и потенцијалним изворима финансирања.

На основу Закона о заштити природе, у заштићеним подручјима постоји тростепени режим заштите са прецизно утврђеним радовима и активностима који су забрањени, односно ограничени, а постоји и одредба којом се Влади даје овлашћење за ближе прописивање режима заштите, поступак и начин њиховог одређивања и спровођења. Приликом доношења аката о проглашењу заштићених подручја и усвајања њихових Планова управљања Законом је предвиђено и учешће јавности.

Према Стратегији (Прилог 3 Стратегије), као међународно значајна подручја за птице (IBA) препознати су Горње Потамишје и средње Потамишје.

Националном стратегијом одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС", број 33/12) су дата начела одрживог развоја у националној политици управљања природним ресурсима и добрима. Такође, дата су стратешка опредељења и подаци који се односе на анализу стања и досадашњег степена истражености природних ресурса и добара по врстама, просторном распореду, разноврсности, обиму и квалитету, процени утицаја њиховог коришћења на животну средину, билансне категорије (просторне и временске функције, количине, квалитет, угроженост, обновљивост, стратешке резерве и сл.) и предвиђање трендова промене стања. Обавезе из ове Стратегије су дефинисани оквири за одрживо коришћење за кључне природне ресурсе: минералне ресурсе (металичне, неметаличне и фосилна горива); обновљиве изворе енергије; шумске ресурсе; заштићена подручја, биодиверзитет, геодиверзитет и предеони диверзитет; рибље ресурсе; водне ресурсе и земљиште.

Обавезе које проистичу из ове Стратегије су начини вредновања и услови одрживог коришћења природних ресурса и добара, еколошко-просторна основа о потенцијалима природних ресурса и добара, услови за постепену супституцију природних ресурса, као и смернице за даља истраживања у области појединачних природних ресурса и добара и за потребе планирања, односно доношење планова и програма.

Ова Стратегија за сваки природни ресурс упућује на устаљени начин управљања, стратешки, законски и институционални оквир, циљеве (општи и специфични) и изазове за њихово одрживо коришћење за наредну декаду, као и на мере за остваривање циљева. У Стратегији је дата социо- економска и планско развојна анализа стратешких приоритета истраживања и коришћења природних ресурса, дати су потенцијални утицаји Националне стратегије на друштвену и економску сферу, као и вероватни трошкови, извори финансирања и изазови који се постављају пред реализацију ове Стратегије.
Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Службени гласник РС", број 59/06), као један од циљева, поставља очување и унапређење биодиверзитета у шумским подручјима, као део концепта одрживог газдовања шумама. У оквиру стратешких докумената припремљени су: Акциони план очувања мочварних подручја у Републици Србији и акциони планови заштите и очувања појединих животињских врста. Основни циљ Стратегије развоја шумарства је очување и унапређивање стања шума и развој шумарства као привредне гране.

Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године („Службени гласник РС", број 85/14) дефинише стратешке приоритете и циљеве развоја у пољопривреди и управљање шумским и водним ресурсима; развијање тржишта и његових механизама и развој села и очување средине. У овој Стратегији дат је и преглед производних трендова, са анализом обима и структуре пољопривредне производње, на основу чега су дефинисани стратешки циљеви од којих су најважнији:

- изградити одржив и ефикасан пољопривредни сектор, способан да буде конкурентан на светском тржишту;
- обезбедити храну која задовољава критеријуме, у погледу квалитета и безбедности;
- пружити подршку животном стандарду људи који живе од пољопривреде, а нису у могућности да остваре брзу тржишну трансформацију и
- осигурати подршку одрживом развоју села.

Стратегија развоја туризма Републике Србије („Службени гласник РС", број 98/16) акценат ставља на одрживи развој туризма, јачање конкурентности туристичке привреде, повећање учешћа туризма у бруто домаћем производу као и унапређење укупног имиџа Републике Србија у региону, Европи и свету. Посебну атракцију представљају заштићена природна подручја као добра од великог значаја за развој туристичких производа намењених домаћим и страним туристима и чије очување и даља заштита и унапређивање система одрживог управљања представљају битан услов повећања туристичког промета. Ниво заштите у Републици Србији је далеко испод просека земаља конкурената (просек 31%, а Република Србија свега 7%). Зато је значајно проширити обим заштићених подручја у разним режимима, с циљем достизања заштите од 15% до 20% укупне територије Републике Србије до 2025. године. Природно и културно наслеђе, различитост обичаја и културе живота заједница представљају главне туристичке атракције.

Стратегијом развоја туризма Републике Србије, на основу анализе значаја заштићених подручја за развој туризма и сагледавања могућих негативних утицаја на заштићена подручја, дате су смернице за унапређење туризма у заштићеним подручјима. Укратко, стратешко опредељење се односи на: планску туристичку валоризацију оваквих подручја, формирање управљачке и контролне јединице туристичког развоја, координисање активностима заштите у заштићеним подручјима и активностима управљања туризмом и туристима, задовољавање интереса свих кључних интересних група, развој инструмената за креирање и спровођење концепта одрживог туризма у заштићеним подручјима, као и мониторинг заштићених подручја и у сегменту туристичке активности.

Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Службени гласник РС", број 3/17) обезбеђује континуитет у дугорочном планирању функционисања сектора вода, на принципу одрживог развоја, односно, обављање водне делатности у њеним основним областима (уређење и коришћење вода, заштита вода од загађивања и уређење водотока и заштита од штетног дејства вода), као и остали неопходни послови и активности за функционисање и развој (финансирање, мониторинг и др.). Дрину, Тамиш, Тимок, Неру, Караш, Нишаву, Бели Дрим, као и већи број мањих водотока (Златица, Стари Бегеј, Пловни Бегеј, Брзава, Моравица, Босут, Лепенац, Пчиња, Јерма, Драговиштица и друге) пресеца државна граница или су то граничне реке, па на режим великих вода на њима утичу и услови изван територије Републике Србије.

На Тамишу се издвајају две целине: „Горњи Тамиш" (од уставе Томашевац до границе са Румунијом), који је заштићен обостраним насипима и „Доњи Тамиш" (од уставе Томашевац до ушћа у Дунав), који се налази у истоименом хидросистему, са уставама Томашевац, Опово, Панчево и Чента. Након катастрофалних поплава 2000. и 2005. године, ко је су настале услед рушења насипа на румунској територији, насипи на „Горњем Тамишу" су реконструисани и очишћен је коридор на сектору од заједничког интереса.

У погледу приоритета за постизање циљева у управљању водама и унапређењу водног режима, у складу са одрживим развојем, поред осталих приоритета, уз ревитализацију постојећих и завршетак изградње започетих, нова постројења за пречишћавање отпадних вода приоритетно треба градити.
У насељима са мање од 2.000 становника без јавне канализације, а која имају јавно водоснабдевање, првенствено се треба оријентисати на индивидуалне системе адекватног третмана отпадних вода и избегавати изградњу централних канализационих система, посебно у насељима у којима је присутна демографска стагнација или пад броја становника (већина насеља у овој категорији). Главне колекторе и ППОВ приоритетно треба градити у насељима у којима би се њиховом реализацијом битно побољшала заштита здравља становништва, заштита изворишта снабдевања водом за пиће и заштита реципијента, као и осталих елемената животне средине, што се односи на насеља у сливу Тамиша.

Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС", број 101/15), као стратешки документ дала је стратешке циљеве и приоритетне активности у области енергетике.

У сектору развоја гасне привреде стратешки циљеви су:
- обезбеђење сигурног снабдевања домаћег тржишта природним гасом;
- успостављање домаћег и регионалног тржишта природним гасом и

- диверсификација извора и праваца снабдевања природним гасом.

У сектору развоја гасне привреде приоритетне активности су:
- нови правци снабдевања природним гасом и
- завршетак гасификације Србије.

Хидроенергетски потенцијал на више река у Републици Србији ће моћи само делимично да се искористи, због приоритетности водопривредног коришћења вода. Могућност коришћења хидропотенцијала биће одређиван и у складу са неенерегетским критеријумима који су везани за вишенаменско коришћење вода и проблеме заштите животне средине, као и на основу договора о подели хидропотенцијала са суседним државама. За комплетан хидроенергетски сектор је неопходно и сагледавање утицаја климатских промена на расположивост коришћења водотокова за производњу електричне енергије.

С обзиром на предвиђени значај сектора обновљивих извора енергије, примењена истраживања и развој привреде треба усмерити у правцу производње опреме и постројења за њено коришћење, нарочито биомасе и хидроенергије.

2.3.2. Планска документација локалних самоуправа од значаја за израду Просторног плана

Од значаја за израду Просторног плана су и плански документи донети од стране јединица локалне самоуправе који се преклапају са обухватом Просторног плана.

У обухвату Просторног плана су, мањим или већим делом, територије пет јединица локалне самоуправе (ЈЛС) за које су донети следећи просторни планови:
- Просторни план општине Сечањ („Службени лист општине Сечањ", број 8/13);
- Просторни план општине Пландиште („Службени лист општине Пландиште", број 9/11);
- Просторни план града Зрењанина („Службени лист града Зрењанина", бр. 11/11 и 32/15);
- Просторни план општине Ковачица („Службени лист општине Ковачица", бр. 13/12 и 9/14);
- Просторни план општине Опово („Општински службени гласник општине Опово", бр. 3/11 и 5/18).

За потребе израде Просторног плана коришћени су и подаци из урбанистичких планова ЈЛС који су у целости или делом у подручју обухвата.

2.4. ДОКУМЕНТИ У ИЗРАДИ ОД УТИЦАЈА НА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Поред просторних планова подручја посебне намене, поменутих у претходним тачкама, значајан утицај на посматрано подручје имају и планска решења која се разрађују Нацртом Просторног плана подручја посебне намене државног пута 1Б реда, деоница Борча-Зрењанин са елементима детаљне регулације (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене државног пута 1Б реда, деоница Борча-Зрењанин са елементима детаљне регулације („Службени гласник РС", број 23/18).

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. КАРАКТЕР ПРЕДЕЛА

Предеоне карактеристике Потамишја су одраз специфичног водног режима и климатских одлика подручја, а рељеф формиран речном динамиком узрокује разноврсност станишних типова и мозаичан карактер вегетације.

На основу остатака природне вегетације и распореда земљишних типова уочава се да је на вишим, најсувљим деловима подручја Потамишја, доминирала степа, као доминантни предеони елемент, а нижи делови су били покривени мозаиком степа, ливада, мочвара и шума, распоређени по речном рељефу плавног подручја и речној тераси. Велика заступљеност заслањених површина је одговорна за јединствену предеону структуру Потамишја којом су изворно доминирали нешумски простори, пустарског карактера.

Степска и шумостепска обележја карактера предела су скоро у потпуности претворена у простране обрађене површине. Посматрајући мозаичну структуру подручја, уочава се да Тамиш, као еколошки коридор, повезује расцепкане остатке природних станишта која се налазе унутар матрице обрађених површина пољопривредног земљишта.

Интегритет и варијетети травних станишта, као фрагмената исконског предеоног обрасца, су угрожени подизањем шумских монокултура или ваншумског зеленила. Некадашњи континуирани појас нешумске вегетације је испрекидан већим комплексима шумских засада, међу којима доминирају монокултуре

топола.

Делови Потамишја на којима су очувани пространи слатинско-мочварни комплекси плавног подручја и шумостепски карактер речне терасе, представљају јединствену појаву у Европи.

Поред степена очуваности предеоних елемената, који сведоче о геоморфолошкој и вегетацијској прошлости Панонске низије, карактер предела подручја Потамишја је профилисан и специфичном културном баштином подручја. Узвишења су имала кључну улогу у формирању насеља. Трагови традиционалног коришћења геоморфолошких формација, као што су сурдуци, атарски путеви по којима стада иду на пашњаке, остаци старих пољопривредних култура, као и разни објекти вернакуларне, профане и индустријске архитектуре, представљају значајне елементе који формирају карактер предела.

3.2. ПРИРОДНИ УСЛОВИ

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

У геолошкој грађи тамишке и дунавске алувијалне равни кроз коју је Тамиш усекао своје корито, присутни су флувијални седименти квартарне старости. У тамишкој равни заступљене су песковите, алевритске и глиновите геолошке формације, за разлику од дунавске алувијалне равни са типичним седиментима представљених алувијалним суглинама. Поред доминантних флувијалних седимената у геолошкој грађи непосредног приобаља Тамиша јављају се и генетски другачије геолошке формације. На неколико краћих деоница тока Тамиш, меандрирајући бочно, еродира више рељефних степеница, лесну зараван и лесну терасу, образујући високе речне обале у виду стрмих одсека и коса.

У геолошкој грађи тамишке лесне заравни учествују еолски седименти квартарне старости представљени лесом и лесоидним алевритима, док су у геолошкој грађи Панчевачке лесне терасе доминантне квартарне флувијално-еолске формације представљене лесоидним суглинама.

На заштићеном подручју издвојено је више геоморфолошких облика: флувијални рељеф (алувијална раван, нижа речна тераса и виша речна тераса покривена лесом), флувио-барски рељеф (флувио-барско дно панонског басена, баре, мочваре и мртваје), еолски (лесна зараван) и антропогени рељеф (рибњаци).

Облици флувијалног рељефа су у свом настанку и развоју углавном везани за непосредно дејство Тамиша. Река Тамиш од насеља Јаша Томић до ушћа у Дунав код Панчева има мали пад, што је имало значајан утицај на развој и формирање микрорељефа у самој алувијалној равни. Површина алувијалне равни Тамиша благо је нагнута од североистока према југу услед интензивне акумулације суспендованог материјала и мале ерозивне моћи реке.

Са западне стране оивичена је одсецима Новобечејско-зрењанинске лесне терасе и Тамишког лесног платоа, док је са источне стране оивичена Панчевачком лесном терасом. Скоро у целом току реке, у алувијалној равни Тамиша, постоје баре и мочваре.

Ширина алувијалне равни Тамиша је неуједначена, а проузрокована је радом бочне ерозије Тамиша, која је последица сталног померања његовог тока. Између Сечња на северу, те Баранде и Ченте на југу, ширина алувијалне равни се креће до 7 km (јужно од Орловата). Код Сечња и Боке долина Тамиша је са обе стране затворена лесним одсецима или благим странама високим од 2 до 4 m. Од Сутјеске и Неузине, па до Ченте и Баранде алувијална раван је оивичена јасно видљивим одсецима новобечејско-зрењанинске лесне терасе, који имају висину и до 6 m.

Од свих геоморфолошких облика који су заступљени у заштићеном подручју, меандри и мртваје представљају најмаркатније облике. Антропогеним деловањем током регулационих радова започетих у првој половини XVIII века, извршено је просецање великог броја меандара који су претворени у мртваје. Оне се све више засипају и постепено губе своје хидролошке функције. Поред рецентних меандара и мртваја створених антропогеном активношћу у алувијалној равни Тамиша, среће се и већи број лучних забарених депресија, које представљају трагове некадашњих меандара Тамиша. Мртваје су веома важне јер обезбеђују природну равнотежу, успоравају проток површинских вода и смањују утицај поплава, пружају могућност побољшања квалитета воде, хране, станишта за рибе, подршка су лову и риболову. Са геоморфолошког аспекта велики значај имају код контроле поплава и ерозије обале.

Нижа речна тераса је на левој обали Тамиша, на потезу од Сечња до Идвора и од Сакула до Панчева. Када је у питању десна обала, распрострањење речне терасе је знатно мање, јавља се код Сечња и јужно од Ченте. Виша речна тераса је покривена лесом, па је због тога ранији истраживачи наводе као лесну терасу. На посматраном подручју издвајају се две више терасе - лесне терасе: новобечејско-зрењанинска и панчевачка лесна тераса, које су некада представљале јединствену целину коју је Тамиш раздвојио усецајући своје корито.

Новобечејско-зрењанинска лесна тераса се својим крајњим југоисточним делом наслања на алувијалну раван Тамиша, на подручју западно од Уздина и западно и југозападно од Фаркаждина, па све до алувијалне равни Старог Бегеја. Лесна тераса има благи пад према алувијалној равни Тамиша, где је надморска висина око 80 m н.в. Панчевачка лесна тераса је део Јужнобанатске лесне терасе, а налази се на левој страни Тамиша. Благо је нагнута према југу, а висине јој се крећу од 78 - 83 m н.в. Почиње северно од Уздина и наставља се до Делиблата правцем северозапад-југоисток. Ова лесна тераса се код Уздина налази између ниже речне терасе на западу и Банатског лесног платоа на истоку. Од Идвора до Сакула Панчевачка лесна тераса се наслања на алувијалну раван Тамиша.

Тамишка лесна зараван (плато) наслања се на алувијалну раван Тамиша и на речну терасу од Ботоша до Фаркаждина. Лесни одсек према алувијалној равни Тамиша је изразит. Висина овог одсека је различита па се код насеља Ботош креће од 8-10 m н.в., а на локалитету Змињаку та висина је око 15 m. Постанак Тамишке лесне заравни везан је за период млађег плеистоцена, за субаерско нагомилавање леса на сувоземној подлози. Нагнута је од југа према северу, а висине на јужној страни се крећу од 84-92 m н.в., док су висине на северној страни од 81-83 m н.в. На данашњи изглед лесног платоа пресудно је утицало деловање ерозије речних токова који протичу у непосредној близини платоа, а то су пре свега Тамиш и Бегеј.

Хидрографске и хидролошке карактеристике

У хидролошком смислу река Тамиш, као лева притока Дунава, припада црноморском сливу. Извориште Тамиша, које је на 1135 m н.в. на планини Семеник (југозападни Карпати) и главни део његовог слива, налазе се у Румунији. Средња кота слива је на око 468 m н.в., а равничарски део слива је на котама 70 - 80 m н.в.

Површина и границе слива су се током година мењале, највише под антропогеним утицајем. Површина дела слива који је у Србији је 1529 km^2.

Укупна дужина речног тока Тамиша износи 359 km од ког, у дужини од 118 km, Тамиш тече кроз Србију. Тамиш улази у Србију из Румуније код насеља Јаша Томић. Ушће Тамиша у Дунав је код Панчева на 67 m н.в. и посредно код Ченте, где је спојен са дунавским рукавцем Карашац.

Протицај реке Тамиш је карактеристичан по изразитој неуједначености, како током године, тако и између појединих година. Максимални протицаји код великих вода прелазе 1000 m^3/s, док у сушном периоду протицај пада на 0 m^3/s. Просечна вишегодишња вредност средње годишњих протицаја Тамиша на профилу Јаша Томић износи преко 30 $m^3/_s$.

На целој својој дужини, а посебно на делу тока кроз Србију, Тамиш има веома мали пад од свега 0,062 ‰. Управо због овако малог пада, Тамиш је у свом средњем и доњем току изградио бројне меандре по којима је изузетно познат.

Међуречни предели у равници се одводњавају вештачки, помоћу канала за одводњавање. У циљу заштите пољопривредног земљишта изграђено је око 200 km насипа и више од 12 система за одводњавање. Иако на нивоу целокупног хидрографског простора Тамиш - Бегеј постоји око 812 km насипа, од којих 457,4 km на реци Тамиш и њеним притокама, а остало на реци Бегеј и њеним притокама, са 26 акумулација, могућност поплава постоји практично на целој површини слива, изузев сектора са насипима и где су регулисани главни токови река.

Водни режим Тамиша је последица режима падавина и температурних прилика у горњем току реке, односно у области западних Карпата одакле Тамиш, преко својих притока, прима већину воде. Велике воде Тамиша појављују се крајем зиме и у рано пролеће (март, април и мај), као последица отапања снега, а лети као последица јаких киша. Будући да је Тамиш укључен у хидросистем ДТД, његов водни режим контролише човек. Управо због тога, количина и режим падавина у Банату немају већи утицај на речни режим Тамиша.

На доњем току Тамиша, низводно од насеља Јаша Томић, постоји утицај режима дунавских великих вода на његов водни режим.

Канал Карашац од Сурдука до Ченте и Тамиш низводно од Ченте, служе као растеретни крак за око 1000 m^3/s великих вода Дунава. Овај утицај се простире узводно, све до иза државне границе.

У циљу елиминисања негативног утицаја ХЕ „Ђердап I", почетком седамдесетих година прошлог века изграђен је одбрамбени систем „Доњи Тамиш", који се састоји од устава: „Панчево" (на стационажи km 0+500 реке), „Опово" (на стационажи km 39+385 реке), „Чента" (на стационажи km 5+750 од споја канала Карашац са Тамишом) и „Томашевац" (на стационажи km 80+910 реке). Од када је пуштен у рад овај систем устава, водни режим Тамиша се контролише, а постоји могућност и усмеравања водног отицаја.

Продирање високих вода Дунава спречавају уставе код Панчева и на Карашцу, док је код Панчева изграђена и бродска преводница. На тамишком сектору канала Нови Бечеј - Банатска Паланка, водостаји и протицаји регулишу се уставама код Ботоша и Томашевца. На хидролошкој станици Панчево (где је нулта „0" кота 67,33 m н.в.) редовно се мере подаци о водостају, а одређена је и граница редовне одбране од поплава од 530 cm и ванредне одбране од поплава 650 cm.

Први регулациони радови на Тамишу, као и на Бегеју, почели су у првој половини XVIII века, којима су се (копањем просека) повезала ова два водотока (на простору између Лугожа и Темишвара, у Румунији). Радови су настављени скраћивањем речног тока и пресецањем меандара у циљу бржег одвођења високих вода коритом Тамиша и спречавања честих и дуготрајних поплава.

Испуњавање меандара флувијалним материјалом се одвија веома споро, па многи пресечени меандри још нису постали мртваје. Због често бујичног карактера високих вода на Тамишу и изразито малог пада речног корита, одређена количина ношеног флувијалног материјала остаје у кориту реке и формира акумулативно-наносни слој.

После изградње насипа уз десну обалу Тамиша, ка Панчевачком риту (године 1934.), прокопан је канал Карашац дуг 7 km, који повезује Дунав и Тамиш. Велике воде Тамиша теку углавном према Панчеву, а мањи део (око 200 m^3/s) се одваја код Ченте и тече Карашцем према Сланкамену. При великим водама Дунава, када Тамиш углавном има мање воде, ушће Тамиша се помера код Ченте, а канал Карашац и Тамиш од Ченте до Панчева представљају растеретни крак Дунава, којим може тећи од Сланкамена и до 1000 m^3/s. Ове Дунавске воде представљају за Тамиш велико оптерећење. На подручју узводно од Ченте до Ботоша је, услед великог успора, цела долина плављена.

У делу тока кроз Банат у Србији, Тамиш је имао две притоке: Шозов, који га је спајао са Бегејом и који више не постоји и Брзаву, која се уливала код Ботоша, чији је ток дужине 162 km каналисан и од 1967. године је саставни део хидросистема ДТД, тако да је од тада слив Брзаве у потпуности

У близини села Ботош, Тамиш се укључује у канал Нови Бечеј - Банатска Паланка и тече каналским коритом у дужини од 1,5 km. Године 1968. изграђен је Хидрочвор „Ботош", 1,5 km североисточно од истоименог села, на траси којом је текла Брзава. Шест година касније, 1974. године саграђена је и устава „Томашевац", која се налази низводно од пресека Тамиша и магистралног канала ДТД (канал Банатска Паланка - Нови Бечеј). У даљем току Тамиш тече у правцу југозапада до Опова, а од Опова до Панчева Тамиш има правац ка југоистоку. Низводно од Ботоша, па до Панчева и ушћа у Дунав, на укупно 85 km, Тамиш не прима ни једну притоку.

На стационажи km 85+647 је Хидрочвор „Ботош", који се састоји од уставе и бродске преводнице. Устава служи за регулисање водостаја и за дозирано упуштање воде у канал према Јарковцу, у количини од 0 до 20 m^3/s. Бродска преводница служи за превођење пловила до 1000 m^3 носивости, ширине до 12 m и дужине до 85 m.

Карактеристични водостаји за горњу воду:
- максимални ..... 77.05 m н.в.,
- минимални ..... 73.00 m н.в.,
- радни, најдужег трајања..... 74.00-74.40 m н.в.

Карактеристични водостаји за доњу воду:
- максимални ..... 78.43 m н.в.,
- минимални ..... 73.50 m н.в.,
- радни, најдужег трајања..... 73.60-74.00 m н.в.

Максимални протицај кроз уставу Ботош је 20 $m^3/_s$.

Устава Томашевац изграђена је на око 2 km низводно од места укрштања канала ДТД „Банатска Паланка-Нови Бечеј" и Тамиша. Устава служи за регулисање водостаја у хидросистему ДТД и пропуштање великих вода Тамиша, а у неким ситуацијама и великих вода Старог и Пловног Бегеја. Устава има два бочна поља ширине 12 m и средње проточно поље ширине 24 m. Преко уставе прелази друмски пут Ботош-Томашевац. Устава је димензионисана на протицај од 1260 $m^3/_s$.

Уређења корита и обезбеђивање обала Тамиша урађено је делимично. Од државне границе, па до Ботоша, са обе стране реке урађени су насипи, који штите од поплава широку речну долину. Насипи су изграђени и на сектору Панчевачког рита, од Ченте до ушћа, са десне стране дуж читавог тока, а са леве само на појединим секторима, јер се овде река наслања на релативно високу лесну терасу.

Тамиш спада у категорију водотока са веома променљивим режимом великих вода - како у временском, тако и у просторном погледу. Идући од извора према ушћу он се трансформише од изразито бујичног водотока у типично равничарску реку. Формирање поплавних таласа одвија се под различитим природним и вештачким утицајима. Генерално посматрано, равничарско приобаље Тамиша и његових притока угрожено је поплавама приликом проласка сопствених таласа великих вода. При том је подручје у зони доњег Тамиша, због изразито малог речног пада, угрожено и од великих вода свога реципијента Дунава.

Река Тамиш са својим поплавним подручјем у хидролошком смислу представља простор који може да задржи запремине површинских вода, штитећи на тај начин од поплава околна подручја. Поплавна површина представља функционални део речног слива.

Климатске карактеристике

За приказ климатских карактеристика Потамишја коришћени су подаци са најближе метеоролошке станице у Зрењанину (80 m н.в.), која се налази око 20 km северозападно од централног дела ПИО „Потамишје". За разматрање климатских прилика коришћени су подаци за период 1993-2012. године.

Средња годишња температура ваздуха у посматраном периоду износила је 11,9°C. Најтоплији месец је јул са просечном температуром од 22,7°C, а најхладнији јануар са просечном температуром од 0,5°C.

Најхладнија месечна температура од -5,0°C забележена је у фебруару 2012. године, док је највиша средња месечна температура од 25,5°C забележена у јулу исте године. Средњи месечни просек температуре у вегетационом периоду износио је 18,9°C, што уз довољне количине падавина од 344,3 mm има велики значај за живи свет заштићеног подручја.

Просечне годишње количине падавина у посматраном периоду износиле су 592,2 mm. Највише падавина се излучи у току лета, у просеку 66,1 mm, док остала годишња доба имају приближно исту количину падавина: пролеће 42,7 mm, јесен 48,8 mm и зима 41,7 mm. Највеће количине падавина од 188,5 mm забележене су у јулу 1999. године, а најмање количине (0,6 mm) у августу 2000. године.

Поред атмосферских падавина у виду кише, током зимских месеци излучи се одређена количина снега. Највише дана под снегом имају јануар и децембар.

Средња годишња релативна влажност у анализираном периоду износила је 73%. Најнижа средња годишња вредност забележена је 2000. године и износила је 64%. Највиша годишња релативна влажност измерена је 2010. године и износила је 79%.

Средња годишња осунчаност износила је 2199,8 часова. Максимална годишња вредност инсолације износила је 2552,9 часова (2000. године), а минимална годишња вредност 1918,9 часова (1996. године).

Средња годишња вредност облачности у посматраном периоду износила је 5,4 десетина. Најнижа средња вредност од 4,6 забележена је 2000. године, док је највећа вредност измерена 2010. Године, када су средње вредности износиле 6,0 десетина.

Анализа просечних годишњих честина ветрова показује да је доминантан југоисточни ветар, са честином од 207%о, док најмању учесталост има североисточни ветар са 50%о. Када су у питању брзине ветрова, оне се обично подударају са честинама, па тако највећу брзину има југоисточни ветар (кошава) 2,8 m/s, а најмању североисточни ветар са 1,3 m/s. На хиљаду мерења годишње, просечно су 94 пута регистроване тишине, односно тихо време.

Узимајући све наведене климатске факторе у обзир, може се закључити да посматрано подручје припада умереној климатској зони са јаче израженим континенталним карактеристикама.

Сеизмичке карактеристике

Према карти сеизмичког хазарда може се закључити да је подручје источног Баната најтрусније у АП Војводини. На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије за повратни период од 475 година, подручје обухваћено Просторним планом се највећим делом налази у зони са могућим интензитетом потреса од VIII степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (EMC-98). Источни део обухвата Просторног плана налази се у зони са могућим земљотресом интензитета IX степени.

Педолошке карактеристике

У ширем подручју ПИО „Потамишје" заступљени су следећи педолошки типови земљишта: алувијум, чернозем, ритска црница, ливадска црница, ритска смоница, мочварно глејно земљиште, солоњец и солончак.

Алувијуми су по свом механичком саставу у суштини изузетно хетерогена земљишта, са различитим производним својствима. На овом подручју најраспрострањенији су заслањени алувијуми на алувијалној равни Тамиша, али присутни су и иловасти, затим забарени и песковити алувијуми.

Черноземи су најзаступљенија земљишта у сливу реке Тамиш. Присутни су различити типови чернозема, а најчешћи су карбонатни на лесној тераси и черноземи са знацима оглејавања у лесу. Черноземи карбонатни на лесној тераси имају идеалну мрвичасто, грудвичасту ситнозрну структуру и одличну порозност, што им омогућава оптималан ваздушни, водни, топлотни и микробиолошки режим. Уз добру снабдевеност хумусом и кречом и алкалну реакцију (pH око 7,5) ово земљиште је међу производно највреднијим. Черноземи са знацима оглејавања у лесу су сличног механичког састава као и претходни, али се јављају мрље и флеке глеја, изазване квашењем и подбаривањем, односно осцилацијом подземних вода, што у крајњем ступњу доводи до формирања глејног хоризонта, на извесној дубини.
Ритска црница настаје превлаживањем подземним и површинским водама. Садржај карбоната је врло хетероген, од 1% до 17-20%, тако да се ритске црнице на основу тога могу поделити на карбонатне и бескарбонатне. У приобаљу Тамиша преовлађују бескарбонатне, које су светлије сиве боје, збијене, са призматичном структуром. Садржај хумуса је 3-6%, а PH вредност 6,0-7,0. Структура је претежно глиновита, па је водно-ваздушни режим доста лош, што подразумева да је у влажним периодима године

земљиште претерано расквашено и блатњаво, а у сушним периодима јављају се пукотине. Овакве карактеристике знатно умањују производне вредности овог земљишта.

Ливадске црнице су дубока земљишта са моћним хумусним хоризонтом. Заузимају више, оцедитије положаје, па им је глејни слој далеко дубљи, што резултира лакшим механичким саставом, а самим тим бољом обрадивошћу и плодношћу, него претходни тип.

Ритске смонице су збијена, тешка и глиновита земљишта, лоше пропустљивости, склона бубрењу и забаривању.

Слатинаста земљишта су присутна на овом подручју у облику солоњеца и солончака. Настајање ових земљишта изазвано је увећаном концентрацијом соли, које се таложе при променама нивоа подземних вода. Оволику концентрацију соли може да поднесе мали број биљних врста, тзв. халофити, па је ово земљиште неупотребљиво за ратарску производњу.

3.3. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ

3.3.1. Природна добра

Просторним планом су обухваћене просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности које чине: подручје у поступку заштите Предео изузетних одлика „Потамишје", станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја и еколошки коридори који повезују еколошки значајна подручја на простору Републике Србије.

Покрајински завод за заштиту природе је 2011. приступио валоризацији природних вредности подручја водених, травних и шумских станишта у приобаљу реке Тамиш на подручју АП Војводине, од државне границе Републике Србије и Републике Румуније до уставе „Опово" код Опова.

На основу Предлога за стављање под заштиту из 2013. године и члана 33. став 1. Закона о заштити природе, дефинисана је врста заштићеног подручја као „Предео изузетних одлика", које је „препознатљивог изгледа са значајним природним, биолошко-еколошким, естетским и културно-историјским вредностима, које се током времена развијало као резултат интеракције природе, природних потенцијала подручја и традиционалног начина живота локалног становништва".

Покрајински завод за заштиту природе је стручно-документациону основу за успостављање заштите и проглашење ПИО „Потамишје" доставио Влади Републике Србије, Министарству заштите животне средине, ради доношења акта о заштити. На основу Закона о заштити природе, члан 42. став 6. и 7., дефинисано је да се подручје за које је покренут поступак заштите сматра заштићеним.

ПИО „Потамишје"

Заштићено подручје налази се у Средњебанатском управном округу (на територији општине Сечањ и Града Зрењанина) и Јужнобанатском управном округу (на територији општине Ковачица и општине Опово).

На основу члана 5. Правилника о критеријумима вредновања у поступку категоризације заштићених подручја („Службени гласник РС", број 103/13), ово заштићено подручје спада у I категорију, као заштићено подручје међународног, националног, односно изузетног значаја.

Такође, према класификацији светске уније за заштиту природе, спада у категорију V, као заштићени предео/морски предео (Protected landscape/seascape).

Првенствени циљ заштите у овој категорији заштићених подручја је заштита и одржавање значајних предела и природних и осталих вредности које су створене интеракцијама са људима, путем традиционалних начина управљања.
Предложено заштићено подручје чини пространа алувијална раван реке Тамиш, унутар које се ова река у периоду високог водостаја слободно разлива до природних граница инундационог подручја. Управо је редовно плављење, иако регулисано радом двеју устава, темељни феномен овог заштићеног подручја. Поплаве, као и мозаик станишта који оне креирају и чије параметре одређују, чине ово подручје динамичним и функционалним плавним простором и омогућавају животне услове изузетно великом броју строго заштићених и заштићених врста. У „Потамишју" је регистровано 606 таксона виших биљака, 49 врста бескичмењака националног и међународног значаја, 42 врсте риба, 11 врста водоземаца, 9 врста гмизаваца, 257 врста птица и 58 врста сисара.

Унутар заштићеног подручја живи веома велики број строго заштићених врста: 17 строго заштићених врста виших биљака (из категорије међународно значајних), 10 строго заштићених врста зглавкара, 3 строго заштићене врсте риба, 8 строго заштићених врста водоземаца, 6 строго заштићених врста гмизаваца, 223 строго заштићене врсте птица и 28 строго заштићених врста сисара.

Осим тога, на подручју предложеном за заштиту дефинисано је 45 станишних типова, приоритетних за заштиту на националном нивоу (Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и
0 мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС", број 35/10). У оквиру приоритетних NATURA 2000 међународно значајних станишних типова наведено је 28 станишта, односно 32 у селектованим EMERALD стаништима. У ретка и услед функционалне непостојаности и осетљивости на деградацију на територији Републике Србије фрагилна станишта, спада 20 типова.

Континуитет заштићеног природног добра чине јединствен и међусобно повезан мозаик водених, влажних и сувих станишта, хидролошких појава и појединачних водених тела: влажних ливада и пашњака, алувијалних шума, старих делова речног тока, одсечених меандара, бара, мезофилних ливада, заслањених ливада и шумо-степа.

ПИО „Потамишје" се, према подацима из Предлога за стављање под заштиту као заштићено подручје
1 категорије ПИО „Потамишје" из 2013. године, простире на укупној површини од 23.989,79 ha, унутар седам одвојених просторних целина:
- „Алувијална раван Тамиша";
- „Велика слатина-Ракиташ-Слатина";
- „Томашевачка слатина";
- „Дубичка слатина";
- „Маке";
- „Сечањске ливаде" и
- „Ланка-Бирда".

Унутар овог заштићеног подручја успоставља се режим заштите I, II и III степена заштите. На основу Предлога за стављање под заштиту, режим заштите I степена успоставља се на укупној површини од 27,14 ha, режим заштите II степена на укупној површини од 12.258,39 ha, а режим заштите III степена на укупној површини од 11.074,25 ha. Око заштићеног подручја успоставља се заштитна зона, укупне површине 20.109,83 ha.

Укупна површина заштићеног подручја и заштитне зоне која се око њега налази износи 44.099,61 ha.

Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја

У обухвату Просторног плана издвојен је већи број станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја (у даљем тексту: станишта). Станишта су регистрована у бази података Покрајинског завода за заштиту природе у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС", бр. 5/10, 47/11 и 32/16).

На овим стаништима се налазе бројне заштићене и строго заштићене врсте биљака, сисара, птица, гмизаваца, водоземаца и инсеката, које су у просторној и функционалној вези са подручјем у поступку заштите.

Табела 2. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста на подручју обухвата Просторног плана

Јединица локалне самоуправе	Ознака станишта
Општина Опово	)nO01a,b, назив: „Рибњак у близини Баранде", категорије станишта: ободна вегетација водених система рибњак, сталне баре и језера; n003d, назив: „Бара код Сакула са пашњацима у околини", категорије станишта: мочваре и ритови, ободна вегетација водених система, обрадиве површине и вештачки предели сталне баре и језера;)nO05a, назив: „Ракиташ и Велика Слатина", категорије станишта: ливаде, мочваре и ритови, ровови и мали канали, слатине, сталне баре и језера;)ПО08 (део), назив: „Поплавна долина Тамиша на десној обали, од Опова до Сефкерина", категорије станишта: мочваре и ритови, обрадиве површине и вештачки предели, плантаже, сталне баре и језера, хигрофилне шуме и жбуње.
Општина Пландиште	A01 b,g,z(deo), назив: „Пашњаци између Конака и Банатске Дубице", категорије станишта: слатине.
Општина Сечањ	ECO3c^,e назив: „Слатине код Шурјана", категорије станишта: обрадиве површине и вештачки предели, слатине; EČ05b, назив „Слатине код Сечња", категорије станишта: индустријска и украсна језерца, ровови и мали канали, слатине, сталне баре и језера, шумарци; EČ06b,c,d, назив: „Слатине између Брзаве и Тамиша", категорије станишта: слаЈине; ŠEČ086,c, назив: „Рибњаци уз Тамиш", категорије станишта: екстензивне агрикултуре, мочваре и ритови, рибњак, слатине.
Град Зрењанин	PEO3a,^ назив: „Влажне ливаде и баре између Ченте и Фаркаждина и рибњак код Ченте", категорије станишта: мочваре и ритови, ободна вегетација водених система, плантаже, рибњак, слатине, хигрофилне шуме и жбуње; RE06d (део).

Еколошки коридори

Тамиш је проглашен за еколошки коридор од међународног значаја на основу Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС", број 102/10), а повезује остатке природних станишта суседних држава. По еколошким карактеристикама плавно подручје Тамиша, укључујући и насип и одсечене мртваје, је предеони коридор који садржи мозаик водених, мочварних, шумских и слатинских типова станишта.

Еколошки коридор од међународног значаја је и део канала Брзава. Регионални еколошки коридори су канали ДТД (од Бегеја до Тамиша, део канала Брзава од Тамиша до Банатске Дубице и Вршачки канал). Локални еколошки коридори су мелиоративни канали и локалитети код Конака.

Према Уредби о еколошкој мрежи „Потамишје" је утврђено као еколошки значајно подручје број 15. На основу ове Уредбе, еколошки значајна подручја и еколошки коридори чине део еколошке мреже Републике Србије.

Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности

На простору обухвата Просторног плана се налазе два међународно значајна подручја за птице (Important Bird Areas - IBA): RS012IBA „Горње Потамишје" и RS013IBA „Средње Потамишје", као и међународно значајно подручје за биљке (Important Plant Area - IPA) „Средњи Банат 2".

Оцена постојећег стања

Значај и функције овог заштићеног подручја су многобројне. Осим богатог живог света, бројних строго заштићених врста и врста од међународног значаја, простор ПИО „Потамишја" има и значајну коридорску функцију, обезбеђујући физичку везу између обронака Карпата и обала Дунава које спаја. Са друге стране, подручје нуди бројне екосистемске услуге локалном стновништву и шире.

Већи део алувијалне равни Тамиша у Републици Србији је задржао хидролошке карактеристике равничарског, доњег тока, па се захваљујући геоморфолошки формираном широком току разлива и ствара еколошке услове за опстанак великог броја различитих врста водених, ливадских и шумских станишта. Имајући у виду још увек низак интензитет коришћења, као и по броју забележених дивљих врста, ово подручје је јединствено у Републици Србији и у региону.
Осим националног, постоји и значајан међународни оквир који подржава заштиту овог подручја. То су пре свега, међународне конвенције из области заштите биодиверзитета: Конвенција о биолошкој разноврсности, Конвенција о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта и Конвенција о очувању миграторних врста животиња. Циљ наведених међународних уговора је успостављање усаглашених принципа за заштиту биодиверзитета и обезбеђивање таквог начина

управљања врстама и стаништима који ће омогућити њихов дугорочни опстанак.

Основно ограничење у области заштите природе је локално уништавање одређених станишних типова на неким деоницама еколошког коридора (најчешће изградњом рибњака или подизањем шумских монокултура), што ствара баријере унутар коридора.

Осим тога, многобројни антропогени утицаји деградирају станишта са изворном вегетацијом, разарајући њихову природну структуру и поспешујући ширење инвазивних врста (измена режима плављења регулацијом водотока, физичко нестајање станишта, распарчавање - фрагментација станишта, загађење воде, промене водног режима, негативни утицај сточарства, ратарства, лова и др). Инвазивне врсте представљају један од најзначајнијих фактора смањења и губитка биодиверзитета.

3.3.2. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште представља земљиште које се користи у пољопривредне сврхе, или се може привести овој намени.

У оквирима подручја под режимом заштите, изразито преовлађују површине под пашњацима (према графичком очитавању око 35 %), са значајним учешћем ораничних површина, ливада, трстика, мочвара и рибњака, док су остали начини коришћења пољопривредног земљишта заступљени неупоредиво мање.

У зони утицаја на посебну намену преовлађују ораничне површине које се користе за ратарску производњу, док су сви остали начини коришћења земљишта неупоредиво мање заступљени.

Уочена је угроженост пољопривредног земљишта од ветра услед недовољно подигнутих ветрозаштитних појасева.

Шуме и шумско земљиште

Највећи комплекси шума и шумског земљишта налазе се уз водотоке и канале, у оквиру подручја посебне намене ПИО „Потамишје". ЈП „Војводинашуме", Шумско газдинство „Банат", газдују највећим делом шумамских површина. Шумско земљиште које је додељено ЈП „Војводинашуме", а које се не води у Газдинској јединици (ГЈ) којом газдује ово предузеће, накнадно ће бити обухваћено Основом за ГЈ „Горње Потамишје", којом се сада газдује за период од 2014. до 2023. године.

ЈВП „Воде Војводине" газдују шумама уз насип реке Тамиш (ГЈ „Тамиш-Тиса" Зрењанин и ГЈ „Тамиш-Дунав" Панчево), као и уз каналску мрежу ХС ДТД („ГЈ ОКМ Вршац" и „ГЈ ОКМ Нови Бечеј").

У обухвату Просторног плана су и сопственици шумског и спонтано обраслог пољопривредног земљишта.

Основна функција ових шума је заштитна, односно производно - заштитна. Заштитне шуме уз насип штите насип од неповољних утицаја таласа и леда, а уз канале од удара ветра и стварања таласа.

У оквиру границе подручја посебне намене ПИО „Потамишје" шуме су заступљене на шумском земљишту и у инудационом подручју.

Табела 3. Шуме у граници подручја посебне намене ПИО „Потамишје"

Подручје посебне намене ПИО Потамишје"	Шуме / ha		Укупно / ha
	Шуме на шумском земљишту	Шуме у инундационом подручју	
	27.72	3668.45	3696.17

У односу на површину подручја посебне намене ПИО „Потамишје", шумовитост је 31,52% (за

шумско земљиште је ППРС планирао достизање оптималне шумовитости од 14,3% укупне

површине АПВ).

Према карти потенцијалне вегетације АП Војводине, у подручју посебне намене се смењују станишта шумске и слатинске вегетације. Највећу површину заузимају станишта тврдих лишћара (лужњак и пољски јасен) и меких лишћара (тополе и врбе).

Од природне шумске вегетације дуж реке Тамиш остали су само шумарци, као остаци шумских заједница, које су карактеристичне за заступљене типове земљишта. Утицај режима поплавних и подземних вода има пресудну улогу на формирање и одржавање постојећих шума и шумских засада. Присутна је хигрофилна шумска вегетација.

У депресијама удаљеним од водотока јавља се барска ива. На нешто оцедитијим земљиштима плавног подручја, осим барске иве јављају се ракита и крта врба. У приобалном појасу и старим разливима око бара, углавном на нижим земљиштима нешто лакшег механичког састава, бела врба формира монодоминанту заједницу. Појединачно је, са белом и кртом врбом, забележена и кошараста врба. Спрат жбуња је слабо развијен, осим на сувљим стаништима где је често присутан багремац.

Природне мешовите шуме топола и врба очуване су на веома малим површинама. На потенцијалним стаништима ових шума подигнуте су плантаже хибридних топола. Флористички састав ових шума је знатно измењен фрагментацијом, неодговарајућим начином газдовања, променом хидролошких услова и интродукцијом страних врста.

У брањеном делу алувијума има веома мало шума. Дуж мртваја очувани су остаци хигрофилне шумске вегетације, у виду стабала и мањих група беле тополе, беле врбе, лужњака, пољског јасена и пратећих врста. На незаслањеним деловима старих меандара такође су присутне инвазивне врсте, које се налазе у плавном делу алувијума.

Шумске културе заузимају велике површине, а јављају се првенствено у виду монокултура хибридних топола. Подигнуте су најчешће на некадашњим пашњацима. За шумске монокултуре у поплавним подручјима карактеристично је обилно присуство и ширење инвазивних врста.

Ови деградациони стадијуми шума су углавном мешовитог карактера. Спонтана обнова аутохтоних врста након сече, одвија се углавном изданачким путем на мањим површинама. Осим мале вредности коју ове шуме имају као станиште дивљих врста, хибридне тополе слабо везују обале водотока, услед нестабилности и честих извала.

Квалитет шумског фонда по флористичком саставу је незадовољавајући. Шуме и плантаже заузимају знатан део заштићеног подручја (11,39%)[2]. Спонтани развој шумског покривача, у измењеном режиму плављења и окружењу инвазивних врста, води повлачењу едификаторских врста (доминантних врста које су градитељи биоценозе) и ширењу неофита (алохтоних врста). Највећу деградацију су претрпела станишта погодна за развој хибридних топола. Функција ових шума је заштитна и делом производна. Шуме штите обалу, односно насип од штетних дејстава високих вода и регулишу климатске факторе.

Мање површине под шумама у зони утицаја на посебну намену су у приватном власништву, а заштитни појасеви зеленила су делимично заступљени у виду дрвореда поред путева и уз каналску мрежу. У оквиру пољопривредног земљишта заштитни појасеви зеленила нису плански формирани.

Оцена постојећег стања

Основна функција шума је заштитна, односно производно - заштитна. Шумовитост подручја посебне намене ПИО „Потамишје"од 31,52% је значајна, али шумски покривач у ПИО „Потамишје", у измењеном режиму плављења и у окружењу инвазивних врста, води повлачењу едификаторских врста и ширењу неофита, као и на другим поплавним подручјима Европе.

2 Извор информација: Предлог за стављање под заштиту као заштићено подручје I Категорије, Покрајински завод за заштиту природе, 2013. година

Највећу деградацију су претрпела станишта погодна за развој хибридних топола. Интензивно шумарство је основни фактор угрожавања популационе структуре врста водених бескичмењака, а употреба пестицида у шумарству, као и ширење површина под клонским тополама су најзначајнији угрожавајући фактор за фауну инсеката.

Чиста сеча засада и састојина аутохтоних врста доводи до излагања станишта за размножавање водоземаца директним сунчевим зрацима, што има негативан утицај на јаја и ларве. Развој шумарства на барским теренима доводи до губитка станишта и самих јединки, а убрзава се сукцесија, односно зарастање бара и мочвара.

Шумарство и пракса газдовања шумама, негативно утиче на врсте птица које се гнезде у шумама, пре свега због уклањања појединачних и група старих стабала, уједначавања старосне и специјске структуре шума и услед уништавања шума (и засада дрвећа) сечом. Додатни ефекти угрожавања су бука (последица коришћења механизације у шумарству), измена структуре тла и ширење инванзивних врста.

Ловна фауна

На евидентираним ловиштима у обухвату Просторног плана су заступљене врсте крупне и ситне ловне дивљачи (јелен, срна, дивља свиња и зец) и перната дивљач (глувара, гроготовац, звиждара, рињоглава патка, лисаста гуска и гуска глоговњача).

Фауна риба

Тамиш представља изузетно атрактивну реку са становишта спортског риболова. У прошлости је на овој реци вршен и привредни риболов, који је забрањен. У водама Тамиша и у Потамишју до сада су укупно евидентиране 42 врсте риба.

На територији реке Тамиш проглашено је рибарско подручје, које користи Риболовачки савез Војводине Д.О.О. Програмом управљања рибарским подручјем се регулише заштита и одрживо коришћење риба као ресурса и природног богатства.

Водно земљиште

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи, који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја. Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Приобално земљиште јесте појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама. Међутим, на приобалном земљишту има и нелегално подигнутих објеката, а највећи број ових објеката је у функцији кућа за одмор.

Воде и водно земљиште у обухвату Просторног плана представљају водотоци (Тамиш, каналисани водоток Брзава), затим магистрални канал ДТД Нови Бечеј - Банатска Паланка, канали ОКМ (основне каналске мреже) и ДКМ (детаљне каналске мреже), стајаће воде (мртваје, баре и мочваре), водозаштитна подручја и захвати, водне акумулације и ретензије.

Минералне сировине

У подручју обухвата Просторног плана налазе се оверене резерве подземних вода, термоминералних вода и опекарских глина. Такође, постоји и лежиште нафте и природног гаса на нафтном лежишту, нафтно поље „Бока" у експлоатацији, са бушотинама, бушотинским цевоводима и другим објектима за експлоатацију нафте (утоварна станица, сабирна станица, когенерацијска станица). Поред експлоатације минералних сировина, на подручју обухвата Просторног плана се налазе и истражни простори за истраживање подземних и термоминераних вода, нафте и природног гаса.

Хидрогеотермални потенцијали на посматраном подручју испитани су на бушотинама Ne-1/H и Ne-1a/H.

Табела 4. Преглед бушотина у подручју посебне намене

Бушотина (локалитет)	Координате		Протицај (l/s)	Темп. (°C)	Термална снага (MWt)	Дубина бушотина (m)	Статус бушотине
	X	Y					
Ne-1/H (Неузина)	5021285.80	7478214.30	-	-	-	1163.0	Ликвидирана бушотина
Ne-1 a/H (Неузина)	5021309.50	7478229.97	3,94	47,0	0,445	866.0	Конзервирана бушотина

Подручје обухвата Просторног плана се у потпуности налази у одобреном истражном простору Средњи Банат бр. 5072 за истраживање нафте и природног гаса, од стране НИС а.д. Нови Сад.

Поред напред наведених активних истражних простора, лежишта и биланса минералних сировина и других геолошких ресурса и експлоатационих поља, на подручју обухвата Просторног плана у протеклом периоду регистроване су појаве следећих минералних сировина:
- опекарске глине јужно од насеља Сечањ;
- опекарске глине северно, североисточно и источно од насеља Баранда;
- подземна вода, изворište А.Д. „Победа" у Боки (општина Сечањ);
- нафта и природни гас, нафтоносно поље „Бока" (општина Сечањ);
- хидрогеотермални потенцијал испитан на бушотинама у Неузини Ne-1/H и Ne-1a/H (општина Сечањ);
- опекарске цигле, циглана „Орловат" у Орловату (Град Зрењанин);
- подземна вода, изворište „Млекара Маестро" у Сакулама (општина Опово).

3.4. КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ

У обухвату Просторног плана непокретна културна добра (знаменито место и споменик културе) и добра која која уживају претходну заштиту (споменици и спомен обележја) се налазе углавном у насељима уз Тамиш.

Добра под претходном заштитом: археолошки локалитети, локалитети са историјским, етнолошким или природњачким садржајем (водице) су заступљени у целом обухвату Просторног плана.

3.4.1. Историјски контекст

Подручје Тамиша насељено је веома рано услед чега се изградио специфичан однос човека према природи, који је резултовао садашњим културним наслеђем, што утиче на специфичност посматраног подручја. Мноштво археолошких налаза указује на трагове људских насеља на високим обалама Тамиша.

Због климатских и хидролошких карактеристика насеља уз плавна подручја су имала идеалне услове за сточарство, што је условило да је сточарство било и остало главна пољопривредна грана. Непокретно културно наслеђе, као и писани извори, сведоче о континуираном присуству на овом подручју. Међутим, услови су били неповољни за формирање већих насеља са централном улогом. Чак и са гушћом мрежом насеља у средњем веку број становника је био низак. У турском периоду се додатно смањио број становника. Након ослобођења од турске владавине започето је планско насељавање подручја насељавањем становника разних националности и вере из других делова Аустроугарске монархије.

3.4.2. Непокретна културна добра

У обухвату Просторног плана се налази 16 непокретних културних добара и то: једно знаменито место од изузетног значаја, један споменик културе од изузетног значаја, девет споменика културе од великог значаја и пет споменика културе.

Р.БР.	НАЗИВ	К.П. НА КОЈОЈ ЈЕ НКД	ПОПИС К.П. ЗАШТИЋЕНЕ ОКОЛИНЕ НКД	МЕСТО/КО	ЈЛС
1.	Српска православна црква „Свети Никола"	520	520	Томашевац	Град Зрењанин
2.	Српска православна црква „Ваведења Богородице"	651	651	Орловат	Град Зрењанин
3.	Српска православна црква Рођења Јована Претече „Намастир"	33	33, 34, 35/1	Ботош	Град Зрењанин
4.	Српска православна црква „Свети Георгије"	1990	1990	Чента	Град Зрењанин
5.	Српска православна црква „Свети Никола"	985	985	Сакуле	Општина Опово
6.	Српска православна црква „Свети Никола"	5022	5022	Опово	Општина Опово
7.	Српска православна црква Вазнесења	335	335	Јарковац	Општина Сечањ
8.	Српска православна црква „Свети Никола" и надгробни споменици у порти	1807	1807	Јаша Томић	Општина Сечањ
9.	Српска православна црква „Преображења"	1	1	Шурјан	Општина Сечањ

Табела 6. Споменик културе од изузетног значаја

Табела 7. Споменик културе од великог значаја

Табела 8. Споменик културе

Р.БР.	НАЗИВ	К.П. НА КОЈОЈ ЈЕ НКД	ПОПИС К.П. ЗАШТИЋЕНЕ ОКОЛИНЕ НКД	МЕСТО/КО	ЈЛС
1.	Српска православна црква „Рођења Богородице"	501	500, 501, 502	Ботош	Г рад Зрењанин
2.	Српска православна црква „Благовести"	310	-	Идвор	Општина Ковачица
3.	Родна кућа Михајла Пупина	329	329	Идвор	Општина Ковачица
4.	Римокатоличка црква „Узнесења блажене девице Марије"	1805	1805	Јаша Томић	Општина Сечањ
5.	Српска православна црква „Свети Никола"	85	85	Неузина	Општина Сечањ

3.4.3. Добра која уживају претходну заштиту

Табела 5. Знаменито место од изузетног значаја

У обухвату Просторног плана се налази приближно 204 добара која уживају претходну заштиту[9] и то: једно старо језгро градова и насеља, 26 градитељских објеката, 40 споменика и спомен обележја, пет локалитета са историјским, етнолошким или природњачким садржајем и приближно 132 археолошка локалитета.

Табела 9. Старо језгро градова и насеља - добро које ужива претходну заштиту

Р.БР.	НАЗИВ	К.П.	МЕСТО/КО	ЈЛС
1.	Просторна културно историјска целина „Стари центар Јаше Томића"	1, 2, 3/1, 193/2, 194, 196, 197	Јаша Томић	Општина Сечањ

Табела 10. Градитељски објекат - добро које ужива претходну заштиту

Р.БР.	НАЗИВ	К.П.	МЕСТО/КО	ЈЛС
1.	Српска православна црква „Рођења пресвете Богородице"	515	Фаркаждин	Г рад Зрењанин
2.	Граничарска зграда, зграда компаније бр. 2	523	Томашевац	Г рад Зрењанин
3.	Граничарска зграда, Трг маршала Тита број 1	1	Орловат	Г рад Зрењанин
4.	Млин, Улица Иве Лоле Рибара бр. 49	600/1	Орловат	Г рад Зрењанин
5.	Кућа са окућницом, Улица Змај Јовина бр. 24	2047	Чента	Г рад Зрењанин
6.	Кућа, Улица Николе Тесле бр. 6	1546, 1547	Чента	Г рад Зрењанин
7.	Стари мост у атару Уздина	-	Уздин	Општина Ковачица
8.	М остови на Тамишу-триптих (три моста)	-	Баранда	Општина Опово
9.	Стара циглана у атару Идвора	-	Идвор	Општина Опово
10.	Српска православна црква посвећена Духовима, св. Тројици	126	Банатска Дубица	Општина Сечањ
11.	Српска православна црква посвећена преносу моштију светог оца Николаја	56	Бока	Општина Сечањ
12.	Зграда Жупног уреда	1083	Бока	Општина Сечањ
13.	Римокатоличка црква посвећена Благовестима	898	Бока	Општина Сечањ
14.	Капела и неколико старих надгробних споменика из XVIII и почетка XIX века на православном гробљу	335	Јарковац	Општина Сечањ
15.	Бучекова Палата, Улица маршала Тита број 110	224	Јаша Томић	Општина Сечањ
16.	Кућа, Улица ЈНА број 10	1263	Јаша Томић	Општина Сечањ
17.	Стари зидани мост на речици Јер	8288	Јаша Томић	Општина Сечањ
18.	Кућа Стевана Алексића	1472/1, 1471/1, 1472/3, 1472/4	Јаша Томић	Општина Сечањ
19.	Римокатоличка црква посвећена Снежној Госпи	925/1	Неузина	Општина Сечањ
20.	Стари зидани мост на Ланка Бирди	2599/1	Шурјан	Општина Сечањ
21.	Стамбена зграда	377/2	Сечањ	Општина Сечањ
22.	Зграда СО Сечањ	377/3	Сечањ	Општина Сечањ
23.	Зграда центра за социјални рад	366	Сечањ	Општина Сечањ
24.	Зграда Јавног стамбеног предузећа Сечањ	225/1	Сечањ	Општина Сечањ
25.	Румунска православна црква „Свети Димитрије"	278	Сутјеска	Општина Сечањ

Табела 11. Споменик и спомен обележје - добро које ужива претходну заштиту

Р.БР.	НАЗИВ	К.П.	МЕСТО/КО	ЈЛС
1.	Спомен-чесма, на обали Тамиша	3923	Ботош	Г рад Зрењанин
2.	Споменик борцима Првог светског рата	502	Ботош	Г рад Зрењанин
3.	Спомен-скулптура палим борцима и жртвама фашистичког терора	555/2	Ботош	Г рад Зрењанин
4.	Надгробни споменик палом Црвеноармејцу	500	Ботош	Г рад Зрењанин
5.	Споменик палим борцима у НОБ-у 1941-1945	2632/1	Чента	Г рад Зрењанин
6.	Гробно место са спомеником погинулим авијатичатима Црвеноармејцима	1990	Чента	Г рад Зрењанин

9 У складу са чланом број 29. Закона о културним добрима, установа заштите дужна је да у року од две године утврди да ли евидентирана непокретност има споменичка својства и да у том року предложи утврђивање те непокретности за културно добро. Уколико евидентирана непокретност није утврђена за културно добро у року од три године од дана евидентирања, на ту непокретност неће се примењивати мере заштите утврђене овим законом.

Р.БР.	НАЗИВ	К.П.	МЕСТО/КО	ЈЛС
7.	Споменик борцима добровољцима са солунског фронта	482	Фаркаждин	Г рад Зрењанин
8.	Споменик борцима и жртвама фашистичког терора	482	Фаркаждин	Г рад Зрењанин
9.	Споменик палим друговима за уједињење целог српства	482	Чента	Г рад Зрењанин
10.	Споменик жртвама фашистичког терора	482	Чента	Г рад Зрењанин
11.	Споменик добровољцима са Добруџе и Солуна	626	Томашевац	Г рад Зрењанин
12.	Спомен биста палим борцима и жртвама фашистичког терора	626	Томашевац	Г рад Зрењанин
13.	Локација са обележјем првобитне сеоске цркве и стари надгробни споменик	218	Орловат	Г рад Зрењанин
14.	Споменик капетану Радивијевићу	2252/1	Орловат	Г рад Зрењанин
15.	Споменик борцима-добровољцима Првог светског рата	650	Орловат	Г рад Зрењанин
16.	Споменик палим борцима и жртвама Другог светског рата	652/1	Орловат	Г рад Зрењанин
17.	Спомен плоча посвећена Сави Вељковићу, првоборцу НОР-а	2	Банатска Дубица	Општина Сечањ
18.	Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора	111	Банатска Дубица	Општина Сечањ
19.	Споменик са гробницом Жике Букацала, политичког секретара СК КПЈ за срез Алибунар	111	Банатска Дубица	Општина Сечањ
20.	Споменик у знак сећања на поплаву 1895. године	602[3]	Бока	Општина Сечањ
21.	Камени крст	602[4]	Бока	Општина Сечањ
22.	Споменик палим борцима НОР-а и жртвама фашистичког терора	61	Бока	Општина Сечањ
23.	Спомен биста Жарку Зрењанину	953/1	Бока	Општина Сечањ
24.	Споменик убијеним свештеницима 1848.	333/3	Јарковац	Општина Сечањ
25.	Споменик палим добровољцима из Првог светског рата	333/3	Јарковац	Општина Сечањ
26.	Споменик палим борцима НОР-а и жртвама фашистичког терора	333/3	Јарковац	Општина Сечањ
27.	Спомен плоча, поводом 17. децембра 1943. Године када је основана прва месна партијска организација	226/1	Јаша Томић	Општина Сечањ
28.	Спомен плоча жртвама НОР-а	1489/1	Јаша Томић	Општина Сечањ
29.	Споменик погинулим борцима добровољцима Првог светског рата	85	Неузина	Општина Сечањ
30.	Споменик палим борцима НОР-а и жртвама фашистичког терора	7	Неузина	Општина Сечањ
31.	Спомен биста Страхињи Стефановићу	7	Неузина	Општина Сечањ
32.	Спомен биста Ђури Рашкову	7	Неузина	Општина Сечањ
33.	Спомен плоча Ђури Рашкову	310	Неузина	Општина Сечањ
34.	Споменик родољубима стрељаним 1941. године	1591	Неузина	Општина Сечањ
35.	Старо „Швапско" гробље	142/2	Сечањ	Општина Сечањ
36.	Плоча на каменом зиду, са исписаним именима бораца погинулих у току НОР-а чије су породице насељене у Сечњу	540	Сечањ	Општина Сечањ
37.	Две спомен бисте на заједничком постољу посвећене народним херојима Миру Попари и Владу Томановићу	541	Сечањ	Општина Сечањ
38.	Спомен биста народног хероја Милете Окиљевића	692	Сутјеска	Општина Сечањ
39.	Спомен плоча посвећена палим борцима у НОР-у чије су породице насељене у Сутјесци	1183/3	Сутјеска	Општина Сечањ
40.	Споменик палим борцима НОР-а и жртвама фашистичког терора	252	Шурјан	Општина Сечањ

3 Податак о локацији културног добра, катастарској парцели, очитан са графичког приказа
4 Податак о локацији културног добра, катастарској парцели, очитан са графичког приказа.

Р.БР.	НАЗИВ	К.П./ЛОКАЦИЈА	МЕСТО/КО	ЈЛС
1.	Свете водице (бунар, капела и крст)	1546,1545	Томашевац	Г рад Зрењанин
2.	Капела са водицом	2022	Орловат	Г рад Зрењанин
3.	Водица посвећена Светој Петки	У атару КО Опово	Опово. Баранда	Општина Опово
4.	Водица посвећена Огњеној Марији	На потесу Опово. Баранда	Опово. Баранда	Општина Опово
5.	Водица код старог гробља	340/2, 341/1	Бока	Општина Сечањ

3.5. СТАНОВНИШТВО

У обухвату Просторног плана налази се укупно 19 насеља са подручја четири јединице локалне самоуправе: Града Зрењанина и општине Ковачица, Опово и Сечањ.

Град Зрењанин и општина Сечањ припадају Средњебанатској области, док се општине Ковачица и Опово налазе у Јужнобанатској области.

Према Попису становништва 2011. године, у подручју обухвата живи 32035 становника у 19 насеља, односно 1,7% укупног броја становника на територији АП Војводине.

Подручје обухвата Просторног плана у целости карактерише пад броја становника. Посматрајући период од 1991. до 2011. године приметно је континуирано опадање броја становника, са 39477 становника 1991. године, преко 36958 становника 2002. године и 32035 становника 2011. године. Број становника се смањио за 7442 становника, с тим да је посматрајући два последња Пописа приметно значајније смањење броја становника за 13,3%, односно 4923 становника мање. У подручју обухвата Просторног плана присутна је депопулација, која је заступљена на целој територији АП Војводине.

Табела 13. Број становника у обухвату Просторног плана

ЈЛС	Насеље	Бр. становника 1991	Бр. становника 2002	Бр. становника 2011	Индекс (2011/2002)
Град Зрењанин	Банатски Деспотовац	1793	1620	1291	79,7
	Ботош	2349	2148	1860	86,6
	Орловат	1909	1789	1516	84,7
	Томашевац	1891	1765	1510	85,6
	Фаркаждин	1568	1386	11 79	85,1
	Чента	2946	3119	3050	97,8
Ковачица	Идвор	1308	1198	974	81,3
	Уздин	2895	2498	2029	81,2
Опово	Баранда	1662	1648	1544	93,7
	Опово	4728	4693	4527	96,5
	Сакуле	2194	2048	1847	90,2
Сечањ	Банатска Дубица	492	428	324	75,7
	Бока	1905	1734	1412	81,4
	Јарковац	2054	1817	1505	82,8
	Јаша Томић	3404	2982	2373	79,6
	Неузина	1485	1371	1256	91,6
	Сечањ	2637	2647	2107	79,6
	Сутјеска	1880	1737	1478	85,1
	Шурјан	377	330	253	76,7
Укупно у ПИО		39856	37295	32035	86,6
АП Војводина		1970195	2031992	1931809	95,1

3.6. МРЕЖА И ФУНКЦИЈЕ НАСЕЉА

Постојећу мрежу насеља у обухвату Просторног плана чини 19 насеља. У обухвату Просторног плана се налази:

- шест насељених места Града Зрењанина - центар националног значаја (Банатски Деспотовац, Ботош, Орловат, Томашевац, Фаркаждин и Чента);

- 14 насељених места која припадају функционалном урбаном подручју Зрењанина: шест насељених места Града Зрењанина (Банатски Деспотовац, Ботош, Орловат, Томашевац, Фаркаждин и Чента) и осам насељених места општине Сечањ (Банатска Дубица, Бока, Јарковац, Јаша Томић, Неузина, Сечањ, Сутјеска и Шурјан);
- пет насељених места која припадају функционалном урбаном подручју Панчева - центру националног значаја и то: Идвор и Уздин (општинама Ковачица) и Баранда, Опово и Сакуле (општина Опово).

Насеља су просечне величине од 1686 становника, док се са највише становника издваја Опово са 4527, а најмање становника има насеље Шурјан у општини Сечањ, са 253 становника.

Сечањ и Опово представљају центре општине и имају карактер локалног центра, док су остала насељена места, осим насеља Јаша Томић, претежно руралног карактера и имају функцију локалне заједнице са развијеним централним функцијама.

Подручје општине Сечањ има највећи удео у укупном обухвату Просторног плана, јер од 11 насеља у обухвату је осам насеља, а затим општина Опово, која од укупно четири насеља у својој општини у обухвату Просторног плана има три. Остале јединице локалних самоуправа мањим деловима своје територије улазе у обухват Просторног плана.

Табела 14. Насеља према величинској категорији

Величинска категорија	Број насеља	Број становника	% укупног броја становника подручја
до 1000	3	1551	4,84
1001-3000	14	22907	71,51
3001-5000	2	7577	23,65
Укупно	19	32035	100

Највећи број насеља у обухвату Просторног плана се налази у категорији од 1001 до 3000 становника, где живи и 71,51% становника.

Насеља која се у целости налазе у подручју обухвата Просторног плана су Шурјан, Бока, Сечањ, Неузина, Идвор и Баранда. Остала насеља једним делом своје територије улазе у обухват Просторног плана, али су за потребе анализе сагледана у потпуности.

3.7. ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Имајући у виду величину и карактер насељених места која се налазе на подручју обухвата Просторног плана, заступљеност јавних служби углавном задовољава потребе становништва.
У насељеним местима заступљене су све неопходне јавне службе, од предшколских и школских установа, домова културе, библиотека, амбуланти, апотека, и спортско-рекреативних површина. Свако насеље има и месну канцеларију и пошту. Постојеће службе је неопходно унапредити.

Планским документима чије је доношење у надлежности јединица локалне самоуправе планирано је уређење и изградња постојећих објеката и комплекса јавних служби и изградња недостајућих објеката и комплекса јавних служби (у зависности од потреба локалне заједнице).

3.8. ПРИВРЕД

А Пољопривреда

Основна и доминантна привредна делатност у обухвату јесте пољопривреда. У оквиру заштићеног подручја пашњаци обухватају око 41% укупне површине, па самим тим традиционално сточарство - пашарење представља највећи производни ресурс, који није искоришћен у довољној мери, а нарочито би било корисно увећање броја оваца. Осим тога, ливаде за кошење обухватају око 7%, што такође представља значајан удео.

Ратарска производња у заштићеном подручју заступљена је на малим површинама (око 15%), практично у енклавама у оквиру ливада и пашњака, а житарице и индустријско биље су најчешће културе. Често се ради о врло интензивном ратарењу, па то понекад представља конфликт са окружењем и неопходно је ускладити га са мерама заштите у наредном периоду.

На подручју ван режима заштите, у непосредном окружењу, ратарство је доминантан облик пољопривреде, а оно по свему има карактеристике као и у другим деловима Баната. На предметном простору постоје и две свињогојске и једна фарма говеда.

Узгој рибе у рибњацима

Под рибњацима на заштићеном подручју подразумевају се одржавани водени системи за производњу рибе, изграђени подизањем насипа око будућих језера или модификацијом постојећих водених станишта.

Сви рибњаци у Потамишју саграђени су после Другог светског рата, а градња је посебно била интензивна у протекле три деценије (почевши од 1984. године, када је изграђен рибњак „Сутјеска"), због процвата тржишта слатководне рибе. У Потамишју је тада изграђена највећа површина под рибњацима у Србији.

Рибњацима се управља на полуинтензиван начин (ниво интензитета производње рибе је у корелацији са бројем фактора који се у систему контролишу). Начин производње и производне карактеристике рибњака у многоме зависе од власништва, планова производње, те економског миљеа у којима рибњаци егзистирају. Економски најпродуктивнији су рибњаци код Неузине и рибњак код Сутјеске. На неким рибњацима риба се више не производи.

Табела 15. Рибњаци у подручју обухвата Просторног плана и њихове главне карактеристике

Назив рибњака	Локација	Приближна површина рибњака у ha	Положај
„Баранда"	КО Опово, Сакуле и Баранда	918	У заштићеном подручју
„Сутјеска"	КО Сутјеска и КО Банатски Деспотовац	897	У заштићеном подручју
„Рибокомплекс"	КО Уздин	410	У заштићеном подручју
„Транспетрол"	КО Сечањ	400	У заштитној зони
„Свети Никола"	КО Неузина	300	У заштитној зони
„Велики Алас"	КО Чента	120	У заштићеном подручју
„Алаштов"	КО Неузина	50	У заштитној зони
„Бокшан"	КО Орловат	12	У заштићеном подручју
„Ботош"	КО Ботош	3,2	У заштићеном подручју

Тренутно је на подручју Потамишја девет рибњачких комплекса укупне површине ~3110 ha, с тим да површина реално може да буде и већа уколико се узму у обзир све површине које служе рибњачкој производњи. Од наведене површине, 2357 ha налази се у заштићеном подручју, док је 750 ha у заштитној зони.

Туризам

Вредности планског подручја, са аспекта туристичке валоризације, односе се на приступачност подручја ПИО „Потамишје", његове природне и антропогене вредности, еколошку очуваност, богатство мотива, као и потенцијалну туристичку привлачност насеља у његовој непосредној околини.

На заштићеном подручју и околини постоји велики потенцијал за развој: екотуризма („birdwatching", рекреативних активности, као што су вожња бициклима, пешачење, купање и сл., едукација кроз школе у природи, еколошке кампове, екскурзије, стручне и студијске боравке за одрасле), риболовног, културно-манифестационог, руралног и наутичког туризма.

Такође, недалеко од насеља Баранда постоје налазишта минералног блата - пелоида, те је кроз локалне планове развоја наведена и могућност њиховог комерцијалног коришћења и развој здравственог туризма на овом подручју.

Планирање туристичких садржаја и активности, које морају бити усклађене са мерама и режимима заштите природе, уз адекватну презентацију и промоцију природних вредности, утицаће и на већу атрактивност туристичких локалитета и повећање обима туристичких услуга.

Шумарство и лов

Шумама и шумским земљиштем највећим делом газдује ЈП „Војводинашуме", а делом газдују ЈП „Воде Војводине" и сопственици шума. Шумска вегетација и шумске монокултуре аутохтоних и алохтоних врста и групације дрвенастих врста које се јављају у мозаику са забареним површинама, користе се првенствено за добијање производа од дрвета. Највећу површину унутар шумског покривача, заузимају монокултуре хибридних топола.

Приоритетна функција шума ЈП „Војводинашуме" у оквиру ГЈ „Горње Потамишје" је глобална намена 11 - шуме са производно-заштитном функцијом. Основну намену чине:
- Наменска целина 10, производња техничког дрвета и
- Наменска целина 92, узгајалиште птица мочварица.

Привредна функција ових шума се остварује кроз испоруку дрвних сортимената дрвопрерађивачким фирмама које производе: амбалажу, палете, палетне елементе и љуштени фурнир. Такође, остварује се и пласман огревног дрвета (тврдих и меких лишћара) на целом подручју јужног и средњег Баната, који се продаје синдикалним организацијама и слободном продајом крајњим потрошачима. Потражња за огревним дрветом је знатно већа од укупне производње.

Коришћење недрвних производа из шуме (лековитог биља и гљива) није организовано.

За развој лова као привредне гране у обухвату Просторног плана постоје добри предуслови, посебно услови станишта, који погодују развоју дивљачи. Ограничење у развоју лова као туристичког производа су мала улагања у ову привредну грану.

3.9. ИНФРАСТРУКТУРА

3.9.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана егзистирају следећи видови саобраћаја: путни - друмски, железнички и водни. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја на подручју у обухвату Просторног плана и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички и водни саобраћај користе само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

Путни - друмски саобраћај омогућује доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима.

Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:
- Државни пут 1б реда бр.13/М-24.1, Хоргош - Кањижа - Нови Кнежевац - Чока - Кикинда - Зрењанин - Чента - Београд;
- Државни пут 1б реда бр.18/М-7.1, Зрењанин - Сечањ - Пландиште - Вршац - Стража - Бела Црква - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Калуђерово);
- Државни пут 11а реда бр.129/Р-123, Кађ - Шајкаш - Тител - Перлез - Ковачица - Сечањ - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Јаша Томић);
- Државни пут 11а реда бр.130/М-24, Ечка - Ковачица - Јабука - Панчево;
- Државни пут 11а реда бр.131/Р-124, Чента - Опово - Јабука;
- Државни пут 11б реда бр.308/Р-123, Торак - Крајишник - Сутјеска - Неузина;
- Државни пут 11б реда бр.309/Р-123.2, Крајишник - Јаша Томић.

Основни путни правци који омогућавају даљинска и транзитна кретања, као и везе са центрима међународног (Нови Сад), националног ранга (Зрењанин, Кикинда, Панчево) и регионалног ранга (Вршац) су ДП бр.13 и ДП бр.18. ДП II реда.

Ово су саобраћајни капацитети који омогућавају субрегионално и регионално повезивање и основни су абсорбери свих саобраћајних збивања на посматраном подручју и путеви који омогућују изворно- циљна кретања и квалитетно међунасељско повезивање у обухвату Просторног плана.

Систем општинских путева у обухвату Просторног плана (Град Зрењанин, општине Опово, Ковачица и Сечањ) су различитог степена изграђености и омогућују доступност овом простору из свих праваца, са везама на државну путну мрежу високог ранга (ДП I и II реда).

Железнички саобраћај је својевремено одиграо врло важну улогу у развоју насеља, омогућавајући кретање становништва на дуже и краће релације. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај, због својих одређених недостатака (фиксиране линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго), изгубио је позиције које је некад имао.

У ранијем периоду (седамдесетих и почетак осамдесетих година XX века), знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. Од пруга које су регионалног и локалног значаја, а које тренутно функционишу, треба издвојити правце:
- регионалне пруге бр. 2, Панчево главна станица - Зрењанин - Кикинда - државна граница Републике Румуније - (Jimbolia);
- регионалне пруге бр. 6 (Нови Сад) - Распутница Сајлово - Римски Шанчеви - Орловат Стајалиште;
- локалне пруге бр. 16, Сечањ - Јаша Томић;
- локалне пруге бр. 17, Зрењанин фабрика - Вршац - Бела Црква;
- демонтиране пруге на правцу Сечањ - Јарковац - Самош.

Железнички саобраћај има мали удео у туристичким кретањима на подручју обухваћеним Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), због веће удобности у односу на аутобуски превоз, могао би имати значајно учешће у туристичким кретањима, првенствено код путовања већег броја путника.

Водни саобраћај на посматраном подручју заступљен је преко пловног канала ОКМ ХС ДТД, Банатска Паланка - Нови Бечеј, са релативно скромним просторно и инфраструктурно прихватно
- манипулативним и превозним капацитетима (товариште на каналу ОКМ код Банатске Дубице).

Водоток Тамиш није категорисан као пловни водоток (изузев у зони Панчева, што је ван обухвата Просторног плана), па у смислу транспорта нема значај, али се може користити у спортске и рекреативне сврхе малим пловилима (мања пловила - чамци).

Немоторни саобраћај је заступљен преко бициклистичких коридора националног ранга. Међународна бициклистичка стаза - цикло коридор 6[5], Дунав - Црно море, позиционирана је ван обухвата Просторног плана, западно, у општини Стара Пазова. Цикло коридор 6 није доступан у делу обухвата без организованог прелаза (скела/трајект) преко Дунава. Национални цикло коридор је дефинисан уз канал ОКМ ХС ДТД и део Тамиша од Уставе Ботош до границе са Румунијом (Јаша Томић).

Ваздушни даљински саобраћај за потребе овог подручја се одвија преко аеродрома „Никола Тесла" (за путнички и карго саобраћај), док се за спортско-туристичке намене користи аеродром Зрењанин
- Ечка. Оба терминала у потпуности задовољавају садашње обиме транспортних захтева.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да саобраћајна инфраструктура (путно- друмски, железнички и водни саобраћај), у оквиру обухвата Просторног плана, даје добре основе за надоградњу или реконструкцију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца, на нивоу високог комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације у оквиру овог простора.

3.9.2. Водна и комунална инфраструктура

Снабдевање водом

Насеља у обухвату Просторног плана највећим делом поседују изграђен водоводни систем, с тим да се део насеља снабдева водом из регионалних система, док се за поједина насеља (Сакуле, насеља општине Сечањ и др.) и даље користе локална изворишта.

Одвођење атмосферских и отпадних вода

Одвођење атмосферских вода из насеља врши се посебним системима каналске мреже у оквиру грађевинског подручја, било отвореним или зацевљеним каналима, у зависности од ширине профила улица. Отворени канали, који најчешће прате саобраћајнице, углавном су запуштени и непроточни.

5 Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta.

Канализациона инфраструктура изграђена је у насељима Јаша Томић, Сечањ, Опово и Идвор, али обухвата мали проценат домаћинстава. Ни једно насеље на овом подручју тренутно нема изграђен уређај за пречишћавање отпадних вода који је у функцији. Отпадне воде испуштају се у водопропусне септичке јаме, које су потпуно засићене после дуге употребе.

Пречистачи отпадних вода насеља у највећем броју случајева планирани су на самој граници са заштићеним подручјем, као што је случај са насељима Баранда, Сакуле и Банатски Деспотовац (поред Тамиша), Идвор (поред локалитета Петрићева бара), Шурјан (поред Тамиша, југозападно од постојеће радне зоне), Бока (поред локалитета Стари Тамиш). У случају неколико насеља, иако је планирана локација ван директне зоне утицаја, реципијент пречишћеног ефлуента је хидролошки повезан са заштићеним подручјем (Јаша Томић, Сечањ, Чента, као и Сутјеска, чији пречистач је планиран на пашњаку, на удаљености 150 m од границе заштићеног подручја). За део насеља изградња пречистача планирана је у самом заштићеном подручју, као што су Неузина (локалитет Стари Тамиш, у близини пута P-123: Неузина 2 (Тамиш) - Неузина 1, Фаркаждин (пашњак уз источни део грађевинског подручја), Орловат (приобаље Тамиша уз јужни део грађевинског подручја) и Томашевац (пашњак уз југоисточни део грађевинског подручја). Једино у случају насеља Уздин, канал планиран за реципијент није у хидролошкој вези са заштићеним подручјем. Као крајњи реципијент пречишћених отпадних вода за сва остала насеља је река Тамиш.

Одбрана од поплава

Тамиш припада водама I реда, у оквиру групе међудржавних вода као природни водоток. Према члану 23. Закона о водама, јавно водопривредно предузеће управља водним објектима за уређење водотока и за заштиту од поплава на водама I реда и водним објектима за одводњавање, који су у јавној својини и брине се о њиховом наменском коришћењу, одржавању и чувању.

У заштићеном подручју удео у управљању имају Водопривредно друштвено предузеће „Средњи Банат" из Зрењанина и Друштвено водопривредно предузеће „Тамиш Дунав" из Панчева. ВДП „Средњи Банат" обавља водопривредну делатност на територији Града Зрењанина, општина: Сечањ, Нова Црња и Житиште, а ДВП „Тамиш Дунав" у Граду Панчеву, општинама Ковачица и Опово, углавном пружањем услуга за ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад и ЈП „Ђердап".

Протицај реке Тамиш је карактеристичан по изразитој неуједначености, како током године, тако и између појединих година. У домену великих вода Тамиш у нашој земљи има различите воднорежимске карактеристике тока, а у подручју обухвата Просторног плана могу се поделити на два. Прва деоница, од државне границе до ушћа Брзаве код Ботоша, има изграђене насипе са широким мајор коритом. За ову деоницу је карактеристичан брз настанак поплавног таласа и одбрана од поплава од неколико дана. Друга деоница, од ушћа Брзаве до споја са Дунавом преко канала Карашац код Ченте, има и до 5 km широку инундацију оивичену изразито високим теренима. При наиласку великих вода, ова долина се плави и има велику акумулациону моћ.

Сваки водоток има свој посебан режим проглашавања фазе одбрана од поплава: „редовне" и „ванредне" одбране. За „банатске водотоке", ВДП „Средњи Банат" директно и самостално проглашава увођење или укидање степена одбране.

Меродавни водомер за водоток Тамиш, за деоницу која пролази територијом Града Зрењанина се налази код Сечња са котом „0" водомера (73,46 m н.в.). Редовна одбрана се проглашава код читања 400 cm, а ванредна код читања 650 cm. У обухвату Просторног плана налази се хидролошка станица „Јаша Томић" и „Сечањ", а подаци о површинским водама Тамиша се користе и са хидролошке станице „Панчево", а за Брзаву са хидролошке станице „Конак".

Заштита приобаља Тамиша спроводи се комбинацијом различитих објеката и мера. Линијска заштита се врши углавном насипима. Ретензијама се може вршити растерећење водотока, а мрежом канала са евакуационим објектима регулише се упуштање воде у Тамиш. На територији коју покрива ВДП „Средњи Банат", од државне границе до Томашевца, протеже се левообални насип Тамиша (од km 120+375 до km 90+200) и део насипа магистралног канала ДТД, који чине јединствен линијски систем одбране. Деснообални насип се протеже од државне границе до високог терена непосредно код укрштања Тамиша са магистралним каналом ДТД код Ботоша (од km 113+175 до km 83+500). Десна обала захвата високи терен од km 83+500 до km 37+000 (мост код Баранде на Тамишу). Друга техничка деоница има 46,5 km високог терена. Насипи I одбрамбене линије димензионисани су на 1% велику воду и распоређени су на деловима тока Тамиша. Део речног тока од Томашевца до Опова природна је ретензија за велике воде.

Делови мелиорационих система за одводњавање са припадајућим водним објектима који се налазе на предметном подручју су:

1. ГД СБЗ 226 Чента,
2. ГД СБЗ 225 Фаркаждин,
3. ГД СБЗ 221 Орловат-Пашњак,
4. ГД СБЗ 208 Лукићево,
5. ГД СБЗ 223 Томашевац,
6. ГД СБЗ 230 Рибњак Сутјеска,
7. ГД СБЗ 227 Орећ-Беле Баре-Сутјеска,
8. ГД СБЗ 228 Ушће-Тамишац,
9. Инундација,
10. ГД СБЗ 204 Ланка Бирда,
11. ГД СБЗ 201 Неузина-Брзава,
12. ГД СБЗ 203 Неузина-Тамиш,
13. ГД СБЗ 202 Неузина-ДТД,
14. Коридор.

Ознаке ГД-Горњи Дунав и СБЗ-Средњи Банат Зрењанин преузете су из Оперативног плана за одбрану од поплава за 2018. годину („Службени гласник РС", број 15/18). Карактеристике горе наведених система, дате су Табелама 16, 17, 18 и 19 (Табеле бр. 1, 2, 3 и 4 из Водних услова).

Tabela 16. Karakteristike crpnih stanica

Red broj	Opština	Naziv sliva/sistema	Naziv crpne stanice	Učešće Đerdapa (%)	Vrsta CS (štab/mob)	Sistem za odvodnjavanje	Lokacija crpne stanice	Vrsta pogona	Kota "0" vodomera (mnJm)	Min radni nivo (mnJm)	Max radni nivo CmnJm	Mogućnost reverzibilnosti (DA/NE)	Kapacitet (m3/s)	Broj agregata	Broj agregata u funkciji	Godina izgradnje
/	2	3	4	5		6 7 8 9			10	U 12		13 14			15 16 17	
!	Sečanj	TAMIŠ D O.	UŠĆE-TAMIŠAC		STABILNA	UŠĆE-TAMIŠAC	TAMIŠ D O. km 109+818	EL.	73.46	74.46	75.46	NE	2.60	2	1	1969
2		TAMIŠ L.O.	LANKA BIRDA		STABILNA	LANKA-BIRDA	TAMIŠ L.O. km 110+800	EL.	73.71	73.70	74.50	NE	4.16	3	3	1971
3		TAMIŠ L.O.	BOKA-SP.KANAL		STABILNA	LANKA-BIRDA	SPOLNI KANAL	DIZ.	76.31	73.50	74.00	NE	0.50	1	I	1961
4		TAMIŠ D O.	POVRTAR		STABILNA	OREĐ-B.BARE-SUTJESKA	TAMIŠ D O. km 97+270	DIZ.	76.00	73.50	74.00	NE	0.50	1	1	1961
5		TAMIŠ D O.	SUTJESKA		STABILNA	OREĐ-B.BARE-SUTJESKA	TAMIŠ D.O. km 90+875	EL.	74.68	72.80	74.40	NE	3.90	3	2	1983
6		TAMIŠ L.O.	VENER		STABILNA	NEUZINA	TAMIŠ L.O. km 95+038	DIZ.	74.67	73.50	74.05	NE	0.25	1	1	1960
7		TAMIŠ L.O.	NEUZINA	korisnik je	STABILNA	NEUZINA	OKM L.O. km 85+850	EL.	74.40	73.00	73.60	NE	0.25	2	2	1971
8		TAMIŠ L.O.	KONAK		STABILNA	KONAK	BRZAVA D.O. km 9+200	EL.	74.14	75.04	75.54	NE	1.80	4	4	1977

Табела 17. Одбрамбени насип

[Redni broj	Vodotok	Deonica	Stacionaža odbrambene linije	Dužina nasipa POTAMIŠJA km	Dužina nasipa km	Stacionaža odbrambene linije-Potamišje
1	2	3	4		5	6
	REKATAMIS					
	1.0.	D.20.5.1. Državna granica- Sečanj	l.o. 120+375-106+140	III stepen zaštite 14.23	14.23	L.O. od km 83+100 do km 120+375
	1.0.	D.20.5.2. Granični nasip 11.32 KM-POREDBirde od državne		III stepen zaštite 0.9 II stepen zaštite 0.1	11.32	
	1.0.	D.20.5.3. Sečanj-Ustava Tomaševac	l.o. 106+140-90+200 89+800-88+000 84+500-	III stepen zaštite 19.14	19,14	
	d.o.	D.20.4.3, Državna granica- Sečanj	d.o. 113+175-96+870	III stepen zaštite 16.30	16.30	D.O. od km 83+500 do km 113+175
	d.o.	D.20.4.5. Sečanj-Ustava Tomaševac	d.o. 96+870-83+500	III stepen zaštite 13.37	13,37	

Табела 18. Чуварнице на водотоцима

Redni broj	Lokacija čuvarnice	Čuvarnice
1	TAMIŠ D.O. km 112+690	BROJ 10
2	TAMIŠ D.O. km 109+775	BROJ 11
3	TAMIŠ D.O. km 101+223	BROJ 12
4	TAMIŠ D.O. km 95+480	BROJ 13
5	TAMIŠ D.O. km 91+665	BROJ 14
6	TAMIŠ L.O. km 117+790	BROJ 16
7	TAMIŠ L.O. km 110+760	BROJ 17
8	TAMIŠ L.O. km 94+940	BROJ 19

Табела 18. Одбрамбени насип

Табела 19. Подаци о водним објектима Просторног плана - Потамишје

Ред. бр.	Општина	Назив сливног језера	Учешће слива у општ. (%)	Просечна кота терена (мнум)	ПОВРШИНА ПОТАМИШЈА		Површина слива (ha)	Реципијент	Начин одводње	Хидро-модул система (l/sec/ha)	Површина под дренажом (ha)	Дужина каналске мреже (m)						Степен канализаности (дуж. канала/површина)	Дужина канала са отвореним ивицама (m)	Канали са отвореним (кош) профилом (m)	Пропусти (ком.)		Мостови	Остали објекти (ком.)						
					Површина у III зони (ha)	Површина у II зони (ha)						Дужина отворене мреже (m)	Главна кан. мрежа	Канал II реда	Канал III реда	Канал IV реда	Укупно						Шлемови	Уливи	Кинетаде	Ушивни грађевине	Остали	
1	Зрењанин	ČENTA	3,10	74,00	1.081,00	1.744,00	3.181,04	TAMIŠ	GRAV.								0	0,00											
2	Зрењанин	FARKAŽDIN	2,84	74,00	0,00	82,00	2.613,28	TAMIŠ	GRAV.								0	0,00											
3	Зрењанин	ORLOVAT "PAŠNJAK"	4,80	74,50	247,00	991,00	9.396,50	TAMIŠ	GRAV.				2.500	450	0	0	3.000	0,84	NEMA	NEMA	1								
4	Зрењанин	LUKIĆEVO	8,19	79,00	369,00	16,00	7.509,90	KAN. DTD	GRAV.								0	0,00											
5	Сечањ; Зрењанин	TOMAŠEVAC	8,19	4,80	75,60	500,00	940,00	10.531,02	TAMIŠ/DTD	GRAV.				7.700	31.805	3.060	4.406	46.971	4,46	NEMA	NEMA	13			3				
6	Зрењанин; Сечањ	RIĐNJAK-SUTJESKA	6,61	1,80	78,50	911,00	36,00	1.266,51	TAMIŠ	C.S. i GRAV.	0,54	0	0	3.900	9.600	0	0	13.500	9,47	16.670		59	0		1	0	0		0
7	Сечањ	ORSD-S.-SUTJESKA	17,90		78,00	923,00	212,00	7.467,11	TAMIŠ	C.S. i GRAV.	0,54	780	208.000	21.900	73.286	44.720	19.998	161.924	21,68	16.670	16.670	107	7		6	1	2		
8	Сечањ	UŠĆE TAMIŠA-C	11,19		79,00	10,00	8,00	5.928,37	TAMIŠ	C.S. i GRAV.	0,48			17.239	40.517	25.315	5.903	88.974	17,67	NEMA	NEMA	77	3		4	1	1		
9	Зрењанин	BUNDAČIJA	0,01		78,00	1.404,00	3.450,00	41,78						0	0	0	0	0	0,00	NEMA	NEMA	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Сечањ	LAVKA-BIRDA	21,41		77,30	1.271,00	2.006,00	92.194,67	TAMIŠ	GRAV. i C.S.	0,46	600	250.000	44.007	60.700	66.700	22.606	217.563	21,34	NEMA	NEMA	32	9	20	9	1	1		1
11	Сечањ	NEUZINA-BRŽAVA	4,10		77,00	399,00	800,00	1.699,89	BRŽAVA	GRAV. i C.S.	0,45	120	30.000	7.500	20.345	3.923	0	31.768	19,03	NEMA	NEMA	9	16	3	8		1		
12	Сечањ	NEUZINA-TAMIŠ	6,31		77,00	421,00	1.423,00	3.921,48	TAMIŠ	GRAV. i C.S.	0,45	150	30.000	15.587	28.713	16.738	9.012	70.050	17,86	NEMA	NEMA	6	19	1	3				
13	Сечањ	NEUZINA-DTD	6,31		77,00	410,00	1.180,00	3.696,48	KAN. DTD	GRAV. i C.S.	0,45	125	40.000	17.894	25.537	29.099	2.451	82.341	21,34	NEMA	NEMA	23	16	2	4				
14	Сечањ	KORIDOR				2110	530																						
			97,03																										

Делови мелиорационих система за одводњавање са припадајућим водним објектима који се налазе на предметном подручју су:

1. ГД ТД 267 Идвор-Уздин-Сакуле;
2. ГД ТД 268 Баштине-Опово;
3. ГД ТД 281 Главни Глогоњски;
4. ГД ТД 270 Надела.

Ознаке су из Оперативног плана за одбрану од поплава за 2018. годину („Службени гласник РС", број 15/18), ГД=Горњи Дунав; ТД=Тамиш Дунав. Карактеристике горе наведених система, дате су Табелама 20, 21, 22 и 23 (Табеле бр. 5, 6, 7 и 8 из Водних услова).

Табела 20. Ситуациони план - Потамишје, списак канала

Систем за одводњавање Баштине-Опово				
1.	Баштине	0+000	2+342	2,342.00

Ред.бр,	Назив канала	Стационажс km | km		Дужина
Систем за одводњавањс Идвор-Уздин-Сакуле				
i.	Одводни Главни Уздински	0+000	3+508	3,508.00
2.	Главни Уздински	0+000	5+365	5,365.00
3.	Уздински 1	0+000	4+150	4,150.00
4.	Уздински 1-1	0+000	0+294	294.00
5.	Уздински 1-2	0+000	0+790	790.00
6.	Уздински 1-3	0+000	0+214	214.00
7.	"	1+147	2+070	923.00
8.	Уздински 1-3-2	0+000	0+631	631.00
9.	Уздиноки 1-5	0+000	0+700	700.00
10.	Уздински 2	0+000	0+625	625.00
U.	Уздински 2-1	0+000	3+070	3,070.00
12.	Уздински 2-1-1	0+000	0+950	950.00
13.	Уздински 2-1-2	0+000	0+550	550.00
14.	Уздински 2а	0+000	2+000	2,000.00
15.	Уздински 2а-1	0+000	0+175	175.00
16.	Уздински 3	0+000	1+398	1,398.00
17.	Уздиноки 3-1	0+000	0+308	308.00
18.	Уздински 4	0+000	1+436	1,436.00
19.	Одводни Главни Идворски	0+000	1+239	1,239.00
20.	Главни Идворски	0+000	5+900	5,900.00
21.	Сакулски	0+000	1+930	1,930.00
22.	Сигет 1	0+000	3+165	3,165.00
23.	Сигет 1-1	0+000	0+818	818.00
24.	СигетЈер 1	0+000	0+150	150.00
25.	Сигет Јер 2	0+000	0+200	200.00
			Z:	40,489.00

Систем за одводљавање Главии Глогоњски				
i.	Ободни Рибњачки	0+000	5+253	5,253.00
2.	У гар-продужетак	0+000	1+686	1,686.00
3.	Глогоњски 6	0+000	0+800	800.00
4.	Глогоњски 6-1	0+000	1+750	1,750.00
5.	Глогњски 7	0+000	0+600	600.00
			Z:	10,089.00

Систем за одводњавање Надела	
1. | КајЬОВ 1 79+355 | 81+521	2,166.00
Z:	2,166.00

Табела 21. Карактеристике црпних станица

Ред broj	OpSlina	Naziv sliva/sistema	Naziv opne slanice	Učešće Đerdapa (%)	Vrsta CS (štab / mob)	Sistem za odvodnjavanje	Lokacija crpne stanice	Vrsta pogona	Kota "0" vodomera	Min radni nivo (mnJm)	Max radni nivo fmnJm	Mogućnost reverzibilnosti	Kapacitet (m3/s)	Broj agregata	Broj agregata u funkciji	Godina izgradnje
1	2	i	4	5	<5	7	s	9	10	//	12	13	14	15	16	17
1	PANČEVO	TAMIŠ D O.	C.S.GLOGONJ		STABILNA	GLAVNI GLOGONJSKI	TAMIŠ km 22+642	EL.	69.52	70.00	70.80	NE	2.60	2	2	1969
2	OPOVO	TAMiŠ L.O.	C.S.OPOVO I		STABILNA	BAŠTINE-OPOVC	TAMIŠ km 41+550	EL.Dizel	69.89	71.99	72.69	NE	0.25	I	1	1967
3		TAMIŠ L.O.	C.S.OPOVO U		STABILNA	BASTINE-OPOVC	TAMIŠ km 37+057	Dizel	71.10	72.13	72.63	NE	0.34	1	1	1967
4		NADEL D O.	C.S IDVOR-UZDIN		STABILNA	IDVOR-UZDIN-SAKULE	TAMIŠ km 71+515	EL.	77 49	77.62	7849	NE	3.00	3	2	1970
5	KOVAČICA	KOVAČIČKI 3	C.S.KOVAČICA		STABILNA	DEBELJAČKO-PEŠČARSK1	Kovačički 3 km 0+050	EL.		77 56	79.00	NE	032	1	1	2005
6		NADEL D O.	C.S.DEBEUACA		STABILNA	DEBEUAČKI-BAŠTINE	NADELkm 59+012	EL.				NE	3.30	4	4	1993
7																
8																

Табела 22. Подаци о водним објектима Просторног плана - Потамишје

Redni broj	Vodotok	Deonica	Stacionaža odbrambene linije	Dužina nasipa POTAMIŠJA km	Dužina nasipa km	Stacionaža odbrambene linije-Potamišjc
1	2	3	4		5	6
	RHKA TAMIŠ					
	Lo.	D.20.6.1.	0+000-29+700	III slepen zaštite 8.61	8,61	
	Lo.	D.20.6.2.	29+900-74+172	III stepcn zaštite 17.51	17,51	L.O. od km 0+000 do km 74+172

Табела 23. Подаци о водним објектима Просторног плана - Потамишје

Rec bc.	Општина	Назив слива/система	Учешће слива у општини (%)	Просечна кота терена (mnJm)	ПОВРШИНА ПОТАМИШЈА		Површина слива (ha)	Recipijent	Начин одводњавања	Хидро-модул система (l/sec/ha)	Површина под дренажом (ha)	Дужина канализационе мреже (m)						Степен канализационе мреже (дуж. канала/пов. слива)	Дужина канала за двонаменску функцију (m)	Коришћење двонаменској функцији (m)	Пропусти (kom.)		Мостови	Остали објекти (kom.)					
					Површина у III зони (ha)	Површина у II зони (ha)						Дужина дренажне мреже (m)	Главна кан. мрежа	Канали II реда	Канали III реда	Канали IV реда	Укупно				Цевасти	Пречасти		Сифони	Устави	Каскаде	Уливне грађевине	Дикери	Остало
1	Опово	Идвор-Уздин-Сакуле		80,00			17.264,78	ТАМИШ	ГРАВ.	0,50			15.115	32.926	16.896	3.043	67.980	3,94			61	12	2		1		1		
2	Опово	Баштине-Опово		80,50			3.007,31	ТАМИШ	ГРАВ.	0,50			7.572	12.367	2.499	0	22.438	7,46			19				1		2		
3	Опово	Главни Глогоњски		79,00			8.634,69	Јер широка бара	ГРАВ.	0,50			8.856	24.238	11.918	4.938	49.950	5,78	NEMA	NEMA	37	7	1		3	2	1		
4	Опово	Надела						Каљов	ГРАВ.				81.521				81.521	#DIV/0!											
5																													
6																													
7																													
8																													

Канал Хс ДТД „Банатска Паланка-Нови Бечеј", од km 68+500 до km 99+000. Канал је изграђен као пловни са двотрачним саобраћајем. Изнад акваторије канала пројектовани пловни габарит канала износи 6m изнад максималног водостаја. Уз канал ДТД „Банатска Паланка-Нови Бечеј", на левој и десној обали по депонији, укопан је оптички кабл компаније SBB. Подаци о траси кабла налазе се општинским катастрима подземних инсталација.

3.9.3. Енергетска инфраструктура и енергетска ефикасност

Електроенергетска инфраструктура

Насељена места на територији општине Сечањ: Банатска Дубица и Јарковац се напајају из ТС 110/35 kV „Зрењанин 1", преко далековода 35 kV из ТС 35/20/10 kV „Томашевац" и далековода 10 kV средњенапонске мреже (10 kV) и нисконапонске (0,4 kV) мреже. Постоји резервирање конзума тих насеља из правца ТС 35/10 kV „Самош". Неузина, Сечањ, Шурјан и Јаша Томић се напајају из ТС 110/35 kV „Алибунар", преко далековода 35 kV из ТС 35/20/10 kV „Бока" и далековода 20 kV, средњенапонске мреже (20 kV) и нисконапонске (0,4 kV) мреже. Постоји резервирање конзума тих насеља из правца ТС 110/20 kV „Бегејци". Бока се напаја из ТС 110/35 kV „Алибунар", преко далековода 35 kV из ТС 35/20/10 kV „Бока" и далековода 10 kV, средњенапонске мреже (10 kV) и нисконапонске (0,4 kV) мреже. Постоји резервирање конзума тих насеља из правца ТС 110/20 kV „Бегејци" путем обрнуте трансформације у ТС 35/20/10 kV „Бока". Сутјеска се напаја из ТС 110/20 kV „Бегејци" и далековода 20 kV средњенапонске мреже (20 kV) и нисконапонске (0,4 kV) мреже. Постоји резервирање конзума тог насеља из правца ТС 35/20/10 kV „Томашевац" и из ТС 35/20/10 kV „Бока".

Насељена места на територији Града Зрењанина: Банатски Деспотовац се напаја из ТС 110/20 kV „Бегејци" и далековода 20 kV средњенапонске мреже (20 kV) и нисконапонске (0,4 kV) мреже. Постоји резервирање конзума тог насеља из правца ТС 35/20/10 kV „Томашевац". Фаркаждин се напаја из ТС 110/35 kV „Зрењанин 1", преко далековода 35 kV из ТС 35(110)/20 kV „Перлез" и далековода 20 kV средњенапонске мреже (20 kV) и нисконапонске (0,4 kV) мреже. Након изградње међумесног далековода Идвор - ЦС Уздин ће постојати резервирање конзума тог насеља из правца ТС 35/20/10 kV „Томашевац". Томашевац, Ботош и Орловат се напајају из ТС 110/35 kV „Зрењанин 1", преко далековода 35 kV из ТС 35/20/10 kV „Томашевац" и далековода 20 kV, средњенапонске мреже (20 kV) и нисконапонске (0,4 kV) мреже. Постоји резервирање конзума тих насеља из правца ТС 110/20 kV „Бегејци" и ТС 110/20/10 kV „Зрењанин 4".

Насељена места на територији општине Ковачица: Идвор се напаја из ТС 110/35 kV „Зрењанин 1", преко далековода 35 kV ТС 35(110)/20 kV „Перлез" и далековода 20 kV средњенапонске мреже (20 kV) и нисконапонске (0,4 kV) мреже. Након изградње међумесног далековода Идвор - ЦС Уздин ће постојати резервирање конзума тог насеља из правца ТС 35/20/10 kV „Томашевац": Уздин се напаја из ТС 110/35 kV „Зрењанин 1" далековода 35 kV ТС 35/20/10 kV „Томашевац" и далековода 10 kV, средњенапонске мреже (10 kV) и нисконапонске (0,4 kV) мреже. Након изградње међумесног далековода Идвор - ЦС Уздин ће постојати резервирање конзума тог насеља из правца ТС 35(110)/20 kV „Перлез".

Насељена места на територији општине Опово: Сакуле се напаја из ТС 110/35 kV „Зрењанин 1", преко далековода 35 kV ТС 35(110)/20 kV „Перлез" и далековода 20 kV средњенапонске мреже (20 kV) и нисконапонске (0,4 kV) мреже. Након изградње међумесног далековода Идвор - ЦС Уздин ће постојати резервирање конзума тог насеља из правца ТС 35/20/10 kV „Томашевац". Дистрибутивна мрежа 35 kV, 20 kV, 10 kV и 0,4 kV је грађена као надземна на стубовима (са голим проводницима или СКС-ом), или као подземна (кабловским водовима). Мрежа 0,4 kV се напаја преко ТС 10(20)/0,4 kV.

У обухвату Просторног плана се налази ДВ 220 kV бр.254 ТС Панчево 2 - ТС Зрењанин 2, као део основног преносног система електричне енергије.

На постојећим објектима дистрибутивног електроенергетског система у обухвату Просторног плана се врше радови на одржавању, адаптацији и реконструкцији у циљу очувања поузданог и сигурног напајања конзумног подручја.

На простору обухвата Просторног плана изграђена је транспортна гасоводна мрежа (притиска већег од 16 bar) и дистрибутивна гасоводна мрежа (притиска до 16 bar), експлоатационо нафтно поље „Бока" са нафтним бушотинама, бушитинским цевоводима и објектима за експлоатацију нафте.

На територији Града Зрењанин гасификована су сва насеља чији су делови у обухвату Просторног плана: Банатски Деспотовац, Ботош, Орловат, Томашевац, Фаркаждин и Чента.

На територији општине Опово гасификована су сва три насеља чији су делови у обухвату Просторног плана: Баранда, Опово и Сакуле.

На територији општине Ковачица планирана је изградња дистрибутивне гасоводне мреже у насељима Идвор и Уздин.

У општини Сечањ такође су гасификована сва насељена места и делови насељених места која су у обухвату Просторног плана: Банатска Дубица, Бока, Јарковац, Јаша Томић, Неузина, Сутјеска, Сечањ и Шурјан.

ЈКП „Градска топлана" Зрењанин поседује део дистрибутивне гасоводне мреже у насељима Ботош, Банатски Деспотовац и Сутјеска.

У подручју обухвата Просторног плана и његовој непосредној близини налазе се следећи гасоводи и објекти у надлежности ЈП „Србијагас"-а:
- гасовод МГ 01 Елемир-Панчево;
- гасовод РГ-01 -04 за ГМРС Сечањ;
- гасовод РГ-01-04/I за ГМРС Циглану Сечањ;
- гасовод РГ-01 -15 за ГМРС Конак;
- гасовод за ГМРС Ботош;
- гасовод РГ-01 -14 за ГМРС Јарковац;
- гасовод РГ-01 -05 за ГМРС Бока и

На простору обухвата Просторног плана налази се нафтовод Нови Сад - Панчево (интерна ознака ДН-02, односно деоница 2), пречника Ф457 mm, са паралелно положеним оптичким каблом за систем даљинског надзора и управљања (померeним 1-2 m лево у односу на трасу нафтовода).

Обновљиви извори енергије

На простору обухвата Просторног плана за сада не постоји организовано коришћење обновљивих извора енегије.

Енергетска ефикасност

Карактеристика целокупног енергетског система, преносног, дистрибутивног, као и целокупне секторске потрошње (индустрија, саобраћај, зградарство), јесте ниска енергетска ефикасност као и нерационална потрошња енергената.

3.9.4. Електронска комуникациона инфраструктура

Мрежа електронског комуникационог система се реализује у складу са Генералним плановима електронске комуникационе мреже надлежних предузећа.

Изграђени су капацитети уз главне, као и саобраћајне правце нижег ранга све до општинских. Као главни медиј, поред постојећих спојних кабловских веза и РР система, коришћен је оптички кабл.

У протеклом периоду су обезбеђени савремени дигитални комутациони системи, чиме је постигнуто знатно повећање капацитета мреже, обезбеђење високог квалитета, поузданости и расположивости, као и увођење савремених електронских комуникационих услуга (широкопојасни сервиси).

У наредној табели је приказан преглед постојећих међумесних оптичких каблова у обухвату Просторног плана.

Несанитарно решавање проблема отпадних вода има директан утицај на квалитет земљишта,

Постојећи оптички међумесни каблови на предметном подручју	
Ред.бр.	Релација
1.	Панчево - Зрењанин
2.	Панчево - Перлез
3.	Перлез - Фаркаждин
4.	Зрењанин - Лазарево - Сечањ - Конак (мост на Брзави)
5.	Сечањ - Неузина - Јарковац - Банатска Дубица
6.	Баранда - Сакуле - Идвор
7.	Ковачица - Уздин
8.	Сечањ - Јаша Томић - Гранични прелаз „Јаша Томић"
9.	Сутјеска - Крајишник

Такође, постоје трасе оптичке широкопојасне мреже у водном земљишту, дуж канала ХС ДТД.

Целокупно подручје покривено је системом мобилне телефоније и омогућено је пружање квалитетних услуга.

Простор је у целости покривен радиодифузним системом, путем радио-релејних репетитора и емисионих радио-станица.

Поштански саобраћај обезбеђен је преко објеката јединица поштанске мреже ЈП „Пошта Србије" које постоје у свим насељима у обухвату Просторног плана.

3.10. СТАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Дуго је Тамиш важио за једну од најмање загађених река у Војводини. Последње декаде двадесетог века долази до наглог пада квалитета воде у овој банатској реци. Седамдесетах година двадесетог века Тамиш је постао део основне каналске мреже Хидросистема Дунав - Тиса - Дунав. Изградњом великог броја хидротехничких објеката, а највише изградњом устава (Томашевац, Ботош и Опово) и насипа омогућено је успостављање уравнотеженог хидролошког режима, чиме је становништво Потамишја требало да буде заштићено од поплава. Међутим, као последица антропогених активности, дошло је до измене еколошких услова у реци. Наиме, дошло је до наглог пада квалитета воде за врло кратко време. Регулација режима рада система устава довела је до смањивања протока воде што је условило засипање корита таложним материјама и нагло оплићавање реке. Најдрастачније промене доживели су температурни и режим одлагања суспендованих и ношених честица. Смањење транспортне моћи изазвало је интензивно замуљавање речног корита. Канали хидросистема ДТД су пројектовани и изграђени као споротекући водотоци, што има за последицу знатно замуљавање и слабу аерацију, те се као карактеристична региструје појава израженог дефицита кисеоника у периодима ниског водостаја. Магистрални канал Нови Бечеј - Банатска Паланка који пресеца Тамиш код Ботоша, директно утиче на хемизам и стање квалитета воде.

Квалитет животне средине подручја које се налази у обухвату Просторног плана под утицајем је антропогених активности и природних услова свеукупно.

Насеља, као антропогена творевина представљају угрожавајући фактор Потамишја. Загађење земљишта, површинских и подземних вода углавном потиче од комуналних и атмосферских отпадних вода.

Угрожавајући фактор су септичке јаме, непрописно изграђене, процедне воде са баштенских површина, складишта стајњака, горива и депои других материјала који су периодично, у условима повећаних падавина, у контакту са подземним водама.

Такође, као потенцијални извор емисије, препознаје се делатност узгоја рибе, као и извори који потичу из сектора управљања отпадом и комуналним отпадним водама. Тачкасти извори емисије потичу из минералног и прехрамбеног сектора, а од осталих сектора доминирају активности везане за потребе саобраћаја (бензинске станице и сл.). Од сточарске производње, најинтензивнији потенцијални утицај потиче из делатности интезивног узгоја свиња.

Утицај загађења из насеља зависи и од хидролошког стања подручја. Влажна подручја протежу се скоро читавим ободом појединих насеља, а ниво воде је у директној вези са хидролошким стањем на ширем подручју. Загађења на овим површинама имају директан утицај на прву издан, па постоји могућност утицаја на Тамиш, канале и пашњачке површине.
Највећи проблем из домена управљања отпадом представља мешовито, неадекватно и недовољно

Несанитарно решавање проблема отпадних вода има директан утицај на квалитет земљишта, воду Тамиша и оканалних канала.

Организовано одлагање отпада на локацијама депонија, које углавном нису санитарно уређене. Иако на самом заштићеном подручју нема регистрованих санитарних депонија за одлагање отпада, поједине локације се налазе у плавној зони Тамиша.

Најближе регионалне депоније комуналног отпада планиране су у близини Зрењанина и Панчева. Потенцијална трансфер станица у КО Сечањ планирана је унутар граница заштићеног подручја, на пашњаку локалитета Лединe.

Нелегална одлагалишта отпада, која су спонтано настала, представљају значајан фактор угрожавања подручја под заштитом, од којих су нека унутар заштићеног подручја (за насеља Баранда и Опово, Сечањ, Шурјан и Фаркаждин), на граници са заштићеним подручјем (отпад из насеља Идвор) и у његовој непосредној околини (одлагалишта за насеља Ботош, Јарковац, Бока, Банатска Дубица и др.). Негативни утицаји јављају се у виду загађења околног земљишта, површинских и подземних вода, како филтратом, тако и отпацима који се разносе путем ветра. Такође, присутан је и депонијски гас (метан и угљен-диоксид), који настаје услед метаболичких процеса разлагања отпадних материја, а који је запаљив и експлозиван.

Постојеће радне зоне налазе се у зони непосредног и посредног утицаја на заштићено подручје. Индустријских постројења нема у заштићеном подручју. Једино индустријско постројењу на ободу је фабрика млека у Сакулама.

Загађење животне средине из индустријских погона на простору у обухвату Просторног плана превасходно потиче од прехрамбене индустрије, из сектора производње млека и млечних производа (погон млекаре у Сакулама). Млекаре генерално припадају групи великих загађивача површинских вода због материја које се у производњи добијају као нуспроизводи или крајњи отпад. Такође, велику претњу по животну средину представљају дезинфекциона средства, која се користе приликом производње и прераде млека.

Обзиром на то да је простор ПИО „Потамишје" окружен обрадивим пољопривредним земљиштем, које досеже до границе заштићеног подручја, очекиван је потенцијални ефекат интензивне примене минералних ђубрива за повећање приноса, као и агрохемијских мера заштите култура, што за последицу има негативан утицај на заштићено подручје.

3.11. ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Ванредне ситуације које могу угрозити подручје обухваћено Просторним планом су: елементарне непогоде (земљотреси, ерозија, поплаве, олујни ветар, снежни нанос, град, суша, атмосферско пражњење, пожар), техничко-технолошке несреће/удеси и ратна разарања.

3.11.1. Елементарне непогоде

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, на подручју обухвата Плана могућ је земљотрес јачине VIII и IX степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (EMC-98). У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације објеката. На основу интензитета и очекиваних последица земљотреса, сматра се да ће се за VIII степен манифестовати „штетан земљотрес", а за IX степен „разоран земљотрес".

Ерозија представља дуготрајан процес нарушавања квалитета земљишта. Настаје услед уништавања ветрозаштитних појасева, као последица јаког ветра, али и услед обрађивања и експлоатације обрадивог земљишта који знатно убрзавају ерозивни процес. Ерозија земљишта на посматраном подручју нема велику учесталост и одвија се углавном као појединачна мања појава.

Извршено је делимично уређење корита и обезбеђивање обала Тамиша. Од државне границе па до Ботоша, са обе стране реке урађени су насипи који штите од поплава широку речну долину. Насипи су изграђени и на сектору Панчевачког рита, од Ченте до ушћа, са десне стране дуж читавог тока, а са леве само на појединим секторима јер се овде река наслања на релативно високу лесну терасу.

Постојећи систем заштитних објеката нема потребан степен заштите подручја од поплава у пограничном сектору, због чега је у протеклом периоду више пута долазило до преливања и пробоја насипа са великим штетама у приобаљу. Најтежа ситуација је на Тамишу где су поплаве (1966, 2000. и 2005. године) имале катастрофалне размере. У 2005. години догодиле су се поплаве након изливања реке Тамиш, услед чега је била проглашена елементарна непогода у општинама Сечањ и Житиште од средине априла до средине јуна. До поплаве је дошло услед пробијања насипа на десној обали Тамиша у Румунији, а најугроженија су била подручја насељених места Јаша Томић и Бусење у општини Сечањ и насеље Међа у општини Житиште.

Преовлађујући ветар на овом простору дува из југоисточног правца (кошава), који може да достигне орканску брзину, те постоји ризик од јављања штете проузроковане овим олујним ветром. Појава олујних ветрова може изазвати обарање стабала и пуцање грана, што може да угрози саобраћај на путевима, живот и здравље људи и да изазове веће материјалне штете на објектима, електродистрибутивној и телекомуникационој мрежи. Такође, ови ветрови утичу на органски и неорганski свет као и на многе људске делатности, како непосредно тако и посредно (на приносе у пољопривреди, количину падавина, испаравање тла и биљака, наносе штету, психофизичко стање људи кроз повећану или смањену активност и сл.).

Под утицајем јаког ветра, у зимском периоду године може доћи до стварања снежних наноса, што негативно утиче на безбедност саобраћаја.

Појава града је чешћа и интензивнија у летњем периоду, а штете се највише одражавају на пољопривредним културама које су у том периоду и најосетљивије. Према условима РХМЗС, у обухвату Просторног плана изграђено је 14 лансирних (противградних) станица са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете у сврху заштите од града.

Климатски услови који имају тенденцију повећања температуре, као и количина падавина која је често недовољна или неповољног распореда како по годинама тако и у току године, знатно утичу на појаву суше. Суша директно утиче на род пољопривредних култура. Највећа учесталост суше је у вегетационом периоду када су пољопривредне културе најосетљивије и када су штете од ове непогоде у то време највеће.

Настајање пожара, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Пожари могу настати као природна појава (удари грома, високе температуре у време суша и сл.) или као техничко- технолошки удес (у процесу производње, акцидента и сл.), али најчешће настају услед људске непажње и немара.

Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Појава пожара могућа је и на пољопривредном земљишту, због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима.

3.11.2. Техничко технолошке несреће - удеси

У погледу ванредних удесних ситуација, простор у обухвату Просторног плана потенцијално је угрожен услед експлоатације нафте и гаса, а највећи загађивач је постројење „НИС Нафтагас - погон „Бока" у Боки. Сабирно - отпремна станица „Бока", смештена уз локалну саобраћајницу, која повезује насеља Бока и Конак, налази се уз границу заштићеног подручја. Утицај је могућ у случају акцидента, који се манифестује у виду ерупције угљен-диоксида и нафте/газолина (што је изузетно редак случај).

На заштићеном подручју регистроване су истражне бушотине на пашњацима југозападно од насеља Конак, јужно од Боке и јужно од Сечња. Станица за снабдевање горивом налази се јужно од насеља Идвор, на путу Р-110 Перлез 2 (Фаркаждин) - Ковачица, која такође представља угрожавајући фактор. Према подацима Минстарства заштите животне средине, достављеним за потребе израде Просторног плана, утврђено је да се у подручју обухвата не налазе севесо постројења/комплекси.

4. SWOT АНАЛИЗА

Предности	Недостаци
Река Тамиш је еколошки коридор од међународног значаја; Потамишје је једно од најочуванијих поплавних подручја у овом делу Европе; Очуване су битне карактеристике предеоног обрасца специфичног за алувијалне равни равничарских река, односно лесних тераса; Развијена еколошка свест локалног становништва о значају заштите Потамишја; Атрактивност подручја са становишта спортског риболова; Велике површине под рибњацима са узгојом најчешће шарана; Према Студији 257 врста птица - 223 врсте су строго заштићене у Србији; Пољопривредно земљиште као најзначајнији природни ресурс унутар заштићеног подручја; Традиционално коришћење пашњака за узгој скоро свих домаћих животиња; Насеља су очувала (или делимично очувала) ритам живота и рада породичних пољопривредних домаћинстава, који погодује природи; Бројни археолошки налази указују на трагове људских насеља на високим обалама Тамиша; Материјална културна баштина, често изузетне лепоте и културно-уметничке и историјске вредности: грађевине (сакралне или световне), споменици, као и материјална уметничка дела; Нематеријална културна баштина (наивно сликарство, ритуали и свечани догађаји, традиционални занати), значајне државне и светске личности воде порекло са овог подручја; Основана удружења локалног становништва за промоцију традиционалних вредности и заната; Државна путна мрежа, општински путеви, регионалне и локалне пруге; Мрежа некатегорисаних путева; Канал ОКМ XC ДТД; Заштита приобаља насипима, ретензијама и мрежом канала; Електроенергетска и гасоводна инфраструктура.	Није именован управљач ПИО „Потамишје"; Преоравање пашњака и исушивање слатина; Неконтролисана изградња објеката уз реку; Урбанизоване деонице еколошког коридора представљају баријеру за кретање бројних дивљих врста; Пречишћавање отпадних вода није на задовољавајућем нивоу; Загађење са околних пољопривредних површина; Нерешено питање пречишћавања отпадних вода и неадекватно управљање отпадом; Нелегално одлагање отпада у инундационој равни; Недовољна саобраћајна повезаност потамишких насеља у обухвату Просторног плана; Неадекватност саобраћајне мреже у смислу квалитета, стања, изграђености и опремљености саобраћајних (првенствено путних и железничких) капацитета; Недовољна заступљеност коришћења обновљивих извора енергије; Изразита депопулација потамишких насеља.
Могућности	**Претње**
Подстицање пашарања као активности која битно утиче на очување травних станишта, а самим тим и очување важне и вредне карактеристике предеоног обрасца Потамишја; Атрактивност сеоских простора за живљење и становање; Развој туризма посебних интересовања (посматрање птица „birdwatching", лов и риболов, вожња бицикла), културно-тематске туре, еко туризам (школе у природи, еколошки кампови и сл.); Очувана природа са специфичним еколошким садржајима; Могућност коришћења обновљивих извора енергије у складу са мерама заштите природе; Могућност даљег ширења инфраструктурних мрежа и задовољења потреба свих корисника простора; Одрживо коришћење природних ресурса; Могућност коришћења нових енергетских потенцијала (биомаса, соларна енергија, енергија ветра); Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне мреже на подручју обухвата Просторног плана пружају могућност њеног проширења и даље изградње; Коришћење геотермалних вода.	Интензивно шумарство на појединим деловима форланда; Пошумљавање пашњака и подизање плантажа монокултура - брзорастућег дрвећа; Неконтролисана урбанизација у непосредној близини заштићеног подручја; Константан пад броја становника код већине насеља; Негативан утицај туристичких активности на воденим стаништима; Загађивање реке водама које потичу из рибњака; Конфликт између коришћења енергетских ресурса, експлоатације минералних сировина, развоја термоенергетске инфраструктуре и заштите животне средине; Негативан утицај надземних електроводова на птице; Нафтна поља „Бока" и изграђена инфраструктура преко заштићеног подручја представља опасност за заштићено подручје у случају акцидента; Недостатак ветрозаштитних појасева.

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Израда Просторног плана заснована је на принципима којим се утврђује ефикаснији систем управљања простором у циљу заштите, уређења и одрживог развоја планског подручја. Основни принципи су:

- одрживост и уравнотеженост у развоју подручја посебне намене;
- интегралност у приступу заштити природног и културног наслеђа, карактера предела и територијалне препознатљивости;
- вредности карактера предала изузетних одлика сагледани као јавно добро;
- релативизација конфликата и симбиоза заштите природног добра, културних вредности и одрживог развоја локалних заједница;
- унапређење територијалне кохезије, уређености и конкуретности;
- усклађен развој са суседним подручјима и просторно-функционална интегрисаност са окружењем;
- регионална и међународна сарадња, посебно у функцији заштите природних добара и заштите од поплава;
- активна имплементација политике просторног развоја и учешће јавности;
- сарадња јавног, приватног и невладиног сектора;
- већа транспарентност код одлучивања о уређењу и изградњи простора.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

У складу са визијом заштите и развоја Предела изузетних одлика „Потамишје", планска решења, чијем је дефинисању претходила валоризација у обухвату Просторног плана, су формулисана у односу на мере заштите ПИО, кроз правила за уређење и грађење у оквиру подручја посебне намене, са циљем да се обезбеди одрживо управљање заштићеним подручјем. Општи циљеви просторног развоја подручја посебне намене који проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног развоја планова вишег реда, усвојених стратегија и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу су:

- заштита и одрживо коришћење природних и културних вредности у функцији развоја туризма, рекреације, едукације и других комплементарних активности;
- унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеном подручју и његовој заштитној зони, као и на осталим просторима од значаја за очување биолошке разноврсности;
- заштита и очување биодиверзитета на простору обухвата Просторног плана кроз просторно - планска решења којима би се ускладиле све активности у заштићеном подручју са условима заштите;
- очување специфичности и еколошке повезаности простора;
- афирмација вредности карактера предела кроз заштиту природних елемената који чине препознатљив предеони образац и унапређење постојећих структура културних вредности, као и усмеравање просторног развоја кроз афирмацију њихове међусобне повезаности;
- валоризација посматраног подручја у циљу препознавања подручја са материјалним и нематеријалним културним наслеђем, са карактеристичним обележјима проистеклим из његове природне конфигурације и људских активности, ради утврђивања дугорочне концепције заштите, очувања и презентације планског подручја;
- заштита, рационално коришћење и унапређење стања пољопривредног, шумског и водног земљишта и популације флоре и фауне;
- дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта у складу са условима заштите природе;
- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- стварање услова за даљи развој саобраћаја, заснованог на стратешким принципима одрживог развоја (одрживи саобраћај и животна средина), а који ће поспешити привредни и економски развој простора у обухвату Просторног плана;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања.

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

2.2.1. Заштита и коришћење предела, природних и културних вредности

У домену заштите предела оперативни циљеви просторног развоја су:

- очување, уређење и одрживо коришћење наслеђених геолошких, геоморфолошких и хидрографских карактеристика, важних обележја подручја, која доприносе одрживости постојеће мозаичне структуре подручја, као једног од основних обележја карактера предела Потамишја;

- афирмација пашарења као активности која доприноси очувању травнатих површина и других активности повезаних са регулацијом природних карактеристика пашњака;
- задржавање постојеће структуре пољопривредног, шумског и водног земљишта;
- очување постојећих структура насеља, руралне архитектуре, традиционалног начина живота и повезаности са њиховим аграрним залеђем.

Оперативни циљеви заштите и очувања природних добара:
- очување и поспешивање фактора који утичу на регулацију природних карактеристика појединих категорија станишта, тј., усмерена еколошка ревитализација нарушених и несталих станишта;
- остваривање услова који су неопходни за очување стабилности популација свих дивљих врста, као и типова станишта;
- подршка одрживом садејству локалних заједница са заштићеним подручјем и одрживом коришћењу екосистемских услуга које оно пружа, нарочито оном заснованом на постојећој традицији (сточарство);
- повећање знања о заштићеном подручју и његовим природним вредностима, уз успостављање мониторинга биодиверзитета.

Оперативни циљеви заштите и очувања културних добара:
- заштита, уређење и презентација непокретних културних добара (НКД) и добара предвиђених за заштиту, очување њихове аутентичности и изворног окружења;
- заштита културног наслеђа од свих облика неконтролисане изградње;
- укључивање културног наслеђа у националне и европске путеве културе;
- успостављање локалног и регионалног идентитета у складу са европским стандардима заштите где је културно наслеђе развојни ресурс;
- туристичка интерпретација непокретног и нематеријалног културног наслеђа.

2.2.2. Заштита и коришћење природних ресурса

Оперативни циљеви развоја у домену пољопривредно земљиште:
- спречавање заузимања пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе;
- заштита пољопривредног земљишта од свих облика деградације, било да је она изазвана природним (разни облици ерозије), или антропогеним путем (пренамена пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, механичка деградација, хемијско загађење);
- заштита рибњака, антропогених станишта, који чине саставни део еколошке целине Потамишја;
- преструктурирање пољопривреде у правцу развоја органске производње.

Оперативни циљеви развоја у домену шума и шумског земљишта су:
- очување, заштита и унапређење постојећих шума, посебно шума у заштићеном подручју, ради очувања и заштите популација дивљих врста;
- повећање површина под шумама и формирање заштитних појасева зеленила у складу са условима заштите природе;
- поступно превођење појаса плантажа топола непосредно уз Тамиш у блиско-природну шумску вегетацију, у складу са савременим принципима газдовања шумама.

У области водних ресурса оперативни циљеви су:
- уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода;
- праћење стања водног режима, стања влажних станишта, одржавање оптималног режима вода на заштићеним подручјима и почетак спровођења хидротехничких мера за одржавање овог оптималног режима вода;
- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине;
- заштита квантитативних одлика вода рационалним захватањем подземних и површинских вода у сливу;
- заштита подземних вода од антропогених утицаја.

Оперативни циљеви у погледу управљања минералним и енергетским ресурсима су:
- истраживање и одржива експлоатација минералних сировина и енергетских ресурса, у складу са важећим законским прописима;
- модернизација, ревитализација и развој постојећих објеката и система за експлоатацију, прераду и транспорт минералних сировина.
- коришћење геотермалних вода у лековите сврхе (развој бањског туризма), грејање, у пољопривреди;
- стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије.

2.2.3. Становништво, мрежа насеља и јавне службе

Циљеви просторног развоја који се одражава на становништво су:
- успоравање негативних тенденција и спречавање погоршања виталних карактеристика популације;
- ублажавање негативних популационих тенденција (нарочито у сеоским насељима) кроз пружање помоћи локалном становништву у преласку на делатности које су у складу са заштитом природних и културних добара и предела;
- стварање квалитетнијих веза између насеља - локалних центара, осталих насељених места и локалитета од значаја за промоцију посебне намене, а у циљу повећања њихове доступности.

2.2.4. Привреда

Из домена привреде оперативни циљеви су:
- јачање конкурентности привредних сектора, посебно туризма и пољопривреде, кроз остваривање динамичног раста и пораст запослености становништва и обезбеђење повољних општих, инфраструктурних и просторних услова и
- стварање услова да се задржи становништво, као и повећање привредне активности.

Оперативни циљеви у области развоја пољопривреде и риболова су:
- усклађивање пољопривредних делатности са очувањем осетљивог екосистема;
- стимулисање традиционалног сточарства на јединственом поплавном подручју;
- традиционално коришћење слатинастих и степских ливада (кошење и испаша) за даљи развој аутохтоних врста стоке;
- подршка породичним пољопривредним газдинствима, чији рад веома погодује природи;
- подршка полуекстензивној рибњачкој производњи;
- континуирано порибљавање млађи аутохтоних, често угрожених врста;
- систематско изловљавање инвазивних алохтоних врста, са циљем одржања равнотеже у природним водотоцима и барама.

Оперативни циљеви просторног развоја у области шумарства и лова су:
- усклађивање газдовање шумама са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природних добара;
- унапређење стања ловишта и популације крупне и ситне дивљачи и усаглашавање активности са заштитом природе.

У области туризма оперативни циљеви су:
- усклађивање туристичког развоја са одрживим коришћењем природних добара и природних вредности, разноликости предела, биљног и животињског света;
- обједињавање туристичке понуде засноване на потенцијалима за развој туризма;
- одрживи развој туризма уз поштовање мера заштите;
- уређење и опремање постојећих и планираних простора намењених рекреацији и туризму са мерама заштите животне средине.

2.2.5. Инфраструктурни системи

Оперативни циљеви у домену развоја саобраћајне инфраструктуре су:
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- формирање општинске саобраћајне матрице (делови мрежа категорисаних и некатегорисаних путева) тако да саобраћајни правци према постојећим и новоустановљеним локалитетима представљају важне-засебне саобраћајне правце у оквиру општина Опово, Ковачица, Сечањ и Града Зрењанина, у сврху задовољења захтеваног нивоа интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;
- формирање мреже путева (посебно нижег хијерархијског нивоа) која треба да створи оптималне услове повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације предметног простора.

Област развоја водопривредне инфраструктуре заснива се на следећим оперативним циљевима:
- интегрално коришћење, уређење и заштита водних ресурса на подручју Просторног плана, што подразумева вишенаменски систем који је оптимално уклопљен у окружење и усклађен са свим другим корисницима;
- заштита обрадивих пољопривредних површина и насеља од сувишних унутрашњих вода и високих подземних вода из прве (фреатске) издани;
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- спровођење контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих

потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- контролисано прихватање и спровођење сувишне атмосферске воде путем система посебне каналске мреже у најближе реципијенте - водотоке, каналску мрежу и депресије по ободу насеља.

У домену развоја енергетске инфраструктуре циљеви су:
- сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима кроз технолошку модернизацију енергетских објеката;
- рационализација потрошње енергије;
- смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину;
- повећање сигурности напајања корисника електропреносног система, повећање поузданости рада и смањење губитака у преносном систему;
- развој, модернизација и ревитализација постојеће термоенергетске инфраструктуре, у складу са одрживим развојем и заштитом животне средине;
- стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије, пре свега енергије воде, биомасе и биогаса;
- повећање енергетске ефикасности у свим секторима грађевинарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, применом мера за побољшање енергетске ефикасности.

Оперативни циљеви развоја у области електронских комуникација су:
- уравнотежен развој електронске комуникационе инфраструктуре, засноване на ICT технологији;
- потпуна дигитализација електронске комуникационе инфраструктуре;
- развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- увођење савремених електронских комуникационих услуга;
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за садржаје ван насеља.

2.2.6. Заштита животне средине

Оперативни циљеви у области заштите животне средине су:
- заштита, очување и рационално коришћење постојећих природних вредности и природних ресурса, посебно воде, ваздуха и земљишта;
- заштита насеља, привредних комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода;
- минимизација негативних утицаја антропогених активности у насељима у обухвату Просторног плана и контактној зони, посебно у контексту загађења површинских и подземних вода, које су у директној вези са водама у заштићеном подручју;
- санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја, пре свега неуређених депонија, експлоатационих поља минералних сировина, као и других деградираних простора;
- примена најбољих доступних технологија - БАТ технологија (Best Available Tehniques) при реконструкцији старих и изградњи нових постројења чији би утицај могао да се одрази на заштићено подручје;
- успостављање континуираног праћења стања чинилаца животне средине (воде, ваздуха, земљишта и буке) и биомониторинга;
- успостављање континуираног мониторинга квалитета природних ресурса;
- одлагање комуналног и осталих категорија отпада, као и елиминација сточних лешева, у складу са Стратегијом управљања отпадом, законима и важећим правилницима;
- минимализација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности од елементарних непогода и технолошких удеса.

3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Планско подручје обухвата фрагмент подручја Панонске низије на ком се јасно испољавају елементи природног наслеђа који представљају сведочанство о геоморфолошкој прошлости Баната, али и културно-историјско наслеђе које сведочи о начину насељавања и култивисања простора између панонских водотока као основног маркера регионалног идентитета Војводине. Као такво, планско подручје није активирано као развојни ресурс на локалном, регионалном и националном нивоу у мери за коју постоје објективни потенцијали.

Посебно значајан аспект подручја сагледава се кроз мрежу насеља у Потамишју и њиховим повезивањем са градовима Зрењанином, Панчевом и Вршцем, прекограничним повезивањем са градом Темишваром, као и метрополитским подручјем Београда - урбаном агломерацијом са највећим развојним потенцијалом на националном нивоу. Добра повезаност на тим нивоима представљаће кључну предност обухвата Просторног плана.

Подручје ПИО „Потамишје" интересантно је са аспеката међусобних односа окружења, у погледу потреба и могућности заједничког развоја и заштите подручја посебне намене.

На Тамишу, као највећој банатској реци и једној од најзначајнијих левих притока Дунава у Србији може се сагледати трансгранични и прекогранични значај имајући у виду следеће:

- трансгранични утицај на Дунав преко система „Доњи Тамиш" (од уставе Томашевац до ушћа у Дунав), који се налази у истоименом хидросистему, са уставама Томашевац, Опово, Чента и Панчево;
- прекогранични утицај преко система „Горњи Тамиш" (од уставе Томашевац до границе са Румунијом), који је заштићен обострано насипима.

Између Србије и Румуније установљена је вишегодишња прекогранична сарадња, како у погледу управљања водним ресурсима, тако и у погледу заштите и развоја туристичке атрактивности подручја Потамишја, како у делу Тамиша кроз нашу државу, тако и у делу који припада Румунији.

Територија Баната је претходних година често бивала изложена поплавама, како услед високог водостаја река, тако и услед високог нивоа подземних вода, што је за последицу имало велике штете које су могле бити спречене брзом и ефикасном интервенцијом, односно учешћем свих актера.

Како је Тамиш највећа банатска река која извире у Румунији, чији је водни режим последица режима падавина и температурних прилика у горњем току реке, односно у области западних Карпата одакле Тамиш, преко својих притока прима већину воде, спада у категорију водотока са веома променљивим режимом великих вода - како у временском, тако и у просторном погледу.

Према досадашњем искуству, односно након катастрофалних поплава 2000. и 2005. године, које су настале услед рушења насипа на румунској територији, насипи на „Горњем Тамишу" су реконструисани и очишћен је коридор на сектору од заједничког интереса.

Река Тамиш је међународна река и пресечена је државном границом са Румунијом. За део насеља Бока до насеља Чебзе у Румунији, важи међународни Споразум потписан од стране Србије и Румуније о појасу од заједничког интереса. За овај појас постоји посебан правилник о начину његовог одржавања и функционисања.

Одлуком Владе Републике Србије 05, број 325-7982/2010, од 04.11.2010. године, о утврђивању пописа вода I реда на територији Републике Србије, река Тамиш сврстана је у категорију „1. Међудржавне воде", па у смислу примене одредби Закона о водама, било какве активности на њима подлежу обавезној примени важећег билатералног хидротехничког Споразума са Румунијом-Споразум о хидротехничким питањима на хидротехничким системима, граничним или пресеченим државном границом између Србије и Румуније из 1955. године (Споразум). У складу са одредбама члана 2. Споразума, обе државе обавезују се да свака на својој територији, а заједнички на граничној линији, одржавају у добром стању корита и објекте и обезбеђују рад инсталација на хидротехничким системима, водотоцима, долинама и увалама, граничним или пресеченим државном границом, а по потреби то стање треба и да побољшавају.
У складу са одредбама „Заједничког правилника за одбрану од поплава на водотоцима и хидротехничким системима, граничним или пресеченим српско-румунском државном границом" сваке године на српској и румунској територији у јесењем периоду, врши се преглед стања објеката за одбрану од поплава и леда и њихова спремност за одбрану од поплава и леда. Све евентуално уочене недостатке или неправилности приликом прегледа објеката, стручњаци обе стране заједно записнички констатују, предлажу мере како би се обезбедило прописано функционисање објеката и рокове за реализацију. У складу са чланом 54. предметног Правилника, за одбрану насипа од удара таласа, одржаваће се испред насипа заштитни шумски појас, а делови без шумског појаса ће се пошумити. У циљу осигурања протицаја великих вода и леда, одржаваће се појас очишћен од дрвне вегетације, ширине 130 до 200 m у мајор кориту реке Тамиш, између Чебзе у Румунији и Боке у Србији, изузев растиња за заштиту обала.

Извођење нових објеката и радова на територији једне или друге државе уговорнице, којима се мења постојећи водни режим или омета слободно отицање тамо где сада постоји, мора се изнети на разматрање пред Српско-румунску хидротехничку комисију.

Током 2016. године реализован је међународни пројекат заједничког управљања ризицима од поплава са циљем унапређења нивоа безбедности становника у пограничном подручју у погледу ризика од поплава, односно за развој интегрисаног прекограничног система за управљање и превенцију поплава који ће унапредити капацитете и припремљеност надлежних органа локалних самоуправа у Банату и округу Тимиш.

Осим аспекта сарадње са окружењем по питању угрожености од поплава, подручје посебне намене је интересантно и са аспекта туристичке атрактивности. Унапређење инфраструктуре и пратећих садржаја за развој бициклизма, пешачења, риболова, посматрања птица, промо туре и туристичку регату, те сличне

активности, у циљу су бољег повезивања и унапређења туристичке понуде подручја посебне намене на територији Србије, као и суседне Румуније.

Република Србија сарађује са земљама из окружења и по питању контроле и утицаја прекограничног загађења. Најизразитије загађење долази из Румуније, услед чега је вода Тамиша испод захтеване класе. Из тог разлога међурегионална сарадња је формулисана кроз Програм мера заштите долине реке Тамиш од државне границе до ушћа у Дунав код Панчева, за период 2011-2021. године, у оквиру пројекта Европске уније „Мере за заштиту реке Тамиш - корак 2". Такође, у претходном периоду је реализован прекогранични пројекат Републике Србије и Румуније „Еко статус реке Тамиш" са циљем да се дефинише еколошки статус реке, као и да се формира каталог потенцијалних загађивача Тамиша. Наведено је полазна основа за стратешке одлуке у погледу унапређења и бољег коришћења ресурса реке или боље речено реке и њене ближе околине - Потамишја.

Осим националног, постоји и значајан међународни оквир који подржава заштиту подручја ПИО „Потамишје". Унутар граница ПИО „Потамишје" налазе се два међународно значајна подручја за птице: RS012IBA „Горње Потамишје" и RS013IBA „Средње Потамишје", као и међународно значајно подручје за биљке „Средњи Банат 2". Такође, представља и еколошки значајно подручје у оквиру националне еколошке мреже (Уредба о еколошкој мрежи, „Службени гласник РС", број 120/1 0).

4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Концепција развоја подручја посебне намене ПИО „Потамишје" подразумева дефинисање посебне намене и начина њеног уређења, за потребе заштите и презентације природних вредности, као и дефинисање подручја које би могло да позитивно или негативно утиче на посебну намену.

Коришћење земљишта и многе активности које се одвијају на овом подручју већ су одрживе. Први задатак је очување природних ресурса и задржавање елемената постојећег стања који су се показали као одрживи, а следећи је планирање одрживог развоја подручја, унапређења и промоције, уз истовремено уклањање или знатно смањење утицаја који прете или штете животној средини и природним процесима.
При дефинисању концепције развоја подручја посебне намене првенствено су сагледане функције поплавних подручја и природних ретензија. Како би се опасности које прете становништву од поплава великих вода Тамиша свеле на минимум, неопходно је првенствено решити проблем одбране од поплава. Због изузетне важности ових поплавних подручја за опстанак регистрованих станишта морају се истовремено сагледати и планским мерама ублажити опасности које прете стаништима од регулације Тамиша. Очувањем геоморфолошких, хидролошких и предеоних карактеристика у великој мери постићи ће се и заштита природних водених станишта.

Пољопривредно земљиште и земљиште које се користи у пољопривредној производњи је најзаступљеније у подручју ПИО. Пашњаци и ливаде представљају највредniји ресурс овог подручја. С тим у вези неопходно је радити на њиховој заштити, промоцији одрживог пашарења аутохтоним расама, производњи меса и млека и млечних производа. Промена намене пољопривредних површина плански се своди на минимум.

Подручје посебне намене има јединствен рибњачки потенцијал, који омогућава значајну производњу конзумне рибе. Планским решењима дефинисани су услови за очување привредне активности на рибњацима, јер напуштањем производње рибњаци веома брзо губе своје природне вредности, што у случају Потамишја може да има значајан негативни ефекат на целокупан биодиверзитет.

Одрживи развој овог подручја може се постићи и развојем еколошког, рекреативног туризма и туризма посебних интереса, уз развој неопходне туристичке инфраструктуре, са обезбеђењем контролисаног приступа заштићеном подручју и развијеним механизмима за управљање кретањима посетилаца.

При изради Просторног плана препознате су атракције повезане са природним или створеним вредностима, привлачне посетиоцима различитих категорија: природне вредности, манифестације и слични догађаји, уметност, занатство, знамените грађевине, археолошка налазишта, рекреативни риболов, вожња бициклом и шетање у природи, наутички туризам. Све туристичке вредности плански су сагледане и њихова презентација усклађена је са мерама и режимима заштите у оквиру заштите природе.

Просторним планом планирани су туристички садржаји (визиторски центар, осматрачнице, простори на отвореном за едукативне програме и наставу у природи, локације за кампове, уређене плаже, платформе за пецање, пешачке и бициклистичке стазе и сл.), који ће на адекватан начин промовисати атрактивност

ПИО „Потамишје". Такође, туристички потенцијали насеља у Потамишју на адекватан начин ће се укључити у презентацију природног добра. Негативне популационе тенденције у насељима која су делом или у целости у подручју посебне намене могуће је ублажити преласком на делатности које су у складу са заштитом природе. Такође, развојем и бањског туризма, створили би се услови да се задржи становништво и унапреди привредна активност.

Концепција развоја подразумева и ограничење ширења грађевинског земљишта. Ширење грађевинског земљишта (најчешће на рачун пољопривредног), осим што мења (а најчешће и нарушава) изглед предела, повлачи са собом и читав низ антропогених активности - снабдевање водом, одвођење отпадних вода, одлагање смећа, моторни саобраћај, грејање објеката итд., које имају директан или индиректан утицај на природне вредности у окружењу. Просторним планом забрањује се ширење грађевинског земљишта на и у подручје ПИО, односно, планирање грађевинског земљишта се оријентише искључиво на садржаје у функцији едукације и презентације природног добра. При томе, у највећој мери искористиће се постојеће, урбанизацијом деградиране локације, за лоцирање туристичких садржаја. Концепција развоја подразумева минимално планирање нових места и зона на којима ће се спровести урбанизација за потребе промоције подручја, односно, дефинисање места и зона где ће те активности бити забрањене, прописивање услова за изградњу који ће бити прилагођени потребама заштите живог света на појединачним локалитетима.

Примарни задатак Просторног плана је и побољшање веза у подручју обухвата, између делова заштићеног подручја у посебној намени са насељима у окружењу и веза између постојећих и планираних садржаја, кроз развој саобраћајне инфраструктуре. Развој водне инфраструктуре подразумева успостављање интегралних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода. Функционисање капацитета енергетске инфраструктуре и коришћење обновљивих извора енергије ускладиће се са условима заштите природе. Планира се и обезбеђење довољних капацитета електронских комуникационих система.
Сагледавањем посматраног простора дефинисана је:
- посебна намена, коју чини ПИО „Потамишје";
- као и подручје обухвата Просторног плана, које је сагледано као Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје".

ПИО „Потамишје" чини река Тамиш са својом инундационом равни и пашњаци са плитким воденим стаништима у контактној зони. Подручје утицаја на посебну намену је дефинисано у односу на заштитну зону ПИО и у односу на друге антропогене чиниоце који могу да утичу на посебну намену. Подручје утицаја на посебну намену у највећем проценту чини пољопривредно земљиште, али оно обухвата и делове 14 грађевинских подручја насеља и у целости насеља Баранда, Бока, Идвор, Томашевац и Шурјан.

Према Стратегији управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године на Тамишу се издвајају две целине: „Горњи Тамиш" (од уставе Томашевац до границе са Румунијом), који је заштићен обостраним насипима и „Доњи Тамиш" (од уставе Томашевац до ушћа у Дунав), који се налази у истоименом хидросистему, са уставама Томашевац, Опово, Панчево и Чента. „Доњи Тамиш", од уставе Опово па до ушћа у Дунав није у обухвату Просторног плана. Подручје Тамиша узводно од уставе Опово па до уставе Томашевац се назива још „Средње Потамишје".

„Горњи Тамиш са инундационим подручјем", од државне границе до ушћа Брзаве код Ботоша, има изграђене насипе са широким мајор коритом, где су регистровани брзи настанци поплавног таласа. „Средњи Тамиш са инундационим подручјем", од ушћа Брзаве код Ботоша до уставе код Опова, има широку инундациону раван која се код наиласка великих вода пуни. Након регулисања тока Тамиша у нашој земљи и услед различитих воднорежимских карактеристика контактног подручја, редовног плављења (иако је регулисано радом две уставе), подручје ван инундационе равни се може окарактерисати као динамично подручје под мањим или већим утицајем површинских или подземних вода са мозаичним карактером вегетације.

На основу свега изложеног и због потребе обезбеђења одрживог развоја подручја, усмереног ка трајном очувању и унапређењу природних вредности због којих је заштита и успостављена, извршена је подела подручја посебне намене ПИО „Потамишје" на две просторне целине и четири просторне подцелине:
- Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје":
  s Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"; s
  Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје";
- ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша:
  s Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша; s Подручје са плитким воденим стаништима ван инундационог подручја Тамиша; за које се Просторним планом дају правила уређења и правила грађења, са јасно дефинисаним мерама заштите и локацијама, тј. садржајима, за:
- директну примену;
- даљу разраду израдом одговарајућег планског документа;

- примену планских докумената ЈЛС уз примену смерница и мера заштите дефинисаних Просторним планом.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА

1. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА, ЗАШТИТА ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

1.1. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА

Полазиште за очување препознатих вредности карактера предела Потамишја представља утврђивање његовог подручја, као и подручја целина и подцелина, утврђених на основу изражене концентрације природних вредности, предеоних специфичности, као и генеричке историјске повезаности подручја Потамишја са окружењем.

У подручју обухвата Просторног плана очуваће се и унапредити све специфичне просторне целине које су препознате као важни чиниоци формирања карактера предела, независно од њиховог формалног статуса. Рационалност за то представља њихово одрживо коришћења за развој локалне привреде, туризма, креативних индустрија и других активности. Поред тога, очуваће се и структуре, разноврсност и међусобне интеракције природних (абиотичких и биотичких) и културних (руралних и урбаних) елемената подцелина. Приоритет имају следеће активности:

1. очување заштићених подручја и дефинисање начина његовог коришћења увођењем нових активности које ће побољшати економију подручја;
2. очување, ревитализација, реконструкција и регенерација постојећих структура и вредности насеља и њихових атара и унапређење природних простора унутар урбаних и периурбаних структура;
3. ревитализација и рекултивација деградираних природних елемената предела.

Основне активности везане за развој и уређење, као механизма одрживог развоја, заштите и идентитета подручја, груписане су и представљене као три основне активности:

1. успостављање контролисаног и селективног развоја активности, начина и интензитета коришћења простора, који могу да имају негативан утицај на очување и унапређење слике (доживљаја) предела, посебно дефинисаних подцелина (посебна намена);
2. стварање услова и инфраструктуре за интерпретацију предела (инфо-пунктови, дигиталне апликације, натписи и др.) у циљу презентације, развоја свести и анимирања јавности о значају овог подручја;
3. умањење и превенција даље деградације карактера предела и праћење ефеката предузетих мера на очувању и унапређењу предела.

За потребе заштите, презентације, контролисања и селективног развоја активности, начина и интензитета коришћења простора који могу да имају негативан утицај на доживљај, унапређење и очување слике предела, посебно на дефинисане подцелине, морају се обезбедити услови за адекватно и интегрално управљање подручјем као јединственим ентитетом. У циљу презентације подручја, у складу са планским решењима датим Просторним планом, проширити постојеће капацитете туристичке инфраструктуре.

1.2. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

1.2.1. Заштићена подручја

На простору ПИО „Потамишје" на коме је установљен тростепени режим заштите са заштитном зоном, заштита се заснива на предузимању мера и активности како би се дугорочно заштитио и унапредио биодиверзитет и природни процеси од деловања претњи и угрожавајућих чинилаца. На заштићеном подручју се искључује свака активност која није у складу са циљевима заштите осетљивих екосистема, а негативне утицаје из околног простора треба свести на минимум.

У режиму заштите првог степена се спроводи строга заштита. Активна заштита се спроводи у режиму заштите другог степена, на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измењеним екосистемима који имају велики научни и практични значај и које одликују посебно вредни предели и објекти геонаслеђа. У режиму заштите трећег степена се спроводи проактивна заштита, на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима, пределима и објектима геонаслеђа од научног и практичног значаја. Успостављање заштитне зоне око ПИО „Потамишје" има за циљ да се смање утицаји негативних фактора из окружења.

Концепт заштите ПИО „Потамишје" се заснива на имплементацији националног законодавства и међународних уговора из области заштите природе. На првом месту је Закон о заштити природе и подзаконски акти који из њега проистичу. Када је у питању биодиверзитет, потребно је имплементирати Акциони план за спровођење Стратегије биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године, као и међународне уговоре који су потврђени законском регулативом Републике Србије.

Флексибилиним и адаптивним управљањем смањити утицаје постојећих угрожавајућих фактора, а подстицати чиниоце који позитивно делују на простор и његове компоненте. Основе и планове управљања природним ресурсима подвргнути контроли, а нове планирати у складу са мерама заштите и законским прописима.

Мере и режими заштите природе за заштићено подручје имају за циљ да у највећој могућој мери, ускладе начин коришћења ресурса са важећом легислативом из области заштите природе. Мере унапређења целокупног подручја заснивају се на непосредној подршци (стручној, финансијској, саветодавној и едукативној), одређеним активностима и њиховој непосредној реализацији.

С обзиром да пашњаци представљају највећи део површина унутар заштићеног подручја, уз примену планских мера и кроз подстицање традиционалног сточарства, очувати и поспешити факторе који утичу на регулацију њихових природних карактеристика. Успешно управљање пашњацима у циљу заштите природе, захтева сталан мониторинг система пашарења, као и прилагодљиве мере које могу да представљају измену у односу на оне које се примењују. Годишње програме заштите, уређења и коришћења државног пољопривредног земљишта, реализовати уз претходно прибављене услове заштите природе надлежне институције за заштиту.

На ливадским површинама контролисати присуство или одстрањивање инвазивних врста биљака и њихових састојина, при чему је потребно водити рачуна о птицама које се гнезде у приземној вегетацији.

У шумама и шумским плантажама створити услове који су неопходни за очување стабилности популација свих дивљих врста, као и типова станишта и ускладити постојеће привредне активности са потребама заштите природних вредности. Ревитализовати најугроженије шумске станишне типове, при чему се посебно истичу шумостепска станишта, као и групације значајних, ређих аутохтоних врста, какве су бела и црна топола и пољски јасен и решити проблеме које узрокују инванзивне врсте.

Природна водена станишта заштитити успостављањем водног режима реке Тамиш који ће омогућити да у инундационом простору буде присутна потребна количина воде, нарочито у периоду када је неопходна за развој живог света.

На вештачки створеним воденим стаништима ускладити постојеће привредне активности са потребама заштите природних вредности, што подразумева унапређење стања станишта строго заштићених и заштићених врста.

С обзиром да пољопривредне површине које се обрађују у заштићеном подручју, пружају могућности заштите и склоништа бројних врста копнених животиња, њихово коришћење усагласити са мерама заштите строго заштићених врста.

За радове и активности на одржавању корита реке Тамиш (изван периода ванредних околности), исходовати решење о условима заштите природе од надлежне институције за заштиту.

Заштиту, уређење и развој заштићеног подручја спроводити на основу плана управљања, студија, пројеката, резултата биомониторинга угрожених биљних и животињских врста, мониторинга вода и других бројних истраживања. Са мерама заштите усагласити план управљања заштићеним подручјем, шумске и ловне основе, хидротехничке и друге активности.

1.2.2. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста

На простору обухвата Просторног плана налазе се станишта на којима се заштита спроводи у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС", бр. 5/10, 47/11 и 32/16). Заштита строго заштићених врста се спроводи забраном коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на

управљању популацијама. Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења,

забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим

1.2.3. Еколошки коридори

Еколошки коридори на простору обухвата Просторног плана омогућавају комуникацију између заштићених подручја или станишта, а формирање и очување проходности еколошких коридора, који треба да преузму неке функције природне вегетације, је од приоритетног значаја за дугорочни опстанак биодиверзитета ширег региона.

стаништима као и предузимањем мера у активности на управљању популацијама.

Концепција заштите еколошких коридора подразумева и успостављање њихових заштитних зона, у којима је потребно уважавати мере заштите од штетних спољних утицаја како би ови коридори испуњавали своју функцију.

Еколошки коридори заједно са еколошки значајним подручјем „Потамишје" према Уредби о еколошкој мрежи чине део еколошке мреже. Заштиту еколошке мреже спроводити на основу Уредбе о еколошкој мрежи, којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста.

1.3. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

Изузетно вредно културно наслеђе представља ресурс за развој посматраног подручја, али и ширег подручја, превасходно у контексту развоја културно-манифестационог туризма. Наслеђе мора да се очува и да се обезбеди његово коришћење и одржавање увртавањем у културну понуду на свим нивоима, као и умрежавање у већ постојећу домаћу и међународну понуду.

У сврху коришћења културног наслеђа, као развојног ресурса и економског добра, неопходно је извршити стручну оцену, у смислу дефинисања добара која могу бити у режиму економског коришћења и на који начин. Заштити и очувању наслеђа и развоју локалне заједнице допринос може дати развој културног туризма уз одрживо коришћење културног наслеђа.

Заштита културног наслеђа подразумева интегралну заштиту - јединство културног добра са природним окружењем у којем је исти настао. Његову презентацију и промоцију базирати на принципима очувања карактера предела, који произлази из специфичности геоморфолошких карактеристика и начина коришћења овог простора кроз прошлост. Неприступачност појединих локалитета треба надоместити повећаним маркетингом и осмишљавањем атрактивне туристичке понуде коју треба базирати на начину живота, на богатству природе и на самим културним добрима.

За потребе квалитетног укључивања културног наслеђа у туристичку понуду и његовог умрежавања у већ постојећу домаћу и међународну понуду, потребно је створити планске мере за његово очување и обезбеђење његовог одрживог коришћења. Као полазиште при изради планског документа мора бити утврђена потреба и наглашен смисао очувања културног наслеђа, не само као материјалног сведочанства историје, традиције и стваралаштва, већ као развојног потенцијала простора. Заштита културног наслеђа мора бити интегративни део процеса планирања, а планско опредељење очување и заштита свих добара са споменичким вредностима, независно од његовог формалног статуса (категорисано, евидентирано, регистровано и идентификовано). На недовољно истраженим деловима подручја треба наставити континуирано рекогносцирање и истраживање материјалног и нематеријалног наслеђа.

Културно наслеђе планским мерама максимално штитити од свих фактора ризика који данас, али и у будућности могу нарушити, деградирати или угрозити његов интегритет и опстанак. Правовременим препознавањем и отклањањем узрока који су довели до негативних ефеката (нелегална градња, окружење обликовно и функционално непримерено, стихијска изградње унутар и ван грађевинских подручја, деградација традиционалних вредности, деаграризација села и рурализација урбаног простора, непримерене метаморфозе крајолика и слично), допринети очувању наслеђених вредности: аутентичне урбане и руралне структуре, наслеђене просторне матрице, типолошке разноликости, функционалне условљености и естетске и визуелне слике предела.

У руралним просторима није довољно сачувати физичке структуре, као и археолошко наслеђе. Потребно је препознати да такви простори прате савремене токове живота и развоја, што чини битан сегмент очувања њиховог културног идентитета. Свака промена треба да буде постепена и тако вођена да све карактеристике културног добра: објекта, места, целине или археолошког локалитета буду задржане, при чему идентификација онога што треба да буде сачувано и лимита могућих промена треба да буде дефинисано кроз непосредно укључивање службе заштите.

У обухвату посебне намене ПИО „Потамишје" се налазе добра која уживају претходну заштиту [3] и то већи број археолошких локалитета, два градитељска објекта, два споменика и спомен обележја и два локалитета са историјским, етнолошким или природњачким садржајем.

Табела 25. Градитељски објекат

Р.БР.	НАЗИВ	К.П.	МЕСТО/КО	ЈЛС
1.	Стари мост у атару Уздина	-	Уздин	Општина Ковачица
2.	М остови на Тамишу-триптих (три моста)	-	Баранда	Општина Опово

Табела 26. Споменик и спомен обележје

Р.БР.	НАЗИВ	К.П.	МЕСТО/КО	ЈЛС
1.	Спомен-чесма, на обали Тамиша	3923	Ботош	Г рад Зрењанин
2.	Споменик капетану Радивијевићу	2252/1	Орловат	Г рад Зрењанин

Табела 27. Локалитета са историјским, етнолошким или природњачким садржајем

Р.БР.	НАЗИВ	К.П./ЛОКАЦИЈА	МЕСТО/КО	ЈЛС
1.	Свете водице (бунар, капела и крст)	1546.1545	Томашевац	Град Зрењанин
2.	Водица посвећена Светој Петки	У атару КО Опово	Опово-Баранда	Општина Опово

2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

У складу са Законом о пољопривредном земљишту, под појмом пољопривредно земљиште се подразумева земљиште које се користи за пољопривредну производњу и земљиште које је планским актом намењено за пољопривредну производњу.

Пољопривредно земљиште, као добро од општег интереса треба користити и штитити тако да се његов производни потенцијал очува, а по могућности и унапреди. Нарочито је значајно сачувати пољопривредно земљиште од сваке врсте деградације, како антропогене, загађења или пренамене у непољопривредне сврхе, тако и од утицаја природних ерозивних процеса.

Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" обухвата и земљиште које се користи у пољопривредне сврхе, по начину коришћења врло је хетерогено и углавном је у 2. и 3. степену заштите.

Пољопривредно земљиште у ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша може се јасно дефинисати у две природне подцелине и то:
- претежно пашњачке површине, уз мале изузетке, најзаступљеније су у окружењу села Бока (2. и 3. степеном заштите);
- рибњачке површине између села Банатски Деспотовац и Сутјеска, под 3. степеном заштите.

На травним површинама у обухвату Просторног плана, препоручује се традиционално пашарење, а на ораничним парцелама условно је могућ развој интегрисане пољопривредне производње и/или органске пољопривредне производње. [6]

Развоју пашарења треба да претходи равномернија прерасподела стоке на различитим деловима простора,

6 У складу са чланом број 29. Закона о културним добрима, мере заштите утврђене овим законом примењују се и на непокретности које су евидентиране да уживају претходну заштиту. У складу са наведеним чланом, установа заштите дужна је да у року од две године утврди да ли евидентирана непокретност има споменичка својства и да у том року предложи утврђивање те непокретности за културно добро. Уколико евидентирана непокретност није утврђена за културно добро у року од три године од дана евидентирања, на ту непокретност неће се примењивати мере заштите утврђене овим законом.

као и очување слатина. За развој одрживе пољопривреде препоручује се очување/формирање природне травно-жбунасте вегетације на за то одговарајућим деловима. Успостављању органске пољопривреде превасходно погодује постојање природних станишта.

Мере заштите пољопривредног земљишта су:
- превенција ширења трске (Phragmites australis), пре него што састојине постану густе и простране, јер може да буде експанзивна врста на континенталним слатинама (састојине трске могу да се сузбијају сечом, од средине јула до средине октобра и испашом);
- сејање мешавине семена луцерке и аутохтоних врста трава може да се користи за рестаурацију преораних подручја. Након 2-3 године кошења, потребно је прећи на испашу;
- ефект паљења на природна станишта није у потпуности проучен; може да буде коришћен у будућности као метода управљања, пошто је велика вероватноћа да је у прошлости ватра имала улогу одржавања сланих ливада.

Спровођење мера усмерених на ублажавање негативних антропогених утицаја на заштићена подручја, имаће позитиван утицај и на пољопривредно земљиште у окружењу.

Забраном коришћења пољопривредног земљишта које је у оквиру површина посебне намене у друге сврхе, осим у случајевима утврђеним законом и овим Просторним планом, забраном испуштања и одлагања отпадних и штетних материја, ограниченом и селективном употребом вештачких ђубрива и хемијских средстава за заштиту биља, избором адекватних технологија у обради земљишта и противерозионих мера, сачуваће се квалитет земљишта тј. његова физичка, хемијска и биолошка својства.

У циљу очувања руралних карактеристика подручја у обухвату Просторног плана одржавати постојеће салаше и створити услове за њихову адаптацију савременим потребама друштва.

2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Шумамама и шумским земљиштем, добром од општег интереса, треба газдовати на начин који ће омогућити да се трајно одржава и унапређује њихова производна способност, биолошка разноврсност, способност обнављања и виталност. Потребно је константно унапређивати њихов потенцијал за ублажавање климатских промена, као и њихову економску, еколошку и социјалну функцију, а да се при томе не причињава штета околним екосистемима.

Шумско земљиште, у складу са Законом о шумама, јесте земљиште на коме се гаји шума, земљиште на коме је због његових природних особина рационалније гајити шуме, као и земљиште на коме се налазе објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума и које не може да се користи у друге сврхе, осим у случајевима и под условима које прописује Закон.

Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа, као и примена прописане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта.

Шумским земљиштем газдовати у складу са мерама заштите биодиверзитета, а на заштићеном подручју у складу са мерама заштите природе.

Газдовање природним и блиско-природним шумама унутар заштићеног подручја усмерити на очување темељних природних вредности и функционалност еколошке мреже. На шумским стаништима дуж Тамиша треба успоставити појас аутохтоне шумске вегетације, уз очување других, нешумских типова станишта (пашњака и ливада). Планским мерама кроз газдовање шумама, на шумским стаништима повећати површине под аутохтоним врстама тврдих лишћара (лужњак и пољски јасен), што ће довести до повећања разноврсности типова шумских станишта и дивљих врста чији је животни циклус за њих везан. Садњу ових врста такође планирати на природним станишта тврдих лишћара, на незаслањеним и слабо заслањеним земљиштима типа ливадске и ритске црнице у брањеном делу алувијалне равни. Обнова старих шума беле врбе чистом сечом на целокупној површини довела би до нестанка еколошких ниша које су неопходне строго заштићеним шумским врстама. Планирати одрживо управљање и газдовање тим типовима приритетних шумских станишта, кроз поступну обнову девастираних/разређених природних шума на мањим површинама, уз очување група старих стабала едификаторских врста.
С обзиром да шуме и шумске плантаже заузимају знатан део заштићеног подручја, а значајне су као станишта строго заштићених врста птица, створити услове за очување стабилности популација свих дивљих врста, као и типова станишта. Одрживо газдовање шумама подразумева:
- формирање заштитних зона поред водотокова, јавних путева и насеља;
- праћење стања природних вредности и човекових активности;

- стратегију примене пестицида;
- очување репрезентативних површина и подручја високих заштитних вредности и топографско и административно-правно одређивање ових површина у Потамишју;
- процену утицаја шумарских ативности на животну средину за потребе извођачких пројеката газдовања шумама и
- забрану конверзије аутохтоних шума интензивним засадима алохтоних врста дрвећа.

Планирати ревитализацију најугроженијих шумских станишних типова, при чему се посебно истичу шумостепска станишта и групације значајних, ређих аутохтоних врста, какве су бела и црна топола и пољски јасен.

Активним мерама сузбијати инванзивне врсте великог биолошког потенцијала (пајасена - Acer negundo), амерички јасен (Fraxinus pensylvanica) и багремац (Amorpha fruticosa), а нарочито багремац, који се проширио на велике површине некоришћеног шумског земљишта, али и на остала станишта. Старије састојине и групације је потребно сећи, а након сече површине морају да буду одржаване кошењем или пашарењем.

Шумама и шумским земљиштем на основу Закона о шумама, газдоваће се на основу планова газдовања шумама (план развоја шумске области и основа газдовања шумама) и програма газдовања шумама, који међусобно морају бити усаглашени. На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес, промена намене ће се вршити у складу са Законом о шумама.

Повећање површина под шумама и степена шумовитости у обухвату Просторног плана остварити:
- пошумљавањем непошумљеног шумског земљишта и формирањем заштитних појасева зеленила у заштићеном подручју и његовој заштитној зони, у складу са интересима очувања биодиверзитета и мерама заштите природе и
- пошумљавањем обрадивог пољопривредног земљишта ван заштићеног подручја без обзира на катастарску класу, по претходно прибављеној сагласности Министарства, у складу са условима заштите природе.

2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Управљање водама обављати у складу са начелом јединственог водног система, а према плану управљања водама на одређеном водном подручју. Није дозвољено мењање постојећег водног режима без прибављања посебних водних услова, спровођења одговарајућих анализа и одговарајуће техничке документације, што подразумева и израду одговарајућих правилника о начину и условима коришћења водних објеката у (евентуално) новонасталим водно-режимским условима.

Извођење нових објеката и радова на територији једне или друге државе уговорнице, којима се мења постојећи водни режим или омета слободно отицање тамо где сада постоји, мора се изнети на разматрање пред Српско-румунску хидротехничку комисију.

У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

Концепција заштите и коришћења водног ресурса, у оквиру просторних целина у планском периоду, је да се утврди стање, начин локалног оптимизирања режима вода и установи механизам мониторинга стања, односно мониторинг еколошких и хидролошких параметара и на основу њих уради модел управљања водом. Приликом ревизије хидролошког режима, потребно је обухватити хидролошки непосредно утицајне површине и део каналске мреже.

У контексту заштите воде, као природног ресурса у оквиру посебне намене, потребно је:
- ради заштите и коришћења подземних вода, пратити стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих и дубоких подземних вода;
- спровести мере забране упуштања отпадних вода свих врста у мелиорационе канале, језера, баре и водотоке, осим атмосферских и условно чистих вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају II_6 класи;
- одржавати систем за одводњавање и наводњавање (чишћење канала од муља и растиња).

Планском и техничком документацијом предвидети одговарајућа решења којима ће бити спречено загађење подземних и површинских вода, као и промена постојећег режима воде.

На водном земљишту могу се градити и постављати само објекти у складу са Законом о водама, Закону о планирању и изградњи и на основу посебних општинских Одлука о коришћењу обале и воденог простора.

2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ

Минералне сировине су у подручју обухвата Просторног плана заступљене као неметаличне сировине и подземне воде. НИС а.д. Нови Сад на овом подручју врши експлоатацију угљоводоника на нафтном пољу „Бока", на основу издатог Решења Секретаријата за индустрију извршног Befia, број 04-2319/61, од 28.01.1961. године, којим је одобрена експлоатација сирове нафте и природног гаса на нафтоносном пољу „Бока" које треба користити у складу са принципима одрживог развоја.

Решењем Покрајинског секретаријата за енергетику, грађевинарство и саобраћај број 143-310- 203/2016-03, од 04.04.2017. године, утврђене и оверене су преостале билансне геолошке резерве: нафте и раствореног гаса нафтног поља „Бока". Наведено Решење је основ за израду пројектне документације, на основу које ће се извршити промена координата експлоатационог поља у циљу проширења експлоатационог поља, тако да се у обухвату Просторног плана координате оверених билансних резерви узимају као планиране координате експлоатационог поља Бока.

Геотермални потенцијал подземних вода на овом простору није детаљно истражен. На овом простору утврђене су и оверене резерве подземних вода код Боке (на лежишту А.Д. „Победа" код Боке) и код Сечња (изворište за водоснабдевање насеља Конак у близини обухвата Просторног плана).

Експлоатација минералних сировина није дозвољена на подручју од значаја за очување биолошке разноврсности, а у складу са уредбама о заштити, позитивном законском регулативом и посебним условима надлежне институције за заштиту природе.

Коришћење минералних ресурса на овом простору, пре свега геотермалних и подземних вода, базира се на принципима рационалне и контролисане експлоатације, у складу са циљевима концепта одрживог развоја.

У том смислу, планским мерама је потребно стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, коришћење геотермалних и минералних подземних вода, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природних и створених вредности и животне средине.

Током истраживања и евентуалне експлоатације геотермалних и подземних вода, у циљу заштите животне средине, обавезно је перманентно спроводити мере неге и заштите, а по завршетку експлоатационог периода, извршити ревитализацију и/или рекултивацију.

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

3.1. СТАНОВНИШТВО

Становништво насеља, која се у целости или једним делом површине своје територије налазе у обухвату Просторног плана, својим активностима имају непосредан и посредан утицај на посебну намену. Насеља која целом површином своје територије улазе у обухват Просторног плана су: Шурјан, Бока, Сечањ, Неузина, Идвор и Баранда.

У оквиру посебне намене ПИО „Потамишје" не налази се ниједно насеље ни део грађевинског подручја неког насеља.

Очекује се да се негативне популационе тенденције ублаже пружањем помоћи локалном становништву (нарочито сеоских насеља) у преласку на делатности које су у складу са заштитом природе подручја, чиме би се створили услови да се задржи становништво, повећају привредне активности, што ће за последицу имати и подизање на виши ниво укупних услова живота у насељима у окружењу посебне намене.

Од велике је важности и да локално становништво препозна свој интерес у очувању предела и природних вредности као део могућности за свој развој у окружењу заштићеног подручја, али је истовремено потребно и пружити локалном становништву стручну помоћ и друге облике сарадње за развој сеоског туризма - еко туризам, брендирања производа традиционалне и органске производње и др., у складу са мерама заштите природног добра. На тај начин се развој локалних заједница, усмерен и на очување и унапређење ПИО „Потамишје", уклапа у опште усвојену концепцију одрживог развоја.

3.2. МРЕЖА И ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА

У обухвату Просторног плана се издвајају следећи нивои центара дефинисани мрежом функционално урбаних подручја у плановима вишег реда (ППРС и РПП АПВ):

- Развијени локални центри - Опово и Сечањ;
- Остала насељена места која припадају функционалним урбаним подручјима Зрењанина (13) и Панчева (4).

Према моделу функционално урбаних подручја АП Војводине до 2020. године насеља у обухвату Просторног плана припадају ФУП-овима: Зрењанина и Панчева. Поједине општине налазе се у два ФУП-а (општина Опово припада ФУП-у Панчева и Београда, општина Сечањ припада ФУП-у Зрењанина).

Развој мреже насеља биће заснован на организацији насеља по хијерархијској структури на подручју Просторног плана, где Се издвајају Сечањ и Опово као локални општински центри и носиоци развоја подручја. Ботош је насеље са карактером руралног насеља са развијеним централним функцијама које са својим положајем у оквиру ПИО има предиспозицију за развој и афирмацију заштићеног природног добра.

Просторна организација насеља која се налазе у обухвату Просторног плана пружа могућност развоја насељских функција, која проистичу из њихове будуће улоге у заштити и коришћењу природног добра, што се посебно односи на насеља која се налазе делимично или у целости у заштитној зони.

У наредном периоду треба искористити веће могућности комплементарног развоја ових насеља и заштићеног природног добра, у сврху обогаћивања туристичких садржаја у самим насељима, а ради одрживог коришћења природног добра (обилазак заштићеног подручја, спортски риболов, организовање разних манифестација у окружењу са специфичним обележјима и сл.) и у случају потреба извршити одређене просторне реконструкције унутар насеља.

3.3. РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ЈАВНИХ СЛУЖБИ

На развој и размештај јавних служби велики утицај има развој мреже насеља, постојећа мрежа објеката јавних служби, потребе корисника, особеност подручја, као и економска кретања и децентрализација друштва, у којој ће општине, као локалне самоуправе, добити већа овлашћења. На тај начин ће се највећи део јавних служби развијати у складу са ангажовањем и плановима локалне самоуправе, обезбеђењем донација за конкретне пројекте, као и у складу са економским могућностима становништва, које ће значајно утицати на реализацију планираног развоја.

Мрежу објеката јавних служби у обухвату Просторног плана организовати тако да буде компатибилна са посебном наменом и да у потпуности задовољава потребе становништва на посматраном подручју.

Утицај посебне намене на развој и организацију мреже јавних служби се односи на:
- ограничене услове изградње објеката у границама подручја посебне намене;
- бољу комуникацију и доступност свих јавних служби (посебно мобилних), побољшањем квалитета локалне путне мреже, као и ширењем мреже бициклистичких и пешачких стаза, као видова немоторног кретања у подручју посебне намене;
- повезивање мреже јавних служби на нову саобраћајну, комуналну и туристичку инфраструктуру;
- ревитализацију запуштених објеката и развој нових јавних служби за које постоји интерес локалне заједнице, уз подстицање јавно-приватног партнерства.

4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

Полазећи од расположивих ресурса обухвата Просторног плана, као и подручја посебне намене, основу будућег развоја, поред пољопривредног земљишта, вода и шума, чине природне вредности (предео изузетних одлика и остале биодиверзитетске вредности), које нису довољно искоришћене за развој туризма. Сходно томе, развојни циљ овог подручја је контролисани развој пољопривреде, као и динамичнији развој туризма у односу на остале привредне гране и њихова афирмација и развој у склопу заштићеног подручја. Неопходно је усмеравати економски развој према оним видовима коришћења, који мање оптерећују животну средину и омогућавају обнављање природних ресурса и очување културне баштине, а у складу са принципима одрживог развоја.

4.1. ТУРИЗАМ

Концепција развоја туризма на простору третираног Просторним планом, заснована је на смерницама датим у Просторном плану Републике Србије, Регионалном просторном плану АП Војводине као и Стратегији развоја туризма Републике Србије за период од 2016-2020. године. Према Стратегији, ПИО „Потамишје" се налази у оквиру издвојене туристичке дестинације „Јужни Банат", где су као кључне туристичке вредности / атрактивности означене природне вредности, река Тамиш, канал ДТД и насеља у непосредном окружењу.

Туристичка вредност планског подручја ПИО „Потамишје", са бројним стаништима и атрактивностима живог света, односи се пре свега на његову приступачност, природне и антропогене потенцијале, еколошку очуваност, богатство мотива, као и потенцијалну туристичку привлачност насеља у његовој непосредној околини.

Подручје обухвата Просторним планом је делом и погранична област према Румунији, што пружа могућност за реализацију заједничких програма развоја туризма.

Стим у вези, у циљу промоције туризма и развоја потенцијала приобаља дуж тока реке Тамиш, дефинисан је заједнички пројекат Србије и Румуније „ЕкоТамиш - нови туристички производ",
финансиран од стране Европске уније. Овим пројектом планирано је постављање мобилијара дуж реке Тамиш- постављање табли за усмеравање, путоказа, клупа, осматрачница за птице.

При формирању туристичке понуде Потамишја, планирање туристичких садржаја и активности мора бити усклађено са мерама и режимима заштите природе. Уз поштовање принципа одрживог развоја на заштићеном подручју и у подручју утицаја на посебну намену, постоји значајан потенцијал за развој следећих туристичких производа / облика туризма на постојећим и планираним локалитетима:
- екотуризма („birdwatching" - посматрање птица, едукација кроз школе у природи, еколошке кампове, екскурзије, ...);
- руралног/етно туризма (боравак на салашима и сеоским домаћинствима и активности везане за живот у руралним насељима, као и посете етно галеријама, упознавање са обичајима фолклором, гастрономијом);
- манифестације/догађаји (манифестације у насељима у окружењу заштићеног подручја, везане за локалну традицију, празнике и догађаји у области културе и спорта, као што су музичке свечаности и спортска такмичења);
- наутичког туризма (везаног за приобаље и реку Тамиш);
- туризам специјалних интереса (бициклизам, пешачење, купање, лов, риболов);
- културно - тематске руте (туристичке туре које се баве темама уско повезаним са културном баштином као што су посете споменицима културно-историјског наслеђа);
- здравствени туризам (налазишта минералног блата - пелоида код насеља Баранде).

Еко туризам, као облик туризма, подразумева различите активности у пределима очуване природе и заштићених подручја. Изванредно вредан диверзитет природе и људске културе велика је шанса Потамишја. Од укупног броја птица у Србији, 20% се налази на овом простору. Посебно су привлачне активности као што су: посматрање птица („birdwatching"); рекреативне активности (пешачење, купање, вожња бициклима, стручно и научно упознавање и проучавање природних вредности, сакупљање лековитог биља, печурака и друго), едукација (кроз школе у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручни и студијски боравци за одрасле).

Рурални/етно туризам, подразумева активности везане за природну и културну баштину, као и услуге и додатни садржај које организује рурално становништво на породичним газдинствима, у циљу привлачења туриста и стварања додатног прихода. У Потамишју постоји низ могућности за развој руралног туризма. Овај туристички производ има сезонски карактер и најчешће се реализује током пролећа и јесени. У погледу развоја руралног туризма неопходно је дефинисати систем стандарда понуде руралних објеката (квалитет смештаја, хране, запослених), као и афирмацију овог производа. Насеља у обухвату Просторног плана Идвор и Уздин у понуди за смештај имају сеоска туристичка домаћинстава тако да могу бити значајни центри руралног туризма.

Мултикултуралност подручја које насељава велики број народа и народности, основ су за развој етно туризма. Богатство обичаја, фолклора и гастрономије представљају основ за формирање разноликих туристичких производа, како за домаће тако и за стране туристе. Посете и упознавање са различитим културама и боравак у различитим културним срединама представљају својеврсан доживљај.

Манифестациони туризам / догађаји подразумева традиционалне културне, спортске и друге манифестације ограниченог трајања, које се одвијају у насељима на ободу заштићеног подручја. Манифестација која ће привлачити највећи број посетилаца и у наредном периоду је „Овчарски дани", коју организује удружење сточара „Овчар" из Сакула. Одржава се сваке године у последњој декади марта и траје два дана. Ова манифестација је прерасла у велики регионални сточни сајам, али је истовремено, са проширивањем садржаја постаће и значајан друштвено - културни догађај. Слично је и са манифестацијом, Светско првенство у банатским шорама у Томашевцу, која ће наставити да промовише локалну културу, кроз њену посебност.

У наредном периоду неопходно је јачање носилаца културно-манифестационих активности, популарисање овог подручја и њене медијске презентације.

Наутички туризам - За даљи развој наутичког туризма од посебног значаја је пловни пут Тамиша као и активности везане за водене површине. За развијање овог сегмента туризма планирана су привезишта (подручју КО Опова и подручје Града Зрењанина), као и једна марина на истој локацији на којој се тренутно налази. Може се рећи да је понуда ове марине веома репрезентативна. За сада, ипак на Тамишу не постоје категорисани прихватни објекти наутичког туризма. Доминантан начин привезивања је „дивљи привез" или извлачење пловила на обалу, а доминантна пловила су рибарски чамци. У склопу традиционалне манифестације „Дани Уроша Предића" организује се Тамишка регата, када се пловидбом повезују Орловат и Идвор (Урош Предић и Михајло Пупин) и подиже еколошка свест о Тамишу. Пловидба се одвија у делу Средњег Потамишја од Јаше Томића до уставе код Опова.

Туризам специјалних (посебних) интереса, подразумева бављење неким посебним активностима као што су камповање, пешачење, лов, риболов, бициклизам и разне бициклистичке туре, културно наслеђе, гастрономију. Ови облици туристичких активности везани су пре свега за очувану природу као и за атрактивну културну баштину.

Ловни туризам је слабо искоришћен на подручју обухваћеног Просторним планом, нарочито у области лова на пернату дивљач. Остале врсте дивљачи нису заступљене у мери која је потребна за организацију комерцијалног лова. У сваком насељу постоји ловачко друштво која међусобно сарађују. Најатрактивније је удружење „Зец" из Уздина, које има највећи ревир, где се током године организује више излазака у ловиште и лов на лисицу и дивље свиње. У циљу развоја ловног туризма потребно је првенствено повратити његову препознатљивост и подстицајним мерама омогућити развој ловачких удружења, изградњом узгајалишта пернате дивљачи и подизањем одговарајућих засада за њихово природно узгајање. Такође, улагањем и опремањем ловачких домова могу се добити значајни капацитети за исхрану и смештај не само туриста ловаца већ и туриста уопште са одговарајућом понудом специјалитета од дивљачи.

Риболовни туризам као облик туристичке понуде има значајне потенцијале (река Тамиш, језера и рибњаци), који захваљујући изграђеној инфраструктури и организованој повезаности локалних риболовачких удружења постаје све актуелнији. Део је основне понуде, али може бити и додатни садржај боравка. Река

Тамиш обилује изузетним врстама риба, што је прави изазов за риболовце и љубитеље природе. На ово подручје долазе истински заљубљеници рекреативног риболова и организују се бројна спортска такмичења у риболову. Од првих дана пролећа, па све до почетка јесени обале Тамиша пуне су излетника, кампера и пецароша. Поједини подаци говоре и о броју од неколико хиљада рекреатативних риболоваца који у пролећном и летњем периоду посећују ово подручје, и који долазе из шире околине, пре свега из Београда и Панчева. Даљим инвестирањем у развој риболовног туризма може се остварити значајан приход, а насеља поред Тамиша, представљају идеално место за пецароше. У близини Тамиша код Уздина је сграђен рибњак на површини од 450 ha, богато порибљен различитим врстама слатководне рибе (шаран, сом, смуђ...).

Спортско-рекреативни / излетнички туризам - Планирана излетишта се налазе унутар заштићеног подручја: северно од насеља Неузина, источно од Орловата (на левој обали Тамиша) и у близини Фаркаждина (две локације источно од насеља, непосредно уз грађевинско подручје).

Подручје Потамишја између насеља Идвор-Уздин, намењено је за излетиште, лов и риболов. Стим у вези, уређење обале Тамиш у туристичке сврхе омогући ће афирмацију Потамишја као излетничке дестинације.

Циклотуризам - Планирана изградња бициклистичке стазе, делом дуж обале водотока Тамиш а делом дуж пута на подручју ПИО „Потамишје", претставља основ развоја циклотуризма и омогућава већем броју људи приступ заштићеном подручју са минималним загађењем околине.

Здравствени туризам - Налазишта минералног блата-пелоида код насеља Баранде пружа могућност њиховог комерцијалног коришћења за развој здравственог туризма на овом подручју.

У складу са концепцијом просторног развоја, у оквиру подручја посебне намене планирани су и издвојени туристички локалитети и садржаји у функцији развоја еко и руралног туризма, манифестационог и туризма специјалних интереса (спортско-рекреативног, излетничког, ловног, риболовног, вожња бицикла...).

Југоисточно од насеља Ботош, планиран је Центар управљача са плажом, и прихватним објектом наутичког туризма. На простору око реке Тамиш, на локалитету познатом као „Чарда" у непосредној близини насељеног места Ботош, некада је постојало познато излетиште, спортски терени и 4 бунгалова. У наредном периоду требало би овај простор поново вратити у функцију развоја туризма, пре свега као купалиште у летњем периоду. Поред тога, простор поред реке Тамиш (од рибњака до краја потеса „Кутина"), могуће је наменити и направити трим стазе. С обзиром на већи број различитих врста птица могуће је у приобаљу направити и осматрачницу за посматрање птица.

Источно од насеља Јаше Томић, уз границу заштићеног подручја, планирана је изградња туристичких садржаја.

У источном делу насеља Јарковац, простор на обали канала ДТД се користи као неуређена плажа при чему нема прилаз од тврде подлоге. У наредном периоду потребно је да се уреди на одговарајући начин.

На простору „Средњи Тамиш" са инундационим подручјем, планирана је изградња и повезивање туристичке и друге потребне инфрастуктуре која би омогућила дужи и садржајнији боравак туриста. Стим у вези планирано је више туристичких локалитета, намењених за одређене туристичке активности.

Такође се планира привођење намени обале реке Тамиш у сврху развоја туризма, укључујући ловни и наутички.

На простору КО Баранда, КО Сакуле и КО Опово, планиран је одговарајући садржај туристичког боравка на реци Тамиш и у њеном приобалном делу. У циљу развоја наутичког туризма неопходно је побољшати уређеност плажа, изградити привезишта која ће задовољити потребе наутичког туризма. Поред наутичког туризма реке су погодне за развој купалишног и риболовног туризма и представљају добру туристичку понуду.

Садржаји за потребе развоја туризма и рекреације планирани су на граници са заштићеним подручјем. Северно од насеља Баранде, уз локалитет „Слатина", планиран је развој здравственог туризма, у границама локалитета „Рибњак" планирано је спортско-рекреативно језерце.

На подручју у оквиру Простонита „Рибњак" планирано је спортско-рекреативно језерце, одморишта са клупама и сл.) и пунктове повезати бициклистичком стазом и/или уређеним приступним путевима.

За организовање, валоризацију и промоцију туристичке понуде у Потамишју задужене су туристичке организације на нивоима локалне самоуправе: Туристичка организација општине Сечањ, Туристичка организација општине Ковачица и ЈП „Туристички центар града Зрењанина", док за сада општина Опово није организовала туризам на овај начин. Носиоци туристичких активности, организације и удружења у појединим насељима имаће велики значај у развоју одрживог туризма на простору ПИО „Потамишје", његовом очувању и заштити.

4.2. ПОЉОПРИВРЕДА И РИБОЛОВ

Подручја у зони заштите, доживела су последњих деценија (почев од половине XX века), значајну измену начина пољопривредне производње, од преовлађујућег екстензивног пашарења на природним влажним пашњацима, ка све већој пренамени пашњака у ораничне површине у сврху ратарске производње. Овај процес је неповратно изменио карактер предела и начина његовог коришћења у пољопривредне сврхе. Ипак, значајне делове још увек је могуће сачувати у свом исконском облику и то обавезно и неодложно треба урадити. Уз то, економски подстицати претварање одређених површина под слабијим и исцрпљеним ораницама (за које је јасно да им то није оптимална намена), у првобитни статус пашњака. Све ово поткрепити реинтродукцијом аутохтоних врста стоке, погодних за екстензивно пашарење.

Делове под заштитом које ће и у будућности остати оранице, баште или воћњаци и виногради, треба постепено усмеравати ка органској производњи у складу са прописима, са циљем да се достигне ниво на ком се могу брендирати производи са овог подручја, а у крајњем циљу евентуално обезбедити и заштита географског порекла.

Пољопривреда на деловима ван заштићеног подручја, наставиће да се развија уз контролисану употребу хемијских средстава, у складу са условима и мерама заштите природе.

Традиционално сточарство (пашарење)

Најзначајнији природни ресурс унутар заштићеног подручја је пољопривредно земљиште. По катастарској намени, далеко су најзаступљенији пашњаци (чак 34,65 % од укупне површине заштићеног подручја), иза којих следе њиве, ливаде и рибњаци. Изузетно велика укупна површина парцела чија су катастарска култура пашњаци, сврстава ово подручје у доминантно сточарско, а сточарство је и реално једна од најзаступљенијих пољопривредних грана и битан економски предуслов опстанка како локалних заједница, тако и биодиверзитета. Ипак, сточарство је на подручју општина у којима се налази заштићено подручје прилично маргинализована грана пољопривреде.

Састав сточног фонда, у коме преовлађују говеда сименталске и холштајнске расе и односно њихови мешанци не погодује у потпуности екстензивном и полуинтензивном пашњачком сточарству, па је потребно у оквиру екстензивног пашарења, убацити и аутохтону подолску расу, која у оваквим производним условима може имати позитивну еколошку, амбијенталну, емотивну, па чак и економску вредност.

Као и у другим пашњачким пределима Баната недовољан број оваца представља проблем за очување основне, природне намене пашњака. Расни састав оваца састоји се углавном од алохтоних раса: витемберг и ил де франс, те домаће чоканске - банатске цигаје, која под оваквим условима држања прилично равноправно може да парира претходно наведеним расама, па би јој у наредном периоду требало посветити значајнију пажњу, пре свега државним стимулацијама, уматичавањем стада и сл.

Доминантни систем пашарења који је заступљен у заштићеном подручју су дневне миграције грла крупне стоке од штала/обора који се налазе у селима до пашњака (ујутро) и у обрнутом смеру (предвече), што је веома редак тип пашарења у глобалу, али веома заступљен у Банату.

Пре јутарњег извођења на пашу, врши се мужа оних крава које су у систему муже, а исто се понавља и након што се грла врате са пашњака. У случају оваца, грла најчешће остају у торовима на самим пашњацима, по правилу на деловима пашњака који и у случају поплава остају ван домашаја поплавних таласа. Оваква пракса је примерена посматраном подручју, па ће се као оптимално решење наставити и у будуће.

Донекле је заступљено и зимско номадско сточарство, но ипак далеко мање него што је то случај у Бачкој и у Срему.

Некад веома заступљено гушчарство јако је редуковано и поред тога што постоје и богата традиција и идеални услови, па је неопходно ревитализовати овај вид пашарења, јер постоји тражња за гушчарским производима на тржишту.

Пашњаци Потамишја су један од важнијих природних ресурса овог подручја. Узимајући у обзир чињеницу да су они структурно испресецани хидролошким формацијама које представљају остатке плављења (плитке баре, депресије, палеомеандри), а знајући и да је велики број строго заштићених врста везан животним циклусом за пашњаке, очување живог сточарства, квалитета и обима потамишких пашњака је један од императива заштите овог подручја. Други важан елемент опстанка сточарства у обиму који постоји је примена система субвенција за узгој стоке од стране државних и покрајинских административних тела задужених за област пољопривреде. Пашњаци у Потамишју могу да буду сматрани пределима за пољопривреду високе природне вредности, са становишта одрживог руралног развоја (Cooper et al., 2010). У том смислу ова делатност има не само пољопривредне, већ и бројне друге функције:

- очување лепоте пашњачких предела и њихове разноврсности;
- очување биодиверзитета и агродиверзитета;
- обезбеђење додатних шанси за одрживу диверзификацију руралне економије, посебно развој туризма;
- даље обезбеђење квалитетних сировина за аутохтоне, типичне и производе са географским пореклом, производе са еколошким ознакама и слично;
- повећање атрактивности сеоских простора за живљење и становање;
- повећање атрактивности Србије за светску туристичку клијентелу;
- обарање, па чак и гашење тренда депопулације руралних области.

Како би се на најбољи начин стимулисала функција пашњака као подручја пољопривреде високе природне вредности, потребно је, како је то за период до 2018. године и предвиђено у Стратегији пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 20l4 - 2024. („Службени гласник РС", број 85/14), увести национални програм агро-еколошких мера.

Фармски узгој стоке

У сливу Тамиша налазе се две фарме свиња (у Фаркаждину и Сечњу) и фарма говеда у Сакулама, које имају значајан утицај на локалну привреду. Иако се ове фарме налазе у заштитној зони, а не у заштићеном подручју, оне имају значајан утицај на стање животне средине заштићеног подручја. Таложни басени за смештај отпадне воде ових фарми не смеју да се налазе унутар заштићеног подручја, због угрожености тог подручја од високих вода Тамиша.

Ратарство

Укупна површина осталог пољопривредног земљишта унутар ПИО „Потамишје", у којем преовлађују земљишта која се користе за узгој ратарских култура, према графичком очитавању је 3.452,07 хектара, што је 14,4% заштићеног подручја. Реч је о комплексима њива који се налазе унутар већих комплекса ливада и који су предложени да буду део заштићеног подручја ради избегавања негативног деловања ефекта руба, односно смањења расцепканости у ситуацији када је природно добро веома пространо и издуженог облика. Нарочито се то односи на њиве унутар ливадско- мочварног комплекса између Неузине, Јарковца, Банатске Дубице и Боке. На њивама у заштићеном подручју углавном се сеју житарице и индустријске културе, уз примену за ово поднебље уобичајених начина обраде земљишта, у неким случајевима веома интензивних. Претежни део парцела су њиве 5. класе. Далеко највећи део њива је у власништву државе, што се такође односи и на укупну површину заштићеног подручја. Управо оваква власничка структура пружа лакшу могућност за постепену преоријентацију на сетву оних ратарских култура које толеришу мање интензивну обраду и минималну примену агротехничких мера, а комплементарне су са сточарством, као примарном делатношћу. Ово значи, да би у наредном периоду, класичну производњу житарица и индустријског биља, требало замењивати гајењем вишегодишњих крмних култура.

Коришћење ливада за кошење

Унутар ПИО „Потамишје", према графичком очитавању, налази се 1.536,76 ha ливада. Реч је о релативно великом уделу од 6,41 % у односу на укупну површину заштићеног подручја, но највећи број парцела је концентрисан у ливадско-мочварном комплексу између Неузине, Јарковца, Банатске Дубице и Боке. Реч је о парцелама које су у власништву државе (Министарства пољопривреде и заштите животне средине) а којима располажу локалне самоуправе и њихове организационе јединице у селима, те делимично и пољопривредним парцелама у приватном власништву. Сено, које се коси машински, углавном се користи за потребе индивидуалних пољопривредника.

Прво кошење се реализује углавном у мају, а друго у јулу, но тачан датума кошења тешко је унапред прогнозирати. Након кошења следи период сушења покошене траве, често балирања и одношења, те складиштења. У неким случајевима након прве или друге косидбе на покошеним површинама се напаса стока. Овакав начин коришћења ливада ће се примењивати и у наредном периоду.

Узгој рибе у рибњацима

Под рибњацима на заштићеном подручју подразумевају се одржавани водени системи за производњу рибе изграђени подизањем насипа око будућих језера или модификацијом постојећих водених станишта.

Тренутно је на подручју Потамишја тринаест рибњачких комплекса укупне површине 3110 ha, с тим да површина реално може да буде и већа уколико се узму у обзир све површине које служе рибњачкој производњи. Од наведеног, десет рибњачких комплекса, површине око 2618 ha налази се у заштићеном подручју, док су три рибњачка комплекса, површине око 492 ha, у заштитној зони. Рибњацима се управља на полуинтензиван начин.

Развој подручја посебне намене подразумева забрану градње нових и проширење постојећих рибњака. Потребно је ускладити активности на управљању постојећим рибњацима са циљевима заштите подручја. Мере очувања и унапређења заштићеног подручја подразумевају спречавање доспевања алохтоних и инвазивних врста риба из рибњака током испуштања воде у водоток за време излова рибе, изградњом и/или постављањем решеткастих преграда и/или других физичких баријера, као и усклађивање осталих активности на управљању рибњацима са циљевима заштите подручја.

Рекреативни риболов

У складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС", број 128/14) на територији реке Тамиш проглашено је рибарско подручје, које користи Риболовачки савез Војводине Д.О.О. Програмом управљања рибарским подручјем се регулише заштита и одрживо коришћење риба као ресурса и природног богатства. Овај документ регулише и рад рибочуварске службе, која врши контролу риболоваца и продају риболовачких дозвола. На реци Тамиш, није дозвољен привредни риболов.

Услови за спортски и рекреативни риболов на овој реци су веома повољни, па у будућности треба форсирати развој ове делатности, пре свега градњом инфраструктуре (прилазних стаза и уређених места за пецање), затим систематичним перманентним изловом штетних алохтоних врста риба и порибљавањем племенитим аутохтоним врстама, као што су смуђ, лињак, златни караш, црвенперка исл. које су данас доста ретке, па их је неопходно плански реинтродуковати.

4.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ

Шумарство

Постојеће привредне активности у заштићеном подручју ускладити са мерама заштите природних вредности. Планирање газдовања шумама укључује мултисекторски приступ кроз сарадњу сектора заштите природе и шумарства. У том смислу је потребно:

- изабрати врсте дрвећа у складу са биоеколошким условима станишта;
- форсирати мешовите састојине ради обезбеђивања биолошке стабилности;
- узгојно-структурне облике ускладити са особинама врста дрвећа и станишта на коме се налазе.

Лов

На простору ловишта која се налазе у обухвату Просторног плана, потребно је планским мерама побољшати услове станишта, заштитити ретке и угрожене врсте ловне и неловне фауне и достићи економски капацитет ловишта добром прогнозом динамике развоја популације дивљачи. Са мерама заштите природе ускладити начин ловног газдовања. Ради развоја и унапређења ловног туризма, повећати квалитет услова и услуге на ловним површинама, на ниво који одговара захтевима ловно-туристичке

клијентеле.

Заштита и гајење дивљачи, уређивање и одржавање ловишта, лов и коришћење уловљене дивљачи и њених делова вршити на основу ловних основа и осталих планских докумената према Закону о дивљачи и ловству.

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Основно планско опредељење у домену путне инфраструктуре у обухвату Просторног плана је побољшање капацитетних могућности предметних државних путева, безбедности и нивоа саобраћајне услуге (ДП бр.129/Р-110, бр.130/М-24, бр.131/Р-124, бр.308/Р-123, бр.309/Р-123.2, бр.13/М-24.1 и бр.18/М-7.1)[14], као основних путних капацитета, који ће нудити виши ниво комфора и бољу повезаност овог простора са окружењем.

Предметни државни путеви такође ће у наредном периоду, поред своје основне функције у међурегионалном и међуопштинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне доступности локалитетима у оквиру Предела изузетних одлика (ПИО) „Потамишје".

Примарни задатак у развоју саобраћајне инфраструктуре није изградња нове мреже саобраћајница, већ првенствено подизање квалитета и модернизација постојеће мреже.

У будућем развоју саобраћаја се мора посебно инсистирати на модернизацији/изградњи путних праваца државне путне мреже, као и општинске путне мреже (општински путеви локалних самоуправа у обухвату ПИО „Потамишје").

Планска решења у домену друмског саобраћаја су и задржавање свих саобраћајних капацитета најнижег хијерархијског нивоа (атарски и други приступни путеви) уз потребу реконструкције и уклапања у нове функционално-саобраћајне матрице овог простора и окружења.

Овакав принцип уређења саобраћајница у оквиру обухвата Просторног плана утицаће на формирање нове јединствене саобраћајне мреже, која ће у потпуности побољшати везе у зони изузетних одлика са насељима, окружењем, садашњим и планираним туристичким локалитетима.

Мрежа приступних путева, осим основне функције, врло је значајна и у функцији обезбеђења приступа у потенцијално ванредним, непредвиђеним и акцидентним ситуацијама. С обзиром на специфичност и „осетљивост" оваквих предела, ова функција се намеће као једна од најважнијих.

Овим Просторним планом даје се могућност реализације приступних саобраћајница (атарских / некатегорисаних путева) у коридорима, са коловозним засторима који нису само земљани већ се могу стабилисати различитим материјалима. Некатегорисани путеви са стабилисаним застором ће имати полиномне функције: примарну-омогућавање функције приступа до парцела пољопривредног земљишта, секундарну-обезбеђење приступа до микролокалитета у оквиру ПИО „Потамишје", терцијарну-омогућавање саобраћаја пољопривредних машина (релокација пољопривредних машина са категорисаних путева) и путничког саобраћаја ниског интензитета између насеља. [7 8]

14 Донета је Уредба о категоризацији државних путева у складу са тим некадашњи: М-7.1 је ДП 1б реда бр.18; М-24.1 је ДП 8 реда бр.13; Р-110 је ДП Иа реда бр.129; деоница М-24 је ДП Иа реда бр.130; Р-124 је ДП Иа реда бр. 131; Р-123 је ДП 11б реда бр.308; Р-123.2 је ДП 11б реда бр.309.

Путеви са стабилисаним застором посебно су значајни и у случајевима немогућности саобраћајног приступа категорисаном путном мрежом, као и у акцидентним ситуацијама (пожари, еколошке катастрофе и слично). Основни захтеви који би се морали испунити приликом перспективног формирања оваквих саобраћајница су: смањење трајекторија путовања, смањење експлоатационих трошкова и избегавање значајнијих неповољних утицаја на одрживи развој и осетљивост простора.

Планска решења железничког саобраћаја такође се заснивају на усвојеним планским и стратешким документима (ППРС, РПП АПВ, ПП општина: Опово, Ковачице, Сечањ и града Зрењанина, Стратегија развоја саобраћаја РС), што подразумева задржавање постојећих пруга у оквиру утврђених коридора и побољшање експлоатационих параметара реконструктивним мерама и изградњом. Реконструкцијом, односно изградњом пружних капацитета знатно ће се побољшати експлоатациони параметри (повећање носивости и експлоатационе брзине), железница ће се приближити захтеваном европском нивоу превозне услуге и створиће се основни услови за интеграцију са осталим видовима саобраћаја (транспорт путника: возила- вагони-пловила).

Неопходна је ревитализација и модернизација целокупног система, чиме ће се повећати безбедност, ефикасност и економичност. Експлоатационе брзине су данас неприхватљиво ниске (V. = 40 km/h), услед чега потенцијални корисници железнице радије бирају друга средства превоза.

Планска решења водног саобраћаја не подразумевају само коришћење канала из ОКМ ХС ДТД (деоница канала Банатска Паланка - Нови Бечеј) као пловног пута у функцији предела „Потамишја", већ подразумевају првенствено коришћење ових водотока (канал Банатска Паланка - Нови Бечеј, река Тамиш) кроз водни режим обухваћеног подручја.

Ваздушни саобраћај (јавни путнички и карго превоз као и спортско-туристички превоз) у зони предела изузетних одлика је заступљен преко спортског аеродрома Зрењанин - Ечка. У планским документима вишег реда који обухватају ширу зону овог подручја није предвиђено успостављање нових капацитета ваздушног саобраћаја.

У наредном периоду ваздушни саобраћај ће се одвијати преко постојећег аеродрома Зрењанин - Ечка (спортски и туристички превоз) и аеродрома „Никола Тесла" у Београду (јавни путнички и карго превоз).

План развоја немоторног саобраћаја на простору обухвата Просторног плана (и у посебној намени) подразумева формирање и развој капацитета немоторних-пешачко-бициклистичких кретања кроз дефинисање коридора пешачких и бициклистичких стаза унутар и ван насеља и локалитета: регионалних (бициклистичка стаза уз канал ОКМ ХС ДТД Банатска Паланка - Нови Бечеј, уз реку Тамиш) и локалних бициклистичких стаза. Међунасељско бициклистичко повезивање, као могућност, такође је једна од важних функција немоторног саобраћаја, чија реализација ће зависти искључиво од могућности обезбеђења средстава (за пројектовање и изградњу). Немоторна кретања, као најважнија и еколошки најприхватљивија, доприносе смањењу негативних утицаја саобраћаја на животну средину и афирмишу природне, туристичке локалитете заштићених подручја, што је и препорука која произилази из Атинске повеље ESU[15] (1998. и 2003.).

5.2. ВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Развој водне и комуналне инфраструктуре на подручју посебне намене заснивати на успостављању интегралних регионалних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода. Предвиђено је уређење простора и радови којима се неће ометати функционалност и редовно одржавање водних објеката: објеката I одбрамбене линије за одбрану од великих вода, објеката хидросистема „Хс ДТД", објеката хидромелиорационих система, као ни рад црпних станица у задатом режиму, а све у складу са Законом о водама и Општим и Оперативним планом за одбрану од поплава. Обезбедити одговарајуће услове за ревитализацију и даље одржавање оптималног водног режима у заштићеним подручјима, а у смислу комуналне опремљености простора обезбедити квалитетно водоснабдевање, уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања и расипања.

15 Атинска повеља ESU (Европски савет урбаниста) из 1998. године и Нова Атинска повеља из 2003. године

Водни објекти за уређење водотока и за заштиту од поплава, ерозија и бујица

У обухвату Просторног плана или његовој непосредној близини налазе се следећи водни објекти од ширег значаја за заштиту од штетног дејства вода (Наредба о утврђивању оперативног плана за одбрану од поплава за 2018. годину („Службени гласник РС", број 15/1 8):

1. Леви насип уз Брзаву, од државне границе до ушћа канал Хс ДТД Банатска Паланка-Нови Бечеј (Хс ДТД), 20.07 km - водна јединица „Јужни Банат - Вршац";
2. Десни насип уз Брзаву, од границе до ушћа канал Хс ДТД Банатска Паланка-Нови Бечеј (Хс ДТД), 16.30 km - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
3. Десни насип уз Тамиш, од државне границе до Сечња, 16.30 km - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
4. Десни насип уз Тамиш, од Сечња до ушћа канал Хс ДТД Банатска Паланка-Нови Бечеј (Хс ДТД), 13.37 km - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
5. Леви насип уз Тамиш, од државне границе до Сечња, 14.23 km - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
6. Леви насип уз Тамиш, од Сечња до уставе Томашевац, 17.74 km - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
7. Гранични насип Јаша Томић - Крајишник, 2.87 km - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
8. Гранични насип 11.32 km - поред Бирде, од државне границе до Брзаве и поред Ланке - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
9. Устава Томашевац на Тамишу - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
10. Устава Ботош - на каналу Хс ДТД Банатска Паланка-Нови Бечеј - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
11. Десни насип уз Карашац, од ушћа у Дунав до Ченте, 3.53 km - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
12. Устава Чента на ушћу Карашца у Дунав - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
13. Део левог насипа уз Дунав, од ушћа Карашца ка ушћу Тисе - водна јединица „Средњи Банат - Зрењанин";
14. Линија одбране (високи терен, насипи и уставе) на левој обали Тамиша, од Уздина до Сефкерина (17.58 km насипа на десет деоница) - водна јединица „Тамиш-Дунав - Панчево".

Заштиту од вода треба посматрати и анализирати у складу са коришћењем вода, уз поштовање Закона о водама. Да би се то постигло, заштита од штетног дејства вода захтева спровођење следећих поступака:

- уређење водотока и заштита од поплава;
- одводњавање пољопривредног земљишта;
- заштита од ерозије и бујица;
- каналисање насеља и индустрије.

Заштита од ерозије и бујица

Подручје АП Војводине није изразито бујично и еродибилно, али се и на њему испољавају знатне и разноврсне неповољне последице које изазивају ерозије и бујични токови. На територији Војводине су присутни практично сви видови ерозије, при чему се кишни периоди, у којима се јавља водна ерозија, смењују са сушним и ветровитим периодима у којима преовлађује еолска ерозија. То је заправо комбинација ерозионих процеса који се развијају под дејством природних чинилаца, са процесима убрзане (ексцесивне) ерозије који се развијају под утицајем антропогених фактора.

Антиерозиону заштиту и уређење сливова спроводити као део мера интегралног коришћења и уређења простора. Обим радова на антиерозионој заштити интензивирати, ради остваривања више задатака: заштите простора од деградације, заштите пољопривредног земљишта, заштите насеља и инфраструктурних система од бујица, док је у водопривреди циљ тих мера благовремена заштита водних објеката од засипања наносом.

Дефинисано стање ерозије (водне и еолске) и бујичности токова на овом подручју указује на потребу извођења одређеног обима радова за заштиту од ерозије и уређење бујичних токова. Предвиђени радови имају за задатак санацију ерозије и уређење бујичних токова, а подразумевају изградњу заштитних објеката, укључујући и биолошке радове (подизање и одржавање заштитне вегетације). Мерама за заштиту од ерозије и бујица сматрају се и разне забране или ограничења права коришћења земљишта. С обзиром да су распрострањени процеси еолске ерозије, потребни су и радови за санацију овог вида ерозије који има директан и посредан утицај на водотокове и каналску мрежу.

Генерална прогноза вероватног будућег интензитета ерозије могућа је само на основу претпоставке да на сливу неће бити значајније промене антропогеног утицаја (сеча шума већег обима) или значајнијих климатских промена. Смањивање интензитета ерозије догодиће се само након спровођења радова и мера за антиерозионо уређење. Ефекти таквих радова могу се осетити тек након десет и више година од момента изградње објеката или завођења мера.

У пракси се за санацију, према интензитету ерозије и бујичности, користе две инвестиционе групе радова и административне мере које су неинвестиционе. Сви ти радови и мере су саставни део комплексног антиерозионог уређења слива. Две основне групе инвестиционих радова су радови у коритима бујичних токова и радови на санацији ерозије у сливу. Радови у бујичним коритима су објекти за уређење бујица, док су радови у сливу објекти биолошке заштите од ерозије. Обе врсте радова су неопходне и међусобно допуњујуће, са мноштвом различитих типова објеката, конструктивних решења и захвата.

Поред радова у кориту и сливу потребно је поштовање законских мера за антиерозионо газдовање земљиштем, чији је утицај на смањење интензитета ерозије веома велики и не сме се занемарити.

С обзиром да је задатак свих радова и мера за уређење бујичних токова и заштиту од ерозије, остваривање што комплементарнијих ефеката, одабрана је концепција решења која то омогућава- „комплексно антиерозионо уређење". Ова концепција обухвата широк спектар радова за уређење бујичних токова, те радова за заштиту од ерозије и увођење потребних законских мера за антиерозионо газдовање земљиштем.

У оквиру групе радова за уређење бујичних токова примењују се најразличитији типови објеката, чији избор зависи од карактеристика бујичног тока, а основни задатак им је задржавање кретања наноса и консолидација корита бујичних токова. Под биолошким и биотехничким радовима се подразумевају сви радови који директно, биолошким средствима (пошумљавање и затрављивање) и у комбинацији са мањим техничким радовима, доводе до санације ерозионих процеса.

Обнављање природне вегетације око пољопривредног земљишта у форми дрвореда, живица, живих ограда омогућује умањење снаге ветра. Ипак, ова екосистемска услуга не долази до изражаја управо због недостатка јасне политике реализације пројеката спречавања еолске ерозије.

Водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода-одводњавање

Решење одвођења вишка воде са мелиорационог подручја преко црпних станица и/или гравитационо у Дунав, претпоставља коришћење постојеће каналске мреже за одводњавање, респектујући одржавање у њој толерантно максималних нивоа воде. Системи главних канала и каналске мреже нижег реда диспозиционо су непромењени и остају као основно решење за прихватање вишка воде од падавина са парцела, уз истовремено регулисање нивоа подземних вода на угроженим површинама.

Обавеза водопривреде је да врши редовно одржавање канала, да врши измуљење корита и канала и депонује муљ у касетама на обали канала, да врши одржавање насипа механизацијом, коси траву, сече шибље, осигурава обалу, одржава инспекционе стазе и др.

С обзиром да највећи водотоци и даље теку природним коритом уз очуване инундације, најзначајније је очувати природну вегетацију и плавни карактер станишта поред водотока. Од њиховог очувања зависи проходност и континуитет ових еколошких коридора од међународног значаја.

Каналска мрежа се налази у оперативном плану одбране од унутрашњих вода и подлеже редовном одржавању. Радови на одржавању подразумевају:
- измуљавање канала;
- разастирање;
- разастирање депонија;
- уклањање вегетације из канала машинским и ручним путем;
- измуљавање биљних остатака са транспортом на депонију;
- хемијско третирање трске и корова итд.

Сви наведени канали пролазе кроз подручје посебне намене тако да по свим нормативима за редовно одржавање, одводњавање и заштиту од поплаве унутрашњих вода морају бити редовно измуљавани (од муља и од биљне вегетације). Такође, морају бити и третирани хемијским путем, применом хербицида, да би систем за одводњавање био у функцији. Веома је битно нагласити да

за одржавање поменутих канала, у смислу одбране од поплаве од унутрашњих вода, а нарочито

у гравитационом систему одводњавања, не смеју постојати препреке или успори који би
Дуж обала водотока/мелиорационих канала мора се обезбедити стално проходна и стабилна радно-
ремонтна инспекциона стаза за функционисање водопривредног подручју, односно 10 m у ванграђевинском подручју, за пролаз и рад механиизације која одржава канал. У овом појасу није дозвољена изградња надземних објеката (зграде, шахтови, вентили, садња дрвећа, постављање ограда и сл.).

Водни објекти за коришћење вода

Планско решење снабдевања водом у границама планираних локалитета, засновано је на захватању воде за пиће индивидуално, путем бушених бунара.

Водни објекти за коришћење су и водни објекти за производњу хидроелектричне енергије и друге намене - бране са акумулацијама, доводни и одводни канали и уређаји који им припадају. Коришћење хидроенергетског потенцијала у равничарским пределима, као што је Војводина, до скоро није налазило своје место осим ретких изузетака. Основна карактеристика подручја Војводине је да кроз њега протичу велике количине воде, али је могућност концентрације падова мала, а то је први услов за коришћење хидро потенцијала. У равничарским пределима првенствено се користе постојећи хидросистеми на којима се доградјују хидроелектране, а код изградње нових, вишенаменских хидросистема, проучавање и евалуација могућности коришћења хидро енергије постало је обавезно.

На највећем броју малих хидроелектрана се предвиђа примена цевних пропелерних „С" турбина, са извученим генератором и мултипликатором броја обртаја. Предвиђа се примена типских агрегата, где год је то могуће, с тим што би се мењао број активних агрегата у зависности од инсталисаног протока.

Планирана хидроелектрана Опово спада у групу тзв. „малих хидроелектрана" (снаге од 0,1 MW до 15 MW) које би се доградиле уз постојеће водне степенице на хидросистему Дунав-Тиса- Дунав, које су већ изграђене. Основна карактеристика ове категорије је да је коришћење хидроенергетског потенцијала секундарна функција система, док су примарне функције регионално снабдевање водом, заштита вода, пловидба и др., а користиће се постојећи објекти (уставе), који ће се реконструисати пре уградње агрегата.

Табела 28. Основни хидроенергетски параметри планиране ХЕ „Опово"

Р. бр.	Назив хидроелектране	Инсталисани проток Q (m^3/s)	Опсег падова			Број агрегата	Инсталисана снага (kW)	Годишња производња (MWh)
			$x_{мин}$ (m)	$x_{ном}$ (m)	$x_{мах}$ (m)			
1.	Опово	10	2.0	3.0	3.5	і	280	900

Локација ове електране је предвиђена код уставе „Опово", где би се вода упуштала кроз турбину уместо кроз уставу, јер је на располагању пад од 2,0 m до 3,5 m.

У обухвату Просторног плана планирана је мала хидроелектрана „Томашевац" на изграђеном водопривредном објекту (устава „Томашевац") са следећим параметрима:

Табела 29. Параметри хидроелектране „Томашевац"

Р. бр.	Назив хидроелектране	Инсталисани проток Q (m^3/s)	Опсег падова			Број агрегата	Инсталисана снага (kW)	Годишња производња (MWh)
			$x_{мин}$ (m)	$x_{ном}$ (m)	$x_{мах}$ (m)			
1 .	Томашевац	30	1.5	2.0	2.5	1	240	750

Водни објекти за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови, изложени су перманентној деградацији упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове отпадне воде морају прихватити и одвести до реципијента. На простору у обухвату Просторног плана, развијаће се сепарациони канализациони системи којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно сувишне атмосферске отпадне воде и системи за пречишћене технолошке воде.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Плановима развоја се предвиђа да сва насеља са оптерећењем комуналних или заједничких индустријских и домаћих отпадних вода већих од 5.000 ЕС (еквивалентних становника) морају да изграде постројења за биолошки третман у предвиђеном року.

Туристички локалитети и центри ће проблем одвођења отпадних вода решавати преко компактних мини-уређаја за биолошко пречишћавање, или ће се отпадне воде евакуисати у водонепропусне септичке јаме које ће се периодично празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежне комуналне организације, а садржај одвозити на депонију.

Према условима за заштиту природе, избор локације и уређење простора пречистача отпадних вода треба спровести тако да се обезбеди очување карактеристика хидролошког режима које су значајне за функционалност заштићених подручја.

Систем за пречишћавање отпадних вода насеља лоцирати изван подручја под заштитом и ван станишта заштићених и строго заштићених врста.

Крајњи реципијент за упуштање пречишћеног ефлуента, такође мора бити ван подручја под заштитом, а канал који представља везу између пречистача и реципијента мора имати транзитну улогу.

У складу са чланом 16. Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12), испуштање отпадних вода након спроведеног пречишћавања не сме погоршати квалитет реципијента.

Санитација планираних локалитета ван грађевинских подручја насеља обављаће се по принципима руралне санитације, са одвођењем отпадних вода у индивидуалне или групне водонепропусне објекте и у комбинацији са секундарним биолошким пречишћавањем.

Атмосферску канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђено рационално уклапа у будуће решење.

5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

5.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Електроенергетска мреже од значаја за обезбеђење напајања електричном енергијом планског подручја ће се развијати према потреби развоја конзума, уз благовремено и планско опремање мреже и у циљу укупног смањења негативних утицаја енергетских објеката на животну средину, што ће имати позитиван утицај на подручје посебне намене.

Стратегијом преласка са четворонапонске (110, 35, 10 и 0,4 kV) трансформације на тронапонску (110, 20 и 0,4 kV) трансформацију, неопходно је извршити адаптацију целокупне средњенапонске мреже и дистрибутивних трафостаница (ТС) у насељима и међумесних водова за 20 kV напон. У дистрибутивном систему електричне енергије (ДСЕЕ) у обухвату Просторног плана, планира се постепено гашење 35 kV и 10 kV напонског нивоа. У том циљу се планира адаптација и реконструкција постојећих објеката ДСЕЕ ради прилагођавања за рад под 20 kV напоном.

У складу са наведеним, ТС 35/x kV се гасе и на њиховим местима се планира изградња расклопних постројења са или без енергетских трансформатора и увођења у систем даљинског надзора и управљања.

Стратегијом преласка са четворонапонске (110, 35, 10 и 0,4 kV) трансформације на тронапонску (110, 20 и 0,4 kV) трансформацију, адаптира се целокупна средњенапонска 10 kV мрежа, ТС 35/x и 10/0,4 за 20 kV напон.

У дугорочном плану је изградња друге етапе далековода 110 kV „Зрењанин 2" - ТС 35(110)/20 kV „Перлез", која је у надлежности „Електромрежа Србије", након које би се створили предуслови за другу етапу ТС 35(110)/20 kV „Перлез", а то је ТС 110/20 kV „Перлез".

Постојећи далеководи 35 kV ће се након тога уз ревитализацију користити као међумесни далеководи 20 kV.

У циљу резервирања испада међумесних далековода 20 kV, односно 10 kV, као и при редовним годишњим ремонтима ТС 110/35 kV и ТС 110/20 kV, потребно је у што већој мери повезати конзуме суседних ТС 110/x kV новим међумесним 20 kV водовима. Побољшање резервирања напајања појединих насељених места планира се изградњом повезних међумесних 20 kV водова између предметних и околних насеља. Од повезних водови је за сада планиран далековод Конак - Стари Лец (чија је електродистрибутивна мрежа у надлежности оператора ЕПС Дистрибуција Ед „Панчево"). Напајањем нових потрошача који се налазе на локацијама између двају насељених места решаваће се изградњом међумесног далековода, којим би се истовремено извршило повезивање средњенапонских мрежа тих насеља, под условом да се спроводи планирано пребацивање мреже свих насеља на напајање напоном 20 kV.

На објектима ДСЕЕ, значајним за обезбеђење напајања планског подручја електричном енергијом, ће се вршити радови на одржавању адаптацији и реконструкцији, у циљу очувања поузданог и сигурног напајања конзумног подручја, увођења у систем даљинског управљања, промене назначеног напона, као и ради повећања капацитета ДСЕЕ због потреба постојећих и нових корисника ДСЕЕ. Наведени радови подразумевају: замену проводника код надземних и подземних водова, са или без повећања пресека, замену изолације код надземних водова, замену надземних водова кабловским водовима, замену голих проводника надземних водова СКС-ом, замену трансформатора у трафостаницама исте или веће снаге, уградња нових трансформатора поред постојећих у трафостаницама, замена опреме у расклопним постројењима трафостаница, доградња расклопних постројења у трафостаницама, замена постојећих префабрикованих постројења у трафостаницама новим, са или без повећања капацитета, постављање антенских стубова за потребе система даљинског надзора и управљања висине до 30 m, уклањање опреме и сл. Даљи планови развоја средњенапонске и нисконапонске електродистрибутивне мреже у насељима подручја ће зависити од даљег раЗВОја насеља.

Средњенапонски водови ће се градити као подземни кабловски и надземни водови на бетонским и гвоздено-решеткастим стубовима, са голим проводницима на висећим изолаторима или СКС-ом.

У рову са подземним водовима и на стубовима надземних водова планирају се и оптички водови.

Трафостанице 10(20)/0,4 kV се планирају као засебни објекти - монтажно-бетонске (МБТС) и компактне, првенствено намењене за примену у кабловској-подземној средњенапонској и нисконапонској мрежи и стубне, првенствено намењене за примену у надземној средњенапонској и нисконапонској мрежи. Изградња стубних трафостаница се дозвољава само у склопу надземне мреже. Нисконапонски водови се граде као надземни и подземни. Надземни водови се граде на бетонским и гвозденорешеткастим стубовима са голим проводницима или СКС-ом, а подземни водови се граде кабловима.

Заштиту објеката од атмосферског пражњења извести у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ", број 11/96).

Према Плану развоја преносног система електричне енергије, планирана је изградња 220 kV за прикључење ветропарка у Ковачици на ДВ 220 kV бр.254 ТС Панчево 2 - тС Зрењанин 2.

5.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Нафтно поље „Бока" наставиће са даљом експлоатацијом нафте. Проширење експлоатационог поља и експлоатација нафте дозвољена је и у посебној намени простора, осим у оквиру просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, а у складу са уредбама о заштити, позитивном законском регулативом и посебним условима надлежне институције за заштиту природе.

У обухвату Просторног плана налазе се планирани инфраструктурни коридори магистралног гасовода „граница Бугарске-граница Мађарске" и инфраструктурни коридор система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш), за које уређена одговарајућа планска документација, која дефинише трасе, заштитне зоне и правила уређења и грађења за ове планиране инфраструктурне објекте и који су имплементирани у овај Просторни план. Такође, планирано је да коридор транспортног гасовода ПСГ Итебеј - Београд - југ (пречник гасовода DN600) пролази кроз подручје обухвата Просторног плана. За њега је планирана израда просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора.

Потрошачи топлотне енергије, као енергент за производњу исте, могу користити електричну енергију, чврста и течна горива (дрво, пелет, лако лож-уље), био гас, ТНГ (течни нафтни гас) и природни гас. С обзиром на осетљивост овог заштићеног подручја треба напоменути да је природни гас еколошки најчистије фосилно гориво.

Постојећа дистрибутивна гасоводна мрежа на простору посебне намене, својим положајем и пројектованим капацитетима пружа могућност даљег развоја и проширења у циљу снабдевања потенцијалних потрошача на овом простору. Нови потрошачи природног гаса прикључиће се на постојећу дистрибутивну гасоводну мрежу према условима и сагласности од надлежног дистрибутера за гас.

5.3.3. Обновљиви извори енергије

У оквиру посебне намене могуће је коришћење обновљивих извора енергије за производњу електичне и топлотне енергије: соларне енергије (постављање соларних панела на постојеће и планиране објекте), хидрогеотермалне енергије, биомасе и биогаса, а у складу са условима заштите природе, ради снабдевања енергијом појединачних локалитета.

5.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Електронска комуникациона мрежа, која је у функцији развоја предметног подручја, ће се развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавременијих медијума преноса. То подразумева и потпуну дигитализацију свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС), уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора и обезбеђивање подједнаке доступности свим операторима.

Развој фиксне комуникациона мреже подразумева:
- равномеран развој на целом подручју;
- потпуну замену аналогних система комутација и старијих дигиталних новим системима у складу са технологијом развоја истих, а капацитете обезбедити у складу са растућим потребама;
- реконструкцију постојеће електронске комуникационе мреже на свим нивоима;
- употребу оптичких каблова као медиј преноса где год је то могуће;
- транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима;
- реконструисање постојеће приступне мреже код које би се употреба бакарних каблова максимално скратила, а значајно повећао удео оптичких каблова и могућност бежичног приступа;
- доградњу постојеће мреже да би се постигла потпуна покривеност територије и омогућило увођење свих нових услуга;
- увођења широкопојасне мреже у фиксну телефонију;
- равномеран развој широкопојасне мреже за коришћење универзалних услуга;
- у циљу обезбеђивања нових услуга, приступну мрежу градити довођењем оптичке мреже што ближе корисницима, применом приступних претплатничких концентратора и различитих бежичних (wireless) технологија (нпр. WiMAX, WiFi и др.);
- увођење полагање каблова у микро ров, чиме се убрзава изградња и трошкови смањују;
- дигитализација емисионих система, повезивање емисионе станице међусобно и поред радио- релејних система с центрима дистрибуције програма и оптичким приводом на најближи кабл.

Међумесни електронски комуникациони каблови планирани су уз све постојеће и планиране путне и железничке коридоре. При планирању нових саобраћајних коридора планирати и полагање одговарајућих цеви у коридорима саобраћајница, за накнадно провлачење електронских комуникационих каблова.

Табела 30. Планирани међумесни оптички каблови на предметном подручју

Планирани међумесни оптички каблови на предметном подручју	
Ред.бр.	Релација
1.	Фаркаждин - Идвор
2.	МСАН Томашевац - Уздин
3.	Јарковац - Самош
4.	Бока - Шурјан
5.	Крајишник - Јаша Томић
6.	Приводни ОК за Рибњак „Свети Никола"
7.	Конак - Хајдучица

Заштита телекомуникационих коридора и изградња инфраструктурних и других објеката у близини електронских комункационих коридора мора бити у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио-коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС", број 16/12).

Постојећи међумесни и међународни оптички каблови се налазе у полиетиленским (ПЕ) цевима у постојећим саобраћајним коридорима, већим делом положеним директно у ров или у кабловској телекомуникационој (ТК) канализацији. У наредном планском периоду, због потреба за новим капацитетима, може се очекивати вишеструко полагање нових електронских комуникационих каблова у постојеће ПЕ цеви.

За све планиране садржаје у оквиру посебне намене, који изискују повезивање на постојећу електронску комуникациону мрежу, као и изградња нове електронске комуникацопне мреже, ради обезбеђења телекомуникационог саобраћаја, планирана је дуж постојећих и планираних путних коридора.

У склопу децентрализације електронских комуникационих мрежа планира се постављање нових мултисервисних платформи и друге електронске комуникационе опреме у кабинетима у уличним коридорима и другим јавним површинама, као и постављање нових електронских комуникационих уређаја и проширење постојећих капацитета телекомуникационих оператера у објектима у власништву или закупу. Такође, планира се увођење оптичких каблова и у домен приступне мреже, у почетку повезивањем правних лица (бизнис претплатника) на оптичку мрежу, а касније и осталих претплатника у циљу потпуне дигитализације система и могућности пружања најквалитетнијих и најбржих услуга и различитих сервиса (говор, подаци, мултимедијални сервиси и сл.).

Оптички каблови се планирају и до радио-базних станица мобилне телефоније. У наредном планском периоду развој мобилних комуникација ће се заснивати на примени најсавременијих електронских комуникационих (ЕК) технологија, у циљу пружања најсавременијих услуга и сервиса, у скаладу са Еропским стандардима.

За потребе видео надзора на појединим локалитетима и система дигиталног даљинског надзора за рано откривање пожара, могу се постављати камере и на антенске стубове.

Због брзог развоја технологије мобилних комуникација, планиране радио-базне станице (РБС) дате су оријентационо са преферентним зонама пречника око 300 m, а тачне локације биће одређене када се укаже потреба за грађењем истих, уз поштовање услова за грађење дефинисаним овим Просторним планом.

До краја планског периода, постојећи и будући оператери мобилних комуникација ће инсталирати комутационо-управљачке центре, на локацијама које омогућавају оптимално повезивање са фиксном ЕК мрежом. На истом подручју радио-базне станице мобилних комуникација ће се градити у складу са плановима развоја оператера мобилних комуникација.

За међусобно повезивање комутационо-управљачких центара и радио-базних станица користиће се фиксна ЕК мрежа или радио релејне станице. Ове радио релејне станице (РРС) ће бити на локацијама радио-базних станица (РБС). Уређаји РБС и РРС биће инсталирани у постојећим објектима уз минималне адаптације, на крововима постојећих објеката, кровна контејнерска варијанта или на земљи (контејнерска варијанта).

Антене РБС и РРС ће бити монтиране на типским носачима који се фиксирају за постојеће грађевинске објекте или на посебним слободностојећим антенским стубовима који се могу градити у складу са режимима заштите.

Кабловски дистрибутивни систем је вишенаменски, широкопојасни ЕК систем намењен како дистрибуцији радио и ТВ сигнала, тако и пружању широкопојасних, интерактивних, двосмерних сервиса корисницима. Савремени кабловско-дистрибутивни систем (КДС) је комлексна целина, која подразумева коришћење најновијих технолошких решења у погледу опреме у станицама и дистрибутивним центрима, као и у погледу мреже.

У складу са постављеним циљевима, поштанска мрежа ће се развијати по следећој концепцији: стварање стабилне регулативе на тржишту поштански услуга, пружање универзалне поштанске услуге, развој тржишта поштанских услуга, развој и реструктурирање јавног поштанског оператера, развој поштанске мреже и капацитета, унапређивање квалитета поштанских услуга, сигурност и безбедност, стандардизација адресовања, тарифна политика.

6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА, КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешко опредељење развоја подручја посебне намене усмерено је на реализацију мера заштите у оквиру тростепеног режима заштите Предела изузетних одлика „Потамишје" и његовој заштитној зони, услове коришћења осталих природних вредности, као и на санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности животне средине, уз очување изворности и идентитета овог подручја.

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште) на простору посебне намене, предвиђене су одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се посредно унапредити квалитет животне средине овог подручја. Поштовање режима заштите заштићеног подручја и осталих просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, унапређење комуналне опремљености простора и усклађивање различитих интересних потреба за уређењем, допринеће очувању и унапређењу услова за егзистенцију свих корисника у обухвату Просторног плана. То подразумева планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и обновљивих извора енергије са успостављањем интегралног система управљања и контроле животне средине путем мониторинга за ваздух, воду, земљиште и буку на подручју у обухвату Просторног плана, као и биомониторинга у самом заштићеном подручју.

На Рефералној карти бр. 3.2. Природни ресурси и заштита животне средине, приказани су природни ресурси планског подручја, зоне потенцијално негативних утицаја на животну средину и мере заштите.

Све јединице локалне самоуправе су у обавези да у складу са Законом о заштити животне средине донесу Програме заштите животне средине са акционим планом.

У циљу адекватног управљања комуналним отпадом и сточним лешевима, неопходно је придржавати се Стратегије управљања отпадом, регионалних планова управљања отпадом и важећих законских аката, који су везани за ову област. Нешкодљиво одлагање лешева животиња и других отпадака животињског порекла организује локална самоуправа са зоохигијенском службом у складу са Законом о ветеринарству, до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла, на начин који не представља ризик по људе и друге животиње или животну средину.

Радови у оквиру заштићеног подручја који нису забрањени, као и радови у његовој непосредној близини, подлежу обавезној изради Студије о процени утицаја на животну средину, полазећи од одредаба Закона о процени утицаја на животну средину. Одређеније услове, као правила реда и понашања корисника и посетилаца на заштићеном подручју, утврдиће Управљач посебним актом, а по претходно прибављеним условима и мишљењу Покрајинског завода за заштиту природе.
За објекте на подручју заштићеног природног добра и у непосредној близини заштићеног добра, инвеститор је дужан да се обрати надлежном органу Захтевом за одређивање потребе израде студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину.

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште) на простору посебне намене, предвиђене су одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се зауставити њихова даља деградација, а унапредиће се квалитет животне средине овог подручја.

У циљу заштите животне средине од загађења предвиђене су следеће мере:
- планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;
- у заштићеном подручју препорука је оријентисати се на органску пољопривреду и елиминисати конвенционалну методу употребе хемијских средстава заштите биљака у производњи;
- успостављање система праћења и контроле нивоа загађености ваздуха, воде и земљишта, биомониторинга и мониторинга буке (уз главне саобраћајнице кроз насеља и радне садржаје);
- подизање квалитета и модернизација постојеће саобраћајне мреже;
- око инфраструктурних система неопходно је формирати заштитне коридоре у контексту заштите околине и становништва од потенцијалних негативних утицаја;
- адекватно одлагање комуналног отпада и сточних лешева у складу са Стратегијом управљања отпадом и важећим законским актима;
- евентуално вршење истраживања минералних сировина уз примену свих мера заштите животне средине у складу са Законом о рударству и условима Покрајинског Завода за заштиту природе;
- забрањена је негативна промене структуре земљишта, као и смањење биолошке активности земљишта;
- забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште;
- забрањено је неадекватно коришћење минералних и органских ђубрива, неадекватна примена средстава за заштиту биља и других препарата у пољопривредној производњи, као и неадекватно коришћење и уређење пољопривредног земљишта;
- особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета у складу са његовом наменом;
- вршити одржавање постојеће каналске мреже (чишћење канала од муља и растиња);
- формирање заштитног зеленила дуж еколошких коридора и саобраћајне инфраструктуре;
- након завршене експлоатације минералних сировина, у непосредном окружењу заштићеног природног добра, извршити санацију и рекултивацију земљишта, у складу са законским актима;
- санирати и рекултивисати дивље и несанитарне депоније у складу са Законом о заштити животне средине и Законом о управљању отпадом.

6.2. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА

6.2.1. Заштита од елементарних непогода

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима на простору за који се Просторни план ради, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства. Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, ерозије, поплава, метеоролошких појава (атмосферско пражњење, олујни ветрови, суша, атмосферске падавине - киша, град, снег) и пожара.

У складу са Законом о водама, Правилником о утврђивању методологије за израду прелиминарне процене ризика од поплава („Службени гласник РС", број 1/12) и ЕУ директива о процени и управљању ризицима од поплава 2007/60/ЕЦ (O.J. EU L288, 2007) извршена је прелиминарна процена ризика од поплава за територију Републике Србије и одређена су значајна поплавна подручја. Све наведене воде првог реда на подручју у обухвату плана су значајна поплавна подручја. Прелиминарну процену ризика израдило је Министарство. За овако одређена значајна поплавна подручја биће израђене карте угрожености и карте ризика од поплава, на основу којих ће бити донети Планови управљања ризицима од поплава. Ови планови обухватају и структурне мере, т.ј. планирање будућих објеката и радова на уређењу водотока ради смањења последица штетног деловања великих вода. Планску документацију урадити у складу са наведеним.

Настанак, обим и време трајања ванредних ситуација у већини случајева се не могу унапред предвидети, али се за извесне појаве на основу искустава, статистичких података и метода моделовања, а с обзиром на место појаве, може претпоставити да ће до њих доћи те се у том смислу планирају и спроводе конкретне мере заштите.

На основу сеизмолошких услова добијених од Републичког сеизмолошког завода, на посматраном подручју су утврђене регионалне вредности очекиваних максималних параметара осциловања тла на површини терена. У поступку просторног планирања потребно је користити параметре који су дати на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година као мере ограничења употребе простора. При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката, обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали, како би се максимално предупредиле могуће деформације објеката под сеизмичким дејством.

Инжењерско-геолошка истраживања се изводе у циљу израде инжењерско-геолошких карата, утврђивања стања, својстава и карактеристика стена и тла, утврђивања геотехничких особина тла за потребе планирања намене простора и погодности терена за изградњу, као и истраживања ради заштите животне средине. Резултат ових истраживања је и дефинисање инжењерско- геолошког хазарда и ризика (ерозија, одрони, слегање терена и сл.).

Без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите, настајање пожара који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити. Превентивне мере заштите обухватају планске мере заштите које се односе на планирање приступних путева, окретница и платоа одговарајућих карактеристика за потребе ватрогасних возила, планирање изворишта за снабдевање водом и капацитете водоводне мреже који обезбеђују довољне количине воде за гашење пожара, размак између објеката којим се спречава ширење пожара и сл.

Републички хидрометеоролошки завод Србије врши систематска метеоролошка и хидролошка мерења и осматрања у државној мрежи метеоролошких и хидролошких станица, израђује карте угрожености и карте ризика од метеоролошких елементарних непогода, а такође издаје и обавештења, најаве и упозорења о метеоролошким и хидролошким елементарним непогодама и катастрофама. Праћење метеоролошке и хидролошке ситуације нарочито је битно у погледу заштите живота људи и материјалних добара од деловања метеоролошких и хидролошких елементарних непогода и катастрофа.

6.2.2. Заштита од техничко-технолошких несрећа

Према подацима Минстарства заштите животне средине, достављених за потребе израде Просторног плана, утврђено је да се у подручју обухвата не налазе севесо постројења/комплекси.

Приликом изградње нових севесо постројења/комплекса, а у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, као полазни основ за идентификацију повредивих објеката, потребно је разматрати удаљеност у радијусу од минимум 1000 m од граница севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне - зоне опасности, одређује на основу резултата моделирања ефеката удеса.

Због велике еколошке вредности ПИО „Потамишје", у обухвату посебне намене забрањена је изградња севесо постројења односно комплекса.

У случају изградње нових севесо постројења у обухвату Просторног плана, а ван подручја посебне намене обавеза је да се у процес одлучивања о лоцирању нових севесо постројења односно комплекса поред инвеститора укључе сви надлежни органи и локално становништво, те да се размотре постојећи капацитети, као и услови и мере заштите дефинисане Просторним планом.

Ово је неопходно како би се избегао повећан ризик, последице великог удеса, избегао синергијски утицај са постојећим садржајима (нарочито са постојећим севесо постројењима ван обухвата Просторног плана), а све у циљу адекватног управљања безбедношћу од хемијског удеса.

6.3. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

За простор који је предмет израде Просторног плана, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље коју прописује надлежни орган.

7. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

За потребе заштите, даљег развоја и презентације подручја Потамишја сагледано је шире подручје око Тамиша, исказано као подручје обухвата Просторног плана. Сагледане су слабости и снаге посматраног подручја, могућности и претње за његов даљи развој и на основу свега, као и података дефинисаних Студијом заштите, дефинисано је подручје посебне намене и подручје утицаја на посебну намену.

Подручје посебне намене је подручје ПИО „Потамишје" - Просторним планом дефинише се граница подручја посебне намене ПИО „Потамишје".

Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" у највећем проценту чини пољопривредно земљиште, али обухвата и делове 14 грађевинских подручја насеља и у целости насеља Баранда, Бока, Идвор, Томашевац и Шурјан. Заштитна зона ПИО „Потамишје" је Просторним планом преузета из Студије заштите и чини део Подручја утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје".

Биланс површина у наредним табелама је добијен графичким очитавањем са Прегледне карте број 1. „Просторне целине и просторне подцелине подручја посебне намене" и Рефералне карте број 1. „Посебна намена простора".

Табела 31. Биланс површина просторних целина у обухвату Просторног плана

Ред. број	ПОДРУЧЈЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	површина	
		ha	%
1.	Подручје посебне намене ПИО „Потамишје"	23987,14	47,75
2.	Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје"	26252,61	52,25
I	Укупна површина обухвата Просторног плана	50239,75	100,00

Подручје посебне намене ПИО „Потамишје", према могућностима или претњама за даљу заштиту и развој, подељено је даље на две просторне подцелине:

- Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" и
- ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја.

Табела 32. Биланс површина просторних целина у посебној намени ПИО „Потамишје"

Ред. број	ПОДРУЧЈЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ - ПИО „ПОТАМИШЈЕ"	површина	
		ha	%
1.	Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"	12259,44	51,11
2.	ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја	11727,70	48,89
I	Укупна површина подручја посебне намене ПИО „Потамишје"	23987,14	100,00

Сагледавањем различитих воднорежимских карактеристика подручја посебне намене ПИО

„Потамишје" **издвојене су просторне подцелине**:

- две у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје":
  - s Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" (горњи део тока Тамиша са обострано изграђеним насипима) и
  - s Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" (доњи део Тамиша у ПИО са широком инундационом равни);
- две у Просторној целини ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја:
  - s Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша (подручје под мањим или већим утицајем површинских или подземних вода) и
  - s Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја Тамиша (рибњаци, мртваје).

инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

Ред. број	ПОДРУЧЈЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ ТАМИШ СА ИНУНДАЦИОНИМ ПОДРУЧЈЕМ У ПИО „ПОТАМИШЈЕ"	површина	
		ha	%
1.	Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"	2335,71	19,05
2.	Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"	9923,73	80,95
I	Укупна површина подручја просторне целине Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"	12259,44	100,00

Табела 33. Биланс површина просторних подцелина у просторној целини Тамиш са

Табела 34. Биланс површина просторних подцелина у просторној целини ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја

Табела 35. Биланс површина основних намена у посебној намени ПИО „Потамишје"

Ред. број	ПОДРУЧЈЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ" ВАН ИНУНДАЦИОНОГ ПОДРУЧЈА	површина	
		ha	%
1.	Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша	9453,72	80,61
2.	Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја Тамиша	2273,98	19,39
I	Укупна површина подручја просторне целине ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја	11727,70	100,00

Табела 35. Биланс површина основних намена у посебној намени ПИО „Потамишје"

ПОДРУЧЈЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ"							
Ред. број	Намена земљишта	општина / град				Површина подручја посебне намене ПИО „Потамишје"	
		Зрењанин	Ковачица	Опово	Сечањ	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	831,99	551,12	71,07	9325,91	10780,09	44,94
	Пашњак	267,97	362,54	26,96	4681,16	5338,63	
	Ливада	53,85	16,76		593,16	663,77	
	Трстик и мочвара	10,29	30,98	14,34	290,43	346,04	
	Површина за туризам спорт и рекреацију			2,68		2,68	
	Рибњак	416,84			558,65	975,49	
	Остало пољопривредно земљиште	83,04	140,84	27,09	3202,51	3453,48	
2.	Шумско земљиште	-		6,57	21,15	27,72	0,12
	Шуме и шумско земљиште			6,57	21,15	27,72	
3.	Водно земљиште	5306,80	2419,21	2074,84	1761,77	11562,62	48,20
	Река Тамиш	212,56	59,26	150,99	174,68	597,49	
	ОКМ ХС ДТД и Брзава	8,13		0,24	2,84	11,21	
	Старо речно корито бара	62,96	20,21		122,81	205,98	
	Канал	60,40	65,09	33,97	183,53	342,99	
	Пашњак у инундацији	1476,86	1142,96	248,97	104,23	2973,02	
	Ливада у инундацији	625,61	9,83	7,17	230,38	872,99	
	Трстик и мочвара у инундацији	460,66	93,43	0,91	30,72	585,72	
	Шуме у инундацији	1136,21	687,07	1538,92	306,25	3668,45	
	Рибњак у инундацији	148,52				148,52	
	Насип	28,19		8,38	257,06	293,63	
	Остало водно земљиште	1086,70	341,36	85,29	349,27	1862,62	
4.	Грађевинско земљиште	12,39	488,36	1015,53	100,43	1616,71	6,74
	Насеље настало на старој				7,52	7,52	
	Чуварнице на водотоцима				0,13	0,13	
	Површина за туризам, спорт и рекреацију			3,20	3,91	7,11	
	Површина за производњу, складиштење и пословање		0,01		24,58	24,58	
	Рибњак		484,65	1008,92		1493,57	
	Површине за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру	12,39	3,70	3,41	64,29	83,80	
I	Површина подручја посебне намене ПИО „Потамишје"	6151,18	3458,69	3168,01	11209,26	23987,14	100,00
	%	25,64	14,42	13,21	46,73	100,00	

Табела 35. Биланс површина основних намена у посебној намени ПИО „Потамишје"

Према подацима исказаним у претходној табели, у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" највећа је заступљеност водног земљишта са 48,2 %, а затим пољопривредног земљишта са 44,94 %.

Од пољопривредног земљишта највише су заступљени пашњаци са 22,26 %. Заједно са пашњацима у инундацији они чине 34,65 % подручја посебне намене.

Најмања је заступљеност шумског земљишта у подручју посебне намене са 0,12 %, али је, са шумама у инундационом подручју, шумовитост подручја посебне намене 15,41 %.

Грађевинско земљиште у обухвату Просторног плана је заступљено са око 6,74 %.

У току израде одговарајуће планске документације ради реализације планираних садржаја у подручју посебне намене, доћи ће до промене основних намена површина при редефинисању грађевинског земљишта на пољопривредном и водном земљишту, а за потребе дефинисања:
- површина за туризам, спорт и рекреацију и
- површина за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру.

Дефинисање грађевинског земљишта у границама ПИО ускладити са:
- забранама и ограничењима која су прописана режимима заштите, дефинисаним Студијом о заштити ПИО и
- према исказаним пројектима од општег интереса и националног значаја, чија је реализација могућа на заштићеном подручју у складу са Законом о заштити природе.

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

За обухват Просторног плана дају се правила употребе земљишта и правила уређења.

Подручје обухвата Просторног плана чине две просторне целине:
- Подручје посебне намене ПИО „Потамишје" и
- Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје".

За потребе очувања биодиверзитета простора, предеоног идентитета и препознатљивих природних и културних вредности за подручје посебне намене дефинише се посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора.

1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ"

Подручје посебне намене ПИО „Потамишје" обухвата пространо поплавно подручје реке Тамиш у Републици Србији, од улаза у Србију код Јаше Томића, па до уставе код Опова.

Због извршених регулационих радова на посматраном подручју постоји различит водни режим, тако да се ово подручје посебне намене може поделити на две просторне целине:
1. Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" и
2. ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша.

Због различитих водних режима свака просторна целина се даље може поделити на по две подцелине.

Просторна целина Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" подељена је на две просторне подцелине:
- Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" и
- Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје".

Просторна целина ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша подељена је на две просторне подцелине и то:
- Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша;
- Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја Тамиша.

На графичком прилогу Прегледна карта број 1. „Просторне целине и просторне подцелине подручја посебне намене", дат је просторни размештај просторних целина и подцелина подручја посебне намене.

За подручје посебне намене ПИО „Потамишје" дају се правила уређења, а за Просторним планом дефинисана подручја и правила грађења.

За **Подручје посебне намене ПИО „Потамишје"** дају се правила уређења за:
1. Директну примену Просторног плана;
2. Директну примену Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта;
3. Обавезну израду одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом;
4. Примену планских докумената ЈЛС уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених Просторним планом за линијску саобраћајну инфраструктуру;
5. Примену просторних планова подручја посебне намене (ППППН) за посебну намену дефинисану тим ППППН, уз обавезну примену мера заштите утврђених Просторним планом;
6. Израду одговарајућег планског документа за линијску инфраструктуру од утицаја на посебну намену у складу са правилима уређења из Просторног плана;
7. Израду одговарајућег планског документа у складу са мерама заштите утврђеним Просторним планом;

а према Рефералној карти број 4. „Карта спровођења".

За Подручје посебне намене ПИО „Потамишје" где је дефинисана директна примена Просторног плана, није дозвољена корекција основне намене израдом планских докумената јединица локалне самоуправе. За „директну примену Просторног плана" и „директну примену Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта", Просторним планом дефинисана су правила уређења и правила грађења.

За Подручје посебне намене ПИО „Потамишје" где је дефинисана:
- „Обавезна израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом", Просторним планом дефинисана су правила уређења са мерама заштите и смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана. До израде наведених планова, примењиваће се правила грађења за намене дефинисане Просторним планом. Ове планове доноси ЈЛС по претходно прибављеној сагласности надлежног органа АП Војводине.
- „Примену планских докумената ЈЛС уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених Просторним планом за линијску саобраћајну инфраструктуру": уз примену мера заштите утврђених Просторним планом примењују се правила уређења дефинисана плановима ЈЛС.
- „Примена просторног плана подручја посебне намене (ППППН)": наведени ППППН примењују се само за посебну намену дефинисану тим плановима, уз обавезну примену мера заштите утврђених Просторним планом.
- „Израда одговарајућег планског документа за линијску инфраструктуру од утицаја на посебну намену у складу са правилима уређења из Просторног плана": Просторним планом дата су правила уређења за израду одговарајућег планског документа. Положај подручја за израду планског документа је Просторним планом дат оквирно, а обухват плана дефинише се у складу са процедуром регулисаном Законом о планирању и изградњи.
- „Израда одговарајућег планског документа у складу са мерама из Просторног плана": до израде одговарајућег планског документа примењиваће се правила уређења и грађења за намене дефинисане Просторним планом.

За Подручје посебне намене ПИО „Потамишје" Просторним планом дају се правила уређења по основним наменама простора тј, правила уређења за: пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште.

У случају неусаглашености катастарских парцела и делова катастарских парцела које се наводе са графичким прилогом, меродаван је графички прилог.

Правила уређења у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" за пољопривредно земљиште дају се само за подручје Просторне целине ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја.

Пољопривредно земљиште у просторној целини ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја чине: пашњаци, ливаде, трстици - мочваре, површине за туризам, спорт и рекреацију на пољопривредном земљишту, рибњаци и остало пољопривредно земљиште.

Пољопривредно земљиште је намењено за примарну пољопривредну производњу, а користи се у складу са планираном наменом. На пољопривредном земљишту у подручју посебне намене забрањена је изградња нових рибњака.

У подручју посебне намене ПИО „Потамишје" Просторним планом је промењена намена дела грађевинског земљишта у пољопривредно земљиште. Промена је утврђена за део грађевинског земљишта које је као такво било дефинисано планским документима јединице локалне самоуправе, које није реализовано а за које су се променили услови за уређење и изградњу због утврђених мера заштите.

Катастарске парцеле које мењају намену из грађевинског земљишта, дефинисаног планском документацијом ЈЛС, у пољопривредно земљиште

- Катастарске парцеле у општини Сечањ које мењају намену из грађевинског земљишта, дефинисаног Просторним планом општине Сечањ, у пољопривредно земљиште су:
  - у КО Банатска Дубица: део катастарских парцела бр.: 953/12 и 953/15, које су дефинисане као грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља, Просторним планом мењају намену у пољопривредно земљиште - пашњак;
  - у КО Јарковац: катастарске парцеле бр. 1371/1 и 1367, које су дефинисане као грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - планирана радна зона, Просторним планом мењају намену у пољопривредно земљиште - пашњак;
  - у КО Бока, цела катастарска парцела број 1449/2, која је дефинисана као грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - радна зона, Просторним планом мења намену у пољопривредно земљиште - пашњак;
  - у КО Јарковац: катастарске парцеле бр. 1367 и 1371/1, које су дефинисане као грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - планирана радна зона, Просторним планом мењају намену у пољопривредно земљиште - пашњак;
  - у КО Нузина:
    - s део катастарске парцеле број 1488/15, који је дефинисан као грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља, Просторним планом мења намену у пољопривредно земљиште - пашњак;
    - s део катастарске парцеле број 1488/2, који је дефинисан као грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља, Просторним планом мења намену у пољопривредно земљиште - остало пољопривредно земљиште;
  - у КО Шурјан: део катастарске парцеле број 2558/1, који је дефинисан као грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља, Просторним планом мења намену у пољопривредно земљиште - остало пољопривредно земљиште;
  - у КО Шурјан: катастарска парцела број 382, која је дефинисана као грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - радна зона, Просторним планом мења намену у пољопривредно земљиште - пашњак.

- Катастарске парцеле у општини Ковачица које мењају намену из грађевинског земљишта, дефинисаног Просторним планом општине Ковачица, у пољопривредно земљиште су:
  - у КО Идвор:
    - s катастарска парцела број 2244, која је дефинисана као грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - радни комплекс, Просторним планом мења намену у пољопривредно земљиште - пашњак;
    - s катастарска парцела број 2243, која је дефинисана као грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - комплекс постројења за пречишћавање отпадних вода, Просторним планом мења намену у пољопривредно земљиште - пашњак.

На пашњацима, ливадама, трстицима и мочварама:

- забрањена је изградња објеката високоградње осим у деловима заштићеног подручја где је то Просторним планом дефинисано као подручје планирано за даљу детаљну разраду;
- дозвољена је изградња само инфраструктурних мрежа и објеката у складу са Просторним планом, тачка

„1.3. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката посебне и друге јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре";

- за потребе презентације туристичких атрактивности дозвољено је постављање туристичке инфраструктуре, у складу са мерама заштите дефинисаних по режимима, а за потребе:
  s управљања, едукације, истраживања и презентације природног добра; s традиционалног коришћења природних ресурса; s промоције и гајења аутохтоних раса стоке.

Услови за уређење и изградњу за пољопривредно земљиште - пашњаци, ливаде, трстици и мочваре: директна примена Просторног плана према дефинисаним:

- урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа;
- мерама заштите.

На површинама дефинисаним као површина за туризам, спорт и рекреацију на пољопривредном земљишту услови за изградњу и уређење издају се на основу Плана детаљне регулације спортско рекреативног и туристичког комплекса Баранда-Опово („Општински службени гласник општине Опово", број 10/18). За потребе редефинисања планских решења обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите дефинисаних Просторним планом.

На површинама дефинисаним као пољопривредно земљиште - рибњак:

- дозвољена је реконструкција, доградња, санација и адаптација постојећих објеката за потребе рибњачке производње и пратећих садржаја у функцији риболовног туризма, објеката за смештај и исхрану туриста и сл., а према дефинисаним правилима грађења;
- у оквиру постојећих рибњака дозвољена је изградња нових објеката према дефинисаним правилима грађења, уз обавезну израду урбанистичког пројекта;
- за потребе проширења постојећих рибњачких комплекса обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.

Услови за уређење и изградњу за пољопривредно земљиште - рибњак:

- за потребе реконструкције, адаптације и санације објеката у постојећем рибњачком комплексу: директна примена Просторног плана према дефинисаним:
  s урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа; s мерама заштите; s правилима грађења.
- за потребе изградње нових објеката у постојећем рибњачком комплексу дефинисаном Просторним планом (за потребе проширења постојећих капацитета: изградња нових рибњачких језера, изградња објеката високоградње, изградња инфраструктурних објеката унутар постојећих комплекса који могу утицати на подручје посебне намене, организовање нових садржаја): директна примена Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта према дефинисаним:
  s урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа; s мерама заштите; s правилима грађења.
- за потребе проширења постојећих рибњачких комплекса дефинисаних Просторним планом (за потребе дефинисања новог грађевинског земљишта и нове изградње), обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.

На осталом пољопривредном земљишту:

- забрањена је изградња објеката високоградње осим за потребе:
  - салаша и организовања салашарске производње тј., за потребе обављања делатности пољопривредног газдинства;
  - туристичке презентације подручја посебне намене: инфо центар, визиторски центар (са летњом учионицом, видиковцем и сл.);

  и то само у режиму заштите трећег степена;
- дозвољена је изградња инфраструктурних мрежа и објеката у складу са Просторним планом, тачка „1.3. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката посебне и друге јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре".

Услови за уређење и изградњу за пољопривредно земљиште - остало пољопривредно земљиште:
- за потребе изградње, реконструкције, адаптације и санације објеката на салашу: директна примена Просторног плана према дефинисаним:
  s урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа; s мерама заштите; s правилима грађења;
- за изградњу објеката за потребе туристичке презентације подручја посебне намене: инфо центра, визиторског центра и др. (за потребе дефинисања новог грађевинског земљишта, услова за додатну заштиту и услова за изградњу), обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.

1.1.2. Правила уређења за шумско земљиште

у подручју посебне намене ПИО „Потамишје"

Правила уређења на шумском земљишту у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" дају се само за подручје Просторне целине ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја.

Шумско земљиште у просторној целини ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја чине шуме и шумско земљиште.

Услови за уређење и изградњу на шумском земљишту су следећи:
- забрањена је изградња објеката високоградње;
- дозвољена је изградња само инфраструктурних мрежа и објеката у складу са Просторним планом, тачка „1.3. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката посебне и друге јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре";
- дозвољено је постављање мањих монтажних објеката, склоништа - колибе за заштиту од атмосферских утицаја и надстрешница, тезге и други покретни мобилијар.

Склоништа, надстрешнице и друге мање монтажне објекте дозвољено је постављати само као приземне, рустичне објекте, изведене у духу локалне традиционалне архитектуре, од природних материјала и максимално уклопљене у природни предео, максималне површине до 10 m^2, на местима која су у линији кретања посетилаца.

Дозвољено је постављање и информативно - туристичког пункта (макс. површине до 4 m^2), мобилијара и опреме (клупе, столови, корпе за отпатке, елементи визуелне комуникације - огласне табле и сл.).

1.1.3. Правила уређења за водно земљиште

у подручју посебне намене ПИО „Потамишје"

Правила уређења на водном земљишту дају се обједињено за цело подручје посебне намене ПИО „Потамишје".

У подручју посебне намене ПИО „Потамишје" водно земљиште је заступљено као: корито за малу воду реке Тамиш, ОКМ ХС ДТД и Брзава, стара речна корита - бара и канали, као и површине које периодично плаве: пашњаци у инундационом подручју, ливаде у инундационом подручју, трстици - мочваре у инундационом подручју, шуме у инундационом подручју, рибњак у инундацији, насип и остало водно земљиште.

Водно земљиште је намењено за одржавање и унапређење водног режима, у складу са Законом о водама, а посебно за:
- изградњу, реконструкцију и санацију водних објеката;
- одржавање корита водотока и водних објеката;
- спровођење мера које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, уређење и коришћење вода и заштиту вода.

Осим за наведене намене, водно земљиште у ПИО „Потамишје" може да се користи и за:
- изградњу и одржавање линијских инфраструктурних објеката;
- изградњу и одржавање пловног пута и других објеката у складу са законом којим се уређује пловидба;
- изградњу и одржавање објеката за коришћење природних купалишта и за спровођење заштитних мера на природним купалиштима;
- изградњу и одржавање објеката за производњу електричне енергије коришћењем водних снага;
- обављање привредне делатности и то:

s формирање привремених депонија шљунка, песка и другог материјала; s постављање мањих монтажних објеката за обављање делатности за које се не издаје грађевинска дозвола у смислу закона којим се уређује изградња објеката;
- постављање привезишта за чамце, као и плутајућег објекта у смислу закона којим се уређују пловидба и луке;
- спорт, рекреацију и туризам;
- обављање пољопривредне делатности;
- вршење експлоатације минералних сировина у складу са важећом законском регулативом.

У подручју посебне намене ПИО „Потамишје" Просторним планом је промењена намена дела грађевинског земљишта у водно земљиште. Промена је утврђена за део грађевинског земљишта које је као такво било дефинисано планским документима јединице локалне самоуправе, које није реализовано а за које су се променили услови за уређење и изградњу због утврђених мера заштите.

Катастарске парцеле које мењају намену из грађевинског земљишта, дефинисаног планском документацијом ЈЛС, у водно земљиште

- Катастарске парцеле на територији града Зрењанина које мењају намену из грађевинског земљишта, дефинисаног Просторним планом града Зрењанина, у водно земљиште су:
  - у КО Чента, катастарске парцеле бр.: 4694, 4693, 4714, 4713, 4706, 4695, 4699, 4696, 4697, 4710/2, 4711, 4712, 4698, 7435, 4701, 4702, 4700, 4705, 4703, 4704, 4735, 4734, 4713, 4707, 4708, 4724, 4715, 4719, 4718, 471 7, 4716, 4722, 4736, 4733, 7455, 4740, 4742, 4724, 4920, 4919/1, 4918, 4926, 4927, 4931, 7458, 7572, 7573, 4925/2, 4928, 4929, 4930, 4727, 4729, 4730, 4731 и 4737, које су дефинисане као грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - зоне туристичких садржаја - планирано, Просторним планом мењају намену у водно земљиште и то део парцела у трстик-мочвара у инундационом подручју, а део парцела у ливада у инундационом подручју;
  - у КО Орловат, делови катастарских парцела бр. 944 и 941/1, које су дефинисане као грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља Орловат, Просторним планом мењају намену у водно земљиште - остало водно земљиште;
- Катастарске парцеле на територији општине Сечањ које мењају намену из грађевинског земљишта, дефинисаног Генералним планом Сечња, у водно земљиште су:
  - у КО Сечањ, катастарске парцеле бр.:
    s целе: 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2518, 2520, 2517, 2519/1 и 2519/2; s део катастарске парцеле бр. 2510 и 2522;
    које су дефинисане као грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља Сечањ, Просторним планом мењају намену у водно земљиште и то део парцела у остало водно земљиште, део парцела у пашњаци у инундацији, а катастарска парцела број 2522 у насип.

Услови за уређење и изградњу на водном земљишту по појединачним наменама

- Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:
  - објекти у функцији водопривреде, одржавања и реконструкције водотока и канала;
  - остали инфраструктурни објекти;

  уз посебну дозволу од: надлежног водопривредног предузећа, управљача заштићеног добра и Покрајинског завода за заштиту природе.
- Изградња нових водних објеката и реконструкција постојећих у оквиру постојећих регулација, као и објеката у служби истих (насипи, канали, црпне станице, уставе, трафостанице), вршиће се на основу Просторног плана, услова надлежног водопривредног предузећа, услова надлежне институције за заштиту природе и других услова.
- За потребе дефинисања нове регулације и изградње нових водних објеката (насипи, канали, црпне станице, уставе, трафостанице, рибњаци у инундацији), обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана.
- За потребе изградње нових саобраћајних објеката (општински пут, бициклистичка стазе,) унутар површине водних линијских објеката (насипи, канали), обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана.
- На површинама дефинисаним као пашњаци у инундацији и ливаде у инундацији није дозвољено постављање ни мањих монтажних објеката.
- На површинама дефинисаним као: трстици и мочваре у инундацији, шума у инундацији и остало водно земљиште, насип, дозвољено је постављање мањих монтажних објеката за потребе коришћења воде, заштите и презентације природног добра, традиционално коришћење природних ресурса и посетилачку инфраструктуру (купалишта, привези / пристани за чамце, молови за риболовце, пловни објекти, осматрачнице / чеке за ловце), уз посебну дозволу од: надлежног водопривредног предузећа,

управљача заштићеног добра и Покрајинског завода за заштиту природе.

Услови за уређење и изградњу на водном земљишту:
- за потребе реконструкције, адаптације и санације водних и других инфраструктурних објеката: директна примена Просторног плана према дефинисаним:
  - урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа и
  - мерама заштите.
- за потребе уређења јавних туристичких локалитета на водном земљишту: директна примена Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта према дефинисаним:
  - урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа;
  - мерама заштите и
  - условима за постављање мањих монтажних објеката.
- за потребе:
  - изградње нових водних објеката;
  - дефинисања нове регулације за изградњу водних објеката;
  - измене регулације код постојећих водних и других инфраструктурних објеката;
  - дефинисање нових јавних саобраћајних и других површина са изградњом нових објеката;

  обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.

Услови за постављање мањих монтажних објеката на водном земљишту

На површинама које су Просторним планом дефинисане као водно земљиште, као туристичка инфраструктура дозвољено је постављање мањих монтажних објеката: надстрешнице и кабине за купаче; привезиште за чамце, катамаран и сл.; плутајући објекат-кућица за одмор; кућица за одмор сојеничког типа; кућице на дрвету; површине за друге рекреативне активности на отвореном; кампинг одмориште; осматрачнице / чеке, видиковци, киосци (за продају пића, хране, сувенира и сл.) и др.

Мањи монтажни објекти морају бити од природних, традиционалних материјала са којим се располаже у окружењу. Употребу вештачких материјала свести на минимум. Спратност свих наведених објеката је максимално приземље (П). Надстрешнице је дозвољено планирати са простором за седење, максималних хоризонталних габарита до 100 m^2. Видиковац планирати максималне површине до 20 m^2 и максималне висине до 20 m. Кућицу за одмор сојеничког типа дозвољено је планирати максималних хоризонталних габарита до 20 m^2, а кота пода мора бити изнад коте нивоа стогодишњих вода Тамиша. Плутајући објекат-кућица за одмор дозвољено је планирати максималних хоризонталних габарита до 20 m^2 уз обавезу обезбеђења сигурног веза, а према водним условима. Кућице на дрвету је дозвољено планирати до максимално 5 m^2 са котом пода изнад коте нивоа стогодишњих вода Тамиша. Осматрачнице је дозвољено планирати максималних хоризонталних габарита до 20 m^2 и максималне висине до 20 m. Мањи монтажни објекти у којима се планира употреба санитарног чвора морају имати на адекватан начин решен начин прикупљања отпадних и фекалних вода који се на безбедан начин уклања ван подручја ПИО „Потамишје. Отпадне и фекалне воде ни на који начин не смеју доспети у реку Тамиш и канале.

Кампинг одмориште (кампинг стоп, кампинг паркинг) је угоститељски објекат за смештај на отвореном простору за време ниског водостаја, намењен ноћењу или краћем задржавању гостију, са највише 30 камп парцела, у којем се пружају услуге привременог постављања покретне опреме за камповање у власништву гостију. Смештајна јединица у угоститељском објекту за смештај на отвореном је камп парцела.

Снабдевање текућом хигијенски исправном водом за пиће обезбедити из резервоара са довољно текуће хигијенски исправне воде. За потребе одвођења отпадних вода обезбедити резервоар за отпадну воду одговарајућег капацитета. Електричну енергију обезбедити из обновљивих извора енергије, као и агрегата.

1.1.4. Правила уређења за грађевинско земљиште у подручју посебне намене ПИО „Потамишје"

Правила уређења у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" за грађевинско земљиште дају се само за подручје Просторне целине ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја.

Грађевинско земљиште у просторној целини ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја чине:
- насеље настало на старој економији у КО Неузина;
- чуварница на водотоку у КО Јаша Томић;
- површине за туризам, спорт и рекреацију у КО Неузина;
- површине за производњу, складиштење и пословање у КО Неузина и КО Шурјан;
- површине за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру: s површине у функцији саобраћаја и пратећих садржаја саобраћају;

s површине у функцији енергетике (површине и објекти за експлоатацију нафте).

У подручју посебне намене ПИО „Потамишје" Просторним планом је промењена намена дела грађевинског земљишта и дефинисано је ново грађевинско земљиште. Промена намене дела грађевинског земљишта је утврђена за део грађевинског земљишта које је као такво било дефинисано планским документима јединице локалне самоуправе, које није реализовано а за које су се променили услови за уређење и изградњу због утврђених мера заштите. Ново грађевинско земљиште дефинисано је у односу на постојеће стање на терену и у односу на важећу планску документацију ЈЛС.

Катастарске парцеле које задржавају намену грађевинског земљишта, дефинисану планском документацијом ЈЛС

- Катастарске парцеле у општини Сечањ које задржавају намену грађевинског земљишта, дефинисаног Просторним планом општине Сечањ, су:
  - у КО Шурјан: катастарска парцела број 902, која је дефинисана као грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - радне зоне, Просторним планом задржава намену грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља и то као површине за производњу, складиштење и пословање;
  - Катастарске парцеле које су биле дефинисане као саобраћајни коридори овим Просторним планом се дефинишу као грађевинско земљиште за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру и то су:
    s у КО Шурјан: део катастарске парцеле број 2568/2;
    s у КО Бока: катастарске парцеле бр.: 1449/1, 4093, 7947, 7949, 7948 и део катастарске парцеле број 7963/1;
    s у КО Банатска Дубица: део катастарске парцеле број 912; s у КО Јарковац: катастарске парцеле број 1368 и 1416; s у КО Неузина: делови катастарских парцела бр. 5919 и 5911/1.

- Катастарске парцеле у граду Зрењанину које задржавају намену грађевинског земљишта, дефинисаног Просторним планом града Зрењанина, су:
  - Катастарске парцеле које су биле дефинисане као саобраћајни коридори овим Просторним планом се дефинишу као грађевинско земљиште за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру и то су:
    s у КО Томашевац: катастарске парцеле бр.: 4171, 4325, 4327 и 4370; s у КО Орловат: катастарске парцеле бр. 2032 и 2034; s у КО Фаркаждин: катастарска парцела број 5704.

- Катастарске парцеле у општини Опово које задржавају намену грађевинског земљишта, дефинисаног Просторним планом општине Опово, су:
  - катастарске парцеле у КО Баранда, КО Опово и КО Сакуле, намене грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - рибњак, овим Просторним планом се дефинишу као грађевинско земљиште за рибњак;
  - Катастарске парцеле које су биле дефинисане као саобраћајни коридори овим Просторним планом се дефинишу као грађевинско земљиште за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру и то су:
    s у КО Баранда: катастарске парцеле бр. 941/4 и 941/2; s у КО Сакуле: катастарске парцеле бр. 4325 и 4327.

Катастарске парцеле у општини Ковачица које задржавају намену грађевинског земљишта, дефинисаног Просторним планом општине Ковачица, су:
- катастарске парцеле у Ко Уздин, намене грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - рибњак, овим Просторним планом се дефинишу као грађевинско земљиште за рибњак;
- Катастарске парцеле које су биле дефинисане као саобраћајни коридори овим Просторним планом се дефинишу као грађевинско земљиште за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру и то су:
  s у КО Идвор: катастарске парцеле бр. 4619 и део 4620; s у
  КО Уздин: катастарске парцеле бр. 4363 и 4364.

Катастарске парцеле које унутар грађевинског земљишта дефинисаног планском документацијом ЈЛС мењају намену

- Катастарске парцеле у општини Сечањ које унутар грађевинског земљишта мењају намену дефинисану Просторним планом општине Сечањ:
  - у КО Неузина: катастарска парцела број 1490/1, која је дефинисана као грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља Неузина, Просторним планом мења намену у грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - површина за туризам, спорт и рекреацију.

Катастарске парцеле које мењају намену из пољопривредног земљишта, дефинисаног планском документацијом ЈЛС, у грађевинско земљиште

- Катастарске парцеле у општини Сечањ које мењају намену из пољопривредног земљишта, дефинисаног Просторним планом општине Сечањ, у грађевинско земљиште су:
  - у КО Неузина: катастарска парцела број 5432, која је дефинисана као пољопривредно земљиште (њиве, вртови, воћњаци и виногради), Просторним планом мења намену у грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - површина за производњу, складиштење и пословање;
  - у КО Неузина: катастарске парцеле бр. 5542/1 и 5543, које су дефинисане као пољопривредно земљиште (њиве, вртови, воћњаци и виногради), Просторним планом мењају намену у грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - насеље настало на старој економији;
  - у КО Неузина: катастарска парцела број 5906/1, која је дефинисана као пољопривредно земљиште (њиве, вртови, воћњаци и виногради), Просторним планом мења намену у грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - површина за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру;
  - у КО Бока: катастарска парцела број 6139/2, која је дефинисана као пољопривредно земљиште (њиве, вртови, воћњаци и виногради), Просторним планом мења намену у грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - површина за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру (станица за снабдевање горивом);
  - у КО Бока: катастарске парцеле бр. 5117/2 и 5124, које су дефинисана као пољопривредно земљиште (њиве, вртови, воћњаци и виногради), Просторним планом мењају намену у грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - површина за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру;
  - у КО Јаша Томић: катастарска парцела број 8327, која је дефинисана као пољопривредно земљиште (њиве, вртови, воћњаци и виногради), Просторним планом мењају намену у грађевинско земљиште изван грађевинског подручја насеља - чуварница на водотоку.

Услови за уређење и изградњу на грађевинском земљишту по појединачним наменама

У подручју посебне намене ПИО „Потамишје" грађевинско земљиште чини: насеље настало на старој економији; чуварница на водотоку, површине за туризам, спорт и рекреацију; површине за производњу, складиштење и пословање; површине за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру. За наведено грађевинско земљиште услови за уређење и изградњу дефинишу се овим Просторним планом.

Услови за уређење и изградњу за насеље настало на старој економији:
- за потребе изградње, реконструкције, адаптације и санације објеката: директна примена Просторног плана према дефинисаним:
- урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа;
- мерама заштите и
- правилима грађења;
- за потребе проширења и дефинисања новог грађевинског земљишта, за потребе дефинисања нових јавних површина, обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.

Услови за уређење за чуварницу на водотоку:
- за потребе изградње, реконструкције, адаптације и санације објеката: директна примена Просторног плана према дефинисаним:
- урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа;
- мерама заштите и
- правилима грађења.

Услови за уређење и изградњу на површинама за туризам, спорт и рекреацију:
- за потребе реконструкције и изградње објеката, преиспитивање постојећих и организовање нових садржаја на површинама за туризам, спорт и рекреацију, за потребе проширења и дефинисања новог грађевинског земљишта, за потребе дефинисања нових јавних површина, обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.

Услови за уређење и изградњу на површинама за производњу, складиштење и пословање:
- за потребе изградње, реконструкције, адаптације и санације објеката: директна примена Просторног плана према дефинисаним:
- урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа;
- мерама заштите и
- правилима грађења.

Услови за уређење и изградњу за рибњака:
- за потребе реконструкције, адаптације и санације објеката у постојећем рибњачком комплексу: директна примена Просторног плана према дефинисаним:
  s урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа; s мерама заштите и s правилима грађења.
- за потребе изградње нових објеката у постојећем рибњачком комплексу дефинисаном Просторним планом у просторној подцелини „Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја Тамиша" (за потребе проширења постојећих капацитета: изградња нових рибњачких језера, изградња објеката високоградње, изградња инфраструктурних објеката унутар постојећих комплекса који могу утицати на подручје посебне намене, организовање нових садржаја): директна примена Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта према дефинисаним:
  s урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу инфраструктурних мрежа; s мерама заштите и s правилима грађења.
- за потребе изградње нових објеката у рибњачком комплексу дефинисаном Просторним планом у просторној подцелини „Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО Потамишје" (за потребе изградње: нових рибњачких језера, изградње објеката високоградње, изградње инфраструктурних објеката унутар постојећих комплекса који могу утицати на подручје посебне намене, организовање нових садржаја и сл.) обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.

Правила уређења и изградње на површинама за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру дају се обједињено у оквиру тачке „1.3. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката посебне и друге јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре".

1.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПОДРУЧЈА ВАН ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ПОДРУЧЈЕ УТИЦАЈА НА ПОСЕБНУ НАМЕНУ ПИО „ПОТАМИШЈЕ" И ЗА ПОДРУЧЈЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

За Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" дају се правила уређења за спровођење планске документације у обухвату Просторног плана:
1. Примену планских докумената јединица локалне самоуправе (ЈЛС) уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених Просторним планом;
2. Примену просторних планова подручја посебне намене (ППППН) за посебну намену дефинисану тим ППППН, уз обавезну примену мера заштите утврђених Просторним планом;
3. Израду одговарајућег планског документа за линијску инфраструктуру од утицаја на посебну намену у складу са правилима уређења из Просторног плана;
4. Израду одговарајућег планског документа у складу са мерама заштите утврђеним Просторним планом;

а према Рефералној карти број 4. „Карта спровођења".

За Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје", Просторни план је преузео и делимично кориговао основну намену која је дефинисана планским документима ЈЛС.

За Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" где је дефинисана:
- „Примена планских докумената јединица локалне самоуправе (ЈЛС) уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених Просторним планом": Просторним планом се дају смернице за израду планских докумената ЈЛС. Израдом нових планских докумената ЈЛС дозвољена је корекције основне намене уз примену правила уређења, смерница и мера заштите утврђених Просторним планом. Ове планове доносе ЈЛС, а за планове чији обухват је и унутар граница проглашеног или заштићеног природног добра пре доношења неопходно је прибавити и сагласност надлежног органа АП Војводине.
- „Примена просторног плана подручја посебне намене (ППППН)": наведени ППППН примењују се само за посебну намену дефинисану тим плановима, уз обавезну примену мера заштите утврђених Просторним планом.
- „Израда одговарајућег планског документа за линијску инфраструктуру од утицаја на посебну намену у складу са правилима уређења из Просторног плана", Просторним планом дата су правила уређења за израду одговарајућег планског документа. Положај обухвата планског документа је Просторним планом дат оквирно, а обухват се дефинише у складу са процедуром регулисаном Законом о планирању и изградњи.
- „Израда одговарајућег планског документа у складу са мерама заштите утврђеним Просторним планом": до израде одговарајућег планског документа примењиваће се важећи плански документи ЈЛС, у делу у ком нису у супротности са Просторним планом, односно са основном наменом површина и правилима уређења дефинисаним Просторним планом.

За Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" обавезна је примена:
- услова и мера заштите дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења", тачка:
  s „1.3. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката посебне и друге

јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре"; s „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи";
- смерница за израду планова ЈЛС за Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје", дефинисаних у поглављу „V Имплементација", тачка „2.2. Смернице за спровођење Просторног плана у Подручју утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" - у подручју ван посебне намене";
- рефералних карата;

датих Просторним планом.

1.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ПОСЕБНЕ И ДРУГЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

1.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Објекти јавне путне и железничке инфраструктуре (државни путеви у складу са Уредбом о категоризацији државних путева, општински путеви у складу са Одлукама о категоризацији општинских путева, постојећа и планирана железничка инфраструктура), као и пратећи садржаји уз путеве, ће се реконструисати/градити на основу услова из донетог просторног плана јединице локалне самоуправе.

Водни саобраћај

Водни саобраћај постоји у оквиру канала, са објектима који су у функцији саобраћаја (преводница Ботош), али је са минималним обимом одвијања транспорта (путнички и теретни).

Изградња објеката у функцији наутичког туризма и/или превоза терета водним путем је могућа уз услове управљача водног пута.

Путна мрежа

Државни и општински путеви ће се реконструисати/градити на основу услова-правила уређења и грађења из просторних и урбанистичких планова, уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа-управљача над предметним јавним путевима.

Реализацију изградње/реконструкције путне инфраструктуре извршити уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експлоатационог стања коловозних површина и осталих елемената предметних јавних путева.

Железничка мрежа

Железничка инфраструктура ће се реконструисати/градити на основу услова-правила уређења и грађења из просторних и урбанистичких планова, уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа - управљача над предметном инфраструктуром. Реализацију изградње/реконструкције железничке инфраструктуре извршити уз уважавање анализе постојећих и будућих саобраћајних токова, као и експлоатационог стања пружне инфраструктуре.

Некатегорисана путна мрежа

Атарски путеви

Изградња и одржавање атарских путева вршиће се у складу са препорукама и смерницама из овог Просторног плана.

У обухвату Просторног плана се налазе различити хијерархијски нивои атарских путева:
- главни атарски пут има ширину коридора од 12 - 15 m у коме се смешта сва инфраструктура и коловоз;
- сабирни атарски пут има ширину коридора 8 - 10 m и служи за двосмерни саобраћај;
- приступни атарски пут има ширину коридора 4 - 6 m и у њему се одвија једносмерни саобраћај, а на деоницама где су обезбеђене мимоилазнице и двосмерни саобраћај.

Саобраћајнице до садржаја у атару се воде кроз ове коридоре, а димензије, изграђеност коловоза (земљани, тврди / стабилисани или савремени застор) се утврђују у зависности од очекиваног саобраћаја.

Овим Просторним планом је предвиђена изградња путева са стабилисаним застором (млевени камен, камена коцка, остали природни материјали), са довољном ширином за функционисање атарског саобраћаја (3 m) у свим временским и сезонским условима.

Изградња, одржавање и реконструкција атарских путева је у надлежности управљача - локалне самоуправе која својим краткорочним или дугорочним плановима управљања одређује приоритете, динамику и реализацију свих активности на атарској путној мрежи.

Све активности - интервенције на атарској путној мрежи се обављају у оквиру утврђених регулационих ширина парцела. У случајевима захтева за променом хијерархијске дефиниције атарских путева обавезна је израда плана детаљне регулације.

Остали приступни путеви

Изградњу и одржавање осталих приступних путева изводити у складу са важећом регулативом и техничким прописима (SRPS за путеве са малим саобраћајем). Уколико приликом реализације ових саобраћајних капацитета дође до потребе за заузимањем новог земљишта, обавезна је израда плана детаљне регулације.

Немоторни саобраћај

Пешачке и колско-пешачке стазе (у оквиру посебне намене уз примену мера заштите) могуће је градити уз следеће препоруке:
- минимална ширина пешачке стазе 2 m;
- изградња застора је могућа од доступних материјала (земља, камени агрегат, шљунак и сл.);

- за колско-пешачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бициклистичке стазе градити/реконструисати уз следеће препоруке:
- минимална ширина бициклистичке стазе 1,5 m (2,5 m - двосмерни саобраћај);
- изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог;
- застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће носивости.

1.3.2. Водна инфраструктура

- Водоснабдевање планирати према условима надлежног јавно комуналног предузећа. Сви планирани радови у оквиру зоне изворишта воде морају бити у складу са Законом о водама и Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС", број 92/08).
- Тамо где нема услова за прикључење на јавни систем водоснабдевања, снабдевање водом обезбедити из бунара бушених на парцелама корисника, а у складу са Законом о водама.
- Планска документација мора бити у складу са општим концептом каналисања, пречишћавања и диспозиције отпадних вода на нивоу јединица локалне самоуправе које су у оквиру граница обухвата Просторног плана.
- Канализациону мрежу насеља предвидети сепаратног типа. Концепцијско решење пречишћавања отпадних вода може бити са једним централним ППОВ-ом на нивоу јединице локалне самоуправе или са више ППОВ-а (појединачно за свако насеље или груписано више насеља).
- Како би се спречиле негативне последице по режим вода услед хаваријских и инцидентих ситуација у случају елементарних непогода, забрањена је изградња ППОВ-а у небрањеном делу, односно инундационом поручју водотока.
- Атмосферске воде, чији квалитет одговара II класи воде, могу се без пречишћавања одвести у атмосферску канализацију, околне површине, ригол и др., путем уређених испуста који су осигурани од ерозије. На месту улива атмосферских вода планирати уливне грађевине које својим габаритом не залазе у протицајни профил реципијента и не нарушавају стабилност обале реципијента. Испред улива атмосферских вода у реципијент планирати изградњу таложника и решетки ради отклањања нечистоћа.
- За атмосферске воде са зауљених и запрљаних површина (бензинска пумпа и сл.) планирати одговарајући предтретман (сепаратор уља, таложник) пре испуста у јавну атмосферску канализациону мрежу. Квалитет ефлуента мора обезбедити одржавање минимално доброг еколошког статуса воде у реципијенту.
- Испуштање санитарно-фекалних отпадних вода и технолошких отпадних вода планирати у градску (насељску) канализациону мрежу, а потом одвести на централни ППОВ. Услове и сагласност за прикључење прибавити од надлежног ЈКП-а.
- У режимима заштите где је дозвољена изградња, диспозицију отпадних вода у површинске воде вршити у складу са режимом прописаног степена заштите, т.ј. применити степен пречишћавања отпадних вода за осетљива подручја (терцијарни степен пречишћавања), којим ће се обезбедити одржавање одличног еколошког статуса реципијента, у складу са параметрима прописаним Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", број 50/12), а којим се неће нарушити својства због којих су проглашени заштићеним природним добром.
- Уважити и све друге услове за сакупљање, каналисање и диспозицију отпадних вода које пропише надлежно јавно комунално предузеће.
- Зависно од потреба, код загађивача планирати изградњу уређаја за предтретман технолошких отпадних вода, тако да њихов квалитет задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, пре пречишћавања на ППОВ-у, тако да се не ремети рад пречистача, а у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање, Прилог 2, Глава III, Табела 1 („Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16). Садржај штетних и опасних материја ускладити са Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", број 24/14).
- Забрањено је у водотоке испуштати било какве воде, осим условно чистих атмосферских. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у водотоке, морају се обавезно комплетно пречистити (предтретман, примарно, секундарно или терцијарно), тако да задовољавају прописане граничне вредности Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", број 67/11, 48/12 и 1/16) и прописане вредности квалитета ефлуента како се не би нарушило одржавање квалитета воде реципијента (II класе воде) у складу са Уредбом о граничним врдностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС, број 50/12).
- У водотоке који се користе за наводњавање, граничне вредности емисије комуналних отпадних вода које се испуштају у реципијент морају да задовоље и вредности прописане табелом 4 Уредбе о

граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање.

- Капацитет централног ППОВ-а мора бити усклађен са демографским кретањима и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом студијом. Како би се спречиле негативне последице по режим вода услед хаваријских и инцидентих ситуацијау случају елементарних непогода, забрањена је изградња УПОВ-а у небрањеном делу, односно инундационом поручју водотока.
- У складу са концепцијским решењем на општинском нивоу, велики индустријски загађивачи морају решавати и пречишћавати своје отпадне воде одвојено.
- Забрањено је у површинске и подземне воде уношење опасних и штетних материја које могу угрозити квалитет (еколошки и хемијски статус), тј. узроковати физичку, хемијску, биолошку или бактериолошку промену вода у складу са чланом 97. и 133., став 1., тачка 9. Закона о водама.
- Забрањено је у подземне воде уношење загађујућих материја уколико таква активност може довести до погоршања стања односно до погоршања постојећег хемијског статуса подземне воде. Забране и ограничења испуштања загађујућих материја у подземне воде дефинисане су чланом 8. и листом I и II Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање.
- Отпадне воде прикупљати путем водонепропусних септичких јама одговарајућег капацитета, које ће се периодично према потребама празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежног комуналног предузећа, а садржај одвозити на депонију.
- Све колске прилазе и укрштања канала са саобраћајницама обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима.
- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и подизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту.
- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале и потоке извести путем уређених испуста, који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала/потока.
- Кишна канализација се може прикључити на постојеће мелиорационе канале/потоке, али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода.
- Уређење мелиоративних канала биће дефинисано израдом одговарајуће техничке документације и према мишљењу Јавног водопривредног предузећа „Воде Војводине"-Нови Сад и условима надлежног органа.
- Дуж мелиорационих канала ван грађевинског подручја, са обе стране обезбедити по минимум 10 m слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала (у грађевинском подручју ово ограничење износи 5 m), односно према водним условима надлежног органа. У том појасу забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала.
- Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је вршити радње на начин како је дефинисано члановима 133. и 134. Закона о водама.

При планирању изградње објеката и извођењу радова у зони мелиорационих канала поштовати следеће:

- Дуж обала канала планирати стално проходну и стабилну радно-инспекциону стазу ширине минумум 5 m у грађевинском подручју и 10 m у ванграђевинском подручју, за пролаз и рад механизације која одржава канал. У овом појасу не сме се планирати изградња никаквих надземних објеката (зграде, шахтови, вентили и др.), не сме се планирати садња дрвећа, постављање ограда и слично.
- У случају да се планира постављање инфраструктуре на водном земљишту, у експропријационом појасу канала, по траси која је паралелна са каналом, инсталацију планирати по линији експропријације канала, односно на минималном одстојању од ње (до 1 m), тако да међусобно, управно растојање између трасе инсталације и ивице обале канала буде минимум 5 m у грађевинском подручју и 10 метара у ванграђевинском подручју.
- Подземна инфраструктура мора бити укопана минимум 1 m испод нивоа терена и димензионисана на оптерећења грађевинске механизације којом се одржава водни објекат, а која саобраћа приобалним делом. Кота терена је кота обале у зони радно инспекционе стазе;
- Сва евентуална укрштања инсталације са водотоком/каналом планирати под углом од 90°.
- Саобраћајне површине се планирају изван зоне експропријације канала. Уколико је потребна саобраћајна комуникација-повезивање леве и десне обале канала, планирати је уз изградњу пропуста или моста. Техничко решење пропуста или моста мора обезбедити постојећи водни режим и одржавати стабилност дна и косина канала.
- Обезбедити такво уређење простора и његово коришћење којим се неће угрозити нормално функционисање и одржавање каналске мреже и свих водних објеката, који ће обезбедити слободан протицајни профил, стабилност косина и дна канала, као и несметан пролаз возилима и механизацији у зони водних објеката.

- У случају да се постављање инсталације планира њеним постављањем уз конструкцију пропуста или моста, услов је да доња ивица заштитне цеви не сме залазити у светли отвор пропуста или моста (не сме бити испод доње ивице конструкције пропуста или моста).
- Планском документацијом предвидети обавезу инвеститора да, у случају реконструкције пропуста или моста, о свом трошку изврши измештање и поновно враћање инсталације на конструкцију пропуста или моста.
- Укрштање инсталације могуће је планирати и у склопу пропуста уколико је надслој земље изнад пропуста довољне дебљине, али тако да заштитна цев инсталације буде минимум 0,1 m изнад горње ивице пропуста.
- Планском документацијом предвидети прописно обележавање инсталације на водном земљишту;
- Предвидети такво уређење простора и његово коришћење којим се неће угрозити нормално функционисање и одржавање каналске мреже и свих водних објеката, који ће обезбедити слободан протицајни профил, стабилност косина и дна канала, као и несметан пролаз возилима и механизацији у зони водних објеката.

Водна делатност, као делатност од општег интереса, обухвата и уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, уређење и коришћење вода и заштиту вода од загађења. Законом о водама обезбеђује се интегрално управљање водним објектима и водним земљиштем. Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролаза великих вода и спровођења одбране од поплава, у свему уважити одредбе члана 133. и 134. Закона о водама. Забрана вршења радњи из члана 133. Закона о водама може се проширити и изван граница водног земљишта, ако би се тим радњама угрозио водни режим или водни објекти.

Водно земљиште текуће воде, у смислу Закона о водама, јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Приобално земљиште јесте појас непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама. Ширина појаса приобалног земљишта у подручју заштићеном од поплава је 50 m, рачунајући од ножице насипа према брањеном подручју, а ширина појаса приобалног земљишта у подручју незаштићеном од поплава (висока обала) је 10 m.

На подручју посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје" морају се уважавати специфичности присутних водних објеката:
- Каналска мрежа ХС ДТД представља изграђене канале и каналисане водотоке са диригованим водостајима и јасним задацима који су постављени. Она претставља инфраструктурни и привредни систем објеката. С обзиром на вишенаменску функцију ХС ДТД не сме да се угрози одржавање и функционисање ХС ДТД, као инфраструктурног објекта од огромног значаја за РС, односно АП Војводину. У каналској мрежи хС ДТД водостајима се управља дириговано према Правилнику о одржавању водног режима и ту нема простора за измену начина управљања.
- Мелиорациона каналска мрежа у обухвату Просторног плана подељена је у више сливова и подсливова. Ова каналска мрежа се у основне реципијенте ХС ДТД улива гравитационим путем или путем црпних станица. Сваки канал ове мреже налази се на релативно уском појасу водног земљишта где у неким случајевима није остављена ни инспекциона стаза од 5 m ширине у грађевинском подручју (а у вангрђевинском 10 m ширине) на левој и десној обали. Због недостатка средстава, посебно секундарна и терцијарна мрежа, није одржавана по нормативу (петогодишњи циклус измуљења). Услед засипања прашином и муљем и порастом вегетације протицајни профили су често деградирани, тако да је у неким подручјима Баната, а све у разматраном подручју, дошло до значајних негативних последица по режим површинских и подземних вода (унутрашње поплаве) и због тога су вршени хитни интервентни радови на уклањању вегетације и измуљењу. Део исте мелиорационе каналске мреже се користи и у систему реверзибилног наводњавања и нема вегетације у оквашеном обиму. Редовно одржавање мелиорационих канала се своди на уклањање растиња и измуљење због одржавања протицајног профила. Штетна вегетација се на водопривредним објектима уклања и хемијским путем, применом хербицида.

Насип је водни одбрамбени објекат који се уредно коси (најмање двапут годишње) са интегралним трупом, у ком су забрањени радови са санирањем свих могућих животињских станишта и јазбина свим расположивим средствима.

На објекту се мора вршити свакодневни визуелни надзор и контрола саобраћаја. На одстојању од

5 до 10 km на стационажи водотокова, на левој и десној обали у склопу насипа постоје насипске

Чуварнице - Чуварнице на водотоцима

Уређење простора и његово коришћење ни на који начин не сме да ремети могућност и услове одржавања водних објеката, нити спровођење одбране од поплава.

За планирање извођења објеката и радова у зони насипа прве одбрамбене линије предвидети такво уређење простора и његово коришћење којим се неће угрозити нормално функционисање одбрамбене линије, као и спровођење одбране од поплава.

За планирање извођења објеката и радова у зони насипа поштовати следеће:
- У појасу ширине 10 m од брањене ножице насипа оставити слободан простор за радно- инспекциону стазу и пролаз возила и механизације службе одбране од поплава и спровођења одбране од поплава. У том појасу није дозвољено планирати изградњу никаквих ни подземних ни надземних објеката, нити постављање ограда и слично;
- У појасу од 10 m до 30 m од брањене ножице насипа могу се планирати приступни путеви, паркинг простори и слични објекти нискоградње. Није дозвољено планирати изградњу надземних објеката, постављање ограда, копање бунара, канала и сл., нити планирати радове који би штетно утицали на насип прве одбрамбене линије и који би умањили његову сигурност са гледишта водопривреде;
- У појасу од 30 m до 50 m од брањене ножице насипа могућа је изградња, адаптација, доградња и реконструкција објеката плитко фундираних (дубине фундирања максимално 1 m од постојеће коте терена). Није дозвољено планирати изградњу сутерена (подрума). У овом појасу може се планирати постављање цевовода, каблова и друге подземне инфраструктуре (дубине рова максимално до 1 m од постојеће коте терена);
- На растојању већем од 50 m од брањене ножице насипа могу се градити објекти, копати бунари,ровови, канали и др.

У зони одбрамбене линије, са небрањене стране одбрамбеног насипа поштовати следеће:
- У појасу ширине 10 m од небрањене ножице насипа оставити слободан простор за радно- инспекциону стазу и пролаз возила и механизације службе одбране од поплава и спровођења одбране од поплава;
- Није дозвољено планирати изградњу објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, тј. нису дозвољени никакви објекти и радови којима би се могла довести у питање општа стабилност и функционалност насипа као заштитног објекта од високих вода;
- На високом обалном терену водотока, тамо где нема насипа, ширина радно инспекционих стаза је такође 10 метара и на њима није дозвољено планирати изградњу објеката, јер су оне предвиђене за пролаз тешке грађевинске механизације која ради на одржавању водних објеката;
- У инундационом појасу насипа на удаљености од 10 до 50 метара од ножице насипа у којем постоји, или је планиран заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом, није дозвољено планирати изградњу никаквих надземних и подземних објеката, и овај појас је саставни део одбрамбене линије.

Водити рачуна да интереси водопривреде, као једне од најзначајнијих привредних грана у АП Војводини, не буду угрожени у смислу несметаног одржавања и функционисања целокупног система:
- границе и намена земљишта чији је корисник и којим располаже ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад, ВДП „Средњи Банат" доо Зрењанин и ВД „Тамиш Дунав" доо Панчево, не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад; стављање под заштиту одређених делова предметног подручја није могуће без позитивног мишљења ЈВП „Воде Војводине";
- управљање водама мора се обављати у складу са начелом јединства водног система, а према плану управљања водама на одређеном водном подручју, те није дозвољено мењање постојећег водног режима;
- приликом израде Просторног плана Обрађивач се придржавао: Закона о водама, Закона о заштити животне средине, Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник СРС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16), Уредбе о класификацији вода („Службени гласник СРС", број 5/68), Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", број 24/14), Правилника о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС", број 33/16) и Правилника о опасним материјама у водама („Службени гласник СРС", број 31/82).

1.3.3. Енергетска инфраструктура

1.3.3.1. Електроенергетска инфраструктура

У оквиру посебне намене, у режиму I степена заштите, забрањује се изградња електроенергетске инфраструктуре. У режиму II степена заштите могућа је изградња подземне електроенергетске инфраструктуре уз постојећу инфраструктуру, за потребе управљања заштићеним подручјем. У режиму IIi степена заштите, могућа је изградња подземне електроенергетске инфраструктуре уз постојећу инфраструктуру, за потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката и постојећих садржаја (површина за туризам, спорт и рекреацију и др.).

Напајање електричном енергијом нових потрошача у посебној намени обезбедиће се изградњом недостајућих електроенергетских објеката, дистрибутивне средњенапонске и нисконапонске мреже и трансформаторских станица 20/0,4 kV.

Електрична енергија се може обезбедити и из обновљивих извора енергије, као и агрегата (напајање објеката на водном и шумском земљишту).

За изградњу и реконструкцију електроенергетске мреже унутар станишта, морају се прибавити посебни услови заштите природе.

У зони еколошких коридора применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона. Носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, а водове обележити на упадљив начин.

Правила за изградњу подземне електроенергетске мреже
- електроенергетска дистрибутивна мрежа (средњенапонска и нисконапонска) ће бити грађена подземно у саобраћајним коридорима и уз постојећу инфраструктуру;
- код подземне електроенергетске мреже дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8-1 m;
- у коридорима државних путева каблови који се граде паралелено са државним путем морају бити постављени минимално 3 m од крајње тачке попречног профила пута-ножице насипа трупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3 m са сваке стране;
- минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,35-1,5 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;
- укрштање планираних инсталација удаљити од укрштања постојећих инсталација на мин. 10 m;
- није дозвољено паралелно вођење цеви водовода и канализације испод или изнад енергетских каблова;
- хоризонтални размак цеви водовода и канализације од енергетског кабла износи најмање 0,5 m за каблове 35 kV, односно најмање 0,4 m за остале каблове;
- при укрштању цеви водовода и канализације могу да буду положени испод или изнад енергетског кабла на вертикалном растојању од најмање 0,4 m за каблове 35 kV, односно најмање 0,3 m за остале каблове;
- уколико не могу да се постигну сигурносни размаци на тим местима, енергетски кабл се провлачи кроз заштитну цев, али и тада размаци не смеју да буду мањи од 0,3 m;
- на местима укрштања поставити одговарајуће ознаке;
- није дозвољено паралелно вођење гасовода испод или изнад енергетског кабла;
- хоризонтални размак и вертикално растојање при паралелном вођењу и укрштању гасовода од енергетског кабла треба да износи најмање 0,8 m у насељеном месту;
- при укрштању се цев гасовода полаже испод енергетског кабла;
- вертикално растојање при укрштању и хоризонтални размак при паралелном вођењу може да буде најмање 0,3 m, ако се кабл постави у заштитну ПВЦ цев дужине најмање 2 m, са обе стране места укрштања, или целом дужином паралелног вођења;
- на местима укрштања енергетских каблова поставити одговарајуће ознаке;
- надземни делови гасовода морају бити удаљени од стубова далековода СН (средњенапонских) и НН (нисконапонских) водова за најмање висину стубова увећану за 3 m;
- приликом грађења гасовода потребно је радни појас формирати тако да тешка возила не прелазе преко енергетског кабла на местима где исти није заштићен;

- хоризонтални размак енергетског кабла од других енергетских каблова, у које спадају каблови јавне расвете и семафорска инсталација, треба да износи најмање 0,5 m;
- при укрштању енергетских каблова, кабл вишег напонског нивоа се полаже испод кабла нижег напонског нивоа, уз поштовање потребне дубине свих каблова, на вертикалном растојању од најмање 0,4 m;
- на местима укрштања енергетских каблова поставити одговарајуће ознаке;
- у случају недовољне ширине коридора, међусобни размак енергетских каблова у истом рову одређује се на основу струјног оптерећења и не сме да буде мањи од 0,07 m при паралелном вођењу односно 0,2 m при укрштању. Обезбедити да се у рову каблови међусобно не додирују; између каблова се целом дужином трасе поставља низ опека монтираних насатице на међусобном размаку од 1 m;
- хоризонтални размак електронског комуникационог кабла од енергетског кабла треба да износи најмање 0,5 m за каблове до 20 kV и 1 m за каблове 35 kV;
- при укрштању електронски комуникациони кабл се полаже изнад енергетског кабла, на вертикалном растојању од најмање 0,5 m;
- ако је енергетски кабл постављен у заштитну електропроводљиву цев (целом дужином паралелног вођења или најмање 3 m са обе стране места укрштања), а електронски комуникациони кабл постављен у електронепроводљиву цев, растојање мора да буде мин. 0,3 m;
- угао укрштања треба да је што ближи 90°, а у насељу најмање 30°;
- ако је угао укрштања мањи, енергетски кабл се поставља у челичну цев;
- на местима укрштања енергетских каблова поставити одговарајуће ознаке;
- пошто оптички кабл није осетљив на утицаје електромагнетне природе, удаљење оптичког кабла у односу на енергетски кабл је условљено једино сигурносним размаком због обављања радова;
- забрањује се постављање шахтова електронских комуникационих каблова на трасу енергетског кабла (пролаз енергетског кабла кроз шахт);
- није дозвољено паралелно вођење енергетског кабла испод коловоза;
- енергетски кабл поставити минимално 1 m од коловоза;
- при укрштању енергетских каблова са путем угао укрштања треба да је што ближи 90°, а најмање 30°;
- на местима укрштања енергетског кабла и пута, на крајевима цеви поставити одговарајуће ознаке;
- у водном земљишту каблове полагати у експропријационом појасу водотока/мелиорационих канала по линији експропријације, односно на минималном растојању од 1 m од линије експропријације, паралелно са каналом, тако да међусобно управно растојање између трасе и ивице канала буде минимум 5 m у грађевинском, односно 10 m у ванграђевинском подручју; дубина полагања каблова треба да буде минимум 1 m испод нивоа терена;
- угао укрштања електроенергетских каблова и водотока/канала треба да буде 90°.

Правила за изградњу јавног осветљења
- У оквиру II и III степена заштите ограничава се осветљавање простора на неопходно и усмерено осветљавање објеката, приземних површина и површина земљишта, као и за потребе безбедности саобраћајница, туристичких садржаја и културно-историјских вредности;
- користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја и условима надлежног завода за заштиту природе;
- у зони еколошких коридора, за потребе садржаја који изискују осветљење, избегавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим релацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.); применити засторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже.
- планирање јавног осветљења у границама заштићеног подручја вршити у складу са потребама заштите фауне, са посебним осртом на присутност заштићених и строго заштићених дивљих врста;
- осветљење пешачких и бициклистичких стаза унутар граница заштићеног подручја је дозвољено само унутар насеља, односно на деоницама које се пружају уз фреквентне саобраћајнице.

Правила за изградњу трафостаница 20/0,4 kV
- У оквиру посебне намене, у режиму III степену заштите трафостанице градити као монтажно- бетонске или компактне за 20/0,4 kV напонски пренос, у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног ЕД предузећа;
- минимална удаљеност трафостанице од осталих објеката мора бити 3 m ;
- монтажно-бетонске трафостанице градиће се као слободностојећи објекти; могуће је изградити једноструке (са једним трансформатором називне снаге до 630 kVA и могућношћу прикључења до 8 нисконапонских извода) и двоструке (са два трансформатора називне снаге до 630 kVA и могућношћу прикључења до 16 нисконапонских извода);
- за изградњу оваквих објеката потребно је обезбедити слободан простор максималних димензија 4 x 5,5 m за изградњу једноструке монтажно-бетонске трафостанице и слободан простор максималних

димензија 6,5 x 5,5 m за изградњу двоструке монтажно-бетонске трафостанице;
- дистрибутивне трафостанице у насељима градити у уличним коридорима као монтажно- бетонске или стубне за 20/0,4 kV напонски пренос, у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног ЕД предузећа;
- за постављање носећег портала (порталног стуба) стубне трансформаторске станице, мора се обезбедити слободан простор димензија 5 x 3 m за изградњу темеља портала и постављање заштитног уземљења; ове трансформаторске станице не могу бити прикључиване на подземне средњенапонске водове;
- у случају да се мрежа налази у зони која није штићена насипом око Тамиша, мора постојати јединствено место искључења исте у случају ванредне ситуације, без обзира на тип и напонски ниво исте;
- поред објеката ових трафостаница, обавезно предвидети слободан простор за изградњу слободностојећег ормана, мерног места за регистровање утрошене електричне енергије јавног осветљења.

Правила за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV
- Реконструкција надземних водова свих напонских нивоа, вршиће се на основу овог Просторног плана и у складу са условима надлежног предузећа, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење, заштиту, трансформацију напона и др., поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV;
- за реконструкцију електроенергетске мреже унутар станишта прибавити посебне услове заштите природе;
- приликом реконструкције/обнављања постојећих водова у зонама заштићених подручја, станишта заштићених врста и еколошких коридора, као и у појасу 200 m од граница наведених целина, применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона;
- електроенергетска преносна мрежа ће бити надземна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима.

Услови за прикључење на електроенергетску инфраструктуру
- За прикључење објеката на дистрибутивни електроенергетски систем изградити подземни или надземни прикључак, који ће се састојати од прикључног вода и ормана мерног места (ОММ);
- ОММ треба да буде постављен на регулационој линији парцеле на којој се гради објекат, према улици, или у зиданој огради, такође на регулационој линији улице;
- за кориснике са предвиђеном максималном једновременом снагом до 100 kW прикључење ће се вршити нисконапонским подземним водом директно из трансформаторске станице;
- за кориснике са предвиђеном једновременом снагом већом од 200 kW прикључење ће се вршити из трансформаторске станице 20/0,4 kV планиране у оквиру парцеле;
- уколико је захтевана максимална једновремена снага до 150 kW, за више локацијски блиских или суседних објеката у оквиру радних садржаја, прикључење таквих купаца електричне енергије обезбедити изградњом дистрибутивних трансформаторских станица на јавној површини или на парцелама остале намене.

Зона заштите електроенергетских објеката

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране вода од крајње фазног проводника дефинисан је Законом о енергетици („Службени гласник РС", број 145/14) и износи:
1) за напонски ниво од 1 kV до 35 kV:
   - за голе проводнике 10 m;
   - за слабо изоловане проводнике 4 m;
   - за самоносеће кабловске снопове 1 m;
2) за напонски ниво 35 kV, 15 m;
3) за напонски ниво 110 kV, 25 m;
4) за напонски ниво 220 kV, 30 m ;

Заштитни појас за подземне водове (каблове) износи:
1) за напонски ниво од 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 m;
2) за напонски ниво 110 kV, 2 m;
3) за напонски ниво изнад 110 kV, 3 m.

Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи за напонски ниво од 1 kV до 35 kV, 10 m.

Свака градња испод или у близини далековода напона 400 kV, 220 kV и 110 kV условљена је: „Законом о енергетици", „Законом о планирању и изградњи", „Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова назívног напона од 1 kV до 400 kV" („Службени лист СФРЈ", број 65/88 и „Службени лист СРЈ", број 18/92), „Правилником о техничким нормативима за електроенергетска постројења назívног напона изнад 1000 V" („Службени лист СФРЈ", број 4/74), „Правилником о техничким

нормативима за уземљења електроенергетских постројења назívног напона изнад 1000 V" („Службени лист СРЈ", број 61/95), „Законом о заштити од нејонизујућих зрачења" са припадајућим правилницима, од којих се посебно издваја: „Правилник о границама нејонизујућим зрачењима" („Службени гласник РС", број 104/09) и „Правилник о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања" („Службени гласник РС", број 104/09), „SRPS N.C0.105 Техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења" („Службени лист СФРЈ", број 68/86), „SRPS N.C0.101 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од опасности", „SRPS N.C0.102 - Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Заштита од сметњи" („Службени лист СФРЈ, број 68/86), као и „SRPS N.C0.104 - Заштита телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења - Увођење телекомуникационих водова у електроенергетска постројења" („Службени лист СФРЈ", број 49/83).

У случају градње испод или у близини далековода потребна је сагласност АД „Електромрежа Србије" Београд.

Остали општи технички услови:
- Приликом извођења радова као и касније приликом експлоатације планираних објеката, водити рачуна да се не наруши сигурносна удаљеност од 5 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV, односно 6 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220 kV.
- Испод и у близини далековода не сме се садити високо дрвеће које се својим растом може приближити на мање од 5 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 110 kV, односно 6 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220 kV, као и у случају пада дрвета.
- Забрањено је коришћење прскалица и воде у млазу за заливање уколико постоји могућност да се млаз воде приближи на мање од 5 m од проводника далековода напонског нивоа 110 kV, односно не мање од 6 m у односу на проводнике далековода напонског нивоа 220 kV.
- Забрањено је складиштење лако запаљивог материјала у заштитном појасу далековода.
- Нисконапонске, телефонске прикључке, прикључке на кабловску телевизију и друге прикључке извести подземно у случају укрштања са далеководом.
- Приликом извођења било каквих грађевинских радова, нивелације терена, земљаних радова и ископа у близини далековода, ни на који начин се не сме угрозити статичка стабилност стубова далековода. Терен испод далековода се не сме насипати.
- Све металне инсталације (електроинсталације, грејање и сл.) и други метални делови (ограде и сл.) морају да буду прописно уземљени. Нарочито водити рачуна о изједначењу потенцијала.

Услови за прикључење на електроенергетску инфраструктуру
- Услове, начин и место прикључења на дистрибутивни систем електричне енергије (ДСЕЕ) дефинише надлежни оператор дистрибутивног система у складу са плановима развоја ДСЕЕ, законским и другим прописима;
- прикључење корисника на ДСЕЕ се планира на средњенапонском нивоу (20 kV) и на нисконапонском нивоу (0,4 kV), у зависности од захтеване снаге и потреба корисника;
- за прикључење објеката на дистрибутивни електроенергетски систем потребно је изградити подземни или надземни прикључак, који ће се састојати од прикључног вода и ормана мерног места (ОММ);
- ОММ треба да буде постављен на регулационој линији парцеле на којој се гради објекат, према улици, или у зиданој огради, такође на регулационој линији улице;
- за кориснике са предвиђеном максималном једновременом до 43,47 kW прикључење се врши са нисконапонске мреже, уз проверу задовољења напонских прилика, граде се искључиво као кабловски подземни уз коришћење слободностојећих ормана мерног места изведених у полиестерском кућишту (типски ормани ПОММ-1 - за једно бројило снаге до 43,47 kW, ПОММ- 2, ПОММ-4, ПОММ-6), постављених на припадајућем армирано-бетонском постољу САБП/300, САБП/600 са или без КПК ЕВ-1П, САБП/800 са или без КПК ЕВ-2П, са постављањем ормана мерног места у регулационој линији парцеле корисника или на јавној површини у траси мреже поред прикључног стуба надземне мреже или прикључног дистрибутивног разводног ормана подземне кабловске мреже;
- за кориснике са предвиђеном максималном једновременом преко 43,47 kW до 200kW прикључење ће се вршити нисконапонским подземним водом директно из трансформаторске станице;
- прикључци снаге са везивањем у напојној дистрибутивној трафостаници (20/0,4 kV), уколико постоје довољни слободни капацитети у трафостаници, се граде искључиво као кабловски подземни, једноструким или двоструким водом типа PP00-YAS 4x150mm^2, уз коришћење слободностојећих ормана мерног места изведених у полиестерском кућишту (типски ормани ПИ-1/а, ПИ-1/б и ПИ-1/ц), постављених на армирано-бетонском постољу са или без кабловске прикључне кутије у истом и са постављањем ормана мерног места у регулационој линији парцеле корисника на граници са јавном површином;
- за кориснике са предвиђеном једновременом снагом већом од 200 kW прикључење ће се вршити из

трансформаторске станице 20/0,4 kV планиране у оквиру парцеле;
- уколико је захтевана максимална једновремена снага до 150 kW, за више локацијски блиских или суседних објеката у оквиру радних садржаја, прикључење таквих купаца електричне енергије обезбедиће се изградњом дистрибутивних трансформаторских станица на јавној површини; потребан број трансформаторских станица ће зависити од броја купаца и захтеване максималне једновремене снаге.

I.3.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Правила за одржавање, заштиту, уређења и грађења за објекте термоенергетске инфраструктуре

За одржавање, заштиту, уређење и изградњу термоенергетске инфраструктуре на целом подручју ПИО „Потамишје" морају се прибавити посебни услови заштите природе.

Нови потрошачи природног гаса могу се прикључити на постојећу дистрибутивну гасоводну мрежу изградњом нове дистрибутивне гасоводне мреже и прикључењем на постојећу, а све према условима надлежног дистрибутера за гас који ће, сагледавањем потребних количина гаса, за ове потрошаче одредити место и услове прикључења на гасну мрежу.

Приликом одржавања, уређења и изградње термоенергетске инфраструктуре придржавати се правила и услова за уређење и изградњу термоенергетске инфраструктуре који су дати:
- Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени лист РС", бр. 37/13 и 87/15);
- Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15);
- Правилником о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласнику РС", број 37/13);
- техничким условима добијеним од надлежних институција, органа, организација, јавних и енергетских система и привредних субјеката са чијим инфраструктурним објектима се гасовод укршта, паралелно води или пролази у близини;
- Правилником о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности („Службени лист СРЈ", број 114/17).

При пројектовању и изградњи гасне котларнице придржавати се Правилника о техничким нормативима за пројектовање, грађење, погон и одржавање гасних котларница („Службени лист СФРЈ", бр. 10/90 и 52/90).

Правила одржавања, заштите, уређења и грађења за гасоводе притиска већег од 16 бара

Приликом пројектовања, изградње, експлоатације, одржавања и заштите транспортних гасовода испоштовати услове који су дати у у Правилнику о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени лист РС", бр. 37/13 и 87/15).

Појас шире заштите гасовода - заштитни појас гасовода[16], је појас ширине 400 m (по 200 m са обе стране од гасовода, рачунајући од осе гасовода), у ком други објекти утичу на сигурност гасовода, али и обрнуто, гасовод утиче на друге објекте у свом окружењу.

Табела 36. Ширина заштитног појаса насељених зграда, у зависности од притиска и пречника гасовода

Радни притисак гасовода	Притисак 16 до 55 bar (m)	Притисак већи од 55 bar (m)
Пречник гасовода до DN 150	30	30
Пречник гасовода изнад DN 150 до DN 500	30	50
Пречник гасовода изнад DN 500 до DN 1000	30	75
Пречник гасовода изнад DN 1000	30	100

У заштитном појасу насељених зграда ширине од 30 m лево и десно од осе гасовода, након изградње гасовода, не могу се градити зграде намењене за становање или боравак људи, без обзира на коефицијент сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас гасовода сврстан.

Табела 37. Ширина експлоатационог појаса гасовода у зависности од притиска и пречника гасовода

Радни притисак гасовода	Притисак 16 до 55 bar (m)	Притисак већи од 55 bar (m)
Пречник гасовода до DN 150	10	10
Пречник гасовода изнад DN 150 до DN 500	12	15
Пречник гасовода изнад DN 500 до DN 1000	15	30
Пречник гасовода изнад DN 1000	20	50

Вредност из табеле претставља укупну ширину експлоатационог појаса тако да се по једна половина дате вредности простире са обе стране осе гасовода.

У експлоатационом појасу гасовода могу се градити само објекти који су у функцији гасовода.

У експлоатационом појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности (постављање трансформаторских станица, пумпних станица, подземних и надземних резервоара, сталних камп места, возила за камповање, контејнера, складиштења силиране хране и тешкотранспортујућих материјала, као и постављање ограде са темељом и сл.), изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m, без писменог одобрења оператора транспортног система.

У експлоатационом појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода. [9]

9 У складу са Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16ba

Табела 38. Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката

Радни притисак гасовода	Притисак 16 ДО 55 bar (m)				Притисак већи од 55 bar (m)			
Пречник гасовода	DN <150	150 < DN < 500	500 < DN <1000	DN > 1000	DN <150	150 < DN < 500	500 < DN <1000	DN > 1000
Некатегорисани путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	1	2	3	5	1	3	3	5
Општински путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5	5	5	5	10	10	10	10
Државни путеви II реда (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5	5	7	10	5	10	10	15
Државни путеви I реда, осим аутопутева (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	10	10	15	15	10	15	25	50
Државни путеви I реда - аутопутеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	20	20	25	25	50	50	50	50
Железнички колосеци (рачунајући од спољне ивице пружног појаса)	15	15	15	15	50	50	50	50
Подземни линијски инфраструктурни објекти (рачунајући од спољне ивице објекта)	0,5	1	3	5	3	5	10	15
Нерегулисан водоток (рачунајући од уреза Q100god воде мерено у хоризонталној пројекцији)	5	10	10	15	10	20	25	35
Регулисан водоток или канал (рачунајући од брањене ножице насипа мерено у хоризонталној пројекцији)	10	10	10	10	25	25	25	25

Растојања из табеле се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: смањење пројектног фактора, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.

Минимално растојање при укрштању гасовода са подземним линијским инфраструктурним објектима је 0,5 m.

Табела 39. Минимална растојања подземних гасовода од надземне електромреже и стубова далековода

Називни напон	Паралелно вођење (m)	При укрштању (m)
< 20 kV	10	5
20 kV < U < 35 kV	15	5
35 kV < U < 110 kV	20	10
110 kV < U < 220 kV	25	10
220 kV < U < 440 kV	30	15

Табела 38. Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката

Минимално растојање дато у табели се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

Табела 40. Минимална растојања спољне ивице надземних објеката или објеката паралелних са гасоводом

Радни притисак гасовода	Притисак 16 до 55 bar (m)	Притисак већи од 55 bar (m)
Путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	30	30
Железнички колосеци (рачунајући од спољне ивице пружног појаса)	30	30

Укрштање надземних гасовода са железничком пругом није дозвољено, осим у изузетним
Укрштање гасовода и јавних путева врши се у складу са условима управљача јавног пута.
случајевима по прибављеној сагласности управљача железничке инфраструктуре.

Табела 41. Минималне дубине укопавања гасовода мерене од горње ивице гасовода

Класа локације[17]	Минимална дубина укопавања(ст)
Класа локације I	80
Класа локације II, III и IV	100
У заштитном псласу стамбеног објекта	110

За гасоводе пречника преко 1000 mm минимална дубина укопавања је 1 m.

Табела 42. Минимална дубина укопавања гасовода, мерена од горње ивице цеви, код укрштања са другим објектима

Инфраструктурни објекат	Минимална дубина укопавања(ст)
до дна одводних канала путева и пруга	100
до дна регулисаних корита водених токова	100
до горње коте коловозне конструкције пута	135
до горње ивице прага железничке пруге	150
до горње ивице прага индустријске пруге	100
до дна нерегулисаних корита водених токова	150

Од минималне дубине укопавања цеви дате у табели може се одступити уз навођење оправданих разлога за тај поступак, при чему се морају предвидети повећане мере безбедности, али тако да минимална дубина укопавања не може бити мања од 50 cm.

Табела 43. Минимална растојања објеката који су саставни делови гасовода од других објеката

Грађевински и други објекти	Објекти који су саставни делови гасовода (удаљености у m)						
	МРС, МС и РС			Компресорске станице		Блок станице са испуштањем гаса	Чистачке станице
	Зидане или монтажне		На отвореном или под надстрешницом				
	<30.000 m^3/h	>30.000 m^3/h	За све капацитете	<2mlrd m^3/год.	>2mlrd m^3/год.	За све капацитете	
Стамбене и пословне зграде*	15	25	30	100	500	30	30
Производне фабричке зграде и радионице*	15	25	30	100	500	30	30
Складишта запаљивих течности*	15	25	30	100	350	30	30

17 Према густини насељености, појасеви гасовода се сврставају у следеће четири класе локације:

1) Класа локације I - појас гасовода у коме се на јединици појаса гасовода налази до шест стамбених зграда нижих од четири спрата;

2) Класа локације II - појас у коме се на јединици појаса гасовода налази више од 6, а мање од 28 стамбених зграда, нижих од 4 спрата;

3) Класа локације III - појас гасовода у коме се на јединици појаса гасовода налази 28 или више стамбених зграда, нижих од четири спрата или у коме се налазе пословне, индустријске, услужне, школске, здравствене и сличне зграде и јавне површине, као што су: градилишта, шеталишта, рекреациони терени, отворене позорнице, спортски терени, сајмишта, паркови и сличне површине, на којима се трајно или повремено задржава више од двадесет људи, а налазе се на удаљености мањој од 100 m од осе гасовода;

4) Класа локације IV - појас гасовода у коме на јединици појаса гасовода преовлађују четворospратне или вишеспратне зграде.

Укрштање надземних гасовода са железничком пругом није дозвољено, осим у изузетним

Електрични водови (надземни)	За све објекте: висина стуба далековода +3 m						
Трафо станице*	30	30	30	30	100	30	30
Железничке пруге и објекти	30	30	30	30	100	30	30
Индустријски колосеци	15	15	25	25	50	15	15
Државни путеви I реда	30	30	30	30	100	30	30
Државни путеви I реда, осим аутопутева	20	20	30	20	50	30	20
Државни путеви II реда	10	10	10	10	30	10	10
Општински путеви	6	10	10	10	20	15	10
Водотокови	изван водног земљишта						
Шеталишта и паркиралишта*	10	15	20	15	100	30	30
Остали грађевински објекти*	10	15	20	30	100	15	15

* Ова растојања се не односе на објекте који су у функцији гасоводног система.

За зидане или монтажне објекте растојање се мери од зида објекта. За надземне објекте на отвореном простору растојање се мери од потенцијалног места истицања гаса.

Растојање објеката од железничких пруга мери се од спољне ивице пружног појаса, а растојање од јавних путева мери се од спољне ивице земљишног појаса.

Правила одржавања, заштите, уређења и грађења за гасоводе притиска до 16 бара

Приликом пројектовања, изградње, експлоатације одржавања и заштите дистрибутавне гасоводне мреже

стамбених објеката, објеката у којима стално или повремено борави већи број људи (од ближе ивице цеви до темеља објекта) _____

Радни притисак гасовода	MOP < 4 bar (m)	4 bar<MOP<10 bar (m)	10 bar <MOP< 16 bar (m)
Гасовод од челичних цеви	1	2	3
Гасовод од полиетиленских	1	3	-

испоштовати услове који су дати у Правилнику о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15).

У насељеним местима гасовод се по правилу гради у регулационом појасу саобраћајница, у инфраструктурним коридорима.

Табела 44. Минимална дозвољена хоризонтална растојања подземних гасовода од

Растојања дата у табели се могу изузетно смањити на минимално 1 m, уз примену додатних мера заштите, при чему се не сме угрозити стабилност објеката.

Табела 45. Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних и ПЕ гасовода 10 bar < МОР < 16 bar и челичних и ПЕ гасовода 4 bar < МОР < 10 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима

Инфраструктурни објекти	Минимално дозвољено растојање (m)	
	Укрштање	Паралелно вођење
Гасоводи међусобно	0,2	0,6
Од гасовода до водовода и канализације	0,2	0,4
Од гасовода до вреловода и топловода	0,3	0,5
Од гасовода до проходних канала вреловода и топловода	0,5	1
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел. каблова	0,3	0,6
Од гасовода до телекомуникационих каблова	0,3	0,5
Од гасовода до резервоара* и других извора опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	-	5
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета највише 3 m^3	-	3
Од гасовода до шахтова и канала	0,2	0,3
Од гасовода до високог зеленила	-	1,5
* растојање се мери до габарита резервоара		

Табела 46. Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних и ПЕ гасовода МОР < 4 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима

Инфраструктурни објекти	Минимално дозвољено растојање (m)	
	Укрштање	Паралелно вођење
Гасоводи међусобно	0,2	0,4
Од гасовода до водовода и канализације	0,2	0,4
Од гасовода до вреловода и топловода	0,3	0,5
Од гасовода до проходних канала вреловода и топловода	0,5	1,0
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел. каблова	0,2	0,4
Од гасовода до телекомуникационих и оптичких каблова	0,2	0,4
Од гасовода до резервоара* и других извора опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова		5,0
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета највише 3 m^3	-	3,0
Од гасовода до шахтова и канала	0,2	0,3
Од гасовода до високог зеленила	-	1,5
* растојање се мери до габарита резервоара		

Растојања дата у табели могу се изузетно смањити на кратким деоницама гасовода дужине до 2 m, уз примену физичког обезбеђења од оштећења приликом каснијих интервенција на гасоводу и предметном воду, али не мање од 0,2 m при паралелном вођењу, осим растојања од гасовода до постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова.

Табела 47. Минимална хоризонтална растојања подземних гасовода од надземне електромреже и стубова далековода

Минимално растојање		
Називни напон	при укрштању (m)	при паралелном вођењу (m)
1 kV > U	1	1
1 kV < U < 20 kV	2	2
20 kV < U < 35 kV	5	10
35 kV < U	10	15

Минимално хоризонтално растојање се рачуна од темеља стуба далековода, при чему се не сме угрозити стабилност стуба.

Приликом укрштања, гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неопходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

Локација МРС, МС и РС

објеката у којима стално или повремено борави већи број људи

МОР на улазу			
Капацитет m^3/h	МОР < 4 bar	4 bar < МОР < 10 bar	10 bar < МОР < 16 bar
до 160	уз објекат (отвори на објекту морају бити ван зона опасности)	3 m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	5 m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)
од 161 до 1500	3 m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	5,0 m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)	8 m
од 1501 до 6000	5 m	8 m	10 m
Подземне станице	1 m	2 m	3 m

Табела 49. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС и РС од осталих објеката

	МОР на улазу		
Објекат	МОР < 4 bar	4 bar < МОР < 10 bar	10 bar < МОР< 16 bar
Железничка пруга	10 m	15 m	15 m
Коловоз градских саобраћајница	3 m	5 m	8 m
Општински пут	3 m	5 m	8 m
Државни пут	8 m	8 m	8 m
Интерне саобраћајнице	3 m	3 m	3 m
Јавна шеталишта	3 m	5 m	8 m
Извор опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	10 m	12 m	15 m
Извор опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова	10 m	12 m	15 m
Трансформаторска станица	10 m	12 m	15 m
Надземни електроводови	0 bar < МОР < 16 bar:		
	1 kV > U	Висина стуба + 3 m*	
	1 kV < U < 110 kV	Висина стуба + 3 m**	

* али не мање од 10 m;
** али не мање од 15 m; ово растојање се може смањити на 8 m за водове код којих је изолација вода

механички и електрично појачана

ивице цеви, код укрштања са другим објектима

Инфраструктурни објекат	Минимална дубина укопавања (cm)
до дна одводних канала путева и пруга	100
до дна регулисаних корита водених токова	100
до горње коте коловозне конструкције пута	135
до горње ивице прага железничке пруге	150
до горње ивице прага индустријске пруге	100
до дна нерегулисаних корита водених токова	150

На укрштању гасовода са путевима, пругама, водотоковима, каналима, далеководима називног напона преко 35 kV, угао осе гасовода према тим објектима мора да износи између 60° и 90°.

Угао укрштања на местима где је то технички оправдано, дозвољено је смањити на минимално 60°. За извођење укрштања гасовода са инфраструктурним објектима са углом мањим од 60° потребно је прибавити одговарајућу сагласност управљача, односно оператора над тим објектима.

Минимална дубина укопавања гасовода је 80 cm мерено од горње ивице гасовода.

Табела 50. Минимална дубина укопавања челичних и ПЕ гасовода, мерена од горње

Од минималне дубине укопавања цеви може се одступити уз навођење оправданих разлога за тај поступак при чему се морају предвидети повећане мере безбедности, али тако да минимална дубина укопавања не може бити мања од 50 cm.

У зависности од притиска, заштитни појас гасовода је:
1) за ПЕ и челичне гасоводе МОР < 4 bar - по 1 m од осе гасовода на обе стране;
2) за челичне гасоводе 4 bar < МОР < 10 bar - по 2 m од осе гасовода на обе стране;
3) за ПЕ гасоводе 4 bar < МОР < 10 bar - по 3 m од осе гасовода на обе стране;
4) за челичне гасоводе 10 bar <МОР< 16 bar - по 3 m од осе гасовода на обе стране.

У заштитном појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m без писменог одобрења оператора дистрибутивног система. У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Приликом изградње гасовода укрштање гасовода и јавних путева врши се у складу захтевима Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15) и условима управљача јавног пута.

Магистрални гасовод од границе Бугарске до границе Мађарске

Енергетски коридор магистралног гасовода је укупне ширине 600 m.

У оквиру овог енергетског коридора утврђени су следећи појасеви - зоне заштите гасовода:
- појас непосредне заштите (експлатациони појас) обострано од осе гасовода и границе грађевинских парцела објеката гасовода је ширине: 10 m на шумском земљишту, односно 25 m на пољопривредном земљишту;
- појас уже заштите обострано од границе појаса непосредне заштите је ширине: 90 m на шумском земљишту, односно 75 m на пољопривредном земљишту, то јест граница појаса уже заштите је на 100 m од осе гасовода;
- појас шире заштите (појас детаљне разраде) обострано од границе појаса уже заштите је ширине 100 m, то јест граница појаса шире заштите је на 200 m од осе гасовода и
- појас контролисане изградње јесте појас између границе појаса шире заштите и границе енергетског коридора.

Услови за прикључење на јавну дистрибутивну гасоводну мрежу

Прикључење на гасоводну инфраструктуру извести у складу са условима и сагласностима добијеним од надлежног дистрибутера за гас и у складу са одредбама Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15).

Правила одржавања, заштите, уређења и грађења за нафтоводе и продуктоводе

Приликом пројектовања, изградње, експлоатације одржавања и заштите нафтовода и продуктовода испоштовати услове који су дати у Правилнику о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС", број 37/13).

Појас шире заштите гасовода-заштитни појас нафтовода и продуктовода је појас ширине 400 m (по 200 m са обе стране од гасовода, рачунајући од осе гасовода), у ком други објекти утичу на сигурност гасовода, али и обрнуто, гасовод утиче на друге објекте у свом окружењу.

У појасу ширине 5 m на једну и другу страну, рачунајући од осе нафтовода или продуктовода, није дозвољено садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

У појасу ширине од 30 m лево и десно од осе нафтовода или продуктовода, након изградње нафтовода или продуктовода, не могу се градити зграде намењене за становање или боравак људи, без обзира на коефицијент сигурности са којим је нафтовод или продуктовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан.

У радном појасу нафтовода и продуктовода не могу се изводити радови и друге активности, осим пољопривредних радова дубине до 0,5 m, без писменог одобрења енергетског субјекта који је власник или корисник нафтовода или продуктовода.

Табела 51. Минимална растојања спољне ивице подземних нафтовода и продуктовода од других објеката или објеката паралелних са нафтоводом и продуктоводом

Инфраструктурни објекат	Удаљеност од нафтофода и продуктовода (m)
Некатегорисани путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5
Општински путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5
Државни путеви II реда (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	10
Државни путеви I реда, осим аутопутева (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	15
Државни путеви I реда (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	20
Железнички колосеци (рачунајући од спољне ивице пружног појаса)	15
Подземни линијски инфраструктурни објекти (рачунајући од спољне ивице објекта)	5
Нерегулисан водоток (рачунајући од уреза Q_{100ooa} воде мерено у хоризонталној пројекцији)	15
Регулисан водоток или канал (рачунајући од брањене ножице насипа мерено у хоризонталној пројекцији)	10
Далеководи (рачунајући од спољне ивице стуба далековода)	висина стуба + 3 m
Ветрогенератори (рачунајући од осе стуба ветрогенератора)	1,5x висина ветрогенератора

Ако цевовод пролази близу водотокова, канала, бунара, извора и изворишних подручја, и других водних објеката, као и ако је паралелан са водотоковима, или се са њима укршта, потребно је прибавити одговарајућа водна акта од организација и органа надлежних за послове водопривреде, у складу са законом, техничким и другим прописима. Растојања се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: повећање степена сигурности, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.

Минимално потребно растојање при укрштању нафтовода и продуктовода са подземним линијским инфраструктурним објектима је 0,5 m.

Табела 52. Минимална растојања подземних нафтовода и продуктовода од надземне електро мреже и стубова далековода

Називни напон	паралелно вођење (m)	при укрштању (m)
< 20 kV	10	5
20 kV < U < 35 kV	15	5
35 kV < U < 110 kV	20	10
110 kV < U < 220 kV	25	10
220 kV < U < 440 kV	30	15

Минимално растојање се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

Минимално растојање спољне ивице надземних нафтовода и продуктовода од путева и железничких колосека је 30 m. Растојање објеката од железничких пруга мери се од спољне ивице пружног појаса, а растојање од јавних путева мери се од спољне ивице земљишног појаса. Надземни нафтоводи и продуктоводи не могу се градити преко железничке пруге, осим у изузетним случајевима по прибављеној сагласности управљача железничке инфраструктуре.

Табела 53. Минимална растојања објеката који су саставни делови нафтовода и

Објекти који су саставни део нафтовода и продуктовода	Најмање растојање од граничне линије суседног поседа, односно од крајње спољне ивице земљишног појаса пута или пружног појаса до станице	Најмање растојање од објекта односно од крајње спољне ивице земљишног појаса пута или пружног појаса на сопственом имању до станице
Пумпне станице	30 m	7,5 m
Чистачке станице	30 m	3 m
Блок-станице	30 m	3 m
Мерне станице	30 m	3 m

укрштања се другим објектима

Инфраструктурни објекат	Минимална дубина укопавања
До пројектованог дна одводних канала путева и пруга	100 c^1
До пројектованог дна регулисаних корита водених токова	100 c^1
До горње коте коловозне конструкције	135 c^1
До горње ивице прага железничке пруге	150 c^1
До горње ивице прага индустријског колосека	100 c^1
До дна нерегулисаних корита водених токова	150 c^1

За зидане или монтажне објекте растојање се мери од зида објекта. За надземне објекте на отвореном простору растојање се мери од потенцијалног места истицања нафте, односно деривата нафте. Растојање објеката од железничких пруга мери се од спољне ивице пружног појаса, а растојање од јавних путева мери се од спољне ивице земљишног појаса пута.

При укрштању нафтовода и продуктовода са саобраћајницама, водотоковима и каналима, неопходно је да угао између осе цевовода и осе препреке износи између 90° и 60°. Да би се укрштање извело под углом мањим од 60°, неопходно је прибавити сагласност надлежних органа. При укрштању са железничком пругом угао мањи од 60° није дозвољен.

Минимална дубина укопавања цевовода, мерена од горње ивице цевовода износи 80 cm.

Табела 54. Минимална дубина укопавања цевовода, мерена од горње ивице цеви, код

Од минималне дубине укопавања цеви може се одступити у изузетним ситуацијама, ако за то постоје оправдани разлози за тај поступак, при чему је неопходно предвидети повећане мере безбедности, али тако да минимална дубина укопавања не може бити мања од 50 cm са потребним осигурањем.

Бушотине (нафтне и гасне)

Приликом истраживања и експлоатације нафте, земних гасова и слојних вода придржавати се техничких норматива датих Правилником о техничким нормативима при истраживању и експлоатацији нафте, земних гасова и слојних вода („Службени лист СФРЈ", бр. 43/79, 41/8l и
15/82).

Техничке мере заштите бушотина:
- Удаљеност бушотине од јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине;
- од ивице појаса путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m, а од других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева најмање 15 m.

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине, а код осталих објеката и постројења од најистакнутијег дела у правцу мрења.

Табела 53. Минимална растојања објеката који су саставни делови нафтовода и продуктовода од других објеката

1.3.3.3. Коришћење обновљивих и других извора енергије

У оквиру подручја посебне намене на постојећим и планираним објектима (на крововима), могу се постављати соларни колектори и панели који ће користити сунчеву енергију за производњу топлотне или електричне енергије за сопствене потребе.

У посебној намени и на стаништима је забрањено градити соларне електране и ветрогенераторе.

У заштитној зони еколошких коридора и станишта, у појасу до 500 m од станишта/коридора, забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора.

1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура

У оквиру подручја посебне намене, у режиму III степена заштите, могућа је изградња подземне електронске комуникационе инфраструктуре уз постојећу инфраструктуру, за потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката и постојећих садржаја (површина за туризам, спорт и рекреацију и др.).

За изградњу и реконструкцију електронске комуникационе мреже унутар границе дефинисаних станишта морају се прибавити посебни услови заштите природе.

Подземна електронска комуникациона мрежа:
- електронска комуникациона мрежа обухвата све врсте каблова који се користе за потребе комуникација (бакарне, коаксијалне, оптичке и др);
- електронску комуникациону мрежу градити подземно у коридорима саобраћајница;
- дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,2 m;
- у коридорима државних путева каблови који се граде паралелено са државним путем морају бити постављени минимално 3 m од крајње тачке попречног профила пута-ножице насипа трупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут, у прописаној заштитној цеви;
- заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3 m са сваке стране;
- минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем), износи 1,35-1,5 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;
- укрштање планираних инсталација удаљити од укрштања постојећих инсталација на мин. 10 m;
- електронску комуникациону мрежу градити подземно у коридорима саобраћајница и поред пешачких стаза, у јавним површинама и површинама остале намене;
- препорука је да се при изградњи нових саобраћајница постављају и цеви за накнадно провлачење електронских комуникационих каблова;
- дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,2 m код полагања каблова у ров, односно 0,3 m, 0,4 m до 0,8 m код полагања у миниров и 0,1-0,15 m у микроров у коловозу, тротоару;
- ако већ постоје трасе, нове електронске комуникационе каблове полагати у исте;
- при паралелном вођењу електронских комуникационих и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање треба да буде 0,5 m, а 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;
- удаљење оптичког кабла у односу на енергетски кабл је условљено једино сигурносним размаком због обављања радова;
- при укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,5 m, а угао укрштања око 90°;
- при укрштању електронског комуникационог кабла са цевоводом водовода и канализације вертикално растојање мора бити најмање 0,5 m;
- при приближавању и паралелном вођењу електронског комуникационог кабла са цевима водовода хоризонтално растојање мора бити најмање 0,6 m, односно 0,5 m при приближавању и паралелном вођењу електронског комуникационог кабла са канализацијом;
- при укрштању електронског комуникационог кабла са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити најмање 0,4 m;
- при приближавању и паралелном вођењу електронског комуникационог кабла са цевоводом гасовода хоризонтално растојање мора бити најмање 0,4 - 1,5 m, у зависности од притиска гасовода;

- у водном земљишту, каблове полагати у екпропријационом појасу водотока/мелиорационих канала по линији експропријације, односно на минималном растојању од 1 m од линије експропријације, паралелно са каналом, тако да међусобно управно растојање између трасе и ивице канала буде минимум 5 m у грађевинском, односно 10 m у ванграђевинском подручју, дубина каблова треба да буде минимум 1 m испод нивоа терена;
- угао укрштања електроенергетских каблова и водотока/канала треба да буде 90°;
- комутациони уређаји и опрема УПС поставиће се у метално кућиште - слободностојећи орман на јавној површини, у оквиру саобраћајних коридора или зелених површина;
- у складу са важећим Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућа средства, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС", број 16/12), унутар заштитног појаса није дозвољена изградња и постављање објеката (инфраструктурних инсталација) других комуналних предузећа изнад и испод постојећих подземних ЕК каблова или кабловске ЕК канализације, осим на местима укрштања, као ни извођење радова који могу да угрозе функционисање електронских комуникација (ЕК објеката);
- за потребе удаљених корисника, ван насеља, може се градити бежична (РР) електронска комуникациона мрежа.

Услови за изградњу објеката за постављање електронске комуникационе опреме и уређаја:
- уређаји за потребе електронских комуникација се могу градити у оквиру планираних садржаја и осталих јавних површина, са обезбеђеним директним приступом уређају преко јавних површина, обезбеђеним простором за паркирање и прикључењем на јавну инфраструктуру, или обезбеђењем засебне парцеле као јавне површине, са обезбеђеним приступом уређају, обезбеђеним простором за паркирање и прикључењем на јавну инфраструктуру;
- ивице бетонских постоља: стојећи ИРО-а (изводно-разводних ормана), електронских комуникационих уређаја: који су постављени у зеленом појасу улице, морају бити на минималном хоризонталном растојању у односу на трасу будућих подземних инсталација, ивице коловоза, приступних путева, паркинг простора и свих других тврдих застора од 1 m.

Правила за прикључење на електронску комуникациону мрежу:
- у циљу обезбеђења потреба за новим прикључцима на електронску комуникациону мрежу и преласка на нову технологију развоја у области електронских комуникација, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем канализације, од планираног окна до просторије планиране за смештај електронско комуникационе опреме унутар парцела корисника.

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих објеката:
- објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, радио-базних станица, радио-релејних станица, као и антене и антенски носачи, могу се поставити на објекте у оквиру посебне намене простора и на постојеће антенске стубове;
- антене и антенски носачи могу се поставити на слободностојеће антенске стубове, као и на објекте, у складу за условима заштите природе;
- комплекс са електронском комуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;
- напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 0,4 kV;
- до комплекса за смештај електронске комуникационе опреме и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице;
- сензори у оквиру система надзора за аутоматско рано откривање пожара се могу постављати на постојеће или нове антенске стубове.

1.3.5. Услови за подизање заштитних појасева зеленила

Подизање заштитних појасева зеленила је могуће на простору Подручја посебне намене ПИО „Потамишје" у складу са општим мерама заштите и унапређења заштићеног подручја, као и у Зони утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" која обухвата заштитну зону ПИО „Потамишје" и просторе ван заштитне зоне, а у границама Просторног плана.

Услови за подизање заштитних појасева у оквиру Подручја посебне намене ПИО „Потамишје":
- могуће је планско подизање заштитног зеленила на обрадивом земљишту у складу са условима надлежне институције за заштиту природе;
- забрањена је употреба инвазивних врста.

Посебни услови за подизање заштитних појасева зеленила у заштитној зони ПИО „Потамишје":
- заштитни појасеви зеленила се могу формирати у складу са интересима очувања биодиверзитета, уз

Пројектном документацијом одредити просторни распоред заштитних појасева зеленила, типове, ширину, међусобна растојања и конкретан избор врста, уз забрану примене инвазивних врста.
- доминацију аутохтоних врста;
- користити алохтоне врста које нису инвазивне;
- високо зеленило које се подиже ван грађевинског подручја лоцирати на удаљености 200 m од травних станишта која су у границама заштићеног подручја.

Посебни услови за подизање заштитних појасева зеленила на стаништима:
- обезбедити повезивање шумских станишта подизањем/обнављањем појасева високог зеленила;
- обезбедити повезивање степских и шумостепских станишта подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
- на степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста није дозвољено подизање високогзеленила;
- за подизање заштитних појасева на стаништима прибавити посебне услове заштите природе.

Услови за формирање заштитних појасева зеленила у оквиру саобраћајних коридора и водне инфраструктуре:
- за формирање заштитних појасева у оквиру саобраћајних коридора и водне инфраструктуре је потребна довољна ширина регулације, а најмања препоручена ширина ових појасева је 5 m;
- планско подизање заштитних појасева уз постојеће и планиране саобраћајице треба да се одвија у складу са предеоним карактеристикама подручја;
- није дозвољено озелењавање уз сам појас саобраћајнице, јер би привлачио животињске врсте и довело до повећања морталитета њихових популација;
- у оквиру коридора саобраћајница је неопходно обезбедити ремизе високог зеленила које усмеравају кретање дивљачи према прелазима и травне површине за врсте отворених станишта;
- на местима међусобног укрштања саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева, придржавати се услова везаних за безбедност саобраћаја;
- положај заштитних појасева ускладити са постојећом и планираном подземном и надземном инфраструктуром;
- уз канале и насипе заштитне појасеве формирати ван појаса који је потребан за њихово одржавање и ван травног појаса који треба да омогући проток врста;
- уз водотоке и канале који представљају еколошке коридоре који повезују станишта обавезно оставити континуирани појас травне вегетације;
- у мајор кориту реке Тамиш, између Чабе - Румунија и Боке - Србија, у циљу осигурања протицаја великих вода и леда, одржавати појас очишћен од дрвне вегетације у ширини од 130 - 230 m, изузев растиња за заштиту обала;
- уз еколошке коридоре је забрањено сађење инвазивних врста, а током уређења зелених површина одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста;
- заштитне појасеве уз еколошке коридоре формирати од најмање 50% аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, храст лужњак итд.), које је неопходно обогатити жбунастим врстама.

Услови за формирање заштитних појасева зеленила у оквиру осталог пољопривредног земљишта:
- формирање заштитних појасева ускладити са просторним положајем заштићеног подручја, станишта и еколошких коридора и мерама за њихову заштиту;
- заштитне појасеве формирати од просечно 10 m ширине (минимум 6 m);
- главне појасеве формирати управно на правац дувања ветра, а споредне управно на правац главних појасева;
- једноредне или дворедне појасеве формирати у зони мање угрожености од ветра, а у зони јаког ветра и суше формирати појасеве од 3-5 редова од лишћарских врста аутохтоног порекла;
- појасеве формирати на међусобном растојању од 30 њихових висина како би се остварили ефекти заштите од ветра, очувања земљишта и усева у фази семена;
- формирати ажурни тип појасева (са већим бројем отвора распоређених по целом профилу појаса).

Општи услови за подизање заштитних појасева зеленила:
Уколико се заштитни појасеви зеленила подижу у оквиру постојећих регулационих линија јавних путева и канала, а према условима из овог Просторног плана, потребна је израда пројектне документације.
За потребе утврђивања јавног интереса и разграничења јавног од осталог земљишта, обавезна је израда планова детаљне регулације. За формирање свих заштитних појасева зеленила прибавити услове од надлежне институције за заштиту природе.

1.4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА КОЈИ ЈЕ

Пројектном документацијом одредити просторни распоред заштитних појасева зеленила, типове, ширину, међусобна растојања и конкретан избор врста, уз забрану примене инвазивних врста.

ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта даје се за грађевинско земљиште у посебној намени.

За грађевинску парцелу у зони насеља насталог на старој економији обезбедити минимално прикључак на: саобраћајну и електроенергетску мрежу. Ако постоје технички услови, зону насеља насталог на старој економији прикључити на насељску водоводу и канализациону мрежу. Док се не стекну услови за прикључење на насељску или локалну водоводну мрежу снабдевање водом обезбедити из бунара бушеног на парцели на којој се гради. Док се не стекну услови за прикључење на насељску или локалну канализациону мрежу, фекалне отпадне воде упуштати у водонепропусне објекте за сакупљање и третман отпадних вода који се граде на истој парцели као и главни објекат.

За грађевинску парцелу на површинама за туризам, спорт и рекреацију и површинама за производњу, складиштење и пословање обезбедити услове за прикључење на: саобраћајну мрежу, водоводну мрежу, канализациону мрежу, електроенергетску мрежу, дистрибутивну гасоводну мрежу, електронску комуникациону мрежу (ЕК), а према условима надлежног предузећа. За потребе издавања локацијских услова и грађевинске дозволе за ове комплексе неопходно је обезбедити минимално прикључак на: саобраћајну и електроенергетску мрежу и обезбедити услове за одвијање електронског комуникационог саобраћаја. Ако постоје технички услови комплекс прикључити на насељску канализациону мрежу. Ако не постоје услови за прикључење на насељску канализациону мрежу или док се не стекну, фекалне отпадне воде упуштати у водонепропусне објекте за сакупљање и третман отпадних вода који се граде на истој парцели као и главни објекат. Снабдевање водом нижег квалитета обезбедити из подземља захватањем прве издани. Све зауљене воде пре упуштања у атмосферску канализацију пречистити на сепаратору уља и брзоталожених примеса.

1.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

1.5.1. Услови и мере заштите и уређења предела

Поред наведених услова и мера заштите културних и природних добара, које су дате овим Просторним планом, наводе се и мере које се односе на очување и унапређење специфичне композиције и конфигурације структуре предела и заштиту вредности предеоних елемената на основу којих се и заснива основна идеје уређења подручја Просторног плана:

- забрањена је промена основне намене површина у оквиру подцелина дефинисаних Просторним планом;
- ограничава се ширење грађевинског земљишта у грађевинском подручју насеља у подручје посебне намене (заштићеног природног добра);
- забрањена је изградња ветроелектрана и соларних електрана на пољопривредном, шумском и водном земљишту на подручју посебне намене;
- мале хидроелектране су дозвољене искључиво на постојећим водним објектима и под условом надлежних служби заштите природе;
- забрањена је изградња објеката који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме, изгледом, или могућношћу да на други начин наруше вредности карактера предела, природне и остале вредности подручја, а посебно амбијенталне вредности насеља, непокретних културних добара, геоморфолошких формација и станишта биљака и животиња на подручју посебне намене;

- забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина обухвата Просторног плана од којих зависи функционалност система водотока и канала;
- одржавати еколошке коридоре (и унутар грађевинских подручја) успостављањем континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора на подручју обухвата Просторног плана;
- забрањени су радови и интервенције који могу изазвати процес водне ерозије;
- одржавати непосредно окружење културних добара, мозаичне структуре обрадивог пољопривредног и шумског земљишта, водотокова и канала и земљишта уз њих, површине за рекреацију, површине саобраћајних коридора и др.;
- неопходно је очување влажних и забарених подручја и ритова;

1.5.2. Услови и мере заштите и уређења природних добара

За подручје обухвата Просторног плана, за ПИО „Потамишје" и његову заштитну зону, станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошке коридоре, дефинисани су услови и мере заштите.

1.5.2.1. Заштићено подручје са заштитном зоном

На простору ПИО „Потамишје" и у његовој заштитној зони, спроводити мере заштите дате Просторним планом, а преузете из Студије заштите: Предео изузетних одлика „Потамишје", предлог за стављање под заштиту као заштићено подручје I категорије (Студија заштите), урађене од стране Покрајинског завода за заштиту природе (Нови Сад, 2013. година), које ће се примењивати до доношења акта о заштити за ПИО „Потамишје". Граница ПИО „Потамишје" и његове заштитне зоне преузете су из услова добијених за потребе израде Просторног плана од стране Покрајинског завода за заштиту природе. По режимима заштите ПИО „Потамишје" дат је попис парцела, који је преузет из Студије заштите. Опис граница ПИО „Потамишје" и његове заштитне зоне, као и попис парцела по режимима заштите су саставни део Прилога текста Просторног плана.

ОПШТЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂЕЊА ПИО „ПОТАМИШЈЕ"

Мере заштите за цело заштићено подручје

Забрањује се:
1. примена хидротехничких мера и друге интервенције којима се трајно нарушава водни режим заштићеног подручја;
2. обрада, заоравање, мелиорација, пошумљавање и други видови нарушавања травних станишта: ливада и пашњака;
3. уклањање травног покривача са слојем земљишта;
4. непланско паљење вегетације;
5. конверзија (замена) састојина и групација аутохтоних врста дрвећа у засаде алохтоних врста, варијетета и клонова;
6. крчење, непланска сеча и оштећивање шума;
7. сеча и оштећивање старих и репрезентативних стабала аутохтоних врста дрвећа;
8. уношење инванзивних врста;
9. ширење подручја на којима се гаје шумске културе алохтоних врста дрвећа које се понашају инвазивно у Панонском биогеографском региону;
10. узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање вегетације, дивљих врста биљака, животиња и гљива;
11. радови на газдовању шумама унутар круга полупречника 100 m у чијем центру се налазе гнезда орла белорепана (Haliaeetus albicilla) и црне роде (Ciconia nigra);
12. употреба инсектицида и акарицида у периоду и на локалитетима ројења тиског цвета Palingenia longicauda;
13. прекидање миграторних праваца риба;
14. изградња постројења за коришћење енергије ветра;
15. обављање активности којима се угрожава проходност и функционалност обале;
16. одлагање опасних материја, као и успостављање транспортне руте опасног отпада;
17. непланско одлагање и складиштење инертног материјала (песак, шљунак, земља и др.);
18. остали радови и активности којима се врши загађивање ваздуха, земљишта, подземних и површинских вода;
19. извођење било којих активности на начин да угрожавају интегритет подручја, станишта и јединке заштићених и строго заштићених врста, као и типове станишта приоритетне за заштиту.

Ограничава се:
1. промене намене и културе површина (земљишта), на промене у смеру смањења интензитета

коришћења простора (превођење обрадивих површина у пашњаке и сл.), као и на промене у сврху ревитализације станишта;
2. подизање и гајење шума на катастарске парцеле намењене за шумску производњу, као и на планско подизање заштитног зеленила на обрадивом пољопривредном земљишту;
3. подизање и гајење састојина и групација алохтоних врста, клонова и варијетета дрвећа и жбуња на удаљеност већу од 20 m од обале главног корита Тамиша, рукаваца и мртваја, као и на удаљеност већу од 10 m од руба приобалне водене вегетације;
4. испаша, кошење и сеча вегетације на просторно, временски и технички планиране активности које су усклађене са циљевима заштите подручја;
5. коришћење инсектицида и акарицида, на подручја ван појаса од 50 m у односу на деонице обале на којима су регистровани локалитети развоја тиског цвета (Palingenia longicauda);
6. риболов на рекреативни и спортски на за то планским документима предвиђеним местима на води и обали;
7. формирање новог грађевинског земљишта, на површине неопходне за изградњу објеката предвиђених просторно-планском документацијом која је усвојена до покретања поступка заштите;
8. планирање и изградња нових објеката ван грађевинског земљишта на привремене;
9. промена морфологије терена, на планске активности у грађевинском подручју насеља, као и на активности за потребе ревитализације станишта;
10. коришћење рекреативних пловних објеката на површине унутар подручја у режиму заштите III степена;
11. приступ води са обале на постављање типских молова унутар подручја у режиму заштите III степена која су плански дефинисана, као и на монтажно-демонтажне објекте који не ометају проходност обале и не нарушавају вегетацију;
12. подизање ограда, на оне које обезбеђују несметану миграцију дивљих животиња и несметано кретање чувара заштићеног подручја;
13. лоцирање садржаја и обављање активности, који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света, на просторе који су од границе простора под режимом заштите II степена удаљени најмање: а) 20 m унутар грађевинског земљишта и б) 200 m ван грађевинског подручја;
14. изградња електроенергетске инфраструктуре на ону која се гради применом посебних техничких решења која спречавају колизију и електрокуцију летећих животиња са елементима инфраструктуре;
15. осветљавање простора на усмерено осветљавање објеката, приземних површина и површине земљишта, као и за потребе безбедности саобраћајница и туристичких садржаја;
16. формирање плажа на подручја са режимом заштите III степена и деонице на којима постоје услови за приступ и уређење обале;
17. уређење обала на биотехничке мере унутар подручја у режиму заштите III степена;
18. одлагање свих врста отпадних материја на подручја унутар грађевинског земљишта;
19. изградња саобраћајница вишег реда (државни пут I и ПА реда), на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите и које најкраћом трасом прелазе преко заштићеног подручја;
20. упуштање отпадних вода након завршетка изградње канализационог система и пречистача насеља, на оне код којих концентрације материја испуштених у крајњи водени реципијент не прелазе законски утврђене граничне вредности емисије;
21. сузбијање и уништавање вегетације у склопу радова на редовном одржавању објеката система за одводњавање и одбрану од поплава, на оно приликом кога се не користе пестициди.

Мере очувања и унапређења:
1. традиционално коришћење природних ресурса (испаша, кошење, сеча трске и друге вегетације);
2. управљање стаништима строго заштићених и заштићених врста, односно значајним типовима станишта и њихова ревитализација;
3. сузбијање алохтоних инвазивних врста, као и аутохтоних врста на местима на којима се појављују инванзивно;
4. усмеравање сукцесије вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта, као и сече трске;
5. очување екотона и мозаичности станишта;
6. унапређење стања еколошких коридора;
7. реинтродукција аутохтоних врста;
8. планске активности и интервентне мере на заштити и унапређењу станишта и врста и побољшању квалитета воде;
9. газдовање шумама у складу са принципима сертификације шума;
10. обележавање старих и репрезентативних стабала аутохтоних врста дрвећа;
11. усклађивање лова и управљања дивљачи са принципима одрживог управљања и циљевима заштите подручја, нарочито: зонирањем подручја на којима ће се ловити и оних које ће бити ослобођене од ловног притиска и изостављањем лова у близини одморишта строго заштићених врста птица;

12. изловљавање алохтоних врста риба;
13. спречавање доспевања алохтоних и инвазивних врста риба из рибњака током испуштања воде у водоток за време излова рибе, изградњом и/или постављањем решеткастих преграда и/или других физичких баријера;
14. усклађивање активностима на управљању рибњацима са циљевима заштите подручја;
15. примена техничких решења за безбедно кретање дивљих врста на местима укрштања саобраћајне инфраструктуре са еколошким коридорима;
16. унапређење природних и полуприродних елемената коридора у складу са предеоним и вегетационим карактеристикама подручја планирањем намене површина, као и активним мерама заштите;
17. обележавање, уређивање и опремање посетилачке инфраструктуре;
18. побољшања проходности еколошких коридора у урбанизованим подручјима непоредном окружењу мостова и надвожњака и уређење обалне зоне;
19. откуп и/или замена површина у циљу рестаурације станишта и унапређења еколошких коридора;
20. промена намене обрађених у необрадиве пољопривредне површине;
21. стимулисање традиционалних видова коришћења простора који доприносе очувању и унапређивању биодиверзитета;
22. планске активности на промоцији гајења и гајењу аутохтоних раса стоке;
23. успостављање екстензивних пашњака на обрађеном земљишту на коме није могуће спречити периодичне утицаје високих подземних вода;
24. развој органске пољопривреде и производња здраве хране;
25. плављење инундационих простора приликом одбране од поплава;
26. хидролошка повезаност главног корита реке Тамиш са деловима корита или рукавцима који су природно или вештачки одвојени од главног корита;
27. периодична ревизија планских докумената о управљању водама и њихово усаглашавање са циљевима заштите подручја;
28. научно-истраживачки рад;
29. мониторинг компонената животне средине, а нарочито воде, биодиверзитета, станишта заштићених и строго заштићених врста и типова станишта;
30. презентација и промоција заштићеног подручја;
31. образовнање посетилаца заштићеног подручја, као и власника и корисника парцела у заштићеном подручју и њихово укључивање у активну заштиту;
32. очување значајних природних и антропогених предеоних елемената који сведоче о историјским фазама формирања предела и живота људи у Потамишју: популаризацијом, просторном заштитом, обележавањем и разматрањем у просторно-планској документацији;
33. примена компензацијских мера ради ублажавања штетних последица на заштићено подручје изазваних реализацијом радова и активности у природи;
34. усклађивање свих планских и урбанистичких докумената, као и основа и планова управљања природним ресурсима са актом о заштити подручја.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ I (првог) СТЕПЕНА

Забрањује се:
1. коришћење природних ресурса и изградња објеката.

Ограничавају се:
1. радови и активности на научна истраживања и праћење природних процеса, контролисану посету у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе, као и спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренамножавања штеточина, уз сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ II (другог) СТЕПЕНА

Забрањује се:
1. изградња нових и проширење површина постојећих рибњака;
2. промена намене земљишта са катастарском културом пашњака у земљиште друге намене, и/или ненаменско коришћење пашњака;
3. кошење без примене заштитних мера за флору и фауну;
4. експлоатација земљишта и минералних сировина;
5. организовање јавних скупова и манифестација;
6. изградња викендица и формирање зона кућа за одмор;
7. изградња молова;
8. формирање плажа и купалишта;
9. шетање паса без повоца у периоду репродукције строго заштићених врста птица (од 1. априла до 30. јуна), осим паса који се користе за чување стоке.

Ограничава се:
1. постављање мобилијара, на планski утврђено за потребе управљања, едукације и истраживања природних вредности подручја;
2. коришћење пловних објеката, на она која се користе за потребе управљања као и просторно и временски утврђена истраживања;
3. кретање посетилаца, на кретање претходно најављено чуварској служби;
4. кретање моторних чамаца на чамце који припадају служби чувара заштићеног подручја, чувара риболовног подручја и водопривреде;
5. асфалтирање и бетонирање постојећих некатегорисаних путева као и изградња нових саобраћајница на оне које су планski предвиђене до покретања поступка заштите.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ III (трећег) СТЕПЕНА

За подручје под режимом заштите III (трећег) степена примењују се „Мере заштите за цело заштићено подручје".

Град Зрењанин и општине Ковачица и Опово

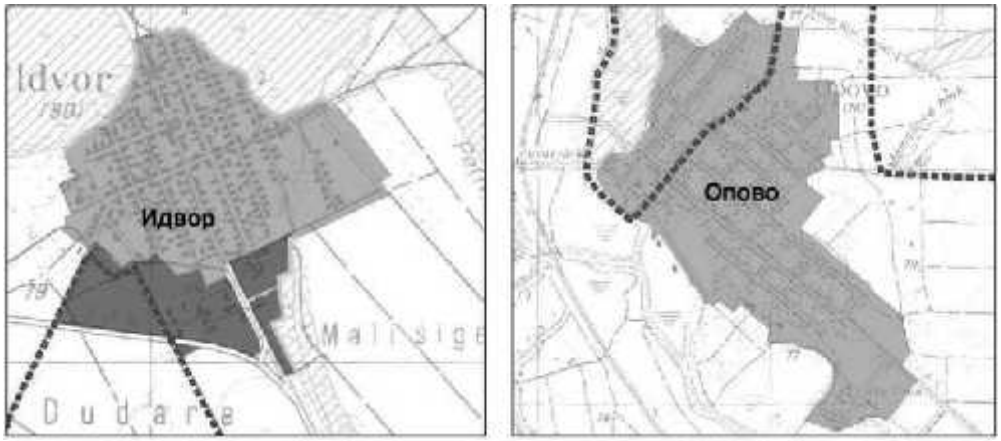

Грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља Зона кућа за одмор

Површина за производњу, складиштење и пословање ПИО ''Потамишје"

Мере заштите за режим заштите 2. степена до 20 метара унутар грађевинског земљишта Граница подручја обухвата Прооторног плана

Слика 1. Графички приказ мера заштите ПИО „Потамишје" на грађевинском земљишту у грађевинском подручју насеља, у Граду Зрењанину и општинама Ковачица и Опово

Општина Сечањ

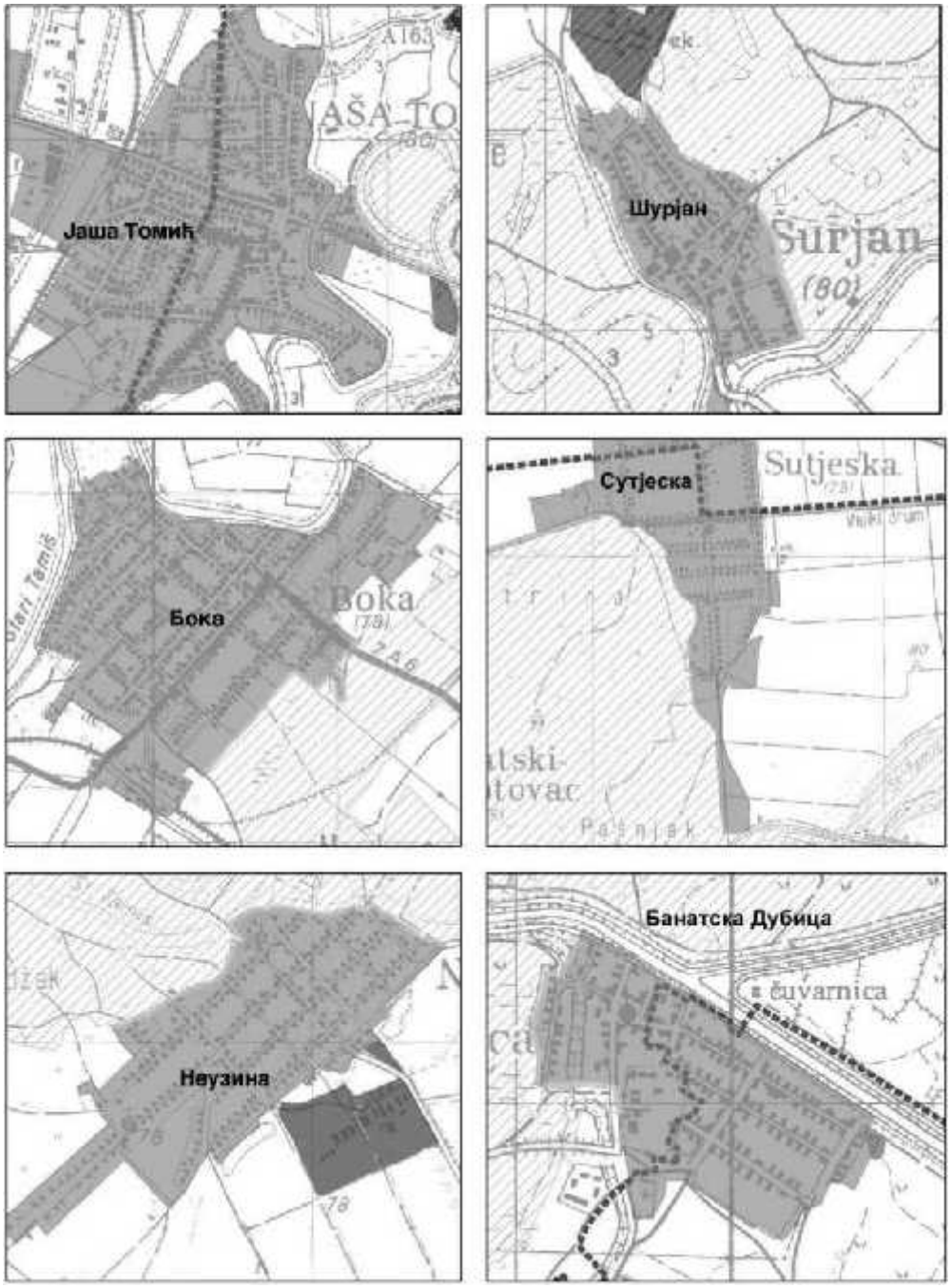

Грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља Површина за производњу, складиштење и пословање Површина за техничку и комуналну инфраструктуру ПИО "Потамишје"

Мере заштите за режим заштите 2. степена до 20 метара унутар грађевинског земљишта Граница подручја обухвата Просторног плана

Слика 2. Графички приказ мера заштите ПИО „Потамишје" на грађевинском земљишту у грађевинском подручју насеља у општини Сечањ

ЗАШТИТНА ЗОНА

Забрањују се:
1. радови и активности који трајно утичу на промене водног режима, као и физичко-хемијских карактеристика заслањених станишта, уколико те промене за резултат имају трајне негативне последице на природне вредности заштићеног подручја или угрожавају квалитет животне средине;
2. изградња депонија комуналног отпада, постројења за коришћење енергије ветра, као и извођење радова којима се нарушава еколошки и визуелни интегритет подручја.

Ограничава се:
1. изградња саобраћајница вишег реда (државни пут I реда), на оне које су планским предвиђене до покретања поступка заштите;
2. одлагање стајњака, осоке и других извора еутрофикације на за ту сврху предвиђене, прописно опремљене локације, које нису у контакту са подземним водама;
3. формирање новог грађевинског земљишта, на просторне целине чија је минимална удаљеност од границе подручја под режимом заштите III степена 200 m, осим у случајевима формирања грађевинског земљишта за изградњу објеката за узгој стоке и рибе, као и објеката за потребе боравка чувара. Изградња укопаних складишта на овим просторним целинама могућа је уколико се дно складишта налази изнад коте максималног нивоа подземне воде;
4. изградња индустријских објеката и подземно одлагање свих врста опасних материја на простор грађевинског подручја, чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 500 m;
5. планирање туристичких и других садржаја који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света неодговарајућим коришћењем осветљења, на растојање веће од 200 m од границе заштићеног подручја;
6. уношење и гајење алохтоних врста, на врсте које нису инванзивне, као и контролисано гајење шумских култура алохтоних врста у складу са очувањем приоритетних типова станишта;
7. подизање високог зеленила ван грађевинског подручја, на удаљеност већу од 200 m од травних станишта која се налазе у границама заштићеног подручја.

Мере очувања и унапређења
1. формирање ветрозаштитних појасева са доминацијом аутохтоних врста, у складу са интересима очувања биодиверзитета, као и примена осталих противерозионих мера;
2. елиминисање или ублаживање негативних утицаја на живи свет и максимално могуће смањивање нарушавања еколошког и визуелног интегритета подручја зоналним распоредом урбано-руралних садржаја и применом одговарајућих грађевинских, техничко-технолошких и других решења;
3. ревизија пројеката и програма коришћења природних ресурса у складу са циљевима заштите природних вредности простора;
4. откуп и/или замена површина у циљу рестаурације станишта и формирања тампон-зона, као и њихово уређење за одрживе видове туристичких и пољопривредних активности.

1.5.2.2. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста

За станишта заштићених и строго заштићених врста за која је графички приказ дат на Реферaлној карти „3.1. Природна и културна добара", примењивати мере заштите дате у правилима уређења.

Мере заштите станишта

Мере заштите на стаништима која се налазе ван грађевинских подручја:
- забрањено ie: мењати намену и културу површина (преоравати површине под природном вегетацијом, градити рибњаке и сл.), осим у циљу еколошке ревитализације станишта. уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, спроводити регулационе радове и отварати копове на обали и уз обалу која представља станиште тиског цвета, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња (списак врста у Образложењу мера заштите надлежне институције за заштиту природе);
- неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покровности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,05 ha, ускладити планске

документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и надлежне институције за заштиту природе;
- прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката, планирање рекреативних активности уређење вода, радови на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања, подизање заштитних појасева зеленила; сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња; паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привредних објеката (надстрешнице и сл).

Мере заштите на природним стаништима која су обухваћена грађевинским подручјима:
- забрањено ie: мењати морфолошке и хидролошке особине станишта, састав и структуру вегетације; одредити намену другачију од заштитног зеленила, обављати све радове и активности, осим еколошке едукације и одржавања станишта, у складу са карактеристикама и капацитетом простора; одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;
- ограничава се изградња објеката на оне који cv: неопходни за одрживо коришћење просторне целине датог станишта (објекти сточарства, рибарства) и који су лоцирани у складу са потребама заштите дивљих врста;
- прибавити посебне успове заштите природе за: све активности на овим подручјима, укључујући и активности одржавања и/или уређења просторне целине.

Мере заштите на антропогеним стаништима која се налазе на грађевинским подручјима:
- забрањене cv: активности које могу да доведу до уништавања јединки заштићених и строго заштићених врста (јединке у свим фазама развоја, нпр. јаја);
- прибавити посебне услове заштите природе за: све активности којима се мењају карактеристике станишта на овим подручјима.

1.5.2.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта

1. Опште мере заштите еколошких коридора и станишта:
- није дозвољена промена намена или културе површина под вегетацијом у природном и блиско-природном стању (ливаде, пашњаци, тршћаци, рибњаци итд.), као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора.
- Обезбедити повезивање станишта заштићених врста:
  s шумских станишта подизањем/обнављањем појасева високог зеленила; s слатинских станишта очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор; s степских и шумостепских станишта подизањем полозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације.
- поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора: s свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења;
  s поплочани или бетонирани делови обале, изузев пристана, морају садржати појас нагиба до 45°, а структура овог појаса треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија, првенствено током малих и средњих водостаја; s током реконструкције/одржавања постојећих обалоутврда поплочане или бетониране делове комбиновати са мањим просторима који ублажавају негативне особине измењене обалне структуре (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45%, површина са вегетацијом) и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке; s поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m), прекидати мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила; обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде на мрежу зеленила на копну; ова зелена острва (дужине неколико десетина метара уз обалу), такође је неопходно повезати са зеленим коридором уз насип.
- обезбедити отвореност канала/водотока са улогом еколошких коридора на целој дужини (извршити ревитализацију коридора код зацевљених деоница) и обезбедити проходност уређењем зеленила у зони црпних станица.
- обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта.
- прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за израду техничке документације приликом:
  s регулације водотока (пресецање меандара, изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала; s изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима; s изградње нових и обнављања старих мостова.
- избегавати директно осветљење обале водотока/канала и применити одговарајућа планска техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости (смањена

висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.); Применити засторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже.

- на грађевинском земљишту, наменити што већи део деонице еколошког коридора (односно приобаља канала/водотока) за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности:
  s очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока/канала;
  s проценат високог зеленила на просторима за спорт и рекреацију унутар еколошког коридора Тамиша, треба да буде најмање 50%, а на другим површинама 30-40%; s неопходно је обезбедити континуирани зелени коридор ширине 20-50 m унутар плавних подручја Тамиша и Дунава; континуитет коридора травне и шумске вегетације обезбедити формирањем дрвореда и уређених зелених површина са жбунастим врстама уз отворене и/или изграђене делове простора (манифестациони простори, купалишта, спортски терени) као и унапређењем стања вегетације насипа;
  s на деоницама, где се грађевинско земљиште пружа у већој дужини од 500 m, поред предвиђеног континуалног зеленог појаса 20-50 m ширине, планским документима обезбедити и блокове заштитног зеленила на сваких 200-500 m дужине обале; минимална површина ових блокова заштитног зеленила је 0,1 ha, а минимална ширина блока је 20 m.
- приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m код локалних коридора, а код регионалних коридора у ширини од најмање 10 m, а оптимално 20 m (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта). Травна вегетација се одржава редовним кошењем. Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.
- на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета.

2. Посебне мере очувања функционалности и проходности коридора:

- током изградње и функционисања објеката чија је намена директно везана за воду и/или обалу спречити ширење последица евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих завеса на одговарајућим локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року (нпр. употребом cansorb-a). За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива воденом површином предвидети одговарајуће хемијско-физичке мере (нпр. употреба средства BioVersal за поспешивање разградње нафтних деривата) и биолошке мере санације (према посебним условима надлежне институције за заштиту природе).
- није дозвољено складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног подручја водотокова. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом и другим важећим прописима.
- у зонама водопривредних објеката применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне животиње. Приликом реконструкције/изградње хидротехничких објеката (црпне станице, бране и сл.), применити одговарајућа техничка решења којима се обезбеђује проходност еколошког коридора за врсте текућих вода и приобаља, у циљу побољшања еколошког статуса/потенцијала предметних водотокова и канала.
- далеководне објекте и инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама: носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин.
- планско подизање зелених појасева уз постојеће и планиране државне саобраћајнице I и II реда у обухвату Просторног плана треба да се одвија у складу са предеоним карактеристикама подручја:
  s није дозвољено стварање пошумљеног коридора уз сам појас саобраћајнице који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација; s на степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста није дозвољено подизање високог зеленила.
- због еколошког значаја простора, план озелењавања треба да буде саставни део планске и пројектне документације. Озелењавање треба да се остварује паралелно са изградњом објеката: s забрањено је сађење инвазивних врста (списак врста дат је у Образложењу услова надлежне институције за заштиту природе) у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста; s обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, храст лужњак итд.), који је неопходно обогатити жбунастим врстама плавног подручја;
  s обезбедити редовно одржавање зелених површина.
- приликом парцелисања обезбедити континуитет обале са вегетацијом у природном или

блископриродном стању, у ширини од 20-50 m од линије средњег водостаја, односно у ширини од 10 m код високих обала. Овај појас приобаља, поред своје улоге кључног станишта и еколошког коридора, може да садржи пешачку стазу.

- уређењем окућница и простора око нестамбених објеката, дефинисањем правила озелењавања и удаљености објеката од обале, као и дефинисањем типова ограда уз обалу (забрана изградње ограда непроходних за ситне животиње, уз примену еколошки прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm) обезбедити проходност обале канала и водотокова за ситне животиње. Приликом легализације захтевати прилагођавање постојећих ограда функцији еколошког коридора (померање ограда или измене делова ограда код међних тачака суседних парцела према речној обали).

3. Распоред урбаних садржаја по принципу зонације (одређивање минималне удаљености објеката од еколошких коридора и намене простора унутар зоне директног утицаја на коридор):

- на простору изван зона становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, односно линије средњег водостаја водотока.
- У зонама становања, минимална удаљеност планираних објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење је 20 m а оптимална 50 m од обале коридора.
- уз обалу чији је део планиран за спортско-рекреативне активности, могу бити смештени објекти везани за активности на води (нпр. привез за чамце или монтажно-демонтажни молови) на тај начин да не прекидају континуитет коридора, а у појасу вишеспратног зеленила планирати објекте који не захтевају вештачку подлогу и осветљење (нпр. трим стаза, дечије игралиште, уређена зелена површина).

4. Мере за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја:

4.1. До 500 m од коридора/станишта ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):

- забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина);
- ограничава се израда планова на планска решења којима се обезбеђује очување карактеристика хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.

4.2. До 200 m од коридора /станишта ограничава се:

- изградња укопаних складишта на она чије се дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде и која су изграђена на начин којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор;
- израда планова на планска решења којима се обезбеђује:

  s примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења; s дефинисање правила озелењавања грађевинском дозволом:

  > забрана коришћења инвазивних врста;
  > за подизање зеленила на шумским и шумостепским подручјима примена смерница: најмање 50% аутохтоних врста.

4.3. До 200 m од коридора/станишта ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):

- ограничава се изградња објеката:

  s на пољопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење просторне целине датог станишта (објекти сточарства, рибарства) који су лоцирани и изграђени у складу са потребама заштите дивљих врста и станишта; s на објекте у воћарским-виноградарским зонама;
- ограничава се изградња:

  s саобраћајница на оне чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица; s електричних водова ниског и средњег напона на водове који су изграђени применом посебних техничко-технолошких решења која спречавају колизију и електрокуцију птица;
- забрањено је пошумљавање/подизање ваншумског зеленила у заштитној зони слатинско- степских станишта и травних коридора;
- резервисати појасе за пољозаштитно зеленило са циљем повезивања шумских и шумостепских станишта.

4.4. До 200 m од коридора/станишта на грађевинском подручју (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.) ограничава се изградња објеката на оне чије граничне вредности индикатора буке на граници идентификованих природних станишта заштићених врста са другим наменама простора не прелази 50dB(A) за дан и вече, односно 40dB(A) за ноћ, а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор.

4.5. До 50 m од коридора или станишта ограничава се израда планова на планска решења којима се обезбеђује:

- проходност еколошког коридора површинских вода (забрана ограђивања појаса уз обалу или примена типова ограде које омогућују кретање ситних животиња);
- континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у

ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта;
- лоцирање објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење на најмање 20 m удаљености од границе коридора/станишта;
- приоритет ових простора за добијање инвестиција за потребе побољшања квалитета животне средине на подручју еколошке мреже.

3.6. До 50 m од коридора или станишта забрањује се:
- примена техничких решења којима се формирају сјајне површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или значајном станишту;
- Уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта, изузев за инфраструктурне објекте.

3.7. До 50 m од коридора или станишта, ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја) ограничава се изградња:
- надземне инфраструктуре, на деонице оних чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или комплекса станишта од већег броја субјединица;
- објеката на водопривредне објекте и на неопходну инфраструктуру наведених објеката.

3.8. До 50 m од коридора или станишта на грађевинском подручју (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.) ограничава се изградња:
- вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) на парцеле са уређеном зеленом површином са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта;
- саобраћајница са тврдим застором за моторна возила, на уређење постојећих саобраћајница насеља и на прилазне путеве објеката чија је намена везана за водно тело, уз примену техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и којима се смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/станишта.

1.5.2.4. Опште мере заштите биодиверзитета

Мере заштите биодиверзитета ван грађевинских подручја насеља:
- Приликом подизања пољозаштитног зеленила са улогом вишефункционалног пуфер појаса, потребно ј е:
  - s постојеће и планиране површине ваншумског зеленила повезати у целовит систем зеленила и фокусирати планирање заштитног зеленила на промену намене обрађених површина слабијег квалитета (испод 4. класе);
  - s учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде најмање 50% ради очувања биодиверзитета аграрног и урбаног предела уз одговарајућу разноврсност врста и физиогномије, тј. спратовности дрвенасте вегетације заштитних појасева будући да монокултуре еуроамеричких топола не испуњавају функције заштитног зеленила; s избегавати коришћење инвазивних врста.

Мере заштите биодиверзитета насеља:
- формирати систем јавног зеленила и повезати га са просторним целинама од значаја за очување биолошке разноврсности у обухвату Просторног плана, у складу са општим мерама очувања и унапређења еколошких коридора;
- повећати проценат зелених површина, број и разноврсност постојећих категорија јавног зеленила и одржавати га у блиско природном стању;
- учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде минимално 20% и оптимално 50%, а примену четинарских врста (максимум 20%) ограничити само на интензивно одржаваним зеленим површинама са наглашеном естетском наменом;
- очувати зелене површине унутар стамбених блокова, у зони породичног (индивидуалног) и вишепородичног становања и блокова са становањем као преовлађујућом наменом и повезати их у целину;
- приликом озелењавања комплекса, блокова и локација намењених за производњу, пословање и услуге, формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања. Минимална заступљеност озелењених површина (без паркинга) на простору предвиђеном за развој пословних и производних делатности (локације величине 0,5-50 ha) где спадају мале и средње фирме, тржни центри, већа складишта, индустријски објекти и сл. треба да буде 20% на парцели до 1 ha, 25% на парцели 1-5 ha и 30-50% на парцели већој од 5 ha;
- дуж фреквентних градских саобраћајница, формирати и одржавати густ зелени појас од врста отпорних на аерозагађење, са израженом санитарном функцијом, средњег и високог ефекта редукције буке, у комбинацији са жбуњем, а паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима;
- избегавати примену инвазивних врста током уређења зелених површина и подизања заштитног зеленила.

1.5.2.5. Посебне мере за очување еколошке улоге шаранских рибњака

- Потстицати полуинтензивну производњу рибе на рибњацима;
- Потстицати коришћење постојећих стаза на рибњацима и унутар рибњачких комплекса за нискоинтензивне туристичке активности, које нису генератори буке велике јачине (спортски риболов, трчање, шетање, јахање коња);
- Избегавати промену намене површина на рибњацима.

1.5.3. Услови и мере заштите и уређења непокретних културних добара и добара под претходном заштитом

За подручје у обухвату Просторног плана дефинисани су следећи услови и мере заштите за непокретна културна добра и добра под претходном заштитом.

- за све интервенције на непокретним културним добрима и добрима под претходном заштитом и њиховој заштићеној околини, у смислу изградње, конзервације и рестаурације, инфраструктурних радова и израде планске документације, обавезно прибавити услове и мере техничке заштите надлежне установе заштите културних добара;
- очувати аутентичност амбијента у оквиру споменика културе као и постојеће визуре;
- постављање антенских стубова и осталих сличних направа за вођење инфраструктурних коридора неприхватљиво је на визуално истакнутим и маркантним локацијама или близу културно историјских споменика или археолошких локалитета;
- уз дозволу надлежне службе заштите дозвољено је постављање симбола и путоказа и прављење рута у сврху верског и културног туризма;
- забрањено је рушење, преправљање, прерађивање или вршење било каквих радова који могу нарушити својство споменика културе, осим радова на конзервацији и рестаурацији споменика којим ће се довести у употребно стање;
- забрањено је извођење радова у непосредној околини споменика културе који могу нарушити својство споменика културе без утврђених услова и сагласности надлежних органа;
- забрањено је извођења инфраструктурних и грађевинских радова који могу угрозити археолошко и архитектонско наслеђе;
- изградња нових објеката или инфраструктуре могућа је уз услове и сагласност службе заштите по појединачним захтевима;
- забрањено је испуштање и складиштење отпадних вода или штетних материја и депоновање чврстог отпада;
- у случају земљаних и инфраструктурних радова у непосредној околини споменика културе обавезно је археолошко праћење радова;
- обезбедити услове праћења свих земљаних радова од стране надлежне установе заштите културних добара, приликом изградње нфраструктурних и већих, заједничких објеката (нпр. индустријски објекти, тржни центри, спортски терени, базени, водовод, канализација, електроинсталације и сл.);
- ако се у току изградње открију до сада нерегистровани непокретни и покретни археолошки налази, инвеститор је у обавези да заустави радове, да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен, прибави мере заштите према посебним условима које ће издати надлежна установа заштите културних добара и омогући стручној служби да обави археолошка истраживања и документовање на површини са откривеним непокретним и покретним културним добрима;
- за археолошке локалитете важе одредбе закона о културним добрима, које обавезују власника да пре предузимања било каквих земљаних радова обезбеди посебне услове од надлежне установе заштите културних добара;
- очувати просторну организацију насеља што подразумева и очување затечене руралне матрице и растер уличне мреже као и очување постојеће парцелације;
- очувати начин градње објеката на постојећим регулационим линијама;
- очувати типологију грађевина, пропорцијских односа, стилских карактеристика и традиционалних грађевинских материјала присутних на овом подручју;
- сваку нову градњу ускладити с карактеристичним архитектонским изразом овог подручја у погледу вертикалне регулације, волумена, обликовања и материјала завршне обраде, ради заштите композиционих вредности насеља, панорамских визура и укупне слике простора;
- очувати традиционалну организацију дворишта;
- извршити санацију непримерених интервенција у простору изазваних запуштањем, неприхватљивом градњом и коришћењем простора неинтегрисаном, тј. амбијентално непримереном градњом;
- боје фасада нових зграда ускладити са обележјима амбијента;
- осим традиционално обликованих објеката могућа је интерпретација савременим архитектонским изразом, с обележјима регионалне архитектуре и примереним материјалима завршне обраде;
- могуће је коришћење грађевина за туристичке садржаје, у оквиру етно кућа, музеја на отвореном и сличних садржаја;
- куће за одмор предвиђене ван насеља градити према општим условима обликовања који важе за

стамбене и економске зграде или према потврђеним историјским начинима градње за ово подручје;
- неговати нематеријално наслеђе, традиционалне садржаје (еколошка производња хране, виноградарство, сточарство и сл.), вештине, обичаје и могућност њиховог коришћења, заједно са природним добрима, у туристичке сврхе.
- обезбедити заштиту, одржавање, ревитализацију и рехабилитацију традиционалног начина живота, одржавање и обнову свих вредних делова насеља и грађевина.
- осим рехабилитације и подстицања становања развијати еколошки, културни и сеоски туризам, уз увођење садржаја који садрже традиционалне обичаје везане за производњу хране, гастрономију, виноградарство, нематеријално наслеђе и сл.
- уколико се раде плански документи који обухватају просторе у којима су објекти са споменичким својствима прибавити услове од надлежне установе заштите културних добара.

У складу са чланом број 29. Закона о културним добрима, мере заштите утврђене овим законом примењују се и на непокретности које су евидентиране да уживају претходну заштиту. У складу са чланом број 29. Закона о културним добрима, установа заштите дужна је да у року од две године утврди да ли евидентирана непокретност има споменичка својства и да у том року предложи утврђивање те непокретности за културно добро. Уколико евидентирана непокретност није утврђена за културно добро у року од три године од дана евидентирања, на ту непокретност неће се примењивати мере заштите утврђене овим законом.

1.5.4. Услови и мере заштите живота и здравља људи

Адекватна имплементација планских решења у области заштите животне средине, пре свега, препоруке и обавеза израде студије процене утицаја пројеката на животну средину, студије утицаја на здравље људи и др. и стратешких процена планова на животну средину, као и успостављање мониторинга параметара животне средине и инспекцијски надзор имају важну улогу у очувању квалитета живота и здравља људи на подручју Просторног плана.
У подручју обухвата Просторног плана, као и у његовој непосредној контактној зони, у складу са Уредбом о Плану мрежа здравствених установа („Службени гласник РС", бр. 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09, 24/10, 6/12, 37/12, 8/14 и 92/15), постоје установе здравствене заштите које у највећој мери задовољавају потребе становништва.

За објекте са делатностима које су под санитарним надзором (објекти дефинисани чланом 8. Закона о санитарном надзору: здравствена делатност; делатност производње и промета животних намирница и предмета опште употребе; делатност јавног снабдевања становништва водом за пиће; угоститељска делатност; делатност пружања услуга одржавања хигијене, неге и улепшавања лица и тела и немедицинских естетских интервенција, којима се нарушава интегритет коже; делатност социјалне заштите; васпитно-образовна делатност; делатност културе, физичке културе, спорта и рекреације; делатност јавног саобраћаја и други објекти одређени законом), важе општи услови дефинисани Правилником о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору („Службени гласник РС", број 47/06).

Мере за заштиту животне средине обухватају интегрално управљање простором, чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји антропогених активности на животну средину и здравље људи.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефинисана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

На основу Уредбе о утврђивању Програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС", број 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и постројења.

За све објекте који могу имати утицаја на здравље људи и животну средину, надлежни орган треба да пропише израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 69/05) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 114/08).

1.5.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине

Одрживо просторно планирање подразумева, између осталог и заштиту, уређење и унапређење животне средине која подразумева примену мера и активности чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину које могу имати поједини оператери и активности.

Опште мере заштите природних ресурса

Опште мере заштите природних ресурса односе се на:
- вођење регистра извора загађивања животне средине од стране надлежних општинских управа за послове заштите животне средине локалне самоуправе чији су делови територије у обухвату Просторног плана, као дела интегралног националног регистра извора загађивања који води Агенција за заштиту животне средине;
- успостављање континуиране контроле и систематско праћење квалитета параметара животне средине (ваздуха, воде, земљишта, буке и нејонизујућег зрачења) од стране овлашћених организација;
- идентификација привредних субјеката-оператера у непосредном окружењу подручја у обухвату Просторног плана, који су у обавези да поднесу Захтев за издавање интегрисане дозволе у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине и пратећим подзаконским актима-уколико дође до изградње ових објеката у планском периоду;
- спровођење забране изградње севесо постројења на основу Закона о заштити животне средине, Закона о ванредним ситуацијама и пратећих подзаконских аката;
- формирање заштитних појасева зеленила у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, у циљу заштите од еолске ерозије-одношења површинског слоја земљишта и усева у фази семена.

Посебне мере заштите природних ресурса

Заштита ваздуха ће се обезбедити кроз примену следећих мера:
- примењивати одредбе Закона о заштити ваздуха и пратећих подзаконских аката;
- спроводити одговарајуће мере заштите, односно инсталирати опрему и извести одговарајућа техничка и технолошка решења, којима се обезбеђује да емисија загађујућих материја у ваздуху задовољава прописане граничне вредности;
- у случају прекорачења граничних вредности нивоа загађујућих материја у ваздуху, обавезно је предузимање техничко-технолошких мера или обустављање технолошког процеса, како би се концентрације загађујућих материја свеле на ниво прописаних вредности;
- уколико дође до квара уређаја којим се обезбеђује спровођење прописаних мера заштите, или до поремећаја технолошког процеса, услед чега долази до прекорачења граничних вредности емисије, носилац пројекта је дужан да квар или поремећај отклони или прилагоди рад новонасталој ситуацији, односно обустави технолошки процес како би се емисија свела у дозвољене границе у најкраћем року;
- код стационарног извора загађивања, у току чијег обављања делатности се могу емитовати непријатни мириси, обавезна је примена мера које ће довести до редукције мириса, иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вредности емисије;
- субјект новоизграђеног или реконструисаног стационарног извора загађивања за који није прописана обавеза издавања интегрисане дозволе или израде студије о процени утицаја на животну средину дужан је да пре пуштања у рад прибави дозволу;
- коришћење еколошких енергената (обновљивих извора енергије) за грејање будућих туристичких капацитета и мањих производних погона; за све нове привредне објекте, као потенцијалне загађиваче и постојеће загађиваче, уколико не поштују правило употребе еколошких енергената ради задовољавања нивоа квалитета ваздуха обавезна је уградња филтера у димњацима;
- вршење сталног и/или повременог мерења/узимања узорака на фиксним локацијама и повремена мерења на мерним местима која нису обухваћена мрежом мониторинга квалитета ваздуха;
- успостављање заштитних зона са заштитним зеленилом уз саобраћајнице за све категорије путева у складу са Законом, као мера заштите од буке и аерозагађења;
- дефинисање и других мера заштите квалитета ваздуха кроз поступак процене утицаја на животну средину.

У циљу заштите вода (површинских и подземних) успостављају се следеће мере заштите:
- забрањено је испуштање отпадних вода у површинске и подземне воде, које прелазе граничне вредности емисије-квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за упуштање у канализациони систем насеља односно крајњи реципијент;
- забрањено је испуштање отпадних вода које су прекомерно термички загађене;
- отпадне воде индустрије потребно је предтретманом довести до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, односно за пречишћавање на ППОВ;
- вршити прихват зауљених отпадних вода преко сепаратора уља и масти;
- вршити биохемијско и механичко испитивање параметара квалитета отпадних вода;

- дефинисати зону изворишта и одредити зону и мере санитарне заштите свих изворишта висококвалитетних површинских и подземних вода;
- земљиште и водене површине у подручју заштите изворишта водоснабдевања морају бити заштићени од намерног или случајног загађивања и других утицаја који могу неповољно деловати на издашност извора и здравствену исправност воде, забраном активности које утичу на промену квалитета воде у водоносним слојевима или површинским токовима;
- обавезно очување квалитета површинских и подземних вода у складу са захтеваном класом;
- забрана неконтролисаног каптирања извора без обзира на издашност;
- забрана неадекватног каптирања и експлоатације термоминералних вода-у циљу заштите формирати зоне санитарне заштите издани термоминералних вода (елиминација појединих активности по зонама);
- контрола квалитета воде за пиће (физичко-хемијски и микробиолошки стандарди) од стране стручних служби на локалном нивоу;
- поштовање услова и критеријума за унапређење и заштиту животне средине при уређењу водотока, а у зонама посебних природних вредности тежити остварењу „натуралне регулације";
- приликом непосредне реализације пројеката изградње водопривредних и других објеката и захвата у коришћењу водних ресурса или коришћењу водних система обавезна је израда студије о процени утицаја на животну средину, а пре свега са становишта: процене ризика од свих врста и степена загађења вода и тла и процене и прогнозе „оводњености" као основног чиниоца опстанка живота у постојећим екосистемима, у зонама утицаја;
- санација и ревитализација објеката и опреме водоводне инфраструктуре и изградња нових објеката у складу са санитарно-техничким условима изградње и уређења;
- решавање снабдевања становништва водом у насељима упоредо са решавањем питања одвођења и третмана отпадних вода;
- сакупљање и евакуација отпадних вода преко сепарационог канализационог система (раздвајање колектора за отпадне воде од колектора кишне канализације) за постојеће и планиране туристичке локалитете;
- строго контролисана примена хемијских средстава у пољопривреди у циљу заштите површинских и подземних вода од загађивања;
- забрана трајног депоновања отпада на целом подручју обухвата Просторног плана, а поготово у зони ПИО „Потамишје" и у зонама изворишта;
- спровођење поступка процене утицаја на животну средину и израда студије у којој ће бити дефинисане и мере у вези са заштитом вода (начин одвођења отпадних вода, третман, и др.) за алтернативну трасу инфраструктурног коридора;
- побољашање систематског мерења и осматрања квалитета површинских вода, увођењем нових тзв. система засебних мерних станица (мерних места) са или без континуиране регистрације података и са резервним (допунским) местима за повремена или ад хок мерења ради потпунијег увида у квалитет вода;
- развијање културе становништва о потреби чувања водних ресурса.

Заштита земљишта најуже је повезана са заштитом ваздуха и воде, јер се многи од загађивача преко падавина, нагиба и пукотина у тлу и сл. преносе из вода у земљиште. Посебни услови и мере у функцији заштите земљишта су:
- применити биоразградиве материјале у зимском периоду за одржавање паркинга, улица и манипулативних платоа;
- примењивати мере којима се спречава расипање и развејавање прашкастих материја и отпада по околини, приликом манипулисања или привременог чувања;
- у случају изливања опасних материја (гориво, машинско уље и сл.), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној локацији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;
- заштита функције земљишта, заустављање деградације земљишта и рекултивација деградираних површина;
- примена концепта органске пољопривреде и замена конвенционалне методе примене хемијских средстава заштите и агротехничких мера у пољопривреди;
- рекултивација и ревитализација свих површина деградираних услед коришћења минералних сировина;
- забрана стихијског одлагања отпада на територији обухвата Просторног плана и санација неуређених одлагалишта отпада-дивљих депонија, у циљу заштите земљишта;
- сакупљање, прерада или уништавање анималног отпада у објектима намењеним за прераду, обраду или уништавање лешева животиња и других отпадака животињског порекла, у складу са Законом о ветеринарству;
- спречавање непланског претварања пољопривредног у грађевинско земљиште, чиме је иницирана нежељена промена намене простора.

Заштиту земљишта од потенцијалне деградације обезбедити адекватним одвођењем отпадних вода, као и предузимањем превентивних мера при претакању или претовару материја које имају загађујући карактер.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да

буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности

Извршиће пријављивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета у складу са његовом наменом.

Остале посебне мере заштите

Мере и услове заштите од буке јединица локалне самоуправе утврђује у складу са Законом о заштити од буке у животној средини. Обавезе јединице локалне самоуправе, на чијем се простору налази обухват Просторног плана, односе се на акустичко зонирање на територији локалне самоуправе, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог Просторног плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС", број 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи.

Према потреби, надлежни орган може утврдити потребу мониторинга буке у складу са Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Законом и важећим подзаконским актима.

Посебни услови и мере заштите од буке за радне садржаје су:
- пројектовати и извести одговарајућу звучну заштиту, којом се обезбеђује да бука, која се емитује при прописаним условима коришћења и одржавања уређаја и опреме, не прелази прописане граничне вредности;
- након пуштања погона у рад или при пробном раду погона извршити контролно мерење нивоа буке на граници комплекса и извршити оцену ефикасности примењених мера заштите, при чему се узима као меродаван критеријум за ноћ, будући да емитована бука не зависи од доба дана, већ од режима рада погона (у случају да измерени нивои буке прелазе дозвољене вредности, побољшати звучну изолацију према осетљивим и угроженим објектима).

Концепцију одлагања комуналног отпада треба усагласити са принципима Стратегије управљања отпадом 2010-2020. године.

Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима.

Обавеза генератора отпада је да, у складу са Законом о управљању отпадом и осталим законским и подзаконским актима, који непосредно регулишу ову област: обезбеди потребан простор за одлагање отпада, обезбеди потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја, а да секундарне сировине, опасан и други отпад, предаје субјекту који има одговарајућу дозволу за управљање отпадом (складиштење, одлагање, третман и сл.).

Посебне мере и услови су:
- комунални отпад потребно је сакупљати и обезбедити његову редовну евакуацију на локацију која је утврђена од стране комуналне службе;
- привремено складиштење евентуално присутног опасног отпада вршити у складу са Законом о управљању отпадом. Отпад мора да буде прописно обележен и привремено складиштен на прописан начин до његовог коначног збрињавања;
- разношење чврстог отпада спречити његовим систематским прикупљањем и депоновањем на за то уређеним локацијама;
- на свакој грађевинској парцели обезбедити посебан простор, тако да се омогући лак приступ надлежне службе, као и потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја, у складу са законом и другим прописима;

У случају потребе за простором за селективно сакупљање отпада који се не може чувати у контејнерима за комунални отпад, обавеза је власника/корисника да прибави услове, односно дозволу/сагласност надлежног органа за потребе уређења или коришћења наведеног простора.

- примењивати опште и посебне санитарне мере предвиђене законом и другим прописима

којима се уређују послови санитарног надзора.

На основу овог Закона и подзаконских аката ће се спроводити планско управљања отпадом на територији јединица локалних самоуправа у оквиру обухвата Просторног плана.

Третман животињског отпада ће се спроводити у складу са Законом о ветеринарству, који подразумева нешкодљиво уклањање лешева животиња и других отпадака животињског порекла до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по животиње, људе или животну средину. С обзиром на то, да ће се разрада појединих планских решења вршити израдом одговарајуће планске документације, за наведене планове орган надлежан за њихову припрему, може донети Одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

1.5.6. Услови и мере заштите од елементарних непогода

Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама утврђују се конкретне мере и активности у циљу спречавања и ублажавања последица од катастрофа, кроз План смањења ризика катастрофа и План заштите и спасавања.

Мере заштите од земљотреса су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примена важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју (за земљотрес јачине VIII и IX степени по EMC-98). Такође, мере заштите од земљотреса обезбеђују се и поштовањем регулационих и грађевинских линија, односно прописаном минималном ширином саобраћајних коридора и минималном међусобном удаљеношћу објеката, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања. Применом принципа асеизмичког пројектовања објеката, односно применом сигурносних стандарда и техничких прописа о градњи на сеизмичким подручјима, обезбеђује се одговарајући степен заштите људи, минимална оштећења грађевинских конструкција и континуитет у раду објеката од виталног значаја у периоду након земљотреса.

Сеизмичка опасност у појединим сеизмичким подручјима оцењује се према сеизмолошким картама. На референталној карти 3.2. „Природни ресурси и заштита животне средине" графички су приказани параметри за потребе сагледавања сеизмичког хазарда за повратни период 475 година на површини терена за емпиријски процењене: средњу брзину локалног тла до дубине 30m и одговарајући динамички фактор амплификације на максимално хоризонтално убрзање PGA, на локацији објекта изражено интензитетом земљотреса у степенима EMC-98 скале (за земљотрес јачине VIII, VIII-IX и IX степени по EMC-98). Параметре користити као меру ограничења употребе простора у поступку планирања и изградње.

Препорука је, да се параметри дати за интензитет земљотреса у степенима EMC-98 скале (за подручје обухвата Просторног плана: за земљотрес јачине VIII, VIII-IX и IX степени по EMC-98) користе као мера ограничења употребе простора у поступку просторног планирања.

При прорачуну конструкције објеката морају се применити одредбе које се односе на прорачун, а садржане су у Правилнику о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима („Службени лист СФРЈ", бр. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90). Члан 7. и 8. Правилника обавезује на израду сеизмичке микрорејонизације-сеизмичког микрозонирања у припреми техничке документације као подлоге за израду главног пројекта. На основу Правилника, објекти који су предмет планске документације се могу разврстати у следеће категорије: овјекти Ван категорије, објекти I категорије, објекти нижих категорија. На основу члана 20. Правилника, за објекте I категорије и објекте нижих категорија може се спроводити поступак динамичке анализе и еквивалентног статичког оптерећења, а за објекте ван категорије се искључиво примењује поступак динамичке анализе.

Заштита приобаља Тамиша од поплава спроводи се комбинацијом различитих објеката и мера. Линијска заштита се врши углавном насипима. Ретензијама се врши растерећење водотока, а мрежом канала са евакуационим објектима регулише се упуштање воде у Тамиш. Да би се заштитило пољопривредно земљиште изграђено је око 200 km насипа и више од 12 система за одводњавање.

- примењивати опште и посебне санитарне мере предвиђене законом и другим прописима
којима се уређују послови санитарног надзора.

Заштита од површинских вода обезбеђује се и хидролошким станицама површинских вода, којих у обухвату Просторног плана, односно у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" има две, лоцираних у просторној подцелини „Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје". Заштитна зона у околини хидролошке станице површинских вода, обухвата корито реке узводно и низводно од хидролошке станице у дужини која одговара десетострукој ширини реке при великим водама у профилу хидролошке станице.

Ограничења у заштитним зонама у околини хидролошких станица односе се на предузимање мера ради спречавања наступања штетних последица на рад хидролошких станица и то при:
- планирању изградње нових и реконструкције постојећих објеката;
- извођењу радова који могу нарушити природне хидролошке процесе и појаве;
- извођењу радова који могу да утичу на измену режима течења воде, транспорт наноса и леда или могу да угрозе опрему и инсталације на хидролошкој станици;
- извођењу радова којима се могу оштетити опрема хидролошке станице и нарушити природни атмосферски, односно хидролошки процеси и тиме битно утицати на квалитет, поузданост и међународну упоредивост хидролошких података.

Заштита од подземних вода обезбеђује се и хидролошким станицама подземних вода, којих у обухвату Просторног плана има четири.

Такође, изградњом насипа, регулацијом водотока и пошумљавањем косина, поред заштита од поплава врши се и заштита од ерозије и одроњавања земљишта применом одговарајућих биолошких и техничких мера у складу са основама газдовања шумама и Посебном водопривредном основом.

Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају формирање одговарајућих ветрозаштитних појасева одговарајуће ширине уз саобраћајнице, канале, као и за заштиту пољопривредног земљишта.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбедиће се извођењем громобранске инсталације, у складу са одговарајућом законском регулативом.

Заштита од града се обезбеђује лансирним (противградним) станицама са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете, које спадају у I категорију експлозивних материја. У обухвату Просторног плана изграђено је 14 лансирних станица, односно 5 у Подручју посебне намене пИо „Потамишје". Заштитна зона око лансирних станица, у којој је ограничена изградња нових и реконструкција постојећих објеката и извођење радова који могу нарушити испаљивање противградних ракета на градоносне облаке, према условима Републичког хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ) је 500 m. Изградња/реконструкција објеката односно извођење радова на одстојању мањем од 500 m од лансирне станице Сектора одбране од града, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗС.

Иако се у обухвату Просторног плана не налази Метеоролошки радарски центар „Самош", утврђена заштитна зона у пречнику од 10 km од овог радарског центра обухвата део посматраног подручја (Реферална карта број 3.2. „Природни ресурси и заштита животне средине"). Ограничење у заштитној зони односи се на забрану постављања ветрогенератора у околини радарског центра, у зони полупречника 10 km од локације радарске антене.

Правна и физичка лица, односно предузетници дужни су да у поступку прибављања услова за обављање привредне и друге делатности, односно извођења радова у заштитној зони радарског центра и лансирних станица, прибаве сагласност надлежног органа о испуњености услова утврђених актима Владе из става 5. члана 13. Закона о одбрани од града.

За потребе пролаза и транспорта до радарских центара и лансирних станица, утврђује се право службености пролаза преко парцела у власништву правних или физичких лица, у складу са Законом.

При издавању сагласности из претходног навођења прибавља се мишљење од надлежног органа, чија се станица налази у саставу државних мрежа метеоролошких и хидролошких станица.

Мере заштите од пожара обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите. Урбанистичке мере заштите се односе на планирање простора у насељу кроз урбанистичке показатеље (намена површина, индекс заузетости парцеле) и правила изградње (регулациона линија, грађевинска линија, висина објекта, удаљеност објекта од суседних, ширина саобраћајница, паркиралишта и др.). Грађевинско-техничке мере заштите се односе на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, саобраћајне инфраструктуре, мреже противпожарних хидраната и др.

Заштита пољопривредног земљишта од пожара врши се применом мера заштите које прописују општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту. Како би се умањио ризик од појаве пожара предвиђено је да се шумске састојине уреде тако да се створе услови за ефикасну просторну заштиту, а посебним мерама да се заштити и пољопривредно земљиште.

1.5.7. Услови и мере заштите у случају техничко технолошких несрећа - удеса

На подручју посебне намене ПИО „Потамишје" забрањена је изградња севесо постројења, односно комплекса, због његове велике еколошке вредности.

У случају изградње нових севесо постројења у обухвату Просторног плана, а ван подручја посебне намене, како би се избегао повећан ризик, последице великог удеса и избегао синергијски утицај са постојећим садржајима (нарочито са постојећим севесо постројењима ван обухвата Просторног плана), обавеза је да се у процес одлучивања о лоцирању нових севесо постројења односно комплекса, поред инвеститора укључе сви надлежни органи и локално становништво, да се размотре постојећи капацитети, као и услови и мере заштите дефинисане Просторним планом.

У случају изградње нових севесо постројења/комплекса, а у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, као полазни основ за идентификацију повредивих објеката, потребно је разматрати удаљеност у радијусу од минимум 1000 m од граница севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне - зоне опасности, одређује на основу резултата моделирања ефеката удеса.

1.5.8. Услови и мере за уређење простора од интереса за одбрану земље

У случају евентуалних акцидентних ситуација (ратних разарања) склањање људи обезбедиће се у оквиру објеката, изградњом ојачане плоче изнад подрумских просторија која може да издржи урушавање објекта, или ће се тој сврси прилагодити постојећи и нови инфраструктурни објекти погодни за заштиту и склањање.

Према условима добијеним од Центра за разминирање, у обухвату Просторног плана нису евидентирани случајеви системског загађења минама, касетном муницијом или другим неексплодираним убојитим средствима. У складу са прописима који се односе на безбедност и здравље на раду, на простору обухваћеним Просторним планом обавезна је претходна процена ризика на могуће постојање неексплодираних, убојитих средстава, имајући у виду чињеницу да су се на подручју Републике Србије (самим тим и на подручју обухвата Просторног плана) одвијали оружани сукоби током два светска рата и НАТО бомбардовања 1999. године. Пре почетка извођења земљаних радова, у складу са резултатима процене ризика, проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.

1.5.9. Услови и мере којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом

Просторним планом се дају услови за уређење и изградњу површина јавне намене: објеката јавне намене и јавних површина за које се утврђује јавни интерес (улице, тргови, паркови), којима се обезбеђује несметано кретање у складу са стандардима приступачности.

Објекти јавне намене су објекти намењени за јавно коришћење и могу бити објекти јавне намене у јавној својини по основу посебних закона (линијски инфраструктурни објекти, објекти за потребе државних органа, органа АПВ и локалне самоуправе итд.) и остали објекти јавне намене који могу бити у свим облицима својине (болнице, домови здравља, домови за старе, објекти образовања, отворени и затворени спортски и рекреативни објекти, објекти културе, саобраћајни терминали, поште и други објекти).

Остали објекти за јавно коришћење јесу: рехабилитациони центри, угоститељски објекти за смештај, угоститељски објекти за исхрану и пиће, банке, поште, пословни објекти, верски објекти и други објекти намењени јавном коришћењу.

Приликом планирања објеката јавне намене обезбедити примену техничких стандарда у планирању, пројектовању и грађењу јавних површина и јавних објеката, помоћу којих се свим људима, без обзира на њихове физичке, сензорне и интелектуалне карактеристике или године старости, осигурава несметан приступ, кретање, коришћење услуга, боравак и рад.

При планирању, пројектовању и грађењу јавних простора - саобраћајних и пешачких површина, прилаза до објеката, као и при пројектовању објеката јавне намене и других објеката за јавно коришћење, обезбедити обавезне елементе приступачности за све будуће кориснике у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС", број 22/15).

Обавезни елементи приступачности су:
- елементи приступачности за савладавање висинских разлика;
- елементи приступачности кретања и боравка у простору - стамбене и стамбено-пословне зграде и објекти за јавно коришћење;
- елементи приступачности јавног саобраћаја.

1.5.10. Услови и мере енергетске ефикасности изградње

Циљ енергетске ефикасности изградње јесте смањење потрошње свих врста енергије, уз обезбеђење истих, или бољих услова коришћења и функционисања објекта. Смањење потрошње необновљивих извора енергије (фосилних горива) и коришћење обновљивих извора енергије доприноси заштити животне средине и климатских услова.

Основне мере за унапређење енергетске ефикасности односе се на смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производњу енергије.

Просторни план дефинише мере које подразумевају препоруку за коришћење нових и обновљивих облика енергије ради смањења текућих трошкова, подстицањем градитеља и власника објеката да примене енергетски ефикасна решења и технологије. Удобан и комфоран боравак у објекту, при свим временским условима и са што мањим утрошком енергије, обезбедити енергетски ефикасном градњом.

Повећање енергетске ефикасности обезбедити:
- изградњом пешачких и бициклистичких стаза, за потребе смањења коришћења моторних возила и обезбеђења еколошки пожељног комуницирања између садржаја;
- подизањем зеленила, уличног и уз ваннасељске коридоре путева, канала и др. (смањује се загревање тла и ствара се природни амбијент за шетњу, вожњу бицикла и друге начине кретања);
- пројектовањем и позиционирањем зграда према климатским аспектима, изложености сунцу и утицају суседних објеката;
- изградњом малих система за производњу енергије унутар планираних комплекса, на бази обновљивих извора енергије (сунце, геотермалне воде и др.) и изградњом даљинских или централизованих система грејања и хлађења.

За потребе повећања енергетске ефикасности, при пројектовању, изградњи и касније експлоатацији објеката, као и при опремању енергетском инфраструктуром, применити следеће мере:
- максимално користити нова техничка и технолошка решења у циљу енергетски ефикасније градње и употребе објеката;
- користити потенцијал обновљивих извора енергије локације: енергију сунца, подземних вода, ветра и сл., применом стаклених башти, фотонапонских панела, соларних колектора, топлотних пумпи и сл. (топлотне пумпе код ових система могу радити у режиму грејања зими, а у режиму хлађења у току лета тако да се постиже угодна и равномерна клима током читаве године);

- оријентацијом и функционалним концептом објекта максимално искористити сунчеву енергију за загревање објекта (оријентација према јужној, односно источној страни света), груписати просторије сличних функција и сличних унутрашњих температура (нпр. помоћне просторије оријентисати према северу) и сл;
- пројектовати облик објекта којим се може обезбедити што је могуће енергетски ефикаснији однос површине и запремине омотача објекта у односу на климатске факторе и намену зграде;
- обезбедити максимално коришћење природног осветљења, као и коришћење пасивних добитака топлотне енергије зими, односно заштите од прегревања у току лета, адекватним засенчењем;
- оптимализовати величину отвора (прозора, светларника и др.) како би се смањили губици енергије, а просторије добиле довољно светлости и природну вентилацију;
- заштитити делове објекта зеленилом и другим мерама који су лети изложени јаком сунчевом зрачењу, а зими ветровима (на јужној и западној страни садити листопадно дрвеће, а на северној зимзелено);
- размотрити могућност постављања тзв. зелених кровова и фасада (компензација окупираном земљишту), као и коришћење атмосферских и отпадних вода;
- користити систем природне вентилације (вентилациони канали, прозори, врата и други грађевински отвори), тако да губици топлоте у зимском периоду и топлотно оптерећење у летњем периоду буду што мањи;
- при пројектовању термотехничких система, предвидети елементе система грејања, климатизације и вентилације са високим степеном корисности;
- системе централног грејања пројектовати и изводити тако да се омогући централна и локална регулација и мерење потрошње енергије за грејање;
- употребљавати енергетски ефикасна расветна тела.

Објекти високоградње морају бити пројектовани, изграђени, коришћени и одржавани на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства. Ова својства се утврђују издавањем сертификата о енергетским својствима, који чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе.

Мере за постизање енергетске ефикасности постојећих објеката су следеће:
- при реконструкцији објекта, а у циљу постизање енергетске ефикасности, дозвољено је накнадно извођење спољне топлотне изолације зидова уколико се врши у складу са законом, при чему треба водити рачуна о очувању функционалне и обликовне целовитости зграде и да се радови изводе у складу са мерама заштите надлежног органа за објекте који су у режиму заштите;
- уколико се зид који се санира налази на регулационој линији, односно граници са суседном парцелом, дозвољава се реконструкција за потребе постизања енергетске ефикасности објекта уз сагласност власника суседне јавне/приватне парцеле;
- дозвољено је: накнадно формирање стакленика (уколико за то постоје техничке могућности и ако се елаборатом докаже побољшање енергетске ефикасности зграде); елиминисање „хладних мостова" и смањење енергетских губитака постављањем топлотне изолације на зидове, кровове и подове; замена столарије новом која има добре термоизолационе карактеристике, а све у циљу спречавања неповратних губитака дела топлотне енергије;
- за постизање енергетске ефикасности за постојећи објекат примењивати мере које су прописане за планиране објекте, у максималној мери у којој то услови дозвољавају;
- уградња система грејања и припреме санитарне топле воде (замена и модернизација котлова и горионика, уградња нових енергетских система, прелазак са прљавих горива на природни гас или даљинско грејање, замена и модернизација топлотних подстаница, регулација температуре, уградња термостатских вентила, делитеља и мерача топлоте и друге мере).

Сви објекти подлежу обавези спровођења енергетског прегледа. Сви јавни објекти су дужни да спроводе програм енергетске ефикасности који доноси јединица локалне самоуправе, а који нарочито садржи планирани циљ уштеда енергије, преглед и процену годишњих енергетских потреба, план енергетске санације и одржавања јавних објеката, као и планове унапређења система комуналних услуга (даљинско грејање и хлађење, водовод, јавна расвета, управљање отпадом, јавни транспорт и др.).

Инвеститори објекта у изградњи, односно објекта који се реконструише, су дужни да грејну инсталацију сваког објекта предвиђеног за прикључење на неки од система снабдевања топлотном енергијом опреме уређајима за регулацију и/или мерење предате топлотне енергије.
Нова и ревитализована постројења за производњу електричне и/или топлотне енергије, системи за пренос електричне енергије, дистрибуцију електричне и топлотне енергије и транспорт и дистрибуцију природног гаса, морају да испуњавају минималне захтеве у погледу њихове енергетске ефикасности, а у зависности од врсте и снаге тих постројења, односно величине система.

Неки објекти, као што су историјски споменици, верски објекти, пољопривредне зграде, могу бити изузете из примене мера за постизање енергетске ефикасности.

Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика објекта не смеју да буду у супротности са другим

суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравано коришћење простора.

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Према правилима уређења дефинисаним Просторним планом дају се правила грађења за делове подручја посебне намене и то:
- општа правила грађења, која важе за све основне намене и
- појединачна правила грађења по основним наменама.

2.1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Општа правила грађења за све основне намене су:
- за потребе изградње објеката на посматраном подручју сеизмичког интензитета vm, vm-ix односно ix степена према емс-98, при пројектовању конструкције објекта високоградње придржавати се норматива дефинисаних правилником о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима („службени лист сфрј", бр. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90). у складу са правилником објекти се разврставају у категорије: објекти ван категорије, објекти i категорије и објекти нижих категорија (ii, iii и iv категорија). ови сеизмички услови не могу представљати део техничке документације - нису основ за прорачун у фази главног пројекта за објекте ван категорије и објекте i категорије;
- пре почетка извођења земљаних радова, у складу са резултатима процене ризика на могуће постојање неексплодираних, убојитих средстава, проверити постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја;
- придржавати се услова и мера за уређење простора за дефинисане заштитне зоне око метеоролошког радарског центра и лансирне (противградне) станице;
- за све радове на објектима и локалитетима који подлежу мерама заштите на основу закона о културним добрима, прибавити услове и сагласност надлежног завода за заштиту споменика културе;
- уколико се пре или у току извођења грађевинских и других радова на простору обухваћеном просторним планом наиђе на археолошко налазиште или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах прекине радове и о томе обавести надлежни завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налази не униште или оштете и да се сачувају на месту и у положају у коме су откривени;
- уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да то пријави надлежном министарству у року од осам дана од дана проналаска и да предузме мере њихове заштите од уништења, оштећивања или крађе;
- спроводити мере и услове заштите природних и радом створених вредности животне средине у складу са законом о заштити животне средине и у складу са правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде извештаја о безбедности и плана заштите од удеса;
- при пројектовању и грађењу обавезно се придржавати одредби закона о заштити од пожара и закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима.;
- објекти јавне намене морају се пројектовати и градити у складу са правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама;
- за објекте са делатностима које су под санитарним надзором (објекти дефинисани чл. 8. закона о санитарном надзору: здравствена делатност; делатност производње и промета животних намирница и предмета опште употребе; делатност јавног снабдевања становништва водом за пиће; угоститељска делатност; делатност пружања услуга одржавања хигијене, неге и улепшавања лица и тела и немедицинских естетских интервенција, којима се нарушава интегритет коже; делатност социјалне заштите; васпитно-образовна делатност; делатност културе, физичке културе, спорта и рекреације; делатност јавног саобраћаја и други објекти одређени законом), важе општи услови дефинисани правилником о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору („службени гласник рс", број 47/06);
- при грађењу стамбених објеката придржавати се правилника о минималним техничким условима за изградњу станова („службени лист сфрј", број 45/67) и правилника о условима и нормативима за пројектовање стамбених зграда и станова („службени гласник рс", бр. 58/12, 74/15 и 82/15). за остале објекте придржавати се одредби техничких прописа и услова који конкретну област регулишу;
- у што већој мери примењивати традиционалне грађевинске материјале присутне на овом подручју, уз примену и традиционалног облика градње објеката. архитектонском обрадом објекат што боље уклопити у непосредно окружење. примењеним материјалима и волуменом објекта природну средину минимално нарушити;
- за изградњу и уређење површина и објеката јавне намене, поред наведених општих правила грађења, примењују се правила дефинисана у поглављу iv, у тачки „1.3. урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре", као и

правила грађења дата просторним планом за целину и зону у којој се конкретан садржај налази;

- за све објекте који могу имати значајан утицај на животну средину, а који се налазе у заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра, инвеститор је обавезан да изради студију процене утицаја на животну средину у складу са чланом 3. закона о процени утицаја на животну средину. за остале објекте, инвеститор је дужан да се, у складу са наведеним законом и одредбама уредбе о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са листе ii, обрати надлежном органу за послове заштите животне средине. надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину, односно донети решење о потреби израде или ослобађању од израде студије;
- реконструкција и доградња објеката је дозвољена уз примену правила грађења и мера заштите дефинисаних просторним планом;
- адаптација нестамбених објеката је дозвољена само ако је објекат у складу са наменом површина и другим условима датим просторним планом;
- изузетно, адаптација, реконструкција и доградња легално изграђеног стамбеног објекта може се дозволити и ако нису испуњени услови прописани просторним планом, ако се тим радовима обезбеђују основни минимални санитарно-хигијенски услови за живот (нпр. купатило и санитарни чвор, максимално бруто површине до 8 m^2);
- на легално изграђеним нестамбеним објектима који нису у складу са наменом површина утврђеном просторним планом, до привођења простора планираној намени дозвољено је изводити радове на санацији, адаптацији и реконструкцији, само у склопу постојећих хоризонталних и вертикалних габарита објекта, као и у обиму неопходном за побољшање минималних услова само за пословање које је у функцији презентације природних и културних вредности подручја;
- гараже градити у складу са правилником о техничким захтевима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозија („службени лист сцг", број 31/05);
- на свакој грађевинској парцели обезбедити простор за постављање контејнера (канти) за комунални отпад, као и простор за отпад настао у току технолошког процеса, у складу са важећим прописима за прикупљање истог. бетонирани простор за контејнере на парцели лоцирати тако да се омогући лак приступ комуналне службе, а у складу са условима заштите животне средине;
- ако је постојећа парцела мања од минимално дозвољене, може се задржати постојећа парцелација, уз услов да су задовољени остали услови за изградњу дати просторним планом, за конкретну намену.

2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

2.2.1. Правила грађења за салаше

На осталом пољопривредном земљишту, за потребе породичног пољопривредног газдинства, изградње салаша и организовања салашарске производње, дозвољена је изградња објеката високоградње и то само у режиму заштите трећег степена.

Дозвољена је изградња, реконструкција, адаптација и санација објеката породичног пољопривредног газдинстава-салаша, који првенствено садрже објекте намењене породичном становању и објекте намењене пољопривредној производњи, са могућношћу допуне основне намене са наменом у функцији туризма, рекреације, културе или садржаји из области социјалне заштите уз примену следећих правила грађења:

Табела 55. Правила грађења за салаше

	Основни услови	равила грађења
1.	Врста и намена објеката који се могу градити, компатибилне намене објеката, објекти и намене чија је изградња забрањена	Дозвољена је реконструкција и изградња: главног објекта, пратећих и помоћних објеката у функцији главног објекта, економских објеката и пратећих објеката економском објекту. Дозвољена је изградња само једног главног објекта. Главни објекат је породични стамбени објекат и породични стамбено-пословни објекат који се гради за потребе пољопривредног домаћинства. Није дозвољена изградња породичног стамбеног објекта, односно стамбено-пословног објекта породичног типа без услова за изградњу економског објекта у функцији пољопривредне производње (ако исти не постоје на парцели). Пратећи објекат главном објекту је пословни објекат из области угоститељства (угоститељски објекат за смештај, угоститељски објекат за исхрану и пиће), спорта и рекреације, културе, социјалне заштите, који се може изградити за потребе презентације подручја и ако су задовољени услови заштите. Дозвољена је изградња више пратећих објеката уз стамбени објекат, у складу са условима заштите. Помоћни објекат главном објекту је: летња кухиња, гаража за путничко возило, оставе хране за сопствене потребе, млекара, сушница, пушница, подрум, надстрешница, ограда, инфраструктурни објекти (бунар, водонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода и др.). Дозвољена је изградња више помоћних објеката уз стамбени објекат, у складу са потребама пољопривредног домаћинства. Помоћни објекти се граде у стамбеном делу салаша. Дозвољена је изградња више економских објеката. Економски објекти су: објекат за држање и узгој стоке, објекат за смештај пољопривредне механизације, објекат за прераду и складиштење пољопривредних производа, стакленик, објекат за производњу енергије из обновљивих извора за сопствене потребе (постављање соларних панела, изградња мањих постројења за прераду биомасе, издвајање биогаса из биљног и животињаког отпада, објекти за искоришћење геотермалне енергије и сл.). Узгој животиња на салашу у свему прилагодити одредбама Правилника о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња („Службени гласнику РС", број 36/17). Пратећи објекти економском објекту су: ђубришта, осочаре, сеници, чардаци, магацини хране за стоку и др. Сточне стаје (живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници, коњушнице и др.), испусти за стоку, ђубришта, осочаре, пољски клозети и слични објекти загађивачи граде се на економском делу парцеле. Забрањена је изградња вишепородичних стамбених објеката, непоменутих: пословних, инфраструктурних, производних и
2.	Минимална и максимална површина парцеле за изградњу салаша	Комплекс салаша са планираним садржајима представља јединствену целину која мора имати обезбеђен директан приступ путу који је јавна површина. Минимална величина парцеле за изградњу нових салаша износи 1 ha. Не ограничава се максимална величина парцеле за изградњу салаша. На парцели на којој је изграђен салаш, а која има мању површину од 1 ha, реконструкција и изградња објеката дозвољена је само ако су

	Основни услови	равила грађења
		уњени остали услови дефинисани Просторним планом.
3.	Положај објекта у односу на: регулациону линију, границе парцеле, положај у односу на друге објекте на парцели и у односу на објекте на суседној парцели	Код изградње нових салаша поштовати традиционалну функционалну организацију у оквиру које се јасно издваја стамбени од економског дела и припадајућег обрадивог земљишта. Објекти се граде као слободностојећи објекти или објекти у низу унутар парцеле на којој се гради. Објекти се граде до грађевинске линије или унутар површине ограничене грађевинским линијама. Грађевинска линија се дефинише у односу на регулациону линију и у односу на остале границе грађевинске парцеле на којој се гради. Главни објекат се гради на грађевинској линији дефинисаној у односу на регулациону линију, помоћни објекат се гради поред или иза главног објекта, у дубини парцеле, а економски објекат увек иза главног објекта, у дубини парцеле. Грађевинска линија за главни објекат је на минимално 5 m у односу на регулациону линију пута. У односу на границе парцеле са суседима грађевинску линију за све објекте (осим ограде и бунара) увући за минимално 3 m. За потребе обезбеђења противпожарних услова грађевинску линију објекта увући за минимално 5 m у односу на границе парцеле са суседима. Гаражу градити на минимално 4 m од главног објекта. Ако су задовољени противпожарни услови заштите гаража се може градити у саставу главног објекта. Водонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода лоцирати на парцели на којој се гради објекат, на минимално 3 m од границе парцеле и других објеката. Међусобно растојање стамбеног објекта и сточне стаје је минимално 15 m. Ђубриште и пољски клозет морају бити удаљени од стамбеног објекта и бунара, најмање 20 m. Реконструкција, адаптација и санација објеката на постојећим салашима је дозвољена ако се радови изводе у оквиру намена дефинисаних Просторним планом. Доградња објеката на постојећим салашима дозвољена је ако се при извођењу радова могу испоштовати Просторним планом дефинисана правила грађења.
4.	Највећи дозвољени индекс заузетости или изграђености парцеле	Максимално дозвољени индекс заузетости парцеле је 15%. Максимална дозвољена бруто површина свих објеката на парцели је 1000 m^2. Минимална дозвољена бруто површина главног објекта је 30 m^2. Максимална дозвољена бруто површина највеће основе главног објекта је 200 m^2. Максимална величина гараже за путничко возило је 30 m^2. Максимална дозвољена површина економских објеката и помоћних објеката уз економске одређује се у зависности од планираних капацитета и норматива којим се одређена област уређује.
5.	Највећа дозвољена висина или спратност објекта	Највећа дозвољена спратност главног објекта је П+Пк (приземље + поткровље). Дозвољена је изградња подрумске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Висина стамбеног објекта не може прећи 6 m (од нивелете до венца). Највећа дозвољена спратност помоћног објекта: летња кухиња, гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, млекара, сушница, пушница и надстрешнице и сл., је П (приземље). Највећа дозвољена спратност економског објекта је П (приземље), а помоћног објекта уз економски обекат је П + Пк (приземље + поткровље), Кота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта (кота заштитног тротоара) и то: та приземља нових објеката не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута; та приземља може бити највише 0,7 m виша од коте нивелете јавног или приступног пута; д стамбених објеката који ће имати подрум коту приземља изводити тако да се обезбеди правилно проветравање и осветљавање подрумских просторија; Минимална светла висина етаже главног објекта је 2,4 m. Светла висина назитка поткровне етаже је макс. 1,6 m (висина од

	Основни услови	равила грађења
		коте готовог пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине).
6.	Услови за изградњу других објеката на истој парцели	- Дозвољена је изградња само објеката наведених у тачки 1. ове Табеле.
7.	Услови и начин приступа парцели и простора за паркирање возила	За сваку парцелу обезбедити колско-пешачки прилаз минималне ширине 3 m са минималним унутрашњим радијусом кривине од 5 m. За паркирање возила за сопствене потребе обезбедити паркинг простор у оквиру властите парцеле.
8.	Инфраструктурна опремљеност	Снабдевање водом обезбедити бушењем бунара на парцели или на други начин, у складу са прописима. Уколико постоји могућност, снабдевање водом обезбедити прикључењем на најближи насељски систем или регионални систем водоснабдевања према условима дистрибутера. Одвођење отпадних вода решити путем водонепропусних објеката за сакупљање и третман отпадних вода које периодично празнити аутоцистерном до прикључења на најближу канализациону мрежу. За прикључење објеката на дистрибутивни електроенергетски систем (ДСЕЕ) изградити прикључак који ће се састојати од прикључног вода и ормана мерног места (ОММ, а према условима надлежног оператора дистрибутивног система).
9.	Ограђивање парцеле	Парцела се може ограђивати живом - зеленом или транспарентном оградом, максималне висине до 1,8 m. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на парцели која се ограђује. Врата и капије на регулационој линији не могу се отварати ван регулационе линије. При постављању ограде и стубова ограде не сме се нарушити суседна парцела. Ограда и стубови ограде се постављају на регулациону линију ако је ширина коридора јавне саобраћајне површине мин. 10 m. Ако је ширина коридора јавне саобраћајне површине мања од 10 m ограда и стубови ограде се постављају на мин. 3 m од регулационе линије. Ограда и стубови ограде се постављају од међне линије парцеле на којој се гради према пољопривредном земљишту на удаљености од минимум 0,5 m.
10.	Заштита суседних објеката	Нивелацијом саобраћајних површина одвођење површинских вода решити у оквиру парцеле на којој се гради. Условно чисте површинске воде са парцеле одводити слободним падом риголама према саобраћајним и зеленим површинама на парцели. Површинске воде са парцеле није дозвољено усмеравати према другој парцели.
11.	Архитектонско обликовање, материјализација, завршна обрада, колорит и друго	Објекте градити од чврстих материјала, на традиционалан начин (зидани објекат) или савремени начин (монтажни објекат). При обликовању објекта тежити успостављању хармоничног односа на парцели и са окружењем. Делови објекта, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови) морају бити у духу архитектонског наслеђа овог подручја. Избор боја и материјала за фасаде усагласити са одговарајућим партерним решењем (поплочавање, озелењавање и урбани мобилијар) тако да све чини привлачну, атрактивну и хармоничну целину. Обавезна је изградња косог крова. Кровни покривач ускладити са врстом кровне конструкције и нагибом крова.

2.2.2. Правила грађења за рибњаке

На пољопривредном земљишту - рибњак, унутар површине рибњака дефинисане Просторним планом, у режиму заштите трећег степена, дозвољена је изградња објеката за потребе организовања рибњачке производње: рибњачких базена, објеката високоградње и инфраструктурних објеката, уз примену правила грађења наведених у табели која следи.

Унутар дефинисаних граница рибњака, за потребе реконструкције постојећих објеката, локацијски услови се издају на основу овог Просторног плана, а за потребе изградње нових објеката локацијски услови ће се издавати на основу претходно израђеног урбанистичког пројекта, а у складу са правилима грађења утврђеним овим Просторним планом.

Табела 56. Правила грађења за постојеће комплексе рибњака

	Основни услови	авила грађења
1.	Врста и намена објеката који се могу градити, компатибилне намене објеката, објекти и намене чија је изградња забрањена	озвољена је изградња главног објекта, економског објекта, пратећих и помоћних објеката у функцији главног и економског објекта. озвољена је изградња само једног главног објекта. лавни објекат је пословни административни објекат, односно пословно стамбени објекат за потребе организовања и вођења рибњачке производње. У објекту обезбедити посебну просторију за ветеринарске прегледе и дневно праћење здравственог стања и прираста популације, за редовно вршење основне контроле квалитета воде која се упушта, користи или испушта из рибњака. У пословно стамбеном објекту дозвољено је планирати само једну стамбену јединицу која се гради за потребе пољопривредног газдинства. озвољена је изградња више економских објеката. кономски објекти су рибњачки базени. При изградњи одвојити базене по категоријама у складу са технологијом производње: младичњаке, товилишта и зимовнике. У саставу рибњачких базена обезбедити уливно изливне објекте, уставе, аераторе, хранидбене платформе и насипе који спречавају продор спољних вода у базене и задржавају воду у базенима. озвољена је изградња само једног пратећег објекта. ратећи објекат главном објекту је пословни објекат из области угоститељства (угоститељски објекат за смештај, угоститељски објекат за исхрану и пиће) који се може изградити за потребе презентације подручја и ако су задовољени сви услови заштите. озвољена је изградња више помоћних објеката. омоћни објекат главном и пратећем објекту је: гаража за путничко возило, надстрешница, ограда, инфраструктурни објекти (бунар, водонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода и др.). Помоћни објекти економском објекту су магацини хране за рибу, магацин репроматеријала, опреме за одржавање рибњака и обављање рибњачке производње, чуварнице и сл. абрањена је изградња стамбених објеката, непоменутих пословних, економских и инфраструктурних објеката, производних и складишних објеката, као и помоћних објеката уз наведене објекте.
2.	Минимална и максимална површина парцеле за изградњу рибњака	омплекс рибњака са планираним садржајима представља јединствену целину која мора имати обезбеђен директан приступ путу који је јавна површина. аксимална величина парцеле за изградњу рибњака је дефинисана графичким прилозима Просторног плана. инимална величина парцеле за изградњу рибњака ie 1 ha.
3.	Положај објекта у односу на: регулациону линију, границе парцеле, положај у односу на друге објекте на парцели и у односу на објекте на суседној парцели	ви објекти се граде као слободностојећи објекти. бјекти се граде до грађевинске линије или унутар површине ограничене грађевинским линијама. Грађевинска линија се дефинишу у односу на регулациону линију, у односу на остале границе парцеле на којој се гради и у односу на објекте који се граде. рађевинска линија за главни објекат је на минимално 10 m у односу на регулациону линију пута. зависности од намене пратећег објекта дефинише се грађевинска линија у односу на главни и економски објекат, али не може бити мање од 3 m. односу на границе парцеле са суседима грађевинску линију за све објекте (осим ограде, бунара, процедних канала) увући за минимално 3 m. аражу градити на минимално 4 m од главног објекта. Ако су задовољени противпожарни услови заштите гаража се може градити у саставу главног објекта. одонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода лоцирати
4.	Највећи дозвољени индекс заузетости или изграђености парцеле	аксимално дозвољени индекс заузетости комплекса рибњака је 90%, од чега је 80% индекс заузетости под рибњачким језерима и насипима, а максимални индекс заузетости под објектима високоградње и саобраћајним површинама је 10%. безбедити минимално 10% зелених површина унутар комплекса.
5.	Највећа дозвољена висина или спратност објекта	ајвећа дозвољена спратност главног и пратећег објекта је П+Пк (приземље + поткровље). Дозвољена је изградња подрумске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. ајвећа дозвољена спратност помоћног објекта је П (приземље). ота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта (кота заштитног тротоара) и то:

	Основни услови	авила грађења
		кота приземља нових објеката не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута; кота приземља може бити највише 0,7 m виша од коте нивелете јавног или приступног пута; од објеката који ће имати подрум, коту приземља изводити тако да се обезбеди правилно проветравање и осветљавање подрумских просторија; инимална светла висина етаже главног и пратећег објекта је 3 m. инимална светла висина етаже помоћног објекта је 2,4 m. ветла висина назитка поткровне етаже је максимално 1,6 m (висина од коте готовог пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине).
6.	Услови за изградњу других објеката на истој парцели	озвољена је изградња само објеката наведених у тачки 1. ове Табеле.
7.	Услови и начин приступа парцели и простора за паркирање возила	а комплекс обезбедити колско-пешачки прилаз минималне ширине 3,5 m са минималним унутрашњим радијусом кривине од 7 m. а паркирање возила за сопствене потребе обезбедити паркинг простор у оквиру властите парцеле.
8.	Инфраструктурна опремљеност	набдевање водом рибњачких базена обезбедити према водним условима надлежног водопривредног предузећа. набдевање водом објеката високоградње обезбедити бушењем бунара на парцели или на други начин, у складу са прописима. колико постоје могућност, снабдевање водом обезбедити прикључењем на најближи насељски систем или регионални систем водоснабдевања. двођење отпадних вода решити путем водонепропусних објеката за сакупљање и третман отпадних вода које периодично празнити аутоцистерном до прикључења на најближу канализациону мрежу. а прикључење објеката на дистрибутивни електроенергетски систем (ДСЕЕ) изградити прикључак који ће се састојати од прикључног вода и ормана мерног места (ОММ), а према условима надлежног оператора дистрибутивног система.
9.	Ограђивање парцеле	омплекс се може ограђивати транспарентном оградом, максималне висине до 2,2 m. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на граници комплекса који се ограђује. рата и капије на регулационој линији не могу се отварати ван регулационе линије. ри постављању ограде и стубова ограде не сме се нарушити суседна парцела. града и стубови ограде се постављају на регулациону линију ако је ширина коридора јавне саобраћајне површине мин. 10 m. Ако је ширина коридора јавне саобраћајне површине мања од 10 m ограда и стубови ограде се постављају на мин. 3 m од регулационе линије. града и стубови ограде се постављају од међне линије парцеле према пољопривредном земљишту на удаљености од минимум 0,5 m.
10.	Заштита суседних објеката	ивелацијом саобраћајних површина одвођење површинских вода решити у оквиру парцеле на којој се гради. - Условно чисте површинске воде са парцеле одводити слободним падом риголама према саобраћајним и зеленим површинама на парцели. овршинске воде са парцеле није дозвољено усмеравати према другој
11.	Архитектонско обликовање, материјализација, завршна обрада, колорит и друго	бјекте градити од чврстих материјала, на традиционалан начин (зидани објекат) или савремени начин (монтажни објекат). ри обликовању објекта тежити успостављању хармоничног односа на парцели и са окружењем. Делови објекта, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови) морају бити у духу архитектонског наслеђа овог подручја. збор боја и материјала за фасаде усагласити са одговарајућим партерним решењем (поплочавање, озелењавање и урбани мобилијар) тако да све чини привлачну, атрактивну и хармоничну целину. бавезна је изградња косог крова. Кровне равни морају пратити пад терена. Кровни покривач ускладити са врстом кровне конструкције и нагибом крова.

2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

2.3.1. Правила грађења за насеље настало на старој економији

На грађевинском земљишту - насеље настало на старој економији, за потребе породичног пољопривредног домаћинства, изградње салаша и организовања салашарске производње, дозвољена је изградња објеката високоградње и то само у режиму заштите трећег степена.

За потребе реконструкције, адаптације и санације постојећих објеката и изградње нових објеката унутар дефинисаних граница насеља насталог на старој економији, локацијски услови се издају на основу овог Просторног плана.

Табела 57. Правила грађења за насеље настало на старој економији

	Основни услови	Правила грађења
	Врста и намена објеката који се могу градити, компатибилне намене објеката, објекти и намене чија је изградња забрањена	Дозвољена је реконструкција и изградња: главног објекта, пратећих и помоћних објеката у функцији главног објекта, економских објеката и пратећих објеката економском објекту. Дозвољена је изградња само једног главног објекта. Главни објекат је породични стамбени објекат и породични стамбено-пословни објекат који се гради за потребе пољопривредног домаћинства. Није дозвољена изградња породичног стамбеног објекта, односно стамбено-пословног објекта породичног типа без услова за изградњу економског објекта у функцији пољопривредне производње (ако исти не постоје на парцели). Пратећи објекат главном објекту је пословни објекат из области угоститељства (угоститељски објекат за смештај, угоститељски објекат за исхрану и пиће), спорта и рекреације, културе, социјалне заштите, који се може изградити за потребе презентације подручја и ако су задовољени услови заштите. Дозвољена је изградња више пратећих објеката уз стамбени објекат, у складу са условима заштите. Помоћни објекат главном објекту је: летња кухиња, гаража за путничко возило, оставе хране за сопствене потребе, млекара, сушница, пушница, подрум, надстрешница, ограда, инфраструктурни објекти (бунар, водонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода и др.). Дозвољена је изградња више помоћних објеката уз стамбени објекат, у складу са потребама пољопривредног домаћинства. Помоћни објекти се граде у стамбеном делу парцеле. Дозвољена је изградња више економских објеката. Економски објекти су: објекат за држање и узгој стоке, објекат за смештај пољопривредне механизације, објекат за прераду и складиштење пољопривредних производа, стакленик, објекат за производњу енергије из обновљивих извора за сопствене потребе (постављање соларних панела, изградња мањих постројења за прераду биомасе, издвајање биогаса из биљног и животињаког отпада, објекти за искоришћење геотермалне енергије и сл.). Узгој животиња у свему прилагодити одредбама Правилника о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња („Службени гласнику РС", број 36/17). Пратећи објекти економском објекту су: ђубришта, осочаре, сеници, чардаци, магацини хране за стоку и др. Сточне стаје (живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници, коњушнице и др.), испусти за стоку, ђубришта, осочаре, пољски клозети и слични објекти загађивачи, граде се на економском делу парцеле. Забрањена је изградња вишепородичних стамбених објеката, непоменутих: пословних, инфраструктурних, производних и складишних објеката, као и помоћних објеката уз наведене објекте.
2.	Услови за грађевинску парцелу, минимална и максимална површина за потребе парцелације / препарцелације у циљу образовања грађевинске парцеле	Грађевинска парцела мора имати обезбеђен директан приступ путу који је јавна површина. Минимална величина грађевинске парцеле је 1500 m^2. Максимална величина парцеле је 5000 m^2. На парцели на којој су изграђени објекти, а која има мању површину од 1500 m^2, реконструкција и изградња објеката дозвољена је само ако су испуњени остали услови дефинисани Просторним планом. При парцелацији или препарцелацији обезбедити минималну ширину фронта грађевинске парцеле од 15 m.

	Основни услови	равила грађења
3.	Положај објекта у односу на: регулациону линију, границе грађевинске парцеле, положај у односу на друге објекте на парцели и у односу на објекте на суседној парцели	При изградњи објеката поштовати традиционалну функционалну организацију у оквиру које се јасно издваја стамбени од економског дела парцеле. Објекти се граде као слободностојећи објекти или објекти у низу унутар парцеле на којој се гради. Објекти се граде до грађевинске линије или унутар површине ограничене грађевинским линијама. Грађевинска линија се дефинише у односу на регулациону линију и у односу на остале границе грађевинске парцеле на којој се гради. Главни објекат се гради на грађевинској линији дефинисаној у односу на регулациону линију, помоћни објекат се гради поред или иза главног објекта, у дубини парцеле, а економски објекат увек иза главног објекта, у дубини парцеле. Грађевинска линија за главни објекат је на минимално 5 m у односу на регулациону линију пута. У односу на границе парцеле са суседима грађевинску линију за све објекте (осим ограде и бунара) увући за минимално 3 m. За потребе обезбеђења противпожарних услова грађевинску линију објекта увући за минимално 5 m у односу на границе парцеле са суседима. Гаражу градити на минимално 4 m од главног објекта. Ако су задовољени противпожарни услови заштите гаража се може градити у саставу главног објекта. Водонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода лоцирати на парцели на којој се гради објекат, на минимално 3 m од границе парцеле и других објеката. Међусобно растојање стамбеног објекта и сточне стаје је минимално 15 m. Ђубриште и пољски клозет морају бити удаљени од стамбеног објекта и бунара, најмање 20 m. Реконструкција, адаптација и санација објеката је дозвољена ако се радови изводе у оквиру намена дефинисаних Просторним планом. Доградња објеката је дозвољена ако се при извођењу радова могу
4.	Највећи дозвољени индекс заузетости или изграђености грађевинске парцеле	Максимално дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је 30%. Минимална дозвољена бруто површина главног објекта је 30 m². Максимална дозвољена бруто површина највеће основе главног објекта је Максимална величина гараже за путничко возило је 30 m². Максимална дозвољена површина економских објеката и помоћних објеката уз економске одређује се у зависности од планираних
5.	Највећа дозвољена висина или спратност објекта	Највећа дозвољена спратност главног објекта је П+Пк (приземље + поткровље). Дозвољена је изградња подрумске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Висина стамбеног објекта не може прећи 6 m (од нивелете до венца). Највећа дозвољена спратност помоћног објекта: летња кухиња, гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, млекара, сушница, пушница и надстрешнице и сл., је П (приземље). Највећа дозвољена спратност економског објекта је П (приземље), а помоћног објекта уз економски обекат је П + Пк (приземље + поткровље). Кота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта (кота заштитног тротоара) и то: ота приземља нових објеката не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута; ота приземља може бити највише 0,7 m виша од коте нивелете јавног или приступног пута; д стамбених објеката који ће имати подрум, коту приземља изводити тако да се обезбеди правилно проветравање и осветљавање подрумских просторија; Минимална светла висина етаже главног објекта је 2,4 m. - Светла висина назитка поткровне етаже је макс. 1,6 m (висина од коте готовог пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине).
6.	Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели	Дозвољена је изградња само објеката наведених у тачки 1. ове Табеле.

	Основни услови	равила грађења
7.	Услови и начин приступа парцели и простора за паркирање возила	За сваку грађевинску парцелу обезбедити колско-пешачки прилаз минималне ширине 3 m са минималним унутрашњим радијусом кривине од 5 m . За паркирање возила за сопствене потребе обезбедити паркинг простор
8.	Инфраструктурна опремљеност	Снабдевање водом обезбедити бушењем бунара на парцели или на други начин, у складу са прописима. Уколико постоји могућност, снабдевање водом обезбедити прикључењем на најближи насељски систем или регионални систем водоснабдевања према условима дистрибутера. Одвођење отпадних вода решити путем водонепропусних објеката за сакупљање и третман отпадних вода које периодично празнити аутоцистерном до прикључења на најближу канализациону мрежу. За прикључење објеката на дистрибутивни електроенергетски систем (ДСЕЕ) изградити прикључак који ће се састојати од прикључног вода и ормана мерног места (ОММ, а према условима надлежног оператора дистрибутивног система).
9.	Ограђивање парцеле	Грађевинска парцела се може ограђивати живом - зеленом или транспарентном оградом, максималне висине до 1,8 m. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Врата и капије на регулационој линији не могу се отварати ван регулационе линије. При постављању ограде и стубова ограде не сме се нарушити суседна парцела. Ограда и стубови ограде се постављају на регулациону линију ако је ширина коридора јавне саобраћајне површине мин. 10 m. Ако је ширина коридора јавне саобраћајне површине мања од 10 m ограда и стубови ограде се постављају на мин. 3 m од регулационе линије. Ограда и стубови ограде се постављају од међне линије грађевинске парцеле према пољопривредном земљишту на удаљености од минимум 0,5 m.
10.	Заштита суседних објеката	Нивелацијом саобраћајних површина одвођење површинских вода решити у оквиру парцеле на којој се гради. Условно чисте површинске воде са парцеле одводити слободним падом риголама према саобраћајним и зеленим површинама на парцели. Површинске воде са грађевинске парцеле није дозвољено усмеравати према другој грађевинској парцели.
11.	Архитектонско обликовање, материјализација, завршна обрада, колорит и друго	Објекте градити од чврстих материјала, на традиционалан начин (зидани објекат) или савремени начин (монтажни објекат). При обликовању објекта тежити успостављању хармоничног односа на парцели и са окружењем. Делови објекта, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови) морају бити у духу архитектонског наслеђа овог подручја. Избор боја и материјала за фасаде усагласити са одговарајућим партерним решењем (поплочавање, озелењавање и урбани мобилијар) тако да све чини привлачну, атрактивну и хармоничну целину. Обавезна је изградња косог крова. Кровни покривач ускладити са врстом кровне конструкције и нагибом крова.

2.3.2. Правила грађења за чуварницу на водотоку

У оквиру постојећег комплекса чуварница на водотоку, за потребе чувања и одржавања насипа уз водоток, дозвољена је изградња објеката високоградње. Проширење комплекса није дозвољено без израде одговарајућег урбанистичког плана.

Дозвољена је изградња објеката високоградње за потребе обезбеђења услова за становање чувара насипа са породицом, са могућношћу допуне основне намене са наменом у функцији туризма, рекреације, културе или садржаја из области социјалне заштите, уз примену правила грађења наведених у табели која следи.

Табела 58. Правила грађења за чуварницу на водотоку

	Основни услови	равила грађења
12.	Врста и намена објеката који се могу градити, компатибилне намене објеката, објекти и намене чија је изградња забрањена	Дозвољена је реконструкција и изградња: главног објекта, пратећих и помоћних објеката у функцији главног објекта, економских објеката и пратећих објеката економском објекту. Дозвољена је изградња само једног главног објекта. Главни објекат је породични стамбени објекат или породични стамбено-пословни објекат који се гради за потребе чувара насипа. Пратећи објекат главном објекту је пословни објекат из области угоститељства (угоститељски објекат за смештај, угоститељски објекат за исхрану и пиће), пословни објекат из области услужног занатства (нпр. садржаји за потребе цикло-туризма), спорта и рекреације, културе, социјалне заштите, који се може изградити за потребе презентације подручја и ако су задовољени услови заштите. Дозвољена је изградња само једног пратећег објекта уз стамбени објекат, у складу са условима заштите. Помоћни објекат главном објекту је: летња кухиња, гаража за путничко возило, оставе хране за сопствене потребе, млекара, сушница, пушница, подрум, надстрешница, ограда, инфраструктурни објекти (бунар, водонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода и др.). Дозвољена је изградња више помоћних објеката уз стамбени објекат. Дозвољена је изградња више економских објеката. Економски објекти су: објекат за држање и узгој стоке, објекат за смештај пољопривредне механизације, објекат за прераду и складиштење пољопривредних производа, стакленик, објекат за производњу енергије из обновљивих извора за сопствене потребе (постављање соларних панела, изградња мањих постројења за прераду биомасе, издвајање биогаса из биљног и животињаког отпада, објекти за искоришћење геотермалне енергије и сл.). Узгој животиња у свему прилагодити одредбама Правилника о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња („Службени гласнику РС", број 36/17). Пратећи објекти економском објекту су: ђубришта, осочаре, сеници, чардаци, магацини хране за стоку и др. Сточне стаје (живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници, коњушнице и др.), испусти за стоку, ђубришта, осочаре, пољски клозети и слични објекти загађивачи, граде се на економском делу парцеле. Забрањена је изградња вишепородичних стамбених објеката, непоменутих: пословних, инфраструктурних, производних и складишних
13.	Услови за грађевинску парцелу, минимална и максимална површина за потребе парцелације / препарцелације у циљу образовања грађевинске парцеле	Комплекс чуварнице са планираним садржајима представља јединствену целину која мора имати обезбеђен директан приступ са површине јавне намене (насип). Грађевинска парцела је дефинисана Просторним планом. Проширење комплекса и дефинисање новог грађевинског земљишта дозвољено је само уз израду одговарајућег урбанистичког плана, а смернице за његову израду су мере заштите и правила грађења дата Просторним планом. Максимална величина парцеле која се може дефинисати одговарајућим урбанистичким планом је до 5000 m^2.
14.	Положај објекта у односу на: регулациону линију, границе грађевинске парцеле, положај у односу на друге објекте на парцели и у односу на објекте на суседној парцели	Код изградње нових објеката поштовати традиционалну функционалну организацију на парцели. Објекти се граде као слободностојећи објекти или објекти у низу унутар парцеле на којој се гради. Објекти се граде до грађевинске линије или унутар површине ограничене грађевинским линијама. Грађевинска линија се дефинише у односу на регулациону линију насипа и у односу на остале границе парцеле пољопривредног земљишта до којих се гради. Главни објекат се гради на грађевинској линији дефинисаној у односу на регулациону линију, помоћни објекат се гради поред или иза главног објекта, у дубини парцеле, а економски објекат увек иза главног објекта, у дубини парцеле. Грађевинска линија за главни објекат је на минимално 30 m у односу на регулациону линију насипа. У односу на границе парцеле са суседним пољопривредним земљиштем грађевинску линију за све објекте (осим ограде и бунара) увући за минимално 3 m. Гаражу градити на минимално 4 m од главног објекта. Ако су задовољени противпожарни услови заштите гаража се може градити у саставу главног објекта. Бунар је дозвољено копати на минимално 50 m од насипа.

	Основни услови	равила грађења
		Водонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода лоцирати на парцели на којој се гради објекат, на минимално 50 m од насипа и на минимално 3 m од границе парцела пољопривредног земљишта и других објеката. Међусобно растојање стамбеног објекта и сточне стаје је минимално 15 m. Ђубриште и пољски клозет морају бити удаљени од стамбеног објекта и
15.	Највећи дозвољени индекс заузетости или изграђености грађевинске парцеле	Максимално дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле је 30%. Максимална дозвољена бруто површина свих објеката на парцели је 0 m². Минимална дозвољена бруто површина главног објекта је 30 m². Максимална дозвољена бруто површина највеће основе главног објекта је m². Максимална величина гараже за путничко возило је 30 m². Максимална дозвољена површина економских објеката и помоћних објеката уз економске одређује се у зависности од планираних
16.	Највећа дозвољена висина или спратност објекта	Највећа дозвољена спратност главног објекта је П+Пк (приземље + поткровље), односно П+1 (приземље + спрат). Дозвољена је изградња подрумске етаже само ако је грађевинска линија објекта на 50 m од насипа и ако не постоје друге сметње геотехничке и хидротехничке природе. Висина стамбеног објекта не може прећи 6 m (од нивелете до венца). Највећа дозвољена спратност помоћног објекта: летња кухиња, гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, млекара, сушница, пушница и надстрешнице и сл., је П (приземље). Највећа дозвољена спратност економског објекта је П (приземље), а помоћног објекта уз економски обекат је П + Пк (приземље + поткровље), Кота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта (кота заштитног тротоара) и то: / кота приземља нових објеката не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута; / кота приземља може бити највише 0,7 m виша од коте нивелете јавног или приступног пута; / код стамбених објеката који ће имати подрум, коту приземља изводити тако да се обезбеди правилно проветравање и осветљавање подрумских просторија; Минимална светла висина етаже главног објекта је 2,4 m. - Светла висина назитка поткровне етаже је макс. 1,6 m (висина од
17.	Услови за изградњу других објеката на истој грађевинској парцели	ложвољена је изградња само објеката наведених у тачки 1. ове Табеле.
18.	Услови и начин приступа парцели и простора за паркирање возила	За сваку грађевинску парцелу обезбедити колско-пешачки прилаз минималне ширине 2,5 m са минималним унутрашњим радијусом кривине од . За паркирање возила за сопствене потребе обезбедити паркинг простор
19.	Инфраструктурна опремљеност	Снабдевање водом обезбедити бушењем бунара на парцели или на други начин, у складу са прописима. Уколико постоји могућност, снабдевање водом обезбедити прикључењем на најближи насељски систем или регионални систем водоснабдевања према условима дистрибутера. Одвођење отпадних вода решити путем водонепропусних објеката за сакупљање и третман отпадних вода које периодично празнити аутоцистерном до прикључења на најближу канализациону мрежу. За прикључење објеката на дистрибутивни електроенергетски систем (ДСЕЕ) изградити прикључак који ће се састојати од прикључног вода и ормана мерног места (ОММ, а према условима надлежног оператора дистрибутивног система).
20.	Ограђивање парцеле	Грађевинска парцела се може ограђивати живом - зеленом или транспарентном оградом, максималне висине до 1,8 m. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Врата и капије на регулационој линији не могу се отварати ван регулационе линије. При постављању ограде и стубова ограде не сме се нарушити суседна парцела.

	Основни услови	равила грађења
		рада и стубови ограде се постављају од међне линије грађевинске парцеле на удаљености од минимум 10 m према насипу и на удаљености од минимум 0,5 m према пољопривредном земљишту.
21.	Заштита суседних објеката	Нивелацијом саобраћајних површина одвођење површинских вода решити у оквиру парцеле на којој се гради. Условно чисте површинске воде са парцеле одводити слободним падом риголама према зеленим површинама на парцели. Површинске воде са грађевинске парцеле није дозвољено усмеравати према другим парцелама.
22.	Архитектонско обликовање, материјализација, завршна обрада, колорит и друго	Објекте градити од чврстих материјала, на традиционалан начин (зидани објекат) или савремени начин (монтажни објекат). При обликовању објекта тежити успостављању хармоничног односа на парцели и са окружењем. Делови објекта, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови) морају бити у духу архитектонског наслеђа овог подручја. Избор боја и материјала за фасаде усагласити са одговарајућим партерним решењем (поплочавање, озелењавање и урбани мобилијар) тако да све чини привлачну, атрактивну и хармоничну целину. Обавезна је изградња косог крова. Кровни покривач ускладити са врстом кровне конструкције и нагибом крова.

2.3.3. Правила грађења на површинама за производњу, складиштење и пословање

На грађевинском земљишту - површине за производњу, складиштење и пословање, унутар површина дефинисаних Просторним планом, у режиму заштите трећег степена, дозвољена је изградња објеката за потребе организовања производно, складишно, пословних комплекса у функцији примарне и секундарне пољопривредне производње: стакленици и пластеници, фарме - објекти за узгој животиња (живине, ситне и крупне стоке), комплекси за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа, машински паркови у оквиру којих је дозвољена и изградња објеката за производњу енергије из обновљивих извора за сопствене потребе (постављање соларних панела, изградња мањих постројења за прераду биомасе, издвајање биогаса из биљног и животињског отпада, објекти за искоришћење геотермалне енергије и сл.). Дозвољена је изградња објеката високоградње и инфраструктурних објеката за напред наведене намене, уз примену правила грађења наведених у табели која следи.

За потребе реконструкције постојећих објеката унутар дефинисаних површина за производњу, складиштење и пословање локацијски услови се издају на основу овог Просторног плана, а за потребе изградње нових објеката локацијски услови ће се издавати на основу предходно израђеног урбанистичког пројекта, а у складу са правилима грађења утврђеним овим Просторним планом.

Табела 59. Правила грађења на површинама за производњу, складиштење и пословање

	Основни услови	авила грађења
1.	Врста и намена објеката који се могу градити, компатибилне намене објеката, објекти и намене чија је изградња забрањена	вољена је реконструкција и изградња: главног објекта, пратећег објекта главном објекту, помоћног објекта у функцији главног објекта, економских објеката и пратећих објеката економском објекту. вољена је изградња више главних објеката. вни објекат је производни, складишни и пословни објекат. ектима за складиштење пољопривредних производа и репроматеријала сматрају се све врсте складишта (полуотворене и затворене хале, надстрешнице, силоси, трапови, подна складишта, хладњаче и др.), евентуално станице за снабдевање горивом за сопствене потребе као и други слични објекти у функцији пољопривредне производње. екти у којима се пољопривредни производи могу примарно прерађивати су сушнице, пушнице, кланице и сл. атећи објекат главном објекту је портирница и стамбени објекат. вољена је изградња само једног стамбеног објекта са максимално једном стамбеном јединицом (за потребе смештаја запослених радника). моћни објекат главном и пратећем објекту је објекат за смештај радника (свлачионице са гардеробом и санитарним чвором, чајна кухиња, просторија за пушење и сл.), гаража за путничко возило, надстрешница, ограда, инфраструктурни објекти (бунар, водонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода и др.). моћни објекат главном објекту је објекат за смештај пољопривредне механизације: затворени простори и надстрешнице у којима се смешта механизација (возила, машине, прикључни уређаји и др.), као и пољопривредни алати и опрема ради чување и одржавања. вољена је изградња више помоћних објеката у складу са потребама производње, складиштења и пословања.

	Основни услови	авила грађења
		озвољена је изградња више економских објеката. кономски објекти су: објекат за држање и узгој стоке - сточне стаје (живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници, коњушнице и др.), објекат за смештај пољопривредне механизације, објекат за прераду и складиштење пољопривредних производа, стакленик и сл. ратећи објекат економском и главном објекту су објекти за производњу енергије из обновљивих извора за сопствене потребе (постављање соларних панела, изградња мањих постројења за прераду биомасе, издвајање биогаса из биљног и животињског отпада, објекти за искоришћење геотермалне енергије и сл.). згој животиња у свему прилагодити одредбама Правилник о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња („Службени гласник РС", број 36/17). ратећи објекти економском објекту су: ђубришта, осочаре, сеници, чардаци, магацини хране за стоку, испусти за стоку и др. абрањена је изградња објеката који нису у функцији примарне
2.	Услови за грађевинску парцелу, минимална и максимална површина за потребе парцелације / препарцелације у циљу образовања грађевинске парцеле	рађевинска парцела мора имати обезбеђен директан приступ путу који је јавна површина. остојећа катастарска парцела може постати грађевинска само ако задовољава услове за изградњу објеката утврђене Просторним планом. ри парцелацији или препарцелацији катастарских парцела, а за потребе образовања нове грађевинске парцеле, минимална величина грађевинске парцеле је 5000 m^2, а максимална величина грађевинске парцеле је површина грађевинског земљишта која је дефинисана овим Просторним планом. При парцелацији или препарцелацији обезбедити минималну ширину фронта грађевинске парцеле од 20 m. дступање од напред наведених услова који се односе на величину парцеле и ширину фронта парцеле дозвољено је само у случају постојећег комплекса који се задржава.
3.	Положај објекта у односу на: регулациону линију, границе грађевинске парцеле, положај у односу на друге објекте на парцели и у односу на објекте на суседној парцели	ри изградњи фарме формирати два одвојена блока - технички и производни. Технички блок подразумева изградњу: објеката за смештај радника, складишта хране, карантинске просторије, машински део, просторије за ветеринарске прегледе, мини кланицу за принудна клања и др. Неопходно је обезбедити посебан простор за уништавање или одлагање угинулих животиња. У производном делу налазе се објекти за узгој стоке, који морају бити подељени по категоријама стоке - за приплодне животиње, за узгој подмлатка и за тов. Сви објекти намењени држању и узгоју стоке морају бити пројектовани и грађени према нормативима и стандардима за изградњу ове врсте објеката и конкретне врсте животиња, уз примену санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова. Простор за одлагање и збрињавање стајског ђубрива из објеката мора бити смештен, односно изграђен тако да се спречи загађивање околине, насупрот правцу главних ветрова и мора да буде удаљен минимално 50 m од објеката за животиње. бјекти се граде као слободностојећи објекти или објекти у низу унутар парцеле на којој се гради. бјекти се граде до грађевинске линије или унутар површине ограничене грађевинским линијама. Грађевинска линија се дефинише у односу на регулациону линију и у односу на остале границе грађевинске парцеле на којој се гради. лавни објекат се гради на грађевинској линији дефинисаној у односу на регулациону линију. Међусобни размак између главних објеката дефинише се у сваком појединачном случају, у зависности од намене објеката и у складу са важећом законском регулативом. омоћни објекат се гради поред или иза главног објекта, у дубини парцеле, а економски објекат увек иза главног објекта, у дубини парцеле. рађевинска линија за главни објекат је на минимално 5 m у односу на регулациону линију пута. односу на границе парцеле са суседима грађевинску линију за све објекте (осим ограде и бунара) увући за минимално 3 m, ако су задовољени противпожарни услови. аражу градити на минимално 4 m од главног објекта. Ако су задовољени противпожарни услови заштите гаража се може градити у саставу главног објекта. одонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода лоцирати на парцели на којој се гради објекат, на минимално 3 m од границе парцеле и других објеката. ојишта, настрешнице и стамбених објеката и стајње стаје је минимално 15

	Основни услови	Правила грађења
		- Ђубриште мора бити удаљено од стамбеног објекта и бунара најмање
4.	Највећи дозвољени индекс заузетости или изграђености грађевинске парцеле	- Максимално дозвољени индекс заузетости грађевинске парцеле под објектима високоградње је 50%, а са саобраћајним површинама индекс заузетости грађевинске парцеле је 70%.
5.	Највећа дозвољена висина или спратност објекта	већа дозвољена спратност главног објекта: пословног објекта је П+Пк (приземље + поткровље), производног и складишног објекта је П (приземље), односно у складу са захтевима технолошког процеса производње, односно складиштења. Дозвољена је изградња подрумске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. – Укупна висина производног и складишног објекта не може прећи 25 m (од нивелете до венца). – Највећа дозвољена спратност пратећег објекта је П + Пк (приземље + поткровље). – Највећа дозвољена спратност помоћног објекта уз глави објекат је П (приземље). – Највећа дозвољена спратност економског објекта је П (приземље), а помоћног објекта уз економски обекат је П + Пк (приземље + поткровље). та приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта (кота заштитног тротоара) и то: приземља нових објеката не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута; приземља може бити највише 0,3 m виша од коте нивелете јавног или приступног пута; тамбених објеката који ће имати подрум, коту приземља изводити тако да се обезбеди правилно проветравање и осветљавање подрумских просторија; – Минимална светла висина пословне етаже је 3 m; минимална светла висина етаже помоћног објекта је 2,4 m. – Светла висина назитка поткровне етаже је макс. 1,6 m (висина од коте готовог пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине).
6.	Услови за изградњу других објеката на истој грађевинско парцели	- Дозвољена је изградња само објеката наведених у тачки 1. ове Табеле.
7.	Услови и начин приступа парцели и простора за паркирање возила	– За грађевинску парцелу обезбедити колско-пешачки прилаз минималне ширине 3,5 m са минималним унутрашњим радијусом кривине од 7 m. – За паркирање возила за сопствене потребе обезбедити паркинг простор у оквиру грађевинске парцеле на којој се гради.
8.	Инфраструктурна опремљеност	– Снабдевање водом обезбедити бушењем бунара на парцели или на други начин, у складу са прописима. олико постоји могућност, снабдевање водом обезбедити прикључењем на најближи насељски систем или регионални систем водоснабдевања према условима дистрибутера. вођење отпадних вода решити путем водонепропусних објеката за сакупљање и третман отпадних вода које периодично празнити аутоцистерном до прикључења на најближу канализациону мрежу. прикључење објеката на дистрибутивни електроенергетски систем (ДСЕЕ) изградити прикључак који ће се састојати од прикључног вода и ормана мерног места (ОММ, а према условима надлежног оператора дистрибутивног система).
9.	Ограђивање парцеле	ађевинска парцела се може ограђивати транспарентном оградом, максималне висине до 2,2 m. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. – Врата и капије на регулационој линији не могу се отварати ван регулационе линије. – При постављању ограде и стубова ограде не сме се нарушити суседна парцела. рада и стубови ограде се постављају на регулациону линију ако је ширина коридора јавне саобраћајне површине мин. 10 m. Ако је ширина коридора јавне саобраћајне површине мања од 10 m ограда и стубови ограде се постављају на мин. 3 m од регулационе линије. рада и стубови ограде се постављају од међне линије грађевинске парцеле према пољопривредном земљишту на удаљености од минимум 0,5 m. рада и стубови ограде се постављају на регулациону линију, а од међне линије грађевинске парцеле према пољопривредном земљишту на удаљености од минимум 0,5 m.

	Основни услови	авила грађења
10.	Заштита суседних објеката	велацијом саобраћајних површина одвођење површинских вода решити у оквиру парцеле на којој се гради. овно чисте површинске воде са парцеле одводити слободним падом риголама према саобраћајним и зеленим површинама на парцели. ршинске воде са грађевинске парцеле није дозвољено усмеравати према другој грађевинској парцели.
11.	Архитектонско обликовање, материјализација, завршна обрада, колорит и друго	екте градити од чврстих материјала, на традиционалан начин (зидани објекат) или савремени начин (монтажни објекат). и обликовању објекта тежити успостављању хармоничног односа на парцели и са окружењем. Делови објекта, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови) морају бити у духу архитектонског наслеђа овог подручја. бор боја и материјала за фасаде усагласити са одговарајућим партерним решењем (поплочавање, озелењавање и урбани мобилијар) тако да све чини хармоничну целину. авезна је изградња косог крова. Кровни покривач ускладити са врстом кровне конструкције и нагибом крова.

2.3.4. Правила грађења за рибњаке

На грађевинском земљишту - рибњак, унутар површине рибњака дефинисане Просторним планом, у режиму заштите трећег степена, дозвољена је изградња објеката за потребе организовања рибњачке производње: рибњачких базена, објеката високоградње и инфраструктурних објеката, уз примену правила грађења наведених у табели која следи.

Унутар дефинисаних граница рибњака, за потребе реконструкције постојећих објеката, локацијски услови се издају на основу овог Просторног плана, а за потребе изградње нових објеката на рибњацима у просторној подцелини „Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја Тамиша" локацијски услови ће се издавати на основу претходно израђеног урбанистичког пројекта, а у складу са правилима грађења утврђеним овим Просторним планом.

Табела 60. Правила грађења за постојеће комплексе рибњака

	Основни услови	авила грађења
1.	Врста и намена објеката који се могу градити, компатибилне намене објеката, објекти и намене чија је изградња забрањена	волељена је изградња главног објекта, економског објекта, пратећих и помоћних објеката у функцији главног и економског објекта. волељена је изградња само једног главног објекта. вни објекат је пословни - административни објекат, односно пословно-стамбени објекат за потребе организовања и вођења рибњачке производње. У објекту обезбедити посебну просторију за ветеринарске прегледе и дневно праћење здравственог стања и прираста популације, за редовно вршење основне контроле квалитета воде која се упушта, користи или испушта из рибњака. У пословно- стамбеном објекту дозвољено је планирати само једну стамбену јединицу која се гради за потребе пољопривредног газдинства. волељена је изградња више економских објеката. номски објекти су рибњачки базени. При изградњи одвојити базене по категоријама у складу са технологијом производње: младичњаке, товилишта и зимовнике. У саставу рибњачких базена обезбедити уливно-изливне објекте, уставе, ераторе, хранидбене платформе и насипе који спречавају продор спољних вода у базене и задржавају воду у базенима. волељена је изградња само једног пратећег објекта. атећи објекат главном објекту је пословни објекат из области угоститељства (угоститељски објекат за смештај, угоститељски објекат за исхрану и пиће), који се може изградити за потребе презентације подручја и ако су задовољени сви услови заштите. волељена је изградња више помоћних објеката. моћни објекат главном и пратећем објекту је: гаража за путничко возило, надстрешница, ограда, инфраструктурни објекти (бунар, водонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода и др.). Помоћни објекти економском објекту су магацини хране за рибу, магацин репроматеријала, опреме за одржавање рибњака и обављање рибњачке производње, чуварнице и сл. рањена је изградња стамбених објеката, непоменутих пословних, економских и инфраструктурних објеката, производних и складишних објеката, као и помоћних објеката уз наведене објекте.

	Основни услови	авила грађења
2.	Минимална и максимална површина грађевинске парцеле за изградњу рибњака	омплекс рибњака са планираним садржајима представља јединствену целину која мора имати обезбеђен директан приступ путу који је јавна површина. Максимална величина грађевинске парцеле за изградњу рибњака је дефинисана графичким прилозима Просторног плана. Минимална величина грађевинске парцеле за изградњу рибњака ie 1 ha.
3.	Положај објекта у односу на: регулациону линију, границе грађевинске парцеле, положај у односу на друге објекте на грађевинској парцели и у односу на објекте на суседној парцели	ви објекти се граде као слободностојећи објекти. бјекти се граде до грађевинске линије или унутар површине ограничене грађевинским линијама. Грађевинска линија се дефинишу у односу на регулациону линију, у односу на остале границе парцеле на којој се гради и у односу на објекте који се граде. рађевинска линија за главни објекат је на минимално 10 m у односу на регулациону линију пута. зависности од намене пратећег објекта дефинише се грађевинска линија у односу на главни и економски објекат, али не може бити мање од 3 m. односу на границе парцеле са суседима грађевинску линију за све објекте (осим ограде, бунара, процедних канала) увући за минимално 3 m. аражу градити на минимално 4 m од главног објекта. Ако су задовољени противпожарни услови заштите гаража се може градити у саставу главног објекта. одонепропусни објекат за сакупљање и третман отпадних вода лоцирати
4.	Највећи дозвољени индекс заузетости или изграђености грађевинске парцеле	Максимално дозвољени индекс заузетости комплекса рибњака је 90%, од чега је 80% индекс заузетости под рибњачким језерима и насипима, а максимални индекс заузетости под објектима високоградње и саобраћајним површинама је 10%. безбедити минимално 10% зелених површина унутар комплекса.
5.	Највећа дозвољена висина или спратност објекта	ајвећа дозвољена спратност главног и пратећег објекта је П+Пк (приземље + поткровље). Дозвољена је изградња подрумске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. ајвећа дозвољена спратност помоћног објекта је П (приземље). ота приземља објекта одређује се у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта (кота заштитног тротоара) и то: та приземља нових објеката не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута; та приземља може бити највише 0,7 m виша од коте нивелете јавног или приступног пута; д објеката који ће имати подрум, коту приземља изводити тако да се обезбеди правилно проветравање и осветљавање подрумских просторија; Минимална светла висина етаже главног и пратећег објекта је 3 m. Минимална светла висина етаже помоћног објекта је 2,4 m. ветла висина назитка поткровне етаже је максимално 1,6 m (висина од коте готовог пода поткровне етаже до тачке прелома кровне косине).
6.	Услови за изградњу других објеката на истој парцели	озвољена је изградња само објеката наведених у тачки 1. ове Табеле.
7.	Услови и начин приступа грађевинској парцели и простора за паркирање возила	а комплекс обезбедити колско-пешачки прилаз минималне ширине 3,5 m са минималним унутрашњим радијусом кривине од 7 m. а паркирање возила за сопствене потребе обезбедити паркинг простор у оквиру властите парцеле.
8.	Инфраструктурна опремљеност	набдевање водом рибњачких базена обезбедити према водним условима надлежног водопривредног предузећа. набдевање водом објеката високоградње обезбедити бушењем бунара на парцели или на други начин, у складу са прописима. колико постоје могућност, снабдевање водом обезбедити прикључењем на најближи насељски систем или регионални систем водоснабдевања. двођење отпадних вода решити путем водонепропусних објеката за сакупљање и третман отпадних вода које периодично празнити аутоцистерном до прикључења на најближу канализациону мрежу. а прикључење објеката на дистрибутивни електроенергетски систем (ДСЕЕ) изградити прикључак који ће се састојати од прикључног вода и ормана мерног места (ОММ), а према условима надлежног оператора дистрибутивног система
9.	Ограђивање грађевинске парцеле	омплекс се може ограђивати транспарентном оградом, максималне висине до 2,2 m. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на граници комплекса који се ограђује. рата и капије на регулационој линији не могу се отварати ван

	Основни услови	авила грађења
		регулационе линије. ри постављању ограде и стубова ограде не сме се нарушити суседна парцела. града и стубови ограде се постављају на регулациону линију ако је ширина коридора јавне саобраћајне површине мин. 10 m. Ако је ширина коридора јавне саобраћајне површине мања од 10 m ограда и стубови ограде се постављају на мин. 3 m од регулационе линије. града и стубови ограде се постављају од међне линије парцеле према пољопривредном земљишту на удаљености од минимум 0,5 m.
10.	Заштита суседних објеката	ивелацијом саобраћајних површина одвођење површинских вода решити у оквиру грађевинске парцеле на којој се гради. - Условно чисте површинске воде са грађевинске парцеле одводити слободним падом риголама према саобраћајним и зеленим површинама на парцели. овршинске воде са грађевинске парцеле није дозвољено усмеравати према другој парцели.
11.	Архитектонско обликовање, материјализација, завршна обрада, колорит и друго	бјекте градити од чврстих материјала, на традиционалан начин (зидани објекат) или савремени начин (монтажни објекат). ри обликовању објекта тежити успостављању хармоничног односа на парцели и са окружењем. Делови објекта, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови) морају бити у духу архитектонског наслеђа овог подручја. збор боја и материјала за фасаде усагласити са одговарајућим партерним решењем (поплочавање, озелењавање и урбани мобилијар) тако да све чини привлачну, атрактивну и хармоничну целину. бавезна је изградња косог крова. Кровне равни морају пратити пад терена. Кровни покривач ускладити са врстом кровне конструкције и нагибом крова.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Процес примене и спровођења мера и решења утврђених Просторним планом представља Имплементацију Просторног плана. Реализација овог процеса захтева дефинисање система управљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), затим утврђивање потребних активности, мера и инструмената за имплементацију, утврђивање приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових обавеза, овлашћења и одговорности.

Управљање просторним развојем Подручја посебне намене ПИО „Потамишје" подразумева координисане активности различитих нивоа органа државне управе у процесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја:
- државни ниво - ресорна министарства Владе Републике Србије;
- покрајински ниво - ресорни покрајински секретаријати и Покрајинска влада;
- ниво локалних самоуправа - ресорна одељења и службе јединица локалне самоуправе.

У организацији управљања просторним развојем подручја Просторног плана приоритет имају функције и садржаји од јавног значаја. Реализација функција и садржаја од јавног значаја, представља неопходан предуслов за реализацију свих осталих планских решења. Највећи значај у овом погледу има доношење уредбе о заштити ПИО „Потамишје и спровођење дефинисаних граница заштите ПИО „Потамишје".

Имајући у виду захтеве заштите и одрживог развоја, а сходно националном законодавству, секторским стратешким документима и поштовању конвенција, предложен је оквир примене Просторног плана као подручја којим, поред заштите вредности карактера предела, природних и културних добара, препоручен је и модел развоја одрживог туризма. Планским решењима, кроз правила уређења, правила грађења и смернице за спровођење Просторног плана, дати су услови и за детаљнију разраду планских решења у области туризма.
Управљање заштитом, уређењем и развојем простора у складу са планским решењима и правилима утврђеним Просторним планом, подразумева:
- формирање базе података о простору и Просторном плану, у функцији коришћења, мониторинга и оцене спровођења, допуне и иновирања планских концепција заштите и развоја подручја, како би се створили предуслови за формирање ГИС базе података за подручје посебне намене ПИО „Потамишје":

s у првој фази извршити анализу доступних података из Просторног плана и података којима располаже Покрајински завод за заштиту природе и надлежни заводи за заштиту споменика културе, Управљач ПИО „Потамишје", јединице локалне самоуправе и др; s у другој фази формирати јединствену просторну базу података, конверзијом дигиталних података у јединствен систем података о простору, која ће имати задатак да обезбеди трајну информатичку подршку припремању, доношењу и спровођењу планских докумената и пројектних задатака;

- унапређење институционално - организационе подршке, у циљу постизања институционалне координације између овлашћених предузећа за коришћење и заштиту природних добара и природе (газдовање у ПИО „Потамишје" са пољопривредним земљиштем, шумама и шумским земљиштем, водама и водим земљиштем) и заштиту непокретних културних добара;
- управљање туристичким локацијама и појединачним туристичким атракцијама;
- успостављање вишег нивоа партнерства између јавног и приватног сектора.

Учесници у остваривању Просторног плана су органи и институције на националном, регионалном и локалном нивоу, као и локална удружења цивилног сектора, који имају утицај на активности везане за имплементацију планских решења.

Актери који су препознати као кључни у имплементацији Просторног плана су: министарства, покрајински секретаријати, јединице локалне самоуправе које су у обухвату Просторног плана, јавна предузећа и установе, цивилни и приватни сектор, цркве и верске заједнице.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

У подручју обухвата Просторног плана дају се смернице за даљу разраду планских решења и њихово спровођење и то:

- спровођење Просторног плана у Подручју посебне намене „ПИО Потамишје" и
- спровођење планске документације у обухвату Просторног плана.

У подручју обухвата Просторног плана дају се мере и смернице за израду одговарајућег планског документа и то за:

- коридор Основне каналске мреже Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав у складу са мерама заштите из Просторног плана и
- коридор државног пута Ib реда бр. 24,

а према Рефералној карти број 4 - Карта спровођења из Просторног плана.

2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ"

За подручје посебне намене „ПИО Потамишје" обавезна је примена Просторног плана на следећи начин:

- даља планска разрада:
  s усаглашавање планских докумената ЈЛС са Просторним планом и
  s обавезна израда одговарајућег урбанистичког плана, у свему према смерницама утврђеним Просторним планом;
- директна примена Просторног плана: s
  издавање локацијских услова,
  s обавезна израда урбанистичког пројекта за Просторним планом дефинисане локације и s израда пројекта препарцелације и парцелације, а све према Рефералној карти број 4.: „Карта спровођења".

Израдом измена и допуна или новог планског документа за ЈЛС, а који је у обухвату посебне намене ПИО „Потамишје", испоштовати Просторним планом дефинисане услове заштите ПИО „Потамишје":

- у подручју ПИО „Потамишје" при изради просторног плана ЈЛС није дозвољена промена основне намене и мера заштите дефинисаних Просторним планом;
- израдом планског документа ЈЛС којим се дефинише грађевинско земљиште у грађевинском подручју насеља није дозвољено ширење грађевинског земљишта у грађевинском подручју насеља на подручје ПИО „Потамишје";
- за делове Просторне целине ПИО „Потамишје" Просторним планом дате су локације за израду одговарајућег урбанистичког плана и смернице за њихову израду, по основним наменама, а за потребе даље разраде планских решења. Израдом ових урбанистичких планова на дефинисаним локацијама дозвољена је корекција основне намене дефинисане овим Просторним планом уз примену дефинисаних мера заштите.

У подручју посебне намене ПИО „Потамишје" дају се додатне смернице за разраду Просторног плана у подручју:

- Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" и
- ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша;

а унутар просторне целине и смернице за разраду Просторног плана за подручје просторне подцелине:
- Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје",
- Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје",
- Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша и
- Подручје са плитким воденим стаништима.

2.1.1. Смернице за спровођење Просторног плана у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

За подручје Просторне целине Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" дају се додатне смернице за спровођење Просторног плана, обједињено као и појединачно за подручје просторне подцелине:
- Горњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" и
- Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје".

У Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" дозвољена је изградња и реконструкција:
- објеката високоградње, само према планским решењима дефинисаним Просторним планом и
- инфраструктурних објеката, према планским решењима дефинисаним Просторним планом и Просторним планом подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин).

У Просторној подцелини Горњи Тамиш са инундационим подручјем није дозвољена изградња ни реконструкција објеката високоградње, осим на локацији планираног центра управљача код Ботоша. Дозвољена је само изградња и реконструкција инфраструктурних објеката, према планским решењима дефинисаним Просторним планом и Просторним планом подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин). За подручје Просторне подцелине Горњи Тамиш са инундационимподручјем у ПИО „Потамишје" дају се смернице заизраду одговарајућег урбанистичког плана за потребе уређења и изградње: устава, насипа и пута по насипу. Планска решења дефинисана Планом детаљне регулације спојног канала „Ланка-Бирда" у општини Сечањ („Службени лист општине Сечањ", број 6/11), који се малим делом свог обухвата налази у овој просторној подцелини, се примењују. За подручје Просторне подцелине Горњи Тамиш са инундационимподручјем у ПИО „Потамишје" дају се смернице заизраду одговарајућег урбанистичког плана за прихватни објекат наутичког туризма и за центар управљача.

У Просторној подцелини СредњиТамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" дозвољена је изградња иреконструкција објеката високоградње само на локацијама дефинисаним Просторним планом. Дозвољена је само изградња и реконструкција инфраструктурних објеката, према планским решењима дефинисаним Просторним планом, Просторним планом подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) и Просторним планом подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток". За подручје Просторне подцелине Средњи Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје" дају се смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за рибњак у инундацији.

2.1.1.1. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за уставе у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

За потребе изградње и даље развијање хидросистем ДТД, у циљу повезивања планираних и постојећих водних објеката у систем, обавезна је израда плана детаљне регулације за објекат - уставе у Просторној целини Тамиш. Задатак уставе је да регулише ниво воде у каналу, омогући захватање воде за различите сврхе, преусмеравање тока воде, деоба и управљање водама. Уставе су опремљене одговарајућим грађевинама и опремом којом се омогућује остварење сврхе тих грађевина (преливи, испусти, хидромеханичка опрема).

2.1.1.2. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за насип у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

За планиране линијске и комуналне инфраструктурне системе за које је потребно утврђивање јавног интереса - насипа/одбрамбене линије, планом сагледати конкретне могућности простора и дати просторну организацију планираних садржаја и подела на функционалне целине (зоне) као и решење намене површина, диспозиције објеката и њихова међусобна повезаност. Предложеном просторном организацијом неопходно је обезбедити адекватан простор за изградњу планираног одбрамбеног насипа, као и свих постојећих, а и планираних садржаја, како у самом простору обухвата тако и у непосредном окружењу.

Изградњом насипа је потребно створити услове који ће омогућити очување станишта природних реткости у непосредном окружењу обухвата Плана. У том смислу је потребно формирати пролазе за ситне животиње

са обе стране насипа, а садњом зеленила усмерити животиње ка пролазима. Потребну инфраструктуру градити у складу са правилницима и техничким нормативима.

2.1.1.3. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана планираног општинског пута, постојећег државног пута II реда бр.131, пута по насипу, приступних путева и бициклистичких стаза у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

Планирани општински пут, постојећи државни пута II реда бр.131 (деоница за коју није дефинисана регулација), као и остале приступне путеве за које је потребно утврдити регулацију, потребно је осим у складу са Законом о планирању и изградњи, израдити и у складу са Законом и Прописима који ближе регулишу проблематику пројектовања и изградње саобраћајница. Осим резервације простора за коридоре предметних саобраћајних капацитета, основне смернице за пројектовање и изградњу путева директно су везане за обезбеђивање одговарајућих геометријских елемената пута и путних објеката, као и за одговарајућа решења одводњавања, заштите животне средине и односа према комуналној и осталој инфраструктури (зоне укрштања и решења истих).

Локалитети који се налазе у границама заштићеног подручја, а дефинисани су овим Просторним планом, реализоваће се према условима и мерама заштите за утврђени режим заштите и у складу са осталим условима из Просторног плана.

План детаљне регулације израдити за бициклистичку стазу у оквиру ОКМ ХС ДТД и реке Тамиш. Приликом израде плана детаљне регулације неопходно је прибавити услове организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

2.1.1.4. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за прихватни објекат наутичког туризма у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

Прихватни објекат наутичког туризма (ПОНТ) је објекат инсталиран на обали и води који служи за прихват, снабдевање, чување, одржавање и поправку пловних објеката који се користе у туристичке сврхе, као и за пружање услуга наутичарима. ПОНТ лоцирати изван пловног пута на удаљености на којој не омета безбедну пловидбу бродова. При планирању ПОНТ-а обезбедити услове за располагање довољно пространом водном површином за сигурно задржавање и несметано кретање пловних објеката и за време најнижег водостаја (ниског пловног нивоа). У складу са санитарним прописима и прописима о заштити животне средине решити одлагање отпадних чврстих и течних материја.
ПОНТ пројектовати и реализовати у складу са техничким прописима који ближе регулишу проблематику пројектовања и извођења оваквих садржаја. При изради одговарајућег урбанистичког плана придржавати се услова и мера заштите за утврђени режим заштите, осталих услова и мера заштите из Просторног плана и услове организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

2.1.1.5. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за центар управљача у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

Због заштите, очувања и презентације вредности ПИО „Потамишје", за потребе обављања делатности управљача, планиран је центар управљача код Ботоша. За потребе задовољавања специфичних потреба туриста, као и запослених и становника који гравитирају центру управљача неопходно је обезбедити услове за рад јавних служби: из области образовања (школе у природи, едукативне радионице), служба спасавања, служба противпожарне заштите и сл. Центар управљача представља потенцијал за развој туризма специјалних интереса са благим активностима: пешачење, бициклизам, камповање и сл., екотуризам: едукација, активности везане уз природу (излетишта, оријентација у простору, посматрање животиња и сл.).

За потребе центра управљача и контактног подручја неопходно је унапредити постојећу и изградити нову туристичку инфраструктуру и туристичку супраструктуру (реконструкција / изградња и уређење: приступних путева, паркинг површина, бициклистичких стаза и излетничких стаза, опремање туристичком сигнализацијом, поставка мобилијара и др.). За потребе дефинисања грађевинског земљишта за комплекс центра управљача и дефинисања услова за уређење и изградњу неопходна је израда одговарајућег урбанистичког плана.

У складу са исказаним захтевом, израдом одговарајућег урбанистичког плана дефинисати услове за уређење и изградњу:
- објеката центра управљача, за потребе обављања административних послова руковођења и презентације природног добра, за смештај запослених и држање опреме и возила за одржавање реда у заштићеном подручју;
- угоститељских објеката за смештај, угоститељских објеката за исхрану и пиће, уз напомену да је

дозвољена изградња угоститељских објеката само ако је одвођење отпадних вода и привремено одлагање комуналног отпада решено на адекватан начин;
- отворених простора за прихват очекиваног броја посетилаца (колско-манипулативне и паркинг површине, бициклистичке и пешачке стазе и платои, привезишта за чамце, летње позорнице, видиковац и сл.);
- спортско-рекреативних терена: отворених (препорука је да се користе природни материјали), по потреби и затворених, као засебних објеката или као пратећих садржаја угоститељском објекту и
- инфраструктурних мрежа и објеката, у складу са очекиваним капацитетима потрошње.

Максимална спратност главних објеката је П + 1 + Пк (приземље + спрат + поткровље) односно, максимално П + 2 (приземље + два спрата). Изградња подрумских, сутеренских етажа је дозвољена само ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. При планирању објеката водити рачуна да се максимално испоштује конфигурација терена тј., пад терена треба да прати и каскадна изградња објеката. Препоручује се изградња кровова са косим кровним равнима које прате пад терена, али дозвољена је и изградња равних зелених кровова. Обезбедити минимално 40% слободних зелених површина.

За паркирање возила за сопствене потребе (за запослене и кориснике услуге) мора се, у складу са потребама, обезбедити одговарајући паркинг простор за путничка и друга очекивана возила у оквиру комплекса.

2.1.1.6. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за рибњак у Просторној целини Тамиш са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје"

За потребе проширења постојећих рибњака и дефинисања:
- нове границе рибњака;
- услова заштите од великих вода Тамиша и поплава;
- услова за изградњу нових објеката;

обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана.

При дефинисању граница рибњака, осим рибњачких базена и насипа обезбедити и услове за:
- уређаје за: упуштање и испуштање воде, регулисање нивоа воде у рибњаку, спречавање пролаза рибе, рибље млађи и икре у или из рибњака;
- изградњу лабораторије за редовно вршење основне контроле квалитета воде која се упушта, користи или испушта из рибњака;
- изградњу објеката за опрему за манипулацију рибом и рибљом храном;
- уређено место или изграђен технички уређај за уклањање смећа и штетних отпадака, који онемогућава загађење рибњака и његове околине.

2.1.2. Смернице за спровођење Просторног плана у Просторној целини ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша

За подручје Просторне целине ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша дају се додатне смернице за спровођење Просторног плана, обједињено као и појединачно за подручје просторне подцелине:
- Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша и
- Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја Тамиша.

У Просторној целини ПИО „Потамишје" ван инундационог подручја Тамиша дозвољена је изградња и реконструкција објеката високоградње и инфраструктурних објеката према условима и локацијама дефинисаним Просторним планом.

У Просторној подцелини Подручје травнатих површина ван инундационог подручја Тамиша дају се смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за потребе уређења и изградње: на површинама за туризам, спорт и рекреацију и за насеље настало на старој економији.

У Просторној подцелини Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја Тамиша дају се смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за потребе уређења и изградње: површина за туризам, спорт и рекреацију на пољопривредном земљишту и рибњака у инундацији. Планска решења дефинисана Планом детаљне регулације спортско рекреативног и туристичког комплекса Баранда-Опово („Општински службени гласник општине Опово", број 10/18), који се малим делом свог обухвата налази у овој просторној подцелини, се примењују.

2.1.2.1. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за површину за туризам, спорт и рекреацију у Просторној подцелини „Подручје травнатих површина ван инундационог подручја реке Тамиш"

За потребе дефинисања новог грађевинског земљишта уз постојећу површину за туризам, спорт и рекреацију, за потребе уређења и изградње садржаја за потребе туристичке понуде, спорта и рекреације, за потребе регулације јавних површина (приступног пута и сл.), начина обезбеђења приступа туристичко-спортско-рекреативном комплексу, дефинисања начина опремања туристичком инфраструктуром, дефинисања додатних мера за заштиту и презентацију подручја, као и за потребе изградње нових објеката и организовање нових садржаја или повећања постојећих капацитета, неопходна је израда одговарајућег урбанистичког плана, према смерницама из Просторног плана и у складу са условима прибављеним од надлежних завода за заштиту, од надлежних органа и других организација у чијој је надлежности издавање услова.

При изради одговарајућег урбанистичког плана обавезна је примена свих мера заштите дефинисаних Просторним планом. У складу са исказаним захтевом, израдом одговарајућег урбанистичког плана дефинисати услове за уређење и изградњу:

- отворених простора за прихват очекиваног броја посетилаца (колско-манипулативне и паркинг површине, бициклистичке и пешачке стазе и платои, летње позорнице, видиковци и сл.);
- спортско-рекреативних терена: отворених (препорука је да се користе природни материјали), по потреби и затворених, као засебних објеката или као пратећих садржаја угоститељском објекту;
- угоститељских објеката за смештај и угоститељских објеката за исхрану и пиће, уз напомену да је дозвољена изградња угоститељских објеката само ако је одвођење отпадних вода и привремено одлагање комуналног отпада решено на адекватан начин;
- инфраструктурних мрежа и објеката у складу са очекиваним капацитетима потрошње (инфраструктурну мрежу изводити само подземно).

Максимална спратност главних објеката је П+1+Пк (приземље + спрат + поткровље) односно, максимално П + 2 (приземље + два спрата). Изградња подрумских, сутеренских етажа је дозвољена само ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Препоручује се изградња кровова са косим кровним равнима које прате пад терена, али дозвољена је и изградња равних зелених кровова. Обезбедити минимално 40% слободних зелених површина.

За паркирање возила за сопствене потребе (за запослене и кориснике услуге) мора се, у складу

са потребама, обезбедити одговарајући паркинг простор за путничка и друга очекивана возила у

оквиру комплекса.

2.1.2.2. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за насеље настало на старој економији у Просторној подцелини „Подручје травнатих површина ван инундационог подручја реке Тамиш"

За потребе дефинисања новог грађевинског земљишта, дефинисања регулације јавних површина (приступног пута), дефинисања услова за изградњу и додатних мера за заштиту и презентацију подручја, неопходна је израда одговарајућег урбанистичког плана према смерницама из Просторног плана и у складу са условима накнадно прибављеним од надлежних завода за заштиту, организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

При изради плана:
- дефинисати услове за уређење и изградњу коридора приступних саобраћајница (минималне ширине 8 m);
- размотрити могућност дефинисања отворених простора за прихват посетилаца (колско- манипулативне и паркинг површине, бициклистичке и пешачке стазе и платои, летње позорница и сл.);
- у складу са условима заштите природе и животне средине на адекватан начин решити комунално инфраструктурно опремање и привремено прикупљање и даљу евакуацију отпада;
- максимална спратност главних објеката је П+Пк (приземље + поткровље);
- изградња подрумских, сутеренских етажа је дозвољена само ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе;
- препоручује се изградња кровова са косим кровним равнима, али дозвољена је и изградња равних зелених кровова.

2.1.2.3. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за потребе изградње комплекса за туристичку презентацију подручја посебне намене у Просторној подцелини „Подручје травнатих површина ван инундационог подручја реке Тамиш"

У складу са актима управљача и Законом о заштити природе, на површинама које су Просторним планом дефинисане као остало пољопривредно земљиште, дозвољена је изградња објеката за потребе туристичке презентације посебне намене. За потребе изградње комплекса за туристичку презентацију подручја посебне намене обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана ради дефинисања површина за уређење и заштиту, дефинисања и уређења грађевинског земљишта, начина обезбеђења приступа комплексу и његовог инфраструктурног опремања, као и дефинисања додатних мера за заштиту и презентацију подручја, а према смерницама из овог Просторног плана и у складу са условима накнадно прибављеним од надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

Израдом урбанистичког плана обезбедити услове за изградњу неопходне туристичке инфраструктуре и сигнализације: прихват посетилаца и возила, обезбеђење информативних и угоститељских услуга, као и санитарно-хигијенских услова. Планом дефинисати услове за уређење отворених простора за прихват очекиваног броја посетилаца (платои, летња позорница и сл.) и возила (паркинг за запослене и посетиоце), обезбеђење информативних и угоститељских услуга, као и санитарно-хигијенских услова (инфо центар, визиторски центар са летњом учионицом и видиковцем и сл.), евентуално, услове за изградњу угоститељских објеката (обављање угоститељске делатности, уз напомену да су дозвољени угоститељски објекти за смештај само они који се не категоришу) и спортско-рекреативних терена (отворених, са природном подлогом и од природних материјала). Комплекс инфраструктурно опремити у складу са очекиваним капацитетима потрошње. Инфраструктурну мрежу изводити само подземно.

Максимална спратност је По+П+1+Пк (подрум + приземље + поткровље). Визиторски центар може имати и видиковац максималне висине до 20 m. Изградња подрумске етаже је дозвољена само ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

2.1.2.4. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за површину за туризам, спорт и рекреацију у Просторној подцелини „Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја реке Тамиш"

На површинама дефинисаним као површина за туризам, спорт и рекреацију на пољопривредном земљишту услови за изградњу и уређење издају се на основу Плана детаљне регулације спортско рекреативног и туристичког комплекса Баранда-Опово (Општински службени гласник општине Опово", број 10/18).
За потребе редефинисања планских решења обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите дефинисаних Просторним планом. При изради одговарајућег урбанистичког плана на посматраном локалитету, а у подручју посебне намене, није дозвољена изградња објеката високоградње. На посматраном локалитету дозвољена је само изградња саобраћајних површина и инфраструктурних мрежа за потребе садржаја који су планирани у зони утицаја на посебну намену пИО „Потамишје", а према условима заштите.

2.1.2.5. Смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за рибњаке у инундацији у Просторној подцелини „Подручје плитких водених станишта ван инундационог подручја реке Тамиш"

За потребе проширења постојећих рибњачких комплекса и дефинисања границе рибњака обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.

При изради одговарајућег урбанистичког плана правилима уређења и изградње за комплекс рибњака обезбедити:
- да буде заштићен од поплава великих вода Тамиша;
- да располаже уређајима за упуштање и испуштање воде, уређајима за регулисање нивоа воде у рибњаку, као и уређајима који спречавају пролаз риба, рибље млађи и икре у или из рибњака;
- лабораторију за редовно вршење основне контроле квалитета воде која се упушта, користи или испушта из рибњака;
- уређено место за уклањање смећа и штетних отпадака или изграђен технички уређај, који онемогућава загађење рибњака и његове околине.

2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА У ПОДРУЧЈУ УТИЦАЈА НА ПОСЕБНУ НАМЕНУ ПИО „ПОТАМИШЈЕ" - У ПОДРУЧЈУ ВАН ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Сви плански документи ЈЛС, који су у целости или делом у „Подручју утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" - у подручју ван посебне намене, морају се усагласити са Просторним планом датим планским решењима, у делу који се односи на:
- мере заштите дефинисане за заштитну зону ПИО „Потамишје", дате:
  - „Правилима уређења", тачком 1.5.2.1. „Заштићена подручја";
  - положајем у простору, дефинисаном на Рефералној карти број 3.1. „Заштита природних и културних добара" и Описом Заштитне зоне ПИО „Потамишје", датим у Прилогу текста Просторног плана;
- мере заштите природних добара, дате:
  - „Правилима уређења", тачком 1.5.2. „Услови и мере заштите и унапређења природних добара";
  - положајем у простору, дефинисаном на Рефералној карти број 3.1. „Заштита природних и културних добара";
- општинске и приступне путеве и цикло коридоре, дате у Рефералној карти број 2.1. „Мрежа насеља и саобраћајна инфраструктура" и у Правилима уређења, у тачки 1.3.1. „Саобраћајна инфраструктура";
- чуварнице на водотоцима, дате у Рефералној карти број 1. „Посебна намена простора" и ППОВ, услови дати у Правилима уређења, у тачки 1.3.2. „Водна инфраструктура";
- заштиту од елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа и уређење простора од интереса за одбрану земље, дате:
  - Правилима уређења: тачком 1.5.6. „Услови и мере заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких несрећа" и тачком 1.5.7. „Услови и мере за уређење простора од интереса за одбрану земље";
  - на графичком прилогу 3.2. „Природни ресурси и заштита животне средине";

- услов за обезбеђивање стално проходне и стабилне радно-инспекцијске стазе дуж обала водотока/мелиорационих канала, као и на забрану изградње ППОВ-а у небрањеном делу, односно инундационом подручју реке Тамиш;
- мере заштите предела дате у „Правилима уређења", тачком 1.5.1. „Услови и мере заштите и уређења предела", који се односе на забрану ширења грађевинског земљишта у грађевинском подручју насеља на посебну намену;
- дефинисање услова за уређење и изградњу, а која се односе на угоститељске објекте за смештај: куће, апартмане, собе и сеоско туристичко домаћинство; ловачке виле, ловачке куће, ловачки дом и ловачку колибу;
- мере заштите животне средине, дате тачком „1.5.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине".

2.3. ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ДОНОШЕЊЕМ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Ступањем на снагу Просторног плана **у делу просторне целине „ПИО Потамишје",**
дефинисане у поглављу „I Полазне основе за израду Просторног плана, у тачки 1.3.1. Опис границе подручја просторне целине - ПИО „Потамишје", престају да важе следећи плански документи:

- Просторни план града Зрењанина („Службени лист града Зрењанина", бр. 11/11 и 32/15);
- Просторни план општине Ковачица („Службени лист општине Ковачица", бр. 13/12 и 9/14);
- Просторни план општине Опово („Општински службени гласник општине Опово", бр. 3/11 и 5/18);
- Просторни план општине Сечањ („Службени лист општине Сечањ", број 8/13);
- Генерални план Сечањ („Службени лист општине Сечањ", број 6/05); осим у делу који се односи на саобраћајну инфраструктуру.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

У складу са циљевима просторног развоја Просторним планом су приказана планска решења по областима за подручје посебне намене.

За прве четири године примене Просторног плана дефинишу се приоритетне активности на имплементацији Просторног плана. Приоритетне активности утврђују се по областима од стратешког значаја за подручје посебне намене.

Приоритетне активности 1:

ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ВРЕДНОСТИ КАРАКТЕРА ПРЕДЕЛА

- **Израда акта о проглашењу заштите подручја у поступку заштите ПИО „Потамишје",** којим се дефинишу границе заштићеног подручја и границе делова заштићеног подручја са различитим режимима заштите, као и границе заштитне зоне и остали подаци у складу са Законом о заштити природе.
- Идентификација граница заштите ПИО „Потамишје" на катастарском плану, у складу са Законом о заштити природе.
- **Израда Плана управљања ПИО „Потамишје"**, у складу са актом о заштити и Просторним планом.
- **Постављање дисперзивних објеката** у функцији адекватне интерпретације вредности карактера предела Потамишја.
- **Израда програма презентације и популаризације** подручја и спровођење активности на формирању препознатљивог „бренда" Потамишја.
- Израда прекограничног пројекта успостављања коридора зелене инфраструктуре.
- Активно укључивање локалног становништва у организационе структуре Управљача, ради међусобног усаглашавања заједничких интереса на простору ПИО.
- Очување и неговање локалног идентитета, очување и промоција препознатљиве слике потамишког предела, кроз спровођење мера заштите типова карактера предела и њихових предеоних елемената.
- Континуирано рекогносцирање и истраживање **материјалног и нематеријалног наслеђа**.

Приоритетне активности 2:

ТУРИСТИЧКИ РАЗВОЈ

- Туристички развој кроз улагање у туристичку инфраструктуру и туристичку супраструктуру.

- Успостављање надзора и заштите на простору ПИО „Потамишје" дефинисањем, уређењем и изградњом центра Управљача.

- Развој туристичких производа/атрактивности и облика туризма у функцији заштите и презентације посебне намене.

- Покретање иницијативе за проглашење туристичког простора Потамишја.

Приоритетне активности 3:

РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

- Реконструкција/изградња путне мреже нижег нивоа.

- Изградња инфраструктуре немоторног саобраћаја - пешачких и бициклистичких стаза свих нивоа.

- Повезивање насеља и туристичких локалитета реализацијом нових општинских и приступних путева.
- Обезбеђење садржаја и минималне инфраструктурне опремљености за сваку од дефинисаних туристичких локација.
- Редовно одржавање електроенергетске мреже и објеката у циљу сигурног, поузданог и квалитетног напајања електричном енергијом.
- Реконструкција електроенергетске мреже и објеката у складу са захтевима модернизације и осавремењавања опреме и уређаја, као и замена дотрајале опреме и уређаја.
- Проширење постојећих капацитета и изградња нових у складу са потребама.

- Редовно одржавање електронске комуникационе мреже и објеката.
- Реконструкција електронске комуникационе мреже и објеката у складу са захтевима модернизације и осавремењавања опреме и уређаја, као и замена дотрајале опреме и уређаја.
- Проширење постојећих капацитета и изградња нових у складу са потребама.

Приоритетне активности 4:

ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- Санација и рекултивација дивљих депонија и осталих деградираних локалитета у подручју посебне намене пИо „Потамишје".
- Усклађивање планске документације за газдовање шумама са актом о проглашењу заштите и Просторним планом.

- Формирање заштитних појасева зеленила у просторним целинама: Подручје посебне намене ПИО „Потамишје" и Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" у складу са мерама заштите природе.

- Усклађивање риболовачке, сточарске и ратарске производње са мерама заштите прописаним за ово подручје.

- Заштита географског порекла и брендирање производа са овог подручја.

- Унапређење локалних регистара извора загађивања животне средине.

Приоритетне активности 3:

Приоритетне активности 5:

ИЗРАДА НОВЕ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

- Израда одговарајућег урбанистичког плана за туристичке локалитете у посебној намени.
- Израда нових планова јединица локалне самоуправе или њихово усклађивање са Просторним планом, кроз примену утврђених смерница за подручје посебне намене.
- Израда одговарајућег планског документа за коридор ОКМ Хидросистема Дунав - Тиса - Дунав.
- Израда Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода ПСГ Итебеј - Београд - југ (пречник гасовода DN600).

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, очување, унапређење, одрживо коришћење и презентација природних и других вредности подручја посебне намене, заснивање се на стратешким, развојно-управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркетиншкој, истраживачкој и др. подршкама.

Реализација дефинисаних планских решења заснивање се на инструментима за имплементацију Просторног плана, које се базирају на:
- економско-финансијским мерама;
- одговарајућој институционалној подршци;
- нормативним мерама (изради одговарајућих планских докумената и програма) и
- информатичкој подршци.

Економско финансијске мере и институционална подршка

Економско финансијске мере и извори финансирања за развој планског подручја зависиће од врсте приоритетних пројеката који ће се реализовати, као и од нивоа надлежности. Основне линије финансирања чиниће буџетска средства републичког, покрајинског и локалног нивоа, кредитна средства фондова и банака, као и учешће у различитим програмима прекограничне и регионалне сарадње у циљу коришћења средстава из предприступних и структурних развојних фондова (Instrument for Pre-accession Assistance-IPA). Реализација регионалних пројеката финансијско- економских мера подразумева и могућност учешћа јединица локалне самоуправе ван обухвата Просторног плана. Извори финансирања приоритетних пројеката просторног уређења, поред буџета, обезбедиће се и из других извора финансирања заснованих на јавно-приватном парнерству. Институционалну подршку обезбедити активним учешћем учесника у имплементацији Просторног плана, њиховом међусобном сарадњом како на вертикалном, тако и на хоризоналном нивоу. Управљање простором, заштита, очување, унапређење, одрживо коришћење, промоција и приказивање природних и других вредности ПИО „Потамишје" реализује Управљач ПИО „Потамишје".

Нормативне мере

У складу са смерницама за спровођење Просторног плана, приоритетна је израда одговарајућих урбанистичких планова и урбанистичких пројеката који су у надлежности ЈЛС. Доношење планских докумената из области туризма, програма развоја туризма за подручја ЈЛС обухваћених Просторним планом, програма изградње туристичких локалитета, као и других докумената у складу са Законом о туризму потребно је за имплементацију планских решења која се односе на туризам. Пројектни задатак, динамика израде и начин финансирања наведених докумената, утврдиће се кроз сарадњу надлежних локалних, покрајинских и републичких органа управе, надлежних организација и институција које се старају о планирању и уређењу простора, заштити животне средине, заштити природног и културног наслеђа, као и надлежних комуналних предузећа.

Информатичка подршка

Одговарајућим информационим системом обезбедити праћење и координацију активности на реализацији Просторног плана. Поред праћења спровођења мера заштите, уређења и коришћења подручја, омогућити обједињено праћење туристичке понуде и комплементарних, секторских активности. Са информатичком подршком омогућити перманентну процену укупних ефеката заштите и унапређење подручја, као и евентуално, адекватно доношење корективних одлука у односу на усвојена планска решења.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

В) ПРИЛОГ

1. Законски оквир

Законски оквир Просторног плана:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98Д3-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19-др. закон);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС", број 32/19);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18-др. закон);
- Закон о проглашењу Закона о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ - Међународни уговори", број 4/11);
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службени гласник РС - Међународни уговори", број 102/07);
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању миграторних врста дивљих животиња („Службени гасник РС - Међународни уговори", број 102/07);
- Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу („Службени гласник РС"-Међународни уговори, број 4/11);
- Закон о култури („Службени гласник РС", бр. 72/09, 13/16 и 30/16-исправка);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о црквама и верским заједницама („Службени гласник РС", број 36/06);
- Закон о регионалном развоју („Службени гласник РС", бр. 51/09, 30/10 и 89/15-др. закон);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС", бр. 129/07, 18/16 и 47/18);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС", бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС, 96/1 5, 113/17-др. закон и 27/18-др. закон);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16 и 47/18);
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС", бр. 99/09 и 67/12-УС);
- Закона о јавним службама („Службени гласник РС", бр. 42/91, 71/94 и 79/05-др. закон и 83/14-др. закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС", бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ", број 16/01-СУС и „Службени гласник РС" број 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15, 80/1 7 и 95/18-др. закон);

- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС", бр. 41/09, 10/13-др. закон и 101/16);
- Закон о сточарству („Службени гласник РС", бр. 41/09, 93/12 и 14/16);
- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС", бр. 91/05, 30/10, 93/12 и 17/19-др. закон);
- Закон о добробити животиња („Службени гласник РС", број 41/09);
- Закон о шумама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС" бр. 46/91, 83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС", број 18/10 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС", број 128/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон,54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о туризму („Службени гласник РС", број 17/19);
- Закон о угоститељству („Службени гласник РС", број 17/19);
- Закон о спорту („Службени гласник РС", број 10/16);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС", број 101/15 и 95/18-др. закон);
- Закон о путевима („Службени гласник РС", број 41/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС", бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/1 3-УС, 55/14, 96/1 5-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18 и 41/18-др. закон и 87/18);
- Закон о железници („Службени гласник РС", број 41/18);
- Закон о безбедности и интероперабилности железнице („Службени гласник РС", бр. 104/13, 66/15-др. закон, 92/15 и 113/17, престао да важи осим члана 78. став 1. тачка 5) подтачка (1)));
- Закон о интероперабилности железничког система („Службени гласник РС", број 41/18);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС", број 145/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС", бр. 57/11, 80/11 -исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка 6) и став 2. у делу који се односи на тачку 6) и члан 14. став 2.);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС", бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14);
- Закон о сахрањивању и гробљима („Службени лист СРС", број 20/77);
- Закон о ратним меморијалима („Службени гласник РС", број 50/18);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС', бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС", број 112/15)
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС", бр. 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 45/13-др. закон, 93/14, 96/15, 106/15 и 113/17- др. закон);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС" број 36/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон);
- Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 25/15);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС", број 104/09),
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник СРС" бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 -др закон и 54/15 - др. закон);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС", број 87/1 8);
- Закон о транспорту опасног терета („Службени гласник РС", број 88/10, чл. 37. које настављају да се примењују на транспорт опасног терета у ваздушном саобраћају, чл. 66-73, члана 84. став 1. тачка 17) и тач. 24)-32) и став 2, члана 87. став 1. тачка 3) и тач. 11)-21) и став 2, као и члана 89. тачка 20) и тач. 34)-53);

- Закон о транспорту опасне робе („Службени гласник РС", бр. 104/16, 83/18, 95/18-др. закон и 10/19-др. закон);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС", бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон, 10/15 и 36/18);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС", бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС", број 54/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС", бр. 105/13, 119/13 и 93/15);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС", број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник СРС", број 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС", број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС", број 31/12);
- Уредба о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врсте ограничења која се могу увести у заштитним зонама („Службени гласник РС", број 34/13).

Документи релевантни за просторно планирање су стратегије развоја појединих области донете на државном и покрајинском нивоу:
- Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године („Службени лист РС", број 85/14);
- Стратегија безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије за период од 2015. до 2020. године („Службени лист РС", број 64/15);
- Стратегија развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015. до 2025. године („Службени лист РС", број 3/15);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године („Службени гласник РС", број 98/16);
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године („Службени гласник РС", број 13/11);
- Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС', број 33/12);
- Национални програм заштите животне средине („Службени гласник РС", број 12/10);
- Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС", број 57/08);
- Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019 („Службени гласник РС", број 29/10);
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Службени гласник РС", број 59/06);
- Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Службени гласник РС", број 101/1 5);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС", број 101/15) и др.

2.Опис граница ПИО „Потамишје", опис граница режима заштите у ПИО „Потамишје" и опис заштитне зоне ПИО „Потамишје"

1. ОПИС ГРАНИЦА ЗАШТИТЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ"

Опис граница заштите ПИО „Потамишје" достављен је од стране Покрајинског завода за заштиту природе, уз Решење о условима заштите природе за израду Просторног плана.

Предложено заштићено природно добро ПИО „Потамишје" се простире на седам одвојених просторних целина.

Просторна целина „Алувијална раван Тамиша"

Почетна тачка описа границе заштите ПИО „Потамишје" је тромеђа парцела 4389, 1329 и 5687 КО Опово, Општина Опово. Граница иде на северозапад па на североисток источном граничном линијом парцела 1329, 1327/2, ломи се на исток јужном границом парцела 1327/1, 1326, скреће на североисток источном границом парцела 1325, 603, 3712, 602, 2, до међне тачке са КО Баранда. Наставља на североисток, југоисточном границом парцеле 957, КО Баранда, Општина Опово, ломи се на исток јужном границом парцела 997, 999 до парцеле пута. Скреће на север источном граничном линијом парцела 999, 998/1, 957, 955, 927/2, ломи се на североисток па на југоисток граничном линијом парцела 927/2, јужном границом парцеле 2200/1 на исток, скреће на север источном границом парцеле 2208/2, 2200/1, 2213/1, 2207/1 до парцеле 2203/3 до међне тачке са КО Сакуле. Граница заштите иде на североисток, источном границом парцеле 4156 КО Сакуле, Општина Опово. Обухвата парцелу 5821 и наставља на северозапад и североисточном границом парцеле 3903, 3904, 3905, 1689, 1690, 1689, јужном границом парцеле 1691, ломи се на север, источном границом парцела 1692, 1693, 1694, 1695, 1696 границом парцела 1708, 1709, 1711, на север, источном границом пацела 1712, 1714, скреће на исток, јужном границом парцела 1715, 1716, ломи се на север, источном границом парцела 1716 до међне тачке са КО Идвор, Општина Ковачица. Граница заштите иде на север источном границом парцеле 1771/1 КО Идвор, Општина Ковачица, парцела 1771/2, 1770, ломи се на североисток, југоисточном границом парцела 1757, 1614, 1616, 1614, 814, на југоисток границом грађевинског подручја до југозападне међне тачке парцеле 1344. Граница иде на североисток јужном границом парцеле 1344, ломи се на југоисток, западном границом парцеле 1275, до пута број 1850. Пресеца парцелу пута и наставља западном граничном линијом парцеле 2242 на југозапад, северном границом исте парцеле на северозапад до њене крајње северне међне тачке. Ломи се на југ западном границом парцеле 4473, 2243, 2244, 2243, пресеца пут Идвор-Уздин и наставља на север источном границом парцеле 1273. Скреће на исток јужном границом парцеле 1169, на југозапад, западном границом парцеле 2116, 4405, 2411, ломи се на југоисток југозападном границом парцела 2411, 2932, ломи

се на запад обухвата канал, до првог локалног пута и наставља на југоисток, југозападном границом парцеле 2928, ломи се на североисток, источном границом парцеле 2861, до парцеле канала 4478. Скреће на североисток источном границом канала, парцеле 2518, 2519, 2520, ломи се на северозапад, северном границом парцела 2520, 2517, 2515, 2492, ломи се на југоисток, југозападном границом парцеле 2492, па на северозапад, североисточном границом парцеле 2492 до парцеле 4468. Граница скреће на североисток, јужном границом парцела 4468, 2462, ломи се на југ, западном границом парцеле 2472, скреће на исток, јужном границом парцела 2472, 2471, 2470, 2469, 2468, 2467, 2463, 2461, до међне тачке са КО Уздин, Општина Ковачица. Граница заштите иде на североисток, југоисточном границом парцела КО Уздин 5364/2, 5364/1, 5363, 5275, 5274, до међне тачке грађевинског подручја. Границом грађевинског подручја иде на север до југоисточне међне тачке парцеле 7945/3. Скреће на северозапад, североисточном границом парцеле 4971/1, на север, источном границом парцела 4986, 2814, ломи се на северозапад, северном границом парцеле 2814, 2809/1, скреће на североисток, источном границом парцеле 2616/54, јужном границом парцеле 2616/40, пресеца парцелу 7939/1 и ломи се на југоисток, југозападном границом парцеле 7939/1 до тачке наспрам југозападне међне тачке парцеле 3040. Скреће на североисток пресеца парцелу 7939/1 и наставља западном границом парцела 3040, 3041, 7918 до међне тачке грађевинског подручја. Границом грађевинског подручја иде на североисток до југоисточне међне тачке парцеле 2616/40. Даље на север, источном границом парцела 2616/40, 2616/39, 2616/31, до међне тачке са КО Томашевац, Град Зрењанин. Границом катастарских општина иде на север до југозападне међне тачке парцеле 2439 КО Уздин. Ломи се на исток, јужном границом парцеле 2439 до међне тачке са КО Томашевац. Граница иде на североисток јужном границом парцеле 4887 КО Томашевац, источном границом парцеле 4886, ломи се на северозапад, северноисточном границом парцела 4885, 4884, 4887, 4720, 4719, 4717, 4721, до њене крајње североисточне међне тачке. Скреће на југоисток, југозападном међном линијом парцела 4722, 4887, ломи се на југозапад, северном границом парцела 4895, 4890, 4891, 4887, 4889, до источне границе парцеле 4609. Иде на југ у дужину од 75m, где се ломи на запад, пресеца парцелу 4609 и наставља северном границом парцела 4374, 4377, 4351/1, 4352, скреће на север источном границом парцела 4351/1, 4351/2, 4351/1, 4351/4, 4328, 4320/2, 4287/2, 4285, 4286, 4289, 4284, 4289, 4169/1, 4170/1, 4170/2, 4171, 4172, скреће на исток, јужном границом парцела 949, 1540, ломи се на север, источном границом парцела 1540, 1541, 1509, 1254, 1509, скреће на исток јужном границом парцеле 1541, на југ, западном границом исте парцеле до њене крајње југозападне међне тачке. Ломи се на североисток, југоисточном границом парцела 1545, 1549, 1599, 1600/1, 1776/1, скреће на запад, северном границом парцела 1776/1, 1600/1 у дужини од 1000 m где се ломи на север пресеца парцеле 1579, 1580 до међне тачке са КО Неузина до граничне линије са парцелом 3439/1. Ломи се на запад, јужном границом парцеле 3439/1 до парцеле насипа 3378. Скреће на североисток, југоисточном међном линијом парцеле насипа 3378 до парцеле 5944 (Стари Тамиш). Скреће на југоисток, југозападном границом парцела 5944, 3038/2, 3038/1, 5944 до југозападне међне тачке парцеле 3080. Скреће на североисток, југоисточном границом парцела 3080, 3085, 3086, 3108 до парцеле пута 3110/5. Ломи се на северозапад, југозападном границом исте парцеле до тачке наспрам западне међне тачке парцеле 1199. Ломи се на североисток, пресеца парцелу пута и наставља јужном међном линијом парцела 1200/1, 12005/1, 1207 до парцеле улице 117/1. Скреће на северозапад, североисточом границом парцеле пута 5906/1, ломи се на североисток, јужном границом парцела 5939, 1488/15, 1492/2, 1494, ломи се на север, источном границом парцеле 1494 до парцеле 1272. Њеном јужном граничном линијом иде на исток, па на север, источном границом парцеле 1272 до парцеле 1657. Скреће на југоисток, југозападном међном линијом парцеле 1657, пресеца парцеле 1746, 1744, 1743, 1741, јужном границом парцеле 1739, пресеца парцеле 1736, 1735, 1733, 1732, наставља на исток јужном границом парцела 1681, 1717, 1715, 1716/2, 1708, 1705, 1700, 1699, 1685, до парцеле пута 1846. Ломи се на север западном границом пута до парцеле 1273. Скреће на исток, јужном границом парцела 1273, 1852, 1273 до међне тачке са КО Бока, Општина Сечањ. Ломи се на југ границом катастарских општине, даље на југ западном границом парцеле 5910, КО Неузина до североисточне међне тачке парцеле 2070 КО Неузина. Скреће на запад, северном границом парцеле 2070, на северозапад, североисточном границом парцела, 2043, 2033, на југозапад, западном границом парцела 2034, 2021, ломи се на северозапад, северном границом парцеле 2566 до парцеле 2653. Ломи се на север, источном границом парцеле 2653. Ломи се на север, источном границом парцеле 2653, скреће на југозапад, северном границом парцела 2653, 2652, 2649, 2647, на југозапад, северозападном границом парцела 2647, 2646, 2540, 2537, 2540. У правцу југа пресеца парцелу 2070 и скреће на запад до северозападне међне тачке парцеле 2411. Њеном западном међном линијом иде на југ, обухвата парцелу 2415 до парцеле пута 2078/1. Скреће на исток, северном границом парцеле пута до јужне међне тачке парцеле 2406. Ломи се на североисток јужном линијом парцела 2406, 2404, 2406,2403, 2406, 2394,2393, 2390, 2389,2386, 2385,пресеца парцелу пута 2070 и иде на север, источном границом парцеле 2540, скреће на североисток, југоисточном границом парцела 2566, 2565, 2564, 2563, на исток, јужном границом парцела 2562, 2561, 2560, 2559, 2558, 2014, 2015/1, 2015/2 2016, 2017, 2018, ломи се на југозапад, пресеца парцелу пута 2040

и наставља западном границом парцела 2048, 2053, 2058, 2061, 2064, 2067, 2077, 2076, 2182, ломи се на запад, северном границом парцела 2187, 2190, 2193, 2370, 2365/2, 2365/1, 2362, 2358, 2353, скреће на југ, западном границом парцеле 2353 до парцеле пута 2196. Граница заштите пресеца пут и ломи се на југозапад северном границом парцела 2241/6, 2244, 2241/7, 2241/8, 5012/2, 5012/2, 5012/1, 2258, 2260, 2263, 2264, 4997/2 (пут) 2268, 2269, пресеца парцелу пута и наставља на југозапад. Западном границом парцела 5007, 5008, пресеца пут 5911/4, северозападном границом парцела 4870/1, 4870/2, 4872, 4873, 4874, 4877, 4878, 48881/1, 4881/2, 4882, 4883, пресеца парцелу пута 5915/1, иде на југозапад, западном границом парцела 5915/1, 4818, 4815, 4811, 4807, 4800, 4797, 4778, 4771, 4772, 4773, 4774, 4730, 4729, 4728, 4712, 4708, 4703, 4700, 4695, 4692, 4683, 4340, 4341, 4345, 4348, 4349, 4352, 4353, 4355, 4357, 4360. Скреће на југоисток, јужном границом парцела 4681, 4682, југозападном границом парцела 4674, 4634, 4633, 4632, 4631, 4630, 4629, 4627, 4626, 4623, 4622, 4610, ломи се на исток, јужном границом парцела 4610, 4611, 4612, 4572, 5448, 5447, ломи се на југ, западном границом парцеле 5496/1, 5496/2, 5949 до парцеле 5923. Граница заштите скреће на исток јужном границом парцела 5949, 5950, 5951, 5883, 5837, 5836, 5854/1, 5858, 5922, 5860, 5859/2, 5862, 5864, 5869, 5900, 5901, 5900, ломи се на североисток, југоисточном границом парцела 5902, до међне тачке са КО Бока, Општина Сечањ. Граница иде на североисток, северозападном границом парцеле 6099 КО Бока до југозападне међне тачке парцеле 7912/2. Ломи се на северозапад, југозападном границом парцеле 7912/2 до североисточне међне тачке парцеле 8058. Скреће на југозапад, северозападном границом исте парцеле до северозападне међне тачке парцеле 7941/2. Ломи се на југоисток њеном југозападном граничном линијом, на југозапад, северозападном граничном линијом исте парцеле, на запад северном линијом парцеле 7838 до њене северне међне тачке. Скреће на југозапад северозападном границом парцела 7838, 7836, 7831 до парцеле пута 7915/7. Ломи се на северозапад, североисточном границом парцеле 7915/7. Ломи се на североисток, југоисточном границом парцела 7938/2, 7938/1, скреће на југоисток, југозападном границом парцеле 7782/1, ломи се на североисток југоисточном границом парцеле 7782/1 до југоисточне међне тачке парцеле 7781/11. Скреће на северозапад, североисточном границом парцела 7781/11, 7781/10, 7781/9, 7781/8, 7781/15, 7781/7, ломи се на југозапад, северозападном границом парцела 7781/6, 7781/5, 7781/4, 7781/3, 7781/2, скреће на запад, северном границом парцела 7781/1, 7780/5. Ломи се на север, пресеца парцеле 7780/6, 7780/6, 7780/7 и иде источном границом парцела 7780/5, 7989/1, 7780/2, 7913/4, скреће на југозапад сеерозападном границом парцела 7913/4, 7913/3, 7913/5, ломи се на северозапад, североисточном међном линијом парцела 7914/6, 7914/5, 7914/4, 7914/3, 7914/2, 7914/1, до јужне међне тачке парцеле 5039. Ломи се на североисток, југоисточном границом парцеле 5039, на северозапад, североисточном границом парцела 5067, 5070, ломи се на југ, западном границом парцела 5070, 5147, 7916/3, 6838/1, иде на југоисток, југозападном границом парцеле 6838/1, на североисток, југоисточном границом парцеле 6844/1, пресеца парцелу пута 7916/5 и наставља на североисток јужном границом парцела 7729/2, 7778/1, ломи се на југоисток, југозападном границом парцела 7726, 7915/2, скреће на југозапад, северозападном границом парцела 7718, 7728, 7715, 7714, 7711, 7710, 7696, 7704, 7701, 7700, 7697. Ломи се на југоисток јужном границом парцела 7697, 7694, скреће на југозапад, северозападном границом парцела 7693, 7658, ломи се на исток јужном границом парцела 7658, 7657/1, скреће на североисток, југоисточном границом парцела 7657/1, на југоисток југозападном границом парцела 7654, 7652, ломи се на југозапад, северозападном границом парцела 7555, 7490/1 до међне тачке са КО Неузина. У правцу југозапада пресеца парцелу 5914, КО Неузина и ломи се на југоисток, југозападном границом парцела 5914, 5787, скреће на југозапад па на северозапад, северном границом парцела 5794, 5789 ломи се на југозапад, западном границом парцела 5789, 5790, скреће на северозапад, североисточном, односно југоисточном границом парцеле 5758, на северозапад. Источном границом парцеле 5659, ломи се на југозапад, северозападном границом парцела 5673, 5674, 5678, скреће на север, источном границом парцеле 5919 (пруга), обухвата парцеле 5666, 5667 до северозападне међне тачке парцеле 5667. Скреће на северозапад, пресеца парцелу пруге и наставља југозападном границом парцеле 5608 (пут) до северне међне тачке парцеле 5587/1. Ломи се на југозапад, северозападном границом парцела 5587/1, 5586/2 до парцела пута 5915/1. Скреће на северозапад, источном границом парцеле пута, ломи се на север идући источном границом парцела 5426, 5373/1, 5366, ломи се на северозапад, северном границом парцела 5404/2, 5331, на север источном границом парцела 4960, 5330/2, пресеца парцелу пута 5911/4 и скреће на исток, северном границом парцеле пута до југоисточне међне тачке парцеле 5080. Ломи се на север источном границом исте парцеле, скреће на североисток, југоисточном границом парцела 5123, 5114, до међне тачке са КО Бока. Наставља на североисток, југоисточном границом парцела 6399, 6385/1, до јужне међне тачке парцеле 6413, КО Бока. Ломи се на југоисток, пресеца парцелу 6385/1 до северозападне међне тачке парцеле 6358. Скреће на североисток, југоисточном границом парцела 6385/1, 6385/4, 6385/3, до међне тачке са КО Неузина. Ломи се на југоисток, јужном границом катастарских општина, јужном границом парцела у КО Бока, 6273, 7925, 6551, 6272 у правцу севера источном границом парцела 6215, 6214, 6213/2, 6213/1, 6212, 6211, скреће на североисток, југоисточном границом парцела 6209, 5980, 5977, 5974, 5973,

5971, 5962, северозападном границом парцеле пута 7924 до источне међне тачке парцеле 5942. Ломи се на запад, северном границом парцеле 5942, јужном границом парцеле 7921 до међне тачке парцеле 7947 (пруга). Скреће на север источном границом парцеле 7947 до северозападне међне тачке парцеле 6041. Ломи се на југоисток, јужном границом парцеле 6073 до њене јужне међне тачке. Скреће на североисток, источном границом парцела 6073, 1533, 1532, 1531, 1530, 1529, 1528, ломи се на северозапад, североисточном границом парцеле 1534, ломи се на југоисток, југозападном границом парцела 1709/1, 1543, 1542, 1594, ломи се на запад, северном границом парцеле 1594 до парцеле насипа 1709/1. Граница скреће на североисток, јужном границом парцела 1709/1, 1709/7, 1709/6, 1709/4, поново јужном границом насипа 1709/1, јужном границом насипа парцеле 3102, до међне тачке са КО Шуљам, Општина Сечањ. Граница заштите иде на североисток, југоисточном границом парцеле насипа 2617, КО Шуљам, обухвата парцелу 2047 и наставља на север, источном границом парцеле 2617 до међне тачке са државном границом парцеле 2617 до међне тачке са државном границом Републике Румуније. Скреће на север државном границом до североисточне међне тачке парцеле насипа 8290/1 КО Јаша Томић, Општина Сечањ. Граница заштите иде на запад, северном границом парцеле 8290/1 до јужне међне тачке парцеле 8293/2. Скреће на север, источном границом парцеле 8281, ломи се на запад па на југ, северном односно западном границом парцеле 8281, западном границом парцеле 5592/25 до парцеле 8210. Ломи се на исток, северном границом парцеле 8210 до парцеле насипа 8290/1. Ломи се на југ, западном границом насипа до североисточне међне тачке парцеле 6217. Скреће на запад, северном границом парцеле 6217 до парцеле пута 8262 где се ломи на југ, источном границом пута до северне тачке парцеле 8135/7. Ломи се на југозапад, северозападном границом парцеле 8135/16 до парцеле пута 8135/14. Скреће на југоисток , источном границом пута до наспрам југоисточне међне тачке парцеле 8084. Ломи се на југозапад, пресеца парцелу пута и наставља северозападном границом парцеле 8083/1 до парцеле пута 8259. Ломи се на југоисток, источном границом парцеле пута до парцеле насипа 8290/1. Скреће на запад, северном границом насипа до међне тачке са КО Сечањ, Општина Сечањ. Граница заштите иде на запад, северном границом парцеле 2521 КО Сечањ до југоисточне међне тачке парцеле 2166/3. Ломи се на север, источном границом парцела 2166/3, 2166/1, на југозапад, северозападном границом парцеле 2546 до парцеле насипа 2521. Скреће на запад северном границом насипа парцела 2521, 2522, 2479 до парцеле 2480. Ломи се на север, источном границом парцеле 2480 до међне тачке са КО Сутјеска, Општина Сечањ. Граница заштите иде на север источном границом парцеле 4098/2 КО Сутјеска, ломи се на северозапад, североисточном границом парцела 4098/1, на југозапад, западном границом парцеле 4098/1 до источне међне тачке парцеле 4082/3. Скреће на запад, северном границом парцеле 4082/3, ломи се на југ западном границом исте парцеле до парцеле насипа 4697. Граница скреће на запад, северном границом насипа до југоисточне међне тачке парцеле 4247. Ломи се на североисток, источном границом парцеле 4247 и југоисточном границом парцела 4753, 4185, даље у правцу северозапада иде спољном границом парцеле 4753 до источне међне тачке парцеле 4714. Ломи се на запад, северном границом парцела 4714, 4697, 4718 до парцеле 4629/16. Скреће на север, источном границом парцела 4629/16, 4629/17, ломи се на југозапад северозападном границом парцела 4619/4, 4635/1, 4634/1 до међне тачке са КО Банатски Деспотовац, Град Зрењанин. Граница заштите иде на југозапад северозападном границом парцеле 3220/11 КО Банатски Деспотовац. Ломи се на југ, западном границом парцела 3220/16, 3218/3, 3206/1 до међне тачке са КО Ботош, Град Зрењанин. Граница иде на југ, западном границом парцеле 2332/1, КО Ботош. Западном границом парцеле 2332/8, на исток јужном границом парцела 2333/16, 2329, 2321, ломи се на југозапад, западном границом парцела 2320, 1985, 1986/1 до парцеле 3923. Даље на југ, пресеца парцелу 2320 до североисточне међне тачке парцеле 134/1. У правцу југа, све време прати спољну границу парцеле 3923, западну границу парцела 1960/5, 1960/4 до међне тачке са КО Орловат, Град Зрењанин. Граница заштите иде на југозапад северозападном границом парцела 2252/1, 2252/2, 2252/1, 2251, 2250/2, 2249, 2048, 2035 до североисточне међне тачке парцеле 2193. Ломи се на запад, северном границом парцела 2193, 2192, 2191, 2190, 2189, 2188, 2187/2, 2187/1, 2186, 2185, 2194, 2165, 2036/2, 2036/3, 2036/1 до парцеле пута 2033. Пресеца пут и парцелу 309 и наставља на југозапад, западном границом парцеле 113, северозападном границом парцеле 200, 113, 145/2, 113, 941/1, 944. Ломи се на север, источном границом парцеле 947/2, скреће на запад, северном границом парцела 1119, 1125, до међне тачке са КО Фаркаждин до међне тачке са КО Идвор. У правцу југозапада иде границом катастарских општина до североисточне међне тачке парцеле 4873. Ломи се на северозапад, источном границом парцела 4873, 4872, 4862, скреће на исток, јужном границом парцеле 4896, ломи се на северозапад источном границом парцела 3348, 3276, 3270 до парцеле железничке пруге. Скреће на запад, па на југозапад, западном границом парцела 3275, 3319, 3374, ломи се на северозапад североисточном границом парцела 4862, на југ западном границом парцела 4862, 4858, 4857, до парцеле 4882. Скреће на југозапад северозападном границом парцела 4882, 4880, 4885 до североисточне међне тачке парцеле 4674/1. Ломи се на северозапад, северном границом исте парцеле до међне тачке грађевинског подручја. Скреће на југ границом грађевинског подручја до југоисточне међне тачке парцеле 4831. Иде на југозапад, северозападном границом парцеле 4832, на југ

западном границом парцеле 4834, односно до граничне линије КО Чента. Граница иде на југоисток, границом катастарских општина до североисточне међне тачке парцеле 4702, КО Чента, Град Зрењанин. Граница иде на северозапад, пресеца парцелу пута 7435 и иде њеном североисточном граничном линијом, даље у истом правцу североисточном границом парцела 4699, 4694, на југозапад северозападном границом парцела 7573, 7572, 7458, на североисток, југоисточном границом парцела 6267, 6258, ломи се на северозапад, источном границом парцела 6258, 6257 скреће на југозапад, северном границом парцела 6257, 6258, на југ, западном границом парцела 6259 односно до границе грађевинског подручја. Границом грађевинског подручја иде на југ до северне међне тачке парцеле 6539. У истом правцу иде источном границом парцеле пута 7533, на југоисток, југозападном границом парцела 6380, 6381, 6386, 6382, 6383, 6386, 6384 до међне тачке КО Баранда. Ломи се на југ па на запад, северозападном границом парцела 6688, 6689, 6691/1, 6691/2, 6691/3, 6691/4, 6691/5, 6691/6, 6691/7, пресеца парцелу 7327 (канал Караш). Ломи се на југоисток, југозападном границом парцеле 7327, 7326, односно границом катастарских општина КО Бесни Фок са КО Чента, КО Баранда и КО Опово до моста у насељу Опово. Граница скреће на исток пресеца парцеле 3659, 1328, КО Опово, Општина Опово, наставља јужном границом парцеле 1329 до почетне тачке описа границе заштите просторне целине.

НАПОМЕНА:

Подручја која се налазе у оквиру описа границе заштите а не улазе у заштићено добро су:

КО Чента, парцеле 6291-6313, 6315-6373, део 7531, 7532.
КО Сакуле

Почетна тачка описа је југоисточна међна тачка парцеле 3929 КО Сакуле. Граница иде на север, источном међном линијом парцела 3929, 3927, 3930, 3927, на југоисток југозападном границом парцела 3904, 3902, 3903, пресеца парцелу 5833 у правцу међе парцела 3903 и 4015, потом ивицом парцеле 4015, на североисток, југоисточном границом парцела 4014, прецеса парцелу 5833, потом западном ивицом 4017 иде на север до 3903, 3901, 3900, 3899, скреће на северозапад, североисточном границом парцела 3903, 3898, 3903, 3896, 3897, 3887, 3888, 3894, 3890, 3893, 3889, 3891, 3892 на североисток, источном границом парцеле 3903, на југоисток, западном границом парцела 5821 и 4156 до међне тачке са КО Баранда. Скреће на северозапад, границом катастарских општина до почетне тачке описа овог локалитета.

КО Идвор, Општина Ковачица

- Локалитет 1.

Парцеле: 1338-1343

- Локалитет 2.

Почетна тачка описа је тромеђа парцела 814, 1337/1 и 1344 КО Идвор. Граница иде на север, источном границом парцела 814, 1331/1, 1331/2, 814, 1846, ломи се на северозапад, североисточном границом парцеле 965/2, на запад па на југ прати спољну границу исте парцеле, на исток јужном границом парцела 1001, западном границом парцела 1859, 1910, 1922, 1921, 1923, 1909/2, 4498,2003, 2436, скреће на запад, северном границом парцела 4468, 4508, пресеца парцелу 4469, иде ивицом 4507, на северозапад североисточном границом парцеле 4507, 4502, 4501, ломи се на југозапад, па на југоисток, спољном границом парцеле 2113, на запад северном границом парцеле 1167/1, на север источном границом исте парцеле у правцу југа на северозападу све време прати спољну границу парцеле 1167/1. Ломи се на северозапад, североисточном границом парцела 1273, пресеца парцелу 1073, идући према јужној ивици парцеле 1067 до 1319. Скреће на југозапад па на југоисток спољном границом парцела 1319, 1320, на југозапад северозападном границом парцеле 1344 до почетне тачке описа локалитета који не улази у границе природног добра.

- Локалитет 3.

Почетна тачка описа локалитета је северозападна међна тачка парцеле 4512 КО Идвор. Граница иде на североисток, југоисточном границом парцела 2437, пресеца парцелу 4495, прати ивицу парцела 2001, 2002, 1917, ломи се на југоисток, југозападном границом парцеле 1927 до међне тачке са КО Уздин. Скреће на исток јужном границом парцеле 4986 КО Уздин, Општина Ковачица, јужном границом парцела 4995, 4996, 4971/1, 4971/2, прелази на југоисточну ивицу парцеле 8037, иде до 5274, а потом скреће на југоисток југозападном границом парцеле 5274 до међне тачке са КО Идвор. На југозапад, северном границом парцеле 2459 КО Идвор до југозападне границе парцеле 4512. Скреће на север западном границом парцеле 4512 до почетне тачке описа локалитета.

КО Уздин, Општина Ковачица и КО Томашевац, Град Зрењанин

Почетна тачка описа овог локалитета је југозападна међна тачка парцеле 2432 КО Уздин. Граница иде на североисток, југоисточном границом парцеле 2432 до међне тачке са КО Томашевац, Град Зрењанин. У истом правцу граница југоисточном границом парцеле 4887 КО Томашевац, јужном границом парцеле 4892 скреће на југозапад северозападном границом парцеле 4887 до међне тачке са КО Уздин. Наставља на запад северном границом парцеле 2439 КО Уздин до међне тачке са КО Томашевац. Ломи се на север границом катастарских општина до почетне тачке описа локалитета који не улази у границе природног добра.

КО Бока, Општина Сечањ

Парцеле које не улазе у границе природног добра су: 1562-1593, 2795.

Просторна целина „Велика слатина-Ракиташ-Слатина"

Почетна тачка описа границе заштите ове просторне целине је северозападна међна тачка парцеле 2257, КО Опово, Општина Опово. Граница иде на југ, западном границом парцела 2257, пресеца парцелу 3812, наставља западном ивицом парцеле 2620, пресеца парцелу 3835 и потом
иде западном ивицом 3002, скреће на исток јужном ивицом исте парцеле, потом на југоисток, југозападном границом парцеле 3805 (пресеца парцелу 3805), а потом на североисток, југоисточном границом парцела 3701, 3869, на север, источном границом парцела 3825, 2588, 3814, 3778, 3765, 3699, 3737, 3726, 3703, 3673, 3674, 3675, 3646, до међне тачке са КО Баранда. Наставља на север источном границом парцеле 1085/2, КО Баранда, Општина Опово, обухвата парцелу 1086/3 јужном и источном ивицом, до међе са 1087/4. Скреће на исток јужном границом парцела 1087/4, граница иде преко парцеле 1089/1 према западној међној тачки парцеле 1089/2, а потом се ломи на југоисток јужном границом парцела 3035/5, 3035/6, 3035/7, 3035/8, 3021/3, 3022/3, 3022/4, 3023/2, 3024/3, 3024/4, 3025/4, 3026/2, 3027/3, 3027/4, 3028/4, 3028/5, 3028/6, 3029/2, 3030/3, 3030/4, 3031/3, 3031/4, 3032/2, 3033/2, 3034/2, 2877/10, 2877/11, 2877/13, 2877/15, 2877/16 и 2877/18, да би скренула на југоисток, југозападном и јужном ивицом парцела 2877/17, 2877/14, 2877/12, 1641/1, 1639/16, 1639/15, 1639/14, 1639/13, 1639/12, 3000/2, 1639/11, 2997/4, 2997/3, 2996/4, 2996/3, 2995/2, 2994/4, 2994/3, 1693/10, 2764/4, 2767/3, 2768/3, потом се ломи на север ивицом парцела 2768/4, 2769/4, 2769/3, 2770/2, 2771/2, 2686/2, 2685/2, 2631/2, 2630/2, 2629/2, 2639/6, 2507/3, 1639/6, 2505/6, 2505/5, 2505/4, 2483/2, 2363/2, 2362/4, 2362/3, 2361/2, поново 1639/6 и преко северне ивице парцела 1639/5, 1639/3, 1639/4 иде на запад до ивице парцеле 1640. Граница потом иде на југ ивицом парцела 1639/1, 2352/2, 2300/2, 2257/27, 2257/25, 2257/24, 2257/23, 2256/2, 2257/22, пресеца парцелу 2256/2 према међној линији 1784/1 и 1784/2, скреће ивицом парцеле 1784/2, обухвата ову парцелу уз међну линији са парцелом 2246/3, потом пресеца парцелу 1784/2, од ове међне линије према међној линији парцела 17844/2 и 1800. Граница прати ивицу парцеле 1784/2, идући на североисток до међе са парцелом 1803/4. Граница иде јужном ивицом парцела 1804/2, 1805/4, 1805/3, 1806/2, 1807/2 и поново 1784/1 до 1798/4. Јужном ивицом парцела 1798/3, 1797/4, 1796/2, 1795/2, 1794/2, 1793/2, 1792/2, 1791/2 иде на североисток, а источном ивицом парцела 1790/2, 1789/2, 1799/2, 1828/2, 1827/2, 1829/2, 1830/2, 1886/2 скреће на југ. Пресеца парцелу 1965/1, према северној ивици парцеле 1965/2 и наставља северном ивицом парцела 1964/2, 1963/2, 1962/2, 1961/2, 1960/2, 1659/4, 1959/3, 1958/2, 1957/2, 1964/4, 1956/3, 1955/2, 1954/2, у истом правцу пресеца парцелу 1953/1, наставља северном ивицом 1952/8, 1952/5, 1952/7, 1952/6, 1966/3 и 1967/2, 1968/4, 1968/5, 1968/6, 1969/2, 1970/3, 1670/4, 1971/3, 1971/4, 1972/3, 1972/3 и 1972/4. Потом граница скреће најпре ивицом парцеле 1640, а потом прати 1973/2 и 1979/2, да би након тога скренула ка југоистоку из ивицу 1976/2, 1975/2, 1974/2, а потом на исток уз 1973/2, 1707/2, 1708/2, 1709/3, 1710/2, 1711/2, 1712/2, 1713/2, 1714/3, 1714/4, 1715/2, 1716/2, 1717/2, 1718/2, 1719/2, 1720/7, 1720/8, 1720/9, 1720/10 и назад на 1764/1. Граница потом прелази на 1763/2, 1762/2, 1745/2, 1745/3, 1764/1, 1745/4, 1766/4 и назад на 1764/1, 1766/3, 1766/2, прати ивицу и скреће на југ. Идући на југ иде ивицом 1 765/3, 1 745/5, 1 743/2, 1 742/2, 1 742/3, 1 741/3, 1 741/4, 1 740/5, 1 740/4, 1 739/3, 1 739/4, 1 738/2, 1706/2, 1663/5, 1663/6, 1663/7, 1663/8, 1664/3, 1664/4, поново на 1640, па северном ивицом парцела 1660/2, 1659/2, 1658/2, 1657/4, 1656/4, 1656/3, 1655/4, 1655/3, 1654/2, 1653/2, 1652/2, 1651/4, 1651/3, 1650/2, 1649/2, 1648/2, 1647/2, 1646/4, 1646/3, 1645/6, 1645/5, 1644/2, 1643/2, 1642/2, 1641/1, 1638/2, 1702/3, 1704/4, 1703/7, 1638/1, 1703/2, 1704/3, 1704/5, 1638/1, 1705/6, 1705/7, 1705/8, 1705/9,1705/10, 1706/3, 1977/3, 1977/4, 1978/2, 1637/1, 1993/3, 1993/4, 1966/2, 1891/2, 1890/4, пресеца парцеле 1890/3, 1890/1, враћа се на северну ивицу парцела 1889/2, 1888/4, 1888/3, 1637/3, 1637/4, 1994/6, 1995/1. Долази до парцеле 1994/4, обухвата је, пресеца парцелу 2030/2, прелази на северну ивицу ове парцеле и настаља северозападно, ивицом парцеле 2050/9, пресеца парцелу 2051 и њеном северном ивицом скреће на запад, обухвата парцеле 2050/10 и 2076 дуж међе са 2077, спушта се и пресеца парцелу 2051 у истом правцу, прелази на северну ивицу парцеле 2050/4 и скреће на запад. Потом граница иде северном границом парцела 2050/3, 2050/16 и 2050/1, скреће на

југозапад, северозападном границом парцела 1636/3, овухвата парцелу 1636/2 и прати јужну ивицу парцела 1636/4, обухвата парцелу 1474/1, наставља на исток, јужном границом парцела 1636/4, обухвата парцелу 1577/1, наставља уз 1636/4, 1162/3, потом јужном ивицом парцела 1613/2, 1616/2, 1617/2, 1618/2, 1619/2, 1622/2, 1623/4, 1623/5, 1626/6, 1626/2, 1627/2, 1634/2, 1634/2, 1635/2, 1635/2, 1229/2, 1228/2, 1227/2, 1226/2, 1226/2, 1225/2, 1224/2, 1223/2, 1222/2, 1221/2, 1220/2, 1219/2, 1218/8, 121 7/2, 1216/2, 1215/2, 1214/2, 1213/2, 1212/2, 121 1/2, 1210/2, 1209/2, 1208/2, 1184/4, 1163/2, 1162/3, 1162/3, поново на ивицу 1636/4, потом северном ивицом 1162/2, 1161/2, 1159/2, 1138/2 на запад, потом прелази на северну ивицу парцеле 1348/2, па преко источне ивице парцеле 1341/3 и потом северне ивице парцела 1341/2, 1342/2, 1342/3 1343/3, 1344/4, 1344/3, у истом правцу пресеца парцелу 1348/1, наставља ивицом парцеле 1087/4. Обухвата парцелу 1086/3 са северне ивице, као и парцелу 1086/2, потом ломи се на југ западном границом парцела 1086/2 и 1085/2 до међе са парцелом 1082, северном ивицом иде на запад, а потом се оштро ломи на југ, пресеца парцелу 1082 у правцу западне ивице парцеле 3646 v КО Опово. Границе иде ивицом парцеле 3646 на југ, потом прати границу парцеле 3674, на југоисток југозападном границом парцела 3704, 3674, 3742, 1459, скреће на исток, јужном границом парцеле 3758, 3743, на североисток, североисточном границом парцеле 3701 на југ па на северозапад северозападном границом парцела 3868, 3848, североисточном границом парцела 3847, у истом правцу прецеса парцелу 3835, наставља уз 2619, у истом правцу прецеса 3813, прелази на источну границу парцеле 2258 до парцеле 3793. Ломи се на запад северном границом парцела 2258, 3805 и 2257 до почетне тачке описа границе заштите ове просторне целине.

Просторна целина „Томашевачка слатина"

Почетна тачка описа границе заштите ове просторне целине је југозападна међна тачка парцеле 4159 КО Томашевац, Град Зрењанин. Граница заштите иде на североисток, северозападном међном линијом парцеле 4159, ломи се на исток. Северном границом парцела 4147/1, скреће на југ, источном границом парцела 4147/4, 4147/1, 4147/3, 4608, 4147/1, скреће на запад, јужном границом парцеле 4147/1, на северозапад југозападном границом парцеле 4147/5, 4148, ломи се на североисток северозападном границом парцела 4148, 4147/1, 4150, 4156, 4157, 4156, 4158 до почетне тачке описа границе заштите ове просторне целине.

Просторна целина „Дубичка слатина"

Почетна тачка описа границе заштите ове просторне целине је северозападна међна тачка парцеле 1369/4, КО Јарковац, Општина Сечањ. Граница иде на исток, северном границом парцела 1369/4, 1369/3, 1369/1, 1372/3, 1372/2, 1372/1, до међне тачке са КО Банатска Дубица. Наставља у истом правцу кроз катастарску општину Банатска Дубица северном границом парцела 953/6, 953/1, 953/13, 953/12, 953/14, 953/14, 953/15 до ломи се на југ, источном границом парцела 953/15, 953/12 и 938, прелази на западну ивицу парцела 937, а потом северном границом парцела 937, 936, 935, потом иде на југ, источном границом парцела 935, 934, 811/1, 955/3, у истом правцу пресеца парцелу 912, наставља источном ивицом 955/1 на југозапад, југоисточном границом парцела 955/1, 1358, 1357 и 1356, ломи се на северозапад, југозападном границом парцеле 1356, у правцу севера иде источном границом парцеле 955/2 у дужини од 175m, односно до међне тачке са ШЈарковац. Граница скреће на запад јужном границом парцеле 1367 КО Јарковац до парцеле пута 1364, где се ломи на север, западном границом парцела 1367, 1368, 1369/4 до почетне тачке описа границе заштите ове просторне целине.

Просторна целина „Маке"

Почетна тачка описа границе заштите ове просторне целине је тромеђа парцела 1452, 1453/1 и 1314 КО Бока, Општина Сечањ. Граница иде на североисток, северозападном границом парцела 1452, 1449/2, 1449/1, 1448, ломи се на југоисток, североисточном границом парцеле 1448, пресеца парцелу 7966 до северне међне тачке парцеле 7906. Скреће на југозапад, југоисточном границом парцела 7966, 4094, 4114, 4113, пресеца пут парцеле 8033 и ломи се на североисток, све време пратећи спољну границу парцеле 4113, скреће на северозапад, југозападном границом парцела 4110, 4098 и у истом правцу пресеца парцелу 4093, 1452 до почетне тачке описа границе заштите.

Просторна целина „Сечањске ливаде"

Почетна тачка описа границе заштите ове просторне целине је југозападна међна тачка парцеле 970/4, КО Сечањ, Општина Сечањ. Граница иде на север, западном границом парцеле 970/4, северозападном границом парцела 969/4, 966/13, у истом правцу пресеца парцелу 2562, наставља ивицом 966/4, скреће на југоисток, североисточном границом парцела 966/4, у истом правцу пресеца парцелу 2563/2, наставља ивицом 966/5, пресеца парцелу 951/2 и прелази на 1296, на север западном границом парцела 1297/1, у

истом правцу пресеца парцелу 1257/1, наставља ивицом 1228/1, ломи се на југ, пресеца парцелу 2572 и иде источном границом парцела 1299/2, 1300/1, ломи се на југоисток, североисточном границом парцела 951/4, 950/2 до међе са 2565, пресеца је и наставља низ источну ивицу 950/1. Скреће на запад јужном границом парцеле 950/1, на северозапад, западном границом парцеле 950/1, на запад, јужном границом исте парцеле, на северозапад, западном границом исте парцеле, ломи се на запад, јужном границом парцеле 966/2, скреће на југоисток, севроисточном границом парцеле 965/1 до њене југоисточне међне тачке. Граница скреће на запад, јужном границом парцела 965/1, 966/3, 966/11, 966/10, 2566, 966/6, 969/1, 970/1 до међне тачке са КО Сутјеска. Граница наставља на запад, јужном границом парцеле 3416/3 КО Сутјеска, Општина Сечањ, до њене југозападне међне тачке. Скреће на север западном границом исте парцеле до почетне тачке описа границе заштите.

Просторна целина „Ланка-Бирда"

Почетна тачка описа границе заштите ове просторне целине је тромеђа парцела 2547/2, 921/1 и државне границе са Републиком Румунијом, КО Шурјан, Општина Сечањ. Граница иде на југоисток пратећи државну границу до југоисточне међне тачке парцеле 2427. Граница скреће на југ, пресеца парцелу 2674 и наставља њеном источном граничном линијом. Ломи се на југозапад, југоисточном границом парцела 2505, ломи се на југоисток, североисточном границом парцела 2581/4, 2498/4, у истом правцу пресеца парцелу 2692, наставља низ 2581/3, пресеца парцелу 2691, наставља низ 2581/2, ломи се на југозапад, северозападном границом парцела 2582/4, пресеца парцелу 2690, наставља низ 2582/3, пресеца парцелу 2683, па низ 2582/2, пресеца парцелу 2686, наставља низ 2582/1, ломи се на северозапад, југозападном границом парцела 2493,, пресеца парцелу 2460, иде даље уз ивицу 2452, пресеца 2455/2, даље низ 2449/2, пресеца парцелу пута и скреће на југозапад, југоисточном границом парцеле 2404, 2403/3, пресеца парцелу 2678, 2403/1 до парцеле 2584/1. Ломи се на северозапад, југозападном границом парцела 2403/1, 2403/2, 2401, 2585, 2399, 1888, 1889, 2674, на југ источном границом парцеле 2674, Ломи се на запад јужном границом парцеле 2620/1 (река Ланка) до наспрам југозападне међне тачке парцеле 1902. Граница заштите скреће на северозапад, пресеца парцеле 2620/1, 2197, 2590/1 и наставља западном границом парцела 1902, 2591/1, 1916, 1915/2, 1914/1, 1913, 1912, 2702, 2568/2 и 1909, ломи се на југоисток, североисточном границом парцела 1909, 1906 (пресеца парцелу 2572/1) на исток, северном границом парцеле 2573, скреће на северозапад, југозападном границом парцеле 2417, 2416, 1807/3, 2659, ломи се на североисток пресеца парцелу 2659 у правцу према међној линији 2575/1 и 1804, потом се спушта низ ивицу парцеле 2696 и иде северном границом парцеле 1807/1, 1455/1, 1798, 1792, на североисток, северозападном границом парцела 1790, 1787, 1786, 1784/2, 1455/1 до њене северозападне међне тачке, скреће на североисток, према северној граници парцеле 1455/2, при том пресеца парцелу 2658, наставља ивицом 1453/1, скреће на запад јужном границом парцеле 2563/1, ломи се на југ, источном границом парцела 2599/1, прелази на парцелу 1718/5, а потом пресеца парцелу 1718/5 према североисточној међној тачки парцеле 1713 и потом прати међну линију ове парцеле са парцелом 1718/5, односно западном границом парцеле 1713, у правцу југозапада. Након тога граница иде југоисточном и јужном границом парцеле 2599/1 (канал). Ломи се на северозапад, југозападном границом парцеле 1694, 1549, 1574, пресеца парцелу канала 2599/1 и 1494, наставља западном границом парцеле 1492/4, југозападном границом парцела 1503, 1502, 2588/1, 843, 845/2, 846, 847, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 865, 866, 867, 874, 875, 876, 877, 878, 882, 883, 895, 2551, 382, 902, на север источном границом парцела 2547/1, пресеца парцеле 2645 и 2703, ивицом парцеле 2547/2 стиже до почетне тачке описа границе заштите.

2. ОПИС ГРАНИЦА РЕЖИМА ЗАШТИТЕ У ПИО „ПОТАМИШЈЕ"

У ПИО „ПОтамишје дефинисана су три режима заштите: I режима заштите, II режима заштите и III режима заштите. Опис границе режима заштите природног добра ПИО „Потамишје" преузети су из Студије заштите: Предео изузетних одлика „Потамишје", предлог за стављање под заштиту као заштићено подручје I категорије.

1.1. Опис границе подручја I режима заштите

Унутар две одвојене просторне целине у Општини Сечањ дефинисан је I режим заштите:
Локалитет на коме се успоставља режим заштите I степена је Шурјански Јер (слика 2).

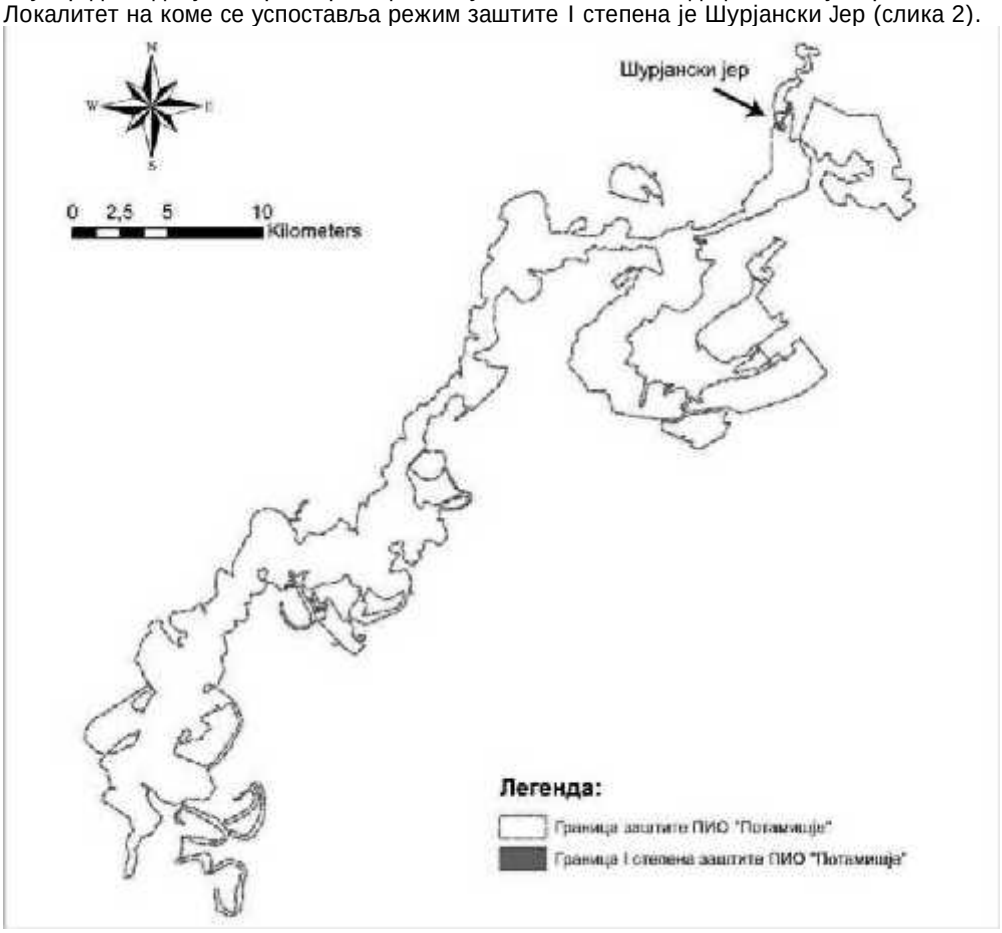

Слика 3. Границе подручја под режимом заштите I степена

- КО Шурјан: 465/1, 465/2, 466/1, 466/2, 467/2, 468, 2618.
- КО Јаша Томић: 6129/1, 6129/2, 6130/1, 6130/2, 8332.

1.2. Опис границе подручја II режима заштите

Локалитети на коме се успоставља режим заштите II степена су: Велики алас, Ченћански Буџак, Јечин - Сигет - Напољиш, Фаркаждинска слатина, Тукош - Доминал, Велика Слатина - Бара Брновац, Широка бара - Велики Буџак - Фаркаждинске Кутине, Орловатске Кутине, Петрићева бара - Ракшин рит - бара Колда, Равеница, Томашевачка слатна, Трновача, Талач и Калуђерица, Поплавно подручје, мртваје и ливаде на десној обали од Ботоша до сечањског моста, Ливадско-мочварни комплекс између Неузине, Јарковца, Банатске Дубице и Боке, Мали Орећ, Поплавно подручје од сечањског моста до државне границе на десној обали и ливадски шумо-степски комплекс код Шурјана (слика 3).

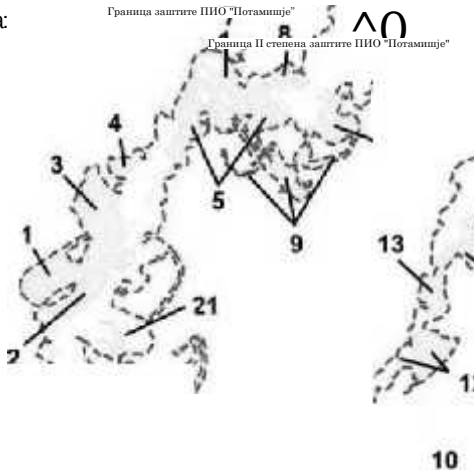

I. Велики алас (К.О. Чента)
2.Ченћански Буџак (К.О. Чента)
3. Јечин - Сигет - Напољиш (К.О. Чента)
4.Фаркаждинска слатина (К.О. Фаркаждин)
5-Тукош - Доминал (К.О. Сакуле, Идвор)
6.Велика слатина - Бара Брновац (К.О. Уздин)
7.Широка бара - Велики Буџак - Фаркаждинске Кутине (К.О. Фаркаждин)
6.Орловатске Кутине (К.О. Орловат)
9.Петрићева бара - Ракшин рит - бара Колда (К.О. Идвор и Уздин)
10. Равеница (К.О. Томашевац)
II. Томашевачка слатина (К.О. Томашевац)
12. Трновача (К.О. Томашевац)
13. Талач и Калуђерица (К.О. Ботош и Неузина)
14. Поплавно подручје и мртваје и ливаде на десној обали од Ботоша до сечањског моста (К.О. Ботош, Банатски Деспотовац, Сутјеска и Сечањ)
15. Поплавно подручје, мртваје и ливаде на левој обали од Ботоша до сечањског моста (К.О. Неузина)
16. Ливадско-мочварни комплекс између Неузине, Јарковца, Банатске Дубице и Боке (К.О. Неузина, Јарковац, Банатска Дубица и Бока)
17. Мали Орећ (К.О. Сечањ и Јаша Томић)
18. Поплавно подручје од сечањског моста до државне границе на десној обали (К.О. Сечањ и Јаша Томић
19. Поплавно подручје од државне границе до сечањског моста на левој обали (К.О. Шурјан, Бока и Сечањ)
20. Ливадски и шумо-степски комплекс код Шурјана (К.О. Шурјан).
21. Средња и Велика греда (К.О. Баранда)

Слика 4. Границе подручја под режимом заштите II степена

Унутар 21 локалитета дефинисан је II режим заштите, у следећим јединицама локалне самоуправе: општина Сечањ, општина Опово, Град Зрењанин и општина Ковачица.

1.2.1. Опис границе подручја II режима заштите у општини Сечањ

КО Банатска Дубица: 811, 917, 926/1, 926/2, 935, 936, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 953/1, 953/2, 953/3, 953/4, 953/5, 953/6, 953/7, 953/8, 953/11, 953/12, 953/13, 953/14, 953/15, 955/1 , 955/2, 1359.

КО Јарковац: 1367, 1369/1, 1369/3, 1369/4, 1371/1, 1389, 1391, 1392, 1393, 1395, 1397/3, 1400/1, 1400/2, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415.
КО Шурјан: 320/1, 320/2, 321, 322, 323, 324, 325, 326/1, 326/2, 327, 328, 329, 330, 340, 341, 343/1, 343/2, 343/3, 344, 345, 346, 364/1, 364/2, 364/3, 364/4, 364/5, 367, 371, 372, 375, 382, 427/1, 427/2, 427/3, 428, 429, 430/1, 430/2, 430/3, 431/1, 431/2, 431/3, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 444, 446, 447, 448, 449, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 459, 460, 462, 463, 464,

466/3, 467/1, 469, 470, 471, 472, 473, 475, 476, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485/1, 485/2, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 497, 498, 499, 500, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 512, 514, 515, 516, 517, 519, 522, 523, 524, 525/1, 525/2, 526/1, 526/2, 527/1, 527/2, 527/3, 527/4, 527/5, 527/6, 527/7, 528/1, 528/2, 529/1, 529/2, 530/1, 530/2, 531/1, 531/2, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 922/1, 922/2, 925/1, 925/2, 926/1, 926/2, 929/1, 929/2, 930/1, 930/2, 933/1, 933/2, 934/1, 934/2, 944, 947, 950, 953, 954, 957, 959/1, 959/2, 960/1, 960/2, 961, 964, 965/1, 965/2, 966/1, 966/2, 967, 970, 971/1, 971/2, 972/1, 972/2, 972/3, 972/4, 973/1, 973/2, 973/3, 973/4, 975/1, 975/2, 976/1, 976/2, 976/3, 976/4, 976/5, 982/1, 982/2, 982/3, 983/1, 983/2, 984/1, 984/2, 985/1, 985/2, 986/1, 986/2, 986/3, 986/4, 987/1, 987/2, 988/1, 988/2, 988/3, 988/4, 989/1, 989/2, 990/1, 990/2, 991/1, 991/2, 992/1, 992/2, 993/1, 993/2, 994/1, 994/2, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002/1, 1002/2, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041/2, 1041/3, 1056, 1057, 1062, 1063, 1066, 1067, 1070, 1071, 1074, 1075, 1078, 1079, 1082, 1083, 1086, 1087, 1090, 1091, 1094, 1095, 1098, 1099, 1102, 1105, 1109, 1111, 1113, 1114, 1117, 1118, 1119/1, 1119/2, 1119/3, 1120/1, 1120/2, 1121/1, 1121/2, 1121/3, 1121/4, 1121/5, 1122/1, 1122/2, 1123, 1124/1, 1124/2, 1124/3, 1126/1, 1126/2, 1126/3, 1127/1, 1127/2, 1128/1, 1128/2, 1129, 1130, 1131, 1134, 1137, 1139, 1143, 1146, 1147, 1148, 1149, 1153, 1181, 1182, 1183, 1185, 1186, 1189, 1190, 1201, 1202, 1205, 1212, 1213, 1217, 1218, 1220, 1243/1, 1243/2, 1243/3, 1243/4, 1251, 1258, 1259/1, 1259/2, 1261/1, 1261/2, 1264, 1265, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1322, 1325, 1331, 1352, 1353, 1358, 1387, 1388, 1390, 1395, 1409, 1422, 1425, 1426, 1445/1, 1445/2, 1446/2, 1447, 1448, 1449/1, 1449/2, 1450, 1451, 1452/1, 1452/2, 1455/1, 1455/2, 1455/3, 1455/4, 1456, 1457, 1458, 1461/1, 1461/2, 1461/3, 1462, 1464, 1465/3, 1466/1, 1466/2, 1466/3, 1468/1, 1468/2, 1469/1, 1469/2, 1470, 1471/1, 1471/2, 1472, 1475, 1477/1, 1477/2, 1477/3, 1477/5, 1478, 1482, 1488/4, 1488/5, 1489, 1490, 1491, 1492/1, 1492/2, 1492/3, 1492/4, 1493/2, 1494 део, 1495, 1556/1, 1557/1, 1559/1, 1561/1, 1562/1, 1563/1, 1564/1, 1784/2, 1786, 1787, 1790, 1792, 1798, 1807/1, 1807/2, 1807/3, 1892/2, 1894/2, 1894/3, 1902, 1909, 1912, 1914/2, 1916, 2041, 2044/2, 2047, 2196, 2397, 2398, 2399, 2401, 2403/1, 2403/2, 2403/3, 2404, 2406/4, 2407, 2408, 2409, 2412, 2419, 2420, 2421, 2423, 2424, 2427, 2430, 2434, 2435/1, 2435/3, 2436, 2437, 2439, 2440, 2441/2, 2442/2, 2443, 2444/2, 2445/2, 2447/2, 2449/2, 2494/1, 2494/2, 2494/3, 2494/4, 2496/1, 2496/2, 2497/1, 2497/2, 2553, 2557/2, 2557/3, 2598, 2599/1 део, 2599/2, 2599/3, 2600, 2601, 2602, 2603, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2611/2, 2612, 2613, 2615, 2616, 2619/3, 2619/4, 2620/1 део, 2620/2, 2625, 2639, 2640, 2641, 2645 део, 2646, 2648, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2658 део, 2659, 2660, 2662, 2663, 2664, 2674 део, 2676, 2677, 2683 део, 2689, 2690 део, 2691 део, 2693 део, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701.

КО Јаша Томић: 5777, 5780, 5783, 5785, 5786, 5787, 5934, 5935, 5936, 5939, 5940, 6064/1, 6131, 6132, 6133, 6140, 6142, 6148, 6149, 6150/1, 6150/2, 6152, 8071, 8073, 8074, 8075/1, 8075/2, 8076, 8080, 8083/5, 8083/6, 8132, 8135/1, 8135/4, 8135/5, 8135/6, 8135/7, 8135/8, 8135/10, 8135/11, 8135/12, 8135/13, 8135/14 део, 8135/15 део, 8135/16, 8135/17, 8183, 8196, 8247, 8281, 8286/1, 8286/2, 8291, 8294, 8295, 8296, 8297, 8298, 8299, 8301, 8302, 8303, 8304, 8305, 8306, 8307, 8308, 8309, 8310, 8311, 8312, 8313, 8314, 8315, 8316, 8317/1, 8317/2, 8318/1, 8318/2, 8319, 8320, 8321, 8322, 8323, 8324, 8326, 8329, 8330, 8331.

КО Бока: 1448, 1449/2, 1450 део, 1452/1, 1452/2, 1452/3, 1534, 1535, 1536, 1594, 1691, 1692, 1693,

1694, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1709/2, 1709/3, 1709/4, 1709/5, 1709/6, 1709/7, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060/1, 3060/2, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076/1, 3076/2, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086/1, 3086/2, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097/1, 3097/2, 3098, 3099, 3100, 3101, 4094, 4098, 4110, 4113/1, 4114, 4518/2, 5039, 5070, 5071, 5072, 5073/1, 5073/2, 5074/1, 5074/2, 5075/1, 5075/2, 5076/1, 5076/2, 5077/1, 5077/2, 5078/1, 5078/2, 5079/1, 5079/2, 5080, 5081/1, 5081/2, 5082/1, 5082/2, 5083/1, 5083/2, 5084/1, 5084/2, 5085/1, 5085/2, 5086/1, 5086/2, 5087/1, 5087/2, 5088/1, 5088/2, 5089/1, 5089/2, 5090/1, 5090/2, 5091/1, 5091/2, 5092/1, 5092/2, 5093/1, 5093/2, 5094/1, 5094/2, 5095/1, 5095/2, 5096/1, 5096/2, 5097/1, 5097/2, 5098, 5099, 5100, 5101, 5102, 5103/1, 5103/2, 5103/3, 5104, 5105, 5106, 5116/1, 5116/2, 5121, 5122, 5125/2, 5128, 5129, 5130, 5133/1, 5133/2, 5133/3, 5136, 5137, 5138, 5139, 5142, 5143, 5144, 5146/1, 5146/2, 5146/3, 5146/4, 5146/5, 5147, 5942, 5948, 5952, 5953, 5956, 5957/1, 5957/2, 5957/3, 5957/4, 5962, 5970, 5971, 5973, 5974, 5977, 5980, 6073, 6108, 6109, 6110, 6111/1, 6111/2, 6113, 6114, 6115, 6116, 6118/1, 6118/2, 6119, 6120, 6121, 6122, 6123, 6125, 6127, 6128, 6129, 6131/1, 6131/2, 6133, 6134/1, 6134/2, 6137, 6139/1, 6140, 6159, 6190, 6209, 6210, 6211, 6217, 6270, 6271, 6272, 6273, 6385/1 део, 6390, 6399, 6551, 6838/1, 6838/2, 6838/3, 6838/4, 6838/5,

6838/6, 6838/7, 6838/8, 6838/9, 6838/10, 6838/11, 6838/12, 6838/13, 6838/14, 6838/15, 6838/16, 6838/17, 6838/18, 6838/19, 6838/20, 6838/21, 6838/22, 6838/23, 6838/24, 6838/25, 6838/26, 6838/27, 6838/28, 6838/29, 6838/30, 6838/31, 6838/32, 6838/33, 6838/34, 6838/35, 6838/36, 6839/1, 6839/3, 6844/2, 6844/5, 7490/1, 7490/2, 7490/3, 7543, 7544, 7545, 7546, 7547, 7548, 7549, 7550, 7551, 7552, 7553, 7554, 7555, 7556/1, 7556/2, 7557/1, 7557/2, 7558, 7559, 7560, 7653, 7654, 7655 део, 7656, 7657/1, 7657/2, 7658, 7693, 7695, 7696, 7697, 7700, 7701, 7704, 7710, 7711, 7714, 7715, 7718, 7726, 7729/1, 7729/2, 7742/1, 7742/2, 7742/3, 7767/1, 7767/2, 7768/1, 7768/2, 7778/1, 7779/1, 7779/2, 7779/3, 7779/4, 7779/5, 7779/6, 7780/2, 7780/4, 7780/5, 7834, 7836, 7837, 7838, 7844, 7845 део, 7848/2, 7850, 7851, 7852, 7854, 7858, 7859, 7860, 7861, 7862/1, 7862/2, 7862/3, 7862/4, 7863/2, 7864/1, 7864/2, 7865/2, 7866/1, 7867/2, 7868, 7869, 7871/1, 7871/2, 7871/3, 7871/4, 7872, 7873, 7881, 7882, 7883, 7884, 7885, 7886, 7887, 7888, 7890/1, 7890/2, 7893, 7901, 7915/3, 7915/4, 7931/1, 7931/2 део, 8033 део, 8038 део, 8040, 8044, 8046, 8047, 8048, 8052, 8053, 8058, 8062, 8063, 8064, 8065.

КО Сутјеска: 4082/3, 4099/1, 4099/2, 4099/3, 4099/4, 4099/5, 4109, 4126, 4127, 4141/2, 4145, 4147, 4148, 4149, 4150, 4151, 4153/1, 4153/2, 4153/3, 4155, 4159, 4160, 4172, 4175/1, 4175/2, 4185, 4247, 4249, 4698, 4699, 4700, 4701, 4702, 4703, 4704, 4705, 4706, 4710, 4711, 4712, 4713, 4714, 4715, 4716, 4717, 4718, 4719, 4720, 4722, 4723/1, 4723/2, 4724, 4725, 4753, 4754.

КО Неузина: 1200/1, 1200/2, 1201/1, 1201/2, 1202/1, 1202/2, 1203, 1204/1, 1204/2, 1205/1, 1205/2, 1205/3, 1206, 1207, 1208/1, 1208/2, 1208/3, 1209, 1210, 1211/1, 1211/2, 1211/3, 1215/13, 1215/23, 1216,1217/1, 1217/2, 1217/3, 1218/1, 1218/2, 1219/1, 1219/2, 1220/1, 1220/2, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1280, 1281, 1282, 1284, 1285, 1286, 1287, 1299, 1300/1, 1300/2, 1301, 1302, 1304, 1305, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1488/3, 1488/6, 1488/11, 1488/12, 1488/14, 1488/15, 1489/2, 1490/1, 1490/2, 1491/1, 1491/2, 1491/3, 1492/1, 1492/2, 1493/1, 1493/2, 1494, 1657, 1658/1, 1658/2, 1659/1, 1659/2, 1662, 1663, 1667, 1668, 1672, 1673, 1677, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686/1, 1686/2, 1687, 1699, 1700, 1705, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716/2, 1717, 1732 део, 1733 део, 1734, 1735 део, 1736 део, 1737, 1738, 1739, 1741 део, 1742, 1743 део, 1744 део, 1745, 1746 део, 1852, 2021, 2022, 2033, 2034, 2035, 2043, 2045, 2046, 2047, 2048, 2053, 2054, 2057, 2058, 2061, 2062, 2064, 2067, 2072, 2073/1, 2073/2, 2075, 2076, 2077, 2079/1, 2079/2, 2079/3, 2079/4, 2079/5, 2079/6, 2079/7, 2079/8, 2079/9, 2079/10, 2079/11, 2080, 2081, 2082/1, 2082/2, 2088, 2089, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2097, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2106,2107, 2108, 2109, 2110, 2114, 2118, 2119, 2124, 2127, 2128, 2131, 2133, 2134, 2135, 2136, 2138, 2139, 2140, 2142, 2144, 2146, 2147, 2148, 2149, 2151, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2159, 2160, 2161, 2162, 2164, 2165, 2166, 2169, 2170, 2171, 2173, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2182, 2183, 2184, 2187, 2190, 2193, 2197, 2199, 2200, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2218, 2219, 2221, 2222, 2223, 2224, 2226, 2227, 2228, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2239/1, 2239/2, 2239/3, 2239/4, 2239/5, 2241/1, 2241/2, 2241/3, 2241/4, 2241/5, 2241/6, 2241/7, 2241/8, 2243/1, 2243/2, 2243/3, 2243/4, 2244, 2246, 2258, 2259, 2260, 2263, 2264, 2268, 2269, 2353, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2365/1, 2365/2, 2366/1, 2366/2, 2367/1, 2367/2, 2368, 2369, 2370, 2372, 2385, 2386, 2389, 2390, 2393, 2394, 2403, 2404, 2406, 2408, 2410, 2411, 2415,2537,2540,2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567 део, 2646, 2647, 2649, 2652, 2653, 3038/1, 3038/2, 3081, 3084, 3086, 3087, 3088/1, 3088/2, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100/1, 3100/2, 3101/1, 3101/2, 3101/3, 3102/1, 3102/2, 3103/1, 3103/2, 3106, 3108, 3111/1, 3111/2, 3111/3, 3112/3, 3113, 3120, 3122, 3125, 3126, 3129, 3132, 3154, 3155, 3156, 3157, 3358, 3359, 3360/1, 3360/2, 3360/3, 3361, 3362, 3363, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3373/1, 3373/2, 3375/1, 3375/2, 3375/3, 3376/1, 3376/2, 3376/3, 3377/1, 3377/2, 3377/3, 3381, 3382, 3383/1, 3383/2, 3383/3, 3384, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390/1, 3390/2, 3390/3, 3390/4, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 4340,4341, 4344, 4345, 4348, 4349, 4352, 4353,4356, 4357, 4360, 4395/1 део,4494, 4495, 4496, 4497, 4498, 4499, 4500, 4502 део,4503,4504,4555, 4556, 4572, 4573, 4574, 4575, 4576, 4577, 4578, 4580, 4582, 4583, 4584, 4585, 4586, 4587, 4588, 4590, 4592, 4593, 4595, 4596, 4597, 4598, 4599, 4600, 4601, 4602, 4603, 4604, 4605, 4606, 4607, 4608, 4610, 4611, 4612, 4622, 4623, 4626, 4627, 4629, 4630, 4631, 4632, 4633, 4634, 4635, 4674, 4675, 4681, 4682, 4683, 4684, 4686, 4688, 4689, 4690, 4692, 4695, 4697, 4698, 4700, 4703, 4704, 4706, 4707, 4708, 4712, 4713, 4714, 4718, 4719, 4722, 4723, 4727, 4729, 4730, 4734, 4736, 4737, 4739, 4741, 4747, 4748, 4749/1, 4749/2, 4753, 4756, 4757, 4759, 4760, 4762, 4763, 4764, 4765, 4766, 4767, 4768, 4769, 4770, 4771, 4772, 4773, 4774, 4775, 4776, 4777, 4778, 4792, 4793, 4794, 4796, 4797, 4800, 4801, 4802, 4805, 4806, 4807, 4811, 4812, 4813, 4814, 4815, 4818, 4870/1, 4870/2, 4871, 4872, 4873, 4874, 4877, 4881/1,

4881/2, 4882, 4883, 4884, 4888/1, 4888/2, 4888/3, 4888/4, 4889, 4890, 4894, 4899, 4901, 4908, 4910, 4911, 4912, 4913, 4923, 4932, 4936, 4938, 4939, 4949, 4950, 4951, 4957, 4959, 4960, 4961, 4962, 4963, 4964, 4965, 4966, 4967, 4968, 4969, 4970, 4971, 4977/1, 4977/2, 4980, 4983, 4986, 4989, 4991, 4994, 4995, 5006, 5007, 5008, 5012, 5026, 5027, 5028, 5029, 5030, 5034, 5038, 5044/1, 5044/2, 5044/3, 5045/1, 5045/2, 5045/3, 5045/4, 5045/5, 5046/1, 5046/2, 5046/3, 5046/4, 5046/5, 5046/6, 5046/7, 5046/8, 5046/9, 5046/10, 5046/11, 5047/1, 5047/2, 5053, 5058, 5066, 5076, 5080, 5081/1, 5081/2, 5081/3, 5090, 5091 део, 5092, 5094, 5095, 5097, 5098, 5100, 5105/1, 5105/2, 5105/3, 5109, 5114, 5123, 5331, 5332, 5333, 5337, 5339, 5340, 5357/1, 5357/2, 5359, 5360, 5366, 5367, 5368, 5369, 5370, 5371, 5372, 5374, 5404/2, 5425, 5427, 5428, 5430, 5431, 5433, 5434, 5435, 5436, 5438, 5439, 5440, 5443, 5444, 5447, 5496/1, 5496/2, 5497/1, 5497/2, 5498, 5500, 5501/2, 5502, 5503, 5504, 5505, 5506, 5507, 5508, 5509, 5510, 5513, 5514, 5515/1, 5515/2, 5516, 5518/1, 5518/3, 5519/1, 5519/2, 5520/1, 5520/2, 5521/1, 5521/2, 5522, 5523/1, 5523/2, 5524/1, 5524/2, 5525/1, 5525/2, 5528, 5529, 5530, 5531, 5533, 5534, 5536, 5537/1, 5537/2, 5538, 5539/1, 5539/2, 5540, 5542/2, 5544, 5545, 5546, 5547, 5548, 5549, 5550, 5551, 5552, 5553, 5556, 5558, 5559, 5560, 5561, 5562, 5567, 5568, 5569/1, 5573, 5581, 5582, 5583, 5584, 5585/1, 5585/2, 5586/1, 5586/2, 5587/1, 5587/2, 5588, 5599, 5600, 5601, 5604, 5607, 5659, 5660, 5666, 5673, 5674, 5678, 5679, 5680, 5705, 5730, 5732, 5733, 5734, 5735, 5736/1, 5736/2, 5737, 5739/1, 5739/2, 5739/3, 5742/1, 5742/2, 5744, 5752/1, 5752/2, 5752/3, 5752/4, 5753/1, 5753/2, 5754/1, 5754/2, 5754/3, 5756, 5757, 5758, 5787, 5789, 5793, 5794, 5796, 5797, 5798,5799,5801, 5802, 5803, 5805, 5806, 5809, 5810, 5812, 5813, 5816, 5817, 5819, 5820, 5821, 5823, 5824, 5826, 5827, 5828, 5830, 5831, 5838, 5839, 5841, 5842, 5844, 5845, 5846, 5847, 5849, 5850, 5851, 5852, 5853, 5854/2, 5855, 5856, 5857, 5858, 5859/1, 5859/2, 5860, 5861, 5862, 5863, 5864, 5865, 5866, 5867, 5868, 5870, 5871, 5872, 5873, 5874, 5875, 5876, 5877, 5878, 5879, 5880, 5881, 5882, 5884, 5885, 5886, 5887, 5890, 5891, 5892, 5893, 5894, 5895, 5896, 5897, 5898, 5899, 5901, 5902, 5904, 5932 део, 5937/1, 5937/2, 5938, 5939, 5940, 5941/1, 5941/2, 5944, 5945 део, 5949, 5950, 5951, 5964, 5965, 5966, 5967, 5968, 5969.

КО Сечањ: 2192, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2479, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486/1, 2486/2, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492/1, 2492/2, 2495, 2496, 2497, 2498/1, 2498/2, 2499/2, 2500/2, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505/1, 2505/2, 2505/4, 2506/1, 2506/2, 2508/1, 2508/2, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519/1, 2519/2, 2520, 2546, 2547.

1.2.2. Опис границе подручја II режима заштите у општини Опово

КО Баранда: 931, 936/1, 938, 947.

КО Сакуле: 1606, 1607, 1685/1, 1685/2, 3905, 3907, 3908, 3909, 3912, 3913, 3914, 3916, 3918, 3920,3921,3922,3924,5685,5686,5687 део.

КО Опово: 1325.

1.2.3. Опис границе подручја II режима заштите у Граду Зрењанин

КО Банатски Деспотовац: 3212, 3213, 3229, 3230, 3231, 3234, 3235/2, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3244, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3255, 3256, 3257, 3258/1, 3258/2, 3260, 3261/1, 3261/2, 3262, 3263, 3266/1, 3266/3, 3266/4, 3268/2, 3268/5, 3269/1, 3275, 3276.

КО Ботош: 1976/1, 1976/2, 1985, 2320, 2321, 2323, 2325, 2327, 2328, 2329, 2331/2, 2332/3, 2332/4, 2332/5, 2332/6, 2332/7, 2332/8, 2332/10, 2332/12, 2332/13, 2333/16, 3873/1, 3873/2, 3873/3, 3873/4, 3873/5, 3873/6, 3876, 3877/1, 3877/2, 3878/1, 3878/2, 3879, 3880/1, 3880/2, 3881, 3882/1, 3883/1, 3884/1, 3884/2, 3884/3, 3884/4, 3886, 3887, 3888, 3889, 3890/1, 3890/2, 3891, 3892/1, 3892/2, 3893, 3894, 3895/1, 3895/2, 3895/3, 3895/4, 3895/5, 3896, 3897, 3921, 3923 део.

КО Томашевац: 1509, 1510/1, 1510/2, 1511/1, 1511/2, 1511/3, 1512/1, 1512/2, 1513, 1514/1, 1514/2, 1515/1, 1515/2, 1516/1, 1516/2, 1517, 1518/1, 1518/2, 1518/3, 1519/1, 1519/2, 1520/1, 1520/2, 1521, 1522, 1523/1, 1523/2, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529/1, 1529/2, 1530, 1531, 1532/1, 1532/2, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540/1, 1540/2, 1541, 1545, 1547, 1548, 1549, 1550, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1568, 1570/1, 1570/2, 1570/3, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575/1, 1575/2, 1576/1, 1576/2, 1577, 1578, 1579 део, 1580 део, 1581/1, 1581/2, 1582, 1583, 1584/1, 1584/2, 1585, 1586/1, 1586/2, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600/1, 1600/2 део, 1776/1, 4147/1, 4147/3, 4147/4, 4147/5, 4148, 4150/1, 4150/2, 4151, 4152, 4153, 4155, 4156, 4157, 4158, 4159, 4168, 4169/1, 4170/2, 4281, 4282, 4283, 4347, 4349, 4350, 4353, 4355, 4608, 4717/1, 4717/2, 4719, 4720, 4721, 4722, 4736, 4884, 4885, 4886, 4887, 4888, 4889, 4890, 4891, 4892, 4893, 4895.

КО Орловат: 975/1, 975/2, 975/3, 975/4, 1093, 1094/1, 1094/2, 1094/3, 1095/1, 1095/2, 1096/1, 1096/2, 1096/3, 1096/4, 1099/1, 1099/2, 1099/3, 1099/4, 1100/1, 1100/2, 1103, 1104/1, 1104/2, 1105/1, 1105/2, 1107/1, 1107/2, 1107/3, 1107/4, 1107/5, 1107/6, 1107/7, 1107/8, 1107/9, 1107/10, 1107/11, 1107/12, 1108/1, 1108/2, 1108/3, 1109, 1110, 1111, 1119, 1120, 1121/1, 1123, 1124, 1125.

КО Фаркаждин: 3270, 3275, 3276, 3348, 3349, 3374, 4832, 4834, 4835, 4857, 4858, 4859, 4861, 4862, 4863, 4864, 4865, 4866, 4867, 4868, 4869, 4870, 4871, 4872, 4873, 4874/1, 4874/2, 4875, 4876/1, 4876/2, 4876/3, 4877/1, 4877/2, 4877/3, 4878/1, 4878/2, 4878/3, 4878/4, 4878/5, 4878/6, 4879/1, 4879/2, 4879/3, 4885, 4896, 4963 део, 4964 део, 4965 део, 4970 део.

КО Чента: 4693, 4694, 4695, 4696, 4697, 4698, 4699, 4700, 4701, 4702, 4703, 4704, 4705, 4706, 4707, 4708, 4709, 4710/1, 4710/2, 4711, 4712, 4713, 4714, 4715, 4716, 4717, 4718, 4719, 4720, 4722, 4724, 4725, 4726, 4727, 4728, 4729, 4730, 4731, 4733, 4734, 4735, 4736, 4737, 4738, 4739, 4740, 4742, 4743, 4744, 4745, 4746, 4747, 4748, 4749, 4750, 4751, 4752, 4753, 4754, 4755, 4756, 4757, 4758, 4759, 4760, 4761, 4762, 4763, 4764, 4765, 4766, 4767, 4768, 4769, 4770, 4771, 4772, 4773, 4774, 4775, 4776, 4777, 4778, 4779, 4780, 4781, 4782, 4783, 4784, 4785, 4786, 4787, 4788, 4789, 4790, 4791, 4792, 4793, 4794, 4795, 4796, 4797, 4798, 4799, 4800, 4801, 4802, 4803, 4804, 4805, 4806, 4807, 4808, 4809, 4810, 4811, 4812, 4813, 4814, 4815, 4816, 4817, 4818, 4819, 4820, 4821, 4822, 4823, 4824, 4825, 4826, 4827, 4828, 4829, 4830, 4831, 4832, 4833, 4834, 4835, 4836, 4837, 4838, 4839, 4840, 4841, 4842, 4843, 4844, 4845/1, 4845/2, 4845/3, 4845/4, 4845/5, 4845/6, 4845/7, 4845/8, 4845/9, 4845/10, 4845/11, 4845/12, 4845/13, 4845/14, 4845/15, 4845/16, 4845/17, 4845/18, 4845/19, 4845/20, 4845/21, 4845/22, 4845/23, 4845/24, 4847, 4848, 4849, 4850, 4851, 4852, 4853, 4854, 4855,4856,4857,4858, 4859, 4860, 4861, 4862, 4863, 4864, 4865, 4866, 4867, 4868, 4869, 4870, 4871, 4872, 4873, 4874, 4875, 4876, 4877, 4878, 4879, 4880, 4881, 4882, 4883, 4884, 4885, 4886, 4887, 4888, 4889, 4890, 4891, 4892, 4893, 4894, 4895, 4896, 4897, 4898, 4899, 4900, 4901, 4902, 4903, 4904, 4905, 4906, 4907, 4908, 4909, 4910, 4911, 4912, 4913, 4914, 4915, 4916, 4918, 4919/1, 4919/2, 4920, 4924, 4925/2, 4926, 4927, 4928, 4929, 4930, 4931, 4932, 6258, 6260, 6265, 6266, 6267, 6268, 6269, 6270, 6271, 6273, 6274, 6275, 6276, 6277, 6278, 6279, 6280, 6282, 6285, 6286, 6288, 6289, 6290, 6314, 6375, 6378/1, 6378/2, 6378/3, 6385, 7329, 7435 део, 7455, 7457, 7458, 7531 део, 7572.

1.2.4. Опис границе подручја II режима заштите у општини Ковачица

КО Уздин: 2811, 2813, 2814, 4971/1, 4971/2, 4973, 4974, 4986, 4995, 4996, 5273, 5274, 5275, 5363, 5364/1, 5364/2, 5365, 7919 део, 7926 део, 7927 део, 7945/1 део, 8037, 8138/2.

КО Идвор: 743, 747, 748, 753, 754, 755, 756, 757, 759, 760/1, 760/2, 760/3, 760/4, 760/5, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 768, 769, 774, 775, 776/1, 776/3, 777, 778, 779, 781, 782, 783, 784, 785, 786/1, 786/2, 787, 789, 793, 794, 795/1, 795/2, 796, 800, 801, 802, 803/1, 803/2, 804/1, 814, 817, 842, 843, 844, 845, 965/1, 965/2, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 973, 974, 977/1, 977/2, 977/3, 978, 979, 981, 982/1, 982/2, 982/3, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 1001, 1002, 1003, 1167/1, 1168, 1169, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1273, 1274, 1275, 1319, 1320, 1344, 1614, 1616, 1617, 1618, 1767, 1770, 1771/1, 1771/2, 1845/1, 1845/2, 1845/3, 1846, 1848, 1850 део, 1851, 1856, 1859, 1909/2, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 2001, 2002, 2003, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2242/1, 2242/2, 2243, 2244, 2411/1, 2411/2, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2432, 2433, 2434, 2436, 2437, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470/1, 2470/2, 2471/1, 2471/2, 2472/1, 2472/2, 2492, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2861, 2928/1, 2928/2, 2930, 2931, 2932, 4405, 4466, 4467, 4468 део, 4469, 4470, 4471, 4472, 4473, 4475, 4476 део, 4478, 4479/2, 4480 део, 4495 део, 4498 део, 4501, 4502, 4506, 4507, 4508, 4509, 4531,4619.

1.3. Опис границе подручја III режима заштите

Део заштићеног подручја на коме се не прописује режим заштите I или II степена, налази се у режиму заштите III степена (слика 4).

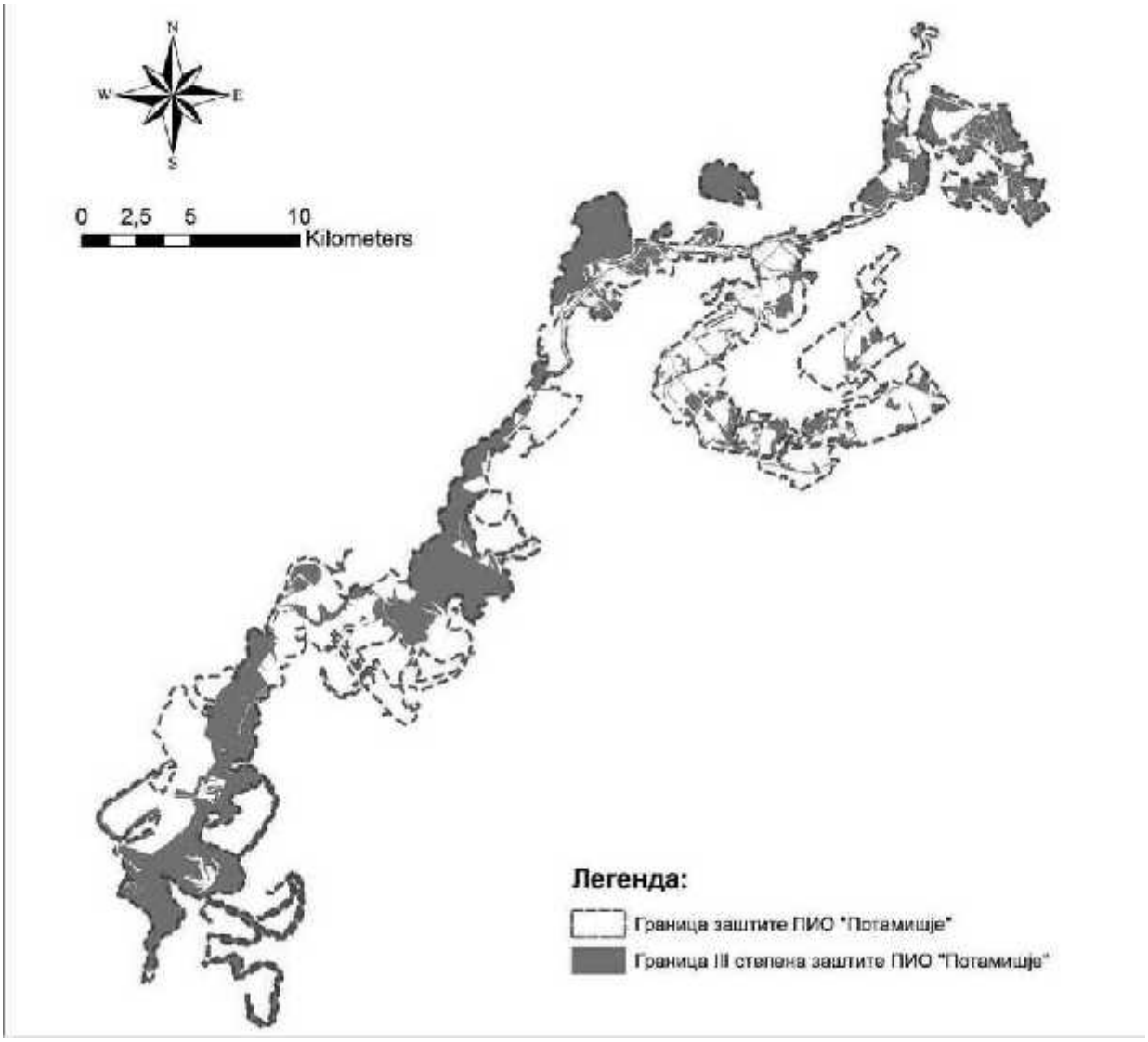

Слика 5. Границе подручја под режимом заштите III степена

У јединицама локалне самоуправе: општина Сечањ, општина Опово, Град Зрењанин и општина Ковачица дефинисан је III режим заштите.

1.3.1. Опис границе подручја III режима заштите у општини Сечањ

КО Банатска Дубица: 902, 903, 904, 905, 906, 907/1, 907/2, 907/3, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925/1, 925/2, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933/1, 933/2, 934, 937, 954, 1356, 1357, 1358/1, 1358/2.

КО Јарковац: 1368, 1372/1, 1372/2, 1372/3, 1373/1, 1373/2, 1374/1, 1374/2, 1375, 1376/1, 1376/2, 1377/1, 1377/2, 1378/1, 1378/2, 1379/1, 1379/2, 1380/1, 1380/2, 1381/1, 1381/2, 1382, 1383/1, 1383/2, 1384/1, 1384/2, 1385, 1386, 1387/1, 1387/2, 1388, 1390, 1394, 1397/1, 1397/2, 1398, 1399, 1400/3, 1401, 1402/1, 1402/2, 1403, 1404, 1405, 1406/1, 1406/2, 1406/3, 1407/1, 1407/2, 1416/1, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423/1, 1423/2, 1424/1, 1424/2, 1424/3, 1424/4, 1424/5, 1424/6, 1424/7, 1424/8, 1424/9, 1424/10.

КО Шурјан: 331/1, 331/2, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 342, 343/1, 343/2, 343/3, 344, 345, 346, 347/1, 347/2, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363/1, 363/2, 363/3, 363/4, 363/5, 365, 366, 368, 369, 370, 373, 374, 376, 377, 378, 379, 380, 443, 445, 450, 458, 461, 474, 477, 496, 501, 510, 513, 518, 520, 521, 527/8, 843, 844, 845/1, 845/2, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859/1, 859/3, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866,

867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885/1, 885/2, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894/1, 894/2, 894/3, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 904/1, 904/2, 904/3, 904/4, 904/5, 904/6, 904/7, 904/8, 904/9, 904/10, 904/11, 904/12, 905, 918, 919, 920, 921/1, 921/2, 923, 924, 927, 928, 931, 932, 935, 936, 937, 938/1, 938/2, 939/1, 939/2, 940/1, 940/2, 941/1, 941/2, 942/1, 942/2, 942/3, 942/4, 943/1, 943/2, 943/3, 943/4, 945/1, 945/2, 946/1, 946/2, 948/1, 948/2, 949/1, 949/2, 951/1, 951/2, 952/1, 952/2, 955/1, 955/2, 956, 958, 962, 963, 968, 969, 974, 977/1, 977/2, 977/3, 978, 979, 980/1, 980/2, 981/1, 981/2, 981/3, 981/4, 981/5, 981/6, 981/7, 981/8, 981/9, 981/10, 1041/1, 1041/4, 1042, 1043/1, 1043/2, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1058, 1059, 1060, 1061, 1064, 1065, 1068, 1069, 1072, 1073, 1076, 1077, 1080, 1081, 1084, 1085, 1088, 1089, 1092, 1093, 1096, 1097/1, 1097/2, 1097/3, 1100, 1101, 1103, 1104, 1106, 1107, 1108, 1110, 1112, 1115, 1116, 1125, 1132, 1133, 1135, 1136, 1138, 1140, 1141, 1142, 1144, 1145, 1150, 1151, 1152, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1169/2, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1184, 1187, 1188, 1191, 1192, 1193, 1194/1, 1194/2, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1203, 1204, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1214, 1215, 1216, 1219, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256/1, 1256/2, 1257/1, 1257/2, 1260/1, 1260/2, 1262/1, 1262/2, 1263/1, 1263/2, 1266/1, 1266/2, 1267/1, 1267/2, 1267/3, 1278, 1279/1, 1279/2, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284/1, 1284/2, 1285/1, 1285/2, 1285/3, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291/1, 1291/2, 1291/3, 1292/1, 1292/2, 1293/1, 1293/2, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298/1, 1298/2, 1299/1, 1299/2, 1300/1, 1300/2, 1301/1, 1301/2, 1302/1, 1302/2, 1303/1, 1303/2, 1304/1, 1304/2, 1305/1, 1305/2, 1306/1, 1306/2, 1307/1, 1307/2, 1308/1, 1308/2, 1309/1, 1309/2, 1310/1, 1310/2, 1311/1, 1311/2, 1312/1, 1312/2, 1313/1, 1313/2, 1314/1, 1314/2, 1315/1, 1315/2, 1316, 131 7, 1318, 1319, 1320, 1321, 1323, 1324, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1332, 1333, 1334, 1335/1, 1335/2, 1335/3, 1335/4, 1335/5, 1335/6, 1335/7, 1350/1, 1350/2, 1351/1, 1351/2, 1351/3, 1351/4, 1351/5, 1351/6, 1354, 1366, 1367/3, 1367/4, 1368/2, 1373, 1374, 1383, 1384, 1385, 1386, 1389/2, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1400, 1401, 1402, 1406, 1410/1, 1410/2, 1411/1, 1412/2, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1423, 1424/2, 1425, 1434, 1435/1, 1435/2, 1436/2, 1443, 1446/1, 1453/1, 1453/2, 1460, 1463, 1465/2, 1473, 1474, 1476/1, 1476/2, 1477/4, 1479/1, 1479/2, 1480, 1481/1, 1481/2, 1481/3, 1481/4, 1481/5, 1481/6, 1483, 1484, 1485, 1486/1, 1486/2, 1486/7, 1486/8, 1486/9, 1486/10, 1486/11, 1487, 1488/1, 1488/2, 1488/3, 1493/1, 1496/1, 1496/2, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501/1, 1501/2, 1502, 1503, 1504/1, 1504/2, 1505, 1506, 1507, 1508/1, 1508/2, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537/1, 1537/2, 1538, 1539, 1540, 1541/1, 1541/2, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555/1, 1558/1, 1560/1, 1565, 1566, 1567, 1570, 1571, 1574, 1694, 1695/1, 1695/2, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711/1, 1711/2, 1711/3, 1711/4, 1711/5, 1711/6, 1718/5 део, 1843, 1844/1, 1844/2, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852/1, 1852/2, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862/1, 1862/2, 1862/3, 1863, 1864, 1865/1, 1865/2, 1865/3, 1865/4, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886/1, 1886/2, 1887, 1888, 1889, 1893, 1895/1, 1895/2, 1895/3, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1903/1, 1903/2, 1904/1, 1904/2, 1904/3, 1905/1, 1905/2, 1906, 1913, 1914/1, 1915/1, 1915/2, 2042, 2043, 2044/1, 2044/3, 2197 део, 2400, 2402/1, 2402/2, 2403/1, 2405/1, 2405/2, 2406/1, 2406/2, 2406/3, 2406/5, 2410, 2411, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2422, 2425, 2426, 2428/1, 2428/2, 2429, 2431, 2432, 2433, 2435/2, 2438, 2439, 2441/1, 2442/1, 2444/1, 2445/1, 2446, 2447/1, 2448, 2449/1, 2451/1, 2451/2, 2455/2 део, 2452, 2493, 2495/1, 2495/2, 2498/1, 2498/2, 2498/3, 2498/4, 2504 део, 2505 део, 2506, 2545, 2551/1, 2552, 2554, 2555, 2556, 2557/1, 2558/1, 2558/2, 2558/3, 2558/4, 2559/1, 2559/2, 2559/3, 2559/4, 2559/5, 2559/6, 2560, 2561/1, 2561/2, 2562, 2563/1, 2563/2, 2564/1, 2564/2, 2565, 2568/2 део, 2572/1 део, 2573, 2578, 2579, 2580, 2581/2 део, 2581/3, 2581/4, 2583/2 део, 2585, 2590/1 део, 2590/2, 2591/1 део, 2591/2, 2604, 2610, 2611/1, 2614, 2617, 2621, 2647, 2655, 2656, 2657, 2670, 2692 део, 2703, 2705.

КО Јаша Томић: 5592/1, 5592/25, 5778, 5779, 5781, 5782, 5784, 5933, 5937, 5938, 5941, 5942/1, 5942/2, 5943/1, 5943/2, 5944/1, 5944/2, 5945, 5946, 5947/1, 5947/2, 5948/1, 5948/2, 5949/1, 5949/2, 5950/1, 5950/2, 5950/3, 5951, 5952, 5953, 5954/1, 5954/2, 5955/1, 5955/2, 5956/1, 5956/2, 5957/1, 5957/2, 5958/1, 5958/2, 5959/1, 5959/2, 5960/1, 5960/2, 5960/3, 5961/1, 5961/2, 5961/3, 5962, 5963, 5964, 5965/1, 5965/2, 5966/1, 5966/2, 5967, 5968, 5969, 5970/1, 5970/2, 5971, 5972, 5973, 5974, 5975, 5976, 5977/1, 5977/2, 5978/1, 5978/2, 5979, 5980, 5981, 5982, 5983, 5984, 5985/1, 5985/2, 5986/1, 5986/2, 5987/1, 5987/2, 5988, 5989, 5990, 5991, 5992/1, 5992/2, 5993/1, 5993/2, 5994, 5995, 5996, 5997, 5998/1, 5998/2, 5999/1, 5999/2, 6000, 6001, 6002, 6003, 6004, 6005/1, 6005/2, 6006, 6007, 6008, 6009, 6010, 6011, 6012, 6013/1, 6013/2, 6014, 6015, 6016, 6017/1, 6017/2, 6018, 6019,
6020, 6021, 6022, 6023, 6024, 6025, 6026, 6027, 6028, 6029, 6030, 6031, 6032, 6033, 6034, 6035,

6036, 6037, 6038, 6039, 6040, 6041, 6042, 6043, 6044/1, 6044/2, 6045/1,6045/2, 6046/1, 6046/2, 6047/1, 6047/2, 6048/1, 6048/2, 6049, 6050, 6051, 6052, 6053, 6054, 6055, 6056, 6057, 6058, 6059, 6060, 6061, 6062, 6063/1, 6063/2, 6064/2, 6065, 6066, 6067, 6068, 6134, 6135, 6136, 6137, 6138, 6139, 6141, 6143, 6144, 6145, 6146, 6147, 6151/1, 6151/2, 6153, 6154, 6155, 6156, 6157/1, 6157/2, 6158, 6159, 6160, 6161/1, 6161/2, 6162, 6163, 6164, 6165, 6166/1, 6166/2, 6167/1, 6167/2, 6167/2/2, 6167/3, 6168, 6169, 6170/1, 6170/2, 6171, 6172, 6173, 6174/1, 6174/2, 6174/2/2, 6175, 6176, 6177, 6178, 6179, 6180, 6181,6182/1, 6182/2, 6183, 6184, 6185, 6186/1, 6186/2, 6187/1, 6187/2, 6188, 6189, 6190, 6191, 6192, 6193, 6194, 6195, 6196, 6197, 6198, 6199, 6200, 6201, 6202, 6203, 6204, 6205, 6206, 6207, 6208, 6209, 6210, 6211, 6212, 6213, 6214, 6215, 6216, 6217, 8072, 8077, 8078/1, 8078/2, 8079, 8081, 8082/1, 8082/2, 8083/1, 8083/2, 8083/2/2, 8083/3, 8083/4, 8126, 8127, 8128, 8129, 8130, 8131, 8133, 8134, 8135/2, 8135/3, 8135/9, 8136, 8137, 8138, 8139, 8140, 8141, 8142, 8143, 8144, 8145, 8146, 8147, 8148, 8149, 8150, 8151, 8152, 8153, 8154, 8155, 8156, 8157, 8158, 8159, 8160, 8161, 8162, 8163, 8164, 8165, 8166, 8167, 8168, 8169, 8170, 8171, 8172, 8173, 8174, 8175, 8176, 8177, 8178, 8179, 8180, 8181/1, 8181/2, 8182, 8184, 8185, 8186, 8187, 8188, 8189, 8190, 8191, 8192, 8193, 8194, 8195, 8197, 8261, 8290/1, 8292, 8300, 8325, 8327, 8328, 8331, 8334.

КО Бока: 1449/1, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1542, 1543, 1687, 1688, 1689, 1690, 1695, 1698, 1709/1, 3102, 4093 део, 4673/2, 4747, 4748, 4749, 4750, 4751, 5040, 5041, 5042, 5043, 5044/1,

5044/2, 5045, 5046, 5047, 5048, 5049, 5050, 5051, 5052, 5053, 5054, 5055, 5056/1, 5056/2, 5057, 5058/1, 5058/2, 5058/3, 5059, 5060, 5061, 5062, 5063, 5064, 5065, 5066, 5067, 5107, 5108, 5109, 5110, 5111, 5112, 5113/1, 5113/2, 5114, 5115, 5117/1, 5117/2, 5118, 5119, 5120, 5123, 5124/1, 5124/2, 5125/1, 5126/1, 5126/2, 5131, 5132, 5134, 5135, 5140, 5141, 5145/1, 5145/2, 5145/3, 5943, 5944, 5945, 5946, 5947, 5949/1, 5949/2, 5949/3, 5949/4, 5950/1, 5950/2, 5954, 5955/1, 5955/2, 5958/1, 5958/2, 5958/3, 5958/4, 5958/5, 5958/6, 5958/7, 5959/1, 5959/2, 5959/3, 5959/4, 5959/5, 5959/6, 5959/7, 5960/1, 5960/2, 5960/3, 5960/4, 5960/5, 5960/6, 5961/1, 5961/2, 5963, 5964, 5965/1, 5965/2, 5966/1, 5966/2, 5967/1/1, 5967/1/2, 5967/2/1, 5967/2, 5968, 5969, 5972, 5975, 5976, 5978, 5979, 6074, 6075, 6076, 6077, 6078, 6079, 6080, 6081, 6082, 6083, 6084, 6085, 6086, 6087, 6088, 6089, 6090, 6091, 6092, 6093, 6094, 6095, 6096, 6097, 6098, 6099, 6100, 6101, 6102, 6103, 6104, 6105, 6106, 6107, 6112, 6117, 6124, 6126, 6130, 6135, 6138, 6139/2, 6141, 6142, 6143, 6144, 6145, 6146, 6147, 6148, 6149, 6150/1, 6150/2, 6151, 6152, 6153, 6154, 6155, 6157, 6158, 6160/1, 6160/2, 6161, 6162, 6163, 6164, 6165, 6166, 6167, 6168, 6169, 6170, 6171, 6172, 6173, 6174, 6175, 6176, 6177, 6178, 6179, 6180, 6181, 6182/1 , 6182/2, 6183, 6184, 6185, 6186, 6187, 6188, 6189, 6191 , 6192, 6193/1, 6193/2, 6194, 6195, 6196, 6197, 6198, 6199, 6200, 6201, 6202, 6203, 6204, 6205, 6206, 6207, 6208, 6212, 6213/1, 6213/2, 6214/1, 6214/2, 6215/1, 6215/2, 6216, 6218/1, 6218/2, 6219/1, 6219/2, 6220/1, 6220/2, 6221/1, 6221/2, 6222/1, 6222/2, 6223/1, 6223/2, 6224/1, 6224/2, 6225, 6226, 6227/1, 6227/2, 6228/1, 6228/2, 6229, 6230/1, 6230/2, 6231, 6232, 6233, 6234, 6235, 6236, 6237, 6238, 6239, 6240, 6241, 6242, 6243, 6244, 6245, 6246, 6247, 6248, 6249, 6250, 6251, 6252, 6253, 6254, 6255, 6256, 6257, 6258, 6259/1, 6259/2, 6260, 6261, 6262, 6263, 6264, 6265, 6266, 6267, 6268, 6269, 6385/2, 6385/3, 6385/4, 6385/5, 6385/6, 6385/7, 6386/1, 6386/2, 6386/3, 6386/4, 6386/5, 6386/6, 6386/7, 6386/8, 6387, 6388, 6389, 6391, 6392, 6393, 6394, 6395, 6396, 6397, 6398, 6839/2, 6840/1, 6840/2, 6841/1, 6841/2, 6842/1, 6842/2, 6842/3, 6842/4, 6842/5, 6843/1, 6843/2, 6843/3, 6843/4, 6843/5, 6843/6, 6844/3, 6844/4, 7491, 7492, 7493, 7494, 7495/1, 7495/2, 7496, 7540, 7541, 7542, 7652, 7694, 7727, 7728 део, 7729/3, 7730, 7731, 7732, 7733, 7734, 7735, 7736, 7737, 7738, 7739/1, 7739/2, 7740/1, 7740/2, 7741/1, 7741/2, 7743/1, 7743/2, 7744/1, 7744/2, 7745/1, 7745/2, 7746/1, 7746/2, 7747/1, 7747/2, 7748/1, 7748/2, 7749/1, 7749/2, 7750/1, 7750/2, 7751/1, 7751/2, 7752, 7753, 7754, 7755, 7756, 7757, 7758, 7759, 7760, 7761/1, 7761/2, 7762, 7763, 7764, 7765/1, 7765/2, 7766/1, 7766/2, 7769/1, 7769/2, 7770/1, 7770/2, 7771/1, 7771/2, 7772/1, 7772/2, 7772/3, 7773, 7774, 7775, 7776, 7777, 7778/2, 7780/6, 7780/7, 7781/1, 7781/2, 7781/3, 7781/4, 7781/5, 7781/6, 7781/7, 7781/8, 7781/9, 7781/10, 7781/11, 7782/1, 7782/4, 7782/5, 7782/6, 7782/7, 7782/8, 7782/9, 7831, 7832, 7833, 7835, 7843 део, 7849, 7853, 7855, 7856, 7857, 7863/1, 7865/1, 7866/2, 7867/1, 7870, 7874/1, 7874/2, 7875, 7876, 7877, 7878/1, 7878/2, 7879, 7880, 7889, 7891, 7892, 7894, 7895, 7896, 7897, 7898, 7899/1, 7899/2, 7899/3, 7900/1, 7900/2, 7913/3, 7913/4, 7914/1, 7914/2, 7914/3, 7914/4, 7914/5, 7914/6, 7914/7 део, 7915/1, 7915/2, 7915/5, 7915/6, 7915/7, 7916/3, 7916/4, 7916/5 део, 7916/7, 7922, 7923, 7925, 7926 део, 7938/1, 7938/2, 7938/3, 7938/4, 7941/2, 7947 део, 7948, 7949, 7950, 7963/1, 7963/2, 7966 део, 7974 део, 7980, 7981, 7985/1, 7985/2 део, 7986/2, 7986/3, 7989/1, 8012, 8050.

КО Сутјеска: 3416/1, 3416/2, 3416/3, 3416/4, 4098/1, 4098/2, 4098/3, 4100, 4101, 4102, 4103, 4104, 4105, 4106, 4107, 4108/1, 4108/2, 4110, 4111, 4112, 4113, 4114, 4115, 4116, 4117, 4118, 4119, 4120, 4121, 4122, 4123, 4124, 4125, 4128, 4129, 4130, 4131, 4132, 4133, 4134/1, 4134/2, 4135, 4136, 4137, 4138, 4139, 4140, 4141/1, 4142, 4143, 4144/1, 4144/2, 4144/3, 4146, 4152, 4154/1, 4154/2, 4154/3,

4156/1, 4156/2, 4156/3, 4157, 4158/1, 4158/2, 4158/3, 4158/4, 4158/5, 4161, 4162, 4163, 4164, 4165, 4166, 4167/1, 4167/2, 4167/3, 4168/1, 4168/2, 4169, 4170, 4171, 4173, 4174/1, 4174/2, 4176, 4177, 4178/1, 4178/2, 4178/3, 4179, 4180, 4181, 4250/1, 4250/2, 4250/3, 4250/4, 4250/5, 4629/1, 4629/2, 4629/3, 4629/4, 4629/6 део, 4629/7, 4629/8, 4629/9, 4629/10, 4629/11, 4629/12, 4629/13, 4629/14, 4629/15, 4629/16, 4629/17, 4629/18, 4629/19, 4629/20, 4629/21, 4629/22, 4629/23, 4629/24, 4629/25, 4629/26, 4629/27, 4629/28, 4629/29, 4629/30, 4629/31, 4629/32, 4634/1, 4635/1, 4697, 4721, 4725, 4726/1 део, 4755, 4756.

КО Неузина: 1212, 1213, 1214/1, 1214/2, 1214/3, 1215/1, 1215/2, 1215/3, 1215/4, 1215/5, 1215/6, 1215/7, 1215/8, 1215/9, 1215/10, 1215/11, 1215/12, 1215/14, 1215/16, 1215/17, 1215/18, 1215/19, 1215/20, 1215/21, 1215/22, 1227, 1248, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279/1, 1279/2, 1283,
1288, 1289, 1290, 1291,1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1303, 1306, 1308, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330,1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346,1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355/1, 1355/2, 1355/3, 1356/1, 1356/2, 1357/1,1357/2, 1357/3, 1358/1, 1358/2, 1359/1, 1359/2, 1360/1, 1360/2, 1361/1, 1361/2, 1362/1 , 1362/2,1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369 1370/1 , 1370/2, 1371, 1372/1 , 1372/2, 1373/1, 1373/2,1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, , 1381 , 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390/1, 1390/2, 1391/1 1391/2, 1391/3, 1391/4, 1392, 1393/1, 1393/2, 1394/1, 1394/2, 1395/2, 1396/1, 1396/2, 1397/2, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405,
1406, 1407/1, 1407/2, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413/1, 1413/2, 1414, 1415, 1416/1, 1416/2, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423/1, 1423/2, 1423/3, 1423/4, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430/1, 1430/2, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448/1, 1448/2, 1449/1, 1449/2, 1449/3, 1449/4, 1449/5, 1449/6, 1450/1,
1450/2, 1451, 1452, 1453, 1455, 1456, 1457/1, 1457/2, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463/1 , 1463/2, 1463/3, 1463/4, 1463/5, 1463/6, 1463/7, 1463/8, 1463/9, 1463/10, 1463/11, 1463/12 1463/13, 1463/14, 1463/15, 1463/16, 1463/17, 1463/18, 1463/19, 1463/20 1463/21 1463/31 1463/41 1463/51 1463/23, 1463/24, 1463/25, 1463/26, 1463/27, 1463/28, 1463/29, 1463/30, 1466, 1467, 1468 1463/32 1463/33, 1463/34, 1463/35, 1463/36, 1463/37, 1463/38, 1463/39, 1463/40, 1479, 1480, 1481 1463/42 1463/43, 1463/44, 1463/45, 1463/46, 1463/47, 1463/48, 1463/49, 1463/50, 1463/52 1463/53, 1463/54, 1463/55, 1463/56, 1463/57, 1463/58, 1464/1, 1464/2, 1465, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473/1, 1473/2, 1474/1, 1474/2, 1475, 1476, 1477, 1478, 1482, 1483,
1484, 1485, 1486/1, 1486/2, 1487, 1488/1, 1488/2, 1488/5, 1488/9, 1488/10, 1488/13, 1488/16, 1488/17, 1488/18, 1488/19, 1488/20, 1488/21, 1488/22, 1488/23, 1488/24, 1488/25, 1488/26, 1488/27, 1488/28, 1489/1, 1660, 1661, 1664, 1665, 1666, 1669, 1670, 1671, 1674, 1675, 1676, 1678, 1679, 1686/3, 1688, 1689, 1690, 2014, 2015/1, 2015/2, 2016, 2017, 2018, 2019, 2040 део, 2044, 2055, 2056, 2063, 2070 део, 2074, 2078/1 део, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2090, 2096, 2098, 2099, 2105, 2111, 2112, 2113, 2115, 2116, 2117, 2120, 2121, 2122, 2123, 2125, 2126, 2129, 2130, 2132, 2137, 2141,2143, 2145,2150,2152,2158,2163,2167,2168,2172,2174,2181, 2188,2189,2194, 2195 део, 2196 део, 2198, 2201, 2209, 2210, 2217, 2220, 2225, 2229, 2235, 2236, 2237, 2238, 2240/1, 2240/2, 2240/3, 2240/4, 2240/5, 2240/6, 2242/1, 2242/2, 2242/3, 2242/4, 2247, 2248 део, 2407, 2409, 2412, 2557 део, 3080, 3082, 3083, 3085, 3089/1, 3089/2, 3089/3, 3089/4, 3089/5, 3089/6, 3089/7, 3089/8, 3089/9, 3089/10, 3089/11, 3089/12, 3089/13, 3089/14, 3089/15, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3104, 3105/1, 3105/2, 3107, 3109, 3110/5 део, 3110/6, 3112/1, 3112/2, 3114, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3121, 3123/1, 3123/2, 3124, 3127, 3128, 3130, 3131, 3133, 3134, 3135/1, 3135/2, 3136, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144/1, 3144/2, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3153, 3158, 3159, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3372, 3374/2, 3378, 3410, 3411, 3412, 3413, 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419, 4501, 4505, 4506, 4507/2, 4508, 4509, 4522, 4510, 4511 4512, 4513, 4514, 4515, 4516, 4517, 4518, 4519, 4520, 4521, 4523, 4524, 4525, 4538, 4520, 4530, 4528, 4531, 4532, 4533, 4534, 4535, 4536, 4537, 4539, 4540, 4541, 4554, 4542, 4545, 4546, 4563, 4547, 4548, 4549, 4550, 4551, 4552, 4553, 4557, 4558, 4559, 4579, 4562, 4597, 4609, 4738, 4740, 4565, 4566, 4567, 4568, 4569, 4570, 4571, 4589, 4591, 4594, 4725, 4800, 4843, 4896, 4897, 4916, 4705, 4715, 4716, 4717, 4720, 4721, 4724, 4726, 4728, 4731, 4752, 4907, 4910, 4919, 4920/1 4933/1, 4691, 4742, 4743, 4744, 4745, 4746, 4750, 4751, 4754, 4755, 4758, 4885, 4932/2,, 4933/3, 4934, 4952, 4953, 4735, 4868, 4869, 4875, 4876, 4878, 4879, 4880, 4886, 4887, 4891, 4907, 4954, 4955,4956, 4795, 4898, 4900, 4902, 4903, 4904, 4905, 4906, 4909, 4914, 4915, 4928, 4892, 4733, 4895, , 4920/2, 4921, 4922, 4924, 4925, 4926, 4927 4929, 4930, 4931, 4945, 4791 4918, 4935, 4937, 4940, 4941, 4942, 4943, 4944, 4946, 4947, 4948, , 4958, 4972, 4973, 4974, 4975, 4976/1, 4976/2, 4978/1, 4978/2, 4979, 4893,

4981, 4982, 4984, 4985, 4987, 4988, 4990, 4992, 4993, 4996, 4997/2 део, 5009, 5010, 5011, 5013, 5014, 5015, 5016, 5017, 5018, 5019, 5020, 5021/1, 5021/2, 5022, 5023, 5024, 5025, 5031, 5032, 5033, 5035, 5036, 5037, 5039, 5040, 5041, 5042, 5043, 5048, 5049, 5050, 5051, 5052, 5054, 5055, 5056, 5057, 5059, 5060, 5061, 5062, 5063, 5064, 5065, 5067, 5068, 5069, 5070, 5071, 5072, 5073, 5074, 5075, 5077, 5078, 5079, 5082/1, 5082/2, 5082/3, 5083, 5084/1, 5084/2, 5085, 5086, 5087, 5088, 5089, 5093, 5096, 5099, 5101, 5102, 5103/1, 5103/2, 5104/1, 5104/2, 5106, 5107, 5108, 5110, 5111, 5112, 5113, 5330/2, 5334, 5335, 5336, 5338, 5341, 5342, 5343, 5344, 5345/1, 5345/2, 5346, 5347, 5348, 5349, 5350, 5351, 5352, 5353, 5354, 5355, 5356, 5358, 5361, 5362, 5363, 5364, 5373/1, 5373/2, 5373/3, 5373/4, 5375, 5426, 5429, 5432, 5437, 5441, 5442, 5445, 5446, 5448, 5499, 5501/1, 5511, 5512, 5517/1, 5517/2, 5526, 5527, 5532, 5535, 5541, 5542/1, 5543, 5554, 5555, 5557, 5563/1, 5563/2, 5563/3, 5564, 5565/1, 5565/2, 5565/3, 5566/1, 5566/2, 5569/2, 5570, 5571, 5572, 5574, 5575, 5576, 5577, 5578, 5579, 5580, 5589, 5602, 5603, 5605, 5606, 5667, 5675 део, 5681, 5682, 5683, 5684, 5685, 5686, 5687/1, 5687/2, 5688, 5689, 5690, 5691, 5692, 5693, 5694, 5695, 5696, 5697, 5698, 5699, 5700, 5701, 5702, 5703, 5704, 5706, 5707, 5708, 5709/1, 5709/2, 5710, 5711, 5712/1, 5712/2, 5713, 5714, 5715, 5716, 5717, 5718, 5719, 5720, 5721, 5722, 5723, 5724, 5725, 5726/1, 5726/2, 5727, 5728, 5729, 5731, 5738/1, 5738/2, 5738/3, 5740, 5741, 5743, 5745, 5746, 5747, 5748, 5749/1, 5749/2, 5750, 5751, 5772 део, 5790, 5791, 5792, 5795, 5800, 5804, 5807, 5808, 5811, 5814, 5815, 5818, 5822, 5825, 5832, 5833, 5836, 5837, 5840, 5843, 5848, 5854/1, 5869, 5883, 5888, 5889, 5900, 5903, 5906/1, 5906/2, 5910, 5911/1 део, 5911/3, 5914 део, 5915/1 део, 5919 део, 5921, 5922, 5933/1, 5933/2, 5934, 5935, 5936, 5942, 5943, 5945 део.

КО Сечањ: 950/1, 950/2, 950/3, 950/4, 951/2 део, 963, 964/1, 964/2, 964/3, 965/1, 965/2, 965/3, 965/4, 965/5, 966/1, 966/2, 966/3, 966/4, 966/5, 966/6, 966/7, 966/8, 966/9, 966/10, 966/11, 966/12, 966/13, 966/14, 969/1, 969/2, 969/3, 969/4, 969/5, 970/1, 970/2, 970/3, 970/4, 970/5, 1228/1, 1296, 1297/1, 1298/1, 1299/1, 1299/2, 1300/1, 2165, 2166/1, 2166/3, 2193, 2200, 2480, 2493, 2494/1, 2494/2, 2499/1, 2500/1, 2505/3, 2507, 2521, 2522, 2527, 2548, 2549, 2562 део, 2563/2, 2564, 2566, 2572 део.

1.3.2. Опис границе подручја III режима заштите у општини Опово

КО Баранда: 927/1, 927/2, 927/3, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936/1, 936/2, 936/3, 936/4, 936/5, 936/6, 936/7, 936/8, 936/9, 936/10, 936/11, 936/12, 936/13, 936/14, 936/15, 936/16, 936/17, 936/18, 936/19, 936/20, 936/21, 936/22, 936/23, 936/24, 936/25, 936/26, 936/27, 936/28, 936/29, 936/30, 936/31, 936/32, 936/33, 936/34, 936/35, 936/36, 936/37, 937/1, 937/2, 937/3, 937/4, 937/5, 937/6, 937/7, 937/8, 937/9, 937/10, 937/11, 937/12, 937/13, 937/14, 937/15, 937/16, 937/17, 937/18, 939, 940, 941/1, 941/2, 941/3, 941/4, 941/5, 942, 943, 944/1, 944/2, 944/3, 945, 946, 948, 949, 950/1, 950/2, 950/3, 950/4, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 997, 998/1, 999, 1085/2, 1086/2 део, 1087/4, 1089/1, 1089/2, 1137, 1138/1, 1138/2, 1162/2, 1162/3, 1340/20, 1340/22, 1341/2, 1342/2, 1343/2, 1343/3, 1344/3, 1344/4, 1474/1, 1474/2, 1577/1, 1577/2, 1636/1, 1636/2, 1637/2, 1639/1, 1639/2, 1639/3, 1639/4, 1639/5, 1639/6, 1639/7, 1639/8, 1639/9, 1639/10, 1639/11, 1639/12, 1639/13, 1639/14, 1639/15, 1639/16, 1639/17, 1640, 1641/1, 1641/2, 1662, 1706/1, 1706/2, 1706/3, 1744, 1745/3, 1745/5, 1764/1, 1764/2, 1764/3, 1784/1, 1784/2, 1789/2, 1828/2, 1830/2, 1965/2, 1966/3, 1973/2, 1994/3, 1994/4, 1994/5, 1994/6, 1994/7, 1995/1, 1995/2, 2011/1, 2011/2, 2012, 2013/1, 2013/2, 2013/3, 2013/4, 2018/1, 2018/2, 2050/1, 2050/3, 2050/4, 2050/5, 2050/6, 2050/7, 2050/8, 2050/9, 2050/10, 2050/11, 2050/12, 2050/13, 2050/14, 2050/15, 2050/16, 2050/17, 2051, 2200/1, 2200/2, 2200/3, 2200/4, 2201, 2202/1, 2202/2, 2202/3, 2202/4, 2202/5, 2202/6, 2202/7, 2202/8, 2202/9, 2202/10, 2202/11, 2202/12, 2202/13, 2202/14, 2202/15, 2202/16, 2202/17, 2202/18, 2202/19, 2202/20, 2203, 2207/1, 2207/2, 2208/1, 2208/2, 2209/1, 2209/2, 2210, 2256/2, 2877/6, 3029/1, 3029/2.

КО Сакуле: 1601, 1602, 1603,1604, 1605, 1606, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620,1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638/1, 1638/2, 1639, 1640, 1641/1, 1641/2, 1642, 1643/1, 1643/2, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651/1, 1651/2, 1652, 1653, 1654, 1655/1, 1655/2, 1656/1, 1656/2, 1657, 1658, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670/1, 1670/2, 1671/1, 1671/2, 1672, 1673/1, 1673/2, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683/1, 1683/2, 1684, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 3886, 3887, 3888/1, 3888/2, 3889, 3890, 3891/1, 3891/2, 3891/3, 3892, 3893, 3894, 3895, 3896, 3897, 3898, 3899, 3900, 3901, 3902, 3903, 3904, 3906, 3907, 3908, 3910,3911, 3912, 3914, 3915, 3917, 3918, 3919, 3920, 3921,3922, 3923, 3924, 3925, 3926, 3927, 3928, 3929, 3930, 3931, 4014, 4015, 4016, 4156, 5682/1, 5682/2, 5682/3, 5682/4, 5683/1, 56832, 5684/1, 5684/2, 5704, 5708, 5709, 5710, 5711, 5712, 5713, 5714, 5715, 5716, 5717, 5718, 5719, 5720, 5721, 5722, 5821, 5824, 5826, 5827, 5828, 5833 део.

КО Опово: 1, 2, 600, 601, 602, 603, 1324, 1325, 1326, 1327/1, 1327/2, 1328 део, 1329, 1459, 2257, 2258, 2588, 2619, 2620, 3002, 3003, 3628, 3629, 3646, 3657, 3658, 3659 део, 3660, 3674, 3675, 3684, 3699, 3700, 3701, 3703, 3704, 3712, 3713, 3726, 3727, 3741 део, 3742, 3743, 3756, 3758, 3765, 3778, 3779, 3805 део, 3812 део, 3813 део, 3814, 3825, 3826, 3835 део, 3836 део, 3847, 3848, 3868, 3869,
3873.

1.3.3. Опис границе подручја III режима заштите у Граду Зрењанин

КО Банатски Деспотовац: 3206/1, 3206/2, 3206/3, 3206/4, 3209, 3210, 3217/3, 3218/3, 3218/8, 3218/9, 3220/1, 3220/4, 3220/11, 3220/12, 3220/13, 3220/14, 3220/15, 3220/16, 3220/21, 3220/24, 3220/26, 3220/28, 3220/31, 3225/1, 3225/2, 3225/3, 3225/4, 3225/5, 3225/6, 3225/7, 3225/8, 3225/9, 3225/10, 3228, 3232, 3233, 3235/1, 3241, 3242, 3243, 3245, 3246, 3254, 3259/1, 3259/2, 3264, 3265, 3266/2, 3266/5, 3267/1, 3267/2, 3268/1, 3268/3, 3268/4, 3269/2.

КО Ботош: 1960/3, 1960/4, 1960/5, 1977, 1978, 1980/1, 1980/2, 1981/1, 1981/2, 1982, 1983, 1984, 1986/1, 1986/2, 1986/3, 2322, 2324, 2332/1, 2332/2, 2332/9, 2332/11, 3922, 3923 део.

КО Томашевац: 949, 1254, 1511/1, 1512/1 , 1541, 1 550, 1551, 1553, 1566, 1567, 1569, 4170/1 , 4171, 4172, 4173, 4174, 4175, 4176, 4177, 4178/1, 4178/2, 4179, 4180, 4181/1, 4181/2, 4182, 4183/1, 4183/2, 4184, 4185, 4186, 4187, 4188/1, 4188/2, 4189, 4190, 4191, 4192/1, 4192/2, 4193/1, 4193/2, 4194, 4195, 4196, 4197, 4198, 4199, 4200, 4201, 4202/1, 4202/2, 4203, 4204, 4205, 4206, 4207, 4208, 4209, 4210, 4211, 4212/1, 4212/2, 4213, 4214, 4215/1, 4215/2, 4215/3, 4216, 4217, 4218, 4219, 4220, 4221, 4222/1, 4222/2, 4223/1, 4223/2, 4224, 4225, 4226, 4227, 4228, 4229, 4230, 4231, 4232, 4233, 4234/1, 4234/2, 4235, 4236, 4237, 4238, 4239, 4240/1, 4240/2, 4241/1, 4241/2, 4242, 4243, 4244, 4245, 4246, 4247, 4248, 4249/1, 4249/2, 4250, 4251, 4252, 4253, 4254, 4255, 4256/1, 4256/2, 4257/1, 4257/2, 4258, 4259, 4260, 4261, 4262, 4263, 4264/1, 4264/2, 4265/1, 4265/2, 4266, 4267, 4268, 4269, 4270, 4271, 4272, 4273/1, 4273/2, 4274, 4275, 4276, 4277, 4278, 4279, 4280, 4284, 4285, 4286, 4287/1/1, 4287/1/2, 4287/2, 4288, 4289/1, 4289/2, 4289/3, 4289/4, 4289/5, 4289/6, 4290, 4291, 4292, 4293, 4294/1, 4294/2, 4295, 4296, 4297, 4298, 4299/1, 4299/2, 4299/3, 4299/4, 4299/5, 4300/1, 4300/2, 4301/1, 4301/2, 4301/3, 4302/1, 4302/2, 4302/3, 4302/4, 4303/1, 4303/2, 4303/3, 4303/4, 4304, 4305, 4306/1, 4306/2, 4307, 4308, 4309/1, 4309/2, 4310, 4311, 4312, 4313, 4314/1, 4314/2, 4315/1, 4315/2, 4316/1, 4316/2, 4317, 4318, 4319, 4320/2, 4321, 4322, 4323, 4324, 4325, 4326, 4327, 4328, 4329, 4330/1, 4330/2, 4331/1, 4331/2, 4332/1, 4332/2, 4333, 4334, 4335/1, 4335/2, 4335/3, 4336, 4337, 4338, 4339, 4340, 4341, 4342, 4343, 4344, 4345, 4346, 4347, 4348, 4349, 4351/1, 4351/2, 4351/4, 4352, 4354, 4356, 4357/1, 4357/2, 4358/1, 4358/2, 4359/1, 4359/2, 4360/1, 4360/2, 4361/1, 4361/2, 4362/1, 4362/2, 4365, 4366, 4367, 4368/3, 4368/4, 4369, 4370, 4371, 4372, 4373, 4374, 4376, 4377.

КО Орловат: 113, 145/1, 145/2, 200, 309/1 део, 940, 941/1, 941/2, 944, 976/1, 976/2, 976/3, 976/4,
977, 978, 979, 980, 981, 982/1, 982/2, 983, 984, 985/1, 985/2, 985/3, 985/4, 986/1, 986/2, 987/1, 987/2, 988, 989, 990/1, 990/2, 991/1, 991/2, 992/1, 992/2, 993/1, 993/2, 994/1, 994/2, 995/1, 995/2, 996/1, 996/2, 997, 998, 999/1, 999/2, 1000/1, 1000/2, 1001, 1002/1, 1002/2, 1002/3, 1003, 1004, 1005, 1006/1, 1007, 1008, 1009, 1010/1, 1010/2, 1010/3, 1010/4, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017/1, 1017/2, 1018, 1019/1, 1019/2, 1020, 1021, 1022, 1023/1, 1023/2, 1024, 1025, 1026, 1027/1, 1027/2, 1028, 1029, 1030/1, 1030/2, 1031, 1032,1033/1, 1033/2, 1034, 1035/1, 1035/2, 1036/1, 1036/2, 1037, 1038, 1039/1, 1039/2, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045/1, 1045/2, 1046, 1047,
1048/1, 1048/2, 1049, 1050, 1051/1, 1051/2, 1051/3, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056/1, 1056/2, 1057/1, 1057/2, 1058, 1059, 1060/1, 1060/2, 1061, 1062, 1063, 1064/1, 1064/2, 1065/1, 1065/2, 1066/1, 1066/2, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072,1073/1, 1073/2, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078/1, 1078/2, 1079, 1080, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1121/2, 1121/3, 1121/4, 1121/5, 1121/6, 1121/8, 1121/9, 1121/10, 1121/11, 1121/12, 1121/13, 1122, 2030, 2031, 2032 део, 2034, 2035, 2036/1, 2036/2, 2036/3, 2036/4, 2036/5, 2036/6, 2036/7, 2036/8, 2036/9, 2048/1, 2048/2, 2048/3, 2048/4, 2048/5, 2048/6, 2048/7, 2048/8, 2048/9, 2048/10, 2164 део, 2165, 2166, 2167, 2168/1, 2168/2, 2169, 2170/1, 2170/2, 2171, 2172, 2173, 2174/1, 2174/2, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180/1, 2180/2, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2248, 2249, 2250/1, 2250/2, 2251, 2252/1, 2252/2.
КО Фаркаждин: 4674/1, 4675, 4676, 4833, 4835, 4836, 4837, 4838, 4839, 4840, 4841, 4842, 4843, 4844/1, 4844/2, 4845, 4846, 4847, 4848, 4849/1, 4849/2, 4849/3, 4849/4, 4850, 4851, 4852, 4853, 4854/1, 4854/2, 4855, 4856, 4860/1, 4860/2, 4882, 4885, 4886, 4887, 4888, 4906.

КО Чента: 6259, 6281, 6283, 6284, 6374, 6376, 6377, 6379, 6380, 6381, 6382, 6383, 6384, 6386, 6688, 6689, 6690, 6691/1, 6691/2, 6691/3, 6691/4, 6691/5, 6691/6, 6691/7, 7325, 7326, 7327 део, 7371 .

1.3.4. Опис границе подручја III режима заштите у општини Ковачица

КО Уздин: 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416/1, 2416/2, 2417, 2418, 2419/1, 2420/1, 2421, 2423/1, 2432, 2439, 2616/1, 2616/2, 2616/3, 2616/4, 2616/5, 2616/6, 2616/7, 2616/8, 2616/9, 2616/10, 2616/11, 2616/12, 2616/13, 2616/14, 2616/15, 2616/16, 2616/17, 2616/18, 2616/19, 2616/20, 2616/21, 2616/22, 2616/23, 2616/24, 2616/25, 2616/26, 2616/27, 2616/28, 2616/29, 2616/30, 2616/31, 2616/32, 2616/33, 2616/34, 2616/35, 2616/36, 2616/37, 2616/38, 2616/39, 2616/40, 2616/41, 2616/42, 2616/43, 2616/44, 2616/45, 2616/46, 2616/47, 2616/48, 2616/49, 2616/50, 2616/51, 2616/52, 2616/53, 2616/54, 2616/55, 2616/56, 2624/1, 2625/1, 2626, 2627/1, 2627/3, 2627/4, 2628, 2629/1, 2630/1, 2630/3, 2631/1, 2633/1, 2633/4, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639,2640, 2641, 2642, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 271 1, 2712, 2713, 271 4, 2715, 2716,271 7, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2803, 2804/1, 2804/5, 2805, 2806/1, 2807/7, 2807/8, 2809/1, 2810/1, 2810/2, 2812, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038/1, 3038/3, 3039, 4984, 4985, 4987/1, 4987/2, 4988, 4990/1, 4990/2, 4990/3, 4991, 4992, 5774, 7933/1, 7933/2, 7933/3, 7933/4, 7935/3, 7936/1, 7936/4, 7937/1, 7939/1 део, 7949 део, 8137, 8138/1.

КО Идвор: 743, 744, 745, 746, 747, 749, 750, 751, 752, 758, 767, 770, 771, 772, 773, 780, 788, 790/1, 790/2, 790/3, 791, 792, 797, 798, 799, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 965/1, 972, 975, 976, 980, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1842, 1843, 1844, 1847, 1849, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858/1, 1858/2.

2. ОПИС ГРАНИЦЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ ПИО „ПОТАМИШЈЕ"

Опис границе заштитне зоне ПИО „Потамишје" достављен је од стране Покрајинског завода за заштиту природе, уз Решење о условима заштите природе за израду Просторног плана.

Почетна тачка описа границе заштитне зоне ПИО „Потамишје" је југозападна међна тачка парцеле 5053, КО Опово, Општина Опово. Граница иде на североисток, севрозападном границом парцела 5053, 5055, 5056, 5058, 5059, 5060, пресеца парцелу 5687 наставља уз 5019, 5017, 4952, 4950, иде међом парцела 5020 и 5672/2, па затим међом парцела 5672/1 и 5672/2 и наставља уз 5622, 3714, 3650, до међне тачке са КО Баранда, Општина Опово.

Граница скреће на запад границом катастарских општина до југозападне међне тачке парцеле 967/1 КО Баранда. Ломи се на североисток, северозападном границом парцела 967/1, 1079/1, 1079/3 1000, скреће на исток, јужном границом парцела 1025/5, долази до парцеле 1028/1 и скреће на југ, западном границом парцеле 1028/1 и 1081, потом на исток, јужном границом парцела 4302, 4295/2, 4295/3,4295/4, 4295/5, 4295/6, 4295/7 и 4295/8. Скреће на југ западном границом парцеле 1083/30 до међне тачке са КО Опово.

Наставља на југ, западном границом парцела 148 (пресеца парцелу 3661), 485, 486 (пресеца парцелу 3686), 826, (пресеца парцелу 3705), 3647 (пресеца парцелу 3717), 1175, 3740, 1390, ломи се на исток, северном границом парцела 3762, 3763, 3759, скреће на југ, западном границом парцела 1872, скреће на исток, јужном ивицом парцела 1872, 1871 и 1870, потом наставља западном ивицом 2239, скреће на исток, јужном ивицом парцела 2239, 2240, 2241,

2242, потом западном ивицом 2639, пресеца парцелу 3835, па наставља западном ивицом 2983, пресеца парцелу 3867, па наставља ивицом 3245, скреће на исток, северном границом парцеле 3867, на југ, западном границом парцеле 3577, до југозападне међне тачке са КО Сефкерин, Општина Опово.

Скреће на исток границом катастарских општина до југозападне међне тачке парцеле 3872, КО Опово. Скреће на север, западном границом парцела 3872, пресеца парцелу 3870, наставља ивицом 3846, (пресеца парцелу 3837) па даље ивицом 3777, на исток јужном границом парцеле 3766, ломи се на север, западном границом парцела 3755, 3725, 3698, скреће на исток, јужном границом парцела 3697, 3691, на север западном границом парцеле 3642 до међне тачке са КО Баранда.

Даље на север, источном границом парцеле 2960, КО Баранда, источном границом парцела 2799, (пресеца парцеле 2877/1 и 2766/1), потом наставља источном ивицом 2686/10, 2631/13, 2610/4, 2552, 2522/2, до парцеле пута 2506. Ломи се на запад јужном границом парцеле пута. Скреће на север источном границом парцела 2492/1, 2375/2 до парцеле 2482 (пут). Граница скреће на северозапад, југозападном границом пута до међне тачке са КО Сакуле, Општина Опово.

Ломи се на запад границом катастарских општина, јужном ивицом парцеле 5856, до тачке наспрам југоисточне међне тачке парцеле 4437 КО Сакуле. Граница иде на североисток, северозападном границом парцеле 5847, скреће на северозапад, југозападном границом парцела 5841, 5707, 1500, 1501, на североисток, северозападном границом парцеле 1492/1, 1505 (пресеца парцелу 1505 према западној ивици парцеле 5737), 5737, 5738, 5727, на северозапад, јужном границом парцеле 5726, ломи се на североисток, северозападном границом парцела 5724 (пресеца парцеле 5726, 5687, 5725). Скреће на југоисток, југозападном границом парцеле 1737, ломи се на североисток, северозападном границом парцеле 5705 до међне тачке са КО Идвор, Општина Ковачица.

Граница иде у истом правцу, северозападном границом парцеле 4518/1 КО Идвор. Потом прелази на парцелу 4518/2, па скреће на југоисток југозападном ивицом парцела 475, 476, међе са парцелом 4516/2. Потом скреће североисточном границом парцеле 4516/2, 4516/1, скреће на североисток, северозападном границом парцела 4522 и пресеца парцелу пута 4523 и њеном североисточном границом иде на југоисток до југоисточне међне тачке парцеле 2367/36. Ломи се на североисток, југоисточном границом исте парцеле, скреће на југоисток, југозападном границом парцеле 2367/43, ломи се на североисток, југоисточном границом парцела 2367/7, 2373, на југоисток, североисточном границом парцела 4526, 4565, 4564, 4561, 4560, ломи се на североисток, северозападном границом парцеле 4559, на северозапад, југозападном границом парцеле 4558, на североисток, југоисточном границом парцела 2866/1, 2862/6, 2850/29, ломи се на северозапад, југозападном границом парцеле 4555. Скреће на североисток, југоисточном границом 2521, на северозапад, југозападном границом парцеле 4541, на североисток, југоисточном границом парцеле 2559 на југоисток, југозападном границом парцеле 4534. Ломи се на североисток, југоисточном границом парцела 2585, 4477, 4476, 2650, до међне тачке са КО Уздин, Општина Ковачица.

Граница скреће на југоисток границом катастарских општина до југозападне међне тачке парцеле 5376, КО Уздин. Граница иде на североисток, северозападном границом парцеле 8052/2 КО Уздин, потом на север, источном границом парцела 8049, 8050, скреће на североисток, источном границом парцеле 4839, потом северном границом исте парцеле, па северном и североисточном границом парцела 4840 и 4841. Пресеца парцеле 8033 и 4905/2, па наставља јужном ивицом парцела 4921 и 2073 долази до северозападне ивице парцеле 2409. Скреће на североисток и иде ивицом ове парцеле, пресеца парцелу 2338, наставља ивицом парцеле 2349, потом јужном ивицом парцеле 2402, прелази на парцелу 2348, ломи се на североисток иде западном ивицом парцеле 2348 до наспрам севене међне линије парцеле 2364, кад скреће оштро на југоисток, пресеца парцелу 2348 и наставља правцем преко ивице 2364, пресеца парцелу 2349, па иде северном ивицом 2365, пресеца парцелу 2350, северном ивицом 2366 пресеца парцелу 2351, па иде северном ивицом 2367 и долази до међне тачке са 2352. Овде оштро скреће ка северу и западном ивицом ове парцеле иде до међе са 2357. Наставља јужном ивицом 2357, потом источном ивицом парцела 3509, 3510, пресеца парцеле 7948/2 и 7928, иде према североистоку, уз ивицу парцеле 3535, потом североисточном ивицом пареле 7958, потом источном ивицом парцеле 3548. 2607 и 3550 иде на североисток. Уз ивицу парцеле 2557, пресецајући 7951 и ивице 2482, 2483, 2484 иде до међне тачке са КО Томашевац, Град Зрењанин.

Граница скреће на југоисток идући границом катастарских општина до тачке наспрам југозападне међне тачке парцеле 5123, КО Томашевац. Ломи се на североисток, северозападном границом парцеле 5123, скреће на северозапад, северном границом парцеле 5093, на североисток, северозападном границом парцеле 5054, на северозапад, северном границом парцеле 5010/3, ломи се на североисток, северозападном границом парцеле 5053, на северозапад, северном границом 4871/2, на североисток, западном границом 4832, на запад, северном границом 4790/1. Скреће на североисток, западном границом 4773, ломи се на запад, северном границоццм 4693, скреће на североисток, западном границом парцеле 4636, до парцеле пута 3857. Ломи се на северозапад, југозападном границом парцеле пута 3857, 4104 (пресецајући парцелу 4609) и потом парцеле 296; скреће на север, западном границом парцеле 781, ломи се на југоисток, североисточном границом парцела 841, 840, 3959, 3938, 3936/4, 3438. Скреће на североисток, источном границом парцеле 3113/18, на југоисток, северном границом парцеле 3110, на север, источцном границом парцеле 3084/3, на исток северном границом парцеле 3008, ломи се на север, источном границом парцеле 2755/11. Скреће на исток, северном границом парцеле 2744, на север источном границом парцеле 2725/1, на исток, северном границом парцеле 2677, ломи се на север, источном границом парцеле 2383, на исток, северном границом 2364, на север, источном границом 2349/2 на исток северном границом 2335, на север, западном границом пацеле 2105, на исток северном границом 2088, на север источном границом 2063/2, 1804, пресеца парцеле 2058, 2057, 2054 и 2055, наставља источном границом парцела 1805, 1754/2, 1754/4, до међне тачке са КО Неузина, Општина Сечањ.

Граница скреће на запад, границом катастарских општина у дужину од 440 m где се ломи на север, пресеца парцеле канала 5931, 5923 у КО Неузина и наставља источном границом парцела 5945, 3439/3, источном границом парцеле 3608, скреће на исток, јужном границом парцела 3621, 3620, 3687, 3684 и 3685, ломи се на север, западном границом парцеле 3763/1, северозападном границом 5908/2, 5977, иде ивицом парцеле 751, скреће на северозапад, југозападном границом парцеле 753, скреће на североисток, северозападном границом парцеле 907, 906, 194, ломи се на југоисток, југозападном границом парцела 309, 307, 304, 303, 400, 396, 395, 394, 602, 603, скреће на североисток, северозападном границом парцеле 628, на југ источном границом парцеле 1550/1, скреће на исток, јужном границом парцела 1551, 1560, 1561, 1562, 1567, 1568, 1569, 1572/1, 1572/2, 1580, 1581/1, 1581/2, 1588, 1589, 1590, на север, источном границом парцеле 2759 и 5909/2, скреће на исток, северном границом парцеле 5909/1, ломи се на југ, западном границом парцела 1955/1, 1955/4, на запад, јужном границом парцела 1999, 2663, скреће на југ, западном границом парцеле 2608, на запад, јужном границом 2568, на југ, западном границом парцела 2505/1, 2430, 2320, на запад, јужном границом парцеле 5973, на југозапад, јужном границом парцела 2788/2, 2838, 2880, ломи се на југоисток, источном границом парцеле пута 5915/1, ломи се на запад, северном границом парцеле 4233, на југ, западном границом парцела 4233, 4232/1, 5982, пресеца парцеле 5947/1, 5923, 5931 и јужном ивицом ове парцеле тј. до међне тачке са КО Томашевац.

Граница скреће на југоисток границом катастарских општина Неузина и Томашевац, до међне тачке са КО Јарковац у правцу југоистока, потом иде јужном границом парцеле 2798 КО Јарковац и јужном границом парцела 423, ломи се на југ, западном границом парцела 424/1, 425/1, 427/2,
428/1, 428/2, 429/1, 432/1, 434/1, 435/1, 436/1, 437/1, 439/1, 440/1, 441/1, 442/1, 444/1, 4582, 445/1, 445/2, 445/3, 448, 449, 451/1, 451/2, 453/1, 454/2, 457/3, 457/1, а потом источном границом парцеле 1352/12. Скреће на исток, пресеца парцелу 1352/11 и 1365, према северозападној међној тачки парцеле 1454. Потом иде западном границом парцеле 1454, јужном страном парцеле 1456 и након тога северном, границом парцеле 1366/1 пратећи ову границу на исток, до северне ивице парцеле 1533 иде до међне тачке са КО Банатска Дубица.

Граница иде на југ, источном страном ивице парцеле 955/2, потом иде на југоисток, североисточном границом парцеле 1341, 1158/1, скреће на североисток, источном границом парцеле 1089, на југоисток, североисточном границом парцеле 1077/1, на североисток југоисточном границом парцеле 1063/1, скреће на југоисток, североисточном границом парцеле 1072/1, на север источном границом 971/1, ломи се на североисток, северозападном границом парцеле 810/1 и 810/2 (пресецајући парцелу 2819) продужава у правцу ивице парцеле 810/2 и иде даље на север, источном границом парцела, 758/1, 127/1 до парцеле 185. Граница скреће на југоисток, југозападном границом парцеле 185, прати ивицу парцеле до међне тачке са парцелом 208/2, где се ломи на североисток, пресеца парцеле 185 и 187 до КО Хајдучица пресецајући парцеле 2051 и 2048 у КО Хајдучица.
Граница наставља на североисток најпре међном линијом 2050 и 2048, а потом југоисточном границом парцеле 2052, КО Хајдучица до међне тачке са КО Стари Лец. У истом правцу иде југоисточном границом парцеле 1986 КО Стари Лец (Канал Брзава) до моста (железничка пруга Зрењанин-Вршац). Скреће на северозапад кроз КО Конак, према југозападној граници парцеле пруге 898 и иде на север.

Скреће севернији ка западној граници парцеле 3297, иде ивицом парцеле па ломи се на запад до међне тачке са КО Бока, Општина Сечањ. У правцу северозапада иде границом катастарских општина (источном ивицом парцеле 7978) до парцеле пута 8106, КО Бока. Скреће на северозапад југозападном границом парцела пута 8l06, 7937, 8026, 7936, 8027, ломи се на исток, северном границом парцеле 7909/1, скреће на север, источном границом парцеле 8018, на североисток, југоисточном границом парцеле 7966, на северозапад, западном границом парцеле 3528/2, 3528/1, ломи се на југозапад, јужном границом парцеле 7907/1 скреће на север, пресеца исту парцелу према југозападној међној линији са парцелом 3480/2 и ломи се на североисток, југоисточном границом парцела 3478/2, 3478/1, (претходно пресеца парцелу 8010). Граница иде североисточно, потом скреће на запад, југозападном и јужном границом парцеле 7974 (претходно пресецајући парцеле 3478/1, 3477 и 7974), а потом прати ивицу ове парцеле на североисток, ломи се на север, источном границом парцеле 7905/1 до међне тачке са КО Шурјан, Општина Сечањ.

Граница иде на североисток, југозападном границом парцеле 2567 КО Шурјан, на североисток, југоисточном границом парцеле 2569, потом југозападном ивицом 2570, да би скренула на југоисток, југозападном границом парцеле 1967. Ломи се на североисток, северозападном границом парцела 2592, а потом на југозапад северозападном ивицом парцеле 1917/8. Граница прати ивицу парцеле 19117/8, потом скреће на југ, западном границом парцела 2096, 2118, (пресеца парцеле 2628 и 2591/1), скреће на исток, северном границом парцеле 2112, потом прелази на јужну ивицу парцеле 2620/3 и прати ивицу ове парцеле (река Ланка). Од ивице парцеле 2620/3, граница прелази на југоисточну ивицу парцеле 2674, па прелази на северозападну границу парцеле 2589/2, 2589/1. Потом, ломи се на југ, западном границом парцела 2665, 2393, 2586, 2391, 2389, да би наставила у правцу југоистока, североисточном границом парцеле 2568/4. Скреће на североисток, према северозападној граници парцеле 2679 и наставља северозападном границом 2377, потом пресеца парцелу 2476/3, 2476/2 и 2476/1, до ивице парцеле 2475, прати ивицу парцеле и ломи се на југоисток, североисточном границом парцела 2475, 2479/1 и југоисточном ивицом парцеле 2479/3 и прати ивицу ове парцеле до међне тачке са КО Конак, односно до северозападне ивице парцеле 2593 (КО Шурјан), скреће ка југоистоку из тачке наспрам североисточне ивице парцеле 2220/2 (КО Конак).

Наставља у истом правцу границом катастарских општина до југоисточне међне тачке парцеле 2542/1 КО Шурјан. Граница иде на север, источном границом парцела 2542/1, 2540/1, 2527/2, 2529/2, 2529/1, потом са јужне ивице парцеле 2514 ломи се на северозапад, источном границом парцела 2581/1, 2687, пресеца парцеле 2510/1, 2509/1 и 2508 до међне тачке са државном границом Републике Србије са Републиком Румунијом.

Граница иде на северозапад државном границом до североисточне међне тачке парцеле 8280 КО Јаша Томић, Општина Сечањ. Граница иде на запад па на југозапад, северном односно, северозападном границом парцеле 8280 (канал Грешада), југоисточном границом парцеле 8288 до југозападне међне тачке парцеле 5662. Скреће оштро на запад међном линијом парцеле 1803/1 и ломи се на југ, источном границом парцеле 1803/1 до међне тачке са парцелом 1242/2, наспрам источме међне тачке парцеле 216/1. Ломи се на запад јужном границом западног крака парцеле 1803/1 до парцеле 1800/2. Скреће на југозапад југоисточном границом парцеле 1800/2, 8339 и 1800/1 до северне међне тачке парцеле 8244. Ломи се на југ источном границом парцеле 8244, потом се ломи на запад, јужном границом парцеле 8282, па источном границом парцела 6259/2 и 6258/2, потом на запад јужном ивицом парцеле 6258/1. Граница потом скреће на југ, источном границом парцела 8249, 8260/2 и 8260/3, ломи се на запад, јужном границом парцеле 8070/4 и 7981/3, па на југозапад, северозападном границом парцела 7981/2, 7981/1, скреће на југ, западном границом парцеле 8255/2, ломи се на југозапад, јужном границом парцела 8062, 8063, на југ, западном границом парцеле 8286/1, на југозапад, југоисточном границом парцеле 8258, пресеца парцелу 8287 до међне тачке са КО Сечањ, Општина Сечањ.

Граница заштитне зоне иде иа запад, северном границом парцеле 2191/1 КО Сечањ, на северозапад, југозападном границом парцеле 2083, ломи се на југозапад, југоисточном границом парцеле 2139/1, 2139/3, 2139/2, 2141, 2148, прати ивицу парцеле 2545/1, од севера, потом пресеца ову парцелу према међној линији са парцелом 2209, поново прати ивицу парцеле 2545/1 да би потом наставила правцем југоисточне границе парцела 2571, 2316, пресеца парцелу 2326 и иде њеном западном границом иа север, потом на запад, прелази на ивицу парцеле 906/1, ломи се на југ, источном границом парцеле 906/1, пресеца парцелу 285 па скреће на запад, јужном границом парцела 285, 265, 182, 165, на север, источном границом парцела 2375, 2376/1, на северозапад, североисточном границом парцела 2377, 2376/1 2421 и 2419, пресеца парцелу 2420 и скреће на север, западном границом парцела 2420, 805, 912 и 911/1, потом скреће на североисток, југоисточном границом парцеле 946, на југоисток, западном границом 945, а потом северозападном границом парцеле 936 иде североисточно - пресеца парцеле 937 и 938, а потом скреће на

југ, источном границом 938, ломи се на исток, северном границом 691/4, 620/15. Граница иде на југоисток, источном границом парцеле 908, потом скреће на исток, северном границом парцеле 607/1, на север источном границом 907, 2545/2, 1301/1. Одатле граница иде на исток јужном границом парцеле 1565, ломи се на север ивицом парцеле и скреће на североисток, северозападном границом парцеле 1533, на северозапад, западном границом парцела 1386, 1349, 1308/1 да би скренула на североисток југоисточном границом парцеле 2572. Ломи се на северозапад, југозападном границом парцеле 1227/1 (пресеца парцелу 2572 у правцу међне линије парцела 1227/1 и 1228/2), ломи се на југозапад, југоисточном границом парцела 1206/2, 1206/1, пресеца парцелу 1073 и ивицом парцеле1071 долази до међне тачке са КО Сутјеска, Општина Сечањ.

Граница се ломи на југоисток, источном границом парцеле 4728 КО Сутјеска (пут Зрењанин- Вршац). Ломи се на југ, западном границом парцеле 3774/1, ломи се на југозапад, јужном границом парцела 3259 и 4509/1. Скреће на северозапад, северном границом парцела 4304,
4305, 4306, 4307, 4308, 4310, 4311, 4314, 4315, 4316, 4317, 4318, 4319, 4320, 4321, 4322, 4323, 4324, 4325, 4326, 4327, 4328, 4331, 4332, на северозапад северозападном границом парцеле 3205, на запад, северном границом парцела 4347, 4348, 4357, 4358/1, 4359, 4368, 4369, 4378, 4379, 4388, 4389, 4398, 4399, 4408, 4409, 4418, 4419/1, 4419/2, 4428, 4429, 4438, 4439, 4448, 4449/1, 4451/1, 4457, 4458, 4467, пресеца парцеле 249 и 1185, ломи се на север западном границом парцеле 1185. Потом скреће на запад, јужном границом парцеле 1182, па на север, западном границом парцеле 1187/1 па поново на запад, јужном границом парцеле 1 172/1, 1 189, 1168/6, 1216, до међне тачке са КО Банатски Деспотовац, Град Зрењанин.

Граница иде на југозапад, југоисточном границом парцеле 1848/2 КО Банатски Деспотовац, југоисточном границом парцеле 1747 до парцеле 723. Скреће на исток па на југ границом парцеле 723 до њене југоисточне међне тачке. Ломи се на исток, јужном границом 730, на југ, западном границом 131 у дужини од 60 m. Прелази на другу страну парцеле 131 и иде источном границом парцеле 131, са источне стране заобилази кружни ток саобраћаја и наставља источном границом парцела број 1 и 3200. Потом граница скреће на северозапад, југозападном границом парцеле 1191 (претходно пресеца парцелу 3200), ломи се на југозапад, југоисточном границом парцеле 1207, на југоисток, југозападном границом 3198/1, на југозапад југоисточном границом 3312 до међне тачке са КО Ботош, Град Зрењанин.

Скреће на југоисток границом катастарских општина до северозападне међне тачке парцеле 2334/1 (КО Ботош). Граница иде на југозапад западном границом исте парцеле у дужини од 270 m да би прешла на њену источну ивицу и наставила у истом правцу, потом скреће на југоисток североисточном границом парцела 2206/1, 2206/3, 2206/4, ломи се на југозапад, западном границом парцела 2036, (пресеца парцелу 2036 према северној ивици парцеле 2047) потом наставља западном страном 2011/2, 2011/1, 2007/1, 2007/2, 2006, 2005, 2003, 2002/2, 2002/1, 2001, 2000/2, 2000/1, 1999, 1998/2 да би у истом правцу пресекла парцелу 3923, према западној граници парцела 144, 145. Граница онда пресеца парцелу 163, потом источном границом парцеле 395/1 иде јужно, па скреће на запад према јужној ивици 402, па онда поново на југ, источном границом парцела 555/2 и 1655 до најзападније међне тачке парцеле 1959 (ивица парцеле 2253 КО Орловат). Граница прелази на западну граничну линију парцеле 1655 и иде на југозапад до међне тачке са КО Орловат, Град Зрењанин.

Наставља на југозапад, северозападном границом парцеле 2255, КО Орловат до тачке наспрам серозападне међне тачке парцеле 2250/5, прелази на југоисточну границу парцеле 2255 и иде на југозапад, наставља југозападном границом парцела 2818, 2029, 1960, 310, 598, 801, 947/5, 950, скреће на северозапад, североисточном границом парцеле 956, на запад, северном границом парцела 956, 957/1, ломи се на југоисток, југозападном границом парцела 957/1 до међне тачке са КО Фаркаждин, Град Зрењанин.
Граница иде међом катастарских оштина на север, до северне међне тачке парцеле 4989 КО Фаркаждин, потом се ломи на југ и западном границом парцеле 4898 скреће на југозапад, југоисточном границом парцеле 4961, на севрозапад, североисточном границом 4965, на североисток, југоисточном границом прцеле 4897 до међне тачке са КО Орловат.

Овде се граница заштитне зоне ломи на север границом катастарских општина до североисточне међне тачке парцеле 4894, КО Фаркаждин. Граница се спушта на југозапад, северозападном границом пацела 4894, 3137/1, 3862, 3861, 3860, 3859, 3858, 3857, 3856, 3855, 3854, прелази на југозападну ивицу парцеле 4934, потом иде југоисточном ивицом парцеле 4936, на северозапад, југозападном границом парцеле 4937, на југозапад, југоисточном границом парцела 4919, 4941, ломи се на југоисток, североисточном границом парцеле 4951, пресеца парцеле 4903 и 4907, потом иде на југозапад, југоисточном границом парцеле 4907, потом иде даље у истом правцу - ивицом парцеле 775 до североисточне међне тачке парцеле 16. Иде на

југозапад, источном и јужном границом парцеле 16, да би скренула на запад јужном границом парцела 16, 24, 104, (пресеца парцелу 774/1), 45 на југ источном границом парцеле 186, 401, 467 (пресеца парцелу 773), наставља уз 618 и 702 до северне међне тачке парцеле 724/2. Граница скреће на запад северном границом парцеле 759, на југозапад северном ивицом парцеле 758, потом иде северозападном границом парцеле 5022 до међне тачке са КО Чента, Град Зрењанин.

Скреће на северозапад границом катастарских општина до североисточне међне тачке парцеле 7417, КО Чента. Граница иде на југозапад, југоисточном границом парцеле 7417, ломи се на југоисток, североисточном границом парцеле 7461, на југозапад, југоисточном границом 7465 до парцеле 7411. Граница иде на југ, источном границом парцела пута 7411 и 2627 до међне тачке са парцелом 527, потом прелази на источну ивицу парцеле 2629, прелази на међну линију ове парцеле са 2632/1, иде на југозапад, скреће према југоистоку пресецајући парцеле 2632/1, потом северном ивицом парцеле 1194, пресеца парцелу 2635, северном ивицом парцеле 1355, пресеца парцелу 2636, северном ивицом парцеле 1356 и пресеца парцелу 2637 до њене источне ивице. Потом скреће на југозапад, југоисточном ивицом парцеле 2637 до међе са 1951. Скреће ка југоистоку до ивице са парцелом 1648, потом прелази на јужну ивицу ове парцеле (међну линију ове парцеле са 1618), прати ивицу парцеле 1648, скреће на југозапад и северном ивицом парцеле 2639 иде на југоисток. Потом скреће на југозапад, прати ивицу парцеле 1807 јужном и западном страном, северном страном 1813 и спушта се западном ивицом парцеле 1806, односно источном ивицом парцеле 1821 до јужне међне тачке парцеле 6793, при том пресецајући парцелу 6791. Граница се спушта до границе катастарске општине Чента, односно до међне линије са КО Бесни Фок, Општина Палилула.

Граница заштитне зоне иде на југоисток границом катастарских општина Чента и Баранда, до тачке наспрам југозападне међне тачке парцеле 5053 у КО Опово, Општина Опово. Граница потом скреће на североисток, пресеца парцеле 3659, 5043, 5692 до почетне тачке описа границе заштитне зоне ПИО „Потамишје".

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРЕДЕЛА ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „ПОТАМИШЈЕ" НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗАУРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРЕДЕЛА ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „ПОТАМИШЈЕ" НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

E-2605-1

ДИРЕКТОР
Предраг Кнежевић, дипл.правник

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ" НС

РУКОВОДИЛАЦТИМА

Тања Тоно, маст.инж.зашт.жив.сред.

Нови Сад, 2019. године

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА: Тања Топо, маст.инж.зашт.жив.сред.

СТРУЧНИ ТИМ: Свјетлана Реко, дипл.инж.арх. др Тамара Зеленовић Васиљевић Тања Топо, дипл.инж.зашт.жив.сред. Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх. Наташа Симичић, дипл.пр.планер-мастер Зорица Бошњачић, мастер дипл.инж.арх. мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх. Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио. Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Зорица Санадер, дипл.инж.елек. др Оливера Добривојевић, дипл.пр.планер Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ. Марина Митровић, мастер проф.геогр. Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх. Теодора Томин Рутар, дипл.правник Ђорђе Кљајић, геод.техничар Драгана Матовић, оператер Драгана Митић, админ.технички секретар Душко Ђоковић, копирант

Графичка обрада: Зорица Бошњачић, мастер дипл.инж.арх.

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ 1

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 2
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 2
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ 3
1.1.1. Правни основ 3
1.1.2. Плански основ и друга стратешка документација 3
1.1.2.1. Однос са плановима вишег реда 3
1.1.2.2. Однос са плановима од значаја за предметно подручје и заштиту заштићених подручја 5
1.1.2.3. Остала стратешка документација од значаја 5
2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 7
2.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 7
2.2. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 8
2.3. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 9
2.3.1. Заштита и коришћење природних и културних вредности и предела 9
2.3.2. Заштита и коришћење природних ресурса 9
2.3.3. Становништво, мрежа насеља и јавне службе 10
2.3.4. Привреда 10
2.3.5. Инфраструктурни системи 11
2.3.6. Заштита животне средине 11
3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 12
3.1. КАРАКТЕР ПРЕДЕЛА 12
3.2. ПРИРОДНИ УСЛОВИ 12
3.3. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ 17
3.3.1. Природна добра 17
3.3.2. Природни ресурси 19
3.4. КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ 22
3.5. СТАНОВНИШТВО 22
3.6. МРЕЖА И ФУНКЦИЈЕ НАСЕЉА 23
3.7. ЈАВНЕ СЛУЖБЕ 23
3.8. ПРИВРЕДА 23
3.9. ИНФРАСТРУКТУРА 25
3.9.1. Саобраћајна инфраструктура 25
3.9.2. Водна и комунална инфраструктура 26
3.9.3. Енергетска инфраструктура и енергетска ефикасност 28
3.9.4. Електронска комуникациона инфраструктура 29
3.10. УГРОЖЕНОСТ ОД ВАНРЕДНИХ СИТУАЦИЈА 29
3.10.1. Елементарне непогоде 29
3.10.2. Техничко технолошке несреће - удеси 30
4. НАМЕНА ПРОСТОРА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 30
5. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ 31
6. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПЛАНА) 35
7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА 36

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА 40
1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 40
2. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 41

3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 42

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ОПИСОМ
МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 44
1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 44
2. АНАЛИЗА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 51
3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА 52
3.1. ОПШТЕ МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКАТА 52
3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ 52
3.2.1. Мере заштите ваздуха 52
3.2.2. Мере заштите вода 53
3.2.3. .....
Мере заштите земљишта 54
3.2.4. Мере заштите природних добара 55
3.2.4.1. Заштићено подручје са заштитном зоном 55
3.2.4.2. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста 60
3.2.4.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта 60
3.2.4.4. Опште мере заштите биодиверзитета 65
3.2.4.5. Посебне мере за очување еколошке улоге шаранских рибњака 66
3.2.5. Мере заштите од буке и вибрација 66
3.2.6. Мере заштите при управљању отпадом 67
3.2.7. .....
Мере заштите живота и здравља људи 67
3.2.8. .....
Мере заштите од ванредних ситуација 68
3.2.9. Мере енергетске ефикасности изградње 72

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 72
1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 72
2. СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА 73
3. ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКАТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 74

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 74
1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 75
2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 75
2.1. БИОМОНИТОРИНГ 76
2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА 76
2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ 77
2.4. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА 77
3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА 78
4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА 80

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 81
1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ 81
2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 81

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА 82

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ 83

3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 42

VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 82

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ 83

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРЕДЕЛА ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „ПОТАМИШЈЕ" НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ - „Заштита животне средине и природних добара"

Списак табела, слика и графикона Табеле

Табела 1. Шуме у граници подручја посебне намене ПИО „Потамишје" 19
Табела 2. Преглед добијених мишљења на Материјал за рани јавни увид за израду Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје" 37
Табела 3. Табела органа и институција од којих су прибављени услови и подаци од значаја за израду Просторног плана истратешкепроцене 38
Табела 4. Преглед Посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана 41
Табела 5. Везе између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене 42
Табела 6. Компатибилност циљева Просторног плана и Стратешке процене 43
Табела 7. Процена утицаја варијантних решења сектора Просторног плана у односу на циљеве стратешке процене 45
Табела 8. Критеријуми за оцењивање величине утицаја 46
Табела 9. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја 46
Табела 10. Скала за процену вероватноће утицаја 46
Табела 11. Планска решења обухваћена проценом утицаја 47
Табела 12. Процена величине утицаја сектора Просторног плана у односу на циљеве стратешке процене 49
Табела 13. Процена просторних размера планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја 49
Табела 14. Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја 49
Табела 15. Вредновање могућих кумулативних и синергетских утицаја области Просторног плана са временском димензијом 50
Табела 16. Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката 50

Слике

Слика 1. Предео изузетних одлика „Потамишје" са режимима заштите и заштитном зоном 56
Слика 2. Мере заштите за Предео изузетних одлика „Потамишје" до 500 m у заштитној зони . 63
Слика 3. Мере заштите за Предео изузетних одлика „Потамишје" до 200 m од II и III режима заштите 64
Слика 4. Приказ сеизмичког хазарда за повратни период 475 година на подручју у обухвату Просторног плана 69
Слика 5. Приказ положаја објеката који су у функцији осматрања режима вода са заштитном зоном и простора угроженог дејством вода 70

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије", број 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планског документа.

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје" („Службени лист АПВ", број 18/17), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје" (у даљем тексту: Просторни план). Такође, на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје" на животну средину („Службени лист АПВ", број 18/17), истовремено са израдом Просторног плана, приступило се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје" на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени).

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени одређен је ЈП „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка 6/III.

Стратешком проценом су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у Просторни план, с циљем избегавања, спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Непосредан повод за израду Извештаја о стратешкој процени је обавеза произашла из Одлуке да се израђује стратешка процена утицаја предметног Просторног плана на животну средину.

У складу са законским одредбама и праксом, Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:
(1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
(2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
(3) стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу - дефинисање матричног оквира процене);
(4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења планског документа);
(5) програм праћења стања животне средине (мониторинг - оквир за праћење спровођења планског документа, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
(6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
(7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
(8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

Разлози за вршење Стратешке процене су сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору у обухвату Просторног плана, као и дефинисање мера које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Један од основних принципа просторног и регионалног аспекта развоја подручја у обухвату Просторног плана, односи се на успостављање и очување равнотеже између просторног развоја овог подручја односно на релативизацију конфликата и симбиозу заштите природног добра, културних вредности и одрживог развоја локалних заједница.

Стратешком проценом се оцењују односно утврђују потенцијални негативни утицаји на животну средину и дефинишу мере за спречавање или смањење штетних утицаја планских решења. Резултати стратешке процене утицаја доприносе евентуалном редефинисању фазних планских концепција и решења и одговарајућем доношењу одлука у планском процесу - оптималних са становишта заштите животне средине, применом мера заштите животне средине у току спровођења Просторног плана.

За изналажење оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона и студијска документација, добијени услови од надлежних органа и организација у чијој је надлежности њихово издавање, актуелна планска и друга документација, као и остали подаци и информације које су приликом теренског обиласка подручја добијене од представника месних заједница насеља која су у обухвату Просторног плана.

Значај стратешке процене утицаја на животну средину се огледа у томе што:
- обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу сагледати у оквиру појединачних пројеката;
- омогућава проверу погодности различитих варијанти развојних концепата;
- се изузимају ограничења која су присутна при процени утицаја одређеног пројекта на животну средину (локацијски услови, техничко - технолошка решења, економска оправданост пројекта - процењени период повраћаја инвестиција, анализа трошкова и добити само са економског становишта и др.);
- се врши анализа утицаја конкретних пројеката, обухвата и претходну идентификацију проблема и утицаја који могу имати кумулативни ефекат итд.

Стратешка процена предметног Просторног плана у одређеним сегментима има карактер општости што је проузроковано непостојањем релевантних квантификованих података о квалитету животне средине (квалитет ваздуха, земљишта и воде), се односе на конкретне локалитете.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину је завршни документ поступка стратешке процене и представља саставни део Просторног плана. У циљу ефикаснијег поступка и поједностављивања поступка укључивања јавности, Извештај се припрема истовремено у току израде Просторног плана, те се ова два документа упоредо излажу на јавни увид и упућују у поступак разматрања и доношења.

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1.1. Правни основ

Правни основ за израду Просторног плана који је предмет стратешке процене дефинисан је чланом 21. Закона о планирању и изградњи, којим је утврђено да се просторни план подручја посебне намене доноси за подручја која захтевају посебан режим организације, уређења и коришћења и заштите простора,

нарочито за подручје са природним, културно-историјским или амбијенталним вредностима и подручја са могућношћу коришћења туристичких потенцијала. Сам Извештај о стратешкој процени је саставни део документационе основе планског документа.

Правни основ за израду Стратешке процене произилази из Закона о планирању и изградњи, Закона о заштити животне средине и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Чланом 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС', бр. 135/04 и 88/10), је прописано обављање стратешке процене за просторне планове, као и дефинисаним критеријумима за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину плана. Критеријуми су засновани на карактеристикама планског документа и карактеристикама утицаја. Основни разлог за израду стратешке процене је евалуација утицаја планских решења на самом подручју обухвата Просторног плана, као и могући утицаји ван планског подручја.

Законски оквир израде Просторног плана и стратешке процене односи се на примену: Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 53/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, и 36/09-др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-УС и 14/06), Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), Закона о заштити природе („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16), као и других законских и подзаконских аката којима се уређују различите области обрађене у Просторном плану и Извештају о стратешкој процени.

1.1.2. Плански основ и друга стратешка документација

1.1.2.1. Однос са плановима вишег реда

Планови вишег реда су: Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године, „Службени гласник РС", број 88/10 (у даљем тексту: ППРС) и Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине, „Службени лист АПВ", број 22/11 (у даљем тексту: РПП АПВ).

Просторни план Републике Србије

Просторним планом Републике Србије утврђен је основни циљ заштите, уређења и развоја предела, који се односи на очување и унапређење карактера предела, као фактора који утиче на квалитет живота становништва и ствара основе развоја, што се односи и на подручје Потамишја Приоритети заштите и развоја су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

ППРС предлаже оквирно делове територије Града Зрењанина, општине: Житиште, Сечањ, Пландиште, Ковачица и Опово за културно подручје. У обухвату планираног културног подручја налази се и подручје обухвата Просторног плана.
Основни циљ и принцип заштите биодиверзитета је одрживо коришћење биолошких ресурса. Концепција развоја и заштите биодиверзитета се заснива на: заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара; заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста; успостављању тзв. „еколошких мрежа"; идентификацији подручја која представљају станишта од међународног значаја за поједине таксоне, васкуларне биљке, птице и дневне лептире.

Основни циљ у области заштите и одрживог коришћења природног наслеђа односи се на: очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела, као и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и националног са међународним системом заштите природе.

Концепција заштите, уређења и коришћења природног наслеђа заснива се на повећању укупне површине под заштитом (у планском периоду ППРС), успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама. На основу претходних истраживања и валоризације, предложено је дефинисање статуса, просторног обухвата и режима заштите за одређена подручја, међу које спада и Потамишје, док плавну долину реке Тамиш од Баранде до Уздина предлаже за стицање међународног статуса заштите - за упис у Рамсарску листу.

Према ППРС савремени концепт заштите од природних непогода и технолошких удеса полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса и затим, системом превентивних, организационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво.

Регионални просторни план АП Војводине

Основни циљ РПП АПВ у домену заштите, уређења и развоја предела је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности. У оквиру војвођанско-панонско-подунавског макрорегиона издвајају се предеоне целине различитог карактера, заснованог на природним и културним особеностима, као и друштвено-економским променама којима су кроз време били изложени. Оне изражавају предеону разноврсност територије АП Војводине и доприносе успостављању регионалног и локалног идентитета. Предеоне карактеристике и препознатљивост АП Војводине видно наглашавају лесни одсеци и терасе, простране пешчаре, меандрирајући токови великих панонских река као што су Дунав, Тиса, Сава, Тамиш и Бегеј, као и низ мањих водотока значајних за бројне природне и привредне функције. Од посебног значаја су ритови, који подлежу заштити, углавном као делови специјалних резервата природе или паркови природе. Шумске оазе аутохтоних шума у њиховом окружењу, од посебног су еколошког значаја.

Основна концепција заштите природних добара и биодиверзитета заснива се на повећању укупне површине под заштитом, њиховом сагледавању у оквиру еколошке мреже Републике Србије, односно еколошке мреже на територији АП Војводине, идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама. На основу претходних истраживања и валоризације, предвиђено је дефинисање статуса, просторног обухвата и режима заштите за подручје Потамишја. Према РПП АПВ, Горње и Средње Потамишје представљају Међународно значајно подручје за птице (IBA) и Међународно значајно биљно подручје (IPA) које је установљено на подручју Средњи Банат II (Слатине Сечањ, Неузина, Ботош, Томашевац, Орловат). Потамишје представља утврђено еколошки значајно подручје, а река Тамиш је са својим обалским појасом и насипом утврђен еколошки коридор од међународног значаја.

При изради планске и урбанистичке документације, као регулаторни инструмент заштите животне средине, РПП АПВ као кључну улогу препознаје стратешку процену утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката, тј. објеката на животну средину.

У области заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

1.1.2.2. Однос са плановима од значаја за предметно подручје и заштиту заштићених подручја

Просторни планови подручја посебне намене од значаја за израду Просторног плана су:
- Просторни план подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) („Службени гласник РС', број 19/11);
- Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток" („Службени гласник РС", бр. 119/12 и 98/13);
- Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) („Службени гласник РС", број 14/15);
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута И реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) („Службени лист АПВ", број 19/17).

1.1.2.3. Остала стратешка документација од значаја

Националне стратегије

Обавезе из других развојних докумената представљају смернице дате у националним, регионалним и општинским стратегијама, од којих су за дефинисање развојног правца предметног подручја најмеродавније следеће:

Према Националној стратегији одрживог развоја („Службени гласник РС", број 57/08) један од кључних националних приоритета Републике Србије, чије ће испуњење у највећој мери омогућити остварење визије одрживог развоја је: заштита и унапређење животне средине и рационално коришћење природних ресурса, очување и унапређивање система заштите животне средине, смањење загађења и притисака на животну средину, коришћење природних ресурса тако да остану расположиви и за будуће генерације.

Планове управљања заштићеним добрима потребно је унапредити у складу са савременим међународним стандардима и европским директивама. Такође, потребно је даље унапредити праћење биодиверзитета.

Веома је значајно унапређење капацитета управљача заштићених подручја и подизање ефикасности меродавних државних органа на спречавању и кажњавању непожељних и непрописних активности у заштићеним и еколошки значајним подручјима.

С обзиром на то да негативни утицаји туризма на животну средину укључују притисак на природне ресурсе, биодиверзитет и станишта и стварање отпада и загађење, неодрживи туризам може проузроковати исте облике загађења као било која друга индустрија. Правовременим планирањем развоја туризма могу се спречити штете и скупе грешке и избећи постепено уништавање вредности животне средине значајне за туризам, узроковано слабим спровођењем прописа о планирању и изградњи, недостатком инфраструктуре за третман отпадних вода и неконтролисаним одлагањем отпада, као и неефикасним управљањем у заштићеним природним добрима.

Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019. године („Службени гласник РС", број 29/10) дефинише да две или више јединица локалне самоуправе могу заједно утврдити локацију за изградњу постројења за управљање отпадом на својој територији. Приликом одређивања локације за постројења за управљање отпадом узима се у обзир нарочито: количина и врста отпада, планирани начин складиштења, третмана или одлагања, геолошка и друга својства земљишта и микроклиматске карактеристике подручја, близина заштићених природних добара и одлике предела.

Стратегијом биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године („Службени гласник РС", број 13/11) је дат кратак преглед биодиверзитета Републике Србије кроз специјски, екосистемски, генетички биодиверзитет и описује систем заштите и заштићених подручја у Републици Србији. Описан је правни, институционални и финансијски оквир заштите биодиверзитета, концептуални модел притисака, фактора угрожавања и њихових узрока и даје преглед утицаја на биодиверзитет Републике Србије. Ова Стратегија дефинише стратешке области, циљеве и активности заштите биодиверзитета, акциони план са детаљима о одговорним институцијама, динамиком извршења и потенцијалним изворима финансирања.

На основу Закона о заштити природе, у заштићеним подручјима постоји тростепени режим заштите са прецизно утврђеним радовима и активностима који су забрањени, односно ограничени, а постоји и одредба којом се Влади даје овлашћење за ближе прописивање режима заштите, поступак и начин њиховог одређивања и спровођења. Приликом доношења аката о проглашењу заштићених подручја и усвајања њихових Планова управљања Законом је предвиђено и учешће јавности.

Према Стратегији (Прилог 3 Стратегије), као међународно значајна подручја за птице (IBA)

препознати су Горње Потамишје и Средње Потамишје.

Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС', број 33/12) даје дефиниције природних ресурса и природних добара, поделу природних ресурса, а дефинисани су и главни, основни циљеви Националне стратегије, уз наглашен значај координисаног међусекторског управљања природним ресурсима. Овом Стратегијом су дата начела одрживог развоја у националној политици управљања природним ресурсима и добрима. Дата су стратешка опредељења и подаци који се односе на анализу стања и досадашњег степена истражености природних ресурса и добара по врстама, просторном распореду, разноврсности, обиму и квалитету, процени утицаја њиховог коришћења на животну средину, билансне категорије (просторне и временске функције, количине, квалитет, угроженост, обновљивост, стратешке резерве и сл.) и предвиђање трендова промене стања. Обавезе из ове Стратегије су дефинисани оквири за одрживо коришћење за кључне природне ресурсе: минералне ресурсе (металичне, неметаличне и фосилна горива); обновљиве изворе енергије; шумске ресурсе; заштићена подручја, биодиверзитет, геодиверзитет и предеони диверзитет; рибље ресурсе; водне ресурсе и земљиште. Обавезе које проистичу из ове Стратегије су начини вредновања и услови одрживог коришћења природних ресурса и добара, еколошко-просторна основа о потенцијалима природних ресурса и добара, услови за постепену супституцију природних ресурса, као и смернице за даља истраживања у области појединачних природних ресурса и добара и за потребе планирања, односно доношење планова и програма.

Ова Стратегија за сваки природни ресурс упућује на устаљени начин управљања, стратешки, законски и институционални оквир, циљеве (општи и специфични) и изазове за њихово одрживо коришћење за наредну декаду, као и на мере за остваривање циљева. У Стратегији је дата социо- економска и планско развојна анализа стратешких приоритета истраживања и коришћења природних ресурса, дати су потенцијални утицаји Националне стратегије на друштвену и економску сферу, као и вероватни трошкови, извори финансирања и изазови који се постављају пред реализацију ове Стратегије.

Стратегија развоја туризма Републике Србије („Службени гласник РС", број 98/16) акценат ставља на одрживи развој туризма, јачање конкурентности туристичке привреде, повећање учешћа туризма у бруто домаћем производу као и унапређење укупног имиџа Републике Србија у региону, Европи и свету. Посебну атракцију представљају заштићена природна подручја као добра од великог значаја за развој туристичких производа намењених домаћим и страним туристима и чије очување и даља заштита и унапређивање система одрживог управљања представљају битан услов повећања туристичког промета. Природно и културно наслеђе, различитост обичаја и културе живота заједница представљају главне туристичке атракције.

Стратегијом развоја туризма Републике Србије, на основу анализе значаја заштићених подручја за развој туризма и сагледавања могућих негативних утицаја на заштићена подручја, дате су смернице за унапређење туризма у заштићеним подручјима. Укратко, стратешко опредељење се односи на: планску туристичку валоризацију оваквих подручја, формирање управљачке и контролне јединице туристичког развоја, координисање активностима заштите у заштићеним подручјима и активностима управљања туризмом и туристима, задовољавање интереса свих кључних интересних група, развој инструмената за креирање и спровођење концепта одрживог туризма у заштићеним подручјима, као и мониторинг заштићених подручја и у сегменту туристичке активности.

Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године („Службени гласник РС", бр. 3/17) обезбеђује континуитет у дугорочном планирању функционисања сектора вода, на принципу одрживог развоја, односно, обављање водне делатности у њеним основним областима (уређење и коришћење вода, заштита вода од загађивања и уређење водотока и заштита од штетног дејства вода), као и остали неопходни послови и активности за функционисање и развој (финансирање, мониторинг и др.). Дрину, Тамиш, Тимок, Неру, Караш, Нишаву, Бели Дрим, као и већи број мањих водотока (Златица, Стари Бегеј, Пловни Бегеј, Брзава, Моравица, Босут, Лепенац, Пчиња, Јерма, Драговиштица и друге) пресеца државна граница или су то граничне реке, па на режим великих вода на њима утичу и услови изван територије Републике Србије.

На Тамишу се издвајају две целине: „Горњи Тамиш" (од уставе Томашевац до границе са Румунијом), који је заштићен обостраним насипима и „Доњи Тамиш" (од уставе Томашевац до ушћа у Дунав), који се налази у истоименом хидросистему, са уставама Томашевац, Опово, Панчево и Чента. Након катастрофалних поплава 2000. и 2005. године, ко је су настале услед рушења насипа на румунској територији, насипи на „Горњем Тамишу" су реконструисани и очишћен је коридор на сектору од заједничког интереса.

У погледу приоритета за постизање циљева у управљању водама и унапређењу водног режима, у складу са одрживим развојем, поред осталих приоритета, уз ревитализацију постојећих и завршетак изградње започетих, нова постројења за пречишћавање отпадних вода приоритетно треба градити. У насељима са мање од 2.000 становника без јавне канализације, а која имају јавно водоснабдевање, првенствено се треба оријентисати на индивидуалне системе адекватног третмана отпадних вода и избегавати изградњу централних канализационих система, посебно у насељима у којима је присутна демографска стагнација или пад броја становника (већина насеља у овој категорији). Главне колекторе и ППОВ приоритетно треба градити у насељима у којима би се њиховом реализацијом битно побољшала заштита здравља становништва, заштита изворишта снабдевања водом за пиће и заштита реципијента, као и осталих елемената животне средине, што се односи на насеља у сливу Тамиша.

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Садржина Просторног плана дефинисана је Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања.

Просторни план се састоји од текстуалног и графичког дела. У наставку је дат преглед поглавља, која Просторни план структурално садржи, као и преглед графичких прилога на којима су приказана планска решења:

2.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

I Полазне основе за израду Просторног плана
1. Обухват и опис граница Просторног плана, опис граница посебне намене и граница целина и подцелина посебне намене
2. Обавезе, услови и смернице из Просторног плана Републике Србије и других развојних докумената
3. Скраћени приказ и оцена постојећег стања
4. SWOT анализа

II **Принципи, циљеви и општа концепција просторног развоја подручја посебне намене**
1. Принципи просторног развоја
2. Општи и оперативни циљеви просторног развоја
3. Регионални аспекти развоја подручја посебне намене, функционалне везе и међуодноси са окружењем
4. Општа концепција развоја подручја посебне намене

III **Планска решења**
1. Заштита предела, заштита природног и културног наслеђа
2. Заштита, уређење и коришћење природних система и ресурса
3. Утицај посебне намене на демографске и социјалне процесе и системе
4. Утицај посебне намене на економију и привредне системе
5. Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система и повезивање са другим мрежама
6. Заштита животне средине, заштита од елементарних непогода, акцидентних ситуација, коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље
7. Намена простора и биланс површина посебне намене

IV **Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења**
1. Правила уређења
   - Правила уређења подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје"
   - Правила уређења подручја ван посебне намене, подручје утицаја на посебну намену Предела изузетних одлика „Потамишје" и за подручје обухвата Просторног плана
   - Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката посебне и друге јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре
   - Степен комуналне опремљености грађевинског земљишта по целинама који је потребан за издавање локацијске и грађевинске дозволе
   - Услови и мере заштите предела, природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи
2. Правила грађења
   - Општа правила грађења у подручју посебне намене
   - Правила грађења на пољопривредном земљишту
   - Правила грађења на грађевинском земљишту

V Имплементација
1. Институционални оквир имплементације и учесници у имплементацији
2. Смернице за спровођење Просторног плана

- Смернице за спровођење Просторног плана у подручју посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје"
- Смернице за спровођење Просторног плана у подручју утицаја на посебну намену Предела изузетних одлика „Потамишје" - у подручју ван посебне намене
- Престанак важења планских докумената доношењем Просторног плана

3. Приоритетна планска решења и пројекти
4. Мере и инструменти за имплементацију

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Р.б.	Прегледна карта	Размера
1.	Просторне целине и просторне подцелине подручја посебне намене Реферални карте	1 50.000
1.	Посебна намена простора	1 50.000
2.1.	Мрежа насеља и саобраћајна инфраструктура	1 50.000
2.2.	Воде и водна инфраструктура	1 50.000
2.3.	Енергетска и електронска комуникациона инфраструктура	1 50.000
3.1.	Природна и културна добра	1 50.000
3.2.	Природни ресурси и заштита животне средине	1 50.000
4.	Карта спровођења	1 50.000

Детаљнији преглед планских решења и њихова анализа у смислу утицаја на животну средину наведени су и разматрани у овом Извештају, у оквиру поглавља III Процена могућих утицаја Просторног плана са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

2.2. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

У складу са визијом заштите и развоја Предела изузетних одлика „Потамишје" (у даљем тексту: ПИО „Потамишје"), планска решења, чијем је дефинисању претходила валоризација подручја у обухвату Просторног плана, су формулисана у односу на мере заштите ПИО, кроз правила за уређење и грађење у оквиру подручја посебне намене, са циљем да се обезбеди одрживо управљање заштићеним подручјем.

Општи циљеви просторног развоја подручја посебне намене који проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног развоја планова вишег реда, усвојених стратегија и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу су:

- заштита и одрживо коришћење природних и културних вредности у функцији развоја туризма, рекреације, едукације и других комплементарних активности;
- унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеном подручју и његовој заштитној зони, као и на осталим просторима од значаја за очување биолошке разноврсности;
- заштита и очување биодиверзитета на простору обухвата Просторног плана кроз просторно - планска решења којима би се ускладиле све активности у заштићеном подручју са условима заштите;
- очување специфичности и еколошке повезаности простора;
- афирмација вредности карактера предела кроз заштиту природних елемената који чине препознатљив предеони образац и унапређење постојећих структура културних вредности, као и усмеравање просторног развоја кроз афирмацију њихове међусобне повезаности;
- валоризација посматраног подручја у циљу препознавања подручја са материјалним и нематеријалним културним наслеђем, са карактеристичним обележјима проистеклим из његове природне конфигурације и људских активности, ради утврђивања дугорочне концепције заштите, очувања и презентације планског подручја;
- заштита, рационално коришћење и унапређење стања пољопривредног, шумског и водног земљишта и популације флоре и фауне;
- дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта у складу са условима заштите природе;
- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- стварање услова за даљи развој саобраћаја, заснованог на стратешким принципима одрживог развоја (одрживи саобраћај и животна средина), а који ће поспешити привредни и економски развој простора у обухвату Просторног плана;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања.

2.3. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.3.1. Заштита и коришћење природних и културних вредности и предела

Заштита предела

У домену заштите предела циљеви просторног развоја су:
- очување, уређење и одрживо коришћење наслеђених геолошких, геоморфолошких и хидрографских карактеристика које су важно обележје подручја;
- афирмација пашарења као активности која доприноси очувању травнатих површина и других активности повезаних са регулацијом природних карактеристика пашњака;
- задржавање постојеће структуре пољопривредног, шумског и водног земљишта;
- очување постојећих структура насеља, руралне архитектуре, традиционалног начина живота и повезаности са њиховим аграрним залеђем.

Природна добра

Циљеви заштите, очувања и управљања заштићеним подручјем су:
- очување и поспешивање фактора који утичу на регулацију природних карактеристика појединих категорија станишта, односно усмерена еколошка ревитализација нарушених и несталих станишта;
- остваривање услова који су неопходни за очување стабилности популација свих дивљих врста, као и типова станишта;
- подршка одрживом садејству локалних заједница са заштићеним подручјем и одрживом коришћењу екосистемских услуга које оно пружа, нарочито оном заснованом на постојећој традицији (сточарство);
- повећање знања о заштићеном подручју и његовим природним вредностима, уз успостављање мониторинга биодиверзитета.

Културна добра

Циљеви заштите и очувања културних добара су:
- заштита, уређење и презентација утврђених непокретних културних добара (НКД) и добара предвиђених за заштиту, очување њихове аутентичности и изворног окружења;
- заштита културног наслеђа од свих облика неконтролисане изградње;
- укључивање културног наслеђа у националне и европске путеве културе;
- успостављање локалног и регионалног идентитета у складу са европским стандардима заштите где је културно наслеђе развојни ресурс;
- туристичка интерпретација непокретног и нематеријалног културног наслеђа.

2.3.2. Заштита и коришћење природних ресурса

Пољопривредно земљиште

Усклађивање пољопривредне производње са природним окружењем, мерама заштите и очувања природног добра, подразумева следеће циљеве развоја:
- спречавање заузимања пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, успостављањем ефикасне контроле;
- заштита пољопривредног земљишта од свих облика деградације, било да је она изазвана природним (разни облици ерозије), или антропогеним путем (пренамена пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, механичка деградација, хемијско загађење);
- заштита рибњака који, као антропогена станишта, чине саставни део еколошке целине Потамишја;
- преструктурирање пољопривреде у правцу развоја органске производње.

Шуме и шумског земљиште

Циљеви развоја у домену шума и шумског земљишта су:
- очување, заштита и унапређење постојећих шума, посебно шума у заштићеном подручју, ради очувања и заштите популација дивљих врста;
- повећање површина под шумама и формирање заштитних појасева зеленила, на простору заштитне зоне заштићеног подручја, у складу са условима заштите природе;
- у складу са савременим принципима газдовања шумама, поступно превођење појаса плантажа топола непосредно уз Тамиш у блиско-природну шумску вегетацију.

Водни ресурси

У области коришћења и очувања водних ресурса циљеви су:
- уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода;
- праћење стања водног режима, стања влажних станишта, одржавање оптималног режима вода на заштићеним подручјима и почетак спровођења хидротехничких мера за одржавање овог оптималног режима вода;

- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине;
- заштита квантитативних одлика вода кроз рационално захватање подземних и површинских вода у сливу;
- заштита подземних вода од антропогених утицаја.

Минерални и енергетски ресурси

Циљеви у погледу управљања минералним и енергетским ресурсима су:
- истраживање и одржива експлоатација минералних сировина и енергетских ресурса, у складу са важећим законским прописима;
- коришћење геотермалних вода у лековите сврхе, за развој бањског туризма, грејање, у пољопривреди;
- стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије.

2.3.3. Становништво, мрежа насеља и јавне службе

Циљеви просторног развоја који се одражава на становништво, мрежУ насеља и јавне службе су:
- успоравање негативних тенденција и спречавање погоршања виталних карактеристика популације;
- ублажавање негативних популационих тенденција (нарочито у сеоским насељима) кроз пружање помоћи локалном становништву у преласку на делатности које су у складу са заштитом природних и културних добара и предела;
- стварање квалитетнијих веза између насеља - локалних центара, осталих насељених места и локалитета од значаја за промоцију посебне намене, а у циљу повећања њихове доступности.

2.3.4. Привреда

Из домена привреде циљеви су:
- јачање конкурентности привредних сектора, посебно туризма и пољопривреде, кроз остваривање динамичног раста и пораст запослености становништва и обезбеђење повољних општих, инфраструктурних и просторних услова и
- стварање услова да се задржи становништво, као и повећање привредне активности.

Циљеви у области развоја пољопривреде и риболова су:
- усклађивање пољопривредних делатности са очувањем осетљивог екосистема;
- стимулисање традиционалног сточарства на јединственом поплавном подручју;
- традиционално коришћење слатинастих и степских ливада (кошење и испаша) за даљи развој аутохтоних врста стоке;
- подршка породичним пољопривредним газдинствима, чији рад веома погодује природи;
- подршка полуекстензивној рибњачкој производњи;
- континуирано порибљавање млађи аутохтоних, често угрожених врста;
- систематско изловљавање инвазивних алохтоних врста, са циљем одржања равнотеже у природним водотоцима и барама.

Циљеви просторног развоја у области шумарства и ловa су:
- усклађивање газдовање шумама са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природних добара;
- унапређење стања ловишта и популације крупне и ситне дивљачи и усаглашавање активности са заштитом природе.

У области туризма циљеви су:
- очување и одрживо коришћење природних добара и природних вредности, разноликости предела, биљног и животињског света;
- обједињавање туристичке понуде засноване на потенцијалима за развој туризма;
- одрживи развој туризма уз поштовање режима заштите;
- уређење и опремање постојећих и нових простора намењених рекреацији и туризму у складу са мерама заштите животне средине;
- рационално коришћење природних ресурса у складу са условима очувања, заштите и унапређења природне и животне средине.

2.3.5. Инфраструктурни системи

Циљеви у домену развоја саобраћајне инфраструктуре су:
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- формирање општинске саобраћајне матрице (делови мрежа категорисаних и некатегорисаних путева) тако да саобраћајни правци према постојећим и новоустановљеним локалитетима представљају важне-засебне саобраћајне правце у оквиру општина Опово, Ковачица, Сечањ и Града Зрењанина, у

сврху задовољења захтеваног нивоа интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;
- формирање мреже путева (посебно нижег хијерархијског нивоа) која треба да створи оптималне услове повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације предметног простора.

Развој водопривредне инфраструктуре заснива се на следећим циљевима:
- интегрално коришћење, уређење и заштита водних ресурса на подручју Просторног плана, што подразумева вишенаменски систем који је оптимално уклопљен у окружење и усклађен са свим другим корисницима;
- заштита обрадивих пољопривредних површина и насеља од сувишних унутрашњих вода и високих подземних вода из прве (фреатске) издани;
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- спровођење контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- контролисано прихватање и спровођење сувишне атмосферске воде путем система посебне насељске каналске мреже у најближе реципијенте - водотоке.

У домену развоја енергетске инфраструктуре циљеви су:
- сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима кроз технолошку модернизацију енергетских објеката;
- рационализација потрошње енергије;
- смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину;
- реконструкција, ревитализација и модернизација постојеће инфраструктуре;
- повећање сигурности напајања корисника електропреносног система, повећање поузданости рада и смањење губитака у преносном систему;
- развој, модернизација и ревитализација постојеће термоенергетске инфраструктуре, у складу са одрживим развојем и заштитом животне средине;
- стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије, пре свега енергије воде, биомасе и биогаса;
- повећање енергетске ефикасности у свим секторима грађевинарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, применом мера за побољшање енергетске ефикасности.

Циљеви развоја у области електронских комуникација су:
- уравнотежен развој електронске комуникационе инфраструктуре као једног од значајнијих покретача нове економије и обележја савременог друштва, засноване на ICT технологији;
- потпуна дигитализација електронске комуникационе инфраструктуре;
- развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- увођење савремених електронских комуникационих услуга;
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља.

2.3.6. Заштита животне средине

Циљеви у области заштите животне средине су:
- заштита, очување и рационално коришћење постојећих природних вредности и ресурса, посебно воде, ваздуха и земљишта;
- заштита насеља, привредних комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода;
- минимизација негативних утицаја антропогених активности у насељима у обухвату Просторног плана и контактној зони, посебно у контексту загађења површинских и подземних вода, које су у директној вези са водама у заштићеном подручју;
- санација и рекултивација еколошки најугроженијих подручја, пре свега неуређених депонија, експлоатационих поља минералних сировина, као и других деградираних простора;
- примена најбољих доступних технологија - БАТ технологија (Best Available Tehniques) при реконструкцији старих и изградњи нових постројења чији би утицај могао да се одрази на заштићено подручје;
- успостављање континуираног праћења стања чинилаца животне средине (воде, ваздуха, земљишта и буке) и биомониторинга;
- успостављање континуираног мониторинга квалитета природних ресурса;
- одлагање комуналног и осталих категорија отпада, као и елиминација сточних лешева, у складу са Стратегијом управљања отпадом, законима и важећим правилницима;
- минимализација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности од елементарних непогода и технолошких удеса.

3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

3.1. КАРАКТЕР ПРЕДЕЛА

Предеоне карактеристике Потамишја су одраз специфичног водног режима и климатских одлика подручја, а рељеф формиран речном динамиком узрокује разноврсност станишних типова и мозаичан карактер вегетације.

На основу остатака природне вегетације и распореда земљишних типова уочава се да је на вишим, најсувљим деловима подручја Потамишја, доминирала степа, као доминантни предеони елемент, а нижи делови су били покривени мозаиком степа, ливада, мочвара и шума, распоређени по речном рељефу плавног подручја и речној тераси. Велика заступљеност заслањених површина је одговорна за јединствену предеону структуру Потамишја којом су изворно доминирали нешумски простори, пустарског карактера.

Степска и шумостепска обележја карактера предела су скоро у потпуности претворена у простране обрађене површине. Посматрајући мозаичну структуру подручја, уочава се да Тамиш, као еколошки коридор, повезује расцепкане остатке природних станишта која се налазе унутар матрице обрађених површина пољопривредног земљишта.

Интегритет и варијетети травних станишта, као фрагмената исконског предеоног обрасца, су угрожени подизањем шумских монокултура или ваншумског зеленила. Некадашњи континуирани појас нешумске вегетације је испрекидан већим комплексима шумских засада, међу којима доминирају монокултуре топола. Делови Потамишја на којима су очувани пространи слатинско- мочварни комплекси плавног подручја и шумостепски карактер речне терасе, представљају јединствену појаву у Европи.

Поред степена очуваности предеоних елемената, који сведоче о геоморфолошкој и вегетацијској прошлости Панонске низије, карактер предела подручја Потамишја је профилисан и специфичном културном баштином подручја. Узвишења су имала кључну улогу у формирању насеља. Трагови традиционалног коришћења геоморфолошких формација, као што су сурдуци, атарски путеви по којима стада иду на пашњаке, остаци старих пољопривредних култура, као и разни објекти вернакуларне, профане и индустријске архитектуре, представљају значајне елементе који формирају карактер предела.

3.2. ПРИРОДНИ УСЛОВИ

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

У геолошкој грађи тамишке и дунавске алувијалне равни кроз коју је Тамиш усекао своје корито, присутни су флувијални седименти квартарне старости. У тамишкој равни заступљене су песковите, алевритске и глиновите геолошке формације, за разлику од дунавске алувијалне равни са типичним седиментима представљених алувијалним суглинама. Поред доминантних флувијалних седимената у геолошкој грађи непосредног приобаља Тамиша јављају се и генетски другачије геолошке формације. На неколико краћих деоница тока Тамиш, меандрирајући бочно, еродира више рељефне степенице, лесну зараван и лесну терасу, образујући високе речне обале у виду стрмих одсека и коса.

У геолошкој грађи тамишке лесне заравни учествују еолски седименти квартарне старости представљени лесом и лесоидним алевритима, док су у геолошкој грађи Панчевачке лесне терасе доминантне квартарне флувијално-еолске формације представљене лесоидним суглинама.
На заштићеном подручју издвојено је више геоморфолошких облика: флувијални рељеф (алувијална раван, нижа речна тераса и виша речна тераса покривена лесом), флувио-барски рељеф (флувио-барско дно панонског басена, баре, мочваре и мртваје), еолски (лесна зараван) и антропогени рељеф (рибњаци).

Облици флувијалног рељефа су у свом настанку и развоју углавном везани за непосредно дејство Тамиша. Река Тамиш од насеља Јаша Томић до ушћа у Дунав код Панчева има мали пад, што је имало значајан утицај на развој и формирање микрорељефа у самој алувијалној равни. Површина алувијалне равни Тамиша благо је нагнута од североистока према југу услед интензивне акумулације суспендованог материјала и мале ерозивне моћи реке.

Са западне стране оивичена је одсецима Новобечејско-зрењанинске лесне терасе и Тамишког лесног платоа, док је са источне стране оивичена Панчевачком лесном терасом. Скоро у целом току реке, у алувијалној равни Тамиша, постоје баре и мочваре.

Ширина алувијалне равни Тамиша је неуједначена, а проузрокована је радом бочне ерозије Тамиша, која је последица сталног померања његовог тока. Између Сечња на северу, те Баранде и Ченте на југу, ширина алувијалне равни се креће до 7 km (јужно од Орловата). Код Сечња и Боке долина Тамиша је са обе стране затворена лесним одсецима или благим странама високим од 2 до 4 m. Од Сутјеске и Неузине, па до Ченте и Баранде алувијална раван је оивичена јасно видљивим одсецима новобечејско-зрењанинске лесне терасе, који имају висину и до 6 m.

Од свих геоморфолошких облика који су заступљени у заштићеном подручју, меандри и мртваје представљају најмаркатније облике. Антропогеним деловањем током регулационих радова започетих у првој половини XVIII века, извршено је просецање великог броја меандара који су претворени у мртваје. Оне се све више засипају и постепено губе своје хидролошке функције. Поред рецентних меандара и мртваја створених антропогеном активношћу у алувијалној равни Тамиша, среће се и већи број лучних забарених депресија, које представљају трагове некадашњих меандара Тамиша. Мртваје су веома важне јер обезбеђују природну равнотежу, успоравају проток површинских вода и смањују утицај поплава, пружају могућност побољшања квалитета воде, хране, станишта за рибе, подршка су лову и риболову. Са геоморфолошког аспекта велики значај имају код контроле поплава и ерозије обале.

Нижа речна тераса је на левој обали Тамиша, на потезу од Сечња до Идвора и од Сакула до Панчева. Када је у питању десна обала, распрострањење речне терасе је знатно мање, јавља се код Сечња и јужно од Ченте. Виша речна тераса је покривена лесом, па је због тога ранији истраживачи наводе као лесну терасу. На посматраном подручју издвајају се две више терасе - лесне терасе: новобечејско-зрењанинска и панчевачка лесна тераса, које су некада представљале јединствену целину коју је Тамиш раздвојио усецајући своје корито.

Новобечејско-зрењанинска лесна тераса се својим крајњим југоисточним делом наслања на алувијалну раван Тамиша, на подручју западно од Уздина и западно и југозападно од Фаркаждина, па све до алувијалне равни Старог Бегеја. Лесна тераса има благи пад према алувијалној равни Тамиша, где је надморска висина око 80 m н.в. Панчевачка лесна тераса је део Јужнобанатске лесне терасе, а налази се на левој страни Тамиша. Благо је нагнута према југу, а висине јој се крећу од 78 - 83 m н.в. Почиње северно од Уздина и наставља се до Делиблата правцем северозапад-југоисток. Ова лесна тераса се код Уздина налази између ниже речне терасе на западу и Банатског лесног платоа на истоку. Од Идвора до Сакула Панчевачка лесна тераса се наслања на алувијалну раван Тамиша.

Тамишка лесна зараван (плато) наслања се на алувијалну раван Тамиша и на речну терасу од Ботоша до Фаркаждина. Лесни одсек према алувијалној равни Тамиша је изразит. Висина овог одсека је различита па се код насеља Ботош креће од 8-10 m н.в., а на локалитету Змињаку та висина је око 15 m. Постанак Тамишке лесне заравни везан је за период млађег плеистоцена, за субаерско нагомилавање леса на сувоземној подлози. Нагнута је од југа према северу, а висине на јужној страни се крећу од 84-92 m н.в., док су висине на северној страни од 81-83 m н.в. На данашњи изглед лесног платоа пресудно је утицало деловање ерозије речних токова који протичу у непосредној близини платоа, а то су пре свега Тамиш и Бегеј.

Хидрографске и хидролошке карактеристике

У хидролошком смислу река Тамиш, као лева притока Дунава, припада црноморском сливу. Изворište Тамиша, које је на 1135 m н.в. на планини Семеник (југозападни Карпати) и главни део његовог слива, налазе се у Румунији. Средња кота слива је на око 468 m н.в., а равничарски део слива је на котама 70 - 80 m н.в.

Површина и границе слива су се током година мењале, највише под антропогеним утицајем. Површина дела слива који је у Србији је 1529 km2.

Укупна дужина речног тока Тамиша износи 359 km од ког, у дужини од 118 km, Тамиш тече кроз Србију. Тамиш улази у Србију из Румуније код насеља Јаша Томић. Ушће Тамиша у Дунав је код Панчева на 67 m н.в. и посредно код Ченте, где је спојен са дунавским рукавцем Карашац.

Протицај реке Тамиш је карактеристичан по изразитој неуједначености, како током године, тако и између појединих година. Максимални протицаји код великих вода прелазе 1000 m^3/s, док у сушном периоду протицај пада на 0 m^3/s. Просечна вишегодишња вредност средње годишњих протицаја Тамиша на профилу Јаша Томић износи преко 30 m^3/s.

На целој својој дужини, а посебно на делу тока кроз Србију, Тамиш има веома мали пад од свега 0,062 ‰. Управо због овако малог пада, Тамиш је у свом средњем и доњем току изградио бројне меандре по којима је изузетно познат.

Међуречни пределу у равници се одводњавају вештачки, помоћу канала за одводњавање. У циљу заштите пољопривредног земљишта изграђено је око 200 km насипа и више од 12 система за одводњавање. Иако на нивоу целокупног хидрографског простора Тамиш - Бегеј постоји око 812 km насипа, од којих 457,4 km на реци Тамиш и њеним притокама, а остало на реци Бегеј и њеним притокама, са 26 акумулација, могућност поплава постоји практично на целој површини слива, изузев сектора са насипима и где су регулисани главни токови река.

Водни режим Тамиша је последица режима падавина и температурних прилика у горњем току реке, односно у области западних Карпата одакле Тамиш, преко својих притока, прима већину воде. Велике воде Тамиша појављују се крајем зиме и у рано пролеће (март, април и мај), као последица отапања снега, а лети као последица јаких киша. Будући да је Тамиш укључен у хидросистем ДТД, његов водни режим контролише човек. Управо због тога, количина и режим падавина у Банату немају већи утицај на речни режим Тамиша.

На доњем току Тамиша, низводно од насеља Јаша Томић, постоји утицај режима дунавских великих вода на његов водни режим.

Канал Карашац од Сурдука до Ченте и Тамиш низводно од Ченте, служе као растеретни крак за око 1000 m^3/s великих вода Дунава. Овај утицај се простире узводно, све до иза државне границе.

У циљу елиминисања негативног утицаја ХЕ „Ђердап I", почетком седамдесетих година прошлог века изграђен је одбрамбени систем „Доњи Тамиш", који се састоји од устава: „Панчево" (на стационажи km 0+500 реке), „Опово" (на стационажи km 39+385 реке), „Чента" (на стационажи km 5+750 од споја канала Карашац са Тамишом) и „Томашевац" (на стационажи km 80+910 реке). Од када је пуштен у рад овај систем устава, водни режим Тамиша се контролише, а постоји могућност и усмеравања водног отицаја.

Продирање високих вода Дунава спречавају уставе код Панчева и на Карашцу, док је код Панчева изграђена и бродска преводница. На тамишком сектору канала Нови Бечеј - Банатска Паланка, водостаји и протицаји регулишу се уставама код Ботоша и Томашевца. На хидролошкој станици Панчево (где је нулта „0" кота 67,33 m н.в.) редовно се мере подаци о водостају, а одређена је и граница редовне одбране од поплава од 530 cm и ванредне одбране од поплава 650 cm.

Први регулациони радови на Тамишу, као и на Бегеју, почели су у првој половини XVIII века, којима су се (копањем просека) повезала ова два водотока (на простору између Лугожа и Темишвара, у Румунији). Радови су настављени скраћивањем речног тока и пресецањем меандара у циљу бржег одвођења високих вода коритом Тамиша и спречавања честих и дуготрајних поплава.

Испуњавање меандара флувијалним материјалом се одвија веома споро, па многи пресечени меандри још нису постали мртваје. Због често бујичног карактера високих вода на Тамишу и изразито малог пада речног корита, одређена количина ношеног флувијалног материјала остаје у кориту реке и формира акумулативно-наносни слој.

После изградње насипа уз десну обалу Тамиша, ка Панчевачком риту (1934. године), прокопан је канал Карашац дуг 7 km, који повезује Дунав и Тамиш. Велике воде Тамиша теку углавном према Панчеву, а мањи део (око 200 m^3/s) се одваја код Ченте и тече Карашцем према Сланкамену. При великим водама Дунава, када Тамиш углавном има мање воде, ушће Тамиша се помера код Ченте, а канал Карашац и Тамиш од Ченте до Панчева представљају растеретни крак Дунава, којим може тећи од Сланкамена и до 1000 m^3/s. Ове Дунавске воде представљају за Тамиш велико оптерећење. На подручју узводно од Ченте до Ботоша је, услед великог успора, цела долина плављена.

У делу тока кроз Банат у Србији, Тамиш је имао две притоке: Шозов, који га је спајао са Бегејом и који више не постоји и Брзаву, која се уливала код Ботоша, чији је ток дужине 162 km каналисан и од 1967. године је саставни део хидросистема ДТД, тако да је од тада слив Брзаве у потпуности
У близини села Ботош, Тамиш се укључује у канал Нови Бечеј - Банатска Паланка и тече каналским коритом у дужини од 1,5 km. Године 1968. изграђен је Хидрочвор „Ботош", 1,5 km североисточно од истоименог села, на траси којом је текла Брзава. Шест година касније, 1974. године саграђена је и устава „Томашевац", која се налази низводно од пресека Тамиша и магистралног канала ДТД (канал Банатска Паланка - Нови

Средња годишња осунчаност износила је 2199,8 часова. Максимална годишња вредност инсолације износила је 2552,9 часова (2000. године), а минимална годишња вредност 1918,9 часова (1996. године).

Бечеј). У даљем току Тамиш тече у правцу југозапада до Опова, а од Опова до Панчева Тамиш има правац ка југоистоку. Низводно од Ботоша, па до Панчева и ушћа у Дунав, на укупно 85 km, Тамиш не прима ни једну притоку.

На стационажи km 85+647 је Хидрочвор „Ботош", који се састоји од уставе и бродске преводнице. Устава служи за регулисање водостаја и за дозирано упуштање воде у канал према Јарковцу, у количини од 0 до 20 m^3/s. Бродска преводница служи за превођење пловила до 1000 m^3 носивости, ширине до 12 m и дужине до 85 m.

Максималани протицај кроз уставу Ботош је 20 m^3/s.

Устава Томашевац изграђена је на око 2 km низводно од места укрштања канала ДТД „Банатска Паланка-Нови Бечеј" и Тамиша. Устава служи за регулисање водостаја у хидросистему ДТД и пропуштање великих вода Тамиша, а у неким ситуацијама и великих вода Старог и Пловног Бегеја. Устава има два бочна поља ширине 12 m и средње проточно поље ширине 24 m. Преко уставе прелази друмски пут Ботош-Томашевац. Устава је димензионисана на протицај од 1260 m^3/s.

Уређења корита и обезбеђивање обала Тамиша урађено је делимично. Од државне границе, па до Ботоша, са обе стране реке урађени су насипи, који штите од поплава широку речну долину. Насипи су изграђени и на сектору Панчевачког рита, од Ченте до ушћа, са десне стране дуж читавог тока, а са леве само на појединим секторима, јер се овде река наслања на релативно високу лесну терасу.

Тамиш спада у категорију водотока са веома променљивим режимом великих вода - како у временском, тако и у просторном погледу. Идући од извора према ушћу он се трансформише од изразито бујичног водотока у типично равничарску реку. Формирање поплавних таласа одвија се под различитим природним и вештачким утицајима. Генерално посматрано, равничарско приобаље Тамиша и његових притока угрожено је поплавама приликом проласка сопствених таласа великих вода. При том је подручје у зони доњег Тамиша, због изразито малог речног пада, угрожено и од великих вода свога реципијента Дунава.

Река Тамиш са својим поплавним подручјем у хидролошком смислу представља простор који може да задржи запремине површинских вода, штитећи на тај начин од поплава околна подручја. Поплавна површина представља функционални део речног слива.

Климатске карактеристике

За приказ климатских карактеристика Потамишја коришћени су подаци са најближе метеоролошке станице у Зрењанину (80 m н.в.), која се налази око 20 km северозападно од централног дела ПИО „Потамишје". За разматрање климатских прилика коришћени су подаци за период 1993-2012. године.

Средња годишња температура ваздуха у посматраном периоду износила је 11,9°C. Најтоплији месец је јул са просечном температуром од 22,7°C, а најхладнији јануар са просечном температуром од 0,5°C.

Најхладнија месечна температура од -5,0°C забележена је у фебруару 2012. године, док је највиша средња месечна температура од 25,5°C забележена у јулу исте године. Средњи месечни просек температуре у вегетационом периоду износио је 18,9°C, што уз довољне количине падавина од 344,3 mm има велики значај за живи свет заштићеног подручја.

Просечне годишње количине падавина у посматраном периоду износиле су 592,2 mm. Највише падавина се излучи у току лета, у просеку 66,1 mm, док остала годишња доба имају приближно исту количину падавина: пролеће 42,7 mm, јесен 48,8 mm и зима 41,7 mm. Највеће количине падавина од 188,5 mm забележене су у јулу 1999. године, а најмање количине (0,6 mm) у августу 2000. године. Поред атмосферских падавина у виду кише, током зимских месеци излучи се одређена количина снега. Највише дана под снегом имају јануар и децембар.

Средња годишња релативна влажност у анализираном периоду износила је 73%. Најнижа средња годишња вредност забележена је 2000. године и износила је 64%. Највиша годишња релативна влажност измерена је 2010. године и износила је 79%.

Средња годишња вредност облачности у посматраном периоду износила је 5,4 десетина. Најнижа средња вредност од 4,6 забележена је 2000. године, док је највећа вредност измерена 2010. године, када су средње вредности износиле 6,0 десетина.

Анализа просечних годишњих честина ветрова показује да је доминантан југоисточни ветар, са честином од 207%o, док најмању учесталост има североисточни ветар са 50%o. Када су у питању брзине ветрова, оне се обично подударају са честинама, па тако највећу брзину има југоисточни ветар (кошава) 2,8 m/s, а најмању североисточни ветар са 1,3 m/s. На хиљаду мерења годишње, просечно су 94 пута регистроване тишине, односно тихо време.

Узимајући све наведене климатске факторе у обзир, може се закључити да посматрано подручје припада умереној климатској зони са јаче израженим континенталним карактеристикама.

Средња годишња осунчаност износила је 2199,8 часова. Максимална годишња вредност инсолације износила је 2552,9 часова (2000. године), а минимална годишња вредност 1918,9 часова (1996. године).

Сеизмичке карактеристике

Према карти сеизмичког хазарда може се закључити да је подручје источног Баната најтрусније у АП Војводини. На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије за повратни период од 475 година, подручје обухваћено Просторним планом се највећим делом налази у зони са могућим интензитетом потреса од VIII степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (EMC-98). Источни део обухвата Просторног плана налази се у зони са могућим земљотресом интензитета IX степени.

Педолошке карактеристике

У ширем подручју ПИО „Потамишје" заступљени су следећи педолошки типови земљишта: алувијум, чернозем, ритска црница, ливадска црница, ритска смоница, мочварно глејно земљиште, солоњец и солончак.

Алувијуми су по свом механичком саставу у суштини изузетно хетерогена земљишта, са различитим производним својствима. На овом подручју најраспрострањенији су заслањени алувијуми на алувијалној равни Тамиша, али присутни су и иловасти, затим забарени и песковити алувијуми.

Черноземи су најзаступљенија земљишта у сливу реке Тамиш. Присутни су различити типови чернозема, а најчешћи су карбонатни на лесној тераси и черноземи са знацима оглејавања у лесу. Черноземи карбонатни на лесној тераси имају идеалну мрвичасто, грудвичасту ситнозрну структуру и одличну порозност, што им омогућава оптималан ваздушни, водни, топлотни и микробиолошки режим. Уз добру снабдевеност хумусом и кречом и алкалну реакцију (pH око 7,5) ово земљиште је међу производно највреднијим. Черноземи са знацима оглејавања у лесу су сличног механичког састава као и претходни, али се јављају мрље и флеке глеја, изазване квашењем и подбаривањем, односно осцилацијом подземних вода, што у крајњем ступњу доводи до формирања глејног хоризонта, на извесној дубини.

Ритска црница настаје превлаживањем подземним и површинским водама. Садржај карбоната је врло хетероген, од 1% до 17-20%, тако да се ритске црнице на основу тога могу поделити на карбонатне и бескарбонатне. У приобаљу Тамиша преовлађују бескарбонатне, које су светлије сиве боје, збијене, са призматичном структуром. Садржај хумуса је 3-6%, а pH вредност 6,0-7,0. Структура је претежно глиновита, па је водно-ваздушни режим доста лош, што подразумева да је у влажним периодима године земљиште претерано расквашено и блатњаво, а у сушним периодима јављају се пукотине. Овакве карактеристике знатно умањују производне вредности овог земљишта.

Ливадске црнице су дубока земљишта са моћним хумусним хоризонтом. Заузимају више, оцедитије положаје, па им је глејни слој далеко дубљи, што резултира лакшим механичким саставом, а самим тим бољом обрадивошћу и плодношћу, него претходни тип.

Ритске смонице су збијена, тешка и глиновита земљишта, лоше пропустљивости, склона бубрењу и забаривању.

Слатинаста земљишта су присутна на овом подручју у облику солоњеца и солончака. Настајање ових земљишта изазвано је увећаном концентрацијом соли, које се таложе при променама нивоа подземних вода. Оволику концентрацију соли може да поднесе мали број биљних врста, тзв. халофити, па је ово земљиште неупотребљиво за ратарску производњу.

3.3. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ

3.3.1. Природна добра

Просторним планом су обухваћене просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности које чине: подручје у поступку заштите Предео изузетних одлика „Потамишје", станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја и еколошки коридори који повезују еколошки значајна подручја на простору Републике Србије.

Покрајински завод за заштиту природе је извршио валоризацију природних вредности подручја водених, травних и шумских станишта у приобаљу реке Тамиш на подручју АП Војводине, од државне границе Републике Србије и Републике Румуније до уставе „Опово" код Опова.

На основу Предлога за стављање под заштиту из 2013. године и члана 33. став 1. Закона о заштити природе, дефинисана је врста заштићеног подручја као „Предео изузетних одлика", које је „препознатљивог изгледа са значајним природним, биолошко-еколошким, естетским и културно-историјским вредностима, које се током времена развијало као резултат интеракције природе, природних потенцијала подручја и традиционалног начина живота локалног становништва".

Покрајински завод за заштиту природе је стручно-документациону основу за успостављање заштите и проглашење ПИО „Потамишје" доставио Влади Републике Србије, Министарству заштите животне средине, ради доношења акта о заштити. Законом о заштити природе (члан 42. став 6 и 7), дефинисано је да се подручје за које је покренут поступак заштите сматра заштићеним.

ПИО „Потамишје"

Заштићено подручје налази се у Средњебанатском управном округу (на територији општине Сечањ и Града Зрењанина) и Јужнобанатском управном округу (на територији општине Ковачица и општине Опово).

На основу члана 5. Правилника о критеријумима вредновања у поступку категоризације заштићених подручја („Службени гласник РС", број 103/13), ово заштићено подручје спада у I категорију, као заштићено подручје међународног, националног, односно изузетног значаја.

Такође, према класификацији светске уније за заштиту природе, спада у категорију V, као заштићени предео/морски предео (Protected landscape/seascape).

Првенствени циљ заштите у овој категорији заштићених подручја је заштита и одржавање значајних предела и природних и осталих вредности које су створене интеракцијама са људима, путем традиционалних начина управљања.

Предложено заштићено подручје чини пространа алувијална раван реке Тамиш, унутар које се ова река у периоду високог водостаја слободно разлива до природних граница инундационог подручја. Управо је редовно плављење, иако регулисано радом двеју устава, темељни феномен овог заштићеног подручја. Поплаве, као и мозаик станишта који оне креирају и чије параметре одређују, чине ово подручје динамичним и функционалним плавним простором и омогућавају животне услове изузетно великом броју строго заштићених и заштићених врста. У „Потамишју" је регистровано 606 таксона виших биљака, 49 врста бескичмењака националног и међународног значаја, 42 врсте риба, 11 врста водоземаца, 9 врста гмизаваца, 257 врста птица и 58 врста сисара.

Унутар заштићеног подручја живи веома велики број строго заштићених врста: 17 строго заштићених врста виших биљака (из категорије међународно значајних), 10 строго заштићених врста зглавкара, 3 строго заштићене врсте риба, 8 строго заштићених врста водоземаца, 6 строго заштићених врста гмизаваца, 223 строго заштићене врсте птица и 28 строго заштићених врста сисара.

Осим тога, на подручју предложеном за заштиту дефинисано је 45 станишних типова, приоритетних за заштиту на националном нивоу (Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС", број 35/10). У оквиру приоритетних NATURA 2000 међународно значајних станишних типова наведено је 28 станишта, односно 32 у селектованим EMERALD стаништима. У ретка и услед функционалне непостојаности и осетљивости на деградацију на територији Републике Србије фрагилна станишта, спада 20 типова.

Континуитет заштићеног природног добра чине јединствен и међусобно повезан мозаик водених, влажних и сувих станишта, хидролошких појава и појединачних водених тела: влажних ливада и пашњака, алувијалних шума, старих делова речног тока, одсечених меандара, бара, мезофилних ливада, заслањених ливада и шумо-степа.

ПИО „Потамишје" се, према подацима из Предлога за стављање под заштиту као заштићено подручје I категорије ПИО „Потамишје" из 2013. године, простире на укупној површини од 23.989,79 ha, унутар седам

одвојених просторних целина:
- „Алувијална раван Тамиша";
- „Велика слатина-Ракиташ-Слатина";
- „Томашевачка слатина";
- „Дубичка слатина";
- „Маке";
- „Сечањске ливаде" и
- „Ланка-Бирда".

Унутар овог заштићеног подручја успоставља се режим заштите I, II и III степена заштите. На основу Предлога за стављање под заштиту, режим заштите I степена успоставља се на укупној површини од 27,14 ha, режим заштите II степена на укупној површини од 12.258,39 ha, а режим заштите III степена на укупној површини од 11.074,25 ha. Око заштићеног подручја успоставља се заштитна зона, укупне површине 20.109,83 ha.

Укупна површина заштићеног подручја и заштитне зоне која се око њега налази износи 44.099,61 ha.

Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја

У обухвату Просторног плана издвојен је већи број станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја (на територији општина Опово и Сечањ и Града Зрењанин). Станишта су регистрована у бази података Покрајинског завода за заштиту природе у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС", бр. 5/10, 47/11 и 32/16).

На овим стаништима се налазе бројне заштићене и строго заштићене врсте биљака, сисара, птица, гмизаваца, водоземаца и инсеката, које су у просторној и функционалној вези са подручјем у поступку заштите.

Еколошки коридори

Тамиш је проглашен за еколошки коридор од међународног значаја на основу Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС", број 102/10), а повезује остатке природних станишта суседних држава. По еколошким карактеристикама плавно подручје Тамиша, укључујући и насип и одсечене мртваје, је предеони коридор који садржи мозаик водених, мочварних, шумских и слатинских типова станишта.

Еколошки коридор од међународног значаја је и део канала Брзава. Регионални еколошки коридори су канали дТд (од Бегеја до Тамиша, део канала Брзава од Тамиша до Банатске Дубице и Вршачки канал). Локални еколошки коридори су мелиоративни канали и локалитети код Конака.

Према Уредби о еколошкој мрежи „Потамишје" је утврђено као еколошки значајно подручје број 15. На основу ове Уредбе, еколошки значајна подручја и еколошки коридори чине део еколошке мреже Републике Србије.

Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности

На простору обухвата Просторног плана се налазе два међународно значајна подручја за птице (Important Bird Areas - IBA): RS012IBA „Горње Потамишје" и RS013IBA „Средње Потамишје", као и међународно значајно подручје за биљке (Important Plant Area - IPA) „Средњи Банат 2".

Оцена постојећег стања

Значај и функције овог заштићеног подручја су многобројне. Осим богатог живог света, бројних строго заштићених врста и врста од међународног значаја, простор ПИО „Потамишја" има и значајну коридорску функцију, обезбеђујући физичку везу између обронака Карпата и обала Дунава које спаја. Са друге стране, подручје нуди бројне екосистемске услуге локалном стновништву и шире.

Већи део алувијалне равни Тамиша у Републици Србији је задржао хидролошке карактеристике равничарског, доњег тока, па се захваљујући геоморфолошки формираном широком току разлива и ствара еколошке услове за опстанак великог броја различитих врста водених, ливадских и шумских станишта. Имајући у виду још увек низак интензитет коришћења, као и по броју забележених дивљих врста, ово подручје је јединствено у Републици Србији и у региону.

Осим националног, постоји и значајан међународни оквир који подржава заштиту овог подручја. То су пре свега, међународне конвенције из области заштите биодиверзитета: Конвенција о биолошкој разноврсности, Конвенција о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта и Конвенција о очувању миграторних врста животиња. Циљ наведених међународних уговора је успостављање усаглашених принципа за заштиту биодиверзитета и обезбеђивање таквог начина управљања врстама и стаништима који ће омогућити њихов дугорочни опстанак.

Основно ограничење у области заштите природе је локално уништавање одређених станишних типова на неким деоницама еколошког коридора (најчешће изградњом рибњака или подизањем шумских монокултура), што ствара баријере унутар коридора.

Осим тога, многобројни антропогени утицаји деградирају станишта са изворном вегетацијом, разарајући њихову природну структуру и поспешујући ширење инвазивних врста (измена режима плављења регулацијом водотока, физичко нестајање станишта, распарчавање - фрагментација станишта, загађење воде, промене водног режима, негативни утицај сточарства, ратарства, лова и др). Инвазивне врсте представљају један од најзначајнијих фактора смањења и губитка биодиверзитета.

3.3.2. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште представља земљиште које се користи у пољопривредне сврхе, или се може привести овој намени.

У оквирима подручја под режимом заштите, изразито преовлађују површине под пашњацима (према графичком очитавању око 35%), са значајним учешћем ораничних површина, ливада, трстика, мочвара и рибњака, док су остали начини коришћења пољопривредног земљишта заступљени неупоредиво мање.

У зони утицаја на посебну намену преовлађују ораничне површине које се користе за ратарску производњу, док су сви остали начини коришћења земљишта неупоредиво мање заступљени.

Уочена је угроженост пољопривредног земљишта од ветра услед недовољне заступљености ветрозаштитних појасева.

Шуме и шумско земљиште

Највећи комплекси шума и шумског земљишта налазе се уз водотоке и канале, у оквиру подручја посебне намене ПИО „Потамишје". ЈП „Војводинашуме", Шумско газдинство „Банат", газдују највећим делом шумских површина. Шумско земљиште које је додељено ЈП „Војводинашуме", а које се не води у Газдинској јединици (ГЈ) којом газдује ово предузеће, накнадно ће бити обухваћено Основом за ГЈ „Горње Потамишје", којом се сада газдује за период од 2014. до 2023. године.

ЈВП „Воде Војводине" газдују шумама уз насип реке Тамиш (ГЈ „Тамиш-Тиса" Зрењанин и ГЈ „Тамиш- Дунав" Панчево), као и уз каналску мрежу ХС ДТД („ГЈ ОКМ Вршац" и „ГЈ ОКМ Нови Бечеј").

У обухвату Просторног плана су и сопственици шумског и спонтано обраслог пољопривредног земљишта.

Основна функција ових шума је заштитна, односно производно - заштитна. Заштитне шуме уз насип штите насип од неповољних утицаја таласа и леда, а уз канале од удара ветра и стварања таласа.

У оквиру границе подручја посебне намене ПИО „Потамишје" шуме су заступљене на шумском земљишту и у инудационом подручју.

Табела 1. Шуме у граници подручја посебне намене ПИО „Потамишје"

Подручје посебне намене ПИО „Потамишје"	Шуме (ha)		Укупно (ha)
	Шуме на шумском земљишту	Шуме у инундационом подручју	
	27.72	3668.45	3696.17

У односу на површину подручја посебне намене ПИО „Потамишје", шумовитост је 31,52% (за шумско земљиште је ППРС планирао достизање оптималне шумовитости од 14,3% укупне површине АПВ).

Према карти потенцијалне вегетације АП Војводине, у подручју посебне намене се смењују станишта шумске и слатинске вегетације. Највећу површину заузимају станишта тврдих лишћара (лужњак и пољски јасен) и меких лишћара (тополе и врбе).

Од природне шумске вегетације дуж реке Тамиш остали су само шумарци, као остаци шумских заједница, које су карактеристичне за заступљене типове земљишта. Утицај режима поплавних и подземних вода има пресудну улогу на формирање и одржавање постојећих шума и шумских засада. Присутна је хигрофилна шумска вегетација.

У депресијама удаљеним од водотока јавља се барска ива. На нешто оцедитијим земљиштима плавног подручја, осим барске иве јављају се ракита и крта врба. У приобалном појасу и старим разливима око бара, углавном на нижим земљиштима нешто лакшег механичког састава, бела врба формира монодоминанту заједницу. Појединачно је, са белом и кртом врбом, забележена и кошараста врба. Спрат жбуња је слабо развијен, осим на сувљим стаништима где је често присутан багремац.

Природне мешовите шуме топола и врба очуване су на веома малим површинама. На потенцијалним стаништима ових шума подигнуте су плантаже хибридних топола. Флористички састав ових шума је знатно измењен фрагментацијом, неодговарајућим начином газдовања, променом хидролошких услова и интродукцијом страних врста.

У брањеном делу алувијума има веома мало шума. Дуж мртваја очувани су остаци хигрофилне шумске вегетације, у виду стабала и мањих група беле тополе, беле врбе, лужњака, пољског јасена и пратећих врста. На незаслањеним деловима старих меандара такође су присутне инвазивне врсте, које се налазе у плавном делу алувијума.

Шумске културе заузимају велике површине, а јављају се првенствено у виду монокултура хибридних топола. Подигнуте су најчешће на некадашњим пашњацима. За шумске монокултуре у поплавним подручјима карактеристично је обилно присуство и ширење инвазивних врста.

Ови деградациони стадијуми шума су углавном мешовитог карактера. Спонтана обнова аутохтоних врста након сече, одвија се углавном изданачким путем на мањим површинама. Осим мале вредности коју ове шуме имају као станиште дивљих врста, хибридне тополе слабо везују обале водотока, услед нестабилности и честих извала.

Квалитет шумског фонда по флористичком саставу је незадовољавајући. Шуме и плантаже заузимају знатан део заштићеног подручја (11,39%). Спонтани развој шумског покривача, у измењеном режиму плављења и окружењу инвазивних врста, води повлачењу едификаторских врста (доминантних врста које су градитељи биоценозе) и ширењу неофита (алохтоних врста). Највећу деградацију су претрпела станишта погодна за развој хибридних топола. Функција ових шума је заштитна и делом производна. Шуме штите обалу, односно насип од штетних дејстава високих вода и регулишу климатске факторе.

Мање површине под шумама у зони утицаја на посебну намену су у приватном власништву, а заштитни појасеви зеленила су делимично заступљени у виду дрвореда поред путева и уз каналску мрежу. У оквиру пољопривредног земљишта заштитни појасеви зеленила нису плански формирани.

Оцена постојећег стања

Основна функција шума је заштитна, односно производно - заштитна. Шумовитост подручја посебне намене ПИО „Потамишје" од 31,52% је значајна, али шумски покривач у ПИО „Потамишје", у измењеном режиму плављења и у окружењу инвазивних врста, води повлачењу едификаторских врста и ширењу неофита, као и на другим поплавним подручјима Европе.

Највећу деградацију су претрпела станишта погодна за развој хибридних топола. Интензивно шумарство је основни фактор угрожавања популационе структуре врста водених бескичмењака, а употреба пестицида у шумарству, као и ширење површина под клонским тополама су најзначајнији угрожавајући фактор за фауну инсеката.

Чиста сеча засада и састојина аутохтоних врста доводи до излагања станишта за размножавање водоземаца директним сунчевим зрацима, што има негативан утицај на јаја и ларве. Развој шумарства на барским теренима доводи до губитка станишта и самих јединки, а убрзава се сукцесија, односно зарастање бара и мочвара.

Шумарство и пракса газдовања шумама, негативно утиче на врсте птица које се гнезде у шумама, пре свега због уклањања појединачних и група старих стабала, уједначавања старосне и специјске структуре шума и услед уништавања шума (и засада дрвећа) сечом. Додатни ефекти угрожавања су бука (последица коришћења механизације у шумарству), измена структуре тла и ширење инванзивних врста.

Ловна фауна

На евидентираним ловиштима у обухвату Просторног плана су заступљене врсте крупне и ситне ловне дивљачи (јелен, срна, дивља свиња и зец) и перната дивљач (глувара, гроготовац, звиждара, рињоглава патка, лисаста гуска и гуска глоговњача).

Фауна риба

Тамиш представља изузетно атрактивну реку са становишта спортског риболова. У прошлости је на овој реци вршен и привредни риболов, који је забрањен. У водама Тамиша и у Потамишју до сада су укупно евидентиране 42 врсте риба.

На територији реке Тамиш проглашено је рибарско подручје, које користи Риболовачки савез Војводине Д.О.О. Програмом управљања рибарским подручјем се регулише заштита и одрживо коришћење риба као ресурса и природног богатства.

Водно земљиште

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи, који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја. Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Приобално земљиште јесте појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама. Међутим, на приобалном земљишту има и нелегално подигнутих објеката, а највећи број ових објеката је у функцији кућа за одмор.

Воде и водно земљиште у обухвату Просторног плана представљају водотоци (Тамиш, каналисани водоток Брзава), затим магистрални канал ДТД Нови Бечеј - Банатска Паланка, канали ОКМ (основне каналске мреже) и ДКМ (детаљне каналске мреже), стајаће воде (мртваје, баре и мочваре), водозаштитна подручја и захвати, водне акумулације и ретензије.

Минералне сировине

У подручју обухвата Просторног плана налазе се оверене резерве подземних вода, термоминералних вода и опекарских глина. Такође, постоји и лежиште нафте и природног гаса на нафтном лежишту, нафтно поље „Бока" у експлоатацији, са бушотинама, бушотинским цевоводима и другим објектима за експлоатацију нафте (утоварна станица, сабирна станица, когенерацијска станица). Поред експлоатације минералних сировина, на подручју обухвата Просторног плана се налазе и истражни простори за истраживање подземних и термоминераних вода, нафте и природног гаса.

Хидрогеотермални потенцијали на посматраном подручју испитани су на бушотинама Ne-1/H и Ne-1a/H.

Подручје обухвата Просторног плана се у потпуности налази у одобреном истражном простору Средњи Банат бр. 5072 за истраживање нафте и природног гаса, од стране НИС а.д. Нови Сад.

Поред наведених активних истражних простора, лежишта и биланса минералних сировина и других геолошких ресурса и експлоатационих поља, на подручју обухвата Просторног плана у протеклом периоду регистроване су појаве следећих минералних сировина:

- опекарске глине јужно од насеља Сечањ;
- опекарске глине северно, североисточно и источно од насеља Баранда;
- подземна вода, изворište А.Д. „Победа" у Боки (општина Сечањ);
- нафта и природни гас, нафтоносно поље „Бока" (општина Сечањ);
- хидрогеотермални потенцијал испитан на бушотинама у Неузини Ne-1/H и Ne-1a/H (општина Сечањ);
- опекарске цигле, циглана „Орловат" у Орловату (Град Зрењанин);
- подземна вода, изворište „Млекара Маестро" у Сакулама (општина Опово).

3.4. КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ

У обухвату Просторног плана непокретна културна добра (знаменито место и споменик културе) и добра која која уживају претходну заштиту (споменици и спомен обележја) се налазе углавном у насељима уз Тамиш.

Добра под претходном заштитом: археолошки локалитети, локалитети са историјским, етнолошким или природњачким садржајем (водице) су заступљени у целом обухвату Просторног плана.

Историјски контекст

Подручје Тамиша насељено је веома рано услед чега се изградио специфичан однос човека према природи, који је резултовао садашњим културним наслеђем, што утиче на специфичност посматраног подручја. Мноштво археолошких налаза указује на трагове људских насеља на високим обалама Тамиша.

Због климатских и хидролошких карактеристика, насеља уз плавна подручја су имала идеалне услове за сточарство, што је условило да је сточарство било и остало главна пољопривредна грана. Непокретно културно наслеђе, као и писани извори, сведоче о континуираном присуству на овом подручју. Међутим, услови су били неповољни за формирање већих насеља са централном улогом. Чак и са гушћом мрежом насеља у средњем веку број становника је био низак. У турском периоду се додатно смањио број становника. Након ослобођења од турске владавине започето је планско насељавање подручја насељавањем становника разних националности и вере из других делова Аустроугарске монархије.

Непокретна културна добра

У обухвату Просторног плана се налази 16 непокретних културних добара и то: једно знаменито место од изузетног значаја, један споменик културе од изузетног значаја, девет споменика културе од великог значаја и пет споменика културе.

Добра која уживају претходну заштиту

У обухвату Просторног плана се налази приближно 204 добара која уживају претходну заштиту[10] и то: једно старо језгро градова и насеља, 26 градитељских објеката, 40 споменика и спомен обележја, пет локалитета са историјским, етнолошким или природњачким садржајем и приближно 132 археолошких локалитета.

3.5. СТАНОВНИШТВО

У обухвату Просторног плана налази се укупно 19 насеља са подручја четири јединице локалне самоуправе: Града Зрењанина и општине Ковачица, Опово и Сечањ. Град Зрењанин и општина Сечањ припадају Средњебанатској области, док се општине Ковачица и Опово налазе у Јужнобанатској области.

Према Попису становништва 2011. године, у подручју обухвата живи 32035 становника у 19 насеља, односно 1,7% укупног броја становника на територији АП Војводине.

Подручје обухвата Просторног плана у целости карактерише пад броја становника. Посматрајући период од 1991. до 2011. године приметно је континуирано опадање броја становника, са 39477 становника 1991. године, преко 36958 становника 2002. године и 32035 становника 2011. године. Број становника се смањио за 7442 становника, с тим да је посматрајући два последња Пописа приметно значајније смањење броја становника за 13,3%, односно 4923 становника мање. У подручју обухвата Просторног плана присутна је депопулација, која је заступљена на целој територији АП Војводине.

3.6. МРЕЖА И ФУНКЦИЈЕ НАСЕЉА

Постојећу мрежу насеља у обухвату Просторног плана чини 19 насеља, односно:

- шест насељених места Града Зрењанина - центар националног значаја (Банатски Деспотовац, Ботош, Орловат, Томашевац, Фаркаждин и Чента);
- 14 насељених места која припадају функционалном урбаном подручју Зрењанина: шест насељених места Града Зрењанина (Банатски Деспотовац, Ботош, Орловат, Томашевац, Фаркаждин и Чента) и осам насељених места општине Сечањ (Банатска Дубица, Бока, Јарковац, Јаша Томић, Неузина, Сечањ, Сутјеска и Шурјан);
- пет насељених места која припадају функционалном урбаном подручју Панчева - центру националног значаја и то: Идвор и Уздин (општинама Ковачица) и Баранда, Опово и Сакуле (општина Опово).

Насеља су просечне величине од 1686 становника, док се са највише становника издваја Опово (са 4527),

10У складу са чланом број 29. Закона о културним добрима, установа заштите дужна је да у року од две године утврди да ли евидентирана непокретност има споменичка својства и да у том року предложи утврђивање те непокретности за културно добро. Уколико евидентирана непокретност није утврђена за културно добро у року од три године од дана евидентирања, на ту непокретност неће се примењивати мере заштите утврђене овим законом.

а најмање становнка има насеље Шурјан у општини Сечањ (са 253 становника).

Сечањ и Опово представљају центре општине и имају карактер локалног центра, док су остала насељена места, осим насеља Јаша Томић, претежно руралног карактера и имају функцију локалне заједнице са развијеним централним функцијама.

Подручје општине Сечањ има највећи удео у укупном обухвату Просторног плана, јер од 11 насеља ове општине у обухвату је осам насеља, а затим општина Опово, која од укупно четири насеља у својој општини у обухвату Просторног плана има три. Остале јединице локалних самоуправа мањим деловима своје територије улазе у обухват Просторног плана.

Највећи број насеља у обухвату Просторног плана се налази у категорији од 1001 до 3000 становника, где живи и 71,51% становника.

Насеља која се у целости налазе у подручју обухвата Просторног плана су Шурјан, Бока, Сечањ, Неузина, Идвор и Баранда. Остала насеља једним делом своје територије улазе у обухват Просторног плана, али су за потребе анализе сагледана у потпуности.

3.7. ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Имајући у виду величину и карактер насељених места која се налазе на подручју обухвата Просторног плана, заступљеност јавних служби углавном задовољава потребе становништва.

У насељеним местима заступљене су све неопходне јавне службе, од предшколских и школских установа, домова културе, библиотека, амбуланти, апотека, и спортско-рекреативних површина. Свако насеље има и месну канцеларију и пошту. Постојеће службе је неопходно унапредити.

Планским документима чије је доношење у надлежности јединица локалне самоуправе планирано је уређење и изградња постојећих објеката и комплекса јавних служби и изградња недостајућих објеката и комплекса јавних служби (у зависности од потреба локалне заједнице).

3.8. ПРИВРЕДА

Пољопривреда

Основна и доминантна привредна делатност у обухвату Просторног плана је пољопривреда. У оквиру заштићеног подручја пашњаци обухватају око 41% укупне површине, па самим тим традиционално сточарство - пашарење представља највећи производни ресурс, који није искоришћен у довољној мери, а нарочито би било корисно увећање броја оваца. Осим тога, ливаде за кошење обухватају око 7%, што такође представља значајан удео.

Ратарска производња у заштићеном подручју заступљена је на малим површинама (око 15%), практично у енклавама у оквиру ливада и пашњака, а житарице и индустријско биље су најчешће културе. Често се ради о врло интензивном ратарењу, па то понекад представља конфликт са окружењем и неопходно је ускладити га са мерама заштите у наредном периоду.

На подручју ван режима заштите, у непосредном окружењу, ратарство је доминантан облик пољопривреде, а оно по свему има карактеристике као и у другим деловима Баната. На предметном простору постоје и две свињогојске и једна фарма говеда.

Узгој рибе у рибњацима

Под рибњацима на заштићеном подручју подразумевају се одржавани водени системи за производњу рибе, изграђени подизањем насипа око будућих језера или модификацијом постојећих водених станишта.

Сви рибњаци у Потамишју саграђени су после Другог светског рата, а градња је посебно била интензивна у протекле три деценије (почевши од 1984. године, када је изграђен рибњак „Сутјеска"), због процвата тржишта слатководне рибе. У Потамишју је тада изграђена највећа површина под рибњацима у Србији.

Рибњацима се управља на полуинтензиван начин (ниво интензитета производње рибе је у корелацији са бројем фактора који се у систему контролишу). Начин производње и производне карактеристике рибњака у многоме зависе од власништва, планова производње, те економског миљеа у којима рибњаци егзистирају. Економски најпродуктивнији су рибњаци код Неузине и рибњак код Сутјеске. На неким рибњацима риба се више не производи.

Тренутно је на подручју Потамишја девет рибњачких комплекса укупне површине ~3110 ha, с тим да површина реално може да буде и већа уколико се узму у обзир све површине које служе рибњачкој производњи. Од наведене површине, 2357 ha налази се у заштићеном подручју, док је 750 ha у заштитној зони.

Туризам

Вредности планског подручја, са аспекта туристичке валоризације, односе се на приступачност подручја ПИО „Потамишје", његове природне и антропогене вредности, еколошку очуваност, богатство мотива, као и потенцијалну туристичку привлачност насеља у његовој непосредној околини.

На заштићеном подручју и околини постоји велики потенцијал за развој: екотуризма („birdwatching", рекреативних активности, као што су вожња бициклима, пешачење, купање и слично, едукација кроз школе у природи, еколошке кампове, екскурзије, стручне и студијске боравке за одрасле), риболовног, културно-манифестационог, руралног и наутичког туризма.

Такође, недалеко од насеља Баранда постоје налазишта минералног блата - пелоида, те је кроз локалне планове развоја наведена и могућност њиховог комерцијалног коришћења и развој здравственог туризма на овом подручју.

Планирање туристичких садржаја и активности, које морају бити усклађене са мерама и режимима заштите природе, уз адекватну презентацију и промоцију природних вредности, утицаће и на већу атрактивност туристичких локалитета и повећање обима туристичких услуга.

Шумарство и лов

Шумама и шумским земљиштем највећим делом газдује ЈП „Војводинашуме", а делом газдују ЈП „Воде Војводине" и сопственици шума. Шумска вегетација и шумске монокултуре аутохтоних и алохтоних врста и групације дрвенастих врста које се јављају у мозаику са забареним површинама, користе се првенствено за добијање производа од дрвета. Највећу површину унутар шумског покривача, заузимају монокултуре хибридних топола.

Приоритетна функција шума ЈП „Војводинашуме" у оквиру ГЈ „Горње Потамишје" је глобална намена 11 - шуме са производно-заштитном функцијом. Основну намену чине:
- Наменска целина 10, производња техничког дрвета и
- Наменска целина 92, узгајалиште птица мочварица.

Привредна функција ових шума се остварује кроз испоруку дрвних сортимената дрвопрерађивачким фирмама које производе: амбалажу, палете, палетне елементе и љуштени фурнир. Такође, остварује се и пласман огревног дрвета (тврдих и меких лишћара) на целом подручју јужног и средњег Баната, који се продаје синдикалним организацијама и слободном продајом крајњим потрошачима. Потражња за огревним дрветом је знатно већа од укупне производње.

Коришћење недрвних производа из шуме (лековитог биља и гљива) није организовано.

3.9. ИНФРАСТРУКТУРА

3.9.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана егзистирају следећи видови саобраћаја: путни - друмски, железнички и водни. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја на подручју у обухвату Просторног плана и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички и водни саобраћај користе само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

За развој лова као привредне гране у обухвату Просторног плана постоје добри предуслови,

посебно услови станишта, који погодују развоју дивљачи. Ограничење у развоју лова као туристичког производа су мала улагања у ову привредну грану.

Путни - друмски саобраћај омогућује доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима.

Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:
- државни путеви I реда: бр.13, и бр.18,
- државни путеви II реда: бр.129, бр.130, бр.131, бр.308 и бр.309.

Основни путни правци који омогућавају даљинска и транзитна кретања, као и везе са центрима међународног (Нови Сад), националног ранга (Зрењанин, Кикинда, Панчево) и регионалног ранга (Вршац) су ДП бр.13 и ДП бр.18.

Државни путеви II реда су саобраћајни капацитети који омогућавају субрегионално и регионално повезивање и основни су абсорбери свих саобраћајних збивања на посматраном подручју. Такође су и путеви који омогућују изворно-циљна кретања и квалитетно међунасељско повезивање у обухвату Просторног плана.

Систем општинских путева у обухвату Просторног плана (Град Зрењанин, општине Опово, Ковачица и Сечањ) су различитог степена изграђености и омогућују доступност овом простору из свих праваца, са везама на државну путну мрежу високог ранга (ДП I и II реда).

У оквиру катастарских општина у обухвату Просторног плана, налазе се и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви), који су радијалног облика и повезују насеља и садржаје у атару.

Железнички саобраћај у обухвату је дефинисан преко пруга регионалног и локалног значаја, треба издвојити правце:
- регионалних пруга бр.2 и бр.6,
- локалних пруга бр.16 и бр.17,
- демонтиране пруге на правцу Сечањ - Јарковац - Самош.

Железнички саобраћај има мали удео у туристичким кретањима на подручју обухваћеним Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), због веће удобности у односу на аутобуски превоз, могао би имати значајно учешће у туристичким кретањима, првенствено код путовања већег броја путника.

Водни саобраћај на посматраном подручју заступљен је преко пловног канала ОКМ ХС ДТД, Банатска Паланка - Нови Бечеј, са релативно скромним просторно и инфраструктурно прихватно
- манипулативним и превозним капацитетима (товариште на каналу ОКМ код Банатске Дубице).

Водоток Тамиш није категорисан као пловни водоток (изузев у зони Панчева, што је ван обухвата Просторног плана), па у смислу транспорта нема значај, али се може користити у спортске и рекреативне сврхе малим пловилима (чамци).

Немоторни саобраћај је заступљен преко бициклистичких коридора националног ранга. Међународна бициклистичка стаза - цикло коридор 6[11], Дунав - Црно море, позиционирана је ван обухвата Просторног плана (западно), у општини Стара Пазова. Цикло коридор 6 није доступан у овом делу обухвата без организованог прелаза (скела/трајект) преко Дунава. Национални цикло коридор је дефинисан уз канал ОКМ ХС ДТД и део Тамиша од Уставе Ботош до границе са Румунијом (Јаша Томић).

11 Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta.

Ваздушни даљински саобраћај за потребе овог подручја се одвија преко аеродрома „Никола Тесла" (за путнички и карго саобраћај), док се за спортско-туристичке намене користи аеродром Зрењанин-Ечка. Оба терминала у потпуности задовољавају садашње обиме транспортних захтева.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да саобраћајна инфраструктура (путно- друмски, железнички и водни саобраћај), у оквиру подручја обухвата Просторног плана, даје добре основе за надоградњу или реконструкцију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца, на нивоу високог комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације у оквиру овог простора. С друге стране може се констатовати да у оквиру ПИО „Потамишје", садашње стање и постојећи капацитети саобраћајне инфра и супраструктуре имају одређени негативан утицај који произилази мање из природе самог инфраструктурног система транспорта, а више из вишедеценијског заостајања у примени савремених технологија транспорта.

3.9.2. Водна и комунална инфраструктура

Снабдевање водом

Насеља у обухвату Просторног плана највећим делом поседују изграђен водоводни систем, с тим да се део насеља снабдева водом из регионалних система, док се за поједина насеља (Сакуле, насеља општине Сечањ и др.) и даље користе локална изворишта.

Одвођење атмосферских и отпадних вода

Одвођење атмосферских вода из насеља врши се посебним системима каналске мреже у оквиру грађевинског подручја, било отвореним или зацевљеним каналима, у зависности од ширине профила улица. Отворени канали, који најчешће прате саобраћајнице, углавном су запуштени и непроточни.

Канализациона инфраструктура изграђена је у насељима Јаша Томић, Сечањ, Опово и Идвор, али обухвата мали проценат домаћинстава. Ни једно насеље на овом подручју тренутно нема изграђен уређај за пречишћавање отпадних вода који је у функцији. Отпадне воде испуштају се у водопропусне септичке јаме, које су потпуно засићене после дуге употребе.

Постојећом планском документацијом пречистачи отпадних вода насеља у највећем броју случајева планирани су на самој граници са заштићеним подручјем, као што је случај са насељима Сакуле, Банатски Деспотовац и Баранда (поред Тамиша), Идвор (поред локалитета Петрићева бара), Шурјан (поред Тамиша, југозападно од постојеће радне зоне), Бока (поред локалитета Стари Тамиш). У случају неколико насеља, иако је планирана локација ван директне зоне утицаја, реципијент пречишћеног ефлуента је хидролошки повезан са заштићеним подручјем (Јаша Томић, Сечањ, Чента, као и Сутјеска, чији пречистач је планиран на пашњаку, на удаљености 150 m од границе заштићеног подручја). За део насеља изградња пречистача планирана је у самом заштићеном подручју, као што су Неузина (локалитет Стари Тамиш, у близини пута Р-123: Неузина 2 (Тамиш) - Неузина 1, Фаркаждин (пашњак уз источни део грађевинског подручја), Орловат (приобаље Тамиша уз јужни део грађевинског подручја) и Томашевац (пашњак уз југоисточни део грађевинског подручја). Једино у случају насеља Уздин, канал планиран за реципијент није у хидролошкој вези са заштићеним подручјем. Као крајњи реципијент пречишћених отпадних вода за сва остала насеља је река Тамиш.

Одбрана од поплава

Тамиш припада водама I реда, у оквиру групе међудржавних вода као природни водоток.

У заштићеном подручју удео у управљању имају Водопривредно друштвено предузеће „Средњи Банат" из Зрењанина и Друштвено водопривредно предузеће „Тамиш Дунав" из Панчева. ВДП „Средњи Банат" обавља водопривредну делатност на територији Града Зрењанина, општина: Сечањ, Нова Црња и Житиште, а ДВП „Тамиш Дунав" у граду Панчеву, општинама Ковачица и Опово, углавном пружањем услуга за ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад и ЈП „Ђердап".

Протицај реке Тамиш је карактеристичан по изразитој неуједначености, како током године, тако и између појединих година. У домену великих вода Тамиш у нашој земљи има различите воднорежимске карактеристике тока, а у подручју обухвата Просторног плана може се поделити на две деонице. Прва деоница, од државне границе до ушћа Брзаве код Ботоша, има изграђене насипе са широким мајор коритом. За ову деоницу је карактеристичан брз настанак поплавног таласа и одбрана од поплава од неколико дана.
Сваки водоток има свој посебан режим проглашавања фазе одбрана од поплава: „редовне" и „ванредне" одбране. За „банатске водотоке", ВДП „Средњи Банат" директно и самостално проглашава увођење или укидање степена одбране.

Меродавни водомер за водоток Тамиш, за деоницу која пролази територијом Града Зрењанина се налази код Сечња са котом „0" водомера (73,46 m н.в.). Редовна одбрана се проглашава код читања 400 cm, а

Друга деоница, од ушћа Брзаве до споја са Дунавом преко канала Карашац код Ченте, има и до 5 km широку инундацију оивичену изразито високим теренима. При наиласку великих вода, ова долина се плави и има велику акумулациону моћ ванредна код читања 650 cm. У обухвату Просторног плана налази се хидролошка станица „Јаша Томић" и „Сечањ", а подаци о површинским водама Тамиша се користе и са хидролошке станице „Панчево", а за Брзаву са хидролошке станице „Конак".

Заштита приобаља Тамиша спроводи се комбинацијом различитих објеката и мера. Линијска заштита се врши углавном насипима. Ретензијама се може вршити растерећење водотока, а мрежом канала са евакуационим објектима регулише се упуштање воде у Тамиш.

На територији коју покрива ВДП „Средњи Банат", од државне границе до Томашевца, протеже се левообални насип Тамиша (од km 120+375 до km 90+200) и део насипа магистралног канала ДТД, који чине јединствен линијски систем одбране. Деснообални насип се протеже од државне границе до високог терена непосредно код укрштања Тамиша са магистралним каналом ДТД код Ботоша (од km 113+175 до km 83+500). Десна обала захвата високи терен од km 83+500 до km 37+000 (мост код Баранде на Тамишу). Друга техничка деоница има 46,5 km високог терена. Насипи I одбрамбене линије димензионисани су на 1% велику воду и распоређени су на деловима тока Тамиша. Део речног тока од Томашевца до Опова природна је ретензија за велике воде.

Делови мелиорационих система за одводњавање са припадајућим водним објектима који се налазе на предметном подручју су[12]:

1. ГД СБЗ 226 Чента,
2. ГД СБЗ 225 Фаркаждин,
3. ГД СБЗ 221 Орловат-Пашњак,
4. ГД СБЗ 208 Лукићево,
5. ГД СБЗ 223 Томашевац,
6. ГД СБЗ 230 Рибњак Сутјеска,
7. ГД СБЗ 227 Орећ-Беле Баре-Сутјеска,
8. ГД СБЗ 228 Ушће-Тамишац,
9. Инундација,
10. ГД СБЗ 204 Ланка Бирда,
11. ГД СБЗ 201 Неузина-Брзава,
12. ГД СБЗ 203 Неузина-Тамиш,
13. ГД СБЗ 202 Неузина-ДТД,
14. Коридор.

Делови мелиорационих система за одводњавање са припадајућим водним објектима који се налазе на предметном подручју су[13]:

1. ГД ТД 267 Идвор-Уздин-Сакуле,
2. ГД ТД 268 Баштине-Опово,
3. ГД ТД 281 Главни Глогоњски,
4. ГД ТД 270 Надела.

Канал Хс ДТД „Банатска Паланка-Нови Бечеј", од km 68+500 до km 99+000, је изграђен као пловни са двотрачним саобраћајем. Изнад акваторије канала пројектовани пловни габарит канала износи 6 m изнад максималног водостаја. Уз канал ДТД „Банатска Паланка-Нови Бечеј", на левој и десној обали по депонији, укопан је оптички кабл компаније SBB.

12Ознаке ГД-Горњи Дунав и СБЗ-Средњи Банат Зрењанин преузете су из Оперативног плана за одбрану од поплава за 2018. годину („Службени гласник РС", број 15/18). Карактеристике горе наведених система, дате су табелама 1, 2, 3 и 4, приложеним уз прибављене Водне услове.

13Ознаке су из Оперативног плана за одбрану од поплава за 2018. годину („Службени гласник РС", број 15/18), ГД=Горњи Дунав; ТД=Тамиш Дунав. Карактеристике горе наведених система, дате су табелама 5, 6, 7 и 8, приложеним уз прибављене Водне услове.

3.9.3. Енергетска инфраструктура и енергетска ефикасност

Електроенергетска инфраструктура

На предметном простору изграђена је средњенапонска дистрибутивна мрежа електричне енергије, преко које се снабдевају потрошачи у насељима и други садржаји у простору ван насеља. Електроенергетска мрежа је углавном надземна.

Напајање електричном енергијом потрошача у обухвату Просторног плана обезбеђено је из: ТС 110/35 kV „Зрењанин 1", ТС 110/35 kV „Алибунар" и ТС 110/20 kV „Бегејци", преко далековода 35 kV из ТС 35/20/10 kV „Томашевац", ТС 35/20/10 kV „Бока" и 35 kV ТС 35(110)/20 kV „Перлез" и далековода 10 kV и 20 kV средњенапонске мреже и нисконапонске (0,4 kV) мреже, са могућношћу резервирања конзума.

У обухвату Просторног плана се налази ДВ 220 kV бр.254 ТС Панчево 2 - ТС Зрењанин 2, као део основног преносног система електричне енергије.

На постојећим објектима дистрибутивног електроенергетског система у обухвату Просторног плана се врше радови на одржавању, адаптацији и реконструкцији у циљу очувања поузданог и сигурног напајања конзумног подручја.

Термоенергетска инфраструктура

На простору обухвата Просторног плана изграђена је транспортна гасоводна мрежа (притиска већег од 16 bar) и дистрибутивна гасоводна мрежа (притиска до 16 bar), експлоатационо нафтно поље „Бока" са нафтним бушотинама, бушитинским цевоводима и објектима за експлоатацију нафте.

На територији Града Зрењанин гасификована су сва насеља чији су делови у обухвату Просторног плана (Банатски Деспотовац, Ботош, Орловат, Томашевац, Фаркаждин и Чента). Такође, на територији општине Опово гасификована су сва три насеља чији су делови у обухвату Просторног плана (Баранда, Опово и Сакуле).

На територији општине Ковачица планирана је изградња дистрибутивне гасоводне мреже у насељима Идвор и Уздин.

У општини Сечењ такође су гасификована сва насељена места и делови насељених места која су у обухвату Просторног плана (Банатска Дубица, Бока, Јарковац, Јаша Томић, Неузина, Сутјеска, Сечањ и Шурјан).

ЈКП „Градска топлана" Зрењанин поседује део дистрибутивне гасоводне мреже у насељима Ботош, Банатски Деспотовац и Сутјеска.

У подручју обухвата Просторног плана и у његовој непосредној близини налазе се следећи гасоводи и објекти у надлежности ЈП „Србијагас"-а:
- гасовод МГ 01 Елемир-Панчево;
- гасовод РГ-01-04 за ГМРС Сечањ;
- гасовод РГ-01-04/1 за ГМРС Циглану Сечањ;
- гасовод РГ-01-15 за ГМРС Конак;
- гасовод за ГМРС Ботош;
- гасовод РГ-01-14 за ГМРС Јарковац;
- гасовод РГ-01-05 за ГМРС Бока.

На простору обухвата Просторног плана налази се нафтовод Нови Сад - Панчево (интерна ознака ДН-02, односно деоница 2), пречника Ф457 mm, са паралелно положеним оптичким каблом за систем даљинског надзора и управљања (померeним 1-2 m лево у односу на трасу нафтовода).

Обновљиви извори енергије

На простору обухвата Просторног плана за сада не постоји организовано коришћење обновљивих извора енегије.

Енергетска ефикасност

Карактеристика целокупног енергетског система, преносног, дистрибутивног, као и целокупне секторске потрошње (индустрија, саобраћај, зградарство), јесте ниска енергетска ефикасност као и нерационална потрошња енергената.
За потребе насеља и корисника у обухвату Просторног плана изграђена је електронска комуникациона мрежа задовољавајућег капацитета.

Изграђени су капацитети уз главне, као и саобраћајне правце нижег ранга све до општинских. Као главни

Према условима Републичког хидрометеоролошког завода, у обухвату Просторног плана

изграђено је 14 лансирних (противградних) станица са којих се током сезоне одбране од града
медиј, поред постојећих спојних кабловских веза и РР система, коришћен је оптички кабл.
испаљују противградне ракете у сврху заштите од града.
У протеклом периоду су обезбеђени савремени дигитални комутациони системи, чиме је постигнуто знатно повећање капацитета мреже, обезбеђење високог квалитета, поузданости и расположивости, као и увођење савремених електронских комуникационих услуга (широкопојасни сервиси).

За потребе мобилних комуникација изграђене су базне радио-станице у власништву оператора мобилних комуникација.

3.10. УГРОЖЕНОСТ ОД ВАНРЕДНИХ СИТУАЦИЈА

Ванредне ситуације које могу угрозити подручје обухваћено Просторним планом су: елементарне непогоде (земљотреси, ерозија, поплаве, олујни ветар, снежни нанос, град, суша, атмосферско пражњење, пожар), техничко-технолошке несреће/удеси и ратна разарања.

3.10.1. Елементарне непогоде

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, на подручју обухвата Просторног плана могућ је земљотрес јачине VIII и IX степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (EMC-98). У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације објеката. На основу интензитета и очекиваних последица земљотреса, сматра се да ће се за VIII степен манифестовати „штетан земљотрес", а за IX степен „разоран земљотрес".

Ерозија представља дуготрајан процес нарушавања квалитета земљишта. Настаје услед уништавања ветрозаштитних појасева, као последица јаког ветра, али и услед обрађивања и експлоатације обрадивог земљишта који знатно убрзавају ерозивни процес. Ерозија земљишта на посматраном подручју нема велику учесталост и одвија се углавном као појединачна мања појава.

Извршено је делимично уређење корита и обезбеђивање обала Тамиша. Од државне границе па до Ботоша, са обе стране реке урађени су насипи који штите од поплава широку речну долину. Насипи су изграђени и на сектору Панчевачког рита, од Ченте до ушћа, са десне стране дуж читавог тока, а са леве само на појединим секторима јер се овде река наслања на релативно високу лесну терасу.

Постојећи систем заштитних објеката нема потребан степен заштите подручја од поплава у пограничном сектору, због чега је у протеклом периоду више пута долазило до преливања и пробоја насипа са великим штетама у приобаљу. Најтежа ситуација је на Тамишу где су поплаве (1966, 2000. и 2005. године) имале катастрофалне размере. У 2005. години догодиле су се поплаве након изливања реке Тамиш, услед чега је била проглашена елементарна непогода у општинама Сечањ и Житиште од средине априла до средине јуна. До поплаве је дошло услед пробијања насипа на десној обали Тамиша у Румунији, а најугроженија су била подручја насељених места Јаша Томић и Бусење у општини Сечањ и насеље Мења у општини Житиште.

Преовлађујући ветар на овом простору дува из југоисточног правца (кошава), који може да достигне орканску брзину, те постоји ризик од јављања штете проузроковане овим олујним ветром. Појава олујних ветрова може изазвати обарање стабала и пуцање грана, што може да угрози саобраћај на путевима, живот и здравље људи и да изазове веће материјалне штете на објектима, електродистрибутивној и телекомуникационој мрежи. Такође, ови ветрови утичу на органски и неорганski свет као и на многе људске делатности, како непосредно тако и посредно (на приносе у пољопривреди, количину падавина, испаравање тла и биљака, наносе штету, психофизичко стање људи кроз повећану или смањену активност и сл.).

Под утицајем јаког ветра, у зимском периоду године може доћи до стварања снежних наноса, што негативно утиче на безбедност саобраћаја.

Појава града је чешћа и интензивнија у летњем периоду, а штете се највише одражавају на пољопривредним културама које су у том периоду и најосетљивије.
Климатски услови који имају тенденцију повећања температуре, као и количина падавина која је често недовољна или неповољног распореда како по годинама тако и у току године, знатно утичу на појаву суше. Суша директно утиче на род пољопривредних култура. Највећа учесталост суше је у вегетационом периоду када су пољопривредне културе најосетљивије и када су штете од ове непогоде у то време највеће.

Настајање пожара, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Пожари могу настати као природна појава

Према условима Републичког хидрометеоролошког завода, у обухвату Просторног плана

изграђено је 14 лансирних (противградних) станица са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете у сврху заштите од града.

(удари грома, високе температуре у време суша и сл.) или као техничко- технолошки удес (у процесу производње, акцидента и сл.), али најчешће настају услед људске непажње и немара.

Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Појава пожара могућа је и на пољопривредном земљишту, због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима или услед намерног паљења стрњике на њивама након жетве..

3.10.2. Техничко технолошке несреће - удеси

У погледу ванредних удесних ситуација, простор у обухвату Просторног плана потенцијално је угрожен услед експлоатације нафте и гаса, а највећи загађивач је постројење „НИС Нафтагас - погон „Бока" у Боки. Сабирно - отпремна станица „Бока", смештена уз локалну саобраћајницу, која повезује насеља Бока и Конак, налази се уз границу заштићеног подручја. Утицај је могућ у случају акцидента, који се манифестује у виду ерупције угљен-диоксида и нафте/газолина (што је изузетно редак случај).

На заштићеном подручју регистроване су истражне бушотине на пашњацима југозападно од насеља Конак, јужно од Боке и јужно од Сечња. Станица за снабдевање горивом налази се јужно од насеља Идвор, на путу Р-110 Перлез 2 (Фаркаждин) - Ковачица, која такође представља угрожавајући фактор. Према подацима Минстарства заштите животне средине, достављеним за потребе израде Просторног плана, утврђено је да се у подручју обухвата не налазе севесо постројења/комплекси.

4. НАМЕНА ПРОСТОРА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

За потребе заштите, даљег развоја и презентације подручја Потамишја, Просторним планом је сагледано шире подручје око Тамиша, односно подручје обухвата Просторног плана. Сагледане су слабости и снаге посматраног подручја, могућности и претње за његов даљи развој и на основу свега, као и података дефинисаних Студијом заштите, дефинисано је подручје посебне намене и подручје утицаја на посебну намену.

Подручје посебне намене је подручје ПИО „Потамишје" - Просторним планом је дефинисана граница подручја посебне намене ПИО „Потамишје".

Подручје утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" у највећем проценту чини пољопривредно земљиште, али оно обухвата и делове 14 грађевинских подручја насеља и у целости насеља Баранда, Бока, Идвор, Томашевац и Шурјан. Заштитна зона ПИО „Потамишје" је Просторним планом преузета из Студије заштите и чини део Подручја утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје".

Према билансу површина исказаном у Просторном плану у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" највећа је заступљеност територије општине Сечањ са 46,73%, а најмање територије општине Опово са 13,2%. Надаље, у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" највећа је заступљеност водног земљишта са 51,07%, а затим пољопривредног земљишта са 48,3%. Од пољопривредног земљишта највише су заступљени пашњаци са 22,26%. Заједно са пашњацима у инундацији они чине 34,65% подручја посебне намене. Најмања је заступљеност шумског земљишта у подручју посебне намене са 0,12%, али је са шумама у инундационом подручју, шумовитост подручја посебне намене 15,41%. Грађевинско земљиште у обухвату Просторног плана је заступљено са око 0,51%.

Очекивано је да ће у току израде одговарајуће планске документације ради реализације планираних садржаја у подручју посебне намене, доћи до промене основних намена површина при редефинисању грађевинског земљишта на пољопривредном и водном земљишту, а за потребе дефинисања:
- површина за туризам, спорт и рекреацију и
- површина за саобраћајну, комуналну и енергетску инфраструктуру.

Дефинисање грађевинског земљишта у границама ПИО обавезно је ускладити са:
- забранама и ограничењима која су прописана режимима заштите, дефинисаним Студијом о заштити ПИО и
- према исказаним пројектима од општег интереса и националног значаја, чија је реализација могућа на заштићеном подручју у складу са Законом о заштити природе.

5. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ

Тамиш је највећа банатска река и представља једну од најзначајнијих левих притока Дунава у Србији. Тамиш извире у Румунији, на планини Семеник, при чему је главни ток реке дугачак 340 km, од чега је у Србији 118 km. У свом горњем току има карактер планинске реке, а спуштајући се из планинских предела у Панонску низију, Тамиш сукцесивно поприма карактер равничарске реке. Тамиш улази у Србију код места Јаше Томић и тече до Панчева, где се улива у Дунав.

Захваљујући малом паду терена, Тамиш је меандрирао кроз Пананонску низију. Данас је велики број меандара физички одвојено од главног тока, чинећи мање или веће мртваје - карактеристичне екосистеме које одликује велика динамика. Српски део Потамишја је специфичан по свом руралном карактеру.

Дуго је Тамиш важио за једну од најмање загађених река у Војводини. Последње декаде двадесетог века долази до наглог пада квалитета воде у овој банатској реци. Седамдесетих година двадесетог века Тамиш је постао део основне каналске мреже Хидросистема Дунав - Тиса - Дунав. Изградњом великог броја хидротехничких објеката, а највише изградњом устава (Томашевац, Ботош и Опово) и насипа омогућено је успостављање уравнотеженог хидролошког режима, чиме је становништво Потамишја требало да буде заштићено од поплава. Међутим, као последица антропогених активности, дошло је до измене еколошких услова у реци, односно до наглог пада квалитета воде за врло кратко време. Регулација режима рада система устава довела је до смањивања протока воде што је условило засипање корита таложним материјама и нагло оплићавање реке. Најдрастичније промене доживели су температурни и режим одлагања суспендованих и ношених честица. Смањење транспортне моћи изазвало је интензивно замуљавање речног корита. Канали хидросистема ДТД су пројектовани и изграђени као споротекући водотоци, што има за последицу знатно замуљавање и слабу аерацију, те се као карактеристична региструје појава израженог дефицита кисеоника у периодима ниског водостаја. Магистрални канал Нови Бечеј - Банатска Паланка који пресеца Тамиш код Ботоша, директно утиче на хемизам и стање квалитета воде.

Научна и стручна јавност је посветила пажњу проблематици квалитета воде реке Тамиш (попут мониторинга површинских вода на територији АП Војводине), те се и ранијих година ово питање обрађивало у оквиру научно-стручних материјала. Кроз такве активности уочено је да на повећано загађење воде Тамиша у пограничном делу утичу фарме Бацова, Гатаниа и Бирда, које се налазе у Румунији, непосредно уз границу са Србијом. У делу Потамишја кроз Србију, све до Панчева не постоје значајнији загађивачи, а најзначајнији узрок повећаног загађења Тамиша у Србији представља укључење у основну каналску мрежу хидросистема ДТД.

За разлику од румунског дела тока, на коме је детектовано загађење тешким металима, фенолима, нафтом и уљима, у српском делу није детектовано загађење овог типа док је насупрот томе, установљено да у српском делу биолошко загађење воде Тамиша нагло расте.

Међутим, према подацима програма монититоринга површинских вода у АП Војводини (Покрајински сектератријат за заштиту животне средине и одрживи развој; 2003, 2004, 2005/06) на основу хемијске, микробиолошке и хидробиолошке анализе воде и седимента, на локалитету Тамиш код Ботоша измерен је најнижи садржај минералних уља у летњем и јесењем периоду у односу на све истраживане локалитете у Војводини, али када је у питању загађење тешким металима, према извештају из 2005. године, у води реке Тамиш измерене су повишене концентрације кадмијума (Cd) код локалитета Ботош.
Узрок појављивања тешких метала у води Тамиша може бити спирање процедних вода из тела депонија (сметлишта) имајући у виду да ни једно одлагалиште отпада у насељеним местима дуж српског дела Тамиша не поседује ни минималне санитарне услове када је у питању заштита земљишта, површинских и подземних вода од загађивања. Неке од депонија и сметлишта удаљене су свега пар стотина метара од главног тока реке.

Квалитет воде Тамиша праћен је и деведесетих година XX века. Према резултатима микробиолошких-хемијских анализа воде Тамиша током прве половина јула 1996. године, идентификована је велика неуједначеност квалитета воде на току Тамиша кроз нашу земљу. Ова неуједначеност огледала се не само по местима узорковања него се знатно разликовала и у односу на параметар који се примењивао. Ова чињеница указује на деценијску угроженост Тамиша, са знатним антропогеним утицајем на квалитет воде.

На основу резултата анализа фитопланктона и зоопланктона реке Тамиш вршених током јула 1996. године, утврђено је погоршање квалитета воде у односу на раније периоде, у погледу смањења бројности врста које су прилагођене на живот у мање загађеним водама, што се одразило и на вредности индекса сапробности (Пујин ет ал, 1998).

Идентификација антропогених фактора угрожавања Потамишја

Како би се дефинисао еколошки статус реке Тамиш у делу тока кроз Србију, у оквиру прекограничног пројекта Р.Србије и Р.Румуније, формиран је Интегрални катастар загађивача реке Тамиш.[14] Дефинисан еколошки статус представља полазну основу за статешке одлуке које се односе на унапређење и боље коришћење ресурса Тамиша, као и непосредног окружења - Потамишја.

Такође, регистар испуштања и преноса загађујућих супстанци - PRTR (енгл. „Pollutant Release and Transfer Register") представља посебан међународни уговор развијен као протокол Архуске конвенције, који је Р.Србија ратификовала 2011. године. У оквиру имплементације ПРТР Протокола и Е-ПРТР директиве развијен је информациони систем 2012. године, који се стално унапређује.

Сагледавањем доступних података на порталу Регистра испуштања и преноса загађујућих супстанци, који се у оквиру Националног регистра извора загађивања води Агенција за заштиту животне средине Р.Србије, уочено је да се на подручју у обухвату Просторног плана налази:
- фарма свиња предузећа „MASSAGRAR" у Сечњу (емисија Амонијака (NH_3) у ваздух);
- фарма свиња Индустрије меса „ПКБ ИМЕС" доо (емисија Амонијака (NH_3) у ваздух).

Насеља, као антропогена творевина представљају угрожавајући фактор целокупног Потамишја. Загађење земљишта, површинских и подземних вода углавном потиче од комуналних и атмосферских отпадних вода.

Угрожавајући фактор су непрописно изграђене септичке јаме, процедне воде са баштенских површина, складишта стајњака, горива и депои других материјала који су периодично, у условима повећаних падавина, у контакту са подземним водама.

Такође, као потенцијални извор емисије, препознаје се делатност узгоја рибе, као и извори који потичу из сектора управљања отпадом и комуналним отпадним водама. Тачкасти извори емисије потичу из минералног и прехрамбеног сектора, а од осталих сектора доминирају активности везане за потребе саобраћаја (бензинске станице и сл.). Од сточарске производње, најинтензивнији потенцијални утицај потиче из делатности интезивног узгоја свиња.

Утицај загађења из насеља зависи и од хидролошког стања подручја. Влажна подручја протежу се скоро читавим ободом појединих насеља, а ниво воде је у директној вези са хидролошким стањем на ширем подручју. Загађења на овим површинама имају директан утицај на прву издан, па постоји могућност утицаја на Тамиш, канале и пашњачке површине.

Несанитарно решавање проблема отпадних вода има директан утицај на квалитет земљишта, воду Тамиша и околних канала.

Коришћењем пестицида и минералних ђубрива на аграрним површинама (дифузни извори загађења), биљке усвајају само део хемијских материја које се користе, а одређени део материја које не бивају усвојене, под утицајем атмосферских падавина и физичко-хемијским силама растварају се у води и процесима испирања пролазе кроз земљиште, доспевају или до подземних вода или до мелиорационих канала којима долазе до самог речног тока као реципијента чиме загађују воду Тамиша.
Највећи проблем из домена управљања отпадом представља мешовито, неадекватно и недовољно организовано одлагање отпада на локацијама депонија, које углавном нису санитарно уређене. Иако на самом заштићеном подручју нема регистрованих санитарних депонија за одлагање отпада, поједине локације се налазе у плавној зони Тамиша.

Најближе регионалне депоније комуналног отпада планиране су у близини Зрењанина и Панчева. Потенцијална трансфер станица у КО Сечањ планирана је унутар граница заштићеног подручја, на пашњаку локалитета Ледине.

Нелегална одлагалишта отпада, која су спонтано настала, представљају значајан фактор угрожавања подручја под заштитом, од којих су нека унутар заштићеног подручја (за насеља Баранда и Опово, Сечањ,

14 Факултет за примењену екологију „ФУТУРА", Београд, 2010. год.

Шурјан и Фаркаждин), на граници са заштићеним подручјем (отпад из насеља Идвор) и у његовој непосредној околини (одлагалишта за насеља Ботош, Јарковац, Бока, Банатска Дубица и др.). Негативни утицаји јављају се у виду загађења околног земљишта, површинских и подземних вода, како филтратом, тако и отпацима који се разносе. Такође, присутан је и депонијски гас (метан и угљен-диоксид), који настаје услед метаболичких процеса разлагања отпадних материја, а који је запаљив и експлозиван.

Постојеће радне зоне налазе се у зони непосредног и посредног утицаја на заштићено подручје. У обухвату границе заштићеног подручја нема индустријских постројења. Једино индустријско постројењу на ободу границе ПИО је фабрика млека у Сакулама.

Загађење животне средине из индустријских погона на простору у обухвату Просторног плана превасходно потиче од прехрамбене индустрије, из сектора производње млека и млечних производа (погон млекаре у Сакулама). Млекаре генерално припадају групи великих загађивача површинских вода због материја које се у производњи добијају као нуспроизводи или крајњи отпад. Такође, велику претњу по животну средину представљају дезинфекциона средства, која се користе приликом производње и прераде млека.

Обзиром на то да је простор ПИО „Потамишје" окружен обрадивим пољопривредним земљиштем, које досеже до границе заштићеног подручја, очекиван је негативан утицај на заштићено подручје услед интензивне примене минералних ђубрива за повећање приноса, као и агрохемијских мера заштите култура.

Како се у сливу Тамиша налазе две фарме свиња (у Фаркаждину и Сечњу) и фарма говеда у Сакулама, таложни басени за смештај отпадне воде ових фарми не смеју да се налазе унутар заштићеног подручја, због угрожености тог подручја од високих вода Тамиша. Ни једна од ових фарми не налази се у заштићеном подручју, али имају значајан утицај на стање животне средине заштићеног подручја.

Еколошки статус насеља као извора загађења реке Тамиш

У оквиру интегралног катастра загађивача реке Тамиш, приказани су основни показатељи загађења животне средине и еколошког статуса 17 насеља која се налазе дуж Тамиша. У наставку су приказани општи и посебни подаци о генерисању отпада и изворима емисија загађујућих материја у медијуме животне средине који могу да имају сигнификантан утицај на еколошки статус реке Тамиш. Наведене су идентификоване званичне (ЈКП) депоније, дивље депоније, начин одвођења комуналних отпадних вода из насеља и привредни субјекти генератори загађења.

Јаша Томић је погранично насеље у Општини Сечањ. Румунска граница је источно на око километар од села. Село је познато по поплави која се догодила 2005. године када се излила река Тамиш и поплавила велики део насеља, што је највећа поплава у Банату у последњих стотинак година. Становништво се бави пољопривредном производњом, а нарочито ратарством, воћарством и сточарством. На постојећу фекалну канализацију нису прикључена сва домаћинства, а на њеном изливу у стари Тамиш се налази и дивља депонија. Све воде које се одводе из насеља гравитирају ка каналу „Јер" који се преко црпне станице улива у Тамиш. Великих загађивача нема. Примарна функција канала „Јер" је наводњавање и одводњавање пољопривредног земљишта као и одвођење атмосферских и санитарних вода из самог насеља. Карактерише га уско корито и слаб проток.

Шурјан је насеље у општини Сечањ. То је најмање насеље у српском Потамишју, а чини га свега неколико улица. Становништво се бави углавном ратарством и сточарством. У насељу нема значајнијих загађивача, а проблем представља нелегално одлагање отпада.

Бока је насеље у Општини Сечањ, са веома великим атаром. Највећи загађивач у насељу је погон за експлоатацију сирове нафте. У насељу постоји напуштени магацин и депонија бившег погона за производњу екрана и катодних цеви. Одношење отпада врши ЈКП „Сечањ". У насељу постоје дивље депоније и дивља сточна гробља. Један део насеља (нафташка колонија) је покривена мрежом фекалне канализације који се испушта у „Стари Тамиш" без третмана, услед чега је уочљив развој бујне макрофитске вегетације у приобалној зони као индикатор органског оптерећења воде. Канализациони излив се налази на око 100 метара од насеља. Велики проблем представљају и појединa пољопривредна домаћинства која генеришу велике количине стајњака и непрописно га одлажу.

У атару насеља Бока доминирају мелиорациони канали који припадају систему прекограничних канала Ланка Бирда. Сви канали се уливају у главни ток Тамиша преко црпне станице Бирда у Боки. На једном краку канала изливају се индустријске отпадне воде из постројења за експлоатацију сирове нафте „НИС Нафтагас" (Утоварна станица „Бока") из Новог Сада.

Насеље Сечањ је центар истоимене Општине. Становништво се углавном бави ратарством, сточарством и рибарством. Општина је карактеристична по великој површини под рибњацима од којих се највећи број користи за узгој и производњу шаранске рибе. Нема великих загађивача у насељу, а као најопаснији

загађивач намеће се фарма за узгој свиња. Одношење отпада врши комунално предузеће. У насељу постоје дивље депоније. Фекална канализација покрива мали проценат становништва, а већина санитарних отпадних вода се евакуише путем септичких јама.

Неузина је такође насеље у општини Сечањ. Нема великих загађивача у насељу, али постоје несанитарне депоније. Отпад односи надлежно комунално предузеће. У насељу не постоји изграђена фекална канализација.

Ботош је насеље града Зрењанина. Ботош има добре привредне и економски погодне везе са осталим околним местима, као и са Зрењанином. У насељу нема фекалне канализације, као ни већих загађивача. Становништо је оријентисано претежно на пољопривреду и рибарство. Велики проблем представља збрињавање пољопривредног отпада. У насељу постоје дивље депоније, а одношење отпада врши надлежно комунално предузеће.

Томашевац је такође насеље Града Зрењанина. У насељу нема великих загађивача. Присутна је једна стара званична депонија, која се користила док није било вршено одношење отпада из села. Отпад односи надлежно комунално предузеће. Део становништва и даље одлаже комунални отпад на ову депонију. Проблем представља близина мелиорационог канала на кога се депонија наслања. Насеље нема изграђену фекалну канализацију. Велики проблем представљају септичке јаме.

Одређени број домаћинстава садржај септичких јама испушта у плавне зоне Тамиша. Водовод је изграђен у центру села а вода је богата раствореним метаном, те се намеће проблем водоснабдевања становништва.

Орловат је село које припада Граду Зрењанину. Село је наслоњено на реку Тамиш. Становништво се бави највише ратарством и сточарством, а производња опекарских производа има дугу традицију. У насељу нема фекалне канализације.

Отпад се односи од стране надлежног комуналног предузећа. Орловат је карактеристичан по изузетно великом броју дифузно распоређених малих дивљих депонија и гомила отпада који се редовно пали. У селу нема великих загађивача, а некада је постојала мања фарма гусака. Групи малих загађивача у селу припада погон за производњу црепова Орловат. На село се наслања пашњак Кутине, који у периодима високих водостаја плави. Потез између Орловата и Уздина богат је и развијеношћу шумских заједница које карактерише висок степен предеоног и биолошког диверзитета, а нарочито фауне птица, те се намеће потреба за заштитом и очувањем овог подручја. Укупном диверзитету доприноси у великој мери рибњак у Уздину.

Идвор се налази на северозападном делу Општине Ковачица. Становништо се бави претежно ратарством, али због различитих типова вегетације (степски, ливадски, мочварни) подручја и сточаством, ловом и риболовом. У насељу нема великих привредних субјеката. У великом броју домаћинстава санитарне отпадне воде се одводе у септичке јаме, а само мањи део одводи канализационим системом. Комуналне отпадне воде се не третирају. Излив фекалне канализације је на источном делу села у зони плављења Тамиша. У околини излива оближња домаћинства одлажу неколико гомила комуналног и пољопривредног отпада који се дифузно разноси по ширем подручју. Организовано прикупљање комуналног отпада врши се од стране надлежног комуналног предузећа. Међутим, присутне су дивље депоније, на које се поред комуналног отпада одлажу значајне количине анималног, потенцијално патогеног отпада.
Фаркаждин је насеље града Зрењанина. Становништво се бави ратарством, повртарством и сточарством. У насељу не постоји изграђена фекална канализација, те се комуналне отпадне воде евакуишу у септичке јаме. Фаркаждин је једино насеље дуж Тамиша које није обухваћено системом прикупљања комуналног отпада у домаћинствима. Проблем је нелегално одлагање отпада у непосредној близини Тамиша, као и фарма свиња, која је најзначајнији загађивач реке Тамиш у овом месту.

Сакуле је насеље у Општини Опово у Јужнобанатском округу. У насељу се од загађивача издваја млекара. Постоје несанитарне депоније на које се одлаже комунални отпад. Село нема изграђену фекалну канализацију. На село се наслања огроман комплекс рибњака, чији се базени протежу између Баранде и Сакула. Одношење отпада врши овлашћено комунално предузеће. На сеоску депонију се врши одлагање отпада из неколико насеља.

Баранда је насеље у Општини Опово, које припада Јужнобанатском округу. У насељу не постоји изграђена фекална канализација. Одношење отпада врши овлашћено предузеће. У селу постоје дивље депоније. Највећи привредни субјекат је АД Рибарство, које управља шаранским рибњацима. У оквиру рибњака постоји секција за риболов и угоститељски објекат.

У непосредној близини се налази слатинско подручје, а наводи се да је слано блато из ових бара лековито, те се намеће као изазов за развој бањских и туристичких капацитета у Баранди.

Насеље Опово је центар Јужнобанатске општине Опово. Становништо је окренуто превасходно пољопривредној производњи. У насељу постоји изграђена фекална канализација, којом управља

комунално предузеће, која покрива мали проценат становништва. Ова отпадна вода излива се у Тамиш без третмана, препумпавањем у црпној станици недалеко од центра села. Постоје дивља сметлишта - депоније у насељу које се налазе у плавној зони Тамиша.

Улога хидротехничких објеката на Тамишу

Устава на Тамишу код Томашевц заједно са уставама на каналу ДТД код Ботоша и Новог Бечеја и уставом код Стајићева на Бегеју регулише проток и ниво воде у каналској мрежи ДТД средњег и северног Баната. Устава служи за пропуштање великих вода Тамиша према Панчеву.

Устава Ботош је изграђена близу места Ботош, на траси куда је пре изградње канала ХС ДТД текла Брзава. Устава омогућује сепарацију вода средњег и југоисточног Баната у периоду одводњавања, као и снабдевање водом канала низводно од Ботоша ради одржавања водостаја на пројектованим нивоима.

Устава Чента је изграђена на каналу Карашац, где у периоду великих вода Дунава спречава улаз дунавских вода кроз Карашац у Тамиш и врши сепарацију вода Дунава и Тамиша. Омогућује упуштање дела великих вода Тамиша у Дунав.

Устава Опово је изграђена на Тамишу, где је у периоду малих вода Тамиша и Дунава потпуно затворена и служи за упућивање вода Тамиша у Дунав кроз Карашац и уставу Чента, чиме се обезбеђује диригован водостај на Тамишу између устава Опово и Панчево. Велике воде Тамиша пропушта према Панчеву.

6. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПЛАНА)

Просторним планом нису предвиђена варијантна решења. Вредновање варијанти са разних аспеката па и заштите животне средине је извршено у прелиминарној фази дефинисања режима заштите и заштитне зоне при формулисању Студије за предлог стављања под заштиту ПИО „Потамишје". Усвојена решења су интерпретирана у Просторном плану и предметним елаборатом, односно Извештајем о стратешкој процени утврђено је да су у складу са основним принципима одрживог развоја у погледу свих даљих активности у смислу просторног уређења и заштите самог подручја у обухвату Просторног плана.

Реализовањем односно усвајањем и имплементацијом планског документа, уређење и коришћење простора у обухвату посебне намене Просторног плана ће се одвијати у смеру планске реализације садржаја и активности (планским уређењем), уз испуњавање претходних услова заштите природе и животне средине.
У случају нереализовања Просторног плана, тенденције у уређењу и коришћењу предметног
простора ће се вероватно одвијати према следећем сценарију:

- нереализовање смерница из плана вишег реда;
- неадекватна узурпација и изградња простора, праћена повећањем загађивања земљишта, подземних и површинских вода и ваздуха;
- даља деградација природних ресурса и неадекватно коришћење простора које није у складу са Студијом заштите ПИО „Потамишје";
- нереализовањем изградње инфраструктуре очекиван је сценарио угрожавања животне средине и природних вредности предметног простора;
- промена структуре пољопривредног земљишта;
- изостајање развоја категорије заштитних појасева зеленила;
- изостанак могућности за коришћење обновљивих извора енергије односно за развој ширег подручја у односу на обухват Просторног плана, с обзиром да се Просторним планом даје могућност за коришћење обновљивих извора енергије.

7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Специфичност простора у обухвату Просторног плана, али и непосредног и ширег окружења, као и постојећи садржаји и планиране намене, условиле су да у поступку израде Просторног плана буду обављене консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, при чему су прибављени подаци, услови и мишљења. Све консултације су релевантне за процес стратешке процене утицаја планских решења и израду предметног Извештаја о стратешкој процени.

Услови и мере надлежних органа, институција и предузећа које су имаоци јавних овлашћења у обавези да доставе за потребе израде планског документа (Закон о планирању и изградњи), су процесом стратешке

процене вредновани и имплементирани у планска решења и саставни су део предметног Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину.

Према Закону о планирању и изградњи, који поред осталог уређује поступак израде и доношења планских докумената, у израду Просторног плана се грађани и остала заинтересована јавност, на које плански документ може имати утицај, укључују већ у почетној фази, одмах након доношења одлуке о изради планског документа, уз могућност изјашњавања, односно подношења примедби и сугестија.

Упознавањем јавности у раној фази планског поступка са општим циљевима и сврхом израде Просторног плана, могућим решењима за уређење и развој просторне целине, као и ефектима планирања (чл. 45а Закона о планирању и изградњи), ствара се могућност да се заинтересована јавност упозна са намерама и утиче на планска решења. Сврха раног јавног увида је да се оствари информисаност грађана, да се јавност укључи у процес, а тиме и допринесе у формулисању планских решења, што подразумева да поднете сугестије и примедбе треба да буду од користи.

Рани јавни увид (РЈУ) је и у случају овог Просторног плана организован након доношења Одлуке о изради Просторног плана, а пре формирања нацрта планског документа. Фазом раног јавног увида у поступак израде планске документације уведен је двостепени поступак партиципације јавности.

Излагање материјала на рани јавни увид обављен је пре прибављања услова и података од стране надлежних предузећа и организација, односно посебних услова за заштиту и уређење простора у трајању од 15 дана, у периоду од 16. - 30. јун 2017. године. У току одржаног раног јавног увида пристигле су сугестије и мишљења на предложени материјал који је садржао:

- опис граница планског документа;
- извод из планских докумената вишег реда и планова од значаја за израду Просторног плана;
- опис постојећег стања, начина коришћења простора и основних ограничења;
- опште циљеве израде Просторног плана;
- планирану претежну намену површина у обухвату Просторног плана са билансом, предлог подручја посебне намене и општа концепција развоја подручја посебне намене;
- очекиване ефекте планирања у погледу унапређења начина коришћења простора подручја посебне намене.

Преглед пристиглих мишљења и сугестија заинтересованих корисника простора током раног

јавног увида дат је у наредној табели.

Табела 2. Преглед добијених мишљења на Материјал за рани јавни увид за израду Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика „Потамишје"

	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	ДАТУМ ПРИЈЕМА
1.	НИС а.д. Нови Сад - Гаспром Њефт, Функција за спољне везе и односе са државним органима	30.06.2017.
2.	ЈП „Србијагас"	03.07.2017.
3.	АП Војводина, Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	03.07.2017.
4.	Република Србија, Центар за разминирање	03.07.2017.
5.	ЈП „Транснафта"	03.07.2017.
6.	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама	03.07.2017.
7.	ЈВП „Воде Војводине"	04.07.2017.
8.	ЕТВ ЈП Емисиона техника и везе, Сектор технике	06.07.2017.
9.	„Инфраструктура железнице Србије" а.д	06.07.2017.
10.	Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије	06.07.2017.
11.	Републички завод за заштиту споменика културе	06.07.2017.
12.	Покрајински завод за заштиту природе	11.07.2017.
13.	ЈП „Путеви Србије"	11.07.2017.
14.	Општина Ковачица	12.07.2017.
15.	ЕМС Акционарско друштво „Електромрежа Србије" Београд	09.08.2017.
16.	Министарство унутрашњих послова Сектор за ванредне ситуације	15.08.2017.

Пристигла мишљења и сугестије заинтересованих корисника простора током раног јавног увида, као и подаци и услови надлежних институција (преглед институција, органа, организација и предузећа је дат у наредној табели) добијени у току израде Просторног плана интегрисани су у оквиру услова и мера заштите и коришћења предметног простора и планских решења.

Уз одговорност за квалитет планског решења, која је на стручном обрађивачу планског документа и надлежном органу који дато решење верификује у форми нацрта, овим се обезбеђују услови да се формулишу оптимална планска решења, односно да се задовоље различити интереси корисника простора.

У току израде Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину добијени су услови и сагласности надлежних институција (преглед институција, органа, организација и предузећа је дат у наредној табели). Такође, одржан је низ консултација са Покрајинским заводом за заштиту природе и вршен је обилазак терена при чему су организовани састанци са месним заједницама у обухвату, општинским одељењима надлежним за урбанизам и просторно планирање, као и осталим локалним организацијама, међу којима су оне које се баве темом екологије односно заштите живитне средине.

Такође, вршена је комуникација са надлежним Министарством заштите животне средине (Сектор за за заштиту природе и климатске промене) на тему актуелног статуса поступка доношења Уредбе о проглашењу ПИО и израде Нацрта Просторног плана, уочених конфликта између области заштите природних добара и других корисника у смислу коришћења земљишта, о потреби мањих техничких корекција Студије заштите ПИО, као и синхронизованог рада актера који утичу на поступак заштите природног добра са Обрађивачем Просторног плана. У смислу закључка поводом одржаног састанака између представника Министарства, Покрајинског завода за заштиту природе и Обрађивача Просторног плана, договорена је обавезна сарадња између ове три инстатуције како би границе и режими заштите били усаглашени у Нацрту Просторног плана са Студијом којом се ПИО „Потамишје" предлаже за заштићено природно добро, иако поступак заштите није завршен.

Рад на мерама и режимима заштите из Студије предлога за стављање под заштиту ПИО „Потамишје", настављен је и у погледу консултација са Покрајинским секретаријатом за урбанизам и заштиту животне средине, Покрајинским заводом за заштиту природе, као и са представницима ЈВП „Воде Војводине".

Табела 3. Табела органа и институција од којих су прибављени услови и подаци од значаја за израду Просторног плана и стратешке процене

	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	ДАТУМ ПРИЈЕМА
1.	М ИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, Сектор за планирање и управљање у животној средини, Група за заштиту од великог хемијског удеса	01.09.2017.
2.	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру	29.08.2018.
3.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, Сектор за ванредне ситуације, Управа за управљање ризиком	29.09.2017.
4.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Зрењанину, Одсек за управљање ризиком и цивилну заштиту	11.09.2017.
5.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Панчеву	31.07.2018.
6.	МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ Сектор за водни саобраћај и безбедност пловидбе	17.11.2017.
7.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	14.09.2017.
8.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ	20.09.2017.
9.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ, МЕЂУРЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ	05.09.2017.
10.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ	25.09.2017.
11.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ, ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ И ОДНОСЕ СА ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА	18.09.2017.
12.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО	05.09.2017.
13.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ, ДЕМОГРАФИЈУ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА	07.09.2017.
14.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СПОРТ И ОМЛАДИНУ	03.08.2018.
15.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ - НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ	11.09.2017.
16.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО, Сектор ловства и аквакултуре	20.10.2017.
17.	РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД	18.09.2017.
18.	РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД	17.08.2017.
19.	ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ	25.08.2017.
20.	ГЕОЛОШКИ ЗАВОД СРБИЈЕ Сектор за геотехнику и хидрогеологију	/
21.	АГЕНЦИЈА ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ АП ВОЈВОДИНЕ	/
22.	МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, Одељење за заштићена подручја и еколошку мрежу	24.10.2017.
23.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, ДИРЕКЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ Управа граничне полиције	20.10.2017.
24.	МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА Управа царина, Сектор за финансијске, инвестиционе и правне послове	29.09.2017.
25.	МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ Управа за пољопривредно земљиште	17.07.2018.
26.	ОПШТИНА СЕЧАЊ, Одељење за урбанизам, путну привреду, стамбено-комуналне послове и грађевинарство	/
27.	ОПШТИНА СЕЧАЊ, Месна заједница „Бока"	23.10.2017.
28.	ОПШТИНА СЕЧАЊ, Месна заједница „Јарковац"	20.10.2017.
29.	ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ, Општинска управа, Одсек за урбанизам	18.09.2017.
30.	ГРАД ЗРЕЊАНИН, Одељење за урбанизам и просторно планирање	20.09.2017.
31.	ГРАД ЗРЕЊАНИН, Месна заједница „Банатски Деспотовац"	29.09.2017.
32.	ГРАД ЗРЕЊАНИН, Месна заједница „Орловат"	02.10.2017.
33.	ГРАД ЗРЕЊАНИН, Месна заједница „Ботош"	05.10.2017.
34.	ГРАД ЗРЕЊАНИН, Месна заједница „Чента"	30.10.2017.
35.	ОПШТИНА КОВАЧИЦА, Одељење за урбанизам, стамбено-комуналну делатност, заштиту животне средине, саобраћај и енергетику, имовинско правне и инспекцијске послове	07.09.2017.
36.	ОПШТИНА ОПОВО, Одељење за имовинско правне, стамбене послове, урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине	06.09.2017.
37.	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ	27.09.2017.
38.	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ ЗРЕЊАНИН	21.09.2017.
39.	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ У ПАНЧЕВУ	11.10.2017. 17.11.2017.
40.	ЗАВОД ЗА КУЛТУРУ ВОЈВОДИНЕ	25.07.2018.
41.	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ	04.10.2017. 09.05.2018. 09.05.2018. 14.05.2018. 30.07.2018.

	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	ДАТУМ ПРИЈЕМА
42.	УСТАНОВА „РЕЗЕРВАТИ ПРИРОДЕ"	31.07.2018.
43.	ЈП „ВОЈВОДИНАШУМЕ"	29.09.2017.
		05.02.2018.
		05.03.2018.
44.	ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ", Сектор за стратеп/ле, пројектовање и развој	11.09.2017.
45.	АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ ЈАВНОМ ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ИНФРАСТРУКТУРОМ „ИНФРАСТРУКТУРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ" а.д. Сектор за стратегије, пројектовање и развој	07.09.2017.
46.	ДИРЕКТОРАТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ Сектор за ваздушну пловидбу	05.09.2017.
47.	ЈВП ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ	14.08.2018.
48.	ЈКП „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА" ЗРЕЊАНИН	26.09.2017.
49.	ЈП „МЛАДОСТ"	14.09.2017.
50.	ЈКП „СЕЧАЊ"	31.08.2017.
51.	ЈП „ПОЛЕТ" ПЛАНДИШТЕ	27.09.2017.
52.	ЈКП „ЕЛАН" КОВАЧИЦА	/
53.	АД „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ" БЕОГРАД	27.09.2017.
54.	ТЕЛЕНОР ДОО	10.10.2017.
55.	„VIP MOBILE" DOO	04.12.2017.
56.	ТЕЛЕКОМ СРБИЈА, Дирекција за технику, Функција планирања и развоја, Сектор за планирање и развој транспортне телекомуникационе мреже	27.09.2017.
57.	СББ - СРПСКЕ КАБЛОВСКЕ МРЕЖЕ ДОО	07.09.2017.
58.	ЈП ЕМИСИОНА ТЕХНИКА И ВЕЗЕ, Сектор технике	01.09.2017.
59.	ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА" Д.О.О. БЕОГРАД, Огранак „Електродистрибуција Зрењанин"	04.10.2017.
60.	ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА" Д.О.О. БЕОГРАД, Огранак „Електродистрибуција Панчево"	20.09.2017.
61.	НИС АД. НОВИ САД ГАСПРОМ НЬЕФТ	20.09.2017.
		30.05.2018.
		06.06.2018.
		14.06.2018.
62.	ЈП СРБИЈАГАС	30.08.2017.
63.	ЈП „ТРАНСНАФТА"	29.08.2017.
64.	SOUTH STREAM ДОО	06.09.2017.
65.	ЈКП „ГРАДСКА ТОПЛАНА" ЗРЕЊАНИН	11.10.2017.
66.	ОПШТИНА СЕЧАЊ, Одељење за привреду, развој, инспекцијске послове и заштиту животне средине	17.10.2017.
67.	ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ, Општинска управа општине Пландиште Одељење за просторно планирање, урбанизам, грађевинарство, заштиту живтоне средине, комунално стамбене послове, инспекцикке послове и пољопривреду	19.09.2017.
68.	ГРАД ЗРЕЊАНИН, Градска управа, Одељење за привреду, локални економски и рурални развој, изградњу и уређење града и заштиту животне средине	30.08.2017.
69.	ОПШТИНА КОВАЧИЦА, Одељење за урбанизам, стамбено-комуналну делатност, заштиту животне средине, саобраћај и енергетику, имовинско правне и инспекцијске послове	07.09.2017.
70.	ОПШТИНА ОПОВО, Општинска управа Опово	29.08.2017.
71.	ОПШТИНА ОПОВО, Одељење за имовинско правне, стамбене послове, урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине	01.09.2017.
72.	ОПШТИНА ОПОВО, Одељење за имовинско правне, стамбене послове, урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине	01.09.2017.
73.	ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ВОЈВОДИНЕ	/
74.	ЈП „ТУРИСТИЧКИ ИНФОРМАТИВНИ ЦЕНТАР ГРАДА ЗРЕЊАНИНА"	/
75.	ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ГРАДА ЗРЕЊАНИНА	31.07.2018.
76.	ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ КОВАЧИЦА	25.07.2018.
77.	ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ СЕЧАЊ	/
78.	ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ ОПОВО	30.07.2018.
79.	ОПШТИНА ОПОВО, Општинска управа, Одељење за имовинско правне, стамбено комуналне послове, урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине	11.06.2018.
80.	ГРАД ЗРЕЊАНИН, Одсек за урбанизам и просторно планирање	14.06.2018.

Према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину, Извештај о стратешкој процени доставља се на мишљење заинтересованим органима и организацијама и обезбеђује се учешће јавности у његовом разматрању. Након оцене Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину и Извештаја о учествовању заинтересованих органа и организација и јавности, који сачињава орган надлежан за припрему Просторног плана, орган надлежан за послове заштите животне средине може дати

сагласност на Извештај о стратешкој процени.
Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи се истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Стратешка процена интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава плански документ ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, услова надлежних органа и институција, као и проблема и предлога у погледу заштите животне средине на предметном простору.

Имајући на уму директну међузависност животне средине и људских активности, са становишта дугорочне организације, коришћења, уређивања и заштите простора и животне средине, дефинисан је стратешки правац, а то је да се заштита животне средине врши кроз активну примену мера заштите и перманентну контролу и одговорност за поштовање и примену принципа одрживог развоја.

Концепт одрживог развоја простора у обухвату Просторног плана огледа се у детаљнијој планској организацији и уређењу, као и усклађивању коришћења простора са природним и створеним потенцијалима и ограничењима, односно карактеристикама простора.

1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Општи циљ Стратешке процене утицаја поставља оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине као и спровођење принципа одрживог развоја кроз планска решења.

У процесу израде планске документације, већина општих циљева везана је за планска документа вишег реда и услове које они диктирају, док се посебни циљеви дефинишу за конкретни разматрани простор, а односе се на специфичност, намену површина и др.

Општи циљ Стратешке процене представља: **обезбеђење услова за одржив просторни развој и коришћење природних ресурса на подручју у обухвату Просторног плана, ради дугорочног очувања и заштите Предела изузетних одлика „Потамишје", уз обезбеђење адекватних услова за живот и здравље људи.**

Наведени циљ обезбеђује се активним спровођењем управљачких активности у заштићеном подручју, као и очувањем предеоних карактеристика подручја Просторног плана, контролом рада загађивача на подручју Просторног плана и у контактној зони, као и спровођењем континуираног мониторинг система, унапређењем система управљања отпадом и рационалним коришћењем енергетских ресурса, уз фаворизовање коришћења обновљивих извора енергије.

С обзиром на то да су планови вишег реда за планско подручје Просторни план Републике Србије и Регионални просторни план АП Војводине, при дефинисању посебних циљева стратешке процене за предметни Просторни план, уважени су циљеви ових планова. Концепција и циљеви планова вишег реда су наведени у поглављу 1.1.2. Плански основ и друга стратешка документација. Такође, уважени су и остали просторни планови који су од значаја за ово планско подручје.

На основу наведеног општег циља Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Просторном плану, утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите:

А. Одрживо управљање и спровођење мера заштите у заштићеним подручјима (ПИО „Потамишје", станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста, еколошки коридори);
Б. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса (ваздух, површинске и подземне воде и земљиште) и заштита од буке;

В. Очување предеоних карактеристика подручја;
Г. Одрживо управљање отпадом;
Д. Рационална експлоатација минералних сировина и унапређење енергетске ефикасности;
Ђ. Промоција и подршка развоју туризма у складу са основним принципима одрживог развоја;
Е. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

2. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Индикатори представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за свако планирање активности у простору.

На основу дефинисаних циљева, врши се избор одговарајућих индикатора Стратешке процене. Сврха њихове примене је у усмеравању реализације планских решења ка циљевима који се постављају.

Приликом дефинисања индикатора обрађивачи стратешке процене утицаја су се ослонили на индикаторе УН за одрживи развој, индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине и на елементарне еколошке индикаторе који се могу узети у обзир у односу на постојеће стање животне средине и карактер Просторног плана и планираних активности. На основу Правилника о Националној листи индикатора заштите животне средине, на територији Просторног плана релевантни су индикатори приказани у наредној табели.

Табела 4. Преглед Посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана

Посебни циљеви Стратешке процене	Индикатори
Одрживо управљање и спровођење мера заштите у заштићеним подручјима (ПИО „Потамишје", станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста, еколошки коридори)	- Удео шумског земљишта у укупном земљишту (%) - % заштићених природних добара на територији АПВ у односу на укупну површину - Површине под изабраним значајним екосистемима (km^2 или ha) одабраних врста екосистема - Учешће броја угрожених врста у укупном броју врста (%)
Одрживо коришћење и заштита природних ресурса (ваздух, површинске и подземне воде и земљиште) и заштита од буке	- Број дана са прекорачењем ГВЕ за суспендоване честице, SO_x, NOx - Годишње количине исцрпљене подземне и површинске воде, апсолутно и као део од укупне обновљиве количине воде (m^3, %) - % домаћинстава прикључен на водовод и канализацију - % отпадних вода које се пречишћавају - Присуство фекалних бактерија у води за пиће (%)[6] - $БПК_5$ у водотоцима (mg/l кисеоника потрошеног у 5 дана, на константној температури од 20°C) - Промена намене земљишта (%) - ha (%) санираних и рекултивисаних подручја - Квалитет пољопривредног и непољопривредног земљишта - Употреба минералних ђубрива (kg/ha)
Очување предеоних карактеристика подручја	- Површине под природним пределима
Одрживо управљање отпадом	- Стварање отпада (t/становнику) - Стварање опасног отпада ДЛединици БДП)
Рационална експлоатација минералних сировина и унапређење енергетске ефикасности	- Удео потрошње електричне енергије, гаса и ОИЕ у енергетске сврхе - Рационална експлоатација минералних сировина (t/год или %) - Учешће обновљивих извора енергије у укупној потрошњи енергије (%)
Промоција и подршка развоју туризма у складу са основним принципима одрживог развоја	- Интензитет туризма
Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација	- Регистар удеса[7]

6 Према упутствима СЗО за квалитет воде за пиће
7 Регистар удеса у Републици Србији (Агенција за заштиту животне средине)

Индикатори су дефинисани у претходној табели са циљем праћења реализације планских, а не технолошких решења, у планском периоду, уколико се за то укаже потреба. За посебан циљ стратешке процене - Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација не дефинишу се конкретни индикатори јер ова област прожима остале области.

3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину, као и многи међународни документи, упућују на важност односа процеса планирања и процеса израде Стратешке процене односно на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања. Избор и дефинисање адекватних планских решења је много ефикасније уколико је процес вршења стратешке процене делимично или у потпуности интегрисан у планове и програме за које се израђује.

Табела 5. приказује принцип, којим се стручни тим Обрађивача руководио при изради ова два елабората, односно приказана је веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене.

Табела 5. Везе између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене

ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА		ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА (СПУ)
Одлучивање о изради планског прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно комисије за планове	Узајамни утицај ових фаза - пре доношења Одлуке о изради планског документа прибавља се мишљење о предлогу одлуке да се (не)израђује СПУ	Одлучивање о изради СПУ према претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Доношење Одлуке о изради Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Доношење Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Израда материјала за рани јавни увид Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама и др. -
Израда Нацрта Просторног плана		формулисање Извештаја о стратешкој процени
Стручна контрола Нацрта Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Мишљење заинтересованих органа и организација
Јавни увид у Нацрт Просторног плана	Узајамни утицај ове две фазе - у пракси се оба елабората истовремено излажу на јавни увид	Јавни увид у Извештај о СПУ
Доношење Просторног плана	Орган надлежан за израду планског документа не може исти упутити у процедуру усвајања без Сагласности на Извештај о СПУ	Оцена и сагласност на Извештај од стране надлежног органа
Спровођење Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ

Циљеви Стратешке процене су, с обзиром на паралелну израду ова два документа, у потпуности усаглашени са циљевима Просторног плана.

Циљеви Просторног плана су:

- заштита и одрживо коришћење природних и културних вредности у функцији развоја туризма, рекреације, едукације и других комплементарних активности;
- унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеном подручју и његовој заштитној зони, као и на осталим просторима од значаја за очување биолошке разноврсности;
- заштита и очување биодиверзитета на простору обухвата Просторног плана кроз просторно - планска решења којима би се ускладиле све активности у заштићеном подручју са условима заштите;
- очување специфичности и еколошке повезаности простора;
- афирмација вредности карактера предела кроз заштиту природних елемената који чине препознатљив предеони образац и унапређење постојећих структура културних вредности, као и усмеравање просторног развоја кроз афирмацију њихове међусобне повезаности;

- валоризација посматраног подручја у циљу препознавања подручја са материјалним и нематеријалним културним наслеђем, са карактеристичним обележјима проистеклим из његове природне конфигурације и људских активности, ради утврђивања дугорочне концепције заштите, очувања и презентације планског подручја;
- заштита, рационално коришћење и унапређење стања пољопривредног, шумског и водног земљишта и популације флоре и фауне;
- дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта у складу са условима заштите природе;
- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- стварање услова за даљи развој саобраћаја, заснованог на стратешким принципима одрживог развоја (одрживи саобраћај и животна средина), а који ће поспешити привредни и економски развој простора у обухвату Просторног плана;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања.

Циљеви Стратешке процене:

А. Одрживо управљање и спровођење мера заштите у заштићеним подручјима (ПИО „Потамишје", станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста, еколошки коридори);

Б. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса (ваздух, површинске и подземне воде и земљиште) и заштита од буке;

В. Очување предеоних карактеристика подручја;

Г. Одрживо управљање отпадом;

Д. Рационална експлоатација минералних сировина и унапређење енергетске ефикасности;

Ђ. Промоција и подршка развоју туризма у складу са основним принципима одрживог развоја;

Е. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Табела 6. Компатибилност циљева Просторног плана и Стратешке процене

ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА		А	Б	В	Г	Д	Ђ	Е
Заштита и одрживо коришћење природних и културних вредности у функцији развоја туризма, рекреације, едукације и других комплементарних активности		+	+	+	+	+	+	+
Унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеном подручју и његовој заштитној зони, као и на осталим просторима од значаја за очување биолошке разноврсности		+	+	+	+	0/+	+	+
Заштита и очување биодиверзитета на простору обухвата Просторног плана кроз просторно - планска решења којима би се ускладиле све активности у заштићеном подручју са условима		+	+	+	+	0/-	+	+
Очување специфичности и еколошке повезаности простора		+	+	+	+	+	+	+
Афирмација вредности карактера предела кроз заштиту природних елемената који чине препознатљив предеони образац и унапређење постојећих структура културних вредности, као и усмеравање просторног развоја кроз афирмацију њихове међусобне повезаности		+	+	+	+	0/-	+	+
Валоризација посматраног подручја у циљу препознавања подручја са материјалним и нематеријалним културним наслеђем, са карактеристичним обележјима проистеклим из његове природне конфигурације и људских активности, ради утврђивања дугорочне концепције заштите, очувања и презентације планског подручја		+	+	+	+	0/-	+	+
Заштита, рационално коришћење и унапређење стања пољопривредног, шумског и водног земљишта и популације флоре и фауне		+	+	+	+	0/-	0/+	+
Дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта у складу са условима заштите природе		+	+	+	0/+	0	0/+	+
Постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја		+	+	+	+	+	+	+
Стварање услова за даљи развој саобраћаја, заснованог на стратешким принципима одрживог развоја (одрживи саобраћај и животна средина), а који ће поспешити привредни и економски развој простора у обухвату Просторног плана		+	+	0/+	0/+	0	+	+
Обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања		+	+	+	+	+	+	+
(+) позитивно; (0) неутрално; (-) негативно								

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приоритетни циљ израде Стратешке процене предметног Просторног плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђених мера за њихово смањење, не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

У циљу остварења постављених циљева, потребно је сагледати Просторним планом дефинисана планска решења и активности, као и мере за смањење потенцијално негативних утицаја планских решења на животну средину.

Стратешка процена бави се општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у Просторном плану, при чему је акценат стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору.

1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У Стратешкој процени анализирана су сва планска решења и извршено је идентификовање оних која у одређеној мери могу угрозити квалитет елемената животне средине у фази реализације Просторног плана. Питања и проблеми везани за заштиту животне средине, разматрани су у односу на:

- утицај досадашњих активности и планираних садржаја на природне ресурсе - воду, ваздух и земљиште;
- утицај планиране инфраструктуре на животну средину;
- дефинисане мере и услове заштите животне средине са освртом на потенцијалне загађиваче;
- решења у погледу одлагања комуналног отпада и др. врста отпада у планском периоду.

У том контексту, у Стратешкој процени се анализирају могући утицаји планираних активности на чиниоце животне средине и дефинишу планске мере заштите, које ће потенцијална загађења довести на ниво прихватљивости, односно у границе дефинисане законском регулативом, не стварајући конфликте у простору.

У поступку стратешке процене могућих утицаја планских решења на животну средину, потенцијала и ограничења у простору и животној средини, планска решења су вреднована у односу на:

- природне карактеристике, постојеће стање и услове у простору;
- створене вредности, постојећу намену и досадашњи начин коришћења простора и планирано уређење;
- стање комуналне опремљености и уређености простора;
- стање и статус природних вредности;
- услове надлежних институција добијених у поступку израде Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени;
- циљеве планског документа вишег хијерархијског нивоа (РПП АПВ) и циљеве предметног Просторног плана.

Планска решења формулисана су у складу са смерницама и циљевима плана вишег хијерархијског нивоа, као и условима надлежних институција, органа и предузећа, достављених за потребе израде овог Просторног плана, Студијом Покрајинског завода за заштиту природе (Предео изузетних одлика „Потамишје", предлог за стављање под заштиту као заштићено подручје I категорије, Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад 2013. година) и другим значајним документима за овај простор.

У плански документ су интегрисане мере и услови заштите животне средине, ограничења и обавезе које се недвосмислено морају спроводити на предметном простору. Заштита животне средине је један од приоритетних задатака савременог друштва. Присутне негативне последице углавном су узроковане недоследним спровођењем планских докумената, неадекватном реализацијом саобраћајних система, неконтролисаном и неадекватном употребом енергије, као и непознавањем основних законитости из домена животне средине.

Процена утицаја варијантних решења

Како је претходно наведено да Просторним планом нису предвиђена варијантна решења, као и да Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења Просторног плана која подлежу стратешкој процени утицаја, у пракси се разматрају две варијанте:

1. Варијантно решење 1 - уколико не дође до спровођења планских решења;
2. Варијантно решење 2 - уколико се реализују планска решења (варијанта одрживог развоја).

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте који би се рефлектовали током имплементације и у случају да се не реализује предметни Просторни план, Стратешка процена се бави разрадом варијанте да се Просторни план не реализује и варијанте реализације Просторног плана и

предвиђених решења у свим дефинисаним областима које су релевантне са аспекта заштите животне средине.

Циљеви стратешке процене

А. Одрживо управљање и спровођење мера заштите у заштићеним подручјима (ПИО „Потамишје", станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста, еколошки коридори);
Б. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса (ваздух, површинске и подземне воде и земљиште) и заштита од буке;
В. Очување предеоних карактеристика подручја;
Г. Одрживо управљање отпадом;
Д. Рационална експлоатација минералних сировина и унапређење енергетске ефикасности;
Ђ. Промоција и подршка развоју туризма у складу са основним принципима одрживог развоја;
Е. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Табела 7. Процена утицаја варијантних решења сектора Просторног плана у односу на циљеве стратешке процене

Сектор Просторног плана	Сценарио развоја	Циљеви Стратешке процене						
		А	Б	В	Г	Д	Ђ	Е
Заштита природних добара	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-		-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+	+
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, шуме и пољоп. земљиште)	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	0/-	0/-	+
Заштита предела	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	-	0/-	+
Становништво и привредне активности	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	0/+	+	+
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+	+	+
Унапређење водне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	0/-	-	0	-	0/-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	0/+	+	0/+	+	0/+	+	+
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	0/-	0/-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	0/+	0/-	0/-	+	+	+	+
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	0/-	-	0/-	0	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	0/+	0	+	+	+
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	ВАРИЈАНТА 1	-	-	0	-	-	-	0
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	0/+	+	0	+	0/+
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	0	0	0	0	0	+	+
Заштита културног наслеђа	ВАРИЈАНТА 1	-	0	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	0	+	+	0/+	+	0/+
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	0/+	+	+	+	+

(+) - укупно позитиван утицај, (-) - укупно негативан утицај, (0) - неутралан утицај

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Резимирајући позитивне и негативне ефекте варијанти Просторног плана, може се констатовати следеће:

- У варијанти да се Просторни план не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду, могу се очекивати негативни ефекти са аспекта заштите животне средине, неадекватно и неодрживо коришћење предметног простора што би довело до даљег угрожавања природних ресурса и неконтролисаног испуштања отпадних материја у медијуме животне средине.
- У варијанти да се Просторни план имплементира могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, посебно у области заштите природних добара и осталих природних ресурса, привреде и туризма, приликом избора будућих корисника простора, поштујући веома ограничене капацитете животне средине планског подручја.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Просторног плана повољнија у односу на варијанту да се Просторни план не донесе.

Евалуација карактеристика и значаја утицаја планских решења

У претходној табели извршена је квалитативна експертска процена позитивних и негативних утицаја појединих сектора Просторног плана на животну средину у поређењу са ефектима варијанте ако се Просторни план не примени. У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера (Табела 9.) и вероватноће утицаја планских решења (Табела 10.) предложене варијанте Просторног плана на животну средину и елементе одрживог развоја. Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја (Табела 8.) и просторне размере на којима се може остварити

утицај. Утицаји, односно ефекти, планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус за позитивне промене, како је приказано у табели 8. Овај систем вредновања примењује се како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне категорије преко збирних индикатора.

Табела 8. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	-3	Јак негативан утицај
Већи	-2	Већи негативан утицај
Мањи	-1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није
Позитиван	+1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+3	Јак позитиван утицај

Табела 9. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу територије Просторног плана

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Просторног плана.

Вероватноћа утицаја одређује се према скали приказаној у табели 10.

Табела 10. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	Утицај извесан
Више од 50%	В	Утицај вероватан
Мање од 50%	М	Утицај могућ

Вероватноћа утицаја може дакле бити од потпуно извесне (100%) до ситуације у којој је утицај готово невероватан. Ова чињеница је посебно важна јер тако одређено планско решење које генерално има изразито јак нпр. негативан утицај, у конкретном случају може бити потпуно невероватно па се самим тим његов утицај не може окарактерисати као стратешки значајан.

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене.

Приказана и анализирана планска решења подељена су на општа планска решења и посебна планска решења (Табела 11). Опште дефинисана планска решења обухватају и посебна планска решења, а са аспекта заштите животне средине односно циљева СПУ нема суштинске разлике у вредновању посебних циљева у односу на посебне циљеве СПУ који се свакако своде на правила уређења и коришћења простора. У наредној анализи вреднована, су због поједностављености поступка посебна планска решења као област, а не свако појединачно.

Табела 11. Планска решења обухваћена проценом утицаја

Р.б.	ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ПО ОБЛАСТИМА
Заштита природних добара	
1.	Заштита подручја ПИО „Потамишја" по утврђеним режимима заштите и заштитној зони, уређење и развој у планском периоду у складу са правилима уређења, грађења и смерницама за даљу разраду Просторног плана.
2.	Заштита строго заштићених врста спровођењем забране коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.
3.	Заштита еколошких коридора у складу са Уредбом о еколошкој мрежи, као и условима и мерама Покрајинског завода за заштиту природе.
Заштита природних ресурса	
4.	Дефинисање обавезе успостављања регистра извора загађивања животне средине на територији општина у обухвату Просторног плана, као дела интегралног катастра загађивача
5.	Просторним планом је прописано успостављање континуираног мониторинга квалитета ваздуха, подземних и површинсих вода, земљишта и буке, као и биомониторинг.
6.	Формирање заштитног зеленила дуж еколошких коридора и саобраћајне инфраструктуре.
7.	Просторним планом је забрањено неадекватно коришћење минералних и органских ђубрива, неадекватна примена средстава за заштиту биља и других препарата у пољопривредној производњи, као и неадекватно коришћење и уређење пољопривредног земљишта.
8.	Формирање заштитних коридора око инфраструктурних система ради заштите околине и становништва од потенцијалних негативних утицаја.
9.	Просторним планом је забрањено испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште.
10.	Просторним планом је забрањено у водотоке испуштати било какве воде, осим условно чистих атмосферских - обавезно је потпуно пречишћавање отпадних вода уколико се испуштају тако да задовољавају прописане граничне вредности Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање и прописане вредности квалитета ефлуента како се не би нарушило одржавање квалитета воде реципијента (II класе воде) у складу са Уредбом о граничним врдностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање.
11.	У обухвату посебне намене забрањена је изградња севесо постројења односно комплекса.
Заштита предела	
12.	Очување заштићеног подручја и дефинисање начина његовог коришћења, увођењем нових активности које ће побољшати економију подручја и унапредити специфичне просторне целине које су препознате као важни чиниоци формирања карактера предела.
13.	Успостављање контролисаног и селективног развоја активности, начина и интензитета коришћења простора, који могу да имају негативан утицај на очување и унапређење слике (доживљаја) предела, посебно дефинисаних подцелина (посебна намена).
14.	Стварање услова и инфраструктуре за интерпретацију предела (инфо-пунктови, дигиталне апликације, натписи и др.) у циљу презентације, развоја свести и анимирања јавности о значају овог подручја.
15.	Умањење и превенција даље деградације карактера предела и праћење ефеката предузетих мера на очувању и унапређењу предела.
Становништво и привредне активности	
16.	Стварање услова за прелазак на делатности које су у складу са заштитом природе подручја, ради подизања нивоа укупних животних услова локалног становништва и повећања привредне активности у насељима у окружењу посебне намене.
17.	Контролисани развој пољопривреде, као и динамичнији развој туризма у односу на остале привредне гране и њихова афирмација и развој у склопу заштићеног подручја.
18.	Уређење локалитета који су у функцији развоја едукативних, спортско рекреативних и туристичких активности, као и усклађивање свих активности у оквиру посебне намене простора са мерама заштите природе.
19.	Смернице за оријентисање на органску пољопривреду и елиминацију конвенционалне методе употребе хемијских средстава заштите биљака у производњи.
20.	Обезбеђење садржаја и минималне инфраструктурне опремљености за сваку од дефинисаних туристичких локација.
21.	Спровођење активности у домену шумарства у заштићеном подручју у складу са мерама заштите природних вредности.
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	
22.	Спровођење општих и посебних мера заштите природних ресурса дефинисаних Просторним планом.
23.	Санација и рекултивација неуређених одлагалишта отпада, стихијски изабраних локација за одлагање отпада животињског порекла и осталих деградираних површина на територији обухвата Просторног плана.

Табела 11. Планска решења обухваћена проценом утицаја

Р.б.	ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ПО ОБЛАСТИМА
24.	Просторним планом је забрањено одлагање отпада на подручју ПИО, као и испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у
Развој инфраструктурних система	
	Унапређење водне инфраструктуре
25.	Стварање одговарајућих услова за ревитализацију и даље одржавање оптималног водног режима у заштићеном подручју, а у смислу комуналне опремљености простора обезбеђење квалитетног водоснабдевања и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања и расипања.
26.	Снабдевања водом у границама обухвата Просторног плана, засновано на захватању воде за пиће индивидуално, путем бушених бунара.
27.	Развој сепарационих канализационих система којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно сувишне атмосферске отпадне воде и системи за пречишћене технолошке воде.
28.	Пречишћавање отпадних вода путем система за пречишћавање отпадних вода насеља, лоцираним изван подручја под заштитом и ван станишта заштићених и строго заштићених врста.
	Унапређење саобраћајне инфраструктуре
29.	Подизање квалитета и модернизација постојеће путне мреже.
30.	Реконструкција/изградња путне мреже нижег нивоа.
31.	Изградња инфраструктуре немоторног саобраћаја - пешачких и бициклистичких стаза свих нивоа.
32.	Повезивање насеља и туристичких локалитета реализацијом нових општинских и приступних путева.
	Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре
33.	Реконструкција електроенергетске мреже и објеката у складу са захтевима модернизације и осавремењавања опреме и уређаја, као и замена дотрајале опреме и уређаја.
34.	Проширење постојећих капацитета и изградња нових у складу са потребама.
35.	Даља експлоатација нафтног поља „Бока" у складу са Студијом о заштити, позитивном законском регулативом и посебним условима надлежне институције за заштиту природе.
36.	Развој и проширење постојеће дистрибутивне гасоводе мреже.
	Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије
37.	Коришћење обновљивих извора енергије у оквиру посебне намене, за производњу електичне и топлотне енергије: соларне енергије (постављање соларних панела на постојеће и планиране објекте), хидрогеотермалне енергије, биомасе и биогаса, а у складу са условима заштите природе, ради снабдевања енергијом појединачних локалитета.
	Изградња електронске комуникационе инфраструктуре
38.	Реконструкција електронске комуникационе мреже и објеката у складу са захтевима модернизације и осавремењавања опреме и уређаја, као и замена дотрајале опреме и уређаја.
39.	Проширење постојећих капацитета и изградња нових у складу са потребама.
Заштита културног наслеђа	
40.	Заштита културног наслеђа у складу са Законским одредбама и условима надлежних институција за заштиту споменика културе.
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	
41.	Примена мера заштите дефинисаних у Просторном плану у складу са мерама заштите од ванредних ситуација.

Циљеви стратешке процене

А. Одрживо управљање и спровођење мера заштите у заштићеним подручјима (ПИО „Потамишје", станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста, еколошки коридори);
Б. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса (ваздух, површинске и подземне воде и земљиште) и заштита од буке;
В. Очување предеоних карактеристика подручја;
Г. Одрживо управљање отпадом;
Д. Рационална експлоатација минералних сировина и унапређење енергетске ефикасности;
Ђ. Промоција и подршка развоју туризма у складу са основним принципима одрживог развоја;
Е. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Табела 12. Процена величине утицаја сектора Просторног плана у односу на циљеве стратешке процене

Области планских решења	Циљеви стратешке процене						
	А	Б	В	Г	Д	Ђ	Е
Заштита природних добара	+2	+3	+2	+2	+2	+2	+2
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, шуме и пољопривредно земљиште)	+3	+2	+2	+3	+2	+2	+3
Заштита предела	+2	+3	+2	0	+2	+2	+2
Становништво и привреда	+2	+1	+1	+2	+1	+2	+2
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	+3	+2	+2	+3	+2	+2	+2
Унапређење водопривредне инфраструктуре	+3	+2	+2	0	0	+2	+2
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	+2	+1	0	+1	0	+2	+2
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре	0	0	0	0	+2	+ 1	+1
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	+2	0	0	+	+2	+3	+2
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре	0	0	0	0	0	+2	+2
Заштита културног наслеђа	0	+2	+1	0	0	+2	+1
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	+2	+2	+2	0	+2	+2	+3

Табела 13. Процена просторних размера планских решења на одрживог развоја животну средину и елементе

Области планских решења	Циљеви стратешке процене						
	А	Б	В	Г	Д	Ђ	Е
Заштита природних добара	Л	Р	Р	Л	Л	Р	Л
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, шуме и пољопривредно земљиште)	Л	Л	Р	Л	Л	Л	Л
Заштита предела	Л	Р	Р	Л		Л	
Становништво и привредне активности	Л	Л	Л	Л		Л	Л
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља	Р	Л	Р	Л	Л	Л	Л
Унапређење водопривредне инфраструктуре	Р		Р			Л	
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	Л		Р			Л	Л
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре			Р		Л	Л	Л
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	Л		Л		Р		
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре			Л			Л	
Заштита културног наслеђа		Л	Л			Л	
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	Л	Л	Р	Л	Л	Л	Л

Табела 14. Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Области планских решења	Циљеви стратешке процене						
	А	Б	В	Г	Д	Ђ	Е
Заштита природних добара	В	И	И			М	И
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, шуме и пољопривредно земљиште)	И	В	И	М		М	И
Заштита предела	В	И	И			В	В
Становништво и привредне активности	В	М	М	И	В	В	В
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	И	В	В	И	В	И	М
Унапређење водопривредне инфраструктуре	И		М			В	
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	М	М	М	М		В	М
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре						М	
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије					В	М	
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре						М	
Заштита културног наслеђа		и	М			В	
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	М	И	М	М	М	М	И

Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја (члан 15.) стратешка процена треба да обухвати и

процену кумулативних и синергетских ефеката.

Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на подручју у обухвату Просторног плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

У Табели 16. на основу вредновања дефинисаног у Табели 15. извршена је анализа кумулативних и синергетских утицаја планских решења.

Табела 15. Вредновање могућих кумулативних и синергетских утицаја области Просторног плана са временском димензијом

Природа утицаја	Трајање (Временска димензија)
Кумулативан (К) Кумулативан синергијски (КС) Синергијски (СИ) Појединачан-спорадичан (ПС)	Краткорочан (Кр) Средњорочан Ср) Дугорочан (Др)

Табела 16. Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

Области планских решења	Циљеви стратешке процене													
	А		Б		В		Г		Д		Ђ		Е	
Заштита природних добара	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	К	Др	К	Др	КС	Др
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, шуме и пољопривредно земљиште)	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	К	Др	К	Др	КС	Др
Заштита предела	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	К	Др	К	Др	КС	Др
Становништво и привредне активности	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др
Управљање отпадом, заштита животне средине и здравља становништва	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	К	Др	К	Др	КС	Др
Унапређење водопривредне инфраструктуре	КС	Др	КС	Др	ПС	Др	К	/	К	/	КС	Др	КС	Др
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	КС	Др	КС	Др	К	Др	К	Др	К	Др	КС	Др	КС	Др
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре	ПС	Др	ПС	Др	ПС	/	ПС	/	К	Др	К	Др	К	Др
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	КС	Ср	КС	Ср	КС	Др	К	Др	КС	Др	КС	Ср	КС	Др
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре	ПС	/	ПС	/	ПС	/	ПС	/	ПС	/	К	Др	К	Др
Заштита културног наслеђа	ПС	Др	ПС	Др	КС	Др	ПС	/	ПС	/	КС	Др	К	Др
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	КС	Др	КС	Др	КС	Др	ПС	Кр	КС	Др	КС	Др	КС	Др

2. АНАЛИЗА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешко опредељење развоја подручја посебне намене усмерено је на реализацију мера заштите у оквиру тростепеног режима заштите Предела изузетних одлика „Потамишје" и његовој заштитној зони, услове коришћења осталих природних вредности, као и на санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности животне средине, уз очување изворности и идентитета овог подручја.

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште) на простору посебне намене, предвиђене су одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се посредно унапредити квалитет животне средине овог подручја. Поштовање режима заштите заштићеног подручја и осталих просторних

целина од значаја за очување биолошке разноврсности, унапређење комуналне опремљености простора и усклађивање различитих интересних потреба за уређењем, допринеће очувању и унапређењу услова за егзистенцију свих корисника у обухвату Просторног плана. То подразумева планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и обновљивих извора енергије са успостављањем интегралног система управљања и контроле животне средине путем мониторинга за ваздух, воду, земљиште и буку на подручју у обухвату Просторног плана, као и биомониторинга у самом заштићеном подручју.

Анализа процењених утицаја Просторног плана на животну средину извршена је у односу на врсту утицаја, вероватноћу утицаја, природу утицаја, интензитет активности, трајање и просторну димензију утицаја.

На основу анализе могућих утицаја и вредновања могућих промена и ефеката у простору и животној средини, може се закључити да се имплементацијом планских решења изазива трајна промена са дугорочно позитивним ефектима на побољшање стања у простору, стандарда и квалитета животне средине, живота локалног становништва и осталих корисника простора и услуга.

Вредновањем односа позитивних и негативних утицаја и ефеката, може се закључити да имплементација Просторног плана обезбеђује позитивне ефекте у смислу контролисаног управљања простором и животном средином. Планирани мониторинг животне средине омогућиће и контролу утицаја реализације планских решења на животну средину.

Примена и спровођење планираних мера заштите при имплементацији Плана, изради, усвајању и имплементацији планова нижег реда, контрола и надзор над применом мера и мониторинг животне средине, представљају обавезне еколошке мере и смернице у циљу спречавања појава негативних утицаја и ефеката на животну средину у обухвату Просторног плана.

Сва планска решења, предвиђена у контексту заштите и одрживог коришћења овог еколошки важног подручја свакако имају кумулативног утицаја на чиниоце животне средине и очување биодиверзитета.

Коришћење пољопривредног земљишта, базирано на органској производњи, биће у функцији заштите тла од загађења, а индиректно и водоносних слојева.

Формирањем зелених заштитних појасева ће се обезбедити заштита предметног простора од еолске ерозије, буке и потенцијалног аерозагађења (у оквиру саобраћајних коридора и водне инфраструктуре).

Развој туризма и експлоатација туристичких локалитета може имати потенцијално негативне утицаје на земљиште, а индиректно и на воду, као природни ресурс, у случају непредузимања предвиђених мера заштите животне средине. Карактер ових утицаја може бити краткотрајан, у зависности од реализације планираних мера.

Највећи број еколошких фактора, због међусобне условљености и интеракције, имају реверзибилни карактер, што се претпоставља и за посматрани простор.

3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

3.1. ОПШТЕ МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКАТА

Током извођења радова на припреми терена и изградњи објекта потребно је планирати и применити следеће мере заштите:

- носилац пројекта је дужан да поштује Закон о планирању и изградњи, као и подзаконска акта донета на основу овог Закона;
- вршити редовно квашење запрашених површина и спречити расипање грађевинског материјала током транспорта;
- у случају изливања уља и горива током рада грађевинских машина и механизације обавезно је извршити хитну санацију земљишта;
- отпадни материјал који настане у процесу изградње (комунални отпад, грађевински материјал и метални отпад, пластика, папир, старе гуме и сл.) прописно сакупити, разврстати и одложити на за то предвиђену и одобрену локацију;
- материјал из ископа одвозити на унапред дефинисану локацију, за коју је прибављена сагласност надлежног органа - транспорт ископаног материјала вршити возилима која поседују прописане кошеве и систем заштите од просипања материјала;
- у случају да се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах прекине радове и обавести надлежну организацију за заштиту споменика културе;
- у случају да се у току радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког типа и минеролошко-петрографског порекла, за које се претпоставља да има својство природног споменика, извођач радова је дужан да о томе обавести надлежну организацију за заштиту природе.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или

материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефинисана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган треба да пропише израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину.

3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Опште мере заштите природних ресурса односе се на:
- вођење регистра извора загађивања животне средине од стране надлежних општинских управа за послове заштите животне средине локалне самоуправе чији су делови територије у обухвату Просторног плана, као дела интегралног националног регистра извора загађивања који води Агенција за заштиту животне средине;
- успостављање континуиране контроле и систематско праћење квалитета параметара животне средине (ваздуха, воде, земљишта, буке и нејонизујућег зрачења) од стране овлашћених организација;
- идентификација привредних субјеката-оператера у непосредном окружењу подручја у обухвату Просторног плана, који су у обавези да поднесу Захтев за издавање интегрисане дозволе у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине и пратећим подзаконским актима-уколико дође до изградње ових објеката у планском периоду;
- спровођење забране изградње севесо постројења на основу Закона о заштити животне средине, Закона о ванредним ситуацијама и пратећих подзаконских аката;
- формирање заштитних појасева зеленила у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, у циљу заштите од еолске ерозије-одношења површинског слоја земљишта и усева у фази семена.

3.2.1. Мере заштите ваздуха

Заштиту ваздуха обезбедити доследним спровођењем Закона о заштити ваздуха и пратећих подзаконских аката.
Просторним планом су утврђене следеће мере заштите ваздуха:
- спроводити одговарајуће мере заштите, односно инсталирати опрему и извести одговарајућа техничка и технолошка решења, којима се обезбеђује да емисија загађујућих материја у ваздуху задовољава прописане граничне вредности;
- у случају прекорачења граничних вредности нивоа загађујућих материја у ваздуху, обавезно је предузимање техничко-технолошких мера или обустављање технолошког процеса, како би се концентрације загађујућих материја свеле на ниво прописаних вредности;
- уколико дође до квара уређаја којим се обезбеђује спровођење прописаних мера заштите, или до поремећаја технолошког процеса, услед чега долази до прекорачења граничних вредности емисије, носилац пројекта је дужан да квар или поремећај отклони или прилагоди рад новонасталој ситуацији, односно обустави технолошки процес како би се емисија свела у дозвољене границе у најкраћем року;
- код стационарног извора загађивања, у току чијег обављања делатности се могу емитовати непријатни мириси, обавезна је примена мера које ће довести до редукције мириса, иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вредности емисије;
- субјект новоизграђеног или реконструисаног стационарног извора загађивања за који није прописана обавеза издавања интегрисане дозволе или израде студије о процени утицаја на животну средину дужан је да пре пуштања у рад прибави дозволу;
- коришћење еколошких енергената (обновљивих извора енергије) за грејање будућих туристичких капацитета и мањих производних погона;
- за све нове привредне објекте, као потенцијалне загађиваче и постојеће загађиваче, уколико не поштују правило употребе еколошких енергената ради задовољавања нивоа квалитета ваздуха обавезна је уградња филтера у димњацима;
- вршење сталног и/или повременог мерења/узимања узорака на фиксним локацијама и повремена мерења на мерним местима која нису обухваћена мрежом мониторинга квалитета ваздуха;
- успостављање заштитних зона са заштитним зеленилом уз саобраћајнице за све категорије путева у складу са Законом, као мера заштите од буке и аерозагађења;
- дефинисање и других мера заштите квалитета ваздуха кроз поступак процене утицаја на животну средину.

3.2.2. Мере заштите вода

У циљу заштите вода (површинских и подземних) Просторним планом су утврђене следеће мере заштите:
- забрањено је испуштање отпадних вода у површинске и подземне воде, које прелазе граничне вредности емисије-квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за

упуштање у канализациони систем насеља односно крајњи реципијент;
- забрањено је испуштање отпадних вода које су прекомерно термички загађене;
- отпадне воде индустрије потребно је предтретманом довести до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, односно за пречишћавање на ППОВ;
- вршити прихват зауљених отпадних вода преко сепаратора уља и масти;
- вршити биохемијско и механичко испитивање параметара квалитета отпадних вода;
- дефинисати зону изворишта и одредити зону и мере санитарне заштите свих изворишта висококвалитетних површинских и подземних вода;
- земљиште и водене површине у подручју заштите изворишта водоснабдевања морају бити заштићени од намерног или случајног загађивања и других утицаја који могу неповољно деловати на издашност извора и здравствену исправност воде, забраном активности које утичу на промену квалитета воде у водоносним слојевима или површинским токовима;
- обавезно очување квалитета површинских и подземних вода у складу са захтеваном класом;
- забрана неконтролисаног каптирања извора без обзира на издашност;
- забрана неадекватног каптирања и експлоатације термоминералних вода-у циљу заштите формирати зоне санитарне заштите издани термоминералних вода (елиминација појединих активности по зонама);
- контрола квалитета воде за пиће (физичко-хемијски и микробиолошки стандарди) од стране стручних служби на локалном нивоу;
- поштовање услова и критеријума за унапређење и заштиту животне средине при уређењу водотока, а у зонама посебних природних вредности тежити остварењу „натуралне регулације";
- приликом непосредне реализације пројеката изградње водопривредних и других објеката и захвата у коришћењу водних ресурса или коришћењу водних система обавезна је израда студије о процени утицаја на животну средину, а пре свега са становишта: процене ризика од свих врста и степена загађења вода и тла и процене и прогнозе „оводњености" као основног чиниоца опстанка живота у постојећим екосистемима, у зонама утицаја;
- санација и ревитализација објеката и опреме водоводне инфраструктуре и изградња нових објеката у складу са санитарно-техничким условима изградње и уређења;
- решавање снабдевања становништва водом у насељима упоредо са решавањем питања одвођења и третмана отпадних вода;
- сакупљање и евакуација отпадних вода преко сепарационог канализационог система (раздвајање колектора за отпадне воде од колектора кишне канализације) за постојеће и планиране туристичке локалитете;
- строго контролисана примена хемијских средстава у пољопривреди у циљу заштите површинских и подземних вода од загађивања;
- забрана трајног депоновања отпада на целом подручју обухвата Просторног плана, а поготово у зони ПИО „Потамишје" и у зонама изворишта;
- спровођење поступка процене утицаја на животну средину и израда студије у којој ће бити дефинисане и мере у вези са заштитом вода (начин одвођења отпадних вода, третман, и др.) за алтернативну трасу инфраструктурног коридора;
- побољашање систематског мерења и осматрања квалитета површинских вода, увођењем нових тзв. система засебних мерних станица (мерних места) са или без континуиране регистрације података и са резервним (допунским) местима за повремена или ад хок мерења ради потпунијег увида у квалитет вода;
- развијање културе становништва о потреби чувања водних ресурса.

3.2.3. Мере заштите земљишта

Заштита земљишта је интегрално повезана са заштитом ваздуха и воде. Посебни услови и мере које су у функцији заштите земљишта су:
- вршити заштиту функције земљишта заустављањем деградације земљишта и рекултивацијом деградираних површина;
- применити концепт органске пољопривреде и замену конвенционалне методе примене хемијских средстава заштите и агротехничких мера у пољопривреди;
- рекултивација и ревитализација свих површина деградираних услед коришћења минералних сировина;
- вршити праћење параметара квалитета земљишта односно морфолошких, хемијских, физичких и биолошких особина земљишта;
- спроводити забрану стихијског одлагања отпада на територији обухвата Просторног плана
- извршити санацију неуређених одлагалишта отпада-дивљих депонија, у циљу заштите земљишта;
- вршити сакупљање, прераду или уништавање анималног отпада у објектима намењеним за прераду, обраду или уништавање лешева животиња и других отпадака животињског порекла, у складу са Законом о ветеринарству;
- примењивати биоразградиве материјале у зимском периоду за одржавање паркинга, улица и манипулативних платоа;
- примењивати мере којима се спречава расипање и развејавање прашкастих материја и отпада по околини, приликом манипулисања или привременог чувања;
- спречавати непланско претварање пољопривредног у грађевинско земљиште, чиме је иницирана нежељена промена намене простора.

Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета у складу са његовом наменом.

Заштиту земљишта од потенцијалне деградације обезбедити адекватним одвођењем отпадних вода, као и предузимањем превентивних мера при претакању или претовару материја које имају загађујући карактер. У случају изливања опасних материја (гориво, машинско уље и сл.) загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној локацији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета у складу са његовом наменом.

3.2.4. Мере заштите природних добара

3.2.4.1. Заштићено подручје са заштитном зоном

На простору ПИО „Потамишје" и у његовој заштитној зони, Просторним планом је дефинисано спровођење мера заштите, преузетих из Студије заштите: Предео изузетних одлика „Потамишје", предлог за стављање под заштиту као заштићено подручје I категорије (Студија заштите), урађене од стране Покрајинског завода за заштиту природе (Нови Сад, 2013. година), које ће се примењивати до доношења акта о заштити за ПИО „Потамишје".

Граница ПИО „Потамишје" и његове заштитне зоне преузете су из услова добијених за потребе израде Просторног плана од стране Покрајинског завода за заштиту природе. По режимима заштите ПИО „Потамишје" дат је попис парцела, који је преузет из Студије заштите.

Опис граница ПИО „Потамишје" и његове заштитне зоне, као и попис парцела по режимима заштите су саставни део Прилога текста Просторног плана. Графички приказ ПИО „Потамишја", режима заштите и заштитне зоне дат је на Слици бр. 1.

ОПШТЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УНАПРЕЂЕЊА ПИО „ПОТАМИШЈЕ"

Мере заштите за цело заштићено подручје

Забрањује се:

1. примена хидротехничких мера и друге интервенције којима се трајно нарушава водни режим заштићеног подручја;
2. обрада, заоравање, мелиорација, пошумљавање и други видови нарушавања травних станишта: ливада и пашњака;
3. уклањање травног покривача са слојем земљишта;
4. непланско паљење вегетације;
5. конверзија (замена) састојина и групација аутохтоних врста дрвећа у засаде алохтоних врста, варијетета и клонова;
6. крчење, непланска сеча и оштећивање шума;
7. сеча и оштећивање старих и репрезентативних стабала аутохтоних врста дрвећа;
8. уношење инванзивних врста;
9. ширење подручја на којима се гаје шумске културе алохтоних врста дрвећа које се понашају инвазивно у Панонском биогеографском региону;
10. узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање вегетације, дивљих врста биљака, животиња и гљива;
11. радови на газдовању шумама унутар круга полупречника 100 m у чијем центру се налазе гнезда орла белорепана (Haliaeetus albicilla) и црне роде (Ciconia nigra);
12. употреба инсектицида и акарицида у периоду и на локалитетима ројења тисног цвета Palingenia longicauda;
13. прекидање миграторних праваца риба;
14. изградња постројења за коришћење енергије ветра;
15. обављање активности којима се угрожава проходност и функционалност обале;
16. одлагање опасних материја, као и успостављање транспортне руте опасног отпада;
17. непланско одлагање и складиштење инертног материјала (песак, шљунак, земља и др.);
18. остали радови и активности којима се врши загађивање ваздуха, земљишта, подземних и површинских вода;

19. извођење било којих активности на начин да угрожавају интегритет подручја, станишта и јединке заштићених и строго заштићених врста, као и типове станишта приоритетне за заштиту.

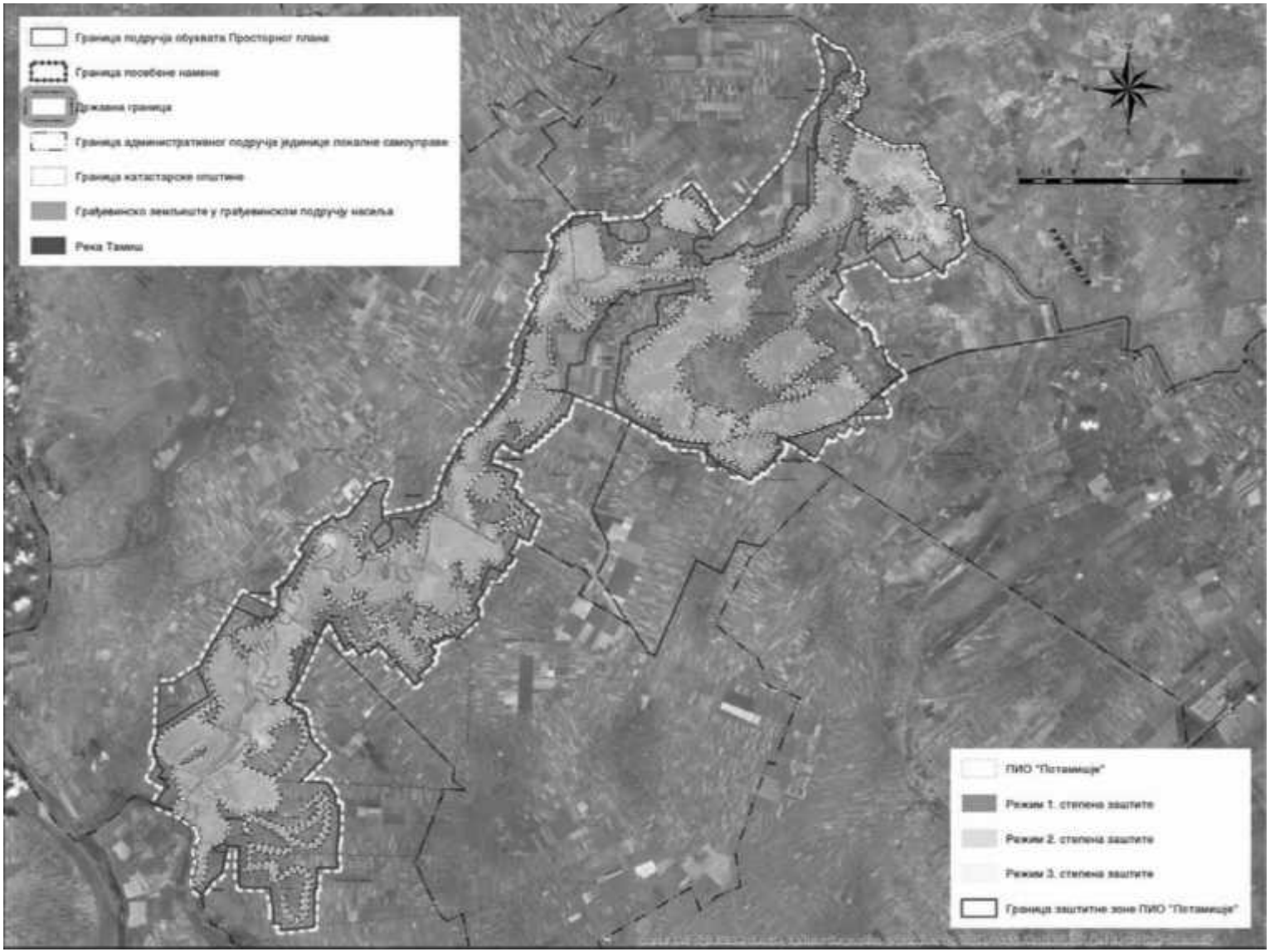

Слика 1. Предео изузетних одлика „Потамишје" са режимима заштите и заштитном зоном

Ограничава се:

1. промена намене и културе површина (земљишта), на промене у смеру смањења интензитета коришћења простора (превођење обрадивих површина у пашњаке и сл.), као и на промене у сврху ревитализације станишта;
2. подизање и гајење шума на катастарске парцеле намењене за шумску производњу, као и на планско подизање заштитног зеленила на обрадивом пољопривредном земљишту;
3. подизање и гајење састојина и групација алохтоних врста, клонова и варијетета дрвећа и жбуња на удаљеност већу од 20 m од обале главног корита Тамиша, рукаваца и мртваја, као и на удаљеност већу од 10 m од руба приобалне водене вегетације;
4. испаша, кошење и сеча вегетације на просторно, временски и технички планиране активности које су усклађене са циљевима заштите подручја;
5. коришћење инсектицида и акарицида, на подручја ван појаса од 50 m у односу на деонице обале на којима су регистровани локалитети развоја тиског цвета (Palingenia longicauda);
6. риболов на рекреативни и спортски на за то планским документима предвиђеним местима на води и обали;
7. формирање новог грађевинског земљишта, на површине неопходне за изградњу објеката предвиђених просторно-планском документацијом која је усвојена до покретања поступка заштите;
8. планирање и изградња нових објеката ван грађевинског земљишта на привремене;
9. промена морфологије терена, на планске активности у грађевинском подручју насеља, као и на активности за потребе ревитализације станишта;
10. коришћење рекреативних пловних објеката на површине унутар подручја у режиму заштите III степена;
11. приступ води са обале на постављање типских молова унутар подручја у режиму заштите III степена која су плански дефинисана, као и на монтажно-демонтажне објекте који не ометају проходност обале и не нарушавају вегетацију;
12. подизање ограда, на оне које обезбеђују несметану миграцију дивљих животиња и несметано кретање чувара заштићеног подручја;
13. лоцирање садржаја и обављање активности, који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света, на просторе који су од границе простора под режимом заштите II степена удаљени најмање: а) 20 m унутар грађевинског земљишта и б) 200 m ван грађевинског подручја (Слика бр. 3);
14. изградња електроенергетске инфраструктуре на ону која се гради применом посебних техничких решења која спречавају колизију и електрокуцију летећих животиња са елементима инфраструктуре;
15. осветљавање простора на усмерено осветљавање објеката, приземних површина и површине земљишта, као и за потребе безбедности саобраћајница и туристичких садржаја;
16. формирање плажа на подручја са режимом заштите III степена и деонице на којима постоје услови за приступ и уређење обале;
17. уређење обала на биотехничке мере унутар подручја у режиму заштите III степена;
18. одлагање свих врста отпадних материја на подручја унутар грађевинског земљишта;
19. изградња саобраћајница вишег реда (државни пут I и ПА реда), на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите и које најкраћом трасом прелазе преко заштићеног подручја;
20. упуштање отпадних вода након завршетка изградње канализационог система и пречистача насеља, на оне код којих концентрације материја испуштених у крајњи водени реципијент не прелазе законски утврђене граничне вредности емисије;
21. сузбијање и уништавање вегетације у склопу радова на редовном одржавању објеката система за одводњавање и одбрану од поплава, на оно приликом кога се не користе пестициди.

Мере очувања и унапређења:

1. традиционално коришћење природних ресурса (испаша, кошење, сеча трске и друге вегетације);
2. управљање стаништима строго заштићених и заштићених врста, односно значајним типовима станишта и њихова ревитализација;
3. сузбијање алохтоних инвазивних врста, као и аутохтоних врста на местима на којима се појављују инванзивно;
4. усмеравање сукцесије вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта, као и сече трске;
5. очување екотона и мозаичности станишта;
6. унапређење стања еколошких коридора;
7. реинтродукција аутохтоних врста;
8. планске активности и интервентне мере на заштити и унапређењу станишта и врста и побољшању квалитета воде;
9. газдовање шумама у складу са принципима сертификације шума;
10. обележавање старих и репрезентативних стабала аутохтоних врста дрвећа;
11. усклађивање лова и управљања дивљачи са принципима одрживог управљања и циљевима заштите подручја, нарочито: зонирањем подручја на којима ће се ловити и оних које ће бити ослобођене од ловног притиска и изостављањем лова у близини одморишта строго заштићених врста птица;
12. изловљавање алохтоних врста риба;

13. спречавање доспевања алохтоних и инвазивних врста риба из рибњака током испуштања воде у водоток за време излова рибе, изградњом и/или постављањем решеткастих преграда и/или других физичких баријера;
14. усклађивање активности на управљању рибњацима са циљевима заштите подручја;
15. примена техничких решења за безбедно кретање дивљих врста на местима укрштања саобраћајне инфраструктуре са еколошким коридорима;
16. унапређење природних и полуприродних елемената коридора у складу са предеоним и вегетационим карактеристикама подручја планирањем намене површина, као и активним мерама заштите;
17. обележавање, уређивање и опремање посетилачке инфраструктуре;
18. побољшања проходности еколошких коридора у урбанизованим подручјима непосредном окружењу мостова и надвожњака и уређење обалне зоне;
19. откуп и/или замена површина у циљу рестаурације станишта и унапређења еколошких коридора;
20. промена намене обрађених у необрадиве пољопривредне површине;
21. стимулисање традиционалних видова коришћења простора који доприносе очувању и унапређивању биодиверзитета;
22. планске активности на промоцији гајења и гајењу аутохтоних раса стоке;
23. успостављање екстензивних пашњака на обрађеном земљишту на коме није могуће спречити периодичне утицаје високих подземних вода;
24. развој органске пољопривреде и производња здраве хране;
25. плављење инундационих простора приликом одбране од поплава;
26. хидролошка повезаност главног корита реке Тамиш са деловима корита или рукавцима који су природно или вештачки одвојени од главног корита;
27. периодична ревизија планских докумената о управљању водама и њихово усаглашавање са циљевима заштите подручја;
28. научно-истраживачки рад;
29. мониторинг компонената животне средине, а нарочито воде, биодиверзитета, станишта заштићених и строго заштићених врста и типова станишта;
30. презентација и промоција заштићеног подручја;
31. образовање посетилаца заштићеног подручја, као и власника и корисника парцела у заштићеном подручју и њихово укључивање у активну заштиту;
32. очување значајних природних и антропогених предеоних елемената који сведоче о историјским фазама формирања предела и живота људи у Потамишју: популаризацијом, просторном заштитом, обележавањем и разматрањем у просторно-планској документацији;
33. примена компензацијских мера ради ублажавања штетних последица на заштићено подручје изазваних реализацијом радова и активности у природи;
34. усклађивање свих планских и урбанистичких докумената, као и основа и планова управљања природним ресурсима са актом о заштити подручја.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ I (првог) СТЕПЕНА

Забрањује се:
1. коришћење природних ресурса и изградња објеката.

Ограничавају се:
1. радови и активности на научна истраживања и праћење природних процеса, контролисану посету у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе, као и спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренамножавања штеточина, уз сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ II (другог) СТЕПЕНА

Забрањује се:
1. изградња нових и проширење површина постојећих рибњака;
2. промена намене земљишта са катастарском културом пашњака у земљиште друге намене, и/или ненаменско коришћење пашњака;
3. кошење без примене заштитних мера за флору и фауну;
4. експлоатација земљишта и минералних сировина;
5. организовање јавних скупова и манифестација;
6. изградња викендица и формирање зона кућа за одмор;
7. изградња молова;
8. формирање плажа и купалишта;
9. шетање паса без повоца у периоду репродукције строго заштићених врста птица (од 1. априла до 30. јуна), осим паса који се користе за чување стоке.

Ограничава се:
1. постављање мобилијара, на плански утврђено за потребе управљања, едукације и истраживања природних вредности подручја;
2. коришћење пловних објеката, на она која се користе за потребе управљања као и просторно и временски утврђена истраживања;
3. кретање посетилаца, на кретање претходно најављено чуварској служби;
4. кретање моторних чамаца на чамце који припадају служби чувара заштићеног подручја, чувара риболовног подручја и водопривреде;
5. асфалтирање и бетонирање постојећих некатегорисаних путева као и изградња нових саобраћајница на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ III (ТРЕЋЕГ) СТЕПЕНА

За подручје под режимом заштите III (трећег) степена примењују се „Мере заштите за цело заштићено подручје".

ЗАШТИТНА ЗОНА

Забрањују се:
1. радови и активности који трајно утичу на промене водног режима, као и физичко-хемијских карактеристика заслањених станишта, уколико те промене за резултат имају трајне негативне последице на природне вредности заштићеног подручја или угрожавају квалитет животне средине;
2. изградња депонија комуналног отпада, постројења за коришћење енергије ветра, као и извођење радова којима се нарушава еколошки и визуелни интегритет подручја.

Ограничава се:
1. изградња саобраћајница вишег реда (државни пут I реда), на оне које су плански предвиђене до покретања поступка заштите;
2. одлагање стајњака, осоке и других извора еутрофикације на за ту сврху предвиђене, прописно опремљене локације, које нису у контакту са подземним водама;
3. формирање новог грађевинског земљишта, на просторне целине чија је минимална удаљеност од границе подручја под режимом заштите III степена 200 m, осим у случајевима формирања грађевинског земљишта за изградњу објеката за узгој стоке и рибе, као и објеката за потребе боравка чувара. Изградња укопаних складишта на овим просторним целинама могућа је уколико се дно складишта налази изнад коте максималног нивоа подземне воде;
4. изградња индустријских објеката и подземно одлагање свих врста опасних материја на простор грађевинског подручја, чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 500 m (Слика 2.);
5. планирање туристичких и других садржаја који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света неодговарајућим коришћењем осветљења, на растојање веће од 200 m од границе заштићеног подручја;
6. уношење и гајење алохтоних врста, на врсте које нису инвазивне, као и контролисано гајење шумских култура алохтоних врста у складу са очувањем приоритетних типова станишта;
7. подизање високог зеленила ван грађевинског подручја, на удаљеност већу од 200 m од травних станишта која се налазе у границама заштићеног подручја.

Мере очувања и унапређења
1. формирање ветрозаштитних појасева са доминацијом аутохтоних врста, у складу са интересима очувања биодиверзитета, као и примена осталих противерозионих мера;
2. елиминисање или ублаживање негативних утицаја на живи свет и максимално могуће смањивање нарушавања еколошког и визуелног интегритета подручја зоналним распоредом урбано- руралних садржаја и применом одговарајућих грађевинских, техничко-технолошких и других решења;
3. ревизија пројеката и програма коришћења природних ресурса у складу са циљевима заштите природних вредности простора;
4. откуп и/или замена површина у циљу рестаурације станишта и формирања тампон-зона, као и њихово уређење за одрживе видове туристичких и пољопривредних активности.

3.2.4.2. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста

За станишта заштићених и строго заштићених врста за која је графички приказ дат у Просторном плану на Реферaлној карти „3.1. Природна и културна добара", примењивати мере заштите дате у правилима уређења Просторног плана.

Мере заштите станишта

Мере заштите на стаништима која се налазе ван грађевинских подручја:
- забрањено је: мењати намену и културу површина (преоравати површине под природном вегетацијом,

градити рибњаке и сл.), осим у циљу еколошке ревитализације станишта; уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта; подизати соларне и ветрогенераторе; отварати површинске копове; мењати морфологију терена; спроводити регулационе радове и отварати копове на обали и уз обалу која представља станиште тиског цвета, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња (списак врста у Образложењу мера заштите надлежне институције за заштиту природе);

- неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покровности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и надлежне институције за заштиту природе;
- прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката, планирање рекреативних активности уређење вода, радови на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања, подизање заштитних појасева зеленила; сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња; паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привредних објеката (надстрешнице и сл).

Мере заштите на природним стаништима која су обухваћена грађевинским подручјима:

- забрањено ie: мењати морфолошке и хидролошке особине станишта, састав и структуру вегетације; одредити намену другачију од заштитног зеленила, обављати све радове и активности, осим еколошке едукације и одржавања станишта, у складу са карактеристикама и капацитетом простора; одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;
- ограничава се изградња објеката на оне који су: неопходни за одрживо коришћење просторне целине датог станишта (објекти сточарства, рибарства) и који су лоцирани у складу са потребама заштите дивљих врста;
- прибавити посебне успове заштите природе за: све активности на овим подручјима, укључујући и активности одржавања и/или уређења просторне целине.

Мере заштите на антропогеним стаништима која се налазе на грађевинским подручјима:

- забрањене су: активности које могу да доведу до уништавања јединки заштићених и строго заштићених врста (јединке у свим фазама развоја, нпр. јаја);
- прибавити посебне услове заштите природе за: све активности којима се мењају карактеристике станишта на овим подручјима.

3.2.4.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта

1. Опште мере заштите **еколошких коридора и станишта**:

- Није дозвољена промена намена или културе површина под вегетацијом у природном и блиско-природном стању (ливаде, пашњаци, тршћаци, рибњаци итд.), као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора.
- Обезбедити повезивање станишта заштићених врста:
  s шумских станишта подизањем/обнављањем појасева високог зеленила; s слатинских станишта очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор; s степских и шумостепских станишта подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације.
- Поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора: s свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења;
  s поплочани или бетонирани делови обале, изузев пристана, морају садржати појас нагиба до 45°, а структура овог појаса треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија, првенствено током малих и средњих водостаја; s током реконструкције/одржавања постојећих обалоутврда поплочане или бетониране делове комбиновати са мањим просторима који ублажавају негативне особине измењене обалне
  структуре (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45%, површина са вегетацијом) и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке; s поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m), прекидати мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила; обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде на мрежу зеленила на копну; ова зелена острва (дужине неколико десетина метара уз обалу), такође је неопходно повезати са зеленим коридором уз насип.
- Обезбедити отвореност канала/водотока са улогом еколошких коридора на целој дужини (извршити ревитализацију коридора код зацевљених деоница) и обезбедити проходност уређењем зеленила у зони црпних станица.

- Обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта.
- Прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за израду техничке документације приликом:
  s регулације водотока (пресецање меандара, изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала;
  s изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима; s изградње нових и обнављања старих мостова.
- Избегавати директно осветљење обале водотока/канала и применити одговарајућа планска техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.); применити засторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже.
- На грађевинском земљишту, наменити што већи део деонице еколошког коридора (односно приобаља канала/водотока) за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности:
  s очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока/канала;
  s проценат високог зеленила на просторима за спорт и рекреацију унутар еколошког коридора Тамиша, треба да буде најмање 50%, а на другим површинама 30-40%; s неопходно је обезбедити континуирани зелени коридор ширине 20-50 m унутар плавних подручја Тамиша и Дунава; континуитет коридора травне и шумске вегетације обезбедити формирањем дрвореда и уређених зелених површина са жбунастим врстама уз отворене и/или изграђене делове простора (манифестациони простори, купалишта, спортски терени) као и унапређењем стања вегетације насипа;
  s на деоницама, где се грађевинско земљиште пружа у већој дужини од 500 m, поред предвиђеног континуалног зеленог појаса 20-50 m ширине, планским документима обезбедити и блокове заштитног зеленила на сваких 200-500 m дужине обале; минимална површина ових блокова заштитног зеленила је 0,1 ha, а минимална ширина блока је 20 m.
- Приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m код локалних коридора, а код регионалних коридора у ширини од најмање 10 m, а оптимално 20 m (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта). Травна вегетација се одржава редовним кошењем. Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.
- На деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета.

2. Посебне мере **очувања функционалности и проходности коридора:**
- Током изградње и функционисања објеката чија је намена директно везана за воду и/или обалу спречити ширење последица евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих завеса на одговарајућим локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року (нпр. употребом cansorb-a). За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива воденом површином предвидети одговарајуће хемијско-физичке мере (нпр. употреба средства BioVersal за поспешивање разградње нафтних деривата) и биолошке мере санације (према посебним условима надлежне институције за заштиту природе).
- Није дозвољено складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног подручја водотокова. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом и другим важећим прописима.
- У зонама водопривредних објеката применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне животиње. Приликом реконструкције/изградње хидротехничких објеката (црпне станице, бране и сл.), применити одговарајућа техничка решења којима се обезбеђује проходност еколошког коридора за врсте текућих вода и приобаља, у циљу побољшања еколошког статуса/потенцијала предметних водотокова и канала.
- Далеководне објекте и инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама: носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин.
- Планско подизање зелених појасева уз постојеће и планиране државне саобраћајнице I и II реда у обухвату Просторног плана треба да се одвија у складу са предеоним карактеристикама подручја:
  s није дозвољено стварање пошумљеног коридора уз сам појас саобраћајнице који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација; s на степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста није дозвољено подизање високог зеленила.
- Због еколошког значаја простора, план озелењавања треба да буде саставни део планске и пројектне

документације. Озелењавање треба да се остварује паралелно са изградњом објеката:
s забрањено је сађење инвазивних врста (списак врста дат је у Образложењу услова надлежне институције за заштиту природе) у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста; s обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, храст лужњак итд.), који је неопходно обогатити жбунастим врстама плавног подручја;
s обезбедити редовно одржавање зелених површина.

- Приликом парцелисања обезбедити континуитет обале са вегетацијом у природном или блископриродном стању, у ширини од 20-50 m од линије средњег водостаја, односно у ширини од 10 m код високих обала. Овај појас приобаља, поред своје улоге кључног станишта и еколошког коридора, може да садржи пешачку стазу.
- Уређењем окућница и простора око нестамбених објеката, дефинисањем правила озелењавања и удаљености објеката од обале, као и дефинисањем типова ограда уз обалу (забрана изградње ограда непроходних за ситне животиње, уз примену еколошки прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm) обезбедити проходност обале канала и водотокова за ситне животиње. Приликом легализације захтевати прилагођавање постојећих ограда функцији еколошког коридора (померање ограда или измене делова ограда код међних тачака суседних парцела према речној обали).

3. Распоред урбаних садржаја по принципу зонације (одређивање минималне удаљености објеката од еколошких коридора и намене простора унутар зоне директног утицаја на коридор):

- На простору изван зона становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, односно линије средњег водостаја водотока.
- У зонама становања, минимална удаљеност планираних објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење је 20 m а оптимална 50 m од обале коридора.
- Уз обалу чији је део планиран за спортско-рекреативне активности, могу бити смештени објекти везани за активности на води (нпр. привез за чамце или монтажно-демонтажни молови) на тај начин да не прекидају континуитет коридора, а у појасу вишеспратног зеленила планирати објекте који не захтевају вештачку подлогу и осветљење (нпр. трим стаза, дечије игралиште, уређена зелена површина).

4. Мере за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја:

4.1. До 500 m од коридора/станишта ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):

- Забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина);
- Ограничава се израда планова на планска решења којима се обезбеђује очување карактеристика хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.

a. До 200 m од коридора/станишта ограничава се:

- Изградња укопаних складишта на она чије се дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде и која су изграђена на начин којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор;
- израда планова на планска решења којима се обезбеђује:
  s примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења; s дефинисање правила озелењавања грађевинском дозволом:
  > забрана коришћења инвазивних врста;
  > за подизање зеленила на шумским и шумостепским подручјима примена смерница: најмање 50% аутохтоних врста.

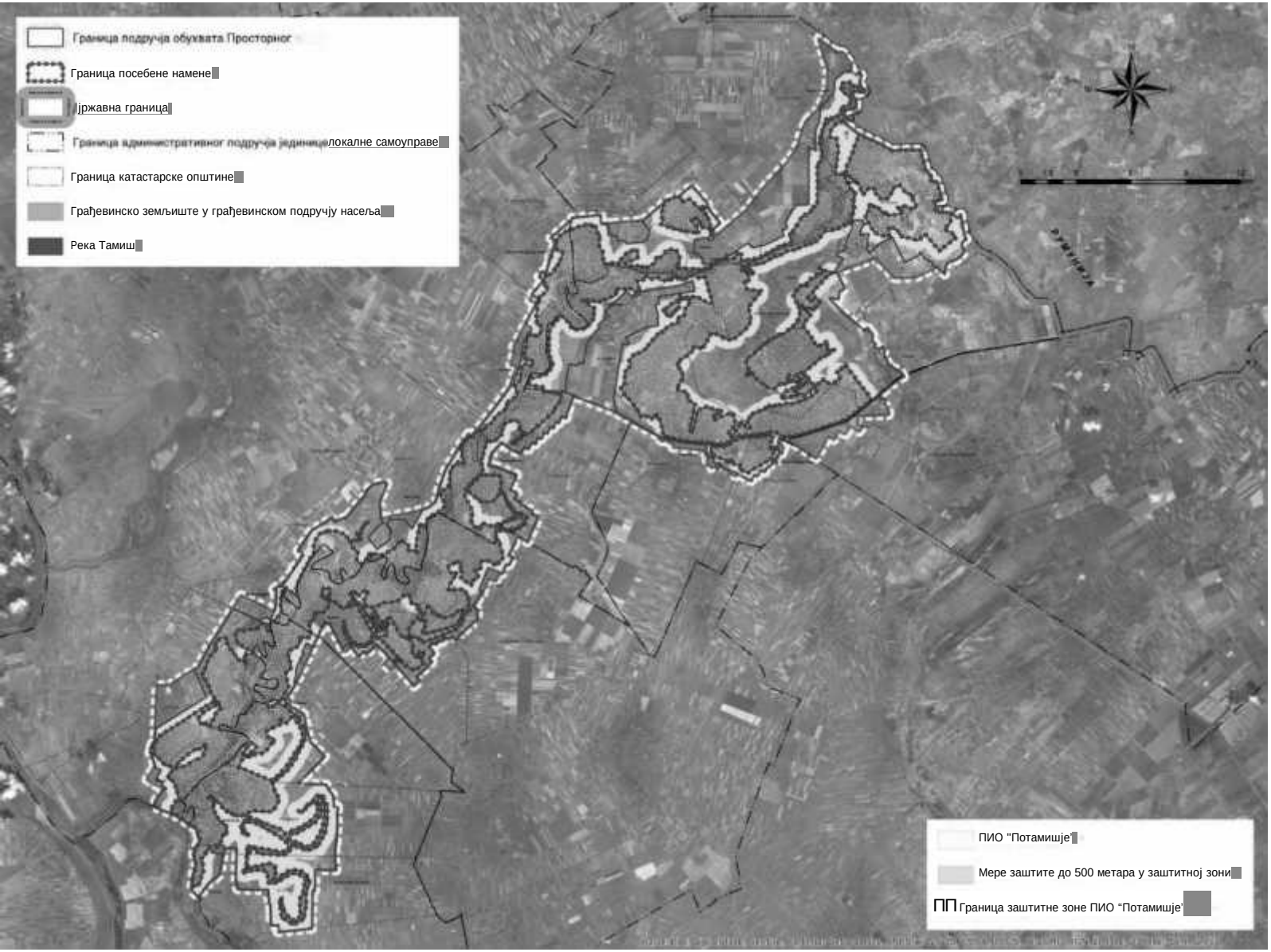

Слика 2. Мере заштите за Предео изузетних одлика „Потамишје" до 500 m у заштитној зони

плана

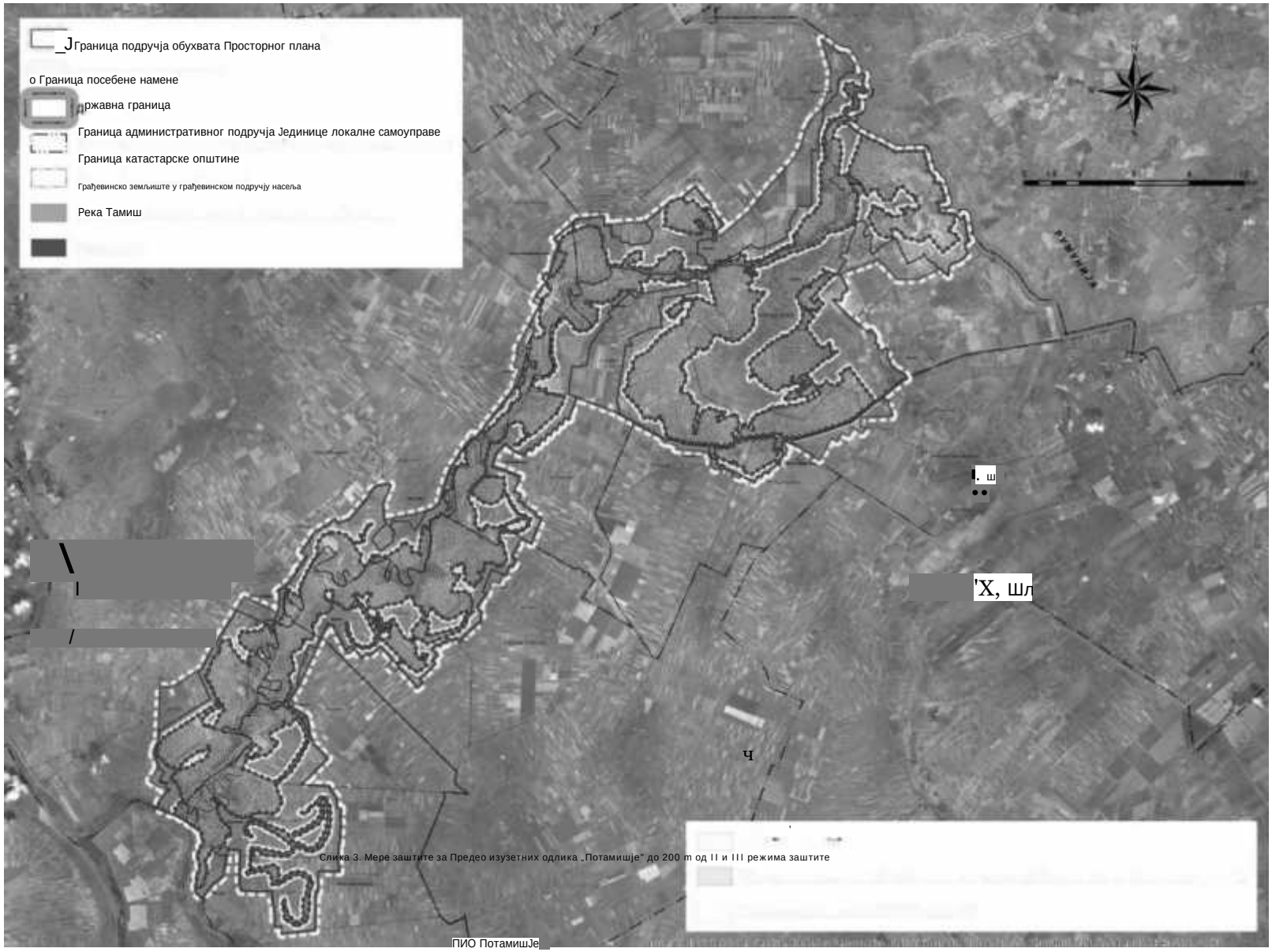

Слика 3. Мере заштите за Предео изузетних одлика „Потамишје" до 200 m од II и III режима заштите

ПИО Потамишје

□ Граница заштитне зоне ПИО "Потамишје" штите до 200 метара ван грађевинског подручја

4.3. До 200 m од коридора/станишта ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):
- ограничава се изградња објеката:
  s на пољопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење просторне целине датог станишта (објекти сточарства, рибарства) који су лоцирани и изграђени у складу са потребама заштите дивљих врста и станишта; s на објекте у воћарским-виноградарским зонама;
- ограничава се изградња:
  s саобраћајница на оне чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица;
  s електричних водова ниског и средњег напона на водове који су изграђени применом посебних техничко-технолошких решења која спречавају колизију и електрокуцију птица;
- Забрањено је пошумљавање/подизање ваншумског зеленила у заштитној зони слатинско-степских станишта и травних коридора;
- Резервисати појасе за пољозаштитно зеленило са циљем повезивања шумских и шумостепских станишта.

4.4. До 200 m од коридора/станишта на грађевинском подручју (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.) ограничава се изградња објеката на оне чије граничне вредности индикатора буке на граници идентификованих природних станишта заштићених врста са другим наменама простора не прелази 50dB(A) за дан и вече, односно 40dB(A) за ноћ, а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор.

4.5. До 50 m од коридора или станишта ограничава се израда планова на планска решења којима се обезбеђује:
- проходност еколошког коридора површинских вода (забрана ограђивања појаса уз обалу или примена типова ограде које омогућују кретање ситних животиња);
- континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта;
- лоцирање објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење на најмање 20 m удаљености од границе коридора/станишта;
- приоритет ових простора за добијање инвестиција за потребе побољшања квалитета животне средине на подручју еколошке мреже.

a. До 50 m од коридора или станишта забрањује се:
- примена техничких решења којима се формирају сјајне површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или значајном станишту;
- Уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта, изузев за инфраструктурне објекте.

b. До 50 m од коридора или станишта, ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја) ограничава се изградња:
- надземне инфраструктуре, на деонице оних чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или комплекса станишта од већег броја субјединица;
- објеката на водопривредне објекте и на неопходну инфраструктуру наведених објеката.

c. До 50 m од коридора или станишта на грађевинском подручју (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.) ограничава се изградња:
- вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) на парцеле са уређеном зеленом површином са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта;
- саобраћајница са тврдим застором за моторна возила, на уређење постојећих саобраћајница насеља и на прилазне путеве објеката чија је намена везана за водно тело, уз примену техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и којима се смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/станишта.

3.2.4.4. Опште мере заштите биодиверзитета

Мере заштите биодиверзитета ван грађевинских подручја насеља:
- Приликом подизања пољозаштитног зеленила са улогом вишефункционалног пуфер појаса, потребно је: s постојеће и планиране површине ваншумског зеленила повезати у целовит систем зеленила и фокусирати планирање заштитног зеленила на промену намене обрађених површина слабијег квалитета (испод 4. класе);
s учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде најмање 50% ради очувања биодиверзитета аграрног и урбаног предела уз одговарајућу разноврсност врста и физиогномије, тј. спратовности дрвенасте вегетације заштитних појасева будући да монокултуре euроамеричких топола не испуњавају функције заштитног зеленила; s избегавати коришћење инвазивних врста.

Мере заштите биодиверзитета насеља:

- формирати систем јавног зеленила и повезати га са просторним целинама од значаја за очување биолошке разноврсности у обухвату Просторног плана, у складу са општим мерама очувања и унапређења еколошких коридора;
- повећати проценат зелених површина, број и разноврсност постојећих категорија јавног зеленила и одржавати га у блиско природном стању;
- учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде минимално 20% и оптимално 50%, а примену четинарских врста (максимум 20%) ограничити само на интензивно одржаваним зеленим површинама са наглашеном естетском наменом;
- очувати зелене површине унутар стамбених блокова, у зони породичног (индивидуалног) и вишепородичног становања и блокова са становањем као преовлађујућом наменом и повезати их у целину;
- приликом озелењавања комплекса, блокова и локација намењених за производњу, пословање и услуге, формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања. Минимална заступљеност озелењених површина (без паркинга) на простору предвиђеном за развој пословних и производних делатности (локације величине 0,5-50 ha) где спадају мале и средње фирме, тржни центри, већа складишта, индустријски објекти и сл. треба да буде 20% на парцели до 1 ha, 25% на парцели 1-5 ha и 30-50% на парцели већој од 5 ha;
- дуж фреквентних градских саобраћајница, формирати и одржавати густ зелени појас од врста отпорних на аерозагађење, са израженом санитарном функцијом, средњег и високог ефекта редукције буке, у комбинацији са жбуњем, а паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима;
- избегавати примену инвазивних врста током уређења зелених површина и подизања заштитног зеленила.

3.2.4.5. Посебне мере за очување еколошке улоге шаранских рибњака

- Потстицати полуинтензивну производњу рибе на рибњацима;
- Потстицати коришћење постојећих стаза на рибњацима и унутар рибњачких комплекса за нискоинтензивне туристичке активности, које нису генератори буке велике јачине (спортски риболов, трчање, шетање, јахање коња);
- Избегавати промену намене површина на рибњацима.

3.2.5. Мере заштите од буке и вибрација

Мере и услове заштите од буке јединица локалне самоуправе утврђује у складу са Законом о заштити од буке у животној средини. Обавезе јединице локалне самоуправе, на чијем се простору налази обухват Просторног плана, односе се на акустичко зонирање на територији локалне самоуправе, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС", број 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи.

Према потреби, надлежни орган може утврдити потребу мониторинга буке у складу са Правилником о методологији за одређивање акустичких зона, Законом и важећим подзаконским актима.

Посебни услови и мере заштите од буке за радне садржаје су:
- пројектовати и извести одговарајућу звучну заштиту, којом се обезбеђује да бука, која се емитује при прописаним условима коришћења и одржавања уређаја и опреме, не прелази прописане граничне вредности;
- након пуштања погона у рад или при пробном раду погона извршити контролно мерење нивоа буке на граници комплекса и извршити оцену ефикасности примењених мера заштите, при чему се узима као меродаван критеријум за ноћ, будући да емитована бука не зависи од доба дана, већ од режима рада погона (у случају да измерени нивои буке прелазе дозвољене вредности, побољшати звучну изолацију према осетљивим и угроженим објектима).

3.2.6. Мере заштите при управљању отпадом

Концепцију одлагања комуналног отпада треба усагласити са принципима Стратегије управљања отпадом 2010-2020. године.

У складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима спроводиће се планско управљања отпадом на територији јединица локалних самоуправа у оквиру обухвата Просторног плана.

Обавеза генератора отпада је да у складу са Законом: обезбеди потребан простор за одлагање отпада,

обезбеди потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја, а да секундарне сировине, опасан и други отпад, предаје субјекту који има одговарајућу дозволу за управљање отпадом (складиштење, одлагање, третман и сл.).

Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима.

Посебне мере и услови су:
- комунални отпад потребно је сакупљати и обезбедити његову редовну евакуацију на локацију која је утврђена од стране комуналне службе;
- привремено складиштење евентуално присутног опасног отпада вршити у складу са Законом о управљању отпадом. Отпад мора да буде прописно обележен и привремено складиштен на прописан начин до његовог коначног збрињавања;
- разношење чврстог отпада спречити његовим систематским прикупљањем и депоновањем на за то уређеним локацијама;
- на свакој грађевинској парцели обезбедити посебан простор, тако да се омогући лак приступ надлежне службе, као и потребне услове и опрему за сакупљање, разврставање и привремено чување различитих отпадних материја, у складу са законом и другим прописима;
- примењивати опште и посебне санитарне мере предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора.

У случају потребе за простором за селективно сакупљање отпада који се не може чувати у контејнерима за комунални отпад, обавеза је власника/корисника да прибави услове, односно дозволу/сагласност надлежног органа за потребе уређења или коришћења наведеног простора.

Третман животињског отпада ће се спроводити у складу са Законом о ветеринарству, који подразумева нешкодљиво уклањање лешева животиња и других отпадака животињског порекла до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по животиње, људе или животну средину.

3.2.7. Мере заштите живота и здравља људи

Очување квалитета живота и здравља људи на подручју Просторног плана обезбедиће се адекватном имплементацијом планских решења у области заштите животне средине, посебно успостављањем мониторинга параметара животне средине, реализацијом препорука и обавеза израде студија процена утицаја пројеката на животну средину и стратешких процена планова нижег хијерархијског нивоа на животну средину, као и успостављањем инспекцијског надзора у очувању квалитета живота.

Планске мере за заштиту животне средине обухватају интегрално управљање простором, чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину и здравље људи.

Просторним планом се дају услови за уређење и изградњу површина јавне намене: објеката јавне намене и јавних површина за које се утврђује јавни интерес (улице, тргови, паркови), којима се обезбеђује несметано кретање у складу са стандардима приступачности.

Приступачност површинама јавне намене обезбедиће се применом техничких стандарда у планирању, пројектовању и грађењу јавних површина и јавних објеката, помоћу којих се свим људима, без обзира на њихове физичке, сензорне и интелектуалне карактеристике или године старости, осигурава несметан приступ, кретање, коришћење услуга, боравак и рад.

При планирању, пројектовању и грађењу јавних простора - саобраћајних и пешачких површина, прилаза до објеката, као и при пројектовању објеката јавне намене и других објеката за јавно коришћење, обавезно је обезбедити елементе приступачности за све будуће кориснике у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС', број 22/15).

3.2.8. Мере заштите од ванредних ситуација Услови и

мере заштите од елементарних непогода

Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама утврђују се конкретне мере и активности у циљу спречавања и ублажавања последица од катастрофа, кроз План смањења ризика катастрофа и План заштите и спасавања.

Заштита од земљотреса односи се на избор локације за градњу објеката, примену одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примена важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју (за земљотрес јачине VIII и IX степени по ЕМС-98). Такође, мере заштите од земљотреса обезбеђују се и поштовањем регулационих и грађевинских линија, односно прописаном минималном ширином

саобраћајних коридора и минималном међусобном удаљеношћу објеката, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања. Применом принципа асеизмичког пројектовања објеката, односно применом сигурносних стандарда и техничких прописа о градњи на сеизмичким подручјима, обезбеђује се одговарајући степен заштите људи, минимална оштећења грађевинских конструкција и континуитет у раду објеката од виталног значаја у периоду након земљотреса.

Сеизмичка опасност у појединим сеизмичким подручјима оцењује се према сеизмолошким картама. На Слици 4. су приказани параметри за потребе сагледавања сеизмичког хазарда за повратни период 475 година на површини терена за емпиријски процењене: средњу брзину локалног тла до дубине 30 m и одговарајући динамички фактор амплификације на максимално хоризонтално убрзање PGA, на локацији објекта изражено интензитетом земљотреса у степенима EMC-98 скале (за земљотрес јачине VIII, VIII-IX и IX степени по EMC-98). Параметре користити као меру ограничења употребе простора у поступку планирања и изградње. Препорука је, да се параметри дати за интензитет земљотреса у степенима EMC-98 скале (за подручје обухвата Просторног плана: за земљотрес јачине VIII, VIII-IX и IX степени по EMC-98) користе као мера ограничења употребе простора у поступку просторног планирања.

При прорачуну конструкције објеката морају се применити одредбе које се односе на прорачун, а садржане су у Правилнику о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима („Службени лист СФРЈ", бр. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90). Члан 7. и 8. Правилника обавезује на израду сеизмичке микрорејонизације-сеизмичког микрозонирања у припреми техничке документације као подлоге за израду главног пројекта. На основу Правилника, објекти који су предмет планске документације се могу разврстати у следеће категорије: овјекти Ван категорије, објекти I категорије, објекти нижих категорија. На основу члана 20. Правилника, за објекте I категорије и објекте нижих категорија може се спроводити поступак динамичке анализе и еквивалентног статичког оптерећења, а за објекте ван категорије се искључиво примењује поступак динамичке анализе.

Заштита приобаља Тамиша од поплава спроводи се комбинацијом различитих објеката и мера. Линијска заштита се врши углавном насипима. Ретензијама се врши растерећење водотока, а мрежом канала са евакуационим објектима регулише се упуштање воде у Тамиш. Да би се заштитило пољопривредно земљиште изграђено је око 200 km насипа и више од 12 система за одводњавање.

Заштита од површинских вода обезбеђује се и хидролошким станицама површинских вода, којих у обухвату Просторног плана, односно у подручју посебне намене ПИО „Потамишје" има две, лоцираних у просторној подцелини „Горњи Тамиш" са инундационим подручјем у ПИО „Потамишје". Заштитна зона у околини хидролошке станице површинских вода, обухвата корито реке узводно и низводно од хидролошке станице у дужини која одговара десетострукој ширини реке при великим водама у профилу хидролошке станице.

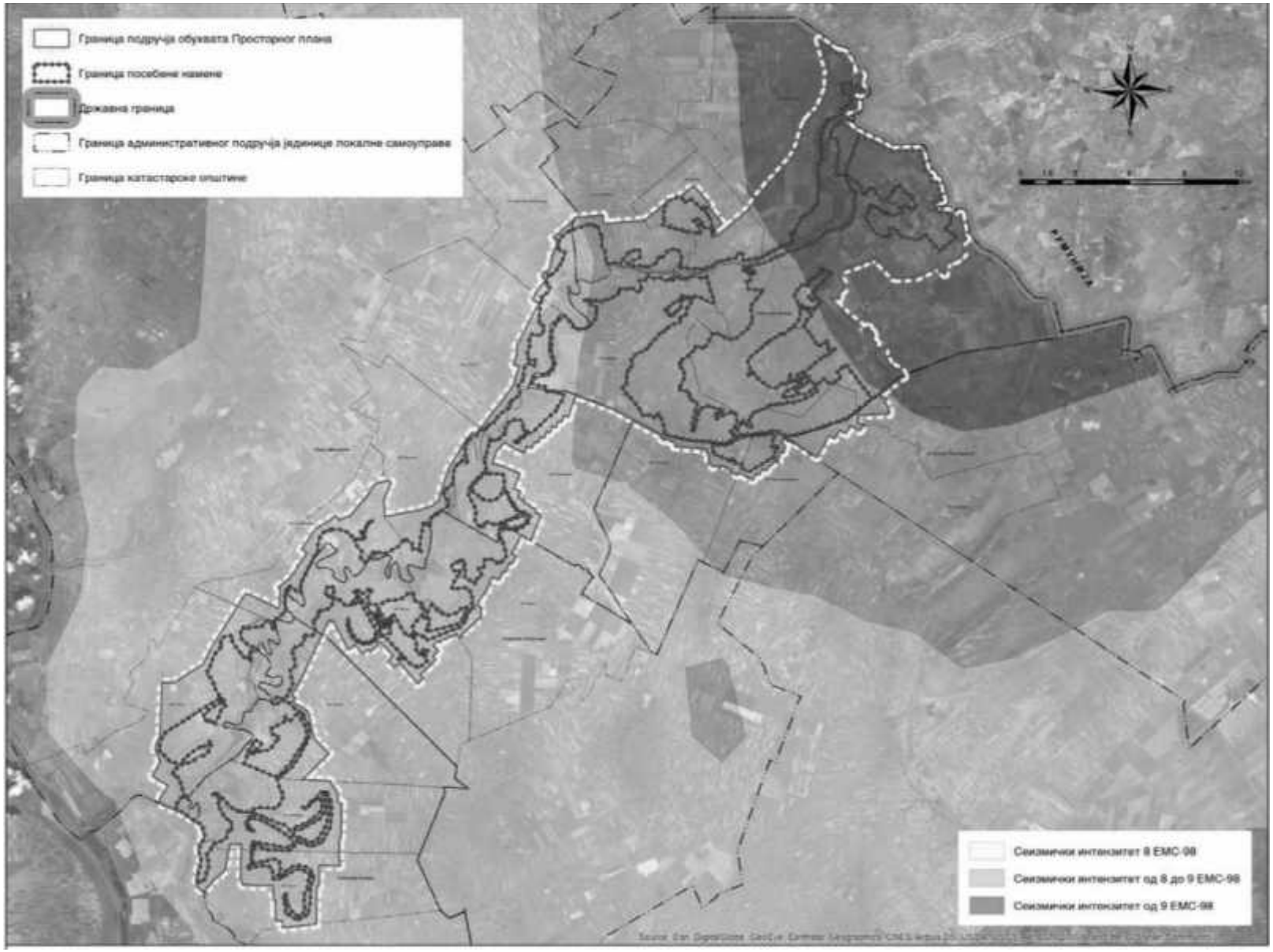

Слика 4. Приказ сеизмичког хазарда за повратни период 475 година на подручју у обухвату Просторног плана

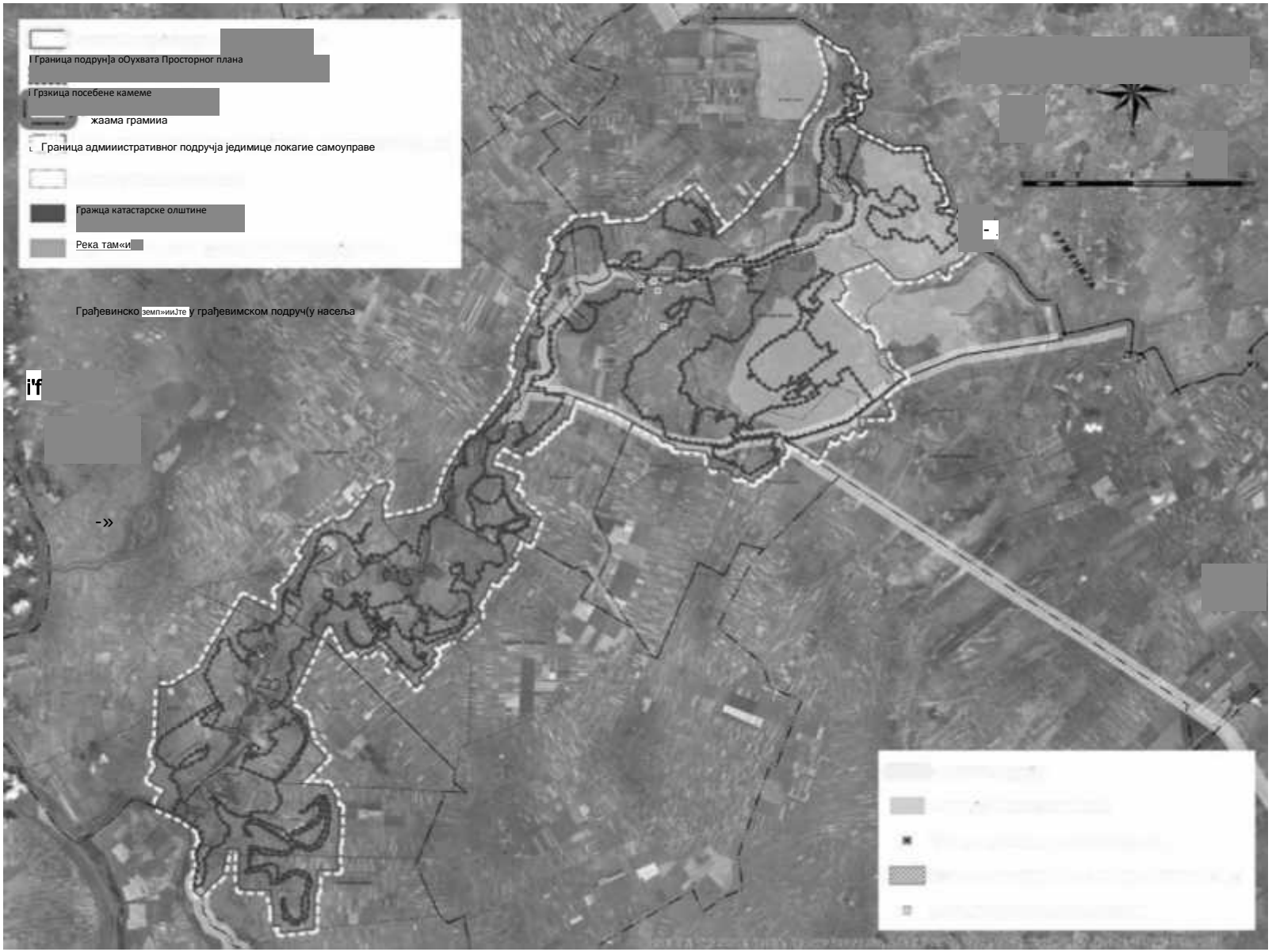
Граница подрун]а оОухвата Просторног плана
Грзкица посебене камеме
жаама грамииа
Граница адмиистративног подручја једимице локагие самоуправе
Гражца катастарске олштине
Река там«и
Грађевинско земп»иијте у грађевимском подруч(у насеља

• Хидрогххика станица подземних вода

Поплавно подруче

Подручје угрожено у прошлости

Хидролоајка стамица површимскнх вода

Заштитна зоиа хкдрожхике стапице површинао« вода

Слика 5.Приказ положаја објеката који су у функцији осматрања режима вода са заштитном зоном и простора угроженог дејством вода

Ограничења у заштитним зонама у околини хидролошких станица односе се на предузимање мера ради спречавања наступања штетних последица на рад хидролошких станица и то при:

- планирању изградње нових и реконструкције постојећих објеката;
- извођењу радова који могу нарушити природне хидролошке процесе и појаве;
- извођењу радова који могу да утичу на измену режима течења воде, транспорт наноса и леда или могу да угрозе опрему и инсталације на хидролошкој станици;
- извођењу радова којима се могу оштетити опрема хидролошке станице и нарушити природни атмосферски, односно хидролошки процеси и тиме битно утицати на квалитет, поузданост и међународну упоредивост хидролошких података.

Заштита од подземних вода обезбеђује се и хидролошким станицама подземних вода, којих у обухвату Просторног плана има четири.

Такође, изградњом насипа, регулацијом водотока и пошумљавањем косина, поред заштите од поплава врши се и заштита од ерозије и одроњавања земљишта, уз примену одговарајућих биолошких и техничких мера у складу са основама газдовања шумама и Посебном водопривредном основом.

Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају формирање одговарајућих ветрозаштитних појасева одговарајуће ширине уз саобраћајнице, канале, као и за заштиту пољопривредног земљишта.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбедиће се извођењем громобранске инсталације, у складу са одговарајућом законском регулативом.

Заштита од града се обезбеђује лансирним (противградним) станицама са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете, које спадају у I категорију експлозивних материја. У обухвату Просторног плана изграђено је 14 лансирних станица, од којих је 5 у Подручју посебне намене ПИО „Потамишје". Заштитна зона око лансирних станица, у којој је ограничена изградња нових и реконструкција постојећих објеката и извођење радова који могу нарушити испаљивање противградних ракета на градоносне облаке, према условима Републичког хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ) је 500 m. Изградња/реконструкција објеката односно извођење радова на одстојању мањем од 500 m од лансирне станице Сектора одбране од града, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗС.

Иако се у обухвату Просторног плана не налази Метеоролошки радарски центар „Самош", утврђена заштитна зона у пречнику од 10 km од овог радарског центра обухвата део посматраног подручја. Ограничење у заштитној зони односи се на забрану постављања ветрогенератора у околини радарског центра, у зони полупречника 10 km од локације радарске антене.

Правна и физичка лица, односно предузетници дужни су да у поступку прибављања услова за обављање привредне и друге делатности, односно извођења радова у заштитној зони радарског центра и лансирних станица, прибаве сагласност надлежног органа о испуњености услова утврђених актима Владе из става 5. члана 13. Закона о одбрани од града.

За потребе пролаза и транспорта до радарских центара и лансирних станица, утврђује се право службености пролаза преко парцела у власништву правних или физичких лица, у складу са Законом.

При издавању сагласности из претходног навођења прибавља се мишљење од надлежног органа, чија се станица налази у саставу државних мрежа метеоролошких и хидролошких станица.

Мере заштите од пожара обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите. Урбанистичке мере заштите се односе на планирање простора у насељу кроз урбанистичке показатеље (намена површина, индекс заузетости парцеле) и правила изградње (регулациона линија, грађевинска линија, висина објекта, удаљеност објекта од суседних, ширина саобраћајница, паркиралишта и др.). Грађевинско-техничке мере заштите се односе на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, саобраћајне инфраструктуре, мреже противпожарних хидраната и др.

Заштита пољопривредног земљишта од пожара врши се применом мера заштите које прописују општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту. Како би се умањио ризик од појаве пожара предвиђено је да се шумске састојине уреде тако да се створе услови за ефикасну просторну заштиту, а посебним мерама да се заштити и пољопривредно земљиште.

У циљу дефинисања мера заштите од техничко-технолошких несрећа, у поступки израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја затражени су услови од надлежног Минстарства заштите животне средине у погледу евиденције севесо ппстројења или комплекса на подручју у обухвату Просторног плана.

Поред тога што је утврђено да се у подручју обухвата не налазе севесо постројења/комплекси, због велике еколошке вредности ПИО „Потамишје", у обухвату посебне намене забрањена је изградња севесо постројења односно комплекса.

Приликом изградње нових севесо постројења/комплекса, а у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, као полазни основ за идентификацију повредивих објеката, потребно је разматрати удаљеност у радијусу од минимум 1000 m од граница севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне - зоне опасности, одређује на основу резултата моделирања ефеката удеса.

У случају изградње нових севесо постројења у обухвату Просторног плана, а ван подручја посебне намене обавеза је да се у процес одлучивања о лоцирању нових севесо постројења односно комплекса поред инвеститора укључе сви надлежни органи и локално становништво, те да се размотре постојећи капацитети, као и услови и мере заштите дефинисане Просторним планом.

Ово је неопходно како би се избегао повећан ризик, последице великог удеса, избегао синергијски утицај са постојећим садржајима (нарочито са постојећим севесо постројењима ван обухвата Просторног плана), а све у циљу адекватног управљања безбедношћу од хемијског удеса.

3.2.9. Мере енергетске ефикасности изградње

Циљ енергетске ефикасности изградње јесте смањење потрошње свих врста енергије, уз обезбеђење истих, или бољих услова коришћења и функционисања објекта. Смањење потрошње необновљивих извора енергије (фосилних горива) и коришћење обновљивих извора енергије доприноси заштити животне средине и климатских услова.

Основне мере за унапређење енергетске ефикасности односе се на смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производњу енергије.

Планске мере се односе на примену таквих решења којима ће се обезбедити повећање енергетске ефикасности, при пројектовању, изградњи и касније експлоатацији објеката, као и при опремању енергетском инфраструктуром, као и за постизање енергетске ефикасности постојећих објеката.

Такође, мере подразумевају препоруку за коришћење нових и обновљивих облика енергије ради смањења текућих трошкова, подстицањем градитеља и власника објеката да примене енергетски ефикасна решења и технологије. Удобан и комфоран боравак у објекту, при свим временским условима и са што мањим утрошком енергије, обезбедити енергетски ефикасном градњом.

Мере за побољшавање енергетских карактеристика објекта не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравано коришћење простора.

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторним планом се дају смернице за даљу разраду планских решења и њихово спровођење у подручју обухвата и то:

- спровођење Просторног плана у Подручју посебне намене „ПИО Потамишје" и
- спровођење планске документације у обухвату Просторног плана.

У подручју обухвата Просторног плана дају се мере и смернице за израду одговарајућег планског документа (према Реферaлној карти број 4 - Карта спровођења из Просторног плана) и то за:
- коридор Основне каналске мреже Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав у складу са мерама заштите из Просторног плана и
- Коридор државног пута Ib реда бр. 24.

За подручје посебне намене „ПИО Потамишје" обавезна је примена Просторног плана (према Реферaлној карти број 4. Просторног плана: „Карта спровођења") на следећи начин:
- даља планска разрада:
  - усаглашавање планских докумената ЈЛС са Просторним планом и
  - обавезна израда одговарајућег урбанистичког плана, у свему према смерницама утврђеним Просторним планом;
- директна примена Просторног плана: издавање локацијских услова,
  обавезна израда урбанистичког пројекта за Просторним планом дефинисане локације и израда пројекта препарцелације и парцелације.

Сви плански документи ЈЛС, који су у целости или делом у подручју утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" - а у подручју ван посебне намене, морају се усагласити са Просторним планом, односно датим планским решењима, у делу који је дефинисан Просторним планом (V Имплементација тачка 2.2 Смернице за спровођење Просторног плана у подручју утицаја на посебну намену ПИО „Потамишје" - у подручју ван посебне намене).

2. СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину је урађен у складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС" бр. 135/04 и 88/10), а за потребе израде предметног Просторног плана.

Чланом 5. Закона о стратешкој процени прописано је да се стратешка процена врши за планове, програме, основе и стратегије (у даљем тексту: планови и програми) у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, електронских комуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.

За наведене планове и програме којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измена планова и програма које не захтевају прописани поступак усвајања, као и за планове и програме који нису наведени у претходном пасусу, одлуку о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана и програма ако, према критеријумима прописаним овим законом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

Министар надлежан за послове заштите животне средине, ближе утврђује листе планова и програма за које је обавезна стратешка процена утицаја на животну средину и листе планова и програма за које се може захтевати стратешка процена утицаја на животну средину.

Чланом 7. Закона дефинисано је да се стратешка процена утицаја на животну средину ради на основу нивоа, врсте, циљева и садржаја плана или програма.

Ако је план или програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена утицаја на животну средину се ради у складу са смерницама стратешке процене утицаја на животну средину плана или програма вишег хијерархијског нивоа.

За планове нижег реда, у складу са чланом 9. Закона о стратешкој процени утицаја, одлуку о изради стратешке процене доноси орган надлежан за припрему плана и програма по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.

Доношењу Одлуке о изради или Одлуке о не изради стратешке процене утицаја планског документа од стране органа надлежног за припрему планске документације претходи прибављање мишљења органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих, стручних и надлежних органа и организација од важности за одређено планско подручје, у зависности од хијерархијског нивоа планског документа, као и карактеристика и услова простора за који се израђује.

Препорука је да се за потребе одлучивања да ли је потребно или не вршити стратешку процену утицаја на животну средину, прибаве мишљења надлежних органа и институција из области заштите животне средине и заштите природних вредности, за просторне планове јединица локалних самоуправа чији је део териорије у оквиру границе посебне намене овог Просторног плана, као и за планску документацију коридора Основне каналске мреже Хидросистема Дунав- Тиса-Дунав и за Коридор државног пута Ib реда бр. 24.

3. ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКАТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Чланом 3. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09), прописано је да се процена утицаја врши за пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде, управљања отпадом и комуналних делатности, као и за пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра.

Предмет процене утицаја су пројекти који се планирају и изводе, промене технологије, реконструкције, проширење капацитета, престанак рада и уклањање пројеката који могу имати значајан утицај на животну средину, као и они који су реализовани без израде студије о процени утицаја, а немају одобрење за изградњу или се користе без употребне дозволе (процена утицаја затеченог стања).

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката, за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката, за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 114/08) инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о Процени утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Критеријуми за одлучивање о обавези израде Студије процене утицаја садржани су у поменутој Уредби (Листа I и Листа II), а процедура израде и садржина студије је дефинисана Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину, као и Уредбом о одређивању активности чије обављање утиче на животну средину.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је то прописано поменутим Законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на животну средину прописан је чланом 17. поменутог Закона, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине у Просторном плану могле успешно имплементирати у планском периоду.

Чланом 17. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, програм праћења стања животне средине у току спровођења Просторног плана садржи нарочито:

1. опис циљева плана и програма,
2. индикаторе за праћење стања животне средине,
3. права и обавезе надлежних органа,
4. поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја,
5. друге елементе у зависности од врсте и обима планског документа.

Законом о заштити животне средине дефинисано је да Република односно јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине, у складу са овим и посебним законима.

1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Полазећи од посебне намене и специфичности подручја, Просторним планом су дефинисани циљеви који су током израде Стратешке процене разматрани и анализирани у односу на дефинисане индикаторе и циљеве саме стратешке процене. Циљеви просторног развоја подручја посебне намене ПИО „Потамишје" су:

- заштита и одрживо коришћење природних и културних вредности у функцији развоја туризма, рекреације, едукације и других комплементарних активности;
- унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеном подручју и његовој заштитној зони, као и на осталим просторима од значаја за очување биолошке разноврсности;
- заштита и очување биодиверзитета на простору обухвата Просторног плана кроз просторно - планска решења којима би се ускладиле све активности у заштићеном подручју са условима заштите;
- очување специфичности и еколошке повезаности простора;
- афирмација вредности карактера предела кроз заштиту природних елемената који чине препознатљив предеони образац и унапређење постојећих структура културних вредности, као и усмеравање просторног развоја кроз афирмацију њихове међусобне повезаности;
- валоризација посматраног подручја у циљу препознавања подручја са материјалним и нематеријалним културним наслеђем, са карактеристичним обележјима проистеклим из његове природне конфигурације и људских активности, ради утврђивања дугорочне концепције заштите, очувања и презентације планског подручја;
- заштита, рационално коришћење и унапређење стања пољопривредног, шумског и водног земљишта и популације флоре и фауне;
- дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта у складу са условима заштите природе;
- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- стварање услова за даљи развој саобраћаја, заснованог на стратешким принципима одрживог развоја (одрживи саобраћај и животна средина), а који ће поспешити привредни и економски развој простора у обухвату Просторног плана;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања.

У складу са визијом заштите и развоја Предела изузетних одлика „Потамишје", планска решења, чијем је дефинисању претходила валоризација подручја у обухвату Просторног плана, су формулисана у односу на мере заштите ПИО, кроз правила за уређење и грађење у оквиру подручја посебне намене, са циљем да се обезбеди одрживо управљање заштићеним подручјем. Општи циљеви просторног развоја подручја посебне намене који проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног развоја планова вишег реда, усвојених стратегија и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу, поред осталог односе се и на спровођење мониторинга у циљу правовремене превенције и минимизације негативних утицаја на животну средину.

2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине. Имајући у виду дефинисане посебне циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, које је у планском периоду неопходно пратити како би се могла вршити оцена планских решења односно њихов позитиван утицај на подручје обухваћено Просторним планом. Предлог индикатора за праћење стања животне предлаже се на основу дефинисаних циљева стратешке процене, а дат је у поглављу II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.

Предлог индикатора за праћење стања животне средине дат је на основу дефинисаних циљева стратешке процене у претходним поглављима.

Имајући у виду обухват Просторног плана, постојеће и будуће садржаје, као и могућа загађења, мониторинг се односи на:
- успостављање биомониторинга на посматраном подручју,
- контролу и праћење квалитета ваздуха,
- контролу и праћење квалитета вода,
- праћење квалитета земљишта контролом концентрација загађујућих супстанци,
- успостављање мерних места у циљу праћења нивоа буке.

2.1. БИОМОНИТОРИНГ

Упоредо са мониторингом основних параметара, програм мониторинга обухвата и систем праћења биолошких промена у времену и простору - биомониторинг, који на најбољи начин приказује комплекс природних и антропогених појава, утицаја и процеса.

Биомониторинг обухвата поједине врсте биљака и животиња, њихове популације, а код изузетно ретких врста, чак и поједине индивидуе.

Посебан значај у биомониторингу заузима континуирано праћење последица негативних антропогених

утицаја на природну средину кроз директно нарушавање појединих функционалних елемената екосистема, али и кроз непосредни утицај на поједине ретке, односно осетљиве врсте и њихова станишта.

У функцији биомониторинга потребно је изабрати биоиндикаторе на основу истраживања надлежних и стручних институција, у складу са досадашњим системом биомониторинга који је спровођен на простору ПИО „Потамишје". Потребно је одредити индикаторске врсте биљака и животиња према типовима станишта, у складу са претходно дефинисаним годишњим плановима мониторинга индикаторских врста. У наведеном контексту неопходан је сталан прилив података о распрострањењу врста на простору ПИО „Потамишја", успостављен систем праћења стања, уз прилагођеност управљачких активности.

2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Законом о заштити ваздуха дат је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха које за циљ има контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало ка смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине.

У складу са чланом 8. Закона о заштити ваздуха оцењивање квалитета ваздуха врши се за следеће полутанте: сумпор диоксид, азот диоксид и оксиде азота, суспендоване честице, олово, бензен, угљенмоноксид, приземни озон, арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен.

Захтеви квалитета ваздуха дефинисани за полутанте, који имају потврђен штетан утицај на здравље популације (граничне вредности, толерантне вредности, границе оцењивања и толеранције, циљне вредности и дугорочни циљеви) ближе су прописани Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Додатно, прописане су и границе (критични нивои, циљне вредности) за поједине полутанте за заштиту вегетације (сумпор диоксид, азотни оксиди, озон).

Уредбом су дефинисани и прагови обавештавања и прагови упозорења за поједине полутанте, као и критични нивои за заштиту вегетације.

За наменска мерења појединих полутаната, у зонама и агломерацијама у којима се налазе различити извори емисије полутаната који могу утицати на ниво загађености ваздуха, прописане су максимално дозвољене концентрације (гасовите неорганске, органске и канцерогене материје, укупне суспендоване честице, укупне таложне материје и чађ).

Оцењивање квалитета ваздуха, на основу измерених концентрација загађујућих материја у ваздуху, врши се применом критеријума за оцењивање у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Мониторинг квалитета ваздуха врши се и на основним руралним локацијама ван непосредног утицаја значајних извора загађења ваздуха.

Предметним Извештајем сугерише се обавеза вршења контроле квалитета ваздуха у насељеним местима, у близини већих раскрсница односно укрштаја државних путева првог и другог реда, а на објектима у којима борави већи број становника (школе, општинске управе), а у складу са потребном да све јединице локалне самоуправе у обухвату Просторног плана изграде локалне регистре извора загађивања као и Програме заштите животне средине са акционим плановима а у складу са Законом о заштити животне средине.

За веће привредне субјекте потребно је вршити редовно праћење емисија загађујућих материја у ваздух, а у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух.

За објекте за које се утврди да се не ради Студија процене утицаја на животну средину по Закону, по мишљењу надлежне службе за област заштите животне средине, а у складу са технологијом рада, утврђује се потреба вршења додатног мониторинга, посебно за праћење загађења ваздуха и вода (у складу са важећом законском регулативом).

2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ

Законом о заштити животне средине су дате и основне смернице заштите вода. Чланом 23. овог закона дефинисано је да се заштита и коришћење вода остварује интегралним управљањем водама, предузимањем мера за њихово очување и заштиту у складу са посебним законом.

У циљу предузимања мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшање вода, од значаја је стално и систематско контролисање параметара квалитета површинских и подземних вода.

За реке и језера одређује се еколошки статус, а за вештачка водна тела (ДТД канал) еколошки потенцијал.

Анализа квалитета подземних вода које се користе за водоснабдевање врши се на основу Правилника о хигијенској исправности воде за пиће.

Физичко-хемијска и бактериолошка анализа воде за пиће треба да се врши у складу са Законом о водама и Правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

Обавеза лица (правног или физичког) које испушта приоритетне супстанце у површинске воде је да усклади своје емисије са стандардима квалитета животне средине за површинске воде које нису под утицајем прекограничног загађења, прописаним Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање.

Предузећа која врше испитивање квалитета подземних вода, као и испитивање квалитета отпадних вода, дужна су да резултате испитивања доставе Републичком хидрометеоролошком заводу и јавном водопривредном предузећу месечно, а у случају хаваријског загађења воде, у току истог дана.

Посебна испитивања се обављају у циљу одређивања обима и могућности последица хаваријског загађивања, провере и дефинисања техничких решења и за друге намене, према посебно утврђеним програмима.

Мониторинг квалитета акватичних екосистема је неопходна активност у оквиру одрживог управљања водним ресурсима. Иако саставни део мониторинга у систему управљања водама, мерење физичко-хемијских параметара квалитета воде даје само слику о тренутном загађењу и зато мора бити комбиновано са биолошким мониторингом, јер живи свет акватичких екосистема осликава кумулативно и истовремено дејство свих еколошких фактора чије промене током времена нису некад довољне јачине и учесталости да би могле бити регистроване методама аналитичке хемије.

2.4. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА

Контрола квалитета земљишта спроводи се у складу са Законом о заштити животне средине, Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма и Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања.

Програм систематског праћења квалитета земљишта у смислу локалне мреже локалитета за праћење квалитета земљишта успоставља се на нивоу аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Листа параметара обухвата податке и информације које се прикупљају на местима узорковања земљишта, а приликом избора параметара узимају се у обзир они параметри који могу достићи вредности које могу изазвати значајан ризик по здравље људи и животну средину.

Временска динамика узорковања земљишта, анализа узорака, обрада и приказ података зависи од постојаности анализираних параметара, њихових облика и концентрација у животној средини.

Степен угрожености земљишта од хемијског загађења одређује се на основу вредности загађујућих материја датих у посебном пропису, којим се регулишу граничне вредности опасних и штетних материја у подземним водама, као и у посебним прилозима Уредбе, који се односе на ремедијационе вредности концентрација опасних и штетних материја и вредности које могу указати на значајну контаминацију подземних вода и земљишта.

У случају прекорачења граничних и ремедијационих вредности концентрација опасних и штетних материја и вредности које могу указати на значајну контаминацију земљишта, као и у случају прекорачења граничног нивоа концентрација загађујућих материја у подземним водама, врше се додатна истраживања на контаминираним локацијама ради утврђивања степена загађености и израде ремедијационих програма.

Ремедијациони програми и пројекти ремедијације реализују се уколико просечна концентрација било које опасне или штетне материје прелази ремедијациону вредност дефинисану Уредбом у више од 100 m^3 запремине водоносног слоја или у више од 25 m^3 запремине земљишта на контаминираним локацијама.

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које се утврди евидентна угроженост параметара стања животне средине. Локације на којима је депонован незагађен материјал од ископавања (земља) не припадају контаминираним локацијама.

3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са Законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, Законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисије и загађивања животне средине, да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења;
2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

Законски оквир

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима: Законски оквир за мониторинг квалитета параметара животне средине су следећи правни акти:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, и 36/09-др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-УС и 14/16);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС", број 112/15);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 101/16);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон - одредбе чл. 81. до 96.);
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о одређивању зона и агломерација („Службени гласник РС", бр. 58/11 и 98/12);
- Уредба о утврђивању програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи („Службени гласник РС", број 58/11);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС", број 6/16);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС", број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", број 24/14);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", бр. 67/11 и 48/12, 1/16);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС", број 75/10);
- Уредба о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Службени гласник РС", бр. 88/10 и 30/18-др. пропис);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС", број 30/18);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", број 50/12);
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће („Службени лист СРЈ", бр. 42/98 и 44/99);
- Правилник о опасним материјама у водама („Службени гласник СРС", број 31/82);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС", број 72/10);

- Правилник о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Службени гласник РС", број 96/10);
- Правилник о референтним условима за типове површинских вода („Службени гласник РС", број 67/11);
- Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС", број 74/11);
- Правилник о начину размене информација о мерним местима у државној и локалној мрежи, техникама мерења, као и о начину размене података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама („Службени гласник РС", број 84/10);
- Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Службени гласник РС", број 23/94);
- и др.

4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

Како је Тамиш међународна река, пресечена је државном границом са Румунијом, Одлуком Владе Републике Србије 05 број 325-7982/2010, од 04.11.2010. године, о утврђивању пописа вода I реда на територији Републике Србије, река Тамиш сврстана је у категорију „1. Међудржавне воде", па у смислу примене одредби Закона о водама, било какве активности на њима подлежу обавезној примени важећег билатералног хидротехничког Споразума са Румунијом - Споразум о хидротехничким питањима на хидротехничким системима, граничним или пресеченим државном границом између Србије и Румуније из 1955. године (Споразум). У складу са одредбама члана 2. Споразума, обе државе обавезују се да свака на својој територији, а заједнички на граничној линији, одржавају у добром стању корита и објекте и обезбеђују рад инсталација на хидротехничким системима, водотоцима, долинама и увалама, граничним или пресеченим државном границом, а по потреби то стање треба и да побољшавају.

Република Србија сарађује са земљама из окружења и по питању контроле и утицаја прекограничног загађења. Најизразитије загађење долази из Румуније, услед чега је вода Тамиша испод захтеване класе. Из тог разлога међурегионална сарадња је формулисана кроз Програм мера заштите долине реке Тамиш од државне границе до ушћа у Дунав код Панчева, за период 2011-2021. године, у оквиру пројекта Европске уније „Мере за заштиту реке Тамиш - корак 2". Такође, у претходном периоду је реализован прекогранични пројекат Републике Србије и Румуније „Еко статус реке Тамиш" са циљем да се дефинише еколошки статус реке, као и да се формира каталог потенцијалних загађивача Тамиша. Наведено је полазна основа за стратешке одлуке у погледу унапређења и бољег коришћења ресурса реке или боље речено реке и њене ближе околине - Потамишја.

Осим националног, постоји и значајан међународни оквир који подржава заштиту подручја ПИО „Потамишје". Унутар граница ПИО налазе се два међународно значајна подручја за птице: RS012IBA „Горње Потамишје" и RS013IBA „Средње Потамишје", као и међународно значајно подручје за биљке „Средњи Банат 2". Такође, представља и еколошки значајно подручје у оквиру националне еколошке мреже (Уредба о еколошкој мрежи, „Службени гласник РС" број 120/10).

За предметни Просторни план, од фазе припреме до коначног усвајања, укључен је процес процене утицаја стратешког карактера, у коначном циљу безбедне реализације планираних намена простора. У наведеном процесу утврђено је да постоји вероватноћа појаве неочекиваних негативних утицаја са негативним ефектима и последицама по животну средину, те је прописан и начин поступања у случају таквих појава.

У случају непланираног загађења животне средине неопходно је да се без одлагања предузму мере ради смањења штете у животној средини или уклањања даљих ризика, опасности и штете у животној средини. У ове мере спадају превентивне мере заштите и мере приправности и одговорности на удес.

У случају појаве неочекиваних негативних утицаја, у смислу ванредних ситуација и могућих удеса на севесо постројењима у обухвату Просторног плана уколико их буде изграђених у планском периоду, или у контактној зони Просторног плана, неопходно је поступати у складу са важећом законском регулативом: Закон о заштити животне средине, Закон о ванредним ситуацијама, Закон о потврђивању Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса („Службени гласник РС-Међународни уговори", број 42/09), Закон о потврђивању Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту („Службени гласник Р - Међународни уговори", број 102/07), Конвенција о прекограничном загађивању ваздуха на великим удаљеностима („Службени гласник СФРЈ-Међународни уговори", број 11/86) и др.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени.

Стратешка процена је инструмент којим се врши анализа планског документа, као и осталих расположивих просторних података (статистички и други подаци), добијених за потребе израде Просторног плана и Стратешке процене, као и валоризацијом постојећег стања на терену. Сва планска решења и мере заштите биле су предмет анализе у оквиру стратешке процене, у контексту синтезне процене њихових утицаја и интеракције са утицајима из окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину. На основу утврђених валидних параметара формулисане су адекватне превентивне и санационе мере заштите животне средине, чијом ће се применом обезбедити концепт одрживог развоја предметног простора и ширег подручја.

Сама методологија стратешке процене се базира на одредбама Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Просторног плана на животну средину.

Примењени метод поштује наведене опште методолошке принципе и спроводи се у неколико фаза:

1. Утврђивање полазне основе стратешке процене, што обухвата: дефинисање предмета као и просторног обухвата Стратешке процене, циљеве и метод рада, правног, планског и документационог основа;
2. Анализа постојећег стања и стања квалитета чиниоца животне средине, кроз анализу природних услова (квалитета ваздуха, земљишта, вода, угроженост буком итд);
3. Процена могућег утицаја на животну средину на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања, података објављених у литератури, другим студијама, искустава других земаља и сл;
4. Формулисање предлога мера за спречавање и ограничавање штетних утицаја у току спровођења и реализације Просторног плана, мера за унапређење стања животне средине, мера за праћење стања животне средине, које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака.

Потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности, те изискује посебан приступ у поступку интегралног планирања заштите и очувања квалитетне животне средине. Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања, представља недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату предметног Просторног плана.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Основну тешкоћу у спровођењу стратешке процене и изради Извештаја о стратешкој процени представљао је недостатак званичне, детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу Правилника, што се одражава на квалитет стратешких процена које прате процедуру израде и доношења планске документације.

Информациона основа која је коришћена за Стратешку процену, највећим делом је преузета из достављене документације за потребе израде планског документа. Такође, за предметно подручје доступни су подаци о животној средини, али се проблем огледа у изостајању континуитета мониторинга одређених параметара па је карактер анализе података релативан.

При оцени планских решења уочен је проблем у практичној примени индикатора, имајући у виду да за планско подручје нису доступни систематизовани подаци и да нису вршења мерења одређених параметара животне средине, те да није утврђено нулто стање животне средине простора који је у обухвату овог Просторног плана и да на предметном простору и у ширем окружењу не постоји континуитет у мониторингу животне средине.

Тешкоћа при изради стратешке процене утицаја на животну средину огледа се и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину у односу на стратешке процене утицаја планских докумената на животну средину.

Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у претерану квантификацију, да је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, да је нагласак, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

У процесу одлучивања током израде материјала за рани јавни увид, а потом и Нацрта просторног плана била је укључена Влада АП Војводине, кроз учешће ресорних секретаријата, јавних предузећа и стручних органа и организација, те локалних самоуправа чија је територија у обухвату Просторног плана, у циљу усклађивања циљева и захтева за предметни простор. Активности које су спроведене током израде Просторног плана, чију је израду паралелно пратила Стратешка процена, приказане су прегледно у поглављу Резултати претходних консултација са надлежним органима и организацијама.

Стратешка процена утицаја интегрисана је као процес у све фазе израде Просторног плана, чиме је било омогућено правовремено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде предметног планског документа (од почетних циљева, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења), у циљу спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природне вредности, заштићена природна и културна добра и друге створене вредности.

Сходно одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину омогућено је учешће заинтересованих органа и организација у току израде Извештаја о стратешкој процени, кроз излагање на јавни увид заједно са планским документом.

Јавни увид и јавна расправа за Извештај о стратешкој процени се организује, по правилу у оквиру излагања Просторног плана на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са Законом о планирању и изградњи и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Такође, орган надлежан за припрему планског документа доставља на мишљење извештај о стратешкој процени органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Проблематика заштите животне средине разматрана је у оквиру планског документа, али и у оквиру Стратешке процене. Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног Просторног плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, било је потребно сагледати постојеће стање животне средине и предвиђена планска решења.

Вредновањем односа позитивних и негативних утицаја и ефеката, може се закључити да имплементација планских решења обезбеђује трајне позитивне ефекте у смислу контролисаног управљања простором и животном средином.

Током израде Просторног плана и стратешке процене усаглашавана су решења, ублажени или отклоњени конфликти планираних намена и постојећег стања у простору, дефинисане мере заштите у Просторном плану, чијом ће се применом потенцијално негативни утицаји елиминисати или смањити на минималну меру.

Планирани мониторинг животне средине омогућиће контролу утицаја Просторног плана на животну средину. Примена и спровођење планираних мера заштите при имплементацији Просторног плана, контрола и надзор над применом мера и мониторинг животне средине, представљају обавезне еколошке мере и смернице у циљу спречавања појава негативних утицаја и ефеката на животну средину у обухвату овог Просторног плана.
Мере заштите дате овим Извештајем обавезан су елеменат квалитетног управљања животном средином и представљају минимум обавеза за све субјекте чије ће активности имати утицаја на локалном нивоу, али и ширем подручју, усмеравајући планирање и уређење простора, као и коришћење и заштиту природних ресурса и вредности, обезбеђујући оптималне услове за живот и рад људи, заснованих на начелу одрживог развоја.

Стратешка процена предметног Просторног плана у одређеним сегментима има карактер општости што је проузроковано непостојањем релевантних квантификованих података о квалитету животне средине (квалитет ваздуха, земљишта и воде), уско везаних за поједине локалитете трасе гасовода.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину је завршни документ поступка стратешке процене и представља саставни део Просторног плана. У циљу ефикаснијег поступка и поједностављивања поступка укључивања јавности, Извештај се припрема истовремено у току израде Просторног плана, те се ова два документа упоредо излажу на јавни увид, и упућују у поступак разматрања и доношења.

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена Извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 135/04 и 88/10).

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5., а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/2019 и 37/2019 - др. закон), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 18. септембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене парка природе "Пољавица"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2019 од 18.9.2019. године

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене Парка природе "Пољавица" (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје у обухвату Просторног плана.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чини:

- прегледна карта - "Обухват Просторног плана са просторним целинама и подцелинама посебне намене простора" у размери 1:25000;
- реферална карата број 1 - "Посебна намена простора" у размери 1:25000;
- реферална карта број 2 - "Мрежа насеља и инфраструктурни системи" у размери 1:2500;
- реферална карта број 3 - "Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара" у размери 1:25000;
- реферална карта број 4 - "Карта спровођења" у размери 1:25000.

Комплет Просторног плана, који се састоји из текстуалног дела и графичког дела из става 2. овог члана, израђен је у шест (6) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси планski документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе "Пољавица" на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину).

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину из става 1. овог члана састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђен је у шест (6) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси планski документ.

Члан 5.

Комплет Просторног плана из члана 3. став 3. ове одлуке, у коме графички део садржи карте набројане у ставу 2. истог члана, и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину из члана 4 ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), Граду Панчево (један примерак), и ЈП "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад (један примерак).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 6.

Током важења, Просторни план доступан је на увид јавности у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и документи за спровођење просторног плана - урбанистички пројекти, израдиће се или ће се ускладити са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, као и други прописи и општи акти, ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, као и планови и програми развоја, донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с овом одлуком.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује и у електронском облику и доступан је на интернет страницама Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине и Скупштине Аутономне покрајине Војводине, као органа надлежног за доношење планског документа.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-5/2019-01

Нови Сад, 18. септембар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОГ ЕКОЛОШКОГ КОРИДОРА ТИСЕ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Изради Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (у даљем тексту: Просторни план), приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Сл. лист АПВ", број 17/11).
Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. Припрему, координацију и праћење израде Просторног плана врши Републичка

агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду. Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад.
Концепт Просторног плана упућен је Комисији за стручну контролу планских докумената. Извештајем о извршеној стручној контроли Концепта Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе, број: 130-06-162/2011, од 19.06.2012. године, дато је позитивно мишљење на прву фазу израде плана.
Садржина нацрта Просторног плана утврђена је Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС и 98ДЗ-УС) и Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената („Сл. гласник РС", бр. 31/10, 69/10 и 16/11), у складу са којима је и израђен.
За предметно подручје донета је Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе на животну средину („Сл. лист АПВ", број 17/11). У складу са Законом о планирању и изградњи и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), Стратешка процена утицаја на животну средину је саставни део овог Просторног плана.
Просторно планска решења су усклађена са прописима који, посредно или непосредно, регулишу ову област. Основни прописи који регулишу област просторног и урбанистичког планирања су:

- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);
- Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Сл. лист СРЈ- Међународни уговори", број 11/01,„Сл. лист СЦГ-Међународни уговори" бр. 16/05-др. пропис);
- Закон о ратификацији Картагена протокола о биолошкој заштити уз Конвенцију о биолошкој разноврсности, са анексима („Сл. лист СЦГ - Међународни уговори", број 16/05).
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Сл. гласник РС-Међународни уговори", број 102/07);
- Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу („Сл. гласнику РС - Међународни уговори", број 4/11);
- Закон о потврђивању Европског споразума о главним унутрашњим водним путевима од међународног значаја (AGN) („Сл. гласник РС - Међународни уговори", број 13/13)
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС", број 135/04);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС", бр. 36/09, 88/10);
- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС", бр. 62/06, 65/08-др. закон и 41/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС", бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Сл. гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон,54/96, 101/05-др.закон, престао да важи осим одредаба чл. 81 до 96.);
- Закон о јавним путевима („Сл. гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о железници („Сл. гласник РС", број 45/13);
- Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о експропријацији („Сл. гласник РС", бр. 53/95, 23/01-СУС, („Сл. лист СРЈ", бр. 16/01-СУС и „Сл. гласник РС", бр. 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о одбрани („Сл. гласник РС", бр. 116/07, 88/09, 88/09-др.закон и 104/09-др. закон);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Сл. гласник РС", број 88/11);
- Закон о електронским комуникацијама („Сл. гласник РС", бр. 44/10 и 60/13-УС);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС", бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12);
- Закон о туризму („Сл. гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон и 93/12);
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС", бр. 71/94, 52/11- др. закон, 52/11- др. закон и 99/11- др. закон);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС", бр. 30/10 и 93/12)
- Закон о шумама („Сл. гласник РС", бр. 46/91, 83/92, 53/93-др.закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93- др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о дивљачи и ловству („Сл. гласник РС", број 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 32/13-УС);
- Закон о ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС", бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС" , број 111/09);

- Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа („Сл. гласник РС", бр. 135/04, 8/05 и 41/09);
- Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС", број 50/11);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС", бр. 5/10 и 47/11);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС", број 102/10);
- Уредба о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС", број 92/10);
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", број 114/08);
- Уредба о категоризацији државних путева („Сл. гласник РС", број 105/13 и 119/13);
- као и други закони и прописи који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

У Просторни план су уграђене и смернице и стратешка опредељења из следећих докумената Владе Републике Србије и Владе АП Војводине:

- Стратегија регионалног развоја Републике Србије за период од 2007. до 2012. године („Сл. гласник РС", број 21/07);
- Национална стратегија одрживог развоја („Сл. гласник РС", број 57/08);
- Национални програм заштите животне средине („Сл. гласник РС", број 12/10);
- Стратегија водоснабдевања и заштита вода у АП Војводини („Сл. лист АПВ", број 1/10);
- Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године („Сл. гласник РС", број 4/08);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије („Сл. гласник РС", број 91/06);
- Стратегија развоја туризма Војводине-Маркетинг стратегија туризма Војодине („Сл. лист АПВ", број 6/10);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године („Сл. гласник РС", број 44/05);
- Стратегија развоја електронских комуникација у Републици Србији од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС", број 68/10);
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Сл. гласник РС", број 59/06);
- Стратегија развоја пољопривреде Србије („Сл. гласник РС", број 78/05);
- Стратегија управљања отпадом за период 2010- 2019 („Сл. гласник РС", број 29/10);
- Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Сл. гласник РС", број 33/12);
- Стратегија заштите од пожара за период 2012-2017. године („Сл. гласник РС", број 21/12);
- Национална стратегија заштите испашавања у ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС", број 86/11);
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године („Сл. гласник РС", број 13/11);
- Основни правци технолошког развоја у АПВ (Нови Сад, март 2007.год.)

Упоредо са израдом Нацрта Просторног плана припремљена је и документациона основа планског документа, која се састоји од пристиглих услова и мишљења надлежних органа и организација, студија, стратешких докумената локалних самоуправа и стручних експертиза.

Просторни план је урађен у Географском информационом систему (у даљем тексту: ГИС)-окружењу, што омогућава једноставнију размену података за обухваћено подручје и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

У припреми и изради Просторног плана успостављена је сарадња са стручним институцијама и организацијама, локалним самоуправама, као и предузећима које имају надлежност на планском подручју, у оквиру које су добијени услови за израду Просторног плана. Остварена је интензивна сарадња са Покрајинским заводом за заштиту природе (ПЗЗП) и ЈВП „Воде Војводине" са којима је дефинисана посебна намена овог Просторног плана.

За потребе овог Просторног плана ПЗЗП је урадио Студију „Стручно документациона основа из области заштите природе за израду Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе", која је била основ за дефинисање:

- посебне намене (еколошког коридора и заштитних зона),
- мера заштите за еколошки коридор, станишта и заштитне зоне.

У Просторном плану су коришћени резултати и делови текстова из Студије, која је у целости саставни део Документационе основе Плана. Имена стручњака који су учествовали у изради Студије, као и стручне области које су обрадили су означене у садржају Студије.

При изради Просторног плана коришћени су подаци из публикација које су резултат TICAD пројекта (који је финансиран од стране South East Europe Transnational Cooperation Programme).

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И СПЕЦИФИЧНОСТИ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1.1. ОБУХВАТ И ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Одлуком о изради Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе утврђена је прелиминарна граница обухвата. Имајући у виду да еколошки коридор, као основни предмет израде Просторног плана, поред речног коридора треба да обухвати и зону непосредног утицаја најзначајнијих абиотичких и биотичких фактора од којих зависи функционалност коридора, одређена је шира граница подручја која је разматрана у Концепту Просторног плана.

Након сагледавања шире зоне утицаја на еколошки коридор, дефинисана је коначна граница обухвата Просторног плана површине 2374,53 km^2.

Подручје обухвата Просторног плана (2374,53 km2), у административном смислу, простире се на деловима територија 12 јединица локалних самоуправа. Обухвата 43 целих или делова катастарских општина и 38 насеља у којима живи 171664 становника (Попис 2011. године).
Подручје се простире правцем север-југ, у физичко-географском смислу обухвата део Панонске низије, односно равничарско подручје Потисја у АП Војводини, у висинској зони од 70 до 129 m (просечне висине у обухвату Просторног плана око 80 m). Река Тиса својим обалама дели војвођанску низију на Бачку (десна обала) и Банат (лева обала).
Табела 1: Насеља и КО у обухвату Просторног плана

Локална самоуправа	КО	Насеље
Ада	Ада -део	Ада, -
	Мол -део	Мол
Бечеј	Бачко Петрово Село -део	Бачко Петрово Село
	Бечеј-део	Бечеј
	Бачко Градиште-део	Бачко Градиште
Жабаљ	Ђурђево-део	-
	Жабаљ-део	-
	Чуруг-део	Чуруг
Зрењанин	Тараш 1	Тараш
	Тараш	
	Словачки Арадац	Арадац
	Српски Арадац	
	Мужља	-
	Српски Елемир	Елемир
	Елемир	
	Книћанин	Книћанин
	Бело Блато	Бело Блато
	Лукино Село	Лукино Село
	Меленци-део	Меленци
	Перлез	Перлез
	Стајићево	Стајићево
Кањижа	Адорјан	Адорјан
	Кањижа	Кањижа, Војвода Зимонић
	Мартонош	Мартонош, Мали Песак
	-	Мале Пијаце-део у КО Хоргош
	Хоргош	Хоргош
Кикинда	Иђош-део	Иђош
Нови Бечеј	Бочар	Бочар
	Кумане	Кумане
	Нови Бечеј	Нови Бечеј
	Ново Милошево	Ново Милошево
Нови Кнежевац	Ђала	Ђала
	Нови Кнежевац	Нови Кнежевац, Филић
	Српски Крстур	Српски Крстур
Сента	Сента-део	Сента
	Батка	-
Тител	Мошорин-део	-
	Тител-део	Тител
Србобран	Надаљ 2	-
Чока	Чока	Чока
	Остојићево	Остојићево
	Падеј	Падеј
	Санад	Санад
	Јазово	Јазово

Опис граница Просторног плана

Граница подручја Просторног плана дефинисана је границама катастарских парцела, границама катастарских општина и делом државном границом Републике Србије и Мађарске. Опис границе Просторног плана урађен је на катастарским плановима размере 1:2500 и 1:2880 за катастарске општине у обухвату Просторног плана.

Опис границе просторног плана почиње на тромеђи катастарских општина Хоргош, Бачки Виногради и државне границе Републике Србије и Мађарске. Од тромеђе граница подручја Плана иде у правцу истока пратећи државну границу до тромеђе катастарских општина Ђала, Мајдан и државне границе Републике Србије и Мађарске.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источну границу катастарских општина

Ђала, Српски Крстур, Нови Кнежевац, Санад, Чока, Остојићево, Јазово, Падеј и Иђош до тромеђе катстарских парцела 5153, 2538 и 2543 у катастарској општини Иђош.
Од тромеђе граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источне међе катастарских парцела 2543, 2545, 2654, 2485, 2480, 2479/2, 2479/1, 2478, 2465 и 2466 до тромеђе катастарских парцела 2486, 2464 и 5147.
Након тромеђе граница сече катастарску парцелу 5147 а потом прати јужну међу катастарске парцеле 5147, западну међу катастарске парцеле 5161, источну међу катастарских парцела 5159 и 5163/1 до тромеђе катастарских парцела 2918/1, 2918/2 и 5163/1.
Од тромеђе катастарских парцела граница сече катастарску парцелу 5095 а потом прати источну међу катастарских парцела 5164, 5215 и 5218 до тромеђе катастарских парцела 5218, 5217 и 4327. Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу истока пратећи североисточну међу катастарских парцела 5217, 5213, 5203, 5204, 5205, 5206 и 5055 до тромеђе катастарских парцела 5055, 5209/1 и границе катастарских општина Иђош и Кикинда.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи источне границе катастарских општина Бочар, Ново Милошево, Нови Бечеј и Меленци до тромеђе катастарских парцела, у катастарској општини Меленци, број 12428, 5014 и границе катастарских општина Меленци и Башаид.
Од тромеђе граница иде у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарских парцела 12428, 12574, 12582 и 12584 до тромеђе катастарских парцела 12422/1, 12426 и 8270/1.
Након тромеђе катастарских парцела граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарских парцела 12422/1, у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарске парцеле 12844, у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарских парцела 11308 и 12391 до тромеђе катастарских парцела 12785, 12391 и 11433.
Од тромеђе катастарских парцела граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источну међу катастарских парцела 12785, 12786, 11172, 12388, 11629, 11649, 11673, 11685, 11684, 11884, 11885, 11912, 11953, 11954, 11995 и 11994 до тромеђе катастарских парцела 12737, 11994 и 11997. Након тромеђе катастарских парцела граница сече катастарску парцелу 12373 а потом у правцу југа прати источне међе катастарских општина Српски Елемир, Елемир, Српски Арадац, Словачки Арадац, Мужља Лукино Село, Стајићево, Перлез и Книћанин до тромеђе катастарских општина Книћанин, Чента и Стари Сланкамен.
Од тромеђе катастарских општина граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападну границу катастрских општина Книћанин и Тител до тромеђе катастарских парцела у катастарској општини Тител 4678, 4716 и границе катастарских општина Тител и Лок.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу истока и севера пратећи јужну међу катастарске парцеле 4716, источну међу катастарске парцеле 4725, 4858, 4862 и 4861 до тромеђе катастарских парцела 4236, 4861 и 4855.
Од тромеђе граница иде у правцу североистока пресецајући катастарске парцеле 4855, 3998, 4834, 4001, 4830, 3964, 4741, 3946, 4827, 3919 и 4825 до тромеђе катастарских парцела 4825, 3671 и 3600.
Након тромеђе граница иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела 4792, 4763 и 4753 до тромеђе катастарских парцела 2537, 4753 и 4756.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи северну међу катастарске парцеле 4756 до тромеђе катастарских парцела 4756, 2455 у катастарској општини Тител и границе катастарских општина Тител и Мошорин.
Од тромеђе граница иде у правцу северозапада пратећи североисточну међу катастарских парцела у катастарској општини Мошорин 4424, источну међу катастарске парцеле 4441, североисточну међу катастарске парцеле 4355, југоисточну међу катастарске парцеле 3967 и североисточну међу катастарске парцеле 4354 до тромеђе катастарских парцела 4354, 2893 и 2894/1.
Након тромеђе катастарских парцела граница се ломи и иде у правцу североистока и северозапада пратећи западну међу катастарских парцела 2894/1, 2868, југозападну међу катастарске парцеле 4316, 4317, 4313, 4307, 4309, 4310 и 4238 до тромеђе катастарских парцела 4237, 4118 и границе катастарских општина Мошорин и Ђурђево.
Од тромеђе граница се ломи и иде у правцу запада и североистока пратећи североисточну границу катастарске општине Мошорин, југоисточну међу катастарских парцела 9664 и 8739 у катастарској општини Ђурђево, североисточну међу катастарске општине Ђурђево до тромеђе катастарских парцела 9662 и 8736 у катастарској општини Ђурђево и границе катастарских општина Ђурђево и Жабаљ.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела у катастарској општини Жабаљ 10706 и 10719, северну међу катастарске парцеле 10707, западну међу катастарских парцела 10709, 10751, 10848, 10674, 10807, јужну и западну међу катастарских парцела

10822, 10819, 10820, 10823, 10824, 10637, северну међу катастарске парцеле 10662, 10758 и западну међу катастарске парцеле 10660, до тромеђе катастарских парцела 6081, 10660 и границе катастарских општина Жабаљ и Чуруг.
Од тромеђе граница иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела у катастарској општини Чуруг, 15036, 10524, 10523, 10527, јужну међу катастарских парцела 14824, северну међу катастарских парцела 15046, 15056, 15063, 15072, југозападну међу катастарских парцела 14859, 15203 и северозападну међу катастарске парцеле 15201, до тромеђе катастарских парцела 15201, 13099/2 и 13099/1.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарских парцела 13099/1, 13100/1, 13101/1, 13110, 13111/4, 13105, северозападну међу катастарских парцела 15181, 14857, северну међу катастарске парцеле 14828 и југозападну међу катастарске парцеле 15118 до тромеђе катастарских парцела 15118, 12181 и 15265.
Од тромеђе граница се ломи и прелази у катастарску општину Бачко Градиште и иде у правцу запада и севера пратећи југозападну међу катастарских парцела 13557, 13531, 13499, 13464, 13441, 13929/4, 13927, 13928, 13929/1, 13934/12 и 13935, југоисточну међу катастарске парцеле 14572, југозападну међу катастарске парцеле 14592 и 14591 до тромеђе катастарских парцела 14591, 10451 и 14639.
Након тромеђе граница се ломи и прелази у катастарску општину Бечеј и иде у правцу североистока пратећи западну међу катастарске парцеле 26177, северну међу катастарске парцеле 26536, источном међом катастарске парцеле 26515, 26513, сече катастарску парцелу 26508, 26178 и 26507 до тромеђе катастарских парцела 26507, 22882, и 22881.
Од тромеђе граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи западну међу катастарских парцела 22881, 26493, 22800, 22799, 22696, североисточну међу катастарске парцеле 26476, 26475, 22619, 20697, 20675 и 26355 до тромеђе катастарских парцела 17714, 26355 и 17786.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле 26330, 17731, 17693/4, 26332, 17655, 26333, 26318, 26310, 26306, 26267 до тромеђе катастарских парцела 19362/2, 26267 и границе катастарских општина Бечеј и Бачко Петрово село.
Од тромеђе граница иде у правцу северозапада и севера пратећи јужну границу катастарске општине Бачко Петрово Село а потом сече катастарску парцелу у катастарској општини Бачко Петрово Село, 14391, прати источну међу катастарске парцеле 12842, 12853, 14640, северну међу катастарске парцеле 12878, источну међу катастарске парцеле 14642, 14697, јужну међу катастарске парцеле 14607, источну међу катастарске парцеле 14390, 14389, северну међу катастарске парцеле 14501, 9504, западну међу катастарске парцеле 14448, до тромеђе катастарских парцела 14448, 14450 и границе катастарских општина Бачко Петрово Село и Мол. Након тромеђе граница прелази у катастарску општину Мол и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле 14776, северну међу катастарске парцеле 14780, источну међу катастарске парцеле 14779, 14778, 1474011456, 11336, 11223, северну међу катастарске парцеле 14679, западну међу катастарске парцеле 14685, до тромеђе катастарских парцела 14685, 10944 и границе катастарских општина Мол и Ада.
Од тромеђе граница прелази у катастарску општину Ада и иде у правцу севера пресецајући катастарску парцелу 15830, прати источну међу катастарске парцеле 16039, 16038, 16019, 16018, северну међу катастарске парцеле 15947, источну међу катастарске парцеле 15840, јужну међу катасатарске парцеле 11771, 11708, 11531, сече катастарску парцелу 15830, прати западну међу катастарске парцеле 15830, прати источну међу катастарске парцеле 15869, 11078 до тромеђе катастарских парцела 11078, 11079 и 15872.
Након тромеђе граница се ломи и прелази у катастарску општину Сента и иде у правцу севера пресецајући катастарску парцелу 21100, а потом прати западну међу катастарске парцеле 20947, прати северну међу катастарске парцеле 20940, прати источну међу катастарске парцеле 18365, 21096, прати јужну међу катастарске парцеле 21095, 20900, 20896, прати западну међу катастарске парцеле 20891, 16202, 15832/1, 15791, 15737/1, прати северну међу катастарске парцеле 20622 до тромеђе катастарских парцела 20622, 12965 и 12964.
Од тромеђе граница се ломи и иде у правцу североистока и северозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле 12964 и 12963/2 а потом се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле 20732, 20622, 941, 9557, 9558, 9559, 9560, 9561, 9562, 20622 до тромеђе катастарских парцела 21108, 21110 и границе катастарских општина Сента и Трешњевац.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу севера пратећи западну границу катастарских општина Адорјан, Кањижа, Мартонош и Хоргош до тромеђе катастарских општина Хоргош, Бачки Виногради и државне границе Републике Србије и Мађарске, почетне тачке описа.

1.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

На Рефералној карти бр. 1 приказана је граница еколошког коридора која је описана у овој тачки по катастарским парцелама. На графичким прилозима су приказане и заштитне зоне посебне намене које обухватају површине од 200 и 500 m од еколошког коридора и не приказују се по парцелама.
Еколошки коридор Тисе представља коридор од међународног значаја са Тисом и њеним обалским појасом укључујући заштићена подручја ПП „Камараш", ПП „Стара Тиса код Бисерног острва", као и подручја предвиђена/резервисана за заштиту: Горња Тиса и Доња Тиса[15].
Еколошки коридор Тисе, поред водног тела, обухвата и катастарске парцеле небрањеног дела плавног подручја и одбрамбених насипа. Еколошки коридор већим делом се налази на простору водног земљишта[16]. На одређеним локацијама еколошки коридор Тисе обухвата и делове брањеног дела плавног подручја која су значајна за функционисање коридора, као што су ливаде, трстици и сл., који не припадају водном земљишту (ове просторне целине су такође дефинисане катастарским парцелама).
Почетна тачка описа границе еколошког коридора реке Тисе је североисточна међна тачка парцеле 2494, КО Ђала, Општина Нови Кнежевац. Граница иде на југозапад југоисточном границом парцеле 2494, до међне тачке са КО Српски Крстур, Општина Нови Кнежевац. Наставља у истом правцу југоисточном и источном границом парцеле 3077, КО Српски Крстур. У правцу југоистока пресеца парцелу 3009 до југозападне међне тачке парцеле 1407. Граница иде на југоисток, североисточном, источном границом парцеле 3009 до међне тачке са КО Нови Кнежевац. Граница иде на југозапад, југоисточном границом парцеле 7709, КО Нови Кнежевац, југоисточном, источном границом парцеле 7715 до наспрам североисточне међне тачке парцеле 3844. Ломи се на југозапад, пресеца парцелу 7715, иде источном границом парцеле 3844, скреће на југоисток североисточном границом парцеле 7709 до наспрам западне међне тачке парцеле 3855/1. Ломи се на север, пресеца парцеле 7918 до поменуте тачке, даље на север пресеца парцелу 7746 до њене северне међне линије. Скреће на исток, северном границом парцеле 7746, североисточном границом парцеле 1919 до парцеле 7835. Ломи се на југозапад, западном границом парцеле 7835 до њене крајње југозападне међне тачке. Скреће на исток јужном границом исте парцеле, ломи се на југозапад, југоисточном границом парцеле 7924 до међне тачке грађевинског реона. Граница иде на југ, источном границом парцеле 3099, источном границом парцела 2568, 2570, 2571, 2572. Ломи се на запад, јужном границом парцеле 3098. Даље на југозапад југоисточном границом парцеле 7710 до међне тачке са КО Санад, Општина Чока. Граница иде на југоисток, североисточном границом парцеле 3797 КО Санад, на исток, северном границом исте парцеле, на југ источном границом парцеле 1790/1, западном границом парцеле 1789, источном, југоисточном границом парцела 3797, 3798 до југоисточне међне тачке парцеле 3798. Скреће на исток, северном граничном линијом парцела 1072, 1070, 993, 809, 992, 986, 985/2, 985/1, 980, 979/2, 979/3, 979/1, 975/1, 974, 973, 972, 970/2, 970/1, ломи се на север до северозападне међне тачке парцеле 961. Скреће на исток северном границом исте парцеле, на југоисток, североисточном границом парцела 2815, 1817/1, 1817/2, 2817/4, 2820/2, 2820/1, 2823 до међне тачке са КО Чока. Наставља на југ кроз КО Чока источном границом парцела 2033/1, 2033/5, 2329, 2334/1, 2334/2, 2334/3, југоисточном границом парцеле 2334/1 до крајње западне међне тачке парцеле 2889. Ломи се на југ западном границом парцеле 2899 до југоисточне међне тачке парцеле 2834. Граница иде на запад, јужном границом парцела 2834, 2837, до крајње југоисточне међне тачке парцеле 2837, до крајње југоисточне међне тачке парцеле 2837.

15 У складу са Уредбом о еколошкој мрежи
16 Чл. 8 и 9 Закона о водама („Сл. гласник РС", бр. 30/10 и 93/12) који одређује појам „приобалног земљишта"

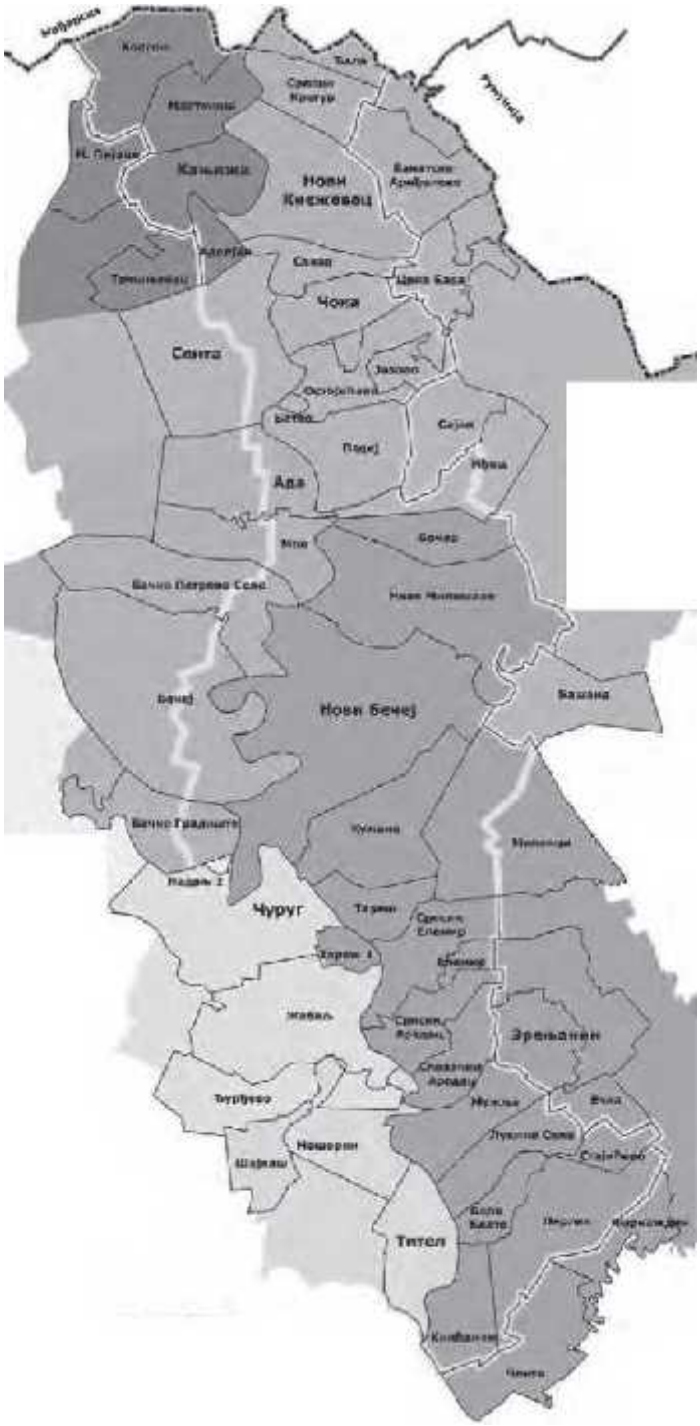

Ломи се на север границом исте парцеле до парцеле 2834. Скреће на југозапад, па на југ граничном линијом парцеле 2834. Даље на југ источном границом парцела 2893, 2916, до међне тачке са КО Остојићево. Граница иде на југоисток, североисточном међном линијом парцеле 3278/1, КО Остојићево, на југ источном границом парцела 2495, 2496/1, 6119, 2544/1, 2545/37, 2545/36, 2545/35, 2545/34, 2545/33, 2543/32, 2545/31, 2545/30, 2545/29. Даље на југ источном пројектованом границом насипа до северозападне међне тачке парцеле 6119/3. Скреће на исток, северном граничном линијом парцеле 6119/3 до њене крајње североисточне међне тачке. Ломи се

на југ до парцеле 2497. Скреће на југоисток североисточном међном линијом парцеле 2497 до југозападне међне тачке парцеле 2469/16. Скреће на исток до североисточне међне тачке парцеле 2422. Ломи се на југ, источном међном линијом парцела 2422, 2420/2,на југозапад, југоисточном границом парцеле 2418, 2497 до међне тачке са КО Падеј. Граница иде на запад кроз КО Падеј јужном границом парцела 8037/3, 8037/4, пресеца границу пројектованог насипа. Ломи се на југозапад, северозападном граничном линијом пројектоване линије насипа, на југ источном границом парцела 2853/1, 2851/1, 2849/1, 2847/2, 2561/1, 2557/1, 2553/5, 2552/2 до парцеле 8037/1. Скреће на југоисток, североисточном границом парцеле 8037/1, пресеца парцеле 8037/2, 8079, источном границом парцела 8053/2, 8050/2, 8050/1, ломи се на исток, северном границом исте парцеле до међне тачке са КО Иђош, Општина Кикинда. Граница иде на југоисток, североисточном, источном границом парцеле 5020, КО Иђош до међне тачке са КО Бочар, Општина Нови Бечеј. Граница иде на југозапад, источном границом парцеле 313, КО Бочар до међне тачке са КО Ново Милошево. Граница иде на југозапад, југоисточном границом парцеле 12971/1, КО Ново Милошево, југоисточном границом парцеле 12971/2, на југоисток, североисточном границом исте парцеле до наспрам преломне међне тачке парцеле 12978. Скреће на исток, пресеца парцелу 12980 и ломи се на југозапад њеном југоисточном међном линијом, југоисточном међном линијом парцеле 12977 до међне тачке са КО Нови Бечеј. Граница кроз КО Нови Бечеј се рачва на два крака. Источна гранична линија првог крака почиње од међне тачке са КО Ново Милошево и иде на југ источном границом парцеле 23849, источном границом парцела 23734, 23735, 23734 до северне међне тачке парцеле 18531. Западна гранична линија истог крака почиње од северозападне међне тачке парцеле 10334/2. Граница иде на југ, западном границом парцела 10334/2, 10334/1, 23804, 23743, у правцу југозапада, северозападном границом парцела 23744, 23745, 23746, ломи се на запад, северном границом парцеле 10799, скреће на југ, западном границом парцела 10799, 10800, 23746, 23747 до њене југозападне међне тачке. Граница другог крака иде на запад и почетна тачка је северозападна међна тачка парцеле 10344/2, у истом правцу иде јужном међном линијом парцеле 23749, ломи се на југ источном међном линијом исте парцеле до југозападне међне тачке парцеле 23747 (простор ограничен западном граничном линијом првог крака и границом парцеле 23749 се изостављa из еколошког коридора). Граница наставља од северне међне тачке парцеле 18531 и иде на југ источном границом парцела 23734, 24249/2, 23735, 23734, ломи се на запад јужном међном линијом парцеле 23609, поново на југ источном границом парцеле 23734. Скреће на југоисток, источном границом парцела 23737/2, 16835, ломи се на југ источном границом парцела 24305, 24306 до тромеђе парцела 24306, 16828 и 16830. Граница скреће на север, западном границом парцела 16828, 16829, пресеца парцелу 23599 и њеном северном односно источном граничном линијом иде на југоисток, наставља источном границом парцеле 23620 до југозападне међне тачке парцеле 16928. Граница се ломи на југ, пресеца парцелу 23620 и наставља источном границом парцеле 24360, пресеца парцелу 23734 и наставља на југ, источном границом парцеле 23759 до међне тачке грађевинског реона. Граница иде на југ, источном границом парцеле 6499/1, на исток северном границом исте парцеле, на југоисток, североисточном границом исте парцеле до међне тачке ванграђевинског реона. Наставља на југоисток северном границом парцеле 23515 у дужини од 130m, где се ломи на југ, пресеца парцелу 23515 и наставља на југозапад, југоисточном границом парцеле 23505 до северозападне међне тачке парцеле 22117. Скреће на исток, северном границом парцеле 22117 до североисточне међне тачке парцеле 22119. Ломи се на југ, источном границом парцела 22119, 22121, 22120, 22119, југоисточном границом парцела 22122, 24535, скреће на запад па на југ, јужном односно источном границом парцеле 24536. Ломи се на запад, пресеца исту парцелу и наставља источном границом парцеле 22515 до њене крајње југоисточне међне тачке. Скреће на југозапад граничном линијом до парцеле 23505. Ломи се на југоисток, североисточном границом парцела 23505, 22485, 24618, границом парцела 22485 и 22486, североисточном границом парцеле 22484 до међне тачке са КО Кумане.

Напомена:
Изузима се подручје из еколошког коридора Тисе у КО Нови Бечеј. Почетна тачка овог подручја је северозападна међна тачка парцеле 24412. Граница иде на исток, северном границом исте парцеле, на југоисток, источном границом исте парцеле, наставља североисточном границом парцеле 24414, ломи се на запад јужном границом парцеле 24418, ломи се не југ, западном границом парцела 20213, 20218, ломи се на запад северном границом парцела 20976, 20973. Скреће на југ западном границом парцела 20973, 21004. Скреће на југоисток североисточном границом парцела 21011, 21010. Ломи се на југозапад, југоисточном границом парцела 21010, 20782, 24442, на запад јужном границом парцеле 24442. Граница иде на северозапад источном границом парцеле 24441, наставља на север источном границом парцеле 23760, на исток јужном границом исте парцеле, на североисток источном границом

исте парцеле до почетне тачке описа овог подручја.
Граница иде на југоисток кроз КО Кумане, североисточном међном линијом парцеле 8530 до међне тачке са КО Тараш, Општина Зрењанин. У истом правцу иде кроз КО Тараш, североисточном граничном линијом парцела 2741, 2368, до међне тачке са КО Српски Елемир. У правцу југоистока иде североисточном границом парцела 4420, 4422, источном границом парцела 4423, 4451, ломи се на југозапад југоисточном граничном линијом исте парцеле, пресеца асфалтни пут и скреће на југоисток источном границом парцеле 4494 до северозападне међне тачке парцеле 4508/16. Ломи се на југоисток, северном границом парцела 4508/16, 4503/16, 4510/16, 4510/15 до парцеле канала 4511/14. Скреће на југ западном граничном линијом канала до парцеле 4507. Ломи се на запад, северном границом парцеле 4507 до граничне линије парцеле насипа бр. 4494. Скреће на југ источном међном линијом парцеле 4494 до међне тачке са КО Српски Арадац. Граница иде на југ кроз КО Српски Арадац источном граничном линијом парцеле 6017 до југозападне међне тачке парцеле 5211/36. Ломи се на исток, јужном границом парцела 5211/36, 5211/4, 5211/5, пресеца парцелу 6008 и иде на североисток, источном границом парцела 4855, 4856, 4879, 4880 до северозападне међне тачке парцеле 4878/2. Скреће на исток северном међном линијом парцеле 4878/2 до парцеле 6002. Скреће на југоисток њеном југозападном међном линијом, ломи се на југ, источном границом парцела 4857, 4877/12, 4877/11, 4877/10, 4877/9, 4877/8, 4877/7, 4877/6, 4877/5, 4877/4, западном границом парцеле пута до парцеле канала бр. 4918/2. Ломи се на југозапад југоисточном границом парцела 4866, 4865, 4864, 4863, 4862, 4861, 4860, 4859, 4858, пресеца канал бр. 6035 и наставља северозападном границом парцела 5179, 5178/3, 5178/2, 5178/1, 5174, 5177/1, 5177/2 до парцеле насипа 6017. Скреће на југоисток, североисточном границом парцеле 6017 до међне тачке са КО Словачки Арадац. Граница иде на југоисток, североисточном међном линијом парцеле 6377, КО Словачки Арадац до северозападне међне тачке парцеле 6180. Скреће на југоисток границом парцеле 6180, ломи се на југозапад југоисточном границом парцела 6180, 6179, 6178, источном границом парцела 6173, 6172/1, пресеца парцелу 6170/1 и скреће на североисток до северне међне тачке парцеле 6136. Ломи се на југоисток, источном границом парцеле 6136, на североисток границом парцела 6137 и 6135, пресеца парцелу 6102 и скреће на југоисток источном граничном линијом парцеле 6102 до наспрам југоисточне међне тачке парцеле 6141/1. Ломи се на југозапад, пресеца парцелу 6102 и наставља јужном границом парцеле 6141/1 до парцеле 6153. Скреће на југ источном границом парцеле 6153 до северозападне међне тачке парцеле 6093. Скреће на запад, северном границом парцела 6082, 6092/2 до парцеле 6377. Ломи се на југоисток, североисточном границом исте парцеле до југозападне међне тачке парцеле 6088. Скреће на североисток границом парцела 6088 и 6089 до парцеле 6082. Граница иде на југоисток па на југ, југозападном па западном границом парцеле 6082 до међне тачке са КО Мужља. Граница иде на југ, источном границом парцеле 1808 КО Мужља до тромеђе парцела 1808, 1788 и 1789. Граница скреће на југоисток, границом парцела 1788 и 1789, пресеца парцеле 2516 и 2654. Скреће на југозапад, југоисточном границом парцела 2654, 2516, јужном границом парцеле 2655 на југозапад, југоисточном границом парцеле 2656, на исток северном границом парцеле 2670 до тачке удаљене 85 m од југозападне међне тачке парцеле 2457. Граница скреће на југ, пресеца парцеле 2670, 2515, 1794, 1796 до међне линије парцеле 1808. Граница скреће на југоисток, северном међном линијом парцеле 1808, на југ источном границом исте парцеле до међне тачке са КО Лукино Село. Граница иде на југоисток, источном границом насипа парцеле бр 1862 КО Лукино Село до међне тачке са КО Бело Блато. Граница иде на југоисток, источном границом парцела 4434, КО Бело Блато до међне тачке са КО Книћанин. Граница иде на југ, западном граничном линијом парцеле 2361, КО Книћанин, до западне међне тачке издвојеног простора око објеката (двориште). Ломи се на југ, источном границом парцеле 2363 до међне тачке на доњој ивици насипа. У правцу југа пресеца парцеле 2361, 2192 до преломне међне тачке на северној међној линији парцеле 2362 (североисточно од дела парцеле воде). Граница иде на југозапад источном горњом ивицом шкарпе до катастарске линије културе пашњак, ливада. Ломи се на југ линијом раздвајања култура до доње ивице шкарпе насипа до међне тачке са парцелом 2364. Скреће на југ до јужне тачке доње ивице шкарпе насипа. Граница иде на југозапад, па на југ источном граничном линијом парцеле насипа 2365/1 (ортофото). Скреће на запад, јужном границом исте парцеле, на југ источном границом исте парцеле до северозападне међне тачке парцеле 2032. Скреће на исток северном односно источном границом парцеле 2032 до парцеле канала 2260. Иде на југ западном границом парцеле канала до југоисточне међне тачке парцеле 2034. Иде на запад, јужном границом исте парцеле до парцеле насипа. Ломи се на југ, источном границом парцеле насипа 2365/1, источном граничном линијом парцеле 2050, поново граничном линијом насипа до северозападне међне тачке парцеле 2054. Скреће на југоисток, северном границом парцела 2054, пресеца парцелу 2260, северном границом парцеле 2060, на северозапад, југозападном границом парцеле 2062 до југоисточне међне тачке парцеле 2494. Ломи се на север

источном границом исте парцеле до западне међне тачке парцеле 2066. Скреће на исток, северном границом парцеле 2066, на југ па на запад, источном односно јужном границом парцела 2057, 2056, 2055, 2054 до међне тачке границе насипа. Ломи се на југ, источном границом насипа парцела 2065/1, 2065/2 до тачке на источној граничној линији насипа удаљене 10 m од југозападне међне тачке парцеле 2087. Скреће на запад, пресеца парцеле 2365/2, 2100 до тромеђе парцела 2255, 21000 и 2360. Ломи се на северозапад границом парцела 2360 и 2255 до међне тачке са КО Тител, Општина Тител. Граница иде на северозапад кроз КО Тител, западном границом парцела 4674, 4590 до тачке на међној линији парцела 4677 и 4590, удаљене 60m од Радине рупе. Скреће на североисток, пресеца парцеле 4590, 4378/1, 4735, скреће на североисток, северозападном међном линијом парцеле 4735 до међне тачке са грађевинским реоном. Граница наставља на север, западном границом парцеле насипа 2358, границом парцела 774 и 775 до међне тачке са ванграђевинским реоном. Ломи се на запад границом грађевинског реона, скреће на североисток, западном граничном линијом парцеле 2443, пресеца парцелу пута 4802 и њеном северном, односно западном међном линијом иде на север, наставља западном границом парцеле 2443 до пута бр. 4743. Његовом западном међном линијом иде на северозапад до међне тачке са КО Мошорин. Наставља у истом правцу југозападном граничном линијом парцеле 4348 КО Мошорин, до преломне међне тачке наспрам југозападне међне тачке парцеле 4175, западно од викенд насеља „Форланд". Скреће на исток пресеца парцелу 2782 и ломи се на северозапад, западном границом парцеле насипа бр. 2357, југозападном границом парцела 2358, 4331, западном границом парцеле 4329, северозападном границом парцела 4144, 4222 до међне тачке са КО Ђурђево, Општина Жабаљ. Граница иде на север, западном границом парцела 9726, 9728, источном границом парцеле 9406 до међне тачке са КО Мошорин. Наставља на север кроз КО Мошорин. Западном границом парцеле пута 4221 до његове крајње северозападне међне тачке. Скреће на североисток северозападном границом парцеле 4221, 4140, 2066, ломи се на запад, јужном границом парцела 4171 (насип), 4169, скреће на југ, источном границом парцеле 4169 до међне тачке са КО Ђурђево. Граница иде на југозапад, југоисточном границом парцеле 9732 КО Ђурђево, ломи се на северозапад западном границом исте парцеле до парцеле 9402, скреће на запад, јужном граничном линијом парцеле 9402, у правцу севера, пресеца парцелу насипа до међне тачке са КО Жабаљ. Граница иде на север западном границом парцела 10616, 10615, 10602 КО Жабаљ. Скреће на исток, североисток, северном односно, северозападном међном линијом парцеле 10602 до југозападне међне тачке парцеле канала 10594. Скреће на северозапад, југозападном границом парцеле 10594 до североисточне међне тачке парцеле 7707. У правцу североистока пресеца парцеле 10594, 10593 до североисточне међне тачке парцеле 10589. Ломи се на запад, јужном границом парцеле 10590 до међне линије парцеле 10540, 10571, на исток, јужном границом парцеле 10576, скреће на североисток, западном граничном линијом насипа парцеле бр. 10575, пресеца парцелу 10739 и наставља на североисток западном границом парцеле 10628, ломи се на север, пресеца парцелу 10636 и иде западном границом парцела 10634, 10631, до међне тачке са КО Тараш I, Општина Зрењанин. Граница наставља на север, кроз КО Тараш I, западном граничном линијом парцела 1360/2, 1360/3 до северозападне међне тачке парцеле 1414. Ломи се на север, источном границом парцеле 1359/3, скреће на запад северном границом исте парцеле, даље на запад јужном границом парцеле 1358,на север па на исток, западном, односно северном међном линијом исте парцеле, скреће на северозапад, западном границом исте парцеле до границе парцеле 1350. Скреће на запад па на северозапад, јужном границом, па западном границом парцеле 1348, наставља на северозапад, западном граничном линијом парцеле 1347/2 до међне тачке са КО Чуруг, Општина Жабаљ. Граница иде на запад границом катастарских општина КО Тараш I и КО Чуруг. Ломи се на север западном граничном линијом парцеле 14755 КО Чуруг, југозападном границом парцела 14801, 14799, 14796, 14789 до тачке наспрам међне линије парцела 14759 и 14760. Граница се ломи на североисток пресеца парцеле 14789 и 14754 иде границом парцела 14759 и 14760 до парцеле 14753/2. Ломи се на северозапад, југозападном границом парцеле 14753/2 до северозападне међне тачке парцеле 14757. Скреће на север, источном границом парцеле 14855, наставља на север, западном границом парцела 14753/1, 14750 до међне тачке са КО Нови Бечеј. Враћа се на југ до југоисточне међне тачке парцеле 14741/2. Скреће на запад, јужном границом парцеле 14741/2, на југ источном границом 14741/1, југоисточном границом парцеле 6755, 6754, ломи се на север, источном границом парцеле 6757, скреће на југозапад југоисточном међном линијом парцеле 14741/7, границом грађевинског реона до југоисточне међне тачке парцеле 11357. Граница иде на север, западном границом парцеле воде 14740 до међне тачке са КО Бачко Градиште, Општина Бечеј. Граница иде на север западном границом парцеле 14575 КО Бачко Градиште до југоисточне међне тачке парцеле 14594/1. Скреће на запад јужном границом парцеле 14594/1 до наспрам северозападне међне тачке парцеле 11252. Ломи се на северозапад, пресеца парцелу 14594/1, наставља западном границом парцела 10939, 10935, 10934, до

међне тачке са КО Бечеј. Скреће на исток границом катастарских општина до југозападне међне тачке парцеле 23667 КО Бечеј. Граница иде на север, западном границом парцеле 23667, пресеца парцеле 23663/71 и 26150, ломи се на север западном границом парцела 25835 до њене северозападне међне тачке. Скреће на исток северном границом парцеле 25835 до парцеле 26135. Скреће на југ, западном границом парцела 26135, 26662, на запад северном границом парцеле 26661 на југ западном границом парцеле 26658, на запад јужном границом парцела 26660, границом парцела 25846 и 25847, на југ источном границом парцела 26150, 26173 до међне тачке са КО Бачко Градиште. Наставља на југ кроз КО Бачко Градиште, западном границом насипа 10594/1 до југоисточне међне тачке парцеле 10939. Ломи се на исток пресеца парцелу насипа и иде јужном граничном линијом парцеле 10952 до парцеле 14575. Ломи се на север западном границом парцеле 14575 до међне тачке са КО Бечеј. Даље на исток северном границом парцеле 26057 КО Бечеј, северозападном границом парцеле 26186 до парцеле одбрамбеног насипа Тисе бр. 26067. Граница иде на североисток северозападном међном линијом парцеле насипа, пресеца парцелу 26681 и наставља северозападном међном линијом парцеле 26071, ломи се на запад, јужном границом парцеле 26071 до југоисточне међне тачке парцеле 26054. Граница скреће на запад јужном границом исте парцеле пресеца парцелу канала и скреће на север, западном границом парцеле 26606 до југоисточне међне тачке парцеле 25134. Ломи се на запад, јужном границом парцеле 25134, ломи се на север, западном границом исте парцеле до парцеле 26600. Скреће на запад јужном границом исте парцеле, јужном границом парцеле 26599, поново јужном границом парцеле 26600 до североисточне међне тачке парцеле 26610. Скреће на север пресеца парцелу 26600 до међне тачке грађевинског реона. У правцу севера пресеца парцелу 7971 (канал ДТД), пресеца парцелу насипа 7983 до њене северне граничне линије. Граница скреће на североисток, северозападном границом парцеле 7983 до тромеђе парцела 7983, 5429 и 5347. Иде на североисток северозападном границом доње ивице шкарпа насипа до међне тачке ванграђевинског реона. Наставља на североисток северозападном границом парцеле 26078 до тачке наспрам североисточне међне тачке парцеле 24070. Скреће на запад пресеца парцелу 26077, ломи се на север њеном западном границом да би скренула на северозапад југозападном границом парцеле 26060 (Мртва Тиса), јужном границом парцеле 26061, на југ, источном границом парцеле 26060, даље на запад границом грађевинског реона, на север западном границом парцеле 26060 до југозападне међне тачке парцеле 26096. Ломи се на север западном границом парцеле 26096, скреће на исток, северном границом парцеле 26303 до међне тачке са КО Бачко Петрово Село. Граница иде на исток, северном границом парцеле 14750 КО Бачко Петрово Село. Северном границом парцеле 14447, ломи се на север, западном границом парцела 14764, 14440 до међне тачке грађевинског реона. Наставља на север, западном границом парцела 1355/1, 1355/3, 1723/2, 1721/2, 1719/2, 1353/2, 1352/3, 1352/2, 1351/4, 1351/2, ломи се на запад па на север пратећи граничну линију парцеле 250 до међне тачке ванграђевинског реона. Граница иде на исток, северном границом парцеле 14434, до сужења парцеле 14430. Ломи се на север, пресеца парцелу 14430 и ломи се на исток јужном границом парцеле 14401 до међне тачке са КО Мол, Општина Ада. Граница иде на североисток кроз КО Мол северозападном границом парцеле насипа 14632, северозападном границом парцеле 14659, на север западном границом парцела 14641, 14640, 14632 до међне тачке грађевинског реона. Граница иде на северозапад југозападном границом парцеле насипа 2616/1, на север западном границом исте парцеле до наспрам североисточне међне тачке парцеле 2549/1. Ломи се на запад, па на север западном границом парцела 2610, 2607, 2606, 2605, 2567, 206/2 до међне тачке са КО Ада. Граница иде на север кроз КО Ада, западном границом парцеле 5936 до тромеђе парцела 5936, 5872, 5873. Граница скреће на исток пресеца парцелу 5938 до међне линије парцеле насипа. Скреће на север и све време прати западну граничну линију парцеле одбрамбеног насипа реке Тисе. Даље на север, западном границом парцела 5927, 5922 до међне тачке ванграђевинског реона. Наставља на север, западном границом парцела 15851, 15853, 15850, на запад јужном пројектованом линијом насипа, на северозапад, западном пројектованом линијом насипа до међне тачке са КО Сента.

Граница наставља на север западном границом пројектоване линије насипа до северозападне међне тачке парцеле 19519/2. Скреће на исток, северном границом парцела 19519/2, 19558, ломи се на север, западном границом парцела 19559/2, 19560/2, 20995/1 до североисточне међне тачке парцеле 19567/2. Скреће на исток, северном међном линијом парцела 19647/2, 19647/3, ломи се на североисток северозападном пројектованом линијом насипа до парцеле 21039.

Скреће на северозапад, југозападном границом парцела 21039, 20331/5, 21039 до међне тачке грађевинског реона. Граница скреће на северозапад, југозападном граничном линијом парцела 21119/4, 8341/2 и 21119/4, даље на северозапад западном границом парцеле реке Тисе 8185, потом прати југозападну међу парцеле 21119/1 а даље наставља западном границом парцеле реке Тисе 8185, до југоисточне међне тачке парцеле 39.

Граница скреће на запад доњом ивицом шкарпе пута Сента-Кикинда, до наспрам југозападне међне тачке парцеле насипа бр. 56. Ломи се на север, западном међном линијом парцела 56, 60,61,46 до међне тачке ванграђевинског реона.
Наставља на север, западном граничном линијом парцела 21030, ломи се на северозапад јужном границом парцеле 14235, на север западном границом парцела 14235, 14234 до југозападне међне тачке парцеле 20673. Скреће на запад, јужном међном линијом парцеле 21032/4, ломи се на југозапад, југоисточном међном линијом парцеле 21032/2, скреће на северозапад, југозападном границом парцеле 21032/67, источном границом парцела 14407/1, 14407/2, 14408, северозападном границом парцеле 21032/77, 21032/78, 21032/79 јужном границом парцела 14418, 14419, 14420, 14421, 14422. Ломи се на север, источном границом парцеле 14422, пресеца парцелу канала и пута и скреће на исток, северном границом пута 21057, продужава у правцу истока и пресеца парцелу канала и парцелу 14425, 14429 до западне међне линије парцеле 21022. Скреће на север, западном границом парцеле 21022, ломи се на запад, јужном границом парцела 14641/2, 14641/1, 21021 до међне тачке са КО Адорјан, Општина Кањижа.
Граница иде на северозапад кроз КО Адорјан југозападном границом парцела 4955/1, 4952/1, 4950/1, 4944/1, 4942/4, 4941/1, 4940/1, 4935/1, 4943/1, 4943/2. Ломи се на југозапад пресеца парцелу 8532/1 до јужне међне тачке парцеле 4901/2. Граница иде на север, западном границом парцела 8532/1, 4890/2, 4889/2, 4885/3, 4884/3, 4883/3, 4882/3, 4879/3, 4879/4, 4878/2, 4875/4, 4874/74874/5, 4874/4, 4860/3, 4869/2, 4869/7, 4861/2, 4856/3, 4856/2, ломи се на исток јужном границом парцеле 4854 до природне границе реке Тисе (ортофото). Граница скреће на северозапад пратећи природну границу обале реке Тисе до северозападне међне тачке парцеле 4807. Скреће на југ, западном границом парцела 4807, 4805, ломи се на запад, јужном границом парцела 4798/17, 8531/2, 8531/3, 8531/4. У правцу севера западном границом парцела 3421/2, 3417/4, 3422/5, 8590/6, 3424/2, до међне тачке са КО Кањижа. Ломи се на северозапад границом катастарских општина до југоисточне међне тачке парцеле 10316, КО Кањижа. Граница иде североисточном међном линијом парцеле 10316, скреће на североисток, југоисточном међном линијом парцеле 7711, до тромеђе парцела 7711, 7694 и 7695. Ломи се на североисток границом парцеле 7694 до парцеле 7661. Иде на северозапад, југозападном границом парцеле 7661 у дужину од 37m где скреће на север, западном границом парцеле насипа (ортофото) до међне тачке са грађевинским реоном. Даље на северозапад, југозападном границом парцеле насипа (ортофото) до североисточне међне тачке парцеле 44914. Граница иде на северозапад југозападном границом насипа до међне тачке ванграђевинског реона. Граница иде на северозапад југозападном границом парцеле 5004 до међне тачке са КО Мартонош. Граница иде на северозапад, југозападном границом парцеле 6824, КО Мартонош, до крајње северозападне међне тачке исте парцеле. Граница иде на исток северном међном линијом парцеле 6800, ломи се на северозапад, све време прати граничну линију парцеле 6800, до међне тачке парцеле насипа 6802. Граница скреће на југозапад, југоисточном, па јужном границом парцеле 6802 до њене крајње југозападне међне тачке. Ломи се на север, па на исток међном линијом парцеле 6802, да би скренула на североисток, северозападном границом парцеле 6801 до међне тачке са КО Хоргош. Граница иде на северозапад кроз КО Хоргош, западном границом парцела 16670, 16661, 16679, ломи се на запад, јужном границом парцеле 16680 до северозападне међне тачке парцеле 7970/3. Скреће на север, пресеца парцелу 16680 и наставља западном границом парцела 7972, 7973/1, ломи се на северозапад, југозападном границом парцела 16658, 16659, обухвата парцеле 3711, 3712/3, 3712/2, 3712/1, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, северном граничном линијом парцеле 3720 иде на исток до парцеле 16657. Ломи се на север западном границом парцела 16657, 16651 до међне тачке државне границе са Републиком Мађарском. Граница иде на југоисток упоредо са државном границом до међне тачке са КО Мартонош. Наставља на североисток државном границом кроз КО Мартонош до међне тачке са КО Крстур, Општина Нови Кнежевац. Скреће на север државном границом до међне тачке са КО Ђала. У правцу североистока иде државном границом до северозападне међне тачке парцеле 2486. Скреће на југ до почетне тачке описа границе еколошког коридора реке Тисе.

Границе парка природе „Камараш”, као део еколошког коридора Тисе:

Опис границе заштићеног природног добра Парка природе „Камараш" иде од северозападне међне тачке парцеле 3330 на исток, прати државну границу са Мађарском до пута 3334/7, ломи се на југоисток међном линијом парцела 3334/7 и 3331/4 до тромеђе парцела 3331/4, 3334/6 и 3334/7. Скреће на југозапад међном линијом парцела 3331/4 и 3336 до међне тачке парцела 3336 и 3335, где се ломи на југоисток и прати међну линију парцеле 3335 до међне тачке парцеле 3341/2. Наставља на југоисток

међном линијом парцеле 3341/2 до пута 3956/1. Граница обухвата парцелу 3924/1 и иде до међне тачке парцеле 3924/3. Наставља на југоисток међном линијом парцела 3924/3 и 16747 до њене југоисточне међне тачке.
Ломи се на југозапад пратећи јужну међну линију парцеле 16747 и 16748 до канала. Скреће граничном линијом канала на југоисток испод регионалног пута до међне тачке парцела 3967/2 и 3966 (канал). Ломи се на североисток обухватајући парцелу 3967/2 и 3968/2 до тромеђе парцела 3968/2, 3968/1 и 3969. Граница наставља у правцу североисток пресецајући парцеле 3969, 3970, 3978/1,2,3,4,5 до тромеђе парцела 3977/2, 3978/5 и 3978/6. Скреће на север западном међном линијом парцеле 3977/3, па се ломи на исток северном међном линијом парцеле 3977/4 до пруге. Граница иде на североисток северном међном линијом пруге до међне тачке парцеле 16694. Наставља на

североисток обухватајући парцелу 16694 да би се поново вратила на међну тачку са пругом. Скреће на југоисток пресецајући пругу до северне међне тачке парцеле 3985/1.
Пресеца пут и иде до североисточне међне тачке парцеле 3926/1 и пута за гранични прелаз „Хоргош". Скреће на југозапад северном међном линијом пута за границу до пропуста. Пропустом пресеца пут до његове јужне међне линије. Ломи се на североисток и прати јужну међну линију пута за границу до југозападне међне тачке парцеле 3924/1.
Наставља на југоисток међном линијом парцеле 3985/1 до парцеле 3855. Обухвата парцелу 3855 и њеном међном линијом иде до међне тачке са парцелом 3856. Граница иде на југоисток пресецајући парцелу 3856 до југозападне међне тачке парцеле 3836 до јужне међне тачке парцеле 3857. Граница се ту ломи на југ и пресеца парцелу 3856 до пута 16791. Даље иде на југозапад, пресеца пут и пресеца парцелу 7189 до североисточне међне тачке парцеле 7188. Наставља на југозапад међном линијом парцела 7188 и 16687 (канал) до северозападне међне тачке парцеле 7188 и канала 16687. Ломи се на југ и иде источном међном линијом парцеле 16687, наставља парцелом 16682 до канала парцеле 16680. Ломи се на исток и иде северном међном линијом парцеле 16680 (канал) до наспрам североисточне међне тачке парцеле 7203/2. Граница се ломи на југ и пресеца канал и наставља источним међним линијама парцела 7203/2, 7202 до пута 16802. Ломи се на запад и иде јужном међном линијом пута 16802 до међне тачке парцеле 8356. Скреће на југозапад, источном међном линијом парцеле 8356 до југоисточне међне тачке парцеле 8358. Ломи се на северозапад и иде јужним међним линијама парцела 8358, 8359, 7181, 7090 (канал), до међне линије парцеле 7084. Скреће на југозапад, обухвата парцелу 7084, ломи се на североисток обухватајући парцеле 7088/2, 7088/1 до пута 16808. Пресеца пут 16808 и иде јужном међном линијом парцеле 7069 до пута 7043. Граница се ломи на североисток и прати западне међне линије парцела 7069, 7068, 7067, 7065, 7063, 7060, 7059, 7054/2, 7054/1, 7053, 7048, 7047, 7044 (пут), 4071/3, пресеца пут 4089, 4027 до међне тачке са парцелом 3988. Ломи се на запад и иде јужном међном линијом парцеле 3988 до пруге. Пресеца пругу и скреће на југозапад јужном међном линијом парцела 16695 и 3962. Ломи се на северозапад западном међном линијом парцеле 3962 до пута. Скреће на североисток путем до канала. Ломи се на северозапад каналом испод пута до парцеле 16748. Граница скреће на југозапад међном линијом парцеле 16748 и пута до јужне међне тачке парцеле 3954. Скреће на запад међном линијом парцеле 3954 до пута 3952. Пресеца пут и ломи се на североисток међном линијом пута и иде 120m, где се граница ломи на северозапад пресецајући парцеле 3949/2, 3949/1, 3948/2, 3948/1, 3947, 3943, 3941, 3940, 3938 до међне тачке парцела 3934/1 и 3929/1. Ломи се на југозапад међном линијом парцела 3934/1 и 3935 до пута 3944. Граница скреће на запад обухватајући парцеле 3935 и 3936/1 до пута за гранични прелаз „Хоргош". Скреће на североисток међном линијом пута до пропуста. Пролази пропустом испод пута, скреће на југозапад међном линијом пута до југозападне међне тачке парцеле 3937/3. Ломи се на северозапад међним линијама парцела 3937/3, 3956/1 (пут) и наставља на северозапад међном линијом парцела 3339/7, 3339/2, 3339/5, 3337, 3336/1, обухвата парцелу 3330 и иде до северозападне међне тачке парцеле 3330, односно до почетне тачке описа границе Парка природе „Камараш".

1.3. ОСНОВНЕ СПЕЦИФИЧНОСТИ ПОДРУЧЈА

Специфичности Просторног плана представљају геостратешки положај и природне карактеристике, који му дају посебност регионалног аспекта. Деоница реке Тисе кроз Србију пружа се правцем север-југ, до ушћа у Дунав, тако да подручје Просторног плана обухвата делове три управна округа, а својом северном границом граничи се са суседним државама. Обухват Просторног плана граничи се са Мађарском, са којом има низ заједничких одлика, као и специфичне заједничке интересе који упућују на међусобну сарадњу.
Кључна посебна намена је коридор реке Тисе, као део шире еколошке мреже. Остале посебне

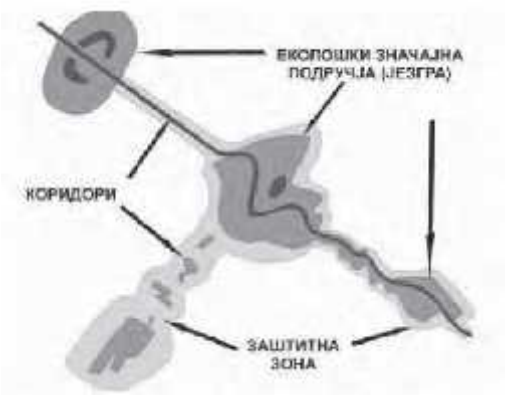

намене Просторног плана су водопривредна инфраструктура и развој туристичке активности. Еколошка мрежа је кохерентни систем природних и/или полуприродних предеоних елемената који су организовани са циљем одржавања и унапређења еколошких функција, а истовремено пружају одговарајуће могућности за одрживо коришћење природних ресурса (Слика 2). Смањење површине и расцепканост (фрагментација) природних система ремети њихово нормално функционисање, што се одражава кроз опадање квалитета добара и услуга које жива природа обезбеђује људима.

Слика 2: Шематски приказ еколошке мреже

Економске последице поремећаја функционалности биосфере могу да обухвате веће регионе или чак целу биосферу.
Планско уређење и коришћење простора један је од основних инструмената у очувању функционалности еколошке мреже. Река Тиса долази из суседних земаља као део међународне еколошке мреже. Река са плавном зоном и мртвајама обезбеђује комуникацију међу стаништима која се налазе уз обале и притоке, али природне вредности су угрожене и урбаним развојем приобаља.
Река Тиса, као предеони еколошки коридор од међународног значаја, ствара везу између травних, влажних и шумских станишта Панонског биогеографског региона. Коридор треба да обезбеђује скровиште и исхрану јединкама дивљих врста које се крећу унутар коридора, због чега је неопходно очувати квалитет и разноврсност природних станишта. Предеони коридори морају поседовати ширину која осигурава континуитет свих станишних типова. Способност дивљих врста да пролазе преко неповољних деоница коридора (обрађене и вештачке површине, осветљене деонице обале итд.) је веома различита: неке врсте савладају препреке ширине 100-300 m, док друге, слабо покретљиве врсте свега неколико десетина метара.

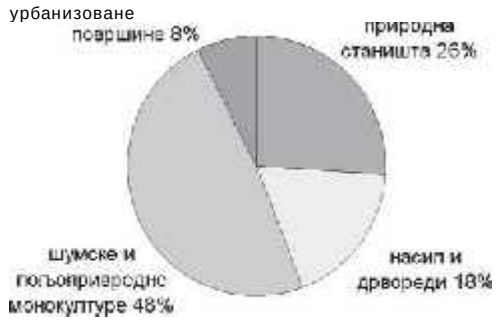

Река Тиса заузима 20% површине еколошког коридора, а приобални део коридора (10237 ha)[17] чине небрањени део плавног подручја, одбрамбени насипи и преостала влажна станишта мртваја у брањеном делу (Графикон 2). Половину овог простора (4934 ha) заузимају шумске монокултуре, међу њима су местимично присутне и мање обрађене пољопривредне површине. Хомогени састав и структура ових, засада је сиромашна ресурсима неопходним за опстанак дивљих врста, због чега нови трендови у шумарству (нпр. код сертификације шума) захтевају очување појасева аутохтоне вегетације унутар монокултура.

Графикон 1: Структура приобалног дела еколошког коридора Тисе

На терену је идентификовано 13 типова природних станишта, али њихови остаци заузимају свега 26% еколошког коридора. Највећу површину заузимају шуме беле врбе и топола (10%), а мочварни комплекси су други по реду (5,9%). Карта станишних типова показује (Слика 3), да само ови станишни типови поседују делимично очувани просторни континуитет, што је од кључног значаја за функционисање коридора.
Конверзија природних шума и мочвара у монокултуре хибридних топола директно угрожава проходност еколошког коридора. Храстове шуме, изузетно значајне за биолошку разноврсност подручја, опстале су на свега 4 локалитета и њихова укупна површина је свега 22,25 ha (0,21%). Комплекси влажних станишта (Слика 3), који представљају станиште великом броју строго заштићених, угрожених врста су у фази нестанка због подизања шумских монокултура.

17 Процену површина, као коментар графикона 2 урадио Покрајински завод за заштиту природе

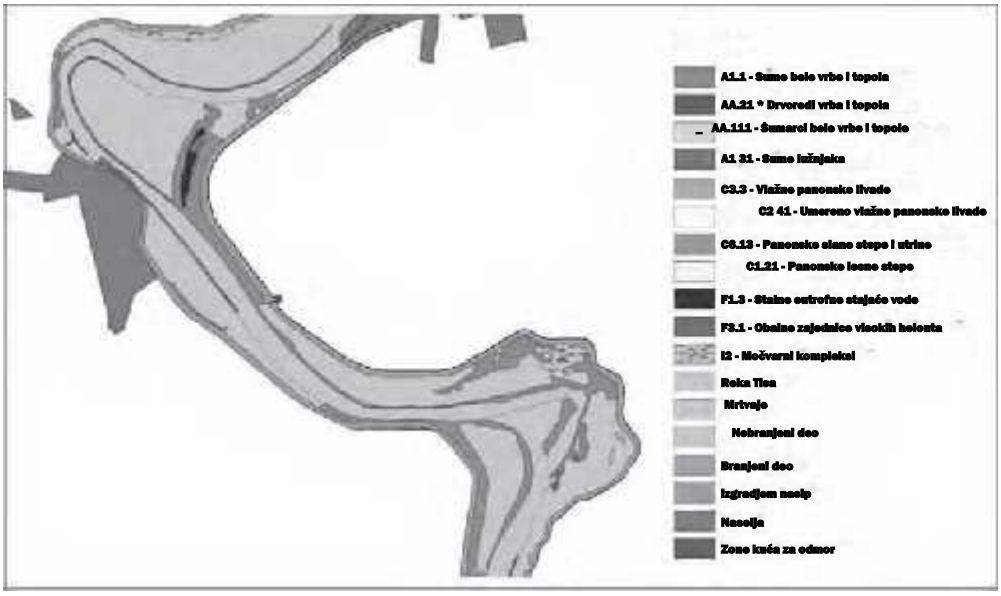

Слика 3: Фрагментација и изолација мозаика влажних станишта на деоници између Кањиже и Сенте. Приобалне шуме врба и топола су сведене на дрвореде или су чак местимично одсутне Распоред изабраних строго заштићених врста (тиски цвет, колоније чапљи, орао белорепан, дивља мачка), као показатеља квалитета речног коридора прати просторни распоред природних станишта. Биолошка разноврсност плавног подручја расте од државне границе према ушћу (од севера ка југу). Уништавање природних станишта на северном делу Потисја праћено је потпуним разарањем структуре коридора, што би значило престанак функционисања међународног еколошког коридора на подручју Србије.

Слика 4: Мозаици групација беле врбе, заједнице шашева, влажних ливада и мањих бара (Ајлаш, 20.06.2012.)

Научни подаци указују на чињеницу, да травне површине одбрамбених насипа омогућују миграцију врстама ливадских и степских станишта. Разноврсност биљних врста на насипима омогућује исхрану бројним ситним врстама које се крећу уз насип, због чега је појас травне вегетације одбрамбеног насипа вредновани као станиште у блиско природном стању.

Legenda

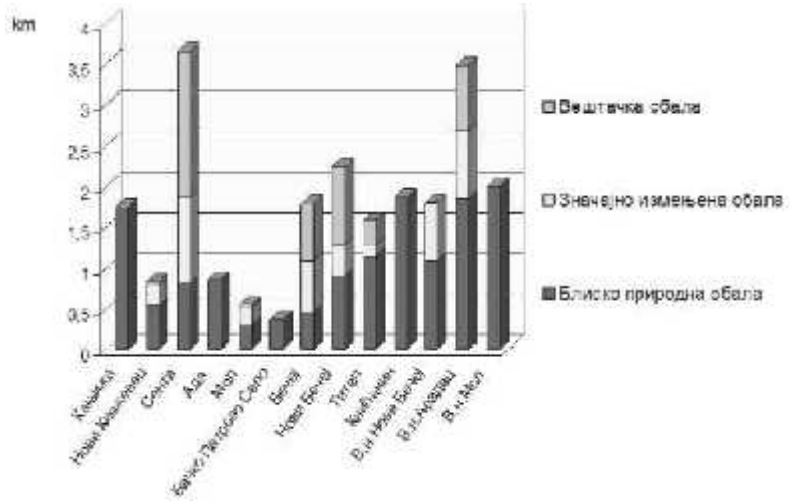

Графикон 2: Заступљеност обалних типова различите природности по насељима

Урбанизоване површине заузимају само 7,5% еколошког коридора, што је веома значајно за проходност коридора. Посматрајући стање саме обале у насељима и на деоницама које служе за туризам и рекреацију, уочава се доминација природних и делимично измењених типова обале и повољно стање речног коридора у већини општина (графикон 2). У односу на укупну дужину реке Тисе у Војводини (157 km), укупно 4,66 km вештачких типова обале указује на могућности побољшања стања речног коридора у будућности. Код деградираних деоница обале у индустријским зонама постоји потреба за ревитализацијом и уређењем. Ширењем грађевинских подручја на простору еколошког коридора јавља се потреба за строгим дефинисањем правила коришћења обале и приобалног појаса, као и за применом одговарајућих техничких и технолошких решења (еколошки типови обалоутврда, смањење утицаја буке и осветљења, одговарајући типови ограде). Током парцелисања и урбанизације приобалне зоне неопходно је очувати појас приобаља у блиско природном стању. Зелене површине коридора треба планирати и одржавати у складу са потребама очувања функционалности еколошке мреже.
Остале посебне намене које су присутне на подручју Просторног плана, у делу водног земљишта (акваторије, водног приобалног земљишта и инундационог подручја у оквиру непосредне односно шире зоне заштите еколошког коридора), као и у зони непосредног утицаја коридора водног пута су делатности водопривреде и туризма са својим објектима и активностима, што је и наведено у одговарајућим поглављима.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Просторни планови вишег реда релевантни у обухвату овог Просторног плана су:
- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године и
- Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине.

2.1.1. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. За подручје Просторног плана посебно су релевантни следећи циљеви, мере и планска решења:
- развојну улогу треба да стекне и појас дуж реке Тисе, са пет слабо развијених општина и могућом већом улогом Сенте;
- биће неопходно идентификовати репере регионалног идентитета (културне, историјске, природне, привредне брендове) преко којих ће се препознавати и афирмисати специфичност појединих региона.

ППРС је предвиђено доношење просторних планова подручја посебне намене. Приоритет у изради просторних планова подручја посебне намене имају и „...подручја у којима се спроводе активности од националног значаја, а представљају периферна и погранична подручја, подручја у којима су изражени негативни демографски токови....".

Очување биодиверзитета према светским и европским конвенцијама и протоколима представља приоритет просторног развоја Републике Србије. Заштита и уређење културних предела допринеће развоју регионалног и локалног идентитета, заштити биодиверзитета и ефикаснијем развоју економских активности, међу којима туризам заузима значајно место. Равничарски предели АП Војводине ће у том смислу бити плански штићени и уређивани уз едукацију и учешће становништва које се идентификује са тим пределима. У уређењу урбаних предела и руралног простора Републике Србије у органској корелацији са природним окружењем, посебна пажња биће посвећена ограничавању неконтролисаног (ако се уређује нема неконтролисаног) ширења грађевинских подручја и рециклирању грађевинског земљишта, заштити животне средине и сл.

Концепција развоја заштите биодиверзитета ће се заснивати на следећем:
- заштићена подручја (заштита природе у оквиру заштићених природних добара);
- заштићене врсте (заштита појединачних дивљих биљних и животињских врста);
- еколошке мреже (класични приступ издвајања заштићених подручја не задовољава у потпуности потребе за очувањем природних вредности), главни циљ мреже је одговарајућа заштита и очување најважнијих европских станишта и врста.

Концепција одрживог развоја водних ресурса ће се заснивати на следећем:
- у циљу рационалног коришћења воде и простора проблеми заштите, уређења и коришћења вода решавају се интегралним вишенаменским системима. Постоје две класе система, регионални системи за обезбеђивање воде за насеља и индустрије које троше воду квалитета воде за пиће и речни системи коришћења, уређења и заштите вода;
- у снабдевању водом приоритет се даје локалним изворишима, а недостајуће количине се обезбеђују из великих регионалних система, који се ослањају на изворишта републичког значаја;
- у равничарским пределима на северу земље, у којима се користе транзитне воде, развијају се све сложенији регионални каналски системи, чији просторни захтеви имају приоритет. Приоритет има обнова и повећање проточности ХС Дунав-Тиса-Дунав;
- одбрана од поплава остваривање се у оквиру интегралних речних система. То подразумева да ће да се користи оптимална комбинација: активних мера заштите (ублажавање штетног дејства поплавних таласа у акумулацијама и ретензијама, као и управљањем каналским системима), линијских заштитних система (насипи, регулације, уређење заштитних линија у градовима), као видом пасивне заштите; применом неинвестиционих мера, којима се не дозвољава раст потенцијалних штета од поплава, планским онемогућавањем градње скупих објеката у зонама које су угрожене поплавама;
- сви водопривредни системи треба да буду оптимално уклопљени у еколошко, социјално и друго окружење. Мерама побољшавања водних режима морају се стварати повољнији услови за развој водених и приобалних екосистема и обогаћивање биодиверзитета.

Концепција одрживог развоја туризма ће се заснивати на следећем:
- реализација туристичких развојних пројеката на постојећим и новим дестинацијама уз комплетирање и заокруживање целогодишње туристичке понуде и интензивирање њеног коришћења;
- резервација, заштита и активирање нових туристичких подручја, зависно од могућности државног финансирања некомерцијалних основа туризма;
- јачање постојећих и увођење нових туристичких производа (на националном, регионалном и локалном нивоу)-градских одмора, кружних путовања (са најразноврснијим итинererима на природним, културно-историјским и другим мотивима), наутике, тематских паркова, еко-туризма.

Издвајање примарних туристичких дестинација - примарне туристичке дестинације као регионалне целине интегрисане понуде унутар туристичких кластера могу се поделити по критеријумима учешћа целогодишње туристичке сезоне. У дестинације са мањим учешћем целогодишње понуде убрајају се и Горње Потисје и Доње Потисје.

2.1.2. Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине

Регионалним просторним планом АП Војводине (у даљем тексту: РПП АПВ) утврђен је оквир просторног развоја АП Војводине до 2020. године. За потребе израде овог Просторног плана посебно се издвајају следеће одредбе:

Основни циљ заштите природних добара и биодиверзитета је унапређење стања природних добара и биодиверзитета.

Тиса и њен обалски појас са насипом, укључујући заштићена подручја, као и подручја

предвиђена/резервисана за заштиту представљају утврђен еколошки коридор од међународног значаја. Еколошку мрежу на простору обухвата Просторног плана, обухватају међусобно повезана утврђена еколошки значајна подручја и идентификовани еколошки коридори од регионалног и локалног значаја. Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже, биће предложени за европску еколошку мрежу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије Европској Унији.
Идентификовани еколошки коридори од регионалног значаја су: Слатинско-степски коридор Баната који обухвата слатине Баната предвиђене за заштиту (слатине око Новог Милошева и Бочара), водотоци и канали и њихов обалски појас и пловни делови основне каналске мреже ХС ДТД. Део еколошке мреже су и еколошки коридори од локалног значаја на простору обухвата Просторног плана.
До 2015. године планирано је: повећање укупне површине под заштитом на територији Просторног плана и шире кроз проглашење нових заштићених подручја („Караш-Нера", „Русанда", „Горња Тиса", „Доња Тиса"; ревизија статуса (врсте, режима и граница заштите) раније проглашених заштићених подручја и усклађивање са важећом законском регулативом за ПП „Јегричка", ПП „Стара Тиса" успостављање еколошке мреже на подручју АП Војводине као дела шире еколошке мреже Републике Србије.
У делу заштите и уређења предела основни циљ је заштита, уређење и развој предела уз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности.
Основни циљ развоја водних ресурса је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви подразумевају успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине. Неопходно је рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, унапређење система заштите од вода. Посебну пажњу треба посветити очувању и заштити водног земљишта од свих облика деградације.
За даљи развој туризма на подручју Просторног плана, захваљујући својој досадашњој афирмацији и аутентичности, од посебног значаја су: ловишта у подручју Горњег Потисја; градови Зрењанин, Кикинда и Панчево; бање Кањижа, Русанда. У том контексту значајни су: пловни-водни пут Тиса, пловни канали ХС ДТД са развијеним наутичким туризмом као и села и салаши у Горњем Потисју и Доњем Потисју. Постојеће бање „Кањижа" и „Русанда" су међународни бањски капацитети. Од планираних бањских капацитета „Јодна бања" - Бечеј имаће регионални статус, док је за Ново Милошево планиран национални статус.
Најзначајнији видови екотуризма, везано за сва природна добра, а у зонама заштите у којима је то дозвољено су: посматрање птица (bird watching)-посебно везан за Рамсарска подручја; фото- сафари; едукативни туризам; научно-истраживачки туризам; рекреативне активности у природи.

Тиса је пловни транзитни међународни туристички правац, деоница мађарско-српског туристичког пловног система на коме је у функцији наутичког туризма потребно развијати марине.
Основни циљ демографског развоја је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће. Оперативни циљ је прилагођавање очекиваним демографским променама.
Основни циљ развоја привредеје јачање позиције и привредне конкурентности Војводине на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

Према концепцији просторне организације и структуре индустријеу АП Војводини у подручју обухваћеном Планом, су коридори развоја регионалног значаја (Сомбор-Врбас-Бечеј-Кикинда; Нови Кнежевац-Кикинда-Зрењанин-Ковин и Сента-Суботица). У подручју обухваћеном Планом су и привредни центри III (Бечеј и Сента) и IV ранга (Нови Кнежевац, Нови Бечеј и Ада). У општинама Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Чока, Ада, Бечеј, Тител и Нови Бечеј планиране су индустријске зоне и индустријски паркови.
Просторно-функционални развојподразумева одрживост на моделу функционалних урбаних подручја, која ће бити инструмент уравнотеженијег просторног развоја. Поједине општине у границама Просторног плана истовремено се налазе у два функционално урбана подручја. Општина Жабаљ припада ФУП-у Новог Сада и Зрењанина, општина Нови Бечеј припада ФУП-у Кикинде и Зрењанина. Поједине општине тренутно не припадају ниједном ФУП-у (Ада, Нови Кнежевац). Неопходно је дефинисање мера за приступ функционалним урбаним подручјима оних подручја који тренутно нису у склопу ФУП-а јер се у наредном периоду на простору АП Војводине може очекивати ширење утицаја центара функционалних урбаних подручја на поједина насеља која тренутно нису у саставу ниједног ФУП-а. За општине које у планском периоду не буду интегрисане у неки од планираних ФУП-а биће дефинисане политике које ће омогућити њихов самостални развој и даљи напредак, а односе се на подршку одређеним развојним

пројектима који ће бити од значаја за даљи развој локалних самоуправа (нпр. пројекат у оквиру еврорегије ДКМТ „Индустријски парк на тромеђи Рабе" - општина Нови Кнежевац, пројекти везани за реку Тису - општина Ада).

Предложена мрежа центара АП Војводине (усклађена са центрима ФУП-а) има следећу структуру:

- ФУП државног значаја: Зрењанин;
- Субрегионални центри-центри кластерисања ФУП-ова: Сента, двојни град Бечеј-Нови Бечеј;
- Развијени локални центри: Кањижа;
- Локални центри: остали општински центри чије се територије налазе у обухвату Просторног плана.

У Регионалном просторном плану АП Војводине је, на основу ППРС извршена просторна диференцијација животне средине према стандардима и искуствима ЕУ, а узимајући у обзир постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду. Подручје обухваћено планом је у наведеном контексту просторно издиференцирано на следеће категорије:

1. Подручја са локалитетима деградиране животне средине (локалитети са прекорачењем граничних вредности загађивања, урбана подручја, регионалне депоније, коридори аутопутева, водотоци IV „ван класе") са негативним утицајима на човека, биљни и животињски свет и квалитет живота.

- У овој категорији се налазе: коридори аутопута Београд- Нови Сад-Суботица. Урбана подручја која спадају у ову категорију су и: Зрењанин, као и садашњи водотоци четврте класе и „ван" класе (банатски водотоци, који дотичу из Румуније су прекомерно загађени и претежно имају IV класу бонитета, а најтежа ситуација је на Старом и Пловном Бегеју где је квалитет „ван класе").

2. Подручја угрожене животне средине (локалитети са повременим прекорачењем граничних вредности, субурбане зоне насеља најугроженијих подручја из I категорије, сеоска и викенд насеља, туристичке зоне са прекомерним оптерећењем простора, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге, велике фарме, зоне интензивне пољопривреде, пољопривредне воћарске и виноградарске зоне, аеродроми, речна пристаништа, водотоци III класе) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: Нови Кнежевац, Сента, Ада, Кањижа, Бечеј, Тител, зоне интензивне пољопривреде, линије државних путева I и II реда и пруга, речна пристаништа на реци Тиси. Подручја експлоатације минералних сировина укључују: околину Кањиже, Кикинде и Новог Бечеја и др.

3. Подручја квалитетне животне средине (шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, подручја са природном деградацијом, ливаде и пашњаци, ловна и риболовна подручја, водотоци II класе) са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: коридори локалних путева, као и територије сеоских насеља општина које припадају II категорији, подручја са природном деградацијом (еродиране површине, заслањена земљишта, клизишта, плавни терени и др).

4. Подручја веома квалитетне животне средине (подручја заштићених природних добара, мочварна подручја, подручја заштићена међународним конвенцијама, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет.

У ову категорију спадају заштићена подручја, подручја од културно-историјског значаја, станишта заштићених врста, као и подручја од међународног значаја.

Примењујући концепцију развоја водног саобраћаја предложена је класификација лука на водним путевима:

- Међународне луке, као луке од државног значаја, организационо и оперативно интегрисане са одговарајућим логистичким центрима међународног и међурегионалног нивоа: Сента;
- Локалне луке организационо и оперативно интегрисане са одговарајућим логистичким тачкама локалног нивоа: Зрењанин, Кањижа, Бечеј, Нови Бечеј, Тител, Кикинда, Нови Кнежевац, Ада.

Такође, овим планом предвиђени су и локалитети-зоне, међународна пристаништа за пристајање свих путничких пловила различитих врста, на пловним путевима:

- Тиса - Сента.

Концепцијом развоја прихватних објеката наутичког туризма дате су локације-зоне у којима је планирано успостављање наутичких садржаја различитих нивоа опремљености (наутички центри, марине, туристичка пристаништа и наутичка сидришта) на пловним путевима на територијама општина Сента, Кањижа, Тител, Нови Бечеј, Жабаљ, Ада на Тиси, Зрењанин на Бегеју. Постоји могућност формирања објеката наутичког туризма и на другим локалитетима где за то постоје одговарајући услови, а према условима надлежних институција и законском регулативом (уз израду пројектне документације и студија оправданости).

Важан сегмент посебно са аспекта општинског, међуопштинског и регионалног повезивања, РПП АПВ утврђени су и трајектни прелази преко река у зонама:
- Тараш - Чуруг, река Тиса;
- Бачко Петрово Село - Ново Милошево, река Тиса.

Електроенергетска инфраструктура-Преносна мрежа ће се развијати у складу са Стратегијом развоја енергетике РС до 2015. године, односно развојним документима ЕМС-а. Поред технолошке модернизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње. Планирани су 400 kV преносни водови Кикинда- Суботица и Нови Сад-Зрењанин који ће се укрштати са коридором Тисе.

2.2. ПРЕГЛЕД ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

У обухвату Просторног плана налазе се следећи донети просторни планови подручја посебне намене:
- Просторни план подручја посебне намене СРП „Стари Бегеј-Царска Бара („Сл. лист АПВ", број 8/09);
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Сл. гласник РС", бр. 69/03 и 36/10);
- Просторни план подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор-Нови Сад-Панчево-Београд-Смедерево-Јагодина-Ниш) („Сл. гласник РС" број 19/11);
- Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток"- („Сл. гласник РС", број 119/12).
- Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток" - Измене и допуне („Сл. гласник РС", број 46/13).

На подручју обухвата Просторног плана у току је израда следећих просторних планова подручја посебне намене:
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Сл. гласник РС", бр. 69/03 и 36/10)[18];
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин)-Концепт Плана (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин) („Сл. лист АПВ", број 5/09);
- Просторни план подручја посебне намене међународног пловног пута Е80-Дунав (Паневропски коридор VП)-Нацрт плана (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене међународног пловног пута Е80-Дунав (Паневропски коридор VII) („Сл. гласник РС", број 3/10);
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано Копово" - Нацрт плана (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано Копово")(„Сл. лист АПВ", број 36/13);
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Тителски брег" - Нацрт плана (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Тителски брег")(„Сл. лист АПВ", број 36/13);
- Просторни план подручја посебне намене „Суботичке пустаре и језера" - Нацрт плана (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене „Суботичке пустаре и језера")(„Сл. лист АПВ", број 36/13).

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА СА SWOT АНАЛИЗОМ

3.1. ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА

Основне специфичности подручја у обухвату Просторног плана опредељују његове посебне намене које ће бити предмет овог Просторног плана и односе се на:
- Кључне посебне намене: Заштиту природе и установљавање еколошке мреже;
- Остале посебне намене:
  - Водопривреду, заштиту вода и заштиту од вода;
  - Развој туристичке активности и валоризација туристичких потенцијала кроз Просторни план.

18 ППППН инфраструктурног коридора Е-75 Суботица-Београд (Батајница) се мења и допуњује на основу Одлуке о изради измена и допуна ППППН инфраструктурног коридора Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Сл.гласник РС" бр. 120/10).

3.1.1. Заштита природе, природних вредности и предела

Просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности у оквиру обухвата Просторног плана

Просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности у обухвату Просторног плана су: заштићена подручја, подручја у поступку заштите, подручја планирана за заштиту, станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и еколошки коридори (од међународног, регионалног, прекограничног и локалног значаја).
Доминантни типови исконске вегетације на простору обухвата Просторног плана су степска, слатинска, ливадска и мочварна станишта. Услед смањења површина станишта, долази до нестанка многих врста, од којих су многе под заштитом. Комуникација између природних станишта и одигравање свих природних процеса се одвија еколошким коридорима, који су утврђени на основу Уредбе о еколошкој мрежи. Уредбом је утврђена еколошка мрежа коју ће чинити међусобно повезана утврђена еколошки значајна подручја и еколошки коридори. Успостављање еколошке мреже на подручју АП Војводина је у току, а представљаће део Националне еколошке мреже. Река Тиса и њен обалски појас са насипом, укључујући заштићена подручја Парк природе „Камараш", Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва", као и подручја у поступку заштите (Парк природе "Мртваје горњег Потисја" и Специјални резерват природе „Ритови доњег Потисја"), представља еколошки коридор од међународног значаја који је утврђен Уредбом о еколошкој мрежи.
Просторне целине значајне за очување биолошке разноврсности које доприносе функционисању еколошког коридора Тисе, а чији опстанак директно зависи од стања коридора Тисе су:
- очувани остаци станишта некадашњег плавног подручја Тисе (мртваје, влажне ливаде, шумарци итд.,) које су регистроване као станишта заштићених и строго заштићених врста;
- заштићена подручја (ПП „Камараш", ПП „Стара Тиса код Бисерног острва", ПП „Јегричка", СРП „Царска бара") и подручје у поступку заштите (СРП „Окањ бара"), која делом или у целини припадају некадашњем плавном подручју Тисе и
- заштићена подручја влажних станишта (СРП „Пашњаци велике дроплье", СРП „Слано копово", ПП „Јегричка", ПП „Русанда", ПП „Бељанска бара"), која се надовезују на еколошку мрежу Војводине преко коридора Тисе и чији опстанак првенствено зависи од адекватног хидролошког режима.

Посебно је значајна просторна и функционална повезаност коридора Тисе са другим еколошким коридорима (међународним, регионалним и локалним), а најзначајније су:
- просторне целине уз међународне коридоре (Кереш, Златица) и прекогранични коридор (канал Хоргош-Мартонош);
- ушћа притока са улогом еколошких коридора у урбанизованим подручјима и
- постојећа и потенцијална подручја које просторно повезују коридор Тисе са Слатинско-степским коридором Баната, који представља еколошки коридор од регионалног значаја.

Слатинско-степски коридор Баната се састоји од већег броја заслањених депресија, које формирају повезане природне целине. Слатинске депресије су међусобно одвојене појасевима обрађених или урбанизованих површина, чија ширина може бити и неколико километара. Једина могућност за успостављање функционалног континуитета коридора је дефинисање антропогених предеоних елемената који могу да замењују природне коридоре на критичним деоницама, од којих су мелиоративни канали најбројнији и поседују најважније особине коридора. Поред Слатинско- степског коридора Баната, евидентирана су станишта, која представљају просторне целине које ће повезивати Слатинско-степски коридор Бачке са Тисом.
Канали и канализовани водотоци на простору обухвата Просторног плана који повезују остатке природних станишта, представљају (често једине) еколошке коридоре за врсте травних и влажних станишта које се крећу преко обрађених површина. Главни и пловни канали ХС ДТД (који замењују станишта некадашњих влажних комплекса), поседују широк обални појас са мање-више сложеном структуром вегетације због чега су одређене деонице које поседују карактеристике предеоних коридора. Проходност ових коридора значајно побољшавају остаци приодних станишта поред њих или у њиховој непосредној близини.

Еколошки коридор Тисе

Еколошки коридор Тисе, поред водног тела реке Тисе, обухвата и небрањени део плавног подручја, одбрамбене насипе као специфичне комплексе травних станишта, као и одређена станишта у природном или блиско природном стању брањеног дела плавног подручја, која су значајна за функционисање коридора. Мртваје у небрањеном делу су део еколошког коридора Тисе, а садрже делимично очуване

остатке влажних станишта, шумске културе или екстензивно коришћене воћњаке и винограде - типове станишта које карактерише богат живи свет. Једна од њих је „Стара Тиса код Бисерног острва" која је и заштићено подручје. Заштићено подручје које, такође, улази у састав еколошког коридора Тисе, је и комплекс влажних станишта „Камараш".
Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва" је као хидролошки објекат посебно значајан због своје очуваности. Дужина мртваје „Стара Тиса" износи око 24 km. Представља најдужу мртвају уз реку Тису са очуваним природним вредностима у целом току које чине бројне ретке врсте флоре и фауне, као и специфичне биљне заједнице водене и мочварне вегетације.
Парк природе „Камараш" се налази на тромеђи Суботичко-хоргошке пешчаре, лесне терасе и алувијалне равни Тисе. Водни режим у знатној мери зависи од хидролошких услова Пешчаре. Простор природног добра обухвата и део подручја хидросистема ДТД, заједно са основном и детаљном каналском мрежом Потисја. Долина повременог водотока Фољо је природни хидролошки и еколошки коридор између заштићеног подручја „Језеро Мадарас" у Мађарској и долине Тисе. Најважније природне карактеристике овог копмлекса влажних станишта су одређене географским положајем, педолошким и хидрогеолошким особинама подручја.
Осим мртваје коју представља Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва", саставни део еколошког коридора Тисе представљају и мртваје (Парк природе „Мртваје горњег Потисја" и Специјални резерват природе „Ритови доњег Потисја") које су и подручја планирана за заштиту. Оне су значајне за очување биодиверзитета влажних станишта јер представљају места задржавања воде. Веће мртваје су због карактеристика тока Тисе одвојене на оне изнад бране код Новог Бечеја (ПП „Мртваје горњег Потисја": Ђала, Пана, Буџак, Батка) и испод исте бране (СРП „Ритови доњег Потисја": Мала и Велика провала, Јегмеч, Ајлаш, Комоњ и Врбица). Мртваја Медењача изнад Бечеја, због оптерећености загађењима која доспевају у њу из индустријских постројења, замуљења и зарастања у свом северном и најјужнијем делу, садржи значајне типове станишта, па је издвојена само као део еколошког коридора. Мартоношка мртваја, Медењача и Стара Тиса код Книћанина су делом или у потпуности деградиране.
Све поменуте мртваје су остале одсечене од матице и изложене процесима сукцесије вегетације, деградације и фрагментације станишта. Највећи број заштићених биљних врста, као и животињских, везан је за водена и мочварна станишта, при чему су ове врсте и најраспрострањеније. На најмањем броју локалитета су забележене врсте везане за степска и слатинска станишта која се на валоризованом подручју сређу фрагментарно.
Већина мртваја се налази у брањеном делу Тисе. Оне су третиране као ретензије, коришћене за наводњавање околних пољопривредних површина под чијим су великим утицајем (пестициди, вештачка ђубрива и сл.). Ниво воде је регулисан уставама и у функцији је потребног нивоа воде за пољопривреду. Биолошке вредности одражавају овај притисак. Због јединствености комплекса станишта битних за опстанак заштићених врста, некима су прикључени и поплавни појасеви Тисе са обалом.
Мртваје Јегмеч, Ајлаш и Комоњ налазе се у плавном делу Тисе. По својим природним вредностима увелико превазилазе све остале мртваје које су одвојене од живог тока реке у Потисју, пре свега због неподобности подручја за развој пољопривреде, што је узроковало већу очуваност станишта. Овде се налазе широки појасеви природних поплавних шума које уз саме мртваје чине јединствен комплекс неопходан за опстанак и миграције заштићених врста (дивља мачка, видра, орао белорепан и др.).
Разноврсност станишта еколошког коридора Тисе, условљена је карактеристичном зонацијом вегетације. У коридору Тисе присутна су травна станишта, сталне еутрофне стајаће воде, укорењене потопљене заједнице, укорењене плутајуће заједнице, обалне заједнице средње високих и високих хелиофита и мочварни комплекси станишта.
Насипи, који припадају еколошком коридору, омогућавају миграцију врстама сувих травних станишта и остацима природних станишта непосредно уз реку. Заштићена подручја као и станишта заштићених врста која су физички повезана са коридором Тисе, имају улогу станишта за размножавање популација.
Сужавање небрањеног дела довело је до скоро потпуног нестанка поплавних шума тврдих лишћара, које природно заузимају више делове плавног подручја. Старе и делимично деградиране, сађене састојине храста су пронађене на свега две локације (код Кањиже и у Молској шуми), а код Новог Кнежевца су евидентиране групације храстова у уском појасу уз реке. Природни типови шума меких лишћара (врбе и тополе) су претворене у монокултуре хибридних топола и селектованих врба. Нарочито су угрожене састојине беле врбе уз саму обалу, које успоравају ерозију обале, а веома често су опстале само у виду дрвореда. Највећи број заштићених и строго заштићених врста живи у мозаицима врба, топола, бара и влажних ливада, које су у потпуности уништене северно од Бечеја. На већем броју локација се још препознају остаци ових мозаика, али на њима се налазе младе монокултуре топола, или су уочене припреме за садњу монокултуре (сеча белих врба, паљење пањева). Затварање склопа шумских

култура, доводи до уништавања ових станишних комплекса и неминовног опадања разноврсности и бројности угрожених врста.
Најзначајнија карактеристика речног коридора Тисе је доминација шумских и пољопривредних монокултура, што указује на повећану потребну очувања још постојећих природних вредности. Посматрајући структуру плавног подручја, уочава се јака фрагментација нешумских станишта и њихова међусобна изолација шумским монокултурама. То угрожава опстанак свих типова исконских станишта и смањује функционалност и проходност еколошког коридора Тисе за све врсте нешумских станишта. Запажана тенденција пошумљавања мочварних ливада и плитких бара у веома кратком року може довести до нестанка већег броја строго заштићених врста. Ширење урбанизованих површина по обалама, као и претварање небрањеног дела плавног подручја у грађевинско подручје, угрожава континуитет еколошког коридора и захтева примену посебних мера уређења и коришћења обале.

Карактер предела планског подручја

Специфичност планског подручја чине и карактеристике предела, чији образац је препознат као резултат деловања и интеракције природних и људских фактора. Доношењем Закона о потврђивању Европске конвенције о пределу („Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 4/2011 од 27.5.2011. године) предео је признат као битна компонента људског окружења и као израз разноврсности заједничког природног и културног наслеђа и темељ њиховог идентитета. Циљ очувања и унапређења предеоних вредности је интегративно уређење и одрживо коришћење простора који има природни, културно-историјски, туристички, рекреативни и пољопривредни значај.
Комплексне интеракције између специфичних природних карактеристика (геологија, вегетација), активности у простору (коришћење и управљање земљиштем), као и одреднице специфичног културноисторијског развоја (карактеристична линија разграничења и спајања различитих друштвеноекономских система) довеле су до тога да простор уз ток реке Тисе карактеришу феномени који чини јединствен предеони образац чија препознатљивост се огледа у релативно високом степен очуваности и атрактивности природних добара, као и културним и просторним специфичностима насеља и пољопривредног земљишта.
Простор који обухвата План припада регионалном карактеру предела који се сагледава на нивоу војвођанско-панонско-подунавске макрорегионалне географске целине. Овај скуп предеоних образаца карактерише са једне стране равномерна дисперзија и велики број урбаних и руралних, компактних насеља на обе обале Тисе, а са друге стране изразито продуктивни предеони карактер. Природногеографски услови, саобраћајни токови, гравитациона подручја урбаних агломерација на развојним осовинама, рационалност пољопривредне производње и различите аграрне политике утицале су на начин коришћења земљишта и распоред, величину, међусобне релације и морфологију већине насеља у овом макрорегиону.
Валоризација просторних структура у оквиру посебне намене еколошког коридора Тисе у обухвату Просторног плана, као елемената идентитета ширег простора, заснива се на идентификацији основних, кључних квалитета предеоних елемената које ће се размотрити у односу на проблеме интерпретације предела еколошког коридора Тисе и његовим одрживим управљањем и идентификацију проблема квалитета предела у природним, руралним, периурбаним и урбаним подручјима еколошког коридора.

Предеона разноврсност у обухвату Просторног плана

Предеоне карактеристике и препознатљивост подручја које обухвата Просторни план, наглашава ток панонских река Тисе и Дунав, већих притока (Бегеј), као и низ мањих водотока значајних за бројне природне и привредне функције (Кереш, Златица, Јегричка, и др.). Шумске оазе аутохтоних шума у окружењу поменутих река, од посебног су еколошког значаја.
На простору обухвата Просторног плана доминира културни предео чији карактер представља специфичан спој природних и створених вредности, који су под утицајем убрзане и често негативне трансформације са фрагментима природних и полуприродних станишта.
Подручје лесне терасе је аграрни предео са остацима делимично измењених природних станишта. Структура предела је одређена рељефом: на релативно равној површини речне терасе налази се мрежа старих речних меандара и депресија у којима су очувани остаци природних станишта, а више делове речне терасе заузимају полуинтензивно обрађене оранице и урбана и рурална насеља. Матрицу предела чине обрађене површине, а насеља и фрагменти природних станишта формирају мање-више повезану мрежу. Степен изолације фрагмената природних станишта се смањује због присуства мелиоративних канала, који повезују сва влажна станишта у јединствени систем.
Повезаност насеља и природних одлика у приобаљу Тисе, изражена је кроз њихову специфичну

морфологију, унутрашњу или спољашњу физиономију и локално привређивање. Градови и мањи градски центри Потисја, као део културног предела, истичу се по препознатљивости централног урбаног језгра, а индустријско наслеђе градова је доказ привредног развоја овог подручја.

Предеона разноврсност у оквиру еколошког коридора Тисе

Предео у оквиру еколошког коридора Тисе је класификован као природни (природни и блиско природни) и културни (рурални и урбани) на основу следећих показатеља:

а) станишта значајна за биолошку разноврсност:
- проценат очуваних станишта у природном и блиско природном стању;
- присуство антропогених предеоних елемената који су делови еколошке мреже, односно на други начин значајни за биодиверзитет (нпр. далеководи значајни за гнежђење угрожених птичијих врста);

б) удео подручја која немају значаја за биолошку разноврсност (нпр. интензивно обрађене пољопривредне површине ван зоне утицаја на елементе еколошке мреже);

в) присуство предеоних елемената са постојећим или потенцијалним негативним утицајима на елементе еколошке мреже.

Природне и блиско природне елементе предела чине станишта у коридору Тисе која су издвојена на основу присуства строго заштићених шумских врста, врста приобаља и мозаика влажних станишта. На овим стаништима је установљено присуство посебно осетљивих кишобран врста које су угрожене ловом, криволовом, илегалним прометом и сакупљањем. Остаци природних станишта се јављају у влажним депресијама и по косинама лесне терасе, односно лесног платоа.

Руралне елементе предела чине шумске монокултуре, обрадиво земљиште, рурални мозаици, зоне воћњака и винограда и викенд насеља у приобаљу (у брањеном и небрањеном делу еколошког коридора).

Изградњом одбрамбених насипа и система мелиоративних канала, брањени део плавног подручја Тисе је изгубио своје природне карактеристике и претворен је у обрађене површине, које се спајају са пољопривредним парцелама виших терена. Матрицу предела представљају аграрне површине, а изоловане јединице урбанизованих простора су повезане инфраструктурним коридорима, а понекад и појасевима кућа за одмор. Коридори овог културног предела веома често представљају баријере за дивље врсте, чија станишта су присутна у облику изолованих острва.

Мртваје брањеног дела, чије су површине драстично редуковане изменама водног режима и конверзијом природних станишта у пољопривредне и шумске монокултуре, изгубиле су директну везу са реком. Неки од њих служе за наводњавање и имају вештачко регулисан водни режим.

У брањеном делу плавног подручја се налазе и секундарне слатине, настале под утицајем регулације реке. Слатине су настале на некадашњем алувијалном подручју са препознатљиви морфолошким облицима палеомеандра и речних греда, што доприноси разноврсношћу станишних типова у складу са хидролошким и педолошким условима појединачних микролокалитета. На мање заслањеним, вишим теренима некадашњих речних греда се налазе обрађене површине, чиме се антропогени утицај проширује на унутрашње делове ових станишта.

Секундарна и антропогена станишта, као што су степски и ливадски фрагменти на хумкама и међама, уз канале и на насипу железничке пруге су изузетно значајна за опстанак неких врста. Стари одбрамбени насипи уз мртваје су очували нарочито богату степску вегетацију, а на њима су присутне и заштићене врсте. Уз речни коридор Тисе и код неких мртваја (Пана, Буџак, Батка, Медењача) су присутна пољопривредна подручја екстензивно обрађених малих парцела, од којих се многе користе као породичне баште и на њима се налазе мањи објекти за одмор. Недостатак инфраструктуре, мозаик воћњака, башта и њива прошарани мањим травњацима, стварају јединствени рурални мозаик. Присуство бројних заштићених и угрожених врста утврђује значај ових подручја за очување биолошке разноврсности Потисја.

Урбане елементе предела чине сва насеља која излазе на Тису.

3.1.2. Водопривреда

Поред реке Тисе, као највећег и главног водног ресурса, површинску хидрографију истраживаног подручја чине мањи водени токови, затим бројна језера и мање водене површине настале као последица заједничког деловања природе и човека (баре, мртваје, напуштени меандри, рукавци итд.),

основна каналска мрежа за одводњавање (главни и сабирни одводни канали са објектима и уређајима на њима), као и детаљна каналска мрежа за одводњавање (детаљни канали и објекти на детаљним одводним каналима).

Река Тиса - По дужини тока (966 km) и величини слива (157186 km^2) Тиса је највећа притока Дунава. Настаје спајањем Црне и Беле Тисе код места Рахов у Украјини. Протиче кроз Украјину, Мађарску и Србију и додирује територије Румуније и Словачке. У нашу земљу улази из Мађарске, 6 km низводно од Сегедина, с тим што у дужини од 4 km (km 164-160) представља природну границу између две земље. Последњом деоницом тока, Тиса кроз нашу земљу, као гранична река између
Бачке и Баната, меридијанским правцем, тече у дужини од око 160 km. У Дунав, у који просечно уноси 870 m^3/s воде, улива се на његовом km 1214,5, наспрам Старог Сланкамена, на 72,4 тАНВ. Тиса представља унутрашњи пловни пут и од ушћа до Сегедина је означена као међудржавни пловни пут Е-80-01 (огранак Дунавског водног пута).

Тиса, поред Дунава, представља најзначајнији водоток у АП Војводини. Након изградње бране „Ђердап" код Кладова на Дунаву и бране на Тиси код Новог Бечеја, Тиса је на целом току кроз нашу земљу стављена под дириговани-вештачки водни режим. Успор, односно крај успора акумулације ХЕ Ђердап 1, завршава се на територијама општина Тител и Зрењанин. Радови на отклањању утицаја акумулације на овом подручју завршени су осамдесетих година прошлог века.

Псамолошке карактеристике Тисе - Тиса има све одлике алувијалног водотока, код којих је суспендовани нанос основни вид транспорта наноса и главни фактор морфолошких промена у речном кориту.

Просечна концентрација и пронос суспендованог наноса различит је од месеца до месеца. На Тиси највише наноса протекне у периоду март-јуни, а пронос је сразмеран протицајима, као и у случају годишњих вредности, док садржај чврстих супстанци не прати ту сразмеру, односно вредности су доста уједначене. Ово се дешава из разлога што је садржај чврстих честица у води условљен и другим факторима који утичу на продукцију и доспевање наноса са неког слива, а то су климатске карактеристике, еродибилност геолошке подлоге, начин коришћења и карактеристике рељефа.

Заштита од вода - Дужина тиских насипа је 284,5 km, од тога на левој обали (банатској) 147 km, а на десној (бачкој) обали 137,5 km. Регистрована разлика између минималног и максималног водостаја на Тиси износи преко 11 m. Од великих вода Тисе насипима се штити око 260000 ha приобалног подручја, од тога на левој обали преко 190000 ha са већим насељима Кикинда, Зрењанин, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Чока, а на десној преко 70000 ha са већим насељима Кањижа, Сента, Ада, Тител, Жабаљ.

Шумско заштитни појас је саставни део одбрамбене линије, који смањује утицај ветра на формирање речних таласа, а формиране таласе механички умирује, те штити небрањену земљану косину насипа од разарања. Површине намењене за гајење шумско заштитног појаса су дуж насипа у форланду удаљене 5-10 m од небрањене ножице насипа, а обухватају појас у ширини од 50 m према водотоку.

3.1.3. Туризам

Туризам у обухвату Просторног плана има основне карактеристике војвођанског туризма. Обухвата сегменте туристичке понуде Војводине, осим што у региону Војводине, он има најнижи степен валоризованих туристичких потенцијала. Неоспорна је чињеница да река Тиса има велики значај за развој простора и насеља која њој гравитирају, као и велике могућности које просторни и материјални ресурси пружају за унапређење развоја локалних заједница у Потисју. На овој основи може се оценити да постоји реална друштвена потреба да се простор целог Потисја, а првенствено саме реке Тисе, уреди, унапреди, валоризује и снажније укључи у токове туризма.

Подручје обухваћено Просторним планом обухвата делове туристичког кластера АП Војводине (дефинисаног у Стратегији развоја туризма Србије) и туристичке дестинације Суботица-Горња Тиса и Доња Тиса (дефинисане у РПП АПВ). Постојећа туристичка понуда тренутно није адекватно развијена и афирмисана, с обзиром на потенцијале и могућности за развој туризма.

Видови туризма заступљени на обухваћеном подручју су:
- бањски туризам;
- еко и туризам специјалних интересовања;
- културно - манифестациони туризам;
- рурални туризам;
- спортско рекреативни туризам;

- наутички туризам;
- ловни и риболовни туризам.

Неразвијена је мрежа путничких пристаништа и марина на Тиси, постојећи објекти не испуњавају услове прописане постојећом законском регулативом и нису усклађени са размештајем туристички атрактивних локалитета, у првом реду природног и културног наслеђа.
Анализом туристичког промета и оствареног броја ноћења у 2010. години, према подацима РЗС, везаног за општине обухваћене Просторним планом могу се извести следећи закључци:
- највећи број долазака и остварених ноћења туриста имале су локалне самоуправе Зрењанин и Кањижа;
- подручје обухваћено Просторним планом има мали удео у броју долазака туриста у односу на доласке туриста у АП Војводини (11,77%) и значајнији удео на број остварених ноћења у АП Војводини (26,97%), највише захваљујући бањским капацитетима;
- домаћа туристичка тражња је већа од иностране;
- туристи се задржавају у просеку 2-3 дана.

За развој туризма у Потисју првенствено су неопходна улагања у туристичку инфраструктуру, креирање програма атрактивних туристима и пројектовање активности које ће ићи у правцу успостављања Потисја као туристичке регије, њеног имиџа и бренда. Неопходно је обезбедити услове за развој могућих облика туризма, који ће бити у функцији одрживог развоја Потисја.

3.2. РАЗВОЈ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

3.2.1. Природни системи и ресурси

Геолошке и структурно-тектонске карактеристике - Лес је најзаступљенија површинска стена на истраживаном подручју; појављује се у два варијетета: типски сувоземни лес и терасни, делимично хидроморфни лес. Песковите наслаге имају знатно распрострањење.

Геоморфолошке карактеристике - Простор степенастог смењивања заравњених рељефних јединица различитих апсолутних висина. Са хипсометријског и генетског аспекта у рељефу истраживаног подручја издвајају се: пешчаре (крајњи источни део Суботичко-хоргошке пешчаре), лесне заравни (Бачка лесна зараван, Тителски брег и Тамишка лесна зараван), лесне терасе (Бачка лесна тераса, Тителској тераси, Банатска лесна тераса) и алувијална раван Тисе.

Климатске карактеристике - анализиране на основу вредности климатских елемената за метеоролошке станице Сента, Кикинда и Зрењанин[19]. Средње годишње вредности температуре ваздуха у интервалу од 11,5°C (метеоролошке станице Кикинда и Зрењанин) до 11,7°C (метеоролошка станица Сента). Вредности релативне влажности ваздуха у комбинацији са температуром ваздуха и умереним ветром, дају подручју осећај одређеног комфора. Просечна средња годишња вредност износи 74,6%. Подручје се налази у умерено континенталном климатском појасу, са релативно високом инсолацијом-преко 2100 часова годишње или просечно дневно око 6 часова/дан. Просечна вредност облачности износи 5 десетина. Просечан број ведрих дана износи 84. Укупне просечне годишње количине падавина су 577 mm. Средњи број дана са снежним покривачем је око 32 дана (од 28 у Сенти до 36,4 у Кикинди), док снег у просеку пада око 20 дана годишње. Доминантни ветрови су из праваца југоисток и северозапад. Просечан број дана са јаким ветром (> 6 Бофора) износи 96,3 дана у току године (од 53 дана у Сенти до 145,7 дана у Кикинди). Јак ветар се јавља нарочито током априла, у просеку око 12,7 дана. Олујни ветрови (> 8 Бофора) су ређи и јављају се у просеку 17,5 дана годишње, најчешће у марту (4,3 дана).

Природни ресурси

Пољопривредно земљиште: Целокупно подручје Потисја располаже земљиштем високог квалитета, што се одражава на начин коришћења земљишта по категоријама. Ради се о изразито пољопривредном подручју, што се најбоље може сагледати ако се посматра структура коришћења земљишта по КО које се простиру дуж обала реке Тисе. Према подацима РГЗ у обухвату Просторног плана структура коришћења земљишта по категоријама је следећа:

19 Републички хидрометеоролошки завод у Београду, Метеоролошки годишњаци за период од 1991-2006. год

Табела 2: Структура коришћења земљишта по категоријама у обухвату[6]

Општина		Начин коришћења земљишта							
		Шуме	Обрадиво					Необрадиво	
			њиве	вртови	воћњаци	виногради	ливаде	пашњаци	трстици и мочваре
Кањижа	ha	890,85	12598,01	9,00	306,08	851,23	1398,04	3570,90	181,15
	%	3,83	54,23	0,04	1,32	3,66	6,02	15,37	0,78
Нови Кнежевац	ha	739,16	14427,74	0,00	79,07	13,78	852,84	1953,16	460,48
	%	3,59	70,05	0,00	0,38	0,07	4,14	9,48	2,24
Сента	ha	162,66	12651,77	19,00	285,86	145,36	246,04	573,2	78,45
	%	1,01	78,67	0,12	1,78	0,90	1,53	3,56	0,49
Чока	ha	446,57	15263,45	0,00	132,37	220,59	1568,84	4683,47	430,83
	%	1,77	60,4	0,00	0,52	0,87	6,21	18,53	1,70
Ада	ha	277,84	13595,44	0,00	127,06	51,31	31,9	62,61	2,18
	%	1,72	84,37	0,00	0,79	0,32	0,20	0,39	0,01
Кикинда	ha	131,89	4124,06	0,00	16,49	42,02	181,74	1210,73	354,15
	%	2,03	63,39	0,00	0,25	0,65	2,79	18,61	5,44
Бечеј	ha	544,92	35963,56	1,00	220,98	89,77	95,39	456,54	64,36
	%	1,28	84,31	0,00	0,52	0,21	0,22	1,07	0,15
Нови Бечеј	ha	1226,34	38794,95	0,00	382,34	222,98	2588,79	10265,1	1273,46
	%	2,01	63,74	0,00	0,63	0,37	4,25	16,87	2,09
Србобран	ha	0,00	192,95	0,00	2,48	3,78	14,15	0,86	0,23
	%	0,00	86,65	0,00	1,11	1,70	6,36	0,39	0,10
Жабаљ	ha	766,37	26850,46	0.00	29,28	29,81	691,05	1909,96	564,47
	%	2,30	77,24	0,00	0,08	0,09	1,99	5,49	1,62
Зрењанин	ha	2732,42	37659,11	0,00	145,05	152,54	4811,74	10301,17	3294,96
	%	3,97	54,67	0,00	0,21	0,22	6,99	14,95	4,78
Тител	ha	1077,05	9684,29	0,00	19,02	47,47	5,8	881,63	129,26
	%	7,92	71,21	0,00	0,14	0,35	0,04	6,48	0,95
Укупно	ha	8996,06	221805,78	29,00	1746,22	1870,65	12486,34	35869,33	6833,98

Шумско земљиште: Шуме у обухвату Просторног плана се одликују богатом разноликошћу биљних заједница. На разноликост биљних заједница, пресудни утицај имали су својим сталним променама клима, рељеф, геолошка подлога, педолошки услови, климатске карактеристике, као и рад човека. Ово се нарочито осећа у последњим деценијама када је интензивно гајење засада брзорастућих врста топола значајно изменило фитоценолошки састав шума у Војводини.

Субјекти који газдују шумама и шумским земљиштем у обухвату Просторног плана су ЈП „Војводинашуме", ЈВП „Воде Војводине", као и приватне шуме и шуме у власништву задруга на мањим површинама.

Посматрајући намену шума у обухвату Просторног плана, све шуме су разврстане у три глобално-наменске целине:
- производно заштитне шуме;
- заштитно-регулаторне шуме;
- заштићена природна добра.

У обухвату Просторног плана се налази 9042,39 ha под шумама и шумским земљиштем.

Воде: За хидрогеолошки рејон Потисја карактеристична је двослојевита средина. Колекторску средину представљају речни (алувијални) пескови и пескови „сентешке" серије. Преко њих леже полупропусне лесоидне суглине и барске глине.

Подземне воде као значајан хидрогеолошки потенцијал неког подручја јављају се у виду фреатских, артешких и термоминералних вода.

Захваљујући хидрогеолошким условима који владају у обухвату Просторног плана, пре свега непрекидној заступљености млађеквартарних седимената интергрануларне порозности који се јављају у врху геолошког стуба, фреатска издан има континуирано распрострањење на читавом истраживаном подручју. У зависности од дубине на којој се налазе подинске водонепропусне, најчешће глиновите формације, и нарочито од карактеристика рељефа, ниво фреатске издани, који прати висинске односе на топографској површини, лежи на различитим дубинама. [20]
Са опадањем надморске висине дубина прве издани се смањује. Ово је нарочито изражено у инундационим просторима крај речних токова.

20 У табели су приказани подаци за целе КО (као што води РГЗ), иако је обухват Просторног плана рађен по парцелама за поједине КО

Поред вертикалног кретања фреатске издани, односно варирања њеног слободног нивоа, изданска вода се креће и хоризонтално, што је последица различитих апсолутних висина на којима лежи издан. Попут површинских и фреатске воде се крећу према најнижем терену, односно реципијенту који одводњава одређену територију.
Општа хидрохемијска карактеристика изданских вода и вода у повлатном слоју је висока минерализација (често и преко 2000 mg/l укупно растворених соли), као и висок садржај гвожђа (преко 5 mg/l). Загађеност, посебно бактериолошка, фреатских вода Потисја је велика. Томе доприноси нарочито неизграђеност канализационих мрежа у урбаним срединама и претварање копаних бунара у септичке јаме. Загађење фреатских вода и вештачким ђубривима која се користе у пољопривреди свакако да постоји, али величина тог загађења није позната нити се прати.
Артешке и термоминералне воде - У границама обухваћеног подручја постоје и такве локације где путем артешких бунара и хидротермалних бушотина на површину избијају термоминералне воде. Ту је пре свега важно издвојити термоминералне воде Бечеја (km 73) и Кањиже (km 147) које поседују изузетан туристички потенцијал важан за војвођанско Потисје.

Водна тела површинских вода

Река Тиса - Укупни ток Тисе се може поделити на три дела: горњи (од Новоселице до ушћа Самоша); средњи (од ушћа Самоша до ушћа Мориша) и доњи ток (низводно од ушћа Мориша до ушћа Тисе у Дунав). У доњем току, чија је дужина 177 km, Тиса при ниском водостају има укупан пад на уздужном профилу свега око 5 m, што је просечно 2,80 cm/km (0,028‰). Услед овако малих падова Тиса на средњем и доњем сектору тока има карактер типичног меандарског водотока.
Просечни падови су, у природним условима, нарочито у средњем и доњем току Тисе, имали и знатно мање вредности које су регулацијом тока повећане. Наиме, након скраћења Тисе, просечни падови су видно порасли, нарочито ако се узме у обзир чињеница да се у највећем делу тока ради о типичној равничарској реци. Тиса у доњем току има изузетно мали пад воденог огледала. То је посебно изражено током ниских водостаја, када се просечни падови на овом сектору углавном крећу између 1 cm/km и 3 cm/km. Међутим, веома се често дешава да су те вредности чак доста ниже од 1 cm/km, како узводно, тако и низводно од бране код Новог Бечеја. То је последица хидрометеоролошких услова и владајућег режима на ушћу Тисе у Дунав.
Мањи речни токови - За разлику од Бачке, где нема значајних природних водотока, у Банату постоје бројни мањи и већи водотоци који долазе из румунских Карпата. Карактеристике ових водотока су велике воде у пролеће, чији горњи и понегде средњи део тока имају бујични карактер. То ствара одговарајуће тешкоће у доњим деловима токова, на територији Војводине, где је низак терен, а ниво подземне воде је висок. Изградњом ХС ДТД решени су многи проблеми уређења вода Баната, па и питање одвођења великих вода природних водотока. Река Златица је укључена у ОКМ ХС ДТД и њен режим је диригован. Стари Бегеј нема објеката који би утицали на водни режим, те он гравитацијом уводи воде у магистрални канал Банатска Паланка - Нови Бечеј. Режим реке Тамиш је веома сложен. Река долази из Румуније, пресеца магистрални канал Банатска Паланка - Нови Бечеј и улива се у Дунав директно или преко канала Карашац. На току су изграђене четири уставе: Томашевац, Опово, Панчево и Чента. У зависности од водостаја у Тамишу и Дунаву могуће су разне комбинације регулисања режима вода у Тамишу тим уставама и црпком код Панчева.
Најзначајније притоке Тисе су Мориш, Самош, Кереш, Бодрог и др. На српском сектору тока најважнија притока Тисе је Бегеј, док остале притоке (Кереш, Златица, Буџак, Чик и Јегричка) имају веома мали хидролошки значај.
Хидросистем Дунав-Тиса-Дунав - Хидросистем ДТД представља један од највећих вишенаменских регионалних хидросистема у Европи, а по свом значају улази у ред и најзначајнијих система те врсте у свету. Својим значајним деловима каналска мрежа ХС ДТД се налази и на подручју обухваћеном Просторним планом. Хидросистем се може се поделити у две засебне целине, бачку и банатску, које су међусобно мало зависне. Попут воденог моста повезује их Тиса узводно од бране код Новог Бечеја. Река Тиса се може посматрати и као средишњи објекат ХС ДТД, захваљујући којем су његове две велике целине, бачка и банатска, повезане у јединствен систем. У прилог овој констатацији иде и чињеница да Тиса има кључну улогу у функционисању ХС ДТД. Ова река је један од главних реципијената вода из његовог бачког дела и уједно основни водоснабдевач каналске мреже у Банату.
Језера и баре - Језера и баре представљају важан део површинске хидрографије, што је између осталог последица и знатне заступљености ниских терена са плитким фреатским водама. Генетски посматрано ови површински хидролошки објекти су флувијалног и вештачког порекла. Басени флувијалних језера и

бара су настали ерозивно-акумулативним радом Тисе. Наиме, ови површински хидролошки објекти, тзв. мртваје, представљају напуштене речне меандре у Тисиној алувијалној равни и на лесној тераси (Слано Копово, Острово, Русанда и Окањ).

У непосредном приобаљу Тисе, у њеној алувијалној равни, постоје мртваје које су вештачким путем одвојене од живог тока (Мртва Тиса наспрам Ђале, Мартоношка, Буџак, Пана, Батка, Ађанско- молска, Медењача, Чурушка, Мртвач, Вир, Арадачки Ајлаш, Врбица и Комоњ).

Ако се узму у обзир и друге акумулације које се налазе поред већег броја насеља („јаме" или „јамуре"), које су настале услед експлоатације грађевинског материјала, онда су вештачка језера и баре веома честа појава у војвођанском Потисју. Међу најзначајнијим вештачким језерима која су образована преграђивањем природних водотока, могу се издвојити: акумулација на Тиси и акумулација Велебит. У Потисју се налази велики број вештачких језера специјализованих за узгој рибе. Највећа међу њима су: језера рибњака „Ечка", језера рибњака „Бечеј" и језеро рибњака „Јазово". Остали већи рибњаци у границама истраживаног подручја су: Јегричка (420 ha), Капетански рит (380 ha), Острово (350 ha), Нови Кнежевац (280 ha), Иђош (220 ha) и Сајан (100 ha). Поред набројаних, широм слива Тисе постоји и велики број мањих рибњака од којих су многи у приватном власништву.
Минералне сировине: На подручју Просторног плана налазе се истражни и експлоатациони простори минералних сировина на основу решења Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине. Лежишта нафте и гаса, на подручју Просторног плана (Реферална карта 4) су:
- експлоатационо подручје гасног поља Мартонош;
- експлоатационо подручје гасног поља Мартонош запад;
- експлоатационо подручје нафтно-гасног поља Велебит;
- експлоатационо подручје гасног поља Ада;
- експлоатационо подручје гасног поља Нови Кнежевац;
- експлоатационо подручје гасног поља Бечеј (CO_2);
- експлоатационо подручје нафтно-гасног поља Чока;
- експлоатационо подручје гасног поља Банатско Милошево;
- експлоатационо подручје нафтно- гасног поља Меленци;
- експлоатационо подручје нафтног поља Русанда;
- експлоатационо подручје нафтно-гасног поља Елемир;
- експлоатационо подручје нафтног поља Михајлово;
- експлоатационо подручје нафтног поља Зрењанин;
- експлоатационо подручје гасног поља Зрењанин север.

Поред нафте и гаса, налазе се и лежишта *подземних и геотермалних вода, лековито блато, опекарске сировине (песак, опекарске глине).*

3.2.2. Демографско-социјални аспект развоја и мрежа насеља

Становништво - Подручје обухваћено израдом Просторног плана чине делови подручја 12 општина, из три војвођанска округа. На основу Пописа становништва, домаћинстава и станова 2011. у Републици Србији, у укупно 38 насеља живи 171664 становника (8,89% укупне војвођанске популације). У периоду 2002-2011. године у свим насељима забележена је депопулација. Природно кретање становништва има изражене негативне карактеристике, које се огледају у високом морталитету, ниском наталитету и негативном природном прираштају.

Јавне службе - У насељима у обухвату Просторног плана, а у зависности од нивоа самог насеља, заступљеност јавним службама је на задовољавајућем нивоу.
Мрежа насеља - Подручје обухвата Просторног плана чини мрежа 38 насеља, просечне величине 4517 становника (највеће Бечеј са 23895 становника, а најмање Мали Песак (општина Кањижа) са 94 становника).

Потиску развојну осовину чини река Тиса и потиска насеља, општински центри и саобраћајна инфраструктура са мостовима који спајају Банат са Бачком чинећи тако спој банатских (Нови Кнежевац, Чока, Кикинда, Нови Бечеј и Зрењанин) и бачких општина (Кањижа, Сента, Ада, Бечеј, Србобран, Жабаљ и Тител).

Дистрибуција становништва према величинским категоријама у насељима указује да је 2011. године највећи број насеља (13) у категорији од 1001-3000 становника, те да највећи удео од укупне популације посматраног подручја живи у насељима од 5001-10000 становника (42,9%).

Према броју активних становника у одређеним привредним делатностима (податак Пописа 2002), насеља у обухвату су подељена у следеће функционалне типове: аграрна (14), аграрно- индустријска (13), аграрно-услужна (6), индустријско-аграрна (1), индустријско-услужна (8), услужно-индустријска (6).

Рурални развој - У руралним подручјима, у приобаљу реке Тисе око 1/3 радно активног становништва запослено је у пољопривреди, стога је велика зависност читаве регије од ове делатности. Основне проблеме руралног развоја представљају: недовољна инфраструктурна опремљеност, смањена могућност запошљавања, нарушена старосна и полна структура становништва. Све ово резултира континуираним одливом становништва ка већим градским центрима и умањењем развојних могућности читавог подручја.

3.2.3. Привредне делатности

Тиса, поред Дунава, представља једну од најзначајнијих развојних осовина АП Војводине и Републике Србије и то не само у привредном, већ и у укупном развоју. Самим тим, општине уз реку Тису, треба да искористе своју локациону предност и сагледају могућности потпунијег искоришћавања свог положаја, као основе саобраћајног, привредног, а нарочито туристичког развоја.

Индустрија - У просторној структури индустрије водећу улогу имаће и даље постојећи привредно-индустријски центри и развојни коридори. Главни елементи просторне организације и структуре индустрије, у подручју обухваћеном Планом, су коридори развоја регионалног значаја (Сомбор- Врбас-Бечеј-Кикинда; Нови Кнежевац-Кикинда-Зрењанин-Ковин и Сента-Суботица), као и привредни центри III (Бечеј и Сента) и IV ранга (Нови Кнежевац, Нови Бечеј и Ада), што ствара значајне развојне могућности у планском периоду.

Подручје Просторног плана, с обзиром на положај општина уз реку Тису, има потенцијале и развојне могућности бродоградње и машинске индустрије. Ова делатност, без обзира на тренутне потешкоће, има своје место и значајну улогу, како у развоју металске и машинске индустрије (такође раније значајно заступљене у потиским општинама), тако и у унапређењу водног саобраћаја и транспорта у целини. У области агроиндустрије постоје велики прерадни и складишни капацитети. Прехрамбена индустрија се скоро без изузетка ослања на богато сировинско залеђе. Заступљени су капацитети за прераду сировина пољопривредног порекла (шећеране, сојара, већи број млинова за жито, фабрике за прераду поврћа, кланице, фабрика за прераду дувана, лековитог биља и др.). Подручје располаже и капацитетима металопрерађивачке, дрво-прерађивачке, текстилне и кожарске индустрије, прераде угљендиоксида, индустрије грађевинског материјала, прераде и производње сиве лепенке, графичке индустрије и др. Такође, постоји већи број малих и средњих предузећа у области агробизниса (прерада индустријске паприке, мини млекаре, кланице, пекаре и сл.). Генерално, може се оценити да постојећи капацитети, као и богато сировинско залеђе представљају значајан потенцијал за даљи привредни развој посматраног подручја.

Пољопривреда - Највећи део пољопривредних површина у Потисју користе породична газдинства (око 2/3), чија је величина мања од 4 ha, мада постоје и велики комплекси на површинама од преко 1000 ha. Неке општине попут Кањиже, Новог Кнежевца, Сенте, Чоке, Аде, Бечеја, Новог Бечеја, Жабља и Тителa, у значајној мери, преовлађујуће су окренуте реци Тиси и на њеним обалама су формирана општинска насеља и концентрисане привредне активности.
Ораничне површине преовлађују у оквирима пољопривредног земљишта у свим општинама Потисја. Њихов удео у пољопривредном земљишту варира од 72,5% у општини Нови Бечеј до 98,4% у Ади. Житарице су преовлађујућа категорија усева у свим општинама. Индустријско биље је категорија која је генерално посматрано друга по заступљености. Површине под крмним биљем указују на развијеност сточарства на посматраном подручју.

Потисје је повртарски крај са значајном традицијом и повољним природним условима и препознатљивом и надалеко чувеном површу. Поред повртарских култура у приобаљу реке Тисе, јављају се и друге специфичне културе: виноградарство у околини Чоке и на Бисерном острву; лековито биље у околини Падеја; шећерна репа у околини Жабља и сл.

На бачкој страни значајнији је удео ораничних површина у укупним пољопривредним површинама, а заступљеност пашњака и ливада знатно је већа на левој, банатској обали Тисе, што пружа могућности за интензивирање пашњачког сточарства, а пре свега узгоја оваца.

Шумарство - Привредни потенцијал шума[7] на подручју обухвата Просторног плана, којима газдује ЈП „Војводинашуме" огледа се првенствено кроз укупну дрвну масу која износи 961004,70 m^3, што је просечно 150,80 m^3/ha. Просечна запремина у високим шумама је 195 m^3/ha, у изданачким 55 m^3/ha, а у интензивним засадима 151 m^3/ha. Просечна запремина се у односу на претходни период значајно повећала. Запремински прираст је 63924,90 m^3 годишње (просечно 10 m^3/ha годишње). Подаци указују на значајне могућности побољшања стања, првенствено прираста у интензивним засадима-плантажама. Према слободној процени, производни потенцијал станишта у односу на претпостављени оптимум се користи са 75%.

Сви произведени сортименти шумарства највећим делом се продају на територији АП Војводине. Најчешће се користи обло дрво (трупци и техничко дрво) за производњу фурнира и елемената за намештај, а такође значајна је и производња резане грађе, фризе за паркет и сл. Потражња за огревним дрветом је знатно већа од укупне производње, тако да је у потпуности обезбеђен и пласман огревног дрвета.

Лов - За развој лова као привредне гране постоје предуслови, посебно услови станишта, који погодују развоју дивљачи. Бујна вегетација је станиште разноврсне дивљачи, са могућношћу унапређивања ловног туризма. Од производа лова и ловне привреде из шума на подручју обухвата Просторног плана најважнији су месо дивљачи и ловно-туристичке услуге. Ловишта и смештајне капацитете користе углавном домаћи ловци, а мањим делом и ловци из иностранства.

У обухвату Просторног плана се налазе ловишта: „Горњи рит"-Ада, „Капетански рит"-Кањижа, „Сенћански салаши"- Сента, „Доњи рит"-Мол, „Чик"-Бачко Петрово Село, „Доњи рибњак"-Бечеј, „Бечејски салаши"-Бечеј, „Бисерно острво"-Нови Бечеј, „Ушће"-Тител, „Стара Тиса"-Жабаљ, „Дорошка"-Тител, „Новокнежевачки ритови"-Нови Кнежевац, „Пинтоват"-Ђала, „Ревеница"-Српски Крстур, „Велики рит"-Чока, „Рибњак Златица"-Јазово, „Шујмош"-Падеј, „Беле воде"-Бочар, „Милошевачки рит"-Ново Милошево, „Арача"-Нови Бечеј, „Рибњак Ечка"-Лукино Село, „Црвенка"- Кумане, „Елемир"-Елемир, „Тиса"-Зрењанин.

3.2.4. Саобраћај и инфраструктурни системи

Саобраћај

Водни саобраћај - Пловидбени услови на Тиси[8]

Тиса је река која у наредном периоду може постати алтернативна саобраћајница за речне превозе између пет подунавских земаља. Извире у Украјинским Карпатима и до ушћа у Дунав код Сланкамена протиче кроз Украјину, Румунију, Словачку, Мађарску и Србију.

У прошлости је укупна дужина Тисе износила 1419 km, а због спорог отицања великих вода дугим и вијугавим коритом долазило је до дуготрајних поплава, те су у периоду од 1846. до 1908. године, од Тисалека до Тителa, изведени велики регулациони радови. Изграђен је и систем насипа за одбрану од поплава. Просецањем бројних кривина (укупно 121) део речног тока на коме су настајале поплаве скраћен је са 1213 на 755 km, а цела дужина Тисе је са 1419 km скраћена на 966 km. [21] [22]
Споразумом о пловидби Тисом, закљученим између Југославије и Мађарске 1955. године, Тиса је проглашена међудржавном реком. Тада је утврђен режим пловидбе, који се примењује од Токаја до ушћа у Дунав. Овим споразумом, као ни другим актима, није утврђена категорија пловног пута на Тиси, нити су дефинисани пловидбени габарити. Доношењем Закона о потврђивању европског споразума о главним унутрашњим водним путевима од међународног значаја AGN („Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр.13/13) остварен је темељни правни услов за успостављање слободне међународне пловидбе на реци Тиси у Републици Србији.

Пловидба, у светлу наутичког туризма, подразумева разликовање комерцијалне пловидбе и пловидбе у рекреативне сврхе. Комерцијална пловидба подразумева коришћење трговачке флоте (тегљачи, потискивачи, специјализовани бродови унутрашње и међународне пловидбе, барже), и великих туристичких пловила за путнички саобраћај. Рекреативна пловидба узима у обзир сва остала пловила од свих врста чамаца, као најмањих, до брзих моторних бродића, јахти и једрилица разних величина, односно сва пловила и водни (пловни) путеви који нису обухваћени категоризацијом ECMT-а из 1999 г.

---

21 Како за дрвну масу и запремински прираст постоје само подаци из ЈП „Војводинашуме", они ће овде бити и анализирани.
22 Извор података - Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова АПВ

(канали, језера).

Створени услови на Тиси

Пловидбена способност, односно квалитет водног-пловног пута на једном водотоку зависи у највећој мери од физичког стања корита, режима реке, хидрометеоролошких прилика и радова одржавања који се редовно годишње изводе у циљу побољшања пловности.

Регулационим радовима и радовима одржавања побољшавају се услови пловидбе и обезбеђују стандарди пловности у складу са категоријом пловног пута у који је разврстан.

На водном-пловном путу Тисе налази се 5 мостова на којима су обележени пловидбени отвори, брана-преводница код Новог Бечеја, као и 4 скелска прелаза, који служе као алтернатива и за превоз мањег броја путника и возила.

На Тиси нема уређених зимовника. За склањање пловила у периоду леда користе се улази у канале ХС ДТД код Новог Бечеја и Старог Бечеја, као и ушће Бегеја (код Новог Бечеја на km 65, Бечеја на km 72 и улаз у каналисани Бегеј на km 10). Мостови преко Тисе имају одговарајуће пловидбене габарите, осим моста у Сенти. Систем обележавања пловног пута на Тиси на територији Србије изведен је у складу са преузетом међудржавном обавезом наше земље. Обележавањем свих неповољних елемената трасе пловног пута, мостовских отвора и др. обезбеђено је сигурно и неометано одвијање саобраћаја у границама постојећих пловних габарита. Пловидба на Тиси се и у природном режиму водотока одвијала без већих улагања у осигурање пловног пута. Изградњом ХЕПС „Ђердап I" и бране на Тиси код Новог Бечеја (km 63), обезбеђени су повољни услови за пловидбу на целој дужини, а уколико би се ток регулисао у зонама неколико најоштријих кривина (укупне дужине око 3 km), цео ток Тисе би се могао сврстати у IV категорију унутрашњих пловних путева по категоризацији ЕЕС. Постојећа траса је 1990. године скраћена за 1 km изградом просека „Санад", па је тренутна дужина трасе Тисе 965 km.

На Тиси се налазе и претоварни објекти који су у функцији пловног пута, а који се према степену изграђености и постигнутог обима промета, као и степена организованости могу поделити у следеће категорије:
- пристаништа опште намене;
- специјализована пристаништа;
- товаришта.

За потребе наутичког туризма постоји мали број прихватних објеката (углавном привезишта), што значи да не постоји ниједан прави наутички капацитет који би имао све садржаје који су предвиђени европским и нашим стандардима.

Водни-речни саобраћај путничко-туристичког, али и робног типа на овом пловном правцу поред врло добре основе није развијен. Садашње стање је такво да путнички саобраћај Тисом и саобраћај за туристичке потребе практично не постоји.

Путна инфраструктура

У обухвату Просторног плана најважнији је путни правац коридор Xb - путни-друмски саобраћај- ауто-пут Е-75, (државног пута I реда бр. 22), граница Мађарске (Хоргош)-Суботица-Нови Сад- Београд.
Одређен број праваца категорисаних државних путева I и II реда представљају прилазне путеве Тиси и појединим туристичким локалитетима. Од укупне дужине друмских саобраћајница АП Војводине 18% се налази на територији војвођанског Потисја.

Општа карактеристика свих категорисаних путева (посебно државних путева II реда), је да су на крају експлоатационог периода и да су у врло лошем стању (коловозне површине, банкине, одводни канали). Разлози таквог стања су углавном неодржавање, и огромно саобраћајно оптерећење за које ови путни капацитети нису пројектовани, што је резултирало значајним смањењем њихове пропусне моћи и нивоа услуге.

Железничка инфраструктура

Железнички саобраћај је својевремено одиграо врло важну улогу у развоју подручја обухвата просторног плана, пре свега за дневне миграције, али и туристичка кретања широких слојева становништва, као и путовања на другим релацијама. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај, због својих одређених недостатака (фиксиране линије кретања, потребе преседања при промени правца

кретања и друго) изгубио је позиције које је некад имао.

Немоторни саобраћај

Немоторни саобраћај у војвођанском Потисју је значајно заступљен, углавном кроз унутарнасељска (пешачка и бициклистичка) кретања, док у међунасељским комуникацијама, туристичким и рекреативним кретањима није развијен. Основни проблем који је евидентан је питање безбедности, као и трасе кретања које углавном нису дефинисане, посебно до садржаја у оквиру коридора реке Тисе.

Водопривредна

инфраструктура

Водоснабдевање

Насеља у Потисју организовано се снабдевају водом путем јавних водовода (водоводи у надлежности општинских јавних предузећа или месних заједница). У насељима која имају водовод живи велика већина становника Потисја. Нису сви прикључени на водоводне системе који снабдевају становништво водом из јавних водовода. Мањи део становништва се водом снабдева из јавних бунара и чесми, као и из сопствених бунара.

Снабдевање водом за пиће се у Потисју у потпуности ослања на подземне воде, од плитких фреатских до дубоких субартеских и артеских (ређе) издани. Локална изворишта из дубоких издани углавном нису довољног капацитета, па је евидентно њихово исцрпљивање.

У принципу, ни у једном водоводу који је у надлежности месне заједнице вода не одговара прописаном квалитету. Само у две општина (Бечеј и Тител) постоје постројења за третман воде, али ни она нису гаранција да ће се постићи прописани квалитет (поред третмана вода не задовољава прописани квалитет).

У подручју Бачке хемијски састав подземних вода основне водоносне средине карактерише мала минерализација воде од 280-480 mg/l у североисточном до 350-635 mg/l у јужном делу. Тврдоћа воде у северном је 6,5-100 dH, изузетно 150 dH, а у јужном делу и до 200 dH. Садржај природних органских материја у ОВК (основни водоносни комплекс) је на целом простору мали, испод 10 mg $KMn0_4$/l. Утврђен је повећан садржај гвожђа и до 3 mg/l и амонијака до 2,5 mg/l, док су манган, нитрати и нитрити у границама дозвољеног садржаја за воду за пиће. Због присуства ПОМ (природне органске материје) за артеске издани овог региона, а не ретко и за слободне издани, веома су карактеристичне тзв. жуте воде, које имају специфичан укус и у многим насељима се користе као вода за пиће. Велики део подземних вода овог подручја садржи неприхватљиво високу концентрацију арсена у случају да се те воде користе за пиће.

На основу свега наведеног може се закључити да је квалитет воде генерално незадовољавајући. Унапређење дистрибутивних система, односно њихово реновирање сигурно може решити микробиолошки квалитет који је приоритет. У погледу физичко-хемијског квалитета неопходно је иновирати, тј. увести технологије прераде воде које ће је довести до захтеваног квалитета према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће. У том смислу свакако приоритет треба да имају она подручја која су угрожена повећаним концентрацијама токсичних материја (нпр. арсен).

Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура - На предметном подручју нема значајних објеката за производњу електричне енергије, осим мањих појединачних објеката ТЕ-ТО у Зрењанину (у окружењу) и енергана у насељима.

Електроенергетски преносни систем припада основном преносном систему електричне енергије Републике Србије, односно АП Војводине, напонског нивоа од 400 kV, 220 kV и 110 kV, као и значајним преносним интерконективним везама 400 kV, односно 110 kV напонског нивоа, према Мађарској и Румунији, енергетски објекти за трансформацију напона 220/X kV и 110/X kV, електронски комуникациони систем, информациони систем и друга инфраструктура неопходна за функционисање електроенергетског система.

Поред велике покривености преносном електроенергетском мрежом и објектима, због велике просечне старости објеката од 20-40 године стање преносне мреже и енергетских објеката се може окарактерисати као веома неповољно.

Сва насеља, као и постојећи садржаји ван насеља, туристички локалитети, радни комплекси и др. су покривени дистрибутивном мрежом и објектима за снабдевање електричном енергијом. Покривеност простора је обезбеђена, али не и потребна сигурност и квалитет снабдевања електричном енергијом.

Основна карактеристика свих делова енергетског система је изразита технолошка застарелост, ниска енергетска ефикасност, веома неповољно стање са становишта заштите животне средине, нерационално коришћење енергије и заостајање у енергетским индикаторима за чланицама ЕУ и земљама у окружењу.

Обновљиви извори енергије - Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора на простору Просторног плана. За сада не постоји у довољној мери организовано коришћење овог ресурса.

Чврста биомаса (отпадна биомаса из агрокомлекса) за сада се само користи за загревање индивидуалних домаћинстава и котловима индустријских агро-комплекса за производњу паре, тј. за сопствене потребе. Брикетирање и палетирање отпадне биомасе осим појединачних случајева није још увек заступљено. Не постоји ни једно когенеративно постројење који користи отпадну биомасу или биогас.

Коришћење геотермалне енергије за сада је на незавидном нивоу. Просечна годишња производња геотермалне енергије углавном за балнеолошке сврхе, према подацима НИС-Нафтагаса износи 0,956 M m^3 годишње, или 0,002 Mten.

Енергија ветра за сада се још увек не користи на подручју Просторног плана, мада су предузете многе активности за омогућавање коришћења исте.

Енергија сунца се уопште не користи. Постоји знатан потенцијал, који по инсолацији чини 20-30% већи интензитет од европског просека, за коришћење соларне енергије. Топлотни ефекат сунца преко термалних соларних колектора, користи се на мањим индивидуалним објектима, а приметна је тенденција коришћења у болницама и туристичким објектима.

Хидроенергетски потенцијал на предметном подручју се не користи, не постоји изграђена ни једна хидроелектрана.

Енергетска ефикасност - Ниска енергетска ефикасност је карактеристика целокупног енергетског система, производног, преносног и дистрибутивног, као и целокупна секторска потрошња (индустрија, саобраћај, зградарство), као и нерационална потрошња енергената.

Гасоводна инфраструктура - На простору обухвата Просторног плана налазе се изграђени објекти гасоводне ифраструктуре и то гасоводи високог притиска, ГМРС (главно мернорегулационе станице), мрежа гасовода средњег притиска, МРС (мерно регулационе станице) и дистрибутивна гасна мрежа.

Нафтоводна инфраструктура - На простору обухвата плана налазе се изграђени објекти нафтоводне ифраструктуре и то (нафотводи) Елемир-Нови Сад; Елемир-СОС Мокрин Запад; Омишаљ-Панчево (бивши југословенски нафтовод-ЈУНА) и нафтовод Надрљан-Нови Сад.

Одвођење и пречишћавање отпадних вода

Комунална инфраструктура

Када је одвођење и пречишћавање отпадних вода у питању, може се констатовати да је ситуација на том пољу најнеповољнија. Од 48 насеља у Потисју само 8 имају бар неки од облика канализације отпадних вода. Изграђено је укупно 4 постројења за пречишћавање отпадних вода, од којих само мали број релативно добро функционише. У осталим насељима, за прикупљање и евакуацију отпадних вода се и надаље користе септичке јаме ограниченог капацитета, које су у великом броју изведене од напуштених бунара чиме се директно угрожава непосредна животна средина и подземље. Заостајање изградње канализације за водоводном мрежом је веома изражено на овом подручју што доприноси перманентном загађењу животне средине, заостајању друштвеног стандарда и што је најважније-угрожавању водних ресурса.

Решење за ову проблематику је изградња пречистача отпадних вода насеља и индустрије, неке општине су предузеле одређене кораке у том правцу, али је ситуација и даље изразито лоша.

3.2.5. Заштита подручја

Заштита животне средине

Квалитет животне средине на подручју Просторног плана је у одређеној мери деградиран услед вишедеценијског негативног антропогеног утицаја, који се посебно огледа у нерационалном коришћењу природних ресурса.
Највећи број катастарских општина у обухвату Просторног плана, иако постоји изразити потенцијал развоја уз реку Тису, одликује се релативно ниским степеном комуналне опремљености свих насеља на својој територији.
У обухвату Просторног плана праћење квалитета природних ресурса, свега ваздуха, воде и земљишта, врши се на неколико локалитета. Према подацима из Националног регистра извора загађивања који води Републичка агенција за заштиту животне средине, на подручју обухвата Просторног плана регистровани су следећи ПРТР[23] оператери који својим радом могу угрозити квалитет воде, ваздуха и земљишта, као и који су продуценти различитих врста отпада:

- Керамика Кањижа плус д.о.о., Кањижа,*[24]
- ТЕ ТО фабрика шећера Сента,
- Linde gas Srbija, Бечеј,*
- Сојапротеин, Бечеј,
- ХИП Петрохемија ад, Фабрика синтетичког каучука, Елемир,*
- NIS Огранак за производњу и промет течног нафтног гаса (ТНГ), Елемир,*
- Фабрика папира и амбалаже Лепенка доо, Нови Кнежевац,*
- Потисје Кањижа, Кањижа,
- Полет ИГК ад, Индустрија грађевинске керамике, Керамика, Нови Бечеј,*
- Полет керамика доо, Производња керамичких плочица, Нови Бечеј,*
- Фит ФС Бечеј, Бечеј,*
- Perutine Ptuj - Topiko, фарма Меленци, Зрењанин-град.

Осим ових постројења, на територији обухвата Плана егзистирају и СЕВЕСО постројења, која су наведена у тексту под насловом Заштита од елементарних непогода, технолошких удеса, и ИППЦ постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе.
Такође, свака општина у обухвату Плана је у обавези да води локални регистар извора загађивања за територију своје јединице локалне самоуправе, и евидентира та постројења и доставља податке о њима Републичкој агенцији за заштиту животне средине.
Заштита ваздуха - Према подацима Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, у обухвату Просторног плана врши се праћење квалитета ваздуха аутоматским и мануалним мониторингом у Зрењанину - Елемир на територији средњебанатског округа и у Сенти и Кањижи на територији Севернобанатског округа.

---

23 PRTR - Pollution Release and Transfer Register из Националног регистра извора загађивања животне средине који води Републичка агенција за заштиту животне средине.

24 Симболом * су обележена ИППЦ постројења у оквиру списка

Елемир - У Елемиру се врши контрола квалитета амбијенталног ваздуха мануалним мерењем концентрације чађи, сумпор-диоксида, азот-диоксида и таложних материја (мерења је извршио Завод за јавно здравље Зрењанин) и приликом мерења током 2008. године нису установљена прекорачења граничне вредности прописана Правилником.

Сента - На територији Сенте (М3 Кертек) се током 2005-2010. године вршило мануално мерење концетрације сумпор-диоксида, азот-диоксида и чађи и укупних таложних материја (осим 2006, мерења је извршио Завод за јавно здравље Кикинда) и приликом мерења у том периоду нису установљена прекорачења граничне вредности прописана Правилником.

Кањижа - На територији општине Кањижа (мерно место-Општина) током 2005. године, мануално је мерена концетрација сумпор-диоксида, азот-диоксида, озона и чађи и суспендованих честица (мерења извршио Завод за јавно здравље Кикинда); приликом мерења у том периоду нису установљена прекорачења граничне вредности прописана Правилником.

Заштита вода - Најчешћи узрок нарушавања квалитета површинских вода су загађене воде. То су воде које су промениле свој првобитни састав уношењем штетних материја, чије присуство узрокује промену физичког, хемијског, биолошког или бактериолошког стања воде у мери која може да ограничи или онемогући њену употребу.
Загађеност воде Тисе врло је слична загађености воде Дунава, а не ретко је и већа, и најчешће припада III класи бонитета. Због мање количине воде и њене мање брзине, самопречишћавање је знатно слабије него у Дунаву, па се понекад догађају и врло велика загађења са поморима риба. Најтеже загађење воде догодило се у пролеће 2000. године када су из притоке Самош (извире у Румунији) у Тису доспеле велике количине цијанида и тешких метала. Концентрација загађујућих материја у води је вишеструко премашила законом дозвољене границе, а угинула риба је данима плутала не само Тисом него и Дунавом низводно од Сланкамена. Загађења су била толико велика да је била пуна четири месеца забрањена употреба воде и рибе из Тисе и Дунава на подручју читаве наше земље.

У погледу испуштања отпадних вода у реципијенте, сви наведени субјекти врше емисију отпадних вода из постројења, неке уз предтретман а неке без претходног третмана што негативно утиче на воду као природни ресурс.

Заштита земљишта - У обухвату Просторног плана земљиште као природни ресурс угрожено је низом антропогених активности које се спроводе на овом подручју. Генерално, земљиште као природни ресурс трпи све веће притиске од општег напретка и не може се одвојено посматрати у систему заштите од других чиниоца животне средине.[25] Имајући у виду чињеницу да је земљиште у обухвату Плана, као и на територији АП Војводине генерално незагађено и погодно за производњу високовредне и здравствено исправне хране, неопходно је успоставити трајни мониторинг квалитета земљишта и ускладити методологију са Европским стандардима.

Управљање отпадом - У обухвату Просторног плана адекватно управљање комуналним отпадом представља значајан еколошки проблем, с обзиром на чињеницу да се количина, према Стратегији управљања отпадом за период 2009-2019, количине генерисаног комуналног и индустријског отпада стално увећавају. У постојећем стању, осим отпада који се одлаже на санитарној депонији на територији општине Кикинда, одлагање отпада са територије Просторног плана врши се неадекватно, највећим делом на неуређеним одлагалиштима, што се веома негативно одражава на природне ресурсе и здравље становништва.

Постојећа инфраструктура у области управљања отпадом је недовољна и неадекватна- неодговарајући број и структура посуда за сакупљање отпада, неодговарајући распоред посуда, недостатак одговарајућих возила за транспорт отпада, неодговарајуће руте кретања возила и нерешено питање транспорта отпада из здравствених установа и неких привредних субјеката.

Према подацима из Публикације „Животна средина у АП Војводини" (2011.) организовано сакупљање отпада спроводи се у обиму од око 80% укупно генерисаног отпада на подручју Просторног плана.
У обухвату Просторног плана присутан је и проблем вишедеценијског непрописног одлагања опасног отпада. Прецизни подаци о количинама опасног отпада продукованог и одложеног на подручју Просторног плана не постоје. На територији АП Војводине, па самим тим и обухвата Просторног плана,

25 Животна средина у АП Војводини, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, 2011.

не постоји ни једна локација за одлагање опасног отпада и не постоје ни овлашћени оператери који поседују дозволу од надлежног органа, за термички и физичко хемијски третман опасног отпада. Такође, не постоји ни трајно складиште опасног отпада на територији АП Војводине.
У оквиру пројекта „Техничка подршка у управљању медицинским отпадом" и циљу решавања проблематике инфективног медицинског отпада на територији Покрајине, постављени су аутоклави који су у функцији објеката на територији обухвата Просторног плана а налазе се у Суботици, Зрењанину, Новом Саду, Панчеву, Сенти, Белој Цркви и Кикинди. У циљу успостављања система за управљање медицинским отпадом неопходно је вршити организовано селективно сакупљање на месту настанка, транспорт и адекватно збрињавање.
Отпад животињског порекла, нарочито кланични отпад, са територије Просторног плана већим делом (80%) се одлаже непрописно и без претходног третмана у сточне јаме иако то није у складу са Законом и ветеринарству, а делом у постојећим постројењима за третман отпада животињског порекла отвореног типа у Зрењанину.

Заштита непокретних културних добара

У обухвату Просторног плана налази се веома вредно непокретно културно наслеђе, које сведочи о дугом и континуираном трајању живота на обалама Тисе и околних водотокова. Река Тиса као важан пловни пут, који је служио и за војне сврхе и за привредну, бивао је и граница и место сусретања. За борбу са водом и за воду човек је развијао различите системе, који су од 19. века осведочени различитим објектима хидротехничког наслеђа.
У обухвату Просторног плана налазе се следећа непокретна културна добра (НКД), од тога:
- 68 (шездесет и осам) споменика културе;
- 1 (једна) просторно културно-историјска целина;
- 4 (четири) археолошких налазишта;
- 3 (три) знаменита места.

Од 76 (седамдесет и шест) непокретна културна добра категорисаних је 39 (тридесет и девет), од чега је 5 (пет) непокретних културних добара од изузетног значаја, а 32 (тридесет и два) непокретно културно добро је од великог значаја.
Поред Дунава, река Тиса је главна комуникациона линија која Панонску низију повезује са другим подручјима. Потисјем су у Војводину вековима стизали нови народи са истока и североистока. Уз Тису, на сувом терену који није плавила, уз обале рита, као и на обалама њених притока, формирала су се насеља у свим периодима прошлости - од млађег каменог доба до позног средњег века. Археолошки локалитети из различитих периода се надовезују један на други и међусобно преклапају, формирајуће непрекинуте низове археолошких налазишта који су на графичком прилогу означени као археолошке зоне. У појединим периодима (нарочито у 3 - 4. веку н.е. и 12 - 13. веку н.е.) ово подручје је било гушће насељено него данас.

Заштита од елементарних непогода, технолошких удеса

У обухвату Просторног плана могуће су појаве следећих елементарних непогода: земљотрес, ветрови, град, суша, поплаве, пожари и техничко-технолошки удеси.

Појава земљотреса у обухвату Просторног плана посматрана је за повратни период од 500 година и очекивани максимални интензитет земљотреса је 8° MCS, са вероватноћом појаве 63% за ово подручје. Догођени максимални сеизмички интензитет на подручју Просторног плана је био 6° MCS на територији Ада-Бечеј.
Доминантни ветрови на подручју обухваћеном Просторним планом из праваца југоисток и северозапад. Просечан број дана са јаким ветром (> 6 Бофора) за дати период износи 96,3 дана у току године, од 53 дана у Сенти до 145,7 дана у Кикинди. На обухваћеном подручју јак ветар се јавља нарочито током априла, у просеку око 12,7 дана. Олујни ветрови (> 8 Бофора) су ређи и јављају се у просеку 17,5 дана годишње, најчешће у марту (4,3 дана). Олујним ветровима нарочито су изложена подручја Подунавља и Потисја.

У обухвату Просторног плана налази се 68 противградних станица.

У контексту одбране од поплава, за подручје Просторног плана изграђени су одбрамбени насипи до нивоа стогодишњих вода дуж Тисе, што даје реалну основу да, уз добро организовану одбрану,

одбрамбени насипи могу да издрже појаву високих вода.

Појава пожара се не може искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Превентивне мере заштите од пожара подразумевају планске мере заштите које се разрађују у плановима нижег реда, а обухватају зонирање насеља, изградњу нових саобраћајница и реконструкцију постојећих одговарајуће ширине, изградњу уличне хидрантске мреже, планирање уређења црпилишта воде за потребе гашења пожара и др. Могућа је појава пожара на пољопривредном земљишту, која се у већини случајева догађа лети услед људске непажње, као и на површинама под шумама које се налазе највише уз Тису. Заштита шумских састојина од пожара обухвата спровођење мера за њихово уређење и очување које ће омогућити да се створе услови за ефикасну просторну заштиту (шумске просеке, уређене стазе, уређени простори за туристе и др.). Посебним мерама заштите штитиће се пољопривредно земљиште. Опасност од пожара ширих размера присутна је на шумском земљишту које је обрасло шумом у обухвату Просторног плана.

У протеклом периоду није вршена категоризација суше (климатолошка, пољопривредна, хидролошка и социоекономска), већ се суша класификовала најчешће по стању усева, те се елементарна непогода проглашавала у случају великих материјалних штета на усевима.

Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине је идентификовало постројења која подлежу обавезама Севесо II директиве и објавило Прелиминарни списак постројења на територији Републике Србије. Према подацима из 2012. године, на подручју обухвата Просторног плана налази се укупно 4 СЕВЕСО постројења (1 постројење нижег реда и 3 постројења вишег реда).

Постројења нижег реда (1):
1. НИС Нови Сад, Блок истраживање и производња, Погон за припрему и транспорт нафте и гаса, Утоварна станица Тиса, Елемир (општина Зрењанин)

Постројења вишег реда (3):
1. НИС Нови Сад, Блок истраживање и производња, Погон за припрему и транспорт нафте и гаса, Објекат Погон ТНГ Елемир (општина Зрењанин)
2. ХИП-Петрохемија Панчево, Фабрика синтетичког каучука Елемир (општина Зрењанин)
3. НИС Нови Сад, Блок Промет Погон ТНГ Зрењанин Елемир (општина Зрењанин)

Према подацима из Националног регистра извора загађивања, који води Републичка агенција за заштиту животне средине, на подручју обухвата Просторног плана налази се преко 20 постојећих постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе, а чије активности могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра. Још увек не постоји информациона подршка за мониторинг, односно јединствена база података о хазардним постројењима, потенцијалним зонама ризика и трасама за транспорт опасних материја.

3.3. swot анализа

снаге	слабости
- Повољан географски положај и природни предуслови; - Релативно добро развијена регионална и међународна сарадња; - Централни положај српског дела Потисја у Еврорегији ДКМТ; - Установљена или идентификована подручја од међународног значаја за заштиту природе; - Постојање институционалног система заштите природе и животне средине; - Све већа заинтересованост појединаца, стручне и шире јавности за заштиту природе и животне средине; - Велики број врста од међународног значаја и успостављена заштита над строго заштићеним и заштићеним дивљим врстама; - Најзначајнија станишта за биљке Европе (IPA) и за птице Европе (IBA); - Квалитет, разноврсност и очуваност појединих просторно-амбијенталних целина и амбијенталних вредности у градским и сеоским насељима; - Просторно- територијална повезаност природних и културно-историјских вредности; - Богатство површинским и подземним водама - Очуваност и разноврсност орографских и хидрографских облика ритова (аде, рукавци, баре, мочваре); - Изграђеност водоводних система, регионалних хидросистема, као и мреже насипа за одбрану од поплава; - Развијен систем праћења и контроле квалитета воде за пиће; - Налазишта нафте и гаса, као и неметаличних сировина (опекарска глина, песак); - Велики број термалних извора и бањско- климатских лечилишта, као и заштићених природних добара, пружа могућности за развој туристичких активности; - Задовољавајући број заштићених културних добара, бројност туристичких манифестација као и мултикултуралност подручја, добар су предуслов за развој културних туристичких тура; - Улога шума и шумског земљишта у очувању биолошког и предеоног диверзитета и производња биомасе и енергије; - Висок удео младог радно способног становништва међу незапосленима; - Задовољавајућа територијална покривеност објектима и установама јавних служби; - Индустријска традиција и изграђеност привредних капацитета; - Повољан саобраћајни положај и инфраструктурни ресурси (Тиса, ОКМ ХС ДТД, путна мрежа); - Велики потенцијал и постојање законског оквира за коришћење ОИЕ (биомаса, енергија ветра, хидропотенцијал већих и малих водотокова, акумулација, геотермална енергија, соларна); - Увођење паметних мрежа (Smart grids) у циљу аутоматизације дистрибутивне мреже за повећање ефикасности рада мреже.	- Нерационално коришћење природних ресурса и непланска изградња; - Велики број површина које су деградиране и/или - загађене експлоатацијом минералних сировина, уништавањем биљног покривача, ерозијом, бујицама и поплавама, депоновањем комуналног и индустријског отпада; - Не постоји јасно израђена стратегија одрживог развоја и целовитог приступа заштити животне средине; - Развој туризма без уважавања принципа одрживог туризма на заштићеним подручјима; - Ишчезавање (нестанак) одређеног броја биљних и животињских врста и њихових природних станишта; - Лош квалитет захваћене подземне воде и недовољна количина прерађене воде; - Незадовољавајући степен изграђености комуналне инфраструктуре у насељима, као и недовољна изграђеност постројења за третман отпадних вода насеља и индустрије; - Запуштена одводна каналска мрежа услед неодржавања у протеклих двадесетак година; - Изграђено свега 2 постројења за припрему воде за пиће; - Свега 30% становништва у Војводини је покривено јавним системом канализације; - Чести инциденти са загађењима површинских вода; - Неравномерни развој неких делова Потисја условио је спорију сарадњу и даљи туристички развој подручја; - Недостатак смештајних и угоститељских капацитета са адекватним нивоом и квалитетом услуге и низак ниво инвестиционих улагања у туризам; - Недовољно искоришћени потенцијали, недостатак висококвалификованих кадрова и допунских услуга у области туризма; - Недовољна покривеност шумама; - Негативни демографски процеси (природни прираштај, старосна структура, емиграције); - Услове рада и пружање услуга у постојећим јавним установама треба поправити; - Слаба конкурентност привреде, застарелост технологија и пад инвестиција имају за последицу повећану незапосленост; - Неадекватност саобраћајне мреже у смислу квалитета, стања, изграђености и опремљености путних, железничких и водних капацитета; - Старост електроенергетских објеката, нерационално коришћење енергије и веома низак степен коришћења ОИЕ; - Недостатак стандарда и прописа, односно недовољна спремност за примену међународних и европских стандарда из области енергетике; - Загађење ваздуха од саобраћаја, енергетике и привредних активности и постојање еколошких «црних» тачака; - Загађење површинских и подземних вода непречишћеним комуналним и индустријским отпадним водама и непостојање постројења за њихов третман; - Деградација природних ресурса (воде, земљишта и ваздуха) услед неадекватног управљања и одлагања отпада; - Досадашња идентификована лежишта су углавном малих и средњих капацитета; недовољно истражена и у погледу експлоатације нерентабилна и еколошки неприхватљива; - Непотпуна туристичка валоризација и презентација непокретних културних добара.

МОГУЋНОСТИ	- ПРЕТЊЕ
- Идентификација станишта за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и укључивање центара биодиверзитета и заштићених природних добара у еколошке мреже: Натура 2000, ЕМЕРАЛД и Паневропска еколошка мрежа; - Заснивање ГИС о природним вредностима, заштићеним и еколошки значајним подручјима; - Укључивање у програме и пројекте међународне и међурегионалне сарадње засноване на очувању, афирмацији и презентацији заједничких предеоних ресурса и пејзажних вредности; нтегрално планирање; - Тиса као најзначајнији развојни ресурс и основ за развој и унапређење активности на водама и око вода (пловидба, туризам, спорт, рекреација); колошки вредни простори; - Побољшати сарадњу приватног јавног и непрофитног сектора, нарочито за потребе организовања јавних служби, туризма и заштите животне средине; - Искоришћавање могућности ЕУ и других фондова за имплементацију пројеката туризма у Потисју; ећање степена шумовитости и унапређивање затеченог стања шума и успостављање система одрживог управљања шумама; - Велико учешће пољопривредног земљишта и активног пољопривредног становништва значајан је потенцијал за развој руралног туризма и понуду типичних пољопривредних производа и органске хране; аксимално искоришћавање повољног гео- саобраћајног положаја и развој интегралног (мултимодалног) саобраћаја; - Унапређење енергетске ефикасности, изградња нових производних енергетсих капацитета и модернизација и ревитализација енергетске мреже; - Повећање обима коришћења ОИЕ и увођење подстицајних мера и механизама за производњу енергије; - Изградња магистралног гасовода Јужни ток и Паневропског нафтовода Констанца-Трст; - Заштита непокретних културних и природних добара кроз планско улагање у изградњу и унапређење туристичке инфраструктуре; - Транспарентност у одлучивању о животној средини (учешће јавности- ратификована Архуска конвенција); - Доступност фондова ЕУ за јачање система заштите животне средине и подршку одрживом развоју и интензивирање међународне сарадње; - Могућности већег истраживања и коришћења резерви минералних сировина уз примену савремених метода.	- Загађивање животне средине (вода, ваздух, земљиште); - Могућност акцидената на простору који обухвата еколошки коридор Тисе; - Прекомерно, локацијски и технолошки непримерено коришћење природних ресурса; - Различити облици регулације водотокова, хидромелиорациони радови, односно загађивање или губитак подземних вода и аквифера; - Низак ниво еколошке свести и коришћење застарелих технологија и недостатак финансијских средстава; - Спор економски развој, недостатак развоја привреде, нестабилна политичка ситуација и сиромаштво, дуго година су утицале и утичу на развој туризма у Потисју; - Заостатак за земљама у окружењу по питању развоја туризма; - Пад наталитета и демографско пражњење насеља; - Занемаривање специфичних потреба локалног становништва за јавним службама; - Спорост у примени нових знања и технологија; - Недовољно ефикасно коришћење унутрашњих резерви у енергетском систему и велика зависност од увозне енергије; - Недовољна валоризација, презентација и заштита НКД, недовољна интеграција културне и природне баштине; - Деградирана животна средина и низак ниво еколошке свести; - Недовољна координација институција на локалном нивоу; - Потенцијална неусаглашеност стратешких планова развоја приватизованих компанија са стратешким документима Србије и Војводине; - Недовољни материјални ресурси или слаба реализација планираних материјалних ресурса за истраживање и инвестиционо развојне програме; - Политичке и економске супротности приликом доношења развојних програма; - Недостатак прихода, имовине и законских могућности локалних самоуправа да саме креирају сопствени развој.

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни принципизаштите, уређења и одрживог развоја подручја Просторног плана које располаже значајним, али недовољно активираним природним потенцијалима и територијалним капиталом,јесу:

- повећање уређености, конкурентности и ефикасности територијалног развоја у складу са еколошким функцијама подручја;
- унапређење територијалне кохезије, јер подручје обухвата Просторног плана карактеришу територијалне диспропорције;
- кохезије еколошких елемената у циљу интегрисаности развојних функција еколошке мреже;
- усклађен развој са суседним подручјима и просторно-функционална интегрисаност и трансгранично повезивање са окружењем;
- заштита животне средине и одрживо коришћење природног и културног наслеђа;
- демографски опоравак локалног становништва;

- полицентрични територијални развој (посебно јачање везе урбаних и сеоских насеља), као плански принцип институционалне организације и уређења простора треба да подстиче коришћење локалних потенцијала;
- унапређење саобраћајне приступачности подразумева међусобно повезивање урбаних центара и њихово повезивање са руралним насељима, као једну од најзначајнијих мера за уравнотежени просторни развој подручја;
- унапређење доступности информацијама и знању, ради повећања конкурентности потиских општина;
- развој културног и регионалног идентитета;
- принцип субсидијарности и јавно-приватног партнерства;
- перманентна едукација грађана и администрације и учешће јавности у одлучивању;
- заштита јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби; релативизација конфликата у заштити природних и културних вредности и одрживом развоју локалних заједница и у односу на развој других посебних намена обухваћеног подручја.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Полазећи од посебне намене и специфичности подручја, општи циљеви заштите, уређења и развоја подручја Просторног плана јесу:
- унапређење еколошке мреже и интегрисање њених подручја у одрживи развој подручја Просторног плана;
- очување и унапређење укупних природних вредности и ресурса;
- постизање равнотеже између еколошких, економских и друштвених чинилаца одрживог развоја подручја;
- обезбеђивање вишег квалитета живљења ради задржавања локалног становништва и подстицања насељавања подручја;
- коришћење ресурса и усмеравање активности у складу са примарном посебном наменом подручја и режимима заштите, кроз развој активности комплементарних примарној посебној намени подручја;
- интегрисање планског подручја у шире окружење повећањем саобраћајне доступности и јачањем функционалних веза;
- успостављање ефикасног система управљања заштитом и развојем подручја.

2.2. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

Стварање просторних основа за усклађено, мудро коришћење подручја еколошке мреже доприноси очувању и унапређењу стања обновљивих ресурса подручја.

Воде и водно земљиште

Основни циљ-одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите
Оперативни циљеви:
- успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса у обухвату Просторног плана;
- смањење и контрола извора загађења вода;
- унапређење система заштите од вода;
- интегрално управљање водама засновано на начелима у складу са Законом о водама
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода.

Пољопривредно земљиште

Основни циљ-коришћење пољопривредног земљишта у сврху производње довољних количина здраве хране, уз императив очувања плодности и виталности пољопривредног земљишта, као интегралног и ненадокнадивог природног ресурса.
Оперативни циљеви:
- спречавање заузимања пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, посебно у рубним деловима насеља и у еколошком коридору реке Тисе успостављањем ефикасне контроле спровођења одговарајућих урбанистичких и просторнопланских мера;
- заштита пољопривредног земљишта од ерозије, смањења нивоа органских материја, салинизације и сабијања и то: поштовањем плодореда, комбиновањем и уравнотежењем ратарско-сточарске производње успостављањем еколошки оптималних односа између интензивних култура са једне стране и екстензивних облика коришћења (ливаде, пашњаци и трстици) у складу са еколошким

потенцијалима простора;
- заштита пољопривредног земљишта од контаминације опасним и штетним материјама и то: изградњом постројења за пречишћавање отпадних вода у насељима, правилним лоцирањем депонија смећа, чиме се спречава његова дисперзија, лоцирањем фарми, прерађивачких објеката и сточних гробаља у складу са законом, да се могућности штетних утицаја сведу на минимум, редукцијом употребе хемијских средстава и минералних ђубрива на њивама и сл.;
- неговање и унапређење пољопривредног земљишта, не само у производном него и еколошком домену и то: поред изградње и одржавањем система за наводњавање и одводњавање (дренажу), уређењем ливада и пашњака и другим агромелиорационим мерама повећати улагања у рекултивацију деградираних површина и подизању пољозаштитних појасева, у складу са принципима формирања и очувања мултифункционалних еколошких коридора.

Шумско земљиште

Основни циљ-одрживо управљање и коришћење шума и шумског земљишта у еколошком коридору.

Оперативни циљеви су:
- повећање површина под шумама и заштитним појасевима дрвећа (пољозаштитни и ветрозаштитни појасеви и други облици подизања зеленила);
- унапређење стања шума;
- задовољење заступљених и одговарајућих функционално-наменских захтева везаних за заштитно-регулаторне, привредне, социокултурне и др. функције уз успостављање стабилних стања састојина;
- планска производња и координирано, односно интегрисано деловање.

Минералне сировине

Основни циљ - строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина (нафта, гас, подземне воде и остале минералне сировине), уз адекватне мере заштите.

Оперативни циљеви дугорочног развоја:
- наставак истраживања и експлоатације лежишта нафте и гаса,
- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отварања малих погона за експлоатацију, пре свега геолошких ресурса, који се употребљавају као грађевински материјали;
- подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;
- спречавање непланског коришћења минералних сировина (нпр. песак и шљунак) и подземних вода;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у развоју бањског туризма.

2.3. СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Демографија

Основни циљ одрживог демографског развоја подручја обухваћеног израдом Просторног плана је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће.

Оперативни циљеви будућих демографских кретања подручја обухваћеног израдом Просторног плана односе се на успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, на побољшање старосне и образовне структуре, као и на стварање услова за повећање степена запослености становништва, односно смањивање степена дневних миграција.

Мрежа насеља, јавне службе и рурални развој

Основни циљ-одрживи просторно-функционални развој заснован на моделу функционалних урбаних подручја, која ће бити инструмент уравнотеженијег просторног развоја.

Оперативни циљеви:
- јачање и развој функција у складу са развојем еколошког коридора, унапређење идентитета и уређености урбаних центара и њихових функционалних веза уз јачање сарадње потиских општина;
- побољшање доступности руралног подручја повећањем квалитета локалне путне мреже, развојем комуналне инфраструктуре, фиксне руралне и мобилне телефоније, ширењем мреже и вишим квалитетом услуга јавних служби;
- подстицање и усмеравање социоекономске трансформације сеоских насеља дифузијом информација, знања и вештина, дисперзијом привредних активности и повећаном мобилношћу становништва;
- контрола концентрације становништва и привредних активности, коришћења и изградње простора у

приобаљу Тисе и дуж јавних државних путева, уз санацију и рехабилитацију непланski изграђених насељских целина.
- прилагођавање модалитета организовања и рада јавних служби и услуга демографским, социјалним, економским, културним и др. обележјима и потребама локалних заједница;
- формирање асоцијација установа (јавни сектор, организације цивилног друштва и приватни сектор).
- инфраструктурну опремљеност руралних подручја потребно је значајно повећати, што би живот људи на селу учинило знатно привлачнијим;
- диверзификација производних активности и јачање предузетништва, са циљем да се отвори могућност да се у руралним подручјима омогући привређивање и ван пољопривреде;
- мерама „степеноване" пореске политике омогућити прилив свежег капитала у руралне делове Потисја.

2.4. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Привреда

Основни циљ економског развоја: привредни опоравак, јачање конкурентности економских сектора (посебно индустрије, пољопривреде и сл.), остваривање динамичног раста и пораст запослености становништва обезбеђењем повољних општих, инфраструктурних и просторних услова.

Оперативни циљеви:
- формирање стабилне и развијене привредне структуре која ће, дугорочно посматрано, омогућити одрживо коришћење постојећих ресурса (природних и створених) и компаративних предности подручја у обухвату Просторног плана;
- стварање такве привредне структуре која ће се прилагодити еколошком систему Тисе;
- подстицање развоја сектора услужних делатности, посебно трговине;
- подстицање развоја туризма.

Реализација ових циљева, као и циљева из других области, омогућиће раст животног стандарда и бољи квалитет живота становништва у подручју посматраног Просторног плана.

Индустрија

Основни циљ: опоравак, повећање секторске и територијалне конкурентности, обезбеђењем повољних општих, инфраструктурних и просторних услова, као и њена равномернија просторна дистрибуција, уз уважавање еколошког коридора Тисе.

Оперативни циљеви:
- у области индустрије развијање првенствено оних грана индустрије чија технологија не утиче негативно на животну средину, као и подршка конкурентној и енергетски ефикасној производњи;
- обезбеђење просторних услова за изградњу индустријских/технолошких паркова, као и малих и средњих предузећа;
- унапређење и изградња потребне инфраструктуре за развој индустрије и малих и средњих предузећа (саобраћајна, енергетска, комунална и друга инфраструктура);
- развој иновативних high tech делатности;
- максимално коришћење међународног пловног пута за транспорт сировина и готових роба.

Пољопривреда

Основни циљ-конкурентна производња квалитетне и здравствено безбедне хране, како финалних производа, тако и сировина за прерађивачку индустрију.

Оперативни циљеви:
- пажљиво препознавање и лоцирање специфичности појединих делова посматраног подручја (поврће, воће, виногради, лековито биље и др.) и могућности валоризације тих компаративних предности;
- бројчано увећање сточног фонда и побољшање његових производних резултата, за шта постоје природни потенцијали који нису искоришћени у довољној мери;
- измена сетвене структуре са циљем повећања површина, односно процентуалног удела високо акумулативних биљних култура (индустријско и лековито биље, поврће, семенске робе, цвећа и сл.);
- стварање тржишног амбијента за природно, ненаметнуто укрупњавање земљишних поседа;
- модернизација прераде пољопривредних производа и њихова стандардизација;
- стимулисање младих да пољопривреду изаберу као своје животно опредељење и да искористе предности задружног начина организовања производње;
- заштита генетског, специјског и екосистемског биодиверзитета прихватањем производне праксе пољопривреде ради заштите, у сврху очувања биљних и животињских врста од посебног значаја;
- унапређење производње, прераде и пласмана традиционалних пољопривредних производа

заштићеног имена порекла и квалитета.

Шумарство и лов

Основни циљ: одрживи развој шумарства и лова и повећање површина под шумама у складу са развојем еколошког коридора.

Оперативни циљеви развоја на подручју обухвата плана су:
- повећање површина под шумама;
- унапређење стања шума;
- задовољење заступљених и одговарајућих функционално-наменских захтева везаних за заштитно-регулаторне, привредне, социокултурне и др. функције уз успостављање стабилних стања састојина;
- планска производња и координирано, односно интегрисано деловање.

Оперативни циљеви развоја у ловству су:
- доношење Планских докумената на подручју обухвата плана;
- стални мониторинг популација дивљачи и њихових станишта;
- обезбеђивање средстава за заштиту, очување и унапређење популација дивљачи и њихових станишта и друге намене од значаја за развој ловства;
- обезбеђивање подршке корисницима ловишта.

Туризам

Основни циљ-успостављање одрживог развоја туризма у Потисју и стварање конкурентних услова за развој рецептивног туризма, који ће као извозна компонента допринети економском просперитету локалних средина и потиског региона као целине.

Оперативни циљеви:
- валоризација природних и антропогених туристичких потенцијала, у складу са трендовима домаће и иностране тражње;
- успостављање развоја појединих облика туризма које је могуће развијати у складу са заштитом животне средине, на основу размештаја туристичких локалитета, објеката и праваца кретања туриста;
- усклађени развој туризма са побољшањем квалитета живота локалног становништва и задовољавање потреба становништва Потисја;
- побољшање материјалне базе туризма, која ће бити разноврснија и богатија и представљати елеменат атрактивности понуде Потисја;
- унапређење туристичке инфраструктуре, кроз развој специфичних облика смештајних и угоститељских капацитета;
- развој саобраћајне инфраструктуре у смислу повећања доступности туристичких садржаја;
- формирање визиторских центара и информативних туристичких пунктова;
- успостављање снажнијих веза између туристичке привреде и њој комплементарних делатности (пољопривреда, услуге и др.) уз коришћење локалних производа за побољшање ванпансионске потрошње туриста;
- подизање свести код становништва о значају развоја туристичке делатности;
- едукација и ангажовање становништва за бављење пословима у туризму;
- подстицање развоја малих и средњих туристичких предузећа у Потисју;
- побољшање ефикасности управљања развојем туристичке дестинације подручја кроз формирање дестинацијске менаџмент организације Потисја;
- искоришћавање могућности фондова ЕУ и других за имплементацију пројеката у туризму;
- унапређење остварене прекограничне сарадње на Горњем Потисју са Мађарском и њен даљи развој;
- повезивање са осталим еврорегионима и успостављање јединственог наступа на туристичком тржишту;
- примена међународних принципа, метода и модела развоја туризма;
- стварање потиског идентитета у склопу туристичког кластера Војводине;
- стварање брендова у Потисју по облицима понуде и изградња препознатљивог имиџа Потисја;
- успостављање система вредности и квалитета туристичке понуде Потисја;
- повећање туристичког промета и девизног прилива;
- компромисно интегрисање принципа и стратешких, планских и програмских докумената развоја туризма, уз оптимално задовољавање социјалних, економских, водопривредних, просторно-еколошких и културних потреба на регионалном и локалном нивоу.

2.5. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

Саобраћајна инфраструктура

Основни циљ:
- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслуживати све садржаје и локалитете у оквиру подручја еколошког коридора уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума.

Посебни циљеви су:
- план развоја саобраћајне инфраструктуре у зони еколошког коридора и у складу принципима мултимодалног саобраћаја;
- формирање општинске саобраћајне матрице тако да саобраћајни правци према постојећим и новоустановљеним локалитетима представљају важне-засебне саобраћајне правце у оквиру општина, како би се задовољили сви нивои будућег интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;
- мрежа путева треба да створи оптималне услове повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације еколошког коридора;
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- приобаље водног-пловног пута река Тисе и ОКМ ХС ДТД, оспособити-изградити-модернизовати за превоз путника водним путем, повезати све видове саобраћаја на интегралном принципу, формирати капацитете наутичког туризма и др.

Водопривредна инфраструктура

Основни циљ - уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода.

Посебни циљеви у области водопривреде су:
- дефинисање водопривредног развоја и могућности водопривреде као подстицајног, или ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја;
- очување и унапређење заштите од поплава, ерозија и бујица, као и других видова штетног дејства вода, при чему се и други системи (урбани, привредни, инфраструктурни итд.) упућују како да усмере свој развој да би се заштитили од штетног дејства вода;
- завршетак реконструкције одбрамбене линије за велике воде поред Тисе и гравитирајућих водотокова.
- заштита обрадивих пољопривредних површина и насеља од сувишних унутрашњих вода и високих подземних вода из прве (фреатске) издани;
- реконструкција, ревитализација и редовно одржавање каналске мреже и црпних станица на мелиорационим системима;
- стратегија управљања поплавама треба да буде првенствено у сагласности са Стратегијом управљања водама Републике Србије, Директивом о поплавама, и Планом управљања ризицима од поплава;
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- спровођење контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- изградња канализационе мреже и уређаја за пречишћавање у свим насељима, после изградње свака општина треба да донесе уредбу о обавезном прикључењу да би се спречило загађење како подземних и површинских вода тако и земљишта;
- контролисано прихватање и спровођење сувишне атмосферске воде путем система атмосферске канализационе мреже, њено одвођење у најближе реципијенте-у мелиоративну каналску мрежу, депресије по ободу насеља, предвидети и могућности њеног задржавања на унапред предвиђеним уређеним површинама;
- обезбеђење довољне количине квалитетне воде за потребе наводњавања;
- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине;
- унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривреде;
- заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, посебно шумарства, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема и антиерозионог газдовања шумама.

Енергетика

Основни циљ - сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима, смањење и

рационализација потрошње енергије, измена структуре и удела појединих енергената у укупном билансу, смањење увозно зависних енергената и електричне енергије на рачун осталих енергената и нових неконвенционалних/обновљивих, смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину.

Оперативни циљеви:

- технолошка модернизација енергетских објеката;
- реконструкција, ревитализација и модернизација постојеће инфраструктуре;
- изградња нове инфраструктуре и производних енергетских објеката;
- повећање сигурности напајања корисника електропреносног система, повећање поузданости рада преносног система и смањење губитака у преносном систему;
- смањење потрошње финалне енергије;
- обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности (у производњи и преносу) и потрошњи енергије у свим енергетским секторима;
- супституција електричне енергије за добијање топлотне енергије другим енергентима;
- изградња когенерационих објеката за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије;
- смањење штетних утицаја енергетских објеката на животну средину;
- стварање услова за стимулисање коришћења обновљивих извора;
- промоција обновљивих извора и укључење у енергетске планове градова и локалних заједница као део локалних енергетских стратегија.

Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

Основни циљ - стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије.

Оперативни циљеви:
- обезбеђивање фондова за реализацију;
- промоција и подстицање примене ОИЕ на регионалном и локалном нивоу;
- стварање погодног амбијента за примену и инвестирање у ОИЕ,
- коришћење обновљивих извора у производњи примарне енергије и повећање енергије из ОИЕ са садашњих 7% на 20% 2020. године;
- развој адекватног информационог просторног система и увођење ГИС-а приликом одређивања потенцијала и локација за производњу енергије из ОИЕ;
- утврђивање базе података о свим обновљивим изворима са њиховим потенцијалима и активностима у којима би могли бити коришћени;
- умрежавање погона за производњу обновљиве енергије;
- укључивање свих интересних група (локалне управе, становништва, стручне јавности инвеститора и невладиних организација) у процесе имплементације програма обновљивих извора енергије;
- међуинституционална сарадња ради дефинисања заједничких опредељења;
- успостављање система у истражним и припремним радовима за коришћење ОИЕ.

Енергетска ефикасност

Основни циљ: повећање енергетске ефикасности у свим секторима грађарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу, од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.
Оперативни циљеви су:
- детаљно сагледавање стања потрошње енергената (према структури и врсти енергетских услуга) у секторима индустрије, саобраћаја, зградарства и комуналних услуга);
- побољшање постојећег и даљи развој система даљинског грејања, развој гасоводне мреже, која ће омогућити супституцију коришћења електричне енергије и класичних фосилних енергената;
- пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и реконструкција постојећих уз поштовање принципа енергетске ефикасности;
- утврђивање ефеката мера које се спроводе у погледу рационалне употребе енергије;
- унапређење и развој статистичких података и енергетских индикатора за праћење енергетске ефикасности;
- замена класичних сијалица тзв. штедљивим;
- оснивање подстицајних фондова за реализацију програма и пројеката енергетске ефикасности националном, регионалном и локалном нивоу;
- унапређење технолошког нивоа индустријских предузећа;
- обнова целокупног возног парка.

Електронска комуникациона инфраструктура

Основни циљ - Уравнотежен развој електронске комуникационе инфраструктуре на подручју Плана као једног од значајног покретача нове економије и обележја савременог друштва засноване на ICT технологији.
Оперативни циљеви:
- потпуна дигитализација електронске телекомуникационе инфраструктуре;
- развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- увођење савремених телекомуникационих услуга;
- повећање броја претплатника фиксне телекомуникационе мреже и достизање пенетрације од око 42% и достизање просечног нивоа развијености у ЕУ;
- развој приступне мреже одређеног квалитета;
- повећање пенетрације интернет корисника од преко 30%;
- повећање пенетрације широкопојасних услуга;
- универзални сервис сваком домаћинству;
- широкопојасни приступ мрежи сваком привредном субјекту, државним установама и организацијама и грађанима који то затраже;

- обезбеђивање јавних терминала за приступ интернету (јавним установама, школама, библиотекама, аутобуским и жел. станицама, домовима здравља, месним заједницама, поштама и др.);
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља;
- повећање квалитета услуга мобилних комуникација;
- најмање по један мобилни прикључак сваком грађанину;
- повећање процента покривености простора коришћења услуга мобилних комуникација и достизање пенетрације од око 97%;
- повећање понуда корисничких услуга;
- потпуна дигитализација радиодифузије;
- доступност најмање седам радио-ТВ канала, у дигиталном облику, до сваког становника;
- унапређење квалитета поштанских услуга;
- подизање нивоа поштанских услуга;
- достизање стандарда квалитета поштанских услуга прописаних у ЕУ;
- обезбеђивање поштанске услуге за све кориснике по приступачним ценама;
- формирање и примена адресног кода;
- примена европских стандарда у области сигурности и безбедности.

2.6. ЖИВОТНА СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛИ, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА

Заштита животне средине и управљање отпадом

Основни циљ - снажна афирмација концепта заштите и унапређења животне средине као основе уравнотеженог развоја, коришћења и уређења простора у обухвату Просторног плана.

Оперативни циљеви у области заштите животне средине и управљања отпадом су:
- заштита и очување постојећих природних вредности и природних ресурса у обухвату Плана са посебним осветом на подручје еколошког коридора;
- израда локалних регистра извора загађивања животне средине у општинама у обухвату Плана, као дела националног регистра извора загађивања, са истицањем постројења која се налазе у непосредном окружењу еколошког коридора;
- праћење емисије загађујућим материја у ваздух на постројењима у непосредном окружењу еколошког коридора, квалитета површинских вода и седимента и подземних вода и квалитета пољопривредног земљишта;
- рационално коришћење природних ресурса, уз фаворизовање коришћења обновљивих извора енергије на локалитетима где се покаже постојање могућности;
- примена БАТ технологија у привреди у свим постојећим и планираним постројењима у обухвату Плана;
- фаворизовање и пуна подршка "brownfield" инвестицијама;
- очување еколошке функције слободног простора на подручју обухвата Плана;
- повећање површина под шумама и заштитним појасевима на подручју Плана;
- пречишћавање комуналних употребљених вода и предтретман индустријских употребљених вода до нивоа могућности упуштања у јавну канализациону мрежу, сходно посебним општинским одлукама;
- предтретман и пречишћавање свих отпадних вода (комуналних и индустријских);
- снабдевање свих корисника потребном количином квалитетне воде за пиће;
- санација, рекултивација и рехабилитација еколошки најугроженијих подручја, пре свега свих непрописно лоцираних неуређених одлагалишта отпада на подручју обухвата Плана и ремедијација контаминираних локација опасног отпада и ревитализација простора;
- гасификација насеља на подручју обухвата Плана;
- едукација грађана, подстицање развоја еколошке свести и коришћење ЕУ фондова за имплементацију програма заштите животне средине;
- одлагање отпада животињског порекла у складу са Законом о ветеринарству;
- изградња регионалних центара за управљање комуналним отпадом ван обухвата Плана којима ће гравитирати општине односно подручје обухваћено Планом;
- успостављање система за управљање посебним токовима отпада;
- промоција и подстицање кућног компостирања у циљу очувања природних ресурса и животне средине.

Заштита и уређење предела

Основни циљ - заштита, уређење и интерпретација предела уз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предеоних елемената, уз афирмацију природних и културних вредности.

Оперативни циљеви:
- очување и унапређење предеоне структуре еколошког коридора Тисе, као предуслов

функционалности речног коридора, као и његове повезаности са коридорима нижег реда.

- заштита, очување и повезивање *фрагмената природних и полуприродних елемената предела на простору обухвата Просторног плана, посебно плавних подручја у* приобаљу Тисе;
- заштита и очување културног предеоног карактера (руралног и урбаног) који доминира укупним простором, са стварањем нових препознатљивости које не угрожавају његов идентитет;
- ревитализација нарушених природних и културних елемената предела;
- рационално и одрживо коришћење ресурса предела без загађивања животне средине и деградације предеоног идентитета;
- постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене карактеристике предела и очувања и унапређења предеоне разноврсности;
- уређење предела ради оптимизације стања и заштите животне средине;
- заштита и очување биолошког диверзитета;
- успостављање јединственог предеоног образаца Еколошког коридора Тисе;
- успостављање система заштите, управљања и развоја пределом према Европској конвенцији о пределу.

Заштита природних добара и биодиверзитета

Основни циљ- заштита и унапређење природних добара и биодиверзитета.

Оперативни циљеви:

- успостављање еколошког коридора Тисе као еколошког коридора од међународног значаја и еколошког коридора Панонског биогеографског региона;
- повезивање регионалних и локалних еколошких коридора, заштићених подручја и евидентираних станишта заштићених и строго заштићених врста од националног и међународног значаја са еколошким коридором Тисе у кохерентни систем;
- уређењем подручја еколошке мреже обезбедити просторну и функционалну проходност еколошких коридора на подручју Плана;
- заштита, очување и унапређење природних вредности и одрживо коришћење природних ресурса у еколошком коридору Тисе;
- планско спречавање активности и делатности које могу проузроковати негативне последице на еколошки коридор;
- обнова нарушених делова природе и смањивање губитка и притисака на биодиверзитет;
- спровођење мера (конзервације, санације-ревитализације и рекултивације, и др.) и режима заштите и мониторинга стања заштићених подручја, уз стално праћење стања и промена у природи.

Заштита културних добара и добара под претходном заштитом

Основни циљ - валоризација, заштита и коришћење културног добра са околином, презентација добра као развојног ресурса за потребе истицања локалног идентитета, а нарочито идентитета културног подручја.

Посебни циљеви су:

- развијање свести о значају културног наслеђа у јачању идентитета локалне заједнице и у презентацији културног подручја и културног предела (историјски град Бечеј, урбане и руралне целине за које се валоризацијом утврде културно - историјске вредности);
- повећање конкурентности и вредности културног подручја као инвестиционе локације, очување и унапређење вредности културног наслеђа у контексту његовог културног диверзитета, мултикултуралности, мултиконфесионалности и мултинационалности;
- обједињавање културног добра/добра под претходном заштитом и природног добра у једну целину, а у складу са условима заштите;
- коришћење културног добра/добра под претходном заштитом (и природног) у: васпитно- образовне, културно-уметничке, рекреативне и туристичке сврхе (организовање уметничких колонија, изложби, одржавање музичких вечери, вечери поезије, изградња смештајних

капацитета и објеката за спорт и рекреацију у близини културног и природног добра), уз напомену да се интегритет културног и природног добра мора сачувати;
- усклађивање потреба за модернизацијом урбаних структура и потреба за интерполацијом нових архитектонских форми са принципима очувања културног наслеђа.

3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУСОБНИ ОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Интегрисање подручја Просторног плана, чију осовину чини река Тиса, у шири регионални контекст подразумева уважавање најважнијих европских докумената којим је дефинисан просторни развој, као и примену њихових препорука за остваривање међународне, а посебно прекограничне сарадње. Просторна интеграција Републике Србије у европско окружење одвија се, и одвијаће се, на неколико нивоа - нивоу Европске уније, транснационалном нивоу Југоисточне Европе (Програм сарадње за подручје ЈИЕ), прекограничном или трансграничном нивоу са локалним и регионалним територијалним јединицама суседних држава (cross-border cooperation - CBC). Основ за све наведене нивое повезивања чиниће предеоне целине, природни системи (водни системи), инфраструктура, природно и културно наслеђе, заштита животне средине, социоекономске, културне и друге везе које доприносе одрживом просторном развоју и интегрисању Републике Србије у европско окружење (ППРС). За јачање територијалног капитала Србије, па чак и за његово елементарно очување на постојећем нивоу, неопходно је оспособљавање дунавског правца и интензивирање транспорта у остваривању његове улоге у систему трансевропске мреже мултимодалног транспорта, што самим тим даје значај и пловном путу реке Тиса.
Река Тиса, као највећа лева притока Дунава, која својим током повезује пет држава, са специфичностима наглашеним кроз више међународних и међудржавних развојних планова, пројеката и споразума, а посебно кроз Европски споразум о главним унутрашњим пловним путевима од међународног значаја (AGN), нужно мора достићи ниво других институционално заштићених притока Дунава. У складу са овим опредељењем је Заједничка изјава о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав, коју су 2007. године усагласиле и потписале три компетентне међународне институције (ICPDR, DK и ISRBC), планирана као одредница у перспективи развоја у међународним оквирима.
Најзначајнији IPA прекогранични пројекат у којем је Србија учествовала, а односи се на реку Тису јесте TICAD (Tisa Catchment Area Development) пројекат - Развој слива реке Тисе. TICAD пројекат подржан је у оквиру транснационалног програма сарадње Југоисточне Европе (SEE програма). Овај пројекат карактерише прекогранична сарадња локалних, регионалних, националних институција, установа за планирање и истраживање из свих пет земаља дуж територије слива реке Тисе (Румунија, Украјина, Словачка, Мађарска и Србија). Заједнички циљ пројекта јесте стварање одрживе стратегије за унапређење природних потенцијала, унапређење социјалних и економских услова, и развој инфрасгруктуре. Стратегија ће допринети имплементацији ЕУ Директиви о водама. Основни циљ пројекта TICAD јесте транснационална сарадња и изградња заједничке базе података, размена идеја, као и израда заједничке стратегије и препоруке за свеобухватно управљање водама.

Слика 5: Положај реке Тисе од извора до ушћа

Дугогодишња прекогранична сарадња резултирала је Споразумом о формирању Еврорегије Дунав-Криш-Мориш-Тиса (ДКМТ)[12] 2003. године који су потписали: Жупанијска већа Арад, Хунедоара, Караш-Северин, Тимиш - Румунија, Генералне скупштине жупанија Бач-Кишкун, Бекеш, Чонград - Мађарска, Извршно Веће Аутономне Покрајине Војводине - Србија.[26]

26 Стратешки план Еврорегије Дунав-Криш-Мориш-Тиса, од истих учесника, укључујући и министре иностраних послова, закључен је 2005. године.

Циљ Регионалне сарадње Еврорегије ДКМТ јесте развијање односа у области привреде, образовања, културе, здравства, заштите човекове средине, науке и спорта, проширивање иновативне сарадње, сарадња у програмима развоја инфраструктуре од значаја за Еврорегион и заједнички наступ у циљу интеграције у модерне европске токове.

Потисје као развојна осовина, физичко-географски и саобраћајно-географски, као и по потенцијалима припада територији Еврорегије ДКМТ. По овој развојној стратегији заштита површинских и подземних вода, заштита биодиверзитета и добра и саобраћајна повезаност спадају у домен међународне сарадње на нивоу три суседне државе, а самим тим и преображај привреде (туризам, аграрна индустрија и др.).

У оквиру развоја саобраћајне инфраструктуре предлаже се Подршка развоју воденог саобраћаја у региону уз промовисање реке Тисе као међународне реке, развој комбинованог саобраћаја (RO-LA, RO- RO), терминала и логистичких система. Отварање граничних прелаза између Србије и Румуније непосредно могу утицати на потиске општине и започети реализацију попречних магистралних путева према Потисју и Коридору X.

Ако би се гранични прелаз Тисасигет-Ђала (HU-SRB) прекатегоризовао и био нон-стоп отворен, омогућио би се прелаз камиона преко 3,5 t носивости, што би створило услове за еластичнији и директан приступ гравитационом подручју Сегедина северном Банату.

Изградња прекограничних бициклистичких стаза поред Тисе (Мориша, Дунава, Киреша) је неопходна ради укључивања Србије у европску мрежу бициклистичких путева (EUROVELO) и приближавања екотуристичких дестинација туристима из суседних земаља. Реализацијом таквих инвестиција подржавала би се одржива сарадња грађана који живе у пограничним зонама у неговању природних, радом створених, фолклорних и културних вредности.

Претпоставка за развој сарадње малих и средњих предузећа у Потисју је формирање трансграничних индустријских паркова у простору Сегедин-Суботица и Морахалом (Ни)-Кањижа и подршка оснивању spin/off фирми у сарадњи са универзитетима/ факултетима[27]. Такође је важна реализација пројекта производње биодизела из репице на територији Еурорегије[28].

У домену развоја инфраструктуре у Стратегији ДКМТ Еврорегије једна од главних мера развоја је успостављање могућности за међународну пловидбу Тисом.

Идентификација и успостављање мреже еколошки значајних подручја NATURA 2000 (Special Areas of Conservation-SACs и Special Protection Areas-SPAs), вршиће се према посебним пројектима, сходно меродавним европским директивама у процесу приступања ЕУ.

Индикативна карта еколошке мреже за југоисточну Европу припремљена је у оквиру међународног пројекта под координацијом Европског центра за заштиту природе (ECNC). Први корак формирања еколошке мреже Србије је био издвајање подручја за Емералд мрежу, имплементацијом Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта. Институционално успостављање еколошке мреже подручја од европског значаја започето је 2009. године у оквиру Twining пројекта SR07-IB-EN-02 „Јачање административних капацитета заштићених подручја у Србији - Natura 2000". Уредбом о еколошкој мрежи Републике Србије (2010) река Тиса, као и водотоци Кireш и Златица, дефинисани су као еколошки коридори од међународног значаја. Еколошка мрежа предметног подручја се надовезује на еколошку мрежу Мађарске преко Тисе (укључујући и мртвају код Ђале и ПП „Камараш" као делове коридора), водотока Киреш и СРП „Селевењске пустаре" (потенцијално подручје Емералд мреже и мреже Natura 2000). Еколошка повезаност са природним становиштима Румуније се остварује преко Златице и слатинског појаса њеног плавног подручја.

Потенцијал развоја простора омогућен је укључивањем у ЕУ инструмента, прекогранична сарадња од значаја за подручје Просторног плана остварује се и у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (IPA

27 У Пројекту предлаже се коришћења знања створеног на факултетима (истраживачким институцијама) у привредне сврхе путем оснивања малих фирми, састављених од истраживача и привредних стручњака, какве већ масовно постоје на Западу и успешно раде. Основни задатак је коришћење иновативних идеја које се чине перспективним, обезбеђење извора за реализацију (прво пословни „анђели", seed-капитал, а касније ризични капитал), као и одабирање одговарајуће организационе форме. Циљ је да се подрже постојеће иницијативе, а ако буду успешне, ширење модела.

28 Коришћењу уљарица (пре свега репице и сунцокрета) као горива и њиховој производњи иде у прилог садашња цена фосилних горива и конкурентност цене биоуља, као и захтев да се боље искоришћавају површине које су постале слободне услед превелике производње хране у Европској Унији.

прекограничних програма Србије са Румунијом и Мађарском).
Имајући у виду шири регионални контекст, за израду овог Просторног плана неопходно је уважити и Дунавску стратегију (Тиса се улива у Дунав, слив Тисе чини део дунавског слива). Међународна сарадња на просторном развоју коридора VII и подручја овог Просторног плана одвијаће се у склопу активности на остваривању пет приоритетних области утврђених Дунавском стратегијом ЕУ:

- Развоју транспорта, енергетике и информационо-комуникационих технологија (ICT) дуж тока Дунава - приоритет има ратификација и примена Европског споразума о главним унутрашњим водним путевима међународног значаја, успостављање прописаних габарита водног пута на критичним секторима, обезбеђење безбедне пловидбе чишћењем појединих сектора, развијање неопходне инфраструктуре водног пута, развој речне флоте и успостављање пуне контроле саобраћаја развојем информационих сервиса;
- Заштити животне средине и одрживом коришћењу природног богатства у сливу реке Дунав - примена европских директива о водама и о заштити животне средине; сарадња на очувању подручја са међународним, прекограничним и националним заштитним статусом; развој националне еколошке мреже;
- Економском развоју и јачању регионалне сарадње и партнерства у региону Подунавља - развој и подршка транснационалној и прекограничној сарадњи у припреми и спровођењу пројеката економског развоја, руралног развоја, развоја туризма и других економских активности;
- Успостављању система сигурне пловидбе и афирмације принципа владавине права у сливу реке Дунав - јачање контроле преласка државне границе (гранична полиција) и контроле водног пута (речна полиција); сарадња на успостављању јединственог система за рано упозоравање о поплавама, мапирању и управљању ризицима од поплава, процедура за заједничко деловање у случају прекограничних техничко-технолошких пловидбених акцидената;
- Стварања економије знања кроз сарадњу у региону Подунавља и активна улога науке у постизању циљева Стратегије.

3.1. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВОДОПРИВРЕДЕ

Стратегија за заштиту животне средине пограничних општина Северне Бачке и Баната (EVSTRAT, 2004) као приоритет у вези заштите животне средине у северном Потисју налаже првенствено изградњу комуналне инфраструктуре, руковање комуналним отпадом по начелима ЕУ (3R)[29], као и све врсте сарадње на плану заштите површинских вода (заштита од поплава, заштита квалитета површинских и подземних вода), заштиту природе и заштићених делова природе као и сарадњу на плану заштите од природних непогода. Стратегија се залаже за континуирану сарадњу (годишњи сусрети) стручњака заштите животне средине, заштите вода у виду билатералне или трилатералне сарадње у виду научно-стручних радних састанака.

Решавање проблема заштите животне средине је незамисливо без уважавања међународних конвенција и њиховог прилагођавања националним законима или обрнуто. Неопходно је уважавање и препорука ЕУ јер се једино на тај начин може извршити усаглашавање у области заштите животне средине пре свега усаглашавање информационих система на локалном, националном и регионалном нивоу.

Било би корисно да се формира стручно-научни колегијум за потребе Еврорегије који би касније могао да функционише као екипа за израду стратешких и оперативних докумената. Осим тога, ова сарадња би могла да има за резултат стручно научне публикације, елаборате и пројекте, које би омогућило трансфер знања (know-how) унутар регије (ДКМТ SP, 2005).

Међународни пројект Joint Tisa Survey - JTS који је координиран од стране ICPDR[30] бавио се испитивањем еколошког стања реке Тисе и Бегеја, обухвативши екотоксиколошке, лимнохемијске и хидробиолошке анализе као и комплексна испитивања биоте и муља речног дна. Изузетна важност испитивања се односила на загађење цијанидима и тешким металима пореклом из Румуније пошто су загађивања угрожавала акваторију и обална (плавна) подручја Тисе и Дунава. На речном потезу од Кањиже до Титела је извршена анализа загађености воде реке Тисе, као и загађеност Бегеја и утицај њене загађености на реку Тису (ICPDR-JTS, 2003).

29 3R - Reduce, Reuse, Recucle (смањење стварања отпадног материјала, поновно коришћење и рециклажа отпадног материјала).
30 International Commision for the Protection of the Danube River

Програм заштите биодиверзитета садржи план одрживог развоја и газдовања на територији свих заштићених резервата (Лудашко језеро, Царска-бара/Рамсар), и свим потезима на Тиси и њеним притокама (Јегричка, Чурушка Мртва Тиса, EVKST, 2005, ДКМТ СР, 2005).
Билатерална сарадња у водопривреди спроводи се кроз рад међудржавних комисија и надлежних поткомисија у области заштите од штетног дејства вода, газдовања водама, заштите квалитета вода, као и кроз оперативне послове у свим областима сарадње на основу важећих споразума са Румунијом и Мађарском. Са Мађарском, међудржавна комисија за водопривреду одобрила је проширење водопривредне сарадње у оквиру хармонизованих површинских и подземних водних тела, уз имплементацију Оквирне директиве о водама ЕУ 2000/ЕК и сагласила се са почетком примене Директиве о процени и управљању ризицима од поплава 2007/60/ЕК. Са Румунијом овај процес није започет кроз рад надлежне Међудржавне комисије за хидротехничка питања.

Мулитилатерална сарадња у водопривреди спроводи се у оквиру Комисије за заштиту реке Дунав чији је саставни део и Радна група за реку Тису на основу важеће Конвенције.

Успостављање структурно квалитетнијих веза може се остварити повезивањем урбаних центара у шире регионалне урбане асоцијације, пре свега синхронизованим развојем комплементарних делатности из области рада (комплементарна привреда - усаглашавање производних програма и привредних капацитета, рационално коришћење природних и социјалних ресурса, слободно кретање радне снаге, заједнички наступ на тржишту и др.), услуга и јавносоцијалне инфраструктуре (саобраћај, здравство, високо образовање, информације и др.), туризма и заштите природе. Сарадња са Мађарском и Румунијом ће се такође остваривати преко културних веза успостављених између припадника националних мањина у Србији и српске мањине у суседним државама.
У будућој потенцијалној сарадњи са насељима на обали Тисе у Мађарској, може се очекивати развој комплементарних функција, привреде и заједничке инфраструктуре. Могућ утицај на будућу просторно-функцијску организацију непосредног окружења подручја Просторног плана остваривање мађарски градови: центар регионалног ранга Сегедин (око 105000 становника), а потом Оршава и Молдова Нова.

3.2. СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СУСЕДНИХ ПОДРУЧЈА (МАЂАРСКА)

Стратегија развоја потиског региона у Мађарској (Стратегија „Vasarhelji-terv")

Главни стратешки циљ целог Потисја у Мађарској гласи: То је простор привреда које сарађују, а то подразумева формирање такве привредне структуре која је у складу са природним (физичко-географским) системом карпатског басена и која се заснива на сарадњи и делотворности у друштвеном смислу. На основу стратешког циља је формулисано пет приоритета, а у оквиру ових приоритета се истичу специфични циљеви, мере који чине основу оперативних програма.
Приоритети су:
I. Формирање пејзажних система који се заснивају на одрживој експлоатацији водених ресурса Циљеви и мере:
- 1.1. Пејзажна рехабилитација мочварних терена
- 1.2. Формирање инфраструктурних система помоћу којих се смањују деградациони процеси
- 1.3. Одрживо газдовање воденим ресурсима

II. *Развој кластерских могућности оспособљавања (обучавања) и запошљавања које се заснивају на традиционалним могућностима*

Циљеви и мере:
- II. 1. Развој кластера
- 11.2. Подстицање иновација
- 11.3. Развој образовних потенцијала и побољшање запошљавања

III. *Борба против периферности*

Циљеви и мере:
- 111.1. Развој комуникационих и саобраћајних услова
- 111.2. Развој терцијалног и квартарног сектора

IV. *Стварање привредне структуре који се прилагођава еколошком систему Тисе* Циљеви и мере:
- IV. 1. Формирање руралне економије са високим мултипликативним утицајем

IV. 2. Формирање пољопривреде са великим диверзитетом
IV.3. Формирање туристичке привреде прилагођено специфичним особеностима простора

V. *Повећање делотворности и демократичности просторних развојних процеса* Циљеви и мере:
V. 1. Јачање партнерства
V. 2. Подруштвљавање процеса у планирању простора V.3. Повећање абсорпционих капацитета регије

Стратегија развоја региона Јужни Алфелд (2007-2013) - Мађарска

Ова регионална стратегија је прва међу онима који су препознали значај прекограничне сарадње на економском и инфраструктуралном плану, као и у области заштите животне средине и заштите од поплава.

У оквиру приоритета који су значајни за регионалну сарадњу најважније је то, да се тежи ка повезивању заштићених делова природе, и да се Сегедин сматра као капија преко које се сарадња шири према Балкану односно утицаји са Балкана неоспорно улазе у ЕУ. Они могу да дају нову димензију економској сарадњи.

Стратегија велику пажњу посвећује и формирању кластера на плану туризма и то специјално бањског туризма са свим пратећим привредним гранама.

4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Концепција просторног развоја у оквиру Просторног плана дефинише стратешке правце дугорочног просторног развоја и позиционирање обухвата Просторног плана у ширем регионалном оквиру у смислу развоја подручја посебне намене. Потенцијали потиског подручја, захваљујући којима се отварају перспективе даљег развоја, наглашени су у просторним плановима вишег реда (ППРС и РПП АПВ). Задаци Просторног плана, који утичу на формирање концепције, односе се на:

- усаглашавање интереса различитих корисника простора- превасходна је обавеза Просторног плана заштита, уређење и развој еколошког коридора Тисе, уз валоризацију и дефинисање постојећих и планираних различитих намена простора (водопривреда, заштита и економски развој) и потреба да се ускладе и помире сви интереси који су у много чему конфронтирани (табела 6);
- могућности развоја потиског подручја као целине- кроз препознавање и истицање просторне повезаности и заједничких развојних циљева путем одрживог интегралног просторног развоја треба створити могућности за развој неразвијених општина и потиског подручја у целини (табеле 3, 4 и 5);
- дефинисање пројеката- дефинисање заједничких пројеката више општина и стварање услова за инвестирање у локалне самоуправе(поглавље V, тачка 3).

Дефинисање развојне улоге појаса дуж реке Тисе, боље коришћење просторног положаја у ширем окружењу, просторна интеграција и функционална повезаност са другим регионалним целинама представљају шансе за развој подручја. У том смислу, наглашава се значај јачања развојних капацитета и веће конкурентности појаса дуж реке Тисе на регионалном, националном и међународном нивоу, потреба успостављања везе овог развојног појаса са другим развојним појасевима дефинисаним у ППРС и РПП АПВ и идентификације репера регионалног идентитета (културне, историјске, природне, привредне брендове) преко којих ће се препознавати и афирмисати специфичност подручја.

Општа концепција развоја подручја посебне намене обухвата основне поставке и опредељења која су одређена разлозима за израду Просторног плана, а односе се на:

- стварање основа за дефинисање еколошког коридора, побољшање еколошког статуса подручја у смислу минимизације и заустављања вишедеценијских негативних утицаја на природне ресурсе, биодиверзитет и заштићена подручја у обухвату Просторног плана. Усклађивање активности у смислу заштите од плављења с једне стране, и конзервација и рестаурација плавних подручја значајних за развој туризма уз реку Тису с друге стране, представљаће основ за одрживи развој подручја;

- утврђивање просторних услова за развој и усклађивање различитих активности које могу допринети бржем развоју подручја и заустављању негативних демографских кретања. Одрживи туризам, у том смислу, представља најперспективнију активност која ће, афирмацијом природних и створених потенцијала, допринети рехабилитацији и развоју подручја у обухвату Просторног плана;
- планску координацију и акције у циљу заштите реке Тисе од даље деградације, као и заштита земљишта и насеља од површинских и подземних вода;
- сагледавање потенцијала овог подручја у контексту наставка остварене међународне сарадње (TICAD пројекат, Регионална сарадња Дунав-Криш-Мориш-Тиса и др.) и стварање основа за даљу прекограничну сарадњу;
- развој саобраћајне инфраструктуре уз истицање значаја и унапређења Тисе као међународног водног пута и туристичког потенцијала.

Река Тиса протиче кроз 5 земаља, што јој даје интернационални карактер. Слив реке Тисе припада простору средње Европе и обухвата источну половину панонског биогеографског региона. Део који протиче кроз Србију захвата јужни део Панонског басена. Како је коридор реке Тисе од свог извора (у Украјини) до ушћа у Дунав (у Србији) кохерентан територијални ентитет подељен административним границама, важно је истаћи потребу за широком међународном сарадњом која ће подразумевати:

- подстицање институционалне комуникације и координације (хармонизација у просторном планирању, контрола фактора ризика на животну средину, хармонизована заштита од поплава);
- интегрисано управљање водама (рационална експлоатација и коришћење водних ресурса);
- успостављање кохерентног система еколошке мреже спајањем националних еколошких мрежа преко еколошких коридора реке Тисе;
- подстицање културног идентитета региона Тисе.

Река Тиса представља драгоцени ресурс међународног значаја и вишеструке намене. Истовремено река Тиса на територији АП Војводине се не користи на одговарајући начин, у размери са њеним потенцијалима. Последица оваквог стања је недовољна развијеност општина које се наслањају на реку Тису, односно несклад стања и могућности просторног и свеукупног развоја. Чињеница важна за израду овог Просторног плана је да се у приобаљу реке Тисе на територијама неких од општина налазе вредности природног или културног значаја, као и предели које треба сачувати. Поменуте вредности су занемарене, неке су запуштене, али су и неповезане.
У циљу интегралног сагледавања међусобних утицаја и међузависности посебних намена у следећим табелама приказана су основна концепцијска полазишта успостављања равнотеже како међу посебним наменама, тако и у односу према осталим активностима.

Табела 3: Однос заштите природе и економског развоја

ПЛАН ПОБОЉШАЊА ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ И СТВАРАЊА УСЛОВА ЗА ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

КОНЦЕПЦИЈА	ОСНОВНА ИДЕЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА
Еколошка мрежа: Успостављање мреже еколошких коридора које би обезбедиле погодну коегзистенцију природних станишта са другим	Утврђивање примарног Еколошког коридора: стварање континуираног просторног система који би се простирао дуж тока и приобаља реке Тисе у правцу север-југ и чинио међународни еколошки коридор. Утврђивање споредних еколошких веза: стварање континуираних просторних система еколошких коридора на доминантном правцу истока-запада. Еколошки коридор као линијски систем, се препознаје као основа која пружа предност за економски и урбани развој са посебном пажњом на успостављање разноврсне туристичке понуде региј
Активирање намена простора: Идентификација простора који би се активирао мерама за економски и урбани развој	Систем урбаних чворишта: регионални и општински центри су чворишта активности у којима треба појачати ниво услуга и приступачности модификацијом саобраћај„ ске инфраструктуре": успостављање мера које би допринеле већој мултифункционалности, атрактивности и изражавању карактера простора руралних насеља

Табела 4: Однос равномерног развоја и заштите животне средине

ПОДСТИЦАЊЕ РАСТА КОНЦЕПЦИЈ	УРБАНИЗЕЦА И УСПОСТАВЉАЊЕ БИЛАНСА РАЗВОЈА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ОСНОВНА ИДЕЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА	
Структуирање предела: Истицање и препознавање карактеристичних амбијенталних целина	Водни систем и „зелене вез": Просторно консолидовање карактеристичних екосистема као целина и повезивање њихових структурних елемената које би поред заштите природних станишта пружио Продуктивни предели: Истицање војвођанског[ма за културног предела у контексту продуктивних пејзажа Обале реке: Обезбедити јавни приступ реци и[.) ——— створити услове за активности (плаже, риболов, пешачење) у складу са еколошком функцијом	
Линије конфликтних намена: Управљање зонама конфликтних	Зоне разграничења/интегрисања: Посебним планским[кована развојна чворишта приступом уређивати линије/зоне раздвајања Линија реке: Интервенције на линијама обала рекеи вршити у складу са факторима који позитивно утичу	
Развој градова и[ма инфраструктуре: Успостављање нових развојних праваца	„Двојни градови Тисе": Бечеј-Нови Бечеј, Ада-Падеј, Сента- Чока, Кањижа-Нови Кнежевац, Тител-——— Саобраћајни коридор М-24: Сматра се будућим генератором развоја Баната са значајним потенцијалом за развој привреде у региону_____	

Табела 5: Формирање интегрисане и активне мреже насеља

ФОРМИРАЊЕ ИНТЕГРИСАНЕ И АКТИВНЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА		
КОНЦЕПЦИЈА	ОВНА ИДЕЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА	
Јавне службе: Локална чворишта концентрације јавних служби и сервиса	ање идеје повезивања двојних градова као јаких културних, едукативних, здравствених и административних центара	
	мештај јавних сервиса и услуга на локалном нивоу треба да одговоре повећаном потребом и локалним карактеристикама у руралним подручјима	
Дестинације: Репери са израженом предеоном, природном, културном или историјском вредности	сери" реке Тисе: Приступачни пунктови атракцијама на реци који могу да прихвате велики број посетилаца са пратећим комерцијалним и рекреативним садржајима	
	ародне атракције: Природна добра са инфраструктуром за профилисане туристе	
Структуирање отвореног простора: Повезивање ентитета	елене везе": стазе које повезују рекреационе пунктове, паркове, гробља, и др. су важан елемент структуирања отвореног јавног простора.	
	врђивање кључних линија повезивања: Бициклистичка рута уз Тису, мрежа пешачких стаза, наутичке руте и сл.	
Интегрисана структура насеља: Структуре насеља које ће понудити различите морфолошке и типолошке опције становања и могућности привређивања	пуњавање празнина у грађевинским реонима насеља које би допринело повећању густине насељености, превенцији урбаног простирања и равномернијој приступачности јавним службама и сервисима	кЖ

Концепција просторног развоја у обухвату Просторног плана је усмерена ка већој развојној равнотежи у оквиру административно-територијалне организације АП Војводине. Кључну улогу требало би да имају динамички и снажни урбани центри у функционалној вези са својим окружењем, кроз јачање полицентричног урбаног система. Носиоци просторног, тј. интегрисаног и одрживог економског, социјалног и еколошког развоја биће макрорегионални центар Нови Сад са урбаним центрима: Суботица, Кикинда и Зрењанин.

Табела 4: Однос равномерног развоја и заштите животне средине

Наведени градови- кључни генератори просторног развоја, са својим капацитетима и потенцијалима остаће окосница економског и социјалног развоја подручја, уз нужну претпоставку функционалног повезивања са урбано-руралном структуром у окружењу.

Оживљавање и јачање функционалних веза у мрежи насеља посебну важност има у двојним градовима (концентрисање јавних служби, лоцирање привредних капацитета и формирање кластера). Мрежа урбаних центара овог подручја је идеална за формирање двојних градова-Бечеј- Нови Бечеј, Кањижа-Нови Кнежевац, Сента-Чока. Сложеније насељске агломерације не морају бити намењене само великим урбаним центрима, већ и насеља Тител-Книћанин и Ада-Падеј могу унапредити своје насељске структуре спајањем одређених функција и сматрају се зонама урбане конгломерације.

Концепцијске поставке и опредељења заштите, уређења и одрживог развоја подручја Просторног плана дају три области које, у основи дефинишу специфичности подручја чији је резултат потиски идентитет:

1. Заштита природних вредности и добара остварiће се формирањем и функцијама мреже заштићених и еколошки значајних подручја од међународног, националног и регионалног значаја, у оквиру националне и међународне еколошке мреже, очувањем заштићених и строго заштићених врста дивље флоре и фауне, феномена геонаслеђа и кључних обележја предела, уз обезбеђење институционално-организационе подршке и умрежавања свих релевантних актера заштите природе.
Река Тиса је еколошки коридор од међународног значаја за који су функционално повезани регионални и локални еколошки коридори, бројна заштићена подручја и евидентирана станишта заштићених и строго заштићених врста од националног и међународног значаја. Тиса је један од значајних еколошких коридора Панонског биогеографског региона, који повезује еколошки значајна станишта суседних земаља.

Коридор Тисе омогућује повезивање националне еколошке мреже са Паневропском еколошком мрежом, у складу са препорукама Конвенције о биодиверзитету.

Предстојеће активности формирања и унапређења еколошке мреже у знатној мери се преклапају са потребама корисника природних ресурса и простора. Заштита квалитета површинских и подземних вода, унапређивање функционалности речних и других еколошких коридора, као и вишенаменско уређење и коришћење заштитних појасева, представљају заједнички интерес водопривреде, пољопривреде, шумарства и заштите природе. Развојем међусекторске сарадње и имплементацијом научних сазнања и европских норми у процесу планирања примена концепта еколошке мреже може значајно допринети регионалном развоју Војводине.

Приоритети просторног развоја:
- остваривање заштите, презентације и одрживог коришћења еколошког коридора Тисе, у оквиру еколошке мреже АП Војводине којима се, између осталог, обезбеђује еколошки јавни интерес, омогућава развој локалних заједница и стварају услови за одмор, рекреацију, едукацију, али и развој водопривредних објеката и заштиту од високих вода;
- очување биодиверзитета према светским и европским конвенцијама и протоколима (као и према ППРС и РПП АПВ); очување функционалности природних система који обезбеђују екосистемске услуге друштву. Акценат ставити на Уредбу о еколошкој мрежи, утврђивање еколошког коридора и његове заштитне зоне и значај анализе ширег просторног обухвата за потребе одређивања еколошког коридора.

Заштита еколошке мреже, на основу Уредбе о еколошкој мрежи, обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста. Посебно је значајно следеће:
- на подручју еколошке мреже примењују се мере, методе, планска и пројектна решења са циљем очувања повољног стања еколошки значајних подручја и унапређивања нарушеног стања делова еколошке мреже;
- зоналним распоредом урбано-руралних садржаја и применом одговарајућих грађевинско- техничких, технолошких и других решења треба елиминисати или ублажити негативне утицаје на живи свет;
- очување и унапређење природних и полуприродних елемената коридора остварује се планирањем намене површина, као и активним мерама заштите у складу са предеоним и вегетацијским карактеристикама подручја;
- неопходно је унапредити стање еколошких коридора унутар грађевинских подручја, успостављањем

континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора;
- на местима укрштања еколошких коридора са елементима инфраструктурних система који формирају баријере за миграцију врста, обезбедити грађевинско-техничка решења за неометано кретање дивљих врста.

Ефикасност заштите обезбедиће се укључивањем локалног становништва у активности и послове на заштити, уређењу и интерпретацији заштићених подручја, као и компензацијама или компензационим програмима (првенствено у туризму) за штете/губитке узроковане ограничењима режима заштите и коришћења природних вредности.
Заштита природних вредности и добара остварiће се формирањем и функцијама мреже заштићених и еколошки значајних подручја за очување биодиверзитета у оквиру еколошке мреже АП Војводине.
Неопходна је институционално-организациона подршка, пре свега унапређење система управљања заштићеним подручјима који подразумева ефикасно чување и одржавање природних вредности, њихово уређење и туристички интерпретацију, даље истраживање и мониторинг, конзервацију, реколонизацију и реинтродукцију биљака и животиња, санацију оштећења, уређење предела и др.
2. Водопривреда- Тиса на подручју Просторног плана има статус међудржавног пловног пута, на основу међудржавног уговора са Мађарском и према класификацији Европских унутрашњих пловних путева цео ток Тисе кроз Србију могао би се разврстати до IV класе.

Са водопривредног становишта разматрани појас Потисја је изузетно важан по више основа. Овде ће се издвојити само неки аспекти, који указују на кључне проблеме и стратешке одреднице које се морају утврдити развојем водопривреде у целини:
- у појасу Тисе се налазе водопривредни објекти (уставе, црпне станице, брана и преводница и др.) који су од прворазредног значаја за рад Хидросистема ДТД и за водопривреду уопште. Мора се имати у виду чињеница да је основни задатак Хс ДТД решавање комплексног проблема мелиорација, снабдевања водом корисника, прихватање испуштених вода, одбрана од поплава и пловидба. Дакле, ово је сложен технички систем изграђен са јасним задатком и улогом. Његов рад је дефинисан са такође јасном и прецизном регулативом, Законом о водама и низом правилника, од којих су неки и међународни. Основна улога хидросистема ДТД не сме бити угрожена и то треба имати у виду код дефинисања планских мера;
- у непосредном приобаљу Тисе налазе се нека од највећих изворишта подземних вода, која имају стратешки регионални значај. То је пре свих изворište система горње Тисе (дефинисано ППРС), где ће поред коришћења подземних вода само за снабдевање насеља, бити потребно користити и воду из речне филтрације. Ту спадају и други мањи, тзв. микрорегионални систем Гардиновци - Чента ослоњен на алувион Дунава, затим микрорегионални систем који се ослања на алувион Тисе на потесу од Тараша до Белог Блата, микрорегионални систем који се ослања на алувион Тисе у околини Бечеја и микрорегионални систем источни обод Телечке, микрорегионални систем који се снабдева водом из алувијума Дунава и Тисе на потезу Гардиновци-Чента и Книћанин- Чента. Заштита тих алувиона и простора на којима се планира формирање изворишта представљаће ограничавајући фактор за планирање размештаја осталих садржаја у том појасу, посебно оних који би могли да доведу до угрожавања и деструкције изворишта;
- један од циљева (са становишта воде) је да се у појасу Потисја размештају они привредни садржаји који захтевају веће количине воде за технолошке потребе, чиме би се смањио притисак на водне ресурсе у маловодним зонама;
- у Потисју се налазе земљишта високих бонитетних класа, посебно са становишта погодности за наводњавање. Због тога је важно да се квалитет воде реке Тисе побољша до класе погодне за ову намену. То значи и да се отпадне воде насеља и индустрије морају пречишћавати, а у избору производних технологија за индустријске капацитете у овом појасу условљава се рециркулација воде, односно рестрикције у развоју производних капацитета са екстензивним коришћењем вода. При размештају свих осталих садржаја треба водити рачуна о очувању земљишних ресурса највишег квалитета, односно преусмеравању активности и функција великих потрошача земљишта на земљишта нижих бонитетних класа (слатинаста земљишта најнижих бонитетних класа);
- одбрана од поплава је један од приоритетних захтева у зони Потисја. Степен заштите од поплава треба примерити вредностима добара које се штите. Постојећа одбрамбена линија на Тиси, као и на уливним деоницама Кереша и Канала Бегеј који су под режимом Тисе, реконструисана је на рачунски водостај вероватноће појаве 1% у дужини од око уз Тису је 258 km од 289 km, а уз Стари и Пловни Бегеј треба урадити само појачано инвестиционо одржавање 128 km одбрамбених насипа;
- за обухват Просторног плана биће врло битне имплеметационе одредбе везане за двонаменско коришћење хидромелиорационих система (одводњавање и наводњавање), за прописивање начина коришћења и заштите речних инундација (од затварања и запоседања) и заштите од поплава.

Основни циљ у области водопривреде је интегрално коришћење, уређење и заштита водних ресурса

Потисја, што подразумева вишенаменски водопривредни систем, који је оптимално уклопљен у окружење и усклађен са свим другим корисницима простора и са водним системима вишег реда, утврђеним Водопривредном основом Србије и Просторним планом Републике Србије, као и Регионалним просторним планом АП Војводине.

Успоставиће се адекватан мониторинг квалитета водотока Тисе у циљу заштите и предузимаће се одређене мере, према потреби.

За концепцију просторног развоја из области водопривреде значајно је следеће:
- водопривредни простор коме припада Тиса;
- карактеристике Тисе као транзитне воде (количина, квалитет) и извесност коришћења у будућности;
- мултифункционална улога воденог тока Тисе;
- даљи просторни развој водне инфраструктуре (реализација врло сложених интегралних система за уређење, коришћење и заштиту вода и просторни захтеви за реализацију планиране обнове и повећања проточности ХС Дунав-Тиса-Дунав);
- спровођење заштите квалитета вода у оквиру интегралних система, применом технолошких, водопривредних и организационо-економских мера и могућност утицаја на квалитет вода преко међународних мултилатералних и билатералних међународних споразума;
- одрживо и строго конролисано коришћење водних ресурса као и заштита вода од нерационалне приватизације, загађења и неадекватног коришћења;
- комплексна заштита вода и хармонизација водопривредних, еколошких и развојних циљева;
- дефинисање мера побољшања водног режима у циљу стварања повољнијих услова за развој водених и приобалних екосистема и обогаћивање биодиверзитета;
- даљи развој међудржавног водног пута;
- интегрално управљање водама у оквиру управљачких система на нивоу речног слива и предлог мера за унапређење управљања у циљу интеграције са системима вишег реда у окружењу и на нивоу ЕУ.

3. Пољопривреда

У оквиру обухвату плана налазе се велике површине под различитим степенима заштите. Будући да је пољопривреда једна од најзначајнијих активности на посматраном подручју, а да бављење овом делатношћу, у случају неадекватног приступа, може бити у извесној мери инкомпатибилно са потребом заштите природе, потребно је пажљиво ускладити и инкорпорирати све законом предвиђене мере заштите. То подразумева прилагођавање пољопривредне делатности са потребама очувања животне средине, уз могућност редуковане примене хемијских средстава и агротехничких мера, зависно од нивоа заштите. Свакако да ће овакав приступ неминовно довести до умањења приноса, али дугорочно посматрано води ка увећању квалитета продуката произведених на овај начин. Стога производњу на подручјима у непосредном окружењу заштићених зона треба заснивати на принципима производње здраве хране, чиме се на најбољи начин усклађују потребе за заштитом природе и за економски оправданом пољопривредом.

4. Туризам

треба да буде много значајнија привредна грана. Просторни план анализира постојеће и потенцијалне услове за развој одрживог туризма, који ће се реализовати усклађено са захтевима очувања природних добара и вредности и уз уважавање интереса локалних заједница. Неопходно је обезбеђење саобраћајног отварања подручја и интегрисања туристичке понуде подручја с понудом регионалног окружења. Приоритет је конципирање, организација, афирмација и комплетирање специфичне туристичке понуде и атрактивних програма на планском подручју, комплетирање јавнокомуналне и туристичке инфраструктуре у функцији развоја туризма, повећање стандарда услуга постојећих и планираних туристичких капацитета, активирање локалног становништва на руралном подручју и његовог стамбеног фонда за развој туризма.

Река Тиса са свим својим особинама, које доприносе да буде оцењена у Европи као једна од најлепших предеоних целина, између осталог представља и велики потенцијал за развој туризма на новим, одрживим основама, а не на основи локалне заједнице која за то нема довољно капацитета.
Реализација појединачних пројеката (бања, дворац, ловиште и сл.) не доприноси развоју већих туристичких пројеката. Река Тиса, са свим што се налази уз њу и у њеном окружењу, је управо могућа велика осовина за развој значајног туристичког пројекта, а преко тога и изванредна подлога са издвајање потиског идентитета.
Подручје Просторног плана представља део туристичке дестинације Горњег и Доњег Потисја. Развој целогодишње туристичко-рекреативне понуде заснивање се на кључним постојећим и потенцијалним атракцијама.
Постојећа туристичка понуда биће техничко-технолошки и организационо унапређена и функционално

заокружена, посебно у погледу уређења, опремања и коришћења садржаја понуде у приобаљу.
Планско опредељење је да ће туризам представљати основну или алтернативну делатност и вид компензације локалном становништву за различита ограничења у развоју који намећу режими заштите природног наслеђа. Активираће развој комплементарних активности и структура (посебно у производњи органске хране, аутентичних етно-производа, традиционалних заната, јавних служби, инфраструктуре и др.) и подржати заштиту и презентацију природних и културних вредности.
Један од циљева Просторног плана је развијање сарадње потиских општина, која треба да се заснива на актуелним трендовима у Европи. У области туризма то је могућност целогодишње понуде, уз ниво туристичких услуга који може да задовољи захтеве више старосних група: од деце, младих, одраслих до старих. Истовремено, требало би на одржив начин обезбедити обнову, уређење, повезивање и интегрисано коришћење свих културних и природних вредности на овом подручју на начин јавног добра, уз учешће приватног капитала, пре свега ради развоја туризма, а преко тога и до квалитетнијег економског и социјалног развоја потиских општина, развоја њиховог идентитета и привлачности за инвестирање.
Предуслов за развој великих туристичких пројеката, који могу да привуку велики број туриста (не само локалног становништва, већ из целе Србије, па и из Европе), је стварање и организација туристичког подручја које се поклапа са природном целином и културним подручјем. Ово подразумева повезивање (умрежавање) више општина које имају највеће потенцијале и које су спремне за сарадњу.

Полазишта и принципи за релативизацију конфликтних интереса

У циљу дефинисања планских решења развоја и уређења подручја посебне намене, а у складу са захтевима за одрживо функционисање коридора, идентификовани су основни конфликти у простору и утврђени начини помирења различитих интереса који се јављају у домену утицаја посебне намене простора - еколошког коридора Тисе. Ово се, пре свега, односи на постојеће и потенцијалне конфликте заштите природних вредности, с једне стране и развоја локалних заједница и различитих активности (управљања водама, туризам, развој насеља и привреде, пољопривреда и др.) с друге стране.

Табела 6: Полазишта и принципи за релативизацију конфликата

1. Еколошки коридор и функционисање водопривреде као делатности	Полазиште: Превазилажење конфликата координисаним деловањем управљача (могућност израде одговарајућег плана интегрисања водопривреде и заштите на простору Тисе) и израда стратешких процена утицаја планова у области водопривредне инфраструктуре на функционисање еколошког коридора
Принципи релативизације: - Усаглашавање постојећих и планираних режима заштите природних вредности са активностима делатности водопривреде; - стварање платформе за интегралну заштиту природних и културних вредности, уређења и коришћења водних ресурса на подручју Тисе.	
2. Ширење грађевинских подручја на водно земљиште (у небрањени део Тисе)	Полазиште: Проблем дефинисања грађевинских подручја насеља, посебно намена радних зона, на водном земљишту
Принципи релативизације: - Наменско коришћење приобалних делова која се налазе у грађевинским подручјима на начин који омогућава „излазак" насеља на реку и у маниру одрживости еколошког коридора; - стриктно контролисање градње и употребе објеката и постројења, коришћења земљишта и вршења других делатности, у сврху одрживости еколошког коридора и предеоних карактеристика; - других активности локалног становништва које могу штетно утицати на заштиту вода акумулација)_	
3. Активности у области туризма, заштите природних вредности и животне средине	Полазиште: Превазилажење негативног међусобног деловања туристичких активности (пројеката изградње инфраструктуре) и заштите природних вредности и животне средине и оптимизација користи од ове две активности
Принципи релативизације: - Усаглашавање позиционирања туристичких садржаја са режимима заштите еколошког коридора ради резервисања простора за заштиту и развој туризма (одрживи туризам); - усклађивање садржаја и обима туристичких активности и изградње са капацитетом простора заштићених подручја; - реализација иновативних модела и развојних могућности туризма у очувању и унапређењу еколошког коридора који би подразумевао и коришћење дела профита од туризма за финансирање пројеката заштите и презентације предеоног карактера еколошког коридора; - едукација и информисање посетилаца и локалног становништва о вредностима и циљевима заштите Еколошког коридора; - промовисање вредности еколошког коридора Тисе и интегрисане туристичке понуде на регионалном т£жишту_	
4. Усаглашавање развоја локалних заједница са развојем туризма и пољопривреде	Полазиште: Стварање користи за локалну заједницу од развоја туристичког производа и имиџа туристичких центара и насеља, активирањем производње здраве хране засноване на принципима органске пољопривреде
Принципи релативизације: - Веће укључивање локалног становништва у развој одрживог туризма и пољопривреде на подручју Тисе; - допринос туризма и органске пољопривреде развоју локалне привреде и развоју комплементарних привредних активности; - стварање бољег квалитета живљења у насељима укљученим у туристичку понуду и рурални туризам.	
5. Ограничен развој водног транспорта	Полазиште: Непроглашавање реке Тисе међународним пловним путем, као и ограничења у пловидби изазваних хидролошко-морфолошким приликама
Принципи релативизације: - Сарадња са Републиком Мађарском у циљу наставка активности које воде проглашењу реке Тисе за међународну реку; - реализација регулационих радова на критичним секторима Тисе ради избегавања сужења пловног_пута_._	
6. Развој привредних активности у ширем заштитном појасу	Полазиште: Превазилажење негативног утицаја које могу да имају привредне активности на квалитет и стање животне средине и природних вредности у еколошком

коридора и очувања животне средине и природних вредности	коридору
Принципи релативизације:	- Поштовање режима заштићених подручја у оквиру параметара и карактеристика које су утврђене актом о заштити; заштићена подручја очуване природне структуре обала на деоницама водотока; - реализација нових могућности развоја привредних активности које неће негативно утицати на стање животне средине и заштићене природне вредности; - подстицање развоја других активности које су комплементарне животној средини (наутички туризам нпр.) и доприносе очувању и унапређењу природног и културног наслеђа; - дефинисање одговорности за наношење штете у заштитном појасу еколошког коридора (испуштање загађујућих материја у површинске и подземне воде)._
7. Територијална диспропорција која карактерише подручје Просторног плана	Полазиште: Интегративно сагледавање простора обухвата у циљу унапређења територијалне кохезије, равномерног развоја свих насеља и подстицање развоја „двојних градова".
Принципи релативизације:	- Уравнотеженији просторни развој ће се остваривати преко основног циља одрживог просторно-функционалног развоја заснованог на моделу функционалних урбаних подручја, као и прикључивањем (спајањем) оних насеља која нису у оквиру неког од постојећих ФУП-ова; - превазилажење несклада између стања и могућности просторног и свеукупног развоја свих насеља, користећи предност њиховог положаја уз реку Тису као и бројне природне и културне вредности које би биле представљене на прави начин; - на одржив начин омогућити обнову, уређење, повезивање и интегрисано коришћење свих културних и природних вредности на начин јавног добра, како би подстакли економски и социјални развој потиских општина.

Слика 6: Положај реке Тисе у окружењу

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈИМА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

Концепт развоја и планска решења развоја мултифункционалног еколошког коридора Тисе усклађени су са међународно дефинисаним политикама и принципима развоја, усвојеним декларацијама, стандардима и другим документима од значаја за развој, заштиту и уређење оваквих подручја, као и са релевантним искуствима планирања и уређења еколошке мреже у Србији и земљама са вишим степеном развоја коридора еколошке мреже (Холандија, Чешка, Мађарска и сл.).

1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју Потисја заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја (или се ка томе стреми у блиској будућности). Овај вид газдовања ресурсима усклађује задовољење потреба садашњих генерација, на начин који не угрожава могућности будућих генерација да задовоље сопствене потребе.
Концепт одрживог развоја дубоко је укорењен у традицији породичне пољопривреде (преовлађујућа на подручју Потисја), која кроз векове учествује у очувању и обликовању пејзажа и биодиверзитета, за разлику од интензивне пољопривредне производње засноване на великим ратарским комплексима, која не ретко представља опасност по квалитет земљишта, воде и ваздуха.

Са становишта одрживости приоритет има успостављање ефикасних механизама заштите плодних ораничних површина од преузимања у непољопривредне сврхе.
За коришћење пољопривредног земљишта важно је предузимање мера за минимизирање и спречавање еколошких и здравствених ризика везаних за интензивну, високомеханизовану, најчешће монокултурну производњу.

Како је очувано пољопривредно земљиште окосница концепта одрживог развоја, план његове заштите подразумева широку палету потребних мера:
- успостављање еколошких односа пољопривредног и шумског земљишта, у сврху заштите од дезертификације (ветрозаштитни појас);
- ефикасније коришћење водних ресурса у сврху наводњавања;
- развој сточарства, са аспекта заштите и одржавања земљишта апострофира се улога стајњака као природног оплемењивача;
- уређење земљишног комплекса, ради његовог ефикаснијег коришћења;
- развој органске производње пре свега у вишегодишњим засадима (воћњаци и виногради), или у акумулативнијим облицима земљорадње, као што је повртарство.

Подизањем вишенаменског пољозаштитног зеленила одговарајућег састава и структуре којима се обезбеђују функционалност заштитног појаса заштићених подручја и проходност шумских и шумостапских коридора, доприноси се заустављању дефлације и повећање плодности земљишта.

1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Развој шума и шумског земљишта на подручју обухвата Просторног плана, као и утицај посебне намене на развој шума огледаће се кроз:
- допринос шума и шумских станишта стабилности укупног екосистема, увећању природног богатства и биодиверзитета;
- повећање површина под шумском вегетацијом пошумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика зеленила;
- унапређење стања шума смањењем учешћа разређених и деградираних састојина, као и превођење изданачких стања у више узгојне облике;
- унапређење здравственог стања шума;
- заштиту и коришћење посебних природних вредности (заштићених подручја, ретких и угрожених врста, аутохтоних облика биљног заједништва и др.), сагласно актима о проглашењу;
- рационално и ефикасно коришћење биомасе као обновљивог извора енергије у складу са принципима одрживог развоја;
- обавезан мониторинг са увођењем међународних стандарда и конвенција са научно - истраживачке

активности из еколошко - типолошких области, генетике, семенске и расадничке производње, заштите шума и др.;
- умањене ефекте еолске и водне ерозије земљишта.
- значајно унапређење квалитета животне средине и предела.

Просторни развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора. Производна способност станишта се може осигурати правилним избором врста дрвећа за пошумљавање, правилним избором и применом мера неге, односно праћењем промена у земљишту и правовременим реаговањем како би се предупредили негативни ефекти.

Испрекидани низ шумске вегетације речног коридора треба повезати ради очувања природног мозаика шумских и нешумских типова станишта.

1.3. ВОДЕ

Концепција заштите водних ресурса заснива се на:

1) Заштити квалитета вода
- заштита изворишта вода регионалних система за снабдевање становништва водом - водотока у горњим деловима сливова и постојећих и планираних водоакумулација у I/II класи квалитета; успостављање и спровођење режима зона санитарне заштите; примена организационо- економских мера за спречавање и смањење загађења вода (прописа о транспорту опасних материја у зони изворишта, забраном кавезног узгоја риба у водоакумулацијама које служе за снабдевање водом, порибљавањем водоакумулација искључиво на бази ихтиолошких студија и пројеката, забраном изградње рибњака на локацијама којима се угрожавају изворишта вода или планирани водопривредни системи, смањењем специфичне потрошње воде увођењем реалних накнада за коришћење вода и испуштање употребљених вода, увођењем мониторинга квалитета вода и др.);
- површинских и подземних вода од загађивања и непланског коришћења, применом технолошких, водопривредних и организационих мера за довођење квалитета тих вода у стање прописане класе;
- локалних изворишта и њиховог одрживог коришћења у складу са следећим правилима: експлоатација алувијалних изворишта сме се обављати само до граница до којих формирање депресионог левка не угрожава еколошке и друге услове у окружењу; захватање из изворишта површинских вода сме се обављати само до границе која не угрожава проточност водотока низводно од захвата (што се дефинише водопривредним условима, али генерално, не сме бити мања од тзв. мале месечне воде обезбеђености 80% Q_{m}es.min.8о%); и
- водених и приобалних екосистема испуштањем гарантованог еколошког протока из водоакумулација са обезбеђеношћу 100%.
- побољшање квалитета површинских вода унапређењем стања и/или ревитализацијом вегетације у тампон појасу заштићених влажних станишта и уз обалу канала које поседују улогу еколошких коридора.

2) Заштити од вода
- одбраном од поплава комбинацијом хидротехничких и организационих мера. Преиспитивањем важећих планова регулације вода на подручјима еколошке мреже омогућити примену неинвестиционих мера заштите од унутрашњих вода и поплава њима;
- хидротехничке мере садрже пасивне (линијски заштитни системи) и активне мера заштите (реализацијом водоакумулација), мере заштите од плављења у случају акцидента на водопривредним објектима, као и друге активне мере заштите од бујица и ерозивних процеса које обухватају техничке радове (бујичарске преграде и прагови), биотехничке радове (градони, терасе, контурни ровови, зидови против спирања и др.) и биолошке радове (пошумљавање, мелиорација деградираних шума, мелиорација пашњака и ливада, затрављивање и др.);
- организационе мере у првом реду стварањем услова за планско уређење насеља (спречавањем изградње нових урбаних, привредних и инфрастуктурних садржаја у зонама угроженим од поплава), регулацијом река и уређењем обала у зони насеља по принципима урбане регулације, уређењем водних режима управљањем акумулацијама, и др.;
- успостављањем контроле и планског усмеравања експлоатације грађевинских материјала из речних корита у складу са принципима контролисаног ”управљања речним наносом”, односно нормализације режима проноса наноса у циљу ублажавања и отклањања морфолошких деформација корита које угрожавају регулационе објеката и мостове, а на основу верификованих пројеката експлоатација речног наноса који су потпуно усаглашени са пројектима регулације река и уређења речних корита.

У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства, које ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва. Код свих врста изворишта, а посебно код

изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта вода од случајног или намерног загађивања. Ово се у првом реду односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта, систематску контролу и адекватну службу за реализацију постављених циљева. При планирању будућег снабдевања становништва водом, у домену избора изворишта, предност добијају она изворишта која су економски повољнија и која су изложена мањим ризицима угрожавања квалитета вода. Сва изворишта висококвалитетних подземних и површинских вода је потребно адекватним мерама заштитити и унапредити (пошумљавање сливова, санирање извора загађивања, итд.).
Ради заштите и коришћења подземних вода, обавезно се прати стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих издани и дубоких подземних вода.
У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање отпадних вода у напуштене бунаре, мелиорационе канале и водотоке. Пре упуштања у реципијент, отпадне воде се морају пречистити, тако да упуштена вода задовољава захтевану класу квалитета водотока.

3) Заштита и коришћење водног ресурса подразумева:
- оптимизирање режима вода;
- праћење стања;
- анализу квалитета вода.

На овај начин ће се омогућити рационално и вишенаменско коришћења вода (пловидба, рекреативне и туристичке активности, рибљавање и сл.).
План одрживог коришћења, заштите и уређења вода подразумева следеће:
- водопривредна инфрастуктура има најстрожије захтеве у погледу простора који им је неопходан за развој. То проистиче из чињенице да вода, класификована као ”вода присутна на сливу”, добија атрибуте ’’водног ресурса’’ само на оним локацијама и потезима река на којима је обезбеђено грађење објеката у области уређења, коришћења и заштите вода. Зато је веома важно да се сви ти простори плански резервишу за водопривредну намену и заштите од обезвређивања, до кога би дошло уколико би се ту реализовали садржаји који су неспојиви са функцијама водопривреде. То се, нарочито, односи на привредне и друге садржаје који се граде на ширем сливу, а који би својим отпадним ефлуентима угрозили изворишта подземних и површинских вода;
- строги захтеви за простором неопходним за развој система у области вода пре свега се односе на: (а) изворишта површинских и подземних вода за регионалне и друге системе снабдевања насеља водом, укључујући и читаву зону заштите; (б) локације потенцијалних брана, акумулација и хидроелектрана; (в) површине земљишта највиших бонитетних класа погодних за развој система за наводњавање; (г) локације неопходне за реализацију постројења за пречишћавање вода (ППВ) и постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ);

Важна улога планског сагледавања свих садржаја водопривредне инфраструктуре у простору јесте: (а) да се пропишу услови грађења других система у зонама угроженим од поплава спољним и унутрашњим водама, како би се зауставио раст потенцијалних штета од поплава; (б) да се утврде стратешка решења заштите квалитета вода, антиерозионог уређења сливова и складног уклапања водопривредне инфраструктуре у еколошко окружење, (в) да се развој свих осталих привредних грана - посебно оних које користе и/или употребљавају велике количине воде за технолошке потребе - усклади са ресурсним могућностима у области вода.

1.4. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

На подручју Просторног плана наставиће се са даљом експлоатацијом минералних сировина на постојећим лежиштима нафте и гаса, подземних и геотермалних вода, лековитог блата, опекарских глина и песка, у складу са решењима добијеним од Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине.

У обухвату Просторног плана означен је истражни простор за извођење геолошких истраживања нафте и гаса на основу одобрења за детаљна геолошка истраживања нафте и гаса на територији северне Бачке, јужне Бачке, северног Баната и средњег Баната, на истражним просторима који обухватају и еколошки коридор Тисе, по основу решења за подручја:
- северне Бачке-истражни простор бр. 5069,
- северни Банат-истражни простор број: 5071,
- јужна Бачка-истражни простор број: 5074,
- средњи Банат-истражни простор број: 5072.

На простору обухвата Просторног плана, наставиће се са даљом експлоатацијом и истраживањем минералних сировина у складу са законом и одрживим развојем. Након експлоатације минералних

лежишта извршиће се рекултивација лежишта, као деградационих пунктова. У односу на положај експлоатационих и истражних поља (Реферална карта 4), не очекује се конфликт са еколошким коридором Тисе.

2. УТИЦАЈ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

2.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

На основу утврђених биодинамичких карактеристика популације, досадашњих развојних тенденција, планираних мера и очекиваних ефеката мера за спровођење Програма демографског развоја АПВ, као и прогнозираног привредног и укупног друштвеног развоја за подручје обухваћено израдом Плана прогнозиран је благи пад укупне популације, тако да ће се укупан број становника смањити за око 9,0%. У насељима ће се наставити процес депопулације. Неопходно је ову неповољну демографску ситуацију ублажити удруженим деловањем и спровођењем одговарајућих мера. Адекватним мерама на нивоу државе (активна популациона политика) и општине (развојни социјални и привредни програми) створити услове да се задржи становништво, обезбеђењем радних места и подизањем на виши ниво укупних услова живота у насељима у обухвату Плана. Мере популационе политике државе су по свом карактеру опште и неопходно их је допунити мерама органа локалне самоуправе, које би могле да делују на узроке који доводе до недовољног рађања.
Активирање локалне самоуправе у популационој политици и њен допринос у побољшању квалитета живота људи могуће је постићи стратешким и специфичним мерама. Свака општина на подручју Просторног плана може утврдити своје локалне мере, јер је широка скала компетенција и овлашћења локалне самоуправе чијим се вршењем може побољшати квалитет живота, што јесте један од неопходних услова за рехабилитацију рађања и родитељства.
Развојна улога међудржавног коридора реке Тисе рефлектоваће се посредно и на људске ресурсе у смислу постепених квантитативних и квалитативних промена. Пошто се ради о простору који има изразити потенцијал за развој, нарочито у погледу туризма и саобраћаја концепција развоја становништва заснива се на даљој концентрацији и јачању привредних функција, успостављању квалитетних саобраћајних веза, реактивирању водног и увођењу мултимодалног саобраћаја и др., што ће стимулативно деловати на могућности за запошљавање, а то је одлучујући мотив за подстицање позитивних миграционих токова. Позитивни миграциони токови се посредно одражавају на биолошко обнављање становништва с обзиром да највећи део контингента досељених чини млађе становништво у фертилној доби.
Тиса, као окосница регионалног повезивања и коришћења социоекономских потенцијала, отвориће могућности различитих видова прекограничне сарадње, као и могућности за унапређење животних услова кроз укупно јачање и повећање доступности саобраћајне и друге инфраструктуре.

2.2. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА И РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

2.2.1. Мрежа и функције насеља

Развој мреже насеља заснивање се на јачању веза са важнијим центрима у окружењу подручја Просторног плана, полицентричној структури, комплементарности функција и насељских садржаја. Перспективно ће јачати везе и комплементарне функције насеља дуж обала Тисе као предуслов формирања двојних градова.
Мрежа насеља у функцији специфичности посебне намене овог Просторног плана, дефинише се у ужем и ширем смислу. У ужем смислу под мрежом насеља се подразумевају сва насеља која се налазе у оквиру обухвата Просторног плана, док се у ширем смислу, мрежа насеља се протеже изван граница планског подручја и обухвата шире гравитационо подручје урбаних центара, односно полова развоја.

Будући развој насеља биће у великој мери опредељен просторно-функционалним односима и везама у непосредном окружењу подручја Просторног плана, ширем регионалном окружењу, на националном нивоу и кроз трансграничну сарадњу. У том смислу препознају се следећи нивои утицаја урбаних центара који се налазе ван обухвата Просторног плана, а од значаја су за просторну организацију система насеља у обухвату Просторног плана:

- Зрењанин, Кикинда и Суботица, као центри ФУП-ова националног значаја, који се налазе у непосредном окружењу насеља Просторног плана и који ће у планском периоду имати снажан утицај на подручје Просторног плана;
- Нови Сад као центар ФУП-а међународног значаја;
- Сегедин и Темишвар, као центри у суседним државама са којима се одвијају интензивне активности у

различитим областима.

Према моделу функционално урбаних подручја[31] АП Војводине до 2020. године насеља у обухвату Просторног плана припадају ФУП-овима: Новог Сада, Зрењанина, Суботице и Кикинде. Поједине општине налазе се у два ФУП-а (општина Жабаљ припада ФУП-у Новог Сада и Зрењанина, општине Нови Бечеј и Нова Црња припадају ФУП-у Кикинде и Зрењанина), док поједине општине тренутно не припадају ниједном ФУП-у (Ада, Нови Кнежевац). У наредном периоду се на простору АП Војводине може очекивати ширење утицаја центара функционалних урбаних подручја на поједина насеља која тренутно нису у саставу ниједног ФУП-а дефинисањем политика развоја које ће омогућити њихов самостални развој и даљи напредак, а односе се на подршку одређеним развојним пројектима који ће бити од значаја за даљи развој локалних самоуправа (нпр. пројекат у оквиру еврорегије ДКМТ „Индустријски парк на тромеђи Рабе"-општина Нови Кнежевац, пројекти везани за Тису-општина Ада).

Развој мреже насеља заснован је на следећој хијерархијској структури насеља на подручју Просторног плана:
- Локални општински центри: Ада, Чока, Нови Кнежевац, Тител и Жабаљ;
- Развијенији локални центри: Кањижа;
- Субрегионални центри: Сента, Бечеј-Нови Бечеј.

Како би се појачао утицај ових урбаних центара неопходно је унапредити и ојачати њихове хоризонталне функционалне везе. Предуслов за остварење ове концепцијске поставке је изградња инфраструктурних коридора и привредно јачање урбаних центара.

У успостављању структурно квалитетнијих међунасељских веза потребно је инсистирати на повезивању урбаних центара одређених регионалних целина путем процеса синхронизованог развоја комплементарних делатности из области рада (комплементарна привреда - усаглашавање производних програма и привредних капацитета - формирање кластера, рационално коришћење природних и друштвених ресурса, слободно кретање радне снаге, заједнички наступ на тржишту и др.), услуга и јавносоцијалне инфраструктуре (трговина, саобраћај, здравство, образовање, информације и др.) и екологије, уз елиминисање баријера административних границе свих нивоа.

2.2.2. Јавне службе

На развој и размештај јавних служби од великог утицаја је развој мреже насеља, постојећа мрежа објеката јавних служби, потребе корисника, особеност овог подручја и сл. Развој јавних служби ће првенствено зависити од економских кретања и децентрализације друштва, у којој ће општине, као локалне самоуправе, добити већа овлашћења. На тај начин ће се највећи део јавних служби развијати у складу са ангажовањем и плановима локалне самоуправе, обезбеђењем донација за конкретне пројекте, као и у складу са економским могућностима становништва, које ће значајно утицати на реализацију планираног развоја.

2.2.3. Рурална подручја

Економски развој руралних подручја представља витални предуслов демографске одрживости у обухвату Просторног плана. Стога се мора успоставити оптималан однос даљег развоја и експлоатације пољопривреде и ресурса од којих она зависи и са друге стране развоја других видова руралне економије, који су данас неретко сасвим атрофирани.

Посебну важност за развој руралних подручја има:
- постојање одрживих и јаких заједница са довољно бројним контигентом виталног становништва;
- задовољавајући квалитет живота и животни стандард, са перспективом запошљавања и задовољавајућег прихода;
- могућности запошљавања жена и школовања деце, као залога демографске стабилности подручја.

У зависности од типова и структурних карактеристика подручја, могућа је примена следећих програмских и развојних стратегија:
- стратегије комплементарности - за консолидована рурална подручја, где већ постоје резултати програмских активности,
- стратегије диверзификације и консолидације - за развијена рурална подручја, као подршка новим "производним линијама" у развојном сектору који је већ доминантан,

31 Према ESPON класификацији функционално урбано подручје представља променљив простор који обухвата морфолошко урбано подручје (МУП) града/насеља и његово шире окружење које генерише радну снагу града на 45-минутној дистанци од места становања.

- стратегије опоравка и обнове - реструктурирање руралног подручја и формирање базе за територијалну развојну стратегију.
- стратегије ребаланса - за рурална подручја са социјалним и просторним дебалансима,
- промотивне стратегије - за подручја са великим структурним и демографским проблемима у првим фазама програмских и плански активности.

У интегралном програмском приступу руралном развоју, коме је циљ хармонични социјални, привредни и просторни развој, за рурална подручја су од значаја три основне развојне области и програмска поља деловања:

- привредни развој
  - секторски и међусекторски развој - пољопривреда, трговина, туризам, угоститељство, индустрија.
- уређење простора и насеља
  - животна средина - геологија, флора, фауна, клима, технике вредновања животне околине,
  - насељски простор - мрежа насеља и центара, развој и уређење сеоских насеља, саобраћајна и комунална инфраструктура, градитељство.
- социјални и културни развој
  - друштвени простор - традиција живљења на селу, социјалне карактеристике, социјална структура,
  - културни простор - перцепција и слика подручја, природна и културна баштина

Привредни развој је основна подлога интегралног руралног развоја. То се посебно односи на демографски угрожена подручја и подручја која развојно стагнирају, док је за витална рурална подручја програмско тежиште углавном на уређењу руралног простора и насеља.
Снажан акцент се свакако даје развоју пољопривреде - њеном интензивирању, примени алтернативних производних програма, развоју еко-пољопривреде и домаће прераде пољопривредних производа, развоју задругарства и развоју шумарства, лова и риболова. Али, како је доходак који се остварује од пољопривреде често недовољан, а пољопривреда из различитих разлога постаје и економски непривлачна, у многим планским и програмским активностима испитују се могућности увођења допунских активности које би, не само оживеле пољопривредну делатност, већ би задржале постојеће и привукле ново становништво, повећале насељеност и унапредиле еколошке и естетске квалитете.

Слика 7: Узроци развоја допунских активности у руралним подручјима

Уочени видови допунских активности су:

- активности које су везане за пољопривредну производњу (прерада пољопривредних производа, пољопривредна механизација, сакупљање и прерада самониклог и лековитог биља итд.),
- активности које нису везане за пољопривредну производњу (домаћа радиност, телематика, социјалне услуге и сервиси, мали и средњи индустријски погони итд.),
- активности које су комбинација претходних (прерада дрвета, туристичка делатност у оквиру пољопривредних газдинстава, други облици руралног туризма, лов, риболов итд.)

Додатна привредна активност којој се придаје највише важности и од које се највише очекује је рурални туризам.

Облици туристичке понуде на руралним просторима који посебно доприносе регионалном развоју су тзв.

„путеви културне и природне баштине" или „тематски путеви" (на пример путеви вина, путеви сира и слично), често реализовани у комбинацији. Представљају регионалну мрежу места са природном и културном баштином, активностима и туристичким објектима, створену са јасно дефинисаним идентитетом и циљем опоравка села кроз одрживи туризам, без драстичних промена у локалној култури и начину живота.

Рурално уређење простора - У програмске активности ове развојне области спадају: уређење пољопривредног земљишта и водотокова, уређење комуналне инфраструктуре, очување биотопа и природне баштине, уређење насеља, уређење и изградња рекреативних садржаја, архитектонска изградња итд.

Основни принцип при планирању и уређењу руралног простора је превентивна заштита животне околине - очување и поштовање затеченог и природног окружења, односно очување и/или побољшање карактера сеоског пејзажа. Да би се концепт заштите животног окружења остварио, потребно је применити неке од следећих принципа:
- избор такве просторне дистрибуције, положаја и обима активности која најмање оптерећује животну околину,
- избор такве технологије и производне структуре делатности која најмање оптерећује животну околину.

Уређење самих сеоских насеља као комплексна активност у оквиру програма обнове села има за циљ:
- побољшање саобраћајне инфраструктуре, изградњом транзитних и локалних путева,
- побољшање комуналне сеоске инфраструктуре - водовода, канализације и депоновања отпада,
- обнова постојећих и изградња нових објеката ради побољшања квалитета услуга и становања,
- очување и унапређење просторних, амбијенталних и културних целина и вредности сеоских насеља,
- ревитализација и пренамена објеката уметничке и етнолошке вредности.

С тим у вези, један од основних императива програмских активности за уређење села је ослањање на традиционалне и аутохтоне облике руралног и архитектонског наслеђа у припреми насеља за нове функције и улоге.

Потребно је увођење различитих програма комуналног развоја оријентисаних на смањење сиромаштва и стварање услова за лакши приступ социјалним, здравственим, образовним и комуналним услугама, кроз активније учешће руралних заједница у сферама одлучивања. Програм руралног развоја АП Војводине („Сл. лист АПВ" број 20/11) уводи диверзификацију привредних активности која ће имати значајну улогу у обезбеђивању алтернативних извора запошљавања и дохотка већем сегменту руралне популације и делом утицати на смањење миграција. Диверзификација руралне економије нуди боља решења за потребе и потенцијале жена и мушкараца, унапређујући и нудећи веће шансе за њихово активно учешће у привреди и животу руралних области.
Социјални и културни развој даје руралном животу посебну вредност и значај. Наиме, само материјално благостање не може задржати људе на селу уколико је животна средина социјално осиромашена. Осим социјалне структуре и услуга - здравства, школства, дечје заштите, бриге о старим особама итд., велику пажњу у оквиру програма је потребно посветити активностима које се односе на оживљавање изворне културне традиције и локалних обичаја, промоцију сеоског пејзажа и локалних специфичности, као и активностима, које су фокусиране на побољшање квалитета међуљудских односа.
Да би се могла реализовати планска решења, потребно је:
- успостављање система руралног финансирања и система гаранција;
- подстицање самоорганизовања (ортаклуци) и задружног организовања унутар руралних заједница;
- развој свих инфраструктурних сегмената у сеоским подручјима;
- подстицање предузетничких иницијатива, нарочито у сегментима органске производње, сектору услуга (сеоски туризам, угоститељство и завичајне манифестације);
- унапређење нивоа и доступности саветодавних служби, као и едукацији становништва;
- развој агроиндустрије способне да на технолошки савремен начин апсорбује и финализује пољопривредне производе локалних заједница и тако вишеструко увећа њихову вредност.

Реализацијом оваквог концепта постићи ће се:
- смањење сиромаштва и нивелисање услова живота у селу и граду, чиме би се живот у руралним подручјима учинио привлачним избором за младог човека;
- раст и развој руралне економије и то не, као до сада на бази само пољопривреде, већ и на бази других активности;
- дугорочно посматрано на овај начин би се рурална подручја Потисја припремила за тржишни наступ, где не би представљала аутсајдере сведене на конзументе увозне робе (и то слабе платежне могућности) већ на равноправне такмаце, способне да квалитетним производима и услугама, на прави

начин и у пуној мери афирмишу свој регион.

Убрзано успостављање неопходних услова за доследнију и према томе, креативнију и ефикаснију руралну политику, треба да резултира смањивањем руралних проблема и унапређењем локалних развојних потенцијала.

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

3.1. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

3.1.1. Рурални развој и пољопривреда

Због значајних природних вредности у обухвату Просторног плана, које указују на јединственост подручја у ширим размерама, планска опредељења у области пољопривреде су:
- заштита природних вредности и усклађивање структуре пољопривредне производње са потребом очувања специфичности екосистема;
- уравнотежен развој насеља обухваћених Просторним планом кроз максимално коришћење дозвољених видова пољопривреде и непољопривредних делатности;
- очување и оптимално коришћење земљишта предвиђеног за пољопривреду и заштита од свих врста деградације: заслањивања, претеране употребе хемијских средстава, као и промене намене истог.

Повољни природни и створени потенцијали у области пољопривредне производње омогућавају развој различитих видова производње (ратарство, сточарство, воћарство), као и развој мањих агроиндустријских капацитета на бази расположивих сировина.
Бржи развој пољопривредне производње условљен је одговарајућим променама у структури производње које треба да прати и ефикасија организација откупа и промета основних производа пољопривреде.
Основна оријентација у пољопривреди биће производња здраве хране, лековитог и ароматског биља.
Технологија се мора усмерити и надаље трајно базирати на примени мера биолошке агрикултуре.
Иако интензивна и полуинтензивна пољопривреда има негативне последице на природне ресурсе у непосредном окружењу, никако није добро потпуно напуштање антропогеног утицаја на пољопривредним целинама. Ово може у дугорочном смислу имати још веће последице на станишта.
Органска производња представља неку врсту решења коју подржава Рамсарски биро и Конвенција за борбу против дезертификације.
Обезбедити одрживо коришћење издвојених травних станишта заштићених врста за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта. Заштиту и унапређење подручја еколошке мреже повезати са програмима обнове екстензивног сточарства и са очувањем генетске разноврсности (очување старих раса и сорти).
Постојеће салаше у атару потребно је задржати, с тим да је могућа изградња и нових салаша, уколико постоји интерес и економска основа за то. Реконструкција постојећих салаша може се дозволити у циљу стварања простора погодних за културне и уметничке делатности (галерије, уметничке колоније и сл.).

У појасу од 500 m од коридора и станишта не треба градити нове салаше због њиховог могућег утицаја на биљни и животињски свет.

Могуће активности у заштићеним просторима, у складу са принципима активне заштите:
КАМАРАШ - Контролисана примена традиционалних видова коришћења ресурса, као што су кошење и испаша (агроеколошке мере очувања биолошке разноврсности) представља основну меру заштите ливада и пашњака. Капацитет простора је већи него што има говеда на испаши, а овчарство је слабије заступљено и потребно га је развијати. Ширење производње здраве хране, производња намирница на макробиолошкој бази. Салашарски тип газдовања.
БИСЕРНО ОСТРВО - Воћарство и виноградарство - традиционално заступљено, због добрих природних услова предлаже се и у планском периоду.
ТИТЕЛСКИ БРЕГ - Контролисана примена традиционалних видова коришћења ресурса: кошење и испаша. Стварање и уређивање заштитног појаса по рубу платоа захтева промену намене пољопривредног земљишта (за реконструкцију степских станишта). Развој алтернативних видова пољопривреде на платоу: формирање пољозаштитних појасева, екстензивне културе воћњака, коришћење пашњака, производња лековитог биља и здраве хране - производња хране на биодинамичком принципу и органска храна.
СЕЛЕВЕЊСКЕ ПУСТАРЕ - Степске, ливадске и мочварне површине Резервата вековима су били

коришћени као ливаде кошанице или пашњаци, што указује да је традиционалан начин газдовања омогућио очување исконских животних заједница. Контролисани облици традиционалног коришћења природних ресурса представљају основне мере активне заштите у Резервату.
БЕЉАНСКА БАРА - Као меру заштите која може да допринесе очувању природних процеса, обезбедити традиционално коришћење простора и природних ресурса (сеча трске, излов алохтоних врста, сузбијање инвазивних врста).
ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ - Усклађена и контролисана испаша и кошење су добар метод одржавања травног покривача и спречавања обрастања природних станишта. Заштита великих дропљи као неопходан предуслов предвиђа очување пашњака уз њихово усклађено и одрживо коришћење - испашу и кошење. На тај начин дугорочно се обезбеђује материјална основа за екстензивно сточарство и производњу здраве хране.
Земљиште за обраду и гајење култура значајан је ресурс у резервату. Екстензивна пољопривреда може развијати само на површинама које су затечене преоране, уз обавезно укључивање агроеколошких мера којима се обрада земљишта подређује потребама заштите велике дропље. Могућности производње здраве хране.
СЛАНО КОПОВО - Присутни су испаша и кошење, са последицом одржавања травног покривача и спречавања обрастања у високу траву или грмље. Заштита природних вредности слатинских ливада предвиђа очување пашњака уз њихово усклађено и одрживо коришћење. Земљиште за обраду и гајење култура значајан је ресурс овог простора, а у циљу очувања природних вредности у току је пројекат откупа ораница и превођења у пашњаке. Могућности производње здраве хране.
РУСАНДА - Пољопривреда у непосредном окружењу односи се на увођење органске пољопривреде, узгој аутохтоних раса домаћих животиња и биљних сорти. Одрживо коришћење ресурса у пољопривредне сврхе подразумева и побољшање конвенционалних видова пољопривредне производње (правилна употреба и руковање органским и минералним ђубривом, контролисана употреба пестицида, поштовање принципа плодореда, подизање и одржавање пољозаштитних појасева и међа, спровођење испаше у складу са карактеристикама и капацитетом пашњака итд. Уведене су и законске подстицајне мере за спровођење органске производње (по грлу, или по кошници органски узгајаних домаћих животиња, по хектару органски произведених усева). Пажњу пољопривредника и заштитара у Европи привлачи и Концепт пољопривредне производње високе природне вредности (HNV farming) због важне улоге коју игра у очувању биолошке разноврсности. У Србији је испаша на „влажним сеоским утринама у низијским областима" окарактерисана као један од приоритетних пољопривредних система високе природне вредности са значајном агро-биолошком разноврсношћу. Полуприродна станишта, која се данас одржавају пољопривредном производњом високе природне вредности, од посебне су важности за очување природе у ЕУ због скоро потпуног ишчезавања великих комплекса природних станишта". у периоду када је Србија добила статус земље кандидата за чланство у ЕУ, очекује се да ће оваква подручја имати приоритет за коришћење.
ОКАЊ БАРА - Контролисана примена традиционалних видова коришћења ресурса, као што су кошење и испаша (агроеколошке мере очувања билошке разноврсности) представља основну меру заштите ливада и пашњака. Капацитет простора је већи него што има говеда на испаши, а овчарство је слабије заступљено и потребно га је развијати. Стварање и уређивање заштитног појаса по рубу природног добра, тамо где је земљиште лошијег бонитета, захтева на неким местима промену намене пољопривредног земљишта. Поред екстензивног коришћење простора на неким деловима природног добра треба предвидети развој алтернативних видова пољопривреде. Производња здраве хране или лековитог биља пореклом са заштићеног подручја може да се појави као елеменат комплексне туристичке понуде.

3.1.2. Развој туризма, организација, уређење туристичких и рекреативних простора

Анализом природних и антропогених ресурса, еколошких обележја простора, као и до сада изграђених објеката туристичке инфра и супраструктуре, показало се да се на подручју Потисја може рачунати на развој више облика туризма. Поред тога, и анализе основних обележја и доминантних трендова који су присутни на тржишту иностране и домаће тражње показале су, такође, оправданост селективног развоја туризма и постојање тржишта тражње за више различитих садржаја туристичког производа, који се могу формирати на бази расположивих локалних ресурса. Зато су, при утврђивању носећих облика развоја туризма коришћена два основна критеријума:

- ресурсна утемељеност туризма, која подразумева постојање туристичких ресурса-природних и антропогених, са одговарајућом типолошком структуром, довољним нивоом атрактивности и туристичке функционалности;

тржишна оправданост развоја туризма, која се темељи на постојању задовољавајућег обима и структуре тражње (домаће и иностране) за расположивим ресурсима и садржајима туристичког производа који се на бази њих могу формирати.

БАЊСКИ ТУРИЗАМ

Постојећи објекти здравствено-лечилишног, односно бањског туризма, као и извори минералне и термоминералне воде могу се искористити за даљи развој бањског туризма. Њихова валоризација је у директној зависности од степена истражености и начина каптирања извора, издашности и хемијског састава воде, лековитог дејства на људски организам, као и квалитета медицинских, рехабилитационих и рекреативних програма, услуга и објеката, доступности и уређености простора и естетских својстава и пејзажа.

У Потисју је запажена добро развијена понуда здравствено-лечилишног туризма, као и квалитет и разноврсност термоминералних вода, које омогућавају формирање широке понуде здравствено-лечилишних услуга. Трендови на међународном тржишту везани за спа и велнес услуге, отварају простор за формирање нових садржаја и најбрже ефекте позиционирања бања у постиском региону, пре свега на домаћем, а потом и на међународном тржишту.

Осим рекреативних и лековитих својстава, најатрактивнији бањски центри утичу на унапређење естетских својстава пејзажа изграђеног и отворених простора.

У плановима развоја туризма и просторним плановима неопходно је афирмисати бањски туризам у Потисју у смислу диференцирања понуде са здравствено-лечилишног туризма на спа и велнес програме, те на тај начин постојеће капацитете и објекте физички раздвојити од пацијената на лечењу и преоријентисати их на понуду за туристе. Куриозитетна својства високих температура термоминералних вода могу се искористити за формирање аква паркова са целогодишњом понудом.

Садржаји који могу чинити веома атрактивну, на тржишту тражену, понуду за велнес услугама развијаће се у бањама: Кањижа, Русанда у Меленцима и Јодна бања у Бечеју. Оне ће бити нарочито актуелне када буду издиференцирале понуду и физички раздвојиле садржаје за пацијенте на лечењу и понуду за туристе. У планском периоду изградњом бањског комплекса и спа центра у Новом Милошеву, добиће се значајан објекат који ће употпунити понуду овог облика туризма.

У правцу развоја бањског туризма, као веома значајног сегмента понуде, основни потенцијали су следећи: Бања Кањижа, Русанда- Меленци, Јодна бања- Бечеј, Спа центар у Новом Милошеву (планирано); развој бањских капацитета на основу термоминералних извора у општинама Сента, Чока и Ада (у КО Мол (локалитет Орловача) Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине је издао решење о залихама, лековитости и употреби у балнеологији).

ЕКО ТУРИЗАМ

Еко туризам обухвата очуване делове природе, пре свега заштићена подручја у Потисју, које је могуће посебним програмима, укључити у програме развоја туризма. У оквиру еко туризма одвијаће се следеће активности:

- туризам посебних интересовања: посматрање птица - „birdwatching!", фото сафари и сл.
- јахање, вожња бициклима, стручно и научно упознавање и проучавање природних вредности, скупљање лековитог биља, печурака и друго,
- школе природе и школе у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручни и студијски боравци за одрасле,
- школе природе и школе у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручне и студијске боравке за одрасле.

Ресурсна основа за еко туризам се налази у еколошком коридору Тисе и следећим заштићеним природним добрима у обухвату Просторног плана:

- КАМАРАШ - уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности (делимична реконструкција хортикултурног наслеђа парк-шуме и реконструкција старих туристичких објеката у традиционалном стилу); Посматрање птица и фото-сафари. Ревитализацијом кудељског језера постоји могућност и за одређене рекреативне активности на једној деоници обали према насељу Хоргош;
- СТАРА ТИСА КОД БИСЕРНОГ ОСТРВА - рибњаци ПИК „Бечеја" због свог рибљег фонда који се на њима узгаја представљају хранидбену базу за многе врсте птица, од којих је велики број строго заштићених и заштићених врста, што пружа могућности за посматрање птица („bird-watching");
- ЦАРСКА БАРА - природне вредности у Резервату се могу сагледати кроз вожњу туристичким бродом до видиковца на Царској бари, шетњу «стазом здравља» од туристичког пункта до поменутог

видиковца, вожњу бицикла по насипима, вожње кануом и чамцима дуж тока Старог Бегеја, посматрање птица (birdwatching) и посматрање дивљачи уз присуство водича (hunting- watching). Посматрање Резервата из ваздуха се може обавити моторним змајем. Спортски риболов је дозвољен на деоници леве обале Старог Бегеја.

- ТИТЕЛСКИ БРЕГ - туристичка понуда планирана ван заштићеног подручја, а посета и активности у Резервату највећим делом ограничена на просторе са режимом заштите III степена. Могуће су посете већег броја мањих група (највише по 25 особа). Уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности: излетничке стазе (пешачке, бициклистичке, коњичке), организоване вожње фијакерима или санкама кроз највеће сурдуке и пољске путеве на ободу платоа. Етно - смештај у реконструисаним старим објектима у традиционалном стилу, салашима, типичним кућама Шајкашке. Постављање етно-изложби у етно-кућама са ручним радовима, ношњом и старим дрвеним предметима из овог краја, као саставним деловима туристичке понуде. Едукативне стазе са пунктовима за упознавање живог света, проматрање птица и геоморфолошких творевина. Организоване вожње бродом по Тиси за разгледање атрактивног рељефа Брега. Посматрања са доминантних положаја на тромеђи Бачке, Баната и Срема: улива Бегеја у Тису, великог ушћа Тисе у Дунав, пространства Шајкашке, разливног тока Бегеја са Царском баром и Ечанским рибњацима, источног побрђа Фрушке горе.
- СЕЛЕВЕЊСКЕ ПУСТАРЕ - Резерват представља изузетно атрактивно подручје за екотуризам у одређеним периодима године (цветање перуника и орхидеја, сеоба птица), што мора да се одвија организовано у пратњи водича. Постојећа едукативна стазу делимично задовољава потребе посетиоца и пружа добру основу за даљи развој екотуризма. Локалне иницијативе за развој сеоског туризма такође могу да уврсте посету Резервата у своје туристичке понуде, али (због изузетне осетљивости простора) само у сарадњи са управљачем. Како је непосредно окружење Резервата сиромашно зеленим површинама, планска ревитализација еколошких коридора између субјединица (на подручју заштитне зоне) може допринети унапређењу стања дивљачи у ширем подручју. Ревитализацијом дела старог позајмишта песка у заштитној зони Резервата постоји могућност за уређење простора за рекреацију, одмор и камповање, чиме се отварају могућности и за проширење едукативног туризма.
- БЕЉАНСКА БАРА - Подручје Бељанске баре пружа могућност за одвијање контролисаних активности попут шетње прописаним стазама, фото-сафарија, спортског риболова, „bird- watching"-а и слично, а у циљу упознавања природног добра и развијања еколошке свести посетилаца.
- ЈЕГРИЧКА - Дестинација за долазак посетилаца на кратке дневне посете, као и изградњу туристичких објеката за дужи боравак посетилаца, затим угоститељских објеката и специјалитета овог краја, као и спортско-рекреативних локалитета на отвореном простору.
- СТАРИ ПАРК У НОВОМ КНЕЖЕВЦУ - Стављање парка у туристичку понуду, обнова, уређење и стављање у функцију туризма старих дворaца (обилазак дворaца)
- ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ - У резервату је изграђен центар за посетиоце прикладан посете мањих група. Предвиђено за презентацију заштићеног подручја, као и за продају сувенира (рукотворине, ручни радови, пласман робе локалног становништва, мед и сл,)
- ОКАЊ БАРА- Уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности: излетничке стазе (пешачке, бициклистичке, коњичке). организоване вожње фијакерима или санкама пољским путевима. Могуће су посете већег броја мањих група. Код обележавања излетничких и едукативних стаза избор пунктова треба да обухвата различите типове станишта како би сви били презентовани. Посебно су интересантна проматрања птица на Окањ бари. У служби еколошке едукације може да се формира визиторски центар, истраживачка станица, осматрачница и сл. Едукативна стаза може да обухвати део терена и наведене објекте на основу унапред припремљеног, педагошки осмишљеног програма.
- ХРАСТ ЛУЖЊАК У ДВОРИШТУ ЦРПНЕ СТАНИЦЕ КОД КУМАНА - У оквиру туристичке понуде може се приликом посете насеља Кумане и Тараш обићи и ово заштићено стабло.

ЛОВНИ И РИБОЛОВНИ ТУРИЗАМ

Лов и риболов су заузимају свакако важно место по питању атрактивности њихове туристичке понуде. Док је са једне стране ловни туризам у заостајању по резултатима из краја 80-тих, риболовни туризам добија замах отварањем углавном приватних контролисаних риболовних терена са комплетном понудом. Подизање комбинованих пољозаштитних појасева травне вегетације и високог зеленила ради унапређења стања шумских и шумостепских коридора ствара станишта врстама које радо користе обрађене површине за исхрану. Усмерено уређење предела у правцу побољшања квалитета ловишта у складу је са међународним стандардима заштите природе. Поред ове улоге, одређени појасеви заштитног зеленила специфичног састава и структуре могу допринети и развоју ловног туризма. Добра материјална основа, бројност дивљачи и дуга традиција лова представљају добре предуслове за даљи организован развој ловног туризма који треба да буде окренут како иностраном, тако и домаћем

тржишту.

Видови ловногтуризма:

- Према врстама дивљачи - ловни туризам подразумева лов на ситну или на крупну дивљач, односно на пернату или на длакаву дивљач;
- према типу ловишта - ловни туризам подразумева лов у шумским (претежно ограђеним) ловиштима, ловни туризам на аграрним површинама и ловни туризам везан за водене површине;
- према сезони лова - пролећни, летњи, јесењи и зимски, при чему је почетак тзв. главне ловно- туристичке сезоне у октобру, која траје све до јануара.

Риболовни туризам треба развијати на риболовним подручјима отвореног типа (Тиса и ДТД канал) и затвореног типа (рибњаци, језера). Овај вид туристичке понуде постаје све актуелнији, као основна понуда за све већи број специјализованих туристичких агенција, али може бити и додатни садржај боравка.

У Потисју постоји добра ресурсна основа за развој ових облика туризма, а уз интензивирање туристичке понуде и контролисан развој активности лова и риболова створиће се добри предуслови за организован развој ових облика туризма. Основу за развој чине:

- Ловишта: „Горњи рит"- Ада, „Капетански рит"- Кањижа, „Сенћански салаши"- Сента, „Доњи рит"- Мол, „Чик"- Бачко Петрово Село, „Доњи рибњак"- Бечеј, „Бечејски салаши"-Бечеј, „Бисерно острво"- Нови Бечеј, „Ушће"- Тител, „Стара Тиса"- Жабаљ, „Дорошка"-Тител, „Новокнежевачки ритови"- Нови Кнежевац, „Пинтоват"- Ђала, „Ревеница"- Српски Крстур, „Велики рит"- Чока, „Рибњак Златица"- Јазово, „Шујмош"- Падеј, „Беле воде"-Бочар, „Милошевачки рит"- Ново Милошево, „Арача"- Нови Бечеј, „Рибњак Ечка"- Лукино Село, „Црвенка"- Кумане, „Елемир"- Елемир, „Тиса"- Зрењанин.
- Риболовишта: Спортски риболовачки клуб „Тиса", Стара шума на обали Тисе, Ада; Језеро Буџак Мол; Рибњак Бечеј, Бељанска бара, Бечеј; Реке Тиса и Златица, Канали и Мртва Тиса Златица- Рибњаци, Чока; Тиса код Мартоноша, Кањижа; Риболовна места на Тиси и Мртвајама Тисе, Сента; Тиса код Мошорина; Стара Тиса Чуруг и Јегричка Жабаљ; Тиса дуж територије града Зрењанина, и др.

Развој локалитета ловног и риболовног туризма усаглашен је са еколошким коридором Тисе.

СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ ТУРИЗАМ

Активности се одвијају на отвореном простору, као и у постојећим објектима спорта и рекреације. У обухвату Просторног плана постоји велики број објеката и садржаја намењених одмору и рекреацији. Чињеница је да су ти објекти претежно у лошем стању и да се недовољно користе, као и смештајни капацитети. Потенцијали за развој активног туризма могу се пронаћи у готово сваком насељеном месту обухваћеном Планом. Даљи развој овог облика туризма мора бити значајније подржан и добро осмишљен.

Спортско-рекреативни туризам у Потисју чинила би база бројних садржаја које пружају могућност активног боравка у природи, као и спортско-рекреативни садржаји.

Ресурсе за развој активног вида туризма чине плаже, излетишта и спортско-рекреативни објекти у општинама. Излетишта постоје на више локалитета. Уређена функционишу на локалитетима код Мартоноша, Кањиже, Сенте, Падеја, Аде (комплекс базена и спортско рекреативних терена), код Бечеја, Новог Бечеја, на Тиси дуж територије града Зрењанина код ''излетишта Бабатово'' и код "излетишта на Тиси код Жабаљског моста" и код Тителa.

Коришћење постојећих спортско рекреативних објеката, као и планирање нових, има за циљ масовније коришћење за локално становништво, као и промоцију активног туризма на ширем тржишту (турнири, такмичења и сл.). Развој активног туризма се заснива на постојећим и планираним објектима у зони еколошког коридора.

КУЛТУРНО-МАНИФЕСТАЦИОНИ ТУРИЗАМ

Дефинише се и као „Градски туризам и догађаји" и изузетно добре потенцијале има у потиском региону. Антропогени туристички ресурси (етнографски, уметнички, амбијентални и пејзажни, манифестације и посебно изграђене атракције) на подручју обухваћеном Планом су бројни и разноврсни и због њиховог значаја и аутентичности расте и њихова атрактивност и потреба за валоризацијом у туристичком смислу. Коришћење културно-историјских споменика, као мотива туристичких потреба све више ће се имплементирати у туристичку понуду, што се посебно односи на презентацију непокретних културних добара која су у Потисју бројна. Манифестациони туризам је такође добро развијен јер се годишње на овом подручју одвија близу 90 манифестација, из области културе, музике, спорта, етно садржаја и стваралаштва, али је мали број њих интернационалног карактера. Понуда манифестационог туризма може се унапредити увођењем стандардизације манифестација, које имају тенденцију да добију

интернационални карактер. За развој културно-манифестационог туризма у Потисју неопходно је активно коришћење постојећих културних, привредних и људских потенцијала и адекватна презентација антропогених ресурса.

Културно-манифестациони туризам, који ће користити предности богатог културно-историјског и етнолошког наслеђа, етно-архитектуре, индустријског наслеђа, као и традиционалних манифестација.

Сента представља центар сецесије У Потисју. Ревалоризација културног наслеђа сецесије добиће на значају кроз промоцију културних стаза у ширем окружењу.

Ревалоризација и ревитализацију индустријског наслеђа, посебно: пловних канала и инжењерских објеката на њима, магацина различите намене из периода XVIII, XIX и почетка XX века, објеката старих циглана, ветрењача и објеката са сачуваним индустријским мобилијаром.

Атракције које се истичу за развој културно-манифестационог туризма су следеће:
Заштићена културна добра: споменици културе (Базилика Светог Михајла-Арача, средњовековна црква у Новом Бечеју, Преводница „Шлајз" у Бечеју, Римокатоличка црква „Светог тројства" у Чоки, Српска православна црква „Вазнесења Господњег" у Чуругу), једно значајно место (Место битке из 1697. год. код Сенте), једно археолошко налазиште (Калварија-Тителски плато у Тителу) категорисаних као непокретна културна добра од изузетног значаја; као сва остала непокретна културна добра од великог значаја.

Манифестације и догађаји: у обухвату Просторног плана се током године одржава 86 манифестација различитог садржаја - културних, спортских, верских од којих су најважније следеће:

- Општина Кањижа: Дани цветања реке Тисе, Ноћ музеја, Међународна кајакашка регата - спомен такмичење „Золтан Кањо", Атлетски и пливачки маратон ''Хоргош-Кањижа'',
- Општина Нови Кнежевац: Кочоватска хајка - лов на лисице - Банатско Аранђелово, Севернобанатски сусрети фолклорног стваралаштва, Такмичење у кувању рибље чорбе и гулаша, Еко камп, Лагани тиски спуст, Фестивал камерне музике „Тисин цвет" - Нови Кнежевац, Сомијада - Српски Крстур,
- Општина Сента: Такмичење у ручном шишању оваца и кувању перкелта и изложба млечних производа - Горњи Брег, Жетелачка свечаност подкарпатског басена, Фестивал цветања Тисе, дечији фестивал „Море осмеха", мото сусрет, међународни фестивал мажореткиња, Моја Сента, фестивал Плесна панорама, Велика Госпојина, међународни фестивал топловаздушних балона као и изложба модела и такмичење у макетарству, Сремечеви дани, Никољдански традиционални фестивал укуса и ракије, Божићна кавалкада,
- Општина Ада: „Човек, река, риба", Коњичка тура Бачком, Потиско пролеће, Пливачки митинг, КУП Аде - Међународно такмичење младих риболоваца, међународни мото сусрет, Гастро дани (постављање рекорда званично уписаног у Гинисову књигу рекорда)
- Општина Кикинда: Северобанатске жетвене свечаности - Сајан,
- Општина Бечеј: ЕТНОС - Фестивал етно стваралаштва, Сетвени сајам - Бечеј, Трка до Тисе - Бачко Градиште, Петровоселски летњи дани - Бачко Петрово Село,
- Општина Нови Бечеј: Дани Јосифа Маринковића - „Обзорја на Тиси", Великогоспојински дани, Чамац на Тиси - Тиса река љубави - Нови Бечеј, Штрудлијада - Ново Милошево,
- Општина Жабаљ: Веслачка регата на Старој Тиси - Чуруг, Пливање за часни крст - Жабаљ,
- Општина Зрењанин: Дани пива, Међународни фестивал хорова - Зрењанин, Светско првенство у кувању чобанског паприкаша - Меленци,
- Општина Тител: Стварале су и стварају наше вредне руке, Великогоспојинске свечаности.

Наведене манифестације су директно везане за реку Тису или су веома значајне за насеље у коме се одржавају и имају традиционални карактер.

Вински туризам - обзиром да се у обухвату Просторног плана на традиционалан начин производе квалитета вина, потребно је укључити дестинације у винске руте: Чока, Бисерно острво; манифестације су: Фестивал вина и љубави - Арадац, Дегустација вина - Мол, Дани вина и виноградара - Иђош, „Тарашки виногради". У перспективи је и значајније коришћење винограда у Чоки.

НАУТИЧКИ ТУРИЗАМ

Наутичка сезона на Тиси може да траје од априла до октобра. Наутичка сезона, дакле, за разлику од купалишне, траје много дуже, што представља могуће продужавање сезоне са лета и на пролеће и јесен. При томе је неопходно истаћи да у пролеће и јесен Тиса има далеко више воде него у лето па је и пловидба сигурнија и пријатнија.

Развој наутике и наутичког туризма на Тиси је у почетној фази. Постоје само природни потенцијали на које је указала и Стратегија туризма Републике Србије 2005-2015, као и Студија мреже прихватних објеката наутичког туризма на Тиси у АПВ (2007).

Планирани објекти наутичког туризма су подељени на одређене категорије, а реализација се планира на потенцијалним локацијама:

- Марине (Кањижа, Сента, Ада, Бечеј, Нови Бечеј, Жабаљ, Тител),
- Туристичко пристаниште (Нови Кнежевац, Ада, Бечеј, Тител),
- Привезишта за чамце (Санад, Сента, Мол, Бачко Петрово Село, Чуруг, Тараш, Зрењанин- излетиште на Тиси - код Жабаљског моста, Мошорин, Тител, Книћанин),
- Наутичка сидришта (Мартонош, Кањижа, Адорјан, Нови Бечеј, Тител).

Постоји могућност формирања нових објеката наутичког туризма и на другим локалитетима где за то постоје одговарајући услови, а према условима надлежних институција и законском регулативом (одговарајућа урбанистичка разрада, израда пројектне документације и студије оправданости).

Марине (прихватни објекти наутичког туризма):

Са аспекта наутичког туризма основни прихватни објекти су марине и наутичко-туристички центри. Марина је објекат наутичког туризма специјализован за пружање услуга веза, снабдевања чувања одржавања и сервисирања пловних објеката, пружања угоститељских услуга, услуга изнајмљивања пловних објеката као и других услуга у складу са захтевима наутичког туризма.Наутичко-туристички центар јесте марина највише категорије са
организованом школском обуком за најмање једну врсту спортско-наутичких активности на води (мотонаутика, једрење, једрење на дасци, скијање на води, кајак и веслање и др.), као и са изграђеним објектима и пратећом опремом за најмање две врсте спортских или рекреативних игара (тенис, голф, пливање, јахање итд.). Обзиром на основну намену, марине се могу поделити на: комерцијалне, мешовите и клупске. Остале врсте прихватних објекта наутичког туризма су наутичка сидришта, привезишта и туристичка пристаништа.

Основни елементи за категоризацију марина су: (1) обезбеђење и заштита акваторије од дејства таласа, ветра, ледених санти, пливајућих предмета и наноса; и (2) обезбеђење дубине акваторије марине и прилазног навигационог дела (кота дна) мора бити у периоду ниског пловидбеног нивоа већа од највећег газа наутичког пловног објекта за чији је прихват марина технички оспособљена. Остали елементи за категоризацију марина детаљно су разрађени у оквиру Правилника о врстама, минималним условима и категоризацији објеката наутичког туризма („Сл. гласник РС", број 69/1994), по ком се она врши према условима у поглед уређења опреме и врсте услуга које марине морају испуњавати (обавезни елементи), и других услова и садржаја којима располажу (изборни елементи). Просторним планом се утврђују планске смернице развоја марина. Ближе локације, правила и критеријуми уређења марина биће утврђене планом детаљне регулације, на основу одговарајућих истраживања и техничке документације.

РУРАЛНИ ТУРИЗАМ

Рурални туризам у последње време доживљава велику експанзију и могућности за његов развој веома велике. Развој руралног туризма представља активирање постојеће материјалне базе (у сеоским домаћинствима и на салашима), кадровско и организационо оспособљавање становништва за пружање туристичких услуга смештаја, исхране и понуде садржаја у простору. Чињеница да је на овом простору увек била присутна, као и да и данас постоји, веома шаролика национална структура становништва указује на могуће постојање бројних етно обележја - ношња, обичаји, фолклор, традиционална рурална економија и др. На жалост, бројна од ових обележја су замрла, или су потпуно ишчезла. Постојање оваквих локалитета у знатној мери подстиче кружне туре, као значајан сегмент туристичке понуде Војводине. У Потисју има доста атрактивних објеката који су у функцији руралног туризма или би се могли туристички активирати.
Туристичка тражња, нарочито инострана, за етно мотивима стално се увећава и све више усмерава ка етно-туристичким дестинацијама, са карактеристичним и изворним обележјима своје понуде. У оквиру специфичних и за туризам потенцијално атрактивних руралних амбијенталних целина треба истаћи салаше. Они чине потенцијално атрактивне туристичке пунктове, од којих се већина може самостално или комплементарно укључити у интегрални туристички производ овог простора. Да ови рурални амбијенти имају изгледну туристичку перспективу показује пример суседне Мађарске која је постала водећа европска земља у погледу туристичког активирања ових простора, са разноликим садржајима туристичког производа - екотуризам, агротуризам, ловни туризам, туризам посебних интересовања и друго.

Бројна сеоска домаћинства могу се активирати и укључити у понуду руралног туризма. Туризам на селу, подразумева боравак у сеоском домаћинству, употпуњен са мноштвом активности и мотива - упознавање са сеоском архитектуром, посету етно-кућама, учествовање на сеоским манифестацијама. Код овог облика туризма посете су најчешће у пролеће и јесен, али је могуће продужење сезоне обогаћивањем понуде.
Рурални туризам, као све присутнији и траженији облик, који ће својом понудом у руралном амбијенту понудити туристима све компаративне предности овог простора (здрава храна, вино, домаћа радиност, стари занати, културно-историјски мотиви).

Салаши и сеоска домаћинства су основ за развој руралног туризма: Салаши Пољанице- Косоруш салаш, Бечеј; Салаш „Слано Копово", Нови Бечеј; Етно кућа „Краљица воћа" Сента; Етно кућа „Богојевић" Тител; Салаш 84, Чарда Дебели Лад, Чурушка ветрењача, Бабин салаш, Моникин салаш Ђурђево, Жабаљ; Етно кућа „Бело блато", Бело блато.

Значајне атракције за развој руралног туризма као допунске делатности осталих видова су још и Винарија Чока, виногорје у Арадцу и Бисерно острво код Новог Бечеја.

Просторна дистрибуција туристичких активности

За даљи развој туризма у Потисју, а у складу са потенцијалима и досадашњим развојем одређених сегмената туристичке понуде, могуће је развити више видова атрактивне туристичке понуде. На основу примењених критеријума (мотивски, просторни, еколошки, економски, функционални) и могућих облика туризма, уз поштовање принципа одрживог развоја, дефинисани су стратешки приоритети развоја основних облика туризма.

Досадашња истраживања, параметри и резултати добијени истраживањем Просторног плана, указују на чињеницу да Потисје може и треба да буде јединствена туристичка дестинација, јер оно представља јединствен географски простор који спаја река Тиса целом својом дужином. Ово јединство и функционисање потиског региона као целине мора се одразити и на јединство управљања дестинацијом, усаглашавање развоја, повезивање атракција, интеректорском и интеропштинском повезивању.

Подручје обухваћено Просторним планом за сада нема статус туристичког простора (дестинације, субдестинације), али има све неопходне елементе који су дефинисани важећим документима за туристичко подручје, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу АП Војводине (Просторним планом АП Војводине дефинисано је Доње Потисје: Тиса, канал ДТД, СРП Стари Бегеј - Царска бара, СРП Слано Копово, Парк природе Јегричка, рибњаци, Бечеј, Бисерно острво, Тител, Бања Русанда, Арача, Каштел Ечка, дворац Фантаст, туристичке манифестације, риболовни ревири); традиционални центри Зрењанин и Бечеј; нови приобални туристички центри; као туристичка дестинација).

Закон о туризму Републике Србије уводи појам туристички простор, који подразумева јединствену и недељиву географску и функционалну целину природних и створених ресурса и вредности од значаја за туризам. Туристичка дестинација дефинисана је у Закону као одредиште туристичког путовања, које својом опремљеношћу омогућава прихват и боравак туриста. Дефиниција туристичке дестинације је нешто шира у стручној литератури, те туристичка дестинација представља географско заокружено подручје, које нуди одређен микс туристичких услуга тзв. интегрални туристички производ (од услуга ноћења, прехране, забаве, рекреације до других услуга за активности слободног времена). Стратегија развоја туризма Републике Србије и Маркетинг стратегија туризма Војводине препознају 7 дестинација, које су обликоване на основу административних јединица округа: Севернобачки, Западнобачки, Севернобанатски, Средњебанатски, Јужнобанатски, Јужнобачки и Сремски. Тиса, не само да је гранична река између постојећих дефинисаних дестинација Средњи Банат и Јужна Бачка, већ се на основу појединих развојних докумената, област кроз коју протиче река дели на Горњу и Доњу Тису.

Са аспекта туристичког развоја подручје Просторног плана треба посматрати као просторне целине Горњег Потисја и Доњег Потисја, где је Доње Потисје већ издефинисана туристичка дестинација која представља:

- зону етно-културолошких вредности
- зону специјалних резервата природе
- зону бањског и спортско-рекреативног туризма
- зону приобаља и акваторијума Тисе и канала ДТД
- зону руралних подручја.

Претпоставка је да ће потенцијални туристи упражњавати више видова туризма једнократно (нпр. излетнички, културно-манифестациони, рурални) што посебно треба обрадити аспектом туристичке промоције. Један од основних предуслова одрживог развоја туризма је план едукације свих учесника у туризму: туристичких радника, локалног становништва, туриста и свих осталих укључених у туристичке и пратеће активности. Носиоци дестинацијског менаџмента на подручју обухвата Плана су туристичке организације општина. Основни извор слабости и кочнице у
досадашњем развоју Потисја туристичке организације су виделе у неадекватној кадровској оспособљености, недостатку добрих програма за валоризацију туристичких потенцијала, као и недовољној информисаност становништва и потенцијалних давалаца туристичких услуга. Будући развој

туризма на посматраном подручју зависиће пре свега од способности туристичких организација да препознају своју улогу и значај у доношењу и спровођењу стратешких докумената, а посебно у имплементацији истих. За даљи развој туризма значајно је креирање бренда потиског региона. Примарне активности су: преокретање слике о овом подручју и његовим насељима, креирање позитивне слике о подручју и постизање жељене економске користи за његову популацију, пословање и акције.

За даљи развој туризма неопходно је унапређење туристичке инфраструктуре, као претпоставка реализације туристичке привреде, која обухвата:

- обезбеђење оптималног смештајног капацитета,
- обезбеђење инфраструктуре за потребе одређених видова туризма (специфични облици туризма) и
- обезбеђење довољно информација о туристичкој дестинацији (туристички информациони центри, туристички сајтови, проспекти, база података туристичке привреде, постављање туристичких ознака у насељима и на Тиси за потребе наутичког туризма итд.).

3.1.3. Шумарство и лов

Развој шумарства на подручју посебне намене заснива се на следећим поставкама и опредељењима:

- коришћење шума у складу са одрживим развојем кроз општекорисне функције и производне функције (коришћење дрвне масе и других шумских производа, наменске производње дрвне масе за енергетске потребе и др.);
- повећање површина под шумском вегетацијом пошумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика подизања зеленила;
- повећање површина под шумама у циљу побољшања сировинске базе за примарну и финалну прераду дрвета.

Концепција развоја ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовања популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Развој ловства на подручју посебне намене заснива се на следећим поставкама и опредељењима:

- већа валоризација потенцијала ловне делатности кроз изградњу партнерства и координацију са другим делатностима (шумарство, туризам и др.);
- заштита угрожених и ретких врста дивљачи;
- повећање бројног стања крупне и ситне дивљачи;
- унапређење генетске основе, структуре дивљачи и квалитета трофеја;
- изградња и реконструкција ловно-техничких објеката и пратеће инфраструктуре;
- обавезан мониторинг са применом међународних стандарда, конвенција, прописа из других области (ветерине и др.).

3.1.4. Мала и средња предузећа (мсп)

Развојна улога међудржавног водног/пловног пута-реке Тисе одразиће се на даљу концентрацију и јачање привредних функција, успостављање квалитетних саобраћајних веза, реактивирању водног и увођењу мултимодалног саобраћаја и др. Правци одрживог развоја привреде биће засновани на синергији развоја сектора индустрије, пољопривреде, туризма и услуга.

- Диверзификовани развој прерађивачког сектора индустрије (прехрамбени комплекс, прерада дувана, лековитог биља, металопрерађивачка, дрво-прерађивачка, текстилна и кожарска индустрија, прерада угљендиоксида, индустрија грађевинског материјала, прерада и производња сиве лепенке, графичка индустрије и др.) заснован на примени савремене еколошки ефикасне технологије, знања, иновација, истраживачко-развојне активности.
- Пољопривреда и рибарство, заснована на ефикасној производњи, малим погонима за прераду, сигурном пласману производа, развоју сточарства, воћарства, повртарства, брендирању производа, удруживању произвођача; значајну шансу развоја пољопривреде чини синергија са туризмом кроз пласман производа, ангажовање у сеоском туризму, мотивисање младих и др.
- Туризам, са централним туристичким производима и пројектима регије Тисе; пројекти ће допринети побољшавању стандарда и запослености локалног становништва, истовремено подстичући развој пољопривреде, подижући атрактивност региона за инвестирање, те доприносећи побољшању демографске структуре.
- Развој и диверзификација сектора услуга, посебно трговине, послова са некретнинама, пословних услуга, финансијских, информатичких, техничких, занатских, личних услуга, услуга јавних служби - здравста, школства, социјалне заштите, културе, комуналних услуга.

Приоритет динамичнијег привредног развоја подручја Просторног плана представља развој малих и

средњих предузећа, како због стварања услова за брже запошљавање и пораст прихода становништва, тако и због потреба и могућности активирања локалних потенцијала (сировинско залеђе, квалификована радна снага). Ова предузећа ће имати посебан значај у смислу стабилизације услова привређивања, пре свега због њихове високе флексибилности у односу на промене захтева тржишта. У том смислу, од посебног је значаја развој тзв. малог агробизниса за који постоји квалитетан сировински потенцијал, обучена радна снага, потребан просторни потенцијал, заинтересованост великих тржишта која могу да апсорбују ову производњу. Перспективни правци оснивања малих и средњих предузећа су у области производње обновљивих извора енергије и у области пружања услуга различитим туристичким гранама. Пољопривредни и енергетски потенцијали ће и у наредном периоду бити од примарног значаја за укупан привредни развој подручја, а туризам ће повећати улогу у будућем развоју привреде, с обзиром на, до сада, недовољно искоришћене ресурсе. Приоритет у будућем заједничком деловању општина у обухвату Плана, може се препознати у заједничкој акцији усмереној ка планирању и уређењу приобаља Тисе, односно ка унапређењу овог веома битног простора, али и за формирање адекватне и вредностима подручја примерене туристичке понуде.

3.1.5. Просторна организација функције рада

У наредном периоду привредни развој ће се заснивати на оптималном коришћењу компаративних предности подручја обухваћеном Просторним планом и на одговарајућој дисперзији привредне структуре у простору, уз неопходну изградњу пратеће инфраструктуре. Предност треба дати развоју иновативних high tech делатности, као и њиховим просторним формама (индустријски/технолошки паркови), даљем развоју саобраћајних, робних и сервисних услуга, као и складишних активности. У просторној структури привреде водећу улогу имаће и даље постојећи привредни центри, као и постојеће и планиране индустријске зоне у урбаним центрима.

Реализација нових производних капацитета и МСП усмераваће се на следећи начин:
- greenfieid и brownfield улагањима у постојеће и планиране индустријске зоне, технолошке и/или индустријске паркове, лучке, предузетничке зоне, логистичке центре;
- обезбеђењем инфраструктурно опремљених мањих локација у руралним насељима која имају интерес за развој производних и услужних капацитета МСП (локационо флексибилних, радно-интензивних);
- активирањем и побољшањем инфраструктурне опремљености постојећих локација и напуштених објеката (нпр. производних хала, складишта, војних објеката - браунфилд локалитета).
- усаглашавањем локационих захтева нових погона са условима заштите животне средине, природног и културног наслеђа на основама одрживог развоја.

Постојећи и локалитети повољни за смештај нових привредних/индустријских МСП су: привредни центри III (Бечеј и Сента) и IV ранга (Нови Кнежевац, Нови Бечеј и Ада), као и Кањижа, Тител, Жабаљ и Чока.

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА, ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Основна планска начела у домену путне - друмске инфраструктуре за све потиске општине су побољшање капацитивних могућности државних путева[32] као основних путних капацитета, повећање безбедности и нивоа саобраћајне услуге (ДП бр. 22.1, бр. 24, бр. 7, бр. 7.1, бр. 3) као и побољшање повезаности са капацитетом највишег нивоа ауто-путем Е-75 (ДП бр. 22), који ће нудити виши ниво комфора и бољу повезаност овог простора са окружењем. Државни путеви II реда у обухвату просторног плана еколошког коридора такође ће у наредном периоду, поред своје основне функције у међурегионалном и међуопштинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне

32 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП:
ДП бр.24 је ДП Јб реда бр.11, а није више државни пут општини Сента, док је у општинама Ковачица-ДП II реда бр.111 и Панчево -ДП I реда бр.22
ДП бр.24.1 је ДП Iб реда бр.11
ДП бр. 22 (Е-75) је ДП Iа реда бр.1
ДП бр.22.1 је ДП II реда бр.102
ДП бр.7 је Дп I реда бр.20, а општинама Житиште и Нова Црња је ДП II реда бр.108
ДП бр.7.1 је ДП I реда бр.20,
ДП бр.3 је ДП 1б реда бр.11 у општинама Кула, Србобран, Бечеј, и делимично Н.Бечеј, док је у општинама Н.Бечеј - делом и Кикинда ДП II реда бр.104

доступности локалитетима у оквиру еколошког коридора реке Тисе.

У планском периоду у домену путног - друмског саобраћаја предвиђено је задржавање свих саобраћајних капацитета нижег хијерархијског нивоа (општински, атарски, шумски и други приступни путеви) уз потребу реконструкције и уклапања у нове функционално-саобраћајне матрице овог простора и окружења. Овакав план уређења саобраћајница у оквиру простора еколошког коридора утицаће на формирање нове јединствене саобраћајне мреже, која ће у потпуности побољшати везе у зони еколошког коридора са насељима, окружењем, свим садашњим и будућим туристичким локалитетима.

У концепту сагледавања могућих траса нових приступних путева ка предметном простору, дата су решења (верификована кроз планове локалних самоуправа у обухвату), чија реализација не захтева повећања трајекторија путовања и експлоатационих трошкова. Ради искључивања значајнијих неповољних утицаја на одрживи развој и биодиверзитет овог простора коначне трасе ће бити дефинисане пројектно техничком документацијом.

Планска решења у домену водног саобраћаја подразумевају укључивање потенцијала водног - пловног пута реке Тисе, пловних-водних путева из система Окм ХС ДТД у дестинације транспорта путника (потенцијалних посетилаца у зони еколошког коридора) и околних локалитета, путем водних превозних средстава и/или уз интегрално повезивања са осталим облицима саобраћаја. Обнављање путничких пристаништа, као и изградња прихватних објеката наутичког туризма (марина, туристичких пристаништа, привезишта) ће подстицајно утицати на укључивање овог вида саобраћаја у афирмацију локалитета у зони коридора Тисе. За реализацију потребних садржаја водног саобраћаја у оквиру обале Тисе и ОКМ ХС ДТД, постоје одговарајући просторни и хидролошки услови.

План железничког саобраћаја такође се заснива на усвојеним планским и стратешким документима што подразумева задржавање постојећих пруга у оквиру утврђених коридора и побољшање експлоатационих параметара реконструктивним мерама и изградњом. Реконструкцијом / изградњом нижерангираних пруга, побољшаће се експлоатациони параметри (повећање носивости и експлоатационе брзине), железница ће се приближити захтеваном европском нивоу превозне услуге и створиће се солидни услови за интеграцију са осталим видовима саобраћаја (транспорт путника: возила-вагони-пловила). Просторним плановима вишег ранга (ППРС И РПП АПВ) планирана је регионална пруга Жабаљ - Зрењанин. С обзиром да њена траса прелази преко подручја у поступку заштите СРП „Ритови доњег Потисја", њена коначна траса ће бити дефинисана пројектно-техничком документацијом.

План развоја немоторног саобраћаја на предметном простору предвиђа формирање и развој капацитета немоторних пешачко-бициклистичких кретања (кроз дефинисање коридора бициклистичких стаза уз реку Тису - међународног цикло коридора 11, националног цикло коридора уз ОКМ ХС ДТД, пешачких и бициклистичких стаза унутар насеља и локалитета). Немоторна кретања, као најважнија и еколошки најприхватљивија, доприносе смањењу негативних утицаја саобраћаја на животну средину, побољшању „суживота" моторног саобраћаја и афирмацији природних, туристичких локалитета еколошког коридора што је и препорука која произилази из Атинске повеље ESU (1998).

Планом развоја ваздушног саобраћаја у широј зони еколошког коридора Тисе, капацитетима спортских аеродрома у Зрењанину (Ечка), Новом Бечеју (Бочар), Бечеју (Фантаст), предвиђено је укључивање овог вида саобраћаја у комплетну транспортну понуду. Изградња, реконструкција и проширење дијапазона услуга у карго и путничком превозу ваздухом захтеваће и значајно укључивање - учешће државних институција, али и заинтересованих приватних компанија.

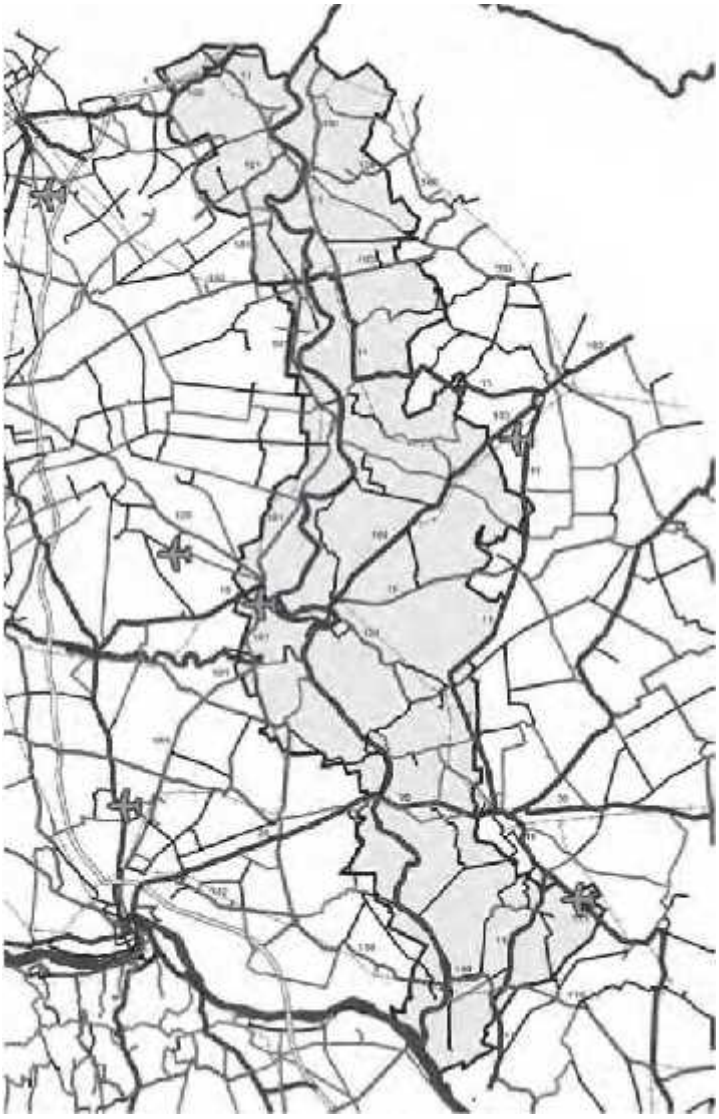

Слика 8. Саобраћајна мрежа у окружењу еколошког коридора

Развој интермодалног транспорта директно је повезан са реконструкцијом и изградњом друмског и железничког Коридора X и ревитализацијом пруге Београд-Бар са једне, и изградњом интермодалних терминала са друге стране. Логистички центри међународног-регионалног карактера омогућили би услугу тржишту Балкана (Мађарска, Румунија, Бугарска, Грчка и земље бивше СФРЈ, а у појединим случајевима и осталим земљама ЕУ (Италија, Словенија, Аустрија, Немачка, Холандија), који би омогућили привредни развој и пружање интермодалних услуга регионалним центрима. Планом развоја интермодалног транспорта у зони еколошког коридора Тисе предлажу се: Сента (регионални ИМ центар), Нови Кнежевац (национални ИМ центар) и Бечеј - Нови Бечеј (национални ИМ центар) као потенцијалне локације интермодалних терминала и логистичких центара.

Створени услови на Тиси

У смислу Закона о унутрашњој пловидби, водни пут на унутрашњим водама је део унутрашњих вода на коме се обавља пловидба, категорисан и отворен за пловидбу, док је пловни пут део водног пута прописане дубине, ширине и других техничких карактеристика, који је уређен, обележен и безбедан за пловидбу. Међутим, речни водни-пловни пут се може налазити на нерегулисаној реци, делимично уређеној за пловидбу или каналисаном односно уређеном водотоку за пловидбу.

Пловидбена способност, односно квалитет водног-пловног пута на једном водотоку зависи у највећој мери од физичког стања корита, режима реке, хидрометеоролошких прилика и радова одржавања који се редовно годишње изводе у циљу побољшања пловности.

За обезбеђивање параметара пловности на Тиси за класу IV постоји међународна обавеза да се изврши реконструкција ради повећања дужине коморе, најмање до параметара предвиђених за класу Vb, са дужином 95-110 m. На делу Тисе кроз Србију обезбеђени су стабилни параметри пловности и обележавање за данонoћну пловидбу. Хидрометеоролошки фактори на Тиси проузрокују прекид пловидбе просечно око 63 дана годишње, тако да период физичке навигације износи 302 дана. Сметње изазване неповољним хидролошко-морфолшким приликама (неповољне ширине или дубине пловног пута, неповољне трасе речног корита, морфолошки нестабилне деонице) могу се отклонити одговарајућим регулационим радовима за потребе пловидбе и представљају економску категорију. Габарити пловног пута су димензионисани према меродавним пловилима (пловним саставима), чији се параметри налазе у следећој табели:

Табела 7: Тип меродавних пловила за димензионисање пловног пута

ТИП ПЛОВИЛА	Дужина L (m)	Ширина B (m)	Газ d (m)	Носивост T (t)
ЕВРОПА I	70,0	9,5	2,5/3,5	1000-1500
ЕВРОПА II	76,5	114	2,5/3,5	1600-3000

Пловидба, у светлу наутичког туризма, подразумева разликовање комерцијалне пловидбе и пловидбе у рекреативне сврхе. Комерцијална пловидба подразумева коришћење трговачке флоте (тегљачи, потискивачи, специјализовани бродови унутрашње и међународне пловидбе, барже), и великих туристичких пловила за путнички саобраћај.
Рекреативна пловидба узима у обзир сва остала пловила од свих врста чамаца, као најмањих, до брзих моторних бродића, јахти и једрилица разних величина, односно сва пловила и водени (пловни) путеви који нису обухваћени категоризацијом ECMT-а из 1999. године (канали, језера).
Радна група PIANC-а је у свом извештају дала прелиминарну систематизацију података о пловилима рекреативне пловидбе, предлоге терминологије и оквирне параметре габарита пловила, пловног пута и пловидбених услова. По овом извештају и предлогу, карактеристике и терминологија су следећи:

Табела 8: Пловила са ознакама и меродавним димензијама

Категорија	L (m)	B (m)	T (m)	Hv (m)	ВРСТА ПЛОВИЛА -ТИП
RA	5,5	2,0	0,5	(1,25) 1,75	Чамци са ванбродским мотором, кануи,чамци на весла
RB	9,5	3,0	1,0	2,5	бродови са кабинама,једрилице
RC	15,0	40	15	3,75	Велике моторне јахте

L (т)-дужина пловила B (т)-ширина пловила
T (т)-газ пловила H_v (т)-део изнад воде

Табела 9: Пловни пут и пловидбени услови са ознакама и меродавним димензијама

КАТЕГОРИЈА	D (m)	WF (m)	WS (m)	WS(m)ШИРИНА КОД МОСТОВА		HB (m)
				ЈЕДНОСМЕРНА ПЛОВИДБА	ДВОСМЕРНА ПЛОВИДБА	
RA	0,6(1,0)	(7,0) 8,0	(10,0) 11,0	5,0	8,0	(1,5)2,0
RB	1,2	(10,0) 12,0	(16,0) 18,0	6,0	12,0	2,75
RC	18	(13,0) 16,0	(22,0) 25,0	80	16,0	40

D (т)-дубина WF (т)-ширина пловног пута
WS (т)-ширина воденог огледала HB (т)-минимална висина испод мостова

Осим ових препорука PIANC дала је и предлоге осталих карактеристичних перформанси које пловила, морају испуњавати у односу на пловни пут и преводнице, далеководе и допунску сигнализацију за потребе рекреативне пловидбе.
На водном-пловном путу Тисе налази се 6 мостова на којима су обележени пловидбени отвори, као и брана-преводница код Новог Бечеја и то:

Табела 10: Мостови на Тиси

МОСТ	Стац. (km)	bpi (m)	hnvpn (m)	ho (m)	МЕРОДАВНА ВОДОМЕРНА СТАНИЦА
ДРУМ-ЖЕЛ-ТИТЕЛ	8,5	75,00	7,76	14,22	Тител
ДРУМСКИ-ЖАБАЉ	37,0	75,00	8,96	*	Тител
ДРУМСКИ-БРАНА НОВИ БЕЧЕЈ	63,0	Преводница L=85,0 B=12,0			Нови Бечеј
ДРУМСКИ-АДА	102,1				Сента
ДРУМ-ЖЕЛ-СЕНТА	124,0	40,70	8,95	15,25	Сента
ДРУМСКИ-НОВИ КНЕЖЕВАЦ	144,3	75,00	10,87	17,17	Сента
ПЛАНИРАНИ ЖЕЛЕЗНИЧКИ ЖАБАЉ-ЗРЕЊАНИН	-	-	-	-	Тител

На пловном путу Тисе налазе се 4 скелска прелаза, који служе за превоз мањег броја путника и возила, као алтернативни прелази преко реке у недостатку мостова то:

Табела 11: Скелски прелази

ПРЕЛАЗ	Стац. (km)
„ТАРАШ"	47,4
„БАЧКО ПЕТРОВО СЕЛО"	87,6
''МОЛ''	100,0
„АДА - ПАДЕЈ"	105,4

У циљу смањивања броја скелских прелаза, могућа је изградња мостова у планском периоду (нпр. код насељеног места Тараш).
Развој робног транспорта и претовара ће у планском периоду бити важна функција водног саобраћаја на Тиси, Бегеју (пловни део ове каналисане реке има своје место у АГН споразуму) и каналској мрежи ХС ДТД и одвијаће се у складу са оквиром датим у Заједничкој изјави о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав.

На Тиси се налазе и претоварни објекти који су у функцији пловног пута, а који се према степену изграђености и постигнутог обима промета, као и степена организованости могу поделити у следеће категорије:
- Пристаништа опште намене;
- Специјализована пристаништа и
- Товаришта.

Под пристаништима опште намене се подразумевају јавна пристаништа, која у смислу Закона о унутрашњој пловидби, својим постројењима и уређајима омогућавају безбедно одвијање претоварних манипулација и пружање пристанишних услуга (привез, претовар, складиштење, спашавање бродова, снабдевање бродова, мање поправке, прихватање отпадних материја из бродова и сл.). Поред везе са пловним путевима, имају и добре везе са друмским и железничким путевима.

Пристаниште опште намене на територији АП Војводине је Сента која једина има статус међународне луке на Тиси.

Специјализована пристаништа се налазе уз велике производне или прерађивачке капацитете и то у Кањижи, Новом Бечеју, Бечеју. У специјализована пристаништа спадају и путничка пристаништа (Тител, Нови Бечеј, Бечеј, Сента).

За прихват туристичких пловила (јахти и чамаца), дуж Тисе (на подручју Зрењанина, Тителa, Бечеја и Новог Бечеја и др.) не постоје адекватни објекти са одговарајућим садржајима, инфраструктуром и инсталацијама за привез, а планирани објекти су наведени у тачки 3.1.2. Развој туризма, организација, уређење туристичких и рекреативних простора.

Под товариштима се подразумева свако место на обали пловног пута где се без претходно изграђених уређаја и опреме могу вршити манипулације пристајања и претовара.
Речни-водни саобраћај као најважнији за развој туристичких кретања на самој Тиси као важном међународном пловном правцу на подручју обухваћеном Просторним планом, је веома заостао.

Тиса као међудржавни (у перспективи међународни) пловни пут IV категорије, даје изванредне претпоставке за развој пловидбе, теретног и путничког саобраћаја, а такође за развој наутичког туризма. Садашње стање је такво да путнички саобраћај Тисом и саобраћај за туристичке потребе практично не постоји.

Као контролни пункт на међудржавном пловном путу налази се и гранични прелаз, Кањижа - речни са на основним садржајима за контролу при улазу у земљу водним путем.

За потребе наутичког туризма постоји мали број прихватних објеката (углавном привезишта), што значи да не постоји ниједна права марина која би имала све садржаје који су предвиђени европским и нашим стандардима.

Планирано интензивно коришћење међународног пловног пута на Тиси у туристичко-рекреативне сврхе, мора се заснивати на реконструкцији и изградњи одговарајуће инфраструктуре, што подразумева ревитализацију постојећих и изградњу нових путничких пристаништа и прихватних објеката наутичког туризма са свим потребним пратећим садржајима.

4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

План развоја водопривредне инфраструктуре заснивање се на успостављању интегралних регионалних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода и слива Тисе.

Снабдевање водом насеља

Концепција снабдевања насеља водом заснована је на развоју регионалних система, као најповољнијих са аспекта експлоатационих трошкова и аспекта обезбеђења сигурне и квалитетне дистрибуције. Основу развоја будућих регионалних система за снабдевање водом чине водна тела подземних и површинских вода. Принцип је да се до рационалних и еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, а да се тек након тога регионалним системима допрема само недостајућа вода.

Имајући у виду садашња економска кретања и финансијску моћ локалних заједница не може се очекивати брза изградња регионалних система за водоснабдевање. Решења која се сада раде, или ће се радити у скорој будућности, морају бити компатибилна са будућим повезивањем у регионалне системе.

Краткорочна орјентација снабдевања водом обухвата развијање микрорегионалних водоводних система (повезивање неколико насеља или општина у једну целину у зависности од расположивих изворишта). Временом, ови системи би се повезивали и обједињавали у веће целине, тј. у одређеном временском периоду у регионални систем ослоњен на изворише воде регионалног нивоа. Овакав приступ омогућава да се корисници по правилу снабдевају са два или више изворишта и да се, уз локалне могућности (микрорегионално и локално изворише), постиже највиши степен сигурности, како у погледу испоруке количине воде, тако и погледу њеног квалитета. Овде је економски елеменат један од најбитнијих чинилаца рационалног развоја.

Оптимална дугорочнија орјентација снабдевања водом становништва представља изградњу микрорегионалних, регионалних и међурегионалних водоводних система у који би били интегрисани и постојећи водоводни системи.

Планиран је један регионални систем и три микрорегионална система, за обезбеђење воде највишег квалитета, који се ослањају на реализоване и планиране водоакумулације и изворишта подземних вода и то:

Регионални систем горње Тисе обухвата насеља општина Суботица, Кањижа, Нови Кнежевац. Поред коришћења подземних вода, само за снабдевање насеља, биће неопходна и прерада речне воде, а алтернатива је довођење воде се већих удаљености са југа.

У планском периоду очекује се формирање следећих микрорегионалних система:
- Микрорегионални систем који се ослања на алувион Тисе на потесу од Тараша до Белог Блата;
  Микрорегионални систем који се ослања на алувион Тисе у околини Бечеја;
  Микрорегионални систем источни обод Телечке.

Слика 9: Планирани микрорегионални системи водоснабдевања у потисју

У оквиру решавања водоснабдевања становништва средњег и северног Баната хигијенски исправном водом за пиће, свакако треба испитати могућност захватања подземних вода из алувиона на левој обали Тисе. Алувион реке Тисе није до сада систематски истраживан у погледу резерви подземних вода, квалитета воде и могућности експлоатације. Откривањем довољних количина квалитетније воде која се класичним поступком припреме може довести до одговарајућег квалитета за пиће могло би се релативно брзо и на економски прихватљив начин решити питање водоснабдевања средњег и северног Баната. Најперспективније је подручје приобаља реке Тисе код ушћа у Дунав. У том подручју већ су вршена хидрогеолошка истраживања (Книћанско-Ченћански рит) за потребе заштите подручја од подземних вода. Резултати тих истраживања указују на велике резерве подземних вода и релативно повољан квалитет (с аспекта могућности припреме). Треба напоменути да је ово подручје назначено и у Водопривредној основи РС као перспективно за отварање регионалног изворишта. На овом изворишту би се могле захватити подземне воде из издани формиране у алувијалном песковито- шљунковитом комплексу реда величине неколико стотина литара у секунди. Посебна погодност овог изворишта су врло повољни услови прихрањивања издани, јер је три стране окружено водотоцима.

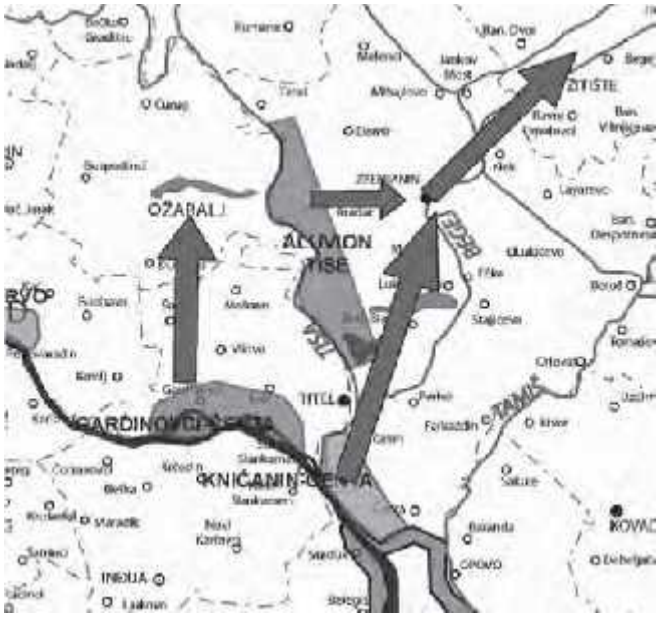

Слика 10: Микрорегионални систем Средњи Банат и микросистеми Жабаљ и Тител

Дуж десне обале Тисе регистрована су два микрорегиона на којима се из субартеских издани могу добити значајне количине релативно квалитетне воде за пиће и то:

1. Подручје Бечеја и
2. Подручје источног обода Телечке.

Подручје Бечеја. На потезу Бечеј - Радичевићево, површине око 150 km^2, развијени су водоносни слојеви који садрже значајне резерве подземне воде, која би се једноставним и релативно јефтиним технолошким третманом могла довести на ниво хигијенски исправне воде за пиће.

Основни хидрогеолошки подаци подручја:

- Дубина водоносног хоризонта 60-140 m (3 водоносна слоја),
- Укупна ефективна дебљина водоносних слојева 36 - 38 m,
- Просечан експлоатациони капацитет бушеног бунара 15-20 l/s,
- Релативно повољан квалитет воде. Параметри изнад МДК: боја - 10 Co/Pt, амонијак 2-3 mg/l, укупно гвожђе до 0,5 mg/l.

На већем делу овог подручја могу се очекивати количине подземних вода од 80 - 100 l/s/km^2. Хидрогеолошка истраживања, с обзиром на релативно добру истраженост, захтевала би мањи обим од претходног случаја.

Подручје источног обода Телечке. На основу великог броја података утврђено је да источни обод Телечке, почев од Трешњевца на североистоку до Малог Иђоша и Фекетића на југозападу, располаже значајним резервама квалитетне воде за пиће. Водоносни хоризонти налазе се на дубини од око 60 - 120 m и имају ефективну дебљину од око 30 m. Постоје индиције да је вода доброг квалитета на основу података о квалитету воде у постојећим бунарима. Ово подручје није посебно оптерећено експлоатацијом подземне воде, постоје реални услови за формирање изворишта полурегионалног ранга, које би послужило за водоснабдевање северног дела Бачке и дела северног Баната. Обим и врсту истражних радова треба предвидети као у југоисточном Банату.

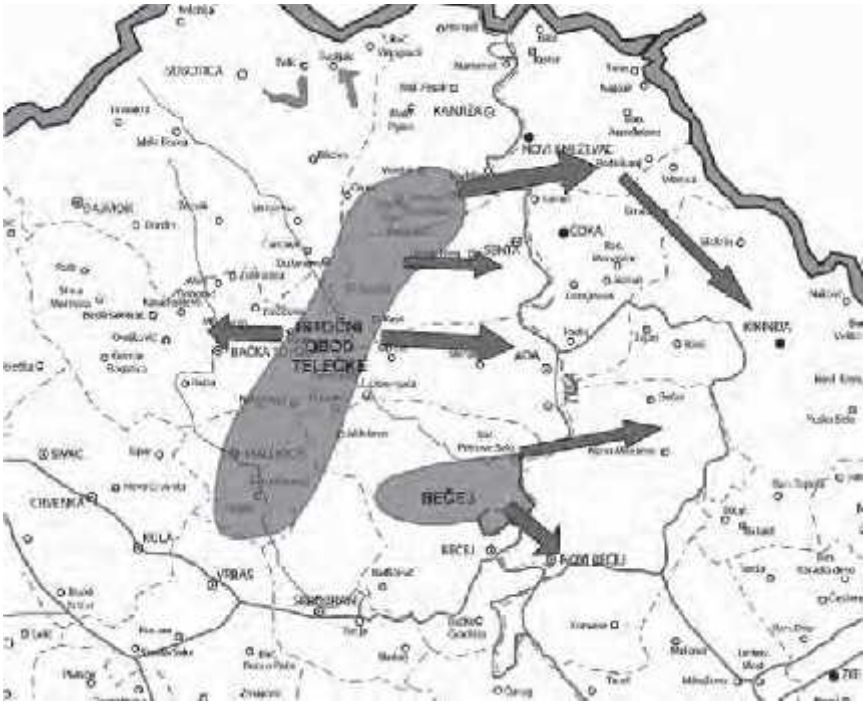

Слика 11: Микрорегионални систем Северни Банат и микросистеми Бечеј, Ада, Сента, Бачка Топола, Мали Иђош

Повезивање и обједињавање ових система је веома важан стратешки задатак. Трасе дистрибутивних и повезних цевовода полагаће се, генерално поред постојећих, као и планираних путних праваца, где су услови за изградњу и каснију експлоатацију повољни. За правилно функционисање и рад цевовода у експлоатационим и прелазним режимима, пројектом ће се предвидети потребан број типских објеката: пумпне станице, резервоари, шахтови за испуст и испирање, шахтови за смештај ваздушних вентила, пролази испод пруга, путева, пролази испод водотокова, пролази кроз тунеле, мерно-регулациони објекти.

Поред реализованих система и објеката за снабдевање водом насеља, дају се основне смернице развоја водоводних система по општинама:

- Кањижа - наставак замене застареле мреже од азбест-цемента, замена дотрајале уличне мреже и кућних прикључних цевовода, изградња резервоара на изворишту у Кањижи;
- Нови Кнежевац - успостављање непосредне зоне заштите постојећих изворишта подземних вода, побољшање хидрауличке поузданости система, уз даљи развој водовода;
- Сента - замена застареле мреже од азбест-цемента, смањење великих губитака и побољшање поузданости система, уз даљи развој водовода;
- Чока - замена застареле мреже од азбест-цемента;
- Ада - обнова мреже и смањење великих губитака уз даљи развој водовода;
- Бечеј - комплетирање започетих бунарских водозахвата, опреме за третман пијаће воде и обнова уличне мреже;
- Нови Бечеј - замена застареле мреже од азбест-цемента, уз даљи развој водовода;
- Жабаљ - формирање новог изворишта, реконструкција и замена застареле уличне мреже;
- Зрењанин - замена застареле мреже, смањење великих губитака, изградња постројења за поправак квалитета воде за пиће;
- Тител - проширење изворишних капацитета, замена застареле мреже од азбест-цемента, смањење великих губитака.

За сеоска насеља се предвиђа техничко побољшање водовода, нарочито у случају прикључења магистралне доводе и градске водоводне системе и обнова и побољшање поузданости водовода, спајањем у јединствену целину више мањих групних система, изградњом већих резервоара и смањивањем великих губитака у мрежи.

Концепт снабдевања индустрије са технолошком водом заснива се на постепеном искључењу индустрије са технолошком водом из јавних водоводних система за снабдевање насеља. Основа за то је економска цена воде и скупи технолошки поступци третмана воде за домаћинства што ће приморати индустрију да за технолошке потребе користи своја властита изворишта са адекватно мањим степеном третмана воде.
Посебно се указује на потребу да се све више површинске воде користе код индустрије у технолошке потребе преко изграђених регионалних система за водснабдевање који захватају воду из Тисе. Изградњом ових система треба спречити коришћење квалитетне подземне воде за технолошке потребе, осим у случају индустрија које користе воду квалитета воде за пиће (прехрамбене индустрије).

Канализање и пречишћавање отпадних вода и заштита вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији, упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове воде морају прихватити и одвести до реципијента. Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије насеља све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.
Предвиђа се интегрална заштита вода, која подразумева примену технолошких, водопривредних и организационо-економских мера заштите. У ППОВ ће се уводити отпадне воде општинских центара и свих приградских насеља повезаних на групне канализационе системе. Производна предузећа ће реализовати своја комплетна ППОВ, или предтретмане. Предтретманом се отпадне воде из технолошких процеса пречишћавају до стања да смеју да буду упуштене у градску канализацију и упућене према ППОВ. Морају се уклонити све опасне материје, посебно оне које би својим токсичним деловањем ометале рад биоаерационог дела ППОВ у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС" 67/11).
Потребна је израда јединственог акта за територију Потисја који би се односио на сва упуштања у јавну канализацију, сагласно карактеристикама канализационог система и система за пречишћавање.

Приоритети су изградња постројења за пречишћавање отпадних вода на осетљивим водотоцима (ХС ДТД и маловодни водотоци и Тиса до бране код Бечеја)

a. Објекти првог приоритета: санација постојећих постројења;
b. Објекти другог приоритета: насеља > 50000 ЕС (велика постројења на осетљивим водопријемницима);
c. Објекти трећег приоритета: насеља од 10000-50000 ЕС (средња постројења на осетљивим водопријемницима);
d. Објекти четвртог приоритета: насеља од 2000-10000 ЕС (мала постројења на осетљивим водопријемницима);
e. Објекти петог приоритета: насеља < 2000 ЕС (мала постројења на осетљивим водопријемницима).

Канализање насеља ће се обављати по принципима сепаратног система, са раздвојеним системима за отпадне воде насеља и атмосферске воде, осим у случајевима где је општи систем већим делом започет и реализован (Сента). Предвиђа се повећање обухвата насеља на више од 90%. За мања насеља ће се градити групни магистрални системи, спајањем канализационих система више насеља, ради довођења отпадних вода на заједничко ППОВ.

- Кањижа - наставак изградње насељске канализационе мреже, изградња новог ППОВ пошто стари не задовољава ни по капацитету, а ни по степену пречишћавања; Хоргош има канализациону мрежу, као и ППОВ који је у функцији;,
- Нови Кнежевац - завршетак израде пројектне документације за ППОВ, изградња ППОВ, после тога завршетак изградње канализационе мреже у насељу;
- Сента - наставак изградње канализационе мреже, проширење капацитета градског ППОВ и осавремењавање технологије;
- Чока - почетак активности на изградњи канализационог система и ППОВ;
- Ада - наставак активности на изградњи канализационог система, ППОВ је у функцији;

- Бечеј - даља изградња канализационе мреже у Бечеју, покривање канализацијом делова насеља који нису покривени, изградња примарних пречистача у циљу прикључења индустрије на насељски систем, проширење капацитета и осавремењавање технологије сходно ЕУ директивама;
- Нови Бечеј - проширење канализационог система у насељу и почетак активности на изградњи ППОВ;
- Жабаљ - почетак изградње насељског канализационог система и ППОВ;
- Зрењанин -даља изградња канализационе мреже у насељу и приоритетна изградња ППОВ;
- Тител - почетак изградње насељског канализационог система и ППОВ.

Сеоска насеља која излазе на Тису немају решено сакупљање и одвођење, а ни пречишћавање отпадних вода.

Капацитет ППОВ-а мора бити усклађен са демографским растом и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом студијом.

Мања насеља, туристички локалитети и центри, као и викенд зоне, проблем одвођења отпадних вода решаваће преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање.

Где год је могуће, користити тзв. групне системе, којима се једним ППОВ пречишћавају отпадне воде из више оближњих насеља, повезаних магистралним колекторима са одговарајућим КЦС (канализационим црпним станицама).

Санитација сеоских насеља, која не могу да буду обухваћена малим групним системима са ППОВ (код дисперзованих и неприступачних насеља), обављаће се по принципима руралне санитације - са одвођењем отпадних вода у индивидуалне или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секундарним билошким пречишћавањем, уз оперативну организацију даљег поступка са отпадним водама, односно, уклањања и коришћења у пољопривреди на санитарно безбедан начин како не би дошло до загађења површинских и подземних вода.

Развој атмосферске канализације има задатак заштите урбанизованих површина унутар насеља и индустријских погона од плављења атмосферским водама. Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђени делови рационално уклапају у будуће решење.

Одводњавање и заштита од унутрашњих вода

Концепт развоја одводних система обухвата:

одржавање и обезбеђење функционисања постојећих система за одводњавање постепеним побољшањем тако да, на крају планског периода, буде у складу са Стандардима, критеријумима и нормативима ЈВП „Воде Војводине" за ову врсту радова, као и да стварне техничке карактеристике система за одводњавање буду доведене у склад са пројектованим хидромодулом, капацитетима црпних станица и устава, протицајним профилима у каналима, и др.; наставак програма реконструкције и изградње система за одводњавање са отвореном каналском мрежом и покретање иницијативе за изградњу хоризонталне цевне дренаже на „тешким" земљиштима која су под штетним утицајем и сувишних подземних вода;

активирање примене неопходних агромелиорационих мера (равнање парцела, орање на разор и слог, подривање, кртичење и др.) при обради пољопривредног земљишта ради бржег оцеђивања сувишних унутрашњих вода у канале за одводњавање;

благовремене припреме (пре појаве опасности од поплава унутрашњих вода у складу са директивом 2007/60/ЕС Европског парламента и Савета о процени и управљању ризицима од поплава). У том смислу, треба појачати систем мониторинга и прогноза о могућим појавама сувишних унутрашњих вода опремањем савременим уређајима и опремом, ажурирати постојеће и израдити недостајуће правилнике о коришћењу, условима и начину функционисања система за одводњавање, допунити Општи и донети Оперативни план за одбрану од унутрашњих вода, успостављање и појачавање међуинституционалне сарадње у области елементарних непогода и акцидената; Оперативни план за одбрану од унутрашњих вода се доноси сваке године и објављује у Службеном гласнику Републике Србије;

- реконструкција и ремонт електромашинске опреме на објектима за евакуацију унутрашњих вода;
- научно-истраживачки рад у правцу изналажења нових технологија и механизације за ефикасније и јефтиније одржавање и функционисање мелиорационих објеката ради снижавања трошкова по јединици одведене сувишне воде.

Очекивани ефекти у области одводњавања и заштите од унутрашњих вода су:
- обезбеђење услова за стабилну и повећану пољопривредну производњу и обављање свих других делатности на земљиштима која су стално или повремено под штетним утицајем сувишних унутрашњих вода;
- одржавањем оптималног водно-ваздушног режима у обрадивом земљишту (око 1600000 ha) омогућило би да се уложеним радом, производним материјалом (семе, ђубриво, заштитна средства) и применом савремене механизације обогати и промени сетвена структура у корист интензивних пољопривредних култура, као и добију приноси култура у складу са њиховим производним потенцијалом;
- спречавање ширења корова на обрађене њиве (редовним уклањањем или сузбијањем непожељне биљне вегетације из канала), што би обезбедило хигијену атара, мање трошкове у пољопривреди и побољшало ефикасност одводњавања. Изменом закона о рибарству ЈВП „Воде Војводине" неће више у својим програмима као меру уклањања штетне барске вегетације имати могућност порибљавања канала система за одводњавање биљоједном рибом, пре свега белим амуром којим је до сада изузетно успешно одржавана проточност. Стручна прогноза је да ће се изостављањем ове мере створити озбиљни проблеми. Једино решење је правовремена набавка специјализованих уређаја за кошење барске вегетације. Овај проблем може директно утицати на рад стабилних црпних станица, јер ће се мултиплицирати проблем уклањања барске вегетације са решетки црпних станица;
- унапређење стања вегетације обалног појаса уз каналску мрежу ради побољшања квалитета воде смањењем дифузног загађења, у складу са захтевима постизања „доброг еколошког потенцијала" из Закона о водама и Уредбе о еколошкој мрежи. Појачање пуфер-ефакта обалне вегетације је неопходно и због ограничења сузбијања вегетације каналске мреже раније примењиваним методама порибљавања;
- оптимална влажност обрадивог земљишта смањује отпоре приликом обраде, односно утрошак енергије, а тиме и трошкове;
- одржавањем нивоа подземних вода испод критичног зауставља се процес погоршања структуре земљишних честица и омогућава процес десалинизације, односно, побољшање плодности деградираних земљишта, у којима је вековима био присутан вишак подземних или површинских вода;
- побољшањем мониторинга, прогноза, правилника о управљању системима за одводњавање, научно-истраживачког рада, одвођење сувишних вода треба да буде ефикасније и јефтиније.

Наводњавање

Концепција развоја у области наводњавања заснована је на обезбеђењу услова за повећање површина са наводњавањем, што подразумева:
- редовно одржавање и уредно функционисање до сада изграђених хидротехничких система за макрорасподелу воде по простору Бачке и Баната (ХС ДТД и до сада изграђени делови регионалних хидросистема);
- наставак изградње започетих регионалних хидросистема у северној Бачкој и Банату до завршетка прве фазе;
- прилагођавање постојећих система за одводњавање за микрорасподелу воде по подручју за наводњавање, где је то хидротехнички могуће и оправдано са становишта водног режима и економије;
- поправка и ревитализација постојећих заливних система;
- заснивање (изградња) нових савремених заливних система: водозахвати из магистралних канала гравитационим или механичким путем;
- повећање ефикасности одводњавања цевном дренажом, где је то потребно.

Наводњавање, у циљу повећања пољопривредне производње морају да прате и агротехничке мере као што су:
- обнова пољопривредне механизације и опреме са нагласком на опрему за предсетвену припрему, сетву и жетву у условима интензивне ратарске производње под наводњавањем, имајући у виду и промену плодореда;
- унапређење опреме за радове после жетве (сортирање, паковање и хлађење);
- обнова постојећих и изградња додатних капацитета за прераду, тамо где је то потребно;
- консолидација саветодавне мреже за везу са праксом.

Такође, за развој наводњавања потребно је, поред завршетка започетих реформи (повраћај имовине ранијим власницима, довршетак започетог процеса приватизације друштвених пољопривредних предузећа), основати удружења (задруге) за наводњавање, ради стварања предуслова за коришћење средстава Светске банке и других међународних финансијских институција од којих се може очекивати подршка.

Инфраструктура за снабдевање водом за наводњавање

У планском периоду се очекује знатно већа заинтересованост за изградњу заливних система за захватање воде из ХС ДТД, јер је могуће претежно гравитационо захватање воде и поред канала регионалних хидросистема где је земљиште претежно најбољег квалитета, а где су потребе за водом највеће (Телечка висораван и сл.).
Након завршетка прве фазе регионалних хидросистема у планском периоду, вода ће бити распоређена по простору северне Бачке, Баната и Срема на још око 80348 ha.
Од укупне површине од 750000 ha расположивог земљишта погодног за наводњавање, вода је одмах доступна на 500000 ha (ако се претходној анализи додају и површине уз реке). Ова површина ће се повећати на око 580000 ha у планском периоду. Заливни системи су изграђени на свега око 90000 ha, од чега су исправни на око 50000 ha, а на преосталих 40000 ha изграђених заливних система потребно је извршити поправку и ревитализацију.

Одбрана од поплава и регулације река

Основна концепција заштите од поплава и уређења водотока на територији обухваћеној Просторним планом у наредном периоду се заснива на следећим поставкама:

- окосницу заштите од поплава у наредном периоду представљаће, на највећем делу површина угрожених поплавама, линијски системи за пасивну заштиту, тј. системи одбрамбених насипа, уз њихово комплетирање, доградњу, реконструкцију и одржавање;
- активне мере заштите од поплава коришћењем постојећих и будућих акумулација и ретензија представљаће, заједно са пасивним мерама, компоненту у систему одбране од поплава, на основу будућег Плана за управљање режимом вода;
- на мањим водотоцима кључни објекти за локалну заштиту од поплава могу бити и акумулације, ретензије, растеретни и ободни канали;
- за смањење директних и индиректних штета од поплава, односно за повећање укупне ефикасности мера заштите од поплава примењиваће се неинвестиционе мере на просторима угроженим поплавама: спречавање изградње скупих садржаја у угроженим, али неадекватно заштићеним зонама применом просторних планова, прописивање услова изградње у плавним зонама, осавремењивање система прогнозирања и обавештавања, ажурирање планова оперативне одбране од поплава;
- радови на уређењу корита водотока усмераваће се, пре свега, на обезбеђење стабилности и функционалности линијских система за заштиту од поплава (насипи), а затим на уређење водотока за пловидбу и друге намене, као и на уређење мањих водотока кроз насеља;
- при уређењу водотока треба поштовати услове и критеријуме за унапређење и заштиту животне средине, а у зонама посебних природних вредности тежити остварењу принципа „натуралне регулације";
- експлоатацију материјала из речних корита треба вршити плански, без неповољних ефеката на режим водотока и на биоценозу, а уз респектовање изграђености објеката у речном кориту и приобаљу;
- код уређења водотока кроз насељена места треба имати у виду естетске, функционалне, комуналне и друге захтеве везане за коришћење вода;
- при изради конкретних пројеката за заштиту од поплава и леда, и уређење водних токова који дотичу из суседних земаља, мора се узети у обзир и досадашњи и евентуални будући измењени хидролошко-хидраулички режим тих водних токова, односно одсуство реализације већ планираних мера;
- билатерална и мултилатерална сарадња у домену заштите од поплава и уређења водотока на транзитним и границом пресеченим водотоцима мора се одвијати у складу са релевантним конвенцијама и уговорима;
- све постојеће, нове, дограђене и реконструисане системе за заштиту од поплава и уређење водотока треба увести у савремени информациони систем. За ефикасну подршку у одлучивању при спровођењу одбране од поплава, треба формирати одговарајуће експертне системе;
- битан услов за обезбеђење ефикасности система за заштиту од поплава и уређење водотока представља њихово континуално и систематско одржавање, доградња и реконструкција у фази експлоатације. У том контексту, најпре, треба извршити реконструкцију и довести у исправно функционално стање постојеће системе и објекте за заштиту од вода;
- битан услов за остварење укупних позитивних ефеката система за заштиту од поплава и уређење водних токова представљаће и заштита од ерозије и бујичних токова;

- едукацији стручних кадрова и становништва са гледишта заштите од поплава, уређења и заштите водотока треба посветити посебну пажњу (упознавање становништва са потенцијално угроженим подручјима, ризиком од поплава и припреми становништва на ове ризике, са посебним освртом на превентивне мере за смањење потенцијалних штета);
- неопходност периодичног преиспитивања критеријума за одређивање меродавних водостаја и протицаја воде за одређене повратне периоде, јер су климатске промене већ направиле значајну промену статистичких серија у погледу метеоролошких и климатских података.

Критеријуми за рангирање и усвајање меродавних параметара за системе заштите од поплава и уређења водних токова

Приоритет реализације радова у системима за уређење водних токова везује се за циљеве, односно функције регулационих грађевина, радова и објеката. При томе се као меродавни хидролошко-хидраулички утицај за статичко и динамичко димензионисање грађевине и објеката усвајају утицаји који се јављају у дијапазону од најмањег до „меродавног" протицаја велике воде.

Врсте, обим и редослед реализације предвиђених радова и мера за заштиту од поплава и уређење водних токова су:

реконструкција постојећих насипа (три деонице на сектору „Сента" на десној обали Тисе у дужини од 5,6 km, и леви и десни насип уз Кереш, укупне дужине 11,04 km);
- изградња нових насипа;
- радови на уређењу корита.

Антиерозиона заштита

Концепција антиерозионе заштите и уређења сливова заснива се на њиховом спровођењу као делу мера интегралног коришћења и уређења простора. Обим радова на антиерозионој заштити се мора интензивирати, ради остваривања више задатака: заштите простора од деградације, заштите пољопривредног земљишта, заштите насеља и инфраструктурних система од бујица, док је у водопривреди циљ тих мера - благовремена заштита акумулација од засипања наносом.

С обзиром на природу процеса ерозије и бујица, основни принципи су:

апсолутна-тотална заштита од ерозије и бујица се у пракси не може остварити, па се не могу у потпуности елиминисати, већ само смањити штете од ерозије и бујица;

акције на заштити од ерозије и бујица се морају водити првенствено у правцу правилног коришћења свих површина, а посебно површина угрожених ерозијом и бујицама;

инвестициони радови, мере и објекти за заштиту од ерозије и бујица морају бити економски оправдани и уклопљени у „комплексна водопривредна и просторна решења";

при избору, односно пројектовању радова и објеката за заштиту од ерозије и бујица тежити решењима која не захтевају посебне мере одржавања.

Хидросистем ДТД

Изградњом хидросистема Дунав-Тиса-Дунав обезбеђена је вода за наводњавање око 500000 ha у деловима Бачке и Баната. Хидросистем не покрива подручје Северне Бачке и неке делове Баната. Недостатак воде на тим подручјима постао је ограничавајући фактор њиховог даљег развоја.

Планира се изградња хидросистема „Северна Бачка" (132000 ha) и хидросистема „Банат" (102000 ha). Изградњом наведених хидросистема обезбедиће се вода за наводњавање 234000 ha, као и снабдевање водом за друге потребе становништва и индустрије. До сада су завршене прве фазе изградње подсистема „Бељанска бара", „Ада" и „Мали Иђош" и Тиса - Палић (крак Ором-Чик- Криваја) у оквиру Хидросистема „Северна Бачка" и „Надела" у оквиру регионалног Хидросистема „Банат".

У току су радови на изградњи првих фаза следећих регионалних система чијом ће се реализацијом обезбедити вода за наводњавање нових 434000 ha:

- Хидросистем „Северна Бачка" - подсистеми „Плазовић" и „Тиса - Палић";
- Хидросистем „Банат" - подсистеми „Кикинда", „Нова Црња - Житиште" и „Нови Кнежевац".

Регионални хидросистем „Северна Бачка"

Хидросистем је могуће, без значајних улагања, прилагодити већој потрошњи воде за наводњавање површина већих од пројектованих 132000 ha, путем продубљивања и проширивања необложених, односно надвишења обложених деоница магистралних канала и формирања нових акумулационих простора у многобројним, за то погодним, долинама северне Бачке, као и инсталирањем црпних станица чији је капацитет за 20% већи.

У оквиру хидросистема изграђене су и акумулације као засебне целине које улазе у састав Хидросистема. У периоду од 1978. до 1985. године изграђене су акумулације „Зобнатица", „Панонија", „Моравица", „Таванкут", „Чонопља", „Светићево" и „Велебит". Све ове акумулације чиниће саставни део Хидросистема северна Бачка, када и преостали делови Хидросистема буду изграђени.
Због старости постојеће пројектне документације и технолошких промена до којих је дошло у претходном периоду, неопходно је део постојеће документације прерадити, допунити и прилагодити постојећој законској регулативи. Тренутно је у току израда пројектне документације за проширење могућности коришћења воде на подсистему „Ада", а ради се пројекат друге фазе подсистема „Мали Иђош".

Регионални хидросистем „Банат"

Као доводни канали до заливних поља за наводњавање са објектима (уставе, пумпне станице, пропусти-мостови) користиће се, где је то могуће, постојећи канали-објекти прилагођени новим потребама, као двонаменски системи.
Положај безводних подручја Баната и могућа изворишта воде условили су да хидросистем „Банат" чине четири одвојена подсистема: „Нови Кнежевац", „Кикинда", „Нова Црња - Житиште" и „Надела".
Изградња регионалног хидросистема за наводњавање „Банат" започета је 1991. године. Изградња се реализује по фазама и етапама, а по динамици која је условљена висином обезбеђивања наменских финансијских средстава. У годинама 1993, 1999. и 2000. средства нису обезбеђена, те је изградња обустављена. Код изградње се настоји да се регионални хидросистем реализује тако да се што пре обезбеди његово бар делимично коришћење за наводњавање.
Поједини делови подсистема „Надела" више нису у функционалном стању и неопходно је извршити њихову санацију. У предстојећем периоду неопходно је надоградити постојећи систем додавањем још једног извора снабдевања водом из реке Тамиш код насеља Јабука, за шта је неопходно урадити адекватну пројектно-техничку документацију. Тренутно се на појединим деловима подсистема „Надела" интервенише у оквиру заједничког програма ЈВП „Воде Војводине" и општина са територије подсистема.
На регионалним подсистемима „Кикинда" и „Нова Црња - Житиште" у току су радови на наставку изградње. У оквиру ових радова регионални подсистем „Нова Црња - Житиште", уз још део радова, биће приведен крају изградње прве фазе.

Регионални подсистем „Нови Кнежевац" је у почетној фази градње и на њему је урађен мањи део земљаних радова на главном каналу.

Због старости постојеће пројектне документације и технолошких промена до којих је дошло у претходном периоду, неопходно је део постојеће документације прерадити, допунити и прилагодити актуелној законској регулативи.

Регионални подсистем „Нови Кнежевац", неопходно је доградити делом система за снабдевање водом „Брестик" који је последица новостворених услова на том делу терена.

Након завршетка радова на изградњи прве фазе подсистема „Нова Црња - Житиште" треба израдити документацију којом ће се извршити проширење подсистема на преостали део за коришћење.

4.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

4.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Концепција развоја енергетике заснивање се на циљевима постављеним Стратегијом развоја енергетике РС до 2015. год, као и програмима остваривања ове стратегије, а основни циљеви су обезбеђење сигурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом и успостављање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи, преносу, дистрибуцији и потрошњи енергије, који ће подстицајно деловати на привредни развој, заштиту животне средине и интеграцију у регионално и европско тржиште.
Развој енергетике ићи ће у смеру усклађивања развоја енергетских производних сектора са секторима потрошње, као и смањење негативних утицаја на животну средину што подразумева модернизацију енергетских објеката укључујући ревитализацију и технолошко унапређење, тј. замена садашњих технологија новим технологијама уз обавезну примену савремених технологија/уређаја за заштиту животне средине у циљу достизања стандарда ЕУ и норми дефинисаним међународним споразумима (међународни споразуми, Директива ЕУ и др).
Ово подразумева ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину,

повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима, повећање енергетске ефикасности (производња, пренос,дистрибуција, потрошња), изградња нових енергетских објеката, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи, изградња преносних објеката за интерконективно трансгранично повезивање са државама у окружењу и изградња нових енергетских објеката у складу са растућим потребама и обезбеђењу поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима.
Основни приоритет је технолошка модернизација свих енергетских објеката, инфраструктурних система и извора у свим секторима.
Приоритет представља и рационална употреба квалитетних енергената и повећање енергетске ефикасности у производњи, преносу, дистрибуцији и коришћењу енергије код крајњих корисника у свим секторима потрошње.
Посебан приоритет представља повећање коришћења обновљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија и уређаја и опреме за коришћење енергије.
Дугорочно развојни и регионално стратешки приоритет представља грађење нових инфраструктурних објеката за интерконективно прекогранично и регионално повезивање са окружењем са становишта развоја регионалног и паневропског тржишта.
Развој енергетике заснован на овом концепту, као крајњи резултат треба да има укупно смањење финалне енергије и смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину, што ће имати позитиван утицај на посматрано подручје посебне намене.

У наредном планском периоду снабдевање електричном енергијом биће из основних производних објеката Републике Србије термоелектрана и хидроелектрана које се налазе ван подручја обухвата Плана.

У оквиру програма и пројеката реконструкције постојећих или изградње нових извора са гасним технологијама на основу обављених претходних анализа и разматрања о могућности изградње потенцијално нових капацитета и извора за производњу електричне и топлотне енергије на бази савремених гасних технологија налази се производни објекат парно-гасни блок ТЕ-ТО Зрењанин (80 MW електричне снаге).
Преносна мрежа ће се развијати у складу са Стратегијом развоја енергетике РС до 2015. год. односно, односно развојним документима ЕМС-а, Планом развоја преносног система до 2013. год., који се према Закону о енергетици израђује сваке године за наступајући петогодишњи период, Студија перспективног развоја преносне мреже Србије до 2020. године (2025. год), а такође мора да прати растуће потребе за електричном енергијом. Највећи део инвестиција до 20l4. године посвећен је рехабилитацији и унапређењу основног преносног система.

Приоритет	Назив стратешког пројекта	Одговорност за реализацију	Могући рок почетка	Крајњи рок завршетка
Планиране TS 400/x kV				
	ТС 400/x kV односно x/400 kV за енергетске производне објекте на обновљиве изворе енергије			
	ТС 400 kV Кикинда	EMS		
	Остале ТС 400k V за потребе производних енергетских објеката извора обновљиве енергије, као и ТБ 400k V по плановима развоја ЕМС-а и за потребе великих потрошача			
План. далековод 400 Kv				
	ДВ 400 kV Нови Сад-Зрењанин-граница са Румунијом	EMS		2014
	У зависности од договара између ЕМС-а и оператера суседних преносних система планирани су интерконективни прекогранични водови 400 kV и то између Србије и Румуније (Нови Сад-Зрењанин -граница Румунија, Суботица-граница Мађарске)			2025
	400 kV далеководи за прикључење нових производних објеката на извора обновљиве енергије (соларне електране, ветроелектране идр.)			
	По потреби и други 400 kV далеководи за обезбеђење сигурног напајања и повезивање постојећих 400 kV ТС у складу са плановима развоја ЕМС-а и прикључци већих енергетских производних објеката (соларних, електрана, ветроелектрана, ТЕ- ТО, когенерацијских већих постројења, идр.) (Кикинда-Суботица, Зрењанин-Панчево			

Сагледавањем постојећег стања, намеће се потреба континуитета технолошке модернизације постојећих објеката ради побољшања оперативних перформанси и повећања поузданости рада електроенергетских објеката. Поред технолошке модернизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивању нове преносне мреже, услед растуће потрошње, а такође и развоју интреконективних прекограничних веза водова 400 kV са системима у окружењу, изградњи прикључака 110 kV за кориснике преносног система, изградњи трансформаторских 400/x и 110/x и замени великих трансформатора снаге 400 kV и 110 kV са новим јединицама. Концепција изградње преносне мреже је у директној вези са изградњом обновљивих извора енергије, растућим потребама, као и интерконекцији са суседним подручјима и учешћем у Регионалном тржишту електричне енергије југоисточне Европе.

Технолошком модернизацијом преносне мреже, неопходно је оспособљавање свих техничких система управљања, као и развој нове информационе технологије за системско тржишно управљање, чији је циљ повећање поузданости системских података што је условљено учешћем у будућем тржишту електричне енергије.

Планирани су објекти преносне у ширем окружењу Просторног плана, а који ће директно имати позитиван утицај на електроенергетски сектор и на подручју Просторног плана, односно на испуњење основних циљева обезбеђење сигурног и квалитетног снабдевања електричним енергијом. Ови инфраструктурни објекти су представљени табеларно:

Табела 12: Планирани објекти мреже 400 kV

Објекти мреже 220 kV

Ревитализација постојећих 220 kV водова сем оних који се евентуално гасе на том напонском нивоу и реконструишу за други ниво (на подручју Новог Сада, Зрењанина, (по вар. 6. Студије разв. прен. мреже).

Табела 13: Планирани објекти мреже 110 kV

Р. бр.	Назив вода	Врста вода, тип и пресек проводника	Дужина вода (km)	Етапа изградње	Напомена
1	2	3	4	5	6
	[redacted]				

Дистрибутивна мрежа ће се развијати у складу са Средњорочним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије „Електровојводина", Електродистрибуција „Суботица", „Нови Сад", „Зрењанин" и „Панчево". Предвиђа се потпуни прелазак на 20 kV напонски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације 110/35/10(20)kV на двостепену трансформацију 110/20 kV, чиме ће бити обухваћена реконструкција свих трафостаница 110/35 kV на 110/20 kV. Трафостанице 35/20 kV, односно 35/10 kV реконструисаће се у разводна 20 kV чворишта, а 35 kV мрежу и 10 kV мрежу и припадајуће дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV потребно је реконструисати за рад на 20 kV.
За плански период предвиђен је пораст потрошње електричне енергије са просечном годишњом стопом раста од 1,8%, што изискује повећање капацитета постојећих трафостаница, где је то могуће, као и обезбеђење нових капацитета.

Планиране трафостанице 110/20 kV су:
Електродистрибуција „Суботица": ТС „Нови Кнежевац"

Електродистрибуција „Зрењанин": ТС „Перлез" и ТС „Кикинда4"

Остале трафостанице 20/110 kV за прикључење енергетских производних објеката на обновљиве изворе енергије, за потребе великих потрошача и ТС 110/20 kV које ће се градити у складу са плановима развоја електродистрибутивних предузећа.

Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије.

Изградњом нових енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника али и укупна енергетска зависност овог простора.

4.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Гасоводна инфраструктура

Кроз општине Тител и Жабаљ планира се пролазак магистралног гасовода Јужни ток. Магистрални гасовод Јужни ток, укршта се са реком Тисом и пролази кроз КО Книћанин и КО Тител.

Планира се гасификација општине Тител. Општина Тител ће се снабдевати гасом преко гасовода високог притиска Шајкаш-Вилово, ГМРС Вилово, мерно регулационих станица и дистрибутивне гасне мреже. Планира се гасификација преосталих насеља у општинама које су обухвату овог плана, и то су насеља Санад, Јазово, Остојићево, Падеј, Мали Песак, Ђала, Српски Крстур, Филић, Тараш, Бело Блато, Перлез и Книћанин.

Нафтоводна инфраструктура

На простору обухвата Просторног плана планира се изградња Паневропског нафтовода чија се планирана траса укршта са реком Тисом. Траса овог нафтовода преузета је из Студије изводљивости („Feasibility Study for Constanza, Pancevo, Omišalj, Trieste Oil Pipeline Project") коју је 2004. године урадила Америчка инжењеринг кућа HLP PARSONS. Овај планирани нафтовод укршта се са реком Тисом и пролази кроз КО Книћанин и КО Тител.
На простору обухвата Просторног плана планира се изградња деонице продуктовода Панчево-Нови Сад који је део Система продуктовода кроз Србију. Деоница система продуктовода Панчево-Нови Сад укршта се са реком Тисом и пролази кроз КО Книћанин и КО Тител. Изградња деонице продуктовода Панчево - Нови Сад конципира се као двоцевни систем транспорт моторних горива. Траса продуктовода деонице Панчево-Нови Сад полази од главног терминала „Панчево" и води се до терминала „Нови Сад" у дужини од сса 91,4 km. Иста је пречника обе цеви 10" (DN250 mm) и прати трасу постојећег нафтовода Омишаљ-Панчево (бивши југословенски нафтовод - ЈУНА). Продуктовод се на појединим местима удаљава од постојећег нафтовода због изграђених објеката у заштитној зони нафтовода и поштовања минималног удаљења продуктовода од објеката која износи 30 m са обе стране цеви.

4.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије

Процењује се да би на подручју Просторног плана у наредном десетогодишњем периоду учешће неконвенционалних енергетских извора у укупној потрошњи могао да достигне 20%.

Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал ОИЕ на подручју Просторног плана с обзиром на заступљеност пољопривредног и шумског подручја, односно заступљеност

ресурса остатака ратарске и шумске производње. На основу постојећих урађених студија и расположивих података. За сада не постоји у довољној мери организовано коришћење овог ресурса.

Чврста биомаса (отпадна биомаса из агрокомлекса) се користи само за загревање индивидуалних домаћинстава и котлова индустријских агро-комплекса за производњу паре (за сопствене потребе). Брикетирање и палетирање отпадне биомасе, осим појединачних случајева, није још увек заступљено. Не постоји ни једно когенеративно постројење који користи отпадну биомасу или биогас.

Комунални отпад за сада се не користи у енергетске сврхе, мада постоји појачан интерес углавном страних инвеститора за енергетско коришћење комуналног отпада и комбиновану производњу топлотне и електричне енергије за потребе локалне заједнице.

Реално могућа организована производња биогаса на већим сточним фармама је око 7 милиона m^3/a (око 160 TJ/a ~ 0,004 mtoe/a), дакле занемарљив извор енергије, али еколошки и за органску производњу ђубрива веома значајна. Нема ни процена о могућој производњи овог енергента из отпадних вода градских канализација и прехрамбене индустрије, где би се могле очекивати и значајно веће количине. Примарна енергија градског, медицинског и индустријског отпада је прилично поуздано процењена на око 6,65 TJ/a ~ 160 ktoe/a, што је енергетски потпуно безначајно, али са еколошког аспекта веома значајно.

Коришћење геотермалне енергије за сада је на незавидном нивоу.
Енергија ветра за сада се још увек не користи, мада су предузете многе активности за омогућавање коришћења исте. Започета су мерења, која углавном врше страни инвеститори, у општини Кањижа.

За изградњу ветроелектрана (као и соларних електрана) неопходно је да се у просторним плановима општина одреде зоне где би условно била дозвољена градња оваквих енергетских објеката и то на основу разматрања свих ограничења за сваку одабрану локацију.

Енергија сунца се уопште не користи иако на предметном подручју постоје потенцијал, који по инсолацији чини 20-30% већи интензитет од европског просека, за коришћење соларне енергије. Постоји 267 сунчаних дана, а просечна осунчаност износи око 1000 kWh/m^2. То је значајан потенцијал и треба створити услове за његово коришћење.

Хидроенергетски потенцијал на подручју Просторног плана се не користи, не постоји изграђена ни једна хидроелектрана.

Повећање удела малих хидроенергетских потенцијала у укупној производњи електричне енергије је генерално опредељење светске енергетске политике и стручне јавности и има значајно место у енергетским плановима свих прогресивних привреда. ЕУ овом потенцијалу даје посебан значај.

Највећи потенцијал је на ХС ДТД, где ће се мале хидроелектране градити у склопу постојећих устава (укључујући и брану на Тиси), јер већ имамо формиране водне степенице. Примарне функције хидросистема ће и даље имати приоритет, али ће се применити „форсирани" рад у циљу повећања хидроенергетског потенцијала.

Коришћење хидроенергетског потенцијала би донело и друге користи, као што су повећана проточност каналске мреже (значајно са гледишта заштите животне средине) и двојна функција неких хидроелектрана (пумпе- турбине).

Подручје Просторног плана располаже знатним потенцијалом ОИЕ. У овом подручју идентификован је потенцијал малих хидроелектрана у складу са израђеним катастром, програмом остваривања стратегије развоја енергетике за АП Војводину и Регионалним просторним планом АП Војводине. Соларним атласом и Атласом ветрова који су рађени за потребе Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине утврђена је могућност развоја пројеката ветроелектрана и фотонапонских електрана у овом подручју, а регион располаже и значајним потенцијалом биомасе и биогаса.
Због тога ће се омогућити развој пројеката који би оптимално користили потенцијале за ОИЕ, уз уважавање ограничења за функционисање пољопривреде, водопривреде, заштите природе и заштите животне средине.

4.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Електронска комуникациона мрежа, у складу са постављеним циљевима и достизања једног од главног покретача снага нове економије ће се развијати као савремени систем што подразумева увођење

најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавременијих медијума преноса, потпуна дигитализација свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС) уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора уз обезбеђивање подједнаке доступности свим операторима.

- фиксна комуникациона мрежа: Равномеран развој на целом подручју. Потпуна замена аналогних система комутација и старијих дигиталних, новим системима у складу са технологијом развоја истих. Капацитете обезбедити у складу са растућим потребама. Реконструкција постојеће електронске комуникационе мреже на свим нивоима. Употреба оптичких каблова као медиј преноса, где год је то могуће;
- транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима;
- реконструисање постојеће приступне мреже код које би се употреба бакарних каблова максимално скратила, а значајно повећао удео оптичких каблова и могућност бежичног приступа;
- доградња постојеће мреже да би се постигла потпуна покривеност територије и омогућило увођење свих нових услуга;
- у складу са условима надлежног предузећа за електронске комуникације планиране су оптичке везе између комуникационих чворишта које су од утицаја на подручје Просторног плана: Зрењанин-Кикинда-Чока-Нови Кнежевац-Држ.гран са Мађарском, Кикинда-Ада-Мали Иђош Бечеј- Нови Бечеј, Нови Сад-Зрењанин, Сента-Бачка Топола, Ада-Мали Иђош-Сомбор, Бочар-Падеј, Перлез- Фаркаждин, Привод за Лукино Село и Бело Блато, Зрењанин-Тител-Шајкаш, Бачко Петрово Село-Мол, Бечеј-Бачко Петрово Село,Мале Пијаце-Мали Песак-Кањижа,Кањижа-Нови Кнежевац (јужна обилазница са новим мостом),оптички кабл дуж нове обилазнице кроз насеља Ада и Мол,Жабаљ- Чуруг.
- увођења широкопојасне мреже у фиксну телефонију;
- равномеран развој широкопојасне мреже за коришћење универзалних услуга;
- у циљу обезбеђивања нових услуга, приступну мрежу градити довођењем оптичке мреже што ближе корисницима, применом приступних претплатничких концентратора и различитих бежичних (wireless) технологија (нпр. WiMAX, WiFi и др.);
- ADSL технологија која сада представља основу за испоруку нових широкопојасних сервиса (Интернет, IP centrex, Audio & Video Conference, E-Learning и тд.), је само међукорак до довођења оптике до крајњих корисника што представља основни правац будућег развоја електронске комуникационе мреже које омогућавају приступ Интернету великим брзинама;
- подстицање развоја широкопојасних услуга како би пенетрација широкопојасних корисника достигла ниво од 25%;
- за све планиране кориснике на подручју Просторног плана, како у насељима, тако и ван насеља (викенд зоне, туристичке локалитете, пратеће садржаје идр.) потребно је обезбедити приступ најсавременијим електронским комуникационим сервисима;
- даљи развој и наставак изградње електронских комуникационих објеката са припадајућом инфраструктуром за GSM и UMTS јавну мобилну комуникацију, као и за остале електронске комуникационе системе који технолошки наслеђују ове системе (3GPPLTE технологије) с циљем да 50% становништва има могућност коришћења ове технологије;
- мреже кабловских дистрибутивних система (КДС) градити искључиво према техничким стандардима издатим од стране РАТЕЛ-а, уз максималну примену оптичких каблова;
- дефинисање универзалног сервиса;
- увођење полагање каблова у микро ров, чиме се убрзава изградња и трошкови смањују;
- дигитализација емисионих система, повезивање емисионе станице међусобно и поред радио-релејних система с центрима дистрибуције програма и оптичким приводом на најближи кабл;
- сваком потенцијалном кориснику треба омогућити квалитетан приступ радио и ТВ програмима који су добили дозволу за покривање те територије. На основу горе наведеног планирано је формирање нових емисионих објеката на територији Војводине, а за покривање и подручја Просторног плана, на територији општине Кикинда и Зрењанин.

ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ

На подручју Просторног плана поштанске услуге обавља јавни поштански оператер ЈПО-ЈП ПТТ саобраћаја "Србија" и други поштански оператери из домена нерезервисаних поштанских услуга. Радне јединице поштанског саобраћаја налазе се у Новом Саду, Зрењанину, Суботици и Кикинди.
Концепција и план развоја поштанског саобраћаја, заснована је на основним циљевима (законодавни, социјални, оперативни и тржишни) у овој области, који су дефинисани Законом о поштанским услугама и Законом о изменама поштанских услуга („Сл. гласник РС", број 30/10), као и Стратегијом поштанских услуга у РС („Сл. гласник РС", број 18/08) и постављеним циљевима PostEurop (Асоцијација ЈПО Европе). У складу са постављеним циљевима поштанска мрежа ће се развијати по следећој концепцији: пружање универзалне поштанске услуге, развој тржишта поштанских услуга, развој и реструктуирање јавног поштанског оператера, развој поштанске мреже и капацитета, унапређивање квалитета поштанских услуга, сигурност и безбедност, стандардизација адресовања, тарифна политика.
Комплекс Главног поштанског центра (ГПЦ) представља стратешки инфраструктурни пројекат ЈП ПТТ саобраћаја "Србије" и третиран је као пројекат од приоритетног значаја, где би увођењем нових технологија унапредило пословање целокупног система, а истовремено би се извршило и унапређење поштанске инфраструктуре. У склопу овог пројекта предвиђена је реконструкција и адаптација ГПЦ Нови Сад, као прерадног центра за АП Војводине. С тим у вези, јединице које организационо гравитирају поменутом центру, а налазе се на подручју Просторног плана, обезбедиће успостављање ефикасније поштанске мреже, као и достизање бољег стандарда квалитета поштанских услуга.

5. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА И ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

5.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Одрживо коришћење простора и природних ресурса представља императив и полазну основу у планирања свих активности на подручју Просторног плана. То подразумева и неопходност интеграције и имплементације одређених мера и активности у контексту заштите животне средине у циљу решавању узрока проблема у овој области, који су претходно идентификовани и валоризовани.
У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа:

одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих подручја где коришћење подручја не сме да превазилази постојећи капацитет животне средине;
рекултивације свих деградираних површина посебно оних у оквиру еколошког коридора и у зони до 500 m од еколошког коридора;

- Успоравање и ограничавање тенденције смањивања пољопривредних површина у корист непољопривредног начина коришћења и очување природне плодности земљишта применом концепта одрживе пољопривредне производње;
- успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине у свим општинама у обухвату Просторног плана, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара, који карактеришу квалитет животне средине; повећање обима финансирања заштите животне средине из националних и фондова ЕУ; одрживо управљање отпадом у смислу адекватног прикупљања и одлагања комуналног отпада на регионалне депоније ван обухвата Просторног плана, према важећим регионалним плановима управљања отпадом;
- Адекватно прикупљање и одлагање индустријског отпада, његова категоризација и класификација отпада у складу са законском регулативом;
- Адекватно управљање опасним отпадом са територији обухвата Просторног плана;
- Адекватно управљање отпадом животињског порекла у складу са Законом о ветеринарству и другим подзаконским актима;
- унапређење и јачање еколошке свести становништва.

Заштиту животне средине на територији обухвата Просторног плана неопходно је конципирати на основним принципима одрживог развоја, који подразумевају пре свега рационално коришћење природних ресурса, посебно необновљивих, уз повећање енергетске ефикасности и фаворизовање обновљивих извора енергије.

Поред уважавања постојећег капацитета животне средине на подручју обухвата Плана, неопходно је адекватно управљати заштићеним природним добрима, и природним ресурсима.

Минимизација негативних утицаја деградираних простора насталих услед експлоатације природних ресурса, као и решавање конфликата у коришћењу простора допринеће значајно побољшању квалитета животне средине и подизању капацитета животне средине на територији Просторног плана.

За управљање квалитетом ваздуха је значајно располагати подацима о постојећим нивоима загађујућих материја у ваздуху који су добијени мерењима, као и подацима о емисијама загађујућих материја у ваздух услед којих долази до загађивања ваздуха. Подаци о емисијама свих значајних извора загађења и загађујућих материја представљају једну од основа за утврђивање потенцијално угрожених области у смислу квалитета ваздуха, а самим тим и полазиште за дефинисање планова и програма заштите ваздуха. [33]

Смањење загађења ваздуха индустријског и енергетског порекла, на нивоу Покрајине па самим тим и на подручју Просторног плана, реализоваће се кроз израду регистра извора загађивања са билансима емисије, изградњу постројења за одсумпоравање и денитрификацију у термоергетским потројењима, као и уградњом нових или реконструкцијом постојећих електрофилтера у постројењима где се емитују суспендоване честице изнад ГВЕ.

Прекомерно загађење ваздуха, воде и земљишта потиче у највећој мери од високог прираста количине отпадног материјала, које су извор загађујућих материја које веома често садрже токсичне, тешко разградиве супстанце, течне и муљевите конзистенције, које директно или преко својих продуката разградње штетно утичу на човеково здравље и природне екосистеме.

У подручјима у којима је деградирана и угрожена животна средина, неопходно је реализовати одређене пројекте, који ће санирати последице рада загађивача и унапредити технологију до нивоа да не загађују животну средину. Код изградње нових постројења потребно је применити чисте технологије (примена БАТ технологија-Best Available Techniques). Чистија производња подразумева рационалнију употребу сировина, воде и енергије, замену опасних материја еколошки прихватљивим и смањење токсичности и емисије штетних гасова и отпада у природну средину. За привредне субјекте,чистија производња такође доноси бенефит у виду повећања профита, бољу конкурентност, приступ новим тржиштима и мање загађење животне средине.

Успостављањем оптималне мреже аутоматских мониторинг станица на територији Покрајине, па самим тим и на подручју обухваћеним Просторним планом и достављањем података од стране ифентификованих постројења у национални регистра извора загађивања животне средине, модернизацијом лабораторија за испитивања квалитета ваздуха, воде и земљишта, значајно ће се утицати на унапређење квалитета природних ресурса, јер ће добијање прецизних информације допринети и правовременом и адекватном одговору.

Применом Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађења омогућено је праћење укупне годишње емисије полутаната из највећих постројења-загађивача.

У области заштите вода и водног ресурса, непходна је израда плана управљања водама за непосредни слив реке Дунав (ICPDR) којим је обухваћена и река Тиса, пречишћавање комуналних и индустријских отпадних вода и изградња постројења за управљање отпадом. Изградња комуналне инфраструктуре у насељима, стратешки важних инфраструктурних коридора и спречавање бесправне изградње представљају приоритетне мере са аспекта заштите животне средине.

Значајну меру заштите животне средине представља формирање заштитних зона и растојања око објеката са повећаним загађивањем и ризиком за животну средину и здравље људи (инфраструктурни коридори, водозахвати, бензинске станице, нафтна постројења и др).
У контексту граничних вредности индикатора буке на територији општина у обухвату Плана,

33 Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Републици Србији 2011. године, Републичка Агенција за Заштиту Животне Средине, 2012.

Правилником о методологији за одређивање акустичних зона („Сл. гласник РС", број 71/10), јединице локалне самоуправе одређују акустичне зоне, као и граничне вредности индикатора буке у тим зонама, а све у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 88/10).

Такође, неопходно је омогућити постојећим и планираним индустријским објектима и постројењима који подлежу издавању интегрисане дозволе, да своју делатност обављају у складу са ИППЦ директивом Европске Уније и Законом о интегрисаном спречавању и контроли животне средине.

За потребе привременог или трајног збрињавања заштићених дивљих животиња треба формирати наменска прихватилишта у складу са законом и условима које прописује надлежно министарство.

Такође, за потребе збрињавања напуштених и изгубљених животиња надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да на својој територији обезбеди прихватилиште за животиње у складу са законом и условима које прописује надлежно министарство. Утврђивање појединачних локација за наведене типове прихватилишта биће предмет разраде у планској документацији локалне самоуправе.

Према подацима из Регионалног просторног плана АП Војводине је, на основу ППРС извршена просторна диференцијација животне средине територије обухваћене Просторним планом према стандардима и искуствима ЕУ, а узимајући у обзир постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду. Подручје обухваћено планом је у наведеном контексту просторно издиференцирано на следеће категорије:

1. Подручја са локалитетима деградиране животне средине (локалитети са прекорачењем граничних вредности загађивања, урбана подручја, регионалне депоније, коридори аутопутева, водотоци IV „ван класе") са негативним утицајима на човека, биљни и животињски свет и квалитет живота.

У овој категорији се налазе: коридори аутопута Београд-Нови Сад-Суботица као и садашњи водотоци четврте класе и „ван класе" (банатски водотоци,који дотичу из Румуније су прекомерно загађени и претежно имају IV класу бонитета, а најтежа ситуација је на Старом и Пловном Бегеју где је квалитет „ван класе").

2. Подручја угрожене животне средине (локалитети са повременим прекорачењем граничних вредности, субурбане зоне насеља најугроженијих подручја из I категорије, сеоска и викенд насеља, туристичке зоне са прекомерним оптерећењем простора, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге, велике фарме, зоне интензивне пољопривреде, пољопривредне воћарске и виноградарске зоне, аеродроми, речна пристаништа, водотоци III класе) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: Нови Кнежевац, Сента, Ада, Кањижа, Бечеј, Тител, зоне интензивне пољопривреде, линије државних путева I и II реда и пруга, речна пристаништа на реци Тиси. Подручја експлоатације минералних сировина укључују: околину Кањиже, Кикинде и Новог Бечеја и др.

3. Подручја квалитетне животне средине (шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, подручја са природном деградацијом, ливаде и пашњаци, ловна и риболовна подручја, водотоци II класе) са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: коридори локалних путева, као и територије сеоских насеља општина које припадају II категорији, подручја са природном деградацијом (еродиране површине, заслањена земљишта, клизишта, плавни терени и др).

4. Подручја веома квалитетне животне средине (подручја заштићених природних добара, мочварна подручја, подручја заштићена међународним конвенцијама, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет. У ову категорију спадају заштићена подручја, подручја од културно-историјског значаја, станишта заштићених врста, као и подручја од међународног значаја.

Процена утицаја планова и програма на животну средину представљају значајан основ за планирање мера заштите животне средине. Кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте) вршиће се интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње.

Утицаји на животну средину морају бити вредновани приликом реализације великих пројеката, у току изградње и током експлоатације, у новоствореним условима у простору.
Анализа степена и врсте притисака, који се врше на животну средину, биће основа за доношење стратешких планова развоја и рационалног коришћења природних ресурса.

5.2. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА

Заштита, уређење и развој природе на подручју које обухвата Просторни план, подразумева заштиту укупног биодиверзитета и диверзитета предела.

Заштиту биодиверзитета предела је могуће остварити кроз спровођење мера на просторима који су већ заштићени, заштиту великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста, заштиту влажних станишта, речних корита и еколошких коридора, посебно еколошког коридора реке Тисе, који са заштићеним подручјима и подручјима планираним за заштиту, на основу Уредбе о еколошкој мрежи, представља еколошки коридор од међународног значаја.
Заштита, уређење и развој природе подразумева смањење притисака на биодиверзитет и рационално коришћење природних и биолошких ресурса уз одрживи развој укупног предеоног образца. Један од задатака Просторног плана је формирања „еколошко стабилног предела", у коме се плански предвиђа унапређење система предеоних елемената неопходних за обезбеђивање повољног стања животне средине и еколошких функција.

Заштиту и уређење предела је потребно спроводити у складу са Европском конвенцијом о пределу кроз:
- заштиту свих заступљених типова предела кроз очување и одржавање значајних или карактеристичних обележја предела која су проистекла из природне конфигурације, или људске активности;
- управљање пределом кроз поступке којима се, из перспективе одрживог развоја, обезбеђује редовно одржавање предела, са циљем усмеравања и усклађивања промена изазваних друштвеним и економским процесима, као и процесима у животној средини и
- стварање услова за спровођење предеоне политике (општих принципа, стратегија и смерница, дефинисаних од стране надлежних органа), која омогућава предузимање одређених мера у циљу заштите, управљања и планирања предела.

Заштита, уређење и развој предела заснива се на реализацији различитих приступа у обезбеђивању квалитета предела, а темељи се на:

- очувању предела и његовог идентитета и унапређењу предела и разноврсности предеоних елемената;
- постизању равнотеже између активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања конфликата;
- планирању привредног развоја на принципима одрживости у складу са предеоним одликама (регионалним карактером предела и физичком структуром насеља);
- правовременој и активној заштити природних вредности, укључујући и фрагменте који тренутно нису под заштитом, а чија се заштита у будућности очекује, као и на заштити споменика културе и препознатљивих и вредних амбијената руралног и урбаног типа;
- санацији и ревитализацији нарушених предеоних елемената;
- подстицању позитивних и минимизирању негативних утицаја кроз механизме управљања пределом;
- промоцији, заштити и одрживом коришћењу природног и културног наслеђа и њиховом повезивању у простору;
- јачању и промовисању постојећих и креирању нових вредности у просторима од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја, пограничне области)
- интерпретацији предеоног обрасца реке Тисе која подразумева усклађивање развојних активности подручја са очувањем и унапређењем наслеђених културних системима и природне, биолошке (генетичке, специјске и екосистемске) и геолошке разноврсности;
- успостављању процедура за укључивање најшире јавности, локалних и регионалних власти, као и других страна које су заинтересоване за одређивање и примењивање предеоних политика;
- подизању нивоа свести становника овог подручја, приватних организација и надлежних органа власти, о вредностима предела;
- утврђивању и праћењу промена предеоних вредности;
- уређењу водотока и водених површина као важних елемената карактера предела;
- заштити пољопривредног земљишта од ненаменског коришћења и ширења стихијске викенд и друге изградње.

Регионални аспекти заштите предела

Релативно хетероген предео Еколошког коридора Тисе (по диверзитету предеоних елемената) има и регионални значај утолико што захтева повезивање и уређење у координацији са осталим регионима са којима се граничи и који имају сличне предеоне елементе. Ово ће свакако захтевати додатна истраживања уз регионалну и међуграничну сарадњу локалних самоуправа у окружењу ради прецизније карактеризације предела.

Схватајући дефинисање јединственог предеоног образац као ресурс за развој, ово подручје са свим предеоним елементима има све предиспозиције за развој туризма и рекреације на нивоу ширем од

локалног. Осовину регионалног повезивања, поред самог пловног пута реке Тисе чини и регионални пут Кањижа, Сента, Ада, Бечеј, Чуруг, Жабаљ, Тител. У ширем смислу овај пут има наставак преко Новог Сада и Сремских Карловаца у правцу Београда и на тај начин, повезујући карактеристичне тачке историје и културе, може бити и један од осовина за развој организованог туризма на регионалној основи. За ово је неопходан одговарајући облик институционалне сарадње на интеррегионалном нивоу. У том погледу оваква туристичка рута би могла постати и део неке од Европских културних рута.

Војводина, као јединствен туристички кластер, са Новим Садом има категорију територије међународног туристичког значаја што значи да сви елементи туристичког система Војводине треба да буду активирани на одговарајући начин и на одговарајућем нивоу презентације који ће јачати атрактивност Војводине као једног од европских региона. Еколошки коридор Тисе, заједно са предеоним елементима заштићених природних и културних добара у границама овог Плана, постају конкурентни у ширем регионалном оквиру за развој специфичних облика туризма. И ово такође захтева одговарајући облик сарадње локалних самоуправа уз Тису, око повезивања туристичке понуде и програма, између осталог и кроз јединствену интерпретацију предела.

5.3. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Заштита природног наслеђа на простору обухвата Просторног плана представља приоритетни задатак. Потребно је унапредити стање просторних целине од значаја за очување биолошке разноврсности на националном и међународном нивоу, спровести мере заштите у заштићеним подручјима, заштитити подручја која су у поступку заштите, а за подручја која су планирана за заштиту (станишта: Кањишки јараши-некадашњи Капетански рит, Селевењске пустаре, Слатине Баната и део Дунавско-лесног одсека), спровести процес валоризације и израду одговарајућих студија.

У оквиру еколошког коридора Тисе, као коридора од међународног значаја и дела еколошке мреже АП Војводина, потребно је остварити бројне функције и активности у складу са еколошким принципима, као и његово повезивање са другим еколошким коридорима које представљају водотоци и канали (међународни, регионални, прекогранични и локални) и слатинско-степским коридорима лесне терасе, посебно Слатинско-степским коридором Баната који представља еколошки коридор регионалног значаја. На овај начин ће се успоставити део националне еколошке мреже, а кроз мере за заштиту ће се обезбедити очување предеоне и биолошке разноврсности.

Река Тиса са плавном зоном и мртвајама обезбеђују комуникацију међу влажним стаништима која се налазе уз њихове обале и притоке. Коридор Тисе омогућава кретање врстама водених, мочварних, шумских и травних станишта.

Формирање, односно очување осталих еколошких коридора између остатака природних станишта у обухвату Просторног плана, представља могућност ублажавања последица фрагментације станишта и омогућава комуникацију између подручја међу којима је раније постојала природна веза. Еколошки коридори треба да буду континуирани, да садрже тип станишта који одговара еколошки значајним подручјима које повезује, односно да оговарају захтевима врста влажних, шумских и травних станишта и захтевима кључних врста. Потреба за применом одређених мера заштите изван граница заштићених подручја, захтева интеграцију елемената еколошке мреже у развојни концепт датог подручја у сарадњи са корисницима простора.

Овим Просторним планом су дефинисана станишта која представљају просторне целине које повезују Слатинско-степски коридор Баната, као еколошки коридор регионалног значаја са Тисом. Функционисање регионалног коридора захтева максимално смањење утицаја човека на овим просторима (осим традиционалне испаше), због чега издвајање вештачких елемената коридора (мелиоративни канали) треба да се одвија у сарадњи са корисницима простора.

На основу Уредбе о еколошкој мрежи, Покрајински завод идентификује границе делова еколошке мреже на простору АПВ, води базу података о стаништима заштићених и строго заштићених врста, као и о станишним типовима значајним за очување биолошке разноврсности, у складу са одговарајућим Правилницима. Базе података допуњују се упоредо са пословима идентификације и картирања станишта. У простору обухвата Просторног плана је идентификовано пет антропогених станишта.

Физичку или функционалну повезаност између подручја међу којима је раније постојала природна веза, треба омогућити очувањем или формирањем еколошких коридора, које омогућавају кретање јединки и проток гена између еколошки значајних подручја. Коридор треба да садржи тип станишта који одговара еколошки значајним подручјима које повезује, а такође треба да одговара захтевима кључних врста. Еколошки коридори од међународног значаја (Тиса, Киреш и Златица) су утврђени Уредбом о еколошкој мрежи. Регионални коридори су утврђени Регионалним просторним планом АП Војводине

(„Сл. лист АПВ", број 22/11). Поред водотокова (Криваја, Чик, Јегричка) и пловни делови каналске мреже представљају еколошке коридоре. Поред наведених континуираних коридора издвојени су и делови дисконтинуираног Слатинско-степског коридора Баната, који је такође регионални коридор.

Канали као еколошки коридори на простору обухвата Просторног плана у неким деловима садрже богато развијене појасеве водене вегетације. Мали мелиорациони канали и јаркови представљају кључни тип станишта за дивље врсте аграрних подручја. С обзиром да на подручју Војводине преовлађује неки од типова ливадског или степског станишта, коридори између ових станишта, треба да имају континуирани појас травне вегетације. Каналска мрежа обезбеђује и влажне коридоре за сезонске миграције водоземаца и гмизаваца, између станишта. Мелиоративна каналска мрежа ствара основу еколошке мреже пољопривредног предела.

Квалитет канала као станишта или коридора, зависи од ефикасности смањења дифузног загађења из аграрног окружења, чији негативни утицаји отежавају и одржавање каналске мреже. Уређење вода, према националној и међународној легислативи, треба да обезбеђује и добро стање акватичних и приобалних екосистема што се делом остварује дефинисањем функције и ширине приобалног земљишта. Имајући у виду да квалитет воде и стање приобаља одређује и функционалност еколошког коридора, унапређење стања каналске мреже треба да буде приоритет за сарадњу између сектора водопривреде и заштите природе.

Увидом у достављену Стручну документациону основу од стране Покрајинског завода за заштиту природе и Решење о водним условима, није било елемената за ближе одређивање места-локација потенцијалних супротности између еколошких захтева и захтева корисника хидросистема. Дефинисање локалних коридора који испуњавају строге захтеве водопривреде и захтеване услове заштите природе могуће је решити кроз израду планске документације нижег реда или одговарајућим секторским студијама, а након детаљног рекогносцирања терена и решавања конфликата на посматраном подручју.

Елементи еколошке мреже могу постати и заштитни појасеви зеленила, уколико садрже претежно аутохтоне врсте и имају сложену структуру, са одређеним процентима травне и жбунасте вегетације и повезују шумске екосистеме значајне за очување биолошке разноврсности.

5.3.1. Природна добра у оквиру посебне намене еколошког коридора Тисе

Овим Просторним планом је дефинисана граница еколошког коридора Тисе са заштитном зоном који представљају посебну намену и дате су мере за њихову заштиту. Еколошки коридор Тисе обухвата небрањени део плавног подручја, одбрамбене насипе као специфичне комплексе травних станишта, станишта у природном или блиско природном стању брањеног дела плавног подручја, као и два заштићена подручја (ПП ''Камараш'' и ПП ''Стара Тиса код Бисерног острва''). За ПП ''Стара Тиса код Бисерног острва'' је спроведена ревизија заштите, те се ово природно добро налази у поступку заштите. Посебну намену чине и подручја у поступку заштите (ПП ''Мртваје горњег потисја'' и ''СРП Ритови доњег потисја'') са својим зонама заштите. Заштитна зона се простире 500 m око еколошког коридора Тисе, а заштићена добра поседују своје заштитне зоне, формиране по посебним потребама њихове природне вредности.

На основу процене фактора угрожавања биолошке разноврсности у заштитној зони еколошког коридора Тисе, према интензитету су издвојене следеће зоне:

- појас до 50 m од границе коридора где је интензитет утицаја урбанизованог и пољопривредног окружења највећи, због чега су и ограничења најбројнија на овом простору. Наглашава се значај мера за унапређење стања простора (побољшање квалитета животне средине и формирање зелених тампон појасева);
- појас до 200 m од границе коридора где делују негативни утицаји надземних инфраструктура и урбанизације (јаки извори осветљења и буке) и
- појас до 500 m од границе коридора представља спољну границу заштитне зоне еколошког коридора, са значајним утицајем на хидролошки режим, утицајем домаћих животиња на дивље врсте, као и утицајем неких типова инфраструктуре као што су ветропаркови.

Заштићена подручја

Саставни део еколошког коридора Тисе су Парк природе „Камараш" и Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва". То су значајна природна добра III категорије, са режимима заштите II и III степена и заштитном зоном. ПП „Камараш" је заштићен на основу Одлуке о заштити („Сл. лист општине Кањижа", број 4/05), а ПП „Стара Тиса код Бисерног острва" на основу три одлуке о заштити („Сл. лист општине Нови Бечеј", број 8/08, „Сл. лист општине Бечеј", број 1/08 и „Сл. лист општине Жабаљ", број 4/08). У складу са Законом о заштити природе, у току је ревизија заштите ПП „Стара Тиса код Бисерног острва". У актима о заштити, као и студијама у складу са којима ће бити спроведена ревизија, односно заштита подручја, дате су дозвољене и забрањене активности, чијим спровођењем се штите ова заштићена подручја као комплекси влажних и водених станишта.

Подручја у поступку за заштиту

Подручја у поступку заштите у оквиру еколошког коридора Тисе су Парк природе „Мртваје горњег потисја" и Специјални резерват природе „Ритови доњег потисја". Кроз студије за заштиту ових подручја, предложен је њихов ниво заштите: Парк природе „Мртваје горњег потисја" и Специјални резерват природе „Ритови доњег потисја". Садржаје и активности на овим подручјима треба планирати у складу

са мерама заштите које прописује надлежна установа за заштиту природе, а које ће бити саставни део акта о њиховој заштити. На заштићеним подручјима биће успостављени режими заштите II и III степена са заштитном зоном.

Парк природе „Мртваје горњег потисја"
У састав будућег Парка природе „Мртваје горњег потисја" ће ући четири мртваје (Хоргошка-Ђалска мртваја, Пана, Буџак и Батка), која представљају очувана влажна подручја, на шта указује присуство бројних ретких врста флоре и фауне водених, мочварних, ливадско-пашњачких, слатинских и степских станишта. Мртваје су саставни делови еколошког коридора Тисе, значајни за очување биодиверзитета влажних станишта. Она представљају значајну компоненту ширег подручја и значајна су као места задржавања воде. Динамика плављења околних влажних станишта дешава се сезонски, највише током средине пролећа и након октобра. Због значајне биомасе дрвећа и зељастих биљака, ова станишта су природни пречистачи загађења из околине и станишта типа рефугијума за заштићене и угрожене врсте биљака и животиња које су некада насељавале широки појас поплавног подручја Тисе.
На основу природних и створених културних вредности и значаја са аспекта очувања водених и влажних станишта на малом простору, пре свега присуством ретких и угрожених врста, простори у Потисју предвиђени за заштиту као ПП „Мртваје горњег потисја", представљају репрезентативне просторне целине у Војводини.
Испуњеност услова за заштиту чине следеће карактеристике: изворност (мртваје настале су у склопу великих регулационих радова који су се одвијали током XIX и почетком XX века на току тисе кроз Србију), репрезентативност (изворне орографске и хидрографске појаве, које са специфичном подлогом условљавају развој земљишта и живог света, прилагођеног на живот у води и изван ње), реткост (аутохтона станишта влажних подручја, која су некада прекривала велики део територије Војводине, а данас се још срећу само непосредно уз токове већих река, присуство заштићених и међународно заштићених врста Бернском конвенцијом и Директивом о стаништима), разноликост (присуство различитих станишних типова и за њих везаних животних заједница), интегралност (целина са читавим плавним појасом уз Тису у виду еколошког коридора од међународног значаја) и пејзажна атрактивност (типичан војвођански предео, пејзажна аутентичност, „Санадска осмица" као заједнички назив за две суседне мртваје Пану и Буџак).
Најважније функције овог подручја су: еколошка, научно-истраживачка, васпитно-образовна и развојна, која се састоји у ограниченом сточарењу, контролисаној ратарској производњи усмереној на еколошку производњу здраве хране, одрживо шумарство, развој одрживих видова туризма и сл. Простор предвиђен за стављање под заштиту представља изузетно погодно подручје за развој еко и етно-туризма, научно-културне, образовно-васпитне и друге активности, као што су рекреативни риболов и ловни туризам, производња органских и прехрамбених производа кроз одрживу пољопривреду.
Специјални резерват природе „Ритови доњег потисја"
Специјални резерват природе „Ритови доњег потисја" обухвата осам старих меандара и појас плавних шума у форланду Тисе које се налазе на простору између Парка природе „Стара Тиса код Бисерног острва" и Специјалног резервата природе „Тителски брег". Обухвата леву и десну страну данашњег тока Тисе, а повезан је континуираним, у великој мери очуваним шумским комплексом, који је редовно плављен. Представља најрепрезентативнији и најатрактивнији очувани ритски комплекс у Потисју у Србији.
Заштићено подручје обухвата комплекс ритских станишта: шуме црне и беле тополе, беле врбе, влажне ливаде које обавијају плитке депресије, простране мочварне комплексе, отворена водена огледала сталних и привремених бара и осам старих меандара Тисе.
На основу природних и створених културних вредности и значаја са аспекта очувања водених и влажних станишта на малом простору, пре свега присуством ретких и угрожених врста, простори у Потисју предвиђени за заштиту као СРП „Ритови доњег потисја" представљају репрезентативне просторе у Војводини.

Испуњеност услова за заштиту чине следеће карактеристике: изворност (мртваје настале у склопу великих регулационих радова који су се одвијали током XIX и почетком XX века), репрезентативност (изворне орографске и хидрографске појаве), реткост (аутохтона станишта влажних подручја, која су некада прекривала велики део територије Војводине), разноликост (разноликост станишних типова и за њих везаних животних заједница), интегралност (простор под заштитом чини целину са читавим плавним појасом уз Тису у виду еколошког коридора од међународног значаја) и пејзажна атрактивност (пространо ритско шумско подручје испресецано старим меандрима и пространим барама).
Најважније функције овог подручја су: еколошка, научно-истраживачка, васпитно-образовна и развојна, која се састоји у развоју одрживих видова туризма и сл.

Подручје СРП „Ритови доњег потисја" једино је такво у долини Тисе у Србији које је успело да очува своју аутентичност из периода пре регулационих радова. Поседује значај како са аспекта заштите природних вредности, тако и са социоекономског аспеката који подразумева утицај на становништво општина на којима ће се налазити заштићена подручја, а пре свега на становништво насељених места које гравитирају ка њему. Река Тиса, као главни хидролошки објекат у сливу и равничарска река, осим повољних услова за пловидбу, пружа релативно добре могућности за развој купалишног, риболовног туризма, спортско рекреативних активности на води и поред воде и сл. Туристичком значају Тисе у великој мери доприносе и мртваје у непосредном приобаљу.

Кроз мозаик различитих водених, мочварних и шумских станишта у оквиру заштићеног подручја, уз велики број биљних и животињских врста које овде живе, заштићено подручје пружа могућност за развој еко-туризма, културно-историјског, излетничко- купалишног, спортско-рекреативног, риболовног, ловног, руралног, као и наутичког туризма.

Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста

Еколошки коридор Тисе са обалским појасом представља станиште насељено заштићеним врстама која су регистрована у бази података надлежне институције за заштиту природе. У складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС", бр. 5/10 и 47/11), заштита строго заштићених врста се спроводи забраном коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.
Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.

Током картирања станишта речног коридора Тисе издвојени су станишни типови приоритетни за заштиту, чије очување и унапређење је предвиђено Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС", број 35/10). На подручју еколошког коридора Тисе најзначајнији типови станишта су мочварни комплекси и шуме врба и топола. На речној тераси највећу површину заузимају остаци исконске слатинске вегетације, које истовремено представљају и станишни тип приоритетан за заштиту и на међународном нивоу.

У оквиру еколошког коридора Тисе је идентификовано двадесет три станишта или њихових делова укупној површини од 2343,29 ha, што чини 11,75% површине еколошког коридора.
Већина ових просторних целина припада природним деловима плавног подручја, насељеним осетљивим, строго заштићеним врстама (нпр. тиски цвет, чапље). Пет станишта у подручју обухвата Просторног плана припада антропогеним стаништима (екстензивне агрикултуре, рурални мозаици, урбани паркови, индустријска језерца, рибњаци, копови и канали), од којих се једно налази у оквиру еколошког коридора Тисе (Референтна карта бр 5.1. Заштита природних добара).

Подручја са међународним статусом заштите

Међународни статус заштите ће имати подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности и то IBA подручја од међународног значаја за птице чији су делови у оквиру еколошког коридора Тисе: Бечејски рибњак (RS003IBA), Тителски брег (RS006IBA) и Царска бара (RS011IBA).

Ради заштите, очувања и унапређења природних вредности због којих су ова заштићена подручја проглашена за природна добра од изузетног значаја на међународном нивоу, потребно је придржавати се препорука којима се утиче на ублажавање ефеката угрожавајућих фактора.

5.4. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Заштиту, уређење и унапређење културних добара треба посматрати у оквиру улоге културног наслеђа као развојног ресурса, који је потребно додатно истражити, заштитити, уредити и користити на одговарајући и одржив начин, који ће допринети дефинисању и успостављању културног подручја и културног предела и презентацији локалног идентитета, а у складу са европском доктрином заштите и ратификованим конвенцијама.

У планирању заштите, уређења и коришћења културног наслеђа неопходно је обезбедити пуно учешће локалне самоуправе и сарадњу са установама које учествују у процесу очувања културног наслеђа, у циљу проналажења оптималних решења која укључују компромис у контексту постизања одрживости

уређења, коришћења културне баштине и савремених потреба друштва. Овај феномен је нарочито изражен код планирања у урбаним срединама, где постоје сукоби између потреба за економским развојем и очувања културних вредности, као ненадокнадивог ресурса.

Да би се стекли услови да културно наслеђа буде развојни ресурс неопходно је следеће:
- сређивање базе података за сва културна добра на подручју обухвата „Културног подручја уз реку Тису";
- брз и ефикасан рад на појачаној заштити урбаних предела, са стварањем нове саобраћајне, комуналне и туристичке инфраструктуре, бољим одржавањем и реорганизацијом јавних простора, реквалификацији запуштених и напуштених места за које постоји интерес, елиминисању моно-функционалних урбаних простора, спречавању губљења аутентичности културних вредности;
- унапређен приступ значају и презентацији археолошких локалитета;
- унапређен приступ појединачним споменицима културе у односу на њихово окружење;
- идентификација урбаног и архитектонског наслеђа као туристичког потенцијала;
- планирање и развијање пројекта ревитализације војноградничарске архитектуре, архитектуре хидротехничких, индустријских и стамбених објеката са локалним карактеристикама;
- умрежавање градова са грађевинама пројектованим у стилу сецесије и њихово повезивање са Београдом и градовима Мађарске, Аустрије, Румуније и Хрватске.

Сецесија у насељима уз Тису и рефлексије на руралну архитектуру: У Сенти се налази већи број значајних сецесијских здања као што је: Градска кућа, Ватрогасна касарна, Славних кућа, Royal хотел, Основна школа Thurzo Lajos који обележавају и карактеришу Сенту као сецесијски град. Велики је број ових објеката у околним мањим градовима (варошицама) уз Тису, као што су Кањижа, Нови Кнежевац, Ада, Мол и др. (У Кањижи импозантна Градска кућа носи обележја овога правца).

Ово подручје представља богату ризницу за изучавање одјека овог интернационалног правца у уметности и архитектури. Истовремено сецесија се рефлектује и на руралну архитектуру. Нису то суштинске рефлексије већ највећим делом утицаји извршени на декоративној зидној пластици.

Свеобухватно истраживање на терену и у архивима омогућиће нова сазнања о овом омиљеном стилском правцу на прекретници 19. и 20. века, након чега ће уследити адекватна презентација, изложба са публикацијама, формирање датотеке, компјутерска обрада, каталог и др. Овим активностима ће се проширити омиљени пут сецесије и туристичке туре на ова досада мање позната места. Крајни циљ и резултат је заштита и рестаурација наслеђа.
Дворци уз Тису: На посматраном подручју међу значајнија и импозантнија здања спадају дворци велепоседника, чему је допринео примамљив амбијент уз реку. Највећи број је сконцентрисан у Новом Кнежевцу, у парку уз Тису (Шулпеов дворац, Дворац Малдегрем и др.), затим у Падеју, недалеко од реке, у Чоки Ледерер кастел, у Хоргошу дворац грофа Караса и др.

Сви дворци су углавном у функцији сем Карас кастела у Хоргошу, чија је рестаурација у току. Историјат двораца је недовољно истражен, неопходно је ажурирати евиденцију, допунити документацију, као и осмислити адекватне програме оживљавања, стављање у функцију како би се очувало од пропадања.

Објекти хидротехнике (везани за наводњавање. црпне станице. преводнице. скеле и сл.): На прекретници 19. и 20. века саграђена је већина данашњих насипа, система канала за наводњавање и одводњавање, као и иреверзибилних црпних станица. Улога им је била да сувишну воду избаце из заштићених подручја у најближи реципијент, реку или језеро. Регистровано је осам пумпних станица: у Чоки, Новом Кнежевцу, Врбици, недалеко од Падеја пумпна станица Песир, Јездахид и Велика Златица. Скела у Падеју данас је уклоњена изградњом Новог моста, те је изложена пропадању. Постојећа скела, мада није оригинална, изведена је од метала у послератном периоду, представља последњу скелу на Тиси. Овај специфичан начин превоза људи и робе преко Тисе, требало би вратити и сачувати као туристичку атракцију, а у склопу са чардом у њеној близини и две оближње црпне станице.

Железничке станице и индустријско наслеђе: Индустријска архитектура представља тип грађевина, који се појавио у 19. веку као последица индустријализације и коришћења енергетских извора (парна машина, електрика), новог начина производње и технолошких могућности произашлих из могућности које су пружали грађевински материјали попут гвожђа, челика, армираног бетона. Индустријско наслеђе представља важан чинилац у урбаном идентитету одређене средине, а истовремено и битан елеменат европског културног наслеђа. Последњих деценија велики број индустријских објеката широм Европе успешно је рехабилитован, оживљен новим садржајем. Код нас је, међутим, све израженија претња да ће већина напуштених индустријских објеката, бити неповратно изгубљена. Због тога хитан поступак истраживања, идентификовања, документовања, валоризације вишеструких вредности и културно-

историјског значаја и одређивање најадекватнијих видова заштите представљају прве кораке у датом процесу.

Истраживање индустријског наслеђа изграђеног у периоду од средине 19. до средине 20. века на територији Сливa Тисе представља покушај да се допринесе вредновању и (ре)активацији овог битног сегмента градитељског наслеђа. У општини Сента забележено је четрнаест индустријских објеката, од тога се у Сенти налази пет млинова, фабрика намештаја, кудељара, пумпна станица, кланица и железничка станица. У општини Чока пописано је дванаест грађевина, од тога се у Чоки налази железничка станица, индустрија меса и конзерви, дуванска индустрија, винарија Чока и два млина, у Падеју железничка станица, циглана и 3 пумпне станице. Евидентирано је девет објеката на територији општине Нови Кнежевац. У Новом Кнежевцу се налази прехрамбена индустрија Алева, фабрика папира и картона Лепенка, млин и железничка станица, у Српском Крстуру један млин. У општини Кањижа пописано је осам грађевина, у Кањижи сушиона паприка, млин и железничка станица.

Сакрални споменици (православних и римокатоличких храмова и капела): Имајући у виду да су у насељеним местима Чуруг и Чока евидентиране црквене грађевине које су проглашене за споменике културе од изузетног значаја, а да је у насељеним местима Ада, Мол, Бечеј, Бачко Петрово Село, Сента, Нови Бечеј и Врањево, Нови Кнежевац, Санад и Чока евидентиране црквене грађевине које су проглашене за споменике културе од великог значаја, неопходно је овој теми посветити одговарајућу пажњу и третман. Све ове грађевине настале углавном у XVIII и XIX веку, носиоци су оних вредности које истичу наше локалне специфичности, културолошке различитости и чине особености једног народа или мање друштвене заједнице. На већем броју грађевина су завршени конзерваторско-рестаураторски радови на њиховом спољашњем изгледу. Један од важнијих сегмената представљања градитељске баштине, у овом случају црквених грађевина, у наредном периоду биће и штампање популарних монографија о сваком појединачном споменику културе, које ће имати за циљ приближавање ових грађевина широј јавности кроз истицање њихових најважнијих архитектонских и културно-историјских вредности.
Просторни развој у области културног наслеђа се мора гледати много шире него до сада. Културно наслеђе је развојни ресурс. На основу истраживања и валоризације културног наслеђа, и сагледавања културног наслеђа „Културног подручја уз реку Тису" издвојио се културни предео (предео културно-пејзажних целина):

- историјски град Бечеј,
- Шајкашка област,
- историјски град Тител са Тителским брегом и ушћем Тисе у Дунав,
- сеоске куће и окућнице са стамбеним и економским објектима, грађене у духу традиционалне архитектуре, са истицање споменичке вредности и нематеријалне компоненте (у насељеним местима Града Зрењанина и Општине Нови Бечеј, традиционално градитељство чини потенцијал за развој руралногтуризма).

6. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Укупно подручје обухваћено Просторним планом износи 2374,5 km^2. Према категоријама коришћења земљишта и билансу површима површина у обухвату Просторног плана има следећу структуру:

ОБУХВАТ ПЛАНА: 2374,5 km^2

	Пољопривредно земљиште	Водно земљиште	Шумско земљиште	Г рађевинско земљиште
постојеће	1950,049 km^2	112,063 km^2	106,090 km^2	206,298 km^2
планирано	1896,690 km^2	122,375 km^2	123,760 km^2	231,675 km^2

ЕКОЛОШКИ КОРИДОР: 199,4 km^2

	Пољопривредно земљиште	Водно земљиште	Шумско земљиште	Г рађевинско земљиште
постојеће	70,137 km^2	52,830 km^2	66,982 km^2	9,405 km^2
планирано	64,143 km^2	52,830 km^2	70,673 km^2	11,708 km^2

Бафер од границе Еколошког коридора до 200 m: 58,9 km²

	Пољопривредно земљиште	Водно земљиште	Шумско земљиште	Г рађевинско земљиште
Постојеће	43,972 km²	1,243 km²	3,375 km²	10,359 km²
Планирано	41,367 km²	1,243 km²	4,607 km²	11,732 km²

Бафер од 200-500 m: 67,2 km²

	Пољопривредно земљиште	Водно земљиште	Шумско земљиште	Г рађевинско земљиште
постојеће	61,462 km²	1,659 km²	3,703 km²	0,382 km²
планирано	60,557 km²	1,659 km²	4,538 km²	0,453 km²

ПОСЕБНА НАМЕНА У ОБУХВАТУ ПЛАНА: 325,510 km²

С обзиром да је стратешки циљ заштите и уређења еколошких мрежа очување изворности и оригиналности Потисја, намена површина и биланс посебне намене резултат су утврђивања површина за еколошки коридор Тисе, заштитну зону од 200 m и заштитну зону од 500 m у сарадњи са Покрајинским заводом за заштиту природе.

Граница еколошког коридора дефинисана је након завршеног теренског истраживања Покрајинског завода за заштиту природе и обављене валоризације еколошког коридора Тисе која обухвата процену функционалности и проходности коридора и валоризацију остатака природних станишта речног корита. Ван граница речног коридора извршено је картирање просторних целина значајних за очување биодиверзитета које су просторно или функционално повезане са Тисом (локални и регионални коридори, станишта заштићених врста, укрштања еколошких и инфраструктурних коридора).

Посебна намена ”еколошки коридор” дефинисана је за реку Тису и обухвата плановима дефинисана грађевинска, водна, шумска и пољопривредна земљишта. У обухвату Просторног плана налазе се и заштитне зоне, 50 m, 200 m и 500 m. Еколошки коридор чини 8,4% површине обухвата Просторног плана, а са заштитним зонама чини 13,7% површине Плана.

Посматрано по еколошком коридору и појасевима заштите, промене намене нису планиране овим Просторним планом у односу на просторне планове јединица локалне самоуправе. До промене у коришћењу пољопривредних, шумских, водних и грађевинских површина може доћи у оквиру приказаних површина, што ће бити прецизирано просторним плановима локалних самоуправа или подручја посебне намене за инфраструктурне коридоре.

Анализом усвојених просторних планова јединица локалне самоуправе, као и анализом евиденција о коришћењу земљишта РГЗ-а, уочене су следеће дугорочне тенденције у обухвату Просторног плана:

- Пољопривредно земљиште, које заузима 82,1% укупне површине обухвата Просторног плана, има тенденцију смањења површина (планирано смањење је 2,8%); неопходно је очување квалитетног пољопривредног земљишта, које представља потенцијал и компаративну предност подручја у обухвату Просторног плана;
- Шумско земљиште заузима 4,4% укупне површине обухвата Просторног плана и обзиром на релативно малу површину у обухвату Просторног плана мора имати тенденцију повећања (планирано повећање за 0,8%); тежити повећању шума, како на шумском и пољопривредном земљишту, тако и дуж коридора инфраструктуре, где је то могуће. За шумско земљиште је као дугорочни стратешки циљ планирано достизање оптималне шумовитости од 14,3% укупне површине АПВ;
- Водно земљиште има тенденцију стагнације (тренутно око 5% од укупног обухвата); повећање површина овог земљишта, или евентуално смањење (изградњом насипа) неће значајније утицати на промену биланса коришћења земљишта на територији АП Војводине. Посебну пажњу треба посветити очувању и заштити водног земљишта од свих облика деградације;
- Грађевинско земљиште има тенденцију повећања са тренутног учешћа од 8,7% на 9,8 % од укупног обухвата Просторног плана; повећање ће се вршити само у случајевима кад за то постоји оправданост; тежити смањењу грађевинског земљишта где је то могуће, ради рационалнијег коришћења и опремања.

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊАУ ПОСЕБНОЈ НАМЕНИ

Одрживи развој мултифункционалног еколошког коридора Тисе захтева усклађеност планираних активности са потребама очувања природе и квалитета животне средине. На подручју обухвата Просторног плана утврђен је висок степен разноврсности, не само станишта, него и степена деградације просторних целина значајних за очување биолошке разноврсности. Посебна намена Просторног плана дефинисана је у следећим целинама:

- Еколошки коридор Тисе са заштитним зонама
- Станишта ван еколошког коридора Тисе.

V оквиру целине еколошког коридора са заштитним зонама дефинишу се следеће подцелине:

- Еколошки коридор Тисе
- Заштитне зоне еколошког коридора до 50 m, 200 m и 500 m.

Табела 14: Целине и подцелине посебне намене

целине	подцелине
Еколошки коридор Тисе са заштитним зонама	- Еколошки коридор Тисе - Значајна станишта у еколошком коридору - Заштитне зоне еколошког коридора Тисе - 0 - 50 m - 0 - 200 m - 0 - 500 m
Станишта ван еколошког коридора Тисе	- Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста - Заштитна зона станишта

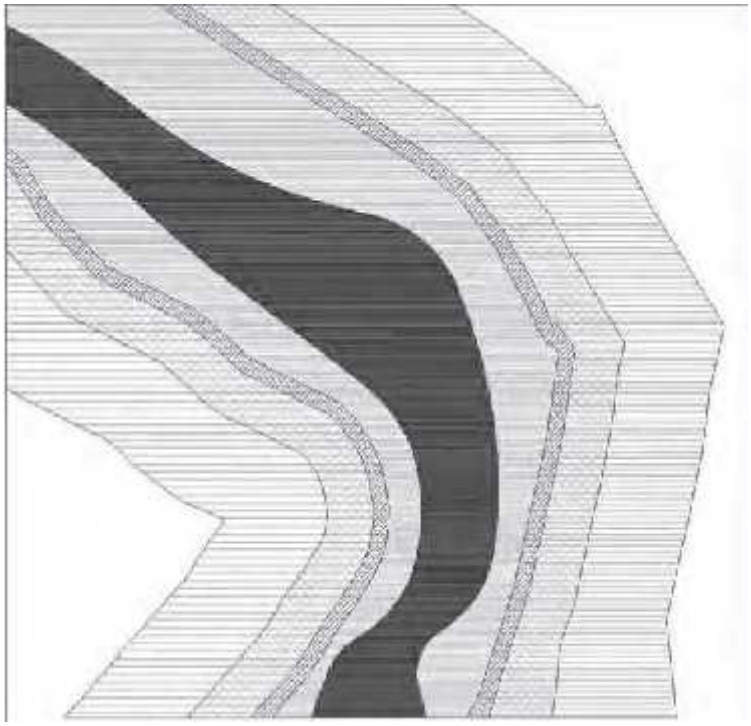

Слика 8: Шематски приказ еколошког коридора са заштитним зонама

У еколошком коридору дозвољене су намене и активности непосредно везане за површинске воде:
- планski радови сектора водопривреде и рибарства,
- одрживо коришћење текућих вода као обновљивих извора енергије,
- објекти и активности водног саобраћаја (луке, пристаништа, привезишта), наутичког туризма и спортова на води;
- рекреативне активности које не захтевају промене природне морфологије терена и не прекидају континуитет природне вегетације коридора у потпуности, нпр. формирање плаже укључујући и привремено постављање покретних мобилијара (кабине за пресвлачење, реквизити пешчаних спортских терена сезонског карактера и сл.); рекреативне стазе сезонског карактера без вештачке подлоге и осветљења (за пешачење, јахање и сл.).

Објекти изграђени у складу са раније важећим прописима се задржавају у постојећим хоризонталним и вертикалним габаритима (без промене намене).

Проценом стања, просторне и функционалне повезаности, као и степена угрожености утврђених, издвојених и потенцијалних елемената еколошке мреже на предметном простору, овим Просторним планом се дају услови, мере и правила којима ће се остварити одређени ниво заштите на пољопривредном, шумском, водном и грађевинском земљишту.

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Уређење и коришћење простора на пољопривредном земљишту дозвољава се ради груписања оних насељских потреба који по својим локацијама и функционалним захтевима не треба да буду у оквиру грађевинских подручја насеља, као и изградње објеката у постојећим и планираним комплексима.
Водећи рачуна о основним принципима заштите пољопривредног земљишта, на пољопривредном земљишту у оквиру заштитне зоне еколошког коридора могућа је адаптација или реконструкција следећих објеката:
- породичне стамбене зграде пољопривредног домаћинства;
- економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу;

Дозвољава се изградња салаша, породичних стамбених зграда пољопривредног домаћинства и економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу у заштитној зони еколошког коридора, на удаљености већој од 200 m од границе еколошког коридора.
Издвајање парцела за изградњу рибњака треба вршити у складу са интересима очувања приоритетних станишних типова и проходношћу еколошких коридора у складу са мерама датим у овом Просторном плану.
Дозвољена је изградња објеката инфраструктуре према тачки 2. Правила уређења из овог Просторног плана, проширење грађевинских подручја насеља и изградња воћарско-виноградарских кућица.

1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Под шумским земљиштем, у складу са Законом о шумама, подразумева се земљиште на коме се гаји шума или земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште које је просторним односно урбанистичким планом намењено за шумску производњу.
Дрвореди, шумски расадници и паркови у насељеним местима, као и групе шумског дрвећа које чини целину на површини до пет ари, не сматрају се шумама.
На шумском земљишту могу се градити објекти:
- објекти у функцији шумске привреде и ловства (објекти за одржавање и експлоатацију шума, шумски путеви) у складу са посебном основом газдовања шумама и ловиштима и годишњим извођачким плановима;
- објекти инфраструктуре према тачки 2. Правила уређења из овог Просторног плана.

Уређење и опремање шумског земљишта ће се вршити усклађивањем плана развоја шумског подручја и основа газдовања шумама са наменом из Просторног плана. На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес промена намене ће се вршити у складу са Законом о шумама.

Смернице за уређење и коришћење шумских површина еколошког коридора плавних подручја
- Вишенаменско вредновање развоја и коришћења шума (фиторемедијација земљишта и вода, генетички ресурси, видови еко-туризма).
- Очување и обнова аутохтоних врста дрвећа предметног подручја које су планским газдовањем постале ретке (домаће тополе, пољски јасен, храстови, брестови и др.).
- Повећање природне мозаичности и разноврсности састава и структуре шума у циљу одвијања адаптивних процеса (на климатске промене, притисак патогена и др.).
- Подизање вишенаменског пољозаштитног зеленила одговарајућег састава и структуре којима се обезбеђују функционалност појаса у обнови станишта дивљих врста, заустављању дефлације и повећање плодности земљишта, повећању капацитета за развој ловног и руралног туризма.
- Успостављање и очување заштитних („buffer") зона поред водотока, мртваја и других водених површина, како би се повећала њихова проходност за дивље врсте у време обнове шума између шумских сечина и обезбедио минимум услова за репродукцију врста прелазних станишта (водоземци, гмизавци и др).
- Испрекидани низ шумске вегетације речног коридора треба повезати где год је то могуће, са посебним освртом на покровност и континуитет аутохтоне вегетације и очување природног мозаика шумских и нешумских типова станишта.

1.3. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем.
Водно земљиште текуће воде, јесте корито за велику воду и приобално земљиште.

Водно земљиште стајаће воде, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).
Приобално земљиште, јесте појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

Ширина појаса приобалног земљишта је:
1) у подручју незаштићеном од поплава до 10 m;
2) у подручју заштићеном од поплава до 50 m (зависно од величине водотока, односно заштитног објекта), рачунајући од ножице насипа према брањеном подручју.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:
1) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода;
2) одржавање корита водотока и водних објеката;
3) спровођење мера заштите вода;
4) спровођење заштите од штетног дејства вода;
5) остале намене, утврђене Законом о водама.

Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.
Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:
- водни објекати;
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урбанистичким планом;
- објекти за спорт, рекреацију и туризам (марине, ауто-камп и сл);.

На водном земљишту се налазе зона кућа за одмор (општина Ада, КО Мол и општина Сента, КО Сента).
У еколошком коридору Тисе су и спортско-рекреативно-туристички комплекси у: граду Зрењанину, КО Српски Елемир (излетиште на Тиси код жабаљског моста) и општини Тител, КО Тител.

За спортско-рекреативно-туристичке комплексе у еколошком коридору Тисе обавезна је израда урбанистичког плана, у складу са смерницама из овог Просторног плана.
Приликом уређења водног земљишта, водити рачуна о следећим смерницама како би еколошки коридор задржао континуитет:
- Сачувати што већу деоницу обале и приобаља у природном и блиско природном стању.
- Планским распоредом активности уз обалу обезбеди континуитет речног коридора.
- Применити техничка решења приликом планирања и постављања осветљења, у складу са потребама еколошких коридора.

1.4. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ У ЕКОЛОШКОМ КОРИДОРУ

Уређење и изградња на грађевинском земљишту у еколошком коридору Тисе одвијаће се у складу са условима из овог Просторног плана.
Еколошки коридор Тисе, поред водног тела, обухвата и небрањени део плавног подручја, одбрамбене насипе, као и неке делове брањеног дела плавног подручја која су значајна за функционисање коридора. Коридор је дефинисан по парцелама.

1.4.1. Делови грађевинског подручја насеља у еколошком коридору Тисе

У еколошком коридору Тисе се налазе делови грађевинских подручја насеља: Тител, Нови Бечеј, Бечеј, Бачко Петрово Село, Ада, Мол, Сента, Санад, Нови Кнежевац и Кањижа. Грађевинско подручје насеља, правила уређења, грађења и услови заштите, за насеље:
- Тител, Нови Бечеј, Бечеј, Ада, Мол, Сента, Нови Кнежевац и Кањижа су дефинисана урбанистичким

планом,
- Бачко Петрово Село је дефинисано просторним планом јединице локалне самоуправе, односно шематским приказом за насеља.

За делове грађевинског подручја насеља у еколошком коридору обавезна је примена урбанистичког плана, у складу са смерницама из овог Просторног плана (референтна карта 6 - Спровођење плана). При преиспитивању или изради новог планског документа за насеља чија грађевинска подручја се налазе у еколошком коридору Тисе (при изради урбанистичког плана за насељено место или просторног плана јединице локалне самоуправе којим се регулише грађевинско подручје насеља за које је урађен шематски приказ), неопходно је преиспитати границу грађевинског подручја насеља која се налази у небрањеном делу еколошког коридора Тисе (посебно у насељима где се она протеже до матице реке Тисе).

1.4.2. Зона становања ван насеља у еколошком коридору Тисе

У еколошком коридору Тисе се налази зона становања ван насеља у општини Нови Бечеј, Ко Нови Бечеј. Намена овог подручја је вишефункционална - становање, пољопривредна производња, пословање и сл. За зону становања ван насеља у еколошком коридору Тисе обавезна је израда урбанистичког плана, у складу са смерницама из овог Просторног плана.

1.4.3. Зона кућа за одмор у еколошком коридору Тисе

У еколошком коридору Тисе су зоне кућа за одмор у:
- општина Кањижа, КО Хоргош,
- општина Чока, КО Чока,
- општини Ада, КО Ада,
- општини Нови Бечеј, КО Нови Бечеј, на Бисерном острву,
- општини Жабаљ, КО Чуруг, на Бисерном острву.

За зоне кућа за одмор, које се налазе у еколошком коридору Тисе, услови за изградњу се издају на основу овог Плана. Услови за реконструкцију постојећих објеката који због своје изграђености не задовољавају услове дате овим Просторним планом могу се издати само за реконструкцију унутар постојећих габарита објекта.
Дозвољава се изградња објеката на постојећим парцелама ако су задовољени остали услови из Плана. За потребе образовања нових грађевинских парцела у зони кућа за одмор у еколошком коридору парцелација/препарцелација се спроводи на основу услова дефинисаних овим Планом. Уколико се укаже потреба за дефинисањем нове регулације обавезна је израда плана детаљне регулације.

1.4.4. Радне зоне и комплекси у еколошком коридору Тисе

У еколошком коридору Тисе су радне зоне и комплекси у:
- општини Кањижа, КО Хоргош (само ободни део радне зоне),
- општини Тител, КО Тител,
- општини Нови Бечеј, КО Нови Бечеј (на Бисерном острву).

За радне зоне и комплексе у еколошком коридору Тисе обавезна је израда урбанистичког плана, у складу са смерницама из овог Просторног плана.

При изради планске и урбанистичке документације неопходно је преиспитати границу грађевинског подручја, у смислу смањења површине грађевинског земљишта, за:
- радну зону у општини Кањижа, КО Хоргош, и
- радну зону у општини Тител, КО Тител, чије планирано грађевинско подручје се налазе у небрањеном делу еколошког коридора Тисе.

1.4.5. Мешовита намена у еколошком коридору Тисе

У еколошком коридору Тисе мешовита намена је у граду Зрењанину, КО Српски Елемир.

За зону мешовите намене у еколошком коридору Тисе обавезна је израда урбанистичког плана, у складу са смерницама из овог Просторног плана.

1.5. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ У ЗАШТИТНОЈ ЗОНИ ЕКОЛОШКОГ КОРИДОРА ТИСЕ

За грађевинско земљиште у заштитној зони еколошког коридора примењиваће важећи планови, уз поштовање услова и мера заштите из овог Просторног плана.
На основу најучесталијих типова негативних утицаја на еколошки коридор (загађење, бука, осветљење и утицаји живих бића) на грађевинском земљишту је утврђена заштитна зона која обухвата појас ширине 200 m од границе коридора. Циљ ових мера је смањење ефеката оних активности чији се негативни утицаји непосредно испољавају на простор еколошког коридора. Планом су дате мере заштите се односе на заштитни појас од 50 m и 200 m.
У заштитној зони еколошког коридора Тисе у појасу од 200 m су делови насеља, зоне кућа за одмор, радне зоне и комплекси, инфраструктурни и комунални комплекси, спортско-рекреативно- туристички комплекси.

У заштитној зони еколошког коридора Тисе су:
- Делови грађевинских подручја насеља:
  - Адоријан и Кањижа (општина Кањижа)
  - Нови Кнежевац (општина Нови Кнежевац),
  - Санад (општина Чока),
  - Сента (општина Сента),
  - Ада и Мол (општина Ада),
  - Бечеј и Бачко Петрово Село (општина Бечеј),
  - Нови Бечеј (општина Нови Бечеј),
  - Чуруг (општина Жабаљ),
  - Книћанин и Тараш (град Зрењанин),
  - Тител (општина Тител).

- Зоне кућа за одмор:
  - општина Кањижа, у КО Мартонош,
  - општина Нови Кнежевац, у КО Нови Кнежевац.
  - општина Сента, у КО Сента,
  - општина Нови Бечеј, у КО Нови Бечеј,
  - град Зрењанин, у КО Српски Елемир и КО Тараш,
  - општина Жабаљ, у КО Чуруг, код Бисерног острва.

- Радне зоне и комплекси:
  - општина Кањижа, у КО Мартонош.
  - општина Чока, у КО Чока,
  - општина Нови Бечеј, у КО Нови Бечеј,
  - општина Тител, у КО Тител,

- Спортско - рекреативни - туристички комплекси:
  - општина Жабаљ, у КО Жабаљ
  - општина Тител, у КО Мошорин и КО Тител.

- Инфраструктурни и комунални комплекси:
  - општина Тител, у КО Тител.

2. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

2.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Објекти јавне путне - друмске и железничке инфраструктуре (државни путеви у складу са Уредбом о категоризацији државних путева, као ни постојећа ни планирана железница), као ни пратећи садржаји уз путеве, неће се реконструисати/градити на основу услова из овог Просторног плана.

2.1.1. Водни саобраћај

Приликом изградње објеката у оквиру водног-пловног пута Тисе, поред услова Министарства саобраћаја (Дирекција за водне путеве „Пловпут", подручне лучке капетаније) које је задужено за одржавање и развој водних-пловних путева, услове треба тражити и од ЈВП „Воде Војводине" и Покрајинског завода заштите природе.
Услови које је потребно уважити приликом изградње / реконструкције у оквиру целог тока реке Тисе (km 0.0 - km 164.0) износе:
- минимална дубина пловног пута при ЕН (ниски пловидбени ниво) је H = 2,5 m,
- ширина пловног пута B_{pi} = 75 m,

- минимални радијус кривине пловног пута је R = 350 m.

У оквиру пловних канала из система ОКМ ХС ДТД (Банатска Паланка - Нови Бечеј, Бечеј - Богојево, канали Бегеј и Кикиндски) приликом изградње објеката потребно је имати у виду пловне габарите који дефинишу услове пловидбе овим пловним путевима.

Услови које је потребно уважити приликом изградње / реконструкције за ову деоницу канала Банатска Паланка - Нови Бечеј (km 118,0- km 147,3) износе:

- минимална дубина пловног пута је H = 2,1 m,
- ширина пловног пута B = 21 m,
- ширина водног огледала B_{vo} = 46 - 66 m.

Услови које је потребно уважити приликом изградње / реконструкције за ову деоницу канала Бечеј - Богојево (km 0,0 - km 15,0) износе:

- минимална дубина пловног пута је H = 2,1 m,
- ширина пловног пута B = 27 m,
- ширина водног огледала B_{vo} = 33 - 200 m.

Услови које је потребно уважити приликом изградње / реконструкције за ову деоницу канала Бегеј (km 0,0 - km 16,0) износе:

- минимална дубина пловног пута је H = 3,0 m (km 0,0 - km 9,2),
- ширина пловног пута B = 32 m (km 0,0 - km 9,2),
- ширина водног огледала B_{vo} = 33 - 176 m (km 0,0 - km 9,2),
- минимална дубина пловног пута је H = 2,1 m (km 9,2 - km 16,0),
- ширина пловног пута B = 25 m (km 9,2 - km 16,0),
- ширина водног огледала B_{vo} = 52 - 58 m (km 9,2 - km 16,0).

Услови које је потребно уважити приликом изградње / реконструкције за ову деоницу Кикиндског канала (km 32,5 - km 50,0) износе:

- дубина газа 2,5 m,
- двосмерна пловидба,
- обезбеђење окретница.

2.1.2. Путна мрежа

Државни путеви се неће се реконструисати/градити на основу услова из овог Просторног плана. За правила уређења и грађења потребно је наћи елементе у просторним и урбанистичким плановима, уз поштовање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа. Реализација путне инфраструктуре би требало да се ради уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и стања коловоза предметних државних путева.

Некатегорисана путна мрежа Атарски путеви

Изградња и одржавање у складу са препорукама и смерницама из просторних планова јединица локалне самоуправе.

Шумски путеви путеви

Изградња и одржавање у складу са шумском основом и у складу са важећим Правилником о условима за коришћење шумских саобраћајница („Сл. гласник РС", број 22/98).

Остали приступни путеви

Изградња и одржавање у складу са важећом регулативом и техничким прописима (SRPS за путеве са малим саобраћајем).

Објекти преко водотока (мостови) у зони обухвата коридора (канали, баре, рукавци):

Просторни распоред и начин изградње објеката

треба да се изврши уз примену мера заштите еколошких коридора и на начин којим се обезбеђује безбедан пролаз животиња обалним појасом.

2.1.3. Немоторни саобраћај

Пешачке и колско-пешачке стазе (до локалитета у оквиру посебне намене) могуће је градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина пешачке стазе до 2 m;
- минимална ширина пешачко-колске стазе 7 m;
- изградња застора је могућа од доступних материјала (препорука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.), као и од савремених материјала (асфалт и др.), у складу са циљем очувања проходности коридора. За колско-пешачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бициклистичке стазе потребно је реконструисати/градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина бициклистичке стазе 1,5 m (2,5 m -двосмерни саобраћај);
- изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт);
- застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће носивости.

2.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Снабдевање водом

- Трајно решење водоснабдевања представља изградња регионалних и микрорегионалних система водоснабдевања;
- Дефинисати зоне санитарне заштите изворишта око постојећих и планираних изворишта подземних вода;
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи: резервоари, црпне станице итд., како би се комплетирао цео систем и обезбедили потребни капацитети;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбедити захватањем из речних система или из подземља захватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);
- Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рециркулације;
- Трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са законом и уз сагласност надлежних органа.

Одвођење вода

- У насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде;
- Извршити предтретман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- Минимални пречник уличних канализационих колектора је о 200 mm;
- Минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- Пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), до степена ко¡и пропише надлежно водопривредно предузеће;
- Атмосферску канализацију градити делимично као зацевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима.

Хидротехнички објекти и системи

- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале и потоке извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала-потока;
- Улична кишна канализација се може прикључити на постојеће мелиорационе канале-потоке, али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;
- Све друге отпадне воде прикључити на јавну канализацију са њиховим пречишћавањем на заједничком уређају за пречишћавање до нивоа секундарног третмана и са њиховим препумпавањем у реципијент. Тамо где јавна канализација није изграђена, отпадне воде могу се прикључити на водонепропусне септичке јаме, без упијајућег бунара које ће празнити месно комунално предузеће;
- Уређење водотока, отворених канала и регулационих радова на коритима водотока, мелиоративних канала и потока, биће дефинисано израдом одговарајуће техничке документације и према мишљењу Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине" - Нови Сад и условима надлежног органа. Мин. ширина радно-инспекционих стаза на обалама канала Хс ДТД је 10 m. На високом обалном терену водотока, где нема насипа, ширина радно инспекционих стаза је 10 m ;
- Дуж мелиорационих канала и водотока, са обе стране обезбедити по минимум 10 m у ванграђевинском реону, одн. 5 m у грађевинском реону слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала, односно према мишљењу надлежног водопривредног предузећа и условима надлежног органа, и у том појасу забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;
- Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је вршити радње на начин како је дефинисано члановима 133. и 134. Закона о водама.

2.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

- Електроенергетске објекте и инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама.
- Укрштање подземних електроенергетских каблова са водотоком извести полагањем каблова испод коте дна водотока, уз обезбеђивање потребних мера заштите и сигурности каблова у складу са условима надлежног предузећа и важећим законским прописима.
- Кабл који се полаже преко корита реке укопава се у приобаље 1-2 m до дубине од 4,5-5 m испод ЕН, а на већим дубинама се полаже синусоидно.
- На месту укрштања надземних водова са водотоком мора се обезбедити сигурносна висина изнад највишег водостаја у водотоку у складу са условима надлежног предузећа и важећим законским прописима.
- Проводници далековода на месту укрштања морају бити изоловани тако да не дође до електро-пражњења преко стреле багера.
- На небрањеном, плављеном терену темељи стубова потребно је да буду специјално надвишени и

рачунати за плављен терен.
- Укрштање подземних електроенергетских комуникационих каблова са водотоком извести полагањем каблова испод коте дна водотока, уз обезбеђивање потребних мера заштите и сигурности каблова у складу са условима надлежног предузећа и важећим законским прописима.
- Кабл који се полаже преко корита реке укопава се у приобаље 1-2 m до дубине од 4,5-5 m испод ЕН, а на већим дубинама се полаже синусоидно.

Трафостанице 20/04kV
- Трафостанице градити као зидане, монтажно-бетонске (МБТС) и стубне (СТС), за рад на 20 kV напонском нивоу на основу услова из Плана;
- Површина за изградњу зидане или МБТС трафостанице треба да буде око 5,5Х6,5 m, минимална удаљеност од других објеката треба да буде 3 m.
- Стубна трафостаница се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели власника (корисника), најмање 3 m од других објеката;

Електроенергетска подземна мрежа:
- Електроенергетску мрежу градити у коридорима саобраћајница, некатегорисаних путева, и шумским путевима и стазама;
- Електроенергетску мрежу градити подземно, а у случају плавног терена иста може бити грађена и надземно;
- Дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- Каблове полагати поред саобраћајница и уз удаљеност мин. 1 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- У коридорима државних путева каблови који се граде паралелно са државним путем, морају бити постављени минимално 3 m од крајње тачке попречног профила пута;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,50 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви.

Електроенергетска надземна мрежа:
- Средњенапонску 20(35) kV мрежу и нисконапонску мрежу на шумском земљишту градити подземно у путном појасу шумског пута или стази, док ће се високонапонска мрежа (110 kV) градити надземно, по могућности у постојећим коридорима;
- У заштићеном природном добру електроенергетску високонапонску 400 kV, 220 kV и 110 kV мрежу градити на основу плана детаљне регулације и у складу са условима надлежног Покрајинског завода за заштиту природе Србије;
- Око надземних 110 kV далековода обезбедити коридор 25 m, око 220 kV 35 m, а око 400 kV 40 (30) m од осе далековода са обе стране;
- Грађење објеката у овом коридору, као и засађивања стабала мора бити у складу са техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења СРПС Н.ЦО. 105 („Сл. лист СФРЈ" бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности СРПС Н.ЦО. 101 („Сл. лист СФРЈ", бр. 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења, као и условима надлежног предузећа;
- Електроенергетску мрежу градити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV („Сл. лист СФРЈ", бр. 65/88 и „Сл. лист СРЈ" бр. 18/92);
- Средњенапонску 20(35) kV и нисконапонску мрежу до 1 kV градити по условима из Просторног плана;
- Проводнике електроенергетског вода постављати на гвоздене, односно бетонске, стубове;
- Стубове надземне мреже на плавном терену, за потребе садржаја у природном добру, постављати поред путева (некатегорисаног, шумског) на минималном растојању од 0,5-1,0 m
- Паралелно вођење и укрштање електроенергетске инфраструктуре са саобраћајном, водопривредном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром мора бити у складу са условима надлежних предузећа за инфраструктуру;
- Минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса пута при укрштању, треба да буде од 10-40 m у зависности од категорисаности пута, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- Минимална висина најнижих високонапонских проводника треба да буде око 7,5 m, при укрштању са путевима, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса неелектрифициране пруге при укрштању, треба да буде од 5-10 m, а минимална висина најнижих проводника 7 m, односно по условима надлежног предузећа;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса електрифициране пруге при укрштању, треба да буде минимално 15 m, а минимална висина најнижих проводника 12 m, односно по условима надлежног предузећа.

Реконструкција надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV
- Реконструкција, санација и адаптација надземних водова свих напонских нивоа вршиће се на основу

овог Плана и условима надлежног предузећа, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др, трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV.

2.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом су:

	ПРИТИСАК 16 ДО 50 bar (m)				ПРИТИСАК ВЕЋИ ОД 50 bar (m)			
	DN <150	150 < DN < 500	500 < DN <1000	DN > 1000	DN <150	150 < DN < 500	500 < DN <1000	DN > 1000
Нерегулисан водоток (рачунајући од уреза Q100god воде мерено у хоризонталној пројекцији)	5	10	10	15	10	20	25	35
Регулисан водоток или канал (рачунајући од брањене ножице насипа мерено у хоризонталној пројекцији)	10	10	10	10	25	25	25	25

Растојања се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: смањење пројектног фактора, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.
Минимална растојања спољне ивице подземних нафтовода и продуктовода од других објеката или објеката паралелних са нафтоводом и продуктоводом су:

ОБЈЕКАТ	(m)
Нерегулисан водоток (рачунајући од уреза $Q_{10O_{god}}$ воде мерено у хоризонталној пројекцији)	15
Регулисан водоток или канал (рачунајући од брањене ножице насипа мерено у хоризонталној пројекцији)	10

Ако цевовод гасовода, нафтовода и продуктовода пролази близу водотокова, канала, бунара, извора и изворишних подручја, и других водних објеката, као и ако је паралелан са водотоковима, или се са њима укршта, потребно је прибавити одговарајућа водна акта од организација и органа надлежних за послове водопривреде, у складу са законом, техничким и другим прописима.
Ако цевовод гасовода, нафтовода и продуктовода пролази близу нерегулисаних водотока, бунара, извора и изворишних подручја, као и ако је паралелан са водотоцима, потребно је прибавити сагласност од организација и органа надлежних за послове водопривреде, а ако пролази близу електроенергетских постројења и водова, одстојање мора бити у складу са нормативима прописаним у одговарајућим српским стандардима.
При укрштању гасовода, нафтовода и продуктовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима угао између осе цевовода и осе препреке мора да износи између 90° и 60°.
У појасу ширине од 5 m на једну и другу страну, рачунајући од осе подземних гасовода, нафтовода и продуктовода, забрањено је садити биље чији корени досежу дубину већу од 1 m односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m. У том појасу не сме бити препрека (ограде и сл.) и мора стално бити проходан за приступ тешких возила у случају интервенција на гасоводу.
У појасу ширине 30 m на једну и другу страну од осе подземних гасовода, нафтовода и продуктовода, забрањено је градити зграде намењене за становање или боравак људи без обзира на степен сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан.

2.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

- ЕК мрежу градити у коридорима саобраћајница свих нивоа, некатегорисаних и шумских путева и стазама;
- Дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање 0,8-1,2 m;
- Ако постоје постојеће трасе, нове ЕК каблове полагати у исте;
- При паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50 m, а угао укрштања око 90°;
- При паралелном вођењу ЕК и гасних инсталација, најмање растојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1,6 bara, мора бити најмање 1,5 m, а кабловски разделници и кабинети 4.0 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 bara, мора бити најмање 0,6m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 bara, мора бити најмање 0,6 m,а кабловски разделници и кабинети 4,0 m, од гасних инсталација, средњег притиска 0,5-1 bara, мора бити најмање 0,4 m, а кабловски разделници и кабинети 2,0 m и од од гасних инсталација ниског притиска до 0,5 bara, мора

бити најмање 0,4 m, а кабловски разделници и кабинети 1,0 m;
- При укрштању ЕК и гасних инсталација, најмање растојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1,6 bara, мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1,5 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 bara, мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1.0 m, гасовода средњег и ниског притиска мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 0,4 m мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1,5 m;
- При укрштању и паралелном вођењу ЕК кабла са цевоводом водовода, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,6 m, а вертикално 0,5 m, од цевовода одводне канализације, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5 m, као и вертикално растојање;
- У циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области електронских комуникација, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канализације од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај електронске комуникационе опреме унутар парцела корисника;
- За потребе удаљених корисника, може се градити бежична (РР) електронска комуникациона мрежа.

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих објеката:
- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне електронске комуникационе мреже и опреме мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, у зонама привредне делатности, у (на) објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника;
- Антенске системе постављати на носаче на објекте (инфраструктурне, привредне, туристичке).

3. МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА

3.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УРЕЂЕЊА ПРЕДЕЛА У ОКВИРУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ КОЈУ ЧИНИ ЕКОЛОШКИ КОРИДОР ТИСЕ

С обзиром да на простору обухвата Просторног плана доминира културни предео са фрагментима природних и полуприродних предеоних елемената, потребно је:
- обезбедити заштиту структуре предела и несметано функционисање природних процеса;
- обезбедити заштиту биодверзитета, смањење расцепканости природних станишта и очување и успостављање еколошких мрежа;
- санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите;
- обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности предела.

Развој руралних предела треба да се заснива на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела. Планским решењима је потребно омогућити очување и унапређење карактеристичне структуре и слике руралних предела и креирање позитивног архитектонског идентитета насеља у руралним пределима.

Развој урбаних предела који су изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, али и поседују значај за квалитет живота становништва, треба обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља.

Очување и заштита оваквог обрасца повезаности, неопходни су због еродирања природних и културних вредности. Овакав предеони образац захтева:
- очување постојећих шумских оаза између ораница;
- очување пустарског карактера на подручјима исконских слатина;
- очување и креирање линијских зелених коридора, еколошких коридора и заштитних појасева (живице дуж међа, пошумљавање и озелењавање површина дуж мелиоративних канала и саобраћајница у циљу заштите од еолске ерозије);
- међусобно повезивање шума и заштитних појасева у систем зеленила;
- заштиту постојећих и враћање изгубљених акватичних екосистема и влажних биотопа и избегавање геометријске регулације водотокова;
- очување постојећих и уређивање нових регионалних и локалних репера.

3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

3.2.1. Мере заштите природних добара у оквиру еколошког коридора Тисе

3.2.1.1. Заштићена подручја у оквиру еколошког коридора Тисе

Парк природе „Камараш"

Опште мере

Забрањује се:

- узнемиравање, сакупљање и уништавање дивље флоре и фауне, осим у научноистраживачке сврхе у циљу унапређења природних вредности;
- уношење алохтоних врста биљака и животиња, изузев парковских површина;
- паљење вегетације осим у циљу усмеравања сукцесије природне вегетације као мера заштите;
- пошумљавање станишта под травнатом вегетацијом;
- лов, осим за потребе одржавања здравственог стања и оптималне бројности дивљачи;
- привредни риболов;
- прихрањивање риба у језеру Камараш;
- сваки вид коришћења воде из језера Камараш и прве фреатске издани;
- одвођење или превођење воде привременог водотока Фољо;
- изградња заливних система;
- свако упуштање воде испод II класе квалитета (p мезосапробна) у систем канала повезаних са водотоком Фољо и језером Камараш;
- извођење хидромелиорационих радова који би довели до смањења нивоа подземних вода (прокопавање нових канала, продубљивање постојећих и др.);
- промена морфологије терена (раскопавање и насипање обала, отварање позајмишта песка/леса и сл.) осим у циљу побољшања хидролошких и еколошких услова станишта;
- експлоатација нафте, гаса, минералних сировина, тресета и грађевинског материјала;
- извођење геолошких и других истраживачких радова који нису у циљу унапређења природних и културних вредности добра;
- изградња нових објеката (ниско и високоградње), осим привремених за потребе спровођења мера заштите и унапређења добра;
- код реконструкције објеката повећање постојеће спратности и габарита;
- промена намене земљишта у смеру интензивнијег коришћења (изградња рибњака,_претварање ливада и пашњака у обрадиво земљиште, претварање других типова пољопривредног земљишта у воћњаке и винограде);
- отварање депонија и депоновање чврстог и течног отпада;
- свако загађивање животне средине и извођење свих других радова које потенцијално могу угрозити заштићено природно добро.

Режим заштите II степена

Забрањује се:

- паљење вегетације;
- лов, осим санитарног;
- постављање хранилица за дивљач;
- држање и кретање чамаца у води;
- улазак посетилаца без водича у периоду од 1. фебруара до 31. јула;
- туристичке и рекреативне активности;
- камповање и ложење ватре;
- активности на води, осим за потребе спровођења мере заштите, научно-истраживачких радова и едукације;
- спортски риболов;
- изградња молова и реконструкција грађевинских објеката;
- кошење тешком механизацијом;
- кошење у генеративном периоду и без примене заштитних мера за фауну;
- сеча трске, осим по програму заштите и развоја природног добра;
- испаша, осим по програму заштите и развоја природног добра;
- примена хемијских средстава, минералних и органских ђубрива, осим за циљеве активне заштите строго заштићених и заштићених врста.

Обезбеђује се:

- одржавање оптималног стања фрагментираних станишта строго заштићених и заштићених врста мерама активне заштите (очувати нетакнутост 20% тршћака и 10% слатина);
- откуп површина у циљу рестаурације станишта и формирања заштитних појасева;
- сузбијање инвазивних врста;
- одржавање и ревитализација фрагмената шумарака врбе иве и пољског јасена на забареним теренима;
- подухвати реинтродукције биљних и животињских врста и ревитализације станишта;

- усмеравање структуре и сукцесије природне вегетације;
- постављање вештачких дупљи, вештачких острвца и хранилице за строго заштићене и заштићене врсте;
- унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према другим природним добрима и према Тиси;
- ревизија пројеката и програма управљања водним режимом подручја и њихово прилагођавање садашњим наменама простора;
- одржавање оптималног водног режима у складу са природном хидролошком динамиком подручја;
- измуљивање језера Камараш и Кендереш;
- ревитализација водотока Фољо у оквиру прекограничног пројекта;
- уређење и коришћење простора у складу са капацитетом простора а у циљу очувања и унапређења природних и културних вредности;
- просторно и сезонски ограничена презентација природних и културних вредности;
- формирање ветрозаштитних појасева аутохтоним врстама у складу са интересима очувања биодиверзитета подручја;
- одржавање и ревитализација шумских површина;
- контролисано сечење трске;
- контролисана испаша и кошење ливада;
- успостављање мониторинга, са приоритетом праћења стања строго заштићених и заштићених врста и хидролошких карактеристика;
- научно-истраживачки и образовни рад и презентација природних и културних вредности.

Режим заштите III степена

Обезбеђује се:
- одређивање и уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности;
- реконструкција хортикултурног наслеђа;
- уређење и реконструкција старих туристичких објеката у традиционалном стилу;
- одржавање отворених водених површина на местима предвиђеним за рекреацију;
- изградња ограниченог броја типских, дашчаних молова;
- спортски риболов;
- коришћење пољопривредног земљишта и сточарство на традиционалан начин;
- интегрална пољопривреда и производња здраве хране.

Заштитна зона

Забрањује се:

- уношење агресивних (инвазивних) алохтоних врста;
- радови који негативно утичу на хидролошки режим природног добра;
- проширење грађевинске зоне и изградња објеката изван грађевинског подручја, утврђених посебним планским и урбанистичким документима;
- подизање индустријских и других објеката и извођење радова који нарушавају еколошки или визуелни интегритет подручја;
- депоновање чврстог и течног отпада.

Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва"

На основу резултата ревизије заштићеног подручја прописују се следеће мере заштите:

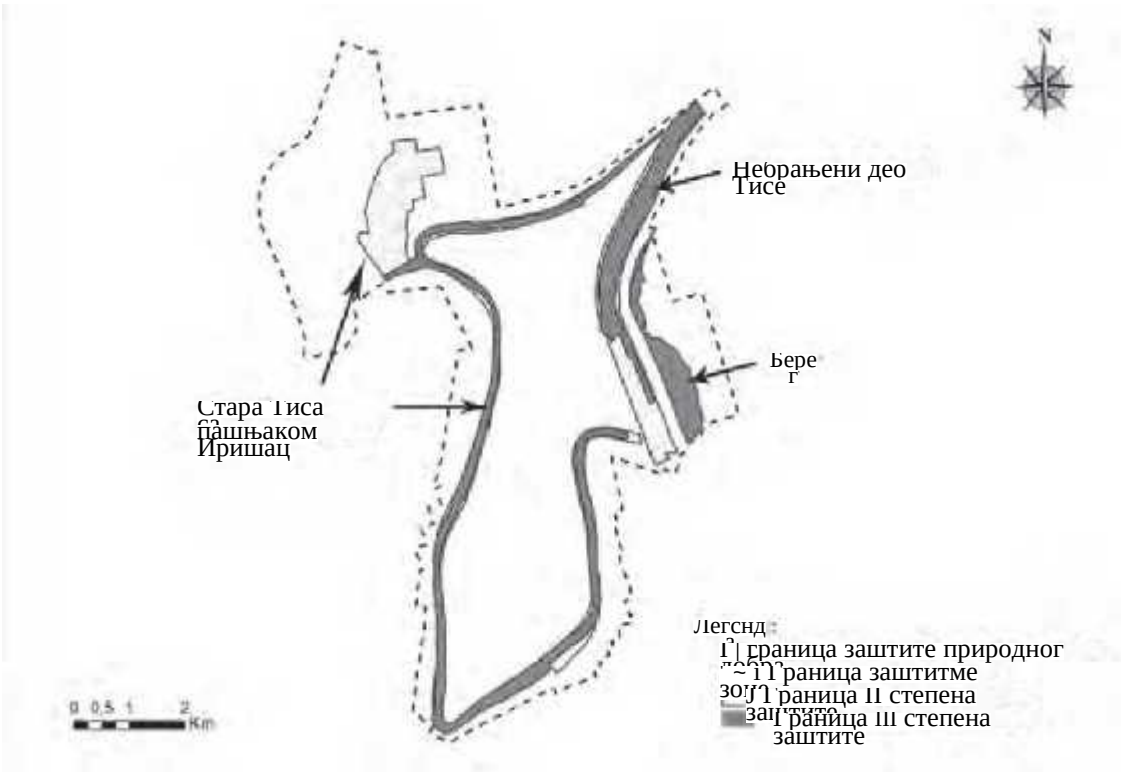

Слика 9: Граница и режими заштићеног подручја

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— примена активних и интервентних мера и планских активности на заштити станишта и врста (управљање популацијама) и побољшању квалитета воде и стања екосистема;
— реинтродукција аутохтоних биљних и животињских врста;
— ревитализација станишта;
— проходност обале за ситне животиње;
— унапређење стања, одржавање и ревитализација степских, слатинских и влажних станишта и фрагмената аутохтоних шумарака;
— успостављање заштитног шумског појаса према пољопривредним површинама, насељу и викенд зонама дуж мртваје, као и дуж обале живе Тисе, применом аутохтоних врста;
— годишње осциловање водостаја Старе Тисе од најмање 50 cm, снижењем водостаја у летње-јесењем периоду;
— сузбијање инвазивних врста и градације штетних врста применом механичких, биолошких и биотехничких средстава, као и хемијских средстава у складу са Законом;

— замена засада клонских топола и других алохтоних врста дрвећа аутохтоним најкасније по истеку опходње;
— нега и обнова шумске вегетације фаворизовањем природне и мозаичне обнове шума, остављање појединачних извала и сувих стабала;
— уређење и коришћење простора у складу са капацитетом простора;
— контролисано кошење трске и редовно одношење биомасе приликом кошења и/или сече;
— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним заштићеним подручјима ;
— успостављање мониторинга са приоритетом праћења стања строго заштићених и заштићених врста;
— научно-истраживачки и образовни рад;
— унапређење традиционалних облика коришћења простора;
— едукација корисника простора ради усклађивања њихове активности са потребама очувања природних вредности;
— просторно и сезонски ограничена презентација природних и културних вредности;
— развој еко, етно, риболовног и ловног туризма и уређење пунктова за потребе презентације природног добра, едукације, туризма и рекреације.

Забрањује се:
— радови и активности који могу имати неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела;
— привредни риболов;
— уношење инвазивних биљних и животињских врста и обнова и ширење засада инвазивних дрвенастих врста;
— непланско сакупљање и уништавање дивљих врста;
— повећање расцепканости (фрагментације) станишта стварањем нових или јачањем ефеката постојећих баријера;
— паљење трске;
— пошумљавање бара, ливада и пашњака;
— испуштање непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара II класи;
— сеча старих репрезентативних јединки аутохтоних врста дрвећа;
— непланска сеча и оштећивање шумског дрвећа, замена састојина и групација аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
— хемијско третирање одраслих комараца у периоду ројења (парења) тиског цвета;
— хемијско и физичко загађивање, отварање депонија, одлагање складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) и спровођење активности које представљају потенцијалну опасност за угрожавање квалитета животне средине;
— ограђивање простора.

Ограничава се:
— употреба ванбродских мотора на моторе на електро погон, осим на реци Тиси и за потребе Управљача;
— кошење, испаша и сеча трске, уклањање водене и мочварне вегетације на планске активности одржавања станишта;
— постављање и изградња нових објеката ван грађевинске и викенд зоне на изградњу за потребе спровођења мера заштите и унапређења добра;
— промена намене површина (земљишта) на промену у смеру смањења интензитета коришћења простора (превођење обрадивих површина слабијег бонитета у пашњаке и сл), формирања заштитног појаса и у сврху ревитализације станишта;
— изградња инфраструктуре на одржив начин на простор намењен за развој туризма и потребе управљања;
— изградња надземних водова на изградњу у оквирима постојећих објеката инфраструктуре;
— уређење обале на подручје купалишта и риболовних места на утврђена планским документима.

Режим заштите II степена

Режим заштите II степена спроводи се на делу заштићеног подручја са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. Овде су могуће управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације или усмеравања сукцесије. Могући су контролисани водови традиционалног коришћења природних ресурса (сеча трске, кошење, испаша, пчеларење), односно традиционалне делатности које током свог одвијања нису угрозиле примарне вредности простора.

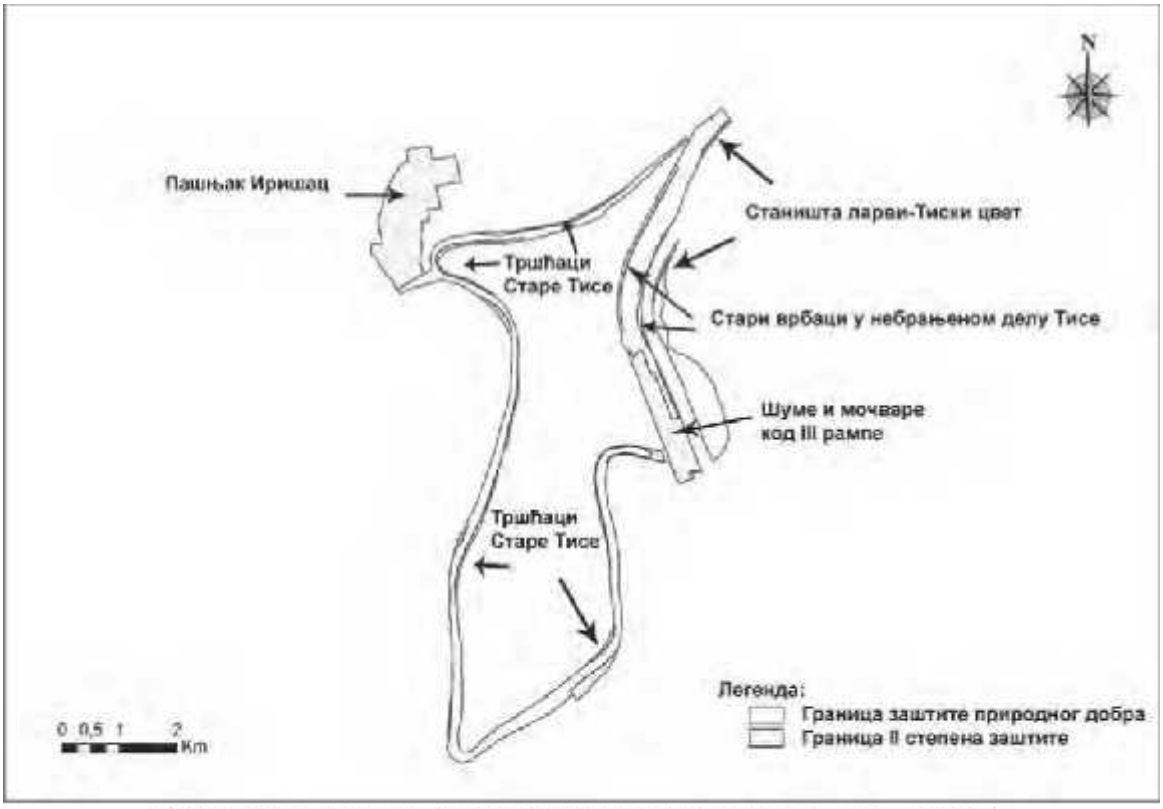

Слика 10: Границе режима II степена са називима локалитета

Режим заштите II степена обухвата следеће локалитете: слатинска станишта источно уз рибњак „Бечеј" (пашњак Иришац), тршћаке преко 20 m дебљине дуж читаве акваторије мртваје Старе Тисе значајне за мрест рибе и гнежђење птица, локалитет на јужном завршном делу Старе Тисе где се јавља асоцијација мочварне вегетације влажних континенталних слатина са Табернемонтановом зуком Bolboshoenetum maritimi - continentale subas. schoenoplectosum tabernaemontani, аутохтони шумарци беле врбе (Salix alba) и топола (Populus sp.) у небрањеном делу Тисе и три станишта ларви тиског цвета (Palingenia longicauda) у обалском делу Тисе.
Мере режима заштите II степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— контрола сукцесије природне вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта;
— постављање вештачких дупљи, остваца и хранилишта за строго заштићене и заштићене врсте;
— очување природне вегетације у зони од око 300 m од старих стабала аутохтоних врста дрвећа;
— просторно и временски ограничени радови на редовном одржавању корита и обале (измуљивање, уклањање сувишне вегетације без употребе хемијских препарата);
— планске активности и интервентне мере на побољшању квалитета воде и стања екосистема по верификованим програмима и у складу са очувањем природних вредности простора;
— обележавање едукативних стаза за приказивање природних вредности.

Забрањује се:
— спровођење регулационих радова у обалском делу реке Тисе;
— риболов;
— вађење глине на локалитетима развоја ларви тиског цвета;
— обрада земљишта, мелиоративни радови на природним травним стаништима и уклањање травног покривача са слојем земљишта.

Ограничава се:
— изградња молова ван викенд зона на оне за научно-истраживачке сврхе;

— лов на период од 15.07. до 15.03.;
— обнова шума и формација аутохтоних врста дрвећа на групимичну.

Режим заштите III степена

Режим заштите III степена се спроводи на делу заштићеног подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима од научног и практичног значаја. У овом степену заштите могуће је селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктуру и другу изградњу, које је усклађено са вредностима, потенцијалима, капацитетима и потребама заштићеног простора.

Режим заштите III степена обухвата плантаже еуроамеричких топола на подручју небрањеног дела Тисе, корито Старе Тисе са тршћацима дебљине испод 20 m и локалитет Берег на левој обали Тисе значајан за очување орнитофауне.

Мере режима заштите III степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— одређивање и уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности;
— фаворизовање природне и мозаичне обнове шума, остављање појединачних извала и сувих стабала;
— очување континуитета високог зеленила небрањеног дела уз Тису и континуитет травних површина уз насип;
— санација и реконструкција хидротехничких објеката са циљем побољшања хидроеколошких услова мртваје.

Забрањује се:

— мењати хидролошки режим тако да дође до пада нивоа воде испод коте 72,50 mnm;
— нагла промена нивоа воде у периоду од 15. марта до 15. септембра;
— лов на акваторији мртваје.

Ограничава се:

— чишћење и продубљивање водотока на просторно и временски ограничено у складу са природним вредностима;
— изградња типских молова на оне од природних материјала величине до 16 m^2, и то на само један мол по појединачној катастарској парцели;
— капацитет превозног средства за туристе на до 50 људи, и на највише два таква превозна средства на току Старе Тисе;
— употреба пестицида на удаљеност већу од 50 m од водотока;
— промена морфологије терена (раскопавање и насипање обала и сл.) на радове на побољшању хидролошких и еколошких услова мртваје;
— крчење младих врбака генеративног порекла (малата) на потребе ревитализације влажних станишта;
— асфалтирање постојећих путева у појасу од 600 m од обале Тисе тако да се у смесу асфалта убаци светли шљунак или обоје беле мат пруге по њему.

Мере заштитне зоне

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним заштићеним подручјима.

Забрањује се:

— извођење радова који негативно утичу на хидролошки режим природног добра или на квалитет воде влажних станишта унутар заштићеног подручја;
— код реконструкције објеката повећање постојеће спратности;
— повећање површина под рибњацима и изградња вештачких језера у сливном подручју Старе Тисе;
— привремено и трајно одлагање свих врста отпадних материја, као и транспорт опасног отпада.

Ограничава се:

— употреба материјала за изградњу објеката на обали Тисе на оне што грубље текстуре (избегавати сјајне цигле и стакло), а где није могуће избећи сјајне материјале потребно је користити оне што светлијих боја;
— формирање грађевинске зоне и изградња објеката изван грађевинског подручја на изградњу усклађену са потребама заштите природе;
— ноћно осветљење усмерити тако да није усмерено ка грађевинским објектима и асфалтним површинама;

— изградња далеководних објеката и инфраструктуре тако да се носачи изолатора изолују пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
— изградња заливних система у складу са хидроеколошким потенцијалом мртваје;
— ограђивање приобаља уз обавезну примену еколошко прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm и издигнутом 15 cm изнад тла;
— камповање и постављање мобилијара и објеката за камповање на за ту сврху предвиђене, назначене и уређене просторе.

3.2.1.2. Мере очувања и унапређења подручја у поступку заштите у оквиру еколошког коридора Тисе

Парк природе ''Мртваје горњег потисја''

Опште мере очувања и унапређења:

Обезбеђује се:
— примена активних и интервентних мера и планских активности на заштити станишта и врста и побољшању квалитета воде и стања екосистема;
— успостављање мониторинга са приоритетом праћења стања популација строго заштићених и заштићених врста;
— реинтродукција аутохтоних биљних и животињских врста;
— научно-истраживачки и образовни рад;
— проходност обале за ситне животиње;
— унапређење стања, одржавање и ревитализација степских, слатинских и влажних станишта и фрагмената аутохтоних шумарака;
— успостављање појаса заштитног зеленила према пољопривредним површинама и викенд зонама дуж мртваја, као и дуж обале Тисе, применом аутохтоних врста;
— дефинисање водног режима у складу са потребама строго заштићених и заштићених врста израдом правилника о водном режиму сваке мртваје појединачно;
— одржавање годишњег осциловања водостаја мртваја од најмање 50 cm, са минималним водостајем у летње-јесењем периоду/током вегетационог периода;
— јасно дефинисање количина воде коју корисник може користити за наводњавање из мртваја у одређеном времену (за вегетациони и ванвегетациони период године) обезбеђујући минимални одрживи режим у складу са водним билансом;
— сузбијање инвазивних врста и градације штетних врста применом механичких, биолошких и биотехничких средстава, као и хемијских средстава у складу са Законом;
— нега и обнова шумске вегетације фаворизовањем природне и мозаичне обнове шума, остављање појединачних извала и сувих стабала;
— контролисано кошење трске и редовно одношење биомасе приликом кошења и/или сече;
— изловљавање алохтоних врста;
— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним подручјима у саставу еколошке мреже;
— подстицање традиционалних облика коришћења простора;
— едукација корисника простора ради усклађивања њихове активности са потребама очувања природних вредности;
— просторно и сезонски ограничена презентација природних и културних вредности;
— развој еко, етно и риболовног туризма и уређење пунктова за потребе презентације природног добра, едукације, туризма и рекреације;
— обележавање едукативних стаза за приказивање природних вредности.

Забрањује се:
— радови и активности који могу имати неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела;
— угрожавање минималног одрживог водног режима приликом коришћења воде из мртваја;
— непланско сакупљање и уништавање дивљих врста;
— повећање расцепканости (фрагментације) станишта стварањем нових или јачањем ефеката постојећих баријера;
— изградња ветрогенератора;
— паљење трске;
— пошумљавање бара, ливада и пашњака;
— испуштање непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара р-

мезосапробној класи;

— нагла промена нивоа воде у периоду од 15. марта до 15. септембра;
— сеча старих репрезентативних јединки аутохтоних врста дрвећа;
— непланска сеча и оштећивање шумског дрвећа, замена састојина и групација аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
— привредни риболов;
— прскање одраслих комараца у периоду ројења (парења) тиског цвета;
— хемијско и физичко загађивање, отварање депонија, одлагање складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) и спровођење активности које представљају потенцијалну опасност за угрожавање квалитета животне средине;

Ограничава се:

— промена морфологије терена (раскопавање и насипање обала и сл.) на радове на побољшању хидролошких и еколошких услова мртваје;
— употреба ванбродских мотора на моторе на електро погон, осим на реци Тиси и за потребе управљача (постојеће чамце који нису у складу са овом мером заменити у року од 5 година од дана проглашења заштите);
— постављање молова ван викенд зона на оне за научно-истраживачке сврхе;
— кошење, испаша и сеча трске, уклањање водене и мочварне вегетације на планске активности очувања и унапређења станишта;
— крчење младих врбака генеративног порекла (малата) за потребе ревитализације влажних станишта;
— постављање и изградња нових објеката ван викенд зоне на изградњу за потребе спровођења мера заштите и унапређења добра;
— ограђивање приобаља викенд зона уз обавезну примену еколошко прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm и издигнутом 15 cm изнад тла;
— промена намене површина (земљишта) на промену у смеру смањења интензитета коришћења простора (превођење обрадивих површина слабијег бонитета у пашњаке и сл), формирања заштитног појаса и у сврху ревитализације станишта;
— изградња инфраструктуре на простор намењен за развој туризма и потребе управљања;
— изградња надземних водова на изградњу у оквирима постојећих објеката инфраструктуре;
— изградња електричних водова ниског и средњег напона на водове који су изграђени применом посебних техничко-технолошких решења која спречавају колизију и електрокуцију птица;
— уређење обале на подручје купалишта и риболовних места утврђених планским документима.

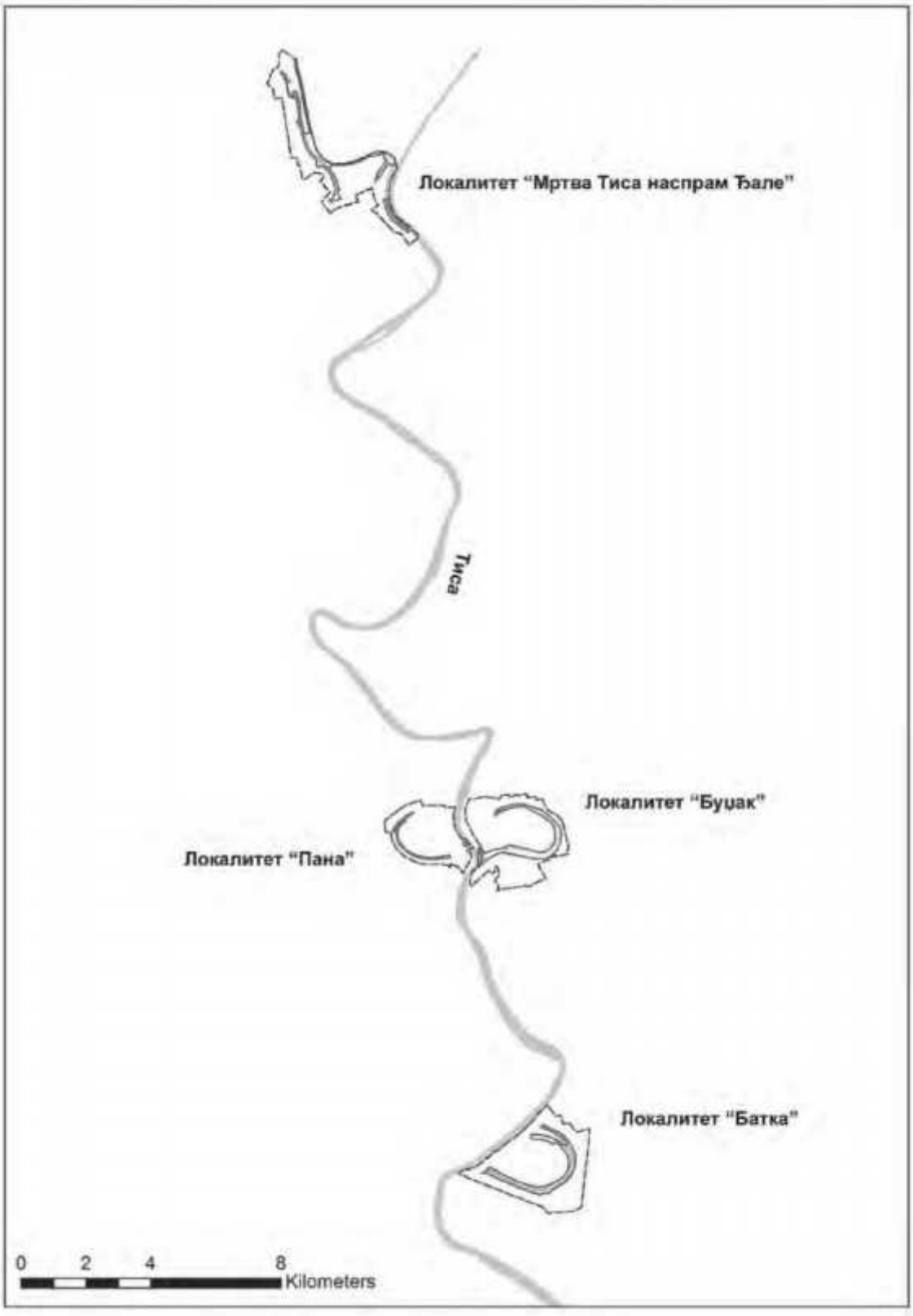

Слика 11: Граница заштићеног подручја Парк природе ”Мртваје горњег потисја”са заштитном зоном

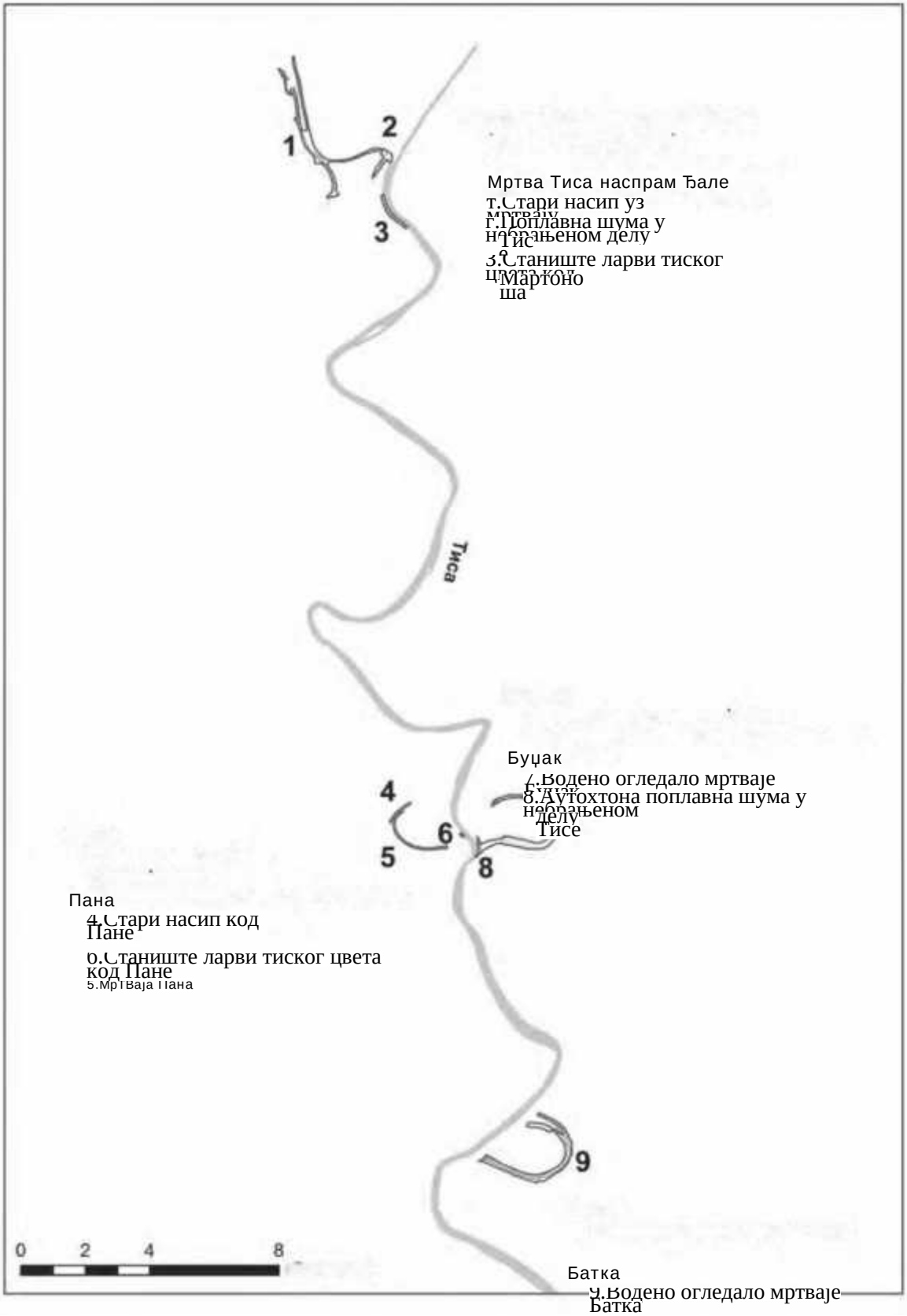

Мртва Тиса наспрам Ђале
т.Стари насип уз мртваjу
г.Поплавна шума у нарушеном делу Тис
3.Станиште ларви тиског цмат.коњ
Мартоно ша

Буџак
7.Водено огледало мртваје
8.Аутохтона поплавна шума у нарушеном делу Тисе

Пана
4.Стари насип код Пане
6.Станиште ларви тиског цвета код Пане
5.Мртваја Пана

Батка
9.Водено огледало мртваје Батка

Слика 12: Границе режима II степена са називима локалитета

Мере режима заштите II степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— усмеравање сукцесије природне вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта;
— постављање вештачких дупљи, остpваца и хранилишта за строго заштићене и заштићене врсте,
— очување природне вегетације у зони од око 300 m од старих стабала аутохтоних врста дрвећа.
— просторно и временски ограничени радови на редовном одржавању корита и обале (измуљивање, уклањање сувишне вегетације без употребе хемијских препарата),
— планске активности и интервентне мере на побољшању квалитета воде и стања екосистема по усвојеним програмима и у складу са очувањем природних вредности простора;

Забрањује се
— спровођење регулационих радова и вађење глине у обалском делу реке Тисе на локалитетима развоја ларви тиског цвета;
— обрада земљишта и мелиоративни радови на природним травним стаништима и уклањање травног покривача са слојем земљишта.

Ограничава се
— риболов на рекреативни, и то на локације изван станишта ларви тиског цвета;
— лов на период од 15.08. до 15.03.
— обнова шума и формација аутохтоних врста дрвећа на групимичну.

Режим заштите III степена

Режим заштите III степена се спроводи на делу заштићеног подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима од научног и практичног значаја. У овом степену заштите могуће је селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктуру и другу изградњу, које је усклађено са вредностима, потенцијалима, капацитетима и потребама заштићеног простора.
Режим заштите III степена обухвата водено огледало Мртве Тисе наспрам Ђале, шумарке на потесу Ердеглук, канал ка Мартоношкој мртваји, део плавног подручја Тисе са насипом и почетни јужни и северни део мртваје Буџак, као и околни простор мртваје Буџак до старог насипа са шумарцима и обрадивим површинама и њеном северном делу.

Мере режима заштите III степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— одређивање и уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности;
— очување континуитета високог зеленила небрањеног дела уз Тису и континуитет травних површина уз насип;
— санација и реконструкција хидротехничких објеката са циљем побољшања хидроеколошких услова мртваје.

Забрањује се:
— лов на мртвајама;

Ограничава се:
— чишћење и продубљивање водотока на просторно и временски ограничено у складу са природним вредностима;
— постављање молова на типске од природних материјала величине до 16 m^2, чији је број усклађен са капацитетом простора;
— употреба пестицида на удаљеност већу од 50 m од катастарске парцеле мртваје;

Мере очувања и унапређења за заштитну зону:

Обезбеђује се:

— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним заштићеним подручјима;
— подизање пољозаштитних појасева.

Забрањује се:

— извођење радова који негативно утичу на хидролошки режим природног добра или на квалитет воде влажних станишта унутар заштићеног подручја;
— формирање нове грађевинске и радне зоне;
— код реконструкције објеката повећање постојеће спратности;
— изградња ветрогенератора;
— репарцелација: уситњавање катастарских парцела испод 0,2 ha и укрупњавање изнад 2 ha;
— привремено и трајно одлагање свих врста отпадних материја, као и транспорт опасног отпада.

Ограничава се:

— употреба материјала за изградњу објеката на обали Тисе на оне што грубље текстуре (избегавати сјајне цигле и стакло), а где није могуће избећи сјајне материјале потребно је користити оне што светлијих боја;
— изградња привезишта, на плански утврђену локацију и капацитет за потребе организованог привезивања чамаца корисника простора;
— изградња далеководних објеката и инфраструктуре тако да се носачи изолатора изолују пластичним навлакама, и то у положај на доле, а жице обележити на упадљив начин;
— постављање и употреба заливних система у складу са хидроеколошким потенцијалима мртваја;
— ограђивање приобаља уз обавезну примену еколошко прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm и издигнутим 15 cm изнадтла;
— камповање и постављање мобилијара и објеката за камповање на за ту сврху предвиђене, назначене и уређене просторе;
— асфалтирање постојећих путева у појасу од 700 m од обале Тисе тако да се у смесу асфалта убаци светли шљунак или обоје беле мат пруге по њему;
— изградња вештачких језера и рибњака у сливном подручју мртваја на оне чија изградња не утиче на водни режим мртваје;

Специјални резерват природе ''Ритови доњег потисја''

Опште мере очувања и унапређења:

Обезбеђује се:

— примена активних и интервентних мера, планских активности на заштити станишта и врста, као и побољшању квалитета воде и стања екосистема;
— успостављање мониторинга са приоритетом праћења стања строго заштићених и заштићених врста;
— реинтродукција аутохтоних биљних и животињских врста;
— научно-истраживачки и образовни рад;
— проходност обале за ситне животиње;
— унапређење стања, одржавање и ревитализација и влажних, шумских, степских, слатинских станишта;
— успостављање појаса заштитног зеленила према пољопривредним површинама и викенд зонама дуж мртваја, као и дуж обале Тисе, применом аутохтоних врста;
— дефинисање водног режима у складу са потребама строго заштићених и заштићених врста и очувања природних вредности изградом правилника у складу са хидролошким приликама сваке мртваје у брањеном делу Тисе појединачно;
— одржавање годишњег осциловања водостаја мртваја у брањеном делу Тисе од најмање 50 cm, са минималним водостајем у летње-јесењем периоду/током вегетационог периода;

— јасно дефинисање количина воде коју корисник може користити за наводњавање из мртваја у одређеном времену (за вегетациони и ванвегетациони период године) обезбеђујући минимални одрживи режим у складу са водним билансом;
— одговарајуће повезивање мртваја у небрањеном делу са Тисом;
— сузбијање инвазивних и градације штетних врста применом механичких, биолошких и биотехничких, као и хемијских средстава у складу са Законом;
— нега и обнова шумске вегетације фаворизовањем природне и мозаичне обнове шума, остављање појединачних изваљених и сувих стабала;
— остављање најмање 5 стабала аутохтоних врста по хектару у процесу обнове шума;
— успостављање семенских састојина аутохтоних врста дрвећа;
— контролисано кошење трске и редовно одношење биомасе приликом кошења и/или сече;
— спашавање риба са поплављеног подручја;
— изловљавање алохтоних врста риба;
— очување континуитета високог зеленила небрањеног дела уз Тису и континуитета травних површина уз насип;
— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним подручјима у саставу еколошке мреже;
— подстицање традиционалних облика коришћења простора;
— едукација корисника простора ради усклађивања њихове активности са потребама очувања природних вредности;
— просторно и сезонски ограничена презентација природних и културних вредности;
— развој еко, етно, риболовног и ловног туризма и уређење пунктова за потребе презентације заштићеног подручја, едукације, туризма и рекреације;
— обележавање едукативних стаза за приказивање природних вредности;
— планске активности и интервентне мере на побољшању квалитета воде и стања екосистема по усвојеним програмима и у складу са очувањем природних вредности простора.

Забрањује се:

— радови и активности који могу имати неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела;
— уношење инвазивних биљних и животињских врста и обнова и ширење засада инвазивних дрвенастих врста;
— уношење алохтоних врста у слободну природу;
— непланско сакупљање и уништавање дивљих врста;
— повећање расцепканости (фрагментације) станишта стварањем нових или јачањем ефеката постојећих баријера;
— паљење трске;
— пошумљавање влажних ливада, депресија, бара и пашњака, као и повећање површина под хибридним тополама;
— испуштање непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара р-мезосапробној класи;
— угрожавање минималног одрживог водног режима приликом коришћења воде из мртваја у брањеном делу Тисе;
— нагла промена нивоа воде у периоду од 15. марта до 15. септембра на мртвајама у брањеном делу Тисе;
— сеча старих репрезентативних јединки аутохтоних врста дрвећа;
— непланска сеча и оштећивање шумског дрвећа, замена састојина и групација аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
— чиста сеча аутохтоних шумских састојина;
— риболов и друге активности које ометају мрест, развој и кретање риба у мртвајама у небрањеном делу Тисе;
— преграђивање водених миграторних праваца риба;
— привредни риболов;
— лов на отвореним воденим површинама;
— прскање одраслих комараца у периоду ројења (парења) тиског цвета у небрањеном појасу Тисе;
— хемијско и физичко загађивање, отварање депонија, одлагање складиштење опасних материја и спровођење активности које представљају потенцијалну опасност за угрожавање квалитета животне средине;
— паркирање, сервисирање и одржавање механизације.

Ограничава се:

— промена морфологије терена (раскопавање и насипање обала и сл.) на радове на побољшању хидролошких и еколошких услова мртваја;
— чишћење и продубљивање водотока на просторно и временски ограничено у складу са природним вредностима;
— употреба ванбродских мотора на мртвајама у брањеном делу Тисе на моторе на електро погон, осим за потребе управљача (постојеће чамце који нису у складу са овом мером заменити у року од 5 година од дана проглашења заштите);
— кошење, испаша и сеча трске, уклањање водене и мочварне вегетације на планске активности очувања и унапређења станишта;
— крчење младих врбака генеративног порекла (малата) на потребе ревитализације влажних станишта;
— газдовање клонским тополама и другим алохтоним врстама на укупну површину не већу од постојеће;
— сађење и обнова алохтоних врста и клонова топола на удаљеност већу од 30 m од руба шумских чистина (мртваја, депресија, бара, влажних ливада), као и од обале реке Тисе;
— употреба пестицида на удаљеност већу од 50 m од катастарских парцела мртваја;
— лов на период од 15.08. до 15.03.;
— промена намене површина (земљишта) и културе на промену у смеру смањења интензитета коришћења простора (превођење обрадивих површина слабијег бонитета у пашњаке и сл), формирања заштитног појаса и у сврху ревитализације станишта;
— изградња инфраструктуре на простор намењен за развој туризма и потребе управљања;
— изградња надземних водова на изградњу у оквирима постојећих објеката инфраструктуре;
— изградња електричних водова ниског и средњег напона на водове који су изграђени применом посебних техничко-технолошких решења која спречавају колизију и електрокуцију птица;
— уређење обале на подручје купалишта и риболовних места усклађено са природним вредностима;
— асфалтирање постојећих путева на начин да се у смесу асфалта убаци светли шљунак или обоје беле мат пруге по њему.

Карта1: Граница и режими заштићеног подручја

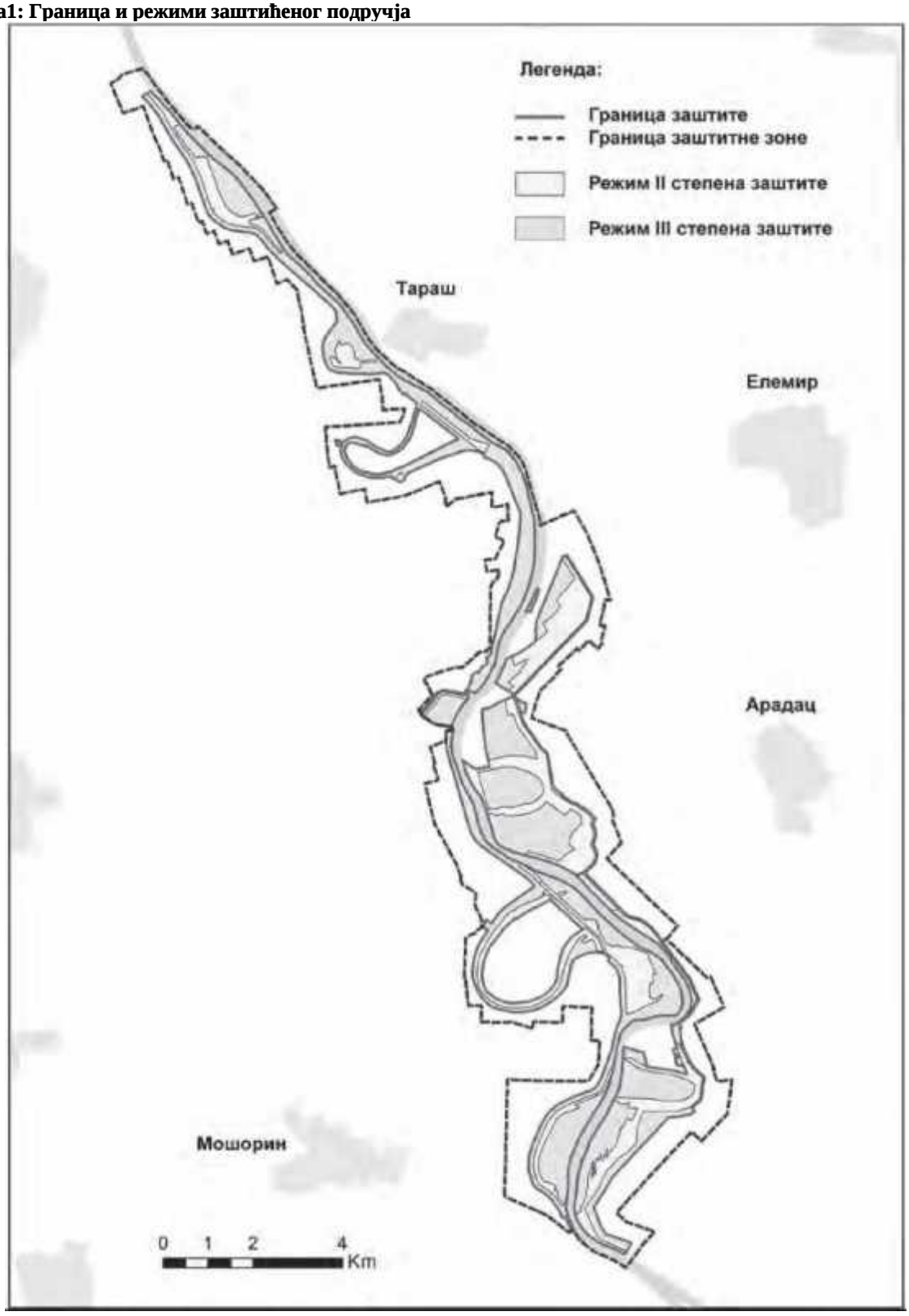

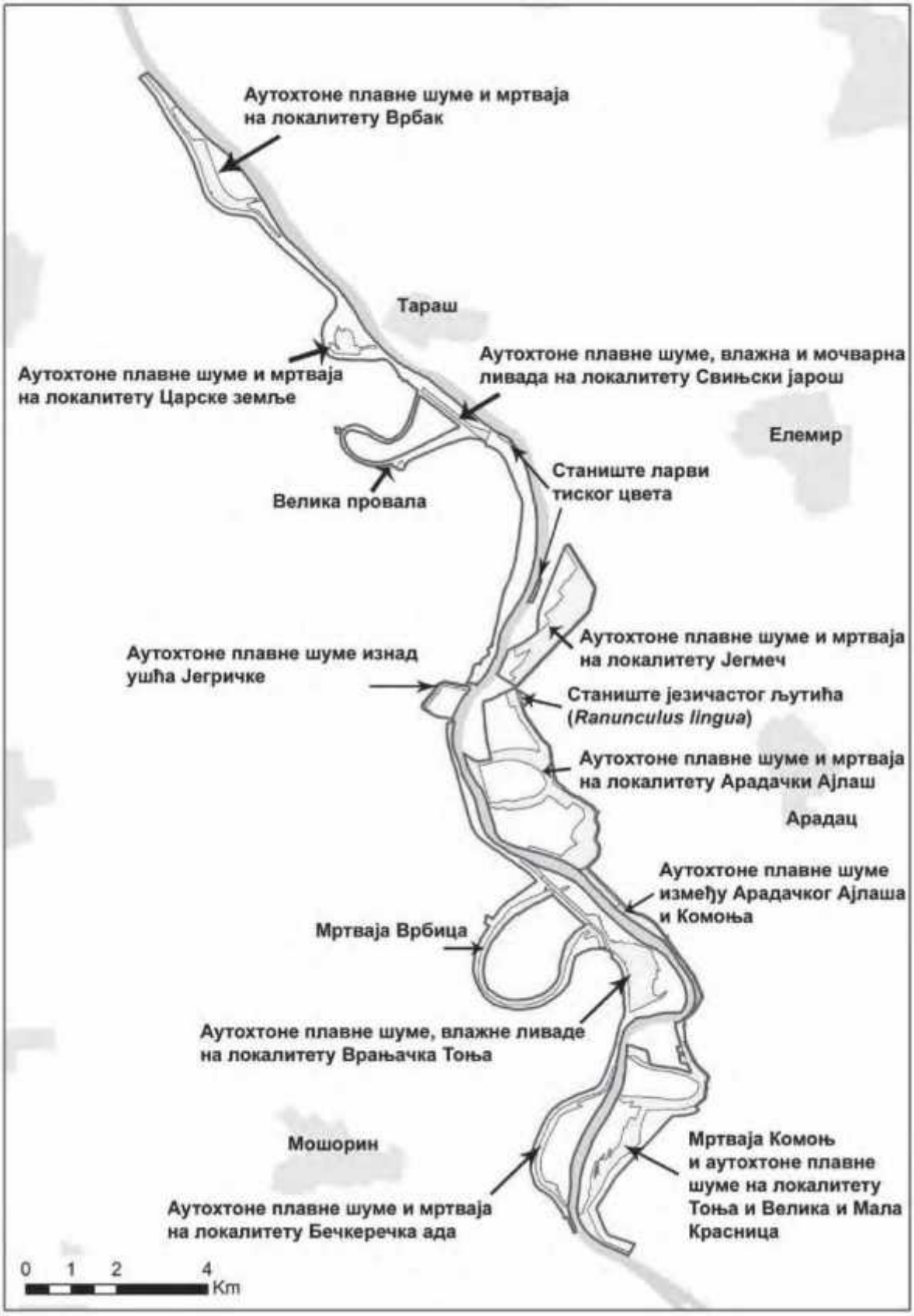

Карта 2: Границе режима II степена са називима локалитета

Режим заштите II степена

Режим заштите II степена спроводи се на делу заштићеног подручја са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. Овде су могуће управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације или усмеравања сукцесије. Могући су контролисани видови традиционалног коришћења природних ресурса (сеча трске, кошење, испаша, пчеларење), односно традиционалне делатности које током свог одвијања нису угрозиле примарне вредности простора.
Режим заштите II степена обухвата следеће локалитете: аутохтоне шуме беле врбе (Salix alba) и топола (Populus spp.) и влажне ливаде у небрањеном делу Тисе; мртваје на локалитетима: Врбак (Кубици), Царске земље, Врбицу са влажним ливадама на јужном крају мртваје до насипа, Бечкеречка ада, Јегмеч (Вир), Арадачки Ајлаш и Комоњ; Велику провалу; два станишта ларви тиског цвета (Palingenia longicauda) у обалском делу Тисе; и станиште језичастог љутића (Ranunculus lingua) у непосредној близини локалитета Касапница.

Мере режима заштите II степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:
— постављање вештачких дупљи, остpваца и хранилишта за строго заштићене и заштићене врсте,
— очување природне вегетације у зони од око 300 m од старих стабала аутохтоних врста дрвећа.

Забрањује се
— спровођење регулационих радова и вађење глине у обалском делу реке Тисе на локалитетима развоја ларви тиског цвета;
— обрада земљишта, мелиоративни радови на природним травним становима и уклањање травног покривача са слојем земљишта.

Ограничава се
— риболов на рекреативни, и то на локације изван станишта ларви тиског цвета;
— обнова шума и формација аутохтоних врста дрвећа на групимичну.

Режим заштите III степена

Режим заштите III степена се спроводи на делу заштићеног подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима од научног и практичног значаја. У овом степену заштите могуће је селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктуру и другу изградњу, које је усклађено са вредностима, потенцијалима, капацитетима и потребама заштићеног простора.
Режим заштите III степена обухвата засаде плантажа топола и култура врба; део мање очуваних аутохтоних шума у небрањеном делу Тисе; главни насип одбране од поплава уз Тису; мртвају Мртвач са Малом провалом; секундарни насип одбране од поплава уз мртвају Врбицу; влажне ливаде између главног насипа одбране од поплава и канала у близини Велике Краснице и Комоња; путну мрежу; и водопривредне објекте.

Мере режима заштите III степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:
— усмеравање сукцесије природне вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта;
— замена засада клонских топола и других алохтоних врста дрвећа аутохтоним најкасније по истеку опходње;
— одређивање и уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности;
— санација и реконструкција хидротехничких објеката са циљем побољшања хидроеколошких услова мртваја.

Ограничава се
— постављање молова на типске од природних материјала величине до 16 m^2 која је бројно усклађена са наменом и капацитетом простора.

Мере очувања и унапређења за заштитну зону:

Обезбеђује се:
— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним заштићеним подручјима;

— подизање пољозаштитних појасева.

Забрањује се:
— извођење радова који негативно утичу на хидролошки режим природног добра или на квалитет воде влажних станишта унутар заштићеног подручја
— формирање грађевинске зоне и изградња објеката изван грађевинског подручја;
— подизање индустријских објеката, прерађивачких погона, туристичких и других садржаја као и извођење радова који нарушавају еколошки или визуелни интегритет подручја или су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света осветљавањем;
— изградња ветрогенератора;
— изградња вештачких језера и рибњака у сливном подручју мртваја;
— уситњавање катастарских парцела испод 0,2 ha;
— привремено и трајно одлагање свих врста отпадних материја, као и транспорт опасног отпада.

Ограничава се:
— употреба материјала за изградњу објеката на обали Тисе на оне што грубље текстуре и што светлијих боја;
— вађење песка на потребе ревитализације и на одржавање пловности пута;
— изградња привезишта, на плански утврђену локацију и капацитет за потребе организованог привезивања чамаца корисника простора;
— изградња далеководних објеката и инфраструктуре тако да се носачи изолатора изолују пластичним навлакама постављеним на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
— јасно дефинисање количина воде коју корисник може користити за наводњавање из мртваја у одређеном времену (за вегетациони и ванвегетациони период године), обезбеђујући минимални одрживи режим у складу са водним билансом;
— камповање и постављање мобилијара и објеката за камповање на за ту сврху предвиђене, назначене и уређене просторе;
— изградња хотелских објеката, на оне који испуњавају неки од важећих сертификата квалитета из области заштите животне средине;
— асфалтирање постојећих путева тако да се у смесу асфалта убаци светли шљунак или обоје беле мат пруге по њему.

3.2.I.3. Мере заштите за еколошки коридор Тисе (очување и унапређење природних и полуприродних елемената еколошког коридора Тисе)

Мере заштите за очување и унапређење природних и полуприродних елемената еколошког коридора Тисе односе се на посебну намену ''еколошки коридор'' који је описан у поглављу I Полазне основе, тачка 1.2 Опис границе посебне намене.

Опште мере:
— за израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру еколошког коридора, потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе;
— промена намена површина и култура под вегетацијом у природном и блископриродном стању (ливаде, пашњаци, трстици) није дозвољена, као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора, осим уз посебне услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе;
— обезбедити повезивање станишта заштићених врста:
  - шумских станишта подизањем/обнављањем појасева високог зеленила;
  - слатинских станишта очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор;
  - степских и шумостепских станишта подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
— поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора
  - свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења;
  - поплочани или бетонирани делови обале, изузев пристана, морају садржати појас нагиба до 45°, а структура овог појаса треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија, првенствено током малих и средњих водостаја;
  - током реконструкције/одржавања постојећих обалоутврда поплочане или бетониране делове комбиновати са мањим просторима који ублажавају негативне особине измењене обалне структуре (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45%, површина са вегетацијом и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке;
  - поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати

мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила. Обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде на мрежу зеленила на копну. Ова зелена острва (дужине неколико десетина метара уз обалу) такође је неопходно повезати са зеленим коридором уз насип.

- обезбедити отвореност канала/водотока са улогом еколошких коридора на целој дужини (одстранити постојеће цевоводе, извршити ревитализацију коридора на код зацевљених деоница) односно и обезбедити проходност уређењем зеленила у зони црпних станица;
- обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;
- прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује кретање животиња уз еколошки коридор приликом израде техничке документације приликом:
  - регулације водотока (пресецање меандара, изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала;
  - изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима;
  - изградње нових и обнављања старих мостова
- Избегавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.) Применити заторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже.
- На грађевинском земљишту, наменити што већи део приобаља деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности:
  - Очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока/канала;
  - проценат високог зеленила на просторима за спорт и рекреацију унутар еколошког коридора Тисе је најмање 50%, а на другим површинама најмање 40%. Обезбедити континуирани зелени коридор ширине минимални 20 m унутар плавног подручја Тисе. Континуитет коридора травне и шумске вегетације обезбедити формирањем дрвореда и уређених зелених површина са жбунастим врстама уз отворене и/или изграђене делове простора (манифестациони простори, купалишта, спортски терени) као и унапређењем стања вегетације насипа. На деоницама, где се грађевинско земљиште пружа у већој дужини од 500 m, поред предвиђеног континуалног зеленог појаса од минимално 20 m ширине, планским документима обезбедити и блокове заштитног зеленила на сваких 200-500 m дужине обале. Минимална површина ових блокова заштитног зеленила је 0,1 ha, а минимална ширина блока је 20 m;
- Приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m код локалних коридора, а код регионалних коридора у ширини од најмање 10 m, а оптимално 20 m (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта). Травна вегетација се одржава редовним кошењем. Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.;
- на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља;

Посебне мере очувања функионалности и проходности коридора:

- током изградње и функционисања објеката чија намена је директно везана за воду и/или обалу спречити ширење последица евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих завеса на одговарајућим локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року (нпр. употребом cansorb-a). За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива воденом површином предвидети одговарајуће хемијско-физичке мере (нпр. употреба средства BioVersal за поспешивање разградње нафтних деривата) и биолошке мере санације (према посебним условима);
- Није дозвољено складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног подручја водотокова. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 88/10) и другим важећим прописима.
- далеководне објекте и инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе

могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама. Носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;

- у зонама водопривредних објеката применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне животиње. Приликом реконструкције бране на Тиси применити одговарајућа техничка решења којима се обезбеђује проходност еколошког коридора за врсте текућих вода и приобаља, у циљу побољшања еколошког статуса Тисе.
- планско подизање зелених појасева уз постојеће и планиране државне саобраћајнице I и II реда у обухвату Просторног плана, треба да се одвија у складу са предеоним карактеристикама подручја. Није дозвољено стварање пошумљеног коридора уз сам појас саобраћајнице који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација;
- На степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста, није дозвољено подизање високог зеленила;
- Уређењем окућница и простора око нестамбених објеката, дефинисањем правила озелењавања и удаљености објеката од обале, као и дефинисањем типова ограда уз обалу (забрана изградње ограда непроходних за ситне животиње, уз примену еколошки прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm) обезбедити проходност обале канала и водотокова за ситне животиње. Приликом легализације захтевати прилагођавање постојећих ограда функцији еколошког коридора (померање ограда или измене делова ограда код међних тачака суседних парцела према речној обали);
- због еколошког значаја простора, озелењавање спроводити на основу пројеката који се остварују на простору еколошких коридора и треба да се реализује паралелно са изградњом објеката. Правила озелењавања дата кроз ове мере, треба да се примењују и на приватним парцелама;
- Због еколошког значаја простора, план озелењавања треба да буде саставни део планске и пројектне документације. Озелењавање треба да се остварује паралелно са изградњом објеката:
    - забрањено је сађење инвазивних врста (списак врста дат је на крају текста) у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста;
    - обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, храст лужњак итд.) који је неопходно обогатити жбунастим врстама плавног подручја;
    - обезбедити редовно одржавање зелених површина.

3.2.1.4. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста у оквиру еколошког коридора Тисе

Плавна подручја представљају изразито разноврсне и богате екосистеме, које су услед регулације река постале ретке и угрожене, чиме се објашњава присуство бројних строго заштићених врста на подручју еколошког коридора Тисе, од којих су многи заштићени и међународним конвенцијама. Током процене еколошких вредности подручја посебна пажња је била посвећена површинама које играју кључну улогу у опстанку три посебно осетљиве, строго заштићене врсте (тиски цвет, дивља мачка и орао белорепан) и једне групе птица (чапље) које се гнезде у колонијама. Ови локалитети, означени као станишта заштићених и строго заштићених врста у еколошком коридору Тисе, заузимају свега око 7% површине еколошког коридора Тисе, описане као посебна намена у овом Просторном плану.

Већина њих има веома малу површину (нпр. станишта тиског цвета су мања од пола хектара), а њихово очување захтева посебне мере заштите. Станишта у еколошком коридору су приказана на Прегледној карти бр 1: Целине и подцелине посебне намене.

За израду планова, пројеката и реализацију активности на стаништима заштићених врста и строго заштићених врста приоритетних станишта, потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе.

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја која се налазе ван грађевинских подручја уважавати следеће опште услове заштите природе

- Забрањено је мењати намену и културу површина (осим у циљу еколошке ревитализације станишта), преоравати површине под природном вегетацијом, уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, градити рибњаке, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, спроводити регулационе радове и отварати копове на обали и уз обалу која представља станиште тиског цвета, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;
- Неопходно је ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покровности по парцели, односно до

максималне величине појединачних површина до 0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и надлежне институције за заштиту природе;
- По потреби, смањити висину светлосних извора; применити засторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према подручјима еколошке мреже; усмерити светлосне снопове према саобраћајницама и објектима; на посебно осетљивим локацијама применити плаве или зелене боје светлости и ограничити трајање осветљења на прву половину ноћи;
- Гранична вредност индикатора буке на подручју назначених природних станишта заштићених врста са другим наменама простора не сме да прелази 50dB(A) за дан и вече, односно 40dB(A) за ноћ[34];
- Прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката, планирање рекреативних активности; уређење вода, радови на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања; подизање ваншумског зеленила, сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња, паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл.);
- омогућити постојећим и планираним индустријским објектима и постројењима који подлежу издавању интегрисане дозволе, да своју делатност обављају у складу са ИППЦ директивом Европске Уније и Законом о интегрисаном спречавању и контроли животне средине.

Природна станишта заштићених и строго заштићених врста која су обухваћена грађевинским подручјима
- Забрањено је мењати морфолошке и хидролошке особине станишта, састав и структуру вегетације; одредити намену другачију од заштитног зеленила; обављати све радове и активности, осим еколошке едукације и одржавања станишта, у складу са карактеристикама и капацитетом простора; одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;
- Гранична вредност индикатора буке на подручју природних станишта заштићених врста са другим наменама простора треба да буде 50dB(A) за дан и вече, односно 40dB(A) за ноћ[35];
- омогућити постојећим и планираним индустријским објектима и постројењима који подлежу издавању интегрисане дозволе, да своју делатност обављају у складу са ИППЦ директивом Европске Уније и Законом о интегрисаном спречавању и контроли животне средине.
- Прибавити посебне услове заштите природе за све активности на овим подручјима, укључујући и активности одржавања и/или уређења просторне целине.

Антропогена станишта заштићених и строго заштићених врста која се налазе на грађевинским подручјима
- Забрањене су активности које могу да доведу до уништавања јединки заштићених и строго заштићених врста (јединке у свим фазама развоја, нпр. јаја);
- Прибавити посебне услове заштите природе за све активности на овим подручјима којима се мењају карактеристике станишта.

3.2.1.5. Мере заштите за заштитну зону еколошког коридора Тисе

Заштитне зоне се односе на све еколошке коридоре и идентификована природна станишта ван граница еколошког коридора Тисе. За израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру заштитне зоне еколошког коридора, потребно је: поштовати предложене мере и прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе.
Заштитна зона се не одређује за станишта антропогеног порекла у грађевинским подручјима (екстензивне агрикултуре, рурални мозаици, урбани паркови и велике баште, индустријска и украсна језерца, рибњаци, копови шљунка и меких субстрата, ровови и мали канали, пловни канали).

34 у складу са захтевима Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини који се односе на списак подручја у које спадају заштићена и значајна природна и културна добра (Табела 1.)

35 у складу са захтевима Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини који се односе на списак подручја у које спадају заштићена и значајна природна и културна добра (Табела 1.)

Табела 15: Мере заштите за заштитне зоне

У појасу од 500 m од еколошког коридора/станишта:	- забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина) - забрањују се планска решења којима се нарушава очување карактеристика хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.
У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта:	- услов за изградњу укопаних складишта је да се њихово дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор; - планским решењима мора се обезбедити: • примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења • дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста
У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта, изузев у грађевинском подручју насеља:	- забрањује се изградња нових салаша; - на постојећим салашима дозвољена је реконструкција, доградња и надоградња постојећих објеката, без промене постојеће намене објекта, у циљу побољшања санитарно-хигијенских услова живота и рада на салашу; - на постојећим салашима дозвољена је: s доградња постојећих објеката до 50%; s надоградња постојећих објеката до макс. П + 1, - изградња надземних објеката се ограничава: • на воћарско-виноградарске кућице и оставе за смештај воћа у воћњацима и виноградима; • на пољопривредне објекте у складу са условима заштите природе; - изградња инфраструктуре, уз примену следећих услова: • трасе саобраћајни^ планирати најкраћим путем преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица; • применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона.:
У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта на грађевинском земљишту (грађевинско подручје насеља и грађевинско	- услов за изградњу објеката је да њихове граничне вредности индикатора буке на граници идентификованих (означених) природних станишта заштићених врста са другим наменама простора не прелази 50dB(A) за дан и вече, односно 40dB(A) за ноћ, а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор.

земљиште ван грађевинског подручја насеља):	
У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта:	примењују се следеће мере: - очувати проходност еколошког коридора површинских вода (забрана ограђивања појаса уз обалу или примена типова ограде које омогућују кретање ситних животиња); - обезбедити континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији. - објекте који захтевају поплочавање и/или осветљење лоцирати на мин. 20 m удаљености од границе коридора/станишта.
У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта:	забрањује се: - примена техничких решења којима се формирају сјајне рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или значајном станишту. - уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта, изузев за инфраструктурне објекте.
У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта, (пољопривредно, шумско и водно земљиште):	Забрањена је изградња објеката, осим: - надземне инфраструктуре, чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или комплекса станишта од већег броја субјединица. - водопривредних објеката и њихове пратеће инфраструктуре;
У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта на грађевинском земљишту (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.):	Услов за изградњу: - вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса*[36] коридора или тампон зоне станишта - саобраћајница са тврдим застором за моторна возила (у насељима, као и приступних саобраћајница водопривредним објектима ван насеља) је примена техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/станишта.

Постојећим и планираним индустријским објектима и постројењима који подлежу издавању интегрисане дозволе, дозвољава се да своју делатност обављају у складу са ИППЦ директивом Европске Уније и Законом о интегрисаном спречавању и контроли животне средине.

3.2.2. Мере заштите природних добара ван граница еколошког коридора Тисе

3.2.2.1.Заштићена подручја

На простору свих заштићених подручја и њихових заштитних зона која се налазе у обухвату Просторног плана, мере заштите спроводити у складу са режимима заштите, на основу важећих уредби о заштити. Правила коришћења ових простора су дефинисана важећим просторним плановима.

3.2.2.2. Подручја планирана за заштиту ван граница еколошког коридора Тисе

На свим просторима која су планирана за заштиту, а налазе се ван граница еколошког коридора Тисе (Кањишки јараши, Слатине Баната и Дунавски лесни одсек), потребно је садржаје и активности планирати у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

простор овог континуираног појаса дефинисати урбанистичком разрадом, што ће се одредити у сарадњи ПЗЗП и корисника простора

Предложене мере заштите за Кањишке јараше

Мере очувања и унапређења:
- усклађивање водног режима подручја са потребама дугорочног очувања хидролошких карактеристика слатина;
- контрола сукцесије вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта, као и планском сечом трске;
- откуп и/или замена површина у циљу рестаурације станишта и унапређења еколошких коридора;
- унапређење стања степских и слатинских станишта;
- развој одрживог туризма који се оснива на културним традицијама подручја.

Ограничава се:
- могућност промене намене површина (земљишта), у смеру смањења интензитета коришћења простора (превођење обрадивих површина слабијег бонитета у пашњаке и сл.), формирања заштитног појаса и у сврху ревитализације станишта;
- промена морфологије терена, на планске активности усмерене на уређење хидролошког режима подручја;
- проширење рибњака на узурпиране просторе поред насеља;
- садња дрвећа и жбуња, уношење и гајење алохтоних врста, на заштитно зеленило насеља, као и на врсте које нису инвазивне у Панонском региону.

Забрањује се:
- заоравање, преоравање и мелиорација степских и слатинских станишта;
- уклањање травног покривача са слојем земљишта;
- узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање фауне;
- повећање расцепканости (фрагментације) станишта стварањем нових или јачањем ефеката постојећих баријера;
- одлагање свих врста отпадних и опасних материја, као и успостављање транспортне руте опасног отпада;
- радови и активности који могу имати трајан неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела;
- остали радови и активности којима се врши загађивање ваздуха, земљишта, седимента, подземне и површинске воде.

3.2.2.3. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста ван граница еколошког коридора Тисе

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја ван граница еколошког коридора Тисе, уважавати опште услове заштите природе која су иста као она дата под тачком 3.2.1.4.

3.2.2.4. Мере очувања и унапређења природних и полуприродних елемената еколошких коридора ван граница еколошког коридора Тисе

На очување и унапређење природних и полуприродних елемената еколошких коридора ван граница еколошког коридора Тисе, односе се мере које су исте као оне дате за коридор Тисе (тачка 3.2.1.3.)

3.2.2.5. Мере заштите за заштитне зоне еколошких коридора и идентификованих станишта ван граница еколошког коридора Тисе

На очување и унапређење заштите за заштитне зоне еколошких коридора и идентификованих станишта ван граница еколошког коридора Тисе примењују се мере које су дате у тачки 3.2.1.5. (Мере заштите за заштитну зону еколошког коридора Тисе).

3.3. МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

За непокретна културна добра и непокретна културна добра под претходном заштитом, као и за њихову непосредну околину (припадајуће парцеле) важе одредбе Закона о културним добрима. За радове на тим објектима (адаптације, ревитализације, доградње, реконструкције,..), власници- носиоци права коришћења морају прибавити посебне услове - мере техничке заштите од стране надлежног завода за заштиту споменика културе, као и да прибаве сагласност на пројектну документацију. Заштита и очување споменика културе вршиће се у складу са следећим условима и мерама:
- очување аутентичности, оригиналног хоризонталног и вертикалног габарита, примењених материјала, конструктивног склопа;
- очување основних вредности функционалног склопа и декоративних елемената ентеријера и

Предложене мере заштите за Кањишке јараше

екстеријера;
- очување и рестаурација изворног изгледа објекта, његових стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита;
- надоградња ових објеката није дозвољена.

У циљу бољег коришћења објеката, дозвољено је њихово осавремењавање које подразумева увођење савремених инсталација, под условом да не нарушавају ентеријерске вредности објекта.
Уколико се на парцели, поред објекта који је проглашен као споменик културе, налазе и други објекти, они не подлежу режиму главног објекта, али се решавају тако да не угрозе главни објекат. Накнадно дограђени неестетски делови објекта и неадекватни помоћни објекти морају се уклонити са парцеле и из окружења.
За све врсте наведених интервенција потребно је прибавити услове и сагласност надлежне установе за заштиту споменика културе.

Услови и мере заштите археолошких локалитета

Уз Тису, на сувом терену који није плавила, уз обале рита, као и на обалама њених притока, формирала су се насеља у свим периодима прошлости - од млађег каменог доба до позног средњег века. Археолошки локалитети из различитих периода се надовезују један на други и међусобно преклапају, формирајући тако непрекинуте низове који су на графичком прилогу приказани као археолошке зоне.
У оквиру обележених археолошких локалитета и зона није дозвољено предузимање било каквих земљаних и грађевинских радова без претходног тражења посебних услова заштите од надлежног завода за заштиту споменика културе.
Најзначајнији археолошки локалитети, обухваћени овим Просторним планом, а који пружају могућност туристичке презентације су:
- праисторијско и средњевековно утврђење на Тителском брегу (Феудвар код Мошорина и остаци тврђаве изнад Тителa - локалитет 1 и 2),
- остаци средњевековне тврђаве у Новом Бечеју (локалитет 7).

У планском периоду радиће се на презентацији:
- код Чуруга, вишеслојног локалитета „Стари виногради" (планирано је формирање археолошког парка) - (локалитет 6).
- наслеђа области Шајкашког батаљона (Чуруг, Жабаљ, Ђурђево, Мошорин, Тител),
- меморијалног комплекса код старог Жабља на Тиси,
- регулације реке Тисе и пловних канала - индустријско наслеђе (Бачко Петрово село, Бечеј (Преводница „Шлајз" у Бечеју - споменик културе од изузетног значаја), Бачко Градиште),
- ушћа Тисе у Дунав са светионником.

Мере за унапређење културних добара

Мере за унапређење културних добара обухватају рад на активној партиципацији локалног становништва у очувању и унапређењу културне баштине, као и континуирану заштиту и неговање кроз спровођење повремених или сталних акција (локални итинерери, изложбе, акције уређења, едукативни програми и сл.).
Поред тога, промена намене појединачних објеката градитељског наслеђа је један од начина да се постојећи ресурси културних добара унапреде и интегришу у развој, што подразумева њихову претходну конзервацију, заштиту и инфраструктурно опремање.
- Културно наслеђе треба да чини део туристичке понуде подручја, али се морају истовремено развијати и остали видови коришћења: едукативна и привредна димензија која међусобно интегрисана чини одговарајући приступ наслеђу као ресурсу. Повезивање културног наслеђа са природним ресурсима требало би да буде база за будући развој туризма на овом подручју.

4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

4.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

Инструменти имплементације планских решења (студија процена утицаја пројеката на животну средину, студије утицаја на здравље људи и др.), имају важну улогу у очувању здравља људи. Исправно управљање животном средином је кључни фактор у сузбијању бројних болести чији су директни изазивачи фактори животне средине, пре свега антропогени и њихово синергијско дејство. Утицај услова животне средине на здравље људи је велико, јер је становништво свакодневно изложено низу физичких, хемијских и биолошких агенаса, природног и антропогеног порекла.
Јавно здравље подстиче одговорност државе и друштва у обезбеђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очувања здраве животне средине. Темељи се на промоцији здравља и примарној превенцији, а инструментализује кроз тимски и интердисциплинарни рад, мултисекторску сарадњу, као и све облике партнерства. Формулисање политике и стратегије у овој области усклађено је са препознатим функцијама јавног здравља, у складу са препорукама Светске здравствене организације.
Мере заштите живота и здравља људи могу се поделити у неколико кључних области дејства, према доминантном утицају у складу са законском регулативом из појединих области:

- обезбеђење безбедне и здраве околине неопходне за здравље становништва, посебно деце, кроз заштиту и очување квалитета животне средине,
- елиминисање загађења ваздуха које настаје као продукт сагоревања чврстих горива које је у вези са многим болестима,
- благовремено упозоравања и превенције од штетних ефеката дејства хемикалија које представљају потенцијални ризик за здравље људи,
- заштита здравља људи од електромагнетног зрачења,
- заштита живота и здравља људи у ванредним ситуацијама планирањем превенције и адекватним реаговањем на насталу ситуацију, чиме би се смртност и болести од последица ванредних ситуација, несрећа и избијања епидемија који су повезани са факторима ризика животне средине средине значајно смањили,
- заштита живота и здравља људи од последица климатских промена као глобалне опасности по здравље људи, које изазивају оштећења озонског омотача, губљење биодиверзитета и др.

На квалитет живота и здравља људи у позитивним смислу, има утицај и одржавање еколошког коридора у функцији, кроз стварање услова и коришћење амбијента који ће позитивно утицати на психофизички и емотивни живот појединаца.

4.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Деловање, проглашавање и управљање ванредним ситуацијама установљене су Законом о ванредним ситуацијама. Одредбе овог Закона односе се, поред осталог, и на успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко- технолошким несрећама-удесима и катастрофама. При утврђивању просторне организације и уређења насеља неопходно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију. Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и других несрећа су: планирање и имплементација превентивних мера и активности; заштита, отклањање могућих узрока угрожавања (превенција); приправност и правовремено реаговање; смањење утицаја елементарних непогода; спречавање других несрећа и умањење њихових последица (санација).

Заштита од елементарних непогода које угрожавају овај простор подразумева примену прописа за заштиту од ванредних ситуација, пожара, заштите животне средине и др. Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама дефинисане су Законом о ванредним ситуацијама и Националном стратегијом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Одредбе овог закона односе се, и на израду планова заштите у ванредним ситуацијама (на основу Процене угрожености), предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама. На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора.

Планирање намене и садржаја простора и инплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка елементарних непогода и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица. Ове мере се односе на: адекватно просторно планирање и зонирање насеља (одређивање зона заштите, удаљеност опасних активности од насеља, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.); израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и сагласности на њих; избор и примена технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења и благовремено отклањање свих уочених техничко-технолошких недостатака.

На подручју Просторног плана континуирано ће се спроводити мере заштите и одбране од елементарних непогода, које настају као последица климатских, хидролошких, орографских и сеизмичких карактеристика. Концепција планирања и заштите простора од елементарних непогода и технолошких удеса, базира се на минимизацији ризика по људско здравље и животе, природне и створене вредности, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појавама.

Основни критеријуми за утврђивање (категоризацију) приоритета при пројектовању и реализацији система за заштиту од поплава су број становника, важност добара и величина површине брањене на одређеном простору - касети. За сваку категорију приоритета предлаже се одговарајући меродавни протицај велике воде или меродавни водостај за димензионисање система. Овај предлог треба схватити условно, имајући у виду да је степен заштите од поплава динамичка категорија, која зависи од техничко-економских, еколошких, социјалних, политичких и других критеријума, услова и ограничења.

При разради конкретног пројекта може се, на основу документованих и детаљних техничко-економских, еколошких и других анализа, усвојити и другачији ранг, односно меродавни протицај велике воде или меродавни водостај за димензионисање заштитног система, водећи при том рачуна о комплексности водопривредних система за заштиту и коришћење вода. Заштитну висину насипа изнад нивоа меродавне велике воде, као и друге параметре сигурности и поузданости система, треба у сваком конкретном пројекту доказати.

Ради заштите од земљотреса, обавезно је строго поштовање прописаних услова који се односе на индекс изграђености парцеле, густину насељености и др. Такође, мере заштите од земљотреса су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др. Код изградње нових објеката потребна је примена важећих законских прописа за пројектовање и градњу објеката на сеизмичким подручјима.

Ради заштите од пожара у насељу је, поред урбанистичких, потребно примењивати и грађевинско- техничке мере заштите од пожара у складу са прописима о изградњи објеката, прописима и мерама заштите од пожара код електроенергетских и гасних инсталација и објеката, прилагођавање природних водотокова и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара. Заштита пољопривредног земљишта од пожара врши се применом мера заштите које прописују општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту. Заштита шума обухвата спровођење мера за њихово уређење и очување, као и за спречавање појаве пожара као што су: обнова шума уношењем аутохтоних врста дрвећа (лишћара), санација и ревитализација угрожених и деградираних делова, израда карте шума по степену угрожености од пожара, планирање мера за борбу против потенцијалних изазивача пожара, планирање мера биолошко-техничке заштите шума, изградња шумских путева и заштитних просека у складу са програмом предузећа која газдују овим природним добрима, одређивање локација на природним водотоцима за уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара (дефинише се у Плановима заштите од пожара које израђују предузећа која газдују овим природним добрима).

Противградна заштита - На подручју Просторног плана изграђено је 68 (шездесетосам) противградних станица, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. У пречнику од 100 m од противградних станица није дозвољена градња нових објеката без сагласности Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Севесо постројења израђују планове заштите од удеса, у складу са Законом о ванредним ситуацијама и прописима из области заштите животне средине. Још увек не постоји информациона подршка за мониторинг, односно јединствена база података о хазардним постројењима, потенцијалним зонама ризика и трасама за транспорт опасних материја. Опасност од ерупције нафте и гаса постоји у обухвату Просторног плана (гасовод, нафтовод, истражна поља). Настајање неконтролисаних ерупција може се свести на најмању меру стриктном применом и поштовањем прописаних превентивних мера заштите и њиховим доследним спровођењем у свим фазама рада. Грађевинско-техничке мере заштите, односе се на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, прилагођавање природних водотока и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара.

Субјекти који обављају активности у оквиру којих су присутне, или могу бити присутне, опасне материје, а који управљају објектима специфичне делатности са аспекта ризика по живот и здравље људи, имају обавезу спречавања удеса и ограничавања утицаја у складу са Планом заштите од удеса. Севесо постројења имају обавезу израде планова заштите од удеса у складу са прописима из области заштите животне средине.

Према Закону о заштити животне средине, министарство надлежно за послове животне средине, на основу Извештаја о безбедности, утврђује оператере и севесо постројења, односно комплексе чије активности могу изазвати хемијски удес са прекограничним ефектима и о томе обавештава у што краћем року, а најкасније када обавештава домаћу јавност, надлежни орган земље која може бити погођена последицама тог удеса.

На територији АП Војводине за постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, како је дефинисано Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне.
При изради планске и урбанистичке документације, као регулаторни инструмент заштите животне средине кључну улогу има стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката тј. објеката на животну средину.

У сектору цивилне заштите неопходно је извршити реформу, адекватну обуку и обезбеђење елемената за брзо деловање услед манифестације елементарне непогоде и технолошких удеса, као и решавања кризних догађаја на конкретном простору.

Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама одређене су Законом о ванредним ситуацијама. Одредбе овог закона односе се, поред осталог, и на израду планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама.

4.3. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗА УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране је стварање услова за деловање цивилне заштите становништва, заштиту материјалних и природних ресурса у случају ратних дејстава. Применом законске регулативе за планирање и уређење простора од интереса за одбрану земље стварају се просторни услови за функционисање цивилне заштите становништва.

Добијени услови и захтеви од Министарства одбране, а који се односе на просторна решења у обухвату ППППН мултифункционалног еколошког коридора Тисе (утврђене зоне просторне заштите), уграђени су у овај Просторни план подручја посебне намене и детаљно обрађени у Посебном прилогу који је саставни део овог Плана.

У складу са Законом о ванредним ситуацијама, ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, органи локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, склони у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

Склањање људи, материјалних и културних добара обухвата планирање и коришћење постојећих склоништа, других заштитних објеката, прилагођавање нових и постојећих комуналних објеката и подземних саобраћајница, као и објеката погодних за заштиту и склањање, њихово одржавање и коришћење за заштиту људи од природних и других несрећа.

Као други заштитни објекти користе се подрумске просторије и друге подземне просторије у стамбеним и другим зградама, прилагођене за склањање људи и материјалних добара, напуштени тунели, пећине и други природни објекти.

Као јавна склоништа могу се користити и постојећи комунални, саобраћајни и други инфраструктурни објекти испод површине тла, прилагођени за склањање. Инвеститор је дужан да приликом изградње нових комуналних и других објеката прилагоди те објекте за склањање људи.

5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

5.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Услови и смернице за уређење и изградњу на пољопривредном земљишту, делови који се налазе у еколошком коридору, заштитној зони еколошког коридора и идентификованих станишта.

Водећи рачуна о основним принципима заштите пољопривредног земљишта, на пољопривредном земљишту еколошког коридора Тисе и заштитне зоне је могућа адаптација или реконструкција:

- породичне стамбене зграде пољопривредног домаћинства у циљу побољшања услова становања чланова тог домаћинства или у случају природног раздвајања пољопривредног домаћинства највише до 200 m^2 стамбеног простора.
- економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу, односно који су у функцији примарне пољопривредне производње (објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, објекти за гајење печурки, пужева и риба), а власнику је пољопривреда основна делатност и ако не поседује друго одговарајуће необрадиво пољопривредно земљиште;
- На постојећим салашима дозвољена је реконструкција постојећих објеката у постојећим хоризонталним и вертикалним габаритима, без промене постојеће намене објекта. Граничне вредности индикатора буке не смеју прелазити утврђене норме за чисто стамбена подручја (55-45 dB(A)), а њихово осветљавање не сме да делује на станиште или коридор. Дефинисати правила озелењавања грађевинском дозволом, са забраном коришћења инвазивних врста и применом смерница: најмање 50% аутохтоних врста и најмање 30% покровности у спрату дрвећа (крошње).

Воћарско-виноградарске куће

На парцели плодног земљишта која је према начину коришћења сврстана у културу воћњак, односно виноград, дозвољена је изградња воћарско-виноградарске куће, бунара, пољског wc и оставе за смештај воћа, на основу овог Плана, уз обезбеђивање следећих услова:

- Минимална величина парцеле на којој се гради воћарско-виноградарска кућица износи 1000,0 m^2.
- Најмање 90% површине парцеле мора се користити као воћњак или виноград.
- Максимална површина за изградњу воћарско-виноградарске куће је 25 m^2. Минимална удаљеност објекта од границе суседне парцеле је 1,0 m а од суседовог објекта 6,0 m. Максимална спратност објекта је П+Пк, са подрумом (уколико то хидротехнички услови допуштају). Дозвољава се изградња надстрешница, тремова, пергола (ако

нису застакљене не рачунају се у основни габарит објекта).
- Уз воћарско-виноградарску кућицу дозвољена је изградња и оставе за смештај воћа, максималне површине 100,0 m^2 и спратности П; мин. удаљеност објекта од границе суседне парцеле је 1,0 m а од воћарско-виноградарске кућице и суседовог објекта 10,0 m. Дозвољена је изградња засебног објекта-подрум пића, који може бити полуукопан или укопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Парцеле се могу ограђивати само живом оградом. Забрањена је изградња зиданих и других затворених ограда због обезбеђивања проходности еколошког коридора.

5.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ

У шумама могу да се граде објекти у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којим се уређује област дивљачи и ловства.
Оптимална отвореност шума саобраћајницама, планирање и изградња шумских путева, детаљно се разрађује програмом изградње и одржавања шумских саобраћајница, као и планским документима (основама и програмима). Шумски путеви користе се за потребе газдовања шумама, изузетно, могу да се користе и за остале потребе под условима које утврди корисник, сопственик шума који газдује шумама у складу са основом, односно локална самоуправа за путеве у шумама сопственика којима се газдује у складу са програмом.

Ловно-технички и ловно производни објекти

Уређење и опремање ловишта ће се вршити у складу са ловном основном и следећим условима:
- изградњу ловно-техничких објеката (хранилишта за дивљач-крупну и ситну, солишта, појилишта, стабилне чеке-осматрачнице, и др.) вршити у зависности од бројног стања дивљачи, а градити их од природних материјала и уклопити у природни амбијент ловишта;
- могуће је ограђивати делове ловишта, ради интензивног гајења, заштите и лова дивљачи;
- дозвољава се изградња ловно-производних (прихватилишта за фазанске пилиће и ремизе) и складишних објеката;
- подизати ремизе на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминоза, влатастих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишегодишње ремизе подизати од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста у зависности од услова средине. Вишегодишње ремизе ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати економску функцију (кроз пласман дрвне масе) и већу концентрацију дивљачи на малом простору;
- планирати изградњу пролаза за ниску и крупну ловну дивљач у оквиру саобраћајне инфраструктуре ради стварања еколошких коридора за њихово кретање.

5.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.
У инундацији реке, од ножице насипа према реци у појасу ширине 10 m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно, могу се лоцирати објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде реке. Ови објекти у кориту реке могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече.
Изградња нових водопривредних објеката и реконструкција постојећих водопривредних објеката, као и објеката у служби истих на постојећим каналима (црпне станице, уставе, трафостанице), извођење регулационих радова у кориту реке Тисе у сврху одржавања пловног пута реке и речног корита, вршиће се на основу Плана, мишљења надлежног водопривредног предузећа и других услова. Изградња нових канала и реконструкција насипа (у случајевима промене регулације) вршиће се на основу плана

детаљне регулације.
Комплекси намењени рекреацији, туризму, наутичком туризму, спортском риболову и сл., морају имати, поред основних објеката, и неопходне пратеће садржаје и санитарно-техничке уређаје. Архитектонска обрада објеката може се третирати слободно, са циљем да се уклопе у пејсаж. Вегетација мора остати аутохтона, тако да тај пејсаж треба и даље задржати у његовом изворном облику, не уносећи никакве нове врсте, сећи постојеће и садити трајно растиње.
Објекти за пристајање пловних објеката наутичког туризма као што су сидришта, привезишта, пристаништа и др., морају да имају безбедан вез при свим хидрометеоролошким условима и условима пловидбе, водећи рачуна о амплитуди водостаја (минимална, максимална), осцилацијама водостаја, ветру, таласима, леду, замуљењу и др. Обавезно је предвидети безбедан приступ са обале на брод и обрнуто, при свим водостајима и условима видљивости (приступни мост, степеништа, осветљење).
Објекти морају имати сву потребну инфраструктуру, прилазне путеве, радне стазе и површине, прилазе, улазе и излазе, ограде, обележавање и сигнализацију, средства и уређаје за прихват отпадних материја са бродова или објеката наутичког туризма и др.

За просторе намењене за све напред набројане потребе обавезна је израда урбанистичког плана одговарајуће разраде, уз обавезно прибављено мишљење надлежног водопривредног предузећа и услове које изда надлежни орган.

На постојећим локалитетима зона кућа за одмор и локалитета на којима је већ изведен угоститељски објекат, није дозвољена даља изградња било каквих нових објеката, а постојећи објекти се могу задржати на водном земљишту само док се не ремети водни режим, односно у складу са прибављеним водним условима од надлежног органа и условима Покрајинског завода за заштиту природе (станиште заштићених и строго заштићених врста од националног значаја).

5.3.1. Правила грађења за зону кућа за одмор на водном земљишту

У еколошком коридору Тисе се налазе следеће зоне кућа за одмор - водно земљиште:
- Викенд зона (општина Ада, КО Мол),
- Зона кућа за одмор (општина Сента, КО Сента).

За постојеће легално изграђене објекте дозвољена је само реконструкција унутар постојећих хоризонталних и вертикалних габарита објеката. Забрањена је изградња нових објеката.

5.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

5.4.1. Правила грађења за зону кућа за одмор у еколошком коридору

За зоне кућа за одмор, које се налазе у еколошком коридору Тисе, овим Просторним планом се дефинишу правила грађења за директну примену овог Просторног плана.

Услови за изградњу су следећи:
- Дозвољена је изградња само: главног и помоћног објекта:
  - главни објекат је: „викенд објекат" - кућа за одмор;
  - помоћни објекат: остава, гаража, ограде, водонепропусне бетонске септичке јаме и сл.
- Дозвољена је изградња само једног главног објекта.
- Забрањена је изградња економских, помоћних објеката уз економске објекте, пословних, производних и складишних објеката.
- Мин. површина парцеле је 500 m^2, мин. ширина парцеле је 12,0 m.
- Индекс заузетости парцеле, макс. 10%, индекс изграђености парцеле, макс. 0,3.
- Макс. бруто површина „викенд објекта" у основи је l5o m^2.
- Макс. бруто површина помоћног објекта у основи је 20 m^2.
- Спратност „викенд објекта" - куће за одмор је максимално приземље + поткровље (П+Пк). Висина надзитка може да буде максимум 1,6 m.
- Спратност помоћног објекта је максимално приземље (П).
- Дозвољена је изградња и сутерена (Су), односно подрума (По), ако то геомеханички услови терена дозвољавају.
- За све објекте обавезна је изградња косог крова, нагиба кровне конструкције максимално до 45°.
- Садржај „викенд објекта" су просторије и простори намењени секундарном становању и одмору.
- Објекте градити на парцели:
  - од бочне границе парцеле са северне, односно западне стране на мин. 0,5 m;
  - од бочне границе парцеле са јужне, односно источне стране на мин. 2,5 m;

- од регулационе линије приступног атарског пута на мин. 10 m односно, удаљеност од регулационе линије приступног јавног пута је у зависности од његовог ранга;
- од регулационе линије реке/мртваје мин. 20 m, односно мин. 10 m код високе обале;
- удаљеност помоћних објеката од главног објекта је мин. 5 m;
- међусобна удаљеност главних објеката треба да обезбеди релативну изолованост (визуелну, звучну) али не би требало да буде мања од 10 m.

- „Викенд објекат"-кућа за одмор треба да се гради углавном од природног материјала. Дозвољава се изградња лођа, тремова и пергола испред и/или у склопу објеката према осунчаним просторима, истакнутим природним садржајима и видиковцима. Те површине, уколико нису застакљене, не улазе у габарит објекта.
- Архитектонску обраду објекта прилагодити непосредном амбијенту и околном пејзажу.
- Дозвољено је ограђивање парцела живом зеленом оградом, која се сади у осовини границе грађевинске парцеле, или транспарентном оградом (жичано плетиво и сл., комбиновано са зеленилом), која се поставља тако да стубови ограде буду на земљишту власника парцеле. Ограда се може поставити на зидани део чија висина не може бити већа од 20 cm. Макс. висина ограде износи 1,4 m. Забрањена је изградња зиданих и других затворених ограда. При изградњи ограда неопходна је примена еколошко прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm.
- Дозвољена је реконструкција постојећих викенд објеката и помоћних објеката уз викенд објекат, у складу са условима из овог Просторног плана.
- Обезбедити зелени појас према приобаљу који може евентуално да садржи пешачку стазу, макс. ширине 3 m. Формирати дрворед и уређене зелене површине са жбунастим врстама уз отворене и/или изграђене делове.
- Није дозвољено директно осветљење обале. За осветљење применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације (тип и усмереност светлосних извора, минимално осветљење).
- Према реци/мртваји обезбедити континуитет зеленог тампон појаса коридора/станишта у ширини од мин. 10 m, са забраном коришћења инвазивних врста и обавезном применом следећих смерница: најмање 50% аутохтоних врста, најмање 30% покровности у спрату дрвећа (крошње), покровност четинара испод 50% унутар високог зеленила.
- Обезбедити мин. 50% високог зеленила у спрату дрвећа.
- Забрањено је сађење инвазивних врста.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

1.1. ПОДРШКЕ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ И СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Имплементација Просторног плана, представља процес примене и спровођења циљева и решења утврђених Просторним планом. Реализација овог процеса захтева дефинисање система управљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), затим утврђивање потребних активности, мера и инструмената за имплементацију, утврђивање приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових обавеза, овлашћења и одговорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем систему управљања у Републици Србији и подразумева координиране активности различитих нивоа органа државне управе у процесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја:

- државни ниво - ресорна министарства Владе РС;
- покрајински ниво - ресорни покрајински секретаријати Владе АПВ;
- ниво локалних самоуправа - ресорна одељења и службе јединица локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доношења одлука, заснованих на потреби реализације циљева и решења утврђених Просторним планом, при чему приоритет имају функције и садржаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговорност за реализацију ових садржаја имају наведени органи државне управе.

Реализација функција и садржаја јавног значаја, представља неопходан предуслов за реализацију свих осталих планских решења, те има карактер развојног „прага". Без њихове реализације, не могу се очекивати значајни развојни ефекти у другим областима привређивања. Највећи значај у овом погледу имају мреже и објекти инфраструктуре. Наведени државни органи, у складу са својим нивоом, овлашћењима, обавезама и одговорностима, морају бити координатори планираних активности и актера у процесу имплементације. Активности свих нивоа управљања морају бити међусобно усклађене.

Имајући у виду захтеве заштите и одрживог развоја, а сходно националном законодавству, доброј пракси и поштовању европских препорука, предложен је оквир примене Просторног плана као подручја на ком су поред заштите природе и еколошких коридора препоручени одрживи развој водопривреде, туризма, пољопривреде и осталих компатибилних активности.

Управљање заштитом, развојем и уређењем простора у складу са планским решењима и правилима која ће бити утврђена Просторним планом подразумева:
- формирање базе података о простору и Просторном плану, у функцији коришћења, мониторинга и оцене спровођења, допуне и иновирања планских концепција заштите и развоја подручја. На тај начин створиће се предуслови за формирање ГИС-а Потисја: у првој фази ће се извршити анализа доступних података из Просторног плана и података којима располаже Покрајински завод за заштиту природе и ЈВП „Воде Војводине", управљачи туристичких простора, општине и др; у другој фази формираће се јединствена просторна база података конверзијом дигиталних података у јединствен систем података о простору која би имала задатак да обезбеди трајну информатичку подршку припремању, доношењу и спровођењу планских докумената и пројектних задатака;
- унапређење институционално-организационе подршке, у циљу постизања институционалне координације између овлашћених предузећа за коришћење вода, заштиту природе, газдовање државним шумама и управљање туристичким просторима, с једне стране, и потребе да се обезбеди локални, регионални и национални утицај и ефикасност акције с друге стране, као и успостављања вишег нивоа партнерства између јавног и приватног сектора.

Спровођење Просторног плана односи се на површине под режимом посебне намене (Реферална карта бр. 6: Спровођење Плана). Спровођење Просторног плана реализује се кроз:
- директну примену Просторног плана у еколошком коридору;
- израду урбанистичке документације у еколошком коридору;
- примену мера заштите у заштитној зони еколошког коридора;

Смернице за спровођење дате су детаљније у:
- Поглављу IV, тачка 1.4. Грађевинско земљиште у еколошком коридору и
- Поглављу IV, тачка 1.5. Грађевинско земљиште у заштитној зони еколошког коридора.

Услови за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и инфраструктуре у делу заштитне зоне се издају у складу са:
- важећим планским документом, уз примену мера заштите из овог Просторног плана, или
- новим планским документом, урађеним у складу са смерницама из овог Просторног плана.

У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија је посебна намене заштита природе, важиће правила и мере заштите који се односе на подручје са већим степеном заштите. У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија посебна намене није заштита природе, већ развој инфраструктурних система, важиће правила и мере заштите који се односе на предметну посебну намену. У циљу заштите еколошког коридора, у плановима чија је израда у току, морају се уважити мере заштите еколошког коридора дефинисане овим Планом.

1.2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Кључни учесници у остваривању Просторног плана су, у складу са својим надлежностима и делокругом рада органи и институције на националном, регионалном и локалном нивоу, уз поштовање међународних обавеза, које се пре свега баве заштитом природе, развојем туризма и водопривредом.

Кључни учесници на републичком и покрајинском нивоу управљања су републичка министарства са одговарајућим дирекцијама и управама, као и надлежни секретаријати АП Војводине, и то за послове[37]:
- заштите природе - Министарство надлежно за заштиту природе, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (надлежан за обављање стручних и аналитичких послова у домену заштите природних ресурса и биодиверзитета АП Војводине; доношење акта о стављању природног добра под заштиту, у складу са законом којим се уређује заштита природе; доношење планова и програма управљања природним ресурсима и добрима у складу са стратешким документима; давање сагласности на планове, програме и друга акта којима се уређују питања везана за заштиту и коришћење природних вредности; давање сагласности на програме унапређивања рибарства на рибарским подручјима на територији АП Војводине и уступање на коришћење рибарских подручја, као и други послови у области управљања рибљим фондом у риболовним водама као и

37 Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи („Службени лист АПВ", бр. 4/10, 4/11, 20/12 и 26/12) и Закон о министарствима („Сл. гласник РС", бр. 44/14)

надлежан за припрему, израду и спровођење регионалних просторних планова, просторних планова посебне намене и других просторних планова које доноси Покрајина), Покрајински завод за заштиту природе;

- одржавања и развоја унутрашњих пловних путева - преко „Пловпута", надлежног за уређивање, одржавање и заштиту категорисаног пловног пута за безбедан водни саобраћај, као и надлежност ЈВП „Воде Војводине" за техничко одржавање и развој државних водних путева у оквиру каналске мреже ХС ДТД;
- водопривреде - Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (доносе, спроводе и надзиру редовне и ванредне мере одбране од спољних и унутрашњих вода; управља водним ресурсима и вештачким и природним водотоцима на територији АП Војводине; доносе планска документа у области интегралног управљања водама). Овај секретаријат је надлежан за коришћење и заштиту водних ресурса, управљање шумама и шумским земљиштем, коришћење ловних и рибарских подручја и др., преко:
  - ЈВП "Воде Војводине", за обављање водопривредне делатности на територији надлежности АП Војводине, и то за: коришћење вода (наводњавање, снабдевање индустрије водом, пловидбу, рибарство, рекреацију, туризам); и заштиту вода (извори загађења, заштиту од вода, заштиту од поплава, одводњавање) и
  - ЈП „Војводинашуме", за обављање делатности управљања шумама и шумским земљиштем, појединим заштићеним природним добрима и др;
- енергетике и животне средине - Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине (надлежно за енергетско коришћење водних ресурса, заштиту и унапређење животне средине, прекогранично загађење ваздуха и вода, утврђивање услова заштите животне средине у планирању простора и изградњи објеката као и друге послове одређене законом), Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине (који обавља послове покрајинске управе у области енергетике,: предлаже део Програма остваривања Стратегије развоја енергетике Републике Србије за територију АП Војводине; на основу утврђених годишњих потреба за енергијом односно енергентима, исказаним на месечном нивоу, планирају потребе за енергијом на територији АП Војводине, као и услови и начин обезбеђивања неопходних енергетских капацитета, у складу са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије и Програмом остваривања Стратегије; и Покрајинског секретаријата за урбанизам, грађитељство и заштиту животне средине (обавља послове покрајинске управе у области заштите животне средине, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владе којима се: природно добро ставља под заштиту; доноси програм заштите животне средине за територију АП Војводине; доноси програм мониторинга, екстерни план заштите од удеса и планови и програми управљања природним ресурсима и добрима; проглашава стање угрожености животне средине на територији АП Војводине) и Агенције за заштиту животне средине;
- туризма - Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова надлежно (обавља послове покрајинске управе у области привредног и регионалног развоја, туризма, угоститељства, бања и лечилишта, индустрије и занатства, друмског, речног и железничког саобраћаја, сајмова и других привредних манифестација, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: уређује и обезбеђује равномерни регионални развој у области привреде; оснивају организације које се баве успостављањем равномерног регионалног развоја у области привреде; утврђују и доносе стратешка и друга документа регионалног развоја у области привреде; уређују питања од покрајинског значаја у области туризма; уређује планирање и развој туризма; утврђује и доноси стратегија развоја туризма; предлаже проглашење туристичког простора на територији АП Војводине; уређује коришћење минералних и термалних вода, балнеолошких и климатских ресурса; утврђује старе занате својствене подручју АП Војводине, као и мере за њихово унапређивање и развој; уређује питања од покрајинског значаја у друмском, речном и железничком саобраћају; уређује и обезбеђује начин управљања, заштите, одржавања и финансирања државних путева II реда на територији АП Војводине; уређује и обезбеђује унутрашња пловидба на територији АП Војводине;) за планирање развоја туризма на Тиси и делатности, унапређење система вредности и конкурентности туристичких производа; угоститељску и наутичку делатност; уређење, одржавање, опремање и пружање услуга у бањама, тематским парковима и јавним купалиштима и др.;
- грађевинарства и урбанизма - Покрајински секретаријат за урбанизам, грађитељство и заштиту животне средине надлежан за издавање дозвола за изградњу и употребу објеката у складу са посебним законом; давање сагласности на планска документа у складу са посебним законом, праћење стање и предлагања мере за развој и унапређење у области урбанизма, просторног планирања и изградње објеката; обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе, врши надзор и прати спровођење прописа. Покрајински секретаријат за урбанизам, грађитељство и заштиту животне средине у области просторног и урбанистичког планирања, изградње објеката и становања, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине, као и Министарство грађевинарства и урбанизма за послове из своје надлежности; локалне самоуправе за послове урбанизма на својим територијама и

- локалног, регионалног и националног развоја - Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу (обавља послове покрајинске управе који се односе на: међурегионалну сарадњу и одржавање односа АП Војводине с другим регијама, међународним организацијама и институцијама које окупљају регионе, посебно АЕР, АЕБР, Еурорегион Дунав-Криш-Мориш-Тиса; праћење међурегионалних односа и сарадње са другим регијама и њихов развој; координацију и промовисање сарадње органа покрајинске управе и органа локалне самоуправе у области остваривања међурегионалне, прекограничне и транснационалне сарадње, у односима са Европском комисијом и другим стручним телима Европске уније, као и сарадњу с регионима из држава чланица, кандидата и потенцијалних кандидата у процесу европских интеграција, а у сарадњи с Канцеларијом за европске интеграције Владе Републике Србије и Министарством спољних послова; стварање услова за реализацију пројеката који се финансирају из средстава фондова Европске уније, донација и других облика развојне помоћи; координацију активности свих покрајинских органа управе у процесу програмирања инструмената Европске уније који обухватају АП Војводину; рад на обезбеђивању средстава за суфинансирања и предфинансирање пројеката; учешће у активностима на припреми и спровођењу макрорегиналних стратегија, посебно Стратегије Европске уније за Дунавски регион; предузимање мера ради привлачења инвестиција у Покрајину и мере којима се даје подршка за оснивање компанија и изградњу инфраструктуре неопходне за новонастале компаније; остваривање сарадње са Агенцијом за равномеран регионални развој Аутономне Покрајине Војводине;) као и градови и општине на које имају надлежност над земљиштима у обухвату Просторног плана (кроз доношење просторних планова јединица локалне самоуправе и урбанистичких планова насељених места којима се утврђују функције и статус земљишта).

Учесници у остваривању Просторног плана са одговарајућим учешћем су и остали покрајински секретаријати и надлежна министарства са одговарајућим дирекцијама и управама надлежним за области: културе, инфраструктуре, финансија, пољопривреде, шумарства, као и агенција надлежна за просторно планирање; јавна предузећа надлежна за послове водног и друмског саобраћаја, водопривреде, шумарства, електропривреде и телекомуникација. У остваривању Просторног плана одговарајуће учешће узеће и министарства надлежна за послове привреде, економске сарадње са иностранством, здравља, социјалне политике, просвете, омладине и спорта и др.

Кључни учесници на покрајинском/регионалном нивоу управљања су и Регионалне развојне агенције Банат и Бачка.

На локалном нивоу управљања у остваривању Просторног плана одговарајуће учешће узеће и локалне самоуправе у обухвату (Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Чока, Кикинда, Ада, Бечеј, Нови Бечеј, Србобран, Жабаљ, Зрењанин, Тител), месне заједнице, општинска јавна комунална предузећа, општинске дирекције за урбанизам и грађевинско земљиште и друге дирекције, агенције, установе, туристичке организације, као и невладине организације активне у локалним самоуправама.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе, које је обавезно уградити приликом израде просторнопланске и урбанистичке у обухвату Просторног плана. Правила уређења, грађења и коришћења подручја посебне намене, спроводиће се сагласно решењима из овог Просторног плана и обавезујућа су за израду просторних и урбанистичких планова нижег хијерархијског нивоа. Основна намена простора у границама посебне намене, дефинисана предметним Просторним планом, не може се мењати плановима нижег хијерархијског нивоа. До доношења нових просторних планова, примењиваће се важећи планови, у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом.

2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА

При изради урбанистичких планова неопходно је примењивати основне услове/правила уређења и грађења из овог Просторног плана. Правила уређења, грађења и коришћења подручја према утврђеном режиму заштите, обавезујућа су за израду урбанистичких планова и не могу се мењати. До доношења нових урбанистичких планова, примењиваће се важећи урбанистички планови, у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом.

Урбанистичке целине и зоне, објекти и инфраструктура морају бити уређени/изграђени у складу са:

- условима заштите од елементарних непогода (земљотрес, пожари, поплаве, грома и др.) и ратних дејстава;
- условима заштите животне средине, заштите природних и културних добара;
- важећим законима и прописима који регулишу ову област.

У оквиру израде урбанистичке документације неопходно је поштовати следеће смернице ради заштите еколошког коридора:

Опште смернице

- У небрањеном делу еколошког коридора дозвољава се само изградња објеката чија је намена везана директно за обалу водотока.
- Забрањено је планирање објеката становања у небрањеном делу еколошког коридора;
- Планским решењима ни на који начин не сме се угрозити пловни пут, безбедност пловидбе, нити сигурност хидрограђевинских објеката.
- У зони одбрамбеног насипа није дозвољена изградња објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, тј. нису дозвољени никакви објекти и радови којим би се могла довести у питање општа стабилност и функционалност насипа као заштитног објекта од високих вода.
- Није дозвољено мењање постојећег водног режима без прибављања посебних водних услова, спровођења одговарајућих анализа и израде одговарајуће техничке документације (и израду одговарајућих правилника о начину и условима коришћења водних објеката у ''евентуално'' новонасталим водно-режимским условима).
- Власник, односно корисник објекта на водном земљишту чијом изградњом се трајно повишава ниво воде природног водотока и повећавају трошкови заштите од штетног дејства вода, дужан је да изгради додатни систем заштите, учествује у одржавању заштитних водних објеката, учествује у одбрани од поплава.
- Уколико се планира измена трасе и димензија насипа, потребно је израдити студију утицаја нове трасе одбрамбеног насипа на протицајни профил за велике воде реке Тисе и за исту прибавити сагласност заједничке Српско-Мађарске комисије за водопривреду.
- Минимална ширина радно-инспекцијске стазе уз ножицу насипа, са брањене и небрањене стране, износи 10 m. На високом обалном терену водотока, где нема насипа, мин.ширина радно- инспекцијске стазе је 10 m. На радно-инспекцијским стазама није дозвољена изградња објеката јер су оне предвиђене за пролаз тешке грађевинске механизације која ради на одржавању водних објеката.
- На обалама мелиорационих канала обезбедити радно-инспекцијску стазу, минималне ширине 5 m. Минимална ширина радно-инспекцијске стазе на обалама канала ХС ДТД је 10 m.
- Минимална удаљеност од обале коридора објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење је 20 m, а оптимална 50 m.
- Обезбедити континуирани зелени коридор са вегетацијом у природном или блископриродном стању у ширини од мин. 20 m, оптимално 50 m, од линије средњег водостаја, односно у ширини од 10 m код високих обала. Овај појас приобаља може евентуално да садржи и пешачку стазу, макс. ширине 3 m. Континуитет коридора травне и шумске вегетације обезбедити формирањем дрвореда и уређених зелених површина са жбунастим врстама уз отворене и/или изграђене делове простора (манифестациони простори, купалишта, спортски терени).
- За заштитни појас канала/водотока обезбедити:
  - код локалних еколошких коридора ширину од мин. 4 m - оптимално 8 m,
  - код регионалних еколошких коридора ширину од мин. 10 m-оптимално 20 m), са травном вегетацијом, која се одржава редовним кошењем, и која не може бити засенчена дрворедом. Забрањено је узурпирање заштитног појаса еколошког коридора (нпр. преоравање, изградња објеката и сл.).
- Обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде на мрежу зеленила у брањеном делу.
- Поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора свести на најнеопходнији минимум. Поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила.
- Поплочани или бетонирани делови обале не могу бити стрмији од 45%, изузев пристана, а структура њихове површине треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија.
- Током поправке/реконструкције постојећих обалоутврда прекидати их мањим просторима (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45% и мање површине природне вегетације) и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке.
- На парцели водопривредног објекта обавезно применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне кичмењаке.
- Обезбедити отвореност канала/водотока.
- Избегавати директно осветљење обале. Применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације и потребама јавних површина (тип и усмереност светлосних извора, минимално осветљење).
- Препоручује се да се приобаље намени за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности. Обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, храст лужњак итд) који је неопходно обогатити жбунастим врстама плавног подручја.
- На степским слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста, није дозвољено

подизање високог зеленила.

- Подизање зелених појасева уз постојеће и планиране државне путеве I и II реда планирати у складу са предеоним карактеристикама подручја. Није дозвољено подизање појаса зеленила уз појас саобраћајнице (који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација).
- При изградњи или реконструкцији мостова, на местима укрштања државних путева вишег реда са еколошким коридорима, предвидети посебне пролазе и прелазе за животиње.
- Забрањено је сађење инвазивних врста.
- Границе и намена водног земљишта не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад.
- За планска решења обавезно прибавити водне услове и услове заштите природе.

Смернице за луке, пристаништа, прихватне објекте наутичког туризма:

- Уређење, обележавање и одржавање акваторија или подручја форланда, пристаништа или сидришта, марина и сличних спортских објеката обезбедити на начин којим се обезбеђује безбедност пловила, безбедност пловидбе, заштита људи и заштита животне средине.
- Планским решењима обезбедити безбедност свих пловила и објеката у случају појаве леда зими, обезбедити заштиту од санти при ледоходу, као и заштиту од осталих ствари (предмета и компоста) који могу плутати или се при великим осцилацијама водостаја кретати низводно реком Тисом.
- Привезишта морају да имају: опрему и средства за пристајање и извезивање пловних објеката, санитарне уређаје и неопходну инфраструктуру. Морају имати адекватно осветљење, пијаћу воду, ПТТ услуге, саобраћајнице повезане са насељем, средства и опрему за прву помоћ, уређаје по стандардима и прописима за гашење пожара.
- За објекте наутичког туризма, привезишта за пловила, пристанишне организације, као и товаришта за пристајање бродова, морају се предвидети и обезбедити: приступни мостови и изграђена степеништа од обале до нивоа најмање воде на оперативној обали, уређаји за привез и извезивање пловила, уређај за прикључивање пловила на електричну и водоводну мрежу, мора се обезбедити прихват отпадних и других материја.
- Објекти наутичког туризма, марине и пристаништа, као и товаришта, морају имати неопходну дубину изграђеног акваторија којом ће се обезбедити безбедна пловидба.
- Објекти наутичког туризма морају бити изграђени у складу са важећим Правилником о минималним техничким условима за изградњу, уређење и опремање наутичких објеката и стандардима за категоризацију марина („Службени гласник РС", број 56/11).
- Морају се обезбедити безбедни везови пловилима наутичког туризма на обали и делу воденог простора уз грађевинско подручје уз Тису, при свим хидрометеоролошким условима и условима пловидбе, водећи рачуна о амплитуди водостаја, осцилацијама водостаја, ветру, таласима и појави повлачења воде услед проласка путујућих бродова.
- Морају се испунити сви прописани услови за склањање пловних објеката, а у случају елементарних непогода. Обезбедити безбедно коришћење луке-пристаништа-марине док трају такве непогоде.

Смернице за зону становања:

- Забрањено је планирање зоне становања у небрањеном делу еколошког коридора;
- У зони становања у брањеном делу еколошког коридора, могућа је изградња породичних стамбених и помоћних објеката. Објекти других намена могу да се планирају у складу са условима заштите.

Смернице за радне зоне:

- У радним зонама и комплексима уз Тису дозвољено је планирати механизована пристаништа за утовар расутих терета и палетне робе (житарице, дрво, дрвена грађа и трупци, камен, шљунак, песак).

Смернице за спортско-рекреативне комплексе и објекте:

- Дозвољена је изградња спортско-рекреативно-туристичких комплекса са наменом која је директно везана за активности на води (нпр.: плажа, марина, камп, привез за чамце и сл.), уз обавезно обезбеђивање континуитета коридора. Дозвољено је планирање монтажно-демонтажних објеката (уз препоруку коришћења природних материјала када је то год могуће, напр.: објекти типа сојенице, монтажно-демонтажни молови), и спортских терена са природном подлогом и минималним потребама за осветлење (нпр.: трим стаза, дечије игралиште, уређена зелена површина).
- На просторима намењеним за спорт и рекреацију обезбедити мин. 40% високог зеленила, а на другим површинама мин. 30%.

Одлагање отпада, опасне материје:

- Забрањена је изградња одлагалишта отпада и свих врста опасних материја, као и складишта опасних материја (резервоари горива и сл.) у еколошком коридору. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 88/10) и другим важећим прописима".

- Применити просторно-планско-техничке мере за спречавање евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, као и његово даље ширење.

2.2. ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ

Просторни план спроводиће се и обавезним уграђивањем његових одредби у:
- планове и програме јавних предузећа у области инфраструктуре (саобраћај, водопривреда, електропривреда, електро комуникације и др.);
- планове и програме за развој подручја од посебног интереса (зоне заштићених природних и културних добара и др.);
- посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (коришћење и уређење Резервата, развој рибарства, уређење пољопривредног и шумског земљишта, рекултивација деградираног земљишта, заштита животне средине и др.).

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И СТРАТЕШКО РАЗВОЈНИ ПРОЈЕКТИ

Приоритетна планска решења и стратешко развојни пројекти у оквиру Просторног плана, усклађена су са Регионалним просторним планом АПВ, просторним плановима јединица локалне самоуправе, као и приоритетима који су добијени од Регионалних развојних агенција „Банат" и „Бачка". Потенцијални пројекти по општинама биће разматрани и допуњени у складу са развојним плановима локалних самоуправа. Полазећи од циљева, поставки и планских решења овог Просторног плана, приоритетне активности и потенцијални пројекти по општинама обухватају:

Заштита природних вредности

Планско решење:	Унапређење стања свих просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности на националном и међународном нивоу
Приоритетне активности	Заштита природе: - Проглашење нових заштићених подручја ПП „Мртваје горњег потиса", СРП „Ритови доњег потиса" и ПИО „Слатине Баната"; - Ревизија статуса ПП „Стара Тиса код Бисерног острва" и усклађивање са важећом законском регулативом; - Дефинисање управља еколошким коридором Тисе; - Очување биодиверзитета укупног простора.
Потенцијални пројекти по општинама	Општина Кањижа: - „Ревитализација народног парка" - „Ревитализација ревира мале Тисе и кубика до Адорјана" Општина Нови Бечеј: - Реконструкција парка у Новом Бечеју - Слано Копово - Заштита Старог храста лужњака

Планско решење:	ћење шума у складу са принципима одрживог развоја
Приоритетне активности	шумско земљиште: ување постојећих аутохтоних шумских заједница и њихова примена у пошумљавању нових површина на за то погодним стаништима, уз унапређење стања постојећих шума; ганизовање максималне шумске производње уз заштиту укупног екосистема; бољшање услова станишта за развој дивљачи и развој ловног туризма. везивање шума и заштитног зеленила у систем зелених површина (посебна пажња мора бити посвећена ветрозаштитним појасевима); азвој ловног туризма.

Туризам

Привреда (пољопривреда и индустрија)

Планско решење:	Развој свих видова привреде у складу са природним потенцијалима, компаративним предностима подручја и захтевима тржишта.
Приоритетне активности	азвој мањих агроиндустријских капацитета на бази расположивих сировина; Стварање услова за активирање малих и средњих предузећа; азвој пољопривредне производње за које на посматраном подручју постоје компаративне предности (повртарство, воћарство, виноградарство, производња зачинског и лековитог биља) за које постоји константна тржишна потражња; ктивирање и развој мањих агроиндустријских капацитета, малих и средњих предузећа везаних за пољопривредне делатности, базираних на сировинама које се производе на овом подручју; алоризација релативно очуваних и незагађених пољопривредних површина које пружају могућност органске производње.
Потенцијални пројекти по општинама	Кнежевац: постављање интензивних зона за пољопривреду - наводњавање, путеви и струја. ка и Нови Кнежевац: ендирање и унапређење производње зачинске паприке која се сматра међу најквалитетнијим на свету. звој и опремање постојеће индустријске зоне; ојекти привлачења инвеститора у прерађивачки сектор и развој сектора МСП и предузетништва, у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020; ојекти развоја система за наводњавање у оквиру развоја ратарске, воћарске и повртарске производње, у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020; ојекти развоја и унапређења сточарства у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020; јонизација обнова и опремање винограда и осавремењавање прерађивачких капацитета; нтезивирање производње лековитог биља за шта постоје и услови и традиција. Бечеј: ендирање молског и градиштанског коренастог поврћа (зелен) које је регионално чувено. ечеј: штита ендемичне врсте винског грожђа мускат крокан, чијих 17 ha на Бисерном острву представљају једини виноград под овом сортом на свету, његово евентуално ширење и пажљива прерада, у складу са потенцијалом; премање индустријске зоне „Исток". рењанин: одршка привредном развоју кроз пројекте Одељења за локални економски и рурални развој и инвестиције. скоришћавање постојања бројног сточног фонда на подручју Општине и изградња капацитета за откуп и прераду млека и производњу млечних производа у складу са традицијом овог краја; нтезивирање производње поврћа и реактивирање прерађивачких капацитета за његово финализацију.

Туризам

Планско решење:	Успостављање одрживог туризма и стварање услова за развој туристичких активности које воде економском развоју како локалних средина, тако и Потисја као целине.
Приоритетне активности	рада Мастер плана развоја туризма Потисја; рада програма развоја туризма по локалним самоуправама; апређење туристичке инфраструктуре, кроз развој и унапређење специфичних облика смештајних и угоститељских капацитета; постављање снажнијих веза између туристичке привреде и њој комплементарних делатности (пољопривреда, услуге и др.) уз коришћење локалних производа за побољшање ванпансионске потрошње туриста; обољшање ефикасности управљања развојем туристичке дестинације подручја кроз формирање дестинацијске менаџмент организације Потисја; варање потиског идентитета у склопу туристичког кластера Војводине.
Потенцијални пројекти по општинама	на Кањижа: бјективне могућности и перспективе развоја туризма у општини Кањижа" ређење и опремање туристичких локалитета уз очување пејзажних и еколошких вредности, доградња и реконструкција смештајних капацитета" азвој еко-туризма" (У склопу пројекта ИСТАР кластер 21 позиционирани су на туристичком тржишту локалитети (Тотово Село и Велебит) са еко-туристичком понудом) ања Кањижа" („Aquamarin", „Aqua park"). еђународни фестивали" еконструкције Вигадоа" еконструкција дворца Карас и Камараша у Хоргошу" еконструкције ветрењаче у Орому" нфо Пункт у Хоргошу" ормирање заједничке понуде са суседним општинама и суседним регионима" (са Мађарском) нфо Пункт у Хоргошу" ква парк" ројекат за анализу могућности сеоског туризма" ројекат туристичке сигнализације" на Сента: рендирање манифестације посвећене Сенћанској битци; ројекти програма развоја туристичких манифестација, у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020; зградња кампа на обали Тисе и штранда код Народне баште и Халас чарде, у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020; на Бечеј: рада пројектне документације за Бању Бечеј есторан са информативним туристичким пунктом на платоу турбинског постројења старе бродске преводнице на Тиси" на Жабаљ: ункт едукативног и културног туризма" на Тител: изиторски центар СРП „Тителски брег"" ређанин: рада пројекта за постојећи камп, реализација пројекта, категоризација и регистрација (излетиште Арадац) ређење купалишта излетишта Арадац и Бабатово-Елемир градња визиторског центра на излетишту Арадац апређење туристичке понуде кроз развој различитих видова туризма: програм риболова и програм посматрања птица, спортско рекреативни програми апређење туристичке понуде потиског региона применом концепта легенди и историјских чињеница чувеног војсковође Бича Божијег на Нови Бечеј: градња аква парка у Новом Бечеју јводина спа циклистичка стаза на коридору Тисе

Туризам

- Бисерно острво - визиторски центар

Чока:

- Бициклистичка стаза (Сента-Чока-Остојићево)
- Спортски терени (поред насипа у оквиру индустријске зоне)
- Плаже - Санад, Остојићево (уређење купалишта и спортског риболова)
- Птице Баната (изучавање птица карактеристичних за наше подручје)
- „Лагани спуст Тисом" (повезати све општине од Кањиже до Бечеја)
- Падеј - еко камп

Ада:

- Изградња бициклистичке стазе и шеталишта између Аде и Мола
- Даља изградња Затвореног базена у Ади
- Коришћење лековитог блата Орловача (изградња бање)
- Птице Баната

Нови Кнежевац:

- Реконструкција објеката на Тиси и стварање у функцији

Саобраћајна инфраструктура:

Планско решење:	Утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже за опслуживање све садржаја и локалитета у зони еколошког коридора уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума.
Приоритетне активности	рва фаза изградње подразумева реконструкцију постојећих државних путева према економским критеријумима cost - benefit, уз подизање нивоа одржавања; руга фаза била би реконструкција/изградња путне мреже нижег хијерархијског нивоа: општински, атарски, шумски и приступни путеви; ећа фаза реализације би била изградња капацитета и објеката наутичког туризма, као и инфраструктуре немоторног саобраћаја: пешачких и бициклистичких стаза свих нивоа.
Потенцијални пројекти по општинама	на Кањижа: зградња инфраструктуре за наутички туризам - Шеталишна зона и бициклистичка стаза у граду Општина Сента: ројекти решења транзитног друмског саобраћаја апређење локалне путне мреже - Изградња међународне бициклистичке стазе Општина Ада: зрада пројектне документације и изградња пута Мол-Мали Иђош - Изградња дела обилазнице кроз Аду и Мол Општина Бечеј: - Изградња марине на простору постојећег Камп насеља Општина Жабаљ: - Изградња марине на реци Тиси Град Зрењанин: зрада пројекта и реализација изградње пристаништа за пловне објекте (излетиште Арадац и Бабатово-Елемир) зрада пројекта излетишта и марине у Кничанину (ушће Бегеја у Тису) на Нови Бечеј: ристаниште на Тиси код Новог Бечеја ка на Тиси код Бране

Водопривредна инфраструктура:

Планско решење:	Одрживо управљање водним ресурсима
Приоритетне активности	- Кањижа: Замена застареле цевне мреже водовода, изградња новог ППОВ; - Нови Кнежевац: Изградња ППОВ, успостављање зона санитарне заштите изворишта; - Сента: Замена застареле цевне мреже водовода, изградња канализационе мреже и проширење капацитета ППОВ; - Ада: Обнова водоводне мреже, изградња канализације; - Бечеј: Комплетирање бунарских водозахвата, даља изградња канализационе мреже у Бечеју, покривање канализацијом

	делова насеља који нису покривени; - Тител: Проширење изворишних капацитета, изградња канализације и ППОВ.
Потенцијални пројекти по општинама	Општина Кањижа: - Пројекат за оптимализацију приобалног појаса реке Тисе у Кањижи Општина Ада: - „Увођење потисног вода система у корито реке Тисе за евакуацију отпадних вода из новог пречистача" - Изградња водоводне инфраструктуре у викенд насељу - Изградња и пуштање у рад канализационе мреже и пречистач отпадних вода Општина Бечеј: - „Реконструкција старе бродске преводнице" - „Уређење обале код насеља Бачко Петрово Село" Општина Жабаљ: - „Уређење приобаља пловног пута реке Тисе" - „Уређење водотока Јегричка" - „Регулација намене обала реке Тисе" Општина Тител: - „Уређење приобаља реке Тисе код Титела (брањени део приобаља)" - „Пројекат генералног уређења приобаља реке Тисе и дела Тителског брега" - „Наводњавање Тителског брега" Општина Кикинда: - Пречистач отпадних вода - Уређење риболовачких зона Општина Нови Бечеј: - Регионални систем водоснабдевања општина Бечеј и Нови Бечеј - Пречистач отпадних вода и завршетак изградње канализационе мреже - Регулисање нивоа подземних вода - Хидроелектране на брани Нови Кнежевац: - Изградња пречистача за отпадне воде - градска канализација и Лепенка

Електроенергетска инфраструктура:

Планско решење:	рређење електроенергетске инфраструктуре
Приоритетне активности	тимулисање развоја и коришћења обновљивих извора енергије, како би се утицало на побољшање животног стандарда, заштиту и очување животне средине; евитализација и реконструкција постојеће електроенергетске мреже; релазак на 20kV напонски ниво; еконструкција нисконапонске мреже.
Потенцијални пројекти по општинама	градња 110 kV далековода Ада-Кикинда градња електроенергетске мреже у викенд насељу Ада ојекти коришћења обновљивих извора енергије, у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020

Електронска комуникациона инфраструктура:

Планско решење:	Унапређење електронске инфраструктуре
Приоритетне активности	- Изградња приступне електронске комуникационе мреже у свим насељима и за потребе садржаја ван насеља; - Изградња широкопојасне електронске комуникационе мреже у свим насељима за потребе садржаја ван насеља.
Потенцијални пројекти по општинама	- Изградња оптичког кабла Нови Сад - Зрењанин - Изградња електронске комуникационе мреже у викенд насељу Ада

Мрежа и функције насеља и јавне службе:

Планско решење:	Равномеран просторно, функционално, економски, социјално и еколошки уравнотежени развој насеља уз међусобну сарадњу и укључивање у потенцијалне заједничке пројекте уз реализацију оних садржаја који недостају, највећим делом у сеоским насељима.
Приоритетне активности	- Изградња недостајуће инфраструктуре, посебно канализационе мреже; - Повећање доступности јавних служби и услуга (здравствена и

	социјална заштита, месне канцеларије, комуналне и техничке службе, сервиси) путем савремених информационих технологија; обољшање услова основног образовања опремањем објеката савременим наставним средствима; зградња дневних центара и домова за прихват старих лица представља важан приоритет имајући у виду демографску структуру.
Потенцијални пројекти по општинама	za Project - опремање викенд насеља на обали Тисе рада и доношење плана генералне регулације насеља Аде и Мол ређење центра Аде а- у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020: ојекти у оквиру програма јачање цивилног друштва, породице, талената и образовног нивоа у руралним срединама; ојекти промоције спорта, здравог начина живота и адаптација спортских објеката, ојекти подизања квалитета објеката, проширења услуга и унапређења активности у институцијама социјалне заштите, културе, образовања и здравства; мплетирање пројектно техничке документације за недостајуће инфраструктурне пројекте; градња недостајуће водоводне и канализационе мреже; тина Бечеј: икенд зона на обали Старе Тисе код Бачког Градишта" тина Зрењанин апређење постојеће инфраструктуре (путна, водоводна и електрична) за излетиште Арадац галицација постојећег викенд насеља и парцела, урбанизација постојећег стања у викенд насељу излетишта Арадац : банистички план са одговарајућом регулационом разрадом за уређење плаже на реци Тиси Кнежевац ортско рекреативна зона на Тиси, викенд насеље рвис персоналних асистената за особе са инвалидитетом

Културна добра:

Планско решење:	Појачана заштита урбаних предела, стварањем нове инфраструктуре бољим одржавањем и реорганизацијом јавних простора као и унапређење простора који поседују потенцијал за заштиту и промоцију културних добара.
Приоритетне активности	- Формирање базе података за сва културна добра у подручју обухвата Просторног плана; - Спречавање губљења аутентичности културних вредности; - програм оживљавања и стављање у функцију двораца уз Тису - Презентација наслеђа области Шајкашког батаљона (Чуруг, Жабаљ, Ђурђево, Мошорин, Тител), - Изградња меморијалног комплекса код старогЖабља на Тиси, - Презентација индустријског наслеђа (Бачко Петрово село, Бечеј - Преводница „Шлајз" у Бечеју, Бачко Градиште).
Потенцијални пројекти по општинама	Сента: - Формирање Центра сецесије - Реконструкција и адаптација касарне за потребе Историјског архива Нови Бечеј: - Арача Жабаљ: - формирање археолошког парка код Чуруга - (вишеслојног локалитета „Стари виногради"), Нови Кнежевац: - Реконструкција двораца Сервијски и Малдегем - Изградња комплекса око археолошког налазишта Мајдан

Заштита животне средине и управљање отпадом

Планско решење:	Одрживо коришћење простора и природних ресурса и заустављање даље деградације из вршење превенције, санације и ревитализације угрожених подручја.
Приоритетне активности	- Израда локалног регистра извора загађивања животне средине; - Израда техничке документације и санација и рекултивација свих деградираних простора;

	рада техничке документације и изградња ППОВ за сва насеља у Општинама у обухвату Плана; градња трансфер станица, рециклажних дворишта и осталих пратећих инфраструктурних објеката у функцији адекватног управљања отпадом на територији општина у обухвату Плана; градња складишта за опасан отпад на територији Средње банатског округа, које ће бити и у функцији општина у обухвату Плана; дизање еколошке свести у локалним заједницама.
Потенцијални пројекти по општинама	нежевац дернизација комуналних услуга - биодизел за комунална возила у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020 ојекти подршке кампањама за очување животне средине ојекти очувања реке Тисе и њеног приобаља од различитих видова загађивања;

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем подручја које обухвата Просторни план, заснивање се на развојно-управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркентишкој, истраживачкој и другим подршкама.

Развој, уређење, коришћење и заштита простора у обухвату Просторног плана, односно реализација планских решења реализоваће се на основу мера и инструмената за имплементацију Просторног плана, које се заснивају на изради одговарајућих планских докумената и програма, изворима финансирања, одговарајућој институционалној подршци и информатичкој подршци.

Извори финансирања развоја и заштите планског подручја зависиће од врсте приоритетних пројеката који ће се реализовати и нивоа надлежности. Основне линије финансирања чиниће буџетска средства републичког, покрајинског, градског и општинског нивоа, кредитна средства фондова и банака, као и учешће у различитим програмима Европске Уније ради коришћења средстава из предприступних и структурних фондова за реструктурирање привреде и изградњу капиталних објеката. Финансијско-економске мере подразумевају и учешће Града и општина из окружења приликом реализације регионалних пројеката.

Средства за финансирање приоритетних пројеката просторног уређења, обезбедиће се из буџета и других извора финансирања - буџета Републике Србије, АП Војводине, Града Зрењанина и општина, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју обухвата.

Институционална подршка се односи на активно учешће свих субјеката који су наведени као учесници у имплементацији овог Просторног плана.

Праћење и координацију активности на реализацији Просторног плана потребно је обезбедити кроз одговарајући информациони систем којим је потребно, поред праћења спровођења мера заштите, уређења и коришћења Резервата, омогућити обједињено праћење и туристичке понуде и потражње, као и праћење комплементарних активности у општинама Просторног плана. Ово ће омогућити перманентну процену укупних ефеката заштите и развоја подручја, као и евентуално доношење корективних одлука, у односу на усвојена планска решења.

Стратешко опредељење Србије је да у што скоријој будућности постане држава кандидат за учлањење у Европску Унију (ЕУ), што отвара могућности за приступ читавом низу специфичних фондова, конституисаних управо као подршка просторном развоју, са циљем да се унапреде и усагласе постојеће и потенцијалне просторне структуре са европским, те је неопходно обезбедити стратешке пројекте којима би се конкурисало за подршку из ових фондова. Део тих пројеката предложен је овим Просторним планом.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18 и 31/2019), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 18. септембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Суботица - државна граница (правац Баја) са елементима за директно спровођење

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2019 од 18.9.2019. године, а ступила је на снагу 26.9.2019.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Суботица - државна граница (правац Баја) са елементима за директно спровођење(у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се Нацртом Просторног плана.

Оквирна граница Просторног плана обухвата део подручја града Суботице, Општина Суботица и то цела КО Стари Град.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу у прилогу - Графички приказ оквирне границе обухвата подручја Просторног плана, који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Површина подручја унутар оквирне границе обухвата Просторног плана износи приближно 80 km^2.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана садржани су у планским документима вишег реда:

1) Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) развој железничке инфраструктуре планира ревитализацијом, реконструкцијом, изградњом и модернизацијом (електрификација, савремена СС, ТК и друга опрема), са циљем да се при дефинисању реконструкција траса максимално задрже постојећи коридори у којима су формиране просторне целине и садржаји, са минимумом неопходног заузимања новог земљишта.

Мере и инструменти за остваривање циљева одрживог развоја железничке мреже су: усклађена законска регулатива са Европском унијом; реорганизација железница Републике Србије; стабилно финансирање и израда неопходне планске и техничке документације.

2) Одлуком о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11), наглашава се значај пруге Сегедин - Суботица - Чикерија - Бачалмаш - Баја за међурегионално повезивање (ДКМТ регија).

3) Плански документ од значаја за израду Просторног плана је и Просторни план града Суботице ("Службени лист Града Суботице", бр. 16/12) који је у сфери железничког саобраћаја преузео планске поставке Просторног плана Републике Србије и којим је у циљу повезивање железнице са суседном Мађарском, ради остварења могућности за ефикасно извршење транспортног рада у превозу путника и терета планирана поновна изградња железничке пруге Суботица-Баја.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови као и друге подлоге за које се утврди да су неопходне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивање се на принципима унапређења и повећања квалитета и квантитета железничког саобраћаја и инфраструктуре, искоришћавање повољног географског и саобраћајног положаја Републике Србије и бржег напретка у интеграцији у окружење, уз смањивање штетног утицаја на животну средину, уз поштовање европских стандарда, стабилности система, еколошке поузданости, безбедности и економске исплативости.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја је осигурање интероперабилности трансевропске железничке мреже. Основни циљ развоја предметног саобраћајног правца је модернизација и реконструкција железничке пруге за брзине до 160 km/h.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су: утврђивање планских решења за инфраструктурни коридор железничке пруге Суботица-државна граница (правац Баја); утврђивање граница заштитног пружног појаса са режимом заштите; утврђивање услова за укрштање са инфраструктурним системима у непосредном контакту; утврђивање утицаја на природну и животну средину и мере заштите.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја биће заснована на планској, студијској, техничкој и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања и важећим документима у Републици Србији.

Утврђују се концепција и пропозиције просторног развоја посебне намене, и то:

1) побољшање саобраћајног положаја подручја и остваривање квалитетних веза са европским саобраћајним правцима, и

2) повећање атрактивности подручја за развој индустрије, туризма и других привредних грана.

Рефералне карте Просторног плана, израђују се у одговарајућој размери, у складу са подзаконским актом донетим на основу Закона о планирању и изградњи.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је десет (10) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из пројекта прекограничне сарадње ДКМТ регије финансираног од стране EU IPA фондова.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад, и граду Суботица.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Суботица - државна граница (правац Баја) са елементима за директно спровођење на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја инфраструктурног коридора железничке пруге Суботица - државна граница (правац Баја) са елементима за директно спровођење на животну средину је саставни део Аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана је CESTRA доо, Макензијева 57, Београд.

Члан 13.

Органи, посебне организације, имаоци јавних овлашћења и друге институције дужни су да по захтеву носиоца израде планског документа доставе услове и све расположиве податке у току трајања раног јавног увида, а најдуже у року од 15 дана од дана пријема захтева.

Изузетно услови и сви расположиви подаци могу се уступити у року од 30 дана уз образложење надлежног органа, односно организације за непоступање у наведеном року.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у шест (6) примерка у аналогном и шест (6) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један

примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у граду Суботица (један примерак), у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-7/2019-01
Нови Сад, 18. септембар 2019. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Дамир Зобеница, с.р.

ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ ОКВИРНЕ ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПЛАНСКОГПОДРУЧЈА

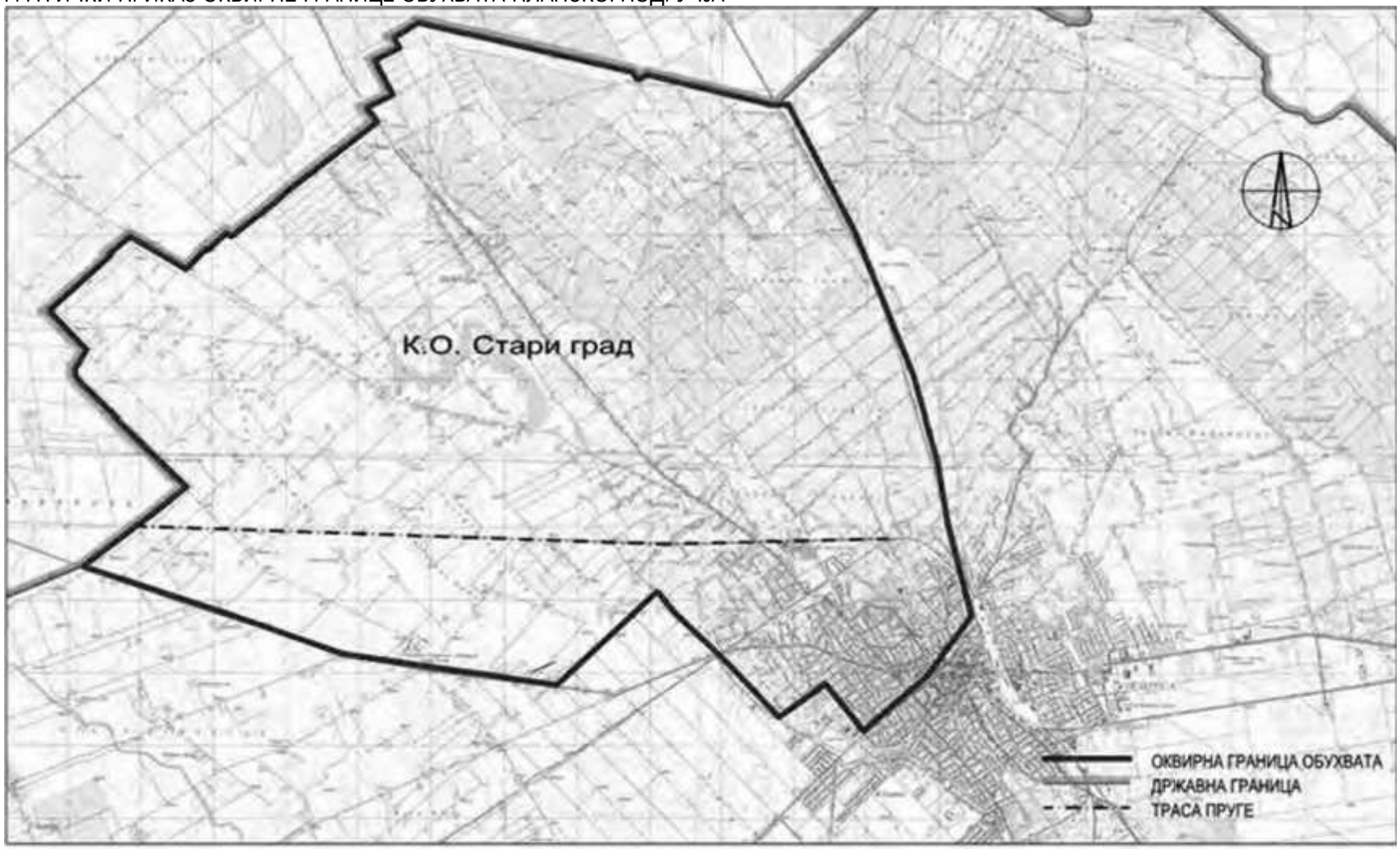

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

ИИФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ СУБОТИЦА-ДРЖАВНА ГРАНИЦА (лравац БАЈА) СА ЕЛЕМЕНТИМА ЗА ДИРЕКТНО СПРОВОЂЕЊЕ

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017), Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, доноси

ОДЛУКУ
О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ СУБОТИЦА-ДРЖАВНА ГРАНИЦА (ПРАВАЦ БАЈА), СА ЕЛЕМЕНТИМА ЗА ДИРЕКТНО СПРОВОЂЕЊЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Суботица - државна граница (правац Бајa) са елементима за директно спровођење на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом;
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана

  6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја планског подручја;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштићених подручја;
- очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;
- утицај постојећих и планираних инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине на планском подручју;
- успостављање мониторинг система за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину посматраног подручја.

Члан 4.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, ће да садржи:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
   - кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
   - релевантне планске и друге документе
   - кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
   - карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
   - питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
   - приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
   - резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА
   - општи и посебни циљеви Стратешке процене
   - индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА
   - процена утицаја варијантних решења на животну средину
   - образложење избора најповољнијег варијантног решења
   - процена утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину
   - приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
   - процена утицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску природу утицаја

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
   - опис циљева плана

- индикатори за праћење стања животне средине
- права и обавезе надлежних органа
- поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ

10. ЛИТЕРАТУРУ

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Суботица - државна граница (правац Баја) са елементима за директно спровођење на животну средину одређује се CESTRA доо, Макензијева 57, Београд

Израда Стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину пратиће динамику израде Нацрта Просторног плана.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 10 (десет) месеци од дана достављања Обрађивачу: Извештаја о обављеном раном јавном увиду у материјал за израду Просторног плана, адекватних катастарско-топографских планова, достављања података и документације који су од значаја за израду Просторног плана и неопходних услова од овлашћених органа, организација и предузећа који су од значаја за израду Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Члан 6 .

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи и обезбеђује Локрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Суботица - државна граница (правац Баја) са елементима за директно спровођење на животну средину обезбеђују се из пројекта прекограничне сарадње ДКМТ регије финансираног од стране EU IPA фондова.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" .

Број: 140-35-687/2019-01
Датум: 06.06.2019. године

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18 и 31/19), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 18. септембар 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Пашњаци велике дропље"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2019 од 18.9.2019. године, а ступила је на снагу 26.9.2019.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Пашњаци велике дропље" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се Нацртом Просторног плана.

Опис оквирне границе обухвата Просторног плана дефинисан је преломним тачкама оквирне границе Просторног плана. Почетна тачка описа налази се на тромеђи граница катастарских општина Српски Крстур и Ђала у општини Нови Кнежевац и државне границе Републике Србије и Републике Мађарске. Од ове тромеђе граница иде у правцу југоистока пратећи североисточне границе катастарских општина Српски Крстур, Банатско Аранђелово, Врбица и Мокрин до тромеђе граница катастарских општина Мокрин и Кикинда у Кикинда граду и државне границе Републике Србије и Румуније. Након ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу југозапада и запада пратећи јужне границе катастарских општина Мокрин, Сајан и Остојићево до тромеђе граница катастарских општина Остојићево, Падеј и Батка. Од ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу севера пратећи западен границе катастарских општина Остојићево, Црна Бара, Нови Кнежевац и Српски Крстур до тромеђе граница катастарских општина Српски Крстур и Ђала у општини Нови Кнежевац и државне границе Републике Србије и Републике Мађарске, почетне тачке описа.

Површна подручја унутар оквирне границе обухвата Просторног плана износи 615,21 km^2.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана садржани су у планским документима вишег реда: Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10), којим је утврђена обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког интереса, а међу којима је подручје националног парка и друго подручје природног добра, као и у Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ"", број 22/11), којим су дефинисани оперативни циљеви заштите и унапређења природних добара и биодиверзитета:

- "заштита, очување и унапређење природних вредности и одрживо коришћење природних ресурса;
- благовремено спречавање активности и делатности које могу проузроковати негативне последице у природи;
- обнова нарушених делова природе;
- спровођење мера (конзервације, санације-ревитализације и рекултивације, и др.) и режима заштите и мониторинга стања заштићених подручја, уз стално праћење стања и промена у природи;
- смањивање губитка и притисака на биодиверзитет."

Плански документи од значаја за израду Просторног плана су: Покрајинска скупштинска одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе ("Службени лист АПВ", број 14/15) и Покрајинска скупштинска одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) ("Службени лист АПВ", број 19/17).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови као и друге подлоге за које се утврди да су неопходне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивање се на:

- очуваности основних природних вредности и спровођењу мера активне заштите природних вредности;

- реализацији услова за даљи стабилан развој природних целина, уз одрживо коришћење природних ресурса;
- адекватном управљању водним режимом;
- успостављању оптималне просторне организације подручја посебне намене у складу са еколошким функцијама подручја;
- смањењу негативних антропогених утицаја и успоравању природних процеса који убрзавају сукцесију;
- развоју и усмеравању активности у складу са особеностима заштићеног добра.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја је успостављање дугорочног система одрживог развоја подручја заштићеног природног добра Специјалног резервата природе "Пашњаци велике дропље", као препознатљивог подручја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су постизање рационалне организације и уређења подручја посебне намене у оквиру планског подручја, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и предеоним вредностима и потребама социјалног и економског развоја кроз:

- заштиту, унапређење и коришћење заштићеног подручја у складу са режимима заштите;
- очување јединственог исконског мозаика степских, слатинских и мочварних станишта и једине преостале популација велике дропље (Otis tarda) у Републици Србији;
- ревитализацију заштићеног подручја;
- утврђивање дугорочне концепције и мера заштите, очувања и унапређења природних вредности и мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације и загађивања животне средине.
- дефинисање предеоних целина и успостављање њихових режима заштите, начина коришћења и смерница за детаљну разраду;
- очување и ревитализација природних вредности и заштита природних елемената подручја у погледу очувања и унапређења постојећих структура и њихове међусобне повезаности;
- очување, уређење и одрживо коришћење наслеђених геолошких, геоморфолошких и хидрографских карактеристика које су важно обележје подручја.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене у оквиру обухвата Просторног плана.

Концептуални оквир планирања треба да буде усклађен са условима заштите природног наслеђа, првенствено у циљу заштите биодиверзитета односно примарни циљ у процесу уређења и мудрог коришћења предметног простора представљаће заштита постојећих јединствених фрагилних екосистема наведених заштићених подручја, као и развој локалног идентитета кроз заштиту и афирмацију вредности карактера овог предела.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је петнаест (15) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета АПВ.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад, у граду Кикинда и општинама Нови Кнежевац и Чока.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Пашњаци велике дропље" на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Пашњаци велике дропље" на животну средину је саставни део Аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, посебне организације, имаоци јавних овлашћења и друге институције дужни су да по захтеву носиоца израде планског документа доставе услове и све расположиве податке у току трајања раног јавног увида, а најдуже у року од 15 дана од дана пријема захтева.

Изузетно услови и сви расположиви подаци могу се уступити у року од 30 дана уз образложење надлежног органа, односно организације за непоступање у наведеном року.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у осам (8) примерка у аналогном и осам (8) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у граду Кикинда (један примерак), у општини Нови Кнежевац (један примерак), у општини Чока (један примерак) и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-6/2019-01
Нови Сад, 18. септембар 2019. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Дамир Зобеница, с.р.

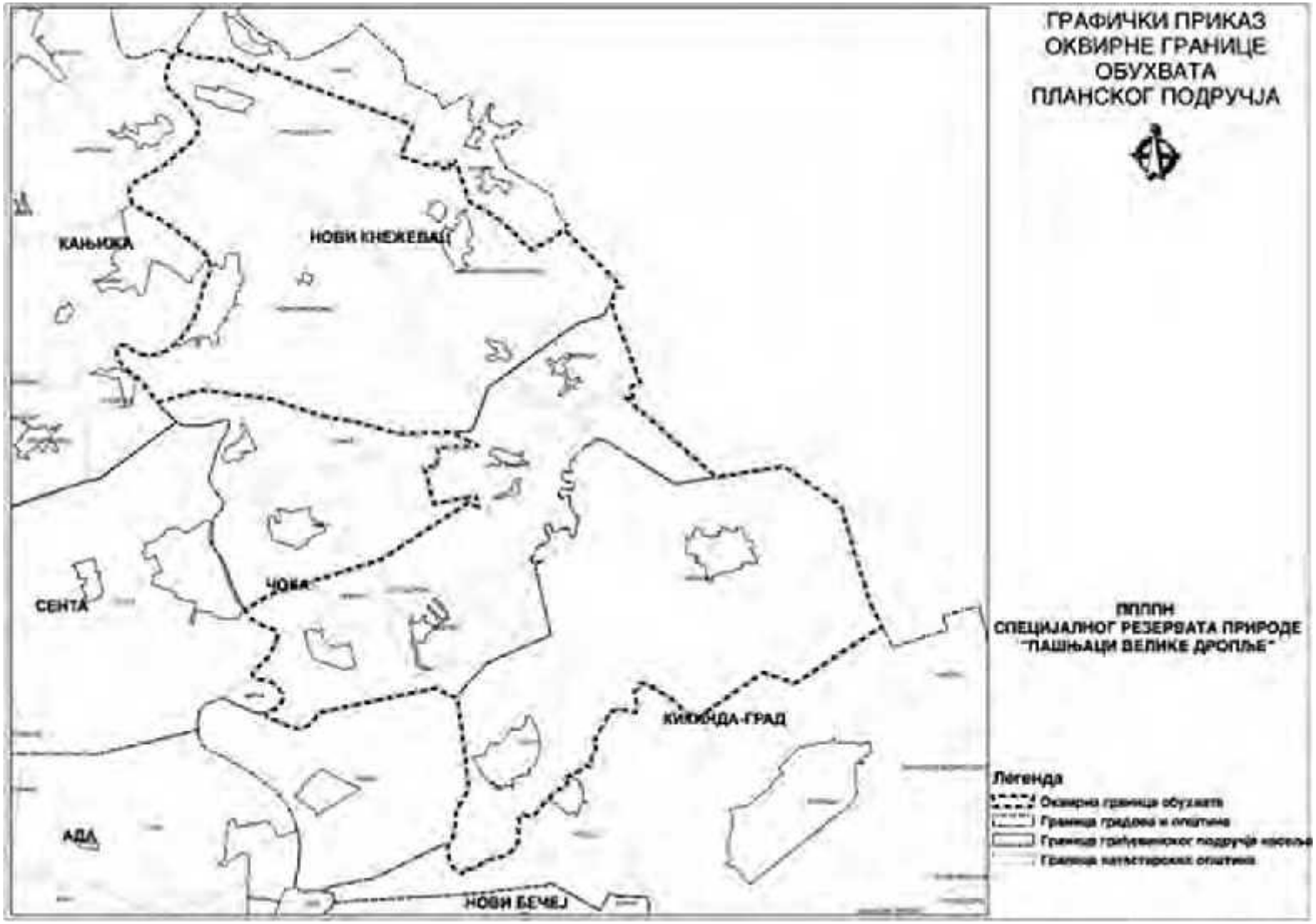
ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ
ОКВИРНЕ ГРАНИЦЕ
ОБУХВАТА
ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА
КАЊИЖА
НОВИ КНЕЖЕВАЦ
СЕНТА
ЧОКА
КИКИНДА-ГРАД
АДА
НОВИ БЕЧЕЈ
ППППН
СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ
"ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ"
Легенда
Оквирна граница обухвата
Граница градова и општина
Граница грађевинског подручја насеља
Граница катастарских општина

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017), Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, доноси

ОДЛУКУ

О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ „ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ" НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 1

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље" на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом;
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја планског подручја;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту природног добра и заштићених подручја;
- очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;
- утицај постојећих и планираних инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине на планском подручју;
- успостављање мониторинг система за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања Koja могу имати утицај на животну средину посматраног подручја.

Члан 4

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на жи отну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, ће да садржи:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
   - кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
   - релевантне планске и друге документе
   - кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
   - карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
   - питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
   - приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
   - резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

- општи и посебни циљеви Стратешке процене
- индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА
   - процена утицаја варијантних решења на животну средину
   - образложење избора најповољнијег варијантног решења
   - процена утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину
   - приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
   - процена утицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску природу утицаја

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
   - опис циљева плана
   - индикатори за праћење стања животне средине
   - права и обавезе надлежних органа
   - поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА
8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)
9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ
10. ЛИТЕРАТУРУ

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дролље" на животну средину одређује се Јавно предузеће „Урбанизам" Завод за урбанизам Нови Сад, Булевар цара Лазара 3 (у даљем тексту: Завод).

Израда Стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину пратиће динамику израде Нацрта Просторног плана.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 15 (петнаест) месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке

Члан 6

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи и обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље" на животну средину обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Број: 140-501- 630/2019-05
Датум: 06.06.2019. године

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14 и 83/18), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 13. фебруара 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово“

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2019 од 13.2.2019. године, а ступила је на снагу 21.2.2019.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово“ (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје у обухвату Просторног плана.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чини:

- реферална карата број 1 - „Посебна намена простора“ у размери 1:25000;
- реферална карта број 2 - „Инфраструктурни системи“ у размери 1:2500;
- реферална карта број 3 - „Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара“ у размери 1:25000;
- реферална карта број 4 - „Карта спровођења“ у размери 1:25000.

Комплет Просторног плана, који се састоји из текстуалног дела и графичког дела из става 2. овог члана, израђен је у шест (6) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово“ на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину).

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину из става 1. овог члана састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђен је у шест (6) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Комплет Просторног плана из члана 3. став 3. ове одлуке, у коме графички део садржи карте набројане у ставу 2. истог члана и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину из члна 4 ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), општини Нови Бечеј (један примерак), и ЈП „Завод за урбанизам Војводине“, Нови Сад (један примерак).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 6.

Током важења, Просторни план доступан је на увид јавности у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и документи за спровођење просторног плана - урбанистички пројекти, израдиће се или ће се ускладити са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, као и други прописи и општи акти, ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, као и планови и програми развоја, донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с овом одлуком.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана објављује се у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

Просторни план се у целости објављује и у електронском облику и доступан је на интернет страницама Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине и Скупштине Аутономне покрајине Војводине, као органа надлежног за доношење планског документа.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-2/2019-01

Нови Сад, 13. фебруар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ,
Иштван Пастор, с.р.
Pázstor István, s.k.

ПРОСТОРНИ ПОДРУЧЈА СПЕЦИЈАЛНОГ „СЛАНО КОПОВО"

ПОСЕБНЕ РЕЗЕРВАТА

ПЛАН НАМЕНЕ ПРИРОДЕ

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЗИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Зладимир Галић

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ „СЛАНО КОПОВО"

Е - 2500

Нови Сад, 2018. године

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР
мр Љубица Простић-Еремић, дипл.инж.хорт.
Број лиценце 100 0045 03

ДИРЕКТОР
Предраг Кнежевић, дипл.правник

СТРУЧНИ ТИМ:

Заштићена природна добра, заштита предела:	мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт. Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх. мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Туризам:	др Оливера Добривојевић, дипл.пр.планер
Пољопривреда:	Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Саобраћајна инфраструктура:	Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Водопривредна инфраструктура:	Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструктура:	Зорица Санадер, дипл.инж.ел.
Термоенергетска инфраструктура:	Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Заштита животне средине:	мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт.
Непокретна културна добра:	Оливера Сенковић, дипл.инж.арх. Лана Исаков, маст-дипл.инж.арх.
Заштита од елементарних непогода:	Теодора Томин Рутар, дипл.прав.
Одбрана земље:	Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Правна регулатива:	Теодора Томин Рутар, дипл. правник
Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:	Далибор Јурица, дипл.инж.геод. Милко Бошњачић, мастер дипл.инж.геод. Оливера Његомир, дипл.матем. Марина Митровић, мастер проф.географ. Драгана Матовић, оператер Драгана Митић, админ.технички секретар Дејан Илић, ел.техн. Ђорђе Кљајић, геод.техн.
Консултације и сарадња:	
Шумарство:	Здравко Ристивојевић, дипл.инж.шумар.
Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине:	Светлана Килибарда, дипл.правник Софија Шумаруна, дипл.инж.арх. др Сања Симеунчевић Радуловић Јелена Вујасиновић Гркинић, дипл.инж.арх.-мастер

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК		
Матични / Регистарски број	08068313	

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ		
Пословно име Скраћено	JAVNO PREDUZEĆE ZA PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE IPROJEKTOVANJE ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD	
пословно име	JP ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD	

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА		
Адреса седишта		
Општина	Нови Сад - град	
Место	Нови Сад, Нови Сад - град	
Улица	Железничка	
Број и слово	6/Ш	
Спрат, број стана и слово	/ /	

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ	
Подаци оснивања	
Датум оснивања	16.02.1959
Време трајања	
Време трајања привредног субјекта	Неограничено
Претежна делатност	
Шифра делатности	7111
Назив делатности	Архитектонска делатност
Остали идентификациони подаци	
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	100482355

Подаци од значаја за правни промет Текући рачуни

160-0000000416883-48 355-
0003200229149-07 160-
0050370002379-64 355-
0003200607844-83 355-
0003200607846-77 840-
0000000714743-84 355-
0003200314850-51 355-
0003200222069-04

Подаци о статуту / оснивачком акту

Датум важећег статута Датум важећег 20.10.2017

оснивачког акта 18.09.2018

Законски (статутарни) заступници Физичка лица

1. Име Предраг Презиме [Кнежевић'

ЈМБГ |1611976820129*

Функција 1Директо1Г

Ограничење супотписом [пе *ПОСТОЈИ* ограничење супотписом

Надзорни одбор

Председник надзорног одбора

Име	|Младен	Презиме [Гадић
ЈМБГ	12401981300078	i _____1
Чланови надзорног одбора		
1. Име	|Никола	Презиме |Крнета
ЈМБГ	10201983800047	
2. Име	[Милан	Презиме |Жижић
ЈМБГ	[0311967800118	

Чланови / Сувласници		
Подаци о члану		
Назив	ОПШТИНА СЕЧАЊ	|

Подаци о капиталу

Новчани

износ | датум

Уписан: 80.042,71 RSD |

износ | датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD | 30.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА СЕНТА

Подаци о капиталу

Новчани

износ | датум

Уписан: 80.042,71 RSD |

износ | датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD | 11.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА СРБОБРАН

Подаци о капиталу

Новчани

износ | датум

Уписан: 80.042,71 RSD |

износ | датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD | 05.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	08.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ТИТЕЛ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	04.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ЧОКА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БАЧ

Подаци о капиталу

Новчани

износ | датум

Уписан: 80.042,71 RSD |

износ | датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD | 12.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БЕОЧИН

Подаци о капиталу

Новчани

износ | датум

Уписан: 80.042,71 RSD |

износ | датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD | 26.04.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БАЧКА ТОПОЛА

Подаци о капиталу

Новчани

износ | датум

Уписан: 80.042,71 RSD |

износ | датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD | 24.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА БЕЧЕЈ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	17.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА БАЧКИ ПЕТРОВАЦ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	02.06.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ВРБАС

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	29.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ЖАБАЉ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	03.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ЖИТИШТЕ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ИНЂИЈА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ИРИГ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.04.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА КАЊИЖА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА МАЛИ ИЂОШ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD	02.06.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА НОВА ЦРЊА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	16.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	10.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	23.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА АПАТИН

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	06.09.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА АДА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	31.08.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Пословно име: ГРАД КИКИНДА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум

Уписан: 80.042,Xl|rSD	
изиос jfJJ	датум
Уплаћен y8g^Ž2,71 RSD	21.08.2017

износ(%)

Сувласиништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Пословно име АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

с

Подаци о капиталу

Новчани износ

	датум
Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уштаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30.06.2002

износ(%)

Сувласништво удела од 95,0000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ОЏАЦИ

с

Подаци о капиталу

Новчани износ

	датум
Уписан: 80,042,71 RSD	
. \ •. . 'i ,	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	18.09.2018

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Основни капитал друштва
Новчани износ датум

Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	i _____ i
износ	датум
Уписан: 1.680.896,91 RSD	1..... 1
износ	датум
Уписан: 240.128,13 RSD	i i
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	1 ----------1
износ	датум
Уплаћен: 1.680.896,91 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 240.128,13 RSD	
износ".	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30.06.2002
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	18.09.2018

Забележбе	
1 Тип	-
Датум	21.09.2005
Текст	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

Љубица Д. Протић Еремић

утврђује да је

дипломираии ин[illegible]жне архитектуре

[illegible]

1

ПРЕДСЕДНИК
КОМФРЕ

ГТроф. др Милош/Ла.-
Ивић

У Београду,
02. октобра 2003- године

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД 1

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ 4

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 4

1.1. ОБУХВАТ И ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 4

1.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 6

1.2.1. Опис граница Специјалног резервата природе „Слано копово" 6

1.2.2. Границе предеоне целине слатинских и водених станишта строго заштићених врста у окружењу 9

1.2.3. Границе предеоне целине еколошких коридора 10

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА 10

2.1. ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОДИНЕ („Службени гласник РС", број 88/11) 11

2.2. РЕГИОНАЛНИ ПРОСТОРНИ ПЛАН АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ („СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АПВ", БРОЈ 22/11); 15

2.3. ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОГ ЕКОЛОШКОГ КОРИДОРА ТИСЕ 19

2.4. ОПШТИНСКЕ СТРАТЕГИЈЕ 20

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА 20

3.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ 21

3.1.1. Природни услови 21

3.1.2. Природне вредности подручја 24

3.1.2.1. Просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности 24

3.1.2.2. Оцена карактера предела планског подручја 26

3.1.2.3. Природни ресурси 27

3.1.3. Привреда 28

3.1.4. Инфраструктура 28

3.1.5. Непокретна културна добра 31

3.1.6. Стање животне средине 32

3.1.7. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације 33

3.2. SWOT АНАЛИЗА 34

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 36

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА 36

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА 36

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ 36

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ 37

3. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 40

4. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ 42

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 43

1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 43

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ 43

1.2. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ 43

1.3. ЛОВНА И РИБОЛОВНА ФАУНА 44

1.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ 44

1.5. КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ 44

2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ 45

2.1. РУРАЛНИ РАЗВОЈ И ПОЉОПРИВРЕДА 45

2.2. ТУРИЗАМ 45

2.3. ЛОВ 47
3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА, ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА 47
3.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА 47
3.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА 48
3.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА 50
3.3.1. Електроенергетска инфраструктура 50
3.3.2. Гасоводна и нафтоводна инфраструктура 51
3.3.3. Електронска комуникациона инфраструктура 51
4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА И ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА 51
4.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 51
4.2. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА 53
4.3. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА 53
4.3.1. Заштићено подручје 53
4.3.2. Подручје планирано за заштиту 55
4.3.3. Предеона целина станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и типови станишта 55
4.3.4. Предеона целина еколошких коридора 56
4.4. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА 58
4.5. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА 59
4.6. УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ 60
5. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 61
IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 62
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПО ЦЕЛИНАМА И ПОДЦЕЛИНАМА 62
1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ПРЕДЕОНУ ЦЕЛИНУ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА- РЕЗЕРВАТА И ПРЕДЕОНИХ ПОДЦЕЛИНА 62
1.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ПРЕДЕОНЕ ЦЕЛИНЕ СТАНИШТА И ЕКОЛОШКИХ КОРИДОРА 63
1.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ПОСЕБНЕ И ДРУГЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО ПРИКЉУЧЕЊЕ 64
1.3.1. Саобраћајна инфраструктура 64
1.3.2. Водна инфраструктура 65
1.3.3. Енергетска инфраструктура 66
1.3.3.1. Електроенергетска инфраструктура 66
1.3.3.2. Термоенергетска инфраструктура 67
1.3.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије 68
1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура 68
1.3.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила 68
1.4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ 69
1.4.1. Мере заштите и уређења предела 69
1.4.2. Мере заштите животне средине и живота и здравља људи 70
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 70
2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ 70
2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ 70
2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ 72
V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 73
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ 73
2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА 74
3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ 75
4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ 76

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Редни број	Назив карте	Размера
Реферална карта 1.	Посебна намена простора	1 : 25 000
Реферална карта 2.	Инфраструктурни системи	1 : 25 000
Реферална карта 3.	Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара	1 : 25 000
Реферална карта 4.	Карта спровођења	1 : 25 000

спи Реферална карта

ТАБЕЛЕ

Табела 1. Однос површине подручја обухваћеног Просторним планом и посебне намене 4

Табела 2. Списак површина слатинастих и водених станишта..... 10

Табела 3. Мрежа категорисаних путева на територији општина обухваћених Просторним планом за 2011. годину у km 29

Табела 4. Укупно подручје обухваћено Просторним планом, према категоријама коришћења земљишта и билансом површина 61

Табела 5. Намена и биланс површина у подручју обухвата Просторног плана 61

Табела 6. Намена и биланс површина у подручју посебне намене 61

СЛИКЕ

Слика 1. Резерват 10

Слика 2. Станишта заштићених и строго заштићених врста 26

Слика 3. Саобраћајна мрежа, мрежа категорисаних путева, пруга и водотока 29

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

На основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово" („Службени лист АПВ", број 36/13), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово" (у даљем тексту: Просторни план).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине. Припрему, координацију и праћење израде Просторног плана вршила је Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду до децембра 2014. године, односно до ступања на снагу Закона о измени и допуни Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС", број 132/14), када је престала са радом, а ове послове је преузео Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине. Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад.

Концепт Просторног плана, као прва фаза у изради Просторног плана, упућен је Комисији за стручну контролу планских докумената. Извештајем о извршеној стручној контроли Концепта Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово", број: 130-06-16/2014-01, од 12.02.2014. године, дато је позитивно мишљење на наведени елаборат. Након тога, приступило се изради Нацрта Просторног плана.

За подручје обухваћено Просторним планом донета је Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово" на животну средину („Службени лист АПВ", број 36/13). У складу са Законом о планирању и изградњи и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), Стратешка процена утицаја на животну средину је саставни део овог Просторног плана.

Просторно планска решења су усклађена са прописима, који посредно или непосредно, регулишу ову област. Основни прописи који регулишу област просторног и урбанистичког планирања су:

- Закон о заштити природе („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16);
- Закон о проглашењу Закона о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ- Међународни уговори", број 11/01, „Службени лист СЦГ- Међународни уговори", број 16/05- др. пропис);
- Закон о ратификацији Картагена протокола о биолошкој заштити уз Конвенцију о биолошкој разноврсности, са анексима („Службени лист СЦГ - Међународни уговори", број 16/05).
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службени гласник РС-Међународни уговори", број 102/07);

- Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу („Службеном гласнику РС - Међународни уговори", број 4/11);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09- др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС и 14/16);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС", број 135/04 и 25/15);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15 и 80/17);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 101/16);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др.закон, 67/93- др.закон, 48/94-др.закон,54/96, 101/05-др.закон, престао да важи осим одредаба чл. 81 до 96.);
- Закон о јавним путевима („Службени гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о железници („Службени гласник РС", број 45/13 и 91/15 и 113/17);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 14/06);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС", бр. 53/95, 23/01-СУС, („Службени лист СРЈ", број 16/01-СУС и „Службени гласник РС" бр. 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС'", бр. 116/07, 88/09, 104/09-др.закон, 10/15 и 36/18);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС", број 101/15);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС", бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС", број 145/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС", бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка 6) и став 2. у делу који се односи на тачку 6) и члан 14. став 2.);
- Закон о туризму („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон, 93/12 и 84/15);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11- др. закон, 52/11- др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 89/15);
- Закон о шумама („Службени гласник РС" бр. 46/91, 83/92, 53/93-др.закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС", бр. 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС", бр. 128/14);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС", бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС", број 111/09 и 20/15);
- Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа („Службени гласник РС", бр. 135/04, 8/05 и 41/09);
- Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС", број 50/11);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС", бр. 5/10 и 47/11);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС", број 102/10);
- Уредба о заштити специјалног резервата природе „Слано копово" („Службени гласник РС", број 74/01);
- Уредба о одлагању отпада на депоније („Службени гласник РС", број 92/10);
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 114/08);
- као и други закони и прописи који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

У Просторни план су уграђене и смернице и стратешка опредељења из следећих докумената Владе Републике Србије и Владе АП Војводине:

- Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС", број 57/08);
- Национални програм заштите животне средине („Службени гласник РС", број 12/10);
- Стратегија водоснабдевања и заштита вода у АП Војводини („Службени лист АПВ", број 1/10);
- Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године („Службени гласник РС", број 4/08);
- Стратегија развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015. до 2025. године („Службени гласник РС", број 3/15);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије („Службени гласник РС", број 98/16);
- Стратегија развоја туризма Војводине-Маркетинг стратегија туризма Војводине („Службени лист АПВ",

број 6/10);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС", број 101/15);
- Стратегија развоја електронских комуникација у Републици Србији од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС", број 68/10);
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Службени гласник РС", број 59/06);
- Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 20142024. године („Службени гласник РС", број 85/14);
- Стратегија управљања отпадом за период 2010- 2019 („Службени гласник РС", број 29/10);
- Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС", број 33/12);
- Стратегија заштите од пожара за период 2012-2017. године („Службени гласник РС", број 21/12);
- Национална стратегија заштите и спашавања у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС", број 86/11);
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године („Службени гласник РС", број 13/11);
- Програм развоја АП Војводине 2014-2020 („Службени лист АПВ", број 134/14).

Упоредо са израдом Нацрта Просторног плана припремљена је и документациона основа планског документа, која се састоји од пристиглих услова и мишљења надлежних органа и организација, студија, стратешких докумената локалних самоуправа и стручних експертиза.

Просторни план је урађен у Географском информационом систему (у даљем тексту: ГИС-окружењу), што омогућава једноставнију размену података за обухваћено подручје и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

У припреми и изради Просторног плана успостављена је сарадња са стручним институцијама и организацијама, локалним самоуправама, као и предузећима које имају надлежност на планском подручју, у оквиру које су добијени услови за израду Просторног плана.

За изналажење оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација за ово подручје.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Просторни план подручја посебне намене се доноси за подручје које због природних вредности захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора, у складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи.

Простор фосилног меандра реке Тисе стављен је под заштиту као специјални резерват природе „Слано копово", на основу Уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Слано копово" („Службени гласник РС", број 74/01) и сврстан је у I категорију као природно добро од изузетног значаја (у даљем тексту: Резерват). Саставни део наведене Уредбе чини опис граница Резервата.

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. ОБУХВАТ И ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Одлуком о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово" утврђена је прелиминарна граница обухвата, која се налази на површини катастарске општине Нови Бечеј, општине Нови Бечеј, на чијем подручју се простире Резерват.

Након сагледавања шире зоне утицаја на Резерват, потребу његове заштите и имајући у виду еколошке карактеристике подручја у обухвату Плана, предложена је значајно ужа граница обухвата, иницирана од стране Покрајинског завода за заштиту природе, која је разматрана и дефинисана у Концепту Просторног плана.

Граница Просторног плана обухвата: хидролошку целину заштићеног подручја, просторе на којима је могуће извршити проширење Резервата и просторе који су еколошки непосредно повезани са Резерватом;

граница обухвата Плана прати канале (канал ДТД и Кикиндски канал) и укључује значајна слатинска и водена станишта у окружењу. У складу са потребама будућег проширења граница Резервата, у Просторни план су укључени к.п. бр. 4001-4034, део атарских путева и делови к.п. канала бр. 8120 и 8121, КО. Кумане, Општина Нови Бечеј. Обзиром да се међу темељним вредностима Резервата истичу слано језеро и велика миграторна јата ждралова, од великог значаја је динамика воде у језеру, која директно зависи од хидролошких прилика обухваћеног простора.

Унутар подручја обухвата Просторног плана дефинисана је посебна намена. Однос површине подручја обухваћеног Просторним планом и посебне намене по катастарским општинама приказан је у Табели бр. 1.

Табела 1. Однос површине подручја обухваћеног Просторним планом и посебне намене

Јединица локалне самоуправе (ј.л.с.)	Катастарска општина	Површина катастарске општине (ha)	Површина посебне намене у катастарској општини (ha)	Учешће површина посебне намене у ј.л.с. (%)
Општина Нови Бечеј	Нови Бечеј	10232	3030	
	Кумане	647	391	
Укупно		10879	3421	31,45

Подручје обухвата Просторног плана (10879 ha), у административном смислу, простире се на делу К.О. Нови Бечеј и К.О. Кумане, општине Нови Бечеј. Подручје Резервата заузима површину од 976,4489 ha и припада групи речних или флувијалних језера.
Водено окно Сланог копова се простире правцем југоисток-северозапад и елипсоидног је облика. По дужој оси, при средњем нивоу воде, дугачко је 3 km.

Опис границе Просторног плана

Почетна тачка описа границе Просторног плана посебне намене се налази на тромеђи канала, парцела 23531/2 (КО Нови Бечеј), парцеле 11381/3 (КО Нови Бечеј) и границе катастарских општина Нови Бечеј и Ново Милошево.
Од тромеђе граница у правцу истока прати границу катастарских општина Нови Бечеј и Ново Милошево до тромеђе канала, парцела 23559 (КО Нови Бечеј), парцеле 12414 (КО Нови Бечеј) и границе катастарских општина Нови Бечеј и Ново Милошево.
Од тромеђе граница прелази у катастарску општину Нови Бечеј и у правцу истока прати северну међу канала, парцела 23559 до четворомеђе канала, пољског пута, парцела 24027, парцеле 12696 и границе катастарских општина Нови Бечеј и Ново Милошево.
Од четворомеђе граница наставља у правцу југоистока и прати границу катастарских општина Нови Бечеј и Ново Милошево до тромеђе Кикиндског канала, парцела 23516, парцеле 13072 и границе катастарских општина Нови Бечеј и Ново Милошево.
Од тромеђе граница у правцу југа прати источну границу Кикиндског канала до тромеђе канала, парцела 23516, парцеле 13153 и границе катастарских општина Нови Бечеј и Кумане. Од тромеђе граница у правцу југа прелази у катастарску општину Кумане и прати источну Кикиндског канала, парцела 8121 и источну међу канала Нови Бечеј - Банатска Паланка, парцела 8120 дужином од око 155 m прати источну ножицу насипа на каналу Нови Бечеј - Банатска Паланка, мења правац ка западу, пресеца канал и његовом јужном међом долази до тромеђе канала Нови Бечеј - Банатска Паланка, парцела 8120, пољског пута, парцела 8236 и границе катастарских општина Нови Бечеј и Кумане.
Од тромеђе граница прелази у катастарску општину Нови Бечеј и наставља у правцу запада пратећи јужну међу канала Нови Бечеј - Банатска Паланка, парцела 23515 до тачке на међи канала и парцеле 21186 на одстојању од око 80 m источно од четворомеђе канала Нови Бечеј - Банатска Паланка, канала, парцела 23656, пољског пута, парцела 24496 и парцеле 21186, мења правац ка северу и пресецајући канал Нови Бечеј - Банатска Паланка и државни пут IIа реда бр.117, парцела 23793 долази до тромеђе државног пута, парцела 23793, канала, парцела 23598 и парцеле 14689.
Од тромеђе граница наставља у правцу запада и прати северну међу државног пута до тромеђе државног пута, парцела 23793 и парцела 14743 и 14744.
Од тромеђе граница наставља у правцу севера и прати западну међу парцела 14743, 14857, 14914, 14974 и 24205 до тромеђе пољског пута, парцела 24205 и парцела 14994 и 15071/1.
Од тромеђе граница у правцу северозапада прати западну међу парцела 15071/1, 15070 и 15072, пресеца

пут, парцела 24197 и даље ка северозападу прати западну међу парцела 15218/1, 15218/3, 15219 и 15218/2 и долази до тромеђе пута, парцела 24199/2, парцеле 15218/2 и границе грађевинског подручја насеља Нови Бечеј.
Од тромеђе граница у правцу запада прати источну и северну границу грађевинског подручја насеља Нови Бечеј до тромеђе улице Јаше Игњатовића, парцела 6502, улице Саве Ковачевића, парцела 6508/2 и парцеле 16297, у правцу запада пресеца железничку пругу, парцела 23788, пресеца парцелу 23796/7 и државни пут I6 реда, бр. 15, парцела 23796/1 и долази до тромеђе државног пута и парцела 16330 и 16331.
Од тромеђе граница у правцу североистока прати западну међу државног пута до тромеђе државног пута, парцела 23796/1, пољског пута, парцела 24361 и парцеле 16298, мења правац ка западу и прати јужну међу парцела 16298 и 18179 и пресеца канал, парцела 23620 и западном међом парцеле 18178 долази до тромеђе пољског пута, парцела 24334 и парцела 18176 и 18178.
Од тромеђе граница наставља у правцу севера и прати западну међу парцеле 18178 до тромеђе пољског пута 24261 и парцела 18718 и 18321, а затим у правцу запада прати јужну међу парцела 23944, 23522/2 до тромеђе канала, парцела 23519/1 и парцела 11202 и 23522/2. Од тромеђе граница у правцу севера пресеца канал, парцела 23519/1 и прати његову западну међу и јужном међом парцеле 23519/3 долази до тромеђе пољског пута, парцела 23907, канала парцела 23519/1 и парцеле 23519/3.
Од тромеђе граница наставља у правцу севера, пресеца канал и источном међом пољских путева, парцеле 23951, 23865 и 23838 до тромеђе пољских путева, парцеле 23838 и 23830 и парцеле 23531/2.
Од тромеђе граница у правцу североистока прати западну међу парцеле 23531/2 до почетне тачке описа границе Плана.

Укупна површина Просторног плана посебне износи око 10879 ha.

1.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје посебне намене обухвата три предеоне целине: предеона целина Резервата, као заштићено подручје, предеона целина слатинских и водених станишта строго заштићених врста у окружењу и предеона целина еколошких коридора у обухвату Просторног плана (гр. прилог бр. 1 и 3).

I. 2.1. Опис граница Специјалног резервата природе „Слано копово”

Почетна тачка границе је у северној тачки природног добра, код раскрснице магистралног пута Нови Бечеј - Кикинда и прилазног пута пољопривредног добра, односно у северној тачки катастарске парцеле 14419, КО Нови Бечеј. Из почетне тачке граница се спушта према југоистоку североисточном ивицом парцеле 14419 у дужини од 370 m, те североисточном ивицом парцеле 14421 у дужини од 500 m. У југоисточној тачки парцеле 14421 граница се ломи под углом од 137° према истоку и у дужини од 900 m прати северну ивицу парцеле 24195 (пољски пут). Затим се граница ломи под углом од 107° према североистоку, прати северозападну ивицу парцеле 14428 у дужини од 140 m, све до њене северне тачке. У тој тачки се граница ломи под углом од 270° и праволинијски спушта се према југоистоку у дужини од 2470 m пратећи североисточне ивице парцела: 14428, 14429, 14430, 14433, 14434, 14435, 24157, 14436 - 14462, те пресеца пут 24194 до северне тачке парцеле 13542. У северној тачки парцеле 13542 се граница ломи под углом од 187° према југоистоку и спушта праволинијском путањом до источне тачке парцеле 13504 обухватајући североисточне ивице парцела 13542 - 13504 респективно. У источној тачки парцеле 13504 се граница ломи под углом од 276° према југозападу и пратећи северну ивицу регионалног пута Нови Бечеј - Башаид у дужини од 2250 m обухвата југоисточне ивице следећих парцела: 13504, 24195, 14463, 14469, 14464, 24227, 14588, 24228, 14589, 24226, 14625, 24216, 14653 до 14667 респективно, све до југозападне тачке парцеле 14667. У југозападној тачки парцеле 14667 се граница ломи под углом од 270° према северозападу и пратећи југозападну ивицу поменуте парцеле иде у дужини од 290
m, пресеца пољски пут (парцела 24219) до јужне ивице парцеле 15471 где се ломи под углом од 95° према југозападу и прати јужну ивицу парцеле 15471 у дужини од 70 m, све до њене југозападне тачке. У тој тачки се граница ломи под углом од 268° према северсеверозападу те се даље креће праволинијски у дужини од 1250 m пратећи југозападне ивице следећих парцела: 15471 - 15483, 15486 - 15490, 15493 - 15499, 15502, 15504, 15506,15511,15512, 15516 - 15519, 15521 - 15526, 15529,15533 - 15541. У северозападној тачки парцеле 15541 граница се ломи под углом од 273° према североистоку и креће се у дужини од 150 m северном ивицом поменуте парцеле. Затим се граница ломи под углом од 98° према северу, пресеца пут (парцела 24246) те се креће западном ивицом парцела: 15559, 15561/1 и 15563 у дужини од 250 m, где обухватајући северозападни угао парцеле 15563, ломи под углом од 267° и креће се према истоку у дужини од 60 m. У тој тачки се граница ломи под правим углом према северу, пресеца пут

(парцела 24213) и кривудавом линијом у дужини од 1960 m креће се општим смером према северсеверозападу обухватајући западне ивице следећих парцела: 15565, 15567, 15569, 15570, 15572 - 15576, 15578, 15583, 15584, 15586, 15587, 15589,15591 - 15593, 15595 - 15597, 15602, 15605, 15606, 15608 - 15611, 15613/1, 15616, 15619 - 15621. Граница наставља даље западним смером у дужини од 1350 m пратећи јужне ивице следећих парцела: 15623/1, 15625, 15632, 15633, 15635, 15637, 15639, 15643, 15645 - 15647, 15649, 15650, 15653 - 15655, 15657, 15661, 15663, 15664, 15665/1, 15666/1, 15668/1, 15669, 15670, 16272, 16275.
Потом се ломи под правим углом према југу у дужини од 70 m и иде обухватајући источну ивицу парцеле 16242, те се поново ломи према западу под углом од 270° и пружа се у дужини од 430 m јужним ивицама следећих парцела: 16242, 16241, 16240, 16238, 16239, 16238 и 16243 респективно. У тој тачки се граница ломи под углом од 252° и иде правцем северсеверозапад у дужини од 150 m, ломи се према јужној тачки парцеле 16262 под углом од 165° и наставља правцем северозапад, у дужини од 190 m пресецајући парцелу 16243. Граница и даље има праволинијски правац, пресеца пут (парцела 24195), и иде југозападном ивицом парцеле 16262 све до њене западне тачке, односно до железничке пруге Београд - Кикинда.

У западној тачки парцеле 16262 се граница ломи под углом од 270° и праволинијски иде дуж железничке пруге Београд - Кикинда, у дужини од 2400 m, обухватајући северозападне ивице следећих парцела: 16262 - 16245, 21192, 14420, 23597, 14419 респективно, све до крајње северне тачке парцеле 14419, што је уједно и почетна тачка описа граница.

Границе подцелина у оквиру посебне намене простора (режими заштите у оквиру заштићеног подручја)

На подручју Резервата, укупне површине од 976,4489 ha успостављени су следећи режими, као предеоне подцелине:
- режим заштите I степена површине 217,1367 ha;
- режим заштите II степена површине 220,0667 ha;
- режим заштите III степена површине 539,2455 ha, који обухвата остали део заштићеног добра.

Граница подручја I степена заштите

Граница подручја I степена заштите обухвата средишњи део „Великог копова" ($1_А$) и „Мало копово" (1б).
$1_А$: Ово подручје I степена заштите обухвата саму бару „Слано копово" са парцелама: 14642, 14645, 14640, 14637, 14633, 14630, 14628 и приобалне тршћаке: 14644, 14647, 14648, 14649.
$1_Б$: Подручје „Малог копова" које има I степен заштите обухвата следеће парцеле: 14469, 14470, 14467, 14463, 14464.

Граница подручја II степена заштите

Граница подручја II степена заштите обухвата северни део „Великог копова" са пашњацима и трстиком ($П_А$), средишњи ливадски део између копова, као и пашњаке јужног дела „Великог копова" ($11_Б$).
1а: Подручје обухвата парцеле: 14651, 14652, 14472, 24245, као и западни део пута 24226 у дужини од 720 m.
1б: Подручје обухвата парцеле: 14516, 14517, 14520, 14519, 14522, 14524, 14523, 14525, 14527, 14530, 14529, 14533, 14534, 14646, 14641, 14635, 14636, 14632, 14631, 14625, 14629, 14634, 14638, 14639, 14643/2, 14643/1, као и делова путева (парцела 24226 у дужини од 1020 m и парцела 24227 у дужини од 950 m).

Граница подручја III степена заштите

Границу подручја III степена заштите чине углавном пољопривредне површине, и то: на северном делу између копова ($Ш_А$), на јужном делу такође између копова ($Ш_Б$), те на источном ободу на потесу Ђерам ($Ш_Ц$) и на северозападном ободу на потесу Велики песак и Велико копово ($Ш_Д$).
$111_А$: Почетна тачка овог дела подручја III степена заштите почиње на северном делу потеса између копова, тј. на раскрсници пољских путева: 24244 и 24227. Из те тачке граница се лучно спушта према југоистоку обухватајући пољски пут 24227 у дужини од 2120 m, до југоисточне тачке парцеле 14521.
У тој тачки граница скреће према југозападу под углом од 285° те иде кривудавом линијом пратећи јужну и западну ивицу парцеле 14521, затим југозападне ивице парцела 14518 и 14515 до југозападне тачке парцеле 14515, односно до пољског пута 24226. У тој тачки граница се ломи према северозападу под углом

од 265°, те се креће обухватајући пољски пут 24226 у дужини од 1700 m, све до раскрснице путева 24226 и 24244, односно до западне тачке парцеле 14473. У тој тачки граница се ломи према североистоку под углом од 280° и долази до почетне тачке северозападном ивицом парцеле 14473 и 24227 у дужини од 60 m.

$111_{Б}$: Граница полази из тачке која се налази на западној ивици пољског пута 24226 у висини западног угла парцеле 14528 и креће се према североистоку обухватајући северне ивице следећих парцела: 14528, 14526, 14528, 14531, 14532, 14535, 14536 респективно до северног угла парцеле 14536.

Истим смером граница пресеца пут 24227, те се ломи под углом од 270° према југоистоку и обухватајући поменути пољски пут (24227) правцем југоисток се спушта у дужини од 1500 m до раскрснице поменутог пољског пута са регионалним путем Нови Бечеј - Башаид. У тој тачки се граница ломи под углом од 270° и креће се према југозападу дуж регионалног пута јужним ивицама следећих парцела: 24227, 14588, 24228, 14589, 24226. Ту се граница ломи под углом од 260°, те обухватајући пољски пут (парцела 24226) кривудавом линијом иде према северозападу у дужини од 1800 m, до почетне тачке.

$111_{Ц}$: Почетна тачка се налази на северном делу потеса Између копова на раскрсници путева 24151 и 24195. Из те тачке граница се спушта правцем југоисток у дужини од 900 m пратећи северну ивицу парцеле 24195 (пољски пут). Затим се граница ломи под углом од 107° према североистоку, прати северозападну ивицу парцеле 14428 у дужини од 140 m све до њене северне тачке. У тој тачки се граница ломи под углом од 270° и праволинијски спушта се према југоистоку у дужини од 2470 m пратећи североисточне ивице парцела: 14428, 14429, 14430, 14433, 14434, 14435, 24157, 14436 - 14462, те пресеца пут 24194 до северне тачке парцеле 13542. У тој тачки се граница ломи под углом од 187° према југојугоистоку и спушта се праволинијски до источне тачке парцеле 13504, обухватајући североисточне ивице парцела 13542 - 13504 респективно. У источној тачки парцеле 13504 се граница ломи под углом од 276° према југозападу и пратећи северну ивицу регионалног пута Нови Бечеј - Башаид у дужини од 470 m обухвата југоисточну ивицу парцеле 13504. У тој тачки се граница ломи под углом од 260°, те обухватајући пољски пут (парцела 24195) лучном линијом иде према северозападу у дужини од 4600 m, до почетне тачке.

$111_{Д}$: Почетна тачка границе је на северној тачки природног добра, код раскрснице магистралног пута Нови Бечеј - Кикинда и прилазног пута пољопривредног добра, односно у северној тачки катастарске парцеле 14419 КО Нови Бечеј. Из почетне тачке граница се спушта према југоистоку североисточном ивицом парцеле 14419 у дужини од 370 m, североисточном ивицом парцеле 14421 у дужини од 500 m. У тој тачки се граница ломи према југозападу под углом од 300° и обухватајући пољски пут (парцела 24195) креће се кривудаво лучно према југозападу у дужини од 2020 m до раскрснице са пољским путем (парцела 24196). У тој тачки се граница ломи под правим углом према југоистоку и обухватајући пут 24196 спушта се у дужини од 360 m према југоистоку до југозападне тачке парцеле 14651. Граница се ломи под правим углом према североистоку и пратећи јужну ивицу парцеле 14651 се креће кривудавом линијом у дужини од 1400 m до западне линије парцеле 14644. Граница даље наставља западном линијом парцеле 14644 према југоистоку у дужини од 2300 m до северне тачке парцеле 24216 (пољски пут). Граница наставља истим правцем и обухватајући пољски пут у дужини од 1600 m спушта се до њене јужне тачке, односно до раскрснице са регионалним путем Нови Бечеј - Башаид.

У тој тачки се граница ломи под углом од 290° према западу и пратећи северну ивицу регионалног пута Нови Бечеј - Башаид у дужини од 650 m обухвата југоисточне ивице парцела 14653 до 14667 респективно све до југозападне тачке парцеле 14667.

У југозападној тачки парцеле 14667 се граница ломи под углом од 270° према северсеверозападу и пратећи југозападну ивицу поменуте парцеле иде у дужини од 290 m, пресеца пољски пут (парцела 24219) до јужне ивице парцеле 15471 где се ломи под углом од 95° према југозападу и прати јужну ивицу парцеле 15471 у дужини од 70 m, све до њене југозападне тачке.

У тој тачки се граница ломи под углом од 268° према северсеверозападу те се даље креће праволинијски у дужини од 1250 m пратећи југозападне ивице следећих парцела: 15471 - 15483, 15486 - 15490, 15493 - 15499, 15502, 15504, 15506, 15511, 15512, 15516 - 15519, 15521 - 15526, 15529, 15533 - 15541. У северозападној тачки парцеле 15541 граница се ломи под углом од 273° према североистоку и креће се у дужини од 150 m северном ивицом поменуте парцеле. Затим се граница ломи под углом од 98° према северу, пресеца пут (парцела 24246), те се креће западном ивицом парцела: 15559, 15561/1 и 15563 у дужини од 250 m, где обухватајући северозападни угао парцела 15563, ломи се под углом од 267° и креће се према истоку у дужини од 60 m. У тој тачки се граница ломи под правим углом према северу, пресеца пут (парцела 24213) и кривудавом линијом у дужини од 1960 m се креће општим смером према северсеверозападу обухватајући западне ивице следећих парцела: 15565, 15567, 15569, 15570,15572 - 15576,15578,15583,15584, 15586,15587,15589, 15591 - 15593,15595 - 15597, 15602, 15605, 15606, 15608 - 15611, 15613/1, 15616, 15619 - 15621.

Затим, граница наставља даље западним смером у дужини од 1350 m пратећи јужне ивице следећих

парцела: 15623/1, 15625, 15632, 15633, 15635, 15637, 15639, 15643, 15645 - 15647, 15649, 15650, 15653 - 15655, 15657, 15661, 15663, 15664, 15665/1, 15666/1, 15668/1, 15669, 15670, 16272, 16275. Затим се граница ломи под правим углом према југу у дужини од 70 m и иде обухватајући источну ивицу парцеле 16242, те се поново ломи према западу под углом од 270° и пружа се у дужини од 430 m јужним ивицама следећих парцела: 16242, 16241, 16240, 16238, 16239, 16238 и 16243 респективно. У тој тачки се граница ломи под углом од 252° и иде правцем северсеверозапад у дужини од 150 m, те се ломи према јужној тачки парцеле 16262 под углом од 165° и наставља правцем северозапад, у дужини од 190 m пресецајући парцелу 16243. Граница наставља истим праволинијским правцем, пресеца пут (парцела 24195) и иде југозападном ивицом парцеле 16262 све до њене западне тачке, односно до железничке пруге Београд - Кикинда.

У западној тачки парцеле 16262 се граница ломи под углом од 270° и праволинијски иде дуж железничке пруге Београд - Кикинда, у дужини од 2400 m, обухватајући северозападне ивице следећих парцела: 16262 - 16245, 21192, 14420, 23597, 14419 респективно, све до крајње северне тачке парцеле 14419, што је уједно и почетна тачка описа граница.

1.2.2. Границе предеоне целине слатинских и водених станишта строго заштићених врста у окружењу

Границе предеоне целине слатинастих и водених станишта са својим ознакама су преузете из услова добијених од стране Завода за заштиту природе: НБЦ03а, НБЦ036, НБЦ04, НБЦ07, НБЦ15, НБЦ16, НБЦ17 и НБЦ19.

НБЦ03а - се налази у источном делу обухвата Просторног плана у потесу Велика шума, Девесиље и Бечејски виногради (КО Нови Бечеј), са источне стране ограничено Кикиндским каналом, а са јужне стране државним путем II реда, бр.117.

НБЦ036 - се налази у источном делу обухвата Просторног плана у потесу Ливаде и између копова (КО Нови Бечеј) и Селиште (КО Кумане), са северне стране државним путем II реда, бр.117, са источне стране Кикиндским каналом а са јужне стране каналом Нови Бечеј - Банатска Паланка.

НБЦ04 - се налази у североисточном делу обухвата Просторног плана у потесу Пактов (КО Нови Бечеј.)

НБЦ07 - се налази у јужном делу обухвата Просторног плана у потесу Гаревац (КО Нови Бечеј) северно од канала Нови Бечеј - Банатска Паланка.

НБЦ15 - се налази у западном делу обухвата Просторног плана у потесу Велико Копово (КО Нови Бечеј), источно од грађевинског подручја насеља Нови Бечеј.

НБЦ16 - се налази у северозападном делу обухвата Просторног плана у потес Горњи Шимуђ (КО Нови Бечеј).

НБЦ17 - се налази у западном делу обухвата Просторног плана у потесу Врањак (КО Нови Бечеј).

НБЦ19 - се налази у западном делу обухвата Просторног плана у потесу Врањак (КО Нови Бечеј) око канала Бегеј.

Табела 2. Списак површина слатинастих и водених станишта

Редни број	Ознака станишта	Површина (~ha)
1.	НБЦ03а	742,9641
2.	НБЦ036	786,2685
3.	НБЦ04(део)	155,9947
4.	НБЦ07	27,8791
5.	НБЦ15	65,2167
6.	НБЦ16	215,1508
7.	НБЦ17	153,6725
8.	НБЦ19	38,2190
Укупно		2185,3654

1.2.3. Границе предеоне целине еколошких коридора

У подручју посебне намене налази се предеона целина еколошких коридора од регионалног и локалног карактера, приближне површине од око 259,50 ha.

Регионални еколошки коридор представљају:
- Кикиндски канал, парцеле 23516 (КО Нови Бечеј) и 8121 (КО Кумане);
- канал Нови Бечеј - Банатска Паланка, парцеле 8l20 (КО Кумане) и 23515 (КО Нови Бечеј).

Локални еколошки коридор представљају:
- канали, парцеле 23531/1, 23597, 23557, 23620 (канал Бегеј), 23627, 23569 и 23559;
- парцеле 23531/2, 23531/3, 18178, 18191, 18192, 18250 и 18219.

Површина заштитне зоне регионалних еколошких коридора износи 500 m од осе коридора.
Укупна површина подручја посебне намене износи око 3421 ha.

Слика 1. Специјални резерват природе „Слано копово"

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

При изради Просторног плана уважене су обавезе, услови и смернице из:
- Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС", број 88/11);
- Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ", број 22/11);
- Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ", број 14/15).

2.1. ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОДИНЕ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС", БРОЈ 88/11)

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији.

Према ППРС, кључни приоритети, надлежности и циљеви просторног развоја Републике Србије су:
Основни циљеви заштите и одрживог коришћења природног наслеђа су: очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање националног са међународним системом заштите природе.

Концепција развоја заштите биодиверзитета ће се заснивати на:
- Заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- Заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- Успостављање Пан-европске еколошке мреже Natura 2000;
- Идентификацији станишта међународног значаја.

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Концепција заштите, уређења и развоја предела подразумева различите приступе обезбеђивања квалитета предела, који се утврђују Студијом о пределима Србије, а у односу на циљеве просторног развоја појединих делова Србије, и то:
- Развој усклађен са специфичним развојним и регионалним карактером предела и физичком структуром насеља на целој територији;
- Промоција, заштита и одрживо коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору (локалне, регионалне, државне еколошке и културне мреже);
- Јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја) и/или представљају део интернационалних мрежа;
- Санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана па је могућа рестаурација или креирање нових вредности;
- Минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у просторима са развојним приоритетом.

Одрживо ловно газдовање подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких, економских, и социјалних функција ловства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Привредни развој

Пољопривреда

Подручје обухвата Просторног плана припада региону I, који обухвата руралне општине у Војводини и већи део Мачве. Има повољне земљишне и климатске услове, претежно задовољавајући демографски потенцијал, капитално-интензивну пољопривредну производњу, добру инфраструктуру и повезаност са прерађивачком индустријом.

Уже посматрано подручје у обухвату Плана налази се у Средњебанатској области што даје смернице за приоритетне правце просторне оријентације пољопривредне производње.

Средњебанатска област у целости је у равничарском подручју и због тога се као водећа грана тржишне производње у области пољопривреде јавља ратарство и повртарство, а комплементарна производња -

мешовито сточарство. На ужим локалитетима као уже усмерење јавља се рибарство и производња лековитог биља.

Туризам

Подручје третирано Просторним планом се налази у оквиру издвојеног туристичког кластера АП Војводина. Са аспекта развоја туризма на датом простору, основни циљ је остваривање концепта одрживог развоја туризма.

У односу на издвојене примарне туристичке дестинације, простор обухваћен Просторним планом, припада дестинацији са мањим учешћем целогодишње понуде (Доње Потисје). Од значаја за развој туризма је издвојен пловни touring туристички правац, међународног значаја - река Тиса, као и канал ДТД у функцији развоја наутичког туризма. Од заступљених облика туризма и њихових активности на простору Резервата су едукативни и научни туризам.

Инфраструктура

У области саобраћајне инфраструктуре, Просторни план Републике Србије је утврдио саобраћајне капацитете, који се односе на простор у обухвату Плана.

У оквиру концепта путног (друмског) саобраћаја планиране су одређене активности на следећим путним правцима:
- Државни пут I реда бр. 3[38];
  деоница: од ДП I бр. 7 - Шајкаш - Вилово - Тител - Ковачица - Селеуш активности на путном правцу Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Врбас (веза са коридором Х6) - Кикинда (веза са Румунијом) (Р-101, М-3);
- Државни пут II реда бр. 114[1]
  Сента - Ада - Мол- Бечеј - Жабаљ - Шајкаш - Е-75 (петља Ковиљ).

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина уз сагласност надлежних републичких институција.

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, која подразумева скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута.
Активности на одређеном путном правцу, подразумевају скуп различитих планских и пројектних решења и извођења грађевинских радова на рехабилитацији и реконструкцији, доградњи и изградњи, на појединим деоницама утврђеног путног правца (или на целокупној дужини).

У оквиру концепта развоја железничке мреже Србије на подручју обухвата Плана егзистираће регионална железничка пруга бр. 2:
- Панчево главна станица - Зрењанин - Кикинда - државна граница - (Jimbolia).

Регионалне пруге повезују регионе са магистралном мрежом и имају велики значај у интеграцији железнице у регионални развој земље. Планира се ревитализација и модернизација (респективно електрификација) постојећих једноколосечних пруга.

Концептом ваздушног саобраћаја у оквиру гравитационог подручја овог простора егзистираће аеродром у Новом Саду (Ченеј), док ће и даље основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део Војводине бити аеродром „Никола Тесла"у Београду.

Основни циљ водопривреде је оптимизација система водопривредне инфраструктуре и усклађивање развоја водопривредних система са циљевима очувања животне средине и других корисника простора. Овај циљ подразумева: рационализацију коришћења вода и смањење специфичне потрошње у свим видовима потрошње; заустављање раста штета од поплава обуздавањем грађења у плавним зонама; и заштиту вода на нивоу речних система комбинацијом технолошких, водопривредних и организационо-економских мера.

Водопривредна инфраструктура. Дугорочна стратегија водоснабдевања у Војводини се заснива на

38 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: ДП бр.3 је ДП II реда бр.104, ДП бр.114 није више ДП

формирању више регионалних система за водоснабдевање који се ослањају на акумулационе просторе површинских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снабдевати највећи број насеља, као и они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

Простор обухваћен овим Просторним планом припада Бачком регионалном систему (изворише: алувиони и воде Дунава; насеља и општине које снабдева: Апатин, Сомбор, Оџаци, Бач, Кула, Мали Иђош, Бачка Топола, Врбас, Бечеј, Нови Бечеј).

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акумулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање. Општина Нови Бечеј припада Банатском речном систему (кључне постојеће акумулације и објекти: Банатски ХС ДТД, брана на Тиси, регулације; кључне нове акумулације и објекти: повећање проточности, МХЕ уз уставе, регулације, ППОВ).

У речним системима реализују се објекти и мере који обезбеђују њихово вишенаменско деловање.

Минералне сировине

Основни циљ је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Да би се то постигло, треба утврдити следеће оперативне циљеве:
- Подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;
- Спречавање непланског коришћења минералних сировина (нпр. песак и шљунак) и подземних вода.

Енергетска инфраструктура

Основни циљ развоја енергетске инфраструктуре је активно учешће Републике Србије у планирању и изградњи стратешке-регионалне и паневропске енергетске инфраструктуре за пренос електричне енергије и транспорт нафте и гаса из нових извора снабдевања, а све у циљу поузданог и сигурног снабдевања потрошача у Републици Србији.

Оперативни циљеви су:
- Континуитет технолошке модернизације и ревитализације постојећих енергетских инфраструктурних система;
- Изградња нових нафтовода и продуктовода за диверсификацију извора снабдевања/правца транспорта рафинерија и складишта;
- Изградња нових магистралних система снабдевања/транспорта гаса, укључујући и изградњу складишта природног гаса и станица компримованог гаса за моторна возила;
- Изградња разводне/дистрибутивне мреже природног гаса.

Електроенергетска инфраструктура

Општи циљ развоја електроенергетске инфраструктуре је њихова синхронизација са свим активностима на овом подручју и обезбеђење најповољнијих услова за заштиту животне средине и очување природних вредности.

Електронска комуникациона инфраструктура

Развој електронских комуникација, подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима.

Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се на:
- Очувању природних вредности, што подразумева квалитетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета);
- Заштити природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним подручјима;
- Планирању на основама одрживог развоја односно рационалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважавајући „еколошки" капацитет простора, уз повећано коришћење обновљивих извора енергије;
- Процени утицаја планова, програма, објеката и активности на животну средину, као основу за планирање мера заштите. Интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње, кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте).

Према ППРС, односно предвиђеном стању квалитета животне средине и мерама заштите животне средине, које је потребно предузимати у односу на степен загађености, Резерват припада подручју веома квалитетне животне средине, а у осталом делу обухвата Плана налази се подручје угрожене животне средине (к.о. Нови Бечеј). За сваку категорију су предвиђене мере за спречавање деградације и унапређење постојећег стања, с циљем очувања природних вредности.

Заштита и одрживо коришћење културног наслеђа

Република Србија има разноврсну топологију и сложену историју, што као резултат даје богато и вредно културно наслеђе. Главна подручја кретања људи и развоја културе од праисторије не подударају се у потпуности са регионима и границама општина, које су данас дефинисане, већ прате природне условљености.

Основни циљ заштите и одрживог коришћења културног наслеђа је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите.

Простор који је у обухвату Плана припада Банатском културном подручју.

Неки од оперативних циљева које држава треба да оствари у области заштите и очувања културног наслеђа су:
- Дефинисање инструмената којима ће се унапредити ефикасност рада службе заштите и обезбедити органско повезивање са свим областима планирања;
- Потпуно повезивање и усаглашавање политике заштите, уређења и коришћења културног и природног наслеђа;
- Заштити природног и културног наслеђа придружује се нематеријално наслеђе, као интегрални део градитељског наслеђа и природног амбијента.

Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране земље је стварање просторних услова који ће у потпуности одговарати потребама савременог система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожавања безбедности, обезбеђење просторних услова за несметано функционисање војних комплекса и објеката од посебног значаја за одбрану земље, смањење негативних утицаја војних комплекса на животну средину и простор за посебне намене и стварање услова за цивилну заштиту становништва, материјалних и природних ресурса у случају природних непогода и техничко-технолошких удеса.

2.2. РЕГИОНАЛНИ ПРОСТОРНИ ПЛАН АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ („СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АПВ", БРОЈ 22/11);

Оквир просторног развоја АП Војводине до 2020. године утврђен је Регионалним просторним планом АП Војводине (у даљем тексту: РПП АПВ). За потребе израде овог Просторног плана посебно се издвајају следеће одредбе:
- Основни циљ заштите природних добара и биодиверзитета подразумева њихову заштиту и унапређење.

У заштићеним подручјима на простору обухвата Просторног плана нису дозвољене активности и радње, којима се угрожава изворност биљног и животињског света, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и пејзажне вредности, осим радњи којима се одржава или успоставља природна равнотежа и остварују функције природног добра, сагласно утврђеном режиму заштите и његовом значају.

Предстојећим процесом валоризације станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, утврдиће се на којим стаништима постоје услови за трајно очување природних вредности, а за које постоје други приоритети одрживог развоја.

Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже, биће предложени за европску еколошку мрежу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије Европској унији.

У деловима простора еколошки и међународно значајних подручја за очување биолошке разноврсности који се налазе у заштићеним подручјима и њиховим заштитним зонама, спроводе се мере заштите заштићених подручја наведених у актима о заштити. На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, спроводе се мере заштите станишта заштићених и строго заштићених врста. У простору еколошких коридора могу се планирати садржаји и активности у складу са мерама заштите еколошких коридора. Потребно је прибавити посебне услове заштите природе приликом укрупњавања пољопривредног земљишта, планирања подизања пољозаштитних појасева око насељених места и пројектовања зелених појасева уз постојеће и планиране саобраћајнице на простору Просторног плана.
Приоритети заштите природних добара и биодиверзитета на простору обухвата Плана до 2015. године су: израда урбанистичких планова за локалитете у заштићеним подручјима на којима је регистрована или планирана изградња већег обима и заснивање информационог система о заштићеним подручјима и биодиверзитету.

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности.

Природне пределе у заштићеним подручјима планским решењима и плановима управљања заштитити: обезбедити заштиту структуре предела и несметано

функционисање природних процеса; обезбедити заштиту биодиверзитета и очување и успостављање еколошких мрежа; санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите; обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности предела.

Развој руралних предела засновати на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела, а урбаних предела који су изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља.

Приоритети заштите и уређења предела на простору обухвата Просторног плана до 2015. године су подручја посебних природних и културних вредности, угрожени и деградирани простори у којима је потребно спроводити мере санације као и простори под посебним притиском развоја (простори уз саобраћајне коридоре).

Ловно газдовање

Одрживо ловно газдовање подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност.

Пољопривреда

Генерално, са 0,88 ha пољопривредног земљишта по становнику, односно 0,78 ha ораничне површине врхунског бонитета и релативно повољним климатским условима, који обезбеђују довољне количине светлости, топлоте и влаге за гајење и остваривање високих приноса разноврсних пољопривредних култура, АП Војводина има велике, и до сада у недовољној мери искоришћене, могућности за управљање земљиштем на принципима одрживог развоја.

Имајући у виду да пољопривредно газдинство у АП Војводини просечно располаже са 3,59 ha обрадивог земљишта и да сваки посед у просеку има 3 одвојене парцеле, може се закључити да АП Војводина има неповољну поседовну структуру. На тој основи утврђују се следећи оперативни циљеви:

- Унапредити продуктивност примарне пољопривредне производње, промовисањем технолошког прогреса и оптимизирањем односа између земљишта, материјалних улагања и људског рада;
- Повећати економски допринос примарне пољопривредне производње регионалном развоју, подршком подизању одговарајућих прерађивачких капацитета у руралним областима;
- Обезбедити подршку пословном организовању пољопривредних газдинстава и других актера руралне економије ради обезбеђења задовољавајућих доходака и приноса на средства уложена у развој пољопривредно-прехрамбене производње и друге економске активности на селу;
- Повећати допринос пољопривреде задовољавању специфичних потреба локалних заједница у области заштите животне средине, развоја руралног туризма, производње обновљивих извора енергије и очувања свеукупних природних и створених вредности простора.

У погледу развоја туризма односно издвојених туристичких дестинација, према РПП АПВ, подручје третирано Просторним планом се налази на простору туристичке дестинације Доње Потисје (Тиса, канал ДТД, СРП Стари Бегеј-Царска бара, СРП Слано копово, ПП Јегричка, рибњаци, Бечеј, Бисерно острво и сл.).

У том контексту од значаја су пловни-водни путеви река Тиса и пловни канал ХС ДТД, природни потенцијали за афирмисање екотуризма (посматрање птица, едукативни и рекреативни туризам), ловни туризам (као кључни туристички производ) и рурални туризам (сеоски туризам).

Реализујући принципе из ППРС-а, Регионални просторни план АП Војводине је утврдио концепцију развоја саобраћајне инфраструктуре кроз успостављање - системско формирање (путна мрежа државних путева II реда, регионалне и локалне пруге, национални пловни путеви, луке и објекти, регионални аеродром) интегрисаног саобраћајног система који ће имати основну улогу међуопштинског, регионалног и субрегионалног повезивања, као трансграничну сарадњу региона са обе стране границе. Развој регионалне саобраћајне мреже има и значајну улогу у употпуњавању основне мреже државних путева I реда и аутопутева.

Осим планских активности које су дате и у ППРС-е (рехабилитација и изградња деоница државног пута I реда Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Врбас (веза са коридором Хб) - Сента - Кикинда (веза са Румунијом), предвиђена је и реконструкција-рехабилитација на изграђеним деловима путне мреже вишег нивоа.

У РПП АП Војводине, дефинисана је национална бициклистичка стаза (мрежа бициклистичких рута, уз канале ОКМ ХС ДТД). За развој бициклистичког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама као што су специјални резервати природе.

Водни саобраћај је присутан на унутрашњем пловном путу канала ОКМ ХС ДТД, Банатска Паланка - Нови Бечеј и Кикиндском каналу. Поред овога треба радити на развоју наутичког туризма у Републици Србији како на каналима ДТД тако и на међународним пловним путевима, планирањем марина и наутичко туристичких центара.

У оквиру развоја железничког саобраћаја планира се реконструкција, модернизација, регионалног пружног правца Панчево главна станица - Зрењанин - Кикинда - државна граница - (Jimbolia).

Водопривредна инфраструктура

Општи циљ: уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода.

Оперативни циљеви: усаглашавање и хармонизација законских и институционалних основа у свим областима водопривреде са захтевима директива ЕУ о водама, спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима, ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина, изградња и ревитализација регионалних система (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје, доградња, реконструкција и ревитализација хидросистема ДТД, изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода, одбрана од поплава.

Водни ресурси

Основни циљ: одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите.
Оперативни циљеви: успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине, рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, успостављање економске цене воде, смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења, рециркулација коришћених вода, унапређење система заштите од спољних вода (поплава).

У области енергетике посебан приоритет представља повећање коришћења природног гаса и обновљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија и уређаја и опреме за коришћење енергије.

Електроенергетска инфраструктура

Развој дистрибутивне мреже одвијаће се у складу са Стратегијом развоја енергетике до 2015. год, Програмом остваривања Стратегије и Средњорочним плановима надлежног оператора дистрибутивног система електричне енергије ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије „Електровојводина".

Минералне сировине

Коришћење геолошких ресурса АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина, чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја, који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима, који су значајно присутни у Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара.

Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ресурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Енергетска ефикасност

Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије.

Изградњом нових енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

Електронска комуникациона мрежа ће се у односу на постављене циљеве развијати равномерно на целом подручју, а у складу са новим технологијама. Као медиј преноса користиће се оптички каблови, где

год је то могуће и обезбедити капацитети у складу са потребама.

Основни циљ заштите животне средине је снажна афирмација концепта заштите и унапређења животне средине као основе уравнотеженог развоја и уређења АП Војводине. У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа: одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности (заштићена природна добра), смањење нивоа загађења животне средине, санација најугроженијих подручја, успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара, који карактеришу квалитет животне средине.

Предвидети заштиту, обнову и санацију заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже. Мере и активности у делу заштите животне средине, дефинисане РПП АПВ, спроводе се према просторној диференцијацији животне средине.

Поред уважавања еколошког капацитета простора, неопходно је адекватно управљати заштићеним природним добрима (у складу са уредбама, које су донете за наведена природна добра), у циљу очувања и заштите природних вредности и непокретних културних добара.
У области управљања отпадом дефинисана је неопходност удруживања општина, у складу са одредбама Стратегије управљања отпадом и ППРС, ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом.

Процене утицаја планова и програма на животну средину представљају значајан основ за планирање мера заштите животне средине. Кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте) вршиће се интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње.

Заштита, уређење и унапређење културних добара мора се посматрати у оквиру развоја целокупне области културног наслеђа, која представља развојни ресурс, који је потребно заштитити, уредити и користити на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета, у складу са европским стандардима заштите.

Један од основних елемената приликом планирања заштите, уређења и унапређења културног наслеђа је валоризација културног наслеђа, као једна од основа за интервенције у простору, поштовање постојећих и иницирање израде нових студија заштите.

Простор обухвата Плана припада банатском културном подручју (које се може поделити на ужа подручја, као што је подручје уз реку Тису), а део територије (шири потез уз реку Тису) припада међународној културној стази.

Основу планирања и уређења простора за потребе одбране земље чини укупна постојећа инфраструктура, оптимално прилагођена за извршавање додељених мисија и задатака Војске и других снага одбране. У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране, подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извршење одбране. Циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране је стварање просторних услова који у потпуности одговара потребама савременог система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожавања безбедности, обезбеђења просторних услова за несметано функционисање војних комплекса, простора и објеката од посебног значаја за одбрану земље и стварање услова за цивилну заштиту становништва, материјалних и природних ресурса у случају природних непогода и техничко-технолошких удеса. Зоне просторне заштите око војних комплекса, условљене су наменом истих и прописују се, у циљу обезбеђења услова за несметано функционисање војних комплекса, безбедности околине од активности у војним комплексима и последица могућих акцидената, и у циљу заштите и безбедности становништва, материјалних, културних добара и заштите животне средине.

2.3. ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОГ ЕКОЛОШКОГ КОРИДОРА ТИСЕ

Заштита предела

Релативно хетероген предео Еколошког коридора Тисе (по диверзитету предеоних елемената) има и

регионални значај утолико што захтева повезивање и уређење у координацији са осталим регионима са којима се граничи и који имају сличне предеоне елементе. Ово ће свакако захтевати додатна истраживања уз регионалну и међуграничну сарадњу локалних самоуправа у окружењу ради прецизније карактеризације предела.

Схватајући дефинисање јединственог предеоног обрасца као ресурса за развој, ово подручје са свим предеоним елементима има све предиспозиције за развој туризма и рекреације на нивоу ширем од локалног.
Осовину регионалног повезивања, поред самог пловног пута реке Тисе чини и регионални пут Кањижа, Сента, Ада, Бечеј, Чуруг, Жабаљ, Тител. У ширем смислу овај пут има наставак преко Новог Сада и Сремских Карловаца у правцу Београда и на тај начин, повезујући карактеристичне тачке историје и културе, може бити и један од осовина за развој организованог туризма на регионалној основи. За ово је неопходан одговарајући облик институционалне сарадње на интеррегионалном нивоу. У том погледу оваква туристичка рута би могла постати и део неке од Европских културних рута.

Еколошки коридор Тисе, заједно са предеоним елементима заштићених природних и културних добара у границама овог Просторног плана, постају конкурентни у ширем регионалном оквиру за развој специфичних облика туризма. И ово такође захтева одговарајући облик сарадње локалних самоуправа уз Тису, око повезивања туристичке понуде и програма, између осталог и кроз јединствену интерпретацију предела.

2.4. ОПШТИНСКЕ СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија одрживог развоја општине Нови Бечеј 2014-2020. настала је разрадом методологије на програму Exchange 2, подржаном од стране Европске уније - Заједничка подршка локалним самоуправама у циљу методолошке стандардизације процеса стратешког планирања за потребе Сталне конференције градова и општина и локалних самоуправа у Србији, као и са елементима Методологије израде стратешког плана локалног економског развоја АП Војводине.

Временски оквир за имплементацију Стратегије је 2014 - 2020. година док је акциони план Стратегије рађен углавном до 2017. године. Приоритети су: Инфраструктура, Туризам, Образовање, Здравствена и социјална заштита, Спорт и култура, Индустрија, МСП, Пољопривреда и Заштита животне средине. Овим документом дато је 27 индикатора, и то економског развоја, квалитета живота, животне средине и инфраструктуре. Визија развоја општине Нови Бечеј, до 2020. године: ''Општина Нови Бечеј је вишенационална и толерантна средина препознатљива по својим туристичким садржајима и квалитетној домаћој трпези, која има базу у развијеној пољопривредној производњи и прерађивачкој индустрији, као и у еколошки очуваној природној средини''. Акциони план обухвата: 4 приоритета, 10 стратешких циљева, 26 програма, и 107 идентификованих пројеката. Један од пројеката јесте и развој и унапређење еко туризма Резервата.

Стратегија развоја туризма општине Нови Бечеј (2009. године) третира и подручје обухвата Плана и даје смернице могућих праваца туристичког активирања. Овим документом урађена је туристичка валоризација општине Нови Бечеј, а Планом управљања СРП Слано копово дати су основни инструменти за његово реализовање, кроз акционе планове.

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

Сагледавање постојећег стања природних и створених вредности, кроз Концепт Просторног плана у оквиру граница обухвата, пружио је детаљну слику о посматраном простору и омогућио да се у потпуности сагледају сви утицаји на заштићена подручја и просторне целине од значаја за очувања биолошке разноврсности. Овакав приступ је омогућио да се у оквиру граница обухвата Просторног плана дефинише посебна намена простора, која због природних вредности захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите.

Скраћени приказ постојећег стања се односи на природне и створене вредности у оквиру посебне намене простора, потенцијале и ограничења, који су сумирани у оквиру SWOT анализе као позитивне и негативне стране свих параметара заштите и развоја посебне намене. У оквиру овог поглавља су анализиране само оне природне и створене вредности које су од утицаја на посебну намену простора.

3.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

3.1.1. Природни услови

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

Слано копово представља Тисин фосилни меандар, настао радом речне воде, што значи да припада групи речних или флувијалних језера. Један од доказа правца некадашњег тока Тисе је Бикова хумка и десетак других хумки у окружењу, јер су оне у прошлости пратиле ток реке. Водено окно Сланог копова се простире правцем југоисток- северозапад. При средњем нивоу воде, дугачко је 3 km.

Басен Сланог Копова заузима највећи део источног крака поменутог меандра, чији облик подсећа на потковицу са крацима окренутим ка југоистоку. Паралелно са Сланим Коповом, простире се Мало Копово или Пошташ Копово. За разлику од Сланог копова припада слатководном типу бара, који уз то нема сталну воду. Ова два копова су раздвојена нешто вишом лесном гредом.

Источна страна басена Сланог копова има благ нагиб. Насупрот томе, изнад западне обале диже се доста стрми одсек лесне терасе Баната, релативне висине до 6 m, на којој се у том делу простире рудина Велики песак са највишом тачком на Маслар хумки 86,8 метара апсолутне висине. Према северу и југу, на језерски басен се наставља суво или повремено плављено дно фосилног меандра. Истраживања су показала да је дно покривено глином и да има мали нагиб.

Хидролошке карактеристике

Језеро Слано или Велико копово, односно бара Слано копово налази се североисточно од Новог Бечеја од кога је ваздушном линијом удаљено око 5 km, а обухвата полулучну издужену депресију правца северозапад-југоисток, која је у ствари фосилни остатак реке Тисе. Овај геоморфолошки облик настао је радом речне воде, што значи да припада групи речних или флувијалних језера.

Басен Сланог копова заузима највећи део источног крака меандра. Паралелно са Сланим коповом са његове источне стране, простире се ужа депресија Мало копово или Пошташ копово. Оно је обрасло барском вегетацијом и за разлику од Сланог копова припада слатководном типу бара који уз то нема сталну воду. Ова два копова су раздвојена нешто вишом лесном гредом која се зове Између копова, а њихова међусобна удаљеност износи 350 до 900 метара.

Водено окно Сланог копова се простире правцем југоисток-северозапад и елипсоидног је облика. По дужој оси, при средњем нивоу воде, дугачко је 3 km, највећу ширину има у северозападном делу која износи око 625 m. Југоисточни део се завршава са једним сужењем, у виду језероузине, где ширина износи свега 50 m. Укупна дужина обалске линије језера износи око 7 km. Највеће дубине језера се налазе ближе северозападној обали. У доба просушивања се на том делу јављају три ореоле житког материјала у народу позната као „ока", а представљају места где фреатска вода избија на топографску површину.

Језеро се храни водом из три извора, атмосферским талогом, површинским притицањем воде и подземном водом, односно фреатском издани, а храњење се одвија и кроз напред наведена „ока".

Воду губи испаравањем, чији је највећи интензитет током лета, а обзиром да се у том делу године јавља минимум падавина, последица испаравања и дефицита падавина је негативан водни биланс језера.
Слано копово је раније имало више воде. Прокопавањем магистралног канала ДТД Нови Бечеј - Банатска Паланка на 2 km јужно и Кикиндског канала 4,5 km источно, Слано копово се нашло на њиховом сустицају, чиме је снижен ниво фреатске издани, због чега се храњење Сланог копова подземним водама нашло у дефициту.

Такође, сматра се да је смањење количине воде у Сланом копову сложен проблем, чија генеза није последица само поремећаја водног биланса, него и вишегодишње суме падавина у неколико узастопних сушних година.

У зависности од количине воде којом се храни и оне коју у исто време губи евапотранспирацијом, ниво језера је подложан колебањима, која у екстремним случајевима могу да буду и знатнија. То значи да у току године када је водни биланс позитиван, долази до појаве трансгресије језера, односно до позитивног померања обалске линије. Наведена колебања манифестују се на све димензије језера, дужину, ширину, дубину, дужину обалске линије и површину. Најизразитије померање обалске линије је на деловима према којима је Слано копово најплиће, а то је у правцу истока, југоистока и северозапада.

У зависности од обилности падавина и варирања нивоа подземних вода је и режим снабдевања Копова

водом. Одступање од уобичајеног водног режима је било изражено и у сушним периодима када је појачано испаравање довело до промене количине соли у води и у површинском слоју тла. Последица тога је заслањеност која по питању количине хлорида за 12 пута премашује максималну количину ових соли у површинским водама Војводине. Слано копово има воду изразито базичне реакције (pH се креће од 9,0 до 9,4). Дубина воде није изражена, просечно се креће око 70 cm, а на најдубљим местима је око 1 m, мада у највећем делу басена не прелази 20 cm. У условима ниских топографских положаја и климатских прилика са превагом испаравања над падавинама, јавља се изданско заслањивање и у таквим условима долази до скоро перманентног успона слане подземне воде према површини током лета, што има за последицу салинизацију јачег или слабијег интензитета. Услед наглог губљења воде земља пуца и дно Копова полако поприма несвакидашњи изглед.

Канал Банатска Паланка - Нови Бечеј има следеће водостаје:

- максимални	77,33	mAHB	
- минимални	74,00	mAHB	
- радни, најдужег трајања	74,50	mAHB-75,00	mAHB

Кикиндски канал има следеће водостаје:

- максимални	77,40	mAHB	
- минимални	74,00	mAHB	
- радни, најдужег трајања	74,50	mAHB-74,80	mAHB

Канали Банатска Паланка - Нови Бечеј и Кикиндски канал су пловни канали. Изнад акваторије канала пројектовани пловни габарит канала износи 6,0 m изнад максималног водостаја.

Због свега напред наведеног, изграђен је доводни канал до Малог копова кроз Поштину копов дужине 2.475 m, а вода се захвата из канала Банатска Паланка-Нови Бечеј пловном црпном станицом (потапајућом пумпом). Због повољне конфигурације терена, постигнуто је гравитационо снабдевање копова водом из поменутог канала, а пројектован је тако да не утиче штетно на водни режим површинских и подземних вода на сливном подручју и услове наводњавања. Ниво воде у каналу се одржава на коти 76,20 mAHB, што значи да је толики ниво и у депресији.

Климатске карактеристике

Анализа климатских елемената, извршена је на основу података добијених са најближе метеоролошке станице у Бечеју за временски период од 1986 - 2005. године.

Температура ваздуха - Просечна годишња температура за подручје Новог Бечеја износи 11,4^{0}C. Најхладнији месец је јануар са 0,0^{0}C, а најтоплији месец је јули, са просечном вредношћу од 22,3^{0}C.

Облачност - Најмања средња облачност забележена је у августу (36%), а највећа у децембру (74%).Средњи број ведрих дана највећи је у јулу, августу и септембру, а најмањи у новембру и децембру.

Падавине - Просечна вредност излучених падавина износи 571,2 mm, са најнижим вредностима у фебруару 25,4 mm и марту 29,1 mm, док је највише падавина забележено током јуна 79,2 mm, јула 65,6 mm и августа 54,2 mm. У облику снега, падавине се излучују у периоду од новембра до априла.

Инсолација - Просечна осунчаност износи 2150,6 часова. Месеци са преко 200 сати осунчаности су пролећни и летњи месеци (од маја до септембра). Највећу вредност инсолације има јул са 299,8 часова.

Честина и брзина ветрова - Најучесталији ветар је југоисточни - 178,9‰, просечне брзине 2,9 m/s, а затим западни - 131,5%, просечне брзине од 2,2 m/s. Ветрови са већом учесталошћу су још југозападни - 129,2%, са брзином 2,3 m/s и северозападни - 117,1%, са брзином 1,9 m/s. Најмању честину има јужни ветар, док је учесталост дана без ветра свега 92,5%.

Сеизмичке карактеристике

Према карти макросеизмичке рејонизације, издатој од стране Сеизмиолошког завода Србије у Београду 1987. године, подручје општине Нови Бечеј се налази у зони од 7^0 и 8^{0}MCS, за повратни период од 100 и 200 година. Појава земљотреса јачине 7^0 и 8^{0}MCS могућа је на ужем простору уз реку Тису. Потреси датог интензитета налазе се у границама нижих активних и пасивних мера заштите. Илустрација сеизмичке ситуације у општини Нови Бечеј дата је на Рефералној карти бр.3, Заштита простора.

ПЕДОЛОГИЈА

На подручју посебне намене Резервата преовлађују слатинаста земљишта, која су по педолошком типу солончаци, солоњеци, тешке ритске црнице и смонице, а у мањој мери черноземи карбонатни (заслањени).

Черноземи

Ова земљишта одликују се дубоким хумусним хоризонтом, са веома повољним хемијским, физичким, водно-ваздушним и производним особинама. Највећим делом то су првокласна земљишта за пољопривредну производњу и представљају природни ресурс великог значаја, али су на овом подручју мало заступљена, а у доброј мери су заслањена.

Слатинаста земљишта (солоњеци и солончак)

Ово су деградирана земљишта која су због присуства штетних соли, апсорбованог натријума и лоших физичких карактеристика, више или мање неподобна за савремену биљну производњу. Користе се као оскудни пашњаци, а једним делом на овим земљиштима могу се формирати и рибњаци.

Ритске црнице

Ритске црнице су потенцијално плодна пољопривредна земљишта, која захтевају уређење водног режима (која су делимично и уређена) и примену савремене агротехнике. У пољопривредној производњи користе се за производњу њивских култура са наглашеним учешћем индустријског биља.

Ритске смонице

Ритске смонице спадају у тешка глиновита земљишта, која су у горњем хумусном хоризонту најчешће бескречна. И поред свог тешког механичког састава и недостатка карбоната, производни потенцијали смоница су врло високи. Под условима оптималног распореда падавина, или константног наводњавања, дају редовне и стабилне приносе, нарочито оних култура које се одликују дубљим кореном. У супротном, под условима великих падавина ово земљиште постаје превише лепљиво, а у сушним се згрудвава, пуца и формира тзв. џомбе.

3.1.2. Природне вредности подручја

3.1.2.1. Просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности

На подручју обухвата Плана налазе се просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности:

1. Заштићено подручје:
СРП „Слано копово" заштићен Уредбом о заштити СРП „Слано копово" („Службени гласник РС", број 74/01) којом је установљен тростепени режим заштите (у даљем тексту: Резерват).

Резерват представља једну од последњих очуваних бара на слатинама Војводине, специфичну по јединственим панонским екосистемима типичним за слане, муљевите баре и њихове повремено исушене делове и као такав је непоновљив пункт особене биолошке разноврсности. Со и вода су основни еколошки фактори, који имају утицаја на Резерват.

Ово подручје је једно од најважнијих и најособенијих станишта птица у Републици Србији, јер је место гнежђења врста атипичних за Панонску низију, јединствена је селидбена станица миграторних врста птица и станиште многих других врста птица природних реткости (ждрал, сабљарка, шљукарице и друге). Због наведених обележја проглашен је и за једно од највреднијих станишта птица у Европи, према IBA пројекту, са површином од око 600-700 ha (GRIMMET&JONES, 1989). Ревизијом IBA пројекта 1997 године ово подручје са истим значајем обухвата подручје од 2.660 ha (Пузовић и Грбач, 1997.).

Задњом ревизијом 2009. године IBA подручје је проширено на 9.344 ha. Резерват добија IBA код 012 и Национални код SER012 (Heath and Evans, 2000: 725). Према досадашњим истраживањима на подручју Резервата укупно су евидентиране 203 врсте птица.

Резерват се одликује још увек очуваном специфичном слатинском вегетацијом и биљним врстама типичним за овај тип вегетације, које су од значаја за очување укупног биодиверзитета овог локалитета региона Баната, Србије, Европе, као и глобалне разноврсности живог света: јурчица, панонска јурчица, солњача и др. представљају данас праве раритете, па су неке од њих Законом заштићене. Вегетација

Резервата се развија претежно лети када се вода повуче.

Териофауну Резервата карактерише присуство 25 врста. На најзаслањенијим деловима слатине, у појасу око самог корита Сланог копова, присутне су врсте: шумска ровчица, мала ровчица, кртица, јеж, пољска волухарица, ондатра, степски миш, те од вагилнијих врста лисица и ласица.

Статус Резервата у међународним оквирима, према класификацији IUCN-а, одговара IV категорији природних ресурса са контролисаним начином управљања (Habitat and species menagement areas - Protected area mainly for conservation through menagement intervention).
Резерват је 22. јула 2004. године проглашен рамсарским подручјем, чиме је уврштено у листу влажних станишта од светског значаја, при чему је међу најважнијим критеријумима за упис у ову листу богатство орнитофауне. Границе Рамсарског подручја „Слано копово" се поклапају са границама Специјалног резервата природе, што значи да оно покрива површину од 976 ha. Резерват је Рамсарско подручје (Ramsar Site no. 1392).

Резерват је 2005.год. проглашен за IPA-подручја (Important Plant Areas) на 220 ha.

У оквиру Emerald пројекта 2008 године Резерват је стављен на листу потенцијалних Emerald подручја у Србији.

На основу својих природних вредности има основа да Резерват буде стављен у мрежу заштићених природних подручја, на основу Директиве о стаништима Европске уније из 1992. године Natura 2000.

2. Подручја планирана за заштиту:
На обухваћеном простору налази се део подручја „Слатине Баната", слатинског коридора планираног за заштиту, који обухвата станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја: NBC03a, NBC03b NBC04.

3. Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности:
- Слано копово - подручје уписано на листу Рамсарских подручја;
- Слано копово RS0000010 - подручје Емералд мреже;
- Слано копово и Средњи Банат I (Острово; Русанда; Окањ) - међународно значајна подручја за биљке - 1 PA;
- Слано КОП080 RS009IBA - међународно значајно подручје за птице - IBA.

4. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и типови станишта (укључујући станишта у подручју планираном за заштиту)
- Ознака: NBC03a, назив: „Девесиље-Копово", категорије станишта: мочваре и ритови. обрадиве површине и вештачки предели, рурални мозаици, слатине, степе на лесу, шумарци;
- Ознака: NBC03b, назив: „Свети Краљ", категорије станишта: мочваре и ритови, обрадиве површине и вештачки предели, рурални мозаици, слатине;
- Ознака: NBC04 (део станишта), назив: „Буџак и Пактов", категорије станишта екстензивне агрикултуре, мочваре и ритови, обрадиве површине и вештачки предели, рурални мозаици, слатине;
- Ознака: NBC07, назив: „Гаравац (западно од Сланог копова)", категорије станишта: рурални мозаици, слатине, степе на лесу;
- Ознака: NBC15, назив: „Сигет код Новог Бечеја", категорије станишта: екстензивне агрикултуре, ливаде;
- Ознака: NBC16, назив: „Шимуђ", категорије станишта: ободна вегетација водених система, слатине;
- Ознака: NBC17, назив: „Матејски брод", категорије станишта: обрадиве површине и вештачки предели, степе на лесу;
- Ознака: NBC19, назив: „М. Бегеј, Бегејац", категорије станишта: ровови и мали канали.

Станишта су регистрована у бази података Завода у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака животиња и гљива („Службени гласник РС", бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16).

Слика 2. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

5. Еколошки коридори:
Регионални и локални еколошки коридори обухватају:
- Деоницу Слатинско-степског еколошког коридора Баната од регионалног значаја која обухвата станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја: NBC03a,b и NBC04;
- Деонице регионалних еколошких коридора: Кикиндски канал и основне каналске мреже ХС ДТД од Бегеја до Тисе;
- Локални еколошки коридори су пашњаци уз мелиоративне канале и сами канали као и локални еколошки полигон (обележени на графичком прилогу).

Регионални еколошки коридори су утврђени Регионалним просторним планом АП Војводине, „Службени лист АП Војводине", бр. 22, од 14.12.2011. године.

3.1.2.2. Оцена карактера предела планског подручја

Простор који обухвата План припада регионалном карактеру предела који се сагледава на нивоу војвођанско-панонско-подунавске макрорегионалне географске целине. На простору обухвата Плана може се издвојити предеони образац, дефинисан карактеристичним предеоним елементима, који су груписани у оквиру подручја Резервата.. Овако диференцирани предео утицао је на успостављање режима посебне намене.

Скуп предеоних елемената у оквиру предеоног обрасца СРП-а карактеришу комплексне интеракције између специфичних природних карактеристика (геоморфологија, вегетација), активности у простору (коришћење и управљање земљиштем), као и одреднице специфичног културноисторијског развоја (карактеристична линија разграничења и спајања различитих друштвено-економских система са једне и друге стране реке Тисе). То је довело до тога да простор између Новог Бечеја и Новог Милошева карактеришу феномени који чине јединствени доживљај избалансираних предеоних елемената чија препознатљивост се огледа у релативно високом степену очуваности екосистема палеомеандра реке Тисе. Језерски басен Сланог копова представља један у низу фосилних меандара реке Тисе, односно геоморфолошки облик, настао радом речне воде. Овај низ се у континуитету простире дуж, претежно леве обале реке Тисе, прелази државну границу, наглашавајући међународни карактер слатинско-степског коридора Баната.

Карактер ширег подручја дефинишу и равничарски, визуелно и структурно уједначени природногеографски услови, саобраћајни токови, гравитационо подручје урбане агломерације Новог Бечеја и укрупњена парцелација пољопривредног земљишта. Различите развојне и аграрне политике утицале су на начин коришћења земљишта и распоред, величину, међусобне релације и морфологију насеља Нови Бечеј и Ново Милошево чинећи јасне границе насеља.
Валоризација просторних структура у оквиру посебне намене у подручју обухвата Плана, као елемената идентитета ширег простора, заснива се на идентификацији основних, кључних квалитета предеоних елемената које су размотрени у односу на:
- природно-географске услове и гео-морфолошке карактеристике,
- квалитет предеоних карактеристика у блиско-природним и периурбаним подручјима посебне намене и
- интерпретациони капацитет предеоног обрасца уз могуће моделе управљања овим пределом.

Карактер територије Сланог копова, као специфичне и јединствене целине, утемељено је на чињеници да скуп предеоних елемената представља природно наслеђе које је сведочанство геолошке историје, диверзитета и развоја панонске низије, али и наслеђе, које сведочи о условима формирања насеља и живота на овим просторима. Тај скуп предеоних елемената састоји се од: акваторије језерског басена Сланог копова, већих и мањих површина ливада и пашњака, доминантна површина пољопривредног земљишта, целина археолошког локалитета Арача.

Посебна вредност овог система проистиче из симбиозе и алтернације предеоних типова. Створен је мозаик површина који данас обухвата, са једне стране тршћаке, плавне ливаде и типове изразито неплодног сланог земљишта, које представља слику некадашњег карактера ширег подручја, а са друге стране изразито продуктивно пољопривредно земљиште.

3.I.2.3. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

На подручју посебне намене преовлађује земљиште мале производне вредности, претерано слатинасто. Ово земљиште само по себи, због свог педолошког састава, високих подземних вода и заслањености, не пружа услове за озбиљније ратарство. Осим тога статус заштићеног подручја у значајној мери редукује могућности обраде земљишта и примену агротехничких мера.

Данас је земљорадња на подручју Резервата релативно екстензивна и спроводи се на малим приватним парцелама.

На основу хидрогеолошких истраживања утврђено је да се подземне воде фреатске издани крећу просечном брзином од 0,42 m на дан.

Извора у класичном смислу речи на терену општине нема. Изданске воде лесне терасе подземно отичу ка фреатској издани алуавијалне равни, без појављивања или избијањима на одсецима лесне терасе.

Артешке воде, или воде издани на већим дубинама, имају посебан значај за новобечејску субрегију, јер се из њих пијаћом водом снабдевају сва насеља општине. На основу хидрогеолошких сондажних истраживања, утврђено је да се артешке воде на територији општине налазе на различитим дубинама, у пет паралелних хоризоната. Према овим подацима, водоносни хоризонти су распоређени на следећи начин:

- Први водоносни хоризонт, дебљине око 12 m, налази се на дубини од 20 до 40 m;
- Други хоризонт, дебљине око 30 m, налази се на дубини од 60 до 95 m;
- Трећи водоносни хоризонт, дебљине око 20 m, налази се од 105 до 115 m;
- Четврти водоносни хоризонт има дебљину око 45 m, а налази се на дубини од 135 до 195 m;
- Пети водоносни хоризонт има дебљину око 26 m, а налази се на дубини од око 250 m.

Минералне сировине

У обухвату Просторног плана, ван граница специјалног резервата природе и осталог простора посебне намене, налази се евидентирано лежиште „Средња Страна" са овереним резервама керамичке-опекарске глине.

На основу података којима располаже Секретаријат, хидрогеотермални потенцијали на простору обухвата Плана до сада нису испитани.

3.1.3. Привреда

Обрада земљишта на подручју Резервата је релативно екстензивна, врши се на мањим парцелама, у приватном власништву, док је пашарење ограничено на ливаде.

На западној обали тзв. „песку", налазе се воћњаци, виногради и њиве.

Пољопривредна производња се врши у окружењу Резервата гајењем монокултура на великим површинама, које су добијене укрупњавањем парцела.

Ловство, као традиционални начин коришћења у обухваћеном подручу Плана, присутно је и данас, врши се у складу са прописаним режимима заштите и не угрожава основне природне вредности подручја.

Простор Резервата има значајну природњачку, културно-историјску, рекреативну и амбијенталну

вредност.

Положај, близина градских центара Београда и Новог Сада као и развијена путна инфраструктура битни су елементи развоја туризма, програма едукације и рекреације. У Резервату је изграђен значајан едукативно-рекреативни информативни објекат визиторски центар „Чуварска кућа" са садржајима који омогућавају школу у природи и прихват туриста.

Ловни туризам је заступљен у мањем обиму, док је екотуризам у повоју. Може се закључити да туристички потенцијал на простору третираном Планом није у довољној мери искоришћен.

Туристичка понуда треба да обухвати едукативни, етно и екотуризам, као и рекреативни туризам.

3.1.4. Инфраструктура

Саобраћајна инфраструктура Путна

инфраструктура

За простор обухвата Просторног плана најважнија је веза са путним правцима државних путева бр.15 (М-3) и бр.117 (Р-114).

Саобраћајне везе између насеља у обухвату Просторног плана се остварују преко успостављене мрежа државних путева I и II реда, као и мреже нижег нивоа.

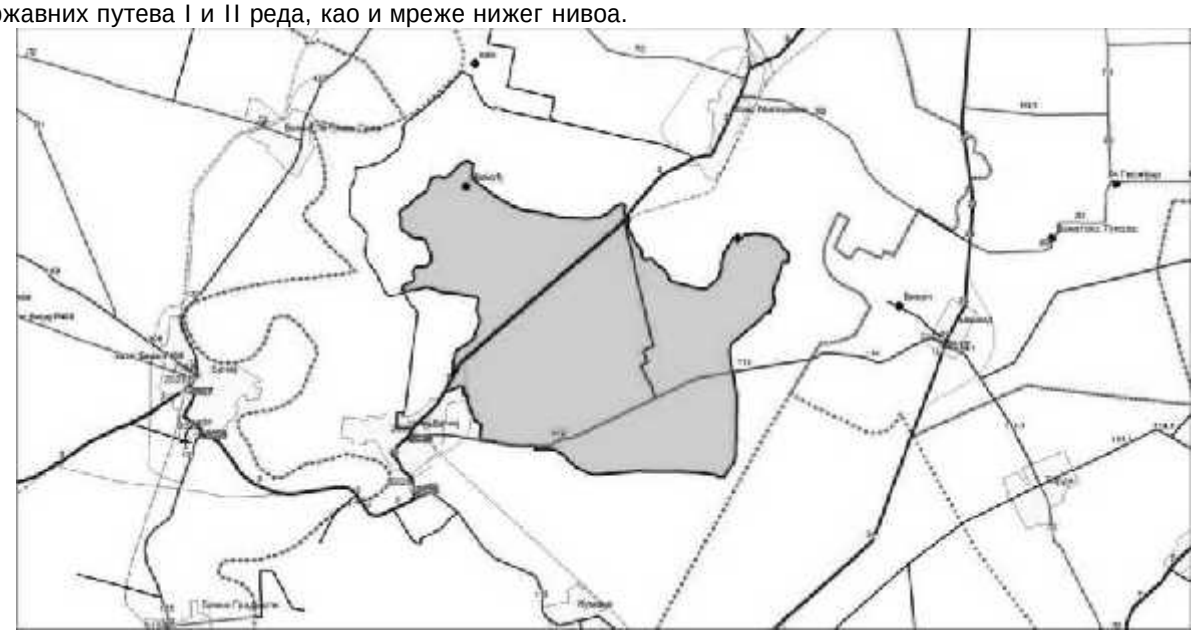

Слика 3. Саобраћајна мрежа, мрежа категорисаних путева, пруга и водотока у обухвату Просторног плана

У табели дат је преглед путне мреже по категоријама у оквиру територије обухваћеној Просторним планом.

Табела 3. Мрежа категорисаних путева на територији општина обухваћених Просторним планом за 2011. годину у km[39]

територија	ДП ІРЕДА		ДП II РЕДА		Општински путеви		Укупна дужина
	Свега	Савремени коловоз	Свега	Савремени коловоз	Свега	Савремени коловоз	
Нови Бечеј	34	34	32	32	40	22	106
Војводина	1568	1529	1752	1673	2266	1701	5586

На основу података из претходне табеле може се закључити да се ~2 % укупне дужине друмских саобраћајница АП Војводине налази на територији обухваћеног Планом (106 km).

Територијом обухваћеном овим Просторним планом пролази делимично или целом својом трасом више

39 Извор: општине АПВ, студија категорисане путне мреже АПВ стање 2011

државних путева[40]:
- ДП 1б реда бр.15 /М-3, државна граница са Мађарском (гранични прелаз Бачки Брег)-Бездан-Сомбор-Кула-Врбас-Србобран-Бечеј-Нови Бечеј-Кикинда - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Наково);
- ДП IIа реда бр. 117 / Р-114, Нови Бечеј-Башаид-Банатско Карађорђево.

Такође присутна је мрежа некатегорисаних - атарских путева, различитих нивоа изграђености.

Карактеристика саобраћајног подсистема који се налази у обухвату Просторног плана може се окарактерисати као релативно повољна. Слика саобраћајног оптерећења путних коридора који секу или тангирају обухват је врло различита, што је проузроковано сезонским и месечним варијацијама у оптерећењу, али се може констатовати да је обим саобраћаја у стагнацији или чак у паду у односу на претходни период (ПГДС).
Државни путеви (ДП бр.15 и бр.117) представљају и прилазне путеве појединим локалитетима у оквиру Резервата, што се с аспекта доступности и приступачности може сматрати врло повољним, док с друге стране представљају негативан фактор у смислу утицаја на функционисање самог Резервата.

Општа карактеристика категорисаних путева је, да су на крају експлоатационог периода и да су у врло лошем стању (коловозне површине, банкине, одводни канали), што је резултирало значајним смањењем њихове пропусне моћи и нивоа услуге.

Неадекватност саобраћајне инфраструктуре није примарна последица постојеће мреже саобраћајница, већ превасходно њиховог квалитета (екплоатациони параметри, стање коловозних површина).

Општински (локални) путеви, као значајан део капиларне путне мреже, нису заступљени. Примарну функцију повезивања унутар самог Резервата и локалитета преузимају некатегорисани путеви - утврђена атарска путна мрежа као значајан и једини потенцијал. Ова мрежа путева није са савременим коловозом, што онемогућује приступ при различитим временским условима и водним режимима.

Туристичка саобраћајна мрежа обухвата: стазе кретања ловаца у оквиру ловишта, и део већ поменутих некатегорисаних путева. Постојећа мрежа је недовољна и готово сасвим неизграђена и као таква представља лимитирајући фактор развоја туризма у обухвату Плана.

Железничка инфраструктура

У обухвату Просторног плана налази се регионална пруга бр. 2, Панчево главна станица - Зрењанин - Кикинда - државна граница - (J imbolia).

Железнички саобраћај има мали удео у туристичким и другим кретањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), због веће удобности у односу на друмски превоз, могао би имати значајно учешће у евентуалним туристичким кретањима првенствено код путовања већег броја путника.

Водни саобраћај

Водни саобраћај на простору обухваћеном Планом заступљен је преко унутрашњих пловних путева канала из система ОКМ ХС ДТД, Банатска Паланка - Нови Бечеј и Кикиндски канал, али превозни капацитети се користе далеко испод капацитативних могућности и искључиво су у функцији водног режима самог Резервата.

Немоторни саобраћај

Немоторни саобраћај у обухвату Плана није значајно заступљен, углавном кроз међунасељске комуникације (у оквиру коридора предметних државних путева), са минималним туристичким и рекреативним кретањима. Основни проблем који је евидентан је питање безбедности, као и трасе кретања које углавном нису дефинисане, посебно до садржаја у оквиру самог резервата.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да саобраћајна инфраструктура у оквиру овог простора и окружењу Резервата са изграђеним потенцијалима (путног- друмског, железничког и водног саобраћаја) даје добре основе за надоградњу, реконструкцију и модернизацију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца, од већих градских агломерација и субрегиона, на нивоу

40 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: ДП 1б реда бр.15 је некадашњи М-3; ДП 11а реда бр.117 је некадашњи Р-114.

вишег комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације у оквиру овог простора.

Водопривредна инфраструктура Водоснабдевање

На простору обухваћеном Планом нема инсталација водовода. Снабдевање водом посетилаца објекта визиторског центра обавља се преко бунара избушеног на парцели недалеко од самог објекта.

Одвођење отпадних и атмосферских вода

На простору обухваћеном Планом нема инсталација канализације. Евакуација отпадних вода посетилаца објекта визиторског центра обавља се преко септичке јаме, која се периодично празни аутоцистерном.

Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура

На подручју обухвата плана постоји 35 kV и 10 kV надземни вод који се незнатним делом налази у посебној намени.

Гасоводна инфраструктура

На простору посебне намене постоји изграђен разводни гасовод високог притиска од челичних цеви РГ 01-12/ I за Нови Бечеј-Ново Милошево.

Обновљиви извори енергије

У оквиру посебне намене не постоји организовано коришћење овог ресурса. Електронска

комуникациона инфраструктура

У коридору саобраћајнице државног пута II реда у делу посебне намене изграђена је подземна електронска комуникациона мрежа, оптички кабл на релацији Нови Бечеј- Ново Милошево-Бочар.

3.1.5. Непокретна културна добра

На подручју обухвата Плана евидентирани су споменици културе и археолошки локалитети (62), (реферална карта бр.3.) и уочени су бункери подигнути пре другог светског рата који нису графички идентификовани. Споменици културе и најзначајнији археолошки локалитети су:

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ

- Црква Св. Арханђела Михаила- АРАЧА представља културно добро од изузетног значаја („Службени гласник РС", број 16/90);
- Матејски брод -археолошки локалитет, споменик културе од великог значаја (решење број 1652 од 30.12.1950.године).

АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТИ

Најзначајнији археолошки локалитети су:

- Матејски брод, праисторијско насеље (неолит, гвоздено доба), аварски гроб, средњи век парц. бр. 18299 - 18309, 18319 - 18321, 18322 - 18328, 18381 - 18403, 18369 - 18392,18404 -18412;
- Арача, са околином, вишеслојни археолошки локалитет (неолит,сармати и средњи век).

На простору посебне намене Резервата (у простору III степена заштите), на просторима станишта заштићених и строго заштићених врста, као и у њиховој непосредној околини евидентирано је неколико археолошких локалитета.

За потребе израде Плана надлежна установа - Покрајински завод за заштиту споменика културе је доставила анализу и валоризацију утврђених споменичких вредности и вредности урбаних и физичких структура у обухвату Плана и дефинисала смернице заштите (услови чувања, одржавања и коришћења културних добара) у даљем процесу урбанистичког планирања и изградње.

Објекат Арача - споменик културе је у лошем грађевинском стању, док су археолошка налазишта углавном недовољно испитана и истражена.

3.1.6. Стање животне средине

Просторни план обухвата, поред површина са значајним природним вредностима (Резерват и простори посебне намене), потенцијално угрожене просторе и деградиране површине.

Потенцијално угрожени простори изван Резервата су резерве глине, радне зоне (силоси и хладњача) и појасеви уз инфраструктурне коридоре.

Деградиране површине се налазе изван Резервата (позајмиште глине и неуређена депонија).

Подручје Резервата представља сложени екосистем са изворним, природним вредностима, које су у одређеној мери у фази нестајања због вишедеценијског негативног антропогеног утицаја.

Услед утицаја низа антропогених фактора на природу обухваћеног подручја промењен је предеони лик, а очувани су једино фрагменти природних екосистема, који су својим физичко хемијским одликама били непогодни за било који вид пољопривреде. Уништавање аутохтоних станишта преоравањем пашњака, парлога, утрина и других аутохтоних станишта и изградња разних објеката, представљају највеће проблеме у заштити птица и природних вредности Резервата.

Основни видови људске делатности су сточарство и ратарство. Данас су обрадива земљишта засејана пољопривредним културама, док је пашарење ограничено на још преостале ливаде.

На наведеном простору у прошлости су постојала два до три салаша (1995), данас егзистирају само два и једна кућа за одмор, али враћањем земљишта приватним власницима дошло је до изградње још неколико нових салаша у окружењу Резервата. Постојање салаша је везано за низ негативних појава - преоравање земљишта, услед чега се уништава изворна вегетација, нестају значајна станишта птица овог подручја, пашарење, узнемиравање птица, загађивање земљишта и воде и др.

Обрада земљишта на подручју Резервата релативно је екстензивна, врши се на мањим парцелама, у приватном власништву. Интензивна примена хемијских средстава у заштити биља, као и минералних ђубрива у окружењу подручја које се штити, имала је вишегодишњи негативни утицај на Слано копово, Мало копово и околне ливаде.

Истовремено, пољопривредна производња у широј регији, кроз укрупњавање парцела, сејање монокултура на великим површинама, а нарочито кроз хидромелиорационе захвате (одводњавање) изазвала је промене на заштићеном добру и његовој околини.

Оне се рефлектују у израженом губитку воде у језеру и у нестајању бара и копова, који су се од Сланог копова пружали до Меленаца и чинили повезан систем станишта значајне флоре и вегетације, а посебно орнитофауне.
Ловство, као традиционални начин коришћења, присутно је на подручју обухвата Плана и данас, спроводи се на начин регулисан законима и на принципима домаћинског газдовања, уз извесна ограничења уведена пројектованом заштитом, тако да не угрожава основне природне вредности подручја.

Унутар заштићеног добра постоји више пољских путева, који се понекад користе и за пролаз трактора, што може узнемирити птице, изазвати гажења легла и загађивања земљишта, па је у спровођењу заштите неопходна контрола њиховог коришћења.

Уништавање тршћака (паљење, сеча и др.) је редовна активност унутар заштићеног подручја, која се спроводи као мера активне заштите.

Депоновање разних отпадних материја поред заштићеног добра је присутно на једној локацији, што захтева хитну санацију.

Вршени су покушаји коришћења посматраног подручја за рибњак, лечилиште и за експлоатацију нафте и гаса, па је у наредном периоду потребно користити ово подручје у складу са прописаним режимима и мерама заштите.

У контексту утврђивања квалитета земљишта у Резервату, у 2002., 2003. и 2004. години вршено је праћење стања свих промена односно успостављен је мониторинг у пољопривредном и непољопривредном земљишту, а посебно је праћен садржај опасних и штетних материја, које могу бити неорганске (макроелементи, микроелементи и тешки метали) и органске (укупни угљоводоници TPH, полициклични ароматични угљоводоници PAHs, полихлоровани бифенили PCBs, остаци пестицида и њихови метаболити

и др.).

На основу резултата истраживања, на простору Резервата, утврђено је да је садржај Cu и Co изнад граничних вредности, али да је присуство ових тешких метала у земљишту последица матичног супстрата на коме је земљиште образовано.

Праћење квалитета земљишта вршено је и током 2010. године на локалитетима у Резервату.

Поређењем резултата истраживања са граничним вредностима концентрација наведених елемената, прописаних Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма, закључује се следеће:
- Садржај Co је на свим локалитетима изнад граничних вредности;
- Садржај Ni је на 4 локалитета изнад граничних вредности.

Поређењем резултата истраживања са ремедијационим вредностима, прописаним наведеном Уредбом, уочава се да су на свим локалитетима концентрације тешких метала испод ремедијационих вредности, што указује да су основне особине земљишта још очуване и да није потребна примена санационих и других заштитних мера.

Праћење квалитета ваздуха и воде у Резервату, као и на простору обухваћеним Планом изван заштићеног добра, није вршено.

3.1.7. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације

Појава земљотреса јачине 7^0 и 8^0MCS могућа је на ужем простору уз реку Тису, те су нужне пасивне и активне мере заштите од трусних померања.

У оквиру обухвата Просторног плана налазе се 2 противградне станице из општине Нови Бечеј, које припадају Радарском центру „Самош". Положај противградних станица дат је на графичком прилогу бр.3.

Подручје није угрожено поплавама од спољних вода.

Појава пожара се не може искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућа је појава пожара на пољопривредном земљишту, која се у већини случајева догађа лети услед људске непажње. Посебним мерама заштите штитиће се пољопривредно земљиште.
У протеклом периоду, за територију АП Војводине није вршена категоризација суше (климатолошка, пољопривредна, хидролошка и социоекономска), већ се суша класификовала најчешће по стању усева, те се елементарна непогода проглашавала у случају великих материјалних штета на усевима.

На подручју обухвата Просторног плана нема севесо оператера, ни вишег ни нижег ранга.

3.2. SWOT АНАЛИЗА

	Предности	Недостаци
	- Резерват представља јединствено подручје са специфичним природним вредностима, заштићено као природно добро I категорије од изузетног значаја; - Резерват је једно од најважнијих и најособенијих станишта птица у Србији.	лано копово је зависно од хидролошког режима и осетљиво је на промене; ремећај природних сезонских осцилација у водном режиму Сланог језера и Поштине копови услед глобалних климатских промена.
	Могућности	Опасности
	- Заштиту и развој треба усмерити у контексту одржавања стабилности свих природних вредности Резервата , посебно оних која имају особену биолошку разноврсност; - боља презентација Резервата; - на основу својих природних вредности Резерват има услова да буде стављен у мрежу заштићених природних подручја, на основу Директиве о стаништима Европске уније из 1992. године Natura 2000.	- Загађивање од интензивне пољопривредне производње и амбалаже утрошених заштитних хемијских пољопривредних средстава; - исушивање као последица хидротехничких регулација у окружењу; ушивање као последица неповољних климат.промена; гађивање са изворима у окружењу; ирење алохтоних инвазивних биљних врста; - непоштовање законских прописа, успостављених зона и режима заштите, као и програма заштите; - преоравање простора влажних ливада и пашњака и њихово коришћење за пољопривредну производњу , што доводи до њихове деградације и нестанка изворних станишта и екосистема.
	Предности	Недостаци
	- Релативно очувани и високо вредни природни ресурси; - значајан фонд пољопривредног земљишта у окружењу.	ремећај водног режима; трофизација Поштине копови; кцесија екосистема; - неадекватна примена хемијских средстава заштите и агромера у пољопривреди.
	Могућности	Опасности
	- Спровођење успостављених режима заштите у циљу очувања природног добра; - успостављање мониторинга природних вредности; - уређење водног режима; - уређење и опремање Резервата са еко туристичком инфраструктуром; - обезбедити услове за спровођење научно- истраживачких, културних васпитно- образованих, информативно-пропагандних и других активности у Резервату.	контролисана пољопривредна делатност; достатак адекватних мера управљања простором; адекватно депоновање отпада.
	Предности	Недостаци
	- Повољан геотуристички положај у односу на значајна емитивна туристичка подручја Београд и Нови Сад; - разноврсност туристичких мотива и садржаја; - река Тиса у близини Резервата; - туристички потенцијали (очуваност подручја, атрактивност природних и културн. вредности).	едовољна и неадекватна туристичка валоризација и презентација природних, култ. и створених вредности; едостатак смештајних капацитета; епостојање разноврсне туристичке понуде посебно за инострана тржишта; ема централног информативног пункта; иволов.
	Могућности	Опасности
	- Развој туристичких активности на датом простору, заснованих на постојећим природним вредностима и непокретних културних добрима, без угрожавања режима заштите Резервата; - туристичке програме ускладити са захтевима очувања Резервата; - туристичко-позиционирање подручја; - унапређење услова станишта за развој дивљачи и ловног туризма.	едовољна информисаност становништва о природним и културним вредностима овог подручја као значајном потенцијалу развоја туризма; рожавања заштићених вредности Резервата

	Предности	Недостаци
	- Педолошки и климатски предуслови за квалитетну пољопривредну производњу; олошка очуваност подручја.	олошка „рањивост" подручја, која спутава интензивирање производње.
	Могућности	Опасности
	- Успостављање пољопривредне производње, засноване на одрживости заштићеног подручја.	арушавање осетљивог еко система, прекомерном обрадом или загађењем, као последица евентуалне веће интензификације пољопривреде, преко могућности апсорпције овог подручја устављање развоја сточарства може нарушити еколошку равнотежу у Резервату јер су сточарство и кошење ливада корисни за одржавање услова станишта.
	Предности	Недостаци
	осаобраћајни положај; фраструктурни ресурси ■ државна путна мрежа: ДП бр.15, бр.117, ■ регионална пруга бр.2 ■ релативно густа путна мрежа некатегорисаних путева, ■ канали ОКМ ХС ДТД; ручни и професионални ресурси.	адекватност саобраћајне мреже у смислу квалитета, стања, изграђености и опремљености саобраћајних (првенствено путних и железничких) капацитета; епостојање институционалне координације; ономски дисконтинуитет у претходном периоду и непостојање сталних извора финансирања.
	Могућности	Опасности
	- Максимално искоришћавање гео-саобраћајног положаја; нтензивирање туристичког развоја; - очувана природа са специфичним еколошким садржајима.	порена изградња-реконструкција саобраћајне и туристичке инфраструктуре; естабилност финансирања развоја транспорта; рожавање заштићеног природног добра линијском изградњом у оквиру путних коридора.
	Предности	Недостаци
	- Очуваност и разноврсност орографских и хидрографских облика.	мењен режим плавних и подземних вода угрожава изворни екосистем Резервата.
	Могућности	Опасности
	Сописивање и одржавање оптималног водног режима.	- Нерешено питање одржавања адекватног хидролошког режима.
	Предности	Недостаци
	- На територији обухвата Плана изграђен је разводни гасовод РГ 01-12/I Нови Бечеј-Ново Милошево; - природни гас је еколошки најчистије и најекономичније фосилно гориво, једноставно се користи и транспортује до потрошача; - изграђена електронска комуникациона инфраструктура.	- Нису испитани геотермални потенцијали; -недовољна заступљеност коришћења обновљивих извора енергије.
	Могућности	Опасности
	- Могућност коришћења нових енергетских потенцијала (биомаса, соларна енергија, енергија ветра); остојећи капацитети и изграђеност гасоводне мреже на подручју обухвата Плана пружају могућност њеног проширења и даље изградње; - креативно управљање природним и стеченим ресурсима; држиво коришћење природних ресурса; - могућност даљег проширења електроенергетске инфраструктуре у складу са потребама; - могућност даљег проширења електронске комуникационе инфраструктуре у складу са потребама.	- Конфликт између коришћења енергетских ресурса, експлоатације минералних сировина, развоја термоенергетске инфраструктуре и заштите животне средине
	Предности	Недостаци
	- Културно добро-средњевековна црква Арача је јединствен споменик културе на овом подручју; - културно добро - Матејски брод-археолошко налазиште; лазе се у непосредном окружењу Резервата.	порена динамика обнове заштићених непокретних културних добара; одржавање или неодговарајуће одржавање културних добара услед недостатка средстава , као и недостатка одговарајуће документације за обнову заштићених непокретних културних добара, а и недовољно развијене свести о значају културног добра; д археолошких локалитета проблем вишеслојности локалитета; - недовољна туристичка и медијска презентација непокретних културних добара.
	Могућности	Опасности
	ување и заштита утврђених и евидентираних непокретних културних добара као и утврђивање нових; ување наслеђених културних вредности: наслеђене просторне матрице, естетске и визуелне слике предела; нтегрална заштита непокретних културних добара, односно успостављање јединства са окружењем/простором у ком се налазе; - дефинисање смерница за очување,одржавање и коришћење непокретних културних добара.	ставак процеса пропадања услед непредузимања активности на заштити

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Принципи просторног развоја су:
- Одржив и уравнотежен развој;
- Заштита и унапређење природног наслеђа као развојног ресурса;
- Очување диверзитета и вредности предела кроз обезбеђивање идентитета простора и идентификацију предеоних целина;
- Управљање квалитетом укупне био - физичке структуре предела;
- Интеграција смерница за обезбеђење квалитета предела у секторске планове у различитим областима;
- Усклађивање приступа обезбеђивању квалитета предела са карактером развоја и развојним проблемима, посебно предела под одређеним режимом заштите и од посебног значаја за развој туризма;
- Смањење негативних утицаја на животну средину;
- Развој руралних подручја;
- Унапређење приступачности кроз развој инфраструктуре;
- Регионална и међународна сарадња, посебно у функцији заштите природних добара;
- Учешће јавности у политици просторног развоја подручја посебне намене.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Са аспекта заштите природних добара општи циљ израде Просторног плана је спровођење заштите, очувања и унапређења природних вредности подручја, у циљу реализације утврђених режима заштите, са усмеравањем људских активности у наведеном контексту.

Пољопривреда

Будући да је подручје обухвата Плана релативно мало, а могућности пољопривредне производње у знатној мери ограничене специфичношћу овог биосистема, као основни циљ намеће се пољопривредна производња усклађена са природним окружењем и обезбеђењем мера заштите и очувања.

Полазећи од природних вредности Резервата, а у складу са одредбама датим ПП РС, РПП АПВ као и Уредбом о заштити СРП „Слано копово", у области пољопривреде општи циљ развоја је:
- усклађивање пољопривреде са мерама прописаним режимима заштите.

Са аспекта развоја туризма општи циљ је:
Обједињавање туристичке понуде засноване на потенцијалима за развој туризма, усклађене са режимима заштите туристичке дестинације Резервата.

Инфраструктурни системи

Основни циљеви у области саобраћајне инфраструктуре су:
- Утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслуживати све садржаје и локалитете у оквиру подручја Резервата уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума;
- Обезбеђење просторних услова за правилно функционисање свих саобраћајних система, у оквиру простора обухвата Просторног плана, али и повезивања са окружењем.

Водопривредна инфраструктура

Основни принцип коришћења водних ресурса је „вода је опште добро" и као таква мора бити доступна свима, који живе поред ње и на њој. Основни циљ је интегрално уређење, заштита и коришћење вода. Као делови основног стратешког циља у области водопривреде систематизовани су следећи циљеви:
- Дефинисање водопривредног развоја и могућности водопривреде као подстицајног, или

ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја;
- Обезбеђење довољне количине квалитетне воде за потребе наводњавања што више обрадивих пољопривредних површина у вегетационом периоду, од априла до краја септембра месеца, кад је у већини случајева изражен дефицит воде у земљишту.

Енергетска инфраструктира

Општи циљ је: утврђивање програма и смерница развоја енергетске инфраструктуре, синхронизација њеног развоја са свим активностима на овом подручју (чиме би се обезбедили најповољнији услови за заштиту животне средине, очување природних вредности, живот и рад људи на овом подручју) и њен даљи развој.

Основни циљ у погледу обновљивих извора енергије је стварање услова за повећање њиховог коришћења.

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

Заштита предела и природних добара

Због изузетних природних вредности, које указују на јединственост подручја националних и европских размера, присутне људске делатности и могућности заштите и коришћења овог простора, оперативни циљеви Просторног плана са становишта заштите природе су:
- Очување јединствености, изворности и аутентичности природних вредности подручја;
- Трајно одрживо управљање и коришћење природних ресурса, уз поштовање одредаба акта о заштити природног добра, Закона о заштити природе, Закона о заштити животне средине, Конвенције о биолошкој разноврсности, Конвенције о заштити дивље флоре и фауне и њихових станишта, Конвенције о заштити миграторних врста, Рамсарској конвенцији и других законских регулатива;
- Успостављање оптималног односа између процентуалног учешћа и просторног распореда, ливада, бара, мочвара и отворених водених површина и редукција површина на које су ушле инвазивне врсте;
- Обезбеђење одговарајућег режима вода ради унапређења стања свих екосистема;
- Израда и реализација плана управљања заштићеним подручјем који ће активним мерама заштите омогућити унапређење стања природних вредности;
- Постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела и очувања и унапређења предеоне разноврсности;
- Уређење предела стимулисањем традиционалног начина коришћења простора у циљу очувања његових руралних особина;
- Унапређење стања популације крупне и ситне дивљачи;
- Међусобно усаглашавање ловне основе и Плана управљања Резерватом;
- Дефинисање радњи и мера (станишни услови, технички објекти и др.) за повећање учешћа бројности аутохтоних врста дивљачи;
- Заштита и очување биолошког диверзитета.

Пољопривреда

Оперативни циљеви:
- Постепено претварање ораница у пашњаке;
- Измена сетвене структуре, односно процентуалног удела производа усклађених са еколошким могућностима посматраног простора;
- Заштита генетског, специјског и екосистемског биодиверзитета прихватањем органске производње у пољопривреди, у сврху очувања биљних и животињских врста од посебног значаја;
- Препознавање и лоцирање специфичности појединих делова посматраног подручја и могућности валоризације тих компаративних предности;
- Бројчано увећање сточног фонда и побољшање његових производних резултата, за које постоје природни потенцијали који нису искоришћени у довољној мери;
- Унапређење производње, прераде и пласмана традиционалних пољопривредних производа.

Туризам

Оперативни циљеви:
- Уређење и опремање постојећих и нових простора намењених рекреацији и туризму у складу са прописаним мерама заштите и очувања животне средине из Уредбе;
- Развој туризма са комплементарним активностима;
- Едукација свих учесника у туристичким и пратећим активностима;
- Дефинисање приоритетних облика туризма, обим туристичких активности и простора на којима ће се спроводити (излетнички, рекреативни, културни, ловни, риболовни, етно туризам и сл.);
- Коришћење потенцијала Резервата као препознатљивог подручја.

Заштита и коришћење природних ресурса

Пољопривредно земљиште

Оперативни циљеви:
- Спречавање заузимања пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, успостављањем ефикасне контроле;
- Заштита пољопривредног земљишта од контаминације опасним и штетним материјама селективном и контролисаном употребом хемијских средстава и минералних ђубрива на њивама;
- Неговање и унапређење пољопривредног земљишта у еколошком домену и то: изградњом и одржавањем система за наводњавање и одводњавање, рекултивацијом деградираних површина, уређењем ливада и пашњака и другим агромелиорационим мерама.

Водни ресурси

У области коришћења вода утврђени су следећи оперативни циљеви:
- Постизање „доброг" статуса вода, мисли се пре свега на површинске;
- Заштита водених екосистема;
- Потенцирање одрживог коришћења вода.

Минерални и енергетски ресурси

Даља истраживања и експлоатација минералних сировина дозвољена су у оквиру подручја посебне намене, изузев простора који су у режиму I и II и III степена заштите заштићених подручја.

За истраживања и експлоатацију минералних сировина и извођење радова који могу довести до измена у водном режиму обухваћеног подручја, неопходно је прибавити посебне услове заштите простора од надлежног завода за заштиту природе.

Инфраструктурни системи

Саобраћајна инфраструктура

Оперативни циљеви:
- Стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- Формирање општинске саобраћајне матрице тако да саобраћајни правци према постојећим и новоустановљеним локалитетима представљају важне - засебне саобраћајне правце у оквиру општине Нови Бечеј, како би се задовољили сви нивои будућег интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;
- Формирање мреже путева (посебно нижег хијерархијског нивоа) које треба да створи оптималне услове

повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације еколошког коридора.

Водопривредна инфраструктура

Оперативни циљеви развоја водопривредне инфраструктуре:
- Праћење стања водног режима, стања влажних станишта;
- Одржавање оптималног режима вода и почетак спровођења хидротехничких мера за одржавање овог оптималног режима вода;
- Утврђивање и одржавање оптималног водног режима влажних станишта;
- Одржавање проточности канала који повезује Слано копово са каналском мрежом;
- Адекватно одржавати постојећу мрежу и регулисана корита, сачувати мелиорационе системе.

Енергетска инфраструктура

Оперативни циљеви:
- Обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности у потрошњи енергије;
- Супституција електричне енергије за добијање топлотне енергије обновљивим изворима енергије.

Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

Основни циљ - стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије, пре свега соларне енергије у оквиру посебне намене.

Енергетска ефикасност

Оперативни циљеви:
- Пројектовање нових енергетски ефикасних објеката и реконструкција постојећих уз поштовање принципа енергетске ефикасности.

Гасоводна инфраструктура

У области термоенергетске инфраструктуре оперативни циљеви су:
- Побољшање рада и поузданости постојеће гасоводне инфраструктуре, као и њихов даљи развој у оквиру подручја посебне намене, изузев простора у режимима I и II степена заштите заштићених подручја.

Електронска комуникациона инфраструктура

Оперативни циљеви:
- Потпуна дигитализација електронске комуникационе инфраструктуре и изградња оптичке кабловске мреже;
- Обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и садржаје ван насеља.

Заштита непокретних културних добара

Са аспекта заштите културних добара оперативни циљ израде Просторног плана је спровођење заштите, очувања и унапређења културних вредности подручја, у циљу реализације утврђених мера заштите, са усмеравањем људских активности у наведеном контексту.

Заштита животне средине

Оперативни циљеви у области заштите животне средине су:
- Интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја;
- Успостављање континуираног праћења стања чинилаца животне средине: воде, ваздуха, земљишта, биомониторинга и мониторинга буке (уз државни пут);
- Планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;
- Ограничена и селективна употреба вештачких ђубрива и хемијских средстава за заштиту биља у пољопривреди;
- Формирање заштитних зелених појасева дуж еколошких и инфраструктурних коридора;
- Рекултивација свих деградираних површина (депонија, позајмишта и др.);
- Адекватно одлагање комуналног отпада и елиминација сточних лешева, у складу са Стратегијом управљања отпадом, законима и важећим правилницима.

3. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје посебне намене обухвата три предеоне целине, значајне за очување биолошке разноврсности: предеона целина заштићеног подручја - Резервата, предеона целина слатинских и водених станишта строго заштићених врста у окружењу (укључујући станишта у подручју планираном за заштиту) и предеона целина еколошких коридора. У оквиру предеоне целине - Резерват, дефинисане су предеоне подцелине, које чине режими заштите I, II и III степена. Општа концепција просторног развоја подручја посебне намене првенствено се заснива на очувању Резервата, као заштићеног природног добра од изузетног националног и међународног значаја, његовом коришћењу у складу са прописаним режимима заштите и заштити станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошких коридора, у циљу очувања биодиверзитета.

Примарни циљ развоја посматраног подручја је заштита постојећих јединствених фрагилних екосистема са окружењем, у процесу управљања и мудрог коришћења, тј. очување свих природних карактеристика овог подручја, које представља типични равничарски предео Панонске низије. Коришћење природних ресурса мора бити усмерено, првенствено, на усклађивање облика и начина експлоатације са императивом очувања, одржавања и унапређивања, што ће у многоме допринети задржавању аутохтоности и очувању атрактивности и амбијенталних одлика читавог подручја.

Простор Резервата има природњачку, културно-историјску, рекреативну и посебну амбијенталну вредност.

Поред заштите Резервата, неопходно је у наредном периоду на одговарајући начин очувати шире подручје, односно станишта заштићених и строго заштићених врста (укључујући станишта у подручју планираном за заштиту) и еколошке коридоре, као предео, који представља миграторну станицу ждралова, са значајним типичним панонским одликама. У том циљу ће се стимулисати традиционални начин коришћења простора и његове руралне особине (салаши) и адекватнија презентација културних добара у окружењу. Други битан концепт на коме се заснива развој овог подручја је туризам.
Туристички програми ће се ускладити са захтевима очувања вредности Резервата и заштитом и презентацијом културних добара, у непосредном окружењу.

Број посетилаца и њихово кретање кроз Резерват треба да буду строго контролисани и ограничени, у циљу заштите станишта од деградације и заштићених врста (птице) од узнемиравања. Организоваће се три врсте туризма: екотуризам (посматрање птица, едукативни туризам и сл.), рурални туризам (салаши) и културни туризам (културно историјско наслеђе).

Општа концепција развоја подручја у обухвату Плана, дефинисана је у односу на основне његове специфичности, које опредељују посебну намену и предмет су овог Просторног плана, а односе се на:
- Заштиту и критеријуме коришћења природних вредности и животне средине, као основну намену;
- Одрживи развој туризма, заштиту и одрживо коришћење вода, уређење постојећих инфраструктурних система, као остале посебне намене комплементарне основној намени.

Основне концепцијске поставке и опредељења, у границама Резервата, су:
- Очување и унапређење станишта на подручју Резервата;
- Активна заштита кључних врста и њихових станишта;
- Усклађивање активности и заштите са правним оквирима функционисања Резервата;
- Очување и унапређење разноврсности орнитофауне;
- Очување и унапређење флоре и вегетације;
- Одржавање биолошке равнотеже, односно обезбеђење опстанка изворних екосистема и њихове мозаичности, који својим појединим компонентама у целини представљају темељну природну вредност подручја, посебно водених и ливадских станишта;
- Обезбеђивање одговарајућег хидролошког режима у Резервату на основу Плана интегралног управљања водним ресурсима;
- Сагледавање стања природних вредности, уз вредновање флоре и фауне;
- Идентификација и вредновање угрожавајућих фактора и њихово ублажавање;
- Ревитализација нарушених и рестаурација несталих станишта;
- Претварања откупљеног пољопривредног земљишта у пашњаке и ливаде;
- Активно сузбијање инвазивних врста биљака;
- Успостављање базе података и информационог система;
- Трајни мониторинг екосистема, процеса и утицаја и посебно вредних врста;
- Одрживи развој делатности (туризам, едукација, рекреација, пашарење, производња здраве хране, итд) и изградња и уређење потребне инфраструктуре;

- Одвођење отпадних вода из едукативно-туристичког локалитета - визиторски центар вршиће се у бетонске водонепропусне септичке јаме, које ће се периодично празнити аутоцистернама;
- Повезивање интереса заштите природне и културне баштине са традицијом и одрживим развојем локалних заједница;
- Презентација резервата;
- Научно - истраживачка активност и едукација;
- Сарадња са локалном заједницом, стручним и научним институцијама и невладиним организацијама, које су повезане са заштићеним природним добром и интересима локалног становништва;
- Сарадња у оквиру националне и међународне мреже заштићених подручја.

Основне концепцијске поставке и опредељења ван граница Резервата, на просторима посебне намене, су:

(1) у области заштите природних вредности
- Очување станишта строго заштићених врста у окружењу (укључујући станишта у подручју планираном за заштиту) и еколошких коридора;
- Развој дозвољених активности и делатности, које не угрожавају основне вредности Резервата и других природних добара;

(2) у области заштите и одрживог коришћења вода
- У циљу развоја туризма, неопходно је за прихват и боравак туриста обезбедити одговарајућу комуналну опремљеност (водовод и канализација), као и уређење и заштиту водних ресурса од даљег загађивања и расипања.

(3) у области одрживог развоја туризма
- Ван Резервата, али са могућим индиректним утицајем, важан туристички потенцијал овог подручја су споменици културе: средњевековна црква Арача и археолошки локалитети;
- Важно емитивно подручје за Резерват представљају градски центри Нови Сад и Београд.

Коришћење природних ресурса у оквиру посебне намене, посебно пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, треба да буде контролисано и усклађено са условима заштите природе. Пољопривредно земљиште је потребно штитити мерама и активностима којима се трајно обезбеђују природне функције земљишта.

4. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Основни разлог за израду Просторног плана је стварање услова за реализацију националних, регионалних и локалних интереса у оквиру подручја посебне намене у контексту заштите природе. Кроз Просторни план ће бити створени услови за будући приступ међународним фондовима кроз израду прекограничних пројеката, као и за финансирање заштите природе и животне средине у наредном периоду. Интегрисање подручја Просторног плана у шири регионални контекст подразумева уважавање најважнијих европских докумената, којим је дефинисан просторни развој, као и примену њихових препорука за остваривање међународне, а посебно прекограничне сарадње. Слано копово, еколошки значајно подручје утврђено Уредбом, представља заштићено природно добро-специјални природни резерват. Положај, близина великих градова, као и развијена путна инфраструктура, представљају добру основу за развој туризма, реализацију програма едукације и рекреације. Резерват ужива међународним статус, који представља основ и за развој међународне сарадње, пре свега у области заштите природе, заштите животне средине и туризма.

Велики потенцијал развоја подручја омогућен је укључивањем у ЕУ инструменте, кроз које се реализују пројекти који су одобрени за финансирање из годишњих националних програма за Републику Србију. У зависности од предвиђених активности, пројекти се реализују из Инструмента за претприступну помоћ (Instrument for Pre- accession Assistance-IPA). Тренутно се у Републици Србији спроводи осам програма (6 програма прекограничне сарадње и 2 програма транснационалне и међурегионалне сарадње) са Мађарском, Румунијом, Бугарском, Црном Гором, Босном и Херцеговином, Хрватском, Јадрански програм и програм „Југоисточна Европа". Међународни пројект Joint Tisa Survey (JTS) који је координиран од стране ICPDR (International Commision for the Protection of the Danube River), бавио се испитивањем еколошког стања реке Тисе и Бегеја, обухвативши екотоксиколошке, лимнохемијске и хидробиолошке анализе као и комплексна испитивања биотопа и муља речног дна. Резерват је најозбиљнији кандидат за европску еколошку мрежу NATURA 2000. Идентификација и успостављање мреже еколошки значајних подручја NATURA 2000 (Special Areas of Conservation-SACs и Special Protection Areas-SPAs), вршиће се према посебним пројектима, сходно меродавним европским директивама у процесу приступања ЕУ. Индикативна

карта еколошке мреже за југоисточну Европу припремљена је у оквиру међународног пројекта под координацијом Европског центра за заштиту природе (ECNC). Први корак формирања еколошке мреже Србије је био издвајање подручја за Емералд мрежу, имплементацијом Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта. Институционално успостављање еколошке мреже подручја од европског значаја започето је 2009. године у оквиру Twining пројекта SR07-IB-EN-02 „Јачање административних капацитета заштићених подручја у Србији - Natura 2000".

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

У претходним годинама започет је пројекат ублажавања и санирања еколошких проблема узрокованих антропогеним утицајем. Ове мере подразумевају спровођење откупа приватног обрадивог земљишта и његово превођење у пашњаке и ливаде и реализацију пројекта уређења водног земљишта.

Спровођење мера усмерених на ублажавање негативних антропогених утицаја и уопште статус Резервата као заштићеног подручја имаће позитиван утицај на пољопривредно земљиште у окружењу.

Забраном коришћења пољопривредног земљишта које је у оквиру површина посебне намене у друге сврхе, осим у случајевима утврђеним законом и овим Просторним планом, забраном испуштања и одлагања отпадних и штетних материја, ограниченом и селективном употребом вештачких ђубрива и хемијских средстава за заштиту биља, избором адекватних технологија у обради земљишта и противерозионих мера, сачуваће се квалитет земљишта тј. његова физичка, хемијска и биолошка својства.

У циљу очувања руралних особина подручја у обухвату Плана, потребно је одржавати постојеће салаше на традиционални начин.

1.2. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру заштићених подручја ће се вршити у складу са донетом Уредбом о заштити. Заштита и коришћење водног ресурса подразумева оптимизирање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других и то за:
1) Одржавање корита водотока и водних објеката;
2) Спровођење мера заштите вода;
3) Спровођење заштите од штетног дејства вода;
4) Остале намене, утврђене законом.

На водном земљишту забрањена је изградња. Дозвољена је изузетно у следећим случајевима:
- Изградња у функцији водопривреде, одржавања водотока;
- Изградња инфраструктуре у складу са просторним или урбанистичким планом;
- Изградња у функцији наутике, туризма и рекреације.

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:
- Објекти у функцији водопривреде, одржавања и реконструкције водотока;
- Објекти инфраструктуре (саобраћајни, енергетски);
- Објекти туризма и рекреације.

Концепција заштите и коришћења водног ресурса на подручју Резервата у планском периоду је да се утврди стање, начин локалног оптимизирања режима вода и установи механизам мониторинга стања односно неопходно је обезбедити мониторинг еколошких и хидролошких параметара и на основу њих урадити модел управљања водом у резервату, односно одржавању оптималних природних сезонских осцилација воде у Сланом језеру, уз одржавање природног салинитета. Приликом ревизије хидролошког режима, потребно је обухватити хидролошки непосредно утицајне површине и део каналске мреже.

У контексту заштите воде, као природног ресурса у оквиру посебне намене, потребно је:
- Ради заштите и коришћења подземних вода, пратити стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих и дубоких подземних вода;
- Спровести мере забране упуштања отпадних вода свих врста у мелиорационе канале, језера, баре и водотоке, осим атмосферских и условно чистих вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају $П_6$ класи;
- Одржавати систем за одводњавање и наводњавање (чишћење канала од муља и растиња).

1.3. ЛОВНА И РИБОЛОВНА ФАУНА

Према одредбама важећег Закона о ловству, као и Наредбе о ловостају, у Резервату живи одређени број врста који се третира као ловна дивљач, па је њихова заштита и начин ловног коришћења регулисан одредбама о ловостају: трајно забрањен лов; забрањен лов у одређеном годишњем периоду; стално дозвољен лов. Овим законом су по наведеним категоријама обухваћене све познате птице Резервата. Риболовна фауна није значајна за подручје Резервата, па се евентуалне последице заштите посматраног подручја на ихтиофауну не разматрају.

1.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ

На целом подручју Резервата забрањено је истраживање, као и извођење других радова, који мењају основне карактеристике станишта.

На подручју Резервата у режиму заштите I степена забрањује се коришћење природних богатстава и други облици коришћења простора и активности, осим научних истраживања и контролисане едукације.

На подручју Резервата у режиму заштите II и III степена забрањено је извођење радова и активности које би нарушиле геоморфолошке одлике подручја, обављање и других делатности и извођење радова, којим се угрожавају вредности предела и нарушава интегритет простора (прекопавање, ископавање и други земљани радови).

1.5. КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ

У оквиру подручја посебне намене, могуће је коришћење соларне енергије, као обновљивог извора енергије, путем соларних панела-фотонапонских ћелија, постављеним на крову објеката, а ван посебне намене могу се користити обновљиви извори у складу са условима надлежног Завода за заштиту природе.

2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

2.1. РУРАЛНИ РАЗВОЈ И ПОЉОПРИВРЕДА

На подручју Резервата присутни су испаша и кошење, са последицом одржавања травног покривача и спречавања обрастања у високу траву или грмље. Заштита природних вредности слатинских ливада предвиђа очување пашњака уз њихово усклађено и одрживо коришћење.

Земљиште за обраду и гајење култура значајан је ресурс овог простора, а у циљу очувања природних вредности у току је пројекат откупа ораница и превођења у пашњаке методом сејања луцерке на откупљеним површинама, кошењем луцерке и уградњом бусења аутохтоне траве. На овим површинама постоје услови за производњу здраве хране.

Због значајних природних вредности на подручју посебне намене, које указују на јединственост подручја у ширим размерама, планска опредељења у области пољопривреде су:
- Заштита природних вредности и усклађивање структуре пољопривредне производње са потребом очувања специфичности екосистема у блиском окружењу;
- Очување и оптимално коришћење земљишта предвиђеног за пољопривреду и заштита од свих врста деградације: заслањивања, претеране и неконтролисане употребе хемијских средстава, као и промене намене;
- Обезбедити адекватан број грла крава и оваца аутохтоних раса за испашу на пашњацима.

Основна оријентација у пољопривреди биће производња здраве хране, лековитог и ароматског биља. Технологија се мора усмерити и надаље трајно базирати на примени мера биолошке агрикултуре. Органска

производња представља неку врсту решења коју подржава Рамсарски биро и Конвенција за борбу против дезертификације.

Обезбедити одрживо коришћење издвојених травних станишта заштићених врста за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта. Заштиту и унапређење подручја еколошке мреже повезати са програмима обнове екстензивног сточарства и са очувањем генетске разноврсности (очување старих раса и сорти).

2.2. ТУРИЗАМ

Развој туризма на подручју посебне намене, као и ширем подручју обухваћеном Планом, заснива се на његовим природним и антропогеним вредностима, са захтевом очувања вредности Резервата.

Уз поштовање принципа одрживог развоја, развијаће се :
- Екотуризам (посматрање птица, едукативни туризам и сл.);
- Рурални туризам (салаши);
- Културни туризам (културно историјско наслеђе).

Екотуризам се темељи на активностима туриста у пределу очуване природе и заштићеним природним добрима. То је туризам малог утицаја на животну средину који доприноси очувању природних станишта и врста. Најзначајнији видови екотуризма на датом простору су „Bird watching" (посматрање птица) и едукативни туризам.

"Bird watching" (посматрање птица) - Туристи би могли посећивати Резерват у малим групама. Периоди у којима би се организовало посматрање птица били би у пролећним месецима, када се гнезде станарице, као и јесењим и зимским месецима, када велики број селица користи Резерват као станицу током сеобе. Број посетилаца и њихово кретање кроз Резерват треба да буду ограничени и строго контролисани, да не би долазило до угрожавања станишта и узнемиравања заштићених врста у Резервату.

Развој едукативног туризма подразумева различите активности као што су научна истраживања, школско-образовне активности, рекреативно-излетничке и културно - васпитно - образовне активности.

Програми научних истраживања ће бити усклађени са захтевима проучавања природних вредности и очувања вредности Резервата.

Школско-образовне активности су једна од важних едукацијских функција Резервата. За прихват школских екскурзија користиће се изграђени визиторски објекат „Чуварска кућа" са свим потребним садржајима. Кретање ових група кроз Резерват се мора обезбедити уређеним туристичким путем, до осматрачница снабдевених телескопима за осматрање простора Резервата.

Рекреативно-излетничке активности се односе на прихват малих група од два до пет посетилаца, њихово упознавање са вредностима Резервата, уз могућност да проведу краће време у одмору и опуштању у Резервату и осматрању птица. Овај облик активности може да има значајан удео у туризму Резервата али се мора пажљиво организовати да не би дошло до ремећења мира у Резервату. Активности излетника ће бити организоване око визиторског објекта у Резервату.

Културно и васпитно-образовна функција заштићеног добра ће се остварити према специјализованим програмима и циљним групама посетиоца и корисника Резервата. У функцији едукације биће уређене едукативне стазе са обележавањем посебних и специфичних природних вредности флоре, вегетације и фауне.

Рурални туризам (туризам на салашима) подразумева активности везане за природну и културну баштину на којима се најбоље упознаје аутентичан начин живота становништва датог простора. Тржиште за ове производе су велики градови у окружењу (Нови сад, Зрењанин, Кикинда), а предуслов развоја су изграђена саобраћајна инфраструктура, смештајни капацитети, систем снабдевања и туристичка инфраструктура. У Резервату постоје два салаша, а на стаништима неколико пољопривредних домаћинстава, који могу бити у функцији туристичке понуде.

Културни туризам подразумева различите форме културних активности које се нуде туристима. Туризам заснован на културно историјском наслеђу има значајне предиспозиције у подручју обухваћеном Планом, будући да у непосредном окружењу простора посебне намене постоји значајно културно наслеђе. Споменик културно- историјског наслеђа, који се може у најкраћем року пласирати је остатак цркве Арача

(просторно-културна историјска целина).

За успешан рад стручне службе у Резервату неопходно је стално усавршавање и примењивање најновијих научних и стручних сазнања из области заштите природних добара и метода управљања.

У Резервату ће се организовати еко кампови за истраживаче. Смештај учесника еко кампова ће бити у визиторском центру, а за рад ће се оспособити и опремити постојећи објекти у оквиру Резервата.

Посебним едукативним радом са локалним становништвом треба изграђивати позитиван однос мештана према заштићеном добру и заштићеним природним вредностима, а посебно према ждраловима и другим заштићеним врстама и спречити њихово директно плашење и прогањање.
Промоцијом Резервата остварiће се циљеви предвиђени Уредбом о заштити, али и циљеви развоја еко туризма и одрживог коришћења добара. Природне вредности Резервата представљаће се разноврсним пропагандним материјалом. За посетиоце обезбедиће се оптичка помагала (двогледи и телескопи) и стручни водичи (биолози, орнитолози).

Промоција ће се изводити путем: штампаних материјала, монографије Сланог копова, плаката, брошура, теренских приручника, туристичких карата, разгледница, електронских медија, на изложбама и сајмовима, промотивним DVD, организовања и ажурирања веб странице.

У Резервату ће се уредити појединачни објекти неопходни за послове очувања, заштите и коришћења Резервата као што су туристичке стазе, осматрачнице и информативни панои. За изграђен визиторски центар „Чуварска кућа", у наредном периоду, треба обезбедити да се користи за предвиђену сврху у пуном капацитету.

У наредном планском периоду потребно је изградити једну средњу затворену осматрачницу за посматрање ждралова на пашњаку између копова.

Прихватни пункт посетилаца на јужном улазу код Башаидског пута треба опремити са додатним садржајима да би имао своју пуну функцију.

2.3. ЛОВ

Заштита и коришћење ловне фауне подразумева повећање бројности и структуре дивљачи уз очување ретких и угрожених врста. Лов ће се у будућем газдовању Резерватом одвијати у складу са важећим планским документима, усклађеним са прописаним режимима и мерама заштите. Предмет лова су пернате дивљачи: фазан, јеребице и дивље патке, а од остале дивљачи зец и срна. Такође је потребно извршити редукцију броја лисица, које представљају опасност за време гнежђења птица. Лов треба обављати тако да се не пуца у правцу великог језера, да се не би птице узнемиравале.

3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА, ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

3.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Основно планско определење у домену путне-друмске инфраструктуре у обухвату Плана је побољшање капацитативних могућности предметних државних путева, безбедности и нивоа саобраћајне услуге (ДП бр.15/М-3, бр.117/Р-114)[41], као основних путних капацитета, који ће нудити виши ниво комфора и бољу повезаност овог простора са окружењем. Предметни државни путеви такође ће у наредном периоду, поред своје основне функције у међурегионалном и међуопштинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне доступности локалитетима у оквиру заштићеног подручја Резервата.

Примарни задатак у развоју саобраћајне инфраструктуре није изградња нове мреже саобраћајница, већ првенствено подизање квалитета и модернизација постојеће мреже.

У будућем развоју саобраћаја се мора посебно инсистирати на модернизацији-изградњи путних праваца државне путне мреже, с обзиром да општинска путна мрежа у обухвату није заступљена, изузимајући планирани општински пут ка локалитету Арача.

41 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: ДП 1б реда бр.15 је некадашњи М-3 ; ДП 11а реда бр.117 је некадашњи Р-114;

Такође планска решења у домену путног-друмског саобраћаја су и задржавање свих саобраћајних капацитета најнижег хијерархијског нивоа (атарски и други приступни путеви) уз потребу реконструкције и уклапања у нове функционално - саобраћајне матрице овог простора и окружења. Овакав принцип уређења саобраћајница у оквиру подручја обухвата Плана утицаће на формирање нове јединствене саобраћајне мреже, која ће у потпуности побољшати везе у зони заштићеног подручја са насељима, окружењем, свим садашњим и планираним туристичким локалитетима под режимима заштите.

Мрежа приступних путева, осим основне функције, врло је значајна и у функцији обезбеђења приступа у потенцијално ванредним, непредвиђеним и акцидентним ситуацијама. С обзиром на специфичност и „осетљивост" оваквих еколошких Резервата, ова функција се намеће као једна од најважнијих.

Планским сагледавањем могућих траса нових приступних путева ка обухваћеном подручју, предложена су решења (верификована кроз планове локалних самоуправа у обухвату: ППО општине Нови Бечеј), која се могу реализовати, без повећања трајекторија путовања, експлоатационих трошкова и без значајнијих неповољних утицаја на одрживи развој и биодиверзитет овог простора.

Планска решења железничког саобраћаја такође се заснивају на усвојеним планским и стратешким документима (ППРС, РПП АПВ, Стратегија развоја саобраћаја РС) што подразумева задржавање постојеће пруге у оквиру утврђених коридора и побољшање експлоатационих параметара реконструктивним мерама и изградњом. Реконструкцијом /изградњом свих пружних капацитета, знатно ће се побољшати експлоатациони параметри (повећање носивости и експлоатационе брзине), железница ће се приближити захтеваном европском нивоу превозне услуге и створиће се солидни услови за интеграцију са осталим видовима саобраћаја (транспорт путника: возила - вагони -пловила).

Неопходна је ревитализација и модернизација практично целокупног система, чиме ће се повећати безбедност, ефикасност и економичност. Експлоатационе брзине су данас неприхватљиво ниске (V_e = 40 km/h), услед чега потенцијални корисници железнице радије бирају друга средства превоза.

Планска решења водног саобраћаја у оквиру обухвата Просторног плана не подразумевају коришћење канала из ОКМ ХС ДТД (Банатска Паланка - Нови Бечеј и Кикиндски канал) као пловних путева у функцији Резервата, већ подразумевају искључиво коришћење ових водотока кроз водни режим обухваћеног подручја.

План развоја немоторног саобраћаја на простору обухвата Плана (и у посебној намени) подразумева формирање и развој капацитета немоторних - пешачко - бициклистичких кретања (кроз дефинисање коридора пешачких и бициклистичких стаза унутар и ван насеља и локалитета, делови траса националне бициклистичке стазе уз канале ОКМ ХС ДТД: Кикиндски канал и канал Банатска Паланка - Нови Бечеј). Немоторна кретања, као најважнија и еколошки најприхватљивија, доприносе смањењу негативних утицаја саобраћаја на животну средину и афирмишу природне, туристичке локалитете заштићеног подручја, што је и препорука која произилази из Атинске повеље ЕСУ (1998. и 2003. године).

3.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Развој водопривредне инфраструктуре на подручју посебне намене заснива се на успостављању интегралних регионалних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода. Потребно је обезбедити одговарајуће услове у смислу комуналне опремљености простора (водовод и канализација), као и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања и расипања.
Управљање водама мора се обављати у складу са начелом јединства водног система и према плану управљања водама на предметном водном подручју. Није дозвољено мењање постојећег водног режима, без прибављања посебних водних услова, спровођења одговарајућих анализа и одгаварајуће техничке документације.

Водни објекти за уређење водотока

У посматраним границама обухвата Плана налазе се делови подсистема „Копов", „Бечејски", „Шимуђ", „Бурза", „Галацки" и „Керекто-Бочар" који су пројектовани као вишенаменски. Сви ови хидросистеми су пројектовани у периоду између 1960 и 1970. године, али због недостатка средстава нису сви изведени (нису изведени системи за одводњавање „Бечејски" и „Шимуђ").

Водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода - одводњавање

Регулисање водног режима у земљишту, уз поштовање услова заштите природе и изградњу и

реконструкцију постојећих система за одводњавање, омогућиће побољшање пољопривредне производње. Распрострањеност и изграђеност водопривредне инфраструктуре на територији је задовољавајућа, али је због њихове запуштености и неодржавања, проблем одводње сувишних вода и даље присутан.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система и постепено смањење садашњег заостајања Србије у домену наводњавања, изградњом нових система на земљиштима највиших бонитетних класа.

Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони системи (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација.

Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у решења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

Одводњавање на простору обухваћеном Планом се врши преко детаљне каналске мреже горе наведених подсистема, гравитационо или преко црпних станица. Водозахват на каналу Банатска Паланка-Нови Бечеј на стационажи km 136+100, предвиђен је за снабдевање водом доводног канала до природне депресије „Мало Копово", преко које се Слано копово допуњује водом. Укупна површина депресије је око 70 ha, а укупна количина воде потребне за одржавање максималног нивоа воде у њој у току једне године износи око 500.000 m^3.

Као што је већ речено, у периоду 1960 - 1970. године пројектовани су и изведени делови хидросистема („Копов", „Бурза", „Шимуђ", „Керекто Бочар", „Галацки" и „Бечејски"), али због недостатка средстава нису изведени системи за одводњавање „Бечејски" и „Шимуђ". Планирани систем за одводњавање „Бечејски" се већим делом налази у границама посебне намене (В-1-1, В-1-2, В-1-3, В-1-4, В-5, В—1, В-5-2), док се остали делови овог система, као и систем „Шимуђ" налазе у обухвату Плана, а изван границе посебне намене. Приликом реализације дела система „Шимуђ" - канала који се протеже од постојећег Кикиндског канала на истоку до локалитета Шимуђ, западно од ДП 1б реда бр. 15, потребно је, у складу са условима заштите, извршити зацевљење почетног дела трасе канала, од руба кикиндског канала у дужини од минимално 150 m, односно оптимално 300 m. Све радове на изградњи ових делова система извести у складу са Решењем Покрајинског завода за заштиту природе.

Довод воде до депресије „Мало Копово" обезбеђен је доводним каналом кроз „Шибулову Копов" и кроз пропуст са уставом испод ДП бр. 117. на стационажи km 7+000. Вода се из доводног канала гравитационо излива у Мало Копово кроз пропуст, а уставом се регулише водостај узводно и низводно од пропуста.
Канал је дужине 2700 m, а радни ниво је на коти 76.20 тАНВ, али се он може подићи на максималну коту и у каналу и у депресији на 76.40 тАНВ. Снабдевање водом је обезбеђено захватањем из канала Банатска Паланка-Нови Бечеј, покретном пловном црпном станицом.

Сваки канал детаљне каналске мреже би требао да има, у уском појасу водног земљишта у вангрђевинском реону, по минимум 10 m ширине за инспекциону стазу и на левој и десној обали канала. Међутим, пошто захтеви водопривреде приликом комасационих и осталих радова нису испоштовани, у неким случајевима није остављен простор за радно инспекциону стазу за прилаз каналу приликом одржавања или реконструкције. Редовно одржавање се махом своди на уклањање растиња и измуљивање због одржавања протицајног профила.

Извађени муљ се депонује у посебне касете у непосредној близини, које су такође водно земљиште, а после неколико година (обично до 5 година) након што се осуши, разастире.

Реализација планиране каналске мреже на подручју, за коју је већ резервисано и одвојено водно земљиште, биће када се стекну одговарајући услови, односно када водопривреда буде имала средстава за њихову реализацију.

Водни објекти за коришћење вода

Планско решење снабдевања водом засновано је на захватању воде за пиће индивидуално, путем бунара бушених у границама локалитета.

Водни објекти за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода

Санитација визиторског центра обављаће се по принципима руралне санитације са одвођењем отпадних вода у индивидуалне или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секундарним биолошким пречишћавањем, уз оперативну организацију даљег поступка са отпадним водама, односно, уклањања и коришћења у пољопривреди на санитарно безбедан начин, како не би дошло до загађења површинских и

подземних вода.

3.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

3.3.1. Електроенергетска инфраструктура

У наредном планском периоду снабдевање електричном енергијом биће из 20 kV електроенергетске мреже, преко 20/0,4 kV које је потребно обезбедити за садржаје који ће се градити у оквиру подручја обухвата Просторног плана.

Дистрибутивна мрежа ће се развијати у складу са Средњорочним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије „Електровојводина", Електродистрибуција „Нови Сад" и Електродистрибуција „Зрењанин". Предвиђа се потпуни прелазак на 20 kV напонски ниво. 35 kV далековод ће се уз реконструкцију користити као 20 kV далековод за напајање 20 kV разводног постројења. Такође 10 kV мрежа и припадајуће дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV ће се реконструисати за рад на 20 kV.

Електроенергетска мрежа за снабдевање планираних садржаја у оквиру посебне намене биће грађена подземним водовима.

Постојећа електроенергетска мрежа, надземна и подземна се задржава у својим коридорима, и исту је у складу са плановима развоја надлежних предузећа могуће реконструисати.

Део потребне електричне енергије могуће је обезбедити и из обновљивих извора енергије.

3.3.2. Гасоводна и нафтоводна инфраструктура

На простору обухвата Плана, не планира се изградња нове гасоводне и нафтоводне инфраструктуре. Постојећи гасовод РГ 01-12 Нови Бечеј-Башаид се задржава и за њега је предвиђено само текуће одржавање.

Даљи развој и изградња гасоводне и нафтоводне инфраструктуре је дозвољена у оквиру подручја посебне намене, изузев простора у режимима I и II степена заштите заштићених подручја, у складу са условима Завода за заштиту природе.

3.3.3. Електронска комуникациона инфраструктура

Електронска комуникациона мрежа ће се развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавременијих медијума преноса.

То подразумева и потпуну дигитализацију свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС), уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора и обезбеђивање подједнаке доступности свим операторима.

Међумесни електронски комуникациони каблови планирани су уз све постојеће и планиране путне коридоре. Приликом планирања нових саобраћајних коридора потребно је планирати и полагање одговарајућих цеви у коридорима саобраћајница, за накнадно провлачење електронских комуникационих каблова.

Заштита телекомуникационих коридора и изградња инфраструктурних и других објеката у близини електронских комуникационих коридора мора бити у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС", број 16/12).

Постојећи међумесни оптички кабл се налазе у ПЕ цевима у постојећим саобраћајним коридорима. У наредном планском периоду због потреба за новим капацитетима може се очекивати вишеструко полагање нових електронских комуникационих каблова у постојеће ПЕ цеви.

4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА И ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

4.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешко опредељење развоја подручја посебне намене усмерено је на реализацију тростепеног режима заштите у Резервату, услова коришћења предеоних целина са значајним природним вредностима и на санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности животне средине, уз очување изворности и усклађености овог подручја са његовом основном наменом.

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште) на простору посебне намене, предвиђене су одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се зауставити њихова даља деградација, а унапредиће се квалитет животне средине овог подручја.

У циљу заштите животне средине од загађења предвиђене су следеће мере:
- Планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;
- Успостављање система праћења и контроле нивоа загађености ваздуха, воде и земљишта, биомониторинга и мониторинга буке (уз државни пут);
- Подизање квалитета и модернизација постојеће саобраћајне мреже;
- Око инфраструктурних система неопходно је формирати заштитне коридоре у контексту заштите околине и становништва од потенцијалних негативних утицаја;
- Адекватно одлагање комуналног отпада и сточних лешева у складу са Стратегијом управљања отпадом и важећим законским актима;
- Евентуално вршење истраживања минералних сировина уз примену свих мера заштите животне средине у складу са Законом о рударству и условима Завода за заштиту природе;
- На туристичким локалитетима проблем одвођења отпадних вода ће се решавати путем компактних мини - постројења за пречишћавање отпадних вода или изградњом водонепропусне септичке јаме;
- Вршиће се одржавање постојећих мелиоративних канала (чишћење канала од муља и растиња);
- У Резервату препорука је оријентисати се на органску пољопривреду и елиминисати конвенционалну методу употребе хемијских средстава заштите биљака у производњи;
- Формирање заштитног зеленила дуж еколошких коридора и државних путева;
- Након завршене експлоатације минералних сировина (глина), у непосредном окружењу Резервата, неопходно је извршити санацију и рекултивацију земљишта, у складу са Законом;
- Санација и рекултивација неуређене депоније, која се налази у непосредном окружењу Резервата.

Уредбом о заштити специјалног резервата природе „Слано копово" ограничено је коришћење водног ресурса на подручју Резервата, јер се режимом заштите забрањује свака изградња објеката и забрањују сви хидротехнички радови који мењају карактер подручја (бушења бунара, изградња канала и заливних система), изузев у функцији заштите природе и развоја рекреативно-туристичких активности.

Због уређења хидролошких услова неопходно је израдити План интегралног управљања воденим ресурсима, Акциони план упумпавања воде у Мало копово са програмом праћења елемената водног режима у Малом копову и Великом копову, пратити кретање салинитета воде на Великој копови и израдити програм праћења климатских промена.

Радови на заштићеном простору, који нису забрањени, као и радови у непосредној близини заштићеног добра, подлежу обавезној изради Студије о процени утицаја на животну средину, полазећи од одредаба Закона о процени утицаја на животну средину. Одређеније услове, као правила реда и понашања корисника и посетилаца на заштићеном подручју, утврдиће Старалац посебним актом, а по претходно прибављеним условима и мишљењу Завода за заштиту природе Србије.

За планске документе у заштићеним природним добрима израђује се стратешка процена утицаја на животну средину.

За објекте на подручју заштићеног природног добра и у непосредној близини заштићеног добра, инвеститор је дужан да се обрати надлежном органу Захтевом за одређивање потребе израде студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09).

Извештај о стратешкој процени утицаја, који се израђује за Просторни план, не може дати експлицитне одговоре о прихватљивости појединих планских решења. Таква планска решења морају се разрађивати и

детаљно оцењивати приликом израде пројектне документације и студија оправданости. Потребан ниво детаљности, који ће анализирати појединачне објекте и њихове утицаје на животну средину, разматраће се у оквиру Стратешких процена утицаја на нижим хијерархијским нивоима и у оквиру Процена утицаја појединачних објеката на животну средину.

4.2. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА

Заштита и уређење предела је суштинска потреба за одрживи развој подручја посебне намене Резервата и треба се спроводити кроз:

- Мере заштите свих заступљених типова предеоних елемената очувањем карактеристичних обележја екосистема, која су проистекла из природне конфигурације;
- Управљање пределом поступцима којима се, из перспективе одрживог развоја, обезбеђује редовно одржавање предела, са циљем усмеравања и усклађивања промена изазваних друштвеним и економским процесима, као и процесима у животној средини и
- Стварање услова за спровођење предеоне политике (општих принципа, стратегија и смерница, дефинисаних од стране надлежних органа), која омогућава предузимање одређених мера у циљу заштите, управљања и планирања предела.

Заштита, уређење и развој предела Резервата заснивање се и на реализацији различитих активности у простору:

- Очување функционалности хидролошког система у циљу заштите мозаика предеоних елемената и његовог идентитета;
- Строга контрола експлоатације минералних сировина и других активности у простору;
- Планирање развоја насеља, која се налазе у непосредној близини Резервата, у складу са вредностима предеоних одлика (физичка структура насеља, привредне активности и сл.);
- Правовремена и активна заштита природних вредности, укључујући и фрагменте који тренутно нису под заштитом, а чија се заштита у будућности очекује, као и заштита споменика културе и препознатљивих и вредних амбијената руралног типа;
- Санацији и ревитализацији нарушених својстава природног система који значајно утичу на карактер предела;
- Успостављање механизма управљања и промоције предела (и на прекограничном нивоу);
- Креирање нових вредности у простору од посебног значаја за развој (развој културног подручја);
- Интерпретација предеоног обрасца система природне и геолошке разноврсности;
- Успостављање процедура за укључивање најшире јавности у процес планирања предела;
- Подизање нивоа свести становника овог подручја, приватних организација и надлежних органа власти о предеоним вредностима подручја;
- Праћење промена у простору које доводе до деградирања предеоних вредности;
- Уређење водотока и водених површина као важних елемената карактера предела;
- Заштити пољопривредног земљишта од ненаменског коришћења.

4.3. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

4.3.1. Заштићено подручје

Предеона целина - Специјални резерват природе „Слано копово”

На подручју Резервата су издиференциране три предеоне подцелине:

1) Режим заштите I степена површине 217,1367 ha;
2) Режим заштите II степена површине 220,0667 ha;
3) Режим заштите III степена површине 539,2455 ha, који обухвата остали део заштићеног добра.

Мере заштите простора у обухвату Плана су дефинисане у складу са режимима заштите.
На целом подручју Резервата:

1. Забрањено је:
   1) Извођење хидромелиорационих (бушења бунара, изградња канала и заливних система), грађевинских и других радова, осим радова који су у функцији унапређења еколошких услова станишта;
   2) Истраживање, као и извођење других радова, који мењају основне карактеристике станишта;
   3) Изградња објеката, осим чобанских колиба и торова за овце;
   4) Испаша свиња;
   5) Пошумљавање станишта;
   6) Отварање депонија и депоновање смећа.

2. Обезбеђује се праћење стања и унапређење свих типова станишта, животних заједница и биљних и животињских врста, посебно природних реткости и успостављање сталног мониторинга. У Резервату на подручју режима заштите I степена спроводе се мере утврђене законом, који уређује заштиту животне средине и посебне мере на унапређењу природних вредности добра (обезбеђење одговарајућег водног режима и санитарни лов).

На подручју режима заштите II степена:

1. Забрањено је:
   1) Сакупљање јединки и развојних облика биљних и животињских врста, осим за потребе заштите и научна истраживања уз посебну дозволу;
   2) Уништавање вегетације, осим у сврху унапређења рецентног стања природне вегетације, односно успостављања првобитне еколошке равнотеже;
   3) У појасу од 100 m око језера испаша оваца и кретање стоке у периоду гнежђења и извођења младих од 1. априла до 1. јула;
   4) Лов у појасу 100 - 200 m око језера и пуцање у правцу зоне режима заштите I степена;
   5) Кошење траве до 15. јула;
   6) Уношење алохтоних врста.
2. Обезбеђује се:
   1) Редуковање бројности лисица;
   2) Повремено плављење станишта влажних, сланих ливада и тршћака;
   3) Лов према ловној основи;
   4) Кошење ливада после 15. јула;
   5) Туризам под условом:
      - да се осматрање врши само на за то одређеним областима без кретања по Резервату,
      - прилаз местима за осматрање мора се одвијати утврђеном трасом,
      - максимални капацитет ове зоне је једно осматрачко место.

На подручју режима заштите III степена:

1. Обезбеђује се:
   1) Постепено враћање пољопривредних површина које се налазе на подручју између копова у првобитно стање (ливаде и пашњаци);
   2) Редукција лисица;
   3) Регулисано кретање људи и возила;
   4) Обнављање делова тршћака (сечом или паљењем);
   5) Ограничена и селективна употреба вештачких ђубрива и хемијских средстава за заштиту биља.

Заштита и развој Резервата спроводи се према Програму заштите и развоја, који садржи: циљеве, приоритетне задатке и активности на спровођењу режима заштите, активности на презентацији и коришћењу Специјалног резервата, задатке на заштити аутохтоних екосистема, регулисању водног режима, задатке у спровођењу активности на настањивању плавокљуне патке, извођењу научноистраживачких, културних, васпитно- образовних, информативно-пропагандних и других активности и средства потребна за реализацију овог програма, као и начин њиховог обезбеђења.

4.3.2. Подручје планирано за заштиту

Подручје Слатине Баната је планирано за заштиту. Садржаје и активности наведеног подручја треба планирати у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

4.3.3. Предеона целина станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и типови станишта

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја:

1. забрањено ie: мењати намену површина (осим у циљу еколошке ревитализације станишта), преоравати површине под природном вегетацијом; уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта; подизати соларне и ветрогенераторе, градити рибњаке, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња.

2. неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта. обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покровности по парцели, односно до максималне величине

појединачних површина до 0.05 ha.

3. прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката, планирање рекреативних активности; уређење вода, радови на одржавању каналске мреже, укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања; подизање заштитног зеленила, сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња, паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл.).

4. приликом реализације трасе двонаменског канала који се протеже од постојећег Кикиндског канала на истоку до локалитета Шимућ, западно од пута Нови Бечеј - Кикинда, потребно је посебно:

- Извршити зацевљивање почетног дела трасе канала, од руба Кикиндског канала, поред главне депресије локалитета Девесиље, у правцу ка цркви Арача. Дужина зацевљивања минимално је 150 метара, а оптимално 300 метара;
- Након зацевљивања дела трасе канала, потребно је сву претходно ископану земљу вратити на место ископа и изравнати терен до коте пре радова;
- to потезу зацевљења канала, радове изводити на начин да се избегне оштећивање и исушивање депресија које належу на трасу канала, са његове источне стране у оквиру заштићеног станишта;
- Почетак новог канала ка постојећем Кикиндском каналу тако пројектовати да се спречи истицање површинске воде из природних депресија источно од тог локалитета, где се налазе најважнија станишта строго заштићених врста;
- to осталом делу трасе новог канала, у правцу пута Нови Бечеј-Ново Милошево, може се формирати отворени канал, с тим да је забрањено ископану земљу одлагати и разастирати на природним травним стаништима и слатинским депресијама;
- За потребе кретања механизације до локације извођења радова, користити постојеће приступне путеве и стазе, а приликом извођења радова избегавати кретање механизације по влажним стаништима;
- Предвидети обавезу сакупљања комуналног и другог отпада, током радова и након завршетка у одговарајуће посуде или на други одговарајући начин обезбедити њихову редовну евакуацију на одговарајућу локацију утврђену за ту намену;
- У случају изливања опасних материја загађени слој земљишта мора се уклонити и одложити на одговарајућу локацију утврђену за ту намену. На месту изливања нанети нови незагађени слој земљишта.

4.3.4. Предеона целина еколошких коридора

У циљу већег очувања и унапређења природних и полуприродних елемената
еколошких коридора потребно је придржавати се следећих услова:

1. Промена намена или културе површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршћаци итд.) као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила је дозвољена само ако не угрожава функционалност еколошког коридора.
2. Обезбедити повезивање слатинских станишта заштићених врста очувањем постојећих ливада и пашњака коридора, као и унапређењем стања обалног појаса мелиоративних канала.
3. Обезбедити повезивање степских и шумостепских станишта заштићених врста подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације.
4. Очувати приобални појас водних тела у блиско природном стању:
   - Поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора свести на најнеопходнији минимум. Поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати мањим зеленим површинама, које су саставни део заштитног зеленила. Поплочани или бетонирани делови обале не могу бити стрмији од 45°, изузев пристана, а структура њихове површине треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија;
   - Обезбедити отвореност канала/водотока по целој дужини (одстранити постојеће цевоводе);
   - Прибавити посебне услове заштите природе од надлежног Завода за израду техничке документације регулације водотока, поплочавања и изградње обала, изградње или обнављања мостова и саобраћајница.
5. На простору изван зона становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода односно линије средњег водостаја водотока.
6. Испод мостова као и на местима укрштања саобраћајница са еколошким коридорима, приликом изградње или реконструкције наведених објеката применити техничко- технолошка решења којима се обезбеђује безбедно кретање дивљих врста уз коридор.
7. Избегавати директно осветљење коридора и применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације (тип и усмереност светлосних извора, интензитет и период осветљење,

боја светлости итд.) у складу са потребама јавних површина.

8. У простору еколошког коридора забрањено је одлагање отпада и свих врста опасних материја, складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) и нерегуларно одлагање отпада.
9. Стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета (испаша, кошење и сл.) на простору еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља.

Очувати и унапредити континуитет зелених површина чија структура подржава функције еколошког коридора:

1. Очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обала. Приликом уређења континуираног појаса заштитног зеленила обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста.
2. Заштитни појас канала и канализованих водотокова (код локалних коридора у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m а код регионалних коридора у ширини од најмање 10 m, а оптимално 20 m) треба да има травну вегетацију која се одржава редовним кошењем и која не може бити засенчена дрворедом. Забрањено је узурпирати заштитни појас коридора преоравањем, изградњом објеката и сл..
3. Обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта.
4. На грађевинском земљишту, наменити приобаље деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности а урбане садржаје потребно је распоредити по принципу зонације. На просторима, где не постоје услови за формирање напред описаног појаса заштитног зеленила (саобраћајчице и сл.), обалу визуелно одвојити од простора људских активности зеленилом висине 1-3 m.
5. Током планирања заштитног зеленила објеката/блокова, уз међне линије парцела које се граниче са обалним појасем наведених водотокова, формирати вишеспратно заштитно зеленило минималне ширине 3-5 m (у зависности од величине парцеле/блока).
6. Забрањено је сађење инвазивних врста, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста и обезбедити редовно одржавање зелених површина.

Мере за заштитну зону еколошких коридора и станишта

1. До 500 метара од коридора/станишта ван грађевинског подручја

(пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):

1.1.Забрањује се изградња:

- Нових стамбених, производних и других објеката чије је коришћење везано за присуство људи или животиња, осим објеката под тачком 2.3.1. алинеја 2 и 3 и објеката инфраструктуре;
- Ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина).

1.2.Ограничава се израда планова и планских решења којима се обезбеђује очување карактеристика хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.

2. До 200 метара од коридора/станишта ограничава се:

2.1. Изградња укопаних складишта на она чије се дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде и која су изграђена на начин којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор.

2.2. Израда планова и планских решења којима се обезбеђује:

- Примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења;
- Дефинисање правила озелењавања грађевинском дозволом и забрана коришћења инвазивних врста.

2.3. До 200 метара од коридора/станишта ван грађевинског подручја

(пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):

2.3.1.Ограничава се изградња објеката:

- На саобраћајнице чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица;
- На пољопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење просторне целине датог станишта (објекти сточарства, рибарства) који су лоцирани у складу са потребама заштите дивљих врста;
- На објекте у воћарским-виноградарским зонама;
- На саобраћајнице чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица.

2.3.2. Ограничава се изградња електричних водова ниског и средњег напона на водове који су изграђени применом посебних техничко-технолошких решења, која спречавају колизију и електрокуцију птица.
2.3.3. Забрањено је пошумљавање/ подизање заштитног зеленила у заштитној зони слатинско-степских станишта и травних коридора.
2.3.4. До 200 метара од коридора /станишта на грађевинском подручју (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.) ограничава се изградња објеката:

- На оне чије граничне вредности индикатора буке не прелазе утврђене норме за чисто стамбена подручја (55-45 dB(A)), а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор;
- Који захтевају поплочавање и/или осветљење, на минимално растојање 50 m од обале коридора.

3. До 50 метара од коридора или станишта ограничава се израда планова на планска решења којима се обезбеђује:
3.1. Проходност еколошког коридора површинских вода (забрана ограђивања појаса уз обалу или примена типова ограде које омогућују кретање ситних животиња).
3.2. Континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта.
3.3. Лоцирање објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење на што већој удаљености од коридора/станишта, а најмање 20 m у случају парцела чије димензије не омогућују изградњу објеката на удаљености већој од 50 m.
3.4. Приоритет ових простора за добијање инвестиција за потребе побољшања квалитета животне средине на подручју еколошке мреже.
3.5. До 50 метара од коридора или станишта забрањује се:
3.5.1. Примена техничких решења којима се формирају сјајне површине (нпр. стакло. метал) усмерене према коридору или значајном станишту.
3.5.2. Уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта на растојању мањем од 50 m од коридора/станишта, изузев за инфраструктурне објекте.
3.6. До 50 метара од коридора или станишта ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја) ограничава се изградња:
3.6.1. Надземне инфраструктуре на деоницама оних чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица.
3.6.2.Објеката на водопривредне објекте и на неопходну инфраструктуру наведених објеката.
3.6.3. На пољопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење просторне целине датог станишта (објекти сточарства рибарства) који су лоцирани у складу са потребама заштите дивљих врста.
3.7. До 50 метара од коридора или станишта на грађевинском подручју (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.) ограничава се изградња:

- Објеката на оне чије граничне вредности индикатора буке не прелазе утврђеме норме за чисто стамбена подручја (55-45 dB(A)), а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор;
- Вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) на парцеле са уређеном зеленом површином са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта;
- Саобраћајница са тврдим застором за моторна возила на уређење постојећих саобраћајница насеља и на прилазне путеве објеката чија је намена везана за водно тело. уз примену техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и којима се смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/станишта.

За изградњу далековода, експлоатацију минералних сировина и извођење радова који могу довести до измена у водном режиму подручја у обухвату Плана, неопходно је прибавити посебне услове заштите простора од надлежног завода за заштиту природе. Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

4.4. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Културна добра, која се налазе у обухвату Плана, иако нису евидентирана на подручју посебне намене, могу бити од значаја за обухваћено подручје посебне намене. Њихова заштита, уређење и унапређење подразумева очување свих карактеристика на основу којих је утврђено њихово културно својство, редовно одржавање, уређење простора око културног добра, као и њихово коришћење у смислу туристичке презентације. Услови заштите, које поставља надлежна установа за заштиту споменика културе, односе

се на све категорије непокретних културних добара и подразумевају конзервацију и презентацију већ истражених непокретних културних добара, као и истраживање угрожених локалитета и спречавање њиховог даљег урушавања.

На археолошким налазиштима није дозвољено предузимање било каквих грађевинских или земљаних радова, без стручног археолошког надзора. У случају посебно вредних налаза неопходно је извршити заштитна археолошка истраживања у непосредној зони налаза, уз учешће надлежног завода за заштиту споменика културе.

Заштиту споменика културе потребно је вршити применом следећих услова и мера:
- Сва урбанистичка и техничка документација мора се радити у складу са условима и мерама заштите утврђеним од стране надлежних завода за заштиту споменика културе;
- Црква са околином подлеже највишем степену заштите применом конзерваторских мера и очувањем аутентичности, карактеристичних елемената архитектуре, габарита, декоративних елемената екстеријера и ентеријера;
- Конзерваторско-рестаураторске радове могу вршити само овлашћена лица, у складу са Законом о културним добрима.

Мере заштите комплекса АРАЧА (споменик културе и археолошки локалитет) обухватају следеће:
- Сву планску, урбанистичку и техничку документацију је обавезно радити у складу са условима и мерама заштите непокретног културног добра које утврђује надлежна служба за заштиту културних добара (уређење комплекса, инфраструктурно опремање, радове на конзервацији и сл.);
- При пројектовању нових објеката и површина обавезно је формирање јединствене архитектонске целине;
- При пројектовању и извођењу нових објеката могућа је примена традиционалних или савремених материјала и мобилијара;
- У случају земљаних радова обавезно је археолошко праћење радова.

У заштићеној околини комплекса Арача потребно је применити следеће мере:
- Сву планску, урбанистичку и техничку документацију за уређење шире зоне заштите, као и изградњу планираних објеката радити у складу са условима утврђеним од стране надлежних служби за заштиту културних добара;
- Забрањује се изградња великих инфраструктурних система, извођење радова којима се може угрозити статичка стабилност објеката, складиштење отпадних и штетних материја и сл.

4.5. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Елементарне непогоде

При утврђивању просторне организације подручја обухвата Плана, неопходно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију. Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и других несрећа су: планирање и имплементација превентивних мера и активности; заштита, отклањање могућих узрока угрожавања (превенција); приправност и правовремено реаговање; смањење утицаја елементарних непогода; спречавање других несрећа и умањење њихових последица (санација).

Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама планирају се превентивне и оперативне мере за спречавање и умањење последица елементарних непогода, техничко-технолошких несрећа - удеса и катастрофа, као и снаге и средства субјеката система заштите и спасавања, њихово организовано и координирано ангажовање и деловање.
План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама ради се на основу Процене угрожености. Проценом угрожености извршиће се идентификација извора (узроци) могућег угрожавања, сагледавање могућих последица, процена потреба и могућности спровођења мера и активности заштите и спасавања од елементарних непогода и других несрећа, што ће утицати на утврђивање степена концентрације физичких структура и инфраструктурних објеката на одређеном простору.

На подручју Просторног плана континуирано ће се спроводити мере заштите и одбране од елементарних непогода, које настају као последица климатских, хидролошких, орографских и сеизмичких карактеристика.

На подручју Просторног плана изграђене су две противградне станице, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. У пречнику од 100 m од противградних станица није дозвољена градња нових објеката без сагласности Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Удеси

Концепција планирања и заштите простора од елементарних непогода и технолошких удеса базира се на минимизацији ризика по људско здравље и животе, природне и створене вредности, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појавама. Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама дефинисане су Законом о ванредним ситуацијама. Одредбе овог закона односе се на израду Планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко- технолошким несрећама - удесима и катастрофама. Према подацима Министарства пољопривреде и заштите животне средине, у обухвату Просторног плана не постоји ни једно севесо постројење.

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса. Ове мере се односе на:

- Адекватно просторно планирање и зонирање (подразумева одређивање зона заштите, удаљености опасних активности од насеља, дислокацију постојећих ризичних садржаја, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.);
- Специфичне услове за изградњу објеката и инфраструктуре са повећаним ризиком од удеса;
- Израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и сагласности на њих;
- Избор и примену технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- Благовремено отклањање свих уочених техничко-технолошких недостатака;
- Утврђивање траса транспорта опасних материја изван насељених места.

4.6. УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

За простор који је предмет израде Просторног плана подручја посебне намене нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље коју прописују надлежни органи. У случају евентуалних акцидентних ситуација (ратних разарања) склањање људи, обезбедиће се у оквиру објеката (визиторски центар и салаши) изградњом ојачане плоче изнад подрумских просторија која може да издржи урушавање објекта, или ће се тој сврси прилагодити постојећи и нови инфраструктурни објекти погодни за заштиту и склањање.

5. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Укупно подручје обухваћено Просторним планом износи 10879,38 ha, од чега Резерват заузима површину од 976,4489 ha односно 8,97%, према Уредби о заштити Специјалног резервата природе „Слано копово" („Службени гласник РС", број 74/01). Површине по режимима заштите износе:

- Режим заштите I (првог) степена: 217,1367 ha;
- Режим заштите II (другог) степена: 220,0667 ha;
- Режим заштите III (трећег) степена: 539,2455 ha.

Табела 4. Укупно подручје обухваћено Просторним планом, према категоријама коришћења земљишта и билансом површина 2013. и 2023.г.

ОСНОВНЕ КАТЕГОРИЈЕ ЗЕМЉИШТА	2013.година		2023. година	
	ha	%	ha	%
А. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	10447	96,0	10447	96,0
Површине посебне намене	781	7,2	781	7,2
Подручје изван простора посебне намене	9666	88,8	9666	88,8
Б. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	188	1,7	188	1,7
Површине посебне намене	188	1,7	188	1,7
Подручје изван простора посебне намене	-		-	
В. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ	244	2,2	244	2,2
Површине посебне намене	6	0,1	6	0,1
Подручје изван простора посебне намене	238	2,1	238	2,1
УКУПНО	10 879	100	10 879	100

Табела 5. Намена и биланс површина у подручју обухвата Просторног плана

Р.бр.	ПОДРУЧЈЕ ОБУХВАЋЕНО ПРОСТОРНИМ ПЛАНОМ	Површина	
		ha	%
1.	Подручје посебне намене	3421	31,5
	Заштићено подручје СРП ''Слано копово''	976	9
	Станишта заштићених и строго заштићених врста	2186	20,1
	Еколошки коридори	259	2,4
2.	Подручје ван посебне намене у обухвату Просторног плана - Подручје територије Општине Нови Бечеј	7548	68,5
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ОБУХВАЋЕНА ПРОСТОРНИМ ПЛАНОМ		10879	100,00

Табела 6. Намена и биланс површина у подручју посебне намене

Р.бр.	ЦЕЛИНЕ И ПОДЦЕЛИНЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	Површина	
		ha	На
1.	Заштићено подручје са подцелинама - СРП „ Слано копово"	976	29,2
	Режим I степена заштите	217	6,5
	Режим II степена заштите	220	6,6
	Режим III степена заштите	539	16,1
2.	Предеона целина станишта заштићених врста	2185	63,8
3.	Предеона целина еколошких коридора	260	7,0
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ		3421	100

Пољопривредно земљиште заузима највећу површину од 10447 ha, односно 96,0% од укупне површине у обухвату Плана. Водно земљиште заузима површину од 188 1па односно 1,7% од укупне површине у обухвату. Вода даје основни печат овом подручју и представља један од одлучујућих еколошких фактора у генези педосфере и појављивању биљног и животињског света. Површина грађевинског земљишта (радни комплекси и саобраћајна инфраструктура) у обухвату Плана износи 244 ha односно 2,2% од укупне површине. Обзиром да је стратешки циљ заштита, унапређење и уређење Резервата, у планском периоду није предвиђена промена категорије земљишта на заштићеном простору, због очувања изворности и оригиналности предметног подручја.

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПО ЦЕЛИНАМА И ПОДЦЕЛИНАМА

Правила уређења по предеоним целинама и подцелинама

V оквиру подручја посебне намене издвојене су три предеоне целине: заштићено подручје - Резерват, слатинска и водена станишта строго заштићених врста у окружењу и еколошке коридори. У оквиру предеоне целине - Резервата, дефинисане су предеоне подцелине, које чине простори у режиму заштите I, II и III степена.

Правила уређења у оквиру подручја посебне намене подразумевају:

- Директну примену овог Просторног плана на основу дефинисаних правила грађења за дефинисане локалитете;
- Израду планова детаљне регулације за дефинисане зоне и локалитете на основу смерница за уређење и мера заштите утврђених овим Просторним планом;
- Обавезну израду плана детаљне регулације, уколико је за дефинисане локалитете потребно одредити грађевинско земљиште, утврдити јавни интерес или нову регулацију;
- Директну примену овог Просторног плана за уређење и активности на пољопривредном и водном земљишту уз поштовање мера заштите природе, ради заштите и очувања, пре свега, природних вредности и предеоног мозаика подручја.

1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ПРЕДЕОНУ ЦЕЛИНУ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА-РЕЗЕРВАТА И ПРЕДЕОНИХ ПОДЦЕЛИНА

За подручје Резервата, као предеоне целине, утврђена су правила уређења, грађења и коришћења према режимима заштите. Простори у режимима заштите представљају предеоне подцелине (3), које су приказане на Реферaлној карти бр. 3 - Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара.

У условима и мерама заштите добијеним од Покрајинског завода за заштиту природе који су утврђени за Резерват, односно за сва три режима заштите у Резервату, забрањена је промена намене површина и изградња индустријских, пољопривредних и сличних објеката (туристички комплекси, хотелски комплекси и др.).

Дозвољена је изградња објеката за потребе заштите и управљања, истраживања и едукације на локалитетима утврђеним овим Просторним планом (Реферална карта бр. 1 - Посебна намена простора).

Да би се штетне последице у коришћењу простора и природних ресурса свеле на најмању могућу меру, дефинисани су локалитети на којима су постојећи објекти и дати услови за њихову реконструкцију или пренамену, односно изградњу нових објеката ради обогаћивања садржаја локалитета. Приликом изградње нових објеката и реконструкције постојећих објеката, обавезно је користити природни материјал који преовлађује на том простору, архитектуру објеката уклопити у околни простор (ритски амбијент). Забрањено је подизање ограде око објеката, осим на одређеним локалитетима и под условима које прописује Завод за заштиту природе. Дозвољена је изградња шетних стаза и прилазних путева.

Простор у режиму заштите I степена

На простору са овим режимом заштите забрањене су све активности осим научних истраживања (које не нарушавају природне вредности), контролисане едукације и посете и спровођење заштитних мера и активности у циљу очувања и унапређења постојећег стања екосистема. На овом простору забрањено је коришћење природних ресурса и изградња објеката.

Простор у режиму заштите II степена

На овом простору забрањена је изградња објеката.
Могуће су управљачке интервенције у смислу ревитализације и укупног унапређења Резервата.

Простор у режиму заштите III степена

На простору режима заштите III степена дозвољена је адаптација и реконструкција постојећих објеката и изградња нових објеката и уређење површина у складу са Правилима градње из овог Плана и у складу са условима Покрајинског завода за заштиту природе.

Од постојећих објеката и локалитета у овом простору регистровани су:
1. Објекти у функцији Резервата: визиторски центар и две високе осматрачнице уз западну границу резервата, једна ниска осматрачница у близини визиторског центра и једна средња осматрачница на источној граници Резервата;
2. Објекти на пољопривредном земљишту: салаши (Алмашијев и Попов) и један викенд објекат;
3. Објекти на грађевинском земљишту: део складишног комплекса „Вребалов аграр";
4. Део локалитета археолошких налазишта.

Дозвољена је изградња шетних стаза. Изградњу шетних стаза треба извршити без промене рељефа, а ради лакшег кретања туриста горњи слој стазе извести од речног шљунка. Стазе извести према програму изградње и одржавања стаза управљача Резервата, уз прибављену сагласност Покрајинског завода за

заштиту природе.

Дозвољена је изградња бициклистичке стазе, коју треба вршити на основу правила грађења за инфраструктуру, датих у наредном поглављу.

Поред наведених објеката, дозвољена је и изградња противпожарних осматрачница на локалитетима које ће утврдити управљач Резервата и Покрајински завод за заштиту природе, у складу са потребама.

1.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ПРЕДЕОНЕ ЦЕЛИНЕ СТАНИШТА И ЕКОЛОШКИХ КОРИДОРА

На овим предеоним целинама забрањено је мењати намену површина (осим у циљу еколошке ревитализације) преоравати површине под природном вегетацијом, уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, градити рибњаке, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња.

Забрањена је изградња нових стамбених, производних и других објеката чије је коришћење везано за присуство људи или животиња; ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина).

Ограничава се изградња објеката: на пољопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење просторне целине датог станишта (објекти сточарства, рибарства) који су лоцирани у складу са потребама заштите дивљих врста.

1.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ПОСЕБНЕ И ДРУГЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО ПРИКЉУЧЕЊЕ

1.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Објекти јавне путне - друмске и железничке инфраструктуре (државни путеви у складу са Уредбом о категоризацији државних путева, постојећа и планирана железничка инфраструктура), као и пратећи садржаји уз путеве, ће се реконструисати/градити на основу услова из донетог Просторног плана локалне самоуправе.

Водни саобраћај

Приликом изградње објеката у оквиру водног-пловног пута ОКМ ХС ДТД, услове треба тражити од надлежног предузећа (ЈП Воде Војводине) које је задужено за одржавање и развој водних-пловних путева.

Путна мрежа

Државни и општински путеви ће се реконструисати/градити на основу услова - правила уређења и грађења из просторних и урбанистичких планова, уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа - управљача над предметним јавним путевима. Реализацију изградње/реконструкције путне инфраструктуре би требало извршити уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експлоатационог стања коловозних површина и осталих елемената предметних јавних путева.

Железничка мрежа

Железничка инфраструктура ће се реконструисати/градити на основу услова - правила уређења и грађења из просторних и урбанистичких планова, уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа - управљача над предметном инфраструктуром. Реализацију изградње/реконструкције железничке инфраструктуре би требало извршити уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експлоатационог стања пружне инфраструктуре.

Некатегорисана путна мрежа

Атарски путеви

Изградња и одржавање атарских путева спроводиће се у складу са препорукама и смерницама из просторних планова јединица локалне самоуправе.

У обухвату Плана (Нови Бечеј) налазе се различити хијерархијски нивои атарских путева:
- главни атарски пут има ширину коридора од 12 - 15 m у коме се смешта сва инфраструктура и коловоз;
- сабирни атарски пут има ширину коридора 8 - 10 m и служи за двосмерни саобраћај;
- приступни атарски пут има ширину коридора 4 - 6 m и у њему се одвија једносмерни саобраћај, а на деоницама где су обезбеђене мимоилазнице и двосмерни саобраћај.

Саобраћајнице до садржаја у атару се воде кроз ове коридоре, а димензије, изграђеност коловоза (земљани, тврди или савремени застор) се утврђују у зависности од очекиваног саобраћаја.
Изградња, одржавање и реконструкција атарских путева је у надлежности управљача - локалне самоуправе, која својим краткорочним или дугорочним плановима управљања одређује приоритете, динамику и реализацију свих активности на атарској путној мрежи.

Све активности-интервенције на атарској путној мрежи се обављају у оквиру утврђених регулационих ширина. У случајевима захтева за променом хијерархијске дефиниције атарских путева обавезна је израда плана детаљне регулације.

Остали приступни путеви

Изградња и одржавање осталих путева спроводиће се у складу са важећом регулативом и техничким прописима (SRPS за путеве са малим саобраћајем). Уколико приликом реализације ових саобраћајних капацитета дође до потребе за заузимањем новог земљишта, обавезна је израда одговарајуће планске документације (план детаљне регулације).

Немоторни саобраћај

Пешачке и колско-пешачке стазе (до локалитета у оквиру посебне намене) могуће је градити уз следеће препоруке:
- Минимална ширина пешачке стазе 2 m;
- Изградња застора је могућа од доступних материјала (препорука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.) као и од савремених материјала (асфалт и др.). За колско- пешачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бициклистичке стазе потребно је реконструисати/градити уз следеће препоруке:
- Минимална ширина бициклистичке стазе 1,5 m (2,5 m - двосмерни саобраћај);
- Изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт);
- Застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће носивости.

За грађење објеката преко водотока (мостови) у зони посебне намене (мелиоративни канали, баре, рукавци) препоручује се:
- Изградња од природних материјала - дрвета;
- Искључиво за пешачки и режимски (повремени) колски саобраћај (искључиво путничка возила);
- Минимална ширина моста 2,0 m (колско-пешачки мост 5,0-7,0 m);
- Носивост за лак саобраћај;
- Обавезна изградња заштитне ограде.

1.3.2. Водна инфраструктура

- На простору где не постоје услови за прикључење на јавни систем водоснабдевања, снабдевање водом обезбедити из бунара бушених на парцелама корисника, а у складу са Законом о водама;
- Отпадне воде прикупљати путем водонепропусних септичких јама одговарајућег капацитета, које ће се периодично према потребама празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежног комуналног предузећа, а садржај одвозити на депонију;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима;
- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;

- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале и потоке извести путем уређених испуста, који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала- потока;
- Кишна канализација се може прикључити на постојеће мелиорационе канале-потоке, али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;
- Забрањује се испуштање непречишћених отпадних вода у површинске и подземне воде, односно забрањује се унос штетних и опасних материја које могу да угрозе квалитет (еколошки и хемијски статус), чиме се узрокује физичка, хемијска, биолошка или бактериолошка промена вода;
- На простору где није изграђена јавна канализација, отпадне воде могу се прикључити на водонепропусне септичке јаме, без упијајућег бунара које ће празнити месно комунално предузеће;
- Уређење мелиоративних канала биће дефинисано израдом одговарајуће урбанистичке и техничке документације, према мишљењу Јавног водопривредног предузећа „Воде Војводине" - Нови Сад и условима надлежног органа;
- Извођење радова на водним објектима (каналска мрежа, насипи, црпне станице, уставе, мостови, пропусти, итд.) мора имати апсолутни приоритет, без обзира на период вегетације, постојећа станишта или миграције. Није дозвољено угрожавати приступ водним објектима и комуникацију по водном земљишту. Стручне службе задржавају право да у сваком моменту, уколико је то интерес водопривреде, обављају активности у приобалном делу;
- Радови на редовном и инвестиционом одржавању водних објеката и водотока (измуљење и кошење каналске мреже, одржавање, кошење и тарупирање заштитних водних објеката - насипа, црпних станица, устава, мостова, пропуста итд.) морају се континуирано одвијати, без ограничавања или условљавања, како временски тако ни по врсти радова и средстава које се користе;
- Дуж мелиорационих канала, ван грађевинског подручја, са обе стране обезбедити по минимум 10 m слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала (у грађевинском подручју ово ограничење износи 5 m), односно према мишљењу надлежног водопривредног предузећа и условима надлежног органа, и у том појасу забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;
- У зони заштитних објеката, односно одбрамбеног насипа, не дозвољава се изградња објеката које захтевају укопавање у тело насипа, тј. Нису дозвољени никакви објекти и радови којима би се могла довести у питање стабилност и фунционалност насипа као заштитног објекта од високих вода, а ни ограничења у коришћењу хемијских и биолошких средстава као заштитних мера;
- Током спровођења одбране од поплава, не сме се ометати коришћење друге одбрамбене линије и формирање постојећих и планираних ретензија, као ни коришћење материјала за градњу заштитних објеката из позајмишта;
- Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је вршити радње на начин како је дефинисано члановима 133. и 134. Закона о водама.

1.3.3. Енергетска инфраструктура

1.3.3.1. Електроенергетска инфраструктура

- За садржаје ван насеља, у оквиру посебних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, електроенергетску средњенапонску и нисконапонску мрежу градити подземно.

Подземна електроенергетска мрежа

- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,0 m;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и електронских комуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,50 m, односно 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;
- При укрштању енергетских и електронских комуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5 m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50m.

Правила за изградњу јавног осветљења

- Користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја;
- Избегавати директно осветљење еколошких коридора и применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локација (тип, усмереност светлосних извора, интензитет и период осветљења, боја светлости итд.) у складу са потребама јавних површина.

I.3.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Гасоводи високог притиска

Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом су:

ПРИТИСАК	ПРИТИСАК 16 ДО 50 bar (ml			
ПРЕЧНИК ЦЕВОВОДА	DN <150	150 < DN < 500	500 < DN <1000	DN > 1000
Саобраћајнице (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5	5	5	5
Подземни линијски инфраструктурни објекти (рачунајући од спољне ивице објекта)	0,5	1	3	5

Растојања се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: смањење пројектног фактора, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.

Минимално потребно растојање при укрштању гасовода са подземним линијским инфраструктурним објектима је 0,5 m.

Минимална растојања подземних гасовода од надземне електро мреже и стубова далековода су:

	паралелно вођење (m)	при укрштању (m)
< 20 kV	10	5
20 kV < U < 35 kV	15	5
35 kV < U < 110 kV	20	10
110 kV < U < 220 kV	25	10

Минимално растојање се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

Минимално растојање спољне ивице надземних гасовода (притисак 16 до 50 bara) од путева (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса) је 30 m.

I.3.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије

Објекти који користе обновљиве изворе енергије:

- У оквиру посебне намене, на крововима објеката могу се постављати соларни панели који ће користити сунчеву енергију за производњу топлотне или електричне енергије за сопствене потребе;
- За соларне панеле користити материјал без одсјаја (мат материјал).

1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура

Подземна електронска комуникациона мрежа

- Електронску комуникациону мрежу градити у коридорима саобраћајница;
- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,2 m;
- У коридорима државних путева каблови који се граде паралелно са државним путем, морају бити постављени минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила пута- ножице насипа трупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,0 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,35-1,50 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;

- Минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;
- Укрштање планираних инсталација удаљити од укрштања постојећих инсталација на мин. 10,0 m;
- Ако постоје постојеће трасе, нове електронске комуникационе каблове полагати у исте;
- Заштита телекомуникационих коридора, и изградња инфраструктурних и других објеката у близини електронских комуникационих коридора мора бити у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио-коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС" број 16/12);
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се градити бежична (РР) електронска комуникациона мрежа.

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих објеката:
- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити на објекте.

1.3.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила

На површинама изван Резервата, на простору посебне намене, могуће је подизање заштитних појасева зеленила у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта (ветрозаштитни и пољозаштитни појасеви), уз примену мера заштите природе које се односе на станишта заштићених врста и еколошке коридоре. За формирање ових појасева је потребна довољна ширина регулације у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре. Најмања препоручена ширина ових појасева је 5 m.
Услови за формирање заштитних појасева у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре:
- У оквиру заштитног појаса ДП I реда се не планира подизање заштитних појасева зеленила, осим уколико ширина путног појаса то дозвољава;
- У оквиру заштитног појаса ДП II реда, уколико ширина путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитни појас зеленила ширина од 11 m (формирати га обострано са сваке стране по 5,5 m);
- У оквиру заштитног појаса општинског пута и некатегорисаних путева, уколико ширина путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитне појасеве минимум 5 m;
- На местима међусобног укрштање саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зеленила, потребно је придржавати се услова везаних за безбедност саобраћаја;
- Ускладити положај заштитних појасева зеленила са постојећом и планираном подземном и надземном инфраструктуром;
- У оквиру водног земљишта уз канале, уколико постоји довољна ширина њихове регулације, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила ван појаса потребног за одржавање канала;
- У оквиру водног земљишта уз канале уз које су формирани насипи, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила или друге засаде дрвећа, водећи рачуна о заштити насипа.

Услови за формирање заштитних појасева зеленила у оквиру пољопривредног земљишта (пољозаштитни појасеви), уз некатегорисане путеве и каналску мрежу:
- Формирање појасева од просечно 10 m ширине (минимум 6 m);
- Формирање главних појасева управно на правац дувања ветра, а споредних управно на правац главних појасева;
- Формирање једноредних или дворедних појасева у зони мање угрожености од ветра, а у зони јаког ветра и суше појасева од 3-5 редова од лишћарских врста аутохтоног порекла;
- Формирање појасева на међусобном растојању од 30 њихових висина, како би се остварили ефекти заштите од ветра, одношења земљишта и усева у фази семена;
- Формирање ажурних типова појасева (са већим бројем отвора распоређених по целом профилу појаса).

Према условима из овог Просторног плана, потребна је израда планске документације (основе газдовања шумама) и пројектне документације. Пројектном документацијом одредити просторни распоред заштитних појасева зеленила, типове, ширину, међусобна растојања и конкретан избор врста. Забрањена је примена инвазивних врста, ради очувања биолошког диверзитета. За формирање заштитних појасева је потребно прибавити услове од надлежне институције за заштиту природе.

1.4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

1.4.1. Мере заштите и уређења предела

Поред наведених општих и посебних услова и мера заштите природног и културног наслеђа, додатно се наводе и мере које се односе на структурирање предела и заштиту вредности предеоних елемената, а односе се на простор посебне намене:

- Забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност система водотока и канала;
- Забрањена је изградња ветроелектрана и соларних електрана на пољопривредном, и водном земљишту, као и малих хидроелектрана на водном земљишту;
- Забрањена је изградња објеката који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме, изгледом, прекомерном буком или могућношћу да на други начин могу да наруше природне и остале вредности подручја, а посебно амбијенталне вредности непокретних културних добара, геоморфолошких формација и станишта биљака и животиња;
- Обавезно се морају одржавати еколошки коридори успостављањем континуитета зелених површина, чија структура и намена подржава функције коридора;
- Без сагласности Покрајинског завода за заштиту природе забрањена је изградња на пашњацима и ливадама;
- Забрањени су радови и интервенције који могу изазвати процес водне ерозије;
- Неопходно је одржавање непосредног окружења културних добара, историјских споменика и јавних чесми, обрадивог пољопривредног земљишта, водотокова и канала и земљишта уз њих, површина за рекреацију, саобраћајне инфраструктуре и др.

1.4.2. Мере заштите животне средине и живота и здравља људи

Наведене мере за заштиту животне средине обухватају интегрално управљање простором, чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину и здравље људи, које могу имати поједини оператери и активности.
За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган треба да пропише израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 114/08).

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

Део складишног комплекса „Вребалов аграр" - плато за складиштење грађевинског материјала који се налази у простору посебне намене задржава се у постојећем стању и дозвољена је могућност текућег одржавања и санације платоа. Није могуће извођење грађевинских радова у смислу доградње, проширења, опремање инсталацијама (електроинсталацијом и осветљењем платоа), нити опремање било каквом врстом опреме (контејнери и сл.)

2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Пољопривредно земљиште се користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту и у складу са овим Просторним планом.

Коришћење пољопривредног земљишта у заштићеном подручју, усагласити са мерама које се односе на заштитне зоне према важећим уредбама о заштити и мерама заштите на стаништима заштићених врста, еколошким коридорима и њиховим заштитним зонама. Коришћење пољопривредног земљишта у посебној намени усагласити са мерама које се односе на станиште заштићених врста, резерват, еколошке коридоре и њихове заштитне зоне. Коришћење обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе и промена намене земљишта није дозвољена, осим у изузетним случајевима и у складу са условима

утврђеним Законом о пољопривредном земљишту.
Водећи рачуна о основним принципима заштите пољопривредног земљишта, на пољопривредном земљишту је могућа адаптација или реконструкција следећих објеката:

- Породичне стамбене зграде пољопривредног домаћинства у циљу побољшања услова становања чланова тог домаћинства или у случају природног раздвајања пољопривредног домаћинства највише до 200 m^2 стамбеног простора;
- Економских објеката који су у функцији примарне пољопривредне производње (објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња).

ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ОБЈЕКАТА У РЕЗЕРВАТУ, СТАНИШТИМА И ЕКОЛОШКИМ КОРИДОРИМА

Ова правила се примењују за реконструкцију и изградњу објеката у простору посебне намене (резерват, станишта и еколошких коридора).

Забрањена је изградња свих врста објеката у простору Резервата који се налази у I и II режиму заштите.

У простору Резервата који се налази у II режиму заштите, дозвољено је осматрање које се врши на само за то одређеним областима, без кретања по Резервату, с тим да се прилаз местима за осматрање мора одвијати утврђеном стазом. Максимални број осматрачких места у овој зони је : једно место.

Врста и намена објеката који се могу градити у III режиму заштите

Дозвољена је изградња објеката у оквиру катастарске или грађевинске парцеле чија је намена у функцији очувања површина посебне намене као и задовољења едукативних, истраживачких и туристичких активности: нпр. визиторски центар (постојећи), осматрачнице, учионице на отвореном, објекти намењени држању стоке - чобанске колибе, објекти у функцији постојећих салаша (објекти за становање, помоћни и економски објекти).

У Резервату у режиму III степена заштите се на основу овог Просторног плана могу градити још и:

- Пунктови за потребе едукације и презентације природних вредности у традиционалном стилу од дрвета (надстрешнице, столови, клупе) уз сагласност Покрајинског завода за заштиту природе;
- Противпожарне осматрачнице.

Врста објекта: у складу са наменом објекта (слободностојећи, објекти у низу).

Услови за парцелацију, препарцелацију и формирање нових парцела

Обрадиво пољопривредно земљиште не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од пола хектара.

За списе и радње у поступку добровољног груписања земљишта не плаћа се административна такса (чл.48. Закона о пољопривредном земљишту).

Дозвољена спратност и висина објекта

Дозвољена спратност: П (приземље)
Дозвољена висина: у складу са наменом објекта и окружењем, односно условима Завода за заштиту природе.

Архитектонско, односно естетско обликовање појединих елемената објекта

Архитектонским облицима, употребљеним материјалима и бојама мора се тежити ка успостављању јединствене естетски визуелне целине. Користити природне материјале. Мрежу путева у Резервату градити на основу услова датим овим Просторним планом и условима Покрајинског завода за заштиту природе.

Пешачке стазе градити ширине минимално 1,0 метар у зависности од околног простора. За насипање стазе користити природни материјал, који се користи и за шумске путеве.

2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Водно земљиште у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде

(корито за велику воду и приобално земљиште), због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других. Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.

Водно земљиште је намењено за одржавање и унапређење водног режима у складу са Законом о водама и актима донетим на основу тог закона, а посебно за:
1) Изградњу, реконструкцију и санацију водних објеката;
2) Одржавање корита водотока и водних објеката;
3) Спровођење мера које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, уређење и коришћење вода и заштиту вода.

Осим за намене из претходног става, водно земљиште може да се, у складу са овим Законом и актима донетим на основу овог Закона, користи и за:
1) Изградњу и одржавање линијских инфраструктурних објеката;
2) Изградњу и одржавање објеката намењених одбрани државе;
4) Изградњу и одржавање објеката за коришћење природних купалишта и за спровођење заштитних мера на природним купалиштима;
7) Постављање привезишта за чамце, као и плутајућег објекта у смислу закона којим се уређују пловидба и луке;
8) Спорт, рекреацију и туризам;
9) Обављање пољопривредне делатности;

Изградња и опремање објеката намењених рекреацији, туризму, разноди на води, спортском риболову и слично, мора бити првенствено од монтажних елемената, са неопходним санитарно-техничким уређајима и архитектонском обрадом која се уклапа у пејзаж. На локалитетима који су предвиђени за подизање оваквих објеката, слободан простор око објеката се мора користити заједнички, без ограђивања и парцелисања.

На овим просторима је присутна аутохтона вегетација и тај пејзаж треба и даље задржати у његовом изворном облику, не уносећи нове врсте.

Планирање активности и изградња и опремање објеката на овим локалитетима, вршиће се на основу плана детаљне регулације.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имплементација Просторног плана представља процес примене и спровођења циљева и решења утврђених Просторним планом. Реализација овог процеса захтева дефинисање система управљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), утврђивање потребних активности, мера и инструмената за имплементацију, утврђивање приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових обавеза, овлашћења и одговорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем систему управљања у АП Војводини и подразумева координиране активности различитих нивоа органа државне управе у процесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја:
- Покрајински ниво - ресорни секретаријати Владе АПВ;
- Ниво локалне самоуправе - ресорно одељење и службе јединице локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доношења одлука, заснованих на потреби реализације циљева и решења утврђених Просторним планом, при чему приоритет имају функције и садржаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговорност за реализацију ових садржаја имају органи државне управе.

Реализација функција и садржаја јавног значаја, представља неопходан предуслов за реализацију свих осталих планских решења, те има карактер развојног „прага". Без њихове реализације, не могу се очекивати значајни развојни ефекти у другим областима привређивања. Наведени државни органи, у

складу са својим нивоом, овлашћењима, обавезама и одговорностима, морају бити координатори планираних активности и актера у процесу имплементације. Активности свих нивоа управљања морају бити међусобно усклађене.

Средства за финансирање ових активности обезбедиће се из средстава АП Војводине, општине у обухвату Просторног плана, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју Просторног плана.
Сходно томе у имплементацији Просторног плана учествују:

- Министарство рударства и енергетике, Београд;
- Министарство заштите животне средине, Београд;
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за управљање ризиком, Београд;
- Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд;
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за превентивну заштиту, Београд;
- Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за здравство, Сектор за санитарни надзор и јавно здравље, Одељење у Зрењанину;
- Покрајински Завод за заштиту природе, Нови Сад;
- Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин;
- ЈВП „Воде Војводине", Нови Сад;
- ЈП „Војводинашуме", Петроварадин;
- Републички геодетски завод, Београд;
- Републички сеизмолошки завод, Београд;
- Републички хидрометеоролошки завод, Нови Сад;
- Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- „Железнице Србије", Акционарско друштво, Београд;
- ЈП „Путеви Србије", Београд;
- РДУ Радио Телевизија Србије, Сертификационо тело РТС, Развој и сертификација, Одељење вишенаменске телекомуникационе мреже, Београд;
- Радио телевизија Војводине, Нови Сад;
- ЈП Електромрежа Србије, Дирекција за пренос електричне енергије, Погон техника, Београд;
- Транснафта, ЈП за транспорт нафте нафтоводима и деривата нафте продуктоводима;
- ЈП „Србијагас", Нови Сад;
- НИС, Гаспром њефт, Нови Сад;
- Електровојводина д.о.о. Нови Сад, Електродистрибуција Нови Сад;
- Електровојводина д.о.о. Нови Сад, Електродистрибуција Зрењанин;
- ЈП „Пошта Србије", ЈР поштанског саобраћаја „Зрењанин", Служба за поштанске услуге и поштанску мрежу, Зрењанин;
- Телеком Србија, Предузеће за телекомуникације а.д. Београд, Дирекција за технику, Извршна јединица Зрењанин, Служба за планирање развој и инвестициону изградњу;
- Телеком Србија, Предузеће за телекомуникације а.д. Београд, Дирекција за технику, Функција за планирање и развој мреже и сервиса, Сектор за развој транспортне мреже, Београд;
- Теленор д.о.о., Нови Београд;
- ВИП мобиле д.о.о., Београд;
- Туристичка организација Војводине, Нови Сад;
- Општина Нови Бечеј, Одсек за урбанизам, стамбено комуналне послове и заштиту животне средине;
- „Ловачко удружење Нови Бечеј", СРП „Слано копово", Нови Бечеј;
- ЈП за комунално-стамбене послове „Комуналац", Нови Бечеј.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

За подручје Просторног плана, које је ван простора посебне намене простора, планска документа чије је доношење у надлежности јединице локалне самоуправе, треба усагласити са важећим уредбама о заштити заштићених подручја и мерама заштите заштићених и строго заштићених врста и еколошких коридора са заштитним зонама, а према условима надлежне институције за заштиту природе.

При изради урбанистичких планова неопходно је примењивати основне услове/правила уређења и грађења, који су дефинисани овим Просторним планом. Правила уређења, грађења, коришћења и заштите подручја посебне намене, обавезујућа су за израду урбанистичких планова и не могу се мењати. До доношења нових урбанистичких планова, примењиваће се важећи урбанистички планови, у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом.
За изградњу мелиоративних система на простору посебне намене (део канала „Бечејски") неопходна је израда плана детаљне регулације (реф. карта бр. 4).
Урбанистичке целине, објекти и инфраструктура морају бити уређени/изграђени у складу са:

- Условима заштите животне средине, заштите природних и културних добара;
- Важећим законима и прописима који регулишу ову област;
- Условима заштите од елементарних непогода (земљотрес, пожари, поплаве, грома и др.) и ратних дејстава.

За израду урбанистичких планова неопходно је прибављање услова надлежних организација и јавних предузећа .

Просторни план спроводиће се и обавезним уграђивањем његових одредби у:

- Планове и програме јавних предузећа у области инфраструктуре (саобраћај, водопривреда, електроенергетика, електронске комуникације и др.);
- Планове и програме за развој подручја од посебног интереса (зоне заштићених природних и културних добара и др.);
- Посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (коришћење и уређење Резервата, уређење пољопривредног земљишта, рекултивација деградираног земљишта, заштита животне средине и др.).

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Заштита предела и природних добара

- Обезбеђење одговарајућег режима вода ради унапређења стања свих екосистема;
- Уређење предела стимулисањем традиционалног начина коришћења простора у циљу очувања његових руралних особина.

Пољопривреда

- Смањење употребе хемијских средстава ограничавањем количина употребе хемијских средстава, обезбеђивање подстицајних средстава за органску производњу и друге мере у пољопривреди, које ће допринети очувању природних вредности простора и квалитета животне средине.

Туризам

- Обезбедити квалитетне објекте, опрему и водича за посетиоце, група до 5 особа за специјални „bird watching" туризам;
- Изградити и обележити мрежу рекреативно-едукативних стаза које би биле у функцији едукације, рекреације, образовања, научних истраживања и сл.

Саобраћај

- Реконструкција/изградња путне мреже нижег хијерархијског нивоа, као и инфраструктуре немоторног саобраћаја: пешачких и бициклистичких стаза свих нивоа.

Водопривредна инфраструктура

- Спровођење хидротехничких мера за одржавање оптималног хидролошког режима заштићених подручја.

Енергетика

- Реконструкција електроенергетске мреже;
- Обезбеђење поузданог и сигурног транспорта природног гаса до потрошача.

Електронска комуникациона инфраструктура

Обезбеђење услова за одвијање телекомуникационог саобраћаја у пружању најсавременијих услуга електронских комуникација.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем подручја које обухвата Просторни план, заснивање се на развојно-управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркентишкој, истраживачкој и другим подршкама.

Извори финансирања развоја и заштите планског подручја зависиће од врсте приоритетних пројеката који ће се реализовати и нивоа надлежности. Основне линије финансирања чиниће буџетска средства републичког, покрајинског, градског и општинског нивоа, кредитна средства фондова и банака, као и учешће у различитим програмима Европске Уније ради коришћења средстава из предприступних и структурних фондова за реструктурирање привреде и изградњу капиталних објеката. Финансијско-економске мере подразумевају и учешће Општине Нови Бечеј.

Праћење и координацију активности на реализацији Просторног плана потребно је обезбедити кроз одговарајући информациони систем којим је потребно, поред праћења спровођења мера заштите, уређења и коришћења Резервата, омогућити обједињено праћење и туристичке понуде и потражње, као и праћење комплементарних активности у окружењу Резервата. Ово ће омогућити перманентну процену укупних ефеката заштите и развоја подручја, као и евентуално доношење корективних одлука, у односу на усвојена планска решења.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ

„СЛАНО КОПОВО" НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР Владимир

Галић

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ „СЛАНО КОПОВО" НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ" НОВИ САД

Е - 2500/1

ДИРЕКТОР

Предраг Кнежевић, дипл.правник

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

мр Љ^ица Протић Еремић,дипл.инж.хорт

Нови Сад, 2018. године

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА: мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт.

СТРУЧНИ ТИМ:

мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт. Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх. мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх. др Оливера Добривојевић, дипл.пр.планер
Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио. Зорица Санадер, дипл.инж.ел.
Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Оливера Сенковић, дипл.инж.арх.
Лана Исаков, маст-дипл.инж.арх.
Теодора Томин Рутар, дипл.прав.
Тања Топо, дипл.инж.зашт.жив.сред.-мастер Марина Митровић, мастер проф.географије Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Далибор Јурица, дипл.инж.геод.
Милко Бошњачић, мастер дипл.инж.геод. Оливера Његомир, дипл.матем.
Дејан Илић, ел.техн.
Ђорђе Кљаић, геод.техн.
Драгана Матовић, оператер Душко Ђоковић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....1

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....2
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 2
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ 3
2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА 3
2.1. САДРЖАЈ ПЛАНА 3
2.2. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА 4

2.3. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА 5
3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА....9
3.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ 9
3.1.1. Заштићена природна подручја, значајна подручја и биодиверзитет.... 10
3.1.2. Експлоатација минералних сировина 11
3.1.3. Обновљиви извори енергије 11
3.2. ПРОСТОРНА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 12
3.3. СТВОРЕНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ 12
3.3.1. Привреда 12
3.3.2. Инфраструктурни системи 12
3.3.5. Заштита непокретних културних добара 14
4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ....15
5. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ 17
6. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПЛАНА) 19
7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА....19

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА....21
1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 21
2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 21
3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 21
4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА. 22

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 23
1. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНОГ РЕШЕЊА НЕУСВАЈАЊА ПЛАНА 24
2. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНОГ РЕШЕЊА УСВАЈАЊА И ИМПЛЕМЕНТИРАЊА ПЛАНА . 24
3. ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА СА АСПЕКТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 25
4. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 27
5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА 30
5.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ 30
5.1.1. Мере заштите ваздуха....30
5.1.2. Мере заштите вода....30
5.1.3. Мере заштите земљишта....31
5.1.4. Мере заштите природних добара 31
5.1.4.1. Заштићено подручје 31
5.1.4.2. Предеона целина станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и типови станишта 33
5.1.4.3. Предеона целина еколошких коридора 34
5.1.5. Мере заштите од буке 37
5.1.6. Мере заштите при управљања отпадом 37
5.1.7. Мере приликом изградње и експлоатације инфраструктуре 37
5.1.8. Мере заштите живота и здравља људи 40
6. АНАЛИЗА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 42

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 42

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 43
1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 43
2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 44
2.1. БИОМОНИТОРИНГ 44
2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА 45
2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ 45
2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА 46
2.4. МОНИТОРИНГ БУКЕ 47
2.6. ЗАКОНСКИ ОКВИР 47
3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА 48
4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА 49

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 49
1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ 49
2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 50

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА 50

VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 51

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ 52

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

1. Потенцијално негативне зоне утицаја на животну средину са мерама заштите

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

На основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово" („Службени лист АПВ", број 36/13) и Одлуке о изради Извештаја о стратешкој процени утицаја ППППН Специјалног резервата природе „Слано копово" на животну средину („Службени лист АПВ", број 36/13), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово" (у даљем тексту: Просторни план) и Извештаја о стратешкој процени утицаја ППППН Специјалног резервата природе „Слано копово" на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Носилац израде Стратешке процене је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад.

Просторни план је усклађен са законском регулативом: Закон о планирању и изградњи (''Службени гласник РС'', бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14); Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС", број 64/15), Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС", број 88/10), Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 101/16), Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09- др. закон, 72/09-др. закон и 43/11-УС), Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), Закон о регионалном развоју („Службени гласник РС", бр. 51/09 и 30/10), Закон о заштити природе („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16), Одлука о доношењу Регионалног просторног плана АП Војводине („Службени лист АП Војводине", број 22/11), као и другим актуелним одлукама и стратегијама Владе Републике Србије и Покрајинске владе и нормативним актима и документима који се односе на предметни Просторни план.

Стратешка процена утицаја на животну средину представља инструмент којим се стварају услови за оптималну заштиту животне средине у процесу просторног планирања и представља свеобухватан, комплексан и јединствен поступак. Израда Стратешке процене се врши паралелно са израдом планског документа јер се предметним елаборатом интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у просторном плану, с циљем избегавања, спречавања или минимизације негативних утицаја на биодиверзитет, природне, културне и друге створене вредности, животну средину и здравље људи. Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10) дефинисани су принцип одрживог развоја, социјалне прихватљивости, економске оправданости и еколошке одрживости у смислу полазних основа просторног планирања. Одредбама члана 4. овог закона утврђена су начела стратешке процене:

- одрживог развоја;
- интегралности;
- предострожности;
- хијерархије и координације;
- јавности.

Укључивањем услова заштите животне средине у Просторни план кроз инструмент стратешке процене, даје се обавезујући - интегрални оквир заштите, реализацијом кроз одговарајуће међусекторске планове, програме и пројекте. У превентивном смислу, свака активност је планирана, односно свако планско решење је дефинисано с циљем да се спрече или смање негативни утицаји, обезбеди рационално коришћење ресурса, а ризик од акцидената и негативних утицаја на људе сведе на минимум. У поступку израде стратешке процене остварује се координација између заинтересованих органа и организација, а у току разматрања и усвајања, обезбедиће се учешће јавности у поступку јавног увида. У припреми и изради Просторног плана и Стратешке процене успостављена је сарадња са стручним институцијама и организацијама, као и предузећима који имају надлежност на планском подручју, у оквиру које су добијени услови за израду Просторног плана.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Непосредан повод за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја је обавеза произашла из Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене на животну средину.

У складу са законским одредбама и праксом Стратешке процене у Европи, Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:

(1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
(2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
(3) стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу - дефинисање матричног оквира процене);
(4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења Просторног плана);
(5) програм праћења стања животне средине (мониторинг - оквир за праћење спровођења Просторног плана, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
(6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
(7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
(8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

Опис граница Просторног плана

Подручје обухвата Просторног плана (10879,38 ha), у административном смислу, простире се на делу К.О. Нови Бечеј и К.О. Кумане, општине Нови Бечеј. Подручје Резервата заузима површину од 976,4489 ha и припада групи речних или флувијалних језера. Водено окно Сланог копова се простире правцем југоисток - северозапад и елипсоидног је облика. По дужој оси, при средњем нивоу воде, дугачко је 3 km.

Након сагледавања шире зоне утицаја на Резерват, потребу његове заштите и имајући у виду еколошке карактеристике предметног подручја, предложена је значајно ужа граница обухвата, иницирана од стране Завода за заштиту природе (гр. прилог).

Приликом утврђивања предлога обухвата Плана, процењено је да треба да буду обухваћени: хидролошка целина заштићеног подручја, простори на којима је могуће извршити проширење Резервата и простори који су еколошки непосредно повезани са Резерватом, па граница обухвата Плана прати канале (канала ДТД и Кикиндски канал) и укључује значајна слатинска и водена станишта у окружењу. У складу са потребама будућег проширења граница Резервата, у План је неопходно укључити к.п. бр. 40014034, део атар. путева и делове к.п. канала бр. 8120 и 8121. К.О. Кумане, Општина Нови Бечеј. Обзиром да се међу темељним вредностима Резервата истичу слано језеро и велика миграторна јата ждралова, од великог значаја је динамика воде у језеру, која директно зависи од хидролошких прилика у ширем окружењу. Такође, ждралови током дневних и сезонских прелета интензивно користе околне просторе.
Из наведених разлога, неопходно је обезбедити усклађено и контролисано коришћење простора у предложеном обухвату Плана, који износи 10879,38 ha.

Из обухвата Плана су искључене површине, које немају утицаја на очување заштићеног подручја: плавно подручје реке Тисе, десна обала реке Тисе, простори удаљени и каналима одељени од Резервата и грађевинско подручје насеља Нови Бечеј.

Унутар подручја обухвата Просторног плана дефинисана је посебна намена, која обухвата три предеоне целине: Резерват, са три подцелине (режими заштите) као заштићено подручје, слатинска и водена станишта строго заштићених врста у окружењу и еколошке коридоре у обухвату Плана (гр. прилог).

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

За предметно подручје донета је Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано копово" на животну средину („Службени лист АПВ", број 36/13), која представља правни основ за израду наведеног елабората.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад.

У складу са Законом о планирању и изградњи и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, Стратешка процена утицаја на животну средину је саставни део овог Просторног плана.

Просторно планска решења су усклађена са прописима, који посредно или непосредно, регулишу ову област.

Упоредо са израдом Просторног плана припремљена је и документациона основа планског документа, која се састоји од пристиглих услова и мишљења надлежних органа и организација, студија, стратешких докумената локалних самоуправа, стручних експертиза итд.

Просторни план је урађен у Географском информационом систему (у даљем тексту: ГИС) - окружењу, што омогућава једноставнију размену података за обухваћено подручје и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

2.1. САДРЖАЈ ПЛАНА

Просторни план се израђује у складу са Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената.

Текстуални део Нацрта Просторног плана садржи следећа главна поглавља:

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
1. Обухват и опис граница подручја Просторног плана, границе целина и подцелина посебне намене
2. Обавезе, услови и смернице из Просторног плана Републике Србије и других развојних докумената
3. Скраћени приказ и оцена постојећег стања (потенцијали, ограничења, swot анализа)

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
1. Принципи просторног развоја
2. Општи и оперативни циљеви просторног развоја
3. Регионални аспект развоја подручја посебне намене и функционалне везе и међуодноси са окружењем
4. Општа концепција развоја подручја посебне намене

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
1. Заштита културног предела, културног и природног наслеђа и заштита животне средине
2. Заштита, уређење и коришћење природних система
3. Утицај посебне намене на демографске и социјалне процесе и системе
4. Утицај посебне намене на економију и привредне системе
5. Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система
6. Заштита животне средине, заштита простора од елементарних непогода, заштита простора од интереса за одбрану земље и ратних разарања
7. Намена простора и биланс површина посебне намене

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите)
2. Правила грађења

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА
1. Институционални оквир имплементације и учесници у имплементацији
2. Смернице за израду урбанистичких планова и друге развојне документације за подручје Плана
3. Приоритетна планска решења и пројекти
4. Мере и инструменти за имплементацију

Графички прилог Нацрта Просторног плана обухвата 4 рефералне карте.

2.2.ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА

Са аспекта заштите природних добара општи циљ израде Просторног плана је спровођење заштите, очувања и унапређења природних вредности подручја, у циљу реализације утврђених режима заштите, са усмеравањем људских активности у наведеном контексту.

Пољопривреда

Основни циљ пољопривредне производње је усклађивање са природним окружењем односно обезбеђивање његове заштите и очувања.
Са аспекта развоја туризма на простору обухваћеном Планом, општи циљ развоја је:
- обједињавање туристичке понуде засноване на потенцијалима за развој туризма, усклађене са режимима заштите туристичке дестинације СРП „Слано копово".

Инфраструктурни системи

Основни циљеви у области саобраћајне инфраструктуре су:
- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслуживати све садржаје и локалитете у оквиру подручја Специјалног резервата природе „Слано копово" уз уважавање економских, техничко - технолошких, просторно - функционалних и еколошких критеријума;
- обезбеђење просторних услова за правилно функционисање свих саобраћајних система, у оквиру простора обухвата Просторног плана, али и повезивања са окружењем.

Водопривредна инфраструктура

Основни принцип коришћења водних ресурса је „вода је опште добро" и као таква мора бити доступна свима који живе поред ње и на њој. Основни циљ је интегрално уређење, заштита и коришћење вода.

Као делови основног стратешког циља у области водопривреде систематизовани су следећи циљеви:
- дефинисање водопривредног развоја и могућности водопривреде као подстицајног, или ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја;
- обезбеђење довољне количине квалитетне воде за потребе наводњавања што више обрадивих пољопривредних површина у вегетационом периоду, од априла до краја септембра месеца, кад је у већини случајева изражен дефицит воде у земљишту;
- унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривреде;
- заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема, унапређења естетских вредности, очувања и унапређења археолошких, историјских, биолошких, геолошких и других природних и створених ресурса и вредности.

Општи циљ је: утврђивање програма и смерница развоја енергетске инфраструктуре, синхронизација њеног развоја са свим активностима на овом подручју (чиме би се обезбедили најповољнији услови за заштиту животне средине, очување природних вредности, живот и рад људи на овом подручју) и њен даљи развој.

Основни циљ у погледу обновљивих извора енергије је стварање услова за повећање њиховог коришћења.

Основни циљ: повећање енергетске ефикасности у свим секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу, од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

Основни циљ у области електронске комуникационе инфраструктуре је њен уравнотежен развој на подручју Плана, као једног од значајног покретача нове економије и обележја савременог друштва засноване на ICT технологији.

2.3. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА

Заштита предела и природних добара

Због изузетних природних вредности, које указују на јединственост подручја националних и европских размера, посебни циљеви Просторног плана са становишта заштите природе су:

- очување јединствености, изворности и аутентичности природних вредности подручја;
- трајно одрживо управљање и коришћење природних ресурса, уз поштовање одредаба акта о заштити природног добра, Закона о заштити природе, Закона о заштити животне средине, Конвенције о биолошкој разноврсности, Конвенције о заштити дивље флоре и фауне и њихових станишта, Конвенције о заштити миграторних врста, Рамсарској конвенцији и других законских регулатива;
- обезбеђење одговарајућег режима вода ради унапређења стања свих екосистема;
- очување и заштита предела, посебно подручја посебне намене у обухвату Просторног плана;
- постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела и очувања и унапређења предеоне разноврсности;
- уређење предела стимулисањем традиционалног начина коришћења простора (салаши) у циљу очувања његових руралних особина;
- унапређење стања популације крупне и ситне дивљачи;
- дефинисање радњи и мера (станишни услови, технички објекти и др.) за повећање учешћа бројности аутохтоних врста дивљачи;
- заштита и очување биолошког диверзитета.

Пољопривреда

Посебни циљеви:

- препознавање и лоцирање специфичности појединих делова посматраног подручја и могућности валоризације тих компаративних предности;
- бројчано увећање сточног фонда и побољшање његових производних резултата, за које постоје природни потенцијали који нису искоришћени у довољној мери;
- измена сетвене структуре са циљем повећања површина, односно процентуалног удела производа усклађених са еколошким могућностима посматраног простора;
- модернизација прераде пољопривредних производа и њихова стандардизација;
- заштита генетског, специјског и екосистемског биодиверзитета прихватањем производне праксе пољопривреде, у сврху очувања биљних и животињских врста од посебног значаја;
- унапређење производње, прераде и пласмана традиционалних пољопривредних производа.

Туризам

Посебни циљеви:

- одрживи развој туризма уз поштовање прописаних мера заштите Уредбе;
- уређење и опремање постојећих и нових простора намењених рекреацији и туризму са мерама заштите животне средине;
- рационално коришћење природних ресурса у складу са условима очувања, заштите и унапређења природне и животне средине;
- развој туризма са комплементарним активностима;
- едукација свих учесника у туристичким и пратећим активностима;
- дефинисање приоритетних облика туризма, обим туристичких активности и простора на којима ће се спроводити (излетнички, рекреативни, културни, ловни, риболовни, етно туризам и сл.);
- коришћење потенцијала Резервата као препознатљивог подручја.

Заштита и коришћење природних ресурса

Пољопривредно земљиште

Посебни циљеви:

- спречавање заузимања пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, успостављањем ефикасне контроле;
- заштита пољопривредног земљишта од смањења нивоа органских материја, салинизације и сабијања и то: поштовањем плодореда, комбиновањем и уравнотежењем ратарско - сточарске производње и успостављањем еколошки оптималних односа

између интензивних култура са једне стране и травњака, шума и сл. са друге;
- заштита пољопривредног земљишта од контаминације опасним и штетним материјама редукцијом употребе хемијских средстава и минералних ђубрива на њивама;
- неговање и унапређење пољопривредног земљишта, не само у производном него и еколошком домену и то: изградњом и одржавањем система за наводњавање и одводњавање (дренажу), рекултивацијом деградираних површина, уређењем ливада и пашњака и другим агромелиорационим мерама.

Водни ресурси

У области коришћења вода утврђени су следећи циљеви:
- постизање „доброг" статуса вода до 2015. године, мисли се пре свега на површинске;
- заштита водених екосистема;
- потенцирање одрживог коришћења вода.

Минерални и енергетски ресурси

Минералне сировине користити у складу са Законом о рударству. Постојеће просторе, на којима се вршила експлоатација, треба вратити у пређашње стање рекултивацијом и дати им намену којом се не угрожава стање животне средине.

Одобрење за експлоатацију минералних сировина, на територији Покрајине, уз претходно прибављену сагласност надлежног Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде на Пројекат рекултивације и пренамене земљишта, као и уз достављени доказ о плаћеној накнади за ту намену, издаје Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине. На просторима где је завршена експлоатација минералних сировина мора се извршити рекултивација и ревитализација земљишта у свему према напред наведеном пројекту рекултивације, а у складу са важећим законима.

Инфраструктурни системи

Саобраћајна инфраструктура

Посебни циљеви су:
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- формирање општинске саобраћајне матрице тако да саобраћајни правци према постојећим и новоустановљеним локалитетима представљају важне - засебне саобраћајне правце у оквиру општине Нови Бечеј, како би се задовољили сви нивои будућег интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;
- формирање мреже путева (посебно нижег хијерархијског нивоа) које треба да створи оптималне услове повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације еколошког коридора.

Водопривредна инфраструктура

Посебни циљеви развоја водопривредне инфраструктуре:

Праћење стања водног режима, стања влажних станишта, одржавање оптималног режима вода и почетак спровођења хидротехничких мера за одржавање овог оптималног режима вода, утврђивање и одржавање оптималног водног режима влажних станишта, одржавање проточности канала који повезује „Слано копово" са каналском мрежом, ваљано одржавати постојећу мрежу и регулисаних корита, сачувати мелиорационе системе.

Енергетска инфраструктура

Посебни циљеви:
- технолошка модернизација енергетских објеката;
- реконструкција, ревитализација и модернизација постојеће инфраструктуре;
- повећање сигурности напајања корисника електропреносног система, повећање поузданости рада преносног система и смањење губитака у преносном систему;
- смањење потрошње финалне енергије;
- обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности (у производњи и преносу) и потрошњи енергије у свим енергетским секторима;

- супституција електричне енергије за добијање толотне енергије другим енергентима;
- смањење штетних утицаја енергетских објеката на животну средину.

Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

Основни циљ: стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије, пре свега соларне енергије у оквиру посебне намене.

Енергетска ефикасност

Основни циљ: повећање енергетске ефикасности у свим секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу, од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

Посебни циљеви су:
- детаљно сагледавање стања потрошње енергената (према структури и врсти енергетских услуга);
- пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и реконструкција постојећих уз поштовање принципа енергетске ефикасности;
- утврђивање ефеката мера које се спроводе у погледу рационалне употребе енергије;
- замена класичних сијалица тзв. штедљивим.

Гасоводна инфраструктура

Са аспекта коришћења енергетских извора и енергетске инфраструктуре, као плански циљ утврђује се функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса, штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије.

У области термоенергетске инфраструктуре оперативни циљеви су:
- побољшање рада и поузданости постојеће гасоводне и нафтоводне инфраструктуре, као и њихов даљи развој у оквиру подручја посебне намене, изузев простора у режимима I и II степена заштите заштићених подручја;
- даља истраживања и експлоатација минералних сировина дозвољена су у оквиру подручја посебне намене, изузев простора који су у режиму I, II и III степена заштите заштићених подручја.

Електронска комуникациона инфраструктура

Посебни циљеви:
- потпуна дигитализација електронске комуникационе инфраструктуре;
- развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- увођење савремених електронских комуникационих услуга;
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља;
- повећање квалитета услуга мобилних комуникација.

Заштита непокретних културних добара

Са аспекта заштите културних добара оперативни циљ израде Просторног плана је спровођење заштите, очувања и унапређења културних вредности подручја, у циљу реализације утврђених мера заштите, са усмеравањем људских активности у наведеном контексту.

За потребе израде Плана надлежна установа за заштиту - Завод за заштиту споменика културе из Зрењанина треба да достави анализу и валоризацију утврђених споменичких вредности и вредности урбаних и физичких структура у обухвату Плана и дефинише смернице заштите (услови чувања, одржавања и коришћења културних добара) у даљем процесу урбанистичког планирања и изградње. На подручју обухвата Плана од непокретних културних добара заступљени су споменици културе, археолошки локалитети. Ова културна добра су означена у графичком приказу.

Објекти - споменици културе су у лошем грађевинском стању, док су археолошка налазишта још увек углавном недовољно испитана и истражена.

Заштита животне средине

Оперативни циљеви у области заштите животне средине су:
- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја;

- успостављање континуираног праћења стања чинилаца животне средине: воде, ваздуха, земљишта, биомониторинга и мониторинга буке (уз државни пут);
- планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;
- успостављање селективне и контролисане примене хемијских средстава заштите и минералних ђубрива у пољопривреди;
- формирање заштитног зеленила у виду пољозаштитних појасева и дуж инфраструктурних коридора;
- рекултивација свих деградираних површина (депонија, сточно гробље, позајмишта и др.);
- адекватно одлагање комуналног отпада, елиминација сточних лешева, у складу са Стратегијом управљања отпадом, законима и важећим правилницима.

3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА

3.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

Слано копово представља Тисин фосилни меандар, односно геоморфолошки облик постао радом речне воде, што значи да припада групи речних или флувијалних језера. Један од доказа правца некадашњег тока Тисе је Бикова хумка и десетак других хумки у окружењу, јер су оне у прошлости пратиле ток реке.

Басен Сланог копова заузима највећи део источног крака поменутог меандра, чији облик подсећа на потковицу са крацима окренутим ка југоистоку.

Паралелно са Сланим коповом, са његове источне стране, простире се ужа депресија Мало копово или Пошташ копово. Оно је обрасло барском вегетацијом и за разлику од Сланог копова припада слатководном типу бара, који уз то нема сталну воду. Ова два копа су раздвојена нешто вишом лесном гредом која се зове Између копова. Њихова међусобна удаљеност износи од 350 m до 900 m.
Водено окно Сланог копова се простире правцем југоисток-северозапад. Елипсоидног је облика. По дужој оси, при средњем нивоу воде, дугачко је 3 km.

Хидролошке карактеристике

Језеро се храни водом из три извора, атмосферским талогом, површинским притицањем воде и подземном водом, односно фреатском издани, а храњење се одвија и кроз напред наведена „ока". Воду губи испаравањем, чији је највећи интензитет током лета, а с обзиром на то да се у том делу године јавља минимум падавина, последица испаравања и дефицита падавина је негативан водни биланс језера.

Слано копово је раније имало више воде. Прокопавањем магистралног канала ДТД Нови Бечеј - Банатска Паланка на 2 km јужно и Кикиндског канала 4,5 km источно, Слано копово се нашло на њиховом сустицају, чиме је снижен ниво фреатске издани, због чега се храњење Сланог копова подземним водама нашло у дефициту. Такође, сматра се да је смањење количине воде у Сланом копову сложен проблем, чија генеза није последица само поремећаја водног биланса, него и вишегодишње суме падавина у неколико узастопних сушних година.

У зависности од обилности падавина и варирања нивоа подземних вода је и режим снабдевања Копова водом. Одступање од уобичајеног водног режима је било изражено и у сушним периодима када је појачано испаравање довело до промене количине соли у води и у површинском слоју тла. Последица тога је заслањеност која по питању количине хлорида за 12 пута премашује максималну количину ових соли у површинским водама Војводине. Слано копово има воду изразито базичне реакције (pH се креће од 9,0 до 9,4). Дубина воде није изражена, просечно се креће око 70 cm, а на најдубљим местима је око 1 метар, мада у највећем делу басена не прелази 20 cm.

Климатске карактеристике

Општина Нови Бечеј се налази у области умерено континенталне климе.

Сеизмичке карактеристике

Према карти макросеизмичке рејонизације, издатој од стране Сеизмолошког завода Србије у Београду 1987. године, подручје општине Нови Бечеј се налази у зони од 7^0 и 8^0MCS, за повратни период од 100 и 200

година. Појава земљотреса јачине 7^0 и 8^0MCS могућа је на ужем простору уз реку Тису.

Педолошке карактеристике

Територију катастарске општине Нови Бечеј карактерише више типова и подтипова као и варијетета и форми земљишта.

Територија општине Нови Бечеј располаже са релативно добрим земљишним фондом и постоје услови за развој пољопривредне производње (могућност наводњавања), уз координисану примену савремених агротехничких мера, којима се неће деградирати карактеристике земљишта, односно које ће повећати обим пољопривредне производње као и промену сетвених структура (у корист индустријског биља).

3.1.1. Заштићена природна подручја, значајна подручја и биодиверзитет

На предметном простору се налазе подручја важна за очување биолошке разноврсности:
1. Заштићена подручја:
СРП „Слано копово" заштићен Уредбом о заштити СРП „Слано копово" („Службени гласник РС", број 74/01) којом је установљен тростепени режим заштите (у даљем тексту: Резерват).
2. Подручја планирана за заштиту:
На предметном простору налази се део подручја „Слатине Баната", слатинског коридора планираног за заштиту, који обухвата станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја: NBC03a, NBC03b NBC04.

3. Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности:
- Слано копово - подручје уписано на листу Рамсарских подручја;
- Слано копово RS0000010 - подручје Емералд мреже;
- Средњи Банат I (Острово; Русанда; Окањ) - подручје издвојено као IPA подручје;
- Слано копово RS009IBA - међународно значајно подручје за птице - IBA.

4. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и типови станишта (укључујући станишта у подручју планираном за заштиту)
- Станишта су регистрована у бази података Завода у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака животиња и гљива број 110-00-18/2009-03 од 20 1.2010. („Службени гласник РС", бр. 5/2010, 47/11).

5. Еколошки значајна подручја еколошке мреже Републике Србије
- Еколошки значајно подручје бр. 8 утврђено Уредбом о еколошкој мрежи 05, које обухвата: заштићено природно добро СРП „Слано копово", Емералд подручје Слано копово; IPA подручја Слано копово и IBA подручје Слано копово.

6. Еколошки коридори:
регионални и локални еколошки коридори обухватају:
- деоницу Слатинско-степског еколошког коридора Баната од регионалног значаја;
- деонице регионалних еколошких коридора: Кикиндски канал и основне каналске мреже ХС ДТД од Бегеја до Тисе;
- локални еколошки коридори су пашњаци уз мелиоративне канале и сами канали као и локални еколошки полигон;
- регионални еколошки коридори су утврђени Регионалним просторним планом АП Војводине („Службени лист АП Војводине", број 22/11).

3.1.2. Експлоатација минералних сировина

Нафтној индустрији Србије а.д. Нови Сад одобрено је извођење детаљних геолошких истраживања нафте и гаса на територији средњег Баната на истражном простору бр. 5072, које обухвата и предметно подручје посебне намене.

У обухвату Плана, ван граница Специјалног резервата природе и осталог простора посебне намене, налази се евидентирано лежиште „Средња Страна" са овереним резервама керамичке-опекарске глине.

На основу података којима располаже надлежни Секретаријат[1], хидрогеотермални потенцијали на простору обухвата Плана до сада нису испитани.

3.1.3. Обновљиви извори енергије

На простору обухвата Плана, за сада не постоји организовано коришћење обновљивих извора енергије.

У оквиру посебне намене могуће је коришћење соларне енергије, у виду топлотне или електричне преко соларних панела постављеним на кровове објеката. [42]

3.2. ПРОСТОРНА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Према ППРС, односно предвиђеном стању квалитета животне средине и мерама заштите животне средине, које је потребно предузимати у односу на степен загађености, Резерват припада подручју веома квалитетне животне средине, а у осталом делу обухвата Плана налази се подручје угрожене животне средине (к.о. Нови Бечеј). За сваку категорију су предвиђене мере за спречавање деградације и унапређење постојећег стања, с циљем очувања природних вредности.

3.3. СТВОРЕНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

3.3.1. Привреда

Целокупни простор обухвата Плана има карактер руралног подручја јер на целом подручју нема насељених места, него само неколико активних салаша, оријентисаних на пољопривредну производњу.

Пољопривредна производња се врши у окружењу Резервата гајењем монокултура на великим површинама, које су добијене укрупњавањем парцела.

Обрада земљишта на подручју Резервата је релативно екстензивна, врши се на мањим парцелама, у приватном власништву, док је пашарење ограничено на ливаде.

На западној обали тзв. „песку", налазе се воћњаци, виногради и њиве.

Ловство, као традиционални начин коришћења предметног простора, присутно је и данас, врши се у складу са прописаним режимима заштите и не угрожава основне природне вредности подручја.

3.3.2. Инфраструктурни системи

Саобраћајна инфраструктура Путна

инфраструктура

Геосаобраћајни положај АП Војводине на саобраћајној карти Европе је врло значајан јер овим простором пролазе важне трасе европских путева у оквиру коридора X, који својим значајем, својим захтевима, као и својом изграђеношћу, овај простор стављају на лествицу врло значајних простора са саобраћајног аспекта односно остварења комуникација средње Европе са југоисточном Европом и Малом Азијом.

За простор обухвата Просторног плана најважнија је веза са путним правцима државних путева бр.15 (М-3) и бр.117 (Р-114).

Саобраћајне везе између насеља у обухвату Просторног плана се остварују преко успостављене мреже државних путева I и II реда, као и мреже нижег нивоа. Територијом обухваћеном овим Просторним планом пролази делимично или целом својом трасом више државних путева[43]:

- Дп I6 реда бр.15/М-3, државна граница са Мађарском (гранични прелаз Бачки Брег) - Бездан - Сомбор - Кула - Врбас - Србобран - Бечеј - Нови Бечеј - Кикинда - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Наково);
- ДП Па реда бр. 117/Р-114, Нови Бечеј - Башаид - Банатско Карађорђево.

Такође присутна је мрежа некатегорисаних - атарских путева, различитих нивоа изграђености.

Карактеристика саобраћајног подсистема који се налази у обухвату ПППН може се окарактерисати као релативно повољна. Слика саобраћајног оптерећења путних коридора који секу или тангирају обухват је врло различита, што је проузроковано сезонским и месечним варијацијама у оптерећењу, али се може

42 Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Нови Сад

43 Донета је Уредба о категоризацији државних путева, у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: ДП 1б реда бр.15 је некадашњи М-3; ДП 11а реда бр.117 је некадашњи Р-114;

констатовати да је обим саобраћаја у стагнацији или чак у паду у односу на претходни период.

Предметни државни путеви (ДП бр.15 и бр.117) представљају и прилазне путеве појединим локалитетима у оквиру Резервата, што се с аспекта доступности и приступачности може сматрати врло повољним, док с друге стране представљају негативан фактор у смислу утицаја на функционисање самог Резервата.

Општа карактеристика категорисаних путева је, да су на крају експлоатационог периода и да су у врло лошем стању (коловозне површине, банкине, одводни канали). Разлози таквог стања су саобраћајно оптерећење и проблеми са неодржавањем последњих деценија, што је резултирало значајним смањењем њихове пропусне моћи и нивоа услуге.

Неадекватност саобраћајне инфраструктуре није примарна последица постојеће мреже саобраћајница, већ превасходно њиховог квалитета (екплоатациони параметри, стање коловозних површина).

Општински (локални) путеви, као значајан део капиларне путне мреже, нису заступљени у оквиру обухвата Просторног плана. Примарну функцију повезивања унутар самог Резервата и локалитета преузимају некатегорисани путеви - утврђена атарска путна мрежа (шумски и други приступни путеви) као значајан и једини потенцијал који би се морао искористити. Ова мрежа путева није са савременим коловозом, што онемогућује приступ при различитим временским условима и водним режимима.

Туристичка саобраћајна мрежа обухвата објекте везане за одређене видове туризма: стазе кретања ловаца у оквиру ловишта, спортско-рекреативне објекте, риболовне терене и сл. и део је већ поменутих некатегорисаних путева.

Постојећа мрежа је недовољна и готово сасвим неизграђена и као таква представља лимитирајући фактор развоја туризма у обухвату Плана.

Железничка инфраструктура

Железнички саобраћај је својевремено одиграо врло важну улогу у развоју туризма, пре свега за туристичка кретања широких слојева становништва, као и путовања на другим релацијама.

Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај, због својих одређених недостатака (фиксиране линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго) изгубио је позиције које је некад имао. У ранијем периоду (седамдесетих и почетак осамдесетих година прошлог века) знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. У обухвату Просторног плана налази се регионална пруга бр. 2, Панчево главна станица - Зрењанин - Кикинда - државна граница - (Jimbolia).

Железнички саобраћај има мали удео у туристичким и другим кретањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), због веће удобности у односу на друмски превоз, могао би имати значајно учешће у евентуалним туристичким кретањима првенствено код путовања већег броја путника.
Водни саобраћај на простору обухваћеном Планом заступљен је преко унутрашњих пловних путева канала из система ОКМ ХС ДТД, Банатска Паланка - Нови Бечеј и Кикиндски канал, али превозни капацитети се користе далеко испод капацитативних могућности и искључиво су у функцији водног режима самог Резервата.

Немоторни саобраћај у обухвату Плана није значајно заступљен, углавном кроз међунасељске комуникације (у оквиру коридора предметних државних путева), са минималним туристичким и рекреативним кретањима. Основни проблем који је евидентан је питање безбедности, као и трасе кретања које углавном нису дефинисане, посебно до садржаја у оквиру самог Резервата.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да саобраћајна инфраструктура у оквиру овог простора и окружења СРП „Слано Копово" са изграђеним потенцијалима (путног-друмског, железничког и водног саобраћаја) даје добре основе за надоградњу, реконструкцију и модернизацију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца, од већих градских агломерација и субрегиона, на нивоу вишег комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације у оквиру овог простора.

Водопривредна инфраструктура

Водоснабдевање

На простору обухваћеном Планом нема инсталација водовода и канализације. Снабдевање водом посетилаца објекта визиторског центра обавља се преко бунара избушеног на парцели недалеко од самог објекта.

Одвођење отпадних и атмосферских вода

На простору обухваћеном Планом нема инсталација водовода и канализације. Евакуација отпадних вода посетилаца објекта визиторског центра обавља се преко септичке јаме која се периодично празни аутоцистерном.

Електроенергетска и гасоводна инфраструктура

У обухвату Плана, ван зоне Резервата, постоји дистрибутивна средњенапонска надземна мрежа, као и нисконапонска мрежа која напаја постојеће потрошаче.

На предметној територији изграђен је разводни гасовод РГ 01-12/ I за Нови Бечеј.

Електронска комуникациона инфраструктура

У коридору саобраћајнице у делу обухвата Плана изграђена је подземна електронска комуникациона мрежа.

3.3.3. Заштита непокретних културних добара

На подручју обухвата Плана евидентирани су споменици културе и археолошки локалитети (62), (унети у графички прилог бр.3. ради лакше идентификације) и уочени су бункери подигнути пре другог светског рата који нису графички идентификовани. Споменици културе и најзначајнији археолошки локалитети су:

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ

- Црква Св. Арханђела Михаила - АРАЧА представља културно добро од изузетног значаја („Службени гласник РС", број 16/90);
- Матејски брод - археолошки локалитет, споменик културе од великог значаја (решење број 1652 од 30.12.1950.године).

АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТИ

Најзначајнији археолошки локалитети су:

- Матејски брод, праисторијско насеље (неолит, гвоздено доба), аварски гроб, средњи век парц. бр. 18299 - 18309, 18319 - 18321, 18322 - 18328, 18381 - 18403, 18369 - 18392,18404 -18412;
- Арача,са околином,вишеслојни археолошки локалитет (неолит,сармати и средњи век).

На простору посебне намене СРП Слано Копово (у простору III степена заштите), на просторима станишта заштићених и строго заштићених врста, као и у њиховој непосредној околини евидентирано је неколико археолошких локалитета.

За потребе израде Плана надлежна установа - Покрајински завод за заштиту споменика културе је доставила анализу и валоризацију утврђених споменичких вредности и вредности урбаних и физичких структура у обухвату Плана и дефинисала смернице заштите (услови чувања, одржавања и коришћења културних добара) у даљем процесу урбанистичког планирања и изградње. Објекат Арача - споменик културе је у лошем грађевинском стању, док су археолошка налазишта углавном недовољно испитана и истражена.

4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ

Просторни план обухвата, поред површина са значајним природним вредностима (Резерват и простори посебне намене), потенцијално угрожене просторе и деградиране површине.

Потенцијално угрожени простори изван Резервата су резерве глине, радне зоне (силоси и хладњача) и појасеви уз инфраструктурне коридоре.

Деградиране површине се налазе изван Резервата (позајмиште глине и неуређена депонија) и простора посебне намене.

Подручје Резервата представља сложени екосистем са изворним, природним вредностима, које су у одређеној мери у фази нестајања због вишедеценијског негативног антропогеног утицаја.

Језеро се храни водом из три извора, атмосферским талогом, површинским притицањем воде и подземном водом, односно фреатском издани, а храњење се одвија и кроз напред наведена „ока". Воду губи испаравањем, чији је највећи интензитет током лета, а обзиром да се у том делу године јавља минимум падавина, последица испаравања и дефицита падавина је негативан водни биланс језера.

У зависности од количине воде којом се храни и оне коју у исто време губи евапотранспирацијом, ниво језера је подложан колебањима, која у екстремним случајевима могу да буду и знатнија. То значи да у току године када је водни биланс позитиван, долази до појаве трансгресије језера, односно до позитивног померања обалске линије. Наведена колебања манифестују се на све димензије језера, дужину, ширину, дубину, дужину обалске линије и површину. Најизразитије померање обалске линије је на деловима према којима је Слано копово најплиће, а то је у правцу истока, југоистока и северозапада.
У зависности од обилности падавина и варирања нивоа подземних вода је и режим снабдевања Копова водом. Одступање од уобичајеног водног режима је било изражено и у сушним периодима када је појачано испаравање довело до промене количине соли у води и у површинском слоју тла. Последица тога је заслањеност која по питању количине хлорида за 12 пута премашује максималну количину ових соли у површинским водама Војводине. Слано копово има воду изразито базичне реакције (pH се креће од 9,0 до 9,4). Дубина воде није изражена, просечно се креће око 70 cm, а на најдубљим местима је око 1 метар, мада у највећем делу басена не прелази 20 cm. У условима ниских топографских положаја и климатских прилика са превагом испаравања над падавинама, јавља се изданско заслањивање и у таквим условима долази до скоро перманентног успона слане подземне воде према површини током лета, што има за последицу салинизацију јачег или слабијег интензитета. Услед наглог губљења воде земља пуца и дно Копова полако поприма несвакидашњи изглед.

Канали Банатска Паланка - Нови Бечеј и Кикиндски канал су пловни канали. Изнад акваторије канала пројектовани пловни габарит канала износи 6,0 m изнад максималног водостаја.

Због свега напред наведеног, изграђен је доводни канал до Малог копова кроз Поштину копов дужине 2.475 метара, а вода се захвата из канала Банатска Паланка - Нови Бечеј пловном црпном станицом (потапајућом пумпом). Због повољне конфигурације терена, постигнуто је гравитационо снабдевање копова водом из поменутог канала, а пројектован је тако да не утиче штетно на водни режим површинских и подземних вода на сливном подручју и услове наводњавања. Ниво воде у каналу се одржава на коти 76,20 mAHB, што значи да је толики ниво и у депресији.

У контексту утврђивања квалитета земљишта предметног простора (Резервата), у 2002.г, 2003.г. и 2004.г. вршено је праћење стања свих промена односно успостављен је мониторинг у пољопривредном и непољопривредном земљишту, а посебно је праћен садржај опасних и штетних материја, које могу бити неорганске (макроелементи, ми- кроелементи и тешки метали) и органске (укупни угљоводоници TPH, полициклични ароматични угљоводоници PAHs, полихлоровани бифенили PCBs, остаци пестицида и њихови метаболити и др.).

На основу резултата истраживања, на простору Резервата, утврђено је да је садржај Cu и Co изнад граничних вредности, али да је присуство ових тешких метала у земљишту последица матичног супстрата на коме је земљиште образовано.

Праћење квалитета земљишта вршено је и током 2010. године на локалитетима у СРП „Слано копово".

Поређењем резултата истраживања са граничним вредностима концентрација наведених елемената, прописаних Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма, закључују се следеће:

- садржај Co је на свим локалитетима изнад граничних вредности;
- садржај Ni је на 4 локалитета изнад граничних вредности.

Поређењем резултата истраживања са ремедијационим вредностима, прописаним наведеном Уредбом, уочава се да су на свим локалитетима концентрације тешких метала испод ремедијационих вредности, што указује да су основне особине земљишта још очуване и да није потребна примена санационих и других заштитних мера.

Праћење квалитета ваздуха и воде у Резервату, као и на предметном простору изван заштићеног добра, није вршено.
Услед утицаја низа антропогених фактора на природу предметног подручја промењен је предеони лик, а очувани су једино фрагменти природних екосистема, који су својим физичко хемијским одликама били непогодни за било који вид пољопривреде.

Основни видови људске делатности су сточарство и ратарство. Данас су обрадива земљишта засејана пољопривредним културама, док је пашарење ограничено на још преостале ливаде.

На наведеном простору у прошлости је постојало два до три салаша (1995), данас егзистира само два и једна кућа за одмор, али враћањем земљишта приватним власницима дошло је до изградње још неколико нових салаша у окружењу Резервата. Постојање салаша је везано за низ негативних појава - преоравање земљишта, услед чега се уништава изворна вегетација, нестају значајна станишта птица овог подручја, пашарење, узнемиравање птица, загађивање земљишта и воде и др.

Обрада земљишта на подручју Резервата релативно је екстензивна, врши се на мањим парцелама, у приватном власништву. Интензивна примена хемијских средстава у заштити биља, као и минералних ђубрива у окружењу подручја које се штити, имала је вишегодишњи негативни утицај на Слано копово, Мало копово и околне ливаде.

Ловство, као традиционални начин коришћења, присутно на предметном простору и данас, спроводи се на начин регулисан законима и на принципима домаћинског газдовања, уз извесна ограничења уведена пројектованом заштитом, тако да не угрожава основне природне вредности подручја.

Унутар заштићеног добра постоји више пољских путева, који се понекад користе и за пролаз трактора, што може узнемирити птице, изазвати гажења легла и загађивања земљишта, па је у спровођењу заштите неопходна контрола њиховог коришћења.

Уништавање тршћака (паљење, сеча и др.) је редовна негативна појава унутар заштићеног подручја, која доводи до губитка станишта птица, које се срећу у зони емерзне вегетације.

Депоновање разних отпадних материја поред заштићеног добра је присутно на једној локацији, што захтева хитну санацију.

Вршени су покушаји коришћења посматраног подручја за рибњак, лечилиште и за експлоатацију нафте и гаса, па је у наредном периоду потребно користити ово подручје у складу са прописаним режимима и мерама заштите.

5. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ

Слано копово је раније имало више воде. Прокопавањем магистралног канала ДТД Нови Бечеј - Банатска Паланка на 2 km јужно и Кикиндског канала 4,5 km источно, Слано копово се нашло на њиховом сустицају, чиме је снижен ниво фреатске издани, због чега се храњење Сланог копова подземним водама нашло у дефициту. Такође, сматра се да је смањење количине воде у Сланом копову сложен проблем, чија генеза није последица само поремећаја водног биланса, него и вишегодишње суме падавина у неколико узастопних сушних година.
Наставак евентуалне експлоатације керамичарско-опекарске глине, чија лежишта се налазе изван подручја посебне намене, могао би имати утицаја на Резерват и непосредно окружење, па је потребно извршити

претходна хидрогеолошка истраживања у наведеном контексту.

Уништавање аутохтоних станишта преоравањем пашњака, парлога, утрина и других аутохтоних станишта и изградња разних објеката, представљају највеће проблеме у заштити птица и природних вредности Резервата.

Истовремено, пољопривредна производња у широј регији, кроз укрупњавање парцела, сејање монокултура на великим површинама, а нарочито кроз хидромелиорационе захвате (одводњавање) изазвала је промене на заштићеном добру и његовој околини.

Оне се рефлектују у израженом губитку воде у језеру и у нестајању бара и копова, који су се од Сланог копова пружали до Меленаца и чинили повезан систем станишта значајне флоре и вегетације, а посебно орнитофауне.

Друмски саобраћај, присутан на граници Резервата (државни путеви I и II реда), представља потенцијални деградациони пункт у животној средини јер узрокује буку и загађење ваздуха, воде и земљишта, а може изазвати и биолошке и друштвене поремећаје, као и локалне утицаје (утицај на здравље становништва због смога), регионалне (емисије издувних гасова утичу на стварање киселих киша), па чак и глобалне (гасови који стварају ефекат стаклене баште).

Гасове емитоване из возила на моторни погон сачињава неколико стотина једињења. Значајна загађења узрокују течне и чврсте честице, чађ, угљен-монооксид (CO), угљен-диоксид (CO_2), азотни и сумпорни оксиди и угљоводоници. Емисије из возила такође, укључују перманентна једињења која могу опстати у животној средини дужи период. У такве спадају тешки метали (олово, кадмијум, полиароматични угљоводоници) и органохлор. Нека испарљива органска једињења су мутагена, канцерогена и неуротоксична (нпр. смртност од рака се повезује са изложеношћу бензолу и полиароматичним угљоводоницима).

Бука је специфичан вид загађења. Познато је да су друмска моторна возила један од главних извора буке, која произилази из заједничког дејства више појединачних извора од којих сваки производи буку мањег или већег интензитета. Као најзначајнији извори буке су: издувни и усисни систем, рад мотора и механичка бука, систем за хлађење, грејање, проветравање, пнеуматици, аеродинамичка бука и др.

Повећан ниво буке неповољно утиче на човеково здравље, психомоторне способности и радни учинак.

Реализација планиране електроенергетске инфраструктуре, уз поштовање свих потребних мера са аспекта заштите животне средине, неће довести до негативних утицаја, те проблеми у Просторном плану везано за електроенергетску инфраструктуру нису ни разматрани.

Проблеми из области заштите животне средине, везани за електронску комуникациону инфраструктуру нису разматрани у Просторном плану, с обзиром да изградња планиране и експлоатација постојеће нема негативних утицаја на животну средину.

6. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПЛАНА)

Просторним планом нису предвиђена варијантна решења. Усвојена решења која се на директан и индиректан начин односе на заштиту животне средине, интерпретирана су у планском документу и предметним елаборатом односно Извештајем о стратешкој процени утврђено је да су у складу са основним принципима одрживог развоја у погледу свих даљих активности на простору обухвата Просторног плана.

У случају нереализовања Просторног плана, досадашње негативне тенденције у уређењу и коришћењу предметног простора ће се вероватно одвијати према следећем сценарију:

- изостајање реализације одговарајућих мера и режима заштите Резервата, станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошких коридора, имало би за последицу нестанак екосистема са изворним, природним вредностима;
- стагнација и назадовање у привредном и целокупном развоју простора у обухвату Просторног плана;
- заузимање површина квалитетног пољопривредног земљишта за пољопривредну производњу, праћено повећањем активности загађивања земљишта, подземних и површинских вода, као и неконтролисаном применом хемијских средстава заштите у пољопривредној производњи;

- настављање неконтролисаног одлагања отпада на неуређене депоније, стихијски настале у непосредној близини подручја посебне намене, без спровођења санитарних мера заштите и са вероватноћом настајања нових површина;
- изостајање развоја категорије заштитног зеленила - ветрозаштитног и пољозаштитног.

7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

У поступку израде Просторног плана и спровођења Стратешке процене утицаја овог планског документа на животну средину обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења.

Све консултације су релевантне за процес стратешке процене и израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана, а услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су процесом стратешке процене вредновани и имплементирани у планска решења. У току израде Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени прибављени су услови и сагласности од стране следећих надлежних институција[44], организација и јавних предузећа:

- Министарство рударства и енергетике, Београд;
- Министарство заштите животне средине, Београд;
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за управљање ризиком, Београд;
- Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд;
- Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за превентивну заштиту, Београд;
- Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за здравство, Сектор за санитарни надзор и јавно здравље, Одељење у Зрењанину;
- Покрајински Завод за заштиту природе, Нови Сад;
- Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин;
- ЈВП „Воде Војводине", Нови Сад;
- ЈП „Војводинашуме", Петроварадин;
- Републички геодетски завод, Београд;
- Републички сеизмолошки завод, Београд;
- Републички хидрометеоролошки завод, Нови Сад;
- Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- „Железнице Србије", Акционарско друштво, Београд;
- ЈП „Путеви Србије", Београд;
- РДУ Радио Телевизија Србије, Сертификационо тело РТС, Развој и сертификација, Одељење вишенаменске телекомуникационе мреже, Београд;
- Радио телевизија Војводине, Нови Сад;
- ЈП Електромрежа Србије, Дирекција за пренос електричне енергије, Погон техника, Београд;
- Транснафта, ЈП за транспорт нафте нафтоводима и деривата нафте продуктоводима;
- ЈП „Србијагас", Нови Сад;

44 Називи Покрајинских секретаријата су дати према Покрајинској скупштинској одлуци о покрајинској управи („Службени лист АПВ", бр. 4/2010 и 4/2011).

- НИС, Гаспром њефт, Нови Сад;
- Електровојводина д.о.о. Нови Сад, Електродистрибуција Нови Сад;
- Електровојводина д.о.о. Нови Сад, Електродистрибуција Зрењанин;
- ЈП „Пошта Србије", ЈР поштанског саобраћаја „Зрењанин", Служба за поштанске услуге и поштанску мрежу, Зрењанин;
- Телеком Србија, Предузеће за телекомуникације а.д. Београд, Дирекција за технику, Извршна јединица Зрењанин, Служба за планирање развој и инвестициону изградњу;
- Телеком Србија, Предузеће за телекомуникације а.д. Београд, Дирекција за технику, Функција за планирање и развој мреже и сервиса, Сектор за развој транспортне мреже, Београд;
- Теленор д.о.о., Нови Београд;
- ВИП мобиле д.о.о., Београд;
- Туристичка организација Војводине, Нови Сад;
- Општина Нови Бечеј, Одсек за урбанизам, стамбено комуналне послове и заштиту животне средине;
- „Ловачко удружење Нови Бечеј", СРП „Слано копово", Нови Бечеј;
- ЈП за комунално-стамбене послове „Комуналац", Нови Бечеј.

Консултације са заинтересованом јавношћу и појединцима обављају се у току јавног увида, а резултати консултација саставни су део Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину.

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике, Покрајине и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму.

Генерално, општи циљ израде стратешке процене је провера у којој мери су интегрисани циљеви и принципи одрживог развоја у планским решењима предметног плана, чијом реализацијом се стварају услови за оптималну заштиту животне средине односно елиминацију, превенцију или минимизацију негативних утицаја на биодиверзитет, природне, културне и друге створене вредности и здравље људи.

Наведени циљ обезбедиће се одрживим управљањем заштићеним подручјима, заштитом и очувањем постојећих екосистема, аутохтоности и разноврсности предела, пејзажа и целокупне биолошке и предеоне разноврсности на подручју обухвата Плана, постизањем задовољавајућег квалитета површинских и подземних вода, земљишта, а индиректно и ваздуха и њихова заштита од загађења, континуираним мониторингом, уз фаворизацију коришћења обновљивих извора енергије.

2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

На основу наведеног општег циља Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану, утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите.

Посебни циљеви Стратешке процене су:
1) Одрживо коришћење и заштита природних ресурса (вода, ваздух и земљиште);
2) Заштита и очување заштићених подручја, постојећих аутохтоних екосистема и целокупног биодиверзитета на подручју обухвата Плана;
3) Очување предеоних карактеристика подручја;
4) Усклађивање намене и коришћења простора са могућностима и ограничењима природних и створених вредности;
5) Примена обновљивих извора енергије, избор еколошки најприхватљивијих енергената и максимализација енергетске ефикасности;
6) Промоција и подршка развоју одрживог туризма.

Посебни циљеви Стратешке процене усклађени су са индикаторима стратешке процене дефинисаним Правилником о Националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС", број 37/11).

3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Индикатори представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица.

Приказ индикатора одрживог развоја је често лимитиран начином прикупљања и обраде статистичких података и траже дужи период обраде података, јер су у већини случајева изведени показатељи у Србији, за које је неопходна статистичка обрада на основу постојеће статистичке документације.

За индикаторе стања животне средине које није могуће квантитативно коментарисати услед недостатка података, могуће је квалитативно оценити кроз одређене утицаје или активности у простору, за које се очекује или процењује да могу имати значајне утицаје на животну средину.

Индикатори стратешке процене су припремљени према циљевима стратешке процене, на основу индикатора из Правилника о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени Гласник РС", број 37/11) и приказани су у следећој табели.

Посебни циљеви Стратешке процене	Индикатори
Одрживо коришћење и заштита природних ресурса (вода, ваздух и земљиште)	1. Биолошка потрошња кисеоника $БПК_5$ 2. Нутријенти у површинским и подземним водама 3. Индекс сапробности 4. Саобраћајно оптерећење на државном путу I и II реда 5. ha (%) санираних и рекултивисаних подручја 6. Квалитет пољопривредног и непољопривредног земљишта 7. Употреба минералних ђубрива (kg/ha) 8. Употреба пестицида (t активне материје пестицида на 10 km^2 пољопривредног земљишта)
Заштита и очување заштићених подручја, постојећих аутохтоних екосистема и целокупног биодиверзитета на подручју обухвата Плана	9. % заштићених природних добара на територији АПВ у односу на укупну површину 10. Површине под изабраним значајним екосистемима (km^2 или ha) 11. Учешће броја угрожених врста у укупном броју врста (%)
Очување предеоних карактеристика подручја	12. Површине под природним пределима
Усклађивање намене и коришћења простора са могућностима и ограничењима природних и створених вредности	13. Промена намене земљишта (%)
Примена обновљивих извора енергије, избор еколошки најприхватљивијих енергената и максимализација енергетске ефикасности	14. Учешће обновљивих извора енергије у укупној потрошњи енергије (%)
Промоција и подршка развоју одрживог туризма	15. Интензитет туризма

Индикатори дефинисани у претходној табели дефинисани су са циљем праћења реализације планских решења.

4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА

Многи међународни документи упућују на важност односа процеса планирања и процеса израде стратешке процене утицаја на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања.

Истиче се и то да је стратешка процена утицаја делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама. Да би била потпуно интегрисана процедура израде стратешке процене утицаја треба да се преплиће са процедуром израде плана или програма.

Шема 1. приказује принцип, којим се руководило при изради ова два елабората, односно приказана је веза између фаза израде Плана и Стратешке процене.

Шема 1. Везе између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене

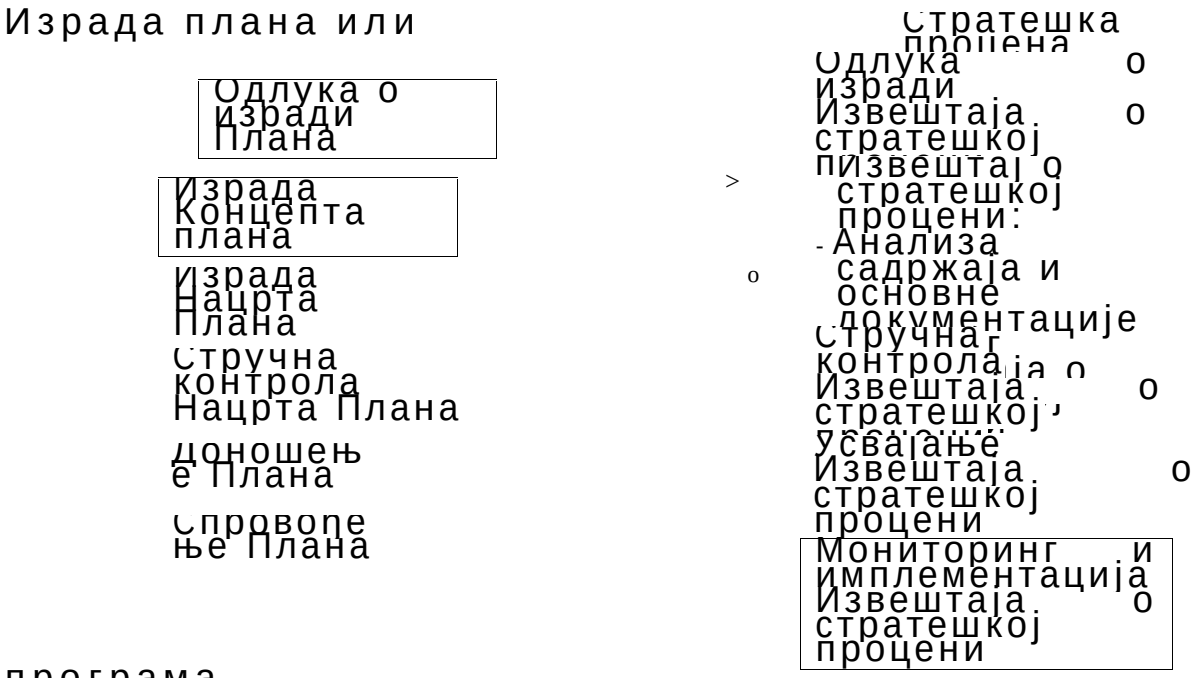

С обзиром да је са израдом Просторног плана, вршена истовремена стратешка процена утицаја планских решења на животну средину, односно израда Извештаја о стратешкој процени предметног Просторног плана, циљеви ових документа су у потпуности међусобно компатибилни и усаглашени.

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приоритетни циљ израде Стратешке процене је сагледавање могућих негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање мера за минимизацију истих.

У процесу израде Плана и у поступку стратешке процене могућих утицаја планских решења на животну средину, потенцијала и ограничења у простору и животној средини, вредновани су следећи аспекти:

- природне карактеристике, постојеће стање и услови у простору;
- створене вредности, постојећа намена простора и досадашњи начин коришћења природних ресурса као и планирано уређење дефинисано планским решењима;
- степен уређености подручја;
- стање и статус природних и културних добара;
- услови надлежних институција добијених у поступку израде Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени;
- циљеви планских докумената вишег хијерархијског нивоа и циљеви предметног планског документа.

Стратешка процена се бави генералном и општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у Просторном плану при чему је акценат стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити природних вредности и животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору.

С обзиром да Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину није дефинисао шта представљају варијантна решења Плана која подлежу стратешкој процени, разматрана су два могућа варијантна решења:
- Варијанта - I - да се Просторни план не усвоји;
- Варијанта - II - да се Просторни план усвоји и имплементира.

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину утврђују се кроз процену и поређење постојећег стања, циљева и планских решења, ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте доношења или недоношења планског документа.

1. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНОГ РЕШЕЊА НЕУСВАЈАЊА ПЛАНА

Варијантно решење у контексту неусвајања Плана може за последицу имати:
- нарушавање основног концепта дугорочног одрживог развоја подручја посебне намене;
- недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- непланску реализацију појединачних пројеката и делатности на појединим локацијама које не испуњавају претходне услове заштите простора и животне средине;
- неконтролисану и непланску градњу, што неминовно доводи до узурпирања и деградације пејзажних и природних вредности на подручју обухвата Плана и у окружењу;
- неадекватну заштиту и презентацију природних и културних добара;
- нерационално коришћење и деградацију пољопривредног земљишта;
- непоштовање мера обавезног инфраструктурног и комуналног опремања и уређења;
- непоштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу и предметног Плана.

2. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНОГ РЕШЕЊА УСВАЈАЊА И ИМПЛЕМЕНТИРАЊА ПЛАНА

Циљ израде Плана је дефинисање планских решења за даљи одрживи развој предметног подручја, заштиту и одрживо коришћење природних ресурса (ваздуха, воде, земљишта, биљног и животињског света, заштићених природних вредности, биодиверзитета), рекултивацију и ревитализацију деградираних локација, заштиту животне средине, презентацију и одрживо коришћење природних добара и заштиту простора у целини.

Варијантним решењем у контексту усвајања Плана стварају се услови за:
- рационалну организацију, уређење простора и одрживи развој, заснован на основама заштите и одрживог коришћења простора, природних и створених вредности и животне средине;
- заштиту природних вредности и животне средине, (заштиту од аерозагађивања, загађивања подземних и површинских вода, земљишта, заштиту од буке);
- заштиту и адекватну презентацију природних добара;
- оптимални квалитет живота на подручју у обухвату Плана;

Табела 2 Процена утицаја сектора Плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја и односу на варијантне решења

- успостављање интегралног система за праћење стања животне средине тј. ваздуха, воде, земљишта,биомониторинга и буке (мониторинг);
- дефинисање мера заштите за хијерархијски ниже нивое, које ће се оперативно пројектовати и спроводити у процесу имплементације Плана;
- дефинисање мера заштите при реализацији појединачних пројеката у обухвату Плана уз обавезу процене утицаја на животну средину, прописивање и спровођење мера заштите, мера управљања ванредним ситуацијама и мониторинга животне средине;
- имплементирање обавезујућих смерница прописаних планским документима вишег хијерархијског нивоа;
- укључивање јавности у процес планирања и доношења одлука везаних за развој предметног подручја.

3. ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА СА АСПЕКТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене у односу на варијантна решења.

Табела 1: Циљеви стратешке процене

А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса (вода, ваздух и земљиште);
Б. Заштита и очување заштићених подручја, постојећих аутохтоних екосистема и целокупног биодиверзитета на подручју обухвата Плана;
В. Очување предеоних карактеристика подручја;
Г. Усклађивање намене и коришћења простора са могућностима и ограничењима природних и створених вредности;
Д. Примена обновљивих извора енергије, избор еколошки најприхватљивијих енергената и максимализација енергетске ефикасности;
Ђ. Промоција и подршка развоју одрживог туризма.

Табела 2. Процена утицаја сектора Плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења

Сектор плана	Сценарио развоја	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ					
		А	Б	В	г	Д	Ђ
Заштита природних ресурса (вода, ваздух и земљиште)	ВАРИЈАНТА I	-	-	-	-		-
	ВАРИЈАНТА II	+	+	+	+	+	+
Заштита од буке	ВАРИЈАНТА I	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА II	+	+	+	+	0	+
Заштита природних добара, биодиверзитета и геодиверзитета	ВАРИЈАНТА I	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА II	+	+	+	+	+	+
Заштита предела	ВАРИЈАНТА I	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА II	+	+	+	+	+	+
Заштита животне средине и здравл>а становништва	ВАРИЈАНТА I	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА II	+	+	+	+	+	+
Уређење хидролошког режима	ВАРИЈАНТА I	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА II	+	+	+	+	+	+
Уређење и модернизација инфраструктуре	ВАРИЈАНТА I	-	-	-	-	0	-
	ВАРИЈАНТА II	+	+	+	+	0	+
Примена обновл>ивих извора енергије	ВАРИЈАНТА I	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА II	+	+	+	+	+	+
Заштита културног наслеђа	ВАРИЈАНТА I	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА II	+	+	+	+	+	+
Заштита од ванредних ситуација	ВАРИЈАНТА I	-	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА II	+	+	+	+	+	+

\+ укупно позитиван утицај
укупно негативан утицај 0
неутралан утицај

Табела 2. Позитивни и негативни ефекти варијанти Просторног плана показују следеће:

Табела 2. Позитивни и негативни ефекти варијанти Просторног плана показују следећа варијантна решења

- у варијанти да се План не донесе (варијанта рецесивног раста) и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати само негативни ефекти код готово сваког сектора и ниједан позитиван ефекат у односу на циљеве стратешке процене утицаја;
- у варијанти да се План имплементира (варијанта одрживог развоја) могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, који отклањају већину негативних тенденција у развоју посматране локације ако се План не би имплементирао.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Просторног плана знатно повољнија у односу на варијанту да се план не донесе.

4. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Све намене у простору на подручју обухвата Просторног плана, расположиви потенцијали и наведена ограничења, која се манифестују одређеним утицајима на окружење, могу утицати на квалитет животне средине, угрожавајући је и деградирајући је.

У Стратешкој процени, у првом делу, анализирана су сва планска решења и извршено је идентификовање оних која у одређеној мери могу угрозити квалитет елемената животне средине у фази реализације Просторног плана. У том контексту, у Стратешкој процени се анализирају могући утицаји планираних активности на чиниоце животне средине и дефинишу планске мере заштите које ће потенцијална загађења довести на ниво прихватљивости, односно у границе дефинисане законском регулативом.

У смислу смањивања и елиминисања могућих промена и негативних утицаја на животну средину неопходно је поштовање основних начела заштите животне средине и основних начела у планирању и остваривању планских решења, која се односе на заштиту природних ресурса, природних и културних вредности и уређење предметног простора.

бела 3. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	О п и с
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

Табела 4. Процена величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Циљеви стратешке процене

А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса (вода, ваздух и земљиште);
Б. Заштита и очување заштићених подручја, постојећих аутохтоних екосистема и целокупног биодиверзитета на подручју обухвата Плана;
В. Очување предеоних карактеристика подручја;
Г. Усклађивање намене и коришћења простора са могућностима и ограничењима природних и створених вредности;
Д. Примена обновљивих извора енергије, избор
[illegible]

Области планских решења	Циљеви стратешке процене					
	А	Б	В	Г	Д	Ђ
Заштита природних ресурса (вода, ваздух и земљиште)	+3	+2	+2	+3	+2	+2
Заштита од буке	+ 1	+ 1	+ 1	+1	0	+1
Заштита и очување заштићених подручја, изворних екосистема и укупног биодиверзитета	+3	+3	+3	+3	+ 1	+2
Заштита предела	+3	+3	+3	+3	+ 1	+2
Привреда	+2	+2	+2	+3	+ 1	+3
Заштита животне средине и здравља становништва	+3	+3	+3	+3	+3	+3
Унапређење водопривредне инфраструктуре	+3	+3	+2	+1	0	+2
Уређење хидролошког режима Резервата	+3	+3	+3	+3	0	+2
Реконструкција и модернизација саобраћајне инфраструктуре	+2	+ 1	+ 1	+1	0	+2
Реконструкција и модернизација енергетске инфраструктуре	+ 1	+2	+ 1	+1	+3	+1
Примена обновљивих извора енергије	+2	+3	+ 1	+3	+3	+2
Заштита културног наслеђа	0	0	0	+1	0	+3
Заштита од ванредних ситуација	+ 1	+ 1	+ 1	+2	0	+1

Табела 5. Процена просторних размера утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Табела 5. Процена просторних размера утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

Циљеви стратешке проиене

А. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса (вода, ваздух и земљиште);
Б. Заштита и очување заштићених подручја, постојећих аутохтоних екосистема и целокупног биодиверзитета на подручју обухвата Плана;
В. Очување предеоних карактеристика подручја;
Г. Усклађивање намене и коришћења простора са могућностима и ограничењима природних и створених вредности;
Д. Примена обновљивих извора енергије, избор еколошки најприхватљивијих енергената и максимализација енергетске ефикасности;
Ђ. Промоција и подршка развоју одрживог туризма.

Области планских решења	Циљеви стратешке процене					
	А	Б	в	г		Ђ
Заштита природних ресурса (вода, ваздух и земљиште)	п	пн	п	пн	пн	п
Заштита од буке	п	пн	пн	п	0	п
Заштита и очување заштићених подручја, изворних екосистема и укупног биодивеозитета	пн	пн	пн	пн	пн	п
Заштита предела	пн	пн	пн	пн	пн	пн
Привреда	п	пн	п	п	п	п
Заштита животне средине и здравља становништва	п	п	п	п	п	п
Унапређење водопривредне инфраструктуре	п	п	п	п	0	п
Уређење хидролошког режима Резервата	пн	пн	пн	пн	0	пн
Реконструкција и модернизација саобраћајне инфраструктуре	п	п	п	п	0	п
Реконструкција и модернизација енергетске инфраструктуре	п	п	п	п	п	п
Примена обновл>ивих извора енергије	пн	пн	пн	пн	пн	пн
Заштита културног наслеђа	п	0	0	п	0	п
Заштита од ванредних ситуација	п	п	п	п	0	п

Табела 6. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Ознака	Размере утицаја
п	Могућ утицај у обухвату Плана
пн	Могућ утицај уоквиру посебне намене
0	

5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

5.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

5.1.1. Мере заштите ваздуха

Основна мера за спречавање и ограничавање негативног утицаја на квалитета ваздуха, као природног ресурса, односи се на успостављање мониторинга квалитета ваздуха, у складу са законском регулативом од стране надлежне институције, као и на следеће индиректне мере:
- коришћење еколошких енергената обновљивих извора енергије за грејање визиторског центра;
- реконструкција и модернизација постојеће путне мреже и успостављање заштитних зона са заштитним зеленилом уз саобраћајнице за све категорије путева у складу са Законом, као мера заштите од буке и аерозагађења;
- спровођење поступка процене утицаја на животну средину и израда студија у којима ће бити дефинисане и мере заштите животне средине.

5.1.2. Мере заштите вода

На водном земљишту забрањена је изградња.

У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу изузетно градити (у складу са: условима заштите животне средине, заштите станишта природних вредности, заштите културног добра и првенствено у складу са условима надлежног водопривредног предузећа):
- објекти у функцији водопривреде, одржавања и реконструкција водотока;
- објекти инфраструктуре (саобраћајни, енергетски);
- објекти туризма и рекреације.

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру заштићених подручја ће се вршити у складу са донетом Уредбом о заштити. Заштита и коришћење водног ресурса подразумева оптимизирање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода.

Концепција заштите и коришћења водног ресурса на подручју СРП „Слано копово" у планском периоду подразумева да се утврди стање, начин локалног оптимизирања режима вода и установи механизам мониторинга стања односно неопходно је обезбедити мониторинг еколошких и хидролошких параметара и на основу њих урадити модел управљања водом у Резервату, односно одржавању оптималних природних сезонских осцилација воде у Сланом језеру, уз одржавање природног салинитета. Приликом ревизије хидролошког режима, потребно је обухватити хидролошки непосредно утицајне површине и део каналске мреже.

У контексту заштите воде, као природног ресурса у оквиру посебне намене, потребно је:
- ради заштите и коришћења подземних вода, пратити стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих и дубоких подземних вода;
- у циљу заштите вода и водних ресурса, спроводити мере забране упуштања било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама;
- спровести мере забране упуштања отпадних вода свих врста у мелиорационе канале, језера, баре и водотоке, осим атмосферских и условно чистих вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају II_6 класи;
- одржавати систем за одводњавање и наводњавање (чишћење канала од муља и растиња).

5.1.3. Мере заштите земљишта

Заштита земљишта се обезбеђује:

- заштитом основне функције земљишта, заустављањем деградације земљишта и рекултивацијом деградираних површина;
- применом концепта органске пољопривреде и заменом конвенционалне методе примене хемијских средстава заштите и агротехничких мера у пољопривреди;
- рекултивацијом и ревитализацијом површина деградираних услед коришћења минералних сировина (експлоатација глине у непосредној близини Резервата) - обавеза је паралелно одвијање експлоатације са ремедијацијом деградираних површина у функцији заштите животне средине;
- забраном неорганизованог одлагања отпада на територији обухвата Просторног плана и санацијом неуређених одлагалишта отпада у циљу заштите земљишта;
- спречавањем претварања ливада и пашњака у оранице;
- применом биоразградивих материјала у зимском периоду за одржавање проходности свих јавних путева.

5.1.4. Мере заштите природних добара

5.1.4.1. Заштићено подручје

Предеона целина - Специјални резерват природе „Слано копово”

На подручју специјалног резервата „Слано копово" су издиференциране три предеоне подцелине:
1) режим заштите I степена површине 217,1367 ha;
2) режим заштите II степена површине 220,0667 ha;
3) режим заштите III степена површине 539,2455 ha, који обухвата остали део заштићеног добра.

Мере заштите предметног простора су дефинисане у сладу са режимима заштите.

На целом подручју специјалног резервата „Слано копово":
1. Забрањено је:
1) извођење хидромелиорационих (бушења бунара, изградња канала и заливних система), грађевинских и других радова, осим радова који су у функцији унапређења еколошких услова станишта;
2) истраживање, као и извођење других радова, који мењају основне карактеристике станишта;
3) изградња објеката, осим чобанских колиба и торова за овце;
4) испаша свиња;
5) пошумљавање станишта;
6) отварање депонија и депоновање смећа.

2. Обезбеђује се праћење стања и унапређење свих типова станишта, животних заједница и биљних и животињских врста, посебно природних реткости и успостављање сталног мониторинга.
У специјалном резервату „Слано копово" на подручју режима заштите I степена спроводе се мере утврђене законом, који уређује заштиту животне средине и посебне мере на унапређењу природних вредности добра (обезбеђење одговарајућег водног режима и санитарни лов).

На подручју режима заштите II степена:
1. Забрањено је:
1) сакупљање јединки и развојних облика биљних и животињских врста, осим за потребе заштите и научна истраживања уз посебну дозволу;
2) уништавање вегетације, осим у сврху унапређења рецентног стања природне вегетације, односно успостављања првобитне еколошке равнотеже;
3) у појасу од 100 m око језера испаша оваца и кретање стоке у периоду гнежђења и извођења младих од 1. априла до 1. јула;
4) лов у појасу 100 - 200 m око језера и пуцање у правцу зоне режима заштите I степена;
5) кошење траве до 15. јула;
6) уношење алохтоних врста.

2. Обезбеђује се:
1) редуковање бројности лисица;
2) повремено плављење станишта влажних, сланих ливада и тршћака;
3) лов према ловној основи;

4) кошење ливада после 15. јула;
5) туризам под условом:
   - да се осматрање врши само на за то одређеним областима без кретања по Резервату,
   - прилаз местима за осматрање мора се одвијати утврђеном трасом,
   - максимални капацитет ове зоне је једно осматрачко место.

На подручју режима заштите III степена:
1. Обезбеђује се:
1) постепено враћање пољопривредних површина које се налазе на подручју између копова у првобитно стање (ливаде и пашњаци);
2) редукција лисица;
3) регулисано кретање људи и возила;
4) обнављање делова тршћака (сечом или паљењем);
5) ограничена и селективна употреба вештачких ђубрива и хемијских средстава за заштиту биља.

Заштита и развој специјалног резервата „Слано копово" спроводи се према Програму заштите и развоја, који садржи: циљеве, приоритетне задатке и активности на спровођењу режима заштите, активности на презентацији и коришћењу Специјалног резервата, задатке на заштити аутохтоних екосистема, регулисању водног режима, задатке у спровођењу активности на настањивању плавокљуне патке, извођењу научноистраживачких, културних, васпитно-образовних, информативно-пропагандних и других активности и средства потребна за реализацију овог програма, као и начин њиховог обезбеђења.

Подручје планирано за заштиту

Подручје Слатине Баната је планирано за заштиту. Садржаје и активности наведеног подручја треба планирати у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

5.1.4.2. Предеона целина станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и типови станишта

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја:
1. забрањено је: мењати намену површина (осим у циљу еколошке ревитализације станишта), преоравати површине под природном вегетацијом; уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта; подизати соларне и ветрогенераторе, градити рибњаке, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња.
2. неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покровности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0.05 ha.
3. прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката, планирање рекреативних активности; уређење вода, радови на одржавању каналске мреже, укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања; подизање заштитног зеленила, сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња, паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл.).
4. приликом реализације трасе катастарски дефинисаног двонаменског канала који се протеже од постојећег Кикиндског канала на истоку до локалитета Шимуђ, западно од пута Нови Бечеј - Кикинда, потребно је посебно:
- извршити зацевљивање почетног дела трасе канала, од руба Кикиндског канала, поред главне депресије локалитета Девесиље, у правцу ка цркви Арача. Дужина зацевљивања минимално је 150 метара, а оптимално 300 метара;
- након зацевљивања дела трасе канала, потребно је сву претходно ископану земљу вратити на место ископа и изравнати терен до коте пре радова;
- на потезу зацевљења канала, радове изводити на начин да се избегне оштећивање и исушивање

депресија које належу на трасу канала, са његове источне стране у оквиру заштићеног станишта;
- почетак новог канала ка постојећем Кикиндском каналу тако пројектовати да се спречи истицање површинске воде из природних депресија источно од тог локалитета, где се налазе најважнија станишта строго заштићених врста;
- на осталом делу трасе новог канала, у правцу пута Нови Бечеј-Ново Милошево, може се формирати отворени канал, с тим да је забрањено ископану земљу одлагати и разастирати на природним травним стаништима и слатинским депресијама;
- за потребе кретања механизације до локације извођења радова, користити постојеће приступне путеве и стазе, а приликом извођења радова избегавати кретање механизације по влажним стаништима;
- предвидети обавезу сакупљања комуналног и другог отпада, tokom радова и након завршетка у одговарајуће посуде или на други одговарајући начин обезбедити њихову редовну евакуацију на одговарајућу локацију утврђену за ту намену;
- у случају изливања опасних материја загађени слој земљишта мора се уклонити и одложити на на одговарајућу локацију утврђену за ту намену. На месту изливања нанети нови незагађени слој земљишта.

5.I.4.3. Предеона целина еколошких коридора

У циљу већег очувања и унапређења природних и полуприродних елемената
еколошких коридора потребно је придржавати се следећих услова:

1. промена намена или културе површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршћаци итд.) као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила је дозвољена само ако не угрожава функционалност еколошког коридора;
2. обезбедити повезивање слатинских станишта заштићених врста очувањем постојећих ливада и пашњака коридора, као и унапређењем стања обалног појаса мелиоративних канала;
3. обезбедити повезивање степских и шумостепских станишта заштићених врста подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
4. очувати приобални појас водних тела у блиско природном стању:
   - поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора свести на најнеопходнији минимун. Поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати мањим зеленим површинама, које су саставни део заштитног зеленила. Поплочани или бетонирани делови обале не могу бити стрмији од 45°, изузев пристана, а структура њихове површине треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија;
   - током поправке/реконструкције постојећих обалоутврда прекидати их мањим просторима који ублажавају негативне особине измењене обалне структуре (грубо храпава површина обалоутврде. Нагиб мањи од 45° и мала оаза природне вегетације) и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице водотока/канала;
   - обезбедити отвореност канала/водотока по целој дужини (одстранити постојеће цевоводе);
   - прибавити посебне услове заштите природе од надлежног Завода за израду техничке документације регулације водотока, поплочавања и изградње обала, изградње или обнављања мостова и саобраћајница;
5. на простору изван зона становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода односно линије средњег водостаја водотока;
6. испод мостова као и на местима укрштања саобраћајница са еколошким коридорима, приликом изградње или реконструкције наведених објеката применити техничко- технолошка решења којима се обезбеђује безбедно кретање дивљих врста уз коридор;
7. избегавати директно осветлење коридора и применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације (тип и усмереност светлосних извора, интензитет и период осветљење, боја светлости итд.) у складу са потребама јавних површина;
8. у простору еколошког коридора забрањено је одлагање отпада и свих врста опасних материја, складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) и нерегуларно одлагање отпада;
9. стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета (испаша, кошење и сл.) на простору еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља.

Очувати и унапредити континуитет зелених површина чија структура подржава функције еколошког коридора:

1. очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обала. Приликом уређења континуираног појаса заштитног зеленила обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста.
2. заштитни појас канала и канализованих водотокова (код локалних коридора у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m а код регионалних коридора у ширини од најмање 10 m, а оптимално 20 m) треба да има травну вегетацију која се одржава редовним кошењем и која не може бити засенчена дрворедом. Забрањено је узурпирати заштитни појас коридора преоравањем, изградњом објеката и сл..
3. обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта.
4. на грађевинском земљишту, наменити приобаље деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности а урбане садржаје потребно је распоредити по принципу зонације. На просторима, где не постоје услови за формирање напред описаног појаса заштитног зеленила (саобраћајчице и сл.), обалу визуелно одвојити од простора људских активности зеленилом висине 1-3 m;
5. током планирања заштитног зеленила објеката/блокова, уз међне линије парцела које се граниче са обалним појасем наведених водотокова, формирати вишеспратно заштитно зеленило минималне ширине 3-5 m (у зависности од величине парцеле/блока).
6. забрањено је сађење инвазивних врста, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста и обезбедити редовно одржавање зелених површина.

Мере за заштитну зону еколошких коридора и станишта

1. До 500 m од коридора/станишта ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):

1.1. Забрањује се изградња:

- нових стамбених, производних и других објеката чије је коришћење везано за присуство људи или животиња, осим објеката под тачком 7.3.1. б) и ц) и објеката инфраструктуре;
- ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина).

1.2. Ограничава се израда планова на планска решења којима се обезбеђује очување карактеристика хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.

2. До 200 m од коридора/станишта ограничава се:

2.1. Изградња укопаних складишта на она чије се дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде и која су изграђена на начин којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор.

2.2. Израда планова на планска решења којима се обезбеђује:

- примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења;
- дефинисање правила озелењавања грађевинском дозволом и забрана коришћења инвазивних врста.

2.3. До 200 m од коридора/станишта ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):

2.3.1. Ограничава се изградња објеката:

- на саобраћајнице чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица;
- на пољопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење просторне целине датог станишта (објекти сточарства, рибарства) који су лоцирани у складу са потребама заштите дивљих врста;
- на објекте у воћарским-виноградарским зонама;
- на саобраћајнице чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица.

2.3.2. Ограничава се изградња електричних водова ниског и средњег напона на водове који су изграђени применом посебних техничко-технолошких решења, која спречавају колизију и електрокуцију птица.

2.3.3. Забрањено је пошумљавање/ подизање ваншумског зеленила у заштитној зони слатинско-степских станишта и травних коридора.

2.3.4. До 200 метара од коридора /станишта на грађевинском подручју (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.) ограничава се изградња објеката:

- на оне чије граничне вредности индикатора буке не прелазе утврђене норме за чисто стамбена подручја (55-45 dB(A)), а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор;
- који захтевају поплочавање и/или осветљење, на минимално растојање 50 m од обале коридора.

2.4. До 50 m од коридора или станишта ограничава се израда планова на планска решења којима се обезбеђује:

2.4.1. Проходност еколошког коридора површинских вода (забрана ограђивања појаса уз обалу или примена типова ограде које омогућују кретање ситних животиња).

2.4.2. Континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта.

2.4.3. Лоцирање објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење на што већој удаљености од коридора/станишта, а најмање 20 m у случају парцела чије димензије не омогућују изградњу објеката на удаљености већој од 50 m.

2.4.4. Приоритет ових простора за добијање инвестиција за потребе побољшања квалитета животне средине на подручју еколошке мреже.

2.5. До 50 m од коридора или станишта забрањује се:

2.5.1. Примена техничких решења којима се формирају сјајне површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или значајном станишту.

2.5.2. Уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта на растојању мањем од 50 m од коридора/станишта, изузев за инфраструктурне објекте.

2.6. До 50 m од коридора или станишта ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја) ограничава се изградња:

2.6.1. Надземне инфраструктуре на деоницама оних чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица.

2.6.2. Објеката на водопривредне објекте и на неопходну инфраструктуру наведених објеката.

2.6.3. На пољопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење просторне целине датог станишта (објекти сточарства, рибарства) који су лоцирани у складу са потребама заштите дивљих врста.

За изградњу далековода, експлоатацију минералних сировина и извођење радова који могу довести до измена у водном режиму предметног подручја, неопходно је прибавити посебне услове заштите простора од надлежног завода за заштиту природе.

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

5.1.5. Мере заштите од буке

Мере заштите од буке у животној средини врше се у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10) и подзаконским актима.

5.1.6. Мере заштите при управљању отпадом

У циљу ефикасног управљања отпадом на подручју Плана извршиће се санација и рекултивација постојеће депоније.

У простору еколошког коридора и зони непосредног утицаја ширине до 200 m од коридора, забрањено је одлагање отпада и свих врста опасних материја, складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) и нерегуларно одлагање отпада.

5.1.7. Мере приликом изградње и експлоатације инфраструктуре

Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструктура

Опште мере предвиђене законским и другим прописима, подразумевају нормативе и стандарде који се примењују при изградњи овакве врсте објеката, као и при избору опреме и уређаја.

Овим мерама обухваћени су и услови надлежних органа и организација код издавања услова, одобрења и

сагласности за изградњу објеката, извођење радова и употребу објеката. При изградњи, морају се поштовати сви технички прописи предвиђени Законом.

Опрема треба да буде атестирана, прописно заштићена, обележена и са свим упуствима за безбедан рад.

Да би се избегао негативан утицај надземних водова, нарочито виших напона, на људе, ове водове је потребно градити ван насељених места, у атару, а око њих је потребно обезбедити заштитне коридоре, у којима није дозвољена изградња објеката за становање као ни других објеката.

Техничким мерама, постављањем заштитног ужета и уземљењем, надземни вод ће се штитити од пренапона услед атмосферског пражњења.

При изградњи антенских стубова и постављању антенског система за пренос сигнала морају се поштовати мере предвиђене законским и другим прописима, које подразумевају нормативе и стандарде за ту врсту објеката, као и мере и услове, које утврђују надлежни органи и организације.

Антенски стуб, као носач антена за потребе одвијања електронског комуникационог саобраћаја, пројектовати у складу са Правилником о техничким мерама за изградњу, постављање и одржавање антенских постројења („Службени лист СФРЈ", број 1/69), Правилником о техничким нормативима за заштиту од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ", број 11/96), стандардима за громобранске инсталације, челичне конструкције за ношење антена - прорачун, конструисање и извођење, стандардом о максималним нивоима излагања људи радио-фреквенцијским електромагнетним пољима.

Простор око релејне станице мора бити ограђен и недоступан за улазак неовлашћених лица, као и приступ објекту за смештај опреме и пењање на антенски стуб.

На видљивим местима треба поставити упозорења о забрани приступа антенама.
Приступ антенама могу имати само професионална лица која у случају интервенције и рада непосредно поред антена морају искључити радио-релејни предајник. Антенски стуб и антене морају имати адекватну громобранску заштиту. Обавезно треба вршити мерења електромагнетног зрачења у близини стуба. У случају прекомерног зрачења које потиче од квара, предајник се мора искључити и што пре приступити отклањању узрока.

Све инсталације за потребе рада овог система у комплексу се морају каблирати. Све електроинсталације се морају одржавати у исправном стању.

Саобраћајна инфраструктура

Реконструкцију постојећих саобраћајних капацитета, категорисаних путева и железничке пруге потребно је реализовати уз поштовање прописаних режима и мера заштите.

Код изградње нових саобраћајних капацитета, потребно је придржавати се постојећих законских прописа и правилника, у циљу смањења деградације природе и смањења заузимања земљишта.

Водопривредна инфраструктура

Водни објекти за коришћење вода

Планско решење снабдевања водом засновано је на захватању воде за пиће индивидуално, путем бунара бушених у границама локалитета.

Водни објекти за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода

Санитација визиторског центра обављаће се по принципима руралне санитације са одвођењем отпадних вода у индивидуалне или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секундарним билошким пречишћавањем, уз оперативну организацију даљег поступка са отпадним водама, односно, уклањања и коришћења у пољопривреди на санитарно безбедан начин како не би дошло до загађења површинских и подземних вода.

Водни објекти за уређење водотока

У оквиру подручја посебне намене као вишенаменски, Хидро систем Дунав-Тиса-Дунав (ХС ДТД) служи за наводњавање, снабдевање рибњака, индустрије и насеља водом, пловидбу, рекреацију, туризам, спортове на води, одводњавање сувишних вода, заштиту од штетног дејства вода и спровођење вода које дотичу са територија суседних земаља, прихватање пречишћених употребљених вода, и др..

У границама обухвата Плана налазе се следећи канали који су у надлежности сектора ХС ДТД:
- канал Банатска Паланка-Нови Бечеј од стационаже km 133+000 до km 141 + 500;
- Кикиндски канал од стационаже km 0+000 до km 8+000.

Оба канала су део јединственог ХС ДТД са диригованим водним режимом, који се диригује по јасно дефинисаним правилницима (Правилник о одржавању водног режима на ХС ДТД и Правилник за одбрану од поплава ЈВП Воде Војводине - сектор ХС ДтД).
Канали су грађени наменски за одводњавање (одвођење сувишних унтрашњих вода са пољопривредног и осталог земљишта до реципијената), снабдевање водом свих корисника, а пре свега заливних система и рибњака, као и за пловидбу.

У посматраним границама налазе се делови подсистема „Копов", „Бечејски", „Шимуђ", „Бурза", „Галацки" и „Керекто-Бочар" који су пројектовани као вишенаменски. Сви ови хидросистеми су пројектовани у периоду између 1960. и 1970. године, али због недостатка средстава нису сви изведени (нису изведени системи за одводњавање „Бечејски" и „Шимуђ").

Водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода - одводњавање

Регулисање водног режима у земљишту, уз поштовање услова заштите природе и изградњу и реконструкцију постојећих система за одводњавање, омогућиће побољшање пољопривредне производње.

Распрострањеност и изграђеност водопривредне инфраструктуре на територији је задовољавајућа, али је због њихове запуштености и неодржавања, проблем одводњавања сувишних вода и даље присутан.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система и постепено смањење садашњег заостајања Србије у домену наводњавања, изградњом нових система на земљиштима највиших бонитетних класа.

Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони системи (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација.

Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у решења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

Одводњавање на простору обухваћеном Планом се врши преко детаљне каналске мреже горе наведених подсистема, гравитационо или преко црпних станица. Водозахват на каналу Банатска Паланка-Нови Бечеј на стационажи km 136+100, предвиђен је за снабдевање водом доводног канала до природне депресије „Мала Копов", преко које се Слано копово допуњује водом. Укупна површина депресије је око 70 ha, а укупна количина воде потребне за одржавање максималног нивоа воде у њој у току једне године износи око 500.000 m^3. Довод воде до депресије „Мала Копов" обезбеђена је доводним каналом кроз „Шибулову Копов" и кроз пропуст са уставом испод ДП бр. 117. на стационажи km 7+000. Вода се из доводног канала гравитационо излива у Малу Копов кроз пропуст, а уставом се регулише водостај узводно и низводно од пропуста. Канал је дужине 2700 m, а радни ниво је на коти 76.20 тАНВ, али се он може подићи на максималну коту и у каналу и у депресији на 76.40 тАНВ. Снабдевање водом је обезбеђено захватањем из канала Банатска Паланка - Нови Бечеј, покретном пловном црпном станицом.

Сваки канал детаљне каналске мреже би требао да има, у уском појасу водног земљишта у ванграђевинском реону, по минимум 10 метара ширине за инспекциону стазу и на левој и десној обали канала. Међутим, пошто захтеви водопривреде приликом комасационих и осталих радова нису испоштовани, у неким случајевима није остављен простор за радно инспекциону стазу за прилаз каналу приликом одржавања или реконструкције. Редовно одржавање се махом своди на уклањање растиња и измуљивање због одржавања протицајног профила.

Извађени муљ се депонује у посебне касете у непосредној близини, које су такође водно земљиште, а после неколико година (обично до 5 година) након што се осуши, разастире се.

Планирана каналска мрежа, за коју је већ резервисано и одвојено водно земљиште, реализоваће се када се стекну одговарајући услови, у смислу средстава за њихову реализацију.

5.1.8. Мере заштите живота и здравља људи

Адекватна имплементације планских решења у области заштите животне средине, пре свега препоруке и обавеза израде студија процена утицаја пројеката на животну средину и стратешких процена планова на животну средину имају важну улогу у очувању здравља људи. У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште) на простору посебне намене, предвиђене су одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се зауставити њихова даља деградација, а унапредиће се квалитет животне средине, а индиректно и здравља људи овог подручја.

У циљу заштите животне средине од загађења предвиђене су следеће мере:

- планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;
- успостављање система праћења и контроле нивоа загађености ваздуха, воде и земљишта, биомониторинга и мониторинга буке (уз државни пут);
- подизање квалитета и модернизација постојеће саобраћајне мреже;
- око инфраструктурних система неопходно је формирати заштитне коридоре у контексту заштите околине и становништва од потенцијалних негативних утицаја;
- адекватно одлагање комуналног отпада и сточних лешева у складу са Стратегијом управљања отпадом и важећим законским актима;
- евентуално вршење истраживања минералних сировина уз примену свих мера заштите животне средине у складу са Законом о рударству и условима Завода за заштиту природе;
- на туристичким локалитетима проблем одвођења отпадних вода ће се решавати путем компактних мини - постројења за пречишћавање отпадних вода или изградњом водонепропусне септичке јаме;
- вршиће се одржавање постојећих мелиоративних канала (чишћење канала од муља и растиња);
- у непосредном окружењу Резервата препорука је оријентисати се на органску пољопривреду и елиминисати конвенционалну методу употребе хемијских средстава заштите биљака у производњи;
- након завршене експлоатације минералних сировина (глина), у непосредном окружењу Резервата, неопходно је извршити санацију и рекултивацију земљишта, у складу са Законом;
- формирање заштитног зеленила дуж еколошких коридора и државних путева;
- санација и рекултивација неуређене депоније, која се налази у непосредном окружењу Резервата.

Уредбом о заштити Специјалног резервата природе „Слано копово" ограничено је коришћење водног ресурса на подручју Резервата, јер се режимом заштите забрањује свака изградња објеката и забрањују сви хидротехнички радови који мењају карактер подручја (бушења бунара, изградња канала и заливних система), изузев у функцији заштите природе и развоја рекреативно - туристичких активности.

Због уређења хидролошких услова неопходно је израдити План интегралног управљања воденим ресурсима, Акциони план упумпавања воде у Поштино копово са програмом праћења елемената водног режима у Поштиној копови и Великом копову, пратити кретање салинитета воде на Великој копови и израдити програм праћења климатских промена.

Радови на заштићеном простору, који нису забрањени, као и радови у непосредној близини заштићеног добра, подлежу обавезној изради Студије о процени утицаја на животну средину, полазећи од одредаба Закона о процени утицаја на животну средину. Одређеније услове, као правила реда и понашања корисника и посетилаца на заштићеном подручју, утврдиће Старалац посебним актом, а по претходно прибављеним условима и мишљењу Завода за заштиту природе Србије.

За планске документе у заштићеним природним добрима израђује се стратешка процена утицаја на животну средину.

За објекте на подручју заштићеног природног добра и у непосредној близини заштићеног добра, инвеститор је дужан да се обрати надлежном органу Захтевом за одређивање потребе израде студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09).

Мере заштите од ванредних ситуација

Елементарне непогоде

На подручју Просторног плана континуирано ће се спроводити мере заштите и одбране од елементарних непогода, које настају као последица климатских, хидролошких, орографских и сеизмичких карактеристика.

На подручју Просторног плана изграђене су 2 (две) противградне станице, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. У пречнику од 100 m од противградних станица није дозвољена градња нових објеката без сагласности Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Удеси

Концепција планирања и заштите простора од елементарних непогода и технолошких удеса базира се на минимизацији ризика по људско здравље и животе, природне и створене вредности, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појавама. Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама дефинисане су Законом о ванредним ситуацијама.

Одредбе овог закона односе се на израду Планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко -технолошким несрећама - удесима и катастрофама.

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

6. АНАЛИЗА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Анализа процењених утицаја Просторног плана на животну средину извршена је у односу на врсту утицаја, вероватноћу утицаја, природу утицаја, интензитет активности у простору, трајање и просторну димензију утицаја.

На основу анализе могућих утицаја и вредновања могућих промена и ефеката у простору и животној средини, може се закључити да се имплементацијом планских решења изазива трајна промена у простору са дугорочно позитивним ефектима на побољшање стања у простору, стандарда и квалитета животне средине, живота локалног становништва и осталих корисника простора и услуга.

Вредновањем односа позитивних и негативних утицаја и ефеката, може се закључити да имплементација Плана обезбеђује трајне позитивне ефекте у смислу контролисаног управљања простором и животном средином. Планирани мониторинг животне средине омогућиће и контролу утицаја Плана на животну средину.

Примена и спровођење планираних мера заштите при имплементацији Плана, изради, усвајању и имплементацији планова нижег реда, контрола и надзор над применом мера и мониторинг животне средине, представљају обавезне еколошке мере и смернице у циљу спречавања појава негативних утицаја и ефеката на животну средину у обухвату Плана.

Сва планска решења, предвиђена у контексту заштите и одрживог коришћења овог међународно важног подручја свакако имају кумулативног утицаја на чиниоце животне средине и очување биодиверзитета.

Коришћење пољопривредног земљишта, базирано на примени мера биолошке агрикултуре, биће у функцији заштите тла од загађења, а индиректно и водоносних слојева.

Органска производња представља неку врсту решења коју подржава Рамсарски биро и Конвенција за борбу против дезертификације.

Формирањем зелених заштитних појасева ће се обезбедити заштита предметног простора од еолске

ерозије, буке и потенцијалног аерозагађења (поред путева).

Развој туризма и експлоатација туристичких локалитета може имати потенцијално негативне утицаје на земљиште, а индиректно и на воду, као природни ресурс, у случају непредузимања предвиђених мера заштите животне средине. Карактер ових утицаја може бити краткотрајан, у зависности од реализације планираних мера.

Највећи број еколошких фактора, због међусобне условљености и интеракције, имају реверзибилни карактер, што се предпоставља и за посматрани простор.

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Овим Просторним планом дефинисано је уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене кроз планска решења развоја, која је обавезно уградити приликом израде просторног плана општине, која се налази у обухвату Просторног плана. Поред тога, дате су основне смернице за простор изван подручја посебне намене кроз поглавље „Смернице за уређење простора ван подручја посебне намене" (по основним категоријама земљишта и то за пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљишта), које је потребно детаљније разрадити кроз израду просторног плана.
До доношења новог просторног плана, примењиваће се важећи план, у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом.

Предметним Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину утврђује се обавеза будућим инвеститорима да у поступку даље разраде планског документа, за потребе прибављања одобрења за изградњу, израде Студију процене утицаја на животну средину, а у складу са одредбама Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09). Студија процене утицаја израђује се на нивоу генералног, односно идејног пројекта и саставни је део захтева за издавање одобрења за изградњу.

Процена утицаја врши се за све пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретних културних добара.

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 114/08) инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о Процени утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби израде или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја како је то прописано поменутим Законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на животну средину прописан је Законом, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Успостављање система мониторинга је један од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине у Просторном плану могле успешно имплементирати у пракси. Програм праћења стања животне средине у току спровођења Просторног плана садржи, према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину, следеће делове:

1) опис циљева Просторног плана;
2) индикаторе за праћење стања животне средине;
3) права и обавезе надлежних органа; и
4) поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја.

1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Опис циљева Просторног плана је наведен у поглављу I-2.2. овог Извештаја. Основни циљ Програма праћења стања животне средине је да се обезбеди, поред осталог, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе, као и потпунији увид у стање елемената животне средине и утврђивање потреба за предузимање мера заштите, у зависности од степена угрожености и врсте загађења.
Потребно је обезбедити континуирано праћење стања квалитета животне средине и активности на простору у обухвату Просторног плана, чиме се стварају услови за рационално управљање овим простором.

Према Закону о заштити животне средине, Република, аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе, у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине у складу са овим и посебним законима, а циљеви Програма праћења стања животне средине били би:
- обезбеђење мониторинга;
- дефинисање садржине и начина вршења мониторинга;
- одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга;
- дефинисање мониторинга загађивача;
- успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног регистра извора загађивања;
- увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Праћење стања животне средине и утицаја који поједини сектори својим деловањима имају на животну средину, врши се систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промена стања и карактеристика животне средине.

На подручју обухвата Просторног плана није успостављен континуални мониторинг квалитета ваздуха, воде, земљишта и буке.

Имајући у виду дефинисане посебне циљеве, током израде стратешке процене врши се избор одговарајућих индикатора, на основу којих се врши оцењивање планских решења, са становишта могућих негативних утицаја на животну средину, утврђивање неповољних утицаја и даје се предлог мера за спречавање или смањење идентификованих утицаја.

Предлог индикатора за праћење стања животне средине предложен је на основу дефинисаних циљева стратешке процене у претходним поглављима.

Имајући у виду обухват Просторног плана, постојеће и будуће садржаје, као и могућа загађења, мониторинг се односи на:
- успостављање биомониторинга на посматраном подручју;
- контролу и праћење квалитета вода;
- праћење квалитета земљишта контролом концентрација загађујућих супстанци;
- успостављање мерних места у циљу праћења нивоа буке.

2.1. БИОМОНИТОРИНГ

Упоредо са мониторингом основних параметара (ваздух, вода, земљиште и бука), програм мониторинга обухвата и систем праћења билошких промена у времену и простору - биомониторинг, који на најбољи начин приказује комплекс природних и антропогених појава, утицаја и процеса.

Биомониторинг обухвата поједине врсте биљака и животиња, њихове популације, а код изузетно ретких врста, чак и поједине индивидуе.

Посебан значај у биомониторингу заузима континуирано праћење последица негативних антропогених утицаја на природну средину кроз директно нарушавање појединих функционалних елемената екосистема, али и кроз непосредни утицај на поједине ретке, односно осетљиве врсте и њихова станишта.

У функцији биомониторинга потребно је изабрати биоиндикаторе на основу истраживања надлежних и стручних институција, у складу са досадашњим системом биомониторинга који је спровођен на простору Резервата.

2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Законом о заштити ваздуха дат је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха које за циљ има контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало ка смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине.

Контрола квалитета ваздуха се остварује праћењем нивоа загађујућих материја у ваздуху у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха и Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух.

Захтеви квалитета ваздуха су:
- граничне вредности нивоа загађујућих материја у ваздуху;
- горње и доње границе оцењивања нивоа загађујућих материја у ваздуху;
- границе толеранције и толерантне вредности;
- концентрације опасне по здравље људи и концентрације о којима се извештава јавност;
- критични нивои загађујућих материја у ваздуху;
- циљне вредности и (национални) дугорочни циљеви загађујућих материја у ваздуху;
- рокови за постизање граничних и/или циљних вредности, у случајевима када су оне прекорачене у складу са Законом о заштити ваздуха.

Мониторинг квалитета ваздуха врши се и на основним руралним локацијама ван непосредног утицаја значајних извора загађења ваздуха.

2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ

У циљу предузимања мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшање вода, од значаја је стално и систематско контролисање параметара квалитета површинских и подземних вода, на прописан начин на основу Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање, Уредбе о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање, Правилника о опасним материјама у водама и Правилника о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода.

У циљу утврђивања мера, које треба предузимати ради заштите вода од загађивања и контроле резултата реализованих мера заштите, потребно је, поред систематског праћења квалитета површинских и подземних вода који врши Републички хидрометеоролошки завод, додатно вршити и контролу квалитета површинских и подземних вода.
Стандарди квалитета животне средине за површинске воде постижу се:
- смањивањем годишњих нивоа емисије приоритетних супстанци и престанком емитовања приоритетних супстанци у површинске воде;
- смањивањем концентрације приоритетних супстанци до њиховог потпуног елиминисања у површинским водама.

Обавеза лица (правног или физичког) које испушта приоритетне супстанце у површинске воде је да усклади своје емисије са стандардима квалитета животне средине за површинске воде које нису под утицајем прекограничног загађења, прописаним Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање.

Предузећа која врше испитивање квалитета подземних вода, као и испитивање квалитета отпадних вода, дужна су да резултате испитивања доставе Републичком хидрометеоролошком заводу и јавном водопривредном предузећу месечно, а у случају хаваријског загађења воде, у току истог дана.

Физичко-хемијска и бактериолошка анализа воде за пиће треба да се врши у складу са Законом о водама и Правилником о хигијенској исправности воде за пиће.

2.4. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА

Земљиште, као условно обновљив природни ресурс, подноси све већи притисак. Коришћењем земљишта често долази до поремећаја равнотеже појединих састојака земљишта, што неминовно доводи до његовог оштећења.

Једна од мера заштите и очувања земљишта је спровођење мониторинга, што представља праћење промена у пољопривредном и непољопривредном земљишту, а посебно праћење садржаја опасних и штетних материја као и интегрално посматрање са другим чиниоцима животне средине у систему заштите.

Контола квалитета земљишта спроводи се у складу са Законом о заштити животне средине, Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма и Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања. Индикатори се оцењују на основу општих елемената за оцену ризика од деградације земљишта који су дефинисани Уредбом.

Степен уроженост земљишта од хемијског загађења одређује се на основу вредности загађујућих материја датих у посебном пропису којим се регулишу граничне вредности опасних и штетних материја у подземним водама, као и у посебним прилозима Уредбе, који се односе на ремедијационе вредности концентрација опасних и штетних материја и вредности које могу указати на значајну контаминацију подземних вода и земљишта.

Праћење параметара квалитета земљишта на подручју обухвата Плана је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, обзиром да је вршено утврђивања квалитета земљишта предметног простора (Резервата), у 2002.г, 2003.г. и 2o04.г. и 2010.г. на одређеним местима, за које је утврђена евидентна угроженост.

У случају прекорачења граничних и ремедијационих вредности концентрација опасних и штетних материја и вредности, које могу указати на значајну контаминацију земљишта, као и у случају прекорачења граничног нивоа концентарција загађујућих материја у подземним водама, врше се додатна истраживања на контаминираним локацијама ради утврђивања степена загађености и израде ремедијационих програма. Ремедијациони програми и пројекти ремедијације реализују се уколико просечна концентрација било које опасне или штетне материје прелази ремедијациону вредност дефинисану Уредбом у више од 100 m^3 запремине водоносног слоја или у више од 25 m^3 запремине земљишта на контаминираним локацијама.

2.5. МОНИТОРИНГ БУКЕ

Ниво буке у животној средини контролише се системским мерењем буке које обезбеђује јединица локалне самоуправе. Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС", број 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. Предлог је да се за праћење нивоа буке одреде мерна места на најфреквентнијим локацијама у близини већих путних праваца односно државних путева.

2.6. ЗАКОНСКИ ОКВИР

Програм праћења стања животне средине обуваћен је следећим правним актима:

- Законом о заштити животне средине („Сужбени гласник РС", бр. 135/04, 36/09- др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС и 14/16);
- Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 13/10);
- Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Законом о водама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 101/16);
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање ("Службени гласник РС", бр. 6/16);
- Уредбом о класификацији вода („Службени гласник СРС", број 5/68);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетхних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник рС", број 24/14);
- Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС", број 75/10);
- Правилником о опасним материјама у водама („Службени гласник СРС", број 31/82);
- Правилника о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС", број 33/16);
- Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама за њихово испитивање („Службени гласник РС", број 23/94);
- Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС", број 72/10);
- Правилником о методологији за одређивање акустичких зона („Службени гласник РС", број 72/10);
- Правилником о садржини и методама израде стратешких карата буке и начину њиховог приказивања јавности („Службени гласник РС", број 80/10);
- Правилником о методологији за израду акционих планова („Службени гласник РС", број 72/10);
- Правилником о садржају планова квалитета ваздуха („Службени гласник РС", број 21/10).

3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине, иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене Законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима. Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији, који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења,

анализа и поузданости података, у складу са законом.

Мониторинг загађивача

Оператер постројења, односно комплекса који представља извор емисија и загађивања животне средине дужан је да, у складу са законом, преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења;
2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач је дужан да изради план обављања мониторинга, да води редовну евиденцију о мониторингу и да доставља извештаје, у складу са овим законом.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У случају појаве неочекиваних негативних утицаја, у смислу ванредних ситуација, неопходно је поступати у складу са важећом законском регулативом: Закон о заштити животне средине, Закон о ванредним ситуацијама, Закон о потврђивању Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса („Службени гласник РС-Међународни уговори", број 42/09), Закон о потврђивању Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту („Службени гласник РС-Међународни уговори", број 102/07), Конвенција о прекограничном загађивању ваздуха на великим удаљеностима („Службени гласник СФРЈ-Међународни уговори", број 11/86) и др.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја одређен је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. Стратешка процена је израђена на основу просторно планске документације, расположивих статистичких података, као и података добијених за потребе израде Плана и Стратешке процене и валоризације терена.

У Елаборату су анализиране све Планом предвиђене активности, извршена је синтезна процена њихових утицаја и интеракција са утицајима окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину, и на основу утврђених валидних параметара дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа. Методологија се

базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Плана на животну средину.

Примењени метод поштује наведене опште методолошке принципе и спроводи се у неколико фаза:

1. најпре се утврђују полазне основе стратешке процене, које обухватају: дефинисање предмета као и просторног обухвата Стратешке процене, циљева и метода рада, правног, планског и документационог основа;
2. анализа постојећег стања и стања квалитета чиниоца животне средине, анализираних кроз природне услове (вредновање квалитета ваздуха, земљишта, вода, угроженост буком итд);
3. затим се врши процена могућег утицаја на животну средину на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања, података објављених у литератури, другим студијама, искустава других земаља и сл;
4. након тога предлажу се мере за спречавање и ограничавање штетних утицаја у току спровођења и реализације Плана, мере за унапређење стања животне средине, мере за праћење стања животне средине које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака.

Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања је недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату Плана.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У току израде Стратешке процене, поред недостатака одговарајућих смерница и упутстава, обрађивач се сусрео и са проблемом веома скромног информационог система о животној средини, као и са непостојањем Програма праћења стања параметара животне средине на основу система показатеља-индикатора за оцену и праћење стања животне средине. Информациона основа која је коришћена за Стратешку процену највећим делом је преузета из достављене документације за потребе израде Просторног плана.

Основну тешкоћу у спровођењу стратешке процене и изради Извештаја остратешкој процени представљао је недостатак званичне, детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу правилника. Такође, проблем је био и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину од стратешке процене утицаја. Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у детаљну квантификацију јер је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, а нагласак је, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Начини одлучивања по питањима заштите животне средине зависе од великог низа фактора, а првенствено од значаја позитивних и негативних утицаја планских решења на здравље људи, социјални и економски развој и животну средину. С тим у вези, неопходна ја партиципација свих заинтересованих друштвених група и то инвеститора (бизнис сектора), локалне, покрајинске и републичке управе, становника и невладиног сектора. Међутим, за ефикасније остваривање апсолутне партиципације на свим нивоима неопходно је остваривање сталне сарадње између свих актера у процесу.

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише учешће заинтересованих органа и организација, који могу да дају своје мишљење у року од 30 дана.
Пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему Просторног плана обезбеђује учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени. Орган надлежан за припрему Просторног плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину

Извештаја и достављање мишљења, као и о времену и месту одржавања јавне расправе у складу са законом, којим се уређује поступак доношења Просторног плана.

Орган надлежан за припрему Просторног плана израђује извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности који садржи сва мишљења о Извештају о стратешкој процени, као и мишљења датих у току јавног увида и јавне расправе о Просторном плану.

Извештај о стратешкој процени доставља се заједно са извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи општинском органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. На основу ове оцене орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на Извештај о стратешкој процени у року од 30 дана од дана пријема захтева за оцењивање.

После прикупљања и обраде свих мишљења, на основу којих се формира финална верзија Просторног плана, орган надлежан за припрему Просторног плана доставља Извештај о стратешкој процени заједно са Просторним планом надлежном органу на одлучивање.

Приказ разлога за избор одговарајућих планских решења током разматрања варијантних решења и начина на који су планска решења усклађена са заштитом животне средине.

Просторним планом нису разрађивана и предложена варијантна решења. Предметним планом је дато решење адекватно планираној намени простора. Утврђени су основни критеријуми просторног уређења и правила изградње, дефинисани су основни коридори инфраструктурних система и утврђени су критеријуми коришћења природних ресурса и мере заштите животне средине.

VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

На основу анализе могућих утицаја и вредновања могућих промена и ефеката у простору и животној средини, може се закључити да се имплементацијом планских решења изазива трајна промена у простору са дугорочно позитивним ефектима на побољшање стања у простору, стандарда и квалитета животне средине, живота и рада корисника простора и услуга.

Вредновањем односа позитивних и негативних утицаја и ефеката, може се закључити да имплементација просторно - планских решења и мера заштите прописаних планским документом обезбеђује трајне позитивне ефекте у смислу контролисаног управљања простором и животном средином.
Планирани мониторинг животне средине омогућиће контролу утицаја спровођења просторно - планских решења на животну средину. Примена и спровођење планираних мера заштите при имплементацији Просторног плана, контрола и надзор над применом мера и мониторинг животне средине, представљају обавезне еколошке мере и смернице у циљу спречавања појава негативних утицаја и ефеката на животну средину у обухвату овог Просторног плана.
Мере заштите дате овим Извештајем обавезан су елеменат квалитетног управљања животном средином и представљају минимум обавеза за све субјекте чије ће активности имати утицаја на локалном, али и ширем нивоу у односу на подручје обухвата Плана, усмеравајући на савремене начине планирања и уређења простора, коришћења и заштите природних ресурса и вредности, као и обезбеђења оптималних услова за живот и рад људи заснованих на начелу одрживог развоја.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена Извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 135/04 и 88/10).

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14 и 83/18), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 13. фебруара 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка“ са елементима детаљне регулације

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2019 од 13.2.2019. године, а ступила је на снагу 21.2.2019.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка“ са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје у обухвату Просторног плана.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део садржи:

- Рефералну карту број 1 - „Прегледна карта“ у размери 1:25000;
- рефералну карту број 2 - „Посебна намена простора“ (листови 2.1-2.5) у размери 1:5000;
- рефералну карту број 3 - „Карта спровођења“ (листови 3.1-3.5) у размери 1:5000;
- рефералну карту број 4 - „Детаљна регулација надземних објеката“ и то
- лист 4.1 Мерна станица „Ривица“ КО Ривица у размери 1:5000;
- лист 4.2 Мерно-регулациона станица „Јазак“ КО Јазак село у размери 1:5000;
- лист 4.3 Мерно регулациона станица „Мала Ремета“ КО Мала Ремета у размери 1:5000;
- лист 4.4 Мерно регулациона станица „Летенка“ КО Шуљам у размеру 1:5000.

Комплет Просторног плана, који се састоји из текстуалног дела и графичког дела из става 2. овог члана, израђен је у осам (8) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси планский документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода

Ривица - Јазак - „Летенка“ са елементима детаљне регулације на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину).

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину из става 1. овог члана састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Текстуални део и графички прилог из става 2. овог члана израђен је у осам (8) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси планског документ.

Члан 5.

Комплет Просторног плана из члана 3. став 3. ове одлуке, у коме графички део садржи карте набројане у ставу 2. истог члана и Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину из члана 4. ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), општини Беочин (један примерак), општини Ириг (један примерак), Граду Сремска Митровица (један примерак) и у ЈП „Завод за урбанизам Војводине”, Нови Сад (један примерак).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 6.

Током важења, Просторни план доступан је на увид јавности у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и документи за спровођење просторног плана - урбанистички пројекти, израдиће се или ће се ускладити са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, као и други прописи и општи акти, ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, као и планови и програми развоја, донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с овом одлуком.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана објављује се у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

Просторни план се у целости објављује и у електронском облику и доступан је на интернет страницама Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине и Скупштине Аутономне покрајине Војводине, као органа надлежног за доношење планског документа.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-3/2019-01

Нови Сад, 13. фебруар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА РИВИЦА- ЈАЗАК-„ЛЕТЕНКА"
СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

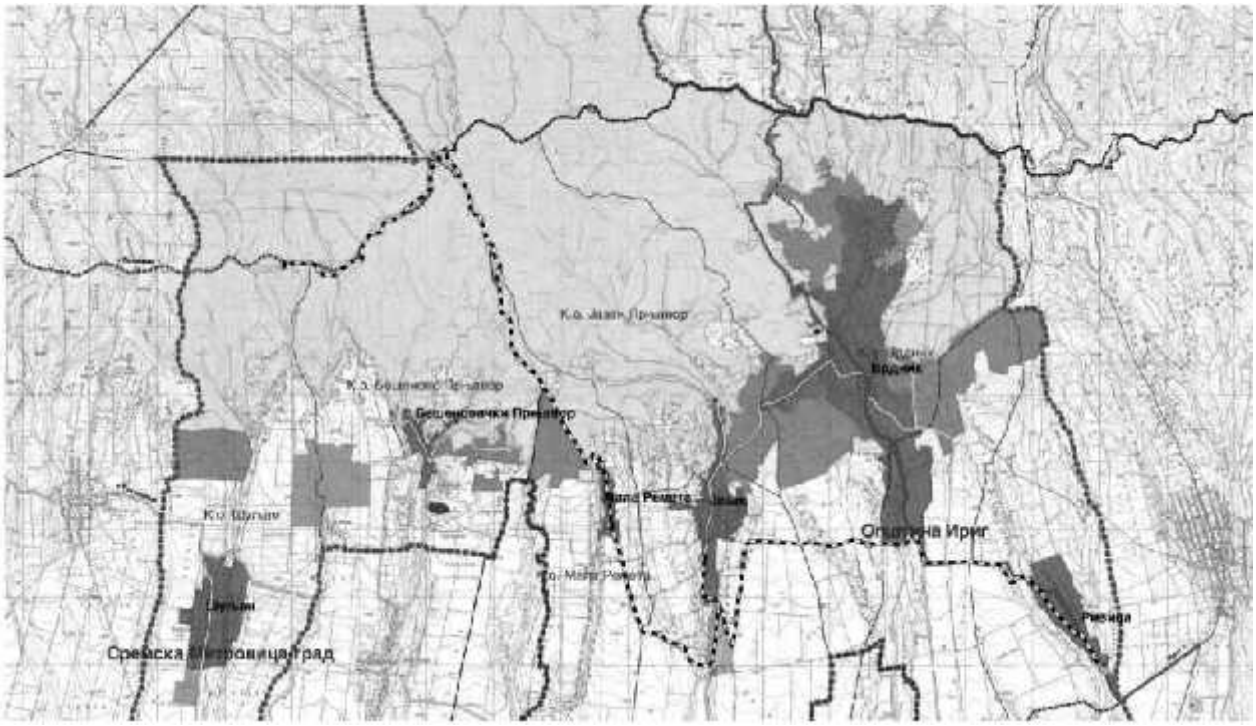
К.о. Јазак Призмор
К.о. Шатаи
Ириг
Опатовина Ириг
Сремска Митровица/Град

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА РИВИЦА-ЈАЗАК-„ЛЕТЕНКА"

СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ" НОВИ САД

Е- 2651

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

Милан Ч. Жикић

Милан Жикић, дипл.инж.маш.
Број лиценце 100 0012 03

Оливера С. Сенковић

Оливера Сенковић, дипл.инж.арх.
Број лиценце 100 0247 14

ДИРЕКТОР

Предраг Кнежевић, дипл.правник

Нови Сад, 2019. година

СТРУЧНИ ТИМ:

СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА:	Милан Жижић, дипл.инж.маш. Оливера Сенковић, дипл.инж.арх.
ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА:	мр Драгана Дунчић, дипл.пр.планер
Посебна намена простора и термоенергетска инфраструктура:	Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Грађевинско земљиште, мрежа насеља и заштита културних добара:	Оливера Сенковић, дипл.инж.арх.
Становништво и привреда:	Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон.
Пољопривреда и пољопривредно земљиште:	Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Заштита природе, шуме и шумско земљиште:	Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
Саобраћајна инфраструктура:	Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Водно земљиште и водопривредна инфраструктура:	Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструктура:	Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
Заштита животне средине:	Тања Топо, маст.инж.зашт.жив.сред.
Природни услови и Заштита од елементарних непогода:	Марина Митровић, мастер проф.геогр.
Заштита од интереса за одбрану земље:	Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Правна регулатива:	Теодора Томин Рутар, дипл.правник
Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:	Далибор Јурица, мастер дипл.инж.геод. Оливера Његомир, дипл.матем. Дејан Илић, грађ.техничар Ђорђе Кљајић, геод.техн. Драгана Матовић, оператер Драгана Митић, админ.технички секретар Душко Ђоковић, копирант

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК		
Матични / Регистарски број	08068313	

СТАТУС_____ -

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ		
Пословно име Скраћено	JAVNO PREDUZEĆE ZA PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE IPROJEKTOVANJE ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD	
пословно име	JP ZAVOD 2A URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD	

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА		
Адреса седишта		
Општина	Нови Сад - град	
Место	Нови Сад, Нови Сад - град	
Улица	Железничка	
Број и слово	6/Ш	
Спрат, број стана и слово	/ /	

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ	
Подаци оснивања	
Датум оснивања	16.02.1959
Време трајања	
Време трајања привредног субјекта	Неограничено
Претежна делатност	
Шифра делатности	7111
Назив делатности	Архитектонска делатност
Остали идентификациони подаци	
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	100482355

Подаци од значаја за правни промет Текући рачуни

160-0000000416883-48 355-
0003200229149-07 160-
0050370002379-64 355-
0003200607844-83 355-
0003200607846-77 840-
0000000714743-84 355-
0003200314850-51 355-
0003200222069-04

Подаци о статуту / оснивачком акту

Датум важећег статута Датум важећег 20.10.2017

оснивачког акта 18.09.2018

Законски (статутарни) заступници Физичка лица

1. Име

ЈМБГ Предраг Презиме [Кнежевић"

Функција |1611976820129*

Ограничење супотписом [Директор-

Надзорни одбор

[ne постоји ограничење супотписом

Председник надзорног одбора

Име	|Младен	Презиме [Гадић
ЈМБГ	12401981300078	i_____ 1
Чланови надзорног одбора		
1. Име	|Никола	Презиме |Крнета
ЈМБГ	10201983800047	
2. Име	[Милан	Презиме |Жижић
ЈМБГ	[0311967800118	

Чланови / Сувласници		
Подаци о члану		
Назив	ОПШТИНА СЕЧАЊ	|

Подаци о капиталу

Цогф

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD 30.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА СЕНТА

Подаци о капиталу Новчани

износ датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD 11.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од *0,2000000000*

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА СРБОБРАН

г

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

Уписан: 80.042,71 RSD	

износ датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD	05.05.2017

Сувласништво удела од	износ(%) 0,2000000000	

Подаци о члану	
Назив ОПШТИНА СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ	

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	08.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ТИТЕЛ

Подаци о капиталу Новчани

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	04.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ЧОКА

Подаци о капиталу Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

Сувласништво удела од	износ(%) 0,2000000000	

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БАЧ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БЕОЧИН

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.04.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БАЧКА ТОПОЛА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	24.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА БЕЧЕЈ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	17.05.2017

Сувласништво удела од износ(%): **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА БАЧКИ ПЕТРОВАЦ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	02.06.2017

Сувласништво удела од износ(%): **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ВРБАС

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	29.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ЖАБАЉ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	03.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ЖИТИШТЕ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ИНЂИЈА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ИРИГ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.04.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА КАЊИЖА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА МАЛИ ИЂОШ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD	02.06.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА НОВА ЦРЊА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	16.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	10.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	23.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА АПАТИН

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	06.09.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА АДА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	31.08.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Пословно име: ГРАД КИКИНДА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум

Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	21.08.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Пословно име: АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30.06.2002

	износ(%)
Сувласништво удела од	**95,0000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ОЏАЦИ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	18.09.2018

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Основни капитал друштва_____

Новчани

износ датум

Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	i _____ i
износ	датум
Уписан: 1.680.896,91 RSD	1..... 1
износ	датум
Уписан: 240.128,13 RSD	i i
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	1 ----------1
износ	датум
Уплаћен: 1.680.896,91 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 240.128,13 RSD	
износ".	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30.06.2002
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	18.09.2018

Забележбе	
1 Тип	-
Датум	21.09.2005
Текст	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

г

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРВИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Милан Ч. Жижић

дипломирапи машиски инжењер

ЈМБ 0311967800118

: одговорни гсланер

Број лиценце

1 00 0042 03

У Београду,
02, октобра 2003.
године

ПРЕДСЕДНИК
КШОРЕ

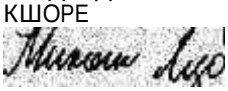

Проф. др Милош
Лабовић
дипл. грађ, инж.

г

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На оенову Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

утврђује да је

Оливера С. Сенковић

дипломирани инжењер архитектуре
ЛИБ 06566043147

одговорни планер

Број лиценце
1 00 0247 1
4

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милован
Главоњи ћ
дипл. инж. ед.
;

У Београду,
27. фебруара 2014. годиие

САДРЖАЈ

г

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД.....1

I **ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ 2**
1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ ПОЈАСА 2
1.1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ..... 2
1.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 2
1.3. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА 6
1.4. ЗАШТИТНИ И РАДНИ ПОЈАС ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА.....8
2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА 9
2.1. СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОД. („Службени гласник РС", број 88/10) 9
2.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ („Службени лист АПВ", број 22/11) 9
2.3. ДОКУМЕНТАЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА 10
2.4. ПЛАНОВИ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА У ОБУХВАТУ ПЛАНА 10
3. **ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА.....10**
3.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ.....10
3.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ 14
3.3. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА 15
3.3.1. Пољопривредно земљиште 15
3.3.2. Шуме и шумско земљиште 15
3.3.3. Водно земљиште 16
3.3.4. Грађевинско земљиште 16
3.3.5. Мреже и објекти инфраструктуре.....16
3.3.6. Заштићена природна и културна добра 18
3.3.7. Заштита животне средине 20
3.4. SWOT АНАЛИЗА 20
4. ЕКОНОМСКА, ДРУШТВЕНА И ЕКОЛОШКА ОПРАВДАНОСТ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ КАДА НИЈЕ УРАЂЕНА ПРЕТХОДНА СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ..... 21

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА 22

1. ПРИНЦИПИ ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА.....22

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ.....22
3. РЕГИОНАЛНИ ЗНАЧАЈ СИСТЕМА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ .. 23
4. КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА.....23
III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ.....24

1. **ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 24**
1.1. ОПИС ТРАСЕ ГАСОВОДА 24
1.2. ТЕХНИЧКО РЕШЕЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА 28
2. УТИЦАЈ НА ПРИРОДУ, ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА И МЕРЕ ЗАШТИТЕ 29
2.1. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ 29
2.2. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ 31
2.3. НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА.....32

2.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ .....г.....33
2.5. ЗАШТИТА ОД ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА, ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ.....36
2.5.1. Заштита од техничко-технолошких несрећа и елементарних непогода..... 36
2.5.2. Уређење простора од интереса за одбрану земље 39

3. **УТИЦАЈ НА ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА 40**
3.1. ДЕМОГРАФСКО-СОЦИЈАЛНИ И ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ 40
3.2. ТЕХНИЧКИ АСПЕКТИ 40
4. ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ СИСТЕМИМА 41
4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА 41
4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА 42
4.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА 43
4.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА 43
4.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА 44
5. УПОТРЕБА ЗЕМЉИШТА 45
IV **ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА 46**
1. **ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА 46**
1.1. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА 46
1.1.1. Пољопривредно земљиште 46
1.1.2. Шуме и шумско земљиште 46
1.1.3. Водно земљиште 47
1.1.4. Грађевинско земљиште 48
1.1.4.1. Комплекс МС „Ривица" 48
1.1.4.2. Комплекс МРС „Јазак" 48
1.1.4.3. Комплекс МРС „Мала Ремета" 49
1.1.4.4. Комплекс МРС „Летенка" 49
1.1.4.5. Грађевинско земљиште у коридору гасовода 49
1.2. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ 50
1.3. БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 51
2. **ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА 51**
2.1. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА ДИСТРИБУТИВНИ ГАСОВОД 51
2.2. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА НАДЗЕМНЕ ОБЈЕКТЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА 54
2.3. УКРШТАЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА СА ИНФРАСТРУКТУРНИМ ОБЈЕКТИМА. 55
2.3.1. Саобраћајна инфраструктура 55
2.3.2. Водна инфраструктура 58
2.3.3. Електроенергетска инфраструктура 59
2.3.4. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура 60
V **ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 61**
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ 61
2. **СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА 62**
2.1. ДИРЕКТНО СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 62
2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ДРУГИМ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА 62
3. **ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ 63**
4. **МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ 63**

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА У ТЕКСТУ

Р. бр.	Назив рефералне карте	Размера
1.	Прегледна карта	1:25000
2.	Посебна намена простора лист 2.1-2.5	1:5000
3.	Карта спровођења 3.1-3.5	1:5000
4.	Детаљна регулација надземних објеката лист 4.1 МЕРНА СТАНИЦА „РИВИЦА" КО РИВИЦА	1:1000
5.	Детаљна регулација надземних објеката лист 4.2 МЕРНО РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА „ЈАЗАК" КО ЈАЗАК СЕЛО	1:1000
6.	Детаљна регулација надземних објеката лист 4.3 МЕРНО РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА „МАЛА РЕМЕТА" КО МАЛА РЕМЕТА	1:1000
7.	Детаљна регулација надземних објеката лист 4.4 МЕРНО РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА „ЛЕТЕНКА" КО ШУЉАМ	1:1000

В) ПРИЛОГ

1. Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације
2. Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину
3. Списак закона од значаја за израду Просторног плана
4. Извештај о обављеном раном јавном увиду у материјал за израду Просторног плана
5. Списак органа, институција и предузећа којима су упућени захтеви за услове од значаја за израду Просторног плана
6. Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са административним границама и другим инфраструктурним системима

ТАБЕЛЕ

Табела 1. Списак катастарских парцела које су у делу или у целини у обухвату Просторног плана 3
Табела 2. Списак катастарских парцела које су у делу или у целини у обухвату Посебне намене 6
Табела 3. Списак катастарских парцела у обухвату заштитног и радног појаса дистрибутивног гасовода 8
Табела 4. Укупан број становника и домаћинстава 14
Табела 5. Табеларни приказ оптичких каблова у локалној равни и метро мрежама обухвату Просторног плана 18
Табела 6. Списак координата темена за трасу дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" 24
Табела 7. Деонице дистрибутивне гасоводне мреже од челичних цеви МОР 16 bar-са пречницима, дужинама и протоцима.... 28
Табела 8. (МРС) вредности R1, R2 и r.... 37
Табела 9. Укрштаји путева са инфраструктурнимкоридором гасовод.... 42

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА У ТЕКСТУ

Табела 10. Списак новоодређених међних тачака 50
Табела 11. Списак новоодређених међних тачака 50
Табела 12. Списак новоодређених међних тачака 50
Табела 13. Списак новоодређених међних тачака 50
Табела 14. Биланс површина посебне намене у обухвату Просторног плана 51
Табела 15. Минимална дозвољена хоризонтална растојања подземних гасовода од стамбених објеката, објеката у којима стално или повремено борави већи број људи (од ближе ивице цеви до темеља објекта) 52
Табела 16. Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних гасовода 10 bar < MOP < 16 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима 52
Табела 17. Минимална хоризонтална растојања подземних гасовода од надземне електромреже и стубова далековода..... 52
Табела 1. Минимална дубина укопавања челичних и ПЕ гасовода, мерена од горње ивице цеви, код укрштања са другим објектима 53
Табела 19. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС и РС од стамбених објеката и објеката у којима стално или повремено борави већи број људи..... 54
Табела 20. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС и Рс од осталих инфраструктурних објеката 54
Табела 21. Растојања гасовода (DN 150, P 16 bar) од саобраћајница при паралелномвођењу ... 56
Табела 22. Саобраћајни прикључци-колски прилази надземним објектима гасовода..... 57
Табела 23. Минимална растојања подземних гасовода од надземне електроенергетске мреже и стубова далековода..... 60
Табела 24. Институционални оквир имплементације..... 61

СЛИКЕ

Слика 1. МРС предњи изглед-капацитет станице > 160 m3/h 37
Слика 2. МРС основа-капацитет станице > 160 m3/h.....37

Списак скраћеница коришћених у тексту:

АД	акционарско друштво акумулаторска (батерија) апсолутна надморска висина базна трафо станица Аутономна
АКУ	покрајина Војводина акционарско друштво географски информациони систем главна мернорегулациона
АНВ	станица далековод називни пречник
БТС	друштво са ограниченом одговорношћу државни пут електро мрежа Србије
АПВ	електронска комуникациона (мрежа/инфраструктура)
а.д.	Електропривреда Србије
ГИС	Integrated Pollution Prevention and Control (интегрисана контрола и спречавање загађења)
ГМРС	јавно предузеће
ДВ	јавно водопривредно предузеће
DN	катастарска општина
д.о.о.	maximum operating pressure (максимални радни притисак) мерна станица мерно-регулациона станица
ДП	национална инфрструктура геопросторних података
ЕМС	Нафтна индустрија Србије
ЕК	ниски напон
ЕПС	некатегорисан
IPPC	национални парк
ЈП	општински пут
ЈВП	пројект за грађевинску дозволу план генералне регулације план детаљне регулације полиетиленски (цевовод)
КО	противпожарна славина постројење за прераду сирове воде Просторни план општине подземно складиште
МОР	гаса Република Србија
МС	Републички хидрометеоролошки завод Србије Serbia Broadband (Српске кабловске мреже) трафостаница
МРС	Horizontal Directional Drilling (метода „косо усмереног бушења")
НИГП	хидро мелиорациони систем
НИС	хидросистем Дунав-Тиса-Дунав
НН	латински израз circa, у преводу „око"
НКТГ	капацитет
НП	
ОП	
ПГД	
ПГР	
ПДР	
ПЕ	
ПП	
ППВ	
ППО	
ПСГ	
РС	
РХМЗС	
SBB	
ТС	
HDD	
ХМС	
ХС ДТД	
сса	
Q	

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка" са елементима детаљне регулације („Службени лист АПВ", број 12/18), приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план). Упоредо са израдом Просторног плана, приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину, а на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину („Службени лист АПВ", број 12/18).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

У складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14) и чланом 12. став 1. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС", број 64/15) просторни план подручја посебне намене се доноси за подручја која захтевају посебан режим организације, уређења и коришћења и заштите простора. Одредбом члана 12. став 2. тачка 5. регулисано је да посебност подручја одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору, које су од државног односно јавног интереса, као што су, између осталог, подручја инфраструктурног комплекса, коридора или мреже коридора инфраструктуре.

Законски оквир израде Просторног плана дат је у Прилогу 5 - Списак закона од значаја за израду Просторног плана.

Разлози за доношење Просторног плана проистичу из потребе стварања планског основа за изградњу дистрибутивног гасовода, као и реализације стратешких приоритета у области енергетске инфраструктуре које су утврђене Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године и Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине, чињеница да је природни гас еколошки најчистије и најекономичније фосилно гориво, које се једноставно и лако дистрибуира до потрошача. Изградњом гасовода до потрошача обезбедиће се континуирано снабдевање природним гасом. Стратешки приоритет перманентног карактера је гасификација градова и насеља Републике Србије.
Предмет изградње је дистрибутивни гасовод пројектног притиска МОР 16 bar, у дужини од сса 24 km максималног пречника DN150, као и мерна станица МС „Ривица" и мерно регулационе станице МРС „Јазак", МРС „Мала Ремета" и МРС „Летенка".

Подручје обухвата Просторног плана чини инфраструктурни коридор 200 m лево и десно у односу на осовину дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка, у површини од 941 ha.

Просторним планом се обезбеђују неопходни услови за изградњу дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка, којим ће се западни део општине Ириг интегрисати у гасоводни систем Републике Србије. Гасовод ће омогућити редовно, стабилно, безбедно и еколошки оправданим снабдевањем природним гасом потрошача у западном делу општине Ириг и снабдевање природним гасом туристичког локалитета „Летенка".

Овај Просторни план се ради у GIS-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што ће омогућити једноставнију размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ ПОЈАСА

1.1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје обухвата плана чини коридор 200 m лево и десно у односу на осовину дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка".

Подручје обухвата посебне намене које је саставни део обухвата плана, чини инфраструктурни коридор 20 m лево и десно у односу на осовину дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", са трасом дистрибутивног гасовода и припадајућим надземним објектима, као и прикључцима на мрежу јавне инфраструктуре (путне, електроенергетске, ЕК).

Подручје обухваћено границом Просторног плана и подручје обухвата границе посебне намене, обухвата делове катастарских општине у следећим јединицама локалне самоуправе:
- Општина Беочин: КО Беочин;
- Општина Ириг: КО Ривица, КО Врдник, КО Јазак Село, КО Мала Ремета и КО Јазак Прњавор;
- Град Сремска Митровица: КО Бешеново Прњавор и КО Шуљам.

Укупна површина обухвата Просторног плана износи 941 ha (подаци о површинама катастарских општина преузети од Републичког геодетског завода-портал НИГП).

Укупна површина обухвата посебне намене износи 97 ha (подаци о површинама катастарских општина преузети од Републичког геодетског завода-портал НИГП).

1.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Обухват овог Просторног плана је појас ширине 400 m у чијој је осовини смештена траса дистрибутивног гасовода. Траса гасовода је дефинисана координатама темена и дата у табели бр. 6 (приказано на графичким прилозима у размери 1:5000).

Табела 1. Списак катастарских парцела које су у делу или у целини у обухвату Просторног плана

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
Беочин	Беочин	3907/4,3772/3,3771/2,3950/2,3950/3, 3773/2,3773/1,3771/3,3907/3,3907/2, 3770,3950/4,3772/2,3907/1,3906,3775, 3772/1, 3771/1	3950/1,3777/1,3905/1,3892/1,3903,3774, 3776/1,3776/4,3776/2,3769/1, 3954
Град Сремска Митровица	Шуљам	729/5,2252/2,729/2	2252/3,727/4,729/3,2253,728/2,728/1, 727/3,729/1,727/1
	Бешеново Прњавор	1/2,1812/2,1812/6,1812/4,1812/5,1/6, 1813/3,1813/1,1814/10,1814/9,3/3,1814/13, 351/5,351/6,1814/6,351/2,1814/5,371/1, 368/4,1814/4,378/3,378/2,376/3,374,375/3, 1814/18,1814/2,375/2,1814/8,3/2,1814/14, 350, 1813/5,1/7,1814/12,3/4,1814/7,372/4, 351/3,372/2,1814/17,375/4,378/11,378/1, 377,376/2,373,1813/4,1/8,4,1814/15, 1814/3,375/1,1812/1,1814/11,372/3,1/3,1/4, 1813/2,1813/6,1/5, 351/4, 1814/16	378/9,378/8,378/7,378/6,378/5,347,1/1,349, 368/3,378/10,378/4,1812/3,368/2,371/2, 367,806/2,804,372/1,5,806/1,370,369,3/1,2, 1814/1,379,1811,1974/1,351/1
Ириг	Јазак Прњавор	1082,931,1081	1083,1089,932/3
	Мала Ремета	241,226/9,226/8,226/7,226/6,226/5,226/4, 226/3,1102/2,8,7,6/2,6/1,5,9,19,25,1074, 1073,1072,1071,1433/1,1378,1403,1366/97, 1366/102,1366/61,1366/17,1366/50, 1366/118,1366/117,1366/103,1366/104, 1366/113,1366/112,1366/111,1366/110, 1366/109,1366/108,1366/107,1366/106, 1366/105,1366/114,1366/116,1369,1272, 1271,1399/6,1399/10,1399/7,1399/9,1372, 1366/135,1366/101,1366/129,129/2,129/1, 125, 118/2,103,127,110,1250,137,159,134, 158,157,164,85/1,85/3,94,179,175/3,183, 199,172,170,60,226/2,226/1,263,262,260, 208,205,204,28,33,34,37/2,37/1,38,46,35/2, 215,214,17,16,23,10,226/12,226/11,226/13, 1003/6,1066,1039/3,1039/2,1039/1,1023, 987,990, 1433/2,1399/2,1366/99,1366/98, 1366/52,1366/51,1416,1375,1374,1373, 1371,1370,1391,1366/59,1366/47,1366/48, 1366/49,1366/6799988,1366/119,1366/127, 1366/126,1366/125,1366/124,1366/123, 1366/122,1366/121,1366/120,1366/128, 1366/130,1366/11,1269,150,149,123,119, 104,112,111,116,115,99992,1255,1254, 1253,166,156,174,185,175/2,175/1,135,136, 155,154,61,51,52,59,68,75,74,83,84/1,88, 89,97,66,257,256,252/2,258,259,218,221, 220,216,213,30,1018,1024,1006,983,986, 1013,1012,1011,1044,1/4,1/3,1/2,1/1,3,18, 13,12,1407,24,32,27,29,45,35/1,226/15, 226/14,240,1003,1079,1052,1017,1009, 1008,1007,978/2,979,982,144,131/2,131/1, 1406,117,105,195,193,191,173,171,167/2, 167/1,163,162,161,160,133,132,230/2, 230/1,128/2,128/1,126,118/1,99993,140/2, 140/1,1257,101,93,223/3,223/2,224/2, 224/1,1003/5,1003/4,1003/3,1003/2,1003/1, 211/2,211/1,210,209/2,209/1,206,202, 223/1, 222/3,222/2,222/1,226/10,242,1070, 1069,1068,1067/2,1067/1,1076,1075, 99987,1399/8,1434,1366/141,1366/140, 1366/100,1390,1376,1368,1367,1261,1260, 138,124,139,142,146,145/2,145/1,120, 1102/3,1102/1,1043,1038/3,1038/2,1038/1, 1065,1063,1054,1053,1077,1004/1,971,975, 974,978/1,1019,1031,1030,1025,99986, 1433/3,1399/4,1399/3,1366/6,1366/12, 1366/13,1366/10,1256,1258/1,1399/5,50/2, 53,58,63,62,69/2,69/1,67,76,73,81/2,84/2, 85/2,106,102,95,113,114/2,114/1,99991, 1252/2,1251,1231,1230,1229,1234,1000/1, 1004/8,1004/7,1004/6,1004/5,1004/4, 1004/3,1004/2,1000/5,36/2,36/1,39,1405, 54,47,48,201,200,198,197,186/2,189,190, 1366/58,1366/57,1366/9,1366/75,121, 1366/56, 1366/55,1366/7,1366/29,1366/28, 1366/27,1366/26,1366/30,1366/38,1366/39, 1366/62,1366/60,1366/8	1106,1105,1104,1103,1107,1108,1119,1109, 26,31/2,31/1,43,1379,1392,1366/24, 1366/115,1228/2,1248,1232,1245 64,70,65, 251/3,1118,1397 1366/45,1366/46,1366/23, 1366/16,1366/15,1366/21,1366/20, 1366/131,1366/25,1366/32,1366/33, 1366/34,1366/35,1366/31,1366/37,1366/36, 1273,1270,1227/1,1228/1,1225,1226/2, 1226/1,1267/1,1267/4,107,1249,1246,56,77, 71,85/4,252/1,1128,226/19,226/18,226/17, 1022,1020,1014,1037,1005/20,1005/19, 1005/18,1005/17,1005/16,1005/15,1005/14, 1005/13,1005/12,1005/11,1005/10,1005/9, 1005/8,1005/7,1005/6,1005/5,1005/4, 1005/3,1005/2,1005/1,226/16,1101,1100, 226/21,1042,1032,1010,1263,278,151/1 92, 243,1040/3,1040/2,1040/1,1366/3,1389, 1388,1387,1383,1399/1,1380,1377,1402, 1401,1400,1268,181,180,178,151/3,151/2, 176/3,176/2,176/1,153/1,153/2,1258/2, 1259,1428,226/20,237/4,237/3, 37/1,238, 239,244,267,270,269,264,1045,1051,1048, 1047,1414,1064,1062,1055,1080,1078 949, 950,962,959,958,955,954,953,963,966, 967/3,967/2,967/1,970,1028,1027,1026, 1366/1,1366/44,1366/22,1366/14,280/72, 1267/2,1430,1262,1404,1435,82,79,86,1408, 90,1235,1233,1417,1000/3,999,998 997,996, 995,994,993,992,977/2,977/1,976,973 972, 969,984,981,980,985,989,988 991,1000/11, 1000/13,1000/12,1000/10,1000/9,1000/8, 1000/7,1000/6,1005/26,1005/25,1005/24, 1005/23,1005/22,1005/21,1415,1436,1432, 1413,55,50/1,49,186/1,1429,1366/40, 1366/41,1366/79,1366/80,1366/84,1366/83, 1366/81, 1366/82

Табела 1. Списак катастарских парцела које су у делу или у целини у обухвату

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
	Јазак Село	838,837,836/3,836/1,835,834,194,193, 1263/2,161,158,157,160,182,181,1277, 1263/1,269,1124,857,856,854,853,849,848, 847,163,189,180,1282,1284,1283,187/1, 187/2,1262,1261/2,1261/1,1260,1259/2, 1259/1,1258,1257,1256,1255,1253,1252, 1249,1143,1144,1113,1112,1135,1134,1133, 1145/1,1121,1119,177,170,171,174,1286, 3732,1287,1288,1289,1290,1291,1292,1237, 1234,1111/1,1104,1103/2,1103/1,1102, 1101,3730,3731,1218,1217,1215,1216/2, 1216/1,1223,1214,1211,1226,1225,1229, 1227,1295,1382,1297/3,1306,1375,1376, 1378,1377,1301,1302,1300,1299,1670,1671, 1664,1360/2,1360/1,1367/2,1367/1,1366, 1365,1364,1363,1362,1361/2,1361/1,1369, 1313,1312,3755,1323,1325,1324,1316/2, 1322,1321,1320,1319,1318/2,1318/1,1317, 1314,1310,1311,1354/2,1355,1356,1358, 1335,1334,1332,1336,7922,1351,1350,1349, 1348,1347,1353/2,1353/1,1340,1222/1, 1233,1224,1228/2,1228/1,1231,1230,1235, 1232,3865/2,3865/1,1797/2,1797/3,1254, 1251,1250,1276,1278,1280,1279/2,1279/1, 1281,191,3724,3725,1115,1114,1123, 1122/2,1122/1,1118,1116/2,1116/1,1132, 1131,1130,1129/2,1129/1,1128,1127,1126, 1125,698,176,175,173,172,169,178,1243/1, 1242/2,1242/1,1236,1220,1219,1221, 1222/2,1228,1293/2,1241,1240,1239,1374, 1373,1372,1371,1381,1296/2,1380,1379, 3749,4616,1676,1675/2,1675/4,1671/3, 1675/1,1673,1668,1667,1661,1660,1655, 1708/3,1708/2,1708/1,1330,1331,1327, 1316/1,1326,1315,1329,1328,1337,1354/1, 1357,1343,1342,1341,1346,855,852,851, 850,845,846,836/2,3864,3863/4,3863/3, 3863/2,3863/1,3862,3861/6,3861/4,3861/3, 3861/1,3754,1297/4,1309,1305,1304,1294, 1303,3819/2,4617,1669/2,1672,4305/1, 4304,4303,4302,4301,4300,4299,4298, 1797/8,1339,1352,165/2,165/1,168,1243/2, 1098/7,1098/8,1142,1110,1111/2,1105, 1108,1137/3,1285,781/20,781/13,781/5, 1797/7,4306/5,4305/2,1098/2,179,1296/1, 192,186,190,185,184,1799/1,1098/9,3721, 1370,1307,1308,781/2,781/17,781/1,3814/2, 3814/1,3813,3812,3811,3810	3723,833,829,828,826/2,826/1,1274,1275, 1263/3,153,154/1,162,188,436,159,156,183, 166/2,166/1,1141,1139,1428,1426,1425, 1387,1386,1385,1384,1383,1668/2,1662, 1659,1656,1368,1405,3913,3912/2,3912/1, 3911/2,3865/3,4496,1666,1665,1663, 1797/1,1799/2,841,1138,3922,1799/23, 1654,3751,1413,1412,1411/2,1411/1,1399, 1189,1188,1185,1184,1182,1181/3,1181/2, 1181/1,1179,1178,1177,1176,1172,1171, 1170,1168,701/2,699,696,695,3722,844,843, 842,832,781/12,781/8,3861/5,1420/2, 1420/5,1420/6,1529/16,1298,1297/1, 1297/2,1213,1212,1210,1207,1209,1208, 1200/2,1200/1,1199,1198,1197,1196,1194, 1193,3921/3,3921/2,1649,1648,1407,1406, 1797/4,1798,3919/6,3919/5,3919/4,3919/3, 3919/2,3919/1,3918,3917/14,3917/13, 3916/3,3916/2,3916/1,3915/3,3915/2, 3915/1,3914/4,2405,2404,3747,164,167, 1337/2,3726,1098/4,3729,1100,1106, 1107/2,1109/1,1145/3,1145/2,1140,1137/1, 1136/2,1136/1,684,685,1192,1191,4497, 781/6,1797/5,1797/6,4308,4307,4306/4, 4306/3,4306/2,4306/1,3914/6,3914/5, 3914/3,3914/2,3914/1,3804,3712,3705, 3733,195,2408,1799/24,3763,3753/2,3757, 3756,1098/6,1097,4528,3750,1420/1, 3753/1,3807,1388,1653,1647,4498,781/3, 3839,3838,3837,3836,3835/3,3835/2, 3835/1,3834,3833,3832,3831,3830,3829, 3828,3827,3826,3825,3824,3823,3822,3821, 3820,3819/1,3818/3,3818/2,3818/1,3817, 3816,3815,3920/2,3921/1,3920/1,3760, 1099,3748,3803,200
	Врдник	6538,6491,6490,5478,5477,5476,5176,5177, 6581,6580,6576,6574,6573,6572,6571,6549, 6547/1,6546,6545/1,6544,6543,6542/2, 6542/1,5340/1,5337/2,5336/2,5334/2, 5335/2,5340/4,6556,5453,5454,5451,5452, 5350/1,5348,5347,5346,5351/2,5350/2, 5349/2,5340/3,5340/5,5340/6,5338/2, 5338/3,5337/3,6478,6009,6010,6011,6012, 6013,6014,6015,6016,6017,6018,5345,5344, 5349/1,7155/16,7155/17,7155/18,5351/3, 5350/3,5349/3,6575,5554,5456,5457,5458, 5459,5460,5461,5462,5463,5361/2,5360/1, 5360/2,5357/1,5357/2,5356/1,5356/2, 5355/1,5355/2,5354/1,5354/2,5353/1, 5364/2,7155/21,7155/22,7155/23,7155/24, 7155/25,5363,5362,5359,5358,6659,6497, 6667,5557,6484,5479,5466,5467,5468, 5369/2,5368/2,6004,5371,5370,5367,5307, 6671,6666,6480,6479,6007,6008,5996,6473, 6470,6467,5989,5990,5991,5992,5993, 6197/2,5167/2,5336/3,5334/3,5335/3,6579, 6578,6577,6545/2,6551,6550,6548,6547/2, 6492,6708,6489,5558,5555,5464,5465,5372, 5369/1,5368/1,5366,5365/1,5365/2,5361/1, 5360/3,5357/3,5356/3,5355/3,5354/3, 5353/2,5353/3,5364/1,6589/2,6652,6651, 6650,6693,6692,6691,6672,6670/2,6477, 6476,5994,5995,5997,5998,5999,6000,6001, 5475,5474,5473,5552,5550,5374,5455,5470, 5375,5376,5377,5378,5379,5380,5381,5382, 5383,5384,5385,5386,5391,5387,5388,5389, 5390,5352/1,5352/2,5352/3,5351/1,7155/19,	5178,5179,5180,5181,5182,5183,5184,5185, 5186,5187,5188,5189,5190,5191,5192,5193, 5194,5195,5196,5197,5198,5199,5200,5201, 5202/1,5202/2,5203,5204,5205,5206/1, 5206/2,5207,5208,5209,6570,6569,6568, 6567,6566,6564,6563,6541,5332/2,5339, 5338/1,5337/1,5336/1,5308/4,5450,5332/3, 6537,6536,5483,5482,5481,5340/2,6475, 6472,6469,6466,6463,6019,6020,6021,6022, 6023,5343,5342,7155/12,7155/13,7155/14, 7155/15,6595,6690,6674,6684,5988,6026, 6027,6028,6029,6030,6709,6683,5392,5393, 6649,6601/1,6600,6599,6598,6687,6686, 6685,6673,6647,6462,6461,6460,5648,5649, 5650,5651,6534,6533,5484,5480,5548,5547, 5546,5545,5543,5542,5539,5538,5485, 5308/3,5333/3,5308/1,5322/1,7165/3,6590, 6592,6591,6213,5151,7203,6707,6706,6705, 6704,6703,6702,6700,6660,6661/3,6648, 5568,5567,5566,5565,5564,5563,5560,6509, 6508,6507,6506,6505,5561,6205/1,5304/3, 7188/2,5635,5447,5403,5302,5304/1,7196, 5303/2,6738,7155/4,6197/1,7197,7200, 7201,5559,7195/2,7165/1,7199,7160/2, 7194,7213/2

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
		7155/20,5310/2,6655,6654,6653,6594,6593, 6474,6471,6468,6465,6464,5637,5638,5639, 5640,5641,5642,5643,5644,5645,5646,5647, 6205/2,5162/2,6540,6583,6555,6554,6553, 6552,6539,5156,5157,5158,5159,5160,5161, 5162/1,5163,5164,5165,6488,6487/2, 6487/1,6486,5556,5553,5551,5549,5322/2, 5373,5309/4,5333/2,6589/1,6588,6587, 6586,6585,6206,6207,6208,6209,6210,6211, 6212,5152,5153,5154,5155,7202,6657,6656, 6658/2,6658/1,6584,6582,6699,6698,6697, 6696,6695,6694,6670/1,6669,6668,6661/2, 6661/1,6485,6483,6482,6481,6504,6503, 6502,6501,6500,6499,6498,6496,6495,6494, 6493,5636,6005,6006,6002,6003,6205/3, 5166,5167/1,5168,5169,5170,5171,5172, 5173,5174,5175,7165/11,5306,7198,5305/6, 5469,5471,5472	
	Ривица	1549/8,1549/7,1549/6,1549/2,1549/1,1548, 1546,1545,1544,1543,1542,1541,1540,1538, 1857,1723,1573,1561,1560,1559,1558/2, 1558/1,1557,1584,1581,1576,1575,1571, 1568,432,431,1133,1130,1145,1143,1140, 429,1943/3,1943/2,1942/4,1942/3,1942/2, 1939/1,1197,1936/3,1936/2,1935/2,1935/1, 1934/2,1934/1,1933/4,1933/3,1933/1, 1932/2,1932/1,1930/2,1930/1,1929/2, 1927/2,1937/3,1937/2,1938/4,1938/3, 1938/2,1903/2,1901/2,1191,1906,1902, 1186/3,1187/2,1186/2,1895,1894,1893, 1268/6,1268/5,1268/4,1268/3,1264/3, 1269/1,1887,1886,1885,1880,1876,1875, 1874,1873,1266,1268/9,1268/2,3822/2, 1552,1102/52,1267/4,1553,1721,1718,1716, 1714,1709,1708,1707,1595,1590,1611,1610, 1607,1605,1604,1618,1490,1487,1437,1436, 1435,1323,1332,1331,2083,2078/2,2078/1, 2075,2073,1862,1860,1859,1858,1822,1820, 1817,1705,1704,1702,1701,1700,1697,1696, 1695.1692.1687.1686.1685.1683.1682.1680, 1679.1677.1622.1621.1619.1617.1 1717,1715,1713,1712,1711,1710,1582,1574, 1572,1569,1566,1563,1562,1550,1549/5, 1549/4,1547,1539,1536,1836,1832,1698, 1828.1693.1691.1690.1689.1688.1 1678,1676,1675,1674,1673,1672,1632,1629, 1628,1624,1623,1620,1642,1641,1640, 1639/2,1639/1,1637,1465,1463,1460,1459, 1667,1664,1730,1657,1655/2,1655/1,1653, 1449/1,3829,1447,1445,1444,1440/1,1322, 1314,2053,2049,2048,2047,1732,2068,2067, 2066,2065/2,2065/1,2057,2056,2055/3, 2055/1,2170,2169,1439/2,1307/2,1307/1, 2167,1309,1305,2062,2091,2090,2087,2084, 2082,2076,2074,2080,2094,2093,2109,2106, 2105,2102,2101,2098,2097,2159,2158, 2154/1,430,428,427,1144/1,1142,1139,1138, 1137,1136,1135,1134,1132,1131,1129,1128, 1943/1,1942/1,1941/4,1941/2,1940,1174/3, 1174/2,1174/1,1173,1147,1931,1929/1, 1927/1,1901/1,1900/4,1900/3,1900/2, 1900/1,1184,1183,1182,1914,1913,1912, 1911,1910,1909,1907,1905,1899,1187/1, 1186/1,1896,1892,1891,1890,1889,1888, 1883,1882,1881,1268/10,1269/6,1269/5, 1269/4,1269/3,1269/2,1267/15,1267/14, 1267/13,1267/12,1267/11,1267/10,1267/9, 1267/8,1267/7,1267/6,1267/5,1554,1551, 1855.1854.1853.1726.1725.1724.1 1706,1703,1606,1602,1601,1600,1599,1598, 1597,1596,1594,1593,1592,1591,1589,1588, 1587,1586,1585,1583,1580,1579,1578,1577, 1570,1567,1480,1479,1475,1831,1830,1829, 1823,1694,1729,1749,1671,1670,1669,1668, 1666,1665,1663,1662,1661,1660,1658,1638, 1636,1635,1634,1633,1631,1630,1627,1626, 1625,1456,1455,1454,1453,1452,1451,1450, 1449/2,1448,1446,1443,1442,1441,1327, 1325,1324,2072,2071,2070,2069,2094/2, 2094/1,2063/2,2063/1,2060,2059,2058,	1515,1512,433,1149,1157/2,1171/2,1199/2, 1198,1240,1270/21,1478,1474,1431,1430, 1300,1299,1298,1297,2041/2,2040/2,1816, 1815,1814,1813,1812,1850,1849,1848,1847, 1270/25,1270/24,1270/23,1270/22,1270/15, 1270/14,1833,1329,1326,1821,1819,1818, 1752,1295,1738,2179,2153/1,2112,2111, 1125,1154,1153,1169,1238,1237/2,1237/1, 1521,1871,1870,1868,1867/2,1867/1,1499, 1497,1494,1493,1491,1489,1488,1486,1485, 1484,1482,1481,1476,1438,1434,1433,1341, 1340,1337,1827,1826,1825,1824,1750,1328, 2061,1302,2155,2153/2,2154/2,2117,2113, 2110,2108,1293,1336,1335,1333,2107,2104, 2103,2100,1200,1199/1,1196,1155,1884, 1879,1878,3831/1,2164,3835,2039/2,1177, 1176,1175,1172,1171/1,1157/1,2051/2, 2051/1,3836,1834,1269/12,1269/11, 1269/10,1269/9,1269/8,1269/7,3820/2, 1247,1245,1244,1242,1241,1239,1852,1851, 1511,1509,1508,1506,1505,1502,1500,1126, 436,426,425,3854,1753,1751,1748,1743, 1742,1741,1739,1432,1301,3824,1960/1, 1959,1958/4,1958/3,1958/2,1958/1,1957, 1956/5,1956/4,1956/3,1956/2,1956/1, 1955/4,1955/3,1955/2,1955/1,1954/2, 1954/1,1953,1952,1951,1950/3,1950/2, 1950/1,1949,1948/2,1948/1,1947,1946, 1945,1856,1148,1141,1124,1123,1122,1918, 1877,1872,2163/2,3830,1520,1517,1516, 2182,2181,2180,2178,1105/4,3827,1846, 1845,1844,1843,1842,1841,1840,1839,1838, 1837,1835,3825/1,3821,1270/31,1728

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
		2055/2,2054,2052,1644/2,1644/1,2162, 2165,1304,1303,2160,2157,2156,1315,1294, 1334,2161,2099,2096,2095,2092,2089,2088, 1195,1193,1192,1190,1189,1188/2,1188/1, 1908,1898,1897,1944/1,1127,1941/3, 1941/1,1939/2,1936/1,1935/3,1928/3, 1928/2,1928/1,1937/1,1938/1,1903/1,1194, 1181,1180,1179,1178,1926,1925,1924,1923, 1922,1921,2050,2046,1736,1735,1734,1733, 3834,1731,1920,1919,1904,3826/5,1268/8, 1268/7,1268/1,3822/1,1264/2,1264/1,1243, 1246,1616,1615,1614,1613,1612,1609,1608, 1603,1498,1472/2,1472/1,1330,1321,1320, 1319,1318,1317,1316,2086,2085,2081,2079, 2077,2171,2168,2166,1308,1306,1185/1, 1737,3828,1659,1656,1654/2,1654/1,1652, 1651,1650,1649,1648,1647,1646,1645, 1473/2,1473/1,1471,1470,1469,1468,1467, 1466,1464,1462,1461,1458,1457,1440/2, 1439/1,1313,1312,1311,1310,3825/3, 3825/2,1944/2,3832,1265,1267/1,1146, 1144/2,1866,1865,1864,1863,1861,1556, 1555,1549/3,1565,1564,3833,1267/3,1267/2	

У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродаван је графички приказ.

1.3. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА

Подручје посебне намене је појас ширине 40 m у чијој је осовини смештена траса дистрибутивног гасовода са припадајућим надземним објектима, као и прикључцима на мрежу јавне инфраструктуре (путне, електроенергетске, ЕК).

Траса дистрибутивног гасовода са припадајућим надземним објектима, као и прикључцима на мрежу јавне инфраструктуре (путне, електроенергетске, ЕК), је уједно и предмет детаљне разраде овог Просторног плана (приказано на графичким прилозима у размери 1:5000).

Подручје посебне намене је простор у којем је могуће извршити кореције предложене трасе и положаја надземних објеката на основу овог Плана.

Табела 2. Списак катастарских парцела које су у делу или у целини у обухвату Посебне намене

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
Беочин	Беочин	3907/4,3771/2,3773/2,3773/1,3771/3, 3907/3,3907/2,3950/4,3772/2,3907/1	3772/3,3950/2,3950/3,3950/1,3906,3772/1, 3775,3771/1,3774,3954
Град Сремска Митровица	Шуљам	729/2	2252/3,727/4,729/3,729/5,2253,728/2,728/1, 727/3,729/1,727/1,2252/2
	Бешеново Прњавор	1812/6,1812/4,1812/5,1/6,1813/3,1814/10, 3/3,1814/13,351/5,1814/6,351/2,1814/5, 1814/4,3/2,1814/14,1813/5,1/7,1814/12,3/4, 372/4,351/3,372/2,1813/4,1/8,1814/15, 372/3,1/3,1813/6,351/4,1814/16	1813/1,1814/9,351/6,1814/8,1/1,1814/7, 1814/17,375/4,4,1814/3,375/1,1812/1, 1814/11,372/1,3/1,1/4,1813/2,1/5,351/1, 1811,5
Ириг	Јазак Прњавор		1082,931,1083,1081,932/3

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
	Мала Ремета	1399/6,1399/10,1399/7,1399/9,103,205, 1433/2,1399/2,99993,99987,1399/8,99986, 1405	1433/1,1366/97,1366/61,1366/17,1366/118, 1366/117,1366/103,1369,118/2,127,164,199, 172,170,208,204,28,33,34,37/2,37/1,38,46, 17,16,23,987,990,99988,1366/119,1366/120, 123,119,112,111,116,115,61,51,52,59,68,75, 74,83,84/1,88,89,97,218,221,216,213,1006, 983,986,1011,1020,1044,1037,1005/20, 1005/19,1005/18,1005/17,1005/16,1005/15, 1005/14,1005/13,1005/12,1005/11,1005/10, 1005/9,1005/8,1005/7,1005/6,1005/5, 1005/4,1005/3,1005/2,1005/1,1/4,1/3,1/2, 1/1,3,12,1407,27,1003,979,982,131/1,1406, 117,105,195,193,191,167/2,167/1,161,160, 132,230/1,128/2,128/1,126,118/1,1257, 211/2,211/1,210,209/2,206,202,223/1,222/2, 222/1,1434,1366/3,1366/141,1366/140, 1366/100,1399/1,1367,120,1258/2,1259, 1047,1004/1,1030,1028,1027,1026,1433/3, 1399/4,1399/3,1366/1,1256,1258/1,1404, 1399/5,1435,62,67,82,79,84/2,1408,102,95, 1417,1000/3,999,998,997,996,995,994,993, 992,989,991,1000/1,1004/8,1004/7,1004/6, 1004/5,1004/4,1004/3,1004/2,1000/11, 1000/13,1000/12,1000/10,1000/9,1000/8, 1000/7,1000/6,1000/5,1005/26,1005/25, 1005/24,1005/23,1005/22,1005/21,1415, 1432,47,200,1366/58,1366/57,1366/56, 1366/55
	Јазак Село	1300	856,180,1282,1284,1283,1121,1119,1286, 3732,1287,1288,1289,1290,1291,1292,3731, 1295,1313,3755,1323,1322,1319,1318/2, 1318/1,1310,1311,1335,1334,1332,1336, 1340,3865/1,4496,1797/1,1797/2,1797/3, 1123,1799/23,1293/2,4616,1676,1675/2, 1675/4,1671/3,1675/1,1673,1330,1337,1341, 781/12,3864,1298,3754,1297/4,1297/1,1309, 1305,1304,1294,1303,3921/3,3921/2,4617, 4303,4302,4301,4300,4299,4298,1797/4, 1797/8,1339,3919/6,3919/5,3919/4,3919/3, 3919/2,3919/1,3918,3917/14,3917/13, 3916/3,3916/2,3916/1,3915/3,3915/2, 3915/1,3914/4,164,1098/4,1098/7,1098/8, 3729,1285,4497,781/13,781/5,1797/5, 1098/2,3914/6,3914/5,3914/3,3804,3712, 179,3733,1296/1,185,184,3753/2,1799/1, 3757,3756,1098/6,1097,4528,1098/9,1420/1, 3753/1,3721,1308,4498,781/1,3839,3838, 3837,3836,3835/3,3835/2,3835/1,3834,3833, 3832,3831,3830,3829,3828,3827,3826,3825, 3824,3810,3920/2,3921/1,3920/1,3760,1099, 3748,3803
	Врдник	6549,6667,5167/2,6489,5374,5165,5166, 5469	6491,6490,5478,5477,5476,6581,6580,6576, 6546,6659,5557,6484,5479,5468,6004,5371, 5307,6197/2,6579,6578,6551,6550,6492, 6708,5558,5372,5475,5474,5473,5470,5375, 5310/2,6205/2,6583,6555,6554,6552,5164, 6488,6487/2,6487/1,6486,5556,5322/2,5373, 5309/4,5308/3,6206,7202,7203,6658/2, 6658/1,6582,6707,6706,6705,6704,6703, 6702,6700,6699,6698,6697,6696,6695,6694, 6670/1,6669,6668,6660,6661/1,5568,5567, 5566,5565,5564,5563,5560,6485,6482,6481, 6494,6493,5561,5636,6003,6205/1,6205/3, 5167/1,5168,7165/11,5306,7198,5304/3, 5305/6,7188/2,5635,5471,5472,5304/1,7196, 7155/4,6197/1,7197,7200,7201,5559,7195/2, 7199,7160/2,7194,7213/2
	Ривица	1943/3,1943/2,1942/4,1942/3,1942/2, 1936/3,1935/2,1935/1,1934/2,1933/4, 1933/3,1932/2,1930/2,1929/2,1927/2, 1938/4,1938/3,1903/2,1901/2,1186/3, 1941/4,1900/3,1896,1941/3,1939/2,1935/3, 1928/3,3825/3,3832	1723,1573,1561,1559,1558/1,1557,429, 1939/1,1936/2,1934/1,1933/1,1932/1, 1930/1,1937/3,1937/2,1938/2,1187/2, 1186/2,1895,1894,1893,1880,1874,1552, 1709,1707,1595,1590,1611,1610,1607,1605, 2073,1701,1700,1697,1696,1692,1687,1686, 1685,1682,1619,1617,1719,1717,1715,1713, 1712,1711,1582,1574,1569,1691,1690,1689, 1681,1678,1676,1675,1674,1672,1632,1629, 1628,1623,1620,1642,1641,1640,1449/1, 3829,1440/1,2067,2066,2056,2055/3,2055/1, 2170,2169,1439/2,1307/2,1307/1,428,427, 1144/1,1142,1139,1138,1137,1136,1135,

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
			1132,1131,1129,1128,1943/1,1942/1,1941/2, 1929/1,1927/1,1901/1,1900/4,1900/2, 1900/1,1899,1892,1891,1890,1889,1888, 1882,1554,1725,1722,1720,1706,1703,1606, 1602,1601,1597,1596,1589,1588,1583,1670, 1669,1666,1665,1662,1660,1638,1636,1633, 1626,1625,1456,1455,1454,1452,1451,1450, 1448,1446,1443,1442,1441,2055/2,1644/2, 1644/1,2162,2165,1188/2,1908,3831/1,3835, 1944/1,1127,1941/1,1936/1,1928/2,1928/1, 1903/1,1904,3826/5,1264/2,1615,2079,2077, 2171,2168,2166,436,426,425,1185/1, 1659,1656,1654/2,1654/1,1652,1651,1650, 1649,1648,1647,1646,1645,1461,1458,1457, 1440/2,1439/1,3825/2,1947,1946,1945, 1944/2,1856,1265,1267/1,1144/2,1556,1555, 1105/4,3833,3825/1,1728

У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродаван је графички приказ.

1.4. ЗАШТИТНИ И РАДНИ ПОЈАС ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА

Заштитни појас дистрибутивног гасовода од челичних цеви МОР 16 bar је ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода).

Радни појас гасовода је појас потребан за несметану и безбедну изградњу гасовода.

Радни појас за изградњу гасовода је укупне ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода) осим на местима већих укрштања.

Списак катастарских парцела у заштитном и радном појасу дистрибутивног гасовода, је дат у табели 3.

Табела 3. Списак катастарских парцела у обухвату заштитног и радног појаса дистрибутивног гасовода

Општина/	Катастарска	Парцеле - делови
Беочин	Беочин	3907/4, 3772/3, 3771/2, 3950/3, 3950/1,3773/2, 3773/1, 3771/3, 3907/3, 3907/2, 3950/4, 3772/2, 3907/1, 3906, 3775, 3771/1,
Град Сремска Митровица	Шуљам	729/3, 729/5, 2253, 728/2, 728/1, 727/3, 729/1, 2252/2, 729/2
	Бешеново	1812/6, 1814/13, 1814/8, 3/2, 1814/14, 1/1, 1813/5, 1/7, 1814/12, 3/4, 1813/4, 1/8, 4, 1812/1, 3/1, 1/3, 1/4, 1813/6, 1811,
Ириг	Јазак Прњавор	1082, 931, 1083, 1081, 932/3
	Мала Ремета	1366/97, 987, 990, 1433/2, 1399/2, 99988, 89, 97, 983, 986, 1005/20, 1005/19, 1005/18, 1005/17, 1005/16, 1005/15, 1005/14, 1005/13, 1005/12, 1005/11, 1005/10, 1005/9, 1005/8, 1005/7, 1005/6, 1005/5, 1005/4, 1005/3, 1005/2, 1005/1, 117, 105, 99993, 1434, 1366/3, 1366/140, 1366/100, 1399/1, 1367, 1259, 99986, 1399/4, 1399/3, 1366/1, 1256, 1258/1, 1404, 1399/5, 1435, 1417, 1000/3, 998, 997, 996, 995, 994, 993, 992, 991, 1000/1, 1000/11, 1000/13, 1000/12, 1000/10, 1000/9, 1000/8,
	Јазак Село	1295, 3865/1, 1797/1, 1797/2, 1799/23, 4616, 1676, 1675/2, 1675/4, 1671/3, 1675/1, 1298, 1297/4, 1297/1, 1294, 4300, 4299, 4298, 1797/8, 3919/1, 3918, 3729, 1797/5, 1098/2, 3804, 3712, 3733, 1296/1, 1799/1, 3757, 1098/6, 1097, 1420/1, 3753/1, 3721,
	Врдник	6491, 6490, 5477, 5476, 6549, 6546, 6659, 6667, 5557, 6484, 5479, 5468, 6004, 5167/2, 6551, 6550, 6492, 6708, 6489, 5475, 5474, 5473, 5374, 5470, 5375, 5310/2, 6552, 5165, 6488, 5556, 5373, 5309/4, 5308/3, 7202, 7203, 6582, 6707, 6706, 6705, 6704, 6703, 6702, 6700, 6699, 6698, 6697, 6696, 6695, 6694, 6670/1, 6669, 6660, 6661/1, 5567, 5566, 5565, 5564, 5563, 5560, 6482, 6494, 6493, 5561, 5636, 6003, 5166, 5167/1, 7165/11, 7198, 5304/3, 7188/2, 5469, 5471, 5472, 5304/1, 7196, 7155/4, 6197/1,

	Ривица	1573, 1561, 1943/2, 1942/3, 1942/2, 1936/2, 1935/1, 1934/2, 1933/3, 1932/2, 1930/2, 1937/2, 1938/4, 1938/3, 1938/2, 1903/2, 1901/2, 1186/3, 1187/2, 1186/2, 1574, 1569, 1449/1, 3829, 1440/1, 2170, 2169, 1439/2, 1307/2, 1307/1, 1901/1, 1900/4, 1900/3, 1900/1, 1896, 1889, 1888, 1452, 1451, 3831/1, 3835, 1944/1, 1941/3, 1935/3, 1928/3, 1903/1, 3826/5, 2168, 2166, 426, 425, 1185/1, 1440/2, 1439/1, 3825/3, 3825/2, 1946, 1945,

У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродаван је графички приказ.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС", број 88/10) и Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ", број 22/11).

2.1. СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОД. („Службени гласник РС", број 88/10)

Стратешки приоритети у енергетици Републике Србије у сектору гасне привреде су: завршетак изградње ПСГ Б. Двор; започињање градње новог складишта природног гаса (Итебеј или Острово) и других потенцијалних складишта (Мокрин, Тилва, Мења и др); градња гасовода „Јужни ток"; гасификација градова Републике Србије (сталан приоритет у планском периоду) и повезивање са гасоводним системима суседних држава.

Оперативни циљеви су:
- континуитет технолошке модернизације и ревитализације постојећих енергетских инфраструктурних система;
- изградња разводне/дистрибутивне мреже природног гаса у Војводини, централној, западној, источној и јужној Србији (индивидуални потрошачи) ради целовитости простора.

2.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ („Службени лист АПВ", број 22/11)

Развој енергетике подразумева: ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину; повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима; повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња); изградњу нових енергетских објеката, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи; изградњу преносних објеката за повезивање са суседним конзумима и нових енергетских објеката у складу са растућим потребама; и обезбеђење поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима.

2.3. ДОКУМЕНТАЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана су:
- Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године („Службени лист АПВ", број 16/04);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС", број 101/15);
- Просторни план подручја посебне намене система за наводњавање Срема („Службени лист АПВ", број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене система за водоснабдевање Срема („Службени лист АПВ", број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (ПАНЕВРОПСКИ КОРИДОР VII) („Службени гласник Републике Србије", број 14/15);
- План детаљне регулације локалитета „Летенка" на Фрушкој гори („Службени лист Града Сремска Митровица", бр. 7/2018 од 29.6.2018).

2.4. ПЛАНОВИ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА У ОБУХВАТУ ПЛАНА

Имајући у виду да подручје обухваћено границом Просторног плана, обухвата делове територије општине Ириг, Града Сремска Митровица и општине Беочин, у наставку је дат преглед важећих просторних планова ових локалних самоуправа и урбанистичког плана за насеље Јазак:

- Просторни план општине Ириг („Службени лист општина Срема", број 13/14);
- Просторни план територије Града Сремска Митровица до 2028 („Службени лист Града Сремска Митровица", број 8/15);
- Просторни план општине Беочин („Службени лист општине Беочин", број 13/12);
- План генералне регулације насеља Јазак („Службени лист општина Срема" број 11/16).

3. ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Географски положај

Подручје обухваћено Просторним планом се налази у југозападном делу АП Војводине односно у северном делу Сремске области, на подручју Фрушке горе.

У геосаобраћајном смислу обухваћено подручје има релативно повољан положај у ширем окружењу, који представља изразиту вредност и потенцијал развоја овог подручја.

Рељеф, геолошке и геоморфолошке карактеристике

У погледу рељефа и геолошког састава, на посматраном подручју су издвојене три морфолошке целине: Фрушка гора, Сремска лесна тераса и Сремска лесна зараван.

Фрушка гора представља јединствен природни феномен због чињенице да је на овако ниској острвској планини забележен историјат формирања самог масива од постанка земљине коре до данас. Рељеф Фрушке горе одликује се низом елемената тектонског и егзогеног порекла, док њена основна маса има облик великог хорста. Најраспрострањеније су седиментне стене, затим метаморфне, док су најмање заступљене магматске стене.
Највећи део планиране трасе дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" се налази на делу Сремске лесне терасе, која је састављена од сувоземног, барског и преталоженог леса.

Сремска лесна зараван формирана је у хетерогеној седиментној серији у којој се наслаге еолског леса смењују са фосилним педолошким хоризонтима, падинским седиментима, флувијалним шљунковима и песковима. Лесна зараван састављена је од лесних наслага, при чему је лес различите дебљине (од 1 m до 7 m) стваран у квартару, највише у плеистоцену, а делом и у холоцену. Лес је еолска творевина, настао је навејавањем фине ситне прашине коју су преносили ветрови из свих праваца. Како је Фрушка гора својим висинама пружала отпор ветровима, лес се таложио око планинске масе.

У морфологији лесне заравни издвајају се предолице (лесне вртаче), долови, сурдуци, вододерине. У погледу гранулометријског састава, и лес и смеђе зоне се састоје од песка, прашине и глине. Међутим, лес садржи много више прашине (57-75%) него смеђа зона (37-45%), док је проценат глине у смеђим слојевима далеко већи. На површини лесне заравни налази се земљиште типа чернозем, дебљине до 80 cm.

Геомеханичке карактеристике

Геомеханичке карактеристике подручја инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", пружају податке о стабилности и постојаности терена, а обухватају геолошки састав, хидрогеолошка својства, техничке карактеристике стенске масе као и сеизмизам.

Лесоидне глине и барски лес су седименти лесних тераса. Дебљина лесоидног материјала на лесним терасама се креће од 2 m до 6 m. У минеролошком погледу састав терасног леса је исти као и типског, само што је јаче алкализован због блиске подземне воде. Одликује се одсуством јасно изражене слојевитости, високим степеном порозности, али и порама малог промера, те се ове стене одликују смањеном водопропустљивошћу. Заједно са глином која је водонепропусна али водоносна стена, чини да је носивост ових терена релативно задовољавајућа у погледу градње.

Лесне наслаге покривају површину лесне заравни. Лес је специфична прашинаста творевина еолског порекла, са доста уједначеним гранулометријским саставом. Спада у полувезане седименте са просечном дебљином 2-10 m. Лако се одроњава у вертикалном правцу и прави стенске отсеке. Услед велике

порозности и пропустљивости леса, на лесним заравнима се осећа одсуство површинске акумулације вода, услови водоснабдевања су доста неповољни, као и квалитет подземних вода. Носивост сувог леса неоштећене структуре је велика и креће се између 1,5-2 kg/cm^2. Међутим са повећањем влажности носивост се смањује, а могућност клизања тла повећава.

На основу анализе може се закључити да подручје инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода, има релативно повољну геомеханичку структуру, без изразитијих просторних ограничења.

Педолошке карактеристике

Инфраструктурни коридор гасовода Ривица - Летенка простире се дуж јужне падине Фрушке горе, углавом од истока ка западу, осцилујући и на југ и на север, а завршава се на планинском хрбату. Овакво простирање, на великој површини и у различитим висинским зонама условило је веома хетероген педолошки састав земљишта. Заступљено је неколико врста чернозема, карбонатни, бескарбонатни и заруђени, потом гајњача и гајњача лесивирана, затим у коритима планиских бујичних потока кроз које пролази траса гасовода срећемо делувијално-алувијалне наносе, а на гребену Фрушке горе превладава скелетно земљиште.
Чернозем карбонатни (на лесном платоу) представља творевину насталу у сувом и топлом бореалу, у степско континенталној клими и њој својственој вегетацији. Боја овога чернозема је изразито мрко-смеђа, по чему се (на дневној светлости) разликује од других чернозема. Структура је изразито ситно грудвичаста и мрвичаста. Механички састав је нешто лакши, али знатно зависи од геолошко-минералошких особина супстрата на коме се развило. Основна хемијска особина ових, типичних чернозема је висока карбонатност, а PH вредност је редовно алкална.

Черноземи карбонатни на лесном платоу спадају у дубоке педолошке творевине, претежно иловаче добре пропустљивости и порозности. Ово је земљиште највеће производне вредности и даје уједначене приносе.

Чернозем карбонатни и бескарбонатни на лесној тераси није тако типичан као претходни, пре свега због своје изложености испирању, јер је настао, развио се и одржао у условима атмосферског влажења. Доста је сличан претходном типу, али је тамније боје (изразитије мрко-црне), тежег механичког састава (иловача или тежа иловача), а са смањењем удела карбоната, механички састав је још тежи (често глиновит), а производне вредности умањене у односу на претходни тип и ако још увек добре.

Чернозем заруђени је нешто скромнијих потенцијала, али још увек производно вредан. Гајњаче су типична земљишта предодређена за воћарску или виноградарску производњу.

Делувијално-алувијална земљишта су углавном хетерогеног састава, у зависности од карактера вода које их плаве, односно што је више изражен бујични карактер, то су наплавине различитије. Ова земљишта знају бити врло плодна, нарочито у повртарској производњи, али у овом конкретном случају формирана су углавном у стрмим вододеринама, што значајно лимитира њихов производни потенцијал.

Скелетна земљишта имају танак хумусни слој, па су покривена шумским покривачем, што је овде случај или уопште немају хумусни слој, па представљају голет.

Из предходно наведеног прегледа може се извести закључак да су производни потенцијали земљишта дуж трасе предметног гасовода врло хетерогени, што је у складу са разноврсношћу педолошког састава земљишта на коме се простире. Постојеће стање данас је такво, да се подручје и иначе не одликује високо интензивном пољопривредном производњом, па полагање гасовода неће представљати фактор од већег негативног утицаја. Притом се у пуној мери мора испоштовати правило да се земљиште ископава слојевито и на исти начин и враћа, чиме се утицај земљаних радова на педолошку структуру своди на минимум.

Климатске карактеристике

Према подацима са главне метеоролошке станице у Сремској Митровици за временски период од 1981-2010. године, на основу анализираних климатских услова (температуре ваздуха, осунчања, облачности, падавина, влажности ваздуха и ветра), може се закључити да на подручју обухвата Просторног плана влада умерено-континентална клима са извесним специфичностима. Фрушка гора у великој мери утиче на трансформацију ваздушних маса које на њу наилазе.

Просечна вредност средње годишње температуре ваздуха на датом простору износи 11,3°C, док средња годишња максимална температура износи 17°C, а средња годишња минимална температура 6,2°C. Најхладнији месец за посматрани временски период је јануар са средњом месечном температуром од 0,1°C, док је најтоплији месец јули са средњом месечном температуром ваздуха од 21,5°C. Просечна температура ваздуха у зимском периоду износи 1°C, док у летњем периоду износи 20,9°C.
Релативна влажност ваздуха на посматраном простору варира од 68% до 88%. Средња годишња релативна влажност ваздуха износи 76%. Средња годишња осунчаност износи 2081 часова, број ведрих дана у

посматраном временском периоду износи 73, док је број облачних дана 97.

Средња годишња сума падавина која се излучи на посматраном простору износи 614,2 mm. Најнижа средња месечна количина падавина забележена је у фебруару 29,2 mm, а највиша у јуну са просеком од 84,4 mm. Просечан број дана са снегом годишње износи 26 дана, са максималним просеком у јануару када број дана под снегом износи 7 дана.

На овом подручју заступљени су ветрови из различитих праваца: источног (односно југоисточног) тј. кошавског ветра са честином од 128%o са једне стране и западног (односно северозападног) ветра са друге стране. Највећа средња брзина северозападног ветра износи 2,9 m/s.

Сеизмолошке карактеристике

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, у обухвату Просторног плана утврђени су VII односно VII- VIII степен сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (EMC-98). Највећи део обухвата Плана налази се у зони могуће угрожености земљотресом јачине VII степени. У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације. У смислу интензитета и очекиваних последица сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес", а за VIII степен „штетан земљотрес". При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката, обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали, како би се максимално предупредиле могуће деформације објеката под сеизмичким дејством.

Хидрографске и хидролошке карактеристике

Подручје које обухвата Просторни план припада хидрографској мрежи Срема, а генерално припада сливу реке Дунав. Хидрографска мрежа Срема и режим течења воде у њој, временом су потпадали под све веће антропогене утицаје па су данас знатно измењени у односу на некадашње природно стање.

У подручју ширег посматрања посебне намене, осим дела тока реке Дунав, налазе се и бројни канали (каналисани природни водотоци) и потоци, са својим притокама (суводолине, јаруге и вододерине), северне и јужне падине Фрушке горе. Потоци северне падине, чији је реципијент река Дунав, су Шакотинац, Козарски, Часорски и Думбовачки. Канали и потоци јужне падине, чији је реципијент река Сава су: Шуљамачки поток (улива се у канал Чикас на km 10+155) са потоцима Мутаљ и Грабовац; канал Чикас са потоцима Рашово, Мачевачки и Бунарина; Стејановачки канал (улива се у Чикас на km 7+308) са каналом Стејановачки бр. 4 и потоком Водено; канал Ровача (улива се у Стејановачки канал на km 5+733) са потоцима Думбово и Црни; канал Кудош са потоцима Мартиново, Угоре, Добра вода и Рекећаш; и канал Борковац (улив у канал Јеленци на km 2+768, чији је реципијент Кудош) са каналима Борковац 1 и Борковац 1-1 и потоком Јазавац.

У обухвату Просторног плана се налазе и две акумулације, акумулација „Кудош" на km 19+026 канала Кудош и акумулација „Борковац" на km 5+050 канала Борковац.

Подземне воде

Подручје које обухвата Просторни план припада ширем подручју Срема. Анализа кретања подземних вода односи се на шире подручје којем простор у хидрографској мрежи припада.
Генерални смерови кретања подземних вода на анализираном подручју Срема су усмерени ка нижим морфолошким јединицама. У оквиру издани у алувијалним наслагама поред Саве, генерални смер кретања подземних вода је према југу, односно току Саве. Нивои подземних вода налазе се на апсолутној коти 80 тАНВ (у зони Западног Срема), односно на коти око 74 тАНВ (у зони Источног Срема). Осцилације нивоа у приобалном појасу износе и до 4 m, а идући ка залеђу износе око 2 m. Прихрањивање издани се врши на рачун инфилтрације вода из реке Саве при високим водостајима, из каналске мреже (подручје Јужног Срема), као и падавина. Утврђен је и дотицај одређених количина подземних вода из изданских средина „варошке терасе". Истицање изданских вода се врши директно у корито Саве, при ниским водостајима, затим преко слабопропусног повлатног комплекса у бројне системе дренажних канала.
У оквиру прве субартеске издани речно-језерских тераса (до дубине од око 50 m) генерални смер кретања подземних вода је према југоистоку у Источном Срему, са апсолутним котама у распону 86-74 тАНВ, док је у Западном Срему смер најчешће према југу, ка току Саве, са апсолутним котама нивоа 88-81 тАНВ. Пијезометрија се последњих година стално мења због интензивне експлоатације, која представља основни параметар у домену истицања, односно пражњења издани. Прихрањивање ове издани врши се на рачун инфилтрације вода из контактних делова са водопропусним срединама, на обронцима Фрушке горе и лесних платоа, као и локално, инфилтрацијом из плићих водоносних средина, затим повлатног алевритског комплекса у коме доминира „прва издан" у оквиру делувијално-пролувијалних, лесоидних и лесоидно-глиновитих наслага.

3.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Становништво и насеља

Анализа демографског развоја у обухвату Просторног плана, извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991-2011. године. Посматрано подручје чине четири насеља општине Ириг, у којима према попису становништва из 2011. године живи 4802 становника у 1870 домаћинстава.

Табела 4. Укупан број становника и домаћинстава

Општина	Насеље	Број становника по методологији пописа 2002. године			Индекс 2011/ 2002	Укупан број домаћинстава
		1991.	2002.	2011.		2011. год
Ириг	Врдник	3430	3704	3092	83,5	1258
	Јазак	1137	1100	960	87,3	362
	Мала Ремета	157	151	130	86,1	42
	Ривица	623	657	620	94,4	208
Укупно		5347	5612	4802	прос. вред. 85,6	1870

У периоду 1991-2011. године, укупан број становника посматраног подручја смањио се за 10,2% или 545 лица. Између пописа 1991-2002. године дошло је до пораста укупног броја становника. Механичка компонента значајно је утицала на кретање укупног броја становника у последњој декади XX века, тако да је 2002. године забележен пораст укупне популације у већини насеља, док је депопулација забележена у два насеља (Јазак и Мала Ремета). Међутим, у периоду 2002-2011. године у свим насељима забележена је депопулација, што говори да је механичка компонента имала краткотрајан утицај на побољшање виталних карактеристика популације. У периоду 2002-2011. године укупан број становника у обухвату Просторног плана смањен је за 14,4% или 810 лица.

У обухвату Плана налазе се делови четири насеља: Ривица, Врдник, Јазак и Мала Ремета, која припадају општини Ириг.

У погледу функције насеља, насеље Ириг је руралног карактера и има функцију локалне заједнице.

Планирани дистрибутивни гасовод, омогућиће снабдевање гасом потрошача у насељима западног дела општине Ириг и туристичког локалитета „Летенка".

Привреда

Уколико се изузме Врдник, структура привреде у насељима у обухвату Плана је неповољна, а пољопривреда је доминирајућа привредна грана. Постоје повољни природни и други услови за ратарство, воћарство и виноградарство. Међутим, квалитативан допринос пољопривреде у целини је веома низак због непостојања прерађивачких капацитета. У Врднику је туризам носилац развоја, а највећи број активних становника обавља делатност у терцијарном сектору. У контексту туризма, основу будућег развоја посматраног подручја чини богато културно наслеђе, односно фрушкогорски манастири и остала непокретна културна добара са бројним споменицима културе. На простору ширег посматрања налазе се манастири Врдник, Јазак, Мала Ремета, Бешеново и Беочин.

3.3. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

3.3.1. Пољопривредно земљиште

Траса гасовода простире се у правцу исток-запад, уз значајне осцилације ка југу и северу и пролази у највећој мери кроз планинске делове Фрушке горе. Обухват простора ширег посматрања подручја посебне намене Просторног плана је знатно шири и простире се кроз више катастарских општина у правцу север-југ, укључујући и северну и јужну падину Фрушке горе. Стога је рељеф, а самим тим и педолошка слика посматраног подручја врло хетерогена. У северним деловима обухвата, преовлађују алувијуми и черноземи различитог степена деградације, у централним деловима обухвата доминирају лесивиране гајњаче, док се на јужним деловима најчешће сусрећу гајњаче, бескарбонатни черноземи и делувијувијална земљишта. Овакав педолошки састав пружа различите производне могућности. Ипак, најзаступљеније је шумско земљиште, што је свакако последица планинског карактера посматраног подручја. Земљиште које није под шумом, су углавном оранице и у знатној мери воћњаци.

3.3.2. Шуме и шумско земљиште

Подручје које обухвата Просторни план припада делу Северне шумске области која према Закону о шумама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 89/15) обухвата, поред осталог, Сремско и Јужнобачко шумско подручје и Национални парк „Фрушка гора" (у даљем тексту: Национални парк).

Шуме Националног парка које се у највећој мери налазе у оквиру обухвата Просторног плана, обухватају државне шуме и шуме сопственика на територији Националног парка и шуме у државној својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини. Све шуме унутар граница Националног парка имају превасходно заштитну функцију и сврстане су у три наменске целине у зависности од режима заштите у коме се налазе.

На Фрушкој гори издвајају се четири, условно речено, локалне зоналне заједнице, тј. четири висинске зоне, распоређене првенствено у зависности од надморске висине, а затим од неких других чинилаца, као што су флорногеографски положај, геолошка подлога, окупираносттерена и сл.
У Националном парку дефинисано је тридесет и шест типова шума, а најзаступљеније су шуме: лужњака, грба и цера; цера и крупнолисног медунца; букве и китњака, које се појављују на различитим типовима земљишта.

У Националном парку доминирају изданачке састојине, док су високе састојине заступљене у мањем обиму. На незнатној површини се налазе и састојине мешовите по пореклу. Регистрован је велики број врста: сребрна липа, китњак, цер, буква, граб, багрем, црни бор, црни јасен и цер. Липа је у појединим типовима шума потиснула едификаторе, градећи чисте и мешовите састојине изданачког порекла.

Ван Националног парка у обухвату Просторног плана, налазе се мање површине под шумама, које су у државном или приватном власништву.

Траса дистрибутивног гасовода прати трасе јавних и атарских путева, а својим већим делом пролази кроз простор Националног парка.

3.3.3. Водно земљиште

Водно земљиште у обухвату Просторног плана представљено је потоцима, мелиорационим каналима из система за одводњавање и акумулацијама, а користи се у складу са Законом о водама према ком је водно земљиште намењено за одржавање и унапређење водног режима у складу са Законом о водама и актима донетим на основу овог закона.

3.3.4. Грађевинско земљиште

Грађевинско земљиште у обухвату Просторног плана чине делови грађевинских подручја следећих насеља: Ривица, Врдник, Јазак, Мала Ремета, као и део викенд зоне поред Мале Ремете, радна површина у КО Беочин, на којој се налази репетитор, и део локалитета „Летенка".

Инфраструктурни коридор гасовода:
- Полази из насеља Ривица,
- пролази кроз грађевинска подручје насеља Врдник и Јазак;
- улази у ванграђевинско подручје насеља Јазак, тј. планирану радну зону,
- улази у грађевинско подручје насеља Мала Ремета,
- тангира и пролази кроз викенд зону која се налази североисточно од насеља Мала Ремета,
- пролази кроз простор НП „ Фрушка Гора" поред Партизанског пута,
- пролази кроз комунални комплекс (грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља) у КО Беочин и кроз простор НП „Фрушка Гора",
- улази у грађевинско подручје туристичког локалитета „ Летенка" до комплекса МРС „Летенка".

3.3.5. Мреже и објекти инфраструктуре

Саобраћајна инфраструктура
У обухвату Просторног плана налазе се капацитети путно-друмског саобраћаја:

1. Државни пут II6 реда бр.313 (Р-130), Раковац - Змајевац - Врдник - Ириг - Крушедол - Марадик - веза са државним путем 100

2. Општинска путна мрежа локалне самоуправе Ириг

- ОП бр.1 (Л-1), Врдник (од Р-130) - Јазак - Мала Ремета,
- ОП бр.2 (Л-2), економија Јазак - раскрсница пута Рума - В.Радинци,
- ОП бр.3 (Л-3), Стари Врднички пут,

- ОП бр.5 (Л-5), фабрика ИЛР - поред Павловаца - Рума,
- део Гребенског-Партизанског пута кроз општину

3. Град Сремска Митровица

- ОП бр.5 (Л-5), Црвени Чот - Бешеново,
- део Гребенског-Партизанског пута кроз општину

У обухвату Просторног плана егзистирају системи некатегорисаних путева (приступни, атарски путеви), који омогућују правилно функционисање атарског саобраћаја.

Водна и комунална инфраструктура

Водни објекти - мелиоративна каналска мрежа

Подручје Срема је подељено на сливна подручја, која у суштини представљају системе за одводњавање. Системи за одводњавање укључују: каналску мрежу, црпне станице и објекте на каналској мрежи, као и акумулације. Основна улога ових објеката је заштита од унутрашњих вода. Подручје Срема је у постојећим условима подељено на сливове које носе имена главних канала, односно водотока који представљају или су представљали главне реципијенте делова подручја. Сваки од сливова има главни канал у који се као реципијент уливају канали нижег реда. На делу овог подручја за одводњавање налазе се сливови за које је реципијент Сава.

Каналска мрежа за одводњавање на подручју Срема се састоји од природних водотока, главних канала и канала нижег реда. Природни водотоци су на лесној и алувијалној тераси мелиорационог подручја Срем реконструисани као каналска мрежа, тако да својим габаритима могу максимално одговорити захтевима одвођења сувишних вода. Копани канали су различитих димензија, зависно од потребног протицајног профила и конфигурације терена кроз које су прокопани. Главни канали иду углавном по трасама природних водотока или као ободни канали прикупљају воду са пресечених фрушкогорских потока.

Водни објекти који су предмет овог Плана су Шуљамачки поток са потоцима Мутаљ и Грабовац, канал Чикас са потоцима Рашово, Мачевачки и Бунарина, Стејановачки канал са каналом Стејановачки бр. 4 и потоком Водено, канал Ровача са потоцима Думбово и Црни, канал Кудош са потоцима Мартиново, Угоре, Добра вода и Рекеђаш и канал Борковац са каналима Борковац 1 и Борковац 1-1 и потоком Јазавац. У обухвату се налазе и акмулације „Кудош" и „Борковац".

Снабдевање водом

Водоснабдевање насеља у обухвату Плана, врши се преко локалних водозахвата у просечним количинама од око 5 l/s, а квалитет захваћених вода углавном задовољава нормативе за воду за пиће или се уз дораду (хлорисање) дистрибуира до потрошача. У појединим насељима се јавља повишен садржај мангана, гвожђа и амонијака и неопходан је третман ових вода. Око бунара у овима насељима успостављена је само непосредна зона санитарне заштите. Водоводна мрежа у насељима изведена је од различитих материјала и различитих карактеристика (пречници).

Одвођење отпадних и атмосферских вода

Канализациона мрежа за прихват отпадних вода скоро нигде није изграђена, већ се отпадне воде директно упуштају у водотокове (канале) без претходног пречишћавања или се упуштају у подземље путем упијајућих бунара. У наредном периоду би требало, у складу са финансијским могућностима, прећи на потпуно механичко и биолошко пречишћавање отпадних вода у насељима.

Електроенергетска инфраструктура

На предметном подручју постоји преносна подземна и надземна средњенапонска електроенергетска мрежа са којом ће се укрштати планирана траса гасовода.

Сва укрштања потребно је извести у складу са важећим законским прописима.

Термоенергетска инфраструктура

На предметном подручју постоји изграђен дистрибутивни гасовод до насеља Ривица односно до МРС „Ривица" у општини Ириг, као и МРС „Ривица", која је смештена на улазу у насеље Ривица са његове северо-источне стране уз локални пут Ириг-Врдник. Ниједно насељено место у обухвату Плана није гасивиковано и не постоји изграђена гасоводна инфраструктура.

Електронска комуникациона инфраструктура

На предметном подручју постоји електронска комуникациона мрежа са којом ће се укрштати планирана траса гасовода.

Табела 5. Табеларни приказ оптичких каблова у локалној равни и метро мрежама обухвату Просторног плана

Ред.бр.	Релација
1.	Бранковац-БТС НС22 Црвени чот
2.	Ириг-МСАН Ривица
3.	Јазак-Ружа ветрова Еко село
4.	Рума-Велики Радинци

Сва укрштања потребно је извести у складу са важећим законским прописима.

3.3.6. Заштићена природна и културна добра Заштићена

природна добра

На делу обухвата Просторног плана је простор који заузима Национални парк „Фрушка гора" са својим просторним целинама: Централни масив (део), Јазачки пашњаци и Реметски до и делом заштитне зоне. Границе Националног парка са режимима заштите и заштитном зоном, утврђене су Законом о националним парковима („Службени гласник РС", бр. 84/15). Управљач овог заштићеног подручја је Јавно предузеће „Национални парк Фрушка гора", са седиштем у Сремској Каменици.

Траса дистрибутивног гасовода са својим заштитним појасом у ширини од 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода), прати трасе јавних и атарских путева, а својим већим делом пролази кроз простор Националног парка (простори под режимом заштите II и режимом заштите III степена). Такође, траса гасовода прелази преко станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста IRI03b и IRI15c и укршта се са једним локалним еколошким коридором.

Станишта су регистрована у бази података Покрајинског завода за заштиту природе у складу са критеријумима Правилника о проглашењу заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС", број 5/10, 47/11 и 32/16). У складу са овим Правилником, заштита и очување строго заштићених и заштићених дивљих врста спроводи се предузимањем мера и активности на управљању популацијама, међу којима је на првом месту заштита станишта.

Заштићена непокретна културна добра

Подручје у обухвату Просторног плана се налази у зони Просторно културно-историјске целине од изузетног значаја под називом „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима"- Сл. гласник РС бр. 16/90 од 03.12.1990. године.

У простору који је обухваћен Планом налазе се:

1. Непокретно културно добро - споменик културе од изузетног значаја:

- Манастир Мала Ремета (Решење Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе НРС Београд број 1961/49 од 07.12.1949. године, Одлука Скупштине Републике Србије у Београду 224 од 26.11.1990. године - Сл.гласник РС 16/90 од 03.12.1990. године) на кат.парцелама бројеви: 119 и 121 КО Мала Ремета, а зону заштићене околине чине кат. парцеле бројеви: 119,121, 120, 123, 1254, 1257, 1258/1, 1258/2,1258/3, 1259, 1260, 1126, 1227, 1228, 1229, 1230, 1253, 1255, 117, 118, 116, 125, 126, 127, 128, 129,130, 131, 132, 133, 140, 144, 145, 146, 149, 151, 152, 219 и 1429 КО Мала Ремета;

2. Непокретно културно добро - споменик културе од великог значаја:

- Воденица на потесу Јазавац, Ривица (Решење Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Нови Сад, број 663-7/91 од 12.12. 1991. године, Одлука Извршног већа АП Војводине број 633-7/91 од 12.12.1991. године - „Службени лист АПВ" бр. 28. Од 30.12. 1991. године) на парцели 3074 КО Ривица.

3. Непокретна добра-споменици културе:

- „Јабука" на Фрушкој гори, КО Бешеново манастир, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године;
- „Максин гроб" на Фрушкој гори, КО Шуљам, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године;
- „Лепињицин гроб" на Фрушкој гори, КО Шуљам, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године.

4. Добра под претходном заштитом:

Просторно-културно-историјска целина у Пинкијевој улици, Мала Ремета у чији састав улазе:

- Кућа у улици Пинкијева бр. 15;
- Амбар и котобања у улици Пинкијева бр. 21;
- Кућа у улици Пинкијева бр. 37;
- Кућа са окућницом у улици Пинкијева бр. 41;
- Котобања у улици Пинкијева бр. 43;
- Кућа са окућницом у улици Пинкијева бр. 45;
- Спомен-обележје палим борцима и жртвама фашистичког терора, Мала Ремета на парцели 117 КО Мала Ремета;
- Споменик на месту погибије народног хероја Бошка Палкољевића Пинкија, налази се на потесу Широким Лединама г.ш. 45.07'14" и г.д. 19.44'05";
- Спомен плоча на згради Основне школе улица Пинкијева бр. 23, Мала Ремета на парцели 200 КО Мала Ремета;
- СПЦ Св. Георгија у Ривици на парцели 1461 КО Ривица;
- Кућа у улици М. Тита бр. 12, Ривица, на парцели 1446 КО Ривица;
- Кућа у улици М. Тита бр. 11, Ривица, на парцели 1650 КО Ривица;
- Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора у Ривици на згради Месне канцеларије М. Тита бр. 29;
- Хумка Ривичана умрлих у време Иришке куге, Ривица десно од улаза у село;
- Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора на гумну Живковића 15-20 m од пута.

5. Археолошки локалитети:

- Археолошки локалитет „Церје", југосточно од села Јазак;
- Археолошки локалитет „Карличине", око 1500 m јужно од центра села Јазак и
- Археолошки локалитет „Церје", јужни део, у непосредној близини трасе, са леве стране пута Јазак село Рума, од локалитета Церје северни део идући према Руми удаљен је за сса 50-100 m.

3.3.7. Заштита животне средине

Део инфраструктурног коридора гасовода пролази кроз планинске делове Фрушке горе, односно кроз простор Националног парка, а делом пољопривредним земљиштем, те је квалитет животне средине подручја у обухвату посебне намене, у одређеној мери очуван.

Иако се на територији локалне самоуправе Сремска Митровица врши мониторинг амбијенталног ваздуха и буке, њиме нису обухваћена насеља Шуљан и Бешеновачки Прњавор која су у обухвату ширег посматрања Просторног плана.

На територији општине Ириг је, према подацима Службе за имовинско-правне послове и урбанизам Општинске управе општине Ириг, вршен мониторинг површинских и подземних вода. Током 2014. и 2015. године је, поред осталих узоркован канал на локацији излазног шахта код пречистача у Врднику. Параметри узорка нису задовољили законски прописане граничне вредности емисије.

На територији општине Беочин вршено је узорковање земљишта, које је вршено на две локације: у парку у непосредној близини Lafarge BFC и у дворишту фабрике воде (у насељу Беочин). Иако је насеље Беочин у обухвату ширег посматрања Просторног плана, наведени подаци нису од значаја за анализу постојећег стања простора који је планиран за коридор гасовода.

На подручју у оквиру посебне намене нису вршена мерења у контексту утврђивања квалитета ваздуха, воде, земљишта и биомониторинга. Такође, за простор опредељен за трасу гасовода не постоје систематизовани подаци о нивоу буке.

У обухвату Просторног плана нема постројења која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, односно која подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе (у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине), нити севесо постројења (постројења у којима се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних.

3.4. SWOT АНАЛИЗА

ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

СНАГЕ/ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ/ОГРАНИЧЕЊА
Изграђен дистрибутивни гасовод до насеља Ривица, као и МРС „Ривица"; Постојећи дистрибутивни гасовод и МРС „Ривица" на који ће се прикључити планирани дистрибутивни гасовод Ривица-Јазак-„Летенка" са својим положајем и капацитетом; Редовно, сигурније и економичније снабдевање енергентима (природни гас) привреде и становништва; Одрживо коришћење природних ресурса и квалитетно унапређење биодиверзитета; Природни гас је еколошки најчистије	Дистрибутивна гасоводна мрежа у насељеним местима у западном делу општине Ириг није изграђена; Само један правац снабдевања западног дела општине Ириг преко планираног дистрибутивног гасовода; Ограничена изградња у заштитном појасу дистрибутивног гасовода.

МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Постојећи дистрибутивни гасовод до насеља Ривица на који ће се прикључити планирани дистрибутивни гасовод Ривица-Јазак-„Летенка", својим положајем и капацитетом пружа могућност за снабдевање потребним количинама природног гаса за снабдевање свих потрошача у западном делу општине Ириг и туристичког локалитета „Летенка"; Успостављање нових квалитетнијих услова рада и пословања у привреди који ће подстицајно деловати на развој и допринети јачању привредне конкурентности општине Ириг; Коришћењем природног гаса, доприноси се заштити животне средине, смањује загађење ваздуха земљишта и воде;	- Акцидентене ситуације на дистрибутивном гасоводу (цурење гаса, експлозија, пожар).

4. ЕКОНОМСКА, ДРУШТВЕНА И ЕКОЛОШКА ОПРАВДАНОСТ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ КАДА НИЈЕ УРАЂЕНА ПРЕТХОДНА СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ

Инфраструктурни коридор дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", повезује западни део општине Ириг на гасоводни систем Републике Србије. Планирање, пројектовање и изградња овог дистрибутивног гасовода треба да омогући економично, ефикасно и безбедно одвијање дистрибуције природног гаса од прикључка на постојећи дистрибутивни гасовод односно код постојеће МРС „Ривица" до свих потрошаче у западном делу општине Ириг, као и туристичког локалитета „Летенка" и обезбеди потребне количине природног гаса за све будуће потрошаче.

Просторни план опредељује основни принцип просторног и регионалног аспекта развоја подручја посебне намене, са визијом да се успостави и очува равнотежа између просторног развоја подручја посебне намене-инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода и мреже насеља у окружењу, односно у обухвату Просторног плана и истовремено обезбеди брза и економична дистрибуција природног гаса, повећа економски утицај, запосли локално становништво. Поред тога, циљ је и да се обезбеди одрживо коришћење природних ресурса и квалитетно унапређење биодиверзитета, у складу са принципима одрживог развоја уз поштовање закона и планова вишег реда.

Полазну основу за дефинисање принципа просторног развоја инфраструктурног коридора, чини стање кључних фактора просторног развоја и активирање развојних потенцијала подручја у обухвату Просторног плана. Принципи просторног развоја, дефинисани Просторним планом Републике Србије, имплементирани у планове нижег реда, утицаће на значајно јачање одрживости, идентитета, кохезије и конкуретности, као и унапређење управљања просторним развојем.

Циљ Просторног плана је да се кроз валоризацију постојећег стања у обухвату Плана, просторно-планске и урбанистичке документације, као и анализу услова добијених од надлежних институција у току израде Плана, сагледају релевантни параметри од утицаја на дефинисање коначног коридора, пре свега са аспекта урбанистичко- планских параметара и њихово усаглашавање ради постизања континуираног

система, који ће задовољавати све критеријуме за дистрибутивни гасовод, како у домену техничко-експлоатационих карактеристика, тако и са аспекта безбедности, екологије и других параметара савремених транспортних гасовода.

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА

1. ПРИНЦИПИ ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА

Изградња предметног гасовода заснивање се на следећим принципима:

- Поштовање важећих закона - прописа, европских и домаћих стандарда и добре праксе планирања изградње и коришћења гасовода;
- Еколошка поузданост - којом се обезбеђује заштита од негативних утицаја на животну средину, природу, природне и културне вредности у коридору гасовода и непосредном окружењу;
- Ефикасност система и усмереност ка кориснику - континуално, једноставно, брзо и стабилно снабдевање природним гасом директно до потрошача;
- Стабилност система - која омогућава дугорочно функционисање и испуњење основних циљева реализације гасовода;
- Безбедност - којом се са високим степеном поузданости гарантује сигурност људских живота и материјалних добара од евентуалних хаварија на систему;
- Економска исплативост - утврђена студијом оправданости;
- Интеграција са окружењем;
- Квалитетно надгледање и управљање - контрола и безбедно управљање системом.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

На основу стратешких приоритета датих плановима вишег реда, у области енергетске инфраструктуре, као и у Стратегији развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године, као примарни циљеви истичу се: обезбеђење гасоводне инфраструктуре у свим деловима Србије, јачање привредне конкурентности и територијалне кохезије, као и унапређење квалитета животне средине у насељима са повећањем коришћења гаса као основног енергента.

Општи циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка":

- Обезбеђење неопходних услова за изградњу дистрибутивног гасовода, којим ће се општина Ириг интегрисати у гасоводни систем Републике Србије, редовним, стабилним, безбедним и еколошки оправданим снабдевањем природним гасом потрошача у западном делу општине Ириг и снабдевање природним гасом туристичког локалитета „Летенка";
- Одржив просторни развој енергетске инфраструктуре - коришћењем еколошки прихватљивих извора енергије, посебно ресурса природног гаса, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;
- Смањивање штетног утицаја на животну средину - сагледавањем квалитета животне средине, њеним унапређењем и очувањем безбедности квалитета, применом мера заштите и превенцијом од негативних утицаја и ризика за животну средину у зони коридора гасовода;
- Заштита природних ресурса, природног и културног наслеђа - адекватном заштитом и одрживим коришћењем природних ресурса, у погледу очувања постојећих екосистема, атрактивности подручја ширег коридора, спречавањем нарушавања туристичко-рекреационе вредности и повећањем естетске вредности, презентацијом и јачањем локалног и регионалног идентитета и др.

Оперативни циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка":

- резервисање простора за реализацију дистрибутивног гасовода и објеката који чине његов саставни и функционални део,
- установљавање зона заштите и спровођење режима зона заштите гасовода, са циљем спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица акцидената на систему,
- одржавање функционалности и омогућавање планског развоја свих инфраструктурних система који су у непосредном контакту са објектима система гасовода,
- максимално очување и мониторинг утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у коридору гасовода и његовом непосредном окружењу,
- смањење негативних утицаја и ризика у насељима на подручју коридора и његовом непосредном

окружењу,
- редовно, сигурније и економичније снабдевање енергентима (природни гас) привреде и становништва, као и успостављање нових квалитетнијих услова рада и пословања у привреди који ће подстицајно деловати на развој и допринети јачању привредне конкурентности општине Ириг.

3. РЕГИОНАЛНИ ЗНАЧАЈ СИСТЕМА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Изградњом дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка", западни део општине Ириг ће се интегрисати у гасоводни систем Републике Србије. Обезбедиће се континуално, стабилно, безбедно и еколошки оправдано снабдевање природним гасом потрошача у западном делу општине Ириг и туристичког локалитета „Летенка". Изградњом овог дистрибутивног гасовода створиће се неопходни услови за гасификацију насељених места Врдник, Јазак и Мала Ремета. Овај дистрибутивни гасовод представља и једину везу којим се овај регион функционално повезује на гасоводни систем ЈП „Србијагас" и у том смислу се повезује са окружењем и постаје део енергетског система Републике Србије. Такође се, гасификацијом овог региона, повећава његова привредна конкурентост. Тиме се отварају могућности за интензивније привредно повезивање суседних региона, јачање заједничких привредних активности, чиме се стварају услови за позитивну тенденцију раста привреде и животног стандарда, који директно утичу на развој региона.

4. КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА

Приликом дефинисања трасе дистрибутивног гасовода, локације и начина изградње цевовода и објеката који су саставни делови дистрибутивног гасовода, поштовани су услови који су прописани Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15) и ограничења која су дефинисана важећим планским документима.
Избор трасе предметног дистрибутивног гасовода условљен је низом фактора:
- дужина трасе,
- постојећа и планирана инфраструктура и приступачност траси,
- процена утицаја на животну средину,
- природна и непокретна културна добра,
- конфигурација и намена терена,
- гео-механички услови,
- постојећи и планирани објекти,
- зоне насеља и остала физичка ограничења,
- усклађеност са планским документима.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

1. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. ОПИС ТРАСЕ ГАСОВОДА

Опис трасе дистрибутивног гасовода од челичних цеви притиска до 16 bar

Почетак дистрибутивног гасовода, укупне дужине сса 24 km од челичних цеви МОР 16 bar је у планираној МС чија локација је у близини постојеће МРС „Ривица", на самом улазу у насеље Ривица, а из правца Ирига.

Како постојећа МРС „Ривица" и дистрибутивни гасовод од челичних цеви МОР 16 bara, који долази до МРС, припадају Рума ГАС-у, у близини ове локације источно од МРС „Ривица" предвиђена је мерна станица МС на којој ће се вршити мерење преузетих количина гаса.

Гасовод се одмах на почетку трасе укршта са државним путем 11Б реда број 313, прелази на леву страну пута гледано у правцу Ириг-Врдник и наставља паралелно са путем, улази у насеље до раскрснице са улицом Палих Бораца, где траса гасовода скреће лево и улази у улицу Палих Бораца и наставља са леве стране улице све до излаза из села. Након тога траса поново иде левом страном државног пута 11Б реда број 313 у правцу насеља Врдник, до места где траса скреће у леву страну на запад у парцелу земљаног пута. Траса се затим води на запад ка насељу Јазак и стиже на југоисточни обод насеља, траса се затим спушта на југ и долази до асфалтног пута Јазак-Мала Ремета, па затим поново враћа у правцу севера према насељу Јазак до тачке у којој је предвиђено одвајање гасовода до планиране МРС „Јазак". Основна траса наставља уз асфалтни пут са леве стране пута гледано у правцу пута ка насељу Мала Ремета, где се укршта са асфалтним путем Јазак-Мала Ремета и прелази на десну страну пута у дужини од сса 400 m поново се укршта са путем, враћа на леву страну пута и наставља уз пут до улаза у насеље Мала Ремета са јужне стране насеља где је предвиђена МРС „Мала Ремета". Недалеко после МРС „Мала Ремета" траса прелази

на десну страну пута и даље наставља на север кроз цело насеље. По изласку из насеља траса иде даље на север уз асфалтни пут, крећући се повремено са леве односно са десне стране пута у зависности од конфигурације терена, до Партизанског пута. На раскрсници са Партизанским путем траса скреће у леву на запад и прати Партизански пут, крећући се повремено са леве односно са десне стране пута у зависности од конфигурације терена, до туристичког локалитета „Летенка" где траса завршава на самом улазу туристичког комплекса „Летенка" у планираном објекту МРС „Летенка".

Траса дистрибутивног гасовода је дефинисана координатама темена који су дати у табели бр.6.

Табела 6. Списак координата темена за трасу дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка"

Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X
1	7409045.70	4993926.14	259	7403088.43	4995041.89	517	7400100.09	4999280.99
2	7409041.00	4993922.42	260	7403087.95	4995055.16	518	7400103.56	4999348.69
3	7409036.36	4993927.08	261	7403098.81	4995124.97	519	7400099.72	4999392.37
4	7409022.84	4993943.64	262	7403105.17	4995167.22	520	7400093.30	4999453.00
5	7409011.40	4993960.72	263	7403112.91	4995214.81	521	7400088.83	4999493.68
6	7408994.90	4993989.68	264	7403116.17	4995240.44	522	7400084.46	4999523.58
7	7408989.46	4994000.01	265	7403119.46	4995293.39	523	7400083.05	4999575.72
8	7408983.51	4994008.23	266	7403117.45	4995294.78	524	7400083.11	4999601.13
9	7408984.78	4994008.90	267	7403118.53	4995330.49	525	7400082.50	4999620.80
10	7408976.50	4994024.64	268	7403120.45	4995386.15	526	7400082.02	4999627.12
11	7408958.68	4994058.42	269	7403121.16	4995413.35	527	7400079.94	4999638.53

Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X
12	7408933.13	4994106.97	270	7403122.02	4995442.81	528	7400058.13	4999730.91
13	7408910.43	4994149.86	271	7403122.77	4995471.25	529	7400052.23	4999765.01
14	7408902.40	4994165.02	272	7403124.71	4995524.95	530	7400053.69	4999785.38
15	7408900.74	4994164.16	273	7403127.23	4995589.18	531	7400054.82	4999791.93
16	7408873.70	4994214.78	274	7403112.05	4995589.95	532	7400054.63	4999794.79
17	7408865.33	4994229.62	275	7403341.53	4994834.24	533	7400060.02	4999817.41
18	7408859.05	4994242.91	276	7403337.67	4994795.86	534	7400067.36	4999837.56
19	7408847.32	4994264.11	277	7403332.66	4994747.87	535	7400085.89	4999889.16
20	7408839.41	4994275.81	278	7403327.96	4994701.48	536	7400087.74	4999907.84
21	7408826.11	4994296.76	279	7403323.56	4994658.15	537	7400082.20	4999931.63
22	7408806.29	4994328.76	280	7403319.26	4994615.21	538	7400074.05	4999948.24
23	7408784.31	4994364.58	281	7403314.92	4994574.50	539	7400060.94	4999970.23
24	7408765.51	4994395.04	282	7403310.35	4994531.17	540	7400023.52	5000028.56
25	7408759.64	4994404.36	283	7403305.83	4994485.61	541	7400012.67	5000049.81
26	7408751.94	4994417.18	284	7403300.89	4994437.10	542	7400004.26	5000078.07
27	7408742.48	4994432.85	285	7403296.09	4994393.16	543	7400004.21	5000083.06
28	7408732.75	4994449.74	286	7403291.02	4994348.94	544	7400001.29	5000103.32
29	7408727.90	4994458.11	287	7403283.99	4994304.22	545	7400001.77	5000161.11
30	7408726.15	4994461.20	288	7403275.87	4994253.98	546	7399997.39	5000177.49
31	7408719.90	4994472.06	289	7403268.67	4994210.46	547	7399987.29	5000197.08
32	7408690.03	4994454.12	290	7403260.17	4994157.99	548	7399974.73	5000212.28
33	7408685.03	4994454.33	291	7403252.51	4994110.36	549	7399952.32	5000233.79
34	7408684.83	4994449.37	292	7403247.93	4994085.82	550	7399930.95	5000254.56
35	7408680.12	4994449.86	293	7403241.45	4994061.61	551	7399910.41	5000276.72
36	7408671.30	4994452.15	294	7403230.52	4994039.96	552	7399893.01	5000298.89
37	7408664.22	4994454.41	295	7403216.73	4994024.65	553	7399874.00	5000328.39
38	7408660.84	4994455.54	296	7403207.84	4994016.94	554	7399885.04	5000334.74
39	7408652.85	4994459.24	297	7403200.49	4994011.75	555	7399874.15	5000353.37
40	7408644.72	4994464.83	298	7403192.17	4994006.94	556	7399866.67	5000369.95
41	7408641.76	4994467.62	299	7403184.35	4994003.32	557	7399859.26	5000393.61
42	7408635.42	4994474.38	300	7403179.78	4993995.25	558	7399843.05	5000445.26
43	7408610.14	4994501.72	301	7403172.66	4993992.73	559	7399829.10	5000495.64
44	7408606.10	4994505.77	302	7403164.70	4993990.85	560	7399818.45	5000532.55
45	7408600.47	4994512.22	303	7403157.72	4993990.16	561	7399809.25	5000562.04
46	7408595.87	4994516.67	304	7403151.94	4993996.04	562	7399802.90	5000585.38
47	7408585.45	4994527.08	305	7403142.96	4993995.38	563	7399795.01	5000608.32
48	7408580.24	4994532.27	306	7403011.52	4994002.45	564	7399787.62	5000624.10
49	7408572.56	4994540.13	307	7402998.88	4994004.27	565	7399776.44	5000638.14
50	7408569.15	4994543.46	308	7402986.64	4994007.91	566	7399761.39	5000647.72
51	7408557.19	4994556.80	309	7402978.49	4994011.06	567	7399738.82	5000655.98
52	7408547.96	4994566.01	310	7402971.06	4994015.78	568	7399721.76	5000658.30
53	7408544.18	4994570.09	311	7402932.67	4994054.31	569	7399697.28	5000658.72
54	7408522.69	4994594.28	312	7402910.79	4994076.21	570	7399685.14	5000661.30
55	7408514.09	4994604.02	313	7402889.66	4994099.56	571	7399666.27	5000668.88
56	7408501.70	4994617.67	314	7402872.83	4994120.40	572	7399656.15	5000674.99
57	7408499.80	4994619.73	315	7402857.33	4994142.32	573	7399648.14	5000687.94
58	7408479.10	4994643.73	316	7402849.32	4994159.26	574	7399644.87	5000706.39
59	7408475.33	4994648.00	317	7402844.58	4994176.93	575	7399644.97	5000735.34
60	7408463.95	4994660.51	318	7402836.01	4994232.49	576	7399653.30	5000780.69
61	7408455.60	4994669.49	319	7402830.81	4994249.19	577	7399655.19	5000847.12
62	7408442.66	4994682.03	320	7402820.20	4994263.77	578	7399651.79	5000871.11
63	7408435.13	4994689.55	321	7402805.75	4994273.87	579	7399646.24	5000895.72
64	7408431.80	4994692.41	322	7402780.67	4994285.48	580	7399635.91	5000927.81
65	7408422.37	4994701.30	323	7402755.26	4994296.15	581	7399627.56	5000924.88
66	7408419.06	4994704.52	324	7402675.98	4994327.97	582	7399616.30	5000954.06
67	7408403.69	4994721.59	325	7402609.76	4994351.68	583	7399607.76	5000973.95
68	7408386.28	4994741.10	326	7402586.34	4994358.97	584	7399602.88	5000984.37
69	7408382.99	4994744.78	327	7402570.39	4994365.58	585	7399611.38	5000987.83
70	7408362.91	4994766.33	328	7402556.99	4994375.69	586	7399593.31	5001032.30
71	7408341.68	4994789.07	329	7402523.50	4994407.99	587	7399580.27	5001062.90
72	7408325.51	4994805.93	330	7402499.90	4994431.58	588	7399560.77	5001098.91
73	7408315.41	4994816.69	331	7402487.31	4994443.49	589	7399546.75	5001121.74
74	7408311.47	4994820.81	332	7402472.82	4994451.91	590	7399523.68	5001153.00
75	7408295.94	4994836.84	333	7402465.19	4994454.50	591	7399508.25	5001175.38
76	7408293.55	4994839.35	334	7402458.21	4994455.92	592	7399497.88	5001191.69
77	7408297.22	4994842.84	335	7402363.34	4994466.86	593	7399490.00	5001209.88
78	7408291.08	4994849.31	336	7402321.17	4994471.54	594	7399486.69	5001220.43
79	7408287.70	4994852.87	337	7402291.79	4994474.73	595	7399478.21	5001264.66
80	7408279.55	4994861.68	338	7402262.32	4994477.25	596	7399475.69	5001276.23
81	7408275.57	4994865.84	339	7402243.88	4994479.78	597	7399463.37	5001273.17
82	7408267.63	4994873.94	340	7402226.42	4994486.43	598	7399453.08	5001309.43
83	7408260.56	4994881.01	341	7402217.88	4994491.75	599	7399441.08	5001323.89
84	7408256.51	4994885.34	342	7402209.66	4994498.53	600	7399419.11	5001351.09
85	7408250.98	4994890.90	343	7402197.64	4994512.11	601	7399391.81	5001385.09
86	7408248.70	4994893.20	344	7402187.96	4994528.12	602	7399374.03	5001406.00

Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X
87	7408233.25	4994908.50	345	7402184.17	4994536.89	603	7399355.91	5001429.35
88	7408227.25	4994914.55	346	7402180.96	4994547.30	604	7399341.39	5001448.44
89	7408222.22	4994920.81	347	7402174.49	4994573.18	605	7399330.55	5001468.00
90	7408215.57	4994931.85	348	7402165.90	4994601.55	606	7399313.41	5001498.51
91	7408210.92	4994941.84	349	7402148.00	4994647.03	607	7399305.21	5001518.63
92	7408206.15	4994954.34	350	7402112.46	4994725.70	608	7399304.63	5001524.77
93	7408195.77	4994985.74	351	7402103.76	4994746.07	609	7399304.68	5001530.90
94	7408190.67	4994997.96	352	7402097.03	4994767.70	610	7399305.31	5001533.56
95	7408184.72	4995007.28	353	7402074.31	4994852.69	611	7399307.50	5001538.59
96	7408172.03	4995023.24	354	7402063.08	4994894.78	612	7399310.57	5001543.14
97	7408158.83	4995040.22	355	7402030.16	4995019.96	613	7399319.18	5001550.35
98	7408150.25	4995054.15	356	7401973.97	4995238.51	614	7399330.45	5001554.77
99	7408141.26	4995072.57	357	7401963.62	4995280.18	615	7399348.70	5001560.10
100	7408134.63	4995087.98	358	7401953.85	4995322.51	616	7399369.20	5001565.73
101	7408129.64	4995103.08	359	7401944.24	4995368.22	617	7399381.49	5001570.85
102	7408098.62	4995096.83	360	7401927.46	4995451.49	618	7399391.71	5001579.38
103	7408024.77	4995175.59	361	7401916.70	4995505.32	619	7399399.23	5001592.70
104	7407967.75	4995247.40	362	7401910.97	4995530.18	620	7399403.18	5001607.48
105	7407952.17	4995260.87	363	7401907.07	4995546.71	621	7399404.85	5001621.36
106	7407935.82	4995273.25	364	7401879.81	4995632.94	622	7399405.77	5001629.67
107	7407920.34	4995282.17	365	7401840.15	4995759.76	623	7399407.34	5001657.94
108	7407903.86	4995289.10	366	7401803.62	4995881.69	624	7399389.54	5001675.49
109	7407869.23	4995297.11	367	7401775.73	4995968.30	625	7399368.74	5001659.81
110	7407851.99	4995298.77	368	7401760.55	4996016.04	626	7399349.38	5001649.76
111	7407795.71	4995298.93	369	7401747.99	4996060.35	627	7399333.91	5001643.44
112	7407774.77	4995293.38	370	7401741.80	4996088.31	628	7399313.87	5001637.21
113	7407732.80	4995231.12	371	7401736.65	4996111.58	629	7399289.48	5001631.01
114	7407703.87	4995216.77	372	7401743.03	4996112.86	630	7399263.84	5001623.09
115	7407676.15	4995232.25	373	7401738.41	4996142.99	631	7399242.70	5001615.62
116	7407665.32	4995244.71	374	7401736.69	4996170.17	632	7399223.88	5001599.31
117	7407658.12	4995257.49	375	7401734.29	4996236.24	633	7399212.83	5001587.99
118	7407638.33	4995295.37	376	7401732.25	4996268.76	634	7399202.13	5001572.10
119	7407622.02	4995326.26	377	7401729.44	4996295.34	635	7399191.18	5001550.35
120	7407607.93	4995351.45	378	7401724.92	4996325.52	636	7399187.32	5001532.84
121	7407590.67	4995378.12	379	7401715.59	4996383.15	637	7399187.40	5001506.37
122	7407572.03	4995404.96	380	7401707.43	4996436.92	638	7399189.26	5001454.96
123	7407548.59	4995437.94	381	7401689.68	4996544.89	639	7399187.29	5001436.88
124	7407535.43	4995455.10	382	7401677.58	4996616.65	640	7399180.23	5001420.11
125	7407523.06	4995469.91	383	7401677.24	4996626.89	641	7399172.74	5001410.63
126	7407504.65	4995484.57	384	7401674.29	4996640.33	642	7399162.70	5001403.90
127	7407488.04	4995492.09	385	7401669.81	4996701.30	643	7399151.18	5001399.39
128	7407469.47	4995495.45	386	7401669.77	4996709.00	644	7399153.30	5001393.39
129	7407384.82	4995496.22	387	7401667.24	4996741.84	645	7399131.83	5001387.02
130	7407340.65	4995496.66	388	7401665.75	4996765.80	646	7399117.43	5001381.44
131	7407315.14	4995497.79	389	7401659.99	4996821.64	647	7399104.30	5001373.29
132	7407243.88	4995505.80	390	7401648.92	4996842.35	648	7399092.77	5001361.84
133	7407156.94	4995515.75	391	7401642.80	4996854.68	649	7399083.72	5001348.34
134	7407139.59	4995517.22	392	7401637.29	4996867.92	650	7397513.34	4999768.15
135	7407140.68	4995530.12	393	7401633.77	4996877.00	651	7399070.80	5001322.85
136	7407133.09	4995530.63	394	7401631.83	4996886.55	652	7399057.58	5001296.65
137	7407111.47	4995531.01	395	7401625.89	4996919.40	653	7399050.36	5001279.23
138	7407060.71	4995530.55	396	7401620.85	4996932.93	654	7399048.13	5001263.34
139	7407009.00	4995528.30	397	7401614.71	4996945.37	655	7399048.74	5001247.30
140	7406917.63	4995524.74	398	7401591.60	4996989.68	656	7399054.18	5001216.91
141	7406825.99	4995520.41	399	7401582.48	4997009.65	657	7399060.97	5001188.22
142	7406759.61	4995517.82	400	7401564.79	4997049.52	658	7399064.91	5001169.17
143	7406735.05	4995517.07	401	7401554.26	4997071.11	659	7399068.34	5001146.41
144	7406673.27	4995514.57	402	7401542.82	4997090.03	660	7399070.36	5001123.67
145	7406581.50	4995511.59	403	7401528.49	4997107.48	661	7399069.86	5001107.78
146	7406491.79	4995507.75	404	7401524.61	4997111.73	662	7399068.86	5001092.49
147	7406475.20	4995508.09	405	7401515.74	4997118.11	663	7399062.35	5001060.58
148	7406457.84	4995510.57	406	7401510.04	4997121.15	664	7399056.35	5001041.61
149	7406443.74	4995513.24	407	7401501.16	4997123.63	665	7399049.62	5001027.10
150	7406429.63	4995519.14	408	7401493.85	4997124.51	666	7399040.21	5001010.03
151	7406417.09	4995527.35	409	7401486.81	4997124.03	667	7399025.78	5000989.59
152	7406405.63	4995538.40	410	7401478.61	4997121.76	668	7399003.01	5000965.96
153	7406395.48	4995551.65	411	7401470.13	4997117.04	669	7398988.14	5000953.19
154	7406386.01	4995570.50	412	7401463.48	4997110.82	670	7398964.24	5000934.37
155	7406310.95	4995792.65	413	7401458.07	4997102.36	671	7398925.98	5000911.08
156	7406279.11	4995889.70	414	7401449.97	4997079.42	672	7398913.66	5000905.82
157	7406256.64	4995949.05	415	7401446.52	4997051.92	673	7398875.76	5000881.41
158	7406236.81	4995939.68	416	7401442.60	4997050.59	674	7398826.78	5000849.34
159	7406171.35	4995896.76	417	7401432.95	4997034.56	675	7398823.87	5000843.86
160	7406162.06	4995898.80	418	7401417.55	4997003.21	676	7398791.95	5000823.20
161	7406135.43	4995801.71	419	7401413.74	4996997.78	677	7398757.43	5000794.08

Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X
162	7406122.68	4995784.72	420	7401407.11	4996992.76	678	7398739.05	5000776.67
163	7406006.94	4995778.02	421	7401386.34	4996984.05	679	7398730.46	5000771.02
164	7406002.98	4995778.83	422	7401379.94	4996983.34	680	7398720.45	5000758.64
165	7405997.48	4995778.59	423	7401373.82	4996986.77	681	7398705.51	5000738.51
166	7405991.62	4995776.96	424	7401339.67	4997053.84	682	7398692.17	5000719.94
167	7405979.64	4995779.82	425	7401321.70	4997095.24	683	7398674.46	5000695.73
168	7405979.64	4995783.55	426	7401285.93	4997168.27	684	7398662.59	5000680.06
169	7405818.16	4995789.41	427	7401280.82	4997181.24	685	7398655.00	5000686.29
170	7405746.11	4995794.70	428	7401274.88	4997190.35	686	7398643.97	5000682.05
171	7405725.62	4995794.45	429	7401251.04	4997216.26	687	7398623.12	5000659.17
172	7405664.65	4995789.32	430	7401241.28	4997231.17	688	7398555.14	5000607.13
173	7405621.23	4995784.01	431	7401240.35	4997237.18	689	7398545.13	5000594.72
174	7405609.57	4995777.98	432	7401240.76	4997243.80	690	7398523.39	5000587.31
175	7405600.75	4995766.31	433	7401238.13	4997253.50	691	7398499.65	5000584.85
176	7405596.33	4995757.88	434	7401228.84	4997268.49	692	7398469.72	5000588.37
177	7405584.13	4995754.64	435	7401221.70	4997284.45	693	7398461.90	5000589.23
178	7405528.11	4995801.86	436	7401210.69	4997303.25	694	7398448.80	5000589.23
179	7405440.61	4995821.81	437	7401200.91	4997315.86	695	7398442.20	5000588.49
180	7405356.92	4995850.58	438	7401183.55	4997328.70	696	7398428.24	5000585.25
181	7405339.46	4995850.99	439	7401174.69	4997322.80	697	7398408.65	5000573.43
182	7405316.35	4995845.10	440	7401170.88	4997329.14	698	7398390.32	5000559.57
183	7405298.33	4995833.33	441	7401158.69	4997342.84	699	7398366.57	5000524.84
184	7405262.38	4995820.48	442	7401148.31	4997356.90	700	7398361.56	5000507.65
185	7405151.40	4995785.47	443	7401139.50	4997372.04	701	7398349.12	5000446.39
186	7405028.57	4995760.49	444	7401135.05	4997393.22	702	7398343.53	5000426.62
187	7404989.11	4995761.60	445	7401121.13	4997430.45	703	7398335.79	5000411.39
188	7404968.98	4995764.16	446	7401102.57	4997458.10	704	7398330.44	5000403.05
189	7404896.20	4995785.73	447	7401088.95	4997476.30	705	7398323.98	5000396.65
190	7404859.82	4995794.95	448	7401072.88	4997492.71	706	7398314.06	5000390.38
191	7404793.05	4995797.03	449	7401059.03	4997509.17	707	7398294.22	5000385.44
192	7404775.90	4995802.02	450	7401050.12	4997527.27	708	7398274.58	5000388.48
193	7404731.24	4995822.81	451	7401039.82	4997552.85	709	7398256.34	5000392.47
194	7404718.73	4995823.36	452	7401029.40	4997573.10	710	7398226.57	5000397.15
195	7404681.36	4995818.55	453	7401010.56	4997605.98	711	7398208.46	5000394.13
196	7404616.41	4995795.74	454	7400996.43	4997630.69	712	7398195.62	5000389.14
197	7404577.74	4995785.73	455	7400985.04	4997651.27	713	7398184.88	5000382.48
198	7404558.95	4995788.61	456	7400966.62	4997690.11	714	7398167.70	5000366.80
199	7404537.62	4995796.43	457	7400942.90	4997737.55	715	7398147.22	5000344.46
200	7404533.96	4995790.46	458	7400933.84	4997755.39	716	7398132.97	5000327.38
201	7404471.60	4995795.13	459	7400905.08	4997817.31	717	7398102.72	5000291.11
202	7404438.90	4995800.81	460	7400898.14	4997833.76	718	7398079.54	5000261.93
203	7404406.27	4995808.49	461	7400884.65	4997877.31	719	7398053.23	5000221.06
204	7404094.58	4995822.75	462	7400872.64	4997905.40	720	7398047.70	5000210.41
205	7403998.19	4995830.14	463	7400866.27	4997918.22	721	7398057.62	5000205.18
206	7403887.04	4995835.34	464	7400851.60	4997941.49	722	7398048.07	5000179.84
207	7403873.55	4995835.73	465	7400840.78	4997956.43	723	7398045.77	5000155.52
208	7403858.79	4995832.81	466	7400816.25	4997985.86	724	7398047.38	5000084.92
209	7403851.87	4995839.37	467	7400796.82	4998014.08	725	7398045.61	5000057.66
210	7403771.75	4995799.81	468	7400781.94	4998040.08	726	7398032.92	5000009.54
211	7403769.57	4995788.45	469	7400758.86	4998083.79	727	7398021.92	4999985.42
212	7403732.77	4995768.67	470	7400742.32	4998120.97	728	7397992.41	4999969.31
213	7403734.74	4995756.65	471	7400717.71	4998124.63	729	7397968.30	4999968.30
214	7403734.76	4995733.52	472	7400712.53	4998150.93	730	7397929.93	4999977.11
215	7403731.63	4995710.49	473	7400710.03	4998162.41	731	7397897.60	4999974.82
216	7403723.47	4995673.59	474	7400699.40	4998198.44	732	7397891.03	4999971.34
217	7403693.98	4995398.23	475	7400685.68	4998235.63	733	7397883.98	4999983.08
218	7403680.51	4995334.73	476	7400675.57	4998260.80	734	7397878.64	4999980.26
219	7403680.47	4995303.05	477	7400669.33	4998270.26	735	7397862.47	4999966.19
220	7403686.78	4995249.05	478	7400654.83	4998287.95	736	7397831.67	4999929.30
221	7403675.43	4995163.31	479	7400643.06	4998299.81	737	7397784.71	4999885.54
222	7403669.92	4995148.09	480	7400636.13	4998304.67	738	7397762.30	4999866.65
223	7403665.60	4995115.80	481	7400622.81	4998310.94	739	7397728.92	4999840.21
224	7403652.51	4995035.32	482	7400602.10	4998324.31	740	7397703.28	4999817.94
225	7403645.12	4994993.47	483	7400567.90	4998346.10	741	7397681.78	4999801.21
226	7403637.50	4994952.72	484	7400541.36	4998366.05	742	7397661.45	4999786.51
227	7403611.10	4994809.54	485	7400523.91	4998381.83	743	7397639.55	4999774.29
228	7403604.30	4994716.44	486	7400495.27	4998412.58	744	7397628.82	4999769.61
229	7403597.86	4994587.77	487	7400430.00	4998484.99	745	7397590.67	4999767.22
230	7403589.35	4994530.75	488	7400394.78	4998524.17	746	7397576.96	4999763.45
231	7403582.60	4994492.36	489	7400344.26	4998581.21	747	7397553.52	4999759.86
232	7403573.92	4994454.49	490	7400321.17	4998606.41	748	7397527.37	4999767.51
233	7403565.19	4994409.73	491	7400309.64	4998621.34	749	7397486.78	4999768.76
234	7403539.71	4994289.54	492	7400297.90	4998639.35	750	7397468.33	4999776.45
235	7403522.90	4994289.99	493	7400288.10	4998658.49	751	7397451.56	4999787.29
236	7403502.76	4994351.57	494	7400281.00	4998676.61	752	7397438.85	4999797.56

Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X
237	7403488.31	4994392.19	495	7400274.91	4998695.09	753	7397417.26	4999817.38
238	7403467.13	4994447.46	496	7400271.98	4998706.58	754	7397398.22	4999837.53
239	7403458.50	4994476.26	497	7400269.47	4998718.69	755	7397384.40	4999853.69
240	7403451.44	4994502.35	498	7400266.26	4998742.07	756	7397354.25	4999891.01
241	7403447.06	4994525.13	499	7400263.40	4998777.73	757	7397339.00	4999907.69
242	7403444.22	4994547.55	500	7400259.94	4998822.61	758	7397321.72	4999924.52
243	7403435.12	4994617.13	501	7400260.78	4998869.21	759	7397302.94	4999935.67
244	7403433.45	4994636.06	502	7400262.77	4998896.99	760	7397275.62	4999943.72
245	7403432.48	4994651.50	503	7400268.78	4998946.46	761	7397222.45	4999944.66
246	7403432.23	4994715.54	504	7400266.31	4998986.31	762	7397221.86	4999937.23
247	7403386.49	4994806.48	505	7400260.21	4999016.28	763	7397130.56	4999944.57
248	7403364.74	4994846.81	506	7400247.92	4999061.92	764	7397085.94	4999947.54
249	7403336.50	4994902.54	507	7400239.97	4999088.29	765	7397045.24	4999947.67
250	7403313.54	4994942.69	508	7400233.55	4999107.14	766	7397013.54	4999945.45
251	7403299.30	4994958.62	509	7400223.18	4999126.61	767	7396992.73	4999942.82
252	7403283.70	4994971.08	510	7400208.81	4999146.56	768	7396878.94	4999923.43
253	7403269.68	4994976.35	511	7400200.06	4999155.71	769	7396872.74	4999922.85
254	7403263.28	4994978.81	512	7400178.44	4999175.22	770	7396873.04	4999918.15
255	7403241.26	4994985.24	513	7400151.01	4999200.35	771	7406148.33	4995836.28
256	7403106.37	4995021.02	514	7400139.92	4999189.66	772	7408988.25	4993999.37
257	7403097.68	4995026.79	515	7400120.02	4999211.02			
258	7403090.07	4995035.81	516	7400105.40	4999233.22			

1.2. ТЕХНИЧКО РЕШЕЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА

Гасовод Ривица-„Летенка" укупне дужине сса 24 km, представља део дистрибутивне гасоводне мреже од челичних цеви МОР 16 bar у општини Ириг-западни део. Капацитет целокупног дистрибутивног гасовода од челичних цеви МОР 16 bar на месту прикључења (пре МРС „Ривица") је Q=4.660 Sm^3/h. Гасовод на месту прикључења се предвиђа од челичних цеви пречника DN150 (168,3 mm).

Табела 7. Деонице дистрибутивне гасоводне мреже од челичних цеви МОР 16 bar-са пречницима, дужинама и протоцима

Деоница гасовода	Пречник гасовода D (mm)	Капацитет гасовода Qv (m^3/h)	Дужина гасовода L сса (m)
МС „Ривица"-одвајање за Врдник	168.30	4660.00	4020.00
одвајање за Врдник-одвајање за МРС „Јазак"	88.90	1060.00	4840.00
одвајање за МРС „Јазак"	76.10	550.00	930.00
одвајање за МРС „Јазак"-одвајање за МРС „Мала	76.10	210.00	3710.00
одвајање за МРС „Мала Ремета"-МРС „Летенка"	76.10	150.00	10650.0 0

Номинални притисак у гасоводу је 16 bar, а радни притисак је 10 bar на месту изласка из ГМРС „Путинци", што према прорачуну даје радни притисак на месту прикључења од 7 bar. Опрема на гасоводу је класе class 150.

Гасовод се по правилу поставља подземно тако да, у зависности од инжењерских карактеристика терена, горња ивица цеви буде на дубини од мин 0,8-1 m od нивелете терена. Веће дубине укопавања цевовода спроводе се код укрштања са другим инфраструктурним објектима и инсталацијама, као и у склопу обезбеђења мера додатне заштите непосредног окружења. Укрштање са саобраћајницама и пругама предвиђено је постављањем радне цеви у заштитним цевима које се испод саобраћајнице или пруге поставља подбушивањем. На уласку и изласку из сваког насеља предвиђају се секцијске славине.

Ширина радног појаса за изградњу гасовода је 3+3 m осим на местима већих укрштања. Мерна станица (МС) „Ривица" је капацитета Q= 4660 Sm^3/h. На МС се мере преузете количине гаса без регулације притиска. Улазни притисак у МС је 7 bar. Предвиђене су две мерне линије, за велику и малу потрошњу (која износи 20% од велике).
Линија за велику потрошњу је опремљена турбинским мерачем протока гаса и коректором, а линија за малу потрошњу са мерачем протока гаса са ротационим клиповима и коректором. Око мерних линија предвиђен је обилазни вод.

Мерно регулациона станица (МРС) „Јазак" је капацитета Q= 550 Sm^3/h. МРС се предвиђа као двостепена у делу регулације, са регулацијом улазног притиска са 4,6 bar на излазни притисак из станице од 2 bar. Мерна линија се налази испред редукције притиска и опремљена је мерачем протока гаса са ротационим клиповима и коректором. Око мерне линије предвиђен је обилазни вод.

Мерно регулациона станица (МРС) „Мала Ремета" је капацитета Q= 60 Sm^3/h. МРС се предвиђа као двостепена у делу регулације, са регулацијом улазног притиска са 5 bar на излазни притисак из станице од 2 bar. Мерна линија се налази након редукције притиска и опремљена је мерачем протока гаса са ротационим клиповима и коректором. Око мерне линије предвиђен је обилазни вод.

Мерно регулациона станица (МРС) „Летенка" је капацитета Q= 150 Sm^3/h. МРС се предвиђа као једностепена у делу регулације, са регулацијом улазног притиска са 4 bar на излазни притисак из станице од 2 bar. Мерна линије се налази након редукције притиска и опремљена је мерачем протока гаса са ротационим клиповима. Око мерне линије предвиђен је обилазни вод.

МРС се смештају у затворене објекте-лимене кућице које их штите од атмосферских утицаја. Сви објекти су лоцирани на удаљеностима од суседних објеката које предвиђају прописи и ограђени су. Испред и иза МРС предвиђају се улазна и излазна противпожарна славина. Гас на изласку из сваке МРС је одорисан. Предвиђа се диелектрично раздвајање сваке МРС од гасовода преко изолационих комада.

За ове објекте није потребно предвидети прикључак на ниско напонску електричну мрежу, осим за МС „Ривица".

Поред тога, предвидети и оптички кабл који се поставља паралелно са дистрибутивним гасоводом.

Систем катодне заштите челичног гасовода врши функцију регулисања и контроле параметара катодне заштите и обезбеђења заштите током целог пројектованог периода експлоатације. Предвиђена је и локација за анодно лежиште код МС „Ривица", на растојању од 100 m од било ког челичног цевовода. Дуж цевовода гасовода биће постављени контролно-мерни изводи.

Пратећа инфраструктура гасовода обухвата приступне путеве или прикључке на постојеће путеве до мерно регулационих станица.

2. УТИЦАЈ НА ПРИРОДУ, ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

2.1. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

Пољопривредно земљиште

На основу Закона о пољопривредном земљишту, пољопривредно земљиште је добро од општег интереса за Републику Србију, које се користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним законом.
Пољопривредно земљиште јесте земљиште које се користи за пољопривредну производњу и земљиште које се може привести намени за пољопривредну производњу. Обрадиво пољопривредно земљиште су њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде.
Необрадиво пољопривредно земљиште представљају пашњаци, рибњаци, трстици и мочваре.

Гасовод у одређеном делу прелази преко пољопривредног земљишта, како обрадивог, тако и необрадивог.

Очекивани утицаји на пољопривредно земљиште односе се на трајну промену намене земљишта на локацијама предвиђеним за изградњу надземних објеката у функцији гасовода, при чему долази до промене из пољопривредног у грађевинско земљиште.

Приликом ископавања земљишта, постављања цевовода система транспортног гасовода и затрпавања рова доћи ће до нарушавања структуре земљишта на месту постављања гасовода. Приликом затрпавања рова требало би водити рачуна о враћању земљишних слојева, при чему хумусни слој мора бити на површини. На тај начин ће се очувати морфологија терена и рекултивисати земљиште.

Након завршетка радова на постављању цевовода извршити рекултивацију земљишта у циљу максималног очувања физичких особина, механичког састава, хумусног слоја, хемијских својстава, водопропустљивости земљишта и др, како би се обезбедило коришћења земљишта на уобичајен начин. Рекултивација се односи на успостављање пређашње продуктивности пољопривредног земљишта, применом мера и активности за поновно формирање земљишног слоја и успостављање биљних заједница. По завршетку радова земљиште на траси гасовода се рекултивише враћањем првог плодоносног слоја земљишта - хумуса, који се претходно уклања и привремено депонује до завршетка радова изградње гасовода.

Ширина радног појаса на обрадивом пољопривредном земљишту је 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода) осим на местима већих укрштања. У оквиру заштитног појаса 6 m (по 3 m од осе гасовода мерено са обе стране осе цевовода), није дозвољена садња биљака чији корен достиже дубину већу од 1 m или вршење пољопривредних радова (орање, подривање) на дубину већу од 0,5 m.

Изван заштитног појаса, дозвољени су сви облици пољопривредних делатности примерени овом подручју, усклађени са мерама заштите прописаним законом и у складу са планским решењима.

Шуме и шумско земљиште

Шумско земљиште у складу са Законом о шумама је земљиште на коме се гаји шума, земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште на коме се налазе објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума и које не може да се користи у друге сврхе, осим у случајевима и под условима које прописује Закон о шумама.

На основу Закона о шумама, шумама и шумским земљиштем се газдује планским документима за газдовање шумама (план развоја шумске области, основе и програми за газдовање шумама), које израђују корисници шума и шумског земљишта. Шумама и шумским земљиштем у оквиру граница Националног парка се газдује у складу са мерама заштите у односу на дефинисане режиме према Закону о националним парковима („Службени гласник РС", број 84/15).

Траса дистрибутивног гасовода својим већим делом пролази кроз простор Националног парка уз трасе јавних и атарских путева.

Воде и водно земљиште

Водно земљиште је заштићена и резервисана зона уз све водотоке. Водно земљиште дуж водотокова захвата површину коју обухвата корито потока, увећану за појасеве дуж обе обале ширине по 5 m (10 m у ванграђевинском реону), зависно од положаја објеката и заштитних система.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:
1) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода,
2) одржавање корита водотока и водних објеката,
3) спровођење мера заштите вода,
4) спровођење заштите од штетног дејства вода,
5) остале намене, утврђене Законом о водама,
6) пољопривредну производњу, плантажне засаде (шуме, воћњаци, виногради).

Коридор гасовода прелази изван зоне високих подземних вода. Због плитког копања рова за постављање гасоводних цеви, обим и карактеристике грађевинских радова на изградњи гасовода немају негативних утицаја на квалитет и режим подземних вода. Коридор гасовода је изван уже зоне санитарне заштите водоизворишта.

Заштита вода подразумева скуп мера и активности којима се квалитет површинских и подземних вода штити и унапређује, укључујући и од утицаја прекограничног загађења, ради:
1) очувања живота и здравља људи,
2) смањења загађења и спречавања даљег погоршања стања вода,
3) обезбеђења нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене,
4) заштите водних и приобалних екосистема и постизања стандарда квалитета животне средине у складу са прописом којим се уређује заштита животне средине и циљеви животне средине.

Принципи уређења водног земљишта дефинишу се према намени површина у појединим зонама и прибављеним водним условима.

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:
- водни објекти,
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урбанистичким планом,
- објекти за спорт, рекреацију и туризам.

2.2. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ

Заштићена природна добра

На подручју Националног парка, као и на стаништима строго заштићених врста IRI03b и IRI15c, прописују се следеће мере:
1. Ради заштите строго заштићене врсте, текунице Spermophillus citellus, на локалитету „Јазачки пашњаци" не изводити радове у периоду од 15. марта до 1. октобра;
2. Забрањена је трајна промена морфологије терена, отварање позајмишта, као и депоновање отпадног материјала и земље, као и формирање градилишта, одлагалишта, окретница и сл;

3. Планиране активности на изградњи трасе гасовода обављати тако да се механизација за постављање инфраструктуре креће само једном страном пројектоване трасе гасовода, у конкретним случајевима са супротне стране од локалности значајног станишта;
4. Затрпавање ископа обавити у што краћем временском року, највише три недеље у вегетационом периоду (март-октобар) и пет недеља ван вегетационог периода;
5. Приликом ископа, на местима где ће се полагати инфраструктура гасовода, обавезно издвојити хумус и исти користити за санацију терена након завршетка радова;
6. Преко ископа на траси, најмање на сваких 500 m поставити привремени прелаз за животиње чија ширина није мања од 3 m. Привремени прелаз за животиње направити од дрвених дасака и прекрити слојем земље;
7. Остатак материјала након радова обавезно уклонити са станишта. Забрањено је било какав материјал депоновати или привремено одлагати;
8. У случају изливања опасних материја (гориво, машинска и друга уља), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;
9. У случају изливања загађујућих материја на асфалтну површину, исте покупити песком који се мора одложити на за ту сврху предвиђеној депонији;
10. О почетку радова обавестити управљача заштићеног подручја, ЈП „Национални парк Фрушка гора", а радове на спровођењу активности изводити у сарадњи и уз надгледање службе стручног надзора Националног парка;
11. У случају потребе уклањања стабала или делова стабала (суве гране које наткриљују трасу и друго), у сарадњи са управљачем, обавезно обезбедити дознаку стабала;
12. Извођач радова је обавезан да уколико у току радова пронађе геолошка или палеонтолошка документа која би могла представљати заштићену природну вредност, иста пријави министарству надлежном за послове заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе.

Законом о националним парковима, као и пратећим актима, прописане су мере заштите
које важе у Националном парку.

2.3. НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА

У обухвату Просторног плана су евидентирана непокретна културна добра. (погледати
графички приказ „Посебна намена простора" - референтна карта број 2).

Мере техничке заштите:
- Дозвољава се изградња на подручју обухваћеним Просторним планом уз обавезно поштовање утврђених услова и мера заштите;
- Налаже се обављање обавезног детаљног рекогносцирања трасе за потребе утврђивања обима археолошких истраживања;
- Налаже се сталан археолошки надзор на целој траси инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка";
- Налажу се заштитна археолошка истраживања са претходном подповршинском проспекцијом терена на локалитету „Церје" на катастарским парцелама 1098/4, 1098/6, 1098/7, 1098/8 и 1098/9 КО Јазак;
- Налажу се заштитна археолошка истраживања са претходном подповршинском проспекцијом терена на локалитету „Карличине" на катастарским парцелама 1098/2, 1098/6, 3750 и 1099 КО Јазак;
- Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке налазе извођач је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и о томе обавести Завод за заштиту споменика културе у Сремској Митровици, као и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен, а све у складу са чланом 109. Став 1. Закона о културним добрима;
- Уколико се приликом извођења земљаних радова наиђе на архитектонске остатке, извођење радова мора се наставити ручно;
- Инвеститор је у обавези да обустави радове уколико наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, ради истраживања локације;
- Инвеститор је дужан да обзбеди средства за праћење, истраживање, заштиту и чување пронађених остатака који уживају претходну заштиту;
- Забрањено је уклањање и дислокација непокретних културних добара и добара под претходном заштитом;
- Није дозвољено изводити земљане радове који могу угрозити статичку стабилност објекта у статусу

непокретног културног добра или добра под претходном заштитом;
- Радове који се изводе у близини наведених објеката у статусу непокретног културног добра или добра под претходном заштитом, а који могу угрозити стабилност предметних добара, изводити употребом ручних алата;
- Забрањује се складиштење отпадних и штетних материја у непосредној близини непокретних културних добара и добара под претходном заштитом;
- Трасу дистрибутивног гасовода са радним појасом, експлоатационим појасом, заштитним појасом и заштитном зоном, у зони Манастира Мала Ремета, лоцирати дуж катастарске парцеле број 1256 КО Мала Ремета (парцела некатегорисаног пута), односно не дозвољава се постављање трасе гасовода са горе наведеним зонама на парцеле 119, 120, 121 и 123 КО Мала Ремета;
- Преко парцеле 117 КО Мала Ремета на којој се налази добро под претходном заштитом Спомен-обележје палим борцима и жртвама фашистичког терора и преко парцела 727/1 и 727/3 КО Шуљам уз Партизански пут на којима се налази споменик културе „Лепињицин гроб" није дозвољено постављање трасе дистрибутивног гасовода са радним појасом и пратећим инфраструктурним објектима нпр. мерно регулационе станице и сл.;
- За добро „Максин гроб" (кат.парцела 727/4 КО Шуљам), гасовод и њему припадајући помоћни објекти не смеју да се налазе у непосредној близини добра коју чини појас од 20 m на сваку страну од самог добра под заштитом;
- За добро „Јабука" уз Партизански пут, неопходно је да гасовод иде са друге стране постојећег пута;
- Обавезно прибављање посебних услова заштите за израду пројектне документације за постављање индивидуалних прикључака на објекте у статусу непокретног културног добра или добра под претходном заштитом;
- Није дозвољено постављање индивидуалног прикључка на објекат СПЦ Покрова Пресвете Богородице манастира Мала Ремета на парцели 121 КО Мала Ремета;
- За објекат старог конака на парцели 119 КО Мала Ремета дозвољено је постављање индивидуалних прикључака искључиво са јужне и западне старне;
- За објекте на којима се налазе спомен плоче у статусу добра под претходном заштитом и то: Зграда Основне школе улица Пинкијева бр. 23, Мала Ремета на парцели 200 КО Мала Ремета и Зграда Месне канцеларије у Ривици на адреси Маршала Тита бр. 29, није дозвољено постављање индивидуалних прикључака на фасаду на којој се наведено добро налази.

2.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Процена утицаја на животну средину посебно је обрађена у оквиру Извештаја о стратешкој процени који је израђен за Просторни план, конципиран у односу на специфичност планског документа. Обзиром на то да Просторни план представља плански основ за даљи развој инфраструктурног односно енергетског система планског подручја, процена утицаја на животну средину се односи на утицаје које ће систем за дистрибуцију природног гаса до потрошача имати на окружење у фази изградње и фази експлоатације.

Изградња гасовода носи одређени степен ризика од негативних утицаја на животну средину, највише у фази изградње гасовода са пратећим објектима, за које се очекује да ће бити локалног и привременог карактера. У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, није очекивано да ће доћи до деградације животне средине односно да ће евентуални негативни утицаји бити у прихватљивом обиму.
До локалног и привременог загађења ваздуха може доћи приликом извођења грађевинских радова због појаве прашине и емисије издувних гасова услед рада грађевинске и транспортне механизације, заваривачких радова, рада дизел агрегата, пресипања туцаника и шљунка и сл. У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, се не очекује негативан утицај на квалитет ваздуха.

Гасовод не сме пропуштати гас и мора бити довољно чврст да безбедно издржи дејство свих сила којима ће према очекивањима бити изложен током изградње, испитивања и коришћења.

Најзначајнији негативни ефекти на екосистем испољавају се у фази припреме терена за градњу и током изградње. До локалног и привременог загађења ваздуха, воде и земљишта долази приликом извођења грађевинских радова, у највећој мери због манипулације грађевинске и транспортне механизације и извођења грађевинских радова, што ће привремено утицати, за време трајања радова, на целокупан екосистем непосредне околине подручја у коме се радови изводе.

У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, не очекује се негативан утицај на квалитет природних ресурса изузев на локацијама надземних објеката у функцији гасовода, у смислу трајне узурпације земљишта, које је овим Просторним планом утврђено као грађевинско земљиште и за које су дефинисана правила уређења и грађења.

Редовна експлоатација гаса неће утицати на постојећи квалитет земљишта кроз које пролази.

Грађевински и други отпад настајаће у фази припреме терена за градњу и током изградње, који се мора одлагати на за то предвиђене локације. Приликом експлоатације самог гасовода не настаје отпад, осим током периодичног чишћења унутрашњости гасовода, који се обавља једном годишње и овај отпад је обавезно елиминисати под контролисаним условима.

У периоду изградње гасовода, бука и вибрације ће се јавити дуж коридора, услед рада механизације која се користи за извођење земљаних и других грађевинских радова. Активности које бука прати су: рашчишћавање терена, ископ ровова, повезивање цеви и заваривање, полагање цеви и затрпавање ровова. Бука може негативно утицати на фауну, посебно птице, на локалном подручју дуж коридора гасовода. Међутим, по завршетку изградње и формирања вегетације, очекује се да ће се животни услови фауне повратити.

Обзиром да природни гас није токсичан, у редовном режиму рада и неопходним поштовањем технолошких процедура неће се јавити негативни утицаји на здравље и безбедност људи.

У случају акцидентних ситуација (експлозије и пожари) угрожени су људи који се нађу у зони утицаја ширине око 100 m. Друга врста утицаја се односи на настанак гасова који се јављају потпуним или непотпуним сагоревањем природног гаса (угљен- диоксид (CO_2) и угљен-моноксид (CO)).

Након изградње гасовода обавезна је рекултивација земљишта, у складу са наменом простора.

Објекат гасовода за дистрибуцију гаса карактерише низак ризик од загађења у периоду експлоатације, а висок у условима хаварија (акцидентних ситуација). При раду са гасовима треба бити обазрив, јер се манипулација са природним гасом убраја у делатности са повећаном опасности, имајући у виду његове хемијске и физичке особине, као што су запаљивост и експлозивност.
Утицаји гасовода у погледу емисије загађујућих материја или буке немају прекограничне утицаје.

Мере заштите ваздуха

Током изградње гасовода и објеката у његовој функцији потенцијални извор загађења представљају мотори са унутрашњим сагоревањем, који покрећу сву грађевинску механизацију. Обзиром на то да су ови утицаји локалног и временски ограниченог обима (током трајања радова на простору где се изводе радови), није потребно спроводити посебне просторно планске мере заштите животне средине, осим у случају да надлежне институције наложе другачије.

Током експлоатације гасовода потребно је спроводити следеће мере:
- Обавезно је спроводити превентивне мере заштите ваздуха и заштите од акцидената како би се смањила вероватноћа појаве удесне ситуације;
- Вршити редовно мерење емисије отпадних гасова у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање;
- Приликом пражњења или неконтролисаног истицања гаса у атмосферу из гасовода или дела инсталације сачинити извештај о испуштеним количинама;
- У току експлоатације неопходна је редовна провера могућих повреда херметичности гасовода и славинске арматуре;
- Повремена испуштања гаса вршити према предвиђеној динамици при чему на једној локацији не сме бити једновремених испуштања са различитих извора због могућности кумулативног ефекта.

Мере заштите вода

При изградњи гасовода треба спроводити мере, којима ће се обезбедити да не дође до нарушавања природног површинског отицања воде и оштећења корита и положаја водотока који се прелазе (дефинисати техничком документацијом).

Мониторинг воде на локалитету преласка односно подводних радова у каналу би требало спроводити док трају радови и уколико замућеност пређе границе толеранције потребно је предузети корективне мере. Како концентрације замућености буду опадале може се смањити фреквенција мониторинга.

Уколико дође до непланираног изливања загађујућих материја у водене токове неопходно је одмах обуставити рад и хитно покренути поступак санације у сарадњи са надлежним институцијама.

Као потенцијални загађивач може се јавити и раствор бентонита. У овом случају обезбедити сакупљање, транспорт и истовар заосталог бентонита на најближу локацију предвиђену за такву врсту отпада, у складу са условима надлежног комуналног предузећа.

Мере заштите земљишта

При изградњи и експлоатацији инфраструктурног система потребно је примењивати следеће мере:

- Током изградње гасовода и пратећих објеката односно приликом извођења земљаних радова обавезно издвојити површински (хумусни) слој земљишта и исти користити за санацију терена након завршетка радова;
- Завршетком радова оштећену површину поравнати и покрити издвојеним слојевима земљишта површинског слоја, чиме се омогућује спонтано обнављање аутохтоне вегетације;
- Уклонити евентуално дивља сметлишта у коридору гасовода и забранити неконтролисано депоновање свих врста отпада;
- У случају изливања нафте и нафтних деривата, горива, машинског и другог уља угрожено земљиште посути сорбентом, скинути контаминирани слој земље и насути неконтаминираним, загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији;
- Чврст отпад који настане при извођењу грађевинских радова сакупити и одложити на прописану локацију у складу са законском регулативом;
- Спроводити програме строге контроле и заштите водотокова;
- Утврдити нулто стање пољопривредног земљишта и рационално га користити;
- Вршити редован мониторинг земљишта током експлоатације гасовода на стационарним изворима (МС и МРС) са циљем провере могућег загађења земљишта, односно ради утврђивања цурења природног гаса.

2.5. ЗАШТИТА ОД ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА, ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

2.5.1. Заштита од техничко-технолошких несрећа и елементарних непогода

У поступку стратешке процене, која је вршена паралелно са израдом Просторног плана, прибављени су услови и подаци који се односе на постројења односно комплексе у оквиру којих се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја у количинама једнаким или већим од количина наведених у Правилнику о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС", број 41/10).

На основу доступних података надлежног министарства које води Регистар постројења и утврђује севесо оператере и постројења/комплексе, чије активности могу изазвати хемијски удес, утврђено је да се у обухвату Просторног плана не налазе севесо постројења/комплекси.

Могуће удесне ситуације у оквиру посебне намене односе се на потенцијално неочекивано цурење гаса, услед квара на опреми и уређајима или оштећења цевовода, као и пожар и експлозија.

У контексту детекције хаваријског цурења гаса обавезно је уградити опрему која је у функцији регистровања хаварије и блокаде одређеног дела гасовода. Обавезно је хитним поступком отклонити квар као и евентуалне последице. Наведено се не односи на контролисано испуштање гаса при ремонту, чишћењу и испитивању гасовода током редовног технолошког процеса.

Угрожени простор од експлозије је простор у коме је присутна, или се може очекивати присутност експлозивне смеше запаљивих гасова, пара или прашине са ваздухом, у таквим количинама које захтевају примену посебних мера ради заштите људи и добара, а нарочито примену посебних мера у погледу монтаже и употребе електричних уређаја, инсталација, алата, машина и прибора.

Настанак пожара и експлозије очекиван је у случају хаваријских оштећења на надземним инсталацијама гасовода, чији обим зависи од величине облака гаса у тренутку паљења, начина паљења облака гаса, тренутних временских прилика, као и руже ветрова. Највећу опасност представља по особе које се могу наћи у близини, док је по околну средину она локалног карактера. Мере противпожарне заштите обавезно је детаљно обрадити у оквиру техничке документације, односно Главним пројектом заштите од пожара, којим треба предвидети превентивне мере, реаговање у случају појаве пожара и експлозије, као и детаљне мере санације.

Изградња објеката, извођење радова, односно обављање редовних активности у оквиру експлоатације гасовода мора бити у складу са техничком документацијом, уз поштовање важећих законских, техничких норматива и стандарда прописаних за ту врсту објекта, као и у складу са условима и мерама које су утврдили други овлашћени органи и организације.

Према учесталости појављивања и трајању експлозивне атмосфере угрожени простори класификовани су у зоне опасности, и то:

- зона опасности од експлозије 0 (објекат);
- зона опасности од експлозије 1;
- зона опасности од експлозије 2.

Табела 8. (MPC) вредности R1, R2 и r

Зоне опасности од експлозије одређују се за објекте који су саставни део гасовода.

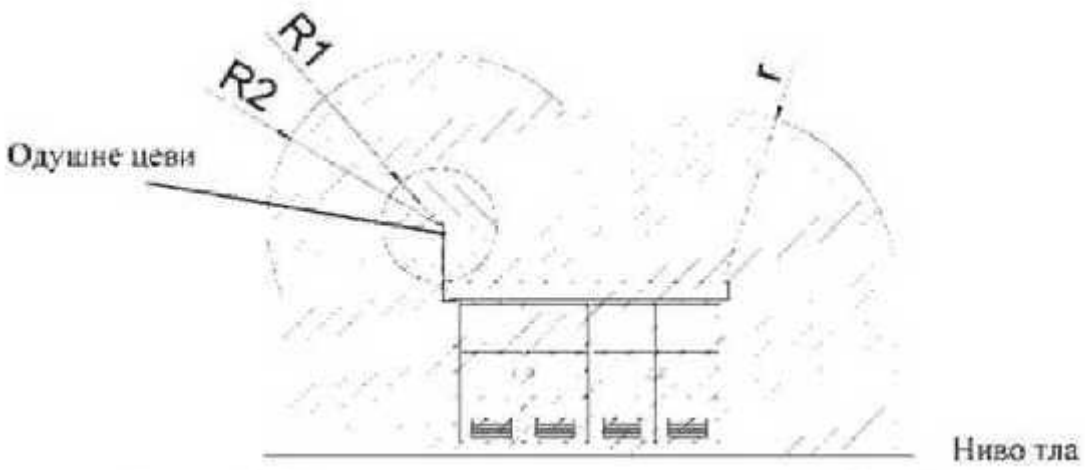

Слика 1. MPC предњи изглед-капацитет станице > 160 m3/h

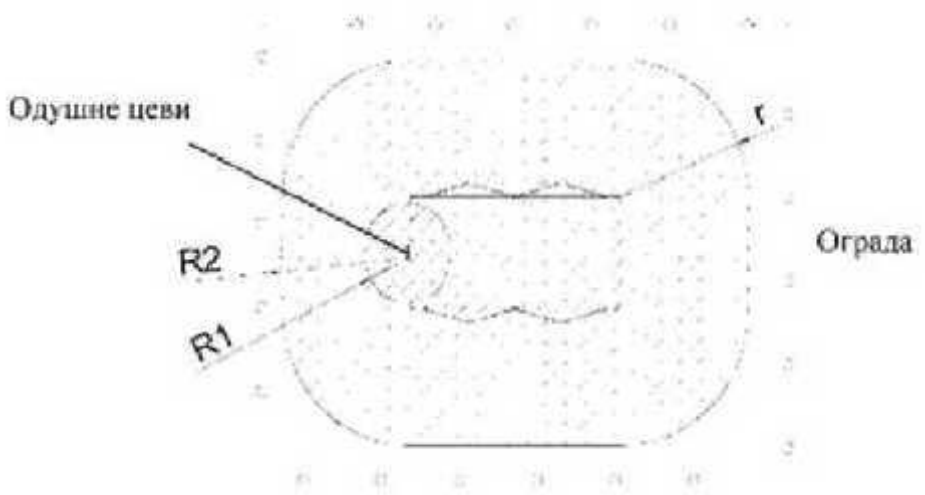

Слика 2. MPC основа-капацитет станице > 160 m3/h

У зонама опасности не смеју се налазити материје и уређаји који могу проузроковати пожар или омогућити његово ширење. Потребно је видно обележити заштитне зоне постављањем табли за забрану и упозорења. Потребно је вршити редовну контролу сигурносне опреме и свих инсталација од стране запосленог особља, као и израдити План заштите од пожара.

У зонама опасности, забрањено је:
- радити са отвореним пламеном;
- уносити прибор за пушење;
- радити са алатом и уређајима који могу, при употреби, изазвати варницу;
- присуство возила која при раду погонског уређаја могу изазвати варницу;
- коришћење електричних уређаја који нису у складу са прописом о опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама;
- одлагање запаљивих материјала;
- држање материјала који су подложни самозапаљивању.

Извођење електричних, неелектричних инсталација и заштитних система у зонама опасности од експлозије врши се у складу са прописима и стандардима којима је уређена безбедност од пожара и експлозија у потенцијално експлозивним атмосферама.

У случају пожара на коридору гасовода треба пустити да гас из перфорираног дела гасовода потпуно изгори, пошто је сигуније контролисати гасни пожар од неконтролисаног цурења гаса.

Санација подразумева ремонт оштећеног дела гасовода и уклањање оштећених објеката и растиња, реконструкцију свих инсталација страдалих у удесу и успостављање безбедног наставка рада система.

Гасовод пројектовати тако да током изградње, испитивања, одржавања и коришћења може да поред сила изазваних унутрашњим притиском издржи и дејства других предвидивих сила које су изазване:
- уградњом анкера или укопавањем гасовода, друмским и железничким саобраћајем и оптерећењима која настају код постављања гасовода и његовог испитивања на притисак;
- тежинским оптерећењем током хидростатичког испитивања;
- повезивањем одвојака;
- повезивањем компоненти које нису под притиском;
- испливавањем гасовода;
- другим подземним објектима;
- поплавама, ледом, снегом, ветром;
- вертикалним померањем услед мраза;
- слегањем тла и слегањем услед рудничких активности;
- клизиштима;
- ерозијом тла;
- високим сеизмичким ризицима;
- накнадним насипањем терена, насипима и сл.;
- надземним деоницама гасовода.

При прелазу гасовода преко већих нагиба терена мора се израдити посебан прорачун свих сила које делују на цевовод и, по потреби, предвидети анкерисање цевовода, а при пролазу кроз клизишта мора се, на основу геолошког испитивања земљишта, извршити санација клизишта и израдити детаљан пројекат уградње цевовода.

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима на простору за који се План ради, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства.
Законом о ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама. Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и технолошких удеса односе се на: планирање и имплементацију превентивних мера заштите; приправност и правовремено реаговање и санирање последица.
Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, ветрова, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град) и пожара.
Мере заштите од земљотреса су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примена важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју (за земљотрес јачине VII и VII-VIII степени према EMC-98). Мере заштите од земљотреса обезбедиће се и поштовањем регулационих и грађевинских линија, односно, прописане минималне ширине саобраћајних коридора и минималне међусобне удаљености објеката, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања.
Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају формирање одговарајућих

ветрозаштитних појасева уз саобраћајнице и канале.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбеђује се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

Заштита од града се обезбеђује лансирним (противградним) станицама са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. Према подацима Републичког хидрометеоролошког завода Србије изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирне станице Сектора одбране од града, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења ове институције. На предметном подручју не налази се ни једна лансирна станица са припадајућом заштитном зоном.
Мере заштите од пожара обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите. Урбанистичке мере заштите се односе на планирање простора у насељу кроз урбанистичке показатеље (намена површина, индекс заузетости парцеле) и правила изградње (регулациона линија, грађевинска линија, висина објекта, удаљеност објекта од суседних, ширина саобраћајница, паркиралишта и др.). Грађевинско-техничке мере заштите се односе на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, саобраћајне инфраструктуре, мреже противпожарних хидраната и др.

2.5.2. Уређење простора од интереса за одбрану земље

Добијени услови и захтеви од Министарства одбране, а који се односе на просторна решења у обухвату Просторног плана подручја посебне намене (утврђене зоне просторне заштите, тј. ограничења у погледу изградње), уграђени су у овај Просторни план.

Зоне заштите које су утврђене су: зона ограничене и зона контролисане изградње.

За изградњу надземних објеката у поменутим зонама, неопходна је сагласност Министарства одбране.

Заштита становништва и материјалних добара (планирање и коришћење склоништа и других заштитних објеката) дефинисани су Законом о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС", бр. 111/09, 92/11 и 93/12).
Према условима добијеним од Центра за разминирање, на траси којом пролази дистрибутивни гасовод, нису евидентиране површине као системски загађене неексплодираним убојитим средствима, односно, загађене минама, касетном муницијом или разбацаним неексплодираним убојитим средствима из војних складишта муниције из периода НАТО бомбардовања 1999. године.

Полазећи од чињенице да је територија Републике Србије била поприште два Светска рата и НАТО бомбардовања 1999. године, приликом извођења земљаних радова обавезна је израда процене ризика на могуће постојање неексплодираних убојитих средстава, сагласно позитивним прописима који се односе на безбедност и здравље на раду.

Према Правилнику о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Службени гласник РС", број 53/97), када се земљани радови изводе на старим ратним полигонима, пре почетка радова проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.

Пре почетка извођења земљаних радова, у складу са резултатима процене ризика, проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.

Имајући у виду горе наведено, потребно је да Центар за разминирање, сагласно својим законским овлашћењима и обавезама, изради пројекат за техничко извођење или разминирање трасе дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", а све у циљу смањења ризика од неексплодираних средстава заосталих од претходних ратова.

3. УТИЦАЈ НА ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА

3.1. ДЕМОГРАФСКО-СОЦИЈАЛНИ И ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ

Растуће потребе за енергијом природног гаса за задовољење потреба становништва, не само у непосредном окружењу Просторног плана, већ и у ширем региону, мора да прати даљи развој дистрибутивне гасоводне мреже. Изградњом дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка" општина Ириг ће се интегрисати у гасоводни систем Републике Србије. Изградња дистрибутивне гасоводне мреже омогућиће редовно снабдевање гасом становништва насеља општине Ириг, као и туристичког локалитета „Летенка", али и унапређење квалитета животне средине у насељима са повећањем коришћења гаса као основног енергента.

3.2. ТЕХНИЧКИ АСПЕКТИ

Дистрибуција природног гаса цевоводом одвија се у затвореном и контролисаном систему.

Пројектовање, изградња и експлоатација гасовода, морају бити у складу са одредбама Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15).

Инфраструктурни коридор дистрибутивног гасовода дефинисан је уз поштовање одредби из овог Правилника. Исто важи и за локације надземних објеката, мере заштите, инсталације и уређаје на гасоводу, конструкцију гасовода, изградњу, рад и одржавање, као и надзор и управљање гасоводним системом, које такође морају бити у складу са одредбама Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15).
Овим правилником ближе се прописују услови и начин за: избор трасе гасовода, локацију и начин изградње објеката који су саставни делови гасовода; избор материјала, опреме и уређаја, радне параметре гасовода; начин мерења количина природног гаса; регулацију притиска и мере сигурности од прекорачења дозвољеног радног притиска; обележавање трасе гасовода; заштитни појас гасовода, минималне удаљености од насељених зграда, објеката и инфраструктурних објеката; радни појас; зоне опасности и заштита од корозије гасовода; услови и начин даљинског надзора и управљања у циљу остваривања безбедног и несметаног преноса информација које се односе на коришћење и одржавање гасовода; услови пројектовања, уградње и одржавања електричне опреме и инсталације у зонама опасности; услови и начин испитивања гасовода у току изградње, а пре њиховог пуштања у рад; услови и начин коришћења и руковања гасоводима и њихово одржавање у току рада, ремонта и ванредних догађаја; услови и начин заштите од корозије и пропуштања цевовода; преглед и одржавање сигурносних уређаја; услови и начин поступања са гасоводима који се више неће користити; услове и начин заштите гасовода, односно његових припадајућих надземних уређаја, постројења и објеката од неовлашћене употребе или оштећења, и то за гасоводе притиска мањег од 16 bar, тиме се са техничког аспекта, обезбеђује безбедана, контролисана и континуирана дистрибуција природног гаса до потрошача, као и усклађеност са свом инфраструктуром и објектима, тако да са техничким аспектом утицаја гасоводног система на функционисање насеља он је усклађен са свим објектима инфраструктуре и функционисањем насеља.

4. ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ СИСТЕМИМА

4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Инфраструктурни коридор гасовода Ривица - Јазак - Летенка се укршта са категорисаном и некатегорисаном путном мрежом различитог нивоа, а такође се у неколико деоница паралелно води са линијским инфраструктурним системима путне мреже.

Од категорисаних путних капацитета вишег нивоа са којим се укршта коридор гасовода значајно је истаћи ДП II реда бр.313/ Р-130), са којим се гасовод и паралелно води.

Планским документима вишег нивоа утврђени су планирани категорисани путеви (државни и општински) и пруга са којима се овај гасовод перспективно укршта (видети Табелу укрштаја у Прилогу 5 - Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са административним границама и другим инфраструктурним системима).

Укрштања гасовода са планираним државним (ДП) / општинским (ОП) путевима / пругом који нису просторно дефинисани биће дефинитивно утврђени када се ти путеви потпуно просторно и физички реализују (утврђивање путног земљишта и путне парцеле кроз израду одговарајуће просторно-урбанистичке документације). Изграђени гасовод ће представљати стечену обавезу при изради просторно-урбанистичке документације.

Путну мрежу нижег нивоа са којом се гасовод укршта/паралелно води чини систем општинских путева обухваћених општина (Ириг, Сремска Митровица, Беочин) и мрежа некатегорисаних путева (атарски и остали некатегорисани путеви).
У подручју обухвата Просторног плана подручја посебне намене евидентирана су следећа укрштања гасовода са саобраћајницама:

Табела 9. Укрштаји путева са инфраструктурним коридором гасовод

Општина	Категорисани пут	Ознака по Реф.систему	Стационажа по Реф.сист. (km)	Стационажа укрштаја (km)
Ириг	државни пут (УП1)	ДП Пб реда бр.313/Р-130	13+473	0+650
Ириг	државни пут (УП4)	ДП Пб реда бр.313/Р-130	15+664	2+810
Ириг	општинс. пут	О3 Стари Врднички пут	-	3+250
Ириг	државни пут (УП6)	ДП Пб реда бр.313/Р-130	17+862	4+020
Ириг	план. регионална пруга (УЖ1)	-	-	4 + 610
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-	-	8 + 860
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-	-	10+150
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-	-	10+940
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-	-	12+610
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-	-	16+530
С.Митрови	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-	-	17+750
С.Митрови	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-	-	17+980
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-	-	18+500
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-	-	18+570
Беочин	општинс. пут	ОП3/ОП5	-	18+910
Ириг	ДП план (УП25)	планирани ДП	-	19+445
С.Митрови	ДП план(УП27)	планирани ДП	-	19+860
С.Митрови	ДП план (УП31)	планирани ДП	-	20+820
С.Митрови	ДП план (УП32)	планирани ДП	-	21+670
С.Митрови	ДП план (УП33)	планирани ДП	-	22+860
	ОДВОЈАК			
Ириг	НКТГ пут (УП34)	некатегорисани пут	-	0 + 900

Поред тога гасовод се у деловима паралелно води са постојећом и планираном саобраћајном инфраструктуром:

- постојећи ДП IIа реда бр.313/Р-130,
- општинска и некатегорисана (НКТГ) атарска путна мрежа.

4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Укрштање гасовода са мелиорационим каналима предвиђено је методом „косо усмереног бушења". Ова метода је веома погодна за примену у зонама које су урбанистички оптерећене, као и на теренима који су захтевни са еколошког, хидротехничког и хидролошког аспекта. Основна предност методе ХДД је минимизација земљаних радова па се зове још и „но-диг" - безископна метода.

Метода, у најкраћим цртама, подразумева уградњу инсталације испод речног корита/ канала у претходно израђену бушотину. Положај трасе бушотине одређује се оптимизацијом исте према критеријумима где се у обзир узимају хидрауличко- хидролошка, хидрогеолошка и геолошка својства и карактеристике на месту укрштаја са водотоком или каналом, механичка својства цевовода, критеријуми за одржавање бушотине, техно - економски, урбанистички и други критеријуми.

Траса бушотине испод канала/водотока изводи се према задатим кординатама уз могућност управљања системом за подбушивање, у тродимензионалном смислу, помоћу посебног софтверског пакета.

Примена методе ХДД захтева да се одреди „главно" и „секундарно" градилиште, а у зависности од приступа локацији, односно од могућности транспорта, расположивог простора за смештај опреме за ХДД и простора за припрему инсталације за увлачење.

Укрштање гасовода са мелиорационим каналима за одводњавање предвиђа се као подземно, по систему „етажа", тако да се радна цев са вештачки савијеним луковима, према профилу канала, поставља у ископани ров у кориту на дубини која обезбеђује надслој од мин. 1,50 m мерено од ивице радне цеви до коте дна канала (постојећег или пројектованог - неповољнији случај). Након полагања и снимања прелаза гасовода испод канала, корито и обалне деонице се затрпавају материјалом из ископа уз неопходно набијање, а терен доводи у првобитно стање.

Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са водним објектима (каналима) дат је у Прилогу 5 - Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са

административним границама и инфраструктурним системима.

Коначне стационаже укрштања гасовода са постојећим инсталацијама водовода и канализације и другом инфраструктуром, утврдиће се кроз даљу израду техничке документације.

4.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

У обухвату Просторног плана не постоје далеководи основне преносне мреже 400 kV, 220 kV и 110 kV напонских нивоа, у надлежности АД „Електромрежа Србије" Београд, са којима ће се коридор гасовода укрштати и паралелно водити. Траса гасовода ће се ускладити у свему према законским прописима и техничким условима са постојећом 20 kV и 0,4 kV мрежом у насељу Ривица и Јазак Село.

Плановима оператора дистрибутивног система је предвиђена реконструкција постојећих 10 kV далековода и њихово прилагођење за рад на 20 kV.

Напајање електричном енергијом планираних објеката у функцији гасовода ће се обезбедити из дистрибутивног система електричне енергије. Такође, планирано је и напајање из АКУ батерија са аутономијом од 12 h.

Напајање будуће МС Ривица, вршиће се преко будућег ормана ПОММ-1, који ће се налазити на последњем стубу мешовитог вода у улици Маршала Тита.

Напајање будуће МРС „Јазак Село", вршиће се преко будућег ормана ПОММ-1, који ће се налазити на последњем стубу мешовитог вода у улици Цара Лазара.

Напајање будуће МРС „Мала Ремета", вршиће се преко будућег ормана ПОММ-1, који ће се налазити на последњем стубу мешовитог вода Пинкијевој улици.

4.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

На подручју обухвата Просторног плана који је уједно и обухват посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка",

ЈП „Србијагас" и ЈП „Транснафта" нема изграђених објеката и не планира изградњу нових гасовода, нафтовода, продуктовода и објеката у њиховој функцији. Стога нема посебних услова, за заштиту својих објеката и усклађивање трасе и локација надземних објеката дистрибутивног гасовода, са објектима ЈП „Србијагас" и ЈП „Транснафта". Иначе заштита, изградња и експлоатација гасовода који су у систему ЈП „Србијагас", мора бити у складу са Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени лист РС", бр. 37/13 и 87/15) и за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bara („Службени гласник РС", број 86/15), а за нафтоводе и продуктоводе који су у систему ЈП „Транснафта", мора бити у складу са Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС", 6рој 37/13).

На подручју обухвата Плана који је уједно и обухват посебне намене, НИС а.д. Нови Сад, Решењем Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине посл. бр.115- 310-00202/2004-02 од 29.10.2004. године, одобрено је извођење детаљних истраживања нафте и природног гаса на простору Срема, на истражном простору бр. 5073. НИС а.д. Нови Сад, на овом подручју нема и не планира да изводи гелошке истражне радове нафте и природног гаса, као и изградњу инфраструктурних објеката, станица за снабдевање моторним горивима (бензинске станице), стоваришта, инсталације, водове и друге објекте енергетске инфраструктуре НИС а.д.

Локални дистрибутер природног гаса ЈП „Срем-Гас" на подручју обухвата Плана и посебне намене нема и не планира изградњу гасоводне инфраструктуре.

У општини Ириг, постоји изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа од челичних и ПЕ цеви, гасификовано је само насеље Ириг.

Други локални дистрибутер природног гаса ЈП „Гас-Рума", на овом простору има изграђени дистрибутивни гасовод до насеља Ривица и изграђену МРС „Ривица". Планирани дистрибутивни гасовод Ривица-Јазак-„Летенка", прикључиће се на постојећи дистрибутивни гасовод у непосредној близини постојеће МРС „Ривица", изградњом МС „Ривица" (мерне станице) у којој ће се вршити пријем и мерење потребних количина гаса за снабдевање насеља Ривица, Врдник, Јазак, Мала Ремета и туристичког локалитета „Летенка".

4.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

На подручју Просторног плана коридор гасовода ће се укрштати са електронским комуникационим кабловима мреже фиксне и мобилне телефоније, телекомуникационе спојне оптичке мреже и приступне мреже у надлежности Телекома Србије, Дирекције за технику, Београд.

Планирана електронска комуникациона мрежа у подручју Просторног плана ће се полагати у постојећим

трасама ЕК мреже. Планирана је изградња оптичког кабла на релацији „Летенка" - Црвени чот.

Коридор гасовода и постојећа електронска комуникациона инфраструктура ће се ускладити у свему према законским прописима и техничким условима.

За потребе централног система за надзор и управљање гасоводом, у ров са гасоводом ће се положити оптчки кабл, а по потреби ће се обезбедити прикључак на електронску комуникациону инфраструктуру (ЕК) надлежног оператора.

Пре почетка било каквих грађевинских радова потребно је извршити трасирање и обележавање трасе постојећих електронских комуникационих објеката помоћу инструмента трагача каблова, како би се дефинисали тачан положај и дубина ЕК објеката (ЕК канализације и ЕК каблова), да би се затим одредио начин истих уколико су угрожени. Тачан положај подземних ЕК објеката (са дубином укопавања) одредиће се трасирањем - обележавањем мерним инструментом на захтев инвеститора. Приликом извођења радова, посебно на местима непосредног приближавања и укрштања постојећих ЕК објеката и новопројектованих објеката гасовода, обавезно је присуство овлашћеног лица Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија" а.д., Извршне јединице Сремска Митровица и Извршне јединице Нови Сад.

Оријентационо уцртани постојећи ЕК објекти обезбеђују и носе врло значајан међународни, међумесни и месни ЕК саобраћај. Било каквим грађевинским радовима не сме се довести у питање нормално функционисање ЕК саобраћаја, односно адекватан приступ постојећим ЕК кабловима ради редовног одржавања или евентуалних интервенција на истим.
Како не би на било који начин дошло до угрожавања механичке стабилности, електричне исправности и карактеристика постојећих подземних ЕК каблова, и како би се обезбедило нормално функционисање ЕК саобраћаја, инвеститор-извођач радова је обавезан да предузме све потребне и одговарајуће мере предострожности, дужан је да све грађевинске радове у непосредној близини постојећих подземних ЕК каблова, на местима приближавања и укрштања планираног далековода са постојећим ЕК инсталацијама изводи искључиво ручним путем, у складу са важећим техничким прописима, без употребе механизације, уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни шлицеви и сл.).

Заштиту-обезбеђење постојећих ЕК објеката извршити пре почетка извођења било каквих грађевинских радова.

Извођач радова је обавезан да приликом извођења радова на изградњи планираног енергетског објекта и то на местима паралелног вођења, непосредног приближавања и укрштања истих са постојећим ЕК објектима, у свему поштује важеће прописе. Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предметним планским документом у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС", број 16/12).

5. УПОТРЕБА ЗЕМЉИШТА

Просторним планом су обухваћени делови територија три локалне самоуправе: Град Сремска Митровица, те општине Ириг и Беочин у укупној површини од око 941, а на предметном простору су заступљене четири основне намене земљишта: пољопривредно, шумско, водно и грађевинско.

Подручје посебне намене, односно коридор гасовода, одређен је уважавајући принцип максималног могућег просторног усклађивања са постојећим и планираним грађевинским подручјима, инфраструктурним системима и зонама заштићених природних и културних добара. Правила уређења простора и правила изградње система гасовода са елементима детаљне разраде омогућиће директно спровођење Просторног плана и издавање локацијских услова, израду техничке документације и изградњу гасовода и објеката у функцији гасовода у обухвату појаса детаљне разраде. Планирану површину јавне намене представљају грађевинске парцеле за објекте у функцији гасовода. Границе планираних грађевинских парцела за објекте у функцији гасовода утврђују се Просторним планом на основу техничко-технолошких захтева и мера безбедности, које је потребно успоставити око конкретних постројења и опреме.

Површине под посебним режимом коришћења и уређења представљају:
- Заштитни појас дистрибутивног гасовода од челичних цеви МОР 16 bar ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода);
- Радни појас гасовода минималне ширине ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода) осим на местима већих укрштања.

На површини радног појаса гасовода се обезбеђује привремена експропријација земљишта за потребе грађевинских редова на изградњи транспортног гасовода и истиче након изградње гасовода.

У заштитном појасу гасовода забрањено је изводити радове и друге активности, изузев пољопривредних

радова на дубини до 0,5 m без писменог одобрења оператора дистрибутивног система.

У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

IV ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА

1.1. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА

У оквиру обухвата Просторног плана, као и подручја посебне намене, дефинисани су коридор и објекти дистрибутивног гасовода (мерна станица и мернорегулационе станице), као и површине под посебним режимом коришћења и уређења:

- Радни појас за изградњу гасовода, чија ширина варира и повећава се на местима већих укрштања и износи минималне ширине ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода);
- заштитни појас дистрибутивног гасовода од челичних цеви MOP 16 bar ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода);

Осталу намену у обухвату Просторног плана, односно у оквиру коридора посебне намене, чине пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште. Ово земљиште се користи и уређује у складу са својом основном наменом, применом важећих планских докумената, уз поштовање мера заштите дефинисаних овим Просторним планом.

1.1.1. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште се користи за пољопривредну производњу и може бити обрадиво и необрадиво. Обрадиво пољопривредно земљиште јесу: њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде.

Пољопривредно земљиште у коридору гасовода и даље ће се као такво користити, уз поштовање одређених услова и мера прописаних Просторним планом. На обрадивом земљишту, у коридору гасовода, могу се мењати једногодишње пољопривредне културе.
Пољопривредно земљиште у заштитном појасу гасовода, не може се користити за садњу дрвећа и другог растиња чији корен досеже дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m. У заштитном појасу могу се изводити само пољопривредни радови до дубине од 0,5 m, док се друге активности не могу вршити без писмене сагласности и одобрења енергетског субјекта који је власник или корисник гасовода.

1.1.2. Шуме и шумско земљиште

Све активности на простору шума и шумског земљишта се врше у складу са Законом о шумама. У складу са овим Законом, чиста сеча шума се може вршити и уколико није предвиђено плановима газдовања шума уз сагласност министарства надлежног за послове шумарства, између осталог и ради постављања цевовода, ако се тиме не угрожавају приоритетне функције шума.

Траса дистрибутивног гасовода највећим делом своје трасе прати трасе јавних и атарских путева. У случају да прелази преко шумског земљишта, неће се вршити промена намене, али је потребно обезбедити службеност пролаза ради изградње и одржавања гасовода.

С обзиром да траса дистрибутивног гасовода већим делом пролази кроз простор Националног парка, уколико се ради о шумском земљишту, потребно је ускладити планове газдовања шумама и радове у шумарству са дозвољеним активностима у експлоатационом, односно заштитном појасу гасовода у ширини од 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода). У овом појасу је забрањена садња дрвећа и другог растиња чији корен има већу дубину од 1 m.

1.1.3. Водно земљиште

Водно земљиште на подручју обухвата Плана представља све површинске воде, баре, водозаштитна подручја и захвате, водне акумулације и ретензије. Заштићено је према важећим прописима.

Водно земљиште у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде (корито за велику воду и приобално земљиште), због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде, у смислу овог закона, јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде, у смислу овог закона, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја. Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања

текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично). Приобално земљиште јесте појас непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката. Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

1) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода,
2) одржавање корита водотока и водних објеката,
3) спровођење мера заштите вода,
4) спровођење заштите од штетног дејства вода,
5) остале намене, утврђене овим законом.

Забрањено је на насипима и другим водним објектима копати и одлагати материјал, вући посечено дрвеће, прелазити и возити моторно возило, осим на местима на којима је то дозвољено и обављати друге радње којима се може угрозити стабилност тих објеката.

Забрањено је на водном земљишту градити објекте којима се смањује пропусна моћ корита, одлагати чврст отпад и штетан материјал, складиштити дрва и други чврст материјал на начин којим се ремете услови проласка великих вода.

Забрањено је мењати или пресецати токове подземних вода, односно искоришћавати те воде у обиму којим се угрожава снабдевање питком, односно технолошком водом, угрожавају минерална и термална изворишта, стабилност тла и објеката, као и мењати правац и јачину тока површинске воде која природно протиче или отиче са водног земљишта које је у приватној својини.

Забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и у обостраном појасу ширине најмање 5 m од тих канала, предузимати радње којима се ремети редовно одржавање каналске мреже.

Забарњено је одлагати чврст отпад и друге материјале у водотоке, акумулације, ретензије, мелиорационе и друге канале, упуштати загађене воде или друге материје, вршити радње којима се може оштетити корито и обала водотока, утицати на промену његове трасе, нивоа воде, количину и квалитет воде, угрозити стабилност заштитних и других водних објеката или отежати одржавање водног система.
Забрањено је вршити, без одговарајућих водних аката, интервенције у кориту водотока (осигурање обала, преграђивање корита, проширење и продубљење корита и друго), изводити радове који би могли да угрозе стабилност бране или њену намену, као и мењати природне услове у околини акумулационих и ретензионих басена на начин којим би се проузроковало клизање терена, појава ерозије или настајање вододерина и бујица, изводити радове који би могли да угрозе стабилност и отежају одржавање регулационих, заштитних и других водних објеката.

Планирани инфраструктурни објекти на водном земљишту морају бити у складу са члановима 10 и 10ђ, Закона о водама.

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру заштићених подручја ће се вршити у складу са донетим уредбама о заштити.

Границе и намена земљишта на које право коришћења има ЈВП „Воде Војводине", не може се мењати без сагласности овог предузећа.

За све планиране активности које ће се обављати у оквирима планираног подручја, мора се предвидети адекватно техничко решење, у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода и промене водног режима.

1.1.4. Грађевинско земљиште

Простор планиран за изградњу објеката у функцији дистрибутивног гасовода - комплекс МС „Ривица", Комплекс МРС „Јазак", Комплекс МРС „Мала Ремета" и комплекс МРС „Летенка", представља грађевинско земљиште за које су овим Просторним планом дефинисана правила уређења и грађења и које ће се реализовати његовом директном применом.

Осим грађевинског земљишта које представља посебну намену, у обухвату Просторног плана су и делови грађевинских подручја насеља: Ривица, Врдник, Јазак, Мала Ремета, као и коридори путне инфраструктуре, чија реализација није предмет овог Просторног плана. За ово грађевинско земљиште се примењују правила

уређења и изградње из одговарајућих просторних и урбанистичких планова (ППО, ПГР насеља, ПДР дела насеља, планова за инфраструктуру), уз примену мера заштите за коридор гасовода, дефинисаних овим Просторним планом.

1.1.4.1. Комплекс МС „Ривица"

Комплекс МС „Ривица" представља почетну тачку трасе дистрибутивног гасовода Ривица- Јазак-„Летенка". Комплекс излази на постојећу саобраћајницу - државни пут бр.313 (Р- 130), Раковац - Змајевац - Врдник - Ириг - Крушедол - Марадик - веза са државним путем 100. Саобраћајни прикључак на ДП бр.313 (Р-130) је постојећи и као такав се задржава. Просторним планом су дати елементи детаљне регулације за формирање одговарајуће парцела за овај комплекс, који ће представљати основ за експропријацију (реферална карта бр. 4. лист 1). Комплекс ће бити снабдевен прикључком на нисконапонску електроенергетску мрежу и ЕК инфраструктуру. МС „Ривица" је потребно заштити од приступа неовлашћених лица, заштитном транспарентном оградом висине минимално 2 m, удаљеном најмање 3 m од МС.

За изградњу комплекса МС „Ривица", овим Просторним планом су дати елементи детаљне регулације за директно спровођење (реферална карта бр. 4. лист 1).

1.1.4.2. Комплекс МРС „Јазак"

Комплекс МРС „Јазак", налази се у грађевинском подручју насеља Јазак и излази на постојећи локални пут. Просторним планом су дати елементи детаљне регулације, који представљају основ за експропријацију и за формирање грађевинске парцеле за овај комплекс (реферална карта бр. 4. лист 2).
Комплекс ће бити снабдевен прикључком на електроенергетску НН мрежу и електронску комуникациону инфраструктуру, а МРС мора бити заштићена од приступа неовлашћених лица транспарентном оградом висине минимално 2 m, удаљеном најмање 3 m од МРС.

За изградњу комплекса МРС „Јазак" овим Просторним планом су дати елементи детаљне регулације за директно спровођење (реферална карта бр. 4. лист 2).

1.1.4.3. Комплекс МРС „Мала Ремета"

Комплекс МРС „Мала Ремета" налази се у грађевинском подручју насеља Мала Ремета, и излази на постојећи локални пут. Просторним планом су дати елементи детаљне регулације, који представљају основ за експропријацију и за формирање грађевинске парцеле за овај комплекс (реферална карта бр. 4. лист 3). Комплекс ће бити снабдевен прикључком на електроенергетску НН мрежу и електронску комуникациону инфраструктуру, а МРС мора бити заштићена од приступа неовлашћених лица транспарентном оградом висине минимално 2 m, удаљеном најмање 3 m од МРС.

За изградњу комплекса МРС „Мала Ремета" овим Просторним планом су дати елементи детаљне регулације за директно спровођење (реферална карта бр. 4. лист 3).

1.1.4.4. Комплекс МРС „Летенка"

Комплекс МРС „Летенка", ће се налазити унутар комплекса туристичког локалитета „Летенка" на постојећој парцели комплекса. Комплексу МРС „Летенка" се приступа са постојећих саобраћајних површина унутар туристичког комплекса „Летенка" на које се планирана МРС „Летенка" наслања. За планирану МРС „Летенка" није потребно формирати посебну парцелу, али МРС мора бити заштићена од приступа неовлашћених лица транспарентном оградом висине минимално 2 m, удаљеном најмање 3 m од МРС. Комплекс ће бити снабдевен прикључком на електроенергетску НН мрежу и електронску комуникациону инфраструктуру.

За изградњу комплекса МРС „Летенка" овим Просторним планом су дати елементи детаљне регулације за директно спровођење (реферална карта бр. 4. лист 4).

1.1.4.5. Грађевинско земљиште у коридору гасовода

У коридору гасовода се налазе делови грађевинских подручја насеља Ривица, Врдник, Јазак и Мала Ремета, као и туристички комплекс „Летенка" (у радном и заштитном појасу гасовода и посебној намени простора), као и делови изван пословно, производно, складишних комплекса насеља Јазак, за које су намена, правила уређења и грађења дефинисана одговарајућим урбанистичким плановима, а где ће се и у будуће примењивати ови планови уз примену мера заштите за коридор гасовода, прописаних овим Просторним планом.

Такође, у заштитним појасевима гасовода су и коридори путне и комуналне инфраструктуре, чија

реализација није предмет овог Просторног плана, али се мора ускладити са мерама дефинисаним за посебну намену.

Изнад гасовода је забрањено градити, као и постављати, привремене, трајне, покретне и непокретне објекте, осим укрштања са другим линијским инфраструктурним објектима.

У заштитном појасу гасовода ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода) забрањено је изводити радове и друге активности изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m, без писменог одобрења оператора дистрибутивног система.
У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

1.2. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Површине јавне намене, за које се овим Просторним планом, кроз детаљну регулацију дефинише регулација и утврђује јавни интерес, као основ за потпуну експропријацију су:
- парцела МС „Ривица",
- парцела МРС „Јазак",
- парцела МРС „Мала Ремета".

Регулационе линије планираних парцела за надземне објекте дистрибутивног гасовода и приступне путеве до њих су дефинисане постојећим и новоодређеним међним тачкама, као и аналитичким елементима.

Парцела МС „Ривица" се образује од дела кат. парцеле 1105/4 у КО Ривица. Парцела МС дефинисана је постојећим и новоодређеним међним тачкама као и аналитичким елементима (референална карта бр. 4. лист 1).

Табела 10. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
1	7409054.99	4993939.55	3	7409039.65	4993927.41
2	7409060.90	4993932.14	4	7409046.09	4993920.39

Парцела МРС „Јазак" се образује од дела кат. парцеле 1420/1 у КО Јазак Село. Парцела БС дефинисана је постојећим и новоодређеним међним тачкама, као и аналитичким елементима (референална карта бр. 4. лист 2).

Табела 11. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
5	7403115.06	4995575.18	7	7403106.17	4995591.25
6	7403099.37	4995575.97	8	7403115.84	4995590.76

Парцела МРС „Мала Ремета" се образује од дела кат. парцеле 1000/1 у КО Мала Ремета. Парцела МРС дефинисана је постојећим и новоодређеним међним тачкама као и аналитичким елементима (референална карта бр. 4. лист 3).

Табела 12. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
9	7401742.79	4996094.49	11	7401725.26	4996080.24
10	7401745.08	4996085.27	12	7401722.93	4996089.45

МРС „Летенка" је на постојећој парцели комплекса (кат. парцела 729/3 у КО Шуљам), а за њу се не предвиђа посебна парцела и утврђивање јавног интереса (референална карта бр. 4. лист 4).
Позиција МРС „Летенка" је дефинисана новоодређеним међним тачкама.

Табела 13. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
13	7396867.11	4999920.79	15	7396877.50	4999906.91
14	7396876.59	4999921.38	16	7396868.01	4999906.32

Дефинитивне координате новоодређених међних тачака ће бити одређене након израде пројектно-техничке документације и приликом израде пројекта парцелације и препарцелације са пројектом геодетског обележавања.

На парцелама у радном појасу за изградњу гасовода се овим Просторним планом утврђује јавни интерес, као основ за привремено заузимање земљишта за потребе извођења грађевинских радова на изградњи дистрибутивног гасовода, који истиче након његове изградње. Списак катастарских парцела у радном појасу за изградњу гасовода је дат у Табели 3.

1.3. БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Обухват Просторног плана поклапа се са подручјем посебне намене. Биланс површина посебне намене је дат у виду табеле, а исказане површине су добијене очитавањем са графичких приказа. Дужина дистрибутивног гасовода у обухвату Просторног плана је сса 24 km, односно 23,2 km је основна траса дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка" и 980 m је одвојак дистрибутивног гасовода до планиране МРС „Јазак".

Табела 14. Биланс површина посебне намене у обухвату Просторног плана

Намена површина	Површина (ha)	%
Траса дистрибутивног гасовода и заштитни појас (ширина 6 m)	14,50	1,5
Грађевинско земљиште за изградњу објеката посебне намене	0,08	0,02
Парцела МС „Ривица"	0,02	-
Парцела МРС„Јазак"	0,02	-
Парцела МРС „Мала Ремета"	0,02	-
МРС „Летенка"	0,02	-
Површине преостале унутар појаса од 40 m	82,42	8,8
УКУПНО ОБУХВАТ ПОСЕБНА НАМЕНА	97,00	10,3
ПОВРШИНЕ ПРЕОСТАЛЕ УНУТАР ПОЈАСА ОД 400 М	844,00	89,7
УКУПНО ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	941,00	100

У обухвату Просторног плана који износи 941 ha, на простор посебне намене резервисана је површину од 97,00 ha , од чега 14,50 ha захвата појас заштите гасовода док је грађевинско земљиште за изградњу објеката посебне намене најмање заступљено 0,08 ha

Земљиште предвиђено за изградњу објеката посебне намене је већ постојеће грађевинско земљиште (за комплексе: МРС „Јазак", МРС „Мала Ремета") и планирано грађевинско земљиште (МС „Ривица" и МРС „Летенка").

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

2.1. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА ДИСТРИБУТИВНИ ГАСОВОД

Приликом пројектовања, заштите, уређења, изградње и експлоатације дистрибутивног гасовода потребно је придржавати се одредби из Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15), као и техничких услова добијених од надлежних институција, органа, организација, јавних и енергетских система и привредних субјеката са чијим инфраструктурним објектима се предметни гасовод укршта, паралелно води или пролази у близини.
Правила заштите, грађења и уређења гасовода притиска до 16 бара

У насељеним местима гасовод се по правилу гради у регулационом појасу саобраћајница, у инфраструктурним коридорима.

Табела 15. Минимална дозвољена хоризонтална растојања подземних гасовода од стамбених објеката, објеката у којима стално или повремено борави већи број људи (од ближе ивице цеви до темеља објекта)

Радни притисак	10 bar <MOP< 16 bar (m)
Гасовод од челичних цеви	3

Растојања дата у табели се могу изузетно смањити на минимално 1,0 m, уз примену додатних мера заштите, при чему се не сме угрозити стабилност објеката.

Табела 16. Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних гасовода 10 bar < MOP < 16 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима

Инфраструктурни објекти	Минимално дозвољено растојање (m)	
	Укрштање	Паралелно вођење
Гасоводи међусобно	02	0,6
Од гасовода до водовода и канализације	0,2	0,4
Од гасовода до вреловода и топловода	0,3	0,5
Од гасовода до проходних канала вреловода и топловода	0,5	1
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел. каблова	0,3	0,6
Од гасовода до телекомуникационих каблова	0,3	0,5
Од гасовода до резервоара* и других извора опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	-	5
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета највише 3 m^3	-	3
Од гасовода до шахтова и канала	02	0,3
Од гасовода до високог зеленила		15
* растојање се мери до габарита резервоара		

Растојања дата у табели могу се изузетно смањити на кратким деоницама гасовода дужине до 2,0 m, уз примену физичког обезбеђења од оштећења приликом каснијих интервенција на гасоводу и предметном воду, али не мање од 0,2 m при паралелном вођењу, осим растојања од гасовода до постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова.

Табела 17. Минимална хоризонтална растојања подземних гасовода од надземне електромреже и стубова далековода

Минимално растојање		
Називни напон	при укрштању (m)	при паралелном вођењу (m)
1 kV > U	1	1
1 kV < U < 20 kV	2	2
20 kV < U < 35 kV	5	10
35 kV < U	10	15

Минимално хоризонтално растојање се рачуна од темеља стуба далековода, при чему се не сме угрозити стабилност стуба.
Приликом укрштања, гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неопходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

На укрштању гасовода са путевима, пругама, водотоковима, каналима, далеководима називног напона преко 35 kV, угао осе гасовода према тим објектима мора да износи између 60° и 90°.

Угао укрштања на местима где је то технички оправдано, дозвољено је смањити на минимално 60°. За извођење укрштања гасовода са инфраструктурним објектима са углом мањим од 60° потребно је прибавити одговарајућу сагласност управљача, односно оператора над тим објектима.

Минимална дубина укопавања гасовода је 80 cm мерено од горње ивице гасовода.

Табела 18. Минимална дубина укопавања челичних и ПЕ гасовода, мерена од горње ивице цеви, код укрштања са другим објектима

Инфраструктурни објекти	Минимална дубина укопавања (cm)
до дна одводних канала путева и пруга	100
до дна регулисаних корита водених токова	100
до горње коте коловозне конструкције пута	135
до горње ивице прага железничке пруге	150
до горње ивице прага индустријске пруге	100
до дна нерегулисаних корита водених токова	150

Од минималне дубине укопавања цеви може се одступити уз навођење оправданих разлога за тај поступак при чему се морају предвидети повећане мере безбедности, али тако да минимална дубина укопавања не може бити мања од 50 cm.

Заштитни појас челичног гасовода 10 bar <MOP< 16 bar- износи по 3 m од осе гасовода на обе стране.

У заштитном појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m без писменог одобрења оператора дистрибутивног система. У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Приликом изградње гасовода укрштање гасовода и јавних путева врши се у складу са захтевима Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15) и условима управљача јавног пута.

Услови за прикључење на јавну дистрибутивну гасоводну мрежу

Прикључење на гасоводну инфраструктуру извести у складу са условима и сагласностима добијеним од надлежног дистрибутера за гас и у складу са одредбама Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15).

2.2. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА НАДЗЕМНЕ ОБЈЕКТЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА

Приликом пројектовања, заштите, уређења, изградње и експлоатације надземних објеката и дистрибутивног гасовода потребно је придржавати се одредби из Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15), као и техничких услова добијених од надлежних институција, органа, организација, јавних и енергетских система и привредних субјеката чији се инфраструктурни објекти налазе у близини предметних надземних објекета дистрибутивног гасовода.

Табела 19. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС и РС од стамбених објеката и објеката у којима стално или повремено борави већи број људи

Капацитет m^3/h	Максимални радни притисак на улазу 10 bar < MOP < 16 bar
до 160	5 m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)
од 161 до 1500	8 m
од 1501 до 6000	10 m
Подземне станице	3 m

Табела 20. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС и РС од осталих инфраструктурних објеката

Инфраструктурни објекти	Максимални радни притисак на улазу 10 bar < MOP< 16 bar	
Железничка пруга	15 m	
Коловоз градских саобраћајница	8 m	
Општински Локални пут	8 m	
Државни пут	8 m	
Интерне саобраћајнице	3 m	
Јавна шеталишта	8 m	
Извор опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	15 m	
Извор опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова	15 m	
Трансформаторска станица	15 m	
Надземни електроводови		
	1 kV > U	Висина стуба + 3 m*
	1 kV < U < 110 kV	Висина стуба + 3 m**
* али не мање од 10 m. ** али не мање од 15 m. Ово растојање се може смањити на 8 m за водове код којих је изолација вода механички и електрично појачана		

Надземни објекти у функцији дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" су:
- мерна станица МС „Ривица" уз постојећу мерно регулациону станицу МРС "Ривица",
- мерно регулациона станица МРС "Јазак",
- мерно регулациона станица МРС "Мала Ремета",
- и мерно регулациона станица МРС "Летенка" која се налази у склопу туристичког комплекса „Летенка".

Мерна станица МС „Ривица" се налази у близини постојеће мерно регулационе станице МРС "Ривица" и прикључује се на постојећи дистрибутивни гасовод за насеље Ривица, на самом почетку предметног гасовода - стационажа 0+000,00 km.

Положај МС и МРС-а је дефинисан грађевинском линијом (графички прилози бр.4.1.-4.4. Детаљна регулација надземних објеката).

Изградња МС и МРС-а подразумева ископ ровова за полагање цевовода, израда бетонске плоче за постављање или изградњу МС и МРС-а, изградњу приступног пута, изградњу или постављање МС и МРС-а, уређење површине око МС и МРС-а и бетонских ослонаца са стазама, постављање заштитне ограде око објеката и уређење слободних површина.

Постојећа МРС „Ривица" је димензија 3,1x1,5 m. Подна плоча на коју је постављена кућица МРС је димензија 3,3x1,7 m и изграђена је од армираног бетона. Укупна димезија комплекса МРС „Ривица" који подразумва ограђени простор у којем је смештен објекат МРС износи 15,6x9,5 m.

Планиране МС „Ривица", МРС „Јазак", МРС „Мала Ремета" и МРС „Летенка" су типске. Подне плоче на које се постављају кућице МС и МРС су пројектованих димензија и изграђене је од армираног бетона. Укупна димезија комплекса МС и МРС подразумева ограђени простор у којем се смештају ови објекати.

МС и МРС су металне кућице које се склапају у радионици са свом потребном опремом, и као такве довозе и постављају на бетонску плочу. Улаз и излаз гаса у објекте предвиђен је подземни, кроз темељ станица.

У ограђеном простору ових комплекса, ради лакше комуникације, постављају се пешачке стазе ширине 1 m око МС, МРС-а и ПП (противпожарна) славина до приступног пута. Стазе урадити од бетонских плоча на слоју песка и шљунка.

Комплекси МС и МРС-а се ограђују металном оградом, висине 2 m на растојању најмање 3 m од објеката МС и МРС-а. На ограду се поставља капија за улаз ширине 1 m и висине 2 m. На све четри стране ограде постављају се табле упозорења.

2.3. УКРШТАЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА СА ИНФРАСТРУКТУРНИМ ОБЈЕКТИМА

2.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Основни законски оквир за пројектовање и изградњу гасовода у коридорима јавних путева је дефинисан Законом о путевима („Службени гласник РС", бр. 41/18) и Правилником о условима које са становишта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС", број 50/11).

Основни услов везан за државне путеве је двострано проширење државних путева на пројектовану ширину и изградњу додатних саобраћајних трака у зонама евентуалне реконструкције и изградње додатних раскрсница, у складу са одговарајућим просторним плановима посебне намене, те просторним и урбанистичким плановима локалних самоуправа кроз које пролази коридор гасовода.

Укрштање и паралелно вођење гасовода са саобраћајницама

Сва укрштања гасовода са државним, општинским и асфалтираним путевима извести са механичким подбушивањем и увлачењем заштитне цеви одговарајуће чврстоће и пречника.
Угао укрштања између осе гасовода и осе државних јавних путева износи 90°, а дужине заштитних цеви и пројектоване дубине, од горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви, зависе од реда јавног пута, нивелете пута и ширине земљишног појаса и дефинисане су саобраћајно-техничким условима ЈП „Путеви Србије" или надлежног општинског органа.

Прорачун дебљина заштитних цеви извршити узимајући у обзир утицај надслоја земљаног материјала (запреминска тежина, угао унутрашњег трења, кохезија) и коловозне конструкције саобраћајнице, као и утицај саобраћајног оптерећења према шеми меродавног оптерећења од возила, а у зависности од категорије пута.

Почетак радног рова за подбушивање и увлачење гасовода (код државних путева) је дефинисан условима надлежне путне организације, а крајеви заштитне цеви која се поставља на прелазу испод пута морају бити удаљени минимално 3 m од линија које чине крајње тачке попречног профила јавног пута ван насеља, мерено на спољну страну и минимално 3 m са обе стране од ивице крајње коловозне траке.

Код осталих путева, општинских и атарских, минимална дубина укопавања је 1,35 m, односно 1 m од путног јарка у зависности од услова на месту укрштања. Дужина заштитне цеви, код асфалтираних путева овог ранга зависи од нивелете пута, ширине путног појаса и попречног профила пута на месту укрштања. Дужине заштитних цеви биће одређене у фази израде пројекта за грађевинску дозволу (ПГД), а радни ров за увлачење заштитних цеви потребно је прилагодити условима на терену.
Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од саобраћајница су дефинисани Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", бр. 86/15) и дата су у табели која следи:

Табела 21. Растојања гасовода (DN 150, P 16 bar) од саобраћајница при паралелном вођењу

Ред. бр.	Назив саобраћајнице	Растојање(т)
1.	Железничка пруга	15
2.	Коловоз градских саобраћајница	8
3.	Општински пут	8
4.	Државни пут	8
5.	Интерне саобраћајнице	3
6.	Јавна шеталишта	8

Наведена растојања код саобраћајница рачунају се од спољне ивице земљишног појаса.

Услови укрштања гасовода са јавним путевима (државни и општински путеви) су:
- Укрштање са јавним путем планирати, пројектовати и извести по правилу методом механичког подбушивања испод трупа пута, управно на пут, употребом заштитних цеви;
- Приликом укрштаја предметних инсталација са путем заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута увећана за по 3 m са сваке стране јавног пута;
- Пројектована дубина заштитне цеви мора бити минимално 1,35 - 1,5 m од најниже коте коловозне конструкције до горње коте заштитне цеви у зависности од конфигурације терена и пречника цеви;
- Пројектована дубина заштитне цевимора бити минимално 1,2-1,35 m испод дна јарка, од најниже коте дна канала до горње коте заштитне цеви, у зависности од

конфигурације терена и пречника цеви;
- Укрштаје планираних инсталација удаљити од укрштаја постојећих инсталација на мин. одстојању од 10 m;
- Неопходно је извршити испитивање геомеханичких својстава тла и анализе њихове отпорности према бушењу на местима укрштања предметног гасовода.

Услови паралелног вођења гасовода са јавним путевима су:
- Предметне инсталације се могу планирати под условима којима се спречава угрожавање стабилности државног пута и обезбеђују услови за несметано одвијање саобраћаја на путу;
- Не дозвољава се вођење инсталација гасовода по банкини, косинама усека и насипа, кроз јаркове и локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта;
- Инсталације гасовода морају бити постављене минимално 3 m од крајње тачке попречног профила јавног пута (ножице насипа/засека трупа пута или спољне ивице канала за одводњавање).

За све интервенције (саобраћајне прикључке) и инсталације које се воде кроз земљишни појас - парцелу предметног пута, потребно је затражити услове и сагласност од стране управљача - ЈП „Путеви Србије", за израду планске и/или пројектне документације за изградњу и постављање истих у складу са Законом о планирању и изградњи, члан 133., став 2., тачка 14 („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), Законом о путевима, члан. 17. („Службени гласник РС", бр. 41/18).

Правила за извођење саобраћајних прикључака-колских прилаза

Ради обезбеђења транспортне везе пројектованих локација технолошких објеката гасовода са мрежом постојећих путева, предвиђена је изградња саобраћајних прикључака - колских прилаза на најближи пут (обзиром да сви технолошки објекти излазе директно на пут), у складу са конфигурацијом постојеће (категорисане/ДП и некатегорисане/атарске) путне мреже. На одређену локацију приступа се са колског прилаза.

Ширине саобраћајних прикључака - колских прилаза (до мерне и мерно-регулационих станица) су дефинисане на основу меродавног возила.

Коловозна конструкција је са стабилисаним коловозним застором (камени агрегат).

За одвођење са коловозних површина нису планирани посебни системи, већ се одводњавање нивелационо усмерава ка постојећим каналима у оквиру регулација путева.

Табела 22. Саобраћајни прикључци-колски прилази надземним објектима гасовода

Ред. бр.	Назив објекта	Врста коловозног застора	Ширина коловоза (m)	саобраћајни прикључак на:	К.О.	Приближна стационажа ~(km)
1.	МС	стабилисан	мин	ДП II6 реда	Ривица	0+000
2.	МРС	стабилисан	мин	некатегорисани	Јазак	0+930[45]
3.	МРС	стабилисан	мин	општински пут	Мала	12+410
4.	МРС	стабилисан	мин	општински пут	Шуљам	23+227

Траса и положај трајних колских приступа објектима гасовода одређени су границом појаса регулације планираних објеката. Граница регулације је одређена графички са елементима за геодетско обележавање карактеристичних тачака регулационе линије. Након ближег пројектног дефинисања трасе и техничких елемената прилаза, све површине (слободне и коловозне) у појасу регулације могу се користити за постављање телекомуникационих и енергетских инсталација.

2.3.2. Водна инфраструктура

Траса дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", дужине од око 23 km, у оквиру обухвата Плана, укршта се са следећим водним објектима:
- Канал Борковац 1 на стационажама km 3+200 и km 4+647 код насеља Ривица;
- Канал Кудош на стационажи око km 23+615 северно од акумулације „Кудош";
- Канал Ровача на стационажи око km 7+680 јужно од насеља Јазак.

При одабиру техничког решења за локације где се гасовод укршта са мелиорационим каналима, подземно се морају уважавати следећи услови:
- Укрштање цевовода са каналом треба извести полагањем цевовода у заштити испод дна канала тако да горња ивица заштите (заштитна цев, АБ плоче) буде минимално 1,5 m испод пројектованог дна канала; ову дубину треба задржати у дужини колико износи пројектована ширина канала у новоу

45 Стационажа МРС Јазак Село - 0+930 је дата на одвојку са главне трасе

терена;
- Подземно укрштање цевовода са каналима на локацијама уз пропуст (мост), треба предвидети на удаљености од минимално 5 m од пропуста (моста);
- Укрштање инсталације са каналима извести, што је могуће ближе углу од 90°;
- Пројектом предвидети довођење каналских профила и околног терена у зони укрштања, у првобитно стање, а радове на извођењу тако организовати да не ометају нормално функционисање канала;
- При паралелном вођењу гасовода са каналима, потребно је обезбедити међусобно управно растојање од ивице обале канала од минимално 10 m и у том појасу није дозвољена изградња надземних објеката, а подземни се морају укопати минимум 1,0 m испод терена и морају подносити оптерећење тешке механизације, а све у циљу што рационалније искоришћености водног земљишта.

У случају да се укрштање са каналом (или хидротехничким објектима) предвиђа надземно, односно постављањем уз конструкцију постојећег пропуста (моста), морају се испоштовати следећи услови:
- Гасовод на пропусту треба поставити тако да доња ивица заштитне цеви не задире у светли отвор пропуста, тј. да не буде нижа од доње ивице конструкције пропуста (моста),
- Уколико дође до реконструкције пропуста (моста) на који је постављена инсталација, сву одговорност око заштите инсталације као и додатне радове и трошкове обезбеђује инвеститор, односно власник инсталација.

Укрштање гасовода са каналима хидросистема, треба извести испод дна канала, подземно, при чему горња ивица заштите мора бити мин. 2 m испод пројектованог дна канала. Ову дубину задржати колико износи ширина канала у нивоу терена. Уколико се гасовод полаже у отворени ров у кориту канала, ископану земљу треба уклонити са обале. Ров по косинама канала треба осигурати каменом до линије обале. Ров у дну канала није потребно затрпавати.

У појасевима радно-инспекционе стазе лево и десно од ивице канала у ширини од мин. 10 m креће се грађевинска механизација која одржава канал, те на том месту гасовода мора бити обезбеђен од наведених механичких утицаја.

При паралелном вођењу гасовода са каналима хидросистема, потребно је обезбедити међусобно управно растојање од ивице обале канала од мин. 10 m, а цев треба укопати мин. 1 m испод коте терена (кота радно-инспекционе стазе). У том појасу није дозвољена изградња надземних објеката као што су шахтови, вентили и слично, а подземни се морају укопати мин. 1 m испод нивоа терена и морају подносити оптерећења тешке грађевинске механизације.

Око планираних акумулација, поштовати приобални тампон појас ширине 10-20 метара од линије максималног водостаја планиране акумулације.
Тампон појас подразумева травну вегетацију у ширини од најмање 10 m, који се одржава редовним кошењем или испашом. Ако је тампон појас шири од 10 m, а појас може да садржи и пешачку стазу. Неопходно је предвидети такво уређење простора којим се неће угрожавати функционалност и стабилност водних објеката, нити ће се водни објекти оштећивати.

У циљу што рационалније искоришћености водног земљишта и свођења могућности оштећења предметне инсталације на најмању могућу меру (за време одржавања канала, реконструкције и сл., или привођења водног земљишта другој намени), потребно је трасу гасовода, где год је то могуће, водити и на већем растојању од 10 метара. Уколико то налаже интерес водопривреде, сем у случају када је инсталација положена по линији експропријације (или уз њу), ЈВП Воде Војводине задржава право да трајно затражи измештање исте са водног земљишта, у ком случају трошкове измештања сноси инвеститор.

При одабиру техничког решења за локације где се гасовод укршта са инсталацијама водовода и канализације подземно, морају се уважавати следећи услови:
- Угао укрштања осе новопројектованог гасовода са осом инсталација водовода и канализације мора бити између 60° и 90°.
- На местима укрштања и паралелног вођења новопројектованог гасовода са изграђеним инсталацијама водовода и канализације, те припадајућим објектима, испоштовати минимална одстојања од спољних ивица цеви и објеката и то 1 m код паралелног вођења инсталација, односно 0,5 m код укрштања инсталација.
- Задате вредности су растојања од спољне ивице гасовода до спољне ивице инсталација и објеката водовода и канализације.
- Уколико није могуће испоштовати тражене услове, пројектом предвидети одговарајућу заштиту истих.
- Пре израде пројектне документације, потребно је извршити претходно шлицовање терена у циљу тачног утврђивања положаја инсталација.
- У зонама укрштања или паралелног вођења новопројектованог водовода и канализације са уличним инсталацијама канализације, пројектом предвидети ручни ископ рова.

Забрањено је у површинске и подземне воде уношење опасних и штетних материја које могу угрозити квалитет (еколошки статус), тј. узроковати физичку, хемијску, билошку или бактериолошку промену вода у складу са Законом о водама.

Забрањено је испуштање у водотоке било каквих вода, осим условно чистих атмосферских вода. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у водотоке, исте се претходно морају пречистити тако да задовољавају прописане граничне вредности по Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање, и прописане вредности квалитета ефлуента у складу са Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање, како се не би нарушило одржавање квалитета воде реципијента (II класа воде).

2.3.3. Електроенергетска инфраструктура

У заштитном коридору гасовода може се градити подземна електроенергетска мрежа за потребе објеката у функцији гасовода, као и трафостанице 20/0,4 kV за потребе напајања електричном енергијом објеката у функцији гасовода. Електричне инсталације и уређаји у објектима у функцији гасовода се по правилу постављају ван зона опасности од експлозије, изузев ако је уградња у овим зонама условљена технолошким захтевима када се иста мора спровести у складу са утврђеним посебним прописима.

Табела 23. Минимална растојања подземних гасовода од надземне електроенергетске мреже и стубова далековода

Напон електро мреже	Паралелно вођење (m)	При укрштању (m)
< 20 kV	10	5
20 kV < U < 35 kV	15	5

Минимално растојање се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

За постављање објеката електроенергетске инфраструктуре неопходно је испоштовати следеће услове:

- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1 m;
- није дозвољено паралелно вођење гасовода испод или изнад енергетског кабла;
- Хоризонтални размак и вертикално растојање при паралелном вођењу и укрштању гасовода од енергетског кабла треба да износи најмање 0,8 m у насељеном месту;
- При укрштању се цев гасовода полаже испод енергетског кабла;
- Вертикално растојање при укрштању и хоризонтални размак при паралелном вођењу може да буде најмање 0,3 m, ако се кабл постави у заштитну ПВЦ цев дужине најмање 2 m, са обе стране места укрштања, или целом дужином паралелног вођења;
- На местима укрштања поставити одговарајуће ознаке;
- Надземни делови гасовода морају бити удаљени од стубова далековода СН (средњенапонских) и НН (нисконапонских) водова за најмање висину стубова увећану за 3 m;
- Приликом грађења гасовода потребно је радни појас формирати тако да тешка возила не прелазе преко енергетског кабла на местима где исти није заштићен;
- Трафостанице градити као монтажно-бетонске или стубне за 20/0,4 kV напонски пренос, у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног предузећа;
- Уређаји и објекти на гасоводу морају бити заштићени од негативног утицаја атмосферског пражњења;
- Уређаји и објекти на гасоводу морају бити уграђени тако да се онемогући појава статичког електрицитета која би могла да проузрокује паљење експлозивне смеше.

2.3.4. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура

Неопходно је испоштовати следеће услове:

- дозвољено вертикално приближавање гасовода и оптичког кабла је 0,5 m на месту укрштања, с тим да гасовод буде положен испод постојећег оптичког кабла;
- укрштање пројектовати и извести подбушивањем испод кабла;
- угао укрштања гасовода и оптичког кабла би требало да буде приближно 90°, али не мањи од 60-45°;
- укрштање пројектовати без механичког напрезања оптичког кабла и заштитне цеви;
- ЕК мрежу градити у коридорима саобраћајница приступних и некатегорисаних путева;
- дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање 1,2 m;
- ЕК мрежа се може градити и у коридору гасовода постављањем у плитки ров димензија 0,2x0,4 m, дубине 0,4 m или рову дубине до 0,8 m са претходним постављањем заштитних полиетиленских цеви пречника 40-50 mm;
- при паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,5 m

и 1 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,5 m, а угао укрштања око 90°;

- у циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области ЕК потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канализације, од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај ЕК опреме, унутар парцеле корисника или до објекта на јавној површини.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Институционални оквир имплементације овог Просторног плана, у ужем смислу, представљају институције које ће директно и непосредно имплементирати политику и концепцију изградње и развоја објеката и система посебне намене, односно дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка". У том смислу, институционални оквир имплементације Просторног плана чине:

1) ЈП „Србијагас" из Новог Сада, Сапутник М ДОО огранак МЕРИДИЈАНПРОЈЕКТ Нови Сад и „PROMONT GROUP" д.о.о. Нови Сад, кроз инвестирање даљих активности на пројектовању, изградњи и коришћењу дистрибутивног гасовода, односно као носиоци активности посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка";
2) Министарство надлежно за послове енергетике, кроз даљу разраду енергетских политика које се односе на планирање развоја енергетике у облсти дистрибуције природног гаса;
3) Покрајински секретаријат надлежан за послове просторног планирања и урбанизма, због оцењивања потребе и оправданости измене и допуне појединих решења овог Просторног плана;
4) Јединице локалне самоуправе чији делови територије се налазе у обухвату овог Просторног плана, кроз контролу даљих активности на изради планске и техничке документације на локалном нивоу, контролу управног поступка издавања потребних дозвола и одобрења, инспекцијски надзор, делимично инвестирање у изградњу појединих инфраструктурних објеката и система који су у непосредној вези са системом гасовода, као и објеката у обухвату плана које је могуће градити у просторном обухвату у складу са правилима овог Просторног плана, и др.

Институционални оквир имплементације, у ширем смислу, чине све институције и органи који ће посредно учествовати у имплементацији планских решења, и то:

Табела 24. Институционални оквир имплементације

Редни број	Општина, секретаријат, институција и др.
1.	Град Сремска Митровица, Градска управа за урбанизам, комуналне и
2.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републичка дирекција за воде, Београд
3.	Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за
4.	Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Сремско Митровици,
5.	Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за управљање ризиком, Одељење противградне заштите, Београд
6.	Министарство заштите животне средине, Београд
7.	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови
8.	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови
9.	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
10.	ЈКП „Водовод" Сремска Митровица
11.	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад
12.	Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица
13.	ЈВП „Воде Војводине", Нови Сад
14.	ЈП „Војводина шуме" , Нови Сад
15.	ЈП „Електромрежа Србије", Београд
16.	ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Рума, Рума
17.	ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Сремска Митровица,
18.	СББ - Српске кабловске мреже ДОО, Београд
19.	НИС ад. Нови Сад, Гаспром Њефт, Нови Сад
20.	ЈП „Србијагас", Нови Сад
21.	Теленор доо, Нови Београд
22.	„VIP mobile" доо, Нови Београд
23.	Телеком Србија, Дирекција за технику, Функција планирања и развоја, Сектор за планирање и развој транспортне телекомуникационе мреже, Нови

Редни број	Општина, секретаријат, институција и др.
24.	Републички хидрометеоролошки завод Србије, Београд
25.	Републички сеизмолошки завод, Београд
26.	ЈП „Путеви Србије", Сектор за стратегије, пројектовање и развој, Београд
27.	„Инфраструктура железнице Србије" АД, сектор за инвестиције, развој и
28.	ЈП Емисиона техника и везе, Сектор техника, Београд
29.	Центар за разминирање, Београд
30.	ЈП „СРЕМ ГАС", Сремска Митровица
31.	ЈП „ГАС-РУМА", Рума
32.	ЈП „ Национални парк Фрушка гора" Нови Сад
33.	ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Нови Сад, Нови Сад
34.	АД „Електромрежа Србије", Београд
35.	ЈКП „Водовод" Сремска Митровица
36.	ЈП „Комуналац" Ириг
37.	ЈКП „Беочин" Беочин
38.	Општина Ириг, Општинска управа, Служба за заштиту животне средине и
39.	Општина Беочин, Општинска управа, Одељења за инспекцијске послове, урбанизам и заштиту животне средине, Беочин
40.	Град Сремска Митровица, Градска управа за здравствену, социјалну заштиту и заштиту животне средине, Сремска Митровица

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Смернице за спровођење Просторног плана односе се на обухват Просторног плана. Спровођење Просторног плана реализује се кроз:
- директну примену Просторног плана и
- спровођење на основу важећих просторних и урбанистичких планова.

2.1. ДИРЕКТНО СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Директно спровођење Просторног плана се примењује на трасу планираног дистрибутивног гасовода, објекте (мерно регулационе станице и мерна станица) и места укрштања коридора гасовода са саобраћајном инфраструктуром (пут и пруга), енергетском инфраструктуром (далековод), електронско комуникационом инфраструктуром, водопривредном инфраструктуром и водотоком.

Просторни план представља плански основ за издавање информације о локацији и локацијских услова у зони његове директне примене, на основу детаљне разраде и правила уређења, грађења и заштите за дистрибутивни гасовод Ривица - Јазак - „Летенка", за пратеће објекте (МС „Ривица", МРС „Јазак", МРС „Мала Ремета" и МР „Летенка"), као и приступне путеве у функцији дистрибутивног гасовода. Детаљан опис граница обухвата Просторног плана, радног појаса и појаса заштите, са пописом парцела је дат у тачки I/1. У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродавна је ажурна копија плана оверена и издата од стране надлежне Службе за катастар непокретности.

Уколико у фази израде пројектне документације дође до потребе за изменом планиране трасе дистрибутивног гасовода или до промене положаја надземних објеката, измена се може извести унутар границе обухвата посебне намене, а уз поштовање правила за уређење, грађење и заштиту.

2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ДРУГИМ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка" са елементима детаљне регулације, које је обавезно урадити приликом израде просторних и урбанистичких планова у обухвату овог Просторног плана.
Основна намена и решења која се односе на подручје посебне намене, дефинисана овим Просторним планом, не могу се мењати плановима нижег хијерархијског нивоа.

У подручју обухвата овог Просторног плана (појас ширине 200 m лево и десно од осе гасовода) утврђеним овим Просторним планом, примењују се важећи плански документи (просторни планови подручја посебне намене, просторни планови јединица локалне самоуправе и урбанистички планови) у деловима који нису у супротности са режимима коришћења, уређења и заштите коридора дистрибутивног гасовода, дефинисаним овим Просторним планом. Важећи планови, као и израда нових планских докумената нижег

хијерархијског нивоа ускладиће се са овим Просторним планом.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Динамика фазне реализације изградње дистрибутивног гасовода ће зависити од приоритета које дефинише инвеститор. Изградњи дистрибутивног гасовода, претходиће израда пројектне документације.

У првој фази имплементације Просторног плана приоритети у реализацији дистрибутивног гасовода су: решавање имовинских односа у поступку експропријације непокретности на целокупној траси транспортног гасовода, као и изградња појединих деоница дистрибутивног гасовода са пратећим објектима и приступним путевима.

Реализација планских решења подразумева и усклађивање трасе дистрибутивног гасовода са осталим инфраструктурним системима и објектима, при чему приоритет имају укрштања дистрибутивног гасовода са другим инфраструктурним системима.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Реализација дистрибутивног гасовода представља један од приоритета Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, као носиоца свих активности на реализацији овог инфраструктурног објекта. У временском хоризонту Просторног плана предвиђена је изградња и пуштање у рад целокупног система.

Основне планско-програмске мере и инструменти имплементације овог Просторног плана су израда елабората о експропријацији за површине јавне намене и израда техничке документације за целокупну трасу гасовода. Дефинисање посебних нормативно-правних, финансијских или организационих мера и инструмената имплементације биће спроведено кроз израду и ревизију техничке документације за дистрибутивни гасовод.

У складу са описом обухваћених површина (пописом катастарских парцела и графичким приказима детаљне разраде) Просторни план представља основ за:
- проглашавање јавног интереса за експропријацију земљишта и других непокретности за потребе изградње дистрибутивног гасовода, објеката и приступних путева, за које је у складу са законом предвиђено формирање посебних грађевинских парцела или пренамена обухваћених површина и
- проглашавање јавног интереса за привремену/непотпуну експропријацију и установљење права службености за потребе изградње/постављања објеката и инсталација у функцији дистрибутивног гасовода, за које у складу са законом није предвиђено формирање посебних грађевинских парцела или пренамена обухваћених површина.

За потребе изградње дистрибутивног гасовода, користиће се постојеће саобраћајнице на подручју Просторног плана, као и неопходно пољопривредно, шумско, грађевинско и водно земљиште у складу са Законом о планирању и изградњи члан 69. став 1, став 10, став 11 и став 12, да се омогућује Инвеститору за изградњу објекта право пролаза и превоза преко суседног и околног земљишта, који је у својини других власника ради извођења радова у току изградње, када то захтева технолошки поступак. Сви власници и држаоци суседног и околног земљишта дужни су да омогуће несметани приступ градилишту и трпе извођење радова за потребе изградње енергетског објекта.

Инвеститор је дужан да власницима или држаоцима суседног или околног земљишта надокнади штету која буде причињена пролазом и превозом. Ако не буде постигнут споразум о висини накнаде штете, одлуку о томе доноси надлежни суд.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО
В)ПРИЛОЗИ

1. Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације

2. Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину

3. Списак закона од значаја за израду Просторног плана

Списак закона од значаја за израду Просторног плана

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС", број 64/15);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16);
- Закон о националним парковима („Службени гласник РС", број 84/15);
- Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу („Службени гласник РС"- Међународни уговори, број 4/11);
- Закон о култури („Службени гласник РС", бр. 72/09, 13/16 и 30/16-исправка);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о црквама и верским заједницама („Службени гласник РС", број 36/06);
- Закон о регионалном развоју („Службени гласник РС", бр. 51/09, 30/10 и 89/15-др. закон);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС", број 129/07 и 18/16);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС", бр. 72/09, 18/10, 65/13 и 15/15-УС);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС", бр. 129/07 и 83/14-др. закон);
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС", бр. 99/09 и 67/12-УС);
- Закона о јавним службама („Службени гласник РС", бр. 42/91, 71/94 и 79/05-др. закон и 83/14-др. закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС", бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ", број 16/01-СУС и „Службени гласник РС", бр. 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09 и 112/15);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС", бр. 41/09 и 10/13-др. закон);
- Закон о сточарству („Службени гласник РС", бр. 41/09, 93/12 и 14/16);
- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС", бр. 91/05, 30/10 и 93/12);
- Закон о добробити животиња („Службени гласник РС", број 41/09);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон,54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о јавним путевима („Службени гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС", бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон и 9/16-УС);
- Закон о железници („Службени гласник РС", бр. 45/13 и 91/15);
- Закон о безбедности и интероперабилности железница („Службени гласник РС", бр. 104/13, 66/15-др. закон и 92/15);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09- др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС и 14/16);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС", број 112/15)

- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС", бр. 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 45/13-др. закон и 93/14);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС",8 број 36/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 14/16);
- Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 25/15);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 93/12);
- Закон о туризму („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон, 93/12 и 84/15);
- Закон о спорту („Службени гласник РС", број 10/16);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС", број 101/15);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС", бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС", број 145/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС", бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка 6) и став 2. у делу који се односи на тачку 6) и члан 14. став 2.);
- Закон о шумама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 89/15);
- Закон о шумама („Службени гласник РС" бр. 46/91, 83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС", број 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС", број 128/14);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС", бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС", бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон и 10/15);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС", бр. 111/09 и 20/15);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС", број 54/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС", број 105/13, 119/13 и 93/15);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС", број 5/68);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС", број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС", број 31/12);
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС", број 104/09),
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник СРС", бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС", 6р. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 - др закон и 54/15 - др. закон);
- Правилник о техничким нормативима при истраживању и експлоатацији нафте, земних гасова и слојних вода („Службени лист СФРЈ", бр. 43/79, 41/81 и 15/82),
- Правилник о безбедности машина („Службени гласник РС", број 58/16);
- Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15);
- Правилник о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштењу и претакању запаљивих течности („Службени лист СФРЈ", број 114/17).

4. Списак органа, институција и предузећа којима су упућени захтеви за услове од значаја за израду Просторног плана

Редни број	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	АДРЕСА	ДАТУМ ПРИЈЕМА И НАШ БРОЈ
1.	ГРАД СРЕМСКА МИТРОВИЦА Градска управа за урбанизам, комуналне и инспекцијске послове	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Кнеза Михаилова бр. 24	07.08.2018. 1 745/1
2.	ГРАД СРЕМСКА МИТРОВИЦА Градска управа за здравствену, социјалну заштиту и заштиту	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Трг Светог Димитрија	02.08.2018. 1685/1
3.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ОПШТИНА БЕОЧИН Општинска управа Одељења за инспекцијске послове, урбанизам и заштиту животне средине	21300 БЕОЧИН Светосавска 25	07.08.2018. 1729/1
4.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ОПШТИНА ИРИГ Општинска управа Служба за заштиту животне средине и урбанизам	22406 ИРИГ ВОЈВОДЕ ПУТНИКА БР. 1	27.08.2018 1837/1
5.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације Одељење за ванредне ситуације у Сремској	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Румски пут б.б.	
6.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације Управа за превентивну заштиту	Омладинских бригада бр.31, 11000 Београд	13.07.2018. 1503/1
7.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације Управа за управљање ризиком	Омладинских Бригада 31, 11000 Нови Београд	03.08.2018. 1697/1
8.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ Сектор за планирање и управљање у животној средини Група за заштиту од великог	Омладинских бригада 1 11000 Београд	24.07.2018. 1585/1
9.	АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Булевар Михајла Пупина бр.16, 21000 Нови Сад	19.07.2018. 1550/1
10.	АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ	Бул. Михајла Пупина бр. 16, 21000 Нови Сад	25.07.2018. 1604/1
11.	АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО	Бул. Михајла Пупина бр. 16, 21000 Нови Сад	19.07.2018. 1551/1
12.	ЈКП "БЕОЧИН"	БЕОЧИН Десанке Максимовић бр. 52	07.08.2018. 1729/1 01.08.2018. 1671/1
13.	ЈП"КОМУНАЛАЦ"ИРИГ	22406 ИРИГ Улица Вука	
14.	ЈКП "ВОДОВОД" СРЕМСКА МИТРОВИЦА	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Стари шор бр. 114	14.08.2018. 1772/1
15.	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ	21000 НОВИ САД Радничка 20а	10.08.2018. 1755/1
16.	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ СРЕМСКА МИТРОВИЦА	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Светог Димитрија бр. 10	2103/1
17.	ЈВП ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ	21000 НОВИ САД Бул. Михајла Пупина бр. 25	1892/1

Редни број	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	АДРЕСА	ДАТУМ ПРИЈЕМА И НАШ БРОЈ
18.	ЈП "ВОЈВОДИНА ШУМЕ"	21131 ПЕТРОВАРАДИН Прерадовићева бр. 2	30.08.2018. 1866/1
19.	ЈП"ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ" БЕОГРАД	11000 БЕОГРАД Кнеза Милоша бр. 11	13.08.2018. 1765/1
20.	ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА Огранак Електродистрибуција Рума	Индустријска 2А, 22400 Рума	06.08.2018. 1724/1 12.09.2018 1954/2
21.	ЕПС СНАБДЕВАЊЕ ДОО БЕОГРАД РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАР ЕЛЕКТРОВОЈВОДИНА НОВИ САД ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА НОВИ САД	21000 НОВИ САД Бул.ослобођења 100	
22.	СББ - Српске кабловске мреже ДОО	Булевар Зорана Ђинђића бр.8а, 11000 Београд	08.11.2018. 2437/1
23.	НИС ад. Нови Сад, Гаспром Њефт	Народног Фронта бр.12, 21000 Нови Сад	01.08.2018. 1682/1
24.	ЈП "СРБИЈАГАС" НОВИ САД	Народног Фронта бр.12, 21000 Нови Сад	16.07.2018. 1534/1
25.	ТЕЛЕНОР ДОО	11070 НОВИ БЕОГРАД Омладинских бригада бр. 90	29.08.2018. 1845/1
26.	„VIP mobile" доо	11070 НОВИ БЕОГРАД Омладинских бригада бр. 21	30.07.2018. 1627/1
27.	Телеком Србија, Дирекција за технику, Функција планирања и развоја, Сектор за планирање и развој транспортне телекомун. мреже	11070 НОВИ БЕОГРАД Булевар уметности бр. 16а	08.08.2018. 1739/1
28.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА Републички хидромет. завод Србије	11000 БЕОГРАД Кнеза Вишеслава 66	09.08.2018. 1749/1
29.	ЈП „Путеви Србије" Сектор за стратегије, пројектовање и развој	11000 БЕОГРАД Бул. Краља Александра бр. 282	06.08.2018. 1716/1 06.08.2018. и 22.08.2018. 1722/1и 1803/1
30.	„Инфраструктура железнице Србије" АД, сектор за инвестиције, развој и технологију	11000 БЕОГРАД Немањина бр. 6	17.07.2018. 1533/1
31.	ЈП Емисиона техника и везе Сектор техника	11000 БЕОГРАД Кнеза Вишеслава бр. 88	19.07.2018. 1552/1
32.	ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ	Војводе Тозе бр. 31, 11000 Београд	19.07.2018. 1553/1
33.	ЈП "СРЕМ ГАС"	Трг Војвођанских бригада 14/I, 22000 Сремска Митровица	31.07.2018. 1648/1
34.	ЈП "ГАС-РУМА"	ЈНА 136, 22400 Рума	
35.	ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА Огранак Електродистрибуција Сремска Митровица	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Фрушкогорска бб	06.08.2018. 1717/1
36.	ЈП „ Национални парк Фрушка гора"	21208 Сремска Каменица Змајев трг 1	16.07.2018. 1523/1
37.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД	11000 Београд Ташмајдански парк б.б.	10.07.2018. 1477/1
38.	АД "ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ" БЕОГРАД	11000 Београд Кнеза Милоша 11	13.08.2018 1765/1
39.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ	11000 Београд Немањина 15	23.08.2018 1820/1
40.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ Републичка дирекција за воде	11000 Београд Немањина 22-26	04.09.2018 1893/1

Захтеви за услове су упућени 06.07.2018.год. на 40 адреса.

5. Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са административним границама и другим инфраструктурним системима

Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са административним границама и другим инфраструктурним системима

Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са административним границама и другим инфраструктурним системима
Планирана траса дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка"

Ознака укрштања	Објекат	КО	Град/Општина	Стање	Опис укрштања	Приближна стационажа, km
УВ1	Водовод	Ривица	Ириг	планирано	Укрштање са комуналном инфраструктуром	km 0+045
УВТ1	Канал	Ривица	Ириг	постојеће	Укрштање са реком	km 0+270
УП1	ДП 2а реда бр.313	Ривица	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 0+650
УП2	ДП 2а реда бр.313	Ривица	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП3	ДП 2а реда бр.313	Ривица	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП4	ДП 2а реда бр.313	Ривица	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 2+810
УК1	Граница КО	Ривица/Врдник	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 2+855
УЕ1	Далековод 35 kV	Врдник	Ириг	планирано	Укрштање са енергетском инфраструктуром-далековод	km 3+230
УП5	Општински пут	Врдник	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 3+250
УП6	ДП 2а реда бр.313	Врдник	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 4+020
УВ2	Водовод	Врдник	Ириг	планирано	Укрштање са комуналном инфраструктуром	km 4+030
УЖ1	Регионална пруга	Врдник	Ириг	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пруга	km 4+610
УВТ2	Канал	Врдник	Ириг	постојеће	Укрштање са реком	km 5+530
УК2	Граница КО	Врдник/Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 5+870
УЕ2	Далековод 20 kV	Јазак Село	Ириг	планирано	Укрштање са енергетском инфраструктуром-далековод	km 5+890
УЕ3	Далековод 20 kV	Јазак Село	Ириг	планирано	Укрштање са енергетском инфраструктуром-далековод	km 7+270
У01	ЕК кабл	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра,-оптички кабл	km 8+210
УП7	Општински пут	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 8+860

УВТ4	Канал	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са реком	km 9+740
УО3	ЕК кабл	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра,-оптички кабл	km 9+860
УП8	Општински пут	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 10+150
УП9	Општински пут	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 10+940
УК3	Граница КО	Јазак Село/Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 10+960
УЕ4	Далековод 20 kV	Мала Ремета	Ириг	планирано	Укрштање са енергетском инфраструктуром-далековод	km 11+710
УП10	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 12+610
У04	ЕК кабл	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра,-оптички кабл	km 13+350
УП11	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП12	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП13	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП14	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП15	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 16+530
УК4	Граница КО	Мала Ремета/Бешеново Прњавор	Ириг/Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+560
УП16	Општински пут	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УК5	Граница КО	Бешеново Прњавор/Мала Ремета	Град Сремска Митровица/Ири	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+660
УК6	Граница КО	Мала Ремета/Бешеново Прњавор	Ириг/Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+700
УП17	Општински пут	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УК7	Граница КО	Бешеново Прњавор/Мала Ремета	Град Сремска Митровица/Ири	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+750

УК8	Граница КО	Мала Ремета/Бешеново Прњавор	Ириг/Г рад Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+820
УК9	Граница КО	Бешеново Прњавор/Мала Ремета	Град Сремска Митровица/Ири	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+910
УК10	Граница КО	Мала Ремета/Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 17+290
УК11	Граница КО	Јазак Прњавор/Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 17+430
УК12	Граница КО	Мала Ремета/Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	kml7+450
УК13	Граница КО	Јазак Прњавор/Бешеново Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 17+710
УП18	Општински пут	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 17+750
УП19	Општински пут	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 17+980
УП20	Општински пут	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УК14	Граница КО	Бешеново Прњавор/Јазак Прњавор	Град Сремска Митровица/Ири	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 18+330
УП21	Општински пут	Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 18+500
УП22	Општински пут	Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 18+570
УК15	Граница КО	Јазак Прњавор/Беочин	Ириг/Беочин	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 18+840
УП23	Општински пут	Беочин	Беочин	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 18+910
УК16	Граница КО	Беочин/Јазак Прњавор	Беочин/Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 18+230
УП24	Општински пут	Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
У05	ЕК кабл	Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра,- оптички кабл	km 19+430
УП25	DP	Јазак Прњавор	Ириг	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 19+440
УК17	Граница КО	Јазак Прњавор/Беочин	Ириг/Беочин	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 19+445

У07	ЕК кабл	Беочин	Беочин	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра,-оптички кабл	km 19+480
УП26	DP	Беочин	Беочин	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УК18	Граница КО	Беочин/Бешеново Прњавор	Беочин/Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 19+810
УП27	DP	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 19+860
УП28	DP	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП29	DP	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УПЗО	DP	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УК19	Граница КО	Бешеново Прњавор/Шуљам	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 20+290
УП31	DP	Шуљам	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 20+820
УК20	Граница КО	Шуљам/Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 20+890
УК21	Граница КО	Бешеново Прњавор/Шуљам	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 21+010
УК22	Граница КО	Шуљам/Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 21+160
УК23	Граница КО	Бешеново Прњавор/Шуљам	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 21+290
УК24	Граница КО	Шуљам/Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 21+610
УП32	DP	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 21+670
УК25	Граница КО	Бешеново Прњавор/Шуљам	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 22+040
УК26	Граница КО	Шуљам/Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 22+070
УК27	Граница КО	Бешеново Прњавор/Шуљам	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 22+810
УП33	DP	Шуљам	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 22+860

штања са гасоводом су утврђена на микролокацијама са физички и просторни дефинисаним - изграђеним путевима.

Укрштања гасовода са планираним државним (ДП) / општинским (ОП) путевима који нису просторно дефинисани биће дефинитивно утврђени када се ти путеви потпуно просторно и физички реализују (утврђивање путног земљишта и путне парцеле кроз израду одговарајуће просторно-урбанистичке документације). Изграђени гасовод ће представљати стечену обавезу при изради просторно- урбанистичке документације.

Планирана траса дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" - одвојак до МРС „Јазак"

Ознака укрштања	Објекат	КО	Град/ Општина	Стање	Опис укрштања	Приближна стационажа, km
УВТ3	Канал	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са реком	km 0+180
У02	ЕК кабл	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.-оптички	km 0+210
УП34	Некатегорисан	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 0+900

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА РИВИЦА-ЈАЗАК-„ЛЕТЕНКА" СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

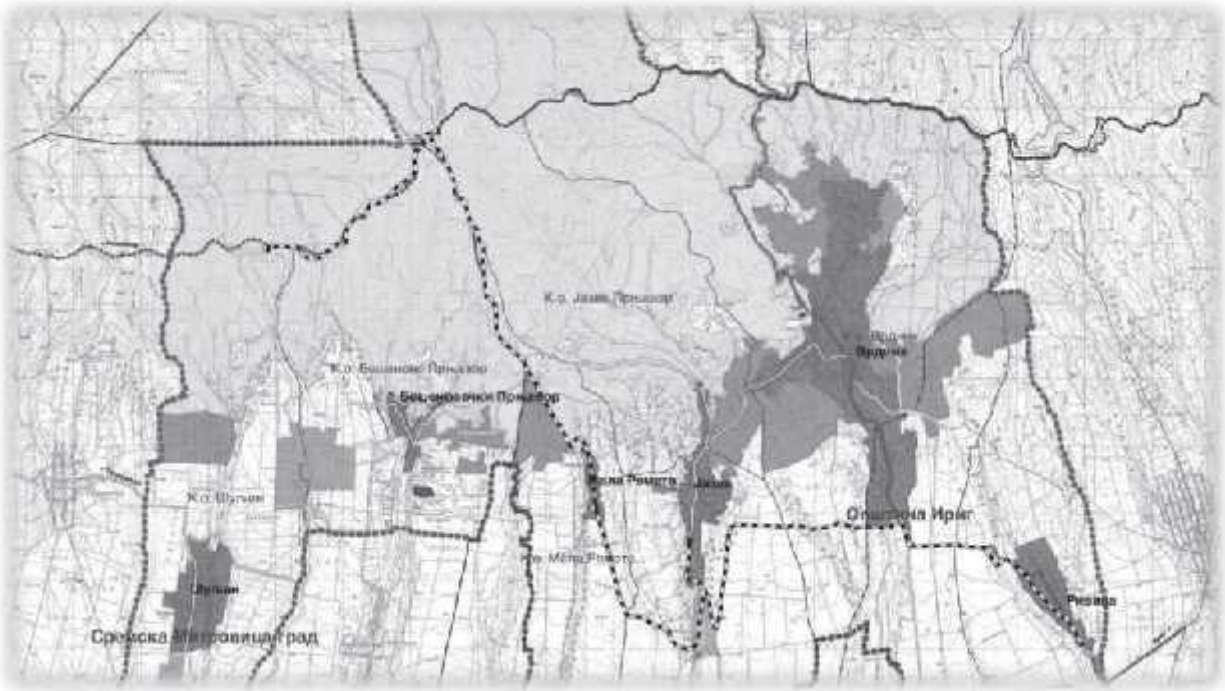

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА РИВИЦА-ЈАЗАК-„ЛЕТЕНКА" СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ" НОВИ САД

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

_____

Тања Топо, маст.инж.зашт.жив.сред.

ДИРЕКТОР

Предраг Снежевић, дипл.правник

Нови Сад, 2019. године

СТРУЧНИ ТИМ:

СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА:	Тања Топо, маст.дипл.инж.зашт.жив.сред. др Тамара Зеленовић Васиљевић
ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА:	мр Драгана Дунчић, дипл.пр.планер
Посебна намена простора и термоенергетска инфраструктура:	Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Грађевинско земљиште, мрежа насеља и заштита културних добара:	Оливера Сенковић, дипл.инж.арх.
Становништво и привреда:	Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон.
Пољопривреда и пољопривредно земљиште:	Мирољуб Лешњак, дипл.инж.пољ.
Заштита природе, шуме и шумско земљиште:	Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
Саобраћајна инфраструктура:	Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Водно земљиште и водопривредна инфраструктура:	Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструктура:	Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
Заштита животне средине:	Тања Топо, маст.инж.зашт.жив.сред.
Природни услови и Заштита од елементарних непогода:	Марина Митровић, мастер проф.геогр.
Заштита од интереса за одбрану земље:	Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Правна регулатива:	Теодора Томин Рутар, дипл.правник
Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:	Далибор Јурица, мастер дипл.инж.геод. Оливера Његомир, дипл.матем. Дејан Илић, грађ.техничар Ђорђе Кљајић, геод.техн. Драгана Митић, админ.технички секретар Драгана Матовић, оператер Душко Ђоковић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ 1

I .....

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 2

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 2

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ 3
1.1.1. Правни основ 3
1.1.2. Плански основ и друга стратешка документација 3

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 5
2.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 5
2.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 6

3. ОБУХВАТ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 7

4. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 7

4.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ 7
4.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ 11
4.3. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА 12
4.3.1. Пољопривредно земљиште 12
4.3.2. Шуме и шумско земљиште 12
4.3.3. Водно земљиште 13
4.3.4. Грађевинско земљиште 13
4.3.5. Мреже и објекти инфраструктуре 13
4.3.6. Заштићена природна и културна добра 15

5. **НАМЕНА ПРОСТОРА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 17**

6. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ 19

7. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА) 21

8. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА 21

II **ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА 24**

1. **ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 24**

2. **ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 25**

3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА. 26

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 27

1. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 27

2. ПРИРОДА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 31

3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У **ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА 32**

3.1. ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКЕ МЕРЕ 33
3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ 34
3.2.1. Мере заштите ваздуха 34
3.2.2. Мере заштите вода 35

3.2.3. Мере заштите земљишта 35
3.2.4. Мере заштите природних добара 37
3.2.5. Мере заштите од буке и вибрација 38
3.2.6. Мере приликом изградње и експлоатације инфраструктуре 38
3.2.7. Мере заштите живота и здравља људи 39
3.2.8. Мере заштите од ванредних ситуација 39
IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ **УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 43**
V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У **ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 45**
1. **ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 45**
2. **ИНДИКАТОРИ И УСЛОВИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 45**
3. **ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА 48**
4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА 50
VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 50
1. **ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ 50**
2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 51
VII **ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА 52**
VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 52
IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ 53

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА РИВИЦА-ЈАЗАК- „ЛЕТЕНКА" СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ - „Потенцијално деградациони пунктови животне средине са мерама заштите"

Списак табела и слика Табеле

Табела 1. Укупан број становника и домаћинстава 11
Табела 2. Преглед органа, организација, институција и предузећа од којих су у поступку израде Просторног плана тражени услови и подаци 22
Табела 3. Преглед Посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана 25
Табела 4. Веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја 26
Табела 5. Компатибилност циљева Просторног плана и Стратешке процене (наведених у поглављу II, тачка 2. Посебни циљеви стратешке процене) 27
Табела 6. Скала за процену вероватноће утицаја 31
Табела 7. Критеријуми за оцењивање величине утицаја 31
Табела 8. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја 31
Табела 9. Скала за процену сложености/реверзибилности утицаја 31
Табела 10. Скала за процену временске димензије утицаја 31
Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње 32
Табела 12. Карактеристике могућих утицаја у фази експлоатације у ванредним удесним ситуацијама (истицање гаса, пожар, експлозија) 32
Табела 13. МРС - вредности R1, R2 и r 41

Слике

Слика 1. МРС предњи изглед-капацитет станице > 160 m3/h 40
Слика 2. МРС основа-капацитет станице > 160 m^3/h 41

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије", број 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планског документа.

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације („Службени лист АПВ", број 12/18), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план). Такође, на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину („Службени лист АПВ", број 12/18), истовремено са израдом Просторног плана, приступило се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Обрађивач Стратешке процене је ЈП „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка 6/III.

Стратешком проценом су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у Просторни план, с циљем избегавања, спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Непосредан повод за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја је обавеза произашла из Одлуке да се израђује стратешка процена утицаја предметног Просторног плана на животну средину.

У складу са законским одредбама и праксом, Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:
(1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
(2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
(3) стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу - дефинисање матричног оквира процене);
(4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења планског документа);
(5) програм праћења стања животне средине (мониторинг - оквир за праћење спровођења планског документа, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
(6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
(7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
(8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

Разлози за вршење Стратешке процене су сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину простора у обухвату Просторног плана, као и дефинисање мера које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Стратешком проценом се оцењују односно утврђују потенцијални негативни утицаји на животну средину и дефинишу мере за спречавање или смањење штетних утицаја планских решења. Резултати стратешке процене утицаја доприносе евентуалном редефинисању фазних планских концепција и решења и одговарајућем доношењу одлука у планском процесу - оптималних са становишта заштите животне средине, применом мера заштите животне средине у току спровођења Просторног плана.

Сама израда Просторног плана базирана је на методолошком приступу и обрасцима који се користе за планирање линијских инфраструктурних система, а који се заснивају на принципима одрживог развоја. За изналажење оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, добијени услови од надлежних органа и организација у чијој је надлежности њихово издавање, актуелна планска и друга документација која се односи на подручје обухвата Просторног плана.
Значај стратешке процене утицаја на животну средину се огледа у томе што:

- обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу сагледати у оквиру појединачних пројеката;
- омогућава проверу погодности различитих варијанти развојних концепата;
- се изузимају ограничења која су присутна при процени утицаја одређеног пројекта на животну средину (локацијски услови, техничко - технолошка решења, економска оправданост пројекта - процењени период повраћаја инвестиција, анализа трошкова и добити само са економског становишта и др.);
- анализа утицаја конкретних пројеката, обухвата и претходну идентификацију проблема и утицаја који могу имати кумулативни ефекат итд.

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1.1. Правни основ

Правни основ за израду предметног Просторног плана дефинисан је чланом 21. Закона о планирању и изградњи, чиме је утврђено да се просторни план подручја посебне намене доноси за подручја која захтевају посебан режим организације, уређења и коришћења и заштите простора.

Правни основ за израду Стратешке процене произилази из Закона о планирању и изградњи, Закона о заштити животне средине и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.
Основни разлог за израду стратешке процене је евалуација утицаја планских решења на самом подручју обухвата Просторног плана, као и могући утицаји ван планског подручја.
Чланом 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), је прописано обављање стратешке процене за просторне планове и дефинисани су критеријуми за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину планских решења. Критеријуми су засновани на карактеристикама планског документа и карактеристикама утицаја.

1.1.2. Плански основ и друга стратешка документација

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС", број 88/10) и Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ", број 22/11).

Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године

Просторни план Републике Србије је основни плански документ просторног планирања и развоја, који има стратешко-развојну и општу регулаторну функцију.
Стратешки приоритети у енергетици Републике Србије у сектору гасне привреде су: завршетак изградње ПСГ Б. Двор; започињање градње новог складишта природног гаса (Итебеј или Острово) и других потенцијалних складишта (Мокрин, Тилва, Мења и др); градња гасовода „Јужни ток"; гасификација градова Републике Србије (сталан приоритет у планском периоду) и повезивање са гасоводним системима суседних држава.
Оперативни циљеви су:

- континуитет технолошке модернизације и ревитализације постојећих енергетских инфраструктурних система;
- изградња разводне/дистрибутивне мреже природног гаса у Војводини, централној, западној, источној и јужној Србији (индивидуални потрошачи) ради целовитости простора.

Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине

Развој енергетике подразумева: ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину; повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима; повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња); изградњу нових енергетских објеката, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи; изградњу преносних објеката за повезивање са суседним конзумима и нових енергетских објеката у складу са растућим потребама; и обезбеђење поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима.

Осим Просторног плана Републике Србије и Регионалног просторног плана АП Војводине, други плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана су:

- Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године („Службени лист АПВ", број 16/04);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС", број 101/15);
- Просторни план подручја посебне намене система за наводњавање Срема („Службени лист АПВ", број 57/17);

- Просторни план подручја посебне намене система за водоснабдевање Срема („Службени лист АПВ", број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (ПАНЕВРОПСКИ КОРИДОР VII) („Службени гласник Републике Србије", број 14/15);
- План детаљне регулације локалитета „Летенка" на Фрушкој гори („Службени лист Града Сремска Митровица", бр. 7/2018 од 29.6.2018).

Такође, имајући у виду да подручје обухваћено границом Просторног плана, обухвата делове територије општине Ириг, Града Сремска Митровица и општине Беочин, у наставку је дат преглед важећих просторних планова ових локалних самоуправа и урбанистичког плана за насеље Јазак:

- Просторни план општине Ириг („Службени лист општина Срема", број 13/14);
- Просторни план територије Града Сремска Митровица до 2028 („Службени лист Града Сремска Митровица", број 8/15);
- Просторни план општине Беочин („Службени лист општине Беочин", број 13/12);
- План генералне регулације насеља Јазак („Службени лист општина Срема" број 11/16).

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Садржина Просторног плана дефинисана је Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања.

Просторни план се састоји од текстуалног и графичког дела. У наставку је дат преглед поглавља, која Просторни план структурално садржи, као и преглед графичких прилога на којима су приказана планска решења:

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

Увод

I Полазне основе
- Обухват и опис границе подручја Просторног плана са границама заштитног појаса
- Обавезе, услови и смернице из Просторног плана Републике Србије и других развојних докумената
- Оцена постојећег стања
- Економска, друштвена и еколошка оправданост изградње система у случају када се израђује претходна студија оправданости

II Принципи, циљеви и концепција планирања, изградње и функционисања дистрибутивног гасовода
- Принципи планирања, изградње и функционисања дистрибутивног гасовода
- Општи и оперативни циљеви
- Регионални значај система и функционалне везе са окружењем
- Концепција планских решења

III Планска решења развоја подручја посебне намене са утицајем посебне намене на развој појединих области
- Планска решења подручја посебне намене
- Утицај на природу, животну средину и непокретна културна добра и мере заштите
- Утицај на функционисање насеља
- Однос према другим техничким системима
- Употреба земљишта

IV Правила уређења и правила грађења
- Правила уређења иорганизације земљишта
- Правила грађења

V Имплементација
- Институционални оквир имплементације и учесници у имплементацији
- Смернице за спровођење Просторног плана
- Приоритетна планска решења и пројекти
- Мере и инструменти за имплементацију

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

1. Прегледна карта (лист 1)	Р - 1:25000 Р - 1:5000 Р - 1:5000
2. Посебна намена простора (лист 2.1-2.5)	
3. Карта спровођења (лист 3.1-3.5)	
4. Детаљна регулација надземних објеката - лист 4.1 Мерна станица „Ривица" КО Ривица	Р - 1:1000
5. Детаљна регулација надземних објеката - лист 4.2 Мерно регулациона станица „Јазак" КО Јазак Село	Р- 1:1000
6. Детаљна регулација надземних објеката - лист 4.3 Мерно регулациона станица „Мала Ремета" КО Мала Ремета	Р - 1:1000
7. Детаљна регулација надземних објеката - лист 4.4 Мерно регулациона станица „Летенка" КО Шуљам	Р - 1:1000

Детаљнији преглед планских решења и њихова анализа у смислу утицаја на животну средину наведени су и разматрани у овом Извештају, у оквиру поглавља III Процена могућих утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

2.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

На основу стратешких приоритета датих плановима вишег реда, у области енергетске инфраструктуре, као и у Стратегији развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године, као примарни циљеви истичу се: обезбеђење гасоводне инфраструктуре у свим деловима Србије, јачање привредне конкурентности и територијалне кохезије, као и унапређење квалитета животне средине у насељима са повећањем коришћења гаса као основног енергента.

Општи циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" су:

- Обезбеђење неопходних услова за изградњу дистрибутивног гасовода, којим ће се општина Ириг интегрисати у гасоводни систем Републике Србије, редовним, стабилним, безбедним и еколошки оправданим снабдевањем природним гасом потрошача у западном делу општине Ириг и снабдевање природним гасом туристичког локалитета „Летенка";
- Одржив просторни развој енергетске инфраструктуре - коришћењем еколошки прихватљивих извора енергије, посебно ресурса природног гаса, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;
- Смањење штетног утицаја на животну средину - сагледавањем квалитета животне средине, њеним унапређењем и очувањем безбедности квалитета, применом мера заштите и превенцијом од негативних утицаја и ризика за животну средину у зони коридора гасовода;
- Заштита природних ресурса, природног и културног наслеђа - адекватном заштитом и одрживим коришћењем природних ресурса, у погледу очувања постојећих екосистема, атрактивности подручја ширег коридора, спречавањем нарушавања туристичко-рекреационе вредности и повећањем естетске вредности, презентацијом и јачањем локалног и регионалног идентитета и др.

Посебни односно оперативни циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" су:

- резервисање простора за реализацију дистрибутивног гасовода и објеката који чине његов саставни и функционални део,
- установљавање зона заштите и спровођење режима зона заштите гасовода, са циљем спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица акцидената на систему,
- одржавање функционалности и омогућавање планског развоја свих инфраструктурних система који су у непосредном контакту са објектима система гасовода,
- максимално очување и мониторинг утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у коридору гасовода и његовом непосредном окружењу,
- смањење негативних утицаја и ризика у насељима на подручју коридора и његовом непосредном окружењу,
- редовно, сигурније и економичније снабдевање енергентима (природни гас) привреде и становништва, као и успостављање нових квалитетнијих услова рада и пословања у привреди који ће подстицајно деловати на развој и допринети јачању привредне конкурентности општине Ириг.

Подручје обухвата Просторног плана и посебне намене чини инфраструктурни коридор 200 m лево и десно у односу на осовину дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка", са припадајућим објектима гасне инфраструктуре, као и прикључцима на мрежу јавне инфраструктуре (путне, електроенергетске, ЕК). Ово подручје је предмет обухвата и детаљне разраде овог Просторног плана.

Подручје обухваћено границом Просторног плана, обухвата делове катастарске општине у следећим јединицама локалне самоуправе:

- Општина Беочин: КО Беочин;
- Општина Ириг: КО Ривица, КО Врдник, КО Јазак Село, КО Мала Ремета и КО Јазак Прњавор;
- Град Сремска Митровица: КО Бешеново Прњавор и КО Шуљам.

Укупна површина обухвата Просторног плана износи 941 ha (подаци о површинама катастарских општина преузети од Републичког геодетског завода-портал НИГП).

4. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

4.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Географски положај

Подручје обухваћено Просторним планом се налази у југозападном делу АП Војводине односно у северном делу Сремске области, на подручју Фрушке горе.

У геосаобраћајном смислу обухваћено подручје има релативно повољан положај у ширем окружењу, који представља изразиту вредност и потенцијал развоја.

Рељеф, геолошке и геоморфолошке карактеристике

У погледу рељефа и геолошког састава, на посматраном подручју су издвојене три морфолошке целине: Фрушка гора, Сремска лесна тераса и Сремска лесна зараван.

Фрушка гора представља јединствен природни феномен због чињенице да је на овако ниској острвској планини забележен историјат формирања самог масива од постанка земљине коре до данас. Рељеф Фрушке горе одликује се низом елемената тектонског и егзогеног порекла, док њена основна маса има облик великог хорста. Најраспрострањеније су седиментне стене, затим метаморфне, док су најмање заступљене магматске стене.

Највећи део планиране трасе дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" се налази на делу Сремске лесне терасе, која је састављена од сувоземног, барског и преталоженог леса.

Сремска лесна зараван формирана је у хетерогеној седиментној серији у којој се наслаге еолског леса смењују са фосилним педолошким хоризонтима, падинским седиментима, флувијалним шљунковима и песковима. Лесна зараван састављена је од лесних наслага, при чему је лес различите дебљине (од 1 m до 7 m) стваран у квартару, највише у плеистоцену, а делом и у холоцену. Лес је еолска творевина, настао је навејавањем фине ситне прашине коју су преносили ветрови из свих праваца.

Како је Фрушка гора својим висинама пружала отпор ветровима, лес се таложио око планинске масе.

У морфологији лесне заравни издвајају се предолице (лесне вртаче), долови, сурдуци, вододерине. У погледу гранулометријског састава, и лес и смеђе зоне се састоје од песка, прашине и глине. Међутим, лес садржи много више прашине (57-75%) него смеђа зона (37-45%), док је проценат глине у смеђим слојевима далеко већи. На површини лесне заравни налази се земљиште типа чернозем, дебљине до 80 cm.

Геомеханичке карактеристике

Геомеханичке карактеристике подручја инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", пружају податке о стабилности и постојаности терена, а обухватају геолошки састав, хидрогеолошка својства, техничке карактеристике стенске масе, као и сеизмизам.

Лесоидне глине и барски лес су седименти лесних тераса. Дебљина лесоидног материјала на лесним терасама се креће од 2 m до 6 m. У минеролошком погледу састав терасног леса је исти као и типског, само што је јаче алкализован због блиске подземне воде. Одликује се одсуством јасно изражене слојевитости, високим степеном порозности, али и порама малог промера, те се ове стене одликују смањеном водопропустљивошћу. Заједно са глином која је водонепропусна али водоносна стена, чини да је носивост ових терена релативно задовољавајућа у погледу градње.

Лесне наслаге покривају површину лесне заравни. Лес је специфична прашинаста творевина еолског порекла, са доста уједначеним гранулометријским саставом. Спада у полувезане седименте са просечном дебљином 2-10 m. Лако се одроњава у вертикалном правцу и прави стенске отсеке. Услед велике порозности и пропустљивости леса, на лесним заравнима се осећа одсуство површинске акумулације вода, услови водоснабдевања су доста неповољни, као и квалитет подземних вода. Носивост сувог леса неоштећене структуре је велика и креће се између 1,5-2 kg/cm^2. Међутим, са повећањем влажности носивост се смањује, а могућност клизања тла повећава.

На основу анализе може се закључити да подручје инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода, има релативно повољну геомеханичку структуру, без изразитијих просторних ограничења.

Педолошке карактеристике

Инфраструктурни коридор дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка" простире дуж јужне падине Фрушке горе, углавном од истока ка западу, осцилујући и на југ и на север, а завршава се на планинском хрбату. Овакво простирање, на великој површини и у различитим висинским зонама условило је веома хетероген педолошки састав земљишта. Заступљено је неколико врста чернозема, карбонатни, бескарбонатни и заруђени, потом гајњача и гајњача лесивирана, затим у коритима планиских бујичних потока кроз које пролази траса гасовода срећемо делувијално- алувијалне наносе, а на гребену Фрушке Горе превладава скелетно земљиште.

Чернозем карбонатни (на лесном платоу) представља творевину насталу у сувом и топлом бореалу, у степско континенталној клими и њој својственој вегетацији. Боја овога чернозема је изразито мрко-смеђа, по чему се (на дневној светлости) разликује од других чернозема. Структура је изразито ситно грудвичаста и мрвичаста. Механички састав је нешто лакши, али знатно зависи од геолошко - минеролошких особина супстрата на коме се развило. Основна хемијска особина ових, типичних чернозема је висока карбонатност, а pH вредност је редовно алкална.
Черноземи карбонатни на лесном платоу спадају у дубоке педолошке творевине, претежно иловаче добре пропустљивости и порозности. Ово је земљиште највеће производне вредности и даје уједначене приносе.

Чернозем карбонатни и бескарбонатни на лесној тераси није тако типичан као претходни, пре свега због своје изложености испирању, јер је настао, развио се и одржао у условима атмосферског влажења. Доста је сличан претходном типу, али је тамније боје (изразитије мрко-црне), тежег механичког састава (иловача или тежа иловача), а са смањењем удела карбоната, механички састав је још тежи (често глиновит), а производне вредности умањене у односу на претходни тип и ако још увек добре.

Чернозем заруђени је нешто скромнијих потенцијала, али још увек производно вредан. Гајњаче су типична земљишта предодређена за воћарску или виноградарску производњу.

Делувијално-алувијална земљишта су углавном хетерогеног састава, у зависности од карактера вода које их плаве, односно што је више изражен бујични карактер, то су наплавине различитије. Ова земљишта знају бити врло плодна, нарочито у повртарској производњи, али у овом конкретном случају формирана су углавном у стрмим вододеринама, што значајно лимитира њихов производни потенцијал.

Скелетна земљишта имају танак хумусни слој, па су покривена шумским покривачем, што је овде случај, или уопште немају хумусни слој па представљају голет.

Претходно наведено указује да су производни потенцијали земљишта дуж трасе предметног гасовода врло хетерогени, што је у складу са разноврсношћу педолошког састава земљишта на коме се простире. Постојеће стање данас је такво, да се подручје и иначе не одликује високо интензивном пољопривредном производњом, па полагање гасовода неће представљати фактор од већег негативног утицаја. Притом се у пуној мери мора испоштовати правило да се земљиште ископава слојевито и на исти начин и враћа, чиме се утицај земљаних радова на педолошку структуру своди на минимум.

Климатске карактеристике

Према подацима са главне метеоролошке станице у Сремској Митровици за временски период од 1981-2010. године, на основу анализираних климатских услова (температуре ваздуха, осунчања, облачности, падавина, влажности ваздуха и ветра), може се закључити да на подручју обухвата Просторног плана влада умерено-континентална клима са извесним специфичностима. Фрушка гора у великој мери утиче на трансформацију ваздушних маса које на њу наилазе.

Просечна вредност средње годишње температуре ваздуха на датом простору износи 11,3°C, док средња годишња максимална температура износи 17°C, а средња годишња минимална температура 6,2°C. Најхладнији месец за посматрани временски период је јануар са средњом месечном температуром од 0,1°C, док је најтоплији месец јули са средњом месечном температуром ваздуха од 21,5°C. Просечна температура ваздуха у зимском периоду износи 1°C, док у летњем периоду износи 20,9°C.

Релативна влажност ваздуха на посматраном простору варира од 68% до 88%. Средња годишња релативна влажност ваздуха износи 76%. Средња годишња осунчаност износи 2081 часова, број ведрих дана у посматраном временском периоду износи 73, док је број облачних дана 97.

Средња годишња сума падавина која се излучи на посматраном простору износи 614,2 mm. Најнижа средња месечна количина падавина забележена је у фебруару 29,2 mm, а највиша у јуну са просеком од 84,4 mm. Просечан број дана са снегом годишње износи 26 дана, са максималним просеком у јануару када број дана под снегом износи 7 дана.
На овом подручју заступљени су ветрови из различитих праваца: источног (односно југоисточног) тј. кошавског ветра са честином од 128‰ са једне стране и западног (односно северозападног) ветра са друге стране. Највећа средња брзина северозападног ветра износи 2,9 m/s.

Сеизмолошке карактеристике

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, у обухвату Просторног плана утврђени су VII односно VII- VIII степен сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (EMC-98). У већем делу обухвата Просторног плана утврђен је земљотрес јачине VII степени. У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације. У смислу интензитета и очекиваних последица сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес", а за VIII степен „штетан земљотрес". При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката, обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали, како би се максимално предупредиле могуће деформације објеката под сеизмичким дејством.

Хидрографске и хидролошке карактеристике

Подручје које обухвата Просторни план припада хидрографској мрежи Срема, а генерално припада сливу реке Дунав. Хидрографска мрежа Срема и режим течења воде у њој, временом су потпадали под све веће антропогене утицаје па су данас знатно измењени у односу на некадашње природно стање.

У подручју ширег посматрања посебне намене, осим дела тока реке Дунав, налазе се и бројни канали (каналисани природни водотоци) и потоци, са својим притокама (суводолине, јаруге и вододерине), северне и јужне падине Фрушке горе. Потоци северне падине, чији је реципијент река Дунав, су

Шакотинац, Козарски, Часорски и Думбовачки. Канали и потоци јужне падине, чији је реципијент река Сава су: Шуљамачки поток (улива се у канал Чикас на km 10+155) са потоцима Мутаљ и Грабовац; канал Чикас са потоцима Рашово, Мачевачки и Бунарина; Стејановачки канал (улива се у Чикас на km 7+308) са каналом Стејановачки бр. 4 и потоком Водено; канал Ровача (улива се у Стејановачки канал на km 5+733) са потоцима Думбово и Црни; канал Кудош са потоцима Мартиново, Угоре, Добра вода и Рекећаш; и канал Борковац (улив у канал Јеленци на km 2+768, чији је реципијент Кудош) са каналима Борковац 1 и Борковац 1-1 и потоком Јазавац.

У обухвату Просторног плана се налазе и две акумулације, акумулација „Кудош" на km 19+026 канала Кудош и акумулација „Борковац" на km 5+050 канала Борковац.

Подземне воде

Подручје које обухвата Просторни план припада ширем подручју Срема. Анализа кретања подземних вода односи се на шире подручје којем простор у хидрографској мрежи припада.

Генерални смерови кретања подземних вода на анализираном подручју су усмерени ка нижим морфолошким јединицама. У оквиру издани у алувијалним наслагама поред Саве, генерални смер кретања подземних вода је према југу, односно току Саве. Нивои подземних вода налазе се на апсолутној коти 80 mAHB (у зони Западног Срема), односно на коти око 74 mAHB (у зони Источног Срема). Осцилације нивоа у приобалном појасу износе и до 4 m, а идући ка залеђу износе око 2 m. Прихрањивање издани се врши на рачун инфилтрације вода из реке Саве при високим водостајима, из каналске мреже (подручје Јужног Срема), као и падавина. Утврђен је и дотицај одређених количина подземних вода из изданских средина „варошке терасе". Истицање изданских вода се врши директно у корито Саве, при ниским водостајима, затим преко слабопропусног повлатног комплекса у бројне системе дренажних канала.
У оквиру прве субартеске издани речно-језерских тераса (до дубине од око 50 m) генерални смер кретања подземних вода је према југоистоку у Источном Срему, са апсолутним котама у распону 86-74 тAHB, док је у Западном Срему смер најчешће према југу, ка току Саве, са апсолутним котама нивоа 88-81 тAHB. Пијезометрија се последњих година стално мења због интензивне експлоатације, која представља основни параметар у домену истицања, односно пражњења издани. Прихрањивање ове издани врши се на рачун инфилтрације вода из контактних делова са водопропусним срединама, на обронцима Фрушке горе и лесних платоа, као и локално, инфилтрацијом из плићих водоносних средина, затим повлатног алевритског комплекса у коме доминира „прва издан" у оквиру делувијално-пролувијалних, лесоидних и лесоидно-глиновитих наслага.

4.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Становништво и насеља

Анализа демографског развоја у обухвату Просторног плана извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991-2011. године. Посматрано подручје чине четири насеља општине Ириг, у којима према попису становништва из 2011. године живи 4802 становника у 1870 домаћинстава.

Табела 1. Укупан број становника и домаћинстава

Општина	Насеље	Број становника по методологији пописа 2002. године			Индекс 2011/ 2002	Укупан број домаћинстава
		1991.	2002.	2011.		2011. год
Ириг	Врдник	3430	3704	3092	83,5	1258
	Јазак	1137	1100	960	87,3	362
	Мала Ремета	157	151	130	86,1	42
	Ривица	623	657	620	94,4	208
Укупно		5347	5612	4802	85,6	1870

У периоду 1991-2011. године, укупан број становника посматраног подручја смањио се за 10,2% или 545 лица. Између пописа 1991-2002. године дошло је до пораста укупног броја становника. Механичка компонента значајно је утицала на кретање укупног броја становника у последњој декади XX века, тако да је 2002. године забележен пораст укупне популације у већини насеља, док је депопулација забележена у два насеља (Јазак и Мала Ремета). Међутим, у периоду 2002-2011. године у свим насељима забележена

је депопулација, што говори да је механичка компонента имала краткотрајан утицај на побољшање виталних карактеристика популације. У периоду 2002-2011. године укупан број становника у обухвату Просторног плана смањен је за 14,4% или 810 лица.
У обухвату Просторног плана налазе се делови четири насеља: Ривица, Врдник, Јазак и Мала Ремета, која припадају општини Ириг.

У погледу функције насеља, насеље Ириг је руралног карактера и има функцију локалне заједнице.

Планирани дистрибутивни гасовод, омогућиће снабдевање гасом потрошача у насељима западног дела општине Ириг и туристичког локалитета Летенка.

Привреда

Уколико се изузме Врдник, структура привреде у насељима у обухвату Просторног плана је неповољна, а пољопривреда је доминирајућа привредна грана. Постоје повољни природни и други услови за ратарство, воћарство и виноградарство.
Међутим, квалитативан допринос пољопривреде у целини је веома низак због непостојања прерађивачких капацитета. У Врднику је туризам носилац развоја, а највећи број активних становника обавља делатност у терцијарном сектору. У контексту туризма, основу будућег развоја посматраног подручја чини богато културно наслеђе, односно фрушкогорски манастири и остала непокретна културна добара са бројним споменицима културе. На простору ширег посматрања налазе се манастири Врдник, Јазак, Мала Ремета, Бешеново и Беочин.

4.3. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

4.3.1. Пољопривредно земљиште

Траса гасовода простире се у правцу исток-запад, уз значајне осцилације ка југу и северу и пролази у највећој мери кроз планинске делове Фрушке горе. Обухват простора ширег посматрања подручја посебне намене Просторног плана је знатно шири и простире се кроз више катастарских општина у правцу север-југ, укључујући и северну и јужну падину Фрушке горе. Стога је рељеф, а самим тим и педолошка слика посматраног подручја врло хетерогена. У северним деловима обухвата, преовлађују алувијуми и черноземи различитог степена деградације, у централним деловима обухвата доминирају лесивиране гајњаче, док се на јужним деловима најчешће сусрећу гајњаче, бескарбонатни черноземи и делувијувијална земљишта. Овакав педолошки састав пружа различите производне могућности. Ипак, најзаступљеније је шумско земљиште, што је свакако последица планинског карактера посматраног подручја. Земљиште које није под шумом, су углавном оранице и у знатној мери воћњаци.

4.3.2. Шуме и шумско земљиште

Подручје које обухвата Просторни план припада делу Северне шумске области која према Закону о шумама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 89/15) обухвата, поред осталог, Сремско и Јужнобачко шумско подручје и Национални парк „Фрушка гора" (у даљем тексту: Национални парк).
Шуме Националног парка које се у највећој мери налазе у оквиру обухвата Просторног плана, обухватају државне шуме и шуме сопственика на територији Националног парка и шуме у државној својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини. Све шуме унутар граница Националног парка имају превасходно заштитну функцију и сврстане су у три наменске целине у зависности од режима заштите у коме се налазе.
На Фрушкој гори издвајају се четири, условно речено, локалне зоналне заједнице, тј. четири висинске зоне, распоређене првенствено у зависности од надморске висине, а затим од неких других чинилаца, као што су флорногеографски положај, геолошка подлога, окупираност терена и сл. У Националном парку дефинисано је тридесет и шест типова шума, а најзаступљеније су шуме: лужњака, граба и цера; цера и крупнолисног медунца; китњака; букве и китњака, које се појављују на различитим типовима земљишта.
У Националном парку доминирају изданачке састојине, док су високе састојине заступљене у мањем обиму. На незнатној површини се налазе и састојине мешовите по пореклу. Регистрован је велики број врста: сребрна липа, китњак, цер, буква, граб, багрем, црни бор, црни јасен и цер. Липа је у појединим типовима шума потиснула едификаторе, градећи чисте и мешовите састојине изданачког порекла.

Ван Националног парка у обухвату Просторног плана, налазе се мање површине под шумама, које су у државном или приватном власништву.
Траса дистрибутивног гасовода прати трасе јавних и атарских путева, а својим већим делом пролази кроз простор Националног парка.

4.3.3. Водно земљиште

Водно земљиште у обухвату Просторног плана представљено је потоцима, мелиорационим каналима из система за одводњавање, и акумулацијама, а користи се у складу са Законом о водама, према ком је водно земљиште намењено за одржавање и унапређење водног режима у складу са поменутим законом и актима донетим на основу овог закона.

4.3.4. Грађевинско земљиште

Грађевинско земљиште чине делови грађевинских подручја следећих насеља: Ривица, Врдник, Јазак, Мала Ремета, као и део викенд зоне поред Мале Ремете, радна површина у КО Беочин, на којој се налази репетитор, и део локалитета „Летенка".

Инфраструктурни коридор гасовода:

- полази из насеља Ривица,
- пролази кроз грађевинска подручје насеља Врдник и Јазак;
- улази у ванграђевинско подручје насеља Јазак, тј. планирану радну зону,
- улази у грађевинско подручје насеља Мала Ремета,
- тангира и пролази кроз викенд зону која се налази североисточно од насеља Мала Ремета,
- пролази кроз простор НП „Фрушка Гора" поред Партизанског пута,
- пролази кроз комунални комплекс (грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља) у КО Беочин и кроз простор НП „Фрушка Гора",
- улази у грађевинско подручје туристичког локалитета „Летенка" до комплекса МРС „Летенка".

4.3.5. Мреже и објекти инфраструктуре

Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана налазе се следећи капацитети путно-друмског саобраћаја:

1. Државни пут II6 реда бр.313 (Р-130), Раковац - Змајевац - Врдник - Ириг - Крушедол - Марадик - веза са државним путем 100;

2. Општинска путна мрежа локалне самоуправе Ириг

   - ОП бр.1 (Л-1), Врдник (од Р-130) - Јазак - Мала Ремета;
   - ОП бр.2 (Л-2), економија Јазак - раскрсница пута Рума - В.Радинци;
   - ОП бр.3 (Л-3), Стари Врднички пут;
   - ОП бр.5 (л-5), фабрика ИЛР - поред Павловаца - Рума;
   - део Гребенског - Партизанског пута кроз општину;

3. Град Сремска Митровица

   - ОП бр.5 (Л-5), Црвени Чот - Бешеново;
   - део Гребенског - Партизанског пута кроз општину.

У обухвату Просторног плана егзистирају системи некатегорисаних путева (приступни, атарски путеви), који омогућују правилно функционисање атарског саобраћаја.

Водна инфраструктура

Водни објекти - мелиоративна каналска мрежа

Подручје Срема је подељено на сливна подручја, која у суштини представљају системе за одводњавање. Системи за одводњавање укључују: каналску мрежу, црпне станице и објекте на каналској мрежи, као и акумулације. Основна улога ових објеката је заштита од унутрашњих вода. Подручје Срема је у постојећим условима подељено на сливове које носе имена главних канала, односно водотока који представљају, или су представљали главне реципијенте делова подручја. Сваки од сливова има главни канал у који се као реципијент уливају канали нижег реда. На делу овог подручја за одводњавање налазе се сливови за које је реципијент Сава.
Каналска мрежа за одводњавање на подручју Срема се састоји од природних водотока, главних канала и канала нижег реда. Природни водотоци су на лесној и алувијалној тераси мелиорационог подручја Срем реконструисани као каналска мрежа, тако да својим габаритима могу максимално одговорити захтевима одвођења сувишних вода. Копани канали су различитих димензија, зависно од потребног протицајног профила и конфигурације терена кроз које су прокопани. Главни канали иду углавном по трасама природних водотока, или као ободни канали прикупљају воду са пресечених фрушкогорских потока.
Водни објекти који су предмет овог Просторног плана су Шуљамачки поток са потоцима Мутаљ и Грабовац, канал Чикас са потоцима Рашово, Мачевачки и Бунарина, Стејановачки канал са каналом Стејановачки бр. 4 и потоком Водено, канал Ровача са потоцима Думбово и Црни, канал Кудош са потоцима Мартиново, Угоре, Добра вода и Рекеђаш, и канал Борковац са каналима Борковац 1 и Борковац 1-1 и потоком Јазавац. У обухвату се налазе и акмулације „Кудош" и „Борковац".

Снабдевање водом

Водоснабдевање насеља у обухвату Просторног плана, врши се преко локалних водозахвата у просечним количинама од око 5 l/s, а квалитет захваћених вода углавном задовољава нормативе за воду за пиће, или се уз дораду (хлорисање) дистрибуира до потрошача. У појединим насељима се јавља повишен садржај мангана, гвожђа и амонијака и неопходан је третман ових вода. Око бунара у овима насељима успостављена је само непосредна зона санитарне заштите. Водоводна мрежа у насељима изведена је од различитих материјала и различитих карактеристика (пречници).

Одвођење отпадних и атмосферских вода

Канализациона мрежа за прихват отпадних вода скоро нигде није изграђена, већ се отпадне воде директно упуштају у водотокове (канале) без претходног пречишћавања, или се упуштају у подземље путем упијајућих бунара. У наредном периоду би требало, у складу са финансијским могућностима, прећи на потпуно механичко и биолошко пречишћавање отпадних вода у насељима.

Електроенергетска инфраструктура

На предметном простору постоји преносна подземна и надземна средњенапонска електроенергетска мрежа са којом ће се укрштати планирана траса гасовода.

Сва укрштања потребно је извести у складу са важећим законским прописима.
На предметном простору постоји изграђен дистрибутивни гасовод до насеља Ривица односно до МРС „Ривица" у општини Ириг, као и МРС „Ривица", која је смештена на улазу у насеље Ривица са његове северо - источне стране уз локални пут Ириг - Врдник. Ниједно насељено место у прелиминарном обухвату Просторног плана није гасификовано и не постоји изграђена гасоводна инфраструктура.

Електронска комуникациона инфраструктура

На предметном простору постоји електронска комуникациона мрежа са којом ће се укрштати планирана траса гасовода.
Сва укрштања потребно је извести у складу са важећим законским прописима.

Термоенергетска инфраструктура

4.3.6. Заштићена природна и културна добра Заштићена

природна добра

На делу обухвата Просторног плана је простор који заузима Национални парк „Фрушка гора" са својим просторним целинама: Централни масив (део), Јазачки пашњаци и Реметски до и делом заштитне зоне. Границе Националног парка са режимима заштите и заштитном зоном, утврђене су Законом о националним парковима („Службени гласник РС" бр. 84/15). Управљач овог заштићеног подручја је Јавно предузеће „Национални парк Фрушка гора", са седиштем у Сремској Каменици.

Траса дистрибутивног гасовода са својим заштитним појасом у ширини од 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода), прати трасе јавних и атарских путева, а својим већим делом пролази кроз простор Националног парка (простори под режимом заштите II и режимом заштите III степена). Такође, траса гасовода прелази преко станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста IRI03b и IRI15c и укршта се са једним локалним еколошким коридором.

Станишта су регистрована у бази података Покрајинског завода за заштиту природе у складу са критеријумима Правилника о проглашењу заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС", број 5/10, 47/11 и 32/16). У складу са овим Правилником, заштита и очување строго заштићених и заштићених дивљих врста спроводи се предузимањем мера и активности на управљању популацијама, међу којима је на првом месту заштита станишта.

Заштићена непокретна културна добра

Подручје у обухвату Ппосторног плана се налази у зони Просторно културно-историјске целине од изузетног значаја под називом „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима"- Сл. гласник РС бр. 16/90 од 03.12.1990. године.

У простору који је обухваћен Планом налазе се:

1. Непокретно културно добро - споменик културе од изузетног значаја:

- Манастир Мала Ремета (Решење Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе НРС Београд број 1961/49 од 07.12.1949. године, Одлука Скупштине Републике Србије у Београду 224 од 26.11.1990. године - Сл.гласник РС 16/90 од 03.12.1990. године) на кат.парцелама бројеви: 119 и 121 КО Мала Ремета, а зону заштићене околине чине кат. парцеле бројеви: 119,121, 120, 123, 1254, 1257, 1258/1, 1258/2,1258/3, 1259, 1260, 1126, 1227, 1228, 1229, 1230, 1253, 1255, 117, 118, 116, 125, 126, 127, 128, 129,130, 131, 132, 133, 140, 144, 145, 146, 149, 151, 152, 219 и 1429 КО Мала Ремета.

2. Непокретно културно добро - споменик културе од великог значаја:

- Воденица на потесу Јазавац, Ривица (Решење Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Нови Сад, број 663-7/91 од 12.12. 1991. године, Одлука Извршног већа АП Војводине број 633-7/91 од 12.12.1991. године - „Службени лист АПВ" бр. 28. Од 30.12. 1991. године) на парцели 3074 КО Ривица.

3. Непокретна добра-споменици културе:

- „Јабука" на Фрушкој гори, КО Бешеново манастир, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године;
- „Максин гроб" на Фрушкој гори, КО Шуљам, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године;
- „Лепињицин гроб" на Фрушкој гори, КО Шуљам, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године.

4. Добра под претходном заштитом:

Просторно-културно-историјска целина у Пинкијевој улици, Мала Ремета у чији састав улазе:

- Кућа у улици Пинкијева бр. 15;
- Амбар и котобања у улици Пинкијева бр. 21;
- Кућа у улици Пинкијева бр. 37;
- Кућа са окућницом у улици Пинкијева бр. 41;
- Котобања у улици Пинкијева бр. 43;
- Кућа са окућницом у улици Пинкијева бр. 45;
- Спомен-обележје палим борцима и жртвама фашистичког терора, Мала Ремета на парцели 117 КО Мала Ремета;
- Споменик на месту погибије народног хероја Бошка Палкољевића Пинкија, налази се на потесу Широким Лединама г.ш. 45.07’13.84" и г.д. 19.44’04.92";
- Спомен плоча на згради Основне школе улица Пинкијева бр. 23, Мала Ремета на парцели 200 КО Мала Ремета;
- СПЦ Св. Георгија у Ривици на парцели 1461 КО Ривица;
- Кућа у улици М. Тита бр. 12, Ривица, на парцели 1446 КО Ривица;
- Кућа у улици М. Тита бр. 11, Ривица, на парцели 1650 КО Ривица;
- Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора у Ривици на згради Месне канцеларије М. Тита бр. 29;
- Хумка Ривичана умрлих у време Иришке куге, Ривица десно од улаза у село;
- Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора на гумну Живковића 15-20 m од пута.

5. Археолошки локалитети:

- Археолошки локалитет „Церје", југосточно од села Јазак;
- Археолошки локалитет „Карличине", око 1500 m јужно од центра села Јазак и
- Археолошки локалитет „Церје", јужни део, у непосредној близини трасе, са леве стране пута Јазак село Рума, од локалитета Церје северни део идући према Руми удаљен је за сса 50-100 m.

5. НАМЕНА ПРОСТОРА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

У оквиру обухвата Просторног плана, као подручја посебне намене, дефинисани су коридор и објекти дистрибутивног гасовода (мерна станица и мернорегулациона станица), као и површине под посебним режимом коришћења и уређења:

- Радни појас за изградњу гасовода, чија ширина варира и повећава се на местима већих укрштања и износи минималне ширине ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода);
- заштитни појас дистрибутивног гасовода од челичних цеви МОР 16 bar ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода).

Осталу намену у обухвату Просторног плана, односно у оквиру коридора посебне намене, чине пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште, која се користе и уређују у складу са својом основном наменом, применом важећих планских докумената, уз поштовање мера заштите дефинисаних Просторним планом.

Пољопривредно земљиште у коридору гасовода и даље ће се као такво користити, уз поштовање одређених услова и мера прописаних Просторним планом. На обрадивом земљишту, у коридору гасовода, могу се мењати једногодишње пољопривредне културе.

Пољопривредно земљиште у радном/експлоатационом појасу гасовода, не може се користити за садњу дрвећа и другог растиња чији корен досеже дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m. У радном/експлоатационом појасу могу се изводити само пољопривредни радови до дубине од 0,5 m, док се друге активности не могу вршити без писмене сагласности и одобрења енергетског субјекта који је власник или корисник гасовода.

У појасу уже заштите гасовода није препоручљиво подизање вишегодишњих засада, док се остале пољопривредне активности могу несметано обављати.

У појасу шире заштите гасовода могу се спроводити уобичајене пољопривредне активности.

Све активности на простору шума и шумског земљишта се врше у складу са Законом о шумама. У складу са овим Законом, чиста сеча шума се може вршити и уколико није предвиђено плановима газдовања шума уз сагласност министарства надлежног за послове шумарства, између осталог и ради постављања цевовода, ако се тиме не угрожавају приоритетне функције шума.

Траса дистрибутивног гасовода највећим делом своје трасе прати трасе јавних и атарских путева. У случају да прелази преко шумског земљишта, неће се вршити промена намене, али је потребно обезбедити службеност пролаза ради изградње и одржавања гасовода.

С обзиром да траса дистрибутивног гасовода већим делом пролази кроз простор Националног парка, уколико се ради о шумском земљишту, потребно је ускладити планове газдовања шумама и радове у шумарству са дозвољеним активностима у експлоатационом, односно заштитном појасу гасовода у ширини од 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода). У овом појасу је забрањена садња дрвећа и другог растиња чији корен има већу дубину од 1 m.

Водно земљиште на подручју обухвата Просторног плана представља све површинске воде, баре, водозаштитна подручја и захвате, водне акумулације и ретензије. Заштићено је према важећим прописима. Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката. Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

- изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода,
- одржавање корита водотока и водних објеката,
- спровођење мера заштите вода,
- спровођење заштите од штетног дејства вода,
- остале намене, утврђене овим законом.

Забрањено је на насипима и другим водним објектима копати и одлагати материјал, вући посечено дрвеће, прелазити и возити моторно возило, осим на местима на којима је то дозвољено и обављати друге радње којима се може угрозити стабилност тих објеката.

Забрањено је на водном земљишту градити објекте којима се смањује пропусна моћ корита, одлагати чврст отпад и штетан материјал, складиштити дрва и други чврст материјал на начин којим се ремете услови проласка великих вода.

Забрањено је мењати или пресецати токове подземних вода, односно искоришћавати те воде у обиму којим се угрожава снабдевање питком, односно технолошком водом, угрожавају минерална и термална изворишта, стабилност тла и објеката, као и мењати правац и јачину тока површинске воде која природно протиче или отиче са водног земљишта које је у приватној својини.

Забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и у обостраном појасу ширине најмање 5 m од тих канала, предузимати радње којима се ремети редовно одржавање каналске мреже.

Забарњено је одлагати чврст отпад и друге материјале у водотоке, акумулације, ретензије, мелиорационе

и друге канале, упуштати загађене воде или друге материје, вршити радње којима се може оштетити корито и обала водотока, утицати на промену његове трасе, нивоа воде, количину и квалитет воде, угрозити стабилност заштитних и других водних објеката или отежати одржавање водног система.

Забрањено је вршити, без одговарајућих водних аката, интервенције у кориту водотока (осигурање обала, преграђивање корита, проширење и продубљење корита и друго), изводити радове који би могли да угрозе стабилност бране или њену намену, као и мењати природне услове у околини акумулационих и ретензионих басена на начин којим би се проузроковало клизање терена, појава ерозије или настајање вододерина и бујица, изводити радове који би могли да угрозе стабилност и отежају одржавање регулационих, заштитних и других водних објеката.

Планирани инфраструктурни објекти на водном земљишту морају бити у складу са члановима 10 и 10ђ, Закона о водама.

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру заштићених подручја ће се вршити у складу са донетим уредбама о заштити.

Границе и намена земљишта на које право коришћења има ЈВП „Воде Војводине", не може се мењати без сагласности овог предузећа.
За све планиране активности које ће се обављати у оквирима планираног подручја, мора се предвидети адекватно техничко решење, у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода и промене водног режима.

Простор планиран за изградњу објеката у функцији дистрибутивног гасовода - комплекс МС „Ривица", Комплекс МРС „Јазак", Комплекс МРС „Мала Ремета" и комплекс МРС „Летенка", представља грађевинско земљиште за које су овим Просторним планом дефинисана правила уређења и грађења и које ће се реализовати његовом директном применом.

Осим грађевинског земљишта које представља посебну намену, у обухвату Просторног плана су и делови грађевинских подручја насеља: Ривица, Врдник, Јазак, Мала Ремета, као и коридори путне инфраструктуре, чија реализација није предмет овог Просторног плана. За ово грађевинско земљиште се примењују правила уређења и изградње из одговарајућих просторних и урбанистичких планова (ППО, ПГР насеља, ПДР дела насеља, планова за инфраструктуру), уз примену мера заштите за коридор гасовода, дефинисаних овим Просторним планом.

6. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ

Квалитет животне средине предметног простора је у одређеној мери очуван, јер планирана траса гасовода једним делом пролази кроз Национални парк, а осталим делом кроз пољопривредно и грађевинско земљиште.

У погледу потенцијалних загађивача, на подручју непосредне близине коридора гасовода се не налазе постројења у којима се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних, нити постројења за које је прописана обавеза прибављања интегрисане дозволе, у циљу спречавања и контроле загађивања животне средине.

Основна ограничења се, у смислу планирања, пројектовања и изградње у оквиру посебне намене односе пре свега на заштиту и коришћење природних ресурса, шумског и пољопривредног земљишта, заштите животне средине, природних добара и предела као и непокретних културних добара. Приликом планирања посебне намене поштована су сва ограничења у смислу заштитног појаса гасовода (минимална удаљеност од насељених зграда, објеката и инфраструктурних објеката).

Део инфраструктурног коридора гасовода пролази кроз планинске делове Фрушке горе, односно кроз простор Националног парка „Фрушка гора" са својим просторним целинама (Централни масив (део), Јазачки пашњаци и Реметски до) и делом кроз простор заштитне зоне, а делом пољопривредним земљиштем, те је квалитет животне средине простора у обухвату посебне намене је у одређеној мери очуван.

У погледу карактеристика животне средине које могу бити изложене негативном утицају разматран је простор који заузима планирана траса дистрибутивног гасовода са својим заштитним појасом, односно онај део који пролази кроз простор Националног парка, односно кроз просторе који су под режимом заштите II и режимом заштите III степена. Поред тога, траса гасовода прелази и преко станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста, а укршта се и са једним локалним еколошким коридором.
Иако се на територији локалне самоуправе Сремска Митровица врши мониторинг амбијенталног ваздуха и буке, њиме нису обухваћена насеља Шуљан и Бешеновачки Прњавор која су у обухвату Просторног плана, тако да подаци о мониторингу нису од важности за сагледавање услова животне средине на простору у обухвату посебне намене.

На територији општине Ириг је, према подацима Службе за имовинско-правне послове и урбанизам Општинске управе општине Ириг, вршен мониторинг површинских и подземних вода. Током 2014. и 2015. године је, поред осталих узоркован канал на локацији излазног шахта код пречистача у Врднику. Параметри узорка нису задовољавали законски прописане граничне вредности емисије.

На територији општине Беочин вршено је узорковање земљишта, које је вршено на две локације: у парку у непосредној близини Lafarge BFC и у дворишту фабрике воде (у насељу Беочин). Иако је насеље Беочин у граници ширег посматрања подручја посебне намене, наведени подаци нису од значаја за анализу постојећег стања простора који је планиран за коридор гасовода.

На простору у оквиру посебне намене нису вршена мерења у контексту утврђивања квалитета ваздуха, воде, земљишта и биомониторинга. Такође, за простор опредељен за трасу гасовода не постоје систематизовани подаци о нивоу буке.

Према подацима Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине АП Војводине, на ширем подручју у односу на обухват посебне намене, регистрована су постројења која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, односно која подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе[46] у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине. Ова постројења лоцирана су у Сремској Митровици која није у обухвату Просторног плана.

У оквиру ширег простора посматрања подручја посебне намене овог Просторног плана постоје два севесо комплекса нижег реда, али њихове зоне негативних утицаја не утичу на простор који је у обухвату посебне намене, због удаљености самих комплекса од коридора гасовода. Тиме се ови комлекси (Складиште вештачких ђубрива „Агриум" д.о.о. у Сремској Митровици и Термоелектрана - топлана Сремска Митровица у Сремској Митровици) не разматрају као угрожавајући фактор по гасовод, нити се разматра потенцијални удружени утицај евентуалних акцидената на предметном гасоводу и пратећим надземним објектима и евентуалних акцидената у наведеним комплексима.

Предмет детаљне разраде планског документа, а тиме и стратешке процене је коридор дистрибутивног гасовода (затворени систем цеви) и пратећи надземни објекти, што заједно чини затворен систем који треба да омогући дистрибуцију природног гаса. Крајњи корисници односно потрошачи гаса нису предмет планског документа, па тиме ни анализа притисака који се могу јавити потрошњом гаса у тим секторима. Детаљна разматрања појединих чинилаца животне средине, одређивање конкретних утицаја и мера заштите, биће предмет Студије/а о процени утицаја пројекта на животну средину која се ради за ниво техничке документације.

7. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА)

Просторним планом нису предвиђена варијантна решења. Вредновање варијанти са разних аспеката па и заштите животне средине је извршено у прелиминарној фази испитивања и вредновања трасе коридора гасовода, на основу којих су и извршена опредељења. Усвојена решења су интерпретирана у предметном Просторном плану.

Реализовањем односно усвајањем и имплементацијом планског документа, уређење и коришћење

46 Интегрисана дозвола дефинише мере за спречавање и контролу загађивања животне средине, у складу са процењеним негативним утицајима на здравље људи и животну средину.

простора у обухвату посебне намене Просторног плана ће се одвијати у смеру планске реализације садржаја и активности (планским уређењем), уз испуњавање претходних услова заштите природе и животне средине.

Планирање, коришћење, уређење и заштита предметног простора се заснива на принципима:

- одрживог просторног развоја енергетске инфраструктуре;
- смањивања штетног утицаја на животну средину;
- заштите природних ресурса, природног и културног наслеђа.

Побољшање енергетске ефикасности и коришћење еколошки прихватљивих ресурса - извора енергије, представља визију и дугорочни циљ просторног развоја Републике Србије. Изградња предметног гасовода доприноси просторној и енергетској интеграцији предметног простора у енергетски систем Републике Србије, кроз редовно, стабилно, безбедно и еколошки оправдано снабдевање потрошача гасом. Потреба за изградњом предметног дистрибутивног гасовода, огледа се у чињеници да је природни гас еколошки најчистије (спречава се загађење ваздуха) и најекономичније фосилно гориво, које се једноставно и лако транспортује до потрошача.

У случају нереализовања Просторног плана, досадашње негативне тенденције у уређењу и коришћењу предметног простора ће се вероватно одвијати према следећем сценарију:

- неће се омогућити снабдевање становништва и осталих корисника природним гасом, као најчистијим енергентом;
- вршиће се и даље деградација квалитета ваздуха коришћењем индивидуалних ложишта на угаљ, нафту и дрва, услед емисије загађујућих материја које су продукти њиховог сагоревања.

8. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Због специфичности простора у обухвату Просторног плана, непосредног и ширег окружења, као и постојећих садржаја и планираних намена, у поступку израде Просторног плана обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења.

Све консултације су релевантне за процес стратешке процене и израду предметног Елабората, а услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су процесом стратешке процене вредновани и имплементирани у планска решења.
Према Закону о планирању и изградњи, у израду Просторног плана, се грађани и остала заинтересована јавност, на које плански документ може имати утицај, се укључују већ у почетној фази, одмах након доношења одлуке о изради планског документа, уз могућност изјашњавања, односно подношења примедби и сугестија.

Упознавањем јавности у раној фази планског поступка са општим циљевима и сврхом израде Просторног плана, могућим решењима за уређење и развој просторне целине, као и ефектима планирања (чл. 45а Закона о планирању и изградњи), ствара се могућност да се заинтересована јавност упозна са намерама и утиче на планска решења. Сврха раног јавног увида је да се оствари информисаност грађана, да се јавност укључи у процес, а тиме и допринесе у формулисању планских решења, што подразумева да поднете сугестије и примедбе треба да буду од користи.

Рани јавни увид (РЈУ) је и у случају овог Просторног плана организован после доношења Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације, а пре формирања нацрта планског документа. Фазом раног јавног увида у поступак израде планске документације уведен је двостепени поступак партиципације јавности.

Излагање материјала на рани јавни увид обављен је пре прибављања услова и података од стране надлежних предузећа и организација, односно посебних услова за заштиту и уређење простора у трајању од 15 дана, у периоду од 04. - 18. августа 2018. године. У току одржаног раног јавног увида нису пристигле примедбе на предложени материјал који је садржао:

- обухват и опис граница планског документа,
- крађи извод из планских докумената вишег реда и документацију од значаја за израду Просторног

плана,

- опис постојећег стања, начина коришћења простора и основних ограничења,
- опште циљеве и принципе израде Просторног плана,
- планирану претежну намену површина,
- очекиване ефекте планирања у погледу унапређења начина коришћења простора.

Пристигла мишљења и сугестије заинтересованих корисника простора током раног јавног увида, као и подаци и услови надлежних институција (преглед институција, органа, организација и предузећа је дат у наредној табели) добијени у току израде Просторног плана интегрисани су у оквиру услова и мера заштите и коришћења предметног простора и планских решења.

Уз одговорност за квалитет планског решења, која је на стручном обрађивачу планског документа и надлежном органу који дато решење верификује у форми нацрта, овим се обезбеђују услови да се формулишу оптимална планска решења, односно да се задовоље различити интереси корисника простора.

Табела 2. Преглед органа, организација, институција и предузећа од којих су у поступку израде Просторног плана тражени услови и подаци

	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	ОДГОВОРЕНО НА ЗАХТЕВ
1.	Град Сремска Митровица, Градска управа за урбанизам, комуналне и инспекцијске послове, Сремска Митровица	није достављено
2.	Град Сремска Митровица, Градска управа за пољопривреду и заштиту животне средине, Сремска Митровица	02.08.2018.
3.	Општина Беочин, Општинска управа, Одељења за инспекцијске послове, урбанизам и заштиту животне средине, Беочин	07.08.2018.
4.	Општина Ириг, Општинска управа, Служба за заштиту животне средине и урбанизам, Ириг	27.08.2018.
5.	Р.Србија, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд	23.08.2018.
6.	Р.Србија, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за превентивну заштиту, Београд	13.07.2018.

	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	ОДГОВОРЕНО НА ЗАХТЕВ
7.	Р.Србија, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за управљање ризиком, Нови Београд	03.08.2018.
8.	Р.Србија, Министарство заштите животне средине, Сектор за планирање и управљање у животној средини, Група за заштиту од	24.07.2018.
9.	АП Војводина, Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад	19.07.2018.
10.	АП Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови Сад	25.07.2018.
11.	АП Војводина, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад	19.07.2018.
12.	ЈКП „Беочин", Беочин	01.08.2018. и 07.08.2018.
13.	ЈП „Комуналац" Ириг	није
14.	ЈКП „Водовод" Сремска Митровица	14.08.2018.
15.	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ, Нови Сад	10.08.2018.
16.	Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица, Сремска	01.10.2018.
17.	ЈВП Воде Војводине, Нови Сад	није
18.	ЈП „Војводина шуме", Прерадовићева	30.08.2018.
19.	АД „Електромрежа Србије" Београд	13.08.2018.
20.	Електропривреда Србије, ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Рума	06.08.2018. 12.09.2018.
21.	Електропривреда Србије, ЕПС Дистрибуција, Огранак	није
22.	СББ - Српске кабловске мреже ДОО, Београд	није
23.	НИС ад. Нови Сад, Гаспром Њефт	01.08.2018.
24.	ЈП „Србијагас" Нови Сад	16.07.2018.
25.	ТЕЛЕНОР ДОО, Нови Београд	29.08.2018.
26.	„VIP mobile" доо, Нови Београд	30.07.2018.
27.	Телеком Србија, Дирекција за технику, Функција планирања и развоја, Сектор за планирање и развој транспортне телекомун.	08.08.2018.
28.	Р.Србија, Републички хидрометеоролошки завод Србије, Београд	09.08.2018.
29.	ЈП „Путеви Србије", Сектор за стратегије, пројектовање и развој, Београд	06.08.2018. и 22.08.2018.
30.	„Инфраструктура железнице Србије" АД, сектор за инвестиције, развој и технологију, Београд	17.07.2018.
31.	ЈП Емисиона техника и везе, Сектор техника, Београд	19.07.2018.
32.	ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ, Београд	19.07.2018.
33.	ЈП „Срем Гас", Сремска Митровица	31.07.2018.
34.	ЈП „Гас-Рума", Рума	није
35.	Електропривреда Србије, ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Сремска Митровица	06.08.2018.
36.	Град Сремска Митровица, Градска управа за урбанизам, комуналне и инспекцијске послове, Сремска Митровица	07.08.2018.
37.	ЈП „Национални парк Фрушка гора", Сремска Каменица	16.07.2018.
38.	Р.Србија, Републички сеизмолошки завод, Београд	10.07.2018.
39.	ЕМС АД „Електромрежа Србије" Београд	13.08.2018.
40.	Р.Србија, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд	23.08.2018.
41.	Р.Србија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, Београд	04.09.2018.

Извештај о стратешкој процени доставља се на мишљење заинтересованим органима и организацијама и обезбеђује се учешће јавности у његовом разматрању. Након оцене Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину и Извештаја о учествовању заинтересованих органа и организација и јавности, који сачињава орган надлежан за припрему Просторног плана, орган надлежан за послове заштите животне средине може дати сагласност на Извештај о стратешкој процени.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи се истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Стратешка процена интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава плански документ

ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, услова надлежних органа и институција, као и проблема и предлога у погледу заштите животне средине на предметном простору.

Имајући на уму директну међузависност животне средине и људских активности, са становишта дугорочне организације, коришћења, уређивања и заштите простора и животне средине, дефинисан је стратешки правац, а то је да се заштита животне средине врши кроз активну примену мера заштите и перманентну контролу и одговорност за поштовање и примену принципа одрживог развоја.

1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Општи циљеви Стратешке процене утицаја постављају оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима се оцењује њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја кроз планска решења.

У процесу израде планске документације, већина општих циљева везана је за планска документа вишег реда и услове које они диктирају, док се посебни циљеви дефинишу за конкретни разматрани простор, а односе се на специфичност, намену површина и др.

Општи циљ Стратешке процене представља одрживо коришћење простора и природних ресурса на подручју које је у обухвату посебне намене Просторног плана, како би се дугорочно обезбедили услови за просторни развој енергетске инфраструктуре, усклађених са постојећим капацитетом животне средине, уз обезбеђење заштите живота и здравља људи.

Унапређење енергетског система сигурнијим снабдевањем природним гасом поставља се као циљ како би се смањила потрошња горива чијим се сагоревањем повећава емисија загађујућих материја и гасова са ефектом стаклене баште.

С обзиром на то да су планови вишег реда за планско подручје Просторни план Републике Србије и Регионални просторни план АП Војводине, при дефинисању посебних циљева стратешке процене за предметни Просторни план, уважени су циљеви ових планова. Концепција и циљеви планова вишег реда су наведени у поглављу 1.1.2. Плански основ и друга стратешка документација. Такође, уважени су и остали просторни планови који су од значаја за ово планско подручје.

На основу наведеног општег циља Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Просторном плану, утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите.

Као посебни циљеви стратешке процене утврђени су:

1. заштита квалитета ваздуха;
2. заштита и одрживо коришћење вода;
3. заштита и одрживо коришћење земљишта;
4. заштита природних и културних добара и вредности;
5. заштита биодиверзитета, станишта и предела;
6. смањење ризика од удеса;
7. смањење буке;
8. мониторинг животне средине.

Посебни циљеви Стратешке процене усклађени су са индикаторима стратешке процене дефинисаним Правилником о Националној листи индикатора животне средине („Службени гласник РС", број 37/11).

2. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Индикатори представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, појава и услова животне средине, као и сагледавање последица. Индикатори су средство за праћење извесне променљиве вредности током времена, ради утврђивања одговарајућих трендова, а неопходни су као улазни подаци за свако планирање активности у простору.

Избор одговарајућих индикатора стратешке процене утицаја се врши на основу дефинисаних општих и посебних циљева, са циљем њихове примене у усмеравању планских решења ка остварењу постављених

циљева.

Процена потернцијалних притисака на животну средину који се могу догађати током реализције и експлоатације планираног гасовода, може се вршити преко индикатора који су за ову стратешку процену одабрани у складу са планираним активностима у фази реализације и експлоатације објеката система гасовода. У том контексту препознате су области на које планиране активности могу вршити највећи притисак, а то су пре свега притисци на природне ресурсе (вода, ваздух, земљиште), биодиверзитет, као и удеси.

Имајући у виду обухват Просторног плана, планска решења, постојеће стање животне средине и дефинисане посебне циљеве стратешке процене утицаја, извршен је избор одговарајућих индикатора животне средине за предметни простор, дефинисаних Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС", број 37/11). Индикатори су дефинисани са циљем праћења реализације планских, а не технолошких решења.

Табела 3. Преглед Посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ИНДИКАТОРИ
Заштита квалитета ваздуха	1. Емисија гасова са ефектом стаклене баште
Заштита и одрживо коришћење вода	2. Емисије загађујућих материја из тачкастих извора у водна тела
Заштита и одрживо коришћење земљишта	3. Промене у намени земљишта (%) 4. Пољопривредне области високе природне вредности 5. Количине посебних токова отпада
Заштита природних и културних добара и вредности	6. Заштићена подручја и заштићена непокретна културна добра
Заштита биодиверзитета, станишта и предела	7. Угрожене и заштићене врсте 8. Заштићена станишта (станишта заштићених и строгозаштићених врста) 9. Еколошки коридори
Смањење ризика од удеса	10. Регистар удеса[2]
Смањење буке	11. Укупни индикатор буке (изложеност буци у периоду 24 h, за дан-вече-ноћ)
Мониторинг животне средине	12. Резултати и ефекти спровођења контроле загађивања из стационарних извора

2 Регистар удеса у Републици Србији (Агенција за заштиту животне средине)

3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА

Однос процеса израде планског документа и процеса стратешке процене утицаја планских решења на животну средину је веома важан са становишта интеграције овог инструмента у сам процес просторног планирања.

Стратешка процена утицаја је делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама. Да би била потпуно интегрисана, процедура израде стратешке процене се паралелно одвија, односно преплиће се са процедуром израде планова или програма, како је текао и процес израде овог Просторног плана са стратешком проценом која га је пратила.

Табела 6. приказује принцип по којем се руководило при изради ова два документа, односно приказана је веза између фаза израде Просторног плана и фаза стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину. Табела 7. приказује однос између циљева Просторног плана и циљева стратешке процене утицаја. Обзиром на то да је вршена паралелна израда планског документа са стратешком проценом утицаја овај однос се углавном може окарактерисати као компатибилан.

Табела 4. Веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја

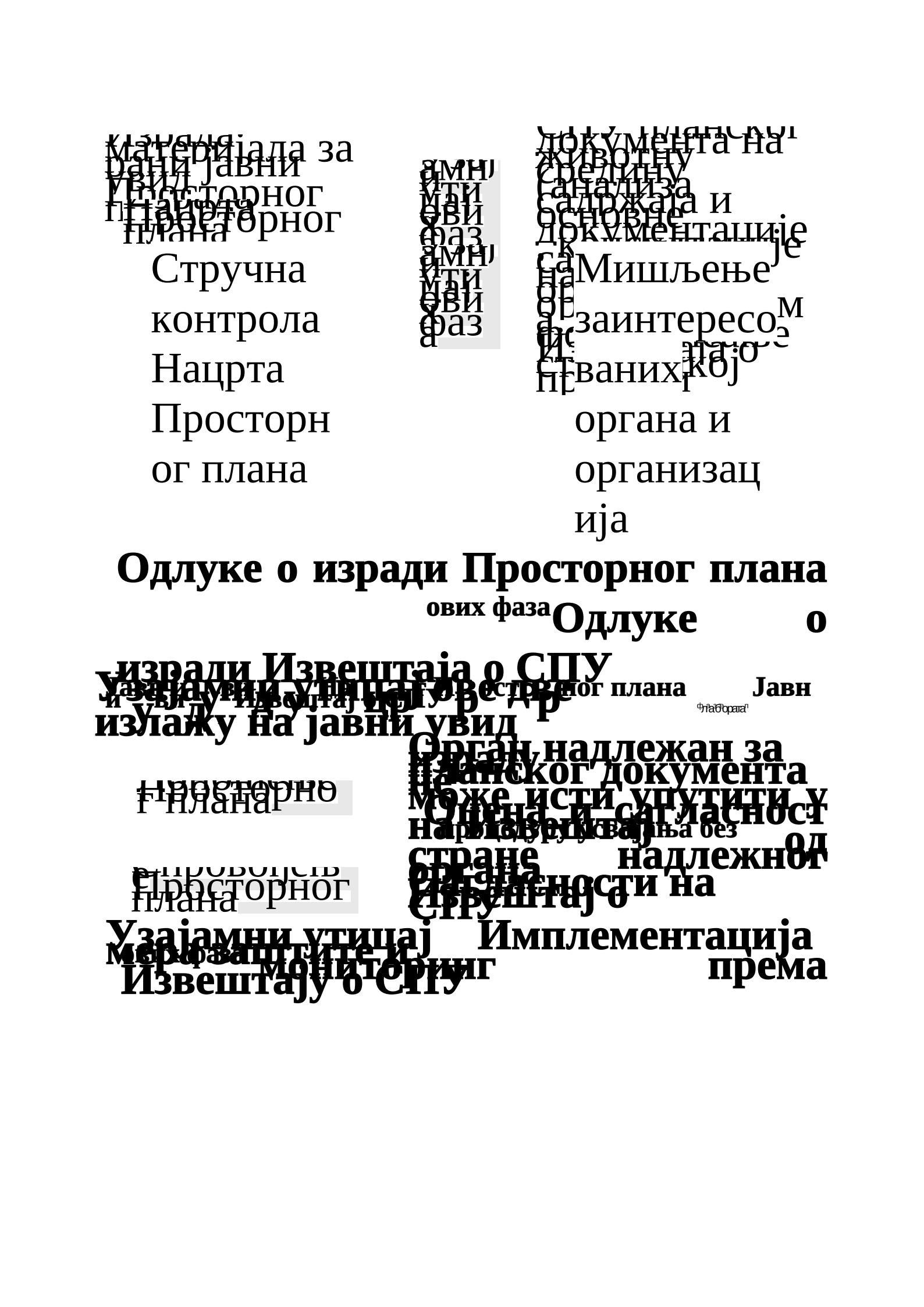
Одлуке о изради Просторног плана
Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Орган надлежан за припрему планског документа
Орган надлежан за припрему планског документа
Орган надлежан за припрему планског документа

Табела 5. Компатибилност циљева Просторног плана и Стратешке процене (наведених у поглављу II, тачка 2. Посебни циљеви стратешке процене)

ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Резервисање простора за реализацију дистрибутивног гасовода и објеката који чине његов саставни и функционални део	+	+	+	+	+	+	+	+
Установљавање зона заштите и спровођење режима зона заштите гасовода	+	+	+	+	+	+	+	+
Одржавање функционалности и омогућавање планског развоја свих инфраструктурних система у непосредном контакту са гасоводом	0	+	0	+	+	+	0	+
Максимално очување и мониторинг утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра	+	+	+	+	+	+	+	+
Смањење негативних утицаја и ризика у насељима на подручју коридора и његовом непосредном окружењу	+	0	0	+	+	+	+	+
Редовно, сигурније и економичније снабдевање енергентима (природним гасом) привреде и становништва	+	+	0	0	+	+	0	+

+ компатибилни, - нису компатибилни, 0- неутралан однос

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приликом дефинисања трасе дистрибутивног гасовода, локације и начина изградње цевовода и објеката који су саставни делови дистрибутивног гасовода, поштовани су услови који су прописани Правилником за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15) и ограничења која су дефинисана важећим планским документима.

Избор трасе предметног дистрибутивног гасовода условљен је низом фактора који се односе на:

- дужину трасе,
- постојећу и планирану инфраструктуру и приступачност траси,
- процена утицаја на животну средину,
- природна и непокретна културна добра,
- конфигурацију и намену терена,
- гео-механичке услове,
- постојеће и планиране објекте,
- зоне насеља и остала физичка ограничења,
- усклађеност са планским документима.

Процена утицаја на животну средину посебно је обрађена у оквиру Стратешке процене која је израђена за Просторни план, конципиран у односу на специфичност планског документа. Обзиром на то да Просторни план представља плански основ за даљи развој инфраструктурног односно енергетског система планског подручја, процена утицаја на животну средину се односи на утицаје које ће систем за дистрибуцију природног гаса до потрошача имати на окружење у фази изградње и фази експлоатације.
Изградња гасовода носи одређени степен ризика од негативних утицаја на животну средину, највише у фази изградње гасовода са пратећим објектима, за које се очекује да ће бити локалног и привременог карактера. У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, није очекивано да ће доћи до деградације животне средине односно да ће евентуални негативни утицаји бити у прихватљивом обиму.

До локалног и привременог загађења ваздуха може доћи приликом извођења грађевинских радова због појаве прашине и емисије издувних гасова услед кретања и рада грађевинске и транспортне механизације, заваривачких радова, рада дизел агрегата, пресипања туцаника и шљунка и сл. Због рада грађевинске механизације очекивана је повећана концентрација продуката сагоревања из мотора који се емитују у ваздух током фазе изградње гасовода и пратећих објеката. У току експлоатације гасовода уз примену

прописаних мера, се не очекује негативан утицај на квалитет ваздуха.

Гасовод не сме пропуштати гас и мора бити довољно чврст да безбедно издржи дејство свих сила којима ће према очекивањима бити изложен током изградње, испитивања и коришћења.

У случају хаварије најзначајнији утицај може имати природни гас - метан (CH_4) - када би дошло до неконтролисаног цурења гаса, услед чега би могло да дође до акцидента - пожара и експлозије. Праћење појаве и концентрације метана битно је за мониторинг у фази експлоатације.

Загађења ваздуха се јављају и на местима где се врши заваривање цеви на самом градилишту. Врсте и количине загађујућих материја зависе од врсте и квалитета електрода које се користе.

Сви наведени утицаји су ограничени само на време трајања радова и локалног су карактера, ограничени на локацију радова. Емисија прашине може се окарактерисати као мањи - занемарив негативни утицај.

По завршетку радова ови утицаји престају и немају последица на квалитет ваздуха.

Коридор гасовода прелази изван зоне високих подземних вода. Због плитког копања рова за постављање гасоводних цеви, обим и карактеристике грађевинских радова на изградњи гасовода немају негативних утицаја на квалитет и режим подземних вода. Коридор гасовода је изван уже зоне санитарне заштите водоизворишта.

Како је природни гас сув, чист, знатно лакши од ваздуха, у случају истицања из било којих разлога неће имати утицај на подземне воде.

Уколико се за испитивање гасовода на чврстоћу и непропусност буде користила вода, потребно је испитати квалитет воде пре пуштања у гасовод. Такође, ова вода се пре испуштања у реципијент мора пречистити како би квалитет био у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16).

При уобичајеном режиму рада, систем за дистрибуцију гаса и постројење за мерење и редукцију притиска гаса су тако пројектовани да, при нормалном режиму рада, не долази до испуштања природног гаса у водотокове, нити се вода користи при експлоатацији гасовода, па самим тим нема утицаја на површинске воде.

Уколико се врши косо усмерено бушење, гасовод се полаже дубље од прогнозираних деформација корита што штити гасовод од свих механичких оштећења, чиме је обезбеђена сигурна заштита цевовода током експлоатације.
Негативни утицаји могу се јавити у случају хаварије на цевима, а настају искључиво као последица радова приликом поправке - замене цеви, замуљавање околних површина, а ти утицаји су краткотрајни, привремени и нестају по завршетку радова.

Најзначајнији негативни ефекти на екосистем испољавају се у фази припреме терена за градњу и током изградње. До локалног и привременог загађења ваздуха, воде и земљишта долази приликом извођења грађевинских радова, у највећој мери због манипулације грађевинске и транспортне механизације и извођења грађевинских радова, што ће привремено утицати, за време трајања радова, на целокупан екосистем непосредне околине подручја у коме се радови изводе.

Како траса дистрибутивног гасовода пролази једним делом кроз Национални парк обавезно је спроводити мере заштите на подручју Националног парка, као и на стаништима строго заштићених врста IRI03b и IRI15c.

У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, не очекује се негативан утицај на квалитет природних ресурса изузев на локацијама надземних објеката у функцији гасовода, у смислу трајне узурпације земљишта, које је овим Просторним планом утврђено као грађевинско земљиште и за које су дефинисана правила уређења и грађења.

Гасовод у одређеном делу прелази преко пољопривредног земљишта, како обрадивог, тако и необрадивог, па се утицаји на пољопривредно земљиште односе се на трајну промену намене земљишта на локацијама предвиђеним за изградњу надземних објеката у функцији гасовода, при чему долази до промене из пољопривредног у грађевинско земљиште.

Приликом ископавања земљишта, постављања цевовода система дистрибутивног гасовода и затрпавања рова доћи ће до нарушавања структуре земљишта на месту постављања гасовода. Приликом затрпавања рова требало би водити рачуна о враћању земљишних слојева, при чему хумусни слој мора бити на површини. На тај начин ће се очувати морфологија терена и рекултивисати земљиште.

Након завршетка радова на постављању цевовода потребно је извршити рекултивацију земљишта у циљу максималног очувања физичких особина, механичког састава, хумусног слоја, хемијских својстава, водопропустљивости земљишта и др, како би се обезбедило коришћења земљишта на уобичајен начин. Рекултивација се односи успостављање пређашње продуктивности пољопривредног земљишта, применом мера и активности за поновно формирање земљишног слоја и успостављање биљних заједница. По завршетку радова земљиште на траси гасовода се рекултивише враћањем првог плодоносног слоја земљишта - хумуса, који се претходно уклања и привремено депонује до завршетка радова изградње гасовода.

Ширина радног појаса на обрадивом пољопривредном земљишту је 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода) осим на местима већих укрштања, а ширина експлоатационог појаса износи такође 6 m (по 3 m од осе гасовода мерено са обе стране осе цевовода). У оквиру експлоатационог појаса, по 3 m од осе гасовода, на обе стране, није дозвољена садња биљака чији корен достиже дубину већу од 1 m, или вршење пољопривредних радова (орање, подривање) на дубину већу од 0,5 m.

Изван експлоатационог појаса, дозвољени су сви облици пољопривредних делатности примерени овом подручју, усклађени са мерама заштите прописаним законом и у складу са планским решењима.

Редовна експлоатација гаса неће утицати на постојећи квалитет земљишта кроз које пролази.
Траса дистрибутивног гасовода својим већим делом пролази кроз простор Националног парка уз трасе јавних и атарских путева, чиме је утицај на земљиште и национални парк уопште сведен на минимум.

Грађевински и други отпад настајаће у фази припреме терена за градњу и током изградње, који се мора одлагати на за то предвиђене локације. Приликом експлоатације самог гасовода не настаје отпад, осим током периодичног чишћења унутрашњости гасовода, који се обавља једном годишње и овај отпад је обавезно елиминисати под контролисаним условима.

У периоду изградње гасовода, бука и вибрације ће се јавити дуж коридора, услед рада механизације која се користи за извођење земљаних и других грађевинских радова. Активности које бука прати су: рашчишћавање терена, ископ ровова, повезивање цеви и заваривање, полагање цеви и затрпавање ровова. Бука може негативно утицати на фауну, посебно птице, на локалном подручју дуж корисора гасовода. Међутим, по завршетку изградње и формирања вегетације, очекује се да ће се животни услови фауне повратити.

Обзиром да природни гас није токсичан, у редовном режиму рада и неопходним поштовањем технолошких процедура неће се јавити негативни утицаји на здравље и безбедност људи.

У случају акцидентних ситуација (експлозије и пожари) угрожени су људи који се нађу у зони утицаја ширине око 100 m. Друга врста утицаја се односи на настанак гасова који се јављају потпуним или непотпуним сагоревањем природног гаса (угљен- диоксид (CO_2) и угљен-моноксид (CO)). Имајући у виду чињеницу да гасовод пролази кроз Национални парк тј. кроз шуму не постоји реална опасност од негативног утицаја ових гасова по људе.

Након изградње гасовода обавезна је рекултивација земљишта, у складу са наменом простора.

Објекат гасовода за дистрибуцију гаса карактерише низак ризик од загађења у периоду експлоатације, а висок у условима хаварија (акцидентних ситуација). При раду са гасовима треба бити обазрив, јер се манипулација са природним гасом убраја у делатности са повећаном опасности, имајући у виду његове хемијске и физичке особине, као што су запаљивост и експлозивност.

Према Правилнику о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar угрожени простор од експлозије је простор у коме је присутна, или се може очекивати присутност експлозивне смеше запаљивих гасова, пара или прашине са ваздухом, у таквим количинама које захтевају примену посебних мера ради заштите људи и добара, а нарочито примену посебних мера у погледу монтаже и употребе електричних уређаја, инсталација, алата, машина и прибора.

Према учесталости појављивања и трајању експлозивне атмосфере угрожени простори су класификовани

у складу са SRPS EN 60079-10-1 у зоне опасности од експлозије.

Утицаји гасовода у погледу емисије загађујућих материја или буке немају прекограничне утицаје.

2. ПРИРОДА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Карактеристике утицаја Просторног плана на животну средину сагледавају се у односу на врсту, вероватноћу и природу утицаја, као и интензитет активности у простору, временску и просторну димензију утицаја. Ови утицаји се оцењују у оквиру фазе изградње система дистрибутивног гасовода и у оквиру експлоатације односно у ванредним удесним ситуацијама.

Сва планска решења, предвиђена у контексту заштите и одрживог коришћења планског подручја свакако имају кумулативног утицаја на чиниоце животне средине.

Највећи број еколошких фактора, због међусобне условљености и интеракције, имају реверзибилни карактер, што се претпоставља и за посматрани простор.

У наставку Извештаја о стратешкој процени утицаја приказана је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења варијанте доношења и имплементације Просторног плана на животну средину и одрживи развој.

Табела 6. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ
мање од 1%	Н	утицај није вероватан

Табела 7. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	О п и с
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

Табела 8. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	О п и с
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Општински	О	Могућ утицај на нивоу општине
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу територије Просторног плана

Табела 9. Скала за процену сложености/реверзибилности утицаја

Ознака	Опис
РЕ	Реверзибилан (повратан процес) - ефекти утицаја у окружењу се могу анулирати сукцесивним процесом
ИР	Иреверзибилан (неповратан утицај) - штете су толико велике да се првобитно стање не може вратити

Табела 10. Скала за процену временске димензије утицаја

Ознака	Опис
П	Привремен - утицај траје краћи временски период
ПО	Повремен - утицај се повремено јавља и кратко траје
Т	Последице утицаја су трајног карактера

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Врста утицаја					
Загађење ваздуха	В	-і	Л	РЕ	П
Загађење површински вода	В	-і	Л	РЕ	П
Девастација и загађење земљишта	И	-2	Л	ИР	Т
Девастација станишта и биљног покривача	И	-2	Л	РЕ	П
Сеча шума	Н	-	-	-	-
Угрожавање фауне	И	-1	Л	РЕ	П
Угрожавање природних добара	Н	-	-	-	-
Угрожавање културних добара	В	0	Л	РЕ	П
Нарушавање предеоних вредности	И	-1	Л	РЕ	П
Угрожавање здравља и безбедности људи	М	-1	Л	РЕ	П

Табела 12. Карактеристике могућих утицаја у фази експлоатације у ванредним удесним ситуацијама (истицање гаса, пожар, експлозија)

Врста утицаја					
Загађење ваздуха	И	-1	Л	РЕ	П
Загађење површински вода	М	-1	Л	РЕ	П
Девастација и загађење земљишта	И	-2	Л		Т
Девастација станишта и биљног покривача	И	-2	Л	РЕ	П
Уништавање појединих стабала (у случају пожара)	М	-2	Л	РЕ	П
Угрожавање фауне	В	-1	Л	РЕ	П
Угрожавање природних добара	Н	-	-	-	П
Угрожавање културних добара	Н	-	-	-	-
Нарушавање предеоних вредности	М	-1	Л	РЕ	П
Угрожавање здравља и безбедности људи	И	-2	Л		Т

3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У процесу изградње као и експлоатације дистрибутивног гасовода најважнији је надзор над спровођењем закона и подзаконских аката, мера прописаних планском и пројектном документацијом, као и надзор над оператерима који су дужни да спроводе мере сигурности и спречавања акцидента. Обавезан је систематски перманентни мониторинг.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

3.1. ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКЕ МЕРЕ

Гасовод не сме пропуштати гас и мора бити довољно чврст да безбедно издржи дејство свих сила којима ће према очекивањима бити изложен током изградње, испитивања, одржавања и коришћења, односно да поред сила изазваних унутрашњим притиском издржи и дејства других предвидивих сила које могу бити изазване:

- уградњом анкера или укопавањем гасовода, саобраћајем и оптерећењима која настају код постављања гасовода и његовог испитивања на притисак;
- тежинским оптерећењем током хидростатичког испитивања;
- повезивањем одвојака;
- повезивањем компоненти које нису под притиском;
- испливавањем гасовода;
- другим подземним објектима;
- поплавама, ледом,снегом, ветром;
- вертикалним померањем услед мраза;
- слегањем тла и слегањем услед рудничких активности;
- клизиштима;
- ерозијом тла;
- високим сеизмичким ризицима;
- накнадним насипањем терена, насипима и сл.;
- надземним деоницама гасовода.

а) Мере заштите у фази изградње:

- изградњу објекта у потпуности прилагодити пројектној документацији као и захтевима надлежних институција;
- пројектну документацију у потпуности урадити према важећим законским оквирима;
- распоред регулационе и сигурносне арматуре извршити тако да инсталација буде осигурана од прскања услед неконтролисаног пораста притиска;
- избор цеви, мерне, регулационе и сигурносне арматуре извршити према важећим прописима и стандардима за ову врсту инсталације;
- инсталација треба да буде тако постављена да је онемогућено њено механичко оштећење;
- предвидети додатне мере заштите (употреба заштитне цеви и сл.) на местима укрштања гасовода са комуналним инсталацијама.

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- експлоатација природног гаса се одвија у затвореном технолошком процесу;
- из постројења не сме да буде испуштања природног гаса, осим на местима која су предвиђена техничком документацијом;
- потребно је обезбедити сталну контролу над функционисањем инсталације и уређаја, као и потребне мере за заштиту од свих врста оштећења;
- неопходна је редовна провера могућих оштећења на гасоводу и надземним објектима;
- у случају оштећења гасовода неопходно је заменити оштећену и неисправну опрему;
- чишћење гасовода се врши крацером, а отпад од чишћења се предаје сертификованој компанији за збрињавање отпада;
- пројекат заштите од пожара мора да садржи техничке и организационе мере којима се спречава да се пожар на систему за дистрибуцију гаса не пренесе на друге системе;
- ради спречавања корозије гасовода предвиђа се систем катодне заштите;
- потребно је видно обележити заштитне зоне постављањем одговарајућих табли за забрану и упозорење.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

3.2.1. Мере заштите ваздуха

а) Мере заштите у фази изградње:

- моторе са унутрашњим сагоревањем, који покрећу сву грађевинску механизацију, потребну за изградњу система гасовода и пратећих објеката одржавати на одговарајућем техничком нивоу, а неисправне одстранити са градилишта;
- загађења ваздуха се јављају и на местима где се врши заваривање цеви на самом градилишту, а врсте и количине загађујућих материја зависе од врсте и квалитета електрода које се користе, те у складу са тим начинити одговарајући избор.

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- у случају акцидента, пожара или експлозије, долази до загађења ваздуха које се не може предупредити, с тога је обавезно спроводити превентивне мере како би се смањила вероватноћа појаве удесне ситуације;
- вршити редовно мерење емисије димних гасова. Уколико вредности нису у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС", бр. 6/2016) врши се штимовање горионика, ремонт или замена котла;
- приликом пражњења или неконтролисаног истицања гаса у атмосферу из гасовода или дела инсталације сачиниће се извештај о испуштеним количинама;
- вршити редовну проверу могућих повреда херметичности гасовода и славинске арматуре;
- повремена испуштања гаса вршити према предвиђеној динамици при чему на једној локацији не сме бити једновремених испуштања са различитих извора због могућности кумулативног ефекта.

в) Мере заштите након затварања објекта:

- нема никаквих утицаја на квалитет ваздуха.

Током изградње гасовода и објеката у његовој функцији потенцијални извор загађења представљају мотори са унутрашњим сагоревањем, који покрећу сву грађевинску механизацију. Обзиром на то да су ови утицаји локалног и временски ограниченог обима (током трајања радова на простору где се изводе радови), није потребно спроводити посебне просторно планске мере заштите животне средине осим у случају да надлежне институције наложе другачије.

Током експлоатације гасовода потребно је спроводити следеће мере:

- обавезно је спроводити превентивне мере заштите ваздуха и заштите од акцидената како би се смањила вероватноћа појаве удесне ситуације,
- вршити редовно мерење емисије отпадних гасова у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање,
- приликом пражњења или неконтролисаног истицања гаса у атмосферу из гасовода или дела инсталације сачинити извештај о испуштеним количинама,
- у току експлоатације неопходна је редовна провера могућих повреда херметичности гасовода и славинске арматуре,
- повремена испуштања гаса вршити према предвиђеној динамици при чему на једној локацији не сме бити једновремених испуштања са различитих извора због могућности кумулативног ефекта.

3.2.2. Мере заштите вода

При изградњи гасовода треба спроводити мере, којима ће се обезбедити да не дође до нарушавања

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

природног површинског отицања воде и оштећења корита и положаја водотока односно канала са којима се укршта траса дистрибутивног гасовода.

Мониторинг воде на локалитету преласка односно подводних радова у каналу би требало спроводити док трају радови и уколико замућеност пређе границе толеранције потребно је предузети корективне мере. Како концентрације замућености буду опадале може се смањити фреквенција мониторинга.

Уколико дође до непланираног изливања загађујућих материја у водене токове неопходно је одмах обуставити рад и хитно покренути поступак санације у сарадњи са надлежним институцијама.

Као потенцијални загађивач може се јавити и раствор бентонита. У овом случају обезбедити сакупљање, транспорт и истовар заосталог бентонита на најближу локацију предвиђену за такву врсту отпада, у складу са условима надлежног комуналног предузећа.

а) Мере заштите у фази изградње:

- придржавати се услова локалног водопривредног предузећа;
- количине воде које се евентуално узимају из водотокова за прелиминарно испитивање морају бити контролисане и не смеју да утичу на режим отицања;
- забрањено је неконтролисано коришћење воде за потребе изградње;
- очувати зелене коридоре уз водене токове односно канале, чиме се обезбеђује одржавање корита истог, заштита вода и спречава ерозија земљишта;
- при изградњи гасовода не сме да дође до нарушавања природног површинског отицања воде као ни оштећења корита и положаја водотока који се прелазе;
- у техничкој документацији утврдити где је потребно предвидети радове на осигурању и обезбеђењу корита кроз које пролази траса гасовода, као и профила каналске мреже.

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- при уобичајеном режиму рада гасовода није очекиван утицај на подземне и површинске воде.

в) Мере заштите након затварања објекта

- Објекат нема никакав утицај на квалитет вода.

3.2.3. Мере заштите земљишта

а) Мере заштите у фази изградње:

- површински слој хумуса на коме се налази вегетација посебно скидати, депоновати и сачувати од разношења, а дубље слојеве одлагати на другу страну како би се при затрпавању ископа прво вратили материјали дубљих ископа, а потом површински слој;
- радове вршити у зони предвиђеној за радове изградње гасовода и пратећих објеката;
- за извођење радова максимално користити постојеће путеве, стазе и већ коришћена подручја како се не би нарушавале природне површине;
- пројектом предвидети рационално коришћење земљаних ресурса као и минималну производњу отпада;
- у случају изливања нафте и нафтних деривата, горива, машинског и другог уља угрожено земљиште посути сорбентом, скинути контаминирани слој земље и насути неконтаминираним, а загађени слој земљишта се мора отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на депонији предвиђеној за ту сврху;
- чврст отпад који настане при изградњи сакупити и одложити на прописану локацију у складу са законском регулативом;
- након завршетка грађевинских радова неопходно је земљиште вратити у првобитно стање.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- забрањено је трајно депоновање отпада уз трасу гасовода;
- на делу пољопривредних површина где пролази гасовод у експлоатационом појасу забрањује се гајење култура чија дужина корена прелази 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m;
- на делу пољопривредних површина кроз које пролази гасовод, препоручује се гајење култура са кратким кореном који не нарушава структуру земљишта око цеви. Високо растиње због последица које може изазвати корење на ужем подручју трасе треба бити одстрањено. Поред сече потребно је из земље у истом подручју појаса извадити све остатке корења из земље, како не би дошло до секундарног раста растиња.

в) Мере заштите након затварања објекта:

- у случају престанка рада система гасовода опрема (гасовод) може да остане у земљи јер је у том случају девастација земљишта занемарљива. Инвеститор ће донети одлуку, у зависности од стања опреме, да ли ће опрему оставити у земљи или ће монтирати на некој другој локацији, да ли ће је продати, или ће поднети захтев (уколико опрема није за даље коришћење) за категоризацију отпада надлежној установи;
- У случају доношења одлуке о стављању гасовода ван експлоатације, или његове потпуне демонтаже, претпоставља се да ће утицај на земљиште, бити приближно аналоган утицају који је био присутан у моменту градње објеката па према томе примењивати мере заштите аналогне мерама у фази изградње;
- по демонтирању опреме, земљиште је потребно вратити у првобитно стање, односно извршити рекултивацију (у складу са пројектом рекултивације).

При изградњи и експлоатацији инфраструктурног система потребно је примењивати следеће мере:

- током изградње гасовода и пратећих објеката односно приликом извођења земљаних радова обавезно издвојити површински (хумусни) слој земљишта и исти користити за санацију терена након завршетка радова,
- завршетком радова оштећену површину поравнати и покрити издвојеним слојевима земљишта површинског слоја, чиме се омогућује спонтано обнављање аутохтоне вегетације,
- уклонити евентуално дивља сметлишта у коридору гасовода и забранити неконтролисано депоновање свих врста отпада,
- у случају изливања нафте и нафтних деривата, горива, машинског и другог уља угрожено земљиште посути сорбентом, скинути контаминирани слој земље и насути неконтаминираним, загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији,
- чврст отпад који настане при извођењу грађевинских радова сакупити и одложити на прописану локацију у складу са законском регулативом,
- спроводити програме строге контроле и заштите водотокова,
- утврдити нулто стање пољопривредног земљишта и рационално га користити,
- вршити редован мониторинг земљишта током експлоатације гасовода на стационарним изворима (МРС) са циљем провере могућег загађења земљишта, односно ради утврђивања цурења природног гаса.

3.2.4. Мере заштите природних добара

Просторним планом су на основу услова Покрајинског завода за заштиту природе, на подручју Националног парка, као и на стаништима строго заштићених врста IRI03b и

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

IRI15c, прописане следеће мере:

1. Ради заштите строго заштићене врсте, текунице Spermophillus citellus, на локалитету „Јазачки пашњаци" не изводити радове у периоду од 15. марта до 1. октобра;
2. Забрањена је трајна промена морфологије терена, отварање позајмишта, као и депоновање отпадног материјала и земље, као и формирање градилишта, одлагалишта, окретница и сл.;
3. Планиране активности на изградњи трасе гасовода обављати тако да се механизација за постављање инфраструктуре креће само једном страном пројектоване трасе гасовода, у конкретним случајевима са супротне стране од локалности значајног станишта;
4. Затрпавање ископа обавити у што краћем временском року, највише три недеље у вегетационом периоду (март - октобар) и пет недеља ван вегетационог периода;
5. Приликом ископа, на местима где ће се полагати инфраструктура гасовода, обавезно издвојити хумус и исти користити за санацију терена након завршетка радова;
6. Преко ископа на траси, најмање на сваких 500 m поставити привремени прелаз за животиње чија ширина није мања од 3 m. Привремени прелаз за животиње направити од дрвених дасака и прекрити слојем земље;
7. Остатак материјала након радова обавезно уклонити са станишта. Забрањено је било какав материјал депоновати или привремено одлагати;
8. У случају изливања опасних материја (гориво, машинска и друга уља), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;
9. У случају изливања загађујућих материја на асфалтну површину, исте покупити песком који се мора одложити на за ту сврху предвиђеној депонији;
10. О почетку радова обавестити управљача заштићеног подручја, ЈП „Национални парк Фрушка гора", а радове на спровођењу активности изводити у сарадњи и уз надгледање службе стручног надзора Националног парка;
11. У случају потребе уклањања стабала или делова стабала (суве гране које наткриљују трасу и друго), у сарадњи са управљачем, обавезно обезбедити дознаку стабала;
12. Извођач радова је обавезан да уколико у току радова пронађе геолошка или палеонтолошка документа која би могла представљати заштићену природну вредност, иста пријави министарству надлежном за послове заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе.

Законом о националним парковима, као и пратећим актима, прописане су мере заштите

које важе у Националном парку.

Мере заштите флоре, фауне и биодиверзитета

а) Мере заштите у фази изградње:

- изградњу вршити ван сезоне парења, како не би било утицаја на фауну;
- обезбедити да привремено уклањање вегетацијског слоја и рад механизације не доводе до негативног утицаја на живи свет;
- током припрема и градње спречити изливање течности и других материјала (нафтни деривати, уља, хемикалије, бетон и слично), као и растресање и депоновање (привремено или трајно) разних материјала у близини ископа рова или околног земљишта;
- користити постојеће путеве и саобраћајнице за приступ градилишту.

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- обезбедити све надземне и подземне инсталације гасовода од евентуалних хаварија већег обима како би се спречио негативни утицај на флору, фауну и биодиверзитет;

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

- омогућити даљи традиционални начин коришћења пољопривредног земљишта.

в) Мере заштите након затварања објекта

- након престанка рада система гасовода није очекиван утицај на флору, фауну и биодиверзитет уколико не дође до демонтаже објекта, те се у складу са тим не пописују мере заштите;
- уколико буде вршено демонтирање објеката и опреме, потребно је извршити рекултивацију простора, чиме ће се омогућити успостављање првобитних природних услова подручја у што краћем периоду.

3.2.5. Мере заштите од буке и вибрација

а) Мере заштите у фази изградње:

- ниво буке је ограничен на зону изградње, дневни режим рада и условљен је врстом машина при изградњи гасовода и техничко-технолошким решењима у режиму рада;
- током извођења радова користити савремену атестирану механизацију;
- након завршетка радова грађевинску механизацију треба одмах искључити што, поред смањења нивоа буке, доприноси и смањењу емисије издувних гасова из мотора;
- запослене на изградњи и при контроли рада гасовода опремити заштитном опремом која ће их штитити од негативних утицаја буке.

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- у складу са законском регулативом предвидити мерење буке на надземним објектима система гасовода;
- Уколико ниво буке пређе дозвољену границу потребно је применити неку од додатних мера заштите која је технички најподобнија за конкретну ситуацију у циљу смањења буке.

в) Мере заштите након затварања објекта:

- објекат нема никакав утицај у виду буке и вибрација, осим привременог утицаја уколико се приступи демонтажи система гасовода.

3.2.6. Мере приликом изградње и експлоатације инфраструктуре

За инфраструктурне објекте мере и обавезе произилазе из прописа о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима, које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објеката.

Мере заштите објеката у зони утицаја гасовода и пратећих објеката су:

- као најважнија мера за заштиту објеката у зони утицаја гасовода представља пројектовање и конструкција гасовода према разреду заштитног појаса и примени техничких услова и норматива за дате разреде који су прописани Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег до 16 bar;
- надземни објекти гасовода се ограђују, тако да је зона опасности од експлозије унутар ограде;
- извођач радова је у обавези да, постављањем одговарајућих ознака и знакова опасности, оствари заштитни појас и на тај начин обезбедити место тренутних радова на гасоводу;
- неопходно је шире становништво информисати о карактеристикама гасовода, дефинисати им неуобичајене појаве уз гасовод тј. обавестити их о дежурним телефонским бројевима, како би могли пријавити неуобичајене појаве.

3.2.7. Мере заштите живота и здравља људи

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште), Просторним планом су предвиђене одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се зауставити њихова даља деградација, унапредиће се квалитет животне средине, а индиректно и здравље људи овог подручја. Такође, мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја на становништво дате су и у посебним законским и подзаконским

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

актима, који се односе на здравље и безбедност и заштиту на раду.

Осим редовних мера за заштиту живота и здравља људи, неопходно је реализовати и мере заштите у случају ванредних ситуација и удеса. У том смислу, у циљу заштите живота и здравља становништва, неопходно је стриктно поштовати урбанистичке и друге услове и нормативе, дефинисане низом законских и подзаконских аката.

При избору трасе, пројектовању и изградњи гасовода, мора се осигурати безбедан и поуздан рад гасовода, као и заштита људи и имовине, тј. спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину.

3.2.8. Мере заштите од ванредних ситуација

У поступку стратешке процене, која је вршена паралелно са израдом Просторног плана, прибављени су услови и подаци који се односе на постројења односно комплексе у оквиру којих се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја у количинама једнаким или већим од количина наведених у Правилнику о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС", број 41/10).

На основу доступних података надлежног министарства које води Регистар постројења и утврђује севесо оператере и постројења/комплексе, чије активности могу изазвати хемијско удес, утврђено је да се у обухвату Просторног плана не налазе севесо постројења/комплекси.

Постоје два севесо комплекса нижег реда у обухвату ширег посматрања подручја посебне намене али зоне негативних утицаја не дотичу обухват посебне намене, због удаљености самих комплекса од коридора гасовода. Под зоном угроженом ефектима хемијских удеса сматра се зона од 1000 m од локације удеса.

Тиме се ови комлекси (Складиште вештачких ђубрива „Агриум" д.о.о. у Сремској Митровици и Термоелектрана - топлана Сремска Митровица у Сремској Митровици) не разматрају као угрожавајући фактор по дистрибутивни гасовод, нити се разматра евентуални удружени утицај евентуалних акцидената на предметном гасоводу и пратећим надземним објектима и евентуалних акцидената у наведеним комплексима.

Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar је прописано да подземно полагање гасовода није дозвољено у кругу опасног дела погона у којима се користе, прерађују и складиште експлозивне материје, а који су ближе уређени посебним прописима којима је уређена област експлозивних материја.
Могуће удесне ситуације у оквиру посебне намене односе се на потенцијално неочекивано цурење гаса, услед квара на опреми и уређајима или оштећења цевовода, као и пожар и експлозија.

У контексту детекције хаваријског цурења гаса обавезно је уградити опрему која је у функцији регистровања хаварије и блокаде одређеног дела гасовода. Обавезно је по хитном поступку отклонити квар као и евентуалне последице. Наведено се не односи на контролисано испуштање гаса при ремонту, чишћењу и испитивању гасовода током редовног технолошког процеса.

Настанак пожара и експлозије очекиван је у случају хаваријских оштећења на надземним инсталацијама гасовода, чији обим зависи од величине облака гаса у тренутку паљења, начина паљења облака гаса, тренутних временских прилика, као и руже ветрова. Највећу опасност представља по особе које се могу наћи у близини, док је по околну средину она локалног карактера. Мере противпожарне заштите обавезно је детаљно обрадити у оквиру техничке документације, односно Главним пројектом заштите од пожара, којим треба предвидети превентивне мере, реаговање у случају појаве пожара и експлозије, као и детаљне мере санације.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Изградња објеката, извођење радова, односно обављање редовних активности у оквиру експлоатације гасовода мора бити у складу са техничком документацијом, уз поштовање важећих законских, техничких норматива и стандарда прописаних за ту врсту објекта, као и у складу са условима и мерама које су утврдили други овлашћени органи и организације.

Према учесталости појављивања и трајању експлозивне атмосфере угрожени простори класификовани су у зоне опасности, и то:
- зона опасности од експлозије 0 (објекат);
- зона опасности од експлозије 1;
- зона опасности од експлозије 2.

Зоне опасности од експлозије одређују се за објекте који су саставни део гасовода.

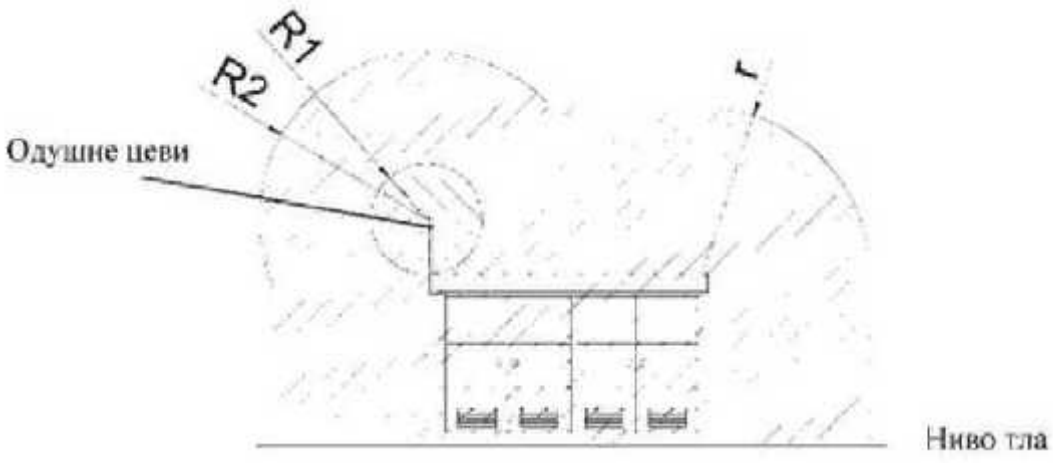

Слика 1. MPC предњи изглед-капацитет станице > 160 m3/h

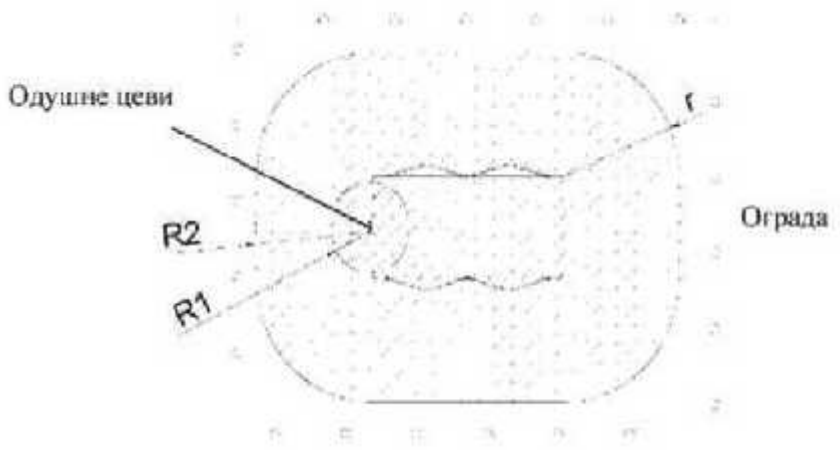

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Слика 2. МРС основа-капацитет станице > 160 m^3/h Табела 13. МРС - вредности R1, R2 и r

Капацитет мерно регулационе станице m3/h od 161 do 6000	МОР на улазу 10 bar < МОР < 16 bar		
	R1 (m)	R2 (m)	r (m)
	1	3	2

У зонама опасности не смеју се налазити материје и уређаји који могу проузроковати пожар или омогућити његово ширење. Потребно је видно обележити заштитне зоне постављањем табли за забрану и упозорења. Потребно је вршити редовну контролу сигурносне опреме и свих инсталација од стране запосленог особља, као и израдити План заштите од пожара.

У зонама опасности, забрањено је:

- радити са отвореним пламеном;
- уносити прибор за пушење;
- радити са алатом и уређајима који могу, при употреби, изазвати варницу;
- присуство возила која при раду погонског уређаја могу изазвати варницу;
- коришћење електричних уређаја који нису у складу са прописом о опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама;
- одлагање запаљивих материјала;
- држање материјала који су подложни самозапаљивању.

Извођење електричних, неелектричних инсталација и заштитних система у зонама опасности од експлозије врши се у складу са прописима и стандардима којима је уређена безбедност од пожара и експлозија у потенцијално експлозивним атмосферама.

У случају пожара на коридору гасовода треба пустити да гас из перфорираног дела гасовода потпуно изгори, пошто је сигуније контролисати гасни пожар од неконтролисаног цурења гаса.

Санација подразумева ремонт оштећеног дела гасовода и уклањање оштећених објеката и растиња, реконструкцију свих инсталација страдалих у удесу и успостављање безбедног наставка рада система.
Гасовод пројектовати тако да током изградње, испитивања, одржавања и коришћења може да поред сила изазваних унутрашњим притиском издржи и дејства других предвидивих сила које су изазване:

- уградњом анкера или укопавањем гасовода, друмским и железничким саобраћајем и оптерећењима која настају код постављања гасовода и његовог испитивања на притисак;
- тежинским оптерећењем током хидростатичког испитивања;
- повезивањем одвојака;
- повезивањем компоненти које нису под притиском;
- испливавањем гасовода;
- другим подземним објектима;
- поплавама, ледом,снегом, ветром;
- вертикалним померањем услед мраза;
- слегањем тла и слегањем услед рудничких активности;
- клизиштима;
- ерозијом тла;
- високим сеизмичким ризицима;
- накнадним насипањем терена, насипима и сл.;
- надземним деоницама гасовода.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

При прелазу гасовода преко већих нагиба терена мора се израдити посебан прорачун свих сила које делују на цевовод и, по потреби, предвидети анкерисање цевовода, а при пролазу кроз клизишта мора се, на основу геолошког испитивања земљишта, извршити санација клизишта и израдити детаљан пројекат уградње цевовода.

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима на простору у обухвату Просторног плана, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства. Законом о ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама. Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и технолошких удеса односе се на: планирање и имплементацију превентивних мера заштите; приправност и правовремено реаговање и санирање последица.

Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, ветрова, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град) и пожара.

Мере заштите од земљотреса су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, као и строго поштовање и примена важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју (за земљотрес јачине VII и VII-VIII степени према EMC-98).

Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају формирање одговарајућих ветрозаштитних појасева уз саобраћајнице и канале.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбеђује се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

Заштита од града се обезбеђује лансирним (противградним) станицама станицама са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. Према подацима Републичког хидрометеоролошког завода Србије изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирне станице Сектора одбране од града, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења ове институције. На предметном подручју не налази се ни једна лансирна станица са припадајућом заштитном зоном.
Мере заштите од пожара обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите. Урбанистичке мере заштите се односе на планирање простора у насељу кроз урбанистичке показатеље (намена површина, индекс заузетости парцеле) и правила изградње (регулациона линија, грађевинска линија и др). Грађевинско-техничке мере заштите се односе на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, саобраћајне инфраструктуре, мреже противпожарних хидраната и др.

Уређење простора од интереса за одбрану земље

Добијени услови и захтеви од Министарства одбране, а који се односе на просторна решења у обухвату Просторног плана (утврђене зоне просторне заштите, тј. ограничења у погледу изградње), уграђени су у овај Просторни план.

Зоне заштите које су утврђене су: зона ограничене и зона контролисане изградње.

За изградњу надземних објеката у поменутим зонама, неопходна је сагласност Министарства одбране.

Заштита становништва и материјалних добара (планирање и коришћење склоништа и других заштитних објеката) дефинисани су Законом о ванредним ситуацијама.

Према условима добијеним од Центра за разминирање, на траси којом пролази дистрибутивни гасовод, нису евидентиране површине као системски загађене неексплодираним убојитим средствима, односно,

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

загађене минама, касетном муницијом или разбацаним неексплодираним убојитим средствима из војних складишта муниције из периода НАТО бомбардовања 1999. године.

Полазећи од чињенице да је територија Републике Србије била поприште два Светска рата и НАТО бомбардовања 1999. године, приликом извођења земљаних радова обавезна је израда процене ризика на могуће постојање неексплодираних убојитих средстава, сагласно позитивним прописима који се односе на безбедност и здравље на раду.

Према Правилнику о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Службени гласник РС", број 53/97), када се земљани радови изводе на старим ратним полигонима, пре почетка радова проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.
У складу са прописима који се односе на безбедност и здравље на раду, на простору обухваћеним Просторним планом обавезна је претходна процена ризика на могуће постојање неексплодираних, убојитих средстава.
Имајући у виду горе наведено, потребно је да Центар за разминирање, сагласно својим законским овлашћењима и обавезама, изради пројекат за техничко извођење или разминирање трасе дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-Летенка, а све у циљу смањења ризика од неексплодираних средстава заосталих од претходних ратова.

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка" са елементима детаљне регулације, које је обавезно уградити приликом израде просторних и урбанистичких планова у обухвату овог Просторног плана. Основна намена и решења која се односе на подручје посебне намене, дефинисана овим Просторним планом, не могу се мењати плановима нижег хијерархијског нивоа.
У подручју обухвата овог Просторног плана (појас ширине 200 m лево и десно од осе гасовода) утврђеним овим Просторним планом, примењују се важећи плански документи (просторни планови подручја посебне намене, просторни планови јединица локалне самоуправе и урбанистички планови) у деловима који нису у супротности са режимима коришћења, уређења и заштите коридора дистрибутивног гасовода, дефинисаним овим Просторним планом. Важећи планови, као и израда нових планских докумената нижег хијерархијског нивоа ускладиће се са овим Просторним планом.

Смернице за спровођење Просторног плана односе се на обухват Просторног плана. Спровођење Просторног плана реализује се кроз:

- директну примену Просторног плана и
- спровођење на основу важећих просторних и урбанистичких планова.

Директно спровођење Просторног плана се примењује на трасу планираног дистрибутивног гасовода, објекте (мерно регулационе станице и мерна станица) и места укрштања коридора гасовода са саобраћајном инфраструктуром (пут и пруга), енергетском инфраструктуром (далековод), електронско комуникационом инфраструктуром, водопривредном инфраструктуром и водотоком.

Просторни план представља плански основ за издавање информације о локацији и локацијских услова у зони његове директне примене, на основу детаљне разраде и правила уређења, грађења и заштите за дистрибутивни гасовод Ривица - Јазак - „Летенка", за пратеће објекте (МС „Ривица", МРС „Јазак", МРС „Мала Ремета" и МР „Летенка"), као и приступне путеве у функцији дистрибутивног гасовода. Детаљан

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

опис граница обухвата Просторног плана, радног појаса и појаса заштите, са пописом парцела је дат у тачки I/1. У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродавна је ажурна копија плана оверена и издата од стране надлежне Службе за катастар непокретности.

Уколико у фази израде пројектне документације дође до потребе за изменом планиране трасе дистрибутивног гасовода или до промене положаја надземних објеката, измена се може извести унутар границе обухвата посебне намене, а уз поштовање правила за уређење, грађење и заштиту.

Према члану 16. Закона о стратешкој процени утицаја „Извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове или програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекти заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.”

Просторни план не прописује обавезу израде планова нижег реда, што би била основа за разраду смерница за ниже хијерархијске нивое у поступку (стратешке) процене утицаја на животну средину. Нема основа за дефинисање смерница за израду стратешких процена планова нижег хијерархијског нивоа.

Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 114/08) за постројења за гасификацију утврђена је обавеза израде студије процене утицаја на животну средину, а у складу са Листом I ове Уредбе.

Процена утицаја врши се за све пројекте који се планирају како на заштићеном природном добру тако и у заштићеној околини непокретних културних добара.
У складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09) и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, инвеститори су дужни да се обрате надлежном органу пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката.

Надлежни орган одлучује о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину, односно доноси решење о потреби израде или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је прописано поменутим Законом. Начелни садржај студије о процени утицаја на животну средину прописан је Законом, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Успостављање ефикасног мониторинга је предуслов остваривања циљева Просторног плана у области заштите животне средине, односно циљева стратешке процене утицаја и представља један од од основних приоритета имплементације овог плана. Праћење стања животне средине уређено је законом и подзаконским актима.

Обавеза успостављања систематског мониторинга на простору Републике Србије дефинисана је Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон и 43/11 - одлука УС и 14/16) и утврђена стратешким документима у области заштите животне средине (Национални програм заштите животне средине, Национална стратегија одрживог развоја Републике Србије,

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Акциони план за спровођење Стратегије одрживог развоја и др.).

1. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се мере заштите животне средине које су предложене у Просторном олану и Стратешкој процени могле успешно контролисати и пратити приликом имплементације Просторног плана. Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, поред осталог, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења.

2. ИНДИКАТОРИ И УСЛОВИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг животне средине се врши систематским мерењем и оцењивањем индикатора квалитета животне средине и загађења, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Програм редовног и систематског праћења стања животне средине је неопходан како би се обезбедило да се мере предложене на основу процењених утицаја пројекта на животну средину, на одговарајући начин имплементирају и примене.
Овај програм укључује све превентивне мере, као и мере за ублажавање утицаја предвиђених проценом, са циљем да се избегну или минимизирају негативни ефекти и ублаже последице.

Мониторингом ће се контролисати утицај објекта система гасовода на различите компоненте природне средине, а истовремено ће се благовремено спречити или локализовати негативан утицај опасних природних и техногених - природних процеса заштите природе.

У складу са специфично различитим карактеристикама утицаја, експозицијом и потенцијалним последицама, праћење нежељених ефеката мониторинг ће се спроводити у две фазе: а) у фази изградње - утицаји грађевинских активности; б) у фази експлоатације гасног система.

А) Фаза изградње гасовода и пратећих објеката

Еколошким мониторингом треба обухватити следеће:

Квалитет ваздуха
Контрола квалитета ваздуха на градилишту и околини спроводи се са циљем да се региструју загађења у зони утицаја, концентрације издувних гасова насталих као последица рада грађевинске механизације и прашине од кретања возила, земљаних радова и на местима складиштења песка и осталих прашкастих материјала.

Стање-квалитет површинских вода и наслага на дну
Пре почетка радова утврдити нулто стање уобичајене замућености воде на локалитету преласка односно подводних радова у воденим токовима и утврдити граница толеранције замућености која неће имати значајније последице по водене системе. Мониторинг ће се спроводити док трају радови и уколико замућеност пређе границе толеранције потребно је предузети корективне мере.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Уобичајена је пракса да учесталост мерења буде већа у почетку радова на обали и у води. Како концентрације замућености буду опадале може се смањити фреквенција мониторинга.

Контрола загађења земљишта и подземних вода
Спроводи се перманентно мерема превенције које се односе на рутинске контроле провере исправности грађевинских машина и места на којима се врши претакање горива или ремонт машина и привремено складиштење отпада.

Евакуација употербљених вода
Рутински надзор над третманом отпадних вода од боравка људи на градилишту. Такође, пре упуштања у реципијент, потребно је спровести мониторинг квалитета веће количине воде која бити се евентуално употребила за хидрауличко тестирање цеви.

Евакуација отпада

Надзор над правилним управљањем и евакуацијом отпада који настаје на градилишту. Стање флоре и

фауне
Праћење стања биљног покривача као и животињског света врши се у циљу процене утицаја грађевинских радова и предузимања одговарајућих мера како би се ти утицаји ублажили.

На основу претходно извршених теренских истраживања, у перманетном надзору спроводити по потреби корективне мере заштите, под надзором надлежне институције.
Бука
Бука се очекује услед кретања тешке грађевинске механизације, па је у деловима где
траса гасовода пролази кроз насеље потребно вршити мониторинг.

Б) Фаза експлоатације гасовода

У фази експлоатације дистрибутивног гасног система праћење стања одвија се преко:
техничко-технолошког мониторинга и еколошког мониторинга.

1) Техничко-технолошки мониторинг се спроводи са задатком да обезбеди строгу контролу спровођења прописаних процедура и режима рада свих сегмената у систему, како би се обезбедило да систем функционише по пројектованом и предвиђеном технолошком процесу. У том смислу потребно је:

- Спровођење редовне контроле и подешавање инструманата и опреме, сервисирање и одржавање инсталација, инструмената и електроопреме.
- Контролу сигурносне опреме и свих инсталација редовно треба да спроводе лица оспособљена за ове послове.
- Успостављањем система аутоматике, регулације, даљинског управљања, контроле и дојаве вршиће се надзор и управљање процесом дистрибуције природног гаса.
- Мониторингом свих добијених параметара спречава се непланско истицање, односно губитак гаса и могућност појаве удесне ситуације. На тај начин се врши превенција негативних утицаја које би експлоатација гасовода могла имати.
- Константном активном антикорозивном заштитом (катодном заштитом) подземних делова гасовода спречава се појава корозије и, услед тога, неконтролисано истицање гаса. За исправан рад система катодне заштите неопходно је његово стално одржавање и контрола. Обављају их запослени обучени и задужени за контролу стања катодне заштите.
- Редовним обиласком трасе гасовода пешке контролишу се визуелне карактеристике предела (кондиција и врста растиња на траси, да ли постоји било какав отпад који би могао угрожавати гасовод и др.) и детектором се испитује да ли има цурења гаса на траси и из надземних инсталација. Обилазак трасе и детекцију цурења гаса обавља једном годишње лице обучено за овај посао.
- Чишћење гасовода, као и снимање оштећења гасовода се спроводи према потреби магнетним

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

интелигентним уређајем високе резолуције, тзв. интелигентним кацером. Уређај је опремљен инструментима и електроником, пролази кроз цев са протоком гаса и „снима" стање зидова цеви. Проласком кроз цевовод региструје дебљину цеви, недостатке, пукотине, деформације и промене положаја цеви.

- На основу података који се очитавају са кацера, превенира се појава неконтолисаног истицања гаса, стварања потенцијално удесне ситуације која би могла негативно утицати на животну средину и безбедност људи.
- Техничко-технолошки и безбедносни мониторинг се посебно обрађује у обавезном делу техничке документације, која се односи на мере сигурности испоруке гаса.

2) У смислу еколошког мониторинга потребно је вршити:

- Мерења квалитета отпадних гасова надземних објеката гасоводног система спроводити према Уредби о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС", бр. 6/16), а у циљу праћења концентрације и ефеката испуштених гасова на околину у зони утицаја. Мерења вршити једном годишње узорковањем димних гасова из димњака.
- Контролу квалитета површинских и подземних вода вршити на деловима где површинске воде могу бити реципијент пречишћених отпадних вода које настају боравком запослених на објекту.
- Контролу квалитета земљишта вршити на локацијама у непосредној близини гасовода као и у зонама надземних пратећих објеката, са циљем провере могућег загађења земљишта, односно ради утврђивања цурења природног гаса.
- Током експлоатационог периода вршити праћење стања геолошких структура дуж трасе гасовода као и на пратећим објектима са циљем да се на време уоче промене и настанак опасних геолошких процеса који би могли угрозити стабилност и безбедност система гасовода.
- Повремене визуелне контроле стања биљног покривача на траси гасовода (сушење или промена боје у одређеној зони), у циљу регистровања евентуалног хаваријског исцуривања гаса на непредвиђеним местима. Контроле стања биљног покривача врше се и у зони утицаја регулационих станица са циљем да се прате ефекти повременог технолошког испуштања гаса на биљни свет као и на животињски свет везан за карактеристичан биљни покривач.
- Програмом мониторинга обухватити и анализу евентуалног мигрирања фауне.
- Повремено мерити ниво интензитеа буке који се јавља ређе само приликом технолошког испуштања гаса под високим притиском.

3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са Законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, Законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисије и загађивања животне средине, да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења;
2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

Законски оквир

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, и 36/09- др. закон, 72/09 - др.закон, 43/11-УС и 14/16);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон - одредбе чл. 81. до 96.);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС", број 112/15);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10 и 63/13);

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС", број 6/16);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС", број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", број 24/14);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Службени гласник РС", број 88/10);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС", број 75/10);
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће („Службени лист СРЈ", бр. 42/98 и 44/99);
- Правилник о опасним материјама у водама („Службени гласник СРС", број 31/82);
- Правилник о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода („Службени гласник СРС", бр. 47/83, 13/84-исправка, 46/91-др. пропис);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Службени гласник РС", број 23/94);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС", број 72/10);
- Правилник о методологији за одређивање акустичких зона („Службени гласник РС", број 72/10).

4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У случају појаве неочекиваних негативних утицаја, у смислу ванредних ситуација и могућих удеса, неопходно је поступати у складу са важећом законском регулативом.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у фази изградње и током редовног рада система гасовода) се морају спречити доследним спровођењем урбанистичких и техничких мера заштите, мера за спречавање и отклањање насталих узрока, мера за санацију последица и успостављање мониторинга животне средине.

За предметни Просторни план, од фазе припреме до коначног усвајања, укључен је процес процене утицаја стратешког карактера, у коначном циљу безбедне реализације планираних намена простора. У наведеном процесу утврђено је да постоји вероватноћа појаве неочекиваних негативних утицаја са негативним ефектима и последицама по животну средину, те је прописан и начин поступања у случају таквих појава.

У случају непланираног загађења животне средине неопходно је да се без одлагања предузму мере ради смањења штете у животној средини или уклањања даљих ризика, опасности и штете у животној средини. У ове мере спадају превентивне мере заштите и мере приправности и одговорности на удес.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су основни методолошки приступ

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

и садржај Извештаја о стратешкој процени.

Стратешка процена је инструмент којим се врши анализа планског документа, као и осталих расположивих просторних података (статистички и други подаци), добијених за потребе израде Просторног плана и Стратешке процене, као и валоризацијом постојећег стања на терену.

Сва планска решења и мере заштите биле су предмет анализе у оквиру стратешке процене, у контексту синтезне процене њихових утицаја и интеракције са утицајима из окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину. На основу утврђених валидних параметара формулисане су адекватне превентивне и санационе мере заштите животне средине, чијом ће се применом обезбедити концепт одрживог развоја предметног простора и ширег подручја.
Сама методологија стратешке процене се базира на одредбама Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Просторног плана на животну средину.

Примењени метод поштује наведене опште методолошке принципе и спроводи се у неколико фаза:

1. Утврђивање полазне основе стратешке процене, што обухвата: дефинисање предмета као и просторног обухвата Стратешке процене, циљеве и метод рада, правног, планског и документационог основа;
2. Анализа постојећег стања и стања квалитета чиниоца животне средине, кроз анализу природних услова (квалитета ваздуха, земљишта, вода, угроженост буком итд);
3. Процена могућег утицаја на животну средину на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања, података објављених у литератури, другим студијама, искустава других земаља и сл;
4. Формулисање предлога мера за спречавање и ограничавање штетних утицаја у току спровођења и реализације Просторног плана, мера за унапређење стања животне средине, мера за праћење стања животне средине, које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака.

Потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности, те изискује посебан приступ у поступку интегралног планирања заштите и очувања квалитетне животне средине. Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања, представља недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату предметног Просторног плана.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У току израде Стратешке процене, поред недостатака одговарајућих смерница и упутстава, обрађивач се сусрео и са проблемом веома скромног информационог система о животној средини, као и са непостојањем Програма праћења стања параметара животне средине, на основу система показатеља-индикатора за оцену и праћење стања животне средине на подручју у обухвату Просторног плана.

Такође, за предметно подручје није формиран локални регистар извора загађивања. Информациона основа која је коришћена за Стратешку процену, највећим делом је преузета из достављене документације за потребе израде планског документа.

Основну тешкоћу у спровођењу стратешке процене и изради Извештаја о стратешкој процени представљао је недостатак званичне, детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу Правилника, што се одражава на квалитет стратешких процена које прате процедуру израде и доношења планске документације.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

При оцени планских решења уочен је проблем у практичној примени индикатора, имајући у виду да за планско подручје нису доступни систематизовани подаци и да нису вршења мерења одређених параметара животне средине, те да није утврђено нулто стање животне средине простора који је у обухвату овог Просторног плана и да на предметном простору и у ширем окружењу не постоји континуитет у мониторингу животне средине.

Тешкоћа при изради стратешке процене утицаја на животну средину огледа се и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину у односу на стратешке процене утицаја планских докумената на животну средину.
Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у претерану квантификацију, да је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, да је нагласак, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

У процесу одлучивања током израде материјала за рани јавни увид, а потом и Нацрта просторног плана била је укључена Влада АП Војводине, кроз учешће ресорних секретаријата, јавних предузећа и стручних органа и организација, те локалних самоуправа чија је територија у обухвату Просторног плана, у циљу усклађивања циљева и захтева за предметни простор. Активности које су спроведене током израде Просторног плана, чију је израду паралелно пратила Стратешка процена, приказане су прегледно у поглављу Резултати претходних консултација са надлежним органима и организацијама.

Стратешка процена утицаја интегрисана је као процес у све фазе израде Просторног плана, чиме је било омогућено правовремено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде предметног планског документа (од почетних циљева, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења), у циљу спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природне вредности, заштићена природна и културна добра и друге створене вредности.

Сходно одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину омогућено је учешће заинтересованих органа и организација у току израде Извештаја о стратешкој процени, кроз излагање на јавни увид заједно са планским документом.

Јавни увид и јавна расправа за Извештај о стратешкој процени се организује, по правилу у оквиру излагања Просторног плана на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са Законом о планирању и изградњи и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Такође, орган надлежан за припрему планског документа доставља на мишљење извештај о стратешкој процени органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Проблематика заштите животне средине разматрана је у оквиру планског документа, али и у оквиру Стратешке процене. Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног Просторног плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, било је потребно сагледати постојеће стање животне средине и предвиђена планска решења.
Вредновањем односа позитивних и негативних утицаја и ефеката, може се закључити да имплементација планских решења обезбеђује трајне позитивне ефекте у смислу контролисаног управљања простором и животном средином. Побољшање животног стандарда локалног становништва и осталих корисника простора и услуга, биће омогућен одрживим просторним развојем енергетске инфраструктуре, односно изградњом планираног гасовода, чиме ће бити омогућено коришћење еколошки прихватљивог извора енергије - природног гаса, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости.

Током израде Просторног плана и стратешке процене усаглашавана су решења, ублажени или отклоњени конфликти планираних намена и постојећег стања у простору, дефинисане мере заштите у Просторном плану, чијом ће се применом потенцијално негативни утицаји елиминисати или смањити на минималну меру.

Планирани мониторинг животне средине омогућиће контролу утицаја Просторног плана на животну средину. Примена и спровођење планираних мера заштите при имплементацији Просторног плана, контрола и надзор над применом мера и мониторинг животне средине, представљају обавезне еколошке мере и смернице у циљу спречавања појава негативних утицаја и ефеката на животну средину у обухвату овог Просторног плана.

Мере заштите дате овим Извештајем обавезан су елеменат квалитетног управљања животном средином и представљају минимум обавеза за све субјекте чије ће активности имати утицаја на локалном нивоу, али и ширем подручју, усмеравајући планирање и уређење простора, као и коришћење и заштиту природних ресурса и вредности, обезбеђујући оптималне услове за живот и рад људи, заснованих на начелу одрживог развоја.

Стратешка процена предметног Просторног плана у одређеним сегментима има карактер општости што је проузроковано непостојањем релевантних квантификованих података о квалитету животне средине (квалитет ваздуха, земљишта и воде), уско везаних за поједине локалитете трасе гасовода.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину је завршни документ поступка стратешке процене и представља саставни део Просторног плана. У циљу ефикаснијег поступка и поједностављивања поступка укључивања јавности, Извештај се припрема истовремено у току израде Просторног плана, те се ова два документа упоредо излажу на јавни увид, и упућују у поступак разматрања и доношења.

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена Извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 135/04 и 88/10).

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14 и 83/18), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 13. фебруара 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2019 од 13.2.2019. године, а ступила је на снагу 21.2.2019.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене „Фрушка гора“ (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом утврђују се начела просторног уређења, циљеви просторног развоја, основе организације подручја, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје у обухвату Просторног плана - територије општина Бачка Паланка, Беочин, Инђија, Ириг, Рума, Сремски Карловци, Шид и градова Нови Сад и Сремска Митровица.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чине:

- Прегледна карта број 1 - Просторне целине и подцелине подручја посебне намене, у размери 1:50000;
- Прегледна карта број 2 - Центри и правци туристичког развоја подручја посебне намене, у размери 1:50000;
- Референтна карта број 1.1 - Посебна намена простора, у размери 1:50000;
- Референтна карта број 1.2 - Преглед центара туристичког развоја, туристичко рекреативних комплекса и локалитета грађевинског земљишта, у размери 1:50000;
- Референтна карта број 2.1 - Мрежа насеља и саобраћајна инфраструктура, у размери 1:50000;
- Референтна карта број 2.2 - Водна инфраструктура, у размери 1:50000;
- Референтна карта број 2.3 - Енергетска и електронска комуникациона инфраструктура, у размери 1:50000;
- Референтна карта број 3.1 - Заштита природних добара, у размери 1:50000;

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

- Реферална карта број 3.2 - Заштита културних добара, у размери 1:50000;
- Реферална карта број 3.3 - Природни ресурси и заштита животне средине, у размери 1:50000;
- Реферална карта број 4 - Карта спровођења, у размери 1:50000.

Комплет Просторног плана, који се састоји из текстуалног дела и графичког дела из става 2. овог члана, израђен је у четрнаест (14) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“ на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину).

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину из става 1. овог члана састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђен је у четрнаест (14) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Комплет Просторног плана из члана 3. став 3. ове одлуке, у коме графички део садржи карте набројане у ставу 2. истог члана и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину из члана 4. ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), општинама Бачка Паланка, Беочин, Инђија, Ириг, Рума, Сремски Карловци и Шид (за сваку општину по један примерак), Градовима Нови Сад и Сремска Митровица (за сваки град по један примерак) и у архиви ЈП „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад (један примерак).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 6.

Током важења, Просторни план доступан је на увид јавности у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и документи за спровођење просторног плана - урбанистички пројекти, израдиће се или ће се ускладити са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, као и други прописи и општи акти, ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, као и планови и програми развоја, донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с овом одлуком.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана објављује се у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

Просторни план се у целости објављује и у електронском облику и доступан је на интернет страницама Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине и Скупштине Аутономне покрајине Војводине, као органа надлежног за доношење планског документа.

Члан 9.

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године („Службени лист Аутономне покрајине Војводине“ број: 16/2004).

Члан 10.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-4/2019-01
Нови Сад, 13. фебруар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА РИВИЦА- ЈАЗАК-„ЛЕТЕНКА"

СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

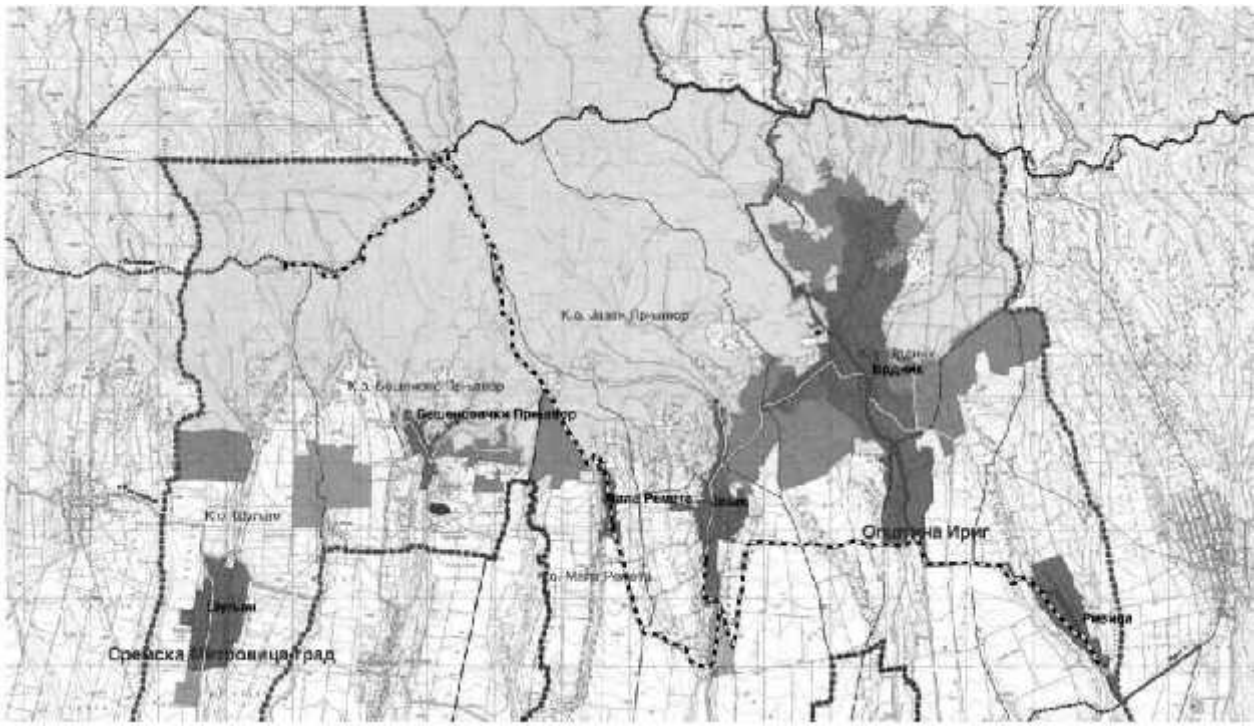

Табела: Критеријуми за процену карактеристике утицаја у фази изградње

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА РИВИЦА-ЈАЗАК-„ЛЕТЕНКА"

СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ" НОВИ САД

Е- 2651

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

Милан Ж. Жижић, дипл.инж.маш.
Број лиценце 100 0012 03

Оливера Ц. Сенковић, дипл.инж.арх.
Број лиценце 100 0241 14

ДИРЕКТОР

Предраг Кнежевић, дипл.правник

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Нови Сад, 2019. година

СТРУЧНИ ТИМ:

СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА:	Милан Жижић, дипл.инж.маш. Оливера Сенковић, дипл.инж.арх.
ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА:	мр Драгана Дунчић, дипл.пр.планер
Посебна намена простора и термоенергетска инфраструктура:	Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Грађевинско земљиште, мрежа насеља и заштита културних добара:	Оливера Сенковић, дипл.инж.арх.
Становништво и привреда:	Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон.
Пољопривреда и пољопривредно земљиште:	Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Заштита природе, шуме и шумско земљиште:	Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
Саобраћајна инфраструктура:	Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Водно земљиште и водопривредна инфраструктура:	Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструктура:	Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
Заштита животне средине:	Тања Топо, маст.инж.зашт.жив.сред.
Природни услови и Заштита од елементарних непогода:	Марина Митровић, мастер проф.геогр.
Заштита од интереса за одбрану земље:	Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Правна регулатива:	Теодора Томин Рутар, дипл.правник
Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:	Далибор Јурица, мастер дипл.инж.геод. Оливера Његомир, дипл.матем. Дејан Илић, грађ.техничар Ђорђе Кљајић, геод.техн. Драгана Матовић, оператер Драгана Митић, админ.технички секретар Душко Ђоковић, копирант

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК		
Матични / Регистарски број	08068313	

СТАТУС_____ -

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ		
Пословно име Скраћено	JAVNO PREDUZEĆE ZA PROSTORNO I URBANISTIČKO PLANIRANJE IPROJEKTOVANJE ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD	
пословно име	JP ZAVOD 2A URBANIZAM VOJVODINE NOVI SAD	

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА		
Адреса седишта		
Општина	Нови Сад - град	
Место	Нови Сад, Нови Сад - град	
Улица	Железничка	
Број и слово	6/Ш	
Спрат, број стана и слово	/ /	

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ	
Подаци оснивања	
Датум оснивања	16.02.1959
Време трајања	
Време трајања привредног субјекта	Неограничено
Претежна делатност	
Шифра делатности	7111
Назив делатности	Архитектонска делатност
Остали идентификациони подаци	
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	100482355

Подаци од значаја за правни промет Текући рачуни

160-0000000416883-48 355-
0003200229149-07 160-
0050370002379-64 355-
0003200607844-83 355-
0003200607846-77 840-
0000000714743-84 355-
0003200314850-51 355-
0003200222069-04

Подаци о статуту / оснивачком акту

Датум важећег статута Датум важећег 20.10.2017

оснивачког акта 18.09.2018

Законски (статутарни) заступници Физичка лица

1. Име

ЈМБГ	Предраг	Презиме [Кнежевић"
Функција	|1611976820129*	
Ограничење супотписом	[Директор-	

Надзорни одбор

[ne постоји ограничење супотписом

Председник надзорног одбора

Име	|Младен	Презиме [Гадић
ЈМБГ	12401981300078	i_____ 1
Чланови надзорног одбора		
1. Име	|Никола	Презиме |Крнета
ЈМБГ	10201983800047	
2. Име	[Милан	Презиме |Жижић
ЈМБГ	[0311967800118	

Чланови / Сувласници		
Подаци о члану		
Назив	ОПШТИНА СЕЧАЊ	|

Подаци о капиталу

Цогф

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD 30.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА СЕНТА

Подаци о капиталу Новчани

износ датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD 11.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од *0,2000000000*

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА СРБОБРАН

г

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

Уписан: 80.042,71 RSD	

износ датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD	05.05.2017

Сувласништво удела од	износ(%) 0,2000000000	

Подаци о члану	
Назив ОПШТИНА СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ	

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	08.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ТИТЕЛ

Подаци о капиталу Новчани

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	04.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ЧОКА

Подаци о капиталу Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

Сувласништво удела од	износ(%) 0,2000000000	

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БАЧ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БЕОЧИН

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.04.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА БАЧКА ТОПОЛА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	24.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА БЕЧЕЈ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	17.05.2017

Сувласништво удела од износ(%): **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА БАЧКИ ПЕТРОВАЦ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	02.06.2017

Сувласништво удела од износ(%): **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ВРБАС

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	29.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ЖАБАЉ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	03.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ЖИТИШТЕ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од 0,2000000000

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ИНЂИЈА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА ИРИГ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	12.04.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА КАЊИЖА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	26.05.2017

износ(%)

Сувласништво удела од **0,2000000000**

Подаци о члану

Назив ОПШТИНА МАЛИ ИЂОШ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD	02.06.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА НОВА ЦРЊА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	16.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	10.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ПЛАНДИШТЕ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	

износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	23.05.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА АПАТИН

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	06.09.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА АДА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
Уплаћен: 80.042,71 RSD	31.08.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Пословно име: ГРАД КИКИНДА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум

Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	21.08.2017

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Подаци о члану

Пословно име: АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30.06.2002

	износ(%)
Сувласништво удела од	**95,0000000000**

Подаци о члану

Назив: ОПШТИНА ОЏАЦИ

Подаци о капиталу

Новчани

износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	18.09.2018

	износ(%)
Сувласништво удела од	**0,2000000000**

Основни капитал друштва_____

Новчани

износ датум

Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	i _____ i
износ	датум
Уписан: 1.680.896,91 RSD	1..... 1
износ	датум
Уписан: 240.128,13 RSD	i i
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	1 ----------1
износ	датум
Уплаћен: 1.680.896,91 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 240.128,13 RSD	
износ".	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30.06.2002
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	18.09.2018

Забележбе	
1 Тип	-
Датум	21.09.2005
Текст	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

г

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРВИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Милан Ч. Жижић

дипломирапи машиски инжењер

ЈМБ 0311967800118

: одговорни гсланер

Број лиценце

1 00 0042 03

У Београду,
02, октобра 2003.
године

ПРЕДСЕДНИК
КШОРЕ

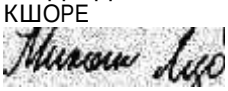

Проф. др Милош
Лабовић
дипл. грађ, инж.

г

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На оенову Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

утврђује да је

Оливера С. Сенковић

дипломирани инжењер архитектуре
ЛИБ 06566043147

одговорни планер

Број лиценце
1 00 0247 1
4

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милован
Главоњи ћ
дипл. инж. ед.
;

У Београду,
27. фебруара 2014. годиие

САДРЖАЈ

г

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД.....1

VI **ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ 2**
5. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ ПОЈАСА 2
5.1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ.....2
5.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 2
5.3. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА 6
5.4. ЗАШТИТНИ И РАДНИ ПОЈАС ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА.....8
6. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА 9
6.1. СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОД. („Службени гласник РС", број 88/10).....9
6.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ („СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АПВ", БРОЈ 22/11) 9
6.3. ДОКУМЕНТАЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА 10
6.4. ПЛАНОВИ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА У ОБУХВАТУ ПЛАНА 10
7. **ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА.....10**
7.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ.....10
7.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ 14
7.3. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА 15
7.3.1. Пољопривредно земљиште 15
7.3.2. Шуме и шумско земљиште 15
7.3.3. Водно земљиште 16
7.3.4. Грађевинско земљиште 16
7.3.5. Мреже и објекти инфраструктуре.....16
7.3.6. Заштићена природна и културна добра 18
7.3.7. Заштита животне средине 20
7.4. SWOT АНАЛИЗА 20
8. ЕКОНОМСКА, ДРУШТВЕНА И ЕКОЛОШКА ОПРАВДАНОСТ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ КАДА НИЈЕ УРАЂЕНА ПРЕТХОДНА СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ..... 21

VII ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА 22

5. ПРИНЦИПИ ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА.....22

6. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ.....22
7. РЕГИОНАЛНИ ЗНАЧАЈ СИСТЕМА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ .. 23
8. КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА.....23
VIII ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ.....24

6. **ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 24**
6.1. ОПИС ТРАСЕ ГАСОВОДА 24
6.2. ТЕХНИЧКО РЕШЕЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА 28
7. УТИЦАЈ НА ПРИРОДУ, ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА И МЕРЕ ЗАШТИТЕ 29

7.1. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ 29
7.2. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ 31
7.3. НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА.....32

7.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ .....г.....33
7.5. ЗАШТИТА ОД ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА, ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ.....36
7.5.1. Заштита од техничко-технолошких несрећа и елементарних непогода..... 36
7.5.2. Уређење простора од интереса за одбрану земље 39

8. **УТИЦАЈ НА ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА 40**
8.1. ДЕМОГРАФСКО-СОЦИЈАЛНИ И ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ 40
8.2. ТЕХНИЧКИ АСПЕКТИ 40
9. ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ СИСТЕМИМА 41
9.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА 41
9.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА 42
9.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА 43
9.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА 43
9.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА 44
10. УПОТРЕБА ЗЕМЉИШТА 45
IX **ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА 46**
3. **ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА 46**
3.1. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА 46
3.1.1. Пољопривредно земљиште 46
3.1.2. Шуме и шумско земљиште 46
3.1.3. Водно земљиште 47
3.1.4. Грађевинско земљиште 48
3.1.4.1. Комплекс МС „Ривица" 48
3.1.4.2. Комплекс МРС „Јазак" 48
3.1.4.3. Комплекс МРС „Мала Ремета" 49
3.1.4.4. Комплекс МРС „Летенка" 49
3.1.4.5. Грађевинско земљиште у коридору гасовода 49
3.2. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ 50
3.3. БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 51
4. **ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА 51**
4.1. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА ДИСТРИБУТИВНИ ГАСОВОД 51
4.2. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА НАДЗЕМНЕ ОБЈЕКТЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА 54
4.3. УКРШТАЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА СА ИНФРАСТРУКТУРНИМ ОБЈЕКТИМА. 55
4.3.1. Саобраћајна инфраструктура 55
4.3.2. Водна инфраструктура 58
4.3.3. Електроенергетска инфраструктура 59
4.3.4. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура 60
X **ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА 61**
5. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ 61
6. **СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА 62**
6.1. ДИРЕКТНО СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 62
6.2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ДРУГИМ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА 62
7. **ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ 63**
8. **МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ 63**

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА У ТЕКСТУ

Р. бр.	Назив рефералне карте	Размера
1.	Прегледна карта	1:25000
2.	Посебна намена простора лист 2.1-2.5	1:5000
3.	Карта спровођења 3.1-3.5	1:5000
4.	Детаљна регулација надземних објеката лист 4.1 МЕРНА СТАНИЦА „РИВИЦА" КО РИВИЦА	1:1000
5.	Детаљна регулација надземних објеката лист 4.2 МЕРНО РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА „ЈАЗАК" КО ЈАЗАК СЕЛО	1:1000
6.	Детаљна регулација надземних објеката лист 4.3 МЕРНО РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА „МАЛА РЕМЕТА" КО МАЛА РЕМЕТА	1:1000
7.	Детаљна регулација надземних објеката лист 4.4 МЕРНО РЕГУЛАЦИОНА СТАНИЦА „ЛЕТЕНКА" КО ШУЉАМ	1:1000

В) ПРИЛОГ

7. Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације
8. Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину
9. Списак закона од значаја за израду Просторног плана
10. Извештај о обављеном раном јавном увиду у материјал за израду Просторног плана
11. Списак органа, институција и предузећа којима су упућени захтеви за услове од значаја за израду Просторног плана
12. Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са административним границама и другим инфраструктурним системима

ТАБЕЛЕ

Табела 1. Списак катастарских парцела које су у делу или у целини у обухвату Просторног плана 3
Табела 2. Списак катастарских парцела које су у делу или у целини у обухвату Посебне намене 6
Табела 3. Списак катастарских парцела у обухвату заштитног и радног појаса дистрибутивног гасовода 8
Табела 4. Укупан број становника и домаћинстава 14
Табела 5. Табеларни приказ оптичких каблова у локалној равни и метро мрежама обухвату Просторног плана 18
Табела 6. Списак координата темена за трасу дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" 24
Табела 7. Деонице дистрибутивне гасоводне мреже од челичних цеви МОР 16 bar-са пречницима, дужинама и протоцима 28
Табела 8. (МРС) вредности R1, R2 и r 37
Табела 9. Укрштаји путева са инфраструктурнимкоридором гасовод 42

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА У ТЕКСТУ

Табела 10. Списак новоодређених међних тачака 50
Табела 11. Списак новоодређених међних тачака 50
Табела 12. Списак новоодређених међних тачака 50
Табела 13. Списак новоодређених међних тачака 50
Табела 14. Биланс површина посебне намене у обухвату Просторног плана 51
Табела 15. Минимална дозвољена хоризонтална растојања подземних гасовода од стамбених објеката, објеката у којима стално или повремено борави већи број људи (од ближе ивице цеви до темеља објекта) 52
Табела 16. Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних гасовода 10 bar < MOP < 16 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима 52
Табела 17. Минимална хоризонтална растојања подземних гасовода од надземне електромреже и стубова далековода..... 52
Табела 1. Минимална дубина укопавања челичних и ПЕ гасовода, мерена од горње ивице цеви, код укрштања са другим објектима 53
Табела 19. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС и РС од стамбених објеката и објеката у којима стално или повремено борави већи број људи..... 54
Табела 20. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС и Рс од осталих инфраструктурних објеката 54
Табела 21. Растојања гасовода (DN 150, P 16 bar) од саобраћајница при паралелномвођењу ... 56
Табела 22. Саобраћајни прикључци-колски прилази надземним објектима гасовода..... 57
Табела 23. Минимална растојања подземних гасовода од надземне електроенергетске мреже и стубова далековода..... 60
Табела 24. Институционални оквир имплементације 61

СЛИКЕ

Слика 1. МРС предњи изглед-капацитет станице > 160 m3/h 37
Слика 2. МРС основа-капацитет станице > 160 m3/h 37

Списак скраћеница коришћених у тексту:

АД	акционарско друштво акумулаторска (батерија) апсолутна надморска висина базна трафо станица Аутономна
АКУ	покрајина Војводина акционарско друштво географски информациони систем главна мернорегулациона
АНВ	станица далековод називни пречник
БТС	друштво са ограниченом одговорношћу државни пут електро мрежа Србије
АПВ	електронска комуникациона (мрежа/инфраструктура)
а.д.	Електропривреда Србије
ГИС	Integrated Pollution Prevention and Control (интегрисана контрола и спречавање загађења)
ГМРС	јавно предузеће
ДВ	јавно водопривредно предузеће
DN	катастарска општина
д.о.о.	maximum operating pressure (максимални радни притисак) мерна станица мерно-регулациона станица
ДП	национална инфрструктура геопросторних података
ЕМС	Нафтна индустрија Србије
ЕК	ниски напон
ЕПС	некатегорисан
IPPC	национални парк
ЈП	општински пут
ЈВП	пројект за грађевинску дозволу план генералне регулације план детаљне регулације полиетиленски (цевовод)
КО	противпожарна славина постројење за прераду сирове воде Просторни план општине подземно складиште
МОР	гаса Република Србија
МС	Републички хидрометеоролошки завод Србије Serbia Broadband (Српске кабловске мреже) трафостаница
МРС	Horizontal Directional Drilling (метода „косо усмереног бушења")
НИГП	хидро мелиорациони систем
НИС	хидросистем Дунав-Тиса-Дунав
НН	латински израз circa, у преводу „око"
НКТГ	капацитет
НП	
ОП	
ПГД	
ПГР	
ПДР	
ПЕ	
ПП	
ППВ	
ППО	
ПСГ	
РС	
РХМЗС	
SBB	
ТС	
HDD	
ХМС	
ХС ДТД	
сса	
Q	

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОД

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка" са елементима детаљне регулације („Службени лист АПВ", број 12/18), приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка" са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план). Упоредо са израдом Просторног плана, приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину, а на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину („Службени лист АПВ", број 12/18).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

У складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14) и чланом 12. став 1. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС", број 64/15) просторни план подручја посебне намене се доноси за подручја која захтевају посебан режим организације, уређења и коришћења и заштите простора. Одредбом члана 12. став 2. тачка 5. регулисано је да посебност подручја одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору, које су од државног односно јавног интереса, као што су, између осталог, подручја инфраструктурног комплекса, коридора или мреже коридора инфраструктуре.

Законски оквир израде Просторног плана дат је у Прилогу 5 - Списак закона од значаја за израду Просторног плана.

Разлози за доношење Просторног плана проистичу из потребе стварања планског основа за изградњу дистрибутивног гасовода, као и реализације стратешких приоритета у области енергетске инфраструктуре које су утврђене Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године и Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине, чињеница да је природни гас еколошки најчистије и најекономичније фосилно гориво, које се једноставно и лако дистрибуира до потрошача. Изградњом гасовода до потрошача обезбедиће се континуирано снабдевање природним гасом. Стратешки приоритет перманентног карактера је гасификација градова и насеља Републике Србије.
Предмет изградње је дистрибутивни гасовод пројектног притиска МОР 16 bar, у дужини од сса 24 km максималног пречника DN150, као и мерна станица МС „Ривица" и мерно регулационе станице МРС „Јазак", МРС „Мала Ремета" и МРС „Летенка".

Подручје обухвата Просторног плана чини инфраструктурни коридор 200 m лево и десно у односу на осовину дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка, у површини од 941 ha.

Просторним планом се обезбеђују неопходни услови за изградњу дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка, којим ће се западни део општине Ириг интегрисати у гасоводни систем Републике Србије. Гасовод ће омогућити редовно, стабилно, безбедно и еколошки оправданим снабдевањем природним гасом потрошача у западном делу општине Ириг и снабдевање природним гасом туристичког локалитета „Летенка".

Овај Просторни план се ради у GIS-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што ће омогућити једноставнију размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

II ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

3. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ ПОЈАСА

3.1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје обухвата плана чини коридор 200 m лево и десно у односу на осовину дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка".

Подручје обухвата посебне намене које је саставни део обухвата плана, чини инфраструктурни коридор 20 m лево и десно у односу на осовину дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", са трасом дистрибутивног гасовода и припадајућим надземним објектима, као и прикључцима на мрежу јавне инфраструктуре (путне, електроенергетске, ЕК).

Подручје обухваћено границом Просторног плана и подручје обухвата границе посебне намене, обухвата делове катастарских општине у следећим јединицама локалне самоуправе:
- Општина Беочин: КО Беочин;
- Општина Ириг: КО Ривица, КО Врдник, КО Јазак Село, КО Мала Ремета и КО Јазак Прњавор;
- Град Сремска Митровица: КО Бешеново Прњавор и КО Шуљам.

Укупна површина обухвата Просторног плана износи 941 ha (подаци о површинама катастарских општина преузети од Републичког геодетског завода-портал НИГП).

Укупна површина обухвата посебне намене износи 97 ha (подаци о површинама катастарских општина преузети од Републичког геодетског завода-портал НИГП).

3.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Обухват овог Просторног плана је појас ширине 400 m у чијој је осовини смештена траса дистрибутивног гасовода. Траса гасовода је дефинисана координатама темена и дата у табели бр. 6 (приказано на графичким прилозима у размери 1:5000).

Табела 1. Списак катастарских парцела које су у делу или у целини у обухвату Просторног плана

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
Беочин	Беочин	3907/4,3772/3,3771/2,3950/2,3950/3, 3773/2,3773/1,3771/3,3907/3,3907/2, 3770,3950/4,3772/2,3907/1,3906,3775, 3772/1, 3771/1	3950/1,3777/1,3905/1,3892/1,3903,3774, 3776/1,3776/4,3776/2,3769/1, 3954
Град Сремска Митровица	Шуљам	729/5,2252/2,729/2	2252/3,727/4,729/3,2253,728/2,728/1, 727/3,729/1,727/1
	Бешеново Прњавор	1/2,1812/2,1812/6,1812/4,1812/5,1/6, 1813/3,1813/1,1814/10,1814/9,3/3,1814/13, 351/5,351/6,1814/6,351/2,1814/5,371/1, 368/4,1814/4,378/3,378/2,376/3,374,375/3, 1814/18,1814/2,375/2,1814/8,3/2,1814/14, 350, 1813/5,1/7,1814/12,3/4,1814/7,372/4, 351/3,372/2,1814/17,375/4,378/11,378/1, 377,376/2,373,1813/4,1/8,4,1814/15, 1814/3,375/1,1812/1,1814/11,372/3,1/3,1/4, 1813/2,1813/6,1/5, 351/4, 1814/16	378/9,378/8,378/7,378/6,378/5,347,1/1,349, 368/3,378/10,378/4,1812/3,368/2,371/2, 367,806/2,804,372/1,5,806/1,370,369,3/1,2, 1814/1,379,1811,1974/1,351/1
Ириг	Јазак Прњавор	1082,931,1081	1083,1089,932/3
	Мала Ремета	241,226/9,226/8,226/7,226/6,226/5,226/4, 226/3,1102/2,8,7,6/2,6/1,5,9,19,25,1074, 1073,1072,1071,1433/1,1378,1403,1366/97, 1366/102,1366/61,1366/17,1366/50, 1366/118,1366/117,1366/103,1366/104, 1366/113,1366/112,1366/111,1366/110, 1366/109,1366/108,1366/107,1366/106, 1366/105,1366/114,1366/116,1369,1272, 1271,1399/6,1399/10,1399/7,1399/9,1372, 1366/135,1366/101,1366/129,129/2,129/1, 125, 118/2,103,127,110,1250,137,159,134, 158,157,164,85/1,85/3,94,179,175/3,183, 199,172,170,60,226/2,226/1,263,262,260, 208,205,204,28,33,34,37/2,37/1,38,46,35/2, 215,214,17,16,23,10,226/12,226/11,226/13, 1003/6,1066,1039/3,1039/2,1039/1,1023, 987,990, 1433/2,1399/2,1366/99,1366/98, 1366/52,1366/51,1416,1375,1374,1373, 1371,1370,1391,1366/59,1366/47,1366/48, 1366/49,1366/6799988,1366/119,1366/127, 1366/126,1366/125,1366/124,1366/123, 1366/122,1366/121,1366/120,1366/128, 1366/130,1366/11,1269,150,149,123,119, 104,112,111,116,115,99992,1255,1254, 1253,166,156,174,185,175/2,175/1,135,136, 155,154,61,51,52,59,68,75,74,83,84/1,88, 89,97,66,257,256,252/2,258,259,218,221, 220,216,213,30,1018,1024,1006,983,986, 1013,1012,1011,1044,1/4,1/3,1/2,1/1,3,18, 13,12,1407,24,32,27,29,45,35/1,226/15, 226/14,240,1003,1079,1052,1017,1009, 1008,1007,978/2,979,982,144,131/2,131/1, 1406,117,105,195,193,191,173,171,167/2, 167/1,163,162,161,160,133,132,230/2, 230/1,128/2,128/1,126,118/1,99993,140/2, 140/1,1257,101,93,223/3,223/2,224/2, 224/1,1003/5,1003/4,1003/3,1003/2,1003/1, 211/2,211/1,210,209/2,209/1,206,202, 223/1, 222/3,222/2,222/1,226/10,242,1070, 1069,1068,1067/2,1067/1,1076,1075, 99987,1399/8,1434,1366/141,1366/140, 1366/100,1390,1376,1368,1367,1261,1260, 138,124,139,142,146,145/2,145/1,120, 1102/3,1102/1,1043,1038/3,1038/2,1038/1, 1065,1063,1054,1053,1077,1004/1,971,975, 974,978/1,1019,1031,1030,1025,99986, 1433/3,1399/4,1399/3,1366/6,1366/12, 1366/13,1366/10,1256,1258/1,1399/5,50/2, 53,58,63,62,69/2,69/1,67,76,73,81/2,84/2, 85/2,106,102,95,113,114/2,114/1,99991, 1252/2,1251,1231,1230,1229,1234,1000/1, 1004/8,1004/7,1004/6,1004/5,1004/4, 1004/3,1004/2,1000/5,36/2,36/1,39,1405, 54,47,48,201,200,198,197,186/2,189,190, 1366/58,1366/57,1366/9,1366/75,121, 1366/56, 1366/55,1366/7,1366/29,1366/28, 1366/27,1366/26,1366/30,1366/38,1366/39, 1366/62,1366/60,1366/8	1106,1105,1104,1103,1107,1108,1119,1109, 26,31/2,31/1,43,1379,1392,1366/24, 1366/115,1228/2,1248,1232,1245 64,70,65, 251/3,1118,1397 1366/45,1366/46,1366/23, 1366/16,1366/15,1366/21,1366/20, 1366/131,1366/25,1366/32,1366/33, 1366/34,1366/35,1366/31,1366/37,1366/36, 1273,1270,1227/1,1228/1,1225,1226/2, 1226/1,1267/1,1267/4,107,1249,1246,56,77, 71,85/4,252/1,1128,226/19,226/18,226/17, 1022,1020,1014,1037,1005/20,1005/19, 1005/18,1005/17,1005/16,1005/15,1005/14, 1005/13,1005/12,1005/11,1005/10,1005/9, 1005/8,1005/7,1005/6,1005/5,1005/4, 1005/3,1005/2,1005/1,226/16,1101,1100, 226/21,1042,1032,1010,1263,278,151/1 92, 243,1040/3,1040/2,1040/1,1366/3,1389, 1388,1387,1383,1399/1,1380,1377,1402, 1401,1400,1268,181,180,178,151/3,151/2, 176/3,176/2,176/1,153/1,153/2,1258/2, 1259,1428,226/20,237/4,237/3, 37/1,238, 239,244,267,270,269,264,1045,1051,1048, 1047,1414,1064,1062,1055,1080,1078 949, 950,962,959,958,955,954,953,963,966, 967/3,967/2,967/1,970,1028,1027,1026, 1366/1,1366/44,1366/22,1366/14,280/72, 1267/2,1430,1262,1404,1435,82,79,86,1408, 90,1235,1233,1417,1000/3,999,998 997,996, 995,994,993,992,977/2,977/1,976,973 972, 969,984,981,980,985,989,988 991,1000/11, 1000/13,1000/12,1000/10,1000/9,1000/8, 1000/7,1000/6,1005/26,1005/25,1005/24, 1005/23,1005/22,1005/21,1415,1436,1432, 1413,55,50/1,49,186/1,1429,1366/40, 1366/41,1366/79,1366/80,1366/84,1366/83, 1366/81, 1366/82

Табела 1. Списак катастарских парцела које су у делу или у целини у обухвату

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
	Јазак Село	838,837,836/3,836/1,835,834,194,193, 1263/2,161,158,157,160,182,181,1277, 1263/1,269,1124,857,856,854,853,849,848, 847,163,189,180,1282,1284,1283,187/1, 187/2,1262,1261/2,1261/1,1260,1259/2, 1259/1,1258,1257,1256,1255,1253,1252, 1249,1143,1144,1113,1112,1135,1134,1133, 1145/1,1121,1119,177,170,171,174,1286, 3732,1287,1288,1289,1290,1291,1292,1237, 1234,1111/1,1104,1103/2,1103/1,1102, 1101,3730,3731,1218,1217,1215,1216/2, 1216/1,1223,1214,1211,1226,1225,1229, 1227,1295,1382,1297/3,1306,1375,1376, 1378,1377,1301,1302,1300,1299,1670,1671, 1664,1360/2,1360/1,1367/2,1367/1,1366, 1365,1364,1363,1362,1361/2,1361/1,1369, 1313,1312,3755,1323,1325,1324,1316/2, 1322,1321,1320,1319,1318/2,1318/1,1317, 1314,1310,1311,1354/2,1355,1356,1358, 1335,1334,1332,1336,7922,1351,1350,1349, 1348,1347,1353/2,1353/1,1340,1222/1, 1233,1224,1228/2,1228/1,1231,1230,1235, 1232,3865/2,3865/1,1797/2,1797/3,1254, 1251,1250,1276,1278,1280,1279/2,1279/1, 1281,191,3724,3725,1115,1114,1123, 1122/2,1122/1,1118,1116/2,1116/1,1132, 1131,1130,1129/2,1129/1,1128,1127,1126, 1125,698,176,175,173,172,169,178,1243/1, 1242/2,1242/1,1236,1220,1219,1221, 1222/2,1228,1293/2,1241,1240,1239,1374, 1373,1372,1371,1381,1296/2,1380,1379, 3749,4616,1676,1675/2,1675/4,1671/3, 1675/1,1673,1668,1667,1661,1660,1655, 1708/3,1708/2,1708/1,1330,1331,1327, 1316/1,1326,1315,1329,1328,1337,1354/1, 1357,1343,1342,1341,1346,855,852,851, 850,845,846,836/2,3864,3863/4,3863/3, 3863/2,3863/1,3862,3861/6,3861/4,3861/3, 3861/1,3754,1297/4,1309,1305,1304,1294, 1303,3819/2,4617,1669/2,1672,4305/1, 4304,4303,4302,4301,4300,4299,4298, 1797/8,1339,1352,165/2,165/1,168,1243/2, 1098/7,1098/8,1142,1110,1111/2,1105, 1108,1137/3,1285,781/20,781/13,781/5, 1797/7,4306/5,4305/2,1098/2,179,1296/1, 192,186,190,185,184,1799/1,1098/9,3721, 1370,1307,1308,781/2,781/17,781/1,3814/2, 3814/1,3813,3812,3811,3810	3723,833,829,828,826/2,826/1,1274,1275, 1263/3,153,154/1,162,188,436,159,156,183, 166/2,166/1,1141,1139,1428,1426,1425, 1387,1386,1385,1384,1383,1668/2,1662, 1659,1656,1368,1405,3913,3912/2,3912/1, 3911/2,3865/3,4496,1666,1665,1663, 1797/1,1799/2,841,1138,3922,1799/23, 1654,3751,1413,1412,1411/2,1411/1,1399, 1189,1188,1185,1184,1182,1181/3,1181/2, 1181/1,1179,1178,1177,1176,1172,1171, 1170,1168,701/2,699,696,695,3722,844,843, 842,832,781/12,781/8,3861/5,1420/2, 1420/5,1420/6,1529/16,1298,1297/1, 1297/2,1213,1212,1210,1207,1209,1208, 1200/2,1200/1,1199,1198,1197,1196,1194, 1193,3921/3,3921/2,1649,1648,1407,1406, 1797/4,1798,3919/6,3919/5,3919/4,3919/3, 3919/2,3919/1,3918,3917/14,3917/13, 3916/3,3916/2,3916/1,3915/3,3915/2, 3915/1,3914/4,2405,2404,3747,164,167, 1337/2,3726,1098/4,3729,1100,1106, 1107/2,1109/1,1145/3,1145/2,1140,1137/1, 1136/2,1136/1,684,685,1192,1191,4497, 781/6,1797/5,1797/6,4308,4307,4306/4, 4306/3,4306/2,4306/1,3914/6,3914/5, 3914/3,3914/2,3914/1,3804,3712,3705, 3733,195,2408,1799/24,3763,3753/2,3757, 3756,1098/6,1097,4528,3750,1420/1, 3753/1,3807,1388,1653,1647,4498,781/3, 3839,3838,3837,3836,3835/3,3835/2, 3835/1,3834,3833,3832,3831,3830,3829, 3828,3827,3826,3825,3824,3823,3822,3821, 3820,3819/1,3818/3,3818/2,3818/1,3817, 3816,3815,3920/2,3921/1,3920/1,3760, 1099,3748,3803,200
	Врдник	6538,6491,6490,5478,5477,5476,5176,5177, 6581,6580,6576,6574,6573,6572,6571,6549, 6547/1,6546,6545/1,6544,6543,6542/2, 6542/1,5340/1,5337/2,5336/2,5334/2, 5335/2,5340/4,6556,5453,5454,5451,5452, 5350/1,5348,5347,5346,5351/2,5350/2, 5349/2,5340/3,5340/5,5340/6,5338/2, 5338/3,5337/3,6478,6009,6010,6011,6012, 6013,6014,6015,6016,6017,6018,5345,5344, 5349/1,7155/16,7155/17,7155/18,5351/3, 5350/3,5349/3,6575,5554,5456,5457,5458, 5459,5460,5461,5462,5463,5361/2,5360/1, 5360/2,5357/1,5357/2,5356/1,5356/2, 5355/1,5355/2,5354/1,5354/2,5353/1, 5364/2,7155/21,7155/22,7155/23,7155/24, 7155/25,5363,5362,5359,5358,6659,6497, 6667,5557,6484,5479,5466,5467,5468, 5369/2,5368/2,6004,5371,5370,5367,5307, 6671,6666,6480,6479,6007,6008,5996,6473, 6470,6467,5989,5990,5991,5992,5993, 6197/2,5167/2,5336/3,5334/3,5335/3,6579, 6578,6577,6545/2,6551,6550,6548,6547/2, 6492,6708,6489,5558,5555,5464,5465,5372, 5369/1,5368/1,5366,5365/1,5365/2,5361/1, 5360/3,5357/3,5356/3,5355/3,5354/3, 5353/2,5353/3,5364/1,6589/2,6652,6651, 6650,6693,6692,6691,6672,6670/2,6477, 6476,5994,5995,5997,5998,5999,6000,6001, 5475,5474,5473,5552,5550,5374,5455,5470, 5375,5376,5377,5378,5379,5380,5381,5382, 5383,5384,5385,5386,5391,5387,5388,5389, 5390,5352/1,5352/2,5352/3,5351/1,7155/19,	5178,5179,5180,5181,5182,5183,5184,5185, 5186,5187,5188,5189,5190,5191,5192,5193, 5194,5195,5196,5197,5198,5199,5200,5201, 5202/1,5202/2,5203,5204,5205,5206/1, 5206/2,5207,5208,5209,6570,6569,6568, 6567,6566,6564,6563,6541,5332/2,5339, 5338/1,5337/1,5336/1,5308/4,5450,5332/3, 6537,6536,5483,5482,5481,5340/2,6475, 6472,6469,6466,6463,6019,6020,6021,6022, 6023,5343,5342,7155/12,7155/13,7155/14, 7155/15,6595,6690,6674,6684,5988,6026, 6027,6028,6029,6030,6709,6683,5392,5393, 6649,6601/1,6600,6599,6598,6687,6686, 6685,6673,6647,6462,6461,6460,5648,5649, 5650,5651,6534,6533,5484,5480,5548,5547, 5546,5545,5543,5542,5539,5538,5485, 5308/3,5333/3,5308/1,5322/1,7165/3,6590, 6592,6591,6213,5151,7203,6707,6706,6705, 6704,6703,6702,6700,6660,6661/3,6648, 5568,5567,5566,5565,5564,5563,5560,6509, 6508,6507,6506,6505,5561,6205/1,5304/3, 7188/2,5635,5447,5403,5302,5304/1,7196, 5303/2,6738,7155/4,6197/1,7197,7200, 7201,5559,7195/2,7165/1,7199,7160/2, 7194,7213/2

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
		7155/20,5310/2,6655,6654,6653,6594,6593, 6474,6471,6468,6465,6464,5637,5638,5639, 5640,5641,5642,5643,5644,5645,5646,5647, 6205/2,5162/2,6540,6583,6555,6554,6553, 6552,6539,5156,5157,5158,5159,5160,5161, 5162/1,5163,5164,5165,6488,6487/2, 6487/1,6486,5556,5553,5551,5549,5322/2, 5373,5309/4,5333/2,6589/1,6588,6587, 6586,6585,6206,6207,6208,6209,6210,6211, 6212,5152,5153,5154,5155,7202,6657,6656, 6658/2,6658/1,6584,6582,6699,6698,6697, 6696,6695,6694,6670/1,6669,6668,6661/2, 6661/1,6485,6483,6482,6481,6504,6503, 6502,6501,6500,6499,6498,6496,6495,6494, 6493,5636,6005,6006,6002,6003,6205/3, 5166,5167/1,5168,5169,5170,5171,5172, 5173,5174,5175,7165/11,5306,7198,5305/6, 5469,5471,5472	
	Ривица	1549/8,1549/7,1549/6,1549/2,1549/1,1548, 1546,1545,1544,1543,1542,1541,1540,1538, 1857,1723,1573,1561,1560,1559,1558/2, 1558/1,1557,1584,1581,1576,1575,1571, 1568,432,431,1133,1130,1145,1143,1140, 429,1943/3,1943/2,1942/4,1942/3,1942/2, 1939/1,1197,1936/3,1936/2,1935/2,1935/1, 1934/2,1934/1,1933/4,1933/3,1933/1, 1932/2,1932/1,1930/2,1930/1,1929/2, 1927/2,1937/3,1937/2,1938/4,1938/3, 1938/2,1903/2,1901/2,1191,1906,1902, 1186/3,1187/2,1186/2,1895,1894,1893, 1268/6,1268/5,1268/4,1268/3,1264/3, 1269/1,1887,1886,1885,1880,1876,1875, 1874,1873,1266,1268/9,1268/2,3822/2, 1552,1102/52,1267/4,1553,1721,1718,1716, 1714,1709,1708,1707,1595,1590,1611,1610, 1607,1605,1604,1618,1490,1487,1437,1436, 1435,1323,1332,1331,2083,2078/2,2078/1, 2075,2073,1862,1860,1859,1858,1822,1820, 1817,1705,1704,1702,1701,1700,1697,1696, 1695.1692.1687.1686.1685.1683.1682.1680, 1679.1677.1622.1621.1619.1617.1 1717,1715,1713,1712,1711,1710,1582,1574, 1572,1569,1566,1563,1562,1550,1549/5, 1549/4,1547,1539,1536,1836,1832,1698, 1828.1693.1691.1690.1689.1688.1 1678,1676,1675,1674,1673,1672,1632,1629, 1628,1624,1623,1620,1642,1641,1640, 1639/2,1639/1,1637,1465,1463,1460,1459, 1667,1664,1730,1657,1655/2,1655/1,1653, 1449/1,3829,1447,1445,1444,1440/1,1322, 1314,2053,2049,2048,2047,1732,2068,2067, 2066,2065/2,2065/1,2057,2056,2055/3, 2055/1,2170,2169,1439/2,1307/2,1307/1, 2167,1309,1305,2062,2091,2090,2087,2084, 2082,2076,2074,2080,2094,2093,2109,2106, 2105,2102,2101,2098,2097,2159,2158, 2154/1,430,428,427,1144/1,1142,1139,1138, 1137,1136,1135,1134,1132,1131,1129,1128, 1943/1,1942/1,1941/4,1941/2,1940,1174/3, 1174/2,1174/1,1173,1147,1931,1929/1, 1927/1,1901/1,1900/4,1900/3,1900/2, 1900/1,1184,1183,1182,1914,1913,1912, 1911,1910,1909,1907,1905,1899,1187/1, 1186/1,1896,1892,1891,1890,1889,1888, 1883,1882,1881,1268/10,1269/6,1269/5, 1269/4,1269/3,1269/2,1267/15,1267/14, 1267/13,1267/12,1267/11,1267/10,1267/9, 1267/8,1267/7,1267/6,1267/5,1554,1551, 1855.1854.1853.1726.1725.1724.1 1706,1703,1606,1602,1601,1600,1599,1598, 1597,1596,1594,1593,1592,1591,1589,1588, 1587,1586,1585,1583,1580,1579,1578,1577, 1570,1567,1480,1479,1475,1831,1830,1829, 1823,1694,1729,1749,1671,1670,1669,1668, 1666,1665,1663,1662,1661,1660,1658,1638, 1636,1635,1634,1633,1631,1630,1627,1626, 1625,1456,1455,1454,1453,1452,1451,1450, 1449/2,1448,1446,1443,1442,1441,1327, 1325,1324,2072,2071,2070,2069,2094/2, 2094/1,2063/2,2063/1,2060,2059,2058,	1515,1512,433,1149,1157/2,1171/2,1199/2, 1198,1240,1270/21,1478,1474,1431,1430, 1300,1299,1298,1297,2041/2,2040/2,1816, 1815,1814,1813,1812,1850,1849,1848,1847, 1270/25,1270/24,1270/23,1270/22,1270/15, 1270/14,1833,1329,1326,1821,1819,1818, 1752,1295,1738,2179,2153/1,2112,2111, 1125,1154,1153,1169,1238,1237/2,1237/1, 1521,1871,1870,1868,1867/2,1867/1,1499, 1497,1494,1493,1491,1489,1488,1486,1485, 1484,1482,1481,1476,1438,1434,1433,1341, 1340,1337,1827,1826,1825,1824,1750,1328, 2061,1302,2155,2153/2,2154/2,2117,2113, 2110,2108,1293,1336,1335,1333,2107,2104, 2103,2100,1200,1199/1,1196,1155,1884, 1879,1878,3831/1,2164,3835,2039/2,1177, 1176,1175,1172,1171/1,1157/1,2051/2, 2051/1,3836,1834,1269/12,1269/11, 1269/10,1269/9,1269/8,1269/7,3820/2, 1247,1245,1244,1242,1241,1239,1852,1851, 1511,1509,1508,1506,1505,1502,1500,1126, 436,426,425,3854,1753,1751,1748,1743, 1742,1741,1739,1432,1301,3824,1960/1, 1959,1958/4,1958/3,1958/2,1958/1,1957, 1956/5,1956/4,1956/3,1956/2,1956/1, 1955/4,1955/3,1955/2,1955/1,1954/2, 1954/1,1953,1952,1951,1950/3,1950/2, 1950/1,1949,1948/2,1948/1,1947,1946, 1945,1856,1148,1141,1124,1123,1122,1918, 1877,1872,2163/2,3830,1520,1517,1516, 2182,2181,2180,2178,1105/4,3827,1846, 1845,1844,1843,1842,1841,1840,1839,1838, 1837,1835,3825/1,3821,1270/31,1728

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
		2055/2,2054,2052,1644/2,1644/1,2162, 2165,1304,1303,2160,2157,2156,1315,1294, 1334,2161,2099,2096,2095,2092,2089,2088, 1195,1193,1192,1190,1189,1188/2,1188/1, 1908,1898,1897,1944/1,1127,1941/3, 1941/1,1939/2,1936/1,1935/3,1928/3, 1928/2,1928/1,1937/1,1938/1,1903/1,1194, 1181,1180,1179,1178,1926,1925,1924,1923, 1922,1921,2050,2046,1736,1735,1734,1733, 3834,1731,1920,1919,1904,3826/5,1268/8, 1268/7,1268/1,3822/1,1264/2,1264/1,1243, 1246,1616,1615,1614,1613,1612,1609,1608, 1603,1498,1472/2,1472/1,1330,1321,1320, 1319,1318,1317,1316,2086,2085,2081,2079, 2077,2171,2168,2166,1308,1306,1185/1, 1737,3828,1659,1656,1654/2,1654/1,1652, 1651,1650,1649,1648,1647,1646,1645, 1473/2,1473/1,1471,1470,1469,1468,1467, 1466,1464,1462,1461,1458,1457,1440/2, 1439/1,1313,1312,1311,1310,3825/3, 3825/2,1944/2,3832,1265,1267/1,1146, 1144/2,1866,1865,1864,1863,1861,1556, 1555,1549/3,1565,1564,3833,1267/3,1267/2	

У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродаван је графички приказ.

3.3. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА

Подручје посебне намене је појас ширине 40 m у чијој је осовини смештена траса дистрибутивног гасовода са припадајућим надземним објектима, као и прикључцима на мрежу јавне инфраструктуре (путне, електроенергетске, ЕК).

Траса дистрибутивног гасовода са припадајућим надземним објектима, као и прикључцима на мрежу јавне инфраструктуре (путне, електроенергетске, ЕК), је уједно и предмет детаљне разраде овог Просторног плана (приказано на графичким прилозима у размери 1:5000).

Подручје посебне намене је простор у којем је могуће извршити кореције предложене трасе и положаја надземних објеката на основу овог Плана.

Табела 2. Списак катастарских парцела које су у делу или у целини у обухвату Посебне намене

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
Беочин	Беочин	3907/4,3771/2,3773/2,3773/1,3771/3, 3907/3,3907/2,3950/4,3772/2,3907/1	3772/3,3950/2,3950/3,3950/1,3906,3772/1, 3775,3771/1,3774,3954
Град Сремска Митровица	Шуљам	729/2	2252/3,727/4,729/3,729/5,2253,728/2,728/1, 727/3,729/1,727/1,2252/2
	Бешеново Прњавор	1812/6,1812/4,1812/5,1/6,1813/3,1814/10, 3/3,1814/13,351/5,1814/6,351/2,1814/5, 1814/4,3/2,1814/14,1813/5,1/7,1814/12,3/4, 372/4,351/3,372/2,1813/4,1/8,1814/15, 372/3,1/3,1813/6,351/4,1814/16	1813/1,1814/9,351/6,1814/8,1/1,1814/7, 1814/17,375/4,4,1814/3,375/1,1812/1, 1814/11,372/1,3/1,1/4,1813/2,1/5,351/1, 1811,5
Ириг	Јазак Прњавор		1082,931,1083,1081,932/3

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
	Мала Ремета	1399/6,1399/10,1399/7,1399/9,103,205, 1433/2,1399/2,99993,99987,1399/8,99986, 1405	1433/1,1366/97,1366/61,1366/17,1366/118, 1366/117,1366/103,1369,118/2,127,164,199, 172,170,208,204,28,33,34,37/2,37/1,38,46, 17,16,23,987,990,99988,1366/119,1366/120, 123,119,112,111,116,115,61,51,52,59,68,75, 74,83,84/1,88,89,97,218,221,216,213,1006, 983,986,1011,1020,1044,1037,1005/20, 1005/19,1005/18,1005/17,1005/16,1005/15, 1005/14,1005/13,1005/12,1005/11,1005/10, 1005/9,1005/8,1005/7,1005/6,1005/5, 1005/4,1005/3,1005/2,1005/1,1/4,1/3,1/2, 1/1,3,12,1407,27,1003,979,982,131/1,1406, 117,105,195,193,191,167/2,167/1,161,160, 132,230/1,128/2,128/1,126,118/1,1257, 211/2,211/1,210,209/2,206,202,223/1,222/2, 222/1,1434,1366/3,1366/141,1366/140, 1366/100,1399/1,1367,120,1258/2,1259, 1047,1004/1,1030,1028,1027,1026,1433/3, 1399/4,1399/3,1366/1,1256,1258/1,1404, 1399/5,1435,62,67,82,79,84/2,1408,102,95, 1417,1000/3,999,998,997,996,995,994,993, 992,989,991,1000/1,1004/8,1004/7,1004/6, 1004/5,1004/4,1004/3,1004/2,1000/11, 1000/13,1000/12,1000/10,1000/9,1000/8, 1000/7,1000/6,1000/5,1005/26,1005/25, 1005/24,1005/23,1005/22,1005/21,1415, 1432,47,200,1366/58,1366/57,1366/56, 1366/55
	Јазак Село	1300	856,180,1282,1284,1283,1121,1119,1286, 3732,1287,1288,1289,1290,1291,1292,3731, 1295,1313,3755,1323,1322,1319,1318/2, 1318/1,1310,1311,1335,1334,1332,1336, 1340,3865/1,4496,1797/1,1797/2,1797/3, 1123,1799/23,1293/2,4616,1676,1675/2, 1675/4,1671/3,1675/1,1673,1330,1337,1341, 781/12,3864,1298,3754,1297/4,1297/1,1309, 1305,1304,1294,1303,3921/3,3921/2,4617, 4303,4302,4301,4300,4299,4298,1797/4, 1797/8,1339,3919/6,3919/5,3919/4,3919/3, 3919/2,3919/1,3918,3917/14,3917/13, 3916/3,3916/2,3916/1,3915/3,3915/2, 3915/1,3914/4,164,1098/4,1098/7,1098/8, 3729,1285,4497,781/13,781/5,1797/5, 1098/2,3914/6,3914/5,3914/3,3804,3712, 179,3733,1296/1,185,184,3753/2,1799/1, 3757,3756,1098/6,1097,4528,1098/9,1420/1, 3753/1,3721,1308,4498,781/1,3839,3838, 3837,3836,3835/3,3835/2,3835/1,3834,3833, 3832,3831,3830,3829,3828,3827,3826,3825, 3824,3810,3920/2,3921/1,3920/1,3760,1099, 3748,3803
	Врдник	6549,6667,5167/2,6489,5374,5165,5166, 5469	6491,6490,5478,5477,5476,6581,6580,6576, 6546,6659,5557,6484,5479,5468,6004,5371, 5307,6197/2,6579,6578,6551,6550,6492, 6708,5558,5372,5475,5474,5473,5470,5375, 5310/2,6205/2,6583,6555,6554,6552,5164, 6488,6487/2,6487/1,6486,5556,5322/2,5373, 5309/4,5308/3,6206,7202,7203,6658/2, 6658/1,6582,6707,6706,6705,6704,6703, 6702,6700,6699,6698,6697,6696,6695,6694, 6670/1,6669,6668,6660,6661/1,5568,5567, 5566,5565,5564,5563,5560,6485,6482,6481, 6494,6493,5561,5636,6003,6205/1,6205/3, 5167/1,5168,7165/11,5306,7198,5304/3, 5305/6,7188/2,5635,5471,5472,5304/1,7196, 7155/4,6197/1,7197,7200,7201,5559,7195/2, 7199,7160/2,7194,7213/2
	Ривица	1943/3,1943/2,1942/4,1942/3,1942/2, 1936/3,1935/2,1935/1,1934/2,1933/4, 1933/3,1932/2,1930/2,1929/2,1927/2, 1938/4,1938/3,1903/2,1901/2,1186/3, 1941/4,1900/3,1896,1941/3,1939/2,1935/3, 1928/3,3825/3,3832	1723,1573,1561,1559,1558/1,1557,429, 1939/1,1936/2,1934/1,1933/1,1932/1, 1930/1,1937/3,1937/2,1938/2,1187/2, 1186/2,1895,1894,1893,1880,1874,1552, 1709,1707,1595,1590,1611,1610,1607,1605, 2073,1701,1700,1697,1696,1692,1687,1686, 1685,1682,1619,1617,1719,1717,1715,1713, 1712,1711,1582,1574,1569,1691,1690,1689, 1681,1678,1676,1675,1674,1672,1632,1629, 1628,1623,1620,1642,1641,1640,1449/1, 3829,1440/1,2067,2066,2056,2055/3,2055/1, 2170,2169,1439/2,1307/2,1307/1,428,427, 1144/1,1142,1139,1138,1137,1136,1135,

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле	
		целе	делови
			1132,1131,1129,1128,1943/1,1942/1,1941/2, 1929/1,1927/1,1901/1,1900/4,1900/2, 1900/1,1899,1892,1891,1890,1889,1888, 1882,1554,1725,1722,1720,1706,1703,1606, 1602,1601,1597,1596,1589,1588,1583,1670, 1669,1666,1665,1662,1660,1638,1636,1633, 1626,1625,1456,1455,1454,1452,1451,1450, 1448,1446,1443,1442,1441,2055/2,1644/2, 1644/1,2162,2165,1188/2,1908,3831/1,3835, 1944/1,1127,1941/1,1936/1,1928/2,1928/1, 1903/1,1904,3826/5,1264/2,1615,2079,2077, 2171,2168,2166,436,426,425,1185/1, 1659,1656,1654/2,1654/1,1652,1651,1650, 1649,1648,1647,1646,1645,1461,1458,1457, 1440/2,1439/1,3825/2,1947,1946,1945, 1944/2,1856,1265,1267/1,1144/2,1556,1555, 1105/4,3833,3825/1,1728

У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродаван је графички приказ.

3.4. ЗАШТИТНИ И РАДНИ ПОЈАС ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА

Заштитни појас дистрибутивног гасовода од челичних цеви МОР 16 bar је ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода).

Радни појас гасовода је појас потребан за несметану и безбедну изградњу гасовода.

Радни појас за изградњу гасовода је укупне ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода) осим на местима већих укрштања.

Списак катастарских парцела у заштитном и радном појасу дистрибутивног гасовода, је дат у табели 3.

Табела 3. Списак катастарских парцела у обухвату заштитног и радног појаса дистрибутивног гасовода

Општина/ Град	Катастарска општина	Парцеле - делови
Беочин	Беочин	3907/4, 3772/3, 3771/2, 3950/3, 3950/1,3773/2, 3773/1, 3771/3, 3907/3, 3907/2, 3950/4, 3772/2, 3907/1, 3906, 3775, 3771/1, 3774, 3954
Град Сремска Митровиц	Шуљам	729/3, 729/5, 2253, 728/2, 728/1, 727/3, 729/1, 2252/2, 729/2
	Бешеново Прњавор	1812/6, 1814/13, 1814/8, 3/2, 1814/14, 1/1, 1813/5, 1/7, 1814/12, 3/4, 1813/4, 1/8, 4, 1812/1, 3/1, 1/3, 1/4, 1813/6, 1811, 5
Ириг	Јазак Прњавор	1082, 931, 1083, 1081, 932/3
	Мала Ремета	1366/97, 987, 990, 1433/2, 1399/2, 99988, 89, 97, 983, 986, 1005/20, 1005/19, 1005/18, 1005/17, 1005/16, 1005/15, 1005/14, 1005/13, 1005/12, 1005/11, 1005/10, 1005/9, 1005/8, 1005/7, 1005/6, 1005/5, 1005/4, 1005/3, 1005/2, 1005/1, 117, 105, 99993, 1434, 1366/3, 1366/140, 1366/100, 1399/1, 1367, 1259, 99986, 1399/4, 1399/3, 1366/1, 1256, 1258/1, 1404, 1399/5, 1435, 1417, 1000/3, 998, 997, 996, 995, 994, 993, 992, 991, 1000/1, 1000/11, 1000/13, 1000/12, 1000/10, 1000/9, 1000/8, 1000/7, 1000/6, 1000/5, 1005/23, 1005/22, 1005/21, 1415, 1432, 1405, 1366/58, 1366/57, 1366/56, 1366/55
	Јазак Село	1295, 3865/1, 1797/1, 1797/2, 1799/23, 4616, 1676, 1675/2, 1675/4, 1671/3, 1675/1, 1298, 1297/4, 1297/1, 1294, 4300, 4299, 4298, 1797/8, 3919/1, 3918, 3729, 1797/5, 1098/2, 3804, 3712, 3733, 1296/1, 1799/1, 3757, 1098/6, 1097, 1420/1, 3753/1, 3721, 3760, 1099, 3748, 3803
	Врдник	6491, 6490, 5477, 5476, 6549, 6546, 6659, 6667, 5557, 6484, 5479, 5468, 6004, 5167/2, 6551, 6550, 6492, 6708, 6489, 5475, 5474, 5473, 5374, 5470, 5375, 5310/2, 6552, 5165, 6488, 5556, 5373, 5309/4, 5308/3, 7202, 7203, 6582, 6707, 6706, 6705, 6704, 6703, 6702, 6700, 6699, 6698, 6697, 6696, 6695, 6694, 6670/1, 6669, 6660, 6661/1, 5567, 5566, 5565, 5564, 5563, 5560, 6482, 6494, 6493, 5561, 5636, 6003, 5166, 5167/1, 7165/11, 7198, 5304/3, 7188/2, 5469, 5471, 5472, 5304/1, 7196, 7155/4, 6197/1, 7201, 5559, 7195/2, 7160/2, 7213/2

	Ривица	1573, 1561, 1943/2, 1942/3, 1942/2, 1936/2, 1935/1, 1934/2, 1933/3, 1932/2, 1930/2, 1937/2, 1938/4, 1938/3, 1938/2, 1903/2, 1901/2, 1186/3, 1187/2, 1186/2, 1574, 1569, 1449/1, 3829, 1440/1, 2170, 2169, 1439/2, 1307/2, 1307/1, 1901/1, 1900/4, 1900/3, 1900/1, 1896, 1889, 1888, 1452, 1451, 3831/1, 3835, 1944/1, 1941/3, 1935/3, 1928/3, 1903/1, 3826/5, 2168, 2166, 426, 425, 1185/1, 1440/2, 1439/1, 3825/3, 3825/2, 1946, 1945, 1944/2, 3832, 1265, 1267/1, 1105/4, 3833, 3825/1

У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродаван је графички приказ.

4. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС", број 88/10) и Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ", број 22/11).

4.1. СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020. ГОД. („Службени гласник РС", број 88/10)

Стратешки приоритети у енергетици Републике Србије у сектору гасне привреде су: завршетак изградње ПСГ Б. Двор; започињање градње новог складишта природног гаса (Итебеј или Острово) и других потенцијалних складишта (Мокрин, Тилва, Мења и др); градња гасовода „Јужни ток"; гасификација градова Републике Србије (сталан приоритет у планском периоду) и повезивање са гасоводним системима суседних држава.

Оперативни циљеви су:
- континуитет технолошке модернизације и ревитализације постојећих енергетских инфраструктурних система;
- изградња разводне/дистрибутивне мреже природног гаса у Војводини, централној, западној, источној и јужној Србији (индивидуални потрошачи) ради целовитости простора.

4.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ („Службени лист АПВ", број 22/11)

Развој енергетике подразумева: ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину; повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима; повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња); изградњу нових енергетских објеката, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи; изградњу преносних објеката за повезивање са суседним конзумима и нових енергетских објеката у складу са растућим потребама; и обезбеђење поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима.

2.5. ДОКУМЕНТАЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана су:
- Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године („Службени лист АПВ", број 16/04);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС", број 101/15);
- Просторни план подручја посебне намене система за наводњавање Срема („Службени лист АПВ", број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене система за водоснабдевање Срема („Службени лист АПВ", број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (ПАНЕВРОПСКИ КОРИДОР VII) („Службени гласник Републике Србије", број 14/15);
- План детаљне регулације локалитета „Летенка" на Фрушкој гори („Службени лист Града Сремска Митровица", бр. 7/2018 од 29.6.2018).

2.6. ПЛАНОВИ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА У ОБУХВАТУ ПЛАНА

Имајући у виду да подручје обухваћено границом Просторног плана, обухвата делове територије општине Ириг, Града Сремска Митровица и општине Беочин, у наставку је дат преглед важећих просторних планова ових локалних самоуправа и урбанистичког плана за насеље Јазак:

- Просторни план општине Ириг („Службени лист општина Срема", број 13/14);
- Просторни план територије Града Сремска Митровица до 2028 („Службени лист Града Сремска Митровица", број 8/15);
- Просторни план општине Беочин („Службени лист општине Беочин", број 13/12);
- План генералне регулације насеља Јазак („Службени лист општина Срема" број 11/16).

5. ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

5.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Географски положај

Подручје обухваћено Просторним планом се налази у југозападном делу АП Војводине односно у северном делу Сремске области, на подручју Фрушке горе.

У геосаобраћајном смислу обухваћено подручје има релативно повољан положај у ширем окружењу, који представља изразиту вредност и потенцијал развоја овог подручја.

Рељеф, геолошке и геоморфолошке карактеристике

У погледу рељефа и геолошког састава, на посматраном подручју су издвојене три морфолошке целине: Фрушка гора, Сремска лесна тераса и Сремска лесна зараван.

Фрушка гора представља јединствен природни феномен због чињенице да је на овако ниској острвској планини забележен историјат формирања самог масива од постанка земљине коре до данас. Рељеф Фрушке горе одликује се низом елемената тектонског и егзогеног порекла, док њена основна маса има облик великог хорста. Најраспрострањеније су седиментне стене, затим метаморфне, док су најмање заступљене магматске стене.
Највећи део планиране трасе дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" се налази на делу Сремске лесне терасе, која је састављена од сувоземног, барског и преталоженог леса.

Сремска лесна зараван формирана је у хетерогеној седиментној серији у којој се наслаге еолског леса смењују са фосилним педолошким хоризонтима, падинским седиментима, флувијалним шљунковима и песковима. Лесна зараван састављена је од лесних наслага, при чему је лес различите дебљине (од 1 m до 7 m) стваран у квартару, највише у плеистоцену, а делом и у холоцену. Лес је еолска творевина, настао је навејавањем фине ситне прашине коју су преносили ветрови из свих праваца. Како је Фрушка гора својим висинама пружала отпор ветровима, лес се таложио око планинске масе.

У морфологији лесне заравни издвајају се предолице (лесне вртаче), долови, сурдуци, вододерине. У погледу гранулометријског састава, и лес и смеђе зоне се састоје од песка, прашине и глине. Међутим, лес садржи много више прашине (57-75%) него смеђа зона (37-45%), док је проценат глине у смеђим слојевима далеко већи. На површини лесне заравни налази се земљиште типа чернозем, дебљине до 80 cm.

Геомеханичке карактеристике

Геомеханичке карактеристике подручја инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", пружају податке о стабилности и постојаности терена, а обухватају геолошки састав, хидрогеолошка својства, техничке карактеристике стенске масе као и сеизмизам.

Лесоидне глине и барски лес су седименти лесних тераса. Дебљина лесоидног материјала на лесним терасама се креће од 2 m до 6 m. У минеролошком погледу састав терасног леса је исти као и типског, само што је јаче алкализован због блиске подземне воде. Одликује се одсуством јасно изражене слојевитости, високим степеном порозности, али и порама малог промера, те се ове стене одликују смањеном водопропустљивошћу. Заједно са глином која је водонепропусна али водоносна стена, чини да је носивост ових терена релативно задовољавајућа у погледу градње.

Лесне наслаге покривају површину лесне заравни. Лес је специфична прашинаста творевина еолског порекла, са доста уједначеним гранулометријским саставом. Спада у полувезане седименте са просечном дебљином 2-10 m. Лако се одроњава у вертикалном правцу и прави стенске отсеке. Услед велике порозности и пропустљивости леса, на лесним заравнима се осећа одсуство површинске акумулације вода, услови водоснабдевања су доста неповољни, као и квалитет подземних вода. Носивост сувог леса неоштећене структуре је велика и креће се између 1,5-2 kg/cm^2. Међутим са повећањем влажности носивост се смањује, а могућност клизања тла повећава.

На основу анализе може се закључити да подручје инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода, има релативно повољну геомеханичку структуру, без изразитијих просторних ограничења.

Педолошке карактеристике

Инфраструктурни коридор гасовода Ривица - Летенка простире се дуж јужне падине Фрушке горе, углавом од истока ка западу, осцилујући и на југ и на север, а завршава се на планинском хрбату. Овакво простирање, на великој површини и у различитим висинским зонама условило је веома хетероген педолошки састав земљишта. Заступљено је неколико врста чернозема, карбонатни, бескарбонатни и заруђени, потом гајњача и гајњача лесивирана, затим у коритима планиских бујичних потока кроз које пролази траса гасовода срећемо делувијално-алувијалне наносе, а на гребену Фрушке горе превладава скелетно земљиште.
Чернозем карбонатни (на лесном платоу) представља творевину насталу у сувом и топлом бореалу, у степско континенталној клими и њој својственој вегетацији. Боја овога чернозема је изразито мрко-смеђа, по чему се (на дневној светлости) разликује од других чернозема. Структура је изразито ситно грудвичаста и мрвичаста. Механички састав је нешто лакши, али знатно зависи од геолошко-минералошких особина супстрата на коме се развило. Основна хемијска особина ових, типичних чернозема је висока карбонатност, а РН вредност је редовно алкална.

Черноземи карбонатни на лесном платоу спадају у дубоке педолошке творевине, претежно иловаче добре пропустљивости и порозности. Ово је земљиште највеће производне вредности и даје уједначене приносе.

Чернозем карбонатни и бескарбонатни на лесној тераси није тако типичан као претходни, пре свега због своје изложености испирању, јер је настао, развио се и одржао у условима атмосферског влажења. Доста је сличан претходном типу, али је тамније боје (изразитије мрко-црне), тежег механичког састава (иловача или тежа иловача), а са смањењем удела карбоната, механички састав је још тежи (често глиновит), а производне вредности умањене у односу на претходни тип и ако још увек добре.

Чернозем заруђени је нешто скромнијих потенцијала, али још увек производно вредан. Гајњаче су типична земљишта предодређена за воћарску или виноградарску производњу.

Делувијално-алувијална земљишта су углавном хетерогеног састава, у зависности од карактера вода које их плаве, односно што је више изражен бујични карактер, то су наплавине различитије. Ова земљишта знају бити врло плодна, нарочито у повртарској производњи, али у овом конкретном случају формирана су углавном у стрмим вододеринама, што значајно лимитира њихов производни потенцијал.

Скелетна земљишта имају танак хумусни слој, па су покривена шумским покривачем, што је овде случај или уопште немају хумусни слој, па представљају голет.

Из предходно наведеног прегледа може се извести закључак да су производни потенцијали земљишта дуж трасе предметног гасовода врло хетерогени, што је у складу са разноврсношћу педолошког састава земљишта на коме се простире. Постојеће стање данас је такво, да се подручје и иначе не одликује високо интензивном пољопривредном производњом, па полагање гасовода неће представљати фактор од већег негативног утицаја. Притом се у пуној мери мора испоштовати правило да се земљиште ископава слојевито и на исти начин и враћа, чиме се утицај земљаних радова на педолошку структуру своди на минимум.

Климатске карактеристике

Према подацима са главне метеоролошке станице у Сремској Митровици за временски период од 1981-2010. године, на основу анализираних климатских услова (температуре ваздуха, осунчања, облачности, падавина, влажности ваздуха и ветра), може се закључити да на подручју обухвата Просторног плана влада умерено-континентална клима са извесним специфичностима. Фрушка гора у великој мери утиче на трансформацију ваздушних маса које на њу наилазе.

Просечна вредност средње годишње температуре ваздуха на датом простору износи 11,3°C, док средња годишња максимална температура износи 17°C, а средња годишња минимална температура 6,2°C. Најхладнији месец за посматрани временски период је јануар са средњом месечном температуром од 0,1°C, док је најтоплији месец јули са средњом месечном температуром ваздуха од 21,5°C. Просечна температура ваздуха у зимском периоду износи 1°C, док у летњем периоду износи 20,9°C.
Релативна влажност ваздуха на посматраном простору варира од 68% до 88%. Средња годишња релативна влажност ваздуха износи 76%. Средња годишња осунчаност износи 2081 часова, број ведрих дана у посматраном временском периоду износи 73, док је број облачних дана 97.

Средња годишња сума падавина која се излучи на посматраном простору износи 614,2 mm. Најнижа средња месечна количина падавина забележена је у фебруару 29,2 mm, а највиша у јуну са просеком од 84,4 mm. Просечан број дана са снегом годишње износи 26 дана, са максималним просеком у јануару када број дана под снегом износи 7 дана.

На овом подручју заступљени су ветрови из различитих праваца: источног (односно југоисточног) тј. кошавског ветра са честином од 128‰ са једне стране и западног (односно северозападног) ветра са друге стране. Највећа средња брзина северозападног ветра износи 2,9 m/s.

Сеизмолошке карактеристике

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, у обухвату Просторног плана утврђени су VII односно VII- VIII степен сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (EMC-98). Највећи део обухвата Плана налази се у зони могуће угрожености земљотресом јачине VII степени. У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације. У смислу интензитета и очекиваних последица сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес", а за VIII степен „штетан земљотрес". При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката, обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали, како би се максимално предупредиле могуће деформације објеката под сеизмичким дејством.

Хидрографске и хидролошке карактеристике

Подручје које обухвата Просторни план припада хидрографској мрежи Срема, а генерално припада сливу реке Дунав. Хидрографска мрежа Срема и режим течења воде у њој, временом су потпадали под све веће антропогене утицаје па су данас знатно измењени у односу на некадашње природно стање.

У подручју ширег посматрања посебне намене, осим дела тока реке Дунав, налазе се и бројни канали (каналисани природни водотоци) и потоци, са својим притокама (суводолине, јаруге и вододерине), северне и јужне падине Фрушке горе. Потоци северне падине, чији је реципијент река Дунав, су Шакотинац, Козарски, Часорски и Думбовачки. Канали и потоци јужне падине, чији је реципијент река Сава су: Шуљамачки поток (улива се у канал Чикас на km 10+155) са потоцима Мутаљ и Грабовац; канал Чикас са потоцима Рашово, Мачевачки и Бунарина; Стејановачки канал (улива се у Чикас на km 7+308) са каналом Стејановачки бр. 4 и потоком Водено; канал Ровача (улива се у Стејановачки канал на km 5+733) са потоцима Думбово и Црни; канал Кудош са потоцима Мартиново, Угоре, Добра вода и Рекећаш; и канал Борковац (улив у канал Јеленци на km 2+768, чији је реципијент Кудош) са каналима Борковац 1 и Борковац 1-1 и потоком Јазавац.

У обухвату Просторног плана се налазе и две акумулације, акумулација „Кудош" на km 19+026 канала Кудош и акумулација „Борковац" на km 5+050 канала Борковац.

Подземне воде

Подручје које обухвата Просторни план припада ширем подручју Срема. Анализа кретања подземних вода односи се на шире подручје којем простор у хидрографској мрежи припада.
Генерални смерови кретања подземних вода на анализираном подручју Срема су усмерени ка нижим морфолошким јединицама. У оквиру издани у алувијалним наслагама поред Саве, генерални смер кретања подземних вода је према југу, односно току Саве. Нивои подземних вода налазе се на апсолутној коти 80 тАНВ (у зони Западног Срема), односно на коти око 74 тАНВ (у зони Источног Срема). Осцилације нивоа у приобалном појасу износе и до 4 m, а идући ка залеђу износе око 2 m. Прихрањивање издани се врши на рачун инфилтрације вода из реке Саве при високим водостајима, из каналске мреже (подручје Јужног Срема), као и падавина. Утврђен је и дотицај одређених количина подземних вода из изданских средина „варошке терасе". Истицање изданских вода се

врши директно у корито Саве, при ниским водостајима, затим преко слабопропусног повлатног комплекса у бројне системе дренажних канала.

У оквиру прве субартеске издани речно-језерских тераса (до дубине од око 50 m) генерални смер кретања подземних вода је према југоистоку у Источном Срему, са апсолутним котама у распону 86-74 тАНВ, док је у Западном Срему смер најчешће према југу, ка току Саве, са апсолутним котама нивоа 88-81 тАНВ. Пијезометрија се последњих година стално мења због интензивне експлоатације, која представља основни параметар у домену истицања, односно пражњења издани. Прихрањивање ове издани врши се на рачун инфилтрације вода из контактних делова са водопропусним срединама, на обронцима Фрушке горе и лесних платоа, као и локално, инфилтрацијом из плићих водоносних средина, затим повлатног алевритског комплекса у коме доминира „прва издан" у оквиру делувијално-пролувијалних, лесоидних и лесоидно- глиновитих наслага.

5.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Становништво и насеља

Анализа демографског развоја у обухвату Просторног плана, извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991-2011. године. Посматрано подручје чине четири насеља општине Ириг, у којима према попису становништва из 2011. године живи 4802 становника у 1870 домаћинстава.

Табела 4. Укупан број становника и домаћинстава

Општина	Насеље	Број становника по методологији пописа 2002. године			Индекс 2011/ 2002	Укупан број домаћинстава
		1991.	2002.	2011.		2011. год
Ириг	Врдник	3430	3704	3092	83,5	1258
	Јазак	1137	1100	960	87,3	362
	Мала Ремета	157	151	130	86,1	42
	Ривица	623	657	620	94,4	208
Укупно		5347	5612	4802	прос. вред. 85,6	1870

У периоду 1991-2011. године, укупан број становника посматраног подручја смањио се за 10,2% или 545 лица. Између пописа 1991-2002. године дошло је до пораста укупног броја становника. Механичка компонента значајно је утицала на кретање укупног броја становника у последњој декади XX века, тако да је 2002. године забележен пораст укупне популације у већини насеља, док је депопулација забележена у два насеља (Јазак и Мала Ремета). Међутим, у периоду 2002-2011. године у свим насељима забележена је депопулација, што говори да је механичка компонента имала краткотрајан утицај на побољшање виталних карактеристика популације. У периоду 2002-2011. године укупан број становника у обухвату Просторног плана смањен је за 14,4% или 810 лица.
У обухвату Плана налазе се делови четири насеља: Ривица, Врдник, Јазак и Мала Ремета, која припадају општини Ириг.

У погледу функције насеља, насеље Ириг је руралног карактера и има функцију локалне заједнице.

Планирани дистрибутивни гасовод, омогућиће снабдевање гасом потрошача у насељима западног дела општине Ириг и туристичког локалитета „Летенка".

Привреда

Уколико се изузме Врдник, структура привреде у насељима у обухвату Плана је неповољна, а пољопривреда је доминирајућа привредна грана. Постоје повољни природни и други услови за ратарство, воћарство и виноградарство. Међутим, квалитативан допринос пољопривреде у целини је веома низак због непостојања прерађивачких капацитета. У Врднику је туризам носилац развоја, а највећи број активних становника обавља делатност у терцијарном сектору. У контексту туризма, основу будућег развоја посматраног подручја чини богато културно наслеђе, односно фрушкогорски манастири и остала непокретна културна добара са бројним споменицима културе. На простору ширег посматрања налазе се манастири Врдник, Јазак, Мала Ремета, Бешеново и Беочин.

5.3. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

5.3.1. Пољопривредно земљиште

Траса гасовода простире се у правцу исток-запад, уз значајне осцилације ка југу и северу и пролази у највећој мери кроз планинске делове Фрушке горе. Обухват простора ширег посматрања подручја посебне намене Просторног плана је знатно шири и простире се кроз више катастарских општина у правцу север-југ, укључујући и северну и јужну падину Фрушке горе. Стога је рељеф, а самим тим и педолошка слика посматраног подручја врло хетерогена. У северним деловима обухвата, преовлађују алувијуми и черноземи различитог степена деградације, у централним деловима обухвата доминирају лесивиране гајњаче, док се на јужним деловима најчешће сусрећу гајњаче, бескарбонатни черноземи и делувијувијална земљишта. Овакав педолошки састав пружа различите производне могућности. Ипак, најзаступљеније је шумско земљиште, што је свакако последица планинског карактера посматраног подручја. Земљиште које није под шумом, су углавном оранице и у знатној мери воћњаци.

5.3.2. Шуме и шумско земљиште

Подручје које обухвата Просторни план припада делу Северне шумске области која према Закону о шумама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 89/15) обухвата, поред осталог, Сремско и Јужнобачко шумско подручје и Национални парк „Фрушка гора" (у даљем тексту: Национални парк).

Шуме Националног парка које се у највећој мери налазе у оквиру обухвата Просторног плана, обухватају државне шуме и шуме сопственика на територији Националног парка и шуме у државној својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини. Све шуме унутар граница Националног парка имају превасходно заштитну функцију и сврстане су у три наменске целине у зависности од режима заштите у коме се налазе.

На Фрушкој гори издвајају се четири, условно речено, локалне зоналне заједнице, тј. четири висинске зоне, распоређене првенствено у зависности од надморске висине, а затим од неких других чинилаца, као што су флорногеографски положај, геолошка подлога, окупираностterена и сл.
У Националном парку дефинисано је тридесет и шест типова шума, а најзаступљеније су шуме: лужњака, грба и цера; цера и крупнолисног медунца; букве и китњака, које се појављују на различитим типовима земљишта.

У Националном парку доминирају изданачке састојине, док су високе састојине заступљене у мањем обиму. На незнатној површини се налазе и састојине мешовите по пореклу. Регистрован је велики број врста: сребрна липа, китњак, цер, буква, граб, багрем, црни бор, црни јасен и цер. Липа је у појединим типовима шума потиснула едификаторе, градећи чисте и мешовите састојине изданачког порекла.

Ван Националног парка у обухвату Просторног плана, налазе се мање површине под шумама, које су у државном или приватном власништву.

Траса дистрибутивног гасовода прати трасе јавних и атарских путева, а својим већим делом пролази кроз простор Националног парка.

5.3.3. Водно земљиште

Водно земљиште у обухвату Просторног плана представљено је потоцима, мелиорационим каналима из система за одводњавање и акумулацијама, а користи се у складу са Законом о водама према ком је водно земљиште намењено за одржавање и унапређење водног режима у складу са Законом о водама и актима донетим на основу овог закона.

5.3.4. Грађевинско земљиште

Грађевинско земљиште у обухвату Просторног плана чине делови грађевинских подручја следећих насеља: Ривица, Врдник, Јазак, Мала Ремета, као и део викенд зоне поред Мале Ремете, радна површина у КО Беочин, на којој се налази репетитор, и део локалитета „Летенка".

Инфраструктурни коридор гасовода:
- Полази из насеља Ривица,
- пролази кроз грађевинска подручје насеља Врдник и Јазак;
- улази у ванграђевинско подручје насеља Јазак, тј. планирану радну зону,
- улази у грађевинско подручје насеља Мала Ремета,
- тангира и пролази кроз викенд зону која се налази североисточно од насеља Мала Ремета,
- пролази кроз простор НП „ Фрушка Гора" поред Партизанског пута,

- пролази кроз комунални комплекс (грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља) у КО Беочин и кроз простор НП „Фрушка Гора",
- улази у грађевинско подручје туристичког локалитета „ Летенка" до комплекса МРС „Летенка".

5.3.5. Мреже и објекти инфраструктуре

Саобраћајна инфраструктура
У обухвату Просторног плана налазе се капацитети путно-друмског саобраћаја:

4. Државни пут II6 реда бр.313 (Р-130), Раковац - Змајевац - Врдник - Ириг - Крушедол - Марадик - веза са државним путем 100

5. Општинска путна мрежа локалне самоуправе Ириг

- ОП бр.1 (Л-1), Врдник (од Р-130) - Јазак - Мала Ремета,
- ОП бр.2 (Л-2), економија Јазак - раскрсница пута Рума - В.Радинци,
- ОП бр.3 (Л-3), Стари Врднички пут,
- ОП бр.5 (Л-5), фабрика ИЛР - поред Павловаца - Рума,

- део Гребенског-Партизанског пута кроз општину

6. Град Сремска Митровица

- ОП бр.5 (Л-5), Црвени Чот - Бешеново,
- део Гребенског-Партизанског пута кроз општину

У обухвату Просторног плана егзистирају системи некатегорисаних путева (приступни, атарски путеви), који омогућују правилно функционисање атарског саобраћаја.

Водна и комунална инфраструктура

Водни објекти - мелиоративна каналска мрежа

Подручје Срема је подељено на сливна подручја, која у суштини представљају системе за одводњавање. Системи за одводњавање укључују: каналску мрежу, црпне станице и објекте на каналској мрежи, као и акумулације. Основна улога ових објеката је заштита од унутрашњих вода. Подручје Срема је у постојећим условима подељено на сливове које носе имена главних канала, односно водотока који представљају или су представљали главне реципијенте делова подручја. Сваки од сливова има главни канал у који се као реципијент уливају канали нижег реда. На делу овог подручја за одводњавање налазе се сливови за које је реципијент Сава.

Каналска мрежа за одводњавање на подручју Срема се састоји од природних водотока, главних канала и канала нижег реда. Природни водотоци су на лесној и алувијалној тераси мелиорационог подручја Срем реконструисани као каналска мрежа, тако да својим габаритима могу максимално одговорити захтевима одвођења сувишних вода. Копани канали су различитих димензија, зависно од потребног протицајног профила и конфигурације терена кроз које су прокопани. Главни канали иду углавном по трасама природних водотока или као ободни канали прикупљају воду са пресечених фрушкогорских потока.

Водни објекти који су предмет овог Плана су Шуљамачки поток са потоцима Мутаљ и Грабовац, канал Чикас са потоцима Рашово, Мачевачки и Бунарина, Стејановачки канал са каналом Стејановачки бр. 4 и потоком Водено, канал Ровача са потоцима Думбово и Црни, канал Кудош са потоцима Мартиново, Угоре, Добра вода и Рекећаш и канал Борковац са каналима Борковац 1 и Борковац 1-1 и потоком Јазавац. У обухвату се налазе и акмулације „Кудош" и „Борковац".

Снабдевање водом

Водоснабдевање насеља у обухвату Плана, врши се преко локалних водозахвата у просечним количинама од око 5 l/s, а квалитет захваћених вода углавном задовољава нормативе за воду за пиће или се уз дораду (хлорисање) дистрибуира до потрошача. У појединим насељима се јавља повишен садржај мангана, гвожђа и амонијака и неопходан је третман ових вода. Око бунара у овима насељима успостављена је само непосредна зона санитарне заштите. Водоводна мрежа у насељима изведена је од различитих материјала и различитих карактеристика (пречници).

Одвођење отпадних и атмосферских вода

Канализациона мрежа за прихват отпадних вода скоро нигде није изграђена, већ се отпадне воде директно упуштају у водотокове (канале) без претходног пречишћавања или се упуштају у подземље путем упијајућих бунара. У наредном периоду би требало, у складу са финансијским могућностима, прећи на потпуно механичко и биолошко пречишћавање отпадних вода у насељима.

Електроенергетска инфраструктура

На предметном подручју постоји преносна подземна и надземна средњенапонска електроенергетска мрежа са којом ће се укрштати планирана траса гасовода.

Сва укрштања потребно је извести у складу са важећим законским прописима.

Термоенергетска инфраструктура

На предметном подручју постоји изграђен дистрибутивни гасовод до насеља Ривица односно до МРС „Ривица" у општини Ириг, као и МРС „Ривица", која је смештена на улазу у насеље Ривица са његове северо-источне стране уз локални пут Ириг-Врдник. Ниједно насељено место у обухвату Плана није гасивиковано и не постоји изграђена гасоводна инфраструктура.

Електронска комуникациона инфраструктура

На предметном подручју постоји електронска комуникациона мрежа са којом ће се укрштати планирана траса гасовода.

Табела 5. Табеларни приказ оптичких каблова у локалној равни и метро мрежама обухвату Просторног плана

Ред.бр.	Релација
1.	Бранковац-БТС НС22 Црвени чот
2.	Ириг-МСАН Ривица
3.	Јазак-Ружа ветрова Еко село
4.	Рума-Велики Радинци

Сва укрштања потребно је извести у складу са важећим законским прописима.

5.3.6. Заштићена природна и културна добра

Заштићена природна добра

На делу обухвата Просторног плана је простор који заузима Национални парк „Фрушка гора" са својим просторним целинама: Централни масив (део), Јазачки пашњаци и Реметски до и делом заштитне зоне. Границе Националног парка са режимима заштите и заштитном зоном, утврђене су Законом о националним парковима („Службени гласник РС", бр. 84/15). Управљач овог заштићеног подручја је Јавно предузеће „Национални парк Фрушка гора", са седиштем у Сремској Каменици.

Траса дистрибутивног гасовода са својим заштитним појасом у ширини од 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода), прати трасе јавних и атарских путева, а својим већим делом пролази кроз простор Националног парка (простори под режимом заштите II и режимом заштите III степена). Такође, траса гасовода прелази преко станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста IRI03b и IRI15c и укршта се са једним локалним еколошким коридором.

Станишта су регистрована у бази података Покрајинског завода за заштиту природе у складу са критеријумима Правилника о проглашењу заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС", број 5/10, 47/11 и 32/16). У складу са овим Правилником, заштита и очување строго заштићених и заштићених дивљих врста спроводи се предузимањем мера и активности на управљању популацијама, међу којима је на првом месту заштита станишта.

Заштићена непокретна културна добра

Подручје у обухвату Просторног плана се налази у зони Просторно културно-историјске целине од изузетног значаја под називом „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима"- Сл. гласник РС бр. 16/90 од 03.12.1990. године.

У простору који је обухваћен Планом налазе се:

6. Непокретно културно добро - споменик културе од изузетног значаја:

- Манастир Мала Ремета (Решење Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе НРС Београд број 1961/49 од 07.12.1949. године, Одлука Скупштине Републике Србије у Београду 224 од 26.11.1990. године - Сл.гласник РС 16/90 од 03.12.1990. године) на кат.парцелама бројеви: 119 и 121 КО Мала Ремета, а зону заштићене околине чине кат. парцеле бројеви: 119,121, 120, 123,

1254, 1257, 1258/1, 1258/2,1258/3, 1259, 1260, 1126, 1227, 1228, 1229, 1230, 1253, 1255, 117, 118, 116, 125, 126, 127, 128, 129,130, 131, 132, 133, 140, 144, 145, 146, 149, 151, 152, 219 и 1429 КО Мала Ремета;

7. Непокретно културно добро - споменик културе од великог значаја:

- Воденица на потесу Јазавац, Ривица (Решење Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Нови Сад, број 663-7/91 од 12.12. 1991. године, Одлука Извршног већа АП Војводине број 633-7/91 од 12.12.1991. године - „Службени лист АПВ" бр. 28. Од 30.12. 1991. године) на парцели 3074 КО Ривица.

8. Непокретна добра-споменици културе:

- „Јабука" на Фрушкој гори, КО Бешеново манастир, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године;
- „Максин гроб" на Фрушкој гори, КО Шуљам, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године;
- „Лепињицин гроб" на Фрушкој гори, КО Шуљам, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године.

9. Добра под претходном заштитом:

Просторно-културно-историјска целина у Пинкијевој улици, Мала Ремета у чији састав улазе:
- Кућа у улици Пинкијева бр. 15;
- Амбар и котобања у улици Пинкијева бр. 21;
- Кућа у улици Пинкијева бр. 37;
- Кућа са окућницом у улици Пинкијева бр. 41;
- Котобања у улици Пинкијева бр. 43;
- Кућа са окућницом у улици Пинкијева бр. 45;
- Спомен-обележје палим борцима и жртвама фашистичког терора, Мала Ремета на парцели 117 КО Мала Ремета;
- Споменик на месту погибије народног хероја Бошка Палкољевића Пинкија, налази се на потесу Широким Лединама г.ш. 45.07'14" и г.д. 19.44'05";
- Спомен плоча на згради Основне школе улица Пинкијева бр. 23, Мала Ремета на парцели 200 КО Мала Ремета;
- СПЦ Св. Георгија у Ривици на парцели 1461 КО Ривица;
- Кућа у улици М. Тита бр. 12, Ривица, на парцели 1446 КО Ривица;
- Кућа у улици М. Тита бр. 11, Ривица, на парцели 1650 КО Ривица;
- Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора у Ривици на згради Месне канцеларије М. Тита бр. 29;
- Хумка Ривичана умрлих у време Иришке куге, Ривица десно од улаза у село;
- Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора на гумну Живковића 15-20 m од пута.

10. Археолошки локалитети:

- Археолошки локалитет „Церје", југосточно од села Јазак;
- Археолошки локалитет „Карличине", око 1500 m јужно од центра села Јазак и
- Археолошки локалитет „Церје", јужни део, у непосредној близини трасе, са леве стране пута Јазак село Рума, од локалитета Церје северни део идући према Руми удаљен је за сса 50-100 m.

5.3.7. Заштита животне средине

Део инфраструктурног коридора гасовода пролази кроз планинске делове Фрушке горе, односно кроз простор Националног парка, а делом пољопривредним земљиштем, те је квалитет животне средине подручја у обухвату посебне намене, у одређеној мери очуван.

Иако се на територији локалне самоуправе Сремска Митровица врши мониторинг амбијенталног ваздуха и буке, њиме нису обухваћена насеља Шуљан и Бешеновачки Прњавор која су у обухвату ширег посматрања Просторног плана.

На територији општине Ириг је, према подацима Службе за имовинско-правне послове и урбанизам Општинске управе општине Ириг, вршен мониторинг површинских и подземних вода. Током 2014. и 2015. године је, поред осталих узоркован канал на локацији излазног шахта код пречистача у Врднику. Параметри узорка нису задовољили законски прописане граничне вредности емисије.

На територији општине Беочин вршено је узорковање земљишта, које је вршено на две локације: у парку у непосредној близини Lafarge BFC и у дворишту фабрике воде (у насељу Беочин). Иако је насеље Беочин у обухвату ширег посматрања Просторног плана, наведени подаци нису од значаја за анализу постојећег стања простора који је планиран за коридор гасовода.

На подручју у оквиру посебне намене нису вршена мерења у контексту утврђивања квалитета ваздуха, воде, земљишта и биомониторинга. Такође, за простор опредељен за трасу гасовода не постоје систематизовани подаци о нивоу буке.

У обухвату Просторног плана нема постројења која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, односно која подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе (у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине), нити севесо постројења (постројења у којима се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних.

3.4. SWOT АНАЛИЗА

ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

СНАГЕ/ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ/ОГРАНИЧЕЊА
Изграђен дистрибутивни гасовод до насеља Ривица, као и МРС „Ривица"; Постојећи дистрибутивни гасовод и МРС „Ривица" на који ће се прикључити планирани дистрибутивни гасовод Ривица-Јазак-„Летенка" са својим положајем и капацитетом; Редовно, сигурније и економичније снабдевање енергентима (природни гас) привреде и становништва; Одрживо коришћење природних ресурса и квалитетно унапређење биодиверзитета; Природни гас је еколошки најчистије фосилно гориво.	Дистрибутивна гасоводна мрежа у насељеним местима у западном делу општине Ириг није изграђена; Само један правац снабдевања западног дела општине Ириг преко планираног дистрибутивног гасовода; Ограничена изградња у заштитном појасу дистрибутивног гасовода.

МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Постојећи дистрибутивни гасовод до насеља Ривица на који ће се прикључити планирани дистрибутивни гасовод Ривица-Јазак-„Летенка", својим положајем и капацитетом пружа могућност за снабдевање потребним количинама природног гаса за снабдевање свих потрошача у западном делу општине Ириг и туристичког локалитета „Летенка"; Успостављање нових квалитетнијих услова рада и пословања у привреди који ће подстицајно деловати на развој и допринети јачању привредне конкурентности општине Ириг; Коришћењем природног гаса, доприноси се заштити животне средине, смањује загађење ваздуха земљишта и воде; Значајно увећање конкурентности подручја за рад (производни погони) и становање.	- Акцидентене ситуације на дистрибутивном гасоводу (цурење гаса, експлозија, пожар).

6. ЕКОНОМСКА, ДРУШТВЕНА И ЕКОЛОШКА ОПРАВДАНОСТ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ КАДА НИЈЕ УРАЂЕНА ПРЕТХОДНА СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ

Инфраструктурни коридор дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", повезује западни део општине Ириг на гасоводни систем Републике Србије. Планирање, пројектовање и изградња овог дистрибутивног гасовода треба да омогући економично, ефикасно и безбедно одвијање дистрибуције природног гаса од прикључка на постојећи дистрибутивни гасовод односно код постојеће МРС „Ривица" до свих потрошаче у западном делу општине Ириг, као и туристичког локалитета „Летенка" и обезбеди потребне количине природног гаса за све будуће потрошаче.

Просторни план опредељује основни принцип просторног и регионалног аспекта развоја подручја посебне намене, са визијом да се успостави и очува равнотежа између просторног развоја подручја посебне намене-инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода и мреже насеља у окружењу, односно у обухвату Просторног плана и истовремено обезбеди брза и економичана дистрибуција природног гаса, повећа економски утицај, запосли локално становништво. Поред тога, циљ је и да се обезбеди одрживо коришћење природних ресурса и квалитетно унапређење биодиверзитета, у складу са принципима одрживог развоја уз поштовање закона и планова вишег реда.

Полазну основу за дефинисање принципа просторног развоја инфраструктурног коридора, чини стање кључних фактора просторног развоја и активирање развојних потенцијала подручја у обухвату Просторног плана. Принципи просторног развоја, дефинисани Просторним планом Републике Србије, имплементирани у планове нижег реда, утицаће на значајно јачање одрживости, идентитета, кохезије и конкуретности, као и унапређење управљања просторним развојем.

Циљ Просторног плана је да се кроз валоризацију постојећег стања у обухвату Плана, просторно-планске и урбанистичке документације, као и анализу услова добијених од надлежних институција у току израде Плана, сагледају релевантни параметри од утицаја на дефинисање коначног коридора, пре свега са аспекта урбанистичко- планских параметара и њихово усаглашавање ради постизања континуираног система, који ће задовољавати све критеријуме за дистрибутивни гасовод, како у домену техничко-експлоатационих карактеристика, тако и са аспекта безбедности, екологије и других параметара савремених транспортних гасовода.

IV ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА

5. ПРИНЦИПИ ПЛАНИРАЊА, ИЗГРАДЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА

Изградња предметног гасовода заснивање се на следећим принципима:
- Поштовање важећих закона - прописа, европских и домаћих стандарда и добре праксе планирања изградње и коришћења гасовода;
- Еколошка поузданост - којом се обезбеђује заштита од негативних утицаја на животну средину, природу, природне и културне вредности у коридору гасовода и непосредном окружењу;
- Ефикасност система и усмереност ка кориснику - континуално, једноставно, брзо и стабилно снабдевање природним гасом директно до потрошача;
- Стабилност система - која омогућава дугорочно функционисање и испуњење основних циљева реализације гасовода;
- Безбедност - којом се са високим степеном поузданости гарантује сигурност људских живота и материјалних добара од евентуалних хаварија на систему;
- Економска исплативост - утврђена студијом оправданости;
- Интеграција са окружењем;
- Квалитетно надгледање и управљање - контрола и безбедно управљање системом.

6. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

На основу стратешких приоритета датих плановима вишег реда, у области енергетске инфраструктуре, као и у Стратегији развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године, као примарни циљеви истичу се: обезбеђење гасоводне инфраструктуре у свим деловима Србије, јачање привредне конкурентности и територијалне кохезије, као и унапређење квалитета животне средине у насељима са повећањем коришћења гаса као основног енергента.

Општи циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка":
- Обезбеђење неопходних услова за изградњу дистрибутивног гасовода, којим ће се општина Ириг интегрисати у гасоводни систем Републике Србије, редовним, стабилним, безбедним и еколошки оправданим снабдевањем природним гасом потрошача у западном делу општине Ириг и снабдевање природним гасом туристичког локалитета „Летенка";
- Одржив просторни развој енергетске инфраструктуре - коришћењем еколошки прихватљивих извора енергије, посебно ресурса природног гаса, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;

- Смањивање штетног утицаја на животну средину - сагледавањем квалитета животне средине, њеним унапређењем и очувањем безбедности квалитета, применом мера заштите и превенцијом од негативних утицаја и ризика за животну средину у зони коридора гасовода;
- Заштита природних ресурса, природног и културног наслеђа - адекватном заштитом и одрживим коришћењем природних ресурса, у погледу очувања постојећих екосистема, атрактивности подручја ширег коридора, спречавањем нарушавања туристичко-рекреационе вредности и повећањем естетске вредности, презентацијом и јачањем локалног и регионалног идентитета и др.

Оперативни циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка":
- резервисање простора за реализацију дистрибутивног гасовода и објеката који чине његов саставни и функционални део,
- установљавање зона заштите и спровођење режима зона заштите гасовода, са циљем спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица акцидената на систему,
- одржавање функционалности и омогућавање планског развоја свих инфраструктурних система који су у непосредном контакту са објектима система гасовода,
- максимално очување и мониторинг утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у коридору гасовода и његовом непосредном окружењу,
- смањење негативних утицаја и ризика у насељима на подручју коридора и његовом непосредном окружењу,
- редовно, сигурније и економичније снабдевање енергентима (природни гас) привреде и становништва, као и успостављање нових квалитетнијих услова рада и пословања у привреди који ће подстицајно деловати на развој и допринети јачању привредне конкурентности општине Ириг.

7. РЕГИОНАЛНИ ЗНАЧАЈ СИСТЕМА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Изградњом дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка", западни део општине Ириг ће се интегрисати у гасоводни систем Републике Србије. Обезбедиће се континуално, стабилно, безбедно и еколошки оправдано снабдевање природним гасом потрошача у западном делу општине Ириг и туристичког локалитета „Летенка". Изградњом овог дистрибутивног гасовода створиће се неопходни услови за гасификацију насељених места Врдник, Јазак и Мала Ремета. Овај дистрибутивни гасовод представља и једину везу којим се овај регион функционално повезује на гасоводни систем ЈП „Србијагас" и у том смислу се повезује са окружењем и постаје део енергетског система Републике Србије. Такође се, гасификацијом овог региона, повећава његова привредна конкурентост. Тиме се отварају могућности за интензивније привредно повезивање суседних региона, јачање заједничких привредних активности, чиме се стварају услови за позитивну тенденцију раста привреде и животног стандарда, који директно утичу на развој региона.

8. КОНЦЕПЦИЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА

Приликом дефинисања трасе дистрибутивног гасовода, локације и начина изградње цевовода и објеката који су саставни делови дистрибутивног гасовода, поштовани су услови који су прописани Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15) и ограничења која су дефинисана важећим планским документима.

Избор трасе предметног дистрибутивног гасовода условљен је низом фактора:
- дужина трасе,
- постојећа и планирана инфраструктура и приступачност траси,
- процена утицаја на животну средину,
- природна и непокретна културна добра,
- конфигурација и намена терена,
- гео-механички услови,
- постојећи и планирани објекти,
- зоне насеља и остала физичка ограничења,
- усклађеност са планским документима.

V ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

5. ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

5.1. ОПИС ТРАСЕ ГАСОВОДА

Опис трасе дистрибутивног гасовода од челичних цеви притиска до 16 bar

Почетак дистрибутивног гасовода, укупне дужине сса 24 km од челичних цеви МОР 16 bar је у планираној МС чија локација је у близини постојеће МРС „Ривица", на самом улазу у насеље Ривица, а из правца Ирига.

Како постојећа МРС „Ривица" и дистрибутивни гасовод од челичних цеви МОР 16 bara, који долази до МРС, припадају Рума ГАС-у, у близини ове локације источно од МРС „Ривица" предвиђена је мерна станица МС на којој ће се вршити мерење преузетих количина гаса.

Гасовод се одмах на почетку трасе укршта са државним путем 11Б реда број 313, прелази на леву страну пута гледано у правцу Ириг-Врдник и наставља паралелно са путем, улази у насеље до раскрснице са улицом Палих Бораца, где траса гасовода скреће лево и улази у улицу Палих Бораца и наставља са леве стране улице све до излаза из села. Након тога траса поново иде левом страном државног пута 11Б реда број 313 у правцу насеља Врдник, до места где траса скреће у леву страну на запад у парцелу земљаног пута. Траса се затим води на запад ка насељу Јазак и стиже на југоисточни обод насеља, траса се затим спушта на југ и долази до асфалтног пута Јазак-Мала Ремета, па затим поново враћа у правцу севера према насељу Јазак до тачке у којој је предвиђено одвајање гасовода до планиране МРС „Јазак". Основна траса наставља уз асфалтни пут са леве стране пута гледано у правцу пута ка насељу Мала Ремета, где се укршта са асфалтним путем Јазак-Мала Ремета и прелази на десну страну пута у дужини од сса 400 m поново се укршта са путем, враћа на леву страну пута и наставља уз пут до улаза у насеље Мала Ремета са јужне стране насеља где је предвиђена МРС „Мала Ремета". Недалеко после МРС „Мала Ремета" траса прелази на десну страну пута и даље наставља на север кроз цело насеље. По изласку из насеља траса иде даље на север уз асфалтни пут, крећући се повремено са леве односно са десне стране пута у зависности од конфигурације терена, до Партизанског пута. На раскрсници са Партизанским путем траса скреће у леву на запад и прати Партизански пут, крећући се повремено са леве односно са десне стране пута у зависности од конфигурације терена, до туристичког локалитета „Летенка" где траса завршава на самом улазу туристичког комплекса „Летенка" у планираном објекту МРС „Летенка".

Траса дистрибутивног гасовода је дефинисана координатама темена који су дати у табели бр.6.

Табела 6. Списак координата темена за трасу дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка"

Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X
1	7409045.70	4993926.14	259	7403088.43	4995041.89	517	7400100.09	4999280.99
2	7409041.00	4993922.42	260	7403087.95	4995055.16	518	7400103.56	4999348.69
3	7409036.36	4993927.08	261	7403098.81	4995124.97	519	7400099.72	4999392.37
4	7409022.84	4993943.64	262	7403105.17	4995167.22	520	7400093.30	4999453.00
5	7409011.40	4993960.72	263	7403112.91	4995214.81	521	7400088.83	4999493.68
6	7408994.90	4993989.68	264	7403116.17	4995240.44	522	7400084.46	4999523.58
7	7408989.46	4994000.01	265	7403119.46	4995293.39	523	7400083.05	4999575.72
8	7408983.51	4994008.23	266	7403117.45	4995294.78	524	7400083.11	4999601.13
9	7408984.78	4994008.90	267	7403118.53	4995330.49	525	7400082.50	4999620.80
10	7408976.50	4994024.64	268	7403120.45	4995386.15	526	7400082.02	4999627.12
11	7408958.68	4994058.42	269	7403121.16	4995413.35	527	7400079.94	4999638.53

Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X
12	7408933.13	4994106.97	270	7403122.02	4995442.81	528	7400058.13	4999730.91
13	7408910.43	4994149.86	271	7403122.77	4995471.25	529	7400052.23	4999765.01
14	7408902.40	4994165.02	272	7403124.71	4995524.95	530	7400053.69	4999785.38
15	7408900.74	4994164.16	273	7403127.23	4995589.18	531	7400054.82	4999791.93
16	7408873.70	4994214.78	274	7403112.05	4995589.95	532	7400054.63	4999794.79
17	7408865.33	4994229.62	275	7403341.53	4994834.24	533	7400060.02	4999817.41
18	7408859.05	4994242.91	276	7403337.67	4994795.86	534	7400067.36	4999837.56
19	7408847.32	4994264.11	277	7403332.66	4994747.87	535	7400085.89	4999889.16
20	7408839.41	4994275.81	278	7403327.96	4994701.48	536	7400087.74	4999907.84
21	7408826.11	4994296.76	279	7403323.56	4994658.15	537	7400082.20	4999931.63
22	7408806.29	4994328.76	280	7403319.26	4994615.21	538	7400074.05	4999948.24
23	7408784.31	4994364.58	281	7403314.92	4994574.50	539	7400060.94	4999970.23
24	7408765.51	4994395.04	282	7403310.35	4994531.17	540	7400023.52	5000028.56
25	7408759.64	4994404.36	283	7403305.83	4994485.61	541	7400012.67	5000049.81
26	7408751.94	4994417.18	284	7403300.89	4994437.10	542	7400004.26	5000078.07
27	7408742.48	4994432.85	285	7403296.09	4994393.16	543	7400004.21	5000083.06
28	7408732.75	4994449.74	286	7403291.02	4994348.94	544	7400001.29	5000103.32
29	7408727.90	4994458.11	287	7403283.99	4994304.22	545	7400001.77	5000161.11
30	7408726.15	4994461.20	288	7403275.87	4994253.98	546	7399997.39	5000177.49
31	7408719.90	4994472.06	289	7403268.67	4994210.46	547	7399987.29	5000197.08
32	7408690.03	4994454.12	290	7403260.17	4994157.99	548	7399974.73	5000212.28
33	7408685.03	4994454.33	291	7403252.51	4994110.36	549	7399952.32	5000233.79
34	7408684.83	4994449.37	292	7403247.93	4994085.82	550	7399930.95	5000254.56
35	7408680.12	4994449.86	293	7403241.45	4994061.61	551	7399910.41	5000276.72
36	7408671.30	4994452.15	294	7403230.52	4994039.96	552	7399893.01	5000298.89
37	7408664.22	4994454.41	295	7403216.73	4994024.65	553	7399874.00	5000328.39
38	7408660.84	4994455.54	296	7403207.84	4994016.94	554	7399885.04	5000334.74
39	7408652.85	4994459.24	297	7403200.49	4994011.75	555	7399874.15	5000353.37
40	7408644.72	4994464.83	298	7403192.17	4994006.94	556	7399866.67	5000369.95
41	7408641.76	4994467.62	299	7403184.35	4994003.32	557	7399859.26	5000393.61
42	7408635.42	4994474.38	300	7403179.78	4993995.25	558	7399843.05	5000445.26
43	7408610.14	4994501.72	301	7403172.66	4993992.73	559	7399829.10	5000495.64
44	7408606.10	4994505.77	302	7403164.70	4993990.85	560	7399818.45	5000532.55
45	7408600.47	4994512.22	303	7403157.72	4993990.16	561	7399809.25	5000562.04
46	7408595.87	4994516.67	304	7403151.94	4993996.04	562	7399802.90	5000585.38
47	7408585.45	4994527.08	305	7403142.96	4993995.38	563	7399795.01	5000608.32
48	7408580.24	4994532.27	306	7403011.52	4994002.45	564	7399787.62	5000624.10
49	7408572.56	4994540.13	307	7402998.88	4994004.27	565	7399776.44	5000638.14
50	7408569.15	4994543.46	308	7402986.64	4994007.91	566	7399761.39	5000647.72
51	7408557.19	4994556.80	309	7402978.49	4994011.06	567	7399738.82	5000655.98
52	7408547.96	4994566.01	310	7402971.06	4994015.78	568	7399721.76	5000658.30
53	7408544.18	4994570.09	311	7402932.67	4994054.31	569	7399697.28	5000658.72
54	7408522.69	4994594.28	312	7402910.79	4994076.21	570	7399685.14	5000661.30
55	7408514.09	4994604.02	313	7402889.66	4994099.56	571	7399666.27	5000668.88
56	7408501.70	4994617.67	314	7402872.83	4994120.40	572	7399656.15	5000674.99
57	7408499.80	4994619.73	315	7402857.33	4994142.32	573	7399648.14	5000687.94
58	7408479.10	4994643.73	316	7402849.32	4994159.26	574	7399644.87	5000706.39
59	7408475.33	4994648.00	317	7402844.58	4994176.93	575	7399644.97	5000735.34
60	7408463.95	4994660.51	318	7402836.01	4994232.49	576	7399653.30	5000780.69
61	7408455.60	4994669.49	319	7402830.81	4994249.19	577	7399655.19	5000847.12
62	7408442.66	4994682.03	320	7402820.20	4994263.77	578	7399651.79	5000871.11
63	7408435.13	4994689.55	321	7402805.75	4994273.87	579	7399646.24	5000895.72
64	7408431.80	4994692.41	322	7402780.67	4994285.48	580	7399635.91	5000927.81
65	7408422.37	4994701.30	323	7402755.26	4994296.15	581	7399627.56	5000924.88
66	7408419.06	4994704.52	324	7402675.98	4994327.97	582	7399616.30	5000954.06
67	7408403.69	4994721.59	325	7402609.76	4994351.68	583	7399607.76	5000973.95
68	7408386.28	4994741.10	326	7402586.34	4994358.97	584	7399602.88	5000984.37
69	7408382.99	4994744.78	327	7402570.39	4994365.58	585	7399611.38	5000987.83
70	7408362.91	4994766.33	328	7402556.99	4994375.69	586	7399593.31	5001032.30
71	7408341.68	4994789.07	329	7402523.50	4994407.99	587	7399580.27	5001062.90
72	7408325.51	4994805.93	330	7402499.90	4994431.58	588	7399560.77	5001098.91
73	7408315.41	4994816.69	331	7402487.31	4994443.49	589	7399546.75	5001121.74
74	7408311.47	4994820.81	332	7402472.82	4994451.91	590	7399523.68	5001153.00
75	7408295.94	4994836.84	333	7402465.19	4994454.50	591	7399508.25	5001175.38
76	7408293.55	4994839.35	334	7402458.21	4994455.92	592	7399497.88	5001191.69
77	7408297.22	4994842.84	335	7402363.34	4994466.86	593	7399490.00	5001209.88
78	7408291.08	4994849.31	336	7402321.17	4994471.54	594	7399486.69	5001220.43
79	7408287.70	4994852.87	337	7402291.79	4994474.73	595	7399478.21	5001264.66
80	7408279.55	4994861.68	338	7402262.32	4994477.25	596	7399475.69	5001276.23
81	7408275.57	4994865.84	339	7402243.88	4994479.78	597	7399463.37	5001273.17
82	7408267.63	4994873.94	340	7402226.42	4994486.43	598	7399453.08	5001309.43
83	7408260.56	4994881.01	341	7402217.88	4994491.75	599	7399441.08	5001323.89
84	7408256.51	4994885.34	342	7402209.66	4994498.53	600	7399419.11	5001351.09
85	7408250.98	4994890.90	343	7402197.64	4994512.11	601	7399391.81	5001385.09
86	7408248.70	4994893.20	344	7402187.96	4994528.12	602	7399374.03	5001406.00

Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X
87	7408233.25	4994908.50	345	7402184.17	4994536.89	603	7399355.91	5001429.35
88	7408227.25	4994914.55	346	7402180.96	4994547.30	604	7399341.39	5001448.44
89	7408222.22	4994920.81	347	7402174.49	4994573.18	605	7399330.55	5001468.00
90	7408215.57	4994931.85	348	7402165.90	4994601.55	606	7399313.41	5001498.51
91	7408210.92	4994941.84	349	7402148.00	4994647.03	607	7399305.21	5001518.63
92	7408206.15	4994954.34	350	7402112.46	4994725.70	608	7399304.63	5001524.77
93	7408195.77	4994985.74	351	7402103.76	4994746.07	609	7399304.68	5001530.90
94	7408190.67	4994997.96	352	7402097.03	4994767.70	610	7399305.31	5001533.56
95	7408184.72	4995007.28	353	7402074.31	4994852.69	611	7399307.50	5001538.59
96	7408172.03	4995023.24	354	7402063.08	4994894.78	612	7399310.57	5001543.14
97	7408158.83	4995040.22	355	7402030.16	4995019.96	613	7399319.18	5001550.35
98	7408150.25	4995054.15	356	7401973.97	4995238.51	614	7399330.45	5001554.77
99	7408141.26	4995072.57	357	7401963.62	4995280.18	615	7399348.70	5001560.10
100	7408134.63	4995087.98	358	7401953.85	4995322.51	616	7399369.20	5001565.73
101	7408129.64	4995103.08	359	7401944.24	4995368.22	617	7399381.49	5001570.85
102	7408098.62	4995096.83	360	7401927.46	4995451.49	618	7399391.71	5001579.38
103	7408024.77	4995175.59	361	7401916.70	4995505.32	619	7399399.23	5001592.70
104	7407967.75	4995247.40	362	7401910.97	4995530.18	620	7399403.18	5001607.48
105	7407952.17	4995260.87	363	7401907.07	4995546.71	621	7399404.85	5001621.36
106	7407935.82	4995273.25	364	7401879.81	4995632.94	622	7399405.77	5001629.67
107	7407920.34	4995282.17	365	7401840.15	4995759.76	623	7399407.34	5001657.94
108	7407903.86	4995289.10	366	7401803.62	4995881.69	624	7399389.54	5001675.49
109	7407869.23	4995297.11	367	7401775.73	4995968.30	625	7399368.74	5001659.81
110	7407851.99	4995298.77	368	7401760.55	4996016.04	626	7399349.38	5001649.76
111	7407795.71	4995298.93	369	7401747.99	4996060.35	627	7399333.91	5001643.44
112	7407774.77	4995293.38	370	7401741.80	4996088.31	628	7399313.87	5001637.21
113	7407732.80	4995231.12	371	7401736.65	4996111.58	629	7399289.48	5001631.01
114	7407703.87	4995216.77	372	7401743.03	4996112.86	630	7399263.84	5001623.09
115	7407676.15	4995232.25	373	7401738.41	4996142.99	631	7399242.70	5001615.62
116	7407665.32	4995244.71	374	7401736.69	4996170.17	632	7399223.88	5001599.31
117	7407658.12	4995257.49	375	7401734.29	4996236.24	633	7399212.83	5001587.99
118	7407638.33	4995295.37	376	7401732.25	4996268.76	634	7399202.13	5001572.10
119	7407622.02	4995326.26	377	7401729.44	4996295.34	635	7399191.18	5001550.35
120	7407607.93	4995351.45	378	7401724.92	4996325.52	636	7399187.32	5001532.84
121	7407590.67	4995378.12	379	7401715.59	4996383.15	637	7399187.40	5001506.37
122	7407572.03	4995404.96	380	7401707.43	4996436.92	638	7399189.26	5001454.96
123	7407548.59	4995437.94	381	7401689.68	4996544.89	639	7399187.29	5001436.88
124	7407535.43	4995455.10	382	7401677.58	4996616.65	640	7399180.23	5001420.11
125	7407523.06	4995469.91	383	7401677.24	4996626.89	641	7399172.74	5001410.63
126	7407504.65	4995484.57	384	7401674.29	4996640.33	642	7399162.70	5001403.90
127	7407488.04	4995492.09	385	7401669.81	4996701.30	643	7399151.18	5001399.39
128	7407469.47	4995495.45	386	7401669.77	4996709.00	644	7399153.30	5001393.39
129	7407384.82	4995496.22	387	7401667.24	4996741.84	645	7399131.83	5001387.02
130	7407340.65	4995496.66	388	7401665.75	4996765.80	646	7399117.43	5001381.44
131	7407315.14	4995497.79	389	7401659.99	4996821.64	647	7399104.30	5001373.29
132	7407243.88	4995505.80	390	7401648.92	4996842.35	648	7399092.77	5001361.84
133	7407156.94	4995515.75	391	7401642.80	4996854.68	649	7399083.72	5001348.34
134	7407139.59	4995517.22	392	7401637.29	4996867.92	650	7397513.34	4999768.15
135	7407140.68	4995530.12	393	7401633.77	4996877.00	651	7399070.80	5001322.85
136	7407133.09	4995530.63	394	7401631.83	4996886.55	652	7399057.58	5001296.65
137	7407111.47	4995531.01	395	7401625.89	4996919.40	653	7399050.36	5001279.23
138	7407060.71	4995530.55	396	7401620.85	4996932.93	654	7399048.13	5001263.34
139	7407009.00	4995528.30	397	7401614.71	4996945.37	655	7399048.74	5001247.30
140	7406917.63	4995524.74	398	7401591.60	4996989.68	656	7399054.18	5001216.91
141	7406825.99	4995520.41	399	7401582.48	4997009.65	657	7399060.97	5001188.22
142	7406759.61	4995517.82	400	7401564.79	4997049.52	658	7399064.91	5001169.17
143	7406735.05	4995517.07	401	7401554.26	4997071.11	659	7399068.34	5001146.41
144	7406673.27	4995514.57	402	7401542.82	4997090.03	660	7399070.36	5001123.67
145	7406581.50	4995511.59	403	7401528.49	4997107.48	661	7399069.86	5001107.78
146	7406491.79	4995507.75	404	7401524.61	4997111.73	662	7399068.86	5001092.49
147	7406475.20	4995508.09	405	7401515.74	4997118.11	663	7399062.35	5001060.58
148	7406457.84	4995510.57	406	7401510.04	4997121.15	664	7399056.35	5001041.61
149	7406443.74	4995513.24	407	7401501.16	4997123.63	665	7399049.62	5001027.10
150	7406429.63	4995519.14	408	7401493.85	4997124.51	666	7399040.21	5001010.03
151	7406417.09	4995527.35	409	7401486.81	4997124.03	667	7399025.78	5000989.59
152	7406405.63	4995538.40	410	7401478.61	4997121.76	668	7399003.01	5000965.96
153	7406395.48	4995551.65	411	7401470.13	4997117.04	669	7398988.14	5000953.19
154	7406386.01	4995570.50	412	7401463.48	4997110.82	670	7398964.24	5000934.37
155	7406310.95	4995792.65	413	7401458.07	4997102.36	671	7398925.98	5000911.08
156	7406279.11	4995889.70	414	7401449.97	4997079.42	672	7398913.66	5000905.82
157	7406256.64	4995949.05	415	7401446.52	4997051.92	673	7398875.76	5000881.41
158	7406236.81	4995939.68	416	7401442.60	4997050.59	674	7398826.78	5000849.34
159	7406171.35	4995896.76	417	7401432.95	4997034.56	675	7398823.87	5000843.86
160	7406162.06	4995898.80	418	7401417.55	4997003.21	676	7398791.95	5000823.20
161	7406135.43	4995801.71	419	7401413.74	4996997.78	677	7398757.43	5000794.08

Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X
162	7406122.68	4995784.72	420	7401407.11	4996992.76	678	7398739.05	5000776.67
163	7406006.94	4995778.02	421	7401386.34	4996984.05	679	7398730.46	5000771.02
164	7406002.98	4995778.83	422	7401379.94	4996983.34	680	7398720.45	5000758.64
165	7405997.48	4995778.59	423	7401373.82	4996986.77	681	7398705.51	5000738.51
166	7405991.62	4995776.96	424	7401339.67	4997053.84	682	7398692.17	5000719.94
167	7405979.64	4995779.82	425	7401321.70	4997095.24	683	7398674.46	5000695.73
168	7405979.64	4995783.55	426	7401285.93	4997168.27	684	7398662.59	5000680.06
169	7405818.16	4995789.41	427	7401280.82	4997181.24	685	7398655.00	5000686.29
170	7405746.11	4995794.70	428	7401274.88	4997190.35	686	7398643.97	5000682.05
171	7405725.62	4995794.45	429	7401251.04	4997216.26	687	7398623.12	5000659.17
172	7405664.65	4995789.32	430	7401241.28	4997231.17	688	7398555.14	5000607.13
173	7405621.23	4995784.01	431	7401240.35	4997237.18	689	7398545.13	5000594.72
174	7405609.57	4995777.98	432	7401240.76	4997243.80	690	7398523.39	5000587.31
175	7405600.75	4995766.31	433	7401238.13	4997253.50	691	7398499.65	5000584.85
176	7405596.33	4995757.88	434	7401228.84	4997268.49	692	7398469.72	5000588.37
177	7405584.13	4995754.64	435	7401221.70	4997284.45	693	7398461.90	5000589.23
178	7405528.11	4995801.86	436	7401210.69	4997303.25	694	7398448.80	5000589.23
179	7405440.61	4995821.81	437	7401200.91	4997315.86	695	7398442.20	5000588.49
180	7405356.92	4995850.58	438	7401183.55	4997328.70	696	7398428.24	5000585.25
181	7405339.46	4995850.99	439	7401174.69	4997322.80	697	7398408.65	5000573.43
182	7405316.35	4995845.10	440	7401170.88	4997329.14	698	7398390.32	5000559.57
183	7405298.33	4995833.33	441	7401158.69	4997342.84	699	7398366.57	5000524.84
184	7405262.38	4995820.48	442	7401148.31	4997356.90	700	7398361.56	5000507.65
185	7405151.40	4995785.47	443	7401139.50	4997372.04	701	7398349.12	5000446.39
186	7405028.57	4995760.49	444	7401135.05	4997393.22	702	7398343.53	5000426.62
187	7404989.11	4995761.60	445	7401121.13	4997430.45	703	7398335.79	5000411.39
188	7404968.98	4995764.16	446	7401102.57	4997458.10	704	7398330.44	5000403.05
189	7404896.20	4995785.73	447	7401088.95	4997476.30	705	7398323.98	5000396.65
190	7404859.82	4995794.95	448	7401072.88	4997492.71	706	7398314.06	5000390.38
191	7404793.05	4995797.03	449	7401059.03	4997509.17	707	7398294.22	5000385.44
192	7404775.90	4995802.02	450	7401050.12	4997527.27	708	7398274.58	5000388.48
193	7404731.24	4995822.81	451	7401039.82	4997552.85	709	7398256.34	5000392.47
194	7404718.73	4995823.36	452	7401029.40	4997573.10	710	7398226.57	5000397.15
195	7404681.36	4995818.55	453	7401010.56	4997605.98	711	7398208.46	5000394.13
196	7404616.41	4995795.74	454	7400996.43	4997630.69	712	7398195.62	5000389.14
197	7404577.74	4995785.73	455	7400985.04	4997651.27	713	7398184.88	5000382.48
198	7404558.95	4995788.61	456	7400966.62	4997690.11	714	7398167.70	5000366.80
199	7404537.62	4995796.43	457	7400942.90	4997737.55	715	7398147.22	5000344.46
200	7404533.96	4995790.46	458	7400933.84	4997755.39	716	7398132.97	5000327.38
201	7404471.60	4995795.13	459	7400905.08	4997817.31	717	7398102.72	5000291.11
202	7404438.90	4995800.81	460	7400898.14	4997833.76	718	7398079.54	5000261.93
203	7404406.27	4995808.49	461	7400884.65	4997877.31	719	7398053.23	5000221.06
204	7404094.58	4995822.75	462	7400872.64	4997905.40	720	7398047.70	5000210.41
205	7403998.19	4995830.14	463	7400866.27	4997918.22	721	7398057.62	5000205.18
206	7403887.04	4995835.34	464	7400851.60	4997941.49	722	7398048.07	5000179.84
207	7403873.55	4995835.73	465	7400840.78	4997956.43	723	7398045.77	5000155.52
208	7403858.79	4995832.81	466	7400816.25	4997985.86	724	7398047.38	5000084.92
209	7403851.87	4995839.37	467	7400796.82	4998014.08	725	7398045.61	5000057.66
210	7403771.75	4995799.81	468	7400781.94	4998040.08	726	7398032.92	5000009.54
211	7403769.57	4995788.45	469	7400758.86	4998083.79	727	7398021.92	4999985.42
212	7403732.77	4995768.67	470	7400742.32	4998120.97	728	7397992.41	4999969.31
213	7403734.74	4995756.65	471	7400717.71	4998124.63	729	7397968.30	4999968.30
214	7403734.76	4995733.52	472	7400712.53	4998150.93	730	7397929.93	4999977.11
215	7403731.63	4995710.49	473	7400710.03	4998162.41	731	7397897.60	4999974.82
216	7403723.47	4995673.59	474	7400699.40	4998198.44	732	7397891.03	4999971.34
217	7403693.98	4995398.23	475	7400685.68	4998235.63	733	7397883.98	4999983.08
218	7403680.51	4995334.73	476	7400675.57	4998260.80	734	7397878.64	4999980.26
219	7403680.47	4995303.05	477	7400669.33	4998270.26	735	7397862.47	4999966.19
220	7403686.78	4995249.05	478	7400654.83	4998287.95	736	7397831.67	4999929.30
221	7403675.43	4995163.31	479	7400643.06	4998299.81	737	7397784.71	4999885.54
222	7403669.92	4995148.09	480	7400636.13	4998304.67	738	7397762.30	4999866.65
223	7403665.60	4995115.80	481	7400622.81	4998310.94	739	7397728.92	4999840.21
224	7403652.51	4995035.32	482	7400602.10	4998324.31	740	7397703.28	4999817.94
225	7403645.12	4994993.47	483	7400567.90	4998346.10	741	7397681.78	4999801.21
226	7403637.50	4994952.72	484	7400541.36	4998366.05	742	7397661.45	4999786.51
227	7403611.10	4994809.54	485	7400523.91	4998381.83	743	7397639.55	4999774.29
228	7403604.30	4994716.44	486	7400495.27	4998412.58	744	7397628.82	4999769.61
229	7403597.86	4994587.77	487	7400430.00	4998484.99	745	7397590.67	4999767.22
230	7403589.35	4994530.75	488	7400394.78	4998524.17	746	7397576.96	4999763.45
231	7403582.60	4994492.36	489	7400344.26	4998581.21	747	7397553.52	4999759.86
232	7403573.92	4994454.49	490	7400321.17	4998606.41	748	7397527.37	4999767.51
233	7403565.19	4994409.73	491	7400309.64	4998621.34	749	7397486.78	4999768.76
234	7403539.71	4994289.54	492	7400297.90	4998639.35	750	7397468.33	4999776.45
235	7403522.90	4994289.99	493	7400288.10	4998658.49	751	7397451.56	4999787.29
236	7403502.76	4994351.57	494	7400281.00	4998676.61	752	7397438.85	4999797.56

Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X	Ознака темена	Y	X
237	7403488.31	4994392.19	495	7400274.91	4998695.09	753	7397417.26	4999817.38
238	7403467.13	4994447.46	496	7400271.98	4998706.58	754	7397398.22	4999837.53
239	7403458.50	4994476.26	497	7400269.47	4998718.69	755	7397384.40	4999853.69
240	7403451.44	4994502.35	498	7400266.26	4998742.07	756	7397354.25	4999891.01
241	7403447.06	4994525.13	499	7400263.40	4998777.73	757	7397339.00	4999907.69
242	7403444.22	4994547.55	500	7400259.94	4998822.61	758	7397321.72	4999924.52
243	7403435.12	4994617.13	501	7400260.78	4998869.21	759	7397302.94	4999935.67
244	7403433.45	4994636.06	502	7400262.77	4998896.99	760	7397275.62	4999943.72
245	7403432.48	4994651.50	503	7400268.78	4998946.46	761	7397222.45	4999944.66
246	7403432.23	4994715.54	504	7400266.31	4998986.31	762	7397221.86	4999937.23
247	7403386.49	4994806.48	505	7400260.21	4999016.28	763	7397130.56	4999944.57
248	7403364.74	4994846.81	506	7400247.92	4999061.92	764	7397085.94	4999947.54
249	7403336.50	4994902.54	507	7400239.97	4999088.29	765	7397045.24	4999947.67
250	7403313.54	4994942.69	508	7400233.55	4999107.14	766	7397013.54	4999945.45
251	7403299.30	4994958.62	509	7400223.18	4999126.61	767	7396992.73	4999942.82
252	7403283.70	4994971.08	510	7400208.81	4999146.56	768	7396878.94	4999923.43
253	7403269.68	4994976.35	511	7400200.06	4999155.71	769	7396872.74	4999922.85
254	7403263.28	4994978.81	512	7400178.44	4999175.22	770	7396873.04	4999918.15
255	7403241.26	4994985.24	513	7400151.01	4999200.35	771	7406148.33	4995836.28
256	7403106.37	4995021.02	514	7400139.92	4999189.66	772	7408988.25	4993999.37
257	7403097.68	4995026.79	515	7400120.02	4999211.02			
258	7403090.07	4995035.81	516	7400105.40	4999233.22			

5.2. ТЕХНИЧКО РЕШЕЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА

Гасовод Ривица-„Летенка" укупне дужине сса 24 km, представља део дистрибутивне гасоводне мреже од челичних цеви МОР 16 bar у општини Ириг-западни део. Капацитет целокупног дистрибутивног гасовода од челичних цеви МОР 16 bar на месту прикључења (пре МРС „Ривица") је Q=4.660 Sm^3/h. Гасовод на месту прикључења се предвиђа од челичних цеви пречника DN150 (168,3 mm).

Табела 7. Деонице дистрибутивне гасоводне мреже од челичних цеви МОР 16 bar-са пречницима, дужинама и протоцима

Деоница гасовода	Пречник гасовода D (mm)	Капацитет гасовода Qv (m^3/h)	Дужина гасовода L сса (m)
МС „Ривица"-одвајање за Врдник	168.30	4660.00	4020.00
одвајање за Врдник-одвајање за МРС „Јазак"	88.90	1060.00	4840.00
одвајање за МРС „Јазак"	76.10	550.00	930.00
одвајање за МРС „Јазак"-одвајање за МРС „Мала Ремета"	76.10	210.00	3710.00
одвајање за МРС „Мала Ремета"-МРС „Летенка"	76.10	150.00	10650.00

Номинални притисак у гасоводу је 16 bar, а радни притисак је 10 bar на месту изласка из ГМРС „Путинци", што према прорачуну даје радни притисак на месту прикључења од 7 bar. Опрема на гасоводу је класе class 150.

Гасовод се по правилу поставља подземно тако да, у зависности од инжењерских карактеристика терена, горња ивица цеви буде на дубини од мин 0,8-1 m od нивелете терена. Веће дубине укопавања цевовода спроводе се код укрштања са другим инфраструктурним објектима и инсталацијама, као и у склопу обезбеђења мера додатне заштите непосредног окружења. Укрштање са саобраћајницама и пругама предвиђено је постављањем радне цеви у заштитним цевима које се испод саобраћајнице или пруге поставља подбушивањем. На уласку и изласку из сваког насеља предвиђају се секцијске славине.

Ширина радног појаса за изградњу гасовода је 3+3 m осим на местима већих укрштања. Мерна станица (МС) „Ривица" је капацитета Q= 4660 Sm^3/h. На МС се мере преузете количине гаса без регулације притиска. Улазни притисак у МС је 7 bar. Предвиђене су две мерне линије, за велику и малу потрошњу (која износи 20% од велике).
Линија за велику потрошњу је опремљена турбинским мерачем протока гаса и коректором, а линија за малу потрошњу са мерачем протока гаса са ротационим клиповима и коректором. Око мерних линија предвиђен је обилазни вод.

Мерно регулациона станица (МРС) „Јазак" је капацитета Q= 550 Sm^3/h. МРС се предвиђа као двостепена у делу регулације, са регулацијом улазног притиска са 4,6 bar на излазни притисак из

станице од 2 bar. Мерна линија се налази испред редукције притиска и опремљена је мерачем протока гаса са ротационим клиповима и коректором. Око мерне линије предвиђен је обилазни вод.

Мерно регулациона станица (МРС) „Мала Ремета" је капацитета Q= 60 Sm^3/h. МРС се предвиђа као двостепена у делу регулације, са регулацијом улазног притиска са 5 bar на излазни притисак из станице од 2 bar. Мерна линија се налази након редукције притиска и опремљена је мерачем протока гаса са ротационим клиповима и коректором. Око мерне линије предвиђен је обилазни вод.

Мерно регулациона станица (МРС) „Летенка" је капацитета Q= 150 Sm^3/h. МРС се предвиђа као једностепена у делу регулације, са регулацијом улазног притиска са 4 bar на излазни притисак из станице од 2 bar. Мерна линије се налази након редукције притиска и опремљена је мерачем протока гаса са ротационим клиповима. Око мерне линије предвиђен је обилазни вод.

МРС се смештају у затворене објекте-лимене кућице које их штите од атмосферских утицаја. Сви објекти су лоцирани на удаљеностима од суседних објеката које предвиђају прописи и ограђени су. Испред и иза МРС предвиђају се улазна и излазна противпожарна славина. Гас на изласку из сваке МРС је одорисан. Предвиђа се диелектрично раздвајање сваке МРС од гасовода преко изолационих комада.

За ове објекте није потребно предвидети прикључак на ниско напонску електричну мрежу, осим за МС „Ривица".

Поред тога, предвидети и оптички кабл који се поставља паралелно са дистрибутивним гасоводом.

Систем катодне заштите челичног гасовода врши функцију регулисања и контроле параметара катодне заштите и обезбеђења заштите током целог пројектованог периода експлоатације. Предвиђена је и локација за анодно лежиште код МС „Ривица", на растојању од 100 m од било ког челичног цевовода. Дуж цевовода гасовода биће постављени контролно-мерни изводи.

Пратећа инфраструктура гасовода обухвата приступне путеве или прикључке на постојеће путеве до мерно регулационих станица.

6. УТИЦАЈ НА ПРИРОДУ, ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

6.1. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

Пољопривредно земљиште

На основу Закона о пољопривредном земљишту, пољопривредно земљиште је добро од општег интереса за Републику Србију, које се користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним законом.

Пољопривредно земљиште јесте земљиште које се користи за пољопривредну производњу и земљиште које се може привести намени за пољопривредну производњу. Обрадиво пољопривредно земљиште су њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде.
Необрадиво пољопривредно земљиште представљају пашњаци, рибњаци, трстици и мочваре.

Гасовод у одређеном делу прелази преко пољопривредног земљишта, како обрадивог, тако и необрадивог.

Очекивани утицаји на пољопривредно земљиште односе се на трајну промену намене земљишта на локацијама предвиђеним за изградњу надземних објеката у функцији гасовода, при чему долази до промене из пољопривредног у грађевинско земљиште.

Приликом ископавања земљишта, постављања цевовода система транспортног гасовода и затрпавања рова доћи ће до нарушавања структуре земљишта на месту постављања гасовода. Приликом затрпавања рова требало би водити рачуна о враћању земљишних слојева, при чему хумусни слој мора бити на површини. На тај начин ће се очувати морфологија терена и рекултивисати земљиште.

Након завршетка радова на постављању цевовода извршити рекултивацију земљишта у циљу максималног очувања физичких особина, механичког састава, хумусног слоја, хемијских својстава, водопропустљивости земљишта и др, како би се обезбедило коришћења земљишта на уобичајен начин. Рекултивација се односи на успостављање пређашње продуктивности пољопривредног земљишта, применом мера и активности за поновно формирање земљишног слоја и успостављање биљних заједница. По завршетку радова земљиште на траси гасовода се рекултивише враћањем

првог плодоносног слоја земљишта - хумуса, који се претходно уклања и привремено депонује до завршетка радова изградње гасовода.

Ширина радног појаса на обрадивом пољопривредном земљишту је 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода) осим на местима већих укрштања. У оквиру заштитног појаса 6 m (по 3 m од осе гасовода мерено са обе стране осе цевовода), није дозвољена садња биљака чији корен достиже дубину већу од 1 m или вршење пољопривредних радова (орање, подривање) на дубину већу од 0,5 m.

Изван заштитног појаса, дозвољени су сви облици пољопривредних делатности примерени овом подручју, усклађени са мерама заштите прописаним законом и у складу са планским решењима.

Шуме и шумско земљиште

Шумско земљиште у складу са Законом о шумама је земљиште на коме се гаји шума, земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште на коме се налазе објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума и које не може да се користи у друге сврхе, осим у случајевима и под условима које прописује Закон о шумама.

На основу Закона о шумама, шумама и шумским земљиштем се газдује планским документима за газдовање шумама (план развоја шумске области, основе и програми за газдовање шумама), које израђују корисници шума и шумског земљишта. Шумама и шумским земљиштем у оквиру граница Националног парка се газдује у складу са мерама заштите у односу на дефинисане режиме према Закону о националним парковима („Службени гласник РС", број 84/15).

Траса дистрибутивног гасовода својим већим делом пролази кроз простор Националног парка уз трасе јавних и атарских путева.

Воде и водно земљиште

Водно земљиште је заштићена и резервисана зона уз све водотоке. Водно земљиште дуж водотокова захвата површину коју обухвата корито потока, увећану за појасеве дуж обе обале ширине по 5 m (10 m у ванграђевинском реону), зависно од положаја објеката и заштитних система.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

7) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода,
8) одржавање корита водотока и водних објеката,
9) спровођење мера заштите вода,
10) спровођење заштите од штетног дејства вода,
11) остале намене, утврђене Законом о водама,
12) пољопривредну производњу, плантажне засаде (шуме, воћњаци, виногради).

Коридор гасовода прелази изван зоне високих подземних вода. Због плитког копања рова за постављање гасоводних цеви, обим и карактеристике грађевинских радова на изградњи гасовода немају негативних утицаја на квалитет и режим подземних вода. Коридор гасовода је изван уже зоне санитарне заштите водоизворишта.

Заштита вода подразумева скуп мера и активности којима се квалитет површинских и подземних вода штити и унапређује, укључујући и од утицаја прекограничног загађења, ради:

5) очувања живота и здравља људи,
6) смањења загађења и спречавања даљег погоршања стања вода,
7) обезбеђења нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене,
8) заштите водних и приобалних екосистема и постизања стандарда квалитета животне средине у складу са прописом којим се уређује заштита животне средине и циљеви животне средине.

Принципи уређења водног земљишта дефинишу се према намени површина у појединим зонама и прибављеним водним условима.

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:

- водни објекти,
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урбанистичким планом,
- објекти за спорт, рекреацију и туризам.

6.2. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ

Заштићена природна добра

На подручју Националног парка, као и на стаништима строго заштићених врста IRI03b и IRI15c, прописују се следеће мере:

13. Ради заштите строго заштићене врсте, текунице Spermophillus citellus, на локалитету „Јазачки пашњаци" не изводити радове у периоду од 15. марта до 1. октобра;
14. Забрањена је трајна промена морфологије терена, отварање позајмишта, као и депоновање отпадног материјала и земље, као и формирање градилишта, одлагалишта, окретница и сл;
15. Планиране активности на изградњи трасе гасовода обављати тако да се механизација за постављање инфраструктуре креће само једном страном пројектоване трасе гасовода, у конкретним случајевима са супротне стране од локалности значајног станишта;
16. Затрпавање ископа обавити у што краћем временском року, највише три недеље у вегетационом периоду (март-октобар) и пет недеља ван вегетационог периода;
17. Приликом ископа, на местима где ће се полагати инфраструктура гасовода, обавезно издвојити хумус и исти користити за санацију терена након завршетка радова;
18. Преко ископа на траси, најмање на сваких 500 m поставити привремени прелаз за животиње чија ширина није мања од 3 m. Привремени прелаз за животиње направити од дрвених дасака и прекрити слојем земље;
19. Остатак материјала након радова обавезно уклонити са станишта. Забрањено је било какав материјал депоновати или привремено одлагати;
20. У случају изливања опасних материја (гориво, машинска и друга уља), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;
21. У случају изливања загађујућих материја на асфалтну површину, исте покупити песком који се мора одложити на за ту сврху предвиђеној депонији;
22. О почетку радова обавестити управљача заштићеног подручја, ЈП „Национални парк Фрушка гора", а радове на спровођењу активности изводити у сарадњи и уз надгледање службе стручног надзора Националног парка;
23. У случају потребе уклањања стабала или делова стабала (суве гране које наткриљују трасу и друго), у сарадњи са управљачем, обавезно обезбедити дознаку стабала;
24. Извођач радова је обавезан да уколико у току радова пронађе геолошка или палеонтолошка документа која би могла представљати заштићену природну вредност, иста пријави министарству надлежном за послове заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе.

Законом о националним парковима, као и пратећим актима, прописане су мере заштите које важе у Националном парку.

6.3. НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА

У обухвату Просторног плана су евидентирана непокретна културна добра. (погледати графички приказ „Посебна намена простора" - реферална карта број 2).

Мере техничке заштите:

- Дозвољава се изградња на подручју обухваћеним Просторним планом уз обавезно поштовање утврђених услова и мера заштите;
- Налаже се обављање обавезног детаљног рекогносцирања трасе за потребе утврђивања обима археолошких истраживања;
- Налаже се сталан археолошки надзор на целој траси инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка";
- Налажу се заштитна археолошка истраживања са претходном подповршинском проспекцијом терена на локалитету „Церје" на катастарским парцелама 1098/4, 1098/6, 1098/7, 1098/8 и 1098/9 КО Јазак;
- Налажу се заштитна археолошка истраживања са претходном подповршинском проспекцијом терена на локалитету „Карличине" на катастарским парцелама 1098/2, 1098/6, 3750 и 1099 КО Јазак;
- Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке налазе извођач је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и о томе обавести Завод за заштиту споменика културе у Сремској Митровици, као и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен, а све у складу са чланом 109. Став 1. Закона о културним добрима;

- Уколико се приликом извођења земљаних радова наиђе на архитектонске остатке, извођење радова мора се наставити ручно;
- Инвеститор је у обавези да обустави радове уколико наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, ради истраживања локације;
- Инвеститор је дужан да обзбеди средства за праћење, истраживање, заштиту и чување пронађених остатака који уживају претходну заштиту;
- Забрањено је уклањање и дислокација непокретних културних добара и добара под претходном заштитом;
- Није дозвољено изводити земљане радове који могу угрозити статичку стабилност објекта у статусу непокретног културног добра или добра под претходном заштитом;
- Радове који се изводе у близини наведених објеката у статусу непокретног културног добра или добра под претходном заштитом, а који могу угрозити стабилност предметних добара, изводити употребом ручних алата;
- Забрањује се складиштење отпадних и штетних материја у непосредној близини непокретних културних добара и добара под претходном заштитом;
- Трасу дистрибутивног гасовода са радним појасом, експолатационим појасом, заштитним појасом и заштитном зоном, у зони Манастира Мала Ремета, лоцирати дуж катастарске парцеле број 1256 КО Мала Ремета (парцела некатегорисаног пута), односно не дозвољава се постављање трасе гасовода са горе наведеним зонама на парцеле 119, 120, 121 и 123 КО Мала Ремета;
- Преко парцеле 117 КО Мала Ремета на којој се налази добро под претходном заштитом Спомен-обележје палим борцима и жртвама фашистичког терора и преко парцела 727/1 и 727/3 КО Шуљам уз Партизански пут на којима се налази споменик културе „Лепињицин гроб" није дозвољено постављање трасе дистрибутивног гасовода са радним појасом и пратећим инфраструктурним објектима нпр. мерно регулационе станице и сл.;
- За добро „Максин гроб" (кат.парцела 727/4 КО Шуљам), гасовод и њему припадајући помоћни објекти не смеју да се налазе у непосредној близини добра коју чини појас од 20 m на сваку страну од самог добра под заштитом;
- За добро „Јабука" уз Партизански пут, неопходно је да гасовод иде са друге стране постојећег пута;
- Обавезно прибављање посебних услова заштите за израду пројектне документације за постављање индивидуалних прикључака на објекте у статусу непокретног културног добра или добра под претходном заштитом;
- Није дозвољено постављање индивидуалног прикључка на објекат СПЦ Покрова Пресвете Богородице манастира Мала Ремета на парцели 121 КО Мала Ремета;
- За објекат старог конака на парцели 119 КО Мала Ремета дозвољено је постављање индивидуалних прикључака искључиво са јужне и западне старне;
- За објекте на којима се налазе спомен плоче у статусу добра под претходном заштитом и то: Зграда Основне школе улица Пинкијева бр. 23, Мала Ремета на парцели 200 КО Мала Ремета и Зграда Месне канцеларије у Ривици на адреси Маршала Тита бр. 29, није дозвољено постављање индивидуалних прикључака на фасаду на којој се наведено добро налази.

6.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Процена утицаја на животну средину посебно је обрађена у оквиру Извештаја о стратешкој процени који је израђен за Просторни план, конципиран у односу на специфичност планског документа. Обзиром на то да Просторни план представља плански основ за даљи развој инфраструктурног односно енергетског система планског подручја, процена утицаја на животну средину се односи на утицаје које ће систем за дистрибуцију природног гаса до потрошача имати на окружење у фази изградње и фази експлоатације.

Изградња гасовода носи одређени степен ризика од негативних утицаја на животну средину, највише у фази изградње гасовода са пратећим објектима, за које се очекује да ће бити локалног и привременог карактера. У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, није очекивано да ће доћи до деградације животне средине односно да ће евентуални негативни утицаји бити у прихватљивом обиму.
До локалног и привременог загађења ваздуха може доћи приликом извођења грађевинских радова због појаве прашине и емисије издувних гасова услед рада грађевинске и транспортне механизације, заваривачких радова, рада дизел агрегата, пресипања туцаника и шљунка и сл. У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, се не очекује негативан утицај на квалитет ваздуха.

Гасовод не сме пропуштати гас и мора бити довољно чврст да безбедно издржи дејство свих сила којима ће према очекивањима бити изложен током изградње, испитивања и коришћења.

Најзначајнији негативни ефекти на екосистем испољавају се у фази припреме терена за градњу и током изградње. До локалног и привременог загађења ваздуха, воде и земљишта долази приликом извођења грађевинских радова, у највећој мери због манипулације грађевинске и транспортне механизације и извођења грађевинских радова, што ће привремено утицати, за време трајања радова, на целокупан екосистем непосредне околине подручја у коме се радови изводе.

У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, не очекује се негативан утицај на квалитет природних ресурса изузев на локацијама надземних објеката у функцији гасовода, у смислу трајне узурпације земљишта, које је овим Просторним планом утврђено као грађевинско земљиште и за које су дефинисана правила уређења и грађења.

Редовна експлоатација гаса неће утицати на постојећи квалитет земљишта кроз које пролази.

Грађевински и други отпад настајаће у фази припреме терена за градњу и током изградње, који се мора одлагати на за то предвиђене локације. Приликом експлоатације самог гасовода не настаје отпад, осим током периодичног чишћења унутрашњости гасовода, који се обавља једном годишње и овај отпад је обавезно елиминисати под контролисаним условима.

У периоду изградње гасовода, бука и вибрације ће се јавити дуж коридора, услед рада механизације која се користи за извођење земљаних и других грађевинских радова. Активности које бука прати су: рашчишћавање терена, ископ ровова, повезивање цеви и заваривање, полагање цеви и затрпавање ровова. Бука може негативно утицати на фауну, посебно птице, на локалном подручју дуж коридора гасовода. Међутим, по завршетку изградње и формирања вегетације, очекује се да ће се животни услови фауне повратити.

Обзиром да природни гас није токсичан, у редовном режиму рада и неопходним поштовањем технолошких процедура неће се јавити негативни утицаји на здравље и безбедност људи.

У случају акцидентних ситуација (експлозије и пожари) угрожени су људи који се нађу у зони утицаја ширине око 100 m. Друга врста утицаја се односи на настанак гасова који се јављају потпуним или непотпуним сагоревањем природног гаса (угљен- диоксид (CO_2) и угљен-моноксид (CO)).

Након изградње гасовода обавезна је рекултивација земљишта, у складу са наменом простора.

Објекат гасовода за дистрибуцију гаса карактерише низак ризик од загађења у периоду експлоатације, а висок у условима хаварија (акцидентних ситуација). При раду са гасовима треба бити обазрив, јер се манипулација са природним гасом убраја у делатности са повећаном опасности, имајући у виду његове хемијске и физичке особине, као што су запаљивост и експлозивност.
Утицаји гасовода у погледу емисије загађујућих материја или буке немају прекограничне утицаје.

Мере заштите ваздуха

Током изградње гасовода и објеката у његовој функцији потенцијални извор загађења представљају мотори са унутрашњим сагоревањем, који покрећу сву грађевинску механизацију. Обзиром на то да су ови утицаји локалног и временски ограниченог обима (током трајања радова на простору где се изводе радови), није потребно спроводити посебне просторно планске мере заштите животне средине, осим у случају да надлежне институције наложе другачије.

Током експлоатације гасовода потребно је спроводити следеће мере:

- Обавезно је спроводити превентивне мере заштите ваздуха и заштите од акцидената како би се смањила вероватноћа појаве удесне ситуације;
- Вршити редовно мерење емисије отпадних гасова у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање;
- Приликом пражњења или неконтролисаног истицања гаса у атмосферу из гасовода или дела инсталације сачинити извештај о испуштеним количинама;
- У току експлоатације неопходна је редовна провера могућих повреда херметичности гасовода и славинске арматуре;
- Повремена испуштања гаса вршити према предвиђеној динамици при чему на једној локацији не сме бити једновремених испуштања са различитих извора због могућности кумулативног ефекта.

Мере заштите вода

При изградњи гасовода треба спроводити мере, којима ће се обезбедити да не дође до нарушавања природног површинског отицања воде и оштећења корита и положаја водотока који се прелазе (дефинисати техничком документацијом).

Мониторинг воде на локалитету преласка односно подводних радова у каналу би требало спроводити док трају радови и уколико замућеност пређе границе толеранције потребно је предузети корективне мере. Како концентрације замућености буду опадале може се смањити фреквенција мониторинга.

Уколико дође до непланираног изливања загађујућих материја у водене токове неопходно је одмах обуставити рад и хитно покренути поступак санације у сарадњи са надлежним институцијама.

Као потенцијални загађивач може се јавити и раствор бентонита. У овом случају обезбедити сакупљање, транспорт и истовар заосталог бентонита на најближу локацију предвиђену за такву врсту отпада, у складу са условима надлежног комуналног предузећа.

Мере заштите земљишта

При изградњи и експлоатацији инфраструктурног система потребно је примењивати следеће мере:

- Током изградње гасовода и пратећих објеката односно приликом извођења земљаних радова обавезно издвојити површински (хумусни) слој земљишта и исти користити за санацију терена након завршетка радова;
- Завршетком радова оштећену површину поравнати и покрити издвојеним слојевима земљишта површинског слоја, чиме се омогућује спонтано обнављање аутохтоне вегетације;
- Уклонити евентуално дивља сметлишта у коридору гасовода и забранити неконтролисано депоновање свих врста отпада;
- У случају изливања нафте и нафтних деривата, горива, машинског и другог уља угрожено земљиште посути сорбентом, скинути контаминирани слој земље и насути неконтаминираним, загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији;
- Чврст отпад који настане при извођењу грађевинских радова сакупити и одложити на прописану локацију у складу са законском регулативом;
- Спроводити програме строге контроле и заштите водотокова;
- Утврдити нулто стање пољопривредног земљишта и рационално га користити;
- Вршити редован мониторинг земљишта током експлоатације гасовода на стационарним изворима (МС и МРС) са циљем провере могућег загађења земљишта, односно ради утврђивања цурења природног гаса.

6.5. ЗАШТИТА ОД ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ НЕСРЕЋА, ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

6.5.1. Заштита од техничко-технолошких несрећа и елементарних непогода

У поступку стратешке процене, која је вршена паралелно са израдом Просторног плана, прибављени су услови и подаци који се односе на постројења односно комплексе у оквиру којих се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја у количинама једнаким или већим од количина наведених у Правилнику о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС", број 41/10).

На основу доступних података надлежног министарства које води Регистар постројења и утврђује севесо операторе и постројења/комплексе, чије активности могу изазвати хемијски удес, утврђено је да се у обухвату Просторног плана не налазе севесо постројења/комплекси.

Могуће удесне ситуације у оквиру посебне намене односе се на потенцијално неочекивано цурење гаса, услед квара на опреми и уређајима или оштећења цевовода, као и пожар и експлозија.

У контексту детекције хаваријског цурења гаса обавезно је уградити опрему која је у функцији регистровања хаварије и блокаде одређеног дела гасовода. Обавезно је хитним поступком отклонити квар као и евентуалне последице. Наведено се не односи на контролисано испуштање гаса при ремонту, чишћењу и испитивању гасовода током редовног технолошког процеса.

Угрожени простор од експлозије је простор у коме је присутна, или се може очекивати присутност експлозивне смеше запаљивих гасова, пара или прашине са ваздухом, у таквим количинама које захтевају примену посебних мера ради заштите људи и добара, а нарочито примену посебних мера у погледу монтаже и употребе електричних уређаја, инсталација, алата, машина и прибора.

Настанак пожара и експлозије очекиван је у случају хаваријских оштећења на надземним инсталацијама гасовода, чији обим зависи од величине облака гаса у тренутку паљења, начина паљења облака гаса, тренутних временских прилика, као и руже ветрова. Највећу опасност представља по особе које се могу наћи у близини, док је по околну средину она локалног карактера. Мере противпожарне заштите обавезно је детаљно обрадити у оквиру техничке документације, односно Главним пројектом заштите од пожара, којим треба предвидети превентивне мере, реаговање у случају појаве пожара и експлозије, као и детаљне мере санације.

Изградња објеката, извођење радова, односно обављање редовних активности у оквиру експлоатације гасовода мора бити у складу са техничком документацијом, уз поштовање важећих законских, техничких норматива и стандарда прописаних за ту врсту објекта, као и у складу са условима и мерама које су утврдили други овлашћени органи и организације.

Према учесталости појављивања и трајању експлозивне атмосфере угрожени простори класификовани су у зоне опасности, и то:

- зона опасности од експлозије 0 (објекат);
- зона опасности од експлозије 1;
- зона опасности од експлозије 2.

Табела 8. (MPC) вредности R1, R2 и r

Зоне опасности од експлозије одређују се за објекте који су саставни део гасовода.

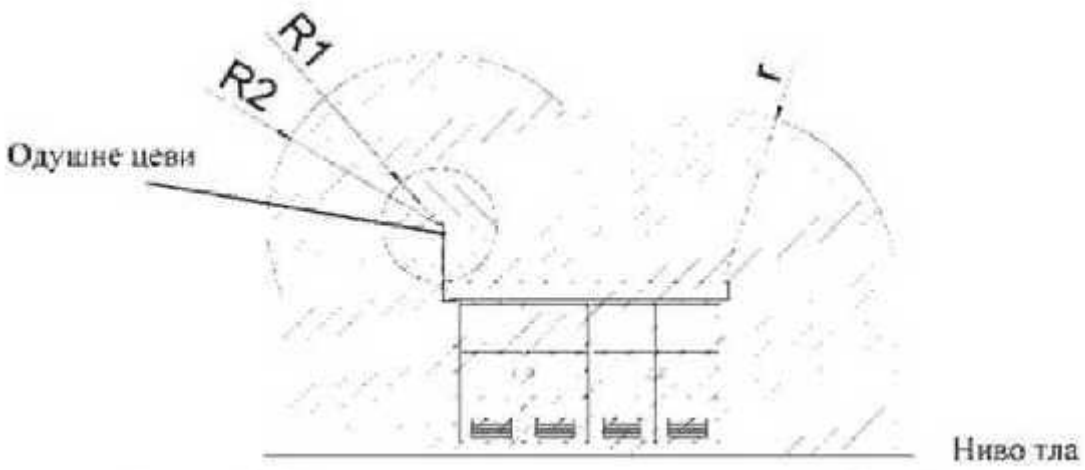

Слика 1. MPC предњи изглед-капацитет станице > 160 m3/h

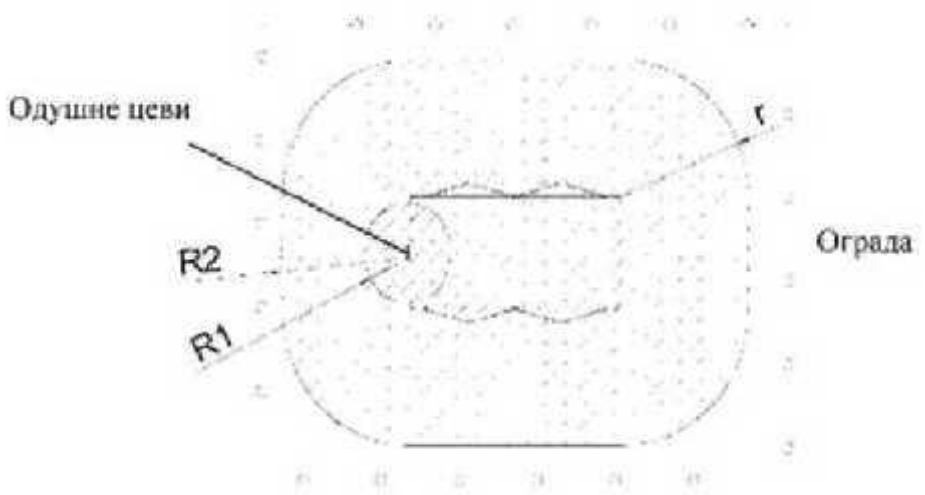

Слика 2. MPC основа-капацитет станице > 160 m3/h

У зонама опасности не смеју се налазити материје и уређаји који могу проузроковати пожар или омогућити његово ширење. Потребно је видно обележити заштитне зоне постављањем табли за забрану и упозорења. Потребно је вршити редовну контролу сигурносне опреме и свих инсталација од стране запосленог особља, као и израдити План заштите од пожара.

У зонама опасности, забрањено је:
- радити са отвореним пламеном;
- уносити прибор за пушење;
- радити са алатом и уређајима који могу, при употреби, изазвати варницу;
- присуство возила која при раду погонског уређаја могу изазвати варницу;
- коришћење електричних уређаја који нису у складу са прописом о опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама;
- одлагање запаљивих материјала;
- држање материјала који су подложни самозапаљивању.

Извођење електричних, неелектричних инсталација и заштитних система у зонама опасности од експлозије врши се у складу са прописима и стандардима којима је уређена безбедност од пожара и експлозија у потенцијално експлозивним атмосферама.

У случају пожара на коридору гасовода треба пустити да гас из перфорираног дела гасовода потпуно изгори, пошто је сигуније контролисати гасни пожар од неконтролисаног цурења гаса.

Санација подразумева ремонт оштећеног дела гасовода и уклањање оштећених објеката и растиња, реконструкцију свих инсталација страдалих у удесу и успостављање безбедног наставка рада система.

Гасовод пројектовати тако да током изградње, испитивања, одржавања и коришћења може да поред сила изазваних унутрашњим притиском издржи и дејства других предвидивих сила које су изазване:
- уградњом анкера или укопавањем гасовода, друмским и железничким саобраћајем и оптерећењима која настају код постављања гасовода и његовог испитивања на притисак;
- тежинским оптерећењем током хидростатичког испитивања;
- повезивањем одвојака;
- повезивањем компоненти које нису под притиском;
- испливавањем гасовода;
- другим подземним објектима;
- поплавама, ледом, снегом, ветром;
- вертикалним померањем услед мраза;
- слегањем тла и слегањем услед рудничких активности;
- клизиштима;
- ерозијом тла;
- високим сеизмичким ризицима;
- накнадним насипањем терена, насипима и сл.;
- надземним деоницама гасовода.

При прелазу гасовода преко већих нагиба терена мора се израдити посебан прорачун свих сила које делују на цевовод и, по потреби, предвидети анкерисање цевовода, а при пролазу кроз клизишта мора се, на основу геолошког испитивања земљишта, извршити санација клизишта и израдити детаљан пројекат уградње цевовода.

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима на простору за који се План ради, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства.
Законом о ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама. Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и технолошких удеса односе се на: планирање и имплементацију превентивних мера заштите; приправност и правовремено реаговање и санирање последица.

Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, ветрова, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град) и пожара.

Мере заштите од земљотреса су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примена важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју (за земљотрес јачине VII и VII-VIII степени према EMC-98). Мере заштите од земљотреса обезбедиће се и поштовањем регулационих и грађевинских линија, односно, прописане минималне ширине

саобраћајних коридора и минималне међусобне удаљености објеката, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања.

Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају формирање одговарајућих ветрозаштитних појасева уз саобраћајнице и канале.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбеђује се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

Заштита од града се обезбеђује лансирним (противградним) станицама са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. Према подацима Републичког хидрометеоролошког завода Србије изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирне станице Сектора одбране од града, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења ове институције. На предметном подручју не налази се ни једна лансирна станица са припадајућом заштитном зоном.

Мере заштите од пожара обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите. Урбанистичке мере заштите се односе на планирање простора у насељу кроз урбанистичке показатеље (намена површина, индекс заузетости парцеле) и правила изградње (регулациона линија, грађевинска линија, висина објекта, удаљеност објекта од суседних, ширина саобраћајница, паркиралишта и др.). Грађевинско-техничке мере заштите се односе на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, саобраћајне инфраструктуре, мреже противпожарних хидраната и др.

6.5.2. Уређење простора од интереса за одбрану земље

Добијени услови и захтеви од Министарства одбране, а који се односе на просторна решења у обухвату Просторног плана подручја посебне намене (утврђене зоне просторне заштите, тј. ограничења у погледу изградње), уграђени су у овај Просторни план.

Зоне заштите које су утврђене су: зона ограничене и зона контролисане изградње.

За изградњу надземних објеката у поменутим зонама, неопходна је сагласност Министарства одбране.

Заштита становништва и материјалних добара (планирање и коришћење склоништа и других заштитних објеката) дефинисани су Законом о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС", бр. 111/09, 92/11 и 93/12).
Према условима добијеним од Центра за разминирање, на траси којом пролази дистрибутивни гасовод, нису евидентиране површине као системски загађене неексплодираним убојитим средствима, односно, загађене минама, касетном муницијом или разбацаним неексплодираним убојитим средствима из војних складишта муниције из периода НАТО бомбардовања 1999. године.

Полазећи од чињенице да је територија Републике Србије била поприште два Светска рата и НАТО бомбардовања 1999. године, приликом извођења земљаних радова обавезна је израда процене ризика на могуће постојање неексплодираних убојитих средстава, сагласно позитивним прописима који се односе на безбедност и здравље на раду.

Према Правилнику о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Службени гласник РС", број 53/97), када се земљани радови изводе на старим ратним попришитима, пре почетка радова проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.

Пре почетка извођења земљаних радова, у складу са резултатима процене ризика, проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.

Имајући у виду горе наведено, потребно је да Центар за разминирање, сагласно својим законским овлашћењима и обавезама, изради пројекат за техничко извођење или разминирање трасе дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", а све у циљу смањења ризика од неексплодираних средстава заосталих од претходних ратова.

7. УТИЦАЈ НА ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА

7.1. ДЕМОГРАФСКО-СОЦИЈАЛНИ И ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ

Растуће потребе за енергијом природног гаса за задовољење потреба становништва, не само у непосредном окружењу Просторног плана, већ и у ширем региону, мора да прати даљи развој дистрибутивне гасоводне мреже. Изградњом дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка" општина Ириг ће се интегрисати у гасоводни систем Републике Србије. Изградња дистрибутивне гасоводне мреже омогућиће редовно снабдевање гасом становништва насеља општине Ириг, као и туристичког локалитета „Летенка", али и унапређење квалитета животне средине у насељима са повећањем коришћења гаса као основног енергента.

7.2. ТЕХНИЧКИ АСПЕКТИ

Дистрибуција природног гаса цевоводом одвија се у затвореном и контролисаном систему.

Пројектовање, изградња и експлоатација гасовода, морају бити у складу са одредбама Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15).

Инфраструктурни коридор дистрибутивног гасовода дефинисан је уз поштовање одредби из овог Правилника. Исто важи и за локације надземних објеката, мере заштите, инсталације и уређаје на гасоводу, конструкцију гасовода, изградњу, рад и одржавање, као и надзор и управљање гасоводним системом, које такође морају бити у складу са одредбама Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15).
Овим правилником ближе се прописују услови и начин за: избор трасе гасовода, локацију и начин изградње објеката који су саставни делови гасовода; избор материјала, опреме и уређаја, радне параметре гасовода; начин мерења количина природног гаса; регулацију притиска и мере сигурности од прекорачења дозвољеног радног притиска; обележавање трасе гасовода; заштитни појас гасовода, минималне удаљености од насељених зграда, објеката и инфраструктурних објеката; радни појас; зоне опасности и заштита од корозије гасовода; услови и начин даљинског надзора и управљања у циљу остваривања безбедног и несметаног преноса информација које се односе на коришћење и одржавање гасовода; услови пројектовања, уградње и одржавања електричне опреме и инсталације у зонама опасности; услови и начин испитивања гасовода у току изградње, а пре њиховог пуштања у рад; услови и начин коришћења и руковања гасоводима и њихово одржавање у току рада, ремонта и ванредних догађаја; услови и начин заштите од корозије и пропуштања цевовода; преглед и одржавање сигурносних уређаја; услови и начин поступања са гасоводима који се више неће користити; услове и начин заштите гасовода, односно његових припадајућих надземних уређаја, постројења и објеката од неовлашћене употребе или оштећења, и то за гасоводе притиска мањег од 16 bar, тиме се са техничког аспекта, обезбеђује безбедана, контролисана и континуирана дистрибуција природног гаса до потрошача, као и усклађеност са свом инфраструктуром и објектима, тако да са техничким аспектом утицаја гасоводног система на функционисање насеља он је усклађен са свим објектима инфраструктуре и функционисањем насеља.

8. ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ СИСТЕМИМА

8.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Инфраструктурни коридор гасовода Ривица - Јазак - Летенка се укршта са категорисаном и некатегорисаном путном мрежом различитог нивоа, а такође се у неколико деоница паралелно води са линијским инфраструктурним системима путне мреже.

Од категорисаних путних капацитета вишег нивоа са којим се укршта коридор гасовода значајно је истаћи ДП II реда бр.313/ Р-130), са којим се гасовод и паралелно води.

Планским документима вишег нивоа утврђени су планирани категорисани путеви (државни и општински) и пруга са којима се овај гасовод перспективно укршта (видети Табелу укрштаја у Прилогу 5 - Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са административним границама и другим инфраструктурним системима).

Укрштања гасовода са планираним државним (ДП) / општинским (ОП) путевима / пругом који нису просторно дефинисани биће дефинитивно утврђени када се ти путеви потпуно просторно и физички реализују (утврђивање путног земљишта и путне парцеле кроз израду одговарајуће просторно-урбанистичке документације). Изграђени гасовод ће представљати стечену обавезу при изради просторно-урбанистичке документације.

Путну мрежу нижег нивоа са којом се гасовод укршта/паралелно води чини систем општинских путева обухваћених општина (Ириг, Сремска Митровица, Беочин) и мрежа некатегорисаних путева (атарски и остали некатегорисани путеви).
У подручју обухвата Просторног плана подручја посебне намене евидентирана су следећа укрштања гасовода са саобраћајницама:
Табела 9. Укрштаји путева са инфраструктурним коридором гасовод

Општина	Категорисани пут	Ознака по Реф.систему	Стационажа по Реф.сист. (km)	Стационажа укрштаја (km)
Ириг	државни пут (УП1)	ДП Пб реда бр.313/Р-130	13+473	0+650
Ириг	државни пут (УП4)	ДП Пб реда бр.313/Р-130	15+664	2+810
Ириг	општинс. пут (УП5)	О3 Стари Врднички пут	-	3+250
Ириг	државни пут (УП6)	ДП Пб реда бр.313/Р-130	17+862	4+020
Ириг	план. регионална пруга (УЖ1)	-	-	4 + 610
Ириг	општинс. пут (УП7)	О1 Врдник -Јазак-М.Ремета	-	8 + 860
Ириг	општинс. пут (УП8)	О1 Врдник -Јазак-М.Ремета	-	10+150
Ириг	општинс. пут (УП9)	О1 Врдник -Јазак-М.Ремета	-	10+940
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-М.Ремета	-	12+610
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-М.Ремета	-	16+530
С.Митровиц	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-М.Ремета	-	17+750
С.Митровиц	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-М.Ремета	-	17+980
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-М.Ремета	-	18+500
Ириг	општинс. пут	О1 Врдник -Јазак-М.Ремета	-	18+570
Беочин	општинс. пут	ОП3/ОП5	-	18+910
Ириг	ДП план (УП25)	планирани ДП	-	19+445
С.Митровиц	ДП план(УП27)	планирани ДП	-	19+860
С.Митровиц	ДП план (УП31)	планирани ДП	-	20+820
С.Митровиц	ДП план (УП32)	планирани ДП	-	21+670
С.Митровиц	ДП план (УП33)	планирани ДП	-	22+860
	ОДВОЈАК			
Ириг	НКТГ пут (УП34)	некатегорисани пут	-	0 + 900

Поред тога гасовод се у деловима паралелно води са постојећом и планираном саобраћајном инфраструктуром:
- постојећи ДП IIа реда бр.313/Р-130,
- општинска и некатегорисана (НКТГ) атарска путна мрежа.

4.6. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Укрштање гасовода са мелиорационим каналима предвиђено је методом „косо усмереног бушења". Ова метода је веома погодна за примену у зонама које су урбанистички оптерећене, као и на теренима који су захтевни са еколошког, хидротехничког и хидролошког аспекта. Основна предност методе ХДД је минимизација земљаних радова па се зове још и „но-диг" - безископна метода.

Метода, у најкраћим цртама, подразумева уградњу инсталације испод речног корита/ канала у претходно израђену бушотину. Положај трасе бушотине одређује се оптимизацијом исте према критеријумима где се у обзир узимају хидрауличко- хидролошка, хидрогеолошка и геолошка својства и карактеристике на месту укрштаја са водотоком или каналом, механичка својства цевовода, критеријуми за одржавање бушотине, техно - економски, урбанистички и други критеријуми.

Траса бушотине испод канала/водотока изводи се према задатим кординатама уз могућност управљања системом за подбушивање, у тродимензионалном смислу, помоћу посебног софтверског пакета.

Примена методе ХДД захтева да се одреди „главно" и „секундарно" градилиште, а у зависности од приступа локацији, односно од могућности транспорта, расположивог простора за смештај опреме за ХДД и простора за припрему инсталације за увлачење.

Укрштање гасовода са мелиорационим каналима за одводњавање предвиђа се као подземно, по систему „етажа", тако да се радна цев са вештачки савијеним луковима, према профилу канала, поставља у ископани ров у кориту на дубини која обезбеђује надслој од мин. 1,50 m мерено од ивице радне цеви до коте дна канала (постојећег или пројектованог - неповољнији случај). Након полагања и снимања прелаза гасовода испод канала, корито и обалне деонице се затрпавају материјалом из ископа уз неопходно набијање, а терен доводи у првобитно стање.

Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са водним објектима (каналима) дат је у Прилогу 5 - Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са

административним границама и инфраструктурним системима.

Коначне стационаже укрштања гасовода са постојећим инсталацијама водовода и канализације и другом инфраструктуром, утврдиће се кроз даљу израду техничке документације.

4.7. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

У обухвату Просторног плана не постоје далеководи основне преносне мреже 400 kV, 220 kV и 110 kV напонских нивоа, у надлежности АД „Електромрежа Србије" Београд, са којима ће се коридор гасовода укрштати и паралелно водити. Траса гасовода ће се ускладити у свему према законским прописима и техничким условима са постојећом 20 kV и 0,4 kV мрежом у насељу Ривица и Јазак Село.

Плановима оператора дистрибутивног система је предвиђена реконструкција постојећих 10 kV далековода и њихово прилагођење за рад на 20 kV.

Напајање електричном енергијом планираних објеката у функцији гасовода ће се обезбедити из дистрибутивног система електричне енергије. Такође, планирано је и напајање из АКУ батерија са аутономијом од 12 h.

Напајање будуће МС Ривица, вршиће се преко будућег ормана ПОММ-1, који ће се налазити на последњем стубу мешовитог вода у улици Маршала Тита.

Напајање будуће МРС „Јазак Село", вршиће се преко будућег ормана ПОММ-1, који ће се налазити на последњем стубу мешовитог вода у улици Цара Лазара.

Напајање будуће МРС „Мала Ремета", вршиће се преко будућег ормана ПОММ-1, који ће се налазити на последњем стубу мешовитог вода Пинкијевој улици.

4.8. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

На подручју обухвата Просторног плана који је уједно и обухват посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка",

ЈП „Србијагас" и ЈП „Транснафта" нема изграђених објеката и не планира изградњу нових гасовода, нафтовода, продуктовода и објеката у њиховој функцији. Стога нема посебних услова, за заштиту својих објеката и усклађивање трасе и локација надземних објеката дистрибутивног гасовода, са објектима ЈП „Србијагас" и ЈП „Транснафта". Иначе заштита, изградња и експлоатација гасовода који су у систему ЈП „Србијагас", мора бити у складу са Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени лист РС", бр. 37/13 и 87/15) и за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bara („Службени гласник РС", број 86/15), а за нафтоводе и продуктоводе који су у систему ЈП „Транснафта", мора бити у складу са Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС", 6број 37/13).

На подручју обухвата Плана који је уједно и обухват посебне намене, НИС а.д. Нови Сад, Решењем Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине посл. бр.115- 310-00202/2004-02 од 29.10.2004. године, одобрено је извођење детаљних истраживања нафте и природног гаса на простору Срема, на истражном простору бр. 5073. НИС а.д. Нови Сад, на овом подручју нема и не планира да изводи гелошке истражне радове нафте и природног гаса, као и изградњу инфраструктурних објеката, станица за снабдевање моторним горивима (бензинске станице), стоваришта, инсталације, водове и друге објекте енергетске инфраструктуре НИС а.д.

Локални дистрибутер природног гаса ЈП „Срем-Гас" на подручју обухвата Плана и посебне намене нема и не планира изградњу гасоводне инфраструктуре.

У општини Ириг, постоји изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа од челичних и ПЕ цеви, гасификовано је само насеље Ириг.

Други локални дистрибутер природног гаса ЈП „Гас-Рума", на овом простору има изграђени дистрибутивни гасовод до насеља Ривица и изграђену МРС „Ривица". Планирани дистрибутивни гасовод Ривица-Јазак-„Летенка", прикључиће се на постојећи дистрибутивни гасовод у непосредној близини постојеће МРС „Ривица", изградњом МС „Ривица" (мерне станице) у којој ће се вршити пријем и мерење потребних количина гаса за снабдевање насеља Ривица, Врдник, Јазак, Мала Ремета и туристичког локалитета „Летенка".

4.9. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

На подручју Просторног плана коридор гасовода ће се укрштати са електронским комуникационим кабловима мреже фиксне и мобилне телефоније, телекомуникационе спојне оптичке мреже и приступне мреже у надлежности Телекома Србије, Дирекције за технику, Београд.

Планирана електронска комуникациона мрежа у подручју Просторног плана ће се полагати у постојећим трасама ЕК мреже. Планирана је изградња оптичког кабла на релацији „Летенка" - Црвени чот.

Коридор гасовода и постојећа електронска комуникациона инфраструктура ће се ускладити у свему према законским прописима и техничким условима.

За потребе централног система за надзор и управљање гасоводом, у ров са гасоводом ће се положити оптчки кабл, а по потреби ће се обезбедити прикључак на електронску комуникациону инфраструктуру (ЕК) надлежног оператора.

Пре почетка било каквих грађевинских радова потребно је извршити трасирање и обележавање трасе постојећих електронских комуникационих објеката помоћу инструмента трагача каблова, како би се дефинисали тачан положај и дубина ЕК објеката (ЕК канализације и ЕК каблова), да би се затим одредио начин истих уколико су угрожени. Тачан положај подземних ЕК објеката (са дубином укопавања) одредиће се трасирањем - обележавањем мерним инструментом на захтев инвеститора. Приликом извођења радова, посебно на местима непосредног приближавања и укрштања постојећих ЕК објеката и новопројектованих објеката гасовода, обавезно је присуство овлашћеног лица Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија" а.д., Извршне јединице Сремска Митровица и Извршне јединице Нови Сад.

Оријентационо уцртани постојећи ЕК објекти обезбеђују и носе врло значајан међународни, међумесни и месни ЕК саобраћај. Било каквим грађевинским радовима не сме се довести у питање нормално функционисање ЕК саобраћаја, односно адекватан приступ постојећим ЕК кабловима ради редовног одржавања или евентуалних интервенција на истим.
Како не би на било који начин дошло до угрожавања механичке стабилности, електричне исправности и карактеристика постојећих подземних ЕК каблова, и како би се обезбедило нормално функционисање ЕК саобраћаја, инвеститор-извођач радова је обавезан да предузме све потребне и одговарајуће мере предострожности, дужан је да све грађевинске радове у непосредној близини постојећих подземних ЕК каблова, на местима приближавања и укрштања планираног далековода са постојећим ЕК инсталацијама изводи искључиво ручним путем, у складу са важећим техничким прописима, без употребе механизације, уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни шлицеви и сл.).

Заштиту-обезбеђење постојећих ЕК објеката извршити пре почетка извођења било каквих грађевинских радова.

Извођач радова је обавезан да приликом извођења радова на изградњи планираног енергетског објекта и то на местима паралелног вођења, непосредног приближавања и укрштања истих са постојећим ЕК објектима, у свему поштује важеће прописе. Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предметним планским документом у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС", број 16/12).

6. УПОТРЕБА ЗЕМЉИШТА

Просторним планом су обухваћени делови територија три локалне самоуправе: Град Сремска Митровица, те општине Ириг и Беочин у укупној површини од око 941, а на предметном простору су заступљене четири основне намене земљишта: пољопривредно, шумско, водно и грађевинско.

Подручје посебне намене, односно коридор гасовода, одређен је уважавајући принцип максималног могућег просторног усклађивања са постојећим и планираним грађевинским

подручјима, инфраструктурним системима и зонама заштићених природних и културних добара. Правила уређења простора и правила изградње система гасовода са елементима детаљне разраде омогућиће директно спровођење Просторног плана и издавање локацијских услова, израду техничке документације и изградњу гасовода и објеката у функцији гасовода у обухвату појаса детаљне разраде. Планирану површину јавне намене представљају грађевинске парцеле за објекте у функцији гасовода. Границе планираних грађевинских парцела за објекте у функцији гасовода утврђују се Просторним планом на основу техничко-технолошких захтева и мера безбедности, које је потребно успоставити око конкретних постројења и опреме.

Површине под посебним режимом коришћења и уређења представљају:

- Заштитни појас дистрибутивног гасовода од челичних цеви МОР 16 bar ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода);
- Радни појас гасовода минималне ширине ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода) осим на местима већих укрштања.

На површини радног појаса гасовода се обезбеђује привремена експропријација земљишта за потребе грађевинских редова на изградњи транспортног гасовода и истиче након изградње гасовода.

У заштитном појасу гасовода забрањено је изводити радове и друге активности, изузев пољопривредних радова на дубини до 0,5 m без писменог одобрења оператора дистрибутивног система.

У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

VI ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА

3.1. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА

У оквиру обухвата Просторног плана, као и подручја посебне намене, дефинисани су коридор и објекти дистрибутивног гасовода (мерна станица и мернорегулационе станице), као и површине под посебним режимом коришћења и уређења:

- Радни појас за изградњу гасовода, чија ширина варира и повећава се на местима већих укрштања и износи минималне ширине ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода);
- заштитни појас дистрибутивног гасовода од челичних цеви МОР 16 bar ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода);

Осталу намену у обухвату Просторног плана, односно у оквиру коридора посебне намене, чине пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште. Ово земљиште се користи и уређује у складу са својом основном наменом, применом важећих планских докумената, уз поштовање мера заштите дефинисаних овим Просторним планом.

1.1.5. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште се користи за пољопривредну производњу и може бити обрадиво и необрадиво. Обрадиво пољопривредно земљиште јесу: њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде.

Пољопривредно земљиште у коридору гасовода и даље ће се као такво користити, уз поштовање одређених услова и мера прописаних Просторним планом. На обрадивом земљишту, у коридору гасовода, могу се мењати једногодишње пољопривредне културе.

Пољопривредно земљиште у заштитном појасу гасовода, не може се користити за садњу дрвећа и другог растиња чији корен досеже дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m. У заштитном појасу могу се изводити само пољопривредни радови до дубине од 0,5 m, док се друге активности не могу вршити без писмене сагласности и одобрења енергетског субјекта који је власник или корисник гасовода.

1.1.6. Шуме и шумско земљиште

Све активности на простору шума и шумског земљишта се врше у складу са Законом о шумама. У складу са овим Законом, чиста сеча шума се може вршити и уколико није предвиђено плановима газдовања шума уз сагласност министарства надлежног за послове шумарства, између осталог и ради постављања цевовода, ако се тиме не угрожавају приоритетне функције шума.

Траса дистрибутивног гасовода највећим делом своје трасе прати трасе јавних и атарских путева. У случају да прелази преко шумског земљишта, неће се вршити промена намене, али је потребно обезбедити службеност пролаза ради изградње и одржавања гасовода.

С обзиром да траса дистрибутивног гасовода већим делом пролази кроз простор Националног парка, уколико се ради о шумском земљишту, потребно је ускладити планове газдовања шумама и радове у шумарству са дозвољеним активностима у експлоатационом, односно заштитном појасу гасовода у ширини од 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода). У овом појасу је забрањена садња дрвећа и другог растиња чији корен има већу дубину од 1 m.

1.1.7. Водно земљиште

Водно земљиште на подручју обухвата Плана представља све површинске воде, баре, водозаштитна подручја и захвате, водне акумулације и ретензије. Заштићено је према важећим прописима.

Водно земљиште у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде (корито за велику воду и приобално земљиште), због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде, у смислу овог закона, јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде, у смислу овог закона, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја. Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично). Приобално земљиште јесте појас непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката. Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

6) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода,
7) одржавање корита водотока и водних објеката,
8) спровођење мера заштите вода,
9) спровођење заштите од штетног дејства вода,
10) остале намене, утврђене овим законом.

Забрањено је на насипима и другим водним објектима копати и одлагати материјал, вући посечено дрвеће, прелазити и возити моторно возило, осим на местима на којима је то дозвољено и обављати друге радње којима се може угрозити стабилност тих објеката.

Забрањено је на водном земљишту градити објекте којима се смањује пропусна моћ корита, одлагати чврст отпад и штетан материјал, складиштити дрва и други чврст материјал на начин којим се ремете услови проласка великих вода.

Забрањено је мењати или пресецати токове подземних вода, односно искоришћавати те воде у обиму којим се угрожава снабдевање питком, односно технолошком водом, угрожавају минерална и термална изворишта, стабилност тла и објеката, као и мењати правац и јачину тока површинске воде која природно протиче или отиче са водног земљишта које је у приватној својини.

Забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и у обостраном појасу ширине најмање 5 m од тих канала, предузимати радње којима се ремети редовно одржавање каналске мреже.

Забарњено је одлагати чврст отпад и друге материјале у водотоке, акумулације, ретензије, мелиорационе и друге канале, упуштати загађене воде или друге материје, вршити радње којима се може оштетити корито и обала водотока, утицати на промену његове трасе, нивоа воде, количину и квалитет воде, угрозити стабилност заштитних и других водних објеката или отежати одржавање водног система.

Забрањено је вршити, без одговарајућих водних аката, интервенције у кориту водотока (осигурање обала, преграђивање корита, проширење и продубљење корита и друго), изводити радове који би могли да угрозе стабилност бране или њену намену, као и мењати природне услове у околини акумулационих и ретензионих басена на начин којим би се проузроковало клизање терена, појава ерозије или настајање вододерина и бујица, изводити радове који би могли да угрозе стабилност и отежају одржавање регулационих, заштитних и других водних објеката.

Планирани инфраструктурни објекти на водном земљишту морају бити у складу са члановима 10 и 10ђ, Закона о водама.

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру заштићених подручја ће се вршити у складу са донетим уредбама о заштити.

Границе и намена земљишта на које право коришћења има ЈВП „Воде Војводине", не може се мењати без сагласности овог предузећа.

За све планиране активности које ће се обављати у оквирима планираног подручја, мора се предвидети адекватно техничко решење, у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода и промене водног режима.

1.1.8. Грађевинско земљиште

Простор планиран за изградњу објеката у функцији дистрибутивног гасовода - комплекс МС „Ривица", Комплекс МРС „Јазак", Комплекс МРС „Мала Ремета" и комплекс МРС „Летенка", представља грађевинско земљиште за које су овим Просторним планом дефинисана правила уређења и грађења и које ће се реализовати његовом директном применом.

Осим грађевинског земљишта које представља посебну намену, у обухвату Просторног плана су и делови грађевинских подручја насеља: Ривица, Врдник, Јазак, Мала Ремета, као и коридори путне инфраструктуре, чија реализација није предмет овог Просторног плана. За ово грађевинско земљиште се примењују правила уређења и изградње из одговарајућих просторних и урбанистичких планова (ППО, ПГР насеља, ПДР дела насеља, планова за инфраструктуру), уз примену мера заштите за коридор гасовода, дефинисаних овим Просторним планом.

1.1.4.6. Комплекс МС „Ривица"

Комплекс МС „Ривица" представља почетну тачку трасе дистрибутивног гасовода Ривица- Јазак-„Летенка". Комплекс излази на постојећу саобраћајницу - државни пут бр.313 (Р- 130), Раковац - Змајевац - Врдник - Ириг - Крушедол - Марадик - веза са државним путем 100. Саобраћајни прикључак на ДП бр.313 (Р-130) је постојећи и као такав се задржава. Просторним планом су дати елементи детаљне регулације за формирање одговарајуће парцела за овај комплекс, који ће представљати основ за експропријацију (реферална карта бр. 4. лист 1). Комплекс ће бити снабдевен прикључком на нисконапонску електроенергетску мрежу и ЕК инфраструктуру. МС „Ривица" је потребно заштити од приступа неовлашћених лица, заштитном транспарентном оградом висине минимално 2 m, удаљеном најмање 3 m од МС.

За изградњу комплекса МС „Ривица", овим Просторним планом су дати елементи детаљне регулације за директно спровођење (реферална карта бр. 4. лист 1).

1.1.4.7. Комплекс МРС „Јазак"

Комплекс МРС „Јазак", налази се у грађевинском подручју насеља Јазак и излази на постојећи локални пут. Просторним планом су дати елементи детаљне регулације, који представљају основ за експропријацију и за формирање грађевинске парцеле за овај комплекс (реферална карта бр. 4. лист 2).
Комплекс ће бити снабдевен прикључком на електроенергетску НН мрежу и електронску комуникациону инфраструктуру, а МРС мора бити заштићена од приступа неовлашћених лица транспарентном оградом висине минимално 2 m, удаљеном најмање 3 m од МРС.

За изградњу комплекса МРС „Јазак" овим Просторним планом су дати елементи детаљне регулације за директно спровођење (реферална карта бр. 4. лист 2).

1.1.4.8. Комплекс МРС „Мала Ремета"

Комплекс МРС „Мала Ремета" налази се у грађевинском подручју насеља Мала Ремета, и излази на постојећи локални пут. Просторним планом су дати елементи детаљне регулације, који представљају основ за експропријацију и за формирање грађевинске парцеле за овај комплекс (реферална карта бр. 4. лист 3). Комплекс ће бити снабдевен прикључком на електроенергетску НН мрежу и електронску комуникациону инфраструктуру, а МРС мора бити заштићена од приступа неовлашћених лица транспарентном оградом висине минимално 2 m, удаљеном најмање 3 m од МРС.

За изградњу комплекса МРС „Мала Ремета" овим Просторним планом су дати елементи детаљне регулације за директно спровођење (реферална карта бр. 4. лист 3).

1.1.4.9. Комплекс МРС „Летенка"

Комплекс МРС „Летенка", ће се налазити унутар комплекса туристичког локалитета „Летенка" на постојећој парцели комплекса. Комплексу МРС „Летенка" се приступа са постојећих саобраћајних површина унутар туристичког комплекса „Летенка" на које се планирана МРС „Летенка" наслања. За планирану МРС „Летенка" није потребно формирати посебну парцелу, али МРС мора бити заштићена од приступа неовлашћених лица транспарентном оградом висине минимално 2 m, удаљеном најмање 3 m од МРС. Комплекс ће бити снабдевен прикључком на електроенергетску НН мрежу и електронску комуникациону инфраструктуру.

За изградњу комплекса МРС „Летенка" овим Просторним планом су дати елементи детаљне регулације за директно спровођење (реферална карта бр. 4. лист 4).

1.1.4.10.Грађевинско земљиште у коридору гасовода

У коридору гасовода се налазе делови грађевинских подручја насеља Ривица, Врдник, Јазак и Мала Ремета, као и туристички комплекс „Летенка" (у радном и заштитном појасу гасовода и посебној намени простора), као и делови изван пословно, производно, складишних комплекса насеља Јазак, за које су намена, правила уређења и грађења дефинисана одговарајућим урбанистичким плановима, а где ће се и у будуће примењивати ови планови уз примену мера заштите за коридор гасовода, прописаних овим Просторним планом.

Такође, у заштитним појасевима гасовода су и коридори путне и комуналне инфраструктуре, чија реализација није предмет овог Просторног плана, али се мора ускладити са мерама дефинисаним за посебну намену.

Изнад гасовода је забрањено градити, као и постављати, привремене, трајне, покретне и непокретне објекте, осим укрштања са другим линијским инфраструктурним објектима.

У заштитном појасу гасовода ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода) забрањено је изводити радове и друге активности изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m, без писменог одобрења оператора дистрибутивног система.
У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

3.2. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Површине јавне намене, за које се овим Просторним планом, кроз детаљну регулацију дефинише регулација и утврђује јавни интерес, као основ за потпуну експропријацију су:
- парцела МС „Ривица",
- парцела МРС „Јазак",
- парцела МРС „Мала Ремета".

Регулационе линије планираних парцела за надземне објекте дистрибутивног гасовода и приступне путеве до њих су дефинисане постојећим и новоодређеним међним тачкама, као и аналитичким елементима.

Парцела МС „Ривица" се образује од дела кат. парцеле 1105/4 у КО Ривица. Парцела МС дефинисана је постојећим и новоодређеним међним тачкама као и аналитичким елементима (реферална карта бр. 4. лист 1).

Табела 10. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
1	7409054.99	4993939.55	3	7409039.65	4993927.41
2	7409060.90	4993932.14	4	7409046.09	4993920.39

Парцела МРС „Јазак" се образује од дела кат. парцеле 1420/1 у КО Јазак Село. Парцела БС дефинисана је постојећим и новоодређеним међним тачкама, као и аналитичким елементима (реферална карта бр. 4. лист 2).

Табела 11. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
5	7403115.06	4995575.18	7	7403106.17	4995591.25
6	7403099.37	4995575.97	8	7403115.84	4995590.76

Парцела МРС „Мала Ремета" се образује од дела кат. парцеле 1000/1 у КО Мала Ремета. Парцела МРС дефинисана је постојећим и новоодређеним међним тачкама као и аналитичким елементима (реферална карта бр. 4. лист 3).

Табела 12. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
9	7401742.79	4996094.49	11	7401725.26	4996080.24
10	7401745.08	4996085.27	12	7401722.93	4996089.45

МРС „Летенка" је на постојећој парцели комплекса (кат. парцела 729/3 у КО Шуљам), а за њу се не предвиђа посебна парцела и утврђивање јавног интереса (реферална карта бр. 4. лист 4).
Позиција МРС „Летенка" је дефинисана новоодређеним међним тачкама.

Табела 13. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
13	7396867.11	4999920.79	15	7396877.50	4999906.91
14	7396876.59	4999921.38	16	7396868.01	4999906.32

Дефинитивне координате новоодређених међних тачака ће бити одређене након израде пројектно-техничке документације и приликом израде пројекта парцелације и препарцелације са пројектом геодетског обележавања.

На парцелама у радном појасу за изградњу гасовода се овим Просторним планом утврђује јавни интерес, као основ за привремено заузимање земљишта за потребе извођења грађевинских радова на изградњи дистрибутивног гасовода, који истиче након његове изградње. Списак катастарских парцела у радном појасу за изградњу гасовода је дат у Табели 3.

3.3. БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Обухват Просторног плана поклапа се са подручјем посебне намене. Биланс површина посебне намене је дат у виду табеле, а исказане површине су добијене очитавањем са графичких приказа. Дужина дистрибутивног гасовода у обухвату Просторног плана је сса 24 km, односно 23,2 km је основна траса дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка" и 980 m је одвојак дистрибутивног гасовода до планиране МРС „Јазак".

Табела 14. Биланс површина посебне намене у обухвату Просторног плана

Намена површина	Површина (ha)	%
Траса дистрибутивног гасовода и заштитни појас (ширина 6 m)	14,50	1,5
Грађевинско земљиште за изградњу објеката посебне намене	0,08	0,02
Парцела МС „Ривица"	0,02	-
Парцела МРС„Јазак"	0,02	-
Парцела МРС „Мала Ремета"	0,02	-
МРС „Летенка"	0,02	-
Површине преостале унутар појаса од 40 m	82,42	8,8
УКУПНО ОБУХВАТ ПОСЕБНА НАМЕНА	97,00	10,3
ПОВРШИНЕ ПРЕОСТАЛЕ УНУТАР ПОЈАСА ОД 400 М	844,00	89,7
УКУПНО ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	941,00	100

У обухвату Просторног плана који износи 941 ha, на простор посебне намене резервисана је површину од 97,00 ha , од чега 14,50 ha захвата појас заштите гасовода док је грађевинско земљиште за изградњу објеката посебне намене најмање заступљено 0,08 ha

Земљиште предвиђено за изградњу објеката посебне намене је већ постојеће грађевинско земљиште (за комплексе: МРС „Јазак", МРС „Мала Ремета") и планирано грађевинско земљиште (МС „Ривица" и МРС „Летенка").

4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

4.1. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА ДИСТРИБУТИВНИ ГАСОВОД

Приликом пројектовања, заштите, уређења, изградње и експлоатације дистрибутивног гасовода потребно је придржавати се одредби из Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15), као и техничких услова добијених од надлежних институција, органа, организација, јавних и енергетских система и привредних субјеката са чијим инфраструктурним објектима се предметни гасовод укршта, паралелно води или пролази у близини.
Правила заштите, грађења и уређења гасовода притиска до 16 бара

У насељеним местима гасовод се по правилу гради у регулационом појасу саобраћајница, у инфраструктурним коридорима.

Табела 15. Минимална дозвољена хоризонтална растојања подземних гасовода од стамбених објеката, објеката у којима стално или повремено борави већи број људи (од ближе ивице цеви до темеља објекта)

Радни притисак	10 bar <MOP< 16 bar (m)
Гасовод од челичних цеви	3

Растојања дата у табели се могу изузетно смањити на минимално 1,0 m, уз примену додатних мера заштите, при чему се не сме угрозити стабилност објеката.

Табела 16. Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних гасовода 10 bar < MOP < 16 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима

Инфраструктурни објекти	Минимално дозвољено растојање (m)	
	Укрштање	Паралелно вођење
Гасоводи међусобно	02	0,6
Од гасовода до водовода и канализације	0,2	0,4
Од гасовода до вреловода и топловода	0,3	0,5
Од гасовода до проходних канала вреловода и топловода	0,5	1
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских ел. каблова	0,3	0,6
Од гасовода до телекомуникационих каблова	0,3	0,5
Од гасовода до резервоара* и других извора опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	-	5
Од гасовода до извора опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности укупног капацитета највише 3 m^3	-	3
Од гасовода до шахтова и канала	02	0,3
Од гасовода до високог зеленила		15
* растојање се мери до габарита резервоара		

Растојања дата у табели могу се изузетно смањити на кратким деоницама гасовода дужине до 2,0 m, уз примену физичког обезбеђења од оштећења приликом каснијих интервенција на гасоводу и предметном воду, али не мање од 0,2 m при паралелном вођењу, осим растојања од гасовода до постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова.

Табела 17. Минимална хоризонтална растојања подземних гасовода од надземне електромреже и стубова далековода

Минимално растојање		
Називни напон	при укрштању (m)	при паралелном вођењу (m)
1 kV > U	1	1
1 kV < U < 20 kV	2	2
20 kV < U < 35 kV	5	10
35 kV < U	10	15

Минимално хоризонтално растојање се рачуна од темеља стуба далековода, при чему се не сме угрозити стабилност стуба.
Приликом укрштања, гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неопходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

На укрштању гасовода са путевима, пругама, водотоковима, каналима, далеководима називног напона преко 35 kV, угао осе гасовода према тим објектима мора да износи између 60° и 90°.

Угао укрштања на местима где је то технички оправдано, дозвољено је смањити на минимално 60°. За извођење укрштања гасовода са инфраструктурним објектима са углом мањим од 60° потребно је прибавити одговарајућу сагласност управљача, односно оператора над тим објектима.

Минимална дубина укопавања гасовода је 80 cm мерено од горње ивице гасовода.
Табела 18. Минимална дубина укопавања челичних и ПЕ гасовода, мерена од горње ивице цеви, код укрштања са другим објектима

Инфраструктурни објекти	Минимална дубина укопавања (cm)
до дна одводних канала путева и пруга	100
до дна регулисаних корита водених токова	100
до горње коте коловозне конструкције пута	135
до горње ивице прага железничке пруге	150
до горње ивице прага индустријске пруге	100
до дна нерегулисаних корита водених токова	150

Од минималне дубине укопавања цеви може се одступити уз навођење оправданих разлога за тај поступак при чему се морају предвидети повећане мере безбедности, али тако да минимална дубина укопавања не може бити мања од 50 cm.

Заштитни појас челичног гасовода 10 bar <MOP< 16 bar- износи по 3 m од осе гасовода на обе стране.

У заштитном појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m без писменог одобрења оператора дистрибутивног система. У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Приликом изградње гасовода укрштање гасовода и јавних путева врши се у складу са захтевима Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15) и условима управљача јавног пута.

Услови за прикључење на јавну дистрибутивну гасоводну мрежу

Прикључење на гасоводну инфраструктуру извести у складу са условима и сагласностима добијеним од надлежног дистрибутера за гас и у складу са одредбама Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15).

4.2. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, ГРАЂЕЊА И УРЕЂЕЊА ЗА НАДЗЕМНЕ ОБЈЕКТЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА

Приликом пројектовања, заштите, уређења, изградње и експлоатације надземних објеката и дистрибутивног гасовода потребно је придржавати се одредби из Правилника о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15), као и техничких услова добијених од надлежних институција, органа, организација, јавних и енергетских система и привредних субјеката чији се инфраструктурни објекти налазе у близини предметних надземних објекета дистрибутивног гасовода.

Табела 19. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС и РС од стамбених објеката и објеката у којима стално или повремено борави већи број људи

Капацитет m^3/h	Максимални радни притисак на улазу 10 bar < MOP < 16 bar
до 160	5 m или уз објекат (на зид или према зиду без отвора)
од 161 до 1500	8 m
од 1501 до 6000	10 m
Подземне станице	3 m

Табела 20. Минимална хоризонтална растојања МРС, МС и РС од осталих инфраструктурних објеката

Инфраструктурни објекти	Максимални радни притисак на улазу 10 bar < MOP< 16 bar	
Железничка пруга	15 m	
Коловоз градских саобраћајница	8 m	
Општински Локални пут	8 m	
Државни пут	8 m	
Интерне саобраћајнице	3 m	
Јавна шеталишта	8 m	
Извор опасности станице за снабдевање горивом превозних средстава у друмском саобраћају, мањих пловила, мањих привредних и спортских ваздухоплова	15 m	
Извор опасности постројења и објеката за складиштење запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова	15 m	
Трансформаторска станица	15 m	
Надземни електроводови	1 kV > U	Висина стуба + 3 m*
	1 kV < U < 110 kV	Висина стуба + 3 m**
* али не мање од 10 m. ** али не мање од 15 m. Ово растојање се може смањити на 8 m за водове код којих је изолација вода механички и електрично појачана		

Надземни објекти у функцији дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" су:
- мерна станица МС „Ривица" уз постојећу мерно регулациону станицу МРС "Ривица",
- мерно регулациона станица МРС "Јазак",
- мерно регулациона станица МРС "Мала Ремета",
- и мерно регулациона станица МРС "Летенка" која се налази у склопу туристичког комплекса „Летенка".

Мерна станица МС „Ривица" се налази у близини постојеће мерно регулационе станице МРС "Ривица" и прикључује се на постојећи дистрибутивни гасовод за насеље Ривица, на самом почетку предметног гасовода - стационажа 0+000,00 km.

Положај МС и МРС-а је дефинисан грађевинском линијом (графички прилози бр.4.1.-4.5. Детаљна регулација надземних објеката).

Изградња МС и МРС-а подразумева ископ ровова за полагање цевовода, израда бетонске плоче за постављање или изградњу МС и МРС-а, изградњу приступног пута, изградњу или постављање МС и МРС-а, уређење површине око МС и МРС-а и бетонских ослонаца са стазама, постављање заштитне ограде око објеката и уређење слободних површина.

Постојећа МРС „Ривица" је димензија 3,1x1,5 m. Подна плоча на коју је постављена кућица МРС је димензија 3,3x1,7 m и изграђена је од армираног бетона. Укупна димезија комплекса МРС „Ривица" који подразумва ограђени простор у којем је смештен објекат МРС износи 15,6x9,5 m.

Планиране МС „Ривица", МРС „Јазак", МРС „Мала Ремета" и МРС „Летенка" су типске. Подне плоче на које се постављају кућице МС и МРС су пројектованих димензија и изграђене је од армираног

бетона. Укупна димезија комплекса МС и МРС подразумева ограђени простор у којем се смештају ови објекати.

МС и МРС су металне кућице које се склапају у радионици са свом потребном опремом, и као такве довозе и постављају на бетонску плочу. Улаз и излаз гаса у објекте предвиђен је подземни, кроз темељ станица.

У ограђеном простору ових комплекса, ради лакше комуникације, постављају се пешачке стазе ширине 1 m око МС, МРС-а и ПП (противпожарна) славина до приступног пута. Стазе урадити од бетонских плоча на слоју песка и шљунка.

Комплекси МС и МРС-а се ограђују металном оградом, висине 2 m на растојању најмање 3 m од објеката МС и МРС-а. На ограду се поставља капија за улаз ширине 1 m и висине 2 m. На све четри стране ограде постављају се табле упозорења.

4.3. УКРШТАЊЕ ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА СА ИНФРАСТРУКТУРНИМ ОБЈЕКТИМА

4.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Основни законски оквир за пројектовање и изградњу гасовода у коридорима јавних путева је дефинисан Законом о путевима („Службени гласник РС", бр. 41/18) и Правилником о условима које са становишта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС", број 50/11).

Основни услов везан за државне путеве је двострано проширење државних путева на пројектовану ширину и изградњу додатних саобраћајних трака у зонама евентуалне реконструкције и изградње додатних раскрсница, у складу са одговарајућим просторним плановима посебне намене, те просторним и урбанистичким плановима локалних самоуправа кроз које пролази коридор гасовода.

Укрштање и паралелно вођење гасовода са саобраћајницама

Сва укрштања гасовода са државним, општинским и асфалтираним путевима извести са механичким подбушивањем и увлачењем заштитне цеви одговарајуће чврстоће и пречника.
Угао укрштања између осе гасовода и осе државних јавних путева износи 90°, а дужине заштитних цеви и пројектоване дубине, од горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви, зависе од реда јавног пута, нивелете пута и ширине земљишног појаса и дефинисане су саобраћајно-техничким условима ЈП „Путеви Србије" или надлежног општинског органа.

Прорачун дебљина заштитних цеви извршити узимајући у обзир утицај надслоја земљаног материјала (запреминска тежина, угао унутрашњег трења, кохезија) и коловозне конструкције саобраћајнице, као и утицај саобраћајног оптерећења према шеми меродавног оптерећења од возила, а у зависности од категорије пута.

Почетак радног рова за подбушивање и увлачење гасовода (код државних путева) је дефинисан условима надлежне путне организације, а крајеви заштитне цеви која се поставља на прелазу испод пута морају бити удаљени минимално 3 m од линија које чине крајње тачке попречног профила јавног пута ван насеља, мерено на спољну страну и минимално 3 m са обе стране од ивице крајње коловозне траке.

Код осталих путева, општинских и атарских, минимална дубина укопавања је 1,35 m, односно 1 m од путног јарка у зависности од услова на месту укрштања. Дужина заштитне цеви, код асфалтираних путева овог ранга зависи од нивелете пута, ширине путног појаса и попречног профила пута на месту укрштања. Дужине заштитних цеви биће одређене у фази израде пројекта за грађевинску дозволу (ПГД), а радни ров за увлачење заштитних цеви потребно је прилагодити условима на терену.
Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од саобраћајница су дефинисани Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", бр. 86/15) и дата су у табели која следи:

Табела 21. Растојања гасовода (DN 150, P 16 bar) од саобраћајница при паралелном вођењу

Ред. бр.	Назив саобраћајнице	Растојање(т)
1.	Железничка пруга	15
2.	Коловоз градских саобраћајница	8
3.	Општински пут	8
4.	Државни пут	8
5.	Интерне саобраћајнице	3
6.	Јавна шеталишта	8

Наведена растојања код саобраћајница рачунају се од спољне ивице земљишног појаса.

Услови укрштања гасовода са јавним путевима (државни и општински путеви) су:
- Укрштање са јавним путем планирати, пројектовати и извести по правилу методом механичког подбушивања испод трупа пута, управно на пут, употребом заштитних цеви;
- Приликом укрштаја предметних инсталација са путем заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута увећана за по 3 m са сваке стране јавног пута;
- Пројектована дубина заштитне цеви мора бити минимално 1,35 - 1,5 m од најниже коте коловозне конструкције до горње коте заштитне цеви у зависности од конфигурације терена и пречника цеви;
- Пројектована дубина заштитне цевимора бити минимално 1,2-1,35 m испод дна јарка, од најниже коте дна канала до горње коте заштитне цеви, у зависности од конфигурације терена и пречника цеви;
- Укрштаје планираних инсталација удаљити од укрштаја постојећих инсталација на мин. одстојању од 10 m;
- Неопходно је извршити испитивање геомеханичких својстава тла и анализе њихове отпорности према бушењу на местима укрштања предметног гасовода.

Услови паралелног вођења гасовода са јавним путевима су:
- Предметне инсталације се могу планирати под условима којима се спречава угрожавање стабилности државног пута и обезбеђују услови за несметано одвијање саобраћаја на путу;
- Не дозвољава се вођење инсталација гасовода по банкини, косинама усека и насипа, кроз јаркове и локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта;
- Инсталације гасовода морају бити постављене минимално 3 m од крајње тачке попречног профила јавног пута (ножице насипа/засека трупа пута или спољне ивице канала за одводњавање).

За све интервенције (саобраћајне прикључке) и инсталације које се воде кроз земљишни појас - парцелу предметног пута, потребно је затражити услове и сагласност од стране управљача - ЈП „Путеви Србије", за израду планске и/или пројектне документације за изградњу и постављање истих у складу са Законом о планирању и изградњи, члан 133., став 2., тачка 14 („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), Законом о путевима, члан. 17. („Службени гласник РС", бр. 41/18).

Правила за извођење саобраћајних прикључака-колских прилаза

Ради обезбеђења транспортне везе пројектованих локација технолошких објеката гасовода са мрежом постојећих путева, предвиђена је изградња саобраћајних прикључака - колских прилаза на најближи пут (обзиром да сви технолошки објекти излазе директно на пут), у складу са конфигурацијом постојеће (категорисане/ДП и некатегорисане/атарске) путне мреже. На одређену локацију приступа се са колског прилаза.

Ширине саобраћајних прикључака - колских прилаза (до мерне и мерно-регулационих станица) су дефинисане на основу меродавног возила.

Коловозна конструкција је са стабилисаним коловозним застором (камени агрегат).

За одвођење са коловозних површина нису планирани посебни системи, већ се одводњавање нивелационо усмерава ка постојећим каналима у оквиру регулација путева.

Табела 22. Саобраћајни прикључци-колски прилази надземним објектима гасовода

Ред. бр.	Назив објекта	Врста коловозног застора	Ширина коловоза (m)	саобраћајни прикључак на:	К.О.	Приближна стационажа ~(km)
1.	МС	стабилисан	мин 3,5	ДП II6 реда бр.313	Ривица	0+000
2.	МРС	стабилисан	мин 3,5	некатегорисани пут	Јазак Село	0+930[47]
3.	МРС	стабилисан	мин 3,5	општински пут	Мала Ремета	12+410
4.	МРС	стабилисан	мин 3,5	општински пут	Шуљам	23+227

Траса и положај трајних колских приступа објектима гасовода одређени су границом појаса регулације планираних објеката. Граница регулације је одређена графички са елементима за геодетско обележавање карактеристичних тачака регулационе линије. Након ближег пројектног дефинисања трасе и техничких елемената прилаза, све површине (слободне и коловозне) у појасу регулације могу се користити за постављање телекомуникационих и енергетских инсталација.

4.3.2. Водна инфраструктура

Траса дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", дужине од око 23 km, у оквиру обухвата Плана, укршта се са следећим водним објектима:

- Канал Борковац 1 на стационажама km 3+200 и km 4+647 код насеља Ривица;
- Канал Кудош на стационажи око km 23+615 северно од акумулације „Кудош";
- Канал Ровача на стационажи око km 7+680 јужно од насеља Јазак.

При одабиру техничког решења за локације где се гасовод укршта са мелиорационим каналима, подземно се морају уважавати следећи услови:

- Укрштање цевовода са каналом треба извести полагањем цевовода у заштити испод дна канала тако да горња ивица заштите (заштитна цев, АБ плоче) буде минимално 1,5 m испод пројектованог дна канала; ову дубину треба задржати у дужини колико износи пројектована ширина канала у новоу терена;
- Подземно укрштање цевовода са каналима на локацијама уз пропуст (мост), треба предвидети на удаљености од минимално 5 m од пропуста (моста);
- Укрштање инсталације са каналима извести, што је могуће ближе углу од 90°;
- Пројектом предвидети довођење каналских профила и околног терена у зони укрштања, у првобитно стање, а радове на извођењу тако организовати да не ометају нормално функционисање канала;
- При паралелном вођењу гасовода са каналима, потребно је обезбедити међусобно управно растојање од ивице обале канала од минимално 10 m и у том појасу није дозвољена изградња надземних објеката, а подземни се морају укопати минимум 1,0 m испод терена и морају подносити оптерећење тешке механизације, а све у циљу што рационалније искоришћености водног земљишта.

У случају да се укрштање са каналом (или хидротехничким објектима) предвиђа надземно, односно постављањем уз конструкцију постојећег пропуста (моста), морају се испоштовати следећи услови:

- Гасовод на пропусту треба поставити тако да доња ивица заштитне цеви не задире у светли отвор пропуста, тј. да не буде нижа од доње ивице конструкције пропуста (моста),
- Уколико дође до реконструкције пропуста (моста) на који је постављена инсталација, сву одговорност око заштите инсталације као и додатне радове и трошкове обезбеђује инвеститор, односно власник инсталација.

Укрштање гасовода са каналима хидросистема, треба извести испод дна канала, подземно, при чему горња ивица заштите мора бити мин. 2 m испод пројектованог дна канала. Ову дубину задржати колико износи ширина канала у нивоу терена. Уколико се гасовод полаже у отворени ров у кориту канала, ископану земљу треба уклонити са обале. Ров по косинама канала треба осигурати каменом до линије обале. Ров у дну канала није потребно затрпавати.

У појасевима радно-инспекционе стазе лево и десно од ивице канала у ширини од мин. 10 m креће се грађевинска механизација која одржава канал, те на том месту гасовода мора бити обезбеђен од наведених механичких утицаја.

При паралелном вођењу гасовода са каналима хидросистема, потребно је обезбедити међусобно управно растојање од ивице обале канала од мин. 10 m, а цев треба укопати мин. 1 m испод коте терена (кота радно-инспекционе стазе). У том појасу није дозвољена изградња надземних објеката

47 Стационажа МРС Јазак Село - 0+930 је дата на одвојку са главне трасе

као што су шахтови, вентили и слично, а подземни се морају укопати мин. 1 m испод нивоа терена и морају подносити оптерећења тешке грађевинске механизације.

Око планираних акумулација, поштовати приобални тампон појас ширине 10-20 метара од линије максималног водостаја планиране акумулације.
Тампон појас подразумева травну вегетацију у ширини од најмање 10 m, који се одржава редовним кошењем или испашом. Ако је тампон појас шири од 10 m, а појас може да садржи и пешачку стазу. Неопходно је предвидети такво уређење простора којим се неће угрожавати функционалност и стабилност водних објеката, нити ће се водни објекти оштећивати.

У циљу што рационалније искоришћености водног земљишта и свођења могућности оштећења предметне инсталације на најмању могућу меру (за време одржавања канала, реконструкције и сл., или привођења водног земљишта другој намени), потребно је трасу гасовода, где год је то могуће, водити и на већем растојању од 10 метара. Уколико то налаже интерес водопривреде, сем у случају када је инсталација положена по линији експропријације (или уз њу), ЈВП Воде Војводине задржава право да трајно затражи измештање исте са водног земљишта, у ком случају трошкове измештања сноси инвеститор.

При одабиру техничког решења за локације где се гасовод укршта са инсталацијама водовода и канализације подземно, морају се уважавати следећи услови:
- Угао укрштања осе новопројектованог гасовода са осом инсталација водовода и канализације мора бити између 60° и 90°.
- На местима укрштања и паралелног вођења новопројектованог гасовода са изграђеним инсталацијама водовода и канализације, те припадајућим објектима, испоштовати минимална одстојања од спољних ивица цеви и објеката и то 1 m код паралелног вођења инсталација, односно 0,5 m код укрштања инсталација.
- Задате вредности су растојања од спољне ивице гасовода до спољне ивице инсталација и објеката водовода и канализације.
- Уколико није могуће испоштовати тражене услове, пројектом предвидети одговарајућу заштиту истих.
- Пре израде пројектне документације, потребно је извршити претходно шлицовање терена у циљу тачног утврђивања положаја инсталација.
- У зонама укрштања или паралелног вођења новопројектованог водовода и канализације са уличним инсталацијама канализације, пројектом предвидети ручни ископ рова.

Забрањено је у површинске и подземне воде уношење опасних и штетних материја које могу угрозити квалитет (еколошки статус), тј. узроковати физичку, хемијску, билошку или бактериолошку промену вода у складу са Законом о водама.

Забрањено је испуштање у водотоке било каквих вода, осим условно чистих атмосферских вода. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у водотоке, исте се претходно морају пречистити тако да задовољавају прописане граничне вредности по Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање, и прописане вредности квалитета ефлуента у складу са Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање, како се не би нарушило одржавање квалитета воде реципијента (II класа воде).

4.3.3. Електроенергетска инфраструктура

У заштитном коридору гасовода може се градити подземна електроенергетска мрежа за потребе објеката у функцији гасовода, као и трафостанице 20/0,4 kV за потребе напајања електричном енергијом објеката у функцији гасовода. Електричне инсталације и уређаји у објектима у функцији гасовода се по правилу постављају ван зона опасности од експлозије, изузев ако је уградња у овим зонама условљена технолошким захтевима када се иста мора спровести у складу са утврђеним посебним прописима.

Табела 23. Минимална растојања подземних гасовода од надземне електроенергетске мреже и стубова далековода

Напон електро мреже	Паралелно вођење (m)	При укрштању (m)
< 20 kV	10	5
20 kV < U < 35 kV	15	5

Минимално растојање се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

За постављање објеката електроенергетске инфраструктуре неопходно је испоштовати следеће услове:

- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1 m;
- није дозвољено паралелно вођење гасовода испод или изнад енергетског кабла;
- Хоризонтални размак и вертикално растојање при паралелном вођењу и укрштању гасовода од енергетског кабла треба да износи најмање 0,8 m у насељеном месту;
- При укрштању се цев гасовода полаже испод енергетског кабла;
- Вертикално растојање при укрштању и хоризонтални размак при паралелном вођењу може да буде најмање 0,3 m, ако се кабл постави у заштитну ПВЦ цев дужине најмање 2 m, са обе стране места укрштања, или целом дужином паралелног вођења;
- На местима укрштања поставити одговарајуће ознаке;
- Надземни делови гасовода морају бити удаљени од стубова далековода СН (средњенапонских) и НН (нисконапонских) водова за најмање висину стубова увећану за 3 m;
- Приликом грађења гасовода потребно је радни појас формирати тако да тешка возила не прелазе преко енергетског кабла на местима где исти није заштићен;
- Трафостанице градити као монтажно-бетонске или стубне за 20/0,4 kV напонски пренос, у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног предузећа;
- Уређаји и објекти на гасоводу морају бити заштићени од негативног утицаја атмосферског пражњења;
- Уређаји и објекти на гасоводу морају бити уграђени тако да се онемогући појава статичког електрицитета која би могла да проузрокује паљење експлозивне смеше.

4.3.4. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура

Неопходно је испоштовати следеће услове:

- дозвољено вертикално приближавање гасовода и оптичког кабла је 0,5 m на месту укрштања, с тим да гасовод буде положен испод постојећег оптичког кабла;
- укрштање пројектовати и извести подбушивањем испод кабла;
- угао укрштања гасовода и оптичког кабла би требало да буде приближно 90°, али не мањи од 60-45°;
- укрштање пројектовати без механичког напрезања оптичког кабла и заштитне цеви;
- ЕК мрежу градити у коридорима саобраћајница приступних и некатегорисаних путева;
- дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање 1,2 m;
- ЕК мрежа се може градити и у коридору гасовода постављањем у плитки ров димензија 0,2x0,4 m, дубине 0,4 m или рову дубине до 0,8 m са претходним постављањем заштитних полиетиленских цеви пречника 40-50 mm;
- при паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,5 m и 1 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,5 m, а угао укрштања око 90°;
- у циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области ЕК потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канализације, од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај ЕК опреме, унутар парцеле корисника или до објекта на јавној површини.

VII ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

5. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Институционални оквир имплементације овог Просторног плана, у ужем смислу, представљају институције које ће директно и непосредно имплементирати политику и концепцију изградње и развоја објеката и система посебне намене, односно дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка". У том смислу, институционални оквир имплементације Просторног плана чине:

5) ЈП „Србијагас" из Новог Сада, Сапутник М ДОО огранак МЕРИДИЈАНПРОЈЕКТ Нови Сад и „PROMONT GROUP" д.о.о. Нови Сад, кроз инвестирање даљих активности на пројектовању, изградњи и коришћењу дистрибутивног гасовода, односно као носиоци активности посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка";
6) Министарство надлежно за послове енергетике, кроз даљу разраду енергетских политика које се односе на планирање развоја енергетике у облсти дистрибуције природног гаса;
7) Покрајински секретаријат надлежан за послове просторног планирања и урбанизма, због оцењивања потребе и оправданости измене и допуне појединих решења овог Просторног плана;
8) Јединице локалне самоуправе чији делови територије се налазе у обухвату овог Просторног плана, кроз контролу даљих активности на изради планске и техничке документације на локалном нивоу, контролу управног поступка издавања потребних дозвола и одобрења,

инспекцијски надзор, делимично инвестирање у изградњу појединих инфраструктурних објеката и система који су у непосредној вези са системом гасовода, као и објеката у обухвату плана које је могуће градити у просторном обухвату у складу са правилима овог Просторног плана, и др.

Институционални оквир имплементације, у ширем смислу, чине све институције и органи који ће посредно учествовати у имплементацији планских решења, и то:

Табела 24. Институционални оквир имплементације

Редни број	Општина, секретаријат, институција и др.
1.	Град Сремска Митровица, Градска управа за урбанизам, комуналне и инспекцијске
2.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републичка дирекција за воде, Београд
3.	Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру,
4.	Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Сремско Митровици,
5.	Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за управљање ризиком, Одељење противградне заштите, Београд
6.	Министарство заштите животне средине, Београд
7.	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад
8.	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови Сад
9.	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад
10.	ЈКП „Водовод" Сремска Митровица
11.	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад
12.	Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица
13.	ЈВП „Воде Војводине", Нови Сад
14.	ЈП „Војводина шуме" , Нови Сад
15.	ЈП „Електромрежа Србије", Београд
16.	ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Рума, Рума
17.	ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Сремска Митровица, Сремска
18.	СББ - Српске кабловске мреже ДОО, Београд
19.	НИС ад. Нови Сад, Гаспром Њефт, Нови Сад
20.	ЈП „Србијагас", Нови Сад
21.	Теленор доо, Нови Београд
22.	„VIP mobile" доо, Нови Београд
23.	Телеком Србија, Дирекција за технику, Функција планирања и развоја, Сектор за планирање и развој транспортне телекомуникационе мреже, Нови Београд

Редни број	Општина, секретаријат, институција и др.
24.	Републички хидрометеоролошки завод Србије, Београд
25.	Републички сеизмолошки завод, Београд
26.	ЈП „Путеви Србије", Сектор за стратегије, пројектовање и развој, Београд
27.	„Инфраструктура железнице Србије" АД, сектор за инвестиције, развој и технологију,
28.	ЈП Емисиона техника и везе, Сектор техника, Београд
29.	Центар за разминирање, Београд
30.	ЈП „СРЕМ ГАС", Сремска Митровица
31.	ЈП „ГАС-РУМА", Рума
32.	ЈП „ Национални парк Фрушка гора" Нови Сад
33.	ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Нови Сад, Нови Сад
34.	АД „Електромрежа Србије", Београд
35.	ЈКП „Водовод" Сремска Митровица
36.	ЈП „Комуналац" Ириг
37.	ЈКП „Беочин" Беочин
38.	Општина Ириг, Општинска управа, Служба за заштиту животне средине и урбанизам,
39.	Општина Беочин, Општинска управа, Одељења за инспекцијске послове, урбанизам и заштиту животне средине, Беочин
40.	Град Сремска Митровица, Градска управа за здравствену, социјалну заштиту и заштиту животне средине, Сремска Митровица

6. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Смернице за спровођење Просторног плана односе се на обухват Просторног плана. Спровођење Просторног плана реализује се кроз:

- директну примену Просторног плана и
- спровођење на основу важећих просторних и урбанистичких планова.

2.3. ДИРЕКТНО СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Директно спровођење Просторног плана се примењује на трасу планираног дистрибутивног гасовода, објекте (мерно регулационе станице и мерна станица) и места укрштања коридора гасовода са саобраћајном инфраструктуром (пут и пруга), енергетском инфраструктуром (далековод), електронско комуникационом инфраструктуром, водопривредном инфраструктуром и водотоком.

Просторни план представља плански основ за издавање информације о локацији и локацијских услова у зони његове директне примене, на основу детаљне разраде и правила уређења, грађења и заштите за дистрибутивни гасовод Ривица - Јазак - „Летенка", за пратеће објекте (МС „Ривица", МРС „Јазак", МРС „Мала Ремета" и МР „Летенка"), као и приступне путеве у функцији дистрибутивног гасовода. Детаљан опис граница обухвата Просторног плана, радног појаса и појаса заштите, са пописом парцела је дат у тачки I/1. У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродавна је ажурна копија плана оверена и издата од стране надлежне Службе за катастар непокретности.

Уколико у фази израде пројектне документације дође до потребе за изменом планиране трасе дистрибутивног гасовода или до промене положаја надземних објеката, измена се може извести унутар границе обухвата посебне намене, а уз поштовање правила за уређење, грађење и заштиту.

2.4. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ У ДРУГИМ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка" са елементима детаљне регулације, које је обавезно уградити приликом израде просторних и урбанистичких планова у обухвату овог Просторног плана.
Основна намена и решења која се односе на подручје посебне намене, дефинисана овим Просторним планом, не могу се мењати плановима нижег хијерархијског нивоа.

У подручју обухвата овог Просторног плана (појас ширине 200 m лево и десно од осе гасовода) утврђеним овим Просторним планом, примењују се важећи плански документи (просторни планови подручја посебне намене, просторни планови јединица локалне самоуправе и урбанистички планови) у деловима који нису у супротности са режимима коришћења, уређења и заштите коридора дистрибутивног гасовода, дефинисаним овим Просторним планом. Важећи планови, као и израда нових планских докумената нижег хијерархијског нивоа ускладиће се са овим Просторним планом.

7. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Динамика фазне реализације изградње дистрибутивног гасовода ће зависити од приоритета које дефинише инвеститор. Изградњи дистрибутивног гасовода, претходиће израда пројектне документације.

У првој фази имплементације Просторног плана приоритети у реализацији дистрибутивног гасовода су: решавање имовинских односа у поступку експропријације непокретности на целокупној траси транспортног гасовода, као и изградња појединих деоница дистрибутивног гасовода са пратећим објектима и приступним путевима.

Реализација планских решења подразумева и усклађивање трасе дистрибутивног гасовода са осталим инфраструктурним системима и објектима, при чему приоритет имају укрштања дистрибутивног гасовода са другим инфраструктурним системима.

8. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Реализација дистрибутивног гасовода представља један од приоритета Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, као носиоца свих активности на реализацији овог инфраструктурног објекта. У временском хоризонту Просторног плана предвиђена је изградња и пуштање у рад целокупног система.

Основне планско-програмске мере и инструменти имплементације овог Просторног плана су израда елабората о експропријацији за површине јавне намене и израда техничке документације за

целокупну трасу гасовода. Дефинисање посебних нормативно-правних, финансијских или организационих мера и инструмената имплементације биће спроведено кроз израду и ревизију техничке документације за дистрибутивни гасовод.

У складу са описом обухваћених површина (пописом катастарских парцела и графичким приказима детаљне разраде) Просторни план представља основ за:

- проглашавање јавног интереса за експропријацију земљишта и других непокретности за потребе изградње дистрибутивног гасовода, објеката и приступних путева, за које је у складу са законом предвиђено формирање посебних грађевинских парцела или пренамена обухваћених површина и
- проглашавање јавног интереса за привремену/непотпуну експропријацију и установљење права службености за потребе изградње/постављања објеката и инсталација у функцији дистрибутивног гасовода, за које у складу са законом није предвиђено формирање посебних грађевинских парцела или пренамена обухваћених површина.

За потребе изградње дистрибутивног гасовода, користиће се постојеће саобраћајнице на подручју Просторног плана, као и неопходно пољопривредно, шумско, грађевинско и водно земљиште у складу са Законом о планирању и изградњи члан 69. став 1, став 10, став 11 и став 12, да се омогућује Инвеститору за изградњу објекта право пролаза и превоза преко суседног и околног земљишта, који је у својини других власника ради извођења радова у току изградње, када то захтева технолошки поступак. Сви власници и држаоци суседног и околног земљишта дужни су да омогуће несметани приступ градилишту и трпе извођење радова за потребе изградње енергетског објекта.

Инвеститор је дужан да власницима или држаоцима суседног или околног земљишта надокнади штету која буде причињена пролазом и превозом. Ако не буде постигнут споразум о висини накнаде штете, одлуку о томе доноси надлежни суд.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

B)ПРИЛОЗИ

5. Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене

инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-
„Летенка" са елементима детаљне регулације

6. Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене

инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину

7. Списак закона од значаја за израду Просторног плана

Списак закона од значаја за израду Просторног плана

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС", број 64/15);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16);
- Закон о националним парковима („Службени гласник РС", број 84/15);
- Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу („Службени гласник РС"- Међународни уговори, број 4/11);
- Закон о култури („Службени гласник РС", бр. 72/09, 13/16 и 30/16-исправка);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС", бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о црквама и верским заједницама („Службени гласник РС", број 36/06);
- Закон о регионалном развоју („Службени гласник РС", бр. 51/09, 30/10 и 89/15-др. закон);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС", број 129/07 и 18/16);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС", бр. 72/09, 18/10, 65/13 и 15/15-УС);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС", бр. 129/07 и 83/14-др. закон);
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС", бр. 99/09 и 67/12-УС);
- Закона о јавним службама („Службени гласник РС", бр. 42/91, 71/94 и 79/05-др. закон и 83/14-др. закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС", бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ", број 16/01-СУС и „Службени гласник РС", бр. 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09 и 112/15);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС", бр. 41/09 и 10/13-др. закон);
- Закон о сточарству („Службени гласник РС", бр. 41/09, 93/12 и 14/16);
- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС", бр. 91/05, 30/10 и 93/12);
- Закон о добробити животиња („Службени гласник РС", број 41/09);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон,54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о јавним путевима („Службени гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС", бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон и 9/16-УС);
- Закон о железници („Службени гласник РС", бр. 45/13 и 91/15);
- Закон о безбедности и интероперабилности железница („Службени гласник РС", бр. 104/13, 66/15-др. закон и 92/15);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09- др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС и 14/16);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС", број 112/15)

- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС", бр. 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 45/13-др. закон и 93/14);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС",8 број 36/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 14/16);
- Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 25/15);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној сигурности („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 93/12);
- Закон о туризму („Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон, 93/12 и 84/15);
- Закон о спорту („Службени гласник РС", број 10/16);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС", број 101/15);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС", бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС", број 145/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС", бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка 6) и став 2. у делу који се односи на тачку 6) и члан 14. став 2.);
- Закон о шумама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 89/15);
- Закон о шумама („Службени гласник РС" бр. 46/91, 83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС", број 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС", број 128/14);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС", бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС", бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон и 10/15);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС", бр. 111/09 и 20/15);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС", број 54/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС", број 105/13, 119/13 и 93/15);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС", број 5/68);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС", број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС", број 31/12);
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС", број 104/09),
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник СРС", бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 - др закон и 54/15 - др. закон);
- Правилник о техничким нормативима при истраживању и експлоатацији нафте, земних гасова и слојних вода („Службени лист СФРЈ", бр. 43/79, 41/81 и 15/82),
- Правилник о безбедности машина („Службени гласник РС", број 58/16);
- Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15);
- Правилник о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштењу и претакању запаљивих течности („Службени лист СФРЈ", број 114/17).

8. Списак органа, институција и предузећа којима су упућени захтеви за услове од значаја за израду Просторног плана

Редни број	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	АДРЕСА	ДАТУМ ПРИЈЕМА И НАШ БРОЈ
1.	ГРАД СРЕМСКА МИТРОВИЦА Градска управа за урбанизам, комуналне и инспекцијске послове	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Кнеаз Михаилова бр. 24	07.08.2018. 1 745/1
2.	ГРАД СРЕМСКА МИТРОВИЦА Градска управа за здравствену, социјалну заштиту и заштиту животне средине	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Трг Светог Димитрија бр.	02.08.2018. 1685/1
3.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ОПШТИНА БЕОЧИН Општинска управа Одељења за инспекцијске послове, урбанизам	21300 БЕОЧИН Светосавска 25	07.08.2018. 1729/1
4.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ОПШТИНА ИРИГ Општинска управа Служба за заштиту животне средине и	22406 ИРИГ ВОЈВОДЕ ПУТНИКА БР. 1	27.08.2018 1837/1
5.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације Одељење за ванредне ситуације у Сремској	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Румски пут б.б.	
6.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације Управа за	Омладинских бригада бр.31, 11000 Београд	13.07.2018. 1503/1
7.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације Управа за управљање ризиком	Омладинских Бригада 31, 11000 Нови Београд	03.08.2018. 1697/1
8.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ Сектор за планирање и управљање у животној средини Група за заштиту од великог хемијског	Омладинских бригада 1 11000 Београд	24.07.2018. 1585/1
9.	АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Булевар Михајла Пупина бр.16, 21000 Нови Сад	19.07.2018. 1550/1
10.	АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ	Бул. Михајла Пупина бр. 16, 21000 Нови Сад	25.07.2018. 1604/1
11.	АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО	Бул. Михајла Пупина бр. 16, 21000 Нови Сад	19.07.2018. 1551/1
12.	ЈКП "БЕОЧИН"	БЕОЧИН Десанке Максимовић бр. 52	07.08.2019. 1729/1 01.08.2019. 1671/1
13.	ЈП"КОМУНАЛАЦ"ИРИГ	22406 ИРИГ Улица Вука Караџића	
14.	ЈКП "ВОДОВОД" СРЕМСКА МИТРОВИЦА	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Стари шор бр. 114	14.08.2018. 1772/1
15.	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ	21000 НОВИ САД Радничка 20а	10.08.2018. 1755/1
16.	ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ СРЕМСКА МИТРОВИЦА	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Светог Димитрија бр. 10	2103/1
17.	ЈВП ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ	21000 НОВИ САД Бул. Михајла Пупина бр. 25	1892/1

Редни број	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	АДРЕСА	ДАТУМ ПРИЈЕМА И НАШ БРОЈ
18.	ЈП "ВОЈВОДИНА ШУМЕ"	21131 ПЕТРОВАРАДИН Прерадовићева бр. 2	30.08.2018. 1866/1
19.	ЈП"ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ" БЕОГРАД	11000 БЕОГРАД Кнеза Милоша бр. 11	13.08.2018. 1765/1
20.	ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА Огранак Електродистрибуција Рума	Индустријска 2А, 22400 Рума	06.08.2018. 1724/1 12.09.2018 1954/2
21.	ЕПС СНАБДЕВАЊЕ ДОО БЕОГРАД РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАР ЕЛЕКТРОВОЈВОДИНА НОВИ САД ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА НОВИ САД	21000 НОВИ САД Бул.ослобођења 100	
22.	СББ - Српске кабловске мреже ДОО	Булевар Зорана Ђинђића бр.8а, 11000 Београд	08.11.2018. 2437/1
23.	НИС ад. Нови Сад, Гаспром Њефт	Народног Фронта бр.12, 21000 Нови Сад	01.08.2018. 1682/1
24.	ЈП "СРБИЈАГАС" НОВИ САД	Народног Фронта бр.12, 21000 Нови Сад	16.07.2018. 1534/1
25.	ТЕЛЕНОР ДОО	11070 НОВИ БЕОГРАД Омладинских бригада бр. 90	29.08.2018. 1845/1
26.	„VIP mobile" доо	11070 НОВИ БЕОГРАД Омладинских бригада бр.	30.07.2018. 1627/1
27.	Телеком Србија, Дирекција за технику, Функција планирања и развоја, Сектор за планирање и развој транспортне телекомун. мреже	11070 НОВИ БЕОГРАД Булевар уметности бр. 16а	08.08.2018. 1739/1
28.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА Републички хидромет. завод Србије	11000 БЕОГРАД Кнеза Вишеслава 66	09.08.2018. 1749/1
29.	ЈП „Путеви Србије" Сектор за стратегије, пројектовање и развој	11000 БЕОГРАД Бул. Краља Александра бр. 282	06.08.2018. 1716/1 06.08.2018. и 22.08.2018. 1722/1и 1803/1
30.	„Инфраструктура железнице Србије" АД, сектор за инвестиције, развој и технологију	11000 БЕОГРАД Немањина бр. 6	17.07.2018. 1533/1
31.	ЈП Емисиона техника и везе Сектор техника	11000 БЕОГРАД Кнеза Вишеслава бр. 88	19.07.2018. 1552/1
32.	ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ	Војводе Тозе бр. 31, 11000 Београд	19.07.2018. 1553/1
33.	ЈП "СРЕМГАС"	Трг Војвођанских бригада 14/I, 22000 Сремска Митровица	31.07.2018. 1648/1
34.	ЈП "ГАС-РУМА"	ЈНА 136, 22400 Рума	
35.	ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА Огранак Електродистрибуција Сремска Митровица	22000 СРЕМСКА МИТРОВИЦА Фрушкогорска бб	06.08.2018. 1717/1
36.	ЈП „ Национални парк Фрушка гора"	21208 Сремска Каменица Змајев трг 1	16.07.2018. 1523/1
37.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД	11000 Београд Ташмајдански парк б.б.	10.07.2018. 1477/1
38.	АД "ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ" БЕОГРАД	11000 Београд Кнеза Милоша 11	13.08.2018 1765/1
39.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ	11000 Београд Немањина 15	23.08.2018 1820/1
40.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ Републичка дирекција за воде	11000 Београд Немањина 22-26	04.09.2018 1893/1

Захтеви за услове су упућени 06.07.2018.год. на 40 адреса.

6. Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са административним границама и другим инфраструктурним системима

Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са административним границама и другим инфраструктурним системима

Списак тачака укрштања дистрибутивног гасовода са административним границама и другим инфраструктурним системима
Планирана траса дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка"

Ознака укрштања	Објекат	КО	Град/Општина	Стање	Опис укрштања	Приближна стационажа, km
УВ1	Водовод	Ривица	Ириг	планирано	Укрштање са комуналном инфраструктуром	km 0+045
УВТ1	Канал	Ривица	Ириг	постојеће	Укрштање са реком	km 0+270
УП1	ДП 2а реда бр.313	Ривица	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 0+650
УП2	ДП 2а реда бр.313	Ривица	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП3	ДП 2а реда бр.313	Ривица	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП4	ДП 2а реда бр.313	Ривица	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 2+810
УК1	Граница КО	Ривица/Врдник	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 2+855
УЕ1	Далековод 35 kV	Врдник	Ириг	планирано	Укрштање са енергетском инфраструктуром-далековод	km 3+230
УП5	Општински пут	Врдник	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 3+250
УП6	ДП 2а реда бр.313	Врдник	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 4+020
УВ2	Водовод	Врдник	Ириг	планирано	Укрштање са комуналном инфраструктуром	km 4+030
УЖ1	Регионална пруга	Врдник	Ириг	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пруга	km 4+610
УВТ2	Канал	Врдник	Ириг	постојеће	Укрштање са реком	km 5+530
УК2	Граница КО	Врдник/Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 5+870
УЕ2	Далековод 20 kV	Јазак Село	Ириг	планирано	Укрштање са енергетском инфраструктуром-далековод	km 5+890
УЕ3	Далековод 20 kV	Јазак Село	Ириг	планирано	Укрштање са енергетском инфраструктуром-далековод	km 7+270
У01	ЕК кабл	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра,- оптички кабл	km 8+210
УП7	Општински пут	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 8+860

УВТ4	Канал	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са реком	km 9+740
УО3	ЕК кабл	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра,-оптички кабл	km 9+860
УП8	Општински пут	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 10+150
УП9	Општински пут	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 10+940
УК3	Граница КО	Јазак Село/Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 10+960
УЕ4	Далековод 20 kV	Мала Ремета	Ириг	планирано	Укрштање са енергетском инфраструктуром-далековод	km 11+710
УП10	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 12+610
У04	ЕК кабл	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра,-оптички кабл	km 13+350
УП11	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП12	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП13	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП14	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП15	Општински пут	Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 16+530
УК4	Граница КО	Мала Ремета/Бешеново Прњавор	Ириг/Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+560
УП16	Општински пут	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УК5	Граница КО	Бешеново Прњавор/Мала Ремета	Град Сремска Митровица/Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+660
УК6	Граница КО	Мала Ремета/Бешеново Прњавор	Ириг/Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+700
УП17	Општински пут	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УК7	Граница КО	Бешеново Прњавор/Мала Ремета	Град Сремска Митровица/Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+750

УК8	Граница КО	Мала Ремета/Бешеново Прњавор	Ириг/Г рад Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+820
УК9	Граница КО	Бешеново Прњавор/Мала Ремета	Град Сремска Митровица/Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 16+910
УК10	Граница КО	Мала Ремета/Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 17+290
УК11	Граница КО	Јазак Прњавор/Мала Ремета	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 17+430
УК12	Граница КО	Мала Ремета/Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	kml7+450
УК13	Граница КО	Јазак Прњавор/Бешеново Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 17+710
УП18	Општински пут	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 17+750
УП19	Општински пут	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 17+980
УП20	Општински пут	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УК14	Граница КО	Бешеново Прњавор/Јазак Прњавор	Град Сремска Митровица/Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 18+330
УП21	Општински пут	Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 18+500
УП22	Општински пут	Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 18+570
УК15	Граница КО	Јазак Прњавор/Беочин	Ириг/Беочин	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 18+840
УП23	Општински пут	Беочин	Беочин	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 18+910
УК16	Граница КО	Беочин/Јазак Прњавор	Беочин/Ириг	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 18+230
УП24	Општински пут	Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
У05	ЕК кабл	Јазак Прњавор	Ириг	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра,- оптички кабл	km 19+430
УП25	DP	Јазак Прњавор	Ириг	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 19+440
УК17	Граница КО	Јазак Прњавор/Беочин	Ириг/Беочин	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 19+445

У07	ЕК кабл	Беочин	Беочин	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра,- оптички кабл	km 19+480
УП26	DP	Беочин	Беочин	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УК18	Граница КО	Беочин/Бешеново Прњавор	Беочин/Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 19+810
УП27	DP	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 19+860
УП28	DP	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УП29	DP	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УПЗО	DP	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	*
УК19	Граница КО	Бешеново Прњавор/Шуљам	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 20+290
УП31	DP	Шуљам	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 20+820
УК20	Граница КО	Шуљам/Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 20+890
УК21	Граница КО	Бешеново Прњавор/Шуљам	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 21+010
УК22	Граница КО	Шуљам/Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 21+160
УК23	Граница КО	Бешеново Прњавор/Шуљам	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 21+290
УК24	Граница КО	Шуљам/Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 21+610
УП32	DP	Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 21+670
УК25	Граница КО	Бешеново Прњавор/Шуљам	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 22+040
УК26	Граница КО	Шуљам/Бешеново Прњавор	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 22+070
УК27	Граница КО	Бешеново Прњавор/Шуљам	Град Сремска Митровица	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	km 22+810
УП33	DP	Шуљам	Град Сремска Митровица	планирано	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 22+860

штања са гасоводом су утврђена на микролокацијама са физички и просторни дефинисаним - изграђеним путевима.

Укрштања гасовода са планираним државним (ДП) / општинским (ОП) путевима који нису просторно дефинисани биће дефинитивно утврђени када се ти путеви потпуно просторно и физички реализују (утврђивање путног земљишта и путне парцеле кроз израду одговарајуће просторно-урбанистичке документације). Изграђени гасовод ће представљати стечену обавезу при изради просторно- урбанистичке документације.

Планирана траса дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" - одвојак до МРС „Јазак"

Ознака укрштања	Објекат	КО	Град/ Општина	Стање	Опис укрштања	Приближна стационажа, km
УВТ3	Канал	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са реком	km 0+180
У02	ЕК кабл	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.-оптички кабл	km 0+210
УП34	Некатегорисан пут	Јазак Село	Ириг	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	km 0+900

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ
УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДИСТРИБУТИВНОГ
ГАСОВОДА РИВИЦА-ЈАЗАК-„ЛЕТЕНКА"

СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

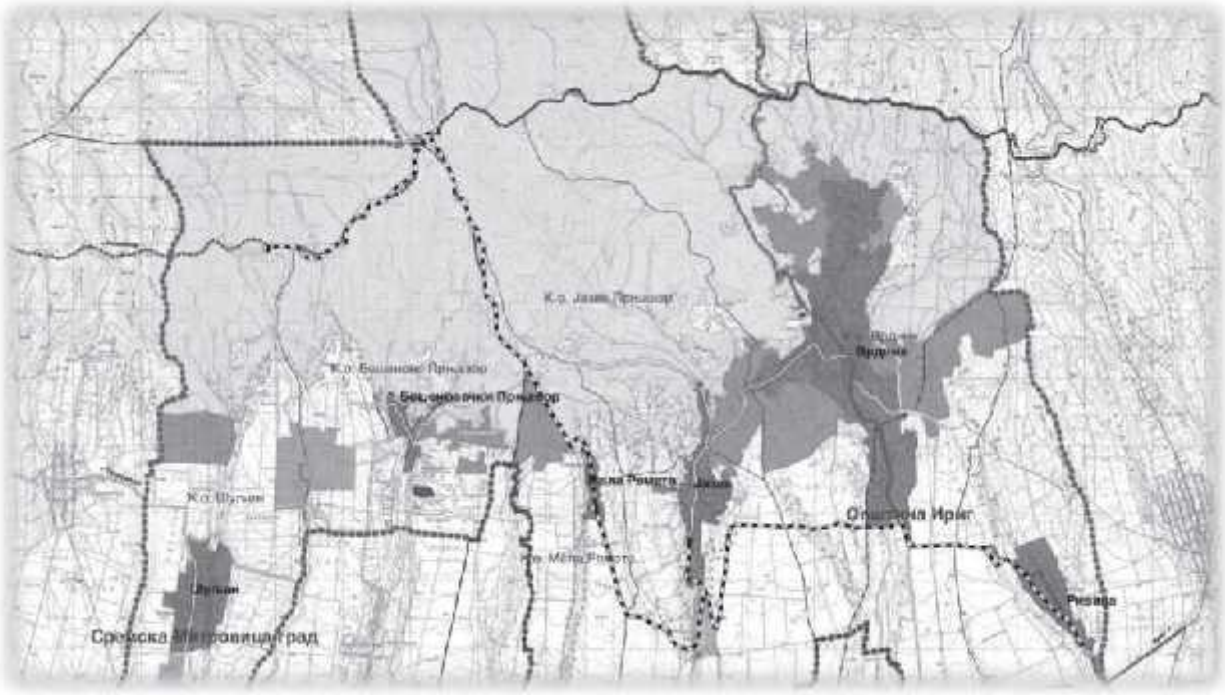

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА РИВИЦА-ЈАЗАК-„ЛЕТЕНКА"

СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ" НОВИ САД

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

_____

Тања Топо, маст.инж.зашт.жив.сред.

ДИРЕКТОР

Предраг Стојковић, дипл.правник

Нови Сад, 2019. године

СТРУЧНИ ТИМ:

СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА:	Тања Топо, маст.дипл.инж.зашт.жив.сред. др Тамара Зеленовић Васиљевић
ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА:	мр Драгана Дунчић, дипл.пр.планер
Посебна намена простора и термоенергетска инфраструктура:	Милан Жижић, дипл.инж.маш.
Грађевинско земљиште, мрежа насеља и заштита културних добара:	Оливера Сенковић, дипл.инж.арх.
Становништво и привреда:	Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон.
Пољопривреда и пољопривредно земљиште:	Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Заштита природе, шуме и шумско земљиште:	Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.
Саобраћајна инфраструктура:	Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Водно земљиште и водопривредна инфраструктура:	Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструктура:	Зорица Санадер, дипл.инж.елек.
Заштита животне средине:	Тања Топо, маст.инж.зашт.жив.сред.
Природни услови и Заштита од елементарних непогода:	Марина Митровић, мастер проф.геогр.
Заштита од интереса за одбрану земље:	Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Правна регулатива:	Теодора Томин Рутар, дипл.правник
Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:	Далибор Јурица, мастер дипл.инж.геод. Оливера Његомир, дипл.матем. Дејан Илић, грађ.техничар Ђорђе Кљајић, геод.техн. Драгана Митић, админ.технички секретар Драгана Матовић, оператер Душко Ђоковић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ 1

X.....

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 2

9. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 2

9.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ 3

9.1.1. Правни основ 3

9.1.2. Плански основ и друга стратешка документација 3

10. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 5

10.1. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 5

10.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 6

11. ОБУХВАТ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 7

12. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 7

12.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ 7

12.2. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ 11

12.3. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА 12

12.3.1. Пољопривредно земљиште 12

12.3.2. Шуме и шумско земљиште 12

12.3.3. Водно земљиште 13

12.3.4. Грађевинско земљиште 13

12.3.5. Мреже и објекти инфраструктуре 13

12.3.6. Заштићена природна и културна добра 15

13. **НАМЕНА ПРОСТОРА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 17**

14. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ 19

15. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА) 21

16. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА 21

XI **ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА 24**

4. **ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 24**

5. **ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 25**

6. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА. 26

XII ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 27

4. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 27

5. ПРИРОДА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 31

6. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У **ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА 32**

6.1. ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКЕ МЕРЕ 33

6.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ 34

6.2.1. Мере заштите ваздуха 34

6.2.2. Мере заштите вода 35

6.2.3. Мере заштите земљишта 35
6.2.4. Мере заштите природних добара 37
6.2.5. Мере заштите од буке и вибрација 38
6.2.6. Мере приликом изградње и експлоатације инфраструктуре 38
6.2.7. Мере заштите живота и здравља људи 39
6.2.8. Мере заштите од ванредних ситуација 39
XIII СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ **УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 43**
XIV ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У **ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 45**
7. **ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 45**
8. **ИНДИКАТОРИ И УСЛОВИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 45**
9. **ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА 48**
10. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА 50
XV ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 50
6. **ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ 50**
7. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 51
XVI **ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА 52**
XVII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 52
XVIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ 53

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ДИСТРИБУТИВНОГ ГАСОВОДА РИВИЦА-ЈАЗАК- „ЛЕТЕНКА" СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ - „Потенцијално деградациони пунктови животне средине са мерама заштите"

Списак табела и слика Табеле

Табела 1. Укупан број становника и домаћинстава 11
Табела 2. Преглед органа, организација, институција и предузећа од којих су у поступку израде Просторног плана тражени услови и подаци 22
Табела 3. Преглед Посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана 25
Табела 4. Веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја 26
Табела 5. Компатибилност циљева Просторног плана и Стратешке процене (наведених у поглављу II, тачка 2. Посебни циљеви стратешке процене) 27
Табела 6. Скала за процену вероватноће утицаја 31
Табела 7. Критеријуми за оцењивање величине утицаја 31
Табела 8. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја 31
Табела 9. Скала за процену сложености/реверзибилности утицаја 31
Табела 10. Скала за процену временске димензије утицаја 31
Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње 32
Табела 12. Карактеристике могућих утицаја у фази експлоатације у ванредним удесним ситуацијама (истицање гаса, пожар, експлозија) 32
Табела 13. МРС - вредности R1, R2 и r 41

Слике

Слика 1. МРС предњи изглед-капацитет станице > 160 m3/h 40
Слика 2. МРС основа-капацитет станице > 160 m^3/h 41

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије", број 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планског документа.

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације („Службени лист АПВ", број 12/18), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план). Такође, на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину („Службени лист АПВ", број 12/18), истовремено са израдом Просторног плана, приступило се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Обрађивач Стратешке процене је ЈП „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка 6/III.

Стратешком проценом су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

II ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

2. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у Просторни план, с циљем избегавања, спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Непосредан повод за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја је обавеза произашла из Одлуке да се израђује стратешка процена утицаја предметног Просторног плана на животну средину.

У складу са законским одредбама и праксом, Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:
(9) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
(10) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
(11) стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу - дефинисање матричног оквира процене);
(12) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења планског документа);
(13) програм праћења стања животне средине (мониторинг - оквир за праћење спровођења планског документа, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
(14) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
(15) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
(16) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

Разлози за вршење Стратешке процене су сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину простора у обухвату Просторног плана, као и дефинисање мера које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Стратешком проценом се оцењују односно утврђују потенцијални негативни утицаји на животну средину и дефинишу мере за спречавање или смањење штетних утицаја планских решења. Резултати стратешке процене утицаја доприносе евентуалном редефинисању фазних планских концепција и решења и одговарајућем доношењу одлука у планском процесу - оптималних са становишта заштите животне средине, применом мера заштите животне средине у току спровођења Просторног плана.

Сама израда Просторног плана базирана је на методолошком приступу и обрасцима који се користе за планирање линијских инфраструктурних система, а који се заснивају на принципима одрживог развоја. За изналажење оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, добијени услови од надлежних органа и организација у чијој је надлежности њихово издавање, актуелна планска и друга документација која се односи на подручје обухвата Просторног плана.
Значај стратешке процене утицаја на животну средину се огледа у томе што:

- обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу сагледати у оквиру појединачних пројеката;
- омогућава проверу погодности различитих варијанти развојних концепата;
- се изузимају ограничења која су присутна при процени утицаја одређеног пројекта на животну средину (локацијски услови, техничко - технолошка решења, економска оправданост пројекта -

процењени период повраћаја инвестиција, анализа трошкова и добити само са економског становишта и др.);
- анализа утицаја конкретних пројеката, обухвата и претходну идентификацију проблема и утицаја који могу имати кумулативни ефекат итд.

1.2. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1.3. Правни основ

Правни основ за израду предметног Просторног плана дефинисан је чланом 21. Закона о планирању и изградњи, чиме је утврђено да се просторни план подручја посебне намене доноси за подручја која захтевају посебан режим организације, уређења и коришћења и заштите простора.

Правни основ за израду Стратешке процене произилази из Закона о планирању и изградњи, Закона о заштити животне средине и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Основни разлог за израду стратешке процене је евалуација утицаја планских решења на самом подручју обухвата Просторног плана, као и могући утицаји ван планског подручја.

Чланом 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), је прописано обављање стратешке процене за просторне планове и дефинисани су критеријуми за утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину планских решења. Критеријуми су засновани на карактеристикама планског документа и карактеристикама утицаја.

1.1.4. Плански основ и друга стратешка документација

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС", број 88/10) и Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ", број 22/11).

Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године

Просторни план Републике Србије је основни плански документ просторног планирања и развоја, који има стратешко-развојну и општу регулаторну функцију.

Стратешки приоритети у енергетици Републике Србије у сектору гасне привреде су: завршетак изградње ПСГ Б. Двор; започињање градње новог складишта природног гаса (Итебеј или Острово) и других потенцијалних складишта (Мокрин, Тилва, Мења и др); градња гасовода „Јужни ток"; гасификација градова Републике Србије (сталан приоритет у планском периоду) и повезивање са гасоводним системима суседних држава.
Оперативни циљеви су:

- континуитет технолошке модернизације и ревитализације постојећих енергетских инфраструктурних система;
- изградња разводне/дистрибутивне мреже природног гаса у Војводини, централној, западној, источној и јужној Србији (индивидуални потрошачи) ради целовитости простора.

Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине

Развој енергетике подразумева: ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину; повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима; повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња); изградњу нових енергетских објеката, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи; изградњу преносних објеката за

повезивање са суседним конзумима и нових енергетских објеката у складу са растућим потребама; и обезбеђење поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима.

Осим Просторног плана Републике Србије и Регионалног просторног плана АП Војводине, други плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана су:

- Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године („Службени лист АПВ", број 16/04);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Службени гласник РС", број 101/15);
- Просторни план подручја посебне намене система за наводњавање Срема („Службени лист АПВ", број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене система за водоснабдевање Срема („Службени лист АПВ", број 57/17);
- Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (ПАНЕВРОПСКИ КОРИДОР VII) („Службени гласник Републике Србије", број 14/15);
- План детаљне регулације локалитета „Летенка" на Фрушкој гори („Службени лист Града Сремска Митровица", бр. 7/2018 од 29.6.2018).

Такође, имајући у виду да подручје обухваћено границом Просторног плана, обухвата делове територије општине Ириг, Града Сремска Митровица и општине Беочин, у наставку је дат преглед важећих просторних планова ових локалних самоуправа и урбанистичког плана за насеље Јазак:

- Просторни план општине Ириг („Службени лист општина Срема", број 13/14);
- Просторни план територије Града Сремска Митровица до 2028 („Службени лист Града Сремска Митровица", број 8/15);
- Просторни план општине Беочин („Службени лист општине Беочин", број 13/12);
- План генералне регулације насеља Јазак („Службени лист општина Срема" број 11/16).

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.3. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Садржина Просторног плана дефинисана је Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања.

Просторни план се састоји од текстуалног и графичког дела. У наставку је дат преглед поглавља, која Просторни план структурално садржи, као и преглед графичких прилога на којима су приказана планска решења:

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

Увод

VI Полазне основе
- Обухват и опис границе подручја Просторног плана са границама заштитног појаса
- Обавезе, услови и смернице из Просторног плана Републике Србије и других развојних докумената
- Оцена постојећег стања
- Економска, друштвена и еколошка оправданост изградње система у случају када се израђује претходна студија оправданости

VII Принципи, циљеви и концепција планирања, изградње и функционисања дистрибутивног гасовода
- Принципи планирања, изградње и функционисања дистрибутивног гасовода
- Општи и оперативни циљеви
- Регионални значај система и функционалне везе са окружењем
- Концепција планских решења

VIII Планска решења развоја подручја посебне намене са утицајем посебне намене на развој појединих области
- Планска решења подручја посебне намене
- Утицај на природу, животну средину и непокретна културна добра и мере заштите
- Утицај на функционисање насеља
- Однос према другим техничким системима
- Употреба земљишта

IX Правила уређења и правила грађења
- Правила уређења иорганизације земљишта
- Правила грађења

X Имплементација
- Институционални оквир имплементације и учесници у имплементацији
- Смернице за спровођење Просторног плана
- Приоритетна планска решења и пројекти
- Мере и инструменти за имплементацију

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

8. Прегледна карта (лист 1)	Р - 1:25000 Р - 1:5000 Р - 1:5000
9. Посебна намена простора (лист 2.1-2.5)	
10. Карта спровођења (лист 3.1-3.5)	
11. Детаљна регулација надземних објеката - лист 4.1 Мерна станица „Ривица" КО Ривица	Р - 1:1000
12. Детаљна регулација надземних објеката - лист 4.2 Мерно регулациона станица „Јазак" КО Јазак Село	Р- 1:1000
13. Детаљна регулација надземних објеката - лист 4.3 Мерно регулациона станица „Мала Ремета" КО Мала Ремета	Р - 1:1000
14. Детаљна регулација надземних објеката - лист 4.4 Мерно регулациона станица „Летенка" КО Шуљам	Р - 1:1000

Детаљнији преглед планских решења и њихова анализа у смислу утицаја на животну средину наведени су и разматрани у овом Извештају, у оквиру поглавља III Процена могућих утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

2.4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

На основу стратешких приоритета датих плановима вишег реда, у области енергетске инфраструктуре, као и у Стратегији развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године, као примарни циљеви истичу се: обезбеђење гасоводне инфраструктуре у свим деловима Србије, јачање привредне конкурентности и територијалне кохезије, као и унапређење квалитета животне средине у насељима са повећањем коришћења гаса као основног енергента.

Општи циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" су:

- Обезбеђење неопходних услова за изградњу дистрибутивног гасовода, којим ће се општина Ириг интегрисати у гасоводни систем Републике Србије, редовним, стабилним, безбедним и еколошки оправданим снабдевањем природним гасом потрошача у западном делу општине Ириг и снабдевање природним гасом туристичког локалитета „Летенка";
- Одржив просторни развој енергетске инфраструктуре - коришћењем еколошки прихватљивих извора енергије, посебно ресурса природног гаса, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;
- Смањење штетног утицаја на животну средину - сагледавањем квалитета животне средине, њеним унапређењем и очувањем безбедности квалитета, применом мера заштите и превенцијом од негативних утицаја и ризика за животну средину у зони коридора гасовода;
- Заштита природних ресурса, природног и културног наслеђа - адекватном заштитом и одрживим коришћењем природних ресурса, у погледу очувања постојећих екосистема, атрактивности подручја ширег коридора, спречавањем нарушавања туристичко-рекреационе вредности и повећањем естетске вредности, презентацијом и јачањем локалног и регионалног идентитета и др.

Посебни односно оперативни циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" су:

- резервисање простора за реализацију дистрибутивног гасовода и објеката који чине његов саставни и функционални део,
- установљавање зона заштите и спровођење режима зона заштите гасовода, са циљем спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица акцидената на систему,
- одржавање функционалности и омогућавање планског развоја свих инфраструктурних система који су у непосредном контакту са објектима система гасовода,
- максимално очување и мониторинг утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у коридору гасовода и његовом непосредном окружењу,
- смањење негативних утицаја и ризика у насељима на подручју коридора и његовом непосредном окружењу,
- редовно, сигурније и економичније снабдевање енергентима (природни гас) привреде и становништва, као и успостављање нових квалитетнијих услова рада и пословања у привреди који ће подстицајно деловати на развој и допринети јачању привредне конкурентности општине Ириг.

Подручје обухвата Просторног плана и посебне намене чини инфраструктурни коридор 200 m лево и десно у односу на осовину дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак- „Летенка", са припадајућим објектима гасне инфраструктуре, као и прикључцима на мрежу јавне инфраструктуре (путне, електроенергетске, ЕК). Ово подручје је предмет обухвата и детаљне разраде овог Просторног плана.

Подручје обухваћено границом Просторног плана, обухвата делове катастарске општине у следећим јединицама локалне самоуправе:

- Општина Беочин: КО Беочин;
- Општина Ириг: КО Ривица, КО Врдник, КО Јазак Село, КО Мала Ремета и КО Јазак Прњавор;
- Град Сремска Митровица: КО Бешеново Прњавор и КО Шуљам.

Укупна површина обухвата Просторног плана износи 941 ha (подаци о површинама катастарских општина преузети од Републичког геодетског завода-портал НИГП).

4. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

4.4. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Географски положај

Подручје обухваћено Просторним планом се налази у југозападном делу АП Војводине односно у северном делу Сремске области, на подручју Фрушке горе.

У геосаобраћајном смислу обухваћено подручје има релативно повољан положај у ширем окружењу, који представља изразиту вредност и потенцијал развоја.

Рељеф, геолошке и геоморфолошке карактеристике

У погледу рељефа и геолошког састава, на посматраном подручју су издвојене три морфолошке целине: Фрушка гора, Сремска лесна тераса и Сремска лесна зараван.

Фрушка гора представља јединствен природни феномен због чињенице да је на овако ниској острвској планини забележен историјат формирања самог масива од постанка земљине коре до данас. Рељеф Фрушке горе одликује се низом елемената тектонског и егзогеног порекла, док њена основна маса има облик великог хорста. Најраспрострањеније су седиментне стене, затим метаморфне, док су најмање заступљене магматске стене.

Највећи део планиране трасе дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" се налази на делу Сремске лесне терасе, која је састављена од сувоземног, барског и преталоженог леса.

Сремска лесна зараван формирана је у хетерогеној седиментној серији у којој се наслаге еолског леса смењују са фосилним педолошким хоризонтима, падинским седиментима, флувијалним шљунковима и песковима. Лесна зараван састављена је од лесних наслага, при чему је лес различите дебљине (од 1 m до 7 m) стваран у квартару, највише у плеистоцену, а делом и у холоцену. Лес је еолска творевина, настао је навејавањем фине ситне прашине коју су преносили ветрови из свих праваца.

Како је Фрушка гора својим висинама пружала отпор ветровима, лес се таложио око планинске масе.

У морфологији лесне заравни издвајају се предолице (лесне вртаче), долови, сурдуци, вододерине. У погледу гранулометријског састава, и лес и смеђе зоне се састоје од песка, прашине и глине. Међутим, лес садржи много више прашине (57-75%) него смеђа зона (37-45%), док је проценат глине у смеђим слојевима далеко већи. На површини лесне заравни налази се земљиште типа чернозем, дебљине до 80 cm.

Геомеханичке карактеристике

Геомеханичке карактеристике подручја инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка", пружају податке о стабилности и постојаности терена, а обухватају геолошки састав, хидрогеолошка својства, техничке карактеристике стенске масе, као и сеизмизам.

Лесоидне глине и барски лес су седименти лесних тераса. Дебљина лесоидног материјала на лесним терасама се креће од 2 m до 6 m. У минеролошком погледу састав терасног леса је исти као и типског, само што је јаче алкализован због блиске подземне воде. Одликује се одсуством јасно изражене слојевитости, високим степеном порозности, али и порама малог промера, те се ове стене одликују смањеном водопропустљивошћу. Заједно са глином која је водонепропусна али водоносна стена, чини да је носивост ових терена релативно задовољавајућа у погледу градње.

Лесне наслаге покривају површину лесне заравни. Лес је специфична прашинаста творевина еолског порекла, са доста уједначеним гранулометријским саставом. Спада у полувезане седименте са просечном дебљином 2-10 m. Лако се одроњава у вертикалном правцу и прави стенске отсеке. Услед велике порозности и пропустљивости леса, на лесним заравнима се осећа одсуство површинске акумулације вода, услови водоснабдевања су доста неповољни, као и квалитет подземних вода. Носивост сувог леса неоштећене структуре је велика и креће се између 1,5-2 kg/cm^2. Међутим, са повећањем влажности носивост се смањује, а могућност клизања тла повећава.

На основу анализе може се закључити да подручје инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода, има релативно повољну геомеханичку структуру, без изразитијих просторних ограничења.

Педолошке карактеристике

Инфраструктурни коридор дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка" простире дуж јужне падине Фрушке горе, углавном од истока ка западу, осцилујући и на југ и на север, а завршава се на планинском хрбату. Овакво простирање, на великој површини и у различитим висинским зонама условило је веома хетероген педолошки састав земљишта. Заступљено је неколико врста чернозема, карбонатни, бескарбонатни и заруђени, потом гајњача и гајњача лесивирана, затим у коритима планиских бујичних потока кроз које пролази траса гасовода срећемо делувијално- алувијалне наносе, а на гребену Фрушке Горе превладава скелетно земљиште.

Чернозем карбонатни (на лесном платоу) представља творевину насталу у сувом и топлом бореалу, у степско континенталној клими и њој својственој вегетацији. Боја овога чернозема је изразито мрко-смеђа, по чему се (на дневној светлости) разликује од других чернозема. Структура је изразито ситно грудвичаста и мрвичаста. Механички састав је нешто лакши, али знатно зависи од геолошко - минеролошких особина супстрата на коме се развило. Основна хемијска особина ових, типичних чернозема је висока карбонатност, а pH вредност је редовно алкална.
Черноземи карбонатни на лесном платоу спадају у дубоке педолошке творевине, претежно иловаче добре пропустљивости и порозности. Ово је земљиште највеће производне вредности и даје уједначене приносе.

Чернозем карбонатни и бескарбонатни на лесној тераси није тако типичан као претходни, пре свега због своје изложености испирању, јер је настао, развио се и одржао у условима атмосферског влажења. Доста је сличан претходном типу, али је тамније боје (изразитије мрко-црне), тежег механичког састава (иловача или тежа иловача), а са смањењем удела карбоната, механички састав је још тежи (често глиновит), а производне вредности умањене у односу на претходни тип и ако још увек добре.

Чернозем заруђени је нешто скромнијих потенцијала, али још увек производно вредан. Гајњаче су типична земљишта предодређена за воћарску или виноградарску производњу.

Делувијално-алувијална земљишта су углавном хетерогеног састава, у зависности од карактера вода које их плаве, односно што је више изражен бујични карактер, то су наплавине различитије. Ова земљишта знају бити врло плодна, нарочито у повртарској производњи, али у овом конкретном случају формирана су углавном у стрмим вододеринама, што значајно лимитира њихов производни потенцијал.

Скелетна земљишта имају танак хумусни слој, па су покривена шумским покривачем, што је овде случај, или уопште немају хумусни слој па представљају голет.

Претходно наведено указује да су производни потенцијали земљишта дуж трасе предметног гасовода врло хетерогени, што је у складу са разноврсношћу педолошког састава земљишта на коме се простире. Постојеће стање данас је такво, да се подручје и иначе не одликује високо интензивном пољопривредном производњом, па полагање гасовода неће представљати фактор од већег негативног утицаја. Притом се у пуној мери мора испоштовати правило да се земљиште ископава слојевито и на исти начин и враћа, чиме се утицај земљаних радова на педолошку структуру своди на минимум.

Климатске карактеристике

Према подацима са главне метеоролошке станице у Сремској Митровици за временски период од 1981-2010. године, на основу анализираних климатских услова (температуре ваздуха, осунчања, облачности, падавина, влажности ваздуха и ветра), може се закључити да на подручју обухвата Просторног плана влада умерено-континентална клима са извесним специфичностима. Фрушка гора у великој мери утиче на трансформацију ваздушних маса које на њу наилазе.

Просечна вредност средње годишње температуре ваздуха на датом простору износи 11,3°C, док средња годишња максимална температура износи 17°C, а средња годишња минимална температура 6,2°C. Најхладнији месец за посматрани временски период је јануар са средњом месечном температуром од 0,1°C, док је најтоплији месец јули са средњом месечном температуром ваздуха од 21,5°C. Просечна температура ваздуха у зимском периоду износи 1°C, док у летњем периоду износи 20,9°C.

Релативна влажност ваздуха на посматраном простору варира од 68% до 88%. Средња годишња релативна влажност ваздуха износи 76%. Средња годишња осунчаност износи 2081 часова, број ведрих дана у посматраном временском периоду износи 73, док је број облачних дана 97.

Средња годишња сума падавина која се излучи на посматраном простору износи 614,2 mm. Најнижа средња месечна количина падавина забележена је у фебруару 29,2 mm, а највиша у јуну са просеком од 84,4 mm. Просечан број дана са снегом годишње износи 26 дана, са максималним просеком у јануару када број дана под снегом износи 7 дана.
На овом подручју заступљени су ветрови из различитих праваца: источног (односно југоисточног) тј. кошавског ветра са честином од 128‰ са једне стране и западног (односно северозападног) ветра са друге стране. Највећа средња брзина северозападног ветра износи 2,9 m/s.

Сеизмолошке карактеристике

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, у обухвату Просторног плана утврђени су VII односно VII- VIII степен сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (EMC-98). У већем делу обухвата Просторног плана утврђен је земљотрес јачине VII степени. У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације. У смислу интензитета и очекиваних последица сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес", а за VIII степен „штетан земљотрес". При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката, обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали, како би се максимално предупредиле могуће деформације објеката под сеизмичким дејством.

Хидрографске и хидролошке карактеристике

Подручје које обухвата Просторни план припада хидрографској мрежи Срема, а генерално припада сливу реке Дунав. Хидрографска мрежа Срема и режим течења воде у њој, временом су потпадали под све веће антропогене утицаје па су данас знатно измењени у односу на некадашње природно стање.

У подручју ширег посматрања посебне намене, осим дела тока реке Дунав, налазе се и бројни канали (каналисани природни водотоци) и потоци, са својим притокама (суводолине, јаруге и вододерине), северне и јужне падине Фрушке горе. Потоци северне падине, чији је реципијент река Дунав, су Шакотинац, Козарски, Часорски и Думбовачки. Канали и потоци јужне падине, чији је реципијент река Сава су: Шуљамачки поток (улива се у канал Чикас на km 10+155) са потоцима Мутаљ и Грабовац; канал Чикас са потоцима Рашово, Мачевачки и Бунарина; Стејановачки канал (улива се у Чикас на km 7+308) са каналом Стејановачки бр. 4 и потоком Водено; канал Ровача (улива се у Стејановачки канал на km 5+733) са потоцима Думбово и Црни; канал Кудош са потоцима Мартиново, Угоре, Добра вода и Рекећаш; и канал Борковац (улив у канал Јеленци на km 2+768, чији је реципијент Кудош) са каналима Борковац 1 и Борковац 1-1 и потоком Јазавац.

У обухвату Просторног плана се налазе и две акумулације, акумулација „Кудош" на km 19+026 канала Кудош и акумулација „Борковац" на km 5+050 канала Борковац.

Подземне воде

Подручје које обухвата Просторни план припада ширем подручју Срема. Анализа кретања подземних вода односи се на шире подручје којем простор у хидрографској мрежи припада.

Генерални смерови кретања подземних вода на анализираном подручју су усмерени ка нижим морфолошким јединицама. У оквиру издани у алувијалним наслагама поред Саве, генерални смер кретања подземних вода је према југу, односно току Саве. Нивои подземних вода налазе се на апсолутној коти 80 mAHB (у зони Западног Срема), односно на коти око 74 mAHB (у зони Источног Срема). Осцилације нивоа у приобалном појасу износе и до 4 m, а идући ка залеђу износе око 2 m. Прихрањивање издани се врши на рачун инфилтрације вода из реке Саве при високим водостајима, из каналске мреже (подручје Јужног Срема), као и падавина. Утврђен је и дотицај одређених количина подземних вода из изданских средина „варошке терасе". Истицање изданских вода се врши директно у корито Саве, при ниским водостајима, затим преко слабопропусног повлатног комплекса у бројне системе дренажних канала.
У оквиру прве субартеске издани речно-језерских тераса (до дубине од око 50 m) генерални смер кретања подземних вода је према југоистоку у Источном Срему, са апсолутним котама у распону 86-74 тАНВ, док је у Западном Срему смер најчешће према југу, ка току Саве, са апсолутним котама нивоа 88-81 тАНВ. Пијезометрија се последњих година стално мења због интензивне експлоатације, која представља основни параметар у домену истицања, односно пражњења издани. Прихрањивање ове издани врши се на рачун инфилтрације вода из контактних делова са водопропусним срединама, на обронцима Фрушке горе и лесних платоа, као и локално, инфилтрацијом из плићих водоносних средина, затим повлатног алевритског комплекса у коме доминира „прва издан" у оквиру делувијално-пролувијалних, лесоидних и лесоидно- глиновитих наслага.

4.5. ДРУШТВЕНО-ЕКОНОМСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Становништво и насеља

Анализа демографског развоја у обухвату Просторног плана извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991-2011. године. Посматрано подручје чине четири насеља општине Ириг, у којима према попису становништва из 2011. године живи 4802 становника у 1870 домаћинстава.

Табела 1. Укупан број становника и домаћинстава

Општина	Насеље	Број становника по методологији пописа 2002. године			Индекс 2011/ 2002	Укупан број домаћинстава
		1991.	2002.	2011.		2011. год
Ириг	Врдник	3430	3704	3092	83,5	1258
	Јазак	1137	1100	960	87,3	362
	Мала Ремета	157	151	130	86,1	42
	Ривица	623	657	620	94,4	208
Укупно		5347	5612	4802	85,6	1870

У периоду 1991-2011. године, укупан број становника посматраног подручја смањио се за 10,2% или 545 лица. Између пописа 1991-2002. године дошло је до пораста укупног броја становника. Механичка компонента значајно је утицала на кретање укупног броја становника у последњој декади XX века, тако да је 2002. године забележен пораст укупне популације у већини насеља, док је депопулација забележена у два насеља (Јазак и Мала Ремета). Међутим, у периоду 2002-2011. године у свим насељима забележена је депопулација, што говори да је механичка компонента имала краткотрајан утицај на побољшање виталних карактеристика популације. У периоду 2002-2011. године укупан број становника у обухвату Просторног плана смањен је за 14,4% или 810 лица.

У обухвату Просторног плана налазе се делови четири насеља: Ривица, Врдник, Јазак и Мала Ремета, која припадају општини Ириг.

У погледу функције насеља, насеље Ириг је руралног карактера и има функцију локалне заједнице.

Планирани дистрибутивни гасовод, омогућиће снабдевање гасом потрошача у насељима западног дела општине Ириг и туристичког локалитета Летенка.

Привреда

Уколико се изузме Врдник, структура привреде у насељима у обухвату Просторног плана је неповољна, а пољопривреда је доминирајућа привредна грана. Постоје повољни природни и други услови за ратарство, воћарство и виноградарство.
Међутим, квалитативан допринос пољопривреде у целини је веома низак због непостојања прерађивачких капацитета. У Врднику је туризам носилац развоја, а највећи број активних становника обавља делатност у терцијарном сектору. У контексту туризма, основу будућег развоја посматраног подручја чини богато културно наслеђе, односно фрушкогорски манастири и остала непокретна културна добара са бројним споменицима културе. На простору ширег посматрања налазе се манастири Врдник, Јазак, Мала Ремета, Бешеново и Беочин.

4.6. НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

4.3.7. Пољопривредно земљиште

Траса гасовода простире се у правцу исток-запад, уз значајне осцилације ка југу и северу и пролази у највећој мери кроз планинске делове Фрушке горе. Обухват простора ширег посматрања подручја посебне намене Просторног плана је знатно шири и простире се кроз више катастарских општина у правцу север-југ, укључујући и северну и јужну падину Фрушке горе. Стога је рељеф, а самим тим и педолошка слика посматраног подручја врло хетерогена. У северним деловима обухвата, преовлађују алувијуми и черноземи различитог степена деградације, у централним деловима обухвата доминирају лесивиране гајњаче, док се на јужним деловима најчешће сусрећу гајњаче, бескарбонатни черноземи и делувијувијална земљишта. Овакав педолошки састав пружа различите производне могућности. Ипак, најзаступљеније је шумско земљиште, што је свакако последица планинског карактера посматраног подручја. Земљиште које није под шумом, су углавном оранице и у знатној мери воћњаци.

4.3.8. Шуме и шумско земљиште

Подручје које обухвата Просторни план припада делу Северне шумске области која према Закону о шумама („Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 89/15) обухвата, поред осталог, Сремско и Јужнобачко шумско подручје и Национални парк „Фрушка гора" (у даљем тексту: Национални парк).

Шуме Националног парка које се у највећој мери налазе у оквиру обухвата Просторног плана, обухватају државне шуме и шуме сопственика на територији Националног парка и шуме у државној својини којима су газдовала бивша правна лица у друштвеној својини. Све шуме унутар граница Националног парка имају превасходно заштитну функцију и сврстане су у три наменске целине у зависности од режима заштите у коме се налазе.

На Фрушкој гори издвајају се четири, условно речено, локалне зоналне заједнице, тј. четири висинске зоне, распоређене првенствено у зависности од надморске висине, а затим од неких других чинилаца, као што су флорногеографски положај, геолошка подлога, окупираност терена и сл. У Националном парку дефинисано је тридесет и шест типова шума, а најзаступљеније су шуме: лужњака, граба и цера; цера и крупнолисног медунца; китњака; букве и китњака, које се појављују на различитим типовима земљишта.

У Националном парку доминирају изданачке састојине, док су високе састојине заступљене у мањем обиму. На незнатној површини се налазе и састојине мешовите по пореклу. Регистрован је велики број врста: сребрна липа, китњак, цер, буква, граб, багрем, црни бор, црни јасен и цер. Липа је у појединим типовима шума потиснула едификаторе, градећи чисте и мешовите састојине изданачког порекла.

Ван Националног парка у обухвату Просторног плана, налазе се мање површине под шумама, које су у државном или приватном власништву.
Траса дистрибутивног гасовода прати трасе јавних и атарских путева, а својим већим делом пролази кроз простор Националног парка.

4.3.9. Водно земљиште

Водно земљиште у обухвату Просторног плана представљено је потоцима, мелиорационим каналима из система за одводњавање, и акумулацијама, а користи се у складу са Законом о водама, према ком је водно земљиште намењено за одржавање и унапређење водног режима у складу са поменутим законом и актима донетим на основу овог закона.

4.3.10. Грађевинско земљиште

Грађевинско земљиште чине делови грађевинских подручја следећих насеља: Ривица, Врдник, Јазак, Мала Ремета, као и део викенд зоне поред Мале Ремете, радна површина у КО Беочин, на којој се налази репетитор, и део локалитета „Летенка".

Инфраструктурни коридор гасовода:

- полази из насеља Ривица,
- пролази кроз грађевинска подручје насеља Врдник и Јазак;
- улази у вангрђевинско подручје насеља Јазак, тј. планирану радну зону,
- улази у грађевинско подручје насеља Мала Ремета,
- тангира и пролази кроз викенд зону која се налази североисточно од насеља Мала Ремета,
- пролази кроз простор НП „Фрушка Гора" поред Партизанског пута,
- пролази кроз комунални комплекс (грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља) у КО Беочин и кроз простор НП „Фрушка Гора",
- улази у грађевинско подручје туристичког локалитета „Летенка" до комплекса МРС „Летенка".

4.3.11. Мреже и објекти инфраструктуре

Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана налазе се следећи капацитети путно-друмског саобраћаја:

4. Државни пут II6 реда бр.313 (Р-130), Раковац - Змајевац - Врдник - Ириг - Крушедол - Марадик - веза са државним путем 100;

5. Општинска путна мрежа локалне самоуправе Ириг

   - ОП бр.1 (Л-1), Врдник (од Р-130) - Јазак - Мала Ремета;
   - ОП бр.2 (Л-2), економија Јазак - раскрсница пута Рума - В.Радинци;
   - ОП бр.3 (Л-3), Стари Врднички пут;
   - ОП бр.5 (л-5), фабрика ИЛР - поред Павловаца - Рума;
   - део Гребенског - Партизанског пута кроз општину;

6. Град Сремска Митровица

   - ОП бр.5 (Л-5), Црвени Чот - Бешеново;
   - део Гребенског - Партизанског пута кроз општину.

У обухвату Просторног плана егзистирају системи некатегорисаних путева (приступни, атарски путеви), који омогућују правилно функционисање атарског саобраћаја.

Водна инфраструктура

Водни објекти - мелиоративна каналска мрежа

Подручје Срема је подељено на сливна подручја, која у суштини представљају системе за одводњавање. Системи за одводњавање укључују: каналску мрежу, црпне станице и објекте на каналској мрежи, као и акумулације. Основна улога ових објеката је заштита од унутрашњих вода. Подручје Срема је у постојећим условима подељено на сливове које носе имена главних канала, односно водотока који представљају, или су представљали главне реципијенте делова подручја. Сваки од сливова има главни канал у који се као реципијент уливају канали нижег реда. На делу овог подручја за одводњавање налазе се сливови за које је реципијент Сава.

Каналска мрежа за одводњавање на подручју Срема се састоји од природних водотока, главних канала и канала нижег реда. Природни водотоци су на лесној и алувијалној тераси мелиорационог подручја Срем реконструисани као каналска мрежа, тако да својим габаритима могу максимално одговорити захтевима одвођења сувишних вода. Копани канали су различитих димензија, зависно од потребног протицајног профила и конфигурације терена кроз које су прокопани. Главни канали иду углавном по трасама природних водотока, или као ободни канали прикупљају воду са пресечених фрушкогорских потока.

Водни објекти који су предмет овог Просторног плана су Шуљамачки поток са потоцима Мутаљ и Грабовац, канал Чикас са потоцима Рашово, Мачевачки и Бунарина, Стејановачки канал са каналом Стејановачки бр. 4 и потоком Водено, канал Ровача са потоцима Думбово и Црни, канал Кудош са потоцима Мартиново, Угоре, Добра вода и Рекећаш, и канал Борковац са каналима Борковац 1 и Борковац 1-1 и потоком Јазавац. У обухвату се налазе и акмулације „Кудош" и „Борковац".

Снабдевање водом

Водоснабдевање насеља у обухвату Просторног плана, врши се преко локалних водозахвата у просечним количинама од око 5 l/s, а квалитет захваћених вода углавном задовољава нормативе за воду за пиће, или се уз дораду (хлорисање) дистрибуира до потрошача. У појединим насељима се јавља повишен садржај мангана, гвожђа и амонијака и неопходан је третман ових вода. Око бунара у овима насељима успостављена је само непосредна зона санитарне заштите. Водоводна мрежа у насељима изведена је од различитих материјала и различитих карактеристика (пречници).

Одвођење отпадних и атмосферских вода

Канализациона мрежа за прихват отпадних вода скоро нигде није изграђена, већ се отпадне воде директно упуштају у водотокове (канале) без претходног пречишћавања, или се упуштају у подземље путем упијајућих бунара. У наредном периоду би требало, у складу са финансијским могућностима, прећи на потпуно механичко и биолошко пречишћавање отпадних вода у насељима.

Електроенергетска инфраструктура

На предметном простору постоји преносна подземна и надземна средњенапонска електроенергетска мрежа са којом ће се укрштати планирана траса гасовода.

Сва укрштања потребно је извести у складу са важећим законским прописима.
На предметном простору постоји изграђен дистрибутивни гасовод до насеља Ривица односно до МРС „Ривица" у општини Ириг, као и МРС „Ривица", која је смештена на улазу у насеље Ривица са његове северо - источне стране уз локални пут Ириг - Врдник. Ниједно насељено место у прелиминарном обухвату Просторног плана није гасификовано и не постоји изграђена гасоводна инфраструктура.

Електронска комуникациона инфраструктура

На предметном простору постоји електронска комуникациона мрежа са којом ће се укрштати планирана траса гасовода.

Сва укрштања потребно је извести у складу са важећим законским прописима.

4.3.12. Заштићена природна и културна добра

Заштићена природна добра

На делу обухвата Просторног плана је простор који заузима Национални парк „Фрушка гора" са својим просторним целинама: Централни масив (део), Јазачки пашњаци и Реметски до и делом заштитне зоне. Границе Националног парка са режимима заштите и заштитном зоном, утврђене су Законом о националним парковима („Службени гласник РС" бр. 84/15). Управљач овог заштићеног подручја је Јавно предузеће „Национални парк Фрушка гора", са седиштем у Сремској Каменици.

Траса дистрибутивног гасовода са својим заштитним појасом у ширини од 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода), прати трасе јавних и атарских путева, а својим већим делом пролази кроз простор Националног парка (простори под режимом заштите II и режимом заштите III степена). Такође, траса гасовода прелази преко станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста IRI03b и IRI15c и укршта се са једним локалним еколошким коридором.

Станишта су регистрована у бази података Покрајинског завода за заштиту природе у складу са критеријумима Правилника о проглашењу заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС", број 5/10, 47/11 и 32/16). У складу са овим Правилником, заштита и очување строго заштићених и заштићених дивљих врста спроводи се предузимањем мера и активности на управљању популацијама, међу којима је на првом месту заштита станишта.

Заштићена непокретна културна добра

Подручје у обухвату Ппросторног плана се налази у зони Просторно културно-историјске целине од изузетног значаја под називом „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима"- Сл. гласник РС бр. 16/90 од 03.12.1990. године.

У простору који је обухваћен Планом налазе се:

1. Непокретно културно добро - споменик културе од изузетног значаја:

- Манастир Мала Ремета (Решење Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе НРС Београд број 1961/49 од 07.12.1949. године, Одлука Скупштине Републике Србије у Београду 224 од 26.11.1990. године - Сл.гласник РС 16/90 од 03.12.1990. године) на кат.парцелама бројеви: 119 и 121 КО Мала Ремета, а зону заштићене околине чине кат. парцеле бројеви: 119,121, 120, 123, 1254, 1257, 1258/1, 1258/2,1258/3, 1259, 1260, 1126, 1227, 1228, 1229, 1230, 1253, 1255, 117, 118, 116, 125, 126, 127, 128, 129,130, 131, 132, 133, 140, 144, 145, 146, 149, 151, 152, 219 и 1429 КО Мала Ремета.

2. Непокретно културно добро - споменик културе од великог значаја:

- Воденица на потесу Јазавац, Ривица (Решење Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Нови Сад, број 663-7/91 од 12.12. 1991. године, Одлука Извршног већа АП Војводине број 633-7/91 од 12.12.1991. године - „Службени лист АПВ" бр. 28. Од 30.12. 1991. године) на парцели 3074 КО Ривица.

8. Непокретна добра-споменици културе:

- „Јабука" на Фрушкој гори, КО Бешеново манастир, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године;
- „Максин гроб" на Фрушкој гори, КО Шуљам, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године;
- „Лепињицин гроб" на Фрушкој гори, КО Шуљам, Решење Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица бр. 01-128/1-74 од 29.04.1974. године.

9. Добра под претходном заштитом:

Просторно-културно-историјска целина у Пинкијевој улици, Мала Ремета у чији састав улазе:

- Кућа у улици Пинкијева бр. 15;
- Амбар и котобања у улици Пинкијева бр. 21;
- Кућа у улици Пинкијева бр. 37;
- Кућа са окућницом у улици Пинкијева бр. 41;
- Котобања у улици Пинкијева бр. 43;
- Кућа са окућницом у улици Пинкијева бр. 45;
- Спомен-обележје палим борцима и жртвама фашистичког терора, Мала Ремета на парцели 117 КО Мала Ремета;
- Споменик на месту погибије народног хероја Бошка Палкољевића Пинкија, налази се на потесу Широким Лединама г.ш. 45.07'13.84" и г.д. 19.44'04.92";
- Спомен плоча на згради Основне школе улица Пинкијева бр. 23, Мала Ремета на парцели 200 КО Мала Ремета;
- СПЦ Св. Георгија у Ривици на парцели 1461 КО Ривица;
- Кућа у улици М. Тита бр. 12, Ривица, на парцели 1446 КО Ривица;
- Кућа у улици М. Тита бр. 11, Ривица, на парцели 1650 КО Ривица;
- Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора у Ривици на згради Месне канцеларије М. Тита бр. 29;
- Хумка Ривичана умрлих у време Иришке куге, Ривица десно од улаза у село;
- Споменик палим борцима и жртвама фашистичког терора на гумну Живковића 15-20 m од пута.

10. Археолошки локалитети:

- Археолошки локалитет „Церје", југосточно од села Јазак;
- Археолошки локалитет „Карличине", око 1500 m јужно од центра села Јазак и
- Археолошки локалитет „Церје", јужни део, у непосредној близини трасе, са леве стране пута Јазак село Рума, од локалитета Церје северни део идући према Руми удаљен је за сса 50-100 m.

11. НАМЕНА ПРОСТОРА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

У оквиру обухвата Просторног плана, као подручја посебне намене, дефинисани су коридор и објекти дистрибутивног гасовода (мерна станица и мернорегулациона станица), као и површине под посебним режимом коришћења и уређења:

- Радни појас за изградњу гасовода, чија ширина варира и повећава се на местима већих укрштања и износи минималне ширине ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода);
- заштитни појас дистрибутивног гасовода од челичних цеви МОР 16 bar ширине 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода).

Осталу намену у обухвату Просторног плана, односно у оквиру коридора посебне намене, чине пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште, која се користе и уређују у складу са

својом основном наменом, применом важећих планских докумената, уз поштовање мера заштите дефинисаних Просторним планом.

Пољопривредно земљиште у коридору гасовода и даље ће се као такво користити, уз поштовање одређених услова и мера прописаних Просторним планом. На обрадивом земљишту, у коридору гасовода, могу се мењати једногодишње пољопривредне културе.

Пољопривредно земљиште у радном/експлоатационом појасу гасовода, не може се користити за садњу дрвећа и другог растиња чији корен досеже дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m. У радном/експлоатационом појасу могу се изводити само пољопривредни радови до дубине од 0,5 m, док се друге активности не могу вршити без писмене сагласности и одобрења енергетског субјекта који је власник или корисник гасовода.

У појасу уже заштите гасовода није препоручљиво подизање вишегодишњих засада, док се остале пољопривредне активности могу несметано обављати.

У појасу шире заштите гасовода могу се спроводити уобичајене пољопривредне активности.

Све активности на простору шума и шумског земљишта се врше у складу са Законом о шумама. У складу са овим Законом, чиста сеча шума се може вршити и уколико није предвиђено плановима газдовања шума уз сагласност министарства надлежног за послове шумарства, између осталог и ради постављања цевовода, ако се тиме не угрожавају приоритетне функције шума.

Траса дистрибутивног гасовода највећим делом своје трасе прати трасе јавних и атарских путева. У случају да прелази преко шумског земљишта, неће се вршити промена намене, али је потребно обезбедити службеност пролаза ради изградње и одржавања гасовода.

С обзиром да траса дистрибутивног гасовода већим делом пролази кроз простор Националног парка, уколико се ради о шумском земљишту, потребно је ускладити планове газдовања шумама и радове у шумарству са дозвољеним активностима у експлоатационом, односно заштитном појасу гасовода у ширини од 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода). У овом појасу је забрањена садња дрвећа и другог растиња чији корен има већу дубину од 1 m.

Водно земљиште на подручју обухвата Просторног плана представља све површинске воде, баре, водозаштитна подручја и захвате, водне акумулације и ретензије. Заштићено је према важећим прописима.
Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката. Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

- изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода,
- одржавање корита водотока и водних објеката,
- спровођење мера заштите вода,
- спровођење заштите од штетног дејства вода,
- остале намене, утврђене овим законом.

Забрањено је на насипима и другим водним објектима копати и одлагати материјал, вући посечено дрвеће, прелазити и возити моторно возило, осим на местима на којима је то дозвољено и обављати друге радње којима се може угрозити стабилност тих објеката.

Забрањено је на водном земљишту градити објекте којима се смањује пропусна моћ корита, одлагати чврст отпад и штетан материјал, складиштити дрва и други чврст материјал на начин којим се ремете услови проласка великих вода.

Забрањено је мењати или пресецати токове подземних вода, односно искоришћавати те воде у обиму којим се угрожава снабдевање питком, односно технолошком водом, угрожавају минерална и термална изворишта, стабилност тла и објеката, као и мењати правац и јачину тока површинске воде која природно протиче или отиче са водног земљишта које је у приватној својини.

Забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и у

обостраном појасу ширине најмање 5 m од тих канала, предузимати радње којима се ремети редовно одржавање каналске мреже.

Забарњено је одлагати чврст отпад и друге материјале у водотоке, акумулације, ретензије, мелиорационе и друге канале, упуштати загађене воде или друге материје, вршити радње којима се може оштетити корито и обала водотока, утицати на промену његове трасе, нивоа воде, количину и квалитет воде, угрозити стабилност заштитних и других водних објеката или отежати одржавање водног система.

Забрањено је вршити, без одговарајућих водних аката, интервенције у кориту водотока (осигурање обала, преграђивање корита, проширење и продубљење корита и друго), изводити радове који би могли да угрозе стабилност бране или њену намену, као и мењати природне услове у околини акумулационих и ретензионих басена на начин којим би се проузроковало клизање терена, појава ерозије или настајање вододерина и бујица, изводити радове који би могли да угрозе стабилност и отежају одржавање регулационих, заштитних и других водних објеката.

Планирани инфраструктурни објекти на водном земљишту морају бити у складу са члановима 10 и 10ђ, Закона о водама.

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру заштићених подручја ће се вршити у складу са донетим уредбама о заштити.

Границе и намена земљишта на које право коришћења има ЈВП „Воде Војводине", не може се мењати без сагласности овог предузећа.
За све планиране активности које ће се обављати у оквирима планираног подручја, мора се предвидети адекватно техничко решење, у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода и промене водног режима.

Простор планиран за изградњу објеката у функцији дистрибутивног гасовода - комплекс МС „Ривица", Комплекс МРС „Јазак", Комплекс МРС „Мала Ремета" и комплекс МРС „Летенка", представља грађевинско земљиште за које су овим Просторним планом дефинисана правила уређења и грађења и које ће се реализовати његовом директном применом.

Осим грађевинског земљишта које представља посебну намену, у обухвату Просторног плана су и делови грађевинских подручја насеља: Ривица, Врдник, Јазак, Мала Ремета, као и коридори путне инфраструктуре, чија реализација није предмет овог Просторног плана. За ово грађевинско земљиште се примењују правила уређења и изградње из одговарајућих просторних и урбанистичких планова (ППО, ПГР насеља, ПДР дела насеља, планова за инфраструктуру), уз примену мера заштите за коридор гасовода, дефинисаних овим Просторним планом.

12. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ

Квалитет животне средине предметног простора је у одређеној мери очуван, јер планирана траса гасовода једним делом пролази кроз Национални парк, а осталим делом кроз пољопривредно и грађевинско земљиште.

У погледу потенцијалних загађивача, на подручју непосредне близине коридора гасовода се не налазе постројења у којима се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних, нити постројења за које је прописана обавеза прибављања интегрисане дозволе, у циљу спречавања и контроле загађивања животне средине.

Основна ограничења се, у смислу планирања, пројектовања и изградње у оквиру посебне намене односе пре свега на заштиту и коришћење природних ресурса, шумског и пољопривредног земљишта, заштите животне средине, природних добара и предела као и непокретних културних добара. Приликом планирања посебне намене поштована су сва ограничења у смислу заштитног

појаса гасовода (минимална удаљеност од насељених зграда, објеката и инфраструктурних објеката).

Део инфраструктурног коридора гасовода пролази кроз планинске делове Фрушке горе, односно кроз простор Националног парка „Фрушка гора" са својим просторним целинама (Централни масив (део), Јазачки пашњаци и Реметски до) и делом кроз простор заштитне зоне, а делом пољопривредним земљиштем, те је квалитет животне средине простора у обухвату посебне намене је у одређеној мери очуван.

У погледу карактеристика животне средине које могу бити изложене негативном утицају разматран је простор који заузима планирана траса дистрибутивног гасовода са својим заштитним појасом, односно онај део који пролази кроз простор Националног парка, односно кроз просторе који су под режимом заштите II и режимом заштите III степена. Поред тога, траса гасовода прелази и преко станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста, а укршта се и са једним локалним еколошким коридором.
Иако се на територији локалне самоуправе Сремска Митровица врши мониторинг амбијенталног ваздуха и буке, њиме нису обухваћена насеља Шуљан и Бешеновачки Прњавор која су у обухвату Просторног плана, тако да подаци о мониторингу нису од важности за сагледавање услова животне средине на простору у обухвату посебне намене.

На територији општине Ириг је, према подацима Службе за имовинско-правне послове и урбанизам Општинске управе општине Ириг, вршен мониторинг површинских и подземних вода. Током 2014. и 2015. године је, поред осталих узоркован канал на локацији излазног шахта код пречистача у Врднику. Параметри узорка нису задовољавали законски прописане граничне вредности емисије.

На територији општине Беочин вршено је узорковање земљишта, које је вршено на две локације: у парку у непосредној близини Lafarge BFC и у дворишту фабрике воде (у насељу Беочин). Иако је насеље Беочин у граници ширег посматрања подручја посебне намене, наведени подаци нису од значаја за анализу постојећег стања простора који је планиран за коридор гасовода.

На простору у оквиру посебне намене нису вршена мерења у контексту утврђивања квалитета ваздуха, воде, земљишта и биомониторинга. Такође, за простор опредељен за трасу гасовода не постоје систематизовани подаци о нивоу буке.

Према подацима Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине АП Војводине, на ширем подручју у односу на обухват посебне намене, регистрована су постројења која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, односно која подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе[48] у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине. Ова постројења лоцирана су у Сремској Митровици која није у обухвату Просторног плана.

У оквиру ширег простора посматрања подручја посебне намене овог Просторног плана постоје два севесо комплекса нижег реда, али њихове зоне негативних утицаја не утичу на простор који је у обухвату посебне намене, због удаљености самих комплекса од коридора гасовода. Тиме се ови комлекси (Складиште вештачких ђубрива „Агриум" д.о.о. у Сремској Митровици и Термоелектрана - топлана Сремска Митровица у Сремској Митровици) не разматрају као угрожавајући фактор по гасовод, нити се разматра потенцијални удружени утицај евентуалних акцидената на предметном гасоводу и пратећим надземним објектима и евентуалних акцидената у наведеним комплексима.

Предмет детаљне разраде планског документа, а тиме и стратешке процене је коридор дистрибутивног гасовода (затворени систем цеви) и пратећи надземни објекти, што заједно чини затворен систем који треба да омогући дистрибуцију природног гаса. Крајњи корисници односно потрошачи гаса нису предмет планског документа, па тиме ни анализа притисака који се могу јавити потрошњом гаса у тим секторима. Детаљна разматрања појединих чинилаца животне средине, одређивање конкретних утицаја и мера заштите, биће предмет Студије/а о процени утицаја пројекта на животну средину која се ради за ниво техничке документације.

48 Интегрисана дозвола дефинише мере за спречавање и контролу загађивања животне средине, у складу са процењеним негативним утицајима на здравље људи и животну средину.

9. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА)

Просторним планом нису предвиђена варијантна решења. Вредновање варијанти са разних аспеката па и заштите животне средине је извршено у прелиминарној фази испитивања и вредновања трасе коридора гасовода, на основу којих су и извршена опредељења. Усвојена решења су интерпретирана у предметном Просторном плану.

Реализовањем односно усвајањем и имплементацијом планског документа, уређење и коришћење простора у обухвату посебне намене Просторног плана ће се одвијати у смеру планске реализације садржаја и активности (планским уређењем), уз испуњавање претходних услова заштите природе и животне средине.

Планирање, коришћење, уређење и заштита предметног простора се заснива на принципима:

- одрживог просторног развоја енергетске инфраструктуре;
- смањивања штетног утицаја на животну средину;
- заштите природних ресурса, природног и културног наслеђа.

Побољшање енергетске ефикасности и коришћење еколошки прихватљивих ресурса - извора енергије, представља визију и дугорочни циљ просторног развоја Републике Србије. Изградња предметног гасовода доприноси просторној и енергетској интеграцији предметног простора у енергетски систем Републике Србије, кроз редовно, стабилно, безбедно и еколошки оправдано снабдевање потрошача гасом. Потреба за изградњом предметног дистрибутивног гасовода, огледа се у чињеници да је природни гас еколошки најчистије (спречава се загађење ваздуха) и најекономичније фосилно гориво, које се једноставно и лако транспортује до потрошача.

У случају нереализовања Просторног плана, досадашње негативне тенденције у уређењу и коришћењу предметног простора ће се вероватно одвијати према следећем сценарију:

- неће се омогућити снабдевање становништва и осталих корисника природним гасом, као најчистијим енергентом;
- вршиће се и даље деградација квалитета ваздуха коришћењем индивидуалних ложишта на угаљ, нафту и дрва, услед емисије загађујућих материја које су продукти њиховог сагоревања.

10. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Због специфичности простора у обухвату Просторног плана, непосредног и ширег окружења, као и постојећих садржаја и планираних намена, у поступку израде Просторног плана обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења.

Све консултације су релевантне за процес стратешке процене и израду предметног Елабората, а услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су процесом стратешке процене вредновани и имплементирани у планска решења.
Према Закону о планирању и изградњи, у израду Просторног плана, се грађани и остала заинтересована јавност, на које плански документ може имати утицај, се укључују већ у почетној фази, одмах након доношења одлуке о изради планског документа, уз могућност изјашњавања, односно подношења примедби и сугестија.

Упознавањем јавности у раној фази планског поступка са општим циљевима и сврхом израде Просторног плана, могућим решењима за уређење и развој просторне целине, као и ефектима планирања (чл. 45а Закона о планирању и изградњи), ствара се могућност да се заинтересована јавност упозна са намерама и утиче на планска решења. Сврха раног јавног увида је да се оствари информисаност грађана, да се јавност укључи у процес, а тиме и допринесе у формулисању планских решења, што подразумева да поднете сугестије и примедбе треба да буду од користи.

Рани јавни увид (РЈУ) је и у случају овог Просторног плана организован после доношења Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-„Летенка" са елементима детаљне регулације, а пре формирања нацрта планског документа. Фазом раног јавног увида у поступак израде планске документације уведен је двостепени поступак партиципације јавности.

Излагање материјала на рани јавни увид обављен је пре прибављања услова и података од стране надлежних предузећа и организација, односно посебних услова за заштиту и уређење простора у трајању од 15 дана, у периоду од 04. - 18. августа 2018. године. У току одржаног раног јавног увида нису пристигле примедбе на предложени материјал који је садржао:

- обухват и опис граница планског документа,
- крађи извод из планских докумената вишег реда и документацију од значаја за израду Просторног плана,
- опис постојећег стања, начина коришћења простора и основних ограничења,
- опште циљеве и принципе израде Просторног плана,
- планирану претежну намену површина,
- очекиване ефекте планирања у погледу унапређења начина коришћења простора.

Пристигла мишљења и сугестије заинтересованих корисника простора током раног јавног увида, као и подаци и услови надлежних институција (преглед институција, органа, организација и предузећа је дат у наредној табели) добијени у току израде Просторног плана интегрисани су у оквиру услова и мера заштите и коришћења предметног простора и планских решења.

Уз одговорност за квалитет планског решења, која је на стручном обрађивачу планског документа и надлежном органу који дато решење верификује у форми нацрта, овим се обезбеђују услови да се формулишу оптимална планска решења, односно да се задовоље различити интереси корисника простора.

Табела 2. Преглед органа, организација, институција и предузећа од којих су у поступку израде Просторног плана тражени услови и подаци

	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	ОДГОВОРЕНО НА ЗАХТЕВ
1.	Град Сремска Митровица, Градска управа за урбанизам, комуналне и инспекцијске послове, Сремска Митровица	није достављено
2.	Град Сремска Митровица, Градска управа за пољопривреду и заштиту животне средине, Сремска Митровица	02.08.2018.
3.	Општина Беочин, Општинска управа, Одељења за инспекцијске послове, урбанизам и заштиту животне средине, Беочин	07.08.2018.
4.	Општина Ириг, Општинска управа, Служба за заштиту животне средине и урбанизам, Ириг	27.08.2018.
5.	Р.Србија, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд	23.08.2018.
6.	Р.Србија, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за превентивну заштиту, Београд	13.07.2018.

	ОПШТИНА, СЕКРЕТАРИЈАТ, ИНСТИТУЦИЈА И ДР.	ОДГОВОРЕНО НА ЗАХТЕВ
7.	Р.Србија, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Управа за управљање ризиком, Нови Београд	03.08.2018.
8.	Р.Србија, Министарство заштите животне средине, Сектор за планирање и управљање у животној средини, Група за заштиту од великог хемигског удеса,	24.07.2018.
9.	АП Војводина, Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад	19.07.2018.
10.	АП Војводина, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Нови Сад	25.07.2018.
11.	АП Војводина, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Нови Сад	19.07.2018.
12.	ЈКП „Беочин", Беочин	01.08.2018. и 07.08.2018.
13.	ЈП „Комуналац" Ириг	није достављено
14.	ЈКП „Водовод" Сремска Митровица	14.08.2018.
15.	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ, Нови Сад	10.08.2018.
16.	Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица, Сремска Митровица	01.10.2018.
17.	ЈВП Воде Војводине, Нови Сад	није достављено
18.	ЈП „Војводина шуме", Прерадовићева	30.08.2018.
19.	АД „Електромрежа Србије" Београд	13.08.2018.
20.	Електропривреда Србије, ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Рума	06.08.2018. 12.09.2018.
21.	Електропривреда Србије, ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција	није достављено
22.	СББ - Српске кабловске мреже ДОО, Београд	није достављено
23.	НИС ад. Нови Сад, Гаспром Њефт	01.08.2018.
24.	ЈП „Србијагас" Нови Сад	16.07.2018.
25.	ТЕЛЕНОР ДОО, Нови Београд	29.08.2018.
26.	„VIP mobile" доо, Нови Београд	30.07.2018.
27.	Телеком Србија, Дирекција за технику, Функција планирања и развоја, Сектор за планирање и развој транспортне телекомун. мреже, Нови Београд	08.08.2018.
28.	Р.Србија, Републички хидрометеоролошки завод Србије, Београд	09.08.2018.
29.	ЈП „Путеви Србије", Сектор за стратегије, пројектовање и развој, Београд	06.08.2018. и 22.08.2018.
30.	„Инфраструктура железнице Србије" АД, сектор за инвестиције, развој и технологију, Београд	17.07.2018.
31.	ЈП Емисиона техника и везе, Сектор техника, Београд	19.07.2018.
32.	ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ, Београд	19.07.2018.
33.	ЈП „Срем Гас", Сремска Митровица	31.07.2018.
34.	ЈП „Гас-Рума", Рума	није достављено
35.	Електропривреда Србије, ЕПС Дистрибуција, Огранак Електродистрибуција Сремска Митровица	06.08.2018.
36.	Град Сремска Митровица, Градска управа за урбанизам, комуналне и инспекцијске послове, Сремска Митровица	07.08.2018.
37.	ЈП „Национални парк Фрушка гора", Сремска Каменица	16.07.2018.
38.	Р.Србија, Републички сеизмолошки завод, Београд	10.07.2018.
39.	ЕМС АД „Електромрежа Србије" Београд	13.08.2018.
40.	Р.Србија, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд	23.08.2018.
41.	Р.Србија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, Београд	04.09.2018.

Извештај о стратешкој процени доставља се на мишљење заинтересованим органима и организацијама и обезбеђује се учешће јавности у његовом разматрању. Након оцене Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину и Извештаја о учествовању заинтересованих органа и организација и јавности, који сачињава орган надлежан за припрему Просторног плана, орган надлежан за послове заштите животне средине може дати сагласност на Извештај о стратешкој процени.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи се истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

V ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Стратешка процена интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава плански документ ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, услова надлежних органа и институција, као и проблема и предлога у погледу заштите животне средине на предметном простору.

Имајући на уму директну међузависност животне средине и људских активности, са становишта дугорочне организације, коришћења, уређивања и заштите простора и животне средине, дефинисан је стратешки правац, а то је да се заштита животне средине врши кроз активну примену мера заштите и перманентну контролу и одговорност за поштовање и примену принципа одрживог развоја.

4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Општи циљеви Стратешке процене утицаја постављају оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима се оцењује њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја кроз планска решења.

У процесу израде планске документације, већина општих циљева везана је за планска документа вишег реда и услове које они диктирају, док се посебни циљеви дефинишу за конкретни разматрани простор, а односе се на специфичност, намену површина и др.

Општи циљ Стратешке процене представља одрживо коришћење простора и природних ресурса на подручју које је у обухвату посебне намене Просторног плана, како би се дугорочно обезбедили услови за просторни развој енергетске инфраструктуре, усклађених са постојећим капацитетом животне средине, уз обезбеђење заштите живота и здравља људи.

Унапређење енергетског система сигурнијим снабдевањем природним гасом поставља се као циљ како би се смањила потрошња горива чијим се сагоревањем повећава емисија загађујућих материја и гасова са ефектом стаклене баште.

С обзиром на то да су планови вишег реда за планско подручје Просторни план Републике Србије и Регионални просторни план АП Војводине, при дефинисању посебних циљева стратешке процене за предметни Просторни план, уважени су циљеви ових планова. Концепција и циљеви планова вишег реда су наведени у поглављу 1.1.2. Плански основ и друга стратешка документација. Такође, уважени су и остали просторни планови који су од значаја за ово планско подручје.

На основу наведеног општег циља Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Просторном плану, утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите.

Као посебни циљеви стратешке процене утврђени су:

9. заштита квалитета ваздуха;
10. заштита и одрживо коришћење вода;
11. заштита и одрживо коришћење земљишта;
12. заштита природних и културних добара и вредности;
13. заштита биодиверзитета, станишта и предела;
14. смањење ризика од удеса;
15. смањење буке;
16. мониторинг животне средине.

Посебни циљеви Стратешке процене усклађени су са индикаторима стратешке процене дефинисаним Правилником о Националној листи индикатора животне средине („Службени гласник РС", број 37/11).

5. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Индикатори представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, појава и услова животне средине, као и сагледавање последица. Индикатори су средство за праћење извесне променљиве вредности током времена, ради утврђивања одговарајућих трендова, а неопходни су као улазни подаци за свако планирање активности у простору.

Избор одговарајућих индикатора стратешке процене утицаја се врши на основу дефинисаних општих и посебних циљева, са циљем њихове примене у усмеравању планских решења ка остварењу постављених циљева.

Процена потернцијалних притисака на животну средину који се могу догађати током реализције и експлоатације планираног гасовода, може се вршити преко индикатора који су за ову стратешку процену одабрани у складу са планираним активностима у фази реализације и експлоатације објеката система гасовода. У том контексту препознате су области на које планиране активности могу вршити највећи притисак, а то су пре свега притисци на природне ресурсе (вода, ваздух, земљиште), биодиверзитет, као и удеси.

Имајући у виду обухват Просторног плана, планска решења, постојеће стање животне средине и дефинисане посебне циљеве стратешке процене утицаја, извршен је избор одговарајућих индикатора животне средине за предметни простор, дефинисаних Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС", број 37/11). Индикатори су дефинисани са циљем праћења реализације планских, а не технолошких решења.

Табела 3. Преглед Посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ИНДИКАТОРИ
Заштита квалитета ваздуха	1. Емисија гасова са ефектом стаклене баште
Заштита и одрживо коришћење вода	2. Емисије загађујућих материја из тачкастих извора у водна тела
Заштита и одрживо коришћење земљишта	6. Промене у намени земљишта (%) 7. Пољопривредне области високе природне вредности 8. Количине посебних токова отпада
Заштита природних и културних добара и вредности	6. Заштићена подручја и заштићена непокретна културна добра
Заштита биодиверзитета, станишта и предела	10. Угрожене и заштићене врсте 11. Заштићена станишта (станишта заштићених и строгозаштићених врста)
Смањење ризика од удеса	10. Регистар удеса[2]
Смањење буке	11. Укупни индикатор буке (изложеност буци у периоду 24 h, за дан-вече-ноћ)
Мониторинг животне средине	12. Резултати и ефекти спровођења контроле загађивања из стационарних извора

2 Регистар удеса у Републици Србији (Агенција за заштиту животне средине)

6. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА

Однос процеса израде планског документа и процеса стратешке процене утицаја планских решења на животну средину је веома важан са становишта интеграције овог инструмента у сам процес просторног планирања.

Стратешка процена утицаја је делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама. Да би била потпуно интегрисана, процедура израде стратешке процене се паралелно одвија, односно преплиће се са процедуром израде планова или програма, како је текао и процес израде овог Просторног плана са стратешком проценом која га је пратила.

Табела 6. приказује принцип по којем се руководило при изради ова два документа, односно приказана је веза између фаза израде Просторног плана и фаза стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину. Табела 7. приказује однос између циљева Просторног плана и циљева стратешке процене утицаја. Обзиром на то да је вршена паралелна израда планског документа са стратешком проценом утицаја овај однос се углавном може окарактерисати као компатибилан.

Табела 4. Веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене утицаја

Узајамни утицај ове две фазе израде просторног плана

Јавни увид у Нацрт просторног плана

Јавни увид у Извештај о СПУ

излажу на јавни увид

Орган надлежан за израду просторног плана

планског документа не може исти упутити у процедуру усвајања без Сагласности на Извештај о СПУ

Оцена и сагласност на Извештај од стране надлежног органа

Узајамни утицај ових фаза

Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ

Табела 5. Компатибилност циљева Просторног плана и Стратешке процене (наведених у поглављу II, тачка 2. Посебни циљеви стратешке процене)

ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Резервисање простора за реализацију дистрибутивног гасовода и објеката који чине његов саставни и функционални део	+	+	+	+	+	+	+	+
Установљавање зона заштите и спровођење режима зона заштите гасовода	+	+	+	+	+	+	+	+
Одржавање функционалности и омогућавање планског развоја свих инфраструктурних система у непосредном контакту са гасоводом	0	+	0	+	+	+	0	+
Максимално очување и мониторинг утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра	+	+	+	+	+	+	+	+
Смањење негативних утицаја и ризика у насељима на подручју коридора и његовом непосредном окружењу	+	0	0	+	+	+	+	+
Редовно, сигурније и економичније снабдевање енергентима (природним гасом) привреде и становништва	+	+	0	0	+	+	0	+

+ компатибилни, - нису компатибилни, 0- неутралан однос

VI ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

4. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приликом дефинисања трасе дистрибутивног гасовода, локације и начина изградње цевовода и објеката који су саставни делови дистрибутивног гасовода, поштовани су услови који су прописани Правилником за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС", број 86/15) и ограничења која су дефинисана важећим планским документима.

Избор трасе предметног дистрибутивног гасовода условљен је низом фактора који се односе на:

- дужину трасе,
- постојећу и планирану инфраструктуру и приступачност траси,
- процена утицаја на животну средину,
- природна и непокретна културна добра,
- конфигурацију и намену терена,
- гео-механичке услове,
- постојеће и планиране објекте,
- зоне насеља и остала физичка ограничења,
- усклађеност са планским документима.

Процена утицаја на животну средину посебно је обрађена у оквиру Стратешке процене која је израђена за Просторни план, конципиран у односу на специфичност планског документа. Обзиром на то да Просторни план представља плански основ за даљи развој инфраструктурног односно енергетског система планског подручја, процена утицаја на животну средину се односи на утицаје које ће систем за дистрибуцију природног гаса до потрошача имати на окружење у фази изградње и фази експлоатације.

Изградња гасовода носи одређени степен ризика од негативних утицаја на животну средину, највише у фази изградње гасовода са пратећим објектима, за које се очекује да ће бити локалног и привременог карактера. У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, није очекивано да ће доћи до деградације животне средине односно да ће евентуални негативни утицаји бити у прихватљивом обиму.

До локалног и привременог загађења ваздуха може доћи приликом извођења грађевинских радова због појаве прашине и емисије издувних гасова услед кретања и рада грађевинске и транспортне механизације, заваривачких радова, рада дизел агрегата, пресипања туцаника и шљунка и сл. Због рада грађевинске механизације очекивана је повећана концентрација продуката сагоревања из мотора који се емитују у ваздух током фазе изградње гасовода и пратећих објеката. У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, се не очекује негативан утицај на квалитет ваздуха.

Гасовод не сме пропуштати гас и мора бити довољно чврст да безбедно издржи дејство свих сила којима ће према очекивањима бити изложен током изградње, испитивања и коришћења.

У случају хаварије најзначајнији утицај може имати природни гас - метан (CH_4) - када би дошло до неконтролисаног цурења гаса, услед чега би могло да дође до акцидента - пожара и експлозије. Праћење појаве и концентрације метана битно је за мониторинг у фази експлоатације.

Загађења ваздуха се јављају и на местима где се врши заваривање цеви на самом градилишту. Врсте и количине загађујућих материја зависе од врсте и квалитета електрода које се користе.

Сви наведени утицаји су ограничени само на време трајања радова и локалног су карактера, ограничени на локацију радова. Емисија прашине може се окарактерисати као мањи - занемарив негативни утицај.

По завршетку радова ови утицаји престају и немају последица на квалитет ваздуха.

Коридор гасовода прелази изван зоне високих подземних вода. Због плитког копања рова за постављање гасоводних цеви, обим и карактеристике грађевинских радова на изградњи гасовода немају негативних утицаја на квалитет и режим подземних вода. Коридор гасовода је изван уже зоне санитарне заштите водоизворишта.

Како је природни гас сув, чист, знатно лакши од ваздуха, у случају истицања из било којих разлога неће имати утицај на подземне воде.

Уколико се за испитивање гасовода на чврстоћу и непропусност буде користила вода, потребно је испитати квалитет воде пре пуштања у гасовод. Такође, ова вода се пре испуштања у реципијент мора пречистити како би квалитет био у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16).

При уобичајеном режиму рада, систем за дистрибуцију гаса и постројење за мерење и редукцију притиска гаса су тако пројектовани да, при нормалном режиму рада, не долази до испуштања природног гаса у водотокове, нити се вода користи при експлоатацији гасовода, па самим тим нема утицаја на површинске воде.

Уколико се врши косо усмерено бушење, гасовод се полаже дубље од прогнозираних деформација корита што штити гасовод од свих механичких оштећења, чиме је обезбеђена сигурна заштита цевовода током експлоатације.
Негативни утицаји могу се јавити у случају хаварије на цевима, а настају искључиво као последица радова приликом поправке - замене цеви, замуљавање околних површина, а ти утицаји су краткотрајни, привремени и нестају по завршетку радова.

Најзначајнији негативни ефекти на екосистем испољавају се у фази припреме терена за градњу и током изградње. До локалног и привременог загађења ваздуха, воде и земљишта долази приликом извођења грађевинских радова, у највећој мери због манипулације грађевинске и транспортне механизације и извођења грађевинских радова, што ће привремено утицати, за време трајања радова, на целокупан екосистем непосредне околине подручја у коме се радови изводе.

Како траса дистрибутивног гасовода пролази једним делом кроз Национални парк обавезно је спроводити мере заштите на подручју Националног парка, као и на стаништима строго заштићених врста IRI03b и IRI15c.

У току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, не очекује се негативан утицај на квалитет природних ресурса изузев на локацијама надземних објеката у функцији гасовода, у смислу

трајне узурпације земљишта, које је овим Просторним планом утврђено као грађевинско земљиште и за које су дефинисана правила уређења и грађења.

Гасовод у одређеном делу прелази преко пољопривредног земљишта, како обрадивог, тако и необрадивог, па се утицаји на пољопривредно земљиште односе се на трајну промену намене земљишта на локацијама предвиђеним за изградњу надземних објеката у функцији гасовода, при чему долази до промене из пољопривредног у грађевинско земљиште.

Приликом ископавања земљишта, постављања цевовода система дистрибутивног гасовода и затрпавања рова доћи ће до нарушавања структуре земљишта на месту постављања гасовода. Приликом затрпавања рова требало би водити рачуна о враћању земљишних слојева, при чему хумусни слој мора бити на површини. На тај начин ће се очувати морфологија терена и рекултивисати земљиште.

Након завршетка радова на постављању цевовода потребно је извршити рекултивацију земљишта у циљу максималног очувања физичких особина, механичког састава, хумусног слоја, хемијских својстава, водопропустљивости земљишта и др, како би се обезбедило коришћења земљишта на уобичајен начин. Рекултивација се односи успостављање пређашње продуктивности пољопривредног земљишта, применом мера и активности за поновно формирање земљишног слоја и успостављање биљних заједница. По завршетку радова земљиште на траси гасовода се рекултивише враћањем првог плодоносног слоја земљишта - хумуса, који се претходно уклања и привремено депонује до завршетка радова изградње гасовода.

Ширина радног појаса на обрадивом пољопривредном земљишту је 6 m (по 3 m са обе стране осе цевовода) осим на местима већих укрштања, а ширина експлоатационог појаса износи такође 6 m (по 3 m од осе гасовода мерено са обе стране осе цевовода). У оквиру експлоатационог појаса, по 3 m од осе гасовода, на обе стране, није дозвољена садња биљака чији корен достиже дубину већу од 1 m, или вршење пољопривредних радова (орање, подривање) на дубину већу од 0,5 m.

Изван експлоатационог појаса, дозвољени су сви облици пољопривредних делатности примерени овом подручју, усклађени са мерама заштите прописаним законом и у складу са планским решењима.

Редовна експлоатација гаса неће утицати на постојећи квалитет земљишта кроз које пролази.
Траса дистрибутивног гасовода својим већим делом пролази кроз простор Националног парка уз трасе јавних и атарских путева, чиме је утицај на земљиште и национални парк уопште сведен на минимум.

Грађевински и други отпад настајаће у фази припреме терена за градњу и током изградње, који се мора одлагати на за то предвиђене локације. Приликом експлоатације самог гасовода не настаје отпад, осим током периодичног чишћења унутрашњости гасовода, који се обавља једном годишње и овај отпад је обавезно елиминисати под контролисаним условима.

У периоду изградње гасовода, бука и вибрације ће се јавити дуж коридора, услед рада механизације која се користи за извођење земљаних и других грађевинских радова. Активности које бука прати су: рашчишћавање терена, ископ ровова, повезивање цеви и заваривање, полагање цеви и затрпавање ровова. Бука може негативно утицати на фауну, посебно птице, на локалном подручју дуж корисора гасовода. Међутим, по завршетку изградње и формирања вегетације, очекује се да ће се животни услови фауне повратити.

Обзиром да природни гас није токсичан, у редовном режиму рада и неопходним поштовањем технолошких процедура неће се јавити негативни утицаји на здравље и безбедност људи.

У случају акцидентних ситуација (експлозије и пожари) угрожени су људи који се нађу у зони утицаја ширине око 100 m. Друга врста утицаја се односи на настанак гасова који се јављају потпуним или непотпуним сагоревањем природног гаса (угљен- диоксид (CO_2) и угљен-моноксид (CO)). Имајући у виду чињеницу да гасовод пролази кроз Национални парк тј. кроз шуму не постоји реална опасност од негативног утицаја ових гасова по људе.

Након изградње гасовода обавезна је рекултивација земљишта, у складу са наменом простора.

Објекат гасовода за дистрибуцију гаса карактерише низак ризик од загађења у периоду експлоатације, а висок у условима хаварија (акцидентних ситуација). При раду са гасовима треба бити обазрив, јер се манипулација са природним гасом убраја у делатности са повећаном опасности, имајући у виду његове хемијске и физичке особине, као што су запаљивост и експлозивност.

Према Правилнику о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar угрожени простор од експлозије је простор у коме је присутна, или се може очекивати присутност експлозивне смеше запаљивих гасова, пара или прашине са ваздухом, у таквим количинама које захтевају примену посебних мера ради заштите људи и добара, а нарочито примену посебних мера у погледу монтаже и употребе електричних уређаја, инсталација, алата, машина и прибора.

Према учесталости појављивања и трајању експлозивне атмосфере угрожени простори су класификовани у складу са SRPS EN 60079-10-1 у зоне опасности од експлозије.

Утицаји гасовода у погледу емисије загађујућих материја или буке немају прекограничне утицаје.

5. ПРИРОДА КАРАКТЕРИСТИКА УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Карактеристике утицаја Просторног плана на животну средину сагледавају се у односу на врсту, вероватноћу и природу утицаја, као и интензитет активности у простору, временску и просторну димензију утицаја. Ови утицаји се оцењују у оквиру фазе изградње система дистрибутивног гасовода и у оквиру експлоатације односно у ванредним удесним ситуацијама.

Сва планска решења, предвиђена у контексту заштите и одрживог коришћења планског подручја свакако имају кумулативног утицаја на чиниоце животне средине.

Највећи број еколошких фактора, због међусобне условљености и интеракције, имају реверзибилни карактер, што се претпоставља и за посматрани простор.

У наставку Извештаја о стратешкој процени утицаја приказана је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења варијанте доношења и имплементације Просторног плана на животну средину и одрживи развој.

Табела 6. Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ
мање од 1%	Н	утицај није вероватан

Табела 7. Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	О п и с
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

Табела 8. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	О п и с
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Општински	О	Могућ утицај на нивоу општине
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу територије Просторног плана

Табела 9. Скала за процену сложености/реверзибилности утицаја

Ознака	Опис
РЕ	Реверзибилан (повратан процес) - ефекти утицаја у окружењу се могу анулирати сукцесивним процесом
ИР	Иреверзибилан (неповратан утицај) - штете су толико велике да се првобитно стање не може вратити

Табела 10. Скала за процену временске димензије утицаја

Ознака	Опис
П	Привремен - утицај траје краћи временски период
ПО	Повремен - утицај се повремено јавља и кратко траје
Т	Последице утицаја су трајног карактера

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Врста утицаја	Карактер утицаја	Интензитет утицаја	Вероватноћа утицаја	Обим утицаја	Значај утицаја
Загађење ваздуха	В	-1	Л	РЕ	П
Загађење површински вода	В	-1	Л	РЕ	П
Девастација и загађење земљишта	И	-2	Л	ИР	Т
Девастација станишта и биљног покривача	И	-2	Л	РЕ	П
Сеча шума	Н	-	-	-	-
Угрожавање фауне	И	-1	Л	РЕ	П
Угрожавање природних добара	Н	-	-	-	-
Угрожавање културних добара	В	0	Л	РЕ	П
Нарушавање предеоних вредности	И	-1	Л	РЕ	П
Угрожавање здравља и безбедности људи	М	-1	Л	РЕ	П

Табела 12. Карактеристике могућих утицаја у фази експлоатације у ванредним удесним ситуацијама (истицање гаса, пожар, експлозија)

Врста утицаја	Карактер утицаја	Интензитет утицаја	Вероватноћа утицаја	Обим утицаја	Значај утицаја
Загађење ваздуха	И	-1	Л	РЕ	П
Загађење површински вода	М	-1	Л	РЕ	П
Девастација и загађење земљишта	И	-2	Л	Р	Т
Девастација станишта и биљног покривача	И	-2	Л	РЕ	П
Уништавање појединих стабала (у случају пожара)	М	-2	Л	РЕ	П
Угрожавање фауне	В	-1	Л	РЕ	П
Угрожавање природних добара	Н	-	-	-	П
Угрожавање културних добара	Н	-	-	-	-
Нарушавање предеоних вредности	М	-1	Л	РЕ	П
Угрожавање здравља и безбедности људи	И	-2	Л	Р	Т

6. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У процесу изградње као и експлоатације дистрибутивног гасовода најважнији је надзор над спровођењем закона и подзаконских аката, мера прописаних планском и пројектном документацијом, као и надзор над оператерима који су дужни да спроводе мере сигурности и спречавања акцидента. Обавезан је систематски перманентни мониторинг.

6.1. ТЕХНИЧКО ТЕХНОЛОШКЕ МЕРЕ

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Гасовод не сме пропуштати гас и мора бити довољно чврст да безбедно издржи дејство свих сила којима ће према очекивањима бити изложен током изградње, испитивања, одржавања и коришћења, односно да поред сила изазваних унутрашњим притиском издржи и дејства других предвидивих сила које могу бити изазване:

- уградњом анкера или укопавањем гасовода, саобраћајем и оптерећењима која настају код постављања гасовода и његовог испитивања на притисак;
- тежинским оптерећењем током хидростатичког испитивања;
- повезивањем одвојака;
- повезивањем компоненти које нису под притиском;
- испливавањем гасовода;
- другим подземним објектима;
- поплавама, ледом,снегом, ветром;
- вертикалним померањем услед мраза;
- слегањем тла и слегањем услед рудничких активности;
- клизиштима;
- ерозијом тла;
- високим сеизмичким ризицима;
- накнадним насипањем терена, насипима и сл.;
- надземним деоницама гасовода.

а) Мере заштите у фази изградње:

- изградњу објекта у потпуности прилагодити пројектној документацији као и захтевима надлежних институција;
- пројектну документацију у потпуности урадити према важећим законским оквирима;
- распоред регулационе и сигурносне арматуре извршити тако да инсталација буде осигурана од прскања услед неконтролисаног пораста притиска;
- избор цеви, мерне, регулационе и сигурносне арматуре извршити према важећим прописима и стандардима за ову врсту инсталације;
- инсталација треба да буде тако постављена да је онемогућено њено механичко оштећење;
- предвидети додатне мере заштите (употреба заштитне цеви и сл.) на местима укрштања гасовода са комуналним инсталацијама.

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- експлоатација природног гаса се одвија у затвореном технолошком процесу;
- из постројења не сме да буде испуштања природног гаса, осим на местима која су предвиђена техничком документацијом;
- потребно је обезбедити сталну контролу над функционисањем инсталације и уређаја, као и потребне мере за заштиту од свих врста оштећења;
- неопходна је редовна провера могућих оштећења на гасоводу и надземним објектима;
- у случају оштећења гасовода неопходно је заменити оштећену и неисправну опрему;
- чишћење гасовода се врши крацером, а отпад од чишћења се предаје сертификованој компанији за збрињавање отпада;
- пројекат заштите од пожара мора да садржи техничке и организационе мере којима се спречава да се пожар на систему за дистрибуцију гаса не пренесе на друге системе;
- ради спречавања корозије гасовода предвиђа се систем катодне заштите;
- потребно је видно обележити заштитне зоне постављањем одговарајућих табли за забрану и упозорење.

6.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

6.2.1. Мере заштите ваздуха

а) Мере заштите у фази изградње:

- моторе са унутрашњим сагоревањем, који покрећу сву грађевинску механизацију, потребну за изградњу система гасовода и пратећих објеката одржавати на одговарајућем техничком нивоу, а неисправне одстранити са градилишта;
- загађења ваздуха се јављају и на местима где се врши заваривање цеви на самом градилишту, а врсте и количине загађујућих материја зависе од врсте и квалитета електрода које се користе, те у складу са тим начинити одговарајући

избор. Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- у случају акцидента, пожара или експлозије, долази до загађења ваздуха које се не може предупредити, с тога је обавезно спроводити превентивне мере како би се смањила вероватноћа појаве удесне ситуације;
- вршити редовно мерење емисије димних гасова. Уколико вредности нису у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС", бр. 6/2016) врши се штимовање горионика, ремонт или замена котла;
- приликом пражњења или неконтролисаног истицања гаса у атмосферу из гасовода или дела инсталације сачиниће се извештај о испуштеним количинама;
- вршити редовну проверу могућих повреда херметичности гасовода и славинске арматуре;
- повремена испуштања гаса вршити према предвиђеној динамици при чему на једној локацији не сме бити једновремених испуштања са различитих извора због могућности кумулативног ефекта.

в) Мере заштите након затварања објекта:

- нема никаквих утицаја на квалитет ваздуха.

Током изградње гасовода и објеката у његовој функцији потенцијални извор загађења представљају мотори са унутрашњим сагоревањем, који покрећу сву грађевинску механизацију. Обзиром на то да су ови утицаји локалног и временски ограниченог обима (током трајања радова на простору где се изводе радови), није потребно спроводити посебне просторно планске мере заштите животне средине осим у случају да надлежне институције наложе другачије.

Током експлоатације гасовода потребно је спроводити следеће мере:

- обавезно је спроводити превентивне мере заштите ваздуха и заштите од акцидената како би се смањила вероватноћа појаве удесне ситуације,
- вршити редовно мерење емисије отпадних гасова у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање,
- приликом пражњења или неконтролисаног истицања гаса у атмосферу из гасовода или дела инсталације сачинити извештај о испуштеним количинама,
- у току експлоатације неопходна је редовна провера могућих повреда херметичности гасовода и славинске арматуре,
- повремена испуштања гаса вршити према предвиђеној динамици при чему на једној локацији не сме бити једновремених испуштања са различитих извора због могућности кумулативног ефекта.

6.2.2. Мере заштите вода

При изградњи гасовода треба спроводити мере, којима ће се обезбедити да не дође до нарушавања природног површинског отицања воде и оштећења корита и положаја водотока односно канала са којима се укршта траса дистрибутивног гасовода.

Мониторинг воде на локалитету преласка односно подводних радова у каналу би требало спроводити док трају радови и уколико замућеност пређе границе толеранције потребно је предузети корективне мере. Како концентрације замућености буду опадале може се смањити фреквенција мониторинга.

Уколико дође до непланираног изливања загађујућих материја у водене токове неопходно је одмах обуставити рад и хитно покренути поступак санације у сарадњи са надлежним институцијама.

Као потенцијални загађивач може се јавити и раствор бентонита. У овом случају обезбедити сакупљање, транспорт и истовар заосталог бентонита на најближу локацију предвиђену за такву врсту отпада, у складу са условима надлежног комуналног предузећа.

а) Мере заштите у фази изградње:

- придржавати се услова локалног водопривредног предузећа;
- количине воде које се евентуално узимају из водотокова за прелиминарно испитивање морају бити контролисане и не смеју да утичу на режим отицања;
- забрањено је неконтролисано коришћење воде за потребе изградње;
- очувати зелене коридоре уз водене токове односно канале, чиме се обезбеђује одржавање корита истог, заштита вода и спречава ерозија земљишта;

- при изградњи гасовода не сме да дође до нарушавања природног површинског отицања воде као ни оштећења корита и положаја водотока који се прелазе;
- у техничкој документацији утврдити где је потребно предвидети радове на осигурању и обезбеђењу корита кроз које пролази траса гасовода, као и профила каналске мреже.

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- при уобичајеном режиму рада гасовода није очекиван утицај на подземне и површинске воде.

в) Мере заштите након затварања објекта

- Објекат нема никакав утицај на квалитет вода.

6.2.3. Мере заштите земљишта

а) Мере заштите у фази изградње:

- површински слој хумуса на коме се налази вегетација посебно скидати, депоновати и сачувати од разношења, а дубље слојеве одлагати на другу страну како би се при затрпавању ископа прво вратили материјали дубљих ископа, а потом површински слој;
- радове вршити у зони предвиђеној за радове изградње гасовода и пратећих објеката;
- за извођење радова максимално користити постојеће путеве, стазе и већ коришћена подручја како се не би нарушавале природне површине;
- пројектом предвидети рационално коришћење земљаних ресурса као и минималну производњу отпада;
- у случају изливања нафте и нафтних деривата, горива, машинског и другог уља угрожено земљиште посути сорбентом, скинути контаминирани слој земље и насути неконтаминираним, а загађени слој земљишта се мора отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на депонији предвиђеној за ту сврху;
- чврст отпад који настане при изградњи сакупити и одложити на прописану локацију у складу са законском регулативом;
- након завршетка грађевинских радова неопходно је земљиште вратити у првобитно стање.

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- забрањено је трајно депоновање отпада уз трасу гасовода;
- на делу пољопривредних површина где пролази гасовод у експлоатационом појасу забрањује се гајење култура чија дужина корена прелази 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m;
- на делу пољопривредних површина кроз које пролази гасовод, препоручује се гајење култура са кратким кореном који не нарушава структуру земљишта око цеви. Високо растиње због последица које може изазвати корење на ужем подручју трасе треба бити одстрањено. Поред сече потребно је из земље у истом подручју појаса извадити све остатке корења из земље, како не би дошло до секундарног раста растиња.

в) Мере заштите након затварања објекта:

- у случају престанка рада система гасовода опрема (гасовод) може да остане у земљи јер је у том случају девастација земљишта занемарљива. Инвеститор ће донети одлуку, у зависности од стања опреме, да ли ће опрему оставити у земљи или ће монтирати на некој другој локацији, да ли ће је продати, или ће поднети захтев (уколико опрема није за даље коришћење) за категоризацију отпада надлежној установи;
- У случају доношења одлуке о стављању гасовода ван експлоатације, или његове потпуне демонтаже, претпоставља се да ће утицај на земљиште, бити приближно аналоган утицају који је био присутан у моменту градње објеката па према томе примењивати мере заштите аналогне мерама у фази изградње;
- по демонтирању опреме, земљиште је потребно вратити у првобитно стање, односно извршити рекултивацију (у складу са пројектом рекултивације).

При изградњи и експлоатацији инфраструктурног система потребно је примењивати следеће мере:

- током изградње гасовода и пратећих објеката односно приликом извођења земљаних радова обавезно издвојити површински (хумусни) слој земљишта и исти користити за санацију терена након завршетка радова,
- завршетком радова оштећену површину поравнати и покрити издвојеним слојевима земљишта површинског слоја, чиме се омогућује спонтано обнављање аутохтоне вегетације,

- уклонити евентуално дивља сметлишта у коридору гасовода
- Табела 14. Карактеристичне тачке дуж трасе гасовода
- забранити неконтролисано депоновање свих врста отпада,
- у случају изливања нафте и нафтних деривата, горива, машинског и другог уља угрожено земљиште посути сорбентом, скинути контаминирани слој земље и насути неконтаминираним, загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији,
- чврст отпад који настане при извођењу грађевинских радова сакупити и одложити на прописану локацију у складу са законском регулативом,
- спроводити програме строге контроле и заштите водотокова,
- утврдити нулто стање пољопривредног земљишта и рационално га користити,
- вршити редован мониторинг земљишта током експлоатације гасовода на стационарним изворима (МРС) са циљем провере могућег загађења земљишта, односно ради утврђивања цурења природног гаса.

6.2.4. Мере заштите природних добара

Просторним планом су на основу услова Покрајинског завода за заштиту природе, на подручју Националног парка, као и на стаништима строго заштићених врста IRI03b и IRI15c, прописане следеће мере:

13. Ради заштите строго заштићене врсте, текунице Spermophillus citellus, на локалитету „Јазачки пашњаци" не изводити радове у периоду од 15. марта до 1. октобра;
14. Забрањена је трајна промена морфологије терена, отварање позајмишта, као и депоновање отпадног материјала и земље, као и формирање градилишта, одлагалишта, окретница и сл.;
15. Планиране активности на изградњи трасе гасовода обављати тако да се механизација за постављање инфраструктуре креће само једном страном пројектоване трасе гасовода, у конкретним случајевима са супротне стране од локалности значајног станишта;
16. Затрпавање ископа обавити у што краћем временском року, највише три недеље у вегетационом периоду (март - октобар) и пет недеља ван вегетационог периода;
17. Приликом ископа, на местима где ће се полагати инфраструктура гасовода, обавезно издвојити хумус и исти користити за санацију терена након завршетка радова;
18. Преко ископа на траси, најмање на сваких 500 m поставити привремени прелаз за животиње чија ширина није мања од 3 m. Привремени прелаз за животиње направити од дрвених дасака и прекрити слојем земље;
19. Остатак материјала након радова обавезно уклонити са станишта. Забрањено је било какав материјал депоновати или привремено одлагати;
20. У случају изливања опасних материја (гориво, машинска и друга уља), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;
21. У случају изливања загађујућих материја на асфалтну површину, исте покупити песком који се мора одложити на за ту сврху предвиђеној депонији;
22. О почетку радова обавестити управљача заштићеног подручја, ЈП „Национални парк Фрушка гора", а радове на спровођењу активности изводити у сарадњи и уз надгледање службе стручног надзора Националног парка;
23. У случају потребе уклањања стабала или делова стабала (суве гране које наткриљују трасу и друго), у сарадњи са управљачем, обавезно обезбедити дознаку стабала;
24. Извођач радова је обавезан да уколико у току радова пронађе геолошка или палеонтолошка документа која би могла представљати заштићену природну вредност, иста пријави министарству надлежном за послове заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе.

Законом о националним парковима, као и пратећим актима, прописане су мере заштите

које важе у Националном парку.

Мере заштите флоре, фауне и биодиверзитета

а) Мере заштите у фази изградње:

- изградњу вршити ван сезоне парења, како не би било утицаја на фауну;
- обезбедити да привремено уклањање вегетацијског слоја и рад механизације не доводе до негативног утицаја на живи свет;
- током припрема и градње спречити изливање течности и других материјала (нафтни деривати, уља, хемикалије, бетон и слично), као и растресање и депоновање (привремено или трајно) разних материјала у близини ископа рова или околног земљишта;

- користити постојеће путеве и приобраћајнице за приступ градилишту.

Табела 11. Карактеристични профили приобраћајница за приступ градилишту.

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- обезбедити све надземне и подземне инсталације гасовода од евентуалних хаварија већег обима како би се спречио негативни утицај на флору, фауну и биодиверзитет;
- омогућити даљи традиционални начин коришћења пољопривредног земљишта.

в) Мере заштите након затварања објекта

- након престанка рада система гасовода није очекиван утицај на флору, фауну и биодиверзитет уколико не дође до демонтаже објекта, те се у складу са тим не пописују мере заштите;
- уколико буде вршено демонтирање објеката и опреме, потребно је извршити рекултивацију простора, чиме ће се омогућити успостављање првобитних природних услова подручја у што краћем периоду.

6.2.5. Мере заштите од буке и вибрација

а) Мере заштите у фази изградње:

- ниво буке је ограничен на зону изградње, дневни режим рада и условљен је врстом машина при изградњи гасовода и техничко-технолошким решењима у режиму рада;
- током извођења радова користити савремену атестирану механизацију;
- након завршетка радова грађевинску механизацију треба одмах искључити што, поред смањења нивоа буке, доприноси и смањењу емисије издувних гасова из мотора;
- запослене на изградњи и при контроли рада гасовода опремити заштитном опремом која ће их штитити од негативних утицаја буке.

б) Мере заштите у фази експлоатације:

- у складу са законском регулативом предвидити мерење буке на надземним објектима система гасовода;
- Уколико ниво буке пређе дозвољену границу потребно је применити неку од додатних мера заштите која је технички најподобнија за конкретну ситуацију у циљу смањења буке.

в) Мере заштите након затварања објекта:

- објекат нема никакав утицај у виду буке и вибрација, осим привременог утицаја уколико се приступи демонтажи система гасовода.

6.2.6. Мере приликом изградње и експлоатације инфраструктуре

За инфраструктурне објекте мере и обавезе произилазе из прописа о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима, које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објеката.

Мере заштите објеката у зони утицаја гасовода и пратећих објеката су:

- као најважнија мера за заштиту објеката у зони утицаја гасовода представља пројектовање и конструкција гасовода према разреду заштитног појаса и примени техничких услова и норматива за дате разреде који су прописани Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег до 16 bar;
- надземни објекти гасовода се ограђују, тако да је зона опасности од експлозије унутар ограде;
- извођач радова је у обавези да, постављањем одговарајућих ознака и знакова опасности, оствари заштитни појас и на тај начин обезбедити место тренутних радова на гасоводу;
- неопходно је шире становништво информисати о карактеристикама гасовода, дефинисати им неуобичајене појаве уз гасовод тј. обавестити их о дежурним телефонским бројевима, како би могли пријавити неуобичајене појаве.

6.2.7. Мере заштите живота и здравља људи

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште), Просторним планом су предвиђене одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се зауставити њихова даља деградација, унапредиће се квалитет животне средине, а индиректно и здравље људи овог подручја. Такође, мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја на становништво дате су и у посебним законским и подзаконским актима, који се односе на здравље и безбедност и заштиту на раду.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Осим редовних мера за заштиту живота и здравља људи, неопходно је реализовати и мере заштите у случају ванредних ситуација и удеса. У том смислу, у циљу заштите живота и здравља становништва, неопходно је стриктно поштовати урбанистичке и друге услове и нормативе, дефинисане низом законских и подзаконских аката.

При избору трасе, пројектовању и изградњи гасовода, мора се осигурати безбедан и поуздан рад гасовода, као и заштита људи и имовине, тј. спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину.

6.2.8. Мере заштите од ванредних ситуација

У поступку стратешке процене, која је вршена паралелно са израдом Просторног плана, прибављени су услови и подаци који се односе на постројења односно комплексе у оквиру којих се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја у количинама једнаким или већим од количина наведених у Правилнику о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС", број 41/10).

На основу доступних података надлежног министарства које води Регистар постројења и утврђује севесо операторе и постројења/комплексе, чије активности могу изазвати хемијско удес, утврђено је да се у обухвату Просторног плана не налазе севесо постројења/комплекси.

Постоје два севесо комплекса нижег реда у обухвату ширег посматрања подручја посебне намене али зоне негативних утицаја не дотичу обухват посебне намене, због удаљености самих комплекса од коридора гасовода. Под зоном угроженом ефектима хемијских удеса сматра се зона од 1000 m од локације удеса.

Тиме се ови комлекси (Складиште вештачких ђубрива „Агриум" д.о.о. у Сремској Митровици и Термоелектрана - топлана Сремска Митровица у Сремској Митровици) не разматрају као угрожавајући фактор по дистрибутивни гасовод, нити се разматра евентуални удружени утицај евентуалних акцидената на предметном гасоводу и пратећим надземним објектима и евентуалних акцидената у наведеним комплексима.

Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar је прописано да подземно полагање гасовода није дозвољено у кругу опасног дела погона у којима се користе, прерађују и складиште експлозивне материје, а који су ближе уређени посебним прописима којима је уређена област експлозивних материја.
Могуће удесне ситуације у оквиру посебне намене односе се на потенцијално неочекивано цурење гаса, услед квара на опреми и уређајима или оштећења цевовода, као и пожар и експлозија.

У контексту детекције хаваријског цурења гаса обавезно је уградити опрему која је у функцији регистровања хаварије и блокаде одређеног дела гасовода. Обавезно је по хитном поступку отклонити квар као и евентуалне последице. Наведено се не односи на контролисано испуштање гаса при ремонту, чишћењу и испитивању гасовода током редовног технолошког процеса.

Настанак пожара и експлозије очекиван је у случају хаваријских оштећења на надземним инсталацијама гасовода, чији обим зависи од величине облака гаса у тренутку паљења, начина паљења облака гаса, тренутних временских прилика, као и руже ветрова. Највећу опасност представља по особе које се могу наћи у близини, док је по околну средину она локалног карактера. Мере противпожарне заштите обавезно је детаљно обрадити у оквиру техничке документације, односно Главним пројектом заштите од пожара, којим треба предвидети превентивне мере, реаговање у случају појаве пожара и експлозије, као и детаљне мере санације.

Изградња објеката, извођење радова, односно обављање редовних активности у оквиру експлоатације гасовода мора бити у складу са техничком документацијом, уз поштовање важећих законских, техничких норматива и стандарда прописаних за ту врсту објекта, као и у складу са условима и мерама које су утврдили други овлашћени органи и организације.

Према учесталости појављивања и трајању експлозивне атмосфере угрожени простори класификовани су у зоне опасности, и то:
- зона опасности од експлозије 0 (објекат);
- зона опасности од експлозије 1;
- зона опасности од експлозије 2.

Зоне опасности од експлозије одређују се за објекте који су саставни део гасовода.

Табел

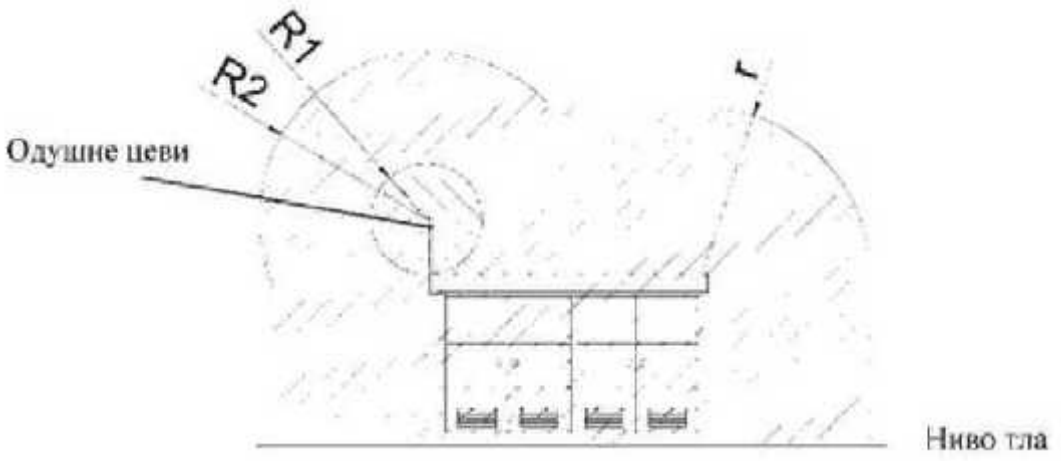

Слика 1. МРС предњи изглед-капацитет станице > 160 m3/h

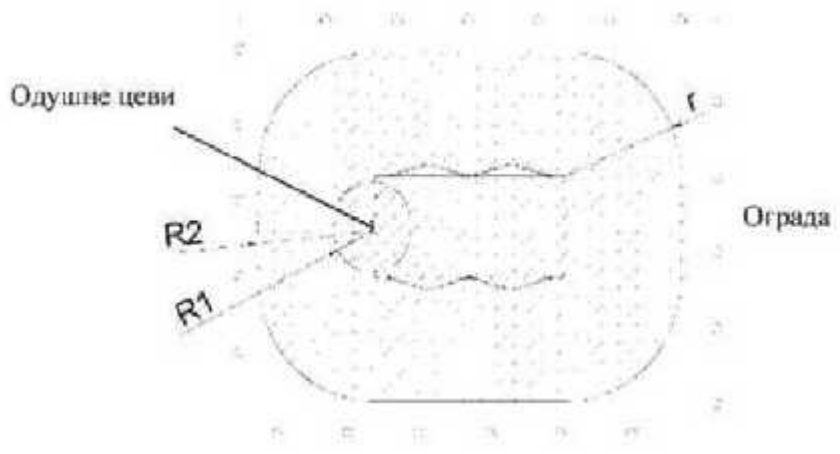

Слика 2. МРС основа-капацитет станице > 160 m^3/h Табела 13. МРС - вредности R1, R2 и r

Капацитет мерно регулационе станице	МОР на улазу		
	10 bar < МОР < 16 bar		
m3/h od 161 do 6000	R1 (m)	R2 (m)	r (m)
	1	3	2

У зонама опасности не смеју се налазити материје и уређаји који могу проузроковати пожар или омогућити његово ширење. Потребно је видно обележити заштитне зоне постављањем табли за забрану и упозорења. Потребно је вршити редовну контролу сигурносне опреме и свих инсталација од стране запосленог особља, као и израдити План заштите од пожара.

У зонама опасности, забрањено је:

- радити са отвореним пламеном;
- уносити прибор за пушење;
- радити са алатом и уређајима који могу, при употреби, изазвати варницу;
- присуство возила која при раду погонског уређаја могу изазвати варницу;
- коришћење електричних уређаја који нису у складу са прописом о опреми и заштитним системима намењеним за употребу у потенцијално експлозивним атмосферама;
- одлагање запаљивих материјала;
- држање материјала који су подложни самозапаљивању.

Табела 11. Карактеристичне инсталације за изградњу

Извођење електричних, неелектричних инсталација и заштитних система у зонама опасности од експлозије врши се у складу са прописима и стандардима којима је уређена безбедност од пожара и експлозија у потенцијално експлозивним атмосферама.

У случају пожара на коридору гасовода треба пустити да гас из перфорираног дела гасовода потпуно изгори, пошто је сигуније контролисати гасни пожар од неконтролисаног цурења гаса.

Санација подразумева ремонт оштећеног дела гасовода и уклањање оштећених објеката и растиња, реконструкцију свих инсталација страдалих у удесу и успостављање безбедног наставка рада система.
Гасовод пројектовати тако да током изградње, испитивања, одржавања и коришћења може да поред сила изазваних унутрашњим притиском издржи и дејства других предвидивих сила које су изазване:

- уградњом анкера или укопавањем гасовода, друмским и железничким саобраћајем и оптерећењима која настају код постављања гасовода и његовог испитивања на притисак;
- тежинским оптерећењем током хидростатичког испитивања;
- повезивањем одвојака;
- повезивањем компоненти које нису под притиском;
- испливавањем гасовода;
- другим подземним објектима;
- поплавама, ледом,снегом, ветром;
- вертикалним померањем услед мраза;
- слегањем тла и слегањем услед рудничких активности;
- клизиштима;
- ерозијом тла;
- високим сеизмичким ризицима;
- накнадним насипањем терена, насипима и сл.;
- надземним деоницама гасовода.

При прелазу гасовода преко већих нагиба терена мора се израдити посебан прорачун свих сила које делују на цевовод и, по потреби, предвидети анкерисање цевовода, а при пролазу кроз клизишта мора се, на основу геолошког испитивања земљишта, извршити санација клизишта и израдити детаљан пројекат уградње цевовода.

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима на простору у обухвату Просторног плана, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства. Законом о ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама. Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и технолошких удеса односе се на: планирање и имплементацију превентивних мера заштите; приправност и правовремено реаговање и санирање последица.

Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, ветрова, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град) и пожара.

Мере заштите од земљотреса су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, као и строго поштовање и примена важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју (за земљотрес јачине VII и VII-VIII степени према EMC-98).

Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају формирање одговарајућих ветрозаштитних појасева уз саобраћајнице и канале.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбеђује се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

Заштита од града се обезбеђује лансирним (противградним) станицама станицама са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. Према подацима Републичког хидрометеоролошког завода Србије изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирне станице Сектора одбране од града, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења ове институције. На предметном подручју не налази се ни једна лансирна станица са припадајућом заштитном зоном.
Мере заштите од пожара обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите. Урбанистичке мере заштите се односе на планирање простора у насељу кроз урбанистичке показатеље (намена површина, индекс заузетости парцеле) и правила изградње (регулациона линија, грађевинска линија и др). Грађевинско-техничке мере заштите се односе на стриктну

Табела 11. Карактеристике утицаја планираних објеката

примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, саобраћајне инфраструктуре, мреже противпожарних хидраната и др.

Уређење простора од интереса за одбрану земље

Добијени услови и захтеви од Министарства одбране, а који се односе на просторна решења у обухвату Просторног плана (утврђене зоне просторне заштите, тј. ограничења у погледу изградње), уграђени су у овај Просторни план.

Зоне заштите које су утврђене су: зона ограничене и зона контролисане изградње.

За изградњу надземних објеката у поменутим зонама, неопходна је сагласност Министарства одбране.

Заштита становништва и материјалних добара (планирање и коришћење склоништа и других заштитних објеката) дефинисани су Законом о ванредним ситуацијама.

Према условима добијеним од Центра за разминирање, на траси којом пролази дистрибутивни гасовод, нису евидентиране површине као системски загађене неексплодираним убојитим средствима, односно, загађене минама, касетном муницијом или разбацаним неексплодираним убојитим средствима из војних складишта муниције из периода НАТО бомбардовања 1999. године.

Полазећи од чињенице да је територија Републике Србије била поприште два Светска рата и НАТО бомбардовања 1999. године, приликом извођења земљаних радова обавезна је израда процене ризика на могуће постојање неексплодираних убојитих средстава, сагласно позитивним прописима који се односе на безбедност и здравље на раду.

Према Правилнику о заштити на раду при извођењу грађевинских радова („Службени гласник РС", број 53/97), када се земљани радови изводе на старим ратним пописштима, пре почетка радова проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.
У складу са прописима који се односе на безбедност и здравље на раду, на простору обухваћеним Просторним планом обавезна је претходна процена ризика на могуће постојање неексплодираних, убојитих средстава.

Имајући у виду горе наведено, потребно је да Центар за разминирање, сагласно својим законским овлашћењима и обавезама, изради пројекат за техничко извођење или разминирање трасе дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-Летенка, а све у циљу смањења ризика од неексплодираних средстава заосталих од претходних ратова.

VII СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка" са елементима детаљне регулације, које је обавезно урадити приликом израде просторних и урбанистичких планова у обухвату овог Просторног плана. Основна намена и решења која се односе на подручје посебне намене, дефинисана овим Просторним планом, не могу се мењати плановима нижег хијерархијског нивоа.
У подручју обухвата овог Просторног плана (појас ширине 200 m лево и десно од осе гасовода) утврђеним овим Просторним планом, примењују се важећи плански документи (просторни планови подручја посебне намене, просторни планови јединица локалне самоуправе и урбанистички планови) у деловима који нису у супротности са режимима коришћења, уређења и заштите коридора дистрибутивног гасовода, дефинисаним овим Просторним планом. Важећи планови, као и израда нових планских докумената нижег хијерархијског нивоа ускладиће се са овим Просторним планом.

Смернице за спровођење Просторног плана односе се на обухват Просторног плана. Спровођење Просторног плана реализује се кроз:

- директну примену Просторног плана и
- спровођење на основу важећих просторних и урбанистичких планова.

Директно спровођење Просторног плана се примењује на трасу планираног дистрибутивног гасовода, објекте (мерно регулационе станице и мерна станица) и места укрштања коридора гасовода са саобраћајном инфраструктуром (пут и пруга), енергетском инфраструктуром (далековод), електронско комуникационом инфраструктуром, водопривредном инфраструктуром и водотоком.

Табела 11. Карактеристични објекти за издавање информација

Просторни план представља планску основу за издавање информације о локацији и локацијских услова у зони његове директне примене, на основу детаљне разраде и правила уређења, грађења и заштите за дистрибутивни гасовод Ривица - Јазак - „Летенка", за пратеће објекте (МС „Ривица", МРС „Јазак", МРС „Мала Ремета" и МР „Летенка"), као и приступне путеве у функцији дистрибутивног гасовода. Детаљан опис граница обухвата Просторног плана, радног појаса и појаса заштите, са пописом парцела је дат у тачки I/1. У случају неслагања бројева парцела из пописа са катастром непокретности, приликом спровођења, меродавна је ажурна копија плана оверена и издата од стране надлежне Службе за катастар непокретности.

Уколико у фази израде пројектне документације дође до потребе за изменом планиране трасе дистрибутивног гасовода или до промене положаја надземних објеката, измена се може извести унутар границе обухвата посебне намене, а уз поштовање правила за уређење, грађење и заштиту.

Према члану 16. Закона о стратешкој процени утицаја „Извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове или програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекти заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа."

Просторни план не прописује обавезу израде планова нижег реда, што би била основа за разраду смерница за ниже хијерархијске нивое у поступку (стратешке) процене утицаја на животну средину. Нема основа за дефинисање смерница за израду стратешких процена планова нижег хијерархијског нивоа.

Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 114/08) за постројења за гасификацију утврђена је обавеза израде студије процене утицаја на животну средину, а у складу са Листом I ове Уредбе.

Процена утицаја врши се за све пројекте који се планирају како на заштићеном природном добру тако и у заштићеној околини непокретних културних добара.
У складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09) и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, инвеститори су дужни да се обрате надлежном органу пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката.

Надлежни орган одлучује о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину, односно доноси решење о потреби израде или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је прописано поменутим Законом. Начелни садржај студије о процени утицаја на животну средину прописан је Законом, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Успостављање ефикасног мониторинга је предуслов остваривања циљева Просторног плана у области заштите животне средине, односно циљева стратешке процене утицаја и представља један од од основних приоритета имплементације овог плана. Праћење стања животне средине уређено је законом и подзаконским актима.

Обавеза успостављања систематског мониторинга на простору Републике Србије дефинисана је Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон и 43/11 - одлука УС и 14/16) и утврђена стратешким документима у области заштите животне средине (Национални програм заштите животне средине, Национална стратегија одрживог развоја Републике Србије, Акциони план за спровођење Стратегије одрживог развоја и др.).

5. ОПИС ЦИЉЕВА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се мере заштите животне средине које су предложене у Просторном олану и Стратешкој процени могле успешно контролисати и пратити приликом имплементације Просторног плана. Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, поред осталог, правовремено реаговање и упозорење

Табела 11. Карактеристичне ситуације у фази изградње

на могуће негативне процесе и инцидентне ситуације, као и детаљнији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите у зависности од степена угрожености и врсте загађења.

6. ИНДИКАТОРИ И УСЛОВИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг животне средине се врши систематским мерењем и оцењивањем индикатора квалитета животне средине и загађења, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Програм редовног и систематског праћења стања животне средине је неопходан како би се обезбедило да се мере предложене на основу процењених утицаја пројекта на животну средину, на одговарајући начин имплементирају и примене. Овај програм укључује све превентивне мере, као и мере за ублажавање утицаја предвиђених проценом, са циљем да се избегну или минимизирају негативни ефекти и ублаже последице.

Мониторингом ће се контролисати утицај објекта система гасовода на различите компоненте природне средине, а истовремено ће се благовремено спречити или локализовати негативан утицај опасних природних и техногених - природних процеса заштите природе.

У складу са специфично различитим карактеристикама утицаја, експозицијом и потенцијалним последицама, праћење нежељених ефеката мониторинг ће се спроводити у две фазе: а) у фази изградње - утицаји грађевинских активности; б) у фази експлоатације гасног система.

А) Фаза изградње гасовода и пратећих објеката

Еколошким мониторингом треба обухватити следеће:

Квалитет ваздуха
Контрола квалитета ваздуха на градилишту и околини спроводи се са циљем да се региструју загађења у зони утицаја, концентрације издувних гасова насталих као последица рада грађевинске механизације и прашине од кретања возила, земљаних радова и на местима складиштења песка и осталих прашкастих материјала.

Стање-квалитет површинских вода и наслага на дну
Пре почетка радова утврдити нулто стање уобичајене замућености воде на локалитету преласка односно подводних радова у воденим токовима и утврдити граница толеранције замућености која неће имати значајније последице по водене системе. Мониторинг ће се спроводити док трају радови и уколико замућеност пређе границе толеранције потребно је предузети корективне мере.

Уобичајена је пракса да учесталост мерења буде већа у почетку радова на обали и у води. Како концентрације замућености буду опадале може се смањити фреквенција мониторинга.

Контрола загађења земљишта и подземних вода
Спроводи се перманентно мерема превенције које се односе на рутинске контроле провере исправности грађевинских машина и места на којима се врши претакање горива или ремонт машина и привремено складиштење отпада.

Евакуација употребљених вода
Рутински надзор над третманом отпадних вода од боравка људи на градилишту. Такође, пре упуштања у реципијент, потребно је спровести мониторинг квалитета веће количине воде која бити се евентуално употребила за хидрауличко тестирање цеви.

Евакуација отпада

Надзор над правилним управљањем и евакуацијом отпада који настаје на градилишту. Стање флоре и фауне
Праћење стања биљног покривача као и животињског света врши се у циљу процене утицаја грађевинских радова и предузимања одговарајућих мера како би се ти утицаји ублажили.

На основу претходно извршених теренских истраживања, у перманетном надзору спроводити по потреби корективне мере заштите, под надзором надлежне институције.
Бука
Бука се очекује услед кретања тешке грађевинске механизације, па је у деловима где
траса гасовода пролази кроз насеље потребно вршити мониторинг.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Б) Фаза експлоатације гасовода

У фази експлоатације дистрибутивног гасног система праћење стања одвија се преко:
техничко-технолошког мониторинга и еколошког мониторинга.

3) Техничко-технолошки мониторинг се спроводи са задатком да обезбеди строгу контролу спровођења прописаних процедура и режима рада свих сегмената у систему, како би се обезбедило да систем функционише по пројектованом и предвиђеном технолошком процесу. У том смислу потребно је:

- Спровођење редовне контроле и подешавање инструманата и опреме, сервисирање и одржавање инсталација, инструмената и електроопреме.
- Контролу сигурносне опреме и свих инсталација редовно треба да спроводе лица оспособљена за ове послове.
- Успостављањем система аутоматике, регулације, даљинског управљања, контроле и дојаве вршиће се надзор и управљање процесом дистрибуције природног гаса.
- Мониторингом свих добијених параметара спречава се непланско истицање, односно губитак гаса и могућност појаве удесне ситуације. На тај начин се врши превенција негативних утицаја које би експлоатација гасовода могла имати.
- Константном активном антикорозивном заштитом (катодном заштитом) подземних делова гасовода спречава се појава корозије и, услед тога, неконтролисано истицање гаса. За исправан рад система катодне заштите неопходно је његово стално одржавање и контрола. Обављају их запослени обучени и задужени за контролу стања катодне заштите.
- Редовним обиласком трасе гасовода пешке контролишу се визуелне карактеристике предела (кондиција и врста растиња на траси, да ли постоји било какав отпад који би могао угрожавати гасовод и др.) и детектором се испитује да ли има цурења гаса на траси и из надземних инсталација. Обилазак трасе и детекцију цурења гаса обавља једном годишње лице обучено за овај посао.
- Чишћење гасовода, као и снимање оштећења гасовода се спроводи према потреби магнетним интелигентним уређајем високе резолуције, тзв. интелигентним крацером. Уређај је опремљен инструментима и електроником, пролази кроз цев са протоком гаса и „снима" стање зидова цеви. Проласком кроз цевовод региструје дебљину цеви, недостатке, пукотине, деформације и промене положаја цеви.
- На основу података који се очитавају са крацера, превенира се појава неконтолисаног истицања гаса, стварања потенцијално удесне ситуације која би могла негативно утицати на животну средину и безбедност људи.
- Техничко-технолошки и безбедносни мониторинг се посебно обрађује у обавезном делу техничке документације, која се односи на мере сигурности испоруке гаса.

4) У смислу еколошког мониторинга потребно је вршити:

- Мерења квалитета отпадних гасова надземних објеката гасоводног система спроводити према Уредби о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС", бр. 6/16), а у циљу праћења концентрације и ефеката испуштених гасова на околину у зони утицаја. Мерења вршити једном годишње узорковањем димних гасова из димњака.
- Контролу квалитета површинских и подземних вода вршити на деловима где површинске воде могу бити реципијент пречишћених отпадних вода које настају боравком запослених на објекту.
- Контролу квалитета земљишта вршити на локацијама у непосредној близини гасовода као и у зонама надземних пратећих објеката, са циљем провере могућег загађења земљишта, односно ради утврђивања цурења природног гаса.
- Током експлоатационог периода вршити праћење стања геолошких структура дуж трасе гасовода као и на пратећим објектима са циљем да се на време уоче промене и настанак опасних геолошких процеса који би могли угрозити стабилност и безбедност система гасовода.
- Повремене визуелне контроле стања биљног покривача на траси гасовода (сушење или промена боје у одређеној зони), у циљу регистровања евентуалног хаваријског исцуривања гаса на непредвиђеним местима. Контроле стања биљног покривача врше се и у зони утицаја регулационих станица са циљем да се прате ефекти повременог технолошког испуштања гаса на биљни свет као и на животињски свет везан за карактеристичан биљни покривач.
- Програмом мониторинга обухватити и анализу евентуалног мигрирања фауне.
- Повремено мерити ниво интензитеа буке који се јавља ређе само приликом технолошког испуштања гаса под високим притиском.

7. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Табела 21. Карактеристике утицаја у фази изградње

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са Законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, Законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисије и загађивања животне средине, да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

3) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења;
4) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

Законски оквир

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, и 36/09- др. закон, 72/09 - др.закон, 43/11-УС и 14/16);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 10/13);

Табела 116 Карактеристике сегмента „Фазе изградње"

- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон - одредбе чл. 81. до 96.);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС", број 112/15);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС", број 6/16);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС", број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", број 24/14);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Службени гласник РС", број 88/10);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС", број 75/10);
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће („Службени лист СРЈ", бр. 42/98 и 44/99);
- Правилник о опасним материјама у водама („Службени гласник СРС", број 31/82);
- Правилник о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода („Службени гласник СРС", бр. 47/83, 13/84-исправка, 46/91-др. пропис);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Службени гласник РС", број 23/94);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС", број 72/10);
- Правилник о методологији за одређивање акустичких зона („Службени гласник РС", број 72/10).

8. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У случају појаве неочекиваних негативних утицаја, у смислу ванредних ситуација и могућих удеса, неопходно је поступати у складу са важећом законском регулативом.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у фази изградње и током редовног рада система гасовода) се морају спречити доследним спровођењем урбанистичких и техничких мера заштите, мера за спречавање и отклањање насталих узрока, мера за санацију последица и успостављање мониторинга животне средине.

За предметни Просторни план, од фазе припреме до коначног усвајања, укључен је процес процене утицаја стратешког карактера, у коначном циљу безбедне реализације планираних намена простора. У наведеном процесу утврђено је да постоји вероватноћа појаве неочекиваних негативних утицаја са негативним ефектима и последицама по животну средину, те је прописан и начин поступања у случају таквих појава.

У случају непланираног загађења животне средине неопходно је да се без одлагања предузму мере ради смањења штете у животној средини или уклањања даљих ризика, опасности и штете у животној средини. У ове мере спадају превентивне мере заштите и мере приправности и одговорности на удес.

VII ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

2. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени.

Стратешка процена је инструмент којим се врши анализа планског документа, као и осталих расположивих просторних података (статистички и други подаци), добијених за потребе израде Просторног плана и Стратешке процене, као и валоризацијом постојећег стања на терену.

Табела 14. Мере заштите биле су предмет анализе

Сва планска решења и мере заштите биле су предмет анализе у оквиру стратешке процене, у контексту синтезне процене њихових утицаја и интеракције са утицајима из окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину. На основу утврђених валидних параметара формулисане су адекватне превентивне и санационе мере заштите животне средине, чијом ће се применом обезбедити концепт одрживог развоја предметног простора и ширег подручја.
Сама методологија стратешке процене се базира на одредбама Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Просторног плана на животну средину.

Примењени метод поштује наведене опште методолошке принципе и спроводи се у неколико фаза:

5. Утврђивање полазне основе стратешке процене, што обухвата: дефинисање предмета као и просторног обухвата Стратешке процене, циљеве и метод рада, правног, планског и документационог основа;
6. Анализа постојећег стања и стања квалитета чиниоца животне средине, кроз анализу природних услова (квалитета ваздуха, земљишта, вода, угроженост буком итд);
7. Процена могућег утицаја на животну средину на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања, података објављених у литератури, другим студијама, искустава других земаља и сл;
8. Формулисање предлога мера за спречавање и ограничавање штетних утицаја у току спровођења и реализације Просторног плана, мера за унапређење стања животне средине, мера за праћење стања животне средине, које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака.

Потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности, те изискује посебан приступ у поступку интегралног планирања заштите и очувања квалитетне животне средине. Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања, представља недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату предметног Просторног плана.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У току израде Стратешке процене, поред недостатака одговарајућих смерница и упутстава, обрађивач се сусрео и са проблемом веома скромног информационог система о животној средини, као и са непостојањем Програма праћења стања параметара животне средине, на основу система показатеља-индикатора за оцену и праћење стања животне средине на подручју у обухвату Просторног плана.

Такође, за предметно подручје није формиран локални регистар извора загађивања. Информациона основа која је коришћена за Стратешку процену, највећим делом је преузета из достављене документације за потребе израде планског документа.

Основну тешкоћу у спровођењу стратешке процене и изради Извештаја о стратешкој процени представљао је недостатак званичне, детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу Правилника, што се одражава на квалитет стратешких процена које прате процедуру израде и доношења планске документације.

При оцени планских решења уочен је проблем у практичној примени индикатора, имајући у виду да за планско подручје нису доступни систематизовани подаци и да нису вршења мерења одређених параметара животне средине, те да није утврђено нулто стање животне средине простора који је у обухвату овог Просторног плана и да на предметном простору и у ширем окружењу не постоји континуитет у мониторингу животне средине.

Тешкоћа при изради стратешке процене утицаја на животну средину огледа се и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину у односу на стратешке процене утицаја планских докумената на животну средину.
Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у претерану квантификацију, да је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, да је нагласак, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

X ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

У процесу одлучивања током израде материјала за рани јавни увид, а потом и Нацрта просторног плана била је укључена Влада АП Војводине, кроз учешће ресорних секретаријата, јавних предузећа и стручних органа и организација, те локалних

самоуправа чије је територија у обухвату Просторног плана, у циљу усклађивања циљева и захтева за предметни простор. Активности које су спроведене током израде Просторног плана, чију је израду паралелно пратила Стратешка процена, приказане су прегледно у поглављу Резултати претходних консултација са надлежним органима и организацијама.

Стратешка процена утицаја интегрисана је као процес у све фазе израде Просторног плана, чиме је било омогућено правовремено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде предметног планског документа (од почетних циљева, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења), у циљу спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природне вредности, заштићена природна и културна добра и друге створене вредности.

Сходно одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину омогућено је учешће заинтересованих органа и организација у току израде Извештаја о стратешкој процени, кроз излагање на јавни увид заједно са планским документом.

Јавни увид и јавна расправа за Извештај о стратешкој процени се организује, по правилу у оквиру излагања Просторног плана на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са Законом о планирању и изградњи и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Такође, орган надлежан за припрему планског документа доставља на мишљење извештај о стратешкој процени органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

XI ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Проблематика заштите животне средине разматрана је у оквиру планског документа, али и у оквиру Стратешке процене. Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног Просторног плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, било је потребно сагледати постојеће стање животне средине и предвиђена планска решења.
Вредновањем односа позитивних и негативних утицаја и ефеката, може се закључити да имплементација планских решења обезбеђује трајне позитивне ефекте у смислу контролисаног управљања простором и животном средином. Побољшање животног стандарда локалног становништва и осталих корисника простора и услуга, биће омогућен одрживим просторним развојем енергетске инфраструктуре, односно изградњом планираног гасовода, чиме ће бити омогућено коришћење еколошки прихватљивог извора енергије - природног гаса, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости.

Током израде Просторног плана и стратешке процене усаглашавана су решења, ублажени или отклоњени конфликти планираних намена и постојећег стања у простору, дефинисане мере заштите у Просторном плану, чијом ће се применом потенцијално негативни утицаји елиминисати или смањити на минималну меру.

Планирани мониторинг животне средине омогућиће контролу утицаја Просторног плана на животну средину. Примена и спровођење планираних мера заштите при имплементацији Просторног плана, контрола и надзор над применом мера и мониторинг животне средине, представљају обавезне еколошке мере и смернице у циљу спречавања појава негативних утицаја и ефеката на животну средину у обухвату овог Просторног плана.

Мере заштите дате овим Извештајем обавезан су елеменат квалитетног управљања животном средином и представљају минимум обавеза за све субјекте чије ће активности имати утицаја на локалном нивоу, али и ширем подручју, усмеравајући планирање и уређење простора, као и коришћење и заштиту природних ресурса и вредности, обезбеђујући оптималне услове за живот и рад људи, заснованих на начелу одрживог развоја.

Стратешка процена предметног Просторног плана у одређеним сегментима има карактер општости што је проузроковано непостојањем релевантних квантификованих података о квалитету животне средине (квалитет ваздуха, земљишта и воде), уско везаних за поједине локалитете трасе гасовода.

Табела 11. Карактеристике утицаја Просторног плана на животну средину у фази израде

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину је завршни документ поступка стратешке процене и представља саставни део Просторног плана. У циљу ефикаснијег поступка и поједностављивања поступка укључивања јавности, Извештај се припрема истовремено у току израде Просторног плана, те се ова два документа упоредо излажу на јавни увид, и упућују у поступак разматрања и доношења.

XII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена Извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", број 135/04 и 88/10).

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 06. марта 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2018 од 6.3.2018. године

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се Нацртом Просторног плана.

Подручје у оквиру граница Просторног плана, обухвата следеће целе катастарске општине: Футог у Граду Новом Саду и Беочин у општини Беочин.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи 11.786,03 ha.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове Одлуке.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: у Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11).

Плански и стратешки документи значајни за израду Просторног плана јесу:

- Одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године ("Службени лист АПВ", број 16/04),
- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене међународног пловног пута Е-80 - Дунав (Паневропски коридор VII) ("Службени гласник РС", број 14/15),
- Просторни план Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада" бр. 11/2012),
- Просторни план општине Беочин ("Службени лист општине Беочин" број 13/2012),
- План генералне регулације насељеног места Футог ("Службени лист Града Новог Сада" бр. 45/2015 и 21/2017) и
- План генералне регулације насеља Беочин ("Службени лист општине Беочин" бр. 2/2015).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови, као и друге подлоге за које се укаже да су неопходне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивање се на принципима:

- одрживог просторног развоја енергетске инфраструктуре - коришћењем еколошки прихватљивих извора енергије, посебно ресурса природног гаса који представља део европске енергетске мреже, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;
- смањивања штетног утицаја на животну средину - сагледавањем квалитета животне средине, њеним унапређивањем и очувањем безбедности квалитета, применом мера заштите и превенцијом од негативних утицаја и ризика за животну средину у зони коридора гасовода;
- заштите природних ресурса, природног и културног наслеђа - адекватном заштитом и одрживим коришћењем природних ресурса, у погледу очувања постојећих екосистема, атрактивности подручја ширег коридора, спречавањем нарушавања туристичко-рекреационе вредности и повећањем естетске вредности, презентацијом и јачањем локалног и регионалног идентитета;
- Принципе изградње предметног гасовода потребно је реализовати уз поштовање: закона и подзаконских аката и добре праксе планирања изградње и коришћења гасовода; еколошке поузданости, којом се обезбеђује заштита од негативних утицаја на животну средину, природу, природне и културне вредности у коридору и контактном подручју гасовода; стабилности система, који омогућава дугорочно функционисање и испуњење основних циљева реализације гасовода; безбедности, којом се с високим степеном поузданости гарантује сигурност људских живота и материјалних добара од евентуалних хаварија на систему; економске исплативости, утврђене студијом оправданости.

Члан 5.

Визију и дугорочни циљ просторног развоја Републике Србије представља, између осталог, и побољшање енергетске ефикасности и коришћење еколошки прихватљивих ресурса - извора енергије. Изградња предметног гасовода допринела би, пре свега, редовном, стабилном, безбедном и еколошки оправданом

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

снабдевању гасом потрошача на подручју Петроварадина, Сремске Каменице, Сремских Карловаца и насеља општине Беочин. Изградња транспортног гасовода високог притиска Футог-Беочин је неопходна због напуштања постојећег коридора магистралног гасовода високог притиска МГ-02 Елемир-Нови Сад који је потребно у деловима изместити и снизити му радни притисак, а ради несметане изградње других великих инфраструктурних објеката од значаја за Републику Србију.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења и уређења гасовода високог притиска, дефинише се на начин који истовремено обезбеђује јавни интерес, еколошки и одрживи привредни развој, а пре свега изградња и експлоатација транспортног гасовода високог притиска Футог-Беочин.

Просторни план директно ће се спроводити издавањем локацијских услова, а по потреби, биће основ за израду докумената урбанистичког планирања. Просторни план је основ за формирање грађевинских парцела за јавну намену, решавање својинских односа, даљу израду техничке документације и прибављање дозвола у складу са Законом о планирању и изградњи.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 45 (четрдесет пет) радних дана од дана достављања Обрађивачу: Извештаја о обављеном раном јавном увиду у материјал за израду Просторног плана, адекватних катастарско-топографских планова, достављања податка и документације који су од значаја за израду Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја и неопходних услова од овлашћених органа, организација и предузећа који су од значаја за израду Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбедиће ЈП "Србија - гас" Нови Сад, Народног фронта 12.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Новом Саду, општини Беочин и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину је саставни део Аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Стручни послови на изради Просторног плана поверине се привредном друштву, односно другом правном лицу које испуњава прописане услове за израду планских докумената, а у складу са Законом који уређује јавне набавке. Поступак јавне набавке спровешће финансијер израде Просторног плана ЈП "Србија - гас".

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 9 (девет) примерка у аналогном и 9 (девет) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у граду Новом Саду (један примерак), у општини Беочин (један примерак), у архиви Обрађивача (један примерак) и у архиви ЈП "Србија -гас" (два примерка).

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-3/2018-01

Нови Сад, 06. март 2018. година

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и ч лана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 06. марта 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - "Летенка" са елементима детаљне регулације

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2018 од 6.3.2018. године

Члан 1.

Табела 14. Карактеристике утицаја у фази изградње

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - "Летенка" са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се Нацртом Просторног плана.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата следеће целе катастарске општине у следећим јединицама локалне самоуправе:

- Општина Беочин: КО Беочин,
- Општина Ириг: КО Ривица, КО Врдник, КО Јазак Село, КО Мала Ремета и КО Јазак Прњавор,
- Град Сремска Митровица: КО Бешеново Прњавор и КО Шуљам.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 17168 ha (подаци о површинама катастарских општина преузети од Републичког геодетског завода - портал НИГП).

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана садржани су у: Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11).

Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године - Основни приоритет развоја енергетике је технолошка модернизација свих енергетских објеката, инфраструктурних система и извора, у свим секторима (нафте, гаса, сектор електроенергетике са преносним системом и дистрибутивним системом).

Развој дистрибутивне мреже одвијаће се у складу са стратегијом развоја енергетике и програмима развоја надлежних предузећа.

Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине - Развој енергетике подразумева ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака и негативних утицаја на животну средину, повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима, повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња), изградњу нових енергетских објеката у складу са растућим потребама и обезбеђењем поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима.

Плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана су:

- Одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године ("Сл. лист АПВ", број 16/04),
- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене међународног пловног пута Е-80 - Дунав (Паневропски коридор VII) ("Службени гласник РС", број 14/15),
- Покрајинска скупштинска одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене система за наводњавање Срема ("Службени лист АПВ" број 57/17),
- Покрајинска скупштинска одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне система за водоснабдевање Источни Срем ("Службени лист АПВ", број 57/17),
- Просторни план територије Града Сремска Митровица до 2028. ("Службени лист Града Ср. Митровица", број 8/15),
- Просторни план Општине Беочин ("Службени лист Општине Беочин", број 13/12),
- Просторни план Општине Ириг ("Сл. лист општина Срема", број 13/14),
- План генералне регулације насеља Јазак ("Службени лист општина Срема", број 11/16),

Табела 11: Карактеристични утицаји Ривица-Јазак-"Летенка"

- као и Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године ("Сл. гласник РС", број 101/15).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови као и друге подлоге за које се укаже да су неопходне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана засниваће се на принципима:

- одрживог просторног развоја енергетске инфраструктуре - коришћењем еколошки прихватљивих извора енергије, посебно ресурса природног гаса који представља део европске енергетске мреже, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;

- смањивања штетног утицаја на животну средину - сагледавањем квалитета животне средине, њеним унапређењем и очувањем безбедности квалитета, применом мера заштите и превенцијом од негативних утицаја и ризика за животну средину у зони коридора гасовода;

- заштите природних ресурса, природног и културног наслеђа - адекватном заштитом и одрживим коришћењем природних ресурса, у погледу очувања постојећих екосистема, атрактивности подручја ширег коридора, спречавању нарушавања туристичко-рекреационе вредности и повећањем естетске вредности, презентацијом и јачањем локалног и регионалног идентитета и др.

Принципи изградње предметног гасовода потребно је да се реализују уз поштовање: важећих закона, прописа, правилника и добре праксе планирања изградње и коришћења гасовода; еколошке поузданости, којом се обезбеђује заштита од негативних утицаја на животну средину, природу, природне и културне вредности у коридору и контактном подручју гасовода; стабилности система, који омогућава дугорочно функционисање и испуњење основних циљева реализације гасовода; безбедности, којом се са високим степеном поузданости гарантује сигурност људских живота и материјалних добара од евентуалних хаварија на систему; економске исплативости, утврђене студијом оправданости.

Члан 5.

Побољшање енергетске ефикасности и коришћење еколошки прихватљивих ресурса - извора енергије, представља визију и дугорочни циљ просторног развоја Републике Србије. Изградња предметног гасовода допринела би просторној и енергетској интеграцији општине Ириг у енергетски систем Републике Србије, редовним, стабилним, безбедним и еколошки оправданим снабдевањем гасом потрошача, као и снабдевање туристичког локалитета "Летенка" природним гасом, чиме се у енергетском смислу подиже стандард функционисања туристичког локалитета у грејној сезони. Потреба за изградњом дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-"Летенка", представља и чињеница да је природни гас еколошки најчистије (спречава се загађење ваздуха) и најекономичније фосилно гориво, које се једноставно и лако транспортује до потрошача и којим се обезбеђује континуирано снабдевање потрошача природним гасом.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења и уређења дистрибутивног гасовода дефинише се на начин који истовремено обезбеђује еколошки јавни интерес и одрживи привредни развој, а на првом месту изградњу и експлоатацију дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-"Летенка".

Просторни план ће се директно спроводити издавањем локацијских услова, а по потреби биће основ за израду докумената урбанистичког планирања. Просторни план је основ за формирање грађевинских

Табела 11. Карактеристике утицаја по фази израде
парцела за јавну намену и парцела за осталу намену, решавање својинских односа, даљу израду техничке документације и прибављање дозвола у складу са Законом о планирању и изградњи.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 9 (девет) месеци од дана достављања Обрађивачу Извештаја о обављеном раном јавном увиду Плана, адекватних катастарско-топографских планова, достављања податка и документације који су од значаја за израду Просторног плана и неопходних услова од овлашћених органа, организација и предузећа који су од значаја за израду Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у општинама: Ириг и Беочин, у Граду Сремска Митровица, као и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-"Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица-Јазак-"Летенка" са елементима детаљне регулације на животну средину је саставни део Аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 9 (девет) примерка у аналогном и 9 (девет) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству

грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у Граду Сремска Митровица (један примерак) у општини Ириг (један примерак), у општини Беочин (један примерак), у архиви Обрађивача (један примерак) и у архиви ЈП "Србијагас" Нови Сад (један примерак).

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-1/2018-01

Нови Сад, 06. март 2018. година

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС,98/13 - УС, 132/2014 и 145/2014),

Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. маја 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара "Окањ бара" и "Русанда"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2018 од 9.5.2018. године

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене заштићених природних добара "Окањ бара" и "Русанда" (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје у обухвату Просторног плана.

Члан 3.

Табела 11. Карактеристичне утицаја у фази изградње

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део садржи:

- Прегледну карту број 1 - "Просторне целине и подцелине подручја посебне намене" у размери 1:25 000
- Реферални карту бр. 1. "Посебна намена простора" у размери 1:25000
- Реферални карту бр. 2. "Мрежа насеља и инфраструктурни системи" у размери 1:25000
- Реферални карту бр. 3.1. "Заштита природних и непокретних културних добара" у размери 1:25000
- Реферални карту бр. 3.2. "Природни ресурси и заштита животне средине" у размери 1:25000
- Реферални карту бр. 4. Карта спровођења у размери 1:25000

Комплет Просторног плана, који се састоји из текстуалног дела и графичког дела из става 2. овог члана, израђен је седам (7) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси планski документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара "Окањ бара" и "Русанда" (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину).

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину из става 1. овог члана састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђен је у седам (7) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси планski документ.

Члан 5.

Комплет Просторног плана из члана 3. став 3. ове одлуке, који се састоји из текстуалног и графичког дела, а у коме графички део садржи карте набројане у ставу 2. истог члана, чува се трајно у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), Граду Зрењанину (један примерак), општини Нови Бечеј (један примерак), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак) и Јавном предузећу "Завод за урбанизам Војводине» Нови Сад (један примерак).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 6.

Током важења, Просторни план доступан је на увид јавности у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и документи за спровођење просторног плана - урбанистички пројекти, израдиће се или ће се ускладити са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, као и други прописи и општи акти, ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, као и планови и програми развоја, донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с њом.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује и у електронском облику и доступан је на интернет страницама Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине и Скупштине Аутономне покрајине Војводине, као органа надлежног за доношење планског документа.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-4/2018-01

Нови Сад, 08. мај 2018. година

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 31. маја 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене предела "Вршачке планине"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 26/2018 од 31.5.2018. године, а ступила је на снагу 8.6.2018.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене предела "Вршачке планине" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се Нацртом Просторног плана.

Опис оквирне границе обухвата Просторног плана дефинисан је границама рубних катастарских општина. Оквирна граница на северном делу дефинисана је северном границом катастарских општина Вршац, Велико Средиште, Гудурица и Марковац. На истоку оквирна граница одређена је источном границом катастарских општина Марковац, Сочица 2, и Куштиљ, односно државном границом Републике Србије и Румуније. На јужном делу оквирна граница дефинисана је јужном границом катастарских општина Војводинци, Потпорањ, и Влајковац. На западу оквирна граница одређена је западном границом катастарских општина Влајковац, Павлиш и Вршац.

Површна подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи 548,44 km^2.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове Одлуке.

Табела 11: Карактеристичне утицаја у фази изградње

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана садржани су у Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10), којим је утврђена обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког интерес, а међу којима је подручје националног парка и друго подручје природног добра, као и у Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11), којим је предвиђена ревизија статуса (врсте, режима и граница заштите) раније проглашених заштићених подручја и усклађивање са важећом законском регулативом.

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови као и друге подлоге за које се укаже да су неопходне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивaће се на принципима:

- одрживог просторног развоја и увођења културне димензије одрживости, препознавањем вредности карактера предела и коришћењем његовог потенцијала за развој локалног и регионалног идентитета;
- холистичког сагледавања подручја обухвата Просторног плана као целине, односно система структурних елемената предела и њихових међусобних односа;
- интегративног просторног планирања;
- предеоне екологије, односно еколошке стабилности и визуелне интерпретације сагледаног подручја;
- заштите јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби;
- релативизације конфликата и симбиозе активности на заштити културних и природних вредности уз контролисану динамику промене подручја;
- усклађеног развоја са суседним подручјима и просторно-функционалне интегрисаности и повезивања са окружењем.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја је успостављање дугорочног система одрживог развоја подручја Вршачких планина, као препознатљивог подручја, доследног и јасног предеоног обрасца, које је резултат кумулативног деловања природних и културних фактора.

Оценом карактера предела и класификацијом екосистемских сервиса подручја створиће се вредносни систем на основу ког ће се формулисати планска решења заштите, уређења и развоја, обезбеди одрживо управљање подручјем посебне намене и успоставити мере заштите у зони утицаја на посебну намену.

Успостављање планског механизма управљања ови подручјем, на начин којим се обезбеђује интегрална заштита културних и природних вредности је примарни циљ израде Просторног плана.

Остали циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су:

- утврђивање границе подручја Вршачких планина, као подручја од утицаја на просторне целине које чине посебну намену,
- дефинисање предеоних целина и успостављање њихових режима заштите, начина коришћења и смерница за детаљну разраду;

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази израде

- очување и ревитализација културних вредности и заштита природних елемената предела пре свега у погледу очувања и унапређења постојећих структура и њихове међусобне повезаности;
- очување постојећих структура насеља и њихових атара;
- очување, уређење и одрживо коришћење наслеђених геолошких, геоморфолошких и хидрографских карактеристика које су важно обележје подручја;
- утврђивање дугорочне концепције и мера заштите, очувања и унапређења идентитета предела као развојног ресурса;
- утврђивање мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације предела препознатих вредности карактера.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене у оквиру обухвата Просторног плана. Концептуални оквир планирања заснива се на унапређењу заштићених подручја и локалитета, који ће резултирати стварањем препознатљиве слике предела.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је петнаест (15) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета АПВ.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у граду Вршцу и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене предела "Вршачке планине" на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене предела "Вршачке планине" на животну средину је саставни део Аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази израде

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у шест (6) примерка у аналогном и шест (6) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у општини Вршац (један примерак) и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 35-2/2018-01

Нови Сад, 31. мај 2018. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

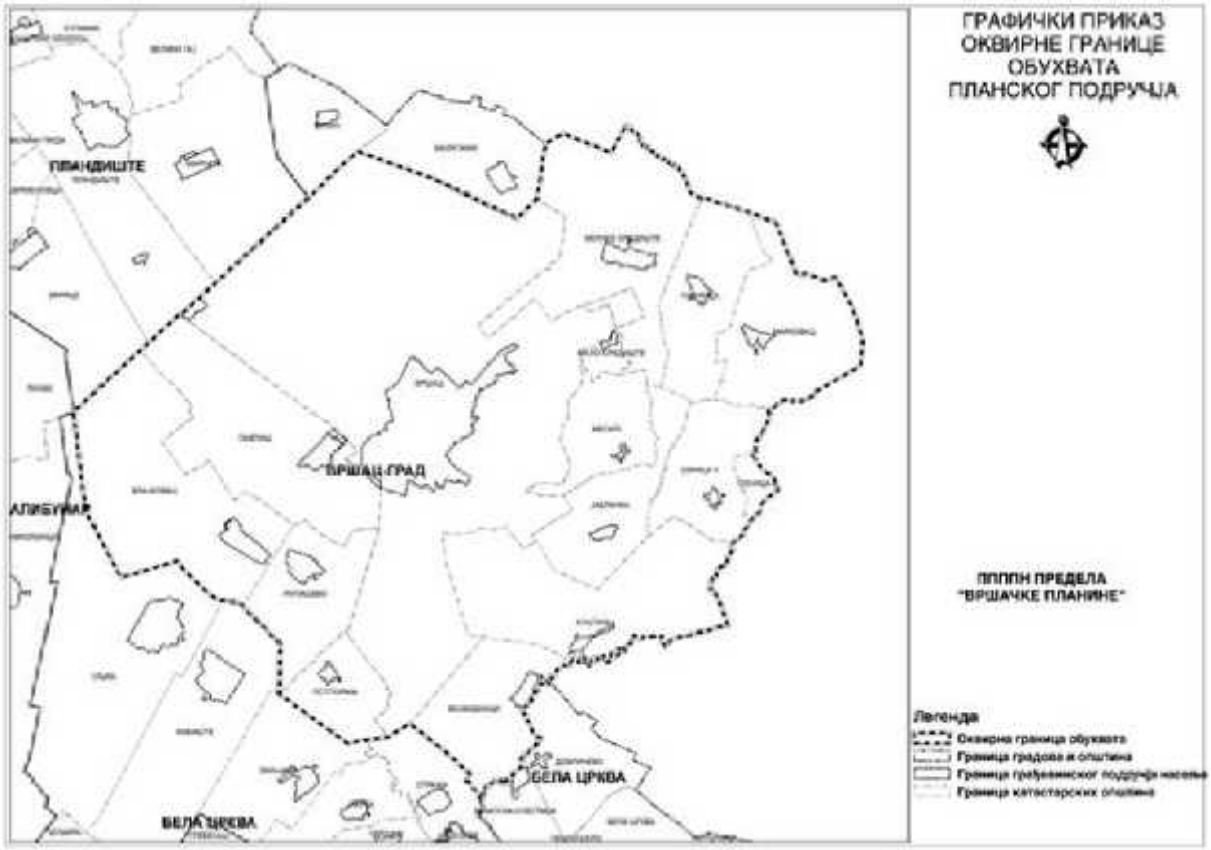

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник

РС”, број: 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – УС, 24/11, 121/12, 42/13 – УС, 50/13 – УС, 98/13 – УС, 132/14, 145/14 и 83/18), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог – Беочин, са елементима детаљне регулације

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 60/2018 од 20.12.2018. године и 2/2019- исправка, а ступила је на снагу 28.12.2018.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог - Беочин, са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје у обухвату Просторног плана.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део садржи:

- Прегледну карту простора - у размери 1:10000;
- реферални карту бр. 1 – „Посебна намена простора у размери 1:10000;
- реферални карту бр. 2 – „Мрежа насеља, инфраструктурни системи, природни ресурси и заштита простора“ (листови 1-8) у размери 1:2500;
- референална карта 3 – „Спровођење просторног плана“ у размери 1:10000.

Комплет Просторног плана, који се састоји из текстуалног дела и графичког дела из става 2. овог члана, израђен је у девет (9) истоветних примерака, које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог - Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину).

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину из става 1. овог члана састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Графички прилог из става 2. овог члана израђен је у девет (9) истоветних примерака које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси планski документ.

Члан 5.

Комплет Просторног плана из члана 3. став 3. ове одлуке, у коме графички део садржи карте набројане у ставу 2. истог члана, чува се трајно у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), општини Беочин (један примерак), Граду Новом Саду (један примерак), у архиви Јавног предузећа „Србијагас" Нови Сад (два примерка) и у предузећу „САПУТНИК М" ДОО Сомбор, огранак „Меридијан пројект" – урбанистичко и просторно планирање, Нови Сад (један примерак).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 6.

Током важења, Просторни план доступан је на увид јавности у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и документи за спровођење просторног плана – урбанистички пројекти, израдиће се или ће се ускладити са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, као и други прописи и општи акти, ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, као и планови и програми развоја, донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с овом одлуком.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана објављује се у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује и у електронском облику и доступан је на интернет страницама Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине и Скупштине Аутономне покрајине Војводине, као органа надлежног за доношење планског документа.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 35-4/2018-01

Нови Сад, 20. децембар 2018. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

T

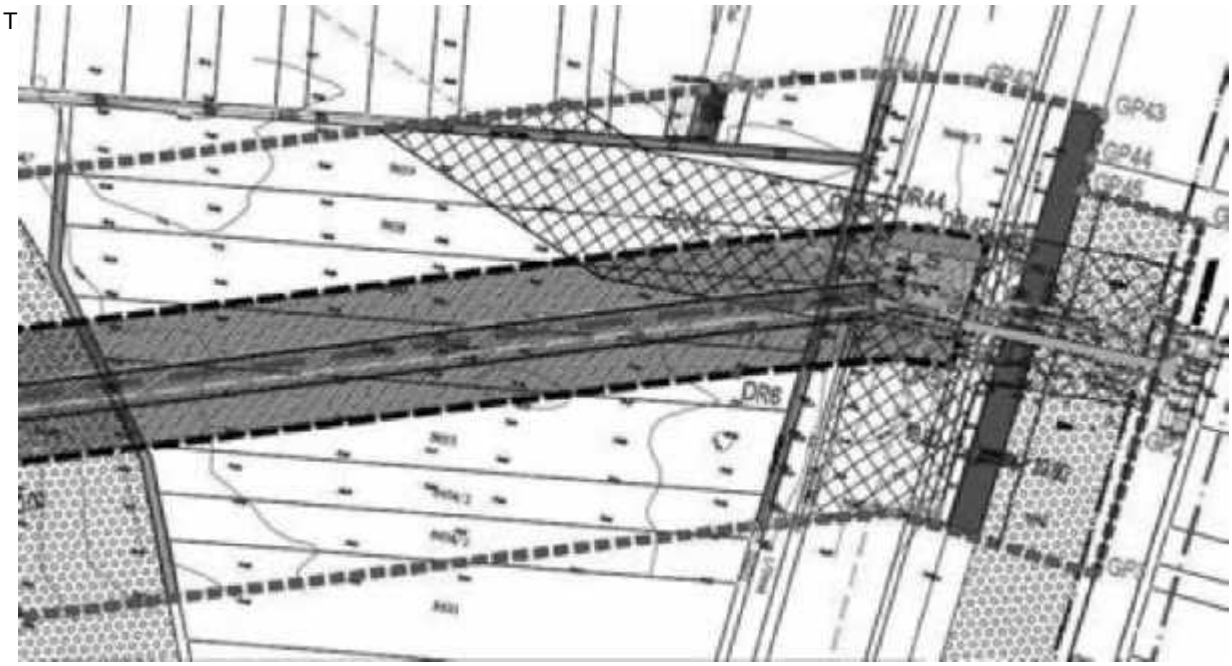

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА ФУТОГ-БЕОЧИН СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТ АРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

ВЛАДИМИР ГАЛИЋ

ИНВЕСТИТОР:

СРБИЈАГАС

ЈП „СРБИЈАГАС", НОВИ САД

ОБРАЂИВАЧ:

f#

MIAIOUANPAOJIKT
ЈЛШ*№Т1СИО і ткжтсжмо

Сомбор, новеембар 2018. године

„САПУТНИК М“ ДОО, СОМБОР

ОГРАНАК „МЕРИДИЈАНПРОЈЕКТ-УРБАНИСТИЧКО И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ

Катарина Путник, дипл.инж.тех.

ДИРЕКТОР

Милан Мартић, дипл.инж.маш.

Табела 11. Карактеристике извршиоца у фази израде

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА ФУТОГ-
БЕОЧИН СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НА ЖИВОТНУ

СРЕДИНУ

РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ

Катарина ПУТНИК, дипл.инж.тех.

ОБРАЂИВАЧИ:

Јене ЈАНКОВИЋ, дипл.инж.арх.

Бранка РАДУЛОВИЋ, дипл. инж. арх.

Милан МАРКОВИЋ, дипл.инж.маш.

Милош ИВАНОВИЋ, дипл.инж.маш.

Александар КИТАНОВИЋ, дипл.инж.грађ.

Ђуро МИЛАНКОВИЋ, дипл.инж.геол.

Немања МАРТИЋ, дипл.економ.

Бојан ДОНЧЕВ, дипл.инж.геол.

Лидија БОБАР, дипл.инж.грађ.

Тихомир КЉАЈИЋ, дипл.инж.грађ.

Предраг ДРАГИЋ, дипл.инж.саоб.

Саша ЛУКИЋ, дипл.инж.ел-мастер

Бранко ВУКОБРАТОВИЋ, дипл. прав.

Јанка КИРИЦИЋ, дипл.инж. геодез.

Далибор МОМЧИЛОВИЋ, геом.

Садржај:

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ 1

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 1

2.1. .....

Повод, предмет и разлог за израду стратешке процене утицаја просторног плана 1

2.2. Кратак преглед циљева и садржаја плана 3

2.3. Веза са плановима вишег реда и другим плановима 8

2.4. Планско решење трасе транспортног гасовода са техничким решењем 11

2.5. Карактеристике животне средине и разматрана питања 13
и проблеми из области заштите животне средине у плану 13

2.6. Приказ планом предвиђених варијантних решења 14
у контексту заштите животне средине 14

2.7. Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама 15

3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА 19

3.1. Природне карактеристике 19

3.1.1. Карактеристике земљишта (геолошке, педолошке, геомеханичке) 19

3.1.2. Климатске карактеристике 20

3.1.3. Сеизмичке карактеристике 21

3.1.4. Хидрографске и хидролошке карактеристике 21

3.1.5. Заштићена природна добра 21

3.2. Друштвено-економске карактеристике 22

3.2.1. Мрежа и функција насеља 22

3.2.2. Демографске карактеристике 22

3.2.3. Привредне делатности 23

3.2.4. Заштићена културна добра 23

3.3. Начин коришћења земљишта 24

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

3.4.1. Саобраћајна инфраструктура 26
3.4.2. Водна инфраструктура 27
3.4.3. Енергетска инфраструктура 28
3.5. Мониторинг животне средине 30
4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА 34
4.1. Општи циљеви 34
4.2. Посебни циљеви 35
4.3. Избор индикатора 36
5. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 39
6. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 41
6.1. Процена утицаја варијантних решења плана на животну средину са мерама заштите и варијантно решење у случају нереализовања плана 42
6.2. Вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност, временска и просторна димензија утицаја плана 43
6.3. Кумулативни и синергетски ефекти 48
6.4. Процена утицај а планираних активности на животну средину 49
6.4.1. Ваздух 49
6.4.2. Вода 50
6.4.3. Земљиште 50
6.4.4. Природна добра (флора, фауна, биодиверзитет) 51
6.4.5. Становништво 51
6.4.6. Процена могућих утицаја услед ванредних ситуација 52
6.4.7. Инфраструктура 53
7. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 58
7.1. Заштита ваздуха . 58

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње
7.2. Заштита земљишта 59
7.3. Заштита вода 60
7.4. Мере заштите од буке 61
7.5. Заштита природних добара 61
7.6. Заштита шума 65
7.7. Заштита културних добара 66
7.8. Заштита од удеса 66
7.9. Услови и мере за спречавање негативних утицаја приликом изградње саобраћајних површина 67
7.10. Мере заштите у области водне инфраструктуре 67
7.11. Мере заштите у области енергетске инфраструктуре и електронских комуникација 71
7.11.1. Електроенергетски систем 71
7.11.2. Систем снабдевања топлотном енергијом 71
7.11.3. Електронске комуникације 71
8. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКАТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ 72
9. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ) 72
10. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ 76
11. ЗАКЉУЧЦИ ИЗВЕШТАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 79
12. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА 80
13. ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ 81

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планског документа.

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације („Службени лист АП Војводине“, број 12/2018), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план). Такође, на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину („Службени лист АП Војводине“, број 12/2018), истовремено са израдом Просторног плана, приступило се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Наручилац израде Стратешке процене утицаја је Јавно Предузеће „Србијагас“.

Носилац израде Стратешке процене утицаја је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине у Новом Саду.

Обрађивач Стратешке процене утицаја је предузеће Сапутник-М доо, Сомбор, огранак „Меридијанпројект - урбанистичко и просторно планирање“.

Стратешком проценом су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих се може доћи имплементацијом Просторног плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

2.1. Повод, предмет и разлог за израду стратешке процене утицаја просторног плана

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у Просторни план, с циљем избегавања, спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Непосредан повод за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја је обавеза произашла из Одлуке да се израђује стратешка процена утицаја предметног Просторног плана на животну средину.

У складу са законским одредбама и праксом, Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:

(1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);

(2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања,

дефинисања проблема и проналажења решења);

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

(3) стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу - дефинисање матричног оквира процене);

(4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења планског документа);

(5) програм праћења стања животне средине (мониторинг - оквир за праћење спровођења планског документа, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);

(6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);

(7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);

(8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

Разлози за вршење Стратешке процене су сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом, као и дефинисање мера које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Један од основних принципа просторног и регионалног аспекта развоја подручја у обухвату Просторног плана, односи се на успостављање и очување равнотеже између просторног развоја овог подручја односно непосредне околине трасе планираног гасовода и мреже насеља у окружењу.

Стратешком проценом се оцењују односно утврђују потенцијални негативни утицаји на животну средину и дефинишу мере за спречавање или смањење штетних утицаја планских решења. Резултати стратешке процене утицаја доприносе евентуалном редефинисању фазних планских концепција и решења и одговарајућем доношењу одлука у планском процесу - оптималних са становишта заштите животне средине, применом мера заштите животне средине у току спровођења Просторног плана.

Израда Просторног плана базирана је на методолошком приступу и обрасцима који се користе за планирање линијских инфраструктурних система, а који се заснивају на принципима одрживог развоја.

За изналажење оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, добијени услови од надлежних органа и организација у чијој је надлежности њихово издавање, актуелна планска и друга документација која се односи на подручје обухвата Просторног плана.

Значај стратешке процене утицаја на животну средину се огледа у томе што:

- обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу сагледати у оквиру појединачних пројеката;
- омогућава проверу погодности различитих варијанти развојних концепата;
- се изузимају ограничења која су присутна при процени утицаја одређеног пројекта на животну средину (локацијски услови, техничко - технолошка решења, економска оправданост пројекта - процењени период повраћаја инвестиција, анализа трошкова и добити само са економског становишта и др.);
- анализа утицаја конкретних пројеката, обухвата и претходну идентификацију проблема и

утицаја који могу имати кумулативни ефекат итд.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Стратешка процена предметног Просторног плана у одређеним сегментима има карактер општости што је проузроковано непостојањем релевантних квантификованих података о квалитету животне средине (квалитет ваздуха, земљишта), уско везаних за поједине локалитете трасе гасовода.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину је завршни документ поступка стратешке процене и представља саставни део Просторног плана. У циљу ефикаснијег поступка и поједностављивања поступка укључивања јавности, Извештај се припрема истовремено у току израде Просторног плана, те се ова два документа упоредо излажу на јавни увид, и упућују у поступак разматрања и доношења.

2.2. Кратак преглед циљева и садржаја плана

Примарни циљ свих стратешких докумената и планова вишег реда из области термоенергетске инфраструктуре јесте изградња и обезбеђење гасне инфраструктуре у свим деловима Републике Србије и повећање коришћења гаса као основног енергента.

Општи циљеви израде овог Просторног плана су:

- Одржив просторни развој кроз коришћење природног гаса као еколошки прихватљивог извора енергије, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;
- Заштита животне средине применом одговарајућих мера заштите и превенцијом од негативних утицаја на животну средину у ужој и широј зони заштите гасовода;
- Омогућавање развоја других инфраструктурних система (изградња међудржавне и државне железничке и путне мреже);
- Решавање социјално-економских проблема (легализација објеката у коридору постојећег гасовода).

Оперативни циљеви планирања и изградње гасовода су:

- дефинисање услова и резервисање простора за изградњу транспортног гасовода и пратећих објеката;
- дефинисање заштитних зона ради спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица акцидената на систему;
- очување животне средине и праћење утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у обухвату подручја посебне намене;
- функционалност свих инфраструктурних система који се налазе у обухвату подручја посебне намене и њихова неометана интеракција са транспортним гасоводом;
- редовно, сигурно и економски оправдано снабдевање природним гасом циљног подручја,
- јачање привреде и пословних активности услед повећања сигурности снабдевања природним гасом.

Принципи израде Просторног плана су:

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

- поштовање важећих закона, прописа, европских и домаћих стандарда при планирању, изградњи и коришћењу гасовода,
- еколошка поузданост, којом се обезбеђује заштита од негативних утицаја на животну средину, природу, природне и културне вредности у коридору гасовода и непосредном окружењу,
- стабилност система, која омогућава дугорочно функционисање и испуњење основних циљева реализације гасовода,
- безбедност, којом се са високим степеном поузданости гарантује сигурност људских живота и материјалних добара од евентуалних хаварија на систему,
- економска исплативост.

Просторни плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације се састоји из следећих поглавља:

УВОД

I) ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, СА ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ КОРИДОРА

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године
2.2. Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине
2.3. Други развојни документи и планови јединица локалне самоуправе
2.3.1. Просторни план подручја посебне намене међународног пловног пута Е80-Дунав (Паневропски коридор VII)
2.3.2. Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године
2.3.3. Просторни план Града Новог Сада
2.3.4. Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године
2.3.5. Просторни план општине Беочин
2.3.6. План Генералне регулације насељеног места Футог
2.3.7. План Генералне регулације насеља Беочин

3. ЕКОНОМСКА, ДРУШТВЕНА И ЕКОЛОШКА ОПРАВДАНОСТ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ НЕ ИЗРАЂУЈЕ

ПРЕТХОДНА СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ

4. ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОГРАНИЧЕЊА
4.1. Природне карактеристике подручја
4.1.1. Карактеристике земљишта (геолошке, педолошке и геомеханичке)

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

4.1.2. Климатске карактеристике
4.1.3. Хидрографске и хидролошке карактеристике
4.1.4. Сеизмолошке карактеристике
4.2. Друштвено-економске карактеристике подручја
4.2.1. Демографске карактеристике
4.2.2. Мрежа и функције насеља
4.2.3. Привредне делатности
4.3. Начин коришћења простора
4.3.1. Пољопривредно земљиште
4.3.2. Шуме и шумско земљиште
4.3.3. Водно земљиште
4.3.4. Грађевинско земљиште
4.3.5. Инфраструктура
4.3.5.1. Саобраћајна инфраструктура
4.3.5.2. Водна инфраструктура
4.3.5.3. Енергетска инфраструктура
4.3.5.4. Електронско-комуникациона инфраструктура
4.4. Заштита простора
4.4.1. Заштићена природна добра
4.4.2. Заштићена културна добра
4.4.3. Заштита животне средине
4.5. Потенцијали и ограничења -SWOT анализа
II) ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ИЗГРАДЊЕ ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА

5. ПРИНЦИПИ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА
6. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ
7. КОНЦЕПЦИЈА РЕШЕЊА СИСТЕМА
8. РЕГИОНАЛНИ ЗНАЧАЈ СИСТЕМА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ

III) ПЛАНСКА РЕШЕЊА

9. ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ТРАСЕ ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА СА ТЕХНИЧКИМ РЕШЕЊЕМ
9.1. Траса транспортног гасовода са пратећим садржајима
9.2. Техничко решење транспортног гасовода
10. УТИЦАЈ НА ПРИРОДИ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ
10.1. Природни ресурси
10.1.1. Пољопривредно земљиште
10.1.2. Шуме и шумско земљиште
10.1.3. Воде и водно земљиште
10.2. Природне вредности
10.2.1. Природна добра
10.3. Заштита непокретних културних добара

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

10.4. Заштита животне средине
10.4.1. Опште мере заштите
10.4.2. Мере заштите ваздуха
10.4.3. Мере заштите вода
10.4.4. Мере заштите земљишта
10.4.5. Мере заштите од буке
10.4.6. Мере заштите од акцидената, елементарних непогода и услови за одбрану

11. УТИЦАЈ НА ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА (СОЦИЈАЛНИ, ДЕМОГРАФСКИ, ЕКОНОМСКИ И ТЕХНИЧКИ АСПЕКТИ)

12. ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ СИСТЕМИМА
12.1. Саобраћајна инфраструктура
12.2. Водна инфраструктура
12.3. Електроенергетска инфраструктура
12.4. Термоенергетска инфраструктура
12.5. Електронско-комуникациона инфраструктура
13. УПОТРЕБА ЗЕМЉИШТА

ГУ)ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

14. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА
14.1. Правила за установљавање права службености и издвајање површина јавне намене
14.2. Појасеви заштите транспортног гасовода са режимима коришћења и уређења
14.3. Пољопривредно земљиште
14.4. Шуме и шумско земљиште
14.5. Водно земљиште
14.6. Грађевинско земљиште
14.6.1. ГРЧ Футог са отпремним чистачким местом
14.6.2. Приступна саобраћајница за ГРЧ Футог
14.6.3. ГМРС Беочин са пријемним чистачким местом
14.7. Површине јавне намене
14.8. Биланс површина посебне намене

15. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊ А
15.1. Правила за изградњу транспортног гасовода
15.2. Правила за изградњу надземних објеката у функцији гасовода
15.3. Правила за изградњу приступног пута за ГРЧ Футог
15.4. Укрштање и паралелно вођење са инфраструктуром
15.4.1. Саобраћајна инфраструктура
15.4.2. Водна инфраструктура

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

15.4.3. Електроенергетска инфраструктура
15.4.4. Термоенергетска инфраструктура
15.4.5. Електронско-комуникациона инфраструктура

V) ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

16. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

17. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

18. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

19. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

ГРАФИЧКИ ДЕО

1) Прегледна карта простора у P=1:10.000
2) Референтна карта бр.1-Посебна намена простора у P=1:10.000
3) Референтна карта бр.2-Мрежа насеља, инфраструктурни системи, природни ресурси и заштита простора у P=1:2.500 (8 прилога)
4) Референтна карта бр.3-Карта спровођења у P=1:10.000

ПРИЛОЗИ

2.3. Веза са плановима вишег реда и другим плановима

Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10)

Стратешки приоритети у енергетици Републике Србије у сектору гасне привреде:

- завршетак изградње ПСГ Банатски Двор; започињање градње новог складишта природног гаса (Итебеј или Острово) и других потенцијалних складишта (Мокрин, Тилва, Мења и др);

Оперативни циљеви су:

- континуитет технолошке модернизације и ревитализације постојећих енергетских инфраструктурних система;
- изградња нових магистралних система снабдевања/транспорта гаса, укључујући и изградњу складишта природног гаса и станица компримованог гаса за моторна возила.

Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11)

Основни циљеви у енергетици и енергетској инфраструктури су обезбеђење сигурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом, успостављање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи, потрошњи и дистрибуцији енергије.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Оперативни циљеви су:

- Изградња нове инфраструктуре и производних енергетских капацитета;
- Изградња магистралних и разводних гасовода

Посебан приоритет представља повећање коришћења природног гаса и обновљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивијих енергетских технологија и уређаја и опреме за коришћење енергије.

Остала документација од значаја за израду плана:

Просторни план подручја посебне намене међународног пловног пута Е80-

Дунав (Паневропски коридор VII) ("Службени гласник РС", број 14/15)

Основни циљеви дугорочног развоја, коришћења и уређења Просторног плана:

- обезбеђење просторних услова за изградњу, реконструкцију, опремање и функционисање водног пута са пратећим садржајима, и за развој осталих паневропских, магистралних и регионалних инфраструктурних система у коридору Дунава.

Оперативни циљеви развоја енергетике и енергетске инфраструктуре су:

- гасификација подручја која доприноси економичнијем привређивању, заштити животне средине и природних добара.

Планирани просторни развој енергетске инфраструктуре заснива се на:

- изградњи планираног гасовода за Беочин - који ће се укрштати са коридором водног пута на подручју Футог-Беочин;

Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године ("Службени лист АПВ", број 16/04)

Просторни план транспортног гасовода Футог-Беочин се налази у обухвату Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе на територији општине Беочин, односно на подручју катастарске општине Беочин.

У Просторном плану подручја посебне намене Фрушке горе одређени су режими коришћења и мере заштите за подручје Националног парка "Фрушка гора", као природног добра I категорије, односно утврђене су зоне заштите, заштићена природна добра, заштићена непокретна културна добра и одређени режими I, II и III степена заштите.

У оквиру предложене прелиминарне границе налази се део подручја Националног парка под I, II и III степеном заштите. Предложена траса коридора гасовода не пролази кроз Национални парк, нити тангира подручја под режимима заштите, али прелази преко заштићеног природног добра-споменика природе- појединачна стабла и групе стабала.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Просторни план Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада" бр. 11/2012)

Гасификациони систем

Раст потрошачког конзума се мора пратити изградњом нових капацитета. Преко гасовода високог притиска од главне разделне станице у Госпођинцима до Футога и изградњом планираног гасовода од Футога до Беочина, повезаће се регионалне мреже Града Новог Сада и суседних општина.

Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године ("Службени гласник РС", број 101/15)

Стратешки циљеви и приоритетне активности у области енергетике:

У сектору развоја гасне привреде стратешки циљеви су:

- обезбеђење сигурног снабдевања домаћег тржишта природним гасом;
- успостављање домаћег и регионалног тржишта природним гасом;
- диверсификација извора и праваца снабдевања природним гасом.

У сектору развоја гасне привреде приоритетне активности су:

- нови правци снабдевања природним гасом;
- завршетак гасификације Србије.

Просторни план општине Беочин (Службени лист општине Беочин" број 13/2012)

Термоенергетска инфраструктура:

Приликом изградње нових објеката енергетске инфраструктуре потребно је посебно обратити пажњу на заштићена природна добра на територији општине Беочин. Такође приликом планирања пројектовања и изградње ових објеката, водити рачуна о смањењу конфликта између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништва, земљишта, итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програм рекултивације, ревитализације, отклањања штета итд.).

План Генералне регулације насељеног места Футог ("Службени лист Града Новог Сада" бр. 45/2015 и 21/2017)

Енергетска инфраструктура у атару

За снабдевање сремске стране Града Новог Сада и Беочина гасом планира се, западно и јужно од грађевинског рејона Футога, изградња гасовода високог притиска до Беочина.

Приликом изградње нових инсталација крупне енергетске инфраструктуре потребно је водити рачуна о постојећим саобраћајницама и подземним и надземним инсталацијама водне, енергетске и телекомуникационе инфраструктуре, односно изградњу вршити уз прибављање услова од власника или управљача над овим објектима.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне инфраструктуре у насељу Беочин, пружају могућност њеног даљег развоја и проширења у циљу обезбеђења земног гаса за све кориснике на предметном подручју и боље експлоатације земног гаса.

Гасоводи високог притиска

При избору трасе, пројектовању и изградњи гасовода, мора се осигурати безбедан и поуздан рад гасовода, као и заштита људи и имовине, тј. спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину.

2.4. Планско решење трасе транспортног гасовода са техничким решењем

Траса транспортног гасовода са пратећим садржајима

Траса новог транспортног гасовода полази од главног разводног чворишта (ГРЧ) "Футог" које се налази западно од општинског пута Футог-Руменка, у атару. На месту прикључења у оквиру ГРЧ се планира отпремно чистачко место. Траса креће према западу и након 800 m и укрштања са једним мелиорационим каналом скреће ка југу где се укршта са мелиорационим каналом, далеководом 110 kV и планираним државним путем 1б реда бр. 12 (обилазница око Футога). Та деоница је дужине око 300 m. Траса затим наставља ка југозападу где се укршта са два далековода 35 kV, два мелиорациона канала, регионалном пругом Нови Сад-Оџаци-Богојево и секундарним одбрамбеним насипом. Та деоница је дужине око 2900 m и прелази углавном преко пољопривредног земљишта. Траса даље наставља ка југу и укршта се са државним путем IIа-111 Оџаци- Нови Сад и примарним одбрамбеним насипом у дужини од око 300 m . Траса затим скреће према југоистоку, улази у подручје станишта заштићених и строго заштићених врста-Рибњак и пролази кроз цео рибњак у дужини од око 1900 m. Након тога се дуж трасе гасовода врши подбушивање којим се пролази испод насипа за рибњак и међународног пловног пута-реке Дунав. Дужина ове деонице је око 1650 m. Траса надаље иде према југоистоку и улази у ванграђевинско подручје општине Беочин, пролазећи кроз шуме и шумско земљиште у дужини од око 900 m. Траса затим скреће према југу, улази у грађевинско подручје насеља Беочин идући паралелно са општинским путем и укршта са далеководом 110 kV и државним путем IIb реда бр. 119 Државна граница са Хрватском-Беочин-Сремска Каменица. Траса затим наставља према југу где улази у подручје намењено заштитном зеленилу у оквиру радне зоне у Беочину и улази у Главну мерно-регулациону гасну станицу (ГМРС) "Беочин" у оквиру које је планирано пријемно чистачко место. Дужина ове последње деонице гасовода је око 750 m. У оквиру трасе гасовода, ГРЧ и ГМРС планирани су и систем катодне заштите, анодна лежишта и контролно-мерни изводи. Укупна дужина трасе транспортног гасовода износи 9500 m.

Техничко решење транспортног гасовода

Капацитет транспортног гасовода ГРЧ Футог - ГМРС Беочин је Q=35.000 Sm3/h. Гасовод се предвиђа од челичних цеви пречника DN300 (323,9 mm). Номинални притисак у гасоводу је 50 bar, а радни притисак је 25-35 bar. Опрема на гасоводу је класе притиска ANSI300.

Гасовод се по правилу поставља подземно тако да, у зависности од класе локације гасовода и инжењерских карактеристика терена, горња ивица цеви буде на дубини од мин 1 m од нивелете терена. Веће дубине укопавања цевовода спроводе се код укрштања са другим инфраструктурним објектима и инсталацијама, као и у склопу обезбеђења мера додатне заштите

Табела 11: Карактеристике утицаја у фази изградње

непосредног окружења. Укрштање са саобраћајницама и пругама планирано је постављањем радне цеви у заштитним цевима које се испод саобраћајнице поставља подбушивањем. Укрштање са реком Дунав планирано је косо-усмереним бушењем и увлачењем радне цеви у избушен тунел. Кота цевовода испод најниже коте корита Дунава зависи од технологије бушења и састава земљишта и неће угрожавати пловни пут.

На почетку гасовода планира се отпремно чистачко место (ОЧМ) у ГРЧ Футог док је пријемно чистачко место предвиђено у комплексу ГМРС Беочин. Сва опрема на чистачким местима је класе притиска ANSI300.

Ширина радног појаса за изградњу гасовода је 11+5 m на обрадивом пољопривредном земљишту, осим на местима већих укрштања. Ширина радног простора на обалама реке Дунав на локацији укрштања трасе гасовода са током реке је око 60 m.

Главна мерно регулациона станица (ГМРС) "Беочин" се реконструише и задржава се исти капацитет Q= 35.000 Sm3/h.

ГМРС се планира као једностепена у делу регулације, са регулацијом улазног притиска са 25-50 bar на 8-12 bar што је уједно и излазни притисак из станице. Мерне линије за малу и пројектовану потрошњу се налазе након редукције притиска и опремљене су мерачима протока гаса са коректорима. Око мерних линија планиран је обилазни вод. На изласку из ГМРС предвиђа се одоризација преко аутоматског одоризатора.

Грађевински објекти ГМРС (зграде, надстрешнице, стазе и слично) се задржавају или санирају. Планира се и изградња пријемног чистачког места (ПЧМ).

Поред прикључка на нисконапонску мрежу, ГМРС се опремају акумулаторским батеријама и исправљачем 12/220 V са аутономијом минимално 12 часова.

Предвиђено је праћење стања на гасоводу и ГМРС централним системом за надзор и управљање. Величине које се прате су проток, притисак и температура гаса, као и стање и управљање запорном арматуром (вентилима). Уређаји и опрема за потребе даљинског надзора и управљања постројењима у функцији гасовода повезани су оптичким каблом одговарајућег капацитета са локалним системом електронских комуникација. Поред тога, планиран је и оптички кабл који се поставља паралелно са транспортним гасоводом.

Систем катодне заштите линијског дела гасовода поставља се заједно са ГМРС и врши функцију регулисања и контроле параметара катодне заштите и обезбеђења заштите током целог пројектованог периода експлоатације. Планира се и локација за анодно лежиште на обе ГМРС, на растојању од 100 m од било ког челичног цевовода. Дуж цевовода биће постављени контролно-мерни изводи.

Пратећа инфраструктура гасовода обухвата приступне путеве до објеката који представљају саставни део гасовода, прикључке на дистрибутивни електроенергетски систем и на систем електронских комуникација за пренос података. За све надземне објекте (ОЧМ и ПЧМ) се планирају прикључци на инфраструктуру.

2.5. Карактеристике животне средине и разматрана питања и проблеми из области заштите животне средине у плану

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Животна средина, као специфичан медијум у коме се одражавају последице свих човекових активности, мора се посматрати у оквиру ширег друштвеног контекста, односно укупне социјалне, привредне и економске ситуације. Процес интегрисања животне средине у друге секторске политике омогућује усклађивање различитих интереса и достизање циљева одрживог развоја.

У току израде Плана, разматрани су бројни постојећи и потенцијални проблеми животне средине и предложена су адекватна решења која ће регулисати или пак ублажити постојање истих.

Подручје посебне намене, односно коридор планираног транспортног гасовода одређен је уважавајући принцип максимално могућег просторног усклађивања са постојећим и планираним грађевинским подручјима, инфраструктурним системима и природним вредностима овог подручја.

Избор трасе предметног транспортног гасовода условљен је низом фактора:

- дужином трасе;
- постојећом и планираном инфраструктуром и приступачношћу траси;
- проценом утицаја на животну средину;
- природним добрима;
- конфигурацијом и наменом терена;
- гео-механичким условима;
- постојећим и планираним објектима;
- зонама насеља и осталим физичким ограничењима;
- усклађеношћу са планским документима.

Планирани транспортни гасовод у К.О. Футог у највећем делу прелази преко обрадивог пољопривредног земљишта. Гасовод прелази и преко Рибњака који се налази у небрањеној зони примарног насипа уз Дунав и који спада у необрадиво пољопривредно земљиште. У К.О. Беочин гасовод не прелази преко пољопривредног земљишта.

Обзиром на то да предметни простор карактерише у највећој мери пољопривредно земљиште, кроз које пролази планирани коридор, досадашњи негативан утицај огледао се у неодговарајућој пракси у пољопривреди, укључујући неконтролисану и неадекватну примену вештачких ђубрива и пестицида, као и одсуство контроле квалитета воде која се користи за наводњавање (најчешће су то воде које су у знатном степену загађене).

Очекивани утицаји на пољопривредно земљиште се односе пре свега на трајну промену намене земљишта на локацијама предвиђеним за изградњу надземних објеката у функцији гасовода (комплекс ГРЧ Футог), при чему долази до промене из пољопривредног у грађевинско земљиште. На осталом делу пољоприведног земљишта утицај планираног транспортног гасовода ће бити углавном привремен, само током изградње, док ће током његове експлоатације пољопривредно земљиште моћи да се несметано користи уз дата ограничења.

Приликом ископавања земљишта, постављања цевовода система транспортног гасовода и затрпавања рова доћи ће до нарушавања структуре земљишта на месту постављања гасовода. Приликом затрпавања рова требало би водити рачуна о враћању земљишних слојева, при чему

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

хумусни слој мора бити на површини. На тај начин ће се очувати морфологија терена и рекултивисати земљиште.

Након завршетка радова на постављању цевовода потребно је извршити рекултивацију земљишта у циљу максималног очувања физичких особина, механичког састава, хумусног слоја, хемијских својстава, водопропустљивости земљишта и др, како би се обезбедило коришћење земљишта на уобичајен начин. Рекултивација се односи на успостављање пређашње продуктивности пољопривредног земљишта, применом мера и активности за поновно формирање земљишног слоја и успостављање биљних заједница. По завршетку радова земљиште на траси гасовода се рекултивише враћањем првог плодоносног слоја земљишта - хумуса, који се претходно уклања и привремено депонује до завршетка радова изградње гасовода.

Појаву буке и вибрација које су очекиване у периоду изградње гасовода, узроковаће механизација која се користи за извођење земљаних и других грађевинских радова, што је привременог карактера, до завршетка грађевинских радова. Активности које генеришу буку су рашчишћавање терена, ископ ровова, повезивање цеви и заваривање, полагање цеви и затрпавање ровова.

Сама изградња гасовода носи одређени степен ризика, због потенцијално негативних утицаја на животну средину, који могу имати локални и привремени карактер, док се у току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, неће вршити деградација животне средине.

2.6. Приказ планом предвиђених варијантних решења у контексту заштите животне средине

Предметним Планом нису предвиђена варијантна решења.

На основу чланова 13. и 15. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, у Извештају су разматране две варијанте: варијанта да се План не усвоји и варијанта да се План усвоји и имплементира.

Укупни ефекти Плана, па и утицаји на животну средину, могу се утврдити само поређењем са постојећим стањем, са циљевима и решењима плана. Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте које би имало усвајање или неусвајање предметног плана, стратешка процена се бави разрадом обе варијанте.

Реализовањем односно усвајањем и имплементацијом планског документа, уређење и коришћење простора у обухвату посебне намене Просторног плана ће се одвијати у смеру планске реализације садржаја и активности (планским уређењем), уз испуњавање претходних услова заштите природе и животне средине.

Побољшање енергетске ефикасности и коришћење еколошки прихватљивих ресурса-извора енергије, представља визију и дугорочни циљ просторног развоја Републике Србије. Изградња предметног гасовода доприноси просторној и енергетској интеграцији предметног простора у енергетски систем Републике Србије, кроз редовно, стабилно, безбедно и еколошки оправдано снабдевање потрошача гасом.

У случају нереализовања Просторног плана, досадашње негативне тенденције у уређењу и коришћењу предметног простора ће се одвијати према следећем сценарију:

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

- неће се омогућити снабдевање становништва природним гасом, као најчистијим енергентом;
- вршиће се и даље деградација квалитета ваздуха коришћењем индивидуалних ложишта на угаљ, нафту и дрва, услед емисије загађујућих материја које су продукти њиховог сагоревања.

Детаљнији приказ варијанти дат је у поглављу 5.1. Процена утицаја варијантних решења плана на животну средину са мерама заштите и варијантно решење у случају нереализовања плана .

2.7. Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама

За потребе израде Просторног плана услове су доставиле следеће институције и предузећа:

Р.бр.	Назив институције
1.	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ Управа за инфраструктуру Немањина број 15 11000 Београд
2.	Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада Булевар Михајла Пупина број 22 21000 Нови Сад
3.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације Управа за ванредне ситуације у Новом Саду Павла Папа број 46

Табела 11

4.	ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад Сентандрејски пут број 3 21000 Нови Сад
5.	ЈКП „Градско зеленило“ Нови Сад (Булевар Михајла Пупина број 25) Сутјеска бр. 2, 1 спрат 21000 Нови Сад
6.	НАЦИОНАЛНИ ПАРК "ФРУШКА ГОРА" Змајев трг 1
7.	ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ" Прерадовићева број 2 21131 Петроварадин
8.	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ Улица Радничка број 20а 21101 Нови Сад
9.	ЕЛЕКТР ОПРИВРЕДА СРБИЈЕ ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА Огранак „Електродистрибуција Нови Сад“ Булевар ослобођења број 100 21000 Нови Сад
10.	ЈП „Електромрежа Србије“ Погон „Нови Сад“ - Нови Сад Булевар Ослобођења број 100/V 21000 Нови Сад
11.	ЈКП „Информатика“ Нови Сад Булевар цара Лазара број 3 21000 Нови Сад

Табела 11

12.	ЈП „Србијагас“ Народног Фронта број 12 21000 Нови Сад
13.	ДП „Нови Сад-Г ас“ Теодора Мандића број 21 21000 Нови Сад
14.	ЈП "СКЛОНИШТА" Београд Пословница Нови Сад Браће Јовандића 4 21000 Нови Сад
15.	„ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ “ (2 ПРИМЕРАКА) Предузеће за телекомуникације А.Д. Народних Хероја број 2 21000 Нови Сад
16.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ ДИРЕКЦИЈА ЗА ВОДНЕ ПУТЕВЕ "ПЛОВПУТ" Француска број 9 11000 Београд
17.	АГЕНЦИЈА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЛУКАМА Немањина број 4 11000 Београд
18.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ, ЗАПОШЉАВАЊЕ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА Булевар Михајла Пупина број 16 21000 Нови Сад

Табела 11

19.	ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ Београд ПЈ поштанског саобраћаја „Нови Сад“ Служба за логистику Народних Хероја број 2 21000 Нови Сад
20.	ЈП „ЕМИСИОНА ТЕХНИКА И ВЕЗЕ“ Сектор технике Кнеза Вишеслава 88 11000 Београд
21.	ЈКП „Водовод и канализација“ Нови Сад “ Масарикова број 17 21000 Нови Сад
22.	ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“ “ Булевар краља Александра број 282 11000 Београд
23.	ЈП „Железнице Србије“ Сектор за стратегију и развој Немањина број 6 11000 Београд
24.	ЈКП „Беочин“ Десанке Максимовић 52 21300 Беочин
25.	НИС „ГАСПРОМ НЬЕФТ“ Народног фронта 12 21000 Нови Сад
26.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВОДОПРИВРЕДУ, ПОЉОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО “

Табела 11

	Булевар Михајла Пупина број 16 21000 Нови Сад
27.	РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД Кнеза Вишеслава 66 11000 Београд
28.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Управа за превенивни заштиту Сектор за ванредне ситуације у седишту Министаства унутрашњих послова у Београду Омладинских бригада 31 11070 Нови Београд
29.	ЈП „ТРАНСНАФТА“ НОВИ САД Пут Шајкашког одреда 8 21000 Нови Сад

3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

3.1. Природне карактеристике

3.1.1. Карактеристике земљишта (геолошке, педолошке, геомеханичке)

На подручју обухвата Просторног плана заступљене су различите врсте земљишта. Најзаступљенији тип земљишта је чернозем и његови варијетети. Сем чернозема, у низијском делу подручја северно од Дунава заступљена су и алувијална земљишта која пружају различите могућности за коришћење у биљној производњи. Део Футошког атара одликују обрадиве површине на којима се гаје разноврсне пољопривредне културе, док плавна подручја Дунава одликују мозаично распоређени водени, мочварни, ритски екосистеми са низијским, повремено плављеним ливадама и шумама. У југозападном делу КО Футог, у дунавском приобаљу, се налази и велики рибњак. На Беочинској страни, падине Фрушке горе предодређене су за воћарску и виноградарску производњу, а терени који због климатских и топографских прилика из одређених разлога нису повољни за винограде и воћњаке, користе се као ливаде, пашњаци или шумско земљиште.

На основу инжењерско-геолошке карте, простор у обухвату Плана чине:

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

- Панон M_3^{2}

Панонски седименти су у доњем делу представљени плочастим, глиновитим и песковитим лапорцима, док су у горњем делу изграђени од компактних неслојевитих лапоровитих глина, глиновитих лапораца и пешчара. Глиновити лапорци су познати као „бели цементни лапорци“ који се експлоатишу у Беочину за потребе фабрике цемента.

- Копнени лес (l)

Формација леса се јавља на десној обали Дунава где се јавља у виду покривача који се са висине од око 400 m спушта ка алувијалној равни. Изграђен је од више нивоа леса који су издељени алувијалним хоризонтима или погребеним земљама. На највећем броју профила утврђено је присуство 4 нивоа леса и 3 до 4 нивоа фосилних земаља. У литолошком погледу лес је изграђен од песковитих и глиновитих алеврита.

- Прва речна тераса (t_1)

Наслаге прве речне терасе заступљене су доминантно на левој обали Дунава, ова тераса у литератури је позната као „варошка“ тераса. Тераса лежи на око 10 - 15 m изнад Дунава, са јасно израженим одсеком висине 4 - 8 m. Ширина терасе је око 15 до 20 km. Тераса је акумулационог порекла и у литолошком погледу састоји се од сиво зеленкастих пескова и крупнозрних шљункова у доњем делу и жућкастих песковитих алеврита и алевритичних пескова у горњем делу. Поменути седименти представљају еквиваленте алувијалних фација корита, поводња и старача.

- Фација корита и поводња

Алувијалне наслаге су представљене фацијом корита и поводња (alp) и фацијом старача (am). Фација корита је у литолошком погледу представљена средње до крупнозрним шљунковима и сивим средњезрним песковима који изграђују доње делове профила алувијалних равни. Поводањске фације су представљене жућкастим лискуновитим алевритичним песковима и песковитим алевритима који леже преко шљункова и пескова.

Фација старача је стварана у рукавцима и напуштеним меандрима Дунава. Представља најмлађи део алувијалне равни. У литолошком погледу представљена је органогено - барским песковима, алевритима и глинама алевритичних варијетета.

3.1.2. Климатске карактеристике

Подручје Просторног плана има умерено-континенталну климу што подразумева кишовита пролећа, топла и сува лета, сувље јесени од пролећа и хладне зиме са мало снега. Основне карактеристике су велике температурне разлике током године и нагли прелази између хладније и топлије половине године. Фрушка гора, која се налази јужно од подручја, у великој мери утиче на трансформацију ваздушних маса које на њу наилазе. Према дугогодишњим мерењима у Метеоролошкој станици на Римским Шанчевима, средња годишња температура је око 11°C. Најхладнији месец је јануар, а најтоплији јул. Број сунчаних сати је веома висок и износи око 2.100 сати на годишњем нивоу. Просечна годишња количина падавина износи

576 mm, а често су и суше. Најчешћи ветар је кошава која дува из правца југоистока, затим следи северозападни ветар који дува у летњим месецима и западни који је најчешћи у фебруару.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

3.1.3. Сеизмичке карактеристике

Предметна локација налази се у сеизмичкој зони седмог степена (7°) сеизмичке скале МСК-64, са вероватноћом дешавања од 63%. Коефицијент сеизмичности (Ks) за предметну локацију износи: Ks = 0,025.

3.1.4. Хидрографске и хидролошке карактеристике

На ширем простору посматрања подручја посебне намене (КО Футог и КО Беочин), површинске воде обухватају реку Дунав, Канал ДТД, фрушкогорске потоке, баре, мочваре и мање мелиорационе канале. Река Дунав је једно од најбитнијих природних обележја аутономне покрајине Војводине и ширег подручја Новог Сада. Брзина Дунава код Новог Сада износи око 5 km/h. Дунав и приобаље имају богат и разноврстан биљни и животињски свет од којих неке представљају заштићене врсте. Канал ДТД Савино Село-Нови Сад се налази на крајњем северу футошког атара и представља главну аорту свих мелиорационих канала који пресецају атар. Фрушкогорски потоци се спуштају низ северну и јужну падину Фрушке Горе. Махом су периодичног, а делом и сталног карактера.

Подземне воде су веома заступљене на подручју обухвата Плана. У КО Футог, максимални ниво подземних вода се креће од 77,50 m до 81,50 m н.в., док се минимални нивои крећу од 74.50 до 78,00 m н.в. У КО Беочин, подземне воде се налазе већ на дубинама од 2,60 до 11 m. Температура подземних вода се креће између 10°C и 14°C, зависно од дубине са које се вода црпи.

3.1.5. Заштићена природна добра

На ширем простору посматрања подручја посебне намене (КО Футог и КО Беочин) се налазе следеће просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности:

- Национални парк (НП) "Фрушка гора", дефинисан Законом о националним парковима („Сл.гласник РС“, бр. 84/15);
- споменик природе "Амерички платан у Футогу", заштићен решењем Скупштине Града Новог Сада о заштити споменика природе „Америчког платана у Футогу“ бр. 501-157/94-I-5-9 („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 2/95);
- Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја са ознакама НСА02, НСА06, НСА07а,б, НСА08, НСА19, НСА20, БЕО18а, БЕО19а,б,ц, БЕО23д,е, БЕО25 и БЕО32;
- Дунав-међународни еколошки коридор утврђен Уредбом о еколошкој мрежи („Сл.гласник РС“, бр. 102/2010);
- Канал ДТД - регионални еколошки коридор утврђен Регионалним просторним планом АП Војводине („Службени лист АП Војводине“, бр. 22/2011).

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

У обухвату Просторног плана од горе наведених просторних целина од значаја се налазе река Дунав као међународни еколошки коридор и станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја са ознакама НСА02, , БЕО23д и БЕО23е.

3.2. Друштвено-економске карактеристике

3.2.1. Мрежа и функција насеља

У обухвату простора ширег посматрања подручја посебне намене, мрежу насеља чине насељена места Футог и Беочин. Насеље Футог припада јединици локалне самоуправе -Град Нови Сад, док је насеље Беочин део јединице локалне самоуправе општине Беочин.

У погледу функције насеље Футог има функцију локалне заједнице, док насеље Беочин представља општински центар.

Планирани транспортни гасовод Футог-Беочин ће омогућити снабдевање гасом општине Беочин, док за насеље Футог неће имати толики значај с обзиром да се оно снабдева топлотном енергијом са постојећих гасовода високог притиска РГ-04-11 и РГ- 04-11/3 Госпођинци-Футог.

3.2.2. Демографске карактеристике

Према попису из 2011. године насеље Футог има 18641 становника. Доминантна компонента демографског развоја Футога је механичко кретање становништва (имиграција), а миграциони салдо од пописне 1961. године, учествује са више од 2/3 у укупном расту до чак 99,6% у 2007. години. Миграторна кретања су се одвијала под различитим друштвено-економским условима. До краја прошлог века, миграције су биле изазване искључиво економским факторима. Близина Новог Сада, индустријског и административног центра, и добра саобраћајна повезаност са њим су били главни фактор привлачења нових становника. Током 90-тих, услед бурних друштвено- политичких промена, ратова на просторима бивше СФРЈ, Футог је имао знатан прилив становништва. И поред тога, Футог карактерише веома ниска стопа природног прираштаја коју прати старење становништва, тако да је, према резултатима последњег пописа становника, просечна старост становника Футога 40,3 година, што ово насеље сврстава у ред насеља чије је становништво достигло дубоку демографску старост.

У насељу Беочин живи 7839 становника или око 50,0% општинске популације. Општа демографска ситуација насеља Беочин је релативно повољна. До последњег пописа из 2011. године био је присутан перманентан раст укупне популације и домаћинстава, уз релативно још увек повољну старосну структуру становништва. Побољшана образовна структура становништва обезбеђује квалитетну (квалификовану) радну снагу, основу за интензивнији привредни развој општинског центра.

3.2.3. Привредне делатности

Насеља Футог и Беочин су привредно добро развијена насеља. На економски развој Футога, осим близине Новог Сада подстицајно делују висок квалитет пољопривредног земљишта, радна снага, инфраструктура и положај насељеног места. Привредни капацитети су смештени у радним зонама, на улазним правцима у насеље, затим на појединачним локалитетима у оквиру других

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

функција или у оквиру парцела породичног становања. Простори за пословање обезбеђени су у оквиру и ван грађевинског подручја Футога. У грађевинском подручју налазе се простори за секундарне и терцијарне делатности, а у атару делатности везане за пољопривреду и сточарство. Беочин има развијену привреду, а носилац развоја је фабрика цемента Lafarge BFC. Поред производње цемента као доминантне, важан чинилац привредне активности су и предузећа која се баве металопрерађивачком делатношћу, производњом свежег бетона, производњом грађевинске столарије, изградњом објеката, производњом електронских и електричних проводника и каблова и др. У области терцијарних делатности најразвијенија је трговина, док су друге делатности недовољно развијене.

3.2.4. Заштићена културна добра

На ширем простору посматрања подручја посебне намене (КО Футог и КО Беочин) се налазе следећа евидентирана непокретна културна добра:

Културна добра -споменици културе од великог значаја:

- Православна црква светих врачева Кузмана и Дамјана у Футогу, Улица Цара Лазара 68;

- Римокатоличка црква срца Исусовог и жупни двор у Футогу, Улица царице Милице 5,
- Дворац у Беочину, који са пратећим објектима и парком ("Парк хероја Брила") чини заштићену околину споменика културе;

Културна добра -споменици културе:

- Заветни крст у Футогу, угао улица Цара Лазара и Индустријске;

- Котеков дворац у Футогу, Улица царице Милице 2;

Добра у поступку утврђивања за културна добра -споменике културе:

- Кућа у Улици Цара Лазара бр. 49 у Футогу;

- Кућа у Улици Цара Лазара бр. 160 у Футогу;

- Капеле "Водице" у Футогу.

Добра која уживају претходну заштиту:

- Градитељски објекти: Улица Браће Бошњак 26 (Римокатоличка црква сб. Тројства); Грмечка улица 42; Железничка улица 46 ("Маријанум"); Змај Јовина улица 6 и 22; Улица Симе Шолаје 38; Улица Светозара Марковића 44; Раковачка улица 15 и 22; Улица Царице Милице 7 ("Рудолфинум"); 13, 14, 26, 27, 29, 30, 31, 126 и 139; Улица Цара Лазара 5, 13, 17, 26, 35, 42, 44, 48, 124, 128, 138 и 152; и стара гробља.

- Археолошки локалитети: Улица Змај Јовина, гробље срушене цркве Благовештење Господње; Простор око улица Браће Бошњак, Реље Савића и Јована Дучића; Улица Козарачка и Симе Шолаје; Улица Рада Кондића и суседне; Улица Николе Тесле; Улица Здравка Челара и Првомајска; Потес Пашњак; Потес Ливаде ("Сесије"); Потес Горње шуме; Потес Визић

поље ("Водице"); Потес Визић бара ("Боктерница"); Потес Визић бара ("Ђипови");Непознато место-налаз епиграфског споменика из римског периода; Потес Ледине; Потес "Мали рит"; Улица Цара Лазара; 17 локалитета на подручју Беочина.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Просторна културно-историјска целина:

- Светосавска улице са централном радничком колонијом и фабриком цемента у Беочину.

Планирана траса гасовода са својим заштитним појасом не прелази преко подручја са заштићеним културним добрима, тако да она нису евидентирана у обухвату Просторног плана.

3.3. Начин коришћења земљишта

Пољопривредно земљиште

У КО Футог пољопривредно земљиште заузима највећу површину у обухвату Просторног плана, од чега у највећој мери њиве, а у много мањој мери воћњаци и виногради. У пољопривредно земљиште спада и велики рибњак који се налази у приобаљу Дунава и који се тренутно не користи. Не очекује се већа промена намене пољопривредног земљишта у наредном периоду, осим за евентуалну изградњу обилазнице (планирани државни пут 1Б-12 Суботица-Нови Сад-државна граница са Румунијом) око Футога.

У обухвату Просторног плана у КО Беочин нема пољопривредног земљишта.

Шуме и шумско земљиште

У КО Футог шумско земљиште није много заступљено, шуме се налазе у средишњем делу атара и уз обале Дунава и то на два острва - делу Черевићке аде и делу Футошке аде. Планирани транспортни гасовод са својим заштитним појасевима у КО Футог прелази преко четири локалитета која представљају шумске површине. Три локалитета јавне намене се налазе у футошком атару у близини ГРЧ Футог, док се четврти локалитет налази непосредно уз реку Дунав, једним делом у грађевинском и једним делом у ванграђевинском подручју.

У КО Беочин знатни простор заузимају шуме у оквиру Националног парка Фрушка Гора, као и остале шуме и шумско земљиште у приобаљу Дунава. Шумско земљиште као ресурс се користи у складу са његовим биолошким капацитетима како би ефекти производње у шумарству били већи. Планирани транспортни гасовод са својим заштитним појасевима прелази преко шумског земљишта у приобаљу реке Дунав.

У наредном периоду не очекује се промена намене шумског земљишта.

Водно земљиште

Водно земљиште у КО Футог је заступљено преко реке Дунав, канала ДТД Савино Село-Нови Сад и мелиорационих канала који се редовно или повремено користе за наводњавање пољопривредног земљишта. У КО Беочин водно земљиште представљају река Дунав, повремена плавна земљишта-инундационе равни, канали и фрушкогорски потоци, а редовно се користи само река Дунав као међународни пловни пут. У наредном периоду целокупно водно земљиште у обе катастарске општине задржаће своју намену.

Планирана траса гасовода са својим заштитним појасевима на футошкој страни пресеца пет мелиорационих канала и прелази преко реке Дунав. У КО Беочин планирана траса пресеца реку Дунав, док са осталим водним земљиштем нема укрштања ни паралелног вођења.

Грађевинско земљиште

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Грађевинско земљиште на подручју целих КО Футог и КО Беочин чине грађевинска подручја насељених места Футог и Беочин.

Кроз грађевинско подручје насељеног места Футог планирана траса гасовода са својим заштитним појасевима прелази преко приобалног и шумског подручја у дужини од око 50 m, непосредно пре преласка реке Дунав. Ово земљиште се не користи у друге сврхе.

Кроз грађевинско подручје насељеног места Беочин планирана траса гасовода са својим заштитним појасевима пролази у северном делу подручја, кроз радне зоне и комплексе и заштитно зеленило у оквиру тих зона у дужини од око 600 m. Грађевинско земљиште у овом делу обухвата и ГМРС Беочин, као и стамбене и пословне објекте који се налазе са источне стране Цементашке улице.

3.4. Опремљеност инфраструктуром

3.4.1. Саобраћајна инфраструктура

Друмски саобраћај

Планирани гасовод укршта се са следећим објектима друмског саобраћаја државне путне мреже:

- Државни пут I Б реда број 12: Суботица-Сомбор-Оџаци-Бачка Паланка-Нови Сад-Зрењанин-Житиште-Нова Црња-Државна граница са Румунијом (гранични прелаз Српска Црња), на деоници пута број 01211, од чвора број 1210 Челарево код km 141+280 до чвора број 1211 Нови Сад (Руменка) код km 170+157;
- Државни пут II А реда број 119: Државна граница са Хрватском (гранични прелаз Нештин)-Беочин-Сремска Каменица, на деоници пута број 11903, од чвора број 11902 Свилош (Дунав) код km 13+277 до чвора број 11903 Раковац код km 31+206;
- Планирана обилазница-Државни пут I Б реда број 12.

У обухвату Просторног плана егзистирају и некатегорисани путеви (приступни, атарски путеви), који омогућују правилно функционисање атарског саобраћаја.

Инфраструктурни коридор гасовода се укршта са категорисаном и некатегорисаном путном мрежом различитог нивоа, а такође се и паралелно води са градском саобраћајницом (улица Цементашка у Беочину).

Железнички саобраћај

У обухвату Просторног плана се налази следећа јавна железничка инфраструктура:

Регионална једноколосечна неелектрифицирана железничка пруга Нови Сад - Оџаци -Богојево;

Водни саобраћај

Табела 11. Карактеристике путица у фази израде

У обухвату Просторног плана се налази Међународни пловни (водни) пут Е-80- Дунав (Паневропски коридор VII).

3.4.2. Водна инфраструктура

3.4.2.1. Снабдевање водом

Снабдевање водом насеља Футог је решено преко постојеће водоводне мреже која је повезана на водоводни систем Града Новог Сада. Постојећа примарна водоводна мрежа реализована је дуж улице Раде Кондића профилима од 0 250 до 0 150 mm. У улицама где не постоји водоводна мрежа, потребе за водом се решавају преко бушених бунара на парцелама корисника. Постојеће функционално стање водоводне мреже у Футогу је задовољавајуће, проблем представљају ниски притисци у мрежи.

Снабдевање водом насеља Беочин је решено преко постојећег изворишта воде и фабрике воде од које полази примарна мрежа до насељеног подручја. У улицама где не постоји водоводна мрежа, потребе за водом се решавају преко бушених бунара на парцелама корисника.

У самом обухвату Просторног плана потребу за снабдевање водом имају само стамбени и пословни објекти у грађевинском подручју насеља Беочин. Постојеће функционално стање водоводне мреже задовољава потребе снабдевања водом, осим у време повећане потрошње (у летњим месецима) када се јављају поремећаји у снабдевању услед изразитог пада притиска у мрежи.

3.4.2.2. Одвођење отпадних и атмосферских вода

Одвођење отпадних и атмосферских вода насеља Футог је решено сепаратно. Одвођење отпадних вода је решено преко постојеће канализационе мреже отпадних вода која је повезана на канализациони систем Града Новог Сада. Постојећа примарна канализациона мрежа реализована је дуж улице Рада Кондића, а секундарна канализациона мрежа је реализована највећим делом дуж постојећих улица, везана је на примарну канализациону мрежу и функционише преко више сливних површина које су међусобно повезане црпним станицама. У већем делу насеља Беочин такође постоји канализациона мрежа која преко црпних станица одводи отпадну воду у реципијент. У улицама где не постоји канализациона мрежа, отпадне воде се решавају преко септичких јама на парцелама корисника. Постојеће функционално стање канализационе мреже отпадних вода насеља Футог и Беочин је задовољавајуће.

У самом обухвату Просторног плана потребу за одвођењем отпадних вода имају само стамбени и пословни објекти у грађевинском подручју насеља Беочин. Проблеми у решавању отпадних вода се јављају тамо где се отпадне воде решавају преко септичких јама, обзиром да су исте водопропусне и тиме долази до загађења подземља отпадном водом.

Атмосферске воде се у насељу Футог већим делом одводе преко отворених уличних канала, са уливањем или гравитационом оријентацијом према отвореним мелиорационом каналима, који функционишу у склопу мелиорационог система "Сукова бара", а мањим делом задржавају у локалним депресијама или упијају у земљиште. У насељу Беочин, атмосферске воде се одводе системом отворених и зацевљених канала у неки од постојећих реципијената-река Дунав, Козарски поток, Часор, Думбово, поток Шакотинац и сл.

У самом обухвату Просторног плана потребу за одвођењем атмосферских вода имају стамбени и пословни објекти у грађевинском подручју насеља Беочин и саобраћајни коридори

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

(путеви свих категорија, железничка пруга). Функционално стање постојеће отворене каналске мреже атмосферских вода не задовољава у потпуности. Проблеми у одвођењу атмосферских вода огледају се у неодржавању постојеће мреже, делимичној непроходности појединих деоница, као и у непостојању каналске мреже у појединим деловима оба насеља.

3.4.2.3. Одбрана од поплава

Подручје у обухвату Просторног плана у К.О. Футог се брани од високих вода Дунава, вероватноће појаве једном у сто година, преко примарног одбрамбеног насипа. Осим примарног, постоји и секундарни насип "Футошки". Секундарни насип лоциран је северозападно од насеља и брани насељено место од поплава које би настале услед узводног пробоја примарног насипа. Такође, у небрањеном делу обале постоји и насип уз рибњак као заштита самог рибњака од високих вода. Постојеће функционално стање одбрамбене линије је задовољавајуће, за одбрану од високих вода Дунава вероватноће појаве једном у сто година.

Одбрамбена линија на територији општине Беочин протеже се од Лединаца до Черевића, али део трасе одбрамбеног насипа који се налази и у обухвату Просторног плана још није завршен. Подручје насеља Беочин је подељено одбрамбеним системом од хиљадугодишње воде на четири касете. Ова одбрана се завршава код потока Шакотинац. Постојећи објекат који представља одбрану од поплава је насип дуж државног пута ПА-119, као и насип северно од поменутог пута. Постојеће функционално стање одбрамбене линије је делимично задовољавајуће.

3.4.3. Енергетска инфраструктура

3.4.3.I. Електроенергетска инфраструктура

У обухвату Просторног плана се налазе два далековода 110 kV који су у надлежности „Електромрежа Србије“ а.д. Београд са којим ће се траса транспортног гасовода укрстити. То су:

Далековод 110 kV бр. 1011/2 ТС "Челарево"-ТС "Футог" и

Далековод 110 kV бр. 195/1 ТС "Нови Сад 1"-ТС "Беочин".

Поред далековода 110 kV, траса транспортног гасовода ће се укрстити и са два далековода 35 kV која полазе из ТС 35/20(10) kV ка Бачком Петровцу и Гложану.

Око далековода је дефинисан заштитни коридор чија ширина је одређена према члану 211. Закона о енергетици („Сл.Гласник Републике Србије“ бр. 14/2015). У коридорима далековода је дозвољено изводити радове на адаптацији, санацији и реконструкцији стубова, проводника и опреме.

Траса транспортног гасовода се укршта и са четири далековода 20 kV, док се планирана приступна саобраћајница за ГРЧ Футог такође укршта са далеководом 20 kV који је изграђен уз општински пут.

3.4.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

У обухвату Просторног плана у надлежности ЈП „Србијагас“ постоје следеће инсталације:

- Гасовод високог притиска МГ-02 Госпођинци-Беочин, пречника DN 200;
- Гасовод високог притиска РГ-04-11 Госпођинци-Футог, пречника DN 300;
- Гасовод високог притиска РГ-04-11/3 Г оспођинци-Футог, пречника DN 400;
- Гасовод високог притиска РГ-04-11 Футог-Бачка Паланка, пречника DN 300;
- Прикључни гасовод високог притиска за ГМРС Футог, пречника DN 200;
- Прикључни гасовод високог притиска за ГМРС Милан Видак, пречника DN 100 и
- Главна мерно-регулациона станица Беочин.

Заштита свих гасовода високог притиска (изнад 16 bar) у обухвату Просторног плана је дефинисана заштитним коридорима у којима није дозвољена изградња објеката за становање и боравак људи.

3.4.3.3. Електронско-комуникациона инфраструктура

У оквиру обухвата Просторног плана, постоји изграђена следећа подземна електронско-комуникациона инфраструктура:

- Испод планираног приступног пута за ГРЧ Футог пролази примарни тт кабел;
- Траса транспортног гасовода се укршта са кабловском канализацијом и оптичким каблом при преласку државног пута IB-12 Суботица-Нови Сад- државна граница са Румунијом;
- Траса транспортног гасовода се укршта са коаксијалним тт каблом при преласку реке Дунав односно на тзв. љубавном острву;
- Траса транспортног гасовода се укршта са коаксијалним тт каблом при преласку државног пута ПА-119 Државна граница са Хрватском-Беочин- Сремска Каменица;
- Траса транспортног гасовода се води паралелно са примарним тт каблом уз општински пут који води из Беочина ка насељу Дунав;

У регулацијама улица и до објеката породичног становања и радних зона у Беочину постоји изграђена подземна електронско-комуникациона мрежа.

3.5. Мониторинг животне средине

Квалитет ваздуха

Пројекат IPA 2012 "Establishment of an integrated environmental monitoring system for air and water quality" део " Supply of ICT equipment and software for Air Quality Monitoring System" има за главни циљ да омогући Агенцији за заштиту животне средине, прикупљање, ажурирање и обраду резултата аутоматског мониторинга квалитета ваздуха из државне мреже аутоматских мерних

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

станица за потребе извештавања на националном и ЕУ нивоу. Циљ Пројекта је такође да за јавност обезбеди приказ аутоматског мониторинга квалитета ваздуха, у реалном времену, из државне и локалне мреже са подручја Војводине, Панчева и Београда.

Праћење квалитета ваздуха у државној мрежи аутоматског мониторинга врши Агенција за заштиту животне средине (СЕПА), на шест мерних станица у Војводини, на којима се доминантно прати утицај мобилних и стационарних извора загађења на популацију. На две локације прати се утицај саобраћаја на квалитет ваздуха (Нови Сад и Сремска Митровица), док су остале позициониране као базне станице у урбаним областима (Кикинда, Панчево, Беочин) и потенцијалним агломерацијама (Нови Сад). Мерне станице у државној мрежи раде од 2009./2010.године.

Мерно место Беочин-центар

У 2011. години извршена је реконструкција аутоматске станице Беочин-Центар (7NSBCA).

Резултати на дан 30. јул 2018. године:

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

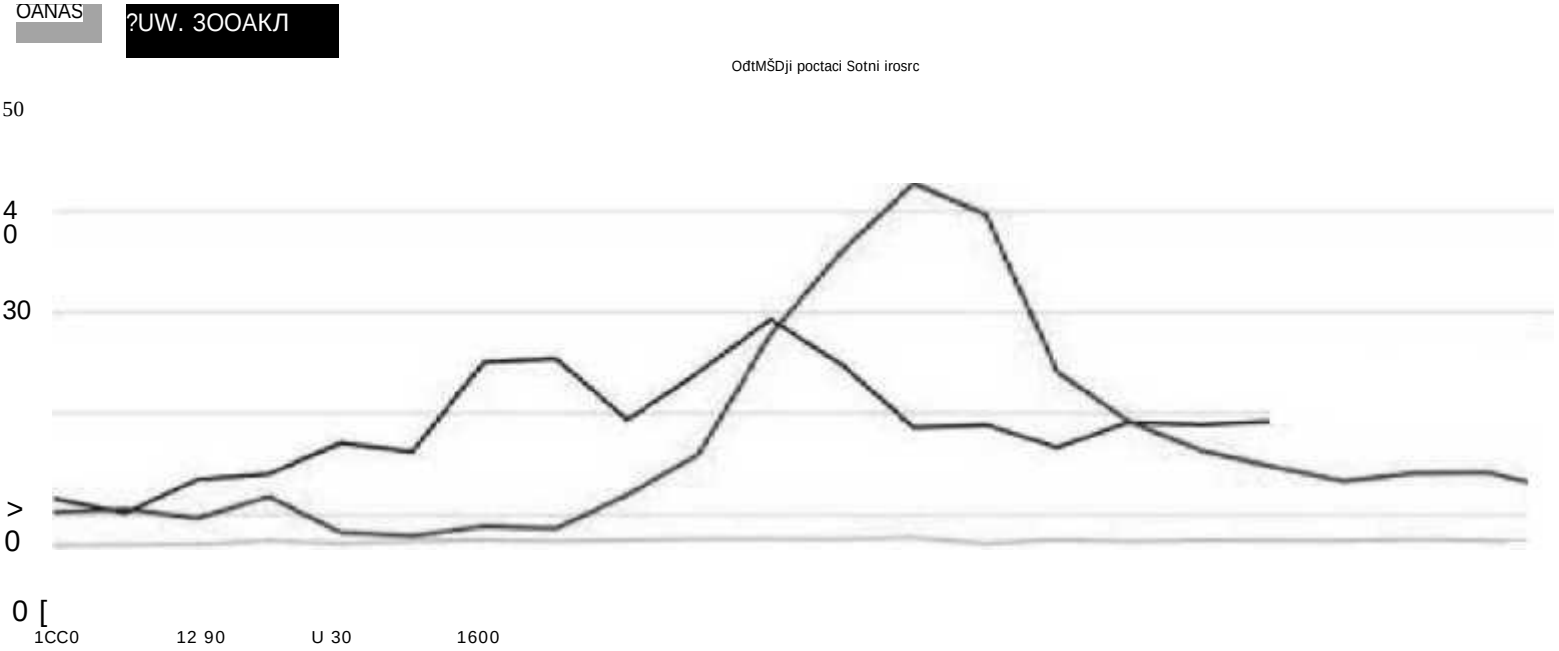

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

U 00 2090 2200 30 Л1 С2 90 34 30 0609

SOJ u« m-3 — PMlOu« пп3 — MOi uj .ni 3

Табела 11. Карактеристике утицаја у фа

	JOJ	PttlO [UQm-3]	N02[ugjn-3]
201647-30000000	749	16 se	24 o;
201647-30010000	TJ	19 09	f 9 M
201607 30020000	743	1667	14 X
2016-07-30 03 00 00	7 36	19 16	14;
201607-30040000	7»	2164	1321
201607-30060000	7 53	2435	i4 o;
201607-30060000 201607X070000 201607-30060000 701607-30 OS 00 00	74	2521	tit;
	7 U	2707	12 4:
	477	24 93	11 9*
	657	24 56	11 ˙l˙\

Квалитет површинских вода

Праћење стања површинских вода на територији Града Новог Сада врши се у циљу добијања резултата и информација потребних за планирање мера заштите од нежељених ефеката загађења, управљања ризиком путем превентивног деловања, у циљу заштите здравља људи и животне средине, као и могућности информисања јавности о добијеним резултатима. Подаци које ћемо користити су преузети са званичног сајта Градске управе за заштиту животне средине Града Новог Сада. На основу Уговора о јавној набавци, Институт за јавно здравље Војводине обавља контролу еколошког и хемијског статуса површинских вода на територији Града Новог Сада.

Праћење еколошког и хемијског статуса површинске воде представља значајан елемент управљања квалитетом вода, посебно у време наглашених посета у летњем периоду, са основним циљем заштите здравља људи.

Мерно место "Дунав - Футог"

Извештај о утврђивању параметара еколошког и хемијског статуса површинских вода на територији Г рада Новог Сада у 2017. години

У периоду 01.06.2017.-18.09.2017. године, свих 16 (100%) контролисаних узорака површинске воде са мерног места „Дунав-Футог“ је одговарало прописаним и препорученим вредностима параметара еколошког и хемијског статуса од I до III класе. Најчешће искултивисан микроорганизам, показатељ свежег фекалног загађења је Escherichia coli, изолована у 11 (68,75%) контролисаних узорака.

Резултати за месец јун 2018. године:

Та Еколошки и кемијскм статус изражен премо Српског е
иидгкса ивалитста воде • SWQI, мсрно мссто "Дунав Футог"

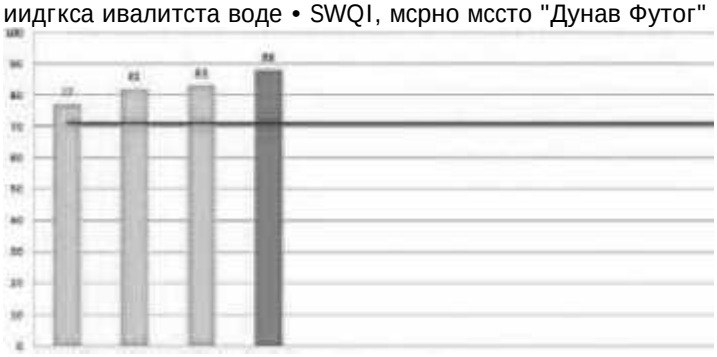

»Jt&Jt 1UUU1 lUUUi ЛЛЛлЛ

	Нумерички индикатор	Опасни индикатор	Boja
Serbian	100 - 90	Одличан	•
Water	84-89	Веома добар	o
Quality	72-83	Добар	o
Index	39-71	Лош	o
	0-38	Веома лош	•
	Нема података*		o

погодност/непогодност воде за купање

* није било мерења или је недовољан број параметара за израчунавање SWQI

4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму.

На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

4.1. Општи циљеви

Дефинисање општих циљева Стратешке процене утицаја врши се на основу постојећег стања и капацитета простора, потреба за заштитом као и на основу смерница

Табела 11: Координате углова граница обухвата просторног плана

из планских докумената вишег хијерархијског нивоа. Општим циљевима Стратешке процене утицаја поставља се оквир за њихову даљу разраду кроз дефинисање посебних циљева и избора индикатора којима ће се мерити њихова оствареност, у циљу очувања животне средине као и спровођење принципа одрживог просторног развоја подручја плана.

Општи циљеви стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину су:

- заштита и одрживо коришћење простора и природних вредности на подручју које је у обухвату предметног Плана, како би се дугорочно обезбедили услови за просторни развој енергетске инфраструктуре, уз обезбеђење заштите животне средине, живота и здравља људи,
- унапређење енергетског система сигурнијим снабдевањем природним гасом, како би се смањила потрошња горива чијим се сагоревањем повећава емисија загађујућих материја и гасова са ефектом стаклене баште,
- обезбеђење адекватне превенције, мониторинга и контроле свих облика загађивања,
- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног економског развоја,
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја у области животне средине, економске и друштве сфере.

4.2. Посебни циљеви

Посебни циљеви стратешке процене представљају разраду општих циљева. Они се дефинишу на основу наведених општих циљева стратешке процене, дефинисаних планских поставки и концепциј а.

Они треба да обезбеде субјектима одлучивања јасну слику о суштинским утицајима плана на животну средину, на основу које је могуће донети одлуке које су у функцији заштите животне средине и реализације основних начела одрживог развоја.

Посебни циљеви стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину су:

- очување еколошког капацитета простора и побољшање квалитета животне средине,
- заштита квалитета ваздуха,
- заштита и одрживо коришћење вода,
- заштита и одрживо коришћење земљишта,
- заштита природних добара,

Табела 11. Карактеристике улица, станишта и предела,

- заштита биодиверзитета, станишта и предела,
- заштита шума,
- смањење нивоа буке,
- смањење ризика од удеса,
- мониторинг животне средине.

4.3. Избор индикатора

На основу дефинисаних посебних циљева, врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене утицаја на животну средину. Индикатори су веома прикладни за мерења и оцењивање планских решења са становишта могућих штета у животној средини и за утврђивање које неповољне утицаје треба смањити или елиминисати. Они представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за планирање.

Да би индикатори били поуздани на свим нивоима планирања као инструмент за компарацију, неопходан је усаглашен систем праћења који подразумева:

- јединствене показатеље,
- јединице мерења,
- метод мерења,
- период праћења,
- начин обраде података,
- приказивање резултата.

Подаци се прикупљају на разним нивоима и у разним институцијама: статистичким заводима, заводима за јавно здравље и здравствену заштиту, хидрометеоролошким службама, геолошким и геодетским заводима, заводима за заштиту природе и др.

Приказ индикатора одрживог развоја је лимитиран начином прикупљања и обраде статистичких података. Индикатори одрживог развоја морају бити коришћени у контактима са међународним организацијама и институцијама.

Индикатори животне средине прописани Правилником о Националној листи индикатора заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 37/11):

Ilpu.ioi: On Uli u 1ШНС ин.шка tupa

ı.	ВАЗДУХII КЛНМЛТСКЕ ПРОМЕНЕ
1.	I У чеетамост прошрачења диеанмх ГВ за SOI, N02, PM 10,03
ıı	Годшши rcMncpaivpa вагдуха
1.3	Годишзи количима пдовмва
1.4	Пшроиша супстанцн којс оипсћујy

озонски оиотач 1.5. **Емисија** »кисељааа)уђнх racima (NOx, NH3 u SOI)

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

1.6 Емисија прскурсора »tona (NOx, CO, CH4 u NMVOC)
1.7 Ecmcuja иримармнх суспаимиших чссзица н ссаундармнх прекурсора суспендованнх честацз (PM10, NOx, NH3 u SOI)
I 8 Емисија racima са сфектои ста*.кне башгс 19 Про)скци|а ехшснја гасоаа са ефсктом стакдсне баштс 110 Еммсија ic£UKiix метала
ш Емнсија меиамерно iicnvunctuu дуготрајних органскнх загађујућмх uart'puja < UPOPs)

2. ВОДЕ

2.12. Мнднкатор пигрошњс кисеошта у реками 2.13 Нутр«)е»ти v поаршинским Ii подгсмним водамл 2.14. Индскс сапробмосги (SI)

2.15 Scrtiian Watcr Quality lndcx (SWQ1)

2.16. Кааллктст воде за пиће
2.17. Кааллшст аоде ra купаљс
2.18. Процшш сгаиоамика ирик.хучем ма jaauu водстод
2.19 Процепат стамоаннка прикллчем na јавну канализаии)у

2.20. nocrpojeiaa ra прсчншбавање отшдних noja
2.21. ЗагађснсЧнспрсчишћене) ошаднс в»>де
2.22. Еммсије загађујућих uarcpuja ш тачкастих кзаора у агина тсда

3. ПРПРОДНА II БИОЛОШКЛ РАЗНОВГСНОСТ

3.23. Угроаигне u заштићсне врсгс
3.24 ЗашшЕена пооручја
3.25 Дшер ilirci
арсіа 3.26. Шуме:
мртао лрво

4. ЗЕМЛ.ИШТЕ

4.27 11 ро učita мачина copuuiticjca х-и.ииша

4.28. Epoiuja зеилишпа
4.29. Садрасај opiaiicicoi
>т.хсммаа у земљашту 4.30 Упраад>а1кс
kuHiaMHiiupaHiiM Hica.iiiictiimj

5.0Т11АД

5.31. Укупиа апличниа произаедсшг отпада 5.32 Произаодта огоада (коиунадки. ииJух-тркјст. oriacaii) 5 33. Колмчмна протвсдснс амбалаже u аи6а.1ажнси опшда 5.34 Којшчинс посебинх гоко&а отлада

~~3Ј;~~ иалтвга- пгдапк.«тготлштнп«г<*4тау *оргшт!Г7И»!Са тцптав nmm ti

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

фариацеугског огпала

5.36 Предумћа снииш|||ена и упраалаше огпадои 5.37. Дсшннје опмла

5.38 Колмчиима uuaujeuo прикушдоим. поиовмо искормшИсног и оишкш отша 5.39. Прекограипчни проиет ошада

6. БУКА

6 40 Укушш мнднкатор буке 6.41 Имдмкашр моћмс буке

7. НЕЈОШПУ ЈУЋЕ ЗРАЧЕЊЕ

7.42. Изворм нејошпуЈућсг драчсња од посебног uitiepeca

8. ШУМАРГТВО. ДОВГТВО II РИБОДОВ

8.43 Површмна. caciojime и mnoaii шума
8.44 Шуиске арсіс
8 45 Делошиија iaial)yj>hiix uaiepuja, шумско teujuiiiiic и ионигориш ирашпвсти стшл шума
8.46 Шгетсу шумама
8.47 Сипсовадие врсте
8 48 Индекс бкомлсе и iuaoa рибе
8.49 Мроитодил у аквакултури, пориблаваии: и aamijLimi у рибаловним воддма
8.50 Динаинка популаиија г.мних лоаних врста

9. ОДРЖНВО КОРНШЋЕЗБЕ

11Р11РОД1ШХ РЕСУРСА ОhlIОВ. LIIBII
11РНРОДНИ РЕСУРСК

9.51 Ммдекс експлоатацнЈС aujclVVEl)
9.52 КоратuibiMBC boju у лоиаћиистеу
9.53 Губици Btije
9 54 Пониво упогреблсна и реииклираиа вола 9.55. Укуина кпличшш воде у акумулаииЈама
9.56 Површмме дегралирашж кмлишпа
9.57 Прираст н сеча шуиа
9.58 Управљаис шуиама н шпрмам ~~м1~~ шума

1в. ПРНВРЕДНН IIДРУ1Ш ВЕIII1 ООТЕНЦИЈАЛИ II АКТIIВІНКТII ОД 1IIА4АЈА 1А А'IIВОIIО СТЕДН11У

ХЕММКАЛНЈЕ И ЗДРАВЉЕ

10.59. Укупна количина нарочиш оиасннх хсиивалија

noja ce CCMUta у npoucr ИНДУСТРИЈА

~~1060 Сиски~~ упрааљапд вштктом жмвшнс средине

10.61. Учешће рециклажс у бруто домаћен иромшолу

ЕНЕРГЕТ11КА

10.62. Укутша погрошња лрииарне eucprujc no еиергситима
10 63 Потроиима финаднс euepoije no секшрииа 10.64 Укупли euepreicKH интензнтст

10.6$ Потроиша npiiuapue снсргије ш обнов.1>ивих наора 10.66. Потроиии елсктричнс емсргије m обноа.чтих навора

ПОЉОПРИВРЕДА

10 67 Подручја под оргашком паллпривредом

10.68 Погрошил манералних ђубрмаа и средстава а аашшту бнла

10.60 Нааоди.ава»иг пољоорнвредних поаршнна

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

10 70 Полашрмареднс области внсопс природнс вредности

ТРАНСПОРТ

10.71 Преао і путmuca u tcpcta у одмосу на БД11

10.72 Iloipouuu і opusa, чнстијих II алтсрнатмшшх горива у caoftptriajv

10.73 Могорна аошла

ТУРИЗАМ

10 74 Мнтенинет <урм ша

УРБАНИЗАЦИЈА

10.75 Урбана нассља

11. МЕЂУНЛРОДНЛ IIМЦИМША UKOIK КА РЕ1УДАТИВЛ. КАО Н МЕРЕ (СТРАТЕГШЕ. ІЦЇАЇіОВІІ. ИРОГРЛМИ. (IIОРАIV МН). IIIBEUIT.VJII II ОСТАЈІА ДОКУМЕНТА II АКТІІВІІМТІІ111 ОБЛЛСТИ 1 МІІ III11 **ЖНВОГНЕ СРЕДННЕ**

11.76. Услсишос! соровођења шовске рсгулатиш

12. ОВЈЕКТІ ІСНСТЕ-МА1АШТНТЕ А'ІІВОІ11Е ГРЕДННЕ

ЕКОНОМСКИ ННСГРУМЕНТИ

12.77 Ихааии m бухкпа

12.78. Инвсстшшје и текући iruauu

12.79 Приходи ој накмада u tancu

12.80 Средства а субвеициЈе н другс nojcnuiajuc мере

12.81 Међуиароднс фкканснјске помоћи

На основу Правилника о Националној листи индикатора заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 37/11), на простору у обухвату плана и непосредној близини, прате се и релевантни су следећи индикатори:

Индикатор бр.1 : Годишња температура ваздуха,

Индикатор бр. 2: Годишња количина падавина,

Индикатор бр. 3: Serbian Water Quality Index (SWQI),

Индикатор бр. 4: Квалитет воде за купање,

Индикатор бр. 5: Угрожене и заштићене врсте,

Индикатор бр. 6: Заштићена подручја,

Индикатор бр. 7: Површине, састојине и типови шума Индикатор бр.

8: Предузећа овлашћена за управљање отпадом.

5. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Однос процеса израде планског документа и процеса израде стратешке процене утицаја планских решења на животну средину је веома важан са становишта интеграције овог инструмента у сам процес просторног планирања.

Табела 11: Карактеристике утицаја у фази изградње

Стратешка процена утицаја је делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама. Да би била потпуно интегрисана, процедура израде стратешке процене се паралелно одвија, односно преплиће се са процедуром израде планова или програма, како је текао и процес израде овог Просторног плана са стратешком проценом која га је пратила.

Наредна Табела приказује принцип по којем се руководило при изради ова два документа, односно приказана је веза између фаза израде Просторног плана и фаза стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину.

Табела бр. 1 Веза између фаза израде Плана и СПУ

ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА
Одлучивање о изради планског документа по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно Комисије за планове	Одлучивање о изради стратешке процене утицаја по претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Доношење Одлуке о изради Просторног плана	Доношење одлуке о изради Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину
Израда материјала за Равни јавни увид	Анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама - формулисање и израда Извештаја о СПУ
Израда Нацрта плана	
Стручна контрола Нацрта Просторног плана	Мишљење заинтересованих органа и организација
Јавни увид у Нацрт Просторног плана	Јавни увид у Извештај о СПУ
Доношење Просторног плана	Оцена и сагласност на Извештај о СПУ од стране надлежног органа
Спровођење Просторног плана	Спровођење мера заштите и мониторинга дефинисаних Извештајем о СПУ

Табела бр. 2 приказује однос између циљева Просторног плана и циљева стратешке процене утицаја. Обзиром на то да је вршена паралелна израда планског документа са стратешком проценом утицаја овај однос се углавном може окарактерисати као компатибилан.

Табела бр. 2 Однос циљева Просторног плана и циљева стратешке процене утицаја

ЦИЉЕВИ ПЛАНА	ЦИЉЕВИ СПУ									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Дефинисање услова и резервисање простора за изградњу транспортног	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

гасовода и пратећих објеката										
Дефинисање заштитних зона ради спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица акцидената на систему	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Очување животне средине и праћење утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у обухвату подручја посебне намене	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Функционалност свих инфраструктурних система који се налазе у обухвату подручја посебне намене и њихова неометана интеракциј а са транспортним гасоводом	+	0	+	0	+	+	+	0	+	+
Редовно, сигурно и економски оправдано снабдевање природним гасом циљног подручја	+	+	0	0	+	+	+	0	+	+

+ компатибилни, 0 неутралан однос, - некомпатибилни

6. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Циљ израде Стратешке процене утицаја на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ остварио, потребно је сагледати Планом предвиђене активности.

Утицаји и последице које ће систем гасовода имати на окружење у фази изградње и фази експлоатације, сумирани су као:

- привремена девастација пољопривредног и другог земљишта током изградње линијског дела система гасовода и пратећих објеката;
- утицаји које узрокује изградња неопходне инфраструктуре и приступних саобраћајница;
- утицаји на природне ресурсе, на станишта и биодиверзитет;
- утицаји на безбедност и здравље људи;
- утицаји на природна, културна и друга створена добра;
- ризици од удеса и последице.

6.1. Процена утицаја варијантних решења плана на животну средину са мерама заштите и варијантно решење у случају нереализовања плана

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Законом не прописује шта су то варијантна решења плана која подлажу стратешкој процени утицаја.

Планом нису разматрана варијантна решења, али имајући у виду чињеницу да је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину прописана обавеза разматрања варијантних решења, у Извештају су разматране две могуће варијанте:

- Варијанта I - да се Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације не усвоји;
- Варијанта II - да се Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације усвоји и имплементира.

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину утврђују се кроз процену и поређење постојећег стања, циљева и планских решења, ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте доношења или недоношења плана.

Приказ Варијанте I - неусвајање плана

Плански документ представља основни инструмент управљања простором. Непостојање Плана значи непостојање адекватних мера и услова за организовање активности у простору и његово коришћење уз обавезне мере заштите и унапређења животне средине, прописане Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину.

У случају нереализовања предметног Плана могу се очекивати бројни негативни ефекти на животну средину.

Прихватањем Варијанте I задржало би се постојеће стање у простору које подразумева да се просторни развој настави по досадашњем тренду, односно интензивну употребу индивидуалних ложишта на чврста фосилна горива у домаћинствима, која представљају емитере аерозагађивача, односно деградационе пунктове предметног простора.

Неусвајање Плана, може за последицу имати:

- недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин,
- непоштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине.

Приказ Варијанте II - усвајање и имплементирање плана

Прихватањем Варијанте II створили би се услови за побољшање квалитета живота грађана, уз спровођење мера заштите и унапређења животне средине прописаних Планом и Стратешком проценом утицаја.

Усвајање Плана представља варијанту којом се стварају услови за:

- унапређење енергетског система сигурнијим снабдевањем природним гасом, како би се смањила потрошња горива чијим се сагоревањем повећава емисија загађујућих материја и гасова

са ефектом стаклене баште.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

- обезбеђење адекватне превенције, мониторинга и контроле свих облика загађивања,
- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног економског развоја,
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја у области животне средине, економске и друштвене сфере.

Узимајући у обзир све претходно наведено, Варијанта II (усвајање Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације) представља најповољнију варијанту са аспекта заштите животне средине.

6.2. Вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност, временска и просторна димензија утицаја плана

У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења предложене варијанте плана на животну средину. Као основа за развој ове методе послужиле су методе које су потврдиле своју вредност у земљама Европске уније.

Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти, планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак + на позитивне промене (табела 3).

Табела 3: Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	-3	Јак негативан утицај
Већи	-2	Већи негативан утицај
Мањи	-1	Мањи негативан утицај
Нема утицаја/нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података
Позитиван	+1	Мањи позитиван утицај
Повољан	+2	Већи позитиван утицај

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Табела 4: Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Регионални	Р	Могућ утицај у простору регије
Општински	О	Могућ утицај у простору општине
Градски	Г	Могућ утицај у подручју града
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу града

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде плана. Вероватноћа утицаја одређује се према следећој скали:

Табела 5: Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	Утицај известан
Више од 50%	В	Утицај вероватан
Мање од 50%	М	Утицај могућ
Мање од 1%	Н	Утицај није вероватан

Поред тога, додатни критеријуми се могу извести према времену трајања утицаја, односно последица. У том смислу могу се дефинисати привремени-повремени (П) и дуготрајни (Д) ефекти.

Табела 6: Време трајања утицаја

Ознака	Опис
Д	Дуготрајни
П	привремени-повремени

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене утицаја.

У наредној табели дата су планска решења у предлогу плана обухваћена проценом утицаја:

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Табела 7: Планска решења у предлогу плана обухваћена проценом утицаја

Ознака	Планско решење
1.	Дефинисање услова и резервисање простора за изградњу транспортног гасовода
2.	Изградња транспортног гасовода
3.	Дефинисање заштитних зона
4.	Редовно и сигурно снабдевање природним гасом циљаног подручја
5.	Заштита природних добара

Табела 8: Процена величине утицаја планских решења на животну средину

	Циљеви СПУ					
		ПЛАНСКА РЕШЕЊА				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшање квалитета животне средине	-1	-1	+3	+3	+3
2.	заштита квалитета ваздуха	0	-1	0	+3	+3
3.	заштита и одрживо коришћење вода	0	-1	0	0	+3
4.	заштита и одрживо коришћење земљишта	-2	-2	+3	0	+2
5.	заштита природних добара (Националног парка „Фрушка гора“, еколошких коридора (Дунава), споменика природе)	0	0	+2	0	+3
6.	заштита биодиверзитета, станишта и предела	-1	-1	+2	0	+3
7.	заштита шума	0	0	0	0	+3
8.	смањење нивоа буке	0	-2	0	0	0
9.	смањење ризика од удеса	0	-2	+3	0	0
10.	мониторинг животне средине	0	0	0	+2	+3

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Табела 9: Процена просторних размера утицаја планских решења на животну средину

	Циљеви СПУ					
		ПЛАНСКА РЕШЕЊА				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшање квалитета животне средине	Л	О	Л	О	Л
2.	заштита квалитета ваздуха		Л		О	Л
3.	заштита и одрживо коришћење вода		Л			Л
4.	заштита и одрживо коришћење земљишта	Л	Л	Л		Л
5.	заштита природних добара (Националног парка „Фрушка гора“, еколошких коридора (Дунава), споменика природе)			Л		Л
6.	заштита биодиверзитета, станишта и предела	Л	Л	Л		Л
7.	заштита шума					Л
8.	смањење нивоа буке		Л			
9.	смањење ризика од удеса		Л	Л		
10.	мониторинг животне средине				Л	Л

Табела 10: Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

	Циљеви СПУ					
		ПЛАНСКА РЕШЕЊА				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшање квалитета животне средине	И	И	И	И	И

2.	заштита квалитета ваздуха		И		И	И
3.	заштита и одрживо коришћење вода		В			И
4.	заштита и одрживо коришћење земљишта	И	И	И		И
5.	заштита природних добара (Националног парка „Фрушка гора“, еколошких коридора (Дунава), споменика природе)			И		И
6.	заштита биодиверзитета, станишта и предела	В	В	И		И
7.	заштита шума					И
8.	смањење нивоа буке		И			
9.	смањење ризика од удеса		И	И		
10.	мониторинг животне средине				В	В

Табела 11: Процена времена трајања утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

	Циљеви СПУ	ПЛАНСКА РЕШЕЊА				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшање квалитета животне средине	Д	П	Д	Д	Д
2.	заштита квалитета ваздуха		П		Д	Д
3.	заштита и одрживо коришћење вода		П			Д
4.	заштита и одрживо коришћење земљишта	Д	Д	Д		Д
5.	заштита природних добара (Националног парка „Фрушка гора“, еколошких коридора (Дунава), споменика природе)			Д		Д
6.	заштита биодиверзитета, станишта и предела	Д	Д	Д		Д
7.	заштита шума					Д

Та

8.	смањење нивоа буке		П			
9.	смањење ризика од удеса		Д	Д		
10.	мониторинг животне средине				П	П

Резиме значајних утицаја плана:

На основу евалуације значаја утицаја приказаних у претходним табелама, закључује се да имплементација плана не производи стратешки значајне негативне утицаје на планском подручју, односно да ће планска решења уз примену адекватних мера заштите имати позитивне ефекте на животну средину.

6.3. Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени (члан 15.) стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката. Ови ефекти су делом идентификовани у претходном поглављу, али значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на подручју плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат. Као пример се може навести загађивање ваздуха, вода или пораст буке.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од збира појединачних утицаја. Синергетски ефекти се најчешће манифестују код људских заједница и природних станишта.

Идентификација кумулативних и синергетских ефеката планских решења на животну средину приказана је у наредној табели:

Табела 12: Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

Интеракција планских	Област стратешке процене утицаја
Управљање квалитетом ваздуха	
4, 5	Редовно и сигурно снабдевање природним гасом имаће позитивне ефекте на квалитет ваздуха.
2	Током изградње гасовода и осталих објеката у систему гасовода долази до повећане количине прашине у ваздух због земљаних радова - ископа и затрпавања рова, кретања грађевинске механизације, као и на локалитетима
	депоновања грађевинског материјала
Управљање и заштита вода	
5	Примена мера заштите за еколошке коридоре имаће позитивне ефекте на очување квалитета вода.
Заштита и коришћење земљишта	
3, 5	Дефинисање заштитних зона, као и примена мера заштите природних добара допринеће очувању квалитета земљишта.
1, 2	Приликом ископавања земљишта, постављања цеви и затрпавања рова, услед кретања механизације, доћи ће до привременог нарушавања структуре земљишта.
Заштита од буке	
2	Током изградње предметног гасовода доћи ће до повећаног емитовања буке у непосредној близини градилишта због рада грађевинских машина и кретања возила унутар градилишта.
Управљање отпадом	
2	У фази изградње гасовода могу се јавити привремене депоније грађевинског материјала.
Становништво и људско здравље	
4, 5	Редовно и сигурно снабдевање природним гасом, као и примена мера заштите природних добара имаће позитивне ефекте на живот и здравље становништва.
Заштита природних и културних вредности	
5	Планско решење дефинише мере заштите природних добара.

6.4. Процена утицаја планираних активности на животну средину

Процена карактеристичних утицаја за планско подручје, извршена је на основу карактеристика и структуре садржаја, намене и функције простора, као и природних карактеристика подручја. Приликом процене утицаја планираних активности посматрана су два периода: период изградње система гасовода и период током експлоатације.

6.4.1. Ваздух

У случају транспортног гасовода најзначајнији утицај на ваздух може имати природни гас - метан (CH4), који само у случају хаварије може вршити значајне притиске на животну

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

средину - када би дошло до неконтролисаног цурења гаса, услед чега би могло да дође до акцидента - пожара и експлозије.

Период изградње система гасовода

Током изградње гасовода и осталих објеката у систему гасовода долази до повећане количине прашине у ваздух због земљаних радова - ископа и затрпавања рова, кретања грађевинске механизације, као и на локалитетима депоновања грађевинског материјала. Ова појава је краткотрајна пошто се честице прашине брзо таложе.

Због рада грађевинске механизације очекивана је повећана концентрација продуката сагоревања из мотора који се емитују у ваздух.

Сви наведени утицаји су ограничени само на време трајања радова и локалног су карактера, ограничени на локацију радова и не остављају последице на квалитет ваздуха.

Период експлоатације

Током редовног технолошког процеса, при поштовању свих процедура рада не долази до неконтролисаног испуштања гаса у атмосферу.

Контролисано испуштање гаса се спроводи приликом редовног ремонта, чишћења и испитивања гасовода, при чему гас који се испусти одлази у атмосферу и нема негативног утицаја на животну средину.

6.4.2. Вода

Период изградње

Обим и карактеристике грађевинских радова планираног гасовода немају негативних утицаја на квалитет и режим подземних вода.

На траси гасовода од површинских вода налазе се Дунав и мелиорациони канали. Управо из тог разлога, при изградњи система гасовода, неопходно је спровођење мера заштите прописаних од стране надлежних институција и поштовање законске регулативе из области заштите вода.

Период експлоатације

При нормалном режиму рада, не долази до испуштања природног гаса у водотокове, нити се вода користи при експлоатацији гасовода, па самим тим нема утицаја на површинске воде.

Негативни утицаји могу се јавити у случају хаварије на цевима, а настају искључиво као последица радова приликом поправке - замене цеви, замуљивања околних површина, а ти утицаји су краткотрајни, привремени и нестају по завршетку радова.

6.4.3. Земљиште

Период изградње

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Очекивани негативни утицаји на земљиште везани су за фазу припреме и изградње гасовода, када долази до привремене и трајне промене намене земљишта.

Приликом ископавања земљишта, постављања цеви и затрпавања рова, услед кретања механизације, доћи ће до привременог нарушавања структуре земљишта. Управо из тог разлога, приликом затрпавања рова требало би водити рачуна о враћању земљишних слојева, при чему хумусни слој мора бити на површини. На тај начин ће се очувати морфологија терена и рекултивисати земљиште.

Период експлоатације

У току експлоатације, при уобичајеном режиму рада планирани гасовод неће негативно утицати на квалитет земљишта.

6.4.4. Природна добра (флора, фауна, биодиверзитет)

Период изградње

Најзначајнији негативни ефекти на биљне заједнице испољавају се у фази припреме терена за градњу и током изградње (земљани радови).

Уз примену адекватних мера рекултивације гасовод ће имати краткотрајан утицај на флору и фауну.

Период експлоатације

У фази експлоатације у редовном режиму рада, гасовод нема утицаја на флору и фауну, као ни на биодиверзитет.

6.4.5. Становништво

Период изградње

Током изградње предметног гасовода доћи ће до повећаног емитовања буке у непосредној близини градилишта због рада грађевинских машина и кретања возила унутар градилишта. Наведен утицај је ограничен на простор на којем ће се одвијати грађевински радови и неће имати значајнијих негативних утицаја на становништво.

Период експлоатације

Експлоатација природног гаса се одвија у затвореном систему па се у редовном режиму рада и поштовањем технолошких процедура неће јавити негативни утицаји на здравље и безбедност људи.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

У случају удеса, односно експлозије и пожара угрожени су људи који су запослени и сви који се нађу у зони утицаја ширине око 100 m.

6.4.6. Процена могућих утицаја услед ванредних ситуација

Могуће удесне ситуације на гасоводу су:

- цурење гаса - потенцијално удесна ситуација;
- цурење гаса уз настанак пожара;
- цурење гаса уз појаву експлозије.

Цурење гаса се може јавити због појаве квара на опреми и уређајима или због оштећења цевовода услед деловања спољних фактора. У случају цурења гаса, природни гас би се ширио према вишим слојевима атмосфере, при чему би брзина и смер распростирања гаса и загађење ваздуха зависило од тренутних метеоролошких услова. Загађење настало у овој ситуацији би било локалног и привременог карактера.

У случају неконтролисаног истицања гаса долази до пада притиска који се телеметријски региструје у Диспечерском центру. Уочава се место цурења и аутоматски се активирају блокадни вентили који затварају оштећену деоницу гасовода у року од 60 секунди. На тај начин се минимализује количина испуштеног гаса у околину. Место цурења се санира у најкраћем року.

Пожар и експлозија

У случају настанка пожара на надземним инсталацијама гасовода, јавља се висок ниво топлотне радијације у околном простору. Узимајући у обзир претпостављено време трајања пожара (кратко), карактеристике простора (отворен), као и најчешће временске прилике на локацији гасовода, доћи ће до локалног и привременог загађења ваздуха у околини места пожара, без трајних последица по здравље околног становништва.

Најгори сценарио био би пуцање инсталација уз испуштање великих количина природног гаса у околину, односно појава експлозије. Највећу опасност представља присутност особа које се могу наћи у близини и страдати приликом експлозије. Последице по околину су локалног карактера и јављају се у виду сагоревања вегетације услед наглог подизања температуре околног земљишта и ваздуха.

Гасоводни систем се пројектује тако да из сваке деонице гасовода може бити испуштен гас у року од два сата. Опасност од експлозије и пожара престаје када се детектором утврди потпуно одсуство експлозивних смеша на месту удеса.

Тачне последице удеса није могуће предвидети јер он зависи од више различитих фактора: величине облака гаса у тренутку паљења, начина паљења облака гаса, тренутних временских прилика, као и руже ветрова.

Управо из тог разлога, део техничке документације морају бити мере противпожарне заштите (превентивне мере, реаговање у случају пожара и експлозије, као и мере санације након удеса).

На основу стандарда СРПС ЕН 60079-10-1:2011, у зависности од степена опасности настанка и ширења пожара и експлозије, постоје три зоне опасности:

1) зона опасности 0 (простор у којем је трајно присутна експлозивна смеша запаљивог гаса

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

и ваздуха, а учесталост и трајање експлозивних смеша веома велика),

2) зона опасности 1 (простор у коме се при уобичајеном режиму рада могу појавити запаљиве или експлозивне смеше ваздуха и гаса) и

3) зона опасности 2 (простор у коме се могу појавити запаљиве или експлозивне смеше ваздуха и гаса, али само у неуобичајеним условима (цурење на запорним органима, перфорација цеви, пожар који може угрозити постројења и уређаје на гасоводу).

6.4.7. Инфраструктура

6.4.7.1. Саобраћајна инфраструктура

Просторним планом се у делу саобраћајне инфраструктуре планира следеће:

Друмски саобраћај

Планира се обилазница око Футога-државни пут I Б реда број 12: Суботица - Нови Сад-Државна граница са Румунијом. Ова обилазница је лоцирана северно од насеља Футог и пролази кроз постојеће пољопривредно земљиште.

Траса и карактеристике Државног пута II А реда број 119 Државна граница са Хрватском-Беочин-Сремска Каменица се задржавају.

Железнички саобраћај

У оквиру железничког саобраћаја се планира ревитализација и модернизација, односно електрификација железничке пруге Нови Сад - Оџаци - Богојево са изградњом капацитета за повезивање значај них корисника железничких услуга.

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. задржава земљиште на којем се налазе капацитети јавне железничке инфраструктуре, као и коридоре свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

Водни саобраћај

У оквиру водног саобраћаја, са планираним транспортним гасоводом се укршта међународни пловни (водни) пут Е-80-Дунав (Паневропски коридор VII). Овај велики пловни коридор задржава своју трасу.

Процењује се да планиране активности из области саобраћајне инфраструктуре неће имати негативан утицај на животну средину.

6.4.7.2. Водна инфраструктура

Воде, водно земљиште и водни објекти

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Воде јесу све текуће и стајаће воде на површини земље и све подземне воде.

Заштита вода подразумева скуп мера и активности којима се квалитет површинских и подземних вода штити и унапређује, укључујући и од утицаја прекограничног загађења, ради:

- очувања живота и здравља људи,
- смањења загађења и спречавања даљег погоршања стања вода,
- заштите водних и приобалних екосистема и постизање стандарда квалитета животне средине, а у складу са прописима који уређују заштиту животне средине.

Водно земљиште је земљиште на ком стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални свет.

Водно земљиште намењено је за одржавање и унапређење водног режима, а посебно за:

- изградњу, реконструкцију и санацију водних објеката,
- одржавање корита водотока и водних објеката,
- спровођење мера које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, уређење и коришћење вода и заштиту вода.

Осим наведеног, водно земљиште може се користити и за изградњу линијских инфраструктурних објеката.

Линијски инфраструктурни објекти не смеју ни на који начин да ремете функционисање водних објекта и водног земљишта.

Водно земљиште у обухвату просторног плана са којим се траса гасовода укршта представљено је следећим водним објектима:

- системом мелиорационих канала који су изграђени у КО Футог, а чине део мелиорационог система „Сукова бара“;
- реком Дунав и инундационим подручјем реке Дунав;
- насипом I одбрамбене линије који је реализован уз леву обалу Дунава, за потребе одбране насеља Футог од високих вода Дунава вероватноће појаве једном у сто година и представља техничку деоницу одбране од високих вода Дунава на потезу Бачка Паланка-преводница на каналу ДТД у Новом Саду. Технички елементи насипа прве одбрамбене линије су:

-главни насип на стационажи кт 54+375:

-са брањене стране насипа налази се бетонско степениште за излазак на круну насипа, ширина круне насипа је 6 m,

-кота круне насипа је 81.707 mnm,

-кота 1% велике воде Дунава је 80.507 m nm,

-нагиб косина је 1:3 са обе стране.

- насипом II одбрамбене линије - насип „Футошки“, налази се северно од насеља Футог, и има функцију да задржи поплавни талас, који би се јавио услед пробоја примарног насипа.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

„Футошки" насип има следеће техничке карактеристике:

-ширина круне насипа 6 m,

-кота круне насипа 81.47 m nm,

-нагиб косине са небрањене стране према Челареву 1:1.5,

-нагиб косине са брањене стране према Новом Саду 1:2.

Насеље Беочин брани се од високих вода Дунава вероватноће појаве једном у хиљаду година преко трупа Државног пута ПА-119 Државна граница са Хрватском- Беочин-Сремска Каменица, са којим се гасовод укршта.

На подручју КО Беочин траса гасовода паралелна је делу постојећег земљаног насипа, који се налази сеВерНО од насипа дуж државног пута IIA-119 у Беочину.

Овим планом задржавају се сви постојећи водни објекти и водно земљиште у садашњем стању, и Не планирају се нова техничка решења у области водопривреде.

Снабдевање водом и одвођење отпадних вода

Планиран гасовод укршта се са планираним доводником воде који ће се изградити паралелно са државним путем I реда М-7 (1Б-12) за потребе повезивања Насе-ља Бегеч на водоводни систем Града Новог Сада. Планирани ^вовод биће профила 0 200 mm. У уоловима Јавног комуналног предузећа "Водовод и канализација" Нови Сад нтоу дати технички елементи за укрштањ^ планираног водовода са планираним гашводом.

У Цементашкој улици у Беочину изграђен је магистрални доводник ОТроВе воде профила 0 400 mm. Траса планираног гасовода и магистралног доводника је паралелна и НеМа укрштања. Гасовод ће се градити са запад^ стране улице, док је постојећи водовод са ТОТО4Не стране улице. Њихова међусобна удаљеност је већа од 5,0 m чиме је испоштован услов JaBHor комуналног предузећа "Беочин" да минимално растојање између гасовода и водовода Мора бити 5,0 m.

Планирани гасовод у општини Беочин укрстиће се са планираном канализационом мрежом, Која ће се реализовати За потребе одвођења отпадних вода планиране радне зоне јужно од државног пута IIA-119 Државна граница са Хрватском- Беочин-Сремска Каменица. У условима Јавног комуналног предузећа "Беочин" нису дефинисани услови укрштања планираних инсталација.

Укрштање гасовода са мелиорационим каналима планирано је под углом што приближнијим 90°, а све у складу са условима на терену, односно постојећим и планираним водним обј ектима (укрштање са постојећим насипом II одбрамбене линије, односно због избегавања укрштања са трасом планираног насипа II одбрамбене линије насеља Футог).

6.4.7.3. Енергетска инфраструктура и електронске комуникације Електроенергетска

инфраструктура

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Просторним планом се у делу електроенергетске инфраструктуре планира следеће:

Према плану развоја преносног система АД „Електромрежа Србије“ Београд, планирана је изградња повезног вода за ТС 110/20 kV Беочин, што ће бити дефинисано кроз израду билатералне студије повезивања између оператора преносног и дистрибутивног система.

Сви далеководи 110 kV и 35 kV задржавају своју трасу. Око далековода је дефинисан заштитни коридор чија ширина је одређена према члану 211. Закона о енергетици („Сл.Гласник Републике Србије“ бр. 14/2015). У коридорима далековода је дозвољено изводити радове на адаптацији, санацији и реконструкцији стубова, проводника и опреме.

Сви далеководи 20 kV задржавају своју трасу, а према потребама се могу реконструисати, односно делимично или потпуно демонтирати и изградити подземно.

Напајање електричном енергијом планираних објеката у функцији гасовода по потреби ће се обезбедити из дистрибутивног система преко постојећих или планираних ТС 20/0,4 kV. Такође, планирано је и напајање из независних извора (акумулаторске батерије са аутономијом од 12 h).

У регулацијама постојећих и планираних саобраћајница, са обе стране улица, планирани су независни коридори за изградњу подземне или надземне средњенапонске и нисконапонске мреже и инсталације јавног осветљења.

Потребно је да се све активности везане за планиране циљеве у овој области одвијају са циљем да се спречи негативан утицај на животну средину. То подразумева примену свих норматива и стандарда који се примењују при изградњи овакве врсте објеката и поштовање услова надлежних органа и организација код издавања услова, одобрења и сагласности за изградњу електроенергетских објеката.

Процењује се да планиране активности из области електроенергетске инфраструктуре неће имати негативан утицај на животну средину.

Термоенергетска инфраструктура

Просторним планом се у делу термоенергетске инфраструктуре планира следеће:

Сви гасоводи ће задржати своју трасу. Транспортни гасовод Футог-Беочин ће се у поласку из ГРЧ Футог пружати паралелно са гасоводом високог притиска РГ-04-11 Футог-Бачка Паланка у дужини од око 100 m, док ће се у општини Беочин након укрштања са државним путем IIa бр. 119 пружати паралелно са гасоводом високог притиска МГ-02 Госпођинци-Беочин (у дужини од око 600 m). Овај гасовод (МГ-02) ће након изградње транспортног гасовода прећи на рад на притисак до 16 bar. Заштита свих гасовода високог притиска (изнад 16 bar) у обухвату Просторног плана је идентична као и заштита планираног транспортног гасовода.

Планирани садржаји на подручју радне зоне и породичног становања у Беочину ће се снабдевати гасом са постојеће дистрибутивне мреже или, у случају потребе за већим капацитетима, изградњом огранка од постојећег разводног гасовода (притиска до 16 bar) до сопствене мерно-регулационе станице у оквиру пословних комплекса.

Потребно је да се све активности везане за планиране циљеве у овој области одвијају са циљем да се спречи негативан утицај на животну средину. Приликом изградње гасоводне мреже морају се поштовати све прописане мере заштите и технички услови за ову врсту инсталације.

Процењује се да планиране активности из области термоенергетске инфраструктуре неће имати негативан утицај на животну средину.

Електронско-комуникациона инфраструктура

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Просторним планом се у делу електронско-комуникационе инфраструктуре планира следеће:

Дуж постојећих и планираних саобраћајница планирани су коридори за полагање цеви и електронско-комуникационих каблова. На местима укрштања каблова са трасом гасовода се планира постављање ПВЦ цеви како би се избегла накнадна раскопавања. На трасама каблова је могуће постављање уличних кабинета са телекомуникационом опремом. Улични кабинети се могу постављати и на јавном и на осталом грађевинском земљишту, на местима где постоје просторне и техничке могућности.

На подручју је дозвољено постављати антенске системи са базним и микро базним станицама мобилне телефоније и радио-релејним станицама на објектима или новим антенским стубовима, као и остале системи електронских комуникација (wireless internet, камере за видео-надзор и сл.), у складу са законском и техничком регулативом. До базних станица се планира изградња оптичких проводних каблова.

Постојећи објекти и мрежа каблова електронских комуникација који су потенцијално угрожени изградњом планираног транспортног гасовода или других садржаја у обухвату Плана или реконструкцијом постојећих, морају бити адекватно заштићени пројектима измештања.

Све активности везане за планиране циљеве у области електронских комуникација одвијаће се са циљем да се спречи негативан утицај на животну средину. Уз све потребне мере заштите, процењује се да планиране активности неће имати утицаја на очување и унапређење квалитета животне средине.

7. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Мере заштите животне средине на простору у обухвату Плана, неопходно је спроводити у складу са Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43Л1-УС и 14/16) и свим важећим прописима из ове области.

Опште мере заштите:

- из постројења не сме да буде испуштања природног гаса, осим на местима која су предвиђена техничком документацијом;
- потребно је обезбедити сталну контролу над функционисањем инсталације и уређаја, као и потребне мере за заштиту од свих врста оштећења;
- неопходна је редовна провера могућих оштећења на гасоводу и надземним објектима;
- у случају оштећења гасовода неопходно је заменити оштећену и неисправну опрему;
- отпад настао у процесу чишћења гасовода предати сертификованој компанији за збрињавање отпада;
- израдити пројекат заштите од пожара и примењивати прописане мере заштите,
- видно обележити заштитне зоне постављањем одговарајућих табли за забрану и упозорење.

7.1. Заштита ваздуха

Услови и мере за заштиту ваздуха од загађивања подразумевају контролу емисије, успостављање мерних места за праћење аерозагађења, а у складу са резултатима мерења, ограничавање емисије загађујућих материја до дозвољених граница.

Табела 11. Карактеристике механизација у фази изградње

Мере заштите ваздуха:

- моторе са унутрашњим сагоревањем, који покрећу сву грађевинску механизацију одржавати на одговарајућем техничком нивоу;
- спроводити редован мониторинг квалитета ваздуха (уколико вредности нису у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 6/2016) вршити штимовање горионика, ремонт или замену котла;
- повремена испуштања гаса вршити према предвиђеној динамици при чему на једној локацији не сме бити истовремених испуштања са различитих извора због могућности кумулативног ефекта.

Праћење и контрола квалитета ваздуха на простору у обухвату плана, обављаће се у складу са Законом о заштити ваздуха (“Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 10/13), Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 6/2016) , Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (“Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13) и другим важећим подзаконским актима.

7.2. Заштита земљишта

Услови и начин коришћења земљишта на простору плана обавезују све, да током изградње система гасовода, као и у периоду експлоатације поштују услове и обезбеђују рационално коришћење и заштиту земљишта.

Загађивач земљишта који испуштањем опасних и штетних материја загађује земљиште, дужан је да сноси трошкове рекултивације, односно санације земљишта и плати накнаду за трајну промену намене земљишта у складу са законом.

Земљиште треба контролисати у складу са Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања ("Службени гласник РС", број 23/94).

Мере заштите у фаза изградње:

- површински слој хумуса на коме се налази вегетација посебно скидати, депоновати и сачувати од разношења, а дубље слојеве одлагати на другу страну како би се при затрпавању ископа прво вратили материјали дубљих ископа, а потом површински слој;
- за извођење радова максимално користити постојеће путеве, стазе и сл;
- угрожено земљиште посути сорбентом, скинути контаминирани слој земље и насути неконтаминираним, а загађени слој земљишта се мора отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на депонији предвиђеној за ту сврху;
- чврст отпад који настане при изградњи сакупити и одложити на прописану локацију у складу са законском регулативом;
- након завршетка грађевинских радова неопходно је земљиште вратити у првобитно стање.

Мере заштите у фаза експлоатације:

- на делу пољопривредних површина где пролази гасовод у експлоатационом појасу забрањује се гајење култура чија дужина корена прелази 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m;

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

на делу пољопривредних површина кроз које пролази гасовод, препоручује се гајење култура са кратким кореном који не нарушава структуру земљишта око цеви.
Високо растиње због последица које може изазвати корење на ужем подручју трасе треба бити одстрањено.

У случају доношења одлуке о стављању гасовода ван експлоатације, или његове потпуне демонтаже, претпоставља се да ће утицај на земљиште, бити приближно аналоган утицају који је био присутан у моменту градње објеката па према томе и мере заштите биће аналогне мерама у фази изградње. Након демонтирања опреме, земљиште је потребно вратити у првобитно стање, односно подвргнути процесу рекултивације (у складу са пројектом рекултивације).

7.3. Заштита вода

Заштита вода остварiће се применом одговарајућих мера уз уважавање следеће законске регулативе:

- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр.30/10, 93/12 и 101/16),
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16),

-Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр.50/12),

-Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 24/14),

-Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода ("Службени гласник РС", бр. 74/11).

У водотоке је забрањено испуштање било каквих вода осим условно чистих атмосферских и пречишћених отпадних вода које обезбеђују одржавање II класе воде водопријемника и које по Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16) задовољавају прописане вредности.

Концентрација штетних и опасних материја у ефлуенту мора бити у складу са Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 24/14).

Атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода могу се, без пречишћавања одвести у атмосферску канализацију, околне површине, ригол и др., путем уређених испуста који су осигурани од ерозије.

За атмосферске воде са зауљених и запрљаних површина пре улива у јавну канализациону мрежу предвидети одговарајући предтретман (сепаратор уља, таложник).

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Зависно од потреба, код загађивача предвидети изградњу уређаја за предтретман технолошких отпадних вода, тако да њихов квалитет задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, пре пречишћавања на УПОВ-у, тако да се не ремети рад пречистача.

7.4. Мере заштите од буке

ГМРС је зидани објекат унутар кога се налази опрема са пригушивачима те није очекивано да ће доћи до прекорачења дозвољене границе нивоа буке.

Ради превенције, али и заштите простора од прекомерне буке потребно је успоставити одговарајући мониторинг, а уколико ниво буке буде прелазио дозвољене вредности у околној животној средини у складу са Законом о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", број 36/09, 88/10) предузимаће се одговарајуће мере за отклањање негативног утицаја буке на животну средину.

Током извођења радова користити савремену атестирану механизацију, а након радова грађевинску механизацију треба одмах искључити. Запослени на изградњи система гасовода морају користити одговарајућу заштитну опрему, која ће их штитити од негативних утицаја буке.

7.5. Заштита природних добара

Опште мере заштите

1. У планове деловања у акцидентним ситуацијама у којима долази до изливања опасних течних материја, укључити заштиту строго заштићених врста птица техникама звучног плашења на угроженим подручјима;

2. У случају изливања опасних материја (гориво, машинска и друга уља), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;

3. У случају изливања загађујућих материја на асфалтну површину, исте покупити песком који се мора одложити на за ту сврху предвиђеној депонији;

4. Предвидети обавезу сакупљања комуналног отпада, током радова, у одговарајуће посуде, или на други одговарајући начин и обезбедити њихову редовну евакуацију на јавну депонију.

5. Одговорно особље и подуговарачи који су задужени за извођење и контролу радова на терену морају бити упознати са ограничењима и забранама које проистичу из релевантног националног законодавства, посебно акта о условима заштите природе кога издаје Покрајински завод за заштиту природе и у коме се прецизирају услови и ограничења током изградње коридора гасовода.

6. Извођач радова је обавезан да уколико у току радова пронађе геолошка или палеонтолошка документа која би могла представљати заштићену природну вредност иста пријави министарству надлежном за послове заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе.

7. Уколико се током извођења радова наиђе на археолошке остатке, радове обуставити и

Табела 11. Карактеристичне утицаја у фази изградње

обавестити надлежни Завод за заштиту споменика културе.

Мере заштите при постављању гасовода ХДБ методом (метода подбушивања):

1. Током бушења, потребно је предузети све мере како би се спречило изливање горива, мазива и других штетних и опасних материја у геосредину и подземне воде;

2. Приликом бушења, исплаку справљати и држати у посебно за то израђеним непропусним базенима;

3. Таложни базени морају се празнити од седимената и нечистоће под условима и на локацији коју одреди надлежна комунална служба;

4. По завршетку бушења забрањено је остатке исплаке слободно испустити у земљиште - она се мора третирати у базену пре упуштања у реципијент који одреди надлежна комунална служба;

5. Мазиво и гориво потребно за снабдевање бушеће гарнитуре неопходно је транспортовати и њима руковати поштујући при том мере заштите прописане законском регулативом која се односи на опасне материје;

6. У случају акцидента (квара на бушаћој гарнитури, паљења горива и др.) предвидети адекватне мере заштите;

7. У случају квара на бушаћој гарнитури, транспортним средствима или другој ангажованој механизацији, гориво, машинска и друга уља не смеју се директно упуштати у земљиште и водотокове, већ се иста морају адекватно сакупљати и евакуисати на прописан начин до локације коју одреди надлежна комунална служба;

8. Сав вишак каменог, земљаног и другог материјала обавезно уклонити са локације. Забрањено је било какав материјал депоновати или привремено одлагати у и уз водотокове, као и њиме запуњавати влажне и забарене делове терена;

Мере заштите на заштићеним подручјима

За заштићена подручја, Национални парк „Фрушка гора“ и Споменик природе „Амерички платан у Футогу“, испоштовати мере заштите природе прописане Актом о заштити заштићеног подручја:

-Законом о националним парковима ("Сл. гласник РС", бр. 84/15);

- Решењем СГ Нови Сад о заштити СП „Америчког платана у Футогу“ бр. 501 - 157/94-I-5-9 („Службени лист града Новог Сада“, бр. 2/95).

Мере заштите и смернице за заштиту приоритетних типова станишта, строго заштићених и заштићених врста

1. Ради заштите строго заштићених врста птица и њихових станишта, на следећим деловима трасе не изводити радове у периоду од 1. априла до 1. јула: Станиште БЕО23д (део станишта који представља аду на Дунаву), на делу станишта НСА02 и станишту БЕО23е као и на Дунаву - међународном еколошком коридору.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

2. На делу простора који је одређен као станиште приоритетно за заштиту, односно станиште строго заштићених врста, забрањено је:

2.1. Промена типа вегетације, осим за потребе ревитализације природних станишта;

2.2. Трајна промена морфологије терена, отварање позајмишта, као и депоновање отпадног материјала и земље;

2.3. Одношење површинског слоја травног покривача;

2.4. Формирање градилишта, одлагалишта, окретница и сл.

3. Очувати станишта приоритетна за заштиту, искључењем мелиоративних радова и промене водног режима, као и трајног преоравања и култивисања површина.

4. Планиране активности на изградњи трасе гасовода обављати тако да се механизација за постављање инфраструктуре креће само једном страном пројектоване трасе гасовода, у конкретним случајевима са супротне стране од локалности значајног станишта.

5. Затрпавање ископа обавити у што краћем временском року, највише три недеље у вегетационом периоду (март-октобар) и пет недеља ван вегетационог периода.

6. Приликом ископа:

6.1. На местима где ће се полагати инфраструктура гасовода, обавезно издвојити хумус и исти користити за санацију терена након завршетка радова;

6.2. Забрањено је насипање депресија и влажних станишта током уређења терена;

6.3. Остатак материјала након радова обавезно уклонити са станишта. Забрањено је било какав материјал депоновати или привремено одлагати.

7. Приликом градње у плавном делу Дунава, почев од 100 m од обале потребно је:

7.1. користити материјале што грубље текстуре (избегавати сјајне цигле и стакло), где није могуће избећи сјајне материјале потребно је користити оне што светлијих боја.

7.2. код асфалтирања путева у смесу асфалта убацити светли шљунак или обојити беле мат пруге по њему.

8. Преко ископа на траси:

8.1. Најмање на сваких 500 m поставити привремени прелаз за животиње чија ширина није мања од 3 m;

8.2. Привремени прелаз за животиње направити од дрвених дасака и прекрити слојем земље.

9. Спровести реконструкцију приоритетних типова станишта и станишта строго заштићених врста по прибављеним условима заштите природе од надлежних институција у складу са законом и успоставити мониторинг обнове станишта.

9.1. Одстрањени травни покривач користити за ревитализацију.

Мера 11. Мере очувања проходности еколошких коридора

1. Није дозвољено осветљење еколошких коридора (код водених коридора воде и саме обале).

2. Применом одговарајућих техничко - технолошких решења, смањити негативне утицаје објеката (осветљење, бука, вибрације, саобраћај) изграђених у зони утицаја на еколошке коридоре (до 200 m).

3. Период неопходних узурпација простора коридора током изградње скратити на највише три недеље у вегетационом периоду (март-октобар) и пет недеља ван вегетационог периода.

4. У случају трајног оштећења вегетације еколошког коридора Дунава извршити ревитализацију оштећене вегетације.

4.1. Узурпиране травне површине поравнати, засејати смешом трава: ливадарке (Poa sp.), вијука (Festuca sp.), енглески љуљ (Lolium perenne) и звездана (Lotus corniculatus) и обезбедити њихово редовно кошење 2 до 3 пута у вегетационом периоду, током наредне 3 године (по потреби и дуже, у зависности од резултата мониторинга);

4.2. Уништену дрвенасту вегетацију обновити садњом аутохтоних врста датог станишног типа.

5. Забрањено је одлагање отпада и свих врста опасних материја у коридор. Водотоци који представљају еколошке коридоре не могу да служе као пријемници непречишћених или делимично пречишћених отпадних вода.

6. У зони непосредног утицаја на коридор: унутар небрањеног дела плавне зоне Дунава:

6.1. Није дозвољено загађење коридора;

6.2. Није дозвољено паркирање и сервисирање механизације.

7. У случају акцидентног загађења еколошког коридора, применити мере описане код станишта заштићених и строго заштићених врста.

7.6. Заштита шума

Ради очувања шума, забрањене су следеће радње:

-трајно смањивање површина под шумама,

- пустошење и крчење шума,
- чиста сеча шума која није планирана као редован вид обнављања шума,

-сеча која није у складу са плановима газдовања шумама,

- сеча стабала заштићених и строго заштићених врста дрвећа,
- подбељивање стабала,

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

- паша, брст стоке, као и жирење у шуми,
- сакупљање осталих шумских производа (гљива, плодова, лековитог биља, пужева и сл.),
- сеча семенских састојина и семенских стабала која нија у складу са плановима газдовања шумама,
- коришћење камена, шљунка, песка, хумуса, земље и тресета, осим за изградњу инфраструктурних објеката за газдовање шумама,
- самовољно заузимање шума, уништавање или оштећивање шумских засада, ознака и граничних знакова, као и изградња објеката који нису у функцији газдовања шумама,
- одлагање смећа и штетних и опасних материја и отпадака, као и загађивање шуме на било који начин,
- предузимање других радњи којима се слаби приносна снага шуме или угрожава функција шуме.

Чиста сеча шума која није предвиђена плановима газдовања шумама као редован вид обнављања шума, изузетно може да се врши уз сагласност надлежног Министарства ради:

- просецања пролаза за извршење геодетских радова, геолошких истраживања научноистраживачких огледа, постављање цевовода, птт, електро и других водова и сличних радова, ако се тиме не угрожавају приоритетне функције шуме;
- отварања противпожарних линија при гашењу високог шумског пожара, сузбијања биљних болести и штеточина, спровођења активности у циљу спречавања појаве и отклањања последица еколошких акцидената, поновног коришћења копова и одлагалишта пепела на површинама које су пошумљене по пројектима рекултивације, као и када је услед других природних појава угрожена већина шумског дрвећа, ако се тиме не угрожавају приоритетне функције шуме утврђене плановима газдовања шумама.

7.7. Заштита културних добара

Уколико се приликом извођења радова на изградњи открију нерегистровани непокретни и покретни археолошки налази, инвеститор и извођач радова су дужни зауставити радове и прибавити мере заштите према условима надлежног Завода за заштиту споменика културе и омогућити стручној служби да обави археолошка истраживања и документовање на просторима са откривеним непокретним и покретним културним добрима.

7.8. Заштита од удеса

Удес (акцидент) јесте изненадни и неконтролисани догађај који настаје ослобађањем, изливањем или расипањем опасних материја, обављањем активности при производњи, употреби, преради, складиштењу, одлагању или дуготрајном неадекватном чувању.

У случају непланираног загађења животне средине неопходно је да се без одлагања предузму мере ради смањења штете у животној средини или уклањања даљих ризика, опасности и штете у животној средини. У ове мере спадају превентивне мере заштите и мере приправности и одговора на удес.

а) Мере превенције:

- реализација активности, изградња објеката, извођење радова, односно обављање

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

редовних активности морају бити у складу са техничком документацијом, уз поштовање важећих законских, техничких норматива и стандарда прописаних за ту врсту објекта, као и у складу са условима и мерама које су утврдили други овлашћени органи и организације;

- редовно одржавати простор и објекте на ГМРС и блок станици,
- зоне опасности видно обележити и спречити постојање материја и уређаја који могу проузроковати пожар, или омогућити његово ширење;
- спроводити редовну контролу сигурносне опреме и свих инсталација унутар система,
- израдити План заштите о пожара;
- поступци одговора на удес почињу да се спроводе од првог тренутка уочавања ситуација који е нису саставни део редовног технолошког процеса.

б) Мере одговора на удес и мере санације:

- у случају пожара на траси гасовода треба пустити да гас из перфорираног дела гасовода потпуно изгори пошто је сигурније контролисати гасни пожар од неконтролисаног цурења гаса;
- после удеса - пожара или експлозије врши се санација оштећеног дела гасовода, уклањање оштећених објеката и растиња и њихов транспорт на депоније;
- мере санације, у смислу ремедијације земљишта и пречишћавање вода нису потребне, јер природни гас, као и продукти његовог сагоревања не угрожавају поменуте медије, док је потребно извршити обнављање вегетације и станишта;
- мере које се спроводе у постудесним ситуацијама односе се на санацију животне средине и реконструкцију свих инсталација страдалих у удесу и успостављање безбедног наставка рада система.

7.9. Услови и мере за спречавање негативних утицаја приликом изградње саобраћајних површина

Најзначајније мере за спречавање негативних утицаја на животну средину које би се постигле приликом изградње нових и реконструкцијом постојећих саобраћајних површина су:

- Изградња обилазнице око Футога чиме ће се изменити траса државни пут I Б реда број 12 Суботица - Нови Сад-Државна граница са Румунијом;
- Изградња бициклистичких стаза;
- Изградња тротоара,
- Изградња тротоара и паркинга од монтажних бетонских елемената или плоча, који се приликом рекоснтрукције и уклањања могу поново користити;
- Препорука да се паркинзи изведу тзв. "перфорираним" плочама - префабрикованим танкостеним пластичним (или сл.) елементима који обезбеђују услове стабилности подлоге, довољне за навожење возила и истовремено омогућавају одржавање (узгајање) ниског растиња;
- Приликом изградње нових и уређења постојећих паркинга тежити очувању и заштитити постојећег дрвећа и
- Давање приоритета возилима јавног градског превоза.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

У оквиру сваког појединачног паркиралишта или гараже обавезно предвидети резервацију и обележавање паркинг места за управно паркирање возила инвалида, у складу са стандардом SRPS U.A9.204.

7.10. Мере заштите у области водне инфраструктуре

Водни услови

За планирање садржаја и намене простора у обухвату Плана у зони водних објеката, уважити следеће услове:

Дуж обала водотока/мелиорационих канала мора се обезбедити стално проходна и стабилна радно-инспекциона стаза ширине минимум 5,0 m у грађевинском реону, односно 10,0 m у ванграђевинском реону, за пролаз и рад механизације која одржава канал. У овом појасу није дозвољена изградња надземних објеката (зграде, шахтови, вентили, садити дрвеће, постављати ограда и сл.).

У случају да се планира постављање инфраструктуре на водном земљишту, у експропријационом појасу водотока/мелиорационих канала, по траси која је паралелна са каналом, инсталацију положити по линији експропријације канала, односно на минималном одстојању од линије експропријације, до 1,0 m, тако да међусобно управно растојање између трасе и ивице обале канала буде минимум 5,0 m у грађевинском, одн. 10,0 m у ванграђевинском реону.

Подземна инфраструктура мора бити укопана минимум 1,0 m испод нивоа терена и мора подносити оптерећења грађевинске механизације којом се одржава канал, а саобраћа приобалним делом. Кота терена је кота обале у зони радно инспекционе стазе.

Подземно укрштање инсталација са мелиорационим каналима предвидети полагањем инсталације на дубину минимум 1,5 m испод коте пројектованог дна канала, са постављањем заштитних АБ плоча на дубину 1,0 m испод коте пројектованог дна канала. Хоризонтална дужина цеви са заштитом испод дна канала треба да буде дужине колико износи ширина канала у нивоу терена. Подземно укрштање инсталације са каналима на локацији уз пропуст или мост предвидети на удаљености минимум 5,0 m од пропуста или моста.

На местима укрштања цевовода са каналима треба извршити и геодетска снимања профила и дати попречни профила канала на месту укрштања.

Сва укрштања инсталација са водотоком/каналом, планирати под углом од 90°.

Саобраћајне површине планирати изван зоне експропријације канала. Уколико је потребна саобраћајна комуникација-повезивање леве и десне обале канала, планирати је уз изградњу пропуста или моста. Техничко решење пропуста или моста мора обезбедити постојећи водни режим и одржавати стабилност дна и косина канала.

Планском документацијом предвидети видно и прописно обележавање трасе гасовода у зони водних објеката, како не би дошло до његовог оштећења приликом извођења радова на редовном одржавању водних објеката, приликом одбране од поплава или реконструкције водних објеката. Сва евентуална оштећења гасовода до којих може доћи током водопривредних

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

радова, односно трошкови настали том приликом, падају на терет инвеститора, односно власника инсталације.

Планском документацијом предвидети извођење радова које неће ометати нормално функционисање насипа.

Планском документацијом предвидети да приликом пројектовања прелаза транспортног гасовода преко одбрамбеног насипа, цевовод мора бити положен по косини насипа са максималним укопавањем од 25 до 30 cm (колико износи хумусни слој), а на делу преласка преко круне насипа, доња ивица заштите цевовода мора бити изнад нивоа 1% меродавне рачунске велике воде Дунава. Цевовод по круни насипа поставити у заштитну цев ради заштите од утицаја тешке грађевинске механизације. На оба краја заштитна цев мора бити добро заптивена. У циљу спречавања процуривања, предвидети противфилтрационе завесе у осовини код обе ивице круне насипа, чије димензије одредити на основу прорачуна.

Планском документацијом предвидети да техничко решење затрпавања цевовода у зони насипа мора бити са кохерентним материјалом са набијањем у слојевима до постојећег степена збијености насипа, односно круну насипа вратити у првобитно стање.

Планском документацијом предвидети обавезу да се пре почетка извођења радова обавести ЈВП „Воде Војводине"-Одељење за заштитне шуме, како би се извршила сеча на предвиђеној траси, у складу са Законом о шумама (Службени гласник РС, број 30/10, 93/12 и 89/15), као и обавезу инвеститора гасовода да пре сече, регулише плаћање накнаде за промену намене шума и шумског земљишта, у складу са Законом о шумама.

Границе и намена водног земљишта не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП-а „Воде Војводине" Нови Сад.

Услови у зони насипа I одбрамбене линије:

- У зони насипа I одбрамбене линије дуж леве обале реке Дунав, за заштиту од високих водостаја реке Дунав, важе следећи општи услови, у складу са важећим Законом о водама:
- у зони насипа, у појасу земљишта ширине 50,0 m од ножице насипа у брањеном подручју, односно 10,0 m у небрањеном подручју забрањена је изградња објеката, постављање подземне инфраструктуре (каблова, цевовода и сл.), постављање ограда, копање ровова, бунара и сл., а дозвољено је планирати изградњу паркинг простора, приступа парцели и сл., садњу ниског растиња- жбуња, травњака;
- забрањена је изградња било којих објеката који би задирали у тело насипа;
- забрањено је у зони насипа и на самом насипу копати и одлагати материјал и вршити било које друге радње којима се може угрозити стабилност насипа;
- по целој дужини одбрамбеног насипа, у брањеној зони, мора се оставити слободан појас ширине 10,0 m од ножице насипа за радно инспекциону стазу, односно за пролаз возила и механизације која ради на одржавању насипа и спровођењу одбране од поплава;
- за извођење било које врсте радова, планирање и изградњу било којих објеката у појасу 50,0 m од ножице насипа у брањеном подручју, потребно је претходно прибавити позитивно мишљење ЈВП-а Воде Војводине, односно позитивне услове органа АПВ-а, односно јединице

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

локалне самоуправе надлежне за послове водопривреде;

- забрањено је копати бунаре, ровове и канале поред насипа у појасу најмање 10m од небрањене ножице насипа према водотоку, а у брањеној зони 50,0 m од унутрашње ножице насипа, осим ако је њихова функција заштита од штетног дејства вода или је техничком документацијом, урађеном у складу са Законом о водама, доказано да није угрожена стабилност насипа;

У грађевинском подручју насеља Футог, заштитни појас насипа I одбрамбене линије леве обале реке Дунав ширине 50,0 m у брањеној зони, подељен је у зависности од нивелационих карактеристика терена на две заштитне зоне: зону I и II. Зона I обухвата терен између ножице насипа и зоне II. Зона II налази се између линије паралелне ножици насипа на удаљености 50,0 m и линије унутар појаса од 50m, која није паралелна ножици насипа, која је најближе на 22,0 m од ножице насипа где је терен на коти 80 m н.в. и виши, а спаја се са линијом удаљеном 50,0 m од ножице насипа на местима где је постојећи терен једнак или нижи од коте 78,50 m.Н.В. Зона III се налази на удаљености већој од 50,0 m од ножице насипа.

За наведене зоне, важе следећи услови:

- у зони I забрањена је изградња нових објеката, доградња или реконструкција постојећих објеката. На постојећим објектима, дозвољено је извођење радова на санацији, адаптацији, инвестиционом и текућем одржавању објеката, искључиво у оквиру габарита (надземних и подземних) постојећих објеката;
- у зони II дозвољена је изградња, доградња, адаптација и реконструкција стамбених и пратећих објеката, на основу претходно исходованих водних услова. Објекти морају бити плитко фундирани (до дубине 1,0 m), а изградња сутерена је забрањена. Кота приземља мора бити најмање 0,5 m виша од рачунске 1% високе воде (80,15 m н.в.).
- део грађевинског подручја који је на удаљености 50,0 m и више метара, мерено од постојеће ножице насипа, обавезно је исходовање водних аката надлежних институција само за објекте/радове који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму.

Услови у зони насипа II одбрамбене линије - "Футошког" насипа

У зони већ постојећег одбрамбеног насипа II одбрамбене линије реке Дунав:

- у појасу ширине 10,0m од обе ножице постојећег насипа друге одбрамбене линије, забрањена је градња објеката, постављање ограда и сл., постављање цевовода, каблова и друге подземне инфраструктуре. Овај појас мора се оставити слободан као радно инспекциона стаза, за пролаз возила и механизације службе која спроводи одбрану од поплава. Укупна ширина појаса која обухвата тело насипа и обе радно инспекционе стазе, не сме бити мања од 25 m, што се односи на деоницу насипа у висом терену, где је кота круне насипа блиска или једнака коти терена. Изузетно, само на деоници поред новог гробља, где је предвиђена изградња зида, потребно је предвидети заштитни појас ширине 10,0m поред зида, са брањене стране;
- изван заштитног појаса ширине 10,0 m, може се планирати изградња објеката, постављање ограда и сл., постављање цевовода, каблова и друге подземне инфраструктуре.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

7.11. Мере заштите у области енергетске инфраструктуре и електронских комуникација

7.11.1. Електроенергетски систем

Током изградње електроенергетског вода долази до тренутне деградације земљишта услед ископа или до евентуалне сече растиња на деоницама проласка трасе вода. Неопходно је због тога, приликом постављања вода, укопавање вршити у ров, у што већој мери ручно, чиме ће се заштитити постојећа вегетација од могућег оштећења.

Као заштита од електромагнетног зрачења далековода и као заштита самог далековода од спољних утицаја формира се заштитни коридор далековода у коме се забрањује изградња објеката, осим уз посебну сагласност власника далековода и израду елабората. Заштитни коридор далековода 110 kV износи 25m лево и десно од осе крајњег проводника , док за далеководе 35 kV износи 15m лево и десно од осе крајњег проводника.

7.11.2. Систем снабдевања топлотном енергијом

Током изградње гасовода долази до тренутне деградације земљишта услед ископа или до евентуалне сече растиња на деоницама проласка трасе. Неопходно је због тога, приликом постављања гасовода, укопавање вршити у ров, у што већој мери ручно, чиме ће се заштитити постојећа вегетација од могућег оштећења. При изградњи Главних мерно-регулационих гасних станица (ГМРС) формира се заштитна мрежа или ограда око ГМРС која мора бити удаљена најмање 3m од спољних зидова МРС и висока најмање 2m.

7.11.3. Електронске комуникације

У току експлоатације водова електронских комуникација нема негативног утицаја на животну средину, а у току изградње може доћи до привремене деградације земљишта која се неутрализује каснијим затрпавањем рова и нивелацијом са околним земљиштем.

8. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКАТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Спровођење Просторног плана односи се на подручје посебне намене, што је уједно и обухват Просторног плана, а реализује се кроз:

- директну примену Просторног плана и
- примену мера заштите у заштитној зони транспортног гасовода.

Просторним планом су дефинисани уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације, које је обавезно уградити приликом израде просторних и урбанистичких планова у обухвату Просторног плана. Основна намена и решења која се односе на подручје посебне намене, дефинисана овим Просторним планом, не могу се мењати плановима нижег хијерархијског нивоа.

Према члану 16. Закона о стратешкој процени утицаја, Извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове или програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процену утицаја пројеката на

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

животну средину, одређују аспекте заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

Ако је план или програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена утицаја на животну средину ради се у складу са смерницама стратешке процене утицаја на животну средину плана или програма вишег хијерархијског нивоа.

Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 114/2008) за постројења за гасификацију утврђена је обавеза израде студије процене утицаја на животну средину.

Студију процене утицаја за постојеће и планиране садржаје треба радити са циљем да се прикупе подаци и предвиде утицаји на здравље људи, флору и фауну, земљиште, воду, ваздух, материјална и културна добра и узајамно деловање свих чинилаца на сваком од наведених објеката, као и мере којима се штетни утицаји могу спречити, смањити или отклонити.

9. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)

Успостављање система праћења компонената животне средине, је део стратешког определења у очувању изузетних природних и културно-историјских вредности природног добра, уз одрживо коришћење обновљивих природних ресурса. Због тога израда катастра загађивача на територији општине и развој мониторинг система представља један од приоритета заштите животне средине. Резултати мониторинга на најбољи начин осликавају промене у времену и простору и тиме обезбеђују могућност адекватног и правовременог реаговања, кориговања започетих активности и тестирања исправности утврђених програма заштите и развоја.

Према члану 69. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС и 14/16), циљеви Програма праћења стања животне средине су:

- обезбеђење мониторинга;
- дефинисање садржине и начина вршења мониторинга;
- одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга;
- дефинисање мониторинга загађивача;
- успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача и
- увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

Основни параметри који треба да се прате на простору у обухвату Плана треба да обухвате главне компоненте животне средине:

- земљиште,

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

- воду,
- ваздух,
- буку,
- природне вредности.

Поред праћења ових основних параметара животне средине, прате се и други параметри који указују на квалитет животне средине, нпр. мониторинг отпада.

У циљу свеобухватног сагледавања свих проблема, потребно је додатно консултовати све надлежне органе и организације, како би се створила савремена мрежа која одговара свим европским стандардима, имајући у виду да је заштита животне средине веома важан сегмент нашег будућег развоја и просперитета.

Мониторинг земљишта

Активности на мониторингу квалитета земљишта на простору у обухвату Плана подразумевају праћење стања и промена у оквиру следећих параметара земљишта:

- физичко-хемијске карактеристике (општи параметри: физичко хемијски показатељи квалитета, микроелементи, тешки метали, специфични органски полутанти: угљоводоници, пестициди),
- микробиолошке карактеристике (садржај органске материје, укупан садржај органског угљеника, садржај опасних и штетних материја, тешких метала, минералних уља и др.).

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које је утврђена евидентна угроженост параметара стања животне средине (на локацијама у непосредној близини гасовода као и у зонама надземних пратећих објеката (ГМРС), са циљем провере могућег загађења земљишта, односно ради утврђивања цурења природног гаса).

Контролу квалитета земљишта потребно је спроводити у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС и 14/16) и Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања ("Службени гласник РС", бр. 23/94).

Мониторинг воде

Мониторинг вода врши се у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС и 14/16), Законом о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12, 101/16), Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода ("Службени гласник РС", бр. 74/11) и др. важећим подзаконским актима.

Контролу квалитета површинских и подземних вода вршити на деловима где површинске воде могу бити реципијент пречишћених отпадних вода које настају боравком запослених на објекту.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Испитују се следећи параметри: температура воде, температура ваздуха (на терену), боја, мирис, видљиве материје, pH, укупне суве материје, жарени остатак, губитак жарењем, суспендоване материје, таложне материје, HPK, BPK5 (хомогенизован узорак), BPK5 (филтриран узорак), амонијак, нитрати, уља (угљенотетрахлоридни екстракт), сулфати, сулфиди, хлориди, гвожђе, феноли, детерџенти (као алкилбензол сулфонат), натријум, укупни фосфор, укупни азот, калијум, електропроводљивост и беланчевине.

Подаци ових мерења треба да послуже за санацију стања, а база података за прорачуне пројектовања система за пречишћавање отпадних вода, као и за информисање и едукацију грађана из ове области.

Мониторинг ваздуха

Мониторинг треба да се врши ради процене аерозагађења на основу мерених или процењених података и добијања информација о загађујућим материјама, које доспевају у атмосферу и концентрацији око извора загађења.

Контролу квалитета ваздуха треба организовати тако да се прво изврши идентификација свих могућих присутних полутаната. Након идентификације присутних полутаната, потребно је организовати систематско испитивање квалитета ваздуха, мерењем концентрације присутних загађујућих материја.

Мерења квалитета отпадних гасова из котларнице на ГМРС спроводити према Уредби о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање (''Службени гласник РС'', бр. 6/16), а у циљу праћења концентрације и ефеката испуштених гасова на околину у зони утицаја. Мерења вршити једном годишње узорковањем димних гасова из димњака.

Мониторинг буке

Праћење нивоа буке неопходно је извршити у складу са Законом о заштити од буке у животној средини (''Службени гласник РС'', бр. 36/09, 88/10), Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке (''Службени гласник РС'', бр. 72/10) и др.подзаконским актима из ове области.

Мониторинг отпада

Мониторинг отпада треба вршити ради изналажења оптималних варијанти за решавање санације насталог отпада.

У циљу правилног управљања отпадом неопходно је идентификовати све врсте отпадних материја које ће се генерисати у фази изградње система гасовода, као и током експлоатације и класификовати према пореклу (опасан отпад, комунални чврст отпад, индустријски отпад). Поступање са отпадним материјама треба да буде у складу са Законом о управљању отпадом (''Службени гласник Републике Србије'', бр. 36/09, 88/10 и 14/16) и осталим подзаконским актима.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Сваку отпрему отпада прати документ о кретању отпада у складу са Правилником о обрасцу докумената о кретању отпада и упутству за његово попуњавање ("Сл.гласник РС", бр.114/2013), односно Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање ("Службени гласник РС", бр. 17/2017). Такође обавеза је генератора отпада вођење евиденције о отпаду и извештавање Агенцији за заштиту животне средине Републике Србије, а у складу са Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање ("Службени гласник РС", бр.95/2010).

Мониторинг природних добара, флоре и фауне

Неопходно је спроводити мониторинг природних добара, флоре и фауне. Повремене визуелне контроле стања биљног покривача на траси гасовода (сушење или промена боје у одређеној зони), спроводе се у циљу регистровања евентуалног хаваријског исцуривања гаса на непредвиђеним местима. Контроле стања биљног покривача врше се и у зони утицаја регулационих станица са циљем да се прате ефекти

повременог технолошког испуштања гаса на биљни свет као и на животињски свет везан за карактеристичан биљни покривач.

Предвиђање промена параметара квалитета животне средине на подручју плана

На основу свих података, користећи информациони систем заштите животне средине, могуће је предвидети, спречити еколошке катастрофе и утврдити оптималне мере за санацију и рекултивацију.

Подаци о стању и квалитету животне средине првенствено треба да буду усмерени на формирање информационих основа за функционисање система, што значи планирано и перманентно формирање записа у бази података система о измереним и утврђеним вредностима параметара квалитета свих елемената животне средине.

Припрема и извођење превентивних активности заштите животне средине

Превентивне активности на заштити животне средине се припремају и извршавају на основу предвиђања промена стања животне средине, и посредно, на основу анализе стања и квалитета животне средине. Припреме и извођење превентивних активности на заштити животне средине треба да обухватају:

- оперативни план превентивних активности заштите животне средине,
- израду планова превентивног деловања на појединачним локалитетима,
- израду планова потребних ресурса за планиране превентивне активности на заштити животне средине,
- припрему неопходне оперативне документације за извођење превентивних активности,
- израду подлога за надзор и контролу извођења превентивних активности заштите и контролу квалитета извршених поступака на заштити животне средине.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

10. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа. Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10).

Будући да су досадашња искуства недовољна у примени стратешке процене предстоји решавање бројних проблема. У досадашњој пракси стратешке процене планова присутна су два приступа:

1) технички: који представља проширење методологије процене утицаја пројеката на планове и програме где није проблем применити принципе за EIA (процену утицаја на животну средину),
2) планерски: који захтева битно другачију методологију из следећих разлога:

- планови су знатно сложенији од пројеката, баве се стратешким питањима и имају мање детаљних информација о животној средини,
- планови се заснивају на концепту одрживог развоја и у већој мери поред еколошких обухватају друштвена и економска питања,
- због комплексности структура и процеса, као и кумулативних ефеката у планском подручју нису примењиве симулационе математичке методе,
- при доношењу одлука већи је утицај заинтересованих страна и нарочито јавности, због чега примењене методе и резултати процене морају бити разумљиви учесницима процеса процене.

Због наведених разлога у пракси стратешке процене користе се најчешће експертске методе као што су: контролне листе и упитници, матрице, мултикритеријална анализа, просторна анализа, SWOT анализа, Делфи метода, оцењивање еколошког капацитета, анализа ланца узрочно-последичних веза, процена повредивости, процена ризика итд.

Као резултанта примене било које методе појављују се матрице којима се испитују промене које би изазвала имплементација плана и изабраних варијанти (укључујући и ону да се план не примени). Матрице се формирају успостављањем односа између циљева плана, планских решења и циљева стратешке процене са одговарајућим индикаторима.

У овој стратешкој процени примењена је методологија процене која је код нас

развијана и допуњавана у последњих неколико година и која је углавном у

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

сагласности са новијим приступима и упутствима за израду стратешке процене у Европској Унији.

[49] [50] [51] [52]

Општи методолошки поступак који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени састоји се из неколико фаза, и то:

Анализирајући поступак израде Извештаја, може се закључити да се он састоји, углавном говорећи из четири фазе:

- полазне основе, анализа и оцена стања,
- процена могућих утицаја на животну средину,
- мере заштите животне средине,
- програм праћења стања животне средине.

[49] Стојановић Б. , Процена утицаја на животну средину и услови за заштиту и унапређење животне средине, Секторски прилог за „Генерални план Приштине“, ИАУС, 1996

[50] Стојановић Б., Управљање животном средином у просторном и урбанистичком планирању - Стање и перспективе, у монографији "Новији приступи и искуства у планирању", ИАУС, 2002, стр.119-140

[51] Стојановић Б., Н. Спасић, Критички осврт на примену закона о стратешкој процени утицаја на животну средину у просторном и урбанистичком планирању, ИЗГРАДЊА, Бр.1, 2006, стр. 5-11

[52] A Source Book on Strategic Environmental Assessment of Transport Infrastructure Plans and Programs, European Commision DG TREN, Brussels, October 2005

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

Извештај о стратешкој процени ради се у фази израде Просторног плана подручј а посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације. Оба документа биће изложена на јавни увид са обезбеђењем учешћа јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени.

Тешкоће при изради Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја Плана на животну средину нису уочене тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера предметног Плана на животну средину. За оцену стања животне средине извршена је процена на основу постојећих података о стању животне средине планског подручја, услова надлежних институција, природних карактеристика, као и друге доступне документације.

У поступку израде Извештаја, успостављена је сарадња са заинтересованим органима и организацијама, овлашћеним институцијама и надлежним органом за послове заштите животне средине.

Уочене тешкоће, значајне за квалитетну процену стања животне средине и ток процене утицаја стратешког карактера су:

- непостојање јединствене методологије за израду Стратешке процене утицаја на животну средину,
- непостојање података који се односе на мониторинг животне средине на простору у обухвату плана.

11. ЗАКЉУЧЦИ ИЗВЕШТАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину урађена је у поступку израде Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације.

Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја.

На основу валоризације простора и процењених утицаја предложене су мере којима се штетни утицаји могу спречити, смањити или отклонити. Мере заштите животне средине односе

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

се на укупан простор и непосредно окружење, на постојеће и планиране делатности и мере заштите животне средине које се односе на укупну инфраструктуру.

На основу анализе постојећих намена, успостављеног мониторинга животне средине и планираних активности, процењени су утицаји на ваздух, земљиште, површинске и подземне воде, природна добра, флору и фауну, становништво и утврђене су мере заштите.

Вредновањем односа позитивних и негативних утицаја и ефеката, може се закључити да имплементација планских решења обезбеђује трајне позитивне ефекте у смислу контролисаног управљања простором и животном средином. Побољшање животног стандарда локалног становништва и осталих корисника простора и услуга, биће омогућен одрживим просторним развојем енергетске инфраструктуре, односно изградњом планираног гасовода, чиме ће бити омогућено коришћење еколошки прихватљивог извора енергије - природног гаса, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости.

Планирани мониторинг животне средине омогућиће контролу утицаја Просторног плана на животну средину. Примена и спровођење планираних мера заштите при имплементацији Просторног плана, контрола и надзор над применом мера и мониторинг животне средине, представљају обавезне еколошке мере и смернице у циљу спречавања појава негативних утицаја и ефеката на животну средину у обухвату овог Просторног плана.

Планско решење усаглашено је са достављеним условима надлежних институција.

12. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

ПРОПИСИ:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09- др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС и 14/16),
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10),
- Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09),
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08),
- Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 10/13),
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање ("Службени гласник РС", бр. 6/16),
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10, 63/13),
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 101/16),
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16),
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 50/12),
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10),
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

гласник РС", бр. 72/10),

- Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 14/16),
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада ("Службени гласник РС", бр. 92/10),
- Правилник о условима и начину сакупљања, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије ("Службени гласник РС", бр. 98/10),
- Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16),
- Закон о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 89/15),
- Закон о културним добрима (Службени гласник РС", бр.71/94, 52/11 - др. закон и 99/11 - др. закон).

13. ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

1. Карта бр.1 - Извод из Регионалног Просторног Плана АП Војводине-Наменеа површина
2. Карта бр.2 - Постојеће стање простора на орто-фото снимку (размера 1:10 000)
3. Карта бр.3 - Извод из Просторног плана-Мрежа насеља, инфраструктурни системи, природни ресурси и заштита простора (размера 1:2500)
4. Карта бр.4 - Инжењерско - геолошка карта простора
5. Карта бр.5 - Педолошка карта простора

ИЗВЕШТАЈ

О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА ФУТОГ-БЕОЧИН СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

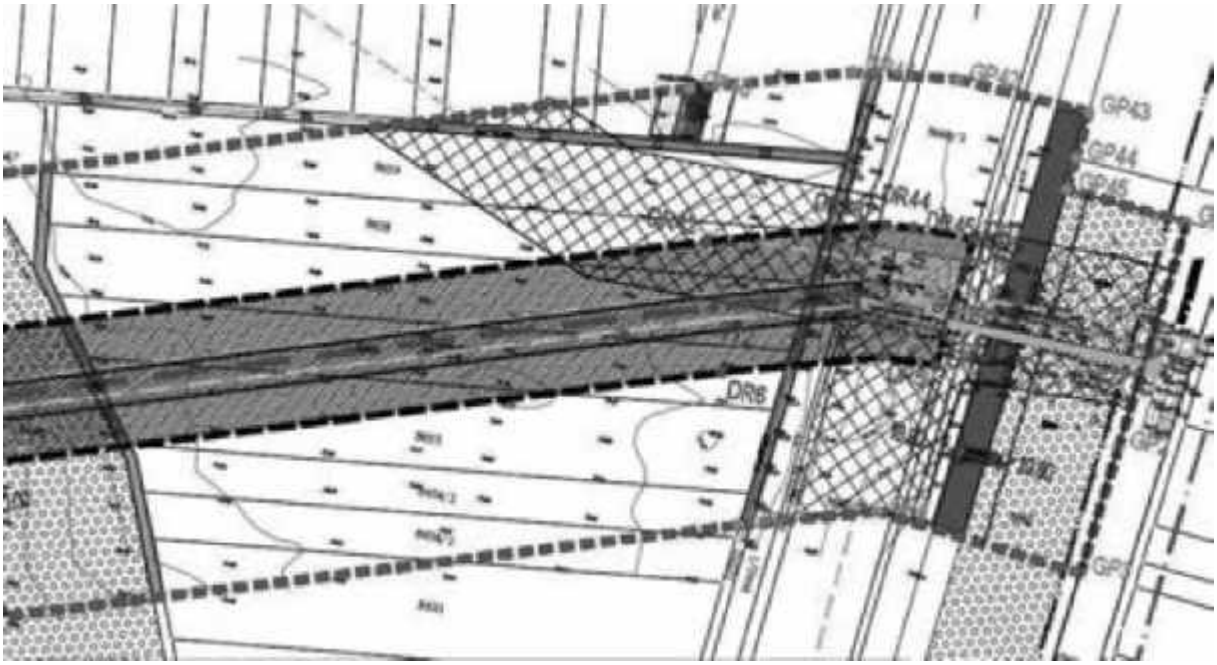

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА ФУТОГ-БЕОЧИН СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТ АРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

ВЛАДИМИР ГАЛИЋ

ИНВЕСТИТОР:

СРБИЈАГАС

ЈП „СРБИЈАГАС", НОВИ САД

ОБРАЂИВАЧ:

f#

MIAIOUANPAOJIKT

ЈЛШ*№Т1СИОі*тжстсжмо

Сомбор, новембар 2018. године

„САПУТНИК М“ ДОО, СОМБОР
ОГРАНАК „МЕРИДИЈАНПРОЈЕКТ-УРБАНИСТИЧКО И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ

Катарина Путник, дипл.инж.тех.

ДИРЕКТОР

Милан Мартић, дипл.инж.маш.

Табела 11. Карактеристике утицаја у фази изградње

РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ

Катарина ПУТНИК, дипл.инж.тех.

ОБРАЂИВАЧИ:

Јене ЈАНКОВИЋ, дипл.инж.арх.
Бранка РАДУЛОВИЋ, дипл. инж. арх.
дипл.инж.маш. Милош ИВАНОВИЋ,
Александар КИТАНОВИЋ, дипл.инж.грађ.
дипл.инж.геол. Немања МАРТИЋ,
Бојан ДОНЧЕВ, дипл.инж.геол.
Лидија БОБАР, дипл.инж.грађ.
Тихомир КЉАЈИЋ, дипл.инж.грађ.
дипл.инж.саоб.
Саша ЛУКИЋ, дипл.инж.ел-мастер Бранко
дипл. прав. Јанка КИРИЦИЋ, дипл.инж.
МОМЧИЛОВИЋ, геом.

Милан МАРКОВИЋ,
дипл.инж.маш.
Ђуро МИЛАНКОВИЋ,
дипл.економ.

Предраг ДРАГИЋ,

ВУКОБРАТОВИЋ,
геодез. Далибор

Садржај:

14. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ 1

15. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ 1

15.1. .....

Повод, предмет и разлог за израду стратешке процене утицаја просторног плана 1

15.2. Кратак преглед циљева и садржаја плана 3

15.3. Веза са плановима вишег реда и другим плановима 8

15.4. Планско решење трасе транспортног гасовода са техничким решењем 11

15.5. Карактеристике животне средине и разматрана питања 13
и проблеми из области заштите животне средине у плану 13

15.6. Приказ планом предвиђених варијантних решења 14
у контексту заштите животне средине 14

15.7. Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама 15

16. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА 19

16.1. Природне карактеристике 19

16.1.1. Карактеристике земљишта (геолошке, педолошке, геомеханичке) 19

16.1.2. Климатске карактеристике 20

16.1.3. Сеизмичке карактеристике 21

16.1.4. Хидрографске и хидролошке карактеристике 21

16.1.5. Заштићена природна добра 21

16.2. Друштвено-економске карактеристике 22

16.2.1. Мрежа и функција насеља 22

16.2.2. Демографске карактеристике 22

16.2.3. Привредне делатности 23

16.2.4. Заштићена културна добра 23

3.3. Начин коришћења земљишта 24

3.4. Опремљеност инфраструктуром 26

3.4.4. Саобраћајна инфраструктура ... 26

3.4.5. Водна инфраструктура ... 27

3.4.6. Енергетска инфраструктура ... 28

6.5. Мониторинг животне средине ... 30

17. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА 34

17.1. Општи циљеви ... 34

17.2. Посебни циљеви ... 35

17.3. Избор индикатора ... 36

18. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ... 39

19. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ... 41

19.1. Процена утицаја варијантних решења плана на животну средину са мерама заштите и варијантно решење у случају нереализовања плана ... 42

19.2. Вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност, временска и просторна димензија утицаја плана ... 43

19.3. Кумулативни и синергетски ефекти ... 48

19.4. Процена утицај а планираних активности на животну средину ... 49

19.4.1. Ваздух ... 49

19.4.2. Вода ... 50

19.4.3. Земљиште ... 50

19.4.4. Природна добра (флора, фауна, биодиверзитет) ... 51

19.4.5. Становништво ... 51

19.4.6. Процена могућих утицаја услед ванредних ситуација ... 52

19.4.7. Инфраструктура ... 53

20. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ... 58

20.1. Заштита ваздуха . 58

20.2. Заштита земљишта....59
20.3. Заштита вода....60
20.4. Мере заштите од буке....61
20.5. Заштита природних добара....61
20.6. Заштита шума....65
20.7. Заштита културних добара....66
20.8. Заштита од удеса....66
20.9. Услови и мере за спречавање негативних утицаја приликом изградње саобраћајних површина....67
20.10. Мере заштите у области водне инфраструктуре....67
20.11. Мере заштите у области енергетске инфраструктуре и електронских комуникација 71
20.11.1. Електроенергетски систем....71
20.11.2. Систем снабдевања топлотном енергијом....71
20.11.3. Електронске комуникације....71
21. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКАТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ....72
22. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)....72
23. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ....76
24. ЗАКЉУЧЦИ ИЗВЕШТАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ....79
25. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА....80
26. ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ 81

4. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, број 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планског документа.

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације („Службени лист АП Војводине“, број 12/2018), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план). Такође, на основу Одлуке о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину („Службени лист АП Војводине“, број 12/2018), истовремено са израдом Просторног плана, приступило се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Наручилац израде Стратешке процене утицаја је Јавно Предузеће „Србијагас“.

Носилац израде Стратешке процене утицаја је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине у Новом Саду.

Обрађивач Стратешке процене утицаја је предузеће Сапутник-М доо, Сомбор, огранак „Меридијанпројект - урбанистичко и просторно планирање“.

Стратешком проценом су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих се може доћи имплементацијом Просторног плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

5. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

5.1. Повод, предмет и разлог за израду стратешке процене утицаја просторног плана

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у Просторни план, с циљем избегавања, спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Непосредан повод за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја је обавеза произашла из Одлуке да се израђује стратешка процена утицаја предметног Просторног плана на животну средину.

У складу са законским одредбама и праксом, Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:

(9) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);

(10) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);

(11) стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу - дефинисање матричног оквира процене);

(12) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и

хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења планског документа);

(13) програм праћења стања животне средине (мониторинг - оквир за праћење спровођења планског документа, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);

(14) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);

(15) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);

(16) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

Разлози за вршење Стратешке процене су сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом, као и дефинисање мера које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Један од основних принципа просторног и регионалног аспекта развоја подручја у обухвату Просторног плана, односи се на успостављање и очување равнотеже између просторног развоја овог подручја односно непосредне околине трасе планираног гасовода и мреже насеља у окружењу.

Стратешком проценом се оцењују односно утврђују потенцијални негативни утицаји на животну средину и дефинишу мере за спречавање или смањење штетних утицаја планских решења. Резултати стратешке процене утицаја доприносе евентуалном редефинисању фазних планских концепција и решења и одговарајућем доношењу одлука у планском процесу - оптималних са становишта заштите животне средине, применом мера заштите животне средине у току спровођења Просторног плана.

Израда Просторног плана базирана је на методолошком приступу и обрасцима који се користе за планирање линијских инфраструктурних система, а који се заснивају на принципима одрживог развоја.

За изналажење оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, добијени услови од надлежних органа и организација у чијој је надлежности њихово издавање, актуелна планска и друга документација која се односи на подручје обухвата Просторног плана.

Значај стратешке процене утицаја на животну средину се огледа у томе што:

- обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу сагледати у оквиру појединачних пројеката;

- омогућава проверу погодности различитих варијанти развојних концепата;

- се изузимају ограничења која су присутна при процени утицаја одређеног пројекта на животну средину (локацијски услови, техничко - технолошка решења, економска оправданост пројекта - процењени период повраћаја инвестиција, анализа трошкова и добити само са економског становишта и др.);

- анализа утицаја конкретних пројеката, обухвата и претходну идентификацију проблема и утицаја који могу имати кумулативни ефекат итд.

Стратешка процена предметног Просторног плана у одређеним сегментима има карактер општости што је проузроковано непостојањем релевантних квантификованих података о квалитету животне средине (квалитет ваздуха, земљишта), уско везаних за поједине локалитете трасе гасовода.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину је завршни документ поступка стратешке процене и представља саставни део Просторног плана. У циљу

ефикаснијег поступка и поједностављивања поступка укључивања јавности, Извештај се припрема истовремено у току израде Просторног плана, те се ова два документа упоредо излажу на јавни увид, и упућују у поступак разматрања и доношења.

5.2. Кратак преглед циљева и садржаја плана

Примарни циљ свих стратешких докумената и планова вишег реда из области термоенергетске инфраструктуре јесте изградња и обезбеђење гасне инфраструктуре у свим деловима Републике Србије и повећање коришћења гаса као основног енергента.

Општи циљеви израде овог Просторног плана су:

- Одржив просторни развој кроз коришћење природног гаса као еколошки прихватљивог извора енергије, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;
- Заштита животне средине применом одговарајућих мера заштите и превенцијом од негативних утицаја на животну средину у ужој и широј зони заштите гасовода;
- Омогућавање развоја других инфраструктурних система (изградња међудржавне и државне железничке и путне мреже);
- Решавање социјално-економских проблема (легализација објеката у коридору постојећег гасовода).

Оперативни циљеви планирања и изградње гасовода су:

- дефинисање услова и резервисање простора за изградњу транспортног гасовода и пратећих објеката;
- дефинисање заштитних зона ради спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица акцидената на систему;
- очување животне средине и праћење утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у обухвату подручја посебне намене;
- функционалност свих инфраструктурних система који се налазе у обухвату подручја посебне намене и њихова неометана интеракција са транспортним гасоводом;
- редовно, сигурно и економски оправдано снабдевање природним гасом циљног подручја,
- јачање привреде и пословних активности услед повећања сигурности снабдевања природним гасом.

Принципи израде Просторног плана су:

- поштовање важећих закона, прописа, европских и домаћих стандарда при планирању, изградњи и коришћењу гасовода,
- еколошка поузданост, којом се обезбеђује заштита од негативних утицаја на животну средину, природу, природне и културне вредности у коридору гасовода и непосредном окружењу,
- стабилност система, која омогућава дугорочно функционисање и испуњење основних циљева реализације гасовода,
- безбедност, којом се са високим степеном поузданости гарантује сигурност људских живота и материјалних добара од евентуалних хаварија на систему,
- економска исплативост.

Просторни плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације се састоји из следећих поглавља:

УВОД

IV) ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

20. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, СА ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ КОРИДОРА

21. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

21.1. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године

21.2. Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине

21.3. Други развојни документи и планови јединица локалне самоуправе

21.3.1. Просторни план подручја посебне намене међународног пловног пута Е80-Дунав (Паневропски коридор VII)

21.3.2. Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године

21.3.3. Просторни план Града Новог Сада

21.3.4. Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године

21.3.5. Просторни план општине Беочин

21.3.6. План Генералне регулације насељеног места Футог

21.3.7. План Генералне регулације насеља Беочин

22. ЕКОНОМСКА, ДРУШТВЕНА И ЕКОЛОШКА ОПРАВДАНОСТ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ НЕ ИЗРАЂУЈЕ

ПРЕТХОДНА СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ

23. ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОГРАНИЧЕЊА

23.1. Природне карактеристике подручја

23.1.1. Карактеристике земљишта (геолошке, педолошке и геомеханичке)

23.1.2. Климатске карактеристике

23.1.3. Хидрографске и хидролошке карактеристике

23.1.4. Сеизмолошке карактеристике

23.2. Друштвено-економске карактеристике подручја

23.2.1. Демографске карактеристике

23.2.2. Мрежа и функције насеља

23.2.3. Привредне делатности

23.3. Начин коришћења простора

23.3.1. Пољопривредно земљиште

23.3.2. Шуме и шумско земљиште

23.3.3. Водно земљиште
23.3.4. Грађевинско земљиште
23.3.5. Инфраструктура
23.3.5.1. Саобраћајна инфраструктура
23.3.5.2. Водна инфраструктура
23.3.5.3. Енергетска инфраструктура
23.3.5.4. Електронско-комуникациона инфраструктура
23.4. Заштита простора
23.4.1. Заштићена природна добра
23.4.2. Заштићена културна добра
23.4.3. Заштита животне средине
23.5. Потенцијали и ограничења -SWOT анализа
V) ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ИЗГРАДЊЕ ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА
24. ПРИНЦИПИ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА
25. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ
26. КОНЦЕПЦИЈА РЕШЕЊА СИСТЕМА
27. РЕГИОНАЛНИ ЗНАЧАЈ СИСТЕМА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ
VI) ПЛАНСКА РЕШЕЊА
28. ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ТРАСЕ ТРАНСПОРТНОГ ГАСОВОДА СА ТЕХНИЧКИМ РЕШЕЊЕМ
28.1. Траса транспортног гасовода са пратећим садржајима
28.2. Техничко решење транспортног гасовода
29. УТИЦАЈ НА ПРИРОДИ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ
29.1. Природни ресурси
29.1.1. Пољопривредно земљиште
29.1.2. Шуме и шумско земљиште
29.1.3. Воде и водно земљиште
29.2. Природне вредности
29.2.1. Природна добра
29.3. Заштита непокретних културних добара
29.4. Заштита животне средине
29.4.1. Опште мере заштите
29.4.2. Мере заштите ваздуха
29.4.3. Мере заштите вода
29.4.4. Мере заштите земљишта
29.4.5. Мере заштите од буке
29.4.6. Мере заштите од акцидената, елементарних непогода и услови за одбрану
30. УТИЦАЈ НА ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА (СОЦИЈАЛНИ, ДЕМОГРАФСКИ, ЕКОНОМСКИ И ТЕХНИЧКИ АСПЕКТИ)

31. ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ СИСТЕМИМА
31.1. Саобраћајна инфраструктура
31.2. Водна инфраструктура
31.3. Електроенергетска инфраструктура
31.4. Термоенергетска инфраструктура
31.5. Електронско-комуникациона инфраструктура
32. УПОТРЕБА ЗЕМЉИШТА

ГУ)ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

33. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА
33.1. Правила за установљавање права службености и издвајање површина јавне намене
33.2. Појасеви заштите транспортног гасовода са режимима коришћења и уређења
33.3. Пољопривредно земљиште
33.4. Шуме и шумско земљиште
33.5. Водно земљиште
33.6. Грађевинско земљиште
33.6.1. ГРЧ Футог са отпремним чистачким местом
33.6.2. Приступна саобраћајница за ГРЧ Футог
33.6.3. ГМРС Беочин са пријемним чистачким местом
33.7. Површине јавне намене
33.8. Биланс површина посебне намене

34. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊ А
34.1. Правила за изградњу транспортног гасовода
34.2. Правила за изградњу надземних објеката у функцији гасовода
34.3. Правила за изградњу приступног пута за ГРЧ Футог
34.4. Укрштање и паралелно вођење са инфраструктуром
34.4.1. Саобраћајна инфраструктура
34.4.2. Водна инфраструктура
34.4.3. Електроенергетска инфраструктура
34.4.4. Термоенергетска инфраструктура
34.4.5. Електронско-комуникациона инфраструктура

V) ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

35. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

36. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

37. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

38. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ
ГРАФИЧКИ ДЕО

5) Прегледна карта простора у Р=1:10.000
6) Реферална карта бр.1-Посебна намена простора у Р=1:10.000
7) Реферална карта бр.2-Мрежа насеља, инфраструктурни системи, природни ресурси и заштита простора у Р=1:2.500 (8 прилога)
8) Реферална карта бр.3-Карта спровођења у Р=1:10.000

ПРИЛОЗИ

5.3. Веза са плановима вишег реда и другим плановима

Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10)

Стратешки приоритети у енергетици Републике Србије у сектору гасне привреде:

- завршетак изградње ПСГ Банатски Двор; започињање градње новог складишта природног гаса (Итебеј или Острово) и других потенцијалних складишта (Мокрин, Тилва, Мења и др);

Оперативни циљеви су:

- континуитет технолошке модернизације и ревитализације постојећих енергетских инфраструктурних система;
- изградња нових магистралних система снабдевања/транспорта гаса, укључујући и изградњу складишта природног гаса и станица компримованог гаса за моторна возила.

Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11)

Основни циљеви у енергетици и енергетској инфраструктури су обезбеђење сигурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом, успостављање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи, потрошњи и дистрибуцији енергије.

Оперативни циљеви су:

- Изградња нове инфраструктуре и производних енергетских капацитета;
- Изградња магистралних и разводних гасовода

Посебан приоритет представља повећање коришћења природног гаса и обновљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивијих енергетских технологија и уређаја и опреме за коришћење енергије.

Остала документација од значаја за израду плана:

Просторни план подручја посебне намене међународног пловног пута Е80-
Дунав (Паневропски коридор VII) ("Службени гласник РС", број 14/15)

Основни циљеви дугорочног развоја, коришћења и уређења Просторног плана:

- обезбеђење просторних услова за изградњу, реконструкцију, опремање и функционисање водног пута са пратећим садржајима, и за развој осталих паневропских, магистралних и регионалних инфраструктурних система у коридору Дунава.

Оперативни циљеви развоја енергетике и енергетске инфраструктуре су:

- гасификација подручја која доприноси економичнијем привређивању, заштити животне средине и природних добара.

Планирани просторни развој енергетске инфраструктуре заснива се на:

- изградњи планираног гасовода за Беочин - који ће се укрштати са коридором водног пута на подручју Футог-Беочин;

Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године ("Службени лист АПВ", број 16/04)

Просторни план транспортног гасовода Футог-Беочин се налази у обухвату Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе на територији општине Беочин, односно на подручју катастарске општине Беочин.

У Просторном плану подручја посебне намене Фрушке горе одређени су режими коришћења и мере заштите за подручје Националног парка "Фрушка гора", као природног добра I категорије, односно утврђене су зоне заштите, заштићена природна добра, заштићена непокретна културна добра и одређени режими I, II и III степена заштите.

У оквиру предложене прелиминарне границе налази се део подручја Националног парка под I, II и III степеном заштите. Предложена траса коридора гасовода не пролази кроз Национални парк, нити тангира подручја под режимима заштите, али прелази преко заштићеног природног добра-споменика природе- појединачна стабла и групе стабала.

Просторни план Града Новог Сада ("Службени лист Града Новог Сада" бр. 11/2012)

Гасификациони систем

Раст потрошачког конзума се мора пратити изградњом нових капацитета. Преко гасовода високог притиска од главне разделне станице у Госпођинцима до Футога и изградњом планираног гасовода од Футога до Беочина, повезаће се регионалне мреже Града Новог Сада и суседних општина.

Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године ("Службени гласник РС", број 101/15)

Стратешки циљеви и приоритетне активности у области енергетике:

У сектору развоја гасне привреде стратешки циљеви су:

- обезбеђење сигурног снабдевања домаћег тржишта природним гасом;
- успостављање домаћег и регионалног тржишта природним гасом;
- диверсификација извора и праваца снабдевања природним гасом.

У сектору развоја гасне привреде приоритетне активности су:

- нови правци снабдевања природним гасом;
- завршетак гасификације Србије.

Просторни план општине Беочин (Службени лист општине Беочин" број 13/2012)

Термоенергетска инфраструктура:

Приликом изградње нових објеката енергетске инфраструктуре потребно је посебно обратити пажњу на заштићена природна добра на територији општине Беочин. Такође приликом планирања пројектовања и изградње ових објеката, водити рачуна о смањењу конфликта између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништва, земљишта, итд.) и

предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програм рекултивације, ревитализације, отклањања штета итд.).

План Генералне регулације насељеног места Футог ("Службени лист Града Новог Сада" бр. 45/2015 и 21/2017)

Енергетска инфраструктура у атару

За снабдевање сремске стране Града Новог Сада и Беочина гасом планира се, западно и јужно од грађевинског рејона Футога, изградња гасовода високог притиска до Беочина.

Приликом изградње нових инсталација крупне енергетске инфраструктуре потребно је водити рачуна о постојећим саобраћајницама и подземним и надземним инсталацијама водне, енергетске и телекомуникационе инфраструктуре, односно изградњу вршити уз прибављање услова од власника или управљача над овим објектима.

План Генералне регулације насеља Беочин ("Службени лист општине Беочин" бр. 2/2015)

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне инфраструктуре у насељу Беочин, пружају могућност њеног даљег развоја и проширења у циљу обезбеђења земног гаса за све кориснике на предметном подручју и боље експлоатације земног гаса.

Гасоводи високог притиска

При избору трасе, пројектовању и изградњи гасовода, мора се осигурати безбедан и поуздан рад гасовода, као и заштита људи и имовине, тј. спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину.

5.4. Планско решење трасе транспортног гасовода са техничким решењем

Траса транспортног гасовода са пратећим садржајима

Траса новог транспортног гасовода полази од главног разводног чворишта (ГРЧ) "Футог" које се налази западно од општинског пута Футог-Руменка, у атару. На месту прикључења у оквиру ГРЧ се планира отпремно чистачко место. Траса креће према западу и након 800 m и укрштања са једним мелиорационим каналом скреће ка југу где се укршта са мелиорационим каналом, далеководом 110 kV и планираним државним путем 1б реда бр. 12 (обилазница око Футога). Та деоница је дужине око 300 m. Траса затим наставља ка југозападу где се укршта са два далековода 35 kV, два мелиорациона канала, регионалном пругом Нови Сад-Оџаци-Богојево и секундарним одбрамбеним насипом. Та деоница је дужине око 2900 m и прелази углавном преко пољопривредног земљишта. Траса даље наставља ка југу и укршта се са државним путем IIа-111 Оџаци- Нови Сад и примарним одбрамбеним насипом у дужини од око 300 m . Траса затим скреће према југоистоку, улази у подручје станишта заштићених и строго заштићених врста-Рибњак и пролази кроз цео рибњак у дужини од око 1900 m. Након тога се дуж трасе гасовода врши подбушивање којим се пролази испод насипа за рибњак и међународног пловног пута-реке Дунав. Дужина ове деонице је око 1650 m. Траса надаље иде према југоистоку и улази у вангрђевинско подручје општине Беочин, пролазећи кроз шуме и шумско земљиште у дужини од око 900 m. Траса затим скреће према југу, улази у грађевинско подручје насеља Беочин идући паралелно са општинским путем и укршта са далеководом 110 kV и државним путем IIb реда бр. 119 Државна граница са Хрватском-Беочин-Сремска Каменица. Траса затим наставља према југу где улази у подручје намењено заштитном зеленилу у оквиру радне зоне у Беочину и улази у Главну мерно-регулациону гасну станицу (ГМРС) "Беочин" у оквиру које је планирано пријемно чистачко место. Дужина ове последње деонице гасовода је око 750 m. У оквиру трасе гасовода, ГРЧ и ГМРС планирани

су и систем катодне заштите, анодна лежишта и контролно-мерни изводи. Укупна дужина трасе транспортног гасовода износи 9500 m.

Техничко решење транспортног гасовода

Капацитет транспортног гасовода ГРЧ Футог - ГМРС Беочин је Q=35.000 Sm3/h. Гасовод се предвиђа од челичних цеви пречника DN300 (323,9 mm). Номинални притисак у гасоводу је 50 bar, а радни притисак је 25-35 bar. Опрема на гасоводу је класе притиска ANSI300.

Гасовод се по правилу поставља подземно тако да, у зависности од класе локације гасовода и инжењерских карактеристика терена, горња ивица цеви буде на дубини од мин 1 m од нивелете терена. Веће дубине укопавања цевовода спроводе се код укрштања са другим инфраструктурним објектима и инсталацијама, као и у склопу обезбеђења мера додатне заштите непосредног окружења. Укрштање са саобраћајницама и пругама планирано је постављањем радне цеви у заштитним цевима које се испод саобраћајнице поставља подбушивањем. Укрштање са реком Дунав планирано је косо-усмереним бушењем и увлачењем радне цеви у избушен тунел. Кота цевовода испод најниже коте корита Дунава зависи од технологије бушења и састава земљишта и неће угрожавати пловни пут.

На почетку гасовода планира се отпремно чистачко место (ОЧМ) у ГРЧ Футог док је пријемно чистачко место предвиђено у комплексу ГМРС Беочин. Сва опрема на чистачким местима је класе притиска ANSI300.

Ширина радног појаса за изградњу гасовода је 11+5 m на обрадивом пољопривредном земљишту, осим на местима већих укрштања. Ширина радног простора на обалама реке Дунав на локацији укрштања трасе гасовода са током реке је око 60 m.

Главна мерно регулациона станица (ГМРС) "Беочин" се реконструише и задржава се исти капацитет Q= 35.000 Sm3/h.

ГМРС се планира као једностепена у делу регулације, са регулацијом улазног притиска са 25-50 bar на 8-12 bar што је уједно и излазни притисак из станице. Мерне линије за малу и пројектовану потрошњу се налазе након редукције притиска и опремљене су мерачима протока гаса са коректорима. Око мерних линија планиран је обилазни вод. На изласку из ГМРС предвиђа се одоризација преко аутоматског одоризатора.

Грађевински објекти ГМРС (зграде, надстрешнице, стазе и слично) се задржавају или санирају. Планира се и изградња пријемног чистачког места (ПЧМ).

Поред прикључка на нисконапонску мрежу, ГМРС се опремају акумулаторским батеријама и исправљачем 12/220 V са аутономијом минимално 12 часова.

Предвиђено је праћење стања на гасоводу и ГМРС централним системом за надзор и управљање. Величине које се прате су проток, притисак и температура гаса, као и стање и управљање запорном арматуром (вентилима). Уређаји и опрема за потребе даљинског надзора и управљања постројењима у функцији гасовода повезани су оптичким каблом одговарајућег капацитета са локалним системом електронских комуникација. Поред тога, планиран је и оптички кабл који се поставља паралелно са транспортним гасоводом.

Систем катодне заштите линијског дела гасовода поставља се заједно са ГМРС и врши функцију регулисања и контроле параметара катодне заштите и обезбеђења заштите током целог пројектованог периода експлоатације. Планира се и локација за анодно лежиште на обе ГМРС, на растојању од 100 m од било ког челичног цевовода. Дуж цевовода биће постављени контролно-мерни изводи.

Пратећа инфраструктура гасовода обухвата приступне путеве до објеката који представљају саставни део гасовода, прикључке на дистрибутивни електроенергетски систем и на систем електронских комуникација за пренос података. За све надземне објекте (ОЧМ и ПЧМ) се планирају прикључци на инфраструктуру.

5.5. Карактеристике животне средине и разматрана питања и проблеми из области заштите животне средине у плану

Животна средина, као специфичан медијум у коме се одражавају последице свих човекових активности, мора се посматрати у оквиру ширег друштвеног контекста, односно укупне социјалне, привредне и економске ситуације. Процес интегрисања животне средине у друге секторске политике омогућује усклађивање различитих интереса и достизање циљева одрживог развоја.

У току израде Плана, разматрани су бројни постојећи и потенцијални проблеми животне средине и предложена су адекватна решења која ће регулисати или пак ублажити постојање истих.

Подручје посебне намене, односно коридор планираног транспортног гасовода одређен је уважавајући принцип максимално могућег просторног усклађивања са постојећим и планираним грађевинским подручјима, инфраструктурним системима и природним вредностима овог подручја.

Избор трасе предметног транспортног гасовода условљен је низом фактора:

- дужином трасе;
- постојећом и планираном инфраструктуром и приступачношћу траси;
- проценом утицаја на животну средину;
- природним добрима;
- конфигурацијом и наменом терена;
- гео-механичким условима;
- постојећим и планираним објектима;
- зонама насеља и осталим физичким ограничењима;
- усклађеношћу са планским документима.

Планирани транспортни гасовод у К.О. Футог у највећем делу прелази преко обрадивог пољопривредног земљишта. Гасовод прелази и преко Рибњака који се налази у небрањеној зони примарног насипа уз Дунав и који спада у необрадиво пољопривредно земљиште. У К.О. Беочин гасовод не прелази преко пољопривредног земљишта.

Обзиром на то да предметни простор карактерише у највећој мери пољопривредно земљиште, кроз које пролази планирани коридор, досадашњи негативан утицај огледао се у неодговарајућој пракси у пољопривреди, укључујући неконтролисану и неадекватну примену вештачких ђубрива и пестицида, као и одсуство контроле квалитета воде која се користи за наводњавање (најчешће су то воде које су у знатном степену загађене).

Очекивани утицаји на пољопривредно земљиште се односе пре свега на трајну промену намене земљишта на локацијама предвиђеним за изградњу надземних објеката у функцији гасовода (комплекс ГРЧ Футог), при чему долази до промене из пољопривредног у грађевинско земљиште. На осталом делу пољоприведног земљишта утицај планираног транспортног гасовода ће бити углавном привремен, само током изградње, док ће током његове експлоатације пољопривредно земљиште моћи да се несметано користи уз дата ограничења.

Приликом ископавања земљишта, постављања цевовода система транспортног гасовода и затрпавања рова доћи ће до нарушавања структуре земљишта на месту постављања гасовода. Приликом затрпавања рова требало би водити рачуна о враћању земљишних слојева, при чему хумусни слој мора бити на површини. На тај начин ће се очувати морфологија терена и рекултивисати земљиште.

Након завршетка радова на постављању цевовода потребно је извршити рекултивацију земљишта у циљу максималног очувања физичких особина, механичког састава, хумусног слоја, хемијских својстава, водопропустљивости земљишта и др, како би се обезбедило коришћење земљишта

на уобичајен начин. Рекултивација се односи на успостављање пређашње продуктивности пољопривредног земљишта, применом мера и активности за поновно формирање земљишног слоја и успостављање биљних заједница. По завршетку радова земљиште на траси гасовода се рекултивише враћањем првог плодоносног слоја земљишта - хумуса, који се претходно уклања и привремено депонује до завршетка радова изградње гасовода.

Појаву буке и вибрација које су очекиване у периоду изградње гасовода, узроковаће механизација која се користи за извођење земљаних и других грађевинских радова, што је привременог карактера, до завршетка грађевинских радова. Активности које генеришу буку су рашчишћавање терена, ископ ровова, повезивање цеви и заваривање, полагање цеви и затрпавање ровова.

Сама изградња гасовода носи одређени степен ризика, због потенцијално негативних утицаја на животну средину, који могу имати локални и привремени карактер, док се у току експлоатације гасовода уз примену прописаних мера, неће вршити деградација животне средине.

5.6. Приказ планом предвиђених варијантних решења у контексту заштите животне средине

Предметним Планом нису предвиђена варијантна решења.

На основу чланова 13. и 15. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, у Извештају су разматране две варијанте: варијанта да се План не усвоји и варијанта да се План усвоји и имплементира.

Укупни ефекти Плана, па и утицаји на животну средину, могу се утврдити само поређењем са постојећим стањем, са циљевима и решењима плана. Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте које би имало усвајање или неусвајање предметног плана, стратешка процена се бави разрадом обе варијанте.

Реализовањем односно усвајањем и имплементацијом планског документа, уређење и коришћење простора у обухвату посебне намене Просторног плана ће се одвијати у смеру планске реализације садржаја и активности (планским уређењем), уз испуњавање претходних услова заштите природе и животне средине.

Побољшање енергетске ефикасности и коришћење еколошки прихватљивих ресурса-извора енергије, представља визију и дугорочни циљ просторног развоја Републике Србије. Изградња предметног гасовода доприноси просторној и енергетској интеграцији предметног простора у енергетски систем Републике Србије, кроз редовно, стабилно, безбедно и еколошки оправдано снабдевање потрошача гасом.

У случају нереализовања Просторног плана, досадашње негативне тенденције у уређењу и коришћењу предметног простора ће се одвијати према следећем сценарију:

- неће се омогућити снабдевање становништва природним гасом, као најчистијим енергентом;
- вршиће се и даље деградација квалитета ваздуха коришћењем индивидуалних ложишта на угаљ, нафту и дрва, услед емисије загађујућих материја које су продукти њиховог сагоревања.

Детаљнији приказ варијанти дат је у поглављу 5.1. Процена утицаја варијантних решења плана на животну средину са мерама заштите и варијантно решење у случају нереализовања плана .

5.7. Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама

За потребе израде Просторног плана услове су доставиле следеће институције и предузећа:

Р.бр.	Назив институције
1.	МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ Управа за инфраструктуру Немањина број 15 11000 Београд
2.	Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада Булевар Михајла Пупина број 22 21000 Нови Сад
3.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Сектор за ванредне ситуације Управа за ванредне ситуације у Новом Саду Павла Папа број 46 21000 Нови Сад

4.	ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад Сентандрејски пут број 3 21000 Нови Сад
5.	ЈКП „Градско зеленило“ Нови Сад (Булевар Михајла Пупина број 25) Сутјеска бр. 2, 1 спрат 21000 Нови Сад
6.	НАЦИОНАЛНИ ПАРК "ФРУШКА ГОРА" Змајев трг 1 21208 Сремска Каменица
7.	ЈП "ВОЈВОДИНАШУМЕ" Прерадовићева број 2 21131 Петроварадин
8.	ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ Улица Радничка број 20а 21101 Нови Сад
9.	ЕЛЕКТР ОПРИВРЕДА СРБИЈЕ ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА Огранак „Електродистрибуција Нови Сад“ Булевар ослобођења број 100 21000 Нови Сад
10.	ЈП „Електромрежа Србије“ Погон „Нови Сад“ - Нови Сад Булевар Ослобођења број 100/V 21000 Нови Сад
11.	ЈКП „Информатика“ Нови Сад Булевар цара Лазара број 3 21000 Нови Сад

12.	ЈП „Србијагас“ Народног Фронта број 12 21000 Нови Сад
13.	ДП „Нови Сад-Г ас“ Теодора Мандића број 21 21000 Нови Сад
14.	ЈП "СКЛОНИШТА" Београд Пословница Нови Сад Браће Јовандића 4 21000 Нови Сад
15.	„ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ “ (2 ПРИМЕРАКА) Предузеће за телекомуникације А.Д. Народних Хероја број 2 21000 Нови Сад
16.	РЕПУБЛИКА СРБИЈА МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ ДИРЕКЦИЈА ЗА ВОДНЕ ПУТЕВЕ "ПЛОВПУТ" Француска број 9 11000 Београд
17.	АГЕНЦИЈА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЛУКАМА Немањина број 4 11000 Београд
18.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ, ЗАПОШЉАВАЊЕ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА Булевар Михајла Пупина број 16 21000 Нови Сад

19.	ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“ Београд ПЈ поштанског саобраћаја „Нови Сад“ Служба за логистику Народних Хероја број 2 21000 Нови Сад
20.	ЈП „ЕМИСИОНА ТЕХНИКА И ВЕЗЕ“ Сектор технике Кнеза Вишеслава 88 11000 Београд
21.	ЈКП „Водовод и канализација“ Нови Сад “ Масарикова број 17 21000 Нови Сад
22.	ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“ “ Булевар краља Александра број 282 11000 Београд
23.	ЈП „Железнице Србије“ Сектор за стратегију и развој Немањина број 6 11000 Београд
24.	ЈКП „Беочин“ Десанке Максимовић 52 21300 Беочин
25.	НИС „ГАСПРОМ НЬЕФТ“ Народног фронта 12 21000 Нови Сад
26.	ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ВОДОПРИВРЕДУ, ПОЉОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО “

	Булевар Михајла Пупина број 16 21000 Нови Сад
27.	РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД Кнеза Вишеслава 66 11000 Београд
28.	МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Управа за превенивни заштиту Сектор за ванредне ситуације у седишту Министаства унутрашњих послова у Београду Омладинских бригада 31 11070 Нови Београд
29.	ЈП „ТРАНСНАФТА“ НОВИ САД Пут Шајкашког одреда 8 21000 Нови Сад

6. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

6.1. Природне карактеристике

6.1.1. Карактеристике земљишта (геолошке, педолошке, геомеханичке)

На подручју обухвата Просторног плана заступљене су различите врсте земљишта. Најзаступљенији тип земљишта је чернозем и његови варијетети. Сем чернозема, у низијском делу подручја северно од Дунава заступљена су и алувијална земљишта која пружају различите могућности за коришћење у биљној производњи. Део Футошког атара одликују обрадиве површине на којима се гаје разноврсне пољопривредне културе, док плавна подручја Дунава одликују мозаично распоређени водени, мочварни, ритски екосистеми са низијским, повремено плављеним ливадама и шумама. У југозападном делу КО Футог, у дунавском приобаљу, се налази и велики рибњак. На Беочинској страни, падине Фрушке горе предодређене су за воћарску и виноградарску производњу, а терени који због климатских и топографских прилика из одређених разлога нису повољни за винограде и воћњаке, користе се као ливаде, пашњаци или шумско земљиште.

На основу инжењерско-геолошке карте, простор у обухвату Плана чине:

ж- *2*

- Панон M_3

Панонски седименти су у доњем делу представљени плочастим, глиновитим и песковитим лапорцима, док су у горњем делу изграђени од компактних неслојевитих лапоровитих глина, глиновитих лапораца и пешчара. Глиновити лапорци су познати као „бели цементни лапорци“ који се експлоатишу у Беочину за потребе фабрике цемента.

- Копнени лес (l)

Формација леса се јавља на десној обали Дунава где се јавља у виду покривача који се са висине од око 400 m спушта ка алувијалној равни. Изграђен је од више нивоа леса који су издељени алувијалним хоризонтима или погребеним земљама. На највећем броју профила утврђено је присуство 4 нивоа леса и 3 до 4 нивоа фосилних земаља. У литолошком погледу лес је изграђен од песковитих и глиновитих алеврита.

- Прва речна тераса (t_1)

Наслаге прве речне терасе заступљене су доминантно на левој обали Дунава, ова тераса у литератури је позната као „варошка“ тераса. Тераса лежи на око 10 - 15 m изнад Дунава, са јасно израженим одсеком висине 4 - 8 m. Ширина терасе је око 15 до 20 km. Тераса је акумулационог порекла и у литолошком погледу састоји се од сиво зеленкастих пескова и крупнозрних шљункова у доњем делу и жућкастих песковитих алеврита и алевритичних пескова у горњем делу. Поменути седименти представљају еквиваленте алувијалних фација корита, поводња и старача.

- Фација корита и поводња

Алувијалне наслаге су представљене фацијом корита и поводња (alp) и фацијом старача (am). Фација корита је у литолошком погледу представљена средње до крупнозрним шљунковима и сивим средњезрним песковима који изграђују доње делове профила алувијалних равни. Поводањске фације су представљене жућкастим лискуновитим алевритичним песковима и песковитим алевритима који леже преко шљункова и пескова.

Фација старача је стварана у рукавцима и напуштеним меандрима Дунава. Представља најмлађи део алувијалне равни. У литолошком погледу представљена је органогено - барским песковима, алевритима и глинама алевритичних варијетета.

6.1.2. Климатске карактеристике

Подручје Просторног плана има умерено-континенталну климу што подразумева кишовита пролећа, топла и сува лета, сувље јесени од пролећа и хладне зиме са мало снега. Основне карактеристике су велике температурне разлике током године и нагли прелази између хладније и топлије половине године. Фрушка гора, која се налази јужно од подручја, у великој мери утиче на трансформацију ваздушних маса које на њу наилазе. Према дугогодишњим мерењима у Метеоролошкој станици на Римским Шанчевима, средња годишња температура је око 11°C. Најхладнији месец је јануар, а најтоплији јул. Број сунчаних сати је веома висок и износи око 2.100 сати на годишњем нивоу. Просечна годишња количина падавина износи 576 mm, а честе су и суше. Најчешћи ветар је кошава која дува из правца југоистока, затим следи северозападни ветар који дува у летњим месецима и западни који је најчешћи у фебруару.

6.1.3. Сеизмичке карактеристике

Предметна локација налази се у сеизмичкој зони седмог степена (7°) сеизмичке скале МСК-64, са вероватноћом дешавања од 63%. Коефицијент сеизмичности (Ks) за предметну локацију износи: Ks = 0,025.

6.1.4. Хидрографске и хидролошке карактеристике

На ширем простору посматрања подручја посебне намене (КО Футог и КО Беочин), површинске воде обухватају реку Дунав, Канал ДТД, фрушкогорске потоке, баре, мочваре и мање мелиорационе канале. Река Дунав је једно од најбитнијих природних обележја аутономне покрајине Војводине и ширег подручја Новог Сада. Брзина Дунава код Новог Сада износи око 5 km/h. Дунав и приобаље имају богат и разноврстан биљни и животињски свет од којих неке представљају заштићене врсте. Канал ДТД Савино Село-Нови Сад се налази на крајњем северу футошког атара и представља главну аорту свих мелиорационих канала који пресецају атар. Фрушкогорски потоци се спуштају низ северну и јужну падину Фрушке Горе. Махом су периодичног, а делом и сталног карактера.

Подземне воде су веома заступљене на подручју обухвата Плана. У КО Футог, максимални ниво подземних вода се креће од 77,50 m до 81,50 m н.в., док се минимални нивои крећу од 74.50 до 78,00 m н.в. У КО Беочин, подземне воде се налазе већ на дубинама од 2,60 до 11 m. Температура подземних вода се креће између 10°C и 14°C, зависно од дубине са које се вода црпи.

6.1.5. Заштићена природна добра

На ширем простору посматрања подручја посебне намене (КО Футог и КО Беочин) се налазе следеће просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности:

- Национални парк (НП) "Фрушка гора", дефинисан Законом о националним парковима („Сл.гласник РС“, бр. 84/15);
- споменик природе "Амерички платан у Футогу", заштићен решењем Скупштине Града Новог Сада о заштити споменика природе „Америчког платана у Футогу“ бр. 501-157/94-I-5-9 („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 2/95);
- Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја са ознакама НСА02, НСА06, НСА07а,б, НСА08, НСА19, НСА20, БЕО18а, БЕО19а,б,ц, БЕО23д,е, БЕО25 и БЕО32;
- Дунав-међународни еколошки коридор утврђен Уредбом о еколошкој мрежи („Сл.гласник РС“, бр. 102/2010);
- Канал ДТД - регионални еколошки коридор утврђен Регионалним просторним планом АП Војводине („Службени лист АП Војводине“, бр. 22/2011).

У обухвату Просторног плана од горе наведених просторних целина од значаја се налазе река Дунав као међународни еколошки коридор и станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја са ознакама НСА02, , БЕО23д и БЕО23е.

6.2. Друштвено-економске карактеристике

6.2.1. Мрежа и функција насеља

У обухвату простора ширег посматрања подручја посебне намене, мрежу насеља чине насељена места Футог и Беочин. Насеље Футог припада јединици локалне самоуправе -Град Нови Сад, док је насеље Беочин део јединице локалне самоуправе општине Беочин.

У погледу функције насеље Футог има функцију локалне заједнице, док насеље Беочин представља општински центар.

Планирани транспортни гасовод Футог-Беочин ће омогућити снабдевање гасом општине Беочин, док за насеље Футог неће имати толики значај с обзиром да се оно снабдева топлотном енергијом са постојећих гасовода високог притиска РГ-04-11 и РГ- 04-11/3 Госпођинци-Футог.

6.2.2. Демографске карактеристике

Према попису из 2011. године насеље Футог има 18641 становника. Доминантна компонента демографског развоја Футога је механичко кретање становништва (имиграција), а миграциони салдо од пописне 1961. године, учествује са више од 2/3 у укупном расту до чак 99,6% у 2007. години. Миграторна кретања су се одвијала под различитим друштвено-економским условима. До краја прошлог века, миграције су биле изазване искључиво економским факторима. Близина Новог Сада, индустријског и административног центра, и добра саобраћајна повезаност са њим су били главни фактор привлачења нових становника. Током 90-тих, услед бурних друштвено- политичких промена, ратова на просторима бивше СФРЈ, Футог је имао знатан прилив становништва. И поред тога, Футог карактерише веома ниска стопа природног прираштаја коју прати старење становништва, тако да је, према резултатима последњег пописа становника, просечна старост становника Футога 40,3 година, што ово насеље сврстава у ред насеља чије је становништво достигло дубоку демографску старост.

У насељу Беочин живи 7839 становника или око 50,0% општинске популације. Општа демографска ситуација насеља Беочин је релативно повољна. До последњег пописа из 2011. године био је присутан перманентан раст укупне популације и домаћинстава, уз релативно још увек повољну старосну структуру становништва. Побољшана образовна структура становништва обезбеђује квалитетну (квалификовану) радну снагу, основу за интензивнији привредни развој општинског центра.

6.2.3. Привредне делатности

Насеља Футог и Беочин су привредно добро развијена насеља. На економски развој Футога, осим близине Новог Сада подстицајно делују висок квалитет пољопривредног земљишта, радна снага, инфраструктура и положај насељеног места. Привредни капацитети су смештени у радним зонама, на улазним правцима у насеље, затим на појединачним локалитетима у оквиру других функција или у оквиру парцела породичног становања. Простори за пословање обезбеђени су у оквиру и ван грађевинског подручја Футога. У грађевинском подручју налазе се простори за секундарне и терцијарне делатности, а у атару делатности везане за пољопривреду и сточарство. Беочин има развијену привреду, а носилац развоја је фабрика цемента Lafarge BFC. Поред производње цемента као доминантне, важан чинилац привредне активности су и предузећа која се баве металопрерађивачком делатношћу, производњом свежег бетона, производњом грађевинске столарије, изградњом објеката, производњом електронских и електричних проводника и каблова и др. У области терцијарних делатности најразвијенија је трговина, док су друге делатности недовољно развијене.

6.2.4. Заштићена културна добра

На ширем простору посматрања подручја посебне намене (КО Футог и КО Беочин) се налазе следећа евидентирана непокретна културна добра:

Културна добра -споменици културе од великог значаја:

- Православна црква светих врачева Кузмана и Дамјана у Футогу, Улица Цара Лазара 68;

- Римокатоличка црква срца Исусовог и жупни двор у Футогу, Улица царице Милице 5,
- Дворац у Беочину, који са пратећим објектима и парком ("Парк хероја Брила") чини заштићену околину споменика културе;

Културна добра -споменици културе:

- Заветни крст у Футогу, угао улица Цара Лазара и Индустријске;

- Котеков дворац у Футогу, Улица царице Милице 2;

Добра у поступку утврђивања за културна добра -споменике културе:

- Кућа у Улици Цара Лазара бр. 49 у Футогу;

- Кућа у Улици Цара Лазара бр. 160 у Футогу;

- Капеле "Водице" у Футогу.

Добра која уживају претходну заштиту:

- Градитељски објекти: Улица Браће Бошњак 26 (Римокатоличка црква сб. Тројства); Грмечка улица 42; Железничка улица 46 ("Маријанум"); Змај Јовина улица 6 и 22; Улица Симе Шолаје 38; Улица Светозара Марковића 44; Раковачка улица 15 и 22; Улица Царице Милице 7 ("Рудолфинум"); 13, 14, 26, 27, 29, 30, 31, 126 и 139; Улица Цара Лазара 5, 13, 17, 26, 35, 42, 44, 48, 124, 128, 138 и 152; и стара гробља.

- Археолошки локалитети: Улица Змај Јовина, гробље срушене цркве Благовештење Господње; Простор око улица Браће Бошњак, Реље Савића и Јована Дучића; Улица Козарачка и Симе Шолаје; Улица Рада Кондића и суседне; Улица Николе Тесле; Улица Здравка Челара и Првомајска; Потес Пашњак; Потес Ливаде ("Сесије"); Потес Горње шуме; Потес Визић поље ("Водице"); Потес Визић бара ("Боктерница"); Потес Визић бара ("Ђипови");Непознато место-налаз епиграфског споменика из римског периода; Потес Ледине; Потес "Мали рит"; Улица Цара Лазара; 17 локалитета на подручју Беочина.

Просторна културно-историјска целина:

- Светосавска улице са централном радничком колонијом и фабриком цемента у Беочину.

Планирана траса гасовода са својим заштитним појасом не прелази преко подручја са заштићеним културним добрима, тако да она нису евидентирана у обухвату Просторног плана.

6.3. Начин коришћења земљишта

Пољопривредно земљиште

У КО Футог пољопривредно земљиште заузима највећу површину у обухвату Просторног плана, од чега у највећој мери њиве, а у много мањој мери воћњаци и виногради. У пољопривредно земљиште спада и велики рибњак који се налази у приобаљу Дунава и који се тренутно не користи. Не очекује се већа промена намене пољопривредног земљишта у наредном периоду, осим за евентуалну изградњу обилазнице (планирани државни пут 1Б-12 Суботица-Нови Сад-државна граница са Румунијом) око Футога.

У обухвату Просторног плана у КО Беочин нема пољопривредног земљишта.

Шуме и шумско земљиште

У КО Футог шумско земљиште није много заступљено, шуме се налазе у средишњем делу атара и уз обале Дунава и то на два острва - делу Черевићке аде и делу Футошке аде. Планирани транспортни гасовод са својим заштитним појасевима у КО Футог прелази преко четири локалитета која представљају шумске површине. Три локалитета јавне намене се налазе у футошком атару у близини ГРЧ Футог, док се четврти локалитет налази непосредно уз реку Дунав, једним делом у грађевинском и једним делом у вангрђевинском подручју.

У КО Беочин знатни простор заузимају шуме у оквиру Националног парка Фрушка Гора, као и остале шуме и шумско земљиште у приобаљу Дунава. Шумско земљиште као ресурс се користи у складу са његовим биолошким капацитетима како би ефекти производње у шумарству били већи. Планирани транспортни гасовод са својим заштитним појасевима прелази преко шумског земљишта у приобаљу реке Дунав.

У наредном периоду не очекује се промена намене шумског земљишта.

Водно земљиште

Водно земљиште у КО Футог је заступљено преко реке Дунав, канала ДТД Савино Село-Нови Сад и мелиорационих канала који се редовно или повремено користе за наводњавање пољопривредног земљишта. У КО Беочин водно земљиште представљају река Дунав, повремена плавна земљишта-инундационе равни, канали и фрушкогорски потоци, а редовно се користи само река Дунав као међународни пловни пут. У наредном периоду целокупно водно земљиште у обе катастарске општине задржаће своју намену.

Планирана траса гасовода са својим заштитним појасевима на футошкој страни пресеца пет мелиорационих канала и прелази преко реке Дунав. У КО Беочин планирана траса пресеца реку Дунав, док са осталим водним земљиштем нема укрштања ни паралелног вођења.

Грађевинско земљиште

Грађевинско земљиште на подручју целих КО Футог и КО Беочин чине грађевинска подручја насељених места Футог и Беочин.

Кроз грађевинско подручје насељеног места Футог планирана траса гасовода са својим заштитним појасевима прелази преко приобалног и шумског подручја у дужини од око 50 m, непосредно пре преласка реке Дунав. Ово земљиште се не користи у друге сврхе.

Кроз грађевинско подручје насељеног места Беочин планирана траса гасовода са својим заштитним појасевима пролази у северном делу подручја, кроз радне зоне и комплексе и заштитно зеленило у оквиру тих зона у дужини од око 600 m. Грађевинско земљиште у овом делу обухвата и ГМРС Беочин, као и стамбене и пословне објекте који се налазе са источне стране Цементашке улице.

6.4. Опремљеност инфраструктуром

6.4.1. Саобраћајна инфраструктура

Друмски саобраћај

Планирани гасовод укршта се са следећим објектима друмског саобраћаја државне путне мреже:

- Државни пут I Б реда број 12: Суботица-Сомбор-Оџаци-Бачка Паланка-Нови Сад-Зрењанин-Житиште-Нова Црња-Државна граница са Румунијом (гранични прелаз Српска Црња), на деоници пута број 01211, од чвора број 1210 Челарево код km 141+280 до чвора број 1211 Нови Сад (Руменка) код km 170+157;
- Државни пут II А реда број 119: Државна граница са Хрватском (гранични прелаз Нештин)-Беочин-Сремска Каменица, на деоници пута број 11903, од чвора број 11902 Свилош (Дунав) код km 13+277 до чвора број 11903 Раковац код km 31+206;
- Планирана обилазница-Државни пут I Б реда број 12.

У обухвату Просторног плана егзистирају и некатегорисани путеви (приступни, атарски путеви), који омогућују правилно функционисање атарског саобраћаја.

Инфраструктурни коридор гасовода се укршта са категорисаном и некатегорисаном путном мрежом различитог нивоа, а такође се и паралелно води са градском саобраћајницом (улица Цементашка у Беочину).

Железнички саобраћај

У обухвату Просторног плана се налази следећа јавна железничка инфраструктура:

Регионална једноколосечна неелектрифицирана железничка пруга Нови Сад - Оџаци - Богојево;

Водни саобраћај

У обухвату Просторног плана се налази Међународни пловни (водни) пут Е-80- Дунав (Паневропски коридор VII).

3.4.4. Водна инфраструктура

3.4.2.2. Снабдевање водом

Снабдевање водом насеља Футог је решено преко постојеће водоводне мреже која је повезана на водоводни систем Града Новог Сада. Постојећа примарна водоводна мрежа реализована је дуж улице Раде Кондића профилима од 0 250 до 0 150 mm. У улицама где не постоји водоводна мрежа, потребе за водом се решавају преко бушених бунара на парцелама корисника. Постојеће функционално стање водоводне мреже у Футогу је задовољавајуће, проблем представљају ниски притисци у мрежи.

Снабдевање водом насеља Беочин је решено преко постојећег изворишта воде и фабрике воде од које полази примарна мрежа до насељеног подручја. У улицама где не постоји водоводна мрежа, потребе за водом се решавају преко бушених бунара на парцелама корисника.

У самом обухвату Просторног плана потребу за снабдевање водом имају само стамбени и пословни објекти у грађевинском подручју насеља Беочин. Постојеће функционално стање водоводне мреже задовољава потребе снабдевања водом, осим у време повећане потрошње (у летњим месецима) када се јављају поремећаји у снабдевању услед изразитог пада притиска у мрежи.

3.4.2.4. Одвођење отпадних и атмосферских вода

Одвођење отпадних и атмосферских вода насеља Футог је решено сепаратно. Одвођење отпадних вода је решено преко постојеће канализационе мреже отпадних вода која је повезана на канализациони систем Града Новог Сада. Постојећа примарна канализациона мрежа реализована је дуж улице Рада Кондића, а секундарна канализациона мрежа је реализована највећим делом дуж постојећих улица, везана је на примарну канализациону мрежу и функционише преко више сливних површина које су међусобно повезане црпним станицама. У већем делу насеља Беочин такође постоји канализациона мрежа која преко црпних станица одводи отпадну воду у реципијент. У улицама где не постоји канализациона мрежа, отпадне воде се решавају преко септичких јама на парцелама корисника. Постојеће функционално стање канализационе мреже отпадних вода насеља Футог и Беочин је задовољавајуће.

У самом обухвату Просторног плана потребу за одвођењем отпадних вода имају само стамбени и пословни објекти у грађевинском подручју насеља Беочин. Проблеми у решавању отпадних вода се јављају тамо где се отпадне воде решавају преко септичких јама, обзиром да су исте водопропусне и тиме долази до загађења подземља отпадном водом.

Атмосферске воде се у насељу Футог већим делом одводе преко отворених уличних канала, са уливањем или гравитационом оријентацијом према отвореним мелиорационом каналима, који функционишу у склопу мелиорационог система "Сукова бара", а мањим делом задржавају у локалним депресијама или упијају у земљиште. У насељу Беочин, атмосферске воде се одводе системом отворених и зацевљених канала у неки од постојећих реципијената-река Дунав, Козарски поток, Часор, Думбово, поток Шакотинац и сл.

У самом обухвату Просторног плана потребу за одвођењем атмосферских вода имају стамбени и пословни објекти у грађевинском подручју насеља Беочин и саобраћајни коридори (путеви свих категорија, железничка пруга). Функционално стање постојеће отворене каналске мреже атмосферских вода не задовољава у потпуности. Проблеми у одвођењу атмосферских вода огледају се у неодржавању постојеће мреже, делимичној непроходности појединих деоница, као и у непостојању каналске мреже у појединим деловима оба насеља.

3.4.2.5. Одбрана од поплава

Подручје у обухвату Просторног плана у К.О. Футог се брани од високих вода Дунава, вероватноће појаве једном у сто година, преко примарног одбрамбеног насипа. Осим примарног, постоји и секундарни насип "Футошки". Секундарни насип лоциран је северозападно од насеља и брани насељено место од поплава које би настале услед узводног пробоја примарног насипа. Такође, у небрањеном делу обале постоји и насип уз рибњак као заштита самог рибњака од високих вода. Постојеће функционално стање одбрамбене линије је задовољавајуће, за одбрану од високих вода Дунава вероватноће појаве једном у сто година.

Одбрамбена линија на територији општине Беочин протеже се од Лединаца до Черевића, али део трасе одбрамбеног насипа који се налази и у обухвату Просторног плана још није завршен. Подручје насеља Беочин је подељено одбрамбеним системом од хиљадугодишње воде на четири касете. Ова одбрана се завршава код потока Шакотинац. Постојећи објекат који представља одбрану од поплава је

насип дуж државног пута ПА-119, као и насип северно од поменутог пута. Постојеће функционално стање одбрамбене линије је делимично задовољавајуће.

3.4.5. Енергетска инфраструктура

3.4.3.II. Електроенергетска инфраструктура

У обухвату Просторног плана се налазе два далековода 110 kV који су у надлежности „Електромрежа Србије“ а.д. Београд са којим ће се траса транспортног гасовода укрстити. То су:

Далековод 110 kV бр. 1011/2 ТС "Челарево"-ТС "Футог" и

Далековод 110 kV бр. 195/1 ТС "Нови Сад 1"-ТС "Беочин".

Поред далековода 110 kV, траса транспортног гасовода ће се укрстити и са два далековода 35 kV која полазе из ТС 35/20(10) kV ка Бачком Петровцу и Гложану.

Око далековода је дефинисан заштитни коридор чија ширина је одређена према члану 211. Закона о енергетици („Сл.Гласник Републике Србије“ бр. 14/2015). У коридорима далековода је дозвољено изводити радове на адаптацији, санацији и реконструкцији стубова, проводника и опреме.

Траса транспортног гасовода се укршта и са четири далековода 20 kV, док се планирана приступна саобраћајница за ГРЧ Футог такође укршта са далеководом 20 kV који је изграђен уз општински пут.

3.4.3.4. Термоенергетска инфраструктура

У обухвату Просторног плана у надлежности ЈП „Србијагас“ постоје следеће инсталације:

- Гасовод високог притиска МГ-02 Госпођинци-Беочин, пречника DN 200;
- Гасовод високог притиска РГ-04-11 Госпођинци-Футог, пречника DN 300;
- Гасовод високог притиска РГ-04-11/3 Г оспођинци-Футог, пречника DN 400;
- Гасовод високог притиска РГ-04-11 Футог-Бачка Паланка, пречника DN 300;
- Прикључни гасовод високог притиска за ГМРС Футог, пречника DN 200;
- Прикључни гасовод високог притиска за ГМРС Милан Видак, пречника DN 100 и
- Главна мерно-регулациона станица Беочин.

Заштита свих гасовода високог притиска (изнад 16 bar) у обухвату Просторног плана је дефинисана заштитним коридорима у којима није дозвољена изградња објеката за становање и боравак људи.

3.4.3.5. Електронско-комуникациона инфраструктура

У оквиру обухвата Просторног плана, постоји изграђена следећа подземна електронско-

комуникациона инфраструктура:

- Испод планираног приступног пута за ГРЧ Футог пролази примарни тт кабел;
- Траса транспортног гасовода се укршта са кабловском канализацијом и оптичким каблом при преласку државног пута IB-12 Суботица-Нови Сад- државна граница са Румунијом;
- Траса транспортног гасовода се укршта са коаксијалним тт каблом при преласку реке Дунав односно на тзв. љубавном острву;
- Траса транспортног гасовода се укршта са коаксијалним тт каблом при преласку државног пута ПА-119 Државна граница са Хрватском-Беочин- Сремска Каменица;
- Траса транспортног гасовода се води паралелно са примарним тт каблом уз општински пут који води из Беочина ка насељу Дунав;

У регулацијама улица и до објеката породичног становања и радних зона у Беочину постоји изграђена подземна електронско-комуникациона мрежа.

3.6. Мониторинг животне средине

Квалитет ваздуха

Пројекат IPA 2012 "Establishment of an integrated environmental monitoring system for air and water quality" део " Supply of ICT equipment and software for Air Quality Monitoring System" има за главни циљ да омогући Агенцији за заштиту животне средине, прикупљање, ажурирање и обраду резултата аутоматског мониторинга квалитета ваздуха из државне мреже аутоматских мерних станица за потребе извештавања на националном и ЕУ нивоу. Циљ Пројекта је такође да за јавност обезбеди приказ аутоматског мониторинга квалитета ваздуха, у реалном времену, из државне и локалне мреже са подручја Војводине, Панчева и Београда.

Праћење квалитета ваздуха у државној мрежи аутоматског мониторинга врши Агенција за заштиту животне средине (СЕПА), на шест мерних станица у Војводини, на којима се доминантно прати утицај мобилних и стационарних извора загађења на популацију. На две локације прати се утицај саобраћаја на квалитет ваздуха (Нови Сад и Сремска Митровица), док су остале позициониране као базне станице у урбаним областима (Кикинда, Панчево, Беочин) и потенцијалним агломерацијама (Нови Сад). Мерне станице у државној мрежи раде од 2009./2010.године.

Мерно место Беочин-центар

У 2011. години извршена је реконструкција аутоматске станице Беочин-Центар (7NSBCA).

Резултати на дан 30. јул 2018. године:

GRAFIČKI PR KAZ **TABELARNI**
PRIKAZ

OANAS ?UW. ЗООАКЛ

OđtMŠDji poctaci Sotni irosrc

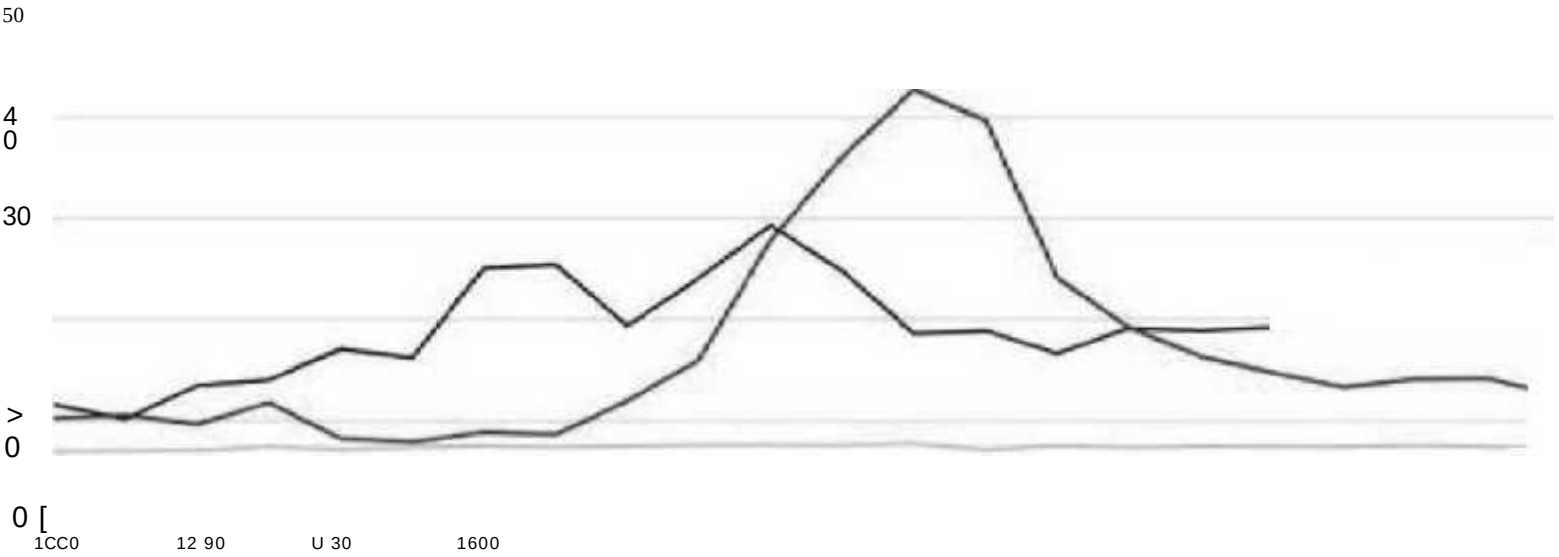

GRAFIČKI PR KAZ **TABELARNI**
PRIKAZ

U 00 2090 2200 30 Л1 C2 90 34 30 0609

SOJ u« m-3 — PMlOu« ппЗ — MOi uj .ni 3

Vi»m»	JOJ	PttlO |UQm-3]	N02|ugjn-3]
201647-30000000	749	16 se	24 o;
201647-30 010000	TJ	19 09	f 9 M
201607 30020000	743	1667	14 X
2016-07-30 03 00 00	7 36	19 16	14;
201607-3004 0000 201607-30060000	7»	2164	1321
201607-30060000	7 53	2435	i4 o;
	74	2521	tit;
	7 U	2707	12 4:
	477	24 93	11 9*
	657	24 56	11 T\

201607X070000 201607-30060000 701607-30 OS 00 00

Квалитет површинских вода

Праћење стања површинских вода на територији Града Новог Сада врши се у циљу добијања резултата и информација потребних за планирање мера заштите од нежељених ефеката загађења, управљања ризиком путем превентивног деловања, у циљу заштите здравља људи и животне средине, као и могућности информисања јавности о добијеним резултатима. Подаци које ћемо користити су преузети са званичног сајта Градске управе за заштиту животне средине Града Новог Сада. На основу Уговора о јавној набавци, Институт за јавно здравље Војводине обавља контролу еколошког и хемијског статуса површинских вода на територији Града Новог Сада.

Праћење еколошког и хемијског статуса површинске воде представља значајан елемент управљања квалитетом вода, посебно у време наглашених посета у летњем периоду, са основним циљем заштите здравља људи.

Мерно место "Дунав - Футог"

Извештај о утврђивању параметара еколошког и хемијског статуса површинских вода на територији Г рада Новог Сада у 2017. години

У периоду 01.06.2017.-18.09.2017. године, свих 16 (100%) контролисаних узорака површинске воде са мерног места „Дунав-Футог“ је одговарало прописаним и препорученим вредностима параметара еколошког и хемијског статуса од I до III класе. Најчешће искултивисан микроорганизам, показатељ свежег фекалног загађења је Escherichia coli, изолована у 11 (68,75%) контролисаних узорака.

Резултати за месец јун 2018. године:

Еколошки и кемијскм статус изражен премо Српског иидгкса ивалитста воде • SWQI, мсрно мссто "Дунав Футог"

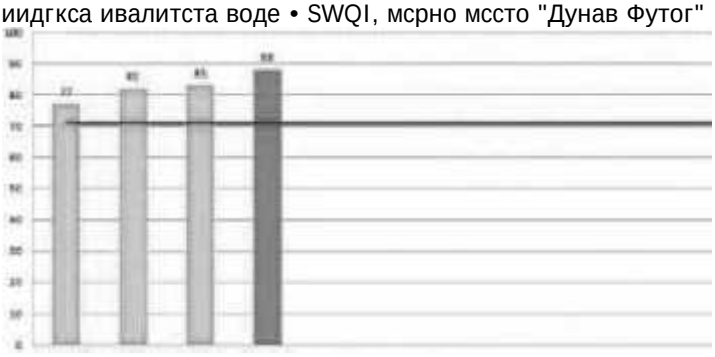

»Jt&Jt 1UUU1 lUUUi ЛЛЛлЛ

	Нумерички индикатор	Опасни индикатор	Boja
Serbian	100 - 90	Одличан	•
Water	84-89	Веома добар	o
Quality	72-83	Добар	o
Index	39-71	Лош	o
	0-38	Веома лош	•
	Нема података*		o

погодност / непогодност воде за купање

* није било мерења или је недовољан број параметара за израчунавање SWQI

5. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму.

На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене.

5.1. Општи циљеви

Дефинисање општих циљева Стратешке процене утицаја врши се на основу постојећег стања и капацитета простора, потреба за заштитом као и на основу смерница

из планских докумената вишег хијерархијског нивоа. Општим циљевима Стратешке процене утицаја поставља се оквир за њихову даљу разраду кроз дефинисање посебних циљева и избора индикатора којима ће се мерити њихова оствареност, у циљу очувања животне средине као и спровођење принципа одрживог просторног развоја подручја плана.

Општи циљеви стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину су:

- заштита и одрживо коришћење простора и природних вредности на подручју које је у обухвату предметног Плана, како би се дугорочно обезбедили услови за просторни развој енергетске инфраструктуре, уз обезбеђење заштите животне средине, живота и здравља људи,
- унапређење енергетског система сигурнијим снабдевањем природним гасом, како би се смањила потрошња горива чијим се сагоревањем повећава емисија загађујућих материја и гасова са ефектом стаклене баште,
- обезбеђење адекватне превенције, мониторинга и контроле свих облика загађивања,
- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног економског развоја,
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја у области животне средине, економске и друштве сфере.

5.2. Посебни циљеви

Посебни циљеви стратешке процене представљају разраду општих циљева. Они се дефинишу на основу наведених општих циљева стратешке процене, дефинисаних планских поставки и концепциј а.

Они треба да обезбеде субјектима одлучивања јасну слику о суштинским утицајима плана на животну средину, на основу које је могуће донети одлуке које су у функцији заштите животне средине и реализације основних начела одрживог развоја.

Посебни циљеви стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину су:

- очување еколошког капацитета простора и побољшање квалитета животне средине,
- заштита квалитета ваздуха,
- заштита и одрживо коришћење вода,
- заштита и одрживо коришћење земљишта,
- заштита природних добара,
- заштита биодиверзитета, станишта и предела,
- заштита шума,
- смањење нивоа буке,

- смањење ризика од удеса,
- мониторинг животне средине.

5.3. Избор индикатора

На основу дефинисаних посебних циљева, врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене утицаја на животну средину. Индикатори су веома прикладни за мерења и оцењивање планских решења са становишта могућих штета у животној средини и за утврђивање које неповољне утицаје треба смањити или елиминисати. Они представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за планирање.

Да би индикатори били поуздани на свим нивоима планирања као инструмент за компарацију, неопходан је усаглашен систем праћења који подразумева:

- јединствене показатеље,
- јединице мерења,
- метод мерења,
- период праћења,
- начин обраде података,
- приказивање резултата.

Подаци се прикупљају на разним нивоима и у разним институцијама: статистичким заводима, заводима за јавно здравље и здравствену заштиту, хидрометеоролошким службама, геолошким и геодетским заводима, заводима за заштиту природе и др.

Приказ индикатора одрживог развоја је лимитиран начином прикупљања и обраде статистичких података. Индикатори одрживог развоја морају бити коришћени у контактима са међународним организацијама и институцијама.

Индикатори животне средине прописани Правилником о Националној листи индикатора заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 37/11):

Ipu.ioi: On Uli u 1ШНС ин.шка tupa
II. ВАЗДУХ I I КЛНМЛТСКЕ ПРОМЕНЕ
8. I У чеетамост прошрачења диеанмх ГВ за SOI, N02, PM 10,03
IV Годшши rcMncpaivpa вагдуха
1.5 Годишзи количима пдовмва
1.6 Пшроиша супстанцн којс оипсћују озонски
оиотач 1.5. **Емiiсија** »кисељааа)уђнх racima
(NOx, NH3 u SOI)
1.8 Емисија нрскуреора »tona (NOx, CO, CH4 u NMVOC)
1.9 Ecmcuja иримармнх суспаимишх чссзица н ссаундармнх прекурсора
суспендованнх честацз (PM10, NOx, NH3 u SOI)
I 8 Емисија racima са сфектои ста*.кне башгс 19
Про)скци|а ехшсња гасоаа са ефсктом стакдсне
баштс 110 Еммсија ic£UKiix метала
v Емнсија меиамерно iicnvunctuu дуготрајних органскнх загађујућмх uart'puja < UPOPs)

9. ВОДЕ
2.12. Мнднкатор пигрошњс кисеошта у рекама
2.13 Нутр«)е»ти v поаршинским li подгсмним
водамл 2.14. Индскс сапробмосги (SI)

2.15 Scrtiian Watcr Quality lndcx (SWQ1)
9.16. Кааликтст воде за пиће
9.17. Кааљшст аоде га купаљс
9.18. Процшш сгаиоамика ирик.хучем ма јаauu водстод
2.19 Процепат стамоаннка прикллчем па јавну канализаии)у
2.23. nocrpojeiaa га прсчншбавање отшдних поја
2.24. ЗагађснсЧнспрсчишћене) ошаднс в»>де
2.25. Еммсије загађујућих uarcpuja ш тачкастих кзаора у агина тсда

10. ПРПРОДНА II БИОЛОШКЛ РАЗНОВГСНОСТ

3.24. Угроаигне u заштићсне врсгс
3.26 ЗашшЕена пооручја
3.27 Дшер ilirci
арсіа 3.26.
Шуме: мртао
лрво

11. ЗЕМЛ.ИШТЕ

4.27 11 ро učita мачина copuuiticjca х-и.ииша
4.30. Epoiuja зеилишпа
4.31. Садрасај opiaiicicoi
>т.хсммаа у земљашту 4.30
Управд>а1кс kuHiaMHiiupaHiiM Ніса.iiiictiimj

5.0Т11АД
5.31. Укупиа апличниа произаедсшг
отпада 5.32 Произаодта огоада
(коиунадки. ииЈух-тркјст. oriacaii) 5 33.
Колмчмна протвсдснс амбалаже u
аи6а.1ажнси опшда 5.34 Којшчинс посебинх
гоко&а отлада

3Ц иалтвга- лгдапк.«тготдштнп«г<*4тау
*оргшт!г7и»!са тцптав nmm ti
фариацеугског огпала
5.36 Предумћа сниишЦЦена и
упрааалашеогпадои 5.37.
Дсшннје опмла
5.38 Колмчиила uuaujeuo
прикушдоим. поиовмо
искормшИсног и оишкш отша
5.39. Прекограипчни проиет
ошада

10. БУКА

6 40 Укушш
мндикатор
буке 6.41
Имдмкашр
моћмс буке

11. НЕЈОШПУ ЈУЋЕ ЗРАЧЕЊЕ

7.42. Изворм нејошпуЈућсг драчсња од посебног ultiереса

12. ШУМАРГТВО, ДОВГТВО II РИБОДОВ
12.43 Површмна. cacioјime и mnoaii шума
12.44 Шуиске арсіс
9 45 Делошиија iaial)yj>hiix
uaiepuja, шумско teujuiiiiic и
ионигориш ирашпвсти стшл шума
9.46 Шгетсу шумама
9.47 Сипсовадие врсте
11 48 Индекс бкомлсе и iuaoa рибе
11.49 Мроитодил у аквакултури, пориблаваии: и
aamljLimi у рибаловним воддма
11.50 Динаинка популаиија г.мних лоаних врста

13. ОДРЖНВО КОРНШЋЕЗБЕ 11Р11РОД1ШХ
РЕСУРСА ОћІІОВ. LIIBII 11РНРОДНИ
РЕСУРСК
9.54 Ммдекс експлоатацнЈС aujclVVEl)
9.55 KopatuibiMBC boju у лоиаћиистеу
9.56 Губици Btije
12 54 Поииво
упогреблсна и
реиикліраиа
вола 9.55.
Укуина кпличшш
воде у
акУмулаииЈама
9.59 Површмме дегралираш ж кмлишпа
9.60 Прираст н сеча шуиа
9.61 Управљаис шуиама н шпрмам м1 шума

1в. ПРНВРЕДНН IIДРУ1Ш ВЕІІІ1 ООТЕНЦИЈАЛИ II АКТІІВІНКТІІ ОД
1ІІА4АЈА 1А А'ІІВОІІО СТЕДН11У

ХЕММКАЛНЈЕ И ЗДРАВЉЕ

10.59. Укупна количина
нарочиш оиасннх хсиивалија
noja се CCMUta у npoucr

ИНДУСТРИЈА

1060 Cucku упрааљапд вштктом жмвшнс средине
10.63. Учешће рециклажс у бруто домаћен

иромшолу
ЕНЕРГЕТ11КА
10.64 Укутша погрошња лрииарне eucprujc no
ейергситима
13 63 Потроиима
финаднс euepoije
по секшрииа 10.64
Укупли euepreicKH
интензнтст

10.6$ Потроиша npiiuapue снсргије ш
обнов.1>ивих наора 10.66. Потроиии
елсктричнс емсргије m обноа.чтих навора

ПОЉОПРИВРЕДА
10 67 Подручја под оргашком паллпривредом
10.68 Погрошил манералних ђубрмаа u средстава а аашшту бнла
10.60 Нааоди.ава»иг пољоорнвредних поаршнна
10 70 Полашрмареднс области внсопс природнс вредности

ТРАНСПОРТ
10.74 Преао і путmuca u tcpcta у одмосу на БД11
10.75 Iloipouuu і opusa, чистијих іі алтсрнатмшших горива у caoftptriajv
10.76 Могорна аошла

ТУРИЗАМ
10 74 Мнтенинет <урм ша

УРБАНИЗАЦИЈА
10.75 Урбана нассља

13. МЕЂУНЛРОДНЛ ІІМЦИМША UKOIK КА РЕ1УДАТИВЛ. КАО Н МЕРЕ (СТРАТЕГШЕ. ІЦАІіОВІІ. ИРОГРЛМИ. (ІІОРАІV МН). ІІІВЕUIТ.VJII ІІ ОСТАЈІА ДОКУМЕНТА ІІ АКТІІВІІМТІІ111 ОБЛЛСТИ 1 Mll ІІІІ11 ЖНВОГНЕ СРЕДННЕ

11.76. Услсишос! соровођења шовске рсгулатиш

14. ОВЈЕКТІ ІСНСТЕ-МА1АШТНТЕ А'ІІВОІ11Е ГРЕДННЕ

ЕКОНОМСКИ ННСГРУМЕНТИ
12.77 Ихааии m бухкпа
12.78. Инвсстшшје и текући iruauu
14.79 Приходи oj накмада u tancu
14.80 Средства а субвеицИје н другс nojcnuiajuc мере
14.81 Међуиароднс фкканснјске помоћи

На основу Правилника о Националној листи индикатора заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 37/11), на простору у обухвату плана и непосредној близини, прате се и релевантни су следећи индикатори:

Индикатор бр.1 : Годишња температура ваздуха,

Индикатор бр. 2: Годишња количина падавина,

Индикатор бр. 3: Serbian Water Quality Index (SWQI),

Индикатор бр. 4: Квалитет воде за купање,

Индикатор бр. 5: Угрожене и заштићене врсте,

Индикатор бр. 6: Заштићена подручја,

Индикатор бр. 7: Површине, састојине и типови шума Индикатор бр. 8:

Предузећа овлашћена за управљање отпадом.

12. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Однос процеса израде планског документа и процеса израде стратешке процене утицаја планских решења на животну средину је веома важан са становишта интеграције овог инструмента у сам процес просторног планирања.

Стратешка процена утицаја је делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама. Да би била потпуно интегрисана, процедура израде стратешке процене се паралелно одвија, односно преплиће се са процедуром израде планова или програма, како је текао и процес израде овог Просторног плана са стратешком проценом која га је пратила.

Наредна Табела приказује принцип по којем се руководило при изради ова два документа, односно приказана је веза између фаза израде Просторног плана и фаза стратешке процене утицаја Просторног плана на животну средину.

Табела бр. 1 Веза између фаза израде Плана и СПУ

ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА
Одлучивање о изради планског документа по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно Комисије за планове	Одлучивање о изради стратешке процене утицаја по претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Доношење Одлуке о изради Просторног плана	Доношење одлуке о изради Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину
Израда материјала за Равни јавни увид	Анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама - формулисање и израда Извештаја о СПУ
Израда Нацрта плана	
Стручна контрола Нацрта Просторног плана	Мишљење заинтересованих органа и организација
Јавни увид у Нацрт Просторног плана	Јавни увид у Извештај о СПУ
Доношење Просторног плана	Оцена и сагласност на Извештај о СПУ од стране надлежног органа
Спровођење Просторног плана	Спровођење мера заштите и мониторинга дефинисаних Извештајем о СПУ

Табела бр. 2 приказује однос између циљева Просторног плана и циљева стратешке процене утицаја. Обзиром на то да је вршена паралелна израда планског документа са стратешком проценом утицаја овај однос се углавном може окарактерисати као компатибилан.

Табела бр. 2 Однос циљева Просторног плана и циљева стратешке процене утицаја

ЦИЉЕВИ ПЛАНА	ЦИЉЕВИ СПУ									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Дефинисање услова и резервисање простора за изградњу транспортног	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

гасовода и пратећих објеката										
Дефинисање заштитних зона ради спречавања негативних утицаја на окружење и могућих последица акцидената на систему	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Очување животне средине и праћење утицаја на биодиверзитет, природне ресурсе и заштићена природна и непокретна културна добра у обухвату подручја посебне намене	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Функционалност свих инфраструктурних система који се налазе у обухвату подручја посебне намене и њихова неометана интеракциј а са транспортним гасоводом	+	0	+	0	+	+	+	0	+	+
Редовно, сигурно и економски оправдано снабдевање природним гасом циљног подручја	+	+	0	0	+	+	+	0	+	+

+ компатибилни, 0 неутралан однос, - некомпатибилни

13. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Циљ израде Стратешке процене утицаја на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ остварио, потребно је сагледати Планом предвиђене активности.

Утицаји и последице које ће систем гасовода имати на окружење у фази изградње и фази експлоатације, сумирани су као:

- привремена девастација пољопривредног и другог земљишта током изградње линијског дела система гасовода и пратећих објеката;
- утицаји које узрокује изградња неопходне инфраструктуре и приступних саобраћајница;
- утицаји на природне ресурсе, на станишта и биодиверзитет;
- утицаји на безбедност и здравље људи;
- утицаји на природна, културна и друга створена добра;
- ризици од удеса и последице.

6.5. Процена утицаја варијантних решења плана на животну средину са мерама заштите и варијантно решење у случају нереализовања плана

Закон не прописује шта су то варијантна решења плана која подлажу стратешкој процени утицаја.

Планом нису разматрана варијантна решења, али имајући у виду чињеницу да је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину прописана обавеза разматрања варијантних решења, у Извештају су разматране две могуће варијанте:

- Варијанта I - да се Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације не усвоји;
- Варијанта II - да се Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације усвоји и имплементира.

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину утврђују се кроз процену и поређење постојећег стања, циљева и планских решења, ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте доношења или недоношења плана.

Приказ Варијанте I - неусвајање плана

Плански документ представља основни инструмент управљања простором. Непостојање Плана значи непостојање адекватних мера и услова за организовање активности у простору и његово коришћење уз обавезне мере заштите и унапређења животне средине, прописане Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину.

У случају нереализовања предметног Плана могу се очекивати бројни негативни ефекти на животну средину.

Прихватањем Варијанте I задржало би се постојеће стање у простору које подразумева да се просторни развој настави по досадашњем тренду, односно интензивну употребу индивидуалних ложишта на чврста фосилна горива у домаћинствима, која представљају емитере аерозагађивача, односно деградационе пунктове предметног простора.

Неусвајање Плана, може за последицу имати:

- недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин,
- непоштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине.

Приказ Варијанте II - усвајање и имплементирање плана

Прихватањем Варијанте II створили би се услови за побољшање квалитета живота грађана, уз спровођење мера заштите и унапређења животне средине прописаних Планом и Стратешком проценом утицаја.

Усвајање Плана представља варијанту којом се стварају услови за:

- унапређење енергетског система сигурнијим снабдевањем природним гасом, како би се смањила потрошња горива чијим се сагоревањем повећава емисија загађујућих материја и гасова са ефектом стаклене баште,
- обезбеђење адекватне превенције, мониторинга и контроле свих облика загађивања,
- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног економског развоја,
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја у области животне средине, економске и друштвене сфере.

Узимајући у обзир све претходно наведено, Варијанта II (усвајање Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације) представља најповољнију варијанту са аспекта заштите животне средине.

6.6. Вероватноћа, интензитет, сложеност, реверзибилност, временска и просторна димензија утицаја плана

У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења предложене варијанте плана на животну средину. Као основа за развој ове методе послужиле су методе које су потврдиле своју вредност у земљама Европске уније.

Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти, планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак + на позитивне промене (табела 3).

Табела 3: Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	-3	Јак негативан утицај
Већи	-2	Већи негативан утицај
Мањи	-1	Мањи негативан утицај
Нема утицаја/нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података
Позитиван	+1	Мањи позитиван утицај
Повољан	+2	Већи позитиван утицај

Врло повољан	+3	Јак позитиван утицај

Табела 4: Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Регионални	Р	Могућ утицај у простору регије
Општински	О	Могућ утицај у простору општине
Градски	Г	Могућ утицај у подручју града
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу града

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде плана. Вероватноћа утицаја одређује се према следећој скали:

Табела 5: Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	Утицај известан
Више од 50%	В	Утицај вероватан
Мање од 50%	М	Утицај могућ
Мање од 1%	Н	Утицај није вероватан

Поред тога, додатни критеријуми се могу извести према времену трајања утицаја, односно последица. У том смислу могу се дефинисати привремени-повремени (П) и дуготрајни (Д) ефекти.

Табела 6: Време трајања утицаја

Ознака	Опис
Д	Дуготрајни
П	привремени-повремени

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене утицаја.

У наредној табели дата су планска решења у предлогу плана обухваћена проценом утицаја:

Табела 7: Планска решења у предлогу плана обухваћена проценом утицаја

Ознака	Планско решење
1.	Дефинисање услова и резервисање простора за изградњу транспортног гасовода
2.	Изградња транспортног гасовода
3.	Дефинисање заштитних зона
4.	Редовно и сигурно снабдевање природним гасом циљаног подручја
5.	Заштита природних добара

Табела 8: Процена величине утицаја планских решења на животну средину

	Циљеви СПУ	ПЛАНСКА РЕШЕЊА				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшање квалитета животне средине	-1	-1	+3	+3	+3
2.	заштита квалитета ваздуха	0	-1	0	+3	+3
3.	заштита и одрживо коришћење вода	0	-1	0	0	+3
4.	заштита и одрживо коришћење земљишта	-2	-2	+3	0	+2
5.	заштита природних добара (Националног парка „Фрушка гора“, еколошких коридора (Дунава), споменика природе)	0	0	+2	0	+3
6.	заштита биодиверзитета, станишта и предела	-1	-1	+2	0	+3
7.	заштита шума	0	0	0	0	+3
8.	смањење нивоа буке	0	-2	0	0	0
9.	смањење ризика од удеса	0	-2	+3	0	0
10.	мониторинг животне средине	0	0	0	+2	+3

Табела 9: Процена просторних размера утицаја планских решења на животну средину

	Циљеви СПУ	ПЛАНСКА РЕШЕЊА				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшање квалитета животне средине	Л	О	Л	О	Л
2.	заштита квалитета ваздуха		Л		О	Л
3.	заштита и одрживо коришћење вода		Л			Л
4.	заштита и одрживо коришћење земљишта	Л	Л	Л		Л
5.	заштита природних добара (Националног парка „Фрушка гора“, еколошких коридора (Дунава), споменика природе)			Л		Л
6.	заштита биодиверзитета, станишта и предела	Л	Л	Л		Л
7.	заштита шума					Л
8.	смањење нивоа буке		Л			
9.	смањење ризика од удеса		Л	Л		
10.	мониторинг животне средине				Л	Л

Табела 10: Процена вероватноће утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

	Циљеви СПУ	ПЛАНСКА РЕШЕЊА				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшање квалитета животне средине	И	И	И	И	И

2.	заштита квалитета ваздуха		И		И	И
3.	заштита и одрживо коришћење вода		В			И
4.	заштита и одрживо коришћење земљишта	И	И	И		И
5.	заштита природних добара (Националног парка „Фрушка гора“, еколошких коридора (Дунава), споменика природе)			И		И
6.	заштита биодиверзитета, станишта и предела	В	В	И		И
7.	заштита шума					И
8.	смањење нивоа буке		И			
9.	смањење ризика од удеса		И	И		
10.	мониторинг животне средине				В	В

Табела 11: Процена времена трајања утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја

	Циљеви СПУ	ПЛАНСКА РЕШЕЊА				
		1	2	3	4	5
1.	очување еколошког капацитета простора и побољшање квалитета животне средине	Д	П	Д	Д	Д
2.	заштита квалитета ваздуха		П		Д	Д
3.	заштита и одрживо коришћење вода		П			Д
4.	заштита и одрживо коришћење земљишта	Д	Д	Д		Д
5.	заштита природних добара (Националног парка „Фрушка гора“, еколошких коридора (Дунава), споменика природе)			Д		Д
6.	заштита биодиверзитета, станишта и предела	Д	Д	Д		Д
7.	заштита шума					Д

8.	смањење нивоа буке		П			
9.	смањење ризика од удеса		Д	Д		
10.	мониторинг животне средине				П	П

Резиме значајних утицаја плана:

На основу евалуације значаја утицаја приказаних у претходним табелама, закључује се да имплементација плана не производи стратешки значајне негативне утицаје на планском подручју, односно да ће планска решења уз примену адекватних мера заштите имати позитивне ефекте на животну средину.

6.7. Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени (члан 15.) стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката. Ови ефекти су делом идентификовани у претходном поглављу, али значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на подручју плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат. Као пример се може навести загађивање ваздуха, вода или пораст буке.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од збира појединачних утицаја. Синергетски ефекти се најчешће манифестују код људских заједница и природних станишта.

Идентификација кумулативних и синергетских ефеката планских решења на животну средину приказана је у наредној табели:

Табела 12: Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

Интеракција планских решења	Област стратешке процене утицаја
Управљање квалитетом ваздуха	
4, 5	Редовно и сигурно снабдевање природним гасом имаће позитивне ефекте на квалитет ваздуха.
2	Током изградње гасовода и осталих објеката у систему гасовода долази до повећане количине прашине у ваздух због земљаних радова - ископа и затрпавања рова, кретања грађевинске механизације, као и на локалитетима

	депоновања грађевинског материјала
Управљање и заштита вода	
5	Примена мера заштите за еколошке коридоре имаће позитивне ефекте на очување квалитета вода.
Заштита и коришћење земљишта	
3, 5	Дефинисање заштитних зона, као и примена мера заштите природних добара допринеће очувању квалитета земљишта.
1, 2	Приликом ископавања земљишта, постављања цеви и затрпавања рова, услед кретања механизације, доћи ће до привременог нарушавања структуре земљишта.
Заштита од буке	
2	Током изградње предметног гасовода доћи ће до повећаног емитовања буке у непосредној близини градилишта због рада грађевинских машина и кретања возила унутар градилишта.
Управљање отпадом	
2	У фази изградње гасовода могу се јавити привремене депоније грађевинског материјала.
Становништво и људско здравље	
4, 5	Редовно и сигурно снабдевање природним гасом, као и примена мера заштите природних добара имаће позитивне ефекте на живот и здравље становништва.
Заштита природних и културних вредности	
5	Планско решење дефинише мере заштите природних добара.

6.8. Процена утицаја планираних активности на животну средину

Процена карактеристичних утицаја за планско подручје, извршена је на основу карактеристика и структуре садржаја, намене и функције простора, као и природних карактеристика подручја. Приликом процене утицаја планираних активности посматрана су два периода: период изградње система гасовода и период током експлоатације.

6.4.8. Ваздух

У случају транспортног гасовода најзначајнији утицај на ваздух може имати природни гас - метан (CH_4), који само у случају хаварије може вршити значајне притиске на животну средину- када би дошло до неконтролисаног цурења гаса услед чега би могло да дође до акцидента - пожара и експлозије.

Период изградње система гасовода

Током изградње гасовода и осталих објеката у систему гасовода долази до повећане количине прашине у ваздух због земљаних радова - ископа и затрпавања рова, кретања грађевинске механизације, као и на локалитетима депоновања грађевинског материјала. Ова појава је краткотрајна пошто се честице прашине брзо таложе.

Због рада грађевинске механизације очекивана је повећана концентрација продуката сагоревања из мотора који се емитују у ваздух.

Сви наведени утицаји су ограничени само на време трајања радова и локалног су карактера, ограничени на локацију радова и не остављају последице на квалитет ваздуха.

Период експлоатације

Током редовног технолошког процеса, при поштовању свих процедура рада не долази до неконтролисаног испуштања гаса у атмосферу.

Контролисано испуштање гаса се спроводи приликом редовног ремонта, чишћења и испитивања гасовода, при чему гас који се испусти одлази у атмосферу и нема негативног утицаја на животну средину.

6.4.9. Вода

Период изградње

Обим и карактеристике грађевинских радова планираног гасовода немају негативних утицаја на квалитет и режим подземних вода.

На траси гасовода од површинских вода налазе се Дунав и мелиорациони канали. Управо из тог разлога, при изградњи система гасовода, неопходно је спровођење мера заштите прописаних од стране надлежних институција и поштовање законске регулативе из области заштите вода.

Период експлоатације

При нормалном режиму рада, не долази до испуштања природног гаса у водотокове, нити се вода користи при експлоатацији гасовода, па самим тим нема утицаја на површинске воде.

Негативни утицаји могу се јавити у случају хаварије на цевима, а настају искључиво као последица радова приликом поправке - замене цеви, замуљивања околних површина, а ти утицаји су краткотрајни, привремени и нестају по завршетку радова.

6.4.10. Земљиште

Период изградње

Очекивани негативни утицаји на земљиште везани су за фазу припреме и изградње гасовода, када долази до привремене и трајне промене намене земљишта.

Приликом ископавања земљишта, постављања цеви и затрпавања рова, услед кретања механизације, доћи ће до привременог нарушавања структуре земљишта. Управо из тог разлога, приликом затрпавања рова требало би водити рачуна о враћању земљишних слојева, при чему хумусни слој мора бити на површини. На тај начин ће се очувати морфологија терена и рекултивисати земљиште.

Период експлоатације

У току експлоатације, при уобичајеном режиму рада планирани гасовод неће негативно утицати на квалитет земљишта

6.4.11. Природна добра (флора, фауна, биодиверзитет)

Период изградње

Најзначајнији негативни ефекти на биљне заједнице испољавају се у фази припреме терена за градњу и током изградње (земљани радови).

Уз примену адекватних мера рекултивације гасовод ће имати краткотрајан утицај на флору и фауну.

Период експлоатације

У фази експлоатације у редовном режиму рада, гасовод нема утицаја на флору и фауну, као ни на биодиверзитет.

6.4.12. Становништво

Период изградње

Током изградње предметног гасовода доћи ће до повећаног емитовања буке у непосредној близини градилишта због рада грађевинских машина и кретања возила унутар градилишта. Наведен утицај је ограничен на простор на којем ће се одвијати грађевински радови и неће имати значајнијих негативних утицаја на становништво.

Период експлоатације

Експлоатација природног гаса се одвија у затвореном систему па се у редовном режиму рада и поштовањем технолошких процедура неће јавити негативни утицаји на здравље и безбедност људи.

У случају удеса, односно експлозије и пожара угрожени су људи који су запослени и сви који се нађу у зони утицаја ширине око 100 m.

6.4.13. Процена могућих утицаја услед ванредних ситуација

Могуће удесне ситуације на гасоводу су:

- цурење гаса - потенцијално удесна ситуација;
- цурење гаса уз настанак пожара;
- цурење гаса уз појаву експлозије.

Цурење гаса се може јавити због појаве квара на опреми и уређајима или због оштећења цевовода услед деловања спољних фактора. У случају цурења гаса, природни гас би се ширио према вишим слојевима атмосфере, при чему би брзина и смер распростирања гаса и загађење ваздуха зависило од тренутних метеоролошких услова. Загађење настало у овој ситуацији би било локалног и привременог карактера.

У случају неконтролисаног истицања гаса долази до пада притиска који се телеметријски региструје у Диспечерском центру. Уочава се место цурења и аутоматски се активирају блокадни вентили који затварају оштећену деоницу гасовода у року од 60 секунди. На тај начин се минимализује количина испуштеног гаса у околину. Место цурења се санира у најкраћем року.

Пожар и експлозија

У случају настанка пожара на надземним инсталацијама гасовода, јавља се висок ниво топлотне радијације у околном простору. Узимајући у обзир претпостављено време трајања пожара (кратко), карактеристике простора (отворен), као и најчешће временске прилике на локацији гасовода, доћи ће до локалног и привременог загађења ваздуха у околини места пожара, без трајних последица по здравље околног становништва.

Најгори сценарио био би пуцање инсталација уз испуштање великих количина природног гаса у околину, односно појава експлозије. Највећу опасност представља присутност особа које се могу наћи у близини и страдати приликом експлозије. Последице по околину су локалног карактера и јављају се у виду сагоревања вегетације услед наглог подизања

температуре околног земљишта и ваздуха.

Гасоводни систем се пројектује тако да из сваке деонице гасовода може бити испуштен гас у року од два сата. Опасност од експлозије и пожара престаје када се детектором утврди потпуно одсуство експлозивних смеша на месту удеса.

Тачне последице удеса није могуће предвидети јер он зависи од више различитих фактора: величине облака гаса у тренутку паљења, начина паљења облака гаса, тренутних временских прилика, као и руже ветрова.

Управо из тог разлога, део техничке документације морају бити мере противпожарне заштите (превентивне мере реаговање у случају пожара и експлозије, као и мере санације након удеса).

На основу стандарда СРПС ЕН 60079-10-1:2011, у зависности од степена опасности настанка и ширења пожара и експлозије, постоје три зоне опасности:

4) зона опасности 0 (простор у којем је трајно присутна експлозивна смеша запаљивог гаса и ваздуха, а учесталост и трајање експлозивних смеша веома велика),
5) зона опасности 1 (простор у коме се при уобичајеном режиму рада могу појавити запаљиве или експлозивне смеше ваздуха и гаса) и
6) зона опасности 2 (простор у коме се могу појавити запаљиве или експлозивне смеше ваздуха и гаса, али само у неуобичајеним условима (цурење на запорним органима, перфорација цеви, пожар који може угрозити постројења и уређаје на гасоводу).

6.4.14. Инфраструктура

6.4.7.4. Саобраћајна инфраструктура

Просторним планом се у делу саобраћајне инфраструктуре планира следеће:

Друмски саобраћај

Планира се обилазница око Футога-државни пут I Б реда број 12: Суботица - Нови Сад-Државна граница са Румунијом Ова обилазница је лоцирана северно од насеља Футог и пролази кроз постојеће пољопривредно земљиште.

Траса и карактеристике Државног пута II А реда број 119 Државна граница са Хрватском-Беочин-Сремска Каменица се задржавају.

Железнички саобраћај

У оквиру железничког саобраћаја се планира ревитализација и модернизација, односно електрификација железничке пруге Нови Сад - Оџаци - Богојево са изградњом капацитета за повезивање значај них корисника железничких услуга.

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. задржава земљиште на којем се налазе капацитети јавне железничке инфраструктуре, као и коридоре свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

Водни саобраћај

У оквиру водног саобраћаја, са планираним транспортним гасоводом се укршта међународни пловни (водни) пут Е 80-Дунав (Паневропски коридор VII). Овај велики пловни коридор задржава своју трасу.

Процењује се да планиране активности из области саобраћајне инфраструктуре неће имати негативан утицај на животну средину.

6.4.7.5. Водна инфраструктура

Воде јесу све текуће и стајаће воде на површини земље и све подземне воде.

Заштита вода подразумева скуп мера и активности којима се квалитет површинских и подземних вода штити и унапређује, укључујући и од утицаја прекограничног загађења, ради:

- очувања живота и здравља људи,
- смањења загађења и спречавања даљег погоршања стања вода,
- заштите водних и приобалних екосистема и постизање стандарда квалитета животне средине, а у складу са прописима који уређују заштиту животне средине.

Водно земљиште је земљиште на ком стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални свет.

Водно земљиште намењено је за одржавање и унапређење водног режима, а посебно за:

- изградњу, реконструкцију и санацију водних објеката,
- одржавање корита водотока и водних објеката,
- спровођење мера које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, уређење и коришћење вода и заштиту вода.

Осим наведеног, водно земљиште може се користити и за изградњу линијских инфраструктурних објеката.

Линијски инфраструктурни објекти не смеју ни на који начин да ремете функционисање водних објекта и водног земљишта.

Водно земљиште у обухвату просторног плана са којим се траса гасовода укршта представљено је следећим водним објектима:

- системом мелиорационих канала који су изграђени у КО Футог, а чине део мелиорационог система „Сукова бара“;
- реком Дунав и инундационим подручјем реке Дунав;
- насипом I одбрамбене линије који је реализован уз леву обалу Дунава, за потребе одбране насеља Футог од високих вода Дунава вероватноће појаве једном у сто година и представља техничку деоницу одбране од високих вода Дунава на потезу Бачка Паланка-преводница на каналу ДТД у Новом Саду. Технички елементи насипа прве одбрамбене линије су:

-главни насип на стационажи кт 54+375:

-са брањене стране насипа налази се бетонско степениште за излазак на круну насипа, ширина круне насипа је 6 m

-кота круне насипа је 81.707 mnm,

-кота 1% велике воде Дунава је 80.507 m nm,

-нагиб косина је 1:3 са обе стране.

- насипом II одбрамбене линије - насип „Футошки“, налази се северно од насеља Футог, и има функцију да задржи поплавни талас, који би се јавио услед пробоја примарног насипа. „Футошки“ насип има следеће техничке карактеристике:

-ширина круне насипа 6 m,

-кота круне насипа 81.47 m nm,

-нагиб косине са небрањене стране према Челареву 1:1.5,

-нагиб косине са брањене стране према Новом Саду 1:2.

Насеље Беочин брани се од високих вода Дунава вероватноће појаве једном у хиљаду година преко трупа Државног пута ПА-119 Државна граница са Хрватском- Беочин-Сремска Каменица, са којим се гасовод укршта.

На подручју КО Беочин траса гасовода паралелна је делу постојећег земљаног насипа, који се налази сеВерНО од насипа дуж државног пута IIА-119 у Беочину.

Овим планом задржавају се сви постојећи водни објекти и водно земљиште у садашњем стању, и Не планирају се нова техничка решења у области водопривреде.

Снабдевање водом и одвођење отпадних вода

Планиран гасовод укрштa се са планираним доводником воде који ће се изградити паралелно са државним путем реда М-7 (1Б-12) за потребе повезивања Насе-ља Бегеч на водоводни систем Града Новог Сада. Планирани ^вовод биће профила 0 200 mm. У уоловима Јавног комуналног предузећа "Водовод и канализација" Нови Сад нтоу дати технички елементи за укрштањ^ планираног водовода са планираним гашводом.

У Цементашкој улици у Беочину изграђен је магистрални доводник ОТроВе воде профила 0 400 mm. Траса планирано гасовода и магистралног доводника је паралелна и НеМа укрштања. Гасовод ће се градити са запад^ стране улице, док је постојећи водовод са ТОТО4Не стране улице. Њихова међусобна удаљеност је већа од 5,0 m чиме је испоштован услов JaBHo комуналног предузећа "Беочин" да минимално растојање између гасовода и водовода Мора бити 5,0 m.

Планирани гасовод у општини Беочин укрстиће се са планираном канализационом мрежом, Која ће се реализовати За потребе одвођења отпадних вода планиране радне зоне јужно од државног пута IIA-119 Државна граница са Хрватском Беочин-Сремска Каменица. У условима Јавног комуналног предузећа "Беочин" нису дефинисани услови укрштања планираних инсталација.

Укрштање гасовода са мелиорационим каналима планирано је под углом што приближнијим 90°, а све у складу са условима на терену, односно постојећим и планираним водним обј ектима (укрштање са постојећим насипом II одбрамбене линије, односно због избегавања укрштања са трасом планираног насипа II одбрамбене линије насеља Футог).

6.4.7.6. Енергетска инфраструктура и електронске комуникације Електроенергетска инфраструктура

Просторним планом се у делу електроенергетске инфраструктуре планира следеће:

Према плану развоја преносног система АД „Електромрежа Србије“ Београд, планирана је изградња повезног вода за ТС 110/20 kV Беочин, што ће бити дефинисано кроз израду билатералне студије повезивања између оператора преносног и дистрибутивног система.

Сви далеководи 110 kV и 35 kV задржавају своју трасу. Око далековода је дефинисан заштитни коридор чија ширина је одређена према члану 211. Закона о енергетици („Сл.Гласник Републике Србије“ бр. 14/2015). У коридорима далековода је дозвољено изводити радове на адаптацији, санацији и реконструкцији стубова, проводника и опреме.

Сви далеководи 20 kV задржавају своју трасу, а према потребама се могу реконструисати, односно делимично или потпуно демонтирати и изградити подземно.

Напајање електричном енергијом планираних објеката у функцији гасовода по потреби ће се обезбедити из дистрибутивног система преко постојећих или планираних ТС 20/0,4 kV. Такође, планирано је и напајање из независних извора (акумулаторске батерије са аутономијом од 12 h).

У регулацијама постојећих и планираних саобраћајница, са обе стране улица, планирани су независни коридори за изградњу подземне или надземне средњенапонске и нисконапонске мреже и инсталације јавног осветљења.

Потребно је да се све активности везане за планиране циљеве у овој области одвијају са циљем да се спречи негативан утицај на животну средину. То подразумева примену свих норматива и стандарда који се примењују при изградњи овакве врсте објеката и поштовање услова надлежних органа и организација код издавања услова, одобрења и сагласности за изградњу електроенергетских објеката.

Процењује се да планиране активности из области електроенергетске инфраструктуре неће имати негативан утицај на животну средину.

Термоенергетска инфраструктура

Просторним планом се у делу термоенергетске инфраструктуре планира следеће:

Сви гасоводи ће задржати своју трасу. Транспортни гасовод Футог-Беочин ће се у поласку из ГРЧ Футог пружати паралелно са гасоводом високог притиска РГ-04-11 Футог-Бачка Паланка у дужини од око 100 m, док ће се у општини Беочин након укрштања са државним путем IIа бр. 119 пружати паралелно са гасоводом високог притиска МГ-02 Госпођинци-Беочин

(у дужини од око 600 m). Овај гасовод (МГ-02) ће након изградње транспортног гасовода прећи на рад на притисак до 16 bar Заштита свих гасовода високог притиска (изнад 16 bar) у обухвату Просторног плана је идентична као и заштита планирано транспортног гасовода.

Планирани садржаји на подручју радне зоне и породичног становања у Беочину ће се снабдевати гасом са постојеће дистрибутивне мреже или, у случају потребе за већим капацитетима, изградњом огранка од постојећег разводног гасовода (притиска до 16 bar) до сопствене мерно-регулационе станице у оквиру пословних комплекса.

Потребно је да се све активности везане за планиране циљеве у овој области одвијају са циљем да се спречи негативан утицај на животну средину. Приликом изградње гасоводне мреже морају се поштовати све прописане мере заштите и технички услови за ову врсту инсталације.

Процењује се да планиране активности из области термоенергетске инфраструктуре неће имати негативан утицај на животну средину.

Електронско-комуникациона инфраструктура

Просторним планом се у делу електронско-комуникационе инфраструктуре планира следеће:

Дуж постојећих и планираних саобраћајница планирани су коридори за полагање цеви и електронско комуникационих каблова. На местима укрштања каблова са трасом гасовода се планира постављање ПВЦ цеви како би се избегла накнадна раскопавања. На трасама каблова је могуће постављање уличних кабинета са телекомуникационом опремом. Улични кабинети се могу постављати и на јавном и на осталом грађевинском земљишту, на местима где постоје просторне и техничке могућности.

На подручју је дозвољено постављати антенске системи са базним и микро базним станицама мобилне телефоније и радио-релејним станицама на објектима или новим антенским стубовима, као и остале системи електронских комуникација (wireless internet, камере за видео-надзор и сл.), у складу са законском и техничком регулативом. До базних станица се планира изградња оптичких проводних каблова.

Постојећи објекти и мрежа каблова електронских комуникација који су потенцијално угрожени изградњом планираног транспортног гасовода или других садржаја у обухвату Плана или реконструкцијом постојећих, морају бити адекватно заштићени пројектима измештања.

Све активности везане за планиране циљеве у области електронских комуникација одвијаће се са циљем да се спречи негативан утицај на животну средину. Уз све потребне мере заштите, процењује се да планиране активности неће имати утицаја на очување и унапређење квалитета животне средине.

14. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Мере заштите животне средине на простору у обухвату Плана, неопходно је спроводити у складу са Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43Л1-УС и 14/16) и свим важећим прописима из ове области.

Опште мере заштите:

- из постројења не сме да буде испуштања природног гаса, осим на местима која су предвиђена техничком документацијом;
- потребно је обезбедити сталну контролу над функционисањем инсталације и уређаја, као и потребне мере за заштиту од свих врста оштећења;
- неопходна је редовна провера могућих оштећења на гасоводу и надземним објектима;

- у случају оштећења гасовода неопходно је заменити оштећену и неисправну опрему;
- отпад настао у процесу чишћења гасовода предати сертификованој компанији за збрињавање отпада;
- израдити пројекат заштите од пожара и примењивати прописане мере заштите,
- видно обележити заштитне зоне постављањем одговарајућих табли за забрану и упозорење.

7.2. Заштита ваздуха

Услови и мере за заштиту ваздуха од загађивања подразумевају контролу емисије, успостављање мерних места за праћење аерозагађења, а у складу са резултатима мерења, ограничавање емисије загађујућих материја до дозвољених граница.

Мере заштите ваздуха:

- моторе са унутрашњим сагоревањем, који покрећу сву грађевинску механизацију одржавати на одговарајућем техничком нивоу;
- спроводити редован мониторинг квалитета ваздуха (уколико вредности нису у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 6/2016) вршити штимовање горионика, ремонт или замену котла;
- повремена испуштања гаса вршити према предвиђеној динамици при чему на једној локацији не сме бити истовремених испуштања са различитих извора због могућности кумулативног ефекта.

Праћење и контрола квалитета ваздуха на простору у обухвату плана, обављаће се у складу са Законом о заштити ваздуха (“Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 10/13), Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, бр. 6/2016) , Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (“Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13) и другим важећим подзаконским актима.

7.12. Заштита земљишта

Услови и начин коришћења земљишта на простору плана обавезују све, да током изградње система гасовода, као и у периоду експлоатације поштују услове и обезбеђују рационално коришћење и заштиту земљишта.

Загађивач земљишта који испуштањем опасних и штетних материја загађује земљиште, дужан је да сноси трошкове рекултивације, односно санације земљишта и плати накнаду за трајну промену намене земљишта у складу са законом.

Земљиште треба контролисати у складу са Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања ("Службени гласник РС", број 23/94).

Мере заштите у фаза изградње:

- површински слој хумуса на коме се налази вегетација посебно скидати, депоновати и сачувати од разношења, а дубље слојеве одлагати на другу страну како би се при затрпавању ископа прво вратили материјали дубљих ископа, а потом површински слој;
- за извођење радова максимално користити постојеће путеве, стазе и сл;
-угрожено земљиште посути сорбентом, скинути контаминирани слој земље и насути неконтаминираним, а загађени слој земљишта се мора отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на депонији предвиђеној за ту сврху;
- чврст отпад који настане при изградњи сакупити и одложити на прописану локацију у складу са законском регулативом;
- након завршетка грађевинских радова неопходно је земљиште вратити у првобитно стање.

Мере заштите у фаза експлоатације:

- на делу пољопривредних површина где пролази гасовод у експлоатационом појасу забрањује се гајење култура чија

дужина корена прелази 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m;

- на делу пољопривредних површина кроз које пролази гасовод, препоручује се гајење култура са кратким кореном који не нарушава структуру земљишта око цеви.

Високо растиње због последица које може изазвати корење на ужем подручју трасе треба бити одстрањено.

У случају доношења одлуке о стављању гасовода ван експлоатације, или његове потпуне демонтаже, претпоставља се да ће утицај на земљиште, бити приближно аналоган утицају који је био присутан у моменту градње објеката па према томе и мере заштите биће аналогне мерама у фази изградње. Након демонтирања опреме, земљиште је потребно вратити у првобитно стање, односно подвргнути процесу рекултивације (у складу са пројектом рекултивације).

7.13. Заштита вода

Заштита вода остварић се применом одговарајућих мера уз уважавање следеће законске регулативе:

- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр.30/10, 93/12 и 101/16),
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16),

-Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр.50/12),

-Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 24/14),

-Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода ("Службени гласник РС", бр. 74/11).

У водотоке је забрањено испуштање било каквих вода осим условно чистих атмосферских и пречишћених отпадних вода које обезбеђују одржавање II класе воде водопријемника и које по Уредби о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16) задовољавају прописане вредности.

Концентрација штетних и опасних материја у ефлуенту мора бити у складу са Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 24/14).

Атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода могу се, без пречишћавања одвести у атмосферску канализацију, околне површине, ригол и др., путем уређених испуста који су осигурани од ерозије.

За атмосферске воде са зауљених и запрљаних површина пре улива у јавну канализациону мрежу предвидети одговарајући предтретман (сепаратор уља, таложник).

Зависно од потреба, код загађивача предвидети изградњу уређаја за предтретман технолошких отпадних вода, тако да њихов квалитет задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, пре пречишћавања на УПОВ у, тако да се не ремети рад пречистача.

7.14. Мере заштите од буке

ГМРС је зидани објекат унутар кога се налази опрема са пригушивачима те није очекивано да ће доћи до прекорачења дозвољене границе нивоа буке.

Ради превенције, али и заштите простора од прекомерне буке потребно је успоставити одговарајући мониторинг, а уколико ниво буке буде прелазио дозвољене вредности у околној животној средини у складу са Законом о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", број 36/09, 88/10) предузимаће се одговарајуће мере за отклањање негативног утицаја буке на животну средину.

Током извођења радова користити савремену атестирану механизацију, а након радова грађевинску механизацију треба одмах искључити. Запослени на изградњи система гасовода морају користити одговарајућу заштитну опрему, која ће их штитити од негативних утицаја буке.

7.15. Заштита природних добара

Опште мере заштите

8. У планове деловања у акцидентним ситуацијама у којима долази до изливања опасних течних материја, укључити заштиту строго заштићених врста птица техникама звучног плашења на угроженим подручјима;

9. У случају изливања опасних материја (гориво, машинска и друга уља), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној депонији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;

10. У случају изливања загађујућих материја на асфалтну површину, исте покупити песком који се мора одложити на за ту сврху предвиђеној депонији;

11. Предвидети обавезу сакупљања комуналног отпада, током радова, у одговарајуће посуде, или на други одговарајући начин и обезбедити њихову редовну евакуацију на јавну депонију.

12. Одговорно особље и подуговарачи који су задужени за извођење и контролу радова на терену морају бити упознати са ограничењима и забранама које проистичу из релевантног националног законодавства, посебно акта о условима заштите природе кога издаје Покрајински завод за заштиту природе и у коме се прецизирају услови и ограничења током изградње коридора гасовода.

13. Извођач радова је обавезан да уколико у току радова пронађе геолошка или палеонтолошка документа која би могла представљати заштићену природну вредност иста пријави министарству надлежном за послове заштите животне средине, као и да предузме све мере заштите од уништења, оштећења или крађе.

14. Уколико се током извођења радова наиђе на археолошке остатке, радове обуставити и обавестити надлежни Завод за заштиту споменика културе.

Мере заштите при постављању гасовода ХДБ методом (метода подбушивања):

9. Током бушења, потребно је предузети све мере како би се спречило изливање горива, мазива и других штетних и опасних материја у геосредину и подземне воде;

10. Приликом бушења, исплаку справљати и држати у посебно за то израђеним непропусним базенима;

11. Таложни базени морају се празнити од седимената и нечистоће под условима и на локацији коју одреди надлежна комунална служба;

12. По завршетку бушења забрањено је остатке исплаке слободно испустити у земљиште - она се мора третирати у базену пре упуштања у реципијент који одреди надлежна комунална служба;

13. Мазиво и гориво потребно за снабдевање бушеће гарнитуре неопходно је транспортовати и њима руковати поштујући при том мере заштите прописане законском регулативом која се односи на опасне материје;

14. У случају акцидента (квара на бушаћој гарнитури, паљења горива и др.) предвидети адекватне мере заштите

15. У случају квара на бушаћој гарнитури, транспортним средствима или другој ангажованој механизацији

гориво, машинска и друга уља не смеју се директно упуштати у земљиште и водотокове, већ се иста морају адекватно сакупљати и евакуисати на прописан начин до локације коју одреди надлежна комунална служба;

16. Сав вишак каменог, земљаног и другог материјала обавезно уклонити са локације. Забрањено је било какав материјал депоновати или привремено одлагати у и уз водотокове, као и њиме запуњавати влажне и забарене делове терена

Мере заштите на заштићеним подручјима

За заштићена подручја, Национални парк „Фрушка гора“ и Споменик природе „Амерички платан у Футогу“, испоштовати мере заштите природе прописане Актом о заштити заштићеног подручја:

-Законом о националним парковима ("Сл. гласник РС", бр. 84/15);
- Решењем СГ Нови Сад о заштити СП „Америчког платана у Футогу“ бр. 501 - 157/94-I-5-9 („Службени лист града Ново Сада“, бр. 2/95).

Мере заштите и смернице за заштиту приоритетних типова станишта, строго заштићених и заштићених врста

14. Ради заштите строго заштићених врста птица и њихових станишта, на следећим деловима трасе не изводити радове у периоду од 1. априла до 1. јула: Станиште БЕО23д (део станишта који представља аду на Дунаву), на делу станишта HCA02 и станишту БЕО23е као и на Дунаву - међународном еколошком коридору.

15. На делу простора који је одређен као станиште приоритетно за заштиту, односно станиште строго заштићених врста, забрањено је:

15.1. Промена типа вегетације, осим за потребе ревитализације природних станишта;

15.2. Трајна промена морфологије терена, отварање позајмишта, као и депоновање отпадног материјала и земље

15.3. Одношење површинског слоја травног покривача;

15.4. Формирање градилишта, одлагалишта, окретница и сл.

16. Очувати станишта приоритетна за заштиту, искључењем мелиоративних радова и промене водног режима, као и трајног преоравања и култивисања површина.

17. Планиране активности на изградњи трасе гасовода обављати тако да се механизација за постављање инфраструктуре креће само једном страном пројектоване трасе гасовода, у конкретним случајевима са супротне стране од локалности значајног станишта.

18. Затрпавање ископа обавити у што краћем временском року, највише три недеље у вегетационом периоду (март октобар) и пет недеља ван вегетационог периода.

19. Приликом ископа:

19.1. На местима где ће се полагати инфраструктура гасовода, обавезно издвојити хумус и исти користити за санацију терена након завршетка радова;

19.2. Забрањено је насипање депресија и влажних станишта током уређења терена;

19.3. Остатак материјала након радова обавезно уклонити са станишта. Забрањено је било какав материјал депоновати или привремено одлагати.

20. Приликом градње у плавном делу Дунава, почев од 100 m од обале потребно је:

20.1. користити материјале што грубље текстуре (избегавати сјајне цигле и стакло), где није могуће избећи сјајне материјале потребно је користити оне што светлијих боја.

20.2. код асфалтирања путева у смесу асфалта убацити светли шљунак или обојити беле мат пруге по њему.

21. Преко ископа на траси:

21.1. Најмање на сваких 500 m поставити привремени прелаз за животиње чија ширина није мања од 3 m;

21.2. Привремени прелаз за животиње направити од дрвених дасака и прекрити слојем земље.

22. Спровести реконструкцију приоритетних типова станишта и станишта строго заштићених врста по прибављеним условима заштите природе од надлежних институција у складу са законом и успоставити мониторинг обнове станишта.

22.1.Одстрањени травни покривач користити за ревитализацију.

Мере очувања проходности еколошких коридора

8. Није дозвољено осветљење еколошких коридора (код водених коридора воде и саме обале).

9. Применом одговарајућих техничко - технолошких решења, смањити негативне утицаје објеката (осветљење, бука вибрације, саобраћај) изграђених у зони утицаја на еколошке коридоре (до 200 m).

10. Период неопходних узурпација простора коридора током изградње скратити на највише три недеље у вегетационом периоду (март-октобар) и пет недеља ван вегетационог периода.

11. У случају трајног оштећења вегетације еколошког коридора Дунава извршити ревитализацију оштећене вегетације.

11.1. Узурпиране травне површине поравнати, засејати смешом трава: ливадарке (Poa sp.), вијука (Festuca sp.) енглески љуљ (Lolium perenne) и звездана (Lotus corniculatus) и обезбедити њихово редовно кошење 2 до 3 пута у вегетационом периоду, током наредне 3 године (по потреби и дуже, у зависности од резултата мониторинга);

11.2. Уништену дрвенасту вегетацију обновити садњом аутохтоних врста датог станишног типа.

12. Забрањено је одлагање отпада и свих врста опасних материја у коридор. Водотоци који представљају еколошке коридоре не могу да служе као пријемници непречишћених или делимично пречишћених отпадних вода.

13.У зони непосредног утицаја на коридор: унутар небрањеног дела плавне зоне Дунава:

13.1. Није дозвољено загађење коридора;

13.2. Није дозвољено паркирање и сервисирање механизације.

14.У случају акцидентног загађења еколошког коридора, применити мере описане код станишта заштићених и строго заштићених врста.

7.16. Заштита шума

Ради очувања шума, забрањене су следеће радње:

-трајно смањивање површина под шумама,

- пустошење и крчење шума,
- чиста сеча шума која није планирана као редован вид обнављања шума,
-сеча која није у складу са плановима газдовања шумама,
- сеча стабала заштићених и строго заштићених врста дрвећа,
- подбељивање стабала,
- паша, брст стоке, као и жирење у шуми,
- сакупљање осталих шумских производа (гљива, плодова, лековитог биља, пужева и сл.),
- сеча семенских састојина и семенских стабала која нија у складу са плановима газдовања шумама,
- коришћење камена, шљунка, песка, хумуса, земље и тресета, осим за изградњу инфраструктурних објеката за газдовање шумама,
- самовољно заузимање шума, уништавање или оштећивање шумских засада, ознака и граничних знакова, као и изградња објеката који нису у функцији газдовања шумама,
- одлагање смећа и штетних и опасних материја и отпадака, као и загађивање шуме на било који начин,
- предузимање других радњи којима се слаби приносна снага шуме или угрожава функција шуме.

Чиста сеча шума која није предвиђена плановима газдовања шумама као редован вид обнављања шума, изузетно може да се врши уз сагласност надлежног Министарства ради:

- просецања пролаза за извршење геодетских радова, геолошких истраживања научноистраживачких огледа постављање цевовода, птт, електро и других водова и сличних радова, ако се тиме не угрожавају приоритетне функције шуме;
- отварања противпожарних линија при гашењу високог шумског пожара, сузбијања биљних болести и штеточина спровођења активности у циљу спречавања појаве и отклањања последица еколошких акцидената, поновног коришћења копова и одлагалишта пепела на површинама које су пошумљене по пројектима рекултивације, као и када је услед других природних појава угрожена већина шумског дрвећа, ако се тиме не угрожавају приоритетне функције шуме утврђене плановима газдовања шумама.

7.17. Заштита културних добара

Уколико се приликом извођења радова на изградњи открију нерегистровани непокретни и покретни археолошки налази, инвеститор и извођач радова су дужни зауставити радове и прибавити мере заштите према условима надлежног Завода за заштиту споменика културе и омогућити стручној служби да обави археолошка истраживања и документовање на просторима са откривеним непокретним и покретним културним добрима.

7.18. Заштита од удеса

Удес (акцидент) јесте изненадни и неконтролисани догађај који настаје ослобађањем, изливањем или расипањем опасних материја, обављањем активности при производњи, употреби, преради, складиштењу, одлагању или дуготрајном неадекватном чувању.

У случају непланираног загађења животне средине неопходно је да се без одлагања предузму мере ради смањења штете у животној средини или уклањања даљих ризика, опасности и штете у животној средини. У ове мере спадају превентивне мере заштите и мере приправности и одговора на удес.

а) Мере превенције:

- реализација активности, изградња објеката, извођење радова, односно обављање

редовних активности мора бити у складу са техничком документацијом, уз поштовање важећих законских, техничких

норматива и стандарда прописаних за ту врсту објекта, као и у складу са условима и мерама које су утврдили други овлашћени органи и организације;

- редовно одржавати простор и објекте на ГМРС и блок станици,
- зоне опасности видно обележити и спречити постојање материја и уређаја који могу проузроковати пожар, или омогућити његово ширење;
- спроводити редовну контролу сигурносне опреме и свих инсталација унутар система,
- израдити План заштите о пожара;
- поступци одговора на удес почињу да се спроводе од првог тренутка уочавања

ситуација кој е нису саставни део редовног технолошког процеса.

б) Мере одговора на удес и мере санације:

- у случају пожара на траси гасовода треба пустити да гас из перфорираног дела

гасовода потпуно изгори пошто је сигурније контролисати гасни пожар од неконтролисаног цурења гаса;

- после удеса - пожара или експлозије врши се санација оштећеног дела гасовода, уклањање оштећених објеката и

растиња и њихов транспорт на депоније;

- мере санације, у смислу ремедијације земљишта и пречишћавање вода нису потребне, јер природни гас, као и продукти његовог сагоревања не угрожавају поменуте медије, док је потребно извршити обнављање вегетације и станишта
- мере које се спроводе у постудесним ситуацијама односе се на санацију животне

средине и реконструкцију свих инсталација страдалих у удесу и успостављање безбедног наставка рада система.

7.19. Услови и мере за спречавање негативних утицаја приликом изградње саобраћајних површина

Најзначајније мере за спречавање негативних утицаја на животну средину које би се постигле приликом изградње нових и реконструкцијом постојећих саобраћајних површина су:

- Изградња обилазнице око Футога чиме ће се изменити траса државни пут I Б реда број 12 Суботица - Нови Сад-Државна граница са Румунијом;
- Изградња бициклистичких стаза;
- Изградња тротоара,
- Изградња тротоара и паркинга од монтажних бетонских елемената или плоча, који се приликом рекоснтрукције и уклањања могу поново користити;
- Препорука да се паркинзи изведу тзв. "перфорираним" плочама - префабрикованим танкостеним пластичним (или сл.) елементима који обезбеђују услове стабилности подлоге, довољне за навожење возила и истовремено омогућавају одржавање (узгајање) ниског растиња;
- Приликом изградње нових и уређења постојећих паркинга тежити очувању и заштитити постојећег дрвећа и
- Давање приоритета возилима јавног градског превоза.

У оквиру сваког појединачног паркиралишта или гараже обавезно предвидети резервацију и обележавање паркинг места за управно паркирање возила инвалида, у складу са стандардом SRPS U.A9.204.

7.20. Мере заштите у области водне инфраструктуре

Водни услови

За планирање садржаја и намене простора у обухвату Плана у зони водних објеката, уважити следеће услове:

Дуж обала водотока/мелиорационих канала мора се обезбедити стално проходна и стабилна радно-инспекциона

стаза ширине минимум 5,0 m у грађевинском реону, односно 10,0 m у ванграђевинском реону, за пролаз и рад механизације која одржава канал. У овом појасу није дозвољена изградња надземних објеката (зграде, шахтови, вентили, садити дрвеће постављати ограда и сл.).

У случају да се планира постављање инфраструктуре на водном земљишту, у експропријационом појасу водотока/мелиорационих канала, по траси која је паралелна са каналом, инсталацију положити по линији експропријације канала, односно на минималном одстојању од линије експропријације, до 1,0 m, тако да међусобно управно растојање између трасе и ивице обале канала буде минимум 5,0 m у грађевинском, одн. 10,0 m у ванграђевинском реону.

Подземна инфраструктура мора бити укопана минимум 1,0 m испод нивоа терена и мора подносити оптерећења грађевинске механизације којом се одржава канал, а саобраћа приобалним делом. Кота терена је кота обале у зони радне инспекционе стазе.

Подземно укрштање инсталација са мелиорационим каналима предвидети полагањем инсталације на дубину минимум 1,5 m испод коте пројектованог дна канала, са постављањем заштитних АБ плоча на дубину 1,0 m испод коте пројектованог дна канала. Хоризонтална дужина цеви са заштитом испод дна канала треба да буде дужине колико износи ширина канала у нивоу терена. Подземно укрштање инсталације са каналима на локацији уз пропуст или мост предвидети на удаљености минимум 5,0 m од пропуста или моста.

На местима укрштања цевовода са каналима треба извршити и геодетска снимања профила и дати попречни профила канала на месту укрштања.

Сва укрштања инсталација са водотоком/каналом, планирати под углом од 90°.

Саобраћајне површине планирати изван зоне експропријације канала. Уколико је потребна саобраћајна комуникација-повезивање леве и десне обале канала, планирати је уз изградњу пропуста или моста. Техничко решење пропуста или моста мора обезбедити постојећи водни режим и одржавати стабилност дна и косина канала.

Планском документацијом предвидети видно и прописно обележавање трасе гасовода у зони водних објеката, како не би дошло до његовог оштећења приликом извођења радова на редовном одржавању водних објеката, приликом одбране од поплава или реконструкције водних објеката. Сва евентуална оштећења гасовода до којих може доћи током водопривредних радова, односно трошкови настали том приликом, падају на терет инвеститора, односно власника инсталације.

Планском документацијом предвидети извођење радова које неће ометати нормално функционисање насипа.

Планском документацијом предвидети да приликом пројектовања прелаза транспортног гасовода преко одбрамбеног насипа, цевовод мора бити положен по косини насипа са максималним укопавањем од 25 до 30 cm (колико износи хумусни слој), а на делу преласка преко круне насипа, доња ивица заштите цевовода мора бити изнад нивоа 1% меродавне рачунске велике воде Дунава. Цевовод по круни насипа поставити у заштитну цев ради заштите од утицаја тешке грађевинске механизације. На оба краја заштитна цев мора бити добро заптивена. У циљу спречавања процуривања, предвидети противфилтрационе завесе у осовини код обе ивице круне насипа, чије димензије одредити на основу прорачуна.

Планском документацијом предвидети да техничко решење затрпавања цевовода у зони насипа мора бити са кохерентним материјалом са набијањем у слојевима до постојећег степена збијености насипа, односно круну насипа вратити у првобитно стање.

Планском документацијом предвидети обавезу да се пре почетка извођења радова обавести ЈВП „Воде Војводине" Одељење за заштитне шуме, како би се извршила сеча на предвиђеној траси, у складу са Законом о шумама (Службени гласник РС, број 30/10, 93/12 и 89/15), као и обавезу инвеститора гасовода да пре сече, регулише плаћање накнаде за промену намене шума и шумског земљишта, у складу са Законом о шумама.

Границе и намена водног земљишта не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП-а „Воде Војводине" Нови Сад.

Услови у зони насипа I одбрамбене линије:

- У зони насипа I одбрамбене линије дуж леве обале реке Дунав, за заштиту од високих водостаја реке Дунав, важе следећи општи услови, у складу са важећим Законом о водама:
- у зони насипа, у појасу земљишта ширине 50,0 m од ножице насипа у брањеном подручју, односно 10,0 m у небрањеном подручју забрањена је изградња објеката, постављање подземне инфраструктуре (каблова, цевовода и сл.), постављање ограда, копање ровова, бунара и сл., а дозвољено је планирати изградњу паркинг простора приступа парцели и сл., садњу ниског растиња- жбуња, травњака;
- забрањена је изградња било којих објеката који би задирали у тело насипа;
- забрањено је у зони насипа и на самом насипу копати и одлагати материјал и вршити било које друге радње којима се може угрозити стабилност насипа;
- по целој дужини одбрамбеног насипа, у брањеној зони, мора се оставити слободан појас ширине 10,0 m од ножице насипа за радно инспекциону стазу, односно за пролаз возила и механизације која ради на одржавању насипа и спровођењу одбране од поплава;
- за извођење било које врсте радова, планирање и изградњу било којих објеката у појасу 50,0 m од ножице насипа у брањеном подручју, потребно је претходно прибавити позитивно мишљење ЈВП-а Воде Војводине, односно позитивне услове органа АПВ-а, односно јединице локалне самоуправе надлежне за послове водопривреде;
- забрањено је копати бунаре, ровове и канале поред насипа у појасу најмање 10m од небрањене ножице насипа према водотоку, а у брањеној зони 50,0 m од унутрашње ножице насипа, осим ако је њихова функција заштита од штетног дејства вода или је техничком документацијом, урађеном у складу са Законом о водама, доказано да није угрожена стабилност насипа;

У грађевинском подручју насеља Футог, заштитни појас насипа I одбрамбене линије леве обале реке Дунав ширине 50,0 m у брањеној зони, подељен је у зависности од нивелационих карактеристика терена на две заштитне зоне: зону I и II Зона I обухвата терен између ножице насипа и зоне II. Зона II налази се између линије паралелне ножици насипа на удаљености 50,0 m и линије унутар појаса од 50m, која није паралелна ножици насипа, која је најближе на 22,0 m од ножице насипа где је терен на коти 80 m н.в. и виши, а спаја се са линијом удаљеном 50,0 m од ножице насипа на местима где је постојећи терен једнак или нижи од коте 78,50 m.Н.В. Зона III се налази на удаљености већој од 50,0 m од ножице насипа.

За наведене зоне, важе следећи услови:

- у зони I забрањена је изградња нових објеката, доградња или реконструкција постојећих објеката. На постојећим објектима, дозвољено је извођење радова на санацији, адаптацији, инвестиционом и текућем одржавању објеката искључиво у оквиру габарита (надземних и подземних) постојећих објеката;
- у зони II дозвољена је изградња, доградња, адаптација и реконструкција стамбених и пратећих објеката, на основу претходно исходованих водних услова. Објекти морају бити плитко фундирани (до дубине 1,0 m), а изградња сутерена је забрањена. Кота приземља мора бити најмање 0,5 m виша од рачунске 1% високе воде (80,15 m н.в.).
- део грађевинског подручја који је на удаљености 50,0 m и више метара, мерено од постојеће ножице насипа, обавезно је исходовање водних аката надлежних институција само за објекте/радове који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму.

Услови у зони насипа II одбрамбене линије - "Футошког" насипа

У зони већ постојећег одбрамбеног насипа II одбрамбене линије реке Дунав:

- у појасу ширине 10,0m од обе ножице постојећег насипа друге одбрамбене линије, забрањена је градња објеката, постављање ограда и сл., постављање цевовода, каблова и друге подземне инфраструктуре. Овај појас мора се оставити слободан као радно инспекциона стаза, за пролаз возила и механизације службе која спроводи одбрану од поплава. Укупна ширина појаса која обухвата тело насипа и обе радно инспекционе стазе, не сме бити мања од 25

m, што се односи на деоницу насипа у висом терену, где је кота круне насипа блиска или једнака коти терена Изузетно, само на деоници поред новог гробља, где је предвиђена изградња зида, потребно је предвидети заштитни појас ширине 10,0m поред зида, са брањене стране;

- изван заштитног појаса ширине 10,0 m, може се планирати изградња објеката, постављање ограда и сл., постављање цевовода, каблова и друге подземне инфраструктуре.

7.21. Мере заштите у области енергетске инфраструктуре и електронских комуникација

7.11.4. Електроенергетски систем

Током изградње електроенергетског вода долази до тренутне деградације земљишта услед ископа или до евентуалне сече растиња на деоницама проласка трасе вода. Неопходно је због тога, приликом постављања вода, укопавање вршити у ров, у што већој мери ручно, чиме ће се заштитити постојећа вегетација од могућег оштећења.

Као заштита од електромагнетног зрачења далековода и као заштита самог далековода од спољних утицаја формира се заштитни коридор далековода у коме се забрањује изградња објеката, осим уз посебну сагласност власника далековода и израду елабората. Заштитни коридор далековода 110 kV износи 25m лево и десно од осе крајњег проводника , док за далеководе 35 kV износи 15m лево и десно од осе крајњег проводника.

7.11.5. Систем снабдевања топлотном енергијом

Током изградње гасовода долази до тренутне деградације земљишта услед ископа или до евентуалне сече растиња на деоницама проласка трасе. Неопходно је због тога, приликом постављања гасовода, укопавање вршити у ров, у што већој мери ручно, чиме ће се заштитити постојећа вегетација од могућег оштећења. При изградњи Главних мерно-регулационих гасних станица (ГМРС) формира се заштитна мрежа или ограда око ГМРС која мора бити удаљена најмање 3m од спољних зидова МРС и висока најмање 2m.

7.11.6. Електронске комуникације

У току експлоатације водова електронских комуникација нема негативног утицаја на животну средину, а у току изградње може доћи до привремене деградације земљишта која се неутрализује каснијим затрпавањем рова и нивелацијом са околним земљиштем.

8. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКАТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Спровођење Просторног плана односи се на подручје посебне намене, што је уједно и обухват Просторног плана, а реализује се кроз:

- директну примену Просторног плана и
- примену мера заштите у заштитној зони транспортног гасовода.

Просторним планом су дефинисани уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације, које је обавезно уградити приликом израде просторних и урбанистичких планова у обухвату Просторног плана. Основна намена и решења која се односе на подручје посебне намене, дефинисана овим Просторним планом, не могу се мењати плановима нижег хијерархијског нивоа.

Према члану 16. Закона о стратешкој процени утицаја, Извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове или програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена

и процену утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекте заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

Ако је план или програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена утицаја на животну средину ради се у складу са смерницама стратешке процене утицаја на животну средину плана или програма више хијерархијског нивоа.

Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 114/2008) за постројења за гасификацију утврђена је обавеза израде студије процене утицаја на животну средину.

Студију процене утицаја за постојеће и планиране садржаје треба радити са циљем да се прикупе подаци и предвиде утицаји на здравље људи, флору и фауну, земљиште, воду, ваздух, материјална и културна добра и узајамно деловање свих чинилаца на сваком од наведених објеката, као и мере којима се штетни утицаји могу спречити, смањити или отклонити.

9. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)

Успостављање система праћења компонената животне средине, је део стратешког опредељења у очувању изузетних природних и културно-историјских вредности природног добра, уз одрживо коришћење обновљивих природних ресурса. Због тога израда катастра загађивача на територији општине и развој мониторинг система представља један од приоритета заштите животне средине. Резултати мониторинга на најбољи начин осликавају промене у времену и простору и тиме обезбеђују могућност адекватног и правовременог реаговања, кориговања започетих активности и тестирања исправности утврђених програма заштите и развоја.

Према члану 69. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС и 14/16), циљеви Програма праћења стања животне средине су:

- обезбеђење мониторинга;
- дефинисање садржине и начина вршења мониторинга;
- одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга;
- дефинисање мониторинга загађивача;
- успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача и
- увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

Основни параметри који треба да се прате на простору у обухвату Плана треба да обухвате главне компоненте животне средине:

- земљиште,
- воду,
- ваздух,
- буку,
- природне вредности.

Поред праћења ових основних параметара животне средине, прате се и други параметри који указују на квалитет животне средине, нпр. мониторинг отпада.

У циљу свеобухватног сагледавања свих проблема, потребно је додатно консултовати све надлежне органе и организације, како би се створила савремена мрежа која одговара свим европским стандардима, имајући у виду да је заштита

животне средине веома важан сегмент нашег будућег развоја и просперитета.

Мониторинг земљишта

Активности на мониторингу квалитета земљишта на простору у обухвату Плана подразумевају праћење стања и промена у оквиру следећих параметара земљишта:

- физичко-хемијске карактеристике (општи параметри: физичко хемијски показатељи квалитета микроелементи, тешки метали, специфични органски полутанти: угљоводоници, пестициди),
- микробиолошке карактеристике (садржај органске материје, укупан садржај органског угљеника, садржај опасних и штетних материја, тешких метала, минералних уља и др.).

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које је утврђена евидентна угроженост параметара стања животне средине (на локацијама у непосредној близини гасовода као и у зонама надземних пратећих објеката (ГМРС), са циљем провере могућег загађења земљишта, односно ради утврђивања цурења природног гаса).

Контролу квалитета земљишта потребно је спроводити у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС и 14/16) и Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања ("Службени гласник РС" бр. 23/94).

Мониторинг воде

Мониторинг вода врши се у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС и 14/16), Законом о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12, 101/16) Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода ("Службени гласник РС", бр. 74/11) и др. важећим подзаконским актима.

Контролу квалитета површинских и подземних вода вршити на деловима где површинске воде могу бити реципијент пречишћених отпадних вода које настају боравком запослених на објекту.

Испитују се следећи параметри: температура воде, температура ваздуха (на терену), боја, мирис, видљиве материје pH, укупне суве материје, жарени остатак, губитак жарењем, суспендоване материје, таложне материје, HPK, BPK5 (хомогенизован узорак), BPK5 (филтриран узорак), амонијак, нитрати, уља (угљенотетрахлоридни екстракт), сулфати сулфиди, хлориди, гвожђе, феноли, детерџенти (као алкилбензол сулфонат), натријум, укупни фосфор, укупни азот, калијум електропроводљивост и беланчевине.

Подаци ових мерења треба да послуже за санацију стања, а база података за прорачуне пројектовања система за пречишћавање отпадних вода, као и за информисање и едукацију грађана из ове области.

Мониторинг ваздуха

Мониторинг треба да се врши ради процене аерозагађења на основу мерених или процењених података и добијања информација о загађујућим материјама, које доспевају у атмосферу и концентрацији око извора загађења.

Контролу квалитета ваздуха треба организовати тако да се прво изврши идентификација свих могућих присутних полутаната. Након идентификације присутних полутаната, потребно је организовати систематско испитивање квалитета ваздуха, мерењем концентрације присутних загађујућих материја.

Мерења квалитета отпадних гасова из котларнице на ГМРС спроводити према Уредби о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање ("Службени гласник РС", бр. 6/16), а у циљу праћења концентрације и ефеката испуштених гасова на околину у зони утицаја. Мерења вршити једном годишње узорковањем димних гасова из димњака.

Мониторинг буке

Праћење нивоа буке неопходно је извршити у складу са Законом о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10), Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", бр. 72/10) и др.подзаконским актима из ове области.

Мониторинг отпада

Мониторинг отпада треба вршити ради изналажења оптималних варијанти за решавање санације насталог отпада.

У циљу правилног управљања отпадом неопходно је идентификовати све врсте отпадних материја које ће се генерисати у фази изградње система гасовода, као и током експлоатације и класификовати према пореклу (опасан отпад, комунални чврст отпад, индустријски отпад). Поступање са отпадним материјама треба да буде у складу са Законом о управљању отпадом (''Службени гласник Републике Србије'', бр. 36/09, 88/10 и 14/16) и осталим подзаконским актима.

Сваку отпрему отпада прати документ о кретању отпада у складу са Правилником о обрасцу докумената о кретању отпада и упутству за његово попуњавање ("Сл.гласник РС", бр.114/2013), односно Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање ("Службени гласник РС", бр. 17/2017). Такође обавеза је генератора отпада вођење евиденције о отпаду и извештавање Агенцији за заштиту животне средине Републике Србије, а у складу са Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишње извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање ("Службени гласник РС", бр.95/2010).

Мониторинг природних добара, флоре и фауне

Неопходно је спроводити мониторинг природних добара, флоре и фауне. Повремене визуелне контроле стања биљног покривача на траси гасовода (сушење или промена боје у одређеној зони), спроводе се у циљу регистровања евентуалног хаваријског исцуривања гаса на непредвиђеним местима. Контроле стања биљног покривача врше се и у зони утицаја регулационих станица са циљем да се прате ефекти
повременог технолошког испуштања гаса на биљни свет као и на животињски свет везан за карактеристичан биљни покривач.

Предвиђање промена параметара квалитета животне средине на подручју плана

На основу свих података, користећи информациони систем заштите животне средине, могуће је предвидети, спречити еколошке катастрофе и утврдити оптималне мере за санацију и рекултивацију.

Подаци о стању и квалитету животне средине првенствено треба да буду усмерени на формирање информационих основа за функционисање система, што значи планирано и перманентно формирање записа у бази података система о измереним и утврђеним вредностима параметара квалитета свих елемената животне средине.

Припрема и извођење превентивних активности заштите животне средине

Превентивне активности на заштити животне средине се припремају и извршавају на основу предвиђања промена стања животне средине, и посредно, на основу анализе стања и квалитета животне средине. Припреме и извођење превентивних активности на заштити животне средине треба да обухватају:

- оперативни план превентивних активности заштите животне средине,
- израду планова превентивног деловања на појединачним локалитетима,
- израду планова потребних ресурса за планиране превентивне активности на заштити животне средине,
- припрему неопходне оперативне документације за извођење превентивних активности,

- израду подлога за надзор и контролу извођења превентивних активности заштите и контролу квалитета извршених поступака на заштити животне средине.

23. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа. Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10).

Будући да су досадашња искуства недовољна у примени стратешке процене предстоји решавање бројних проблема. У досадашњој пракси стратешке процене планова присутна су два приступа:

3) технички: који представља проширење методологије процене утицаја пројеката на планове и програме где није проблем применити принципе за EIA (процену утицаја на животну средину),
4) планерски: који захтева битно другачију методологију из следећих разлога:
   - планови су знатно сложенији од пројеката, баве се стратешким питањима и имају мање детаљних информација о животној средини,
   - планови се заснивају на концепту одрживог развоја и у већој мери поред еколошких обухватају друштвена и економска питања,
   - због комплексности структура и процеса, као и кумулативних ефеката у планском подручју нису примењиве симулационе математичке методе,
   - при доношењу одлука већи је утицај заинтересованих страна и нарочито јавности, због чега примењене методе и резултати процене морају бити разумљиви учесницима процеса процене.

Због наведених разлога у пракси стратешке процене користе се најчешће експертске методе као што су контролне листе и упитници, матрице, мултикритеријална анализа, просторна анализа, SWOT анализа, Делфи метода, оцењивање еколошког капацитета, анализа ланца узрочно-последичних веза, процена повредивости, процена ризика итд.

Као резултанта примене било које методе појављују се матрице којима се испитују промене које би изазвала имплементација плана и изабраних варијанти (укључујући и ону да се план не примени). Матрице се формирају успостављањем односа између циљева плана, планских решења и циљева стратешке процене са одговарајућим индикаторима.

У овој стратешкој процени примењена је методологија процене која је код нас

развијана и допуњавана у последњих неколико година и која је углавном у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду стратешке процене у Европској Унији. [I] [II] [III] [IV]

[I] Стојановић Б. , Процена утицаја на животну средину и услови за заштиту и унапређење животне средине, Секторски прилог за „Генерални план Приштине“, ИАУС, 1996

[II] Стојановић Б., Управљање животном средином у просторном и урбанистичком планирању - Стање и перспективе, у монографији "Новији приступи и искуства у планирању", ИАУС, 2002, стр.119-140

[III] Стојановић Б., Н. Спасић, Критички осврт на примену закона о стратешкој процени утицаја на животну средину у просторном и урбанистичком планирању, ИЗГРАДЊА, Бр.1, 2006, стр. 5-11

[IV] A Source Book on Strategic Environmental Assessment of Transport Infrastructure Plans and Programs, ropean Commision DG TREN, Brussels, October 2005

Општи методолошки поступак који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешко процени састоји се из неколико фаза, и то:

Анализирајући поступак израде Извештаја, може се закључити да се он састоји, углавном говорећи из четири фазе:

- полазне основе, анализа и оцена стања,
- процена могућих утицаја на животну средину,
- мере заштите животне средине,
- програм праћења стања животне средине.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

Извештај о стратешкој процени ради се у фази израде Просторног плана подручј а посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације. Оба документа биће изложена на јавни увид са обезбеђењем учешћа јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о стратешкој процени.

Тешкоће при изради Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја Плана на животну средину нису уочене тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера предметног Плана на животну средину. За оцену стања животне средине извршена је процена на основу постојећих података о стању животне средине планског подручја, услова надлежних институција, природних карактеристика, као и друге доступне документације.

У поступку израде Извештаја, успостављена је сарадња са заинтересованим органима и организацијама, овлашћеним институцијама и надлежним органом за послове заштите животне средине.

Уочене тешкоће, значајне за квалитетну процену стања животне средине и ток процене утицаја стратешког карактера су:

- непостојање јединствене методологије за израду Стратешке процене утицаја на животну средину,
- непостојање података који се односе на мониторинг животне средине на простору у обухвату плана.

24. ЗАКЉУЧЦИ ИЗВЕШТАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације на животну средину урађена је у поступку израде Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог-Беочин са елементима детаљне регулације.

Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја.

На основу валоризације простора и процењених утицаја предложене су мере којима се штетни утицаји могу спречити, смањити или отклонити. Мере заштите животне средине односе се на укупан простор и непосредно окружење, на постојеће и планиране делатности и мере заштите животне средине које се односе на укупну инфраструктуру.

На основу анализе постојећих намена, успостављеног мониторинга животне средине и планираних активности процењени су утицаји на ваздух, земљиште, површинске и подземне воде, природна добра, флору и фауну, становништво и утврђене су мере заштите.

Вредновањем односа позитивних и негативних утицаја и ефеката, може се закључити да имплементација планских решења обезбеђује трајне позитивне ефекте у смислу контролисаног управљања простором и животном средином. Побољшање животног стандарда локалног становништва и осталих корисника простора и услуга, биће омогућен одрживим просторним развојем енергетске инфраструктуре, односно изградњом планираног гасовода, чиме ће бити омогућено коришћење еколошки прихватљивог извора енергије - природног гаса, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости.

Планирани мониторинг животне средине омогућиће контролу утицаја Просторног плана на животну средину. Примена и спровођење планираних мера заштите при имплементацији Просторног плана, контрола и надзор над применом мера и мониторинг животне средине, представљају обавезне еколошке мере и смернице у циљу спречавања појава негативних утицаја и ефеката на животну средину у обухвату овог Просторног плана.

Планско решење усаглашено је са достављеним условима надлежних институција.

25. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

ПРОПИСИ:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09- др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС и 14/16),
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10),

- Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09),
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08),
- Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 10/13),
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање ("Службени гласник РС", бр. 6/16),
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/10, 75/10, 63/13),
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 101/16),
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 67/11, 48/12 и 1/16),
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС", бр. 50/12),
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10),
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", бр. 72/10),
- Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 14/16),
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада ("Службени гласник РС", бр. 92/10),
- Правилник о условима и начину сакупљања, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије ("Службени гласник РС", бр. 98/10),
- Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16),
- Закон о шумама ("Службени гласник РС", бр. 30/10, 93/12 и 89/15),
- Закон о културним добрима (Службени гласник РС", бр.71/94, 52/11 - др. закон и 99/11 - др. закон).

26. ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

6. Карта бр.1 - Извод из Регионалног Просторног Плана АП Војводине-Наменеа површина
7. Карта бр.2 - Постојеће стање простора на орто-фото снимку (размера 1:10 000)
8. Карта бр.3 - Извод из Просторног плана-Мрежа насеља, инфраструктурни системи, природни ресурси и заштита простора (размера 1:2500)
9. Карта бр.4 - Инжењерско - геолошка карта простора
10. Карта бр.5 - Педолошка карта простора

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14 и 83/18), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене Парка „Бегечка јама“

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 60/2018 од 20.12.2018. године

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне на мене Парка природе „Бегечка јама“ (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се нацртом плана.

Грађевинско подручје које ће се обухватити планом налази се у Катастарској општини Бегеч, унутар описане оквирне границе плана.

За почетну тачку описа оквирне границе плана утврђена је тачка на граници општина Бачки Петровац (катастарска општина Гложан) и Нови Сад (катастарска општина Бегеч) и на граници парцела бр. 3155 и 4491(пут). Од ове тачке у правцу југоистока граница прати западну границу парцеле број 4491(пут) до пресека са продуженим правцем северне границе парцеле број 4379(канал), затим скреће ка североистоку, прати претходно описан правац и северну границу парцеле број 4379 (канал) до тромеђе парцела бр. 4379 (канал), 4242 и 4549 (пут). Даље, граница скреће ка северозападу, прати западну границу парцеле број 4549 (пут) до прелаза пре ко канала, парцела број 4365, затим скреће у правцу истока, прати прелаз преко канала, парцела број 4365, и долази до тромеђе пар цела бр. 4233/2, 4546 (пут) и 4532 (пут). Од ове тачке граница прати јужну и западну границу парцеле број 4532 (пут), затим јужну границу парцеле број 4544(пут) и долази до тромеђе парцела бр. 4544(пут), 4203 и 4202, затим скреће ка југу, прати границу парцела бр. 4203 и 4202, пресеца парцелу број 4531 (пут) и редом прати источну границу парцела бр. 4531(пут), 1201, 1199 (пут), 1202 и 1220 (пут) и долази до тромеђе парцела бр. 1220 (пут), 4541(пут) и 3980. Даље, граница скреће ка истоку, прати јужну границу парцеле број 4541 (пут), затим скреће ка југу, прати западну границу парцеле број 4534 (пут) до пресека са продуженим правцем границе парцела бр. 3920 и 3921 и у правцу истока прати претходно описан правац и границу парцела бр. 3920 и 3921 до тромеђе парцела бр. 3920, 3921 и 4530 (пут). Од ове тачке граница скреће ка југу, прати западну границу парцеле број 4530 (пут) и долази до северне границе парцеле број 4345/1(насип), затим скреће ка истоку, прати северну границу парцеле број 4345/1 (насип) до преломне тачке на граници парцела бр. 4345/1 (насип) и 1727. Даље, граница скреће ка југу, прати западну ивицу пута на парцели број 4345/1 (насип), затим прати западну границу парцеле број 4564 (пут) и долази до северне границе парцеле број 4348 (река Дунав). Од ове тачке управним правцем граница пресеца парцелу број 4348 (река Дунав) и долази до границе општина Беочин (катастарска општина Баноштор) и Нови Сад (катастарска општина Бегеч). Даље, граница скреће ка западу, прати границу општина Нови Сад(катастарска општина Бегеч) и Беочин (катастарске општине Баноштор и Сусек) и долази до тромеђе општина Нови Сад(катастарска општина Бегеч), Беочин (катастарска општина Сусек) и Бачки Петровац (катастарска општина Гложан). Од ове тачке граница скреће ка североистоку, прати границу општина Нови Сад (катастарска општина Бегеч) и Бачки Петровац (катастарска општина Гложан) и долази до почетне тачке описа оквирне границе плана.

Приближна површина подручја која ће се обухватити Просторним планом износи 1064 ha.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана садржани су у планским документима вишег реда: у Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и у Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АП Војводине“, број 22/11).

Плански документи од значаја за израду Просторног плана су: Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) („Службени гласник РС“ број 14/15).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији – као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови, као и друге подлоге за које се утврди да су неопходне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора обухваћеног Просторним планом, засниваће се на основним начелима утврђеним у планским документима просторног планирања и развоја у Републици Србији, односно Аутономној покрајини Војводини а то су:

- заштита животне средине, као и заштита, одрживо коришћење и одрживи развој природне и културне баштине;
- чување и унапређење идентитета простора, као и његове специфичности;
- афирмација специфичности и идентитета подручја као основе за развој привреде и високо квалитетног туризма;
- просторна и функционална интегрисаност простора у окружење, као и усклађен развој са суседним подручјима;
- рационално и одрживо коришћење земљишта и других необновљивих ресурса, као и оптимално коришћење обновљивих ресурса;
- адекватно управљање водним режимом;
- поштовање заштите јавног интереса и јавних добара и
- неговање обичаја и традиције.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја је да се обезбеде услови за очување, унапређење, заштиту и одрживо коришћење природе, природних вредности и њихово укључивање у политике просторног развоја.

Општи циљеви којима треба тежити су очување и унапређење карактера и диверзитета предела, побољшање биолошке разноврсности, заштита екосистемских, економских и социокултурних вредности, ревитализација подручја где је потребно, очување унапређење, заштита и одрживо коришћење културно-историјских вредности, очување идентитета подручја у функцији одрживог привредног, пре свега туристичког развоја.

На заштићеном подручју циљеви израде Просторног плана су следећи:

- задржавање постојеће природне особености и реинтегрисање нарушених изворних природних вредности, као и њихово унапређење;
- очување и унапређење квалитета и режима вода, регулација водног режима и протока воде кроз заштићено подручје;
- очување мозаичности станишта и за њих везаних животних заједница и врста, обезбеђивање услова за даљи стабилан развој природних вредности, уз одрживо коришћење природних ресурса;
- ревитализација и реконструкција станишта којима ће се допринети побољшању хидролошког режима и њиховој разноликости;

- рационално коришћење, заштита и унапређивање стања пољопривредног, шумског и водног земљишта, дефинисање правила уређења грађевинског земљишта у складу са условима заштите;
- ограничено и контролисано шумарство у заштићеном подручју, обнова шума аутохтоних врста дрвећа;
- планирање активности које поспешују или усмеравају природне и друге процесе;
- планирање развоја подручја и коришћење простора у складу са принципима одрживог развоја и капацитетима;
- омогућити и унапредити одвијање еколошке, научно-истраживачке, васпитно-образовне и развојне функције и
- планирање трајно усклађеног и лимитираног туризма (екотуризам, етнотуризам, риболовни туризам, излетнички и едукативни туризам).

Члан 6.

Концепција просторног развоја подручја посебне намене заснивaће се на утврђивању планираних намена, као и правила коришћења, уређења, грађења и заштите у оквиру Парка природе „Бегечка јама“, предложене границе заштићеног природног добра и његове заштитне зоне, као и просторне целине која није под заштитом, а обухваћена је предложеном границом Просторног плана.

Концептуални оквир планирања треба да поред заштите, обезбеди и унапреди заштићено подручје Бегечке јаме и његове природне вредности, природне екосистеме и живописне пејсаже, биолошке и предеоне разноврсности, али и да омогући задовољење научних, образовних, духовних, естетских, културних, туристичких, здравствено-рекреативних потреба и осталих делатности усклађених са традиционалним начином живота и начелима одрживог развоја.

Концепција развоја подручја посебне намене, као и правила коришћења, уређења, организације земљишта и грађења ће се утврдити на основу мера заштите заштићеног природног добра Парка природе „Бегечка Јама“, те се не очекују веће промене планираних капацитета у односу на важећу документацију, односно у највећој мери ће се поштовати континуитет са важећим просторним и урбанистичким плановима, њихови услови и смернице, усклађени са новим мерама заштите и ревизијом студије заштите (Предлог за стављање под заштиту као заштићеног подручја III категорије).

Члан 7.

Ефективан рок за израду нацрта Просторног плана јесте 12 (дванаест) месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Града Новог Сада.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Новом Саду и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе „Бегечка јама“ на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину јесте саставни део његове аналитичко-документационе основе.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће „Урбанизам“, Завод за урбанизам Нови Сад, Булевар цара Лазара 3/III, Нови Сад.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа – овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана - дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 15 дана, изузетно 30 дана, доставе тражене податке.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у шест (6) примерака у аналогном и шест (6) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у Градској управи за урбанизам и грађевинске послове Града Новог Сада (један примерак), и у архиви обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 35-5/2018-01

Нови Сад, 20. децембар 2018. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/2009, 81/2009 - исправка, 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 54/2013 - решење УС и 98/2013 - одлука УС, 132/2014 и 145/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 12. октобра 2017. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене измуљавања, депоновања и ремедијације седимената дела канала Хс ДТД Врбас - Бездан од ушћа у канал Бечеј - Богојево до хидрочвора Врбас

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 46/2017 од 12.10.2017. године, а ступила је на снагу 20.10.2017.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене измуљавања, депоновања и ремедијације седимената дела канала Хс ДТД Врбас-Бездан од ушћа у канал Бечеј - Богојево до хидрочвора Врбас (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се Нацртом Просторног плана.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата део територије општине Врбас и то: КО Врбас - атар и КО Врбас - град.

Опис оквирне границе обухвата Просторног плана почиње на тромеђи катастарских општина Врбас - атар, Кула (општина Кула) и Фекетић (општина Мали Иђош).

Од тромеђе граница у смеру ка југоистоку прати границу катастарских општина Врбас - атар (општина Врбас) и Фекетић (општина Мали Иђош) и долази до тромеђе катастарских општина Врбас - атар (општина Врбас), Фекетић (општина Мали Иђош) и Србобран (општина Србобран).

Од тромеђе граница наставља ка југу и прати границу катастарских општина Врбас - атар (општина Врбас) и Србобран (општина Србобран) и долази до тромеђе катастарских општина Србобран (општина Србобран), Врбас - атар и Бачко Добро Поље (општина Врбас).

Од тромеђе граница у смеру ка западу прати границу катастарских општина Врбас - атар и Бачко Добро Поље (општина Врбас) до тромеђе катастарских општина Врбас - атар, Бачко Добро Поље и Куцура (општина Врбас), мења правац ка северозападу и пратећи границу катастарских општина Врбас - атар и Куцура долази до тромеђе катастарских општина Врбас - атар, Куцура (општина Врбас) и Кула (општина Кула).

Од тромеђе граница наставља ка северу и пратећи границу катастарских општина Кула (општина Кула) и Врбас - атар (општина Врбас) долази до почетне тачке описа оквирне границе обухвата Плана.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 104 km^2.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана, садржани су у Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и у Одлуци о

доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11).

Законом о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10), у делу Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године, у глави V. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 2010-2014-2020. Одељак 1. Природа, еколошки развој и заштита, Пододељак 1.2. Заштита и унапређење квалитета животне средине, деоница Канала Црвенка - Кула - Врбас, под 1.2.1. Елементи животне средине, идентификована је као једно од најугроженијих подручја (hot spots), а у складу с тим дефинисан је основни циљ заштите и унапређења животне средине - заустављање даље деградације, превентивна заштита од свих планираних активности које могу угрозити постојећи квалитет природне и животне средине, уз санацију и ревитализацију угрожених подручја.

Одлуком о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11), у делу 6.3. Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине, под насловом: ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ Д ОБАРА, пловни делови основне каналске м реже Хс Д ТД идентификовани су као еколошки коридор од регионалног значаја.

У оквиру оцене водних ресурса, у делу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине 3.2.4. ВОДНИ РЕСУРС, деоница канала Врбас - Б ездан, у контексту о цене квалитета површинских вода на територији АПВ, препозната је као најугроженија деоница каналске мреже Хс ДТД - водоток "ван класе", док је у контексту заштите животне средине, према просторној диференцијацији животне средине, ова деоница идентификована као подручје веома деградиране животне средине.

У делу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине 3.5 ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ, под 3.5.1. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА И ЛОГИСТИКА, државни водни пут, који обухвата пловне канале и реке, у саставу Хс Дунав-Тиса-Дунав има посебно велики значај за пловидбу, а одржавање Хидросистема и повезаност свих канала са Дунавом и Тисом, њихова довољна дубина и ширина омогућују пловидбу и повезаност свих значајнијих центара у Бачкој и Банату са мрежом пловних путева у Европи.

Планска документација од значаја за израду Просторног плана:

- Просторни план подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор-Нови Сад-Панчево-Београд-Смедерево-Јагодина-Ниш) ("Службени гласник РС", број 19/11);

- Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница) ("Службени гласник Републике Србије", бр. 69/03, 36/10, 143/14);

- Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода "Јужни ток" ("Службени гласник РС", бр. 119/12 и 98/13).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови, као и друге подлоге за које се укаже да су неопходне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивaће се на принципима заштите животне средине и одрживог коришћења подручја, заштите природних ресурса и добара, биодиверзитета читавог подручја, заштите здравља људи.

Израда овог Просторног плана одразиће се на побољшање услова Хс ДТД примарно са аспекта заштите животне средине, здравља људи, водопривреде, пловидбе и заштите природе.

Члан 5.

Визија и дугорочни циљ развоја подручја Просторног плана односи се на уређење дела Хс ДТД, у смислу побољшања квалитета воде и одрживог коришћења канала као мултифункционалног простора намењеног за водопривреду, пловидбу и рекреацију. Хс ДТД се види као кључни елемент водопривредног система Бачке и Аутономне покрајине Војводине чија виталност ће значајно допринети регионалном развоју. Канал се сагледава и као важан чинилац у систему функционисања акватичних екосистема Бачке и диверзификације предела Панонске низије.

Израдом и спровођењем овог Просторног плана створиће се просторни услови за ревитализацију најугроженије деонице Хс ДТД Врбас-Бездан, што подразумева и остваривање задовољавајућег протицаја и побољшање квалитета воде у каналу у складу са домаћим и европским стандардима.

Члан 6.

Концептуални оквир планирања, коришћења и заштите планског подручја заснива се на обезбеђењу услова за измуљавања, депоновања и ремедијацију седимената дела канала у насељу Врбас и планско коришћење подручја дела канала са пратећим објектима и опремом.

Планирањем, коришћењем, уређењем и заштитом планског подручја постићи ће се рационална организација и уређење подручја посебне намене, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и потребама социјалног и економског развоја.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 6 (шест) месеци од дана достављања Обрађивачу Извештаја о обављеном раном јавном увиду Плана, адекватних катастарско-топографских планова, достављања податка и документације који су од значаја за израду Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја и неопходних услова од овлашћених органа, организација и предузећа који су од значаја за израду Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета АПВ.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у општини Врбас и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене измуљавања, депоновања и ремедијације седимената дела канала ДТД Врбас-Бездан од ушћа у канал Бечеј-Богојево до преводнице Врбас на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене измуљавања, депоновања и ремедијације седимената дела канала ДТД Врбас-Бездан од ушћа у канал Бечеј-Богојево до преводнице Врбас на животну средину је саставни део Аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 6 (шест) примерка у аналогном и 6 (шест) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у општини Врбас (један примерак), и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-10/2017-01

Нови Сад, 12. октобар 2017. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 5. став 2. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", број 15/2016) и члана 31. став 1. алинеја 2. и 16. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/2014), а у складу са Одлуком Скупштине општине Бач, број: 011-5/2017-I, од 31.01.2017. године, Одлуком Скупштине општине Бачка Топола, број: 023-13/2017-V, од 16.03.2017. године, Одлуком Скупштине општине Бачки Петровац, број: 011-19/2017-02, од 25.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Бечеј, број: I 011-24/2017, од 27.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Беочин број: 01-011-58/17, од 12.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Врбас, број: 06-6-399/2017-I/01, од 04.05.2017. године, Одлуком Скупштине општине Жабаљ, број: 011-8/2017-I, од 13.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Житиште, број: I-020-20/2017, од 28.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Инђија, број: 023-23/2017-I, од 25.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Ириг, број: 01-011-18/2017, од 30.03.2017. године, Одлуком Скупштине општине Кањижа, број: 02-120/2017-I/Б, од 13.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Мали Иђош, број: 06-14-15/2017-02, од 24.03.2017. године, Одлуком Скупштине општине Нова Црња, број: II-06-5/17-7, од 10.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Нови Кнежевац, број: I-020-42/2017, од 25.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Пландиште, број: 011-5/2017-I, од 09.03.2017. године, Одлуком Скупштине општине Сечањ, број: 011-35/2017-I, од 30.05.2017. године, Одлуком Скупштине општине Сента, број: 020-53/2017-I, од 20.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Србобран, број: 023-7/2017-I, од 27.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Сремски Карловци, број: 35-17/2017-I/1, од 27.04.2017. године, Одлуком Скупштине општине Тител, број: 011-

19/2017-I, од 27.04.2017. године и Одлуком Скупштине општине Чока, број: 016-1/2017-V-X, од 18.05.2017. године, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 16. јуна 2017. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о организовању Јавног предузећа за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 29/2017 од 16.6.2017. године

1. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад (у даљем тексту: Завод), основано Одлуком о оснивању Јавног предузећа за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ("Службени лист АПВ", број 10/02), наставља да ради под истим називом као у Покрајинској скупштинској одлуци о Јавном предузећу за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад ("Службени лист АПВ", бр. 4/13 и 51/16), а у складу са одредбама ове покрајинске скупштинске одлуке (у даљем тексту: Одлука).

Завод је уписан у Агенцији за привредне регистре под бројем БД 16567/2005, од 03.06.2005. године.

Матични број Завода јесте 08068313, ПИБ 100482355.

Оснивач и суоснивачи Завода

Члан 2.

Оснивач Завода јесте АП Војводина као већински оснивач (у даљем тексту: Већински оснивач).

Суоснивачи Завода, као заједничког јавног предузећа, јесу следеће јединице локалне самоуправе:

- Општина Бач, са седиштем у Бачу, Трг др Зорана Ђинђића бр. 2, матични број 08012814, ПИБ 101759575;
- Општина Бачка Топола, са седиштем у Бачкој Тополи, Маршала Тита бр. 30, матични број: 08070555, ПИБ: 101582899;
- Општина Бачки Петровац, са седиштем у Бачком Петровцу, Коларова бр. 6, матични број:08127808, ПИБ 101270637;
- Општина Бечеј, са седиштем у Бечеју, Трг ослобођења бр. 2, матични број: 08359466, ПИБ:100742635;
- Општина Беочин, са седиштем у Беочину, Светосавска бр. 25, матични број: 08439940, ПИБ:101619734;
- Општина Врбас, са седиштем у Врбасу, Маршала Тита бр. 89, матични број: 08285071, ПИБ: 100636230;
- Општина Жабаљ, са седиштем у Жабљу, Николе Тесле бр. 45, матични број:08157111, ПИБ:100227755;
- Општина Житиште, са седиштем у Житишту, Цара Душана бр. 15, матични број: 08030715, ПИБ: 102159550;
- Општина Инђија, са седиштем у Инђији, Цара Душана бр. 1, матични број: 08027536, ПИБ:102198438;
- Општина Ириг, са седиштем у Иригу, Војводе Путника бр. 1, матични број: 08032165, ПИБ: 101383958;
- Општина Кањижа, са седиштем у Кањижи, Главни трг бр. 1, матични број: 08141231, ПИБ: 100871672;
- Општина Мали Иђош, са седиштем у Малом Иђошу, Главна бр. 32, матични број: 08695059, ПИБ:101434697;
- Општина Нова Црња, са седиштем у Новој Црњи, ЈНА бр. 110, матични број: 08013705, ПИБ: 101595975;
- Општина Нови Кнежевац, са седиштем у Новом Кнежевцу, Краља Петра I Карађорђевића бр. 1, матични број: 08385327, ПИБ:101460424;
- Општина Пландиште, са седиштем у Пландишту, Војводе Путника бр. 38, матични број:08057567, ПИБ:102002904;
- Општина Сечањ, са седиштем у Сечњу, Вожда Карађорђа бр. 57, матични број: 08019215, ПИБ 101358240;
- Општина Сента, са седиштем у Сенти, Главни трг бр. 1, матични број: 08038490, ПИБ: 102692306;
- Општина Србобран, са седиштем у Србобрану, Трг слободе бр. 2, матични број: 08013438, ПИБ: 108490328;
- Општина Сремски Карловци, са седиштем у Сремским Карловцима, Трг Бранка Радичевића бр. 1, матични број: 08139199, ПИБ: 102828498;
- Општина Тител, са седиштем у Тителу, Главна бр. 1, матични број: 08050724, ПИБ: 101457453;
- Општина Чока,са седиштем у Чоки, Потиска бр.20, матични број: 08381984, ПИБ: 101417479.

Права оснивача врши Покрајинска влада, уколико овом одлуком није другачије одређено.

Седиште Покрајинске владе је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Матични број Покрајинске владе јесте 08068615, а ПИБ 103762102.

Циљ оснивања Завода

Члан 3.

Завод је основан ради трајног обављања стручних послова просторног и урбанистичког планирања, који су од стратешког значаја за Републику Србију, а раде се на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина), као и ради стручних послова значајних за органе и организације АП Војводине и јавна предузећа чији је оснивач АП Војводина, за које је Завод носилац искључивог права на обављање послова из своје делатности, у смислу прописа којима се уређују јавне набавке.

На основу одлука о суоснивању Јавног предузећа за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, које су донеле скупштине суоснивача и на основу ове одлуке, Завод је носилац искључивог права за обављање послова из своје делатности на територији јединице локалне самоуправе која је суоснивач Завода, а у смислу прописа којима се уређују јавне набавке.

Завод обавља стручне послове из оквира своје делатности и за друге јединице локалне самоуправе, органе и организације које му својим одлукама, уговором или споразумом те послове повере, односно уступе, као и за друга правна и физичка лица - у складу с прописима који регулишу пружање услуга из оквира делатности Завода.

Пословно име и седиште Завода

Члан 4.

Завод послује под пословним именом Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад.

Скраћено пословно име јесте ЈП "Завод за урбанизам Војводине".

Седиште Завода је у Новом Саду, Железничка број 6/III.

О промени пословног имена и седишта одлучује Надзорни одбор Завода (у даљем тексту: Надзорни одбор), уз сагласност Покрајинске владе и извршних органа суоснивача.

Правни статус Завода

Члан 5.

Завод има статус правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом.

У правном промету с трећим лицима, Завод иступа у своје име и за свој рачун.

Оснивачи за своје обавезе одговарају у складу са законом и овом одлуком.

2. ДЕЛАТНОСТ ЗАВОДА

Члан 6.

Претежна делатност Завода јесте:

- шифра делатности: 71.11;
- назив делатности: архитектонска делатност.

Поред делатности из става 1. овог члана, Завод обавља и следећу делатност:

- шифра делатности: 71.12;
- назив делатности: инжењерске делатности и техничко саветовање.

Завод може обављати и друге делатности утврђене Статутом Завода.

У оквиру делатности из ст. 1. и 2. овог члана, Завод обавља следеће стручне послове:

1. прати и проучава појаве и промене у простору на територији АП Војводине, за потребе АП Војводине, њених органа и организација;
2. води документацију о планирању и уређењу простора за просторне планове које је донела Скупштина АП Војводине;
3. води информациону основу о простору и прикупља, обрађује и публикује податке значајне за уређење простора и насеља на територији АП Војводине;
4. врши примењена и развојна истраживања у функцији развоја и унапређења просторног и урбанистичког планирања и заштите животне средине;
5. израђује програме, студије, анализе, стручне основе и другу документацију у области планирања, уређења и коришћења простора и заштите животне средине;
6. обавља претходне радове за потребе израде просторнопланске и урбанистичке документације;
7. припрема, израђује и прати остваривање просторнопланске и урбанистичке документације од интереса за АП Војводину, јединице локалне самоуправе и остале кориснике простора;
8. израђује документа за спровођење планских докумената;
9. израђује урбанистичке пројекте, пројекте препарцелације и парцелације, као и друга урбанистичко-техничка документа;
10. израђује урбанистичке, техничке и друге услове и утврђује податке из планских докумената за потребе издавања информације о локацији, локацијских услова и других потреба на захтев АП Војводине, јединица локалне самоуправе и осталих корисника простора;
11. у складу с посебним прописима, израђује документа о процени утицаја планова, програма, основа, стратегија и пројеката на животну средину и друга документа из области заштите животне средине;

12. врши геодетске радове који су у функцији обављања делатности за које је основан;

13. израђује пројектно-техничку документацију и другу документацију објеката високоградње и нискоградње;

14. обавља и друге стручне послове у вези с применом закона којим се уређује област просторног планирања и изградње објеката и заштите животне средине;

15. обавља и друге послове у складу са законом и Статутом Завода.

Послови од општег интереса ради којих је Завод основан и на које има искључиво право обављања, у складу с прописима којима се уређују јавне набавке, јесу:

1. стални послови - наведени у тачкама 1, 2. и 3. става 1. овог члана;

2. повремени послови - израда просторнопланске, урбанистичке и друге документације из делатности Завода, који се врше за потребе АП Војводине, њених органа и организација, јавних предузећа чији је оснивач АП Војводина и јединица локалних самоуправа које су суоснивачи Завода.

3. СТИЦАЊЕ ПРИХОДА И ИМОВИНА ЗАВОДА

Стицање прихода

Члан 7.

Завод стиче приходе обављањем послова из оквира делатности описаних у члану 6. ове одлуке:

- за органе и организације АП Војводине и јавна предузећа чији је оснивач АП Војводина;
- за јединице локалних самоуправа које су суоснивачи Завода;
- пружањем услуга на тржишту другим корисницима из оквира своје делатности;
- из осталих извора, у складу са законом.

Члан 8.

Средства за финансирање послова које Завод обавља за потребе органа и организација АП Војводине обезбеђују се у буџету АП Војводине, у складу са одлуком о буџету и годишњим програмом пословања Завода.

Годишњи програм пословања Завода за наредну годину доноси се најкасније у року од 15 дана од дана усвајања акта о буџету АП Војводине.

Годишњи програм пословања садржи све елементе утврђене законом и сматра се донетим када на њега дâ сагласност Покрајинска влада.

Члан 9.

Средства за финансирање послова које Завод обавља за потребе јединица локалних самоуправа које су суоснивачи Завода обезбеђују се у буџетима тих јединица локалних самоуправа, у складу с планираним потребама суоснивача и обезбеђеним средствима за послове из делатности Завода.

Неопходни елементи извршења посла који ће Завод радити за суоснивaче регулишу се међусобним уговором.

Члан 10.

Завод остварује приходе и на тржишту, пружањем услуга из оквира своје делатности за друге кориснике услуга, у складу са законом.

Ради унапређивања своје делатности и стицања прихода, Завод сарађује и послује с домаћим и страним научним и стручним организацијама и институцијама, као и с правним и физичким лицима у земљи и иностранству.

Имовина Завода

Члан 11.

Завод има своју имовину којом управља и располаже у складу са законом, оснивачким актом и уговором.

Имовину Завода чине право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности, као и друга имовинска права која су пренета у својину Завода у складу са законом, укључујући и право коришћења на стварима у јавној својини.

За обављање делатности од општег интереса Завод може користити и средства у јавној својини и другим облицима својине, у складу са законом, оснивачким актом и уговором.

Члан 12.

Основни капитал Завода - у складу са Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре и Правилником садржини Регистра привредних субјеката и документацији потребној за регистрацију - унет као регистрациони податак, износи:

- уписани новчани капитал: 659.968,59 евра, у динарској противвредности - 40.021.353,26 динара;
- уплаћени новчани капитал: 659.968,59 евра, у динарској противвредности - 40.021.353,26 динара, на дан 30.06.2002. године.

Члан 13.

Основни капитал Завода повећава се новим улозима оснивача.

По основу улагања у капитал, суоснивачи стичу удео у основном капиталу Завода.

Оснивачки улог сваког од суоснивача наведених у члану 2. став 2. ове одлуке износи 80.042,71 динара, што чини 0,20% од вредности уписаног и уплаћеног капитала Завода на дан 30.06.2002. године, евидентираног у Агенцији за привредне регистре.

Упис уплаћеног оснивачког улога суоснивача у Агенцији за привредне регистре извршиће се на основу ове одлуке, у складу са законом.

Члан 14.

АП Војводина је власник 95,80 % удела у основном капиталу Завода, као већински оснивач.

Укупан удео свих јединица локалних самоуправа које су суоснивачи, у складу са овом одлуком, у основном капиталу Завода - износи 4,2%.

Члан 15.

Регистровани капитал усклађиваће се с капиталом исказаним по финансијским извештајима у складу са Законом о привредним друштвима и прописима којима се уређује регистрација привредних субјеката.

4. ОРГАНИ ЗАВОДА

Члан 16.

Органи Завода јесу:

1. Надзорни одбор;
2. директор.

Надзорни одбор

Члан 17.

Председника и чланове Надзорног одбора именује Покрајинска влада, на период од четири године, под условима, на начин и по поступку утврђеном законом.

Члан 18.

Надзорни одбор Завода има три члана, од којих је један члан председник, а један члан се именује из реда запослених у Заводу.

Представник запослених у Надзорном одбору предлаже се на начин утврђен Статутом Завода.

Надзорни одбор и директор не могу предлагати представника запослених у надзорном одбору.

Члан 19.

За председника и чланове Надзорног одбора именује се лице које испуњава следеће услове:

1. да је пунолетно и пословно способно;
2. да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;
3. да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2. овог става;
4. да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословима јавног предузећа;
5. да познаје област корпоративног управљања или област финансија;
6. да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци;
7. да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:

- обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
- обавезно психијатријско лечење на слободи;
- обавезно лечење наркомана;
- обавезно лечење алкохоличара;
- забрана вршења позива, делатности и дужности.

Статутом Завода могу се одредити и други услови које мора да испуни члан Надзорног одбора именован из реда запослених.

Председник и чланови Надзорног одбора дужни су да се додатно стручно усавршавају у области корпоративног управљања, у складу са законом и програмом за додатно стручно усавршавање.

Члан 20.

Надзорни одбор:

1. доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење;
2. доноси годишњи програм пословања, усклађен с дугорочним и средњорочним планом пословне стратегије и развоја из тачке 1. овог става;
3. путем Покрајинске владе подноси Скупштини АП Војводине годишњи извештај о пословању Завода;
4. усваја извештај о степену реализације годишњег програма пословања;
5. усваја тромесечни извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности;

6. усваја финансијске извештаје;
7. надзире рад директора;
8. доноси Статут Завода;
9. одлуку о промени седишта и пословног имена Завода
10. одлуку о промени делатности Завода;
11. одлучује о статусним променама, оснивању других правних субјеката и улагању капитала;
12. доноси одлуку о расподели добити, односно начину покрића губитка;
13. доноси одлуку о задужењу Завода,
14. доноси одлуку о располагању (прибављање и отуђење) имовином Завода;
15. доноси одлуку о повећању и смањењу основног капитала;
16. доноси одлуку о процени вредности капитала, као и програм и одлуку о својинској трансформацији;
17. утврђује ценовник услуга које пружа Завод;
18. закључује уговоре о раду с директором, у складу са законом којим се уређују радни односи;
19. доноси општа акта предузећа за које законом или Статутом Завода није утврђена надлежност другог органа;
20. доноси пословник о свом раду;
21. врши друге послове у складу са законом, Статутом Завода и прописима којима се уређује правни положај привредних друштава.

Покрајинска влада даје сагласност на акте из тачака 1, 2, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16. и 17, става 1. овог члана, а претходну сагласност даје на акте из тачке 11. става 1. овог члана.

Надзорни одбор не може пренети право одлучивања о питањима из своје надлежности на директора или друго лице у Заводу.

Члан 21.

Председник и чланови Надзорног одбора имају право на одговарајућу накнаду за рад у Надзорном одбору.

Висина накнаде из става 1. овог члана, односно критеријуми и мерила за њено утврђивање, одређују се у складу са законом.

Члан 22.

Мандат председнику и члановима Надзорног одбора престаје истеком периода на који су именовани, оставком или разрешењем, у складу са законом.

Директор

Члан 23.

Директора именује Покрајинска влада на период од четири године, на основу спроведеног јавног конкурса по поступку утврђеним законом.

Поступак за именовање и разрешење директора Завода врши се у складу са законом.

Директор Завода је функционер који обавља јавну функцију.

Директор не може имати заменика.

Члан 24.

За директора именује се лице које испуњава следеће услове:

1. да је пунолетно и пословно способно;
2. да има стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама или специјалистичким струковним студијама;
3. да има најмање пет година радног искуства на пословима за које се захтева високо образовање из тачке 2) овог члана;
4. да има најмање три године радног искуства на пословима који су повезани са пословима јавног предузећа;
5. да познаје област корпоративног управљања;
6. да има радно искуство у организовању рада и вођењу послова;
7. да није члан органа политичке странке, односно да му је одређено мировање у вршењу функције у органу политичке странке;
8. да није осуђивано на казну затвора од најмање шест месеци;
9. да му нису изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела, и то:

(1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
(2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
(3) обавезно лечење наркомана;
(4) обавезно лечење алкохоличара;
(5) забрана вршења позива, делатности и дужности.

Статутом Завода могу се одредити и други услови које лице мора испунити да би могло бити именовано за директора.

Члан 25.

Директор Завода:

1. представља и заступа Завод;
2. организује и руководи процесом рада;
3. води пословање Завода;
4. одговара за законитост рада Завода;
5. предлаже дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја и одговоран је за њихово спровођење;
6. предлаже годишњи програм пословања и одговоран је за његово спровођење;
7. предлаже финансијске извештаје;
8. извршава одлуке надзорног одбора;
9. доноси акт о систематизацији;
10. врши друге послове одређене законом, оснивачким актом и Статутом Завода.

Члан 26.

Директор има право на зараду.

Директор може имати право на стимулацију, у складу са условима и критеријумима утврђеним законом и подзаконским актом.

Акт о исплати стимулације директора доноси Надзорни одбор Завода, уз сагласност Покрајинске владе.

Члан 27.

Уколико у току трајања мандата против директора буде потврђена оптужница, Покрајинска влада доноси решење о суспензији.

Суспензија траје док се поступак правноснажно не оконча.

Члан 28.

Покрајинска влада може именовати вршиоца дужности директора до именовања директора Завода по спроведеном конкурсу.

Услови за именовање директора, као и сва права, обавезе и овлашћења директора односе се и на вршиоца дужности директора.

Период обављања функције вршиоца дужности директора не може бити дужи од једне године.

5. ОПШТИ АКТИ

Члан 29.

Општи акти Завода јесу Статут Завода и други општи акти утврђени законом.

Статут Завода јесте основни општи акт Завода.

Други општи акти Завода морају бити у сагласности са Статутом Завода.

6. РАСПОДЕЛА ДОБИТИ И НАЧИН ПОКРИЋА ГУБИТКА

Члан 30.

Добит предузећа утврђује се и распоређује у складу са законом, овом одлуком и Статутом Завода.

Одлуку о расподели добити доноси Надзорни одбор Завода, по завршном рачуну, а у складу с програмом пословања предузећа и годишњим финансијским извештајем предузећа, уз сагласност Покрајинске владе.

Одлуком из става 2. овог члана, део средстава по основу добити усмерава се оснивачу и уплаћује се на рачун прописан за уплату јавних прихода.

Одлуку о начину покрића губитака доноси Надзорни одбор Завода, у складу са законом, другим прописом који уређује расподелу добити и покриће губитака, Статутом Завода, програмом пословања и годишњим финансијским извештајем предузећа, уз сагласност Покрајинске владе.

Губитак се покрива на терет нераспоређене добити из претходних година и других извора.

7. МЕЂУСОБНА ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ОСНИВАЧА И ЗАВОДА

Члан 31.

АП Војводина, као већински оснивач Завода, дужна је да обезбеди да се делатности од општег интереса ради којих је Завод основан - обављају у континуитету, односно дужна је да у складу са законом:

1. омогући да предузеће има материјалне, техничке и друге услове за несметано вршење делатности;
2. остварује надзор и контролу обављања делатности предузећа;
3. предузима мере за унапређивање делатности.

У случају поремећаја у пословању предузећа, оснивач ће у складу са законом предузети следеће мере којима ће обезбедити услове за несметани рад, пословање и управљање предузећем:

1. промена унутрашње организације предузећа;
2. разрешење постојећих органа и именовање привремених органа предузећа;
3. ограничење права располагања одређеним средствима;

4. друге мере предвиђене законом којим се уређују услови и начин обављања делатности од општег интереса, другим законом и овом одлуком.

Члан 32.

Права која јединица локалне самоуправе, као суоснивач, остварује према Заводу јесу следећа:

- даје сагласност на промену пословног имена и промену седишта;
- даје сагласност на промену делатности;
- даје сагласност на статусне промене;
- разматра извештаје о извршењу послова уговорених за суоснивача.

Члан 33.

Јединица локалне самоуправе дужна је да свој годишњи план и програм за послове које ће Завод обављати за њене потребе, достави Заводу до 1. децембра текуће године.

Ради обезбеђивања услова за усклађивање послова које ће Завод радити за своје суоснивача, као и за њихово благовремено и квалитетно извршавање, јединице локалних самоуправа дужне су да благовремено доставе Заводу своје средњорочне и дугорочне планове израде планских докумената, као и друге документације из области за коју је Завод основан.

Члан 34.

Завод је дужан да делатност ради које је основан обавља у складу са законом, подзаконским актом, овом одлуком и Статутом Завода.

Завод је дужан да организује свој рад и пословање на начин којим се обезбеђује трајно и несметано пружање услуга због којих је основан, у складу с програмима пословања Завода.

Праћење реализације годишњег програма пословања

Члан 35.

Динамика извршавања послова за већинског оснивача и јединице локалне самоуправе као суоснивача међусобно ће се усклађивати.

Члан 36.

Надлежни орган Аутономне покрајине Војводине разматра и даје сагласност на програме пословања и финансијске извештаје Завода.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе разматра годишњи извештај о извршењу послова уговорених са Заводом.

Члан 37.

Завод је дужан да надлежном покрајинском органу за послове просторног планирања и урбанизма, као ресорном органу, у складу са законом доставља тромесечне извештаје о реализацији годишњег програма пословања, у року од 30 дана од дана истека тромесечја, на обрасцу који прописује министар надлежан за послове привреде.

Годишњи финансијски извештај, са извештајем овлашћеног ревизора, Завод доставља Покрајинској влади ради информисања, у складу са законом.

8. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ЗАШТИТЕ ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА

Члан 38.

Ради обезбеђивања заштите општег интереса у Заводу, Покрајинска влада даје сагласност на:

1. статут Завода;
2. давање гаранција, авала, јемстава, залога и других средстава обезбеђења за послове који нису из оквира делатности од општег интереса;
3. одлуку о ценама (ценовник) услуга;
4. располагање (прибављање и отуђење) средствима у јавној својини, која су пренета у својину јавног предузећа, велике вредности, која је у непосредној функцији обављања делатности од општег интереса утврђених оснивачким актом;
5. акт о општим условима за испоруку производа и услуга;
6. улагање капитала;
7. статусне промене;
8. оснивање других правних субјеката;
9. акт о процени вредности капитала, као и на програм и одлуку о својинској трансформацији;
10. друге одлуке, у складу са законом, којим се одређује обављање делатности од општег интереса и оснивачким актом.

Одлуке из става 1. тачке 4, 6, 7 и 8. овог члана Надзорни одбор Завода доноси уз претходну сагласност Покрајинске владе.

Предлог за давање сагласности из става 1. овог члана подноси надлежни покрајински орган управе.

Члан 39.

Завод је дужан да обавља своју делатност путем друштвено одговорног пословања и на начин који омогућава чување, заштиту и унапређивање животне средине, те који спречава узроке и отклања штетне последице које угрожавају природне и радом створене вредности животне околине.

Члан 40.

Запослени у Заводу - ради заштите својих професионалних и економских интереса по основу рада - остварују право на штрајк у складу са законом, колективним уговором и посебним актом оснивача.

У случају штрајка радника Завода, мора се обезбедити минимум процеса рада у обављању делатности од општег интереса.

Минимум процеса рада посебном одлуком утврђује Скупштина АП Војводине, у складу са законом.

9. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41.

Завод је дужан да Статут Завода и друга општа акта усклади са овом одлуком у року од 120 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 42.

Именовани председник и чланови Надзорног одбора Завода и вршилац дужности директора Завода настављају да обављају своју функцију до истека мандата.

Члан 43.

Друга питања значајна за несметано обављање делатности за коју је основан Завод, уређују се Статутом Завода.

Члан 44.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о Јавном предузећу за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад ("Службени лист АПВ", број 51/16).

Члан 45.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 023-8/2017-01
Нови Сад, 16. јун 2017. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

Покрајинску скупштинску одлуку о измени и допуни Покрајинске скупштинске одлуке о организовању Јавног предузећа за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 46/2017 од 12.10.2017. године

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о организовању Јавног предузећа за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад ("Службени лист АПВ" број 29/17), у члану 2. став 2. у алинеји 21, тачка се замењује тачком са запетом и додају се алинеје 22, 23 и 24, које гласе:

"- Општина Ада, са седиштем у Ади, Трг ослобођења бр. 1, матични број 08070636, ПИБ 100985430;

- Општина Апатин, са седиштем у Апатину, Српских владара бр. 29, матични број: 08350957, ПИБ: 101269416;
- Град Кикинда, са седиштем у Кикинди, Трг српских добровољаца бр. 12, матични број: 08176396, ПИБ:100511495."

Члан 2.

Члан 14. мења се и гласи:
"АП Војводина је власник 95,20 % удела у основном капиталу Завода, као већински оснивач.
Укупан удео свих јединица локалних самоуправа које су суоснивачи, у складу са овом одлуком, у основном капиталу Завода - износи 4,80%."

Члан 3.

Завод је дужан да Статут Завода и друга општа акта усклади са овом одлуком, у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 023-8/2017-01
Нови Сад, 12. октобар 2017. године

ПРЕДСЕДНИК
Скупштине АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 5. став 2. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", број 15/2016) и члана 31. став 1. алинеја 2. и 16. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/2014), а у складу са Одлуком Скупштине општине Оџаци, број: 011-21/2018-II, од 24.05.2018. године, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 18. септембра 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени и допуни Покрајинске скупштинске одлуке о организовању Јавног предузећа за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 45/2018 од 18.9.2018. године

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о организовању Јавног предузећа за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад ("Службени лист АПВ", бр. 29/17 и 46/17), у члану 2. став 2. у алинеји 24, тачка се замењује тачком са запетом и додаје се алинеја 25, која гласи:

"- Општина Оџаци, са седиштем у Оџацима, Кнез Михајлова бр. 24, матични број 08327700, ПИБ: 101429168."

Члан 2.

Члан 14. мења се и гласи:

"АП Војводина је власник 95,00% удела у основном капиталу Завода, као већински оснивач.

Укупан удео свих јединица локалних самоуправа које су суоснивачи, у складу са овом одлуком, у основном капиталу Завода - износи 5,00%."

Члан 3.

Завод је дужан да Статут Завода и друга општа акта усклади са овом одлуком у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 023-8/2017-01

Нови Сад, 18. септембар 2018. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 5. став 2. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", број: 15/16) и члана 31. став 1. алинеја 2. и 16. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14), а у складу са Одлуком Скупштине општине Темерин, број: 06-26-4/2019-01, од 27. јуна 2019. године, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 18. септембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени и допуни Покрајинске скупштинске одлуке о организовању Јавног предузећа за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2019 од 18.9.2019. године, а ступила је на снагу 26.9.2019.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о организовању Јавног предузећа за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад ("Службени лист АПВ", бр. 29/17, 46/17

и 45/18) - у даљем тексту: Завод, у члану 2. став 2. у алинеји 25, тачка се замењује тачком са запетом и додаје се алинеја 26, која гласи:

"- Општина Темерин, са седиштем у Темерину, Новосадска 326, матични број 08070598, ПИБ: 100819285."

Члан 2.

Члан 14. мења се и гласи:

"АП Војводина је власник 94,80% удела у основном капиталу Завода, као већински оснивач.

Укупан удео свих јединица локалних самоуправа које су суоснивачи, у складу са овом одлуком, у основном капиталу Завода - износи 5,20%."

Члан 3.

Завод је дужан да Статут Завода и друга општа акта усклади са овом одлуком у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 023-8/2017-01
Нови Сад, 18. септембар 2019. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/2014 и 145/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 12. априла 2017. године године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица - Зрењанин - Ковин

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2017 од 19.4.2017. године, а ступила је на снагу 27.4.2017.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје у обухвату Плана.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чине реферални карте:

- "Посебна намена простора" у размери 1:100.000
- "Мрежа насеља и инфраструктурни системи" у размери 1:100.000
- "Заштита животне средине, природних и културних добара" у размери 1:100.000
- "Спровођење плана" у размери 1:100.000
- "Директна примена детаљне разраде Просторног плана" у размери 1:100.000

Текстуални и графички део - реферални карте Просторног плана из става 2. овог члана израђују се у осамнаест примерака, које својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси планский документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица - Зрењанин - Ковин на животну средину састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђује се у осамнаест примерака, а својим потписом оверава га овлашћено лице органа који доноси планский документ.

Члан 5.

Графички део Просторног плана из члана 3. став 2. ове одлуке чува се трајно у Скупштини АП Војводине (један комплет), Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два комплета), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један комплет), Граду Суботица (један комплет), општини Кањижа (један комплет), општини Сента (један комплет), општини Нови Кнежевац (један комплет), општини Чока (један комплет), Граду Кикинда (један комплет), општини Нова Црња (један комплет), општини Нови Бечеј (један комплет), општини Жабаљ (један комплет), општини Житиште (један комплет), Граду Зрењанин (један комплет), општини Ковачица (један комплет), општини Ковин (један комплет), Граду Панчево (један комплет), и Јавном предузећу "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад (један комплет).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 6.

Просторни план - и текстуални и графички део, са прилозима доступни су на увид јавности у току важења документа у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и документи за спровођење просторног плана - урбанистички пројекти, израдиће се или ће се ускладити са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, те планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с њом.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује и у електронском облику и доступан је на интернет страни Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине и органа надлежног за доношење планског документа - Скупштини Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-1/2017-01

12. април 2017. године

Потпредседник
Скупштине Ап Војводине
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 12. априла 2017. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе "Јегричка"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ" бр. 18/2017 од 12.4.2017. године, а ступила је на снагу 20.4.2017.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе "Јегричка" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се нацртом тог плана.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата делове територија следећих јединица локалних самоуправа:

- општина Бачка Паланка, катастарска општина Деспотово;
- општина Врбас, катастарске општине:Савино Село, Равно Село, Змајево;
- општина Темерин, катастарске општине: Сириг, Темерин;
- општина Србобран, катастарска општина: Надаљ 1;
- општина Жабаљ, катастарске општине: Чуруг, Госпођинци, Жабаљ.

Опис оквирне границе обухвата Просторног плана почиње на тромеђи катастарских општина Савино Село, Косанчић и Кула, од ове тромеђе граница иде у правцу истока пратећи северну границу катастарских општина Савино Село, Равно Село, Змајево, Сириг, Темерин, Надаљ 1, Чуруг и Жабаљ до тромеђе катастарских општина Жабаљ, Српски Арадац и Мошорин.

Од ове тромеђе, граница скреће у правцу запада пратећи јужне границе катастарских општина Жабаљ, Госпођинци, Темерин, Сириг, Змајево, Равно Село и Деспотово, до тромеђе катастарских општина Деспотово, Силбаш и Пивнице.

Након ове тромеђе, граница скреће у правцу севера пратећи западне границе катастарских општина Деспотово и Савино Село, до тромеђе катастарских општина Савино Село, Косанчић и Кула, почетне тачке описа.

Површна подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 695 km^2.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајни за израду Просторног плана садржани су у Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10), којим је утврђена обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког интереса за подручје националног парка и друго подручје природног добра, као и у Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11) у којој је та обавеза разрађена у делу о имплементацији тога плана.

Планski и стратешки документи значајни за израду Просторног плана јесу: Уредба о утврђивању Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд (Батајница) ("Службени гласник РС", бр. 69/03, 36/10, 102/2010, 143/14 и 81/2015), Покрајинска скупштинска одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе ("Службени лист АПВ", бр. 14/15), Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене транснационалног гасовода «Јужни ток» ("Службени гласник РС", број 119/12 и 98/13), Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) ("Службени гласник РС", број 19/11) и Покрајинска скупштинска одлуке о доношењу Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад, са елементима детаљне регулације ("Службени лист АПВ", бр. 14/15).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој документацији и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови, као и друге подлоге за које се утврди да су неопходне током израде плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивaће се на принципима:

- повећања уређености подручја посебне намене у складу са еколошким функцијама подручја;
- заштите животне средине и одрживо коришћење природног наслеђа и карактера предела;
- заштите природних ресурса и добара и укупног биодиверзитета подручја;
- очувања диверзитета предела очувањем и унапређивањем идентитета простора;
- усклађивања приступа очувању карактера предела у контексту развоја и развојних проблема;
- развоја културног и регионалног идентитета;
- усклађеног развоја са суседним подручјима и просторно-функционалне интегрисаности и повезивања са окружењем.

Члан 5.

Циљеви уређења планског подручја јесу одрживо коришћење ресурса и заштита Парка природе "Јегричка", као и његово квалитетно унапређивање, у складу с принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су постизање рационалне организације и уређења подручја посебне намене у оквиру планског подручја, усклађивањем његовог коришћења с могућностима и ограничењима у располагању природним и предеоним вредностима и потребама социјалног и економског развоја:

- заштитом, унапређивањем и коришћењем заштићеног подручја, у складу с режимима заштите;
- заштитом, унапређивањем и коришћењем простора у заштитним зонама и зонама утицаја на Парк природе, у складу са условима заштите природе и животне средине;
- унапређивањем стања еколошког коридора ради остварења комуникације између природних станишта и њихово интегрисање у еколошку мрежу ширег подручја;
- утврђивањем дугорочне концепције и мера заштите, очувања и унапређивања свих природних вредности, ради заштите вредности карактера предела и природних добара и ресурса;
- утврђивањем мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације и загађивања животне средине.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене у оквиру обухвата Просторног плана, које ће чинити Парк природе "Јегричка", и природне вредности у зони утицаја на заштићено подручје. Концептуални оквир планирања биће усклађен са условима заштите, који ће унапредити заштићено подручје и очувати и унапредити циљни квалитет предела.

Концепција се дефинише на начин који истовремено обезбеђује јавни интерес и одрживи привредни и демографски развој.

Члан 7.

Ефективан рок за израду нацрта Просторног плана је 15 (петнаест) месеци, од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у општинама: Бачка Паланка, Врбас, Србобран, Темерин и Жабаљ, као и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе "Јегричка" на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе "Јегричка" на животну средину саставни је део аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да - по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана - без накнаде доставе све тражене податке.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у десет (10) примерка у аналогном облику и десет (10) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у Општини Бачка Паланка (један примерак), у Општини Врбас (један примерак), у Општини Темерин (један примерак), у Општини Србобран (један примерак), у општини Жабаљ (један примерак) и у архиви обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-3/2017-01

Нови Сад, 12. априла 2017. године

Потпредседник
Скупштине Ап Војводине
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 12. априла 2017. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене предела изузетних одлика "Потамишје"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ" бр. 18/2017 од 12.4.2017. године, а ступила је на снагу 20.4.2017.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика "Потамишје" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се нацртом Просторног плана.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата делове територија следећих јединица локалних самоуправа:

- Општина Сечањ, катастарске општине: Банатска Дубица, Неузина, Сечањ, Шурјан, Конак, Сутјеска, Јаша Томић, Бока и Јарковац;
- Општина Пландиште, катастарске општине: Стари Лец и Хајдучица;
- Град Зрењанин, катастарске општине: Банатски Деспотовац, Фаркаждин, Чента, Томашевац, Ботош и Орловат;
- Општина Ковачица, катастарске општине: Идвор 1 и Уздин;
- Општина Опово, катастарске општине: Опово, Сакуле и Баранда.

Опис оквирне границе обухвата Просторног плана почиње на тромеђи катастарских општина Јаша Томић и Крајишник и државне границе Републике Србије са Румунијом. Од ове тромеђе граница прати у правцу југоистока границе катастарских општина Јаша Томић, Шурјан, Конак, Стари Лец и Хајдучица до тромеђе катастарских општина Хајдучица, Јерменовци и Иланџа.

Након ове тромеђе граница скреће у правцу запада пратећи јужне границе катастарских општина Хајдучица, Бантска Дубица, Јарковац, Уздин, Идвор 1, Сакуле, Баранда, Опово и Чента, до тромеђе катастарских општина Чента, Стари Сланкамен и Книћанин.

Од ове тромеђе граница скреће у правцу североистока пратећи северозападне границе катастарских општина Чента, Фаркаждин, Орловат, Ботош, Банатски Деспотовац, Сутјеска, Сечањ и Јаша Томић до тромеђе катастарских општина Јаша Томић и Крајишник и државне границе, почетне тачке описа.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 1226 km².

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајни за израду Просторног плана садржани су у Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10), којим је утврђена обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког интереса за подручје националног парка и друго подручје природног добра, као и у Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11) у коме је та обавеза разрађена у делу о имплементацији тога плана.

Плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана јесу: Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е - 80 Дунав (Паневропски коридор VII) ("Службени гласник РС", број 14/15), Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) ("Службени гласник РС", број 19/11), Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене транснационалног гасовода “Јужни ток" ("Службени гласник РС", број 119/12 и 98/13) и Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара ("Службени гласник РС", број 33/12).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој документацији и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови, као и друге подлоге за које се укаже да су неопходне.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивaће се на принципима:

- повећања уређености подручја посебне намене у складу са еколошким функцијама подручја;
- заштите животне средине и одрживо коришћење природног и културног наслеђа;
- заштите природних ресурса и добара и укупног биодиверзитета подручја;
- очувања диверзитета предела обезбеђивањем идентитета простора;
- усклађивања приступа обезбеђивању квалитета предела с карактером развоја и развојним проблемима;
- развоја културног и регионалног идентитета;
- усклађеног развоја са суседним подручјима и просторно-функционалне интегрисаности и повезивања са окружењем.

Члан 5.

Циљеви уређења планског подручја јесу одрживо коришћење и заштита природних добара и ресурса, као и њихово квалитетно унапређивање, у складу с принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја јесу постизање рационалне организације и уређења подручја посебне намене у оквиру планског подручја, усклађивањем његовог коришћења с могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и потребама социјалног и економског развоја:

- заштитом, унапређивањем и коришћењем заштићених подручја, у складу с режимима заштите;
- заштитом, унапређивањем и коришћењем простора у заштитним зонама и зонама утицаја на природна добра, у складу са условима заштите природе и животне средине;
- унапређивањем стања еколошких коридора ради остварења комуникације између природних станишта и њихово интегрисање у еколошку мрежу ширег подручја;

- утврђивањем дугорочне концепције и мера заштите, очувања и унапређивања свих природних вредности, ради заштите идентитета предела и природних добара и ресурса;

- утврђивањем мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације и загађивања животне средине.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене у оквиру обухвата Просторног плана, које ће чинити Предео изузетних одлика "Потамишје", као и природна добара у зонама утицаја на ово заштићено подручје. Концептуални оквир планирања биће усклађен са условима заштите, који ће унапредити заштићено подручје и очувати слику препознатљивог предела.

Члан 7.

Ефективан рок за израду нацрта Просторног плана јесте петнаест (15) месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Зрењанину, општинама: Сечањ, Пландиште, Ковачица и Опово, као и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика "Потамишје" на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика "Потамишје" на животну средину саставни је део аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да - по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана - без накнаде доставе све тражене податке.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у десет (10) примерка у аналогном облику и десет (10) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у Граду Зрењанину (један примерак), у Општини Сечањ (један примерак), у Општини Пландиште (један примерак), у Општини Ковачица (један примерак), у Општини Опово (један примерак) и у архиви обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-5/2017-01

Нови Сад, 12. април 2017. године

Потпредседник
Скупштине Ап Војводине
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 12. априла 2017 године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене ревитализације канала Бегеј

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ" бр. 18/2017 од 12.4.2017. године, а ступила је на снагу 20.4.2017.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене ревитализације Канала Бегеј (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се нацртом Просторног плана.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата делове територија следећих јединица локалних самоуправа:

- Општина Житиште: катастарске општине Житиште, Бегејци, Нови Итебеј, Српски Итебеј и Мећа;
- Град Зрењанин: катастарске општине Јанков Мост и Клек.

Опис оквирне границе обухвата Просторног плана почиње на тромеђи катастарских општина Српски Итебеј, Хетин и Нова Црња, од ове тромеђе граница иде у правцу југа пратећи источне границе катастарских општина Српски Итебеј и Мећа до тромеђе катастарских општина Мећа, Српски Итебеј и Крајишник.

Након ове тромеђе, граница иде у правцу југозапада пратећи југоисточне границе катастарских општина Српски Итебеј, Нови Итебеј, Бегејци, Житиште и Клек до тромеђе катастарских општина Клек, Лазарево и Зрењанин 3.

Од ове тромеђе, граница иде у правцу северозапада пратећи западне границе катастарских општина Клек и Јанков Мост до тромеђе катастарских општина Јанков Мост, Михајлово и Меленци.

Након ове тромеђе, граница иде у правцу североистока пратећи северне границе катастарских општина Јанков Мост, Житиште, Бегејци и Српски Итебеј до тромеђе катастарских општина Српски Итебеј, Хетин и Нова Црња, почетне тачке описа.

Површна подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 346,41 km^2.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајни за израду Просторног плана садржани су у Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и у Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11), којим је планирана сарадња са околним земљама на успостављању регионалне политике у области вода; доградња, реконструкција и ревитализација ДТД; унапређивање и развој речног транспорта рехабилитацијом унутрашњих пловних путева са обезбеђењем чишћења, продубљивања, сигнализације и одржавања, реконструкцијом и изградњом. Канал Бегеј је утврђени еколошки коридор од међународног значаја и део је еколошке мреже Републике Србије. Преко пловног Бегеја пружа се могућност директног повезивања с гравитационим подручјем Темишвара у Румунији, као и у Стратегији развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015. до 2025. године ("Службени гласник РС", број 3/15) канали ХС ДТД - у погледу водног режима - од изузетног значаја су за одрживи развој овог подручја. Развојни планови унапређивања водног саобраћаја на каналској мрежи ХС ДТД обухватају израду пројеката нових типова пловила тежишно намењених за пловидбу каналском мрежом и водотоковима у трећој категорији водног пута. На каналима ХС ДТД потребна је ревитализација угрожених деоница загађеним муљем (Врбас, Зрењанин). Такође, неопходна је и израда просторног плана подручја посебне намене каналске мреже ХС ДТД с циљем дефинисања намене обале и обалног подручја каналске мреже.

Просторни план биће заснован на планској, студијској, техничкој документацији и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске, катастарско-топографске подлоге, дигитални ортофото план, као и друге подлоге за које се утврди да су неопходне током израде плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивaће се на принципима заштите животне средине и одрживог коришћења подручја, заштите природних

ресурса и добара, биодиверзитета читавог подручја, просторно-функционалне интегрисаности и повезивања са окружењем и суседним подручјима.

Члан 5.

Циљеви уређења планског подручја јесу побољшање квалитета воде и коришћење Канала Бегеј за различите намене: управљање водама, пловидба, туризам и рекреација. Ревитализација канала имаће позитиван утицај како на животну средину, тако и на развој и повећање туристичке атрактивности и препознатљивости целог региона, а велики значај имаће поновно успостављање теретног саобраћаја на посматраној деоници унутар Републике Србије, и везе са Румунијом.

Циљ планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја јесте одрживо коришћење и заштита подручја, и његово квалитетно унапређивање у складу с принципима одрживог развоја. Све планиране активности међусобно су повезане с циљем унапређивања инфраструктурних, еколошких и друштвених параметара региона.

Циљеви ревитализације Канала Бегеј јесу постизање квалитета воде у складу са европским стандардима, остваривање довољног протицаја којим би се обезбедила вода за пиће, индустрију, наводњавање, као и остваривање водостаја потребног за пловидбу.

Члан 6.

Концепција планирања и уређења планског подручја обухвата ревитализацију Канала Бегеј, с радовима на измуљењу Канала Бегеј, ревитализацију хидрочвора Клек и хидрочвора Итебеј, уз истовремено уређење и заштиту насипа на каналу изградњом двонаменске саобраћајнице (радно-инспекциона и бициклистичка стаза), која ће служити за одржавање самог Канала и пратећих објеката и саобраћајно повезивање региона и његовог инкорпорирања у европске бициклистичке руте (надовезује се на постојећу бициклистичку стазу у Румунији).

Члан 7.

Ефективан рок за израду нацрта Просторног плана јесте дванаест (12) месеци од дана достављања обрађивачу извештаја о обављеном раном јавном увиду, адекватних катастарско-топографских планова, достављања података и документације значајних за израду Просторног плана и извештаја о стратешкој процени утицаја и неопходних услова од овлашћених органа, организација и предузећа који су значајни за израду Просторног плана и извештаја о стратешкој процени утицаја.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују ЈВП "Воде Војводине". За израду Просторног плана и извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину потребно је 21.000.000,00 динара.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Зрењанину, Општини Житиште и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене ревитализације Канала Бегеј на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене ревитализације Канала Бегеј на животну средину саставни је део аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да - по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана - без накнаде доставе све тражене податке.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у седам (7) примерка у аналогном облику и седам (7) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан, у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у Граду Зрењанину (један примерак), у Општини Житиште (један примерак) и у архиви обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-4/2017-01

Нови Сад, 12. април 2017. године

Потпредседник
Скупштине Ап Војводине
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 12. априла 2017. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе "Пољавица"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ" бр. 18/2017 од 12.4.2017. године, а ступила је на снагу 20.4.2017.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене Парка природе "Пољавица" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се нацртом плана.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата делове територије Града Панчева: КО Омољица, КО Банатски Брестовац и КО Иваново.

Опис оквирне границе обухвата Просторног плана почиње на тромеђи катастарских општина Омољица, Старчево и Баваниште 1, од ове тромеђе граница иде у правцу југоистока пратећи источне границе катастарских општина Омољица, Банатски Брестовац и Иваново до тромеђе катастарских општина Иваново, Скореновац и Брестовик.

Након ове тромеђе граница иде у правцу северозапада пратећи западну границу катастарских општина Иваново и Омољица до тромеђе катастарских општина Омољица, Старчево и Баваниште 1, почетне тачке описа.

Површна подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 182 km^2.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајни за израду Просторног плана садржани су у Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10), којим је утврђена обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за већа заштићена подручја и просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког интереса за подручје националног парка и друго подручје природног добра, као и у Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11) у коме је та обавеза разрађена у делу о имплементацији тога плана и којом су као оперативни циљеви заштите и унапређивања природних добара и биодиверзитета дефинисани:

- заштита, очување и унапређивање природних вредности и одрживо коришћење природних ресурса;
- благовремено спречавање активности и делатности које могу проузроковати негативне последице у природи;
- обнова нарушених делова природе;
- спровођење мера (конзервације, санације-ревитализације и рекултивације, и др.) и режима заштите и мониторинга стања заштићених подручја, уз стално праћење стања и промена у природи;

- смањивање губитка и притисака на биодиверзитет.

Планski и стратешки документи значајни за израду Просторног плана јесу Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене међународног водног пута Е – 80 Дунав (Паневропски коридор VII) ("Службени гласник РС", број 14/15) и Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш) ("Службени гласник РС", број 19/11).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој документацији и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови, као и друге подлоге за које се утврди да су неопходне током израде плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивaће се на следећим принципима:

- очуваности основних природних вредности и спровођења мера активне заштите природних вредности;
- реализације услова за даљи стабилан развој природних целина, уз одрживо коришћење природних ресурса;
- адекватног управљања водним режимом;
- успостављања оптималне просторне организације подручја посебне намене у складу са еколошким функцијама подручја;
- смањења негативних антропогених утицаја и успоравања природних процеса који убрзавају сукцесију;
- развоја и усмеравања активности у складу са особеностима заштићеног добра.

Члан 5.

Циљеви уређења планског подручја јесу одрживо коришћење ресурса и заштита Парка природе "Пољавица", као и његово квалитетно унапређивање, у складу с принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја јесу постизање рационалне организације и уређења подручја посебне намене у оквиру планског подручја, усклађивањем његовог коришћења с могућностима и ограничењима у располагању природним и предеоним вредностима и потребама социјалног и економског развоја:

- заштитом, унапређивањем и коришћењем заштићеног подручја, у складу с режимима заштите;
- заштитом, унапређивањем и коришћењем простора у заштитној зони утицаја на Парк природе, у складу са условима заштите природе и животне средине;
- очувањем мозаичности станишта, као и станишних типова који су у нестајању и за њих везаних животних заједница и врста;
- ревитализацијом уништених или деградираних делова кључних станишта;
- утврђивањем дугорочне концепције и мера заштите, очувања и унапређивања природних вредности и мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације и загађивања животне средине.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене у оквиру обухвата Просторног плана, које

ће чинити Парк природе "Пољавица", и природне вредности у зони утицаја на заштићено подручје. Концептуални оквир планирања треба да буде усклађен са условима заштите, који ће зауставити деградацију, очувати и унапредити заштићено подручје.

Члан 7.

Ефективан рок за израду нацрта Просторног плана јесте петнаест (15) месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Панчеву, као и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе "Пољавица" на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Парка природе "Пољавица" на животну средину саставни је део аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да - по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана - без накнаде доставе све тражене податке.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у шест (6) примерка у аналогном облику и шест (6) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној форми и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у Граду Панчеву (један примерак) и у архиви обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-2/2017-01

Нови Сад, 12. април 2017. године

Потпредседник
Скупштине Ап Војводине
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13 - УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 04. марта 2016. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене "Фрушка гора"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2016 од 4.3.2016. године

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене "Фрушка гора" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница његовог обухвата дефинисаће се нацртом плана.

Подручје у оквиру граница Просторног плана, обухвата делове територије следећих јединица локалних самоуправа:

- Град Нови Сад, катастарске општине: Буковац, Ковиљ, Лединци, Петроварадин и Сремска Каменица;
- Град Сремска Митровица, катастарске општине: Бешеново Прњавор, Бешеново Село, Гргуревци, Дивош, Лежимир, Манђелос, Чалма и Шуљам;
- Општина Бачка Паланка, катастарске општине: Визић и Нештин;
- Општина Беочин, катастарске општине: Баноштор, Беочин, Грабово, Луг, Раковац, Свилош, Сусек и Черевић;
- Општина Инђија, катастарске општине: Бешка, Крчедин, Љуково, Марадик, Нови Сланкамен, Стари Сланкамен и Чортановци;
- Општина Ириг катастарске општине: Банковци, Велика Ремета, Врдник, Гргетег, Добродол, Ириг, Јазак Прњавор, Јазак Село, Крушедол Прњавор, Крушедол Село, Мала Ремета, Нерадин, Ривица и Шатринци;
- Општина Рума, катастарске општине: Павловци и Стејановци;
- Општина Сремски Карловци, катастарска општина: Сремски Карловци;
- Општина Шид, катастарске општине: Бачинци, Беркасово, Бингула, Ђипша, Гибарац, Ердевик, Кукујевци, Љуба, Моловин, Привина Глава, Сот и Шид.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом Просторног плана износи 1559,04 км².

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајне за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: у Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и у Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11).

Плански и стратешки документи значајни за израду Просторног плана јесу: Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) ("Службени гласник РС", број 14/15), Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Ковиљско-петроварадински рит" ("Службени лист АПВ", број 3/12), Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица-Београд, Батајница ("Службени гласник РС", бр. 69/03, 36/10, 143/14), Просторни план подручја инфраструктурног коридора граница Хрватске - Београд, Добановци ("Службени гласник РС", бр. 69/03, 147/14), Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад - Рума - Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац-Лозница ("Службени гласник РС", број 40/11), Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора железничке пруге Београд-Суботица - државна граница, Келебија ("Службени гласник РС", број 31/15) и Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара ("Службени гласник РС", број 33/12).

Просторним планом Републике Србије дате су обавезе и смернице за даљу планску разраду:

"У планској разради овог просторног плана утврђује се обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког интереса, и то за:

- подручје националног парка и друго подручје природног добра;
- подручје непокретног културног добра од изузетног значаја изван грађевинског подручја насеља."

Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине издвојено је, као специфично културно подручје, подручје Фрушке горе. У културном подручју Фрушке горе груписане су културно-пејсажне целине: "Фрушкогорски манастири, Сремски Карловци, Петроварадинска тврђава и историјски град Нови Сад".

Просторни план биће заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске, катастарске и по потреби и катастарско-топографске подлоге, као и друге подлоге које буду неопходне за његову израду.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана засниваће се на принципима:

- одрживог развоја активности у простору усклађивањем свих интереса заштите са интересима економског развоја;
- ефикасног и ограниченог коришћења необновљивих природних ресурса;
- превенције загађења животне средине;
- очувања вредности заштићених природних добара, геодиверзитета, биодиверзитета, предела и културне баштине;
- очувања специфичности простора и његовој еколошкој повезаности;
- развоја предеоног и културног идентитета и територијалне препознатљивости;

- интегралног приступа заштити културног и природног наслеђа;
- унапређивања и заштите природног и културног наслеђа као развојног ресурса;
- препознавања вредности културног предела на локалном, регионалном и националном нивоу;
- усклађеног развоја са суседним подручјима путем просторно-функционалне интегрисаности са окружењем и прекограничне сарадње у области заштите природе;
- транспарентности у поступку одлучивања о просторном развоју.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја јесте одрживо коришћење и заштита природних добара и ресурса и њихово квалитетно унапређивање, заштита и афирмација културне разноликости и идентитета, као и неговање културне баштине у складу с принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја јесу:
- заштита и одрживо коришћење природних ресурса и заштићених природних и културних добара;
- очување диверзитета и вредности предела и идентитета простора;
- идентификација предеоних целина;
- успостављање националне еколошке мреже и идентификација подручја за европску еколошку мрежу НАТУРА 2000 и друге еколошке мреже;
- препознавање вредности заштићених подручја ради укључивања у националну листу и у међународне листе еколошки значајних подручја (европска и глобална мрежа геопаркова);
- заштита и презентација манастира, заштита осталих споменика културе, знаменитих места, просторно културно-историјских целина, објеката народног неимарства, археолошких налаза, ради унапређивања вредности културног наслеђа у контексту његовог културног диверзитета, слојевитости, мултикултуралности, мултиконфесионалности и мултинационалности;
- валоризација подручја и дефинисање културног предела, ради утврђивања дугорочне концепције заштите, очувања и презентације планског подручја;
- усклађивање туристичког развоја и заштите, ради унапређивања животне средине, са акцентом на заштиту природног и културног наслеђа и њихово адекватно коришћење;
- утврђивање просторног размештаја туристичких локација, објеката и праваца кретања туриста с ревитализацијом инфраструктурне мреже;
- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења с могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и с потребама дугорочног привредног развоја;
- обезбеђење превенције, мониторинга и контроле свих облика загађивања.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева:
- обезбеђење просторних услова за трајно одрживи (уравнотежени) развој подручја Националног парка "Фрушка гора", ради стварања препознатљиве слике предела, а у складу са условима заштите;
- заштиту, очување и унапређивање заштићених природних добара и природних вредности;
- заштиту, очување и унапређивање геодиверзитета, његову идентификацију ради препознавања и укључивања у националну, европску и глобалну мрежу геопаркова - Геопарк "Фрушка гора";
- заштиту и очување културних добара и добара под претходном заштитом;
- заштиту, уређење и развој Културног предела подручја "Фрушка гора", валоризацију и дефинисање посебне намене простора (заштита материјалног и нематеријалног наслеђа, заштита природе и природних ресурса), стварање просторних капацитета за развој подручја као јединствене целине (интегративни просторни развој) и дефинисање стратешких развојних пројеката;
- интегрално коришћење културног и природног наслеђа у подручју обухвата;

- заштиту животне средине уз обезбеђење планских мера за санацију и ремедијацију деградираних подручја;
- обезбеђење просторних услова за развој туристичке инфраструктуре ради унапређивања туристичке понуде;
- обезбеђење планских мера за заштиту шумског, пољопривредног и водног земљишта од бесправне градње и мера за рационално коришћење простора, уз ограничење ширења грађевинских подручја.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Просторног плана јесте 18 (осамнаест) месеци, од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Нови Сад, Граду Сремска Митровица, Општини Бачка Паланка, Општини Беочин, Општини Инђија, Општини Ириг, Општини Рума, Општини Сремски Карловци, Општини Шид и у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе на животну средину саставни је део Аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III (у даљем тексту: Обрађивач).

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 14 (четрнаест) примерака у аналогном облику и 14 (четрнаест) примерака у дигиталном облику. Просторни план чуваће се потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два примерка), у Граду Нови Сад (један примерак), Граду Сремска Митровица (један примерак), Општини Бачка Паланка (један примерак), Општини Беочин (један примерак), Општини Инђија (један примерак), Општини Ириг (један примерак), Општини Рума (један примерак), Општини Сремски Карловци (један примерак), Општини Шид (један примерак) и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-4/16

Нови Сад, 04. март 2016. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István,s.k.)

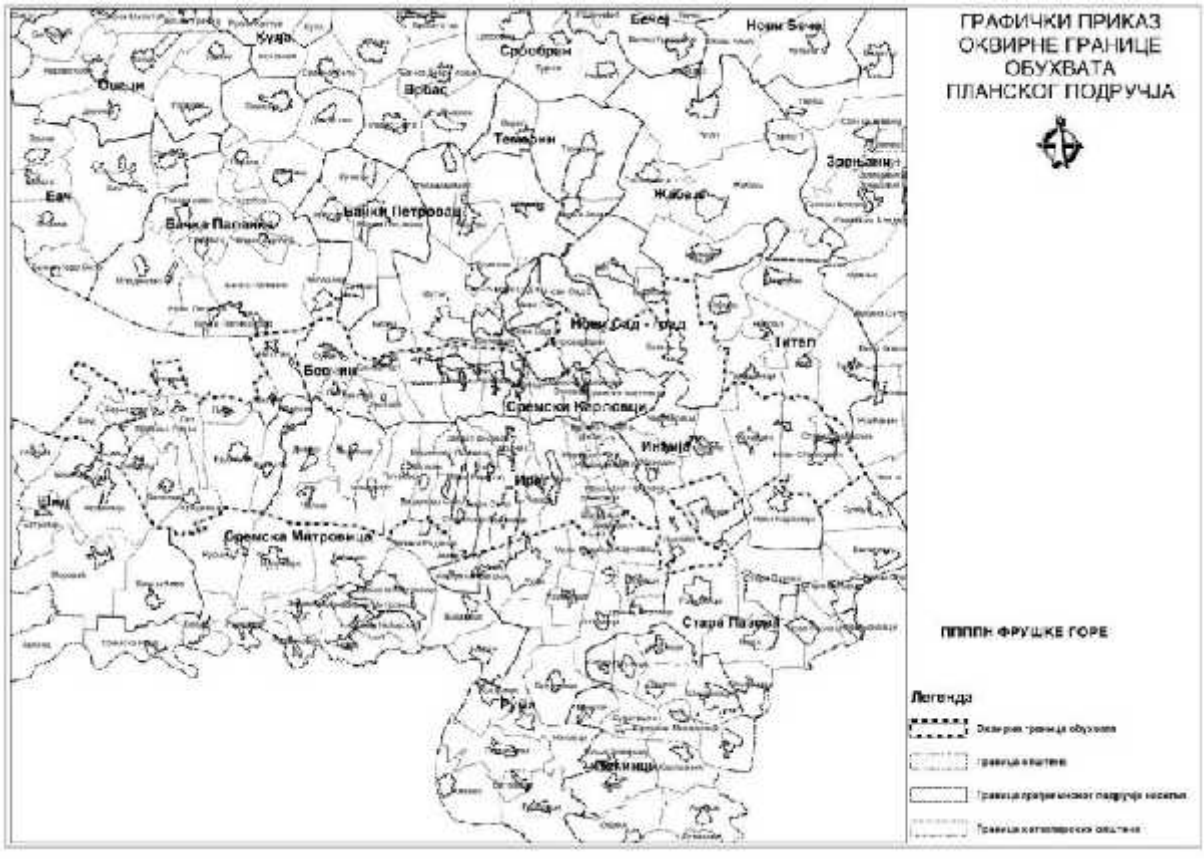

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13-УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 04. марта 2016. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2016 од 4.3.2016. године, а ступила је на снагу 12.3.2016.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене културног предела Сремски Карловци (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница његовог обухвата дефинисаће се нацртом плана.

Подручје у оквиру граница Просторног плана, обухвата делове територија следећих јединица локалних самоуправа:

- Град Нови Сад, катастарске општине: Буковац и Петроварадин (део),
- Општина Сремски Карловци, катастарска општина Сремски Карловци,
- Општина Инђија, катастарска општина Чортановци (део).

Опис оквирне границе обухвата Просторног плана почиње тачком број 1 у катастарској општини Петроварадин, на тромеђи катастарских парцела 3005 и 6610/1 и границе катастарске општине Нови Сад 3. Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи границу катастарске општине Петроварадин до тачке број 2 на тромеђи катастарских општина Нови Сад 3, Петроварадин и Ковиљ.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи границу катастарских општина Ковиљ и Чортановци до тачке број 3 на граници катастарских општина Чортановци, Ковиљ и Бешка.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источне међе катастарских парцела 3026, 3027, 3050, 2814, 2803, 2805 и 3193 до тачке број 4 на тромеђи катастарских парцела 3193, 2795/1 и 3156.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу северозапада и југозапада пратећи западну међу катастарских парцела 3193, 3190, 3192, 3175, 3153, 3151/1, а потом сече катастарске пацеле 2717, 2706, 2684, 2687, 2684, 2694, 2695/1, 2695/2, 2695/6, 2695/4, 2696, 2702, 2701/2, 2701/1, 2682/2, 2682/1, 2679/13, 2679/14, 2678, 2677/5, 2677/4, 2677/10, а потом граница прати границу катастарске општина Чортановци у правцу југа и северозапада до тачке број 5 на тромеђи катастарских општина Чортановци, Сремски Карловци и Марадик.

Од тачке број 5 граница иде у правцу северозапада пратећи границу катастарске општине Сремски Карловци до тачке број 6 на тромеђи катастарских општина Сремски Карловци, Гргетег и Буковац.

Након тачке број 6 граница иде у правцу севера пратећи границу катастарске општине Буковац до тачке број 7 на тромеђи катастарске општине Буковац и катастарских парцела 6064 и 6039 у катастарској општини Петроварадин.

Од тачке број 7 граница се ломи и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела 6039, 6043, 6049, 6052, 6057, 6612/3, 6612/2, 6612/1, 6611/1, 2863 и 6610/1, до тачке број 1, почетне тачке описа.

Површна подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 110,25 km2.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајни за израду Просторног плана, садржани су у: Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11).

Плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана су: Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е-80 Дунав (Паневропски коридор VII) ("Службени гласник РС", број 14/15), Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Ковиљско-петроварадински рит" ("Службени лист АПВ", број 3/12), Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године ("Службени лист АПВ", број 16/04), Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац-Лозница ("Службени гласник РС", број 40/11), као и Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара ("Службени гласник РС", број 33/12).

Просторни план биће заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији, као и на резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, као и друге подлоге које буду неопходне за његову израду.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивање се на принципима:

- одрживости просторног развоја и увођења културне димензије одрживости, препознавањем значаја културног диверзитета и културног наслеђа као потенцијала за развој локалног и регионалног идентитета;
- холистичког сагледавања подручја обухвата Просторног плана као целине, односно система структурних елемената предела и њихових међусобних односа;
- интегративног просторног планирања;
- предеоне екологије, односно еколошке стабилности и визуелне интерпретације сагледаног подручја;
- заштите јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби;
- релативизације конфликата и симбиоза заштите културних и природних вредности с динамиком промене подручја.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја јесте успостављање дугорочног система одрживог развоја Културног предела Сремски Карловци као препознатљивог подручја, доследног и јасног предеоног карактера, које је резултат кумулативног деловања природних и културних фактора.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја јесу постизање рационалне организације и уређења подручја посебне намене, усклађивањем његовог коришћења с могућностима и ограничењима у располагању просторним вредностима и потребама развоја:

- утврђивањем границе подручја Културног предела Сремски Карловци као подручја посебне намене;
- дефинисањем предеоних целина и успостављањем њихових режима заштите;

- очувањем и ревитализацијом културних вредности и заштитом природних елемената предела задржавањем и очувањем постојећих структура и њихове међусобне повезаности;
- идентификовањем културног предела као туристичког потенцијала подручја;
- очувањем постојећих структура и вредности пољопривредног земљишта;
- очувањем, уређењем и одрживим коришћењем геолошких, геоморфолошких и хидрографских карактеристика подручја;
- утврђивањем дугорочне концепције и мерама заштите, очувања и унапређивања идентитета предела као развојног ресурса;
- утврђивањем мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације предела и загађивања животне средине.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене у оквиру обухвата Просторног плана. Концептуални оквир планирања заснива се на унапређивању заштићених подручја и локалитета, који ће резултирати стварањем препознатљиве слике предела.

Члан 7.

Ефективан рок за израду нацрта Просторног плана јесте 12 (дванаест) месеци, од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине. Процењена финансијска средства потребна за израду Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину износе 8.000.000,00 динара.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Новом Саду, Општини Сремски Карловци, Општини Инђија и у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Сремски Карловци на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Сремски Карловци на животну средину јесте саставни део његове аналитичко-документационе основе.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III (у даљем тексту: Обрађивач).

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 8 (осам) примерка у аналогном облику и 8 (осам) примерака у дигиталном облику. Просторни план чуваће се потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два примерка), у Граду Нови Сад (један примерак), у Општини Сремски Карловци (један примерак), у Општини Инђија (један примерак) и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-7/16

Нови Сад, 04. март 2016. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István,s.k.)

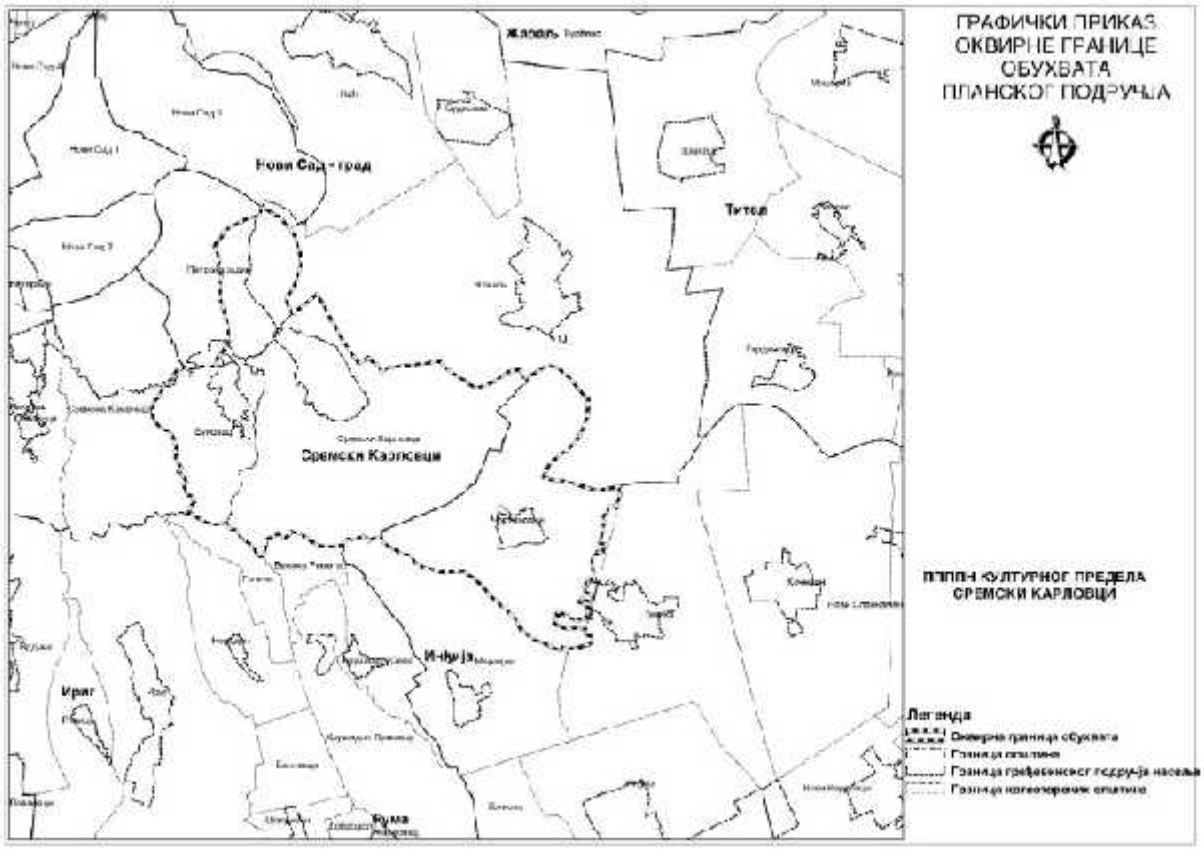

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 04. марта 2016. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене предела изузетних одлика "Караш-Нера"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2016 од 4.3.2016. године, а ступила је на снагу 12.3.2016.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика "Караш-Нера" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница његовог обухвата дефинисаће се нацртом плана.

Подручје у оквиру граница Просторног плана обухвата део територије општине Бела Црква, катастарске општине Банатска Паланка 1, Банатска Паланка 2, Бела Црква, Врачев Гај 1, Врачев Гај 2, Гребенац, Дупљаја, Кајтасово, Кусић 1 и Кусић 2.

Површина подручја - обухваћеног оквирном границом Просторног плана - износи 230,71 km².

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана садржани су у планским документима вишег реда: у Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и у Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11).

Плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана јесу: Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Делиблатска пешчара" ("Службени гласник РС", број 8/06), Просторни план подручја посебне намене међународног водног пута Е - 80 Дунав (Паневропски коридор VII "["Службени гласник РС", број 14/15]) и Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара ("Службени гласник РС", број 33/12).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији - као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, као и друге подлоге које буду неопходне за његову израду.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивaће се на принципима:

- одрживости развоја свих активности у простору;
- заштите животне средине и одрживог коришћења заштићене природне и културне баштине;
- очувања специфичности простора и његове еколошке повезаности;
- развоја предеоног и културног идентитета и територијалне препознатљивости;
- усклађеног развоја са суседним подручјима, путем просторно-функционалне интегрисаности са окружењем и прекограничног повезивања.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја јесте одрживо коришћење и заштита природних добара и ресурса и њихово квалитетно унапређивање, у складу с принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја јесу постизање рационалне организације и уређења подручја посебне намене у оквиру планског подручја, усклађивањем његовог коришћења с могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и потребама социјалног и економског развоја:

- Заштита и одрживо коришћење свих природних и културних вредности - заштитом предела, заштићених подручја и природних ресурса;
- Очување диверзитета предела - обезбеђивањем идентитета простора;
- Очување вредности предела - идентификацијом предеоних целина;
- Заштита, рационално коришћење и унапређивање стања пољопривредног, шумског и водног земљишта и популације флоре и фауне;
- Дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта, у складу са условима заштите природе;

- Постизање рационалне организације и уређења простора, у складу с могућностима и ограничењима природних и створених вредности, с циљем дугорочног социјалног и економског развоја;
- Обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене у оквиру обухвата Просторног плана, које ће чинити Предео изузетних одлика "Караш-Нера" и природна добра у зонама утицаја на ова заштићена подручја.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Просторног плана јесте 15 (петнаест) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у општини Бела Црква и у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Предела изузетних одлика "Караш-Нера" на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину јесте саставни део његове аналитичко-документационе основе.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа - овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана - дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у шест (6) примерка у аналогном и шест (6) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два примерка), у Општини Бела Црква (један примерак) и у архиви обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-5/16

Нови Сад, 04. март 2016. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István,s.k.)

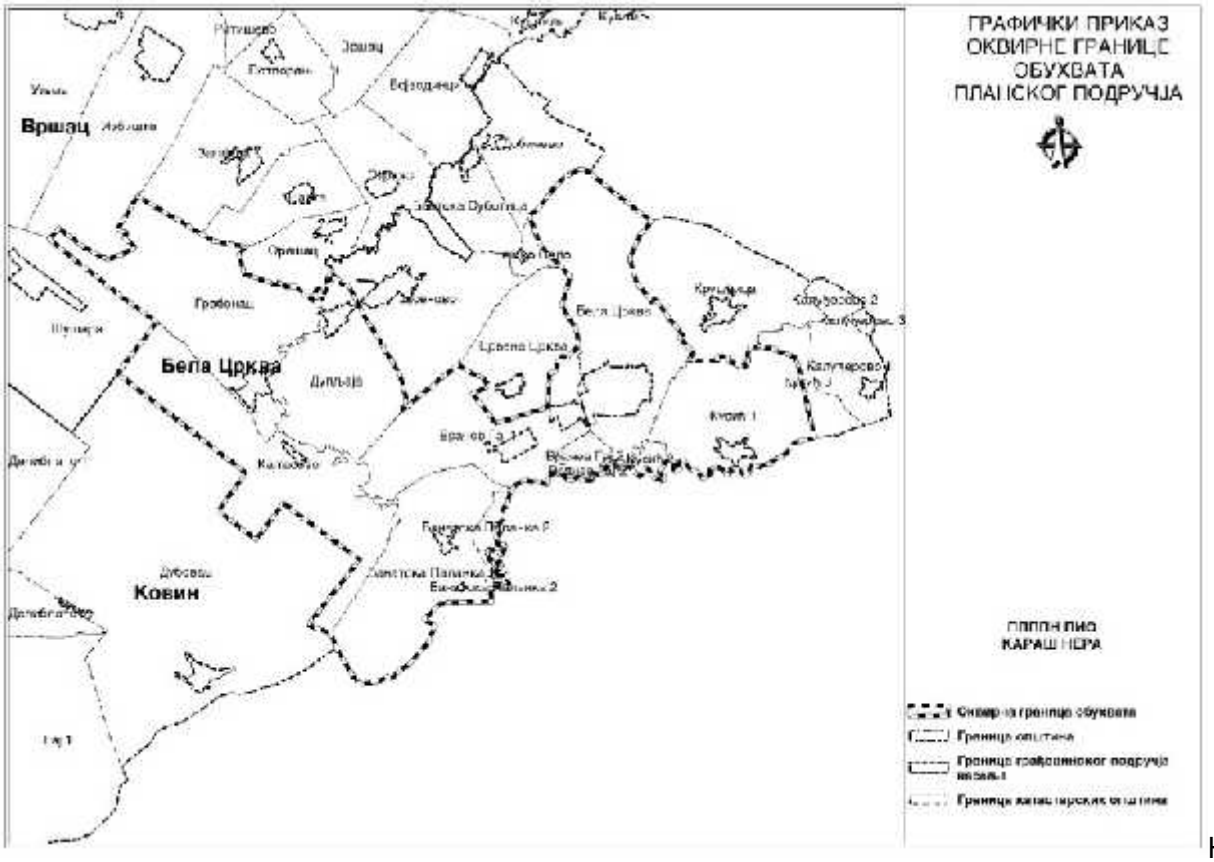

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13 -УС, 50/13 - УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 04. марта 2016. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасоводаСремска Митровица - Шид са елементима детаљне регулације

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2016 од 4.3.2016. године

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Сремска Митровица Шид са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница његовог обухвата дефинисаће се нацртом плана.

Подручје у оквиру граница Просторног плана, обухвата следеће целе катастарске општине: Шид, Гибарац, Бачинци, Ердевик и Кукујевци у општини Шид, Кузмин, Мартинци, Лаћарак, Сремска Митровица и Шашинци у Граду Сремска Митровица и Марђелос у општини Рума.

Укупна површина ширег обухвата Просторног плана износи око 46.624 ha (подаци о површинама катастарских општина преузети од Републичког геодетског завода из 2015. године).

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајни за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: у Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и у Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11).

Плански и стратешки документи значајни за израду Просторног плана јесу: Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године ("Службени лист АПВ", број 16/04), Просторни план подручја инфраструктурног коридора граница Хрватске - Београд (Добановци) ("Службени гласник РС", бр. 69/03 и 147/14), као и Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године ("Службени гласник РС", број 101/15).

Просторни план биће заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији, као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, као и друге подлоге које буду потребне за његову израду.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивaће се на принципима:

- одрживог просторног развоја енергетске инфраструктуре - коришћењем еколошки прихватљивих извора енергије, посебно ресурса природног гаса који представља део европске енергетске мреже, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;

- смањивања штетног утицаја на животну средину - сагледавањем квалитета животне средине, њеним унапређивањем и очувањем безбедности квалитета, применом мера заштите и превенцијом од негативних утицаја и ризика за животну средину у зони коридора гасовода;

- заштите природних ресурса, природног и културног наслеђа - адекватном заштитом и одрживим коришћењем природних ресурса, у погледу очувања постојећих екосистема, атрактивности подручја ширег коридора, спречавањем нарушавања туристичко-рекреационе вредности и повећањем естетске вредности, презентацијом и јачањем локалног и регионалног идентитета и тако даље.

Принципе изградње предметног гасовода потребно је реализовати уз поштовање: закона и подзаконских аката и добре праксе планирања изградње и коришћења гасовода; еколошке поузданости, којом се обезбеђује заштита од негативних утицаја на животну средину, природу, природне и културне вредности у коридору и контактном подручју гасовода; стабилности система, који омогућава дугорочно функционисање и испуњење основних циљева реализације гасовода; безбедности, којом се с високим степеном поузданости гарантује сигурност људских живота и материјалних добара од евентуалних хаварија на систему; економске исплативости, утврђене студијом оправданости.

Члан 5.

Побољшање енергетске ефикасности и коришћење еколошки прихватљивих ресурса - извора енергије, представља визију и дугорочни циљ просторног развоја Републике Србије. Изградња предметног гасовода допринела би просторној и енергетској интеграцији општине Шид у енергетски систем Републике Србије, редовним, стабилним, безбедним и еколошки оправданим снабдевањем гасом потрошача. Изградња гасовода високог притиска Сремска Митровица - Шид потребна је због тога што је природни гас еколошки најчистије гориво (спречава се загађење ваздуха), а уједно и најекономичније фосилно гориво које се једноставно и лако транспортује до потрошача.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења и уређења гасовода високог притиска, дефинише се на начин који истовремено обезбеђује јавни интерес, еколошки и одрживи привредни развој, а на првом месту изградњу и експлоатацију транспортног гасовода високог притиска Сремска Митровица - Шид.

Просторни план директно ће се спроводити издавањем локацијских услова, а по потреби, биће основ за израду докумената урбанистичког планирања. Просторни план је основ за формирање грађевинских парцела за јавну намену, решавање својинских односа, даљу израду техничке документације и прибављање дозвола у складу са Законом о планирању и изградњи.

Члан 7.

Ефективан рок за израду нацрта просторног плана је 45 (четрдесет пет) радних дана од дана достављања извештаја о обављеном раном јавном увиду плана, ажурних катастарско-топографских планова, достављања податка и документације који су значајни за израду Просторног плана и извештаја о стратешкој процени утицаја и неопходних услова од овлашћених органа, организација и предузећа који су битни за њихову израду.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбедиће ЈП "Србијагас", Нови Сад, Народног фронта број 12.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Сремској Митровици, Шиду и у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене транспортног гасовода Сремска Митровица - Шид са елементима детаљне регулације на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене транспортног гасовода Сремска Митровица - Шид са елементима детаљне регулације на животну средину је саставни део Документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III (у даљем тексту: Обрађивач).

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 10 (десет) примерка у аналогном и 10 (десет) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два примерка), у Општини Шид (један примерак), у Граду Сремска Митровица (један примерак), у Општини Рума (један примерак), у архиви Обрађивача (један примерак) и у архиви ЈП "Србијагас“ Нови Сад (два примерка).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-8/16

Нови Сад, 04. март 2016. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István,s.k.)

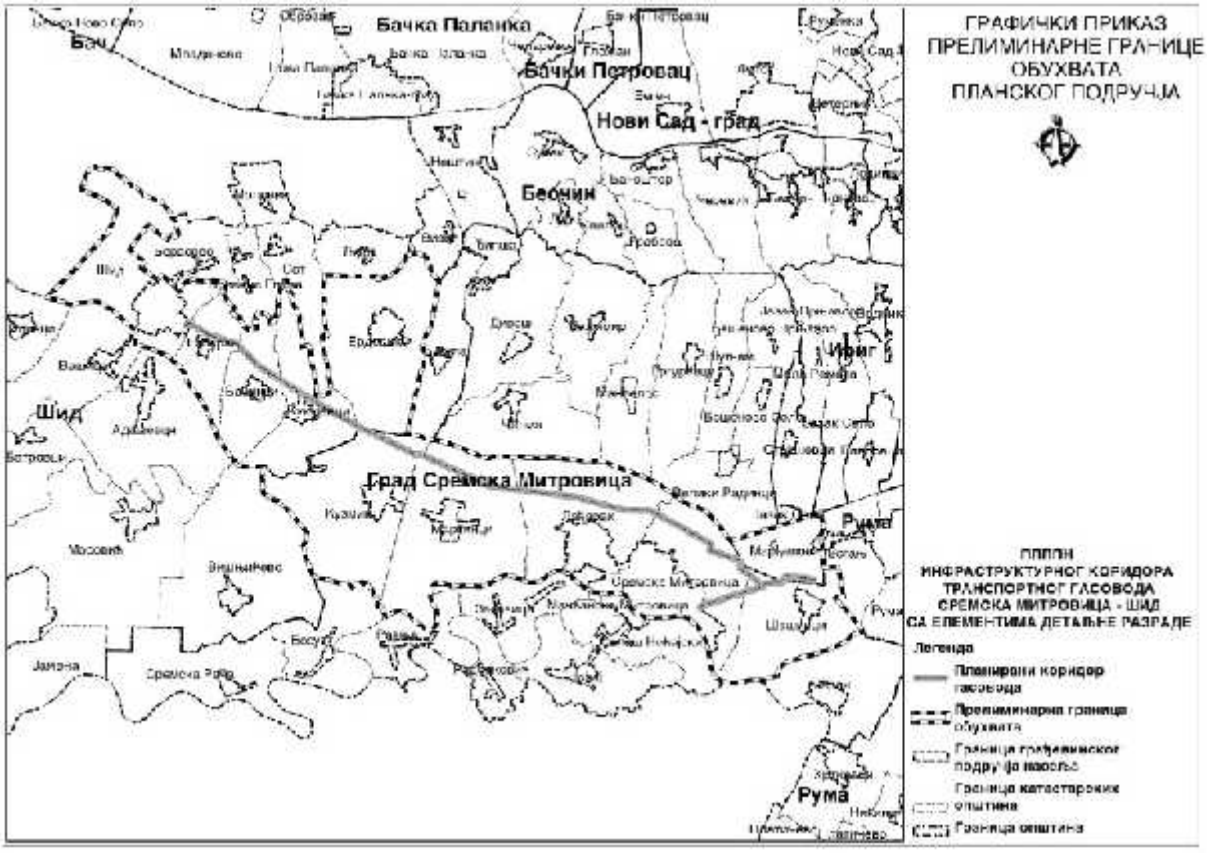

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 04. марта 2016. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода, сабирна гасна станица Тилва - Бела Црква са елементима детаљне регулације

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2016 од 4.3.2016. године

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода, сабирна гасна станица Тилва - Бела Црква са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница његовог обухвата дефинисаће се нацртом плана.

Подручје у оквиру граница Просторног плана, обухвата следеће целе катастарске општине: Николинци у општини Алибунар, Шушара у оштини Вршац и Кајтасово, Гребенац, Дупљаја, Врачев Гај 1, Јасеново, Црвена Црква и Бела Црква у општини Бела Црква.

Укупна површина ширег обухвата Просторног плана износи око 34.904 ха (подаци о површинама катастарских општина преузети од Републичког геодетског завода из 2015. године).

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајни за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и Регионалном просторном плану Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11).

Плански и стратешки документи значајни за израду Просторног плана јесу: Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара ("Службени лист АПВ", број 8/06), Просторни план подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2x400kV ТС "Панчево2" - граница Румуније ("Службени лист АПВ", број 3/12), као и Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године ("Службени гласник РС", број 101/15).

Просторни план биће заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, као и друге подлоге за које се укаже да су нужне за његову израду.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана засниваће се на принципима:

- одрживости просторног развоја енергетске инфраструктуре - коришћењем еколошки прихватљивих извора енергије, посебно ресурса природног гаса који представља део европске енергетске мреже, уз постизање економске оправданости, социјалне прихватљивости и еколошке одрживости;
- смањивања штетног утицаја на животну средину - сагледавањем квалитета животне средине, њеним унапређивањем и очувањем безбедности квалитета, применом мера заштите и превенцијом од негативних утицаја и ризика за животну средину у зони коридора гасовода;
- заштите природних ресурса, природног и културног наслеђа - адекватном заштитом и одрживим коришћењем природних ресурса, у погледу очувања постојећих екосистема, атрактивности подручја ширег коридора, спречавањем нарушавања туристичко-рекреационе вредности и повећањем естетске вредности, презентацијом и јачањем локалног и регионалног идентитета и тако даље.

Принципе изградње предметног гасовода потребно је реализовати уз поштовање: закона и подзаконских аката и добре праксе планирања изградње и коришћења гасовода; еколошке

поузданости, којом се обезбеђује заштита од негативних утицаја на животну средину, природу, природне и културне вредности у коридору и контактном подручју гасовода; стабилности система, који омогућава дугорочно функционисање и испуњење основних циљева реализације гасовода; безбедности, којом се с високим степеном поузданости гарантује сигурност људских живота и материјалних добара од евентуалних хаварија на систему; економске исплативости, утврђене студијом оправданости.

Члан 5.

Побољшање енергетске ефикасности и коришћење еколошки прихватљивих ресурса - извора енергије, представља визију и дугорочни циљ просторног развоја Републике Србије. Изградња предметног гасовода допринела би просторној и енергетској интеграцији општине Бела Црква у енергетски систем Републике Србије, редовним, стабилним, безбедним и еколошки оправданим снабдевањем гасом потрошача. Изградња гасовода високог притиска, сабирна гасна станица Тилва - Бела Црква, потребна је будући да је природни гас еколошки најчистије гориво (спречава се загађење ваздуха), а уједно и најекономичније фосилно гориво које се једноставно и лако транспортује до потрошача.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења и уређења гасовода високог притиска, дефинише се на начин који истовремено обезбеђује јавни интерес, еколошки и одрживи привредни развој, а на првом месту изградњу и експлоатацију транспортног гасовода високог притиска, сабирна гасна станица Тилва - Бела Црква.

Просторни план директно ће се спроводити издавањем локацијских услова, а по потреби, биће основ за израду докумената урбанистичког планирања. Просторни план је основ за формирање грађевинских парцела за јавну намену, решавање својинских односа, даљу израду техничке документације и прибављање дозвола у складу са Законом о планирању и изградњи.

Члан 7.

Ефективан рок за израду нацрта просторног плана јесте 45 (четрдесет пет) радних дана од дана достављања извештаја о обављеном раном јавном увиду плана, ажурних катастарско-топографских планова, достављања податка и документације који су значајни за израду Просторног плана и извештаја о стратешкој процени утицаја и неопходних услова од овлашћених органа, организација и предузећа који су важни за њихову израду.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбедиће ЈП "Србијагас", Нови Сад, Народног фронта број 12.

Члан 9.

Нацрт просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Алибунару, Белој Цркви, Вршцу и у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода, сабирна гасна станица Тилва - Бела Црква са елементима детаљне регулације на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора гасовода високог притиска, сабирна гасна станица Тилва - Бела Црква са елементима детаљне регулације на животну средину јесте саставни део његове документационе основе.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана јесте Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана јесте Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III (у даљем тексту: Обрађивач).

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у десет (10) примерака у аналогном облику и десет (10) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два примерка), у Општини Алибунар (један примерак), у Општини Бела Црква (један примерак), у Општини Вршац (један примерак) у архиви Обрађивача (један примерак) и у архиви ЈП "Србијагас" Нови Сад (два примерка).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-6/16

Нови Сад, 04. март 2016. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István,s.k.)

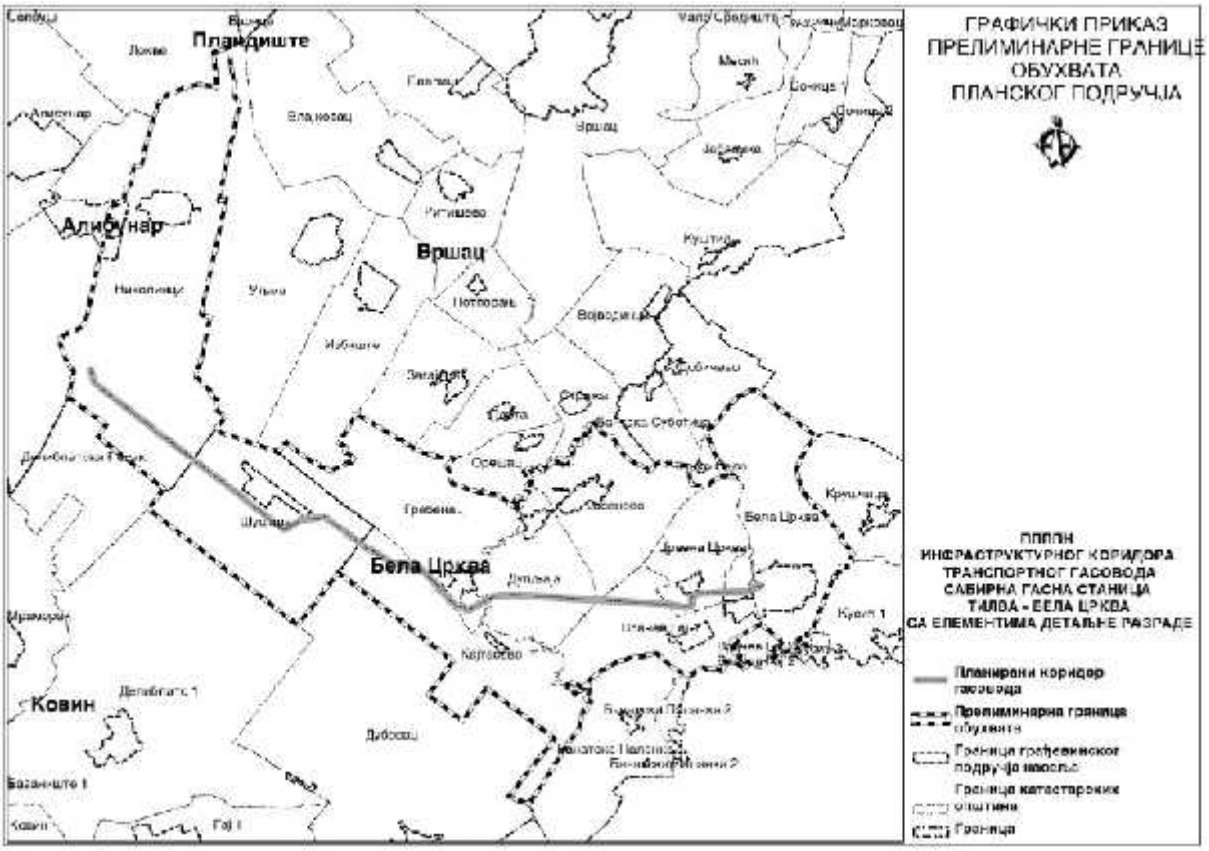

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/2014 и 145/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 04. марта 2016. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2016 од 4.3.2016. године, а ступила је на снагу 12.3.2016.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег" (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје Специјалног резервата природе "Тителски брег".

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чине реферални карте и то: прегледна карта под називом "Целине и подцелине подручја посебне намене" у размери 1: 50.000; реферална карта бр. 1 - "Посебна намена простора" у размери 1:25.000; реферална карта бр. 2 - "Мрежа насеља и инфраструктурни системи" у размери 1:25.000 ; реферална карта бр. 3- "Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара " у размери 1:25.000; реферална карта бр. 4 - "Карта спровођења" у размери 1:25.000.

Текстуални и графички део - реферални карте Просторног плана из става 2. израђују се у шест примерака, а својим потписом оверава их овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег" на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег" на животну средину састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Текстуални део и графички прилог из става 2. овог члана израђује се у шест примерака, а својим потписом оверава га овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Графички део Просторног плана из члана 3. став 2. ове одлуке трајно се чува у Скупштини АП Војводине (један комплет), Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два комплета), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један комплет), општини Тител (један комплет) и Јавном предузећу Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад (један комплет).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Члан 6.

Право на непосредан увид у Просторни план - и у текстуални и у графички део - имају правна и физичка лица, под условима и на начин који детаљније прописује министар надлежан за послове просторног планирања.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти ускладиће се са одредбама ове одлуке на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, као и прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с њом.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег", објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује у електронском облику и доступан је путем интернета.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-1/16

Нови Сад, 04. март 2016. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор ,с.р.
(Pásztor István,s.k.)

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
СПЕЦИЈАЛНИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ „ТИТЕЛСКИ БРЕГ“

Носилац израде плана:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА
ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Покрајински секретар др Слободан Пузовић

Обрађивач:

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ-НОВИ САД

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР **др Оливера Добривојевић, дипл.пр.планер**

ВД ДИРЕКТОРА **др Александар Јевтић**

Нови Сад, 2015. године

СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА:
др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план.

СТРУЧНИ ТИМ:

Посебна намена простора, општа концепција развоја и заштита природних добара:
др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план.
Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.

Заштита предела:
мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.

Мрежа насеља и јавне службе:
Радомир Овука, дипл.инж.арх.

Основна намена простора и непокретна културна добра:
Радомир Овука, дипл.инж.арх. др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план.

Регионални и прекогранични аспекти развоја:
Теодора Томин Рутар, дипл. правник

Становништво и привреда:
Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон.

Пољопривреда:
Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.

Природни услови и туризам:
др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план.

Саобраћајна инфраструктура:
Зоран Кордић, дипл.инж.саоб.

Водопривредна инфраструктура:
Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.

Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструк- тура:
Зорица Санадер, дипл.инж.елек.

Термоенергетска инфраструктура:
Милан Жижић, дипл.инж.маш.

Заштита животне средине:
др Тамара Зеленовић Васиљевић

Заштита од елементарних непогода:
Теодора Томин Рутар, дипл. правник

Одбрана земље:
Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.

Правна регулатива:
Теодора Томин Рутар, дипл.правник

Геодетско-документациона и аналитичко-информациона осно- ва:
Милко Бошњачић, мастер дипл.инж.геод.
Оливера Његомир, дипл.матем.
Дејан Илић, грађ.техничар
Драгана Матовић, оператер Душко Ђоковић, копирант

САДРЖА
Ј

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ..... 1

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 3

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛА- НА,ГРАНИЦА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ГРАНИЦА ЦЕ- ЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 5

1.1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОС- ТОРНОГ ПЛАНА..... 5

1.2. ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕ- НЕ 6

1.3. ОПИС ГРАНИЦА ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ..... 7

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ДРУГИХ РАЗВОЈ- НИХ ДОКУМЕНАТА 12

2.1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАН- СКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА 12

2.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕ- НАТА 20

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, SWOT АНАЛИЗА 22

3.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА 22

3.1.1. Природни услови подручја..... 22
3.1.2. Природне вредности подручја..... 24
3.1.2.1. Природни ресурси 24
3.1.2.2. Природна добра 26
3.1.2.3. Предеона разноврсност 26
3.1.3. Непокретна културна добра..... 27
3.1.4. Стање животне средине..... 28
3.1.5. Становништво 29
3.1.6. Мрежа и функције насеља 29
3.1.7. Јавне службе 30
3.1.8. Привреда..... 30
3.1.9. Инфраструктура 32
3.1.10. Елементарне непогоде и акцидентне ситуа- ције 34

3.2. SWOT АНАЛИЗА 35

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОС- ТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 37

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА 37
2. ОПШТИИОПЕРАТИВНИЦИЉЕВИПРОСТОРНОГ РАЗ- ВОЈА..... 37

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ 38

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ.....38
2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности....38
2.2.2. Заштита непокретних културних добара.....39
2.2.3. Заштита животне средине 39
2.2.4. Становништво 40
2.2.5. Мрежа насеља и јавне службе.....40
2.2.6. Привреда 40
2.2.7. Инфраструктурни системи 41
2.2.8. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација 42
3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА, ФУНКЦИОНАЛ-НЕ ВЕЗЕ И МЕЂУСОБНИ ОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊ ЕМ 42
4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБ-НЕ НАМЕНЕ..... 43
III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НА-МЕНЕ..... 45
1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ СИСТЕМА И РЕСУРСА..... 45
1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ 45
1.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ..... 46

КОНСУЛТАЦИЈЕ И САРАДЊА: ПРИРОДНИХ

Шумарство и предели:

Здравко Ристивојевић, дипл.инж.шум.

2.

3.

4.

5.

6.

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПО- СЕБНЕ НАМЕНЕ 64
1.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ 46
1.4. ЛОВНА И РИБОЛОВНА ФАУНА 47
1.5. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ 47
УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ 47
2.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ 47
2.2. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА И РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ.....47
УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ..... 49
3.1. РУРАЛНИ РАЗВОЈ, ПОЉОПРИВРЕДА И РИБОЛОВ.....49
3.2. ШУМАРСТВО И ЛОВ 50
3.3. ТУРИЗАМ 50
ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА, ИНФРАСТРУК- ТУРНИХ СИСТЕМА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБ- НЕ НАМЕНЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖА- МА52
4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА.....52
4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА 53
4.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА 55
4.3.1. Електроенергетска инфраструктура.55
4.3.2. Термоенергетска инфраструктура....56
4.3.3. Обновљиви извори енергије 56
4.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА.....56
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И ОДБРАНА ЗЕМЉЕ.....57
5.1. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА 57
5.2. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА..... 59
5.3. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА 60
5.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 61
5.5. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА..... 62
5.6. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ..... 63
НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПО- СЕБНЕ НАМЕНЕ..... 63
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА 64
1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПО ПРЕДЕОНИМ ЦЕЛИНАМА И ПОТЦЕЛИНАМА 64
1.1.1. Правила уређења у предеоној целини заштићеног подручја и потцелинама (површине са режими- ма заштите I, II и III степена) 65
1.1.2. Правила уређења у заштитној зони заштићеног подручја.....66
1.1.3. Правила уређења у зони утицаја на заштићено подручје.....67
1.1.4. Правила уређења у осталој посебној намени (еколошки коридор реке Тисе са заштитним зонама до 200 m и до 500 m и станишта заштићених и строго заштићених врста)..... 67
1.2. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКА- ТА ПОСЕБНЕ И ДРУГЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕ- ЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУ- РЕ У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО ПРИКЉУЧЕЊЕ.... 68
1.2.1. Саобраћајна инфраструктура 68
1.2.2. Водопривредна инфраструктура..... 69
1.2.3. Енергетска инфраструктура..... 71
1.2.3.1. Електроенергетска инфраструктура71
1.2.3.2. Термоенергетска инфраструктура 73
1.2.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије 75

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Ред.број	Прегледна карта	Размера
1.	Целине и потцелине подручја посебне намене	1:50000

Ред.број	Рефералне карте	Размера
1.	Посебна намена простора	1:25000
2.	Мрежа насеља и инфраструктурни системи	1:25000
3.	Природни ресурси, заштита животне средине и природних и	1:25000
4.	Карта спровођења	1:25000

1.2.4. Електронска комуникациона инфраструктура 76
1.2.5. Правила за подизање заштитних појасева зелени-
ла 76
2.
1.3. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИ- ТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИ- ВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ 77
1.3.1. Мере заштите и уређења природних добара 77
1.3.2. Мере заштите и уређења непокретних културних добара 82
1.3.3. Мере заштите и уређења предела.....83
1.3.4. Мере заштите живота и здравља људи.....83
1.3.5. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација 84
1.3.6. Уређење простора од интереса за одбрану земље .. 86
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБ- НЕ НАМЕНЕ 87
2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ 87
2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштићеном подручју у појасу до 200 m од еколош- ког коридора Тисе/станишта.....89
2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у зони утицаја на заштићено подручје.....89
2.1.3. Правила грађења на пољопривредном земљишту у зони утицаја на заштићено подручје у појасу до 200 m од еколошког коридора или станишта заштићених врста 95
2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИ ШТУ 95
2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШ ТУ 96
2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ.....98
2.4.1. Правила грађења у грађевинском подручју на-
сеља 99
2.4.1.1. Правила грађења у грађевинском подручју на-
сеља у заштитној зони..... 100
2.4.1.2. Правила грађења у грађевинском подручју на-
сеља планског подручја у појасу до 200 m од еколош- ког коридора реке Тисе, односно станишта заштиће- них врста 100
2.4.2. Правила грађења у викенд зони. 100
V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА..... 101
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ 101
2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИС- ТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕН- ТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА. 102
3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ .. 102
4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ 104

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА:

ТАБЕЛЕ

Табела 1. Обухват Просторног плана.....5

Табела 2. Целине, потцелине, режими заштите са њихо-

вим површинама 6

Табела 3. Постојеће и планиране јавне службе у насељи-

ма која захвата планско подручје 48

Табела 4. Противградне станице 63

Табела 5. Биланс површина у обухвату просторног плана

.....63

Табела 6. Биланс површина подручја посебне намене

СРП „Тителски брег“..... 64

Табела 7. Целине и потцелине у осталој посебној намени
.....67

Табела 8. Минимално дозвољено растојање приук-
рштању и паралелном вођењу гасовода средњег при-
тиска са другим подземним инсталацијама.....

СКРАЋЕНИЦЕ:

АПВ	- Аутономна Покрајина Војводина
ГМРС	- главна мерно-регулациона станица
ДП	- државни пут
ДТД	- Дунав-Тиса-Дунав
ЕА	- евроамеричка (топола)
IBA	- (Important Bird Areas) - значајна подручја за птице
IPA	- (Important Plants Areas) - значајна ботаничка подручја
ЈП	- јавно предузеће
ЈВП	- јавно водопривредно предузеће
КО	- катастарска општина
к.п.	- катастарска парцела
МРС	- мерно-регулациона станица
PBA	- (Prime Butterfly Areas) - значајна подручја за дневне лептире
ПГР	- план генералне регулације
ПП	- просторни план
ППО	- просторни план општине
ППОВ	- постројење за пречишћавање отпадних вода
ПППН	- просторни план подручја посебне намене
РПП	- регионални просторни план
РС	- Република Србија
СРЈ	- Савезна Република Југославија
СРП	- специјални резерват природе
СП	- споменик природе
SRPS	- ознака за стандарде и сродне документе које доноси Институт за стандардизацију Србије
СФРЈ	- Социјалистичка Федеративна Република Југославија
SWOT	- Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats - снаге, слабости, прилике, претње

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

.....74

Табела 9. Вредности минималних прописаних растојања
гасовода у односу на укопане инсталације
.....
.....74

Табела 10. Растојања мерно-регулационе станице од дру- гих објеката..... 75

СЛИКЕ

Слика 1. Црква светог великомученика

Слика 2. Иконостас цркве 27

Слика 1. Црква светог великомученика

Слика 2. Иконостас цркве 27

Слика 3. Атар насеља Лок

Слика 4. Река Тиса..... 51

Слика 3. Атар насеља Лок

Слика 4. Река Тиса..... 51

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

На основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Тителски брег“ („Служ- бени лист АПВ“, број 36/13), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Тителски брег“ (у даљем тексту: Просторни план). Саставни део ове одлуке је и Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене „Тителски брег“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 36/13).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. При-прему, координацију и праћење израде Просторног плана вршила је Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду до децемра 2014.године, односно до ступања на снагу Закона о измени и допуни Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 132/14), када је престала са радом, а ове послове је преузео Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. Обрађивач Просторног плана је Јав- но предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројек- товање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад.

У складу са одребом члана 130. став 2. Закона о измени и до- пуни Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 132/14), поступак израде Просторног плана настављен је по одредбама закона по којима је и започет.

Прелиминарна граница обухвата Просторног плана дефинисана је Одлуком о изради Просторног плана подручја посебне намене Спе-цијалног резервата природе „Тителски Брег“. У току израде Концепта Просторног плана, у сагласности са Покрајинским заводом за зашти-ту природе (допис бр. 02-1672/2 од 07.10.2013. год.), предложена је гра- ница подручја зоне посебне намене. С тим у вези, дат је и предлог нове границе обухвата Плана, која ће се смањити и бити истоветна са пред- ложеном границом подручја посебне намене (Извештај Покрајинског завода за заштиту природе, бр. 04-1869 од 13.12.2013. године).

Предмет израде овог плана је подручје посебне намене са три издвојене целине: заштићено подручје (са три дефинисане пот-целине, са режимом I, II и III степена заштите), заштитна зона заштићеног подручја и зона утицаја на заштићено подручје као и остала посебна намена (еколошки коридор реке Тисе са заштит- ним зонама до 200 m и до 500 m). Просторни план ће предста- вљати плански основ за заштиту, уређење и коришћење у оквиру дефинисаног подручја посебне намене.

Прву фазу израде Просторног плана представља Концепт пла- на, заснован на анализи постојеће документације и експертизама урађеним за све области од значаја за планско подручје и дефини- сање планских решења. Концепт Просторног плана је верификован и прихваћен од стране Комисије за стручну контролу планских до- кумената коју је образовао Покрајински секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад (Извештај о из- вршеној стручној контроли Просторног плана подручја посебне на- мене „Тителски брег“ број: 130-06-52/2014-01 од 12.03.2014. године).

Упоредо са Концептом Просторног плана припремљена је и До- кументациона основа планског документа, која се састоји од прис-тиглих услова и мишљења надлежних органа и организација, сту- дија, стратешких докумената општина и других експертиза.

Нацрт Просторног плана је друга фаза у изради планске доку- ментације. Саставни део Просторног плана је Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене СРП „Тител- ски брег“ на животну средину.

У припреми и изради Просторног плана успостављена је са- радња са стручним институцијама и организацијама, као и пре- дузећима која имају надлежност на планском подручју, у оквиру које су добијени услови за израду Просторног плана.

Овај просторни план се ради у ГИС-у (географски информа- циони систем), технологији намењеној управљању просторно орјентисаним подацима, што ће омогућити једноставнију раз- мену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору као и ефикаснију кон- тролу спровођења Просторног плана.

Просторнопланска решења су усклађена са прописима, који по - средно или непосредно регулишу ову област:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде план- ских докумената („Службени гласник РС“, бр. 31/10, 69/10 и 16/11);
- Закон о регионалном развоју („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 30/10);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, број 129/07);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени глас- ник РС“, бр. 72/09, 18/10 и 65/13);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14-др.закон);
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине („Службени гласник РС“, бр. 99/09 и 67/12- УС);
- Закона о јавним службама („Службени гласник РС“, бр.42/91, 71/94, 79/05-др.закон и 83/14-др. закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01-СУС, („Службени лист СРЈ“, број 16/01- СУС и „Службени гласник РС“ бр. 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени глас- ник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон и 41/09);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 10/13-др.закон);
- Закон о сточарству („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 93/12);
- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“, бр. 91/05, 30/10 и 93/12);
- Закон о добробити животиња („Службени гласник РС“, број 41/09);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93 - др.закон, 67/93-др. закон, 48/94 - др.закон, 54/96, 101/05 - др.закон, престао да важи осим одредаба чл.81 до 96.);
- Закон о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС и 55/14);
- Закон о железници („Службени гласник РС“, број 45/13);
- Закон о безбедности и интероперабилности железница („Службени гласник РС“, број 104/13);
- Закон о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС“, бр. 73/10 и 121/12);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон и 43/11-УС);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађи- вања животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службе- ни гласник РС“,бр.135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13,-др. Закон , 93/14);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр. 36/09,88/10, 92/11 и 93/12);
- Закон о сахрањивању и гробљима („Службени гласник СРС“, бр. 20/77, 24/85-др.закон и 6/89, „Службени глас- ник РС“, бр. 53/93- др.закон, 67/93-др.закон, 48/94- др. закон, 101/2005 - др. закон, 120/12-УС и 84/13-УС);
- Закон о туризму („Службени гласник РС“, бр.36/09,88/10,99/11-др.закон и 93/12);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11- др. закон, 52/11- др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о спорту („Службени гласник РС“, бр. 24/11, 99/11- др.закон и 99/11-др.закон);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Служ- бени гласник РС“, број 88/11);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени глас- ник РС“,бр.44/10 и 60/13-УС, и 62/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка 6) и став 2. у делу који се односи на тачку 6) и члан 14. став 2.);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91, 83/92, 53/93-др.закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-

др.закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/14);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр.111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др.закон, 104/09-др.закон 10/15);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/09 и 20/15);
- Уредба о проглашењу Специјалног резервата природе „Тителски брег“(„Службени гласник РС“, број 56/12);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС“, број 5/68);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10).

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план подручја посебне намене доноси се за под- ручје које због природних вредности захтева посебан режим ор- ганизације, уређења, коришћења и заштите простора у складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи.

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионалним просторним планом АПВ („Службени лист АПВ“, број 22/11), утврђено је да ће се развој, заштита и уређење заштићених природних добара вршити на основу просторних планова подручја посебне намене, на основу чега су се стекли услови за израду Просторног плана подручја посебне намене СРП „Тителски брег“. Основни разлог за израду Просторног плана је стварање услова за реализацију на- ционалних, регионалних и локалних интереса у оквиру граница посебне намене у складу са заштитом природе.

Специјални резерват природе „Тителски брег“ (у даљем тексту Резерват) проглашен је 2012. године за заштићено природно до- бро од изузетног значаја, I категорије, на основу Уредбе о прогла- шењу Специјалног резервата природе „Тителски брег“.

Он представља ретко очуван геоморфолошки комплекс са спе- цифичним природним, културно-историјским, туристичким, ам- бијенталним и другим вредностима.

На подручју Резервата је установљен тростепени режим заштите на укупној површини од 496 хектара, од чега је 98,58% у јавној својини а 1,42% у приватној својини. Око Резервата је ус- постављена заштитна зона на територији општине Тител, у дело- вима КО Шајкаш, КО Вилово, КО Лок, КО Тител и КО Мошорин, површине 8.643 ha.

Резерват ужива и међународну заштиту. Због орнитолошких вредности ово природно добро је издвојено као станиште птица (ША подручје), али и биљних врста и дневних лептира (IPA, PBA подручје). Део је EMERALD мреже којом су обухваћена подручја значајна за заштиту и очување дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта. Такође, постоји иницијатива да се Ти- телски брег номинује за укључење у Европску мрежу геопаркова.

Специфичности Резервата:

Аутентичност и аутохтоност се огледа у очуваности типичних и специфичних вредности изворне природе. Значајна концентра- ција геолошких и геоморфолошких вредности регионалног ка- рактера на релативно малом простору темељна је вредност због које се овај брег штити.

Репрезентативност Тителског брега проистиче из његових рељефних карактеристика - на малом простору је изузетно ве- лика концентрација лесних профила регионалног и глобалног значаја, као и несвакидашњег диверзитета. Богатство зељастог покривача чини јединствени мозаик - комплекс аутохтоних еко- система Тителског брега који делује импресивно.

Разноликост се огледа у изразито високом степену геоморфо- лошког диверзитета и великој разноликости биљних заједница различитих типова екосистема.

Интегралност, односно функционално јединство екосисте- ма - Преовлађују термофилни типови станишта, ређе се јављају мезофилни, док у полоју Тисе постоје и хидрофилни типови ста- ништа. Њихов комплекс чини јединствену целину и одраз је ос- новних одлика овог панонског типа предела.

Пејзажна атрактивност - Површина ове лесне заравни има изу- зетне амбијенталне и естетске квалитете. Насупрот заравњености самог вршног дела Тителског брега, универзална је заступљеност стрмих одсека и падина различитог нагиба који га опасују.

Старост - Тителски брег и његова непосредна околина изграђе- ни су од стена квартарне старости.

Очуваност - Тителски брег је изузетно очувано „лесно остр- во“, са добро очуваном реликтном степском вегетацијом на брежуљкастим теренима који опасују брег, падинама сурдука, вршним деловима лесних одсека, висећим долинама и другим ге- оморфолошким облицима који представљају њихова изворна тј. исконска станишта.

Посебне намене простора у обухвату Просторног плана

На подручју обухвата Просторног плана, у оквиру дефинисане посебне намене заштићеног подручја Специјалног резервата при- роде „Тителски Брег“, издвајају се три целине и потцелине:

- СРП „Тителски брег“ са границом заштите - режим I, II и III степена заштите,
- Заштитна зона СРП „Тителски брег“,
- Зона утицаја на СРП „Тителски брег“.

КО/Насеља	Обухват просторног плана према [illegible] (ha)	Обухват просторног плана (ha)
Тител	6.593,78	3.194,70
Лок	2.893,02	1.127,01
Вилово	2.633,46	1.804,06
Шајкаш	3.861,14	702,37
Мошорин	6.768,36	4.606,29
Укупно (ha)	18.888,63	11.434,63

1.2. ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Поред посебне намене, на планском подручју дефинисане су и остале посебне намене простора са издвојеним целинама и пот- целинама.

- Еколошки коридор Тисе са заштитним зонама:
  - еколошки коридор Тисе,
  - заштитна зона еколошког коридора Тисе до 200 m,
  - заштитна зона еколошког коридора Тисе до 500 m.

Поступак израде и доношења планских докумената је утврђен одредбама Закона о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената. Планска решења, као и начин коришћења, уређења и организа- ције могуће је и потребно прилагодити специфичностима простора који је предмет планског документа.

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛА- НА,ГРАНИЦА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ГРАНИЦА ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОР- НОГ ПЛАНА

Чланом 11. Став 2. Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената, утврђено је да се границе планског под- ручја (за просторне планове подручја посебне намене) одређују гра- ницама општина, катастарских општина или катастарских парцела.

Подручје Плана налази се простору југоисточне Бачке у об- ласти Шајкашке, односно на подручју општине Тител. Належе на десну обалу реке Тисе.

С обзиром да прелиминарни обухват Просторног плана, одређен Одлуком о изради Просторног плана, износи 18.888,63 ha (делови КО Тител, КО Лок, КО Вилово, КО Шајкаш, КО Мошорин) општине Тител, а да је површина Резервата, утврђена Уредбом, свега 496 ha, током израде Концепта и Нацрта плана разматрана је могућност смањења обухвата Плана.

Планирано је да се граница обухвата Плана дата у Одлуци смањи (на 11.434,63 ha) и буде истоветна са границом подручја посебне на- мене. Такође, разлог смањења обухвата Плана је, с једне стране, у изузимању дела простора који је обухваћен ППППН мултифунк- ционалног еколошког коридора Тисе, ППППН међународног пло- вног пута Е-80, ППППН транснационалног гасовода „Јужни ток“ и ППППН система продуктовода Републике Србије. С друге стране, из обухвата планског подручја изузета су грађевинска подручја на- сељених места (Тител, Лок, Шајкаш и Мошорин), која ће се прили- ком усаглашавања ППО Тител са Законом о планирању и изградњи, разрадити као шематски приказ и за насеља: Лок, Вилово, Мошо- рин, док ће се за Тител и Шајкаш радити планови генералне регула- ције и за које ће ППО бити основ за спровођење. На тај начин би се избегло преклапање подручја обухваћених наведеним плановима.

Табела 1. Обухват Просторног плана

Граница подручја посебне намене почиње на тромеђи катастар- ских парцела бр. 2377, 4625 и 4257 у катастарској општини Мошо- рин. Од ове тромеђе граница иде у правцу југа пратећи западну међу к.п бр. 4265, 2000/1, 648/1, 648/3, 662, 1998, 675, 676 и 1981 до тромеђе к.п. бр. 3331, 1981 и 2020.

Након ове тромеђе, граница скреће на југ до главног пута који улази у насеље. Граница даље иде кроз насеље Мошорин у пра- вцу истока улицом Књићанском, Петра Драпшина, Јовановиће- вом, Новосадском, Косовском и Светозара Милетића, до насипа, к.п. бр. 4173 где скреће на северозапад границом к.п. бр. 4173 до канала, к.п. бр. 4161. Граница затим наставља у правцу истока, пресеца к.п. бр. 4173 и иде северном линијом к.п. бр. 4161 до канала, к.п. бр. 4150, онда скреће на југоисток пратећи северну границу к.п. бр. 4150 до насипа, к.п. бр. 4171, наставља у правцу истока, пресеца насип и иде до десне обале реке Тисе. Граница овде скреће на југоисток и иде обалом Тисе, односно границом к.п. бр. 2357 и 4125, до међне тачке к.п, бр. 3985/1, КО Мошорин и иде на југоисток десном обалом реке Тисе која се поклапа са гра- ницом Специјалног резервата природе „Тителски брег“ до ресто- рана „Алас“ на Тиси. Граница затим скреће на запад до Потиске улице у Тителу и иде даље кроз насеље Тител улицом Рибарском, Доситејевом, Светозара Милетића, Јована Рајића, Ђорђа Стра- тимировића, Мошоринском, Милоша Цветића и улицом Ледине, онда наставља на запад јужном границом к.п. бр. 4825, КО Ти- тел до к.п. бр. 3945, затим скреће на југ источном међом к.п. бр. 3945 до к.п. бр. 4827, даље скреће на запад северном границом к.п. бр. 4827, пресеца пут, к.п. бр. 4741 и западном међом к.п. бр. 4741 односно ивицом пута иде на југ до железничке пруге, к.п. бр. 4739. Граница овде скреће на запад северном границом к.п. бр. 4739 (железничка пруга), улази у КО Лок и иде до канала, к.п. бр. 2340, КО Лок, онда наставља на северозапад западном границом к.п. бр. 2340, затим иде јужном границом к.п. бр. 2434 до границе грађевинског подручја насеља Лок и даље на запад том границом до к.п. бр. 2425, онда северном к.п. бр. 2425 и 2423, азатим иде на запад до железничке пруге. Овде граница скреће на северозапад до границе КО Вилово, пресеца к.п. бр.1825, КО Вилово, а потом наставља у правцу северозапада пратећи североисточну међу к.п. бр. 1945 и 1941. Граница се даље ломи и иде у правцу североисто- ка пратећи северозападну међу к.п. бр. 1641, 1524, 1938, 1425, 755 и 778/2 до тромеђе к.п. бр. 778/2, 771 и 1815.

Након ове тромеђе, граница се ломи и иде у правцу југозапада и запада пратећи југоисточне и источне међе к.п. бр. 1815, 1851, 1525, 1820, 1078,

Површине		ha	%
1.	Предеона целина заштићено подручје са потцелинама:	496,00	4,34
	- Режим I степена заштите	69,00	
	- Режим II степена заштите	246,00	
	- Режим III степена заштите	181,00	
2.	Предеона целина заштитна зона заштићеног подручја	8.643,00	75,59
3.	Предеона целина зона утицаја на заштићено подручје	2.295,63	20,07
1+2+3 Укупна површина подручја посебне намене		11.434,63	100,00

1817 и 1816 до тромеђе к.п. бр. 1892 у КО Вилово и к.п. бр. 3871 и 3870 у КО Шајкаш.

Од ове тромеђе граница се ломи и иде у правцу севера и северо - запада пратећи источну међу к.п. бр. 3870, 3869, 3857, 3772, 3771, 3753, 3754, 3720, 3719 и 1866. Даље се граница ломи и иде у правцу североистока пратећи границе катастарских општина Шајкаш и Мошорин до почетне тачке описа.

Површина обухваћена границом подручја посебне намене из- носи 11434.63 ha.

Табела 2. Целине, потцелине, режими заштите са њиховим површинама

1.3. ОПИС ГРАНИЦА ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ПОД- РУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Граница Специјалног резервата природе „Тителски брег“

Сектор Тител-Мошорин

Граница почиње на четворомеђи катастарских парцела бр. 3985/2 и 4125, КО Мошорин, и к.п. бр. 2442 и 4674, КО Тител, иде на северозапад кроз КО Мошорин границом к.п. бр. 3985/2 и 4125 до тачке удаљене 84 m од међне тачке к.п. бр. 3985/1, затим скреће на југозапад, пресеца к.п. бр. 3985/2 до к.п. бр. 3987, где скреће на северозапад границом к.п. бр. 3987 и 3985/2, 3987 и 3985/1, 4439 и 3985/1, 4439 и 2357, наставља на северозапад границом к.п. бр. 2782 и 4175, 2783 и 4175, 2784 и 4175; 2882 и 4175 и к.п. бр. 2969 и 4175, повија у правцу запада границом к.п. бр. 2969, 2980 и 2988 и границом грађевинског подручја насеља Мошорин до крајње северозападне тачке к.п. бр. 2988. Граница затим скреће на југ за- падном границом к.п. бр. 2988, пресеца к.п. бр. 4364 до њене јужне преломне тачке где скреће на исток идући јужном граничном линијом к.п. бр. 4364 до њене крајње јужне међне тачке, савија у правцу истока и обухвата к.п. бр. 4352 до њене крајње југоисточне међне тачке, повија у правцу југоистока и иде границом к.п. бр. 2790 и 2784, 2790 и 2783 и к.п. бр. 4349 и 2783 до к.п. бр. 4348 на- ставља даље на југоисток обухватајући к.п. бр. 4348 њеном јуж- ном међном линијом крајње међне тачке и граничне тачке са КО Тител. Граница даље иде кроз КО Тител у истом правцу и обух- вата к.п. бр. 4743 до преломне тачке наспрам к.п. бр. 4802, затим скреће на североисток пресецајући к.п. бр. 4743, а онда обухвата к.п. бр. 4802 до јужне преломне међне тачке, наспрам к.п. бр. 3109. Граница затим скреће на југоисток пресецајући к.п. бр. 4802, онда иде западном граничном линијом к.п. бр. 2443, пресеца к.п. бр. 735 и наставља западном граничном линијом к.п. бр. 774 и 771/1, даље скреће на исток јужном међном линијом к.п. бр. 771/1, онда савија у правцу севера источном међном линијом к.п. бр. 774 до северозападне међне тачке к.п. бр. 775 где скреће на исток север- ном међном линијом к.п. бр. 775 и иде до к.п. бр. 4674 (река Тиса), а онда скреће на север западном граничном линијом к.п. бр. 4674 и иде до почетне тачке.

Сектор Мошорин-Вилово

Граница почиње на североисточној међној тачки к.п. бр. 3079, КО Мошорин, онда иде на запад северном границом к.п. бр. 3079, 3126, 3165, 3164, 3627 до међног камена на граници КО Мошорин и КО Вилово, затим скреће у правцу југа и иде западном границом к.п. бр. 801, 802, 894, 967, КО Мошорин, до к.п. бр. 1100 где скреће на север источном границом к.п. бр. 1100 до к.п. бр. 1879, затим пресеца к.п. бр. 1879 и иде на запад северном и источном грани- цом к.п. бр. 943, до југозападне међне тачке к.п. бр. 942. Граница затим скреће на запад и пресеца к.п. бр. 1878 до северозападне међне тачке к.п. бр. 1866, онда скреће на југ западном, а затим на северозапад северном границом к.п. бр. 1866 до међног камена на граници КО Вилово и КО Мошорин. Граница даље скреће на североисток источном границом к.п. бр. 4374, КО Мошорин, до њене крајње југоисточне међне тачке, затим иде у правцу северо- запада, а онда североистока и обухвата к.п. бр. 4373 до североис- точне међне тачке к.п. бр. 3062 где скреће на север, пресеца к.п. бр. 4373, а потом иде источном границом к.п. бр. 3079 до почетне тачке.

Сектор Вилово-Лок

Граница почиње на северној међној тачки к.п. бр. 1238, КО Ви- лово, иде на југоисток источном међном линијом к.п. бр. 1238 до к.п. бр. 1909, наставља у правцу југоистока и пресеца исту и на- ставља источном граничном линијом к.п. бр. 1909 до њене крајње северозападне међне тачке, онда у правцу југоистока пресеца к.п. бр. 1835, скреће на југозапад па на југоисток обухватајући к.п. бр. 1919 до к.п. бр. 1920. Граница овде скреће на исток границом к.п. бр. 191 и 1920, к.п. бр. 1256 и 1920 и к.п. бр. 1921 и 1920, затим скреће на југозапад и обухвата к.п. бр. 1921 до к.п. бр. 1920, онда иде на југозапад источном граничном линијом к.п. бр. 1926 до наспрам к.п. бр.1927. Овде граница скреће на запад, пресеца к.п. бр. 1926 и иде спољном границом к.п. бр. 1927 до к.п. бр. 1348, затим њеном границом иде на југоисток до преломне тачке са к.п. бр. 1926, пресеца к.п. бр. 1926 и наставља на југоисток спољном границом к.п. бр. 1926 до њене северне међне тачке, затим скреће на исток, пресеца к.п. бр. 1925 до међног камена на граници КО

Вилово и КО Лок. Граница затим у правцу југ-југоистока обухва- та к.п. бр. 2415, КО Лок, до њене крајње међне тачке, онда скреће на југ до к.п. бр. 1473/2 где савија на исток нана север спољном границом к.п. бр. 1473/2 и 2408 до међне тачке к.п. бр. 2413. Овде граница скреће на исток, пресеца к.п. бр. 2408, а затим скреће на југ њеном источном граничном линијом, до к.п. бр. 1265, обух- вата к.п. бр. 1265 до к.п. бр. 2396, наставља у правцу југоистока и обухвата к.п. бр. 2393 до к.п. бр. 2380, затим скреће на исток и пресеца к.п. бр. 2380, савија на југ источном граничном линијом к.п. бр. 2395 до к.п. бр. 2394, даље скреће на исток јужном међном линијом к.п. бр. 2394 и 2388 до североисточне међне тачке к.п. бр. 2391, иде у правцу југоистока и обухвата к.п. бр. 2391 до наспрам северозападне међне тачке к.п. бр. 1219, савија на југ и пресеца к.п. бр. 2391, онда иде границом к.п. бр. 1221 и 1219 и к.п. бр. 1221 и 1220 до к.п. бр. 2392. Граница даље обухвата к.п. бр. 2392 и иде у правцу југа источном границом к.п. бр. 1218 до међног камена на граници КО Лок и КО Тител, затим иде на исток северном међ- ном линијом к.п. бр. 4781, КО Тител, до међне тачке к.п. бр. 3911, онда скреће прво на исток а затим на север северном и западном границом к.п. бр. 3911 до к.п. бр. 4783 где скреће на југоисток јуж- ном границом к.п. бр. 4783 до североисточне међне тачке к.п. бр. 3912, затим њеном источном границом иде на југ, пресеца к.п. бр. 4781 и источном границом к.п. бр. 3916 иде до к.п. бр. 4741 коју пресеца до међне тачке на граници КО Тител и КО Лок, односно до преломне међне тачке к.п. бр. 1634, КО Лок. Граница затим иде на југ источном границом к.п. бр. 1634 до југоисточне међне тачке к.п. бр. 243, онда у правцу запада и северозапада обухвата к.п. бр. 2431 до к.п. бр. 2338, наставља на северозапад јужном границом к.п. бр. 2338, 2430, 2337, 2427, 2378, 2336, 1615, 2426, 1614 до к.п. бр. 2417, затим скреће на североисток западном границом к.п. бр. 1614 и пресеца к.п. бр. 2416 и 2377 до унутрашње ивице путног појаса јавног пута Вилово-Мошорин преко Тителског брега. Граница овде скреће на северозапад идући ивицом асфалтног пута до међног камена на граници КО Лок и КО Вилово, затим иде даље на северозапад ивицом асфалтног пута кроз к.п. бр. 1832, КО Вилово, до међне тачке са грађевинским подручјем насеља Вилово, наставља у истом правцу и иде границом грађевинског подручја и к.п. бр. 1243 и 1238 до почетне тачке.

На подручју Резервата установљене су површине са режимом заштите I, II и III степена.

Површине са режимом заштите I степена

1) Пирамида - Циглана

Граница почиње на јужној међној тачки к.п. бр. 774, КО Тител, иде на север границом заштићеног подручја до југоисточне међ- не тачке к.п. бр. 2443, наставља на север источном границом к.п. бр. 2443 до наспрам југоисточне међне тачке к.п. бр. 3101, онда скреће на запад и пресеца к.п. бр. 2443, затим иде на југ западном границом к.п. бр. 2443 и 774 и долази до почетне тачке.

2) Циглана - Стрелиште

Граница почиње на тромеђи к.п. бр. 4743, 3099 и 2443, КО Ти- тел, иде на североисток, пресеца к.п. бр. 2443 до к.п. бр. 2442, за- тим скреће на север границом к.п. бр. 2443 и 2442 у дужини од 210 m, онда скреће на запад, пресеца к.п. бр. 2443, даље иде на југ западном границом к.п. бр. 2443 до почетне тачке.

3) Стрелиште - сурдук Дукатар

Граница почиње на преломној тачки к.п. бр. 2443 и 2442, иде на северозапад границом к.п. бр. 2443 и 2442 до међног камена на граници КО Тител и КО Мошорин, наставља у истом правцу границом к.п. бр. 3987 и 3985/2, КО Мошорин, до тачке удаљене 84 m од југозападне међне тачке к.п. бр. 3985/1, даље скреће на југозапад, и пресеца к.п. бр. 3987 до к.п. бр.4348.

Овде граница скреће на југоисток границом к.п. бр. 3987 и 4348 до међног камена на граници КО Мошорин и КО Тител, наставља у истом правцу границом к.п. бр. 4743 и 2443 до наспрам почетне тачке, затим скреће на североисток, пресеца к.п. бр. 2443 и иде до почетне тачке. Катастарска парцела број 3986, КО Мошорин, и не-категорисани пут кроз сурдук источно од те катастарске парцеле, а који су обухваћени претходно описаном границом, налазе се у режиму заштите III степена.

Површине са режимом заштите II степена

1) Северни обод

Граница почиње на преломној тачки на граници к.п. бр. 3987, КО Мошорин, која је удаљена 84 m од југозападне међне тачке к.п. бр. 3985/1, затим иде на северозапад границом к.п. бр. 3987 и 3985/2, к.п. бр. 3987 и 3985/1, к.п. бр. 3987 и 4439 и к.п. бр. 3987 и 4348 до преломне тачке на граници к.п. бр. 3987 наспрам почетне тачке, онда скреће на североисток и пресеца к.п. бр. 3987 до по- четне тачке. Граница даље обухвата у целости к.п. бр. 2782, 2784, 2882, 2969, 2980, 2988, 3079, 3126, 3165 и 3164, КО Мошорин.

2) Западни обод

Границом се обухватају у целости к.п. бр. 3627, КО Мошорин и к.п. бр. 801, 802, 894, 967, КО Вилово.

3) Јужни обод

Границом се обухватају у целости к.п. бр 943, 1100, 1238, 1243, 1348 и 1349, КО Вилово, к.п. бр. 1473/2, 1265, 1264, 1222, 1221 и 1218, КО Лок, к.п. бр. 3627, КО Мошорин, и к.п. бр. 3915, КО Тител.

4) Пашњаци код Лока

Граница почиње на југозападној међној тачки к.п. бр, 1614, КО Лок, иде на североисток границом к.п. бр. 1614, пресеца к.п. бр. 2416, затим скреће на југоисток границом к.п. бр. 2416 и 2377 до крајње међне тачке к.п. бр. 2416, онда скреће на југозапад источ- ном границом к.п. бр. 2336 до њене југоисточне међне тачке где скреће на северозапад и иде границом к.п. бр. 2325 и 2336, к.п. бр. 2325 и 1615, к.п. бр. 2325 и 2426 и к.п. бр. 2325 и 1614 до почетне тачке.

5) Пашњаци код Водица

Граница почиње на југозападној међној тачки к.п. бр. 1633, КО Лок, иде на североисток до к.п. бр. 2377, затим скреће на ис- ток-југоисток северном границом к.п. бр. 1633 обухватајући у целости к.п. бр. 1634, 2338, 2429, 2337, онда иде у правцу северо- запада јужном границом к.п. бр. 1633 до почетне тачке.

Површине са режимом заштите III степена су преостали прос- тор, односно подручје Резервата које није обухваћено заштитом I и II степена.

1) Видиковац „Калварија“ изнад Тителa,
2) Подручје са цигланом и стрелиштем,
3) Засади ЕА топола уз Тису,
4) Багремар код Лока,
5) Археолошко налазиште Феудвар,
6) Путеви који воде кроз сурдуке,
7) Део пута ДП Па реда бр.129 /(Р-110)[57] деоница Вило- во-Тител,
8) Ободни део платоа са пољским путем.

Граница заштитне зоне СРП „Тителски брег“

Граница заштитне зоне почиње од северне међне тачке к.п, бр. 3985/1, КО Мошорин и иде на југоисток десном обалом реке Тисе која се поклапа са границом Резервата до ресторана „Алас“ на Тиси.

Граница затим скреће на запад до Потиске улице у Тителу и иде даље кроз насеље Тител улицом Рибарском, Доситејевом, Свето- зара Милетића, Јована Рајића, Ђорђа Стратимировића, Мошорин- ском, Милоша Цветића и улицом Лединe, онда наставља на запад

[1] Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: Р-110 је ДП Пареда бр.129; Р-122 је ДП Пареда бр.114 јужном границом к.п. бр. 4825, КО Тител до к.п. бр. 3945, затим скреће на југ источном међом к.п. бр. 3945 до к.п. бр. 4827, даље скреће на запад северном границом к.п. бр. 4827, пресеца пут, к.п. бр. 4741 и западном међом к.п. бр. 4741 односно ивицом пута иде на југ до железничке пруге, к.п. бр. 4739. Граница овде скреће на запад северном границом к.п. бр. 4739 (железничка пруга), улази у КО Лок и иде до канала, к.п. бр. 2340, КО Лок, онда наставља на североза- пад западном границом к.п. бр. 2340, затим иде јужном границом к.п. бр. 2434 до границе грађевинског подручја насеља Лок и даље на запад том границом до к.п. бр. 2425, онда северном к.п. бр. 2425 и 2423, а затим иде на запад до железничке пруге. Овде граница скреће на северозапад до границе КО Вилово, пресеца к.п. бр.1825, КО Вилово, онда иде даље на северозапад спољашњом границом к.п. бр. 1825 до грађевинског подручја насеља Вилово, односно до улице Жарка Зрењанина где скреће прво на север, па на северозапад улицом 22. октобра, Тиме Берара и Светозара Марковића, до к.п. бр. 1834. Граница затим наставља на северозапад границом к.п. бр. 1834, 1883 и спољашњом међном линијом к.п. бр. 1814 до КО Шај- каш, онда иде на северозапад западном граничном линијом к.п. бр. 3650, КО Шајкаш, затим скреће на исток северном границом к.п. бр. 3759 до к.п. бр. 4165, КО Мошорин и иде на исток, па на североис- ток каналом до атарског пута к.п. бр. 4387, КО Мошорин. Граница даље наставља на североисток, кроз КО Мошорин, међом к.п. бр. 4387 (пут) до међне тачке грађевинског подручја насеља Мошорин, затим скреће на југ до главног пута који улази у насеље. Граница даље иде кроз насеље Мошорин у правцу истока улицом Книћан- ском, Петра Драпшина, Јовановићевом, Новосадском, Косовском и Светозара Милетића, до насипа, к.п. бр. 4173, где скреће на северо- запад границом к.п. бр. 4173 до канала, к.п. бр. 4161. Граница затим наставља у правцу истока, пресеца к.п. бр. 4173 и иде северном ли- нијом к.п. бр. 4161 до канала, к.п. бр. 4150, онда скреће на југоис- ток пратећи северну границу к.п. бр. 4150 до насипа, к.п. бр. 4171, наставља у правцу истока, пресеца насип и иде до десне обале реке Тисе. Граница овде скреће на југоисток и иде обалом Тисе, односно границом к.п. бр. 2357 и 4125, до почетне тачке границе заштитне зоне (Уредба о проглашењу СРП „Тителски брег“).

Зона утицаја на СРП „Тителски брег“ представља трећу из- двојену целину подручја посебне намене. Заузима површину између границе заштитне зоне Резервата и дефинисане границе посебне намене. На простору зоне утицаја издвајају се : [1]

Станишта су регистрована у бази података Завода у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива Број 110-00-18/2009-03 од 20.1.2010 („Службени гласник РС“, број 5/2010).

2) Локални еколошки коридори
   - део канала, парцела 4126 у катастарској општини Мошорин у северном делу обухвата Посебне

57 Станишта заштићених и строго заштићених врста од на- ционалног значаја

- „Мошorinske livade“ (TITO5b) , слатине - налазе се у северном делу обухвата Плана посебне намене, у катастарској општини Шајкаш у потесу Пашњак, омеђене са западне стране каналом, парцела 3650, а са источне стране границом катастарских општина Шајкаш и Мошорин, а у катастарској општини Мо- шорин се налази у потесима Сигет и Рит. Површина станишта „ Мошorinske livade“ (TITO5b) износи око 168,63 ha.
- „Мошorinske livade“ (T1TO5c), слатине - налазе се у северном делу обухвата Плана посебне намене, у катастарској општини Мошорин у потесу Греда, огра- ничене са западне стране каналом, парцеле 4138 и 4151, а са источне стране границом катастарских општина Мошорин и Ђурђево. Површина станишта „Мошorinske livade“ (T1TO5c) износи око 34,47 ha.
- „Pašnjaci kod Jurišine humke“ (ŽABO4d), слатине, мочваре и ритови - налазе се у катастарској општи- ни Мошорин, у северном делу обухвата Плана по- себне намене, у потесу Греда. Површина станишта „Pašnjaci kod Jurišine humke“(ŽABO4d) износи око 164,97 ha.
- „Bara Mutnjača“ (ŽABO7) , слатине, сталне баре и језера - налази се у западном делу обухвата Плана посебне намене у катастарској општини Шајкаш у потесима Криви Шарић, Пашњак и први Шарић, са западне стране се граничи са границом обухвата По- себне намене, а са источне стране прати канал, пар- цела 3650, и делом се налази у катастарској општи- ни Мошорин у потесу Греда. Површина станишта „Bara mutnjača“(ŽABO7) износи око 252,77 ha.

наме- не, уз границу са катастарском општином Жабаљ,
- канали, парцеле 4152 и 4153 у катастарској општи- ни Мошорин, канал, парцела 3650 у катастарској општини Шајкаш и канали, парцеле 1815, 755 и 1825 у катастарској општини Вилово,
- део канала, парцела 4150 у катастарској општини Мошорин уз северну границу обухвата Посебне намене.

Укупна површина локалних еколошких коридора износи око 44,35 h^

3) Грађевинско подручје насеља Вилово; граница је дефи- нисана Урбанистичким планом месне заједнице Вило- во („Службени лист општине Тител“, број 7/91), однос- но ППО Тител („Службени лист општине Тител“, број 17/2008).

4) Постројење за пречишћавање отпадних вода (ППОВ); граница обухвата дефинисана је Планом детаљне регулације чија је израда у току. (Одлука о изради плана де- таљне регулације објављена у „Службеном листу општи- не Тител“, број 4/14).

ГРАНИЦА ЦЕЛИНА И ПОТЦЕЛИНА ЗА ОСТАЛЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Међународни еколошки коридор Тисе са заштитним зонама до 200 m и до 500 m

...”На графичким прилозима су приказане и заштитне зоне по- себне намене које обухватају површине до 200 m и до 500 m од еколошког коридора и не приказују се по парцелама...”

Еколошки коридор Тисе

...”Граница иде на северозапад кроз КО Тител, западном гра- ницом парцела 4674, 4590 до тачке на међној линији парцела 4677 и 4590, удаљене 60 m од Радине рупе. Скреће на североис- ток, пресеца парцеле 4590, 4378/1, 4735, скреће на североисток, северозападном међном линијом парцеле 4735 до међне тачке са грађевинским рејоном. Граница наставља на север, западном гра- ницом парцеле насипа 2358, границом парцела 774 и 775 до међне тачке са ванграђевинским рејоном. Ломи се на запад границом грађевинског рејона, скреће на североисток, западном граничном линијом парцеле 2443, пресеца парцелу пута 4802 и њеном север- ном, односно западном међном линијом иде на север, наставља западном границом парцеле 2443 до пута бр. 4743. Његовом за- падном међном линијом иде на северозапад до међне тачке са КО Мошорин. Наставља у истом правцу југозападном граничном линијом парцеле 4348 КО Мошорин, до преломне међне тачке наспрам југозападне међне тачке парцеле 4175, западно од викенд насеља „Форланд“. Скреће на исток пресеца парцелу 2782 и ломи се на северозапад, западном границом парцеле насипа бр. 2357, југозападном границом парцела 2358, 4331, западном границом парцеле 4329, северозападном границом парцела 4144, 4222 до међне тачке са КО Ђурђево, општина Жабаљ...”.

Граница међународног еколошког коридора који пролази кроз простор Посебне намене Специјалног резервата природе „Тител- ски Брег“ је преузет из ППППН мултифункционалног еколошког коридора Тисе.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУ- МЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНА- ТА

2.1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

При изради Просторног плана уважене су обавезе, услови и смернице из:
- Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10),
- Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11),
- Просторног плана подручја посебне намене мултифунк- ционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15)

Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020.

Основни циљеви заштите и одрживог коришћења природ- ног наслеђа су: очување и унапређење биолошке разноврснос- ти, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистражи- вачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање национал- ног са међународним системом заштите природе.

Развој заштите биодиверзитета заснива се на:
- Заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- Заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- Успостављању европске еколошке мреже Натура 2000;
- Идентификацији станишта међународног значаја.

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су разноврс- ни, висококвалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афир- мацији природних и културних вредности.

Заштита, уређење и развој предела подразумева различите приступе обезбеђивања квалитета предела, који се утврђују Сту- дијом о пределима Србије:
- Развој усклађен са специфичним развојним и регионал- ним карактером предела и физичком структуром насеља на целој територији;
- Промоција, заштита и одрживо

коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору (локалне, регионалне, државне еколошке и културне мреже);
- Јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој (турис- тичка, културна подручја);
- Санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана па је могућа рестаурација или креирање нових вредности;
- Минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у просторима са развојним приоритетом.

Основни циљ заштите и одрживог коришћења културног на- слеђа је да се оно артикулише као развојни ресурс, заштити и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног идентитета у складу са европским стандардима заштите. Под- ручје општине Тител припада новосадском културном подручју.

Заштита и унапређење животне средине заснива се на:
- Заштити природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним под- ручјима;
- Планирању на основама одрживог развоја односно ра- ционалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважа- вајући „еколошки" капацитет простора, уз повећано ко- ришћење обновљивих извора енергије.

Према просторној диференцијацији животне средине у ПП РС, дефинисаној на основу стања и мера заштите животне средине, које је потребно предузимати у односу на категорију, подручје обухваћено Планом припада подручју веома квалитетне животне средине.

Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева упра- вљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и со- цијалне потребе данашње и будућих генерација, како на локал- ном, тако и на националном нивоу, водећи при том рачуна да се не угрозе и не оштете неки други екосистеми.

Одрживо ловно газдовање подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна спо- собност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких, економских и социјалних функција лов- ства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Пољопривреда - Посматрано подручје припада региону I, који обухвата руралне општине у Војводини. Има повољне земљишне и климатске услове, претежно задовољавајући демографски по- тенцијал, капитално - интензивну пољопривредну производњу, добру инфраструктуру и повезаност са прерађивачком индус- тријом. Уже посматрано, подручје у обухвату Плана налази се у Јужнобачкој области. Водећа грана у пољопривреди је ратарство, а комплементарне су свињарство и живинарство. На ужим лока- литетима, као спорадично усмерење јавља се виноградарство.

Туризам - Подручје у обухвату Плана налази се на простору издвојеног туристичког кластера АП Војводине.

Основни циљ просторног развоја туризма је остваривање кон- цепта одрживог развоја туризма као и заштита и уређење уз опти- мално задовољавање просторно-еколошких и културних потреба националног и локалног нивоа.

Оперативни циљеви просторног развоја туризма су: комплети- рање и заокруживање целогодишње туристичке понуде; јачање постојећих и увођење нових туристичких производа; изградња туристичке инфраструктуре и сигнализације као и информатич- ка и истраживачка подршка развоју туризма.

За развој туризма на посматраном подручју релевантни су сле- дећи туристички производи: градски туризам (манифестације), touring (салаши, вина, гастрономија, пешачење, лов и риболов), на- утички и други видови водног туризма, догађаји, рурални туризам и туризам специјалних интереса (спортско-рекреативни туризам).

У односу на издвојене туристичке дестинације, простор тре- тиран Планом припада дестинацији са мањим учешћем целого- дишње понуде (Доње Потисје).

У погледу мреже насеља и њене функционалне организације, насеља која се у целини (Вилово) или делом (Мошорин и Тител) налазе на планском подручју, као и насеља блиског окружења (Лок и Шајкаш), преко општинског центра (Тител) гравитирају функционалном урбаном подручју међународног значаја са цен-тром у Новом Саду.

У области саобраћајне инфраструктуре, Просторни план Репу- блике Србије је утврдио саобраћајне капацитете који се односе на простор у обухвату Плана.

У оквиру концепта путног (друмског) саобраћаја планиране су одређене активности на следећим путним правцима:
- ДП IIа реда бр.129 / (Р-110)[2] од ДП I бр. 7 - Шајкаш - Ви- лово - Тител - Ковачица - Селеуш,
- ДП IIа реда бр.114 / (Р-122)[2] Сента - Ада - Мол - Бечеј - Жабаљ - Шајкаш - Е-75 (петља Ковиљ).

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или вишерегионалног) значаја и

могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијал- них целина уз сагласност надлежних републичких институција. На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена ре- хабилитација и реконструкција, које подразумевају скуп мера (интер- венција) у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута. Актив- ности на одређеном путном правцу подразумевају скуп различитих планских и пројектних решења и извођења грађевинских радова на рехабилитацији и реконструкцији, доградњи и изградњи, на појединим деоницама утврђеног путног правца (или на целокупној дужини).

У оквиру концепта развоја железничке мреже Србије на подручју обухвата Плана егзистираће регионална железничка пруга бр. 6:

- (Нови Сад) - Распутница Сајлово - Римски Шанчеви - Орловат Стајалиште.

Регионалне пруге повезују регионе са магистралном мрежом и имају велики значај у интеграцији железнице у регионални развој земље. Планира се ревитализација и модернизација (респективно електрификација) постојеће једноколосечне пруге.

Концептом ваздушног саобраћаја, у оквиру гравитационог подручја овог простора егзистираће аеродром у Новом Саду (Ченеј), док ће и даље основни капацитет у трансферу путника и карго саобраћаја за овај део Војводине бити аеродром „Никола Тесла“ у Београду.

Сви делови мреже унутрашњих пловних путева у Србији су ди- ректно или индиректно ослоњени на Дунав, који као стратешки правац треба да постане стециште највећих транспортних токова Србије. Поред овога, треба радити на развоју наутичког туризма у Републици Србији како на каналима хидросистема ДТД тако и на међународним пловним путевима, планирањем марина и наутич- ко-туристичких центара. У контактној зони обухвата ППППН налази се међудржавни/међународни пловни пут реке Тисе, као унутрашњи пловни пут међународног значаја (класа IV).

Водопривредна инфраструктура - На јединственом водопривред- ном простору Србије развијају се две класе водопривредних систе- ма: (а) регионални системи за снабдевање водом насеља; (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода. Дугорочна стратегија водос- набдевања у Војводини се заснива на формирању више регионал- них система за водоснабдевање који се ослањају на акумулационе просторе површинских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снабдевати највећи број насеља као и они тех- нолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

Општина Тител припада Новосадском регионалном систему (изворište: подземне воде; насеља и општине које снабдева: Нови Сад, Беочин, Бачки Петровац, Бачка Паланка, Темерин, Жабаљ).

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акуму- лације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање от- падних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводња- вање. Простор обухваћен овим планом, припада Бачком речном систему (кључне постојеће акумулације и објекти: Бачки хидро- систем ДТД, хидросистем Северна Бачка, ППОВ; кључне нове акумулације и објекти: обнова + повећање проточности, хидрое- лектрана „Северна Бачка“, ППОВ). У речним системима реализују се објекти и мере који обезбеђују њихово вишенаменско деловање.

[2] Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: Р-110 је ДП Па реда бр.129, Р-122 је ДП Па реда бр.114

Оперативни циљеви у области енергетике су:

- Континуитет технолошке модернизације и ревитализа- ције постојећих енергетских инфраструктурних система;
- Изградња разводне/дистрибутивне мреже природног гаса.

Основни циљ је строго контролисано, планско, одрживо и еко- номично коришћење минералних сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Општи циљ развоја електроенергетске инфраструктуре је синхронизација са свим активностима на овом подручју и обез- беђење најповољнијих услова за заштиту животне средине и очу- вање природних вредности.

Коришћење обновљивих извора енергије - Основни циљ је по- већање њиховог коришћења, уз смањење негативних утицаја на животну средину, што је у економском интересу Републике Србије.

Основни циљ је повећање енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу Републике Србије, од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очу- вања природних ресурса.

Развој електронских комуникација, подразумева увођење нај- савременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима.

Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потреба- ма одбране је стварање просторних услова који ће у потпуности одговарати потребама савременог система одбране, ради сигур- ног функционисања у условима угрожавања безбедности, обез- беђење просторних услова за несметано функционисање војних комплекса и објеката од посебног значаја за одбрану земље, смањење негативних утицаја војних комплекса на животну сре- дину и простор за посебне намене и стварање услова за цивил- ну заштиту становништва, материјалних и природних ресурса у случају природних непогода и техничко-технолошких удеса.

Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине

Основни циљ заштите природних добара и биодиверзитета подразумева њихову заштиту и унапређење. У заштићеним под- ручјима нису дозвољене активности и радње којима се угрожава изворност биљног и животињског света, хидрографске, геомор- фолошке, геолошке, културне и пејзажне вредности, осим радњи којима се одржава или успоставља природна равнотежа и ост- варују функције природног добра, сагласно утврђеном режиму заштите и његовом значају.

Предстојећим процесом валоризације станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја утврдиће се на којим стаништима постоје услови за трајно очување природних вредности, а за које постоје други приоритети одрживог развоја.

Еколошки значајна подручја и коридори националне еколош- ке мреже, биће предложени за европску еколошку мрежу Натура 2000 до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афир- мацију природних и културних вредности. Природне пределе у заштићеним подручјима планским решењима и плановима упра- вљања заштитити: обезбедити заштиту структуре предела и нес- метано функционисање природних процеса; обезбедити зашти- ту биодверзитета и очување и успостављање еколошких мрежа; санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите; обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности преде- ла.

Развој руралних предела засновати на уважавању њиховог спе- цифичног предеоног карактера, затечених вредности и капаци- тета предела.

Приоритети заштите и уређења предела на простору обухвата Плана до 2015. године су подручја посебних природних и култур- них вредности, туристичке дестинације (река Тиса), угрожени и деградирани простори у којима је потребно спроводити мере са- нације као и простори под посебним притиском развоја (простори и насеља уз саобраћајне коридоре).

Заштита, уређење и унапређење културних добара, на просто- ру у обухвату Плана односно посебне намене, посматраће се у оквиру развоја укупног културног наслеђа, које представља раз- војни ресурс и које је потребно штитити, уредити и користити у складу са европским стандардима заштите.

Основни циљ у области заштите животне средине је снажна афирмација концепта заштите и унапређења животне средине као основе уравнотеженог развоја, коришћења и уређења простора.

У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих прин- ципа: одрживо коришћење природних ресурса и очување и уна- пређење еколошки осетљивих природних вредности, смањење ни- воа загађења животне средине, санација најугроженијих подручја, успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара, који карактеришу квали- тет животне средине. Такође, неопходно је предвидети заштиту, обнову и санацију заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже. Мере и активности у делу заштите живот- не средине, дефинисане РПП АПВ, спроводе се према просторној диференцијацији животне средине, према којој планско подручје спада у подручја веома квалитетне животне средине.

У области управљања отпадом дефинисана је неопходност удруживања општина, у складу са одредбама Стратегије упра- вљања отпадом и ПП РС, ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за упра- вљање отпадом.

Основни циљ развоја шума и шумског земљишта је одрживо управљање. Концепција развоја шума као природног ресурса на подручју Просторног плана заснива се на следећим поставкама и опредељењима: допринос шума и шумских станишта стабил- ности укупног екосистема, увећању природног богатства и био- диверзитета; повећање површина под шумском вегетацијом по- шумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика зеленила.

Концепција развоја у области ловног газдовања се обезбеђује кроз одрживо газдовање популацијама дивљачи и њихових ста- ништа на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност ста- ништа и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Оперативни циљеви развоја пољопривреде су: унапређење про - дуктивности примарне пољопривредне производње; подизање одговарајућих прерађивачких капацитета у руралним области- ма; обезбеђење подршке пословном организовању пољоприв- редних газдинстава на селу; повећање доприноса пољопривреде у области заштите животне средине, развоја руралног туризма, производње обновљивих извора енергије и очувања свеукупних природних и створених вредности простора.

Издвајају се два основна правца развоја и унапређивања пољопривредне производње:

- конвенционална пољопривреда, коригована пошто- вањем стандарда квалитета животне средине, зашти- те здравља људи, животиња и биљака, добробити живо- тиња и заштите пољопривредног земљишта, оријентиса- на на конкурентну производњу основних пољопривред- них производа за масовну потрошњу, прехрамбену ин- дустрију и извоз;
- производња хране и пића високе биолошке вредности и/ или познатог географског порекла у системима

органске, интегралне и традиционалне пољопривреде, паралеле- но са активностима на одрживом управљању и зашти- ти природних ресурса и развоју локалних прерађивачких капацитета и других пратећих делатности.

Туризам - Подручје третирано Планом, у односу на издвојене туристичке дестинације на простору АП Војводине припада ту- ристичкој дестинацији Доње Потисје (Тиса, канал ДТД, Тител, туристичке манифестације, риболовни ревири).

У функцији афирмације наутичког туризма, планирана је из- градња наутичко-туристичког центра у Тителу.

За даљи развој туризма на подручју обухваћеном Планом, од посебног значаја су: манифестација „Регата“, пловни водни пут Тиса са развијеним наутичким туризмом, села и салаши, где је рурални туризам досегао ниво развоја и афирмације, природни потенцијали за афирмисање екотуризма (едукативни и рекреа- тивни туризам).

Кључни туристички производи са одређеним облицима ту- ризма су: манифестациони туризам („Регата“), ловни туризам - појединачни лов и у мањим групама, рурални туризам (туризам на селу...), екотуризам (посматрање птица, едукативни туризам, научноистраживачки и рекреативни туризам).

У области водних ресурса основни циљ је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите.

Регионални просторни план АП Војводине је утврдио концепцију развоја саобраћајне инфраструктуре кроз успостављање - систем- ско формирање интегрисаног саобраћајног система (путна мрежа државних путева II реда, регионалне и локалне пруге, национални пловни путеви, луке и објекти, регионални аеродром), који ће има- ти основну улогу међуопштинског, регионалног и субрегионалног повезивања, као и сарадњу региона са обе стране границе. Развој ре- гионалне саобраћајне мреже има и значајну улогу у употпуњавању основне мреже државних путева I реда и аутопутева.

Планским активностима предвиђена је и реконструкција-ре- хабилитација на изграђеним деловима путне мреже вишег нивоа, као и активности на реализацији (пројектовање и изградња) оби- лазница око насеља као сегмената постојећих путних праваца: обилазница ДП бр. 110 око Тителa и Шајкаша.

Регионалним просторним планом АП Војводине, осим већ дефи- нисаних међународних бициклистичких стаза (EuroVelo - европ- ска мрежа бициклистичких рута: руте 6 (уз Дунав) и 11[3] (уз Тису), утврђене су и бициклистичке стазе уз основну каналску мрежу хидросистема Дунав-Тиса-Дунав. За развој бициклистичког са- обраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама (национални парк, специјални резервати природе и др).

За утврђивање међунасељских бициклистичких коридора (ло- калног и регионалног значаја) основа могу бити просторни пла- нови јединица локалне самоуправе док ће обезбеђење услова за кретање бицикала унутар насеља бити обавеза градова.

У оквиру развоја железничког саобраћаја планира се рекон- струкција, модернизација, регионалног пружног правца Нови Сад - Сајлово - Римски Шанчеви - Орловат.

Планске активности, из Просторног плана РС, из домена водног саобраћаја су кроз Регионални просторни план АП Војво- дине надограђене са класификацијом лука где су у оквиру обух- вата Плана утврђени локална лука и пристаниште Тител, као и прихватни објекат наутичког туризма - Тител.

[3] Cap du nord-Les lacs finlandais-Helsinki-Tallin-Tartu-Vilnius-Varsovie-Cracovie- Kosice-Belgrade-Skopje-Thessaloniki-Athens

У области водопривредне инфраструктуре општи циљ је уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и корисни- цима у простору, ради заштите вода и заштите од вода.

У погледу енергетске инфраструктуре приоритет предста- вља повећање коришћења природног гаса и обновљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија и уређаја и опреме за ко- ришћење енергије.

Електроенергетска инфраструктура, обухвата развој дистри- бутивне мреже којим се планира потпуни прелазак на 20 kV на- понски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације. Трафос- танице 35/10 kV реконструисаће се у разводна 20 kV чворишта, а 10 kV мрежу и припадајуће дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV потребно је реконструисати за рад на 20 kV.

У погледу минералних сировина, коришћење геолошких ре- сурса АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина чија се експлоатација и прерада заснива на принципи- ма одрживог развоја који истовремено обезбеђују оптимално уп- рављање еколошким конфликтима, који су значајно присутни у Војводини а нарочито у подручју заштићених природних добара.

Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ре- сурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Од обновљивих извора енергије, потенцијална енергија добије- на из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал, с обзиром на заступљеност пољопривредног и шумског подручја, односно заступљеност ресурса остатака ратарске и шумске производње.

Коришћење геотермалних извора треба усмерити у правцу производње топлотне енергије за потребе пољопривредне про- изводње (за које постоје исказани интереси инвеститора за даља улагања), загревање санитарне воде и просторија.

Коришћење топлотних пумпи је врло ефикасна технологија која би могла и требала наћи већу примену у ефикасном ко- ришћењу обновљивих извора енергије. У практичној примени могу се користити само топлотне пумпе или хибридни системи са соларним колекторима.

Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Изградњом нових енер- гетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника али и укупна енергетска зависност овог простора.

У складу са постављеним циљевима, електронска комуника- циона мрежа ће се развијати равномерно на целом подручју у складу са новим технологијама развоја истих. Обезбеђење капа- цитета у складу са потребама. Употреба оптичких каблова као медија преноса, где год је то могуће.

Основни циљ у области заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вред- ности. Приоритети заштите од елементарних непогода и технич- ко-технолошких удеса односе се на идентификацију најугроже- нијих локалитета на територији АПВ, израду катастра простора угрожених елементарним непогодама, развој система заштите и спасавања, доношење стратешких докумената интегралне зашти- те од елементарних непогода, санацију деградираних површина услед дејства природних непогода.

Основу планирања и уређења простора за потребе одбране земље чини укупна постојећа инфраструктура, оптимално при- лагођена за извршавање додељених мисија и задатака Војске и других снага одбране. У зависности од процене степена угроже- ности, планирање и уређење простора за потребе одбране под- разумева предузимање одговарајућих просторних и урбанис- тичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извршење одбране.

Просторни план подручја посебне намене мултифункционал- ног еколошког коридора Тисе

С обзиром да је еколошки коридор Тисе са заштитним зонама до 200 m и до 500 m у обухвату овог Плана и издвојен као целина „остала посебна намена“, дат је кратак извод из ППППН мулти- функционалног коридора Тисе.

Еколошки коридор Тисе представља коридор од међународ- ног значаја и укључује реку Тису са обалним појасом, заштићена подручја ПП „Камараш”, ПП „Стара Тиса код Бисерног острва”, као и подручја предвиђена/резервисана за заштиту: Горња Тиса и Доња Тиса[4].

Поред водног тела, еколошки коридор Тисе обухвата и катас- тарске парцеле небрањеног дела плавног подручја и одбрамбених насипа, а већим делом се налази на простору водног земљишта[5]. На одређеним локацијама еколошки коридор Тисе обухвата и де- лове брањеног дела плавног подручја која су значајна за функ- ционисање коридора, као што су ливаде, трстици и сл., који не припадају водном земљишту (ове просторне целине су такође дефинисане катастарским парцелама). Посебна намена Простор- ног плана дефинисана је у целини еколошког коридора Тисе са заштитним зонама.

У оквиру целине еколошког коридора са заштитним зонама де- финисане су потцелине: еколошки коридор Тисе и заштитне зоне еколошког коридора до 200 m и до 500 m.

Заштитне зоне су издвојене на основу процене фактора угрожа- вања биолошке разноврсности:

- Појас до 200 m од границе коридора где делују нега- тивни утицаји надземних инфраструктура и урбанизације (јаки извори осветљења и буке);
- Појас до 500 m од границе коридора, који представља спољну границу заштитне зоне еколошког коридора, са значајним утицајем на хидролошки режим, утицајем домаћих животиња на дивље врсте, као и утицајем неких типова инфраструктуре као што су ветропаркови.

Заштита предела - Релативно хетероген предео Еколошког ко- ридора Тисе (по диверзитету предеоних елемената) има изражен регионални значај утолико што захтева повезивање и уређење у координацији са осталим регионима са којима се граничи и који имају сличне предеоне елементе. Ово ће свакако захтевати додат- на истраживања уз регионалну и међуграничну сарадњу локал- них самоуправа у окружењу ради прецизније карактеризације предела.

Схватајући дефинисање јединственог предеоног образца као ресурс за развој, ово подручје са свим предеоним елементима има све предиспозиције за развој туризма и рекреације на нивоу ши- рем од локалног. Осовину регионалног повезивања, поред самог пловног пута реке Тисе чини и регионални пут Кањижа - Сента - Ада - Бечеј - Чуруг - Жабаљ - Тител. У ширем смислу, овај реги- онални путни правац има наставак преко Новог Сада и Сремских Карловаца у правцу Београда и на тај начин, повезујући каракте- ристичне тачке историје и културе, може бити и једна од осовина за развој организованог туризма на регионалној основи. За ово је неопходан одговарајући облик институционалне сарадње на ин- террегионалном нивоу. У том смислу, оваква туристичка рута би могла постати и део неке од европских културних рута.

Еколошки короидор Тисе, заједно са предеоним елементима заштићених природних и културних добара у границама овог плана, постају конкурентни у ширем регионалном оквиру за развој специфичних облика туризма. И ово такође захтева од-

[4] У складу са Уредбом о еколошкој мрежи

[5] Чл. 8 и 9 Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12) који одређује појам „приобалног земљишта“ говарајући облик сарадње локалних самоуправа уз Тису, око повезивања туристичке понуде и програма, између осталог и кроз јединствену интерпретацију предела. Развој туризма на простору обухваћеном Планом, односно Потисја, базира се на успостављању одрживог развоја туризма и стварање конкурент- них услова за развој рецептивног туризма који ће допринети еко- номском просперитету локалних средина и потиског региона као целине. Од облика туризма у наредном периоду развијаће се, пре свега, екотуризам, ловни, културни и рурални туризам.

Са аспекта заштите животне средине, на подручју у обухва- ту Плана, одрживо коришћење простора и природних ресурса представља полазну основу у планирању свих активности. У контексту заштите и унапређења животне средине, неопходно је зауставити даљу

деградацијуи вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја. Заштиту животне средине овог подручја неопходно је конципирати на основним принципи- ма одрживог развоја, који подразумевају, пре свега, рационално коришћење природних ресурса, посебно необновљивих, уз фа- воризовање обновљивих извора енергије. Такође, неопходно је адекватно управљати заштићеним природним добрима и при- родним ресурсима.

Добијени услови и захтеви од Министарства одбране, а који се односе на просторна решења у обухвату ПППП мултифунк- ционалног еколошког коридора Тисе (утврђене зоне просторне заштите), уграђени су у ПППП мултифункционалног еколош- ког коридора Тисе и детаљно обрађени у посебном прилогу који је саставни део поменутог плана.

2.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

У Плана су уграђене смернице и стратешка опредељења из сле - дећих развојних докумената:

- Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС“, број 57/08). Циљ Стратегије је да уравно- тежи одрживи развој економије, привреде и технологије, одрживи развој друштва на бази социјалне равнотеже и заштиту животне средине уз рационално располагање природним ресурсима. Истовремено, циљ стратегије је да споји наведене делове у целину коју ће подржавати одговарајуће институције.
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године („Службени гласник РС“, број 13/11) даје кратак преглед биодиверзитета Ре- публике Србије кроз специјски, екосистемски, генетич- ки биодиверзитет и описује систем заштите и заштиће- них подручја у Републици Србији.
- Национална стратегија одрживог коришћења природ- них ресурса и добара („Службени гласник РС“, број 33/12) садржи начела одрживог развоја у националној политици управљања природним ресурсима и добри- ма; обухвата стратешка опредељења, оквире за одржи- во коришћење кључних природних ресурса: минерал- них ресурса; обновљиве изворе енергије; шумске ресур- се; заштићена подручја, биодиверзитет, геодиверзитет и предеони диверзитет; рибље ресурсе; водне ресурсе и земљиште.
- Национални програм заштите животне средине („Служ- бени гласник РС“, број 12/10). Спровођењем Програ- ма, обезбеђује се и остварује планирање и управљање заштитом животне средине. На основу Националног програма Министарство надлежно за послове животне средине припрема Акциони план за његову имплемента- цију, који доноси Влада за период од пет година.
- Стратегија развоја пољопривреде и руралног развоја Ре- публике Србије за период 2014-2024.године („Службени гласник РС“, број 85/14) дефинише стратешке приорите- те и циљеве развоја у пољопривреди и управљање шум- ским и водним ресурсима; развијање тржишта и његових механизама и развој села и очување средине.
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Служ- бени гласник РС“, број 59/06) као један од циљева по- стављa очување и унапређење биодиверзитета у шум- ским подручјима, као део концепта одрживог газдовања шумама. Основни циљ Стратегије развоја шумарства је очување и унапређивање стања шума и развој шумарства као привредне гране.
- Стратегија развоја туризма Републике Србије („Служ- бени гласник РС“, број 91/06) садржи опис постојећег стања у туризму, могућности развоја туризма у Републи- ци Србији у односу на кретања у светском туризму, опис развојних инструмената конкурентских земаља, стра- тешке предности и недостатке туризма Републике Ср- бије, циљеве развоја туризма, визију туризма Републи- ке Србије, стратешко туристичко позиционирање Репу- блике Србије, избор приоритетних српских туристичких производа, туристичко структурирање Републике Ср- бије, модел раста, предуслове за ефикасну политику раз- воја туризма, план конкурентности, инвестициону стра- тегију и план потребних улагања и маркетиншки план.
- Стратегија развоја туризма Војводине - Маркетинг Стра- тегија туризма Војводине („Службени лист АПВ“, 6/10).
- Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваз- душног и интермодалног транспорта у Републици Ср- бији од 2008. до 2015. године („Службени гласник РС“, број 4/08).
- Стратегија водоснабдевања и заштите вода у АП Војво- дини („Службени лист АПВ“, број 1/10) поставља циље- ве за временски хоризонт од 20 година, почев од 2008. године. Овом регионалном стратегијом дат је детаљан приказ стања водоснабдевања у АП Војводини, са из- вориштима, најбољим доступним техникама припреме воде и пречишћавања отпадних вода насеља, дефиниса- ни су критеријуми приоритета изградње водоводних сис- тема и приоритети заштите вода.
- Приоритетни програми Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. године („Службени гласник РС“, број 44/05). Основни приоритет је континуитет тех- нолошке модернизације постојећих енергетских објека- та/система/ извора, у секторима: нафте, природног гаса, електроенергетике; са производним објектима: термое- лектране, хидроелектране и термоелектране-топлане и преносним системом односно дистрибутивним системи- ма, и сектор топлотне енергије - градске топлане и ин- дустријске енергане.

- Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019 („Службени гласник РС“, број 29/10).
- Стратегија локалног одрживог развоја општине Тител 2013-2022. године (нацрт). У току израде стратегије дефинисани су стратешки циљеви: подстицање економског развоја, унапређење друштвеног развоја, унапређење заштите животне средине. Овим документом за сваки специфичан циљ дати су предлози мера и активности којима се остварују. Као један од стратешких циљева, из области заштите животне средине је „обезбеђивање одрживог развоја, оптимално коришћење радом ство- рених вредности и управљање природним ресурсима и заштићеним подручјима, и унапређења животне среди- не“, који се овим планом испуњава.

Осим поменуте Стратегије за подручје општине Тител урађе- на је Стратегија развоја комуналних услуга у општини Тител (септембар 2006. године) и Стратегија развоја социјалне заштите општине Тител 2008-2012 (Тител, 2008. година).

Поред наведених стратегија коришћена је и друга развојна до- кументација од значаја за планско подручје:

- Студија заштите - Предлог за стављање под заштиту СРП „Тителски брег“ као заштићено подручје I категорије; Покрајински Завод за заштиту природе, Нови Сад, 2011.
- План управљања СРП „Тителски брег“за период 20132022 година; ЈП „Тителски брег“, Тител, 2013. год.
- ППО Тител („Службени лист општине Тител“, број 17/08).

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, SWOT АНАЛИЗА

3.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1.1. Природни услови подручја

Геолошке, хидрогеолошке и геоморфолошке карактеристике

Морфолошки, подручје у обухвату Плана показује релативно изражене разлике у надморској висини терена. Оне се крећу од 76 m до 130 m надморске висине. Најнижу тачку чини ушће Тисе у Дунав, које је лоцирано у југоисточном делу. Највиша тачка је изражена у виду највишег дела Тителског брега. Поменути ви- сински распон обухвата три физичкогеографска комплекса, три целине: Тителски брег, лесна тераса и алувијална раван Тисе. Прелази су релативно нагли, поготово уочљиви између Тителског брега и алувијалне равни.

Тителски брег је узвишење облика елипсе. Пружа се између Мошорина, Лока, Вилова, Тителa и Тисе. Највиши и најизрази- тији одсеци се јављају на источним и североисточним странама, односно према кориту Тисе. Тителски брег има облик платоа, мање или више је заталасан, ижљебљен предолицама и другим лесним микрооблицима. Просечна висина Брега износи 120 m, док на Тиси код Пејићевих салаша износи око 130 m. Састоји се од леса на бази глинице, глине и песковите глине. Због својих физичких и хемијских карактеристика лес поседује велики водни капацитет. Ободни делови Тителског брега дисецирани су крат- ким ододеринама које су познате под називом „долине“. Најдужа долина на Тителском брегу назива се Бусија.

Лесна тераса заузима простор између Шајкаша и Гардиновaца све до границе општине према западу. Има надморску висину од 82 m до 84 m, а местимично и 85 m. Релативна висина лесне терасе у односу на алувијалну раван износи 6-8 m. Дебљина лесних на- слага на местима већих удубљења износи 3-5 m. На фрагментима где су веће висине, дебљина се креће од 4 до 8 m. Геолошки састав терасе чини лес, релативно богатији барском и сувоземном фау- ном и са много више глиновитих честица.

Алувијална раван представља најнижи терен, надморске висине 76 m. Њена ширина код Тителa износи 10 km. Границу алувијалне равни чине виши одсеци или косе лесне терасе релативне висине и до 8 m. Између Гардиновaца и Лока алувијална раван Дунава спаја се са алувијалном равни Тисе. Алувијална раван Тисе има неуједначену ширину и врло неправилне облике (између Тителa и Перлеза износи само 6 km). Она је речног порекла и састављена од пескова, речног муља и глине. У алувијалној равни Тисе постоји и нешто виша целина (за 2-3 m) означена као алувијална тераса.

Сеизмичке карактеристике

У погледу сеизмичности, према Карти макросеизмичке рејо- низације за повратни период од 200 година (Сеизмолошки завод Србије, 1987), подручје обухваћено Планом највећим делом се налази у зони са могућим интензитетом потреса од 70MCS, те су нужне пасивне и активне мере заштите од трусних померања.

Климатске карактеристике

Анализа климатских елемената на подручју обухваћеном Пла- ном, извршена је према подацима са најближе метеоролошке ста- нице у Новом Саду за временски период од 1991. до 2006. године (Републички хидрометеоролошки завод у Београду).

Температура ваздуха - Најнижу средњу месечну темпера- туру ваздуха има јануар (-0,1°C), а највишу јули (21,3°C). Појава летњих дана је од маја до октобра, а врелих од јуна до септембра. Мразни дани се појављују у октобру, у екстремним случајевима у септембру и трају до априла. С обзиром да је температура изнад 15°C најпогоднија за туристичка кретања, подручје општине Ти- тел има најбоље услове за посету током пет месеци (мај, јун, јули, август и септембар), а у неким случајевима и знатно дуже.

Ветровитост - Највећу учесталост има северозападни ветар са 153‰, југоисточни ветар са 129‰, познат као кошава, и запад- ни ветар са 101‰. Средња годишња вредност тишина је 241‰. Просечна брзина ветра је мала и износи 2-3 m/s. Знатно су чешћи ветрови из западног квадранта који доносе падавине. Северни и јужни ветрови нису тако чести. Честина северног ветра износи 70‰, а јужног 57‰.

Релативна влажност ваздуха - Најмања влажност ваздуха је то- ком лета (око 71‰), а највећа у зимској половини године (око 83‰) јер се тада излучи највећа количина падавина.

Облачност - Највећа облачност је у децембру 77%, а најмања у августу и износи 32%. Средња годишња облачност је 53%. Посматрано у појединим годишњим добима, запажа се да је она највећа зими, просечно 68%, најмања лети 38%. Мала облачност у летњим месецима позитивно утиче на све облике туристичких кретања.

Инсолација - Просечна годишња сума осунчаности износи 2.119 сати или просечно 5,8 сати дневно. Највећа инсолација је у јулу, а најмања у децембру.

Падавине - Из података за средње месечне количине падави- на произилази да су оне доста равномерно распоређене. Ипак, највећа количина падавина излучи се у јуну (79 mm), а најмања у фебруару (30 mm). Зими је снег редован облик падавина. Појављује се крајем новембра и почетком децембра, а последњи је у другој половини марта.

Педолошке карактеристике

Земљиште на подручју Тителског брега чине два основна типа: иницијално земљиште на лесу и чернозем, док је у окружењу југозападно од Тителa констатована ливадска црница карбонатна на лесној тераси, а уз реку Тису алувијално земљиште.

Иницијално земљиште на лесу, дебљине свега неколико центи- метара, јавља се на стрмим теренима на којима је изражена еро- зија. По механичком саставу је иловача или глиновита иловача са 14-16% креча. Количина хумуса је веома ниска (испод 1%).

Чернозем карбонатни (мицеларни) на лесном платоу или степ- ска црница је доминантни тип земљишта на Тителском брегу. Чернозем карбонатни мицеларни спада у дубоке педолошке тво- ревине а истовремено у земљиште највеће производне вредности.

Чернозем еродирани је тип земљишта који покрива горње об- лике израженог макрорељефа на платоу Тителског брега и све ис- кошеније рељефне облике који опасују овај брег. Хумусни хори- зонт је мање моћности, дебљине 10-15 cm. Због испирања хумуса одликује га светлосмеђа боја. Механички састав овог земљишта сличан је лесу (глиновита иловача).

Чернозем бескарбонатни, представља један од варијетета чер- нозема карбонатног мицеларног на лесном платоу. Развија се углавном на ободним деловима платоа или у виду флека на самом платоу.

Чернозем карбонатни заруђени констатован је на јужним пади- нама Тителске лесне заравни и то увек на добро оцедитим и осун- чаним геоморфолошким творевинама. Развијен је у виду флека. Одликује се највећим присуством ситног песка.

Ливадска црница карбонатна на лесној тераси. У њеном ства- рању основну улогу је одиграо рељеф и близина подземне воде која је на 200-300 cm дубине. Хумусни хоризонт је дебљине око 65 cm, а ређе и до 80 cm.

Алувијална земљишта уз Тису заузимају малу површину на ис- траживаном подручју. Јављају се у виду ужих или ширих појаса у полоју Тисе. Настала су услед периодичног плављења речне воде. Алувијална земљишта песковито-иловастог састава имају врло повољна физичка својства.

3.1.2. Природне вредности подручја

3.1.2.1. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

Анализом педолошких типова земљишта, присутних на прос- тору посебне намене, може се закључити да се ради о пределу велике производне вредности.

Све врсте чернозема, а нарочито карбонатни, спадају у ква- литетна пољопривредна земљишта, намењена ратарској произ- водњи. И поред тога што остали черноземи присутни на и око Тителског брега нису као карбонатни, она и даље представљају драгоцен природни потенцијал.

Ливадска црница је земљиште које по својим природним про- изводним вредностима, тек мало заостаје за черноземом и, као таква, представља значајну вредност.

Алувијална земљишта мало су заступљена на посматраном подручју, а она су, по правилу, велике плодности и производних потенцијала. Сматрају се најпожељнијим земљиштем за повртар- ску производњу.

Глобално посматрано, на подручју Тителског брега пољоприв- редно земљиште представља најзначајнији природни ресурс и производни потенцијал.

Шуме, шумско земљиште

Субјекти који газдују шумама и шумским земљиштем на простору посебне намене су ЈП „Војводинашуме“ и ЈВП „Воде Војводине“. Највећим површинама шума и шумских земљишта на јужнобачком шумском подручју газдују ЈП „Војводинашуме“, односно Шумско газдинство „Нови Сад“ из Новог Сада (Газдин- ска јединица Шајкашка).

Ако се посматра посебна намена простора Резервата, укупна површина којом газдује ЈП „Војводинашуме“ Шумско газдинство „Нови Сад“ износи 284,84 ha. Од обрасле површине под шумама је 13,84 ha, док шумске културе заузимају 88,42 ha. Од необрасле површине, 7,20 ha је шумско земљиште, док све остале необрасле површине (баре, земљиште за остале сврхе, путеви, просеке итд.) заузимају 175,38 ha. Укупна дрвна запремина је 19.015,80 m^3, док је запремински прираст 699,20 m3.

Посматрајући намену шума на простору посебне намене, а којима газдује ЈП „Војводинашуме“, све шуме су у наменској це- лини заштићена природна добра.

Преовладавају очуване састојине, а може се оценити да је очу- ваност шума осредња и да би могла бити боља.

Шуме ЈВП „Воде Војводине“ се простиру дуж насипа и имају улогу заштите насипа и других водопривредних објеката од удар- ног таласа вода. Подељене су на водозаштитне шуме I и II степе- на. Изградња насипа и регулација тока Тисе и осталих водотокова је негативно утицала на природну обнову ових шума. Пошто је делом изостала природна обнова у полојима и форландима, до- шло је до реконструисања ових шума у правцу оснивања вештач- ких засада селекционисаних сорти топола и врба.

Ловна фауна

Тителски брег због својих карактеристика представља прос- торно мали али очуван екосистем. Ловно атрактивне врсте су срна, зец, фазан и пољска јаребица. Поред њих на овом простору се налази и више врста ситне дивљачи и сисара.

Тителски брег је део Ловишта „Дорошка“ којим газдује Ловач- ко удружење „Шајкашка“ из Тителa.

Водни ресурси

Површинске воде

У окружењу Тителског брега најзначајнија је свакако Тиса која је своје корито образовала у самом подножју Тителског платоа. На читавом подручју Тителског брега нема ниједног водотока ни извора, а у подножју брега је једини извор у окружењу - Водице.

У ужем окружењу Тителског брега пажњу заслужују другачије настала Виловачка језера.

Прва издан на Тителском брегу је дубоко испод површине земље, тако да подземне воде немају практичног утицаја на вегетацију. Сви плитки бунари на подручју Шајкашке у окружењу Тителског брега се напајају водом из ове прве издани. На самом Тителском брегу су се, међутим, користили копани бунари који су били велике дубине, ниво издани се налазио на котама 75 до 95 метара дубине.

Река Тиса је регулисана у периоду 1850-1875. године, а нешто касније су подигнути и одбрамбени насипи око Шајкашке што је значајно изменило дотадашњи водни режим, високи водостаји су учестали, дуже трају и много су виши него пре регулације. По- стојећи одбрамбени насипи дуж обала Тисе чине трајно решење заштите територије општине Тител од поплавних вода, тако да је у наредном периоду нужно одржавање постојећих делова систе- ма у пројектованим елементима, као и отклањање евентуалних оштећења облога насипа од утицаја таласа и леда.

Створени су услови за пријем и одвођење свих сувишних вода, а ре- ципијенти су детаљна каналска мрежа хидросистема ДТД и река Тиса.

Постојећу детаљну каналску мрежу је потребно проширити са отвореним каналима или комбиновати са подземном дренажом, нарочито на нижим теренима.

Хидрографски услови пружају могућност за привођење пољопривредних површина под системе за наводњавање. Терене израженијег рељефа би требало третирати као терене за заштиту од ерозија и уређења бујица.

Подземне воде

Поред површинских вода, за пољопривреду и биљни свет овог подручја велики значај имају и подземне воде. Дубина горњег ни- воа прве (фреатске) издани на посматраном подручју је различита. На лесној тераси фреатске воде су на већој, а у алувијалној равни на мањој дубини. Ниво подземне воде на површини Тителског бре- га независно осцилира од осталих нивоа и то стално на великим дубинама. Максималне подземне воде прве издани биле су 1956, 1965. и 1970. године, када су били максимални водостаји на Тиси.

3.1.2.2. Природна добра

На простору обухвата Плана, налази се СРП „Тителски брег“ који је стављен под заштиту на основу Уредбе о проглашењу СРП „Тителски брег“, као и следеће просторне целине од значаја за очу- вање биолошке разноврсности: станишта врста, еколошки коридор од међународног значаја Тиса и локални еколошки коридори.

Станишта заштићених и строго заштићених врста су регис- трована у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10 и 47/11).

На простору посебне намене су евидентирана следећа ста- ништа:

- Ознака: TIT05b, назив: „Mošorinske livade“, категорије станишта: слатине;
- Ознака: TIT05c, назив: „Mošorinske livade“, категорије станишта: слатине;
- Ознака: ŽAB04d, назив: „Pašnjaci kod Jurišine humke“, ка- тегорије станишта: слатине, мочваре и ритови;
- Ознака: ŽAB07, назив: „Banja Mutnjača“, категорије ста- ништа: слатине, сталне баре и језера.

Еколошки коридор међународног значаја, Тиса, утврђен је Уредбом о еколошкој мрежи, и Регионалним просторним пла- ном АПВ и чини део еколошке мреже чија се заштита спрово- ди на основу ове Уредбе, којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, одр- живог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста. Резерват је део регионалног еколошког коридора, Слатинско-степског коридора Бачке и регистрована станишта заштићених и строго заштићених врста. Такође, Резерват спада у Еколошки значајна подручја еколошке мреже Републике Србије (бр. 11, утврђено Уредбом о еколошкој мрежи).

У погледу међународног статуса заштићеног подручја, то је IPA подручје - значајно ботаничко подручје на основу вредно- вања значајних ботаничких подручја у Србији и IBA подручје - значајно подручје за птице Тителски брег (IBA код 037, национал- ни код PC006IPA, површина 14.318 ha).

СРП „Тителски брег“ је природно добро I категорије и заштиће- но подручје међународног, националног, односно изузетног зна- чаја, на

основу Закона о заштити природе. На подручју Резервата утврђују се режими заштите I, II и III степена и заштитна зона. То је подручје IV категорије-подручје управљања стаништем и врстама, а заштита се спроводи интервентним мерама.

3.1.2.3. Предеона разноврсност

Карактер подручја Тителског брега са једне стране дефини- шу специфични геоморфолошки услови, а са друге стране ток реке Тисе, гравитационо подручје урбане агломерације Тителa и рурално залеђе уз специфичну рационалност пољопривредне производње развијену кроз различите аграрне политике које су утицале на начин коришћења земљишта и распоред, величину, међусобне релације и морфологију насеља на овом подручју.

Валоризација просторних структура у оквиру обухвата Прос- торног плана, као елемената идентитета ширег простора, заснива се на идентификацији основних, кључних квалитета предеоних елемената који ће се размотрити у односу на:

- природно-географске услове и геоморфолошке карак- тер ристике,
- квалитет предеоних карактеристика у блиско-природ- ним, руралним и периурбаним подручјима у оквиру по- себне намене,
- интерпретациони капацитет предеоног обрасца и могуће моделе управљања пределом Тителског брега.

Претходно идентификовани предеони образац Резервата из- дваја се и као карактеристична просторна целина по геоморфо- логији терена.

3.1.3. Непокретна културна добра[6]

Према евиденцији надлежног Завода за заштиту споменика културе, на подручју обухвата Плана, како у насељима тако и из- ван њих, евидентирана су следећа културна добра:

Споменици културе

Споменици културе од изузетног значаја

1. Црква светог великомученика Стефана Дечанског у Вило- ву из 1806. г. као споменик културе од изузетног значаја на катастарској парцели бр. 645 КО Вилово. Конципирана је у духу класицизма. Посебну уметничку вредност поседује иконостасна преграда коју је осликао арадски сликар Сте- фан Тенецки. Конзерваторски радови су изведени 1979. године. Границе заштићене околине још нису утврђене.

6 Елеборат Услови чувања, одржавања и коришћења културних добара и непо- кретних културних добара од културно - историјског значаја и утврђене мере заштите, који је израдио Покрајински завод за заштиту споменика културе у Петроварадину, са прегледом споменика културе добара и археолошким локалитетима дат је у Докумен- тационој основи Плана.

Слика 2. Иконостас цркве Стефана Дечанског

Археологија

Археолошки локалитети

Према евиденцији надлежног Завода за заштиту споменика културе, на подручју обухвата Плана, како у насељима тако и у атарима, до сада је евидентрано 125 археолошких локалитета од праисторије до позног средњег века од којих су најзначајнији ар- хеолошки локалитет Калварија (локалитет бр.1) и локалитет Феу- двар бивше утврђење (локалитет бр. 21).

Археолошки локалитети од изузетног значаја

1. Археолошки локалитет Калварија - Непокретно култур- но добро - вишеслојни археолошки локалитет од изу- зетног значаја налази се на катастарским парцелама бр. 1700/1, 1700/2, 1702, 1703, 1704, 1707, 1701, 1705, 1706, КО Тител. Границе заштићене околине чине спољне иви- це парцела бр. 1700/1, 1700/2, 1704 и 1707.

Током праисторије Тителски брег је представљао „острво“ усред меандара и рукаваца разливене Тисе, баруштина и рит- ских предела, те је погодовао као уточиште древном човеку. О томе сведоче археолошки налази из бронзаног и гвозденог доба. Постојање доказа о низу тврђава, од античких времена до новог века, потврђује стратешки квалитет овог подручја. Југоисточни део Тителског платоа, Калварија, још је 1971. проглашен за кул- турно добро. Након систематских археолошких истраживања локалитета Феудвар и рекогносцирања целог платоа и лесних тераса, извршена је потпуна валоризација ове географске и кул- турно-историјске целине.

3.1.4. Стање животне средине

Подручје обухваћено Просторним планом представља специ- фичан простор обухваћен глобалним и локалним антропогеним утицајима као и специфичним природним карактеристикама и условима. Велики број фактора утиче на ово вулнерабилно под- ручје, како природних тако и антропогених: спонтана сукцесија, преоравање степских површина, пошумљавање, крчење багрема-ра,фрагментација станишта, неконтролисано паљење вегетације итд.

Изградња путне и друге линијске инфраструктуре доводи до уништавања или фрагментације станишта, што негативно ути- че на биљни и животињски свет. Такође, неконтролисано депо- новање отпада представља значајан угрожавајући фактор, који

делује на станишта и природну вегетацију. Изградња викенд објеката (комплекс викендица код Мошорина који се задржава) и објеката за становање на Тителском брегу угрожава аутохтоне карактеристике и све компоненте биодиверзитета. Употреба хер- бицида и пестицида угрожава такође природну вегетацију али и фауну подручја у обухвату Плана.

Замирање сточарства на планском подручју угрожава неке пред- ставнике орнитофауне и одржавање ниског биљног покривача који је суштинска одлика Тителског брега. Ипак, неопходно је водити рачуна у смислу одабира врста којима се дозвољава испаша јер, на пример, свиње рију станишта и тиме мењају основне синеколошке прилике станишта те индиректно негативно утичу на текунице.

Према подацима којима располаже Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и општине Тител на подручју обухвата Плана није вршено праћење квалитета ваздуха, те се о квалитету ваздуха на територији обухвата Прос- торног плана не може ни говорити. Одређено загађење ваздуха од индивидуалних ложишта у непосредном окружењу нема сигнифи- кантног утицаја на квалитет овог природног ресурса.

Према подацима Покрајинског секретаријата, на простору обух- вата Просторног плана постоје подаци о праћењу квалитета не- пољопривредног земљишта у периоду 2002-2004., на локалитету Водице. Подаци указују да измењене вредности нису прекорачене ни за један од тешких метала у земљишту према Уредби о програ- му системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Службени гласник РС“, број 88/10).

На простору обухвата Просторног плана није вршено мерење нивоа буке.

Праћење квалитета површинских вода врши Републичка аген- ција за заштиту животне средине на профилу Тител на Тиси и, према подацима из 2011. године, површинске воде су у III класи квалитета.

На територији обухвата Просторног плана регистрована је једна општинска депонија у КО Тител, и 2 неуређене депоније и то у КО Лок и КО Вилово. За неуређене депоније неопходно је урадити пројек- те санације и рекултивације коју је након тога потребно и спровести.

3.1.5. Становништво

Општа демографска ситуација на подручју у обухвату Плана је неповољна јер је у свим насељима присутна депопулација, ста- новништво перманентно стари (неповољна старосна структура, са високим индексом старења). Проблеми у области демографског развоја, на посматраном подручју, везани су за очекивано даље ста- рење популације и последице које оно може имати по привредни развој подручја, смањење просечне величине домаћинстава и све раширенији самачки живот. Питање је и квалитета становништ- ва, јер негативан природни прираштај становништва значи његово старење, а тај поодмакли процес заоштраваће проблеме обезбеђи- вања довољног броја радно способног становништва, попуњавање пензионих фондова и збрињавања остарелог становништва.

У оквиру границе посебне намене су: крајњи северни део на- сеља Тител (који је у заштитној зони, а мали источни део насеља је и у оквиру Резервата), насеље Вилово (које је једним делом и у заштитној зони Резервата и тангира Резерват), као и јужни део насеља Мошорин (такође је у заштитној зони Резервата и танги- ра Резерват). Северни део насеља Лок (који је у заштитној зони Резервата) изузима се из грађевинског подручја, тако да ће цело насеље бити ван границе посебне намене.

3.1.6. Мрежа и функције насеља

Насеље Вилово, које се целокупно налази у планском подручју, те насеља Тител и Мошорин (чији су делови обухваћени пла- ном) су збијеног панонског типа, настала подно Тителског брега на плодним плавинама великих сурдука, који су омогућавили кретање - физички контакт висоравни (оранице) са подножјем (пашњаци, река Тиса).

Наведена насеља су сеоска насеља, односно локалне заједнице, и заједно са насељима ближег окружења Лок (сеоско насеље, ло- кална заједница) и Шајкаш (локални центар), преко општинског центра (Тител) гравитирају функционално урбаном подручју међународног значаја са центром у Новом Саду.

У погледу ширег окружења, наведена насеља планског под- ручја, односно општине Тител, повезана су са суседним општи- нама и њиховим локалним центрима:

- Општином Зрењанин према истоку, са којом су повезана међународним пловним коридором реке Тисе;
- Општином Жабаљ ка северу, са којом су повезана кори- дором државног пута 11а реда бр.114 /Р-122[7];
- Општином Инђија ка југу, са којом су повезана међуна- родним пловним коридором реке Дунав.

Насеља (и делови насеља) планског подручја су међусобно саобраћајно повезана ободом (подножјем) као и преко самог Ти- телског брега (новоизграђена саобраћајница која повезује Тител, Вилово и Мошорин).

Рурално подручје

На планском подручју уочава се несразмеран привредни развој између општинског центра (Тител) и сеоских насеља Вилово и Мо- шорин, што је проузроковало глобално слабљење и одрживости руралног концепта подручја. У сеоским насељима је присутна већа депопулација (негативан природни прираштај и исељавање становништва), те смањење броја радно способног становништва.

Са друге стране, успорен развој општинског центра, услед не- искоришћеног геосаобраћајног положаја и потенцијала близине реке Тисе, огледа се у незадовољавајућем нивоу комуналне оп- ремљености насеља и стању постојећих саобраћајних капацитета, а тиме и деградацији у погледу заштите животне средине и пејзажа (дивље депоније смећа, сточна гробља,

неадекватно озелењавање насеља и др.) што даље доводи до смањеног квалитета живљења.

Евидентирана природна и културна добра, повољан геосао- браћајни положај планског подручја уз међународне пловне пу- теве река Тисе и Дунава, уз државни пут I реда - аутопут Е-75, уз државне путеве II реда и уз коридор железничке пруге, јесу потенцијали чијим коришћавањем се може утицати на убрзани привредни развој: бржи развој општинског центра и сеоских на- сеља, међунасељских, општинских и регионалних веза, а тиме и повољног развоја руралног концепта подручја.

3.1.7. Јавне службе

У складу са улогом у мрежи насеља и величином насеља, по- стојећа заступљеност и стање јавних служби у насељеним мести- ма у обухвату Плана углавном задовољава потребе становника.

3.1.8. Привреда

Резерват се налази унутар аграрног подручја. Најважнији производни ресурс подручја чини квалитетно пољопривредно земљиште погодно за узгој различитих пољопривредних кул- тура. Потенцијали за развој привреде нису у потпуности иско- ришћени па се може констатовати да се ради о простору који има могућности за финалну прераду производа пољопривреде у окви- ру капацитета прехрамбене индустрије у окружењу, као и могућ- ност пласмана производа пољопривреде кроз туристичку понуду овог подручја.

Пољопривреда

У оквиру посебне намене, пољопривредна производња је ос- новна и преовлађујућа привредна делатност. Тителски брег има облик висоравни са заравњеним платоом, на којем се одвија ра- тарска производња, и стрмим одсецима (баирима) и сурдуцима који су слабо искористиви у пољопривреди.

Равничарско подручје у окружењу Тителског брега претежно је оријентисано на ратарску производњу. Тител је раније пред- стављао значајан прерађивачки центар за прераду поврћа, воћа и житарица, али је ова функција значајно редукована и умање- на. Генерално, цео овај крај познат је као врхунско производно подручје бостана (лубеница, диња), а нарочито село Мошорин, на северном ободу Тителског брега.

Сточарство је релативно развијено, али значајнији напредак ове гране пољопривреде спутава недостатак млекаре на овом подручју. Насеља Вилово и Лок поседују респектабилан сточни фонд, али не- достатак прерађивачких капацитета прети да угрози ову производњу.

Претходних година значајан је напредак воћарства (јабуке, ораси), праћен подизањем нових, савремених воћњака. На потесу између Лока и Тителa, на око 10 ha, подигнут је значајан и савре- мен засад јабука.

Шумарство и ловство

Привредни потенцијал шума се огледа првенствено у укупној дрвној маси и запреминском прирасту. Обим сеча се одређује планским документима. Највећи део укупне запремине у шума- ма на подручју обухвата Плана чине евроамеричке (ЕА) тополе, а најмање је осталих тврдих лишћара (ОТЛ).

Највеће учешће у прирасту је код ЕА топола. Са аспекта прив- редне функције шума, приоритет је максимална и трајна произ- водња дрвета најбољег квалитета.

Сви произведени сортименти шумарства највећим делом се продају на територији Војводине. Најчешће се користи обло дрво (трупци и техничко дрво) за производњу фурнира и елемената за намештај, а значајна је и производња резане грађе, фризе за пар- кет и сл. Огревно дрво се продаје синдикалним организацијама или слободном продајом крајњим потрошачима. Потражња за огревним дрветом је знатно већа од укупне производње тако да је у потпуности обезбеђен и пласман огревног дрвета.

Привредни потенцијал је и непошумљено шумско земљиште, јер ће се његовим пошумљавањем, поред повећања површина под шумама, повећати и дрвна маса подручја. Захваљујући изменама Закона о пољопривредном земљишту створене су могућности за организовано и масовно пошумљавање у Војводини и то зато што је поменутим Законом омогућено да се пошумљавају све класе пољопривредних земљишта.

За развој лова као привредне гране постоје предуслови, посеб- но услови станишта који погодују развоју дивљачи. Бујна веге- тација је станиште разноврсне дивљачи, што представља потен- цијал за унапређивање ловног туризма.

Од производа лова и ловне привреде из шума на подручју обух- вата Плана најважнији су месо дивљачи и ловно-туристичке ус- луге. Ловишта и смештајне капацитете користе углавном домаћи ловци, а мањим делом и ловци из иностранства. Месо дивљачи се продаје на домаћем и страном тржишту.

Туризам

Вредности планског подручја, са аспекта туристичке валориза- ције, односе се на туристичко-географски положај - приступач- ност дестинацији, природне и антропогене вредности, еколошку очуваност, богатство мотива.

Простор у обухвату Плана има повољан туристичко-географски положај јер се налази на подручју који омеђавају Дунав и Тиса а те- риторију пресеца и важна путна саобраћајница Нови Сад - Зрења- нин, преко Тителa, као и у односу на градска насеља, као матична места потенцијалних туриста: Зрењанин, Београд и Нови Сад. Ти- телски брег је изванредан видиковац, са њега се пружа поглед на цео околни простор, (ушће Бегеја и ушће Тисе у Дунав и на насеље Тител). Највећу туристичку вредност чини река Тиса са приобаљем, која пружа услове за риболов, купање, спортове на води, пловидбу.

Тиса, мртваја и рукавци су богати рибљим фондом (шаран, сом, штука, караш, смуђ, деверика и друге врсте) и представљају вели- ки

7 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: Р-110 је ДП IIа реда бр.129; Р-122 је ДП IIа реда бр.114

потенцијал за развој риболовног туризма. Постоји риболовачко друштво са око 200 чланова, организовано као удружење грађана. Значајни су и ловни терени богати разним врстама ловне дивља- чи. У укупном ловном фонду најбројнија је зечија и перната ловна дивљач а слабије је заступљена срнећа дивљач као и дивље свиње.

Поред природних, подручје обухваћено Планом располаже и значајним антропогеним туристичким мотивима који се могу валоризовати кроз туризам. Садашња вредност антропогених активности је таква да не погодује развоју туризма, али постоје моућности да се организоване културне манифестације, уз по- бољшање амбијенталних вредности, укључе у укупну туристич- ку понуду („Веслачки клуб“, „Регата клуб“, „Златни котлић“).

Постојећа материјална база туризма, смештајни капацитети, не задовољавају потребе и то, пре свега, у погледу квалитета. Хотел „Анкер“ је „С“, односно „D“ категорије, затвореног типа (последњих петнаестак година био је избеглички центар). Хотел „Тиса“ је отворен 1995. године, „В“ категорије у приватној својои- ни, располаже са 110 лежаја смештајног капацитета и једним рес- тораном. У центру Тителa је ресторан „Војводина“, а на обали Тисе рибљи ресторан „Алас“.

3.1.9. Инфраструктура

Саобраћајна инфраструктура

Путна инфраструктура

За простор обухвата Просторног плана најважнија је веза са путним правцем државног пута бр.1/(М-22) делом коридора Хб - аутопутем Е-75, индиректно преко ДП бр.114/Р-122.

Саобраћајне везе између насеља у обухвату Просторног плана остварују се преко постојеће мреже државних путева II реда.

За остваривање интерречне везе користе се углавном мостови на Тиси (Тител), тако да и то утиче на повећање других итинерера кретања, као и на стварање потенцијалних саобраћајних уских грла на појединим местима у појединим временским периодима.

Територијом обухваћеном овим Просторним планом пролази делимично својом трасом, или у непосредном окружењу, више државних путева[8]:

- ДП 11а реда бр.129/Р-110, Кањ - Шајкаш - Перлез - Кова- чица - Сечањ - државна граница са Румунијом (гранич- ни прелаз Јаша Томић);
- ДП 11а реда бр.114/Р-122, Бачко Градиште - Чуруг - Жа- бањ - Шајкаш - веза са државним путем А1.

Државни путеви (ДП бр.129/Р-110 и ДП бр.114/Р-122)6 предста- вљају и прилазне путеве појединим локалитетима у оквиру Ре- зервата, што се, с аспекта доступности и приступачности, може сматрати врло повољним, али као линијски инфраструктурни системи они представљају негативан фактор у смислу функцио- нисања самог Резервата.

Општа карактеристика категорисаних путева је да су на крају експлоатационог периода и да су у врло лошем стању (коловозне површине, банкине, одводни канали). Разлози таквог стања су са- обраћајно оптерећење и проблеми са одржавањем, што је резулти- рало значајним смањењем њихове пропусне моћи и нивоа услуге.

Општински (локални) путеви, осим примарне функције по- везивања унутаропштинских и делимично међуопштинских на- сеља и локација, повезују и неколико туристичких и излетнич- ко-рекреативних локалитета (Калварија, викенд насеље и др.) и представљају потенцијал који би се морао искористити. Већи део локалних (општинских) путева је са савременим коловозом али у веома лошем стању.

[8] Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: Р-110 је ДП 11а реда бр. 129; Р-122 је ДП 11а реда бр. 114

Туристичка саобраћајна мрежа обухвата објекте везане за одређене видове туризма: објекти наутичког туризма, риболов- ни терени и сл. Постојећа мрежа је недовољна и релативно не- изграђена и као таква представља лимитирајући фактор развоја туризма у обухвату Плана.

Железнички саобраћај је својевремено одиграо врло важну улогу у развоју туризма, пре свега за туристичка кретања широ- ких слојева становништва, као и путовања на другим релацијама.

Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички са- обраћај је, због својих одређених недостатака (фиксиране линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и дру- го), изгубио позиције које је некад имао.

У ранијем периоду (седамдесетих и почетком осамдесетих година прошлог века) знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. У обухвату Просторног плана налази се:

- регионална пруга бр. 6, (Нови Сад) - Распутница Сајло- во - Римски Шанчеви - Орловат Стајалиште.

Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, по- стројења и превозна средства) због веће удобности у односу на друмски превоз, могао би имати значајно учешће у евентуалним туристичким кретањима првенствено код путовања већег броја путника.

Водни-речни саобраћај путничко-туристичког и робног типа, на овом пловном правцу (пловни пут - река Тиса), ни поред врло добре основе, није развијен. Садашње стање је такво да путнички и саобраћај за туристичке потребе Тисом практично не постоји.

За потребе наутичког туризма постоји мали број прихватних објеката (углавном привезишта), што значи да не постоји ниједан наутички капацитет који би имао све садржаје који су предвиђени европским и домаћим стандардима.

Планирано интензивно коришћење међудржавног (међуна- родног) пловног пута на Тиси у туристичко-рекреативне сврхе мора се заснивати на реконструкцији и изградњи одговарајуће инфраструктуре, што подразумева ревитализацију постојећих и изградњу нових

путничких пристаништа и прихватних објеката наутичког туризма са свим потребним пратећим садржајима.

Немоторни саобраћај у обухвату Плана је значајно заступљен, углавном кроз унутарнасељска (пешачка и бициклистичка) кретања, док у међунасељским комуникацијама, туристичким и ре- креативним кретањима и поред утврђене међународне бициклис- тичке стазе бр. 11, није развијен. Основни проблем је недовољна безбедност, као и трасе кретања које углавном нису дефинисане, посебно до садржаја у оквиру обухвата Плана.

Водопривредна инфраструктура

Водоснабдевање

На простору обухваћеном Планом једино Тител и Мошорин имају делимично организовано снабдевање водом, док се у оста- лим насељима снабдевање водом одвија преко микроводоводних заједница, индивидуално путем копаних бунара.

У градском насељу Тител, организовано снабдевање насеља водом за пиће обавља се каптирањем подземних вода основног водоносног комплекса на изворишту које се налази са десне стра- не пута ДП II реда Лок-Тител, а кота терена изворишта је око 86 m надморске висине. На изворишту је избушено 12 бунара, од којих су у овом тренутку у функцији четири, капацитета од 4 l/s по бунару, а на изворишту се налази и постројење за прераду воде капацитета око Q=20 l/s. Из ове црпне станице, вода се потискује према насељу све до резервоара на Тителском брегу, запремине 500 m3.

Ниво подземних вода је слободан и не мења се значајно. Није запажен тренд генералног опадања нивоа који на изворишту осцилира на дубини између 10 и 15 m. Квалитет захваћених под- земних вода не задовољава нормативе за воду за пиће - садржај амонијум јона и органских материја је изнад максимално доз- вољене концентрације. Поред изворишта за јавно водоснабде- вање, на периферији града у индустријској зони постоје још два изворишта за привредне субјекте.

Одвођење отпадних и атмосферских вода

Канализација за прихват и евакуацију отпадних вода делимич- но је изграђена само у Тителу, док се у осталим насељима општи- не, одвија путем водопропусних септичких јама и упојних буна- ра. Систем пречишћавања отпадних вода није реализован ни у једном насељу општине, већ се прикупљена отпадна вода упушта у реципијенте без икаквог претходног пречишћавања.

Одвођење атмосферских вода у свим насељима се одвија пре- ко отворене каналске мреже положене уз уличне саобраћајнице. Мрежа канала је на појединим местима у лошем стању (канали су затрпани или обрасли растињем) и функционише као упојни канал. Постигнути степен изграђености је веома низак.

Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом потрошача на подручју обух- вата Плана обезбеђено је из трансформаторске станице 35/20 kV ТС „Перлез”, трансформаторске станице ТС „Тител”, трансформације 35/10 kV, са уграђеним трафоом снаге 8MVA и из 110/35 kV трансфор- маторске станице ТС „Жабаљ”, снаге 31,5 MVA. Преко 20 kV извода „Вилово” из трансформаторске станице ТС „Тител” и „Шајкаш” из трансформаторске станице ТС 110/35 kV ТС „Жабаљ” напајају се на- сеља на подручју КО Вилово и КО Шајкаш, а КО Тител и КО Лок се напајају из трансформаторске станице ТС „Перлез” и трансформа- торске станице ТС „Тител”, преко 20 kV и 10 kV извода. На подручју у обухвату Плана постоји изграђена средњенапонска 20 kV, 10 kV и нисконапонска 0,4 kV мрежа и припадајуће трафостанице. Средњена- понска мрежа је претежно грађена као надземна, са кратким деони- цама подземних каблова. Већи део средњенапонске мреже је грађен за 10 kV напон, а мањи део је прилагођен за рад под 20 kV напоном.

Термоенергетска инфраструктура и енергетски извори

На простору у обухвату Плана не постоји изграђена гасоводна ин- фраструктура. Од шест насељених места у општини Тител гасифико- вано је само насеље Шајкаш. Шајкаш се природним гасом снабдева преко разводног гасовода високог притиска прикљученог на постојећи магистрални гасовод МГ-04/II, који тангира територију општине Ти- тел и ГМРС „Шајкаш“. Разводни гасовод високог притиска за насеље Шајкаш и ГМРС „Шајкаш“ димензонисани су тако да имају довољно капацитета за проширење и снабдевање свих потрошача (постојећих и планираних) на територији општине Тител, као и насеља Вилово које је у обухвату Плана. На простору насеља Вилово налазе се гасне бушотине Ви-1и Ви-2, које тренутно нису у производњи.

Електронска комуникациона инфраструктура

На подручју у обухвату Плана, електронска комуникациона инфраструктура (обухваћени су електронски комуникациони објекти, комутациона чворишта, спојни путеви, приступна мре- жа) већим делом и по квалитету и по капацитету је на задовоља- вајућем нивоу. Спојни пут ка надређеној телефонској централи у Новом Саду, реализован је по оптичком каблу довољног капа- цитета.

3.1.10. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације

У погледу сеизмичности, према Карти макросеизмичне рејо- низације за повратни период од 200 година (Сеизмолошки за- вод Србије, 1987), подручје обухваћено Просторним планом, највећим делом се налази у зони са могућим интензитетом по- треса од 7°MCS, те су нужне пасивне и активне мере заштите од трусних померања.

На вом подручју најчешћи је северозападни ветар, и његова вредност је 153%о, друго место са 129%о заузима југоисточни ве- тар, познат као кошава, а на трећем месту по честини јављања је западни ветар са 101%о. Број тишина износи 241%о. Знатно су чешћи ветрови из западног

квадранта који доносе падавине. Бр- зине ветрова су мале и најчешће износе 2-3 m/s.

У оквиру обухвата Просторног плана налазе се две про- тивградне станице из општине Тител. Све противградне станице су у надлежности Радарског центра „Фрушка гора“. Положај противградних станица дат је на карти заштите.

У окружењу Тителског брега најзначајнија је свакако Тиса која је своје корито образовала у самом подножју Тителског платоа. На читавом подручју Тителског брега нема ниједног водотока ни извора, а у подножју брега је једини извор у окружењу - Водице. У ужем окружењу Тителског брега налазе се Виловачка језера, чије су басене у један мах издубиле тзв. провале. На овом подручју не постоји опасност од поплава.

Појава пожара се не може искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите.

Превентивне мере заштите од пожара подразумевају планске мере заштите које се разрађују у плановима нижег реда, а обух- ватају зонирање насеља, изградњу нових саобраћајница и рекон- струкцију постојећих, одговарајуће ширине, изградњу уличне хидрантске мреже, планирање уређења црпилишта воде за пот- ребе гашења пожара и др. Могућа је појава пожара на пољопривредном земљишту, која се у већини случајева догађа лети услед људске непажње, као и на површинама под шумама.

У протеклом периоду, за територију АП Војводине није врше- на категоризација суше (климатолошка, пољопривредна, хидро- лошка и социоекономска), већ се суша класификовала најчешће по стању усева, те се елементарна непогода проглашавала у слу- чају великих материјалних штета на усевима.

У обухвату Просторног плана нема севесо оператера (по- стројења у којем се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних, односно техничка јединица унутар комплекса, где се опасне материје производе, користе, складиште или се њима рукује), ни вишег ни нижег ранга.

Најближе севесо постројење обухвату Плана јесте претака- лиште нафтних деривата, узводно на самој реци Тиси, оператера „НИС“ а.д. Нови Сад. Уколико откажу оператерове мере заштите, може доћи до загађења на реци Тиси, при чему би ефекти овог удеса могли бити од утицаја и на планско подручје.

3.2. SWOT АНАЛИЗА

СНАГЕ - ПОТЕНЦИЈАЛИ	СЛАБОСТИ - ОГРАНИЧЕЊА
ПРИРОДНИ КОМПЛЕКС	
- СРП „Тителски брег“ је: заштићено подручје I категорије, међународног, националног и изузетног значаја; подручје IV категорије - подручје управљања стаништем и врстама; међународно значајно ботаничко подручје (IPA) и међународно значајно подручје за птице (IBA), - предеони диверзитет, - потенцијал за производњу хране, - обезбеђивање еколошких и социјалних функција шума, - креативно управљање природним и стеченим	- дисбаланс између активности у простору и захтева за заштиту природе; недозвољене активности којима се нарушава стање заштићеног подручја; антропогени утицаји и утицаји настали услед глобалних промена у природи, - недовољна шумовитост, - неповољно затечено стање шума, - застарелост и неусклађеност Закона у односу на вишефункционални приступ коришћењу, - нерешени имовински односи,
ДРУШТВЕНИ КОМПЛЕКС	
- веће ангажовање женског становништва, - повољнија функционална повезаност насеља, - заступљеност ресурса културних добара: споменика културе и бројних археолошких налазишта, - пораст опште стопе активности, - богата сировинска база за прехрамбену индустрију,	- неповољна старосна структура, - непокривеност подручја планском документацијом (потребна је израда ПГР Тител и Шајкаш као и израда шеме насеља Лок, Вилово, и Мошорин у оквиру преиспитивања ППО Тител), -недовољна презентација, валоризација, слаба истраженост и заштита археолошких налазишта и
ПРИВРЕДНИ КОМПЛЕКС	
- повољни земљишни и климатски услови за пољопривредну производњу и богата традиција ове делатности, - релативно очуван сточни фонд, - повољан геосаобраћајни и туристички положај, - заштићено подручје и културно-историјско, наслеђе као основа развоја различитих облика туризма, - разноврсност туристичких мотива и садржаја, - сировинска база која је највећим делом	- недовољна економска и демографска снага локалне заједнице да се избори за интензивирање пољопривредне производње, - недовољна и неадекватна туристичка валоризација и презентација природних, културних и створених вредности, - неповољно затечено стање шума, - непостојање стратегије развоја ловства, - неповољна и недовољна бројност дивљачи.

КОМПЛЕКС ИНФРАСТРУКТУРЕ

- нфраструктурни ресурси, - државна путна мрежа: ДП бр.129/Р-110, ДП бр.114 / ОП, - регионална пруга бр.6, - река Тиса као међудржавни (перспективно међународни) пловни-водни пут, - међународни циклокоридор 11, - релативно густа путна мрежа општинских и некатегорисаних путева, - стручни и професионални ресурси - Покривеност подручја електроенергетском инфраструктуром, - потенцијал и постојање законског оквира за коришћење обновљивих извора енергије (геотермална енергија, соларна), - покривеност подручја савременом електронском комуникационом инфраструктуром, - изграђен разводни гасовод високог притиска од постојећег магистралног гасовода МГ-04/II до ГМРС „Шајкаш“ налази се у непосредној близини	- неадекватност саобраћајне мреже у смислу квалитета, стања, изграђености и опремљености саобраћајних капацитета, - неинтегрисаност саобраћајних видова, - нерационално коришћење енергије и веома низак степен коришћења обновљивих извора енергије, - недовољна спремност за примену међународних и европских стандарда из области енергетике, - не постоји изграђена гасоводна инфраструктура.

КОМПЛЕКС ЗАШТИТЕ

- опредељеност покрајинских и институција локалне самоуправе за одрживи развој, - очуваност и висок потенцијал природних ресурса, висок степен биодиверзитета и геодиверзитета	- незадовољавајући степен изграђености комуналне инфраструктуре у насељима у обухвату Посебне намене, - постојање деградационих пунктова - неуређених депонија у обухвату Плана
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ

ПРИРОДНИ КОМПЛЕКС

- очување разноврсних, бројних и изузетно физички изражених облика геолошких, геоморфолошких и педолошких процеса; очување разноврсног и богатог дивљег биљног и животињског света и њихових станишта;могућност коришћења заштићеног подручја у интересу науке, образовања, културе, рекреације и одрживог развоја туризма, пољопривреде, шумарства и ловства, - успостављање система одрживог управљања шумама у складу са потенцијалом	- перманентно еродивно дејство Тисе; преоравање степских површина; фрагментација станишта; уношење инвазивних (алохтоних) врста; осиромашење укупног биодиверзитета и стварање баријера за миграцију врста, - спорост у доношењу и неусаглашеност законских аката, - недовољна институционална и кадровска покривеност, - неефикасан систем финансирања вишенаменског коришћења укупних шумских потенцијала

ДРУШТВЕНИ КОМПЛЕКС

- програми за развој људских ресурса, - интегрално планирање, заштита и презентација природних и културних предела као фактора одрживог развоја, јединства са окружењем и туристичке атрактивности, - образовање кадрова у туризму, - стварање стимулативног пословног окружења, - подршка приватној иницијативи, - коришћење домаћих и иностраних фондова, - повећање запослености укључивањем локалног становништва у туризам	- даље смањење броја становника, - даљи пад наталитета, - миграциони процеси - одлив високообразованих кадрова, - деградација културе нестручном валоризацијом.

ПРИВРЕДНИ КОМПЛЕКС

- активирање, сада запуштених и изградња додатних прерађивачких капацитета, са циљем финализације пољопривредне производње овог краја, - настојање да се што већи удео пољопривредних производа пласира на локалном тржишту, кроз туристичку и угоститељску понуду	- демографско пражњење, као лимитирајући фактор успешног бављења пољопривредом, - сукоб између пољопривредне делатности и заштићеног карактера посматраног подручја, - недостатак финансијских средстава.

КОМПЛЕКС ИНФРАСТРУКТУРЕ	
- максимално искоришћавање повољног гео - саобраћајног положаја, - развој интегралног (мултимодалног) првенствено путничког саобраћаја, - интензивирање туристичког развоја, - очувана природа са еколошким садржајима, - унапређење енергетске ефикасности, модернизација и ревитализација енергетске мреже, - могућност коришћења нових енергетских потенцијала (биомаса, соларна енергија), - коришћење геотермалних потенцијала за развој рекреативног	- Успорена изградња-реконструкција саобраћајне и туристичке инфраструктуре, - нестабилност финансирања развоја транспорта, - угрожавање заштићеног природног добра линијском изградњом у оквиру путних коридора, - недовољна заступљеност коришћења обновљивих извора енергије.
КОМПЛЕКС ЗАШТИТЕ	
- доступност фондова Европске уније за јачање система заштите животне средине и подршку о држивом развоју и интензивирање међународне сарадње, - развој туристичких активности заснованих на постојећим подручјима природних вредности и непокретних културних добара, без угрожавања режима заштите природних добара.	- низак ниво еколошке свести, - успорени привредни раст и недостатак инвестиција у складу са одрживим развојем, - неспровођење закона, програма и планова на локалном нивоу, и споро јачање институција на локалном нивоу и недовољна координација. - недовољна сарадња надлежних министарстава, локалне самоуправе и других институција са управљачем, - недовољан ниво сарадње са другим службама

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни принципи просторног развоја подручја посебне наме- не су:

- Одрживост, као генерални принцип код свих активности које се одвијају на простору обухвата Плана.
- Унапређење и одрживо коришћење природних и културних вредности као развојних ресурса.
- Очување и заштита животне средине.
- Јавно-приватно партнерство код инвестирања у мреже и објекте од капиталног значаја.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗ- ВОЈА

Основни циљ просторног развоја подручја посебне намене је очување карактера и диверзитета предела, дефинисање свих просторних могућности, посебно Резервата, у интересу зашти- те, промоције, одрживог коришћења и одрживог развоја укупног подручја.

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Општи циљеви просторног развоја подручја посебне намене који проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног развоја Републике Србије, усвојених стратегија и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу су:

- Очување и унапређење природних вредности Резервата кроз очување феолошких, геоморфолошких и педолош- ких процеса као и предеоних обележја лесног одсека.
- Очување интегритета културних и других створених вредности (археолошких налазишта и др.) кроз валори- зацију, заштиту и презентацију.
- Усклађивање развоја пољопривредне производње са природним окружењем, уз реализацију мера заштите и очувања.
- Одрживи развој туризма, лова и риболова коришћењем потенцијала планског подручја.
- Унапређење и заштита шумских комплекса на подручју посебне намене.
- Интегрално уређење, заштита и коришћење вода.
- Дефинисање и синхронизација инфраструктурног раз- воја са планским активностима.
- Унапређење стања животне средине као основа уравно- теженог развоја, коришћења и уређења простора.
- Обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мо- ниторинга и контроле свих облика загађивања, у складу са основним принципима одрживог развоја.
- Унапређење развоја подручја засновано на информацио- ној и комуникационој технологији.

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности Заштита природних добара

- Заштита Резервата, очување аутохтоног екосистема, рет- ких и ендемичних врста у складу са Уредбом о заштити;
- Очување и унапређење укупних природних вредности, по- себно станишта која служе

очувању ретких, ендемичних и угрожених врста флоре и резидентне и миграторне фауне;
- Унапређење и побољшање општих еколошких услова на подручју Резервата и његове заштитне зоне кроз интер-дисциплинарна научна истраживања.

Заштита предела
- Очување карактера предела и његове посебне намене;
- Успостављање мера интерпретације предеоног обрасца у складу са препознатљивим предеоним елементима;
- Развој локалног идентитета уз јасно дефинисане вредно- сти предела;
- Заштита визура и препознатљивих геолошких структура и контактних подручја, уређивање видиковаца и прио-бала;
- Очување и ревитализација традиционалне архитектуре;
- Интеграција у међународне мреже: културне стазе и еко- лошке мреже.

Заштита и коришћење

природних ресурса

Пољопривредно земљиште
- Заштита и рационално коришћење пољопривредног земљишта у границама Резервата у складу са Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Тителски брег“ и Законом о заштити природе;
- Заштита и коришћење пољопривредног земљишта ван подручја Резервата у складу са принципима одрживог развоја;
- Заштита пољопривредног земљишта од неконтролисане примене хемијских средстава за заштиту биља.

Шуме и шумско земљиште
- Успостављање мера за санирање изразито лоших и нару- шених узгојних стања шума;
- Газдовање шумама у складу са одрживим развојем и еко- лошким принципима;
- Заштита и обнова шума, посебно мешовитих аутохто- них;
- Повећање доприноса шума у заштити природних вред- ности, унапређењу ловства, водоснабдевања, заштити водног и пољопривредног земљишта и производњи здра- ве хране.

Ловна и риболовна фауна
- Унапређење стања популације крупне и ситне дивљачи;
- Стварање услова за реинтродукцију рибљих врста које су некад насељавале ово подручје.

Водни ресурси
- Постизање „доброг“ статуса вода, мисли се пре свега на површинске воде;
- Заштита водених екосистема;
- Потенцирање одрживог коришћења вода.

Минерални ресурси
- Експлоатација природног гаса на постојећим бушоти- нама Ви-1 и Ви-2, на простору КО Вилово, вршиће се у складу са одрживим развојем, очувањем и заштитом природних и створених ресурса и животне средине.

2.2.2. Заштита непокретних културних добара

- Обједињавање културног и природног добра у једну це- лину и у складу са условима заштите;
- Утврђивање начина чувања, одржавања, коришћења и доступности културног добра јавности;
- Коришћење културног добра у васпитно-едукативне, културно-уметничке, рекреативне и туристичке свр- хе (организовање уметничких колонија, изложби, одр- жавање музичких вечери, вечери поезије, изградња смештајних капацитета и објеката за спорт и рекреацију у близини културног и природног добра), уз напомену да се интегритет културног и природног добра мора сачува- ти;
- Чување идентитета насеља Тител, Вилово и Мошорин као окоснице памћења и просторно-културног контину- итета;
- Конзервација и урбана обнова.

2.2.3. Заштита животне средине

- Заштита и очување постојећих природних вредности и природних ресурса у обухвату Плана;
- Израда локалних регистара извора загађивања живот- не средине на подручју Просторног плана, као дела општинског (Тител) и националног регистра извора за-гађивања;
- Праћење емисије загађујућих материја у ваздуху, квали- тета површинских вода и седимента и подземних вода за водоснабдевање као и квалитета пољопривредног и не- пољопривредног земљишта;
- Рационално коришћење природних ресурса, уз фавори- зовање коришћења обновљивих извора енергије на лока-литетима где се покаже постојање могућности;
- Повећање површина под шумама и заштитним појасеви- ма на подручју Плана;
- Пречишћавање комуналних употребљених вода и предтретман индустријских употребљених вода до ни- воа могућности упуштања у јавну канализациону мрежу;
- Снабдевање свих корисника потребном количином ква- литетне воде за пиће;
- Санација и рекултивација непрописно лоцираних неу- ређених одлагалишта отпада на подручју обухвата Плана;
- Одлагање отпада животињског порекла у складу са Зако- ном о ветеринарству;
- Промоција и подстицање кућног компостирања у циљу очувања природних ресурса и животне средине.

2.2.4. Становништво

- Успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације;
- Побољшање старосне и образовне структуре;
- Стварање услова за повећање степена запослености ста- новништва.

2.2.5. Мрежа насеља и јавне службе

Мрежа насеља

- Уравнотежен популациони раст по појединим насељима;
- Подстицање даљег развоја постојећих насеља;
- Повећање нивоа социо-економске развијености под- ручја;
- Подстицање развоја сеоског туризма и развоја терцијар- них делатности;
- Задржавање и заштита руралних карактеристика насеља;
- Развој и уређење насеља интегрално са уређењем сеос- ког атара.

Јавне службе

- Организацију рада јавних служби прилагодити потреба- ма и особеностима локалних заједница;
- Повећати доступност јавних служби и установа за грађа- не;
- Оснивати садржаје из области здравствене заштите, кул- туре и информисања и физичке културе који недостају, у складу са функцијом сваког појединачног насеља;
- Побољшати (осавременити) услове рада и пружања ус- луга.

2.2.6. Привреда

- Развојну политику дефинисати у складу са принципима рационалног коришћења и заштите постојећих природ- них ресурса и добара;
- Развој пољопривредне производње у правцу афирмације овог подручја као произвођача здраве хране;
- Развој малих предузећа у насељима у окружењу посеб- не намене, заснованих, пре свега, на сировинској основи овог подручја, као и широког комплекса активности које се могу организовати у оквиру постојећих предузећа и у сеоским домаћинствима (разне одгајивачке и прерађи- вачке делатности).

Шумарство и лов

- Стварање услова за коришћење шумских и ловних по- тенцијала по принципу усмереног, одрживог и мудрог коришћења у складу са условима заштите;
- Дефинисање радњи и мера (станишни услови, технички објекти, и др.) за повећање учешћа бројности аутохтоних врста дивљачи у ловиштима;
- Међусобно усаглашавање основа газдовања шумама, ловних основа и планова управљања заштићеним под- ручјима.

Туризам

- Очување и одрживо коришћење природних добара и природних вредности, разноликости предела, феномена геонаслеђа, биљног и животињског света;
- Обједињавање туристичке понуде засноване на потен- цијалима за развој туризма;
- Одрживи развој туризма уз поштовање мера заштите прописаних Уредбом о заштити СРП „Тителски брег“;
- Уређење и опремање постојећих и нових простора на- мењених рекреацији и туризму са мерама заштите жи- вотне средине;
- Рационално коришћење природних ресурса у складу са условима очувања, заштите и унапређења природне и животне средине.

2.2.7. Инфраструктурни

системи Саобраћајна

инфраструктура

- Утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслужива- ти све садржаје и локалитете у оквиру Резервата, уз ува- жавање економских, техничко-технолошких, простор- но-функционалних и еколошких критеријума;
- Развој саобраћајне инфраструктуре у обухвату Плана и у складу са принципима интегралног/мултимодалног сао- браћаја;
- Формирање општинске саобраћајне матрице тако да сао- браћајни правци према постојећим и новоуспостављеним локалитетима представљају важне - засебне саобраћај- не правце, како би се задовољили сви нивои будућег ин- террегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;
- Мрежа путева (посебно нижег хијерархијског нивоа) у оквиру подручја посебне намене треба да створи опти- малне услове повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације природног добра;
- Стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- Приобаље водног-пловног пута реке Тисе оспособи- ти/изградити/модернизовати за превоз путника водним путем, повезати све видове саобраћаја на интегралном принципу, формирати капацитете наутичког туризма и др.

Водопривредна инфраструктура У

области водопривреде:

- Интегрално, комплексно, рационално и јединствено ко- ришћење водних ресурса, како за водоснабдевање ста- новништва, тако и за подмирење потреба осталих корис- ника вода;
- Контролисано прихватање, спровођење и пречишћавање отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- Обезбеђење довољне количине квалитетне воде за пот- ребе наводњавања обрадивих пољопривредних повр- на у вегетационом периоду, кад је у већини случајева из- ражен дефицит воде у земљишту;
- Осигурање заштите и унапређење квалитета вода до ни- воа несметаног коришћења вода за предвиђене намене;
- Унапређење свих делатности на водама и

око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у об- ласти водопривреде;
- Заштита и уређење сливова са гледишта развоја водо- привредних система и развоја других водопривредних грана, посебно шумарства, путем заштите и ревитали- зације угрожених екосистема, антиерозионог газдовања шумама, унапређења естетских вредности, очувања и унапређења археолошких, историјских, биолошких, гео- лошких и других природних и створених ресурса и вред- ности.

У области водоснабдевања, одвођења и заштите вода:
- Стриктно поштовање режима заштите изворишта под- земних и површинских вода у свим извориштима кому- налних водовода. Изградња система за прикупљање и пречишћавање отпадних вода;
- Стварање могућности за наводњавање пољопривредних површина на самом брегу изградњом неопходних објека- та (црпне станице, мрежа);
- Одржавати постојећу мрежу одбрамбених насипа и ре- гулисаних корита, сачувати мелиорационе системе.

Енергетска инфраструктура

- Сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом;
- Смањење штетних утицаја енергетских објеката на жи- вотну средину;
- Стварање услова за стимулисање коришћења обновљи- вих извора.

Гасоводна, нафтоводна инфраструктура и обновљиви извори енергије

- Гасификација на планском подручју;
- Функционално коришћење и штедња необновљивих ре- сурса;
- Штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње;
- Развој и коришћење обновљивих извора енергије.

Електронска комуникациона инфраструктура

- Потпуна дигитализација електронске комуникационе инфраструктуре;
- Развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- Увођење савремених електронских комуникационих ус- луга.

Енергетска ефикасност

- Повећање енергетске ефикасности у свим секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услу- га, што је и у економском интересу, од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

2.2.8. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситу- ација

- Диференцијација простора у обухвату Плана у контексту угрожености од елементарних непогода (утврђивање зона потенцијалних ризика и вероватноће појаве);
- Дефинисање превентивних мера и активности у кон- тексту очекиване природне непогоде или акцидентне си- туације;
- Приправност за потенцијалну манифестацију непогоде или удеса;
- Планирање локација нових постројења и траса транс- порта опасних материја у складу са претходно утврђе- ном повредивошћу простора, са приоритетом очувања здравља становништва, природних и створених вредно- сти.

3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУСОБНИ ОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Интегрисање подручја Просторног плана у шири регионални контекст подразумева уважавање најважнијих европских доку- мената којим је дефинисан просторни развој, као и примену њи- хових препорука за остваривање међународне сарадње.

Овај простор представља еколошки значајно подручје због чега је Тителски брег проглашен специјалним резерватом при- роде 2012. године. Непосредно уз посебну намену налази се и еколошки коридор од међународног значаја Тиса, као и станишта заштићених и строго заштићених врста. У погледу међународ- ног статуса заштићеног подручја, то је IPA подручје - значајно ботаничко подручје на основу вредновања значајних ботаничких подручја у Србији; а према критеријумима за IPA, флористич- ке и екосистемске одлике станишта послужиле су као основ за укључење Тителског брега у национално IPA подручје централне и источне Европе. Такође је и IBA подручје - значајно подручје за птице Тителски брег (IBA код 037, национални код PC006IPA, површина 14.318 ha). Тителски брег преставља основ и за развој међународне сарадње, пре свега у области заштите природе и заштите животне средине.

Тителски брег представља изоловано лесно острво на крајњем југоистоку Бачке, смештено у међуречју Дунава и Тисе. Синеко- лошке прилике на Тителском брегу условиле су доминацију вегетације ливадско-степског типа.

Међународним коридором реке Тисе повезани су простори у уском обалном појасу, који су у непосредном контакту са природ- ним и полуприродним становиштима Тителског брега, СРП „Цар- ска бара“ и значајним еколошким подручјима у Потисју. Тителски брег је и део регионалног еколошког коридора, Слатинско- степс- ког коридора Бачке, који обухвата заштићена подручја СП „Хум- ка“ на потесу Ливаде (Јуришина хумка), СП „Чарнок“, слатинска подручја Бачке предвиђена за заштиту (слатине код Сонте и Бо- гојева, слатине код Руског Крстура) као и регистрована станишта заштићених и строго заштићених врста између наведених сла- тинских подручја.

Прекогранични пројекат у којем је Србија учествовала, а блис- ко је повезан са обухватом Плана, јесте пројекат који се односи на реку Тису TICAD (Tisa Catchment Area Development) пројекат - Развој слива реке Тисе. TICAD пројекат подржан

је у оквиру тран- снационалног програма сарадње Југоисточне Европе (SEE про- грама - South East Europe Transnational Cooperation Programme). Овај пројекат карактерише прекогранична сарадња локалних, ре- гионалних, националних институција, установа за планирање и истраживање из свих пет земаља дуж територије слива реке Тисе (Румунија, Украјина, Словачка, Мађарска и Србија). Заједнички циљ пројекта јесте стварање одрживе стратегије за унапређење природних потенцијала, унапређење социјалних и економских услова, и развој инфраструктуре.

Међународни пројект Joint Tisa Survay (JTS) који је координи- ран од стране ICPDR (International Commision for the Protection of the Danube River), бавио се испитивањем еколошког стања Тисе и Бегеја, обухвативши екотоксиколошке, лимнохемијске и хидро- биолошке анализе као и комплексна испитивања муља речног дна.

У оквиру прекограничне сарадње, у оквиру програма Exchange 3 и IPA Хрватска-Србија, општина Тител је до сада реализовала неке мање пројекте.

4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Општа концепција развоја подручја посебне намене, дефини- сана је у односу на:

- Заштиту природних вредности као основну посебну на- мену;
- Заштиту и одрживо коришћење вода, одрживи развој ту- ризма, развој међународног еколошког коридора Тисе, као остале посебне намене комплементарне основној.

Подручје посебне намене обухвата заштићено подручје Ре- зервата, његову заштитну зону и зону утицаја на заштићено подручје. Овако издиференцирана посебна намена представља три целине просторног развоја, при чему су у оквиру целине заштићеног подручја Резервата, дефинисане три потцелине, које чине режими заштите I, II и III степена.

Поред посебне намене, издваја се и остала посебна намена простора коју представља целина еколошког коридора Тисе са заштитним зонама (и дефинисаним потцелинама: еколош- ки коридор Тисе, заштитна зона до 200 m и заштитна зона до 500 m), као и евентуалне планиране зоне и комплекси објеката који нису у супротности са условима заштите (изградња ППОВ).

Општа концепција просторног развоја подручја посебне на- мене, подразумева одрживост развоја, еколошку повезаност и уређеност простора. Приоритет представља заштита природе и њених вредности, посебно наведеног заштићеног подручја Ре- зервата и еколошког коридора реке Тисе, очување биодиверзи- тета и развој кроз заштиту предела и заштиту животне средине. Међународни еколошки коридор реке Тисе представља окосницу развоја у оквиру посебне намене, повезујући еколошки значајна подручја дефинисана Уредбом о еколошкој мрежи.

У циљу разграничења границе обухвата Просторних планова и њиховог усаглашавања у зони преклапања Еколошког коридора реке Тисе и Резервата, подручје узводно од Резервата је дефиниса- но у оквиру Просторног плана подручја посебне намене Еколошког коридора Тисе. Овај план обухвата и простор од Тителa до ушћа Тисе у Дунав. Уз реку Тису, граница заштићеног подручја уједно представља и границу заштитне зоне, границу посебне намене и границу обухвата Просторног плана подручја посебне намене СРП „Тителски брег“, док је река Тиса са адама третирана Просторним планом подручја посебне намене Еколошког коридора Тисе.

Концепција развоја подручја посебне намене, подразумева ограничење ширења грађевинског подручја. Делове грађевин- ских подручја насеља која се налазе у граници посебне намене, односно заштитној зони заштићеног подручја Резервата, потреб- но је усагласити са режимима њихове заштите. Део грађевинског подручја насеља Лок који улази у границе заштићеног подручја и заштитне зоне Резервата потребно је изузети.

Коришћење природних ресурса, посебно пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, треба да буде контролисано и усклађено са условима заштите природе.

Посебно су значајне активности у области водопривреде, које се односе на изградњу система за наводњавање на Тителском бре- гу, а треба да буду усмерене на поправљање хидролошких услова, посебно заштићеног подручја и заштиту вода од загађења.

Рурални развој, развој туризма и одрживи развој економских активности, уређеност простора, са посебном акцентом на јачање природног и културног наслеђа, усклађени са заштитом природе и животне средине, представљају основе развоја подручја посеб- не намене.

У оквиру подручја посебне намене, дефинисаних целина (заштићено подручје, заштитна зона, зона утицаја) и потцелина (режими заштите у оквиру заштићеног подручја) као и остале по- себне намене ван заштићеног подручја (целина еколошки коридор реке Тисе са заштитном зоном до 200 m и до 500 m), обезбеђује се плански услови за уређење зона које су просторно дефинисане у складу са условима заштите природе.

Коришћење природних ресурса у оквиру посебне намене, по- себно пољопривредног земљишта треба да буде контролисано и усклађено са условима заштите природе, нарочито даља из- градња на овом земљишту.

У оквиру посебне намене, шумским земљиштем треба га- здовати у складу са мерама заштите биодиверзитета, а у окви- ру заштићених подручја у складу са мерама које су прописане у важећим уредбама. Формирање заштитних појасева зеленила и рационално коришћење вода, необновљивих извора енергије и минералних сировина, посебно неметаличних, треба да буде, такође, усклађено са условима заштите природе.

У оквиру инфраструктурних система, примарни задатак је по- бољшање веза између заштићених подручја у посебној намени, са насељима у

окружењу а посебно немоторног саобраћаја. Планира се снабдевање енергентима свих корисника, као и коришћење об- новљивих извора енергије у складу са условима заштите природе.

Заштита природних ресурса и природних добара подразумева дефинисање низа мера и активности ради заштите воде, ваздуха, земљишта и биодиверзитета.

Заштита и уређење предела је суштинска потреба за одржи- ви развој подручја посебне намене који, заједно са културним наслеђем у подручју посебне намене, треба да допринесе ус- постављању идентитета и презентацији подручја.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Знатан део територије у обухвату Просторног плана чини пољопривредно земљиште, што представља потенцијал за ус- пешно организовање различитих видова пољопривредне произ- водње, коју је потребно спроводити уз стриктну примену мера и услова заштите и кроз активности којима ће се трајно обезбедити природне функције земљишта.

Статусом Резервата као заштићеног подручја, пољопривред- не активности усмеравају се на традиционални начин обраде земљишта и алтернативни узгој култура, тако да се смање оп- терећења на животну средину и омогући постепено обнављање природних ресурса. Овој оријентацији у пољопривредној произ- водњи претходиће откуп или замена пољопривредног земљишта у Резервату и његовој граничној зони, што представља предуслов за правилно газдовање и очување угрожених врста.

Условима коришћења пољопривредног земљишта, утврђеним Законом о пољопривредном земљишту и овим просторним пла- ном, забраном испуштања и одлагања отпадних и штетних мате- рија, контролисаном применом минералних ђубрива и препарата за заштиту, избором адекватних технологија у обради земљишта и противерозионих мера, сачуваће се квалитет земљишта тј. ње- гова физичка, хемијска и биолошка својства.

Пољопривредно земљиште треба заштитити пољозаштитним појасевима од штетеног дејства еолске ерозије којом се односи земљиште и усеви у фази семена што за последицу има смањење приноса.

У циљу адекватног коришћења, уређења и заштите пољоприв- редног земљишта потребно је:

- Вршити строгу контролу примене хемијских средстава у непосредном окружењу Резервата;
- Избегавати прекомерну механичку обраду земљишта тешким машинама да би се очувао физички, а самим тим и водно-ваздушни режим земљишта;
- Поправити дренажу земљишта у окружењу Резервата, са циљем отклањања евентуалних вишкова воде;
- Фаворизовати вишегодишње биљне културе и културе које омогућавају примену плодореда;
- Узгајати аутохтоне расе стоке на бази пашњачког гајења;
- Преусмеравати произвођаче на органску производњу хране.

1.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Шумска вегетација је најстабилнија животна заједница од изу- зетног значаја за очување биолошких, климатских, хидролошких и пејзажно-естетских вредности Резервата.

Правци развоја шумских заједница и ловне фауне у Резервату су:

- Примена аутохтоних врста дрвећа (домаћа топола и врба) и њихових заједница;
- Конверзија и реконструкција изданачких шума у високи узгојни облик;
- Подизање мешовитих аутохтоних састојина;
- Повећање површина под шумама пошумљавањем шум- ског земљишта - чистина;
- Организовање трајне максималне шумске производње;
- Формирање заштитног зеленила.

1.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Вода, као добро од општег интереса, под посебном је заштитом и користи се под условима и на начин регулисан Законом о вода- ма. На планском подручју констатована су лежишта питке воде у ширем приобаљу реке Тисе и подручју Тителског брега.

Последњих година формирана су изворишта по ободу Тител- ског брега (Мошорин) која указују на повољне хидрогеолошке услове за експлоатацију подземних вода које се могу користити за пиће уз класичну тенхологију прераде.

Заштита и коришћења водних ресурса подразумева оптимизи- рање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода. На подручју Резервата, у планском периоду, утврдиће се стање, начин локалног оптимизирања режима вода и успоставити механизам мониторинга стања.

У контексту заштите воде, као природног ресурса, у оквиру по- себне намене, потребно је:

- Пратити стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих и дубоких подземних вода;
- Спроводити мере забране упуштања било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама;
- Спровести мере забране упуштања отпадних вода свих врста у мелиорационе канале и водотоке, осим атмос- ферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају 11б класи;
- Одржавати систем за одводњавање и наводњавање (чишћење канала од муља

и растиња).

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру заштићеног подручја ће се вршити у складу са донетом Уредбом о заштити.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других и то за:

1. Одржавање корита водотока и водних објеката;
2. Спровођење мера заштите вода;
3. Спровођење заштите од штетног дејства вода;
4. Остале намене утврђене законом.

На водном земљишту забрањена је изградња. Дозвољена је, из- узетно, у следећим случајевима:

- Изградња објеката у функцији водопривреде, одржавања водотока;
- Изградња објеката инфраструктуре у складу са простор- ним или урбанистичким планом;
- Изградња објеката у функцији наутике, туризма и рекре- ације;
- Изградња објеката за експлоатацију речног материјала.

1.4. ЛОВНА И РИБОЛОВНА ФАУНА

Заштита и коришћење ловне и риболовне фауне у планском пе- риоду, подразумева повећање бројности и структуре дивљачи уз очување ретких и угрожених врста. На подручју посебне намене, уз забрану лова, неопходно је повећати број аутохтоних уз излов алохтоних рибљих врста.

С обзиром да на подручју посебне намене нема природних во- дених површина, неће бити ни утицаја на њих. Ипак, на север- ном ободу заштитне зоне, источно од села Мошорин, налазе се вештачки рибњаци за производњу рибље млађи и конзумних ша- рана. Заштићени карактер подручја неће имати значајнијег утицаја на рибљи фонд ових водених ревира.

1.5. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ

На простору насеља Вилово налазе се гасне бушотине Ви-1 и Ви-2, која тренутно нису у производњи. Када се стекну услови за експлоатацију лежишта гаса, ове бушотине ће се активирати.

2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СО- ЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

2.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

Очекује се да се негативне популационе тенденције ублаже, пру- жањем помоћи локалном становништву у преласку на делатности које су у складу са заштитом природе подручја, чиме би се створили услови да се задржи становништво и динамизира привредна актив- ност, што ће за последицу имати и подизање на виши ниво укупних услова живота у насељима посматраног подручја. Становништво насеља која тангирају посебну намену, у извесној мери, а посеб- но кроз задовољавање својих радних активности (становништво подно Тителског брега је усмерено на пољопривреду), као и актив- ности у оквиру руралног, ловног, културног и екотуризма, утичу на заштићено подручје. Непосредни утицај на Тителски брег, а тиме и на заштићено природно добро имају насеља Тител, Вилово и Мошо- рин која се налазе уз сам брег, док посредан утицај има насеље Лок.

Од велике је важности да локално становништво препозна свој интерес у чувању природних вредности као део могућности свог развоја у окружењу заштићеног подручја. Истовремено, потребно је пружити локалном становништву стручну помоћ и друге облике сарадње за производњу здраве хране, развој сеоског туризма - еко- туризма, брендирање производа традиционалне и органске произ- водње и др. у складу са смерницама заштите природног добра. На тај начин се развој локалне заједнице, усмерен и на очување заштиће- ног подручја, уклапа у општеусвојену концепцију одрживог развоја.

2.2. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА И РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Мрежа, функције насеља

Насеље Тител ће и даље имати функцију општинског центра. У планском периоду треба да прерасте у туристичко место са раз- вијеним секундарним, терцијарним и непривредним делатности- ма, а у складу са специфичном функцијом општинског центра у подручју са изузетним природним и културним вредностима.

Добра саобраћајна повезаност са окружењем омогућава боље функционисање производних и услужних, а у самом насељу ус- лужних и непривредних делатности (јавне службе).

Мошорин и Вилово су сеоска насеља која ће и даље имати функцију локалне заједнице.

Рурално подручје

Насеља међусобно и у односу на општински центар треба да имају уравнотежен развој чиме ће се створити услови и за уна- пређење руралног карактера подручја. У насељима је потребно развијати делатности из области прераде пољопривредних про- извода и производње здраве хране.

Развојем планског подручја створити услове за повољно кому- нално опремање насеља са одржавањем и изградњом саобраћај- ница. Тиме ће се створити услови за остварење високих захтева заштите и одржања квалитета животне средине и пејзажа (поди- зање уличног зеленила, организовано управљањем отпадом, и сл.)

Квалитет живота становништва ће порасти а тиме и моти- вација за остајање на селу. На тај начин ће целокупно планско подручје у потпуности изградити карактер руралног подручја са пољопривредом као основном делатношћу.

Јавне службе

У планском периоду, јавне службе развијати у складу са прос- торним и демографским развојем насеља. Развој јавних служби зависиће и од расположивог грађевинског фонда, економске моћи и активности локалне заједнице, традиције,

Ред. бр.	Врста јавне службе	Тител	Вилово	Мошорин
-I-	Социјална заштита			
i.	центар за социјални рад	•		
2.	предшколска установа	+	+	+
3.	центар за старе	•		
-II-	Образовање			
1.	подручна школа (I-IV раз.)	+	+	
2.	основна школа (I-VIII раз.)	+		+
3.	средња школа	+		
-III-	Здравствена заштита			
1.	амбуланта, здравствена станица		+	+
2.	дом здравља	+		
3.	апотека	+	•	•
4.	зоохигијенска служба	•		
-IV-	Култура и информисање			
1.	библиотека	+	•	+
2.	музеј	**		
3.	галерија, изложбени простор	+		
4.	дом културе	+	+	+
5.	дом за децу и омладину	•		
6.	народни универзитет	•		
7.	радио-станица, локалне новине	+		
8.	општинска туристичка организација	•		
-V-	Физичка култура			
1.	отворени уређени спортско-рекреативни простор	+	+	•
2.	отворени спортски простор	+	+	+
3.	покривени спортски објекат	•		
4.	мањи спорт. рекр. центар вишенаменског	•		

културне развије- ности и потенцијала, заинтересованости инвеститора и сл.

Пожељно је стимулисати и приватну иницијативу у сектору јавних служби и развијати различите програме прилагођене осо- беностима подручја и локалне заједнице:

- Брига о деци;
- Социјална и здравствена заштита (деце, жена, старих лица, лица са посебним потребама);
- Специјализована образовања (побољшање квалитета ос- новног образовања, образовање за оне који намеравају да остану у области пољопривредне производње, у области туристичке делатности и сл.);
- Организовање агро-ветеринарских установа и сл.;
- Туристичке организације и сл.

Табела 3. Постојеће и планиране јавне службе у насељима која захвата планско подручје

НАПОМЕНА:
+ постојећи насељски садржај,
• потребан насељски садржај (препорука из ПП РС)
** насељски садржај, ако постоји интерес и економска основа

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВ- РЕДНЕ СИСТЕМЕ

3.1. РУРАЛНИ РАЗВОЈ , ПОЉОПРИВРЕДА И

РИБОЛОВ Рурални развој и пољопривреда

На планском подручју, у зони посебне намене, осим насеља Ви- лово и мањих делова насеља Мошорин и Тител који се налазе у заштитној зони Резервата, нема насеља, тако да ће заштићени ста- тус подручја имати посредан утицај на рурални развој планског подручја. Пољопривреда је свакако делатност на коју ће се статус посебне намене подручја „Тителски брег“ највише одразити.

Повољни природни и створени потенцијали у области пољоприв- реде омогућили су развој различитих видова пољопривредне про- изводње (ратарство, повртарство, воћарство, виноградарство и сточарство). Развој пољопривреде на планском подручју довео је, између осталог, до драстичног смањења степских површина и до угрожавања степских реликата. На подручју Резервата и у њего- вој заштитној зони, пољопривредне активности биће редуковане у складу са Уредбом о заштити. Подручје зоне утицаја на Резерват, које се непосредно наслања на њега, треба третирати на посебан начин који има за циљ очување осетљивих екосистема Резервата.

Контролисана примена традиционалних видова коришћења ресурса, као што су кошење и испаша представља основну меру заштите на просторима под природном вегетацијом.

Стимулативним мерама потребно је наводити произвођаче да на додирним подручјима са Резерватом гаје културе које омо- гућавају редуковану механичку обраду и минималну употребу хемијских средстава. Вештачке препарате за ђубрење потребно је, по могућности, замењивати стајским ђубривом, заоравањем зелене масе или компостирањем.

Када је реч о сточарству, потребно је форсирати пашњачки узгој аутохтоних раса стоке, чије би се мање производне могућ- ности компензовале кроз туристичку понуду планског подручја.

Поред екстензивног коришћење простора (формирање пољо- заштитних појасева, екстензивне културе воћњака, пашњаци итд.), на неким деловима платоа треба предвидети развој алтернативних видова пољопривреде. На Тителском платоу на којем је успостављен режим заштитне зоне, а који се обрађује, постоје могућности за про- изводњу здраве хране. Применом биопрепарата, ван сваког контакта са загађеним подземним водама, могла би се производити здрава храна. Производња здраве хране или лековитог биља пореклом са заштићеног добра може да се појави као елеменат комплексне ту- ристичке понуде. Стварање и уређивање заштитног појаса на рубу платоа захтева промену намене пољопривредног земљишта.

Рибарство

Заштићени карактер Резервата не може имати утицаја на рибо- лов, с обзиром да је река Тиса ван планског подручја. Међутим, узгој рибље млађи и конзумне рибе, у рибњацима код Мошорина, има значајну производно-економску вредност и представља ос- нов рибарства на заштићеном подручју, па ће као такав опстајати и у наредном периоду.

С обзиром на заштићени статус посматраног подручја, са једне стране, и економски значај постојећих рибњака са друге стране, ова два аспекта морају бити максимално усклађена, на следећи начин:

- Дефинисати и строго примењивати узгој само аутохто- них рибњачких врста (шаран, лињак и сл.);
- Вршити сузбијање и санитарни излов алохтоних врста;
- Остварити стални мониторинг и пратити корелацију по- стојећих рибњака и природних водених површина.

3.2. ШУМАРСТВО И ЛОВ

Шумарство као привредна грана, даје значајне резултате посебно у газдинским јединицама које просторно обухватају највеће површине под културама и плантажама ЕА топола које имају највећи запремински прираст, нарочито врсте тополе И-214. Шумама и шумским земљиштем, било да су у државном или приватном власништву, мора се газдовати тако да се очувају њихове основне природне вредности и функције, сагласно Закону о шумама и Закону о заштити природе, као и пратећим подзакон- ским актима.

У очувању природности и биолошке разноврсности шума, као и њихове комплексне структуре и састава, акцент треба да буде на очувању разноврсности живог света и пратећих заједница. Шуме треба да остваре превасходно заштитне, социо-културне и привредне функције, у оквиру општекорисних функција шума.

У границама обухвата плана потребно је:

- Унапредити стање постојећих шума, имајући у виду ре- жиме заштите заштићених подручја, и мере заштите ос- талих природних добара;
- Газдовање шумама ускладити са биолошким капаците- тима станишта, што подразумева газдовање ЕА тополама и аутохтоним врстама дрвећа на одговарајућим ста- ништима;
- Пласман дрвне масе усмерити ка прерађивачким капаци- тетима у земљи;
- Очувати постојеће аутохтоне шумске заједнице и приме- нити их у пошумљавању нових површина;
- Организовати максималну шумску производњу уз заштиту укупног екосистема.

3.3. ТУРИЗАМ

Атрактивни природни и антропогени туристички потенцијали предодредили су коришћење планског подручја односно посебне намене, за следеће доминантне облике туризма:

- Екотуризам је усклађен са правилима заштите и очу- вања животног простора. У оквиру одрживог туризма, он представља туризам заснован на природи, а укључује и руралне и културне елементе туризма. Све туристич- ке активности у заштићеном подручју треба да имају за циљ очување природних вредности. Планирање и раз- вој туристичке инфраструктуре у екотуризму треба да се усредсреди на еколошке, друштвене, културне и економ- ске критеријуме одрживости.

Планиране туристичке активности, највећим делом ће се од- вијати на просторима са режимом заштите III степена у делу заштитне зоне као и осталој посебној намени. Код обележавања излетничких и едукативних стаза, избор пунктова треба да обух- вата различите типове вегетације. Тителски брег је, са својом висином и доминантним положајем, идеална локација за сагле- давање уливања Бегеја у Тису, а нешто низводније и ушћа Тисе у Дунав. Са њега је видљиво пространство Шајкашке, токова Бегеја са Царском баром и ечанским рибњацима, као и источни делови Фрушке горе.

- Рурални/сеоски туризам са понудом еко и етно туризма - Етно-смештај туриста је постао обавезна компонента савремене екотуристичке понуде. При томе треба водити рачуна да он буде у околним местима у окружењу Брега и за ту сврху посебно уређеним салашима. Посебну по- нуду чине производи традиционалних заната у складу са исконским начином живљења. Интересантне су куће које имају облик градње карактеристичан за Шајкашку, које треба укључити у туристичку понуду, као и постављање етно-изложби у етно-кућама са ручним радовима, но- шњом и старим дрвеним предметима из овог краја. За подручје Резервата могуће су посете већег броја мањих група које не би требале премашити 25 особа. Такође, постоје у Тителу организоване туре вожње бродом по Тиси са већим бројем туриста који само издалека посма-трајуТителски брег, односно рељеф уз Тису. Неопходно је урадити промотивне и информативне материјале дос- тупне сваком посетиоцу.
- Рекреативно-излетнички туризам - Излетничке стазе на падинама Брега уз Тису, као и на Брегу (пешачке, би-циклистичке) могу бити само стручно-научног карак- тера (едукативна стаза). Предлог пројекта стаза треба да уради управљач, према условима Покрајинског завода за заштиту природе. Сам плато пружа могућности ор- ганизоване вожње фијакерима или санкама кроз највеће сурдуке, који се иначе користе као путни правци, или пољске путеве који иду ободом платоа.

  Едукативни туризам - Еколошка едукација је специфи- чан елеманат туристичке понуде заштићених добара. Суштина наставе у природи је прикупљање искустава и доживљаја, који заједнички обликују везу младих пре- ма појединим елементима природе. Теренске вежбе и излети везани за школске програме у првом реду служе за продубљивање знања. У служби еколошке едукације може да се формира визиторски центар, истраживачка станица, осматрачница и сл. Едукативна стаза може да обухвата део терена и наведене објекте на основу уна- пред припремљеног, осмишљеног програма. Културно-манифестациони туризам, првенствено у ок- виру понуде споменика културе, традиционалне сала-шарске архитектуре, уз функционалну интеграцију ту- ристичке понуде окружења.

  Ловни туризам је саставни део туристичке понуде. Бу- дућа заштита никако не искључује могућност лова и раз- воја ловног туризма ако се заснива на принципима одр- живог развоја. Унапређење ловства у функцији заштите природе треба спроводити следећим заједничким актив- ностима:
  - Ревитализацијом деградираних површина и побољ- шањем станишних услова дивљачи;
  - Планским подизањем ремиза и хранилишта према условима Завода побољшаће се квалитет ловишта.

Слика 3. Атар насеља Лок

Слика 4. Река Тиса

Развој туризма на простору у обухвату Плана подразумева комплетирање понуде, смештајних капацитета, квалитетнији са- обраћајни приступ и боље интегрисање са општинским центром као организационим језгром туристичке понуде.

Приоритети су унапређење и развој туристичко-рекреативне инфраструктуре (терени, стазе, рецептивно-информативни пун- ктови, туристичка сигнализација и друго) и техничке инфра- структуре (саобраћајна доступност у функцији интегрисања туристичке понуде), али и уређивање и организовање презента-ција непокретних културних добара. Приоритет има и модерни- зација, комунално опремање и комерцијализација постојећих и потенцијалних смештајних капацитета. Туристичка понуда, пр-

венствено ће се заснивати на природним вредностима и културно-етнографском наслеђу.

Поред профилисања туристичког производа који се ослања на напред наведене видове туризма, потребно је оснажити постојеће функције ЈП „Тителски брег“ као управљача простора на плану маркетинга у туризму, информатике, промоције туристичке понуде и мониторинга промета, као и установљење локалних туристичких пунктова.

Потребно је реконструисати постојећу путну мрежу у циљу обезбеђивања адекватног приступа свим насељима. У складу са заштитним мерама потребно је обезбедити унапређење, очување и промовисање, као и одрживо коришћење простора, у складу извесним ограничењима у погледу броја туриста унутар заштитне зоне.

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА, ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Основно планско опредељење у домену путне-друмске инфраструктуре у обухвату Просторног плана је побољшање капацитивних могућности државног пута, безбедности и нивоа саобраћајне услуге (ДП IIа реда бр. 129/Р-110,)[9], као основног путног капацитета, који ће нудити виши ниво комфора и бољу повезаност овог простора са окружењем. Државни пут ће у наредном периоду, поред своје основне функције у међурегионалном и међуопштинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне доступности локалитетима у оквиру заштићеног подручја Тителског брега.

Примарни задатак у развоју саобраћајне инфраструктуре је подизање квалитета и модернизација постојеће мреже.

У будућем развоју саобраћаја, посебно се мора инсистирати на реконструкцији и рехабилитацији путних праваца државне путне мреже као и на модернизацији-изградњи мреже општинског нивоа.

Операционализација планских решења путног - друмског саобраћаја је и задржавање свих саобраћајних капацитета најнижег хијерархијског нивоа (општински, атарски, шумски и други приступни путеви) уз потребу реконструкције и уклапања у нове функционално-саобраћајне матрице овог простора и окружења. Овакав концепт уређења саобраћајница у оквиру простора обухвата Плана утицаће на формирање нове јединствене саобраћајне мреже, која ће у потпуности побољшати везе у зони заштићеног подручја са насељима, окружењем, свим садашњим и планираним туристичким и локалитетима под режимима заштите.

Мрежа приступних путева, осим основне функције у обезбеђивању доступности и повезивању свих микролокација, одвијању саобраћаја у оквиру простора обухваћеног Просторним планом, врло је значајна и у функцији обезбеђења приступа до свих садржаја и микролокација у потенцијалним ванредним, непредвиђеним и акцидентним ситуацијама. С обзиром на специфичност и „осетљивост“ оваквих еколошких резервата, ова функција се намеће као једна од најважнијих. Претходном анализом и сагледавањем могућих траса нових приступних путева ка планском подручју, предложена су решења (верификована кроз планове локалних самоуправа у обухвату: ППО општине Тител), која се лако могу реализовати, без повећања трајекторија путовања, експлоатационих трошкова и без значајнијих неповољних утицаја на одрживи развој и биодиверзитет овог простора.

Планом железничког саобраћаја заснованом на усвојеним планским и стратешким документима (ПП РС, РПП АПВ, Стратегија развоја саобраћаја РС) предвиђено је задржавање постојеће пруге у оквиру утврђеног коридора и побољшање експлоатационих параметара реконструктивним мерама и изградњом. Реконструкцијом/ изградњом свих пружних капацитета, знатно ће се побољшати експлоатациони параметри (повећање носивости и експлоатационе брзине), а железница ће се приближити захтеваном европском нивоу превозне услуге. Неопходна је ревитализација и модернизација практично целокупног система, чиме ће се повећати безбедност, ефикасност и економичност. Експлоатационе брзине су данас неприхватљиво ниске (Ve~ 40 km/h), услед чега потенцијални корисници железнице радије бирају друга средства превоза.

Планска решења у домену водног саобраћаја (проистекла из планске и стратешке документације Републике и АП Војводине) предвиђају укључивање потенцијала водног-пловног пута реке Тисе у дестинације транспорта путника (потенцијалних посетилаца у зони обухвата ПППН) и околних локалитета, путем водних превозних средстава и/или уз интегрално повезивање са осталим облицима саобраћаја. Обнављање путничких пристаништа, као и изградња прихватних објеката наутичког туризма (марина, туристичких пристаништа, привезишта), подстицајно ће утицати на укључивање овог вида саобраћаја у афирмацију локалитета у зони коридора Тисе. За релизацију потребних садржаја водног саобраћаја у оквиру обале Тисе, постоје одговарајући просторни и хидролошки услови.

План развоја немоторног саобраћаја на планском подручју предвиђа формирање и развој капацитета немоторних - пешачко-бициклистичких кретања (кроз дефинисање коридора бициклистичких стаза уз реку Тису - међународног циклокоридора 11, пешачких и бициклистичких стаза унутар и ван насеља и локалитета). Немоторна кретања, као најважнија и еколошки најприхватљивија, доприносе смањењу негативних утицаја саобраћаја на животну средину, побољшању „суживота“ моторног саобраћаја и афирмацији природних, туристичких локалитета заштићеног подручја што је и препорука која произилази из Атинске

9 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: Р-110 је ДП 11а реда бр. 129;

повеље Европског савета урбаниста (1998. и 2003. год.).

Ваздушни саобраћај, иако се не налази у обухвату, заступљен је преко капацитета летилишта Тител. Планира се перспективно укључивање и овог вида саобраћаја у понуду транспортних ус- луга, не само за потребе општине Тител, већ и за евентуалне ту- ристичке и спортско-рекреативне захтеве. Планским решењима из домена саобраћаја не утиче се на функционисање летилишта, посебно узимајући у обзир сезонску и повремену употребу овог ваздушног терминала.

4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Развој водопривредне инфраструктуре, на подручју посебне намене, заснива се на успостављању интегралних регионалних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода. Потребно је обезбедити одговарајуће услове у смислу комуналне опремљености простора (водовод и канализација), као и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања и расипања.

Водни објекти за заштиту од поплава, ерозија и бујица

Постојећи одбрамбени насип дуж обале Тисе чини трајно ре- шење заштите подручја у обухвату Плана од поплавних вода, тако да је у наредном периоду нужно постојеће делове система одржавати у пројектованим елементима, као и отклањати евенту- ална оштећења облога насипа од утицаја таласа и леда.

Одбрамбеној линији у ширем смислу припада и шумски заштитни појас у предтерену (форланду). Степен сигурности од- брамбене линије је добар и у складу је са значајем подручја и обје- ката који се штите. Одбрамбена линија се мора стално одржавати у функционалном стању.

У склопу антиерозионог уређења територије, основни интерес водопривреде се састоји у заштити водопривредних објеката од наноса. Због тога се, при разматрању антиерозионих мера за по- требе водопривреде, мора водити рачуна, с једне стране, о степе- ну угрожености појединих објеката, а с друге стране, о степену осетљивости објеката на засипање наносом.

Антиерозионо уређење обухвата радове и мере за заштиту од ерозије и бујица и контролу наноса на разматраном простору. Ови радови и мере могу се разврстати на:

1) Биолошке мере (пошумљавање, мелиорације шума, ме- лиорације пашњака и ливада и затрављивање);
2) Биотехничке мере (изградња зидова против спирања, контурних ровова, градона, тераса и др.);
3) Техничке мере (бујичарске зидне преграде, рустикалне преграде и др.);
4) Административне антиерозионе мере (прописи којима се регулишу обавезе корисника да антиерозино газдују поседом).

Што се тиче еолске ерозије, мере заштите од овог феномена (ветрозаштитни и пољозаштитни појасеви и агротехничке мере) спадају у домен пољопривреде и шумарства. Међутим, заштита од еолске ерозије може бити и у интересу водопривреде, у слу- чају када се у близини подручја интензивне ерозије ветром налазе водопривредни објекти (акумулације, регулисана речна корита, иригациони канали и др.). Основни задатак водопривреде би се састојао у детерминисању свих водопривредних објеката који могу бити угрожени еолском ерозијом, као и у разради концеп- ције њихове заштите.

Водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода - одводњавање

Регулисање водног режима у земљишту, уз поштовање услова заштите природе и изградњу и реконструкцију постојећих систе- ма за одводњавање, омогућиће побољшање пољопривредне про- изводње. Распрострањеност и изграђеност водопривредне инфра- структуре на територији је задовољавајућа, али је због њихове запуштености и неодржавања, проблем одвођења сувишних вода и даље присутан.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација јесте ревитализација постојећих мелиорационих система. Будући системи се планирају као интегрални мелиора- циони системи (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелио- рација.

Систем за наводњавање Тителског брега планиран је тако да се вода захвата на обали Тисе, пумпама диже на виши терен (на сам брег) и затим преко мреже цевовода усмери ка пољопривредним површинама. Због варирања нивоа воде у Тиси, црпне станице ће се поставити на коту изнад максимално забележених водостаја, а повезивање црпне станице са обалом реке вршиће се каналом.

Водни објекти за коришћење вода

Планско решење снабдевања водом засновано је на развоју регионалних система, као најповољнијих са аспекта експлоата- ционих трошкова и аспекта обезбеђења сигурне и квалитетне дистрибуције. Основу развоја будућих регионалних система за снабдевање водом чине заштићена изворишта подземних и повр- шинских вода. Принцип је да се до рационалних и еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, а да се тек након тога регионалним систе- мима допрема само недостајућа вода. Имајући у виду садашња економска кретања и финансијску моћ локалних заједница, не може се очекивати брза изградња регионалних система за водос- набдевање. Решења која се сада раде, или ће се радити у скорој будућности, морају бити компатибилна са будућим повезивањем у регионалне системе.

Краткорочно решење за снабдевање водом обухвата развијање микрорегионалних водоводних система (повезивање неколико насеља или општина у једну целину у зависности од располо- живих изворишта). Временом, ови системи би се повезивали и обједињавали у веће целине, тј. у одређеном временском перио- ду у регионални систем ослоњен на изворište воде регионалног нивоа.

Овакав приступ омогућава да се корисници снабдевају са два или више изворишта и да се, уз локалне могућности (микрореги- онално и локално изворište), постиже највиши степен сигурнос- ти, како у погледу испоруке количине воде, тако и погледу њеног квалитета. Овде је економски елеменат један од најбитнијих чинилаца рационалног развоја.

Подручје посебне намене припада новосадском регионалном систему. Овом систему припадају и насеља у општинама: Нови Сад, Беочин, Бачки Петровац, Бачка Паланка, Темерин, Жабаљ, Зрењанин).

За сеоска насеља предвиђа се техничко побољшање водовода, нарочито у случају прикључења на магистралне доводе и град- ске водоводне системе као и обнове и побољшања поузданости водовода, спајањем у јединствену целину више мањих групних система, изградњом већих резервоара и смањивањем великих губитака у мрежи.

Појединачни локалитети у оквиру посебне намене прос- тора, водом ће се снабдевати или повезивањем на најбли- жи насељски систем, уколико постоје могућности за такав прикључак, или индивидуално, путем бунара бушених у границама локалитета.

Водни објекти за сакупљање, одвођење и пречишћавање от- падних вода и заштиту вода

Ради заштите подручја посебне намене, предвиђа се инте- грална заштита вода, која подразумева примену технолош- ких, водопривредних и организационо-економских мера заштите. Технолошке мере подразумевају пречишћавање от- падних вода насеља у окружењу у ППОВ свих насеља већих од 5.000 еквивалентних становника (ППОВ Тител), као и мањих насеља која се налазе у зони заштите изворишта. У ППОВ ће се уводити отпадне воде општинских центара и свих приградских насеља повезаних на групне канализа- ционе системе. Производна предузећа ће реализовати своја комплетна ППОВ, или предтретмане. Предтретманом се от- падне воде из технолошких процеса пречишћавају до стања да смеју да буду упуштене у градску канализацију и упућене према ППОВ. Морају се уклонити све опасне материје, по- себно оне које би својим токсичним деловањем ометале рад биоаерационог дела ППОВ. Тако ће се отпадне воде из Шајка- ша, а касније и Мошорина и Вилова, пречишћавати на ППОВ лоцираном на КО Шајкаш.

4.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

4.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Дистрибутивна мрежа ће се развијати у складу са средњо- рочним плановима надлежног предузећа, односно Привредног друштва за дистрибуцију електричне енегије „Електровојводи- на“, Електродистрибуција „Зрењанин“ и Електродистрибуција „Нови Сад“. Предвиђа се потпуни прелазак на 20 kV напонски ниво. 10 kV мрежу и припадајуће дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV потребно је реконструисати за рад на 20 kV.

Постојећа електроенергетска мрежа се задржава у постојећим коридорима. За потребе садржаја у оквиру посебне намене елек- троенергетска мрежа ће се градити подземно или надземно, а могуће је електричну енергију обезбедити из сопствених извора (агрегат, соларни колектори).

У складу са плановима развоја надлежног предузећа за дистри- буцију електричне енергије планиран је средњенапонски вод од насеља Вилово до насеља Мошорин. За осветљење користити ра- светна тела у складу са новим технологијама развоја и условима надлежног завода за заштиту природе. Део потребне електричне енергије могуће је обезбедити и из обновљивих извора.

У оквиру просторних целина од значаја за очување биолош- ке разноврсности могу се на постојеће и планиране објекте по- стављати соларни панели и користити соларна енергија, у виду топлотне и електричне енергије за сопствене потребе. Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики по- тенцијални извор енергије. Изградњом нових енергетски ефи- касних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника, али и укупна енергетска зависност овог прос- тора.

4.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Приоритет развоја гасоводне инфраструктуре на планском подручју јесте изградња разводног гасовода и мерно-регулацио- них станица за снабдевање природним гасом насеља Вилово.

Гасификација насеља извешће се изградњом разводног гасово- да средњег притиска са МРС и прикључењем на најближу гасо- водну инфраструктуру према условима и сагласности од власни- ка гасовода, који ће према расположивом капацитету и положају гасовода одредити на који ће се гасовод планирани потрошачи прикључити и на ком месту, као и дистрибутивне гасне мреже ниског притиска у насељу.

Када се буде изградила гасоводна мрежа у насељу Вилово, бушотине Ви-1 и Ви-2 биће повезане бушотинским водовима и приступиће се изградњи адекватног постројења за припрему гаса у близини бушотине.

4.3.3. Обновљиви извори енергије

У границама посебне намене, за производњу електричне и топлотне енергије могу се користити соларни панели (фотонапон- ске ћелије) постављени на постојеће и планиране објекте (објекти становања, привреде и др.) у насељима или ван њих.

4.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУК- ТУРА

Електронска комуникациона мрежа ће се, у складу са по- стављеним циљевима, развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавремених технологија у области елек-

тронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструкту- ре и објеката, изградњу широкопојасне мреже на свим нивоима уз употребу најсавремених медијума преноса.

То подразумева и потпуну дигитализацију свих система елек- тронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-ко- муникација и др.), уз обезбеђење довољно капацитета, равномер- ног развоја и целокупне покривености простора и обезбеђивање подједнаке доступности свим операторима.

За све планиране садржаје који изискују повезивање на по- стојећу електронску комуникациону мрежу ради обезбеђења телекомуникационог саобраћаја, планирана је дуж постојећих и планираних путних коридора електронска комуникациона мре- жа. У склопу децентрализације електронских комуникационих мрежа, планира се постављање нових мултисервисних платфор- ми и друге електронске комуникационе опреме у кабинетима на јавним површинама. Такође, планира се увођење оптичких ка- блова и у домен приступне мреже, у почетку повезивањем прав- них лица (бизнис претплатника) на оптичку мрежу, а касније и осталих претплатника у циљу потпуне дигитализације система и могућности пружања најквалитетнијих и најбржих услуга и различитих сервиса (говор, подаци, мултимедијални сервиси ...).

Оптичких каблови се планирају и до базних станица мобил- не телефоније. У наредном планском периоду развој мобилних комуникација ће се заснивати на примени најсавременијих елек- тронских комуникационих (ЕК) технологија, у циљу пружања најсавременијих услуга и сервиса, у скаладу са европским стан- дардима.

5. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОД- НОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАР- НИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И ОДБРАНА ЗЕМЉЕ

5.1. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Заштићена подручја

СРП „Тителски брег“

На подручју Резервата установљена је просторна заштита стављањем под тростепени режим заштите. Око Резервата је установљена заштитна зона. У Уредби о заштити, прописане су мере и активности којима су забрањене оне активности које нарушавају обележја овог природног добра, а дозвољене су оне које доприносе његовом очувању, унапређењу и презентацији. ЈП „Тителски брег“ из Тителa је одређен као управљач над овим природним добром.

Заштита, уређење и развој Резервата спроводе се на основу Плана управљања и годишњих програма управљања, као и на основу резултата студија, пројеката, резултата биомониторинга угрожених биљних и животињских врста и других бројних ис- траживања која су везана за Резерват.

Заштита Резервата подразумева:

- Праћење стања природних вредности;
- Очување степских станишта и геолошких и геоморфо- лошких вредности Резервата;
- Мониторинг популација аутохтоне флоре и мониторинг животињских врста (пре свега, фауне инсеката, птица и сисара), као и популаризацију очуваних вредности укуп- ног биодиверзитета природног добра;
- Неопходност заштите Резервата не само као природног добра, већ и као предела јединственог геоморфолошог диверзитета који има својство да буде номинован за ге- опарк - подручје од посебног значаја за проучавање раз- воја Земљине коре, које има скуп разноврсних појава и процеса геодиверзитета националног или међународног значаја (European Geoparks Network и UNESCO Global Geoparks Network);
- Заштиту и коришћење биолошких ресурса на принципи- ма „одрживости“;
- Израду планова, програма, пројеката и студија којима ће се омогућити заштита и развој;
- Спровођење научноистраживачких и културно-образов- них активности;
- Активности на спровођењу програма санације и ревита- лизације простора.

Коришћење природног добра треба ускладити са капацитетом простора и потребама заштите врста и станишта, као и предеоних типова који обезбеђују оптималне услове опстанка живом свету.

На остацима природних станишта у виду уског појаса на па- динама брега, где је значајан тзв. маргинални утицај (измењени климатски услови, загађење, домаће животиње као предатори и др.), потребно је спровести мере за њихову ревитализацију.

Неопходно је обезбедити контролисано коришћење ливада и пашњака у складу са животним циклусом строго заштићених и заштићених врста. Кошење и испаша, који су вековима делова- ли супротно деградационим процесима и допринели одржавању одређеног стадијума у сукцесији вегетације, треба да се при- мењују као мере заштите.

Уређење платоа Тителског брега који припада заштитној зони, треба регулисати прописивањем режима заштитне зоне у складу са потребама очувања биодиверзитетских вредности.

Улога пољозаштитног појаса је ублажавање утицаја аграрних и урбанизованих подручја на природна станишта, кроз поновно успостављање степске вегетације на ободном појасу лесног пла- тоа. У условима непостојања функционалних пољозаштитних појасева, формирање заштитног зеленог појаса на лесном пла- тоу, допринело би смањењу негативних утицаја еолске ерозије, побољшању квалитета животне средине и обогаћењу простора врстама шумо-степских станишта. Потребно је обновити пољске путеве уз ивични руб платоа према падинама, који имају заштит- ну улогу од ерозије.

За обрадиве површине на платоу препоручује се подстицање производње здраве хране и замена хемијских препарата са биоп- репаратима

на што већем простору. У оквиру коришћења природ- ног подручја значајно место заузима одрживи туризам.

Заштита станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста

У складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биља- ка, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10 и 47/11), спроводиће се заштита на идентификованим стаништима у окви- ру посебне намене простора.

У складу са Правилником, заштита строго заштићених врста се спроводи забраном коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама. Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.

Еколошки коридори

На основу Уредбе о еколошкој мрежи на подручју обухвата Плана утврђена је деоница еколошког коридора од међународног значаја - Тиса са обалним појасом. Део еколошке мреже чине и локални еколошки коридори. Међународни коридор реке Тисе је у уском обалном појасу у непосредном контакту са природним и полуприродним стаништима Тителског брега.

Заштиту еколошке мреже је потребно спроводити на осно- ву важеће уредбе, којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, одрживог ко- ришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста.

Еколошки коридори омогућују комуникацију између заштиће- них подручја и/или станишта заштићених и строго заштићених врста. Формирање и очување проходности ових еколошких кори- дора, који треба да преузму неке функције природне вегетације, јесте од приоритетног значаја за дугорочни опстанак биодиверзи- тета ширег региона.

Заштита подручја под међународном заштитом

На простору Резервата који је проглашен за IPA подручје - зна- чајно ботаничко подручје и IBA подручје - значајно подручје за птице Тителски брег, потребно је спроводити препоруке и предлоге мера за заштиту.

5.2. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА

Европска конвенција о пределу (ЕКП) представља основни ок- вир и преузету обавезу у процесу дефинисања предеоних образа- ца подручја обухваћеног Планом. У том смислу, она подразумева одговарајући методолошки приступ успостављању опште кон- цепције планирања предела.

Примена ЕКП је широка и у смислу намене и карактера просто- ра односи се на природна, сеоска, градска, приградска подручја, пољопривредно, водно и шумско земљиште. Примена Конвенције може да се односи и на пределе изузетних одлика, али и на дегра- диране и „уобичајене“ пределе.

Општим мерама ЕКП утврђена је интеграција планирања пре- дела у институционалне оквире просторног и урбанистичког планирања, успостављање и спровођење предеоне политике до- ношењем посебних мера и спровођењем постојећих, као и фор- мирање нових процедура партиципације односно укључивање јавности у процесе формулације одређеног предела.

Посебне мере се односе на идентификацију и процену квали- тета и вредности предела, и увођење мера у вези са заштитом, управљањем и развојем предела. У оквиру посебних мера, истиче се и важност оспособљавања и едукације локалних самоуправа о управљању пределом на својој територији. Конвенција подразу- мева и укључивање идентификованих предела у међународне програме, узајамну помоћ и размену информација, прекогранич- ну сарадњу и праћење примене конвенције.

Закон о заштити природе и Закон о заштити животне средине својим садржајем пружају подршку планирању и уређењу преде- ла. Начелно промовишу високи степен заштите природе, у смис- лу да је свако дужан да при предузимању активности или вршењу делатности допринесе и предеоној разноврсности (чл. 5, став 1 За- кона о заштити природе), као и обавезу да се природне вредности „користе под условима и на начин којима се обезбеђује очување вредности геодиверзитета, биодиверзитета, заштићених природ- них добара и предела” (чл. 9 Закона о заштити животне средине).

Законом о заштити природе успоставља се обавеза заштите предела у смислу „заштите, очувања и унапређења биолошке, геолошке и предеоне разноврсности” (чл. 2, став 1), као и благо- времено спречавање људских активности и делатности које могу довести до трајног осиромашења предеоних вредности.

Према Просторном плану Републике Србије, у односу на „раз- војни карактер, односно степен модификације природног преде- ла”, издвајају се природни и културни предели, а у оквиру културних - рурални и урбани предели.

Природни предели представљају просторе где је степен моди- фикације минималан, биофизичка структура углавном природног порекла и где постоје елементи који су последица природних по- ремећаја. С обзиром да у складу са Европском конвенцијом о пре- делу није израђена студија карактеризације предела територије Србије која би обухватила и подручје Резервата, дала дефиницију предеоног обрасца Тителског брега и смернице за заштиту и унапређење предеоних елемената планског подручја на основу којих би се успоставио оквир за укључивање планирања предела у про- цес израде овог просторног плана, опредељење је да се Планом предложи процена карактера предела за простор обухвата Плана.

У складу са оценом карактера предела планског подручја, заштита и уређење предела је суштинска потреба за одрживи раз- вој подручја посебне намене Тителског брега и треба да се спро- води кроз:

- Мере заштите свих заступљених типова предеоних еле- мената очувањем карактеристичних обележја екосисте- ма која су проистекла из природне конфигурације;
- Управљање пределом поступцима којима се, из перспек- тиве одрживог развоја, обезбеђује редовно одржавање предела, са циљем усмеравања и усклађивања промена изазваних друштвеним и економским процесима, као и процесима у животној средини;
- Стварање услова за спровођење предеоне политике (општих принципа, стратегија и смерница, дефинисаних од стране надлежних органа), која омогућава предузи- мање одређених мера у циљу заштите, управљања и пла- нирања предела.

Заштита, уређење и развој предела заснива се и на реализа- цијих различитих приступа у обезбеђивању квалитета предела, а темељи се на:

- Очувању предеоног мозаика и његовог идентитета;
- Постизању равнотеже имеђу активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања конфликата;
- Планирању развоја насеља која се налазе у непосредној близини простора дефинисаних предеоних образаца на принципима одрживости и у складу са вредностима пре- деоних одлика (физичка структура насеља, привредне активности и сл.);
- Правовременој и активној заштити природних вредно- сти, укључујући и фрагменте који тренутно нису под заштитом, а чија се заштита у будућности очекује, као и на заштити споменика културе и препознатљивих и вред- них амбијената руралног и урбаног типа;
- Санацији и ревитализацији нарушених предеоних еле- мената;
- Подстицању позитивних и минимизирању негативних утицаја кроз механизме управљања пределом;
- Промоцији, заштити и одрживом коришћењу природног и културног наслеђа и њиховом повезивању у простору (и на прекограничном нивоу);
- Јачању и промовисању постојећих и креирању нових вредности у простору од посебног значаја за развој (ту- ристичка, културна подручја, погранична област);
- Интерпретацији предеоног обрасца подручја, која под- разумева усклађивање развојних активности подручја са очувањем и унапређењем наслеђених система природне и геолошке разноврсности;
- Успостављању процедура за укључивање најшире јав- ности, локалних и регионалних власти, као и других страна које су заинтересоване за одређивање и примењи- вање предеоних политика;
- Подизању нивоа свести становника овог подручја, при- ватних организација и надлежних органа власти, о вред- ностима предела;
- Утврђивању и праћењу промена предеоних вредности;
- Уређењу водотока и водених површина као важних еле- мената карактера предела;
- Заштити пољопривредног земљишта од ненаменског ко- ришћења и ширења изградње.

5.3. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Покрајински завод за заштиту споменика културе у Петрова- радину је утврдио мере и смернице заштите које постају обавеза власника и корисника културних добара у даљем поступку ко- ришћења, уређења и изградње планског подручја.

Поред тога, потребно је обезбедити интерес локалне управе, туристичких организација и осталих установа и субјеката чије активности обухватају и заштиту и уређење културних добара, и усмерити их на:

- Сређивање базе података за сва културна добра на план- ском подручју подручју брз и ефикасан рад на појачаној заштити непокретних културних добара, са стварањем нове саобраћајне, комуналне и туристичке инфраструк- туре;
- Ревитализацију запуштених и напуштених места и обје- ката за које постоји интерес, уз спречавање губљења ау- тентичности културних вредности;
- Унапређен приступ значају и презентацији археолошких локалитета;
- Коришћење културног наслеђа као туристичког потен- цијала;
- Планирање и израду пројеката ревитализације старих утврђења са локалним карактеристикама;
- Осмислити адекватну презентацију културних добара и пружање информација о њима (огласне табле, путокази, публикације и сл.);
- Спровести адекватно уређење ближе околине култур- ног добра са извођењем помоћних објеката за несметан приступ и обилазак и сагледавање.

5.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита природних ресурса и природних добара подразумева реализацију низа мера и активности ради заштите воде, ваздуха и земљишта.

Заштита вода

Адекватно управљање водним ресурсима обезбеђује се одржи- вим коришћењем, које подразумева коришћење воде за пиће и ин- дустријске потребе, као и оптерећивање воде испуштањем отпад- них вода у реципијенте уз одговарајући предтретман, на начин да се не умањи могућност вишенаменског коришћења у будућности.

Заштита вода ће се постићи:

- Забраном упуштања непречишћених вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама;

- Забраном упуштања у мелиорационе канале, баре или реке било каквих вода осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о категориза- цији вода одговарају 11б класи;
- Обавезним комплетним пречишћавањем (примарно и се- кундарно) отпадних вода до траженог степена квалите- та, уколико се планира њихово испуштање у водотоке и канале (на индустријским и насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода или компактним мини-по- стројењима);
- Изградњом сепарационог канализационог система, по- себно за фекалне отпадне воде, а посебно за атмосферске воде, истовремено са развојем система водоснабдевања;
- Заштитом од поплава одржавањем насипа и објеката за заштиту од поплава;
- Изградњом система за пречишћавање отпадних вода;
- Одржавањем система за одводњавање (чишћење канала од муља и растиња) уз евентуалну реконструкцију;
- Успостављањем адекватног мониторинга квалитета во- дотокова, симулационих хидрауличких модела прено- са загађења у случају акцидентних ситуација, пре свега реке Тисе, у циљу заштите и предузимањем мера за заштиту вода.

Заштита ваздуха

Систематизовани подаци о емисији аерополутаната на под- ручју обухвата Плана не постоје и није успостављено контину- ирано праћење квалитета ваздуха.

Општа концепција у области заштите ваздуха заснива се на употреби BAT технологија (Best Available Technology - најбоља доступна технологија) код старих и нових постројења као и на интензивирању коришћења браунфилд (brownfield) локација за даљи привредни развој на подручју обухвата Просторног плана.

Заштита земљишта

Заштита земљишта на подручју обухвата Плана треба да има стратешки национални, регионални и локални значај. С тим у вези неопходно је успоставити трајни мониторинг квалитета пољопривредног и непољопривредног земљишта и наставити са применом система контроле плодности земљишта и рационалне примене ђубрива у пољопривредној производњи.

Заштита земљишта ће се реализовати кроз следеће активности:
- Контролисану примену хемијских средстава у пољоприв- редној производњи, посебно на самом брегу;
- Санацију и рекултивацију неуређених одлагалишта от- пада, стихијски изабраних локација за одлагање отпада животињског порекла и осталих деградираних повр ши- на на територији обухвата Просторног плана;
- Укључење насеља на територији обухвата Просторног плана у систем мреже регионалних депонија односно трајно опредељење за депоновање отпада на територији Града Зрењанина након изградње регионалне депоније;
- Нешкодљивим одлагањем лешева животиња о других от- падака животињског порекла које организује локална са- моуправа са својом зоохигијенском службом у складу са Законом о ветеринарству и на основу Правилника о на- чину нешкодљивог уклањања и искоришћавања живо- тињских лешева („Службени гласник СРС“, број 7/81), до објеката за сабирање, прераду или уништавање от- пада животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину;
- У изузетним случајевима лешеви животиња се закопа- вају или спаљују на сточном гробљу или јами гробници у складу са Правилником о начину разврставања и посту- пања са споредним производима животињског порекла, ветеринарско-санитарним условима за изградњу објека- та за сакупљање, прераду и уништавање споредних про- извода животињског порекла, начину спровођења служ- бене контроле и самоконтроле, као и условима за сточ- на гробља и јаме гробнице („Службени гласник РС“, бр. 31/11 и 97/13) и Правилником о утврђивању мера раног откривања и дијагностике заразне болести трансмисив- них спонгиоформних енцефалопатија, начину њиховог спровођења, као и мерама за спречавање ширења, суз- бијање и искорењивање ове заразне болести („Службени гласник РС“, број 96/10);
- Садњом водозаштитних шума и спровођењем других антиерозионих радова и садњом ваншумског зеленила ради заштите земљишта од флувијалне и еолске ерозије.

5.5. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АК- ЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА

При утврђивању просторне организације и уређења насеља неопходно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију. Општи принципи уп- рављања ризиком од елементарних непогода и других несрећа су: планирање и имплементација превентивних мера и активности; заштита, отклањање могућих узрока угрожавања (превенција); приправност и правовремено реаговање; смањење утицаја еле- ментарних непогода; спречавање других несрећа и умањење њи- хових последица (санација).

Концепција планирања и заштите простора од елементарних непогода и технолошких удеса, базира се на минимизацији ри- зика по људско здравље и животе, природне и створене вредно- сти, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појавама. Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, прог- лашавања и управљања у ванредним ситуацијама

дефинисане су Законом о ванредним ситуацијама.

План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама израђује се на основу Процене угрожености, којом ће се извршити иден- тификација извора могућег угрожавања, сагледавање могућих последица, процена потреба и могућности спровођења мера и активности заштите и спасавања од елементарних непогода и других несрећа, што ће утицати на утврђивање степена концен- трације физичких структура и инфраструктурних објеката на одређеном простору.

При утврђивању просторне организације и уређења просто- ра неопходно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа.

Нужно је у наредном периоду постојеће делове система одржа- вати у пројектованим елементима, као и отклањати евентуална оштећења облога насипа од утицаја таласа и леда.

Појава пожара је могућа на свим просторима, а могућност на- станка је већа у насељеним местима и градовима који имају раз- вијенију привреду, већу густину насељености, производне објек- те и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Поред тога, могућа је појава пожара, шумског пожара, пожара на великим пољопривредним површинама, по- себно паљењем стрништа, кад се за то створе погодни услови.

У оквиру обухвата Просторног плана налазе се две про- тивградне станице из општине Тител. Све противградне станице су у надлежности Радарског центра „Фрушка гора“, а њихов спи- сак са Гаус-Кригеровим координатама, дат је у наредној табели.

Табела 4. Противградне станице

Противградна станица	Г аус-Кригерова координата			Надлежни радарски центар	Општина
	YrK	Хгк	X		
66-Вилово	7433700	5012750	75	Фрушка гора	Тител
70-Тител (Царски салаш)	7445150	5005200	70	Фрушка гора	Тител

Што се тиче хемијских удеса, у обухвату овог плана нема се- весо оператера, ни вишег ни нижег ранга. Најближе обухвату Плана јесте претакалиште нафтних деривата, узводно на самој реци Тиси, оператера „НИС“ а.д. Нови Сад. Уколико откажу опе- ратерове мере заштите може доћи до загађења на реци Тиси, при чему би ефекти овог удеса могли бити од утицаја и на планско подручје.

5.6. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕ- СА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Р.бр.	Основне категорије земљишта	2014		2024	
		ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	10.675,04	93,35	10.670,17	93,31
2.	Шумско земљиште	324,47	2,84	324,47	2,84
3.	Водно земљиште	90,24	0,79	90,24	0,79
4.	Грађевинско земљиште	344,88	3,02	349,75	3,06
Укупно		11.434,63	100	11.434,63	100

Табела 6. Биланс површина подручја посебне

	ПОВРШИНЕ	ha	%
1.	Предеона целина заштићено подручје са потцелинама:	496,00	4,34
	-Режим I степена заштите	69,00	
	-Режим II степена заштите	246,00	
	-Режим III степена заштите	181,00	
2.	Предеона целина заштитна зона заштићеног подручја	8.643,00	75,59
3.	Предеона целина зона утицаја на заштићено подручје	2.295,63	20,07
1+2+3 Укупна површина подручја посебне намене		11.434,63	100,00

намене СРП „Ти- телски брег“

За простор који је предмет израде овог Плана, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље, које прописује Министарство одбране Републике Србије.

6. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Укупно подручје обухваћено Просторним планом износи 11.434,63 ha, од чега Резерват заузима површину од 496 ha однос- но 4,34 %, према Уредби о проглашењу Специјалног резервата природе „Тителски брег“ .

Површине по режимима заштите износе:

- Режим заштите I (првог) степена: 69,00 ha;
- Режим заштите II (другог) степена:246,00 ha;
- Режим заштите III (трећег) степена:181,00 ha.

	Предеона целина остала посебна намена	937,09	8,20
	-Еколошки коридор Тисе	182,53	1,60
	-Заштитна зона еколошког коридора до 200 m	326,86	2,86
	-Заштитна зона еколошког коиродора до 500 m	427,70	3,74

У оквиру зоне утицаја на заштићено подручје се налазе:

	- Станишта заштићених и строго заштићених врста националног значаја	620,84	5,43
	- Локални еколошки коридори	44,35	0,39
	- Грађевинско подручје насеља Вилово	93,74	0,82
	- ППОВ	4,87	0,04

Табела 5. Биланс површина у обухвату просторног плана

Пољопривредно земљиште заузима највећу површину од 10.675,04 ha, односно 93,35% од укупне површине у обухвату Пла- на. У планском периоду дођи ће до незнатног смањења пољоприв- редних површина због повећања грађевинског земљишта (из- градња ППОВ).

Водно земљиште заузима површину од 90,24 ha, односно 0,79% од укупне површине у обухвату и неће се мењати у наредном пе- риоду. Исто је и са шумским земљиштем које заузима 324,47 ha, односно 3,02%.

Површина грађевинског земљишта у обухвату Плана износи 433,88 ha односно 3,02% од укупне површине. У наредном перио- ду дођи ће до повећања за 4,87 ha.

У оквиру заштитне зоне заштићеног подручја се налазе и заштитне зоне коридора реке Тисе, са заштитним зонама до 200 m и до 500 m, што представља целину остале посебне намене.

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПО- СЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА

1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПО ПРЕДЕОНИМ ЦЕЛИНАМА И ПОТЦЕЛИНАМА

Правила уређења и организације земљишта у оквиру подручја посебне намене дата су по издвојеним целинама и потцелина- ма која је потребно примењивати приликом израде Просторног плана општине односно Плана генералне регулације за насеље Тител.

V оквиру подручја посебне намене издвојене су целине: заштићено подручје СРП „Тителски брег“ (са потцелинама које чине простори у режиму заштите I, II и III степена), заштитна зона заштићеног подручја, зона утицаја на заштићено подручје (са стаништима заштићених и строго заштићених врста и локал- ним еколошким коридорима) и целина еколошки коридор реке Тисе са заштитним зонама до 200 m и до 500 m која је дефинисана као остала посебна намена.

Правила уређења у оквиру подручја посебне намене подразу- мевају:

- Директну примену овог просторног плана на основу де- финисаних правила грађења за дефинисане зоне и лока- литете;

- Директну примену овог просторног плана за уређење и активности на пољопривредном, шумском и водном земљишту уз поштовање мера заштите природе, ради заштите и очувања, пре свега природних вредности и предеоног подручја;
- Израду планова детаље регулације за дефинисане зоне и локалитете на основу смерница за уређење и мера заштите утврђених овим просторним планом;
- Обавезну израду плана детаљне регулације, уколико је за дефинисане локалитете потребно одредити грађевинско земљиште, утврдити јавни интерес или нову регулацију, односно извршити разграничење површина јавне и оста- ле намене;
- Примену посебних мера заштите у деловима грађевин- ских подручја насеља Тител и Мошорин и насељу Вило- во која су у посебној намени а за која ће се примењивати плански документи општине Тител.

1.1.1. Правила уређења у предеоној целини заштићеног под- ручја и потцелинама (површине са режимима заштите I, II и III степена)

За целину заштићено подручје, утврђена су правила уређења и коришћења према режимима заштите. Површине са режимима заштите I, II и III степена представљају предеоне потцелине које су приказане на Прегледној карти - целине и потцелине посебне намене и Реферaлној карти бр. 3 - Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара.

Према условима и мерама заштите добијеним од Покрајинског завода за заштиту природе, односно дефинисаним мерама зашти- те у Уредби о проглашењу СРП „Тителски брег“ на подручју заштићеног подручја није дозвољено обављање радова и актив- ности којима се могу нарушити вредности, пре свега структура лесног одсека, заједнице и станишта биљних и животињских врста, еколошка целовитост подручја и интегритет археолошких налазишта.

На шумском земљишту у СРП „Тителски брег“ не могу се гра- дити други објекти сем шумских саобраћајница (путева),пешач- ких стаза,бициклистичке стазе (циклокоридор). Шумске путеве градити на основу посебних услова газдовања шумама уз саглас- ност Покрајинског завода за заштиту природе и у складу са пра- вилима грађења из овог плана.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена спроводи се строга заштита којом се омогућава очување објеката геонаслеђа, станишта, са незнатним утицајем и присуством чо- века.

Забрањено је коришћење простора, осим научних истражи- вања и контролисане едукације.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена спроводи се активна заштита ради очувања и унапређења при- родних вредности и уређења археолошких налазишта и тради- ционалног коришћење природних ресурса.

Радови и активности ограничавају се на:
- Изградњу објеката и уређење простора за потребе очу- вања, унапређења и приказивања природних и култур- них вредности, реконструкцију и одржавање постојећих објеката саобраћајне и остале инфраструктуре;
- Уређење видиковца, едукативних стаза и других обра- зовних и рекреативних садржаја;
- Очување, рестаурацију и стављање у функцију објека- та културно-историјског наслеђа традиционалног гради- тељства;
- Контролисан приступ и боравак посетилаца, а кампо- вање је забрањено.

Дозвољава се контролисана посета у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена спроводи се проактивна заштита ради очувања еколошке целови- тости и одрживог коришћења природних ресурса.

Радови и активности ограничавају се на:
- Реконструкцију и одржавање објеката електроенергет- ске, телекомуникационе, хидро-техничке, саобраћајне и комуналне инфраструктуре, као и изградњу објеката, прихват и одмор посетилаца и рекултивацију деградира- них површина, посебно на локалитетима Феудвар, Кал- варија и стара циглана - стрелиште;

Дозвољени радови и активности се односе на:
- Унапређење туристичке понуде и развој и промоцију одрживог туризма;
- Контролисану посету у образовне, рекреативне и опште- културне сврхе;
- Изградњу објеката и уређење простора за потребе очу- вања, унапређења и приказивања природних и култур- них вредности, реконструкцију и одржавање постојећих објеката саобраћајне и остале инфраструктуре;
- Уређење видиковца, едукативних стаза и других обра- зовних и рекреативних садржаја;
- Очување, рестаурацију и стављање у функцију објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног гради- тељства.

У оквиру предеоне целине заштићено подручје у потцелини са режимом III степена заштите од постојећих објеката и локалите- та регистровани су археолошки локалитети од изузетног значаја Калварија и Феудвар. Активности и уређење на овим локалитети- ма у надлежности је Покрајинског завода за заштиту споменика културе.

1.1.2. Правила уређења у заштитној зони заштићеног подручја

На подручју заштитне зоне није дозвољено обављати радове и активности које могу оштетити структуру лесног одсека, ста- ништа биљних и животињских врста, нарушити еколошку цело- витост подручја и интегритет простора археолошких налазишта.

Заштитна зона заштићеног подручја уређује се према следећим ограничењима и смерницама:

- Забрањена је промена намене ливада и пашњака; ст- варање депонија, одлагање опасних материјала и сл; упуштање отпадних вода у каналску мрежу; подизање индустријских објеката и извођење радова који наруша- вају еколошки или визуелни интегритет подручја;
- Потенцира се очување станишта и формирања заштит- них појасева као и ветрозаштитних појасева са минимал- но 50% учешћа аутохтоних врста, у складу са интереси- ма очувања биодиверзитета подручја.

У заштитној зони заштићеног подручја од постојећих обје- ката и локалитета регистровани су: рибњаци као објекти на пољопривредном земљишту, грађевинско земљиште (зона кућа за одмор, делови насеља Тител, Вилово и Мошорин као и велики број археолошких налазишта). За наведене локалитете и објекте услови уређења и грађења даће се овим планом.

За планиране локалитете у заштитној зони заштићеног под- ручја - туристички локалитети (екотуризам, излетнички) као и планиране коридоре путева услови уређења и грађења дефини- саће се планом детаљне регулације.

1.1.3. Правила уређења у зони утицаја на заштићено подручје

У зони утицаја на заштићено подручје Резервата, уређење простора регулише се Просторним планом општине уз пошто- вање Уредбе о мерама заштите на стаништима заштићених и строго заштићених врста и еколошким коридорима са заштитним зонама као и условима заштите природе добијеним од Покрајин- ског завода за заштиту природе.

На простору зоне утицаја за постојеће објекте и локалите- те (део насеља Вилово, рибњаци) услови за уређење и грађење су дати кроз овај план. За планиране локалитете (ППОВ, кори- дор пута, спортско-рекреативни комплекс) правила уређења и грађења биће дефинисана планом детаљне регулације.

1.1.4. Правила уређења у осталој посебној намени (еколошки коридор реке Тисе са заштитним зонама до 200 m и до 500 m и станишта заштићених и строго заштићених вр- ста)

Одрживи развој мултифункционалног еколошког коридора Тисе захтева усклађеност планираних активности са потребама очувања природе и квалитета животне средине.

Табела 7. Целине и потцелине у осталој посебној намени

целина	потцелине
Еколошки коридор Тисе са заштитним зонама	- Еколошки коридор Тисе - Заштитне зоне еколошког коридора Тисе до 200 m

Остала посебна намена просторног плана дефинисана је цели- нама и потцелинама.

Извор: ПППП мултифункционалног еколошког коридоеа Тисе, нацрт плана, ЈП Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад, децембар 2012 (стр. 149-150)

У еколошком коридору дозвољене активности су непосредно везане за површинске воде:

- Радови у делу водопривреде и рибарства;
- Објекти и активности водног саобраћаја (луке, приста- ништа, привезишта), наутичког туризма и спортова на води;
- Рекреативне активности које не захтевају промене при- родне морфологије терена и не прекидају континуитет природне вегетације коридора у потпуности, нпр. фор- мирање плаже укључујући и привремено постављање покретних мобилијара (кабине за пресвлачење, рекреа- тивне стазе сезонског карактера без вештачке подлоге и осветљења (за пешачење, јахање и сл.).

Објекти изграђени у складу са раније важећим прописима се задржавају у постојећим хоризонталним и вертикалним габари- тима (без промене намене).

Заштитне зоне еколошког коридора Тисе до 200 m и до 500 m

За реализацију активности у оквиру заштитних зона еколош- ког коридора Тисе потребно је поштовати предложене мере (дате у Плану, у оквиру „Мере за заштитне зоне еколошких коридора и станишта“) и прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе.

1.2. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ПОСЕБНЕ И ДРУГЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈ- НЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ У ОКВИРУ ПОД- РУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО ПРИКЉУЧЕЊЕ

1.2.1. Саобраћајна инфраструктура

Објекти јавне путне-друмске и железничке инфраструктуре (државни пут у складу са Уредбом о категоризацији државних путева, постојећа и планирана железничка инфраструктура), као и пратећи садржаји уз путеве, реконструисаће се/градити на ос- нову услова из донетог просторног плана локалне самоуправе.

Водни саобраћај

Приликом изградње објеката у оквиру водног-пловног пута реке Тисе, услове треба тражити од надлежног предузећа (Ми- нистарство грађевинарства саобраћаја и инфраструктуре-Дирекција за водне путеве) које је задужено за одржавање и развој водних-пловних путева.

Путна мрежа

Државни и општински путеви ће се реконструисати/градити на основу услова - правила уређења и грађења из просторних и урбанистичких планова, уз придржавање законске и подзакон- ске регулативе и услова надлежног предузећа - управљача над предметним јавним путевима. Правила уређења и грађења за изградњу ће се утврђивати из израђених планова детаљне регу- лације, док ће се реконструкција реализовати на основу услова из просторног плана јединице локалне самоуправе (ППО Тител).

Реализацију изградње/реконструкције путне инфраструктуре требало би извршити уз уважавање анализе постојећих и перспек- тивних саобраћајних токова, као и експлоатационог стања коло- возних површина и осталих елемената предметних јавних путева.

Железничка мрежа

Железничка инфраструктура ће се реконструисати/градити на основу услова - правила уређења и грађења из просторних и урбанистичких планова, уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа - управљача над предметном инфраструктуром. Реализацију изградње/реконструк- ције железничке инфраструктуре вршити уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експло- атационог стања пружне инфраструктуре а на основу услова из просторног плана јединице локалне самоуправе (ППО Тител).

Некатегорисана путна мрежа

Атарски путеви

Изградња и одржавање у складу са препорукама и смерницама из просторних планова јединица локалне самоуправе.

Шумски путеви

Изградња и одржавање у складу са шумском основом и у скла- ду са важећим Правилником („Службени гласник РС“, број 22/98).

Остали приступни путеви

Изградња и одржавање у складу са важећом регулативом и тех- ничким прописима (SRPS за путеве са малим саобраћајем). Уко- лико приликом реализације ових саобраћајних капацитета дође до потребе за заузимањем новог земљишта, обавезна је израда одговарајуће планске документације (план детаљне регулације).

Немоторни саобраћај

Пешачке и колско-пешачке стазе (до локалитета у оквиру по- себне намене) могуће је градити уз следеће препоруке:

- Минимална ширина пешачке стазе 2 m;
- Изградња застора је могућа од доступних материјала (препорука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.) као и од савремених материјала (асфалт и др.). За колско-пе- шачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бициклистичке стазе потребно је реконструисати/градити уз следеће препоруке:

- Минимална ширина бициклистичке стазе 1,5 m (2,5 m - двосмерни саобраћај);
- Изградња застора од доступних материјала уз обавез- ну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт);
- Застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће но- сивости.

Објекти преко водотока (мостови) у зони посебне намене (ме- лиоративни канали, баре, рукавци):

Просторни распоред и начин изградње објеката треба да се изврши уз примену мера заштите животне средине и на начин којим се обезбеђује безбедан пролаз животиња обалним појасом. У већем делу посебне намене простора налази се пољопривредно земљиште за чију обраду се користи тешка механизација.

1.2.2. Водопривредна инфраструктура

- Трајно решење водоснабдевања представља изградња регионалних, микрорегионалних, као и општинских и локалних система водоснабдевања;
- Дефинисати зоне санитарне заштите изворишта око по- стојећих и планираних изворишта подземних вода;
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи: ре- зервоари, црпне станице итд., како би се комплетирао цео систем и обезбедили потребни капацитети;
- Тамо где нема услова за прикључење на јавни систем во- доснабдевања, снабдевање водом обезбедити из бунара бушених на парцелама корисника, а у складу са Законом о водама;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета обезбе- дити захватењем из речних система или из подземља захватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу ко- ристити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индус- трија);
- Код снабдевања индустријских капацитета, који проду- кују веће количине отпадних вода, увести обавезу рацио- нализације потрошње увођењем процеса рециркулације;
- Трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m до 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног сис- тема морају се извести у складу са законом и уз саглас- ност надлежних органа;
- У насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају са- нитарне, а посебно атмосферске воде;
- Извршити предтретман отпадне воде индустрије до ни- воа квалитета који задовољава санитарно-техничке ус- лове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- Минимални пречник уличних канализационих колекто- ра је 0 200 mm;
- Минималне падове колектора одредити у односу на ус- војене пречнике, према важећим прописима и стандар- дима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- Пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на насељским ППОВ, до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;
- До изградње фекалне канализације и ППОВ, отпад- не воде прикупљати путем водонепропусних септич- ких јама одговарајућег капацитета, које ће се периодич- но, према потребама, празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежног комуналног предузећа, а садржај одво- зити на депонију;
- Атмосферску канализацију градити делимично као заце- вљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техноекономске анализе;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепара- тору уља и масти;
- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;

Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама оба- везно зацевити према важећим прописима и стандардима;

Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, ус- поравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту; Улив атмосферских вода у мелиоративне канале и по- токе извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала- потока;

Улична кишна канализација се може прикључити на по- стојеће мелиорационе канале-потоке, али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;

Све друге отпадне воде прикључити на јавну канали- зацију са њиховим пречишћавањем на заједничком уређају за пречишћавање до нивоа секундарног третма- на и са њиховим препумпавањем у реципијент. Тамо где јавна канализација није изграђена, отпадне воде могу се прикључити на водонепропусне септичке јаме, без упијајућег бунара, које ће празнити месно комунално предузеће;

Уређење водотока, отворених канала и регулационих ра- дова на коритима водотока, мелиоративних канала и потока, биће дефинисано израдом одговарајуће техничке документације и према мишљењу Јавног водопривредног предузећа „Воде Војводине“ - Нови Сад и условима надлежног органа;

Дуж мелиорационих канала и водотока, ван грађевин- ског подручја, са обе стране обезбедити по минимум 10 m слободног простора преко којег ће се вршити одржа- вање канала (у грађевинском подручју ово ограничење износи 5 m), односно према мишљењу надлежног водо- привредног предузећа

и условима надлежног органа, и у том појасу забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорацио- них канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;

У случају паралелног вођења инфраструктуре на водном земљишту, у појасу експропријације канала, трасу планирати по линији експропријације или на минимум 1 m од ње, али под условом да растојање између трасе инста- лације и ивице канала буде минимум 7 m у грађевинском подручју, односно 14 m у ванграђевинском подручју;

У случају паралелног постављања инфраструктуре ван експропријационог појаса канала када је он мањи од 5 m, трасу планирати на минималном растојању трасе инста- лације и ивице канала од 5 m;

Изнад трасе зацевљеног канала не сме се планирати из- градња објеката. У изузетним случајевима може се планирати измештање трасе постојећег цевовода уз плани- рање трошкова измештања;

Саобраћајне површине планирати изван линије експро- пријације канала, а њихова укрштања планирати из-градњом пропуста или мостова;

Приликом планирања објеката и радова у зони насипа I одбрамбене линије, са брањене стране у појасу шири- не 10 m од ножице насипа, оставити слободан простор за радно-инспекциону стазу за возила и механизацију службе одбране од поплава и у том појасу не сме се планирати изградња никаквих надземних и подземних обје- ката, нити постављање ограде и сл.;

У заштитном појасу насипа I одбрамбене линије, са брањене стране, планирати заштитни појас од 10 до 50 m од ножице насипа. Услови под којим се у том појасу могу градити објекти и изводити радови биће дати кроз посебне водне услове за израду техничке документације; У случају планирања инфраструктуре на водном земљишту по траси која је паралелна са насипом I од- брамбене линије, трасу планирати по линији експро- пријације насипа или на растојању минимум 1 m, али тако да растојање трасе и брањене ножице насипа мора бити минимум 25 m;

- У зони насипа I одбрамбене линије, са небрањене стра- не, планирати заштитини појас ширине минимум 10 m од ножице насипа за пролаз возила и грађевинске меха- низације службе за одбрану од поплава;
- На одбрамбеним насипима не сме се планирати из- градња објеката који би довели у питање стабилност и функционалност насипа и објеката који задиру у тело на- сипа;
- Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења про- лаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је вршити радње на начин како је дефинисано члановима 133. и 134. Зако- на о водама.

1.2.3. Енергетска инфраструктура

1.2.3.1. Електроенергетска инфраструктура

- Електроенергетска мрежа у насељу, као и ван насеља може бити надземна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима, или подземна, у складу са условима надлежног завода за заштиту природе;
- У зони еколошких коридора, далеководне објекте и ин- фраструктуру изоловати и обележити тако да се на ми- нимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) ле- тећих организама, носаче изолатора изоловати пластич- ним навлакама, изолаторе поставити на носаче у поло- жају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
- У појасу 200 m од станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошких коридора, применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона;
- Дистрибутивна електроенергетска мрежа у насељу се може градити и подземно;
- За садржаје ван насеља, у оквиру посебних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, електрое- нергетску средњенапонску и нисконапонску мрежу гра- дити подземно;
- Електроенергетску мрежу градити у складу са Правил- ником о техничким нормативима за изградњу надзем- них електроенергетских водова назив ног напона 1 kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ“, број 65/88 и „Службени лист СРЈ“, број 18/92).

Подземна електроенергетска мрежа

- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,0 m;
- У коридорима државних путева, каблови који се граде паралелено са државним путем, морају бити поставље- ни минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила пута - ножице насипа трупа пута, или спољне ивице пут- ног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини из- међу крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,0 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,351,50 m, мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Минимална дубина предметних инсталација и заштит- них цеви испод

путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;
- Укрштање планираних инсталација удаљити од ук- рштања постојећих инсталација на минимум 10,0 m;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и електронских комуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,50 m, односно 1,0 m за каблове напо- на преко 10 kV;
- При укрштању енергетских и електронских комуника- ционих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;
- Није дозвољено полагање електроенергетских кабло- ва изнад електронских комуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5 m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће
од 0,50 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла из- над или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m.

Правила за изградњу јавног осветљења

- Светиљке за осветљење поставити на стубове расвете поред саобраћајница и пешачких стаза у оквиру садр- жаја ван насеља;
- У насељу где је електроенергетска мрежа надземна, рас- ветна тела поставити на стубове електроенергетске мреже;
- Користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја и условима надлежног завода за заштиту природе;
- У зони еколошких коридора, за потребе садржаја који из- искују осветљење, избегавати директно осветљење оба- ле и применити одговарајућа техничка решења зашти- те природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајница- ма и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим релацијама, ограничавање трајања ос- ветљења на прву половину ноћи и сл.). Применити засторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже. У зонама становања, осветљење поставити минимум 20 m од обале, а оптимално растојање је 50 m од обале;
- У појасу 200 m од коридора/станишта, применити мере заштите од утицаја светлости;
- У појасу 200 m од коридора/станишта, на грађевинском земљишту (грађевинско подручје насеља и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља) примени- ти мере заштите од утицаја светлости.

Правила за изградњу трафостаница 20/0,4 kV

- Дистрибутивне трафостанице градити као монтажно-бе- тонске, компактне или стубне за 20/0,4 kV напонски пренос, у складу са важећим законским прописима и техничким ус- ловима надлежног електродистрибутивног предузећа;
- Минимална удаљеност трафостанице од осталих објека- та мора бити 3,0 m;
- Монтажно-бетонске трафостанице градиће се као слободно стојећи објекти. Могуће је изградити јед- ноструке (са једним трансформатором називне снаге до 630 kVA и могућношћу прикључења до 8 нисконапон- ских извода) и двоструке (са два трансформатора на- зивне снаге до 630 kVA и могућношћу прикључења до 16 нисконапонских извода);
- За изградњу оваквих објеката потребно је обезбедити слободан простор максималних димензија 5,8x6,3 m за изградњу једноструке монтажно-бетонске трафостанице и слободан простор максималних димензија 7,1x6,3 m за изградњу двоструке монтажно-бетонске трафостанице;
- За постављање носећег портала (порталног стуба) стуб- не трансформаторске станице, мора се обезбедити слободан простор димензија 4,2x2,75 m за изградњу те- меља портала и постављање заштитног уземљења. Ове трансформаторске станице не могу бити прикључиване на подземне средњенапонске водове;
- Поред објеката ових трафостаница обавезно предвиде- ти слободан простор за изградњу слободностојећег ор- мана мерног места за регистровање утрошене електрич- не енергије јавног осветљења.

Правила за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV

- Реконструкција надземних водова свих напонских нивоа вршиће се на основу овог плана и услова надлежног предузећа, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др., трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и лока- цију трафостаница 20/0,4 kV;
- За реконструкцију електроенергетске мреже унутар ста- ништа, морају се прибавити посебни услови заштите природе.

1.2.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Гасовод средњег притиска

За гасоводе средњег притиска и МРС поштовати услове који су дати у Правилнику о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 bar („Службени лист СРЈ“, број 20/1992) и интерним техничким правилима ЈП „Србијагас“-а.

Минимална дубина укопавања гасовода средњег притиска:

- У зеленим површинама и тротоарима је 0,8 m; изузетно, дубина укопавања може бити минимално 0,6 m, али на деоницама краћим од 50 m и на местима где нема опас- ности од великих оптерећења;
- При уздужном вођењу гасовода у коловозу је 1,3 m;
- При укрштању са улицама је 1,3 m.

Када се гасовод средњег притиска води паралелно са саобраћај- ницама, његово растојање од спољне ивице одводног канала

Минимална дозвољена растојања	паралелно вођење (m)	укрштање (m)
гасовод	0,5	0,3
водовод	0,5	0,3
врелловод или топловод	0,7	0,3
канализација од бетонских цеви	0,7	0,3
ПТТ инсталације	0,6	0,3
ТВ и комуникациони кабели	0,5	0,3
високонапопски водови	0,5	0,5
нисконапонски водови	0,5	0,3
вишегодишње дрвенасто растиње	1,0	НЕ
шахтови	0,3	НЕ

мора бити минимално 0,5 m.

Удаљеност укопаног гасовода средњег притиска од стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже, мора бити толика да се не угрожава стабилност стуба, али не мања од 0,5 m слободног размака.

Табела 8. Минимално дозвољено растојање при укрштању и паралелном вођењу гасовода средњег притиска са другим под- земним инсталацијама

Минимално дозвољено растојање гасовода средњег притиска од ближе ивице темеља објекта је:

- 1,0 m за гасоводе притиска од 2-4 bar;
- 3,0 m за гасоводе притиска 7-13 bar.

Дата растојања могу бити и мања, али не мања од 0,5 m за га- соводе 2-4 bar и 1 m за гасоводе 7-13 bar, ако се гасовод полаже у заштитну цев и ако се тиме не нарушава стабилност објекта.

Минимална дозвољена растојања	укрштање	паралелно вођење
- водовод, канализација	0,5 m	1,0 m
- нисконапонски и	0,5 m	0,5 m
- телефонски каблови	0,5 m	1,0 m
- технолошка канализација	0,5 m	1,0 m
- бетонски шахтови и канали	0,5 m	1,0 m
- високо зеленило	-	1,5 m
- темељ грађевинских објеката	-	1,0 m
- локални путеви и улице	1,0 m	0,5 m
- бензинске пумпе	-	5,0 m

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама, водотоци- ма и каналима, гасовод се по правилу води под правим углом. Уколико то није могуће, угао између осе препреке и осе гасовода може бити од 60° до 90°.

Гасовод ниског притиска

За дистрибутивну гасну мрежу поштовати услове дате Пра- вилником о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни при- тисак до 4 bar („Службени лист СРЈ“, број 20/1992).

Дубина полагања гасовода је мин. 0,6 m до макс. 1,0 m од ње- гове горње ивице. Препоручује се дубина од 0,8 m. Изузетно је дозвољена дубина 0,5 m код укрштања са другим укопаним ин- сталацијама или на изразито тешком терену, уз примену додат- них техничких мера заштите.

Табела 9. Вредности минималних прописаних растојања гасо- вода у односу на укопане инсталације

Удаљеност укопаних стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

Гасни прикључак

За дистрибутивну гасну мрежу поштовати услове дате Правил- ником о техничким нормативима за кућни гасни прикључак за радни притисак до 4 bar („Службени лист СРЈ“, број 20/1992).

Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом.

При полагању гасног прикључка нарочито поштовати следеће одредбе прописа:

- Цевовод се полаже на дубину укопавања од минимум 0,8 m;
- Најмање растојање цевовода од свих укопаних инстала- ција мора бити 0,2 m;
- Мерно-регулациони сет се не сме постављати унутар објекта, на места где нема природне вентилације, мора бити удаљен од електричног ормарића минимално 1 m, као и од отвора на објекту (прозора, врата) минимално 1 m мерено по хоризонтали.

При пројектовању и изградњи гасне котларнице придржава- ти се Правилника о техничким нормативима за пројектовање, грађење, погон и одржавање гасних котларница („Службени лист СФРЈ“, бр. 10/90 и 52/90).

Изградња мерно-регулационих станица

Приликом пројектовања и изградње комплекса МРС-а потреб- но је придржавати се одредби из Правилника о техничким усло- вима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводи- ма притиска већег од 16 bar („Службени гласник РС“, број 37/13), као и техничких улова добијених од надлежних институција, органа, организација, јавних предузећа и енергетских система и привредних субјеката са чијим инфраструктурним објектима се гасовод укршта, паралено води или пролази у близини.

Услови за изградњу комплекса МРС ће се издавати на основу овог плана и важећих правилника који ову област уређују.

Минимална удаљеност МРС, у објектима од чврстог материја- ла,од трафо-станице износи 30 m. МРС се, по правилу, смештају у засебне објекте или металне ормане на посебним темељима.

	Улазни притисак до 7 bar	Улазни притисак од 7 до 13 bar
до зграда и других објеката	10 m	15 m
до пута (од ивица)	5 m	8 m
до надземних електричних водова	1,5 висина стуба	

Табела 10. Растојања мерно-регулационе станице од других објеката

Растојања у табели дата су у метрима, рачунајући, код путева, од ивице путног појаса.

Простор на коме се подиже МРС мора бити ограђен мрежом или неком другом врстом ограде. Удаљеност ограде од спољних зидова МРС мора бити 3 m. Ограда мора бити висока најмање 2 m.

Бушотине

- Удаљеност бушотине од заштитног појаса јавних објека- та и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине;
- Од ивице појаса јавних саобраћајница удаљеност осе бу- шотине мора износити најмање 15 m;
- Објекти за експлоатацију земних гасова и слојне воде не смеју бити удаљени мање од 30 m од ивице јавних обје- ката и стамбених зграда и 10 m од ивице појаса јавних саобраћајница и телефонских линија.

I.2.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије

У оквиру посебне намене простора на постојећим и планира- ним објектима (на крововима) могу се постављати соларни па- нели (фотонапонске ћелије) који ће користити сунчеву енергију за производњу топлотне или електричне енергије за сопствене потребе.

1.2.4. Електронска комуникациона инфраструктура

Подземна електронска комуникациона мрежа

- Електронску комуникациону мрежу градити у коридори- ма саобраћајница;
- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,2 m;
- У коридорима државних путева каблови који се граде паралелено са државним путем, морају бити поставље- ни минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила пута -ножице насипа трупа пута, или спољне ивице пут- ног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини из- међу крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,0 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,351,50 m, мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Минимална дубина предметних инсталација и заштит- них цеви испод путног канала за одводњавање (по- стојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;

- Укрштање планираних инсталација удаљити од ук- рштања постојећих инсталација на минимум 10,0 m;
- Ако већ постоје трасе, нове електронске комуникационе каблове полагати у исте;
- Заштита телекомуникационих коридора, и изградња инфраструктурних и других објеката у близини елек- тронских комункационих коридора мора бити у скла- ду са Правилником о захтевима за утврђивање заштит- ног појаса за електронске комуникационе мреже и при- падајућих средстава радио- коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС" број 16/2012);
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се градити бежична (РР) електронска комуникациона мре- жа.

1.2.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила

На простору зоне утицаја на заштићено подручје, могуће је подизање заштитних појасева зеленила у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта (ветро- заштитни и пољозаштитни појасеви), уз примену мера заштите природе које се односе на станишта заштићених врста и еколош- ке коридоре.

Услови за формирање заштитних појасева у оквиру саобраћај- не и водне инфраструктуре:
- За формирање појасева потребна је довољна ширина ре- гулације у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре, а најмања препоручена ширина је 5 m;
- Планско подизање зелених појасева уз постојеће и пла- ниране државне саобраћајиице I и II реда у обухвату Просторног плана, треба да се одвија у складу са преде- оним карактеристикама подручја;
- Није дозвољено озелењавање уз сам појас саобраћајнице јер би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација;
- На местима међусобног укрштање саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зелени- ла, потребно је придржавати се услова везаних за безбед- ност саобраћаја;
- Ускладити положај заштитних појасева зеленила са по- стојећом и планираном подземном и надземном инфра- структуром;
- Уз канале и насипе, заштитне појасеве зеленила форми- рати ван појаса потребног за њихово одржавање.

Услови за формирање заштитних појасева зеленила у оквиру пољопривредног земљишта (пољозаштитни појасеви), уз некате- горисане путеве и каналску мрежу:
- Формирање појасева од просечно 10 m ширине (мини- мум 6 m);
- Формирање главних појасева управно на правац дувања ветра, а споредних управно на правац главних појасева;
- Формирање једноредних или дворедних појасева у зони мање угрожености од ветра, а у зони јаког ветра и суше појасева од 3 до 5 редова од лишћарских врста аутохто- ног порекла;
- Формирање појасева на међусобном растојању од 30 њи- хових висина, како би се остварили ефекти заштите од ветра, одношења земљишта и усева у фази семена;
- Формирање ажурних типова појасева (са већим бројем отвора распоређених по целом профилу појаса).

Према условима из овог просторног плана, потребна је израда планске документације (основе газдовања шумама) и пројект- не документације за подизање заштитних појасева зеленила. Пројектном документацијом одредити просторни распоред заштитних појасева зеленила, типове, ширину, међусобна рас- тојања и конкретан избор врста. Забрањена је примена инвазив- них врста, ради очувања биолошког диверзитета. За формирање заштитних појасева на стаништима заштићених врста, потребно је прибавити услове од надлежне институције за заштиту при- роде.

1.3. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТ- НЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

1.3.1. Мере заштите и уређења природних добара

Заштићена подручја

Специјални резерват природе „Тителски брег“

На подручју Резервата (режими заштите I, II или III степена) и заштитне зоне није дозвољено обављати радове и активности за које се, у складу са законом којим се уређује заштита приро- де, утврди да могу оштетити, пре свега, структуру лесног одсека и пратеће облике његовог рељефа, популације, заједнице и ста- ништа биљних и животињских врста, као и нарушити природне процесе, еколошку целовитост подручја и интегритет простора археолошких налазишта или значајно неповољно утицати на ка- рактеристична обележја предела.

Режим заштите I степена.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I сте- пена спроводи се строга заштита којом се омогућава спонтано одвијање природне сукцесије и других еколошких и природних процеса, очување објеката геонаслеђа, станишта, животних заједница и популација биљака и животиња у условима дивљине, односно са незнатним утицајем и присуством човека.

Радови и активности ограничавају се на:

1) Научна истраживања и праћење природних процеса;
2) Контролисану посету у образовне, рекреативне и опште- културне сврхе;
3) Спровођење заштитних, санационих и других неопход- них мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пре-нам- ножавања штеточина, у складу са законом.

Режим заштите II степена

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена спроводи се активна заштита ради очувања и унапређења при- родних вредности, посебно кроз мере конзервације, уређења и приказивања профила на лесном одсеку и других облика лесног рељефа, управљања популацијама дивљих биљака и животиња, одржање и побољшање услова у природним становштима, истра- живање, рестаурацију и уређење археолошких налазишта и тра- диционално коришћење природних ресурса.

Радови и активности ограничавају се на:

1) Изградњу објеката и уређење простора за потребе очу- вања, унапређења и приказивања природних и култур- них вредности, реконструкцију и одржавање постојећих објеката саобраћајне и остале инфраструктуре;
2) Промену намене површина за потребе ревитализације и унапређења природних станишта, ремедијације и рекул- тивације деградираних површина и дозвољених актив- ности на изградњи објеката и уређењу простора, а друга промена намене површина је забрањена;
3) Геолошка и хидрогеолошка истраживања и коришћење подземних вода, осим истраживања ради експлоатације леса, глине, земље и речног материјала, која је забрањена;
4) Г аздовање шумама тако да се обезбеди очување и одржа- вање делова постојећих природних шума, фрагментарно пошумљавање аутохтоним врстама, ревитализација шу- мских, шумо-степских и степских станишта, контроли- сана чиста сеча засада багрема на појединачним повр- шинама до једног хектара, спречавање ширења багрема ван постојећих површина, очување стабала са гнездима строго заштићених врста птица;
5) Реинтродукцију врста дивље флоре и фауне ишчезлих са заштићеног подручја или његових појединих делова и предузимање мера активне заштите фауне као што су хранилишта, вештачка гнезда и др.;
6) Санитарни лов дивљачи, заштиту и унапређивање попу- лација дивљачи у ловишту и мере на унапређивању ста- ништа дивљачи;
7) Контролисано, просторно и временски ограничено ко- шење и паљење травне вегетације и испашу, осим испаше свиња и постављања торова за стоку, који су забрањени;
8) Коришћење и одржавање ливада и пашњака као трав- них станишта, а забрањено је њихово преоравање и по- шумљавање, преоравање сурдука и уклањање травног покривача и хумусног слоја, осим на малим површина- ма за потребе дозвољених радова на изградњи и рекон- струкцији објеката и уређењу простора;
9) Уређење и презентацију облика лесног рељефа, уређење видиковца, едукативних стаза и других образовних и ре- креативних садржаја;
10) Очување, рестаурацију и стављање у функцију објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног гради- тељства;
11) Приступ, обављање посла и боравак власника и корисни- ка земљишта и других непокретности на својим имања- ма, уз сакупљање и одношење направљеног отпада на прописан начин, а забрањено је руковати моторним возила- ма, пољопривредним машинама и другим средствима и алатима тако да се угрозе или оштете природне вред- ности и животна средина;
12) Контролисан приступ и боравак посетилаца, уз одно- шење направљеног отпада или његово одлагање на ме- стима одређеним за те намене, а камповање је забрањено.

Дозвољени су радови и активности:

1) Научна истраживања и праћење природних процеса;
2) Контролисана посета у образовне,

рекреативне и опште- културне сврхе;

3) Спровођење заштитних, санационих и других неопход- них мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренам- ножавања штеточина, у складу са законом.

Режим заштите III степена

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степе- на спроводи се проактивна заштита ради очувања интегритета лесног одсека, рестаурације, одржања и унапређења природних екосистема и предела, очувања еколошке целовитости и одржи- вог коришћења природних ресурса.

Радови и активности ограничавају се на:

1) Реконструкцију и одржавање објеката електроенергет- ске, телекомуникационе, хидро-техничке, саобраћајне и комуналне инфраструктуре, као и изградњу објеката, уређење простора и друге радове за потребе очувања, унапређења и приказивања природних и културних вред- ности, прихват и одмор посетилаца и рекултивације де- градираних површина, посебно на локалитетима Феуд- вар, Калварија и стара циглана - стрелиште;
2) Газдовање засадима ЕА топола на еколошки и економски прихватљив начин и формирање нових шумских засада на шумском земљишту аутохтоним врстама дрвећа;
3) Одрживо газдовање популацијама и стаништима ау- тохтоних врста дивљачи, у складу са законом;
4) Обраду постојећих њива и коришћење и одржавање ли- вада и пашњака као травних станишта, а забрањује се преоравање и пошумљавање травних површина, орање земљишта на ивици лесног платоа и завршних делова сурдука и уклањање травног покривача и хумусног слоја, осим на малим површинама за потребе дозвољених ра- дова на изградњи и реконструкцији објеката и уређењу простора;
5) Уређење места и постављање опреме за привремено од- лагање и сакупљање комуналног, пољопривредног и шу- мског отпада;
6) Унапређење туристичке понуде и развој и промоцију одрживог туризма.

Дозвољени су радови и активности:

1) Научна истраживања и праћење природних процеса;
2) Контролисана посета у образовне, рекреативне и опште- културне сврхе;
3) Спровођење заштитних, санационих и других неопход- них мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренам- ножавања штеточина, у складу са законом;
4) Изградња објеката и уређење простора за потребе очу- вања, унапређења и приказивања природних и култур- них вредности, реконструкцију и одржавање постојећих објеката саобраћајне и остале инфраструктуре;
5) Г аздовање шумама тако да се обезбеди очување и одржа- вање делова постојећих природних шума, фрагментарно пошумљавање аутохтоним врстама, ревитализација шу- мских, шумо-степских и степских станишта, контроли- сана чиста сеча засада багрема на појединачним повр- шинама до једног хектара, спречавање ширења багрема ван постојећих површина, очување стабала са гнездима строго заштићених врста птица;
6) Реинтродукција врста дивље флоре и фауне ишчезлих са заштићеног подручја или његових појединих делова и предузимање мера активне заштите фауне као што су хранилишта, вештачка гнезда и др.;
7) Санитарни лов дивљачи, заштита и унапређивање попу- лација дивљачи у ловишту и мере на унапређивању ста- ништа дивљачи;
8) Уређење и презентација облика лесног рељефа, уређење видиковца, едукативних стаза и других образовних и ре- креативних садржаја;
9) Очување, рестаурација и стављање у функцију објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног гради- тељства.

Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од на- ционалног значаја:

Забрањено је: мењати намену површина (осим у циљу еколош- ке ревитализације станишта), преоравати површине под природ- ном вегетацијом, уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, градити рибњаке, отварати површинске копове, мењати морфологију те- рена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте бипљака и животиња.

Неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капаците- том станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.), обнављати шумарке аутохтоних врста на одго- варајућим ливадским стаништима до 20% покровности по пар- цели, односно до максималне величине појединачних површина до 0.05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и надлежне институције за заштиту природе.

Прибавити посебне услове заштите природе за следеће ак- тивности: изградња и реконструкција инфраструкту- ре и објеката, планирање и уређење простора за рекре- ативне активности; уређење вода, радови на одржавању каналске мреже (укључујући и уклањање вегетације) и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истра- живања; подизање ваншумског зеленила, сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња, паљење вегета- ције ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за поди- зање привремених објеката (надстрешнице и сл).

Еколошки коридори

Мере за заштиту еколошких коридора

1. Очувати и унапредити природне и полуприродне еле-
менте еколошких коридора у што већој мери:

1.1. Промена намена или културе површина под природ- ном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашња- ци, тршћаци итд.) као и чиста сеча шумских појасе- ва или других врста зеленила је могућа, само ако не угрожава функционалност еколошког коридора.

1.2. Обезбедити повезивање шумских станишта заштићених врста подизањем/обнављањем појасева високог зеленила.

1.3. Обезбедити повезивање слатинских станишта заштићених врста очувањем постојећих ливада и пашњака коридора, као и унапређењем стања обал- ног појаса мелиоративних канала.

1.4. Обезбедити повезивање степских и шумо-степ- ских станишта заштићених врста подизањем пољо- заштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације.

1.5. Очувати приобални појас водних тела у блиско при- родном стању.

- Поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора свести на најнеоп- ходнији минимум. Поплочане или изграђене деони-це на сваких 200-300 m (оптималмо на 100 m), пре- кидати мањим зеленим површинама које су састав- ни део заштитног зеленила. Поплочани или бетони- рани делови обале не могу бити стрмији од 450, из- узев пристана, а структура њихове површине треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија;
- Током поправке/реконструкције постојећих обалоут- врда прекидати их мањим просторима који ублажа- вају негативне особине измењене обалне структуре (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 450 и мала оаза природне вегетације) и на тај на- чин омогућити кретање врста кроз измењене деони- це водотока/канала;
- Обезбедити отвореност канала/водотока на целој ду- жини (одстранити постојеће цевоводе);
- Прибавити посебне услове заштите природе за из- раду техничке документације регулације водотока, поплочавања и изградње обала, изградње или об- нављања мостова и саобраћајница.

1.6. На простору изван зоне становања, забрањена је из- градња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, од- носно линије средњег водостаја водотока.

1.7. Испод мостова као и на местима укрштања сао- браћајница са еколошким коридорима, приликом изградње или реконструкције наведених објеката применити техничко-технолошка решења којима се обезбеђује безбедно кретање дивљих врста уз кори- дор.

1.8. Избегавати директно осветљење коридора и приме- нити одговарајућа техничка решења у складу са еко- лошком функцијом локације (тип и усмереност свет- лосних извора, интензитет и период осветљења, боја светлости итд.), у складу са потребама јавних повр- шина.

1.9. У простору еколошког коридора забрањено је од- лагање отпада и свих врста опасних материја, скла-диштење опасних материја (резервоари горива и сл.) и нерегуларно одлагање отпада.

1.10. Стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета (испаша, кошење и сл.) на простору еколошких коридора ван грађевинских подручја на- сеља.

2. Очувати и унапредити континуитет зелених површина
чија структура подржава функције еколошког коридора:

2.1. Очувати појас приобалне вегетације (врбака и моч-
варне вегетације) на што већој дужини обала. При- ликом уређења континуираног појаса заштитног зе-леница обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста.

2.2. Заштитни појас канала и канализованих водотоко- ва (код локалних коридора у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m, а код регионалних коридора у ширини од најмање 10 m, а оптимално 20 т),треба да има травну вегетацију која се одржава редовним кошењем и која не може бити засенчена дрворедом. Забрањено је узурпирати заштитни појас коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.

2.3. Обезбедити очување и редовно одржавање травне вегета- ције насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта.

2.4. На грађевинском земљишту наменити приобаље де- онице еколошког коридора за зеленило посебне на- мене са улогом очувања и заштите биолошке разно- врсности, а урбане садржаје потребно је распореди- ти по принципу зонације. На просторима, где не по- стоје услови за формирање напред описаног појаса заштитног зеленила (саобраћајнице и сл.), обалу ви- зуелно одвојити од простора људских активности зе- ленилом висине 1-3 m.

2.5. Током планирања заштитног зеленила објеката/бло- кова, уз међне линије парцела које се граниче са обалним појасем наведених водотокова, формирати вишеспратно заштитно зеленило минималне шири- не 3-5 m (у зависности од величине парцеле/блока).

2.6. Забрањено је сађење инвазивних врста, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста и обезбедити редовно одржавање зелених површина.

Мере за заштитну зону еколошких коридора и станишта

1. До 500 m од коридора/станишта ван грађевинског под- ручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):
   1.1. Забрањује се изградња:
   - нових стамбених, производних и других објеката чије је коришћење везано за присуство људи или животиња, осим објеката под тачком 3.1.;
   - ветропаркова и појединачних ветрогенератора (тур- бина).

   1.2. Ограничава се израда планова на план- ска решења којима се обезбеђује очување карактеристика хидролошког режима од којих зави- си функционалност коридора и опстанак врста и ста- нишних типова.
2. До 200 m од коридора/станишта ограничава се:
   2.1. Изградња укопаних складишта на она чије се дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде и која су изграђена на начин којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор.
   2.2. Израда планова са планским решењима којима се обезбеђује:
   - примена мера заштите коридора/станишта од ути- цаја светлости, буке и загађења;
   - дефинисање правила озелењавања грађевинском дозволом и забрана коришћења инвазивних врста.

3. До 200 m од коридора/станишта ван грађевинског под- ручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):
   3.1. Ограничава се изградња објеката:
   - на саобраћајнице чија траса најкраћим путем пре- лази преко еколошких коридора или комплекса ста- ништа од већег броја субјединица;
   - на пољопривредне објекте неопходне за одрживо ко- ришћење просторне целине датог станишта (објекти сточарства, рибарства), који су лоцирани у складу са потребама заштите дивљих врста;
   - на објекте у воћарским-виноградарским зонама;
   - на саобраћајнице чија траса накраћим путем прелази преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица.

   3.2. Ограничава се изградња електричних водова нис- ког и средњег напона на водове који су изграђени применом посебних техничко-технолошких решења која спречавају колизију и електрокуцију птица.

   3.3. Забрањено је пошумљавање/подизање ваншумског зеленила у заштитиој зони слатинско-степских ста- ништа и травних коридора.

4. До 200 m од коридора/станишта на грађе- винском подручју (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.):
   4.1. Ограничава се изградња објеката:
   - на оне чије граничне вредности индикатора буке не прелазе утврђене норме за чисто стамбена подручја (55-45 dB(A)), а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор.
   - који захтевају поплочавање и/или осветљење, на ми- нимално растојање 50 m од обале коридора.

Мере заштите геолошког и палеонтолошког наслеђа

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, ми- нерали, кристали и др.), која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Ми- нистарству у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

1.3.2. Мере заштите и уређења непокретних културних добара

Мере техничке заштите, односно конзервација, рестаурација, реконструкција, ревитализација, и презентација културних доба- ра, као и други радови којима се могу проузроковати промене об- лика или изгледа културног добра или повредити његова својст- ва могу се предузимати само на основу услова и сагласности на пројекат и документацију издатих од стране Покрајинског

завода за заштиту споменика култура Петроварадин.

Услови заштите археолошких локалитета и археолошких зона су следећи:

- Пре предузимања било каквих земљаних радова на прос- тору свих обележених археолошких локалитета и археолошких зона обавезно је тражити од Покрајинског завода за заштиту споменика културе посебне услове заштите;
- На простору локалитета Калварија на Тителском брегу (локалитет 1), који је заштићен као културно добро од изузетног значаја, не дозвољава се извођење било каквих земљаних и грађевинских радова.

1.3.3. Мере заштите и уређења предела

Заштита и уређење предела је суштинска потреба за одрживи развој подручја посебне намене Тителског брега и треба се спро- водити кроз:

- Мере заштите свих заступљених типова предеоних еле- мената очувањем карактеристичних обележја екосисти- ма која су проистекла из природне конфигурације;
- Управљање пределом Тителског брега поступцима који- ма се, из перспективе одрживог развоја, обезбеђује ре- довно одржавање предела, са циљем усмеравања и ус- клађивања промена изазваних друштвеним и економ- ским процесима, као и процесима у животној средини;
- Стварање услова за спровођење предеоне политике (општих принципа, стратегија и смерница, дефинисаних од стране надлежних органа), која омогућава предузи- мање одређених мера у циљу заштите, управљања и планирања предела.

Заштита, уређење и развој предела Тителског брега засниваће се и на реализацији различитих активности у простору:

- Очување геоморфолошког система у циљу заштите вред- ности предеоних елемената брега и његовог идентитета;
- Строга контрола експлатације минералних сировина и других активности у простору;
- Заштита препознатљивих и вредних амбијената рурал- ног типа (салаши);
- Санација и ревитализација нарушених својстава природ- ног система који значајно утичу на карактер предела;
- Успостављање механизма управљања и промоције пре- дела;
- Креирање нових вредности у простору од посебног зна- чаја за развој (развој културног подручја);
- Интерпретација предеоног обрасца заснованог на исти- цању природних и геолошких вредности и јединстве- ности;
- Успостављање процедура за укључивање најшире јав- ности у процес планирања предела Тителског брега;
- Подизање нивоа свести становника овог подручја, при- ватних организација и надлежних органа власти о преде- оним вредностима брега и Потисја;
- Праћење промена у простору које доводе до дегради- рања предеоних вредности;
- Заштита водотока и водених површина (пре свега реке Тисе) као важних елемената карактера предела;
- Заштити пољопривредног земљишта од ненаменског ко- ришћења.

1.3.4. Мере заштите живота и здравља људи

Адекватна имплементација планских решења у области зашти- те животне средине, пре свега препоруке и обавеза израде студија процена утицаја пројеката на животну средину, студије утицаја на здравље људи и др. и стратешких процена утицаја планова на животну средину имају важну улогу у очувању здравља људи.

Одрживо управљање животном средином је кључни фактор у сузбијању бројних болести чији су директни изазивачи фактори животне средине, пре свега антропогени утицаји.

Утицаји животне средине на здравље људи су велики, и пред- стављају последичну реакцију - становништво у планском под- ручју је свакодневно изложено низу физичких, хемијских и био- лошких агенаса, природног и антропогеног порекла.

Здравствена заштита је организована и свеобухватна делат- ност друштва са основним циљем да се оствари највиши могући ниво очувања здравља грађана и породице. У нашој земљи се она најчешће дефинише са пет нивоа мера и активности усмере- них на унапређење и очување здравља, спречавање и сузбијање обољења, рано откривање болести, благовремено лечење и реха- билитацију. Здравствена заштита је, дакле, све оно што једна др- жава или друштво (заједница) у целини, као и здравствена служ- ба посебно, чине да заштите и побољшају здравље становништва.

Јавно здравље подстиче одговорност државе и друштва у обез- беђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очу- вања здраве животне средине. Темељи се на промоцији здравља и примарној превенцији, а инструментализује кроз тимски и интердисциплинарни рад, мултисекторску сарадњу, као и све облике партнерства. Формулисање политике и стратегије у овој области усклађено је са препознатим функцијама јавног здравља, у складу са препорукама Светске здравствене организације.

Под појмом здравствена заштита подразумева се целокупност мера политичког, економског, правног, социокултурног, научног, социјално-медицинског, хигијенско противепидемијског и сл. ка- рактера усмерених на очување и унапређење физичког, психичког и социјалног здравља сваког човека појединца и друштва, ради по- стизања дуговечности и потребног квалитета живота, као и обез- беђење адекватне медицинске помоћи за случај потребе. Зато здрав- ствену заштиту дефинишемо као скуп мера превенције, лечења и вођења болести и повреда коју спроводе лекарски, сестрински и други здравствени и нездравствени професионалци и сарадници.

Израз „мере здравствене заштите“ се уобичајено употребљава у опису јавних, организованих програма заштите ширих заједница и угрожених група становништва, и има призвук смишљеног, планираног и дугорочног деловања (нпр. мере у оквиру програма заштите околине, заштите радника, програма менталног здравља и сл.).

Данас се све више употребљава и за поступке са појединцима, посебно када је у питању трајна нега: у оквиру терапијског плана за одређеног хроничног болесника, у програму рехабилитације, у праћењу и осигурању здравља одојчета итд. То могу бити разно- врсне активности и мере на различитим нивоима.

Мере заштите живота и здравља људи могу се поделити у не- колико кључних области дејства, према доминантном утицају, у складу са законском регулативом из појединих области:

- Обезбеђење безбедне и здраве околине неопходне за здравље становништва, посебно деце, кроз заштиту и очување квалитета животне средине;
- Елиминисање загађења ваздуха које настаје као продукт сагоревања чврстих горива које је у вези са многим бо- лестима;
- Благовремено упозоравање и превенција од штетних ефеката дејства хемикалија које представљају потен- цијални ризик за здравље људи;
- Заштита здравља људи од електромагнетног зрачења;
- Заштита живота и здравља људи у ванредним ситуација- ма планирањем превенције и адекватним реаговањем на насталу ситуацију, чиме би се смртност и болести од по- следица ванредних ситуација, несрећа и избијања епиде- мија који су повезани са факторима ризика животне сре- дине средине значајно смањили;
- Заштита живота и здравља људи од последица климат- ских промена као глобалне опасности по здравље људи, које изазивају оштећења озонског омотача, губљење био- диверзитета и др.

На квалитет живота и здравља људи у позитивним смислу, има утицај и одржавање еколошког коридора у функцији, кроз ства- рање услова и коришћење амбијента који ће позитивно утицати на психофизички и емотивни живот појединаца.

1.3.5. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситу- ација

Планирање и заштита простора од елементарних непогода и технолошких удеса базира се на минимизацији ризика по људ- ско здравље и животе, природне и створене вредности, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појавама. Такође, формирање јединствене базе о угроженим просторима, потенцијално угроженим просторима, постојећим и планираним објектима одбране, пружа основу за планирање намене простора и његовог савременог концепта развоја у складу са природним условима и ограничењима. Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама дефинисане су Законом о ванредним ситуацијама.

Елементарне непогоде

Заштита простора од ванредних ситуација врши се у складу са одредбама Националне стратегије заштите и спасавања у ванред- ним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 86/11), Закона о ванредним ситуацијама, Уредбе о садржају и начину израде пла- нова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 8/11), Правилника о начину израде и садржају плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 82/12), Правилника о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10) и др.

При утврђивању просторне организације и уређења насеља не- опходно је поштовати и имплементирати опште принципе зашти- те од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију.

Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама плани- рају се превентивне и оперативне мере за спречавање и умањење последица елементарних непогода, техничко-технолошких не- срећа - удеса и катастрофа, као и снаге и средства субјеката сис- тема заштите и спасавања, њихово организовано и координирано ангажовање и деловање. План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама ради се на основу процене угрожености.

Проценом угрожености извршиће се идентификација извора (узроци) могућег угрожавања, сагледавање могућих последица, процена потреба и могућности спровођења мера и активности заштите и спасавања од елементарних непогода и других несрећа, што ће утицати на утврђивање степена концентрације физичких структура и инфраструктурних објеката на одређеном простору.

На подручју Просторног плана обавезно је континуирано спро- водити мере заштите и одбране од елементарних непогода, које настају као последица климатских, хидролошких, орографских и сеизмичких карактеристика.

Ради заштите од земљотреса, обавезно је строго поштовање прописаних услова који се односе на индекс изграђености пар- целе, густину насељености, систем изградње објеката и др. Та- кође, мере заштите од земљотреса су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материја- ла, начин изградње, спратност објеката и др. Код изградње но- вих објеката потребна је примена важећих законских прописа за пројектовање и градњу објеката на сеизмичким подручјима.

Ради заштите од пожара у насељу је, поред урбанистичких, потребно примењивати и грађевинско-техничке мере заштите од пожара у складу са прописима о изградњи објеката, прописима и мерама заштите од пожара код електроенергетских и гасних инсталација и објеката, прилагођавање природних водотокова и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара.

Заштита пољопривредног земљишта од пожара врши се приме- ном мера заштите које прописују општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

Заштита шума обухвата спровођење мера за њихово уређење и очување, као и за спречавање појаве пожара као што су: обнова шума уношењем аутохтоних врста дрвећа (лишћара), санација и ревитализација угрожених и деградираних делова, израда кар- те шума по степену угрожености од пожара, планирање мера за борбу против потенцијалних изазивача пожара, планирање мера биолошко-техничке заштите шума, изградња шумских путева и заштитних просека у складу са програмом предузећа која газдују овим природним добрима, одређивање локација на природним водотоцима за уређење сталних црпилишта воде за потребе га- шења пожара (дефинише се у плановима заштите од пожара које израђују предузећа која газдују овим природним добрима).

На подручју Просторног плана изграђене су две противградне станице, са којих се током сезоне одбране од града испаљују про- тивградне ракете, чија је функција и даље у плану.

У пречнику од 100 m од противградних станица није дозвоље- на градња нових објеката без сагласности Републичког хидроме- теоролошког завода Србије.

Удеси

Одредбе Закона о ванредним ситуацијама односе се на изра- ду Планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогода- ма, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама.

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост прос- тора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Ове мере се односе на:

- Адекватно просторно планирање и зонирање насеља (подразумева одређивање зона заштите, удаљености опасних активности од насеља, дислокацију постојећих ризичних садржаја, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.);
- Специфичне услове за изградњу објеката и инфраструк- туре са повећаним ризиком од удеса;
- Израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и са- гласности на њих;
- Избор и примену технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- Благовремено отклањање свих уочених техничко-техно- лошких недостатака;
- Утврђивање траса транспорта опасних материја изван насељених места.

Постројења у којима се обављају активности у којима је при- сутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних, регулисана су Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима, на ос- нову чега се одређује обавеза израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, прописује се листа опасних материја и њихове количине и критеријуми за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо по- стројења, односно комплекса у којем се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опас- них материја. Локална самоуправа је у обавези да, на основу пла- нова заштите од удеса оператера, који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији су садржај и методологија израде уређени Законом о ванредним ситуацијама. Повредиви објекти јесу они који се налазе на 1.000 m од граница севесо постројења.

1.3.6. Уређење простора од интереса за одбрану земље

Простор у обухвату Плана није потребно прилагођавати по- требама одбране земље. Заштита становништва, материјалних и културних добара (планирање и коришћење склоништа и других заштитних објеката) дефинисани су Законом о ванредним ситу- ацијама.

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Пољопривредно земљиште се користи за пољопривредну про- изводњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту и у складу са овим просторним планом, као и урбанистичким плановима који се доносе на основу овог просторног плана.

Коришћење пољопривредног земљишта у заштитној зони заштићеног подручја потребно је усагласити са мерама које се од- носе на заштитну зону према важећој Уредби о заштити и мерама заштите на стаништима заштићених врста, еколошким коридо- рима и њиховим заштитним зонама.

Коришћење пољопривредног земљишта у зони утицаја уса- гласити са мерама које се односе на станишта заштићених врста, еколошке коридоре и њихове заштитне зоне.

Коришћење обрадивог пољопривредног земљишта у не- пољопривредне сврхе и промена намене земљишта није дозволе- на, осим у изузетним случајевима и у складу са условима утврђе- ним Законом о пољопривредном земљишту.

Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштићеном подручју

На подручју Специјалног резервата природе „Тителски брег" и на подручју заштитне зоне није дозвољено обављати радове и активности за које се, у складу са законом којим се уређује заштита природе, утврди да могу оштетити вредности наведене у члану 2. Уредбе о проглашењу СРП „Тителски брег", пре свега структуру лесног одсека и пратеће облике његовог рељефа, популације, заједнице и станишта биљних и животињских врста, као и нарушити природне процесе и еколошку целовитост подручја или значајно неповољно утицати на естетска обележја предела и животну средину. Из тих разлога забрањује се градња објеката која могу да наруше визуелни интегритет предела.

У заштићеној целини у режиму I степена заштите земљиште се не користи у пољопривредне сврхе.

У заштићеној целини у режиму II степена заштите радови и активности на пољопривредном земљишту ограничавају се на:

- Контролисано, просторно и временски ограничено ко- шење и паљење травне вегетације и испашу, осим испа- ше свиња и постављања торова за стоку, који су забрање- ни;
- Коришћење и одржавање ливада и пашњака као трав- них станишта, а забрањено је њихово преоравање и по- шумљавање, преоравање сурдука и уклањање травног покривача и хумусног слоја, осим на малим површина- ма за потребе дозвољених радова на изградњи и рекон- струкцији објеката и уређењу простора;
- Приступ, обављање посла и боравак власника и корисни- ка земљишта и других непокретности на својим имањи- ма, уз сакупљање и одношење направљеног отпада на прописан начин, а забрањено је руковати моторним возилима, пољопривредним машинама и другим средствима и алатима тако да се угрозе или оштете природне вред- ности и животна средина.

Дозвољени радови и активности:

- Спровођење заштитних, санационих и других неопход- них мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренам- ножавања штеточина, у складу са законом.

Забрањује се:

- Градња објеката која могу да наруше визуелно интегри- тет предела (за сваки објекат понаособ прибавити усло- ве Покрајинског Завода за заштиту природе и сагласност ЈП Тителски брег).

У заштићеној целини у режиму III степена заштите радови и активности на пољопривредном земљишту ограничавају се на:

- Обраду постојећих њива и коришћење и одржавање ли- вада и пашњака као травних станишта, а забрањује се преоравање и пошумљавање травних површина, орање земљишта на ивици лесног платоа и завршних делова сурдука и уклањање травног покривача и хумусног слоја, осим на малим површинама за потребе дозвољених ра- дова на изградњи и реконструкцији објеката и уређењу простора;
- Уређење места и постављање опреме за привремено од- лагање и сакупљање комуналног, пољопривредног и шу- мског отпада.

Дозвољени радови и активности:

- Спровођење заштитних, санационих и других неопход- них мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренам- ножавања штеточина, у складу са законом.

Забрањује се:

- Градња објеката која могу да наруше визуелни интегри- тет предела (за сваки објекат понаособ прибавити усло- ве Покрајинског завода за заштиту природе и сагласност ЈП Тителски брег).

Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони заштићеног подручја

У заштитној зони радови и активности на пољопривредном земљишту ограничавају се на:

- Обраду постојећих њива и коришћење и одржавање ли- вада и пашњака као травних станишта, а забрањује се преоравање и пошумљавање травних површина, орање земљишта на ивици лесног платоа и завршних делова сурдука и уклањање травног покривача и хумусног слоја, осим на малим површинама за потребе дозвољених ра- дова на изградњи и реконструкцији објеката и уређењу простора;
- Уређење места и постављање опреме за привремено од- лагање и сакупљање комуналног, пољопривредног и шу- мског отпада;
- Формирање ветрозаштитних појасева са минимално 50% учешћа аутохтоних врста, у складу са интересима очувања биодиверзитета подручја.

Дозвољени радови и активности:

- Спровођење заштитних, санационих и других неопход- них мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренам- ножавања штеточина, у складу са законом;
- Задржавају се постојећи рибњаци.

Потенцира се:

- Откуп и замена површина у циљу очувања станишта и формирања заштитних појасева.

Забрањује се:

- Градња објеката која могу да наруше еколошки или визу- елни интегритет предела (за сваки објекат понаособ при- бавити услове Покрајинског завода за заштиту природе и сагласност ЈП Тителски брег);
- Извођење радова на Станишту строго заштићене врсте тиског цвета на потесу Тисе, испод Тителског брега;
- Уношење инвазивних (агресивних

алохтоних) врста;
- Хемијско и физичко загађивање, отварање депонија, од- лагање опасних материјала и сл.;
- Упуштање отпадних вода у каналску мрежу;
- Радови који негативно утичу на хидролошки режим заштићеног подручја;
- Прскање комараца применом биолошких инсектицида у периоду парења тиског цвета;
- Задржавају се постојећи рибњаци уз забрану градње но- вих.

2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштићеном подручју у појасу до 200 m од еколошког коридора Тисе/станишта

- Забрањује се изградња нових салаша;
- На постојећим салашима дозвољена је: реконструкција, доградња до 50% и надоградња постојећих објеката до макс. П+1; без промене постојеће намене објекта, у циљу побољшања санитарно-хигијенских услова живо- та и рада на салашу;
- Изградња надземних објеката се ограничава: на воћар- ско-виноградарске кућице и оставе за смештај воћа у воћњацима и виноградима; на пољопривредне објекте у складу са условима заштите природе;

2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у зони утицаја на заштићено подручје

Ова правила грађења се односе на пољопривредно земљиште планског подручја, али ван заштићених подручја, дакле у заштит- ним зонама заштићених подручја и осталој посебној намени, а односе се на изградњу салаша, фарми, рибњака, воћарско-ви- ноградарских и других објеката, чија изградња је могућа на овом пољопривредном земљишту. Изградњу објеката је потребно ускладити са мерама и условима које је потребно прибавити од надлежне институције за заштиту природе, а које се односе на заштиту станишта заштићених врста, еколошке коридоре и њи- хове заштитне зоне.

Забрана градње салаша се односи на заштитну зону коридора/ станишта у појасу до 200 m. Забрана градње свих објеката чија намена није директно везана за воду се односи на растојање мање од 50 m од обале стајаћих вода, односно од линије средњег водос- таја водотока који имају функцију еколошког коридора.

На пољопривредном земљишту могућа је изградња објеката пољопривредног домаћинства - салаша, који садрже објекте намењене породичном становању и објекте намењене пољоприв- редној производњи.

Под салашима и њиховим простором подразумева се ангажо- вана површина на подручју атара насеља, на којој ће се одвијати специфична и разноврсна пољопривредна производња у области повртарства, воћарства, виноградарства и сточарства.

Производња ће се одвијати на посебно уређеном простору, што подразумева издвајање просторних целина за башту са воћем и лозом, економско двориште са капацитетима за смештај ратар- ских култура и механизације, простор за изградњу објеката за смештај стоке са уређеним делом за одлагање стајњака, као и простор за изградњу стамбеног објекта, и др.

За потребе пољопривредног домаћинства, на салашу, дозвоље- на је изградња: породичног стамбеног објекта; помоћног објекта уз стамбени објекат (гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, подрум, ограда, водонепропусна септичка јама и сл.); економског објекта: објекти за гајење животиња (сточ- на стаје као и објекти за гајење голубова, кунића, украсне живине и птица); пратећи објекти за гајење домаћих животиња (испусти за стоку, бетонске писте за одлагање чврстог стајњака, објекти за складиштење осоке); објекти за складиштење сточне хране (сеници, магацини за складиштење концентроване сточне хране, бетониране сило јаме и сило тренчеви); објекти за складиштење пољопривредних производа (амбари, кошеви) и други слични објекти на пољопривредном газдинству (објекти за пољоприв- редне машине и возила, пушнице, сушнице, магацини хране - складиштење пољопривредних производа за сопствене потребе: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл.); пословног објекта (објекат за храну, пиће и смештај за потребе ор- ганизовања туристичке понуде на салашу- сеоски/етно-туризам, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу); објеката/површина за спорт и рекреацију (за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу), уз обезбеђивање сани- тарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, про- тивпожарних и других услова и уз неопходну инфраструктурну опремљеност парцеле.

Услови за изградњу објеката и просторну организацију салаша.

Минимална величина парцеле за изградњу нових објеката за потребе пољопривредног домаћинства (салаша) је 1500 m2. Сте- пен заузетости парцеле не сме прелазити 30% површине парцеле салаша. Зелене површине треба да заузимају најмање 20% пар- целе.

Максимални габарит стамбеног објекта у основи је 200 m2, максимална спратност објеката је П+Пк, са могућношћу из- градње подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају, минимална удаљеност стамбеног објекта од суседне парцеле је 1,0 m, од атарског пута 5,0m, а од јавног пута у складу са Законом о јавним п у тевима.

Дозвољена је изградња помоћних објеката уз стамбени објекат, у складу са потребама пољопривредног домаћинства. Максимал- на спратност помоћног објекта је П. Дозвољена је изградња за- себног објекта-подрума, који може бити укопан или полуукопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају. Минимална удаље- ност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта је 5 m, а од суседне парцеле је 1 m.

Водонепропусна септичка јама гради се на минимум 3 m од свих објеката и од границе суседне парцеле.

Економски објекти се могу градити само ако на парцели постоји или се гради породични стамбени објекат за потребе пољоприв- редног домаћинства. Дозвољена је изградња више економских објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства. Максимална спратност економског објекта је П+Пк. Минимална удаљеност економског објекта од породичног стамбеног, односно од пословног објекта је 20 m, а од суседне парцеле удаљеност је минимум 1 m. Минимална удаљеност објекта као што су стаје, ђубришта од бунара је 20 m.

Дозвољена је изградња мањих објеката намењених за прера- ду примарних производа пољопривреде (воћа, поврћа, шумских плодова, лековитог биља, млека, меса и сл.).

Изградња пословних објеката за пружање услуга хране, пића и смештаја, као и за потребе организовања туристичке понуде на салашу, дозвољена је само ако постоји и пољопривредна произ- водња на салашу. Дозвољена је изградња само једног пословног објекта. Максимална спратност пословног објекта је П+Пк. Ми- нимална удаљеност пословног објекта од породичног стамбеног објекта је 5 m, од границе суседне парцеле је 1 m а од економског објекта удаљеност је минимум 20 m.

Дозвољена је изградња објекта за спорт и рекреацију за соп- ствене потребе или за потребе организовања туристичке пону- де, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу. Максимална спратност објекта је П+Пк. Минимална удаљеност објекта/површине од породичног стамбеног објекта је 5 m, од гра- нице суседне парцеле је 1 m а од економског објекта минимална удаљеност је 20 m.

Салаш мора имати приступ са атарског или другог пута. Објекте салаша градити са косим крововима, као покривач користити цреп, трску. Примењивати традиционалан вид грађења. Салаш може бити ограђен, а макс. висина ограде је 1,8 m. Ограда мора да се повуче од међе парцеле са пољопривредним усевима најмање 1 m.

Висок ниво уређености и опремљености салаша подразумева:

- Грађевински део салашког простора, односно грађевин- ски објекти морају бити удаљени од јавних саобраћај- ница у складу са прописима који регулишу област сао- браћајне инфраструктуре;
- Препоручује се да грађевински објекти буду изграђени од чврстог материјала и да буду приземни (са подрумом);
- Просторно раздвајање стамбеног и економског дела са- лаша, а нарочито објеката намењених сточарској произ- водњи, као и подизање заштитног

зеленила;
- Изграђен приступни пут са чврстом подлогом;
- Подигнуту ограду око грађевинског дела салаша;
- Обезбеђено снабдевање питком водом и изграђеност од- говарајућих водоводних инсталација у стамбеном објек- ту и објектима сточарске производње - објекти салаша треба да су снабдевени водом за пиће из водоводне мре- же или из сопственог извора (бунара);
- Регулисање одвођења отпадних вода - отпадне воде из стаја и осока се не смеју упуштати у мелиорационе кана- ле и природне водотоке;
- Уређен простор за одлагање чврстог дела сточног отпа- да;
- Изграђен објекат за прикупљање осоке;
- Поплочан дворишни плато стамбеног дела и дела на- мењеног за сточарску производњу.

Објекти на постојећим салашима се могу реконструисати и до- грађивати, реконструисати инсталације, побољшати услови жи- вота и рада до максималних параметара прописаних овим прос- торним планом и под следећим условима:
- Дозвољена је замена постојећег објекта новим објектом у оквиру услова датих овим просторним планом;
- Реконструкција објеката је дозвољена, ако се неће нару- шити параметри дати овим просторним планом;
- Адаптација објеката се може дозволити у оквиру намена датих овим просторним планом;
- Ако парцела салаша не задовољава неки од услова де- финисаних овим просторним планом, може се дозволи- ти реконструкција и доградња до испуњења преосталих урбанистичких параметара.

Фарма, према Правилнику о ветеринарско-санитарним ус- ловима објеката за узгој и држање копитара, папкара, живине и кунића („Службени гласник РС“, број 81/06), јесте газдинство у коме се држи или узгаја 20 и више грла копитара, папкара (20 и више грла говеда, 100 и више грла свиња, 150 и више грла оваца и коза) или 350 и више јединки живине и кунића и може да се гради на:

- Локацији која се налази на подручју и у зони која, у зави- сности од врсте и броја животиња, као и еколошких ус- лова не угрожава, не би била угрожена од стамбених и других објеката у ближој или даљој околини;
- Компактном земљишту које не сме бити подводно и које мора имати добре отоке атмосферских вода;
- Локацији која се налази изван зоне која може бити угро- жена поплавом и клизањем терена.

Изградња и реконструкција објеката пољопривредне произ- водње (фарме) који се, због величине капацитета или специфичне технологије производње, не могу градити у насељу, вршиће се у атару имајући у виду и следеће услове за избор локације:

- Објекте треба лоцирати на мање квалитетним типовима земљишта, а уколико ово није могуће, према предности- ма осталих локационих фактора;
- Одређена ограничења могу представљати рељефне и ми- крорељефне карактеристике, што се посебно односи на изградњу већих сточарских капацитета са неопходним додатним површинама и економским двориштима који захтевају заравњене површине;
- Производно-сточарске капацитете градити у близини ли- вада и пашњака, како би се створили услови за комбино- вану исхрану на слободним просторима и у затвореним објектима.

Код изградње објеката сточних фарми мањег капацитета предност имају локације уз локалне и атарске путеве, у близи- ни насеља, како би се могао обезбедити прикључак на постојећу насељску инфраструктуру (пут, електроенергетска мрежа, водо- водна мрежа...).

Основни услов при избору локације је могућност трајног ре- шења прихватања и одвођења сувишних површинских и подзем- них вода; предност у овом смислу имају локације у непосредној близини мелиоративних канала који немају функцију еколошких коридора, јер ће се тако постићи боље одвођење сувишних вода са уређене површине комплекса.

Фарма мора да буде изграђена тако да омогући одговарајуће микроклиматске и зоохигијенске услове зависно од врсте живо- тиња. Сви објекти намењени држању и узгоју стоке морају бити пројектовани и грађени према нормативима и стандардима за из- градњу ове врсте објеката и конкретне врсте животиња, уз при- мену санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколош- ких, противпожарних и других услова. Максимална спратност објеката у комплексу је П+Пк, максимална спратност објеката за узгој животиња и помоћних објеката је приземље (П).

Круг фарме мора да:

- Буде довољно пространи, да одговара капацитету, броју и величини изграђених објеката како би се обезбедила њи- хова функционална повезаност и међусобна удаљеност;
- У оквиру фарме морају се обезбедити два одвојена бло- ка и то технички део (објекти за запослене, послов- ни објекти, објекат за боравак као и потребни пратећи објекти - котларнице, машинске радионице, складишта) и изоловани производни део;
- Има улаз који је контролисан или под надзором и на којем се обавезно води евиденција о уласку и изласку људи, животиња и возила из круга фарме;
- Буде ограђен оградом висине максимум 2,2 m која спре- чава неконтролисан улазак људи и животиња;
- Буде уредно и редовно одржаван.

Путеви (спољни и унутрашњи) морају да испуњавају следеће услове:

- Прилазни путеви и путеви у кругу фарме морају да буду довољно широки и изграђени од чврстог материјала или морају да имају подлогу од шљунка;
- Испред сваког објекта на фарми мора бити бетонирана или асфалтирана површина за лакше кретање возила;
- Путеви у кругу фарме морају бити погодни за чишћење и прање, а уз њих мора да се налази довољан број хидра- ната и сливника;
- Путеви који се користе за довоз животиња, хране за жи- вотиње, чистих простирки и опреме не смеју да се ук- рштају са путевима који се користе за одвоз стајског ђубрива, отпадних вода и лешева животиња.

Такође, фарма мора бити снабдевена довољном количином воде за пиће из јавног водовода или сопственог бунара, која мора бити контролисана и мора испуњавати стандарде прописане за пијаћу воду. За прање објеката и путева може се користити и вода која не испуњава прописане стандарде за пијаћу воду.

Одвођење отпадних вода вршиће се тако што ће се:

- Атмосферске воде уливати у канализацију или у природ- ни реципијент без пречишћавања;
- отпадне воде које настају током производног процеса или прања објеката и опреме обавезно сакупљати у во- донепропусне испусте и пречишћавати пре испуштања у природне реципијенте;
- Одвод отпадне воде на обрадиве површине мора бити у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине;
- Фекалне воде сакупљати у одвојене септичке јаме или испуштати у канализацију.

Простор за одлагање и збрињавање стајског ђубрива из објекта мора бити смештен, односно изграђен тако да се спречи загађи- вање околине и ширење узрочника заразних болести животиња и људи, насупрот правцу главних ветрова и мора да буде удаљен најмање 50 m од објекта за узгој животиња.

Фарма са више од 100 условних грла копитара и папкара мора да има одвојен колски и пешачки улаз. На колском и пешачком улазу мо- рају бити изграђене дезинфекционе баријере димензија 6x3x0,25 m и 1x0,5x0,05 m и испуњене воденим

раствором дезинфицијенса. Дезин- фекционе баријере морају бити изграђене на начин који омогућава њихово чишћење и прање, као и испуштање раствора кроз дренажни отвор. На фарми је неопходно обезбедити и простор, односно просто- рије за смештај, сортирање и складиштење хране за животиње.

За изградњу нових фарми, као и за потребе повећања капа- цитета или пренамене објеката у друге садржаје у функцији пољопривредне производње на постојећим фармама, неопходна је израда урбанистичког пројекта. За реконструкцију и доградњу објеката на постојећим фармама услови ће се издавати директном применом овог просторног плана.

Узгајалишта дивљачи

У атару се дозвољава подизање и постављање објеката за при- хват, негу и исхрану дивљачи током целе године, као и објекти за прехрањивање током зимског периода.

- Уколико се граде на пољопривредном земљишту мини- мална парцела комплекса је 1,0 ha, или се задржава по- стојећа парцела, поштујући прописане услове Закона о пољопривредном земљишту;
- Максимални индекс заузетости парцеле је 50%. Макси- мална спратност објеката је П+Пк са изградњом подру- ма, уколико то хидролошки услови дозвољавају. Мини- мална удаљеност објеката од суседне парцеле је 10 m;
- Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 1,6 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије. Комплекс мора бити минимално комунално оп- ремљен: приступни пут, санитарна вода, електроинста- лације, водонепропусна септичка јама и др.

Рибњаци

Избор локације за изградњу рибњака вршити након претход- них анализа расположивих количина и квалитета воде, која ће се користити за пуњење рибњака. За подизање рибњака на обради- вом пољопривредном земљишту потребна је сагласност Минис- тарства за пољопривреду, туризам, шумарство и водопривреду.

Основни технички услови за изградњу рибњака су:

- Границе рибњака морају бити означене видљивим озна- кама;
- Рибњак мора да располаже уређајима за упуштање и ис- пуштање воде, уређајима за регулисање нивоа воде, као и уређајима који спречавају пролаз риба, рибље млађи и икре у или из рибњака;
- Рибњак мора бити заштићен од поплава;
- За уклањање смећа и штетних отпадака из рибњака мора постојати уређено место или изграђен технички уређај, који онемогућава загађење рибњака и његове околине;
- Уколико је могуће рибњак треба да је ограђен.

У саставу рибњака морају да постоје уливно-изливни објекти, уставе, аератори, хранидбене платформе и насипи који спреча- вају продор спољних вода у комплекс рибњака. У оквиру технич- ког дела неопходно је обезбедити посебну просторију за ветери- нарске прегледе и дневно праћење здравственог стања и прираста популације. Минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 3 m, а максимална спратност је П+Пк. Изградња рибњака ус- ловљена је израдом урбанистичког пројекта, са провером инфра- структурне опремљености.

Воћарско-виноградрски објекти

На парцели плодног земљишта, која је према начину ко- ришћења сврстана у културу воћњак, односно виноград, доз- вољена је изградња воћарско-виноградарске кућице, бунара, пољског wc^ и оставе за смештај алата, воћа и сл., уз обезбеђи- вање следећих услова:

- Површина нових парцела на којима је могућа изградња воћарско-виноградарске кућице не може бити мања од 1500 m2;
- Најмање 70% површине парцеле мора се користити као виноград, воћњак или повртњак;
- Површина воћарско-виноградарског објекта износи мак- симум 25 m2. Дозвољена је изградња надстрешнице, лође, трема, пергола испред и у склопу објекта, који уко- лико нису застакљени или затворени, не улазе у састав дозвољене површине објекта;
- Спратност објекта је приземље (П). Објекат може има- ти и подрум уколико дозвољавају хидротехнички услови или се гради на терену у нагибу. Висина подрума изнад терена не може бити виша од 90 cm (ако је терен у наги- бу рачуна се просечна висина терена дуж објекта);
- Укупна висина објекта - од нулте коте до коте слемена (рачунајући и подрум изнад терена) не може бити виша од 5 m;
- Објекат треба градити претежно од лаких материјала, са већом употребом природног материјала, а форму објекта прилагодити традиционалном облику овог поднебља;
- Кров мора бити кос без назитка (нагиб крова мин. 30°, а макс. 40°), са покривачем од црепа, ћерамиде, теголе и слично;
- Ограда може бити жива зелена или транспарентна (жи- чано плетиво и сл. комбиновано са зеленилом) која се по- ставља тако да стубови ограде буду на земљишту власни- ка ограде, максималне висине 1,4 m;
- Парцеле на којима постоје изграђене воћарско-виногра- дарске куће задржавају се онакве какве јесу;
- Површина оставе за смештај воћа и поврћа, механиза- ције и алата, може бити максимум 150 m2, а спратности П+0 (приземље);
- Минимална удаљеност објеката од границе суседне пар- целе је 3 m, а од суседовог објекта 10 m.

Објекти за примарну обраду и складиштење пољопривредних производа

Ово су објекти за примарну обраду (прање, сушење и сл.), складиштење и чување пољопривредних производа (житарица, индустријског, крмног и лековитог биља, цвећа, воћа и поврћа), затим ђубрива и др. репроматеријала, као и пратећи и други слич- ни објекти у функцији пољопривредне производње.

Објектима за складиштење пољопривредних производа сматрају се све врсте складишта (полуотворене и затворене хале, надстреш- нице, силоси, трапови, подна складишта, хладњаче, вински под- руми и др.). Објекти у којима се пољопривредни производи могу примарно обрађивати су сушнице, пушнице, млинови и сл. објекти.

Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне пар- целе не може бити мања од висине планираног објекта, односно минимум 5 m. Максимална спратност објеката је П, изузетно и више, ако то захтева технолошки процес (силоси и сл.), са из- градњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом, висине максимално до 2 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од мин. 1 m од међне линије или на међи, уз прибавље- ну сагласност суседа. Постављање ограде од границе парцеле атар- ског пута мора бити на удаљености која обезбеђује слободни про- фил пута. Забрањује се постављање пуне, тешке и масивне ограде.

Дозвољена је изградња наведених објеката уз примену хи- гијенско-техничких, еколошких, противпожарних и др. услова и потребну инфраструктурну опремљеност: приступни пут, елек- троинсталације, вода и сл.

Стакленици и пластеници

У циљу побољшања пољопривредне производње на пољоприв- редном земљишту је

дозвољена изградња или постављање стакленика и пластеника. Удаљеност оваквих објеката од граница парцеле не може бити мања од висине планираног објекта, однос- но минимално 3 m.

Парцеле са стакленицима/пластеницима се могу ограђивати транспарентном оградом, висине максимално до 2 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од мин. 1 m од међне линије или на међи, уз прибављену сагласност суседа.

2.1.3. Правила грађења на пољопривредном земљишту у зони утицаја на заштићено подручје у појасу до 200 m од еколошког коридора или станишта заштићених врста

- Забрањује се изградња нових салаша;
- Забрањује се изградња нових рибњака;
- На постојећим салашима дозвољена је реконструкција, доградња и надоградња постојећих објеката, без проме- не постојеће намене објекта, у циљу побољшања сани- тарно-хигијенских услова живота и рада на салашу.

На постојећим салашима дозвољена је:
- доградња постојећих објеката до 50%;
- надоградња постојећих објеката до макс. П+1.

Изградња надземних објеката се ограничава:
- на воћарско-виноградарске кућице и оставе за смештај воћа у воћњацима и виноградима;
- на пољопривредне објекте у складу са условима заштите природе.

2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ

Шумски путеви и објекти

На шумском земљишту могу се градити:
- Шумски путеви и објекти у функцији шумске привреде у складу са основом газдовања шумама и годишњим извођачким плановима;
- Објекти инфраструктуре у складу са Просторним пла- ном;
- Објекти намењени туризму, рекреацији, одмору и ловству у складу са Просторним планом, урбанистичким планом и условима надлежног завода за заштиту природе.

У шумама могу да се граде објекти у складу са плановима га- здовања шумама и посебним прописима којим се уређује област дивљачи и ловства. У шуми и на удаљености мањој од 200 m од руба шуме не могу се градити ћумуране, кречане и други објекти са отвореном ватром. Оптимална отвореност шума саобраћајница- ма (потребна дужина шумског пута у односу на величину шумског комплекса), планирање и изградња шумских путева, детаљно се разрађују програмом изградње и одржавања шумских саобраћај- ница, као и планским документима (основама и програмима).

2.2.1. Ловачке куће и ловни објекти

У ловиштима је дозвољена:
- Изградња ловно-техничких објеката од природних мате- ријала које треба уклопити у природни амбијент;
- Постављање ограда (ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења, заштите и лова дивљачи);
- Изградња ловно-производних објеката;
- Подизање ремиза на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже уточиште, за- клон и исхрану дивљачи;
- Изградња еколошких прелаза у виду специјалних тех- ничко-трхнолошких решења у оквиру саобраћајне и дру- ге инфраструктуре, ради стварања еколошких коридора за кретање ниске и крупне ловне дивљачи.

У ловиштима се могу оградити делови ловишта који ће бити намењени интензивном гајењу, заштити, лову, као и размножа- вању дивљачи ради насељавања ловишта, и унапређења ловног туризма, посебно иностраног.

Објекти на шумском земљишту се могу градити у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којима се уређује област дивљачи и ловства.

У ловиштима је потребно створити одговарајуће услове за гајење, заштиту и коришћење дивљачи. У том смислу, у ловиштима треба одржавати постојеће и изградити нове ловно-техничке објекте (хранилишта за дивљач - крупну и ситну, солишта, пој- лишта, стабилне чеке - осматрачнице, и др.). Број ловно-техничких објеката зависиће од бројног стања дивљачи у ловишту. Ловно-техничке објекте градити од природних материјала и ук- лапати у природни амбијент ловишта.

Поред ловно-техничких објеката у ловиштима се могу градити и ловно-производни објекти (прихватилишта за фазанске пилиће и ремизе).

Прихватилишта за фазанску дивљач градити у свим ловишти- ма у које се уносе фазанчићи из вештачке производње. У при- хватилиштима ће се фазанчићи навићи на природне услове пре пуштања у ловиште.

Фазанерије - Фарме за производњу фазанске дивљачи могу се градити у склопу шумског и пољопривредног земљишта. Лока- ције и објекти за ову намену морају испуњавати ветеринарско-са- нитарне и друге услове прописане за узгој ове врсте дивљачи. Дозвољена спратност објеката је П+О.

2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде (корито за велику воду и приобално земљиште), због чега се формирају посебни хидро- лошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других.

Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и оба-

везе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.

Приобално земљиште јесте појас непосредно уз корито за ве- лику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се од- носе на управљање водама. Ширина појаса приобалног земљишта у подручју заштићеном од поплава је 50 m, рачунајући од ножице насипа према брањеном подручју, а ширина појаса приобалног земљишта у подручју незаштићеном од поплава (висока обала) износи 10 m.

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту у заштитним зонама заштићених подручја и осталој посебној намени, а према условима заштите природе, могу се градити следећи садржаји:

- Објекти у функцији водопривреде, одржавања и рекон- струкције водотока, пловних путева, речног и каналског саобраћаја;
- Објекти инфраструктуре у складу са Просторним пла- ном и урбанистичким плановима на основу овог прос- торног плана;
- Објекти туризма и рекреације, риболова и друго, у скла- ду са условима надлежног водопривредног предузећа.

Изградња и опремање објеката намењених рекреацији, тури- зму, разоноди на води, спортском риболову и слично, мора бити првенствено од монтажних елемената, са неопходним санитар- но-техничким уређајима и архитектонском обрадом која се ук- лапа у пејзаж. На локалитетима који су предвиђени за подизање оваквих објеката, слободан простор око објеката се мора користи- ти заједнички, без ограђивања и парцелисања.

За делове водног земљишта на којима постоји нелегална градња стамбених, викенд објеката или објеката неке друге на- мене, локалној управи је остављена могућност легализације за- течених објеката, без обавезе комуналног опремања и сношења последица ризика од поплава тих простора, као и могућност при- мене дестимулативне економске политике.

На водном земљишту је, начелно, забрањена изградња.

Дозвољена је изузетно:

- Изградња водних објеката у функцији водопривреде, одржавања водотока, и других објеката и уређаја у функ- цији коришћења водног земљишта, у смислу Закона о во- дама - могу се градити у свим зонама водног земљишта утврђеним у Плану (изградња ових објеката реализује се на основу Закона о водама и Закона о планирању и из- градњи, у складу са карактером и врстом објеката);
- У функцији одржавања корита водотока и водних објека- та;
- Ради спровођења мера заштите вода;
- Изградња привредних објеката за експлоатацију речног материјала, узгој рибе;
- Изградња објеката намењених рекреацији, туризму, раз- ноди на води, спортском риболову, објеката за наутику, у складу са Просторним планом и условима надлежног водопривредног предузећа;
- Изградња објеката за туристичко-рекреативне сврхе; пра- тећих објеката (шанк-барови, просторије за пресвлачење и сл.); дрвених сојеница и надстрешница; партерно уређење (спортски терени, опрема, мобилијар, плаже и сл.).

Изградња и опремање нових или реконструкција постојећих објеката намењених рекреацији, туризму, разоноди на води, спортском риболову и сл., може се вршити само на локацијама утврђеним Просторним планом.

Пре израде урбанистичке документације потребно је прибави- ти сагласност и услове надлежног водопривредног предузећа и завода за заштиту природе (уколико је у заштићеном природном добру).

Уређење комплекса у функцији спорта, туризма и рекреације (ку- палишта, плаже, смештајни комплекси и сл.), вршиће се на основу урбанистичког пројекта, док је изградња ових комплекса са објек- тима у оквиру истих условљена израдом плана детаљне регулације. Изградња и уређење површина за спортски риболов са пратећим садржајима и појединачних објеката може се реализовати директно на основу одредби овог плана на основу локацијске дозволе.

На локалитетима који су предвиђени за подизање објеката на- мењених рекреацији, туризму, разоноди на води, спортском рибо - лову, слободан простор око објеката мора се користити заједнич- ки, без ограђивања.

Објекти намењени рекреацији, туризму, спортском риболову и сл. морају имати неопходне пратеће садржаје и санитарно-тех- ничке уређаје. Архитектонска обрада ових објеката може се тре- тирати слободно, са циљем да се уклопе у пејзаж. Поред објеката основне намене, могућа је изградња и пратећих објеката у њихо- вој функцији.

Максимална индекс изграђености се не утврђује овим пра- вилима, већ је условљен планираном наменом и површином земљишта.

- Максимални индекс заузетости земљишта је 40%;
- Максимална спратност објекта је П - П+Пк;
- Минимални ниво комуналне опремљености за ове садр- жаје је: приступ јавном путу и прикључење на електро- енергетску мрежу, интерни систем водовода и канализа- ције (бунар и водонепропусна септичка јама);
- Изградња објеката инфраструктуре, у складу са прави- лима уређења и грађења за ту врсту објеката у складу са просторним или урбанистичким планом. Изградњу објеката инфраструктуре на водном земљишту могуће је реализовати директно на основу одредби овог плана, уз претходно прибављену сагласност надлежног министар- ства, односно надлежног водопривредног предузећа.

Правила за изградњу привредних објеката за експлоатацију речних наноса, узгој и прераду рибе и сл.:

- Поред објеката основне намене, могућа је изградња и пратећих објеката у њиховој функцији;
- Максимални индекс заузетости земљишта свим изграђе- ним садржајима (паркинг, објекти, приступне и манипу- лативне површине и сл.) је 60%;
- Минимална и максимална површина земљишта/парцеле за ову намену се не утврђује овим планом;
- Спратност објеката - П (приземље); минимални ниво ко- муналне опремљености за ове садржаје је: приступ јав- ном путу и прикључење на електроенергетску мрежу, а за објекте за прераду рибе и интерни систем водовода и канализације (бунар и водонепропусна септичка јама);
- Порибљавање вештачких језера је еколошки врло дели- катна операција која се сме обављати само на бази ихти- олошких студија и пројеката, урађених од стране за то лиценцираних институција. Није дозвољено да се тај по- сао обавља самоиницијативно од стране риболовачких друштава. Експлоатација грађевинског материјала из во- дотока дозвољена је само уз одговарајућу пројектну до- кументацију којом се пројекат експлоатације потпуно усаглашава са пројектима регулације река на тим ширим потезима. То подразумава и стриктан надзор, по принци- пима као да се изводе радови на регулацији реке;
- Захватање воде из водотока (укључујући и захватање из малих акумулација које би биле реализоване за ту сврху) дозвољено је само уз одговарајуће водне сагласности, уз обавезу обезбеђења гарантованог водопривредног мини- мума и гарантованог еколошког протока, дефинисаног за хладан и топли део године у функцији карактеристичних малих месечних вода, са ограничењима која утврђују ко- лико се воде мора оставити у току након захватања воде за технолошке потребе;
- Регулације водотока у зони свих насеља поред функцио- налних критеријума треба да буду примерени и урбаним, естетским и другим условима;
- У складу са Законом о водама нигде није дозвољено да се оградама и на други начин узурпира обални појас водног земљишта.

2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

У Границама локалитета СРП „Тителски брег“ није евиденти- рано нити је планирано грађевинско земљиште.

У границама планског подручја налази се грађевинско под- ручје насеља Вилово, делови грађевинског подручја насеља Ти- тел и Мошорин и грађевинско земљиште ван грађевинског под- ручја насеља - викенд зона.

У границама планског подручја није евидентирана нити је пла- нирана радна зона.

2.4.1. Правила грађења у грађевинском подручју насеља

Правила грађења у грађевинском подручју насеља у планском подручју спроводе се на основу општих смерница из овог плана приликом израде Просторног плана општине (шеме насеља) или засебног урбанистичког плана, уз усаглашавање са Уредбом о проглашењу специјалног резервата природе „Тителски брег“.

Опште смернице за правила грађења у грађевинском подручју насеља планског подручја:

- Није дозвољено обављати радове и активности за које се, у складу са законом којим се уређује заштита приро- де, утврди да могу оштетити вредности које се чувају у склопу Резервата: пре свега структуру лесног одсека и пратеће облике његовог рељефа, популације, заједнице и станишта биљних и животињских врста, као и нарушити природне процесе, еколошку целовитост подручја и инте- гритет простора археолошких налазишта или значајно не- повољно утицати на карактеристична обележја предела;
- Све грађевинске парцеле морају имати излаз на јавни пут и бити снабдевене неопходном инфраструктуром: елек- трична енергија, санитарна вода, канализациона мрежа, телефон. Задржава се постојећа парцелација;
- На парцелама се могу градити породични стамбени објекти, пословни објекти и стамбено-пословни објекти, затим помоћни објекти (гараже, оставе, летње кухиње, надстрешнице) и економски објекти (сточне стаје, испус- ти за стоку, пушнице, сушнице, кош, амбар, надстреш- нице за машине и возила, магацини хране и објекти на- мењени исхрани стоке и сл.);
- Дозвољене су чисте и тихе делатности, мањих капаци- тета (трговине на мало, угоститељске и услужне делат- ности и занатске радионице), које не нарушавају живот- ну средину. У овој зони производне делатности нису дозвољене, као ни складишни објекти већих капацитета (укупне површине максимално 150 m2);
- Удаљеност стамбеног објекта од било ког другог објек- та је минимум 4 m, а удаљеност сточне стаје од стамбе- ног, односно, пословног објекта не може бити мања од 15 m, односно не може бити мања од 50 m у односу на било који јавни објекат у окружењу. Удаљеност економ- ских објеката у којима се складишти запаљиви материјал од других објеката не може бити мања од 6 m;
- Пословни, помоћни и економски објекат могу да се граде на међусобном растојању од 0,0 m ако су задовољени сани- тарни, противпожарни и други технички услови, односно међусобни размак не може бити мањи од 4 m, ако

послов- ни објекат има отворе са те стране, тј. међусобни размак не може бити мањи од половине висине вишег објекта;
- Удаљеност ђубришта и пољског WC-а од стамбеног, од- носно, пословног објекта и бунара не може бити мања од 20 m, односно 50 m у односу на било који јавни објекат. Ђубриште се гради на минимално 1 m од границе сусед- не парцеле уз услов да се гради ободни зид висине ми- нимум 1 m (да не би дошло до разасипања) и да је мате- ријал од којег се гради ђубриште водонепропусан;
- Индекс заузетости парцеле је макс. 40%, а индекс из- грађености парцеле је макс. 1,0. Дозвољена спратност објеката је П+1+Пк за стамбене и пословне објекте, а П за помоћне и економске објекте, а евентуално и већа, у зависности од технологије складиштења (кошеви за ку- куруз, силоси и сл.);
- Парцеле се могу ограђивати транспарентном или комби- нованом оградом (комбинација зидане и транспарентне ограде), с тим да укупна висина ограде не буде већа од 1,8 m. Ограда и стубови ограде постављају се тако да буду на парцели која се ограђује, с тим да се морају по- вући од међе суседне парцеле са пољопривредним усе- вима минимум 1,0 m. Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије;
- Након изградње канализационе мреже обавезно је прикључење свих објеката на исту, а до тада, као прелаз- но решење за одвођење отпадних вода из објеката, при- мењивати водонепропусне септичке јаме. Такође, у слу- чају изградње базена, вештачких језера и сличних садр- жаја, неопходно је коришћење непропусног материјала, који ће обезбедити изолацију од подземних вода;
- На постојећим грађевинским парцелама објекти се могу градити, реконструисати и дограђивати до максималних урбанистичких параметара утврђених овим планом. До- грађивање се мора изводити тако да се не наруши однос према суседним објектима. Дограђени део објекта мора бити у складу са постојећим елементима објекта, у истој, односно усклађеној материјализацији и композицији;
- Постојећи објекти, чији су параметри (индекс изграђе- ности, степен заузетости парцеле, спратност) већи од пара- метара датих овим планом, задржавају постојеће параме- тре без могућности увећавања (доградње, надградње и сл.);
- У случају замене постојећег објекта новим, поштовати све параметре и условљености дефинисане овим пла- ном. Ово правило важи и за постојеће објекте који не ис- пуњавају друге услове (удаљеност од граница парцеле, удаљеност од суседних објеката и др.).

2.4.1.1. Правила грађења у грађевинском подручју насеља у заштитној зони

У грађевинском подручју насеља у заштитној зони Резервата налазе се северни део насеља Вилово, део насеља Тител и део на- сеља Мошорин. У погледу правила грађења поред општих смер- ница за насеља у планском подручју (претходни текст) доносе се и следеће смернице:
- Како се ови делови насеља налазе у заштитној зони Ре- зервата, у циљу заштите природних вредности, овим просторним планом није предвиђено ширење грађевин- ског подручја насеља, као ни погушћавање. Пренамена парцела из пољопривредног у грађевинско земљиште није дозвољена. Изузетно, се може дозволити изградња садржаја од јавног интереса, уз претходно прибављену сагласност надлежне установе за заштиту. Остале смер- нице важе из претходног текста.

2.4.1.2. Правила грађења у грађевинском подручју насеља план- ског подручја у појасу до 200 m од еколошког коридора реке Тисе, односно станишта заштићених врста

Услов за изградњу објеката, поред општих правила за градњу у овим деловима насеља планског подручја (део насеља Тител), јесте да њихове граничне вредности индикатора буке на граници идентификованих (означених) природних станишта заштићених врста са другим наменама простора не прелази 50 dB(A) за дан и вече, односно 40 dB(A) за ноћ, а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор.

2.4.2. Правила грађења у викенд зони

Викенд зона се налази у заштитном појасу Резервата оносно у појасу до 200 m од еколошког коридора реке Тисе. Правила грађења у викенд зони која се налази у планском подручју доносе се на осно - ву општих смерница из овог плана а приликом израде Просторног плана општине, или засебног урбанистичког плана уз усаглаша- вање са Уредбом о проглашењу специјалног резервата природе „Ти- телски брег“. Опште смернице за правила грађења у викенд зони:
- Није дозвољено обављати радове и активности за које се у складу са законом којим се уређује заштита природе ут- врди да могу одштетити вредности које се чувају у склопу Резервата, пре свега структуру лесног одсека и пратеће об- лике његовог рељефа, популације, заједнице и станишта биљних и животињских врста, као и нарушити природне процесе, еколошку целовитост подручја и интегритет простора археолошких налазишта или значајно неповољ- но утицати на карактеристична обележја предела;
- Све грађевинске парцеле морају имати излаз на јавни пут и бити снабдевене неопходном инфраструктуром: елек- трична енергија, санитарна вода, канализациона мрежа, телефон. Задржава се постојећа парцелација;
- Како се овај део насеља налази у заштитној зони Резерва- та, у циљу заштите природних вредности, овим

планом није предвиђено ширење викенд зоне, као ни погушћа- вање. Пренамена парцела из пољопривредног у грађевинско земљиште није дозвољена. Изузетно, може се дозво- лити изградња садржаја од јавног интереса, уз претходно прибављену сагласност надлежне установе за заштиту;

- Услов за изградњу објеката је да њихове граничне вред- ности индикатора буке на граници идентификованих (оз- начених) природних станишта заштићених врста са дру- гим наменама простора не прелази 50 dB(A) за дан и вече, односно 40 dB(A) за ноћ, а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор;
- Забрањује се градња викенд објеката која могу да нару- ше визуелно интегритет предела (за сваки објекат пона- особ прибавити услове Покрајинског завода за заштиту природе и сагласност ЈП „Тителски брег");
- Могућа је изградња главног и помоћних објеката; главни објекат је кућа за одмор; помоћни објекти су: ограде, во- донепропусне бетонске септичке јаме и сл.;
- Препарцелација у смислу образовања већих грађевин- ских парцела је дозвољена само за потребе легализације објеката;
- Миним. површина новоформиране парцеле за изградњу викенд објеката је 1500 m2;
- Дозвољени степен искоришћености земљишта је до 10%, односно, а максимална површина објекта је 150 m2; индекс изграђености парцеле је макс. 0,2;
- Максимална спратност куће за одмор је П+Пк.:
- Градња сутерена или подрума је могућа ако то дозвоља- вају хидрогеолошки услови тла;
- Куће за одмор треба да се граде углавном од природног материјала; дозвољава се изградња лођа, тремова и пер- гола испред и/или у склопу објеката према осунчаним просторима, истакнутим природним садржајима и ви- диковцима; те површине, уколико нису застакљене, не улазе у габарит објекта;
- Архитектонска обрада објеката мора се прилагодити не- посредном амбијенту и околном пејзажу. Делови зграда, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и ви- зуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови са гредним системом и јастуцима) уз велику примену др- вета, морају бити у духу архитектонског концепта овог подручја;
- Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом, висине максимално 1,4 m;
- Услови за изградњу на овом подручју могу се издати на основу овог плана и услова Завода за заштиту природе и Покрајинског завода за заштиту споменика културе.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имплементација ПППП Специјалног резервата природе „Ти- телски брег", представља процес примене и спровођења циљева и решења утврђених Планом. Реализација овог процеса захтева дефинисање система управљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), затим утврђивање потребних активности, мера и инструмената за им- плементацију, утврђивање приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових оба- веза, овлашћења и одговорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем сис- тему управљања у Републици Србији и подразумева координира- не активности различитих нивоа органа државне управе у про- цесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја:

- Државни ниво - ресорна министарства Владе РС;
- Покрајински ниво - ресорни секретаријати Владе АПВ;
- Ниво локалних самоуправа - ресорна одељења и службе јединица локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доно- шења одлука, заснованих на потреби реализације циљева и ре- шења утврђених Планом, при чему приоритет имају функције и садржаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговорност за реализацију ових садржаја имају наведени органи државне управе. Наведени државни органи, у складу са својим нивоом, овлашћењима, обавезама и одговорностима, морају бити коорди- натори планираних активности и актера у процесу имплемента- ције. Активности свих нивоа управљања морају бити међусобно усклађене.

Посебне одговорности и обавезе у имплементацији Плана имају:

- Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфра- структуре, Београд;
- Министарство пољопривреде и заштите животне среди- не, Београд;
- Министарство рударства и енергетике, Београд;
- Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Београд;
- Министарство привреде, Београд;
- Министарство државне управе и локалне самоуправе, Београд;
- Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Београд;
- Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне си- ровине, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водоприв- реду и шумарство, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу;
- Покрајински секретаријат за образовање, управу и на- ционалне

заједнице, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за културу и јавно информи- сање, Нови Сад;
- Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад;
- Покрајински завод за заштиту споменика културе, Нови Сад;
- ЈП „Војводинашуме“, Петроварадин;
- ЈП „Воде Војводине“ Нови Сад, ВДП „Западна Бачка“;
- ЈП „Железнице Србије“, Сектор за стратегију и развој, Београд;
- ЈП „Путеви Србије“, Београд;
- Дирекција за водне путеве, Београд;
- ЈП „Електромрежа Србије“, Погон преноса, Нови Сад;
- ЈП „Електромрежа Србије“, Дирекција за пренос елек- тричне енергије, Нови Сад;
- ПД „Електродистрибуција“ Нови Сад;
- „Телеком Србија“, Дирекција за технику, Извршна једи- ница Нови Сад;
- „Теленор“ д.о.о., Нови Београд;
- „VIP Mobile“ d.o.o., Београд;
- ЈП „Србијагас“, Нови Сад;
- Јединица локалне самоуправе - Општина Тител.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИС- ТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

План детаљне регулације за планирани општински пут

За планирани општински пут потребно је, осим у складу са Законом о планирању и изградњи, израдити урбанистички план у складу са Законом и прописима који ближе регулишу пробле- матику пројектовања и изградње саобраћајница. Осим резерва- ције простора за коридоре предметног саобраћајног капацитета, основне смернице за пројектовање и изградњу директно су везане за обезбеђивање одговарајућих геометријских и елемената пута и путних објеката, као и за одговарајућа решења одводњавања, заштите животне средине и односа према комуналној и осталој инфраструктури (зоне укрштања и решења истих).

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Заштита природних добара
- Спровођење мере заштите на заштићеном подручју Ре- зервата у складу са важећим актом о заштити;
- Спровођење активних мера заштите и ревитализација угрожених станишта природних реткости на подручју Резервата.

Заштита непокретних културних добара
- Израда програма конзервације, рестаурације и ревита- лизације непокретних културних добара на подручју у обухвату Просторног плана, са утврђивањем приоритета и фаза реализације;
- Утврђивање евидентираних непокретних културних до- бара за заштићена културна добра;
- Укључивање културног наслеђа у туристичку понуду и презентацију.

Заштита животне средине
- Израда локалног регистра извора загађивања животне средине општине Тител на чијем подручју се налази и територија обухвата Просторног плана;
- Израда техничке документације и санација и рекултива- ција неуређених одлагалишта отпада;
- Подизање еколошке свести у локалним заједницама.

Шуме шумско земљиште
- Унапређење стања постојећих шума;
- Побољшање услова станишта дивљачи и развој ловног туризма.

Риболов
- Развој спортског риболова у оквиру туристичке понуде Резервата.

Пољопривреда
- Примена традиционалних видова пољопривреде (испа- ша и кошење);
- Измена сетвене структуре усмерена на производњу здра- ве хране, лековитог биља и других видова производње које подразумевају редукцију обраде и примене хе- мијских средстава.

Туризам
- Развој специфичних видова екотуризма у заштићеним подручјима у складу са мерама заштите природних до- бара;
- Дефинисање јединствене понуде етно-културолошког садржаја;
- Унапређење туристичке понуде, јасним обележавањем маркантних објеката и целина, билборди, интернет пре- зентације и др.

Мрежа насеља и јавних служби
- Повећање повезаности унутар функционалног урбаног подручја изградњом нове и реконструкцијом постојеће саобраћајне мреже;

- Изградња недостајуће инфраструктуре, посебно канализационе мреже у насељима;
- Повећање доступности јавних служби и услуга орга- низовањем мобилних јавних служби: здравствена и со- цијална заштита, комуналне и техничке службе, серви- си, разне услуге.

Саобраћајна инфраструктура

- Реконструкција/изградња путне мреже нижег хијерар- хијског нивоа: атарских, шумских и приступних путева као и инфаструктуре немоторног саобраћаја - пешачких и бициклистичких стаза свих нивоа.

Водопривредна инфраструктура

- Реализација заливног система

Тителског брега;
- Антиерозионо уређење територије.

Електроенергетска инфраструктура
- Изградња 20 kV средњенапонске мреже од насеља Шај- каш до насеља Вилово, од насеља Вилово до насеља Мо- шорин;
- Реконструкција 10 kV средњенапонске мреже.

Електронска комуникациона инфраструктура
- Развој електронске комуникационе инфраструктуре која подржава пружање најсавременијих услуга електрон- ских комуникација фиксних, мобилних комуникација и радио-дифузног система.

Термоенергетска инфраструктура

- Изградња разводног гасовода средњег притиска и МРС за насеље Вилово;
- Изградња дистрибутивне гасне мреже у насељу Вилово;
- Иизградњи адекватног постројења за припрему гаса у близини бушотине и повезивање бушотинским водовима бушотина Ви-1 и Ви-2 са постројењем за припрему гаса.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем под- ручја у обухвату Плана, заснивaће се на развојно-управљачким документима, изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотер- ско-

маркентишкој, истраживачкој и другим подршкама.

Средства за финансирање приоритетних пројеката простор- ног уређења, обезбедиће се из буџета и других извора финанси- рања - буџета АП Војводине, општине Тител, посебних фондова, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корис- ника и инвеститора на подручју које обухвата План.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и

изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13 - УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/2014 и 145/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 04. марта 2016. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Про сторног плана подручја

посебне намене "Суботичке пустаре и језера"

Одлука је објављена у "Службеном листу

АПВ", бр. 10/2016 од 4.3.2016. године

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене "Суботичке пустаре и језера" (у даљем тексту: Просторни план), који

је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје "Суботичке пустаре и језера".

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чине реферални карте: прегледна карта под називом "Целине и потцелине подручја

посебне намене" у размери 1:50.000; реферална карта бр. 1 - "Посебна намена простора" у размери 1:50.000; реферална карта бр. 2 - "Мрежа насеља и инфраструктурни системи" у размери 1:50.000; реферална карта бр. 3.1- "Заштита природних и непокретних културних добара " у размери 1:50.000; реферална карта бр. 3.2 - "Природни ресурси и заштита животне средине“ у размери 1:50.000; реферална карта бр. 4 - "Карта спровођења" у размери 1:50.000.

Текстуални и графички део-рефералне карте Просторног плана

из става 2. израђују се у седам примерака, и оверава их својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене "Суботичке пустаре и језера" на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене "Суботичке пустаре и језера“ на животну средину састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђује се у седам примерака, а својим потписом оверава га овлашћено лице органа који доноси планский документ.

Члан 5.

Графички део Просторног плана из члана 3. став 2. ове одлуке чува се трајно у Скупштини АП Војводине (један комплет), Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два комплета), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један комплет), Граду Суботица (један комплет), општини Кањижа (један

комплет) и Јавном предузећу Завод за урбанизам Војводине Нови Сад (један комплет).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Члан 6.

Право на непосредан увид у Просторни план - и у текстуални и у графички део - имају правна и физичка лица, под условима и на начин који детаљније прописује министар надлежан за послове просторног планирања.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти ускладиће се са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, те планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове одлуке,

примењују се у деловима који нису у супротности с њом.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује у електронском облику и доступан је путем интернета.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-2/16
Нови Сад, 04. март 2016. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István,s.k.)

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СУБОТИЧКЕ ПУСТАРЕ И ЈЕЗЕРА

Носилац израде плана:

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА**

УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Покрајински секретар др Слободан Пузовић

Обрађивач:

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ-НОВИ САД

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР **Славица Пивнички, дипл инж пејз.арх.**

ВД ДИРЕКТОРА **др Александар Јевтић**

СИНТЕЗА И КООРДИНАЦИЈА:
Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.

СТРУЧНИ ТИМ:

Посебна намена простора, општа концепција развоја и заштита природних добара:
Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.

Заштита предела:
мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.

Природни услови и ресурси:
др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план.
Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Милан Жижић, дипл.инж.маш.

Мрежа насеља и јавне службе:
Бранислава Топрек, дипл.инж.арх.
Мина Миличић, дипл.инж.арх.-мастер

Непокретна културна добра:
Бранислава Топрек, дипл.инж.арх.

Регионални и прекогранични аспекти развоја:
Теодора Томин Рутар,
дипл.правник Славица Пивнички,
дипл.инж.пејз.арх.

Становништво и привреда:
Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон.

Пољопривреда:
Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.

Туризам:
др Оливера Добривојевић, дипл.пр.план.

Саобраћајна инфраструктура:
Зоран Кордић, дипл.инж.саоб.

Водопривредна инфраструктура:
Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.

Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструктура: Зорица Санадер,
дипл.инж.елек.

Термоенергетска инфраструктура:
Милан Жижић, дипл.инж.маш.

Заштита животне средине:
др Тамара Зеленовић Васиљевић
Тања Топо, дипл.инж.зашт.жив.сред.-мастер

Заштита од елементарних непогода:
Теодора Томин Рутар, дипл.правник

Одбрана земље:
Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.

Правна регулатива:
Бранка Митровић, дипл.правник
Теодора Томин Рутар,
дипл.правник

Геодетско документациона и аналитичко информациона основа: Милко Бошњачић,
мастер дипл.инж.геод.
Јурица Далибор, дипл.инж.геод.
Оливера Његомир, дипл.матем.
Злата Хома Будински, геод.техн.
Дејан Илић, арх.техн.
Драгана Матовић, оператер Аљоша
Дабић, копирант Ђорђе Кљајић,
геод.техн.

КОНСУЛТАЦИЈЕ И САРАДЊА:

Шумарство и предели:
Здравко Ристивојевић, дипл.инж.шум.

Основна и посебна

Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад намена простора: ЈП „Палић-Лудаш“, Палић

ЈП „Завод за урбанизам Града

Суботице“, Суботица

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ 1

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 4

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦа ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ГРАНИЦА ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ .4

1.1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ...4

1.2. ОПИС ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 5

1.2.1. Опис граница посебне намене 5

1.3. ОПИС ГРАНИЦА ПРЕДЕОНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 12

1.3 1. Предеоне целине у оквиру посебне намене.....12

1.3.1 1. Предеоне целине заштићених подручја 12

1.3.1.2. Предеоне целине заштитних зона заштићених подручја.....20

1.3.1.3. Предеона целина остала посебна намена22

1.3.2. Предеоне подцелине у оквиру посебне намене.... 23

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА.....29

2 1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА.....29

2.1.1. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године.....29

2.1.2. Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине.....36

2.1.3. Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, Суботица - Београд (Батајница) ... 42

2.1.4. Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе.. 45

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ, ОГРАНИЧЕЊА, SWOT АНАЛИЗА) ... 47

3.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА) 47

3 1.1. Природни услови 47

3 1.2. Природне вредности 49

3.1.2.1. Природна добра.....49

3.1.2.2. Предеона разноврсност 56

3.1.2.3. Природни ресурси 58

3 1.3. Становништво……61

3 1.4. Мрежа и функције насеља ……61

3 1.5. Јавне службе ……61

3 1.6. Привреда……62

3 1.7. Инфраструктура……63

3.1.71. Саобраћајна инфраструктура ……63

3.1.7.2. Водопривредна инфраструктура ….66
3.1.7.3. Енергетска инфраструктура ……67
3.1.7.4. Електронска комуникациона инфраструктура 68

3 1.8. Непокретна културна добра ……68

3 1.9. Стање животне средине……69

3 1.10. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације 71

3.2. SWOT АНАЛИЗА……72

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ
РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ……75

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА……75
2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА …… 75

2 1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ……75

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ 76
2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности..... 76
2.2.2. Становништво 78
2.2.3. Мрежа насеља и јавне службе..... 79
2.2.4. Привреда 79
2.2.5. Инфраструктурни системи 80
2.2.6. Заштита непокретних културних добара 82
2.2.7. Заштита животне средине 82
3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ 83
4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ..... 85
III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ..... 87
1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ..... 87
1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ 87
1.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ 88
1.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ..... 89
1.4. ЛОВНА ФАУНА И РИБОЛОВНЕ ВРСТЕ РИБА 89
1.5. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ..... 90
повезивање насеља и центара..... 91
2.2.2. Организација јавних служби 92
3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ 92
3.1. ТУРИЗАМ..... 92
3.2. ПОЉОПРИВРЕДА И РИБОЛОВ..... 95
3.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ..... 95
4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА..... 96
4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА 96
4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА..... 99
4.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА 102
4.3.1. Електроенергетска инфраструктура .. 102
4.3.2. Термоенергетска инфраструктура 103
4.3.3. Обновљиви извори енергије 103
2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ..... 91
2.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ..... 91
2.2. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА И РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА..... 91
2.2.1. Однос градских и сеоских насеља и функционално
4.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА..... 103
5. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И ОДБРАНА ЗЕМЉЕ У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ..... 106
5.1. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА 106
5.1 1. Заштићена подручја..... 106
5.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста . 109
5.1.3. Еколошки коридори 109
5.2. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА 109
5.3. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА..... 110
5.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 111
5.5. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АК-ЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА..... 112
5.6. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕ-СА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ 112
6. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ..... 112
IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ..... 116
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ) У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБ- НЕ НАМЕНЕ 116
ПРИКЉУЧЕЊЕ 126
1.4.1. Саобраћајна инфраструктура..... 127
1.4.2. Водопривредна инфраструктура..... 128
1.4.3. Енергетска инфраструктура..... 130
1.4.3.1. Електроенергетска инфраструктура 130
1.4.3.2. Термоенергетска инфраструктура . 133

1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПО ЦЕЛИНАМА, ПОДЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА 116

1 1.1. Правила уређења у предеоној целини заштићених подручја 116

1.1 1.1. Предеона целина ПИО „Суботичка пешчара“ 117

1.1 1.2. Предеона целина СРП „Лудашко језеро“ 119

1.1 1.3. Предеона целина СРП „Селевењске пустаре“120 1 1.2. Правила уређења у предеоној целини заштитне зоне заштићених подручја 121

1.1.2 1. Предеона целина заштитна зона ПИО „Субо- тичка пешчара“.....121

1.1.2.2. Предеона целина заштитна зона СРП „Лудаш- ко језеро“ 122

1.1.2.3. Предеона целина заштитна зона СРП „Селе- вењске пустаре“ 122

1 1.3. Правила уређења у предеоној целини остала посеб- на намена.....123

1.2. ОПИС ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА У ОСТАЛОЈ ПОСЕБНОЈ НАМЕНИ ЗА ПРИ- МЕНУ ПОСЕБНИХ МЕРА ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ ... 124

1.3. ОПИС ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА У ПОСЕБНОЈ НАМЕНИ ЗА ДИРЕКТНУ ПРИМЕНУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА..... 124

1.4. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ПОСЕБНЕ И ДРУГЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО

1.4.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије ... 136

1.4.4. Електронска комуникациона инфраструктура 137

1.4.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила138

1.5. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ 139

1.6. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ ...140

1.6.1. Мере заштите и уређења природних добара 140

1.6.1.1. Заштићена подручја 140

1.6.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста 146

1.6.1.3. Еколошки коридори и заштитна зона еколош- ких коридора и станишта 146

1.6.1.4. Подизање пољозаштитног зеленила 150

1.6.1.5. Геолошко и палеонтолошко наслеђе 150

1.6.2. Мере заштите и уређења непокретних културних добара 150

1.6.3. Мере заштите и уређења предела ... 151

1.6.4. Мере заштите живота и здравља људи 152

1.6.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења жи- вотне средине.....153

1.6.6. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација 154

1.6.7. Уређење простора од интереса за одбану земље... 156

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 157

2 1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ 157

2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштићеним подручјима.....157

2 1.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштићеном подручју ПИО „Субо-

тичка пешчара“.....157

2 1.1.2. Правила грађења на пољопривредном

земљишту у заштићеном подручју СРП „Лу- дашко језеро“ 158

2.1 1.3. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштићеном подручју СРП „Селевењске пуста- ре“.....158
2.1.2. Општа правила грађења на пољопривредном земљишту
ван заштићених подручја.....158
2.1.2.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћин-
ства - салаши 159
2.1.2.2. Објекти за узгој животиња - фарме и газдин-
ства.....161
2.1.2.3. Узгајалишта дивљачи 163
2.1.2.4. Рибњаци.....163
2.1.2.5. Воћарско-виноградски објекти ... 164
2.1.2.6. Објекти за примарну обраду и складиштење пољопривредних производа 164
2.1.2.7. Стаклености и пластеници 165
2.1.3. Посебна правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони заштићених подручја 165
2.1.3 1. Посебна правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони ПИО „Суботичка пешчара“ 165
2.1.3.2. Посебна правила грађења на пољопривредном
земљишту у заштитној зони СРП „Лудашко језеро“ 166
2.1.3.3. Посебна правила грађења на пољопривредном
земљишту у заштитној зони СРП „Селевењске пустаре“.....166
2 1.4. Посебна правила грађења на пољопривредном
земљишту у осталој посебној намени . 167
2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ168
2.2.1. Правила грађења на шумском земљишту у предео-
ној целини заштићених подручја 168
2.2.2. Правила грађења на шумском земљишту у заштитним зонама заштићених подручја и осталој посебној намени 169
2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ . 170
2.3 1. Правила грађења на водном земљишту у заштит-
ним зонама заштићених подручја и осталој посеб- ној намени 170
2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ 171
2.4 1. Правила грађења у зони ретког становања ван насеља (у заштитној зони ПИО „Суботичка пешчара“) 171
2.4.2. Правила грађења у викенд зонама (у заштитној
зони ПИО „Суботичка пешчара“) 172
2.4.3. Правила грађења у салашарским насељима (у ос-
талој посебној намени - коридор и заштитна зона еколошког коридора водотока Кереш) 173
2.4.4. Правила грађења за едукативно-спортско-рекреативне и туристичке локалитете 175
2.4.4.1. Општа правила грађења за едукативно-спорт- ско-рекреативне и туристичке локалитете 175
2.4.4.2. Посебна правила грађења за едукатив-но-спортско-рекреативне и туристичке лока- литете 176
2.4.5. Правила грађења за радне зоне и појединачни рад-
ни комплексе 177
2.4.6. Правила грађења за комуналне и инфраструктур-
не садржаје..... 178
2.5. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКАТА 180
2.5.1. ..... Заштитни појас јавних путева 180

ТАБЕЛЕ

Табела 1.
Табела 2.
Табела 3.
Табела 4.
Табела 5.
Табела 6.
Табела 7.
Табела 8.
Табела 9.
Табела 10.
Табела 11.
Табела 12.
Табела 13.
Табела 14.
Табела 15.
Табела 16.
Табела 17.
Табела

Слика 1. Режими заштите и заштитна зона ПИО „Суботичка пеш-

2.5.2. Заштитни пружни појас 180
2.5.3. Зоне заштите изворишта водоснабдевања 180
2.5.4. Зоне заштите одбрамбених насипа 181
2.5.5. Зона заштите надземних високонапонских водова 181
2.5.6. Зона ветроелектрана..... 181
2.5.7. Зона заштите коридора електронских комуникацио-
них система веза 181
2.5.8. Зона заштите термоенергетске инфарструктуре 181
2.5.9. Зона заштите око противградних станица 181
2.5.10.Зона заштите строго заштићених и заштићених врста
и еколошких коридора са заштитним зонама 181
2.5.11. Зона заштите државне границе.....182
V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА.....182
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ 182
2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТА-
ЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА 184
2 1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТА-
ЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 184
2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТ АЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА 185
2.2.1. Едукативно-спортско-рекреативни и туристички
локалитети 185
2.2.2. Нови радни комплекси 186
2.2.3. Саобраћајна инфраструктура 187
2.2.4. Водопривредна инфраструктура 188
2.2.5. Електроенергетска инфраструктура 188
3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ ... 192
4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ 193
СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА
Однос површине подручја обухваћеног Просторним планом и посебне намене 5
Укупна површина посебне намене..... 12
Величинска дистрибуција насеља према укупном броју становника 61
Мрежа категорисаних путева на територији општина у оквиру обухвата..... 64
ДВ преносна мрежа на подручју Просторног плана67
Биланс површина у подручју обухвата Просторног плана 112
Биланс површина подручја посебне намене 113
Биланс постојеће и планиране намене по категоријама земљишта у оквиру подручја посебне намене 113
Намена и биланс површина у подручју предеоне целине ПИО „Суботичка пешчара“..... 114
Намена и биланс површина у подручју предеоне целине СРП „Лудашко језеро“..... 114
Намена и биланс површина у подручју предеоне целине СРП „Селевењске пустаре“ 115
Намена и биланс површина у подручју предеоне целине заштитна зона ПИО „Суботичка пешчара“ 115
Намена и биланс површина у подручју предеоне целине заштитна зона СРП „Лудашко језеро“ 115
Намена и биланс површина у подручју предеоне целине заштитна зона СРП „Селевењске пустаре“ 115

Намена и биланс површина у подручју предеоне целине остала посебна намена..... 116

Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом..... 133

Минимална растојања подземних гасовода од надземне електро мреже и стубова далековода 133

Минимално дозвољено растојање при укрштању и паралелном вођењу гасовода средњег притиска са другим подземним инсталацијама 134

Вредности минималних прописаних растојања гасовода ниског притиска у односу на укопане инсталације 135

Растојања МРС од других објеката 135

Спровођење Просторног плана у оквиру посебне намене простора 193

чара“ 50

Слика 2. ПИО „Суботичка пешчара“ 50

Слика 3. Режими заштите и заштитна зона СРП „Лудашко језеро“ 51

Слика 4. СРП „Лудашко језеро“ 52

Слика 5. СРП „Лудашко језеро“ 52

Слика 6. Режими заштите и заштитна зона СРП „Селевењске пустаре“..... 53

Слика 7. СРП „Селевењске пустаре“- Селевењска шума обрасла западним копривићем 54

Слика 8. СРП „Селевењске пустаре“ 54

Слика 9. Саобраћајна мрежа у обухвату Просторног плана 64

Слика 10. НКД споменик културе Магазин за жито . 69

Слика 11. Субјединице заштићеног предела у Републици Мађарској 85

Слика 12. СРП „Лудашко језеро“ - Визиторски центар „Лудаш“ 92 Слика 13. Саобраћајна мрежа у оквиру посебне намене простора .. 96

Слика 14. Едукативне стазе у ПИО „Суботичка пешчара“.....107

Слика 15. Едукативне стазе у СРП „Лудашко језеро“ 108

Слика 16. Едукативне стазе у СРП „Селевењске пустаре“.....109

Слика 17. Локалитет „Мајдан“ 118

Слика 18. Локалитет „Тресетно језеро“ 118

Слика 19. „3D“ приказ планираног уређења локалитета „Тресетно језеро“ 119

Слика 20. „3D“ приказ уређења планираног локалитета на „Келебијском језеру“.....121

Слика 21. Локалитет „Шумарска кућа“ у Селевењској шуми 168 Слика 22. „3D“ приказ планираног уређења локалитета „Шумарска кућа“ Селевењској шуми 169

Слика 23. Локалитет „Старо стрелиште“.....176

Слика 24. „3D“ приказ планираног уређења локалитета „Старо стрелиште“.....176

Слика 25. „3D“ приказ планираног уређења локалитета „Старо стрелиште“ 177

Списак скраћеница коришћених у тексту:

АПВ	Аутономна покрајина Војводина
ГВЕ	Гранична вредност емисије
ГИС	Географски информациони систем
ГЈ	Г аздинска јединица
ГМРС	Главна мерна регулациона станица
ДОО	Друштво са ограниченом одговорношћу
ДКМТ	Еврорегија Дунав-Криш-Мориш-Тиса
ДП	Државни пут
ЕД	Електро дистрибуција
ЕК	Електронска комуникациона мрежа
ЕМС	Електромрежа Србије
ЕСУ	Европски савет урбаниста
ЕУ	Европска Унија
ИППЦ	Постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе
ИКТ	Информационо-комуникационе технологије
IPA	Important Plant Areas-подручје за биљке од међународног значаја
IBA	Important Bird Area-међународно зна чајно подручје за птице
ICPDR	International Commision for the Protection of the Danube River-Интер национална комисија за заштиту реке Дунав
ЈП	Јавно предузеће
ЈВП	Јавно водопривредно предузеће
ЈП ЕПС	Јавно предузеће „Електропривреда Србије“
ЈТС	Joint Tisa Survey - Међународни пројекат
КДС	
КО	
к.п.	
МРС	
МСП	
MCS	
НКД	
ОИЕ	
ОКМ	
ОВС	
ОКМ ДТД	ХС

ПЗЗП	Покрајински завод за заштиту природе
ППРС	Просторни план Републике Србије
ППППН	Просторни план подручја посебне намене
ПГР	План генералне регулације
ПГС	Противградне станице
ПДР	План детаљне регулације
ПИО	Предео изузетних одлика
ПП	Парк природе
ПТТ	Пошта телефон телеграф
ПЕ	Полиетилен
ППОВ	Постројење за пречишћавање отпадних
ПУ	Процена утицаја
РБС	Радио базна станица
РГЗ	Републички геодетски завод
РЗС	Републички завод за статистику
РПП АПВ	Регионални просторни план АП Војводине
РР	Радиорелејни
РС	Република Србија
РТВ	Радио телевизија
СП	Споменик природе
СПУ	Стратешка процена утицаја
СРП	Специјални резерват
СТС	Стубне трафостанице
СС	Сабирна станица
СГС	Сабирна гасна станица
СРПС	Српски стандард
TICAD	Tisa Catchment Area Development пројекат -
ТС	Трафостаница
ТК	Телекомуникациона
ФУП	Функционално урбано
ШГ	Шумско газдинство

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Ред.број	Прегледна карта	Размера
1.	Целине и подцелине подручја посебне намене	1:50 000

Ред.број	Реферална карте	Размера
1.	Посебна намена простора	1:50 000
2.	Мрежа насеља и инфраструктурни системи	1:50 000
3.1.	Заштита природних и кутурних добара	1:50 000
3.2.	Природни ресурси и заштита животне средине	1:50 000
4.	Карта спровођења	1:50 000

Кабловски дистрибутивни систем Катастарска општина Катастарска парцела Мерно-регулациона станица Мала и средња предузећа Меркалијева скала Непокретна културна добра Обновљиви извори енергије Основна каналска мрежа Основни водоносни слој Основна каналска мрежа Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав

А) ТЕКСТУАЛНИ

ДЕО УВОДНЕ

НАПОМЕНЕ

На основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посеб- не намене „Суботичке пустаре и језера“ („Службени лист АПВ“, број 36/13), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене „Суботичке пустаре и језера“ (у даљем тексту: Просторни план). Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посеб- не намене „Суботичке пустаре и језера“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 36/13).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секрета- ријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад.

Прелиминарна граница обухвата Просторног плана која је де- финисана Одлуком, у току израде Концепта Просторног плана је проширена на катастарску општину Мале Пијаце у Општини Кањижа.

Посебну намену због које се ради овај Просторни план чине три заштићена подручја (ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“), а разлог проширења границе обухвата Просторног плана је укључивање водоток Кереш и станишта јужно од СРП „Селевењске пустаре“ у посебну намену. Водоток Кереш је међународни еколошки коридор и чини окос- ницу природних добара која су предмет овог Просторног плана, а станишта јужно од СРП „Селевењске пустаре“ су предмет реви- зије овог заштићеног подручја. Просторни план ће представљати плански основ за за заштиту, уређење и коришћење посебне наме- не, као и за стварање планске целине за прекограничну сарадњу.

Прву фаза израде Просторног плана представља Концепт пла- на, који је заснован на анализи постојеће документације и експер- тизама урађеним за све области од значаја за планско подручје и дефинисање планских решења. Концепт Просторног плана је ве- рификован и прихваћен од стране Комисије за стручну контролу планских докумената коју је образовао Покрајински секретарија- та за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад (Извештај о извршеној стручној контроли Просторног плана подручја посебне намене „Суботичке пустаре и језера“ број: 130- 06-52/2014-01 од 24.02.2014. године).

Упоредо са Концептом Просторног плана, припремљена је и документациона основа планског документа, која се састоји од пристиглих услова и мишљења надлежних органа и организација, студија, стратешких документата општина и других експертиза.

Нацрт Просторног плана представља другу фазу израду план- ске документације. У складу са одредбом члана 130. став 2. Зако- на о измени и допуни Закона о планирању и изградњи („Службе- ни гласник РС“ број 132/14), поступак израде Просторног плана настављен је по одредбама закона по којима је започет. Саставни део Просторног плана је Извештај о Стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене „Суботичке пустаре и језера“ на животну средину.

У припреми и изради Просторног плана, успостављена је са- радња са стручним институцијама и организацијама, као и пре- дузећима који имају надлежност на планском подручју, у оквиру које су добијени услови за израду Просторног плана.

Овај просторни план се ради у GIS-у, технологији намењеној управљању просторно орјентисаним подацима, што ће омогући- ти једноставнију размену просторних података, формирање ин- формационог система планских докумената и стања у простору као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

Просторно планска решења су усклађена са прописима, који посредно или непосредно регулишу ову област:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13- УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде план- ских докумената („Службени гласник РС“, бр. 31/10, 69/10 и 16/11);
- Закон о регионалном развоју („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 30/10);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, број 129/07);
- Закон о заштити државне границе („Службени гласник РС“, број 97/08 и 20/15);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени глас- ник РС“, бр. 72/09, 18/10, 65/13 и 15/15-УС);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07 и 83/14-др. закон);
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС“, број 99/09 и 67/12- УС);

- Закона о јавним службама („Службени гласник РС“, бр.42/91, 71/94 и 79/05-др. закон и 83/14-др.закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ“, број 16/01- СУС и „Службени гласник РС“ број 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени глас- ник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон и 41/09);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 10/13-др. закон);
- Закон о сточарству („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 93/12);
- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“, бр. 91/05, 30/10 и 93/12);
- Закон о добробити животиња („Службени гласник РС“, број 41/09);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон,54/96, 101/05-др.закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС и 55/14);
- Закон о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 73/10, 57/11, 93/12 и 45/15);
- Закон о железници („Службени гласник РС“, број 45/13);
- Закон о безбедности и интероперабилности железница („Службени гласник РС“, број 104/13);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон и 43/11-УС);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађи- вања животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04 и 25/15);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службе- ни гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, број 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 45/13-др. закон и 93/14);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“ број 36/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 25/15);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној си- гурности („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 93/12)
- Закон о сахрањивању и гробљима („Службени гласник СРС“, бр. 20/77, 24/85-др.закон и 6/89-др.закон, „Служ- бени гласник РС“, бр. 53/93-др.закон, 67/93- др.закон, 48/94- др.закон, 101/2005 - др. закон, 120/12-УС и 84/13- УС);
- Закон о туризму („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон и 93/12);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о спорту („Службени гласник РС“, бр. 24/11, 99/11- др.закон и 99/11-др.закон);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Служ- бени гласник РС“, број 88/11);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени глас- ник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС 62/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14);

- Закон о енергетици („Службени гласник РС“,бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка 6) и став 2. у делу који се односи на тачку 6) и члан 14. став 2.);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91, 83/92, 53/93-др.закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/14);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др.закон, 104/09-др.закон и 10/15);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/09 и 20/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, број 105/13 и 119/13)
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС“, број 5/68);
- Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12);
- Уредба о заштити Предела изузетних одлика „Суботичка пешчара“ („Службени гласник РС“, бр. 127/03 и 113/04),
- Уредба о заштити Специјалног резервата природе „Лу- дашко језеро“ („Службени гласник РС“, број 30/06)
- Уредба о заштити Специјалног резервата природе „Селе- вењске пустаре“ („Службени гласник РС“, број 37/97).

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план подручја посебне намене се доноси за под- ручје које због природних вредности захтева посебан режим ор- ганизације, уређења, коришћења и заштите простора, у складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи.

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионалним просторним планом АПВ („Службени лист АПВ“, број 22/11), утврђено је да ће се развој, заштита и уређење заштићених природних добара вршити на основу просторних планова подручја посебне намене, на основу чега су се стекли услови за израду Просторног плана подручја посебне намене „Суботичке пустаре и језера“.

Основни разлог за израду Просторног плана, је стварање усло- ва за реализацију националних, регионалних и локалних интере- са у оквиру граница посебне намене у складу са заштитом приро- де. С обзиром на положај, један од разлога израде је и дефинисање активности у области заштите природе, туризма и руралног раз- воја, ради повезивања групе заштићених подручја која су дефи- нисана плановима вишег реда (ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Селевењске пустаре“, СРП „Лудашко језеро“ и ПП „Палић“), са прекограничним природним добрима у Републици Мађарској.

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦа ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ГРАНИЦа ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1 1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Граница обухвата Просторног плана дефинисана је границама катастарских општина и делом државном границом Републике Србије и Мађарске. Опис границе Просторног плана урађен је на катастарским плановима размере 1:2500 и 1:1000 за катастарске општине у обухвату Просторног плана.

Јединица локалне самоуправе	Катастарска општина	Површина кат. општине (ha)	Површина посебне намене у кат.општини (ha)	Учешће површина посебне намене у ј.л.с (%)
Град Суботица	Стари Град	8070,92	2560,28	
	Нови Град	5794,78	2084,66	
	Палић	10955,77	4404,47	
	Бачки Виногради	2047,60	845,67	
Укупно 1		26869,07	9895,08	36,82 %
Општина Кањижа	Хоргош	8604,84	5109,46	
	Мартонош	5585,40	1352,51	
	Мале Пијаце	4440,38	704,58	
Укупно 2		18630,62	7166,55	38,47 %
Свега (1+2)		45499,69	17061,63	37,50 %

1.2. ОПИС ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје Просторног плана на северу дефинисано је државном границом Републике Србије и Републике Мађарске, као и север- ним границама катастарских општина: Стари Град, Нови Град, Палић, Бачки Виногради, на територији Града Суботице и Хор- гош и Мартонош на територији општине Кањижа.

Са истока граница Просторног плана дефинисана је источним границама катастарских општина: Хоргош и Мартонош на тери- торији општине Кањижа.

Са југа граница Просторног плана дефинисана је источним границама катастарских општина: Стари Град, Нови Град, Па- лић и Бачки Виногради на територији Града Суботице и Хоргош, Мале Пијаце и Мартонош на територији општине Кањижа.

Са запада граница Просторног плана дефинисана је источним границом катастарске општине Стари Град на територији Града Суботице.

Граница просторног Плана обухвата следеће катастарске општине: Стари Град, Нови Град, Палић, Бачки Виногради, Хор- гош, Мале Пијаце и Мартонош.

Укупна површина обухвата Просторног плана износи око 45499,69 ha (извор података РГЗ - Служба за катастар непокрет- ности општина из 2009. године).

Унутар подручја обухвата Просторног плана дефинисана је посебена намена. Однос површине подручја обухваћеног Прос- торним планом и посебне намене по катастарским општинама и јединицама локалне самоуправе, приказан је у Табели бр. 1.

Табела 1. Однос површине подручја обухваћеног Просторним планом и посебне намене

Посебну намену у оквиру обухвата Просторног плана чине три заштићена подручја: Предео изузетних одлика (ПИО) „Суботич- ка пешчара“ (Уредба о заштити Предела изузетних одлика „Су- ботичка пешчара“, „Службени гласник РС“, бр. 127/03 и 113/04), Специјални резерват природе (СРП) „Лудашко језеро“ (Уредба о заштити Специјалног резервата природе „Лудашко језеро“, „Службени гласник РС“, број 30/06), Специјални резерват приро- де (СРП) „Селевењске пустаре“ (Уредба о заштити Специјалног резервата природе „Селевењске пустаре“, „Службени гласник РС“, број 37/97) и део водотока Кереш који представља еколошки коридор од међународног значаја и станишта јужно од СРП „Се- левењске пустаре“.

У оквиру границе подручја посебне намене, дате су три цели- не просторног развоја (три заштићена подручја, делови њихових заштитних зона и остала посебна намена која представља зоне утицаја на природна добра). У оквиру целина заштићених подручја, дефинисане су подцелине, које чине режими заштите I, II и III степена заштите (Прегледна карта бр 1.).

1.2.1. Опис граница посебне намене

Почетна тачка описа границе посебне намене (у даљем тексту - граница) се налази на тромеђи путева, катастарске парцеле (у даљем тексту парцеле) 27711 и 27712/1 (КО Стари Град - град Субо - тица) и државне границе Републике Србије и Републике Мађарске.

Од тромеђе граница у правцу истока прати државну границу Републике Србије (северна граница катастарских општина Стари Град, Нови Град, Палић, Бачки Виногради и Хоргош) и Републике Мађарске до тромеђе пута, парцела 16866 (КО Хоргош), парце- ле 3277 (КО Хоргош) и државне границе.

Од тромеђе граница у правцу југа кроз катастарску општину Хоргош прати источну међу парцела 3257, 3255, 3254, 3253, пресе- ца пут, парцела 16776/2 и долази до тромеђе пута, парцела 16776/1, канала, парцела 16869 и парцеле 4487/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу запада и прати јужну међу пута, парцела 16776/1 до тромеђе путева, парцеле 16776/1 и 16784/1 и парцеле 4973, мења правац ка југозападу и прати источ- ну међу парцела 4973, 5068, 5066, пресеца пут, парцела 16781/1, прати источну међу парцела 5319, 5318, пресеца пут, парцела 16780/1, и даље ка југозападу прати источну међу парцеле 5523 до тромеђе пута, парцела 16779/1 и парцела 5523 и 5524.

Од тромеђе граница скреће ка југоистоку, прати северну међу пута, парцела 16779/1 до тромеђе пута, парцела 16779/1, ауто-пута Е-75 и парцеле 5552/2, мења правац ка југозападу и прати северну међу ауто-пута до тромеђе ауто-пута Е-75, пута, парцела 16777/4 и парцеле 5867/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока пресеца ауто-пут, пра- ти источну међу пута, парцела 16777/2 до тромеђе пута и парцела 5855/1 и 5854/7, пресеца пут и даље ка југоистоку прати гарницу грађевинског подручја насеља Хоргош (План генералне регулације Хоргош, „Службени лист општине Кањижа“ број 12/11) до тромеђе државног пута IIа реда бр.100 (М-22 1) и парцела 7003 и 7008/10.

Од тромеђе граница у правцу југозапада пресеца државни пут и прати његову источну међу, парцеле 16745/1, 16751/1, 16751/3 и 16751/2 до тромеђе државног пута IIа реда бр 100 (М-22.1), парце- ла 106751/2, пута, парцела 3031 и парцеле 3034.

Од тромеђе граница у правцу истока прати границу грађевин- ског подручја насеља Хоргош (План генералне регулације Хор- гош) до тромеђе путева, парцеле 9063 и 6925 (КО Мартонош) и парцеле 9143.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прати границу ка- тастарских општина Хоргош и Мартонош, пресеца железничку пругу, парцела 6829 (КО Мартонош), пута и долази до тромеђе пруге, пута, парцела 70045 (КО Мартонош) и парцеле 12513 (КО Хоргош).

Од тромеђе граница у правцу југоистока прелази у катастарску општину Мартонош, прати јужну међу пута, парцела 7004 и јуж- ну међу железничке пруге, парцела 6829 до тромеђе железничке пруге, парцела 6829, државног пута I6 реда бр.13 (Р-119), парцела 6836 и пута, парцела 6999.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока и прати за- падну међудржавног пута до тромеђе државног пута I6 реда бр. 13 (Р-119), парцела 6836, пута, парцела 6998 и канала, парцела 6810, пресеца канал и даље ка југоистоку прати западну међу државног пута, парцела 6837 до тромеђе државног пута I6 реда бр.13 (Р-119), парцела 6837, железничке пруге, парцела 6831 и парцеле 4039.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу желез- ничке пруге, парцела 6831 до тромеђе пруге, канала, парцела 6810 и парцеле 4033, пресеца пругу у правцу истока, прати источну ножицу насипа пруге, пресеца Жути канал, парцела 6823 и дола- зи до тромеђе канала, железничке пруге, парцела 6832 и насипа, парцела 6844.

Од тромеђе граница у правцу запада пресеца пругу и канал, парцела 6826 мења правац ка југу и прати западну међу канала, парцела 6826 до тромеђе канала, парцеле 6826 и 6827 и пута, пар- цела 7158, пресеца пут и даље ка западу прати северну међу пута, парцела 7158 до тромеђе путева, парцеле 7162 и 7158 и парцеле 6391.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати западну међу пута, парцела 7162 до тромеђе путева, парцеле 7162 и 7163 и парцеле 6391, скреће ка југозападу и прати јужну међу пута, парцела 7163 до тромеђе пута и парцела 6391 и 6393, пресеца пут и даље ка северу прати источну и северну међу парцеле 6402 и долази до тромеђе путева, парцеле 7164 и 7166 и парцеле 6402.

Од тромеђе граница у правцу севера пресеца пут и источном међом пута, парцела 7166 долази до тромеђе пута, канала, парце- ла 6845 и парцеле 6449, пресеца канал, мења правац ка истоку и прати северну међу канала до тромеђе канала, парцела 6845 пута, парцела 7145 и парцеле 5990.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера и прати источну међу путева, парцела 7145, 7139/1 и 7141 до тромеђе Жутог кана- ла, парцела 6823, пута, парцела 7141 и парцеле 5944 и наставља у правцу запада пратећи јужну међу канала до преломне тачке на међи канала и парцеле 5942 на одстојању од око 45 m источно од тромеђе канала, парцела 6823 и парцела 5942 и 5756, пресе- ца канал у правцу севера и даље ка северозападу прати северну међу канала, парцела 6823 до тромеђе канала, пута, парцела 7061 и парцеле 5026.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока прати јужну међу пута, парцела 7061, пресеца га и даље ка северу и пра- ти источну међу пута, парцела 7044 до тромеђе пута и парцела 4890 и 4891, мења правац ка североистоку, дужином од око 120 m прати северну међу парцеле 4891, у правцу севера по граници култура пресеца парцеле 4890, 4886, 4885, 4884, 4883 и пресе- цајући пут, парцела 7044 долази до тромеђе пута и парцела 4880 и 4881.

Од тромеђе граница наставља у правцу запада и прати северну међу парцеле 4881, пресеца пут, парцела 7045 и даље ка западу северном међом парцеле 5048 долази тромеђе пута, парцела 7039 и парцела 5048 и 5049, пресеца пут и мењајући правац ка севе- роистоку прати источну међу парцеле 5065 и долази до тромеђе Жутог канала, парцела 6823 и парцела 5065 и 5066.

Од тромеђе граница у правцу севера дужином од око 145 m прати источну међу канала, пресеца га и даље ка северу прати његову западну међу до тромеђе Канала, парцела 6823, пута, пар- цела

7073 и границе катастарских општина Мартонош и Хоргош,

Од тромеђе граница у правцу југа прати границу катастар- ских општина Мартонош и Хоргош до тромеђе парцела 12925 и 12924/2 (КО Хоргош) и границе катастарских општина Мартонош и Хоргош.

Од тромеђе граница у правцу запада прелази у катастарску општину Хоргош и прати северну међу парцела 12924/2 и 12925, пресеца парцеле 12925 и 16815/1 до тромеђе парцела 16815/1, 12943 и 12938, прати западну међу парцела 12938 и 12925 и долази до тромеђе парцела 12925 и 12926 и границе катастарских општи- на Хоргош и Мартонош.

Од тромеђе граница у правцу југа прати границу катастарских општина Мартонош и Хоргош до тромеђе пута, парцела 16860 (КО Хоргош), парцеле 15479 (КО Хоргош) и границе катастарских општина Мартонош и Хоргош.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прелази у катастарску општину Хоргош, прати северну међу пута, парцела 16860 до тро - међе пута и парцела 15281 и 15277, мења правац ка северу и прати западну међу парцела 15281, 15280 и 15279, пресеца пут, парце- ла 16484, скреће ка западу и пратећи северну међу пута, парцела 16484 долази до тромеђе пута, Улице Светозара Марковића, пар- цела 16849 и парцеле 14736.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, дужином од око 375 m прати источну међу улице, пресеца је и даље ка западу прати се- верну међу парцела 15803/1 и 15803/6 до тромеђе пута, парцела 15815 и парцела 15803/6 и 15803/8, скреће ка северу, прати источну међу пута до тромеђе путева, парцеле 15815 и 15809 и парцеле 15803/7.

Од тромеђе граница у правцу запада пресеца парцеле 15816/1 и 15816/2 и долази до границе грађевинског подручја насеља Мале Пијаце (Просторни план општине Кањижа „Службени лист општине Кањижа“ број 19/12), мења правац ка северу и прати источну границу грађевинског подручја насеља Мале Пијаце до тромеђе пута и парцела 14197 и 14200, скреће ка западу и пратећи северну границу грађевинског подручја насеља Мале Пијаце до- лази до тромеђе парцела 15817, 15821/1 и 13982.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну границу грађевинског подручја насеља Мале Пијаце (Просторни план општине Кањижа), прелази у катастарску општину Мале Пија- це, прати западну међу парцела 274 и 273, пресеца Улицу Кошут Лајоша, парцела 776 до тромеђе улице и парцела 386 и 388/1.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати јужну међу улице до тромеђе Улице Кошут Лајоша, парцела 776, улице, пар- цела 792 и парцеле 411, мења правац ка југу и прати западну међу улице, парцеле 792, улице Арањ Јаноша, парцела 793, пресеца Ули- цу Ослобођења, парцела 786 и западном међом парцеле 746 долази до тромеђе парцела 745, 746,2733 и 2734 (КО Мале Пијаце).

Од четворомеђе граница у правцу истока прати јужну грани- цу грађевинског подручја насеља Мале Пијаце до тромеђе пута, парцела 4996 и парцеле 734 и 2726, мења правац ка југу и прати западну међу пута до тромеђе путева, парцеле 4996 и 2798 и пар- целе 2766/1.

Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну међу парцеле 2766/1, 2766/2 и 2766/3, скреће ка југу и прати западну међу пар- целе 2769/3 и 2770/3 и пута, парцела 2798 до тромеђе пута, кана- ла Киреш, парцела 4982 и парцеле 2796, пресеца канал и даље ка југозападу прати северну међу Чантавирског пута, парцела 4986 до тромеђе Чантавирског пута, парцела 4986, пута, парцела 4999 и парцеле 2821/2.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати источну међу путева, парцеле 4999 и 4998 до тромеђе Суботичког пута, парцела 4983, пута, парцела 4998 и парцеле 2998, пресеца Суботички пут и у правцу запада прати његову северну међу до тромеђе Субо- тичког пута, парцела 4983, пута, парцела 4990 и парцеле 1879/1.

Од тромеђе граница у правцу севера прати источну међу пута, парцела 4990 до тромеђе Трудбеничког пута, парцела 4988, пута, парцела 4990 и парцеле 1853, пресеца Трудбенички пут и у правцу северозапада његовом источном међом долази до тачке на међи пута и парцеле 1211, пресеца пут и долази до тромеђе пута, парце- ла 4988 и парцела 1411 и 1412.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати источну гра- ницу грађевинског подручја насеља Носа (Просторни план Града Суботица, „Службени лист Града Суботице“ број 16/12) до тро- међе парцела 1315 и 1314 (КО Мале Пијаце) и пута, парцела 10978 (КО Палић).

Од тромеђе граница наставља у правцу севера и дужином од око 260 m прати границу катастарских општина Мале Пијаце и Палић, скреће ка западу, прелази у катастарску општину Палић, пресеца пут, парцела 10978 и пратећи северну међу пута, парцела 7213 долази до тромеђе пута и парцела 7204 и 7205.

Од тромеђе граница у правцу севера прати границу грађевин- ског подручја насеља Носа (Просторни план Града Суботица), мења правац ка западу и прати северну границу грађевинског подручја насеља Носа, долази до тромеђе пута, парцела 10974/2 и парцела 7874/2 и 7877 и наставља у правцу југа и прати запад- ну границу грађевинског подручја насеља Носа и долази до међе парцела 7961/3 и 7961/4, скреће ка југу и прати источну међу пар- целе 7961/3 до четворомеђе парцела 7961/3, 7961/4, 7759/1 и 7759/3.

Од четворомеђе граница у правцу југа прати источну међу пар- цела 7759/1, 7756/1 и 7999/1, мења правац ка западу и прати јужну међу парцела 7999/1, 8000 и 8001 до тромеђе парцела 7756, 8001 и 8017/10, скреће ка југу и прати западну међу парцела 7756 и 7734/4 до тромеђе пута, парцела 8029 и парцела 7734/4 и 8017/10.

Од тромеђе граница у правцу истока дужином од око 18 m прати северну међу пута, парцела 8029, скреће ка југу, пресеца га и на одстојању од око 100 m источно од путева, парцеле 8029 и 10979, пресеца парцеле 8030, 8031/1, 8031/2, 8098/1, 8097/1, 8096/4, 8096/3, 8095/1, 8094, 8109/1, 8110/1, 8095/2, 8118, 8117/1, 8127, 8128/1, 8128/3, 8128/2, 8134, 8138, 8139/1, 8139/2, 8152/6, 8246/2, 8256, 8257, 8269/1, 8271/1, 8271/2, 8273, 8272, 8275/1, 8275/3, 8277/1, 8279/1, 8279/2, 8283, 8325, 8400, 8403, 8404, 8407, 8408, 8411/1 и 8411/2 и долази до тромеђе парцела 8416 и 8417 и границе грађевинског подручја насеља Шупљак (Просторни план Града Суботица,).

Од тромеђе граница у правцу запада прати северну међу грађе- винског подручја насеља Шупљак (Просторни план Града Субо- тица) до преломне тачке на парцели 8464, пресеца парцеле пресе- ца парцеле 8446/2, 8446/3, 8446/2, 8446/6,

8446/8, 8446/4, 8450/1, 8450/2, 8464, 8466, 8468 и јужном међом парцеле 8470 долази до тромеђе пута, парцела 10975/1 и парцела 8469 и 8470.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати северну међу пута, парцела 10975/1 до тромеђе пута и парцела 9253/1 и 9250/1, мења правац ка истоку и прати северну међу парцеле 9253/1, пресеца пут, парцела 10973/4 и пратећи северну међу парцела 8480/18 и 8480/17 долази до четворомеђе парцела 8480/15, 8480/3, 8480/2 и 8480/17.

Од четворомеђе граница у правцу севера прати источну грани- цу грађевинског подручја насеља Шупљак (Просторни план Гра- да Суботица) до тромеђе путева, парцеле 8700/3 и 8741 и парцеле 8707, мења правац ка западу и дужином од око 390 m прати јужну међу пута, парцела 8700/3, скреће ка северу и пресецајући га до- лази до тромеђе пута и парцела 6307 и 6309.

Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу парце- ла 6309, 6310, 6317/3, 6317/2, 6321, 6323, 6326/2, 6329, 6333/1, 6333/2, 6334/7, 6334/8, 6334/9, 6336, 6337/1, 6337/4, 6337/2 и 6337/3 и долази до тромеђе парцела 6335/3, 6337/3 и 6338/1.

Од тромеђе граница мења правац ка североистоку и прати се- верну међу парцела 6337/3 и 6338/2 и пресецајући пут, парцела 10973/3 долази до тромеђе пута и парцела 6746 и 6748.

Од тромеђе граница у правцу северозапада дужином од око 750 m прати источну међу пута, парцела 10973/3, мења правац ка југозападу, пресеца пут и парцелу 6447/3 и прати северну међу парцела 6447/1, 6448/1 и 6477 и долази до тромеђе пута, парцела 6295/5 и парцела 6491 и 6477.

Од тромеђе граница у правцу југоистока дужином од око 200 m прати источну међу пута, парцела 6295/5, пресеца је и у правцу запада прати северну међу парцела 6232/1, 6233/1, 6233/2, 6234/2, 6234/1, 6238/3, 6238/2 и 6238/1 и долази до тромеђе парцела 6206 и 6238/1 и границе грађевинског подручја Суботица - Палић (Генерални план Суботица-Палић до 2020. год. „Службени лист Општине Суботица“ бр. 16, 17 и 26 /06) - Овим Просторним пла- ном се предлаже измена границе грађевинског подручја).

Од тромеђе граница у правцу севера прати источну границу грађевинског подручја Суботица - Палић (Генерални план Су- ботица-Палић до 2020. год.) до тромеђе канала, парцела 5436/1, улице, парцела 5496 и парцеле 5497/1, пресеца канал и у правцу севера прати источну међу улице, парцела 5495 и парцеле 6062 долази до четворомеђе парцела 5219, 5215, 6074 и 6062.

Од тромеђе граница у правцу запада прати северну међу парцела 6062, 6064 и 6063 до границе грађевинског подручја Суботица - Па- лић (Генерални план Суботица-Палић до 2020. год.), мења правац ка северу, прати границу грађевинског подручја Суботица - Палић (Генерални план Суботица-Палић до 2020. год.), пресеца парцеле 4835/2 и 4835/1 до пута, парцела 6061, скреће ка западу и прати јуж- ну међу пута, парцела 6061 границе грађевинског подручја Субо- тица - Палић (Генерални план Суботица-Палић до 2020. год.), и даље ка западу прати границу грађевинског подручја до тромеђе парцела 3641/2, 3707/2 и границе грађевинског подручја.

Од тромеђе граница у правцу севера прати источну међу пар- цела 3641/2 и 3641/1, мења правац ка западу и прати јужну међу парцеле 3636/6 до границе грађевинског подручја Суботица - Па- лић (Генерални план Суботица-Палић до 2020. год.), и наставља у правцу запада и прати границу грађевинског подручја Суботица - Палић (Генерални план Суботица-Палић до 2020. год.) и прати источну међу пута, парцела 3031 до тромеђе пута и парцела 3041 и 3042, а затим у правцу запада пратећи северну међу парцеле 3041 долази до тромеђе парцела 3041 и 3043 и границе катастарских општина Палић и Нови Град.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прелази у катас- тарску општину Нови Град и прати источну међу улице, парце- ла 25503 до тромеђе улица, парцеле 25503 и 25502/1 и парцеле 16679/88, мења правац ка југозападу и дужином од око 307 m пра- ти јужну међу улице, парцела 25502/1, пресеца је и у правцу се- верозапада прати границу грађевинског подручја Суботица-Па- лић (Генерални план Суботица-Палић до 2020. год.) до тромеђе железничке пруге, парцела 25519 (КО Нови Град), пута, парцела 25371 и парцеле 25370 (КО Стари Град).

Од тромеђе граница у правцу северозапада прелази у катастар- ску општину Стари Град, прати границу грађевинског подручја Суботица - Палић (Генерални план Суботица-Палић до 2020. год.) до тромеђе улица, парцеле 232336 и 25553 и парцеле 26225, мења правац ка северозападу и прати источну међу улица, парце- ле 25533 и 27721 до тромеђе улице, парцела 27721, парцеле 27306 и границе грађевинског подручја Келебија (Просторни план Града Суботица).

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати источну гра- ницу грађевинског подручја Келебија (Просторни план Града Су- ботица) до тромеђе улице, парцела 27012/25, пута, парцела 31089 и парцеле 27012/32.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати источну међу пута, парцела 31089 до тромеђе пута, улице, парцела 27011 и пар- целе 27012/1, мења правац ка североистоку и дужином од око 110 m прати јужну међу улице, пресеца је и правцу севера долази до тромеђе улице, парцела 27011 и парцела 27006 и 26919.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и прати северну међу улице до тромеђе улице, пута, парцела 26857 и пар- целе 26856/1, скреће ка северу, прати западну међу путева, парце- ле 26857, 26819, 27712/1 и долази до почетне тачке описа границе посебне намене.

Површина посебне намене бр. 1 износи око 18061,66 ha.

Границом посебне намене је дефинисано и подручје око Келе- бијског језера у катастарској општини Стари Град и то на сле- дећи начин: почетне тачка описа границе се налази на међи пута, парцела 31091/3 и парцеле 29024/4, одакле у правцу североисто- ка граница пресеца пут и прати севрну међу парцела 28400/1, 28395/5, 28395/2, 28443, 28444/1, 28444/2, 28445/2, 28445/1, 28446, 28447, 28448/1, 28448/2, 28449, 28450,28451 и дужином од око 75 m северну међу парцеле 28452, мења правац ка југоистоку и пра- ти западну границу грађевинског подручја Келебија (Просторни план Града Суботица) и прати западну међу пута, парцела 31090 до тромеђе пута и парцела 30676/1 и 30677, мења правац ка југоза- паду и прати границу грађевинског подручја Суботица - Палић (Генерални план Суботица-Палић до 2020. год.) до тромеђе путе- ва, парцеле 31092/1 и 30449 парцеле 30688.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада и прати западну међу пута, парцела

31092/1 до тромеђе пута и парцела 29785/2 и 29786/1, скреће ка северу и пресеца пут и даље прати западну међу путева, парцеле 31091/1, 31091/2 и 31091/3 и долази до почетне тачке описа границе посебне намене.

Површина посебне намене бр. 2 око Келебијског језера износи око 544,51 ha.

ИЗ ОВОГ ОПИСА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СЕ ИЗУЗИМА ЗЕМЉИШТЕ НА ДВЕ ЛОКАЦИЈЕ:

Локација 1 - се налази у катастарској општини Палић и почет- на тачка границе земљишта које се изузима из посебне намене се налази на четворомеђи ауто-пута Е-75, парцеле 5122/15 и 5145/1 и парцела 5145/2 и 5122/16.

Од четворомеђе граница у правцу североистока прати север- ну међу ауто-пута Е-75 до петомеђе ауто-пута, парцеле 3942/2 и 3943/2 и парцела 3943/1, 3874 и 3942/3, мења правац ка југу, пре-сеца ауто-пут Е-75 и западном међом парцеле 3931/2 долази до четворомеђе ауто-пута, парцеле 3942/2 и 3931/2, парцеле 3931/1 и границе грађевинског подручја насеља Хајдуково (Одлука о из- ради Плана генералне регулације за насеље Хајдуково, „Службе- ни лист Града Суботице“ број 40/13).

Од четворомеђе граница у правцу југа прати границу грађе- винског подручја насеља Хајдуково (Одлука о изради Плана генералне регулације за насеље Хајдуково) до тромеђе парцела 3942/1,5264/3 и 3904/1, пресеца парцеле 5264/3,6062 и 5693 до тро- међе парцела 5693,5736/1 и 5735/2.

Од тромеђе граница у правцу југа дужином од око 130 m пра- ти источну међу парцеле 5735/2, мења правац ка истоку, пресеца парцеле 5736/1, 5736/2, 5736/10, 5738/2, 5739/1 и 5741/1 и западном међом парцеле 5740 долази до југозападне међе парцела 5740 и 5741/1 и границе грађевинског подручја насеља Хајдуково (Одлука о изради Плана генералне регулације за насеље Хајдуково) и даље ка југоистоку прати источну границу грађевинског подручја на- сеља Хајдуково до тромеђе парцела 5944/2, 5945/1 и 5936/10.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока и прати за- падну међу парцела 5936/10, 5936/19, 5936/16, 5936/11 и даље ка југу, а потом ка западу прати границу грађевинског подручја на-сеља Хајдуково (Одлука о изради Плана генералне регулације за насеље Хајдуково) и пресецајући ауто-пут Е-75 долази до почетне тачке описа локације 1.

Површина локације 1 која се изузима износи око 246,94 ha.

Локација 2 - се налази у катастарским општинама Бачки Ви- ногради и Хоргош и почетна тачка границе земљишта које се из- узима из посебне намене се налази у катастарској општини Бачки Виногради на пута, парцела 4057/1 и парцеле 1045, одакле у пра- вцу североистока пресеца пут, прати северну међу парцеле 1007/3, пресеца пут, парцела 4056/2 и даље ка северу његовом источном међом долази до тромеђе пута и парцела 988/1 и 988/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и пра- ти северну међу парцела 988/1, 915, 893, 827, 825, 826, 749/2, 748, 727/2, 728, 730 и 716 и долази до четворомеђе парцела 711, 712, 716 и 717.

Од четворомеђе граница у правцу југа прати западну међу парцела 717, 721/1, 723/1, западну међу канала, парцела 4101/1 до тромеђе канала, парцела 4101/1 и парцела 653 и 654, пресеца канал и његовом источном међом долази до тромеђе канала и парцела 655 и 657.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати северну међу парцела 655 и 656, скреће ка северу и прати западну међу парцела 612/2, 611/2, 612/1, 609, 605, 603, 601, 597, 596, 595, 591, 585, 579/2, 681, 683, 686, 688 и 691/1 и северном међом парцеле долази до тромеђе пута, парцела 4039/1 и парцела 691/1 и 691/2.

Од тромеђе граница у правцу североистока пресеца пут и се- верном међом парцеле 417 долази до тромеђе пута, парцела 4048 и парцела 413 и 417, мења правац ка југу и прати западну међу пута, парцела 4048, источну границу грађевинског подручја насеља Бачки Виногради (Просторни план Града Суботица) и западном међом пута, парцела 4050 долази до тромеђе путева, парцеле 4050 и 4046/1 и парцеле 1759/2.

Од тромеђе граница у правцу североистока пресеца пут, парце- ла 4046/1 и прати његову јужну међу до тромеђе путева, парцеле 4046/1 и 208 и парцеле 237, мења правац ка југозападу и прати западну међу парцела 237, 235, 227/3, 227/2, 227/1, 211/1, 210/4, 210/1, 196/1 и 195/2 и долази до тромеђе парцела 196/5, 195/2 и 195/1.

Од тромеђе граница пресеца железничку пругу, парцела 4078/1 до њене јужне међе и даље ка истоку прати јужну међу пруге до тромеђе пруге, пута, парцела 4068 и парцеле 2290, скреће ка југоистоку и прати источну међу пута, парцела 4068 и северном међом пута, парцела 4069 долази до четворомеђе пута, парцела 4069 и парцела 2311/3, 2307 и 2308.

Од четворомеђе граница наставља у правцу југоистока и прати источну међу пута, парцела 4069 до тромеђе путева, парцеле 4069 и 4070 и парцеле 2464, скреће ка западу и дужином од око 252 m прати северну међу пута, парцела 4070 пресеца га и у правцу југа прати источну међу парцеле 2482 до тромеђе тромеђе државног пута IIа реда бр 100 (М-22.1), парцела 4037 и парцела 2481/1 и 2482.

Од тромеђе граница у правцу истока пресеца државни пут до границе катастарских општина Бачки Виногради и Хоргош, мења правац и у правцу североистока прати границу катастарских општина до тромеђе пута, парцела 16852 (КО Хоргош), парцеле 11556/1 (КО Хоргош) и границе катастарских општина Бачки Ви- ногради и Хоргош.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прелази у катастарску општину Хоргош и прати источну међу путева, парцеле 16852 и 16854/2, пресеца пут, парцела 16854/2 и у правцу југозапада прати јужну међу парцела 13663, 13662, 13704, 13705/2, 13703 и 13705/1, пресеца пут, парцела 16856 и даље ка југозападу прати северну међу парцеле 14100/1 до тромеђе пута, парцела 14089 и парцела 14091 и 14100/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати источну међу пута, парцела 14089, пресеца пут, парцела 16855/2, мења правац ка југозападу и прати његову јужну међу до тромеђе пута и пар- цела 14162 и 14163.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу парце- ла 14162, 14166/2, 14169, 14172 и 14178, мења правац ка западу и северном међом парцеле 14182 долази до тромеђе пута, парцела 13994 и парцела 14182 и 14175 где скреће ка северу и прати ис- точну међу пута, парцела 13994 и прати западну међу парце- ла 13995/2, 13996/3, 13996/4, 13997/1, 13999/2, 14000/4, 14000/5, 14000/6, 14001/2, 14002/2, 14003/2, 14005/2 и 14017/2 и долази до тромеђе парцеле 14017/2 (КО Хоргош), државног пута IIа реда бр.100 (М-22 1), парцела 4037 (КО Бачки Виногради) и границе катастарских општина Хоргош и Бачки Виногради.

Од тромеђе граница у правцу североистока дужином од око 75 m прати границу катастарских општина Хоргош и Бачки Ви- ногради, пресеца пругу и прелази у катастарску општину Бачки Виногради и у правцу севера прати западну међу пута, парцела 4072 до тромеђе пута и парцела 3317 и 3319/1, мења правца ка за- паду и прати јужну међу парцела 3317,3357/1,3357/4 и 3370 до тро- међе парцела 3375,3372 и 3370.

Од тромеђе граница у правцу севера прати источну и северну међу парцеле 3375, пресеца пут, парцела 4074 и његовом западном међом у правцу севера долази до тромеђе пута и парцела 33118/2 и 3119, мења правац ка западу и прати јужну међу парцела 3118/2, 3117, 3152/2 и 3152/1 до тромеђе парцела 3151 и 3152/1 и грани- це грађевинског подручја насеља Бачки Виногради (Просторни план Града Суботица).

Табела 2. Укупна површина посебне намене

Р.бр.	Посеб^ ^ме^ и лотције које се изузимају	Површи^ у ha
	Посеб^ ^ме^ - локација 1	18.061,66
	Посеб^ ^ме^ - локација 2	544,51
1.	Површи^ локација 1 и 2	18.606,17
	Локација 1 Која се изузима	246,94
	Локација 2 Која се изузима	1.297,60
2.	Површи^ локација 1 и 2 које се изузимају	1.544,54
	Укуп^ површи^ посебне ^мене 1 - 2	17.061,63

Од тромеђе граница наставља у правцу југа и прати границу грађевинског подручја насеља Бачки Виногради (Просторни план Града Суботица) до тромеђе парцела 3199 и 3148 и границе грађевинског подручја и даље ка западу прати северну међу пар- целе 3418, пресеца пут, парцела 4063/1 и северном међом парцеле долази до тромеђе парцела 3444, 3447 и 3489.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу парцела 3444, 3443/2 и 3443/1, пресеца државни пут IIа реда бр 100 (М- 22 1), парцела 4037 и даље ка западу прати његову јужну међу до тромеђе државног пута и парцела 3941/1 и 3941/2, пресеца држав- ни пут и у правцу северозапада прати западну међу пута, парце- ла 3566 до тромеђе пута, парцела 3566, улице, парцела 4076/2 и парцеле 3907.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, пресе- ца улицу и прати западну међу путева, парцеле 3556 и 3687 до тромеђе парцела 1920/2 и 1921 и границе грађевинског подручја насеља Бачки Виногради (Просторни план Града Суботица), пра- ти у правцу југозапада, а потом у правцу севера и североистока прати границу грађевинског подручја насеља Бачки Виногради (Просторни план Града Суботица) до тромеђе пута, парцела 1383 и парцела 1363 и 1365.

Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу пута, парцела 1383 до тромеђе железничке пруге, парцела 4078/1, пута, парцела 1383 и парцеле 1287/6, мења правац ка западу, прати јуж- ну међу железничке пруге до тромеђе пруге и парцела 1286/2 и 1286/3, пресеца пругу и у правцу севера прати западну међу пута, парцела 4056/1 до тромеђе пута и парцела 1185/2 и 1187.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада и прати јуж- ну међу парцела 1187, 1188, пресеца пут, парцела 4057/2 и даље ка северу прати његову западну међу, пресеца ауто- пут Е-75 и даље ка северу прати западну међу пута, парцела 4057/1 до почетне тачке описа локације 2.

Површина локације 2 која се изузима износи око 1297,60 ha.

1.3. ОПИС ГРАНИЦА ПРЕДЕОНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИ- НА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.3.1. Предеоне целине у оквиру посебне намене

Предеоне целине у оквиру посебне намене простора су: заштићена подручја (ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудаш- ко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“) делови заштитних зона ових заштићених подручја и остала посебна намена која предста- вља зону утицаја на природна добра.

1.3 1.1. Предеоне целине заштићених подручја

Заштићена подручја ће чинити три одвојене целине у оквиру посебне намене са деловима еколошких коридора, а обухватиће просторе који су дати по катастарским парцелама у складу са уредбама о заштити.

ПИО „Суботичка пешчара“ (Уредба о заштити Предела изузет- них одлика „Суботичка пешчара“, „Службени гласник РС“, бр. 127/03 и 113/04)

Из описа границе ове предеоне целине, изузете су парцеле 3040 и 3041 у КО Палић које су у режиму III степена заштите, а обухваћене су Генералним планом Суботица-Палић до 2020. год. и другим ва- жећим урбанистичким плановима на територији Града Суботице.

Опис границе предеоне целине ПИО „Суботичка пешчара“

Почетна тачка границе је у најсевернијој тачки природног до- бра. Она се налази у северној тачки катастарске парцеле 26137 КО Нови Град (пољски пут на државној граници). Из почетне тач- ке граница креће кривудавом путањом према југоистоку стално пратећи међународну границу, прво северном ивицом катастар- ске парцеле 26137 (пут), затим се наставља северном ивицом кат. парцеле 26046, те се даље протеже поново северном ивицом гра- ничног пута (кат. парцела 26042) све до њене јужне тачке, односно до двомеђе КО Нови Град и КО Палић.

Граница природног добра на територији КО Палић и даље сле- ди кривудаву линију међународне границе, те се пружа према истоку, граничним путем (кат. парцела 3247) у затим обухвата се- верну ивицу парцеле 3301 те се ломи према југоистоку и наставља кривудавом линијом граничним путевима 6052 и 6053. Истом пу- тањом граница наставља северном ивицом парцеле 3852. Даље наставља граничним путем 6059 све до најисточније тачке при- родног добра (катастарска парцела 3858/3). Граница се ту ломи напуштајући међународну границу и креће се према југозападу јужном ивицом парцеле 3858/3 до пута 3943/1.

Десном ивицом пута 3943/1 граница иде на северозапад, све вре- ме држећи се ивице пута, затим десном ивицом парцеле 3851, на- стављајући десном ивицом пута 6055 до укрштања са путем 3736. Граница природног добра се ломи према југу идући десном ивицом пута 3736 до пута 6057. Пресецајући пут 6057 до међне тачке пар- целе 4707 наставља на исток северном граничном линијом парцела 4707, 4706 и 4705 до пута 4689. Ломећи се на северозапад десном ивицом пута 4689, односно граничном линијом парцеле 4688 до пута 4685, где се ломи на североисток десном ивицом пута и даље граничном линијом парцеле 4688. Пратећи десну ивицу пута однос- но граничну линију парцела 4687/1, 4687/2 и 4686, граница се ломи на југоисток и наставља граничном линијом парцела 4686, 4679, 4678 и 4674. Даље се граница ломи на југозапад и све време пра- ти десну ивицу пута 4685 граничним линијама парцела 4674, 4675, 4676 и 4682 до краја пута и међних тачака парцела 4683/1 и 4682. Даље на југозапад граница иде јужном граничном линијом парцела 4683/1 и 4683/2 пресецајући пут 6057 до међне тачке парцеле 3715 ломећи се на југ и наставља граничном линијом парцела 3715 и 3714 до међне тачке парцеле 3714 и пута 6061. Ломећи се према западу десном ивицом пута 6061 до пута 3711, пресеца пут 6060 и наставља даље на северозапад десном ивицом пута 3716 до пута 6056. Пре- сеца пут 6056 и ломи се на југозапад граничним линијама парцела 3172, 3170, 3169, 3165, 3164. Пресеца путеве 3162 и 6056 до међне тач- ке парцеле 3614, те се ломи на југ граничним линијама парцела 3614, 3615, 3617 и 3618. Јужном линијом парцеле 3618 ломи се на запад до пута 3031. Даље се граница ломи ка северозападу десном ивицом пута 3031 до међне тачке граничне парцеле 3040 и иде даље према северозападу пратећи западне ивице катастарских парцела 3040, 3041, 3043, 3037, 6054, 3132, 3130, 3129, 3128, 3127, 3126, 3125, 3124, 3121, односно до северне тачке парцеле 16679/85 КО Нови Град. У тој тачки се граница ломи на југозапад, југозападном ивицом пар- цела 16679/83 и 25502 до парцеле 25823, а на северозапад источном ивицом парцеле 25823 до парцеле 25817/1, где се ломи на југозапад и наставља југозападном ивицом парцеле 25817/1 до пута 25819/1. Граница даље скреће на северозапад обухватајући пут 25819/1 до међне тачке парцеле 25639/6. Северном граничном линијом парцеле 25639/6 граница или на југозапад, те северном граничном линијом парцеле 25637/3 до парцеле 25672 (пут). Граница прати јужну гра- ничну линију парцеле 25604/1 и затим на северозапад западну гра- ничну линију парцеле 25588 до парцеле 25497. Ломи се на југозапад северном ивицом парцеле 25497 до њене крајње југозападне тачке, односно до границе са КО Стари Град.

Граница природног добра се на размеђи две катастарске општине (Нови Град и Стари Град) ломи према северозападу десном ивицом парцеле 25493 пресецајући парцелу 25510 и трасу железничке пруге Мађарска - Суботица.

У источној тачки парцеле 24451 граница мења правац и идући дуж источних ивица парцела 25451 и 25493 долази до источне тачке парцеле 25494. Ту се граница ломи на југозапад и иде дес- ном ивицом парцела 25494 и 23336 све до њене крајње југозапад- не тачке. Затим се граница ломи ка североистоку десном ивицом парцеле 25533 до парцеле 27721.

У даљем току граница иде према северозападу кривудавом-из- ломљеном линијом држећи се десне ивице парцеле 27721 пресе- цајући пут (катастарска парцела 27714) идући даље дуж десне ивице парцеле 27021 до пута 27713 и међне тачке парцеле 27026. Даље се граница ломи на североисток држећи се граничне линије парцеле 27026 до пута 27024 ломећи се на југоисток и све време пратећи десну ивицу парцела 27024 и 27130 пресецајући пут 27714 и идући даље десном ивицом парцеле 27301 до пута 27717. Даље иде на се- вероисток источном ивицом пута 27717 до наспрам међне тачке парцела 27246/2 у 27189. Граница се ломи на северозапад држећи се десне ивице парцеле 27189. Даље изломљеном линијом ивице пута 27189 све до тромеђе парцела 27190, 27189 и 27165. Граница се даље ломи на северозапад десном ивицом парцеле 27165 пресецајући парцелу 27714, те наставља даље на северозапад десном ивицом парцеле 27155 до њене крајње међне тачке. Граница пресеца пар- целу 27713 до међне тачке парцеле 26642, где скреће на југозапад јужном граничном линијом парцела 26642, 27011 и 27019. Обухва- тајући парцелу 27019 ломи се на северозапад све време пратећи гра- ницу парцеле, пресеца пут 27011 и наставља западном граничном линијом парцеле 26640 до међународне границе. Граница у даљем току следи међународну граничну линију, односно северну гранич- ну линију парцеле 27711 до њене крајње тачке. Западном ивицом парцеле 27708 све до међних тачака парцела 27715 и 26633 Ломи се на југозапад граничном линијом парцела 26633, 26634 и 26635, те се ломи на југоисток граничном линијом парцела 26635, 27714, 27177, 27278 и 27279 до пута 27717. Пресеца пут и скреће на североисток јужном граничном линијом парцеле 27717 до међне тачке парце- ле 27718. Затим се спушта на југоисток западном ивицом парцеле 27718 до наспрам међне тачке парцеле 26206. Граница се ту ломи на североисток пресецајући парцелу 27718 и наставља јужном гранич- ном линијом парцеле

26206. У истом смеру пресеца парцелу 27708, железничку пругу Будимпешта-Суботица улази у КО Нови Град, пресеца парцелу 26142 КО Нови Град, до међне тачке парцела 25556 и 26142. Граница се ту ломи на северозапад све време се држећи источне граничне линије парцела 26142 и 26099 до међународне гра- ничне линије, односно северне међне тачке парцеле 26136. Граница наставља на исток северним граничним линијама следећих катас- тарских парцела 26136, 26053, 26052 до њене северне тачке односно до полазне тачке описа границе природног добра.

СРП „Лудашко језеро“ (Уредба о заштити Специјалног резерва- та природе „Лудашко језеро“, „Службени гласник РС“, број 30/06)

Из описа границе ове предеоне целине, изузете су парцеле које су у режиму III степена заштите:

- Парцеле 6884, 6765, 6949, 7000/5 и део парцела 6766, 6752, 7000/1 у КО Палић, с обзиром да на основу Одлу- ке о изради ПГР Хајдуково (Одлука о изради Плана генералне регулације за насеље Хајдуково), улазе у грађе- винско подручје насеља Хајдуково и
- Парцеле 8698, 8699 (део), 8541 (део), 8539/2 (део), 8539/1 (део), 8537 (део), 8536, 8534, 8533 (део), 8531/2 (део), 8530/1 (део), 8530/4 (део), 8529/2 (део) и 8529/1 (део) у КО Палић које улазе у грађевинско подручје насеља Шу- пљак, Просторни план Града Суботица).

Опис границе предеоне целине СРП „Лудашко језеро“

Почетна тачка границе је у најсевернијој тачки природног добра. Северна гранична тачка СРП „Лудашко језеро“ је међна тачка кат. парц. бр. 3859 и 3858/3. Граница иде на југоисток међном линијом ка- тастарске парцеле број 3859 до међне тачке кат. парц. бр. 3859 и 3864/2.

Скреће на исток државном границом до међне тачке катастар- ске парцеле број 3882/5. Спушта се на југоисток граничном ли- нијом КО Палић и КО Бачки Виногради, прелази испод аутопута са источне стране Кереша, наставља се до пруге, прелази пругу и скреће на североисток граничном линијом кат. парц. бр. 3819 и 3817 (КО Бачки Виногради) до катастарске парцеле број 3814 (пут), где скреће на југоисток међним линијама кат. парц. бр. 3817 и 3815/1 до катастарске парцеле број 4038 (пут). Граница скреће на југозапад међном линијом пута, прелази савезни пут првог реда катастарске парцеле број 4037 до међне тачке катастарске парцеле број 3881.

Граница скреће на југоисток јужном страном савезног пута до међне тачке катастарске парцеле број 3836/2, онда иде на југ до међне тачке кат. парц. бр. 3836/2 и 3886/7, наставља на југ до међне тачке кат. парц. бр. 3937 и 3886/7, потом скреће на исток све време идући северном међном линијом кат. парц. бр. 3937, 3940/1, 3940/2, 3940/3, 3940/4, 3940/5, 3943/1, 3943/2, 3944/1, 3944/2, 3949/1, 3949/4, 3949/3, 3949/2, 3952, 3953/1, 3953/2, 3957, 3958, 3963, 3966, 3969, 3970, 3973, 3974, 3977, 3978, 3984, 3985/1, 3988/2, секући кат. парц. бр. 3988/3 и 3989/1. Затим скреће на север међном линијом катастарске парцеле број 3989/2 до њене северне међне тачке, ту окреће на исток и даље наставља северним међним линијама пар- цела кат. парц. бр. 3989/2 и 3989/5, где се савија на север обухва- тајући кат. парц. бр. 3993/1, 3993/2 до међне тачке катастарске пар- целе број 3996/1. Граница се наставља на исток северном међном линијом кат. парц. бр. 3996/1, 3996/2, 3998/1, 4000/1, 4001/1, 4003/1, 4005/1, 4006/1, 4007/1, 4008/1, 4014/1, 4013/1, 4018/1, 4019/1, 4022/1, 4023/1, 4028/1, 4032/1, 4032/3, 4033/1, 4035/2, 4036 до крајње ис- точне граничне тачке СРП „Лудашко језеро“, до међне тачке КО Бачки Виногради и КО Мартонош. Потом граница скреће на југ до тромеђе КО Бачки Виногради, КО Палић и КО Мартонош, онда иде на југ међном линијом две општине КО Палић и КО Марто- ош до јужне међне тачке катастарске парцеле број 7098/2, КО Палић, скрећући на запад дуж јужне међне линије кат. парц. бр. 7098/2 и 7098/3 до међне тачке кат. парц. бр. 7098/3, 7887 и катас- тарске парцеле број 10974/2 (пут). Граница скреће на југ запад- ном линијом катастарске парцеле број 10974/2 (пут) до северне међне тачке катастарске парцеле број 7959 (пут). Скреће на запад северозападном међном линијом пута катастарске парцеле број 7959 (пут) до јужне међне тачке катастарске парцеле број 7854 где иде на исток јужном међном линијом исте катастарске парцеле до међне тачке катастарске парцеле број 7844/5 где скреће на југ обухватајући кат. парц. бр. 7844/5, 7844/1, 7843/1, 7843/3. Скреће на запад јужном међном линијом катастарске парцеле број 7843/3, до катастарске парцеле број 7959 (пут), окреће се на север источном међном линијом пута до југоисточне међне тачке катастарске парцеле број 7958/1 и обухватајући исту катастарску парцелу на- ставља се до катастарске парцеле број 7944 (пут). Наставља севе- розападном међном линијом катастарске парцеле број 7944 (пут) до јужне међне тачке катастарске парцеле број 7906/1, скреће на северозапад међном линијом катастарске парцеле број 7906/1 у дужини од 240 m где се савија на југозапад, секући кат. парц. бр. 7907/1, 7907/2, 7908/1, 7908/2, 7908/3, 7908/4, 7913/3, 7912, 7913/1 до северне међне тачке катастарске парцеле број 7913/2. Граница се наставља међном линијом катастарске парцеле број 7913/2 до катастарске парцеле број 7924 (пут). Наставља пратећи катастар- ску парцелу број 7924 (пут) све до међне тачке катастарске парце- ле број 7933 и катастарске парцеле број 7944 (пут). Граница иде на југоисток источном међном линијом катастарске парцеле број 7945/3 до катастарске парцеле број 7960 (пут), скреће на запад до међне тачке катастарске парцеле број 7990/1, иде на југ источном међном линијом катастарске парцеле број 7990/1 до њене јужне међне тачке. Наставља на југ секући кат. парц. бр. 7993/1, 7993/2, 7993/3, 7993/4, 7993/5, 7994 и 8002 на дужини од 100 m од њихових међних тачака уз језеро, до катастарске парцеле број 8007. Скреће на исток до међне тачке кат. парц. бр. 8007 и 8017/10. Граница наставља на југ западном међном линијом катастарске парцеле број 8017/10 до катастарске парцеле број 8029 (пут), продужава на исток идући међном линијом катастарске парцеле број 8029 (пут) до катастарске парцеле број 10979 (пут). Наставља на југ западном међном линијом катастарске парцеле број 10979 (пут) до међне тачке катастарске парцеле број 8282/2 и катастарске пар- целе број 8420 (пут), сече катастарску парцелу број 8420 (пут) до катастарске парцеле број 8422, потом окреће на југ до тачке, која је удаљена 100 m од језера и скреће на запад, при том секући кат. парц. бр. 8422 и 8423 до тачке која је удаљена од језера 150 m по западној међној линији катастарске парцеле број 8423. Скрећући на северозапад међном линијом катастарске парцеле број 8423 граница иде до тачке удаљене 100 m од језера и наставља на запад секући катастарске парцеле на удаљености од 100 m од јужне међне линије катастарске парцеле број 6767 (језеро) до катастар- ске парцеле број 8457, обухватајући исту катастарску парцелу до катастарске парцеле број 8460, скреће на југ до

тачке удаљене 150 m од јужне међне линије језера.

Затим сече катастарску парцелу број 8460 до њене западне међ- не линије и то до тачке 120 m од језера, скреће на северозапад међном линијом катастарске парцеле број 8460 до тачке удаљене 100 m од јужне међне линије језера. Окреће се на југозапад секући катастарске парцеле на растојању од 100 m од јужне међне линије катастарске парцеле број 6767 (језеро) до међне линије катастар- ске парцеле број 8466. Скреће на југ источном међном линијом катастарске парцеле број 8466, обухватајући је наставља на запад јужном међном линијом катастарске парцеле број 8468 до исток- не међне линије катастарске парцеле број 8470, потом скреће на југ катастарске парцеле број 10975/1 (пут Суботица-Кањижа), што представља јужну граничну тачку СРП „Лудашко језеро“. Г рани- ца скреће на запад северном међном линијом катастарске парце- ле број 10975/1 (пут) до северозападне међне тачке катастарске парцеле број 9253/1, иде на исток истом катастарском парцелом, обилази катастарску парцелу број 9251 обухватајући катастарску парцелу број 9252 до катастарске парцеле број 10973 (пут).

Граница затим сече пут до северозападне међне тачке катас- тарске парцеле број 8480/2, наставља на исток северном међном линијом те катастарске парцеле до тачке удаљене 100 m од запад- не међне линије катастарске парцеле број 6767 (језеро).

Скреће на север секући парцеле на удаљености од 100 m од западне међне линије катастарске парцеле број 6767 (језеро) до катастарске парцеле број 8529/1, где скреће на запад јужном међ- ном линијом исте катастарске парцеле, до тромеђе парцела 8529/1 и 8529/2 и границе посебне намене, скреће ка северу, прати гра- ницу посебне намене до тачке пресека границе посебне намене и границе СРП „Лудашко језеро“ на парцели 8541, окреће на се- вероисток секући катастарске парцеле на удаљености од 100 m од западне међне линије катастарске парцеле број 6767 (језеро) до јужне међне линије катастарске парцеле број 8542/5. Граница окреће под правим углом у односу на међну линију катастарске парцеле број 8542/5 и иде на север секући катастарске парцеле до јужне међне линије катастарске парцеле број 8548/1. Скреће уз јужну међну линију катастарске парцеле број 8548/1 до тачке удаљене 100 m од језера, скреће на север и наставља секући катас- тарске парцеле на удаљености од 100 m од западне међне линије катастарске парцеле број 6767 (језеро) до југозападне међне тачке катастарске парцеле број 8654/2.

Граница скреће на североисток северном међном линијом ка- тастарске парцеле број 8639/3 до југозападне међне тачке катас- тарске парцеле број 8656. Наставља на север западном међном линијом катастарске парцеле број 8656 до катастарске парцеле број 8657 (пут), пресеца пут и прати западне међне линије кат. парц. бр. 8660 и 8661/1 до северозападне међне тачке катастарске парцеле број 8661/2. Граница скреће на југозапад и наставља се- кући катастарске парцеле на удаљености од 100 m од јужне међне линије катастарске парцеле број 6757, до тачке удаљене 100 m од западне међне линије катастарске парцеле број 6757 на источној међној линији катастарске парцеле број 8670. Граница окреће на југ пратећи међну линију катастарске парцеле број 8670 у дужини од 50 m, где скреће на запад и сече на удаљености од 50 m од јуж- не међне линије катастарске парцеле број 6757 до источне међне линије катастарске парцеле број 8677. Потом окреће на југ међном линијом исте катастарске парцеле у дужини од 50 m да би скре- нула на запад секући катастарске парцеле на удаљености од 100 m од јужне међне линије катастарске парцеле број 6757 до крајње западне међне тачке катастарске парцеле број 6757. Граница се наставља на запад секући катастарске парцеле на удаљености од 100 m од јужне међне линије катастарске парцеле број 6767 (језеро) до источне међне линије катастарске парцеле број 8699, у правцу запада прати границу посебне намене до тромеђе пута, парцела 10973/3 и парцела 870083 и 8703 и скреће на запад јужном међном линијом катастарске парцеле број 10973/3 (пут) до југоис- точне међне тачке катастарске парцеле број 6334/7.

Окреће на запад у дужини од 50 m где скреће на северозапад секући катастарске парцеле на растојању од 50 m од катастарске парцеле број 10973/3 (пут) до северне међне линије катастарске парцеле број 6337/4. Граница скреће на исток северном међном линијом исте катастарске парцеле до њене југоисточне међне тачке, наставља на исток пресецајући пут до јужне међне тачке катастарске парцеле број 6750, наставља на исток изостављајући ову катастарску парцелу, иде на север и сече катастарску парцелу број 6749/3 до источне међне тачке катастарске парцеле број 6748, изостављајући је иде на североисток северном међном линијом кат. парц. бр. 6749/3 и 6749/1 до тачке која је удаљена 100 m од за- падне међне линије катастарске парцеле број 6755. Скреће на се- вер секући катастарске парцеле на удаљености од 100 m од јужне међне линије катастарске парцеле број 6755 до катастарске парце- ле број 10973 (пут). Граница сече пут и наставља на север линијом удаљеном 100 m од западне међне линије пута до јужне међне ли- није катастарске парцеле број 6461. Скреће на запад обухватајући исту катастарску парцелу до јужне међне линије катастарске пар- целе број 6659/3 и окреће на југозапад јужним међним линијама кат. парц. бр. 6659/3, 6659/10, 6659/2, 6659/1, 6646/3, 6658 до међне тачке кат. парц. бр. 6658 и 6657. Граница скреће на југозапад ис- точним међним линијама кат. парц. бр. 6464/1, 6469/1, 6469/2 где окреће на запад јужним међним линијама кат. парц. бр. 6469/3, 6469/4, 6468 до јужне међне тачке кат. парц. бр. 6468 и 6466, са- вија се на север западном међном линијом катастарске парцеле број 6468 до катастарске парцеле број 6465/1.

Скреће на запад јужном међном линијом катастарске парцеле број 6465/1 до међне тачке кат. парц. бр. 6465/1, 6465/2, 6467/2, скреће на југ источном међном линијом катастарске парцеле број 6467/2 до њене источне међне тачке где окреће на запад јужном међном линијом канала Палић-Лудаш, обухватајући део канала испод аутопута до међне тачке кат. парц. бр. 6510/2 и 6510/3. Гра- ница скреће на југозапад обухватајући кат. парц. бр. 6510/3 и 6508 до јужне међне линије канала. Наставља на запад све време пра- тећи јужну међну линију канала до четворомеђе парцела 6108/1, 6108/2, 6151/1 и 6151/2, скреће ка североистоку и прати источну међу парцеле 6108/2 и даље граница иде на исток северном међ- ном линијом канала Палић-Лудаш, обухватајући канал који пре- лази испод аутопута Е-75, окреће на север пратећи западну међну линију канала до западне међне тачке катастарске парцеле број 10972/2. Граница се окреће на североисток, прати северну међну линију катастарске парцеле број 10972/2 у дужини од 550 m где се савија под правим углом секући исту катастарску парцелу до се- вероисточне међне

тачке катастарске парцеле број 6653. Граница креће на запад јужном међном линијом катастарске парцеле број 10972/1 до источне међне линије канала Палић-Лудаш, пратећи канал, окреће на југ источном међном линијом канала, да би кре- нула на исток северном линијом канала до катастарске парцеле број 10973/2 (пут), обухватајући катастарску парцелу број 10973/2 иде на југ источном међном линијом катастарске парцеле број 10973/3 (пут) до северозападне међне тачке катастарске парцеле број 6789, скреће на исток северном међном линијом кат. парц. бр. 6789, 6788 и 6787 до језера.

Скреће на север до југозападне међне тачке катастарске парце- ле број 6753, наставља на север западном међном линијом исте ка- тастарске парцеле обухватајући катастарску парцелу број 6774/3 наставља се западно међном линијом катастарске парцеле број 6753 (канал Беге), прелазећи испод савезног пута и наставља јуж- ном међном линијом катастарске парцеле број 5436/3, полази ис- под аутопута Е-75, наставља јужном међном линијом катастарске парцеле број 5436/1 до наспрам југозападне међне тачке катастар- ске парцеле број 5518/1 где граница скреће на север западном међ- ном линијом катастарске парцеле број 5518/1 до међне тачке кат. парц. бр. 5518/1 и 6075, скреће на запад јужном међном линијом катастарске парцеле број 6075, обухватајући део катастарске пар- целе број 6075 до пруге, скреће на исток уз пругу до канала, иде се на северозапад, пролази испод пруге до јужне међне линије катастарске парцеле број 6074. Граница скреће на запад јужном међном линијом исте катастарске парцеле до катастарске пар- целе број 5219 (пут), скреће на север источном међном линијом катастарске парцеле број 5219 до пута северозападне међне тачке катастарске парцеле број 5218, скреће на исток северним међним линијама кат. парц. бр. 5218, 5217, 5216/1, 5216/2, 5212/3, 5212/4, 5212/2, 5212/6, 5212/9, 5212/8, 5212/7, 5212/1 до међне тачке кат. парц. бр. 5212/1 и 6074.

Граница скреће на југ, па на исток међном линијом катастар- ске парцеле број 6074, обухватајући парцелу и јужном међном линијом катастарске парцеле број 6074 враћа се на запад до кана- ла. Прелази пругу, скреће на исток обухватајући део катастарске парцеле број 6075 до међне тачке кат. парц. бр. 6075 и 5524/2, на- ставља на исток северним међним линијама кат. парц. бр. 5524/2, 5524/5, 5525/2 и 5527/1 скреће на југ, пратећи међну линију катас- тарске парцеле број 5527/1, скреће на исток међном линијом кат. парц. бр.5527/1 и 5527/2.

Граница скреће на југ источном међном линијом катастарске парцеле број 5527/2 до међне тачке кат. парц. бр. 5527/2 и 5531/1 где се ломи на исток пратећи северну међну линију кат. парц. бр.5531/1 и 5535/1 до међне тачке кат. парц. бр.5535/1 и 5536/1. Гра- ница скреће на југ источном међном линијом катастарске парцеле број 5535/1 до аутопута. Потом скреће на југозапад западном међ- ном линијом аутопута Е-75 до северне међне линије катастарске парцеле број 5436/4 (канал Беге), где каналом Беге пролази испод аутопута до источне међне линије аутопута, где скреће на севе- роисток међном линијом аутопута до међне тачке кат. парц. бр. 5537/2 и 5539/2. Граница скреће на југоисток северним међним линијама кат. парц. бр. 5538, 5542, 5544, пресеца пут катастар- ске парцеле број 5548/1 и наставља северним међним линијама кат. парц. бр. 5550/1, 5550/2, 5551/1, 5551/2, 5554, и 5555. Граница скреће на југ источном међном линијом катастарске парцеле број 5555 до међне тачке кат. парц. бр.5555 и 5436/3 (канал Беге).

Граница скреће на исток северном међном линијом катастарске парцеле број 5436/3 (канал Беге), прелази савезни пут до међне тачке катастарске парцеле број 6753 и 6754, скреће на исток север- ним међним линијама кат. парц. бр. 6754 и 6753 до границе посеб- не намене, скреће ка југоистоку и прати границу посебне намене до томеђе парцела 6765, 6885/1 и 6885/2, наставља на југоисток источном међном линијом катастарске парцеле број 6765 до међ- не тачке кат. парц. бр. 6765, наставља се на југоисток источним међним линијама кат. парц. 6765, бр.6764 и 6766, поново до катас- тарске парцеле број 6764 до међне тачке кат. парц. бр. 6764 и 6920.

Граница скреће на исток северним међним линијама кат. парц. бр. 6920, 6921, 6922/1, 6922/2 до катастарске парцеле број 6925/3 (пут) где скреће на југ западном међном линијом пута до југо- источне међне тачке катастарске парцеле број 6923. Граница скреће на исток, пресеца катастарску парцелу број 6925/3 (пут) и наставља на исток северним међним линијама кат. парц. бр. 6935, 6936/1 и 6936/2 до међне тачке кат. парц. бр. 6936/2 и 7000/9. Граница скреће на север западним међним линијама кат. парц. бр. 7000/9, 7000/7, до северозападне међне тачке катастарске пар- целе број 7000/6. Граница скреће на исток северном међном ли- нијом катастарске парцеле број 7000/6 до међне тачке кат. парц. бр. 7000/6 и 7000/9, скреће на север западним међним линијама кат. парц. бр. 7000/9, 7000/10 и 7000/1 до катастарске парцеле број 7069/1 (пут), скреће на исток јужном међном линијом пута до наспрам међне тачке кат. парц. бр. 7092/1 и 7092/4, скреће на север, пресеца катастарску парцелу број 7069/1 (пут) и наставља западном међном линијом кат. парц. бр. 7092/4 и 7091/1 до савез- ног пута. Граница потом креће на северозапад, пресеца пут до међне тачке кат. парц. бр. 5936/11 и 5938/1, скреће на северозапад западним међним линијама кат. парц. бр. 5936/11, 5936/16, 5936/10, 5936/17, 5936/9 до источне међне линије катастарске парцеле број 5693 (пут), наставља на северозапад источном међном линијом пута до пруге. Граница прелази пругу до међне тачке кат. парц. бр. 6062, 3881/3 и 5264, скреће на север западном међном линијом кат. парц. бр.3881/3 и 3881/2 до аутопута. Граница испод аутопу- та пролази са западне међне линије Кереша и наставља на севе- розапад западним међним линијама кат. парц. бр.3881/4, 3881/1, 3881/7, 3864/2 и 3859 до југозападне међне тачке кат. парц. бр. 3859 и 3858/3. Потом скреће на североисток међном линијом ка- тастарске парцеле број 3859 до северне граничне тачке резервата и до почетне тачке описа границе.

СРП „Селевењске пустаре“ (Уредба о заштити Специјалног ре- зервата природе „Селевењске пустаре“, „Службени гласник РС“, број 37/97)

Из описа границе ове предеоне целине, изузете су парцеле 6790/6 и 6790/7 у КО Хоргош које су у режиму III степена зашти- те, а обухваћене су важећим Планом генералне регулације на- сеља Хоргош.

Опис границе предеоне целине СРП „Селевењске пустаре“

Попис катастарских парцела у режиму II степена заштите:

КО Хоргош: 6189, 6190, 6191, 6192, 6376, 6377, 6380, 6381, 6384, 6385, 6387/2, 6388, 6391, 6392/2,

6393/2, 6394, 6397, 6398, 6400, 6401, 6402, 6403, 6404, 6405, 6407 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6407 (ливаде), 6408, 6411, 6412, 6415, 6416 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6416 (мочваре), 6417 (део пар- целе и то источни (влажни) део парцеле 6417 (ливаде), 6418, 6421, 6422 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6422 (лива- де), 6425/1, 6425/2, 6428, 6429 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6429 (ливаде), 64321, 6432, 6435, 6436 (и то источни (влажни) део парцеле 6436 (ливаде), 6437 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6437 (ливаде), 6438, 6441, 6442, 6444 (део пар- целе и то источни (влажни) део парцеле 6444 (ливаде), 6445, 6446, 6447, 6448, 6449/2, 6451, 6452, 6453, 6454, 6455 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6455 (ливаде), 6456 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6456 (ливаде), 6457, 6458, 4659 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6459 (ливаде), 6461/1, 6461/2, 6462/1, 6462/2, 6463/1, 6463/2, 6466, 6467, 6468, 6469, 6470, 6471 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6471 (њиве), 6473, 6474, 6477, 6478, 6483, 6484, 6487, 6488 (део парцеле и то ис- точни (влажни) део парцеле 6488 (ливаде), 6490/1, 6490/2, 6491/1, 6491/2, 6494, 6498 (део парцеле и то источни део парцеле 6498 (део- ница летњег пута), који је са северне стране омеђен парцелама 6150 и 6189 , а са јужне стране парцелом 6494 КО Хоргош, 6152, 6153, 6154, 6155, 6156, 6157, 6158, 6159/1, 6159/2, 6159/3, 6159/4, 6160, 6161, 6162, 6648, 6649, 6650, 6651, 6652, 6653, 6654, 6655, 6657, 6660, 6661, 6668, 6671, 6675, 6678, 6679, 6682, 6683, 6684, 6685, 6688, 6689, 6690, 6691, 6694/1, 6694/2, 6695/1, 6695/2, 6696, 6697, 6700, 6701, 6702, 6703, 6706, 6707, 6708, 6712, 6742 (део парцеле и то западни део пар- целе 6742 (пута) који пролази кроз заштићено подручје Дегелице), 10267, 10270, 10271/1, 10272, 10275, 10277/2, 10286, 10290, 10291, 10296, 10297, 10300, 10305, 10306, 10307, 10308/1, 10308/2, 10308/3, 10309, 31310, 10311, 10312/1, 10312/2, 10313, 10314, 10315/1, 10315/2, 10315/3, 10315/4, 10316/1, 10316/2, 10317, 10318, 10319, 10320, 10321, 10322, 10323, 10324, 10325/1, 10325/2, 10326/1, 10326/2, 10327/1, 10327/2, 10328/1, 10328/2, 10329, 10330, 10331, 10332, 10333, 10334, 10335, 10336, 10337, 10338, 10339, 10340, 10341, 10342, 10343, 10344, 10345, 10346, 10347, 10348, 10349, 10350, 10351, 10352, 10353, 10354/1, 10354/2, 10355, 10356, 10357, 10358, 10359, 10360, 10361, 10362, 10363, 10364, 10365, 10366, 10367, 10368, 10369, 10370, 10371, 10372, 10373, 10374, 10375, 10376, 10377, 10378, 10379, 10380, 10381, 10382, 10383, 10384, 10385, 10386, 10387, 10389, 10390, 10391, 10392, 10393, 10394, 10395, 10396, 10397, 10398, 10399, 10400, 10401, 10402, 10403, 10404, 10405, 10406, 10407, 10408/1, 10408/2, 10409, 10410, 10411, 10412, 10413, 10414, 10415, 10416, 10417, 10418, 10419, 10420, 10421, 10422, 10423, 10424, 10425, 10426, 10427, 10428, 10429, 10430, 10431, 10432, 10434/1, 10434/2, 10478, 10479, 10480, 10481, 10482, 10483, 10484, 10485, 10486, 10487, 10488, 10489, 10490, 10491, 10492, 10493, 10494, 10495, 10496, 10497, 10498, 10499, 10500, 10501, 10502, 10503, 10504, 10505, 10506, 10507, 10508, 10509, 10510, 10511, 10512, 10513, 10514, 10515, 10516, 10517, 10518, 10519, 10520, 10521, 10522, 10523, 10524, 10525, 10526, 10527, 10528, 10529, 10530, 10531, 10532, 10533, 10534, 10535, 10536, 10537, 10538, 10539, 10540, 10541, 10542, 10543, 10544, 10545, 10546, 10547, 10548, 10549, 10550, 10551, 10552, 10553, 10554, 10555, 10556, 10557, 10558, 10559, 10560, 10561, 10562, 10563, 10564, 10565, 10566, 10567, 10568, 10569, 10570, 10571, 10572, 10573, 10574, 10575, 10576, 10577, 10578, 10579/1, 10579/2, 10580, 10581, 10582, 10583, 10584, 10585, 10586, 10587, 10588, 10589, 10590, 10591, 10592 (део парцеле и то најјужнији део парцеле 10592 (деоница летњег пута) која је омеђена са западне стране парцелом 10631 а са источне парцелом 10590), 10631, 10634, 10637, 16738, 16831 (део парцеле и то западни део парцеле 16831 (већина деоница летњег пута), 16832, 16835 (део парцеле и то источни део парцеле 16835 на западном делу), 10037, 10038, 10039, 10044, 10054 (део парцеле и то део пар- целе 10054 (деоница летњег пута) која са источне стране делом ула- зи у источни део заштићеног подручја Селевењске шуме између парцела 10044 и 10136, мења правац према северу између парце- ла 1041 и 10044, те напушта подручја заштите), 10107/1, 10108/1, 10109/1, 10109/2, 10130, 10131, 10132/1, 10133, 10134/1, 10136, 10137, 10138, 10139, 10140, 10141, 10142, 10144, 16826 (део парцеле и то западни део парцеле 16826 (деоница летњег пута) која са источне стране делом улази у заштићено подручје Селевењске шуме), 6198, 6201, 6202, 6203, 5204, 5206, 6207, 6210 (део парцеле и то део парце- ле 6210 (десница летњег пута) која пролази кроз најсевернији део заштићеног подручја Селевењске шуме и то између парцеле 6212 са северне стране и 6207 са јужне стране), 6212, 6261, 6262, 6263, 6274, 6275, 6276, 6277, 10661, 10663/1, 10663/2, 10664, 1066/5, 10660, 10667, 10668, 10669, 10670, 10671, 10672, 10673/1, 10673/2.

Попис катастарских парцела у режиму III степена заштите:

КО Хоргош: 9738, 9739, 9740, 9741, 9742, 9743, 9744/1, 9744/2, 9744/3, 9745/2, 9746/1, 9747, 9750, 6241, 6242, 6243, 6244, 6245 (део парцеле и то западни део парцеле 6245 (десница летњег пута) која са источне стране улази у северни део заштићеног подручја Ло- феј између парцела 6244, 6243 и 6242 са северне стране, и парцеле 6265 са јужне стране), 6265, 11037/2, 11039, 11040/1, 11040/2, 11040/4, 11040/5, 11040/6, 11040/7, 11040/8, 11041, 11042, 11043, 11044, 11045, 11046, 11047, 11048, 11106, 9912 (део парцеле и то део парцеле 9912 (деоница летњег пута) који пролази кроз заштићено подручје Тем- пломпарта, а омеђен је са северне стране парцелом 9915, а са јужне парцелом 9916 КО Хоргош), 9915, 9916, 9917/1, 9985, 9993/2, 16777/1 (део парцеле и то део 16771/1) који је са своје источне стране омеђен парцелама 6059/3 и 6953, а са западне парцелама 6787/1, 6787/2 и 67971/1 КО Хоргош), 16826/1, 6053, 6054, 6055, 6056, 6057, 6059/1, 6059/2, 6059/3, 6059/4, 6059/5, 6787, 6788, 6789, 6790/1, 6790/2, 6790/3, 6790/4, 6790/5, 6795, 6953 (део парцеле и то најсевернији део парце- ле 6953), 1, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124/1, 124/2, 125/1, 125/2, 126, 127, 128/1, 128/2, 2, 3, 33, 34, 366, 367, 368/1, 368/2, 368/4, 368/5, 369/1, 369/2, 369/3, 369/4, 370, 371, 372, 373, 374/1, 374/2, 374/3, 375/1, 375/2, 375/3, 376/1, 376/2, 377/1, 377/2, 377/3, 378, 4, 4040 (део парцеле и то јужни део парцеле 4040 (десница летњег пута) која са северне стране улази у део заштићеног подручја Лофеј између пар- цела 367 са западне стране, и парцеле 58 са источне стране), 4041 (део парцеле и то источни део парцеле 4042 (деоница летњег пута) која са западне стране улази у део заштићеног подручја Лофеј из- међу парцела 58, 57, 56, 55, 54, са северне стране и парцела 59, 60, 61, 79, са јужне стране), 53, 54, 55/1, 55/2, 56,

57, 58, 5901, 59/2, 60, 61, 62, 63/1, 63/2, 64, 65/1, 65/2, 65/3, 66, 67, 68, 69, 70/1,70/2,71/1,71/2,72/1,72/ 2,73,74, 75, 76, 77/1, 77/2, 78/1, 78/2, 79, 80, 81, 97, 98, 99.

1.3.1.2. Предеоне целине заштитних зона заштићених подручја

У оквиру посебне намене се налазе делови заштитних зона три заштићена подручја са еколошким коридорима и стаништима заштићених врста:

Заштитна зона ПИО „Суботичка пешчара“

Из посебне намене је изузет део заштитне зоне ПИО „Субо- тичка пешчара“: насеље Келебија, делови насеља Суботица и део пољопривредног земљишта у КО Стари Град, КО Нови Град и КО Палић.

Почетна тачка описа заштитне зоне ПИО „Суботичка пешчара“ у границама посебне намене овог Просторног плана се налази на тромеђи путева, парцеле 26819 и 27712/1 и парцеле 26820 у КО Стари Град.

Од тромеђе граница заштитне зоне у правцу севера пресеца пут, парцела 27712/1 и у правцу севера и истока прати државну границу Републике Србије и Републике Мађарске до тачке на међи пута, парцела 6059/1 (КО Палић) и државне границе а у про- дужетку међе парцела 3858/3 и 3859 (КО Палић), где мења правац ка југозападу и прати јужну међу парцеле 3858/3, пресеца пут, парцела 3943/1 и даље ка југозападу прати јужну међу путева, парцеле 4643, 6058/3 и 6061 до тромеђе путева, парцеле 6061 и 3703/2 и парцеле 3703/1, пресеца пут, парцела 6061 и његовом се- верном међом долази до тромеђе пута и парцела 3641/2 и 3707/2.

Од тромеђе граница у правцу севера дужином од око 400 m пра- ти западну међу парцела 3707/2, 3707/1 и 3708/1, мења правац ка западу и прати јужну међу путева, парцеле 3640 и 3624/1 и јужном међом парцеле 3648 долази до тромеђе пута, парцела 3031 и парце- ла 3621 и 3648, где скреће у правцу северозапада и прати источну међу пута, парцела 3031 до тромеђе пута и парцела 3041 и 3042 и се - верном међом парцеле 3041 долази до четворомеђе парцела 3041 и 3043 (КО Палић) и путева, парцеле 25503 и 16679/1 (КО Нови Град).

Од четворомеђе граница прелази у катастарску општину Нови Град и правцу северозапада прати границу посебне намене кроз катастарске општине Нови Град и Стари Град до почетне тачке описа зоне заштите ПИО „Суботичка пешчара“.

Заштитна зона обухвата и подручје око Келебијског језера у катастарској општини Стари Град и она је дефинисана опи- сом границе посебне намене овог Просторног Плана (поглавље I/1./1.2./1.2.1. Опис граница посебне намене).

Заштитна зона СРП „Лудашко језеро“

Из посебне намене је изузет део заштитне зоне СРП „Лудашко језеро“: делови насеља Палић, Хајдуково, Шупљак, Носа и Бачки Виногради.

Почетна тачка описа заштитне зоне СРП „Лудашко језеро“ у границама посебне намене овог Просторног плана се налази на тромеђи се налази на тромеђи пута, парцела 6061 и парцела 4830/2 и 4830/4 у катастарској општини Палић.

Од тромеђе граница у правцу истока прати јужну међу пута, парцела 6061 до тромеђе путева, парцеле 6061 и 6058/3 и парцеле 4788, скреће ка југу, прати западну међу пута, парцела 6058/3 до тромеђе путева, парцеле 6061 и 4837/1 и парцеле 4787.

Од тромеђе граница а наставља у правцу запада, дужином од око 120 m прати северну међу пута, парцела 4837/1, скреће ка југу, пресеца пут и пратећи источну међу парцеле 5124 долази до чет- воромеђе парцела 5145/1, 5145/2, 5122/15 и 5122/16, мења правац ка североистоку и прати границу посебне намене до петомеђе пар- цела 3874, 3942/3, 3942/2, 3943/2 и 3943/1.

Од петомеђе граница наставља у правцу северозапада и пра- ти источну међу пута, парцела 3943/1 до тромеђе пута и парцела 3858/3 и 3860/1, мења правац ка североистоку и пратећи јужну међу парцеле 3858/3 долази до тромеђе парцела 3858/3 и 3859 и границе посебне намене (државна граница Републике Србије и Републике Мађарске).

Од тромеђе граница у правцу истока прати државну границу до тромеђе пута, парцела 4057/1 и парцеле 1024/1 (КО Бачки Ви- ногради) и државне границе, скреће ка југу и прати западну међу пута, парцела 4057/1 до парцеле, а затим наставља у истом правцу и прати границу посебне намене до тромеђе пута, парцела 4037 и парцела 4034 и 4035/2.

Од тромеђе граница у правцу истока прати јужну међу пута, парцела 4037 до тромеђе пута и парцеле 4036 (КО Бачки Виногра- ди) и тромеђе граница катастарских општина Бачки Виногради, Мале Пијаце и Палић, скреће ка југу и пратећи границу катастар- ских општина Бачки Виногради и Палић долази до тромеђе пута, парцела 7213 и парцеле 7331/2 и границе катастарских општина Бачки Виногради и Палић.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прелази у катастар- ску општину Палић и прати границу посебне намене до тромеђе парцела 6064, 5225/1 и 5224/4 (КО Палић), наставља у правцу се- вера и прати западну међу парцела 5224/4, 5224/7, 5224/2 и 5224/1 до тромеђе пута, парцела 5263/2 и парцела 5224/1 и 5225/1.

Од тромеђе граница у правцу истока прати јужну међу пута до тромеђе путева, парцеле 5263/2 и 5219 и парцеле 5220/1, скреће ка северу и парти западну међу парцела 4916, 4917/1, 4917/2 и 4918, скреће ка западу и прати јужну међу пута, парцела 4837/2 до тро- међе пута и парцела 4914/1 и 4895/1, мења правац ка северу, пре- сеца пут и источном међом парцела 4831/2, 4831/1, 4829/1 и 4830/2 долази до почетне тачке описа зоне заштите СРП „Лудашко језе- ро“ у границама посебне намене овог Просторног плана.

Заштитна зона СРП „Селевењске пустаре“

Из посебне намене је изузет део заштитне зоне СРП „Селе- вењске пустаре“ коју чини део насеља Хоргош.

Почетна тачка описа заштитне зоне СРП „Селевењске пустаре“ у границама посебне намене се налази у катастарској општини Бачки Виногради на тромеђи пута, парцела 4048 и парцеле 397 и границе посебне намене (државна граница Републике Србије и Републике Мађарске). Од тромеђе граница у правцу истока прати границу по- себне намене до тромеђе пута, парцела 16778/2 и парцеле 6110 (КО Хоргош) и државне границе Републике Србије и Републике Мађар- ске), мења правац ка југоистоку, улази у катастарску општину Хор- гош и прати источну међу пута, парцела 16778/2, пресеца канал, парцела 6953 и долази до тромеђе канала, пута, парцела 16778/1 и парцеле

6060. Од тромеђе граница у правцу југозапада прати јуж- ну међу канала до тромеђе канала, пута, парцела 16777/4 и парцеле 6058, мења правац ка југоистоку, прати источну међу пута, парцеле 16777/4 и 16777/3 до тромеђе пута, парцела 16777/3 и парцела 5865/1 и 5854/7 и даље ка југу прати границу посебне намене до тромеђе државног пута 11а реда бр.100, парцела 16751/2 и парцела 3028 и 3034 и наставља у истом правцу пратећи јужну међу државног пута до тромеђе државног пута и парцела 3090 и 11039. Од тромеђе граница у правцу истока прати северну међу парцела 11039 и 11040/2, пре- сеца пут, парцела 16818/2 и мења правац ка југозападу и пратећи источну и јужну, међу пута, парцела 16818/2 и јужну и источну међу парцеле 11904/4 до тромеђе канала, парцела 11038 и парцела 11904/4 и 11868. Од тромеђе граница у правцу југозапада пресеца канал и прати јужну међу парцеле 11904/1 и јужну међу пута, пар- цела 16818/1 до парцеле 11820/1, мења правац ка северу, пресеца пут и пратећи западну међу парцела 11502, 11050 и 11049 долази до тро- међе пута, парцела 16819/1 и парцела 11049 и 11056, пресеца пут и скреће ка североистоку пратећи северну међу пута и долази до тро- међе путева, парцеле 16819/1 и 11033 и парцеле 11032/1. Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу пута, парцела 11033 до тромеђе државног пута 11а реда бр 100, парцела 16751/2, пута, пар- цела 11033 и парцеле 11031, мења правац ка западу и прати јужну међу државног пута и јужну међу парцеле 16752 и долази до тро- међе државног пута 11а реда бр.100, парцела 16751/2, парцеле 11556/4 и границе катастарских општина Хоргош и Бачки Виногради. Од тромеђе граница наставља у правцу севера и прати границу катас- тарских општина Хоргош и Бачки Виногради до тромеђе путева, парцеле 4046/1 и 4099/1 и границе катастарских општина. Од тро- међе граница у правцу југозапада прелази у катастарску општину Бачки Виногради и прати јужну међу пута, парцела 4046/1 до тро- међе путева, парцеле 4046/1 и 208 и наставља у правцу југозапада пратећи границу посебне намене до тромеђе пута, парцела 4046/1 и парцела 1765/1 и 1772/1, скреће ка северу и прати границу посебне намене до тромеђе пута, парцела 4048 и парцела 413 и 417 и даље ка северу пратећи западну међу пута, парцела 4048 долази до почетне тачке описа зоне заштите СРП „Селевењске пустаре“ у границама посебне намене овог Просторног плана.

1.3.1.3. Предеона целина остала посебна намена

Остала посебна намена која представља зону утицаја на при- родна добра у посебној намени, обухвата пољопривредно, шум- ско, водно и грађевинско земљиште које се налази изван заштиће- них подручја и њихових заштитних зона, а налази се у границама посебне намене која је дефинисана овим Просторним планом.

Остала посебна намена на територији Г рада Суботице:

- пољопривредно и водно земљиште у КО Палић северно од насеља Палић и Хајдуково,
- делови пољопривредног и водног земљишта у КО Бач- ки Виногради на којима су евидентирана станишта заштићених врста и еколошки коридори, источно од на- сеља Бачки Виногради
- део грађевинског подручја насеља Бачки Виногради са делом коридора водотока Кереш и
- гранични друмски прелаз Бачки Виногради, радни, ин- фраструктурни и комунални садржаји.

Остала посебна намена на територији Општине Кањижа:

- пољопривредно и водно земљиште у КО Хоргош (јужно од насеља Хоргош), КО Мартонош (западно од насеља Мартонош) и КО Мале Пијаце (северно од насеља Мале Пијаце) на којима су станишта заштићених врста и еко- лошки коридори и
- део грађевинског подручја насеља Мале Пијаце са де- лом коридора водотока Кереш, салашарска насеља, рад- не зоне и инфраструктурни и комунални садржаји.

1.3.2. Предеоне подцелине у оквиру посебне намене

Границе подцелина у оквиру посебне намене простора су: ре- жими заштите у оквиру заштићених подручја.

У оквиру посебне намене простора, дефинисане су подцелине које чине режими I, II и III степена заштите у складу са важећим уредбама о заштити (парцеле које су изузете из појединих подце- лина су посебно назначене):

ПИО „Суботичка пешчара“, режим I, II и III степена заштите

Режим I степена заштите

1) Катастарска општина Нови Град: 16679/88 део, 25572 део,
25574 део, 25848 део, 25913, 25914, 25917/1, 25917/2, 25918/1, 25918/2, 25919, 25920, 25921, 25922, 25923, 25924, 25925, 25926, 25927, 25940, 25941, 25942, 25943, 25944, 25945, 25946, 25947, део, 25948, 25949, 25949, 25950, 25951, 25952, 25953, 25954, 25955, 25956, 25957, 25958, 25959, 25960, 25961, 25962, 25963, 25964, 25965, 25966, 25967, 25968, 25969 део, 25970/2, 25971, 25972, 25973, 25974,25975,25976, 25977,25978, 25979, 25980,25981,25982,
25983,25984,25985,25986, 25987,25988, 25989, 25990,25991,
25992, 25993, 25994, 25995, 25996, 25997, 25998, 25998, 25999/1, 25999/2, 25999/3, 25999/4, 26000, 26001, 26002, 26003, 26004, 26005, 26006, 26007, 26008, 26009, 26010, 26011, 26012, 26013, 26014, 26015, 26016, 26017, 26018, 26019, 26020, 26021/1, 26021/2, 26022,26023,26024,26025,26026,26027, 26027,26028,26029,
26030,26031,26032,26033, 26034,26035, 26036, 26037,26038,
26039/1, 26039/1, 26039/2, 26040, 26041/1, 26041/2, 26042, 26043, 26044, 26045, 26046, 26048, 26049, 26052, 26053/1, 26053/2;

2) Катастарска општина Палић: 3146 део, 3212, 3213/3, 3213/4, 3214, 3215, 3219, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3226, 3226, 3229, 3232, 3236, 3240, 3241, 3242 део, 3243, 3244, 3245, 3245, 3246, 3247, 3247, 3248, 3249, 3249, 3250, 3291, 3292, 3293, 3294, 3294, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3307 део 3310, 3311, 3312, 3318, 3319, 3320, 3321, 3342, 3357 део, 3366, 3380, 3381, 3384, 3385, 3393, 3396, 3415, 3416, 3417, 3435, 3436, 3438, 3513/1 део, 3514, 3515, 3516, 3521, 3523, 3525/3, 3526/1, 3526/2, 3526/3, 3526/4, 3526/5, 3526/6, 3527/1, 3527/2, 3527/3, 3527/4, 3527/5, 3527/6, 3528/1, 3528/2, 3528/3, 3528/4, 3528/5, 3528/6, 3528/7, 3528/8, 3528/9, 3528/10, 3528/11, 3528/12, 3528/13, 3528/14, 3529, 3535, 3543/1, 3543/2 и 3600 део.

Парцеле из Уредбе: 3530, 3531, 3532, 3533, 3533, 3533, 3534, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541 и 3542 се више не воде у катастару непокретности у КО Палић.

Режим II степена заштите

1) Катастарска општина Стари Град: 26207 део, 26209 део, 26210 део, 26211 део, 26213 део, 26214 део, 26215 део, 26217 део, 26246 део, 26247, 26260, 26261 део, 26264 део, 26265 део, 26266 део, 26267 део, 26648/1, 27276 део, 27278 део, 27711 део.

2) Катастарска општина Нови Град: 16679/88 део, 25572 део,
25574 део, 25576 део, 25577/1 део, 25822/1, 25832, 25833, 25834, 25835, 25838, 25839, 25840, 25841, 25842, 25844, 25845 део, 25846 део, 25847 део, 25852 део, 25853 део, 25854 део, 25855 део, 25856 део, 25857 део, 25858 део, 25859 део, 25860, 25861, 25862, 25863, 25864,25865, 25866,25867,25868, 25869,25870,25871, 25872,
25873,25874,25875,25876, 25877,25878,25879, 25880,25881,
25882,25883,25884,25885, 25886,25887,25888, 25889,25890,
25891,25892,25893,25894, 25895,25896,25897, 25898,25899,
25900,25901,25902,25903, 25904,25905,25906, 25907,25908,
25909, 25910, 25911, 25912/1, 25912/2, 25928, 25928, 25928, 25929, 25930, 25930, 25930, 25931, 25932, 25932, 25932, 25933, 25934, 25935, 25936, 25937, 25938, 25939, 25947 део, 25969 део, 25970/1, 26047, 26050, 26051, 26054, 26055, 26056, 26057, 26058, 26059, 26091, 26092, 26093, 26094, 26095, 26096, 26097, 26098/1, 26098/2, 26103/1 део, 26103/2, 26103/3, 26138/1 део.

3) Катастарска општина Палић: 3121 део, 3134 део, 3135 део, 3136 део, 3137 део, 3141 део, 3142 део, 3143 део, 3145, 3146 део, 3147 део, 3148 део, 3149, 3150 део, 3151 део, 3152, 3153 део, 3154 део, 3155 део, 3156 део, 3157 део, 3158 део, 3159 део, 3160 део, 3161, 3168 део, 3177/1, 3177/2, 3178/1, 3178/2, 3179/1, 3179/2, 3180/1, 3180/2, 3181/1, 3181/2, 3182/1, 3182/2, 3183/1, 3183/2, 3184/1, 3184/2, 3185/1, 3185/2, 3186/1, 3186/2, 3187/1, 3187/2, 3188/1, 3188/2, 3189, 3205, 3242 део, 3251, 3252/1, 3252/2, 3253, 3258, 3260, 3261, 3274, 3277, 3279, 3286, 3289, 3307 део, 3343, 3357 део, 3358, 3359, 3360, 3364, 3365, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3410, 3419, 3420, 3421, 3421, 3421, 3422, 3424, 3425, 3427, 3428, 3429, 3430, 3448, 3449, 3450, 3451, 3452, 3455, 3456, 3457, 3458, 3459, 3471, 3472, 3473, 3474, 3475, 3513/1 део, 3546/3, 3549/1, 3550, 3551, 35522, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558/2, 3560/1, 3561/2, 6051, 6052 део.

Парцеле из Уредбе: 3544 и 3545 се више не воде у катастару непокретности у КО Палић.

Режим III степена заштите

Остали простор заштићеног подручја обухваћен је режимом заштите III степена. Парцеле 3040 и 3041 у КО Палић које су у режиму III степена заштите, изузете су из ове подцелине, а обух- ваћене су Генерални план Суботица-Палић до 2020. год. и другим важећим урбанистичким плановима на територији Града Субо- тице.

СРП „Лудашко језеро“, режим I, II и III степена заштите

Режим I степена заштите

Режим заштите I степена обухвата тршћаке на самом језеру Лу- даш, а састоји се из два дела, и то:

1) североисточни део језера назван „Суви рит“ с пешчаним полуоством површине од 62,8 хектара, чија граница почиње од северозападне међне тачке катастарске парцеле број 7941/2, затим иде на север до источне обале острва Рожа Шандор, обилази остр- во и наставља на север до јужне међне тачке катастарске парцеле број 6764. Граница скреће на североисток и прати међну линију катастарске парцеле број 6767 (језеро) до северозападне међне тачке катастарске парцеле број 6759, иде на југ пратећи међну ли- нију кат. парц. бр. 6759 и 6767 до преломне међне тачке где скреће на југоисток у дужини од 95 метара. Граница улази у катастарску парцелу број 6767 и иде на исток линијом која је 10 m удаљена од њене међне линије с катастарском парцелом број 10974/3 (пут), затим скреће на југ наспрам катастарске парцеле број 7888 до њене међне линије где скреће на запад међном линијом катастар- ске парцеле број 6767 (језеро) и прати је све до међне тачке кат. парц. бр. 6767 и 7909, где скреће на запад јужном међном линијом катастарске парцеле број 7909 до њене југозападне међне тачке, затим скреће на север западном међном линијом катастарске пар- целе број 7909 где наставља западном међном линијом катастар- ске парцеле број 7010/5 до међне тачке кат. парц. бр. 7910/5 и 6767, потом скреће на југ пратећи међну линију катастарске парцеле број 6767 (језеро) и иде до почетне тачке.

2) нетакнути стари тршћак у јужном делу језера, површине 8,6 хектара: чија граница почиње од међне тачке кат. парц. бр. 6767 и 8482/1, затим иде на север западном међном линијом катастарске парцеле број 6767 до североисточне међне тачке катастарске парце- ле број 8522, скреће на североисток, сече катастарску парцелу број 6767 у дужини од 150 m, потом скреће под правим углом на југоис- ток у дужини од 500m, па поново скреће под правим углом на југо- запад у дужини од 100 m до међне тачке кат. парц. бр. 6767 и 8482/1.

Режим II степена заштите

Режим заштите II степена обухвата:

1) централни део језера (257.4 хектара од катастарске парцеле број 6767) и обалу под природном вегетацијом (17,6 хектара) укуп- не површине од 275 хектара: осим површина залива предвиђених за рекреацију које се налазе у трећем степену заштите и које су одвојене од централног дела језера следећим границама: залив Хајдуково (5 хектара) - северно од граничне линије која почиње од југоисточне међне тачке катастарске парцеле број 6788, КО Палић, иде на исток секући катастарску парцелу број 6767 (језеро) до југо- западне међне тачке катастарске парцеле број 6885/1; залив Носа (0.22 хектара) - простор између I степена заштите и уставе, источно од замишљене линије која почиње 30 m источно од северозападне међне тачке катастарске парцеле број 7888, наставља према северу секући катастарску парцелу број 6767 (језеро) до преломне тачке јужне међне линије катастарске парцеле број 10974/3 (пут); залив Шупљак школа (2.8 хектара) - западно од границе, која креће од источне међне тачке катастарске парцеле број 8474/1, иде на север секући катастарску парцелу број 6767 (језеро) до јужне преломне међне тачке катастарске парцеле број 8480/1, КО Палић; залив Шу- пљак Буџак (1.53 хектара) - западно од границе која почиње од међ- не линије катастарске парцеле број 8799, КО Палић на удаљености 100 m од међне тачке исте катастарске парцеле и катастарске пар- целе број 10973/3 (пут) и правом линијом иде до тачке на међној ли- нији катастарске парцеле број 6751, која је удаљена 100 m од међне тачке исте катастарске парцеле и катастарске парцеле број 10973/3 (пут). Прво приобално подручје у режиму заштите II степена на- лази се изнад северне међне линије катастарске парцеле број 6767 и обухвата северни део катастарске парцеле број 6764 до Истра- живачке станице. Друго приобално подручје режима заштите II степена наслања се на језеро с

североисточне стране, а граница тог подручја почиње од катастарске парцеле број 10974/2 (пут) и иде на запад, обухватајући у целости приобалне катастарске парцеле до југозападне међне тачке катастарске парцеле број 7890/1, потом се наставља на запад и паралелно иде на растојању од 50 m од међне линије језера секући катастарске парцеле које излазе на језеро, до југоисточне међне тачке катастарске парцеле број 7910/6, граница онда скреће на југозапад јужним међним линијама кат. парц. бр. 7910/6, 7910/4, 7910/3, 7910/2, до југозападне међне тачке катастар- ске парцеле број 7910/1, затим скреће на северозапад до тачке која је 50 m удаљена од међне линије језера, па скреће на југозапад и на удаљености од 50 m прати међну линију језера до међне линије катастарске парцеле број 7942/1. Даље граница скреће на југоисток међном линијом исте катастарске парцеле до катастарске парцеле број 7944 (пут), затим на југозапад северном међном линијом ка- тастарске парцеле број 7944 до језера. Треће приобално подручје режима заштите II степена наслања се на источну међну линију катастарске парцеле број 6767 (језеро), а граница полази од тачке која је удаљена 50 m од језера и налази се на северној међној линији катастарске парцеле број 8011, затим иде на југ пратећи растојање од 50 m од међне линије језера до северне међне линије катастар- ске парцеле број 8017/7, скреће на исток северним међним линија- ма кат. парц. бр. 8017/7, 8017/8 и 8017/9, па на југ источном међном линијом катастарске парцеле број 8017/9. Граница потом иде на за- пад јужном међном линијом, те исте катастарске парцеле до тачке удаљене 50 m од међне линије језера, затим се наставља на југ и на удаљености од 50 m прати међну линију језера до јужне међне линије катастарске парцеле број 8024, где скреће на запад до међне линије језера. Четврто приобално подручје у режиму заштите II степена наслања се на јужну међну линију језера и у целости обух- вата катастарску парцелу број 8446/1. Пето приобално подручје у режиму заштите II степена належе на западну обалу језера и овом подручју припадају кат. парц. бр. 6758, 6757, 6756 и 6755.

2) водоток Кереш с плавним подручјима узводно од језера површине 42,5 хектара од пруге Суботица-Хоргош до ушћа у језе- ро, чија се граница одваја од обале Кереша с јужне стране магис- тралног пута катастарска парцела број 4037, скреће на исток пратећи јужну међну линију пута до међне тачке пута и катастарске парцеле број 3885, КО Бачки Виногради. Граница потом скреће на југозапад северном граничном линијом катастарске парцеле број 3886/1 до дела територије на коме су објекти „НИС Нафта-гас“, обилази га с западне стране и иде до катастарске парцеле број 10974/3 (пут), КО Палић. Затим граница прелази пут до међ- не тачке кат. парц. бр. 6767 и 6759, скреће на северозапад и прати северну међну линију катастарске парцеле број 6767 до њене међ- не тачке наспрам катастарске парцеле број 6926. Потом, граница скреће на север, пресеца катастарску парцелу број 6764 до међне тачке кат. парц. бр. 6926 и 6925/3 (пут), иде на исток, северном међном линијом катастарске парцеле број 6764, скреће на север западном међном линијом исте катастарске парцеле и долази до југозападне међне тачке катастарске парцеле број 7000/9. Грани- ца обилази катастарску парцелу број 7000/9 са северне стране и прати њену северну међну линију до међне тачке кат. парц. бр. 7000/9 и 10974/1 (пут), скрећући на североисток, пресеца пут и иде југоисточном међном линијом катастарске парцеле број 7095/4 до међне тачке кат. парц. бр. 7095/4, и 7096/4. Затим поново скреће на северозапад западном међном линијом катастарске парцеле број 7096/4 до катастарске парцеле број 7069/1 (пут), а онда скрећући на исток иде јужном међном линијом пута до Кереша. Овом делу заштићеног подручја у режиму II степена заштите припада и део- ница канализованог тока Киреша уз обалу језера између северне граничне линије тршћака „Суви рит“ и катастарске парцеле број 10974/3 (пут), од ушћа у језеро до границе подручја у режиму III степена заштите код уставе на језеру.

3) Плавно подручје водотока Кереш, низводни део, површине 40,1 хектара, чија граница почиње од југозападне међне тачке катастарске парцеле број 7098/3, КО Палић, иде на исток јужним међним линијама кат. парц. бр. 7098/3 и 7098/2 до тромеђе катас- тарских општина Палић, Бачки Виногради и Мартонош, потом скреће на север до магистралног пута катастарске парцеле број 4037. Скрећући на запад, граница прелази Киреш и иде границом КО Палић и КО Бачки Виноград до југоисточне међне тачке ка- тастарске парцеле број 4035/2, КО Бачки Виногради. Граница се даље наставља на запад пратећи северне међне линије кат. парц. бр. 4035/3, 4033/2, 4032/2, 4028/2, 4023/2, 4022/2, 4019/2, 4018/2, 4013/2, 4014/2, 4008/2, 4007/2, 4006/2 4005/2, 4003/2, 4001/2, 4000/2, 3998/2, 3996/4, 3996/3, 3993/4 и 3993/3 до међне тачке КО Бачки Виногради и КО Палић, потом иде на запад северном међ- ном линијом КО Палић, до међне тачке КО Палић и кат. парц. бр. 3937 и 3886/7, КО Бачки Виногради, онда скреће на север обухва- тајући катастарску парцелу број 3886/7 до међне тачке кат. парц. бр. 3886/7 и 3886/8. Граница затим креће на исток пресеца катас- тарску парцелу број 3886/7 до међне тачке катастарске парцеле број 7098/1, КО Палић, савија се на југ западном међном линијом катастарске парцеле број 7098/1, скреће на запад северном међном линијом катастарске парцеле број 7098/3 и наставља до почетне тачке описа.

4) степски фрагмент на брегу Хинга површине 0,11 хектара, обухвата катастарску парцелу број 7844/2 у целости и делове кат. парц. бр. 7843/1 (цела ширина парцеле на удаљености од 15 m источно и западно од тригонометријске тачке) и 7843/2 (простор ширине 5 m и дужине 30 m уз северну међну линију катастарске парцеле, паралелно с простором суседне парцеле у другом степе- ну заштите).

5) влажне ливаде депресије Чурго површине 23,95 хектара, чија граница почиње од међне тачке кат. парц. бр. 10972/2 и 6616/3, иде на североисток јужном међном линијом катастарске парцеле број 10972/2 до међне тачке с катастарском парцелом број 6651/1, окреће на југоисток источном међном линијом катастарске пар- целе број 6651/1, да би скренула на североисток међном линијом исте катастарске парцеле и наставила даље на североисток север- ним међним линијама кат. парц. бр. 6655 и 6660/10 до катастарске парцеле број 10973/3 (пут). Граница затим скреће на југ источном међном линијом катастарске парцеле број 6660/10, окреће на за- пад јужном међном линијом исте катастарске парцеле до међне тачке катастарске парцеле број 6660/9. Даље се граница окреће на југозапад идући међном линијом до југоисточне међне тачке катастарске парцеле број 6660/2, скрећући на север источном међ - ном линијом исте катастарске парцеле, а затим скреће на запад северном међном линијом кат. парц. бр. 6660/2, 6660/1 и 6646/2. Потом се граница окреће на југ све време пратећи источну међну линију катастарске парцеле број 6646/1, скреће на запад јужном међном линијом кат. парц. бр. 6646/1 и 6657/1. Граница даље иде на запад јужним међним линијама кат. парц. бр. 6642, 6641, 6640, 6639, 6638/2, 6638/1,

6636, 6637, 6635, 6634 и 6633/2, скрећући на северозапад јужном међном линијом кат. парц. бр. 6633/2, 6633/1, 6630, 6629, 6626, 6616/4, 6616/3, 6616/2, 6615/2, 6616/1, 6614, 612, 6611 и 6609, наставља на северозапад и иде западном међном линијом катастарске парцеле број 6609 до јужне међне тачке катас- тарске парцеле број 6608, одакле скреће на исток јужном међном линијом катастарске парцеле број 6608, сече кат. парц. бр. 6611 и 6612, с јужне стране заобилази катастарску парцелу број 6615/1, сече кат. парц. бр. 6615/2 и 6616/2 до међне линије катастарске парцеле број 6616/3, па окреће на север и иде западном међном ли- нијом исте катастарске парцеле до почетне тачке описа овог дела.

6) влажне ливаде на простору Киваго, површине 15,11 хектара, чија граница почиње код међне тачке кат. парц. бр. 5519 и 6075, затим иде на исток јужном међном линијом катастарске парцеле број 6075 до међне тачке катастарске парцеле број 5524/2, скреће на север западном међном линијом исте катастарске парцеле до њене северозападне тачке. Граница затим скреће на исток север- ним међним линијама кат. парц. бр. 5524/2, 5524/5, 5525/2 и 5527/1, окрећући на југ источном међном линијом кат. парц. бр. 5527/1 и 5526/1 до ауто пута Е-75. Потом граница скреће на југозапад западном међном линијом ауто пута до југозападне међне тачке катастарске парцеле број 5524/2 скрећући на северозапад и иде 50 m западном међном линијом исте катастарске парцеле, а онда скреће на запад и на удаљености од 50 m прати северну међну ли- нију к.п. бр.5524/10,5524/12 и 5436/1 до међне линије к.п. бр. 5518/2 и 5519 и скрећући на север западном међном линијом катастарске парцеле број 5519 иде до почетне тачке овог дела.

Режим III степена заштите

Остали простор заштићеног подручја обухваћен је режимом заштите III степена заштите. Из ове подцелине су изузете парцеле које су у режиму III степена заштите:

- Парцеле у КО Палић: 6884, 6765, 6949, 7000/5 и део пар- цела 6752, 6766, 7000/1 које на основу Одлуке о изради ПГР Хајдуково (Одлука о изради Плана генералне регу- лације за насеље Хајдуково), улазе у грађевинско под- ручје насеља Хајдуково и
- Парцеле 8698, 8699 (део), 8541 (део), 8539/2 (део), 8539/1 (део), 8537 (део), 8536, 8534, 8533 (део), 8531/2 (део), 8530/1 (део), 8530/4 (део), 8529/2 (део) и 8529/1 (део) у КО Палић које улазе у грађевинско подручје насеља Шу- пљак, Просторни план Града Суботица).

СРП „Селевењске пустаре“, режим II и III степена заштите

Режим II степена заштите

КО Хоргош: 6189, 6190, 6191, 6192, 6376, 6377, 6380, 6381, 6384, 6385, 6387/2, 6388, 6391, 6392/2, 6393/2, 6394, 6397, 6398, 6400, 6401, 6402, 6403, 6404, 6405, 6407 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6407 (ливаде), 6408, 6411, 6412, 6415, 6416 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6416 (мочваре), 6417 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6417 (ли- ваде), 6418, 6421, 6422 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6422 (ливаде), 6425/1, 6425/2, 6428, 6429 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6429 (ливаде), 64321, 6432, 6435, 6436 (и то источни (влажни) део парцеле 6436 (ливаде), 6437 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6437 (ливаде), 6438, 6441, 6442, 6444 (део парцеле и то источни (влажни) део парце- ле 6444 (ливаде), 6445, 6446, 6447, 6448, 6449/2, 6451, 6452, 6453, 6454, 6455 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6455 (ливаде), 6456 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле
6456 (ливаде), 6457, 6458, 4659 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6459 (ливаде), 6461/1, 6461/2, 6462/1, 6462/2, 6463/1, 6463/2, 6466, 6467, 6468, 6469, 6470, 6471 (део парцеле и то ис- точни (влажни) део парцеле 6471 (њиве), 6473, 6474, 6477, 6478, 6483, 6484, 6487, 6488 (део парцеле и то источни (влажни) део парцеле 6488 (ливаде), 6490/1, 6490/2, 6491/1, 6491/2, 6494, 6498 (део парцеле и то источни део парцеле 6498 (деоница летњег пута), који је са северне стране омеђен парцелама 6150 и 6189 , а са јужне стране парцелом 6494 КО Хоргош, 6152, 6153, 6154, 6155, 6156, 6157, 6158, 6159/1, 6159/2, 6159/3, 6159/4, 6160, 6161, 6162, 6648, 6649, 6650, 6651, 6652, 6653, 6654, 6655, 6657, 6660, 6661, 6668, 6671, 6675, 6678, 6679, 6682, 6683, 6684, 6685, 6688, 6689, 6690, 6691, 6694/1, 6694/2, 6695/1, 6695/2, 6696, 6697, 6700, 6701, 6702, 6703, 6706, 6707, 6708, 6712, 6742 (део парцеле и то запад- ни део парцеле 6742 (пута) који пролази кроз заштићено подручје Дегелице), 10267, 10270, 10271/1, 10272, 10275, 10277/2, 10286, 10290, 10291, 10296, 10297, 10300, 10305, 10306, 10307, 10308/1, 10308/2, 10308/3, 10309, 31310, 10311, 10312/1, 10312/2, 10313, 10314, 10315/1, 10315/2, 10315/3, 10315/4, 10316/1, 10316/2, 10317, 10318, 10319, 10320, 10321, 10322, 10323, 10324, 10325/1, 10325/2, 10326/1, 10326/2, 10327/1, 10327/2, 10328/1, 10328/2, 10329, 10330, 10331, 10332, 10333, 10334, 10335, 10336, 10337, 10338, 10339, 10340, 10341, 10342, 10343, 10344, 10345, 10346, 10347, 10348, 10349, 10350, 10351, 10352, 10353, 10354/1, 10354/2, 10355, 10356, 10357, 10358, 10359, 10360, 10361, 10362, 10363, 10364, 10365, 10366, 10367, 10368, 10369, 10370, 10371, 10372, 10373, 10374, 10375, 10376, 10377, 10378, 10379, 10380, 10381, 10382, 10383, 10384, 10385, 10386, 10387, 10389, 10390, 10391, 10392, 10393, 10394, 10395, 10396, 10397, 10398, 10399, 10400, 10401, 10402, 10403, 10404, 10405, 10406, 10407, 10408/1, 10408/2, 10409, 10410, 10411, 10412, 10413, 10414, 10415, 10416, 10417, 10418, 10419,10420,10421,10422, 10423, 10424, 10425,10426,10427, 10428, 10429, 10430, 10431, 10432, 10434/1, 10434/2, 10478, 10479, 10480, 10481,10482, 10483,10484,10485, 10486, 10487, 10488, 10489, 10490,10491, 10492,10493,10494, 10495, 10496, 10497, 10498, 10499,10500, 10501,10502,10503, 10504, 10505, 10506, 10507, 10508, 10509, 10510, 10511, 10512, 10513, 10514, 10515, 10516, 10517, 10518, 10519, 10520, 10521, 10522, 10523, 10524, 10525, 10526, 10527, 10528, 10529, 10530, 10531, 10532, 10533, 10534, 10535, 10536, 10537, 10538, 10539, 10540, 10541, 10542, 10543, 10544, 10545, 10546, 10547, 10548, 10549, 10550, 10551, 10552, 10553, 10554, 10555, 10556, 10557, 10558, 10559, 10560, 10561, 10562, 10563, 10564, 10565, 10566, 10567, 10568, 10569, 10570, 10571, 10572, 10573, 10574, 10575, 10576, 10577, 10578, 10579/1, 10579/2, 10580, 10581, 10582, 10583, 10584, 10585, 10586, 10587, 10588, 10589, 10590, 10591, 10592 (део парцеле и то најјужнији део парцеле 10592 (деоница летњег пута) која је омеђена са западне стране парцелом 10631 а са источне парцелом 10590), 10631, 10634, 10637, 16738, 16831 (део парцеле и то западни део парцеле 16831 (већина деоница летњег пута),

16832, 16835 (део парцеле и то источни део парцеле 16835 на западном делу), 10037, 10038, 10039, 10044, 10054 (део парцеле и то део парцеле 10054 (де- оница летњег пута) која са источне стране делом улази у источни део заштићеног подручја Селевењске шуме између парцела 10044 и 10136, мења правац према северу између парцела 1041 и 10044, те напушта подручја заштите), 10107/1,10108/1, 10109/1, 10109/2, 10130,10131,10132/1,10133,10134/1,10136,10137,10138,10139,10140, 10141,10142,10144, 16826 (део парцеле и то западни део парцеле 16826 (деоница летњег пута) која са источне стране делом улази у заштићено подручје Селевењске шуме), 6198, 6201, 6202, 6203, 5204, 5206, 6207, 6210 (део парцеле и то део парцеле 6210 (десница летњег пута) која пролази кроз најсевернији део заштићеног подручја Селевењске шуме и то између парц 6212 са северне стране и 6207 са јужне стране), 6212,6261,6262,6263,6274,6275, 6276,6277,10661,10663/1,10663/2,10664,1066/5,10660,10667,10668,10669,10670,10 671, 10672, 10673/1, 10673/2.

Режим III степена заштите

КО Хоргош: 9738, 9739, 9740, 9741, 9742, 9743, 9744/1, 9744/2, 9744/3, 9745/2, 9746/1, 9747, 9750, 6241, 6242, 6243, 6244, 6245 (део парцеле и то западни део парцеле 6245 (деоница летњег пута) која са источне стране улази у северни део заштићеног подручја Лофеј између парцела 6244, 6243 и 6242 са северне стране, и парцеле 6265 са јужне стране),6265,11037/2,11039,11040/1,11040/2,11040/4, 11040/5,11040/6,11040/7,11040/8, 11041,11042,11043,11044,11045,11046,11047,11048,11106,9912 (део парц. и то део парц. 9912 (деоница летњег пута) који пролази кроз заштићено подручје Темпломпар- та, а омеђен је са северне стране парцелом 9915, а са јужне парцелом 9916 КО Хоргош), 9915, 9916, 9917/1, 9985, 9993/2, 10106/1, 16777/1 (део парцеле и то део 16771/1) који је са своје источне стра- не омеђен парцелама 6059/3 и 6953, а са западне парцелама 6787 и 67971/1 КО Хоргош), 16826/1, 16826/2, 6053, 6054, 6055, 6056, 6057, 6059/1, 6059/2, 6059/2,6059/3,6059/4,6059/5,6787/1,6787/2,6788,6789 ,6790/1,6790/2,6790/3,6790/4, 6790/5, 6795, 6953 (део парцеле и то најсевернији део парцеле 6953), 1, 100, 101, 102, 103,104,105,106,107,108,109,110,111,112,113,114,115,116,117,118,119,120,121,122,123, 124/1,124/2,125/1,125/2,126,127,128/1,128/2,2,3,33,34, 366,367,368/1,368/2,368/4,368/5, 369/1, 369/2, 369/3, 369/4, 370, 371, 372, 373, 374/1, 374/2, 374/3, 375/1, 375/2, 375/3, 376/1, 376/2, 377/1, 377/2, 377/3, 378, 4, 4040 (део парцеле и то јужни део парцеле 4040 (деоница летњег пута) која са северне стране улази у део заштићеног подручја Лофеј између парцела 367 са западне стране, и парцеле 58 са источне стране), 4041 (део парцеле и то источни део парцеле 4042 (деоница летњег пута) која са западне стране улази у део заштићеног подручја Лофеј између парцела 58, 57, 56, 55, 54, са северне стране и парцела 59, 60, 61, 79, са јужне стране),53,54,55/1, 55/2, 56, 57, 58, 5901, 59/2, 60, 61, 62, 63/1, 63/2, 64, 65/1, 65/2, 65/3, 66, 67, 68, 69, 70/1, 70/2, 71/1, 71/2, 72/1, 72/2, 73, 74, 75, 76, 77/1, 77/2, 78/1, 78/2, 79, 80, 81, 97, 98, 99 у КО Бачки Виногради.

Парцеле 6790/6 и 6790/7 у КО Хоргош које су у режиму III сте- пена заштите су изузете из ове подцелине, а обухваћене су ва- жећим Планом генералне регулације насеља Хоргош.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДО- КУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

При изради Просторног плана уважене су обавезе, услови и смернице из:

- Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/11);
- Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11);
- Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, деоница Суботица - Нови Сад - Београд (Батајница), („Службени гласник РС“, бр. 69/03 и 36/10) и Измена и допуна Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, Суботица-Београд (Батајница), („Службени гласник РС“, број 143/14).
- Просторни план подручја посебне намене мултифунк- ционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15) и такође, план који је у изради, а од- носи се на део обухвата овог Просторног плана је:
- Просторни план подручја посебне намене мреже кори- дора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу ДП првог реда бр. 24 (Одлука о изради „Службени лист АПВ“, број 5/09).

2.1.1. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организа- ције, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природ- ним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. Утврђено је да ће се развој, заштита и уређење заштићених природних добара вршити на основу просторних планова подручја посебне намене. ППРС утврђени су кључни приоритети, надлежности и циљеви просторног развоја Републике Србије.

Биодиверзитет: Основни циљ и принцип заштите биодиверзи- тета је одрживо коришћење биолошких ресурса.

Концепција развоја заштите биодиверзитета Републике Србије ће се заснивати на:

- заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- заштити и великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- успостављању тзв. „еколошких мрежа“;
- идентификацији подручја која представљају станишта од међународног значаја за поједине таксоне, васкуларне биљке, птице и дневне лептире.

Природно наслеђе: Основни циљ заштите и одрживог ко- ришћења природног наслеђа је очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научно- истраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено ко- ришћење природних ресурса и простора као грађевинске катего- рије, развој

туризма и пољопривреде; повезивање и националног са међународним системом заштите природе.

Концепција заштите, уређења и коришћења природног на- слеђа заснива се на повећању укупне површине под заштитом у планском периоду, успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама.

Подручја од нарочите важности за заштиту и очување дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта чине EMERALD мрежу, тзв. Подручја од посебне важности за зашти- ту природе (Areas of Special Conservation Interest-AsCI) значајних са становишта примене Бернске конвенције у Републици Србији, а представљају основу будуће националне еколошке мреже и европске еколошке мреже NATURA 2000. Еколошка мрежа Србије и начин управљања утврдиће се актом Владе у складу са законом и она ће обухватати међусобно повезана еколошка подручја од на- ционалног и међународног значаја. Еколошка подручја и коридори мреже који испуњавају критеријуме Директиве о заштити природ- них станишта и дивље фауне и флоре (Директива о становиштима) на основу које се идентификују и штите тзв. Посебна подручја очувања (Special Areas of Conservation-SACs) и Директиве о зашти- ти птица (Директива о птицама) на основу које се идентификују и штите тзв. Подручја под посебном заштитом (Special Protection Areas-SPAs) предложиће се за европску еколошку мрежу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије ЕУ.

У циљу јачања прекограничне сарадње Републике Србије у об- ласти заштите природе, у планском периоду посебан значај имају:

- кластер заштићених подручја: Палић, Суботичка пешча- ра, Селевењске пустаре и Лудашко језеро.

Заштита, уређења и развоја предела: Основни циљ су разновр- сни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физич- ки уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Концепција заштите, уређења и развоја предела подразумева различите приступе обезбеђивања квалитета предела, који се ут- врђују Студијом о пределима Србије:

- развој усклађен са специфичним развојним и регионал- ним карактером предела и физичком структуром насеља на целој територији;
- промоција, заштита и одрживо коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору (локалне, регионалне, државне еколошке и културне мреже);
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој (турис- тичка, културна подручја) и/или представљају део интер- националних мрежа и пограничних области;
- санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана, па је могућа рестаурација или креирање нових вредно- сти;
- минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у просторима са развојним приоритетом.

Заштита и одрживо коришћење културног наслеђа: Република Србија има разноврсну топологију и сложену историју, што као резултат даје богато и вредно културно наслеђе. Главна подручја кретања људи и развоја културе од праисторије не подударају се у потпуности са регионима и границама општина, које су данас дефинисане, већ прате природне условљености.

Основни циљ заштите и одрживог коришћења културно на- слеђе је да се артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионал- ног идентитета у складу са европским стандардима заштите. Подручје Града Суботице и општине Кањижа, које је у обухвату Просторног плана и дефинисаних граница посебне намене, при- пада Бачком културном подручју.

Неки од оперативних циљева су:

- потпуно повезивање и усаглашавање политике заштите, уређења и коришћења културног и природног наслеђа;
- заштити природног и културног наслеђа придружује се нематеријално наслеђе, као интегрални део градитељс- ког наслеђа и природног амбијента.

Туризам: Простор третиран Просторним планом,налази се у оквиру туристичког кластера Војводина и представља турис- тичку дестинацију са мањим учешћем целогодишње понуде. Ос- новни циљ просторног развоја туризма је остваривање одрживог развоја туризма, уз оптимално задовољавање социјалних, еко- номских, просторно-еколошких и културних потреба национал- ног и локалног нивоа и услова прекограничне сарадње.

Оперативни циљеви просторног развоја туризма су: комплети- рање и заокруживање целогодишње туристичке понуде; резерва- ција, заштита и активирање нових туристичких подручја; јачање постојећих и увођење нових туристичких производа; изградња туристичке инфраструктуре; унапређење система туристичке сигнализације; информатичка и истраживачка подршка развоју туризма.

За развој туризма релеватни су следећи туристички произво- ди: градски туризам (градски одмори и манифестације), touring (кружна и линеарна туристичка путовања, салаши, вина и гастро - номија, пешачење, јахање, лов и риболов), наутички туризам, догађаји, рурални туризам (агротуризам и комбиновани сеоски туризам) као и туризам специјалних интереса (спортско рекреа- тивне активности).

Шуме и шумско земљиште и ловно газдовање: Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима на простору обух- вата Просторног плана је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биоди- верзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе данашње и будућих ге- нерација, како на

локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна при том да се не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Концепција просторног развоја шумских подручја обухвата следећа полазишта:

- утврђивање зона са диференцираним режимима зашти- те;
- очување и заштита шума и шумског земљишта;
- унапређење управљања развојем, заштитом и уређењем шума у шумским подручјима;
- примена конвенција, стандарда и норми заштите и раз- воја шума у шумским подручјима, реформа закона, сек- торских стратегија, инструмената, мера и политика уз усклађивање међусекторске координације и учешће на- длежних институција и локалних заједница;
- одрживи развој еколошки прихватљивих делатности и активности, у односу на полифункционални значај шума;
- побољшање саобраћајне доступности и повезаности са окружењем;
- функционалне везе и интеграција шумске привреде са осталим делатностима које се одвијају у шумским под- ручјима и у том смислу континуирани развој;
- коришћење шума као обновљивих извора енергије (мултифункционално коришћење шума и шумског земљишта).

Одрживо ловно газдовање на простору обухвата Просторног плана подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и био- лошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких, економских, и социјалних функција ловства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и бу- дућих генерација.

Пољопривреда: Простор који обухвата Просторни план припа- да региону I, који обухвата руралне општине у Војводини и већи део Мачве. Има повољне земљишне и климатске услове, пре- тежно задовољавајући демографски потенцијал, капитално-ин- тензивну пољопривредну производњу, добру инфраструктуру и повезаност са прерађивачком индустријом.

Простор у оквиру дефинисаних граница посебне намене, нала- зи се делом у Севернобачкој а делом у Севернобанатској области, што даје смернице за приоритетне правце просторне оријента- ције пољопривредне производње.

За Севернобачку област, која је у целости у равничарском под- ручју главну грану тржишне производње представљају ратарство и повртарство, а комплементарну говедарство и свињарство. Као посебно усмерење (посматраног) ужег локалитета фигурира ви- ноградарство.

Севернобанатска област је, такође, у целости у равничарском подручју, а та чињеница у први план ставља ратарство и повр- таство, као главне гране тржишне делатности, док се као посебна усмерења ужих локалитета јављају виноградарство и лековито биље.

Демографија: Према ППРС, основни дугорочни циљ демо- графског развоја је ублажавање негативних тенденција које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграцио- ни биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације).

Мрежа насеља: Према ППРС, у саставу функционално урбаног подручја (ФУП) државног значаја, чији је центар Суботица, на- лази се и општина Кањижа чији су делови у обухвату овог Прос- торног плана. Поред тога, полазећи од постојећег стања у мрежи насеља, дефинисаних ФУП-а и потреба будућег одрживог и тери- торијално уравнотеженог развоја извршено је рангирање центара у Републици Србији према функционално-хијерархијској струк- тури.

Јавне службе: Основни циљеви просторне организације и дистрибуције јавних служби су постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга од општег интереса, јачање људских ресурса и оспособљавање локалних заједница за унапређење услуга од општег интереса.

Саобраћајна инфраструктура: ППРС је утврдио саобраћајне капацитете који се односе на простор у обухвату Просторног плана.

У оквиру концепта путног (друмског) саобраћаја планиране су одређене активности на следећим путним правцима:

- ДП II6 реда бр.300 (М-24), Суботица-Велебит - веза са државним путем 102;
- ДП Iа реда бр.1 (М-22) (Е-75), државна граница са Мађарском (гранични прелаз Хоргош) - Нови Сад - Бео- град - Ниш - Врање - државна граница са Македонијом (гранични прелаз Прешево);
- ДП 11а реда бр.100 (М-22.1), Хоргош - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран -Нови Сад - Сремски Карловци - Инђија - Стара Пазова - Београд;
- ДП 1б реда бр.11 (М-17.1) (Е-660), државна граница са Мађарском (гранични прелаз Келебија) - Суботица - веза са државним путем А1.

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих терито- ријалних целина уз сагласност надлежних републичких институција.

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, које подразумевају скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета са- обраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута. На планираним трасама (коридорима) извршиће се доградња и изградња:

- завршетак изградње друге половине аутопута у дужини од 107 km: Хоргош - Нови Сад (Коридор Хб)[1];
- рехабилитација и изградња деоница државног пута I реда Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Врбас (веза са коридором Хб) - Сента - Кикинда (веза са Руму- нијом);
- комплетирање аутопутске обилазнице око Суботице (Y крак аутопута Е-75) (гранични прелаз Келебија - петља Суботица југ) (М-17.1).

Активности на одређеном путном правцу, подразумевају скуп различитих планских и пројектних решења и извођења грађевин- ских радова на рехабилитацији и реконструкцији, доградњи и из- градњи, на појединим деоницама утврђеног путног правца (или на целокупној дужини).

У оквиру концепта развоја железничке мреже

Републике Ср- бије на подручју обухвата Просторног плана егзистираће следеће железничке пруге:

- Е 85 коридор X: (Београд) - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница - (Келебија);
- Суботица - Хоргош - државна граница;
- Банатско Милошево - Сента - Суботица;
- Кањижа - Хоргош.

Планира се ревитализација ових пруга (приоритет коридор X), у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз прет- ходно утврђену оправданост.

У оквиру гравитационог подручја овог простора у односу на ваз- душни саобраћај, егзистираће аеродром у Суботици (Биково), док ће и даље основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део Војводине бити аеродром „Никола Тесла“ у Београду.

Сви делови мреже унутрашњих пловних путева у Репуб- лици Србији су директно или индиректно ослоњени на Дунав, који као стратешки правац треба да постане стециште највећих транспортних токова. У оквиру обухвата Просторног плана на- лази се међудржавни /међународни пловни пут реке Тисе, као унутрашњи пловни пут међународног значаја (класа IV).

У односу на интермодални транспорт и логистичке центре, окосницу транспортног система Републике Србије чине пут- но-железнички коридор X и унутрашњи пловни пут-коридор VII-Дунав. Ови коридори припадају категорији интермодалних. Активности у оквиру ових коридора су везане за обезбеђења тех- ничке базе и примену технологија интермодалног транспорта.

1 завршена је изградња друге половине траке аутопута, док је у зони Новог Сада комплетирана изградња деонице аутопута, денивелисаних укрштања, сервисних са- обраћајница и наплатних станица и аутопут је пуштен у саобраћај

Развој интермодалног транспорта директно је повезан са ре- конструкцијом и изградњом друмског и железничког Коридора X и ревитализацијом пруге Београд-Бар са једне, и изградњом интермодалних терминала са друге стране.

Логистички центри међународног-регионалног карактера омо- гућили би услугу тржишту Балкана (Мађарска, Румунија, Бу- гарска, Грчка и земље бивше СФРЈ, а у појединим случајевима и осталим земљама ЕУ (Италија, Словенија, Аустрија, Немачка, Холандија), који би омогућили привредни развој и пружање ин- термодалних услуга регионалним центрима. Предлаже се Су- ботица као потенцијална локација интермодалних терминала и логистичких центара.

У оквиру обухвата Просторног плана налазе се и основни гранични прелази Хоргош и Келебија (друмски и железнички). ППРС осим модернизације постојећих даје могућност отварања и других граничних прелаза у складу са потребама прекогранич- ног саобраћаја преко надлежних министарстава.

Водопривредна инфраструктура: На јединственом водоприв- редном простору Републике Србије развијају се две класе во- допривредних система: (а) регионални системи за снабдевање водом насеља; (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода. Дугорочна стратегија водоснабдевања у АП Војводина се заснива на формирању више регионалних система за водоснаб- девање који се ослањају на акумулационе просторе површинских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снаб- девати највећи број насеља, као и они технолошки процеси у који- ма је неопходна вода највишег квалитета.

Простор обухваћен овим Просторним планом, припада реги- оналном систему Горње Тисе (изворište: подземне воде из ос- новног водоносног слоја-ОВС; насеља и општине које снабдева: Суботица, Кањижа, Сента, Ада; надексплоатација ОВС).

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, аку- мулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћа- вање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање. Простор обухваћен овим Просторним планом, припада Бачком речном систему (кључне постојеће акумулације и објекти: Бачки ХС ДТД, ХС Северна Бачка, ППОВ; кључне нове акумулације и објекти: обнова + повећање проточности, ХЕ Се- верна Бачка, ППОВ).

У речним системима реализују се објекти и мере који обез- беђују њихово вишенаменско деловање.

Енергетска инфраструктура: Уважавајући потребан економски развој привреде Републике Србије, њен гео-положај и ограничен обим, структуру енергетских резерви, као и постојећу инфра- структуру енергетских сектора: основни циљ развоја енергетске инфраструктуре је активно учешће Републике Србије у плани- рању и изградњи стратешке инфраструктуре за пренос електрич- не енергије у циљу поузданог и сигурног снабдевања потрошача у Републици Србији.

Оперативни циљеви су:

- континуитет технолошке модернизације и ревитализа- ције постојећих енергетских инфраструктурних систе- ма;
- изградња нових нафтовода и продуктовода за диверси- фикацију извора снабдевања/правца транспорта рафине- рија и складишта;
- изградња нових магистралних система снабдевања/ транспорта гаса, укључујући и изградњу складишта при- родног гаса и станица компримованог гаса за моторна возила;
- изградња разводне/дистрибутивне мреже природног гаса;
- изградња нових електроводова, а највећи део инвести- ција до 2015. год. посвећен је рехабилитацији и уна- пређењу преносног система, изградњи нових 400kV, 220kV и 110kV водова и изградњи нових интерконектив- них веза са суседним системима.

Минералне сировине: Основни циљ је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сирови- на и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се по- стигла конкурентност на домаћем и све тском трж ишту.

Да би се то постигло, треба утврдити следеће оперативне циље - ве:

- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отва- рања малих погона за експлоатацију, пре свега геолош- ких ресурса, који се употребљавају као грађевински ма- теријали;
- подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;

- спречавање непланског коришћења минералних сирови- на (нпр. песак и шљунак) и подземних вода;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у раз- воју бањског туризма.

Будући развој сектора минералних сировина (обухватајући и коришћење подземних вода), а такође и рударства, као једне од важних привредних грана, подразумева:
- интензивирање и окончање основних геолошких и хи- дрогеолошких истраживања;
- извођење детаљних истраживања у ширим зонама позна- тих лежишта;
- коришћење научних сазнања у сврху проналажења но- вих, економски значајних концентрација минералних си- ровина;
- при отварању и раду рударских објеката стриктно по- штовати и примењивати еколошке услове и стандарде и најбоље доступне технике заштите животне средине, укључујући и потпуну рекултивацију терена по завршет- ку рударских радова.

Коришћење обновљивих извора енергије: Основни циљ је по- већање коришћења обновљивих извора енергије, уз смањење не- гативних утицаја на животну средину, што је у економском инте- ресу Републике Србије.

Енергетска ефикасност у грађарству, индустрији, саобраћају и комуналним услугама: Основни циљ је повећање енергетске ефикасности у секторима грађарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу Републике Србије, од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

Електронска комуникациона инфраструктура: Развој и уна- пређење електронских комуникација реализоваће се у складу са просторно-функционалном територијализацијом Републике Србије, а на основу утврђених планова развоја појединих опера- тера. Ради ефикаснијег и бржег развоја, као и ангажовања свих потенцијалних извора финансирања, приступиће се потпуној ди- гитализацији система електронских комуникација, обезбеђење универзалног сервиса и широкопојасног приступа мрежи.

Заштита животне средине и одрживи развој: Дугорочна стра- тегија Републике Србије у области животне средине и одрживог развоја, подразумева побољшање квалитета живота становништ- ва обезбеђивањем жељених услова животне средине и очувањем природе, смањењем загађења и притисака на животну средину, коришћењем природних ресурса на начин да се обезбеди њихова расположивост за будуће генерације.

ППРС дефинисана су основна опредељења, потенцијали и ограни- чења животне средине, циљеви и принципи заштите, као и концеп- ција и смернице унапређења квалитета животне средине. Основни циљеви у заштити и унапређењу животне средине су заустављање даље деградације и превентивна заштита од свих планираних ак- тивности, које могу угрозити постојећи квалитет природне и жи- вотне средине, уз санацију и ревитализацију угрожених подручја.

Према просторној диференцијацији животне средине, извр ше- ној за потребе ППРС, Суботица је сврстана у категорију подручја загађене и деградиране животне средине са негативним утицаји- ма на човека, биљни и животињски свет и квалитет живота. За ову категорију треба обезбедити таква решења и опредељења којима се спречава даља деградација и умањују ефекти ограничавања развоја. Потребно је санирати и ревитализовати деградира- не и угрожене екосистеме и санирати последице загађења, у циљу стварања квалитетније животне средине.

Кањижа је категоризована у групу подручја угрожене живот- не средине са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота. За ова подручја треба спречити даљу деградацију и обез- бедити побољшање постојећег стања, како би се умањила дегра- дираност животне средине као ограничавајућег фактора развоја. Потребно је одредити најадекватнији начин коришћења природ- них ресурса и простора са циљем очувања природних вредности иунапређења животне средине.

У категорију подручја квалитетне животне средине (шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, пољоприв- редне воћарске и виноградарске зоне, подручја са природном деградацијом, ливаде и пашњаци, ловна и риболовна подручја, водотоци II класе) са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота, сврстан је рејон Суботичко - Хоргошке пешчаре. За подручја ове категорије треба обезбеди- ти решења којима се елиминишу или умањују постојећи извори негативних утицаја односно увећавају позитивни као компара- тивна предност у планирању развоја. Потребно је резервисати и чувати подручја од загађивања из стратешких разлога.

ППРС у области управљања отпадом дефинисана је неоп- ходност удруживања општина ради заједничког управљања от- падом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом. Регионални принцип обухвата сакупљање отпада, изградњу регионалих депонија за најмање 20 година, се- парацију рециклабилног отпада, изградњу трансфер станица, као и изградњу постројења за компостирање. Истовремено, неоходно је радити на санацији постојећих званичних одлагалишта отпада, која представљају ризик по животну средину и израдити реги- оналне и локалне планове управљања отпадом којима ће бити дефинисано управљање отпадом у складу са Стратегијом упра- вљања отпадом.

Заштита од елементарних непогода: Основни циљ је интеграл- но управљање природним непогодама и технолошким удесима као основа за обезбеђење услова за ефикасан просторни развој, очување људских живота и материјалних добара. У том смислу, неопходно је створити добро организоване и опремљене службе које ће моћи да успешно раде на превенцији од ових катастрофа, као и на одбрани и отклањању последица, уколико се јаве.

Концепција заштите од природних непогода и тенолошких уде- са - савремени концепт заштите и управљања, полази од чињени- це да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса, па затим системом превентивних, органи- зационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво. Да би се могла извршити правил- на процена степена повредивости простора, односно ограничења за његово коришћење, потребно је приступити изради катастра угрожености простора од природних

непогода у функцији прос- торног планирања.

Одбрана земље: Основни циљ усаглашавања просторног раз- воја са потребама одбране је стварање просторних услова који ће у потпуности одговарати потребама савременог система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожавања безбед- ности, обезбеђење просторних услова за несметано функциони- сање војних комплекса и објеката од посебног значаја за одбрану земље, смањење негативних утицаја војних комплекса на живот- ну средину и подручја посебне намене и стварање услова за ци- вилну заштиту становништва, материјалних и природних ресур- са у случају природних непогода и техничко-технолошких удеса.

2.1.2. Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине

Оквир просторног развоја Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АПВ) до 2020. године утврђен је Регионалним просторним планом АП Војводине (у даљем тексту: РПП АПВ).

На основу РПП АПВ, Просторни планови подручја посебне на- мене ће се радити за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког, односно покрајинског инте- реса (подручја заштићених природних добара и др.). За потребе израде овог Просторног плана, посебно се издвајају следеће од-редбе:

Заштита природних добара и биодиверзитета: Основна концеп- ција заштите природних добара и биодиверзитета, заснива се на повећању укупне површине под заштитом, њиховом сагледавању у оквиру еколошке мреже Републике Србије, односно еколошке мреже на територији АПВ, идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама.

Посебна пажња мора се посветити очувању, санацији, рекон- струкцији и ревитализацији осетљивих и фрагилних, најчешће исфрагментисаних екосистема, по којима је АПВ препознатљи- ва, као што су влажна станишта, слатине, степе и пешчаре, као и одрживом, усклађеном и трајном коришћењу биолошких ресурса уз поштовање следећих критеријума: одрживост, количине, упо- требљивост, угроженост, осетљивост и обновљивост биолошких ресурса.

Међународни статус заштите ће имати подручја од међуна- родног значаја за очување биолошке разноврсности, и то: под- ручја уписана у Рамсарску листу (Лудашко језеро), укључена у EMERALD мрежу (Суботичка пешчара, Лудашко језеро, Селе-вењске пустаре и Палићко језеро), међународно значајно под- ручје за птице (IBA) Суботичка језера и пустаре и међународно значајна биљна подручја (IPA), Селевењске пустаре и Суботичка пешчара, Палић и Лудаш.

Еколошку мрежу на простору обухвата Просторног плана представљају међусобно повезана, утврђена еколошки значај- на подручја и еколошки коридори. Утврђено еколошки значајно подручје на простору обухвата Просторног плана су „Суботичка језера и пустаре“.

Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже, биће предложени за европску еколошку мрежу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије Европској унији. Ис-тиче се посебан значај кластера заштићених природних добара ПИО „Суботичка пешчара“, ПП „Палић“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“.

Неки од приоритета заштите природних добара и биодиверзи- тета су:

- ревизија статуса СРП „Селевењске пустаре“ (врсте, ре- жима и граница заштите) и усклађивање са важећом за- конском регулативом;
- идентификација подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000;
- израда урбанистичких планова за локалитете у заштиће- ним подручјима на којима је регистрована или планира- на изградња већег обима;
- санација деградираних простора (каменоломи, по- зајмишта, дивље депоније) са најзначајнијим неповољ- ним утицајем на природне вредности и животну средину.

Заштите, уређења и развоја предела: Основни циљ је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афир- мацију природних и културних вредности. Природне пределе у заштићеним подручјима планским решењима и плановима упра- вљања заштитити: обезбедити заштиту структуре предела и нес- метано функционисање природних процеса; обезбедити заштиту биодверзитета и очување и успостављање еколошких мрежа; сани- рати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите; обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности предела.

Развој руралних предела засновати на уважавању њиховог спе- цифичног предеоног карактера, затечених вредости и капацитета предела.

Заштита непокретних културних добара: Заштита, уређење и унапређење културних добара мора се посматрати у оквиру раз- воја целокупне области културног наслеђа, која представља раз-војни ресурс, који је потребно заштитити, уредити и користити на начин који ће допринети успостављању регионалног и локал- ног идентитета, у складу са европским стандардима заштите.

Један од основних елемента приликом планирања заштите, уређења и унапређења културног наслеђа је валоризација култур- ног наслеђа, као један од основа за интервенције у простору, по- штовање постојећих и иницирање израде нових студија заштите.

Заштита и унапређење културног наслеђа ће јачати привлач- ност и конкурентност подручја за инвестирање и развој туризма.

На простору обухвата Просторног плана се додирују два кул- турна подручја - бачко подручје (са осовином Суботица - Сом- бор) и банатско подручје (које се дели на ужа подручја, као што је подручје уз реку Тису), а део територије (шири потез уз реку Тису) припада међународној културној стази.

Туризам: У оквиру развоја и организације туризма, основни циљеви су остваривање концепта одрживог развоја туризма уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора, јачање пре-когранične сарадње (са Републиком Мађарском) као и увођење стандарда и успостављање

конкуретне туристичке привреде кроз дефинисање сопственог туристичког производа.

Са аспекта развоја туризма од значаја је формирање следећих туристичких производа са одређеним туристичким активности- ма/облицима туризма: манифестациони, ловни, етно-гастрономски туризам (заступљен у селима, на салашима, етно кућама), вински туризам (рејон Суботичко-Хоргошке пешчаре - хоргошко и палићко виногорје) и екотуризам (посматрање птица, едукатив- ни туризам, научно истраживачки и рекреативне активности).

Шуме и шумско земљише и ловно газдовање: Основни циљ у области шума и шумског земљишта је њихово одрживо упра- вљање и коришћење на следећим поставкама и опредељењима: допринос шума и шумских станишта на подручју стабилности укупног екосистема, увећање природног богатства и биодивер- зитета; повећање површина под шумском вегетацијом пошумља- вањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика зеленила; унапређење стања шума смањењем учешћа раз- ређених и деградираних састојина, као и превођење изданачких стања у више узгојне облике; унапређење здравственог стања шума; заштита и коришћење посебних природних вредности (заштићених подручја, ретких и угрожених врста, аутохтоних облика биљног заједништва и др.), сагласно актима о проглашењу; изградња оптималних стања састојина према дефиниса- ним функционално - наменским захтевима.

Концепција развоја у области ловног газдовања се обезбеђује кроз одрживо газдовања популацијама дивљачи и њихових ста- ништа на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност ста- ништа и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Пољопривреда: На основу геофизичких и климатских одлика, демографских и природних потенцијала, постојећих организа- ционих система, социоекономских услова и политичко-административних фактора развоја, издвајају се два основна правца политике даљег, просторно диференцираног, усмеравања развоја и унапређивања пољопривредне производње:

- конвенционална пољопривреда, коригована пошто- вањем стандарда квалитета животне средине, зашти- те здравља људи, животиња и биљака, добробити живо- тиња и заштите пољопривредног земљишта, оријентиса- на на конкурентну производњу основних пољопривред- них производа за масовну потрошњу, прехрамбену индустрију и извоз;
- производња хране и пића високе биолошке вредности и/ или познатог географског порекла у системима органске, интегралне и традиционалне пољопривреде, паралелено са активностима на одрживом управљању и зашти- ти природних ресурса и развоју локалних прерађивачких капацитета и других пратећих делатности.

Мрежа насеља: Повезивање урбаних центара на територији АПВ, формираних у правилној мрежи, биће значајно за повећање конкурентности, развој, као и повезивање урбаних центара са на- сељима у њиховом функционалном окружењу (како у АПВ, тако и шире), преко којих ће се активирати ресурси и капацитети поје- диних области.

Јавне службе: Основни циљ је постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга и унапређење услу- га од општег интереса у подручјима ниске доступности услуга.

Саобраћајна инфраструктура: РПП АПВ је утврдио концеп- цију развоја саобраћајне инфраструктуре кроз успостављање - системско формирање интегрисаног саобраћајног система који ће имати основну улогу међуопштинског, регионалног и субре- гионалног повезивања и трансграничну сарадњу региона. Развој регионалне саобраћајне мреже има и значајну улогу у употпуња- вању основне мреже државних путева I реда и аутопутева.

Осим планских активности у области путне - друмске инфра- структуре која су дата и у ППРС-е (завршетак изградње изградња аутопута Е-75, Суботица - Београд, деоница Хоргош - Нови Сад (Коридор Xb), рехабилитација постојеће коловозне траке), плани- рају се и активности на: комплетирању аутопутске обилазнице око Суботице (Y крак аутопута Е-75) (гранични прелаз Келебија - петља Суботица југ) (М-17.1); рехабилитацији и изградњи деони- ца државног пута I реда Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском)
- Суботица (веза са Мађарском) - Сента - Кикинда (веза са Руму- нијом); реконструкцији и изградњи деонице државног пута I реда Суботица (Y крак)-Бајмок-Сомбор-државна граница Бездан (веза коридора Xb и коридора Vc) са везом на недовршени ауто-пут у Републици Хрватској А5 („Славоника“); као и реконструкција-ре - хабилитација на изграђеним деловима путне мреже вишег нивоа.

У РПП АПВ, дефинисана је међународна бициклистичка ста- за (EuroVelo - европска мрежа бициклистичких рута, рута 11 уз Тису) у контактној зони утицаја на граници обухвата Просторног плана. За развој бициклистичког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама.

Водни саобраћај иако није директно присутан упосебној наме- ни Просторног плана, значајно утиче на саобраћајну приступач- ност преко међународног/међудржавног пловног пута реке Тисе. Поред овога треба радити на развоју наутичког туризма у Репу- блици Србији на међународним пловним путевима, планирањем марина и наутичко туристичких центара.

У оквиру развоја железничког саобраћаја, планирају се актив- ности на Коридору X први приоритет: Стара Пазова - Нови Сад
- Суботица - држ. граница (реконструкција и изградња једноко- лосечне пруге у двоколосечну са мостом преко Дунава и чворо- вима Нови Сад и Суботица) као реконструкција, модернизација, регионалних пружних праваца Суботица-Хоргош-државна гра- ница-(Roszke), (Ново) Банатско Милошево - Сента - Суботица.

За регионални пружни правац Сегедин - Суботица - Чикерија - Бачалмаш - Баја, који је дефинисан у РПП АПВ, осим израде Сту- дије оправданости и Генералног пројекта, обавезна је и израда Прос- торног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора.

Осим основних граничних прелаза Хоргош (друмски и желез- нички) и Келебија (друмски и железнички), кроз РПП АПВ, њихо - ве модернизације и осавремењавања, даје се могућност отварања и других граничних прелаза у складу са потребама прекогранич- ног саобраћаја преко надлежних министарстава. Ради повећања ефикасности саобраћајног система у АПВ, потребно

је у перио- ду до 2020. године изградити, модернизовати и остале граничне прелазе: Бачки Виногради (Ashothalom) - друмски[2].

Водопривредна инфраструктура: Општи циљ у области водо- привредне инфраструктуре је уређење, заштита и коришћење ин- тегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода.

Оперативни циљеви су усаглашавање и хармонизација закон- ских и институционалних основа у свим областима водопривреде са захтевима директива ЕУ о водама, спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољ- шања квалитета воде у водотоцима, ревитализација и рекон- струкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина, изградња и ревитализа- ција регионалних система (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје, доградња, реконструкција и ревитализација хидросис- тема ДТД, изградња, реконструкција и санација објеката за од- брану од спољних вода, одбрана од поплава.

Енергетска инфраструктура: Посебан приоритет предста- вља повећање коришћења природног гаса и обновљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија и уређаја и опреме за ко- ришћење енергије. Од посебног значаја је улагање у нове енер- гетске изворе са новим гасним технологијама и когенерацијске производне објекте са комбинованом производњом топлотне и електричне енергије.

Изградњом транзитног гасовода „Јужни ток“ за алтернативно снабдевање руским гасом земаља југоисточне и западне европе, Србија постаје важно чвориште гасног тржишта региона и Евро- пе. Могући излази гасовода „Јужни ток“ ка Мађарској су:

- Бечеј, Сента, Кањижа, Хоргош;
- Србобран, Врбас, Кула, Црвенка, Сомбор, Бачки брег.

Електроенергетска инфраструктура: Преносна мрежа ће се развијати у складу са Стратегијом развоја енергетике РС до 2015. год. односно развојним плановима ЕМС-а. Поред технолошке мо- дернизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње. На делу обухвата Просторног плана, планиран је ин- терконективни 400 kV преносни вод Суботица-Мађарска и 110 kV вод Кањижа-Хоргош.

Технолошком модернизацијом преносне мреже, неопходно је ос- пособљавање свих техничких система управљања, као и развој нове информационе технологије за системско тржишно управљање, чији је циљ повећање поузданости системских података што је условље- но учешћем у будућем тржишту електричне енергије.

Минералне сировине: Коришћење геолошких ресурса АПВ мора да полази од економски расположивих сировина чија се екс- плоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима који су значајно присутни у АПВ, а нарочито у подручју заштићених природних добара. Ограниченост и необ- новљивост расположивих геолошких ресурса, условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

2 Гранични прелаз Бачки Виногради - (Ashothalom) је отворен средином 2013 го- дине за саобраћај

Обновљиви извори енергије: Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора на простору АПВ, с обзиром на заступљеност пољоприв- редног и шумског подручја, односно заступљеност ресурса оста- така ратарске и шумске производње.

Енергетска ефикасност: Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Изградњом нових енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањи- ти трошкови коришћења енергије ових корисника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

Електронска комуникациона инфраструктура: У циљу дости- зања једног од главног покретача нове економије која се карак- терише фузијом ICT и њихових примена, електронске комуника- ције се морају развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавремених технологија у области електронских ко- муникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и обје- ката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавремених медијума преноса, потпуна дигитализација свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС, метропилитен мрежа) уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора и обез- беђивање подједнаке доступности свим операторима.

Заштита животне средине и одрживи развој: У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализа- цију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа:

- одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности (заштићена природна добра);
- заштита, обнова и санација заштићених природних под- ручја, уз очување еколошке равнотеже;
- унапређење и јачање еколошке свести становништва пружањем подршке васпитним и образовним програми- ма у овој области и кроз средства информисања, укљу- чивањем јавности у актуелне еколошке проблеме.

У РПП АПВ, извршена је просторна диференцијација живот- не средине територије АПВ на 4 категорије загађености, и у том контексту су дефинисана решења, мере и приоритети очувања и унапређења животне средине.

Територије Града Суботице и општине Кањижа, издиференци- ране су на на подручја и локалитете угрожене животне средине, подручја и локалитете деградиране животне средине (грађевин- ска подручја насељ), подручја и локалитете квалитетне животне средине и подручја и локалитете веома квалитетне животне сре- дине (заштићена подручја). Посебно је потребно истаћи да под- ручје Суботичко-хоргошке пешчаре спада у категорију подручја квалитетне животне средине са преовлађујућим позитивним ути- цајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У области управљања отпадом, РПП АПВ је дефинисао нео- пходност удруживања општина, у

складу са одредбама Страте- гије управљања отпадом и ППРС, ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом. Подручје Просторног плана припада регио- ну Суботице са планираном регионалном депонијом на територији Града Суботица.

Процена утицаја планова и програма на животну средину представљају значајан основ за планирање мера заштите живот- не средине. Кроз инструменте процене утицаја (стратешка про- цена утицаја - СПУ за планове и програме, процена утицаја - ПУ за пројекте), вршиће се интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње.

Заштита од елементарних непогода: Основни циљ у области заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

Приоритети заштите од елементарних непогода и технич- ко-технолошких удеса односе се на идентификацију најугроже- нијих локалитета на територији АПВ, израду катастра простора угрожених елементарним непогодама, развој система заштите и спасавања, доношење стратешких докумената интегралне зашти- те од елементарних непогода (Процене угрожености и Планови заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на нивоу АПВ и јединица локалне самоуправе), санацију и ремедијацију дегради- раних површина услед дејства природних непогода, као и утврђи- вање заштитних зона индустријских комплекса, заснованим на процени ризика и последица од удеса.

Одбрана земље: Основу планирања и уређења простора за по- требе одбране земље, чини укупна постојећа инфраструктура, оптимално прилагођена за извршавање додељених мисија и зада- така Војске Републике Србије и других снага одбране.

У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране, подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извр- шење одбране. Зоне просторне заштите око војних комплекса, условљене су наменом истих и прописују се, у циљу обезбеђења услова за несметано функционисање војних комплекса, безбед- ности околине од активности у војним комплексима и последи- ца могућих акцидената, и у циљу заштите и безбедности ста- новништва, материјалних, културних добара и заштите животне средине.

2.1.3. Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, Суботица - Београд (Батајница)

Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана је деоница инфраструктурног коридора аутопута Е-75, која је обрађена Просторним планом подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, деоница Суботица - Нови Сад - Београд (Батајница), (у даљем тексту: ПП инфраструктурног коридора ауто- пута Е-75) и Изменама и до- пунама ПП инфраструктурног коридора ауто-пута Е-75, које су, такође, дате у овом изводу.

С обзиром да коридор ауто-пута Е-75 пролази кроз предложену посебну намену и да је у непосредној близини заштићених под- ручја (ПИО „Суботичке пешчара“ и СРП „Лудашко језеро“), или га сече (СРП „Селевењске пустаре“), извод из ПП инфраструк- турног коридора ауто-пута Е-75 ће садржати деонице аутопута, саобраћајне петље и укрштања, услужне центре и паркиралишта и базе за одржавање путева у обухвату Просторног плана, важне са аспекта организације простора и планирања будућих садржаја у оквиру посебне намене.

У зони обухвата ПППН аутопут Е-75 се налазе следеће део- нице аутопута Е-75:

1. Деоница Хоргош - Суботица (север)

Деоница аутопута Е-75 Хоргош - Суботица (север) је дужине 16+844 (од стационаже 0+000 до стационаже 16+844). Аутопут на овој деоници је у облику плитког насипа на равничарском те- рену тако да омогућује правилну обликованост трасе аутопута која има задовољавајуће карактеристике које омогућују рачунску брзину од 120 km/h. Ова деоница има просторно пружање ван ур- баних простора.

Аутопут се на овој деоници денивелисано укршта (у облику петље) са Р-1191 на стационажи 4+241 и са М-22.13 (граница - Хор - гош - Суботица - Бачка Топола - Нови Сад - Београд на стациона- жи 16+844). Од осталих саобраћајних капацитета аутопут на овој деоници пресеца међународну једноколосечну пругу Хоргош - Суботица - Београд на стационажи 16+810.

М- 22 13 (Хоргош - Суботица) је паралелан путни правац ау- топуту на овој деоници и он представља алтернативни путни правац.

Да би се обезбедило правилно саобаћајно комуницирање у ок- ружењу аутопута, као и извршење транспортног рада у оквиру руралних средина са леве и десне стране аутопута постоји 6 де- нивелација у виду надпутњака, преко којих се остварују везе у систему некатегорисаних атарских путева.

На km 0+000 - 1+126 израђен је гранични прелаз „Хоргош“. На km 4+241 изграђена је петља „Хоргош“. На km 10+000 изграђена је чеона наплатна станица. На km 16+848 изграђена је петља „Су- ботица-север“.

2. Деоница Суботица (север) - Жедник

Деоница Суботица (север) - Жедник је укупне дужине 20.846 km тј. од стационаже 16+844 до стационаже 37+690. Аутопут Е-75 на почетку ове деонице формира леву кривину којом креће са севера ка југу, да би затим траса постала испружена, одлично прилагођена геоморфолошким и природним условима (Палићко и Лудашко језеро). Основни облик земљаног трупа аутопута Е-75 дуж ове деонице је у насипу просечне висине око 1,5 m, али са возно-техничким карактеристикама које омогућују брзину кре- тања око ограничења 120 km/h.

Аутопут Е-75 на деоници од Суботице (север) до Жедника пре- сеца М-22.1[58] [59] (Суботица - Хоргош) на стационажи 16+844. Аутопут Е-75 на стационажи 23+145 пресеца у денивелацији у облику петље „стару трасу М-24“[3] (Суботица - Сента) тј. пут Суботица
- Палићко језеро. На стационажи 26+600 постоји денивелација у облику петље где се укршта аутопут и нова траса магистралног пута М-24 Келебија - Суботица.

Аутопут Е-75 на стационажи 25+400 пресеца пругу Суботица
- Сента у облику денивелације - надвожњак где је омогућен про- фил према захтевима железнице.

Дуж ове деонице су изграђена четири денивелисана укрштања у облику натпутњака, од тога 3 пресецају општинске путеве и један који омогућује одвијање саобраћаја некатегорисаним (атар- ским) путевима, чиме се остварују везе руралних средина и сиро- винског залеђа. Аутопут на стационажи 19+385 пресеца општин- ски пут бр. 05 „Кањишки пут“, на стационажи 33+590 општински пут бр. 14 „Чантавирски пут“.

Аутопут на стационажи 27+115 пресеца општински пут бр. 04 „Биковачки пут“ који је у систему општинских и некатегориса- них путева у оквиру општине Суботица.

У зони Града Суботице изграђене су три петље „Суботица се- вер“, „Суботица исток“ и „Суботица

Е-75

Назив петље	Стационажа	Изграђеност
укрштање за Хоргош	4+241	изграђена
укрштање Суботица север	16+844	изграђена
укрштање Палић	19+385	планирана
укрштање Суботица исток	23+145	изграђена

Натпутњак, подвожњак	Оријентациона стационажа	Општина
натпутњак	1+350	Кањижа
натпутњак	2+886	Кањижа
натпутњак надвожњак	5+606	Кањижа
натпутњак надвожњак	8+606	Кањижа
натпутњак	11+469	Суботица
натпутњак	15+080	Суботица
надвожњак	16+187	Суботица

Келебија - Е-75

Назив петље	Стационажа	Изграђеност
укрштање Келебија	1+044	планирана
укрштање Таванкут	8+500	планирана

Натпутњак, подвожњак	Оријентациона стационажа	Општина
натпутњак	3+808	Миљкутски пут
надвожњак	6+286	пруга за Бају

југ“. На km 26+600 на петљу „Суботица југ“ надовезује се планирани аутопут за Келебију („Y крак“).

На основу анализа просторно планске и пројектне докумената- ције у оквиру аутопута Е-75 и пута Келебија - аутопут Е-75 (а на подручју

Бр.	Страна у правцу раста стационаже	Стационажа	Изграђеност	Радни назив	Врста
1	лева	2+130	изграђена	ССГ „Мол“	УЦ
	десна	1+956	изграђена	ССГ „Мол“	УЦ
2	лева	13+150	планирана	ССГ „Бачки	УЦ
	десна	13+150	планирана	Виногради“	УЦ
3	десна	20+019	изграђена	ССГ„ЕЛП“	УЦ
4	лева	7+198	изграђено	„Хоргош“	П
	десна	7+198	изграђено	„Хоргош“	П

Келебија - Е-75

обухвата Просторног плана) егзистираће следеће

Бр.	Страна у правцу раста стационаже	Стационажа	Изграђеност	Радни назив	Врста
1	лева	2+000	планирана	ССГ „Келебија“	УЦ
2	лева	8+400	планирано	„Б	П
	десна	8+400	планирано	Виногради „Чекерије“	П

сао- браћајне петље и укрштања:

58 Донета је Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, бр 105/13 и 119/13); у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: Р-119 је ДП 1б реда бр 13;М- 22 1 је ДП IIа реда бр 100;Аутопут Е-75 је ДП Iа реда бр 1

59 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП:Р-108 је

На подручју коридора аутопута Е-75 и пута Келебија-аутопут Е-75, (а на подручју обухвата Просторног плана,) предвиђени су следећи услужни центри и паркиралишта (УЦ и П):

Е-75

Дуж аутопута Е-75, (на подручју обухвата Просторног плана) планирана је база за одржавање путева:

Бр.	Садржај	Стационажа	Изграђеност	Радни назив
1.	База за одржавање	23+114	планирана	„Суботица исток“

5 Изградња планиране петље „Палић“ зависиће од интезитета туристичког развоја подручја

ПП инфраструктурног коридора ауто-пута Е-75 у домену желез- ничке инфраструктуре, планира реконструкцију и модернизацију железничких пруга у оквиру рационалног економског улагања у ре-конструкцију и очекиване добити током експлоатационог периода.

На основу оцене стања туристичког потенцијала и могућности њиховог бржег активирања у склопу укупне туристичке пону- де овог подручја, основни циљеви развоја на основу ПП инфра- структурног коридора ауто-пута Е-75 су:

- Развој туризма у широј зони аутопута прилагодити по- требама других туристичких тржишта и локалног ста-новништва, али и захтевима које транзит на међународ- ном аутопуту поставља у погледу удобности и прија- ности путовања;
- Уређење и опремање уже зоне аутопута треба прилагоди- ти свим категоријама путника, а просторни размештај тих локалитета ускладити са међународним стандардима.

У контексту заштите животне средине највећи степен еколош- ког ризика, карактеристичан је за подручје Палићког и Лудашког језера. Овај ризик је изражен у домену највећег броја анализираних потенцијала. Ради се о заштићеним подручјима која се одликују ен- демским биотопима, стајаћим водама и другим показатељима, који упућују да се ради о специфичном простору који се мора заштитити.

Средњи ниво еколошког ризика присутан је приликом пресе- цања свих водених површина, првенствено са становишта њихо- вог загађења, нарочито у инцидентним случајевима.

С обзиром на карактеристике подручја, кроз које траса про- лази, евидентирано је да се њен највећи део одликује малим еколошким ризиком, који је првенствено последица загађења пољопривредног земљишта и заузимања површина за изградњу аутопута и његових пратећих садржаја.

Смернице за заштиту животне средине и природних добара су:

- подизање заштитног зеленила уз аутопут, које би било у функцији заштите пољопривредног земљишта, заштиће- них природних добара и урбаних средина од емисије за- гађујућих материја од саобраћајних возила,
- у подручјима са прекораченим или високим нивоом буке неопходно је, на основу типолошких анализа, обезбеди- ти адекватне техничке мере заштите у виду заштитних конструкција,
- подизање ремиза озелењавањем, на местима где су ос- тављени пролази за животиње,
- обезбеђење пролаза за дивљач, чији ће број бити одређен за основу анализе популације, правца и густине кретања, уз уважавање оптималног размака између пролаза од око 2 km.

2.1.4. Просторни план подручја посебне намене мултифунк- ционалног еколошког коридора Тисе

На основу Просторног плана подручја посебне намена мул- тифункционалног еколошког коридора Тисе (у даљем тексту ППППН), еколошки коридор Тисе представља коридор од међу- народног значаја и укључује реку Тису са обалским појасом, заштићена подручја ПП „Камараш“, ПП „Стара Тиса код Бисер- ног острва“, као и подручја предвиђена/резервисана за заштиту: Горња Тиса и Доња Тиса[6].

Еколошки коридор Тисе, поред водног тела, обухвата и катас- тарске парцеле небрањеног дела плавног подручја и одбрамбених насипа. Еколошки коридор већим делом се налази на простору водног земљишта[7].

На одређеним локацијама еколошки коридор Тисе обухвата и делове брањеног дела плавног подручја која су значајна за функ- ционисање коридора, као што су ливаде, трстици и сл., који не припадају водном земљишту (ове просторне целине су такође де- финисане катастарским парцелама).

[6] У складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10)

[7] Чл 8 и 9 Закона о водама („Службени гласник РС“, бр 30/10 и 93/12) који одређује појам „приобалног земљишта“

Одрживи развој мултифункционалног еколошког коридора Тисе, захтева усклађеност планираних активности са потреба- ма очувања природе и квалитета животне средине. На подручју обухвата ППППН, утврђен је висок степен разноврсности, не само станишта, него и степена деградације просторних целина значајних за очување биолошке разноврсности. Посебна намена ППППН дефинисана је у следећим целинама:

- Еколошки коридор Тисе са заштитним зонама
- Станишта ван еколошког коридора Тисе.

У оквиру целине еколошког коридора са заштитним зонама де- финишу се следеће подцелине:

- Еколошки коридор Тисе и
- Заштитне зоне еколошког коридора до 50 m, 200 m и 500 m.

Заштитне зоне су издвојене на основу процене фактора угрожа- вања биолошке разноврсности:

- појас до 50 m од границе коридора где је интензитет утицаја урбанизованог и пољопривредног окружења највећи, због чега су и ограничења најбројнија на овом простору. Наглашава се значај мера за унапређење стања простора (побољшање квалитета животне средине и формирање зелених тампон појасева);
- појас до 200 m од границе коридора где делују негативни утицаји надземних инфраструктура и урбанизације (јаки извори осветљења и буке) и
- појас до 500 m од границе коридора представља спољну границу заштитне зоне еколошког коридора, са значај- ним утицајем на хидролошки режим, утицајем домаћих животиња на дивље врсте, као и утицајем неких типова инфраструктуре као што су ветропаркови.

У еколошком коридору дозвољене су намене и активности не- посредно везане за површинске воде:

- плански радови сектора водопривреде и рибарства,
- одрживо коришћење текућих вода као обновљивих изво- ра енергије,
- објекти и активности водног саобраћаја (луке, приста- ништа, привезишта), наутичког туризма и спортова на води;
- рекреативне активности које не захтевају промене при- родне морфологије терена и не прекидају континуитет природне вегетације коридора у потпуности, нпр. фор- мирање плаже укључујући и привремено постављање покретних

мобилијара (кабине за пресвлачење, реквизити пешчаних спортских терена сезонског карактера и сл.); рекреативне стазе сезонског карактера без вештачке подлоге и осветљења (за пешачење, јахање и сл.).

Објекти изграђени у складу са раније важећим прописима се задржавају у постојећим хоризонталним и вертикалним габари- тима (без промене намене).

Проценом стања, просторне и функционалне повезаности, као и степена угрожености утврђених, издвојених и потенцијал- них елемената еколошке мреже на предметном простору, овим ППППН се дају услови, мере и правила којима ће се остварити одређени ниво заштите на пољопривредном, шумском, водном и грађевинском земљишту.

Спровођење ППППН односи се на површине под режимом по- себне намене, а реализује се кроз:
- директну примену ППППН у еколошком коридору;
- израду урбанистичке документације у еколошком кори- дору;
- примену мера заштите у заштитној зони еколошког кори- дора;

Смернице за спровођење дате су детаљније за:
- Грађевинско земљиште у еколошком коридору и
- Грађевинско земљиште у заштитној зони еколошког ко- ридора.

Услови за изградњу нових и реконструкцију постојећих објека- та и инфраструктуре у делу заштитне зоне се издају у складу са:
- важећим планским документом, уз примену мера зашти- те из овог ППППН, или
- новим планским документом, урађеним у складу са смерницама из овог ППППН.

У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија је посебна намене заштита природе, важиће правила и мере заштите који се односе на подручје са већим степеном заштите. У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија посебна намене није заштита природе, већ развој инфраструк- турних система, важиће правила и мере заштите који се односе на предметну посебну намену. У циљу заштите еколошког кори- дора, у плановима чија је израда у току, морају се уважити мере заштите еколошког коридора дефинисане овим ППППН.

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ, ОГРАНИЧЕЊА, SWOT АНАЛИЗА)

Сагледавање постојећег стања природних и створених вредно- сти, кроз Концепт Просторног плана у оквиру граница обухвата, пружио је детаљну слику о посматраном простору и омогућио да се у потпуности сагледају сви утицаји на заштићена подручја и просторне целине од значаја за очувања биолошке разноврснос- ти. Овакав приступ је омогућио да се у оквиру граница обухва- та Просторног плана дефинише посебна намена простора, која због природних вредности захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите.

Скраћени приказ постојећег стања се односи на природне и створене вредности у оквиру посебне намене простора, потен- цијале и ограничења, који су сумирани у оквиру SWOT анали- зе као позитивне и негативне стране свих параметара заштите и развоја посебне намене. У оквиру овог поглавља су анализиране само оне природне и створене вредности које су од утицаја на по- себну намену простора.

3 1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕН- ЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА)

3.1.1. Природни услови

Геолошке и геоморфолошке карактеристике: Са аспекта гео- морфологије терена издвајају се три целине посматрано од запада према истоку: Суботичка пешчара, Лудашко језеро и Селевењске пустаре.

Суботичка пешчара је део географске целине Суботичко-Хор- гошке пешчаре. Налази се северно од Суботице и простире се од Келебије до Хајдукова дуж границе са Републиком Мађарском. Највећи део је под песком. Одликује se мозаичним распоредом песковитих и лесних подручја са благо заталасаним динским рељефом, што је условило постојећи макро и мезорељеф до Хај- дукова и источније до Хоргоша. Просечна надморска висина овог песка креће се од 117-134 m. Порозност и пропустљивост песка омогућава брзо понирање атмосферских талога. За Суботичку пешчару је карактеристично појављивање карбонатног песка до саме површине, што је од значаја за карактер степске вегетације. Највећим делом је добро повезана и заштићена од ветрова, док је местимично под оскудном или без вегетације.

Лудашко језеро је друго по величини у АПВ. Настало је та- кође у еолском удубљењу источно од Палића, а јужно од насеља Хајдуково, на контакту две геоморфолошке целине, леса и песка. Језеро је меридијанског правца пружања, дужине 4,5 km са ши- рим делом на северу, ширине 1 km.

Дубина воде само на северозападном делу језера достиже 2 m (максимална дубина 2,25 m), а дубина централног дела језера креће се око 1,5 m. Источна страна језера, Суви рит има дубину мању од 1 m, исто као и јужни део. Северни део језера је у процесу заба- ривања, обрастао бујном вегетацијом. У мочварном делу језера се налази мање острво изграђено од леса, обрасло травом и погодно за станиште разних птица. Геолошка и геомеханичка структура негативно утичу на изражен процес забаривања северног дела Лу- дашког језера, док близина подземних вода на таласастом терену омогућава процес стварања мочварног и слатинастог земљишта.

Селевењске пустаре као целина на простору у обухвату Прос- торног плана, налазе се на северу АПВ уз државну границу са Ре- публиком Мађарском, између насеља Бачки Виногради и Хоргош. Пружају се дуж границе Суботичко-Хоргошке пешчаре и лесног платоа Бачке. Близина подземне воде на таласастом терену утица- ла је на стварање мочвара и слатина. На песковитој подлози, пеш- чарска вегетација прелази у степску специфичних одлика.

Климатске карактеристике: Анализа климатских елемената, извршена је према подацима са најближе метеоролошке станице на Палићу за временски период од 1991.-2006. год. (Републички хидрометеоролошки завода у Београду). Температура ваздуха се креће од најнижих у јануару (- 0,3^{o}C), до највиших у јулу (22,4^{o}C). Просечна средње годишња температура износи 11,3^{o}C.

Апсолутна вредност максималне температуре ваздуха износи 38°C, апсолутно минималне -23,5^{o}C, те апсолутна амплитуда ко- лебања износи 61,5^{o}C.

Средњи датум појаве првог мраза је 25 10., а последњи 04.04. Средње годишњи број мразних дана забележен је од 86,5 дан, док средње годишњи број ледених дана износи 21,6. Релативна влажност ваздуха се током године креће од 61% у јуну до 86,2% у децембру. Средња годишња вредност релативне влажности ваздуха износи 71,8%. Облачност - просечна средње годишња вредност облачности је 52%. Просечан годишњи број ведрих дана у посматраном периоду (облачност <20%) износи 72.9 дана, док је просечан број облачних дана (облачност >80%) 90.9 дан. Осунчаност - просечна годишња сума осунчаности из- носи 2227,7 часова. Просечна дневна осунчаност износи 6,2 час/ дан. Падавине - вредност годишње висине падавина износи 556,2 mm. Средње годишњи број дана са падавинама (0,1 mm) износи 124,8 дана. Просечан средње годишњи број дана са снегом је 22,6. Број дана са снежним покривачем просечно годишње износи 35,9. Ветровитост - највећу учесталост имају ветрови из север- ног (71%>), и северозападног (74%) правца, а најмању из источног (39%) правца и југ- југоистока (41%). Средње годишња вредност тишина је 68% (C). Просечна брзина ветра износи приближно 2,6 m/s. Средњи број дана у години са појавом јаког ветра (>6 и више степени Бофорове скале) износи 107,5, док просечан број дана са олујним ветром (>8 Бофора), за исти период износи 14,3 дана.

Сеизмика: У погледу сеизмичности, према карти макросеиз- мичне рејонизације издате од стране Сеизмолошког завода Репу- блике Србије 1987. године за повратни период од 200 година, под- ручје обухваћено Просторним планом, највећим делом се налази у зони са могућим интензитетом потреса од 70MCS, те су нужне пасивне и активне мере заштите од трусних померања.

Педолошке карактеристике: У обухвату граница посебне наме- не постоји више педолошких типова земљишта. У западном делу најзаступљенији су следећи типови: иницијално земљиште на пе- ску и местимично живи песак, антропогенизовани (риголовани) песак имеђе степско земљиште на песку које је слабо развијено.

У источном делу подручја посебне намене најзаступљенији су: чернозем иловасто песковити на песку, черноземи са знацима огледа- вања у лесу, ливадска црница солончакаста, ритска црница карбо- натна и ритска црница бескарбонатна. У рубним јужним деловима појављује се у одређеној мери чернозем карбонатни на лесном платоу.

У западним деловима подручја посебне намене, пре свега, у Суботичкој пешчари преовлађујући типови земљишта су раз- личити пескови са релативно малим антропогеним утицајем. У источним деловима подручја који обухватају Лудашко језеро и Селевењске пустаре преовлађује чернозем, ливадске и ритске цр- нице различитих вредности.

Земљиште на којем преовлађује песак је лако за обраду, са до- брим физичким особинама и дренираношћу. Песковита земљишта су оскудно снабдевена хумусом и микроелементима са крупним честицама, што га чини наглашено оцедитим и предиспонираним искључиво за воћарство и виноградарство. На целом подручју местимично су приступачна слатинста земљишта у виду флека тешке ритске црнице и смонице, ниских производних вредности.

3.1.2. Природне вредности

Природна добра

Подручја значајна за очување биолошке разноврсности

На подручју посебне намене се налази три заштићена подручја: ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Се- левењске пустаре“; станишта заштићених и строго заштићених врста на више локалитета; простор који обухвата део станишта, а планиран је за заштиту кроз ревизију Студије СРП „Селевењске пустаре“; и еколошки коридори (међународни еколошки коридор водотока Кереш, прекогранични - канал Мадарас-Црвени крст и Волујски пашњак и локални еколошки коридори).

Уредбама Владе о проглашењу заштите за сва три заштићена подручја, утврђено је да функцију управљача извршава ЈП „Па- лић-Лудаш“, из Палића.

Долина водотока Кереш се налази унутар заштићених подручја на дужини од око 20 km, укључујући и деоницу која представља гра - ницу између Републике Србије и Републике Мађарске. Овај водоток и његово плавно подручје, у складу са Уредбом о еколошкој мрежи, представља еколошки коридор од међународног значаја. Директно повезује два подручја еколошке мреже „NATURA 2000“ у Репуб- лици Мађарској са заштићеним добрима у Републици Србији и има кључну улогу у побољшању водног режима заштићених подручја. Ток Кереша представља главну осу локалне еколошке мреже којом су међусобно повезани ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и ПП „Палић“, а такође, представља и коридор за сва наведе- на природна добра према еколошком коридору Тисе.

Заштићена подручја

ПИО „Суботичка пешчара“

Суботичка пешчара је део географске целине Суботич- ко-Хоргошке пешчаре, најјужнијег дела пешчарског комплекса у међуречју Тисе и Дунава. Део подручја Суботичко-Хоргошке пешчаре стављен је под заштиту као предео изузетних одлика, II категорије заштите, као природно добро од великог значаја. Подручје обухвата територију Града Суботица и то катастарске општине Стари Град, Нови Град и Палић. Налази се северно од насеља Суботица и простире се од насеља Келебије до насеља Хајдуково, дуж границе са Републиком Мађарском. На заштиће- ном подручју, Уредбом је установљен тростепени режим зашти- те. Око заштићеног подручја је установљена заштитна зона.

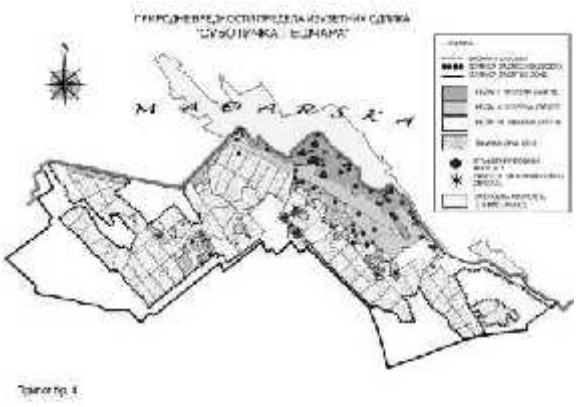

Слика 1. Режими заштите и заштитна зона ПИО „Суботичка пешчара"[8]

8 Извор: План управљања ПИО „Суботичка пешчара" за период 2011 -2020 , ЈП „Па- лић-Лудаш" 2011

Према класификацији Међународне уније за заштиту приро- де (IUCN), ПИО „Суботичка пешчара" спада у IV категорију - подручја управљања стаништима и врстама (Habitat and species management area). Основна вредност подручја је висока биолошка разноврсност као последица мозаичног распореда станишта које је узроковано динамичношћу песковите подлоге и близином под- земних вода. Континенталне пешчаре су у Европи високо вред- новане као станишта у нестајању, угрожена људским развојем (пројекат „NATURA 2000").

Слика 2. ПИО „Суботичка пешчара"

Суботичка пешчара се одликује јединственим еколошким при- ликама у условима благо заталасаног динског рељефа, мозаичног распореда пешчаних и лесних оаза, сложених педолошких твореви- на које су детерминисане карбонатним песковима, а пре свега режимом, површини тла блиских подземних вода. Некада је под- ручје обиловало и површинским водама, што је резултирало поја- вом бројних језера у депресијама, а у источном делу пешчаре и низијских тресетишта у некадашњој плавној зони речице Кереш.

Разноврсност природних екосистема Суботичке пешчаре, одраз је специфичног мозаика станишта у ком се пешчарске и степске чистине преплићу са засадима багрема и бора, сађе- ним храстовим шумама, малим оазама аутохтоних шума беле и сиве тополе, као и посебно вредним исконским тресетним еко- системима. Њихова местимична очуваност на својеврстан начин доприноси да ово природно добро буде у европским размерама значајно подручје и несумњив пункт специфичног флористич- ко-вегетацијског, али исто тако и фаунистичког диверзитета. Ви- сок степен разноврсности биљних заједница различитих типова посебно оних које припадају крхким (фрагилним) екосистемима, са око 20 издвојених фитоценоза барске, мочварне, ливадске, пешчарске, степске и шумске вегетације на релативно ограниче- ном простору, даје специфичан печат заштићеном подручју. Као важна заштићена врста међу биљним врстама је шафрањика, која у нашој земљи једино још овде расте на микростаништима, затим пешчарска перуника, пешчарски мразовац, ковиље, црвена сте- жица, гороцвет, зимзелен плавичасти, сибирска перуника, многе орхидеје. Заштићене врсте међу животињским врстама су: слепо куче, смук, жаба чешљуша, степски гуштер, одређене врсте ин- секата и птица (орао белорепан, осичар, кобац, јастреб, степска трепетљика, мали сврачак, златоврана, пупавац и др.).

У оквиру ПИО „Суботичка пешчара" услед смањења нивоа подземних вода, дошло је до деградације свих типова станишта. Угрожавајуће факторе представља ширење инвазивних врста, чији жбунасти и дрвенасти представници (нарочито западни коп- ривић и кисело дрво) зарастањем чистина угрожавају пешчарска и степске станишта.

СРП „Лудашко језеро"

Лудашко језеро са влажним стаништима и степским фрагмен- тима сврстано је у заштићена природно добро од изузетног зна- чаја, I категорије заштите.

Ставља се под заштиту ради очувања екосистема влажних станишта пешчарског и степског простора с високим предео- ним и специјским диверзитетом, реликтном степском заједни- цом и биотопом ретких врста флоре и фауне. Као такав, једини је представник плитких, семистатичних језера степске области у Републици Србији и представља место окупљања и боравка миграторних врста птица, због чега има међународни значај. СРП „Лудашко језеро" се налази на подручју територије Града Субо- тица, односно катастарским општинама Палић и Бачки Виногра- ди. На подручју СРП установљен је тростепени режим заштите са заштитном зоном.

Слика 3. Режими заштите и заштитна зона СРП „Лудашко језеро"[9]

Представља комплекс влажних станишта који садржи отворе- не водене површине, тршћаке, и разне врсте травних заједница (влажне, степске и

слатинске ливаде). Степско језеро Лудаш, величине 328 ha је јединствено у Републици Србији. Његово плитко корито, формирано је радом ветрова на додиру пешчаре и лесне заравни. Различити типови земљишта и близина подземне воде формирају предео мозаичног типа, велике биолошке разноврс- ности унутар малог подручја.

Слика 4. СРП „Лудашко језеро“

Сложеност физичко-географских одлика средине, условила је на релативно малом простору појаву и опстанак различитих ти- пова станишта: водена (језерско - барско), мочварна, ливадска, слатинска и степска станишта.

Отуда, у складу са биљногеографским положајем овог под- ручја и велика разноврсност аутохтоне вегетације са читавим низом заједница као што су (поред већ поменутих фитоценоза акватичних цветница), заједнице мочварног типа вегетације, хи- дрофилне, долинске и слатинске ливаде, а на косинама источне лесне обале Лудашког језера и фрагменти степе. Уз пољске путе- ве, риболовачке стазе које воде ка обали, везишта чамаца, старе салаше и њихове ограде, развијене су и састојине рудералног ка- рактера. Преовлађујућу компоненту у биљном покривачу пред- стављају травна и мочварна вегетација, док су шумске заједнице опстале само у фрагментима у виду групација врба и топола на влажним ливадама. У питању су едафске шуме чија је појава од- раз капацитета простора за изузетно велику акумулацију воде и у постојећим условима аридне степске климе.

Слика 5. СРП „Лудашко језеро“

Поред представника из групе бескичмењака (пијавица, вилини коњици, фауна дна и др.), водена станишта овог подручја насеља- вају и рибље врсте, међу којима су најзначајније строго заштиће- не лињак, златни караш и чиков. Група водоземаца и гмизаваца, која није довољно истражена у Резервату, броји 13 врста водозе- маца и 9 врста гмизаваца.

Орнитофауна је свакако најбројнија групација, а важан фак- тор бројности птичијих врста је присуство различитих типо- ва станишта. Мозаик поплавних ливада, шумарака и степских станишта чини са језером недељиву целину значајну за живот бројних врста птица. На Лудашком језеру је према досадашњим истраживањима регистровано 238 врста птица. Лудашко језеро значајно је гнездилиште птица водених станишта, које су веома угрожене услед све раширенији појаве нестајања и деградације адекватних гнездилишта. Ово подручје је изузетно значајна миг- раторна тачка.

Фауну сисара подручја Лудашког језера одликује присуство врста везаних непосредно уз језеро - воду и тршћаке, као и фа- уна наслањајућих агробиоценоза. Повезаност језера са околним стајаћим водама преко канала и речице Кереш, има важну улогу у одржавању метапопулације видре у долини Кереша. Поред пти- ца, међу заштићене врсте подручја се убрајају и друге животиње, као што је видра, корњаче, ретке врсте инсеката, али су присутне и ретке врсте биљака (мочварне орхидеје), које се наводе у Црве- ној књизи флоре Србије.

Антропогени утицаји на подручју СРП „Лудашко језеро“ су врло интензивни, јер је Резерват окружен насељима, коридором аутопута и пруге. То су, пре свега, измењени хидролошки услови и загађење воде, фрагментација и изолација станишта. Присутно је и ширење алохтоних врста.

СРП „Селевењске пустаре“

Подручје Селевењских пустара је стављено под заштиту као природно добро од великог значаја, II категорије заштите. СРП „Селевењске пустаре“ се налази на подручју територије Града Суботица и Општине Кањижа, односно катастарских општина Бачки Виногради и Хоргош. На подручју специјалног резервата „Селевењске пустаре“ установљен је режим заштите II степена који обухвата подручја Дегелице, Богарзо, Селевењску шуму, Трапик и Килапош и режим заштите III степена који обухвата подручја Волујски пашњак, Темпломпарт, Лофеј, Сточни пашњак и Ченгеш рампу. Има посебну природну вредност коју чини ви- сока разноликост станишта равничарског типа предела са моза- ично распоређеним животним заједницама степског, слатинског, пешчарског и мочварног карактера које су специфичне за ово под- ручје, као и изузетно високи степен флористичког диверзитета са значајним бројем најугроженијих врста изворне панонске флоре и фауне.

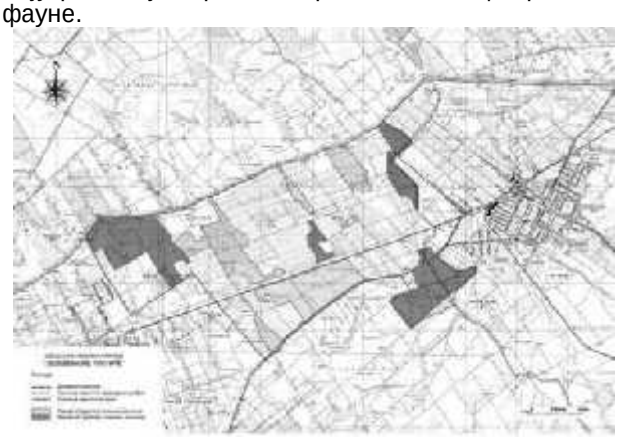

Слика 6. Режими заштите и заштитна зона СРП „Селевењске пустаре“[10]

9 Извор: План управљања СРП „Лудашко језеро“ за период 2010 -2019 год , ЈП „Па- лић-Лудаш“, 2010 год

Резерват чини 10 подручја очуваних природних вредности са ретким биљним и животињским врстама влажних, пешчарских, слатинских и степских ливада, које су мозаично распоређене међу воћњацима, њивама и виноградима. Ова подручја су вели- чине од 10 ha до 100 ha, од којих се само два просторно додирују. Остала су одвојена обрадивим површинама и саобраћајницама. У оквиру Резервата се налази и Селевењска шума, са површином око 90 ha, док остале делове Резервата чине слатине и влажне ли- ваде са фрагментима степске вегетације.

Слика 7. СРП „Селевењске пустаре“- Селевењска шума обрасла западним копривићем

Подручје се пружа дуж границе Суботичко-Хоргошке пешчаре и лесног платоа Бачке. Као гранична зона две географске области, припада подручјима повезаног биодиверзитета.

Близина подземне воде, која на таласастом терену ствара моч- варе и слатине у непосредној близини екстремно сувих пешчар- ских станишта, додатно повећава разноврсност. Истиче се својим флористичким вредностима, међу њима су веома атрактивне вр- сте из породице орхидеја и перуника.

За неке биљне врсте, Резерват је једино налазиште у нашој земљи или је једно од постојећих малобројних налазишта, а 14 се сматрају угроже- ним по међународним мерилима и заштићене су и у суседним земља- ма Од животињских врста, такође, присутне су врсте од међународног значаја, међу њима су барска жаба, пешчарски гуштер, слепи мишеви и неке ретке птице гнездарице на слатинама и у Селевењској шуми

10 Извор: План управљања СРП „Селевењске пустаре“ за период 2012 -2021, ЈП „Палић-Лудаш“ 2011

Главне природне и створене вредности и природни ресурси су: степа на песку и лесним острвцима, поплавне шуме, Селевењска шума, шумске пешчарске чистине, биљни и животињски свет пешчаре и животињски свет влажних ливада.

СРП „Селевењске пустаре“ се налази усред подручја интен- зивне пољопривреде, те је динамика природних система оштеће- на, а процеси деградације су мање-више присутни на свим дело- вима заштићеног подручја.

Станишта заштићених и строго заштићених врста

У складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10 и 47/11), у оквиру посебне намене простора, евидентирани су следећи лока- литети станишта заштићених и строго заштићених врста:

- ознака: SUB03a,b,c, назив: „Келебијско језеро“, катего- рије станишта: ободна вегетација водених система, ли- ваде, шумарци, ровови и мали канали;
- ознака: SUB04, назив: „Ливаде ход Арањшора“, катего- рије станишта: ливаде,
- ознака: KAN05, назив: „Канал Мадарас уз границу“, ка- тегорије станишта: степе на лесу, ливаде, слатине, рово- ви и мали канали;
- ознака: KAN07, назив: „Фодор исток“, категорије станишта: степе на лесу, ливаде, слатине, ровови и мали канали;
- ознака: KAN08, назив; „Јанкапуста и Галмбош“, катего- рије станишта: степе на лесу, ливаде, слатине, ровови и мали канали;
- ознака: KAN09, назив: „Кунто“, категорије станишта: степе на лесу, слатине, ровови и мали канали;
- ознака: KANI10b, назив: „Хатут дуж“, категорије станишта: екстензивне агрикултуре, ровови и мали канали, слатине;
- ознака: KAN14a, назив: „Велики Јараш-Силбаш“, кате- горије станишта: екстензивне агри^лтуре, рурални мо- заици, слатине;
- ознака: KAN14b, назив: „Велики Јараш-Силбаш, катего- рије станишта: екстензивне агрикултуре, слатине.

Еколошки коридори

На основу Уредбе о еколошкој мрежи, на подручју посебне на- мене је утврђена деоница еколошког коридора од међународног значаја кога чини Кереш и његов обалски појас.

Остали еколошки коридори на подручју посебне

Слика 8. СРП „Селевењске пустаре“ намене су:

- Прекогранични еколошки коридор: канал Мадарас-Цр- вени крст и Волујски пашњак;
- Локални еколошки коридори: канализовани токови Долца и Криваје узводно од регионалног коридора; ме- лиоративни канал код Келебијског језера; канал Тапша (Радановац); коридор високог зеленила од Великог пар- ка до канала Џомба укључујући заштитно зеленило вин- ског подрума; канал Џомба и Беге (Бегеј) од ушћа канала Џомба до Лудашког језера; канал Арањшор.

Еколошки коридори су део еколошке мреже, чију заштиту је потребно спроводити на основу важеће Уредбе, којом се обез- беђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и био- лошке разноврсности, одрживог коришћења и обнављања при- родних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста.

Проток врста између станишта се остварује еколошким кори- дорима, на којима је потребно формирати пролазе за животиње у складу са Правилником о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Службени гласник РС“ бр. 72/10). У грани- цама Просторног плана, испод аутопута, делимично су изграђена три пролаза за животиње (изграђени су само два испод аутопута) у виду мултифункционалних мостова канала и водотокова. Код СРП „Селевењске пустаре“, изграђен је пролаз за водоземце који повезује субјединице „Темплампарт“ и „Килапош“, а између субјединица „Селевењска шума“ и „Килапош“ је предвиђен еколошки мост.

Пролаз на подручју СРП „Лудашко језеро“ код канала Па- лић-Лудаш није изграђен, угрожавајући на тај начин везу између Лудашког и Палићког језера. У складу са Чланом 9. Овог Правил- ника, у околини ових прелаза потребно је одржавати вегетацију у оптималном стању.

Подручја од међународног значаја за очување биолошке раз- новрсности

На подручју посебне намене, евидентирана су подручја од међународног значаја за очување биолошне разноврсности су:

- Лудашко језеро - уписано на листу Рамсарских подручја на основу Конвенције о мочварама које су од међуна- родног значаја нарочито као станишта птица мочвари- ца („Службени лист СФРЈ - међународни уговори“, број 9/77), којом се обезбеђује оквир за мудро управљање влажним стаништима кроз локалне и међународне ак- тивности, како би се обезбедио одрживи развој и мудро коришћење влажних станишта. У смислу одредби Рам- сарске конвенције, подразумева одржавање еколошког карактера влажних станишта кроз примену екосистем- ског приступа, а за добробит људске заједнице (уз сна- жан фокус на локалне заједнице);
- Лудашко језеро RS0000013, Суботичка пешчара RS0000016, Селевењске пустаре RS0000023, Палић RS0000029 - подручја од међународног значаја за очу- вање биолошке разноврсности EMERALD мреже. Еко- лошка мрежа подручја од посебне важности за заштиту природе (Areas of Special Conservation Interest - ASCI), укључује подручја од посебног еколошког значаја за уг- рожене врсте и типове станишта заштићених на основу Закона о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службе- ни гласник РС - Међународни уговори“, број 102/07);
- Суботичка пешчара, Палић, Лудаш, Селевењске пуста- ре - подручја од међународног значаја за биљке (IPA - Important Plant Area,) издвојена међународним пројек- том Plantlife;
- Суботичка језера и пустаре RS002IBA - подручје од међународног значаја за птице (IBA - Important Bird Area), издвојено по строгим критеријумима IBA пројек- та чији је носилац међународна организација Bird Life International;

Еколошки значајна подручја еколошке мреже Републике Србије

Суботичка језера и пустаре - део еколошки значајног под- ручја бр. 1 утврђеног Уредбом о еколошкој мрежи, које обухвата заштићена подручја СРП „Лудашко језеро“, СРП „Селевењске пустаре“, ПИО „Суботичка пешчара“, ПП „Палић“; део подручја у поступку валоризације ради стављања под заштиту Капетан- ски рит; подручја EMERALД мреже Суботичка пешчара, Палић, Лудашко језеро и Селевењске пустаре; IPA подручја Суботичка пешчара, Палић, Лудаш, Селевењске пустаре и Северна Бачка II; део IBA подручја Суботичка језера и пустаре и Рамсарско под- ручје Лудашко језеро.

3.1.2.2. Предеона разноврсност

У оквиру подручја посебне намене су препозната три предеона обрасца дефинисана карактеристичним предеоним елементима који су груписани око три заштићена подручја: ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“.

Скуп ова три предеона обрасца, карактеришу комплексне интеракције између специфичних природних карактеристика (геоморфологија, вегетација), активности у простору (намена, коришћење и управљање земљиштем), као и одреднице специ- фичног културноисторијског развоја (карактеристична линија разграничења и спајања различитих друштвеноекономских сис- тема).

То је довело до тога да простор уз ток водотока Кереш, карак- теришу феномени који чине јединствени доживљај низа различи- тих предеоних елемената чија препознатљивост се огледа у рела- тивно високом степену очуваности и атрактивности. Природни континуитет овог низа прелази државну границу наглашавајући међународни карактер еколошког коридора водотока Кереш.

Карактер подручја са једне стране дефинишу специфични при- родногеографски услови, а са друге стране саобраћајни токови, гравитационо подручје урбане агломерације Суботице, рацио- налност пољопривредне производње и различите аграрне поли- тике које су утицале на начин коришћења земљишта и распоред, величину, међусобне релације и морфологију насеља на подручју обухвата Просторног плана.

Валоризација просторних структура у оквиру посебне намене у обухвату Просторног плана, као елемената идентитета ширег простора, заснива се на идентификацији основних, кључних ква- литета предеоних елемената које ће се размотрити у односу на:

- природно-географске услове и гео- морфолошке карактe- ристике,
- квалитет предеоних карактеристика у блиско-природ- ним, руралним, периурбаним и урбаним подручјима у оквиру посебне намене и
- интерпретациони капацитет предеоног обрасца и могуће моделе управљања пределом.

Предходно идентификовани предеони обрасци издвајају се и као три карактеристичне просторне целине по геоморфологији терена: Суботичка пешчара, Лудашко језеро и Селевењске пус- таре.

Суботичка пешчара је део Суботичко-Хоргошке пешчаре. Налази се северно од Суботице и простире се од Келебије до Хајдукова. Предеона вредност Пешчаре одликује се мозаичним распоредом релативно хомогених песковитих и лесних површина прекривених наизменичном шумском и степском вегетацијом. Граница геолошких форми леса и карбонатног песка, утицала је и на формирање насеља (Келебија, Суботица, Палић, Хајдуково).

Лудашко језеро представља јединствену предеону целину која је настала као еолска акумулација на контакту двеју геоморфо- лошких целина леса и песка. Овај предеони образац карактерише бујна вегетација претежно мочварног и забареног језера са спора- дичним наносима леса у облику мањих острва.

Како је Лудашко језеро повезано комплексним системом де- пресија и влажних ливада са Суботичком пешчаром, Селевењс- ким пустарама и водотоком Кереш, оно представља важну карику у низу формираних предеоних образаца.

Селевењске пустаре обухватају простор дуж границе Суботич- ко-Хоргошке пешчаре и лесног платоа Бачке. Специфичност овог предела карактерише мочварни терен и слатинасто земљиште које постепено прелази у пешчарско прекривено степском веге- тацијом. У оквиру предеоног обрасца Селевењских пустара, као специфични предеони елементи састају се просторне целине влажних станишта слатина и екстремно сувих пешчарских ста- ништа.

Специфичност и јединственост овог подручја, утемељена је на чињеници да ова три скупа предеоних, елемената представљају природно наслеђе које је сведочанство геолошке историје, дивер- зитета и развоја Панонске низије, али и наслеђе, које сведочи о условима формирања насеља и живота на овим просторима.

Посебна вредност система предеоних елемената у обухвату Просторног плана, проистиче из интеракције веома контрастних природних услова овог подручја. Управо, овим драматичним алтернацијама предеоних типова, чије судбине су међусобно повеза- не, створен је мозаик вегетација који данас обухвата, са једне стра- не тршћаке, плавне ливаде и типове станишта изразито сланих земљишта које представља сведочанство о некадашњем богатству у површинским водама и високом нивоу подземних вода. Са друге стране, ова структура влажних станишта, нагло је прекинута сис- темима сувих станишта и наглашеним дефицитом воде.

3.I.2.3. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште: Пољопривредно земљиште у ПИО „Суботичка пешчара“ обухвата отприлике трећину површине заштићеног подручја. Преовлађујући начин коришћења у про- шлости је било воћарство и виноградарство, а сада је то суво ра- тарење. Присутне су травне површине, а инвазивне врсте се шире по њивама слабијег бонитета. Заштитна зона ПИО „Суботичка пешчара“ уз насеље Келебија, користи се за ратарску производњу.

У заштитној зони СРП „Лудашко језеро“ заступљено је песко- вито пољопривредно земљиште, које је квалитетније него у ок- ружењу, а углавном се користи за ратарску производњу на лесној заравни, делимично за традиционалну воћарско-виноградарску производњу код Хајдукова и Хинге, а у северозападним и севе- роисточним деловима су депресије са кошаницама и пашњацима.

Пољопривредно земљиште обухвата већи део површина СРП „Селевењске пустаре“. Преовлађују површине регистроване у ката- стру као ливаде и пашњаци, али има и њива. У заштитној зони доминирају њиве. Ливаде и пашњаци су значајан пољопривредни ресурс за сточарство, посебно за традиционалне видове коришћења. Запад- но од насеља Мартонош, преовлађу слатинаста земљишта ниских производних вредности.Изразита заслањеност пољопривредног земљишта на подручју посебне намене на територији Општине Кањижа (између Хоргоша и Мартоноша), усмерава коришћење земљишта на одрживе видове: пашњаке за испашу и кошарење.

У оквиру сва три заштићена подручја интензивно обрађиване површине на песковитој подлози су врло деградиране јер је пе- сковита подлога изложена сталној дефлацији, а подземне воде су изложене загађивању и прекомерној потрошњи.

Шуме и шумско земљиште: У оквиру граница посебне наме- не се налазе шуме у склопу заштићених подручја, у ПИО „Су- ботичка пешчара“ и СРП „Селевењске пустаре“, док на подручју СРП „Лудаш“ нема регистрованих шума и шумског земљишта. Шумама у посебној намени газдује ЈП „Војводинашуме“ у складу са прописаним условима у донетим Уредбама о заштити и под надзором надлежне установе заштите природе.

Највећи део површина у ПИО „Суботичке пешчаре“ (68%) је по намени шумско земљиште чији корисник је ЈП „Војводинашуме“, Шумско газдинство „Сомбор“ из Сомбора, а непосредни изврши- лац је Шумска управа Суботица. На основу Закона о шумама, ово је Севернобачко шумско подручје и припада ГЈ „Суботичке шуме“ са површином од 3899,30 ha, подељеном у три шумска комплекса: Криво Блато-Дашчан, Храстовача-Буквађ и Радановац-Хајдуково.

Распоред зона заштите унутар ГЈ је следећа:

I степен заштите природе	130.56 ha
II степен заштите природе	571.07 ha
III степен заштите природе	3207,14 ha
Укупно	3908,77 ha

Мање од 9% шума чине састојине аутохтоних врста док мо- нокултуре алохтоних врста (багрем, црни бор, копривић) чине већину. Иако су плантажни засади веома ниског биолошког ди- верзитета, имају одређену заштитну улогу, значајну за околину.

У оквиру СРП „Селевењске пустаре“ налази се субјединица Ре- зервата под називом „Селевењска шума“ и то је уједно и шумско земљиште и део је Газдинске јединице „Селевењска шума“ са повр- шином од 85,15 ha. „Агропрестиж“ ДОО који је преузео коришћење осталих површина некадашње ПД „Бачка“, ову површину не користи.

Шуме посебне намене одликује присуство монокултура алохтоних, инвазивних и страних врста, мешовите шуме лошег уређајног и здравственог стања, неравномеран распоред, слаба повезаност шума и процес зарастања у коме доминирају инва- зивне стране врсте.

Воде и водно земљиште: Површинске воде: Простор обухваћен посебном наменом, припада регионалном хидросистему „Северна Бачка“. Карактерише га топографски положај претежно између кота 90 тАНВ и 130 тАНВ, специфичан географски положај тла (конти- нентални лес велике водопропустивости) и дубоки ниво подземне воде. Хидросистем „Северна Бачка“ је пројектован као вишенамен- ски систем. Поред основне намене, обезбеђење воде за заливање пољопривредног земљишта, хидросистем одезбеђује воду за рибња- ке, снабдевање индустрије и градова, за рекреацију, туризам, ловни туризам, као и за освежење воде у природним језерима (Лудаш).

Природни водоток Кереш је регулисан водоток на целој својој дужини и дренира све сувишне воде на целом овом сливу. Главни ток Кереша је, највећим делом, на територији Републике Мађар- ске. Одликује га потпуно нарушен хидролошки режим, тако да данас често на појединим местима потпуно губи воду. Да је ситу- ација некад била другачија сведочи податак да су у не тако давној прошлости на овој речици постојали активни млинови.

Мелиоративне системе подручја чине канали разноврсних тех- ничких карактеристика. Претежно служе за одводњавање сувиш- них вода за време падавина, а један део канала има и двонаменску функцију, односно може да се врши и наводњавање за време сушног периода. Покривеност простора мрежом канала за одводњавање је углавном оптимална за садашње карактеристике пољопривредне производње на простору ван заштићених подручја, а у заштићеним подручјима оваква мрежа доводи до превеликог одвођења воде.

ПИО „Суботичка пешчара“ одликују порозност и пропустљи- вост песка који омогућава брзо понирање атмосферских талога којих је и иначе мало. У области Пешчаре, дине су сушне, а бу- нари у њима су на 8-60 метара дубине. Подземне воде су на 2 - 4 метра испод површине тла, а у мезо и микродепресијама често доспевају скоро до саме површине. Иловасти и слабо пропусни слојеви у њима су углавном мочварни и забарени. У већим де- пресијама су баре (‚језера“) као на пример Келебијско, Буквађ и др., које данас услед знатно измењених прилика често губе воду.

Језеро Лудаш се највећим делом водом снабдева са подручја Су- ботичко - Хоргошке пешчаре преко комплекса депресија - влажних ливада. Најважнија притока и отока био је водоток Кереш и ова пове- заност је била од пресудног значаја за квалитет вода језера. Регулација вода је почела још 1817. када је Лудаш спојен са Палићким језером ка- налом Беге, од када је природни режим под антропогеним утицајем. 1971. год. копањем канала Палић-Лудаш, Палићко језеро се празнило преко Лудаша у Кереш. У периоду 1971.-1975. непречишћене воде на- сеља Суботице су се уливале у језеро, стварајући дебеле наслаге муља. Копањем овог канала је уништено Слано језеро, гнездилиште ретких слатинских птичјих врста. 1973. год. регулацијом вода на целом прос- тору водозахвата Кереша се ствара каналска мрежа за одводњавање.

Успешно одводњавање целог региона крајем 80-тих је утицало да се принос воде Кереша смањује и да главни извор воде за језеро постаје канал Палић-Лудаш. Од 2000. године се убрзава изградња насеља Палић, а тиме и каналска мрежа, чије сакупљене воде завршавају у лагунама северног дела некадашњег Сланог језера, одакле се после краћег задржавања уливају у исти канал и кроз њега доспевају у језеро Лудаш.

СРП „Селевењске пустаре“ представљају граничну зону две географске области. Близина подземне воде на таласастом терену ствара мочваре и слатине у непосредној близини екстремно сувих пешчарских станишта. Проблем преставља снижавање њиховог нивоа, од чега директно зависи опстанак плавних ливада, слатина и низијских тресетишта. У хидролошком смислу простор СРП „Селевењске пустаре“ се налази на микросливу Хоргошко-Марто- ношки рит. Резерват са источне стране пресеца главни канал Хор- гош-Мартонош (Мадарас - Црвени крст) са ознаком К-Х1-0, који је прокопан у периоду 1962.-1965. године, што је регулисано међуд- ржавним споразумом. Недалеко од границе, на мађарској страни постоји устава која регулише протицај упуштања у нашој земљи.

Осим овог канала, постоји и канал нижег реда К-Х1-2, који се улива у претходни канал, а такође има функцију да дренира подручје. Заштићено подручје се налази између ових канала који смањују ниво воде за 0,8-1,2 m на свим фрагментима (подаци из 90-тих година).

Подземне воде: Досадашњом експлоатацијом већ су узрокова- на снижења притиска изданских вода скоро на читавом простору. Снижавање у подручју западне Бачке достигло је 20,0 m. Прецр- пљивање је довело до измене у режиму изданских вода. Више- годишње промене режима се могу везати, углавном, на вештач- ко настале услове изазване деловањем човека. Током године се осећају промене у зависности од метеоролошких и хидролошких услова. Такве промене су веће у плићим деловима издани, док се са дубином значајно смањују.

Артеска издан формирана у седиментационом комплексу пли- оценско-плеистоценске старости у досадашњем периоду пред- ставља основну издан из које се врши снабдевање пијаћом водом становништва и индустрије. Имајући у виду експлоатацију вода из ове издани и ефекте исте, изражене кроз изнете промене у ре- жиму издани, јасно је да се мора успоставити равнотежа између експлоатације и могућности природног обнављања резерви.

Експлоатација подземних вода из артеских (и субартеских) издани одвија се путем бушених бунара различитих пречника и конструкција. Њихова дубина најчешће се креће од 60- 160 m, у ређим случајевима прелази 200 m.

На просторима Телечке заравни, Суботичко-Хоргошке пешчаре у подинским деловима леса и еолских пескова, на контакту са квар- тарним песковитим седиментима језерско-барске фације, могу се формирати јединствене издани са слободним нивом изданске воде. Режим издани је у функцији атмосферских падавина, при чему горње партије леса и еолских пескова врше улогу проводника атмос- ферских вода. Прихрањују се на рачун инфилтрације атмосферског талога, а празне се на ободу лесних заравни у виду извора, затим преливањем у друге издани са којима су у директној вези, отицањем путем канала и језера и евапорацијом. Ниво изданских вода варира од неколико метара до више десетине метара испод површине тере- на. Имају ограничене резерве и могу се користити за локалне пот- ребе за појединачне копане или бушене бунаре мањег капацитета.

Ловна фауна и риболовне врсте риба: Ловна фауна: У оквиру заштићеног подручја ПИО „Суботичка пешчара“, налази се већи део ловишта „Суботичке шуме“ којим газдује Шумско газдинство „Сомбор“, Шумска управа „Суботица“ на основу годишњих планова који су у складу са Ловном основом ловишта „Суботичке шуме“ за период 2007.—2017. Укупна површина ловишта је 4771 ha. Према важећој ловној основи, у ловишту су заступљене сле- деће врсте: срнећа дивљач, дивља свиња, јелен лопатар, зец и фа- занска дивљач.

Субјединице СРП „Селевењске пустаре“ су обухваћене повр- шинама два ловишта у две јединице локалне самоуправе, Кањижа и Суботица. Већи део припада општини Кањижа и ловишту „Капетански рит“. У ловишту су заступљене врсте крупне и ситне ловне дивљачи. Ово ловиште обухавата девет субјединица којима непосредно газдује Ловачко друштво из Хоргоша. Једна субједи- ница припада ловишту „Суботичка пешчара“ и њиме непосредно газдују Ловачка друштва у Бачким Виноградима и Хајдукову.

Величинска категорија	Број насеља	[5]р°ј становника	% укупног броја становника подручја
до 1000	1	94	0,1
1001-3000	6	11291	9,2
5001-10000	2	13480	11,0
50000 100000	1	97910	79,7
Укупно	10	122775	100,00

Риболовне врсте риба: Риболовно подручје „Палић-Кереш-Лу- даш“ обухвата делове СРП „Лудашко језеро“ и водоток Кереш. Од риболовно атрактивних врста, Лудашко језеро (које се на- лази у оквиру посебне намене) настањују шаран, смуђ, сребрни караш-бабушка, црвенперка и бодорка, међу којима по биомаси доминира сребрни караш.

Минералне сировине: У оквиру подручја посебне намене се на- лазе: нафтно поље „Келебија“, нафтно поље „Палић“ и део гасног поља „Мартонош-запад“.

3.1.3. Становништво

Становништво насеља која тангирају посебну намену, у из- весној мери, а посебно кроз задовољавање својих рекреативних, едукативних, активности у оквиру руралног, ловног, риболовног, манифестационог и еко туризма, утиче на заштићена подручја.

У оквиру граница посебне намене су: део насеља Шупљак који је у режиму III степена заштите СРП „Лудашко језеро“ и делови насеља Бачки Виногради и Мале Пијаце кроз које пролази еко- лошки коридор међународног значаја-водоток Кереш. Посебно је изражен утицај становника насеља Шупљак и Хајдуково на заштићено подручје, јер се налазе у непосредном окружењу СРП „Лудашко језеро“.

3.1.4. Мрежа и функције насеља

У окружењу посебне намене простора, мрежу насеља чини укупно десет насеља од којих шест насеља припада Градској општини Суботица (Келебија, Суботица, Палић, Хајдуково - Носа, Шупљак и Бачки Виногради), а четири припадају општини Кањижа (Мале Пијаце, Мали Песак, Хоргош и Мартонош).

Табела 3. Величинска дистрибуција насеља према укупном броју становника

Дистрибуција становништва према величинским категорија- ма ових 10 насеља указује да је просечна популациона величина 12278 становника, што је значајно више у односу на просек у АПВ који износи 4351 становник. С обзиром на то да је изузетна кон- центрација у само једном насељу (Суботица), где живи око 80,0% популације, изузимањем овог насеља добија се реална просечна популациона величина која износи 2763 становника. Једно на- сеље посматраног подручја има свега 94 становника, највећи број насеља посматраног подручја је у величинској категорији од 10013000 становника, два насеља су у величинској категорији од 500110000 становника, а једно насеље је у величинској категорији од 50000-100000 становника.

У оквиру обухвата Просторног плана се налази један град - Суботица, која је према РПП АПВ дефинисана и као центар др- жавног значаја.

Локални центар је и насеље Хоргош, насеља са развијеним цен- тром су Келебија, Бачки Виногради и Шупљак, центри заједни- це насеља су Мартонош и Мале Пијаце, а сеоско насеље је Мали Песак.

Положај насеља у односу на посебну намену, омогућава фор- мирање туристичких локалитета и пратећих садржаја у насељи- ма, где је укупна инфраструктура лакше доступна, што би зна- чајно допринело и развоју самих насеља. Антропогени утицаји насеља на посебну намену су присутни услед близине централ- ног градског језгра града Суботице заштићеном подручју ПИО „Суботичка пешчара“, као и на подручју СРП „Лудашко језеро“, јер је Резерват окружен насељима Шупљак и Хајдуково (и делом насеља Хајдуково-Носа).

3.1.5. Јавне службе

С обзиром на величину и карактер насеља која се налазе у ок- ружењу посебне намене простора, мрежа објеката намењена јав- ним службама задовољава потребе становништва.

3.1.6. Привреда

Могућности за развој привреде нису у потпуности искоришће- не и поред, у геосаобраћајном смислу, повољног положаја, па се може констатовати да се ради о простору који има потенцијал за развој малих и средњих предузећа у области агробизниса (прера- да поврћа и воћа, мини млекаре, кланице, пекаре и сл.), а нарочито у погледу развоја туризма, јер поседује туристички атрактивно природно и културно наслеђе.

Пољопривреда и риболов

У оквиру посебне намене, заступљене су различите гране пољопривредне производње.

У оквиру заштићених подручја, присутна је традиционална пољопривреда (ратарска производња, виноградарство, воћар- ство, гајење белог лука, дувана итд.), а привредни простор пред- ставља и језеро, превасходно због трске и рогоза (прерада трске у насељу Шупљак).

Заштићено подручје ПИО „Суботичка пешчара“ је било први пункт у Србији на ком је заживела интегрална пољопривредна производња и основана прва био-динамичка фарма код нас.

Северне обале језера Палић и Лудаш и насеља у окружењу посебне намене, Палић, Хајдуково и Бачки Виногради, обилују многобројним породичним винаријама, заснованим на сопстве- ној производњи, најчешће аутохтоних сорти, које се јако ретко срећу ван овог подручја. Ове винарије обично нису великих ка- пацитета, али су савремене са укусно уређеним угоститељским објектима, тако да пружају комплетну услугу и обезбеђују плас- ман основних производа на месту настанка, кроз туристичку по- нуду.

Риболовно подручје „Палић-Кереш-Лудаш“ обухвата делове СРП „Лудашко језеро“ узводно и низводно од језера (II и III сте- пен заштите) и водоток Кереш. Подручје се користи за рекреатив- ни риболов и по Програму за санациони риболов.

Шумарство и лов

У оквиру посебне намене, шумама и шумским земљиштем у оквиру заштићених подручја се газдује на основу шумских осно- ва и годишњих планова. У овим планским документима се мо- рају испоштовати ограничења у појединим режимима заштите, на основу важећих аката о заштити.

Суботичке шуме су назване шумама заштиног карактера од самог почетка пошумљавања Пешчаре, јер су сађене са циљем заштите од еолске ерозије. Газдовање ограничава чињеница, да се већи део шумског земљишта налази на песковима крајње непо- вољних особина. Шумске чистине су покривене отвореном пеш- чарском вегетацијом, што указује на екстремне микроклиматске и хидролошке услове.

Највећи део шуме на простору ПИО „Суботичка пешчара“ припада III степену заштите, где су мере ограничења газдовања минималне: забрањено је пошумљавање шумских чистина и уношење нових инвазивних врста. Није ограничено газдовање багремом и црним бором. Мере заштите ограничавају газдовање шумским засадима само на простору под режимом заштите I и II степена, на укупно 700 ha шумске површине односно 19% шум- ских површина природног добра. Шумске површине обухваћене режимом заштите I и II степена су претежно чистине и ливаде (390 ha), а свега 309 ha је покривено шумским састојинама.

Ловиштима у оквиру посебне намене се газдује на основу ва- жећих ловних основа, а ловно газдовање је усклађено са режими- ма заштите. Лов нема привредни значај и одвија се у планским и одређеним количинама и вредностима.

У границама посебне намене на простору ПИО „Суботичка пустара“, у режиму I и II степена заштите је забрањен лов. На свим деловима СРП „Селевењске пустаре“ у оба ловишта забрањен је редован лов осим санитарног и селективног одстрела. За овакве активности је потребно тражити услове и сагласност Покрајин- ског завода за заштиту природе.

Туризам

Туристичка вредност дефисаног подручја посебне намене, са аспекта његове туристичке валоризације може се оценити као значајна у погледу еколошке очуваности, природне и културне баштине, богатства мотива и приступачности дестинацији.

У односу на садржаје боравка у оквиру посебне намене, од об- лика туризма заступљени су: рурални туризам (салаши са локали- тетима око Лудашког језера и између Палића и Лудаша - Рока са- лаш који је културно добро које ужива претходну заштиту, Гујаш, Мајки, Цветни салаш и др. и ергеле коња), културно-манифеста- циони туризам (бројна непокретна културна добра, фестивал рок музике на салашу у ПИО „Суботичка пешчара“ и Дани белог лука у Хајдукову), рекреативни (излетнички локалитети на простору Суботичке пешчаре - Тресетно језеро), еко туризам (посматрање птица, научно истраживачке активности и едукација - Визиторски центар „Лудаш“ у Хајдукову), ловни и риболовни туризам (ловач- ка кућа „Храстовача“ у ПИО „Суботичка пешчара“, рекреативни риболов на Лудашком и Тресетном језеру) и вински туризам коме доприноси хоргошко и палићко виногорје, као и вински пут.

Сагледавањем климатских прилика на датом простору може се оценити њихов повољан утицај на боравак људи на отвореном.

Специјални резерват природе „Лудашко језеро“, који обухвата језеро и обалу уз насеља Шупљак (стари назив насеља је Лудаш) и Хајдуково, поред очуваних природних вредности (бројне пти- чије, рибље и биљне врсте, типичне за барско-мочварне екосисте- ме), има и очуване културне вредности, археолошка налазишта, сеоска и црквену архитектуру, традиционалне занате. Појединач- ни објекти-салаши, куће у насељима (Шупљак), представљају особености народног градитељства овог краја.

У погледу материјалне базе развоја туризма,

постојећи турис- тичко-угоститељски смештајни капацитети ни по комфору ни по опремљености не задовољавају потребе туристичког развоја, а низак је и ниво развијености туристичке саобраћајне и комуналне инфраструктуре. Такође, осећа се недостатак усклађивања режима заштите са просторним развојем туризма као и недовољна пропа- ганда и информисање о туристичком потенцијалу датог простора.

3.1.7. Инфраструктура

3.1.7.1. Саобраћајна

инфраструктура

Путна инфраструктура

Геосаобраћајни положај АПВ на саобраћајној карти Европе је врло значајан, јер овим простором пролазе важне трасе европ- ских путева у оквиру коридора X који представљају везу средње Европе са југоисточном Европом и Малом Азијом. За простор

обухвата Просторног плана најважнија је веза са путним правцем коридор Хб - ауто-пут Е-75. Саобраћајне везе између насеља у обухвату Просторног плана се остварују преко досад успостављене - них мрежа државних путева I и II реда.

За остваривање интерречне везе користе се углавном постојећи изграђени мостови на реци Тиси, тако да и то утиче на повећање других итинерера кретања, као и на стварање потенцијалних са- обраћајних уских грла на појединим местима у појединим вре- менским периодима.

Слика 9. Саобраћајна мрежа у обухвату Просторног плана (мрежа

категорисаних путева, пруга, водотока и аеродрома)

ОПШТИНА	ДПІРЕДА		ДП II РЕДА		Општински путеви		Укупна дужина
	Свега	Савремени коловоз	Свега	Савремени коловоз	Свега	Савремени коловоз	
Кањижа	9	9	44	31	58	48	111
Суботица	77	77	19	19	121	113	217
Укупно	86	86	63	50	179	161	328
Војводина	1568	1529	1752	1673	2266	1701	5586

Табела 4. Мрежа категорисаних путева на територији општина у оквиру обухвата Просторног плана за 2011. годину у km[11]

На основу података из претходне табеле може се закључити да се 5% укупне дужине друмских саобраћајница АПВ налази на територији у оквиру обухвата Просторног плана. Највећу укуп- ну дужину путева има простор Града Суботице (217 km), док је општина Кањижа у обухвату заступљена са (111 km).

У оквиру обухвата Просторног плана, као и на простору по- себне намене налазе се делимично или целом својом трасе више државних путева. Од државних путева I реда[12] магистралних пра- ваца најважнији су путеви:

- ДП !а реда бр.1 (М-22) (Е-75), државна граница са Мађарском (гранични прелаз Хоргош) - Нови Сад - Бео- град - Ниш - Врање - државна граница са Македонијом (гранични прелаз Прешево);
- ДП I6 реда бр.11 (М-17.1) (Е-660), државна граница са Мађарском (гранични прелаз Келебија) - Суботица - веза са државним путем А1;
- ДП Па реда бр.100 (М-22.1), Хоргош - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Нови Сад - Сремски Карловци - Инђија - Стара Пазова - Београд;
- ДП II6 реда бр.300 (М-24), Суботица-Велебит - веза са државним путем 102;

Саобраћајни подсистем је релативно повољан. Слика саобраћај- ног оптерећења путних коридора који секу или тангирају обухват је врло различита, што је проузроковано сезонским и месечним варијацијама у оптерећењу, посебно на транзитном правцу - ау- топуту Е-75, односно утицајем избегавања аутопутског режима наплате и разливање токова на магистралне и регионалне правце.

11 Извор: општине АПВ, Студија категорисане путне мреже АПВ стање 2011

12 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: М-24 је ДП II6 реда бр 300; М-22 (Е-75) је ДП Іа реда бр 1; М-22 1 је ДП IIа реда бр 100; М-17 1 је ДП I6 реда бр 11; Р-119 је ДП I6 реда бр 13;

Државни путеви II реда регионални путни правци имају вели- ки значај за повезивање насеља. Најзначајнији међу њима, који је по новој категоризацији прешао у ДП I реда, је:

- ДП I6 реда бр.13 (Р-119), Хоргош - Кањижа - Нови Кне- жевац - Чока - Кикинда - Зрењанин - Чента - Београд.

Одређен број праваца категорисаних државних путева I и II реда представљају и прилазне путеве појединим локалитетима у оквиру заштићених подручја која чине посебну намену. Државни путеви бр.100, бр 11 и бр.13[13] у одређеним деловима својих траса секу или тангирају предметне локалитете, што се може сматрати повољним. Аутопут Е-75, мада сече предметни обухват на правцу југ-северо- исток, није значајан у функцији приступа предметним садржајима, јер је искључиво у транзитној функција даљинског саобраћаја.

Општа карактеристика свих категорисаних путева (изузетак ау- топута Е-75), је да су на крају експлоатационог периода и да су у врло лошем стању (коловозне површине, банкине, одводни канали).

Општински (локални) путеви, као значајан део капиларне путне мреже осим примарне функције повезивања унутаропштинских и делимично међуопштинских насеља и локација, такође, повезују значајан број туристичких и излетничко-рекреативних локалитета и представљају потенцијал који би се морао искористити.

Железничка инфраструктура

Железнички саобраћај је својевремено одиграо врло важну улогу у развоју туризма, пре свега за туристичка кретања широ- ких слојева становништва, као и путовања на другим релацијама. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички сао- браћај, због својих одређених недостатака (фиксиране линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго), изгубио је позиције које је некад имао.

У ранијем периоду (седамдесетих и почетак осамдесетих го- дина прошлог века), знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. Од пруга које су магистралног и регионалног значаја, које тренутно функционишу, треба издвојити правце:

- магистрална пруга бр.4 (Е-85), (Београд) - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица- државна граница - (Kelebia);
- магистрална пруга бр. 9 (Е-771), Суботица - Богојево - државна граница - (Erdut);
- регионална пруга бр. 1, Суботица - Хоргош - државна граница - (Roszke);
- регионална пруга бр. 3, Банатско Милошево - Сента - Суботица и
- локална пруга бр. 3, Кањижа - Хоргош;

Железнички саобраћај има мали удео у туристичким кре- тањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), због веће удобности у односу на аутобуски превоз, могао би имати значајно учешће у туристичким кретањи- ма првенствено код путовања већег броја путника.

Водни саобраћај

Тиса као међудржавни (у перспективи међународни) пловни пут IV категорије, тангира предметни простор који је у обухвату Просторног плана и даје изванредне претпоставке за развој пло- видбе, теретног и путничког саобраћаја, а такође за развој нау- тичког туризма. Садашње стање је такво, да путнички саобраћај Тисом и саобраћај за туристичке потребе, практично не постоји.

Ваздушни саобраћај

Ваздушни саобраћај у обухвату Просторног плана је за- ступљен преко капацитета летилишта у непосредној близини језера Палић („МБМ Кронос“). Инфраструктурно овај садржај

[13] Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: М-24 је ДП II6 реда бр 300; М-22 (Е-75) је ДП Ia реда бр 1; М-22 1 је ДП IIa реда бр 100; М-17 1 је ДП I6 реда бр 11; Р-119 је ДП I6 реда бр 13;

није посебно захтеван, па самим тим ни посебно опремљен (трав- ната писта). Коришћење овог летилишта је везано за повремене активности у сврху пољопривредног, спортског и рекреативног летења мањих, лаких и ултралаких летелица. Друмски-путни приступ је обезбеђен преко насељске путне мреже.

Немоторни саобраћај

Немоторни саобраћај је значајно заступљен, углавном кроз унутарнасељска (пешачка и бициклистичка) кретања, док у међунасељским комуникацијама, туристичким и рекреативним кретањима није развијен. Основни проблем који је евидентан је питање безбедности, као и трасе кретања, које углавном нису де- финисане.

3.1.7.2. Водопривредна инфраструктура

На простору обухвата Просторног плана становништво и већи део индустрије снабдевају се водом захватањем подземних вода ос- новног водоносног комплекса и артерских и субартерских издани.

На територији Града Суботица, становништво и већи део ин- дустрије снабдевају се водом захватањем подземних вода осно- вног водоносног комплекса. За индивидуална водоснабдевања захватају се подземне воде у водоносним срединама речно-бар- ских наслага. Захвати су искључиво типа бушених бунара. Ква- литет подземних вода не одговара нормативима за воду за пиће - садржај гвожђа је знатно изнад МДК, а констатован је и повећан садржај мангана, амонијака и арсена.

На територији општине Кањижа, становништво се снабдева во - дом захватањем подземних вода артерских и субартерских изда- ни. За индивидуално водоснабдевање индустријских погона, зах- ватају се углавном подземне воде основне издани. Водозахватни објекти су искључиво типа бушених бунара. У бунарима се кап- тира водоносни слој на дубини између 75 m и 146 m и на дубини између 170 m и 220 m. Квалитет воде је релативно константан, с обзиром на хидрогеолошке и хидрохемијске карактеристике водоносног слоја. Критични параметри у саставу захваћене воде системом водоснабдевања су амонијак, гвожђе, арсен, утрошак KMnO4, боја и др. Степен прекорачења граничних концентрација је различит од насеља до насеља.

Што се одвођења и пречишћавања отпадних вода тиче, слабост тренутног стања хидротехничких система је пракса да се отпадна вода не пречишћава - изузев ППОВ насеља Суботице, где се врши терцијарно пречишћавање. Стање погоршава повезаност канала површинских вода и канализације у исти систем (нарочито у Суботи- ци) и чињеница да се ресурс приповршинских вода загађује отпадном водом. Квалитет приповршинских водоносних слојева је угрожен от- падним водама које се одводе комбинованим системом канализације путем отворених канала. Изградњом мреже контролних пијезомета- ра се може пратити квалитет воде еколошког коридора.

Квалитет отпадних вода индустријских загађивача чије се от- падне воде контролишу, испуњава услове упуштања отпадних вода у градску канализацију у погледу хемијског састава и токси- колошких својстава. Постоје одступања код неких индустријских капацитета, где су увећане вредности МДК неких загађујућих ма- терија (етарски екстрат и укупно таложиве материје). Након трет- мана делом пречишћене воде се уливају у канализациону мрежу и евакуишу до главног постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) које се налази поред Палићког језера. У зони ППОВ нала- зе се 3 лагуне и 9 касета за муљ, што уз отворени канализациони канал представља изузетно велики еколошки проблем, посебно за становништво у непосредној близини.

3.1.7.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура

Сви потрошачи у обухвату Просторног плана, како постојећи садржаји ван насеља, тако и насеља су покривени дистрибутив- ном мрежом и објектима за снабдевање електричном енергијом.

Ред.бр.	Ознака ДВ	Назив ДВ
ДВ 400 kV		
1.	454	Суботица 3 - Шандорфал
ДВ 110 kV		
2	135/4	ЧВ. Шупљак - Граница (Мађ.)
3	160/3	Кањижа-Суботица 3
4	160/4	Суботица 3 - Суботица 1
5	135/2	Суботица 3 - Чвор Шупљак
6	1003	Суботица 3 - Суботица 4
7	1004	Суботица 3 - Суботица 4
8	1101	Суботица 2 - Суботица 3
9	1102	Суботица 2 - Суботица 3
10	135/3	Палић - Чвор Шупљак

Ред. бр.	Корисник објеката	Објекат	Бр. ТР	Преносни однос	Инсталисана снага (MVA)	У погону од
		ТС 110/x kV				
1	ЕПС	Кањижа	ТР1	110/20	31,5	2004
			ТР2	110/20	31,5	1985

Дистрибутивна мрежа обухвата електроенергетску мрежу напон- ског нивоа до 110 kV, односно мрежу 10 kV и 20 kV, ТС 20/0,4 kV и 110/x kV. Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ (ЈП ЕПС) у складу са Законом о енергетици, надлежно је за редовно снабдевање електричном енергијом тарифних и других купаца на територији Републике Србије са јасно дефинисаним пословима. На подручју Просторног плана за дистрибуцију електричне енергије, управљање дистрибутивним системом надлежност има „Електровојводина“, организована као Привредно друштво са ограниченом одговорношћу и има статус зависног привредног друштва у односу на ЈП ЕПС.

Покривеност простора је обезбеђена, али не и потребна сигур- ност и квалитет снабдевања електричном енергијом.

Табела 5. ДВ преносна мрежа на подручју Просторног плана

Основна карактеристика свих делова енергетског система је технолошка застарелост, ниска енергетска ефикасност, веома неповољно стање са становишта заштите животне средине, нерационално коришћење енергије и заостајање у енергетским ин- дикаторима за чланицама ЕУ и земљама у окружењу.

Термоенергетска инфраструктура

На простору обухвата Просторног плана изграђени су следећи гасоводи са пратећим објектима (ГМРС-главне мернорегулацио- не станице, МРС-мернорегулационе станице, чистачка места и сабирно отпремна места):

- магистрални гасовод МГ-06 Хоргош-Сента,
- разводни гасовод РГ-06-01 МГ-06-Кањижа,
- разводни гасовод РГ-06-02 за Суботицу,
- магистрлни гасовод МГ-07 Хоргош-Госпођинци,
- разводни гасовод за насеље Мале Пијаце,
- разводни гасовод од СС Адоријан до СС Хајдуково,
- разводни гасовод за насеље Мартонош,
- разводни гасовод за гранични прелаз Хоргош,
- разводни гасовод МГ-06-Хоргош.

У оквиру простора посебне намене се налазе гасоводи високог притиска са својим заштитним коридорима: магистрални гасовод МГ-06 Хоргош-Сента, разводни гасовод РГ-06-02 за Суботицу, магистрлни гасовод МГ-07 Хоргош-Госпођинци, разводни гасо- вод од СС Адоријан до СС Хајдуково и разводни гасовод РГ-06-01 од МГ-06-Кањижа и дистрибутивна мрежа у насељима која су у подручју посебне намене.

У оквиру простора посебне намене на нафтим и гасним пољима у експлоатацији се налазе бушотине нафте и гаса, бушотински гасово- ди и нафтоводи са СС (сабирном станицом) „Келебија 1“, „Келебија 2“ и „Хајдуково“ и СГС (сабирном гасном станицом) „Мартонош запад“.

Истражни простор на локалитету Северна Бачка, обухвата цео простор обухвата Просторног плана, па самим тим и простор по- себне намене, а право за истраживање нафте и гаса има НИС а.д. Нови Сад на основу решења Покрајинског секретијата за енер- гетику и минералне сировине.

Обновљиви извори енергије

На простору обухвата Просторног плана за сада не постоји ор- ганизовано коришћење овог ресурса.

Енергетска ефикасност

Ниска енергетска ефикасност је карактеристика целокупног енергетског система, производног, преносног и дистрибутивног, као и целокупна секторска потрошња (индустрија, саобраћај, зградарство), као и нерационална потрошња енергената.

3.1.7.4. Електронска комуникациона инфраструктура

Развој електронског комуникационог система на подручју обухва- та Просторног плана се реализује у складу са Генералним плановима електронске комуникационе мреже надлежних предузећа. Изграђени су нови капацитети уз главне, као и саобраћајне правце нижег ранга све до општинских. Као главни медиј, поред постојећих спојних каблов- ских веза и РР система, коришћен је оптички кабл. У протеклом пе- риоду су обезбеђени савремени дигитални комутациони системи, чиме је постигнуто знатно повећање капацитета мреже, обезбеђење високог квалитета, поузданости и расположивости, као и увођење савремених електронских комуникационих услуга (широкопојасни сервиси).

На већем делу простора путем радио преноса, мањим делом оптичким кабловима, уведене су услуге мобилних комуникација, изградњом радио-релејних и базних радио-станица.

Простор је у целости покривен радиодифузним системом пу- тем радио-релејних репетитора и емисионих радио-станица. У току је изградња микроталасних система за дистрибуцију радио и телевизијских програма, као и могућност пружања других сер- виса, путем кабловског дистрибутивног система.

3.1.8. Непокретна културна добра

Слика 10. НКД споменик културе Магазин за жито

У оквиру простора посебне намене евидентирано је:

- 1 непокретно културно добро (НКД) - споменик културе, а то је Магазин за жито у атару Хоргоша (Мали Хоргош, КО Хоргош, к.п. бр. 9905),
- 1 културно добро које ужива претходну заштиту, а то је Салаш Рока поред Лудашког језера (Шупљак, КО Палић, к.п. 8005 и 8006), као и
- 33 археолошка налазишта, од којих се 2 налазе у КО Ста- ри град, 18 налазишта је у КО Палић, 11 је у КО Хоргош и 2 налазишта су у КО Мале Пијаце.

Евидентирана непокретна културна добра представљају само мали сегмент културне баштине и европског идентитета овог простора. Највећи потенцијал имају богата археолошка нала-

зишта из доба неолита у непосредном окружењу Лудашког језера, затим Рока салаш, који се такође налази у близини Лудаша, као и Магазин за жито у атару Хоргоша.

Археолошка налазишта су недовољно истражена и нису досада презентована посетиоцима, док је Рока салаш ревитализован и, мада скромно, укључен је у туристичку понуду овог подручја.

На простору посебне намене постоји још пуно салаша, које тре- ба оживети. Стари салаши, као вредни примерци сеоске архитек- туре су, услед напуштања, изложени пропадању и рушењу, док се са друге стране врши њихово осавремењивање, чиме губе своје основне споменичке вредности (мењају се прозори, врата, кровни покривач, итд).

Магазин за жито (у КО Хоргош), иако представља значајан пример индустријске архитектуре, већ дужи период је напуштен, а без адекватне функције изложен је убрзаном пропадању. Један од приорита у наредном периоду је ревитализација овог спомени- ка културе и, изналажењем адекватне намене, његово интегри- сање у простор посебне намене.

3.1.9. Стање животне средине

На основу анализе постојећег стања и доступне документације од значаја за планско подручје, анализирано је постојеће стање, као и утицаји на животну средину који се односе на проблеме загађења ваздуха, воде и земљишта, манифестовања буке, као и управљања отпадом.

Деоница инфраструктурног коридора аутопута Е-75 на под- ручју посебне намене пролази поред Лудашког језера, а на два локалитета „сече“ Резерват и део његове заштитне зоне. Такође, аутопут пресеца и делове СРП „Селевењске пустаре“ и његову заштитну зону. Највећи степен еколошког ризика карактеристи- чан је за подручје Лудашког језера, где се и може очекивати у домену заштите флоре и фауне. Еколошки ризик је присутан при- ликом пресецања свих водених површина, првенствено са стано- вишта њиховог загађења, нарочито у акцидентним случајевима.

Аутопут пресеца и међународни еколошки коридор речице Ке- реш на локацији која обезбеђује директну везу према ПИО „Су- ботичка пешчара“ и према подручјима еколошке мреже Натура 2000 у Републици Мађарској и локални еколошки коридор канала „Арањшор“.

Аутопут, такође, пресеца и СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Се- левењске пустаре“ формирајући непроходну препреку за кретање дивљих врста и повећавајући фрагментацију заштићених ста- нишних типова као и станишта заштићених и строго заштићених врста евидентираних на овим природним добрима.

Посебно су угрожене слабо покретљиве врсте (водоземци, гмизавци и ситни сисари) и бескичмењаци који нису у стању да реагују на објекте које се крећу брзином моторних возила на са- обраћајницама. Делимична изграђеност објеката који обезбеђују кретање дивљих врста и недостатак техничких решења којима се спречава доспевање заштићених и строго заштићених врста на аутопут, угрожава опстанак природних вредности заштићених подручја.

Истраживањем утицаја државних путева на заштићена под- ручја АПВ, које је обављено проценом угрожености подручја на бази класа оријентационих вредности губитка станишта и секун- дарних негативних ефеката функционисања саобраћаја, (Kicošev et al, 2014), утврђено је да је укупан релативни губитак простора под заштитом који износи 0,79%, под утицајем саобраћајница ДП 11а реда бр.100 и ДП 11б реда бр.300 сврстава ПП „Палић“ у под- ручје са високим нивоом ризика (0,5%-1%), док је прекорачење капацитета (>1%) забележено код СРП „Селевењске пустаре“ под утицајем саобраћајница ДП 1а реда бр.1 и ДП 11а реда бр.100, као и код СРП „Лудашко језеро“(1,26%) под утицајем ДП 11а реда бр 100, и ДП 1а реда бр 1.

Еколошки ризик је у највећој мери последица загађења уског поја- са пољопривредног земљишта у коридору пута и заузимања површи- на за изградњу аутопута и његових пратећих садржаја. Манифесто- вање буке не представља еколошки ризик на заштићена подручја.

Као проблеми, идентификовани су релативно низак степен ко- муналне опремљености, неадекватан квалитет сирове воде која се захвата ради снабдевања становништва водом за пиће и нерешено пречишћавање отпадних вода у насељима, што индиректно утиче на стање животне средине у заштићеним подручјима. У воде Палићког језера се упуштају непречишћене воде насеља Палић, које затим пре- ко каналске везе Палићког и Лудашког језера загађују воде Лудаша.

Комунални отпад настао на територији Града Суботице и општине Кањижа одлаже се на општинским депнијама. Кому- нални отпад са територије Града Суботице се одлаже на градској депонији, на локацији на јужном ободу града која није у обухвату овог Просторног плана. На територији општине Кањижа, званич- на депонија отпада налази се на простору обухвата Просторног плана у посебној намени простора, у КО Мартонош, на кат. пар- целама бр. 6015, 6013 и 6014 на државном земљишту, и њоме упра- вља Јавно комунално предузеће из Кањиже (површина депоније износи 50400 m2). Планирано је њено затварање, рекултивација и изградња трансфер станице на делу локације.

Као деградациони пунктови, у погледу угрожености земљишта као природног ресурса идентификују се неуређене депоније ко- муналног отпада, које се налазе и на простору посебне намене. Такође, неадекватним одлагањем комуналног отпада и живо- тињских лешева, угрожава се земљиште и водоносни слојеви, а индиректно и ваздух, као природни ресурс.

Одлуком о одређивању локације за изградњу регионалне са- нитарне депоније за Град Суботицу и општине Сента, Кањижа, Бачка Топола, Мали Иђош и Чока („Службени гласник РС“, број 47/2010), формиран је регион за управљање отпадом за наведене општине и одређена је локација регионалне санитарне депоније на територији Града Суботица, катастарска општина Биково, ван обухвата Просторног плана. Успостављањем оваквог вида упра- вљања отпадом, проблем несанитраног одлагања отпада на тери- торији обухвата Просторног плана биће решен.

Подручје ПИО Суботичка пешчара је, због близине централ- ног градског језгра насеља Суботице и околних насеља у великој мери изложено антропогеним утицајима, посебно када су у пи- тању југозападни, јужни и југоистични делови, који се огледају у уништавању станишта и узнемиравању строго заштићених и заштићених врста, илегалној сечи шума и другим активностима. Угрожавајуће факторе представља ширење инвазивних врста, као и зарастање чистина ширењем жбунасте и дрвенасте вегета- ције.

Подручје СРП „Лудашко језеро“ је предео са очуваним извор- ним и природоликим вредностима природе у деловима. Антро- погени утицај је врло јак, јер је Резерват окружен насељима, ко- ридором аутопута и пруге. Овај притисак је резултат претходних догађања, која имају утицај на садашње стање језера, подручје Резервата и његов живи свет. Непосредни антропогени притисак пољопривреде, насеља и кретања у атару на живи свет Резервата, посебно је изражен, јер се обрадиве површине налазе поред са- мог језера. Подручје СРП „Лудашко језеро“ карактеришу следећи проблеми: лош квалитет површинске воде која долази из прав- ца Палића и речицом Кереш, велике наслаге муља, нарочито у северном делу, које појачавају процес еутрофизације и утичу на деградацију живог света језера. Уређивање водотока у региону којим се подручје Резервата константно одводњава, чини ста- ништа сувљим, што угрожава бројне биљне заједнице и заштиће- них врста чија су ово једина станишта у нашој земљи.

СРП „Селевењске пустаре“ се налази усред подручја интензивне пољопривреде, те је динамика природних система оштећена, а про- цеси деградације су мање-више присутни на целом подручју. Ве- лики део природних екосистема Селевењских пустара поступно је уништаван у циљу добијања пољопривредних површина. Такође, испаша је претерана и неконтролисана, просторно лоше распоређена на оно мало непреораних површина. Истовремено, мало преосталих ливадских површина, које су еколошки врло остљиве (влажне ливаде, степа на лесу и песку, пешчарски типови) се интензивно коси, да би се задовољиле потребе исхране стоке у модерном стајском сточарству.

3.1.10. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације

У погледу сеизмичности, према карти макросеизмичне рејони- зације издате од стране Сеизмолошког завода Србије 1987. године за повратни период од 200 година, подручје обухваћено Простор- ним планом, највећим делом се налази у зони са могућим интен- зитетом потреса од 7 MCS, те су нужне пасивне и активне мере заштите од трусних померања.

Највећу учесталост имају ветрови из северног (71‰) и севе- розападног правца (74‰), а најмању из источног правца (39‰) и југ-југоистока (41‰). Средње годишња вредност тишина је 68‰ (C). Просечна брзина ветра износи приближно 2,6 m/s. Средњи број дана у години са појавом јаког ветра (>6 и више степени Бофорове скале) износи 107,5, док просечан број дана са олујним ветром (>8 Бофора), за исти период износи 14,3 дана.

На простору подручја посебне намене се налази три про- тивградне станице (16-Чавор, 18-Палић и 147-Хоргош), од укупно 11, колико се налази у оквиру обухвата Просторног плана. Све ПГС су у надлежности Радарског центра „Бајша“. Положај про- тивградних станица дат је на Реферaлној карти бр. 3.2. - Природ- ни ресурси и заштита животне средине.

Од природних водотокова, на предметном простору, налази се водоток Кереш, који је регулисан водоток на целој својој дужини и дренира све сувишне воде на целом овом сливу. Одликује га потпу- но нарушен хидролошки режим, тако да данас често на појединим местима потпуно губи воду. Слив Хоргошко-Мартоношки рит, на- лази се на крајњем североисточном делу и овај систем је прилично запуштен, а канали су углавном маловодни са дириговaним режи- мом вода. Природан протицај је мали чак у сушним периодима се и пресуше. Поред канала Хоргош-Мартонош и канала нижег реда К-Х1-2, налази се и већи број природних депресија или копаних ри- гола. На овом подручју не постоји опасност од поплава.

Појава пожара се не може искључити, без обзира на све мере без- бедности које се предузимају на плану заштите. Превентивне мере заштите од пожара подразумевају планске мере заштите које се разрађују у плановима нижег реда, а обухватају

зонирање насеља, изградњу нових саобраћајница и реконструкцију постојећих одго- варајуће ширине, изградњу уличне хидрантске мреже, планирање уређења црпилишта воде за потребе гашења пожара и др.

Могућа је појава пожара на пољопривредном земљишту, која се у већини случајева догађа лети услед људске непажње, као и на површинама под шумама. Заштита шумских састојина од пожара обухвата спровођење мера за њихово уређење и очување које ће омогућити да се створе услови за ефикасну просторну заштиту (шумске просеке, уређене стазе, уређени простори за туристе и др.).

Посебним мерама заштите, штитиће се пољопривредно земљиште. Опасност од пожара ширих размера присутна је на шумском земљишту које је обрасло шумом.

У протеклом периоду, за територију АПВ, није вршена кате- горизација суше (климатолошка, пољопривредна, хидролошка и социоекономска), већ се суша класификовала најчешће по стању усева, те се елементарна непогода проглашавала у случају вели- ких материјалних штета на усевима.

Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине је идентификовало постројења која подлежу обавезама Севесо II директиве и објавило Прелиминарни списак постројења на тери-торији Републике Србије. У оквиру подручја посебне намене нема севесо оператера, ни вишег ни нижег ранга. Севесо оператери ви- шег реда у непосредном окружењу Просторног плана су у насељу Суботица (Чантавирски пут бб), као и један комплекс оператера нижег реда „Азотара“ Суботица (ул. Биково 33).

3.2. SWOT АНАЛИЗА

Анализом потенцијала и ограничења, у односу на природне и створене услове у оквиру посебне намене простора, сумиране су по- зитивне и негативне стране свих параметара развоја посматраног простора.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
	ПРИРОДНИ КОМПЛЕКС
- Повољан природно-географски положај и приступачност подручју, - Уређивање система заштите природе и управљања заштићеним подручјима у процесу приступања ЕУ - Прекогранична сарадња у области заштите природе са Републиком Мађарском - Успешно реализовани међународни пројекти - Успешан програм ревитализације - успешна сукцесија у ПИО „Суботичка пешчара“ - Обједињен комплекс влажних станишта-повећана површина СРП „Лудашко језеро“ Актом о заштити из 2006. год. - Постојећа станишта ретких врста у СРП „Селевењске пустаре“ - Просторна блискост СРП „Селевењске пустаре“и повезаност са „NATURA 2000“ површинама у Републици Мађарској - Унапређивање сарадње са секторима пољопривреде и шумарства - Значајне површине обраслог шумског земљишта у ПИО „Суботичка пешчара“	- Угроженост станишта у заштићеним подручјима због активности пољопривреде и концепта уређивања вода у региону са циљем одводњавања - Близина насеља која угрожавају ПИО „Суботичка пешчара“ и СРП „Лудашко језеро“ услед сталног притиска посетилаца/ пролазника - Загађеност воде Лудашког језера услед прилива загађених вода каналом Палић-Лудаш и речицом Кереш - Таложење муља у СРП „Лудашко језеро“ што убрзава процес еутрофизације - Неповољан просторни развој у непосредном окружењу СРП „Лудашко језеро“(коридор аутопута Е5, ширење и развој насеља Хајдуково (Носа) и Шупљак - Близина интензивно обрађиваног пољопривредног земљишта у СРП „Селевењске пустаре“ - Немогућност усклађеног управљања заштићеним подручјима (различити корисници и интереси) - Неравномеран распоред шума и њихова мала
	ДРУШТВЕНИ КОМПЛЕКС
- Сарадња са локалним становништвом	- Непланско ширење насеља
	ПРИВРЕДНИ КОМПЛЕКС
- Подстицање развоја сеоског туризма и терцијалних делатности, посебно у области снабдевања и пружања услуга за задовољавање разноврсних потреба становништва и посетилаца - Богата сировинска база за прехрамбену индустрију и традиција и искуство у прерађивачкој индустрији - Развијена мрежа услужно-занатског сектора - Природна добра и богато културно историјско и духовно наслеђе као основа развоја различитих облика туризма - Повољан туристички положај заштићених подручја у оквиру посебне намене - Разноврсност туристичких мотива и садржаја - Разноврсно земљиште високих производних потенцијала за широку палету пољопривредних култура - Близина прерађивачких капацитета и добра саобраћајна повезаност	- Недовољно стимулативно пословно окружење - Ниска конкурентност индустријског сектора - Недостатак складишних и прерадних капацитета у прехрамбеној индустрији - Низак ниво инвестиција - Ниска стопа запослености - Квалификована радна снага недовољно обучена за нове технолошке процесе - Људски ресурс недовољно искоришћен за привредни просперитет - Недовољна и неадекватна туристичка валоризација и презентација природних, културних и створених вредности - Аридност целокупног подручја и слабе могућности интензивног наводњавања - Еколошка осетљивост подручја, која ограничава

КОМПЛЕКС ИНФРАСТРУКТУРЕ

- Државна путна мрежа међународног и националног нивоа (Е-75 и ДП бр.11, бр.13, бр.100 и бр.300) и развијена железничка мрежа - Релативно густа путна мрежа општинских и некатегорисаних путева - Довољни ресурси воде из формираних изворишта - Велики број малих изворишта што пружа сигурност водоснабдевања у ванредним приликама - Развијен систем праћења и контроле квалитета воде за пиће - Смањена продукција отпадних вода из индустрије у протеклих двадесетак година - Урађен велики број пројеката канализације и постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) - Покривеност подручја електроенергетском инфраструктуром - Постојање законског оквира за коришћење ОИЕ (геотермална енергија, соларна) - Покривеност подручја савременом електронском комуникационом инфраструктуром - Изграђна гасоводна мрежа - Испитани хидрогеотермални потенцијали - Експлоатација минералних сировина нафте и природног гаса у складу са заштитом природе	- Неадекватност саобраћајне мреже у смислу квалитета, стања, изграђености и опремљености саобраћајних (првенствено путних и железничких) капацитета - Неинтегрисаност саобраћајних видова и непостојање институционалне координације - Економски дисконтинуитет у претходном периоду и непостојање сталних извора финансирања у оквиру саобраћајне инфраструктуре -Оптерећеност основног водоносног комплекса из кога се снабдева већина водоводних система у Војводини приридним органским материјама („жута вода“) великом укупном минерализацијом, гвожђем, амонијаком и арсеном - Недовољна истраженост потенцијалних изворишта воде за пиће - Недовољна покривеност јавним системом канализације и ППОВ-а - Запуштена одводна каналска мрежа услед неодржавања - Нерационално коришћење енергије и веома низак степен коришћења ОИЕ

КОМПЛЕКС ЗАШТИТЕ

- Заштићено културно добро - споменик културе (Магазин за жито) у КО Хоргош и богатство археолошких налазишта око Лудашког језера - Формиран регион за управљање отпадом, са локацијом регионалне депоније на територији Града Суботице - Мониторинг природних ресурса - Евиденција привредних субјеката чије делатности имају негативан утицај на стање животне средине	- Недовољна улагања у ревитализацију и презентацију непокретних културних добара, као и слаба повезаност са природним добрима - Антропогени притисак на природна добра, станишта и аутохтону флору и фауну - Нерешени еколошки проблеми настали у претходном периоду - Недовољан степен пречишћавања отпадних вода које се
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ

ПРИРОДНИ КОМПЛЕКС

- Даљи развој односа са локалним становништвом у функцији развоја традиционални видова коришћења и екотуризма у заштићеним подручјима - Ренатурализација локалитета у ПИО „Суботичка пешчара“ са циљем обнове природних станишта - Едукативни програми у заштићеним подручјима (посетилачке туре, еко -кампови) - Спровођење активних мера заштите у заштићеним подручјима - Одржавање станишта и популација, сузбијање инвазивних врста и формирање екокоридора у заштићеним подручјима - Развој посебног водопривредног програма /модела мултифункционалног коришћења вода за СРП „Лудашко језеро“ и пољопривреду у окружењу Резервата, са циљем очувања ресурса воде - Развој едукативних програма и Визиторског центра „Лудаш“ - Birdwatching програми у свим заштићеним подручјима у посебној	- Фрагментирање станишта у ПИО „Суботичка - пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“ - Даље загађивање вода у СРП „Лудашко језеро“ - Даље урбанизовање површина у окружењу ПИО - „Суботичка пешчара“ и СРП „Лудашко језеро“ - Претварање локалитета заштићених и строго заштићених врста у ПИО „Суботичка пешчара“ у шумско земљиште -Ширење инвазивних врста (дивљи дуван, амброзија, дрвенасте врсте) у ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Селевењске пустаре“ и СРП „Лудашко језеро“ - Повећана опасност од пожара услед новозасађених површине црог бора у ПИО „Суботичка пешчара“ - Илегалне сеча шума у ПИО „Суботичка пешчара“ - Немогућност откупа земљишта у приватном власништву у заштићеним подручјима

ДРУШТВЕНИ КОМПЛЕКС

- Подстицање даљег развоја постојећих насеља у окружењу посебне намене, уз усмеравање промена у структури делатности, са циљем да се оствари што повољнији односи између привредних и непривредних делатности	- Даље смањење броја становника, пад наталитета, изражени миграциони процеси, даљи одлив високообразованих кадрова и све раширенији самачки живот у насељима у окружењу посебне намене простора - Веома мала густина насељености у односу на просек АПВ

ПРИВРЕДНИ КОМПЛЕКС	
- Образовање кадрова у туризму - Стварање стимулативног пословног окружења - Подршка приватној иницијативи - Коришћење домаћих и иностраних фондова и програма за развој људских ресурса -Повећање запослености укључивањем локалног становништва у туризам и пратеће привредне делатности (нпр. пољопривреда, трговина и др.) - Туристичко позиционирање подручја - Развој туристичких активности заснованих на постојећим подручјима природних вредности и непокретних културних добара, без угрожавања режима заштите природних добара - Брендирање постојећих пољопривредних производа (вино, воће, мед) специфичних за ово подручје - Комплетирање понуде пољопривредних продуката, у	- Спорост у примени фактора техничког прогреса (иновација, знања, нових технологија...) - Ограничени финансијски ресурси за иницирање оснивања већег броја МСП - Недостатак финансијских средстава у области туризма - Недовољна сарадња надлежних министарстава, локалне самоуправе и других институција са Управљачем заштићеним поручја - Потенцијално нарушавање еколошке равнотеже интензивирањем пољопривреде - Неконтролисано коришћење хемијских средстава упољопривреди
КОМПЛЕКС ИНФРАСТРУКТУРЕ	
-Развој интегралног (мултимодалног) првенствено путничког и теретног саобраћаја, као и немоторног - Примена Оквирне Директиве о водама ЕУ 60/2000 - Изградња регионалних система водоснабдевања „Северна Бачка“ - Искоришћење савремених технологија третмана сирове воде за пиће - Рационално коришћење постојећих ресурса - Реализација програма двонаменског коришћења канала за одводњавање у сврху наводњавања - Ревитализација и реконструкција објеката ХС ДТД -Унапређење енергетске ефикасности, изградња нових производних енергетсих капацитета и модернизација и ревитализација енергетске мреже - Повећање обима коришћења ОИЕ и увођење подстицајних мера и	- Успорена изградња-реконструкција саобраћајне и туристичке инфраструктуре - Некоплементарност транспортних стратегија са суседним земљама - Незаштићеност водних ресурса од загађења, како постојећих тако и планираних - Непостојање протокола за акцидентне ситуације - Изградња привредних капацитета у зонама заштите изворишта - Неусклађеност и неспровођење законских прописа у области водопривреде - Конфликт између коришћења енергетских ресурса, експлоатације минералних
КОМПЛЕКС ЗАШТИТЕ	
- Одрживо коришћење природних ресурса - Коришћење непокретних културних добара (заштићених и објеката под претходном заштитом) за потребе едукативних и визиторских центара или као смештајних капацитета у функцији развоја туризма - Доследна примена активних мера заштите животне средине прописаних развојним и другим документима јединица локалне самоуправе, у складу са важећим законским и подзаконским актима - Усаглашавање планираних привредних активности са еколошким капацитетом простора, имајући у виду ревитализацију и очување природних вредности - Потпуно организован систем управљања комуналним и другим врстама отпада - Успостављање локалних регистара извора	- Успорена динамика обнове непокретних културних добара која доприноси њиховом континуираном пропадању - Недовољни капацитети надлежних служби за питања заштите животне средине - Неусаглашени интереси у погледу примене начела заштите животне средине - Недовољно финансијских средстава за реализацију еколошких пројеката - Успорена реализација система за регионално управљање отпадом

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни принципи заштите, уређења и развоја подручја посеб - не намене су:

- Повећање уређености подручја посебне намене у складу са еколошким функцијама подручја;
- Усклађен развој са суседним подручјима и простор- но-функционална интегрисаност и трансгранично по- везивање са окружењем;
- Заштита животне средине и одрживо коришћење при- родног и културног наслеђа;
- Развој културног и регионалног идентитета;
- Очување диверзитета предела кроз обезбеђивање иден- титета простора;
- Очување вредности предела, кроз идентификацију пре- деоних целина;
- Управљање квалитетом укупне био-физичке структуре предела;
- Интеграција смерница за обезбеђење квалитета предела у секторске планове у различитим областима;
- Усклађивање приступа обезбеђивању квалитета предела са карактером развоја и развојним проблемима.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Основни циљ просторног развоја подручја посебне намене је очување и унапређење карактера и диверзитета предела, пре свега заштићених подручја, у интересу њихове заштите, промоције и одр- живог коришћења, као и развој укупног подручја посебне намене.

Општи циљеви просторног развоја подручја посебне намене, који проистичу из усвојених циљева и определења просторног развоја планова вишег реда, усвојених стратегија и специфично- сти овог подручја у просторно-функционалном смислу су:

- Заштита и одрживо коришћење свих природних вредно- сти кроз заштиту предела, заштићених подручја и при- родних ресурса;
- Заштита, рационално коришћење и унапређење стања пољопривредног и шумског земљишта, вода и попула- ције флоре и фауне;
- Дефинисање начина коришћења грађевинског подручја у границама посебне намене у складу са условима заштите природе;
- Постизање рационалне организације и уређења просто- ра, усклађивањем његовог коришћења са могућности- ма и ограничењима у располагању природним и створе- ним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- Обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја подручја, као дела интегралног управљања у оквиру целокупног сис- тема заштите животне средине;
- Обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мо- ниторинга и контроле свих облика загађивања.

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности

Заштита предела и природних добара

Заштита природних добара

Општи циљеви заштите природе су:

- унапређење и побољшање општих еколошких услова у заштићеним подручјима, њиховој заштитној зони и зо- нама утицаја на заштићена подручја;
- стварање услова за развој специфичних функција у заштићеним подручјима и њиховим заштитним зонама у складу са условима заштите и одрживим развојем;
- унапређење стања заштићених подручја, станишта заштићених врста од националног значаја и еколошких коридора;
- сарадња у оквиру националне и регионалне мреже заштићених подручја, нарочито у установљавању пре- кограничног заштићеног добра са Републиком Мађарс- ком.

У ПИО „Суботичка пешчара“ оперативни циљеви су:

- заштита специфичних и посебних типова пешчарских, степских и влажних станишта, популација ретких и уг- рожених врста флоре и фауне,
- активна заштита екосистема, санација и ревитализација станишта,
- усклађивање дозвољених видова коришћења природних ресурса (пољопривреда, шумарство, ловство, туризам), са потребама заштите и очувања заштићеног подручја, развијање принципа одрживог развоја,
- успостављање мониторинга стања екосистема, угрожа- вајућих фактора, ефеката мера активне заштите и ути- цаја дозвољених активности,

У СРП „Лудашко језеро“ оперативни циљеви су:

- очување биодиверзитета кроз унапређивање управљања, спровођење активних мера заштите и реализацију посеб- них пројеката (измуљивање, водни режим, развој орган- ске производње, развој екотуризма),
- унапређење досадашњих активности кроз летње радне и истраживачке кампове и пројекте прекограничне са- радње,
- примена концепта активне заштите кроз укључивање локалног становништва у традиционалне видове ко- ришћења простора и природних ресурса (кошење, испа- ша, сеча трске),
- ревитализација природних станишта кроз откуп и реви- тализацију, заштиту хидролошких целина и формирање и одржавање еколошких и зелених коридора (нарочито дуж Кереша),
- успостављање мониторинга стања екосистема, угрожа- вајућих фактора, ефеката мера активне заштите и ути- цаја дозвољених активности.

У СРП „Селевењске пустаре“ оперативни циљеви су:

- заштита специфичних и посебних типова влажних, пеш- чарских, степских и слатинских станишта са популација- ма ретких и угрожених врста флоре и фауне,
- активна заштита екосистема, ревитализација станишта, реинтродукција врста,
- повезивање са екокоридорима у окружењу,
- успостављање мониторинга стања екосистема, угрожа- вајућих фактора, ефеката мера активне заштите и ути- цаја дозвољених активности,
- усклађивање дозвољених видова коришћења природних ресурса (водопривреда, шумарство, пољопривреда), са потребама заштите и очувања природног добра и раз- вијање принципа одрживог развоја,

Оперативни циљеви за заштиту станишта и еколошких кори- дора су:

- унапређења стања станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста и еколошких коридора кроз спровођење мера за њихову заштиту,
- успостављање еколошке мреже, кроз повезивање и очу- вање делова еколошки значајног подручја и
- заштита и очување биолошког диверзитета и угрожених врста.

Заштита предела

Општи циљ је интегративно уређење и одрживо коришћење простора који има природни, културно-историјски, туристички, рекреативни и пољопривредни значај, како би се очувале и унапредиле предеоне вредности.

Оперативни циљеви су:

- очување заступљених типова предела у оквиру подручја посебне намене, пре свега предела блиских природи;
- постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела и очувања и унапређења предеоне разноврсности;
- уређење предела ради оптимизације стања и заштите животне средине;
- дефинисање и карактеризација предеоних образаца и ре- жима заштите;
- успостављање мера заштите и уређења предеоних еле- мената у циљу очувања локалног идентитета и подизања атрактивности подручја;
- интеграција у међународне мреже: културне стазе и еко- лошке мреже.

Заштита и коришћење природних ресурса

Пољопривредно земљиште

Општи циљ је усмеравање коришћења пољопривредног земљишта према алтернативним видовима, који мање оптерећују земљиште и животну средину у целини, а при том омогућавају обнављање природних ресурса у складу са принципима одржи- вог развоја.

Оперативни циљеви су:

- заштита и рационално коришћење пољопривредног земљишта у границама заштићених подручја;
- заштита пољопривредног земљишта од неконтролисане примене хемијских сретстава за заштиту биља;
- екстензивирање коришћења пољопривредног земљишта у границама заштићених подручја, односно сетва адекватних врста намењених кошењу или претварању у пашњачке и медоносне површине, уз постепено потискивање инвазив- них врста, чиме се омогућава очување биодиверзитета;
- заштита и коришћење пољопривредног земљишта ван заштићених подручја, у складу са мерама заштите при- роде (станишта врста и еколошки коридори) и принци- пима одрживог развоја;
- формирање мултифункционалних заштитних појасева, у складу са циљевима заштите биодиверзитета подручја, који ће смањити утицаје еолске ерозије.

Шуме и шумско земљиште

Општи циљ је газдовање шумама у складу са одрживим раз- војем, еколошким принципима и условима заштите природних добара.

У оквиру подручја посебне намене оперативни циљеви су:

- одржавање оптималног односа обраслих и необраслих површина, сагласно станишним и условима заштите у заштићеним подручјима;
- повећање и успостављање аутохтоних облика биљног заједништва и смањење учешћа алохтоних врста дрвећа;
- очување предеоних елемената (шикаре, шумарци и моза- ичност предела, дрвеће са значајним врстама дрвећа);
- успостављање мера за санирање изразито лоших и нару- шених узгојних стања;
- међусобно усаглашавање основа газдовања шумама, ловне основе и планова управљања заштићеним под- ручјима;
- формирање заштитних појасева зеленила на простору посебне намене, ван заштићених подручја, у складу са условима заштите природе;
- ревизија управљања водама и ревитализација влажних станишта у зони хидролошког утицаја на шумски ком- плекс, које ће побољшати хидролошке услове пошумље- них површина.

Ловна фауна и риболовне врсте риба

Општи циљ је унапређење стања ловишта и популације крупне и ситне дивљачи.

Оперативни циљеви заштите ловне и риболовне фауне су:

- заштита станишта аутохтоних врста;
- вештачко насељавање алохтоних врста дивљачи (фазан, муфлон);
- санитарни излов алохтоних врста дивљачи (гатер у Субо- тичкој пешчари);
- едукадија ловаца у циљу заштите природе;
- подизање ловних ремиза у складу са циљевима форми- рања еколошких коридора;
- према Програму управљања риболовним подручјем ‚Да- лић-Киреш-Лудаш“ предстоји санације водених екосистема, а након тога порибљавање у складу са посебним програмом;
- спровођење мера за заштиту рибљих плодишта, риба и рибље млађи;
- обележавање рибарског подручја и зона ограничења, развој рекреативног риболова;
- едукација риболоваца у циљу очувања животне средине, заштићених подручја и аутохтоне ихтио фауне.

Водни ресурси

Општи циљ је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите.

Оперативни циљеви заштите водних ресурса су:

- успостављање интегралног и интерсекторског плани- рања коришћења и заштите водних ресурса;
- рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе;
- смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења из пољопривредног окружења, формирањем мултифунк- ционалних тампон појасева уз обала површинских вода;
- рециркулација коришћених вода;
- унапређење система заштите од вода са посебним осврт- ом на могућности коришћења делова заштићених под- ручја као природне ретензије.

Минерални и енергетски ресурси

Општи циљ: функционално коришћење и штедња необновљи- вих ресурса, штедња произведене

енергије и стимулисање при- мене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије.

Оперативни циљеви заштите су:

- строго контролисана експлоатација неметаличних мине- ралних сировина и њено ограничавање просторно и по обиму у складу са затитом природе, уз обавезну рекул- тивацију простора након завршетка активност;
- извођење геолошких истраживања (основних и детаљ- них) у складу са условима заштите природе.

2.2.2. Становништво

Општи циљ демографског развоја насеља у окружењу посебне намене, односи се на успоравање негативних тенденција и спре- чавање даљег погоршања виталних карактерисика популације.

Оперативни циљеви будућих демографских кретања у насељи- ма у окружењу посебне намене, односе се на побољшање старосне и образовне структуре, као и на стварање услова за повећање сте- пена запослености становништва, односно смањивање степена дневних миграција.

2.2.3. Мрежа насеља и јавне службе

Општи циљ је да се успостави и очува равнотежа између прос- торног развоја подручја посебне намене и мреже насеља и јавних служби у окружењу посебне намене.

Оперативни циљеви су:

- забрана ширења грађевинских подручја насеља у прос- тор посебне намене;
- дефинисање грађевинског земљишта (целина, зона и ло- калитета) у подручју посебне намене у којима ће важи- ти специфични услови уређења и изградње, прилагођени режимима и условима заштите;
- строга контрола и ограничени услови изградње салаша и других садржаја на пољопривредном, водном и шумском земљишту у границама посебне намене;
- очување и подстицање традиционалног вида становања, рада и начина градње са истицањем њихових квалитета и предности;
- побољшање квалитета локалне путне мреже, као и развој различитих видова немоторног саобраћаја (бицикистич- ке, пешачке и јахачке стазе), чиме би се остварила боља комуникација, како садржаја унутар подручја посебне намене, тако и свих насеља у непосредном окружењу;
- побољшање опремљености насеља у окружењу посебне намене комуналном инфраструктуром и јавним службама, што би посредно и непосредно утицало на комуналну оп- ремљеност и просторни развој подручја посебне намене;
- очување и унапређење еколошких, културолошких и других вредности у насељима у окружењу посебне на- мене.

2.2.4. Привреда

Општи циљ развоја привреде:

- Динамичнији и складнији развој привреде, привредне и друштвене инфраструктуре, подизање укупног друштве- ног стандарда и животног стандарда локалног ста- новништва.

Оперативни циљеви развоја привреде:

- развојну политику дефинисати у складу са принципима рационалног коришћења и заштите постојећих природ- них ресурса и добара,
- развој мањих погона у области агрокомплекса, као и ши- роког комплекса активности које се могу организовати у сеоским домаћинствима (разне одгајивачке и прерађи- вачке делатности),
- преиспитивање могућности постојећих капацитета за прераду у циљу повећања обима прераде трске, заснова- ном на планираним мерама за ревитализацију СРП „Лу- дашко језеро“. Коришћење површина Резервата под тр- ском у смислу обезбеђења основних сировина за произ- водњу и редовног спровођења мера за одржавање еко- лошке равнотеже Резервата,
- комплексна валоризација најзначајнијих природних и створених потенцијала туристичке понуде подручја, којом ће се обезбедити услови за бржи развој подручја у целини.

Пољопривреда

Општи циљ развоја пољопривреде у посебној намени је оства- рење производних резултата, уз очување осетљивог еко-система и усклађивање активности у области пољопривреде са принци- пима одрживог развоја.

Оперативни циљеви развоја пољопривреде су:

- афирмација овог подручја као потенцијалног произвођа- ча органске хране,
- очување и реинтродукција аутохтоних врста биљака (воћа и поврћа) и домаћих животиња и њихова пуна ва- лоризација кроз туристичку понуду,
- брендирање производа са заштићеног подручја (вино, мед) и њихова презентација,
- што већи степен финализације пољопривредних произ- вода и њихова већа тржишна оријентација.

Шумарство и лов

Општи циљ је развој шумарства као привредне гране у складу са условима заштите природе.

Оперативни циљеви развоја шумарства су:

- стварање услова за коришћење шумских и ловних потен- цијала по принципу усмереног, одрживог и мудрог ко- ришћења у складу са условима заштите,
- дефинисање радњи и мера (станишни услови, технички објекти, и др.) за повећање учешћа бројности аутохтоних врста дивљачи у ловиштима,
- међусобно усаглашавање основа газдовања шумама, ловних основа и планова управљања заштићеним под- ручјима.

Туризам

Општи циљ је развој туризма у оквиру расположивих потен- цијала на одрживим премисама и заштити природне и културне баштине у оквиру посебне намене простора.

Оперативни циљеви су:

- развој туризма у заштићеним подручјима у складу са уредбама о заштити,
- дефинисање приоритетних облика туризма, обима ту- ристичких активности и подручја на којима ће се спро- водити,
- формирање и уређење едукативних и визиторских цен- тра у заштићеним подручјима,
- уређење локалитета намењених за остале облике тури- зма у складу са условима заштите природе,
- инфраструктурно опремање простора у функцији развоја туризма,
- изградња и уређење смаштајних капацитета различитог нивоа услуга (еко-кемп, салаши и сл.).

2.2.5. Инфраструктурни системи

Саобраћајна инфраструктура

Општи циљ је:

- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслуживати све садржаје и локалитете у оквиру подручја посебне на- мене, уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума.

Оперативни циљеви су:

- план развоја саобраћајне инфраструктуре у складу прин- ципима интегралног /мултимодалног саобраћаја;
- формирање саобраћајне матрице тако да саобраћајни правци према постојећим и новоустановљеним локали- тетима у оквиру подручја посебне намене, представљају важне-засебне саобраћајне правце, како би се задовољи- ли сви нивои будућег интеррегионалног и локалног по- везивања овог простора са окружењем;
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима, тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине.

Водопривредна инфраструктура

Општи циљ је: уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода.

Оперативни циљеви су:

- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- изградња и ревитализација регионалних система за обез- беђење воде за наводњавање, технолошке потребе ин- дустрије и друге садржаје;
- доградња, реконструкција и ревитализација хидросисте- ма ДТД;
- спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима;
- спровођење контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина;
- ревитализација хидролошког режима заштићених подручја кроз прописивање и одржавање оптималног водног режима;
- осигурање повољног режима коришћења и заштите под- земних вода;

- обезбеђење двонаменске функције канала.

Термоенергетска инфраструктура

Енергетска инфраструктура

Општи циљеви су:

- сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима кроз технолошку модернизацију енергет- ских објеката, смањење и рационализација потрошње енергије и смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину и
- утврђивање програма и смерница развоја термоенергет- ске инфраструктуре, синхронизација њеног развоја са свим активностима на овом подручју и њен даљи развој.

Електроенергетска инфраструктура

Оперативни циљеви су:

- реконструкција, ревитализација и модернизација по- стојеће инфраструктуре;
- повећање сигурности напајања корисника електропре- носног система, повећање поузданости рада и смањење губитака у преносном систему.

Оперативни циљеви су:

Термоенергетска инфраструктура

- побољшање рада и поузданости постојеће гасоводне и нафтоводне инфраструктуре, као и њихов даљи развој у оквиру подручја посебне намене,
- усклађивање активности у области термоенергетске ин- фраструктуре са мерама заштите у заштићеним под- ручјима.

Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

Оперативни циљ је стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије у оквиру подручја посебне намене, пре свега соларне енергије и биомасе.

Енергетска ефикасност

Општи циљ је повећање енергетске ефикасности у свим секто- рима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу, од значаја за заштиту животне средине, а у контексту одрживог коришћења и очувања природ- них ресурса.

Оперативни циљеви су:

- детаљно сагледавање стања потрошње енергената (пре- ма структури и врсти енергетских услуга);
- пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и ре- конструкција постојећих уз поштовање принципа енер- гетске ефикасности;
- утврђивање ефеката мера које се спроводе у погледу ра- ционалне употребе енергије.

Електронска комуникациона инфраструктура

Општи циљ је уравнотежен развој електронске комуникационе инфраструктуре, као једног од значајног покретача нове еконо- мије и обележја савременог друштва засноване на ICT техноло- гији.

Оперативни циљеви су:

- потпуна дигитализација електронске комуникационе ин- фраструктуре,
- развој широкопојасне мреже на целом подручју,
- увођење савремених електронских комуникационих ус- луга,
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мре- же за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља.

2.2.6. Заштита непокретних културних добара

Општи циљ је валоризација, заштита, коришћење и презен- тација непокретних културних добара као развојног ресурса за потребе истицања локалног идентитета, а нарочито идентитета подручја посебне намене.

Оперативни циљеви у области заштите непокретних култур- них добара су:

- интегрална заштита непокретних културних добара са простором посебне намене у коме се налазе, што под- разумева усклађивање презентације непокретних кул- турних добара са принципима очувања природних вред- ности окружења;
- дефинисање непокретних културних добара као развој- ног потенцијала подручја посебне намене, а не као огра- ничавајућег фактора;
- прописивање детаљних услова заштите непокретних културних добара од свих облика неконтролисане про- мене намене и непримерене реконструкције и изградње;
- коришћење непокретних културних добара у едука- тивне, културно-уметничке, рекреативне и туристичке сврхе, уз напомену да се интегритет културних и при- родних вредности морају сачувати;
- усклађивање потреба за оживљавањем и модерниза- цијом објеката, са једне стране, са принципима очувања културног наслеђа и традиције, са друге стране.

2.2.7. Заштита животне средине

Општи циљ просторног развоја предметног подручја је усклађи- вање интереса и рационално коришћење потенцијала планског под- ручја, водећи рачуна о еколошким условима и просторним ограни- чењима, односно захтевима уређења подручја посебне намене.

Оперативни циљеви у погледу заштите животне средине, у од- носу на подручје посебне намене су:

- заштита и очување постојећих природних вредности и природних ресурса;
- одрживо коришћење простора заштићених природних добара у циљу њиховог очувања и унапређења;
- санација и рекултивација еколошки најугроженијих под- ручја, пре свега свих спонтано насталих неуређених де- понија, као и других деградираних простора;
- израда локалних регистра извора загађивања живот- не средине, као дела националног регистра за подручје обухвата Просторног плана;
- успостављање континуалног мониторинга угрожених врста;
- успостављање континуалног мониторинга емитера за- гађујућих материја, чији се посредан утицај одражава или може одразити на подручје посебне намене;
- рационално коришћење природних ресурса, уз фавори- зовање коришћења обновљивих извора енергије;
- предтретман и пречишћавање свих отпадних вода (кому- налних и индустријских) пре упуштања у реципијент;
- снабдевање свих корисника потребном количином ква- литетне воде за пиће;
- едукација грађана и подстицање развоја еколошке свести;
- одлагање отпада животињског порекла у складу са Зако- ном о ветеринарству;
- управљање комуналним и другим врстама отпада пре- ма Регионалном плану за управљање отпадом за терито- ријалне јединице чији су делови у обухвату овог Прос- торног плана;
- успостављање система за управљање посебним токови- ма отпада;
- промоција и подстицање кућног компостирања у циљу очувања природних ресурса и животне средине;
- примена најбољих доступних технологија.

3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Регионални развој подручја посебне намене

У планском периоду је потребно појачати везе између подручја посебне намене и осталог

простора на територији Града Суботи- це и општине Кањижа, а затим и везе са суседним општинама у региону, у циљу остваривања заједничких интереса. Потенцијали ове сарадње се односе, пре свега, на развој саобраћајне и остале инфраструктуре, заједничке привредне, посебно туристичке ак- тивности и заштиту природних ресурса и добара.

Термоенергетска инфраструктура

Саобраћајна мрежа у окружењу подручја посебне намене, омогућава добру повезаност ширег простора. Државни путеви омогућавају међурегионално и међуопштинско повезивање, а планирана је изградња неизграђених деоница путних праваца Сента-Суботица и Y крака ауто-пута који ће омогућити везу и са другим општинама. Развој немоторног саобраћаја (бициклис- тички коридори), омогућиће повезивање већег броја општина у региону, посебно оних које су уз реку Тису.

Активностима на побољшању железничких капацитета, по- дићиће се и ниво међурегионалног и прекограничног повезивања (Мађарска - Србија - Мађарска) суседних прекограничних регија.

Река Тиса која тангира простор обухвата Просторног плана, као међудржавни пловни пут IV категорије (у перспективи међуна- родни), пружа такође, добре услове за сарадњу на међуопштинском, међурегионалном и прекограничном нивоу.

Саобраћајна интегрисаност и привредна повезаност ширег простора, омогућавају општинама у региону повезивање у сле- дећим областима:

- у области заштите природе, пре свега Града Суботице и општине Кањижа, у поступку ревизије СРП „Селе- вењске пустаре“,
- управљање еколошким коридорима ради одржавања и унапређивања функционалне целовитости еколошке мреже, посебно водотока Тиса и Кереш, који су међународни еколошки коридори,
- у области привреде, посебно пољопривреде кроз снаб- девање ширег тржишта, уз максимално ангажовање по- стојећих и развој нових прерађивачких капацитета,
- разматрање могућег заједничког дугоречног решавања водоснабдевања, путем регионалних система,
- заједничко одржавање и унапређење енергетских система,
- постизање рационалније и усклађеније мреже насеља у сврху равномернијег размештаја центара услуга, њихо- ве децентрализације и приближавања корисницима, уз смањење разлика у условима и стандардима коришћења,
- интегрисање туристичке понуде на подручју посебне на- мене са туристичком понудом окружења,
- стални мониторниг животне средине на правцима мо- гућег деловања извора загађења,
- трајно или за дужи период решавање проблема депоно- вања комуналног отпада, усмерењем ка центрима за ре- гионално депоновање.

Заједничка сарадња општина у региону, односи се на унапређи- вање еколошких критеријума у планирању и коришћењу просто- ра, који подразумевају ефикаснију заштититу животне средине и рационалније коришћење природних ресурса, уз поштовање принципа одрживог развоја.

Прекогранични развој подручја посебне намене

Прекогранични аспекти развоја између Републике Србије и Републике Мађарске према Међународном протоколу из 1995. године су базирани на формирању будућег прекограничног заштићеног простора под називом „Kčrčs-er“. Водоток Кереш ће бити окосница планираног заједничког природног добра које ће чинити заштићена подручја у оквиру посебне намене (ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“), заједно са ПП „Палић“ и заштићеним просторним јединицама на територији Републике Мађарске.

Водоток Кереш настаје у Републици Мађарској северно од на- сеља Келебија и као већина малих панонских водотока зависи од сезонских количина падавина.

Пре регулације вода, горњи ток Кереша је био привременог ка- рактера и само јужно од Келебије је постојао као сталан водоток. Овај некадашњи природни водоток, данас је највећим делом каналисан и служи за одводњавање вишка подземних вода. У његo- вом сливу су се очували остаци природних фрагмената предела и то само на местима депресија и деловима земљишта са лошим производним карактеристикама. На овим фрагментима-острви- ма, очувана је исконска вегетација, угрожена променама околине које настају због развоја (интензивна пољопривреда, претерано одводњавање, ширење насеља и инфраструктуре). Утицај имају и претходни периоди суше, који утичу на снижење нивоа под- земних вода у региону. Ток Кереша иде дуж заједничке границе са Републиком Мађарском и иза тзв. јужног Тресетног језера, се- верно од насеља Хадуково улази у нашу земљу, текући у правцу Лудаша и потом Тисе, пролазећи кроз Капетански рит.

Република Мађарска је већ прогласила у јуну 2013. године заштићени предео који захвата тринаест просторних јединица мозаично распоређених од Келебије до Морахалома и предста- вља северни део будућег прекограничног подручја. Укупна повр- шина која је планирана за заједнички заштитћени предео је око 2800 ha, а чине је станишта - рефугијуми влажних, слатинастих, пешчарских ливада и пустара.

На овим површинама се јављају бројне заштићене и строго заштићене врсте, популације ретких и угрожених биљака и жи- вотиња специфичних за регион (тј. на списковима су заштићених врста Републике Мађарске и Републике Србије), или значајне на европском или глобалном нивоу. Остаци станишта на низијском тресету у некадашњем кориту Кереша су станишта од глобалног значаја.

Пешчарска и степска станишта, заједно са заслањеним депре- сијама овог подручја, налазе се на списку приоритетних ста- ништа за заштиту Европске уније („NATURA 2000“).

Врсте и станишта значајна за заштиту су распоређена по слив- ном подручју Кереша са обе стране границе. Кереш има кључну улогу у побољшавању водног режима заштићених подручја.

Проблематика очувања и заштите је такође слична. Развој модерне пољопривреде и шумарства, ширење насеља и инфра- струкуре, мелиорације и загађење воде, су проблеми са којима се сусреће заштита природе са обе стране границе.

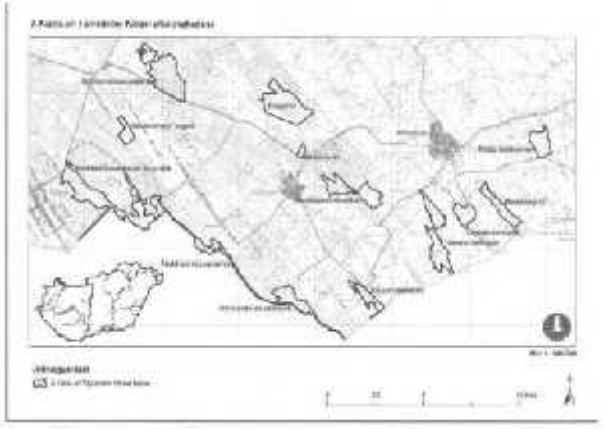

Слика 11. Субјединице заштићеног предела у Републици
Мађарској

Формирање прекограничног заштићеног подручја ће побољша- ти услове за израду новог концепта управљања водама на сливу Кереша и пружиће неопходну основу за задржање воде у влажним депресијама. Заштитом ових подручја значајно се смањује потреба одводњавања: влажне депресије, чија мелиорација је започета са циљем конверзије у обрађене површине, заштићене су као влажна

станишта. Влажна станишта заштићених добара на пешчари имају улогу водних резерви и побољшавају услове производње на околним пољопривредним површинама, а такође ублажавају и оштру конти- ненталну климу која се појачава под утицајем климатских промена.

Заједнички приступ Републике Србије и Републике Мађар- ске у управљању заштићеним подручјима, пријему посетилаца, презентацији и едукацији о овом простору, увелико би помогао у осветљавању целог проблема угрожености и крајњем циљу - очувању природних вредности предела и биодиверзитета овог дела Панонске низије. У том смислу су значајна искуства која се размењују са управљачем Националног парка „Кишкуншаг“ из Кечкемета у Републици Мађарској.

Билатерална сарадња се огледа и у раду међудржавне Комисије за водопривреду, у складу са међудржавним обавезама, регули- саним Заједничким правилником за одбрану од поплава. Циљ са- радње између Републике Србије и Републике Мађарске у области водопривреде је обезбеђење функционисања постојећих водних објеката, при чему се не сме довести у питање остваривање једин- ственог водног режима на водотоцима и хидротехничким систе- мима који чине или пресецају државну границу.

4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје посебне намене обухвата три заштићена подручја (ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“), делове њихових заштитних зона и осталу посебну намену која представља зоне утицаја на природна добра. Овако издиферен- цирана посебна намене представља три предеоне целине простор- ног развоја. У оквиру целина заштићених подручја, дефинисане су предеоне подцелине, које чине режими заштите I, II и III степена (Прегледна карта бр.1. Целине и подцелине посебне намене).

Општа концепција просторног развоја подручја посебне на- мене, подразумева одрживост просторног развоја, еколошку по- везаност и уређеност простора. Приоритет представља заштита природе и њених вредности, посебно наведених заштићених подручја, еколошких коридора, очување биодиверзитета и развој локалног идентитета кроз заштиту предела и заштиту животне средине. Међународни еколошки коридор, водоток Кереш, који директно повезује два подручја еколошке мреже, „NATURA 2000“ у Републици Мађарској са заштићеним добрима унутар обухвата Просторног плана, има кључну улогу у побољшавању водног режима заштићених подручја. Овај водоток је окосница будућег заштићеног природног добра под називом ,,K6ros- er“, које ће чинити заштићена подручја у оквиру посебне намене (ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Се- левењске пустаре“), заједно са ПП „Палић“ у Републици Србији и 13 заштићених мозаично распоређених просторних јединица од Келебије до Морохалома на територији Републике Мађарске.

Концепција развоја подручја посебне намене, подразумева огра- ничење ширења грађевинског подручја. У посебној намени према планским решењима из овог Просторног плана, налазе се делови грађевинског подручја насеља Шупљак, Бачки Виногради и Мале Пијаце. Границе грађевинских подручја насеља у окружењу по- себне намене је потребно усагласити са границама заштићених подручја, као и режимима њихове заштите кроз израду планске документације. Северозападни део грађевинског подручја насеља Суботица који је у заштитној зони ПИО „Суботичка пешчара“ је овим Просторним планом изузет из насеља, како би се смањио утицај на режим III степена заштите. Овим Просторним планом је дефинисан као планирана зона ретког становања ван насеља, за коју су дате мере уређења и грађења. За део грађевинског подручја насеља Шупљак који је у режиму III степена заштите СРП „Лудаш- ко језеро“, биће прописана даља урбанистичка разрада, како би се посебним мерама заштитиле природне карактеристике и вредности Резервата. За делове грађевинског подручја насеља Бачки Виногра- ди и део насеља Мале Пијаце, који су у коридору водотока Кереш и његовог плавног подручја и представљају подручје посебне намене, кроз овај Просторни план су дате посебне мере за заштиту природе.

Насеља у окружењу посебне намене, осим насеља Суботица, имају превасходно рурални карактер. Планирање туристичких садржаја у самим насељима, треба да буде у функцији презента- ције природних добара у оквиру посебне намене. Негативне попу- лационе тенденције у свим насељима која су у окружењу посебне намене, могуће је ублажити преласком на делатности које су у складу са заштитом природе, чиме би се створили услови да се за- држи становништво и динамизира привредна активност у складу са условима заштите.

Рурални развој, развој туризма и одрживи развој економских активности, физичка уређеност простора, са посебном акцентом на јачање природног и културног наслеђа, усклађени са зашти- том природе и животне средине, представљају основе развоја подручја посебне намене.

У оквиру подручја посебне намене, у оквиру целина и подце- лина, су дефинисане зоне за које ће се обезбедити плански ус- лови за њихово уређење у складу са условима заштите природе: зона грађевинских подручја насеља, зона ретког становања ван грађевинског подручја насеља, викенд насеља, салашарска на- сеља, радни, инфраструктурни и комунални садржаји и едука- тивно-спортско-рекреативни и туристички локалитети.

Коришћење природних ресурса у оквиру посебне намене, по- себно пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, тре- ба да буде контролисано и усклађено са условима заштите приро- де, нарочито даља изградња на овом земљишту. Пољопривредно земљиште је потребно штитити мерама и активностима којима се трајно обезбеђују природне функције земљишта.

У оквиру посебне намене, шумским земљиштем треба газ- довати у складу са мерама заштите биодиверзитета, а у оквиру заштићених подручја у складу са мерама које су прописане у ва- жећим уредбама.

Повећање површина под шумама, формирање заштитних поја- сева зеленила и рационално коришћење вода, необновљивих из- вора енергије и минералних сировина, посебно неметаличних, треба да буде, такође, усклађено са условима заштите природе. Посебно су значајне активности у области водопривреде, које треба да буду усмерене на поправљање хидролошких услова заштићених подручја и заштиту вода од загађења.

У оквиру инфраструктурних система, примарни задатак је по- бољшање веза између заштићених

подручја у посебној намени, са насељима у окружењу и веза између постојећих и планираних туристичких локалитета, кроз развој саобраћајне инфраструкту- ре, а посебно немоторног саобраћаја.

Развој водопривредне инфраструктуре у подручју посебне намене, подразумева успостављање интегралних регионалних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода. У оквиру подручја посебне намене, функционисање постојећих капацитета термоенергетске инфраструктуре треба ускладити са условима заштите природе. Планира се снабдевање енергентима свих корисника, обезбеђење довољних капацитета електронских комуникационих система, као и коришћење обновљивих извора енергије у складу са условима заштите природе.

Заштита природних ресурса и природних добара подразумева дефинисање низа мера и активности ради заштите воде, ваздуха, земљишта и биодиверзитета, чија ће имплементација у процес просторног планирања подручја посебне намене, резултирати квалитетним и међусобно усаглашеним планским решењима.

У складу са оценом карактера предела планског подручја, заштита и уређење предела је суштинска потреба за одрживи развој подручја посебне намене. Заштита, уређење и развој предела заснива се и на реализацијих различитих приступа у обезбеђивању квалитета пре- дела који ће заједно са културним наслеђем у подручју посебне на- мене допринети успостављању идентитета и презентацији подручја.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НА- МЕНЕ

1 1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Уређење и коришћење пољопривредног земљишта у посебној намени простора, мора бити усмерено на заштиту од евентуалне деградације овог природног ресурса. Све активности, пре свега пољопривредне, морају се ускладити са режимима заштите и ус- постављеним мерама заштите са циљем очувања природних це- лина на подручјима ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“.

У Суботичкој пешчари треба форсирати следеће процесе:

- екстензивирање коришћења пољопривредног земљишта у правцу формирања пашњака и кошаница,
- едукација и стимулисање локалног становништва и дру- гих корисника простора, на преоријентацију на тради-ционалне облике коришћења (кошење, испаша) и узгој аутохтаних раса стоке,
- контрола присуства алохтоних врста биљака које су ин- вазивне у ПИО „Суботичка пешчара“ (циганско перје), али имају употребну вредност за пчеларство (багрем, ци- ганско перје) ван заштићеног подручја.

На простору Лудашког језера, као крхке и рањиве еко-цели- не, потребно је форсирати развој пољопривредних култура које мање оптерећују пољопривредно земљиште и омогућавају ње- гово постепено самообнављање. У ту сврху, потребно је вршити едукацију локалног становништва и организовати пилот пројек- те за обуку у области алтернативне пољопривредне производње. Веома је важно формирање ветрозаштитних појасева, са циљем заштите земљишта од еолске ерозије.

Сви делови СРП „Селевењске пустаре“, осим Салевењске шуме, представљају травне површине, погодне за испашу и кошење, а интезитет се одређује на основу степена заштите. Пољопривред-но земљиште у заштитној зони треба резервисати за увођење ор- ганске пољопривреде.

На стаништима заштићених и строго заштићених врста, обез- бедити одрживо коришћење травних површина за кошење и испа- шу у складу са капацитетом станишта.

У оквиру израде планова заштите од ерозије, дати прирори- тет подизању мултифункционалних ветрозаштитних појасева (заштита биодиверзитета, ловство, рекреација) чије формирање и одржавање може да се остварује међусекторском сарадњом.

1.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Шумским земљиштем у оквиру посебне намене треба газдо- вати у складу са мерама заштите биодиверзитета, а у оквиру заштићених подручја у складу са мерама које су прописане у ва- жећим уредбама.

Ове мере у заштићеним подручјима се односе на забрану уно- шења алохтоних врста, забрану пошумљавања шумских чисти- на осим фрагментарно, забрану чисте сече аутохтоних врста и предвиђају ревитализацију деградираних и уништених шумска станишта у ПИО „Суботичка пешчара“. У ПИО „Суботичка пеш- чара“ у режиму заштите III степена, на површини од преко 2500 хектара, газдовање шумама је дозвољено по постојећим планови- ма, једино ограничење је уношење нових страних врста.

У оквиру СРП „Селевењске пустаре“ је, такође, забрањено уно- шење алохтоних врста, забрањене су чисте сече осим алохтоних вр- ста и пошумљавање, осим ако је у функцији унапређивања биолош- ке разноврсности. У Резерват се могу уносити само аутохтоне врсте, као и уз трасу ауто-пута који пресеца заштитну зону Резервата.

Шуме у оквиру заштићених подручја имају, пре свега заштит- ну, а затим и социо-културну функцију. Одговарајући избор ста- ништа за пошумљавање, избор врста дрвећа, као и примена про- писане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта. Заштита, коришћење и уређења шума и шумског земљишта подразумева усаглашавање програма и основа газдовања шумама са заштитом.

Повећање степена шумовитости је могуће остварити:

- пошумљавањем непошумљеног шумског земљишта у заштићеним подручјима у складу са важећим уредбама,
- пошумљавањем пољопривредног земљишта у држав- ној својини у посебној намени простора према Про- граму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта, а према условима надлежне институције за заштиту природе,
- формирањем заштитних појасева зеленила у складу са интересима очувања биодиверзитета и
- пошумљавањем обрадивог пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу по претходно прибавље- ној сагласности Министарства;

- унапређењем водног режима Пешчаре са циљем по- већања продуктивности шумског земљишта;
- подстицањем пошумљавања у заштитној зони станишта и заштићених подручја.

1.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру заштићених подручја ће се вршити у складу са донетим уреба- ма о заштити. Заштита и коришћење водног ресурса подразумева оптимизирање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода.

Уредбом о заштити је ограничено коришћење водног ресур- са на подручју ПИО „Суботичка пешчара“, јер се забрањује од- вођење или превођење вода водотока Кереша, прокопавање кана- ла и изградња заливних система, извођење радова и активности које би нарушиле геоморфолошку одлике подручја. Истовремено, Уредба налаже прописивање оптималног водног режима влаж- них станишта и спровођење хидротехничких мера за одржавање овог оптималног режима вода.

На простору СРП „Лудашко језеро“, концепција заштите и ко- ришћења водног ресурса подразумева: програм одржавања опти- малног водног режима (привремене бране, нови режим руковања уставама) за поједине локалитете, активности на ревизији проје- ката и програма управљања водним режимом подручја, пројекат измуљивања и ревитализацију и уређивање обале Лудашког језе- ра и комплекса влажних ливада.

Концепција заштите и коришћења водног ресурса на подручју СРП „Селевењске пустаре“ у планском периоду је да се утврди стање, начин локалног оптимизирања режима вода и установи механизам мониторинга стања. Приликом ревизије хидролошког режима, потребно је обухватити хидролошки непосредно утицај- не површине и део каналске мреже.

У контексту заштите воде, као природног ресурса у оквиру по- себне намене, потребно је:

- око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите, у скла- ду са Законом о водама и Правилником о начину одређи- вања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС“, број 92/08),
- спроводити мере санације неповољних утицаја на по- стојећа и перспективна изворишта (бушене бунаре), ин- тервенцијом у производној зони и изградњом канализа- ционе мреже,
- ради заштите и коришћења подземних вода, пратити стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих и дубоких подземних вода,
- у циљу заштите вода и водних ресурса, спроводити мере забране упуштања било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у кон- такт са подземним водама,
- спровести мере забране упуштања отпадних вода свих врста у мелиорационе канале, језера, баре и водотоке, осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају 11б кла- си,
- одржавати систем за одводњавање и наводњавање (чишћење канала од муља и растиња),
- конституисати и спровести техничко-технолошки и хи- гијенски концепт канализационог система свих насеља, уважавањем принципа повезивања више насеља у једин- ствени систем,
- изградити и ревитализовати инсталације за третман ин- дустријских отпадних вода,
- израдити инвентар влажних површина које утичу на хи- дролошки режим окружења и редефинисати њихову на- мену у складу са њиховом хидролошком и еколошком улогом.

1.4. ЛОВНА ФАУНА И РИБОЛОВНЕ ВРСТЕ РИБА

Заштита и коришћења ловне фауне, подразумева повећање бројности и структуре дивљачи уз очување ретких и угрожених врста. У заштићеним подручјима, ловне активности је потребно ускладити са уредбама о заштити.

На подручју Лудашког језера у складу са еколошким услови- ма и капацитетом простора је дозвољено искључиво вршење рекреативног риболова (пецање). Трајан ловостај је прописан за све строго заштићене врсте, док за поједине заштићене врсте по- стоји ограничење риболова у одређеном периоду године и огра- ничење минималне дужине примерака које је могуће изловити (смуђ, штука, шаран, бандар). Поред аутохтоних, воде насељавају и алохтоне и инвазивне врсте риба, за које не постоји ограничење излова. По бројности и биомаси доминира риболовно атрактивна врста сребрни караш. Важећим планским документима (програ- ми управљања рибарским подручјем), прописане су мере и ак- тивности на унапређењу стања популација аутохтоних врста. У истим документима дате су и смернице за рад са корисницима простора и заинтересованим странама, са циљем едукације ри- боловаца и подизања свести о значају и важности очувања фауне риба, али и самог заштићеног подручја.

1.5. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ

Минералне сировине су у посебној намени простора заступље- не као неметалне минералне сировине за добијање грађевинског материјала (глина, песак), подземне и термоминералне воде и угљоводоници у течном и гасовитом стању (нафта и гас), које тре- ба користити у складу са принципима одрживог развоја.

Експлоатација минералних сировина је дозвољена у посебној намени простора, осим у у оквиру просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, а у складу са уредбама о заштити, позитивним законском регулативом и посебним усло- вима надлежне институције за заштиту природе.

Коришћење минералних ресурса се базира на принципима ра- ционалне и контролисане експлоатације, у складу са циљевима концепта одрживог развоја. У том смислу концепција подразу- мева:

- стимулисање развоја и коришћења обновљивих извора енергије, чиме би се знатно утицало на побољшање жи- вотног стандарда и заштиту и очување природне и жи- вотне средине,
- дефинисање простора и услова за експлоатацију на де- таљно истраженим локалитетима ван заштићених под- ручја, уз унапређење технолошких процеса,
- обавезну рекултивацију простора за експлоатацију ми- нералних сировина након завршетка активност.

У посебној намени простора у оквиру просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, на основу важећих уредби за заштиту и мера заштите које се односе на станишта заштићених врста, прописане су забрањене активности везано за коришћење геолошких ресурса.

- На простору ПИО „Суботичка пешчара“ у режиму II и III степена заштите је забрањено: извођење радова који- ма би се нарушиле геоморфолошке одлике подручја (от- варање нафтних бушотина, експлоатација гаса, отварање нових позајмишта песка и експлоатација тресета);
- На простору СРП „Лудашко језеро“ у режиму II и III сте- пена заштите је забрањено: експлоатисати нафту, гас, минералне сировине, тресет и грађевински материјал;
- На целом подручју СРП „Селевењске пустаре“ је забрањено: отварање позајмишта песка и нафтних бу- шотина и други радови који могу утицати на морфоло- гију терена и стабилност екосистема;
- На стаништима заштићених и строго заштићених врста која се налазе ван грађевинских подручја забрањено је: отварати површинске копове и мењати морфологију те- рена. Неопходно је прибавити посебне услове заштите природе за геолошка и друга истраживања.

Током експлоатације, у циљу заштите животне средине, оба- везно је перманентно спроводити мере неге и заштите, а по завр- шетку експлоатационог периода, просторе на којима се експло- атишу минералне сировине треба вратити у пређашње стање, ревитализацијом и/или рекултивацијом и дати им намену којом се не угрожава стање животне средине.

2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

2.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

Очекује се да се негативне популационе тенденције ублаже пружањем помоћи локалном становништву (нарочито сеоских насеља) у преласку на делатности које су у складу са заштитом природе подручја, чиме би се створили услови да се задржи ста- новништво, динамизира привредна активност, што ће за после- дицу имати и подизање на виши ниво укупних услова живота у насељима у окружењу посебне намене. Од велике је важности и да локално становништво препозна свој интерес у чувању при- родних вредности и очувању предела, као део могућности свог развоја у окружењу заштићеног подручја, али је истовремено потребно и пружити локалном становништву стручну помоћ и друге облике сарадње за развој руралног туризма-еко туризам, брендирања производа традиционалне и органске производње и коришћења био масе у складу са смерницама заштите природног добра. На тај начин се развој локалних заједница, усмерен и на очување заштићеног подручја, уклапа у опште усвојену концеп- цију одрживог развоја.

2.2. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА И РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА

2.2.1. Однос градских и сеоских насеља и функционално по- везивање насеља и центара

У оквиру посебне намене су обухваћени само делови насеља Шупљак, Бачки Виногради и Мале Пијаце. Међутим, мрежа на- сеља се мора посматрати шире, укључујући и насеља у окружењу подручја посебне намене. Сва ова насеља у обухвату Просторног плана организована су у оквиру шире мреже насеља Града Субо- тица и општине Кањижа, које су дефинисане Просторним пла- ном Града Суботица и Просторним планом општине Кањижа, а из које произилазе и остали сложени односи сеоских и градских насеља и центара. У складу са тим, у мрежи насеља заступљена је следећа хијерархија:

- Национални центар: Суботица;
- Локални центар (насеља ове категорије имају висок сте- пен опремљености): Хоргош;
- Центри заједнице насеља: Хајдуково, Мартонош и Мале Пијаце;
- Насеља са развијеним центром: Келебија, Бачки Ви- ногради и Шупљак;
- Сеоско насеље (пољопривредна насеља, са минималном опремљеношћу јавним услугама и службама, без спољ- них функција према суседним селима, функционално усмерена према општинском центру коме припадају): Мали Песак.

Просторна организација насеља која се налазе у обухвату Просторног плана, пружа могућност развоја насељских функ-ција, која проистичу из њихове будуће улоге у заштити и ко- ришћењу природних добара, што се посебно односи на насеља која се налазе непосредно уз границу заштите. У наредном перио- ду треба искористити веће могућности комплементарног развоја ових насеља и заштићених природних добара, у сврху обогаћи- вања туристичких садржаја у самим насељима, а ради одрживог коришћења природних добара (обилазак заштићених подручја, рекреативни риболов, организовање разних манифестација у ок- ружењу са специфичним обележјима и сл.) и у случају потреба извршити одређене просторне реконструкције унутар насеља.

С обзиром да већи део подручја у обухвату Просторног плана има превасходно рурални карактер, и да основу његове економије чини пољопривреда, те да још увек значајан део становништ- ва, директно или индиректно, остварује приходе у области пољопривреде, посебну пажњу треба посветити заштити и кон- зервацији руралног наслеђа, развоју активности које обезбеђују алтернативни приход, развоју и побољшању руралне инфра- структуре и туристичких и занатских активности, као и заштити животне средине.

У циљу обезбеђења неопходних просторних предуслова за бржи развој руралне економије, поред мера у области пољоприв- реде, неопходно је у свим сеоским насељима обезбедити услове за формирање зона намењених првенствено активностима везаним за локално сировинско залеђе и традиционалне производње, који- ма се може постићи виши степен финализације пољопривредних производа. Ово ће захтевати и побољшање постојећих и изградњу нових мрежа и објеката комуналне инфраструктуре.

2.2.2. Организација јавних служби

У оквиру посебне намене нема организованих јавних служби, пошто су обухваћени само периферни делови насеља Шупљак, Бачки Виногради и Мале Пијаце. У обухвату посебне намене су, такође, планирана зона ретког становања, уз границу грађевин- ског подручја Суботице, која у потпуности гравитира том насељу и два салашарска насеља на територији општине

Кањижа, која гравитирају насељу Мале Пијаце (центар заједнице насеља).

Утицај посебне намене на развој и организацију мреже јавних служби се односи на:

- Ограничене услове изградње објеката у границама под- ручја посебне намене;
- Бољу комуникацију и доступност јавних служби (посеб- но мобилних), побољшањем квалитета локалне путне мреже, као и ширењем мреже бицикистичких, пешачких и јахачких стаза, као видова немоторног кретања у под- ручју посебне намене;
- Надовезивање мреже јавних служби на нову саобраћајну, комуналну и туристичку инфраструктуру;
- Ревитализацију запуштених објеката и развој нових јав- них служби за које постоји интерес локалне заједнице, уз подстицање јавно-приватног партнерства.

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

3 1. ТУРИЗАМ

Уз поштовање принципа одрживог развоја на подручју посебне намене, дефинисани су стратешки приоритети за развој следећих туристичких производа/облика туризма, националног и делом интернационалног нивоа: екотуризам (едукативни), рекреатив- но-излетнички, рурални (сеоски), ловни и риболовни, вински и културни (културно манифестациони и културно историјски).

Слика 12. СРП „Лудашко језеро“ - Визиторски центар „Лудаш“

Развој екотуризма као облика туризма, подразумева разли- чите активности у пределима очуване природе и заштићених подручја. Најзначајнији видови екотуризма су едукативни ту- ризам који подразумева различите активности као што су шко- ле у природи, еколошки кампови, стручни и студијски боравци, посматрање птица и фотосафари у заштићеним подручјима. По- ред постојећег Визиторског центра „Лудаш“ у Хајдукову (у СРП „Лудашко језеро“), планирани су и нови локалитети у ПИО „Су- ботичка пешчара“ (на локалитету „Старо стрелиште“) и СРП „Се- левењске пустаре“ (на локалитету „Шумарска кућа“).

Присутност атрактивних биљних и животињских врста које су већ нестале из Западне Европе или су веома ретке у суседним земљама, пружа могућност за формирање понуде екотуристич- ких програма за посетиоце из иностранства (посматрање птица, орхидеја, перунике итд.). На подручју ПИО „Суботичка пешчара“ постоји специјално уређена осматрачица за фотографисање пти- ца, која омогућује снимање из непосредне близине, без узнеми- равање јединки.

У укупној туристичкој понуди подручја посебне намене, по- себан значај имају различити видови излетничког туризма, дне- вног, викенд и празничног карактера, који су углавном везани за потребе становника са простора обухвата Просторног плана (у ПИО „Суботичка пешчара“ локалитет „Мајдан“ и „Тресетно језе- ро“), које треба додатно уредити.

Спортско рекреативне садржаје је потребно планирати као ис- траживачке туре, бициклизам, едукативне стазе и др. Планирено је повезивање међународне бициклистичке стазе уз реку Тису са међунасељском бициклистичком стазом која повезује подручја значајне биолошке разноврсности и културно историјског на- слеђа („Панонска осмица“).

Поред постојећих едукативних стаза у СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“ и краће едукативне стазе у ПИО „Суботичка пешчара“, планирано је трасирање и нове едукативне стазе по ободу и периферним зонама ПИО „Суботичка пешчара“. Уз понуду других облика туризма је потребно уредити и нове ло- калитете на Келебијском језеру (у заштитној зони СРП „Суботич- ка пешчара“), у насељу Шупљак и локалитет „Переш“ у близини сеоског насеља Носа (у СРП „Лудашко језеро“), локалитет „Мали Хоргош“ и „Хоргошку чарду“ у близини Хоргоша (у заштитној зони СРП „Селевењске пустаре“) и Пецарошко језеро“ недалеко од Мартоноша (остала посебна намена).

Рурални туризам (сеоски туризам), подразумева активности везане за природну и културну баштину. Тржиште за ове произ- воде су велики градови у окружењу подручја посебне намене, а предуслови су изграђена саобраћајна инфраструктура, смештајни капацитети, систем снабдевања и туристичка инфраструктура. Локалитети руралног туризма су ергеле и салаши на територији Града Суботице (Рока, Гујаш, Цветни, Мајкин, Сунчани салаш) и локалитети на територији општине Кањижа (Туро, језеро Балинт, салаш Куцора и др.).

Развој ловног туризма захтева унапређивање станишних усло- ва ловишта у оквиру подручја посебне намене и даље уређење по- стојећег локалитета у ПИО „Суботичка пешчара“ - ловачка кућа „Храстовача“ са ограђеним ловиштем.

Међусекторска сарадња приликом планирања и подизања мул- тифункционалних појасева високог зеленила са циљем формирања еколошких коридора, заштите водних ресурса и пољопривредног земљишта, пружа могућност и за побољшање станишних услова за дивљач Пракса других земаља показује да одређени делови ових мул- тифункционалних појасева могу бити уређени и за лов на ситну дивљач

Риболовни туризам је везан за потенцијале Лудашког језера и локалитет „Тресетно језеро“ у ПИО „Суботичка пешчара“.

Планским активностима на унапређењу стања рибљег фонда, обезбеђивањем услова за рекреативни риболов (популаризацијом простора, маркетингом и развојем инфраструктуре за риболов- це-приступне стазе, риболовна места и др.) у складу са важећим прописима и у складу са капацитетом простора, може се утицати и на пораст броја рекреативних риболоваца (пецароша).

Будућем развоју винског туризма доприноси

хоргошко и па- лићко виногорје. Туристичку понуду представљају бројни лока- литети винског туризма и постојеће винарије, који су предста- вљени на туристичкој мапи као „вински пут“.

Културни туризам подразумева различите форме културних активности. Развој културно-манифестационог туризма захтева у првом реду активности на одржавању, развијању и промоцији традиционалних манифестација. Значајне туристичке манифе- стације у оквиру подручја посебне намене су Дани белог лука у Шупљаку и камп рок музике у ПИО „Суботичка пешчара“.

Културно-историјски туризам се заснива на понуди спомени- ка културе и традиционалне салашарске архитектуре. Архео- лошко налазиште - локалитет „Буџак“ у СРП „Лудашко језеро“ и локалитет „Темпломпарт“ у заштитној зони СРП „Селевењске пустаре“, уз адекватно просторно уређење и презентацију, пред- стављају планиране локалитете културно-историјског туризма.

Услови за развоја туризма на подручју посебне намена су ком- плетирање понуде, смештајних капацитета, квалитетнији сао- браћајни приступ и боље интегрисање са центрима локалне само-управе као организационим језгрима туристичке понуде.

Приоритети су унапређење и развој туристичке инфраструк- туре (терени, стазе, рецептивно-информативни пунктови, ту- ристичка сигнализација и друго) и техничке инфраструктуре (саобраћајна доступност у функцији интегрисања туристичке понуде), али и уређивање и организовање презентација непокрет- них културних добара.

Поред изградње нових, приоритет има и модернизација, кому- нално опремање и комерцијализација постојећих и потенциајл- них смештајних капацитета. Туристичка понуда, првенствено ће се заснивати на следећим вредностима: природним вредностима (шуме, ливаде, пашњаци, шумске чистине, стари тршћаци, сла- тине и мочваре, језера); географским предностима (разноликост предела, близина градова, коридора 10 и државне границе, сао-браћајна доступност); културно-етнографском наслеђу (богата културна баштина, манифестације, градитељско наслеђе).

Туризам ће бити основа развоја простора који располажу ат- рактивним мотивима за туристичку и рекреативну тражњу и алтернативна делатност на просторима под заштитом и вид ком- пензације локалном становништву за различита ограничења у развоју. Постојећа туристичка понуда биће унапређена и функ- ционално заокружена, посебно у погледу уређења, опремања и коришћења ових садржаја у простору. Програм и организација садржаја туризма за дугорочни плански хоризонт, конципирани су на опредељењима за очување, заштиту и одрживо коришћење природних и културних вредности.

Поред профилисања туристичког производа који се ослања на напред наведене видове туризма, потебно је оснажити постојеће функције Туристичке организације Града Суботице и Туристич- ке организације општине Кањижа на плану маркетинга у тури- зму, информатике, промоције туристичке понуде и мониторинга промета, као и установљење локалних туристичких пунктова.

Потребно је реконструисати постојећу путну мрежу у циљу обезбеђивања адекватног приступа свим локалитетима. У складу са заштитним мерама потребно је обезбедити унапређење, очу- вање и промовисање, као и одрживо коришћење простора, у скла- ду са извесним ограничењима у погледу броја туриста унутар заштићених зона. Посебну пажњу треба усмерити на креирање туристичког идентитета на овом простору.

У планском периоду, треба проширити и осавременити ту- ристичку понуду савременим видовима туризма, нарочито из сегмента посебних интереса и на тај начин је прилагодити већем броју корисника.

3.2. ПОЉОПРИВРЕДА И РИБОЛОВ

Подручје посебне намене, на основу својих педолошких карак- теристика и рељефа и на основу пољопривредне делатности, мог- ло би се суштински поделити на три различите целине.

Суботичка пешчара представља највећу целину под заштитом. То је заталасано подручје, са карактеристичним динама и мозаич- ним распоредом песковитих и лесних подручја. Пољопривредне делатности које карактеришу ово подручје су воћарство, али све више и ратарство. Овакво стање са аспекта заштите подручја је неадекватно, стога пољопривредну делатност треба усмерити ка циљу одрживог развоја и очувања екосистема:

- превођења ораничних површина у пашњаке и кошанице,
- едукација и стимулација локалног становништва за тра- диционалне видове коришћења (кошење, испаша, узгој традиционалних раса),
- преусмеравање пољопривреде у органску производњу, брендирање заштићеног подручја и његових пољоприв- редних производа и
- превођења ораничних површина слабијих бонитета (6-8 класа) у пашњаке и кошанице.

Другу целину представља подручје Лудашког језера са хетероге- ним педолошким саставом. Традиционална делатност која се везује за северни део заштитне зоне је виноградарство, а на осталом под- ручју су присутни и остали видови пољопривредне производње од којих доминира ратарство. У наредном периоду потребно је уводити принципе одрживог развоја и пољопривредну производњу, нарочи- то виноградарство, заснивати на аутохтоним сортама лозе, карак- теристичним за Панонску низију (Кадарка, Кевидинка, Езерјо и сл.).

Селевењске пустаре су степско подручје и део Суботичко-Хоргош- ке пешчаре, које је у значајној мери у функцији ратарске производње, што је у супротности са интересима заштите подручја. Усмеравање пољопривреде треба да буде у правцу рационалног коришћења, у складу са вековним традицијама (тежиште би требало пребацити на формирање пашњака и кошаница, праћено узгојем традиционалних, аутохтоних раса стоке карактеристичних за панонски басен).

У оквиру посебне намене простора на становштима заштићених и строго заштићених врста која представљају травне површине за кошење и испашу, у складу са капацитетом станишта је могућ развој екстензивног сточарства уз очување старих раса и сорти.

Рибарство као привредна тржишна грана није заступљена на риболовним површинама у заштићеним подручјима. Ван заштићених подручја и ван станишта заштићених и строго заштићених врста, на пољопривредном земљишту се може орга-низовати рибњачка производња у складу са потребама заштите водних ресурса и условима заштите природе.

3.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ

Привредна функција шума у оквиру подручја посебне намене је усмерена на просторе ван заштићених подручја.

На простору ПИО „Суботичка пешчара“ постоје могућности за рационализацију шумске производње која треба да се фокусира на промену намене обрадивих површина слабијег квалитета.

У ловиштима у оквиру подручја посебне намене ће се тежити постизању пуног економског капацитета ловишта и заштити и очу- вању ретких и угрожених врста у складу са уредбама о заштити природних добара и у функцији развоја лова као привредне гране.

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Основно планско определење у домену путне-друмске инфра- структуре у оквиру посебне намене простора је побољшање капа- цитивних могућности предметних државних путева, безбедности и нивоа саобраћајне услуге (ДП бр 100/М-22 1, ДП бр.300/М-24, ДП бр 11/М-17.1) и ауто-пута Е-75 (ДП бр 1/М-22)[14], као основних путних капацитета, који ће нудити виши ниво комфора и бољу повезаност овог простора са окружењем. Државни пут I реда, не- кадашњи регионални пут (ДП бр 13/Р-119)14 такође ће у наредном периоду, поред своје основне функције у међурегионалном и међу- општинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне доступности локалитетима у оквиру посебне намене.

14 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: М-24 је ДП 11б реда бр 300; М-22 (Е-75) је ДП Ia реда бр 1; М-22 1 је ДП IIа реда бр 100; М-17 1 је ДП Iб реда бр 11; Р-119 је ДП Iб реда бр 13;

Слика 13. Саобраћајна мрежа у оквиру посебне намене простора
(мрежа категорисаних путева, пруга, водотока и аеродрома)

Примарни задатак у развоју саобраћајне инфраструктуре је подизање квалитета и модернизација постојеће мреже. У будућем развоју саобраћаја се мора посебно инсистирати на модерниза- цији-реконструкцији и рехабилитацији путних праваца државне путне мреже I и II реда као и мреже општинског нивоа.

Операционализација планских решења у домену путног-дру- мског саобраћаја је и задржавање свих саобраћајних капацитета најнижег хијерархијског нивоа (општински, атарски, шумски и други приступни путеви), уз потребу реконструкције и уклапања у нове функционално-саобраћајне матрице овог простора и ок- ружења.

Претходном анализом и сагледавањем могућих траса нових приступних путева, Просторним планом су дата решења (вери- фикована кроз планове локалних самоуправа у обухвату: дели- мично Града Суботице и општине Кањиже), која се лако могу реа- лизовати, без повећања трајекторија путовања, експлоатационих трошкова и без значајнијих неповољних утицаја на одрживи раз- вој и биодиверзитет овог простора. Мрежа приступних путева до планираних локалитета, осим основне функције у обезбеђивању доступности, значајна је и у функцији обезбеђења приступа до свих садржаја и микролокација у непредвиђеним и акцидентним сутуацијама. С обзиром на специфичност и „осетљивост“ ових еколошких простора, ова функција се намеће као једна од најва- жнијих.

Овакав концепт уређења саобраћајница у оквиру простора по- себне намене, утицаће на формирање нове јединствене саобраћај- не мреже, која ће у потпуности побољшати везе заштићених подручја са насељима, окружењем и постојећим и планираним туристичким локалитетима.

Планом железничког саобраћаја, заснованом на решењима из планских и стратешких докумената вишег реда (ППРС, РПП АПВ, Стратегија развоја саобраћаја РС), предвиђено је задржа- вање постојећих пруга у оквиру утврђених коридора и побољ- шање експлоатационих параметара реконструктивним мерама и изградњом.

Планским решењима из планова вишег реда, као и детаљнијим студијским документима (Студија изводљивости железничке пруге Szeged-Roszke-Horgoš-Subotica-Csikeria-Bacsalmas- Baja, IPA пројекат, Влада АПВ, Покрајински секретаријат за приврe- ду), планиран је низ активности на железничким капацитетима. Овим активностима које имају за циљ првенствено побољшања квалитета железничког саобраћаја, подићиће се и ниво међуре- гионалног и прекограничног повезивања (Мађарска - Србија - Мађарска) суседних прекограничних регија (ДКМТ - Дунав - Криш - Мориш - Тиса), општина и градова: жупаније Csongrad и Bacs-Kiskun и Севернобачки округ у АПВ и градови Сегедин, Суботица и Баја.

Реконструкцијом/изградњом свих пружних капацитета, знатно ће се побољшати експлоатациони параметри (повећање носивости и експлоатационе брзине), железница ће приближи- ти захтеваном европском нивоу превозне услуге и створиће се солидни услови за интеграцију са осталим видовима саобраћаја (транспорт путника: возила-вагони-пловила).

Неопходна је ревитализација и модернизација практично це- локупног система, чиме ће се повећати безбедност, ефикасност и економичност. Експлоатационе брзине су данас неприхватљиво ниске (Ve ~ 40 km/h), услед чега потенцијални корисници желез- нице радије бирају друга средства превоза.

У оквиру подручја посебне намене се налази гранични друм- ски прелаз Бачки Виногради, који је у функцији међуграничног повезивања територије Града Суботице и и Републике Мађарске.

Водни саобраћај у обухвату Просторног плана је заступљен на реци Тиси која тангира предметни простор. Река Тиса је међудр- жавни пловни пут IV категорије (у перспективи међународни), за развој пловидбе, теретног и путничког саобраћаја, а такође за развој наутичког туризма.

Ваздушни саобраћај у обухвату Просторног плана је за- ступљен само преко капацитета летилишта у

непосредној бли- зини језера Палић („МБМ Кронос“) док су летилиште Кањижа и спортски аеродром Биково ван обухвата.

Планира се перспективно укључивање и овог вида саобраћаја у понуду транспортних услуга, не само за потребе општине Су- ботица, већ и за евентуалне туристичке и спортско-рекреативне захтеве. Планским решењима из домена саобраћаја се не утиче на функционисање летилишта, посебно узимајући у обзир сезонску и повремену употребу овог ваздушног терминала. Саобраћајна повезаност са овим летилиштем је омогућена преко постојеће путне мреже.

Планска решења немоторног саобраћаја у оквиру посебне намене простора, предвиђају формирање и развој капацитета немоторних-пешачко-бициклистичких кретања (пешачких и бициклистичких стаза унутар и ван насеља и локалитета, део бициклистичке стазе „Панонска осмица“ који повезује насеља Града Суботице и општине Кањижа), као и повезивање са кори- дором бициклистичких стаза уз реку Тису - међународним цикло коридором XI. Немоторна кретања, као најважнија и еколошки најприхватљивија, доприносе смањењу негативних утицаја сао- браћаја на животну средину, побољшању „суживота“ моторног саобраћаја и афирмацији природних и туристичких локалите- та, што је и препорука која произилази из Атинске повеље ЕСУ (1998. и 2003).

Регионални аспект саобраћајних мрежа

Улога транспорта и саобраћајне инфраструктуре у регионал- ном повезивању у оквиру АПВ и суседних регија у окружењу сма- тра се кључним фактором у свеукупном економском, социјалном и развоју животне средине. У погледу економског развоја, спро- вођење и реализација регионалних пројеката инфраструктуре (путна мрежа регионалног нивоа, железничке пруге регионалног и локалног нивоа, водни саобраћај - луке, пристаништа и наутич- ки објекти) има позитиван утицај на регионалне економије, до- приноси отварању њихових тржишта за нове пословне иниција- тиве и чини ефикаснијом трговинске размене међу државама и регијама из региона. Регионална саобраћајна мрежа такође пома- же побољшање прекограничне сарадње и контакате међу људима.

Регионални аспект путног-друмског саобраћаја

Регионално повезивање у оквиру путног саобраћаја је најзна- чајније, с обзиром на дужину и покривеност простора АПВ, па и делова севернобачког и севернобанатског округа, саобраћајница- ма регионалног нивоа (ДП II реда).

Основни правци у оквиру регионалног повезивања су углавном оријентисани на правцу исток - запад, узимајући у обзир да су правци основне мреже (Паневропски коридори, Банатска магис- трала) дефинисани на правцу север-југ. У том смислу, потребно је развијати следеће регионалне путне правце, ДП и општинске пу- теве у пограничним општинама Кањижа и Суботица (ДП II реда бр. 100, бр. 101, бр.300, као и општинске путеве на територијама ових општина), са суседним регионима/жупанијама у Мађарској: Бач-Кишкун (Bacs-Kiskun) и Чонград (Csongrad).

Регионални аспект железничког саобраћаја

Регионално повезивање железничким саобраћајем је врло битно не само са аспекта путничког и робног транспорта, већ и због турис- тичког потенцијала. Железница као еколошки прихватљив вид пре- воза има своје место у транспортној подели са свим предностима у односу на остале видове саобраћаја (ефикасније и друштвено ра- ционалније повезивање становништва и привреде у оквиру ширег гравитационог подручја, стварање услова за развој слободне трго- вине између земаља југоисточне Европе, очување животне средине, уштеда простора, енергије и повећање безбедности у саобраћају).

Са аспекта стварања услова за развој привреде и туризма, по- требно је развијати железнички правац (регионално повезивање у оквиру ДКМТ[15] регије): Сегедин - Суботица - Чикерија - Ба- чалмаш - Баја. У оквиру простора посебне намене овај пружни правац се састоји од постојеће регионалне пруге бр.1 и трасе де- монтиране пруге према Бачалмашу и Баји.

4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Развој водопривредне инфраструктуре на подручју посебне намене, заснивање се на успостављању интегралних регионалних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода. Потребно је обезбедити одговарајуће услове у смислу комуналне опремљености простора (водовод и канализација), као и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања и расипања.

Водни објекти за уређење водотока

У оквиру подручја посебне намене као вишенаменски, Хидро сис- тем Дунав-Тиса-Дунав (ХС ДТД) служи за наводњавање, снабдевање рибњака, индустрије и насеља водом, пловидбу, рекреацију, туризам, спортове на води, одводњавање сувишних вода, заштиту од штетног дејства вода и спровођење вода које дотичу са територија суседних земаља, прихватање пречишћених употребљених вода, и др..

Хидросистем Северна Бачка (ХС Северна Бачка) се развија на водом најдефицитарнијим северном подручју Бачке. Неопходна је обнова постојећег ХС ДТД, повећање његове проточности и реализација ППОВ насеља и свих индустрија које се наслањају на ХС. ХС Северна Бачка, са више мањих акумулација, треба да омогући увођење воде Тисе и Дунава на плато Телечке, које је најаридније подручје Републике Србије.

Тај ХС има и значајне еколошке функције побољшавања стања језера Палић довођењем воде из Тисе у случају екстремних суша. На просторима заштићених подручја, све хидротехничке радове је потребно ускладити са важећим уредбама о заштити.

Хидросистем, ван заштићених подручја је могуће, без значај- них улагања, прилагодити већој потрошњи воде за наводњавање површина, путем продубљивања и проширивања необложених, односно надвишења обложених деоница магистралних канала и формирања нових акумулационих простора у многобројним, за то погодним, долинама Северне Бачке, као и инсталирањем црп- них станица чији је капацитет 20% већи.

Према пројектној документацији, Келебијско језеро које је тре- нутно без воде, подељено је на два сектора. Максимални пројек- товани водостај првог сектора је 122,90 mnv, док је за други сек- тор предвиђен максимални водостај од 123,20 mnv. Вишкови воде би се преливали преко уставе на која се налази на крају Главног Келебијског канала на km 3+767.

[15] ДКМТ - ЕУ регија Дунав - Криш - Мориш - Тиса

Водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода - одводњавање

Регулисање водног режима у земљишту, уз поштовање услова заштите природе и изградњу и реконструкцију постојећих систе- ма за одводњавање, омогућиће побољшање пољопривредне про- изводње. Распрострањеност и изграђеност водопривредне инфра- структуре на територији је задовољавајућа, али је због њихове запуштености и неодржавања, проблем одводње сувишних вода и даље присутан.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких ме- лиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система и постепено смањење садашњег заостајања Републике Србије у домену наводњавања, изградњом нових система на земљиштима највиших бонитетних класа. Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони системи (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и аг- ротехничких мелиорација.

Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у ре- шења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

Мелиорациона каналска мрежа у границама обухвата Прос- торног плана, подељена је у више сливова и подсливова, а ули- ва се у реципијенте, реку Тису и Кереш, гравитационим путем или путем црпних станица. Сваки канал ове мреже налази се на релативно уском појасу водног земљишта, где у неким случаје- вима није остављена ни инспекцијска стаза ширине 5 метара (10 метара у ванграђевинском подручју). Редовно одржавање канала, махом се своди на уклањање растиња и измуљивање због одр- жавања протицајног профила. Извађени муљ, када се просуши, након 1 до 5 године се разастире или се одмах по измуљавању депонује у посебно припремљене касете, у непосредној близини. Одвожење муља се врши само из насеља, због уског појаса неоп- ходног за извођење радова.

Једина могућност да се у појасевима мелиорационе каналске одводне мреже формирају еколошки коридори, је пуна сагласност локалне самоуправе и проширење граница водног земљишта кроз различите видове уређења простора, тако да се у наредном перио- ду ту могу одржавати захтевани екосистеми, са петогодишњим циклусима водопривредних редовних интервенција, које би се дефинисале плановима нижег реда.

Учесталост суша на подручју Панонског региона, може да се повећа и преко 40%, што указује на потребу очувања постојећих водних ресурса. Влажна станишта заштићених добара имају уло- гу водних резерви и побољшавају услове производње на околним пољопривредним површинама. Потребно је вршити испитивања улоге влажних станишта у ублажавању сезонских осцилација у количини расположивих вода фреатске издани.

Водни објекти за коришћење вода

Планско решење снабдевања водом засновано је на развоју регионалних система, као најповољнијих са аспекта експлоата- ционих трошкова и аспекта обезбеђења сигурне и квалитетне дистрибуције. Основу развоја будућих регионалних система за снабдевање водом чине заштићена изворишта подземних и повр- шинских вода.

Принцип је да се до рационалних и еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површин- ских вода, а да се тек након тога регионалним системима допрема само недостајућа вода.

Имајући у виду садашња економска кретања и финансијску моћ локалних заједница, не може се очекивати брза изградња ре- гионалних система за водоснабдевање. Решења која се сада раде, или ће се радити у скорој будућности, морају бити компатибилна са будућим повезивањем у регионалне системе.

Краткорочна орјентација снабдевања водом обухвата развијање микрорегионалних водоводних система (повезивање неколико на- сеља или општина у једну целину у зависности од расположивих из- воришта). Временом, ови системи би се повезивали и обједињавали у веће целине, тј. у одређеном временском периоду у регионални сис- тем ослоњен на изворište воде регионалног нивоа. Овакав приступ омогућава да се корисници, снабдевају са два или више изворишта и да се уз локалне могућности (микрорегионално и локално изво- риште), постиже највиши степен сигурности, како у погледу испо- руке количине воде, тако и погледу њеног квалитета. Овде је економ- ски елеменат један од најбитнијих чинилаца рационалног развоја.

Оптимална дугорочнија оријентација снабдевања водом ста- новништва представља изградњу регионалних и међурегионал- них водоводних система у који би били интегрисани и постојећи водоводни системи. Рок израде ових система је 2020. године. Про- блем највећег приоритета је водоснабдевање области у којима је у води за пиће присутан токсични арсен и повишен садржај при- родних органских материја и натријума.

Подручје посебне намене се наслања на Регионални систем горње Тисе за обезбеђење воде највишег квалитета. За снабде- вање овог региона предвиђене су, поред постојећих изворишта, и прерађене речне воде Тисе. С обзиром на квалитет вода ове реке, посебна пажња се мора посветити начину пречишћавања ових вода. Овом систему припадају насеља у општинама: Субо- тица, Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Чока, Ада, Кикинда и Нова Црња. Алтернативна решења везана су за довођење вода са веће удаљености. Подразумева се остварење међудржавне сарадње којом би се квалитет речне воде Тисе поправио или најмање задр- жао на садашњем нивоу.

Појединачни локалитети у оквиру посебне намене простора, водом ће се снабдевати или повезивањем на најближи насељски систем, уколико постоје могућности за такав прикључак, или ин- дивидуално, путем бунара бушених у границама локалитета.

Водни објекти за сакупљање, одвођење и пречишћавање от- падних вода и заштиту вода

Ради заштите подручја посебне намене, предвиђа се интегрална заштита вода, која подразумева примену технолошких, водоприв- редних и организационо-економских мера заштите. Технолошке мере подразумевају пречишћавање отпадних вода насеља у ок- ружењу у постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) свих насеља већих од 5.000 ЕС, као и мањих насеља која се налазе у зони заштите изворишта. У ППОВ ће се уводити отпадне воде општинских центара и свих приградских насеља повезаних на гру- пне канализационе системе. Производна предузећа ће реализовати своја комплетна ППОВ, или предтретмане. Предтретманом се от- падне воде из технолошких процеса, пречишћавају до стања у коме се могу упустити у градску канализацију и упустити према

ППОВ. Морају се уклонити све опасне материје, посебно оне које би својим токсичним деловањем ометале рад биоаерационог дела ППОВ.

Санитација насељених зона, које не могу да буду обухваћена малим групним системима са ППОВ, обављаће се по принципима руралне санитације са одвођењем отпадних вода у индивидуал- не или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секун- дарним билошким пречишћавањем, уз оперативну организацију даљег поступка са отпадним водама, односно, уклањања и ко- ришћења у пољопривреди на санитарно безбедан начин како не би дошло до загађења површинских и подземних вода.

Како би се вода Лудашког језера заштитила од загађивања, по- требно је спровести активности на санацији и ремедијацији Па- лићког језера (налази се ван подручја посебне намене), с обзиром да су ова два језера повезана каналом „Палић-Лудаш“.

У складу са потребама и могућностима адаптације климатским променама, неопходно је проценити могућности коришћења пречишћених вода (као секундарне сировине), нарочито у шу- марству, као и за снабдевање водом одређених вишегодишњих пољопривредних култура.

Санација и ремедијација језера Палић и Лудаш

У циљу очувања и реконструкције језера Палић, неопходно је што пре предузети активности у домену чишћења муља из језе- ра Палић и успоставити одговарајући режим вода (пречишћене отпадне воде, вода за освежавање језера, мониторинг квалитета и квантитета воде у језеру и сл.), водећи рачуна о интересима и приоритету различитих корисника, као и потребама екосистема.

Пре приступања чишћења муља из језера Палић, потребно је све постојеће изворе загађења језера санитарно и технички збринути, што је обавеза локалне самоуправе, а ту спадају: отпадне воде на- сеља Палић, канали чије се воде без третмана изливају у језеро, као и формирање заштитног појаса око језера како би се спречило загађивање Палићког језера. Превасходно је нужно повезивање канализационог система насеља Палић на градски ППОВ, као и околних загађивача (Велики парк, викенд насеље, околни салаши) и решавање проблема који узрокују фарме које немају одговарајућа решења прикупљања и пречишћавања отпадних вода.

Изградња одушног (обилазног) канала, којим би пречишћене воде обишле оба језера и на крају се излиле у водоток Кереш, за- почета је још 1980. године, али је систем изграђен само у I фази и то изливом воде са ППОВ, непосредно иза Омладинског језера. Испред излива постојећег канала „Палић-Лудаш“ у језеро Лудаш, пројектован је почетак друге деонице одушног канала. Пред- виђен је цевовод у насипу, који трасом пресеца залив Лудашког језера и излива се у водоток Кереш.

Према подацима из техничке документације (2013. и 2014. го- дина), неопходно је уклонити 1,3 милиона кубних метара муља из језера Палић и 2 милиона кубних метара из језера Лудаш. Ре- шењем Покрајинског завода за заштиту природе (2011. год.), за по- требе чишћења и ремедијације муља језера Палић, предложено је да се приликом избора локације за одлагање муља, да приоритет решењима која доприносе ревитализацији шумских станишта. Поред тога, током процене економске оправданости пројекта, треба обрадити и трошкове редовног одржавања и функциони- сања ремедијације за предложено решење. Овакво решење се може применити и код ремедијације и чишћења Лудашког језера.

4.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

4.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Развој електроенергетске инфраструктуре, као крајњи резул- тат треба да има укупно смањење негативних утицаја енергет- ских објеката на животну средину, што ће имати позитиван ути- цај на подручје посебне намене.

На делу планског простора планирана је траса 400 kV прекогра- ничног вода од ТС „Суботица 3“ према Мађарској и прикључног 110 kV вода до планиране трафостанице 110/20 kV „Хоргош“ од трафостанице 110/20 kV „Кањижа“.

У наредном планском периоду снабдевање електричном енер- гијом биће из постојеће и планиране 20 kV електроенергетске мреже, преко 20/0,4 kV које је потребно обезбедити за планиране садржаје који ће се градити у оквиру посебне намене. Постојећи капацитети из којих ће се снабдевати корисници планског прос- тора су: ТС 110/20 kV „Суботица 2“, ТС 110/20 kV „Суботица 4“, ТС 110/20 kV „Палић“, ТС 110/20 kV „Кањижа“ и ТС 35/10 kV „Хоргош“, односно планирана ТС 110/20 kV „Хоргош“.

Дистрибутивна мрежа ће се развијати у складу са Средњороч- ним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Прив- редног друштва за дистрибуцију електричне енегије „Електро- војводина“, Електродистрибуција „Суботица“.

Предвиђа се потпуни прелазак на 20 kV напонски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације 110/35/10(20)kV на дво- степену трансформацију 110/20 kV, чиме ће бити обухваћена ре- конструкција свих трафостаница 110/35 kV на 110/20 kV, као и 10 kV мрежа и припадајуће дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV у оквиру посебне намене простора.

Електроенергетска мрежа за снабдевање планираних садржаја у оквиру у оквиру просторних целина од значаја за очување би- олошке разноврсности ван насеља, биће грађена подземно ка- бловским водовима, а у насељима електроенергетска мрежа може бити и надземна.

Планирана преносна мрежа 110 kV и 400 kV градиће се над- земно у складу са условима надлежне институције за заштиту природе.

Део потребне електричне енергије могуће је обезбедити и из обновљивих извора. У оквиру просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, могу се на постојеће и пла- ниране објекте постављати соларни панели и користити солар- на енергија, у виду топлотне и електричне енергије за сопствене потребе.

Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Изградњом нових енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергет- ски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

4.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Постојећа термоенергетска инфраструктура у оквиру посебне на- мене својим положајем и капацитетом пружа могућност даљег развоја у

циљу задовољења крајњих корисника на овом простору и шире.

На простору посебне намене према РПП АПВ, налази се плани- рани коридор транснационалног гаовода „Јужни ток“, за који ће се коначна траса утврдити кроз израду ППППН.

Даљи развој и изградња термоенергетске инфраструктуре је дозвољена у оквиру подручја посебне намене. У заштићеним под- ручјима изградњу термоенергетске инфраструктуре је потребно ускладити са важећим уредбама, а на стаништима заштићених и строго заштићених врста са условима и мерама надлежне инсти- туције за заштиту природе.

4.3.3. Обновљиви извори енергије

У оквиру посебне намене, могуће је коришћење обновљивих извора енергије: соларне енергије (у виду топлотне и електричне енергије, постављањем соларних панела на постојеће и планира- не објекте у оквиру просторних целина од значаја за очување би- олошке разноврсности). Коришћење хидрогеотермалне енергије, енергије ветра, биомасе и биогаса, могуће је у оквиру просторне целине остала посебна намена ван просторних целина од зна- чаја за очување биолошке разноврсности, у складу са условима заштите природе.

Енергетски производни објекти који користе обновљиве изво- ре енергије (биомаса, биогас, геотермална енергија, соларна енер- гија), могу се градити у оквиру просторне целине остала посебна намена ван просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности у: радним зонама и комплексима, као и у оквиру планираних садржаја на пољопривредном земљишту, који ће ову енергију конектовати у јавну мрежу, или користити за сопствене потребе при чему вишак могу конектовати у јавну мрежу.

Парк ветрогенератора, као и појединачни стубови могу се гра- дити мин. 500 m од еколошког коридора/станишта.

4.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУ- РА

Електронска комуникациона мрежа, у складу са постављеним циљевима и достизања једног од главног покретача снаге нове економије ће се развијати као савремени систем, што подразуме- ва увођење најсавремених технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и обје- ката, изградњу широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавремених медијума преноса.

То подразумева и потпуну дигитализацију свих система елек- тронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-кому- никација, КДС), уз обезбеђење довољно капацитета, равномер- ног развоја и целокупне покривености простора и обезбеђивање подједнаке доступности свим операторима.

Развој фиксне комуникациона мреже подразумева:

- равномеран развој на целом подручју;
- потпуну замену аналогних система комутација и ста- ријих дигиталних, новим системима у складу са техно- логијом развоја истих, а капацитете обезбедити у складу са растућим потребама;
- реконструкцију постојеће електронске комуникационе мреже на свим нивоима;
- употребу оптичких каблова као медиј преноса, где год је то могуће;
- транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима;
- реконструисање постојеће приступне мреже код које би се употреба бакарних каблова максимално скратила, а значајно повећао удео оптичких каблова и могућност бе- жичног приступа;
- доградњу постојеће мреже да би се постигла потпуна по- кривеност територије и омогућило увођење свих нових услуга;
- увођења широкопојасне мреже у фиксну телефонију;
- равномеран развој широкопојасне мреже за коришћење универзалних услуга;
- у циљу обезбеђивања нових услуга, приступну мрежу градити довођењем оптичке мреже што ближе корисни- цима, применом приступних претплатничких концен- тратора и различитих бежичних (wireless) технологија (нпр. WiMAX, WiFi и др.);
- увођење полагање каблова у микро ров, чиме се убрзава изградња и трошкови смањују;
- дигитализација емисионих система, повезивање емисио- не станице међусобно и поред радио-релејних система с центрима дистрибуције програма и оптичким приводом на најближи кабл.

Међумесни електронски комуникациони каблови, планирани су уз све постојеће и планиране путне и железничке коридоре. Приликом планирања нових саобраћајних коридора, потребно је планирати и полагање одговарајућих цеви у коридорима сао- браћајница, за накнадно провлачење електронских комуникацио- них каблова.

Заштита телекомуникационих коридора, и изградња инфра- структурних и других објеката у близини електронских ко- мункационих коридора, мора бити у склади са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске ко- муникационе мреже и припадајућих средстава, радио-коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС“ број 16/12).

Постојећи међумесни и међународни оптички каблови се на- лазе у полиетиленским (ПЕ) цевима у постојећим саобраћајним коридорима, већим делом положеним директно у ров или у ка- бловској телекомуникационој (ТК) канализацији. У наредном планском периоду због потреба за новим капацитетима, може се очекивати вишеструко полагање нових електронских комуника- ционих каблова у постојеће ПЕ цеви.

За све планиране садржаје који изискују повезивање на по- стојећу електронску комуникациону мрежу, ради обезбеђења телекомуникационог саобраћаја, планирана је дуж постојећих и планираних путних коридора електронска комуникациона мре- жа.

У склопу децентрализације електронских комуникационих мре- жа, планира се постављање нових мултисервисних платформи и друге електронске комуникационе опреме у кабинетима у улич- ним коридорима и другим јавним површинама, као и постављање нових електронских комуникационих уређаја и проширење по- стојећих

капацитета телекомуникационих оператера у објектима у власништву или закупу. Такође, планира се увођење оптичких ка- блова и у домен приступне мреже, у почетку повезивањем правних лица (бизнис претплатника) на оптичку мрежу, а касније и осталих претплатника у циљу потпуне дигитализације система и могућ- ности пружања најквалитетнијих и најбржих услуга и различитих сервиса (говор, подаци, мултимедијални сервиси и сл.).

Оптички каблови се планирају и до базних станица мобилне те- лефоније. У наредном планском периоду развој мобилних комуни- кација ће се заснивати на примени најсавременијих електронских комуникационих (ЕК) технологија, у циљу пружања најсавреме- нијих услуга и сервиса, у скаладу са Еропским стандардима.

Због брзог развоја технологије мобилних комуникација, пла- ниране радиобазне станице (РБС) дате су орјентационо са пре- ферентним зонама пречника око 200 m, а тачне локације биће одређене када се укаже потреба за грађењем истих, уз поштовање услова за грађење дефинисаним овим Просторним планом.

До краја планског периода, постојећи и будући оператери мо- билних комуникација ће инсталирати комутационо-управљачке центре, на локацијама које омогућавају оптимално повезивање са фиксном ЕК мрежом на подручју Просторног плана. На истом подручју базне станице мобилних комуникација ће се градити у складу са плановима развоја оператера мобилних комуникација.

За међусобно повезивање комутационо-управљачких центара и контолора радио базних станица користиће се фиксна ЕК мре- жа или радио релејне станице. Ове радио релејне станице (РРС) ће бити на локацијама базних радио станица (РБС). Уређаји РБС и РРС биће инсталирани у постојећим објектима уз минималне адаптације, на крововима постојећих објеката (кровна контеј- нерска варијанта или на земљи (контејнерска варијанта)). Анте- не РБС и РРС ће бити монтиране на типским носачима који се фиксирају за постојеће грађевинске објекте или на посебним слободностојећим антенским стубовима који се могу градити ван заштићеног природног добра.

Кабловски дистрибутивни систем је вишенаменски, широко- појасни ЕК систем намењен како дистрибуцији радио и ТВ сигна- ла, тако и пружању широкопојасних, интерактивних, двосмер- них сервиса корисницима. Савремени кабловско-дистрибутивни систем (КДС) је комлексна целина, која подразумева коришћење најновијих технолошких решења у погледу опреме у станицама и дистрибутивним центрима, као и у погледу мреже.

На подручју Просторног плана поштанске услуге пружа јавни поштански оператер ЈПО-ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“, Радна је- диница поштанског саобраћаја „Суботица“, као и Радна јединица „ПТТ НЕТ“ која пружа услуге КДС и ИКТ (информационо-кому- никационе технологије) и други поштански оператери из домена нерезервисаних поштанских услуга. Пружање поштанских услу- га и у наредном периоду остваривање се преко јединица поштан- ске мреже у насељима: Суботици, Палићу, Бачким Виноградима, Хајдукову, Мартоношу и Хоргошу. У складу са постављеним циљевима, поштанска мрежа ће се развијати по следећој концеп- цији: стварање стабилне регулативе на тржишту поштански ус- луга, пружање универзалне поштанске услуге, развој тржишта поштанских услуга, развој и реструктуирање јавног поштанског оператера, развој поштанске мреже и капацитета, унапређивање квалитета поштанских услуга, сигурност и безбедност, стан- дардизација адресовања, тарифна политика.

Стратешки приоритети за остваривање концепције развоја су:

- достизање стандарда квалитета поштанских услуга про- писаних у ЕУ;
- обезбеђивање поштанске услуге за све кориснике по приступачним ценама;
- успостављање ефикасне поштанске мреже;
- формирање и примена адресног кода;
- израда и примена методологије обрачуна поштанских услуга базиране на трошковном принципу и усклађене са стандардима ЕУ;
- постепено увођење конкуренције;
- примена европских стандарда у области сигурности и безбедности;
- модернизација поштанске технологије и подизање ни- воа техничко-технолошке опремљености за базичне по- штанске капацитете;
- развој нових сервиса и унапређење кадровског потен- цијала, како би се у делу поштанских услуга одговорило на савремене захтеве и актуелне тенденције развоја ПТТ саобраћаја у земљама ЕУ.

5. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНог наслеђа, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И ОДБРАНА ЗЕМЉЕ у оквиру подручја посебне намене

5.1. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

У оквиру посебне намене простора се налазе подручја значајна за очување биолошке разноврсности: заштићена подручја (ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“), станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошки коридори (међународни еколошки коридор Кереш, пре-когранични - канал Мадарас-Црвени крст и Волујски пашњак и локални еколошки коридори) - Реферална карта бр. 3.1. Заштита природних и непокретних културних добара.

Заштита природе у оквиру посебне намене подразумева:

- Праћење стања свих природних вредности и заштиту биодиверзитета целокупног подручја,
- Израду програма, пројеката и студија којима ће се омо- гућити заштита и развој природних вредности,
- Спровођење научно-истраживачких и културно-образов- них активности у заштићеним подручјима,
- Активности на спровођењу програма санације и ревита- лизације заштићених подручја, побољшање водног ре- жима заштићених подручја, санација и ревитализација станишта заштићених и строго заштићених врста и еко- лошких коридора,
- Обезбеђење традиционалног коришћења природних ре- сурса (ливаде, пашњаци и трстици) у функцији очувања станишта и врста,
- Заштиту и коришћење биолошких ресурса на принципи- ма „одрживости“,
- Дефинисање активности у заштићеним

подручјима у складу са капацитетом простора и потребама зашти- те врста и станишта, као и предеоних типова који обез- беђују оптималне услове опстанка живом свету,
- Ограничене активности у циљу очувања природних вредности подручја посебне намене, где у први план из- бија заштита, а не газдовање природним добрима,
- Ревизију статуса (врсте, режима и граница заштите) СРП „Селевењске пустаре“,
- Евидентирање прироритетних станишта за заштиту Ев- ропске уније („NATURA 2000“),
- Формирање будућег прекограничног заштићеног под- ручја под називом „Koros-er“.

5.1.1. Заштићена подручја

У заштићеним подручјима, установљена је просторна зашти- та и заштитна зона око заштићених подручја. На основу важећих уредби, потребно је придржавати се прописаних мера и актив- ности којима су забрањене оне активности које нарушавају обе- лежја природних добра, а обезбеђују се оне које доприносе њего- вом очувању, унапређењу и презентацији.

Заштићена подручја на простору посебне намене заједно са Парком природе (ПП) „Палић“, чине групу заштићених подручја која ће према плановима вишег реда и Међународном протоколу о заштити, чинити будући прекогранични заштићени простор, са 13 заштићених мозаично распоређених просторних јединица од Келе- бије до Морохалома на територији Републике Мађарске. Водоток Кереш чини окосницу планираног заједничког природног добра под називом „Kčrčs-er“. Овај некадашњи природни водоток, данас је највећим делом каналисан и служи за одводњавање вишка подзем- них вода. Овакав положај идеалан је за реализацију прекоргранич- них пројеката из области заштите природе и уређења вода. У њего-вом сливу су се очували остаци природних фрагмената предела и то само на местима депресија и деловима земљишта са лошим произ-водним карактеристикама. Пешчарска и степска станишта, заједно са заслањеним депресијама овог подручја, налазе се на списку при- оритетних станишта за заштиту Европске уније („NATURA 2000“).

Заштита, уређење и развој заштићених подручја је потребно спроводити на основу планова управљања, многобројних студија, пројеката, резултата биомониторинга угрожених биљних и живо- тињских врста, мониторинга вода и других бројних истраживања. Са важећим уредбама о заштити заштићених подручја, потребно је усагласити, осим планова управљања заштићеним подручјима и шумске и ловне основе, хидротехничке и друге активности.

На основу Плана управљања, приоритетне активнисти у заштићеним подручјима су:
- обезбедити спровођење режима заштите и очувања при- родног добра,
- ускладити коришћење ресурса и развојне активности са циљевима очувања и унапређења природних вредности и
- спроводити активности везано за презентацију природ- них вредности, едукацију и научно-истраживачки рад.

У ПИО „Суботичка пешчара“, планиране активности на одржи- вом коришћењу природних вредности, ће бити засноване на концеп- ту екстензивирања пољопривредне производње, крчењу алохтоне вегетације, прилагођавању шумске праксе очувању станишта и био-диверзитета, као и промовисању одрживог коришћења заштићеног подручја. Локално становништво треба да препозна свој интерес у чувању природних вредности и предела. У том смислу је у наредном периоду потребно уређивати простор Суботичке пешчаре са циљем развијања еко-туризма и рекреације. Поред постојеће едукативне стазе код Ловачке куће на локалитету „Храстовача“, потребно је тра- сирати нове стазе по ободу и периферним зонама заштићеног под- ручја. Ове едукативне стазе ће повезати више локалитета, међу који- ма су и „Старо стрелиште“ на коме је планиран визиторски центар са еко кампом и излетнички локалитети „Тресетно језеро“ и „Мајдан“.

Планирана траса едукативне стазе је: Келебија државна гра- ница, окретница аутобуске линије 1 - Келебијска шума - језе- ро Мајдан - Дашчанска шума - Храстовача, Шиштак - Буквић, Стрелиште - Радановачка шума - језеро Тресетиште - Палић и Мајкин салаш, где се траса спаја са трасом Европског пешачког пута Е-7 чија је израда у току. Стазу треба обележити двострано, што значи да се може безбедно њоме пешачити у оба смера. Траса едукативне стазе је: Буквић, Гатер, Сунчани салаш, поред Крче- вина до Тресетног језера, са упознавањем станишта, заштићених врста и проблемима очувања биодиверзитета.

Слика 14. Едукативне стазе у ПИО „Суботичка пешчара“16

У СРП „Лудашко језеро“, имајући у виду природне карактерис- тике и историјат намене простора, као и присутне тенденције од стране локалног становништва, могуће је развијати пољопривреду и еко-туристичке активности. Усмеравање пољопривреде на екстен- зивно коришћење, у складу са вековним развојем околних насеља и традиционалне видове коришћења у сточарству (испаша, узгој тра- диционалних раса, органски производи од меса и млека), треба да буде једна од мера заштите биолошке разноврсности Резервата.

16 Извор: ЈП „Палић Лудаш“

Коришћење тршћака и њихова сеча као потребна мера активне заштите природе, пру жа оквир за даљи развој коришћења трске (ма - нуфактурна прерада трске у грађевински изолациони материјал и сл.). Планирано је уређење постојећег визиторског центра „Лудаш“ у Хајдукову и наставак одвијања едукативних активности, као и уређење локалитета за културни туризам „Буџак“ и спорт и рекре- ацију у насељу Шупљак и на локалитету „Пере ш“. Око Лудашког језера је потребно формирати мултифункционално заштитно зеле-нило, према условима надлежне институције за заштиту природе, у функцији управљања и заштите вода (од дифузног загађења са околног пољопривредног земљишта) и екотуризам.

На Лудашкомјезеру су су уређене две стазе за

посетиоце опремље- не ознакама, информативним таблама и другом инфраструктуром. Према локалитету „Чурго“ је траса дужине, 2700 m, са 8 станица и темама презентованим на едукативним таблама о традиционалном животу поред језера, насељу и култури, утицају језера Палић на во- дни режим језера Лудаш, језеру као Резервату, биљном и птичијем свету влажних ливада, стаништима степе и влажних ливада.

Према Керешу је стаза дужине 2300 m, са 4 станице и тема- ма о геолошким и педолошким карактеристикама, заштићеним биљним врстама, водном режиму речице Кереш и прстеновању птица. Пешачке туре дуж едукативних стаза су лимитиране и морају се одвијати под надзором водича (максимум 100 посетила- ца одједном, распоређено у две групе) - чиме се обезбеђује мини- мално нарушавање мира у Резервату.

Слика 15. Едукативне стазе у СРП „Лудашко језеро“[17]

На простору СРП „Селевењске пустаре“, имајући у виду при- родне карактеристике и историјат намене простора, такође, биће присутна пољопривредна производња, а планира се и раз- вој еко-туристичких активности. Активности у Резервату тре- ба да буду засноване на концепту екстензивирања коришћења земљишта, крчењу алохтоне вегетације и очувању чистина у Селевењској шуми, као и промовисању одрживог коришћења заштићеног подручја. У Селевењској шуми је планирано уређење „Шумарске куће“ као локалитета за едукацију.

У СРП „Селевењске пустаре“ је уређена и опремаљена посетилач- ка инфраструктура (едукативне стазе, осматрачнице, инфо табле). Шетња је могућа дуж посетилачке трасе: Селевењска шума- Лофеј- север. Дуж ове трасе, дужине 3800 m, се налази 12 станица са по- стављеним едукативним таблама на којима се приказују теме везане за Резерват његову заштиту, врсте станишта, традиционалне видове коришћења, промене и притиске на станишта и ретке врсте итд. Пе- шачке туре дуж стазе су лимитиране и морају се одвијати под над- зором водича (максимум 100 посетилаца одједном, распоређено у две групе) - чиме се обезбеђује минимално нарушавање мира у Резервату.

Слика 16. Едукативне стазе у СРП „Селевењске пустаре“[18]

[17] Извор: ЈП „Палић Лудаш“
[18] Извор: ЈП „Палић Лудаш“

5 1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста

Заштита строго заштићених врста се спроводи у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10 и 47/11), забраном ко- ришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузи- мањем мера и активности на управљању популацијама. Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима као и предузи- мањем мера и активности на управљању популацијама.

Део станишта југоисточно од СРП „Селевењске пустаре“ је на простору који је планиран за заштиту, кроз Ревизију Студије за ово заштићено подручје.

5 1.3. Еколошки коридори

Еколошки коридори омогућавају комуникацију између заштићених подручја и/или станишта заштићених и строго заштићених врста. Формирање и очување проходности еколош- ких коридора, који треба да преузму неке функције природне вегетације, је од приоритетног значаја за дугорочни опстанак биодиверзитета ширег региона. У том смислу је посебно зна- чајан водоток Кереш, који ће као међународни еколошки кори- дор, осим што повезује заштићена подручја у посебној намени и значајно утуче на побољшање њиховог водног режима, предста- вља и окосницу будућег прекограничног подручја и повезује два подручја еколошке мреже „NATURA 2000“ у Републици Србији и Републици Мађарској.

Концепција заштите еколошких коридора, подразумева и ус- постављање њихових заштитних зона у којима је потребно ува- жавати мере заштите од штетних спољних утицаја, како би ови коридори испуњавали своју функцију. Еколошки коридори зајед- но са делом еколошки значајног подручја бр. 1 Суботичка језера и пустаре, чине део еколошке мреже. Заштиту еколошке мреже је потребно је спроводити на основу Уредбе о еколошкој мре- жи, којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, одрживог коришћења и об- нављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста.

5.2. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Унутар подручје посебне намене, евидентирана су непокрет- на културна добра (НКД), а надлежна установа заштите - Међу- општински завод за заштиту споменика културе Суботица је утврдио мере и смернице заштите, које постају обавеза власника и корисника културних добара у даљем поступку коришћења, уређења и изградње овог простора. Анализом градитељског на- слеђа, установљено је да је опште стање веома лоше.

Не постоји интерес нити свест грађана о значају наслеђа, као ни мотивација власника/корисника да чувају наслеђе. Објекти без функције убрзано пропадају, попут Магазина за жито у ата- ру Хоргоша (споменик културе), док се стари салаши, услед на- пуштања, руше или непримерено

осавремењују, чиме губе своје основне споменичке вредности.

У планирању заштите, уређења и коришћења културног на- слеђа, неопходно је обезбедити пуно учешће локалне самоуправе и сарадњу са установама које учествују у процесу очувања културног наслеђа, у циљу проналажења оптималних решења, која укључују компромис у контексту постизања одрживости уређења и коришћења културне баштине и савремених потреба друштва. Овај феномен је нарочито изражен код планирања у подручју по- себне намене, где постоје сукоби између потреба за економским развојем (пољопривреда, туризам) и очувања културних и при- родних вредности, као ненадокнадивих ресурса.

Утицај посебне намене на заштиту и унапређење културног наслеђа се односи на:

- сређивање базе података за сва културна добра на под- ручју посебне намене;
- брз и ефикасан рад на појачаној заштити НКД, са ства- рањем нове саобраћајне, комуналне и туристичке инфра- структуре;
- ревитализацију запуштених и напуштених места и обје- ката за које постоји интерес, уз спречавање губљења ау- тентичности културних вредности;
- унапређен приступ значају и презентацији археолошких локалитета;
- идентификацију културног наслеђа као туристичког по- тенцијала;
- планирање и израду пројеката ревитализације старих са- лаша са локалним карактеристикама.

5.3. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА

Полазиште за очување и унапређења вредности предела, пред- ставља утврђивање његовог подручја, као и подручја целина и под- целина, утврђених на основу изражених природних и културних вредности у простору и њихове генезе и историјске повезаности. У оквиру подручја посебне намене су препозната три предеона об- расца дефинисана карактеристичним предеоним елементи који су груписани око три заштићена подручја: ПИО „Суботичка пешча- ра“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“.

У дефинисаним подручјима, морају се очувати и заштити све вредности и специфичне просторне целине, а притом и створи- ти могућност за одрживи развој туризма и других активности којима се неће угрозити предеони карактер. Морају се очувати структуре, разноврсност и међусобне интеракције природних (абиотичких и биотичких) и културних (руралних и урбаних) елемената предеоних подцелина. Приоритет имају:

- ревитализација и рекултивација деградираних природ- них елемената предела, у смислу њихове међусобне гео- морфолошке и хидрографске повезаности;
- очување и регенерација постојећих структура и вредно- сти урбаних и периурбаних структура насеља чији су де- лови у посебној намени и њихових атара и унапређење њихових природних вредности;
- очување, рехабилитација, рестаурација, ревитализација, пренамена заштићених културних добара и добара под предходном заштитом у оквиру посебне намне, у сврху активирања просторних подцелина, увођењем нових ак- тивности које ће побољшати економију подручја.

Основне активности везане за развој и уређење предела, као механизма одрживог развоја, заштите и идентитета интеракције културних и природних вредности, груписане су и представљене као три основне активности:

- успостављање контролисаног и селективног развоја ак- тивности, начина и интензитета коришћења простора који могу да имају негативан утицај на очување и уна- пређење слике (доживљаја) предела, посебно дефиниса- них целина ПИО „Суботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“;
- стварање информативне инфраструктуре (инфо-пункто- ви, натписи, дигиталне апликације, визиторски центри и др.) у циљу презентације (интерпретације), развоја свести и анимирања јавности о вредностима и значају овог предела;
- умањење и превенција даље деградације карактера пре- дела и праћење ефеката предузетих мера на очувању и унапређењу предела;

За потребе заштите, презентације, контролисања и селективног развоја активности, начина и интензитета коришћења простора који могу да имају негативан утицај на доживљај, унапређење и очување слике предела, посебно на дефинисане подцелине, морају се обезбе- дити услови за интегрално управљање овим пределом. У циљу пре- зентације предела мора се, у складу са планским решењима датим овим Просторним планом, изградити туристичка инфраструктура.

5.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешко опредељење просторног развоја подручја по- себне намене, усмерено је ка поштовању режима заштите заштићених подручја, и осталих просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, унапређењу природних вредности и усклађивању различитих интересних потреба за уређењем овог простора. У смислу дефинисања планских еле- мената, заштита животне средине представља полазну основу за рационални просторни развој.

Заштита природних ресурса и природних добара, подразу- мева дефинисање низа мера и активности ради заштите воде, ваздуха, земљишта и биодиверзитета, чија ће имплементација у процес просторног планирања подручја посебне намене, ре- зултирати квалитетним и међусобно усаглашеним планским решењима. Реализацијом мера и активности које су предвиђе- не, зауставиће се даља деградација природних ресурса и уна- предиће се квалитет животне средине (Референтна карта бр. 3.2. Природни ресурси и заштита животне средине).

У циљу заштите животне средине, дефинишу се планске активности које се односе на подручје посебне намене, али и на шири простор који је у обухвату Просторног плана, а чији садржаји могу имати директан или посредан утицај на ово под- ручје:

- планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;
- повезивање међусобно удаљених фрагментисаних и изо- лованих станишта еколошким коридорима и заштитним појасевима зеленила;
- успостављање континуираног праћења стања живот- не средине: успостављање континуираног мониторин- га: воде, ваздуха, земљишта (пољопривредног и не- пољопривредног), биомониторинга и мониторинга буке (у зони утицаја саобраћаја и постојећих привредних објеката);
- подизање квалитета и модернизација постојећих инфра- структурних система, као и формирање заштитних поја- сева зеленила;
- забрана упуштања непречишћених вода у напуштене бу- наре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама;
- забрана упуштања у природне реципијенте било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају Пб класи;
- обавезно комплетно пречишћавање (примарно и секун- дарно) отпадних вода до траженог степена квалитета, уколико се планира њихово испуштање у реципијенте;
- успостављање адекватног мониторинга квалитета водо- токова у случају загађења услед акцидентних ситуација;
- коришћење биолошких и биотехничких средстава у пољопривреди, у циљу очувања биолошке разноврснос- ти на територији заштићених подручја;
- примена хемијских средстава у заштићеним подручјима у складу са прописаним режимима заштите уз претход- но прибављање одобрења и сагласност надлежног Ми- нистарства;
- санација и рекултивација неуређених одлагалишта отпа- да и осталих деградираних површина;
- одлагање комуналног и других врста отпада у складу са Регионални планом управљања отпадом (регионална депонија је на територији Града Суботице ван обухва- ту овог Просторног плана) и локалним плановима за те- риторијалне јединице које су обухваћене овим Простор- ним планом (трансфер станица општине Кањижа је на простору посебне намене, а Града Суботице ван обухва- ту овог Просторног плана);

- нешкодљиво одлагање лешева животиња и других отпа- дака животињског порекла које организује локална само- управа са својом зоохигијенском службом у складу са За- коном о ветеринарству, до објеката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла, на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину.

5.5. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИ- ДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА

При утврђивању просторне организације и уређења насеља, неопходно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију. Општи принципи уп- рављања ризиком од елементарних непогода и других несрећа су: планирање и имплементација превентивних мера и активности; заштита, отклањање могућих узрока угрожавања (превенција); приправност и правовремено реаговање; смањење утицаја еле- ментарних непогода; спречавање других несрећа и умањење њи- хових последица (санација).

5.6. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране, подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извр- шење одбране.

Основу планирања и уређења простора за потребе одбра- не земље, чини укупна постојећа инфраструктура, оптимално прилагођена за извршавање додељених мисија и задатака Војске и других снага одбране Републике Србије, у супростављању идентификованим изазовима, ризицима и претњама безбедности.

Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље урађено је у складу са условима добијеним од Министарства од- бране Републике Србије, који су уграђени у овај Просторни план.

6. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Табела 6. Биланс површина у подручју обухвата Просторног плана

Р.бр.	ПОДРУЧЈЕ ОБУХВАЋЕНО ПРОСТОРНИМ ПЛАНОМ	Површина	
		ha	%
1.	Подручје посебне намене „Суботичке пустаре ијезера“	17 061,63	37,00
	Предеона целина заштићених подручја	6 873,35	
	Предеона целина заштитне зоне заштићених подручја	4 138,39	
	Предеона целина остала посебна намена	6 049,89	
2.	Подручје ван посебне намене у обухвату Просторног плана	28 438,06	63,00
	Подручје територије Града Суботице	16 973,99	
	Подручје територије општине Кањижа	11 464,07	
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ОБУХВАЋЕНА ПЛАНОМ		45 499,69	100,00

Табела 7. Биланс површина подручја посебне намене

Р.бр.	ЦЕЛИНЕ И ПОДЦЕЛИНЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ „СУБОТИЧКЕ	Површина	
		ha	ha
1.	Предеона целина заштићених подручја са подцелинама	6 873,35	41,00
1.1.	ПИО „Суботичка пешчара“	5 346,86	
	Режим I степена заштите	443,61	
	Режим II степена заштите	1 152,19	
	Режим III степена заштите	3 751,06	
1.2.	СРП „Лудашко језеро“	851,65	
	Режим I степена заштите	65,50	
	Режим II степена заштите	401,61	
	Режим III степена заштите	384,54	
1.3.	СРП „Селевењске пустаре“	674,84	
	Режим II степена заштите	301,92	
	Режим III степена заштите	372,92	
2.	Предеона целина заштитне зоне заштићених подручја	4 138,39	24,00
	33 ПИО „Суботичка пешчара“	2 067,50	
	33 СРП „Лудашко језеро“	873,61	
	33 СРП „Селевењске пустаре“	1 197,28	
3.	Предеона целина остала посебна намена	6 049,89	35,00
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ		17 061,63	100,00

Табела 8. Биланс постојеће и планиране намене по категорија- ма земљишта у оквиру подручја посебне намене

Р.бр.	Намена простора	Постојеће (2014)		Планирано (2024)	
		ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	11 584,52	68	11 415,53	66
2.	Шумско земљиште	3 994,36	23	3 976,31	23
	- шуме и шумско земљиште	3 994,36		3 976,16	
	-локалитет „Шумарска кућа“	/		0,15	
3.	Водно земљиште	653,46	4	653,46	4
	-језера	439,17		405,58	
	- канали и мањи водотоци	214,29		214,29	
	- спорт.рекр.локал.“Келебијско језеро“	/		33,59	
4.	Грађевинско земљиште	829,59	5	1016.33	7
	- грађевинско подручје насеља	82,59		82,59	
	- зона ретког становништва ван граћ. подручја насеља	120,44		120,44	
	- салашарска насеља	13,89		13,89	
	- викенд зоне	228,63		228,63	
	-радне зоне	24,78		24,78	
	- инфраструктурни и комунални комплекси	9,08		30,65	
	- едукатив-спорт-рекреат. и туристички локал.	9,77		128,09	
	Саобраћајна инфраструктура	340,11		477,26	
	-линијска инфраструктура	340,11		379,85	
	- гранични прелаз Бачки Виногради	/		7,41	
УКУПНО (1+2+3+4)		17 061.6	°°	17 061.6	°°

Исказани биланс постојеће и планиране намене по категорија- ма земљишта у оквиру подручја посебне намене, одговара гра- фичком приказу из Просторног плана (Референтна карта бр. 1 - Посебна намена простора). Може се уочити да су површине под шумским и водним земљиштем остале непромењене.

Постојећа шумовитост у оквиру подручја посебне намене од 23%, која је добијена графичким очитавањем, превазилази планирну шу- мовитост према ППРС за АПВ од 14,3%, односно за Севернобачку област од 10,1%. Повећање шумовитости у планском периоду, према правилима уређења из овог Просторног плана се планира због очу- вања укупног биодиверзитете и повезивања изолованих станишта, а може се постићи кроз формирање заштитних појасева зеленила, по- шумљавање пољопривредног земљишта према Програму заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта и пошумљавање непошумљеног шумског земљишта у заштићеним подручјима у складу са важећим уредбама и кроз прибављање услова од надлежне институције за заштиту природе за сваку конкретну локацију.

У оквиру површина под водним земљиштем, на простору Келе- бијског језера које је тренутно без воде, планира се довођење воде и уређење другог сектора за спорт и рекреацију.

Планирано је повећање грађевинског земљишта за 2% на рачун постојећих пољопривредних површина. У планском периоду, пла- нирано је да максимално заузеће под грађевинским земљиштем буде 998.28 ha, односно 7% од укупне површине подручја посебне наме- не. Планирано повећање је на рачун уређења постојећих и планира- них садржаја: инфраструктурни и комунални садржаји, едукатив- но-спортско-рекреативни и туристички локалитети и саобраћајна инфраструктура. Зона ретког становања ван грађевинског подручја насеља је дефинисана овим Просторним планом, изузимањем из грађевинског подручја насеља Суботица, како би се планским мера- ма смањио утицај на режим III степена заштите ПИО „Суботичка пешчара“.

Планирано је да се на површинама пољопривредног земљишта од око 1 385,23 ha, које је планирано за заштиту на територији општине Кањижа, у наредном периоду спроведе ревизија зашти- те СРП „Селевењске пустаре“. Кроз израду Студије заштите у оквиру ове површине, биће дефинисана врста, режими и границе заштите.

У следећим табелама је дат биланс по предеоним целинама (заштићена подручја, делови њихових заштитних зона и остала посебна намена) и предеоним подцелинама (режими заштите I, II и III степена), како би се сагледало коришћење простора по кате- горијама земљишта.

Табела 9. Намена и биланс површина у подручју предеоне це- лине ПИО „Суботичка пешчара“ са подцелинама

Ред. бр.	Намена земљишта	Режим I степена		Режим II степена		Режим III степена		Свега	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно	385,39	86	592,75	51	843,84	22	1 822,08	34
2.	Шумско	58,22	14	542,99	47	2 858,61	77	3 477,88	65
3.	Водно	/		11,29	1			11,29	0,5
4.	Грађевинско	/		5,16	1	48,61	1	35,71	0,5
	Едукативно спортско рекреативни и турист. локалитети			1,78		23,34			
	Инфраструктурни и комунални садржаји	/		3,38		25,27			
5.	Укупно	443,61	100	1 152,19	100	3 751,06	100	5 346,86	100

Табела 10. Намена и биланс површина у подручју предеоне це- лине СРП „Лудашко језеро“ са подцелинама

Ред. бр.	Намена земљишта	Режим I степена		Режим II степена		Режим III степена		Свега	
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно	/		128,10	32	300,79	79	428,89	50
2.	Шумско	/							
3.	Водно	65,50	°°	273,51	68	41,40	11	380,41	45
4.	Грађевинско	/		/		42,35	10	42,35	5
	Едукативно спортско рекреативни и туристички локалитети	/		/		37,41			
	Грађевинско подручје насеља	/		/		4,94			
	Инфраструктурни и комунални садржаји	/		/		/			
5.	Укупно	65,50	°°	401,61	°°	384,54	°°	851,65	°°

Табела 11. Намена и биланс површина у подручју предеоне це- лине СРП „Селевењске пустаре“ са подцелинама

Ред. бр.	Намена земљишта	Режим II степена		Режим III степена		Свега	
		ha	%	ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно	232,56	77	355,93	95	588,49	87
2.	Шумско	69,36	23	2,69	1	72,05	10
	Едукативно спортско рекреативни и туристички локалитети	0,14		/			
	Инфраструктурни и комунални садржаји	/		/			
3.	Водно	/		14,30	4	14,30	3
4.	Грађевинско	/		/		/	/
5.	Укупно	301,92	100	372,92	100	674,84	100

Табела 12. Намена и биланс површина у подручју предеоне це- лине заштитна зона ПИО „Суботичка пешчара“

Ред. бр.	Намена земљишта	Заштитна зона	
		ha	%
1.	Пољопривредно	1 448,38	70
2.	Шумско	112,94	5
3.	Водно	115,00	5
	Едукативно спортско рекреативни и туристички локалитети	33,59	
4.	Грађевинско	391,18	20
	Зона ретког становања ван грађевинског подручја насеља	120,44	
	Викенд зоне	228,63	
	Едукативно-спортско-рекреативни и турист. локалитети	18,78	
	Инфраструктурни и комунални садржаји	23,33	
5.	Свега	2 067,50	100

Табела 13. Намена и биланс површина у подручју предеоне це-

лине заштитна зона СРП „Лудашко језеро“

Ред. бр.	Намена земљишта	Заштитна зона	
		ha	%
1.	Пољопривредно	809,75	93
2.	Шумско	/	/
3.	Водно	11,75	1
4.	Грађевинско	52,11	6
	Инфраструктурни и радни садржаји	52,11	
5.	Свега	873,61	100

Табела 14. Намена и биланс површина у подручју предеоне це- лине заштитна зона СРП „Селевењске пустаре“

Ред. бр.	Намена земљишта	Заштитна зона	
		ha	%
1.	Пољопривредно	940,24	78
2.	Шумско	154,16	12
3.	Водно	5,09	1
4.	Грађевинско	97,79	9
	Едукативно спортско рекреативни и туристички локалитети	25,03	
	Инфраструктурни и комунални садржаји	72,76	
5.	Свега	1 197,28	100

Табела 15. Намена и биланс површина у подручју предеоне це- лине остала посебна намена

Ред. бр.	Намена земљишта	Остала посебна намена	
		ha	%
1.	Пољопривредно	5 546,79	91
2.	Шумско	177,33	3
3.	Водно	115,62	3
4.	Грађевинско	210,15	3
	Грађевинско подручје насеља	77,65	
	Салашарска насеља	13,89	
	Едукативно спортско рекреативни и туристички локалитети	7,95	
	Радне зоне и комплекси	24,78	
	Инфраструктурни и комунални садржаји	85,88	
5.	Свега	6 049,89	100

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ) У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1 1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПО ЦЕЛИНАМА, ПОДЦЕЛИНА- МА И ЗОНАМА

Правила уређења по предеоним целинама и подцелинама

У оквиру подручја посебне намене издвојене су три предеоне целине: заштићена подручја, делови њихових заштитних зона и остала посебна намена која представља зоне утицаја наприродна добра. У оквиру предеоних целина заштићених подручја, дефи- нисане су предеоне подцелине, које чине режими заштите I, II и III степена.

Правила уређења у оквиру подручја посебне намене подразу- мевају:

- директну примену овог Просторног плана на основу дефи- нисаних правила грађења за дефинисане зоне и локалитете,
- директну примену овог Просторног плана уз обавезну израду урбанистичких пројеката за дефинисане локали- тете, уз прибављање услова и сагласности надлежних органа, институција и служби,
- израду планова детаљне регулације за дефинисане зоне и локалитете на основу смерница за уређење и мера заштите утврђених овим Просторним планом,
- обавезну израду плана детаљне регулације, уколико је по- требно утврдити јавни интерес или нову регулацију, однос- но извршити разграничење површина јавне и остале намене,
- примену посебних мере заштите природе у деловима грађевинског подручја насеља која су у посебној наме- ни, а за које се примењују плански документи Града Су- ботице и општине Кањижа (део грађевинског подручју насеља Бачки Виногради и део грађевинског подручја насеља Мале Пијаце) и
- директну примену овог Просторног плана за уређење и активности на пољопривредном, шумском и водном земљишту уз поштовање мера заштите природе, ради заштите и очувања, пре свега, природних вредности и предеоног мозаика подручја.

1.1.1. Правила уређења у предеоној целини заштићених под- ручја[a]

Ову предеону целину чине три заштићена подручја: ПИО „Су- ботичка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“ (Прегледна карта бр 1. Целине и подцелине посебне на- мене и Реферална карта бр 1. Посебна намена простора).

1.1.1.1. Предеона целина ПИО „Суботичка пешчара“

На пољопривредном, шумском и водном земљиште у оквиру ове предеоне целине, забрањена је градња објеката, изузев: обје- ката инфраструктуре, објеката у функцији шумске привреде и објеката у дефинисаним зонама и локалитетима у складу са овим Просторним планом. За постојеће објекте у режиму III степена заштите правила грађења ће бити дата овим Просторним планом.

На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес, вр- шиће се промена намене у скаладу са Законом о шумама. Заштита и уређење простора ће се спроводити уз поштовање мера заштите које су дате у важећој Уредби о заштити и мера заштите за међуна- родни еколошки коридор (водоток Кереш) са заштитним зонама.

Правила уређења за предеоне подцелине режима I, II и III сте- пена заштите

- У режиму I степена заштите је забрањено коришћење простора, осим научних истраживања и контролисане едукацује;
- У режиму II степена заштите је забрањено: изградња грађевинских објеката и извођење радова којима би се нарушиле геоморфолошке одлике подручја; одвођење или превођење вода водотока Кереш, прокопавање кана- ла и изградња заливних система, као и промена намене земљишта; пошумљавање травних и потенцијално трав- них површина; пошумљавање шумских чистина и оста- дих отворених површина, осим фрагментарно у циљу ре- витализације станишта; пошумљавање алохтоним врста- ма;
- У режиму III степена заштите је забрањено: уситњавање постојећих грађевинских парцела и повећање постојеће спратности и изграђености; извођење радова којима би се нарушиле геоморфолошке одлике подручја; промена намене земљишта и подизање рибњака; одвођење или превођење вода водотока Кереш, прокопавање канала осим реверзибилних; одводњавање и копање јама ради коришћења подземне воде за заливање; пошумљавање травних и потенцијално травних површина; уношење нових алохтоних врста; промена намене земљишта ради интензивнијег коришћења.

На подручју ПИО „Суботичка пешчара“ предвиђене су следеће мере заштите и унапређења: у режиму II степена ревитализација деградираних и уништених шумских станишта шумским заса- дима; на целом подручју се предвиђа реинтродукција аутохто- них врста, очување пејзажних елемената, прописивање режима коришћења путева, спровођење хидротехничких мера за одржа- вање оптималног водног режима на влажним стаништима и раз- вој еко-туризма.

Локалитети у предеоној целини ПИО „Суботичка пешчара“

У оквиру предеоне целине коју чини ПИО „Суботичка пеш- чара“, дефинисани су планирани локалитети и зоне у подцелини режим III степена заштите:

- излетиште на локалитету „Тресетно језеро“ (проширење постојећег),
- излетиште на локалитету „Мајдан“ (део се налази у ре- жиму II степена заштите),
- зона водозахвата и - визиторски центар са летњим кам- пом на локалитету „Старо стрелиште“.

За зону водозахвата, локалитет „Тресетно језеро“ и локалитет „Мајдан“ је обавезна израда планова детаљне регулације на ос- нову смерница за уређење и мера заштите утврђених овим Прос- торним планом. Планирање и изградња водозахвата на подручју ПИО „Суботичка пешчара“ је могуће само под условима дефини- саним чланом 10. и уз компензацијске мере у складу са чланом 12. Закона о заштити природе.

Слика 17. Локалитет „Мајдан“

За визиторски центар са летњим кампом на локалитету „Ста- ро стрелиште“ је предвиђена директна примена овог Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта и прибављање услова и сагласности надлежних органа, институција и служби уз поштовање мера заштите природе.

Слика 18. Локалитет „Тресетно језеро“.

За постојећи инфраструктурни комплекс НИС-а који је у ре- жиму III степена заштите (СС „Келебија 1“) је обавезна израда плана детаљне регулације, уз прибављање неопходних услова надлежних институција, као и поштовање смерница датих овим Просторним планом за нове радне комплексе.

Слика 19. „3D“ приказ планираног уређења локалитета „Тресетно језеро“

1.1.1.2. Предеона целина СРП „Лудашко језеро“

На пољопривредном, шумском и водном земљиште у оквиру ове предеоне целине, забрањена је градња објеката, изузев: обје- ката инфраструктуре и објеката на дефинисаним локалитетима у складу са овим Просторним планом. За постојеће објекте у режи- му II и III степена заштите, правила грађења ће бити дата овим Просторним планом. У складу са Уредбом о заштити на подручју СРП „Лудашко језеро“ се предвиђа уређење туристичких објека- та и реконструкција постојећих старих салаша у традиционалном стилу. У овој предеоној целини је могуће подизање заштитних појасева зеленила (ветрозаштитни појасеви) од аутохтоних врста зеленила у складу са интересима очувања биодиверзитета и ка- рактеристика предела. Заштита и уређење простора ће се спрово- дити уз поштовање мера заштите које су дате у важећој Уредби о заштити и према мерама заштите за међународни еколошки кори- дор (водоток Кереш) са заштитним зонама.

Правила уређења за предеоне подцелине режима I, II и III сте- пена заштите

- У режиму I степена заштите је забрањено коришћење простора, осим научних истраживања и контролисане едукације;
- У режиму II степена заштите је забрањено: градити нове објекте осим привремених за потребе спровођења мера заштите и унапређења природног добра; повећавати сп- ратност и габарите постојећих објеката при реконструк- цији; мењати намену површина, вршити експлоатацију минералних и енергетских ресурса, градити заливне системе, одводити или преводити воде водотока Кереша, обављати хидромелиорационе радове који би довели до смањења нивоа подземних вода и пошумљавати површи- не;
- У режиму III степена заштите је забрањено: мењати на- мену површина; градити нове објекте, осим за спро- вођење мера заштите и унапређења добра, а у складу са планским документом; повећавати спратност и габарите постојећих објеката при реконструкцији; градити моло- ве осим традиционалних пристана код старих салаша и у научно-истраживачке сврхе; вршити геолошка истражи- вања и експлоатацију минералних и енергетских ресур- са; обављати хидромелиорационе радове који би довели до смањења нивоа подземних вода; градити заливне сис- теме; уносити алохтоне врсте; пошумљавати осим фраг- ментарно за спровођење мера унапређења предела.

На подручју СРП „Лудашко језеро“ предвиђене су следеће мере заштите и унапређења: уређење туристичких објеката и рекон- струкција постојећих старих салаша у традиционалном стилу; одржавати оптимални водни режим, ревитализовати средњи ток Кереша, спровести измуљивање језера; унапредити постојеће и формирати нове еколошке коридоре, као и ветрозаштитне појасе- ве; коришћење пољопривредног земљишта и развој сточарства на традиционалан начин.

У оквиру предеоне целине коју чини СРП „Лудашко језеро“, дефинисани су планирани локалитети, у подцелини режим III степена заштите. Изградња објеката је могућа реорганизацијом грађевинских површина и поштујући принцип компензације ста- ништа:

- локалитет Визиторски центар „Лудаш“,
- локалитет културног туризма „Буџак“,
- локалитет за спорт и рекреацију у насељу Шупљак и
- локалитет за спорт и рекреацију на локалитету „Переш“ у близини сеоског насеља Носа.

За локалитете Визиторски центар „Лудаш“, локалитет култур- ног туризма „Буџак“ и локалитете за спорт и рекреацију „Переш“ и у насељу Шупљак је обавезна израда плана детаљне регулације на основу смерница за уређење и мера заштите утврђених овим Просторним планом. Спорт и рекреација на локалитету „Пе- реш“, биће обрађени у склопу ПДР-а којим ће бити обухваћени и приступни путеви и радни комплекс Фабрике амбалаже. Уколико се укаже потреба, ПДР-ом обухватити и шири простор ради де- финисања наведених садржаја.

За уређење приобаља Лудашког језера и ради подизања мул- тифункционалних заштитних појасева зеленила у функцији уп- рављања, заштите вода и развоја екотуризма, у случају потребе утврђивања јавног интереса и разграничења јавног од осталог земљишта, потребна је израда планова детаљне регулације.

1.1.13. Предеона целина СРП „Селевењске пустаре“

На пољопривредном, шумском и водном земљиште у оквиру ове предеоне целине, забрањена је градња објеката, изузев: обје- ката инфраструктуре, објеката у функцији шумске привреде и објеката на дефинисаним локалитетима у складу са овим Прос- торним планом. За постојеће објекте у режиму III степена зашти- те правила грађења ће бити дата овим Просторним планом. На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес, вршиће се промена намене у скаладу са Законом о шумама. У овој предео - ној целини је могуће подизање заштитних појасева зеленила у ко- ридору трасе аутопута Е-75 од аутохтоних врста зеленила у скла- ду са интересима очувања биодиверзитета и предеоних одлика. Избегавати стварање станишта типа „замке“ које привлаче

дивље врсте, повећавајући њихово страдање на аутопуту. Заштита и уређење простора ће се спроводити уз поштовање мера заштите које су дате у важећој Уредби о заштити и према мерама заштите за прекогранични еколошки коридор са заштитним зонама.

Правила уређења за предеоне подцелине режима II и III сте- пена заштите

- У режиму II степена заштите обезбеђује се: укључивање „Шумарске куће“ (раније назване „етно-чарда“) у пре- зентацију Резервата;
- У режиму III степена заштите обезбеђује се: изградња информационог центра и других неопходних објеката за организовање туристичких активности, презентација културно-историјских вредности на подручју „Темплом- парта“ и традиционално сточарство.

На целом подручју СРП „Селевењске пустаре“ је забрањено: изградња објеката осим објеката у традиционалном стилу на ло- калитету „Темпломпарт“; промена намене површина; прокопа- вање канала осим реверзибилних, јама за заливање и исушивање мочвара и други радови који би довели до промене водног режи- ма; изградња рибњака; отварање позајмишта песка и нафтних бу- шотина и други радови који могу утицати на морфологију терена и стабилност екосистема; уношење алохтоних врста биљака и животиња; чиста сеча шума осим у засадима багрема и еуроа- меричких топола; проредне (узгојне) и санитарне сече шума, ако нису у функцији очувања и унапређивања заштићених и других угрожених врста и њихових станишта; пошумљавање, осим ако је то у функцији очувања и унапређивања разноврсности вегета- ције на одређеним деловима Резервата.

На целом подручју предвиђене су следеће мере заштите и уна- пређења: одржавање оптималног водног режима; озелењавање дела трасе аутопута Е-75; одређивање земљаних некатегориса- них путева чије се коришћење за саобраћај ограничава рампама; контролисана презентацији природног добра и реинтродукција аутохтоних врста, укључујући и домаће животиње.

Локалитети у предеоној целини СРП „Селевењске пустаре“

У оквиру предеоне целине коју чини СРП „Селевењске пус- таре“ дефинисан је планирани локалитет у режиму II степена заштите:

- локалитет за едукацију „Шумарска кућа“ (раније назване „етно-чарда“) у Селевењској шуми.

За овај локалитет је предвиђена директна примена овог Прос- торног плана уз примену мера заштите које су дате у важећој Уредби о заштити.

1.1.2. Правила уређења у предеоној целини заштитне зоне заштићених подручја

Правила уређења у предеоној целини заштитне зоне заштиће- них подручја се односе на: заштитну зону ПИО „Суботичка пеш- чара“, заштитну зону СРП „Лудашко језеро“ и заштитну зону СРП „Селевењске пустаре“

1.1.2.1. Предеона целина заштитна зона ПИО „Суботичка пеш- чара“

У оквиру заштитне зоне ПИО „Суботичка пешчара“ је: забрање- но проширивати грађевинско подручје; градити индустријске и друге објекте; изводити радове који би довели до опадања ни- воа подземних вода и депоновати чврст и течан отпад. Заштита и уређење простора ће се спроводити у складу са важећом Уредбом и уз поштовање мера заштите на стаништима заштићених и строго заштићених врста и еколошким коридорима са заштитним зонама.

У оквиру предеоне целине коју чини заштитна зона ПИО „Су- ботичка пешчара“ дефинисане су следећи локалитети и зоне:

- туристичко-спортско рекреативни локалитет „Келе- бијско језеро“ (планирани),
- зона ретког становања ван грађевинског подручја насеља Суботица (планирана) и
- викенд зоне на четири локалитета (постојеће).

За туристичко-спортско рекреативни локалитет на „Келебијс- ком језеру“ је обавезна израда плана детаљне регулације на ос- нову смерница за уређење и мера заштите утврђених овим Прос- торним планом.

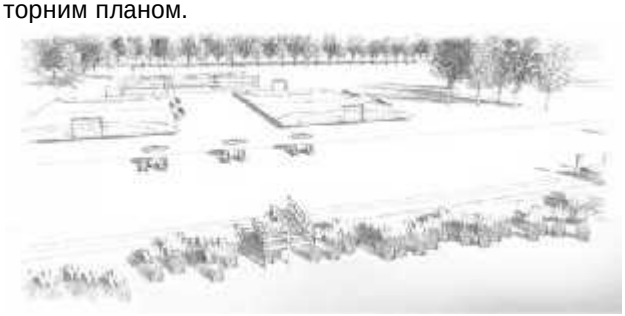

Слика 20. „3D“ приказ уређења планираног локалитета на „Келебијском језеру“

За зону ретког становања и викенд зоне је превиђена директна при- мена овог Просторног плана Зона ретког становања је дефинисана овим Просторним планом кроз измену граница дела грађевинског под- ручја насеља Суботица (ГП Суботица-Палић до 2020 , „Службени лист Општине Суботица бр 16,17 и 26 /06) Предлог за измену граница дела грађевинског подручја насеља Суботица је дат у поглављу овог Прос- торног плана које се односи на имплементацију (поглавље V/2 /2 1 Смер- нице за израду планске документације за подручје Просторног плана)

За постојећи инфраструктурни комплекс НИС-а (СС „Келебија 2“) је предвиђена директна примена овог Просторног плана, при- меном правила грађења дефинисиних за радне зоне и комплексе и урбанистичких и других услова за изградњу инфраструктуре, уз претходно прибављену сагласност и посебне услове надлежне институције за заштиту природе.

У случају потребе дефинисања регулације, обавезна је израда плана детаљне регулације, уз прибављање неопходних услова надлежних институција, као и поштовање смерница датих овим Просторним планом за нове радне комплексе.

За пољопривредно, шумско и водно земљиште у оквиру ове предеоне целине ће бити дата правила грађења за директну при- мену овог Просторног плана.

1.1.2.2. Предеона целина заштитна зона СРП „Лудашко језеро“

У оквиру заштитне зоне СРП „Лудашко језеро“ забрањено је: проширивати грађевинско подручје, градити објекте изван грађе- винских подручја утврђених посебним планским и урбанистич- ким документима; градити индустријске и друге објекте који нарушавају еколошки и визуелни интегритет подручја; изводити радове који негативно утичу на хидролошки режим Резервата и одлагати све врсте отпада. Заштита и уређење простора ће се спроводити у складу са важећом Уредбом и уз поштовање мера заштите у еколошким коридорима са заштитним зонама.

За постојећи инфраструктурни комплекс НИС-а (СС „Хајдуко- во“) је предвиђена директна примена овог Просторног плана, при- меном правила грађења дефинисиних за радне зоне и комплексе и урбанистичких и других услова за изградњу инфраструктуре, уз претходно прибављену сагласност и посебне услове надлежне институције за заштиту природе.

У случају потребе дефинисања регулације обавезна је израда плана детаљне регулације, уз прибављање неопходних услова надлежних институција, као и поштовање смерница датих овим Просторним планом за нове радне комплексе.

За пољопривредно, шумско и водно земљиште у оквиру ове предеоне целине ће бити дата правила грађења за директну при- мену овог Просторног плана.

1.1.2.3. Предеона целина заштитна зона СРП „Селевењске пус- таре“

У оквиру заштитне зоне СРП „Селевењске пустаре“ забрањено је: изводити хидромелиорационе и друге радове који би мењали режим подземних вода; депоновати смеће, отварати депоније и позајмишта песка као и нафтне

бушотине. У оквиру заштитне зоне могу се градити објекти у традиционалном стилу (салаши) и организовати интегрална пољопривредна производња. Заштита и уређење простора ће се спроводити у складу са важећом Уред- бом и уз поштовање мера заштите на стаништима заштићених и строго заштићених врста и еколошким коридорима са заштитним зонама.

У оквиру предеоне целине коју чини заштитна зона СРП „Селе - вењске пустаре“ дефинисани су следећи локалитети:

- туристички садржај на локалитету „Мали Хоргош“ ДОО Хоргош (планирани),
- локалитет културног туризма „Темпломпарт“ (планира- ни) и
- туристичко спортско рекреативни локалитет „Хоргошка чарда“ (постојећи).

За локалитет културног туризма „Темпломпарт“ је предвиђе- на израда ПДР-а, а за остале локалитете предвиђена је директна примена овог Просторног плана уз обавезну израду урбанис- тичког пројекта и прибављање услова и сагласности надлежних органа, институција и служби и уз поштовање мера заштите за заштитну зону СРП „Селевењске пустаре“.

За пољопривредно, шумско и водно земљиште у оквиру ове предеоне целине ће бити дата правила грађења за директну при- мену овог Просторног плана.

1.1.3. Правила уређења у предеоној целини остала посебна на- мена

Предеону целину коју чини остала посебна намена - зона ути- цаја на природна добра, у највећем проценту чини пољоприв- редно, затим водно, шумско и у најмањем делу грађевинско земљиште.

За пољопривредно, шумско и водно земљиште у оквиру ове целине је обавезна директна примена овог Просторног плана уз поштовање мера заштите на стаништима заштићених и строго заштићених врста и еколошким коридорима са заштитним зона- ма.

Грађевинско земљиште чине следећи дефинисани локалитети и зоне:

- туристичко спортско рекреативни локалитет „Пецарош- ко језеро“ (проширење постојећег),
- салашарска насеља (постојећа),
- инфраструктурни и комунални садржаји (постојећи: са- бирне станице и сабирна станица гаса, комплекс стани- це за снабдевање горивом; планирани: трансфер станица и локација за третман отпада животињског порекла),
- радне зоне и комплекси и појединачни радни садржаји (постојеће) и
- зоне грађевинског подручја насеља Бачки Виногради и Мале Пијаце која су у еколошком коридору и заштитној зони водотока Кереш (постојеће).

За туристичко-спортско рекреативни локалитет „Пецарошко језеро“, предвиђена је директна примена овог Просторног плана, кроз обавезну спровођење урбанистичких пројекта који су урађе- ни 2008. и 2014. године и уз поштовање мера заштите природе.

За салашарска насеља је предвиђена директна примена овог Просторног плана, уз поштовање мера заштите природе.

За постојеће радне, комуналне и инфраструктурне садржаје, предвиђена је директна примена овог Просторног плана, а у случају промене делатности је обавезна израда урбанистичког пројекта, уз прибављање услова и сагласности надлежних органа, институција и служби, као и поштовање мера заштите. За постојећу Фарму „Га- брић“ је предвиђено спровођење урбанистичког пројекта из 2013. године, а за постојећи комплекс станице за снабдевање горивом у КО Хоргош спровођење урбанистичког пројекта из 1998. године.

Уколико је за дефинисане локалитете потребно одредити грађевинско земљиште, утврдити јавни интерес или нову регула- цију, обавезна је израда плана детаљне регулације.

Изградња у комплексу Сабирно гасне станице (СГС) „Марто- нош запад“ ће се спроводити на основу важећег Плана детаљне регулације одводног канала „Шест путева“ у КО Мартонош у чијем обухвату се налази.

За трансфер станицу (КО Мартонош) је предвиђена израда ур- банистичког пројекта, а овим Просторним планом је резервисан простор за одлагање отпад животињског порекла у расхладне контејнере за који је, такође, потребна израда урбанистичког пројекта.

За зоне грађевинског подручја насеља која су у еколошком ко- ридору и заштитној зони водотока Кереш (део грађевинског под- ручја насеља Бачки Виногради и грађевинског подручја насеља Мале Пијаце), примењиваће се шематски прикази насеља који су дати важећим просторним плановима, уз посебне мере заштите које се односе на мере заштите природних добара за еколошки коридор и његове заштитне зоне које су дате овим Просторним планом (поглавље IV/1./1.6./1.6 1./1.6 1.3. Еколошки коридори и заштитна зона еколошких коридора и станишта).

1.2. ОПИС ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА У ОСТАЛОЈ ПОСЕБНОЈ НАМЕНИ ЗА ПРИМЕНУ ПОСЕБНИХ МЕРА ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ

Опис дела грађевинског подручја насеља Бачки Виногради

Део грађевинског подручја насеља Бачки Виногради који се налази у осталој посебној намени за примену посебних мера заштите природе, обухвата следеће парцеле: 3444 (део), 3442/4, 3442/3, 3442/5, 3442/2, 3442/1, 3441, 4063/1 (део), 3418 (део), 3419/1 (део), 3419/3 (део), 3419/4 (део), 3419/2, 3434/3 и 3439/1 у КО Бачки Виногради.

Опис дела грађевинског подручја насеља Мале Пијаце

Део грађевинског подручја насеља Мале Пијаце који се нала- зи у осталој посебној намени за примену посебних мера заштите природе дефинисан је на следећи начин:

- са северне стране јужном међом парцела 16570, 16571 и 16572/1 (КО Хоргош),
- са источне стране границом посебне намене,
- са јужне стране јужном границом грађевинског подручја насеља Мале Пијаце (Просторни план општине Кањи- жа),
- са западне стране западном међом границе грађевинског подручја насеља Мале Пијаце (Просторни план општине Кањижа).

1.3. ОПИС ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА У ПОСЕБНОЈ НАМЕ- НИ ЗА ДИРЕКТНУ ПРИМЕНУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Зона ретког становања ван граница грађевинског подручја на- сеља (у заштитној зони ПИО „Суботичка пешчара“):

- са јужне и северне стране је дефинисана границом по- себне намене,
- са северне стране, северном међом путева, парцеле 23336 и 25494 (КО Стари Град) и северном међом желез- ничке пруге, парцела 25519, јужном и западном међом пута, парцела 25495/1 и северном међом пута, парцела 25497 (КО Нови Град),
- са источне стране, западном међом пута, парцела 25500 (КО Нови Град).

Викенд зоне (4 локалитета у заштитној зони ПИО „Суботичка пешчара“, који су на Реферaлној карти бр. 4- Карта спровођења, означени бројевима 1-4)

Локација 1 - се налази северно од насеља Келебија у катастар- ској општини Стари Град и дефинисана је на следећи начин:

- са северне стране, јужном међом пута, парцела 27011,
- са источне стране, источном међом пута, парцела 27018,
- са јужне стране, северном међом пута, парцела 27713,
- са западне стране, западном међом пута, парцела 27012/31 и источном међом пута, парцела 31089.

Локација 2 - се налази источно од насеља Келебија у катастар- ској општини Стари Град и дефинисана је на следећи начин:

- са северне стране, јужном међом парцеле 27141, јужном међом путева, парцеле 27155, 27156/5, 27165 и 27189,
- са источне стране, западном међом пута, парцела 27717,
- са западне стране, источном међом путева, парцеле 27130 и 27301 и западном међом пута, парцела 27140.

Локација 3 - се налази источно од насеља Келебија у катастар- ској општини Стари Град и дефинисана је на следећи начин:

- са западне и северне стране, јужном и источном међом пута, парцела 27715,
- са источне стране, западном међом парцеле 26602,
- са јужне стране, северном међом пута, парцела 2771.

Локација 4 - се налази северно од насеља Палић у катастар- ској општини Палић и обухвата следеће парцеле: 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766/1, 3766/2, 3766/3, 3766/4, 3766/5, 3766 и 3767.

Салашарска насеља (у осталој посебној намени на територији Општине Кањижа)

- делови парцела 4179, 4178, 4177, 4176, 4175, 4174, 4173, 4172, 4171, 4170, 4169, 4168, 4167, 4166, 4164, 4163, 4162, 4149, 7061 и 6966 (КО Мартонош),
- парцеле 1088, 1087, 1086, 1085, 1084, 1079, 1078, 1077, 1076, 1071, 1068, 1064, 1060, 1058 (део), 1056, 1055, 1052/1, 1049, 1045/1, 1045/2, 1042, 1038, 1037, 1036 (део), 1035/3 (део), 1034, 1031, 1032, 1026, 1024, 1018, 1019/1, 1019/2, 1017, 1015, 1016 (део), 1014 (део), 1013, 4989 (део), 991, 990, 994, 995, 1000, 999/1, 999/2, 998/1, 998/2, 1009, 1012, 1011, 1008, 1003/3, 1003/2, 1003/1, 1006, 1007, 1004/1, 1004/2, 1004/2 и 1004/3 (КО Мале Пијаце),
- парцеле 13964/1, 13962, 13964/2, 13963, 13967 (део), 14008, 14009/1, 14009/2, 14010, 14011, 14012, 14013, 14015/1, 14015/2, 14015/3, 14015/4, 14014/5, 14014, 14017/2, 14016/1, 14016/20, 14016/3, 14016/4, 14016/5, 14018, 14019, 14020/1, 14020/2, 14020/3, 14020/4, 14020/5, 14022, 14021, 14023/1, 14023/2, 14005/2, 14003/2, 14002/2, 14001/2, 14000/5, 14000/4, 13999/2, 13997/1, 13996/4, 13966/3, 13995/2, 16855/2 (део), 14164, 14163, 14166/1, 14166/3, 14165, 14170, 14171, 14174, 14175, 14026, 14027, 14024, 14029/2, 14029/1, 14030, 14035/1, 14035/2, 14032, 14031, 14033/1, 14033/2, 14037, 14038, 14039/2, 14039/1, 14039/3, 14043/2, 14043/3, 14042, 14043/1, 14040, 14041/1, 14047, 14046, 14045, 14041/2, 14044, 14045, 14050, 14051, 14052, 14049, 14048, 14053, 14054, 14060/1, 14060/2, 14059, 14058, 14056, 14055, 14057, 13707, 13708, 13709, 13712, 13711, 13710, 13713, 13716/2, 13719, 13718, 13717, 16853, 13961, 13959, 13960, 13957, 13956 13958, 13955, 13955/4, 13955, 13953, 13954/3, 13954/2, 13954/1, 13952, 13951, 13949, 13950/1, 13948, 13950/2, 13947, 13946, 13943, 13941/2, 13940/2, 13940/1, 13941/3, 13936, 13937, 13934, 13927/1, 13927/2, 13924, 13928, 13925, 13921, 13922, 13920/3, 13918, 13919, 13915, 13912, 13907, 13904, 13900, 13896, 13895, 13894, 13893, 13882, 13883 (КО Хоргош).

Радне зоне и појединачни радни комплекси (у осталој посебној намени на територији општине Кањижа)

- У катастарској општини Мале Пијаце, западно од насеља Мале Пијаце и дефинисана је на следећи начин: почетне тачка описа границе радне зоне се налази на тромеђи ка- нала Кереш, парцела 4987 и парцела 1968 и 1970. Од тро- међе граница у правцу југоистока прати западну међу ка- нала до тромеђе канала, парцела 4987 и парцела 2954 и 2956, мења правац ка југозападу и прати западну међу парцела 2954, 2952 и 2953 долази до тромеђе парцела 2956, 2955 и 2965/3. Од тромеђе граница наставља у пра- вцу северозапада и прати источну међу парцела 2965/3, 2965/4, 2965/2 и 2965/5 до тромеђе парцела 2965/5, 2969 и 2956/1, скреће ка североистоку и прати западну међу пар- целе 2956/1, пресеца парцелу 2969 и даље ка северозападу прати западну међу парцела 2967 и 4983 (Суботички пут) до тромеђе пута и парцела 2992 и 2993. Од тромеђе грани- ца у правцу североистока пресеца пут и западном међом парцеле 1970 долази до почетне тачке описа.
- Комплекса фарме за козе „Габрић“ за коју је урађен ур- банистички пројекат се налази у катастарској општини Хоргош, у потесу Галамбош и обухвата парцелу 13544.

Инфраструктурни и комунални садржаји

- СС „Келебија 2“ у заштитној зони ПИО „Суботичка пеш- чара“ се налази источно од насеља Келебија у катастарској општини Стари Град и обухвата парцеле 26398/2 и 26399/2,
- СС „Хајдуково“ у заштитној зони СРП „Лудашко језеро“ се налази источно од

насеља Хајдуково у катастарској општини Бачки Виногради и обухвата парцелу 3886/6,
- Трансфер станица уосталој посебној намени у катас- тарској општини Мартонош на парцелама 6015/2, 6013, 6012 и 7146,
- Одлагање отпада животињског порекла у осталој посеб- ној намени у катастарској општини Мартонош на парце- лама 6014 и 7147,
- Комплекс станице за снабдевање горивом у осталој по- себној намени у катастарској општини Хоргош на парце- лама 3334,
- Комплекс гробља у осталој посебној намени у катастар- ској општини Мале Пијаце на парцели 2980 и 2981.

Едукативно спортско рекреативни и туристички локалитети
- Визиторски центар са летњим кампом на локалитету „Старо стрелиште“ (у режиму III степена заштите ПИО „Суботичка пешчара“ на к.п. бр. 3120 КО Палић),
- Туристички локалитет „Мали Хоргош“ (заштитна зона СРП „Селевењске пустаре“ на к.п. бр.9901/1,2,3, 9903, 9904, 9905, 9906, 9985 КО Хоргош),
- Туристичко спортско рекреативни локалитет „Хоргошка чарда“ (заштитна зона СРП „Селевењске пустаре“ на к.п. бр. 11034 КО Хоргош),
- Туристичко спортско рекреативни локалитет „Пецарош- ко језеро“ (остала посебна намена к.п. 4180, 4179 и 4149 КО Мартонош).

1.4. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ПОСЕБНЕ И ДРУГЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРА- СТРУКТУРЕ У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И УСЛОВИ ЗА ЊИХОВО ПРИКЉУЧЕЊЕ

Овим Просторним планом су за посебну намену простора:
- дати услови за директну примену овог Просторног плана за уређење и изградњу саобраћајне и друге линијске ин- фраструктуре и објеката, који се односе на прикључење објеката на инфраструктуру на планираним локалитети- ма у оквиру подручја посебне намене простора,
- дата правила уређења, грађења и реконструкције за ди- ректну примену овог Просторног плана за постојеће енергетске објекте и комплексе, као и за енергетске објекте који ће се градити у оквиру других садржаја на подручју посебне намене простора,
- дате смернице за израду планова детаљне регулације за планиране енергетске и инфраструктурне комплексе који ће се градити као засебне целине на подручју по- себне намене простора (предеона целина остала посеб- на намена), које треба ускладити са мерама заштите за просторне целине од значаја за очување биолошке раз- новрсности (поглавље IV/1./1.6./1.6.1. Мере заштите и уређења природних добара).

Постојећа и планирана линијска инфраструктура и инфра- структурни објекти (Референтна карта бр. 2. Мрежа насеља и инфраструктурни системи и Референтна карта бр. 4. Карта спро- вођења), који се налазе на територији јединица локалне самоуправе, које су обухваћене овим Просторним планом, спроводиће се на основу просторних планова подручја посебне намене за инфраструктурни коридор (аутопут Е-75 и основни правац ДП првог реда бр.24) и просторних планова јединица локалне само- управе. Спровођење на основу просторних планова јединица ло- калне самоуправе подразумева примену услова за уређење и мера заштите природе који су дати овим Просторним планом.

Планирана линијска инфраструктура која ће се спроводити кроз израду просторне или урбанистичке документације уз при- мену смерница за урбанистичку разраду које су дате овим Просторним планом је:
- планирани државни пут - пут регионалног значаја на те- риторији општине Кањижа,
- планирани општински путеви на територији Града Субо- тица и општине Кањижа,
- планирани други колосек магистралне пруге на терито- рији Града Суботица,
- планирани регионални пружни правац Сегедин - Субо- тица - Чикерија - Бачалмаш - Баја (дефинисан је у РПП АП Војводине и предвиђена је израда Студије оправда- ности и Генералног пројекта),
- планирани DV 400 kV и
- планирани DV 110 kV.

1.4.1. Саобраћајна инфраструктура

Објекти јавне путне - друмске и железничке инфраструктуре (државни путеви у складу са Уредбом о категоризацији државних путева, постојећа и планирана железничка инфраструктура), као и пратећи садржаји уз путеве, ће се реконструисати/градити на основу услова из донетих просторних планова.

Планирање и изградња свих саобраћајница које прелазе преко елемената еколошке мреже, треба да се врши у складу са потре- бама заштите дивљих врста, укључујући и обезбеђење сигурног пролаза дивљих врста на одређеним локацијама (еколошки кори- дори, миграторни путеви између субјединица заштићених под- ручја или станишта).

Путна мрежа

Државни и општински путеви ће се реконструисати/градити на основу услова - правила уређења и грађења из просторних и урбанистичких планова, уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа - управљача над пре- дметним јавним путевима. Реализацију изградње/реконструк- ције путне инфраструктуре извршити уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експло- атационог стања коловозних површина и осталих елемената пре- дметних јавних путева, у складу са циљем смањења негативних утицаја на осетљиве просторне целине заштићених подручја.

Некатегорисана путна мрежа

Атарски путеви

Изградњу и одржавање атарских путева ускладити са препо- рукама и смерницама из просторних планова јединица локалне самоуправе и мерама заштите заштићених подручја.

Шумски путеви

Изградњу и одржавање шумских путева ускладити са шум- ским основама, важећим Правилником о условима за коришћење шумских саобраћајница („Службени гласник РС“ бр. 22/98) и са мерама заштите заштићених подручја.

Железничка мрежа

Железничка инфраструктура ће се реконструисати/градити на основу услова - правила уређења и грађења из просторних и урбанистичких планова, уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа - управљача над пре- дметном инфраструктуром. Реализацију изградње/реконструк- ције железничке инфраструктуре би требало извршити уз уважа- вање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експлоатационог стања пружне инфраструктуре.

Остали приступни путеви

Изградњу и одржавање осталих приступних путева, ускладити са важећом регулативом и техничким прописима (SRPS за путе- ве са малим саобраћајем). Уколико приликом реализације ових саобраћајних капацитета дође до потребе за заузимањем новог земљишта, обавезна је израда одговарајуће планске докумената- ције (план детаљне регулације).

Немоторни саобраћај

Пешачке и колско-пешачке стазе

Бициклистичке стазе

Пешачке и колско-пешачке стазе (до локалитета у оквиру по- себне намене), могуће је градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина пешачке стазе 2 m;
- изградња застора је могућа од доступних материјала (препорука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.) као и од савремених материјала (асфалт и др.) у складу са осетљивошћу датог простора. За колско-пешачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бициклистичке стазе потребно је реконструисати/градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина бициклистичке стазе 1,5 m (2,5 m - двосмерни саобраћај),
- изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт),
- застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће но- сивости,
- бициклистичка одморишта могуће је градити непосред- но уз саму стазу, са комплементарним садржајима (мањи капацитети за одмор и освежење: клупе, надстрешнице, санитарни чвор, питка вода, сервисни део и друго).

1.4.2. Водопривредна инфраструктура

- Трајно решење водоснабдевања представља изградња регионалних, микрорегионалних, као и општинских и локалних система водоснабдевања;
- Дефинисати зоне санитарне заштите изворишта око по- стојећих и планираних изворишта подземних вода;
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи: ре- зервоари, црпне станице итд., како би се комплетирао цео систем и обезбедили потребни капацитети;
- Тамо где нема услова за прикључење на јавни систем во- доснабдевања, снабдевање водом обезбедити из бунара бушених на парцелама корисника, а у складу са Законом о водама;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбе- дити захватењем из речних система или из подземља зах- ватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу кори- стити само индустрије које по природи технолошког про- цеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);
- Код снабдевања индустријских капацитета, који проду- кују веће количине отпадних вода, увести обавезу рацио- нализације потрошње увођењем процеса рециркулације;
- Трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим инсталацијама, обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног сис- тема морају се извести у складу са законом и уз саглас- ност надлежних органа.
- У насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако

да се посебно прихватају са- нитарне, а посебно атмосферске воде;
- Извршити предтретман отпадне воде индустрије до ни- воа квалитета који задовољава санитарно-техничке ус- лове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- Минимални пречник уличних канализационих колекто- ра је 0 200 mm;
- Минималне падове колектора одредити у односу на усвоје- не пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за серви- сно возило;
- Пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), до степена који пропише надлежно водо- привредно предузеће;
- До изградње фекалне канализације и ППОВ, отпадне воде прикупљати путем водонепропусних објеката одго- варајућег капацитета у комбинацији са секундарним би- олошким пречишћавањем, посебно за локалитете који су у заштићеним подручјима. Водонепропусни објекти ће се периодично према потребама празнити аутоцистер- нама, ангажовањем надлежног комуналног предузећа, а садржај одвозити на депонију;

Атмосферску канализацију градити делимично као заце- вљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно - економске анализе; Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепара- тору уља и масти;
Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама оба- везно зацевити према важећим прописима и стандардима.
Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, ус- поравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореме- тити постојећи режим вода на објектима и у земљишту; Улив атмосферских вода у мелиоративне канале и по- токе извести путем уређених испуста који су осигура- ни од ерозије и који не залазе у протицајни профил кана- ла-потока;
Улична кишна канализација се може прикључити на по- стојеће мелиорационе канале-потоке, али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;
Све друге отпадне воде прикључити на јавну канализа- цију са њиховим пречишћавањем на заједничком уређају за пречишћавање до нивоа секундарног третмана и са њиховим препумпавањем у реципијент;
Уређење водотока, отворених канала и регулационих ра- дова на коритима водотока, мелиоративних канала и по- тока, биће дефинисано израдом одговарајуће техничке документације и према мишљењу Јавног водопривред- ног предузећа „Воде Војводине“ - Нови Сад и условима надлежног органа;
Дуж мелиорационих канала и водотока, ван грађевин- ског подручја, са обе стране обезбедити по минимум 10 m слободног простора преко којег ће се вршити одржа- вање канала (у грађевинском подручју ово ограничење износи 5 метара), односно према мишљењу надлежног водопривредног предузећа и условима надлежног органа и у том појасу забрањено је градити објекте, садити др- веће, орати и копати земљу и обављати друге радње који- ма се ремети функција или угрожава стабилност мелио- рационих канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;
У случају паралелног вођења инфраструктуре на водном земљишту, у појасу експропријације канала, трасу пла- нирати по линији екпропријације или на минимум 1 ме- тар од ње, али под условом да растојање између трасе ин- сталације и ивице канала буде минимум 7 метара у грађе- винском подручју, односно 14 метара у ванграђевинском подручју;
У случају паралелног постављања инфраструктуре ван експропријационог појаса канала када је он мањи од 5 метара, трасу планирати на минималном растојању тра- се инсталације и ивице канала од 5 метара;
Изнад трасе зацевљеног канала не сме се планирати из- градња објеката. У изузетним случајевима може се пла- нирати измештање трасе постојећег цевовода уз плани- рање трошкова измештања;
Саобраћајне површине планирати изван линије експро- пријације канала, а њихова укрштања планирати из- градњом пропуста или мостова;
Приликом планирања објеката и радова у зони насипа I одбрамбене линије, са брањене стране у појасу ширине 10 метара од ножице насипа, оставити слободан прос- тор за радно инспекциону стазу за возила и механизацију службе одбране од поплава и у том појасу не сме се пла- нирати изградња никаквих надземних и подземних обје- ката, нити постављање ограде и сл.;
У заштитном појасу насипа I одбрамбене линије, са брањене стране, планирати заштитни појас од 10 до 50 метара од ножице насипа. Услови под којим се у том појасу могу градити објекти и изводити радови, даће се кроз посебне водне услове за израду техничке докумен- тације;

- У случају планирања инфраструктуре на водном земљишту по траси која је паралелна са насипом I од- брамбене линије, трасу планирати по линији експро- пријације насипа или на растојању минимум од 1 метар, али тако да растојање трасе и брањене ножице насипа мора бити минимум 25 метара;
- У зони насипа I одбрамбене линије, са небрањене стра- не, планирати заштитини појас ширине од минимум 10 метара од ножице насипа за пролаз возила и грађевинске механизације службе за одбрану од поплава;
- На одбрамбеним насипима не сме се планирати из- градња објеката који би довели у питање стабилност и функционалност насипа и објеката који задиру у тело на- сипа;
- Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења про- лаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је вршити радње на начин како је дефинисано члановима 133. и 134. Зако- на о водама.

Прибавити посебне услове заштите природе за следеће актив- ности:

- При регулацији водног режима на заштићеним подручји- ма;
- За изградњу и реконструкцију инфраструктуре и објека- та, уређење вода, радове на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остале мелиора- ционе радове, формирање појилишта (копање јаме, бу- шење новог или обнављање запуштеног бунара) на ста- ништима заштићених и строго заштићених врста која се налазе ван грађевинских подручја;
- За примену техничких решења којима се обезбеђује без- бедно кретање животиња уз еколошки коридор при изра- ди техничке документације за регулацију водотока (пре- сецање меандара, изградња насипа и обалоутврда, про- дубљивање корита),

поплочавања и изградње обала.

1.4.3. Енергетска инфраструктура

1.4.3.1. Електроенергетска инфраструктура

- Електроенергетска мрежа у насељу као и преносна мре- жа (400 kV и 110 kV) ван насеља ће бити надземна, грађе- на на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима;
- За преносну мрежу (400 kV и 110 kV) потребна је изра- да урбанистичког плана;
- У зони заштићених подручја и еколошких коридора, да- леководне објекте и инфраструктуру изоловати и обеле- жити тако да се на минимум сведе могућност електро- куције (страдања услед удара струје) и колизије (меха- ничког удара у жице) летећих организама, носаче изола- тора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поста- вити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
- У појасу 200 m од границе заштићених подручја и ста- ништа заштићених и строго заштићених врста и еколош- ких коридора, применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона;
- Дистрибутивна електроенергетска мрежа у насељу се може градити и подземно;
- За садржаје ван насеља, у оквиру посебних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, електрое- нергетску средњенапонску и нисконапонску мрежу гра- дити подземно;
- Електроенергетску мрежу градити у складу са Пра- вилником о техничким нормативима за изградњу над- земних електроенергетских водова називног напона 1 kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ“, бр. 65/88 и „Службени лист СРЈ“, бр.18/92).

Зона заштите надземних високонапонских водова

- Заштитни коридор, у зависности од напонског нивоа, из- носи: за водове од 110 **кV** је 25 m од осе вода са обе стра- не (укупно 50 m), односно за 400 **кV** у зависности од типа стубова је 40 m од осе вода са обе стране укупно 80 m;
- Грађење објеката у овом коридору мора бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напо- на 1 **кV** до 400 **кV** („Службени лист СФРЈ“, бр. 65/88 и „Службени лист СРЈ“ 18/92), Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергет- ских постројења називног напона изнад 1000 V („Служ- бени лист СФРЈ“, бр. 4/74, 13/78-др. пропис, 61/95-др. пропис), Правилником о техничким нормативима за уземљење електроенергетског постројења називног на- пона изнад 1000 V („Службени лист СФРЈ“, бр. 61/95), Техничким условима заштите подземних металних цево- вода од утицаја електроенергетских постројења СР ПС Н.ЦО.105 („Службени лист СРЈ“, бр. 61/95), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електрое- нергетских постројења, Заштитом од опасности СР ПС ЦО.101 („Службени лист СФРЈ“, бр. 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења, као и условима на- длежног предузећа.

Подземна електроенергетска мрежа

- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,0 m;
- У коридорима државних путева каблови који се граде па- ралелено са државним путем, морају бити постављени минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила пу- та-ножице насипа трупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини из- међу крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,0 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,351,50 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Минимална дубина предметних инсталација и заштит- них цеви испод путног канала за одводњавање (по- стојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;
- Укрштање планираних инсталација удаљити од ук- рштања постојећих инсталација на мин. 10,0 m;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 **кV** и електронских комуникационих каблова, најмање рас- тојање мора бити 0,50 m , односно 1,0 m за каблове напо- на преко 10 **кV;**
- При укрштању енергетских и електронских комуника- ционих каблова угао укрштања треба да буде око 90 ;
- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад електронских комуникационих, сем при ук- рштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5 m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни, при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла из- над или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевово- дом гасовода, вертикално растојање мора бити веће од 0,30m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50m.

Правила за изградњу јавног осветљења

- Светиљке за осветљење поставити на стубове расвете поред саобраћајница и пешачких стаза у оквиру садр- жаја ван насеља;
- У насељу где је електроенергетска мрежа надземна, рас- ветна тела поставити на стубове електроенергетске мре- же;
  - Користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја и условима надлежног завода за заштиту природе;
  - У зони еколошких коридора, за потребе садржаја који из- искују осветљење, избегавати директно осветљење оба- ле и применити одговарајућа техничка решења зашти- те природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајница- ма и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим релацијама, ограничавање трајања ос- ветљења на прву половину ноћи и сл.). Применити за- сторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже. У зонама становања, осветљење поставити мин. 20 m од обале, а оптимално растојање је 50 m од обале;
  - У појасу 200 m од коридора/станишта, применити мере заштите од утицаја светлости;
  - У појасу 200 m од коридора/станишта, на грађевинском земљишту (грађевинско подручје насеља и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља), примени- ти мере заштите од утицаја светлости;
    - планирање јавног осветљења у границама заштиће- них подручја вршити у складу са

потребама заштите фауне, са посебним освртом на присутност заштиће- них и строго заштићених врста;
- осветљење пешачких и бициклистичких стаза уну- тар граница заштићених подручја је дозвољено само унутар насеља, односно на деоницама које се пру- жају уз фреквентне саобраћајнице.

Правила за изградњу трафостаница 20/0,4**kV**

- Дистрибутивне трафостанице у насељима градити у уличним коридорима као монтажно-бетонске или стуб- не за 20/0,4 **kV** напонски пренос, у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног ЕД предузећа;
- У оквиру посебне намене, трафостанице ван насеља гра- дити као монтажно-бетонске или компактне за 20/0,4 **kV** напонски пренос, у складу са важећим законским пропи- сима и техничким условима надлежног ЕД предузећа;
- Минимална удаљеност трафостанице од осталих објека- та мора бити 3,0 m;
- Монтажно-бетонске трафостанице, градиће се као слободностојећи објекти. Могуће је изградити једноструке (са једним трансформатором називне снаге до 630 **kVA** и могућношћу прикључења до 8 нисконапон- ских извода) и двоструке (са два трансформатора на- зивне снаге до 630 **kVA** и могућношћу прикључења до 16 нисконапонских извода);
- За изградњу оваквих објеката потребно је обезбедити слободан простор максималних димензија 5,8x6,3 m за изградњу једноструке монтажно-бетонске трафостанице и слободан простор максималних димензија 7,1x6,3 m за изградњу двоструке монтажно-бетонске трафостанице;
- За постављање носећег портала (порталног стуба) стуб- не трансформаторске станице, мора се обезбедити слободан простор димензија 4,2x2,75 m за изградњу те- меља портала и постављање заштитног уземљења. Ове трансформаторске станице не могу бити прикључиване на подземне средњенапонске водове;
- Поред објеката ових трафостаница, обавезно предвиде- ти слободан простор за изградњу слободностојећег ор- мана, мерног места за регистровање утрошене електрич- не енергије јавног осветљења.

Правила за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 **kV**

- Реконструкција надземних водова свих напонских ни- воа, вршиће се на основу овог Просторног плана и ус- ловима надлежног предузећа, а подразумева замену сту- бова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др, трансформацију напона, поштујући по- стојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 **kV;**

- За реконструкцију електроенергетске мреже унутар станишта, морају се прибавити посебни услови заштите природе;
- Приликом реконструкције/обнављања постојећих водо- ва у зонама заштићених подручја, станишта заштићених врста и еколошких коридора, као и у појасу 200 m од гра- ница наведених просторних целина, применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона.

1.4.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Гасоводи високог притиска

Приликом пројектовања и изградње гасовода потребно је при- државати одредби из Правилника о техничким условима за нес- метан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени гласник РС“, бр. 37/13), као и технич- ких улова добијених од надлежних институција, органа, органи- зација, јавних и енергетских система и привредних субјеката са чијим инфраструктурним објектима се гасовод укршта, паралено води или пролази у близини.

При избору трасе, пројектовању и изградњи гасовода, мора се осигурати безбедан и поуздан рад гасовода, као и заштита људи и имовине, тј. спречити могућност штетних утицаја околине на гасовод и гасовода на околину.

Изградња гасовода на експлоатационом пољу на коме се врши експлоатација минералних сировина и других геолошких ресур- са, може се изводити само по претходно прибављеној сагласнос- ти, у складу са законом којим се уређује рударство.

Ширина заштитног појаса гасовода (за све пречнике) притиска 16 до 50 bara од насељених објеката је 30 m.

Табела 16. Минимална растојања спољне ивице подземних га- совода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом

Минимално растојање спољне ивице надземних гасовода (притисак 16 до 50 bara) од путева (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса) је 30 m.

Гасовод средњег притиска

Минимална дубина укопавања гасовода средњег притиска:
- у зеленим површинама и тротоарима је 0,8 m. Изузетно дубина укопавања може бити минимално 0,6 m, али на деоницама краћим од 50 m и на местима где нема опас- ности од великих оптерећења;
- при уздужном вођењу гасовода у коловозу је 1,3 m;
- при укрштању са улицама је 1,3 m.

Када се гасовод средњег и ниског притиска води паралелно са саобраћајницама његово растојање од спољне ивице одводног ка- нала мора бити минимално 0,5 m.

Удаљеност укопаног гасовода средњег и ниског од стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже, мора бити толика да се не угрожава стабилност стуба, али не мања од 0,5 m слободног размака.

Табела 18. Минимално дозвољено растојање при укрштању и паралелном вођењу гасовода средњег притиска са другим под- земним инсталацијама

Притисак	Притисак 16 ДО 50 bar (m)			
Пречник цевовода	DN <150	150 < DN < 500	500 < DN <10	DN > 1000
Насељске саобраћајнице (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5	5	5	5
Подземни линијски инфраструктурни објекти (рачунајући од спољне ивице објекта)	0,5	1	3	5

Растојања се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: смањење пројектног фактора, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.

Минимално потребно растојање при укрштању гасовода са подземним линијским инфраструктурним објектима је 0,5 m.

Табела 17. Минимална растојања подземних гасовода од над- земне електро мреже и стубова далековода

	паралелно вођење (m)	при укрштању (m)
< 20 kV	10	5
20 kV < U < 35 kV	15	5
35 kV < U < 110 kV	20	10
110 kV < U < 220 kV	25	10

Минимално растојање се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

Минимална дозвољена растојања	паралелно вођење (m)	укрштање (m)
гасовод	0,5	0,3
водовод	0,5	0,3
вреловод или топловод	0,7	0,3
канализација од бетонских цеви	0,7	0,3
ПТТ инсталације	0,6	0,3
ТВ и комуникациони каблови	0,5	0,3
високонапопски водови	0,5	0,5
нисконапонски водови	0,5	0,3
вишегодишње дрвенасто растиње	1,0	/
шахтови	0,3	/

Минимално дозвољено растојање гасовода средњег притиска до ближе ивице темеља објекта је:

- 1,0 m за гасоводе притиска од 2-4 bar;
- 3,0 m за гасоводе притиска 7-13 bar.

Дата растојања могу бити и мања, али не мања од 0,5 m за га- соводе од 2-4 bar и 1 m за гасоводе 7-13 bar, ако се гасовод полаже у заштитну цев и ако се тиме не нарушава стабилност објекта.

Приликом укрштања гасовода са саобраћајницама, водотоци- ма и каналима, гасовод се по правилу води под правим углом. Уколико то није могуће, угао између осе препреке и осе гасовода може бити од 60 до 90 .

Гасовод ниског притиска

Дубина полагања гасовода је минимум 0,6 до максимум 1,0 m од његове горње ивице. Препоручује се дубина од 0,8 m. Изузет- но је дозвољена дубина 0,5 m код укрштања са другим укопаним инсталацијама или на изразито тешком терену, уз примену додат- них техничких мера заштите.

Локација ровова по могућности треба бити у зеленом појасу. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод трото- ара, бетонираних платоа и површина или испод канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изу- зетно, гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере зашти- те од механичких и других оштећења.

Трасе ровова за полагање гасне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у од- носу на друге инсталације и објекте инфраструктуре.

Табела 19. Вредности минималних прописаних растојања гасо- вода ниског притиска у односу на

Минимална дозвољена растојања	укрштање	паралелно вођење
други гасовод	0,2 m	0,3 m
водовод, канализација	0,5 m	1,0 m
ниско и високо-напонски електро каблови	0,5 m	0,5 m
телефонски каблови	0,5 m	1,0 m
технолошка канализација	0,5 m	1,0 m
бетонски шахтови и канали	0,5 m	1,0 m
високо зеленило	-	1,5 m
темељ грађевинских објеката	-	1,0 m
путеви и улице	1,0 m	0,5 m

укопане инсталације

Удаљеност гасовода стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити min 0,5 m.

Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода ниског притиска који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом.

При полагању гасног прикључка нарочито поштовати следеће одредбе прописа:

- цевовод се полаже на дубину укопавања од минимум 0,8 m,
- најмање растојање цевовода од свих укопаних инстала- ција мора бити 0,2 m,
- траса цевовода се води најкраћим путем и мора остати трајно приступачна,
- положај и дубина укопавања гасног прикључка снимају се геодетски,
- гасни прикључак не полаже се у складишта запаљивих и експлозивних материја,
- гасни прикључак завршава се на приступачном месту главним запорним цевним затварачем, који може да се угради непосредно по уласку у објекат или ван њега (у прикључном ормарићу или у зидном ормарићу),
- мерно-регулациони сет не сме се постављати унутар објекта, на места где нема природне вентилације, мора бити удаљен од електричног ормарића минимално 1 m, као и од отвора на објек- ту (прозора, врата) минимално 1 m, мерено по хоризонтали

При пројектовању и изградњи гасне котларнице, придржава- ти се Правилника о техничким нормативима за пројектовање, грађење, погон и одржавање гасних котларница („Службени лист СФРЈ“, бр. 10/90 и 52/90).

- Вентилацију котларнице извести природним путем, пре- ко доводне вентилационе решетке у спољашњим врати- ма, и одводне вентилационе решетке, која се уграђује на наспрамном зиду котларнице (при врху зида);
- Одвод продуката сагоревања се врши преко димњака са димњачком цеви. Не постоји опасност од прескока пламена;
- Код улазних врата котларнице предвидети тастер за нужно искључење комплетне електро инсталације у котларнице.

	Улазни притисак до 7 бар	Улазни притисак од 7 до 13 бар
до зграда и других објеката	10 m	15 m
до пута (до ивица)	5 m	8 m
До надземних електро водова	1,5 пута висина стуба	

Комплекс МРС

Мерно-регулационе станице (МРС) се по правилу смештају у засебне објекте или металне ормане на посебним темељима.

Табела 20. Растојања МРС од других објеката

Простор на коме се подиже МРС, мора бити ограђен мрежом или неком другом врстом ограде. Удаљеност ограде од спољних зидова МРС мора бити 3,0 m. Ограда мора бити висока најмање 2,0 m.

Бушотине

- Удаљеност бушотине од заштитног појаса далековода, јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине,
- Од ивице појаса и путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m, а од других јавних саобраћајница, најмање 15 m,
- Објекти за експлоатацију нафте, земних гасова и слојне воде, не смеју бити удаљени мање од 30 m од ивице јав- них објеката и стамбених зграда и 10 m од ивице појаса јавних саобраћајница и заштитног појаса далековода и телефонских линија.

Складишта запаљивих течности

Изградња постројења за запаљиве течности и ускладишта- вање и претакање запаљивих течности, чија је тачка запаљивости испод 100 оС врши се на начин одређен Техниким прописима о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности („Службени лист СФРЈ“, бр. 20/71 и 23/71).

Објекти високоградње

У склопу постојећег енергетског комплекса/парцеле је, у скла- ду са захтевима технолошког процеса, могућа изградња послов- них, производних и складишних објеката директном применом овог Просторног плана, применом правила грађења дефинисиних за радне зоне и комплексе, уз претходно прибављену сагласност и посебне услове надлежне институције за заштиту.

У случају потребе формирања новог енергетског комплекса, при чему се мења намена земљишта из пољопривредног у грађе- винско, обавезна је израда плана детаљне регулације, уз при- бављање неопходних услова надлежних институција, као и по- штовање смерница датих овим Просторним планом за нове радне комплексе.

1.4.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије

У оквиру посебне намене простора на постојећим и планира- ним објектима (на крововима), могу се постављати соларни пане- ли који ће користити сунчеву енергију за производњу топлотне или електричне енергије за сопствене потребе.

Производни енергетски објекти обновљивих извора енергије

Производни енергетски објекти обновљивих извора енергије, могу да се граде у просторној целини остала посебна намена ван просторних целина од значаја за очување биолошке разноврснос- ти.

- Енергетски производни објекти који користе обновљиве изворе енергије (биомаса, биогас, геотермална енергија, соларна енергија и др.) за производњу енергије (електри- чне, топлотне), снаге мање од 10 MVA, који ће ову енер- гију конектовати у јавну мрежу, према условима надлеж- ног предузећа (ЕД) или користити за сопствене потребе, могу се градити у: радним зонама и комплексима, спорт- ско-рекреативним комплексима, како у насељима тако и ван насеља, као и у оквиру планираних садржаја на пољопривредном земљишту, ван просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности;
- Енергетски производни објекти који би користили био- масу, биогас и др, за производњу енергије (топлотне, електричне), као и енергетски производни објекти који би користили сунчеву енергију, који ће произведену енергију конектовати у јавну високонапонску, односно средњенапонску мрежу, према условима надлежних пре- дузећа (ЕМС и ЕД), могу се градити ван насеља, као за- себне комплексе на основу плана детаљне регулације;

- Енергетски производни објекти који ће се користити за сопствене потребе, могу се градити у складу са условима дефинисаним овим Просторним планом за: радне зоне и комплексе ван насеља, спортско-рекреативне комплексе ван насеља и садржаје на пољопривредном земљишту;
- Могу се градити садржаји у функцији енергетског произ- водног објекта: објекат који производи енергију (топлот- ну, електричну), соларни колектори, трансформаторско и разводно постројење, пословни објекат, средњенапонски подземни водови;
- Комплекс опремити инфраструктуром коју захтева ова врста енергетског објекта;
- Соларни панели се могу постављати на објекте, стубове или на тло преко носача;
- Електроенергетску мрежу и осталу неопходну инфра- структуру у функцији производног енергетског објекта каблирати;
- Парк ветрогенератора се може градити ван насеља и мин. 500 m од станишта;

/коридора, на пољопривредном земљишту уз сагласност на- длежног министарства за пољопривреду, на основу пла- на детаљне регулације;

- Ветрогенератор, као појединачни стуб за производњу електричне енергије за сопствене потребе, може се гра- дити ван грађевинског подручја насеља у оквиру садр- жаја на пољопривредном земљишту, радних комплекса и радних зона предвиђених овим Просторним планом, мин. 500 m од станишта/коридора;
- Ветрогенератор за сопствено снабдевање електричном енергијом (салаши, радни комплекси и др.), може се гра- дити на основу овог Просторног плана;
- Стуб на који се поставља ветрогенератор, може се гради- ти као слободностојећи у складу са законским условима и прописима који важе за изградњу таквих објеката.

1.4.4. Електронска комуникациона инфраструктура

Подземна електронска комуникациона мрежа

- Електронску комуникациону мрежу градити у коридори- ма саобраћајница;
- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,2 m;
- У коридорима државних путева каблови који се граде па- ралелно са државним путем, морају бити постављени минимално 3,0 m од крајње тачке попречног профила пу- таножице насипа трупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут, у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини из- међу крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,0 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем), износи 1,351,50 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Минимална дубина предметних инсталација и заштит- них цеви испод путног канала за одводњавање (по- стојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;
- Укрштање планираних инсталација удаљити од ук- рштања постојећих инсталација на мин. 10,0 m;
- Ако постоје постојеће трасе, нове електронске комуни- кационе каблове полагати у исте;
- Заштита телекомуникационих коридора, и изградња инфраструктурних и других објеката у близини елек- тронских комункационих коридора мора бити у скла- ди са Правилником о захтевима за утврђивање заштит- ног појаса за електронске комуникационе мреже и при- падајућих средстава радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС“ број 16/12).
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се гра- дити бежична (РР) електронска комуникациона мрежа.

Правила за прикључење на електронску комуникациону мрежу

- У циљу обезбеђења потреба за новим прикључцима на електронску комуникациону мрежу и преласка на нову технологију развоја у области електронских комуника- ција, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем канализације од планираног окна до просторије планиране за смештај електронско комуни- кационе опреме унутар парцела корисника;

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих обје- ката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и опре- ме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио ста- ница, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи, могу се поставити на објекте у оквиру посебне намене простора;
- Ван просторних целина од значаја за очување биолош- ке разноврсности, антене и антенски носачи, могу се поставити на слободностојеће антенске стубове, као и на објекте;
- Слободностојеће антенске стубове, као носаче антена по могућности градити на пољопривредном земљишту, привредним зонама и ободима насеља;
- Слободностојећи антенски стубови, као носачи антена не могу се градити у насељима у комплексима школа, вртића, домовима здравља, старачким домовима и сл.;
- У централним деловима насеља као носаче антена, кори- стити постојеће антенске стубове;
- Објекат за смештај електронске комуникационе опреме, може бити зидани или монтажни;
- Комплекс са електронском комуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;
- Напајање електричном енергијом вршиће се из нискона- понске мреже 0,4 кУ;
- До комплекса за смештај електронске комуникационе опреме и антенских стубова са антенама, обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице.

1.4.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила

Подизање заштитних појасева зеленила је могуће

на просторима заштићених подручја и њихових заштитних зона (ПИО „Суботич- ка пешчара“, СРП „Лудашко језеро“ и СРП „Селевењске пустаре“) и у оквиру остале посебне намене у складу са интересима очувања биодиверзитета и предеоним карактеристикама подручја. На прос- торним целинама пустарског карактера (доминација степских и слатинских станишта) заштићених подручја, као и у зони утицаја на њих, није дозвољено подизање високог зеленила.

Око Лудашког језера је потребно уредити приобаље формирањем мултифункционалног заштитног зеленила у функцији управљања, заштите вода и развоја екотуризма, а према условима надлежне ин- ституције за заштиту природе. Такође је са мерама заштите при- роде, потребно ускладити формирање заштитних појасева на ста- ништима заштићених врста и уз еколошке коридоре:

- на степским и слатинским стаништима, еколошким ко- ридорима, стаништима заштићених и строго заштиће- них врста, у појасу 200 m од граница наведених простор- них целина, као и у појасу 500 m од гнездилишта угроже- них слатинских и степских птичјих врста, није дозвоље- но подизање високог зеленила,
- обезбедити повезивање шумских станишта подизањем/ обнављањем појасева високог зеленила,
- обезбедити повезивање слатинских станишта очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор и
- обезбедити повезивање степских и шумостепских ста- ништа, подизањем полузаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације.

Заштитни појасеви зеленила у оквиру саобраћајне и водне ин- фраструктуре и пољопривредног земљишта ће бити и у функцији заштите од ветра, заштите пољопривредног земљишта и усева.

Услови за формирање заштитних појасева у оквиру саобраћај- не и водне инфраструктуре:

- за формирање ових појасева је потребна довољна шири- на регулације у оквиру саобраћајне и водне инфраструк- туре, а најмања препоручена ширина ових појасева је 5 m.
- планско подизање зелених појасева уз постојеће и пла- ниране државне саобраћајиице I и II реда у обухвату Просторног плана, треба да се одвија у складу са преде- оним карактеристикама подручја,
- није дозвољено озелењавање уз сам појас саобраћајнице, јер би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација,
- поред подизања ремиза високог зеленила које усмеравају кретање дивљачи према прелазима, на предметном прос- тору је неопходно обезбедити и травне површине за вр- сте отворених станишта,
- на местима међусобног укрштање саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зелени- ла, потребно је придржавати се услова везаних за безбед- ност саобраћаја,
- ускладити положај заштитних појасева зеленила са по- стојећом и планираном подземном и надземном инфра- структуром,
- уз канале и насипе, заштитне појасеве зеленила форми- рати ван појаса потребног за њихово одржавање.

Услови за формирање заштитних појасева зеленила у оквиру пољопривредног земљишта:

- формирање појасева од просечно 10 m ширине (мини- мум 6 m),
- формирање главних појасева управно на правац дувања ветра, а споредних управно на правац главних појасева,
- формирање једноредних или дворедних појасева у зони мање угрожености од ветра, а у зони јаког ветра и суше појасева од 3-5 редова од лишћарских врста аутохтоног порекла,
- формирање појасева на међусобном растојању од 30 њи- хових висина, како би се остварили ефекти заштите од ветра, одношења земљишта и усева у фази семена,
- формирање ажурних типова појасева (са већим бројем отвора распоређених по целом профилу појаса),
- ускладити формирање заштитних појасева на станишти- ма заштићених врста и уз еколошке коридоре са мерама заштите природе.

За уређење приобаља Лудашког језера ради подизања мулти- функционалних заштитних појасева зеленила, у случају потре- бе утврђивања јавној интереса и разграничења јавног од осталог земљишта, потребна је израда планова детаљне регулације. Уко- лико се заштитни појасеви зеленила подижу у оквиру постојећих регулационих линија јавних путева и канала, према условима из овог Просторног плана, потребна је израда пројектне докумената- ције. Пројектном документацијом одредити просторни распоред заштитних појасева зеленила, типове, ширину, међусобна рас- тојања и конкретан избор врста уз забрану примене инвазивних врста.

За формирање свих заштитних појасева зеленила је потребно прибавити услове од надлежне институције за заштиту природе.

1.5. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИН- СКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА И ЗОНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

За грађевинско земљиште у посебној намени, у коридору јавне саобраћајне површине за сваку грађевинску парцелу, за потребе издавања локацијске и грађевинске дозволе, обезбедити услове за прикључење према условима/сагласностима надлежних пре- дузећа на:

- саобраћајну инфраструктуру (обезбедити колски, бици- клистички и пешачки приступ);
- водну инфраструктуру:
- снабдевање водом (за потребе снабдевања водом нижег квалитета, за заливање и прање, снабдевање водом обез- бедити захватењем из каналске мреже или из подземља, захватањем прве издани, а у просторним целинама од значаја за очување биолошке разноврсности (заштићена подручја и станишта заштићених врста), снабдевања во- дом нижег квалитета обезбедити у складу са уредбама о заштити и условима за заштиту природе;
- одвођење површинских атмосферских и отпадних вода вршити у складу са условима заштите животне средине (све зауљене воде пре упуштања у атмосферску канали-

зацију пречистити на сепаратору уља и брзоталоживих примеса);
- одвођење фекалних вода у складу са условима заштите животне средине (до изградње насељске канализационе мреже, фекалне отпадне воде упуштати у водонепропус- не септичке јаме које се граде на истој парцели као и главни објекат, а у заштићеним подручјима у складу са уредбама о заштити и условима за заштиту природе);
- енергетску инфраструктуру (електроенергетску и гасну инфраструктуру, или енергију из обновљивих извора у складу са условима заштите природе);
- електронску комуникациону мрежу - ЕК (неопходну за одвијање електронског комуникационог саобраћаја);

Сву комуналну инфраструктуру изводити подземно, како би се што више очувала природна средина.

1.6. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИ- РОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

1.6.1. Мере заштите и уређења природних добара

1.6.1.1. Заштићена подручја

ПИО „Суботичка пешчара“

Режим заштите I степена

На подручју „Суботичке пешчаре“ у режиму заштите I степена забрањује се коришћење природних богатстава и други облици коришћења простора и активности осим научних истраживања и контролисане едукације.

Режим заштите II степена

На подручју ПИО „Суботичка пешчара“ у режиму заштите II степена забрањено је:
1) узнемиравање, уништавање и сакупљање заштићених врста и врста стављених под контролу коришћења про- мета;
2) пошумљавање травних и потенцијално травних површи- на, а на шумском земљишту пошумљавање чистина и ос- талих отворених површина, осим фрагментарно у циљу ревитализације станишта;
3) пошумљавање алохтоним врстама;
4) сеча храста лужњака, као и чиста сеча састојина или гру- пација осталих аутохтоних врста;
5) паљење трске;
6) привредни риболов и подизање рибњака;
7) лов, осим према посебном програму просторно и вре- менски ограничен;
8) примена хемијских средстава и минералних ђубрива и свако друго хемијско и физичко загађивање, депоновање чврстог и течног отпада, испуштање отпадних и загађе- них вода;
9) кошење тешком механизацијом и у генеративном перио- ду биљака;
10) испаша, осим у контролисаним условима (број, врста, начин);
11) извођење радова и активности које би нарушиле геомор- фолошке одлике подручја (отварање нафтних бушотина, експлоатација гаса, отварање нових позајмишта песка, експлоатација тресета), обављање и других делатности и извођење радова којим се угрожавају вредности преде- ла и нарушава интегритет простора (прекопавање, иско- павање и други земљани радови);
12) одвођење или превођење вода водотока Кереш, прокопа- вање канала и изградња заливних система;
13) промена намене земљишта ради интензивнијег ко- ришћења (претварање ливада и пашњака у обрадиво земљиште, претварање других врста пољопривредног земљишта у воћњаке и винограде);
14) изградња грађевинских објеката;
15) проширивање капацитета и промена инфраструктуре;
16) приступ посетиоцима осим под посебним условима (просторно и временски ограничено).

Режим заштите III степена

На подручју режима заштите III степена забрањено је:
1) узнемиравање, уништавање и сакупљање заштићених и строго заштићених врста;
2) уношење нових алохтоних врста;
3) пошумљавање травних и потенцијално травних површина;
4) промена намене земљишта ради интензивнијег ко- ришћења (претварање ливада и пашњака у обрадиво земљиште, претварање других врста пољопривредног земљишта у воћњаке и винограде);
5) одвођење или превођење вода водотока Кереш, као и про- копавање канала, осим реверзибилних, одводњавање и ко- пање јама ради коришћења подземне воде за заливање;
6) подизање рибњака,
7) хемијско и физичко загађивање, депоновање чврстог и течног отпада, испуштање отпадних и загађених вода;
8) употреба земљишних хербицида осим хормоналних пре- парата који се употребљавају сплит апликацијом;
9) извођење радова и активности које би нарушиле геомор- фолошке одлике подручја (отварање нафтних бушотина, експлоатација гаса, отварање нових позајмишта песка, експлоатација тресета), обављање и других делатности и извођење радова којима се угрожавају вредности пре- дела и нарушава интегритет простора (прекопавање, ис- копавање и други земљани радови);
10) уситњавање постојећих грађевинских парцела и по- већање постојеће спратности објеката и изграђености.

На подручју „Суботичке пешчаре“ обезбеђује се:
1) на подручју у режиму заштите II степена: ревитализација деградираних и уништених шумских станишта шумским засадима подизаних у мозаичном распореду тако да заузи- мају највише 30% сваког појединачног станишта, уклањање изданака багрема и страних инвазивних врста и спречавање ширења и обнављања шумских састојина алохтоних врста;
2) на целом подручју: евидентирање типова посебно значај- них станишта и животних заједница, врста флоре и фау- не, односно укупног биодиверзитета предела, а нарочито

угрожених врста; планска ревитализација деградираних и уништених станишта заштићених врста; успостављање мониторинга терестричних и водених заједница (праћење стања природних вредности, сезонско праћење квалитета воде и стања рибљег фонда тресетних језера, праћење тока ревитализације); прописивање режима коришћења путева; реинтродукција аутохтоних врста, очување пејзажних елемената (шикаре, шумарци и мозаичност предела), преду- зимање превентивних биолошких мера против пожара, крчење жбунасте вегетације на влажним ливадама; про- писивање оптималног водног режима влажних станишта и спровођење хидротехничких мера за одржавање оптималног водног режима на влажним стаништима; приме- на принципа одрживог развоја, коришћење добра у едука- тивне сврхе, развој еко-туризма, научноистраживачки рад, презентација природних вредности и друге активности на очувању и унапређењу природних вредности добра.

Заштитна зона

На подручју заштитне зоне ПИО „Суботичка пешчара“ забрањено је извођење радова који би довели до опадања нивоа подземних вода, проширење грађевинске зоне, подизање индустријских објеката, хемијско и физичко загађивање, депоновање чврстог и течног отпада, отпадних и загађених вода.

СРП „Лудашко језеро“

Режим заштите I степена

На подручју СРП „Лудашко језеро“ у режиму заштите I степе- на забрањује се коришћење природних богатстава и искључују се сви други облици коришћења простора и активности, осим науч- них истраживања и контролисане едукације.

Режим заштите II степена

На подручју СРП „Лудашко језеро“ у режиму заштите II сте- пена забрањено је:

1) мењати намену површина (претварати ливаде и пашња- ке у обрадиво земљиште, претварати пољопривредно земљиште у воћњаке и винограде, градити рибњаке и др.), осим у циљу заштите и развоја Резервата;
2) градити нове објекте, осим привремених за потребе спровођења мера заштите и унапређења добра;
3) повећавати постојећу спратност и габарите при рекон- струкцији постојећих објеката;
4) градити молове, осим традиционалних пристана код ста- рих салаша и у научноистраживачке сврхе;
5) обављати геолошке и друге истражне радове, осим ако су неопходни за спровођење мера заштите и унапређења природних и културних вредности добра;
6) експлоатисати нафту, гас, минералне сировине, тресет и грађевински материјал;
7) примењивати хемијска средстава и минерална ђубрива, осим када је то неопходно за спровођење мера активне заштите заштићених врста;
8) одлагати било коју врсту отпада;
9) прихрањивати рибу;
10) користити воду из језера и прве фреатске издани у било којем облику;
11) градити заливне системе;
12) упуштати воду испод II класе квалитета (мезосапробну);
13) користити чамце на моторни погон, осим за потребе ста- раоца;
14) држати чамце у води и користити их у периоду од 1. ја- нуара до 30. јуна, осим за потребе стараоца;
15) било шта радити на води, осим за потребе спровођења мере заштите, научноистраживачких радова и едукације;
16) одводити или преводити воде Кереша, изузев када је кон- статован проток већи од 7 m^3/sec;
17) обављати хидромелиорационе радове који би довели до смањења нивоа подземних вода (прокопавати нове кана- ле, продубљивати постојеће и др.);
18) мењати рељеф терена (раскопавати и насипати обалу, от- варати позајмишта песка и сл.), осим ради побољшања хидролошких и еколошких услова станишта;
19) узнемиравати, уништавати, сакупљати и користити дивљу фауну и флору, осим у научноистраживачке сврхе у циљу унапређења природних вредности;
20) уносити алохтоне врста биљака и животиња;
21) палити вегетацију, осим ради усмеравања сукцесије при- родне вегетације;
22) косити тешком механизацијом и косити у генеративном периоду;
23) бавити се привредним риболовом;
24) пошумљавати;
25) ловити, осим кад је то потребно ради очувања бројности популације и заштите од заразних болести уз прибављање услове организације надлежне за послове заштите природе;
26) загађивати животну средину и радити било шта што по- тенцијално може угрозити заштићено природно добро.

Режим заштите III степена

На подручју СРП „Лудашко језеро“ у режиму заштите III сте- пена забрањено је:

1) мењати намену површина (претварати ливаде и пашња- ке у обрадиво земљиште, претварати пољопривредног земљишта у воћњаке и винограде, градити рибњаке и др.);
2) градити нове објекте, осим за потребе спровођења мера заштите и унапређења добра, а у складу с планским до- кументом;
3) повећавати постојећу спратност и габарите при рекон- струкцији постојећих објеката у складу с планским до- кументом;
4) градити молове, осим традиционалних пристана код ста- рих салаша и у научноистраживачке сврхе;
5) обављати геолошке и друге истражне радове, осим ако су неопходни за спровођење мера заштите и унапређења природних и културних вредности добра;
6) експлоатисати нафту, гас, минералне сировине, тресет и грађевински материјал;
7) примењивати хемијска средстава и минерална ђубрива, осим када је то неопходно за спровођење мера активне заштите заштићених врста;
8) одлагати било коју врсту отпада;
9) обављати хидромелиорационе радове који би довели до смањења нивоа подземних вода (прокопавати нове кана- ле, продубљивати постојеће и др.);
10) градити заливне системе;
11) мењати рељеф терена (раскопавати и

насипати обалу, от- варати позајмишта песка и сл.), осим ради побољшања хидролошких и еколошких услова станишта;
12) узнемиравати, уништавати, сакупљати и користити дивљу фауну и флору, осим у научноистраживачке сврхе у циљу унапређења природних вредности;
13) уносити алохтоне врста биљака и животиња;
14) палити вегетацију, осим ради усмеравања сукцесије при- родне вегетације;
15) пошумљавати, осим фрагментарно за спровођење пла- ниране мера унапређења предела;
16) користити воду из језера и прве фреатске издани у било којем облику;
17) користити чамце на моторни погон, осим за потребе ста- раоца;
18) упуштати воду испод II класе квалитета (мезосапробну);
19) бавити се привредним риболовом;
20) ловити, осим кад је то потребно ради очувања бројности популације и заштите од заразних болести уз прибављe- не услове организације надлежне за заштиту природе.

На подручју Специјалног резервата „Лудашко језеро“ обезбеђује се: одржавање оптималног водног режима у складу с природном хидролошком динамиком подручја; ревизија пројеката и програма управљања водним режимом подручја и њихово прилагођавање постојећим наменама простора; ревитализација средњег тока Ке- реша; очување природне динамике хидрохемијског режима језера која обезбеђује зонални карактер хемизма вода; измуљивање језера; управљање рибљим фондом језера ради генетске одрживости попу- лација; одржавање оптималног стања фрагментираних станишта заштићених врста мерама активне заштите; одржавање и ревита- лизација фрагмената шумарака пољског јасена и врбе иве на заба- реним теренима; реинтродукција биљних и животињских врста, ревитализација станишта; сузбијање инвазивних врста; усмеравање структуре и сукцесије природне вегетације; коришћење заштићених површина у складу с мерама и програмима заштите, као и у скла- ду с правилником унутрашњег реда; контролисано сечење трске и кошење ливада, контролисана испаша; контролисан рекреативни риболов (одређивање делова подручја добра и периода на којима се ове активности могу спроводити, начина и других правила ради очувања природних вредности и њиховог одрживог коришћења); унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридо- ра како између одвојених делова Резервата, тако и према другим природним добрима и према Тиси; формирање ветрозаштитних појасева аутохтоним врстама у складу с интересима очувања биоди- верзитета и примена других противерозионих мера; успостављање мониторинга; научноистраживачки и образовни рад и презентација природних и културних вредности; на делу подручја Резервата са режимом заштите III степена - развој интегралне пољопривреде и производње здраве хране, коришћење пољопривредног земљишта и сточарство на традиционални начин; одржавање отворених водених површина на местима предвиђеним за рекреацију; изградња ограни- ченог броја типских дашчаних молова; уређење туристичких обје- ката и реконструкција постојећих старих салаша у традиционалном стилу уже околине Резервата; планско уређење и коришћење прос- тора сагласно утврђеном режиму заштите и потребама спровођења програма заштите и развоја природног добра.

Заштитна зона

На подручју заштитне зоне СРП „Лудашко језеро“ забрањено је: уносити инвазивне (агресивне алохтоне) врсте; изводити ра- дове који негативно утичу на хидролошки режим Резервата; про- ширивати грађевинске зоне и градити објекте изван грађевин- ског подручја утврђених посебним планским и урбанистичким документима; одлагати све врсте отпада; градити индустријске и друге објекте и изводити радове који нарушавају еколошки или визуелни интегритет подручја.

СРП „Селевењске пустаре“

На целом подручју СРП „Селевењске пустаре“:

1. забрањено је:
   1) изградња објеката, осим у границама „Темпломпарта“ у традиционалном стилу и промена намене површина;
   2) прокопавање канала осим реверзибилних, јама за зали- вање и исушивање мочвара и други радови који би дове- ли до промене водног режима;
   3) изградња рибњака;
   4) отварање позајмишта песка и нафтних бушотина и други радови који могу утицати на морфологију терена и ста- билност екосистема;
   5) уношење алохтоних врста биљака и животиња;
   6) чиста сеча шума, осим у засадима багрема и еуроамерич- ких топола;
   7) проредне (узгојне) и санитарне сече шума, ако нису у функцији очувања и унапређивања заштићених врста и других угрожених врста и њихових станишта;
   8) пошумљавање, осим ако је то у функцији очувања и уна- пређивања разноврсности вегетације на одређеним дело- вима Резервата;
   9) лов, осим санитарног и селективног одстрела;
   10) употреба хемијских средстава у пољопривредној произ- водњи, осим строго селективних, преоравање станишта ретких врста и површина са природном вегетацијом и из- вођење других радова који нарушавају њихова станишта, интегритет простора и стабилност екосистема;
   11) сакупљање биљних и животињских врста;
   12) паљење трске и травних површина;
   13) вожња моторима и организовање трка;
   14) депоновање смећа и отварање депонија, као и физичко и хемијско загађење;
   15) сви други видови угрожавања природних заштићених врста и њихових станишта;

2. обезбеђују се мере заштите и спроводе активности на:
   1) одржавању оптималног водног режима (довођењем не- опходне воде путем одговарајућих хидролошких проје- ката, контролом режима подземних вода у контролним бунарима, одржавањем режима мочварних делова Резер- вата приликом регулације подземних вода, обезбеђењем вештачког регулисања режима подземних вода);
   2) праћењу стања популације биљних и животињских вр- ста различитог степена угрожености и предузимању кон- кретних

мера њихове заштите и очувања, мера на реин- тродукцији аутохтоних врста, укључујући и реинтродук- цију исконских врста домаћих животиња (подолско говече, рацка овца);

3) чишћењу подрасета багрема и других дрвенастих и жбу- настих врста које обрастају степска, пешчарска и ливад- ска станишта, ревитализацији и реконструкцији нека- дашње степске вегетације и спровођењу других мера на очувању разноврсности станишта и вегетације;
4) уређивању отворених позајмишта песка ради стварања неопходних еколошких услова за живот ретких птица;
5) спречавању криволова и других радњи којима би се могле уништити или угрозити заштићене врсте и друге дивље биљне и животињске врсте;
6) подизању објеката за допунску прехрану животиња, ремиза (озелењавање) за дивљач у контактној зони ау- то-пута и испред улазно-излазних отвора на пролазима за животиње и постављању заштитне конструкције за смањење буке на најугроженијим местима;
7) озелењавању трасе аутопута Е 75, осим врстама Crataegus monogina, Piracantha sp. и Cotoneaster sp. и ниским чем- пресом;
8) одређивању земљаних некатегорисаних путева чије се коришћење за саобраћај ограничава рампама;
9) контролисаној презентацији добра (одређивањем пријемног капацитета, односно броја посетилаца у одређено време на одређеним деловима подручја Резер- вата, обезбеђењем контроле њиховог кретања, одређи- вањем места за паркирање возила и др), едукацији и ус- мереној популаризацији и подизању екокампа;
10) на сталном праћењу стања екосистема и заштићених вр- ста и промена стања после предузимања мера на њиховој заштити и презентацији (мониторинг).

Режим заштите II степена

На подручју режима заштите II степена, поред претходних мера заштите:

1. забрањено је:
   1) ложење ватре и испаша стоке;
   2) употребљавати хербициде на лаким песковитим земљиштима на подручју Килапош;

2. обезбеђују се мере заштите на:
   1) ограђивању мравињака ријег шумског мрава у Се- левењској шуми, постављању вештачких дупљи за гнежђење птица дупљарица и сова, очувању мозаика шу- мских и зељастих животних заједница;
   2) превентивној заштити од пожара;
   3) укључивање бивше етно-чарде (Шумарска кућа) са до- датним садржајима у презентацију Резервата;
   4) довођење неопходне воде за подручје Богарзо и Трађик и ревитализацији језерца (баре) у Богарзо и интродукцији аутохтоних врста типичних за овакве биотопе;
   5) периодичном кошењу ливада, с тим да се обави у пе- риоду од 13. јуна до 20. августа, а начин кошења ливада прилагоди карактеру вегетације и условима и начинима гнежђења птица;
   6) затрпавању јама које су отворене ради заливања подзем- ном водом на подручју Богарзо, уношењу аутохтоних вр- ста у складу са начелима разноврсности шумских еко- система и побољшања структуре животних заједница.

Режим заштите III степена

На подручју режима заштите III степен, поред мера заштите из члана 5. ове уредбе:

1. забрањено је исушивање мочварних станишта приликом ре- гулисања режима подземних вода на подручју Лофеј;

2. обезбеђују се мере заштите и активности на:
   1) реинтродукцији текуница на подручју Сточног пашњака;
   2) рекултивацији девастираних терена;
   3) кошењу ливада на начин којим се неће угрожавати карак- тер вегетације и репродукција птица и друге дивљачи;
   4) изградња информационог центра на подручју „Темплом- парта“ и других неопходних објеката за организовање туристичких активности;
   5) очувању и презентацији културно-историјског наслеђа на подручју „Темпломпарта“, посебно остатака црквице (Темплома) из XIII века;
   6) узгоју традиционалних врста домаћих животиња и паша- рењу, осим на подручју Темпломпарта;
   7) уношењу аутохтоних врста биљака и животиња;
   8) обнови бара у природним депресијама од значаја за жи- вот птица.

Заштитна зона

На подручју заштитне зоне СРП „Селевењске пустаре“ забрањено је извођење хидромелиорационих и других радова којим би се мењао режим подземних вода, депоновање смећа и отварање депонија, отварање позајмишта песка и нафтних бушо- тина и свако хемијско и физичко загађивање.

На подручју из става 1. овог члана могу се градити објекти у традиционалном стилу (салаши) и организовати интегрална пољопривредна производња.

1.6.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста

На стаништима заштићених и строго заштићених врста која се налазе ван грађевинских подручја мере заштите су:

Забрањено је: мењати намену и културу површина (преорава- ти површине под природном вегетацијом, градити рибњаке и сл), осим у циљу еколошке ревитализације станишта, уклањати трав- ни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, отварати површинске копове, мењати морфо- логију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња.

Неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капаците- том станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.), обнављати шумарке аутохтоних врста на од- говарајућим ливадским станишшма до 20% покровности по пар- цели, односно до максималне величине појединачних површина до

0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и надлежне институције за заштиту природе.

Прибавити посебне услове заштите природе за следеће актив- ности: изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката, планирање рекреативних активности; уређење вода, радови на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања; подизање ваншумског зеленила; сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња; паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл.).

Ове мере се примењују и на простору који је планиран за заштиту кроз ревизију СРП „Селевењске пустаре“.

1.6.1.3. Еколошки коридори и заштитна зона еколошких коридо- ра и станишта

1.Опште мере очувања и унапређења природних и полупри- родних елемената еколошких коридора:

- Није дозвољена промена намена површина под вегета- цијом у природном и блиско-природном стању (ливаде, пашњаци, тршћаци итд.), као и чиста сеча шумских поја- сева или других врста зеленила са улогом еколошких ко- ридора;
- Обезбедити повезивање станишта заштићених врста:

- Шумских станишта подизањем/обнављањем појасева високог зеленила,
  Слатинских станишта очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор,
  Степских и шумостепских станишта подизањем пољо- заштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
  Поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора:
  Свести на минимум, уз примему еколошки повољних техничких решења,
  Поплочани или бетонирани делови обале, изузев пристана, морају садржати појас нагиба до 45 а структура овог поја- са треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија, првенствено током малих и средњих водостаја, Током реконструкције/одржавања постојећих обалоут- врда поплочане или бетониране делове комбиновати са мањим просторима који ублажавају негативне особине измењене обалне структуре (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45%, површина са вегета- цијом) и на тај начин омогућити кретање врста кроз из- мењене деонице реке,
  Поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m), прекидати мањим зеленим повр- шинама које су саставни део заштитног зеленила. Обез- бедити надовезивање зелених површина између вештач- ких деоница обале, односно зелених површина форми- раних код еколошких типова обалоутврде на мрежу зеле- нила на копну. Ова зелена острва (дужине неколико де- сетина метара уз обалу), такође је неопходно повезати са зеленим коридором уз насип;
  Обезбедити отвореност канала/водотока са улогом еко- лошких коридора на целој дужини (извршити ревитали- зацију коридора код зацевљених деоница) и обезбедити проходност уређењем зеленила у зони црпних станица;
  Обезбедити очување и редовно одржавање травне веге- тације насипа, као дела еколошког коридора који омо- гућује миграцију ситним врстама сувих травних ста- ништа;
  Прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за из- раду техничке документације приликом:
  Регулације водотока (пресецање меандара, изградња на- сипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплоча- вања и изградње обала,
  Изградње и/или обнављања саобраћајница које се ук- рштају са еколошким коридорима,
  Изградње нових и обнављања старих мостова; Избегавати директно осветљење обале и применити одгова- рајућа техничка решења заштите природних и блиско при- родних делова коридора од утицаја светлости, применом од- говарајућих планских и техничких решења (смањена виси- на светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.). Применити засто- ре којима се спречава расипање светлости према небу, од- носно према осетљивим подручјима еколошке мреже;
  На грађевинском земљишту, наменити што већи део при- обаља деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разновр- сности:
  Очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока/канала,
  Проценат високог зеленила на просторима за спорт и ре- креацију унутар еколошког коридора треба да буде нај- мање 50%, а на другим површинама 30-40%,
  Неопходно је обезбедити континуирани зелени кори- дор ширине 20-50 m унутар плавног подручја. Конти- нуитет коридора травне и шумске вегетације обезбеди- ти формирањем дрвореда и уређених зелених површина са жбунастим врстама уз отворене и/или изграђене де- лове простора (манифестациони простори, купалишта, спортски терени), као и унапређењем стања вегетације насипа,
- На деоницама где се грађевинско земљиште пружа у већој дужини од 500 m, поред предвиђеног континуалног зеленог ^јаса 20-50 m ширине, планским документима обезбедити и блокове заштитног зеленила на сваких 200500 m дужине обале. Минимална површина ових блоко- ва заштитног зеленила је 0,1 ha, а минимална ширина блока је 20 m;
- Приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m, а оптимал- но 8 m код

локалних коридора (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбе- дити травни појас до границе водног земљишта). Трав- на вегетација се одржава редовним кошењем. Забрање- но је узурпирати приобално земљиште коридора преора- вањем, изградњом објеката и сл.;

- На деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља, стимулисати традиционалне видо- ве коришћења простора који доприносе очувању и уна- пређењу биодиверзитета.

2. Посебне мере очувања функционалности и проходности ко- ридора:

- Током изградње и функционисања објеката чија је наме- на директно везана за воду и/или обалу, спречити ширење последица евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих заве- са на одговарајућим локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року употребом органских абсорбента. За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива воденом површином, пред- видети одговарајуће хемијско-физичке мере за поспеши- вање разградње нафтних деривата и биолошке мере сана- ције (према посебним условима надлежне институције за заштиту природе),
- Није дозвољено складиштење опасних материја (ре- зервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног под- ручја водотокова. На простору еколошког коридора, уп- рављање отпадом вршиће се у складу са Законом о упра- вљању отпадом и другим важећим прописима,
- У зонама водопривредних објеката применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегета- ције приобалног појаса и проходност терена за слабо по- кретљиве ситне животиње,
- Планско подизање зелених појасева уз постојеће и пла- somе државне саобраћајиице I и II реда у обухвату Просторног плана, треба да се одвија у складу са преде- оним карактеристикама подручја,
- Није дозвољено стварање пошумљеног коридора уз сам појас саобраћајнице који би привлачио животињске вр- сте и довео до повећања морталитета њихових попула- ција,
- На степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста, није дозвољено подизање ви- соког зеленила,
- Далеководне објекте и инфраструктуру изоловати и обе- лежити тако да се на минимум сведе могућност електро- куције (страдања услед удара струје) и колизије (меха- ничког удара у жице) летећих организама: носаче изола- тора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поста- вити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
- Због еколошког значаја простора, план озелењавања тре- ба да буде саставни део планске и пројектне докумснта- ције. Озелењавање треба да се остварује паралелно са изградњом објеката:
  - Забрањено је сађење инвазивних врста у простору еко- лошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних вр- ста,
  - Обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохто- них врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски ја- сен, брест, храст лужњак итд.), који је неопходно обога- тити жбунастим врстама плавног подручја,
  - Обезбедити редовно одржавање зелених површина;
- Приликом парцелисања, обезбедити континуитет оба- ле са вегетацијом у природном или блископриродном стању, у ширими од 20-50 m од линије средњег водос- таја, односно у ширини од 10 m код високих обала. Овај појас приобаља, поред своје улоге кључног станишта и еколошког коридора, може да садржи пешачку стазу;
- Уређењем окућница и простора око нестамбених обје- ката, дефинисањем правила озелењавања и удаљености објеката од обале, као и дефинисањем типова ограда уз обалу (забрана изградње ограда непроходних за сит- не животиње, уз примену еколошки прихватљивих еле- мената са отворима већим од 10 cm), обезбедити про- ходност обале канала и водотокова за ситне животиње. Приликом легализације, захтевати прилагођавање по- стојећих ограда функцији еколошког коридора (поме- рање ограда или измене делова ограда код међних тача- ка суседних парцела према речној обали).

3. Распоред урбаних садржаја у еколошком коридору

Урбане садржаје потребно је распоредити по принципу зона- ције којом се одређује минимална удаљеност објеката од еколош- ких коридора и намена простора унутар зоне дирекног утицаја на коридор:

- На просгору изван зона становања, забрањена је из- градња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растрјању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, однос- но линије средњег водостаја водотока;
- У зонама становања, минимална удаљеност планираних објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење је 20 m а оптимална 50 m од обале коридора, односно од обале;
- Уз обалу чији је део планиран за спортско-рекреативме активности, могу бити смештени објекти везани за ак- тивности на води (нпр. привез за чамце или монтаж- ко-демонтажни молови), на тај начин да не прекидају континуитет коридора, а у појасу вишеспратног зелени- ла планирати објекте који не захтевају вештачку подлогу и осветљење (трим стаза, дечије игралиште, уређена зе- лена површина).

4. Мере за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и стого заштићених врста од националног значаја:

4 1. У појасу од 500 m од еколошког коридора/станишта:

- Забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина) забрањују се планска решења којима се

нарушавају карактеристике хидролошког ре- жима од којих зависи функционалност коридора и опс- танак врста и станишних типова;

4.2. У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта:

- Услов за изградњу укопаних складишта је да се њихо- во дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор;

Планским решењима мора се обезбедити:

- примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења,
- дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста;

4.3. У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта, изузев у грађевинском подручју насеља:

- Забрањује се изградња нових салаша,
- На постојећим салашима дозвољена је рекокструкција, доградња и надоградња постојећих објеката, без проме- не постојеће намене објекта, у циљу побољшања сани- тарно-хигијенских услова живота и рада на салашу,
- На постојећим салашима дозвољена је:
  - доградња постојећих објеката до 50%,
  - надоградња постојећих објеката до макс П+1,
- Изградња надземних објеката се ограничава:
  - на воћарско-виноградарске кућице и оставе за смештај воћа у воћњацима и виноградима,
  - на пољопривредне и водопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење коридора или датог станишта (објекти сточарства на пашњацима, рибарства код рибњака и сл.), који су лоцирани и изграђени у складу са условима заштите природе,
- Изградња инфраструктуре, уз примену следећих услова:
  - трасе саобраћајница планирати најкраћим путем преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица,
  - применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код елект- ричних водова ниског и средњег напона;

4.4. У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта на грађевинском земљишту (грађевинско подручје насеља и грађе- винско земљиште ван грађевинског подручја насеља):

- Услов за изградњу објеката је да њихове граничне вред- ности индикатора буке на граници идентификованих (оз- начених) природних станишта заштићених врста са дру- гим наменама простора не прелази 50dB (A) за дан и веће, односно 40dB (A) за ноћ, а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор;

4.5 У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта: забрањује се:

- Примена техничких решења којима се формирају ре- флектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене пре- ма коридору или значајном станишту,
- Уситњавање парцела за потребе формирања грађевин- ског земљишта, изузев за инфраструктурне објекте при- мењују се следеће мере:
  - очувати проходност еколошког коридора површинских вода: забраном ограђивања ^јаса уз обалу или приме- ном типова ограде које омогућују кретање ситних живо- тиња,
  - обезбедити континуитет зеленог тампон ^јаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код пла- нираних објеката и то у складу са типом вегетације ко- ридора/станишта. Овај појас графички приказати у план- ској и пројектној документацији,
  - објекте који захтевају поплочавање и/или осветљење ло- цирати на мин. 20 m удаљености од границе коридора/ станишта;

4.6 У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта (пољопривредно, шумско и водно земљиште) забрањена је из- градња објеката осим:

- Надземне инфраструктуре, чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или ком- плекса станишта од већег броја субјединица,
- Водопривредних објеката и њихове пратеће инфраструк- туре;

4.7 У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта на грађевинском земљишту (насеље, радне зоне, викенд зоне, ту- ристичко-рекреативне и сл.) услов за изградњу:

- Вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог ^јаса ко- ридора или тампон зоне станишта,
- Саобраћајница са тврдим застором за мотона возила (у насељима, као и приступних саобраћајница водоприв- редним објектима ван насеља) је примена техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне жи- вотиње и смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/станишта.

1.6.1.4. Подизање пољозаштитног зеленила

Приликом подизања пољозаштитног зеленила са улогом ви- шефункционалног пуфер појаса, потребно је:

- Постојеће и планиране површине заштитних појасева, повезати у целовит систем зеленила и фокусирати пла- нирање заштитног зеленила на промену намене обраће- них површина слабијег квалитета (испод 4. класе),
- Учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде нај- мање 50% ради очувања биодиверзитета аграрног и ур- баног предела уз одговарајућу разноврсност врста и фи- зиономије, односно спратности дрвенасте вегетације заштитних појасева будући да монокултуре euроамерич- ких топола не испуњавају функције заштитног зеленила,
- Избегавати коришћење инвазивних врста.

1.6.1.5. Геолошко и палеонтолошко наслеђе

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа

(фосили, ми- нерали, кристали и др.), која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

1.6.2. Мере заштите и уређења непокретних културних добара

Мере заштите споменика културе и добара под претходном заштитом

За све заштићене споменике културе, као и евидентирана до- бра под претходном заштитом, примењују се одредбе Закона о културним добрима. Власници и корисници ових објеката оба- везни су да пре предузимања било каквих радова прибаве услове од Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Субо- тица, на основу којих се израђује пројектна документација нео- пходна за радове, као и сагласност на пројектну документацију.

За споменике културе и евидентиране објекте под претходном заштитом утврђене су следеће мере заштите:

1) Очување оригиналног хоризонталног и вертикалног габа- рита, примењених материјала и конструктивног склопа.
2) Очување основних вредности функционалног склопа.
3) Очување или рестаурација изворног изгледа, стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита објекта.
4) На овим објектима се не дозвољава надоградња, али је дозв- вољено осавремењавање објеката у циљу бољег коришћења, што подразумева следеће интервенције, које се морају извес- ти уз услове и под надзором надлежне установе заштите:
   - увођење савремених инсталација, под условом да се не наруше ентеријерске вредности објекта;
   - уређење поткровља могуће је само у постојећем га- бариту крова, са приступом из постојећег степениш- ног простора, али само у случају да се тиме не нару- шава изворно функционално решење објекта;
   - уређење подрума могуће је остварити са приступом из постојећег степенишног простора, из неке дру- ге просторије или из дворишта, али само у случају да се тиме не нарушавају основне вредности здања и његова стабилност (извршити претходна испити- вање тла и носеће конструкције објекта).
5) Остали објекти на парцели не подлежу режиму главног објекта, решавају се у складу са валоризацијом, али тако да не угрозе главни објекат. Накнадно дограђени неестет- ски делови грађевине и неадекватни помоћни објекти са парцеле и из окружења се уклањају. Дворишни простор у свему ускладити са главним објектом. Могуће је наткри- вање (застакљивање) атријумских дворишних простора.
6) Могућа је промена намене, с тим да нове функције морају бити примерене архитектури, постојећем функционалном и конструктивном склопу објекта. Могућа је културна, едукативна, туристичка, пословна или нека слична намена у склопу пољопривреде, али без производње, у складу са условим заштите природе на подручју посебне намене.
7) Ажурно праћење, санација конструктивно-статичког система, кровног покривача, свих фасада, ентеријера и инсталација.

Мере заштите археолошких налазишта

За сва евидентирана археолошка налазишта на подручју посеб- не намене важе одредбе Закона о културним добрима, које оба- везују власника/носиоца права коришћења да пре предузимања било каквих земљаних радова обезбеди посебне услове и саглас- ност Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Су- ботица, јер се земљани радови не могу вршити без археолошког надзора, а по потреби (у зависности од значаја налазишта), морају се вршити и заштитна археолошка ископавања.

1.6.3. Мере заштите и уређења предела

Заштита и уређење предела је суштинска потреба за одрживи развој подручја посебне намене и треба се спроводити кроз:

- мере заштите свих заступљених типова предеоних еле- мената очувањем карактеристичних обележја екосисти- ма која су проистекла из природне конфигурације;
- управљање пределом у оквиру посебне намене простора, поступцима којима се из перспективе одрживог развоја, обезбеђује редовно одржавање предела, са циљем усмера- вања и усклађивања промена изазваних друштвеним и еко- номским процесима, као и процесима у животној средини и
- стварање услова за спровођење предеоне политике (општих принципа, стратегија и смерница, дефинисаних од стране надлежних органа), која омогућава предузи- мање одређених мера у циљу заштите, управљања и пла- нирања предела.

Осим наведених општих и посебних услова и мера заштите природног и културног наслеђа, додатно се наводе и мере које се односе на структуирање предела и заштиту вредности предеоних елемената, а односе се на простор посебне намене:

- забрањена је изградња објеката који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме, изгледом, прекомерном бу- ком или могућношћу да на други начин могу да наруше при- родне и остале вредности подручја, а посебно амбијенталне вредности насеља, непокретних културних добара, геомор-фолошких формација и станишта биљака и животиња;
- забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност сис- тема водотока и канала;
- обавезно се морају одржавати еколошки коридори (и унутар грађевинских подручја) успостављањем кон- тинуитета зелених површина, чија структура и намена подржава функције коридора;
- забрањени су радови и интервенције који могу изазвати процес водне ерозије;
- неопходно је одржавање непосредног окружења културних добара, историјских

споменика и јавних чесми, об- радивог пољопривредног и шумског земљишта, водото- кова и канала и земљишта уз њих, површина за рекреа- цију, саобраћајне инфраструктуре, и др.

1.6.4. Мере заштите живота и здравља људи

Адекватна имплементација планских решења у области заштите животне средине, пре свега, препоруке и обавеза израде студија процена утицаја пројеката на животну средину, студије утицаја на здравље људи и др. и стратешких процена планова на животну средину, има важну улогу у очувању здравља људи.

Одрживо управљање животном средином је кључни фактор у сузбијању бројних болести чији су директни изазивачи фактори животне средине, пре свега антропогени утицаји и њихово синер- гијско дејство са природним, као и њихови међусобни утицаји. Утицаји животне средине на здравље људи су велики и предста- вљају последичну реакцију, те је становништво у обухвату Прос- торног плана свакодневно изложено низу физичких, хемијских и биолошких агенаса, природног и антропогеног порекла.

Код нас се заштита здравља или здравствена заштита најчешће дефинише са пет нивоа мера и активности усмерених на уна- пређење и очување здравља, спречавање и сузбијање обољења, рано откривање болести, благовремено лечење и рехабилитацију.

Јавно здравље подстиче одговорност државе и друштва у обез- беђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очувања здраве животне средине. Темељи се на промоцији здравља и примарној превенцији, а инструментализује кроз тим- ски и интердисциплинарни рад, мултисекторску сарадњу, као и све облике партнерства. Формулисање политике и стратегије у овој области усклађено је са препознатим функцијама јавног здравља, у складу са препорукама Светске здравствене органи- зације.

Под појмом здравствена заштита, подразумева се целокупност мера политичког, економског, правног, социокултурног, научног, социјално-медицинског, хигијенско противепидемијског карак- тера, усмерених на очување и унапређење физичког, психичког и социјалног здравља сваког човека појединца и друштва, са циљем постизања дуговечности и потребног квалитета живота, као и обезбеђење адекватне медицинске помоћи за случај потребе.

Зато здравствену заштиту дефинишемо као скуп мера превен- ције, лечења и вођења болести и повреда коју спроводе лекарски, сестрински и други здравствени и нездравствени професионалци и сарадници.

Израз „мере здравствене заштите“ се уобичајено употребљава у опису јавних, организованих програма заштите ширих заједни- ца и угрожених група становништва, и има призвук смишљеног, планираног и дугорочног деловања (нпр. мере у оквиру програма заштите околине, заштите радника, програма менталног здравља и сл.) .

Данас се све више употребљава и за поступке са појединцима, посебно када је у питању трајна нега:

- у оквиру терапијског плана за одређеног хроничног бо- лесника,
- у програму рехабилитације,
- у праћењу и осигурању здравља одојчета итд.

Здравствена заштита, је организована и свеобухватна делат- ност друштва са основним циљем да се оствари највиши могући ниво очувања здравља грађана и породице. Здравствена заштита је све оно што једна држава или друштво (заједница) у целини, као и здравствена служба посебно, чине да заштите и побољшају здравље становништва. То могу бити разноврсне активности и мере на различитим нивоима.

Мере заштите живота и здравља људи могу се поделити у не- колико кључних области дејства, према доминантном утицају у складу са законском регулативом из појединих области:

- обезбеђење безбедне и здраве околине неопходне за здравље становништва, посебно деце, кроз заштиту и очување квалитета животне средине,
- елиминисање загађења ваздуха које настаје као продукт сагоревања чврстих горива које је у вези са многим бо- лестима,
- благовремено упозоравања и превенције од штетних ефеката дејства хемикалија које представљају потен- цијални ризик за здравље људи,
- заштита здравља људи од електромагнетног зрачења,
- заштита живота и здравља људи у ванредним ситуација- ма планирањем превенције и адекватним реаговањем на насталу ситуацију, чиме би се смртност и болести од по- следица ванредних ситуација, несрећа и избијања епиде- мија који су повезани са факторима ризика животне сре- дине средине значајно смањили,
- заштита живота и здравља људи од последица климат- ских промена као глобалне опасности по здравље људи, које изазивају оштећења озонског омотача, губљење био- диверзитета и др.

1.6.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине

Интегрално управљање простором подразумева и заштиту, уређење и унапређење животне средине која подразумева при- мену мера и активности чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину које могу имати поједини оператери и активности.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, вр- сте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефини- сана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађи- вања животне средине прописано је да ће, за постојећа по- стројења и активности оператер прибавити дозволу најкас- није до 2015. године у складу са Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог Закона. На осно- ву Уредбе о утврђивању Програма динамике подношења захте- ва за издавање интегрисане дозволе („Службени гласник РС“, бр. 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и по- стројења.

Сва постројења и активности која се не налазе на Прелиминар- ном списку постојећих постројења која подлежу издавању инте- грисане дозволе на

територији Републике Србије, сачињеним од стране Министарства животне средине и просторног планирања Републике Србије, а која у складу са Уредбом о врстама актив- ности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Сл. гласник РС“, бр. 84/05), подлежу обавези прибављања интегриса- не дозволе, дужни су да се обрате надлежном органу.

Према подацима надлежног Министарства, у посебној намени простора не постоји ни једно севесо постројење вишег и нижег реда. Севесо оператери вишег реда у непосредном окружењу обухвата Просторног плана и подручја посебне намене су у на- сељу Суботица (Чантавирски пут бб), као и један комплекс опе- ратера нижег реда „Азотара“ Суботица (ул. Биково 33).

За постројења у којем се обављају активности у којима је при- сутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (севесо постројење), важе мере које су прописане Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима.

Локална самоуправа је у обавези да, на основу Планова зашти- те од удеса оператера који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама.

Ради спречавања утицаја негативних својстава муља који на- стаје у процесу пречишћавања отпадних вода на животну сре- дину, потребно је извршити његову категоризацију и класифи- кацију у складу са Законом о управљању отпадом и Правиликом о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС“, бр. 56/10).

На основу овог Закона и подзаконских аката, спроводити план- ско управљања отпадом на територији јединица локалних само- управа у оквиру обухвата Просторног плана.

Третман отпада животињског спроводити у складу са Законом о ветеринарству, који подразумева нешкодљиво уклањање леше- ва животиња и других отпадака животињског порекла до обје- ката за сабирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину.

С обзиром на то, да ће се разрада појединих планских решења вршити израдом одговарајуће урбанистичке документације, за наведене урбанистичке планове орган надлежан за њихову при- прему, може донети Одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну сре- дину.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган мора прописати израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне сре- дине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилни- ком о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна про- цена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 114/08).

1.6.6. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситу- ација

Елементарне непогоде

Снаге, објекти и средства за заштиту и спасавање, као и саме мере и надлежности органа и организација заштите и спасавање регулисане су Законом о ванредним ситуацијама и пратећим под- законским актима.

Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, плани- рају се превентивне и оперативне мере за спречавање и умањење последица елементарних непогода, техничко-технолошких не- срећа - удеса и катастрофа, као и снаге и средства субјеката сис- тема заштите и спасавања, њихово организовано и координирано ангажовање и деловање. План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама ради се на основу Процене угрожености. Проце- ном угрожености извршиће се идентификација извора (узроци) могућег угрожавања, сагледавање могућих последица, процена потреба и могућности спровођења мера и активности заштите и спасавања од елементарних непогода и других несрећа, што ће утицати на утврђивање степена концентрације физичких струк- тура и инфраструктурних објеката на одређеном простору.

На подручју Просторног плана, континуирано ће се спроводи- ти мере заштите и одбране од елементарних непогода, које на- стају као последица климатских, хидролошких, орографских и сеизмичких карактеристика.

Акцидентне ситуације (удеси)

Концепција планирања и заштите простора од елементарних непогода и технолошких удеса, базира се на минимизацији ри- зика по људско здравље и животе, природне и створене вредно- сти, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појавама.

Усаглашавање националне законске регулативе са међународ- ном, јачање институционалних капацитета за примену законских обавеза, сектора за рану најаву и одбрану, као и формирање једин- ствене базе о угроженим просторима, потенцијално угроженим просторима, постојећим и планираним објектима одбране, пружа основу за планирање намене простора и његовог савременог кон- цепта развоја у складу са природним условима и ограничењима. Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама дефинисане су Законом о ванредним ситуацијама. Одредбе овог закона односе се на изра- ду Планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогода- ма, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама.

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост прос- тора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса. Ове мере се од- носе на:

- адекватно просторно планирање и зонирање насеља (подразумева одређивање зона заштите, удаљености

опасних активности од насеља, дислокацију постојећих ризичних садржаја, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.);
- специфичне услове за изградњу објеката и инфраструк- туре са повећаним ризиком од удеса;
- израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и са- гласности на њих;
- избор и примену технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- благовремено отклањање свих уочених техничко-техно- лошких недостатака;
- утврђивање траса транспорта опасних материја изван насељених места.

Постројења у којем се обављају активности у којима је при- сутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (у даљем тексту: севесо по-стројење), регулисана су Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима, на основу чега се одређује обавеза израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, прописује се листа опасних материја и њихове количине и критеријуми за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја. Локална самоуправа је у обавези да, на основу Планова заштите од удеса оператера, који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама. Повредиви објекти јесу они који се нала- зе на 1000 метара од граница севесо постројења.

Заштита простора од ванредних ситуација врши се у складу са одредбама Националне стратегије заштите и спасавања у ванред- ним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 86/11), Закона о ванредним ситуацијама, Уредбе о садржају и начину израде пла- нова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Службеном гласнику РС“, бр. 8/11), Правилника о начину израде и садржају плана заштите од удеса („Службеном гласнику РС“, бр. 82/12), Правилника о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службеном гласнику РС“, бр. 41/10) и др.

Ради заштите од земљотреса, обавезно је строго поштовање прописаних услова који се односе на индекс изграђености пар- целе, густину насељености, систем изградње објеката и др. Такође, мере заштите од земљотреса су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материја- ла, начин изградње, спратност објеката и др. Код изградње но- вих објеката, потребна је примена важећих законских прописа за пројектовање и градњу објеката на сеизмичким подручјима.

Ради заштите од пожара, поред урбанистичких, потребно је примењивати и грађевинско-техничке мере заштите од пожара у складу са прописима о изградњи објеката, прописима и мерама заштите од пожара код електроенергетских и гасних инстала-ција и објеката, прилагођавање природних водотокова и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара. Заштита пољопривредног земљишта од пожара, врши се применом мера заштите које прописују локалне самоуправе, у складу са Законом о пољопривредном земљишту. Заштита шума обухвата спро- вођење мера за њихово уређење и очување, као и за спречавање појаве пожара као што су: обнова шума уношењем аутохтоних врста дрвећа (лишћара), санација и ревитализација угрожених и деградираних делова, израда карте шума по степену угрože- ности од пожара, планирање мера за борбу против потенцијалних изазивача пожара, планирање мера биолошо-техничке заштите шума, изградња шумских путева и заштитних просека у складу са програмом предузећа која газдују овим природним добрима, одређивање локација на природним водотоцима за уређење стал- них црпилишта воде за потребе гашења пожара (дефинише се у Плановима заштите од пожара које израђују предузећа која газ- дују овим природним добрима).

Уоквиру посебне намене налази се 3 (три) противградне ста- нице, са којих се током сезоне одбране од града испаљују про- тивградне ракете. У пречнику од 100 m од противградних ста- ница није дозвољена градња нових објеката без сагласности Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

1.6.7. Уређење простора од интереса за одбану земље

Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље урађено је у складу са условима добијеним од Министарства од- бране Републике Србије, који су уграђени у овај Просторни план. У обухвату Просторног плана постоји један војни комплекс који је „перспективан“ (неопходан за функционисање Војске Србије) и који ће бити третиран кроз нижи плански документ (ГУП Су-ботица-Палић).

Такође, у обухвату Просторног плана се налазе и објекти Војске Србије који су део Мастер плана. Мастер план обухвата списак непокретности које нису неопходне за функционисање Војске Србије, а који се стављају у функцију прибављања неопходних средстава за спровођење реформе система одбране и побољшање материјалног положаја Војске Србије. За војне комплексе „Алек-сандрови салаши“, „Коста Нађ“ и „Ул. Бориса Кидрича и Вука Караџића“ намена ће бити дефинисана кроз ГУП Суботица-Па- лић, а за војни комплекс „Храстовача-стрелиште“, намена је де-финисана кроз овај Просторни план, а то је: визиторски центар и еко камп. Спровођење намене дефинисане Просторним планом и изградња објеката могу се реализовати тек након регулисања својинских односа у складу са одредбама Закона о јавној својо- ни („Сл. Гласник РС“ бр. 72/11, 88/13 и 105/14), а у поступку пред Републичком дирекцијом за имовину Републике Србије. За ком- плексе који се налазе у Мастер плану је дефинисано да приоритет у поступку преноса права јавне својине над непокретностима има јединица локалне самоуправе на чијој се територији налазе и дру- ги корисници средстава у својини Републике Србије.

Циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране је стварање услова за деловање цивилне заштите становништва и заштиту материјалних и природних ресурса у случају ратних дејстава. Применом законске регулативе за планирање и уређење простора од интереса за одбрану земље, стварају се просторни услови за функционисање цивилне заштите становништва.

У случају непосредне ратне опасности и у рату, све мере ци- вилне заштите (заштита људи и материјалних добара, померање становништва,

збрињавање становништва и др.), спроводиће се у складу са Законом о ванредним ситуацијама и прописима који регулишу ову област. У складу са Законом о ванредним ситуа- цијама ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, органи локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, односно запослени, склоне у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

Склањање људи, материјалних и културних добара, обухвата планирање и коришћење постојећих склоништа, других заштит- них објеката, прилагођавање нових и постојећих комуналних објеката и подземних саобраћајница, као и објеката погодних за заштиту и склањање, њихово одржавање и коришћење за зашти- ту људи од природних и других несрећа. Приликом коришћења склоништа за мирнодопске потребе, не могу се вршити адапта- ције или реконструкције које би утицале или би могле утицати на исправност склоништа, нити се склоништа могу користити у сврхе које би погоршале њихове хигијенске и техничке услове. Ближе прописе о начину одржавања склоништа и прилагођа- вања комуналних, саобраћајних и других подземних објеката за склањање становништва, доноси надлежно Министарство. Као други заштитни објекти користе се подрумске просторије и друге подземне просторије у стамбеним и другим зградама, прилагође- не за склањање људи и материјалних добара. Приликом изградње стамбених објеката са подрумима, над подрумским просторија- ма, гради се ојачана плоча која може да издржи урушавање објек- та.

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Пољопривредно земљиште се користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у слу- чајевима и под условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту и у складу са овим Просторним планом, као и урба- нистичким плановима који се доносе на основу овог Просторног плана. Коришћење пољопривредног земљишта у заштитним зонама заштићених подручја, потребно је усагласити са мерама које се односе на заштитне зоне према важећим уредбама о за- шити и мерама заштите на стаништима заштићених врста, еко- лошким коридорима и њиховим заштитним зонама. Коришћење пољопривредног земљишта у осталој посебној намени усагласи- ти са мерама које се односе на станиша заштићених врста, еко- лошке коридоре и њихове заштитне зоне.

Коришћење обрадивог пољопривредног земљишта у не- пољопривредне сврхе и промена намене земљишта није доз- вољена, осим у изузетним случајевима и у складу са условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту, а за промену намене обрадивог пољопривредног земљишта и коришћење у не- пољопривредне сврхе плаћа се одговарајућа накнада.

2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштићеним подручјима

2.1.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштићеном подручју ПИО „Суботичка пешчара“

У складу са Уредбом о заштити у режиму I и II степена зашти- те је забрањена изградња грађевинских објеката, а у режиму III степена заштите је забрањено уситњавање постојећих грађевин- ских парцела и повећање постојеће спратности и изграђености. Постојећи објекти у режиму III степена заштите се могу рекон- струисати, санирати и адаптирати у постојећем габариту и са по- стојећом спратношћу само уз претходно прибављену сагласност и посебне услове надлежне институције за заштиту.

На целом подручју у складу са Уредбом обезбеђује се ко- ришћење пољопривредног земљишта и развој сточарства на тра- диционалан начин, што подразумева пашарење у контролисаним условима (испашу стоке), а од објеката је могућа само изградња надстрешница.

2.1.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштићеном подручју СРП „Лудашко језеро“

У режиму I степена заштите је забрањена изградња грађевин- ских објеката, а у режиму II степена заштите је забрањено гра- дити нове објекте, осим привремених за потребе спровођења мера заштите и унапређења природног добра, као и повећавати спратност и габарите постојећих објеката при реконструкцији. У режиму III степена заштите је забрањено градити нове објекте, осим за спровођење мера заштите и унапређења добра, а у складу са планским документом, као и повећавати спратност и габарите постојећих објеката при реконструкцији.

У складу са Уредбом о заштити, на подручју СРП „Лудашко језеро“ је дозвољено уређење туристичких објеката и рекон- струкција постојећих старих салаша у традиционалном стилу. Овде треба нагласити да је утицај савремених салаша на животну средину неупоредиво разноврснији и интензивнији у поређењу са класичним салашима без електричне енергије, а присутни су и други проблеми (у већој мери користе необновљиве ресурсе воде, скоро је немогуће њихово прикључење на канализацију, итд.). Такође, уочено је претварање некадашњих салаша у викендице (укључујући и изградњу нових објеката на парцелама чији су са- лаши одавно срушени), што директно угрожава неке заштићене врсте и типове станишта.

Постојећи објекти у режиму II и III степена заштите се могу реконструисати, санирати и адаптирати, односно обнављати, у постојећем габариту и са постојећом спратношћу, само уз прет- ходно прибављену сагласност и посебне услове надлежне инсти- туције за заштиту.

Такође, у режиму III степена обезбеђује се коришћење пољопривредног земљишта и развој сточарства на традициона- лан начин, што подразумева пашарење (испашу стоке), а од обје- ката је могућа само изградња надстрешница.

2.1.1.3. Правила грађења на пољопривредном земљишту у заштићеном подручју СРП „Селевењске пустаре“

На целом подручју СРП „Селевењске пустаре“ је забрањена из- градња објеката и промена намене површина, прокопавање кана- ла, јама за заливање и исушивање мочвара и други радови који би довели до промене водног режима, изградња рибњака и отварање позајмишта песка и нафтних бушотина.

На подручју под режимом III степена заштите

обезбеђује се традиционално сточарство, као мера на реинтродукцији ау- тохтоних врста, укључујући и реинтродукцију исконских врста домаћих животиња (подолско говече, рацка овца). Овај вид сто- чарства је екстензиван и подруземава пашарење, док је од обје- ката могућа само изградња надстрешница. Постојећи објекти у режиму III степена заштите се могу реконструисати, санирати и адаптирати, односно обнављати, у постојећем габариту и са по- стојећом спратношћу, само уз претходно прибављену сагласност и посебне услове надлежне институције за заштиту.

2.1.2. Општа правила грађења на пољопривредном земљишту ван заштићених подручја

Ова правила грађења се односе на пољопривредно земљиште унутар посебне намене, али ван заштићених подручја, дакле у заштитним зонама заштићених подручја и осталој посебној наме- ни, а односе се на изградњу салаша, фарми, рибњака, воћарско-ви- ноградарских и других објеката, чија изградња је могућа на овом пољопривредном земљишту. Након тога следе посебна правила грађења, где су наведени конкретни садржаји/објекти који се у њима могу градити и под којим условима. Изградњу објеката је потребно ускладити са мерама и условима које је потребно прибавити од на- длежне институције за заштиту природе, а које се односе на заштиту станишта заштићених врста, еколошке коридоре и њихове заштит- не зоне (поглавље IV/1./1.6./1.6.1./1.6.1.3). Забрана градње салаша се односи на заштитну зону коридора/станишта у појасу од 200,0 m.

Минимално растојање фарми, газдинстава и објеката за при- марну обраду и складиштење пољопривредних производа од коридора/станишта је 200,0 m, а на хидролошки или еколошки осетљивим деловима заштитних зона природних добара рас- тојање се одређује проценом утицаја планираних активности на заштићено подручје. У појасу 500 m од гнездилишта угрожених слатинских и степских птичјих врста није дозвољена изградња рибњака. Забрана градње свих објеката чија намена није директ- но везана за воду се односи на растојање мање од 50,0 m од обале стајаћих вода, односно од линије средњег водостаја водотока који имају функцију еколошког коридора.

2.1.2.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства - сала- ши

На пољопривредном земљишту могућа је изградња објеката пољопривредног домаћинства - салаша, који садрже објекте на- мењене породичном становању и објекте намењене пољоприв- редној производњи.

Под салашима и њиховим простором подразумева се ангажо- вана површина на подручју атара насеља, на којој ће се одвијати специфична и разноврсна пољопривредна производња у области повртарства, воћарства, виноградарства и сточарства.

Производња ће се одвијати на посебно уређеном простору, што подразумева издвајање просторних целина за башту са воћем и лозом, економско двориште са капацитетима за смештај ратар- ских култура и механизације, простор за изградњу објеката за смештај стоке са уређеним делом за одлагање стајњака, као и простор за изградњу стамбеног објекта, и др.

За потребе пољопривредног домаћинства, на салашу, дозволе- на је изградња:

- породичног стамбеног објекта;
- помоћног објекта уз стамбени објекат (гаража за путнич- ко возило, остава хране за сопствене потребе, подрум, ограда, водонепропусна септичка јама и сл.);
- економског објекта: објекти за гајење животиња (сточ- на стаје као и објекти за гајење голубова, кунића, украс- не живине и птица); пратећи објекти за гајење домаћих животиња (испусти за стоку, бетонске писте за одла- гање чврстог стајњака, објекти за складиштење осоке); објекти за складиштење сточне хране (сеници, магацини за складиштење концентроване сточне хране, бетонира- не сило јаме и сило тренчеви); објекти за складиштење пољопривредних производа (амбари, кошеви) и други слични објекти на пољопривредном газдинству (објекти за пољопривредне машине и возила, пушнице, сушнице, магацини хране - складиштење пољопривредних произ- вода за сопствене потребе: поврћа, воћа, житарица, про- извода животињског порекла и сл.;
- пословног објекта (објекат за храну, пиће и смештај за потребе организовања туристичке понуде на салашу - се- оски/етно туризам, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу);
- објеката/површина за спорт и рекреацију (за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке пону- де, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу), уз обезбеђивање санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова и уз неопходну инфраструктурну оп- ремљеност парцеле.

Услови за избор локације за изградњу салаша:

- изградња салаша дозвољава се на парцелама индивиду- алних пољопривредних произвођача у виду изградње нових салаша или доградње и адаптације постојећих са- лаша;
- не дозвољава се изградња нових салаша на простори- ма коридора планираних инфраструктурних капаците- та који су дефинисани важећом просторно планском до- кументацијом, на просторима специјалне намене и про- сторима заштићених делова природе, у појасу од 200,0 m од еколошког коридора/станишта, као и на простору заштићених културних добара;
- просторних органичења у смислу максималне величине површине ангажоване за салашарску производњу нема;
- услов за стварање новог салаша је поседовање најмање 3,0 ha обрадиве пољопривредне површине;
- постојећи салаши на мањој парцели могу и даље егзис- тирати (дограђивати се, реконструисати).

Услови за изградњу објеката и просторну организацију салаша

Минимална величина парцеле за изградњу нових објеката за потребе пољопривредног домаћинства (салаша) је 1500,0 m2. Минимална ширина парцеле износи 19,0 m. Степен заузетости парцеле не сме прелазити 30% површине парцеле салаша. Зелене површине треба да заузимају најмање 20% парцеле.

Није дозвољена изградња породичног стамбеног објекта без из- градње објеката за потребе пољопривредне производње. Дозволе- на је изградња само једног породичног стамбеног објекта. Макси- мални габарит стамбеног објекта у основи је 200 m2, максимална спратност објеката је П+Пк, са могућношћу изградње подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају, минимална удаље- ност стамбеног објекта од суседне парцеле је 1,0 m, од атарског пута 5,0 m, а од јавног пута у складу са Законом о јавним путевима.

Дозвољена је изградња помоћних објеката уз стамбени објекат, у складу са потребама пољопривредног домаћинства. Максимал- на спратност помоћног објекта је П. Дозвољена је изградња за- себног објекта - подрума, који може бити укопан или полуукопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају. Минимална удаље- ност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта је 5,0 m, а од суседне парцеле је 1,0 m.

Водонепропусна септичка јама гради се на минимум 3,0 m од свих објеката и од границе суседне парцеле.

Економски објекти се могу градити само ако на парцели постоји или се гради породични стамбени објекат за потребе пољоприв- редног домаћинства. Дозвољена је изградња више економских објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства. Максимална спратност економског објекта је П+Пк. Минимална удаљеност економског објекта од породичног стамбеног, односно од пословног објекта је 20,0 m, а од суседне парцеле удаљеност је минимум 1,0 m. Минимална удаљеност објекта као што су стаје, ђубришта од бунара је 20,0 m.

Дозвољена је изградња мањих објеката намењених за прера- ду примарних производа пољопривреде (воћа, поврћа, шумских плодова, лековитог биља, млека, меса и сл.).

Изградња пословних објеката за пружање услуга хране, пића и смештаја, као и за потребе организовања туристичке понуде на салашу, дозвољена је само ако постоји и пољопривредна произ- водња на салашу. Дозвољена је изградња само једног пословног објекта. Максимална спратност пословног објекта је П+Пк. Ми- нимална удаљеност пословног објекта од породичног стамбеног објекта је 5,0 m, од границе суседне парцеле је 1,0 m а од економ- ског објекта удаљеност је минимум 20,0 m.

Дозвољена је изградња објекта за спорт и рекреацију за соп- ствене потребе или за потребе организовања туристичке пону- де, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу. Максимална спратност објекта је П+Пк. Минимална удаљеност објекта/површине од породичног стамбеног објекта је 5,0 m, од границе суседне парцеле је 1,0 m, а од економског објекта мини- мална удаљеност је 20,0 m.

Салаш мора имати приступ са атарског или другог пута. Објекте салаша градити са косим крововима, као покривач користити цреп, трску. Примењивати традиционалан вид грађења. Салаш може бити ограђен, а макс. висина ограде је 1,8 m. Ограда мора да се по- вуче од међе парцеле са пољопривредним усевима најмање 1,0 m.

Висок ниво уређености и опремљености салаша подразумева:

- грађевински део салашког простора, односно грађевин- ски објекти морају бити удаљени од јавних саобраћај- ница у складу са прописима који регулишу област сао- браћајне инфраструктуре;
- препоручује се да грађевински објекти буду изграђени од чврстог материјала и да буду приземни (са подрумом);
- просторно раздвајање стамбеног и економског дела са- лаша, а нарочито објеката намењених сточарској произ- водњи, као и подизање заштитног зеленила;
- изграђен приступни пут са чврстом подлогом;
- подигнуту ограду око грађевинског дела салаша;
- обезбеђено снабдевање питком водом и изграђеност од- говарајућих водоводних инсталација у стамбеном објек- ту и објектима сточарске производње - објекти салаша треба да су снабдевени водом за пиће из водоводне мре- же или из сопственог извора (бунара);
- регулисање одвођења отпадних вода - отпадне воде из стаја и осока се не смеју упуштати у мелиорационе кана- ле и природне водотоке;
- уређен простор за одлагање чврстог дела сточног отпада;
- изграђен објекат за прикупљање осоке;
- поплочан дворишни плато стамбеног дела и дела на- мењеног за сточарску производњу.

Објекти на постојећим салашима се могу реконструисати и до- грађивати, реконструисати инсталације, побољшати услови жи- вота и рада до максималних параметара прописаних овим Прос- торним планом и под следећим условима:

- Дозвољена је замена постојећег објекта новим објектом у оквиру услова датих овим Просторним планом;
- Реконструкција објеката је дозвољена, ако се неће нару- шити параметри дати овим Просторним планом;
- Адаптација објеката се може дозволити у оквиру намена датих овим Просторним планом;
- Ако парцела салаша не задовољава неки од услова дефи- нисаних овим Просторним планом, може се дозволити реконструкција и доградња до испуњења преосталих ур- банистичких параметара.

2.1.2.2. Објекти за узгој животиња - фарме и газдинства

Фарма, према Правилнику о ветеринарско-санитарним усло- вима објеката за узгој и држање копитара, папкара, живине и ку- нића („Службени гласник РС“, бр. 81/06), јесте газдинство у коме се држи или узгаја 20 и више грла копитара, папкара (20 и више грла говеда, 100 и више грла свиња, 150 и више грла оваца и коза) или 350 и више јединки живине и кунића и може да се гради на:

- локацији која се налази на подручју и у зони која, у зави- сности од врсте и броја животиња, као и еколошких ус- лова не угрожава, нити би била угрожена од стамбених и других објеката у ближој или даљој околини,
- компактном земљишту које не сме бити подводно и које мора имати добро одвођење атмосферских вода,
- локацији која се налази изван зоне која може бити угро- жена поплавом и клизањем терена.

Изградња и реконструкција објеката пољопривредне произ- водње (фарме) који се, због величине капацитета или специфичне технологије производње, не могу градити у насељу, вршиће се у атару имајући у виду и следеће услове за избор локације:

- објекте треба лоцирати на мање квалитетним типовима земљишта, а уколико ово није могуће, према предностима осталих локационих фактора,
- одређена ограничења могу представљати рељефне и ми- крорељефне карактеристике, што се посебно односи на изградњу већих сточарских капацитета са неопходним додатним површинама и економским двориштима који захтевају заравњене површине,
- производно-сточарске капацитете градити у близини ли- вада и пашњака, како би се створили услови за комбино- вану исхрану на слободним просторима и у затвореним објектима,
- код изградње објеката сточних фарми мањег капаците- та предност имају локације уз локалне и атарске путеве, у близини насеља, како би се могао обезбедити прикључак на постојећу насељску инфраструктуру (пут, елек- тро-енергетска мрежа, водоводна мрежа...),
- основни услов при избору локације је могућност трајног решења прихватања и одвођења сувишних површинских и подземних вода; предност у овом смислу имају локације у непосредној близини мелиоративних канала који немају функцију еколошких коридора, јер ће се тако постићи боље одвођење сувишних вода са уређене површине комплекса.

Фарма мора да буде изграђена тако да омогући одговарајуће микроклиматске и зоохигијенске услове зависно од врсте живо- тиња. Сви објекти намењени држању и узгоју стоке морају бити пројектовани и грађени према нормативима и стандардима за из- градњу ове врсте објеката и конкретне врсте животиња, уз при- мену санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколош- ких, противпожарних и других услова. Максимална спратност објеката у комплексу је П+Пк, максимална спратност објеката за узгој животиња и помоћних објеката је приземље (П).

Круг фарме мора да:

- буде довољно пространи, да одговара капацитету, броју и величини изграђених објеката како би се обезбедила њи- хова функционална повезаност и међусобна удаљеност;
- у оквиру фарме морају се обезбедити два одвојена бло- ка и то технички део (објекти за запослене, послов- ни објекти, објекат за боравак као и потребни пратећи објекти - котларнице, машинске радионице, складишта) и изоловани производни део;
- има улаз који је контролисан или под надзором и на којем се обавезно води евиденција о уласку и изласку људи, животиња и возила из круга фарме;
- буде ограђен оградом висине максимум 2,2 m која спре- чава неконтролисан улазак људи и животиња;
- буде уредно и редовно одржаван.

Путеви (спољни и унутрашњи), морају да испуњавају следеће услове:

- прилазни путеви и путеви у кругу фарме морају да буду довољно широки и изграђени од чврстог материјала, или морају да имају подлогу од шљунка;
- испред сваког објекта на фарми мора бити бетонирана или асфалтирана површина за лакше кретање возила;
- путеви у кругу фарме морају бити погодни за чишћење и прање, а уз њих мора да се налази довољан број хидра- ната и сливника;
- путеви који се користе за довоз животиња, хране за жи- вотиње, чистих простирки и опреме, не смеју да се ук- рштају са путевима који се користе за одвоз стајског ђубрива, отпадних вода и лешева животиња.

Такође, фарма мора бити снабдевена довољном количином воде за пиће из јавног водовода или сопственог бунара, која мора бити контролисана и мора испуњавати стандарде прописане за пијаћу воду. За прање објеката и путева може се користити и вода која не испуњава прописане стандарде за пијаћу воду.

Одвођење отпадних вода вршиће се тако што ће се:

- атмосферске воде уливати у канализацију или у природ- ни реципијент без пречишћавања,
- отпадне воде које настају током производног процеса или прања објеката и опреме обавезно сакупљати у во- донепропусне испусте и пречишћавати пре испуштања у природне реципијенте;
- одвод отпадне воде на обрадиве површине мора бити у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине;
- фекалне воде сакупљати у одвојене непропусне септичке јаме или испуштати у канализацију.

Простор за одлагање и збрињавање стајског ђубрива из објекта мора бити смештен, односно изграђен, тако да се спречи загађи- вање околине и ширење узрочника заразних болести животиња и људи, насупрот правцу главних ветрова и мора да буде удаљен најмање 50 m од објекта за узгој животиња.

Фарма са више од 100 условних грла копитара и папкара мора да има одвојен колски и пешачки улаз. На колском и пешачком улазу морају бити изграђене дезинфекционе баријере димензија 6,0x3,0x0,25 m и 1,0x0,5x0,05 m и испуњене воденим раствором средства за дезинфекцију. Дезинфекционе баријере морају бити изграђене на начин који омогућава њихово чишћење и прање, као и испуштање раствора кроз дренажни отвор.

На фарми је неопходно обезбедити и простор, односно прос- торије за смештај, сортирање и складиштење хране за животиње.

За изградњу нових фарми, као и за потребе повећања капа- цитета или пренамене објеката у друге садржаје у функцији пољопривредне производње на постојећим фармама, неопходна је израда урбанистичког пројекта. За реконструкцију и доградњу објеката на постојећим фармама, услови ће се издавати директ- ном применом овог Просторног плана.

2.1.2.3. Узгајалишта дивљачи

У атару се дозвољава подизање и постављање објеката за при- хват, негу и исхрану дивљачи током целе године, као и објекти за прехрањивање током зимског периода.

Уколико се граде на пољопривредном земљишту минимал- на парцела комплекса је 1,0 ha, или се задржава постојећа пар- цела, поштујући прописане услове Закона о пољопривредном земљишту.

Максимални индекс заузетости парцеле је 50%. Максимална спратност објеката је П+Пк са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају. Минимална удаљеност објеката од суседне парцеле је 10,0m.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом виси- не максимално 1,6 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије. Комплекс мора бити минимално комунално опремљен: приступни пут, санитра- на вода, електроинсталације, водонепропусна септичка јама и др.

2.1.2.4. Рибњаци

Избор локације за изградњу рибњака вршити након претходних анализа расположивих количина и квалитета воде, која ће се кори- стити за пуњење рибњака, као и анализа потенцијалних утицаја рибњака на хидролошки режим подручја. За подизање рибњака на обрадивом пољопривредном земљишту потребна је сагласност Министарства за пољопривреду, шумарство и водопривреду.

Основни технички услови за изградњу рибњака су:

- границе рибњака морају бити означене видљивим озна- кама,
- рибњак мора да располаже уређајима за упуштање и ис- пуштање воде, уређајима за регулисање нивоа воде, као и уређајима који спречавају пролаз риба, рибље млађи и икре у или из рибњака,
- рибњак мора бити заштићен од поплава;
- за уклањање смећа и штетних отпадака из рибњака, мора постојати уређено место или изграђен технички уређај, који онемогућава загађење рибњака и његове околине;
- уколико је могуће рибњак треба да је ограђен.

У саставу рибњака морају да постоје уливно-изливни објекти, уставе, аератори, хранидбене платформе и насипи који спреча- вају продор спољних вода у комплекс рибњака.

У оквиру техничког дела, неопходно је обезбедити посебну просторију за ветеринарске прегледе и дневно праћење здрав- ственог стања и прираста популације. Минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 3,0 m, а максимална спратност је П+Пк.

Изградња рибњака условљена је израдом урбанистичког пројекта, са провером инфраструктурне опремљености.

2.1.2.5. Воћарско-виноградрски објекти

На парцели плодног земљишта, која је према начину ко- ришћења сврстана у културу воћњак, односно виноград, доз- вољена је изградња воћарско-виноградарске кућице, бунара, пољског wc и оставе за смештај алата, воћа и сл., уз обезбеђивање следећих услова:

- површина нових парцела на којима је могућа изградња воћарско-виноградарске кућице не може бити мања од 1500,0 m2;
- најмање 70% површине парцеле мора се користити као виноград, воћњак или повртњак;
- површина воћарско-виноградарског објекта износи мак- симум 25,0 m2. Дозвољена је изградња надстрешнице, лође, трема, пергола испред и у склопу објекта, који уко- лико нису застакљени или затворени, не улазе у састав дозвољене површине објекта;
- спратност објекта је приземље (П). Објекат може имати и подрум, уколико дозвољавају хидротехнички услови или се гради на терену у нагибу. Висина подрума изнад тере- на не може бити виша од 90 cm (ако је терен у нагибу ра- чуна се просечна висина терена дуж објекта);
- укупна висина објекта - од нулте коте до коте слемена (рачунајући и подрум изнад терена), не може бити виша од 5,00 m;
- објекат треба градити претежно од лаких материјала, са већом употребом природног материјала, а форму објекта прилагодити традиционалном облику овог поднебља;
- кров мора бити кос без назитка (нагиб крова мин. 30 , а макс. 40), са покривачем од црепа, ћерамиде, теголе и слично;
- ограда може бити жива зелена или транспарентна (жича- но плетиво и сл. комбиновано са зеленилом) која се по- ставља тако да стубови ограде буду на земљишту влас- ника ограде, максималне висине 1,4 m;
- парцеле на којима постоје изграђене воћарско-виногра- дарске куће задржавају се онакве какве јесу;
- површина оставе за смештај воћа и поврћа, механиза- ције и алата, може бити максимум 150,0 m2, а спрат- ности П+0 (приземље);
- минимална удаљеност објеката од границе суседне пар- целе је 3,0 m, а од суседовог објекта 10,0 m.

2.1.2.6. Објекти за примарну обраду и складиштење пољоприв- редних производа

Ово су објекти за примарну обраду (прање, сушење и сл.), складиштење и чување пољопривредних производа (житарица, индустријског, крмног и лековитог биља, цвећа, воћа и поврћа), затим ђубрива и др. репроматеријала, као и пратећи и други слич- ни објекти у функцији пољопривредне производње.

Објектима за складиштење пољопривредних производа сма- трају се све врсте складишта (полуотворене и затворене хале, надстрешнице, силоси, трапови, подна складишта, хладњаче, вински подруми и др.). Објекти у којима се пољопривредни про- изводи могу примарно обрађивати су сушнице, пушнице, млино- ви и сл. објекти.

Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне пар- целе не може бити мања од висине планираног објекта, односно минимум 5,0 m. Максимална спратност објеката је П, изузетно и више, ако то захтева технолошки процес (силоси и сл.), са из- градњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом, виси- не максимално до 2,0 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од мин. 1,0 m од међне линије или на међи, уз прибављену сагласност суседа. Постављање ограде од границе парцеле атарског пута мора бити на удаљености која обезбеђује слободни профил пута. Забрањује се постављање пуне, тешке и масивне ограде.

Дозвољена је изградња наведених објеката уз примену хи- гијенско-техничких, еколошких, противпожарних и др. услова и потребну инфраструктурну опремљеност: приступни пут, елек- троинсталације, вода и сл.

2.1.2.7. Стаклености и пластеници

У циљу побољшања пољопривредне производње на пољоприв- редном земљишту је дозвољена изградња или постављање ста- кленика и пластеника. Удаљеност оваквих објеката од граница парцеле не може бити мања од висине планираног објекта, однос- но минимално 3,0 m.

Парцеле са стакленицима/пластеницима се могу ограђивати транспарентном оградом, висине максимално до 2,0 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од мин. 1,0 m од међ- не линије или на међи, уз прибављену сагласност суседа.

2.1.3. Посебна правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони заштићених подручја

2.1.3.1. Посебна правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони ПИО „Суботичка пешчара“

У обухвату заштитне зоне ПИО „Суботичка пешчара“ забрање - но је проширивити грађевинско подручје на рачун пољопривред- ног земљишта, градити индустријске и друге објекте, изводити радове који би довели до опадања нивоа подземних вода и депо- новати чврст и течан отпад.

Постојећи објекти у функцији пољопривреде (фарма крава у КО Келебија, салаши, воћарско-виноградарски објекти и сл.) се могу реконструисати и дограђивати до максималних урбанис- тичких параметара утврђених овим Просторним планом за ту на- мену објекта (тачка 2.1.2. Општа правила грађења на пољоприв- редном земљишту ван заштићених подручја), уз поштовање мера заштите на стаништима заштићених и строго заштићених врста и еколошким коридорима са заштитним зонама.

Постојећи објекти, чији су параметри (индекс изграђености, степен заузетости парцеле, спратност) већи од параметара датих овим Просторним планом, задржавају постојеће параметре без могућности увећавања (доградње, надградње и сл.).

У случају замене постојећег објекта новим, поштовати све па- раметре и условљености дефинисане овим Просторним планом. Ово правило важи и за постојеће објекте који не испуњавају дру- ге услове овог Просторног плана (удаљења од граница парцеле, удаљења од суседних објеката и др.).

Постојећи објекти изграђени на пољопривреденом земљишту у заштитној зони чија намена није у функцији пољопривреде или едукације и презентације природног добра (породични стамбени објекти, викендице, пословни објекти...), могу се реконструиса- ти, санирати и адаптирати у постојећем габариту и са постојећом спратношћу само уз претходно прибављену сагласност и посеб- не услове надлежне институције која је утврдила зону заштите. Нажалост, оваквих објеката у заштитној зони ПИО „Суботичка пешчара“ има много (викендице и стамбени објекти ван насеља и дефинисаних викенд зона). У циљу заштите природног добра, у наредном периоду оваква „дивља насеља“ и појединачне објекте никако не треба ревитализовати и комунално опремати, већ по- степено гасити.

Нови објекти у функцији пољопривреде се могу градити у заштитној зони само изузетно, уз прибављену сагласност и услове надлежне институције за заштиту и поштовање правила грађења утврђених овим Просторним планом за ту намену објекта (тачка 2 1.2. Општа правила грађења на пољопривредном земљишту ван заштићених подручја).

2.1.3.2. Посебна правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони СРП „Лудашко језеро“

У обухвату заштитне зоне СРП „Лудашко језеро“ забрањено је проширивити грађевинско подручје на рачун пољопривредног земљишта, градити индустријске и друге објекте који нарушавају интегритет подручја, изводити радове који негативно утичу на хидролошки режим Резервата и депоновати све врсте отпада.

Постојећи објекти у функцији пољопривреде (стари салаши, воћарско-виноградарски објекти и сл.), могу се реконструисати и дограђивати до максималних урбанистичких параметара ут- врђених овим Просторним планом за ту намену објекта (тачка 2 1.2. Општа правила грађења на пољопривредном земљишту ван заштићених подручја), уз поштовање мера заштите у еколошким коридорима са заштитним зонама.

Постојећи објекти, чији су параметри (индекс изграђености, степен заузетости парцеле, спратност) већи од параметара датих овим Просторним планом, задржавају постојеће параметре без могућности увећавања (доградње, надградње и сл.).

У случају замене постојећег објекта новим, поштовати све пара- метре и условљености дефинисане овим Просторним планом. Ово правило важи и за постојеће објекте који не испуњавају друге услове овог Просторног плана (удаљења од граница парцеле, удаљења од суседних објеката и др.). Такође, стриктно поштовати постојећу, од- носно дозвољену намену објеката, јер је, нажалост, уочена појава да на месту некадашњих старих салаша настају викендице, па и луксуз- ни стамбени објекти ван насеља и дефинисаних грађевинских зона.

Постојећи објекти изграђени на пољопривреденом земљишту у заштитној зони чија намена није у функцији пољопривреде (поро- дични стамбени објекти, викендице, пословни објекти...) могу се реконструисати, санирати и адаптирати у постојећем габариту и са постојећом спратношћу само уз претходно прибављену саглас- ност и посебне услове надлежне институције за заштиту. Тежња је да се овакви објекти (којих нажалост има много у заштитној зони СРП „Лудашко језеро“) не обнављају, нити комунално опре- мају, већ да „живе док живе“, те да постепено нестану.

Нови објекти у функцији пољопривреде се могу градити у заштит- ној зони само изузетно, уз прибављену сагласност и услове надлежне институције за заштиту и поштовање правила грађења утврђених овим Просторним планом за ту намену објекта (тачка 2.1.2. Општа правила грађења на пољопривредном земљишту ван заштићених подручја).

2.I.3.3. Посебна правила грађења на пољопривредном земљишту у заштитној зони СРП „Селевењске пустаре“

У обухвату заштитне зоне СРП „Селевењске

пустаре“ забрање- но је изводити хидромелиорационе и друге радове, који би мења- ли режим подземних вода, депоновати смеће, отварати депоније и позајмишта песка, као и нафтне бушотине.

Постојећи објекти у функцији пољопривреде (салаши, воћар- ско-виноградарски објекти и сл.) се могу реконструисати и дограђи- вати до максималних урбанистичких параметара утврђених овим Просторним планом за ту намену објекта (тачка 2 1.2. Општа правила грађења на пољопривредном земљишту ван заштићених подручја), уз поштовање мера заштите на стаништима заштићених и строго заштићених врста и еколошким коридорима са заштитним зонама.

Постојећи објекти, чији су параметри (индекс изграђености, степен заузетости парцеле, спратност) већи од параметара датих овим Просторним планом, задржавају постојеће параметре без могућности увећавања (доградње, надградње и сл.).

У случају замене постојећег објекта новим, поштовати све па- раметре и условљености дефинисане овим Просторним планом. Ово правило важи и за постојеће објекте који не испуњавају дру- ге услове овог Просторног плана (удаљења од граница парцеле, удаљења од суседних објеката и др.).

Постојећи објекти изграђени на пољопривреденом земљишту у заштитној зони чија намена није у функцији пољопривреде (поро- дични стамбени објекти, викендице, пословни објекти...) могу се реконструисати, санирати и адаптирати у постојећем габариту и са постојећом спратношћу само уз претходно прибављену саглас- ност и посебне услове надлежне институције за заштиту.

Нови објекти у функцији пољопривреде (салаши у традицио- налном стилу и др. објекти интегралне пољопривредне произ- водње) се могу градити у заштитној зони уз прибављену саглас- ност и услове надлежне институције за заштиту и поштовање правила грађења утврђених овим Просторним планом за ту наме- ну објекта (тачка 2.1.2. Општа правила грађења на пољопривред- ном земљишту ван заштићених подручја).

2.1.4. Посебна правила грађења на пољопривредном земљишту у осталој посебној намени

На пољопривредном земљишту у предеоној целини оста- ла посебна намена је дозвољена изградња објеката у функцији пољопривредне производње (салаши, фарме, воћарско-виногра- дарски објекти, стакленици, објекти за примарну обраду и скла- диштење пољопривредних производа и др.), уз поштовање мера заштите на стаништима заштићених и строго заштићених врста и еколошким коридорима са заштитним зонама.

Постојећи објекти у функцији пољопривреде (стари салаши, воћарско-виноградарски објекти и сл.) могу се реконструисати и дограђивати до максималних урбанистичких параметара ут- врђених овим Просторним планом за ту намену објекта (тачка 2 1.2. Општа правила грађења на пољопривредном земљишту ван заштићених подручја). Дограђивање се мора изводити тако да се не наруши однос према суседним објектима, тј. обавезно је поштова- ти правила о позиционирању објеката на парцели. Дограђени део објекта мора бити у складу са постојећим елементима објекта, у истој, односно усклађеној материјализацији и композицији.

Постојећи објекти, чији су параметри (индекс изграђености, степен заузетости парцеле, спратност) већи од параметара датих овим Просторним планом, задржавају постојеће параметре без могућности увећавања (доградње, надградње и сл.).

У случају замене постојећег објекта новим, поштовати све пара- метре и условљености дефинисане овим Просторним планом. Ово правило важи и за постојеће објекте који не испуњавају друге услове овог Просторног плана (удаљења од граница парцеле, удаљења од суседних објеката и др.). Такође, стриктно поштовати постојећу, од- носно дозвољену намену објеката, јер је, нажалост, уочена појава да на месту некадашњих старих салаша настају викендице, стамбени и пословни објекти ван насеља и дефинисаних грађевинских зона.

Постојећи објекти изграђени на пољопривреденом земљишту, чија намена није у функцији пољопривреде (породични стамбени објекти, викендице, пословни објекти...) могу се реконструисати, санирати и адаптирати у постојећем габариту и са постојећом спратношћу само уз претходно прибављену сагласност и посебне услове надлежне ин- ституције за заштиту. Оваквих објеката, нажалост има много у преде- оној целини остала посебна намена. То су низови стамбених објеката - некадашњи салаши, сада повремено (викенд) или стално породично становање ван дефинисаних грађевинских подручја насеља (између Палића и Хајдукова, северно од Хајдукова, око Бачких Винограда...).

Како ово подручје (остала посебна намена) представља зону ути- цаја на природна добра, у циљу заштите природних вредности, у наредном периоду оваква „насеља“ и појединачне објекте никако не треба ревитализовати и комунално опремати, већ постепено гасити.

Нови објекти у функцији пољопривреде могу се градити у ос- талој посебној намени, уз прибављену сагласност и услове на- длежне институције за заштиту и поштовање правила грађења утврђених овим Просторним планом за ту намену објекта (тачка 2 1.2. Општа правила грађења на пољопривредном земљишту ван заштићених подручја), као и уз стриктно поштовање мера зашти- те на стаништима заштићених и строго заштићених врста и еко- лошким коридорима са заштитним зонама.

2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ

Шумско земљиште у складу са Законом о шумама, је земљиште на коме се гаји шума, или земљиште на коме је због његових природ- них особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште које је просторним, односно урбанистичким планом намењено за шумску производњу. Шумама и шумским земљиштем, као и заштитним поја- севима, газдоваће се на основу Планова развоја шумског подручја, односно основа газдовања шумама и програма газдовања шумама, као оперативних планских докумената, који међусобно морају бити усаглашени. Спровођење основа и програма газдовања шумама обез- бедиће се годишњим планом газдовања. Уређење и опремање шум- ског земљишта ће се вршити усклађивањем плана развоја шумског подручја и основа газдовања шумама са наменом из овог Просторног плана. На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес, вршиће се промена намене у скаладу са Законом о шумама.

2.2.1. Правила грађења на шумском земљишту у предеоној це- лини заштићених подручја

На шумском земљишту, у режиму II степена заштите је забрање- на изградња грађевинских објеката, а у режиму III степена заштите је

забрањено уситњавање постојећих грађевинских парцела и по- већање постојеће спратности и изграђености постојећих објеката. Постојећи објекти у режиму III степена заштите се могу рекон- струисати, санирати и адаптирати у постојећем габариту и са по- стојећом спратношћу само уз претходно прибављену сагласност и посебне услове надлежне институције за заштиту.

СРП „Селевењске пустаре“

Локалитет за едукацију „Шумарска кућа“ у СРП „Селевењске пустаре“ у режиму II степена заштите, (к.п. бр. 10137 КО Хоргош).

Слика 21. Локалитет „Шумарска кућа“ у Селевењској шуми
На овом локалитету је предвиђена директна примена овог
Просторног плана, уз поштовање мера заштите за режим II
степена заштите. Постојећи објекат је потребно реконструисати
у традиционалном стилу, уз неопходну доградњу санитарног
чвора са пречистачем отпадних вода.
Архитектонском обрадом
(природни материјали уз поштовање оригиналне, традиционалне
карактеристике објекта), тежити уклапању овог објеката у околни
пејзаж.

Слика 22. „3D“ приказ планираног уређења локалитета „Шумарска
кућа“ у Селевењској шуми

2.2.2. Правила грађења на шумском земљишту у заштитним зонама заштићених подручја и осталој посебној намени

На шумском земљишту у заштитним зонама заштићених под- ручја и осталој посебној намени, поштујући уредбе о заштити заштићених подручја и услове заштите природе који се односе на станишта заштићених врста, еколошке коридоре и њихове заштитне зоне, могу градити:

- објекти у функцији шумске привреде - објекти за одржа- вање и експлоатацију шума у складу са шумским осно- вама;
- објекти инфраструктуре-приступне саобраћајне повр- шине и пратећа инфраструктура у складу са овим Прос- торним као и урбанистичким плановима који се доносе на основу овог Просторног плана;
- објекти у функцији туризма, рекреације и ловства, пре- ма овом Просторном плану и у складу са Планом развоја шумског подручја.

У ловиштима је дозвољена уз поштовање уредби о заштити заштићених подручја и услова заштите природе:

- изградња ловно-техничких објеката од природних мате- ријала које треба уклопити у природни амбијент;
- изградња ловно-производних објеката;
- постављање ограда (ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења, заштите и лова дивљачи);
- подизање ремиза на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивља- чи (подизање једногодишњих или вишегодишњих засада на мањим површинама);
- изградња еколошких прелаза у виду специјалних тех- ничко-технолошких решења у оквиру саобраћајне и дру- ге инфраструктуре, ради стварања еколошких коридора за кретање ниске и крупне ловне дивљачи;

2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Водно земљиште у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде (корито за велику воду и прио- бално земљиште), због чега се формирају посебни хидролошки, гео-морфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других. Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.

Приобално земљиште јесте појас непосредно уз корито за ве- лику воду водотока, који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

2.3.1. Правила грађења на водном земљишту у заштитним зо- нама заштићених подручја и осталој посебној намени

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту у заштитним зонама заштићених подручја и осталој посебној намени, а према условима заштите природе се могу градити следећи садржаји:

- објекти у функцији водопривреде, одржавања и рекон- струкције водотока и канала;
- објекти инфраструктуре;
- објекти за спорт, рекреацију и туризам.

Изградња нових водопривредних објеката и реконструкција по- стојећих водопривредних објеката, као и објеката у служби истих на постојећим каналима (црпне станице, уставе, трафостанице), вр- шиће се на основу Просторног плана, услова надлежног водоприв- редног

предузећа и других услова. Уколико је потребно дефинисати регулацију, обавезна је израда плана детаљне регулације. Изградња нових канала вршиће се на основу плана детаљне регулације.

Изградња објеката инфраструктуре ће са вршити у складу са Просторним планом и урбанистичким плановима на основу овог Просторног плана.

Објекти за спорт, рекреацију и туризам ће се градити на осно- ву одговарајућег урбанистичког плана, а у складу са: условима заштите животне средине, заштите природних добара, заштите културних добара и првенствено на основу мишљења надлежног водопривредног предузећа и услова надлежног министарства.

Изградња и опремање објеката намењених спорту рекреацији и туризму, мора бити првенствено од монтажних елемената, са нео- пходним санитарно-техничким уређајима и архитектонском обра- дом која се уклапа у пејзаж. На локалитетима који су предвиђени за подизање оваквих објеката, слободан простор око објеката се мора користити заједнички, без ограђивања и парцелисања. На овим просторима уколико је присутна аутохтона вегетација, пејзаж тре- ба задржати у његовом изворном облику, не уносећи нове врсте.

У заштитној зони заштићених подручја и осталој посебној намени у складу са условима заштите природе се могу градити објекти намењени риболову. Изградња и уређење површина за риболов са пратећим садржајима може се реализовати директно на основу одредби овог Просторног плана. Ови објекти морају имати неопходне пратеће садржаје и санитарно-техничке уређаје. Објекте изводити као монтажно-демонтажне, од лаких природ- них материјала (дрво, трска), а архитектонском обрадом тежити уклапању ових објеката у околни пејзаж.

За делове водног земљишта на којима постоји нелегална градња стамбених, викенд објеката или објеката неке друге на- мене, локалној управи је остављена могућност легализације за- течених објеката, без обавезе комуналног опремања и сношења последица ризика од поплава тих простора.

2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

Грађевинско земљиште у обухвату посебне намене, које ће се реализовати директном применом овог Просторног плана, чине:

- зона ретког становања (у заштитној зони ПИО „Суботич- ка пешчара“),
- четири викенд зоне (у заштитној зони ПИО „Суботичка пешчара“),
- два салашарска насеља (у осталој посебној намени - ко- ридор и заштитна зона еколошког коридора водотока Ке- реш),
- четири едукативно-спортско-рекреативна и туристичка локалитета,
- радне зоне и појединачни радни комплекси и
- комунални и инфраструктурни садржаји.

2.4.1. Правила грађења у зони ретког становања ван насеља (у заштитној зони ПИО „Суботичка пешчара“)

Зона ретког становања је овим Просторним планом издвојена из грађевинског подручја Суботице и дефинисана као посебан садржај. Како се непосредно наслања на границу ПИО „Субо- тичка пешчара“ (налази се у заштитној зони), за овај садржај су прописана посебна правила грађења, а реализоваће се директном применом овог Просторног плана.

У циљу заштите природних вредности, у овој зони нема ширења грађевинског земљишта, у смислу формирања нових грађевин- ских парцела и нове изградње на њима, односно није дозвољена пренамена парцела које још нису изграђене (из пољопривредног у грађевинско земљиште). Изузетно, се може дозволити изградња садржаја од јавног интереса, уз претходно прибављену саглас- ност надлежне установе за заштиту природе.

На постојећим грађевинским парцелама се могу градити нови објекти, односно реконструисати, дограђивати и адаптирати по- стојећи, до максималних урбанистичких параметара утврђених овим Просторним планом. Дограђивање се мора изводити тако да се не наруши однос према суседним објектима. Дограђени део објекта мора бити у складу са постојећим елементима објекта, у истој, односно усклађеној материјализацији и композицији.

Постојећи објекти, чији су параметри (индекс изграђености, степен заузетости парцеле, спратност) већи од параметара датих овим Просторним планом, задржавају постојеће параметре без могућности увећавања (доградње, надградње и сл.).

У случају замене постојећег објекта новим, поштовати све па- раметре и условљености дефинисане овим Просторним планом. Ово правило важи и за постојеће објекте који не испуњавају дру- ге услове овог Просторног плана (удаљења од граница парцеле, удаљења од суседних објеката и др.).

Грађевинске парцеле у оквиру ове зоне морају имати излаз на јавни пут и бити снабдевене неопходном инфраструктуром: елек- трична енергија, санитарна вода, канализациона мрежа (односно, водонепропусне септичке јаме, као прелазно решење до изградње канализације), телефон.

Задржава се постојећа парцелација, а у случају препарцелације, односно формирања нових парцела, минимална ширина фронта парцеле је 12,0 m, минимална површина парцеле је 400 m2, а мак- симална 3000 m2. Ако је постојећа парцела мања од минимално дозвољене, може се задржати постојећа парцелација, уз услов да су задовољени остали услови за изградњу дати овим Просторним пла- ном. Такође, ако је постојећа парцела већа од максимално дозволе- не, може се задржати постојећа парцелација, уз услов, да се индекс заузетости и индекс изграђености грађевинске парцеле рачунају у односу на максимално дозвољену површину парцеле од 3000 m2.

На парцелама у оквиру ове зоне дозвољени су: породич- ни стамбени објекти, пословни објекти и стамбено-пословни објекти, затим помоћни објекти (гараже, оставе, летње кухиње, надстрешнице) и економски објекти (сточне стаје, испусти за сто- ку, пушнице, сушнице, кош, амбар, надстрешнице за машине и возила, магацини хране и објекти намењени исхрани стоке и сл.).

У овој зони, као компатибилне становању, дозвољене су чисте и тихе делатности, мањих капацитета (трговине на мало, угос- титељске и услужне делатности и занатске радионице), које не нарушавају животну средину. У овој зони производне делатности нису дозвољене, као ни складишни објекти већих капацитета (укупне површине макс. 150,0 m2).

Удаљеност стамбеног објекта од било ког другог

објекта је мин.
4,0 m, а удаљеност сточне стаје од стамбеног, односно, пословног објекта не може бити мања од 15,0 m, односно не може бити мања од 50,0 m у односу на било који јавни објекат у окружењу. Удаље- ност економских објеката у којима се складишти запаљиви мате- ријал од других објеката не може бити мања од 6,0 m.

Пословни, помоћни и економски објекат могу да се граде на међусобном размаку од 0,0 m ако су задовољени санитарни, про- тивпожарни и други технички услови, односно међусобни размак не може бити мањи од 4,0 m, ако пословни објекат има отворе са те стране, тј. међусобни размак не може бити мањи од полови- не висине вишег објекта. Удаљеност ђубришта и пољског WC-а од стамбеног, односно, пословног објекта и бунара не може бити мања од 20,0 m, односно 50,0 m у односу на било који јавни обје- кат. Ђубриште се гради на минимално 1,0 m од границе суседне парцеле уз услов да се гради ободни зид висине мин. 1,0 m (да не би дошло до разасипања) и да је материјал од којег се гради ђубриште водонепропусан.

Индекс заузетости парцеле је макс. 40%, а индекс изграђености парцеле је макс. 1,0. Дозвољена спратност објеката је П+1+Пк за стамбене и пословне објекте, а П за помоћне и економске објекте, а евентуално и већа, у зависности од технологије складиштења (кошеви за кукуруз, силоси и сл.).

Парцеле се могу ограђивати транспарентном или комбинова- ном оградом (комбинација зидане и транспарентне ограде), с тим да укупна висина ограде не буде већа од 1,8 m. Ограда и стубови ограде постављају се тако да буду на парцели која се ограђује, с тим да се морају повући од међе суседне парцеле са пољопривред- ним усевима мин. 1,0 m. Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије.

Након изградње канализационе мреже, обавезно је прикључе- ње свих објеката на исту, а до тада, као прелазно решење за од- вођење отпадних вода из објеката, примењивати водонепропус- не септичке јаме. Такође, у случају изградње базена, вештачких језера и сличних садржаја, неопходно је коришћење непропусног материјала, који ће обезбедити изолацију од подземних вода.

2.4.2. Правила грађења у викенд зонама (у заштитној зони ПИО „Суботичка пешчара“)

У оквиру посебне намене су као (постојећа) грађевинска под- ручја дефинисане четири викенд зоне (три на Келебији и „Тресе- тиште“), које ће се реализовати директном применом овог Прос- торног плана.

Парцела на којој се гради кућа за одмор (викендица) код нове парцелације не може бити мања од 1250 m2, са ширином уличног фронта мин. 14,0 m. У зонама кућа за одмор где је извршена пар- целација, парцела може да буде и мање површине, али не мања од 600 m2, минималне ширине фронта 12,0 m.

Индекс заузетости парцеле је макс. 20%, а индекс изграђености парцеле је макс. 0,3, с тим да укупна површина куће за одмор износи највише 150,0 m2. На парцели се, поред куће за одмор (ви- кендице) могу изградити и помоћни објекти, који су у функцији главног објекта (остава, гаража и сл.).
Највећа дозвољена спратност куће за одмор је П+Пк, односно П за помоћне и економске објекте. Површина поткровља куће за одмор износи највише 2/3 површине приземља. Дозвољава се из- градња лођа, тремова и пергола испред и у склопу објекта према осунчаним просторима, истакнутим природним садржајима и видиковцима. Те површине, уколико нису застакљене, не улазе у састав дозвољене површине објеката.

Препоручује се употреба локалних материјала и елемената локалне архитектуре, а архитектонска обрада објекта мора се прилагодити непосредном амбијенту и околном пејзажу. Делови зграда, њен структурални склоп од утицаја на обликовање и визу- елни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови са гредним системом и јастуцима) уз велику примену дрвета, морају бити у духу војвођанске куће и архитектонског наслеђа овог подручја.

Свака парцела мора да има приступ на јавни пут, те да по пра- вилу буде ослоњена на пут ужом страном. Минимално растојање регулационе линије од грађевинске линије за нови објекат је 5,0 m, а удаљеност од бочне стране парцеле је мин. 1,5 m. Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом, висине макс. 1,8 m.

Након изградње канализационе мреже, обавезно је прикључе- ње свих објеката на исту, а до тада, као прелазно решење за од- вођење отпадних вода из објеката, примењивати водонепропус- не септичке јаме. Такође, у случају изградње базена, вештачких језера и сличних садржаја, неопходно је коришћење непропусног материјала, који ће обезбедити изолацију од подземних вода.

Наведена правила грађења се искључиво односе на постојеће викенд зоне, дефинисане као грађевинско земљиште. Постојећи викенд објекти изграђени ван наведених викенд зона се могу ре- конструисати, санирати и адаптирати у постојећем габариту и са постојећом спратношћу, само уз претходно прибављену саглас- ност и посебне услове надлежне институције за заштиту. Нажа- лост, оваквих објеката у оквиру посебне намене има много, а у циљу заштите природних вредности подручја, овакви објекти се не могу доградивати, ревитализовати, односно заменути новим објектом уместо старог, опремати инфраструктуром и слично.

2.4.3. Правила грађења у салашарским насељима (у осталој посебној намени - коридор и заштитна зона еколошког коридора водотока Кереш)

У обухвату посебне намене (на територији општине Кањижа), се налазе два салашарска насеља, а реализоваће се директном применом овог Просторног плана уз примену мера заштите за еко - лошке коридоре и заштитне зоне (поглавље IV/1./1.6./1.6 1./1.6.1.3). Еколошки коридори и заштитна зона еколошких коридора и ста- ништа). У зонама салашарских насеља постоје изграђени објекти породичног становања са пољопривредном производњом (воћња- ци, виногради, сточарске фарме и сл.).

У овој зони могу се градити: породични стамбени објекти, пословно-стамбени и пословни објекти, мањи производни и скла- дишни објекти за потребе пољопривредног домаћинства, као и економски и помоћни објекти (остава, гаража, водонепропусна септичка јама, бунар, ограда, трафо станица и сл.).

Дозвољена је изградња само једног пословног објекта, а намена може бити за пружање услуга хране, пића и смештаја, као и за по- требе

организовања туристичке понуде (објекти за спорт и рекре- ацију). Поред тога, за потребе становника салашарских насеља могу се дозволити делатности за потребе снабдевања (продавни- це, апотеке), односно садржаји који не нарушавају и не загађују природну и створену средину (објекти производног и услужног занатства).

Није дозвољена изградња објеката који загађују околину или прекомерно оптерећују комуналну инфраструктуру, затим производних и складишних објеката већих капацитета, нити бављење делатношћу која буком, штетним гасовима, зрачењем, повећаним обимом саобраћаја или на други начин може угрозити квалитет становања.

Економски објекти се могу градити само ако на парцели по- стоји или се гради породични стамбени објекат. Дозвољена је изградња више економских објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства. Економски објекти су: објекти за гајење животиња (сточне стаје као и објекти за гајење голубова, кунића, украсне живине и птица); пратећи објекти за гајење до- маћих животиња (испусти за стоку, бетонске писте за одлагање чврстог стајњака, објекти за складиштење осоке); објекти за скла- диштење сточне хране (сеници, магацини за складиштење кон- центроване сточне хране, бетониране сило јаме и сило тренчеви); објекти за складиштење пољопривредних производа (амбари, кошеви) и други слични објекти на пољопривредном газдинству (објекти за пољопривредне машине и возила, пушнице, сушни- це, магацини хране - складиштење пољопривредних производа за сопствене потребе: поврћа, воћа, житарица, производа живо- тињског порекла и сл.).

У салашарским насељима се задржава постојећа парцелација, а у случају препарцелације, односно формирања нових парцела, минимална ширина фронта парцеле износи 19,0 m, а минимална површина 800,0 m2.

Главни објекат (стамбени, пословни) се предњом фасадом по- ставља на грађевинску линију, која се повлачи у дубину парцеле за минимум 5,0 m од регулационе линије. Ако је улица (путно земљиште) ужа од 8,0 m, објекат се поставља минимум 10,0 m од осе пута.

Индекс заузетости парцеле износи максимално 30%, а индекс изграђености је макс. 0,4. Зеленило треба да буде заступљено на минимум 30% површине парцеле.

Дозвољена спратност породичног стамбеног, пословног и пословно-стамбеног објекта је максимално П+Пк. Дозвољена је изградња подрумске етаже, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. Висина назидка поткровне етаже не може бити виша од 1,2 m. Укупна висина објекта не може прећи 7.0 m. Спратност производног објекта је максимално П (дозволе- на је изградња подрумске етаже, ако постоје услови за то). Укупна висина објекта је максимално 6,0 m.

Економски објекат (магацин, сточна стаја) је максималне сп- ратности П, а максималне висине 5,0 m. Економски објекат (пуш- нице, сушнице, кош, амбар, објекти за машине и возила и др.) је максималне спратности П, а максималне висине 7,0 m. Помоћни објекти (остава, гаража) су максималне спратности П, а макси- малне висине 4,0 m од коте заштитног тротоара објекта до венца.

Удаљеност слободностојећег породичног стамбеног објекта од других објеката не може бити мања од 5,0 m (основни габарит са испадом). Минимална удаљеност економског објекта од поро- дичног стамбеног, односно од пословног објекта (на сопственој и суседним парцелама) је 20,0 m, а од суседне парцеле удаљеност је минимум 1,0 m.

Минимална удаљеност стаје и ђубришта од бунара је 20,0 m. Међусобни размак између економских објеката (на истој парце- ли) може бити 0,0 m, ако су задовољени услови противпожарне заштите, односно минимално половина висине вишег објекта. Ђубриште се гради на минимално 1,0 m од границе суседне пар- целе уз услов да се гради ободни зид висине 1,0 m (да не би до- шло до расипања) и да је материјал од којег се гради ђубриште водонепропусан. Растојање пољског клозета од границе суседне парцеле не може бити мање од 3,0 m. Држање сточне хране и за- паљивог материјала може бити на удаљености најмање 10,0 m од границе суседне парцеле.

Водонепропусна септичка јама за прихват фекалних и отпад- них вода се гради на парцели власника, удаљена минимум 10,0 m од бунара, минимум 2,5 m од уличне регулационе линије, односно 3,0 m од осталих граница парцеле (међа), а минимум 5. m од свих стамбених објеката.

Свака грађевинска парцела треба да има директан колски и пе- шачки приступ са јавне саобраћајне површине. Прилазни пут који се прикључује на јавни пут, мора да је са тврдом подлогом, шири- не најмање 5,0 m. Прикључак прилазног пута на јавни пут може се градити уз сагласност управљача јавног пута. Паркирање возила и пољопривредне механизације мора бити обезбеђено на парцели пољопривредног домаћинства.

Грађевинске парцеле могу се ограђивати транспарентном, ком- бинованом или живом зеленом оградом, а макс. висина ограде је 1,8 m.

Ограда и стубови ограде постављају се тако да буду на парцели која се ограђује, с тим да се морају повући од међе суседне пар- целе са пољопривредним усевима најмање 1,0 m. Врата и капије на уличној огради не могу се отварати ван регулационе линије.

Објекте градити са косим крововима, а као покривач користити цреп, трску. Примењивати традиционалан вид грађења. Спољни изглед објеката, кров, примењени материјали, боје и други еле- менти морају бити у складу са локалном архитектуром, односно са суседним објектима.

На изграђеним објектима у зони салашарских насеља су доз- вољени радови на реконструкцији, доградњи, адаптацији и обно- ви у складу са овим условима.

Наведена правила грађења се искључиво односе на постојећа салашарска насеља, дефинисана као грађевинско земљиште. По- стојећи салаши изграђени ван наведених салашарских насеља се могу реконструисати и ограђивати у складу са условима дефи- нисаним овим Просторним планом у тачки 2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту, у ком је, такође, обрађена и из- градња нових салаша у атару.

2.4.4. Правила грађења за едукативно-спортско-рекреативне и туристичке локалитете

За локалитете: визиторски центар са летњим кампом на локали - тету „Старо стрелиште“, туристички локалитет „Мали Хоргош“, туристичко-спортско-рекреативни локалитет „Хоргошка чарда“ и туристичко-спортско-рекреативни локалитет „Пецарошко језе- ро“, обавезна је израда урбанистичког пројекта за изградњу, у складу са општим и посебним условима из овог Просторног пла- на и предходно прибављеним условима надлежних организација и предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

2.4.4.1. Општа правила грађења за едукативно-спортско-рекреа- тивне и туристичке локалитете

Приликом израде урбанистичких пројеката за едукатив- но-спортско-рекреативне и туристичке локалитете важе следећа општа правила грађења:

- У склопу локалитета могу се градити различити објекти у функцији туризма (едукативни, излетнички, спорт- ско-рекреативни, ловни и риболовни туризам), спорта и рекреације (спортски терени и објекти за мале спортове, спортове на води, стрелишта, јахалишта, голф терени и др.), едукације и културе (школа у природи, парк култу- ре, уметничка колонија, летња позорница, амфитеатар и сл.), као и угоститељски објекти за пружање смештаја и услуживање храном и пићем (мотели, ловачки домови, ресторани, кампови и слични садржаји);
- Индекс заузетости парцеле износи максимум 40%, а ин- декс изграђености макс. 1,0;
- Спратност објеката је максимално П+1+Пк за главне и П за помоћне објекте;
- На постојећим објектима дозвољени су радови на рекон- струкцији и доградњи (неопходни пратећи садржаји и површине), уколико то просторне могућности дозвољавају;
- Туристичко-рекреативни комплекси морају бити оп- ремљени неопходном комуналном инфраструктуром и санитарно-техничким уређајима;
- Архитектонска обрада објеката може се третирати слободно, са циљем да се уклопе у околни амбијент, уз примену природних материјала (дрво, трска, опека);
- Зелене површине треба да чине 40-50% (мин. 30%) ком- плекса, уз примену аутохтоних врста, а где год је то мо- гуће сачувати постојећу вегетацију;
- Зелене површине уз спортско-рекреативне садржаје тре- ба да буду распоређене тако да створе сенку на јужним експозицијама, а на местима окупљања посетилаца при-менити декоративне врсте уколико су локалитети ван заштићених подручја, а ако су у заштићеним подручјима применити аутохтоне врсте;
- У склопу комплекса, слободан терен мора се користи- ти заједнички без ограђивања и парцелисања, а сам ком- плекс (или део) се може по потреби оградити заштит- ном транспарентном или живом зеленом оградом, виси- не макс. 2,0 m;
- Урбанистичко, архитектонско и пејзажно уређење мора се ускладити са предходним условима надлежних завода за заштиту природе и споменика културе (за непокретна културна добра под заштитом);
- Режими коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозивиних и др. негативних проце- са и поремећаја;
- У оквиру комплекса потребно је обезбедити довољан број паркинг површина за очекиван број посетилаца и запослено особље, потребне сервисне саобраћајнице, као и прилазе возилима специјалне намене;
- Све површине намењене јавном коришћењу, изградити у складу са потребама хендикепираних лица и лица са по- себним потребама;
- Осим ових општих правила грађења, за сваки конкретан локалитет применити и посебна правила, која следе.

2.4.4.2. Посебна правила грађења за едукативно-спортско-ре- креативне и туристичке локалитете

Визиторски центар са летњим кампом на локалитету „Старо стре- лиште“ (у режиму III степена заштите ПИО „Суботичка пешчара“)

Слика 23. Локалитет „Старо стрелиште“

На овом локалитету је потребно формирати (изградњом нових објеката и/или реконструкцијом постојећих) објекат визиторског центра, приступни пут, паркинг простор, летњи камп, санитарни чвор, као и остале пратеће садржаје.

Слика 24. „3D“ приказ планираног уређења локалитета „Старо стрелиште“

Слика 25. „3D“ приказ планираног уређења локалитета „Старо стрелиште“

Туристички локалитет „Мали Хоргош“ (у заштитној зони СРП „Селевењске пустаре“)

На овом локалитету је потребно развијати садржаје који се од- носе на: пољопривредну делатност (производња вина, прерада воћа и сл.), коњички спорт и презентацију пољопривредних про- извода (продајне изложбе, такмичење произвођача, дегустације и сл.). За све будуће активности неопходно је прибавити услове Покрајинског завода за заштиту природе.

Постојеће објекте ставити у функцију туризма (едукативни, излетнички, спортско-рекреативни, ловни, гастрономски, вин- ски, итд.). У склопу овог локалитета се налази и један споменик културе - стари магазин за жито, који тренутно без функције убр- зано пропада. За овај објекат треба изнаћи адекватну намену и ревитализовати га у складу са претходно прибављеним условима надлежне установе за заштиту споменика културе.

Туристичко спортско-рекреативни локалитет „Хоргошка чар- да“ (у заштитној зони СРП „Селевењске пустаре“)

Уз постојећи угоститељски објекат „Хоргошка чарда“, би се ре- конструкцијом постојећих и изградњом нових, пре свега спорт- ских терена и пратећих објеката, формирао локалитет намењен спортско-рекреативном, излетничком и транзитном туризму.

Туристичко-спортско-рекреативни локалитет „Пецарошко језеро“ (у осталој посебној намени)

За локалитет „Пецарошко језеро“ су 2008. и 2014. године урађе- ни урбанистички пројекти, на основу којих ће се овај туристич- ко-спортско-рекреативни комплекс реализовати. Део комплекса је већ уређен, а планирана је изградња вештачког језера за рекре- ативни риболов, као и пратећи садржај (приступни пут, паркинг простор, информациони пункт, простор за продају и изнајмљи- вање опреме за пецање и за боравак у природи, као и простор за припремање рибе). Постојећи објекти ће се реконструисати за по- требе смештаја гостију (типа хостела), капацитета до 80 лежаја. Објекте треба обликовати у традиционалном стилу, по узору на старе салаше, уз примену аутохтоних грађевинских материјала са овог подручја.

2.4.5. Правила грађења за радне зоне и појединачни радни ком- плексе

У простору посебне намене налази се радна зоне код насеља Мале Пијаце, као и појединачни радни комплекси. То су по- стојећи и планирани радни садржаји, дефинисани као грађевин- ско земљиште, чија ће се даља изградња реализовати директном применом овог Просторног плана.

У оквиру радне зоне код Малих Пијаца неопходно је испошто- вати мере заштите прописане за еколошки коридор и заштитне зоне водотока Кереш (поглавље IV/1./1.6./1.6.1./1.6 1.3. Еколошки коридори и заштитна зона еколошких коридора и станишта). У случају нове изградње (формирања новог радног комплекса), као и промене постојеће делатности неопходна је израда урбанистич- ког пројекта.

У радне зоне се сврставају најразличитији производни садр- жаји који прерађују примарне производе минералног, биљног, животињског или синтетичког порекла. Могу се појавити ком- плекси за прераду нафтиних деривата, грађевинских материјала, пилане, дрвопрерађивачки комплекси, прерађивачи пољоприв- редних производа (воће, поврће, лековито биље и др), кланице, прерада млека, меса и др. Не треба искључити ни друге делат- ности: металургију, електронику, текстилну, кожну, хемијску и сл. Сем тога могу се појавити и занатски произвођачи са веома разноврсним и специфичним производима (производи од сирка, трске, вуне, глине, пластике и др).

Задржава се постојећа парцелација, а у случају нове парцела-ције, минимална величина парцеле је 1500,0 m2, а минимална ширина фронта парцеле је 20,00 m.

У оквиру парцеле радног комплекса могу се градити пословни објекти, производни, услужни, складишни и економски објекти. Објекте на працели треба груписати према њиховим функција- ма. Одвојити чисти и нечисти део производње, а код лоцирања објеката придржавати се противпожарних и техничких прописа за одређену врсту објеката.

Индекс заузетости парцеле износи макс. 70% (са платоима, са- обраћајницама и паркинзима на парцели), а индекс изграђености је макс. 1,5. Зелене површине треба да заузимају најмање 30% парцеле.

Спратност објеката у радној зони је макс. П+2 за пословне објекте, П+1 за производне, а П за остале објекте. Висина произ- водних и складишних објеката (хале, силоси) ће зависити од тех- нолошких потреба. Радни комплекс се може оградити транспа- рентном или комбинованом оградом, максималне висине 2,0 m.

Радни комплекс мора бити прикључен на мрежу јавних путе- ва приступним путем са тврдом подлогом, миним. 5,0 m ширине. Изградња паркинг простора се мора решити унутар комплекса. Такође, радни комплекс мора да има одговарајућу комуналну инфраструктуру (струја, вода, енергија) обезбеђену из јавне мре- же или из сопствених извора и мора задовољити услове заштите животне средине. Загађене отпадне воде се не смеју упуштати у мелиоративне канале и природне водотоке. Такве воде се морају претходно пречишћавати и неутрализирати. Чврсти отпаци се морају одвозити на комуналну депонију или на даљу прераду.

Наведена правила грађења се искључиво односе на постојеће грађевинско земљиште и овим Просторним планом дефинисане радне зоне и комплексе. За евентуално формирање нових радних комплекса (у предеоној целини остала посебна намена), при чему се мења намена земљишта из пољопривредног у грађевинско, је обавезна израда плана детаљне регулације, уз прибављање неоп- ходних услова надлежних институција, као и поштовање смерни- ца дефинисаних овим Просторним планом у тачки V/2./2.2./2.2.2. Нови радни комплекси.

2.4.6. Правила грађења за комуналне и инфраструктурне садр- жаје

Трансфер станица и одлагање отпада животињског порекла (на територији Општине Кањижа у осталој посебној намени)

Изградња у оквиру ових комуналних садржаја ће се реализова- ти на основу урбанистичких пројеката.

Трансфер станица је сакупљачка станица комуналног отпада, односно место до којег ће се мешани комунални отпад допре- мати и привремено складиштити ради раздвајања, претовара, и смањења запремине, пре транспорт на третман или одлагање на регионалну депонију.

У складу са технолошким захтевима, комплекс трансфер ста- нице треба да има пријемно отпусну зону, плато претоварне ста- нице и плато сабирне станице са рециклажним двориштем. У оквиру комплекса, осим поменутих садржаја, се могу градити и други објекти у функцији основне намене, до дозвољеног инде- кса заузетости макс. 70% или индекса изграђености макс. 1,0[19]. Планирани објекти су макс. спратности П+Пк. Објекти треба да буду од чврстог материјала, покривени косим кровом. Могу има- ти подрумске или сутеренске просторије, ако не постоје сметње геотехничке и геомеханичке природе.

Комплекс трансфер станице треба да буде одговарајуће инфра- структурно опремљен, да поседује стубну трафо станицу, да буде ограђен, до висине од 2,0 m. По ободу локације, унутар ограде, треба формирати заштитни појас зеленила. Заштитно зеленило формирати од лишћарских врста претежно аутохтоног порекла. У склопу комплекса обезбедити мин. 30% зелених површина.

На локацији предвиђеној за одлагање отпада животињс- ког порекла, предвидети простор за постављање контејнера са расхладним системом.

Гробље (на територији општине Кањижа у осталој посебној намени)

Задржава се постојећа локација гробља. Дозвољени су радови на уређењу гробља, уз могућност изградње пратећих комуналних и дру- гих садржаја и објеката у функцији намене простора. Код изразито архитектонске концепције гробља, однос површина за сахрањивање према осталим садржајима је 60:40%, док је код пејзажне 40:60%.

Функционална подела новог гробља (ако се ради о изразито ар- хитектонској концепцији гробља), треба да се састоји од следећих односа:

- 60% намењено гробним местима
- 20% заштитни зелени појас и парковски обликовани простор,
- 16% површине за саобраћајнице,
- 3% трг за испраћај,
- 1% остали садржаји

Избором садног материјала треба да се избегне претерано за- сенчење. Околина треба да буде достојанствена, мирна са прева- гом зелених боја разних нијанси. У појасу зеленила формирају се места за одмор, пре свега у близини улаза и прилаза гробљу. Треба тежити постизању јединственог обележавања гробова. Уз комплекс гробља обезбедити простор за паркирање аутомобила и бицикла. Код улаза у гробље изградити капелу, максималне сп- ратности П (приземље) са тргом за испраћај.

Комплекса станице за снабдевање горивом у КО Хоргош (на територији општине Кањижа у осталој посебној намени)

У склопу постојећег комплекса станице за снабдевање гори- вом у КО Хоргош, неопходно је ново саобраћајно решење и ре- конструкција, уз изградњу пословног и угоститељског објекта (спратност П+1+Пк), паркинг простора и зелених површина у складу са урбанистичким пројектом из 1998. године. Индекс зау- зетости парцеле износи макс. 70% (са платоима, саобраћајницама и паркинзима на парцели), а индекс изграђености је макс. 1,5. Зе- лене површине треба да заузимају најмање 30% парцеле.

2.5. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКАТА

2.5.1. Заштитни појас јавних путева

Заштитни коридор око јавних путева дефинисан је Законом о јавним путевима и чини га заштитни појас (члан 2. тачка 38. и члан 29.) и појас контролисане изградње (члан 2. тачка 39) овог Закона.

Заштитни појас са сваке стране јавног пута износи:

- 40 m од спољне ивице земљишног појаса уз државног пута I реда - ауто пут,
- 20 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда,
- 10 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда,
- 5 m од спољне ивице земљишног појаса општинског пута.

19 У индекс заузетости, односно индекс изграђености се рачунају и поменути пла- тои, платформе и хале

У заштитном појасу пута у складу са чланом 28. Закона о јав- ним путевима могуће је градити пратеће путне садржаје (стани- це за снабдевање моторних возила горивом, продавнице, објекте за рекреацију, мотеле, угоститељске објекте и друге објекте на- мењене пружању услуга корисницима пута), као и инфраструк- турну мрежу и објекте.

Подизање ограда у близини јавних путева мора се вршити у складу са чланом 35. Закона о јавним путевима. У појасу контро- лисане изградње у складу са чланом 30. Закона о јавним путевима забрањено је отварање рудника и депонија отпада и смећа.

2.5.2. Заштитни пружни појас

Заштитни пружни појас дефинисан је Законом о железници члан. 3. тачка 9. и износи 100 m са обе стране пруге, рачунајући од осе крајњих колосека. У инфраструктурном пружном појасу пруге члан. 3 тачка 13. (25 m од осе колосека са обе стране пруге), могу се градити објекти и инфраструктура у складу са Законом о железници члан 58. и овим Просторним планом ван грађевинских подручја насеља, односно урбанистичким планом у насељу.

2.5.3. Зоне заштите изворишта водоснабдевања

На подручјима која се користе као изворишта за снабдевање водом за пиће и за санитарно-хигијенске потребе одређују се три зоне санитарне заштите, и то: шира зона заштите, ужа зона заштите и зона непосредне заштите. Заштитна зона око изво- ришта дефинисана је Законом о водама и Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта во- доснабдевања („Службени гласник РС“, бр. 92/08), а кроз израду елабората о зонама санитарне заштите изворишта.

Зона непосредне заштите (зона I) - Зона I изворишта подземне воде формира се на простору изворишта непосредно око водозах- ватног објекта. Зона I изворишта подземне воде засађује се дека- ративним зеленилом и растињем које нема дубоки корен и може се користити као сенокос. Зона I изворишта подземне воде, у којој не борави стално запослена особа, ограђује се ради спречавања неконтролисаног приступа људи и животиња заштитном оградом, која не може бити ближа од 3,0

m од водозахватног објекта који окружује. У зони I не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворишту, као и друге радње дефинисане чланом 29. важећег Правилника.

Ужа зона заштите (зона II) - У зони II не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправ- ност воде на изворишту, као и друге радње дефинисане чланом 28. важећег Правилника.

Шира зона заштите (зона III) - У зони III не могу се градити или употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправ- ност воде на изворишту, као и друге радње дефинисане чланом 27. важећег Правилника.

2.5.4. Зоне заштите одбрамбених насипа

Од ножице насипа према водотоку, у појасу ширине 10,0 m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изу- зетно, могу се лоцирати објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде. Ови објекти могу имати само привре- мени карактер, до момента техничких и других разлога за њихо- во уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече.

2.5.5. Зона заштите надземних високонапонских водова

Заштитни коридор у зависности од напонског нивоа износи: за водове од 110kV је 25,0 m од осе вода са обе стране (укупно 50,0 m), а за 400 kV је 40,0 (35,0) m од осе вода са обе стране (укупно 80.0 (60,0) m, у зависности од типа далековода). Грађење објеката у овом коридору, мора бити у складу са Правилником о технич- ким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV („Службени лист СФРЈ“, број 65/88 и „Службени лист СРЈ“, број 18/92), техничким усло- вима заштите подземних металних цевовода од утицаја електрое- нергетских постројења СР ПС Н.ЦО 105 („Службени лист СФРЈ“, бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности СР ПС ЦО.101 („Службени лист СФРЈ“, број 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења, као и условима надлежног предузећа.

2.5.6. Зона ветроелектрана

Зона ветрогенератора, за парк ветрогенератора дефинисаће се урбанистичким планом. У овој зони не могу се градити објекти, сем инфраструктурне мреже, а земљиште се може користити као пољопривредно.

2.5.7. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза

У заштитној зони радио-релејних коридора могу се градити објекти ограничене висине. У овом коридору не могу се градити објекти који ће својим радом ометати систем радио-релејне везе.

2.5.8. Зона заштите термоенергетске инфарструктуре

Заштитни појас гасовода, нафтовода и продуктовода је појас ширине од 200,0 m са обе стране гасовода, рачунајући од осе га- совода, у ком други објекти утичу на сигурност гасовода, нафто- вода и продуктовода.

У појасу ширине 30,0 m на једну и другу страну од осе гасо- вода, нафтовода и продуктовода забрањено је градити зграде намењене за становање или боравак људи, без обзира на степен сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан. Све планиране објекте и инста- лације поставити на безбедној удаљености од гасовода, нафтово- да и продуктовода.

2.5.9. Зона заштите око противградних станица

Око објеката противградних станица, у кругу полупречника 100.0 m, дефинисана је заштитна зона утицаја противградне ста- нице. Изградња било каквих објеката у овој зони могућа је само по обезбеђивању посебне сагласности и мишљења Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације.

2.5.10. Зона заштите строго заштићених и заштићених врста и еколошких коридора са заштитним зонама

На стаништима заштићених и строго заштићених врста која се налазе ван грађевинских подручја, забрањено је мењати наме- ну и културу површина. Потребно је прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструк- ција инфраструктуре и објеката, планирање рекреативних актив- ности и уређење вода.

На простору еколошких коридора изван зона становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно веза- на за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на рас- тојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, односно линије средњег водостаја водотока.

На простору еколошких коридора у зонама становања, мини- мална удаљеност планираних објеката који захтевају поплоча- вање и/или осветљење је 20 m а оптимална 50 m од обале коридо- ра, односно од обале.

У појасу од 500 m од еколошког коридора/станишта, забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора (тур- бина), као и планска решења којима се нарушавају карактеристи- ке хидролошког режима од којих зависи функционалност коридо - ра и опстанак врста и станишних типова.

У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта, забрањује се изградња нових салаша.

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта (пољопривредно, шумско и водно земљиште), забрањена је из- градња објеката осим:

- надземне инфраструктуре, чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или ком- плекса станишта од већег броја субјединица и
- водопривредних објеката и њихове пратеће инфраструк- туре.

2.5.11. Зона заштите државне границе

За потребе израде овог Просторног плана у складу са условима МУП-а Дирекција полиције, Управа граничне полиције, а у скла- ду са чланом 58. Закона о заштити државне границе, дефинисани су следећи услови:

Уз граничну линију, а у дубину територије Републике Србије од 300,0 m, не треба предвидети изградњу објеката који би оме- тали безбедност и

довели у питање видљивост граничне линије. Исто се односи на нове засаде високог растиња и пољопривред- них култура.

У складу са овим Условима, имајући у виду проблематику иле- галних прелазака државне границе, МУП планира постављање нових антенских стубова на које би биле постављене фиксне тер- мовизијске камере. Предлог позиције нових антенских стубова је:

- у висини граничног камена ГК Е-363, објекат напуштене карауле Чавољ, са циљем покривања терена од ГК Е-345 до Е-395 и
- у висини граничног камена ГК Е-497, у кругу СГП Мар- тонош, са циљем покривања терена ГК Е-480 до Ф-8.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имплементација Просторног плана, представља процес при- мене и спровођења циљева и решења утврђених Просторним пла- ном. Реализација овог процеса захтева дефинисање система упра- вљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), утврђивање потребних актив- ности, мера и инструмената за имплементацију, утврђивање при- оритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових обавеза, овлашћења и одговорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем сис- тему управљања у Републици Србији и подразумева координира- не активности различитих нивоа органа државне управе у про- цесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја: државни ниво - ресорна министарства Владе Републике Србије; покрајински ниво - ресорни покрајински секретаријати и По- крајинска влада и ниво локалних самоуправа - ресорна одељења и службе јединица локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доношења одлука, заснованих на реализацији циљева и решења утврђених Просторним планом, при чему приоритет имају функције и садр- жаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговорност за ре- ализацију ових садржаја имају наведени органи државне управе. Реализација функција и садржаја јавног значаја, представља нео- пходан предуслов за реализацију свих осталих планских решења. Без њихове реализације, не могу се очекивати значајни развојни ефекти у другим областима привређивања. Највећи значај у овом погледу има спровођење границе подручја посебне намене и грани-
ца предеоних целина и подцелина, као и изградња мреже и објеката инфраструктуре. Посебно је значајно уређење локалитета који су у функцији развоја едукативних, спортско рекреативних и турис- тичких активности, као и усклађивање свих активности у оквиру посебне намене простора са мерама заштите природе. Наведени државни органи, у складу са својим нивоом, овлашћењима, оба- везама и одговорностима, морају бити координатори планираних активности и актера у процесу имплементације. Активности свих нивоа управљања морају бити међусобно усклађене.

Просторни план представља добру основу за развој међуна- родне сарадње између Републике Србије и Републике Мађарске, пре свега у области заштите природе, затим туризма и руралног развоја, у циљу повезивања природних добара две државе. Учес- ници у остваривању Просторног плана у Републици Србији су органи и институције на националном, регионалном и локалном нивоу, које се пре свега баве заштитом природних и културних добара и природних ресурса, и развојем привреде, првенствено туризма, пољопривреде, шумарства и водопривреде. У импле- ментацији овог Плана учествују:

- Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфра- структуре;
- Министарство рударства и енергетике;
- Министарство трговине, туризма и телекомуникација;
- Министарство културе и информисања;
- Министарство привреде;
- Министарство пољопривреде и заштите животне среди- не;
- Министарство финансија, Управа царина;
- Министарство спољних послова Републике Србије;
- Министарство унутрашњих послова Републике Србије;
- Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;
- Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине;
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне си- ровине;
- Покрајински секретеријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу;
- Покрајински секретеријат за привреду, запошљавање и равноправност полова;
- Покрајински секретеријат за културу и јавно информи- сање;
- Покрајински секретеријат за здравство, социјалну поли- тику и демографију;
- Покрајински секретеријат за спорт и омладину;
- Покрајински секретеријат за науку и технолошки развој;
- Покрајински секретеријат за образовање, управу и на- ционалне заједнице;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водоприв- реду и шумарство;
- Град Суботица;
- Општина Кањижа;
- Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад;
- ЈП „Палић-Лудаш“;
- Међуопштински завод за заштиту споменика културе, Суботица;
- Туристичка организација Војводине;
- Туристичка организација Града Суботица;
- Туристичка организација општине Кањижа;
- Дирекција за водне путеве „Пловпут“, Београд;
- Директорат за цивилно ваздухопловство, Сектор за ваз- душну пловидбу, Нови Београд;
- ЈП „Путеви Србије“, Сектор за стратегије, пројектовање и развој, Београд;
- АД „ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ“, Сектор за инвестиције, развој и технологију, Београд;
- ЈП „ВОЈВОДИНАШУМЕ“, Петроварадин;
- ЈВП „ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ“, Нови Сад;
- ЈКП „Водовод и канализација Суботица“, Суботица;
- ДОО „Потиски водовод Хоргош“, Хоргош;
- ЈП „Електромрежа Србије“, Београд;
- ПД за дистрибуцију електричне енергије „ЕЛЕКТРО- ВОЈВОДИНА“ ДОО Нови Сад;

- ПД за дистрибуцију електричне енергије „ЕЛЕКТРО- ВОЈВОДИНА“ ДОО Нови Сад, Електродистрибуција „Суботица „, Суботица;
- „VIP MOBILE“, ДОО, Нови Београд;
- „Telenor“ ДОО, Нови Београд;
- Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“, Нови Београд;
- Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“, Ди- рекција за технику, Извршна јединица Суботица, Субо- тица;
- РДУ РТС, Дирекција РДУ РТС Сертификационо тело РТС Развој и сертификација, Београд;
- ЈП „ПТТ Србије“, РЈ Поштанског саобраћаја „Суботи- ца“, Суботица;
- ЈП „СРБИЈАГАС“, Нови Сад;
- НИС АД НОВИ САД, Нови Сад;
- АД „СЛОГА“ Кањижа;
- ЈКП „СУБОТИЦА ГАС“, Суботица;
- ЈКП „СУБОТИЧКА ТОПЛАНА“, Суботица.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Сва планска документа чије је доношење у надлежности једи- нице локалне самоуправе, а чији делови представљају подручје посебне намене у оквиру Просторног плана, морају се усагласити у посебној намени са овим Просторним планом. При усаглаша- вању планских докумената чије је доношење у надлежности је- динице локалне самоуправе, не може се мењати подручје посебне намене. До усаглашавања ових планских докумената, за подручје посебне намене се примењују правила уређења и грађења из овог Просторног плана.

За подручје обухвата Просторног плана које је ван подручја по- себне намене, примењују се важећи просторни и урбанистички планови чије је доношење у надлежности јединице локалне са- моуправе.

При изради урбанистичких планова за насељена места која су у обухвату Просторног плана:

- Ограничити ширење грађевинских подручја насеља у окружењу подручја посебне намене, а границе насеља усагласити са границама заштићених подручја, режими- ма њихове заштите и заштитним зонама, поштујући ва- жеће уредбе о заштити;
- За делове насеља која су на простору заштићених под- ручја и њихових заштитних зона, применити мере заштите из важећих уредби о заштити и мере заштите надлежне институције за заштиту природе;
- Кроз израду генералног урбанистичког плана за насеља Суботица-Палић, спровести измену границе дела грађе- винског подручја насеља Суботица (ГП Суботица-Палић до 2020., „Службени лист Општине Суботица“, бр. 16, 17 и 26 /06), како би се смањио утицај на ПИО „Суботичка пешчара“, режим III степена заштите.

Измене граница дела грађевинског подручја насеља Суботица

Досадашња граница грађевинског подручја Суботица - Палић (Генерални плана Суботица-Палић до 2020. год. („Службени лист Општине Суботица бр. 16,17 и 26 /06), у северном делу иде од тро- међе улице, парцела 25533, пута, парцела 23336 и парцеле 26225 и у правцу североистока прати северну међу путева, парцеле 23336 и 25494 до тромеђе улица, парцеле 25494 и 27708/1 и границе ка- тастарских општина Стари Град и Нови Град. Од тромеђе граница у правцу југа прати границу катастарских општина Стари Град и Нови Град до четворомеђе парцела 25492 и 25493 (КО Стари Град, железничке пруге, парцела 25519 (КО Нови Град). Од четворомеђе граница у правцу североистока пресеца пругу, прелази у катастар- ску општину Нови Град, прати јужну и западну међу улице пар- цела 25495/1 до тромеђе улица, парцеле 25495/1 и 25496 и парцеле 14819, пресеца улицу, парцела 25495/1 и даље наставља у правцу североистока и прати северну међу улице 25497 до петомеђе улица, парцеле 25497 и 25500 и парцела 25600/1, 25569/2 и 25569/1.

Овим Просторним планом у овом делу се мења граница грађе- винског подручја Суботица - Палић и дефинисана је тромеђом улице, парцела 25533, пута, парцела 23336 и парцеле 26225 одакле наставља у правцу југа и прати источну међу улице 25533 до тро- међе улица, парцеле 25533 и 23424 и парцеле 23422. Од тромеђе гра- ница наставља у правцу североистока и прати северну међу улица, парцеле 23424, 25176 и 25451 до тромеђе улице, парцела 25451 и парцела 25485/3 и 25485/4. Од тромеђе граница у правцу југа пресе- ца улицу и прати западну међу парцела 25413 и 25405, пресеца ули- цу, парцела 25371 и долази до тромеђе улице, парцела 25371,парце- ле 25303 и границе катастарских општина Стари Град и Нови Град.

Од тромеђе граница у правцу југа прати границу катастарских општина до тромеђе улице, парцела 25301 и парцеле 25303 и гра- нице катастарских општина Стари Град и Нови Град. Од тромеђе граница у правцу североистока прелази у катастарску општину, пресеца железничку пругу, парцела 25519 (КО Нови Град) и пра- ти јужну међу улица, парцеле 25507 и 25498 и долази до тромеђе улица, парцеле 25498 и 25500 и парцеле 14933/2.

2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТА- ЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА

Овим Просторним планом за подручје посебне намене се про- писује обавезна израда плана детаљне регулације, тамо где је неопходно дефинисати грађевинско земљиште, односно тамо где је неопходно разграничити јавно од осталог грађевинског земљишта. При изради планова детаљне регулације планиране садржаје усагласити са мерама заштите, које су прописане ва- жећим уредбама и условима надлежне институције за заштиту природе, а дате су овим Просторним планом.

2.2.1. Едукативно-спортско-рекреативни и туристички лока- литети

У подручју посебне намене планирани су следећи едукатив- но-спортско-рекреативни и туристички локалитети:

- Излетиште на локалитету „Тресетно језеро“ (планирани садржаји су: камп, ресторан, санитарни чвор, дрвени мо- лови за прилаз води и пецање - рекреативни риболов, вртни мобилијар, зелене површине према језеру, паркинг простор и приступни пут...);
- Излетиште „Мајдан“ (планирани садржаји треба да обез- беде све неопходне функције, приступ и остале компати- билне садржаје ради функционисања излетишта);

- Туристичко-спортско-рекреативни локалитет на Келебијс- ком језеру (планирани садржаји су: спортски терени, рес- торан, санитарни чвор, плажа, дрвени молови за прилаз води и пецање - рекреативни риболов, партерно уређење, вртни мобилијар, зелене површине према насељу Келе- бија, паркинг простор и приступни пут, стаза за јахање...);
- Визиторски центар „Лудаш“ (планирани су: садржаји ве- зани за едукацију, паркинг простор и приступни пут, као и дефинисање коришћења простора у функцији заштите природе...);
- Локалитет културног туризма „Буџак“ (планирани садр- жаји су: објекат за информациони центар и изложбени простор, уређење простора око археолошког налазишта, паркинг простор и приступни пут, партерно уређење, зе- лене површине...);
- Локалитет за спорт и рекреацију у насељу Шупљак (пла- нирани садржаји су: спортски терени, еко камп, паркинг простор, плажа, дрвени молови за прилаз води, партерно уређење, вртни мобилијар...);
- Локалитет „Переш“ за спорт и рекреацију у близини на- сеља Носа (планирани су: спортско-рекреативни тере- ни, санитарни чвор, партерно уређење, приступни пут и бициклистичка стаза, зелене површине према СРП „Лу- дашко језеро“ и заштитно зеленило, као и дефинисање - разграничење и уређење постојећег комплекса Фабри- ке амбалаже);
- Локалитет културног туризма „Темпломпарт“ (планира- ни садржаји - информациони центар и музеја на отворе- ном, треба да обезбеде све неопходне функције, приступ и остале компатибилне садржаје ради презентације кул- турних и природних вредности).

За наведене локалитете за које је обавезна израда плана детаљ- не регулације, овим Просторним планом је дата оријентациона граница (Референтна карта бр. 4. Карта спровођења), која ће бити дефинисана кроз одлуку о изради урбанистичког плана у скла- ду са важећим уредбама којима се дефинишу режими и мере заштите. При изради ПДР-а, потребно је прибавити услове на- длежних институција и предузећа у чијој је надлежности њихово издавање, посебно надлежне институције за заштиту природе, уз примену смерница које су дефинисане овим Просторним планом:

- Могу се градити садржаји у функцији спорта, рекреације и различитих видова туризма, као што су: излетнички, спортско-рекреативни, едукативни, културно-манифе- стациони, ловни, риболовни, еколошки и етно туризам;
- Дозвољена је изградња најразноврснијих објеката, као што су: излетишта, стрелишта, јахалишта, голф терени, купалишта, језера за рекреативни риболов, школе у при- роди, уметничке колоније, летење позорнице, као и кам- пови, хостели, ресторани и слични садржаји;
- Комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћај- ном, водном, енергетском и електронском комуникацио- ном инфраструктуром, а архитектонска обрада планира- них објеката може се третирати слободно, са циљем да се уклопе у околни пејзаж;
- Режими коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозивних и др. негативних процеса и поремећаја, а уз услове и сагласности надлежних пре- дузећа и установа за заштиту;
- Све површине намењене јавном коришћењу морају бити изграђене у складу са потребама хендикепираних лица и лица са посебним потребама;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулати- вом која ову област уређује, када буду познати корисни- ци простора и конкретни садржаји.

2.2.2. Нови радни комплекси

У предеоној целини остала посебна намена је могућа изградња нових радних комплекса, уз стриктно поштовање мера заштите на стаништима заштићених и строго заштићених врста и еколош- ким коридорима са заштитним зонама.

За формирање новог радног комплекса, при чему се мења наме- на земљишта из пољопривредног у грађевинско, је обавезна изра- да плана детаљне регулације уз прибављање услова надлежних институција и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање, као и поштовање смерница дефинисаних овим Прос- торним планом:

- У склопу радног комплекса могућа је изградња најразличи- тијих производних и пословних садржаја, али превасходно објеката, односно делатности које у погледу простора, сао- браћаја, инфраструктурне опремљености или радног про- цеса, не угрожавају стање животне средине;
- Сваки радни комплекс мора имати довољно простора за потребе одвијања производног процеса, одговарајућу ко- муналну инфраструктуру и мора задовољити противпо- жарне услове и услове заштите животне средине;
- Радни комплекси морају имати: приступни пут са тврдом подлогом до јавног пута и бити снадбевени инфра- структуром и инсталацијама неопходним за производни процес; загађене отпадне воде морају се претходно пре- чистити пре испуштања у природне реципијенте; неор- гански отпад мора се одвозити на одговарајуће депоније, а органски на даљу прераду;
- У оквиру радног комплекса могу се градити: пословни објекти, производни, складишни, економски, услужни, објекти инфраструктуре и слично;

- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урба- нистичким планом, у складу са одређеним технолошким про- цесом и законском регулативом, која ову област уређује, када буду познати корисници простора и конкретни садржаји.

2.2.3. Саобраћајна инфраструктура

ПДР-е за планирани пут регионалног значаја, планиране општинске и приступне путеве

Планиране капацитете државног пута - пута регионалног значаја као и планираних општинских путева, потребно је осим у складу са основним Законом о планирању и изградњи, израдити и у складу са законима и прописима који ближе регулишу проблематику пројек- товања и изградње саобраћајница. Осим резервације простора за коридоре предметних саобраћајних капацитета, основне смернице за пројектовање и изградњу обилазница државних путева директно су везане за обезбеђивање одговарајућих геометријских и елемената пута и путних објеката, као и за одговарајућа решења одводњавања, заштите животне средине и односа према комуналној и осталој ин- фраструктури (зоне укрштања и решења истих). Уколико није обез- беђен одговарајући простор/парцеле за реализацију приступних пу- тева до локалитета, потребна је израда урбанистичког плана.

Трасе саобраћајница треба планирати оптималним путем пре- ко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица у појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта, изузев у грађевинском подручју насеља.

ПДР за гранични друмски прелаз Бачки Виногради

име	изграђеност	тип	путни правац
Бачки Виногради[20] (Р.Србија) / Ashotbalom	делимично изграђен[2]	друмски / путни	ДП 11а реда бр.101

Такође потребно је прибавити посебне услове заштите приро- де за примену одговарајућих техничких решења којима се обез- беђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за изра- ду техничке документације приликом:

- изградње саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима и
- изградње мостова.

Гранични прелаз су намењен искључиво путничком сао- браћају, па је сходно томе потребно инфраструктурно и капаци- тивно опремање за путничке саобраћајне токове који се очекују.

У оквиру комплекса граничног прелаза сви планирани садр- жаји треба да су усклађени са потребама активних корисника (Министарство унутрашњух послова-МУП, Управа Царине-УЦ).

Уз садржаје активних корисника МУП-а, УЦ-а, предвидети и минимално неопходне пратеће садржаје: АМС-а (ауто-мото са- вез), банка, пошта, шпедиција.

У простору комплекса предвидети и потребан број јавних тоа- лета за потребе путника, као и одговарајући санитарно - хигијен- ски објекат (дезобаријера).

За правилну поставку диспозиције садржаја, неопходно је уста- новити функционално-технолошке и хигијенско-техничке услове за рад и боравак свих запослених и ускладити их са важећим стан- дардима примењујући савремена техничка решења, одговарајуће капацитете и функционалну унутрашњу организацију просторија у објектима са службеним, пратећим, техничким и осталим садр- жајима, притом уводећи потребне инсталације, визуелну контролу комплекса, међусобне везе радних места у објектима итд.

20 Овај гранични прелаз је отворен 16 05 2013 год као део IPA projekat SER i HUN, са минималним садржајима и ограниченим режимом функционисања, као алтер-

натива ГП-а Хоргош и Келебија За комплетно опремање потребно је израдити одгова- рајући ПДР-е и пратећу техничку документацију

За поставку комплекса граничног прелаза с обзиром на потреб- не инфраструктурне и остале садржаје, потребно је обезбедити простор оквирне површине од око 2 - 3 ha.

2.2.4. Водопривредна инфраструктура

ПДР за водозахват

За планирано изворište, реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- У складу са условима и правилима надлежних инсти- туција и јавних предузећа, дефинисати обухват Плана и физичке карактеристике простора за изградњу у погледу габарита и опремљености потребном саобраћајном и ко- муналном инфреструктуром;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулати- вом која ову област уређује, када буду познати конкрет- ни садржаји.

У оквиру планираног извориште за снабдевање водом за пиће и за санитарно-хигијенске потребе, одредити зоне санитарне заштите дефинисане Законом о водама и Правилником о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водос- набдевање.

Смернице за израду планова детаљне регулације за канале

За нове мелиоративне канале, реализација ће се вршити на ос- нову плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерни- ца:

- У складу са условима и правилима надлежних инсти- туција и јавних предузећа, дефинисати обухват Плана и физичке карактеристике простора за изградњу, у погледу габарита и опремљености потребном инфраструктуром;
- Основни урбанистички показатељи и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулативом која ову об- ласт уређује.

2.2.5. Електроенергетска инфраструктура

ПДР за преносне водове (400 kV и 110kV)

- Далековод пројектовати и градити на основу Правил- ника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова назívног напона 1 kV do 400 kV („Службени лист СФРЈ“, бр. 65/88 и „Службени лист СРЈ“, бр. 18/92);
- Далековод се може градити на пољопривредном, шум- ском и водном земљишту у складу са Законом о енерге- тици;
- Око надземних водова 400 kV и 110 kV обезбедити заштитне коридоре за несметано функционисање елек- троенергетског објекта, а такође безбедно функциони- сање осталих објеката;
- На местима укрштања далековода са осталом инфра- структуром морају се поштовати услови надлежних пре- дузећа имаоца инфраструктуре и технички прописи.

Соларне електране

За соларне електране, као засебни комплекси, ван грађевин- ског подручја насеља, реализација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског про- изводног објекта-соларне електране: соларни колекто- ри, трансформаторско и разводно постројење, послов- ни објекат, високонапонски надземни и средњенапонски подземни водови;
- Комплекс опремити инфраструктуром коју захтева ова врста енергетског објекта;

- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу, биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулати- вом која ову област уређује, када буду познати корисни- ци простора и конкретни садржаји.

Ветроелектране

За ветроелектране ван грађевинског подручја насеља реализа-ција ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз пошто- вање следећих смерница:

- Парк ветрогенератора се може градити ван насеља и мин. 500 m од станишта/коридора, на пољопривредном земљишту уз сагласност надлежног министарства за пољопривреду, на основу плана детаљне регулације;
- Могу се градити садржаји у функцији енергетског производ- ног објекта-ветрогенератора: стубови за ветрогенераторе, тран- сформаторско и разводно постројење, пословни објекат, висо- конапонски надземни и средњенапонски подземни водови;
- Комплекс по потреби опремити инфраструктуром коју захтева ова врста енергетског објекта;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулати- вом која ову област уређује, када буду познати корисни- ци простора и конкретни садржаји.
- Стуб на који се поставља ветроелектрана, градити као слободностојећи у складу са законским условима и про- писима који важе за изградњу таквих објеката;
- Парк ветроелектрана се може градити на пољопривред- ном земљишту уз добијање сагласности надлежног Ми- нистарства за пољопривреду, шумарство и водопривреду.

Енергетски производни објекти (биомаса, биогас, комунални отпад, геотермална енергија и др.)

За енергетске производне објекте обновљивих извора енергије (биомаса, биогас, комунални отпад, геотермална енергија и др.), као засебни комплекси ванграђевинског подручја насеља, реа- лизација ће се вршити на основу плана детаљне регулације, уз поштовање следећих смерница:

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског произ- водног објекта: објекат који производи енергију (топлот- ну, електричну), пословни објекат, високонапонски над- земни и средњенапонски подземни водови, трансформа- торско и разводно постројење;
- Комплекс по потреби опремити неопходном инфра- структуром, а архитектонска обрада планираних објека- та у комплексу трафостанице 400/X kV или 110/x kV и инфраструктурне мреже по условима за ову врсту обје- ката из овог Просторног плана;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу, биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулати- вом која ову област уређује, када буду познати корисни- ци простора и конкретни садржаји.

Траснсформаторска постројења 400/x kV и 110/x kV

- Могу се градити садржаји у функцији енергетског објек- та: пословни објекат, високонапонски и средњенапонски водови, трансформаторско и разводно постројење и др;
- Комплекс по потреби опремити неопходном инфра- структуром;
- Основни урбанистички показатељи, спратност објеката и други услови за уређење и изградњу биће дефинисани урбанистичким планом, у складу са законском регулати- вом која ову област уређује, када буду познати корисни- ци простора и конкретни садржаји.

Табела 21.Спровођење Просторног плана у оквиру посебне на- мене простора[21] [22]

ПРЕД. ЦЕЛИНЕ	ПОСЕБНА НАМЕНА ПРОСТОРА	ОСНОВНА И ПОСЕБНА НАМЕНА ПРОСТОРА		СПРОВОЂЕЊЕ У ПОСЕБНОЈ НАМЕНИ			
				ДИРЕКТНА ПРИМЕНА	УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКАТ	ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ	СПРОВОЂЕЊЕ ППО КАЊИЖА И ППГ СУБОТИЦА УЗ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
< с S ^ Е-Н Рч	ПИО“СУБОТИЧКА ПЕШЧАРА“	Пољопривредно,шумско, водно		•			
		Грађ.	Локал. „Старо стредиште“		•		
			Локал.„Тресетно језеро“„Мајдан“и водозахв.			•	
			Инфраструктурни комплекси			•	
	СРП“ЛУДАШКО ЈЕЗЕРО“	Пољопривредно, водно		•			
		Пољоп., водно-заштитни појасеви зеленила		•		•	
		Грађев	. - Визиторски „Лудаш“ - Локалитет „Буџак“ - Центар „Шупљака“			•	
	СРП“СЕЛЕВЕЊСКЕ ПУСТАРЕ“	Пољопривредно, шумско, водно		•			
		Шумско-Лок. „Шумарска кућа“		•			

21 - Осим на подручјима посебне намене где ће се спроводити други ППППН; - Осим постојеће и планиране саобраћајне и остале линијске инфраструктуре на територији локалних самоупра- ва, која ће се реконструисати/градити на основу просторних планова ј л с уз примену услова за уређење и мера заштите природе који су дати овим Просторним планом (поглавље Просторног плана IV/1 /1 4)

22 - Остала инфраструктура за прикључење објеката на инфраструктуру на локалитетима на подручју посебне намене, постојећи енергетски објекти и комплекси, као и енергетски објекти у оквиру других садржаја, ће се реконструисати/градити на основу услова из овог Просторног плана (поглавље Просторног плана IV/1 /1 4/1 4 1 -1-45); - У случају потребе дефинисања регулације за претходне садржаје, као и за планиране енергетске и инфраструктурне комплексе који ће се градити као засебна целина, обавезна је израда плана детаљне регулације на основу смерница из овог Просторног плана (поглавље Просторног плана V/2 /2 2 /2 2 3-2 2 5)

	ПИО“СУБОТИЧКА ПЕШЧАРА“	Пољопривредно, шумско, водно		•			
		Водно и грађ. - Лок. „Келебиско језеро“				•	
		Грађ.	Грађ. - зона ретког становања и викенд	•			
			Инфраструктурни комплекси	•			
	СРП“ЛУДАШКО ЈЕЗЕРО“	Пољопривредно, шумско, водно		•			
		Грађевинско - инфраструктурни		•			
	СРП“СЕЛЕВЕЊСКЕ ПУСТАРЕ“	Пољопривредно, шумско, водно		•			
		Грађев.	Лок. „Мали Хоргош“ Лок. „Хоргошка		•		
			Лок. „Темпломпарт“			•	
	ЗОНА УТИЦАЈА НА ПРИРОДНА ДОБРА	Пољопривредно, шумско, водно		•			
		Грађ.	- Салашарска насеља, - Радне зоне и	•			
			- Лок.“Пецарошко језеро“ - Трансфер станица и одлагање жов.отпада - Постојећи		•		
			- Гранични прелаз Бачки Виногради - Нови радни, инфр. и енергетски			•	
			Грађ.подр.насеља Б.Виногради и М.				•

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ коровских

Заштита природних добара

- Ревизија граница и режима заштите СРП „Селевењске пустаре“;
- Санација и рекултивација деградираних простора у заштићеним подручјима;
- Израда програма, пројеката и студија којима ће се омогући- ти заштита и развој природних вредности на простору по- себне намене (регулисање оптималног хидролошког режи- ма у заштићеним подручјима, заштита и унапређење стања еколошких коридора и станишта заштићених врста);
- Формирање будућег прекограничног заштићеног под- ручја ,,K6ros-er“.

Мрежа насеља и јавних служби

- Изградња недостајуће инфраструктуре, посебно канали- зационе мреже;
- Повећање доступности јавних служби и услуга (здрав- ствена и социјална заштита, месне канцеларије, кому- налне и техничке службе, сервиси) развојем савремених информационих технологија и мобилних јавних служби.

Пољопривреда

- Екстензивирање коришћења неквалитетног пољоприв- редног земљишта унутар заштићеног подручја са циљем постепеног повратка традиционалној пољопривреди;
- Усклађивање пољопривредних делатности са принципи- ма органске производње, где год за то постоје елементар- ни услови;
- Спровођење програма откупа, или замене парцела са циљем груписања већих подручја са истим режимом одрживог развоја пољопривреде;
- Спровођење пилот пројеката алтернативне производње (лековито и зачинско биље и сл.);
- Потискивање алохтоних, инвазивних врста биљака (дивљи дуван, артемизија) и поред тога што имају значај као медоносне биљке.

Туризам

- Развој специфичних видова екотуризма у заштићеним под- ручјима у складу са мерама заштите природних добара;
- Ревитализација и рестаурација салаша у циљу јединствене понуде етно-културолошког садржаја;
- Дефинисање више врста итинерера, у сарадњи са сусед- ним општинама и Републиком Мађарском, који би се на- шли у туристичкој понуди (пут вина, стаза природе, пут салаша, бициклистичке стазе);
- Повећање смештајних капацитета и мотивисање приват- ног сектора за улагање у туристичке центре;
- Унапређење туристичке понуде формирањем туристич- ких инфо пунктова, штампање пропагадног материјала, јасно обележавање маркантних објеката и целина, бил- борди, интернет презентације и др.

Шумско земљиште и заштитни појасеви

- Газдовање шумама у складу са условима заштите приро- де и уредбама о заштити;
- Повећање површина под шумама према програми- ма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта;
- Формирање заштитних појасева зеленила у складу са условима заштите природе, посебно у склопу уређења приобаља СРП „Лудашко језеро“.

Саобраћајна инфраструктура

- Реконструкција/изградња путне мреже нижег хијерар- хијског нивоа: општински, приступни путеви, атарски и шумски, као и инфаструктуре немоторног саобраћаја (пешачких и бициклистичких стаза свих нивоа);
- Реконструкција постојећих државних путева према еко- номским критеријумима cost - benefit, уз подизање нивоа одржавања;
- Изградња/реконструкција капацитета и објеката желез- ничког саобраћаја.

Водопривредна инфраструктура

- Спровођење хидротехничких мера за одржавање опти- малног хидролошког режима заштићених подручја;
- Ревитализација водотока Кереш;
- Завршетак повезивања канализационих система насеља Палић и околних загађивача на градски ППОВ;
- Израда Студије уређења хидросистема Палићко-Омла- динско-Лудашко језеро, којом би се прецизирала технич- ка решења система као и питања еколошке заштите;
- Измуљивање вода Лудашког језера.

Електроенергетска инфраструктура

- Обезбеђење електроенергетске инфраструктуре до свих планираних садржаја, поуздано и квалитетно напајање електричном енергијом и максимализација енергетске ефекасности.

Електронска комуникациона инфраструктура

- Развој електронске комуникационе инфраструктуре која подржава пружање најсавременијих услуга електрон- ских комуникација фиксних, мобилних комуникација и радио-дифузног система.

Термоенергетска инфраструктура

- Обезбеђење термоенергетске инфраструктуре до свих планираних садржаја, поуздано и квалитетно снабде- вање свих потрошача топлотном енергијом.

Заштита непокретних културних добара

- Рестаурација Магазина за жито у заштитној зони СРП „Селевењске пустаре“ у функцији туристичке понуде и изналажење адекватне намене за овај споменик културе (који без функције убрзано пропада);
- Уређење археолошких локалитета у функцији туристич- ке понуде („Буџак“ у СРП „Лудашко језеро“ и „Темплом- парт“ у заштитној зони СРП „Селевењске пустаре“).

Заштита и унапређење животне средине

- Континуирано унапређење локалних регистара извора загађивања животне средине Града Суботице и општине Кањижа чија подручја обухвата Просторни план;
- Израда техничке документације и санација и рекултива-ција неуређених одлагалишта отпада и других дегради- раних простора, као и почетак одлагања комуналног от- пада на Регионалну депонију на територији Града Субо- тице;
- Рекултивација бушотина нафте и гаса након завршет- ка експлоатационог периода, посебно оних које су у заштићеним подручјима.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем подручја посебне намене, заснива ће се на стратешким, развој- но-управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркентишкој, истражи- вачкој и другим подршкама.

Извори финансирања развоја и заштите посебне намене прос- тора, зависиће од врсте приоритетних пројеката који ће се реа- лизовати и нивоа надлежности. Основне линије финансирања чиниће буџетска средства републичког, покрајинског и локалног нивоа, кредитна средства фондова и банака, као и учешће у раз- личитим програмима Европске Уније ради коришћења средстава из претприступних и структурних фондова за реструктурирање привреде и изградњу капиталних објеката.

Финансијско-економске мере подразумевају и учешће једини- ца локалне самоуправа у обухвату Просторног плана и општина из окружења приликом реализације регионалних пројеката.

Институционална подршка се односи на активно учешће свих субјеката, који су наведени као учесници у имплементацији. Нео- пходна је сарадња свих учесника како на вертикалном, тако и на хоризоналном нивоу.

Стратешко опредељење Републике Србије је да у што скоријој будућности постане држава кандидат за учлањење у Европску Унију (ЕУ), што отвара могућности за приступ читавом низу спе- цифичних фондова, конституисаних управо као подршка прос- торном развоју, са циљем да се унапреде и усагласе постојеће и потенцијалне просторне структуре са европским, те је неопход- но обезбедити стратешке пројекте којима би се конкурисало за подршку из ових фондова. Део тих пројеката предложен је овим Просторним планом.

Спровођење Просторног плана (Референтна карта бр. 4. Карта спровођења)

Спровођење Просторног плана у оквиру посебне намене прос- тора

Правила уређења у оквиру подручја посебне намене, осим за подручје на коме је дефинисана друга посебна намена тј. директ- на примена других просторних планова подручја посебне намене, подразумевају:

- Директну примену овог Просторног плана за уређење и активности на пољопривредном, шумском и водном земљишту уз поштовање мера заштите природе, ради заштите и очувања, пре свега, природних вредности и предеоног

мозаика подручја,

- Директну примену овог Просторног плана на основу правила грађења за дефинисане зоне и локалитете,
- Директну примену овог Просторног плана уз обавезну израду урбанистичких пројеката за дефинисане локали- тете, уз прибављање услова и сагласности надлежних органа, институција и служби,
- Директну примену овог Просторног плана за уређење и изградњу саобраћајне и друге линијске инфраструкту- ре и објеката, који се односе на прикључење објеката на инфраструктуру на планираним локалитетима у оквиру подручја посебне намене простора,
- Спровођење постојеће и планиране линијске инфра- структуре и инфраструктурних објеката који се налазе на територији јединица локалне самоуправе које су обух- ваћене овим Просторним планом, на основу просторних планова јединица локалне самоуправе уз примену усло- ва за уређење и мера заштите природе који су дати овим Просторним планом,
- Израду планова детаљне регулације за дефинисане зоне и локалитете и линијске инфраструктурне коридоре, ин- фраструктурне објекте и комплексе на основу прави- ла уређења, мера заштите и смерница утврђених овим Просторним планом,
- Обавезну израду плана детаљне регулације, уколико је потребно утврдити јавни интерес или нову регулацију, односно извршити разграничење површина јавне и ос- тале намене,
- Примену посебних мере заштите природе у деловима грађевинског подручја насеља која су у посебној наме- ни, а за које се примењују плански документи Града Су- ботице и општине Кањижа (шеме насеља за део грађе- винског подручју насеља Бачки Виногради и део грађе- винског подручја насеља Мале Пијаце).

На подручју посебне намене простора остају на снази следећи плански и урбанистичко-технички документи, у деловима у који- ма нису у супротности са овим Просторним планом:

1. Документи просторног и урбанистичког планирања Општи- не Кањижа:
   - План детаљне регулације одводног канала „Шест путе- ва“ у КО Мартонош („Службени лист општине Кањижа“, број 22/13),
   - Урбанистички пројекат комплекса фарме за козе „Га- брић“, бр. 350-33/2013-III,
   - Урбанистички пројекат комплекса „Пецарошко језеро салаш Тандари“ у Мартоношу, бр. 350-49/2008-Ш ,
   - Урбанистички пројекат за урбанистичко-архитектонско решење туристичко-спортско-рекреативног комплекса „Пецарошко језеро“, бр. 350-5/2014-III,
   - Урбанистички пројекат за изградњу бензинске стани- це „Хоргош“ („Службени лист општине Кањижа“, број 11/98).

2 Документи просторног и урбанистичког планирања Града Суботице:
   - План детаљне регулације за регулацију приступног пута од Тресетишта до атарског пута на к.п. 3402 КО Палић, („Службени лист Града Суботице“, број 39/14),
   - План детаљне регулације за део простора улице Муш- катла у коридору од улице Гробљанске до границе Репу- блике Мађарске у МЗ „Бачки Виногради“ у Суботици, („Службени лист Града Суботице“, број 6/10).

3 Доношењем овог Просторног плана престаје да важи:
   - Урбанистички пројекат уређења трансфер станице са рециклажним двориштем у општини Кањижа , бр. 350- 32/2013-III,

Спровођење докумената просторног и урбанистичког плани- рања у обухвату Просторног плана

   - Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, деоница Суботица - Нови Сад - Београд (Батајница), („Службени гласник РС“, бр. 69/03 и 36/10) и Измена и допуна Просторног плана подручја инфра- структурног коридора аутопута Е-75, Суботица-Београд (Батајница), („Службени гласник РС“, број 143/14),
   - Просторни план подручја посебне намене мреже кори- дора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу ДП првог реда бр.24 (Одлука о изради, „Службени лист АПВ“, број 5/09),
   - Просторни план подручја посебне намене мултифунк- ционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15),
   - Просторни план Града Суботица (шеме насеља: Келе- бија, Хајдуково, Шупљак, Бачки Виногради и Носа), („Службени лист Града Суботице“, број 16/12),
   - Просторни план општине Кањижа (шеме: Мартонош, Мали Песак, Мале Пијаце), („Службени лист општине Кањижа“, број 19/12),
   - Генерални урбанистички план Суботица-Палић (Одлу- ка о усклађивању Генералног плана Суботица-Палић до 2020. год., „Службени лист Града Суботице“, број 26/09), а до израде ГУП-а спровођење Генералног плана Субо- тица-Палић до 2020. год. („Службени лист Општине Су- ботица бр. 16,17 и 26 /06), уколико није у супротности са овим Просторним планом),
   - План генералне регулације насеља Хајдуково (Одлука о изради Плана генералне регулације за насеље Хајдуково, „Службени лист Града Суботице“, број 40/13), а до изра- де ПГР-а спровођење ППГ Суботица, шема насеља Хај- дуково, уколико није у супротности са овим Просторним планом),
   - План генералне регулације Хоргош („Службени лист општине Кањижа“, бр. 12/11),
   - План детаљне регулације за комплекс бензинске стани- це уз мотел „Палић“ на стационажи km 20+000 аутопута Е-75, Суботица - Београд U-187/2004 („Службени лист Општине Суботица“, број 27/2004),

- План детаљне регулације за комплекс бензинске станице уз одмориште (ТИП II) „Бачки Виногради“ на стационажи km 13+150 аутопута Е-75, Хоргош - Суботица - Београд U-261/2003 („Службени лист Општине Суботица“, број 16/2006),
- План детаљне регулације комплекса бензинске станице уз одмориште (ТИП II) „БАЧКИ ВИНОГРАДИ“ са леве стране (јужне) аутопута Е-75 ХОРГОШ - СУБОТИЦА - БЕОГРАД на стационажи 13+150, U-6/2006 („Службени лист Општине Суботица“, број 30/2007),
- План детаљне регулације комплекса „Хоргош“ на ин- фраструктурном коридору аутопута Е-75 Суботица-Бео- град на стационажи km 2+00 („Службени лист општине Кањижа“, број 14/04),
- Урбанистички пројекат постројења за пречишћавање от- падних вода у насељу Мартонош на парцели бр. 3591/2 КО Мартонош под бројем 350-6/2013-III,
- Урбанистички пројекат новог граничног прелаза у Хор- гошу („Службени лист општине Кањижа“, број 1/01),
- Урбанистички пројекат за гранични прелаз Келебија U-80/96 („Службени лист Општине Суботица“, број 13/97 и 52/03),
- „НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ“ АД, Нови Сад, Ур- банистички пројекат за урбанистичко-архитектонску разраду локације - к.п. бр 1227 и 1243/1 КО Бачки Ви- норади намењене за изградњу садржаја бензинске ста- нице уз одмориште „Бачки Виногради“ на стационажи km 13+150 аутопута Е-75 Хоргош - Суботица - Београд, број: IV-04/I-353-156/2012,
- Јовановић Драган, Урбанистички пројекат за урбанис- тичко архитектонску разраду локације к.п. бр. 3509 КО Бачки Виногради намењен за изградњу хале за сорти- рање и паковање воћа, број: IV-04/I-353-480/2012,
- НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ“ АД, Нови Сад, Урба- нистички пројекат за урбанистичко-архитектонску разраду локације катастарских парцела број 1242/1, 1242/2, 1250/1 и 1250/2 КО Бачки Виногради намењене за изградњу садр- жаја бензинске станице уз одмориште „Бачки Виногради“ на стационази km 13+150 ауто-пута Е-75 (М-22) Хоргош - Суботица - Београд, број: IV-044-353-28/2013,
- „ЕУРОПЕТРОЛ“ д.о.о. из Суботице, Урбанистички пројекат бр. U-437/07 Урбанистичко архитектонско ре- шење планиране изградње комплекса бензинске стани- це уз мотел „Палић“ на стационажи km 20+000 аутопу- та Е-75. Суботица - Београд на к.п. бр. 1791/1 КО Палић. број: II-02-353-6/2008.

На основу члана члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13 - УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/2014 и 145/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. априла 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Бач

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене Културног предела Бач (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје Културног предела Бач, на деловима територија општина Бач, Бачка Паланка и Оџаци.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чине реферaлне карте и то: прегледна карта под називом " Посебна намена простора" у размери 1: 100 000; реферална карта 1 - "Посебна намена простора" у размери 1:50 000; реферална карта 2 - "Мрежа насеља и инфраструктурни системи" у размери 1 : 50 000; реферална карта 3.1. - "Заштита културних и природних добара" у размери 1 : 50 000; реферална карта 3.2. "Природни ресурси и заштита животне средине" у размери 1:50 000; реферална карта 4 - "Карта спровођења" у размери 1 : 50 000.

Графички део- реферaлне карте Просторног плана из става 2. израђују се у осам примерака, и оверава их својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Бач на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Бач на животну средину састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђује се у осам примерака, и оверава га својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Графички део Просторног плана из члана 3. став 2. ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини АП Војводине (један комплет), Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два комплета), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један комплет), општини Бач (један комплет), општини Бачка Паланка (један комплет), општини Оџаци (један комплет) и Јавном предузећу Завод за урбанизам Војводине Нови Сад (један комплет).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Члан 6.

Право на непосредан увид у Просторни план, текстуални и графички део, имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти ускладиће се са одредбама ове одлуке на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности с њом.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана подручја посебне намене Културног предела Бач, објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује у електронском облику и доступан је путем интернета.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-7/2015

Нови Сад, 08. април 2015. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.

(**Pásztor István**, s.k.)

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА БАЧ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

На основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посеб- не намене културног предела Бач (‚Службени лист АПВ‘‘, број 40/12), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене културног предела Бач (у даљем тексту: Просторни план).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. При- прему, координацију и праћење израде Просторног плана врши Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду. Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за прос- торно и урбанистичко планирање и пројектовање ‚Завод за урба- низам Војводине‘‘ Нови Сад.

Граница обухвата Просторног плана је дефинисана Одлуком, и обухвата укупну територију општине Бач и делове територије општине Бачка Паланака и општине Оџаци и то: катастарске општине Бач, Бачко Ново Село, Бођани, Вајска, Плавна и Селен- ча на територији општине Бач; катастарску општину Младеново на територији општине Бачка Паланка и катастарске општине Дероње и Каравуково на територији општине Оџаци. Површина подручја обухваћеног границом Просторног плана износи 56705 ha.

Посебну намену овог Просторног плана представља подручје Културног предела Бач са своје 2 (две) предеоне целине: ‚Мостон- га и алувијална тераса‘‘ и ‚Дунав са инундационим подручјем‘‘, које представљају заштитне зоне за 11 (једанаест) предеоних под- целина: Древни Бач са тврђавом Бач и просторно културно-исто- ријска целина Центар Бача; Манастир Бођани; Доња Брањевина и Дероње; Бачко Ново Село; Врањак и Гувниште са Мостонгом; Карађорђево; Камариште; Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Беравом и Провалом; Комплекс црпне станице код Плавне са шу- мама ловишта; Букински рит; Парк шума ‚Букински храстик‘‘.

Просторни план представља плански основ за заштиту, уређење и коришћење посебне намене.

Прву фазу израде Просторног плана представља Концепт плана, заснован на анализи постојеће документације и експер- тизама урађеним за све области од значаја за планско подручје и дефинисање планских решења. Концепт Просторног плана је верификован и прихваћен од стране Комисије за стручну контро- лу планских докумената коју је образовао Покрајински секрета- ријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад (Извештај о извршеној стручној контроли Просторног плана подручја посебне намене културног предела Бач број: 130- 06-16/2014-01 од 12.02.2014. године).

Упоредо са Концептом Просторног плана, припремљена је и документациона основа планског документа, која се састоји од пристиглих услова и мишљења надлежних органа и организа- ција, студија, стратешких документата општина и других екс- пертиза.

Нацрт Просторног плана је друга фаза у изради планске доку- ментације. Саставни део Просторног плана је Извештај о стра- тешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне на- мене намене културног предела Бач на животну средину.

У припреми и изради Просторног плана успостављена је са- радња са стручним институцијама и организацијама, као и пре- дузећима који имају надлежност на планском подручју, у оквиру које су добијени услови за израду Просторног плана.

Овај Просторни план је урађен у GIS технологији, што ће омо- гућити једноставнију размену података формирање геодетског информационог система и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

Просторно планска решења су усклађена са прописима, који посредно или непосредно регулишу ову област:

* Закон о планирању и изградњи (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС);
* Правилник о садржини, начину и поступку израде план- ских докумената (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 31/10, 69/10 и 16/11);
* Закон о култури (‚Службени гласник РС‘‘, број 72/09)
* Закон о културним добрима (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 71/94, 52/11- др. закон, 52/11- др. закон и 99/11-др. за- кон);
* Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу („Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 4/11)
* Закон о ратификацији Конвенције о заштити светске кул- турне и природне баштине („Службени лист СФРЈ“, број 56/74)
* Закон о потврђивању Европске конвенције о заштити ар- хеолошког наслеђа (ревидирана) („Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 42/09);
* Закон о потврђивању Оквирне конвенције Савета Евро- пе о вредности културног наслеђа за друштво („Службе- ни гласник РС - Међународни уговори“, бр. 1/10);
* Закон о потврђивању Конвенције о очувању немате- ријалног културног наслеђа („Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 1/10);
* Закон о регионалном развоју (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 51/09 и 30/10);
* Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, број 129/07);
* Закон о државном премеру и катастру

(„Службени глас- ник РС“, бр. 72/09, 18/10 и 65/13);

* Закон о министарствима (‚Службени гласник РС‘‘, број 44/14)
* Закон о локалној самоуправи (‚Службени гласник РС‘‘, број 129/07);
* Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине (‚Службени гласник РС‘‘, број 99/09 и 67/12-УС);
* Закона о јавним службама (‚Службени гласник РС“, бр.42/91, 71/94 и 79/05-др. закон);
* Закон о експропријацији (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 53/95, 23/01-СУС, (‚Службени лист СРЈ‘‘, број 16/01- СУС и ‚Службени гласник РС‘‘ број 20/09 и 55/13-УС);

* Закон о пољопривредном земљишту („Службени глас- ник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон и 41/09);
* Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, број 41/09 и 10/13-др.закон);
* Закон о сточарству („Службени гласник РС“, бр. 41/09 и 93/12);
* Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“, бр. 91/05, 30/10 и 93/12);
* Закон о добробити животиња („Службени гласник РС“, број 41/09);
* Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12);
* Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон,54/96, 101/05-др.закон, престао да важи осим одредаба чл. 81 до 96.);
* Закон о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
* Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11 и 32/13-УС);
* Закон о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 73/10, 57/11 и 93/12);
* Закон о железници („Службени гласник РС“, број 45/13);
* Закон о безбедности и интероперабилности железница („Службени гласник РС“, бр. 104/13);
* Закон о пловидби и лукама на унутрашњим водама („Службени гласник РС“, број 73/10 и 121/12);
* Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон и 43/11-УС);
* Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађи- вања животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04);
* Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
* Закон о процени утицаја на животну средину („Службе- ни гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
* Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, број 36/09 и 13/10);
* Закон о заштити од буке у животној средини („Службе- ни гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
* Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13-др. закон);
* Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“ број 36/09);
* Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
* Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 92/11);
* Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр. 36/09,88/10, 92/11 и 93/12);
* Закон о заштити од јонизујућих зрачења и нуклеарној си- гурности („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 93/12)
* Закон о туризму („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон и 93/12);
* Закон о спорту („Службени гласник РС“, бр. 24/11, 99/11- др.закон и 99/11-др.закон);
* Закон о рударству и геолошким истраживањима („Служ- бени гласник РС“, број 88/11);
* Закон о поштанским услугама („Службени гласник РС“, бр. 18/05 и 30/10);
* Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10 и 60/13-УС);
* Закон о енергетици („Службени гласник РС“,бр.57/11,80/11-исправка,93/12 и 124/12);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ број 30/10 и 93/12);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91, 83/92, 53/93-др.закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);

- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 36/09 и 32/13-УС);
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр.111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др.закон и 104/09-др.закон);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број 111/09);
- Уредба о класификацији вода („Сл. гласник СРС“, број. 5/68);
- Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12);
- Уредба о заштити СРП „Карађорђево („Службени глас- ник РС“, бр. 37/97);
- Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Службени гласник РС“, бр. 84/05);
- Уредба о одређивању активности чије обављање ути- че на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 109/09 и 8/10);
- Одлука о утврђивању непокретних културних добара од изузетног значаја („Службени гласник РС“, бр. 16/90)
- Одлука о утврђивању непокретних културних добара од великог значаја („Службени лист АПВ“, бр. 28/91)
- Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи („Службени лист АПВ“, бр. 40/12-пречишћен текст).

Документи релевантни за просторно планирање су стратегије развоја појединих области донете на државном и покрајинском нивоу. У овај План уграђене су смернице и стратешка опре- дељења из следећих докумената:

* Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваз- душног и интермодалног транспорта у Републици Ср- бији од 2008. до 2015. године („Службени гласник РС“, број 4/08);
* Стратегија развоја туризма Републике Србије („Службе- ни гласник РС“, бр. 91/06);
* Маркетинг стратегија туризма у Војводини („Службени гласник АПВ“, бр. 6/10);
* Стратегија и политика развоја индустрије у Републици Србији 2011-2020 („Службени гласник РС“, бр. 55/11);
* Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године („Службени гласник РС“, бр. 13/11);
* Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС“, бр. 33/12);
* Стратегија интегрисаног управљања границом у Репуб- лици Србији („Службени гласник РС“, бр. 111/12);
* Стратегија развоја електронских комуникација у Репу- блици Србији 2010-2020 („Службени гласник РС“, бр. 68/10);
* Стратегија заштите од пожара за период 2012-2017 годи- на („Службени гласник РС“, бр. 21/12);
* Национална стратегија заштите и спасавања у ванред- ним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 86/11);
* Национални програм заштите животне средине („Служ- бени гласник РС“, број 12/10);
* Стратегија развоја поштанских услуга у Србији за пери- од 2013-2016 („Службени лист РС“, бр. 43/13).

I-ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

I - 1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

I - 1.1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје обухвата Просторног плана, у административном смислу, обухвата делове територије три општине, тј. 9 (девет) це- лих катастарских општина у површини од сса 567,05 km^2, и 10 (де-

сет) насеља у којима живи око 24280 становника (година пописа 2011. године). Подручје се простире правцем север-југ, у физичко-географском смислу обухвата део Панонске низије, односно равничарско подручје западног дела у АП Војводини, у висинској зони од 73 до 86 тАНВ (просечне висине у обухвату Просторног плана око 80 тАНВ).

Табела 1:Општине, Катастарске општине и насеља у обухвату

Општина	Ко	Насеље	
Бач	Бач	Бач	
	Бачко Ново Село	Бачко Ново Село	
	Бођани	Бођани	
	Вајска	Вајска	
	Плавна	Плавна	
	Селенча	Селенча	
Бачка Паланка	Младеново	Младеново	
		Карађорђево	
Оџаци	Дероње	Дероње	
	Каравуково	Каравуково	
£ Општина 3	£ Кат.општина 9	£ Насеља 10	

Граница подручја Просторног плана дефинисана је границама катастарских општина и делом државном границом Републике Србије и Републике Хрватске. Опис границе Просторног плана урађен је на катастарским плановима Р-1:2500 за катастарске опшине у обухвату Просторног плана. Подручје Просторног пла- на на северу, западу и југу је дефинисано државном границом Ре- публике Србије и Републике Хрватске, као и:

- јужним границама катастарских општина: Младеново, Бачко Ново Село и Плавна;
- западним границама катастарских општина: Бођани и Вајска;
- северним границама катастарских општина: Вајска и Ка- равуково.

Са истока граница Просторног плана дефинисана је источним границама катастарских општина: Каравуково, Дероње, Селенча, Бач и Младеново.

Унутар подручја обухвата Просторног плана дефинисана је по- себена намена - Културни предео Бач. Однос површине подручја обухваћеног Просторним планом и подручја Културног предела Бач, по катастарским опшинама и општинама у обухвату Прос- торног плана, приказан је у Табели бр. 2.

Табела 2: Однос површине подручја обухваћеног Просторним планом и подручја Културног предела Бач

Општина	Катастарска општина	Површина кат. општине (ha)	Површина дела Културног предела Бач у кат.општини^а)	Површина дела Културног предела Бач у општини (ha)
Бач	Бач	11186,32	10130,71	32526,05
	Б.Ново Село	3065,29	3064,03	
	Бођани	5278,09	5277,99	
	Вајска	8703,14	8702,28	
	Плавна	5280,87	5279,04	
	Селенча	3213,46	72,00	
Б.Паланка	Младеново	8478,36	6006,81	6006,81
Оџаци	Дероње	5557,10	2553,41	6151,89
	Каравуково	5942,13	3598,48	
£ 3	£ 9	£ 56704,76	£ 44684,75	£ 44684,75

I - 1.2. ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ -
КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА БАЧ

Опис границе подручја посебне намене - Културног преде- ла Бач почиње тачком број 1 на тромеђи катастарских парцела 4282/1, 4282/2 и 1781 у катастарској општини Каравуково.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југа пратећи источну међу катастарске парцеле 4282/2 до тачке број 2 на четворомеђи катастар- ских парцела 4282/2, 2906 у катастарској општини Каравуково и ка- тастарске парцеле број 3490 и 3328 у катастарској општини Дероње.

Након тачке број 2 граница иде у правцу југоистока пратећи источну међу катастарске пацеле број 3490 до тачке број 3 на тро- међи катастарских парцела 1039, 1040/1 и 3490 у катасатарској општини Дероње.

Од тачке број 3 граница иде у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле 1040/1, а потом се ломи и иде у правцу истока пратећи јужну међу катастарске парцеле 3330, потом се ломи и иде у правцу југа пратећи источну међу катастарских пар- цела 1048 и 3338 до тачке број 4 на тромеђи катастарских парцела 3338, 1138 и 3335.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарских парцела 3339, 1371, 1312, 3343, 1320/1, до тачке број 5 на тромеђи катасатрских парцела 1320/1, 157 и 242.

Од тачке број 5 граница се ломи и иде у правцу југоистока пра- тећи источну међу катастарских парцела 242 и 923 до тачке број 6 на тромеђи катастарских парцела 923, 609 и 610.

Након тачке број 6 граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле 610, а потом се ломи и иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле 920, до тачке број 7 на тромеђи катастарских парцела 920, 880 и 881.

Од тачке број 7 граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источне међе катастарских парцела 920, 505 и 3484 до тачке број 8 на тромеђи катастарских парцела 2287, 3484 и 2286.

Након тачке број 8 граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи северну међу катастарске парцеле 2287, а потом прати југозападну међу катастарске парцеле 3386, 3385 и 3383 до тачке број 9 на тромеђи катастарских парцела 2387 и 3383 у катастар- кој општини Дероње и катастарске парцеле 8142 у катастарској општини Бач.

Од тачке број 9 граница прелази у катастарску општину Бач иде у правцу истока и југа и прати северне и источне границе катас- тарских парцела 8142, 4151, 8144, 4187 и 8158 до тачке број 10 на тромеђи катастарских парцела 8143 у катастарској општини Бач и катастарских парцела 2387 и 2386 у катастарској општини Бајска.

Након тачке број 10 граница се ломи и прелази у катастарску општину Бајска и иде у правцу југа и југоистока пратећи југо- западне међе катастарских парцела 4799, 4800, 3611, 3610, 4952, 4758, 4953, 3780, 4958, 4753, 4959, 3781 и 4960 до тачке број 11 на тромеђи катастарских парцела 4960 и 3859 у катастарској општи- ни Селенча и катастарске парцеле 8256 у катастарској општини Бач.

Од тачке број 11 граница иде у правцу југа а потом истока пра- тећи источне и северне међе катастарских парцела 8256, 8257, 8259, 8262, 8248, 8247 и 4625 у катастарској општини Бач до тачке број 12 на тромеђи катастарских парцела 4625, 4630 и 8119.

Након тачке број 12 граница се ломи и иде у правцу југа пра- тећи источну међу катастарских парцела 8119, 8120, 7993 и 8121 до тачке број 13 на тромеђи катастарских парцела 8121, 5303 у катастарској општини Бач и границе катастарске општине.

Од тачке број 13 граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источну границу катастарских парцела 8121, 7366, 8377, 8378, 8424, 8427 и 8138 до тачке број 14 на четвормеђи катастарских парцела 8138, 7458/2 у катастарској општини Бач и катастарске парцеле и 4544 и 4545 у катастарској општини Младеново.

Након тачке број 14 граница иде у правцу југоистока прелази у катастарску општину Младеново пратећи источну међу катас- тарске парцеле 4545 до тачке број 15 на четвороме ђи катастарских парцела 4545, 2360, 1478 и 1481.

Од тачке број 15 граница иде у правцу југоистока пратећи ис- точну међу катастарских парцела 1481, потом скреће на исток пратећи јужну међу катастарске парцеле 316 затим се ломи и иде управцу југоистока пратећи западну међу катастарских парцела 1480, даље се граница ломи и иде у правцу истока пратећи север- ну међу катастарских парцела 1106, 1221 и 1223 до тачке број 16 на тромеђи катастарских парцела 1223, 3187 и 4559.

Након тачке број 16 граница се ломи и иде у правцу североис- тока пратећи северну међу катастарске парцеле 4559 до тачке број 17 на северној међи катастарске парцеле 4559.

Од тачке број 17 граница се ломи и иде у правцу југа секући катастарске парцеле 4559 и 4195, а потом прати западне међе ка- тастарских парцела 4195, 4204/1, 4205, 4616, 4224, 4225, 4245, 4244, 4226 и 4201 до тачке бој 18 на тромеђи катастарских парцела 4201 и 4227/2 у катастарској општини Младеново и границе катастар- ске општине.

Након тачке број 18 граница се ломи и иде у правцу југа пра- тећи границу катастарске општине до тачке број 19 на тромеђи катастарских општина Младеново и Нова Паланка и границе Ре- публике Србије.

Од тачке број 19 граница се ломи и иде у правцу запада и се- верозапада пратећи границу Републике Србије до тачке број 20 на северној граници катастарске парцеле 4442 у катастарској општини Каравуково.

Након тачке број 20 граница се ломи и иде у правцу југоистока секући катастарске парцеле у катастарској оштини Каравуково, 4442, 4201, 4441 и 4259, потом се граница ломи и иде у правцу североистока пратећи северну међу катастарских парцела 4440, 4439, 4438 и 4282/2 до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем посебене намене Културног предела Бач износи 44684,75 ha.

I - 1.3. ОПИС ГРАНИЦА ПРЕДЕОНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА БАЧ

Унутар подручја посебне намене - Културни предео Бач, дефи- нисане су предеоне целине посебне намене, и то:

- Мостонга и алувијална тераса, и
- Дунав са инундационим подручјем.

I - 1.3.1. Подручје предеоне целине ‚Мостонга и алувијална тераса“

Подручје предеоне целине ‚Мостонга и алувијална тераса“ на западу је дефинисано другом одбрамбеном линијом Дунава, а простире се на север и исток све до границе Културног предела Бач. На југу је подручје ове предеоне целине дефинисно грани- цом прве одбрамбене линије Дунава.

Унутар предеоне целине ‚Мостонга и алувијална тераса“, де- финисане су предеоне подцелине, и то:

1. Древни Бач са тврђавом Бач и просторно културно-исто- ријска целина Центар Бача;
2. Манастир Бођани;
3. Доња Брањевина и Дероње;
4. Бачко Ново Село;
5. Врањак и Гувниште са Мостонгом;
6. Карађорђево.

I - 1.3.1.1. Опис границе предеоне подцелине ‚‘Древни Бач са тврђавом Бач и просторно културно-историјска целина Центар Бача‘‘

Опис границе предеоне подцелине ‚‘Древни Бач са тврђавом Бач и просторно културно-историјска целина Центар Бача‘‘ по- чиње тачком број 1 на тромеђи катастарских парцела 8133, 8225 и 8048 у катастарској општини Бач.

Од тачке број 1 граница иде у правцу истока пратећи северну међу катастарске парцеле 8225, западну међу катастарске парцеле 8180 потом сече катастарску парцелу 7956 до тачке број 2 на тромеђи катастарских парцела 7956, 3553 и 8028.

Након тачке број 2 граница иде у правцу југоистока пратећи се- вероисточну међу катастарских пацела број 7956 и 8066, до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 3532, 171 и 8066.

Од тачке број 3 граница иде у правцу североистока и југоис- тока пратећи западну међу катастарске парцеле 171, а потом се ломи и иде у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле 2362, 2365 и 2366, потом се ломи и иде у правцу југа пра- тећи источну међу катастарских парцела 2392, 1247, 1248, 1250, 1249, 1787, 1785, 1783, 1759, 1757, 1755, 1731/3 1708/3, 2315, 2316, 2317, 2422, 1680, 1681, 8301 и 5412 до тачке број 4 на тромеђи ка- тастарских парцела 5412, 8300 и 8302.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу северозапа- да пратећи североисточну међу катастарских парцела 8302, 8305, 5688, 5689, 5690 и 5691, потом се ломи и иде у правцу југозапада пратећи западну међу катастарских парцела 5691, 8308, до тачке број 5 на тромеђи катастарских парцела 8077, 8308 и 5692.

Од тачке број 5 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи североисточну међу катастарских парцела 8077, 8312, потом се ломи и иде у правцу севера пратећи западну међу ка- тастарских парцела 8939, 5894 и 5870, до тачке број 6 на тромеђи катастарских парцела 5762, 5761 и 8233.

Након тачке број 6 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи северну међу катастарске парцеле 8233, а потом се ломи и иде у правцу североистока пратећи источне међе катас- тарских парцеле 8232 и 2944, даље се ломи и иде у правцу северо- запада пратећи североисточну међу катастарске парцеле 2932 до тачке број 7 на тромеђи катастарских парцела 2932, 8228 и 8133.

Од тачке број 7 граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи источну међу катастарске парцеле 8133 до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ‚‘Древ- ни Бач са тврђавом Бач и просторно културно-историјска целина Центар Бача‘‘ износи 523,95 ha.

I - 1.3.1.2. Опис границе предеоне подцелине ‚‘Манастир Бођани‘‘

Опис границе подручја предеоне подцелине ‚‘Манастир Бођа- ни‘‘ почиње тачком број 1 на тромеђи катастарских парцела 3760 у катастарској општини Бођани и катастарских парцела 4524 и 4528 у катастарској општини Бајска.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи ис- точну и северну међу катастарских парцела 3760 и 3716 у катас- тарској општини Бођани, до тачке број 2 на међи катастарске пар- целе 3716 у катастарској општини Бођани и катастарске парцеле 4436 у катастарској општини Бајска.

Након тачке број 2 граница иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарских парцела 844, 841, 3774, 665 и 155 у катастарској општини Бођани, до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 155, 70 и 3778.

Од тачке број 3 граница иде у правцу северозапада пратећи се- вероисточну и југоисточну међу катастарске парцеле 3778, 873, 872, 871, 870, 869, 868, 867, 866, 865, 863, 862, 861, 860, 859, 884 и 947 до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ‚‘Мана- стир Бођани‘‘ износи 106,644 ha.

I - 1.3.1.3. Опис границе предеоне подцелине ‚‘Доња Брањевина и Дероње‘‘

Опис границе подручја предеоне подцелине ‚‘Доња Брањевина и Дероње‘‘ почиње тачком број 1 на четворомеђи катастарских парцела 3438, 2958 у катастарској општини Дероње и катастарске парцеле 4390 и 3092 у катастарској општини Каравуково.

Од тачке број 1 граница иде у правцу истока пратећи север- ну међу катастарских парцела 2959, 2958 и 3490 у катастарској општини Дероње до тачке број 2 на четворомеђи катастарских парцела 4282/2, 2906 у катастарској општини Каравуково и катас- тарске парцеле број 3490 и 3328 у катастарској општини Дероње.

Након тачке број 2 граница иде у правцу југоистока пратећи источну међу катастарске пацеле број 3490 до тачке број 3 на тро- међи катастарских парцела 1039, 1040/1 и 3490 у катасатарској општини Дероње.

Од тачке број 3 граница иде у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле 1040/1, а потом се ломи и иде у правцу истока пратећи јужну међу катастарске парцеле 3330, потом се ломи и иде у правцу југа пратећи источну међу катастарских парцела 1048 и 3338 до тачке број 4 на тромеђи катастарских парцела 3338, 1138 и 3335.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарских парцела 3339, 1371, 1312, 3343, 1320/1, до тачке број 5 на тромеђи катастарских парцела 1320/1, 157 и 242.

Од тачке број 5 граница се ломи и иде у правцу југоистока пра- тећи источну међу катастарских парцела 242 и 923 до тачке број 6 на тромеђи катастарских парцела 923, 609 и 610.

Након тачке број 6 граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле 610, а потом се ломи и иде у правцу југозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле 920, до тачке број 7 на тромеђи катастарских парцела 920, 553 и 554.

Од тачке број 7 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи североисточне међе катастарских парцела 553, 372, југо- западну међу катастарских парцела 387, 386, 385, 384, 3488, југо- источну међу катастарске парцеле 3490 до тачке број 8 на тромеђи катастарских парцела 3490, 3415 и 3942.

Након тачке број 8 граница се ломи и иде у правцу запада и северозапада секући катастарску парцелу 3490, а потом пратећи јужну међу катастарских парцела 2947 и 3482 до тачке број 9 на тромеђи катастарских парцела 3482, 3308 у катастарској општини Дероње и катастарских парцела 2945 у катастарској општини Бач.

Од тачке број 9 граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи катастарску парцелу 3438 у катастарској општини Де- роње до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ,‘Доња Брањевина и Дероње‘‘ износи 1981,947 ha.

I - 1.3.1.4. Опис границе предеоне подцелине ,‘Бачко Ново Село‘‘

Опис границе подручја предеоне подцелине ,‘Бачко Ново Село‘‘ почиње тачком број 1 на међи катастарских парцела 758, 1799 у катастарској општини Бачко Ново Село.

Од тачке број 1 граница иде у правцу истока пратећи северну међу катастарских парцела 758, 761 и 419, до тачке број 2 на тро- међи катастарске парцеле 488, 486 и 766.

Након тачке број 2 граница иде у правцу југа пратећи источну међу катастарских парцела 766, 759, 788, 1866 до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 1866, 1466 и 1799.

Од тачке број 3 граница иде у правцу северозапада пратећи североисточну међу катастарске парцеле 1799 до тачке број 1 по- четне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ,‘Бачко Ново Село‘‘ износи 24,275 ha.

I - 1.3.1.5. Опис границе предеоне подцелине ,‘Врањак и
Гувниште са Мостонгом‘‘

Опис границе подручја предеоне подцелине ,‘Врањак и Гувниште са Мостонгом‘‘ почиње тачком број 1 на тромеђи ка- тастарских парцела 8049, 5582 и 5583 у катастарској општини Бач.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи север- ну међу катастарских парцела 8049, 5332, 8091, 8364, 8372, 7364 и 7365, до тачке број 2 на тромеђи катастарских парцела 7365 и 8121 у катастарској општини Бач и границе катастарске општине.

Након тачке број 2 граница иде у правцу југозапада пратећи источну међу катастарске пацеле број 8378, 8424, 8427, 8427, 7463 и 7460 до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 7460, у катастарској општини Бач и катастарских парцела 2064 и 2065 у катастарској општини Младеново.

Од тачке број 3 граница иде у правцу југозапада пратећи источ- ну међу катастарске парцеле 2065 и 2069 у катастарској општини Младеново до тачке број 4 на четворомеђи катастарских парцела 2070, 2069 у катастарској општини Младеново и катастарске пар- целе 8107 и 7935 у катастарској општини Бач.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу запада и југоза- пада пратећи југоисточну и источну међу катастарских парцела 8107 и 7949, у катастарској општини Бач, до тачке број 5 на четворомеђи катастарских парцела 7949 и 8107 у катастарској општини Бач и ка- тастарских парцела 4480 и 4481 у катастарској општини Младеново.

Од тачке број 5 граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источну међу катастарских парцела 4481, 4577 и 3949 у катастар- ској општини Младеново до тачке број 6 на тромеђи катастарских парцела 4471, 3950 и 3949.

Након тачке број 6 граница се ломи и иде у правцу запада пра- тећи јужну међу катастарских парцела 4472, 44736, 4481, а потом се ломи и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле 4481, до тачке број 7 на тромеђи катастарских парцела 4481 у катастарској општини Младеново и катастарских парцела 7955 и 8107 у катастарској општини Бач.

Од тачке број 7 граница се ломи и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела 7955, 8111, 7954, 8107, 7930, у катастарској општини Бач, потом се ломи и иде у правцу запада пратећи северну међу катастарске парцеле 8138 до тачке број 8 на тромеђи катастарских парцела 8133, 8419 и 7564.

Након тачке број 8 граница се ломи и иде у правцу севера пра- тећи западну међу катастарских парцела 8419, 7500, 7084 до тачке број 9 на тромеђи катастарских парцела 7084, 8083 и 8095.

Од тачке број 9 граница иде у правцу истока и југа и прати се- верне и источне границе катастарских парцела 7085, 8395, а потом се ломи и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарске парцеле 7488, 7348, 7349, до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ,‘Врањак и Гувниште са Мостонгом‘‘ износи 1713,65 ha.

I - 1.3.1.6. Опис границе предеоне подцелине ,‘Карађорђево‘‘

Опис границе подручја предеоне подцелине ,‘Карађорђево‘‘ почиње тачком број 1 на тромеђи катастарских парцела 4559, 4556 и 3031 у катастарској општини Младеново.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи север - ну међу катастарске парцеле 4559 до тачке број 2 на међи катас- тарске парцеле 4559.

Након тачке број 2 граница иде у правцу југа секући катастар- ске парцеле 4559 и 4195, а потом пратећи западну међу катастар- ских пацела број 4195, 4294/1 и 4204/1 до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 4204/1, 4562/1 и 4207.

Од тачке број 3 граница иде у правцу северозапада секући ка- тастарску парцеле 4562/1 и 4517, а потом пратећи источну и севе- роисточну међу катастарске парцеле 4214 до тачке број 4 на тро- међи катастарских парцела 4214, 4213 и 4561.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу североис- тока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле 4561 до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ,‘Ка- рађорђево‘‘ износи 106,99 ha.

I - 1.3.2. Подручје предеоне целине ,‘Дунав са инундационим
подручјем‘‘

Подручје предеоне целине ,‘Дунав са инундационим под- ручјем‘‘ на југу, западу и северу је дефинисано границом Култур- ног предела Бач. На истоку је подручје ове предеоне целине де-

финисано другом одбрамбеном линијом Дунава, а на југу првом одбрамбеном линијом Дунава.

Унутар предеоне целине ‚Дунав са инундационим подручјем‘‘, дефинисане су предеоне подцелине, и то:

1. Камариште;
2. Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Беравом и Прова- ломˮ;
3. Комплекс црпне станице код Плавне са шумама ло- вишта;
4. Букински рит;
5. Парк шума ‚Букински храстик‘‘.

I - 1.3.2.1. Опис границе предеоне подцелине ‚‘Камариште‘‘

Опис границе подручја предеоне подцелине ‚‘Камариште‘‘ по- чиње тачком број 1 на тромеђи катастарских парцела 4444, 4441 и 4229 у катастарској општини Каравуково.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи јужну међу катастарске парцеле 4441 до тачке број 2 на тромеђи катас- тарских парцела 4441, 4270 и 4199.

Након тачке број 2 граница иде у правцу југа пратећи исток- ну, јужну и западну међу катастарске парцеле 4199, а потом се ломи и прати источну међу катастарских пацела број 4206 и 4207 и долази до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 4207, у катастарској општини Каравуково и катастарских парцела 2514 и 2516 у катастарској општини Бајска.

Од тачке број 3 граница иде у правцу запада и северозапада пратећи јужну и североисточну међу катастарских парцела 4207, 4443 и 4444 до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ‚‘Кама- риште‘‘ износи 509,183 ha.

I - 1.3.2.2. Опис границе предеоне подцелине ‚‘Бициклистичка
стаза са Лабудњачом, Беравом и Провалом‘‘

Опис границе подручја предеоне подцелине ‚‘Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Беравом и Провалом‘‘ почиње тачком број 1 на тромеђи катастарских парцела 2084/1, 2088 и 2089 у катастар- ској општини Бајска.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока и југа пратећи северну и источну међу катастарских парцела 2084/1, 4674/2, до тачке број 2 на тромеђи катастарских парцела 4674/2, 2339 и 4781 у катастарској општини Бајска.

Након тачке број 2 граница иде у правцу севера пратећи ис- точну међу катастарске пацеле број 2339, потом сече катастарску парцелу 4781, даље прати северну и источну међу катастарских парцела 2488, 2708, 2747, 4640, 4785, 4566, 4582/12, 4582/6 и 4582/7 до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 4582/7, 4565 и 4785.

Од тачке број 3 граница иде у правцу југоистока пратећи исток- ну међу катастарских парцела 4582/7, 4577, 4578, 4579, 4614, 4609, 4605, 4600, 4593, 4641, 4649/8, 4646 у катастарској општини Бајска, даље граница прати источну међу катастарске парцеле 949/1 у ка- тастарској општини Бођани до тачке број 4 на тромеђи катастар- ских парцела 949/1, 948 и 3927 у катастарској општини Бођани.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу северозапа- да пратећи западну међу катастарске парцеле 949/1 у катастарској општини Бођани, потом наставља да прати јужне и источне међе катастарских парцела 4649/8, 4649/6, 4641, 4640, 4792, 1086, 1094 и 1095 у катастарској општини Бајска до тачке број 5 на тромеђи катастарских парцела 1095, 1097 и 3711.

Од тачке број 5 граница се ломи и иде у правцу југозапада и се- верозапада пратећи јужну и западну међу катастарских парцела 1096, 1093, 1086 и 3763 до тачке број 6 на тромеђи катастарских парцела 1183, 3763 и 4674/2.

Након тачке број 6 граница се ломи и иде у правцу запада пра- тећи јужну међу катастарских парцела 4674/2 и 2084/1 до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ‚‘Бициклис- тичка стаза са Лабудњачом, Беравом и Провалом‘‘ износи 253,463 ha.

I - 1.3.2.3. Опис границе предеоне подцелине ‚‘Комплекс црпне
станице код Плавне са шумама ловишта‘‘

Опис границе подручја предеоне подцелине ‚‘Комплекс црпне ста- нице код Плавне са шумама ловишта‘‘ почиње тачком број 1 на четво- ромеђи катастарских парцела 3225, 1590 у катастарској општини Плав- на и катастарске парцеле 2482 и 2481 у катастарској општини Бођани.

Од тачке број 1 граница иде у правцу истока пратећи северну међу катастарске парцеле 1590, у катастарској општини Плавна до тачке број 2 на тромеђи катастарске парцеле 1590 и 1686 у ка- тастарској општини Плавна и катастарске парцеле 3753/2 у катас- тарској општини Бођани.

Након тачке број 2 граница иде у правцу југа пратећи источну међу катастарских парцела 1590, 1591, 1592, 3231, 3290, 3165, 3381 и 2993/2, до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 2993/2, 3205 и 3376.

Од тачке број 3 граница иде у правцу северозапада пратећи североисточну међу катастарске парцеле 3205 до тачке број 4 на тромеђи катастарских парцела 3205, 3193 и 3228.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу североисто- ка пратећи северозападну међу катастарских парцела 3200, 3166, 1589 и 1590 до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ‚‘Ком- плекс црпне станице код Плавне са шумама ловишта‘‘ износи 714,364 ha.

I - 1.3.2.4. Опис границе предеоне подцелине ‚‘Букински рит‘‘

Опис границе подручја предеоне подцелине ‚‘Букински рит‘‘ почиње тачком број 1 на тромеђи катастарских парцела 1415, 4450 и 1483 у катастарској општини Младеново.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи за- падну и југозападну међу катастарских парцела 4564, 4119, 4103, 4265, 4262, 4563, 4335, 4336 и 4361 до тачке број 2 на тромеђи ка- тастарских парцела 4364, 4366/2 и 4361.

Након тачке број 2 граница иде у правцу запада пратећи се- верозападну и југозападну међу катастарских парцела 4366/2, 4366/1, 4356, 4357, 4358, 4345, 4348, 4357, 4418, 4540, 4430/1, 4429/2, 4427/3, 4427/4 до тачке број 3 на катастарској парцели 4580.

Од тачке број 3 граница иде у правцу северозапада секући ка- тастарске парцеле 4580, 4725, у катастарској општини Младено- во, потом прелази у катастарску општину Бачко Ново Село, сече катастарску парцелу 1729 до тачке број 4 на

катастарској парцели 1729.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу севера и североистока секући парцелу 1729, а потом пратећи западну међу катастарске парцеле 1799, до тачке број 5 на тромеђи катастар- ских парцела 1799, 1800 у катастарској општини Бачко Ново Село и катастарске парцеле 4450 у катастарској општини Младеново.

Од тачке број 5 граница иде у правцу истока и североистока пратећи северне и североисточне међе катастарских парцела 4450, 4471, 4467, 4466, 4450, 4463/1, 4450 у катастарској општини Младеново до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ‚Букин- ски рит‘‘ износи 2474,855 ha.

I - 1.3.2.5. Опис границе предеоне подцелине ‚Парк шума
Букински храстик‘‘

Опис границе подручја предеоне подцелине ‚Парк шума Бу- кински храстик‘‘ почиње тачком број 1 на тромеђи катастарских парцела 4226, 4227/2 и 4201 у катастарској општини Младеново.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи север - ну и источну међу катастарских парцела 4227/2, 4229 и 4228, до тачке број 2 на тромеђи катастарске парцеле 4228, 4876 и границе катастарских општина.

Након тачке број 2 граница иде у правцу запада пратећи југо- западну и западну међу катастарских парцела 4228, 4229, 4230, 4234, 4237, 4238, 4239, 4242/1 и 4242/2 до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 4243/2, 4368 и 4244.

Од тачке број 3 граница иде у правцу севера пратећи источну и јужну међу катастарске парцеле 4244 до тачке број 4 на тромеђи катастарских парцела 4244, 4241 и 4226.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу истока и североистока пратећи јужну и југоисточну међу катастарске пар- целе 4226 до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем предеоне подцелине ‚Парк шума Букински храстик‘‘ износи 260,316 ha.

I - 2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ
ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

При изради Просторног плана испоштоване су обавезе, услови и смернице из:

- Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/11);
- Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11);
- Просторног плана подручја посебне намене транснацио- налног гасовода Јужни ток кроз Србију („Службени глас- ник РС“, бр. 119/12 и 98/13),
- Просторног плана подручја посебне намене међународ- ног водног пута Е - 80 - Дунав (паневропски коридор VII), а сагледана су и решења дата планским докумен- тима локалне самоуправе.

I - 2.1. ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО
2020. ГОД.

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организа- ције, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. ППРС утврђени су кључни приоритети, надлежнос- ти и циљеви просторног развоја, а за подручје Просторног плана релевантне су нарочито следеће државне надлежности: UNESCO Програм светске културне баштине и увођење у праксу принципа Европске конвенције о пределима. ППРС утврђује се обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, ак- тивности или функција у простору које су од републичког интереса.

Основни проблеми заштите и уређења предела у Републици Ср- бији су проблеми деградације квалитета (идентитета, диверзитета и повезаности) предела. Посебне проблеме заштите, уређења и развоја предела у Републици Србији представљају одсуство проблематике предела у законској и планској регулативи и непостојање свести о значају и вредностима предела како у стручној тако и у широј јав- ности. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела Републике Србије су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета заснованог на по- штовању и афирмацији природних и културних вредности.

Концепција заштите, уређења и развоја предела Републике Србије подразумева различите приступе обезбеђивања квалитета предела, који се утврђују Студијом о пределима Србије, а у односу на циљеве просторног развоја појединих делова Републике Србије, и то: про- моција, заштита и одрживо коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору (локалне, регионалне, државне еколошке и културне мреже); јачање и промовисање по- стојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вред- ност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој и/или представљају део интернационалних мрежа и пограничних области.

У односу на основни развојни карактер, односно степен моди- фикације природног предела, разликују се природни и културни предели, где се у оквиру културних разликују рурални и урба- ни предели, одређени карактером и интензитетом промена, ко- ришћењем и насељавањем простора.

Заштита и одрживо коришћење културног наслеђа: Основ- ни циљ је да се културно наслеђе артикулише као развојни ре- сурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са ев- ропским стандардима заштите. Оперативни циљеви су: увођење и дефинисање културних подручја, која ће, затим, бити подељена на зоне са различитим степеном заштите и третманом културног на- слеђа, израда карактеризације културног подручја; заштити при- родног и културног наслеђа придружује се нематеријално наслеђе, као интегрални део градитељског наслеђа и природног амбијента.

На основу истраживања и валоризације које је обавио Репу- блички завод за заштиту споменика културе Републике Србије предложена је листа

културних подручја, као и листа споменика који са непосредном околином чине сагледиве културно-пејзажне целине. Споменик који са непосредном околином чини сагледиве културно-пејзажне целине је Тврђава Бач са насељем. Приоритет- на културна подручја која треба да уживају посебан третман, без обзира на статус у оквиру службе заштите (поред оних на Листи светске баштине) су: подручје Бача, Бођана, Плавне и Карађорђе- ва.

Основни циљ просторног развоја туризма у Републици Србији је просторно-еколошка подршка остваривању концепта одржи- вог развоја туризма, компромисним интегрисањем принципа и стратешких, планских и програмских докумената развоја ту- ризма, заштите и уређења туристичких простора, уз оптимално задовољавање социјалних, економских, просторно-еколошких и културних потреба националног и локалног нивоа, интереса тржишта и услова прекограничне и међународне сарадње.

I - 2.2. РЕГИОНАЛНИ ПРОСТОРНИ ПЛАН АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Оквир просторног развоја АП Војводине до 2020. године ут- врђен је Регионалним просторним планом АП Војводине (у даљем тексту: РПП АПВ). Планска разрада РПП АПВ спроводиће се: ‚директним путем, кроз израду стратешко-развојних планских докумената чије је доношење у надлежности АП Војводине и то: регионалних просторних планова који се израђују за веће прос- торне целине административног, географског или статистичког карактера, усмерене ка заједничким циљевима и пројектима ре- гионалног развоја за подручја која су у целини на територији АП Војводине и просторних планова подручја посебне намене.

За потребе израде овог Просторног плана посебно се издвајају следеће одредбе: ‚У циљу обезбеђења специфичног карактера предела, којим се чува предеони диверзитет, идентитет и повеза- ност, простор АП Војводине се диференцира у односу на степен модификације природног предела на природне и културне преде- ле, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани преде- ли, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора.‘‘

Приоритети заштите и уређење предела на простору обухвата Просторног плана су подручја посебних природних и културних вредности, туристичке дестинације (река Дунав).

Заштита, уређење и унапређење културних добара мора се посматрати у оквиру развоја целокупне области културног наслеђа, која представља развојни ресурс, који је потребно заштитити, уредити и користити на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета, у складу са европским стандардима заштите.

Полазећи од тога да је културно наслеђе развојни ресурс, на ос- нову истраживања и валоризације културног наслеђа у Републи- ци Србији, преложено је и шире сагледавање културног наслеђа у виду културних подручја и културних предела (културно-пеј- зажних целина). На простору АП Војводине могу се груписати следеће културно-пејсажне целине: тврђава Бач са насељима Бач, Бођани и Плавна, као и Карађорђево, као заштићено природно до - бро у ширем окружењу (уврштено на прелиминарну листу Свет- ске културне и природне баштине као културни предео).

Основни циљ у области заштите природе је заштита и уна- пређење природних добара и биодиверзитета. Подручја плани- рана за заштиту су Храстове шуме уз Мостонгу и Рит између Плавне и Бачког Новог Села. СРП Карађорђево задржава међу- народни статус заштите као подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности. Део је EMERALD мреже и представља међународно значајна подручје за птице (IBA под- ручје). Еколошку мрежу на простору обухвата Просторног плана, обухватају међусобно повезана подручја: еколошки значајно под- ручје Карађорђево и еколошки коридори.

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју АП Војводине заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Захваљујући својим особинама и комплекс- ним функцијама земљиште представља есенцијални природни ресурс, а његово одрживо коришћење и заштита један је од кључ- них елемената остваривања одрживог развоја.

Основни циљ развоја шума и шумског земљишта је одрживо управљање. Концепција развоја шума као природног ресурса на подручју Просторног плана заснива се на следећим поставкама и опредељењима: допринос шума и шумских станишта стабил- ности укупног екосистема, увећању природног богатства и био- диверзитета; повећање површина под шумском вегетацијом по- шумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика зеленила.

У контексту заштите и унапређења животне средине неопход- но је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја. Планом су утврђене 4 ка- тегорије загађености по зонама и у том контексту су дефинисана решења, мере и приоритети очувања и унапређења животне сре- дине. Општине Бач, Бачка Паланка и Оџаци се налазе у II катего- ријии - подручје угрожене животне средине, у којем је неопходно обезбедити унапређење постојећег стања, уз адекватан начин ко- ришћења природних ресурса и простора.

Функционално повезивање насеља и центара: Општина Бач и Бачка Паланка припадају подручју кластеризације функционал- них урбаних подручја - ФУП-ова и то: ФУП-у међународног зна- чаја са центром у Новом Саду и ФУП-у националног значаја са центром у Сомбору. За општине које у планском периоду не буду интегрисане у неки од планираних ФУП-ова биће дефинисане политике које ће омогућити њихов самостални развој и даљи на- предак, а односе се на подршку одређеним развојним пројектима који ће бити од значаја за даљи развој локалних самоуправа (нпр. пројекат ‚Векови Бача‘‘ - општина Бач). Бачка Паланка припада ФУП-у међународног значаја са центром у Новом Саду. Општина Оџаци припада ФУП-у националног значаја са центром у Сом- бору.

Организација јавних служби: Према табели ‚Опремљеност ур- баних центара и насеља јавним службама‘‘: за насеље Бач - локал- ни центар: неопходно је обезбедити: предшколско васпитање и образовање, основно образовање, од I до IV и од V до VIII разреда; дом здравља; апотека и ветеринарска станица; центар за социјал- ни рад; брига о старим; дом културе; библиотека; фискултурна сала (школска); отворени, уређени и опремљени спортски тере- ни; за насеља: Бачко Ново Село, Вајска (са Бођанима), Дероње, Каравуково, Младеново (са Карађорђевом), Плавна и Селенча, неопходно је обезбедити: предшколско

васпитање и образовање, мултифункционални центар; фискултурна сала (школска); отво- рени, уређени и опремљени спортски терени.

Привреда: Према концепцији просторне организације и
структуре индустрије у АП Војводини општина Бач се налази у коридору развоја регионалног значаја (Сомбор-Бач-Нови Сад), што ствара значајне развојне могућности у наредном периоду. Основни циљ у области развоја пољопривреде је формирање одрживог и ефикасног пољопривредног сектора, који ће допри- нети конкурентности привреде АП Војводине. Најважнији пра- ваци деловања су: стимулација изградње и коришћења система за наводњавање; стимулација и повећање инвестирања у рурална подручја; уређење и рационално коришћење земљишног фонда;
уређење инфраструктуре и развој установа у руралним подручји- ма; државне и инвестиције локалних самоуправа у развој преду- зећа у селима; развој институција за развој малог агробизниса и предузетништва; едукација руралног становништва, развој задру- гарства и саветодавства. Концепција развоја рибарства заснива се на одржавању постојећих и планирању нових рибњака. Најважнију меру за очување и унапређење рибљег фонда у риболовним водама представља заштита и унапређење природних рибљих плодишта.

Шумарство и ловство: Просторни развој шумарства подразу- мева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производ- них потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора. Концепција развоја шумарства заснива се на следећим поставкама и опредељењима: коришћење шума у складу са одрживим развојем кроз општекорисне функције и производне функције; повећање површина под шумама у циљу побољшања сировинске базе за примарну и финалну прераду дрвета. Концепција развоја ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовања популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност по- пулација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност.

Туризам: ‚Кључни туристички производи АП Војводине су манифестациони туризам, ловни туризам, градски туризам и бањски туризам.“ Према РПП АПВ планирани су и следећи видо- ви туризма/туристички производи: наутички туризам, рурални туризам, културни туризам, етно-гастрономски туризам, послов- ни туризам, екотуризам. Културни туризам подразумева раз- личите форме културних активности које се нуде туристима на дестинацији. Екотуризам је облик туризма који се темељи на ак- тивностима туриста у пределима очуване природе и заштићеним природним добрима. Етно-гастрономски туризам је заступљен у селима, на салашима, у етно-кућама и у оквиру специјализованих тура. Транзитне туристичке правце АП Војводине представљају друмски и пловни правци. Друмски правци су претежно у функ- цији кружних путовања/итинерера и циљног путовања ка турис- тичким дестинацијама, а пловни правци у функцији наутичког туризма и пловних крстарења. Пловни транзитни туристички правци подељени су на: примарне (међународне) и секундарне (националне правце).

Коришћење простора и основна намена простора: С обзиром на укупну расположивост грађевинског земљишта у АПВ и ње- гову просторну дистрибуцију, а имајући у виду одредбе ППРС, планира се његово увећање за укупно 0,5%. Планско опредељење је да се рационалније и интензивније користе и уређују постојећа грађевинска подручја насеља, као и грађевинско земљиште у ата- ру.

Саобраћај: Саобраћајну мрежу државних путева на предмет- ном подручју потребно је третирати као јединствен систем, у којој приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места). Предвиђене су ак- тивности на државном путу I реда, Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Бачка Паланка (М-18) (са доградњом везе према Шиду); до 2015. год., активности на изградњи - реконструкцији појединих делова постојеће регионалне мреже, као и активности на планираним путним правцима регионалног значаја: Бач-Бођа- ни-Вајска, после 2015. г.

Кроз посматрани простор пролази међународна бициклистич- ка стаза - цикло коридор 6 (EuroVelo - европска мрежа бициклис- тичких рута: руте 6[1] (уз Дунав), као и национална бициклистичка стаза уз канал ОКМ ХС ДТД. У оквиру развоја железничког сао- браћаја планира се реконструкција, модернизација, као и перспек- тивна прекатегоризација пружних праваца: Бач - Бачка Паланка - Каравуково, као и активности на обнови укинуте-демонтиране пруге Бач - Бачка Паланка. Планирано је успостављање наутич- ких садржаја различитих нивоа опремљености на међународном пловном путу реци Дунав - коридору VII (прихватни објекат на- утичког туризма - Бачко Ново Село). Ради повећања ефикасности саобраћајног система потребно је до 2020. г. изградити и модер- низовати гранични прелаз: Бач - Вајска (Вуковар) - трајектни.

Основни циљ у заштити и коришћењу водног ресурса је одр- живо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Концепција снабдевања насеља водом заснована је на развоју регионалних система. Основу развоја будућих регионалних система за снаб- девање водом чине заштићена изворишта подземних и повр- шинских вода. Принцип је да се до рационалних и еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, а да се тек након тога регионалним системи- ма допрема само недостајућа вода. Посматрани простор припада бачком регионалном систему, који се наслања на алувион и воде Дунава. Постоји потреба каснијег повезивања са новосадским системом. Такође, планира се и формирање микрорегионалног система Оџаци - Бачка Паланка, из којег ће се водом снабдевати општине у окружењу.

Општи циљ у водопривредној инфраструктури је уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и ус - клађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода. Оперативни циљеви су: усаглашавање и хармонизација законских и институ- ционалних основа у свим областима водопривреде са захтевима директива ЕУ о водама, спровођење мера контроле емисије из ра- сутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима, ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина, изградња и ревитализација регионалних сис- тема (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје, доградња, реконструкција и ревитализација хидросистема ДТД, изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода,

одбрана од поплава.

Комунална инфраструктура: Основни циљ је очување и одр- живи развој постојећих и изградња недостајућих комуналних система. Оперативни циљеви: успостављање регионалних систе- ма за снабдевање водом сеоских подручја са незадовољавајућим квалитетом воде; реконструкција и даљи развој насељских водо- водних система; увођење подстицаја за рационалну потрошњу воде; ревитализација и изградња нових канализационих система за одвођење употребљених вода насеља и индустрије; ревитали- зација и изградња, према савременим технолошким принципима, постројења за пречишћавање употребљених вода (ППОВ) насеља и индустрије.

Електроенергетска инфраструктура: Развој преносне мреже ће се одвијати у складу са Стратегијом развоја енергетике РС до 2015. год. односно развојним документима ЕМС-а. Поред технолошке модерни - зације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже и нових капацитета трафоста- ница 110/х kV, услед растуће потрошње. Планирани су преносни водови 110 kV Бачка Паланка-Бач и Бач-Оџаци и трафостаница 110/20 kV ‚Бач".

Стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме ће се утицати на побољшање животног стандарда, заштиту и очување природне и животне средине.

Систем природног гаса: Изградња планираних гасовода до- вешће до побољшања рада и поузданости постојеће магистралне и разводне гасоводне мреже, енергетске стабилности у снабде- вању природним гасом и стварања предуслова за даљи привредни развој.

Значај изградње гасовода ‚Јужни ток" огледа се у обезбеђењу алтернативног правца снабдевања руским гасом Европе и већој могућности развоја земаља југоисточне Европе.

Енергетска ефикасност. Повећање енергетске ефикасности већ сада постаје императив развоја енергетике и економичног ко- ришћења енергије. Изградњом нових енергетски ефикасних обје- ката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије свих корис- ника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

1 Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta

Електронске комуникације: Ради ефикаснијег и бржег развоја приступиће се потпуној дигитализацији система електронских комуникација, обезбеђење универзалног сервиса сваком до- маћинству, обезбеђење широкопојасног приступа мрежи сваком привредном субјекту, државним установама, организацијама и грађанима, обезбеђење најмање по један мобилни прикључак сва- ком грађанину, обезбеђење доступности најмање седам радио-ТВ канала, у дигиталном облику, до сваког становника, потпуна за- мена аналогне комутације, као и дигиталне из старије генерације, доградња постојеће мреже магистралних оптичких каблова, а по потреби реконструкција постојећих релација. Планиране су оптичке кабловске везе Бач - Бачка Паланка, Бач - Оџаци, као и прекогранична веза Бачка Паланка - Република Хрватска.

Минералне сировине: Основни циљ је одрживо и економич- но коришћење минералних сировина. Оперативни циљеви су: интензивирање детаљних истраживања минералних сировина; оптимално управљање лежиштима минералних сировина; управљање еколошким конфликтима у поступку експлоатације мине- ралних сировина.

Управљање отпадом: У области управљања отпадом дефини- сана је неопходност удруживања општина, у складу са одредбама Стратегије управљања отпадом и ППРС, ради заједничког управљања отпадом, чиме ће се успоставити систем регионалних цен- тара за управљање отпадом.

Заштита од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса спроводи се поштовањем грађевинско-техничких мера за правилан избор локације за градњу објеката у заштићеним деловима природе, на неподесним теренима, као и строго поштовање и примена важећих законских прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју; поштовањем грађевинско-техничких мера заштите од пожара; редовним одржавањем и строгом применом забране градње објеката у брањеној и небрањеној зони.

У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извр- шење одбране.

I - 2.3. ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
ТРАНСНАЦИОНАЛНОГ ГАСОВОДА ‚ЈУЖНИ ТОК“ КРОЗ
СРБИЈУ

Планским решењем утврђује се енергетски коридор трансна- ционалног гасовода у укупној ширини од 600 m, која представља границу обухвата овог просторног плана. У оквиру овог енергет- ског коридора утврђују се следећи појасеви-зоне заштите гасо- вода: појас непосредне заштите; појас уже заштите; појас шире заштите; појас контролисане изградње.

I - 2.4. ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
МЕЂУНАРОДНОГ ВОДНОГ ПУТА Е - 80 - ДУНАВ (ПАНЕВРОПСКИ КОРИДОР VII)

Правила уређења и грађења утврђена овим Просторним пла- ном су обавезујућа за издавање локацијске дозволе у зони директ- не примене Просторног плана, за трасу међународног пловног пута и део водног пута Е80 - Дунава у непосредном заштитном појасу, чија граница одговара нивоу уреза воде у ширини од 3 m од НПН, са најважнијим регулационим грађевинама и водним објектима у функцији уређења водотока, односно безбедности пловидбе у водном путу.

Општина	Врста планског документа
Бач	- Просторни план општине Бач (‚Сл.лист општине Бач“, бр. 6/07), - Генерални план Бача (‚Сл.лист општине Бач“, бр. 4/00 и 5/03), - Урбанистички план МЗ Бачко Ново Село (‚Сл.лист општине Бач“, бр. 10/90 и 5/03), - Урбанистички план МЗ Бођани (‚Сл.лист општине Бач“, бр. 10/90 и 5/03), - Урбанистички план МЗ Вајска, Измене и допуне (‚Сл.лист општине Бач“, бр. 10/90 и 5/03), - Урбанистички план МЗ Плавна (‚Сл.лист
Бачка Паланка	- Просторни план општине Бачка Паланка (‚Сл.лист општине Бачка Паланка“, бр. 20/12), -План генералне регулације насеља
Оџаци	-Просторни план општине Оџаци (‚Сл.лист општине Оџаци“, бр. 11/11 и 12/11), - План генералне регулације насеља Дероње (‚Сл лист општине Оџаци“, бр. 8/07), -План генералне регулације насеља Каравуково (‚Сл лист општине Оџаци“, бр. 13/08),

I - 2.5. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ И УРБАНИСТИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ДОНЕТЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

За подручје обухвата Просторног плана скупштине локалних самоуправа су доносиле просторне и урбанистичке планове.

У следећој табели дат је преглед просторних и урбанистичких докумената по општинама.

Табела 3: Преглед просторне и урбанистичке документације по општинама

I - 3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ, ОГРАНИЧЕЊА, SWOT АНАЛИЗА)

I -3.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ, ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА

I -3.1.1. Карактер и вредности предела

Бач са околином сагледава се као културни предео превасходно на основу истраживања, спроведених у оквиру развојног пројекта интегративне заштите наслеђа ‚Векови Бача‘‘, имајући у виду це- ловитост, садржајност материјалних (структуре насеља, простор- не целине, појединачне грађевине, зидно сликарство, покретно наслеђе, археолошки локалитети), и нематеријалних елемената (садржаних у топонимима, легендама, култури живљења/оби- чајима итд.). Под називом ‚Древни Бач са окружењем‘‘ ова те- риторија је стављена на Прелиминарну листу Светске баштине, а потом и уграђена у Просторни план Републике Србије и РПП АП Војводине.

Равничарски терен између Дунава и некадашњег тока реке Мостонге у прошлости је био прекривен мочварама, барама, ри- товима, шумама и ораницама. Генерације насељеника овог прос- тора је хидротехничким и иригационим радовима углавном ис- ушила овај простор и тиме стварала боље услове за становање и пољопривредну производњу.

Предео Бача, са меандрима реке Мостонге и њеним ушћем у Дунав сведочи о геоморфолошким променама терена, као и о ње- говом некадашњем изгледу пре захвата на регулацији вода и ис- ушивању терена. У Бачу и околини налазе се бројни археолошки локалитети који потврђују човеково присуство и коришћење ове територије у континуитету од осам миленијума.

Примарне геоморфолошке карактеристике овог предела пру- жају јасан увид у еволуционе процесе прилагођавања и култиви- сања терена у сврху стварања мреже компактних насеља и проду-

ктивног пољопривредног земљишта. Територија која је изворно формирана миленијумским циклусима река Дунава и Мостонге, а под утицајем многобројних регулаторних и аграрних политика, у целини представља јединствaн и вредан феномен.

Формирањем такве територије у контексту геоморфолошких карактеристика и ширег геостратешког положаја, створили су се услови и потреба за градњом јединствених фортификацијских, верских и профаних структура. Сачувано архитектонско наслеђе, грађено у распону од 12. века до данас, под утицајем романике, готике, ренесансе, византијске и исламске уметности, барока, као и различитих епоха новијег доба, недвосмислено је сведочанство о културном диверзитету и о прожимању средњеевропског и балканско - медитеранског света.

Таквом дефиницијом подручја, пружа се могућност за формула- цију Културног предела Бач као јединственог предеоног обрасца.

На основу геоморфолошких специфичности које су пресудно утицале на формирање насеља и других препознатљивих елеме- ната овог предела (енклаве ритског екосистема, линије насипа, иригациона инфраструктура, мрежа канала, регулисани токови) у обухвату Просторног плана, препознају се две основне целине:

1) Река Дунав са инундационим подручјем представља је- динствену просторну целину којом доминира водена површина Дунава и карактеристично плавно подручје некадашње широке инундационе равни (данас већим де- лом има карактер алувијалне терасе). Због честих поп- лава, на овом простору се нису генерисала насеља. Из- градњом насипа у новије време, неплављени део инунда- ционе равни је смањен, а алувијална тераса је заштићена од поплава. Тиме су се створили услови за пољопривред- ну производњу, а у прошлом веку створили су се услови и за формирање:
- кластера (насељених монофункционалних комуна), који су настали око радних, аграрних комплекса (‚корпора- цијска насеља“), и
- салашарских насеља, насталих уз прву линију одбране од поплава.

Тако су настале радничке колоније: Лабудњача, Жива, Бе- рава, и салашарска насеља уз Дунав. Ова целина прати ток реке Дунава са једне стране, а са друге је уоквирена линијом разграничења некадашње инундационе равни и алувијалне терасе, данас прекривене лесом. Карактерис- тични предеони ентитети ове целине су:
- небрањено подручје реке Дунава са шумама у инунда- ционом подручју,
- ритске шуме данашње алувијалне терасе ове целине (Ка- мариште, шуме Плављанског рита и Букински рит),
- радничке колоније Лабудњача, Жива и Берава које по- везује међународни бициклистички коридор,
- водени токови река Живе и Бераве, њихове притоке, ка- нали, мањи водотоци, језеро Провала,
- пољопривредно земљиште у овој целини.

2) Долина реке Мостонге и алувијална тераса представља простор источно од линије некадашње инундационе рав- ни на којој су се формирала насеља Вајска, Плавна, Бачко Ново Село и Младеново. Она се простире на исток све до линије границе лесне терасе, обухватајући долину реке Мостонге уз коју су се формирала насеља Дероње, Бач и Карађорђево. Карактеристични предеони елементи ове целине чине:
- релативно хомогене структуре несељених места са њи- ховим непосредним окружењем;
- Тврђава Бач са окружењем;
- храстове шуме Брањевине са дисперзном структуром са- лашарског насеља;
- шуме и ловиште Гувништа и Врањка са делом старог тока реке Мостонге;
- Војна установа Карађорђево са ергелом;
- Манастир Бођани са околином;
- рибњак Мостонга.

Континуитет насељавања и култивације терена су суштин- ски предмет валоризације и идентификације Културног предела Бача.

Током истраживања вршених након великог изливања Дунава и израде земљаних одбрамбених насипа 1965. године, на издигну- тој обали Дунава откривено је низ праисторијских локалитета. Насеља и некрополе формиране су на линији спајања алувијалне терасе и алувијалне равни-инундационог подручја Дунава.

Најважнији археолошки локалитет Доња Брањевина, смештен је у атару села Дероње, на старој обали Дунава. Овај локалитет се везује за ‚неолитску револуцију“, сложени економски, културни и популациони процес настао у другој половини 6. миле- нијума пре наше ере (време настанка првих насеобина у близини река, језера и бара). Такође, вредан је пажње и келтски опидум (oppidum), источно од села Плавна на потезу Петковача. На ос- нову налаза керамике и метала претпоставља се да је опидум по- дигнут у периоду касног латена и да је трајао до средине 1. века н.е., те да су у њему живели Скордисци. На подручју обухвата Просторног плана налази се и већи број локалитета на којима се проналази материјал са траговима римског присуства.

Период раног средњег века обележила су варварске колони- зације. Археолошко наслеђе овог периода у Бачу и околини по правилу се налази у културним слојевима изнад праисторијских (и римских), потврђујући континуитет живота на обалама Дунава и Мостонге. Током 7. и 8. века дошло је до значајнијег пораста популације, о чему сведоче бројне некрополе.

Период угарске власти документован је репрезентативним гра- дитељским наслеђем и археолошким локалитетима. У периоду владавине Арпадовића (у трајању од три века) Бач је био админи- стративно седиште Бачке жупаније, седиште древне Бачке (архи) епископије и привредни центар који је убрајан међу значајније трговачке, војно-стратешке и административне центре Угарске.

Бач је први пут пао у турске руке 1526. године, након битке на Мохачу, када је војску предводио султан Сулејман Величанстве- ни. ‚Цар“ Јован Ненад је 1527. повратио Бач. Турци су коначно за- посели бачку тврђаву 1529. године, а турска власт је успоставље- на 1543. године, у оквиру које град и даље има значајну улогу.

Аустрија је 1686. завладала овим простором када почиње и де- градација значаја Бача као центра активности. Бач никада није успео да поврати значај који је имао током средњег века. Један од разлога било је страдање ових крајева током Ракоцијевог ус- танка (1703-1711) када је значајно смањен број

становника. Током 18. века започета је програмска колонизација становништва, што је имало утицај и на његов данашњи састав. Различити облици колонизације у континуитету трају до данашњих дана.

Насеље Бач са кулом има посебан значај за територију обух- ваћену Просторним планом, будући да је у дужем периоду био ад- министративно и верско седиште пространог подручја данашње Бачке. Примарну географску одредницу насеља, а посебно Тврђа- ве, чини корито реке Мостонге чији геоморфолошки отисак је и даље очуван, делимично као канал хидросистема ДТД, а дели- мично као депресија прекривена трстицима и мочварама. Некада широко корито пловне реке Мостонге имало је важну улогу не само као пловни пут и иригациони колектор, него и као део сис- тема фортификације око Бачке тврђаве.

У средњем веку формирана је још увек препознатљива матрица насеља са утврђеним замком, тргом и манастиром, које Бач ув- рштавају међу истакнуте примере традиционалне средњевековне урбане структуре. Доласком турске власти дошло је до промена, као и каснијим увођењем барокних грађевина који је уследио са доласком Аустријанаца. У 20. веку највећа интервенција у прос- тору десила се пробијањем канала Каравуково-Бачки Петровац 1966. године, који је променио комуникације, тако што је уместо моста на Гувништу, лоциран нови колски мост преко канала и нова саобраћајница.

Бачко Ново Село лоцирано је на самој левој обали Дунава, југо- западно од Бача и низводно од Сотина у Хрватској, смештеног на супротној обали Дунава. Ово је једино насеље обухваћено Прос- торним планом које излази на Дунав, што му даје посебан значај. Изградњом земљаног насипа промењена је изворна повезаност насеља са обалом реке. У његовој близини било је и насеље Сан Лоренц, на чије постојање и данас указује потез Лоренц између Младенова и Бачког Новог Села. Демографска слика насеља је драматично промењена после Другог светског рата, а на простор- ну структуру насеља и атара значајно су утицале аграрне рефор- ме 20. века.

Насеље је развијено на спонтано формираној основи са улица- ма оријентисаним ка Дунаву и неправилним стамбеним блоко- вима, гробљем и калваријом на улазној страни. У центру села, у парку, смештен је споменик којим се обележава насељавање Не- мачког становништва.

Бођани и Вајска на северу и Плавна на југу, свој положај и просторну структуру прилагодили су облику високе обале Ду- нава, и кључним комуникацијама и везом са ритским земљиштем у приобалној зони Дунава. Ова насеља спадају у групу насеља која су уличну матрицу прилагодили неправилном облику тере- на. Насеље Бођани је настало најпре као прњавор уз истоимени манастир на некадашњој високој обали Дунава. Касније, због по- плава, насеље се изместило на данашњу локацију. Први пут под именом Вајска насеље се помиње у пописима 1338-1342. године у бачком деканату, а Плавна се први пут помиње у пореским књи- гама 1522. године.

Дероње је насеље лоцирано на обалама Мостонге, са интере- сантном демографском историјом. Насеље има видљиве слојеве етапа просторног развоја и прилагођавања променама тока реке Мостонге. Иако је настало уз обалу Старе Мостонге, која је на том месту правила благу кривину, насеље је највећим делом ор- ганизовано у правилну матрицу у којој се улице секу под правим углом. Пресецањем канала Каравуково - Бачки Петровац среди- ном 60-тих година прошлог века, који је у свом највећем делу не- кадашњег тока каналисао воде Мостонге, овај део насеља је остао без воде. Изграђен је и бетонски мост преко канала, који је омо- гућио везу са Доњом Брањевином.

Формирање насеља Карађорђево везано је за настанак ергеле, у време аустроугарске власти. Насеље је добило назив по краљев- ској породици Карађорђевић, а данас је у делу насеља смештена војна установа. Простор, садржаји и сам термин ‚‘Карађорђево‘‘ представља симбол снажаног, колективног сећања на времена, људе и догађаје који су обележили период из друге половине 20. века. Ово колективно сећање превазилази локалне и регионалне оквире и односи се на подручје бивше СФРЈ.

Младеново се налази на левој обали Мостонге, у потезу њеног ушћа у Дунав, делте у облику потковице. Постојећа улична ма- трица је потпуно правилна и има облик превоугаоника са улица- ма које се секу под правим углом. Западни обод насеља тангира лучна формација некадашњег речног меандра Мостонге који на- говештава настанак насеља уз некадашњу обалу Дунава.

Потенцијал за развој културног предела: Посматрано подручје је територија која се под називом ‚‘Древни Бач са околином‘‘ на- лази на Прелиминарној листи Светског културног и природног наслеђа. Данашње схватање ове територије, као специфичне и је- динствене, утемељено је на чињеници да је овде сачувано богато културно наслеђе, као сведочанство о културном и духовном раз- воју и његовом диверзитету, почев од праисторијских култура, преко истакнутог значаја у средњем веку, до култивисања тери- торије за пољопривредну производњу у новије време.

Посебној вредности овог подручја доприносе енклаве природ- них система које сведоче о биотичкој и абиотичкој прошлости простора уз реку Дунав.

Најзначајнији елементи који карактеришу територију Бача са околином дају река Дунав и Мостонга и токови мањих река, канала и потока, као и геоморфолошка структура терена са алу- вијалним терасама и равнима, који су утицали на формирање и распоред насеља и путних праваца. Преко Бача су прелазили и укрштали се путеви који су спајали леву и десну обалу Дунава и омогућавали одвијање сувоземног транспорта ка средњој и за- падној Европи.

Изузетна концентрација интеракција културноисторијских и природних вредности представља ресурс за интерпретацију Кул- турног предела Бача.

Посебно неискоришћен потенцијал је Карађорђево, и исто- ријска, председничка резиденција која никад није остваривала значајан економски ефект, обзиром на то да је објекат затвореног типа. СРП ‚‘Карађорђево‘‘, центар лова и коњичког спорта, нала- зи се у оквиру ВУ ‚‘Карађорђево‘‘. Позната је по ергели расних коња, највећој у земљи и у овом делу Европе. Карађорђево може да пружи веома атрактиван туристички програм, почев од лова и риболова, преко јахања, па све до вожње фијакером и саоницама кроз ловиште, и вожње чамцем кроз рукавце Дунава.

Спортско-рекреативни риболов се обавља на самом Дунаву, ка- налима, на већем броју бара, а нарочито у околини Бачког Новог Села, на језеру

Провала, на реци Берава код Бођана.

Ограничења за развој културног предела: Посматрано под- ручје до сада није било оријентисано на туризам као значајну привредну делатности, те је туристичка инфраструктура неразвијена, неадекватна и не одговара потенцијалима територије.

Ограничење за развој је и нерегулисани власнички односи, недефинисани институционални оквир културног предела као целине, неразвијена свест локалног становништва о важности успостављања културног предела заснованог на поштовању и афир- мацији постојећих културних и природних вредности.

I -3.1.2. Непокретна културна добра

Постојеће стање: На основу утврђених градитељско-урбанис- тичких, архитектонских, историјских, културолошких и архео- лошких вредности сачуваног културног наслеђа, издвојена су следећа непокретна културна добра, са циљем њихове институ- ционалне заштите и заштите кроз просторно планирање.

I -3.1.2.1. Непокретна културна добра у Ко Бач

Непокретна културна добра у Ко Бач под заштитом:

Тврђава и подграђе у Бачу - просторно културно-историјска целина од изузетног значаја за РС: Целина је смештена на оштром и дубоком бившем речном меандру Мостонге, на издигнутом терену, који је некада био окружен водом. Тврђава Бач је веома важан, вишеслојни локалитет и најбоље очувани средњовековни фортификациони комплекс у Војводини. Припада типу ‚воденог града“, прилагођеног за одбрану у мочварним теренима, са ут- врђеним замком и подграђем са 36 окуђница, распоређеним са обе стране Улице бачке тврђаве.

Тврђава Бач је уврштена на прелиминарну листу UNESCO-а на основу критеријума 4, 5, 6 и 9. Имајући у виду изузетне вред- ности као и везе са очуваним природним целинама у окружењу, историјску важност и значај, тврђава је валоризована као аутен- тичан простор универзалних вредности. Поред наведених вред- ности, природно и културно наслеђе тврђаве Бач и околине има капацитет да буде значајан фактор за развој локалне економије.

Посматрајући специфичан однос природног и културног на- слеђа области, до сада, ниједна друга локација на левој обали Ду- нава није препозната са таквим вредностима као тврђава у Бачу.

Фрањевачки самостан у Бачу - споменик културе од изузетног значаја за РС: Самостан се налази у центру Бача, органски ук- лопљен у средњовековну урбану матрицу. Комплекс чини црква Узнесења Маријиног и самостански склоп са унутрашњим дво- риштем, клостером. Изградња је почела крајем 12. века, када су припадници витешког реда Каноници св. Гроба Јерусалимског изградили мању једнобродну романичку цркву. Готичком обно- вом фрањеваца у другој половини 14. века изграђене су зграде самостана и високи и масивни торањ уз светиште. Након пада Бача под турску власт, црква је све до ослобођења 1686. године била претворена у џамију (сачувана је михрабска ниша у јужном зиду). Године 1688. фрањевачка провинција из Босне преузима самостан. Барокна обнова обухватила је и цркву и самостан, чији је карактеристични склоп формиран од 1724. до 1770. године.

Међу бројним уметничким делима која се налазе у самостану издвајају се остаци новооткривене фреске Распећа Христовог из прве половине 13. века и италокритска икона Богородица Уми- ленија, рад мајстора Диме из 1684, као и рукописне књиге (најстарија из 1495.) и штампане књиге из 17. и 18. века, тзв. Biblioteca slavica (croatica) од издвојених 36 књига, вајарска дела, богослуж- бене одежде, итд.

Остаци турског купатила у Бачу - споменик културе од великог значаја: Хамам у центру Бача представља вредно и ретко сведо- чанство о времену османске доминације на простору Војводине. Време изградње није познато, највероватније је изграђен након 1578. На основу археолошких ископавања познато је да је у хама- му било шест просторија (халват - чекаоница и гардероба; шадр- ван - просторија за купање; хазна - резервоар за воду и ђулхан - ложионица). Хамам је делимично порушен, али су сачувани бројни подаци о првобитној архитектури, као што је случај са де- лом кубета над централном просторијом.

Римокатоличка жупска црква св. апостола Павла - споменик културе од великог значаја: Црква је изграђена у периоду од 1773. до 1780. године, а опсежно је обновљена 1838. године. Складних је пропорција, изведена у барокном маниру, једнобродне основе са полукружном олтарском апсидом нижом од наоса, уз чију је северну страну подигнута сакристија. Унутрашњи простор је подељен на три травеја масивним полуступцима, а у барокно ре- шеном пространом ентеријеру од посебног уметничког значаја је богато резбарена и позлаћена предикаоница и сликарски радови Јожефа Пешкиа, Јожефа Шефта и Јована Клајића. Декорација фа- сада је прочишћена, нешто репрезентативнија на западном про- чељу, коју надвисује двоспратни звоник.

Самостан часних сестара - споменик културе од великог зна- чаја: Уз северни зид цркве св. Павла дозидан је 1876. године са- мостан сестара реда Notre Dame. Изградњу је надгледао надбис- куп, касније кардинал Људевит Хајнолд, чији се репрезентативни портрет у свечаној, кардиналски црвеној одећи из 1878., аутора Лошингера данас чува у самостану. Грађевина има наглашено издужену основу, састоји се од приземља и спрата и изведена је у духу класицизма. Западно прочеље је подељено кордонским венцем на два дела, а прозори на спрату обликовани су у маниру неороманике.

Римокатоличка Капела св. Антуна Пустињака у шуми Гувниште - споменик културе од великог значаја: Смештена је у широј околини Бача, у шуми Гувниште уз пут за Младено- во. Према натпису, обновљена је 1817, али је сасвим извесно да је храм изграђен пре 1526. године. Једнобродна је грађевина мањих димензија, са полигоналним олтарским простором на истоку, сакристијом смештеном уз северни зид и дрвеним зво- ником на западу. Фасаде су ојачане са пет зиданих контрафора, од којих су два постављена дијагонално на источне углове хра- ма. Изнад главног улаза је пар трифора, по угледу на готичке. У унутрашњости цркве подигнута је галерија на којој су смештене мале оргуље, поклоњене 1864. године. Приступ овом културном добру је ограничен (ловиште којим управља Војска Србије).

Непокретна културна добра у Ко Бач под предходном зашти- том:

Просторна културно-историјска целина ‚Центар Бача“ - обух- вата простор чија граница прати ободе парцела непарне стране Улице ЈНА до угла са Улицом братства и јединства. Граница це- лине

наставља ободом парцела парне стране Улице братства и јединства до угла са Улицом маршала Тита, и даље се протеже осовином Улице војвођанских бригада и Дожа Ђерђа, до канала.

Споменици културе:

- у Улици ЈНА: кућа бр. 133, 114, 99, 98, индустријски објекат бр. 89; кућа бр. 74, 81, 51, 47, 45, 43, 38; 22, 12, 10, 9, 7;
- у Улици братства и јединства: кућа бр. 45, 34;
- Улици Мостонга: кућа бр. 4;
- на Тргу Зорана Ђинђића: кућа бр. 23, 1, зграда општине бр. 2, кућа бр. 3-5, 7;
- у Улици маршала Тита: кућа бр. 2, 4, 6, 48, 55, 62, 64;
- у Змај Јовиној: кућа бр. 17, 10, зграда полицијске стани- це;
- у Бачкој улици: кућа бр. 6, 10;
- у Улици Сутјеска: кућа бр. 19;
- у Улици Бранка Радичевића: кућа бр. 17, бивша католич- ка школа;
- у Грмечкој улици: кућа бр. 17.

I -3.1.2.2. Непокретна културна добра у Ко Бачко Ново Село

Непокретна културна добра у Ко Бачко Ново Село под пре- дходном заштитом:

Просторна културно - историјска целина - ‚Центар села‘‘: рас- крсница Улице Саве Ковачевиће (др Зорана Ђинђића) - бр. 1, 3, 5, 2 (зграда Месне заједнице) и Улице Бориса Кидича.

Споменици културе:

- РК црква Св. Ане (немачка);
- У Улици Иве Лоле Рибара (Ј. Панчића): кућа са крупаром бр. 13., кућа Мартина Гута на бр. 6. и кућа на бр. 5.

Знаменита места - Свето тројство: споменик двестогодишњице досељавања Немаца (1734-1934).

I -3.1.2.3. Непокретна културна добра у Ко Бођани

Непокретна културна добра у Ко Бођани под заштитом:

Православни манастир Бођани - манастирска црква, живопис и иконостас - споменик културе од изузетног значаја за РС: Ком- плекс чини црква и конаци подигнути у облику ћириличног слова П, и пратећи економски објекти. Више пута је рушен и обнављан. Први манастир изградио је српски трговац Богдан из Далмације 1478. године, у знак захвалности Богородици за исцељење обо- лелих очију. Трудом Михајла Темишварлије изграђена је 1722. године, као четврта по реду данашња црква посвећена Ваведењу Пресвете Богородице. Црква има основу у облику уписаног кр- ста, а над пресеком главног брода и трансепта уздиже се купола, пречника од 5,5 m. Данашњи изглед конака обликован је након пожара, у периоду од 1786. до 1810. године. Конаци на северу и југу имају спрат, а на западу су приземни.

Унутрашњост цркве прекривена је зидним сликама Христоф- ора Жефаровића, графичара иконописаца (око 600 m2). Бођанско сликарство из 1737. године представља преломну тачку у српској уметности и једно је од највреднијих комплекса зидног сликар- ства прве половине 18. века у југоисточној Европи, где је дошло до преплитања византијских и барокних уметничких тенденција.

Иконостас је изузетна уметничка целина, рад кијевских слика- ра Јова Василијевића и Василија Романовича, а у цркви се налази и чудотворна икона Богородице Брђанске, најугледнија чудотвор- на икона Бачке епархије и једна од свега шест канонизираних чу- дотворних икона Богородне у СПЦ.

Непокретна културна добра у Ко Бођани под предходном заштитом:

Споменици културе:

- РКЦ посвећена св. Илији;
- Калварија на углу улица Манастирске и Штросмајерове;
- Хлебна пећ са пушницом, Војвођанска бр. 43.;
- Амбар, Улица Зорана Ђинђића бр. 22.;
- Амбар Родић Милана, Улица братства јединства бр. 8.

I -3.1.2.4. Непокретна културна добра у Ко Вајска

Непокретна културна добра у Ко Вајска под предходном заштитом:

Просторна културно-историјска целина ‚Циганска махала‘‘ у Улици Пере Сегединца.

Споменици културе:

- Римокатоличка црква у центру Вајске;
- у Улици Штросмајерова: амбар са осликаним мотивима на бр. 18., кућа са амбаром на бр. 17.;
- У Улици Лењинова: кућа бр. 26.;
- у Улици маршала Тита бр. 27. - стара јавна зграда (Мес- на заједница);
- у Улици Матије Гупца: кућа са магацином;
- индустријски објекат хидросистема каналске мреже - Шлајз.

I -3.1.2.5. Непокретна културна добра у Ко Плавна

Непокретна културна добра у Ко Плавна под заштитом:

Споменик културе - Икона Св. Јакоба у Римокатоличкој цркви.

Археолошко налазиште ‚Циглана‘‘: На потезу ‚Петковица‘‘, око 2 km источно од села Плавна, са северне стране главног одбрам- беног насипа, у оквиру и око иловишта циглане, налази се веома оштећено и већим делом потпуно уништено латенско и сарматско насеље. Очуван је само периферни део насеља на благо заобљеној греди, која се спушта од североистока према југозападу. Дебљина културног слоја износи од 1 до 2,5 m. Археолошки предмети који су прикупљени као случајни налази чувају се у Народном музеју у Сомбору. Вршена су само мања заштитна истраживања.

Непокретна културна добра у Ко Плавна под предходном заштитом:

Споменици културе:

- Комплекс старе црпне станице-хидротехничко наслеђе (1909-1913. год.);
- у Улици Иве Лоле Рибара: кућа на бр. 50., амбар на сао- ницама, на бр. 39.;
- у Улици маршала Тита: хлебна пећ-бр. 81., хлебна пећ са пушницом-бр. 87.;
- салаш Дрндарски Уроша, саграђен 1937. године;
- у Улици Моше Пијаде: стара кафана ‚Под чардаком‘‘, на бр. 40.;

- у Улици Николе Тесле: кућа на бр. 30. и Чардак, на бр. 7.

I -3.1.2.6. Непокретна културна добра у Ко Дероње

Непокретна културна добра у Ко Дероње под заштитом:

Споменик културе од великог значаја - Иконостас српске православне цркве посвећене Архистратигу Михајлу: Садашња црква је подигнута 1869. године. Врло је вероватно да су делови зографског иконостаса Крст са Распећем и остатак икона, које се чувају у Галерији Матице српске, припадали старијој православ- ној цркви која је у селу постојала и пре 1773. године.

Иконостас и престоли дуборезани су настали 1791. године у рокајном стилу[2]. Према записима на северним и јужним дверима иконостас је сликао Јован Исајиловић 1792. године (запис о сли- кару налази се на икони св. Јована Претече). Богородичин престо је рад истог сликара али је урађен пре иконостаса 1785. год. Сли- карство Јована Исајиловића старијег спада у остварења настала под утицајем сликарства Теодора Крачуна, и представља период у српском сликарству ка класицистичким мајсторима, школова- ним на бечкој Академији, који су деловали на прелазу и почетком 19 века. Ова старија црква вероватно није била на месту садашње, већ можда у неком од сада периферних делова насеља, где је било лоцирано претходно насеље. Осим икона на иконостасу у цркви постоје и зидне слике и покретне иконе, сликарски рад Рафаила Момчиловића са почетка 20. века и известан број богослужбених, штампаних и рукописних књига.

Археолошко налазиште - Доња Брањевина, у атару Дероња: 1989. године пронађена је статуета ‚Црвенокоса богиња“. Фигура је посебна због своје монументалности у односу на сличне нала- зе. Њена висина износи 38 cm и прави је див у поређењу са до сада пронађеним статуетама. Чињеница да статуета датира из времена од пре више од 7.000 година, даје посебну историјску вредност овом делу, које задивљује не само стручњаке историје уметности и археологије, него сваког човека.

Непокретна културна добра у Ко Дероње под предходном заштитом:

Споменици културе:
- угао Улице краља Александра и Железничке: Римокато- личка црква на бр. 53.,
- Улица краља Александра бр. 55. - Католички жупни уред (смештена етно поставка);
- угао Улице краља Александра бр. 42 и Железничке: згра- да старе општине (седиште МЗ Дероње) где се налази га- лерија ликовне колоније ‚Рафаило Момчиловић“.
- Улица Доситејева: окућница на бр. 4, 6;
- Улица Његошева: кућа на бр. 7., прека кућа са декоратив- ном фасадом на бр. 37.; прека кућа на бр. 41.;
- Доситејева улица: низ од две дужне и једне преке куће на бр. 31., 33. и 35.;
- Улица железничка: прека кућа са ајнфортом на бр. 17.;
- угао Улице краља Александра и Његошеве: некадашња гостионица и биоскоп, дужна кућа на бр. 52;
- Улица железничка: стамбена кућа на бр. 16.;
- на летњем путу према Каравукову: водица;
- потез Доња Брањевина: салаши (један број салаша гру- писан је на потезу Доња Брањевина као салашко насеље, док су остали раштркани по осталом делу атару).

I -3.1.2.7. Непокретна културна добра у Ко Младеново

Непокретна културна добра у Ко Младеново под предходном заштитом:

Споменици културе:
- Римокатоличка црква - саграђена 1812. године у духу класицизма;
- Старо гробље;
- Улица кнез Михајлова: кућа на бр. 34., 84.;
- Улица Милоша Обилића: кућа на бр. 76., 88.;
- Улица краља Петра I (Маршала Тита): кућа на бр. 14 (8), 27., 43., 61., 71.;
- Улица Симе Шолаје: кућа на бр. 33.

Знаменита места:
- Спомен биста др. Младена Стојановића - у парку, у цен- тру села;
- Спомен-плоча - у парку, у центру села.

Потенцијали: На подручју обухвата Просторног плана препо- знато је прожимање материјалних и нематеријалних културних вредности са природним вредностима, што представља потен- цијал за развој савременог концепта успостављања и развоја кул- турног предела са развојем комплементарне туристичке понуде, одрживе пољопривреде и креативне економије. У ширем смислу, културно наслеђе Дунавског коридора је интегрални део европ- ског културног наслеђа и представља потенцијал за развој кул- турног туризма и укључивање у пан-европске културне путеве, са акцентом на насеља, археолошка налазишта и тврђаве, као примере заједничког наслеђа средње Европе. Кључни потенцијал је реализација пројеката реконструкције, уређења и презентације Бачке тврђаве и њеног урбаног окружења за који је већ обезбеђена подршка, као и Фрањевачког самостана.

Велики потенцијал имају амбијенталне целине насеља са при- падајућим културним добрима. Разноврсност руралног култур- ног наслеђа, нарочито сачувани примери народног градитељства

2 Реч "рокајни" означава посебан тип орнамента, а била је употребљавана у првој половини XVIII века и

насељских целина могу да допринесу јачању идентитета и иден- тификације становника и посетилаца са природним и културним вредностима руралних подручја, доприносећи бољем очувању и вредновању културног наслеђа.

Потенцијал представљају и позитивни трендови у политици заштите споменика културе и њиховог интегрисања у живот локалне заједнице и токове локалне привреде, а самим тим иду у прилог адекватнијем третману културног наслеђа у наредном периоду (ратификација међународних конвенција значајних за обезбеђивање статуса и вредновање културног наслеђа, осавре- мењивање третмана културног наслеђа и његовог економског вредновања, локалне иницијативе за подршку адекватној зашти- ти и презентацији културног наслеђа од стране органа упра- вљања, удружења грађана и појединаца). Потенцијал представља одрживо коришћење културног наслеђа за развој

културних, ту- ристичких и других привредних активности.

Ограничења: Кључна ограничења и проблеми заштите и одр- живог коришћења непокретних културних добара су:

- успорено утврђивање статуса и категоризације непо- кретних културних добара и застој у стручној валориза- цији недовољно истражених, а вредних делова подручја Просторног плана;
- неадекватна презентација и интерпретација непокрет- них културних добара, у првом реду највреднијег на- слеђа од изузетног и великог значаја и добара на Тента- тивној листи UNESCO-а;
- недефинисане границе заштићене околине и заштитних зона око културних добара;
- непокретна културна добра још увек нису препозната од локалних заједница као развојни ресурс и економско до- бра;
- идентификација и вредновање народног градитељства је у почетној фази (израда Атласа народног градитељства);
- идентификација и вредновање индустријског наслеђа и градитељства после Другог светског рата је у почетној фази и још није извршена његова категоризација, нити је остварена значајнија сарадња на развоју међународ- них културних веза и презентацији непокретног култур- ног наслеђа (ERIH, DOCOMOMO);
- непостојање планова управљања непокретним култур- ним добрима којима би се прецизирали услови и подрш- ке за њихово коришћење и презентацију.

I -3.1.3. Археолошки локалитети и археолошке зоне заштите

У подручју обухвата Просторног плана до сада је евиденти- рано 306 археолошких локалитета и издвојено је 6 археолошких зона заштите, које обухватају више локалитета. Археолошки ло- калитети и археолошке зоне заштите су приказани на Реферaлној карти бр. 3.1. ‚Заштита културних и природних добара‘‘. Попис археолошких локалитета може се наћи у Документационој осно- ви Просторног плана.

Евидентиране археолошке зоне су:

- Тврђава Бач са подграђем: Тврђава је подигнута у позном средњем веку, на месту где су раније постојала насеља у млађем неолиту, бронзаном, старијем и млађем гвозде- ном добу и средњем веку (12 - 13. век). У оквиру под- грађа на појединим местима такође су откривени делови старијих грађевина.
- Насеље Бач: На месту данашњег насеља налазило се и средњевековно насеље Бач, у оквиру кога је био по- дигнут и данашњи Фрањевачки самостан. Осим средње- вековних налаза 11 - 16. века и налаза из турског периода (остаци насеља и гробаља), спорадично се појављују и налази из праисторијског и касноантичког периода у близини Мостонге.
- Обала Мостонге у шумама Гувниште и Врањак: На овим локацијама забележено је у историјским изворима и на старим географским картама средњевековно насеље Фе- лић, са манастиром и тврђавом.
- Острво Хагел: Налази се јужно од данашњег Младено- ва. На овом острву се некада налазило Младеново (нека- дашњи назив Букин). Због поплаве насеље је у 18. веку премештено на нову локацију (данашњи потез Црквице на јужној периферији Младенова: локалитети 253 - 256). У центру насеља на острву налазила се црква.
- Обала ритског појаса Дунава: Низ археолошких локали- тета из различитих периода.
- Обала канала Каравуково - Бачки Петровац (некадашња Мостонга): Низ археолошких локалитета из различитих периода (Ко Каравуково).

Потенцијали: Ретко и јединствено материјално и нематеријал- но наслеђе, које сведочи о културном диверзитету ове територије:

- веома важан вишеслојни локалитет и најбоље очувани средњовековни фортификациони комплекс у Војводини - тврђава Бач, која припада типу ‚воденог града‘‘.
- археолошко налазиште ‚Доња Брањевина‘‘ код Дероња, где је пронађена статуета ‚Црвенокоса богиња‘‘.
- споменици културе од изузетног значаја (Фрањевачки самостан у Бачу са аутентичном архитектуром компле- кса од 12. до 19. века; Манастир Бођани са фрескосли- карством и иконостасом), великог значаја (остаци турс- ког купатила и Римокатоличка жупска црква Св. апосто- ла Павла у Бачу; Римокатоличка капела Св. Антуна Пус- тињака у шуми Гувниште у атару Бача; Иконостас Срп- ске православне цркве у Дероњама).

Ограничење: Низак степен свести о вредности и потенцијалу културног и нематеријалног наслеђа и одговорности за његово одржавање и одрживо коришћење. Недовољна су улагања у ис- траживања, заштиту и презентацију културног наслеђа. Велико ограничење је непостојање процене економског потенцијала не- покретних културних добара и економских мера које би поспеши- ле чување и презентацију културног наслеђа (пореске олакшице, комуналне таксе, субвенције, бенефиције за приступ фондовима и сл., санкционисање негативних ефеката у простору).

I -3.1.4. Природна добра

Постојеће стање: У подручју Културног предела Бача су еви- дентиране просторне целине од значаја за очување биолошке раз- новрсности: заштићено подручје Специјални резерват природе (СРП) ‚Карађорђево‘‘, Споменик природе (СП) Стабло шимшира у Плавни и Парк шума (ПШ) ‚Букински храстик‘‘; подручја пла- нирана за заштиту, станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности. На основу Уредбе о еколош- кој мрежи Републике Србије, на предметном подручју је утврђено еколошки значајно подручје ‚Карађорђево‘‘ и деонице еколош- ких коридора који чине део еколошке мреже АП Војводине.

Заштићена подручја: СРП ‚Карађорђево‘‘ је заштићено Уред- бом о заштити СРП ‚Карађорђево‘‘ као природно добро од вели- ког значаја и сврстава се у II категорију заштите. Чине га лока- литети Букински рит и шумски комплекси Врањак и Гувниште.

Ставља се под заштиту ради очувања ритских аутохтоних шума и топола са мозаиком шумских и барских заједница које обилују ретким биљним

(црни глог, иђирот, жути локвањ) и животињским врстама (птице мочварице, орао белорепан, црна рода, куна, видра), као и аутохтоним врстама ловне дивљачи: је- лен, дивља свиња и др.). У Резервату је установљен тростепени режим заштите. На просторима који су под заштитом потребно је ускладити режиме и мере заштите са коришћењем просто- ра. Након ревизије, која је у току, биће предложене нове грани- це Резервата и нови режими заштите. Проширење Резервата ће обухватити станиште BPA01 (назив: ‚Хагел и Шаренградска ада“, категорије станишта: мочваре и ритови, ободна вегетација водених система, плантаже, хигрофилне шуме и жбуње). Према класификацији светске уније за заштиту природних добара СРП ‚Карађорђево“ је сврстано у IUCN Category IV-станиште и друга управљана подручја (Habitat and species menagement area).

Парк шума ‚Букински храстик“ је заштићена Решењем о прог- лашењу бр. 01-110/24/73 (‚Службени лист САПВ“, бр. 7/73).

Споменик природе Стабло шимшира у Плавни заштићено је Решењем СО Бач о заштити СП ‚Стабло шимшира у Плавни“ бр. 322-7/77/ IV (‚Службени лист општине Бач“, бр. 7/78).

Подручја планирана за заштиту: Подручја планирана за зашти- ту у оквиру граница културног предела су Храстове шуме уз Мостонгу и Рит између Плавне и Бачког Новог Села. Рит између Плавне и Бачког Новог Села је подручје које обухвата регистро- вана станишта дивљих врста BAC04 и BAC05, а Храстове шуме уз Мостонгу (регионални еколошки коридор) обухватају ста- ништа BACO3 и BAC07.

Станишта заштићених врста од националног значаја: У подручју Културног предела Бач регистрована су станишта заштићених и строго заштићених врста у складу са критерију- мима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (‚Сл. глас- ник РС“, бр. 5/10 и 47/11).

Станишта заштићених и строго заштићених врста од нацио- налног значаја и типови станишта су, ознака: BAC01 (‚Рибњак Бач“), BAC02 (‚Бара Далалуша“), BACO3 (‚Шума Ристовача“), BAC04 (‚Новоселски рит“), BAC05 (‚Рашковица“), BAC06 (‚Бучковац“), BAC07 (‚Бођанска шума“), BAC08 (‚Ада Кир- тош“), BAC09 (‚Плавни део у близини Лабудњаче“), BAC10 (‚Таложници за отпадне воде шећеране код Бача“), BAC11 (‚Сла- тина код бачког рибњака“), BAC12 (‚Слатина Сотињача“), BAC13 (‚Средња шума код Плавне“), BAC14 (‚Провала код Вајске“), BAC15 (‚Јужно од Бођанске шуме“), BPA01 (‚Хагел и шаренград- ска ада“), ODA01 (део станишта ‚Река Дунав - приобални појас“), ODA02 (‚Богојевски рит“), ODA07a (‚Брањевина“), ODA07b (‚Камариште“), ODAO7c (‚Каравуковачка шума“), ODA07e (‚Листопадна шума код Каравукова“), ODA08a (‚Стари рукавац реке Мостонге“), ODA08b (‚Стари рукавац реке Мостонге“).

Подручја од међународног значаја за очување биолошке разно- врсности: У оквиру граница културног предела, евидентирана су следећа подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности: IBA (Important bird area) регион ‚Карађорђево“, са класификационим кодом RS005IBA и Емералд подручје ‚Ка- рађорђево“, са класификационим кодом RS0000038.

СРП ‚Карађорђево“ је 2004. год. уврштен у списак заштићених подручја зависних од воде и значајних за басен Дунава, а 2007. год. је уврштен у Мрежу заштићених подручја на Дунаву, као јед- но од пет заштићених подручја у Србији.

Еколошка мрежа: Део еколошке мреже на простору обухвата Просторног плана, осим еколошки значајног подручја СРП ‚Ка- рађорђево“, чине: еколошки коридори од међународног значаја (Дунав и његов обалски појас са насипом); еколошки коридори од регионалног значаја (канал Каравуково - Бачки Петровац, канал Богојево - Оџаци и ток Мостонге, укључујући и њихов обалски појас са насипом); локални еколошки коридори (чине: мелиора- тивни канали, ливаде, пашњаци и шумски појасеви).

‚Карађорђево“, еколошки значајно подручје еколошке мреже Републике Србије бр. 13., утврђено је Уредбом о еколошкој мрежи и обухвата: заштићена подручја СРП ‚Карађорђево“ и ПП ‚Ти-квара“; подручја планирана за заштиту Шаренградска ада и Ха- гла; Емералд подручје Карађорђево и IBA подручје Карађорђево.

Потенцијали: Заштићена подручја, подручја планирана за заштиту, станишта заштићених врста од националног значаја и еколошки коридори, чине изузетан природни потенцијал и по- тенцијал врста у подручју Културног предела Бач. Посебан по-тенцијал подручја представљају мањи водотоци и канали, који као регионални и локални еколошки коридори повезују међусоб- но удаљене биотопе. На посматраном простору евидентирана су и подручја од међународног значаја за очување биолошке разно- врсности.

Ограничење: Присутан је низак степен свести о вредности и потенцијалу природног наслеђа и одговорности за његово одр- жавање и одрживо коришћење. Установљене мере и режими заштите заштићених подручја се не поштују у довољној мери. Коришћење природних ресурса је прекомерно и локацијски не- примерено. Површине заштићених подручја се неретко заузимају за експлоатацију минералних сировина и бесправну изградњу објеката. Недовољна је кадровска, стручна, материјална и орга- низациона оспособљеност управљача над природним добрима, као и примена адекватних економских и финансијских инстру-мената за заштиту природе и управљање заштићеним подручји- ма. У подручју Културног предела Бач је присутна измена услова станишта, фрагментација и/или уништавање природних екосис- тема, услед различитих облика антропогеног утицаја.

I -3.1.5. Природни ресурси

I -3.1.5.1. Пољопривредно земљиште

Постојеће стање: Пољопривредно земљиште користи се на сличан начин као и у непосредном окружењу. Целокупно под- ручје које је у обухвату Просторног плана располаже земљиштем високог квалитета, што се одражава на структуру коришћења земљишта по категоријама. Ради се о изразито пољопривредном подручју, што се најбоље може сагледати ако се, према подацима РГЗ, посматра структура коришћења земљишта по Катастарским општинама.

Свих шест катастарских општина у општини Бач се налази у обухвату Просторног плана (Бач, Бачко Ново Село, Бођани, Вајска, Плавна и Селенча) у укупној површини од 36727,157 ha. Према подацима РГЗ, обрадиво пољопривредно земљиште обухвата 24383,78 ha, или 66,39%, необрадиво пољопривред-

но земљиште обухвата 1737,51 ha, или 4,73%, док је укупно пољопривредно земљиште површине 26121,29 ha, тј. 71,12%.

У обухвату Просторног плана је и једна катастарска општина општине Бачка Паланка - Катастарских општина Младеново, обухватајући укупну површину од 8478,36 ha. Према подацима РГЗ, у Катастарској општини Младеново обрадиво пољопривред- но земљиште обухвата укупно 5069,34 ha, тј. 59,79%, а необради- во пољопривредно земљиште 256,24 ha, или 3,02%, док је укупно пољопривредно земљиште површине 5325,76 ha, тј. 62,81%.

У обухвату Просторног плана је део општине Оџаци са две катастарске општине и то: Дероње и Каравуково. Према подаци- ма РГЗ, те две катастарске општине укупно захватају површину од 11499,24 ha. Обрадиво пољопривредно земљиште обухвата 7017,62 ha, или 61,03%, необрадиво пољопривредно земљиште обухвата 745,13 ha, или 6,48%, док је укупно пољопривредно земљиште површине 7762,75 ha, тј. 67,51%.

Потенцијали: Пољопривредно земљиште високе производне вредности, са 69,15 % заступљености у укупном обухвату Прос- торног плана, је највећи природни потенцијал овог подручја на ком је могуће са веома великим успехом организовати све видове пољопривредне производње.

Подручје ливада и пашњака је погодно за развијање сточар- ства. У том контексту га је потребно штитити мерама и активнос- тима, којима се трајно обезбеђују природне функције земљишта.

Ограничења: Пољопривредно земљиште, као условно об- новљив природни ресурс, подноси све већи притисак. Ко- ришћењем пољопривредног земљишта често долази до поре- мећаја равнотеже појединих састојака земљишта, што неминовно доводи до његовог оштећења. Ограничења се јављају и услед смањења пољопривредног земљишта, коришћењем пољоприв- редног земљишта у друге сврхе, испуштањем и одлагањем отпад- них и штетних материја.

I -3.1.5.2. Шуме и шумско земљиште

Постојеће стање: На посматраном подручју налазе се шуме чији су корисници ЈП ‚Војводинашуме‘, ЈВП ‚Воде Војводине‘, Војна установа ‚Моровић‘, Манастир Бођани, као и мање повр- шине приватних шума.

Површине чији је корисник ЈП „Војводинашуме“ се налазе у оквиру газдинских јединица: ГЈ ‚Плавањске шуме‘, ГЈ ‚Ристова- ча‘, ГЈ ‚Церик‘ и ГЈ ‚Бођанска шума‘, којима газдује шумско га- здинство ‚Нови Сад‘ преко шумске управе ‚Плавна‘ из Плавне и ГЈ „Брањевина“ и „Камариште“ којима газдује ШГ „Сомбор“ из Сомбора. Укупна површина шума, шумског и осталог земљишта износи 4596,18 ha, и то: 1463,5 ha заузимају шумске културе, 2368,98 ha шуме, а шумско земљиште обухвата 239,12 ha. На наве - деним површинама се не налазе заштићена подручја. На површи- нама којима газдује ЈП „Војводинашуме“ постоје четири основне намене: 1) производња техничког дрвета 2) производни центар крупне дивљачи 3) ловно-узгојни центар крупне дивљачи, и про- изводно-заштитне шуме. Шуме манастира Бођани су формиране од шума које су враћене Манастиру на основу ‚Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, а чији су досадашњи корисници биле ЈП „Војводинашуме“. Шуме ЈП ‚Воде Војводине‘ се простиру дуж насипа. Имају улогу зашти- те насипа и других водопривредних објеката од ударног таласа вода Дунава. Подељене су на водозаштитне шуме I и II степена. Шумску састојину чине меки лишћари. На укупно посматраном подручју налазе се делови ГЈ ‚Дунав‘ и ГЈ ‚ОКМ Сомбор - Оџа- ци‘, са укупном површином од 905,67 ha. Шуме ВУ „Моровић“ се простиру поред Дунава од Бачке Паланке до Бачког Новог Села. Укупна површина ових шума је 3692,23 ha. Према намени ове шуме су сврстане у четири категорије и то: производња технич- ког дрвета, СРП I, II и III степена.

Потенцијали: Потенцијали шума су: обезбеђење свих функ- ција шума; добра сировинска база и обезбеђена трајност приноса; могућност производње биомасе.

Ограничења: Ограничење представља: низак степен шумови- тости; неповољна структура састојина по пореклу; недовољно коришћење биоеколошких и производних могућности станишта; усклађивање строгих мера заштите шума које су заштићене као природна добра са радовима у шумарству; природно сушење шума на мањим и већим површинама у контексту глобалних промена и њиховог негативног утицаја; недовољна повезаност шумарства са другим делатностима у правцу успостављања је- динствених и заједничких критеријума и вредности, ефикасније валоризације производа шумарства и ловства и других шумских производа.

I -3.1.5.3. Воде и водно земљиште

Постојеће стање површинских вода: Подручје обухваћено Просторним планом, у хидрографском погледу гравитира при- родном водотоку Дунав. Дуж целе обале Дунава изграђен је од- брамбени насип, чиме је територија заштићена од високих вода. Други водоток на посматраној територији је Мостонга која је сада регулисани водоток. Речице Жива, Зечица, Берава и Вајиш, при- падају западном делу Вајско-Бођанско-Плаванског рита, а корита су им укопана у алувијалну раван и захватају воду подземне из- дани.

Данас су каналисане и у склопу су ХС ДТД. Њихове воде се пребацују у Дунав преко црпних станица. Слив Зечице, Живе и Брзаве се евакуише црпном станицом ‚Лабудњача‘, а слив Ваји- ша и Главног канала са црпном станицом ‚Плавна‘. Присуство пловног канала Каравуково-Бачки Петровац представља развој- ни фактор за будућу просторну организацију. У повољним хидро- лошким условима проток воде у каналу се креће од 3 до 10 m3/s, док у неповољним хидролошким условима (сушни период, мале воде) проток пада на 0,0 m3/s. На посматраном подручје налази се неколико сливова за одводњавање, од којих се неки налазе у потпуности, а неки само делом. Сувишне воде са подручја се пре- бацују преко 4 црпне станице укупног капацитета 16 m3/s.

Језеро Провала се налази поред насеља Вајска. Површина језе- ра износи око 40 ha, просечне дубине око 4-5 m. Прихрањује се изданском водом и из атмосферских талога. Вештачко језеро, рибњак ‚Бач‘, изграђено је на мочварном тлу уз десну обалу Мо- стонге. Језеро је дуго око 3 km, а широко 2,5 km, укупне површи- не око 750 ha.

Постојеће стање подземних вода: На територији обухваћеној Просторним планом, дубина подземних вода није уједначена, и у зависности је од геоморфолошких одлика терена, близине Дунава и педолошког састава земљишта. Дубина је најмања у алувијал- ној равни где практично избија на површину терена, а на лесним терасама ниво осцилира на већој дубини и има тенденцију кре- тања ка алувијалној равни.

При изради геотехничких и хидрогеолошких подло- га користе се подаци о подземним водама са хидролош- ких станица подземних вода у батерији Бач: Б-1, Б-1/1, Б-1/2, Б-1/3 и метеоролошки подаци. Подаци са ових станица меродавни су за проучавање режима подземних вода на предметном подручју.

Потенцијали: Речну мрежу предметног простора чини река Дунав са свим својим притокама и каналима. Водотоци се одли- кују малим падом, спорим и кривудавим током, великом акуму- лативном моћи и склоношћу ка стварању мртваја и меандера. Све површинске воде се у потпуности налазе у сливу Дунава и ко- ристе се за водни транспорт, као реципијенти употребљених вода насеља и индустрије, за наводњавање, снабдевање индустрије, туристичке и спортско рекреативне активности.

Ограничења: Површинске воде које се формирају су оскудне и у просечним вредностима, док врло велика просторна и времен- ска неравномерност вода чини расположивост тог вида водних ресурса још неповољнијим. Такође, квалитетних подземних вода - оних које се могу заштитити али и са адекватним економским средствима довести до потребног квалитета, обнављати и кори- стити са високом захтеваном обезбеђеношћу - има мање него што се оцењује када се количине разматају ван хидролошки критич- них периода.

I -3.1.5.4. Ловна и риболовна фауна

Постојеће стање: На простору обухвата Просторног плана су установљена ловишта: Камариште, Подунавско ловиште Плавна, Рибњак Мостонга, Бођански рит, Букински рит, Врањак-Карађорђе- во, Лалинске ливаде, Моргаш, Ристовача и Тиквара. Сва ловишта спадају у равничарска, а према структури земљишта најзаступље- није су оранице, ливаде и пашњаци. У ловиштима је заступљена крупна (јелен, срнећа дивљач, дивља свиња) и ситна (зец, фазан, дивља гуска, дивља патка, препелица, шумска шљука) ловна дивљач. Одређени број врста је заштићен као природна реткост.

По својим физичко-хемијским и биолошким карактеристи- кама воде и водотоци на подручју обухвата Просторног плана, посебно река Дунав и језеро Провала, су повољни за риболов, како спортски и рекреативни риболов, тако и привредни. Постоје значајни предуслови за производњу конзумне рибе у рибњацима и за очекивати је да ће у наредном периоду поред постојећа три рибњака бити изграђени и нови. Најчешће врсте рибе које се да- нас производе и узгајају у рибњацима су шаран (80%) и толсто- лобик, амур, смуђ, сом и штука (20%).

Потенцијали: На посматраном подручју највећи потенцијал су: 10 постојећих равничарских ловишта; заступљеност са крупном и ситном ловном дивљачи, повољне физичко-хемијске и хидро- биолошке карактеристике водотока за риболов; постојање три рибњака за узгој рибе.

Ограничења: Ограничења представљају: постојеће заштићене и строго заштићене врсте животиња и угроженост станишта у заштићеним подручјима, због активности пољопривреде и кон- цепта уређивања вода са циљем одводњавања.

I -3.1.5.5. Минералне сировине

Постојеће стање: На простору обухвата Просторног плана одо- брење за истраживање минералних сировина: нафта и гас, има ‚НИС“ а.д. из Новог Сада, локалитет ‚јужна Бачка“. На предмет- ном простору постоје и производни капацитети (циглане) корис- ника опекарских сировина, чији је статус непознат и то: Циглана у Каравукову и Циглана у Плавни.

Потенцијали: постојећа лежишта минералних сировина и истражни простори на посматраном подручју, који пружају мо- гућност даље експлоатације и истраживања, као и могућност коришћење геотермалних потенцијала за развој бањског и рекре- ативног туризма.

Ограничења: Ограничења могу представљати конфликти при истраживању и експлоатацији минералних сировина, као и кон- фликти између коришћења енергетских ресурса, експлоатације и истражних радова и заштите животне средине, што изискује предузимање одговарајућих мера за смањење конфликата и сани- рање негативних последица (програми рекултивације / ревитали- зације, отклањање штета итд.).

I -3.1.6. Природни услови

Геоморфолошке и геолошке карактеристике: У геоморфолош- ком погледу на територији обухвата Просторног плана издвајају се две морфолошке целине: алувијална раван Дунава и лесна те- раса. Алувијална раван Дунава се простире у западном и јужном делу обухваћеног подручја и граничи се са левом обалом Дунава. У алувијалној равни Дунава издвајају се два морфолошка члана - инундациона раван и алувијална тераса. Инундациона раван је најнижа површина око Дунава, коју Дунав плави сваки пут када изађе из корита. Она је формирана од речног наноса, временом таложеног, те отуда и састав: песак и муљ. Данас је знатно су- жена насипима који ограничавају ширење Дунава. Алувијална тераса прати речни ток Дунава, а простире се источно од линије Каравуково - Вајска - Плавна - Бачко Ново Село - Младеново све до лесне терасе, а чине је песак и преталожени лес. Лесна тераса има највећу надморску висину (између 84 m и 87 m) и заузима део источно од Бача и каналисане Мостонге. Главно обележје јој је обилан нанос леса на којем су се формирали плодни типови земљишта.

Климатске карактеристике: Територија обухвата Простор- ног плана налази се у појасу умерено-континенталне климе. У односу на климатске прилике Војводине, запажа се нешто већа количина падавина, што је последица западног периферног по- ложаја, будући да влажност долази углавном са запада. Прелазна годишња доба се одликују променљивошћу времена са топлијом јесени од пролећа. Летњи период одликује доста стабилне вре- менске прилике са повременим краћим пљусковима. Зими су временске прилике под утицајем антициклонске активности са Атланског океана и Средоземног мора и зимског, тзв. сибирског антициклона. Падавине су један од најважнијих климатских елемената. Представљају главни фактор режима вода и један су од најважнијих фактора пољопривредне производње. Количина падавина просечно годишње износи 610 mm воденог талога. Ин- солација износи 2.130 часова годишње, што је највећа вредност у читавој Бачкој. Средња годишња температура износи 11,0 C (нај- виша средња максимална 28,1 C, а најнижа средња минимална - 5,3 C). Најчешћи ветар је северозападни (156‰) док југоисточни ветар или кошава по учесталости јављања заузима друго место. Учесталост овог ветра износи 117‰ и чешћи је током зиме и пре- лазних годишњих доба.

Сеизмика: На основу карте макросеизмичке рејонизације за повратни период од 100 година, односно 200 година, издате од стране Сеизмолошког завода Србије у Београду, обухваћено под- ручје се налази у зони могућих трусних покрета од 7^0MCS.

Педолошке карактеристике: Као резултат различитог деловања геоморфолошких и других педогенетских чинилаца јавља се раз- нолик земљишни покривач са чак 26 типова, подтипова, варијете- та и форми заступљених у подручју обухвата Просторног плана. Сва земљишта на посматраном подручју могу се поделити у седам основних типова, и то: алувијална земљишта; ритска земљишта; черноземи; ливадске црнице; слатине; реке, језера, баре, мочва- ре; мочварно глејно земљиште. Алувијална земљишта заузимају ужи и шири појас поред Дунава. Наводњавањем ових земљишта постижу се високи приноси и веома су погодна за организацију интензивне производње. Ритска земљишта су потенцијално ви- соке производне вредности, али је потребно редовно вршити ре- гулисање водног режима хидротехничким мерама. У пољоприв- редној производњи најчешће се користи за ратарске културе, а на песковитом варијатету овог земљишта, у близини насеља, често се гаје повртарске културе. Черноземи се одликују са релатив- но дубоким хумусним хоризонтом, веома повољним хемијским, физичким, водно-ваздушним и производним карактеристикама. Ова земљишта су лака за обраду и највећим делом то су прво- класна земљишта за пољопривредну производњу. Због своје ви- соке производне вредности, потребно је рационално планирати коришћење ових земљишта у непољопривредне сврхе. Ливадске црнице по својим особинама спадају у првокласна земљишта на којима се са пуним успехом могу гајити све пољопривредне кул- туре. Ливадска црница карбонатна на лесној тераси је изразито пољопривредно земљиште. Слатине: На посматраном подручју најзаступљенија слатина је солођ. Солођ је дефектно земљиште које је због штетних соли, абсорбованог натријума и лоших фи- зичких карактеристика, више или мање неподобна за биљну про- изводњу. За сада се користе као веома оскудни пашњаци.

Потенцијали: Умерена континентална клима, једноставност рељефних облика са доминацијом лесне терасе упућује на њено коришћење у правцу интезивне пољопривредне производње, док нижи делови од Мостонге до Дунава омогућују експлоатацију у шумске, ловно - риболовне и туристичке сврхе.

Ограничења: Природне карактеристике не представљају огра- ничавајући фактор за развој и уређење територије у оквиру обух- вата Плана. Уз поштовање одговарајућих законских прописа трусност овог подручја не представља ограничавајући фактор за организацију простора и градњу на њему.

I -3.1.7. Демографско-социјални аспект развоја и

мрежа насеља

I -3.1.7.1. Становништво

Подручје обухваћено израдом Просторног плана чине сва на- сеља општине Бач (6 насеља) и по два насеља из општина Бачка Паланка и Оџаци. У ових 10 насеља, према резултатима пописа становништва 2011. године, живи 24524 становника, просечне популационе величине 2452 становника. Посматрано према на- ционалној структури најзаступљенији су Срби, затим Словаци, Хрвати, Мађари и други.

Становништво има неповољна демографска обележја која ка- рактеришу и Војводину као целину. У свим насељима присутна је депопулација, становништво перманентно стари (висока нега- тивана стопа природног прираштаја; неповољна старосна струк- тура, са високим индексом старења), при чему избегличка попу- лација није у великој мери имала утицај на побољшање виталних карактеристика популације, већ само на незнатно ублажавање постојећих неповољних демографских тенденција. Иако се об- разовна структура становништва побољшала, удео неписмених је још увек висок (знатно изнад просека за АП Војводину), као и удео неквалификованог становништва.

Потенцијал популације посматраног подручја је веће ангажо- вање женског становништва и пораст опште стопе активности.

Ограничења у области демографских процеса су: негативан природни прираштај; очекиван наставак тренда старења попула- ције и смањења омладинског и фертилног контингента; релатив- но неповољна образовна структура становништва; смањење про- сечне величине домаћинства и све раширенији самачки живот.

I -3.1.7.2. Јавне службе

Постојеће стање: Постојећа организација јавних служби у на- сељима у обухвату Просторног плана углавном задовољава пот- ребе становништва. Заступљеност јавних служби у насељима је у складу са препорукама датим у РПП АПВ. Заступљена је при- марна мрежа јавних служби и то у области социјалне заштите, образовања, здравствене заштите и културе. Из области социјал- не заштите у Бачу постоји центар за социјални рад, док дечија установа постоји у свим насељима сем у Дероњама и Каравукову. Из области образовања заступљено је предшколско, основно и средње образовање. У свим насељима је организована здравствена заштита (у амбуланти, здравственој станици, дом здравља у Бачу), а постоји и апотека у насељима. У Бачу постоји ветеринарска станица, а ветеринарска амбуланта у Младенову. Библиотекар- ска делатност је организована у свим насељима осим у Бођанима, углавном у оквиру домова културе или школских објеката. Ка- пацитети мултифункционалних простора - објеката за различи- те врсте културних, образовних и социјалних програма (домови културе, галерије и изложбени простори) постоје у Бачу, Мла- денову, Дероњама и Каравукову. Мања насеља, због негативног прираштаја и напуштања села, не могу да искористе ни постојеће капацитете, што доводи до пропадања објеката и замирања њи- хових активности. Спортски терени (углавном фудбалска игра- лишта и терени за мале спортове) постоје у свим насељима.

Потенцијали: Постојеће јавне службе представљају потен- цијал датог простора, који пружа могућност даљег развоја и проширења за потребе свих садашњих и будућих корисника. По- тенцијал је и постојећи грађевински фонд и његова комунална опремљеност, који се у планском периоду може ангажовати и ос- пособити у складу са потребама данашњих и будућих корисника услуга (домови културе, објекти МЗ, и сл.).

Ограничења: У функционисању постојећих јавних служби ограничење представља недовољно одржавање, улагање и оп- ремање постојећих објеката и комплекса, њихова комунална не- опремљеност, санитарно-хигијенски и противпожарни услови и услови заштите животне средине. Постојећа заступљеност јавних служби није на задовољавајућем нивоу. Неповољна општа демо- графска ситуација утицала је на потребе локалног

становништва за заступљеношћу и количином услуга одређених јавних служби. Ограничење је и непостојање мањих мултифункционалних цен- тара, за потребе обављања различитих културних, образовних и социјалних програма и активности, као и мобилних јавних служ- би ради пружања услуга корисницима у месту становања.

I -3.1.7.3. Однос градских и сеоских насеља и функционално
повезивање насеља и центара

Постојеће стање: Насеља у подручју обухвата Просторног плана имају карактеристике типичних војвођански насеља са елементима класичне колонизације и планске изградње, која су прилагођена рељефу и хидрографији терена на ком су настаја- ла. Организована су по принципу ушорених (урбанизованих) насеља. Основни чиниоци просторне структуре насеља су: стам- бено ткиво, језгро (центар) насеља, радне зоне, комуналне повр- шине, рекреативне површине, зеленило и саобраћај.

Просторним планом обухваћена је цела општина Бач, са шест насеља: Бач, Бачко Ново Село, Бођани, Вајска, Плавна и Селен- ча, југозападни део општине Бачка Паланка, са два насеља: Ка- рађорђево и Младеново, и јужни део општине Оџаци, са насељи- ма Дероње и Каравуково. У подручју посебне намене нису насеља Каравуково и Селенча.

У обухвату Просторног плана је један центар општине, на- сељено место Бач, које је уједно и највеће насељено место на посматраном подручју. По броју становника најмања насеља су Бођани и Карађорђево. Насељено место Бач има статус локалног, општинског центра, градског је карактера са развијеном струк- туром услуга. Веза Бача са осталим насељима у општини одвија се преко привредних, административних, здравствених, култур- но-просветних и других функција. Остала насеља гравитирају ка општинском/локалном центру и функционално су повезана са њим. Сва насеља руралног карактера функционално су повезана са својим општинским центром, а центар општине усмерен је ка Новом Саду/Сомбору за задовољење потреба вишег реда.

Општина Бач и Бачка Паланка припадају подручју кластери- зације функционалних урбаних подручја - ФУП-ова и то: ФУП-у међународног значаја са центром у Новом Саду и ФУП-у нацио- налног значаја са центром у Сомбору. Бачка Паланка (насељено место Младеново) припада функционалном урбаном подручју (ФУП) међународног значаја са центром у Новом Саду, а Бачка Паланка је субрегионални центри - центар кластерисања ФУП- ова. Општина Оџаци (насељена места Дероње и Каравуково) при- пада функционалном урбаном подручју националног значаја са центром у Сомбору. За задовољавање потреба вишег реда, као што су: високо специјализовано здравство, високо и специјал- но образовање, извесни садржаји у области културе и спорта, насељена места гравитирају и Београду - међународном центру (центру у категорији европских МЕГА-3 градова).

Потенцијали: Погранични положај посматраног подручја, бо- гато културно наслеђе (материјално и духовно), еколошки очу- вана средина и могућност развоја одрживог туризма, могу бити покретач за бржи развој насеља. Велики потенцијал насеља у посматраном подручју је и могућност конкурисања у међуна- родним и европским фондовима за финанасирање активности на тему регионалне и прекограничне сарадње, уз развој одрживог туризма, са потенцирањем еколошки очуване средине и произ- водње здравствено безбедне хране. У том смислу, у наредном периоду мора се радити на унапређењу и јачању веза са осталим локалним центрима и насељима у Подунављу. Културна баштина има посебну важност за ово подунавско, погранично подручје. Некада славни стари град Бач не црпи из историјских корена у довољној мери снагу за властити и одрживи развој заједнице. Бач, омиљено место одмора и забаве за многе европске владаре у давној прошлости, заједно са осталим насељима на посматраном подручју, има потенцијала да у будућности буде место културе, одмора и забаве за многобројене домаће и европске туристе.

Ограничења: На посматраном подручју само насеље Бач има статус локалног центра и градског је карактера, док су остала на- села руралног карактера и имају статус насеља - месне заједни- це. Нови Сад, центар међународног значаја, није имао превелик утицај на подручје општине Бач. Изолованост насеља ове општи- не условљена је и њеним пограничним положајем према Хрват- ској, са којом због збивања у блиској прошлости, нису оствари- ване значајније комуникације у задњем периоду. Општина Бач не припада ни једном функционалном урбаном подручју (ФУП-у). На развој Бачке Паланке, која припада ФУП-у међународног зна- чаја са центром у Новом Саду, Нови Сад је имао значајнији утицај. Међутим, периферни положај насеља Младеново и Карађорђево у односу на општину Бачка Паланка утицао је на њихов слабији развој. Развој насеља Карађорђево у претходном периоду је био условљен и посебном наменом простора. Општина Оџаци при- пада ФУП-у националног значаја са центром у Сомбору. Насеља Дероње и Каравуково су оријентисана на центар своје општине, Оџаке, и Сомбор, центар националног значаја. Међусобна повеза- ност насеља у подручју обухвата Просторног плана није на задо- вољавајућем нивоу. Неопходно је у будућности подстицати функ- ционално умрежен развој свих насеља на посматраном подручју.

I -3.1.7.4. Рурално подручје

Постојеће стање: У свим насељима на посматраном подручју је присутна депопулација. Квалитет живота локалног становништ- ва, у смислу обезбеђивања саобраћајних и комуналних услуга, као и услуга јавних служби није на задовољавајућем нивоу. Да би се очувала биолошка виталности руралног подручја неоп- ходно је побољшати квалитет живота и подићи економски ниво развоја. Развој села немогуће је посматрати одвојено од развоја пољопривреде. Изузетан квалитет овог подручја (богатство културним наслеђем: материјалним и духовним, богатство при- родним добрима, ресурсима и предеоним лепотама, положај уз Дунав) отвара могућност за развој туризма. Изградња туристич- ке инфраструктуре и опремање руралног подручја обезбедиће развој села и стварање бољих услова за даљи рад и задржавање што већег броја становника у њима. При планирању туристич- ких садржаја и пољопривредне производње неопходно је бити обазрив, и концепцију руралног развоја заснивати на одрживој експлоатацији наведених ресурса.

Потенцијали: Велики потенцијал је природно, архитектонско и културно наслеђе, присуство традиционалне типологије обје- ката, обликовања и уређења сеоских тргова и сл., који се морају испоштовати при обнови, грађењу и уређењу села, у

циљу очу- вања и неговања идентитета. Уз ослањање на традиционалне и аутохтоне облике руралног и архитектонског наслеђа активираће се територијални потенцијал у обнови и припреми насеља за нове функције и улоге.

Ограничења: Рурално подручје и села у посматраном подручју стагнирају или назадују у развоју. Може се констатовати депо- пулација и неповољна демографска структура, слабо развијена привреда и слаба инфраструктурна опремљеност. Градња обје- ката без планирања и пројектовања, често у веома остељивим пределима, уз потпуну деградацију традиционалних и аутохто- них облика руралног и архитектонског наслеђа, чини да село и рурални предео губи на свом идентитету и препознатљивости. Недовољна уређеност сеоских насеља доводи до тога да она не пружају одговарајући квалитет живљења, а такође је карактерис- тична и недовољна развијеност привредних активности. Препу- штеност села да само решава своје проблеме види се и у небризи око заштите животне средине и пејсажа (дивље депоније смећа, сточна гробља, неадекватно озелењавање насеља и др.).

I -3.1.8. Привредне делатности

Пољопривреда, постојеће стање: С обзиром на плодно земљиште и његов капацитет, пољопривреда је веома флекси- билна грана, која општинама у обухвату Просторног плана пру- жа добру основу за будући привредни развој. По свом значају, пољопривреда представља једну од најважнијих грана привреде. Велики број становника се бави пољопривредом, као основном или допунском делатношћу.

Највеће површине на подручју обухвата, посматрано по култу- рама, налазе се под културом кукуруза. Пшеница је житарица са најдужом традицијом гајења на овом подручју и после кукуруза најзаступљенија је култура. Захваљујући шећерани у Бачу по- већаване су површине под културом шећерне репе. Перспектива гајења ове културе, директно је везана за судбину ове шећеране. Значајне површине су засејане и јечмом, као сировинска база за оближње пиваре у Апатину и Челареву, као и за сточну храну. Воћарство и виноградарство слабо је заступљено и поред тога што за то постоје значајни предуслови. Сточарство је пољоприв- редна грана која показује значајне осцилације, производња је знатно мања од могућности које пружа природна средина. Прео- равањем великих травних површина у другој половини 20. века, уништене су значајне пашњачке површине, које су преведене у оранице, а са друге стране није у ратарској производњи значајније заступљена производња крмног биља.

Релативно очувана природна средина даје могућности за про- изводњу здраве хране. Стога је потребно водити рачуна о потре- би да се пољопривредно земљиште сачува од загађења, као не- повратни природни ресурс.

Значајно је споменути да, од пет центара за органску произ- водњу који постоје у Србији, један се налази у Селенчи, што даје додатну могућност да се пољопривредни производјачи спе- цијализују за производњу која је позната у њиховом региону. Подручје општине Бач, као и у осталом цео регион југозападне Бачке, представља подручје на коме је својевремено узгајан хмељ врхунског светског квалитета. Ова производња задњих деценија је значајно запостављена.

Шумарство, постојеће стање: Привредни потенцијал шума се огледа првенствено кроз укупну дрвну масу и запремински при- раст. На основу података, а према слободној процени, производ- ни потенцијал станишта у односу на претпостављени оптимум се користи са 75%.

Обим сеча се одређује планским документима. Највећи део укупне запремине у шумама на подручју обухвата Просторног плана чине ЕА тополе, а најмање је ОТЛ. Највеће учешће у при- расту је код ЕА топола. Са аспекта привредне функције шума, приоритет је максимална и трајна производња дрвета најбољег квалитета. Сви произведени сортименти шумарства највећим делом се продају на територији Војводине. Најчешће се користи обло дрво (трупци и техничко дрво) за производњу фурнира и елемената за намештај, а такође значајна је и производња резане грађе, фризе за паркет и сл. Огревно дрво се продаје синдикалним организацијама или слободном продајом крајњим потрошачима. Потражња за огревним дрветом је знатно већа од укупне произ- водње тако да је у потпуности обезбеђен и пласман огревног др- вета.

Лов и риболов, постојеће стање: За развој лова као привредне гране постоје предуслови, посебно услови станишта, који пого- дују развоју дивљачи. Бујна вегетација је станиште разноврсне дивљачи, са могућношћу унапређивања ловног туризма. Од производа лова и ловне привреде из шума на подручју обухвата Просторног плана најважнији су месо дивљачи и ловно-турис- тичке услуге Ловишта и смештајне капацитете користе углавном домаћи ловци, а мањим делом и ловци из иностранства. Месо дивљачи се продаје на домаћем и страном тржишту.

Велико привредно богатство су 43 километра тока реке Дунав и мреже канала Дунав-Тиса-Дунав. По својим физичко-хемијским и биолошким карактеристикама ове воде и водотоци су погодни за рибарство. Такође је значајна производња рибе у три рибњака и то: рибњак Каравуково, рибњак Дероње и рибњак Мостонга Бач. Највећи рибњак је рибњак Мостонга Бач површине 800 ha (10 језе- ра). У протеклих неколико година рибњак Мостонга врши произ- водњу и узгој рибе на око 450 ha. Уз интензивнију и контролисану производњу и узгој, коришћењем екструдиране хране за рибу и разних система за ареацију, годишња производња је око 700000 kg конзумне рибе. Рибњак Мостонга у будућности планира и от- варање погона за прераду рибе (сушена риба, вакумирана риба, рибљи филети, рибља паштета и сл.). Врсте рибе које се данас производе и узгајају на рибњаку Мостонга Бач су шаран (80%) и толстолобик, амур, смуђ, сом и штука (20%).

Индустрија, постојеће стање: Посматрано подручје је изразито пољопривредно. Пољопривредна производња је оријентисана на производњу сировина за прехрамбену индустрију, али она и поред тога није довољно развијена. Подручје располаже капацитетима за прераду сировина пољопривредног порекла (производња хлеба и пецива, колача, сокова, прерада меса и др.), као и капацитети- ма металске индустрије, производње сиркових метли, индустрије грађевинског материјала, производње грађевинске столарије и електро инсталација и др. Нема изразите поларизације између привредног центра Бача и остатка подручја. У осталим насељима претежно руралног карактера основна делатност је пољопривре- да. У већини насеља изражен је проблем прерађивачких и скла- дишних капацитета.

Складишни простор је још увек недовољан и неадекватан, а недостају и погони за прераду пољопривредних производа (мањи део пољопривредне производње се претвара у финални производ).

Туризам, постојеће стање: Целокупно подручје историјски није било оријентисано на туризам као значајни покретач стварања благостања, те је ово подручје на почетном степену туристичког развоја. Ипак, стратешки планови општина виде у туризму једног од главних покретача будућег развоја. Кључна и већ препозната вредност у заједничком процесу туристификације овог подручја јесте Дунав са којим се преплићу остале природне вредности, специфичан животни стил и историја подручја. Поред изградње пристана за туристичке бродове и оживљавања путничког речног саобраћаја на Дунаву, од посебног значаја је чињеница да је у току велики европски пројекат бициклистичких стаза дуж Дунава, од Пасауа до Делте.

Културно-манифестациони туризам се везује за изузетно зна- чајну културно-историјску баштину овог подручја. Насеље Бач, са својом тврђавом и подграђем из 14. века, има могућност за раз- вој туристичке понуде која се базира на култури и наслеђу. Већ је започела иницијатива - пројекат ‚Векови Бача", као спонтани одговор на ситуацију у којој се појавио интерес локалне заједни- це за коришћење девастиране средњовековне тврђаве. Уследио је пораст интересовања, који се пренео и на друга културна добра (Фрањевачки самостан, Турско купатило-хамам, Самостан час- них сестара, Манастир Бођани, итд.). На подручју које је обух- ваћено Просторним планом постоје сви предуслови за развој спе- цифичног вида културног туризма, тј. верског туризма, будући да се на овом простору налазе манастир Бођани као и више пра- вославних и римокатоличких цркава које се налазе у насељима. Посебну културно-историјску, археолошку али и туристичку вредност, представља статуета ‚Црвенокоса богиња", (археолош- ко налазиште ‚Доња Брањевина" код села Дероње), која датира из времена од пре више од 7.000 година. Најзначанија манифеста-ција овог подручја којој треба дати акценат је тамбурашки фес- тивал ‚Тамбурица фест" који се од 2008. године одржава у Де- роњама. Остале манифестације су: ‚Бачки котлић", такмичење у спремању рибљег паприкаша који се одржава средином августа у Бачу, Дани колонизације у Младенову, Дани ликовне колоније ‚Рафаило Момчиловић" који се одржавају у Дероњама.

С обзиром на очуваност и атрактивност претежно руралног амбијента посматраног подручја, на његова природна добра и ресурсе, велики број традиционалних пољопривредних до- маћинстава, као и све већи интерес међународног туристичког тржишта, рурални и етно туризам такође могу постати један од значајних туристичких производа. Развоју овог вида туризма може допринети и обнављање појединих салаша за ове потребе, етнолошког наслеђа, старих заната и локалних манифестација и обичаја. Могуће су посете ‚Дидиној кући", традиционалној шо- качкој кући у Бачу.

Еко и туризам специјалних интересовања последњих година бележи интензивни раст на туристичком тржишту Западне Ев- ропе. Ради се о активностима у очуваној природној средини, које укључују старе занате, етнолошке и културне садржаје и њихову комбинацију. Примарна мотивација код ових посетилаца су ак- тивности у природи. Самим тим су неопходни природни услови, а ово подручје са њима располаже (Дунав, речице и канали, језера, шу ме, атрактивна природа, итд.).

Ово подручје одликује развијен ловни туризам који има дугу традицију, а ловиште Карађорђево је једно од најпознатијих у Ср- бији. Ловни потенцијали су за сада најконкретније експлоатисани са становишта туристичке понуде. Изузетна вредност простора је његова раритетност која се огледа у разноврсности животињског света (срна, дивље свиње, муфлон, јелен, зец, фазан и др.) и по присуству других животиња које су заштићене (хермелин, ла- сица, сова, орао, соко, јастреб, лабуд, рода, галеб, чапља и др.). Ловишта су: ‚Ристовача", ‚Плавна", ‚Бођански рит", ‚Мостон- га-рибњак" и ловиште ВУ ‚Карађорђево". Ловише ‚Ристовача" има и едукативну функцију.

Риболовни туризам: На посматраном подручју већи економски значај има привредни него спортско-туристички риболов. Најбољи терени за спортски риболов и рекреацију на води су на Дунаву, на језеру ‚Провала", рибњаку ‚Бач" и каналима. Лове се: бела риба, шаран, амур. Овај вид туристичке понуде постаје све актуелнији као основна понуда за све већи број специјализованих туристич- ких агенција, али може бити и додатни садржај боравка. Богатство вода уз богату културну традицију, традиционална јела и много- бројне чарде представљају основ за туристички производ.

Циклотуризам је све значајнији вид туристичких кретања који може да послужи као ресурс за развој насеља, где ће се култур- но-историјске, етнолошке, манифестационе и природне атрак-ције валоризовати. У последњих пар година осетно је повећан број туриста који породично или самостално бициклима путују дуж Дунава.

За развој наутичког туризма потребно је изградити пристане, са свим пратећим садржајима, као и понудити посебне програ- ме туристима који у ово подручје могу долазити туристичким бродовима и приватним пловилима. Изграђена туристичка ин- фраструктура на Дунаву за све туристе значи и додатну понуду (изнајмљивање чамаца за вожњу Дунавом, пецање, посматрање птица, фотосафари и др.). Планирани локалитети марина су јуж- но од Бачког Новог Села и у Ко Каравуково, уз леву обалу Дуна- ва и десну обалу канала Бечеј-Богојево. Од значаја за развој овог вида туризма су и река Мостонга, канал ДТД (Каравуково-Бачки Петровац). Сваке године Бачко Ново Село је једно од места у коме се заустављају учесници Дунавске регате.

На подручју обухваћеном Просторним планом налази се уку- пно 17 објеката за смештај туриста, и то један хотелски објекат Хотел ‚Централукс" у Бачу, Мотел ‚Провала" у Вајској, док остатак чине ловачке куће и приватни смештаји (салаши), као и један камп код језера Провала. Активирањем својих туристичких потенцијала општине могу обезбедити да туризам постане један од важних сектора обнове и развоја, са израженим позитивним утицајем на подстицање привредног развоја, пораст запосле- ности и подизање стандарда локалног становништва.

Потенцијали посматраног подручја су:

- повољан геосаобраћајни положај (положај уз Дунав, најзначајнији пловни пут Европе);
- квалитетно пољопривредно земљиште и повољни кли- матски услови за развој пољопривреде;
- богата сировинска база за производњу здраве хране (ре- лативно очувана природна средина) и развој прехрамбе- не

индустрије;
- постојећи центар за органску производњу у Селенчи;
- непошумљено шумско земљиште (његовим пошумља- вањем, поред повећања површина под шумама, повећава се и дрвна маса подручја);
- близина индустријских центара (Бачка Паланка, Оџаци) и релативна близина Новог Сада;
- потенцијал за развој малих и средњих предузећа у об- ласти агробизниса (прерада поврћа и воћа, мини млека- ре, кланице, пекаре...), а нарочито у погледу развоја ту- ризма, јер поседује туристички атрактивно ретко и је- динствено материјално и нематеријално културно на- слеђе;
- Подунавље, туристички коридор Европе, пружа могућ- ност повезивања са туристичким потенцијалима општи- на;
- постојеће антропогене вредности, као потенцијал за раз- вој културно-манифестационог туризма, као и постојање објеката традиционалне руралне архитектуре за развој руралног и етно туризма;
- повољни природни услови за развој еко, ловног и рибо- ловног туризма;
- могућност заједничких пројеката у домену туризма са регионима у Хрватској и регијом Bacs-Kiskun у Мађар- ској, а које подржава ЕУ;
- могућности развоја наутичког туризма.

Ограничења посматраног подручју су:
- слаба организованост произвођача, слаба техничка оп- ремљеност и застарелост средстава за производњу;
- мали проценат пољопривредних површина који се на- водњава;
- екстанзивна производња како по структури тако и по приносима;
- строги услови заштите непокретних културних добара и природних вредности, што захтева врло пажљив приступ одабиру активности које ће чинити будућу привредну структуру посматраног подручја;
- погранично подручје,
- недовољно развијено предузетништво, низак ниво ин- вестиција, недоступност финансијских средстава и не- повољни услови финансирања, успорен развој малих и средњих предузећа;
- низак ниво запослености, одлив квалитетне радне снаге, неподударност понуде и тражње за радном снагом;
- недовољна заступљеност садржаја целогодишње турис- тичке понуде у простору и просторно неуједначена ту- ристичка понуда;
- недостатак смештајних капацитета, низак квалитет ус- луге, као и низак ниво развијености туристичке сао- браћајне и комуналне инфраструктуре, некомплетан ту- ристичко-информациони систем у погледу промоције ту- ризма.

I -3.1.9. Саобраћај и инфраструктурни системи

I -3.1.9.1. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура

Постојеће стање: У обухвату Просторног плана егзистирају три вида саобраћаја: путни - друмски, железнички и водни.

Путни - друмски саобраћај као основни вид, омогућује дос- тупност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима. Основни саобраћајни капацитети[3] предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:

- Државни пут 1б реда бр.12 (М-18): Суботица - Сомбор - Оџаци - Бачка Паланка -Нови Сад - Зрењанин - Жи- тиште - Нова Црња - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Српска Црња), и
- Државни пут 11а реда бр.112 (Р-102): Бачко Ново Село - Бач - Ратково - Деспотово-Сириг - Темерин - Жабаљ.

На посматраном подручју општински путеви су различитог степена изграђености али се може констатовати да омогућују доступност овом простору из свих значајнијих праваца. У под- ручју обухвата Просторног плана егзистирају и некатегорисани путеви (приступни, шумски и атарски путеви), који делимично омогућују правилно - жељено функционисање овог простора.

У постојећем стању, на ширем простору, ДП 1б реда бр.12 / (М-18) и IIа реда бр 112 /(Р-102), кумулишу и дистрибуирају сав саобраћај за потребе овог простора на правцима север-југ (ДП бр.12) и исток - запад (ДП бр.112), и представљају најважније ра- дијалне правце овог простора, који својом изграђеношћу повезују овај простор са околним регионима у Бачкој, са ниским степеном искоришћености капацитета (смањење обима саобраћаја).

Немоторни саобраћај на простору обухвата Просторног плана је присутан преко бициклистичких стаза међународног, нацио- налног и међунасељског ранга. Овај вид саобраћаја у постојећем стању није на потребном нивоу за оптимално функционисање.

Железнички саобраћај је присутан на овом простору преко по- стојеће железничке пруге из правца Оџака и утврђених коридора у којима је демонтирана пруга. Пруга је у таквом стању да омогућује повремено коришћење, док је пруга из правца Бачке Па- ланке делом уклоњена, те није могућа експлоатација.

Водни саобраћај на посматраном простору је присутан преко међу- народног пловног пута - реке Дунав - коридора VII и преко пловних канала из система ОКМ ХС ДТД Каравуково - Бачки Петровац и Бе- чеј - Богојево. Ови капацитети као потенцијали користе се минимал- но, иако за то постоје одлични просторни и хидролошки услови.

Ваздушни саобраћај на посматраном подручју није присутан изузев микролокације хелиодрома у оквиру комплекса Парк шума ‚Букински храстик“, који је искључиво намењен за потребе функционисања предметног комплекса.

Гранични прелази: У подручју обухвата Просторног плана, у Ко Плавна, лоцирана је једна организациона јединица Царинар- нице ‚Нови Сад“. То је речни гранични прелаз према Републици Хрватској, преко кога се одвија само промет путника у погранич- ном саобраћају (преко Дунава, са хрватске стране је Вуковар).

Потенцијали: Државна путна мрежа, као и општинска путна мре- жа, са коридором VII, постојећим железничким капацитетима, су основни потенцијали који омогућују доступност у обухвату

I -3.1.9.2. Водопривредна инфраструктура

Прос- торног плана, а који делимично задовољавају основне критеријуме изграђености и доступности, комфора као и нивоа саобраћајне ус- луге. Саобраћајна инфраструктура (путно-друмски, железнички и водни саобраћај) у оквиру овог простора даје добре основе за надо- градњу, реконструкцију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца, на нивоу вишег комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације у оквиру овог простора.

Ограничења: Неодржавање путне и железничке мреже, застаре- ли техничко - технолошки системи управљања и контроле пругом као и делимичан пролазак траса путева кроз насеља (Бач и Дероње).

Постојеће стање снабдевања водом: Сва насеља на територији обухваћеној Просторним планом, организовано снабдевање во- дом за пиће обављају каптирањем подземних вода основног во- доносног комплекса и водоносних средина плиоцена, те је сходно овоме проблематика квалитета захваћене воде приближно иста у свим насељима. Квалитет воде је релативно константан, с об- зиром на хидрогеолошке и хидрохемијске карактеристике водо- носног слоја. Квалитет захваћених вода карактерише повећани садржај амонијака, сувог остатка, хлорида и гвожђа, повишена концетрација органских материја, висока минерализација, садр- жај хлорида, а понегде и умерена концетрација метана због које непажњом може да се изазове експлозија. Степен прекорачења граничних концентрација је различит од насеља до насеља.

Сва насељена места су у потпуности покривена водоводном мрежом која је отворена за евентуално даље проширење. Мрежа је у веома лошем стању и изведена је углавном од азбестцемент- них цеви којима је прошао рок трајања, те су према томе скло- не пуцању, што насељске водоводне системе чини несигурним у свом функционисању. Логичан наставак ове проблематике пред- ставља нефункционисање и запуштено стање водоводних арма- тура, које у великом броју нису у функцији.

Постојеће стање одвођења отпадних и атмосферских вода: Кана- лизација отпадних вода, сем у појединим деловима Бача (око 30 %), није изграђена ни у једном насељу, а постројење за пречишћавање отпадних вода изграђено је једино у Бачу. Пречистач отпадних вода је типа биолагуна са површинском аерацијом и инсталисан је на 8000 еквивалентних становника са могућношћу проширења капацитета 100%. Обзиром да се врши секундарно пречишћавање отпадних вода, у плану проширења капацитета је и квалитативно побољшање у смислу терцијарног пречишћавања. Постојећа ин- дустрија није прикључена на канализациони систем.

Евакуација отпадних вода у осталим насељима општине се и даље врши преко непрописно изведених септичких јама, чиме се непосредно угрожава животна средина и здравље људи.

Одвођење атмосферских вода у Бачу решено је са делимично зацевљеном канализационом мрежом, а делимично са отвореним каналима, док је у осталим насељима решено отвореним кана- лима положеним уз уличне саобраћајнице са уливом у најближе реципијенте, водотоке, депресије на периферији насеља или не- посредно у мелиоративне канале. Канали углавном не врше своју функцију због неодржавања, па су неретко засути и тада постају ‚‘упојни канали‘‘.

Постојеће стање одбране од поплава: Заштита од спољних вода је једна од првих водопривредних делатности које су се појавиле кроз историју на подручју Војводине. Нарочито су интензивни ра- дови на изградњи насипа уз реке вршени крајем XIX и почетком XX века. Као последица поплава које су се десиле на Дунаву 1965.г. усвојен је јединствен принцип изградње и реконструкције одбрам- бене линије у Војводини. Напомиње се да сходно топографским и хидрографским карактеристикама овог подручја, у највећем оби- му спроводе се пасивне мере одбране од поплава кроз изградњу насипа и кејских зидова у насељеним местима.

Битно је напоменути да су одбрамбени системи, нарочито из- градња насипа и одузимање инундације рекама, осим што су по- већали одбрамбену сигурност довели и до повећања нивоа вели- ких вода. Наиме, у задњих стотинак година нивои великих вода на Дунаву у зони Богојева су се повећали за око 1,6 m.

На територији обухваћеној Просторним планом насипи су нај- заступљенији начин заштите од поплава. Одбрамбене линије су грађене у различитим временским периодима (највећим делом у XIX веку), а током времена у више наврата су дограђиване и појачаване, што је довело да различитог степена сигурности на појединим деоницама.

3 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: М-18 је ДП Јб реда бр 12, Р-102 је ДП На реда бр 112

Први насип градила је вајштанска задруга 1866. године. Тај на- сип је поплава из 1876. године на више места провалила и прелила. Поплава која се догодила 1924. године дошла је преко алувијалне равни са севера. Ова поплава није дошла само због хидролошких прилика на Дунаву и притокама, него су јој допринела и два тада нова антропогена фактора, железнички мост код Богојева и насип код Живе. Проваливши насип који је ишао од Живе до Вајске вода је, непосредно иза њега, у меком алувијалном наносу, издубила базен и тако је настало језеро Провала. И следећа поплава (1926. године) је дошла преко алувијалне равни, са севера, пробивши же- лезнички насип између железничке станице у Богојеву и моста. По- следња велика поплава забележена је јуна 1965. године. Поплава се догодила при апсолутно највишем водостају Дунава на сектору од ушћа Тисе до државне границе према суседној Мађарској (Вуковар 769 cm). То је била најтежа одбрана од поплаве коју је Војводина до тада имала. Овим продором поплављена је површина од 17000 ha. Настрадали су и периферни, нижи делови насеља уз одбрамбену линију. Одбрана је трајала два месеца, било је пет продора насипа на Дунаву, а језеро које се тада формирало потпуно је испражњено тек 11. новембра. У току одбране од Дунава изграђено је 124 km локализационих насипа, 53 km ‚зечијих" насипа и 50 km насипа је повишено или појачано. После ове поплаве насипи на Дунаву су појачани и повишени за 0,5 m.

Део насипа у обухвату Плана, у Оперативном плану одбране од поплава је заведен под прву одбрамбену линију, сектор одбране Д-11 (деоница насипа од km 29+800 до km 97+300). Ширина круне насипа износи 6 m, нагиб косине небрањене стране 1:3, нагиб ко- сина брањене стране 1:7 (осим на деоници насипа од km 50+850 до km 51+350 где износи 1:4), а ширина шумско-заштитног појаса на небрањеној страни варира у ширини од око 60 метара.

Поред насипа I одбрамбене линије постоје и локализациони наси- пи и насипи II одбрамбене линије у дужини од 75,56 km. Ове одбрам- бене линије, због недостатка средстава нису у последње време биле у програму одржавања нити реконструкције од стране управљача, чиме би се евентуални продори могли донекле локализовати.

Из постојеће документације Основне каналске мреже (ОКМ) се може закључити да је степен сигурности неуједначен по поје- диним техничким деоницама; на деоницама у Бачкој заштитни објекти су оспособљени за прихват максималних водостаја ре- гулисаног режима.

На осталим водотоцима, у ранијем периоду су рађени регула- циони радови у смислу проширења протицајног профила, однос- но каналисања тока. Изградњом Хс ДТД већина ових водотокова је укључена у основну каналску мрежу и сходно томе њиховим режимом се управља системом устава и канала.

Потенцијали: Постојећа водопривредна инфраструктура предста- вља велики потенцијал датог простора, који пружа могућност даљег развоја и проширења за потребе свих планираних корисника. То се пре свега односи на изграђене заштитне објекте за одбрану од високих вода Дунава и на системе за одводњавање. Такође, потенцијал предста - вљају и изграђени системи за водоснабдевање (општински водоводни систем Бача и појединачни насељски системи у другим општинама).

Ограничења: Ограничење представља лош квалитет захваће- не воде за пиће, неадекватна заштита водозахватних објеката (не постоје зоне санитарне заштите), непостојање канализационих система за прихват фекалних отпадних вода, као и њихово пре- чишћавање (ППОВ).

I -3.1.9.3. Електроенергетска инфраструктура

Постојеће стање: Сва насеља, као и постојећи садржаји ван на- сеља, туристички локалитети, радни комплекси и др, су покри- вени дистрибутивном мрежом и објектима за снабдевање елек- тричном енергијом. Предметно подручје, коме припадају насеља Бач, Дероње, Каравуково, Вајска, Бођани, Плавна и Бачко Ново Село, се напајају електричном енергијом из трафостанице 110/20 kV ‚Оџаци", са два енергетска трансформатора по 31,5 MVA. На- пајање се врши 20 kV изводима ‚Дероње", ‚Вајска", ‚Каравуково", ‚Бач 1" и ‚Бач 2" са могућношћу резервирања. Насеља Младеново и Карађорђево се напајају из трафостанице 110/20 kV ‚Бачка Паланка", такође преко 20 kV извода. Покривеност простора је обезбеђена, али не и потребна сигурност и квалитет снабдевања електричном енергијом.

Основна карактеристика свих делова енергетског система је изразита технолошка застарелост, ниска енергетска ефикасност, веома неповољно стање са становишта заштите животне средине, нерационално коришћење енергије и заостајање у енергетским индикаторима за чланицама ЕУ и земљама у окружењу.

Потенцијали: Постојећа електроенергетска инфраструктура представља велики потенцијал датог простора, који пружа мо- гућност даљег развоја и проширења за потребе свих планираних корисника.

Ограничења: Преносна и дистрибутивна мрежа на подручју Прос- торног плана није задовољавајућег квалитета у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница.

I -3.1.9.4. Термоенергетска инфраструктура

Постојеће стање гасоводне инфраструктуре: На простору обухвата Просторног плана који је на територији општине Бачка Паланка и Оџаци, налазе се изграђени објекти гасоводне ифра- структуре, и то: гасоводи високог притиска, ГМРС (главно мер-норегулационе станице), мрежа гасовода средњег притиска, МРС (мерно регулационе станице) и дистрибутивна гасна мрежа. На простору територије општине Бач у току је изградња гасоводне инфраструктуре. На простору обухвата Просторног плана налази се планирани коридор одвојка за Републику Хрватску трансна- ционалног гасовода ‚Јужни ток".

Постојеће стање нафтоводне инфраструктуре: На простору обух- вата Просторног плана налази се постојећи нафтовод Дунав (ДН-1) са оптичким каблом за систем даљинског управљања и системом катодне заштите. Такође, планира се да траса будућег ПАН ЕВ- РОПСКОГ НАФТОВОДА (ПЕОП) на овој деоници буде у коридору постојећег нафтовода Дунав. На посматраном простору налази се одобрени истражни простор НИС-НАФТАГАСА (на основу Решења Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине, ис- тражни простор број 5074), као и бушотине: Пл-1, Пл-2, Пл-3 и Пл-4.

Потенцијали: Постојећа гасоводна

инфраструктура у општини Бачка Паланка и општини Оџаци, као и разводни гасовод висо- ког притиска РГ-04-11/Н са којег ће се прикључити потрошачи у општини Бач, димензионисана је тако да има довољно капацитета за снабдевање свих потрошача у обухвату Просторног плана.

Ограничење: Ограничење при развоју и изградњи енергетске инфраструктуре огледа се у конфликту између коришћења енер- гетских ресурса и заштите животне средине (земљишта, ста- новништва, итд.) и предузимању одговарајућих мера за смањење конфликата и санирање негативних последица (програми рекул- тивације / ревитализације, отклањање штета, итд.).

I -3.1.9.5. Обновљиви извори енергије

Постојеће стање: Коришћење енергије из обновљивих извора на планском подручју је безначајно.

Потенцијали: Потенцијална енергија добијена из биомасе и сунчева енергија представљају значајни енергетски потенцијал обновљивих извора на подручју обухвата Просторног плана.

Ограничења: Недостатак финансијских средстава и инфра- структуре за коришћење обновљивих извора енергије.

I -3.1.9.6. Енергетска ефикасност

Постојеће стање: Ниска енергетска ефикасност је карактерис- тика целокупног енергетског система, производног, преносног и дистрибутивног, као и целокупна секторска потрошња (индус- трија, саобраћај, зградарство), као и нерационална потрошња енергената.

Потенцијали: Велика уштеда и смањење финалне енергије услед примене мера енергетске ефикасности у целокупном сек- тору потрошње и производње.

Ограничења: Застарела технологија и старост инфраструктур- них објеката.

I -3.1.9.7. Електронска комуникациона инфраструктура

Постојеће стање: Развој електронског комуникационог систе- ма на подручју Просторног плана се реализује у складу са Гене- ралним плановима електронске комуникационе мреже надлеж- них предузећа. Изграђени су нови капацитети уз главне, као и саобраћајне правце нижег ранга све до општинских. Као главни медиј, поред постојећих спојних кабловских веза и РР система, коришћен је оптички кабл. У већим насељима, као и у великом броју мањих (све до сеоских насеља), у протеклом периоду су обезбеђени савремени дигитални комутациони системи, чиме је постигнуто знатно повећање капацитета мреже, обезбеђење ви- соког квалитета, поузданости и расположивости, као и увођење савремених електронских комуникационих услуга (широкопојас- ни сервиси).

Потенцијали: Изграђена електронска комуникациона инфра- структура и објекти на подручју Просторног плана, представљају потенцијал за свеукупан развој овог простора.

Ограничења: Електронска комуникациона инфраструктура на подручју Просторног плана још увек није достигла потребан ниво за примену и коришћење широкопојасних сервиса и приступног мултиплексера дигиталних претплатничких линија (DSLAM) којим ће се омогућити брзи приступ интернету, као и мултиме- дијални сервиси на целом простору, али пружа могућност даљег развоја у складу са новим технологијама развоја електронског ко- муникационог система.

I -3.1.10. Заштита животне средине, заштита од елементарних
непогода и ратних разарања

I -3.1.10.1. Заштита животне средине

Постојеће стање: Квалитет животне средине предметног простора је у одређеној мери деградиран због неадекватног ко- ришћења природних ресурса.

У општинама/деловима општина које су у обухвату Простор- ног плана, није успостављен мониторинг квалитета ваздуха, воде и земљишта и нису вршена мерења буке и нејонизујућег зрачења.

На предметном простору нема регистрованих извора загађи- вања у смислу локалног регистра извора загађивања животне средине и до сада нису регистрована севесо постројења, као ни постројења која подлежу Закону о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Низак степен комуналне опремљености насеља је изазвао за- гађење фреатских вода, земљишта, а индиректно и ваздуха. Ве- лики број узорака воде за пиће не одговара законски захтеваном квалитету у микробиолошком и у физичко-хемијском погледу, због неадекватне обраде воде или њеног потпуног изостанка. Неизграђеност система за одвођење отпадних санитарних вода из насеља утиче на загађење подземних вода прве издани, које се не могу користити за водоснабдевање. Такође, нису изграђени канали (осим у Бачу, општинском центру) за одвођење атмосфер- ских вода, па се на овај начин индиректно загађује и земљиште, као природни ресурс, што може бити лимитирајући фактор за пољопривредну производњу.

Делимично извршена гасификација општина је у одређеној мери у функцији заштите ваздуха од загађења.

Најзначајнији ресурси предметног простора су велике повр- шине плодног земљишта, што је условило већи развој пољоприв- реде. Ове површине су изложене потенцијално негативном ути- цају због интензивне, али неконтролисане примене хемијских средстава заштите и нестручне употребе вештачких ђубрива у пољопривредној производњи, што утиче на контаминацију земљишта, а истовремено и на квалитет пољопривредних произ- вода. Пољопривредно земљиште је изложено негативном утицају и ус^д ^постојања заштитних појасева уз инфраструктур^ Кор^n;оре, што има за пос^дицу одношење површинског слоја пољопривредног земљишта, односно усева у фази семена, због утицаја доминантних ветрова. Неодржавање канала за одводња- вање (одмуљивање и чишћење) и запуштеност црпних станица изазива сакупљање сувишних вода на алувијалним равницама, што одржава иначе висок ниво подземних вода.

Неадекватно одлагање комуналног отпада и животињских лешева у свим насељима угрожава земљиште и водонос^ слоје- Ве, а индиректно и ваздух, као природни ресурс и ови простори представљају изворе загађења околине, Које би требало санирати и рекултивисати.

У обухвату Просторног плана се налази СРП ‚‘Карађорђево‘‘, Које поред значаја као заштићено подручје очуване природе, овај простор има еколошку, научно - истраживачку, васпитно - об- разовну и развојну функциу. На подручју природног добра Н^е успостављено континуално праћење квалитета животне средине.

Потенцијали: Велики потенцијал посматраног подручја су пољопривредне површине, Које заузимају највећи део обухвата Просторног плана, а релативно очувана природна средина даје могућности за производњу здраве хране. На простору алувијал- Не терасе, уз Дунав, јављају се значајније површи^ под шумом, што заједно с осталим природним карактеристикама оВе рељефне целине даје већи квалитет простору и представљају значајан по- тенцијал у заштити животне средине.

СРП ‚‘Карађорђево‘‘ је 2004. год. уврштен у списак заштићених подручја зависних од воде и значајних за басен Дунава, а 2007. год. је уврштен у Мрежу заштићених подручја на Дунаву, као јед- но од пет заштићених подручја у Србији.

Резерват, због посебних природних вредности јединствених ритских екосистема, заузима значајно место у регионалном раз- воју општина Бачка Паланка и Бач, као и развоју АП Војводи^, јер овај простор има и еколошку, научно-истраживачку, васпит- но-образовну и развојну функцију.

Велики потенцијал овог подручја је и Парк шума ‚‘Букински храстик‘‘, као и подручја планирана за заштиту: (храстове шуме уз Мостонгу и рит између Плавне и Бачког Новог Села), станишта заштићених врста од националног значаја: (станишта заштиће- них и строго заштићених врста), подручја од међународног зна- чаја за очување биолошке разноврсности: IBA (Important bird area) регион ‚‘Карађорђево‘‘ и Емералд подручје ‚‘Карађорђево‘‘, постојећа еколошка мрежа.

Ограничења: Највеће ограничење представља лош квалитет водс за пиће, нсдостатак канализационих систсма за прикупљање и одвођсње отпадних вода у нассљима и нсдостатак система за прсчишћавањс от- падних вода, што има за послсдицу да сс отпаднс водс становништва упуштају у реципијенте бсз прстходног прсчишћавања.

Насеља још нису решила проблем адекватног депоновања ко- муналног отпада, односно још нису изграђене регионалне депо- није, којима наведене општи^ гравитирају.

Подручје Резервата изузетно је угрожено константним прили- вом непречишћених вода, које су богате органским материјама и другим штетним састојцима.

I -3.1.10.2. Заштита од елементарних непогода и ратних разарања

Постојеће стање: На подручју обухвата Просторног плана могућа је појава земљотреса јачине 8°MCS, за повратни ^риод од 500 година. Максимални догођени сеизмички интензитет на посматраном подручју је био 6о MCS, као манифестација земљо- треса Дарда.

Речну мрежу предметног простора чини река Дунав са свим својим притокама и каналима. За заштиту од поплава, односно од дејства великих вода, дуж целе обале Дунава изграђен је од- брамбени насип, чиме је територија заштићена од високих вода. Остали водотоци су каналисани и у склопу су ХС ДТД. Немају више директан контакт са Дунавом, већ се њихове воде пребацују у Дунав преко црпних станица.

Заштита од града у подручју обухвата Просторног плана до сада се решавала са 11 противградних станица из три општине: Бач, Мали Бач, Вајска, Лабудњача, Жива, Плавна, Бачко Ново Село, Економија 3 (Бач 3), Младеново, Каравуково и Дероње.

Заштита од ветра на пољопривредном земљишту решавала се подизањем ветрозаштитних појасева уз јавне и главне атарске путеве. Непостојање или уништавање ветрозаштитних појасева доводи до тога да ветар постаје посебно непогодан, јер изазива еолску ерозију на великим пољопривредним површинама, чиме се смањује дебљина плодног пољопривредног покривача. Доми- нантан ветар на овом простору је северозападни, док југоисточни (кошава) је на другом месту по учесталости.

Појава пожара је могућа на свим просторима, а могућност на- станка је већа у насељеним местима и градовима који имају раз- вијенију привреду, већу густину насељености, производне објек- те и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл.

Поред тога, могућа је појава пожара на великим пољопривред- ним површинама, посебно паљењем стрништа, кад се за то створе погодни услови.

Према подацима Министарства пољопривреде и заштите жи- вотне средине, у обухвату Просторног плана не постоји ни једно севесо постројење вишег и нижег реда. Најближе граници обух- вата Просторног плана налазе се два СЕВЕСО постројења вишег реда на територије општине Оџаци (‚‘Хипол‘‘ а.д. Оџаци и ‚‘Стан- дард гас‘‘ у Оџацима).

Усаглашавање просторног развоја са потребама одбране под- разумева стварање просторних услова који у потпуности одго- варају потребама савременог система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожене безбедности, обезбеђења просторних услова за несметано функционисање војних комп- лекса, простора и објеката од посебног значаја за одбрану земље и стварање услова за цивилну заштиту становништва, мате- ријалних и природних ресурса у случају природних непогода и техничко-технолошких удеса. Изналажење одговарајућих прос- торних решења за безбедносне и сигурносне зоне нарочито је значајно када се ради о комплексима са зонама забрањене и огра- ничене градње. Када није обезбеђено поштовање режима у тим зонама, не само да су угрожени људски и материјални ресурси, већ и функционалност војних комплекса и функционисање еле- мената система одбране.

Потенцијали: Потенцијал посматраног подручја представља сеизмичка рејонизација Републике Србије и стриктна примена стандарда асеизмичког пројектовања објеката и инсталација, по- стојање система за одбрану од града, објеката за пасивну и ак- тивну заштиту од поплава, планови заштите од пожара, планови за одбрану од ерозија и поплава, увођење стандарда ЕУ, којима се обезбеђује савремено и квалитетно управљање ризицима од елементарних непогода и технолошких удеса. Основу плани- рања и уређења простора за потребе одбране земље чини укупна постојећа инфраструктура, оптимално прилагођена за извршавање додељених мисија и задатака Војске и других снага одбра- не, у супростављању идентификованим изазовима, ризицима и претњама безбедности.

Ограничења: Ограничење на посматраном подручју предста- вља деградирани простори, због непланске експлоатације при- родних ресурса, постојање еколошких црних тачака, незадовоља- вајућа или непостојећа комунална инфраструктура у насељима, прекомерно загађење вода из насеља, индустрије и пољопривре- де, прекомерно загађење ваздуха из сектора индустрије, енерге- тике и саобраћаја, непостојање јединствене базе података о ри- зичним локацијама и зонама природних непогода и технолошких удеса. Ограничење у просторном развоју може да представља

предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, условљених обез- беђивањем услова за потребе деловања и извршење одбране, а све у зависности од процене степена угрожености.

I -3.2. SWOT АНАЛИЗА

Предности	Недостаци
- повољан географски положај уз Дунав; - велика концентрација културних и природних - богато културно-историјско и духовно наслеђе као развоја различитих облика туризма; - установљена или идентификована подручја од значаја за заштиту природе; - река Дунав - европски речни коридор, мањи и разграната каналска мрежа (ресурс за развој туризма, еко и туризма специјалних - ловни простори богати разноврсном дивљачи; - повољни климатски услови; - квалитетано пољопривредно земљиште; - очување биолошког и предеоног диверзитета - сировинска база шума која је највећим делом према међународним стандардима; - пораст опште стопе активности; - релативно јефтина радна снага; - традиција у пољопривредној производњи и индустрији; - повољни услови за органску производњу; - богата сировинска база за прехрамбену - 2 трансевропска коридора: коридор VII -Дунав и коридор 6; - национални цикло коридори; - ДП бр. 18 и ДП бр. 102; - железничка пруга локалног ранга;	- низак степен свести о вредностима и потенцијалу предела и наслеђа; - недовољна промоција, одрживо коришћење и културног и природног наслеђа; - недостатак стратегије у домену бављења - нерационално коришћење природних ресурса; - губитак осетљивих природних станишта; - неповољна и недовољна бројност дивљачи и и квалитативни састав; - недостатак заштитних зелених појасева; - неуспостављен мониторинг животне средине; - интензивна употреба хемијских средстава у производњи; - нарушавање традиционалне архитектуре, објеката; - недостатак креативнијих туристичких - недостатак смештајних капацитета; -недовољно стручног кадра у туризму; - неповољна старосна и образовна структура - недовољно стимулативно пословно окружење; - ниска конкурентност индустријског сектора; - низак ниво инвестиција, ниска стопа запослености, обучена радна снага за нове технолошке процесе; - екстензивна производња како по структури тако и приносима; - неквалитетно стање путних, железничких и водних капацитета;

- преко 90% становништва покривено изграђеним водоводним системима; - развијен систем праћења и контроле квалитета воде за пиће; - изграђеност регионалних хидросистема, као и постојање двонаменских система; - покривеност системима за одводњу сувишних унутрашњих вода; - добри услови за наводњавање; - постојање мреже насипа за одбрану од поплава; - постојећа електроенергетска преносна и дистрибутивна мрежа;	- мали проценат површина се наводњава; - недовољна покривеност јавним канализационим системом; -недовољна изграђеност постројења за припрему воде, а водоводи без адекватних уређаја за пречишћавање - запуштена одводна каналска мрежа; - недовољна изграђеност постројења за третман отпадних вода насеља и индустрије; - постојање неуређених депонија и деградираних површина; - старост електроенергетских објеката, мреже свих нивоа напона и уређаја; - нерационално коришћење електричне енергије
Могућности	Опасности
- културни предео као развојни ресурс; - одржив развој културног предела; - афирмација природних и културних вредности; - очување и ревитализација традиционалне архитектуре; - интеграција у међународне мреже: културне стазе и еколошке мреже; - успостављање дела националне еколошке мреже и идентификација подручја, односно станишта за европску еколошку мрежу NATURA 2000; - примена успостављених економско-финансијских инструмената за потребе очувања природе (субвенције, накнаде, компензације, донације и др); - адекватно, планско, систематско и континуално праћење стања заштићених подручја и других природних добара и укључивање јавности у одлучивање о заштити природе; - испољена тражња за упознавањем нових предела и обичаја, традиције, повратку природи; - развој руралног туризма; - међународна сарадња (пре свега са суседима) и укључивање у партнерске пројекте; - могућност коришћења фондова ЕУ; - рационалније коришћење укупних потенцијала шума у шумским подручјима. - производња здраве хране; - стварање стимулативног пословног окружења и подршка приватној иницијативи; - максимално искоришћавање повољног гео-саобраћајног положаја за побољшање повезивања и приступачности подручја; - унапређење квалитета воде за пиће; - изградња канализационе мреже; - унапређење постојећих система за	- неочување предеоног диверзитета, идентитета и повезаности; - спора реализација заштите и презентације културних добара; - губљења аутентичности културних вредности; - девастирање предела услед урбанизације; - изградња која не уважава специфичне физичке структуре насеља; - урбани сукоби између економског развоја и културних вредности; - маргиналан положај обухваћеног подручја у односу на остале развијене туристичке центре; - туристичко загађење; - прекомерно, локацијски и технолошки непримерено коришћење природних ресурса; - чисте и санитарне сече у шумарству; - повећано загађење воде, ваздуха и земљишта због неадекватних мера заштите животне средине; - даљи пад наталитета и миграциони процеси; - одлив високообразованих кадрова; - слаб финансијски капитал за обртна средства и инвестиције; - спорост у примени фактора техничког прогреса (иновација, знања, нових технологија итд.); - због тешке ситуације сточарства драстично опадање потреба за сточном храном; - неконкуретност домаћих производа са иностраним и претња од увоза пољопривредних производа; - мала потражња на домаћем тржишту и ниска платежна способност;

II - ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

II - 1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Приступ изради Просторног плана се заснива на принципима за утврђивање ефикасног система управљања у циљу заштите, уређења и одрживог развоја планског подручја.

Основни принципи су:

1) развој локалног и регионалног културног идентитета;
2) заштита животне средине;
3) унапређење територијалне кохезије, уређености и конку- ретности;
4) усклађен развој са суседним и другим подунавским земљама;

5) интегрални приступ заштити културног и природног на- слеђа;
6) активирање културног наслеђа за развој ,‘културног ту- ризма‘‘ и ,‘креативних индустрија‘‘;
7) препознавање вредности културног предела на локал- ном, регионалном и националном нивоу;
8) перманентна едукација грађана и администрације и учешће јавности у одлучивању;
9) заштита јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби;
10) рационална употреба и коришћење простора са ограни- чењима ширења грађевинских подручја
11) релативизација конфликата и симбиоза заштите култур- них вредности и одрживог развоја локалних заједница;
12) сарадња јавног, приватног и невладиног сектора.

Приступ изради Просторног плана укључује сагледавање планских решења у односу на следеће нивое:

1) међународни, на коме је потребно испунити захтеве и оба- везе које произлазе из Европске конвенције о пределу, Конвенције о заштити светске културне и природне баштине, Упутства за примену Конвенције о заштити светске кул- турне и природне баштине и других докумената;
2) национални, на коме је потребно обезбедити заштиту не- покретних културних добара од изузетног значаја;
3) регионални, на коме је потребно третирати ус- постављање Културног предела Бача као једног од фак- тора препознатљивости Војводине, а у смислу развоја туризма обезбедити повезивање и интегралну понуду са развојем туризма на Дунаву, Горњем Подунављу и са Фрушком гором;
4) локални, на коме је потребно обезбедити заштиту културног наслеђа као значајног фактора локалног развоја, ко- ришћењем могућности које даје обједињена туристичка понуда са културним наслеђем на ширем подручју (прог- лашена или евидентирана непокретна културна добра.

Методолошки приступ изради Просторног плана заснива се на следећим принципима:

1) комбинацији циљева, опредељења и приоритета и ин- струмената реализације;
2) партнерству јавног, приватног и цивилног сектора у изради, доношењу одлука и имплементацији Просторног плана;
3) транспарентности процеса планирања у свим фазама из- раде, доношења и имплементације.

II - 2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Циљеви су дефинисани на основу закључака који су изведени из анализе стања, потенцијала и ограничења које је неопходно превазићи, односно релативизирати. Ове циљеве је потребно ускладити са међународним захтевима у погледу заштите предела, културног наслеђа и додатне анализе стања, потенцијала и огра- ничења за заштиту, уређење и одрживи развој ове просторне кул- турно-историјске целине.

Управљање подручјем Културног предела Бача на начин којим се обезбеђује интегрална заштита културних и природних вред- ности, уређење и одрживи развој подручја општи је циљ израде Просторног плана. Оперативни циљеви просторног развоја су:

- успостављање система управљања и утврђивање поли- тике дугорочне и интегрисане заштите и унапређења културних и природних вредности и амбијенталних це- лина подручја и њиховог одрживог коришћења за пре- зентацију, туризам, рекреацију, едукацију и научна истраживања и комплементарне активности; и за јачање регионалног идентитета подручја посебне намене
- утврђивање режима заштите Културног предела Бача уз дефинисање услова за коришћење и бољу доступност;
- активирање подручја у туристичке сврхе, односно ст- варање услова за одмор, рекреацију и едукацију посе- тилаца о природним и културним вредностима предела (културни туризам, еколошки туризам аутентичних ру- ралних целина, риболовни, ловни туризам); као и ут- врђивање просторног размештаја туристичких локација, објеката и праваца кретања туриста;
- утврђивање намене површина и организације садржаја супраструктуре и инфраструктуре, услова и режима из- градње, уређења и коришћења подручја у функцији зашти- те, уређења и одрживог развоја културног предела Бач;
- успостављање система мониторинга, ради праћења ак- тивности које би могле да угрозе заштићено културно на- слеђе, с тим да праћење укључује и поштовање режи- ма коришћења земљишта и изградње, благовремено пре- дузимање мера у циљу превенције активности које би могле да угрозе основни потенцијал подручја;
- стварање услова за развој мултифункционалне пољопривреде засноване на традиционалној произ- водњи високовредних локалних производа и пружању агроеколошких услуга, у складу са специфичним захте- вима коришћења културних и природних вредности, би- олошке и предеоне разноврсности.

II - 2.1. КУЛТУРНИ ПРЕДЕО, КУЛТУРНА И ПРИРОДНА ДОБРА

II - 2.1.1. Културни предео

Општи циљ у контексту развоја културног предела је очу- вање локалног идентитета кроз интерпретацију, заштиту и уна- пређење Културног предела Бача.

Оперативни циљеви су:

- утврђивање границе подручја Културног предела Бача као подручја посебне намене, дефинисање предеоних подцелина и успостављање њихових режима заштите;
- очување и ревитализација културних вредности и зашти- та природних елемената предела пре свега у погледу за- државања и очувања постојећих структура и њихове међусобне повезаности;
- очување постојећих структура насеља и њихових атара;
- очување, уређење и одрживо коришћење наслеђених гео- лошких, геоморфолошких и хидрографских карактерис- тика које су важно обележје подручја.

II - 2.1.2. Културна добра

Општи циљ у области заштите културних добара је валори- зација, конзервација и адекватна и интегрисана интерпретација културних добара (утврђивање начина чувања, одржавања, ко- ришћења и доступности културних добара на нивоу Културног предела Бача).

Оперативни циљеви су:

- заштита, уређење и презентација установљених и пред- виђених за заштиту НКД и очување аутентичности НКД и њиховог изворног окружења;
- туристичка интерпретација непокретног и нематеријал- ног културног наслеђа и

развијање свести о значају кул- турног наслеђа;
- заштита културног наслеђа од свих облика неконтроли- сане изградње;
- укључивање културног наслеђа у европске и националне путеве културе;
- пренамена неких вредних, историјских објеката и њихо- ва интеграција у савремени животни амбијент;
- рурална рециклажа - поновно коришћење и пренамена напуштених, празних, недовољно коришћених простора и ревитализација историјских језгара села.

II - 2.1.3. Природна добра

Општи циљ: Заштита и унапређење природних добара и био- диверзитета.

Оперативни циљеви:
- повећање површине под заштићеним подручјима, ус- постављање националне еколошке мреже (чији део пред- ставља еколошка мрежа АП Војводине) и идентификација подручја за европску еколошку мрежу ,'NATURA 2000'';
- унапређење / осавремењивање планова управљања и ја- чање оспособљености управљача заштићених подручја; номинација и проглашење заштићених подручја од међу- народног значаја; увећање бројности популација ретких и угрожених врста и реинтродукција ишчезлих;
- заштита, очување и унапређење природних вредности и одрживо коришћење природних ресурса;
- благовремено спречавање активности и делатности које могу проузроковати негативне последице у природи;
- обнова нарушених делова природе;
- спровођење мера (конзервације, санације- ревитализа- ције и рекултивације, и др.) и режима заштите и мони- торинга стања заштићених подручја, уз стално праћење стања и промена у природи;
- смањивање губитка и притисака на биодиверзитет;
- заснивање информационог система заштићених подручја;
- унапређење система финансирања заштите природе и управљања заштићеним подручјима.

II - 2.2. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

II - 2.2.1. Пољопривредно земљиште

Општи циљ:
- управљање над пољопривредним земљиштем,
- уређење пољопривредног земљишта (улагање у заштиту, одржавање и очување пољопривредног земљишта и из- градњу пољопривредне инфраструктуре).

Оперативни циљеви:
- очување површина и плодности пољопривредног земљишта;
- побољшавање бонитетне структуре обрадивих површина строгом и делотворном заштитом најплоднијих земљишта;
- интервенција државе на уређењу пољопривредног земљишта путем комасације, мелиорације и сличних мера које имају за циљ укрупњавања земљишта;
- решавање проблема коришћења пољопривредног земљишта у државној својини;
- забрана коришћења пољопривредног земљишта у дру- ге сврхе, осим у случајевима утврђеним законом и овим Просторним планом;
- забрана испуштања и одлагања отпадних и штетних ма- терија;
- контролисана примена минералних ђубрива и препарата за заштиту;
- избор адекватних технологија у обради земљишта;
- предузимање мера заштите пољопривредног земљишта пољозаштитним појасевима од штетног дејства еолске ерозије којом се односе земљиште и усеви у фази семе- на, што за последицу има смањење приноса.

II - 2.2.2. Шуме и шумско земљиште

Општи циљеви у подручју обухвата Просторног плана су:
- унапређење стања шума;
- повећање површина под шумама;
- пошумљавање нових површина у оквиру изворишта вода, речних токова;
- подизање заштитних имисионих шума у граничним зо- нама индустријских постројења и саобраћајница;
- обезбеђење и трајно јачање и развој општекорисних функција шума, повезивањем шума, заштитног зелени- ла и зеленила насеља у систем зелених површина;
- формирање заштитног зеленила у оквиру економија, са- лаша и депонија комуналног отпада и других објеката у атару као и свих деградираних површина (позајмишта, јаловишта, копова глине);
- повећање површина под заштитним зеленилом форми- рањем заштитних појасева поред саобраћајница, мелио- рационих канала и у оквиру пољопривредног земљишта ради заштите од ветра и еолске ерозије и повећања уку- пне шумовитости.

У границама посебне намене оперативни циљеви су:
- успостављање мера за санирање изразито лоших и нару- шених узгојних стања шума;
- газдовање шумама у складу са одрживим развојем и еко- лошким принципима;
- заштита и обнова шума, посебно мешовитих аутохтоних;
- трајна и ефикасна заштита и стабилност екосистема под- ручја;
- санирање негативних стања састојина у планираном и могућем обиму;
- повећање доприноса шума у заштити природних вредно- сти, унапређењу ловства, водоснабдевања, заштити водног и пољопривредног земљишта и производњи здраве хране;
- успостављање јединственог и свеобухватног система, повезивањем шума и заштитног зеленила (пољозаштит- ни, ветрозаштитни појасеви, ремизе и др.).

Сви наведени циљеви развоја уређења, размештаја и заштите шума, шумског земљишта и заштитног зеленила имају карактер краткорочности, дугорочности и сталности.

II - 2.2.3. Воде и водно земљиште

Општи циљ је одрживо коришћење вода уз

адекватне мере заштите.

Оперативни циљеви:
- успостављање интегралног и интерсекторског плани- рања коришћења и заштите водних ресурса;
- рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе;
- искоришћење енергетског потенцијала река и изграђе- них хидросистема;
- успостављање економске цене воде;
- смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења;
- рециркулација коришћених вода;
- унапређење система заштите од вода.

II - 2.2.4. Ловна и риболовна фауна

општи циљ је унапређење стања ловишта и популације крупне и ситне дивљачи, као и риболовне фауне.

Оперативни циљеви заштите ловне и риболовне фауне су:
- заштита, очување и унапређење фонда дивљачи и очу- вање ретких и угрожених биљних и животињских врста;
- дефинисање радњи и мера (станишни услови, технички објекти, и др.) за повећање учешћа бројности аутохтоних врста дивљачи;
- одрживо коришћење рибљег фонда на риболовним водама;
- унапређење производње рибе у рибњацима.

II - 2.2.5. Минералне сировине

Општи циљ је извођење геолошких истраживања (основних и детаљних) у складу са условима заштите природе ради:
- проналажења и утврђивања резерви и квалитета мине- ралних сировина (нафте и гаса, подземних вода и извора геотермалне енергије, сировина за добијање грађевин- ског материјала и сл.);
- детаљних инжењерско-геолошких истраживања која се обавезно изводе за потребе израде просторних и урбанис- тичких планова, као и пре израде техничке документације за изградњу објеката и програма заштите животне средине;
- планирање простора и истраживања ради заштите живот- не средине (заштита и презентација природних вредно- сти; заштита од штетних природних процеса: земљотреса, клизишта, ерозија и поплава; заштита од загађивање тла и подземних вода при истраживању и експлоатацији, и сл.).

Оперативни циљеви су:
- дефинисање положаја, величине, облика, састава и грађе лежишта;
- дефинисање квалитета и резерви минералних сировина и услова за њихово искоришћавање;
- даља истраживања и експлоатација минералних сирови- на дозвољена су у оквиру подручја посебне намене, изу- зев простора који су у режиму заштите.

II - 2.3. ДЕМОГРАФИЈА, ЈАВНЕ СЛУЖБЕ И МРЕЖА НАСЕЉА

II - 2.3.1. Демографија

Општи циљ демографског развоја подручја обухваћеног израдом Просторног плана односи се на успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактерисика популације.

Оперативни циљеви будућих демографских кретања посматра- ног подручја односе се на побољшање старосне и образовне струк- туре, као и на стварање услова за повећање степена запослености становништва, односно смањивање степена дневних миграција.

II - 2.3.2. Мрежа насеља

Општи циљеви су:
- одрживи просторно - функционални развој заснован на моделу функционалних урбаних подручја.
- просторно и функционално, економски, социјално и еко- лошки уравнотежени урбани развој;
- усаглашавање просторно - функционалне матрице на- сеља са капацитетима средине, разрешавање конфликт- них интереса и развојних проблема у простору, и поди- зање квалитета физичког простора.

Оперативни циљеви су:
- јачање и развој функција у складу са развојем Културног предела Бача;
- јачање идентитета насеља на основу културне, природне и привредне матрице;
- унапређење идентитета и уређености урбаних центара и њихових функционалних веза уз јачање сарадње поду- навских општина;
- побољшање доступности руралног подручја повећањем квалитета локалне путне мреже, развојем комуналне ин- фраструктуре, фиксне и мобилне телефоније, и вишим квалитетом услуга јавних служби у циљу обезбеђивања веће привлачности за живљење на селу;
- контрола привредних активности, коришћења и из- градње простора у подручју Културног предела Бача;
- очување слободног простора од дивље градње;
- заштита јавног интереса, јавних добара и јавног простора.

II - 2.3.3. Јавне службе

Општи циљ је чување објеката/простора намењених услугама од јавног интереса, подстицање локалних иницијатива и стиму- лисање организовања образовних, здравствених, социјалних и културних услуга и активности прилагођених потребама и инте- ресима локалног становништва.

Оперативни циљеви су активно укључивање грађана и орга- низација цивилног друштва у планирање и организовање услуга од јавног интереса, равномернија мрежа објеката и услуга јавних служби усклађена са размештајем и потребама становништва, нарочито службе заштите Културног предела Бач, културних и природних добара, социјалне заштите, већа саобраћајна присту- пачност и опремљеност простора техничком инфраструктуром. Неопходно је стимулисати приватну иницијативу у сектору јав- них служби и развијати различите програме прилагођене особе- ностима подручја и локалне заједнице. Циљ је:
- повећање гравитационог подручја услуге/установе, однос- но организовање

комплементарних активности и садржаја;
- употреба мобилних услуга - ‚услуга ка кориснику“ (путујуће изложбе и представе, организовање дечијих клубова, организовање специјализованих програма за омладину, средњу генерацију, за старе);
- развијање специјализованих образовања (образовање за оне који намеравају да остану у области пољопривредне/ туристичке делатности и сл.);
- обезбедити услове за адаптације/санације и доградњу/ изградњу објеката намењених култури, како би презен- тација културног наслеђа била доступнија и предста- вљала део програма културно-манифестационог тури- зма, као развојни потенцијал укупне туристичке понуде.

II - 2.3.4. Рурално подручје

Општи циљ развоја села и руралног подручја је повећање ква- литета живљења у руралним подручјима кроз очување, обнову и одрживи развој њихове економске, социјалне и еколошке ви- талности.

Оперативни циљеви су: активирање територијалног потен- цијала; повећање рурално-урбане сарадње; јачање просторних и инфраструктурних веза; успостављање територијалног иденти- тета руралних подручја; креирање стабилних и реалних услова за одржив социјални развој; креирање услова за одржив економ- ски развој и инвестирање; заштита животне средине, културног наслеђа, људи и добара; умрежавање руралних подручја на ре- гионалном, националном и интранационалном нивоу и подршке програмима рурално-урбаног партнерства.

Оперативни циљ је развој компатибилних непољопривредних де- латности - агротуризма и других облика туризма, занатства, рекре- ације, малих индустријских погона и сл.; инвестирање у пољоприв- редна газдинства, инвестирање у прераду и пласман производа; подстицање удруживања жена на селу, домаћинстава и пољоприв- редних газдинстава које воде жене; интензивирање различитих про- грама обуке за удружење жена на селу; инвестирање у саобраћајну и комуналну инфраструктуру; инвестирање у социјалну инфраструк- туру; промоција и подршка културним манифестацијама, у циљу ја- чања идентитета и конкурентности подручја; промоција туристич- ких производа који репрезентују идентитет подручја.

II - 2.4. ПРИВРЕДА

Општи циљ развоја привреде је динамичнији и складнији раз- вој привреде, привредне и друштвене инфраструктуре, подизање укупног друштвеног стандарда и животног стандарда локалног становништва. Развојну политику дефинисати у складу са прин- ципима рационалног коришћења и заштите постојећих култур- них и природних добара и природних ресурса.

II - 2.4.1. Пољопривреда

Општи циљеви развоја пољопривреде су:
- изградити одржив и ефикасан пољопривредни сектор који може да се такмичи на светском тржишту;
- афирмација овог подручја као произвођача здраве хране;
- осигурати подршку одрживом развоју села;
- осигурати подршку животном стандарду за људе који за- висе од пољопривреде;
- сачувати животну средину од утицаја ефеката пољоприв- редне производње;
- припремити пољопривреду Србије за интеграцију у ЕУ.

Оперативни циљеви су:
- модернизација производних капацитета;
- развој конкурентне пољопривредно-прерађивачке делат- ности;
- побољшање старосне и образовне структуре пољоприв- редника;
- побољшање животних, радних и производних услова на селу, стварање услова за повратак и задржавање ста- новништва на депопулацијским подручјима;
- стварање препознатљиве и вредне производе дефиниса- ног географског порекла с тржишном предношћу;
- подстицање, стварање и развој одрживих, тржиш- но усмерених и привредно оправданих породичних пољопривредних газдинстава;
- стварање и усмеравање базе података о пољопривреди и селу;
- смањивање разлика у интензитету пољопривредне про- изводње, између појединих подручја.

II - 2.4.2. Шумарство и ловство

Општи циљ у области шумарства и ловства је њихов развој у складу са условима заштите природе. Оперативни циљеви раз- воја шумарства и ловства су:
- стварање услова за коришћење шумских и ловних потен- цијала по принципу усмереног, одрживог и мудрог ко- ришћења у складу са условима заштите,
- дефинисање радњи и мера (станишни услови, технички објекти, и др.) за повећање учешћа бројности аутохтоних врста дивљачи у ловиштима,
- међусобно усаглашавање основа газдовања шумама, лов- них основа и планова управљања заштићеним подручјима.

II - 2.4.3. Туризам

Општи циљ је успостављање одрживог развоја туризма и ст- варање конкурентних услова за развој рецептивног туризма, који ће као извозна компонентна допринети економском просперитету локалних средина као целине.

Оперативни циљеви су:
- валоризација природних и антропогених туристичких потенцијала, у складу са трендовима домаће и иностра- не тражње, којом ће се обезбедити услови за бржи развој подручја у целини;
- јачање постојећих и увођење нових туристичких производа;
- резервација, заштита и активирање нових туристичких подручја;
- успостављање развоја појединих облика туризма које је могуће развијати у складу са заштитом животне средине, на основу размештаја туристичких локалитета, објеката и праваца кретања туриста;
- успостављање снажнијих веза између туристичке прив- реде и њој комплементарних делатности (пољопривре- да, услуге и др.) уз коришћење локалних производа за побољшање ванпансионске потрошње туриста;
- побољшање материјалне базе туризма, која

ће бити раз- новрснија и богатија и представљати елемент атрактив- ности понуде;
- развој саобраћајне и унапређење туристичке инфра- структуре, унутрашње повезивање туристичких дести- нација туристичким путевима;
- формирање визиторског центра и информативних турис- тичких пунктова;
- подизање свести код становништва о значају развоја ту- ристичке делатности.

II - 2.4.4. Индустрија

Општи циљ је формирање стабилне и развијене привредне/ индустријске структуре ревитализацијом постојећих и развојем нових капацитета за финализацију производње заснованих, пре свега, на сировинској основи овог подручја у области аграра, као и на примени чистих и еколошки одрживих технологија.

Оперативни циљеви су:
- развој нових прерађивачких делатности и мањих погона у области агрокомплекса;
- развој малих предузећа, као и широког комплекса ак- тивности које се могу организовати у оквиру постојећих предузећа и у сеоским домаћинствима (разне одгајивач- ке и прерађивачке делатности).

II - 2.5. САОБРАЋАЈ И ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

II - 2.5.1. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура

Општи циљеви концепције развоја саобраћаја предметног простора су следећи:
- сврсисходно планирање и управљање транспортним то- ковима;
- смањење штетних ефеката транспорта на окружење;
- повећање безбедности саобраћаја;
- повећање ефикасности транспортних система.

Оперативни циљеви:
- развој саобраћајне инфраструктуре установљен на бази стратешких опредељења Републике Србије и АП Војво- дине али и у складу са усвојеним плановима мултимодал- ног саобраћаја за овај простор од стране организација ЕУ;
- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслуживати све садржаје и локалитете на подручју Просторног пла- на уз уважавање економских, техничко - технолошких, просторно - функционалних и еколошких критеријума;
- обезбеђење просторних услова за правилно функциони- сање свих саобраћајних система, у оквиру овог просто- ра, рубној зони или близини самог подручја Културног предела Бач, са посебним акцентом на општинску и не- категорисану путну мрежу у самом подручју обухвата.

II - 2.5.2. Водопривредна инфраструктура

Општи циљ је уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода.

Оперативни циљеви:
- доношење плана управљања водама у АП Војводини;
- усаглашавање и хармонизација законских и институцио- налних основа у свим областима водопривреде са захте- вима директива ЕУ о водама;
- спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима;
- ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина;
- изградња и ревитализација регионалних система за обез- беђење воде за наводњавање, технолошке потребе ин- дустрије и друге садржаје;
- доградња, реконструкција и ревитализација хидросисте- ма ДТД;
- изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода, одбрана од поплава.

II - 2.5.3. Електроенергетска инфраструктура

Општи циљ: сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енер- гијом и енергентима, смањење и рационализација потрошње енергије, измена структуре и удела појединих енергената у укуп- ном билансу, смањење увозно зависних енергената и електричне енергије на рачун осталих енергената и нових неконвенционал- них/обновљивих, смањење негативних утицаја енергетских обје- ката на животну средину.

Оперативни циљеви:
- технолошка модернизација енергетских објеката;
- реконструкција, ревитализација и модернизација по- стојеће инфраструктуре;
- изградња нове инфраструктуре и производних енергертских;
- повећање сигурности напајања корисника електропре- носног система, повећање поузданости рада преносног система и смањење губитака у преносном систему;
- смањење потрошње финалне енергије;
- обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикаснос- ти у обављању енергетске делатности (у производњи и пре- носу) и потрошњи енергије у свим енергетским секторима;
- смањење штетних утицаја енергетских објеката на жи- вотну средину.

II - 2.5.4. Гасоводна инфраструктура

Општи циљ је утврђивање програма и смерница развоја енер- гетске и гасоводне инфраструктуре, синхронизација и развој са свим активностима на овом подручју и тиме обезбеђивање најпо- вољнијих услова за заштиту животне средине, очување природних вредности, живот и рад људи на овом подручју и њен даљи развој.

Оперативни циљ је гасификација свих насељених места на посматраном подручју на бази усклађених концепција гасифика- ције и топлификације, у сврху задовољења потреба крајњих ко- рисника у широкој потрошњи.

II - 2.5.5. Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

Са аспекта коришћења енергетских извора и енергетске инфра- структуре, као општи циљ утврђује се функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса, штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија

производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљи- вих извора енергије.

Оперативни циљеви:

- промоција и подстицање примене ОИЕ на регионалном и локалном нивоу;
- коришћење обновљивих извора у производњи примарне енергије и повећање енергије из ОИЕ са садашњих 7% на 20% 2020. године;
- укључивање свих интересних група (локалне управе, становништва, стручне јавности инвеститора и невлади- них организација) у процесе имплементације програма обновљивих извора енергије;
- коришћење алтернативних облика енергије, а према ут- врђеним мерама заштите за Културни предео Бач (солар- на енергија, геотермална енергија, енергија ветра, био- гас, боимаса).

II - 2.5.6. Енергетска ефикасност

Општи циљ је повећање енергетске ефикасности у свим секто- рима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу, од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очувања при- родних ресурса.

Оперативни циљеви су:

- детаљно сагледавање стања потрошње енергената (према структури и врсти енергетских услуга) у секторима ин- дустрије, саобраћаја, зградарства и комуналних услуга);
- побољшање постојећег и даљи развој система даљинског грејања, развој гасоводне мреже, која ће омогућити суп- ституцију коришћења електричне енергије и класичних фосилних енергената;
- пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и ре- конструкција постојећих уз поштовање принципа енер- гетске ефикасности;
- унапређење технолошког нивоа индустријских предузећа.

II - 2.5.7. Електронска комуникациона инфраструктура

Општи циљ је уравнотежен развој електронске комуникационе инфраструктуре на подручју Просторног плана као једног од зна- чајног покретача нове економије и обележја савременог друштва засноване на ICT технологији.

Оперативни циљеви:

- потпуна дигитализација електронске комуникационе ин- фраструктуре;
- уравнотежен развој на подручју Просторног плана;
- развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- увођење савремених телекомуникационих услуга;
- повећање пенетрације широкопојасних услуга;
- универзални сервис сваком домаћинству;
- широкопојасни приступ мрежи сваком привредном субјекту, државним установама и организацијама и грађанима који то затраже;
- обезбеђивање јавних терминала за приступ интернету (јавним установама, школама, библиотекама, ауто- буским и жел. станицама, домовима здравља, мес- ним заједницама, поштама и др.);
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мре- же за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља;
- потпуна дигитализација радиодифузије;
- доступност најмање седам радио-ТВ канала, у дигитал- ном облику, до сваког становника;
- унапређење квалитета поштанских услуга.

II - 2.6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Општи циљ, у контексту заштите животне средине предмет- ног простора, представља реализација одређених превентивних и санационих мера и активности, које ће унапредити квалитет природних ресурса и зауставити њихову даљу деградацију.

Оперативни циљеви су:

- обезбедити снабдевање свих насеља довољним количи- нама квалитетне воде за пиће;
- изградити сепаратну канализациону мрежу у свим на- сељима;
- обезбедити пречишћавање отпадних вода у насељима;
- ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина;
- изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода, одбрана од поплава;
- у индустријским комплексима изградити примарне пре- чистаче отпадних вода;
- извршити гасификацију свих насеља;
- успоставити савремени систем одлагања комуналног от- пада и сточних лешева, у складу са директивама Страте- гије управљања комуналним отпадом;
- извршити санацију и рекултивацију постојећих на- сељских депонија и осталих неуређених депонија, сточ- них гробаља и других деградираних површина;
- израда локалног регистра извора загађивања у свакој општини и успостављање мониторинга воде, ваздуха и земљишта;
- формирање зелених заштитних појасева (уз фреквент- не саобраћајнице, око комуналних објеката, око индус- тријских објеката и др.);
- обезбедити заштиту екосистема у границама заштићеног природног добра.

II - 3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Планско подручје је од изузетног културно - историјског, при- родног и предеоног значаја, али у односу на тај развојни потен- цијал је недовољно активирано на локалном, регионалном, на- ционалном и интернационалном нивоу.

На основу стања потенцијала и основних поставки Простор- ног плана Републике Србије и Регионалног просторног плана АП Војводине, дефинисани су циљеви регионалног развоја који се могу груписати кроз два основна циља:

1. јачање регионалних веза,
2. ефикасније коришћење ресурса и вредности:

- формирањем идентитета подручја Просторног пла- на, на систему валоризованих културних, исто- ријских, природних и предеоних вредности;
- остваривањем ефикасније земљишне, комуналне и социјалне политике.

Израда Просторног плана представља један од услова за реа- лизацију националних, регионалних и локалних интереса у ок- виру подручја посебне намене у складу са заштитом културних и природних добара и предела. Просторни план је добра основа за развој међународне сарадње, пре свега у области заштите кул- турних добара, природе, туризма и руралног развоја. Такође, кроз овај Просторни план биће створени услови за будући приступ међународним фондовима за финансирање заштите, управљања и планирања предела (културних и природних добара, заштите и унапређења животне средине и рурални развој).

Интегрисање подручја Просторног плана у шири регионални контекст подразумева уважавање најважнијих европских до- кумената којим је дефинисан просторни развој, као и примену њихових препорука за остваривање међународне, а посебно пре- когранične сарадње.

У примени међународних и европских конвенција, европских ст ратешк их докумената и директива највећи ди ректан значај за међународну и прекограничну сарадњу на одрживом развоју ко- ридора VII имаће имплементација Дунавске стратегије ЕУ. Ду- навска стратегија, као један од најважнијих видова међународне сарадње, остварује се кроз пет приоритетних области:

1. развој транспорта, енергетике и информационо - кому- никационих технологија (ИКТ) дуж тока Дунава - прио- ритет има ратификација и примена Европског споразума о главним унутрашњим водним путевима међународног значаја, успостављање прописаних габарита водног пута на критичним секторима, обезбеђење безбедне пловид- бе чишћењем појединих сектора, развијање неопходне инфраструктуре водног пута, развој речне флоте и ус- постављање пуне контроле саобраћаја развојем инфор- мационих сервиса;
2. заштита животне средине и одрживо коришћење природ- ног богатства у сливу реке Дунав - примена европских директива о водама и о заштити животне средине; са- радња на очувању подручја са међународним, прекогра- ничним и националним заштитним статусом; развој на- ционалне еколошке мреже;
3. економски развој и јачање регионалне сарадње и парт- нерства у региону Подунавља - развој и подршка тран- снационалној и прекограничној сарадњи у припреми и спровођењу пројеката економског развоја, руралног раз- воја, развоја туризма и других економских активности;
4. успостављање система сигурне пловидбе и афирмације принципа владавине права у сливу реке Дунав - јачање контроле преласка државне границе (гранична полиција) и контроле водног пута (речна полиција); сарадња на ус- постављању јединственог система за рано упозоравање о поплавама, мапирању и управљању ризицима од поплава, процедура за заједничко деловање у случају прекогранич- них техничко-технолошких пловидбених акцидената;
5. стварање економије знања кроз сарадњу у региону Поду- навља и активна улога науке у постизању циљева Стра- тегије.

Велики потенцијал развоја подручја омогућен је укључивањем у ЕУ инструменте, кроз које се реализују пројекти који су одо- брени за финансирање из годишњих националних програма за Републику Србију. У зависности од предвиђених активности, пројекти се реализују из: Инструмента за претприступну помоћ (Instrument for Pre-accession Assistance-IPA): Национална IPA, Вишекорисничка IPA, Програми ЕУ и Структурни фондови. Тренутно се у Републици Србији спроводи осам програма (6 про- грама прекограничне сарадње и 2 програма транснационалне и међурегионалне сарадње) са Мађарском, Румунијом, Бугарском, Црном Гором, Босном и Херцеговином, Хрватском, Јадрански програм и програм ‚Југоисточна Европа“.

Најзначајнији прекогранични пројекат у којемје Србија учество- вала, а односи се на ово подруче јесте пројекат DATOURWAY- Transnational Strategy for the Sustainable Territorial Development of the Danube Area with special regard to Tourism (2008-2012), у про- граму: South East Europe, Transnational Cooperation Programme. Овај пројекат предствља транснационалну сарадњу усмерену ка развоју туризма дуж реке Дунав, на његовом средњем и југоис- точном делу, при чему је посебна пажња усмерена ка заштити и унапређењу природних и културних ресурса овог великог европ- ског воденог тока. Концепт туризма се у пројекту интерпретира у ширем смислу. Посматра се као комплекс краткорочних и дуго- рочних активности оријентисаних ка рекреацији, одмору и заба- ви, културном обогаћивању, уживању у природним лепотама и бављењу спортско-рекреативним активностима. Осим тога, циљ пројекта је да оснажи и унапреди транснационалну сарадњу у ту- ризму, која је везана за различите туристичке потенцијале реке, њених обала као и природне лепоте приобаља и архитектонске вредности живописних градова, села и насеља на Дунаву.

Општина Бач учествовала је у више десетина пројеката међу- општинског и регионалног карактера, и неколицини пројеката прекограничне сарадње. Истаћи ћемо најинтересантније за ово планско подручје. У програму Excange 3, реализован је и проје- кат ‚Подизање свести грађана до унапређења заштите животне средине“, а под окриљем Аустријске Развојне Агенције у току је пројекат ‚Connecting the districts and municipalities of the Danube- Serbia region with join objective of improvement socio-economic development“ (2013-2015).

Бач са околином дефинисан је као културни предео захваљујући резултатима истраживања, спроведених у оквиру развојног пројекта интегративне заштите наслеђа ‚Векови Бача“, имајући у виду целовитост, садржану од материјалних (насеља, простор- не целине, појединачне грађевине, зидно сликарство, покретно наслеђе, археолошки локалитети), и нематеријалних елемената (садржаних у топонимима, легендама, култури живљења/оби- чајима итд.). Под називом ‚Древни Бач са окружењем“ ова те- риторија је стављена на Прелиминарну листу Светске баштине, а потом и уграђена у Просторни план Републике Србије и Регио- нални просторни план АП Војводине.

Важно је истаћи значај прекограничног еколошког коридора реке Дунав који повезује подручја преко државне границе. Пре- дуслов за успостављање прекограничног заштићеног подручја у Републици Србији и Републици Хрватској је сарадња везана за развој прекограничне сарадње кроз пројекте заштите биодивер- зитета и одрживог развоја подручја од заједничког интереса.

II - 4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ
НАМЕНЕ

II - 4.1. ПЛАНИРАЊЕ ПРЕДЕЛА - ОБАВЕЗЕ, ПОТЕНЦИЈАЛИ
И ОГРАНИЧЕЊА

Европска конвенција о пределу представља основни оквир и преузету обавезу у процесу дефинисања Културног предела Бач. У том смислу, ЕКП подразумева одговарајући методолошки приступ успостављању опште концепције Просторног плана, а нарочи- то идентификацију и процену квалитета и вредности предела, и увођење мера у вези са заштитом, управљањем и развојем предела.

Закон о заштити природе, као и Закон о заштити животне сре- дине, својим садржајем пружају подршку планирању и уређењу предела. Начелно промовишу високи степен заштите природе, у смислу да је свако дужан да при предузимању активности или вр- шењу делатности допринесе и предеоној разноврсности (члан 5., став 1. Закона о заштити природе), као и обавезу да се природне вредности ‚користе под условима и на начин којима се обезбеђује очување вредности геодиверзитета, биодиверзитета, заштићених природних добара и предела“ (члан 9. Закона о заштити животне средине).

Законом о заштити природе успоставља се обавеза заштите предела у смислу ‚заштите, очувања и унапређења биолошке, ге- олошке и предеоне разноврсности“ (члан 2., став 1.), као и благо- времено спречавање људских активности и делатности које могу довести до трајног осиромашења предеоних вредности.

Према Просторном плану Републике Србије, у односу на ‚раз- војни карактер, односно степен модификације природног преде- ла“, издвајају се природни и културни предели, а у оквиру кул- турних, рурални и урбани предели.

Према Европској конвенцији о пределу, под предеоном интер- претацијом сматра се стварање капацитета одређеног предела да боље преведе специфичан карактер прошлости у савремене развојне токове. Дакле, примарни циљ интерпретације предела је препознавање ширих друштвено - историјских, социјалних и физичких карактеристика и успостављање система за будуће функционисање територије уз очуваање наслеђених предеоних образаца.

Оваквим приступом сагледавања било је неопходно генери- сати ‚атлас“ предеоних образаца (извршити карактеризацију Културног предела Бач) и успоставити мере и режиме коришћења простора чиме би се допринело очувању специфичности култур- ног предела и локализма.

Савремени приступ интерпретацији предела може допринети одрживом локалном и регионалном развоју привреде. Процес карактеризације предела у сврху оптималног и одрживог ко- ришћења и интерпретацији у смислу представљања јединстве- ности интеграције друштвених, економских и природних фак- тора на одређеном простору, кроз одређено време, сагледана је
као аспект територијалног капитала који може значајно утицати на одрживост простора. У том контексту, заштиту и унапређење предела треба базирати на развоју јединственог приступа живот- ној средини, који подразумева стварање услова и смерница које ће помоћи локалној заједници да препозна нове покретаче прос- торног, економског и друштвеног развоја и стави је у центар ефи- касног система планирања.

II - 4.2. ПРОЦЕНА КАРАКТЕРА КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА БАЧ

Валоризација карактеристичних целина и подцелина у оквиру обухвата Просторног плана, као елемената идентитета подручја, заснива се на идентификацији основних, кључних квалитета пре- деоних елемената и њихових међуодноса који су размотрени у односу на:

- природно-географске услове и гео- морфолошке карак- теристике подручја;
- идентификацију и оцену вредности блиско- природних и руралних подручја и културног наслеђа;
- интерпретациони капацитет и могуће моделе управљања овим пределом.

Подручје обухвата припада регионалном карактеру преде- ла који се сагледава на нивоу војвођанско-панонско-подунав- ске макрорегионалне географске целине. На простору обухвата Просторног плана издваја се предеони образац, дефинисан карак- теристичним предеоним елементима, који су груписани у оквиру две просторне целине:

1. Мостонга и алувијална тераса
2. Дунав са инундационим подручјем.

Унутар предеоних целина дефинисане су предеоне подцелине (скуп карактеристичних, узајамно повезаних предеоних елемената).

У оквиру целине ‚Мостонга и алувијална тераса“ дефинисане су следеће подцелине:

1. Древни Бач са тврђавом Бач и Просторно културно-исто- ријска целина Центар Бача;
2. Манастир Бођани;
3. Доња Брањевина и Дероње;
4. Бачко Ново Село;
5. Врањак и Гувниште са Мостонгом;
6. Карађорђево.

У оквиру целине ‚Дунав са инундационим подручјем“ дефи- нисане су следеће подцелине:

1. Камариште;
2. Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Беравом и Прова- лом;
3. Комплекс црпне станице код Плавне са шумама ло- вишта;
4. Букински рит;
5. Парк шума ‚Букински храстик“.

Овако диференцирани предео пружа основу за успостављање режима посебне намене. Скуп предеоних елемената у оквиру ових целина карактеришу комплексне интеракције између спе- цифичних природних феномена (геоморфологија, хидрологија, вегетација) и активности у простору (коришћење и управљање земљиштем) као одреднице специфичног културноисторијског развоја (карактеристична линија разграничења и спајања разли- читих друштвено-економских система са једне и друге стране реке Дунава). То је

довело до тога да простор између Дунава и реке Мостонге представља јединствени доживљај руралног под- ручја, са мозаиком предеоних елемената чија препознатљивост се огледа у релативно високом степену очуваности енклава воде- них, мочварних, ливадских и шумских станишта, карактеристич- ним за плавна подручја великих равничарских река.

Карактер територије Културног предела Бач, као специфичне и јединствене целине, утемељен је и на чињеници да скуп преде- оних елемената представља природно и културно наслеђе које је сведочанство геолошке историје, диверзитета и развоја панонске низије, формирања насеља и живота на овим просторима.

Карактер овог предела, са једне стране, дефинишу равничар- ски, визуелно и структурно уједначени природногеографски ус- лови, а са друге стране саобраћајни токови, историјско, гравита- ционо подручје урбане агломерације насеља Бач и других насеља.

Различите развојне и аграрне политике утицале су на начин ко- ришћења земљишта и распоред, величину, међусобне релације и морфологију насеља, чинећи препознатљиве компактне и стрикт- но регулисане насељске структуре.

Посебна вредност система ових предеоних елемената проис- тиче из симбиозе природних биотичких и абиотичких услова и антропогених активности. Њихов, снажно повезан, еволутивни карактер је створио мозаик површина који данас обухвата, са јед- не стране комплексе ритског земљишта, а са друге стране изрази- то продуктивно пољопривредно земљиште испресецано мрежом иригационих канала и регулисаним речицама Беравом, Живом и Мостонгом.

Културна добра у обухвату Просторног плана рефлектују јасну слику о континуитету и слојевитост култивисања леве оба- ле Дунава, насељавања, мултикултуралности и историјске важ- ности овог подручја. Тиме се вредност Културног предела Бач сагледава као културни предео са великим интерпретативним капацитетом.

II - 4.3. КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА БАЧ

Концепција просторног развоја у оквиру Просторног плана де- финише стратешке правце просторног развоја Културног предела Бач, у сврху успостављања, очувања и одрживог развоја каракте- ристичних предеоних образаца овог подручја. Задаци Простор- ног плана, који утичу на формирање концепције, односе се на:

- просторну дефиницију, заштиту, уређење и развој Кул- турног предела Бач, уз валоризацију и дефинисање по- стојећих и планираних намена простора (заштита мате- ријалног и нематеријалног наслеђа, заштита природе, во- допривреда и економски развој);
- стварање просторних капацитета за развој подручја као јединствене целине (интегративни просторни развој);
- дефинисање стратешких развојних пројеката.

У циљу интегралног сагледавања међусобних утицаја и међуза- висности посебних намена истакнуте су концептуалне одреднице које представљају основни оквир стратешког просторног развоја за успостављања равнотеже, како међу подцелинама подручја по- себним наменама, тако и у односу према осталим активностима:

Табела 4. Успостављање културног предела и стварања услова за економски развој

УСПОСТАВЉАЊЕ КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА БАЧ И СТВАРАЊА УСЛОВА ЗА ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	
КОНЦЕПЦИЈА	ОСНОВНА ИДЕЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА
Структуирање предела: Истицање и препознавање карактеристичних	■ Просторна диференцијација карактеристичних ентитета културног наслеђа и природних добара
амбијенталних целина и подцелина Културног предела Бач	■ Одређивање мера заштите вредности предеоних елемената који чине Културни предео Бач.

Структуирање мреже културних добара: Успостављање мера заштите и презентације културних вредности	■ Одређивање зона заштите културних добара са аспекта заштите утврђених вредности предела
	■ Стварање услова за успостављање дифузног музеја Културног предела Бач
Структуирање мреже природних добара: Успостављање режима заштите природних вредности које би обезбедиле одрживу коегзистенцију природних станишта са другим наменама простора	■ Заштита и унапређење вредности идентификованих предеоних елемената природних добара, геоморфолошких формација и екосистема.
	■ Стварање континуираних просторних система који би на нивоу простора дефинисаног Културног предела Бач побољшали конзистенцију природних станишта, кретања животињских врста и омогућили функционисање.
Активирање простора: Идентификација простора који би се активирао мерама за економски и урбани развој	■ Главне зоне појачане комерцијализације: Успостављање Културног предела Бач као интегрисаног система природних добара и културног наслеђа, препознаје се као основа која пружа предност за економски и урбани развој са посебном пажњом на успостављање разноврсне туристичке понуде подручја.
	■ Општински центар Бач је чвориште активности у ком треба појачати ниво услога и приступачности.
	■ Модификацијом саобраћајне инфраструктуре и усавршавањем система јавног транспорта побољшати приступачност осталим насељима и на подручју Просторног плана.
	■ Успостављање мера које би допринеле већој мултифункционалности, атрактивности и изражавању карактера насеља ‚руралног контекста‘.
	■ Обезбедити адекватан јавни приступ подцелинама културног предела и створити услове за спортске, рекреативне, едукативне и комерцијалне активности у оквиру њих, у складу са мерама заштите и презентације простора; ■ Неопходну градњу у оквиру подцелина усмерити на идентификована развојна чворишта (постојећа насеља и већ изграђене структуре).
Контролисано ширење грађевинских подручја и уређења контакних зона предеоних елемената: Управљање зонама конфликтних намена и правцима ширења насеља	■ Посебним планским приступом и мерама уређивати линије/зоне раздвајања конфликтних намена и спречити неконтролисано урбано ширење које би нарушило постојеће компактне структуре насеља.
	■ Интервенције на линијама водених токова вршити у складу са факторима који позитивно утичу на хидролошке и еколошке процесе.
	■ Попуњавање празнина у грађевинским подручјима насеља у сврху повећању густине насељености, превенцији урбаног простирања и ефикаснијој приступачности јавним службама и сервисима.

Концептуалне поставке из Табеле 4. треба спроводити кроз:

- правила уређења и грађења утврђена овим Просторним планом за просторе посебне намене;
- успостављање система управљања Културним пределом Бач поступцима којима се, из перспективе одрживог развоја, обезбеђује редовно одржавање предела, са циљем усмера- вања и усклађивања промена изазваних друштвеним и еко- номским процесима, као и процесима у животној средини;
- спровођењем политика (општих принципа, стратегија и смерница) дефинисаних од стране надлежних органа, које омогућавају предузимање одређених мера у циљу заштите, управљања и планирања простора у обухвату Просторног плана.

Заштита, уређење и развој предела заснива се и на реализа- цијих различитих приступа у обезбеђивању квалитета предела, а темељи се на:

- очувању предеоног мозаика и његовог идентитета;
- постизању равнотеже имеђу активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања конфликата;
- планирању развоја насеља која се налазе у непосредној близини простора дефинисаних предеоних образаца на принципима одрживости и у складу са вредностима пре- деоних одлика (физичка структура насеља);

- правовременој и активној заштити природних вредно- сти, укључујући и фрагменте који тренутно нису под заштитом, а чија се заштита у будућности очекује, као и на заштити културних добара и препознатљивих и вред- них амбијената руралног и урбаног типа;
- санацији и ревитализацији нарушених предеоних елемената;
- подстицању позитивних утицаја кроз механизме упра- вљања пределом;
- промоцији, заштити и одрживом коришћењу природног и културног наслеђа и њиховом повезивању у простору (и на прекограничном нивоу);
- јачању и промовисању постојећих и креирању нових вредности у простору од посебног значаја за развој;
- интерпретацији предеоног обрасца подручја, који под- разумева усклађивање развојних активности подручја са очувањем и унапређењем наслеђених система природне и геолошке разноврсности;
- подизању нивоа свести становника овог подручја, при- ватних организација и надлежних органа власти, о вред- ностима предела и успостављању процедура за укључи- вање најшире јавности, локалних и регионалних власти, као и других страна које су заинтересоване за одређи- вање и примењивање предеоних политика;

- утврђивању и праћењу промена предеоних елемената и њихових вредности;
- уређењу водотока и водених површина као важних еле- мената карактера предела;
- заштити пољопривредног земљишта од ненаменског ко- ришћења и ширења изградње.

II - 4.4. ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА БАЧ

Задатак овог Просторног плана је дефинисање границе под- ручја Културног предела Бач, као предела од међународног зна- чаја, у оквиру кога је потребно обезбедити услове за остваривање бројних функција и активности уз обавезу очувања и одржавања значајних или карактеристичних обележја културног предела, оправдане вредношћу наслеђа, проистеклом из његове природне структуре и/или људске активности.

Кључна препозната вредност овог подручја јесте Дунав, са којим се преплићу културне и остале природне вредности, историја и специфичан животни стил подручја. Просторним планом анализи- ране су карактеристике Културног предела Бач, његове покретачке снаге и притисци, услед којих се овај предео мењао или би могао да се мења. Дефинисањем предеоних подцелина Културног предела Бач стварају се плански услови за очување предеоне, културне и природне разноврсности на укупном посматраном подручју.

На посматраној територији сачувано је архитектонско наслеђе грађено у распону од 12-19. века, настало под утицајем романи- ке, готике, ренесансе, византијске и исламске уметности, барока, класицизма. Ови подаци представљају сведочанство о културном диверзитету и о прожимању и прављењу копче између средњеевропског и балканско - медитеранског света. Изузетно вредно, ви- шеслојно културно наслеђе представља истински ресурс за развој посматраног подручја, а и шире, превасходно у контексту развоја културног туризма. Неопходно је да се наслеђе очува и обезбеди његово коришћење и одржавање кроз увртавање у културну по- нуду на свим нивоима, и умрежевање у већ постојећу домаћу и међународну понуду.

Поред културног наслеђа, постоји и природно наслеђе: заштићена подручја (СРП ‚Карађорђево‘‘, СП ‚Стабло шим- шира у Плавни и Парк шума ‚Букински храстик‘‘), подручја у поступку заштите и планирана за заштиту, подручја од међуна- родног значаја за очување биолошке разноврсности, станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, еколошки значајна подручја еколошке мреже Републике Србије и еколошки коридори.

Такође, постоје услови за производњу органске хране, развој наутичког туризма (Дунав и канали ДТД), као и за развој ловног и риболовног туризма (ловишта: Плавна, Врањак-Гувниште, Рис- товача, Камариште, Букински рит, Рибњак ‚Бач‘‘), прекорганич- не сарадње са Републиком Хрватском (близина Вуковара, Сотина и Илока).

На основу свега наведеног потпуно је утемељено очекивање да туризам постане развојни замајац Културног предела Бач. Прос- торним планом ће се анализирати постојећи и потенцијални усло- ви за развој одрживог туризма, који ће се реализовати усклађено са захтевима очувања културних и природних добара и предео- них вредности, уз уважавање интереса локалних заједница.

Приоритет је конципирање, организација, афирмација и ком- плетирање специфичне туристичке понуде и атрактивних про- грама на планском подручју, комплетирање јавнокомуналне и ту- ристичке инфраструктуре у функцији развоја туризма, повећање стандарда услуга постојећих и планираних туристичких капаци- тета, активирање локалног становништва на руралном подручју и његовог стамбеног фонда за развој одрживог туризма.

Просторно-планским мерама треба да се омогући да туризам представља основну или алтернативну делатност и вид компен- зације локалном становништву за различита ограничења у раз- воју који намећу режими заштите културног, природног и пре- деоног наслеђа. Очекује се активирање развоја комплементарних активности и структура (посебно у производњи органске хране, аутентичних етно-производа, традиционалних заната, јавних служби, инфраструктуре и др.) који ће подржати заштиту и пре- зентацију свих наведених вредности.

Неопходно је обезбедити услове за целогодишње понуде, уз ниво туристичких услуга који може да задовољи захтеве више старосних група: од деце, одраслих до старих. Истовремено, неопходно је на одржив начин обезбедити обнову, уређење, по- везивање и интегрисано коришћење свих културних и природ- них вредности на овом подручју на начин јавног добра, уз учешће приватног капитала, пре свега ради развоја туризма, а преко тога и до квалитетнијег економског и социјалног развоја посматраног подручја, развоја његовог идентитета и привлачности за инвес- тирање.

За развој туризма у Културном пределу Бач, а у складу са по- тенцијалима и досадашњим развојем одређених сегмената турис- тичке понуде, посебно значајне су следеће атракције: заштићена културна добра, заштићена природна добра, ловишта, риболо- вишта, саобраћајни коридори (Дунав, бициклистичка стаза), са- лаши и сеоска домаћинства, манифестације и догађаји.

На основу примењених критеријума (мотивски, просторни, еколошки, економски, функционални) и могућих облика тури- зма, уз поштовање принципа одрживог развоја, могу се дефини- сати стратешки приоритети развоја следећих основних облика туризма:

- Културно-манифестациони туризам - користиће предно- сти богатог културно-историјског наслеђа и традицио- налних манифестација. Подразумева организацију ради- оница за најмлађе (учење и активности кроз забаву), ор- ганизације стручних и студијских боравака за одрасле, презентацију тврђаве, манастира и манастирског начин живота (мир и регенерација), фестивала и етно-манифе-стација, итд.
- Етно и рурални туризам - развијаће се на основу ет- нолошког наслеђа и етно-архитектуре. Туризам на са- лашима и на селу подразумева боравак у сеоском до- маћинству, употпуњен са мноштвом активности као што су посета етно-кућама и упознавање са сеоском архи- тектуром и аутентичним начином живота прошлих веко- ва, учествовање на сеоским манифестацијама и др.
- Еко и туризам посебних интересовања - темељи се на активностима као што су фото сафари, посматрање пти- ца, едукативни, научно-истраживачки и рекреативни ту-

ризам у пределима очуване природе. Подразумева школе у природи, еколошке кампове, екскурзије, стручне и сту- дијске боравке за одрасле.

- Ловни и риболовни туризам - постоји добра ресурсна ос- нова за развој ових видова туризма, а уз интензивирање туристичке понуде и контролисан развој активности лова и риболова створиће се добри предуслови за орга- низован развој ових облика туризма.
- Наутички туризам - планира се значајнији развој наути- ке и наутичког туризма на Дунаву и каналима. Потребно је подстаћи и унапредити индивидуалну пловидбу али и кружна путовања, као и омогућити изнајмљивање бродо- ва и једрилица ради пловидбе.
- Цикло туризам - промовисање бициклизма планира се на основу постојеће трасе међународне и националне би- циклистичке стазе која је дефинисана, али није довољно опремљена.

Валоризација потенцијала у циљу обнове, уређења и интегри- саног повезивања културних и природних вредности и предела, пружа могућу велику осовину за развој значајних туристичких пројеката, а преко тога и стварање идентитета Културног предела Бач. Просторним планом се планира повезивање свих елемената у усклађен програм целогодишње понуде.

Културно-манифестациони туризам: Интерпретација тра-
диције, историје и културе, коришћење културно-историјских споменика, као мотива туристичких потреба све више ће се им- плементирати у туристичку понуду, што се посебно односи на презентацију непокретних културних добара. Туристички про- извод може бити: подручје које је некад било средиште управе, средњевековни турнири, манастири са атмосфером мира и реге-нерације и приказа начина манастирског живота и стварања, кул- турно-историјска баштина, традиција и локална гастрономија.

Ова врста туризма би се могла изузетно добро развити. Антро- погени туристички ресурси (етнографски, уметнички, амбијен- тални и пејзажни, манифестације и посебно изграђене атракције) на подручју обухваћеном Просторним планом могу бити бројне, разноврсне и атрактивне. Манифестациони туризам се развија из области: културе, музике, спорта, етно садржаја и стваралаштва (Дани европске баштине и Кулинијада у Бачу, Тамбурица фест у Дероњама). Понуда манифестационог туризма може се унапре- дити увођењем стандардизације манифестација, које имају тен- денцију да добију интернационални карактер. За развој култур- но-манифестационог туризма неопходно је активно коришћење постојећих културних, привредних и људских потенцијала и адекватна презентација антропогених ресурса.

Развој етно и руралног туризма представља активирање по- стојеће материјалне базе (на салашима и у сеоским домаћинстви- ма), кадровско и организационо оспособљавање становништва за пружање туристичких услуга смештаја, исхране и понуде садржаја у простору. На овом простору увек је била присутна, а и данас постоји, веома шаролика национална структура ста- новништва, што указује на постојање бројних етно обележја-но- шња, обичаји, фолклор, традиционална рурална економија и др. На жалост, бројна од ових обележја су замрла, или су потпуно ишчезла. Постоје атрактивни објекти који су у функцији рурал- ног туризма или би се могли туристички активирати.

У оквиру специфичних и за туризам потенцијално атрактив- них руралних амбијенталних целина треба истаћи салаше. Они чине потенцијално атрактивне туристичке пунктове, од којих се већина може самостално или комплементарно укључити у интегрални туристички производ овог простора (екотуризам, агротуризам, туризам посебних интересовања и др.). Такође, сеоска домаћинства могу се активирати и укључити у понуду руралног туризма. Туризам на селу, подразумева боравак у се-оском домаћинству, употпуњен са мноштвом активности и мо- тива: упознавање са сеоском архитектуром, посету етно-кућама, учествовање на сеоским манифестацијама. Код овог облика ту-ризма посете су најчешће у пролеће и јесен, али је могуће проду- жење сезоне обогаћивањем понуде.

Еко и туризам посебних интересовања: Овај вид туризма обух- вата заштићене делове природе (СРП ‚Карађорђево, Парк шума ‚Букински храстик“), подручја планирана за заштиту (Река Ду- нав - приобални појас, Храстове шуме уз Мостонгу и Рит између Плавне и Бачког Новог Села) и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја (Бођанска шума, Про- вала код Бајске, Брањевина, Камариште), које је могуће посебним програмима укључити у програме развоја туризма. У оквиру овог туризма одвијаће се следеће активности:

- туризам посебних интересовања: посматрање пти- ^—“birdwatching“, фото сафари;
- јахање, вожња бициклима, стручно и научно упознавање и проучавање природних вредности, и друго;
- школе природе и школе у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручни и студијски боравци за одрасле;
- Карађорђево као историјска, председничка резиденција која, међутим, никад није остваривала значајан економ- ски ефекат обзиром на то да је била објекат затвореног типа.

Ловни и риболовни туризам: Лов и риболов заузимају свакако важно место по питању атрактивности туристичке понуде. Ловни туризам је нарочито значајан, а у неким предеоним подцелинама и доминантан: Врањак и Гувниште са Мостонгом и Букински рит (СРП ‚Карађорђево“), Камариште, Комплекс црпне станице код Плавна са шумама ловишта, и др.). Добра материјална основа, бројност дивљачи и дуга традиција лова представљају добре пре- дуслове за даљи организован развој ловног туризма који треба да буде окренут како иностраном, тако и домаћем тржишту. Ловни туризам мора да се унапреди првенствено по питању квалитета услуге смештаја, квалитета и бројности дивљачи.

Видови ловног туризма:

- Према врстама дивљачи-ловни туризам подразумева лов на ситну или на крупну дивљач, односно на пернату или на длакаву дивљач;
- према типу ловишта-ловни туризам подразумева лов у шумским (претежно ограђеним) ловиштима, ловни ту- ризам на

аграрним површинама и ловни туризам везан за водене површине;
- према сезони лова-пролећни, летњи, јесењи и зимски, при чему је почетак тзв. главне ловно-туристичке сезоне у октобру, која траје све до јануара.

Риболовни туризам добија замах (проширењем границе СРП ,'Карађорђево на Шаренградску аду и Хаглу и отварањем приват- них, контролисаних риболовних терена са комплетном понудом). Риболовни туризам треба развијати на риболовним подручјима отвореног типа (реке, канали, језера) и затвореног типа (рибња- ци). Овај вид туристичке понуде постаје све актуелнији, као ос- новна понуда за све већи број специјализованих туристичких агенција, али може бити и додатни садржај боравка.

Наутички туризам: Наутичка сезона, за разлику од купалишне, траје много дуже, што представља могуће продужавање сезоне са лета и на пролеће и јесен. Локације прихватних објеката нау- тичног туризма на Дунаву су разматране у ППППН Дунав и овим Просторним планом су преузете.

Цикло туризам: Време бицикла полако али сигурно долази и код нас. Примена бицикла у свету на пољу пословног - здрав- ственог и у рекреативном погледу, доживљава експанзију. При- мена бицикла у нашим срединама има корене, које само треба пробудити и правилно каналисати, кроз едукацију, првенствено деце и омладине, а наравно и старије популације која је то про- пустила. То ће неминовно извести појединце, групе и породице у природу, самим тим створити ситуацију да је упознамо, заво- лимо, негујемо и штитимо од негативних утицаја и загађивања. У том смислу, развој цикло туризма подразумева обезбеђивање услова за провођења активних годишњих одмора на бициклу у природи. Организација обиласка средина, природних и културног наслеђа бициклом неспорно подиже стање духа, крите- ријуме правих вредности, чисте и заштићене природне средине. Бицикл нам пружа могућност да се дружимо са природом, уживамо у њој, а што је најважније, да ниједног момента не нарушавамо и не угрожавамо њену хармонију и лепоту.

Институционално-организациони аспект: Претпоставка је да ће потенцијални туристи упражњавати више видова туризма јед- нократно (цикло туризам-излетнички-културно-манифестацио- ни-етно и рурални туризам) што посебно треба обрадити аспек- том туристичке промоције.

Један од основних предуслова одрживог развоја туризма је план едукације свих учесника у туризму: туристичких радника, локалног становништва, туриста и свих осталих укључених у ту- ристичке и пратеће активности.

Носиоц дестинацијског менаџмента на подручју обухвата треба да буде туристичка организација Културног предела Бач. Основни извор слабости и кочнице у досадашњем развоју овог подручја туристичке организације општина су виделе у неадек- ватној кадровској оспособљености, недостатку добрих програма за валоризацију туристичких потенцијала, као и недовољној ин- формисаност становништва и потенцијалних давалаца туристич- ких услуга.

Развој туризма на посматраном подручју зависиће пре свега од оснивања туристичке организације Културног предела Бач, а касније у раду и способности да препозна своју улогу и значај у доношењу и спровођењу стратешких докумената, а посебно у имплементацији истих. За даљи развој туризма значајно је креи- рање бренда Културног предела Бач. Примарне активности су: преокретање слике о овом подручју и његовим насељима, креи- рање позитивне слике о подручју и постизање жељене економске користи за његову популацију, пословање и акције.

За даљи развој туризма неопходно је унапређење туристич- ке инфраструктуре, као претпоставка реализације туристичке привреде, која обухвата:
- обезбеђење довољно информација о туристичкој дести- нацији (туристички информациони центри, туристички сајтови, проспекти, база података туристичке привреде, постављање туристичких ознака у насељима, итд.);
- обезбеђење инфраструктуре за потребе одређених видо- ва туризма (специфични облици туризма);
- обезбеђење квалтативног и квантитативног смештајног капацитета.

III - ПЛАНСКА РЕШЕЊА

III - 1. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА, КУЛТУРНОГ И ПРИРОДНОГ НАСЛЕЂА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

III - 1.1. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ ПРЕДЕЛА

Полазиште за очување идентитета Културног предела Бач представља утврђивање његовог подручја, као и подручја целина и подцелина, утврђених на основу изражене концентрације кул- турних добара, природних вредности и њихове генеричке исто- ријске повезаности.

Подручје Културног предела Бач мора се институционално заштитити. Орган надлежан за послове државног премера и ка- тастра у општини Бач, Бачка Паланка и Оџаци мора да спроведе границу подручја Културног предела Бач и границе подручја пре- деоних подцелина.

У подручју Културног предела Бач морају да се очувају и заштите сва добра са споменичким вредностима и специфичне просторне целине, независно од њиховог формалног статуса (категорисано, евидентирано, добро под предходном заштитом), због могућег њиховог одрживог коришћења за развој туризма, креативних индустрија и других активности. Морају да се очу- вају структуре, разноврсности и међусобне интеракције природ- них (абиотичких и биотичких) и културних (руралних и урба- них) елемената предеоних подцелина.

Приоритет имају:
1. очување, рехабилитација, рестаурација, ревитализација, пренамена заштићених културних добара и добара под предходном заштитом, у сврху активирања просторних подцелина увођењем нових активности које ће побољ- шати економију подручја;
2. очување, ревитализација, реконструкција и регенера- ција постојећих структура и вредности насеља и њихо- вих атара и унапређење природних простора унутар ур- баних и периурбаних структура;
3. ревитализација и рекултивација деградираних природ- них елемената предела.

Основне активности везане за развој и уређење Културног пре- дела Бач, као механизма одрживог развоја, заштите и идентитета интеракције културних и природних вредности, груписане су и представљене као три основне активности:

1. успостављање контролисаног и селективног развоја ак- тивности, начина и интензитета коришћења простора који могу да имају негативан утицај на очување и уна- пређење слике (доживљаја) предела, посебно дефиниса- них подцелина Културног предела Бач;
2. стварање информативне инфраструктуре (инфо-пункто- ви, дифузни музеј, дигиталне апликације, натписи, и др.) у циљу презентације (интерпретације), развоја свести и анимирања јавности о значају Културног предела Бач;
3. умањење и превенција даље деградације карактера пре- дела и праћење ефеката предузетих мера на очување и унапређење предела;

За потребе заштите, презентације, контролисања и селективног развоја активности, начина и интензитета коришћења простора који могу да имају негативан утицај на доживљај, унапређење и очување слике Културног предела Бач, посебно на дефинисане подцелине, морају се обезбедити просторни услови за оснивање и рад јавног предузећа у чијој ће надлежности бити управљање Културним пределом Бач. Седиште јавног предузећа, у чијој ће надлежности бити управљање Културним пределом Бач, мора се обезбедити унутар Предеоне подцелине ‚Древни Бач са Тврђа- вом Бач и просторно културно-историјска целина центар Бача.

У циљу презентације Културног предела Бач мора се у складу са планским решењима датим овим Просторним планом, изгра- дити туристичка инфраструктуре.

III - 1.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

Изузетно вредно непокретно и покретно културно наслеђе представља истински ресурс за развој подручја Културног пре- дела Бач, али и ширег подручја, превасходно у контексту развоја културно-манифестационог туризма. Наслеђе мора да се очува и обезбеди његово коришћење и одржавање увртавањем у кул- турну понуду на свим нивоима и умрежи у већ постојећу домаћу и међународну понуду.

Заштиту непокретног и покретног културног наслеђа у под- ручју Културног предела Бач, његову презентацију и промоцију, базирати на принципима очувања карактера Културног предела Бач, који произлази из специфичности геоморфолошких каракте- ристика и начина коришћења овог простора кроз прошлост.

Планиран је умрежени систем презентације културног наслеђа - елемената културног предела кроз модел дифузног музеја:

1. Бач: ‚Древни Бач“ - седиште дифузног музеја, са пун- ктовима у:
   - Тврђави Бач - донжон кула и едукативни центар у подграђу;
   - Фрањевачком самостану - проширење намене са верске на едукативно-музејску;
   - Хамаму - култура воде са презентацијом исламске културе;
   - Комплексу старог сиротишта, центар за неговање нематеријалног наслеђа.
2. Манастир Бођани - проширење верске на едукативно-му- зејску намену: посебну вредност комплекса представља чудотворна икона Бођанске Богородице и зидно сликар- ство, својеврсна галерија фресака Христифора Жефаро- вића; рехабилитација помоћних објеката треба да омо- гући поновно формирање музејске збирке везане за ст- варалаштво и доба Христифора Жефаровића.
3. Дероње: археолошки локалитет Доња Брањевина и фор- мирање праисторијског археолошког села; остаци ср- дењовековног утврђења - куле, оживљавање салашарс- ког насеља, водица - неговање нематеријалног наслеђа.
4. Насеље Карађорђево: Насеље које носи име по краљев- ској породици Карађорђевић, потврђује историјски кон- тинуитет коришћења овог простора, са ергелом наста- лом у време аустроугарске валсти и музејском поставком коњарства.
5. СРП ‚‘Карађорђево‘‘: Презентација наслеђа као група- ције археолошких локалитета и архитектонских оста- така историјских грађевина: Ово наслеђе лоцирано је у СРП ‚‘Карађорђево‘‘ уз Мостонгу, као и историјска ко- муникације са дугим континуитетом коришћења. Пре- зентација грађевина и њихових остатака (Капела св. Ан- туна Пустињака, остаци средњовековног утврђења-куле, ротонда-црква кружног облика, римски мост) могла би бити повремена, у терминима које одреди управитељ ло- вишта и уз њихов надзор. Остали археолошки локалите- ти су предмет само научног интересовања за које се пла- нира археолошко истраживање, што подразумева краће археолошке кампање ископавања од стране државних установа које се баве заштитом културних добара.
6. Стара црпна станица ‚‘Плавна‘‘: Презентација хидротех- ничког наслеђа и комуникација кроз прошлост, доказ са- дејства човека и природе у борби са водом и за воду.
7. Букински рит: Насеље Букин и археолошки локалитети, презентација ушћа Мостонге као додатне вредности при- родног наслеђа (СРП ‚‘Карађорђево‘‘ јужно од Младенова).

III - 1.3. ЗАШТИТА ПРИРОДНОГ НАСЛЕЂА

Природна добра у оквиру посебне намене, представљају ин- тегрални део културног предела Бача. Заштићена подручја, ста- ништа заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и еколошки коридори који повезују ове просторе, чине просторне целине које значајно утичу на структуру Културног предела Бач. У функцији просторног развоја ових целина које су значајне за очување биолошке разноврсности, потребно је очува- ти њихове природне вредности и унапредити њихово стање. У том смислу концепција заштите заштићених подручја подразумева:

- праћење стања свих природних вредности;
- заштиту и коришћење биолошких ресурса на принципи- ма ‚‘одрживости‘‘;
- израду планова, програма, пројеката и студија којима ће се омогућити њихова заштита и развој;
- спровођење научно-истраживачких и културно-образов- них активности;
- спровођење активности у оквиру програма санације и ревитализације простора.

III - 1.3.1. Заштићена подручја

Генерални концепт заштите, развоја и управљања СРП ‚‘Ка- рађорђево‘‘, произилази из степена очуваности природних вред- ности, присутног антропогеног утицаја и могућности ревитали- зације измењених станишта.

Очување влажних станишта и мозаичног

распореда екосисте- ма је основна смерница заштите, развоја, уређења и управљања заштићеним подручјем. Смернице заштите природе усмерене су на мониторинг популација аутохтоне флоре и природних ста- ништа, као и мониторинг животињских врста (пре свега, фауне риба, водоземаца, птица и сисара). Поред тога важно је спроводи- ти активности на едукацији и популаризацији очуваних вредно- сти укупне биолошке разноврсности.

Заштита, развој и управљање СРП ‚Карађорђево‘‘, заснована је на степену очуваности бара и мочвара, остатака влажних лива- да у депресијама, галеријских плавних ритских шума на гредама као за заштиту приоритетних станишта у Републици Србији и на проградацији природних станишта, присуству и интензите- ту антропогеног утицаја и потреби ревитализације природних станишта, односно обнављања ритских шума и влажних ливада. Заштита природних вредности, нарочито Букинског рита и очу- ваних ритских шума и мочвара на Шаренградској ади и Хагли, као репрезентативних влажних станишта, мочварних екосистема карактеристичних за велика плавна речна подручја, макрофит- ске вегетације и богатог и разноврсног специјског диверзитета, као и присуство значајних врста на националном и међународном нивоу, захтева примену традиционалних видова коришћења при- родних ресурса као меру активне заштите.

Концептом заштите Резервата, одређено је да се очувају по- стојеће изворне природне особености, реинтегришу нарушене изворне природне вредности, унапреде постојеће и реинтегриса- не изворне природне вредности.

Да би се ова основна начела заштите природе остварила у заштићеном подручју, забрањени су захвати који имају негативан утицај на орографске и хидрографске карактеристике подручја. У заштићеном подручју се могу предузимати само оне активности које поспешују или усмеравају природне и друге процесе. Из тих разлога прихватљиве активности су ограничене у обиму и садр- жају, или се контролишу у њиховом спровођењу.

Заштита природних вредности, односно дивљих врста и ста- ништа, изискује примену активних мера заштите, које укључују мониторинг и трајно очување популација строго заштићених и заштићених врста, као и ревитализацију и реконструкцију њихо- вих станишта. Зато је концептом заштите неопходно да се обезбе- ди: регулација водног режима и протока воде кроз цео Резерват, одржавање канала и дунаваца, ревитализација влажних ливада, обнова шума аутохтоних врста дрвећа, продужење времена оп- ходње природних шума, супституција шумских култура са ау- тохтоним врстама, напуштање праксе узгоја инвазивних врста дрвећа, уклањање и сузбијање инвазивних врста.

Подизање шумских засада и култура доприноси повећаној производњи биомасе и продору инвазивних врста, а праћено је смањењем специјског диверзитета. Током поплавног периода на- носи се већа количина трулих стабала и грањевине, као и муља и другог отпада, па редовно одстрањивање наноса и одржавање водених токова у Дунавцима и каналима значајно успорава поди- зање терена и сукцесију вегетације, што доприноси очувању при- родних вредности подручја.

Газдовање америчким (пенсилванијским) јасеном, као инва- зивном врстом у Републици Србији и другим суседним држава- ма, има изузетно негативан утицај на сва природна станишта која се налазе у плавном подручју великих река. Зато је неопходно да се постепено изузме из газдовања и заустави даље подизање кул- тура ове наглашено инвазивне врсте.

Будући да је циљ заштите усмерен на развој локалног ста- новништва, локалне самоуправе насеља у окружењу Резервата, треба да имају приоритет приликом конкурисања за добијање кредита и донација, у циљу развоја одрживих видова коришћења простора (нпр. сеоски и еко-туризам, одржива пољопривредна производња и сл). Неопходно је да се програми развоја региона ускладе са рањивошћу подручја и са принципима одрживог раз- воја. Са Уредбом о заштити Резервата морају да се ускладе плано- ви уређења простора, управљање водама, ловне, риболовне, шу- мске и друге основе, којима је обухваћен простор под заштитом.

На заштићеном подручју СРП ‚Карађорђево‘‘ успостављају се режими заштите I, II и III степена, који су прописани чланом 35. Закона о заштити природе. Од укупно заштићене површине која износи 4184,241 ha, подручје:

- режима заштите I степена обухвата 130,48 ha или 3,12 %;
- режима заштите II степена обухвата 1649,52 ha или 39,42 %;
- режима заштите III степена обухвата 2404,24 ha или 57,46 %.

Режим заштите I степена - строга заштита, спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са изворним или мало измењеним екосистемима изузетног научног и практичног зна- чаја, којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине.

Режим заштите I степена прописује се на просторима са природ- ним и незнатно измењеним шумама црне и беле тополе, природ- ним шумама врба и већим комплексима бара и влажних ливада.

Ово подручје обухвата комплекс очуваних бара и влажних ли- вада у Букинском риту (Широка бара и бара Грчки пањеви), као и шумски комплекс са састојинама беле и црне тополе и природним састојинама врба на Шаренградској ади.

Режим заштите II степена спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измењеним екосистемима вели- ког научног и практичног значаја. У оквиру подручја где је про- писан режим заштите II степена, могуће је вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и унапређења заштићеног подручја, без последица по примарне вредности њи- хових природних станишта, популација, екосистема, обављати традиционалне делатности и ограничено користити природни ресурси на одржив и строго контролисан начин. Мере заштите прописују се у циљу што бољег усклађивања потреба заштите и унапређивања природних одлика са ограниченим и строго кон- тролисаним коришћењем простора. Активности се могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природ- ног добра уз очување природних вредности.

Овом подручју припадају сви водотокови са воденим, мочвар- ним и влажним ливадским стаништима у Букинском риту, Ха- гли и Шаренградској ади. Од шумских састојина обухваћене су природне шуме врба и састојине беле врбе и црне тополе, као и засади шумских култура, на којима је предвиђена супституција у састојине аутохтоних врста или у влажне ливаде. Поред тога,

ре- жим заштите II степена обухвата комплекс шума пољског јасена, лужњака, граба и цера на простору Врањака и Гувништа.

Режим заштите III степена обухвата преостали део Резервата на коме се налазе просторне целине под већим утицајем човека. Ови делови су у контакту са сеоским насељем Младеново, обра- дивим површинама и речним током Дунава.

Прописује се за просторе са делимично измењеним или из- мењеним екосистемима где се могу вршити управљачке ин- тервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфрак- структуру и другу изградњу. Повећање интензитета коришћења простора довођењем нове инфраструктуре и изградњом нових објектата угрозило би основне вредности Резервата.

Овај режим заштите обухвата делове Букинског рита, Хагле и Шаренградске аде, са јаче деградованим влажним стаништима и шумским културама алохтоних врста. У овом режиму је и обал- ни појас Дунава са воденим током према матици реке, у ширини од 30 m. На подручју Врањака и Гувништа обухваћене су шумске културе алохтоних врста и туристичко - угоститељски објекти са окружењем. Веза Врањака и Гувништа са Букинским ритом осва- рује се преко водотока Мостонга који се такође налази у режиму заштите III степена, а представља еколошки коридор од великог значаја за повезивање природних станишта и миграцију врста.

Основни циљ заштите је очување предеоних карактеристика и ублажавање негативних утицаја коришћења природних ресурса, уз могућност ревитализације шумских и ливадских фрагмената, усмерен и одржив развој шумарства, ловства и туризма.

ПШ ‚Букински храстик‘‘ чине мешовите састојине храста, цера, белог јасена, граба и осталих врста природних пратилаца ове састојине, као и бројне врсте четинарског шумског дрвећа, карактеристични грађевински објекти и бројне врсте дивљачи и птица. Заштита се спроводи у складу са Решењем о проглашењу бр. 01-110/24/73 (‚Службени лист САПВ‘‘ бр. 7/73).

СП Стабло шимшира у Плавни заштићено је Решењем СО Бач о заштити СП ‚Стабло шимшира у Плавни“ бр. 322-7/77/IV (‚Службени лист општине Бач“ бр. 7/78), на основу кога се спро- воде мере заштите.

III - 1.3.2. Подручја планирана за заштиту

На простору подручја која су планирана за заштиту у оквиру граница подручја Културног предела Бач (Храстове шуме уз Мо- стонгу и Рит између Плавне и Бачког Новог Села), садржаје и ак- тивности треба планирати у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

III - 1.3.3. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

У складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 5/10 и 47/11), заштита строго заштићених врста се спроводи забраном коришћења, уништа- вања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама. Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.

III - 1.3.4. Еколошки коридори

На основу Уредбе о еколошкој мрежи утврђене су деонице еколошких коридора. Река Дунав са обалским појасом и насипом је утврђена као еколошки коридор од међународног значаја, а са еколошки значајним подручјем СРП ‚Карађорђево‘‘, регионал- ним и локалним еколошким коридорима, чини део еколошке мре- же Републике Србије.

Еколошки коридори који представљају део еколошке мреже на територији Републике Србије, доприносе очувању динамике популација и животних заједница заштићених врста на нивоу предела, с обзиром да бројност врста и јединки природних вред- ности показује сезонску варијабилност са највећим вредностима у периодима миграције појединачних животињских група. Очу- вање квалитета воде и проходности еколошких коридора, као и одржавање што већег дела обале у блиско - природном стању, неопходно је за дугорочни опстанак заштићених врста и био- диверзитета ширег региона. Изграђени делови обале еколошког коридора смањују проходност коридора представљајући баријеру за одређене врсте, а негативни ефекти изграђених делова обале умногоме зависе од примењених техничких решења (тип оба- лоутврде, осветљеност, саобраћајна инфраструктура, проценат зеленила), као и од дужине измењене деонице. На местима ук- рштања еколошких коридора са елементима инфраструктурних система који формирају баријере за миграцију врста, потребно је обезбедити техничко-технолошка решења за неометано кретање дивљих врста.

Водотоци и канали са функцијом еколошких коридора и њи- хов обалски појас истовремено представљају станишта насељена заштићеним врстама које се налазе на списковима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива. На основу Уредбе о еколошкој мрежи се утврђује начин управљања еколошком мрежом ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, односно типова станишта од посебног значаја за очување и/или унапређивања нарушених станишта и очувања одређених врста.

III - 2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА

III - 2.1. ЗАШТИТА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

Земљиште, као условно обновљив природни ресурс, подноси све већи притисак. Коришћењем земљишта често долази до поре- мећаја равнотеже појединих састојака земљишта, што неминовно доводи до његовог оштећења. Једна од мера заштите и очувања земљишта је спровођење мониторинга, што представља праћење промена у пољопривредном и непољопривредном земљишту, а посебно праћење садржаја опасних и штетних материја као и ин- тегрално посматрање са другим чиниоцима животне средине у систему заштите.

Концепција коришћења и заштите пољопривредног земљишта заснива се на интегралном управљању природним ресурсима, на начин којим се обезбеђује опште побољшање стања животне средине, рехабилитација тла, воде, ваздуха и природних предела и очување флоре и фауне и њихових станишта. С тим у вези по- требно је предузети и следеће мере:

- спречавање заузимања пољопривредног земљишта у не- пољопривредне сврхе,
- заштита пољопривредног земљишта од ерозије, смањења нивоа органских материја, салинизације и сабијања и то: поштовањем плодореда, комбиновањем и уравнотежењем ратарско - сточарске производње и успостављањем еко- лошки оптималних односа између интензивних култура са једне стране, и травњака, шума и сл. са друге;
- заштита пољопривредног земљишта од контаминације опасним и штетним материјама и то: изградњом по- стројења за пречишћавање отпадних вода из насеља, де- поновањем смећа у складу са важећим прописима, чиме се спречава његова дисперзија, лоцирањем фарми, пре- рађивачких објеката и сточних гробаља у складу са зако- ном, да се могућности штетних утицаја сведу на мини- мум, редукцијом употребе хемијских средстава и мине- ралних ђубрива на њивама и сл.;
- неговање и унапређење пољопривредног земљишта, не само у производном него и еколошком домену и то: из- градњом и одржавањем система за наводњавање и од- водњавање (дренажу), рекултивацијом деградираних површина, уређењем ливада и пашњака и другим агро- мелиорационим мерама.

III - 2.2. ЗАШТИТА ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА

Шумска вегетација је најстабилнија животна заједница од изу- зетног значаја за очување биолошких, климатских, хидролошких и пејсажно - естетских вредности Културног предела Бач.

Правци развоја шумских заједница и ловне фауне у подручју Културног предела Бач су:

- примена аутохтоних врста дрвећа (домаћа топола и врба) и њихових заједница;
- конверзија и реконструкција изданачких шума у високи узгојни облик;
- конверзија шикара у стабилне високо- продуктивне шуме;
- подизање мешовитих аутохтоних састојина;
- усмерено и планско газдовање, тако да се у свакој сас- тојини остваре најповољније општекорисне, еколошке и естетско - декоративне функције;
- у заштитном појасу насипа форсирати аутохтоне врсте;
- повећање површина под шумама пошумљавањем шум- ског земљишта - чистина;
- коришћење шумског земљишта у складу са његовим би- олошким капацитетима;
- унапређење стања постојећих шума;
- организовање трајне максималне шумске производње;
- подизање заштитних појасева зеленила на око 2% тери- торије ван заштићених подручја на деловима простора уз канале, путне коридоре, и у оквиру пољопривредног земљишта са циљем побољшања микроклиматских ус- лова повећања приноса у пољопривреди и укупне шумо- витости у обухвату Просторног плана;
- формирање заштитног зеленила уз радне површине у атару, на просторима за рекултивацију (напуштене депоније, де- градирано земљиште) и у зонама кућа за одмор и рекреацију;
- повезивање шума и заштитног зеленила у систем зе- лених површина који ће омогућити јачање укупног био-еколошког система.

III - 2.3. ЗАШТИТА ВОДА И ВОДНОГ ЗЕМЉИШТА

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем.

Водно земљиште текуће воде, јесте корито за велику воду и прио- бално земљиште. Водно земљиште стајаће воде, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Приобално земљиште јесте појас земљишта непосредно уз ко- рито за велику воду водотока, које служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

Ширина појаса приобалног земљишта је:

1) у подручју незаштићеном од поплава до 10 m;
2) у подручју заштићеном од поплава до 50 m (зависно од величине водотока, односно заштитног објекта), рачу- најући од ножице насипа према брањеном подручју.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

1) изградњу водних објеката и постављање уређаја на- мењених уређењу водотока и других вода;
2) одржавање корита водотока и водних објеката;
3) спровођење мера заштите вода;
4) спровођење заштите од штетног дејства вода;
5) остале намене, утврђене Законом о водама.

Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и оба- везе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.

Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:

- водни објекати;
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урба- нистичким планом;
- објекти за спорт, рекреацију и туризам (марине, ау- то-камп и сл);.

Приликом уређења водног земљишта, водити рачуна о сле- дећим смерницама како би еколошки коридор задржао контину- итет:

- Сачувати што већу деоницу обале и

приобаља у природ- ном и блиско природном стању.
- Планским распоредом активности уз обалу обезбеди континуитет речног коридора.

У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опас- ност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

У инундацији реке, од ножице насипа према реци у појасу ши- рине 10 m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно, могу се лоцирати објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде реке. Ови објекти у кориту реке могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштит- на шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече.

Објекти за пристајање пловних објеката наутичког туризма као што су сидришта, привезишта, пристаништа и др., морају да имају безбедан вез при свим хидрометеоролошким условима и условима пловидбе, водећи рачуна о амплитуди водостаја (ми- нимална, максимална), осцилацијама водостаја, ветру, таласима, леду, замуљењу и др. Обавезно је предвидети безбедан приступ са обале на брод и обрнуто, при свим водостајима и условима ви- дљивости (приступни мост, степеништа, осветљење).

Објекти морају имати сву потребну инфраструктуру, прилазне путеве, радне стазе и површине, прилазе, улазе и излазе, ограде, обележавање и сигнализацију, средства и уређаје за прихват от- падних материја са бродова или објеката наутичког туризма и др.

За просторе намењене за све напред набројане потребе обавез- на је израда урбанистичког плана одговарајуће разраде, уз оба- везно прибављено мишљење надлежног водопривредног преду- зећа и услове које изда надлежни орган.

III - 2.4. ЗАШТИТА ЛОВНЕ И РИБОЛОВНЕ ФАУНЕ

Заштита ловне фауне у подручју Културног предела Бач обез- беђује се:
- успостављањем мониторинга, очувањем стабилности и квалитета ловне дивљачи;
- очувањем и побољшањем услова изворних типова ста- ништа за дивљач ради повећања хранидбене базе и мес- та за заклон;
- заштитом ретких врста птица (орао белорепан и црна рода) кроз очување старих стабала као потенцијалних гнездилишта и видре као изузетно ретке врсте;
- развојем ловног туризма у II и III зони заштите у складу са прописаним режимима.
- подизањем пуног економског капацитета ловишта;
- заштитом и очувањем ретких и угрожених врста;
- изградњом ловно-техничких објеката уз могућност ограђивања делова ловишта;
- повећањем економских ефеката ловства, кроз развој ло- вног туризма.

III - 2.5. ЗАШТИТА ГЕОЛОШКИХ РЕСУРСА

Из Закона о рударству и геолошким истраживањима: ‚геолош- ки ресурси обухватају: простор са својим геолошким, амбијен- талним и другим карактеристикама, минералне ресурсе, ресурсе подземних вода и геотермалне ресурсе“.

Експлоатационо поље обухвата простор у коме се налазе резер - ве минералних сировина и геотермалних ресурса, као и простор предвиђен за смештај јаловишта и другог рударског отпада, за изградњу објеката припреме минералних сировина, за изградњу објеката одржавања, водозахвата и других објеката, а ограниче- но је одговарајућим полигоним линијама на површини терена и простире се до пројектоване дубине експлоатације.

Заштитни простор око експлоатационог поља је простор у коме експлоатација није планирана нити се изводи, већ предста- вља простор који раздваја експлоатациона поља и омогућава да, у једном тренутку времена, носилац одобрења за експлоатацију за исти простор може тражити истражно право уколико постоје индиције да се ресурси минералних сировина налазе и ван по- стојећих граница експлоатационог поља. Заштиту геолошких ресурса,вршити у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима.

Ради заштите вода и животне средине, привредни субјект је дужан да:
1) планира мере којима се спречава угрожавање режима вода и животне средине, односно мере рекултивације и санације и да обезбеди извршење прописаних мера;
2) води податке о врстама и количинама опасних и штетних материја које користи у вршењу делатности, односно да води податке о врстама и количинама опасних, штетних и отпадних материја које испушта или одлаже у животну средину;
3) спроводи мере и услове за спречавање угрожавања режи- ма вода и животне средине садржане у анализи утицаја обављања делатности на животну средину и режим вода у складу са посебним законом.

Носилац експлоатације је дужан да у току и по завршетку извођења радова на експлоатацији, а најкасније у року од једне године од дана завршетка радова на површинама на којима су рударски радови завршени, изврши рекултивацију земљишта у свему према пројекту рекултивације земљишта, који се израђује по посебним прописима, односно да предузме мере заштите земљишта на коме су се изводили радови и мере заштите и сана- ције животне средине и вода, ради безбедности и здравља људи и безбедности имовине.

III - 3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

III - 3.1. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ И РУРАЛНО ПОДРУЧЈЕ

У обухвату Просторног плана наставиће се процес депопу- лације. Да би се негативне популационе тенденције ублажиле (осим примене одговарајућих мера демографске политике) не- опходно је пружити помоћ локалном становништву у преласку на делатности које су у складу са заштитом Културног предела Бач и природе подручја, чиме би се створили услови да се задржи становништво, динамизира привредна активност, што ће за по- следицу имати и подизање на виши ниво укупних услова живота у насељима посматраног подручја.

Од велике је важности и да локално становништво

препозна свој интерес у чувању културних и природних вредности као део могућности свог развоја у окружењу заштићеног подручја, али је истовремено потребно и пружити локалном становништву стручну помоћ и друге облике сарадње за развој сеоског туризма, брендирања производа традиционалне и органске производње и др., у складу са смерницама заштите Културног предела Бач, кул- турних и природног добра. На тај начин се развој локалне заје- нице, усмерен и на очување културних и природних вредности, уклапа у опште усвојену концепцију одрживог развоја.

III - 3.2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА МРЕЖУ И ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА

Мрежа насеља у подручју посебне намене дефинисана је РПП АП Војводине, и преузета у Просторни план општине Бач, Прос- торни план општине Бачка Паланка и Просторни план општи- не Оџаци. Овим Просторним планом мрежа насеља је допуњена само у делу којим се дефинишу надлежности Културног предела Бач. У складу са тим, у подручју обухвата Културног предела Бач у мрежи насеља заступљена је следећа хијерархија:

- Локални центар-примарни центар Културног предела Бач је насеље Бач;
- Насеље - локална заједница-секундарни центар Културног предела Бач су насеља: Бачко Ново Село (у општини Бач), Карађорђево (у општини Бачка Паланка) и Дероње (у општини Оџаци);
- Насеља - локалне заједнице: Бођани, Вајска и Плавна (у општини Бач) и Младеново (у општини Бачка Паланка).

Развој нових насељских функција, између осталог, проистиче и из њихове будуће улоге у заштити и коришћењу подручја Културног предела Бач. У планском периоду морају се искористити све постојеће вредности ових насеља, и створити нове, у сврху раз- воја туристичке инфраструктуре и што боље презентације Кул- турног предела Бач. За наведене потребе неопходне су одређене стратешке интервенције унутар насеља.

Утицај посебне намене на функционисање насеља односи се на:

- забрану градње,
- ограничење ширења грађевинских подручја насеља због потребе обезбеђивања визура ка одређеним реперима посебне намене;
- ограничење повећања спратности због потребе обезбеђи- вања визура ка одређеним реперима посебне намене,
- забрану увођења производних комплекса у историјско језгро насеља ради очувања амбијенталних целина;
- дефинисање посебних услова за уређења/изградњу;
- побољшање квалитета саобраћајне мреже и комуналне опремљености;
- очување, подстицање и унапређење еколошке свести.

III - 3.3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ЈАВНИХ СЛУЖБИ

Развој и размештај јавних служби ће у будућности у великој мери зависити од потреба корисника, постојећих објеката јавних служби и особености посматраног подручја. Утицај посебне на- мене на развој и организацију мреже јавних служби се односи на организовање и обезбеђивање простора за рад:

- Јавног предузећа за урављање Културним пределом Бач, Туристичке организације Културног предела Бач и ту- ристичко-информационог центра и центра за прихват туриста и посетилаца (визиторски центар) у насељу Бач;
- Дифузног музеја, са седиштем у Бачу и испоставама у Бачком Новом Селу, Дероњама и Карађорђеву;
- бољу комуникацију и доступност јавних служби, посеб- но мобилних;
- реконструкцију запуштених објеката и развој нових јав- них служби за које постоји интерес локалне заједнице, уз подстицање јавно-приватног партнерства;
- стварање повољних услова за прекогранични сарадњу и финасирање пројеката из међународних фондова.

III - 4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

Полазећи од расположивих ресурса производње најважнији привредни потенцијал, као основа будућег развоја подручја по- себне намене је пољопривредно земљиште, као и богато културно наслеђе (археолошки локалитети, споменици културе и др.) и природне вредности подручја, нарочито СРП ‚‘Карађорђево‘‘, које су недовољно искоришћене за развој туризма.

Сходно томе, развојни циљ овог подручја требало би да буде динамичнији развој туризма, у односу на остале привредне гране, као и контролисани развој пољопривреде. Неопходно је усмерава- ти економски развој према оним видовима коришћења, који мање оптерећују животну средину и омогућавају очување културне баштине и обнављање природних ресурса, а у складу са принципима одрживог развоја. Потребно је пружати помоћ локалном становништву за прелазак на интегралну пољопривреду или на производњу здраве хране; органски производи се могу појавити као елемент комплексне туристичке понуде. Усмерено развијање других привредних грана, као што је угоститељство и сеоски ту- ризам, такође може деловати у правцу афирмације и бољег искоришћења постојећег културног наслеђа. Посебно треба радити на томе да, упркос стриктном концепту заштите културних добара и природних вредности која се из оперативних разлога базира на забранама, локално становништво препозна свој интерес у процесу остваривања заштите културне баштине и природних вред- ности (туристичка валоризација, брендирање производа органске производње, одрживо коришћење споменика културе и др.).

III - 4.1. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ТУРИЗМА

Туристичка делатност у оквиру општина које су обухваћене Просторним планом у протеклом периоду није имала оно учешће у привредном развоју које јој по потенцијалима припада. Заједнички приступ туристичком развоју ове три општине повећава шансу креирања конкурентских предности кроз повећање укуп- ног сета атракција, које се интегришу у јединствену дестинацију.

У оквиру туристичке делатности циљ је да се, у односу на по- тенцијале са једне стране, и циљна тржишта са друге, планира из- градња и повезивање туристичке и друге потребне инфраструк- туре која би омогућила дужи и садржајнији боравак туриста. Од пресудне је важности заштита, очување и правилна валоризација културно-историјског наслеђа, па у том контексту треба пла- нирати туристички производ чија ће основа бити валоризовање културне и етно баштине, за шта постоји све значајнија тражња.

Имајући у виду садашњи организациони, институционални и инвестициони капацитет локалне самоуправе, као превасходног заступника јавног сектора, потребно је у првом кораку развијати оне туристичке производе који се најбрже могу пласирати и комер- цијализовати на туристичком тржишту, а то су ‚догађаји‘‘ (култу- ра, уметност и забава, спортска такмичења, рекреација) и ‚посеб- ни интереси‘‘ (лов, риболов, камповање, бициклизам, јахање и др.).

У ту сврху потребна је:

- изградња и реконструкција саобраћајне инфраструкту- ре и смештајних капацитета различитог нивоа услуга за прихват туриста и за њихов дужи боравак (паркинге, смештајне капацитете различитих категорија и квалите- та услуга - хотеле, мотеле, пансионе, домаћу радиност, водичке службе, сувенирнице, ресторане, итд);
- изградња рекреативно-спортских садржаја, плажа са свим потребним садржајима, очување свих заштићених површина (природних и антропогених);
- формирање информативних пунктова, продавница суве- нира, туристичке сигнализације;
- развијање постојећих и формирање свих потребних служби и организација које ће омогућити реализацију задатих активности.

Све ове активности треба да допринесу да се туристички производ прилагоди туристичкој тражњи тако да се са једне стране повећа обим туристичког промета, а са друге омогући задржавање туриста више од једног дана. У оба случаја резул- тат је повећање прихода од туризма, повећање запослености становништава - једном речју туризам постаје развојни фактор привреде овог подручја.

У последњих неколико година постоји низ пројеката и иницијa- тива усмерених на туристички развој, фокусиран углавном на лока- циje уз реку Дунав, што значи да су предузетничке структуре пре- познале празан простор уз Дунав као кључни ресурс овог подручја.

Фокус је на Подунављу, као све значајнијем туристичком коридо- ру Европе (пројекат изградње пристана за туристичке бродове, ев- ропски пројекат бициклистичких стаза, пројекат изградње марине итд.), и његово повезивање са туристичким потенцијалима општина.

Пројекат ‚Подграђе у Бачу‘‘ подразумева обнову постојећих кућа према аутентичним правилима и архитектонским стандар- дима. Предлог је да се ревитализацијом комплетног Подграђа са околним подручјем креира зона са туристичком понудом која се базира на културно-историјској баштини, традицији и локалној гастрономији, као и интерпретацији целокупне историје Бача. Организација и оперативне активности овог пројекта укључују повезивање Подграђа са тврђавом, турским купатилом, самоста- ном и манастиром у смислу стварања јединственог искуства ис- торије и културе Бача.

На овај начин би била креирана додатна вредност већ постојећој иницијативи ‚Векови Бача‘‘, а кроз отварање могућности за мале пословне иницијативе, даје се подршка одрживом развоју локалне економије. С обзиром на то да у већини кућа живи локално ста- новништво, њиховом обновом и активирањем у смислу туристичке понуде, отвара се могућност активирања локалног становништва на пољу малог предузетништва и остваривања додатних прихода.

Велики туристички имиџ овог простора ствара и СРП ‚Ка- рађорђево‘‘, као историјска председничка резиденција, која међу- тим никад није остваривала значајан економски ефект с обзиром на то да је била објекат затвореног типа.

Карађорђево је центар ловног и излетничког туризма I катего- рије, а могу се развијати и друге туристичке активности: спорт- ско-рекреативне, циклотуризам, екскурзионе и риболовне. Та- кође, потребно је размишљати и о увођењу нових туристичких производа као што су фотосафари, birdwatching, едукативни про- грами итд. Туристима се поред лова и риболова нуде програми ја- хања, вожње фијакером, чамцима. Карађорђево такође располаже и са квалитетним смештајним капацитетима.

Међутим, постојеће капацитете је потребно реновирати и обје- динити понуду, на основу планова одрживог развоја ловног тури- зма, у односу на све субјекте који газдују ловиштима.

Активирањем својих туристичких потенцијала у Културном пределу Бач, општине могу обезбедити да туризам постане један од важних сектора обнове и развоја, са израженим позитивним утицајем на подстицање привредног развоја, пораст запосле- ности и подизање стандарда локалног становништва.

III - 4.2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЉОПРИВРЕДЕ И РИБАРСТВА И НА РУРАЛНИ РАЗВОЈ

Посматрани простор има велики потенцијал у сектору пољопривредне производње захваљујући повољним климатским условима, добрим природним карактеристикама земљишта и рас- положивим водним ресурсима. Међутим, тај потенцијал није у потпуности искоришћен.

Пољопривреда се не сматра обичном економском граном, како због специфичности ове производње и традиције која се уз њу везује, тако и због великих очекивања.

Препозната је као један од основних стратешких праваца раз- воја, а већи део становништва у њој види највећу развојну шансу. Пољопривреда јесте економска грана која може да произведе већу вредност него што то чини сада, доприносећи укупном привред- ном развоју посматраног подручја.

Подручје у обухвату Просторног плана има доминантно ру- рални карактер, с обзиром да основу његове економије чини пољопривреда, те да велики део становништва, директно или ин- директно, остварује приходе у области пољопривреде.

У наредном периоду значајну пажњу треба посветити уна- пређивању економских и социјалних услова живљења пољоприв- редног становништва на селу уз подршку производњи специ- фичних пољопривредних производа и њиховом пласману кроз туристичку понуду.

Очувана животна средина, атрактивност пејсажа, биодиверзи- тет, културно и историјско наслеђе, постојање традиционалних вештина и производа представљају квалитетну основу за развој различитих активности руралне економије.

Рурални развој подручја захтева спровођење координираних активности у области институционалне и организационе подрш- ке, ефикасног физичког и комуникационог повезивања

насеља, повећања приступачности становништва државним и јавним службама и подршку надлежних органа управе на локалном, ре- гионалном и националном нивоу.

У циљу побољшања квалитета живљења на селу потребно је, у првом реду, подићи ниво инфраструктурне опремљености (са- обраћајна, енергетска, снабдевање водом, каналисање отпадних вода, депоновање комуналног отпада) и опремљености насеља неопходним јавним службама у складу са њиховим рангом у пла- нираној мрежи насеља.

У оквиру постојећих насељских структура, или, уколико прос- торни потенцијали насеља то онемогућавају, ван насеља обезбе- дити просторне услове за развој капацитета за финалну прераду пољопривредних производа и производних и услужних капаци- тета руралне економије. На тај начин обезбедиће се услови за комбиновање основне пољопривредне делатности са другим про- изводним, услужним и посредничким делатностима. Радне прос- торе ван насеља опремити комуналном инфраструктуром.

Посебну пажњу треба посветити заштити и конзервацији ру- ралног наслеђа, очувању предеоног диверзитета, заштити жи- вотне средине, развоју активности које обезбеђују алтернативни приход и развоју и побољшању руралне инфраструктуре.

Такође је потребно посветити пожњу уско специфичним про- грамима производње, полазећи од природних предности за ратар - ску производњу, добрих педолошких карактеристика земљишта, умерене континенталне климе и створених вредности. Створене вредности се огледају у традицији пољопривредне производње на овом подручју и високог стручног знања носилаца развоја пољопривреде, али их је потребно осавременити применом нових технологија у складу са савременим научним сазнањима.

Велико привредно, а пре свега пољопривредно богатство, поред плодног земљишта су 43 килиметра тока реке Дунав и мреже канала Дунав-Тиса-Дунав. Замајац развоја представљају и спортски лов и риболов (река Мостонга, језеро Провала). По својим физичко-хемијским и биолошким карактеристикама воде и водотоци на подручју обухвата Просторног плана су погодни за рибарство.

Узимајући у обзир расположиве природне ресурсе на посма- траном подручју, развој пољопривреде треба засновати на:

- обезбеђењу довољне количине квалитетних сировина за прехрамбену индустрију;
- измени структуре сетве којом ће се доћи до већих еко- номских ефеката, уз поштовање свих ограничења које простор намеће;
- развоју производње здраве хране и њеној валоризацији кроз локалну туристичку понуду;
- повећању површина под повртарским културама;
- развоју сточарства и воћарства;
- дефинисању приоритета, који уз најмања улагања могу дати највеће ефекте;
- спровођењу контроле квалитета земљишта, површин- ских и подземних вода и праћењу утицаја пољопривред- них активности на стање животне средине;
- коришћењу обиља воде, по чему је ово подручје карак- тер- истично, у циљу наводњавања и одводњавања;
- коришћењу предуслова за формирање вештачких рибња- ка за производњу конзумне рибе, на мање плодним повр- шинама земљишта;
- развоју других алтернативних облика пољопривреде.

III - 4.3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ШУМАРСТВА И ЛОВСТВА

Шумарство као привредна грана, даје значајне резултате по- себно у Газдинским јединицама које просторно обухватају највеће површине под културама и плантажама ЕА-топола које имају највећи запремински прираст, нарочито врсте тополе I - 214. Шумама и шумским земљиштем, било да су у државном или приватном власништву, мора се управљати и газдовати тако да се очувају њихове основне природне вредности и функције, саглас- но Закону о шумама и Закону о заштити природе, као и пратећим подзаконским актима. Посебно треба повести рачуна о очувању природности и биолошке разноврсности шума, као и њихове ком- плексне структуре и састава, са акцентом на очувању разноврс- ности живог света и пратећих заједница, који се налазе унутар шума овог подручја. Шуме треба да остваре превасходно заштит- не функције, социо-културне и привредне у оквиру општекорис- них функција шума.

У границама Културног предела Бач потребно је:

- унапредити стање постојећих шума имајући у виду ре- жиме заштите заштићених подручја и мере заштите ос- талих природних добара;
- оптимално користити шуме у складу са заштитом и одр- живим развојем укупног подручја;
- газдовање шумама ускладити са биолошким капацитети- ма станишта, што подразумева газдовање ЕАТ и аутохто- ним врстама дрвећа на одговарајућим стаништима;
- пласман дрвне масе усмерити ка прерађивачким капаци- тетима у земљи;
- радове у шумарству обављати у складу са Програмом развоја подручја и основама газдовања шумама;
- очувати постојеће аутохтоне шумске заједнице и приме- нити их у пошумљавању нових површина;
- организовати максималну шумску производњу уз зашти- ту укупног екосистема.

Ловство: Ловишта у границама Културног предела Бач имају добре услове за развој и гајење дивљачи.

Ловишта ће, у складу са Законом о дивљачи и ловству, газдо- вати својим ловиштем на основу важећих ловних основа и го- дишњих планова газдовања, којима ће се прописати конкретне планске мере које ће имати за циљ заштиту, исхрану и коришћење дивљачи.

Пун економски капацитет ловишта ће се постизати добром прогнозом диманике развоја популације дивљачи, односно пројекцијом оптималног матичног фонда за сваку ловну годину, уз уважавање реалног прираста, губитака и одстрела дивљачи.

У ловиштима ће бити дозвољен улов дивљачи у складу са го- дишњим плановима газдовања. Ловишта опремити ловно-тех- ничким објектима, узгајалиштима дивљачи и ловачким домови- ма у складу са планираним развојем ловног туризма.

III - 4.4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ИНДУСТРИЈЕ

За развој индустрије, као и укупан привредни развој посма- траног подручја, неопходно је да се он заснива на технолошкој ревитализацији, на конкурентној производњи са потпуном ин- теграцијом најсавременијих технолошких решења, уз заштиту и очување животне средине. Приоритет у развоју индустрије треба да буде првенствено прехрамбена индустрија (која се ослања на развијену сировинску базу, нарочито органска производња хране) и афирмација посматраног подручја као произвођача здраве хра- не. При томе посебан акценат треба дати развоју прераде житари- ца (пшенице и кукуруза), али и преради воћа, поврћа и меса, јер ће ове гране прехрамбене индустрије имати потенцијално тржиште у оквиру туристичке понуде подручја обухвата Просторног пла- на, али и на тржиштима унутар земље и у иностранству.

Даљи развој малих и средњих предузећа, такође представља приоритет динамичнијег привредног развоја, како због стварања услова за брже запошљавање и пораст прихода становништва, тако и због потреба и могућности активирања локалних потен- цијала (сировинско залеђе, радна снага). Неопходна је и подршка локалне самоуправе у обезбеђивању подстицајног окружења за развој предузетништва, нове инвестиције и ново запошљавање, као и у процесима едукације будућих предузетника МСП.

III - 5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

III - 5.1. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Основно концепцијско опредељење у домену путне - друмске инфраструктуре за подручје обухвата Просторног плана (општи- на Бач и мањи део општине Бачка Паланка и Оџаци) је побољ- шање капацитивних могућности предметних државних путева[41], безбедности и нивоа саобраћајне услуге (деонице ДП бр.12/М-18, ДП бр 112/Р-102) као основних путних капацитета, који ће нудити виши ниво комфора и бољу повезаност овог простора са окру- жењем. Предметни државни путеви такође ће у наредном перио- ду, поред своје основне функције у међурегионалном и међу- општинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне доступности локалитетима у оквиру обухвата посеб- не намене.

Планска решења путног - друмског саобраћаја подразумевају задржавање свих саобраћајних капацитета нижег хијерархијског нивоа (општинских, атарских, шумских и других приступних путева) уз потребу реконструкције и уклапања у нове функцио- нално - саобраћајне матрице овог простора и окружења. Овакав приступ уређењу саобраћајница у оквиру простора обухвата ути- цаће на формирање нове- јединствене саобраћајне мреже, која ће у потпуности побољшати везе у зони културног предела са на- сељима, окружењем, свим садашњим и будућим туристичким, рекреативним и културним локалитетима.

Планска решења траса нових приступних путева ка предмет- ном простору, предложена су као најекономичнија (верификована кроз планове локалних самоуправа у обухвату), која се лако могу реализовати, без повећања трајекторија путовања, експлоатацио- них трошкова и без значајнијих неповољних утицаја на одрживи развој и биодиверзитет овог простора.

Предложена решења водног саобраћаја (проистекла из планске и стратешке документације Републике Србије и АП Војводине) подразумевају укључивање потенцијала водног - пловног пута реке Дунав - коридора VII, пловних-водних путева из система ОКМ ХС ДТД у дестинације транспорта путника (потенцијалних посетилаца у зони Културног предела Бач) и околних локалитета, путем водних превозних средстава и/или уз интегрално повези- вања са осталим облицима саобраћаја. Обнављање путничких пристаништа, као и изградња прихватних објеката наутичког туризма (марина, привезишта) ће подстицајно утицати на укљу- чивање овог вида саобраћаја у афирмацију локалитета у зони обухвата Просторног плана. За релизацију потребних садржаја водног саобраћаја у оквиру обале Дунава и ОКМ ХС ДТД постоје одговарајући просторни и хидролошки услови.

4 Донета је Уредба о категоризацији државних путева;
у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је на- прављена паралела са постојећим ДП: М-18 је ДП I6 реда бр.12; Р-102 је ДП Па реда бр 112.

Планска и стратешка решења у домену железничког саобраћаја такође су заснивана на усвојеним планским и стратешким доку- ментима (ППРС, РПП АПВ, Стратегија развоја саобраћаја РС) што подразумева задржавање постојећих пруга у оквиру утврђе- них коридора и побољшање експлоатационих параметара рекон- структивним мерама и изградњом.

Реконструкцијом/изградњом нижерангираних пруга, побољ- шаће се експлоатациони параметри железница (повећање носи- вости и експлоатационе брзине), тиме ће се приближити захте- ваном европском нивоу превозне услуге и створиће се солидни услови за интеграцију са осталим видовима саобраћаја (транс- порт путника: возила-вагони-пловила), као и могућност за ко- ришћење пруга у туристичко-музејске сврхе.

Планска решења и стратегије развоја немоторног саобраћаја на предметном простору предвиђају формирање и развој капа- цитета немоторних - пешачко-бициклистичких кретања (кроз дефинисање коридора бициклистичких стаза уз реку Дунав - међународног цикло коридора 6, националног цикло коридора уз ОКМ ХС ДТД, пешачких и бициклистичких стаза унутар насеља и локалитета). Немоторна кретања, као најважнија и еколошки најприхватљивија, доприносе смањењу негативних утицаја сао- браћаја на животну средину, побољшању ‚‘суживота‘‘ моторног саобраћаја и афирмацији природних, туристичких локалите- та еколошког коридора, што је и препорука која произилази из Атинске повеље ESU (1998 и 2003).

Ваздушни саобраћај (јавни путнички и карго превоз) у зони Културног предела Бача није заступљен. У планским докумен- тима вишег реда који обухватају ово подручју није предвиђено успостављање капацитета овог вида саобраћаја (ваздушне лу- ке-аеродрома). Ипак ова врста саобраћаја биће заступљена преко више (постојећих /планираних) микролокација хелидрома који се налазе у подручју Културног предела Бач, са минимално потреб- ним елементима за повремено обављање ове врсте ваздушног саобраћаја.

Гранични друмски саобраћај у подручју Културног предела Бач одвијаће се преко трајектног прелаза Бач - Вајска (Vukovar), где се налазе основни минимални капацитети за обављање ове активности.

Узимајући у обзир да су предеоне подцелине углавном ван већих урбаних агломерација и насеља, може се констатовати да посебна намена нема значајнији утицај на саобраћајне коридоре и објекте и на развој и унапређење саобраћајне инфраструктуре. Предметни саобраћајни капацитети који су постојећи (државна путна мрежа, регионалне пруга, општински путеви) су већином изграђени, док планирани капацитети делимично пролазе кроз посебну намену и имају одговарајуће реперкусије на избор, врсту, тип и сложеност објеката саобраћајне инфраструктуре (пратећи садржаји путева, бициклистичке стазе и опрема, саобраћајна-туристичко сигнализација), а самим тим и на остале садржаје у ок- вире у посебне намене.

III - 5.2. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ВОДОПРИВРЕДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

План развоја водопривредне инфраструктуре заснивање се на успостављању интегралних регионалних вишенаменских сис- тема за уређење, коришћење и заштиту вода. Обзиром да се на простору у обухвату Културног предела Бач очекује развој ту- ризма, неопходно је за прихват и боравак туриста обезбедити одговарајуће услове у смислу комуналне опремљености (водовод и канализација), као и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања и расипања.

III - 5.2.1. Снабдевање водом

Концепција снабдевања насеља водом заснована је на развоју регионалних система, као најповољнијих са аспекта експлоата- ционих трошкова и аспекта обезбеђења сигурне и квалитетне дистрибуције. Основу развоја будућих регионалних система за снабдевање водом чине заштићена изворишта подземних и повр- шинских вода. Принцип је да се до рационалних и еколошки при- хватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, а да се тек након тога регионалним системима допрема само недостајућа вода.

Имајући у виду садашња економска кретања и финансијску моћ локалних заједница, не може се очекивати брза изградња ре- гионалних система за водоснабдевање. Решења која се сада раде, или ће се радити у скорој будућности, морају бити компатибилна са будућим повезивањем у регионалне системе.

Краткорочна оријентација снабдевања водом обухвата раз- вијање микрорегионалних водоводних система (повезивање не- колико насеља или општина у једну целину у зависности од рас- положивих изворишта). Временом, ови системи би се повезивали и обједињавали у веће целине, тј. у одређеном временском перио- ду у регионални систем ослоњен на изворише воде регионалног нивоа. Овакав приступ омогућава да се корисници по правилу снабдевају са два или више изворишта и да се, уз локалне могућ- ности (микрорегионално и локално изворише), постиже највиши степен сигурности, како у погледу испоруке количине воде, тако и погледу њеног квалитета. Овде је економски елеменат један од најбитнијих чинилаца рационалног развоја.

Оптимална дугорочнија оријентација снабдевања водом ста- новништва представља изградњу регионалних и међурегионал- них водоводних система у који би били интегрисани и постојећи водоводни системи. Рок израде ових система је 2020. година. Про- блем највећег приоритета је водоснабдевање области у којима је у води за пиће присутан токсични арсен и повишен садржај при-родних органских материја и натријума.

Издан у алувијалним седиментима Дунава, на потезу Богоје- во-Бачко Ново Село, потезу Бачко Ново Село-Бачка Паланка, потезу Челарево-Футог, потезу Нови Сад-Сремски Карловци и потезу Гардиновци-Чента представља перспективу за развој но- вих изворишта.

Поред реализованих система и објеката за снабдевање водом насеља, дају се основне смернице развоја водоводних система по општинама:

- Бач - праћење површинских и подземних вода ради потпу- нијег увида у квалитет вода и утврђивања потреба за пре- дузимање мера у зависности од степена угрожености и вр- сте загађења, наставак замене застареле мреже од АЦЦ;

За сеоска насеља се предвиђа техничко побољшање водовода, нарочито у случају прикључења на магистралне доводе и градске водоводне системе и обнова и побољшање поузданости водовода, спајањем у јединствену целину више мањих групних система, из- градњом већих резервоара и смањивањем великих губитака у мрежи.

Уколико не постоје услови за прикључење на месне водоводне мреже, снабдевање водом објеката који се налазе унутар границе Културног предела Бач планирати из бунара бушених на парце- лама потенцијалних корисника, а у складу са Законом и условима које изда надлежни орган. Такође, за противпожарне и техничке потребе, предвиђа се бушење бунара који ће захватати мање ква- литетну прву (фреатску) издан.

III - 5.2.2. Каналисање и пречишћавање отпадних вода

Предвиђа се интегрална заштита вода, која подразумева при- мену технолошких, водопривредних и организационо-економ- ских мера заштите. Технолошке мере подразумевају пречишћа- вање отпадних вода у ППОВ свих насеља већих од 5.000 ЕС, као и мањих насеља која се налазе у зони заштите изворишта. У ППОВ ће се уводити отпадне воде општинских центара и свих приградских насеља повезаних на групне канализационе систе- ме. Производна предузећа ће реализовати своја комплетна ППОВ, или предтретмане. Предтретманом се отпадне воде из технолош- ких процеса пречишћавају до стања да смеју да буду упуштене у градску канализацију и упућене према ППОВ. Морају се укло- нити све опасне материје, посебно оне које би својим токсичним деловањем ометале рад биоаерационог дела ППОВ.

Каналисање насеља ће се обављати по принципима сепарацио- них система, са раздвојеним системима за отпадне воде насеља и атмосферске воде. Предвиђа се повећање обухвата насеља на више од 90%. У насељима ће се градити групни магистрални сис- теми,спајањем канализац. система више насеља,ради довођења отпадних вода на заједничко ППОВ.

- Бач-наставак изградње насељске канализационе мреже, проширење капацитета ППОВ;

Санитација сеоских насеља, која не могу да буду обухваћена малим групним системима са ППОВ (посебно код удаљених ра- сутих и неприступачних насеља) обављаће се по принципима ру- ралне санитације - са одвођењем отпадних вода у

индивидуалне или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секундар- ним биолошким пречишћавањем, уз оперативну организацију даљег поступка са отпадним водама, односно, уклањања и ко- ришћења у пољопривреди на санитарно безбедан начин како не би дошло до загађења површинских и подземних вода.

III - 5.2.3. Регионални системи водотока

Хомплексни регионални системи водотока чине саставни део Интегралног комплексног јединственог водопривредног система Републике Србије. Напред описани комплексни регионални сис- теми водоснабдевања значајно утичу на комплексне регионалне системе водотока и обрнуто. Овај утицај огледа се, пре свега, пре- ко испуштања гарантованих малих вода, који је предвиђен код свих акумулација које служе за водоснабдевање становништва или за неке друге намене. Утицај комплексног система високок- валитетних вода нарочито се огледа у упуштању отпадних вода у водотокове у данашњим условима практично без пречишћавања, што изазива смањивање употребљивости речних вода или онемо- гућавање њиховог коришћења уз ризике по здравље становништ- ва и оштећења осталог живог света. Речне системе чине објекти на рекама за уређење водних режима, акумулације, објекти хи- дроелектрана, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање. На територији обухваћеној Просторним планом у функционалном и управљач- ком погледу се издваја се Бачки речни систем.

Као вишенаменски, Хс ДТД служи за наводњавање, снабде- вање рибњака, индустрије и насеља водом, пловидбу, рекреа- цију, туризам, спортове на води, одводњавање сувишних вода, заштиту од штетног дејства вода и спровођење вода које дотичу са територија суседних земаља, прихватање пречишћених упо- требљених вода, и др.

Систем Дунав. Ток Дунава од Бездана до ушћа Тисе управљач- ки и функционално припада Бачком систему. Међутим, читав низводни део тока, од ушћа Тисе до границе са Бугарском, на коме се реализује успор од ХЕ Ђердап 1 и ХЕ Ђердап 2 издваја се као посебна управљачка и функционална целина, због сложених управљаних режима течења (рад електрана ХЕ Ђердап 1 и 2 у не- устаљеном режиму), као и сложених циљева заштите приобаља.

Бачки систем сачињава реализовани ХС ДТД у Бачкој, део тока Дунава од границе до ушћа Тисе, као и ХС Северна Бачка, који се разија на водом најдефицитарнијим северном подручју Бачке. Неопходна је обнова постојећег ХС ДТД, повећање његове про- точности и реализација ППОВ насеља и свих индустрија које се наслањају на ХС.

Хидросистем је могуће, без значајних улагања, прилагоди- ти већој потрошњи воде за наводњавање површина већих од пројектованих 132000 ha, путем продубљивања и проширивања необложених, односно надвишења обложених деоница магис- тралних канала и формирања нових акумулационих простора у многобројним, за то погодним, долинама северне Бачке, као и инсталирањем црпних станица чији је капацитет 20 % већи. Ре- гулисање водног режима у земљишту, уз изградњу и реконструк- цију постојећих система за одводњавање омогућиће интензивну пољопривредну производњу. Распрострањеност и изграђеност водопривредне инфраструктуре на територији је задовољавајућа, али је због њихове запуштености и неодржавања, проблем од- водње сувишних вода и даље присутан.Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација је ревитализа-ција постојећих мелиорационих система и постепено смањење садашњег заостајања Србије у домену наводњавања, изградњом нових система на земљиштима највиших бонитетних класа. Бу- дући системи се планирају као интегрални мелиорациони сис- теми (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација.

Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у ре- шења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

Просторним планом је дата могућност ревитализације старе Мостонге у делу њеног старог тока кроз насеље Дероње и насеље Бач (око тврђаве Бач), и постојећи ток Мостонге у делу СРП Ка- рађорђево (Врањак и Гувниште), и могућност изградње турис- тичке инфраструктуре уз наведене дестинације Мостонге.

Изградњом Хидросистема ДТД пресечен је део тока реке Мос- тонге која је својим меандром окруживала тврђаву и са изграђе- ним шанчевима који су били пуни воде била фортификацијска препрека. Стару трасу - меандар Мостонге која је улазила у шанац око тврђаве, пресекао је канал ДТД деоница Каравуко- во-Бачки Петровац. Деоница канала је под диригованим режи- мом (контролисано држање нивоа воде у каналу, његово пуњење и пражњење). Режим воде који се одржава у каналу (код Бача) из- носи од 79,40 тАНВ до 80,68 тАНВ.

У складу са пројектним задатком дата су варијантна решења могућег начина уређења корита шанца тврђаве. Заједничко за све предложене варијанте је дубина воде у кориту шанца. Пројекто- вана дубина воде је 1,2 m што не омогућава развој барске вегета- ције. Постојећи ободни насип је (претежно) на коти 82,50 тАНВ. Кота дна шанца је мењана са намером да се обухвате случајеви гравитационог пражњења, гравитационог пуњења и комбинова- ног рада са обезбеђењем пумпања воде у простор шанца. Запре- мина шанца обухвата површину сса 14,3 ha.

Предлог планираних садржаја и уређења простора непосредно уз/и везано за Мостонгу:

1. део старог тока Мостонге кроз насеље Дероње: копање канала средином старог тока, мин. ширине и дубине до- вољне за кретање два чамца упоредо, у дужини од око 4,5 km, уз могућност изградње пешачких и бициклистичких стаза - шеталишта, са дрвеним мостићима, и могућност изградње волијера - одмаралишта са садржајима, као и порибљавање водене површине;
2. постојећи ток Мостонге у делу грађевинског подручја на- сеља Бач: продубљавање корита и враћање воде око тврђаве и подграђа у Бачу, са изградњом стазе уз обалу (пешачке, би- циклистичке, трим), привеза за чамце, пешачких мостова.
3. постојећи ток Мостонге у делу СРП ‚Карађорђево, у ре- жиму III степена заштите: продубљавање корита Мостон- ге и изградња привезишта, са могућношћу коришћења ре- креативних/излетничких

пловних објеката, изградња пе- шачких и бициклистичких стаза уз Мостонгу.

III - 5.3. ЕНЕРГЕТИКА И ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Концепција развоја енергетике заснивање се на циљевима по- стављеним Стратегијом развоја енергетике РС до 2015. год, као и програмима остваривања ове стратегије, а основни циљеви су обезбеђење сигурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом и успостављање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи, преносу, дист- рибуцији и потрошњи енергије, који ће подстицајно деловати на привредни развој, заштиту животне средине и интеграцију у ре- гионално и европско тржиште.

Развој енергетике ићи ће у смеру усклађивања развоја енер- гетских производних сектора са секторима потрошње, као и смањење негативних утицаја на животну средину, што подразу- мева модернизацију енергетских објеката укључујући ревита- лизацију и технолошко унапређење, тј. замена садашњих тех- нологија новим технологијама уз обавезну примену савремених технологија/уређаја за заштиту животне средине, у циљу дости- зања стандарда ЕУ и норми дефинисаних међународним споразу- мима (међународни споразуми, Директива ЕУ и др.).

Ово подразумева ревитализацију, реконструкцију и модерни- зацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, по- узданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину, повећање удела коришћења расположивих по- тенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима, повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња), изградња нових енергетских објеката, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи, изградња преносних објеката за интерконективно трансгранично повезивање са држа- вама у окружењу и изградња нових енергетских објеката у складу са растућим потребама и обезбеђењу поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима.

Основни приоритет је технолошка модернизација свих енергет- ских објеката, инфраструктурних система и извора у свим секторима.

Прироритет представља и рационална употреба квалитетних енергената и повећање енергетске ефикасности у производњи, преносу, дистрибуцији и коришћењу енергије код крајњих корис- ника у свим секторима потрошње.

Посебан приоритет представља повећање коришћења об- новљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефи- каснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија и уређаја и опреме за коришћење енергије.

Дугорочно развојни и регионално стратешки приоритет пред- ставља грађење нових инфраструктурних објеката за интерконе- ктивно прекогранично и регионално повезивање са окружењем са становишта развоја регионалног и паневропског тржишта.

Развој енергетике заснован на овом концепту, као крајњи резул- тат треба да има укупно смањење финалне енергије и смањење не- гативних утицаја енергетских објеката на животну средину, што ће имати позитиван утицај на посматрано подручје посебне намене.

III - 5.3.1. Електроенергетска инфраструктура

У наредном планском периоду снабдевање електричном енер- гијом биће из основних производних објеката Републике Србије термоелектрана и хидроелектрана које се налазе ван подручја обухвата Просторног плана.

Преносна мрежа ће се развијати у складу са Сратегијом раз- воја енергетике РС до2015. год. односно, развојним документима ЕМС-а, који се према Закону о енергетици израђује сваке године за наступајући петогодишњи период, Студија перспективног раз- воја преносне мреже Србије до 2020. године (2025. год), а такође мора да прати растуће потребе за електричном енергијом. Највећи део инвестиција посвећен је рехабилитацији и унапређењу осно- вног преносног система. Сагледавањем постојећег стања, намеће се потреба континуитета технолошке модернизације постојећих објеката ради побољшања оперативних перформанси и повећања поузданости рада електроенергетских објеката. Поред технолошке модернизације објеката, развој електроенергетске преносне мре- же условљен је и у обезбеђивању нове преносне 110kV са повези- вањем системима у окружењу и изградњи трансформаторских 110/20 kV. Концепција изградње преносне мреже је у директној вези и са изградњом обновљивих извора енергије и растућим потребама.

Са технолошком модернизацијом преносне мреже, неопходно је оспособљавање свих техничких система управљања, као и развој нове информационе технологије за системско тржишно управљање, чији је циљ повећање поузданости системских података, што је ус- ловљено учешћем у будућем тржишту електричне енергије.

Планирани су објекти преносне мреже у ширем окружењу Просторног плана, који ће директно имати позитиван утицај на електроенергетски сектор и на подручју Просторног плана, од-

Табела 5: Планирани објекти преносне мреже 110 kV носно на испуњење основних циљева обезбеђење сигурног и ква- литетног снабдевања електричним енергијом. Ови инфраструк- турни објекти су представљени табеларно:

Р.бр.	Назив вода	Врста вода, тип и пресек проводника (mm2)	Етапа изградње
1	Бачка Паланка-Бач	110kV Надземни, Al/Č-360	до 2015 год.
2	Бач-Оџаци	110kV Надземни, Al/Č-240	до 2015 год.

Дистрибутивна мрежа ће се развијати у складу са Средњороч- ним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Прив- редног друштва за дистрибуцију електричне енегије ,‘Електро-

војводина‘‘, Електродистрибуција ,‘Сомбор‘‘.

За читав плански период предвиђен је пораст потрошње елек- тричне енергије са просечном годишњом стопом раста од 1,8%, што изискује повећање капацитета постојећих трафостаница, где је то мог уће, као и обезбеђење нових капацитета.

На конзумном подручју Електродистрибуције ,‘Сомбор‘‘ пла- нирана је трафостаница 110/20 kV ,‘Бач‘‘.

Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије.

Изградњом нових енергетски ефикасних објеката и адапта- цијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника али и укупна енергетска зависност овог простора.

III - 5.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Предвиђена је ДГМ (дистрибутивна гасна мрежа) ниског при- тиска, као и снабдевање гасом свих потрошача, у насељеним местима и ван насељених места, а који се налазе унутар граница Културног предела Бач.

Развој и изградња гасоводне и нафтоводне инфраструктуре на посматраном подручју дефинисана је Просторним планом општине Бач, Бачка Паланка и Оџаци и овим Просторним планом се не мења. Услови за изградњу гасоводне и нафтоводне инфра- структуре на посматраном подручју се издају на основу наведе- них планова.

Услови за изградњу одвојка гасовода ,‘Јужни ток‘‘ за Републи- ку Хрватску ће се издавати на основу ППППН транснационалног гасовода ,‘Јужни ток‘‘ кроз Србију.

Истраживање и експлоатација геотермалне енергије је доз- вољена на целом простору обухваћеном Просторним планом, док се у деловима са посебним режимом заштите поштују услови заштите дате уредбом.

III - 5.3.3. Обновљиви извори енергије

Процењује се да би на подручју Просторног плана у наредном десетогодишњем периоду учешће неконвенционалних енергет- ских извора у укупној потрошњи могао да достигне 20%.

Подручје Просторног плана располаже знатним потенцијалом обновљивих извора енергије. Соларним атласом који је израђен за потребе Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине утврђена је могућност развоја пројеката фотонапонских електрана у овом подручју, а регион располаже и значајним по- тенцијалом биомасе и биогаса.

III - 5.4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКА- ЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

У складу са постављеним циљевима достизања једног од главног покретача снага, нове економије ће се развијати као са- времени систем што подразумева увођење најсавремених тех- нологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широко- појасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз упо- требу најсавременијих медијума преноса, потпуна дигитализа- ција свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио- комуникација, КДС) уз обезбеђење довољно ка- пацитета, равномерног развоја и целокупне покривености прос- тора уз обезбеђивање подједнаке доступности свим оператерима.

- фиксна комуникациона мрежа: равномеран развој на це- лом подручју; потпуна замена аналогних система кому- тација и старијих дигиталних, новим системима у скла- ду са технологијом развоја истих; капацитете обезбеди- ти у складу са растућим потребама; реконструкција по- стојеће електронске комуникационе мреже на свим ни- воима; употреба оптичких каблова као медиј преноса, где год је то могуће;
- транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима;
- реконструисање постојеће приступне мреже код које би се употреба бакарних каблова максимално скратила, а значајно повећао удео оптичких каблова и могућност бе- жичног приступа;
- доградња постојеће мреже да би се постигла потпуна по- кривеност територије и омогућило увођење свих нових услуга;
- оптичке кабловске везе између комуникационих чво- ришта, које су од утицаја на подручје Просторног пла- на, у складу са плановима развоја надлежног предузећа планирани су од Бача према општинама Бачка Паланка и Оџаци,
- увођења широкопојасне мреже у фиксну телефонију;
- равномеран развој широкопојасне мреже за коришћење универзалних услуга;
- у циљу обезбеђивања нових услуга, приступну мрежу градити довођењем оптичке мреже што ближе корисни- цима, применом приступних претплатничких концен- тратора и различитих бежичних (wireless) технологија (нпр. WiMAX, WiFi и др.);
- дигитализација емисионих система, повезивање емиси- оне станице међусобно, и поред радио-релејних систе- ма, с центрима дистрибуције програма и оптичким при- водом на најближи кабл;
- сваком потенцијалном кориснику треба омогућити ква- литетан приступ радио и ТВ програмима који су добили дозволу за покривање те територије.

Инфраструктурна мрежа оптичких каблова представља основ- ни физички медиј за телекомуникациони пренос.

Табела 6: Планирани електронски комуникациони каблови на планском подручју

Р.бр.	Извршна јединица	Релација
1	Нови Сад	Бачка Паланка-Бач-Дероње-Оџаци
2	Нови Сад	Бођани-гранични прелаз
3	Нови Сад	Селенча-Ратково
4	Нови Сад	Бач-Вајска (реконструкција)
5	Нови Сад	Бач-Бачко Ново Село, са приводом за Плавну (реконструкција)
6	Нови Сад	Бач-Селенча (реконструкција)
7	Нови Сад	привод за Младеново и Карађорђево (реконструкција)
8	Сомбор	Оџаци-Каравуково
9	Сомбор	Оџаци-Дероње

У свим планираним саобраћајним коридорима (путним и же- лезничким) планирани су и електронски комуникациони каблови међумесне мреже.

Проширење комутационих система реализоваће се по- стављањем нових електронских комуникационих уређаја, и про- ширивањем постојећих који су лоцирани у постојећим објектима, и постављањем мултисервисних приступних уређаја и друге елек- тронске комуникационе опреме у indoor или outdoor кабинете.

III - 5.5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ПОШТАНСКОГ САОБРАЋАЈА

На подручју Просторног плана поштанске услуге обавља јавни поштански операторЈПО - ЈП ПТТ саобраћаја ,‘Србија‘‘ и други поштански оператери из домена нерезервисаних поштанских ус- луга. Радне јединице поштанског саобраћаја које су надлежне за планско подручје налазе се у Сомбору и Новом Саду.

Концепција и план развоја поштанског саобраћаја, заснована је на основним циљевима (законодавни, социјални, оперативни и тржишни) у овој области, који су дефинисани Законом о поштан- ским услугама и Законом о изменама поштанских услуга, као и Стратегијом поштанских услуга у РС и постављеним циљевима PostEurop (Асоцијација ЈПО Европе). У складу са постављеним циљевима поштанска мрежа ће се развијати по следећој концеп- цији: пружање универзалне поштанске услуге, развој тржишта поштанских услуга, развој и реструктуирање јавног поштанског оператера, развој поштанске мреже и капацитета, унапређивање квалитета поштанских услуга, сигурност и безбедност, стан- дардизација адресовања, тарифна политика.

III - 6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА ПРОСТОРА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, ЗАШТИТА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ И РАТНИХ РАЗАРАЊА

III - 6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешко опредељење просторног развоја општине Бач и на- сеља суседних општина које улазе у обухват Просторног плана, усмерено је у контексту рационалног коришћења природних ре- сурса, реализације режима заштите природних добара и заштите и унапређења природних и културних вредности животне средине.

У циљу развоја предметног простора, у складу са принципима одрживог развоја, предвиђене су мере и активности за санацију, заштиту и унапређење квалитета природних ресурса и реализа- цију режима заштите културних и природних добара.

У циљу заштите природних ресурса од загађења, у планском периоду предвиђене су следеће мере:

- формирање јединственог регистра извора загађивања на нивоу сваке општине, као део Националног регистра;
- формирање заштитног зеленила уз канале, саобраћајни- це, у оквиру пољопривредног земљишта, око радних зона, фарми, комуналних и других објеката, у циљу по- бољшања микроклиматских услова и повећања укупне шумовитости посматраног подручја;
- очување и унапређење шумског фонда;
- снабдевање свих насеља водом највишег квалитета;
- водоснабдевање индустријских капацитета уз увођење процеса рециркулације;
- изградња сепаратног канализационог система у свим на- сељима, уз пречишћавање отпадних вода;
- заштита изворишта за водоснабдевање;
- ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина;
- изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода, одбрана од поплава;
- контролисана примена хемијских средстава заштите и агромера у области пољопривреде;
- санација и рекултивација напуштених локација депонија комуналног отпада и сточног гробља и осталих дегради- раних простора;
- рекултивација земљишта деградираног након завршетка експлоатације опекарске глине;
- током истраживања и експлоатације минералних сиро- вина неопходна је примена заштитних мера ваздуха од загађивања, у складу са важећим прописима;
- одлагање животињских лешева и ветеринарских кон- фиската у складу са Стратегијом управљања отпадом, односно Законом о ветеринарству;
- селектирање отпада на извору и увођење рециклаже као процеса смањења количине отпада за депоновање;
- укључење предметних општина у систем регионалног депоновања комуналног отпада на основу Споразума о о формирању региона.

Концепцију одлагања комуналног отпада треба усагласити са принципима Стратегије управљања отпадом 2010-2020.

Општина Бач је, заједно са општинама Сомбор, Апатин, Кула и Оџаци, потписала споразум о формирању Западнобачког региона, са регионалном депонијом на територији општине Сомбор. За предметни регион израђен је и План управљања отпадом, којим су де- финисане све активности везане за регионално депоновање отпада са територије ових општина. Општина Бачка Паланка припада ре- гиону чија се регионална депонија налази у Новом Саду.

Иако до сада нису регистрована постројења која подлежу Зако- ну о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, за постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, наведеним Законом су дефинисане врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, као и услови и поступак издавања интегрисане дозволе.

III - 6.2. ЗАШТИТА ПРОСТОРА ОД ВАНРЕДНИХ СИТУАЦИЈА

Елементарне непогоде: Снаге, објекти и средства за заштиту и спасавање, као и саме мере и надлежности органа и организација заштите и спасавање регулисане су Законом о ванредним ситуа- цијама и пратећим подзаконским актима.

При утврђивању просторне организације и уређења насеља неопходно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију. Општи принципи уп- рављања ризиком од елементарних непогода и других несрећа су: планирање и имплементација превентивних мера и активности; заштита, отклањање могућих узрока угрожавања (превенција); приправност и правовремено реаговање; смањење утицаја еле- ментарних непогода; спречавање других несрећа и умањење њи- хових последица (санација).

Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама плани- рају се превентивне и оперативне мере за спречавање и умањење последица елементарних непогода, техничко-технолошких не- срећа - удеса и катастрофа, као и снаге и средства субјеката сис- тема заштите и спасавања, њихово организовано и координирано ангажовање и деловање. План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама ради се на основу Процене угрожености. Проце- ном угрожености извршиће се идентификација извора (узроци) могућег угрожавања, сагледавање могућих последица, процена потреба и могућности спровођења мера и активности заштите и спасавања од елементарних непогода и других несрећа, што ће утицати на утврђивање степена концентрације физичких струк- тура и инфраструктурних објеката на одређеном простору.

Удеси: Концепција планирања и заштите простора од елемен- тарних непогода и технолошких удеса базира се на минимизацији ризика по људско здравље и животе, природне и створене вред- ности, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појавама. Усаглашавање националне законске регулативе са међународном, ј ачање институционалних капацитета за примену законских обавеза, сектора за рану најаву и одбрану, као и фор- мирање јединствене базе о угроженим просторима, потенцијал- но угроженим просторима, постојећим и планираним објектима одбране, пружа основу за планирање намене простора и његовог савременог концепта развоја у складу са природним условима и ограничењима. Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама дефиниса- не су Законом о ванредним ситуацијама.

Одредбе овог закона односе се на израду Планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање ути- цаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-техно- лошким несрећама-удесима и катастрофама.

Према подацима Министарства енергетике, развоја и зашти- те животне средине, у обухвату Просторног плана не постоји ни једно севесо постројење вишег и нижег реда. Најближе граници обухвата Просторног плана налазе се два СЕВЕСО постројења вишег реда на територије општине Оџаци (‚Хипол‘‘ а.д. Оџаци и ‚Стандард гас‘‘ у Оџацима).

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост прос- тора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и инплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса. Ове мере се од- носе на:

- адекватно просторно планирање и зонирање просто- ра (подразумева одређивање зона заштите, удаљености опасних активности од насеља, дислокацију постојећих ризичних садржаја, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.);
- специфичне услове за изградњу објеката и инфраструк- туре са повећаним ризиком од удеса;
- израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и са- гласности на њих;
- избор и примену технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- благовремено отклањање свих уочених техничко-техно- лошких недостатака;
- утврђивање траса транспорта опасних материја изван насељених места.

Постројења у којем се обављају активности у којима је при- сутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (у даљем тексту: севесо по- стројење), регулисана су Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима, на основу чега се одређује обавеза израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, прописује се листа опасних материја и њихове количине и критеријуми за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја. Локална самоуправа је у обавези да, на основу Планова заштите од удеса оператера, који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним

ситуацијама.

Заштита простора од ванредних ситуација врши се у складу са одредбама Националне стратегије заштите и спасавања у ван- редним ситуацијама, Закона о ванредним ситуацијама, Уредбе о садржају и начину израде планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, Правилника о начину израде и садржају плана заштите од удеса (‚Службеном гласнику РС‘‘, бр. 82/12) и Правилника о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса (‚Службеном гласнику РС‘‘, бр. 41/10) и др.

III - 6.3. ЗАШТИТА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ И РАТНИХ РАЗАРАЊА

Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране је стварање услова за деловање цивилне заштите ста- новништва, заштиту материјалних и природних ресурса у слу- чају ратних дејстава. Просторни системи који због своје намене, места и улоге у систему одбране имају посебан значај, јесу вели- ки инфраструктурни системи, градска насеља, просторне целине као материјалне подршке систему одбране у свакодневном функционисању и у ванредним ситуацијама, објекти и комплекси које непосредно користе снаге система одбране, као и остали објекти и системи дефинисани посебним законским актима.

У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране, подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извр- шење одбране.

У поступку усаглашавања просторног развоја са потреба- ма одбране, објекти и комплекси који се непосредно користе за функционисање Војске, најчешће у оквиру просторних структура (намена површина), подразумевају ‚зоне просторне заштите‘‘ око војних комплекса, које се дефинишу као простори са посебним режимом планирања, уређења и коришћења.

Услови и захтеви добијени од стране Министарства одбра- не, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, уграђени су у овај Просторног плана. Елементи који имају по- верљив карактер обрађени су у Посебном прилогу, који је састав- ни део овог Просторног плана.

III - 7. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Табела 7: Намена и биланс површина у подручју обухвата Просторног плана

Ред. бр.	Подручје обухваћено Просторним планом	површина	
		ha	%
1.	Подручје посебне намене Културног предела Бач	44684,75	78,79
	Предеона целина ,‘Мостонга и алувијална тераса‘‘	21825,20	
	Предеона целина ,‘Дунав са инундационим подручјем‘‘	22859,56	
2.	Подручје у обухвату Просторног плана а ван посебне намене	12026,59	21,21
	Подручје општине Бач у обухвату Просторног плана а ван посебне намене	4203,07	
	Подручје општине Бачка Паланка у обухвату Просторног плана а ван посебне намене	2471,56	
	Подручје општине Оџаци у обухвату Просторног плана а ван посебне намене	5341,61	
I	Укупна површина подручја обухваћеног Просторним планом	56711,34	100,00

Табела 8: Намена и биланс површина у подручју посебне намене,‘Културног предела Бач‘‘

Ред. бр.	Подручје посебне намене Културног предела Бач	површина	
		ha	%
1.	Предеона целина ,‘Мостонга и алувијална тераса‘‘	21825,20	48,84
Предеоне подцелине	Древни Бач са тврђавом Бач и просторно-културно историјска целина Центар Бача	523,95	
	Манастир Бођани	106,64	
	Доња Брањевина и Дероње	1981,95	
	Бачко Ново Село	24,27	
	Врањак и Гувниште са Мостонгом	1713,65	
	Карађорђево	106,99	
	Заштитна зона предеоне целине ,‘Мостонга и алувијална тераса‘‘	17474,70	
2.	Предеона целина‘‘Дунав са инундационим подручјем‘‘	22859,56	51,16
Предеоне подцелине	Камариште	509,18	
	Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Беравом и Провалом	253,46	
	Комплекс црпне станице код Плавне са шумама ловишта	714,36	
	Букински рит	2474,85	
	Парк шума ,‘Букински храстик‘‘	260,32	
	Заштитна зона предеоне целине ,‘Дунав са инундационим подручјем‘‘	18647,39	
I	Укупна површина подручја посебне намене Културног предела Бач	44684,75	100,00

Табела 9: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине ,‘Древни Бач са тврђавом Бач и просторно-културно историјска целина Центар Бача‘‘

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ,‘Древни Бач са тврђавом Бач и просторно-културно историјска целина Центар Бача‘‘	површина	
		ha	%
1.	Грађевинско земљиште - грађевинско подручје насеља Бач	170,85	32,61
2.	Пољопривредно земљиште	329,44	62,88
3.	Водно земљиште	23,66	4,52
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ,‘Древни Бач са тврђавом Бач и просторно-културно историјска целина Центар Бача‘‘	523,95	100,00

Табела 10: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине,‘Манастир Бођани‘‘

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ,‘Манастир Бођани‘‘	површина	
		ha	%
1.	Грађевинско земљиште	20,14	18,89
	Комплекс Манастира Бођани	2,18	
	Грађевинско подручје насеља Бођани	13,76	
	Радна зона	3,19	
2.	Пољопривредно земљиште	39,43	36,97

3.	Шумско земљиште	42,14	39,52
4.	Водно земљиште	4,93	4,62
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ,‘Манастир Бођани“	106,64	100,00

Табела 11: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине, ‘Доња Брањевина и Дероње“

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ,‘Доња Брањевина и Дероње“	површина	
		ha	%
1.	Грађевинско земљиште	375,79	18,96
	Археолошко налазиште ,‘Доња Брањевина“	0,32	
	Грађевинско подручје насеља Дероње	79,24	
	Туризам, спорт и рекреација	5,73	
	Зона салаша	283,99	
2.	Пољопривредно земљиште	1121,72	56,60
3.	Шумско земљиште	268,67	13,56
4.	Водно земљиште	215,77	10,89
	Канал	120,23	
	Стара Мостонга	27,98	
	Рибњак	67,56	
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ,‘Доња Брањевина и Дероње“	1981,95	100,00

Табела 12: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине,‘Бачко Ново Село“

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ,‘Бачко Ново Село“	површина	
		ha	%
1.	Грађевинско земљиште - грађевинско подручје насеља Бачко Ново Село	19,52	80,43
2.	Пољопривредно земљиште	4,75	19,57
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ,‘Бачко Ново Село“	24,27	100,00

Табела 13: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине,‘Врањак и Гувниште са Мостонгом“

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ,‘Врањак и Гувниште са Мостонгом“	површина	
		ha	%
1.	Грађевинско земљиште	6,05	0,35
2.	Пољопривредно земљиште	273,68	15,97
3.	Шумско земљиште	1392,42	81,25
4.	Водно земљиште	41,50	2,42
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ,‘Врањак и Гувниште са Мостонгом“	1713,65	100,00

Табела 14: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине ,‘Карађорђево“

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ,‘Карађорђево“	површина	
		ha	%
1.	Грађевинско земљиште	85,92	80,33
2.	Пољопривредно земљиште	21,04	19,67
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ,‘Карађорђево“	106,99	100,00

Табела 15: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине ,‘Камариште“

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ,‘Камариште“	површина	
		ha	%
1.	Грађевинско земљиште	1,97	0,39
2.	Пољопривредно земљиште	7,34	1,44
3.	Шумско земљиште	490,69	96,39
4.	Водно земљиште	9,18	1,80
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ,‘Камариште“	509,18	100,00

Табела 16: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине ‚Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Баравом и Провалом‘‘

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ‚Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Баравом и Провалом‘‘	површина	
		ha	%
1.	Грађевинско земљиште	40,71	16,06
	Грађевинско земљиште за инфраструктуру- бициклистичка стаза	24,94	
	Становање ван грађевинског подручја насеља	5,01	
	Туризам, спорт и рекреација	10,79	
2.	Пољопривредно земљиште	172,17	67,93
3.	Шумско земљиште	1,46	0,58
4.	Водно земљиште	39,12	15,43
	Канал	0,26	
	Језеро	18,29	
	Мањи речни ток	20,57	
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ‘’Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Баравом и Провалом’’	253,46	100,00

Табела 17: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине,‘Комплекс црпне станице код Плавне са шумама ловишта‘‘

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ‘’Комплекс црпне станице код Плавне са шумама ловишта’’	површина	
		ha	%
1.	Грађевинско земљиште	5,05	0,71
2.	Пољопривредно земљиште	101,45	14,20
3.	Шумско земљиште	553,23	77,44
4.	Водно земљиште	54,63	7,65
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ‘’Комплекс црпне станице код Плавне са шумама ловишта’’	714,36	100,00

Табела 18: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине ‚Букински рит‘‘

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ‘’Букински рит’’	површина	
		ha	%
1.	Грађевинско земљиште	124,94	5,05
2.	Пољопривредно земљиште	100,13	4,05
3.	Шумско земљиште	202,60	8,19
4.	Водно земљиште	2047,18	82,72
	Шуме у инундационом подручју	1797,58	
	Река Дунав	249,60	
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ‘’Букински рит’’	2474,85	100,00

Табела 19: Намена и биланс површина у подручју предеоне подцелине,‘Парк шума Букински храстик‘‘

Ред. бр.	Подручје предеоне подцелине ‘’Парк шума Букински храстик’’	површина	
		ha	%
3.	Шумско земљиште	241,88	92,92
4.	Водно земљиште	18,44	7,08
	Језеро	13,29	
	Канал	5,15	
I	Укупна површина подручја предеоне подцелине ‘’Парк шума Букински храстик’’	260,32	100,00

IV - ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

IV - 1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ)

IV - 1.1. УРЕЂЕЊЕ ПРЕДЕОНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА

Посебна намена подручја Просторног плана, која је кључна за утврђивање даљих планских решења, јесте подручје Култур- ног предела Бач, унутар ког су издвојене две предеоне целине: ‚Мостонга и алувијална тераса‘‘ и ‚Дунав са инундационим под- ручјем‘‘, као заштитне зоне за предеоне подцелине.

Под уређењем Културног предела Бач подразумева се спро- вођење низа мера и активности ради заштите, обнављања и уна- пређења културних и природних вредности и предела, у циљу очувања разноврсности карактеристичних амбијенталних цели- на и процеса у екосистему.

IV - 1.1.1. Предеона целина ‚Мостонга и алувијална тераса‘‘

Унутар предеоне целине ‚Мостонга и алувијална тераса‘‘ де- финисане су предеоне подцелине, дефинисане границом свог подручја и правилима уређења и грађења унутар њих. Предеоне подцелине су:

1. Древни Бач са тврђавом Бач и просторно културно-исто- ријска целина Центар Бача;
2. Манастир Бођани;
3. Доња Брањевина и Дероње;
4. Бачко Ново Село;
5. Врањак и Гувниште са Мостонгом;
6. Карађорђево.

На подручју предеоне целине ‚Мостонга и алувијална тера- са‘‘, а ван наведених предеоних подцелина, примењују се план- ска документа општине Бач, Бачка Паланка и Оџаци уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених овим Просторним планом (Реферална карта бр. 4. - Карта спровођења).

IV - 1.1.1.1. Предеона подцелина ‚Древни Бач са тврђавом Бач и просторно културно-историјска целина Центар Бача‘‘

У предеоној подцелини ‚Древни Бач са тврђавом Бач и прос- торно културно-историјска целина Центар Бача‘‘ се налази део пољопривредног земљишта, део водног земљишта и део грађе- винског земљишта (део грађевинског подручја насеља Бач).

На наведеном пољопривредном и водном земљишту је забрање- на било каква градња објеката високоградње. На постојећим објектима високоградње дозвољавају се интервенције у смислу реконструкције унутар постојећих хоризонталних и вертикалних габарита објекта, адаптације и санације, без промене постојеће намене. Дозвољена је изградња само инфраструктурних објеката у складу са условима из овог Просторног плана.

Подручје забране градње на пољопривредном и водном земљишту дефинисано је границом подцелине и изменом грани- це дела грађевинског подручја насеља Бач.

На делу грађевинског подручја насеља Бач унутар ове преде- оне подцелине примењују се планска документа општине Бач уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених овим Просторним планом (Реферална карта бр. 4. - Карта спровођења).

Измена границе дела грађевинског подручја насеља Бач

Опис измене границе дела 1 грађевинског подручја насеља Бач почиње тачком 1 на тромеђи катастарских парцела 1547, 5724 и 5691 у катастарској општини Бач.

Од тачке број 1 граница иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарских парцела 1547, 1545, 5757/1, 5728/1, 5729/1, 5730/1, 5731/1, 5732/1, 5733/1, 5734/1, 5735/1, 5736/1, 5737/1, 5738/1, 5739/1, 5740/1 и 5741/1 до тачке број 2 на тромеђи катастар- ских парцела 5741/1, 5741/2 и 8124.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу североис- тока пратећи источну међу катастарских парцела 8124 и 8136 до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 8136, 1431/1 и 2412.

Од тачке број 3 граница се ломи и иде у правцу северозапада и североистока пратећи западну међу катастарских парцела 2412, 2344, 8229, 2339, 2314, 2337 и 2338 до тачке број 4 на тромеђи ка- тастарских парцела 2336, 8235 и 7956.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу југа и севе- роистока пратећи западну и југоисточну међу катастарских пар- цела 8235, 8066 до тачке број 5 на тромеђи катастарских парцела 3532, 8066 и 171 где се завршава опис измене дела 1 грађевинског подручја насеља Бач.

Опис измене границе дела 2 грађевинског подручја насеља Бач почиње тачком 1 на тромеђи катастарских парцела 3326, 8226 и 8133 у катастарској општини Бач.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи југо- западну међу катастарске парцеле 8226 до тачке број 2 на тромеђи катастарских парцела 8226, 3323 и 3322.

Након тачке број 2 граница се ломи и иде у правцу југозапада пратећи источну међу катастарских парцела 3323 и 3330 до тач- ке број 3 на југозападној међи катастарске парцеле 8228, где се завршава опис измене дела 2 грађевинског подручја насеља Бач.

IV - 1.1.1.2. Предеона подцелина ‚Манастир Бођани‘‘

У предеоној подцелини ‚Манастир Бођани‘‘ се налази део пољопривредног земљишта (обрадиво пољопривредно земљиште), део шумског земљишта (шума), део водног земљишта (канал) и део грађевинског земљишта (комплекс верског објекта, део грађевинског подручја насеља Бођани и једна радна зона/рад- ни комплекс).

На наведеном пољопривредном, шумском и водном земљишту је забрањена било каква градња објеката високоградње. На по- стојећим објектима високоградње дозвољавају се интервенције у смислу реконструкције унутар постојећих хоризонталних и вертикалних габарита објекта,адаптације и санације,без промене постојеће намене Дозвољена је изгра-
дња само инфраструктурних објеката у складу са условима из овог Просторног плана.

Подручје забране градње на пољопривредном, шумском и водном земљишту дефинисано је

границом грађевинског под- ручја насеља Бођани унутар ове предеоне подцелине.

На делу грађевинског подручја насеља Бођани и радне зоне/ радног комплекса унутар ове предеоне подцелине, примењују се планска документа општине Бач уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених овим Просторним планом.

За комплекс верског објекта обавезна је директна примена овог Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта. Комплекс верског објекта за који је обавезна израда урбанистич- ког пројекта заузима површину кат.парцела бр. 849, 850, 851, 852 и 853 Ко Бођани.

IV - 1.1.1.3. Предеона подцелина ‚Доња Брањевина и Дероње“

У предеоној подцелини ‚Доња Брањевина и Дероње“ се на- лази део пољопривредног земљишта (обрадиво пољопривредно земљиште), део шумског земљишта (шума), део водног земљишта (канал, Стара Мостонга и рибњак) и део грађевинског земљишта (део грађевинског подручја насеља Дероње, туристичо - спортско - рекреативни комплекс, комплекс верског објекта, зона салаша и туристички садржај: културно-манифестациони туризам: архео- лошки локалитет са археолошким селом).

Унутар ове предеоне подцелине примењују се планска докумен- та општине Оџаци уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених овим Просторним планом, осим за комплекс верског објекта, за зону салаша и за туристички садржај: културно-манифе- стациони туризам: археолошки локалитет са археолошким селом.

За зону салаша услови за уређење и изградњу се издају на осно- ву овог Плана (директна примена овог Просторног плана).

За комплекс верског објекта обавезна је директна примена овог Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта. Комплекс верског објекта за који је обавезна израда урбанистич- ког пројекта заузима површину катастарск парцела бр. 3344 и 1195 Ко Дероње.

За туристички садржај-културно-манифестациони туризам: археолошки локалитет са археолошким селом обавезна је израда плана детаљне регулације на основу смерница утврђених овим Просторним планом.

IV - 1.1.1.4. Предеона подцелина ‚Бачко Ново Село“

У предеоној подцелини ‚Бачко Ново Село“ се налази део пољопривредног земљишта (обрадиво пољопривредно земљиште, трстици и мочваре), и део грађевинског земљишта (део грађевинског подручја насеља Бачко Ново Село и туристи- чо-спортско-рекреативни комплекс).

На делу пољопривредног земљишта и грађевинског подручја насеља Бачко Ново Село унутар ове предеоне подцелине, при- мењују се планска документа општине Бач уз обавезну примену смерница утврђених овим Просторним планом.

За туристичко-спортско-рекреативни комплекс обавезна је из- рада плана детаљне регулације на основу смерница и мера зашти- те утврђених овим Просторним планом.

IV - 1.1.1.5. Предеона подцелина ‚Врањак и Гувниште са Мостонгом“

У предеоној подцелини ‚Врањак и Гувниште са Мостонгом“ се налази део пољопривредног земљишта (обрадиво пољоприв- редно земљиште, трстици и мочваре), део шумског земљишта (шума), део водног земљишта (Стара Мостонга) и део грађевин- ског земљишта (туристички садржај-културно-манифестациони и ловни туризам).

Унутар ове предеоне подцелине примењују се планска до- кумента општине Бач и за један мали део предеоне подцелине примењују се планска документа општине Бачка Паланка, уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених овим Просторним планом, осим за туристички садржај-културно-ма- нифестациони туризам: комплекс верског објекта.

За комплекс верског објекта обавезна је директна примена овог Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта. Ком- плекс верског објекта за који је обавезна израда урбанистичког пројек- та заузима површину катастарска парцела бр. 7486 и 8422 Ко Бач.

IV - 1.1.1.6. Предеона подцелина ‚Карађорђево“

У предеоној подцелини ‚Карађорђево“ се налази део пољопривредног земљишта (пољопривредно земљиште под системом за заливање) и део грађевинског земљишта (део овим Просторним планом планираног грађевинског подручја насеља Карађорђево).

Унутар ове предеоне подцелине примењују се планска доку- мента општине Бачка Паланка уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених овим Просторним планом.

Г раница дела грађевинског подручја насеља Карађорђево

Опис границе дела грађевинског подручја насеља Карађорђево почиње тачком број 1 на тромеђи катастарских парцела 4559, 4556 и 3031 у катастарској општини Младеново.

Од тачке број 1 граница иде у правцу југоистока пратећи север- ну међу катастарске парцеле 4559 до тачке број 2 на међи катас- тарске парцеле 4559.

Након тачке број 2 граница иде у правцу југа секући катастар- ске парцеле 4559 и 4195, а потом пратећи западну међу катастар- ских пацела број 4195, 4294/1 и 4204/1 до тачке број 3 на тромеђи катастарских парцела 4204/1, 4562/1 и 4207.

Од тачке број 3 граница иде у правцу северозапада секући ка- тастарску парцеле 4562/1 и 4517, а потом пратећи источну и севе- роисточну међу катастарске парцеле 4214 до тачке број 4 на међи катастарске парцеле 4214.

Након тачке број 4 граница се ломи и иде у правцу североисто- ка секући катастарску парцелу 4213, а потом прати југоисточну међу катастарске парцеле 4176 до тачке број 5 на северозападном прелому међе катастарске парцеле 4281.

Од тачке број 5 граница се ломи и иде у правцу северозапада секући катастарску парцелу 4176, а потом се ломи и иде у правцу североистока пратећи југоисточну међу катастарске парцеле 4561 и секући катастарску парцелу 4559 долази до тачке број 1 почетне тачке описа.

Површина обухваћена подручјем дела грађевинског подручја насеља Карађорђево у предеоној подцелини ‚Карађорђево“ из- носи 85,95 ha.

IV - 1.1.2. Предеона целина ‚Дунав са инундационим подручјем“

Унутар предеоне целине ,‘Дунав са инундационом подручјем‘‘ дефинисане су предеоне подцелине, дефинисане границом свог подручја и правилима уређења и грађења унутар њих. Предеоне подцелине су:

1. Камариште;
2. Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Беравом и Прова- лом;
3. Комплекс црпне станице код Плавне са шумама ло- вишта;
4. Букински рит;
5. Парк шума ,‘Букински храстик‘‘.

На подручју предеоне целине ,‘Дунав са инундационом под- ручјем‘‘, а ван наведених предеоних подцелина, примењују се планска документа општине Бач, Бачка Паланка и Оџаци уз оба- везну примену смерница и мера заштите утврђених овим Прос- торним планом (Реферална карта бр. 4. - Карта спровођења).

IV - 1.1.2.1. Предеона подцелина ,‘Камариште‘‘

У предеоној подцелини ,‘Камариште‘‘ се налази део пољоприв- редног земљишта (трстици и мочваре), део шумског земљишта (шума), део водног земљишта (канал) и део грађевинског земљишта (туристичко-спортско-рекреативни комплекс-турис- тички садржај (ловни туризам).

На наведеном пољопривредном, шумском и водном земљишту је забрањена било каква градња објеката високоградње. На по- стојећим објектима високоградње дозвољавају се интервенције у смислу реконструкције унутар постојећих хоризонталних и вер- тикалних габарита објекта, адаптације и санације, без промене постојеће намене.

Издан у алувијалним седиментима Дунава представља потен- цијално изворište воде регионалног значаја, тако да ова подце- лина има значај и са становишта регионалног водоснабдевања. Унутар предеоне подцелине дозвољена је изградња свих објеката за водоснабдевање становништва и других инфраструктурних објеката у складу са условима из овог Просторног плана.

Подручје забране градње на пољопривредном, шумском и водном земљишту дефинисано је границом подцелине и грани- цом туристичко - спортско - рекреативног комплекса.

За туристичко - спортско - рекреативни комплекс (туристички садржај-ловни туризам) обавезна је директна примена овог Прос- торног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта. Турис- тичко-спортско-рекреативни комплекс за који је обавезна израда урбанистичког пројекта заузима површину катастарске парцела бр. 4223 Ко Каравуково.

IV - 1.1.2.2. Предеона подцелина ,‘Бициклистичка стаза са
Лабудњачом, Беравом и Провалом‘‘

У предеоној подцелини ,‘Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Беравом и Провалом‘‘ се налази део пољопривредног земљишта (обрадиво пољопривредно земљиште, ливаде и пашњаци), део шумског земљишта (шума), део водног земљишта (мањи речни ток, канал, језеро) и део грађевинског земљишта (становање ван грађевинског подручја насеља, туристичко - спортско - рекреа- тивни комплекс на четири локације (туристички садржај: рибо- ловни туризам, еко и туризам специјализованих интересовања) и грађевинско земљиште за инфраструктуру).

На наведеном пољопривредном, шумском и водном земљишту је забрањена било каква градња објеката високоградње. На по- стојећим објектима високоградње дозвољавају се интервенције у смислу реконструкције унутар постојећих хоризонталних и вер- тикалних габарита објекта, адаптације и санације, без промене постојеће намене. Дозвољена је изградња само инфраструктур- них објеката у складу са условима из овог Просторног плана.

Подручје забране градње на пољопривредном, шумском и водном земљишту дефинисано је границом подцелине и грани- цом туристичко - спортско - рекреативног комплекса (граница подручја за који је прописана израда плана детаљне регулације накнадно ће се дефинисати).

За туристичко-спортско-рекреативни комплекс (туристички садржај-еко и туризам специј-
ализованих интересовања), а према Референој карти бр. 4.- Карта спровођења, обавезна је директна примена овог Простор- ног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта.

Подручје туристичко - спортско - рекреативног комплекса за који је обавезна израда урбанистичког пројекта дефинисано је:

- прва локација: заузима површину кат.парцела бр. 2484, 2485, 2486, 2487/1, 2487/2 и 2488 Ко Бајска;
- друга локација: заузима површину кат.парцела бр. 4650 и 4651 Ко Бајска;
- трећа локација: заузима површину кат.парцела бр. 1171 и 1172 Ко Бођани;

За становање ван грађевинског подручја насеља и туристичко - спортско - рекреативни комплекс (туристички садржај: рибо- ловни туризам, еко и туризам специјализованих интересовања), а према Референој карти бр. 4. - Карта спровођења, обавезна је израда плана детаљне регулације на основу смерница утврђених овим Просторним планом.

До израде плана детаљне регулације, на постојећим објектима високоградње у подручју становања ван грађевинског подручја насеља, дозвољавају се интервенције у смислу реконструкције унутар постојећих хоризонталних и вертикалних габарита објек- та, адаптације и санације, без промене постојеће намене. За грађе- винско земљиште за инфраструктуру (бициклистичка стаза) оба- везна је директна примена овог Просторног плана.

IV - 1.1.2.3. Предеона подцелина ,‘Комплекс црпне станице код
Плавне са шумама ловишта‘‘

У предеоној подцелини ,‘Комплекс црпне станице код Плавне са шумама ловишта‘‘ се налази део пољопривредног земљишта (обрадиво пољопривредно земљиште, трстици и баре), део шум- ског земљишта (шума), део водног земљишта (мањи речни ток и канал) и део грађевинског земљишта (грађевинско земљиште за инфраструктуру - комплекс црпне станице - туристички садржај: културно-манифестациони и ловни туризам).

На наведеном пољопривредном, шумском и водном земљишту је забрањена било каква градња објеката високоградње. На по- стојећим објектима високоградње дозвољавају се интервенције у смислу реконструкције унутар постојећих хоризонталних и вер- тикалних габарита објекта, адаптације и санације, без промене постојеће намене. Дозвољена је изградња само инфраструктур- них објеката у складу са условима из овог Просторног плана.

Подручје забране градње на пољопривредном, шумском и водном земљишту дефинисано је границом подцелине и грађе- винским земљиштем за инфраструктуру (граница подручја за који је обавезна израда урбанистичког пројекта).

За грађевинско земљиште за инфраструктуру - комплекс цр- пне станице (туристички садржај: културно-манифестациони и ловни туризам) обавезна је директна примена овог Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта.

Грађевинско земљиште за инфраструктуру, ком
-
плекс црпне станице, за који је обавезна израда урбанис- тичког пројекта заузима површину катастарске парцеле бр. 2992 Ко Плавна.

IV - 1.1.2.4. Предеона подцелина ‚Букински рит''

У предеоној подцелини ‚Букински рит'' се налази део пољопривредног земљишта (обрадиво пољопривредно земљиште и пољопривредно земљиште под системом за заливање), део шум- ског земљишта (шума), део водног земљишта (река Дунав и шуме у инундационом подручју) и део грађевинског земљишта (грађевин- ско земљиште за инфраструктуру - насип прве одбрамбене линије).

Унутар ове предеоне подцелине примењују се планска до- кумента општине Бачка Паланка и за један мали део предеоне подцелине примењују се планска документа општине Бач, уз оба- везну примену смерница и мера заштите утврђених овим Прос- торним планом.

IV - 1.1.2.5. Предеона подцелина ‚Парк шума ‚Букински
храстик''

У предеоној подцелини Парк шума ‚Букински храстик'' се налази део шумског земљишта (шума) и део водног земљишта (језеро и канал). Унутар ове предеоне подцелине примењују се планска документа општине Бачка Паланка уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених овим Просторним планом.

IV - 1.2. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ
И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ
И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ УНУТАР ПРЕДЕОНИХ ПОДЦЕЛИНА

IV - 1.2.1. Саобраћајна инфраструктура унутар предеоних
подцелина

Објекти јавне путне - друмске и железничке инфраструктуре (државни путеви у складу са Уредбом о категоризацији државних путева, постојећа и планирана железничка инфраструктура), као и пратећи садржаји уз путеве, неће се реконструисати/градити на основу услова из овог Просторног плана.

Водни саобраћај: При изградњи објеката у оквиру водног-пловног пута Дунава, услове треба тражити од Министарства саобраћаја (Дирекција за водне путеве ‚Пловпут'', подручне лучке капетаније) које је задужено за одржавање и развој водних-пловних путева.

Услови које је потребно уважити приликом изградње / рекон- струкције у оквиру обухваћеног простора тока реке Дунав (~km 1358.0 - km 1314.0) са захтеваним карактеристикама међународ- ног пловног пута класе VIc износе:

-минимална дубина пловног пута при ЕН (ниски пловидбе- ни ниво) је H = 2,5 m,
-ширина пловног пута Bpl = 180-200 m,
-минимални радијус кривине пловног пута је R = 1000 m.

Путна мрежа: Државни и општински путеви неће се рекон- струисати / градити на основу услова из овог Просторног плана. За правила уређења и грађења потребно је преузети елементе из просторних и урбанистичких планова, уз поштовање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа упра- вљача над предметним јавним путевима. Реализацију изградње / реконструкције путне инфраструктуре извршити уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експлоатационог стања коловозних површина и осталих елемена- та предметних јавних путева.

Некатегорисана путна мрежа

Атарски путеви: Изградњу и одржавање атарских путева изво- дити у складу са препорукама и смерницама из просторних пла- нова јединица локалне самоуправе.

Шумски путеви: Изградњу и одржавање шумских путева из- водити у складу са шумском основом и у складу са Правилником о условима за коришћење шумских саобраћајница (‚Службени гласник РС'', бр. 22/98).

Остали приступни путеви: Изградња и одржавање у складу са важећом регулативом и техничким прописима (SRPS за путеве са малим саобраћајем).

Немоторни саобраћај у подручју предеоних подцелина

Пешачке и колско-пешачке стазе (до локалитета у оквиру по- себне намене) могуће је градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина пешачке стазе 2 m;
- минимална ширина пешачко-колске стазе 7 m;
- изградња застора је могућа од доступних материјала (препорука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.) као и од савремених материјала (асфалт и др.). За колско-пешачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бициклистичке стазе: Реконструисати / градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина бициклистичке стазе 1,5 m (2,5 m - двосмерни саобраћај);
- изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт);
- застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће но- сивости.

Објекти преко водотока (мостови) у подручју предеоних подце- лина (канали, баре, рукавци):

- изградња од природних материјала;
- искључиво за пешачки и режимски (повремени) колски саобраћај (искључиво путничка возила);
- минимална ширина моста 5 m (колско-пешачки мост 7 m);
- носивост за лак саобраћај;
- обавезна изградња заштитне ограде на мостовима, мини- малне висине 1,2 m.

IV - 1.2.2. Водопривредна инфраструктура унутар предеоних
подцелина

Снабдевање водом

- Трајно решење водоснабдевања представља изградња регионалних, микрорегионалних, као и општинских и локалних система водоснабдевања;
- Дефинисати зоне санитарне заштите изворишта око по- стојећих и планираних изворишта подземних вода;
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи: ре- зервоари, црпне станице итд., како би се комплетирао цео систем и обезбедили потребни капацитети;
- Тамо где нема услова за прикључење на јавни систем водос- набдевања, снабдевање водом обезбедити из бунара буше- них на парцелама корисника, а у складу са Законом о водама;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбе- дити захватењем из речних система или из подземља зах- ватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу кори- стити само индустрије које по природи технолошког про- цеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);
- Код снабдевања индустријских капацитета, који проду- кују веће количине отпадних вода, увести обавезу рацио- нализације потрошње увођењем процеса рециркулације;
- Трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног сис- тема морају се извести у складу са законом и уз саглас- ност надлежних органа.

Одвођење вода

- У насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају са- нитарне, а посебно атмосферске воде;
- Извршити предтретман отпадне воде индустрије до ни- воа квалитета који задовољава санитарно-техничке ус- лове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- Минимални пречник уличних канализационих колекто- ра је: 200 mm;
- Минималне падове колектора одредити у односу на усвоје- не пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за серви- сно возило;
- Пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), до степена који пропише надлежно водо- привредно предузеће;
- До изградње фекалне канализације и ППОВ, отпадне воде прикупљати путем бетонских водонепропусних септичких јама одговарајућег капацитета, које ће се пе- риодично према потребама празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежног комуналног предузећа, а садр- жај одвозити на депонију;
- Атмосферску канализацију градити делимично као заце- вљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно - економске анализе;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепара- тору уља и масти;
- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и ком- плекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама оба- везно зацевити према важећим прописима и стандардима.

Хидротехнички објекти и системи

- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, ус- поравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореме- тити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале и потоке извести путем уређених испуста који су осигурани од еро- зије и који не залазе у протицајни профил канала-потока;
- Улична кишна канализација се може прикључити на по- стојеће мелиорационе канале-потоке, али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;
- Све друге отпадне воде прикључити на јавну канализа- цију са њиховим пречишћавањем на заједничком уређају за пречишћавање до нивоа секундарног третмана и са њи- ховим препумпавањем у реципијент. Тамо где јавна кана- лизација није изграђена, отпадне воде могу се прикључи- ти на водонепропусне септичке јаме, без упијајућег буна- ра које ће празнити месно комунално предузеће;
- Уређење водотока, отворених канала и регулационих ра- дова на коритима водотока, мелиоративних канала и по- тока, биће дефинисано израдом одговарајуће техничке документације и према мишљењу Јавног водопривред- ног предузећа „Воде Војводине“ - Нови Сад и условима надлежног органа;
- Дуж мелиорационих канала и водотока, ван грађевин- ског подручја, са обе стране обезбедити по минимум 14 m слободног простора преко којег ће се вршити одржа- вање канала (у грађевинском подручју ово ограничење износи 7 метара), односно према мишљењу надлежног водопривредног предузећа и условима надлежног орга- на, и у том појасу забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;
- У случају паралелног вођења инфраструктуре на водном земљишту, у појасу експропријације канала, трасу плани- рати по линији екпропријације или на минимум 1 метар од ње, али под условом да растојање између трасе инсталације и ивице канала буде минимум 7 метара у грађевинском под- ручју, односно 14 метара

у ванграђевинском подручју;
- У случају паралелног постављања инфраструктуре ван експропријационог појаса канала када је он мањи од 5 метара, трасу планирати на минималном растојању тра- се инсталације и ивице канала од 5 метара;
- Изнад трасе зацевљеног канала не сме се планирати из- градња објеката. У изузетним случајевима може се пла- нирати измештање трасе постојећег цевовода уз плани- рање трошкова измештања;
- Саобраћајне површине планирати изван линије експро- пријације канала, а њихова укрштања планирати из- градњом пропуста или мостова;
- Приликом планирања објеката и радова у зони насипа I одбрамбене линије, са брањене стране у појасу ширине 10 метара од ножице насипа, оставити слободан прос- тор за радно инспекциону стазу за возила и механизацију службе одбране од поплава и у том појасу не сме се пла- нирати изградња никаквих надземних и подземних обје- ката, нити постављање ограде и сл.;
- У заштитном појасу насипа I одбрамбене линије, са брањене стране, планирати заштитни појас од 10 до 50 ме- тара од ножице насипа. Услови под којим се у том појасу могу градити објекти и изводити радови, даће се кроз по- себне водне услове за израду техничке документације;
- У случају планирања инфраструктуре на водном земљишту по траси која је паралелна са насипом I од- брамбене линије, трасу планирати по линији експро- пријације насипа или на растојању минимум од 1 метар, али тако да растојање трасе и брањене ножице насипа мора бити минимум 25 метара;
- У зони насипа I одбрамбене линије, са небрањене стра- не, планирати заштитини појас ширине од минимум 10 метара од ножице насипа за пролаз возила и грађевинске механизације службе за одбрану од поплава;
- На одбрамбеним насипима не сме се планирати изградња објеката који би довели у питање стабилност и функцио- налност насипа и објеката који задиру у тело насипа;
- Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења про- лаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је вршити радње на начин како је дефинисано члановима 133. и 134. Зако- на о водама.

IV - 1.2.3. Енергетска инфраструктура унутар предеоних
подцелина

IV - 1.2.3.1. Електроенергетска инфраструктура унутар предеоних
подцелина

- Препоручује се да се електроенергетска мрежа у насељу, у оквиру посебне намене гради подземно;
- По потреби дистрибутивна електроенергетска мрежа у насељу се може градити и надземно;
- За садржаје ван насеља у оквиру посебне намене елек- троенергетску средњенапонску и нисконапонску мрежу градити подземно;
- Електроенергетску мрежу градити у складу са Правил- ником о техничким нормативима за изградњу надзем- них електроенергетских водова назívног напона ^V до
400^ (‚Службени лист СФРЈ“, бр. 65/88 и ‚Службени лист СРЈ“, бр. 18/92);

Подземна електроенергетска мрежа
- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,0 m;
- У коридорима државних путева каблови који се граде па- ралелено са државним путем, морају бити постављени минимално 3 m од крајње тачке попречног профила пута - ножице насипа трупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини из- међу крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,35
1,5 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Минимална дубина предметних инсталација и заштит- них цеви испод путног канала за одводњавање (по- стојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,0-1,2 m;
- Укрштање планираних инсталација удаљити од ук- рштања постојећих инсталација на мин. 10 m;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 ^ и електронских комуникационих каблова, најмање рас- тојање мора бити 0,5 m, односно 1 m за каблове напона преко 10 к^
- При укрштању енергетских и електронских комуника- ционих каблова угао укрштања треба да буде око 90 ;
- Није дозвољено полагање електроенергетских кабло- ва изнад електронских комуникационих, сем при ук- рштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5 m;
- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви во- довода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,5 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла из- над или испод цеви водовода или канализације;
- При укрштању електроенергетских каблова са цевово- дом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,3m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,5m.

Правила за изградњу јавног осветљења
- Светиљке за осветљење поставити на стубове расвете поред саобраћајница и пешачких стаза у оквиру садр- жаја ван насеља;
- У насељу где је електроенергетска мрежа надземна, рас- ветна тела поставити на стубове електроенергетске мреже;
- Користити расветна тела у складу са новим технологија- ма развоја и условима

Покрајинског завода за заштиту природе.

Правила за изградњу трафостаница 20/0,4^

- Дистрибутивне трафостанице у насељима градити у уличним коридорима као монтажно-бетонске или стуб- не за 20/0,4 ^ напонски пренос, у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног ЕД предузећа;
- У подручју предеоних подцелина, садржаји ван насеља, трафостанице градити типа монтажно-бетонске или компактне за 20/0,4 ^ напонски пренос, у складу са ва- жећим законским прописима и техничким условима на- длежног ЕД предузећа;
- Минимална удаљеност трафостанице од осталих објека- та мора бити 3 m;
  - Монтажно-бетонске трафостанице градиће се као слободностојећи објекти. Могуће је изградити једноструке (са једним трансформатором називне снаге до 630 kVA и могућношћу прикључења до 8 нисконапон- ских извода) и двоструке (са два трансформатора на- зивне снаге до 630 kVA и могућношћу прикључења до 16 нисконапонских извода);
  - За изградњу оваквих објеката потребно је обезбедити слободан простор максималних димензија 5,8 x 6,3 m за изградњу једноструке монтажно-бетонске трафостанице и слободан простор максималних димензија 7,1 x 6,3 m за изградњу двоструке монтажно-бетонске трафостанице;
  - За постављање носећег портала (порталног стуба) стуб- не трансформаторске станице, мора се обезбедити слободан простор димензија 4,2 x 2,75 m за изградњу те- меља портала и постављање заштитног уземљења. Ове трансформаторске станице не могу бити прикључиване на подземне средњенапонске водове;
  - Поред објеката ових трафостаница обавезно предвиде- ти слободан простор за изградњу слободностојећег ор- мана мерног места за регистровање утрошене електрич- не енергије јавног осветљења.

Правила за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV

- Реконструкција надземних водова свих напонских нивоа вршиће се на основу овог Просторног плана и услова на- длежног предузећа, а подразумева замену стубова, про- водника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др., трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV.

IV - I.2.3.2. Термоенергетска инфраструктура унутар предеоних подцелина

За дистрибутивну гасну мрежу поштовати услове дате ,'Пра- вилником о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни при- тисак до 4 bar" (,'Службени лист CPJ", бр. 20/92) и ,'Правилником
0 техничким нормативима за кућни гасни прикључак за радни притисак до 4 bar" (,'Службени лист CPJ", бр. 20/92).

Дубина укопавања дистрибутивног гасовода износи од 0,6 до
1 m, у зависности од услова терена. Изузетно, дубина укопавања може бити минимално 0,5 m, под условом да се предузму додатне техничке мере заштите.

При паралелном вођењу дистрибутивног гасовода са подзем- ним водовима, минимално светло растојање износи 0,4 m, а у из- узетним случајевима може бити најмање 0,2 m. При укрштању дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,2 m, а при вођењу гасовода поред те- меља 1,0 m.

Минимална дубина укопавања дистрибутивног гасовода при укрштању са путевима и улицама је 1 m, са жељезничким пруга- ма 1,5 m, а са индустријским колосецима 1 m.

При укрштању гасовода са путевима и улицама крајеви заштитне цеви морају бити ван подручја или зоне објекта мин. 1 m са сваке стране. Крајеви заштитне цеви морају бити херметич- ки затворени. Заштитне цеви краће од 20 m морају имати једну одзрачну цев DN50, а цеви дуже од 20 m две одзрачне цеви DN50, постављене на крајевима заштитне цеви. Одзрачне цеви се изводе на површини земље у виду надземне луле висине 2 m.

При укрштању гасовода са жељезничом пругом крајеви заштитне цеви морају бити изведени најмање 5 m од ближе шине, односно крајеви заштитне цеви морају бити изведени 1 m од спољне ивице одводног канала (јарка) или ножице насипа.

Називна величина заштитне цеви мора бити таква да је размак између спољашње ивице заштитне цеви најмање 50 mm. Дебљина зида се одређује прорачуном.

Приликом извођења било каквих радова потребно је да се рад- ни појас формира тако да тешка возила не прелазе преко нашег гасовода на местима где није заштићен.

У близини гасовода ископ вршити ручно. У случају оштећења гасовода, гасовод ће се поправити о трошку инвеститора.

Евентуална измештања гасовода вршиће се о трошку инвес- титора.

Забрањено је изнад гасовода градити, као и постављати, прив- ремене, трајне, покретне и непокретне објекте.

Дати услови за изградњу гасоводне инфраструктуре важе и за изградњу нафтовода.

Бушотине

- удаљеност бушотине од заштитног појаса пловног кана- ла, железнице, далековода опште намене, јавних објека- та и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине;
- од ивице појаса путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m, а од других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева нај- мање 15 m,
- удаљеност осе бушотине од шума, одређује се зависно од поднебља, подручја, конфигурације терена и врста шуме.

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине, а код осталих објеката и постројења, од најистакнутијег дела у пра- вцу мерења.

IV - 1.2.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије унутар

предеоних подцелина

Објекти који користе обновљиве изворе енергије: У оквиру обухвата подручја Културног предела Бач на постојећим и плани- раним објектима (на крововима) могу се постављати соларни па- нели који ће користити сунчеву енергију за производњу топлотне или електричне енергије за сопствене потребе.

IV - 1.2.4. Електронска комуникациона инфраструктура унутар предеоних подцелина

Подземна електронска комуникациона мрежа

- Електронску комуникациону мрежу градити у коридори- ма саобраћајница;
- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,2 m;
- У коридорима државних путева каблови који се граде па- ралелено са државним путем, морају бити постављени минимално 3 m од крајње тачке попречног профила пу- та-ножице насипа трупа пута, или спољне ивице путног канала за одводњавање;
- Укрштање са путем извести искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на предметни пут у прописаној заштитној цеви;
- Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини из- међу крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3 m са сваке стране;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,35 1,5 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви;
- Минимална дубина предметних инсталација и заштит- них цеви испод путног канала за одводњавање (по- стојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1 - 1,2 m;
- Укрштање планираних инсталација удаљити од ук- рштања постојећих инсталација на мин. 10 m;
- Ако постоје постојеће трасе, нове електронске комуни- кационе каблове полагати у исте;
- Заштита телекомуникационих коридора, и изградња инфраструктурних и других објеката у близини елек- тронских комункационих коридора мора бити у скла- ди са Правилником о захтевима за утврђивање заштит- ног појаса за електронске комуникационе мреже и при- падајућих средстава радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС“, бр.16/12);
- За потребе удаљених корисника, ван насеља, може се гра- дити бежична (РР) електронска комуникациона мрежа.

Правила за прикључење на електронску комуникациону мрежу

- У циљу обезбеђења потреба за новим прикључцима на електронску комуникациону мрежу и преласка на нову технологију развоја у области електронских комуника-ција, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем канализације од планираног окна до просторије планиране за смештај електронско комуни- кационе опреме унутар парцела корисника.

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих објеката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и оп- реме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антен- ски носачи могу се поставити на објекте или слободнос- тојеће антенске стубове у насељима и ван насеља, ван зона заштите културног добра;
- Слободностојеће антенске стубове, као носаче антена по могућности градити на пољопривредном земљишту, привредним зонама и ободима насеља;
- Слободностојећи антенски стубови, као носачи антена не могу се градити у комплексима школа, вртића, домо- вима здравља, старачким домовима и сл.;
- У централним деловима насеља као носаче антена кори- стити постојеће антенске стубове;
- Објекат за смештај електронске комуникационе опреме може бити зидани или монтажни;
- Комплекс са електронском комуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;
- Напајање електричном енергијом вршиће се из нискона- понске мреже 0,4 кУ;
- До комплекса за смештај мобилне комуникационе опреме и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут минималне ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице.

IV - 1.3. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА УНУТАР ПРЕДЕОНИХ ПОДЦЕЛИНА

За грађевинско земљиште унутар предеоних подцелина, у ко- ридору јавне саобраћајне површине за сваку грађевинску парце- лу, за потребе издавања локацијске и грађевинске дозволе, обез- бедити услове за прикључење на:

- саобраћајну инфраструктуру (обезбедити колски, бици- клистички и пешачки приступ);
- водну инфраструктуру:
  - снабдевање водом (за потребе снабдевања водом ни- жег квалитета, за заливање и прање, снабдевање во- дом обезбедити захватењем из каналске мреже или из подземља, захватањем прве издани);
  - одвођење површинских атмосферских и отпадних вода вршити у складу са условима заштите живот- не средине (све зауљене воде пре упуштања у атмос- ферску канализацију пречистити на сепаратору уља и брзоталоживих примеса);
  - одвођење фекалних вода у складу са условима заштите животне средине (до изградње насељске ка- нализационе мреже фекалне отпадне воде упуштати у водонепропусне септичке јаме које се граде на ис- тој парцели као и главни објекат);
- енергетску инфраструктуру (електроенергетску, гасну или енергију из обновљивих извора);
- електронску комуникациону мрежу - ЕК

(мора се обезбедити одвијање електронског комуникационог саобраћаја);

а све према условима/сагласностима надлежних предузећа.

Сву комуналну инфраструктуру изводити подземно како би се што више очувала природна средина.

IV - 1.4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

IV - 1.4.1. Мере заштите и уређења предела

Осим наведених општих и посебних услови и мере заштите природног и културног наслеђа, додатно се наводе и мере које се односе на структуирање предела и заштиту вредности предеоних елемената као основне идеје уређења подручја Просторног плана (Табела бр. 4. Успостављање културног предела и стварања ус- лова за економски развој), а односе се на простор дефинисаних целина и подцелина Културног предела Бач:

- забрањена је промена основне намене површина у окви- ру подцелина дефинисаних овим Просторним планом;
- забрањена је изградња ветроелектрана и соларних елек- трана на пољопривредном, шумском и водном земљишту, као и малих хидроелектрана на водном земљишту;
- на пољопривредном земљишту, на 100 m од регулацио- не линије коридора јавне саобраћајне површине ван на- сеља, забрањена је изградња нових садржаја;
- забрањена је изградња објеката који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме, изгледом, прекомерном буком или могућношћу да на други начин могу да нару- ше природне и остале вредности подручја, а посебно ам- бијенталне вредности насеља, непокретних културних добара, геоморфолошких формација и станишта биља- ка и животиња (напр. индустријски објекти, складишта/ стоваришта, фарме капацитета преко 50 условних грла и др. објеката);
- забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност сис- тема водотока и канала;
- обавезно се морају одржавати еколошки коридори уну- тар грађевинских подручја успостављањем континуите- та зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора;
- без сагласности Покрајинског завода за заштиту природе забрањена је изградња на пашњацима и ливадама;
- забрањени су радови и интервенције који могу изазвати процес водне ерозије;
- неопходно је одржавање непосредног окружења културр- них добара, историјских споменика и јавних чесми, об- радивог пољопривредног и шумског земљишта, водото- кова и канала и земљишта уз њих, површина за рекреа- цију, саобраћајне инфраструктуре, и др.

IV - 1.4.2. Мере заштите и уређења непокретних културних добара

Генералне смернице за очување културних добара су следеће:

- очувати старе, постојеће специфичне урбане матрице насеља, са регулационим елементима првобитне мреже улица и блокова (раскрснице са угаоним објектима, кр- стови, распећа, парковске површине, спомен обележја, локације старих гробаља);
- није дозвољено спајање више парцела ради изградње већих структура на регулационим линијама старе урба- не матрице, нити увлачење грађевинске линије са циљем постизања нових целина у централним зонама насеља;
- забрањено је складиштење отпадних и штетних мате- рија у непосредној близини културних добара, као и из- градњу индустријских и објеката инфраструктуре (бен- зинске пумпе, подстанице, трафо станице и сл.);
- забрањено је постављање високих антенских постројења у непосредној близини културног добра и у зони центра насеља;
- дозвољена је промена намене културног добра (културно добро може добити намену у оквиру културног туризма регије: манифестације локалног карактера са темом ви- ноградарства, повртарства, воћарства, лова; формирање музејских поставки, културних маршута и сл.);
- препоручује се оснивање карактеристичних етно целина за ову територију - окућница са музејском поставком и пратећим садржајима;
- културна добра означити путем путарских информацио- них табли;
- за све објекте наведене у списку, као и за њихову непо- средну околину (припадајуће парцеле) важе одредбе За- кона о културним добрима. За радове на тим објектима (адаптације, реконструкције, ревитализације, доградње, пренамене, премештања), сходно члановима 99-110. За- кона о културним добрима власници - носиоци права ко- ришћења морају прибавити посебне услове - мере тех- ничке заштите од стране Покрајинског завода за зашти- ту споменика културе, као и да прибаве сагласност на пројектну документацију;
- за археолошке локалитете важе исте одредбе Закона о културним добрима, које обавезују власника или инвес- титора да пре предузимања било каквих земљаних радо- ва обезбеди посебне услове од Покрајинског завода за заштиту споменика културе.

IV - 1.4.3. Мере заштите и уређења природног наслеђа

IV - 1.4.3.1. Заштићена подручја

1. СРП ,‘Карађорђево‘‘

Режим заштите I степена

Строга заштита спроводи се на делу заштићеног подручја са изворним, неизмењеним или мало измењеним екосистемима ве- ликог научног и практичног значаја. У овом режиму могућа су научна истраживања и праћење природних процеса, контроли- сана едукација и активности у образовне, рекреативне и опште културне сврхе, као и

спровођење мера заштите у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава болести и пренамножа- вања штеточина уз сагласност Министарства.

Очуваност изворности подручја обезбеђује се прописаним ме- рама заштите којима се искључује било каква изградња у грани- цама овог природног добра.

ЗАБРАЊУЈЕ СЕ: коришћење природних ресурса и изградња објеката.

ОГРАНИЧАВАЈУ СЕ РАДОВИ И АКТИВНОСТИ НА:

- научна истраживања и праћење природних процеса;
- контролисану посету у образовне, рекреативне и опште- културне сврхе;
- спровођење заштитних, санационих и других неопход- них мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренам-ножавања штеточина;
- постепену замену састојина и групација инвазивних вр- ста дрвећа аутохтоним;
- интервентне мере на заштити екосистема по посебним условима заштите природе.

Режим заштите II степена

Режим заштите II степена се спроводи на делу заштићеног под- ручја са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. Овде су могуће управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења при- родног добра без последица по примарне вредности његових при- родних станишта, популација и екосистема, као и контролисане традиционалне делатности које током свог одвијања нису угрози- ле примарне вредности простора.

МЕРЕ ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА:

- успостављање семенских састојина аутохтоних врста др- већа;
- постепена замена засада клонских топола и других алохтоних врста дрвећа аутохтоним, најкасније по исте- ку опходње.

ЗАБРАЊУЈЕ СЕ: кретање чамаца на моторни погон, осим на Дунаву и старом Дунавцу као и за потребе управљања.

ОГРАНИЧАВА СЕ:

- обнова шума на просторне целине до 5 ha за оплодну сечу и 3 ha за чисту сечу, осим за потребе ревитализације;
- спортски риболов на обалу уз насип канала Ловренац.

Режим заштите III степена

Режим заштите III степена се спроводи на делу заштићеног подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосисте- мима од научног и практичног значаја. У овом степену зашти- те могуће је селективно и ограничено коришћење природних ресурса, управљачке интервенције у циљу рестаурације, реви- тализације и укупног унапређења природног добра, одрживо коришћење, уређење објеката културно - историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делат- ности локалног становништва, развој инфраструктуре усклађе- не са вредностима, потенцијалима и капацитетима заштићеног простора намењене развоју еколошког, руралног, здравственог, спортско-рекреативног и осталих видова туризма у складу са принципима одрживог развоја.

МЕРЕ ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА: Одрживо коришћење и уређење објеката ловног туризма, угоститељских објеката, кул- турно - историјског наслеђа и традиционалног градитељства.

ОГРАНИЧАВА СЕ: обнова шума на просторне целине до 10 ha, осим за потребе ревитализације.

Опште мере заштите на подручју под режимом заштите II и III степена

МЕРЕ ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА:

- очување репрезентативних геоморфолошких и хидро- лошких појава и одлика, биогеографских обележја под-ручја, предеоног, екосистемског, специјског и генетског диверзитета;
- картирање станишта и мониторинг природних вредности;
- чишћење и ревитализација влажних станишта у циљу обезбеђивања проточности ритова;
- остављање најмање 5 стабала аутохтоних врста по хекта- ру у процесу обнове шума, приоритетно лужњака, црне и беле тополе, пољског јасена и аутохтоних воћкарица;
- фаворизовање природне и мозаичне обнове шума на мањим површинама, остављање појединачних извала и сувих стабала;
- планске активности и интервентне мере на очувању при- родне структуре и састава животних заједница;
- очување шумских чистина (бара, ливада, пашњака);
- сузбијање инвазивних врста и градација паразитских вр- ста шумског дрвећа применом биолошких и биотехнич- ких средстава, као и хемијских средстава по посебном одобрењу Министарства;
- редовно одношење биомасе приликом кошења и/или сече;
- популаризација заштите природе и промоција природ- них вредности;
- развој ловног, еко и риболовног туризма као традицио- налних облика коришћења простора.

ЗАБРАЊУЈЕ СЕ:

- узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање дивљих животиња;
- уништавање и непланско уклањање и сакупљање дивљих биљака и гљива, уништавање и угрожавање ста- ништа строго заштићених дивљих врста;
- радови и активности који могу имати значајан непо- вољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педо- лошке карактеристике, живи свет, животну средину, еко- лошки интегритет и естетска обележја предела;
- повећање расцепканости (фрагментације) станишта ства- рањем нових или јачањем ефеката постојећих баријера;
- уношење инвазивних биљних и животињских врста;
- промена намене површина, осим за потребе ревитализа- ције природних станишта;
- извођење свих радова у кругу мањем од 50 m од стабала у чијим крошњама се налазе гнезда строго заштићених врста птица;
- пошумљавање влажних ливада, бара и пашњака;
- сеча старих репрезентативних јединки аутохтоних врста дрвећа;

- замена састојина аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
- лов на пернату дивљач на простору Шаренградске, Мо- ховске аде и Хагела;
- пресецање миграторних путева дивљачи на високим гредама подизањем скупних узгојних ограда или другим препрекама;
- преграђивање водених миграторних праваца риба;
- привредни риболов;
- риболов на растојању мањем од 30 m од ушћа водотоко- ва и бара у Дунавац и Дунав;
- хемијско и физичко загађивање заштићеног подручја, от- варање депонија, одлагање опасних материја и сл;
- изградња надземних енергетских и других водова, као и антенских стубова.

ОГРАНИЧАВА СЕ:
- газдовање клонским тополама и другим алохтоним вр- стама на укупну површину не већу од постојеће;
- обнова алохтоних врста дрвећа и хибридних топола на удаљеност већу од 30 m од руба водотокова и бара;
- обнова састојина инвазивних дрвенастих врста на обно- ву постојећих састојина багрема у Врањаку и Гувништу;
- уношење алохтоних врста на ловне врсте дивљачи на простору Врањака и Гувништа;
- рекреативни риболов на подручје Ловренца, Дунаваца, Хагела и Шаренградске аде;
- Испуштање пречишћених отпадних вода на оне чији ква- литете испуњава критеријуме минимално II мезосапроб- не класе;
- употреба хемијских средстава на примену за потребе уп- рављања;
- изградња инфраструктуре на одржив начин на простор намењен за развој туризма и потребе управљања.

2. Парк шума (ПШ) ‚Букински храстик‘‘

У циљу спровођења проглашене намене на

простору Парк шуме: ЗАБРАЊУЈЕ СЕ:
- сеча стабала у привредне сврхе;
- испаша стоке и друге активности које доводе у питање стабилност шуме и станишта;
- лов и убијање дивљачи ван простора парк шуме;
- неконтролисана изградња објеката супротно основној намени.

ДОЗВОЉАВА СЕ:
- пошумљавање аутохтоним врстама;
- уношење страних врста у циљу обогаћивања парк шуме врстама;
- уношење и обогаћивање фауне;
- изградња путева, стаза, типских ловно техничких објека- та, проширење језера, односно оних објеката који ће уна- предити пејзажне и естетске вредности Парк шуме.

3. Споменик природе Стабло шимшира у Плавни

Споменик природе (СП) Стабло шимшира у Плавни је заштиће- но Решењем СО Бач о заштити СП ‚Стабло шимшира у Плавни‘‘, бр. 322-7/ 77/ IV (‚Службени лист општине Бач‘‘, бр. 7/78), на осно- ву кога се спроводе мере заштите.

IV - 1.4.3.2. Подручја планирана за заштиту и станишта
заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

На подручјима планираним за заштиту и стаништима заштиће - них и строго заштићених врста од националног значаја:

ЗАБРАЊЕНО ЈЕ: мењати намену површина (осим у циљу еко- лошке ревитализације станишта), преоравати површине под при- родном вегетацијом, уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, градити нове рибњаке, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња.

НЕОПХОДНО ЈЕ: ускладити постојећи режим вода са циљеви- ма заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капаците- том станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.), обнављати шумарке аутохтоних врста на одго- варајућим ливадским стаништима до 20% покровности по пар- цели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,05 ha, ускладити лланске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и надлежне институције за заштиту.

ПРИБАВИТИ ПОСЕБНЕ УСЛОВЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ ЗА СЛЕДЕЋЕ АКТИВНОСТИ: изградња и реконструкција ин- фраструктуре и објеката, планирање рекреативних активиости; уређење вода, радови на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања; подизање ваншумског зеленила, сеча дрво- реда, група стабала и шумица, крчење жбуња, паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, фор- мирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл.).

IV - 1.4.4. Мере заштите еколошких коридора

1. Очувати и унапредити природне и полуприродне елементе еколошких коридора у што већој мери:
- није дозвољена промена намена површина под природ- ном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршћаци, итд) као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора;
- обезбедити повезивање шумских, ливадских и моч- варних станишта заштићених врста подизањем/об- нављањем комбинованих појасева високог зеленила и нешумских типова вегетације;
- обезбедити повезивање слатинских станишта заштиће- них врста очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридоре;
- поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функ- цијом еколошких коридора свести на најнеопходнији ми- нимум; поплочане или изграђене деонице на сваких 200300 m (оптимално на 100 m), применити еколошке типо- ве обалоутврде и прекидати поплочане делове мањим зе- леним површинама које су саставни део заштитног зеле- нила; поплочани или

бетонирани делови обале не могу бити стрмији од 450, изузев пристана, а структура њихо- ве површине треба да омогућује кретање животиња ма- лих и средњих димензија;
- током поправке/реконструкције постојећих обалоутвр- да, применити еколошко повољна решења и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке;
- обезбедити отвореност канала/водотока по целој дужини (одстранити постојеће цевоводе);
- испод мостова као и на местима укрштања државних пу- тева вишег реда са еколошким коридорим, приликом из- градње или реконструкције наведених објеката приме- нити техничка и планска решења којима се обезбеђује безбедан пролаз животиња;
- обезбедити очување и редовно одржавање травне вегета- ције насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;
- избегавати директно осветљење обале и применити од- говарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације (тип и усмереност светлосних изво- ра, минимално осветљење);
- прибавити посебне услове заштите природе од надлежне институције за заштиту природе за израду техничке доку- ментације регулације водотока, поплочавања и изградње обала, изградње или обнављања мостова и саобраћајница;
- на грађевинском земљишту, наменити приобаље деони- це еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности.

2. Урбане садржаје распоредити по принципу зонације којом се одређује минимална удаљеност објеката од еколошких коридора и намена простора унутар зоне дирекног утицаја на коридор:
- на простору изван зона становања, забрањена је из- градња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, однос- но линије средњег водостаја водотока;
- у зонама становања, минимална удаљеност планираних објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење је 20 m а оптимална 50 m од обале коридора;
- уз обалу пловних канала и Дунава чији је део планиран за спортско-рекреативне активности, могу бити смеште- ни објекти везани за активности на води (нпр. привез за чамце или монтажно-демонтажни молови) на тај на- чин да не прекидају континуитет коридора, а у појасу вишеспратног зеленила планирати објекте који не захте- вају вештачку подлогу и осветљење, нпр. трим стаза, де- чије игралиште, уређена зелена површина);
- у простору еколошког коридора и зони непосредног ути- цаја ширине до 200 m од коридора, забрањено је од- лагање отпада и свих врста опасних материја, скла- диштење опасних материја (резервоари горива и сл.) и нерегуларно одлагање отпада.

3. Успостављањем континуитета зелених површина чија структура подржава функције еколошког коридора, очувати и унапредити вегетацију приобаља еколошких коридора:
- уређењем континуираног појаса вишеспратног заштит- ног зеленила очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале Дуна- ва и мелиоративних канала на њеном плавном подручју; обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохто- них врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски ја- сен, брест, храст лужњак итд.) који је неопходно обога- тити жбунастим врстама плавног подручја;
- обезбедити континуитет травног појаса уз коридоре сла- тинско-степских станишта (Мостонга, канал Каравуко- во-Бачки Петровац, и мелоративни канали лесне терасе);
- приобално водно земљиште водотока/канала (код локал- них коридора у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m, а код регионалних коридора у ширини од најмање 10 m, а оптимално 20 m), треба да има травну вегетацију која се одржава редовним кошењем и која не може бити засен- чена дрворедом; забрањено је узурпирати заштитни појас коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.;
- стимулисати традиционалне видове коришћења просто- ра који доприносе очувању и унапређењу биодиверзите- та (испаша, кошење и сл.) на простору еколошких кори- дора ван грађевинских подручја насеља;
- забрањено је сађење инвазивних врста, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле је- динке инвазивних врста и обезбедити редовно одржа- вање зелених површина.

4. У заштитној зони еколошких коридора и идентификованих станишта:

4 1. До 500 метара од коридора/станишта ван грађевинског под- ручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):
- Забрањује се изградња:
  - нових салаша и других стамбених и производно-пре- рађивачких објеката;
  - ветропаркова и појединачних ветрогенератора (тур- бина).
- Ограничава се израда планова на планска решења којима се обезбеђује очување карактеристика хидро- лошког режима од којих зависи функционалност ко- ридора и опстанак врста и станишних типова.

4.2. До 200 метара од коридора /станишта ограничава се:
- изградња укопаних складишта на она чије се дно нала- зи изнад коте максималног нивоа подземне воде и која су изграђена на начин којим се обезбеђује спречавање еми- сије загађујућих материја у околни простор;
- израда планова на планска решења којима се обезбеђује:
  - примена мера заштите коридора/станишта од ути- цаја светлости, буке и загађења;
  - дефинисање правила озелењавања

грађевинском дозволом:
- забрана коришћења инвазивних врста;
- примена смерница: најмање 50% аутохтоних врста и мајмање 30% покровности у спрату дрвећа (крошње).

4.3. До 200 метара од коридора/станишта ван грађевинског под- ручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја):
- ограничава се изградња објеката:
  - на водопривредне објекте и на неопходну инфра- структуру наведених објеката;
  - на објекте у воћарским-виноградарским зонама;
  - на саобраћајнице чија траса најкраћим путем пре- лази преко еколошких коридора или комплекса ста- ништа од већег броја субјединица;
- ограничава се изградња електричних водова ниског и средњег напона на водове који су изграђени применом посебних техничко-технолошких решења која спреча- вају колизију и електрокуцију птица;
- забрањено је пошумљавање и подизање ваншумског зе- ленила у заштитној зони слатинско-степских станишта и травних коридора;
- резервисати појасеВе за пољозаштитно зеленило (осим у зонама заштите слатинско-степских станишта и коридора).

4.4. До 200 метара од коридора /станишта на грађевинском под- ручју (насеља, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.), ограничава се изградња објеката на оне чије граничне вред- ности индикатора буке не прелазе утврђене норме за чисто стам- бена подручја (55-45 dB(A)) а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор.

4.5. До 50 метара од коридора или станишта ограничава се из- рада планова на планска решења којима се обезбеђује:
- проходност еколошког коридора површинских вода (за- брана ограђивања појаса уз обалу или примена типова ограде које омогућују кретање ситних животиња);
- континуитет зеленог тампон појаса у складу са типом ве- гетације коридора/станишта у ширини од 10 метара код постојећих објеката, а 20 метара код планираних објеката;
- приоритет ових простора за добијање инвестиција за по- требе побољшања квалитета животне средине на под- ручју еколошке мреже.

4.6 До 50 метара од коридора или станишта забрањује се приме- на техничких решења којима се формирају сјајне површине (нпр стакло. метал) усмерене према коридору или значајном станишту.

4.7. До 50 метара од коридора или станишта ван грађевин- ског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја) ограничава се изградња:
- објеката на водопривредне објекте и на неопходну ин- фраструктуру наведених објеката;
- надземне инфраструктуре, на деонице оних чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица.

4.8. До 50 метара од коридора или станишта на грађевинском подручју (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреа- тивне и сл.) ограничава се изградња:
- објеката на оне чије граничне вредности индикатора буке не прелазе утврђене норме за чисто стамбена под- ручја (55-45 dB(A), а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор;
- вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) на парцеле са уређеном зеленом површином са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта;
- саобраћајница са тврдим застором за моторна возила на уређење постојећих саобраћајница насеља и на прилазне путеве објеката чија је намена везана за водоток, уз при- мену техничких мера којима се обезбеђује безбедан пре- лаз за ситне животиње и којима се смањују утицаји ос- ветљења, буке и загађења коридора/станишта.

5. Приликом подизања пољозаштитног зеленила са улогом ви- шефункционалног пуфер ^јаса, потребно је:
- постојеће и планиране површине ваншумског зеленила повезати у целовит систем зеленила и фокусирати пла- нирање заштитног зеленила на промену намене обрађе- них површина слабијег квалитета (испод 4. класе);
- учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде нај- мање 50% ради очувања биодиверзитета аграрног и ур- баног предела уз одговарајућу разноврсност врста и физиогномије тј., спратовности дрвенасте вегетације заштитних појасева будући да монокултуре евроамерич- ких топола не испуњавају функције заштитног зеленила;
- избегавати коришћење инвазивних врста.

6. Прибавити посебне услове заштите природе од Покрајинског завода за заштиту природе приликом укрупњавања пољоприв- редног земљишта и пројектовања зелених појасева уз постојеће и планиране државне путеве и пруге.

IV - 1.4.5. Опште мере заштите биодиверзитета насеља

Концептом озелењавања (на грађевинском земљишту) насеље- них места:
- формирати систем јавног зеленила и повезати га са прос- торним целинама од значаја за очување биолошке разновр- сности у обухвату Просторног плана;
- повећати проценат зелених површина, броја и разноврс- ности постојећих категорија јавног зеленила и одржавати га у блиско природмом стању;
- учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде минимал- но 20% и оптимално 50%, а примену четинарских врста (мак- симум 20%) ограничити само на интензивно одржаваним зе- леним површинама са наглашеном естетском наменом;
- очувати зелене површине унутар стамбених блокова, у зони породичног (индивидуалног) и вишепородичног ста- новања и блокова са становањем као преовлађујућом на- меном и повезати их у целину;
- при озелењавања комплекса, блокова и

локација намење- них за производњу, пословање и услуге, формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних вр- ста и користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања;
- дуж фреквентних градских саобраћајница, формирати и одр- жавати густ зелени појас од врста отпорних на аерозагађење, са израженом санитарном функцијом, средњег и високог ефекта редукције буке, у комбинацији са жбуњем, а паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима;
- избегавати примену инвазивних врста tokom уређења зеле- них површина и подизања заштитног зеленила.

IV - 1.4.6. Мере заштите геолошког и палеонтолошког наслеђа

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, ми- нерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Ми- нистарству у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

IV - 1.4.7. Мере заштите животне средине

Поштовањем одговарајућих прописа и усклађивањем са ди- рективама ЕУ у области заштите животне средине, обезбедиће се успостављање и реализација свих активности које су у складу са принципима одрживог развоја. Одрживи развој представља непрестани процес усклађивања друштвеног, економског, кул- турног (и урбаног) развоја са потребама и ограничењима животне средине кроз сарадњу свих интересних и друштвених група.

У циљу одрживог развоја предметног простора, предвиђене су мере и активности за санацију, заштиту и унапређење квалитета природних и културних ресурса и реализацију режима зашти- те природних и културних добара. У циљу заштите природних ресурса од загађења, у планском периоду предвиђене су следеће мере:
- формирање локалног регистра извора загађивања на те- риторији сваке општине;
- снабдевање свих насеља водом највишег квалитета;
- заштита изворишта за водоснабдевање;
- водоснабдевање индустријских капацитета уз увођење процеса рециркулације;
- изградња канализационог система у свим насељима и обезбеђење адекватног пречишћавања отпадних вода, до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;
  - до изградње фекалне канализације и ППОВ, отпадне воде прикупљати путем бетонских водонепропусних септичких јама одговарајућег капацитета, које ће се периодично према потребама празнити аутоцистерна- ма, ангажовањем надлежног комуналног предузећа;
  - атмосферску канализацију градити делимично као зацевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а де- лимично као отворену, у зависности од техно-еко- номске анализе;
  - атмосферске воде пре упуштања у реципијент очис- тити од механичких нечистоћа на таложнику, однос- но сепаратору уља и масти;
  - одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
  - формирање заштитног зеленила уз канале, сао- браћајнице, у оквиру пољопривредног земљишта, око радних зона, фарми, комуналних и других обје- ката, ради побољшања микроклиматских услова и повећања укупне шумовитости Општине;
  - очување и унапређење шумског фонда;
- контролисана примена хемијских средстава заштите и агромера у области пољопривреде;
- санација и рекултивација напуштених локације депоније комуналног отпада, неуређених одлагалишта отпада и сточног гробља и осталих деградираних простора;
- изградња лагуна шећеране у Бачу за евакуацију отпад- них вода на постојећој локацији таложних поља, у скла- ду са важећим прописима;
- рекултивација земљишта деградираног након завршетка експлоатације опекарске глине;
- одлагање животињских лешева и ветеринарских кон- фиската у складу са Законом о ветеринарству, који под- разумева нешкодљиво уклањање лешева животиња и других отпадака животињског порекла до објеката за са- бирање, прераду или уништавање отпада животињског порекла на начин који не представља ризик по друге жи- вотиње, људе или животну средину;
- селектирање отпада на извору и увођење рециклаже као процеса смањења количине отпада за депоновање;
- укључење општина у систем регионалног депоновања кому- налног отпада на основу Споразума о сарадњи општина;
- израда и реализација Општинског плана управљања ко- муналним отпадном у складу са Планом одрживог упра- вљања отпадом у Западнобачком региону.

За постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, вр- сте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, која је дефини- сана Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине прописано је да ће, за постојећа постројења и активности оператер прибавити дозволу најкасније до 2015. го- дине у складу са Програмом усклађивања појединих привредних грана са одредбама овог Закона.

На основу Уредбе о утврђивању Програма динамике подно- шења захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени глас- ник РС“, бр. 108/08), утврђују се рокови у оквиру којих се подносе захтеви за издавање интегрисане дозволе, по врстама активности и постројења.

Сва постројења и активности, која се не налазе на Прелими- нарном списку постојећих постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе на територији Републике, сачињеним од стране Министарства пољопривреде и заштите животне среди- не, а подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе у складу са Уредбом о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола, дужни су да се обрате надлежном органу.

Постројења у којем се обављају активности у којима је присут- на или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (у даљем тексту: севесо постројење), регулисана су Законом о заштити животне средине и другим под- законским актима, као техничка јединица унутар комплекса, где се опасне материје производе, користе, складиште или се њима рукује.

Правилником о листи опасних материја и њиховим количи- нама и критеријумима за одређивање врсте документа које из- рађује оператер севесо постројења, односно комплекса („Служ- бени гласник РС“, бр. 41/10), на основу чега се одређује обавеза израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, прописује се листа опасних материја и њихове количине и критеријуми за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја. Локална самоуправа је у обавези да, на основу Планова заштите од удеса оператера који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама.

Ради спречавања утицаја негативних својстава муља који на- стаје у процесу пречишћавања отпадних вода на животну сре- дину, потребно је извршити његову категоризацију и класифи- кацију у складу са Законом о управљању отпадом и Правиликом о категоријама, испитивању и класификацији отпада (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 56/10).

Концепција одлагања отпада је усаглашена са принципима Стратегије управљања отпадом и другим актуелним прописима у овој области.

Третман и одлагање комуналног отпада на основу утврђених принципа ће се одвијати на регионалном нивоу, што ће се пози- тивно одразити на квалитет земљишта на предметном простору. Одлагању отпада треба да предходи одвојено сакупљање отпада ради његовог смањења (кабастог, опасног и рециклабилног), а након укључења у систем регионалног одлагања и затварање, са- нација и рекултивација постојеће депоније и других неуређених одлагалишта отпада.

Одлагања сточних лешева ће се вршити у складу са Страте- гијом управљања отпадом односно Законом о ветеринарству.

Неопходно је примењивати све мере и услове заштите од буке, као и успоставити мониторинг буке, у складу са Законом о зашти- ти од буке у животној средини.

Током истраживања и експлоатације минералних сировина неопходна је примена заштитних мера ваздуха од загађивања, у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима.

С обзиром да ће се разрада појединих планских решења врши- ти израдом одговарајуће планске документације, за те планове, орган надлежан за припрему плана може донети Одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, на- длежни орган може прописати обавезу израде Студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити жи- вотне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05), Уредбом о утврђи- вању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08), као и Уредбом о одређивању активности чије обављање утиче на животну среди- ну.

IV - 1.4.8. Мере заштите живота и здравља људи

Планиране активности ће унапредити квалитет животне сре- дине предметног простора односно и у функцији су смањења не- гативних утицаја постојећих деградационих пунктова на здравље становника планског простора.

Неодговарајући квалитет воде за пиће има лоше рефлексије на здравље људи. Анализе у наведеном контексту нису вршене, што значи да се и не може квантитативно и квалитативно процени- ти утицај квалитета воде на здравље становништва. Иностранa искуства указују да коришћење артерске воде у комбинацији са неадекватном исхраном може изазвати тешка обољења.

Такође, постоји могућност деградације подземних вода због неадекватног одвођења отпадних вода преко септичких јама. На- ведени проблеми ће бити елиминисани предложеним активнос- тима и мерама у области водопривредне инфраструктуре.

Изградња свих видова инфраструктуре предвиђене Простор- ним планом, имаће позитивног утицаја на становништво јер ће индиректно утицати на побољшање животног стандарда и очу- вање животне средине.

Негативан утицај неуређених депонија на здравље људи ће се елиминисати њиховом санацијом и рекултивацијом и форми- рањем мреже регионалних депонија, успостављањем региона за управљање отпадом.

Таложна поља шећеране представљају деградационе пунктове околине, па је неопходно изградити нове лагуне за евакуацију от- падних вода, које настају током рада ове фабрике, на истој лока- цији, али у складу са важећим прописима и новим технологијама, које не загађују животну средину.

Да би се избегао негативан утицај на живот и здравље људи, али и обезбедила заштита створених вредности, при изградњи инфраструктурних објеката је неопходно водити рачуна о пошто- вању прописа о техничким нормативима и стандардима, мерама и условима које надлежни органи издају при постављању и из- вођењу, односно изградњи објеката, као и неопходним удаљенос- тима инфраструктурних објеката од одређених садржаја.

Мере заштите живота и здравља људи при изградњи инфра- структуре односе се на:

- примену мера при изградњи

електроенергетске инфра- структуре које подразумевају обезбеђење заштитног коридора, који у зависности од напонског нивоа износи: за водове од 400 kV је 40 m од осе вода са обе стране (укуп- но 80 m), а за водове од 110 kV је 25 m од осе вода са обе стране (укупно 50 m); и грађење објеката у заштитном коридору у складу са Правилником о техничким норма-

тивима за изградњу надземних електроенергетских во- дова називног напона 1 kV до 400 kV („Сл. лист СФРЈ“ бр. 65/88 и 18/92), техничким условима заштите подзем- них металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења SRPS N.CO.105, Заштитом телекомуника- ционих постројења од утицаја електроенергетских по- стројења, Заштитом од опасности SRPS N.CO.101, Закон о заштити од нејонизујућег зрачења, као и условима на- длежног предузећа;

- антенски стуб, као носач антена за потребе одвијања те- лекомуникационог саобраћаја, пројектовати у складу са Правилником о техничким мерама за изградњу, по- стављање и одржавање антенских постројења, Правил- ником о техничким нормативима за заштиту од атмос- ферског пражњења, стандардима за громобранске инста- лације, челичне конструкције за ношење антена - про- рачун, конструисање и извођење, стандардом о макси- малним нивоима излагања људи радио-фреквенцијским електромагнетим пољима и следећим мерама:
- да би се избегао негативан утицај антенских систе- ма, објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и опре- ме, мобилних централа, базних радио станица, радио ре- лејних станица, као и антене и антенски носачи градиће се и постављати у оквиру објекта, на слободном просто- ру, у оквиру комплекса појединачних корисника, на ви- соким објектима (силоси и сл.) у зонама привредне де- латности, ободима насеља и атару, изузимајући објекте школа, дечијих установа, здравствених установа, објека- та културе и сл., а применом мера којима се онемогућа- ва приступ, боравак и задржавање у непосредној близи- ни ових објеката, онемогући ће се негативан утицај ових објеката на људе.
- простор око базне радио-станице мора бити ограђен и недоступан за улазак неовлашћених лица, као и приступ објекту за смештање опреме и пењање на антенски стуб;
- на видљивим местима поставити упозорења о забрани приступа антенама;
- приступ антенама могу имати само професионална лица која у случају интервенције и рада непосредно поред антена морају искључити радио-релејни предајник;
- антенски стуб и антене морају имати адекватну громо- бранску заштиту;
- обавезно вршити мерења електромагнетног зрачења у близини стуба;
- у случају прекомерног зрачења које потиче од квара, предајник се мора искључити и што пре приступити от- клањању узрока;
- све инсталације за потребе рада овог система у комплек- су се морају каблирати;
- све електроинсталације се морају одржавати у исправ- ном стању;
- према важећим прописима о заштити од опасног дејства електричне енергије на свим уређајима и опреми под на- поном се морају спровести заштитне мере громобранска заштита, уземљење, димензионисање каблова, употреба одговарајуће изолације;
- обезбеђење заштитног коридора уз гасоводну инфра- структуру од по 200 m са сваке стране цевовода, у скла- ду са Правилником о техничким условима и норматива- ма за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводо- ника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафто- водима и гасоводима за међународни транспорт („Служ- бени лист СФРЈ“, бр. 26/85), у коме други објекти утичу на сигурност ових инфраструктурних коридора; забрањену изградњу објеката намењених за становање или боравак људи у појасу ширине 30 m од осе гасовода са једне и друге стране (укупно 60 m), без обзира на сте- пен сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан;

спровођење превентивних мера заштите од пожара и мо- гућих удеса приликом изградње и експлоатације инфра- структурних објеката (изливање, просипање, исцури- вање загађујућих, опасних и/или запаљивих материја,

пожари, експлозије и др.), као и мера за санацију после- дица у случају удесних ситуација;

- у заштитном појасу уз државне и остале путеве могуће је градити пратеће путне садржаје, који се могу гради- ти у зависности од ранга државног или општинског пута тј., 40 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута I реда (аутопута), 20 m од спољне ивице земљиш- ног појаса државног пута I реда, 10 m од спољне ивице земљишног појаса државног пута II реда, односно 5 m од спољне ивице земљишног појаса општинског пута, у складу са Законом о јавним путевима;
- ради обезбеђивања услова за несметано одвијање са- обраћаја и режим саобраћаја, у зонама потребне пре- гледности забрањено је подизати засаде, ограде и дрвеће, остављати предмете и материјале, постављати постројења и уређаје и градити објекте, односно вршити друге радње које ометају прегледност јавног пута;
- заштиту објеката од пожара и атмосферског пражњења, у складу са Законом о заштити од пожара и пратећим пра- вилницима, као и Правилником о техничким нормативи- ма за заштиту објеката од атмосферског пражњења;
- спречавање емисије загађујућих материја у ваздух, воду и земљиште изнад дозвољених концентрација приликом изградње, реконструкције и експлоатације инфраструк- туре и других активности, према прописаним мерама заштите;
- заштиту од буке и спровођење мера звучне заштите при- ликом изградње, реконструкције и експлоатације инфра- структурних објеката у складу са Законом о заштити од буке у животној средини.

IV - 1.4.9. Мере заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација

Заштита од пожара обезбедиће се: поштовањем прописа при пројектовању и градњи објеката (удаљеност између објеката, услови складиштења лако запаљивих течности, гасова и експло- зивних материја и слично); градњом саобраћајница према датим правилима (неопходне минималне ширине, минимални радијуси кривина и слично); поштовањем задатих регулационих и грађевинских линија; одговарајућим капацитетом водоводне мреже, тј. обезбеђивањем проточног капацитета и притиска за ефикасно гашење пожара; обезбеђивањем услова за рад ватрогасне службе.

Заштита од земљотреса обезбедиће се: прорачуном на отпор- ност за земљотрес јачине најмање 70 MCS за све објекте; поштовањем норматива за изградњу високоградње; поштовањем про- писане минималне ширине саобраћајних коридора, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања.

Заштита од метеоролошких појава (атмосферског пражњења, олујних ветрова и града) обезбедиће се: извођењем громобран- ских инсталација у складу са одговарајућом законском регула- тивом; заштита од олујних ветрова обезбедиће се подизањем заштитног зеленила; заштита од града обезбедиће се постојећим противградним станицама, са којих се током сезоне одбране од града, по потреби, испаљују противградне ракете.

Заштита од поплава и подземних вода обезбедиће се: пошто- вањем основне намене канала, који пролазе поред и кроз предмет- ни простор, односно насеље, и имају најважнију улогу у евакуа- цији атмосферских вода из насеља (сачувати интегритет детаљне каналске мреже и припадајућих објеката); поштовањем важећих прописа приликом пројектовања и изградње хидротехничких објеката (карактеристике канала, пропуста и сл.).

Заштита од техничко-технолошких несрећа (акцидената) обез- бедиће се: предузимањем мера за спречавање истицања било које супстанце, која је штетна или разарајућа по тло или његове осо- бине; складиштење горива и манипулацију са нафтом и њеним дериватима одвијати у осигураним подручјима, у циљу спреча- вања истицање горива и мазива, а сличне услове применити на мазивна уља, хемикалије и течни отпад; паркирање грађевин- ских машина вршити само на уређеним местима, уз предузи-

мање посебних мера заштите од загађивања тла уљем, нафтом и нафтиним дериватима; разношење чврстог отпада, који се јавља у процесу градње и боравка радника у зони градилишта, спречи- ти његовим систематским прикупљањем и депоновањем на за то уређеним депонијама; уколико дође до хаварије возила, које носи опасне материје у прашкастом или грануларном стању, заустави- ти саобраћај и обавестити специјализовану службу која обавља операцију уклањања опасног терета и асанацију коловоза; уколи- ко дође до несреће возила са течним опасним материјама, зауста- вити саобраћај, алармирати надлежну служба и специјализоване екипе за санацију несреће.

IV - 1.4.10. Мере заштите и услови уређења простора од интереса
за одбрану земље

Заштита од ратних дејстава обезбедиће се Просторним планом дефинисаним зонама просторне заштите око војних комплекса, ради несметаног функционисања самих војних комплекса. Самим тим обезбеђује се и њихова непосредна околина, за коју постоји потенцијална могућност разарања од активности у војним ком- плексима, што подразумева и безбедност и заштиту становништ- ва, материјалних, културних добара и заштиту животне средине. Зоне просторне заштите око појединих војних комплекса дефи- нишу се на основу пиротехничких и балистичких процена, или важећих правила у зависности од садржаја комплекса и њихове намене. Правилима уређења и изградње ове зоне најчешће се дефинишу као: зоне спољне сигурности војних комплекса, зоне контролисане, зоне ограничене и/или зоне забрањене изградње. Захтеви и Услови за прилагођавање потребама одбране земље, са свим својим елементима и заштитним зонама, уграђени су у овај Просторни план.

IV - 1.5. ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ТЕХНИЧКИХ
СТАНДАРДА ПРИСТУПАЧНОСТИ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА
ЈАВНЕ НАМЕНЕ

У делу директне примене Просторног плана дају се услови за уређење и изградњу површина јавне намене (јавних површина и објеката јавне намене за које се утврђује јавни интерес), као и дру- гих објеката за јавно коришћење, којима се обезбеђује приступач- ност особама са инвалидитетом.

Приступачност се мора обезбедити применом техничких стан- дарда у планирању, пројектовању, грађењу, реконструкцији, до- градњи и адаптацији јавних објеката и јавних површина, помоћу којих се свим људима, без обзира на њихове физичке, сензорне и интелектуалне карактеристике или године старости осигурава несметан приступ, кретање, коришћење услуга, боравак и рад.

Објекти за јавно коришћење јесу: пословни објекти намењени јавном коришћењу, туристички, спортски и рекреативни објекти, угоститељски објекти, као и други објекти намењени јавном ко- ришћењу.

При планирању, пројектовању и грађењу јавних простора - саобраћајних и пешачких површина, прилаза до објеката, као и пројектовање објеката јавне намене и објеката намењених за јавно коришћење, морају се обезбедити обавезни елементи приступач- ности за све потенцилане кориснике, у складу са Правилником о техничким стандардима приступачности („Службени гласник РС“, бр. 46/13).

IV - 1.6. ПОПИС ОБЈЕКАТА ЗА КОЈЕ СЕ ПРЕ ОБНОВЕ ИЛИ
РЕКОНСТРУКЦИЈЕ МОРАЈУ ИЗРАДИТИ КОНЗЕРВАТОРСКИ
ИЛИ ДРУГИ УСЛОВИ

Објекти за које се пре обнове или реконструкције морају из- радити конзерваторски или други услови за предузимање мера техничке заштите и других радова, у складу са посебним зако- ном, су:

Просторно културно-историјска целина од изузетног значаја за РС:
- Тврђава и подграђе у Бачу - Ко Бач.

Споменик културе од изузетног значаја за РС:
- Фрањевачки самостан у Бачу - Ко Бач;
- Православни манастир Бођани-манастирска црква, жи- вопис и иконостас-Ко Бођани.

Споменик културе од великог значаја:
- Остаци турског купатила - хамам - Ко Бач;
- Римокатоличка жупска црква св. апостола Павла - Ко Бач;
- Самостан часних сестара - Ко Бач;
- Римокатоличка капела св. Антуна Пустињака у шуми Гувниште - Ко Бач;
- Иконостас Српске православне цркве посвећене Ар- хистратигу Михајлу - Ко Дероње.

Споменик културе:
- Икона Св. Јакоба у Римокатоличкој цркви - Ко Плавна;
- Археолошко налазиште - Доња Брањевина - Ко Дероње;
- Археолошко налазиште „Циглана“ - Ко Плавна.

IV - 1.7. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ

При градњи објеката (изградња, реконструкција, санација, адаптација), градитељи и власници морају да примене енер- гетски ефикасна решења и технологије, ради смањења текућих трошкова у каснијем коришћењу објеката. Препоручује се да се за загревање, хлађење и проветравање објеката користе нови и обновљиви облици енергије.

Енергетски ефикасну градњу обезбедити са:
- изградњом пешачких и бициклистичких стаза за потре- бе обезбеђење еколошког и здравијег начина комуници- рања и смањења коришћења моторних возила;
- подизањем зеленила у коридорима свих категорисаних и некатегорисаних саобраћајница, са којим се постиже ефекат смањења загревања тла и стварања природног ам- бијента за кретање;
- пројектовањем и позиционирањем зграда према климат- ским аспектима, изложености сунцу и утицају суседних објеката, подизањем зелених кровова и озелењених тера- са (као компензација окупираном земљишту);
- производњом обновљивих облика енергије за сопствене потребе (у складу са условима заштите за очување иден- титета Културног предела Бач, непокретних културних и природни добара и природе);
- изградњом објеката за производњу енергије на бази алтернативних и обновљивих извора енергије (ко- ришћењем локалних обновљивих извора

енергије, земљине топлоте и биомасе, и изградњом даљинских или централизованих система грејања и хлађења.

Енергетски ефикасна изградња објеката обухвата следеће мере:

- реализација пасивних соларних сиситема: максимал- но коришћење сунчеве енергије за загревање објекта (оријентација зграде према јужној, односно источној страни света), заштита од сунца, природна вентилација;
- омотач зграде (топлотна изолација: зидова, кровова и подних површина; замена/санација прозора, ваздушна непропустљивост и друге мере);
- коришћење модерних система грејања и припреме сани- тарне топле воде;
- коришћење система за климатизацију (унутрашња кли- ма), који утиче на енергетске потребе тј., (комбинација свих компоненти потребних за обраду ваздуха, у којој се температура регулише или се може снизити, могућно у комбинацији са регулацијом протока ваздуха, влажности и чистоће ваздуха);
- унутрашње осветљење (коришћење сијалица и светиљки ради обезбеђења потребног квалитета осветљености).

Помоћни објекти могу бити изузети из примене ових мера. Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика зграде не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтеви- ма, као што су приступачност, рационалност и намеравано ко- ришћење зграде. За потребе реализације енергетске ефикасности за нове и постојеће објекте придржавати се одредби прописаних Правилником о енергетској ефикасности зграда („Службени гласник РС“, бр. 61/11).

IV - 2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

IV - 2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ЗОНИ САЛАША У ПРЕДЕОНОЈ ПОДЦЕЛИНИ „ДОЊА БРАЊЕВИНА И ДЕРОЊЕ“

У зони салаша дозвољена је изградња објеката пољопривред- ног домаћинстава, где су објекти породичног становања у функ- цији пољопривредне производње.

Услови за изградњу нових салаша, као и за реконструкцију по- стојећих, односно услови за изградњу и реконструкцију објеката за потребе пољопривредног домаћинства, издаваће се на основу овог Просторног плана уз поштовање услова заштите животне средине. Просторних ограничења у смислу максималне величи- не површине парцеле за салаш нема. Код постојећих салаша, ако су задовољени услови за уређење и изградњу из овог Просторног плана, може да се задржи постојећа парцелација.

За потребе пољопривредног домаћинства, на салашу, дозволе- на је изградња:

- породичног стамбеног објекта,
- помоћног објекта уз стамбени објекат (гаража за путнич- ко возило, остава хране за сопствене потребе, сушница, пушница, подрум, ограда, водонепропусна септичка јама и сл.),
- економског објекта (стакленик, сточна стаја, ђубриште, пољски wc и сл.),
- помоћног објекта уз економски објекат (магацин хране за животиње, магацин пољопривредних производа, шупа за смештај пољопривредне мехнизације и сл.),
- пословног објекта (објекат за храну, пиће и/или смештај, за потребе организовања туристичке понуде на салашу, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу),
- објеката/површина за спорт и рекреацију (за сопствене пот- ребе или за потребе организовања туристичке понуде, само ако постоји и пољопривредна производња на салашу),
- складишног објекта (објекат за складиштење пољоприв- редних производа за сопствене потребе: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл.),

уз обезбеђивање санитарно - ветеринарских, хигијенско - тех- ничких, еколошких, противпожарних и других услова и уз неоп- ходну инфраструктурну опремљеност парцеле. Изградња објека- та за потребе пољопривредног домаћинства - салаша дозвољена је само ако постоји изграђен породични стамбени објекат или ако се траже услови за његову изградњу. Није дозвољена изградња стамбеног објекта без изградње објеката за потребе пољоприв- редне производње.

Код нове парцелације/препарцелације услови за образовање нове грађевинске парцеле су следећи:

- минимална величина парцеле је 2500 m2;
- не ограничава се максимална величина парцеле за из- градњу салаша.

На грађевинској парцели:

- индекс заузетости парцеле је максимално 50%, са сао- браћајним површинама максимално 70%;
- индекс изграђености је максимално 0,7;
- максимални индекс заузетости и изграђености се рачуна у наведеном односу за парцеле површине до 10000 m2; за парцеле чија је површина већа од 10000 m2, индекс за- узетости и изграђености се рачуна на површину парцеле до 10000 m2;
- Површине под пластеницима и стакленицима не улазе у индекс заузетости парцеле.

Сваки салаш се мора инфраструктурно опремити са:

- саобраћајном инфраструктуром:
  - обезбедити колски, бициклистички и пешачки приступ;
  - обезбедити довољан број паркинг површина за очекиван број посетилаца и запослено особље (за возила и бицикле);
  - обезбедити потребне сервисне саобраћајнице, по по- треби и прилазе возилима специјалне намене;
  - при изградњи саобраћајних површина користити ма- теријале који су најпримеренији очувању природног амбијента;
- водопривредном инфраструктуром (снабдевање водом, одвођење површинских атмосферских и отпадних вода, одвођење фекалних вода, уз поштовање услова заштите животне средине);
- енергетском инфраструктуром;
- електронском комуникационом инфраструктуром.

Сву комуналну инфраструктуру изводити подземно како би се што више очувала природна средина.

Правила грађења за породични стамбени објекат:

- Није дозвољена изградња породичног стамбеног објекта без услова за изградњу економског објекта у функцији пољопривредне производње (ако исти не постоје на пар- цели).
- Дозвољена је изградња само једног породичног стамбе- ног објекта.
- Породични стамбени објекат је први објекат који се гра- ди у односу на грађевинску линију дефинисану према регулационој линији.
- Макс. габарит стамбеног објекта у основи је 250 m2, макс. спратност објеката је П+Пк са могућношћу из- градње подрума уколико то хидролошки услови доз- вољавају;
- Минимална удаљеност стамбеног објекта од регулацио- не линије 10 m, од границе суседне парцеле минимална удаљеност је: са западне/северозападне стране 1 m, са јужне/југоисточне стране је 4 m.
- Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже уколико хидротехнички услови то дозвољавају.

Правила грађења за помоћни објекат уз стамбени објекат:

- Дозвољена је изградња следећих помоћних објеката уз стамбени објекат: гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, сушница, пушница, подрум (укопан/полукопан), ограде, водонепропусне септичке јаме и сл.
- Није дозвољена изградња помоћног објекта уз стамбе- ни објекат без услова за изградњу породичног стамбеног објекта (ако исти не постоји на парцели).
- Дозвољена је изградња више помоћних објеката уз стам- бени објекат, у складу са потребама пољопривредног до- маћинства.
- Макс. површина помоћног објекта уз стамбени објекат је П=30 m2.
- Макс. спратност помоћног објекта уз стамбени објекат је П.
- Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже уколико хидротехнички услови то дозвољавају.
- Дозвољена је изградња засебног објекта-подрума, који може бити укопан или полуукопан, уколико то хидро- лошки услови дозвољавају.
- Мин. удаљеност помоћног објекта од породичног стам- беног објекта је 5 m; минимална удаљеност од границе суседне парцеле је: са западне/северозападне стране 1 m, са јужне/југоисточне стране је 4 m.
- Ограда на регулационој линији може бити транспарент- на, комбинација транспарентне и нетранспарентне огра- де или нетранспарентна ограда. Укупна висина ограде од коте тротоара не сме прећи висину од h=2,2 m. Капије на регулационој линији се не могу отварати ван регулацио- не линије. Транспарентна ограда се поставља на подзид висине максимално 0,2 m, а код комбинације нетранспа- рентни део ограде може ићи до висине од максимално 0,9 m. Висина нетранспарентне ограде на углу не може бити виша од 0,9 m од коте тротоара, због прегледности рас- крснице. У случају да не угрожава прегледност раскрс- нице нетранспарентна ограда на углу може бити макси- малне висине до 2,2 m. Ограда, стубови ограде и капије морају бити на грађевинској парцели која се ограђује. Бочне стране и задња страна грађевинске парцеле могу се ограђивати живом зеленом оградом, транспарентном оградом или нетранспарентном оградом до висине макс. h=2,2 m. Дозвољено је прегрђивање функционалних це- лина у оквиру грађевинске парцеле уз услов да висина те ограде не може бити већа од висине спољне ограде.
- Водонепропусна бетонска септичка јама мора бити удаљена мин. 3 m од свих објеката и од границе суседне парцеле.

Правила грађења за економске објекте:

- Дозвољена је изградња следећих економ-
ских објеката: стаје, ђубришта, пољски wc, стаклени- ци, пластеници, објекти намењени ратарској, повртар- ској, воћарско-виноградарској, сточарској и осталим ви- довима пољопривредне производње, напр. гајење: пуже- ва, печурака, цвећа и сл. (магацини, складишта и хладња- че мањег капацитета), и др.
- Није дозвољена изградња економског објекта без услова за изградњу породичног стамбеног објекта (ако исти не постоји на парцели).
- Дозвољена је изградња више економских објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства.
- Максимална спратност економског објекта је П+Пк.
- Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже уколико хидротехнички услови то дозвољавају.
- Минимална удаљеност економског објекта од породич- ног стамбеног, односно пословног објекта је 20 m, а од суседне парцеле мин. удаљеност је 5 m.
- Мин. удаљеност економског објекта: стаје, ђубришта, пољског wc од стамбеног и пословног објекта и бунара је 25 m.

Правила грађења за помоћни објекат уз економски објекат:

- Дозвољена је изградња следећих помоћних објеката уз економски објекат: магацин хране за животиње, магацин пољопривредних производа, шупа за смештај пољоприв- редне мехнизације и сл.
- Дозвољена је изградња више помоћних објеката, у скла- ду са потребама пољопривредног домаћинства.
- Максимална спратност помоћног објекта је П+Пк.
- Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже уколико хидротехнички услови то дозвољавају.
- Минимална удаљеност помоћног објекта од породичног стамбеног објекта је 6,0m а од суседне парцеле минимал- на удаљеност је 5 m.

Правила грађења за пословни објекат:

- Дозвољена је изградња следећих пословних објеката: објекти за пружање услуга хране, пића и смештаја, за по- требе организовања туристичке понуде на салашу, само ако постоји и пољопривредна производња на

салашу.

- Максимална спратност пословног објекта је П+1+Пк
- Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже уколико хидротехнички услови то дозвољавају.
- Мин. удаљеност пословног објекта од породичног стам- беног објекта и од границе суседне парцеле је 5 m, а од економског објекта мин. удаљеност је 25 m.

Правила грађења за објекте/површине за спорт и рекреацију:

- Дозвољена је изградња објекта/површина за спорт и ре- креацију за сопствене потребе, или за потребе организо- вања туристичке понуде, само ако постоји и пољоприв- редна производња на салашу.
- Максимална спратност објекта је П.
- Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже уколико хидротехнички услови то дозвољавају.
- Мин. удаљеност објекта/површине од породичног стам- беног објекта и од границе суседне парцеле је 5 m, а од економског објекта минимална удаљеност је 25 m.

Правила грађења за складишне објекте:

- Дозвољена је изградња објеката за складиштење пољопривредних производа за сопствене потребе: поврћа, воћа, житарица, производа животињског порекла и сл.
- Дозвољена је изградња засебног објекта-подрума, који може бити полуукопан или укопан, уколико то хидро- лошки услови дозвољавају.
- Максимална спратност објекта је П+Пк, односно у завис- ности од усвојеног технолошког поступка складиштења.
- Дозвољена је изградња подрумске, односно сутеренске етаже уколико хидротехнички услови то дозвољавају.
- Минимална удаљеност објекта од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5 m.

Све наведене удаљености од границе суседне парцеле могу бити и мање уз оверену писмену сагласност власника суседне парцеле и уз задовољавање услова противпожарне заштите.

Ако се грађевинска парцела у оквиру зоне салаша намењује за чисто пословање, односно производњу, обавезна је израда урба- нистичког пројекта, уз услов да се испоштују сви остали услови дати за ову зону овим Просторним планом, да објекти својом де-латношћу не угрожавају животну средину и уз услов да се прибави сагласност Покрајинског завода за заштиту споменика културе и природе.

IV - 2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ТУРИСТИЧКО-СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ КОМПЛЕКС

Туристичко - спортско - рекреативни комплекс је планиран: по један у предеоној подцелини ,‘Камариште‘‘ и ,‘Комплекс цр- пне станице код Плавне са шумама ловишта‘‘, а три у предеоној подцелини ,‘Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Беравом и Провалом‘‘. За све наведене туристичко - спортско - рекреативне комплексе, осим оног планираног код језера Провала, обавезна је израда урбанистичког пројекта за изградњу, у складу са условима из овог Просторног плана и предходно прибављеним условима надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежнос- ти њихово издавање. Урбанистичко, архитектонско и пејзажно уређење мора се ускладити са предходним условима Покрајин- ског завода за заштиту споменика културе и Покрајинског завода за заштиту природе. Услови за реконструкцију, адаптацију и са- нацију постојећих објеката, без промене постојеће намене (само унутар постојећих хоризонталних и вертикалних габарита) могу се издати на основу овог Просторног плана. Сваки комплекс се мора инфраструктурно опремити са:

- саобраћајном инфраструктуром:
  - обезбедити колски, бициклистички и пешачки приступ;
  - обезбедити довољан број паркинг површина за очекиван број посетилаца и запослено особље (за возила и бицикле);
  - обезбедити потребне сервисне саобраћајнице, при- лазе возилима специјалне намене;
  - при изградњи саобраћајних површина користити ма- теријале који су најпримеренији очувању природног амбијента;
- водопривредном инфраструктуром (снабдевање водом, одвођење површинских атмосферских и отпадних вода, одвођење фекалних вода изводити у складу са условима заштите животне средине);
- енергетском инфраструктуром;
- електронском комуникационом инфраструктуром.

Сва комунална инфраструктура мора се изводити подземно како би се што више очувала природна средина.

Примењивати традиционалне облике градње објеката. Архи- тектонску обраду објекта изводити са циљем да се они што боље уклопе у природни амбијент, и предузети све мере у примени мате-ријала и волумена објекта да се природна средина што мање наруши.

При изградњи површина намењених јавном коришћењу морају се обезбедити обавезни елементи приступачности за све потен- цилане кориснике. Услови за уређење и изградњу су:

- индекс заузетости парцеле: макс. 70%,
- индекс изграђености: макс. 1,
- обезбедити слободних озелењених површина: мин. 30%.
- спратност објекта: макс. П+1+Пк,
- дозвољена је и изградња угоститељских објеката на- мењених за пружање услуге хране, пића и спавања, и терена намењених за спорт и рекреацију (евентуално и мањих спортских објеката);
- дозвољена је изградња породичног стамбеног објекта и помоћног објекта уз њега;
- дозвољена је изградња мањих економских објеката и по- моћних објеката уз економске објекте, само у сврху ту- ристичке презентације Културног предела Бач;
- није дозвољена изградња производних и складишних објеката.

У индекс заузетости парцеле се, поред објеката високоградње, рачунају и све саобраћајне, спортске и рекреативне површине. Мак- симално очувати и ревитализовати постојеће природно окружење.

IV - 2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА КОМПЛЕКС ВЕРСКОГ

ОБЈЕКТА

На локацијама постојећих верских објеката:

- Манастир Бођани - Ко Бођани, предеона подцелина ‚Манастир Бођани‘‘;
- Капела Св. Антуна пустињака - Ко Бач, предеона подце- лина ‚Гувниште са Мостонгом‘‘; и
- водица Св. Ђорђа - Ко Дероње, предеона подцелина ‚Доња Брањевина и Дероње‘‘; планиран је комплекс вер- ског објекта. За све наведене комплексе верског објекта обавезна је израда урбанистичког пројекта за изградњу, у складу са условима из овог Просторног плана и пре- дходно прибављеним условима надлежних организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово изда- вање. Урбанистичко, архитектонско и пејзажно уређење мора се ускладити са предходним условима Покрајин- ског завода за заштиту споменика културе и Покрајин- ског завода за заштиту природе. Услови за реконструк- цију, адаптацију и санацију постојећих објеката (само унутар постојећих хоризонталних и вертикалних габа- рита) могу се издати на основу овог Просторног плана и на основу услова Покрајинског завода за заштиту споме- ника културе за сва три комплекса, а за комплекс верског објекта у предеоној подцелини ‚Врањак и Гувниште са Мостонгом‘‘ неопходни су и услови Покрајинског заво- да за заштиту природе и Министарства одбране.

Сваки комплекс се мора инфраструктурно опремити са:

- саобраћајном инфраструктуром:
  - обезбедити колски и пешачки приступ;
  - обезбедити довољан број паркинг површина за очекиван број посетилаца и запослено особље (за возила и бицикле);
  - обезбедити потребне сервисне саобраћајнице, при- лазе возилима специјалне намене;
  - при изградњи саобраћајних површина користити ма- теријале који су најпримеренији очувању природног амбијента;
- водопривредном инфраструктуром (снабдевање водом, одвођење површинских атмосферских и отпадних вода, одвођење фекалних вода, изводити у складу са условима заштите животне средине);
- енергетском инфраструктуром;
- електронском комуникационом инфраструктуром.

Сва комунална инфраструктура мора се изводити подземно како би се што више очувала природна средина.

При изградњи површина намењених јавном коришћењу морају се обезбедити обавезни елементи приступачности за све потен- цилане кориснике. Услови за уређење и изградњу су:

- индекс заузетости парцеле: макс. 70%,
- индекс изграђености: макс. 1,
- обезбедити слободних озелењених површина: мин. 30%.
- код постојећих објекат задржава се постојећа спратност,
- код нових објеката дозвољена спратност је приземље (П), изузетно, у предеоној подцелини ‚Манастир Бођа- ни‘‘ дозвољена је изградња и поткровља/спрата уз са- гласност Покрајинског завода за заштиту споменика кул- туре;
- унутар манастирског комплекса Манастира Бођани обез- бедити услове за обављање делатности библиотеке;
- намену објеката у комплексу дозвољава Покрајински за- вод за заштиту споменика културе.

У индекс заузетости парцеле се, поред објеката високоградње, рачунају и све саобраћајне површине.

V - ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

V - 1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

V - 1.1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ

Имплементација Просторног плана, представља процес приме- не и спровођења циљева и решења утврђених Просторним планом. Реализација овог процеса захтева дефинисање система управљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и инсти- туционалног амбијента), затим утврђивање потребних активности, мера и инструмената за имплементацију, утврђивање приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплемен- тације и њихових обавеза, овлашћења и одговорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем сис- тему управљања у Републици Србији и подразумева координира- не активности различитих нивоа органа државне управе у про- цесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја:

- државни ниво - ресорна министарства Владе Републике Србије;
- покрајински ниво - ресорни покрајински секретаријати и Покрајинска влада;
- ниво локалних самоуправа - ресорна одељења и службе јединица локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доно- шења одлука, заснованих на потреби реализације циљева и ре- шења утврђених Просторним планом, при чему приоритет имају функције и садржаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговорност за реализацију ових садржаја имају наведени органи државне управе.

Реализација функција и садржаја јавног значаја, представља неопходан предуслов за реализацију свих осталих планских ре- шења. Без њихове реализације, не могу се очекивати значајни раз- војни ефекти у другим областима привређивања. Највећи значај у овом погледу има спровођење границе Културног предела Бач и граница предеоних подцелина, као и изградња мреже и објеката инфраструктуре. Наведени државни органи, у складу са својим нивоом, овлашћењима, обавезама и одговорностима, морају бити координатори планираних активности и актера у процесу импле- ментације. Активности свих нивоа управљања морају бити међу- собно усклађене.

Имајући у виду захтеве заштите и одрживог развоја, а сходно националном законодавству, доброј пракси и поштовању европ- ских препорука, предложен је оквир примене Просторног плана као подручја на ком су поред заштите Културног предела

Бач, културних и природних добара и природе, препоручени одрживи развој туризма, пољопривреде, шумарства и водопривреде, и осталих компатибилних активности.

Управљање заштитом, уређењем и развојем простора у складу са планским решењима и правилима утврђеним Просторним пла- ном подразумева:

- Формирање базе података о простору и Просторном плану, у функцији коришћења, мониторинга и оце- не спровођења, допуне и иновирања планских концеп- ција заштите и развоја подручја. На тај начин створиће се предуслови за формирање ГИС-а Културног преде- ла Бач: у првој фази ће се извршити анализа доступних података из Просторног плана и података којима распо- лаже Покрајински завод за заштиту споменика културе и природе, управљачи туристичких простора, општине и др; у другој фази формираће се јединствена простор- на база података конверзијом дигиталних података у је- динствен систем података о простору која би имала зада- так да обезбеди трајну информатичку подршку припре- мању, доношењу и спровођењу планских докумената и пројектних задатака;
- унапређење институционално - организационе подршке, у циљу постизања институционалне координације из- међу овлашћених предузећа за коришћење и заштиту не- покретних културних добара, заштиту природних добара и природе (газдовање државним пољопривредним и шу- мским земљиштем, газдовање државним шумама, газдо- вање водама);
- управљање туристичким просторима, с једне стране, и потребе да се обезбеди локални, регионални, национал- ни и међународни утицај и ефикасност акције с друге стране;
- успостављања вишег нивоа партнерства између јавног и приватног сектора.

Спровођење Просторног плана односи се на подручје Култур- ног предела Бач (Реферална карта бр. 4: Карта спровођења), и ре- ализује се кроз:

- директну примену Просторног плана;
- директну примену Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта;
- обавезну израду плана детаљне регулације на основу смерница утврђених овим Просторним планом;
- примену планских докумената општине Бач уз обавез- ну примену смерница и мера заштите утврђених овим Просторним планом;
- примену планских докумената општине Бачка Паланка уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђе- них овим Просторним планом;
- примену планских докумената општине Оџаци уз оба- везну примену смерница и мера заштите утврђених овим Просторним планом;

осим за подручје у Културном пределу Бач на ком је дефини- сана друга посебна намена тј. директна примена других простор- них планова подручја посебне намене.

V - 1.2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Учесници у остваривању Просторног плана су органи и инсти- туције на националном, регионалном и локалном нивоу, које се пре свега баве заштитом културног предела, културних и при- родних добара и природних ресурса, и развојем привреде, првен- ствено туризма, пољопривреде, шумарства и водопривреде, уз поштовање међународних обавеза.

У имплементацији овог Просторног плана учествују:

- Републичка агенција за просторно планирање;
- Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфра- структуре;
- Министарство трговине, туризма и телекомуникација;
- Министарство културе и информисања;
- Министарство привреде;
- Министарство пољопривреде и заштите животне средине;
- Министарство финансија, Управа царина;
- Министарство спољних послова Републике Србије;
- Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;
- Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине;
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне си- ровине;
- Покрајински секретеријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу;
- Покрајински секретеријат за привреду, запошљавање и равноправност полова;
- Покрајински секретеријат за културу и јавно информисање;
- Покрајински секретеријат за здравство, социјалну поли- тику и демографију;
- Покрајински секретеријат за спорт и омладину;
- Покрајински секретеријат за науку и технолошки развој;
- Покрајински секретеријат за образовање, управу и на- ционалне заједнице;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водоприв- реду и шумарство;
- Општина Бач;
- Општина Бачка Паланка;
- Општина Оџаци;
- Покрајински завод за заштиту споменика културе, Пет- роварадин;
- Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад;
- Туристичка организација Војводине;
- Туристичка организација Бач;
- Туристичка организација Оџаци;
- Дирекција за водне путеве ,‘Пловпут‘, Београд;
- Директорат за цивилно ваздухопловство, Сектор за ваз- душну пловидбу, Нови Београд;
- ЈП ,‘Путеви Србије‘ Београд;
- АД ,‘ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ‘, Сектор за

инвестиције, развој и технологију, Београд;
- ЈВП ‚ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ‘‘, Нови Сад;
- ЈП ‚ВОЈВОДИНАШУМЕ‘‘, Петроварадин;
- ЕМС, ЈП ‚Електромрежа Србије‘‘, Нови Сад;
- Електродистрибуција ‚Нови Сад‘‘;
- Електродистрибуција ‚Сомбор‘‘;
- Предузеће за телекомуникације ‚Телеком Србија‘‘;
- СРБИЈАГАС, Нови Сад;
- ДП ‚НОВИ САД-ГАС‘‘, Нови Сад;
- НИС АД НОВИ САД, Нови Сад;
- ЈП ‚ТРАНСНАФТА‘‘, Панчево;
- ЈП ‚ПТТ САОБРАЋАЈА ‚СрбијА‘‘, Дирекција за по- штанску мрежу, Београд;
- ВОЈНА УСТАНОВА ‚МОРОВИЋ‘‘;
- ВД ‚Дунав‘‘, ад Бачка Паланка;
- Српска православна црква, Епархија бачка, Нови Сад;
- Римокатоличка црква, Суботичка бискупија, Суботица.

V - 2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

Сва планска документа чије је доношење у надлежности једи- нице локалне самоуправе, а чији су делови у граници подручја Културног предела Бач, морају се усагласити у посебној намени са овим Просторним планом. При усаглашавању планских доку- мената чије је доношење у надлежности јединице локалне самоу- праве не може се мењати посебна намена простора.

Овим Просторним планом прописује се обавезна израда плана детаљне регулације у посебној намени, тамо где је неопходно де- финисати грађевинско земљиште, односно тамо где је неопходно разграничити јавно од осталог грађевинског земљишта

Табела 20. Спровођење у посебној намени "Културни предео Бач"

ПОСЕБНА НАМЕНА ПРОСТОРА ''КУЛТУРНИ ПРЕДЕО БАЧ''		ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА (ПОЉОПРИВРЕДНО, ШУМСКО, ВОДНО И ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ)		СПРОВОЂЕЊЕ У ПОСЕБНОЈ НАМЕНИ				
Пред. целина	Предеона подцелина			директна примена ПП[5]	урбанистички пројекат на основу ПП	план детаљне регулације на основу ПП	примена општинских планских докумената уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених ПП	примена других ППППН[6]
	Древни Бач са тврђавом Бач и просторно-културно историјска целина Центар Бача	пољопривредно и водно земљиште		•				
		грађевинско земљиште - грађ.подручје насеља Бач					•	
	Манастир Бођани	пољопривредно, шумско и водно земљиште		•				
		грађевинско земљиште	грађ.подр. насеља Бач и радне зоне / радни комплекси ван насеља				•	
			комплекс верског објекта		•			
	Доња Брањевина и Дероње	пољопривредно, шумско и водно земљиште					•	
		грађевинско земљиште	грађ. подручје насеља Дероње и туристичо-спортско-рекреат. комплекс ван насеља				•	
			зона салаша	•				
			комплекс верског објекта		•			
			туристички садржај- арх.локалитет са археол. селом			•		
	Бачко Ново Село	пољопривредно земљиште					•	
		грађевинско земљиште	грађевинског подручја насеља Бачко Ново Село				•	
			туристичко-спортско-рекреативни комплекс			•		
	Врањак и Гувниште са Мостонгом	пољопривредно, шумско и водно земљиште					•	
		грађевинско земљиште - комплекс верског објекта			•			
	Карађорђево	пољопривредно и грађевинско земљиште (грађевинско подручје насеља Карађорђево]					•	
	Заштитна зона предеоне целине ''Мостонга и алувијална тераса''	пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште					•	
		Транснационални гасовод ''Јужни ток''						•

[5] Скраћеница ПП означава: Просторни план подручја посебне намене културни предео Бач
[6] Скраћеница ППППН означава: Просторни план подручја посебне намене

ПОСЕБНА НАМЕНА ПРОСТОРА "КУЛТУРНИ ПРЕДЕО БАЧ''		ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА (ПОЉОПРИВРЕДНО, ШУМСКО, ВОДНО И ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ)		СПРОВОЂЕЊЕ У ПОСЕБНОЈ НАМЕНИ				
Пред. целина	Предеона подцелина			директна примена ПП	урбанистички пројекат на основу ПП	план детаљне регулације на основу ПП	примена општинских планских докумената уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених ПП	примена других ППППН
5	Камариште	пољопривредно, шумско и водно земљиште		•				
		грађевинско земљиште: туристичко-спортско-рекреативни комплекс - туристички садржај (ловни туризам)			•			
	Бициклистичка стаза са Лабудњачом, Беравом и Провалом	пољопривредно, шумско и водно земљиште						
		грађевинско земљиште	становање ван грађевинског подручја насеља (Лабудњача)			•		
			туристичко - спортско - рекреативни комплекс (језеро Провала)			•		
			туристичко - спортско - рекреативни комплекс (две локације у Ко Вајска-уз речицу Живу, једна локација у Ко Бођани- чарда ''Ранч)		•			
			грађевинско земљиште за инфраструктуру (бициклистичка стаза)	•				
	Комплекс црпне станице код Плавне са шумама ловишта	пољопривредно, шумско и водно земљиште						
		грађевинско земљиште - грађевинско земљиште за инфраструктуру - комплекс црпне станице			•			
	Букински рит	пољопривредно, шумско, водно и грађрвинско земљиште (грађевинско земљиште за инфраструктуру - насип прве одбрамбене линије)					•	
	Парк шума ''Букински храстик''	шумско и водно земљиште						
	Заштитна зона предеоне целине ''Дунав са инундационим подручјем''	пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште						
		Транснационални гасовод ''Јужни ток''						•
		Међународни водни пут Е-80-Дунав						•

V - 2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕЗА АРХЕОЛОШКО НАЛАЗИШТЕ СА АРХЕОЛОШКИМ СЕЛОМ

Пре израде плана детаљне регулације, на минимално 200 m од границе катастарске парцеле бр. 3160 Ко Дероње није дозволе- на градња. Планом детаљне регулације ће се дефинисати грађе- винско земљиште за археолошко налазиште са археолошким селом, као и услови или ограничења за изградњу на контактним парцелама. Изради плана приступити на основу прихваћеног пројектног задатка и прибављених предходних услова од стране Покрајинског завода за заштиту споменика културе. При изради плана обезбедити услове за изградњу неопходне туристичке ин- фраструктуре и сигнализације (прихват возила, обезбеђење ин- формативних и угоститељских услуга (услуге пића и хране), као и санитарно-хигијенских услова на локалитету.

V - 2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА СТАНОВАЊЕ ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА

Услови за уређење и изградњу за становање ван грађевинског подручја насеља дефинисаће се израдом плана детаљне регула- ције. До израде плана детаљне регулације забрањена је изградња нових објеката високоградње, изградња нових инфраструктур- них мрежа и објеката, као ни реконструкција постојећих инфра- структурних мрежа. На постојећим објектима високоградње дозвољавају се интервенције у смислу реконструкције унутар постојећих хоризонталних и вертикалних габарита објекта, адап- тације и санације, без промене постојеће намене.

Концепција просторне организације, опремања и уређења заснива ће се на:

- прилагођавању просторне организације специфичним месним потребама и приликама;
- обезбеђењу услова за очување и развој естетских и ам- бијенталних вредности места;
- креирању флексибилних просторних решења,
- очувању историјског наслеђа и стварању властитог прос- торног идентитета, у складу са природним окружењем,
- усклађивању просторног развоја са кретањем броја ста- новника и планираним активностима у функцији побољ- шања услова живота и заштите животне средине.

Просторна реконструкција места предпоставља и потпуну ин- фраструктурну и комуналну опремљеност и уређење, што под- разумева:

- савремену саобраћајну мрежу,
- снабдевање квалитетном пијаћом водом,
- одвођење атмосферских и отпадних вода адекватним системима канализације,
- формирање и унапређење система за снабдевање насеља одговарајућим врстама енергије,
- осавремењавање мреже телефонског саобраћаја, са свим потребним пратећим објектима,
- формирање система континуалних, одговарајуће оп- ремљених озелењених простора,
- обезбеђење осталих потребних комуналних садржаја, у складу са савременим стандардима.

Очекивани развој туристичке делатности иницираће бољи живот- ни стандард и обезбедиће интензивнији развој места од досадашњег.

При одређивању будуће просторне организације извршити зо- нирање. Поред основне зоне становање, резервисати простор и за комуналне површине/објекте и инфраструктуру. Уличне коридо- ре и саобраћајнице формирати у складу са потребама корисника. У зони становања могући пратећи садржаји су занатски угости- тељски објекти (собе и куће за изнајмљивање, ресторани, панси- они за бициклисте, специјализоване продавнице, сервиси за по- правку бицикала, посебне гараже за бицикле, инфо пункт и сл.).

У сектору јавних служби стимулисати приватну иницијативу и развијати различите програме прилагођене особеностима под- ручја и локалне заједнице.

V- 2.3. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ТУРИСТИЧКО-СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ КОМПЛЕКС КОД ЈЕЗЕРА ПРОВАЛА

За туристичко-спортско-рекреативни комплекс код језера Про- вала израдом плана детаљне регулације ће се дефинисати грађе- винско земљиште, као и правила уређења, изградње и заштите простора, уз поштовање следећих смерница:

- максимално очувати и заштитити постојеће воде, очува- ти, заштитити и ревитализовати постојеће шумске повр- шине и прилагодити их намени - одмор, рекреација и ту- ризам;
- могу се градити садржаји у функцији туризма, спорта и рекреације; могући појавни видови туризма су: риболов- ни, еко и туризам специјализованих интересовања;
- дозвољена је изградња најразноврснијих објеката који ће бити у функцији ових видова туризма, као што су: плажа, привезиште за чамце, кампови, отворени спортски тере- ни, излетишта, школе у природи, уметничке колоније, летење позорнице, трим стазе и шеталишта, игралиште за децу, ресторани и слични садржаји;
- комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћај- ном, водном, енергетском и електронском комуникацио- ном инфраструктуром, а архитектонска обрада планира- них објеката третира се у складу са условима Покрајин- ског завода за заштиту споменика културе и природе, у циљу што бољег уклапања у околни амбијент;
- уређење простора са покретним мобилијаром и ос- ветљење утврдити у сарадњи са Покрајинским заводом за заштиту природе;
- режими коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозивних и др. негативних процеса и поремећаја, а уз услове и сагласности надлежних пре- дузећа.

V- 2.4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ТУРИСТИЧКО-СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ КОМПЛЕКС КОД БАЧКОГ НОВОГ СЕЛА

Реализација туристичко-спортско-рекреативног

комплекса код Бачког Новог Села ће се стећи по изради плана детаљне ре- гулације, са којим ће се дефинисати грађевинско земљиште, као и правила уређења, изградње и заштите простора, уз поштовање следећих смерница:

- могу се градити садржаји у функцији туризма, спорта и рекреације; могући појавни видови туризма су: излет- нички, спортско-рекреативни, здравствено-рехабилита- циони, културно-манифестациони, ловни, риболовни, еколошки и етно туризам;
- дозвољена је изградња најразноврснијих објеката који ће бити у функцији наутичког туризма, као што су: кам- пови, отворени/затворени спортски терени, излетишта, школе у природи, уметничке колоније, летење позорни- це, ресторани и слични садржаји;
- комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћај- ном, водном, енергетском и електронском комуникацио- ном инфраструктуром, а архитектонска обрада планира- них објеката третира се у складу са условима Покрајин- ског завода за заштиту споменика културе и природе, у циљу што бољег уклапања у околни амбијент;
- режими коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозивних и др. негативних процеса и поремећаја, а уз услове и сагласности надлежних пре-дузећа.

V - 2.5. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ЧИЈЕ ЈЕ ДОНОШЕЊЕ У НАДЛЕЖНОСТИ ОПШТИНЕ

При изради планских докумената чије је доношење у надлеж- ности јединице локалне самоуправе и чији су делови у граници подручја обухвата Просторног плана, не може се мењати посебна намена простора.

У граници подручја обухвата Просторног плана је и посебна намена дефинисана:

- Просторним планом подручја посебне намене међуна- родног водног пута Е-80 - Дунав (паневропски коридор VII);
- Просторним планом подручја посебне намене трансна- ционалног гасовода ‚Јужни ток“.

У подручју у којем је наведеним просторним плановима под- ручја посебне намене прописана директна примена примењују се ови просторни планови подручја посебне намене.

У граници подручја обухвата Просторног плана јединице локал- не самоуправе, општине: Бач, Бачка Паланка и Оџаци, су донеле планска документа (просторне планове општина и урбанистичке планове). Ови планови ће се примењивати на следећи начин:

- у подручју ван границе посебне намене - ван границе Културног предела Бач, примењиваће се важећи план- ски документи јединица локалне самоуправе (простор- ни и урбанистички планови општина Бач, Бачка Паланка и Оџаци), уз поштовање напред наведених просторних планова подручја посебне намене и њима дефинисаних правила уређења и грађења;
- у подручју посебне намене - Културном пределу Бач, примењиваће се важећи плански документи јединица локалне самоуправе уз обавезну примену смерница и мера заштите у заштитним зонама и правила уређења и грађења у предеоним подцелинама, датих овим Простор- ним планом.

При усаглашавању планских докумената чије је доношење у надлежности јединице локалне самоуправе не може се мењати посебна намена простора. У подручју посебне намене планови нижег реда морају да се усагласе са овим Просторним планом.

При усаглашавању планских докумената чије је доношење у надлежности јединице локалне самоуправе, а у вези имплемента- ције бициклистичких стаза: међународних, националних и међу- насељских, њихова ралізација је на следећи начин:

- унутар насеља трасе бициклистичких стаза могуће је де- финисати техничком документацијом, у оквиру регула- ционих профила насељских саобраћајница кроз које се воде предметне стазе;
- у ваннасељским деоницама, уколико се бициклистичке стазе воде унутар регулационих профила путева I и II реда, општинских путева, насипа, поред услова и саглас- ности управљача и израде одговарајуће техничке доку- ментације, обавезна је примена мера заштите (сегрега-ција моторног и немоторног саобраћаја) бициклистич- ких токова у оквиру заједничког коридора;
- уколико се бициклистичке стазе воде независно, ван по- стојећих коридора (путеви, насипи и др.), потребно је утврдити регулацију истих израдом одговарајућег урба- нистичког плана и касније израдити техничку докумен- тацију саме стазе.

Унутар предеоних целина Културног предела Бач, а ван преде- оних подцелина, обавезна је примена следећих смерница дефини- саних Просторним планом:

- морају се испоштовати сви услови и мере заштите пре- дела, културне баштине, природе и заштите животне сре- дине дефинисани Просторним планом;
- забрањена је изградња ветроелектрана и соларних елек- трана на пољопривредном, шумском и водном земљишту, као и малих хидроелектрана на водном земљишту;
- дозвољена је изградња производних енергетских објека- та на друге обновљиве изворе енерегије на пољоприв- редном земљишту уз обавезну израду плана детаљне ре- гулације за потребе дефинисања грађевинског земљишта и услова за уређење и изградњу;
- дозвољена је изградња производних енергетских објека- та на обновљиве изворе енерегије, осим ветропаркова и малих хидроелектрана, на грађевинском земљишту, и то само унутар радних комплекса и радних зона, уз напо- мену да је за исте неопходно прибавити услове и саглас- ност Покрајинског завода за заштиту споменика културе;
- на пољопривредном земљишту, на 100m од регулацио- не линије коридора јавне саобраћајне површине ван на- сеља, забрањена је изградња нових садржаја;
- дозвољено је мењати основну намену

површина ван гра- ница предеоних подцелина само ако се тим изменама не нарушава посебна намена и дефинисане мере заштите;
- унутар предеоне целине ‚Дунав са инундационом под- ручјем“ забрањена је изградња подрума због најмање дубине подземних вода;
- планским решењима побољшати доступности и приступ (ваздух, копно и вода) у смислу обезбеђивања алтерна- тивних саобраћајних друмских праваца између различи- тих туристичких дестинација, планирањем система од- мориштa и видиковаца са потребном опремом, плани- рањем побољшања услуга и опреме у маринама, услуга ваздушних веза, јавног саобраћаја и такси услуга;
- планским решењима побољшати услове за изградњу објеката за потребе задовољавања услуга из области угоститељства (смештај, исхрана и пиће, организовање манифестација), јавних услуга (водоснабдевање и од- вођење/пречишћавање отпадних вода, прикупљање от- пада, снабдевања енергијом и итд.).

Унутар предеоних подцелина: Древни Бач са тврђавом Бач и просторно културно-историјском целином ‚Центар Бача“, Доња Брањевина и Дероње, Карађорђево, обавезна је примена следећих смерница дефинисаних Просторним планом:
- забрањено је мењати грађевинско подручје насеља у делу у ком је то подручје дефинисано, односно потврђе- но овим Просторним планом;
- забрањено је планирати нове радне комплексе/радне зоне;
- унутар грађевинског подручја насеља морају се планира- ти следећи садржаји:
  - у насељу Бач: седиште управљача Културног преде- ла Бач са туристичком организацијом Културни пре- део Бач и туристичко информационим центром и центром за прихват туриста и посетилаца (визитор- ски центар);
  - информациони пунк у насељу Дероње, Карађорђево, Бачко Ново Село и становању ван грађевинског под- ручја насеља (ако се укаже економска оправданост могућа је и изградња мањег визиторског центра);
  - за потребе упознавање историјског, културног, на- учног и техничког развитка Културног предела Бач и заштите уметничко-историјских дела обезбедити услове за обављање музејске делатности, тј. образо- вање сталне збирке и одељења унутар грађевинског подручја насеља Бач, Дероње и Карађорђево;
- у грађевинском подручју насеља Бач и Дероње унутар предеоне подцелине, за потребе туристичке понуде пла- нирати ревитализацију Старе Мостонге у складу са усло- вима заштите Покрајинског завода за заштиту природе и водним условима;
- није дозвољено повећање спратности и нарушавање ви- зура према непокретним културним добрима;
- активности на уређењу села треба да буду уз ослањање на традиционалне и аутохтоне облике руралног и архи- тектонског наслеђа, путем примене традиционалне ти- пологије објеката, обликовања и уређења традицио- налних сеоских тргова, уређења саобраћајних и јавних површина, осмишљеног уклапања природе, архитектон- ског и културног наслеђа, у циљу очувања идентитета села;
- у зони становања могући пратећи садржаји су занатски угоститељски објекти (собе и куће за изнајмљивање, мали ресторани, мале радионице старих заната; панси- они за бициклисте, сервиси за поправку бицикала, по- себне гараже за бицикле, специјализоване продавнице и сл.);
- на планска решења неопходно је прибавити сагласност Покрајинског завода за заштиту споменика културе.

Унутар предеоних подцелина: Врањак и Гувниште са Мостон- гом и Букински рит, обавезна је примена следећих смерница де- финисаних Просторним планом:
- обезбедити пружање наутичких и ловнотуристичких ус- луга;
- планирати видиковце, панорамске путеве (јахање, вожња фијакером, чамцем), објекте за посматрање природних реткости, објекте за предах и краће/дуже задржавање ту- риста, објекте за авантуристичке активности;
- обезбедити пружање услуга туристичког пратиоца и ту- ристичких водича;

уз сагласност Покрајинског завода за заштиту природе и Ми- нистарсва одбране.

Табела 21: Приоритетне активности и потенцијални пројекти

V - 3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Приоритетна планска решења и стратешко развојни пројекти у оквиру Просторног плана, усклађена су са Регионалним прос- торним планом АПВ и просторним плановима јединица локалне самоуправе. Потенцијални пројекти по општинама биће разма- трани и допуњени у складу са развојним плановима локалних самоуправа.

Полазећи од циљева, поставки и планских решења овог Прос- торног плана, приоритетне активности и потенцијални пројекти обухватају:

КУЛТУРНИ ПРЕДЕО, КУЛТУРНА ДОБРА, ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	- спровођење границе Културног предела Бач и предеоних подцелина кроз катастарски операт; - спровођење поступка заштите подручја планираног за стављање под заштиту; - изградња визиторски центар у Бачу (седиште управљача Културног предела Бач са туристичком организацијом Културни предео Бач и туристичко-информационим центром и центром за прихват туриста и посетилаца); - организовање дифузног музеја; - организовање активне заштиту непокретног културног наслеђа укључивањем културно-историјских мотива у туристичку понуду и презентацију; - интегрална заштита непокретних културних добара и простора у коме се налазе; - очување објеката индустријског наслеђа, народног градитељства и просторних целина, као сведока времена и начина градње у насељима.
ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ	- ревизија заштите СРП ,‘Карађорђево‘‘; - спровођење заштите на подручјима која су планирана за заштиту; - заштита и унапређење стања тока Мостонге као еколошког коридора од регионалног значаја.
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	- израда локалног регистра извора загађивања животне средине од стране надлежног органа општина у обухвату Просторног плана и успостављање мониторинга ваздуха, воде и земљишта; - санација постојећих и неуређених депонија са рекултивацијом; - одлагање комуналног отпада у складу са Стратегијом управљања отпадом и
ПРИВРЕДА (ТУРИЗАМ, ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО)	- успостављање одрживог туризма и стварање услова за развој туристичких активности које воде економском развоју како локалних средина, тако и Културног предела Бач као целине; - развој туристичке понуде која се базира на култури и наслеђу; - обнављање појединих салаша за потребе развоја руралног и етно туризма; - формирање визиторског центра и информативних туристичких пунктова; - побољшање материјалне базе туризма, која ће бити разноврснија и богатија и представљати елеменат атрактивности понуде; - развој саобраћајне и унапређење туристичке инфраструктуре, унутрашње повезивање туристичких дестинација туристичким путевима; - изградње пристана за туристичке бродове и оживљавања путничког речног саобраћаја на Дунаву; - очување постојећих аутохтоних шумских заједница, посебно у заштићеним подручјима;
САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	- реконструкција општинске путне мреже; - изградња некатегорисане путне мреже; - утврђивање и изградња бициклистичких стаза.
ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	- даљи развој система за водоснабдевање; - изгр адња система за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода; - Ревитализација Мостонге, каналске мреже ХС ДТД (ободни канал око Тврђаве у Бачу и канал ХС ДТД код Дероња).
ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	- обезбеђење поузданог и квалитетног напајања електричном енергијом; - реконструкција постојеће електроенергетске мреже; - изградња електроенергетске мреже и објеката трафостаница у сврху напајања електричном енергијом планираних садржаја.
ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	- обезбеђење савремених услуга у електронским комуникацијама; - обезбеђење савремених медијума преноса у области електронских комуникација на свим нивоима и потпуна дигитализација система.

V - 4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем подручја које обухвата Просторни план, заснива ће се на развој- но-управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркентишкој, истражи- вачкој и другим подршкама.

Развој, уређење, коришћење и заштита простора у обухвату Просторног плана, односно реализација планских решења засни- ваће се на основу мера и инструмената за имплементацију Прос- торног плана, које се базирају на изради одговарајућих планских докумената и програма, изворима финансирања, одговарајућој институционалној подршци и информатичкој подршци.

Извори финансирања развоја и заштите планског подручја зависиће од врсте приоритетних пројеката који ће се реализова- ти и нивоа надлежности. Основне линије финансирања чиниће буџетска средства републичког, покрајинског и локалног нивоа, кредитна средства фондова и банака, као и учешће у различитим програмима Европске Уније ради коришћења средстава из пред- приступних и структурних фондова за реструктурирање прив- реде и изградњу капиталних објеката. Финансијско-економске мере подразумевају и учешће општина у обухвату Просторног плана и општина из окружења приликом реализације регионал- них пројеката. Средства за финансирање приоритетних пројеката просторног уређења, обезбедиће се из буџета и других извора фи- нансирања - буџета Републике Србије, АП Војводине, општина у обухвату Просторног плана, посебних фондова, могућих конце- сионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађа- на, корисника и инвеститора на подручју обухвата.

Институционална подршка се односи на активно учешће свих субјеката који су наведени као учесници у имплементацији овог Просторног плана.

Праћење и координацију активности на реализацији Простор- ног плана потребно је обезбедити кроз одговарајући информа- циони систем којим је потребно, поред праћења спровођења мера заштите, уређења и коришћења подручја, омогућити обједињено праћење туристичке понуде и потражње, као и праћење компле- ментарних активности у општинама Просторног плана. Ово ће омогућити перманентну процену укупних ефеката заштите и раз- воја подручја, као и евентуално доношење корективних одлука, у односу на усвојена планска решења.

Стратешко опредељење Србије је да у што скоријој будућности постане држава кандидат за учлањење у Европску Унију (ЕУ), што отвара могућности за приступ читавом низу специфичних фондо- ва, конституисаних управо као подршка просторном развоју, са циљем да се унапреде и усагласе постојеће и потенцијалне прос- торне структуре са европским, те је неопходно обезбедити стра- тешке пројекте којима би се конкурисало за подршку из ових фон- дова. Део тих пројеката предложен је овим Просторним планом.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези с чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 54/13 - УС, 98/13 - УС, 132/2014 и 145/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. априла 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године, а ступила је на снагу 16.4.2015.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (у даљем тексту Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, утврђују се планска решења којима се обезбеђује заштита, уређење и развој еколошког коридора Тисе, очување екосистемских услуга природних и полуприродних подручја, стварају услови за повећање нивоа социоекономске развијености подручја и усклађује коришћење простора с могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и с потребама дугорочног социјалног и економског развоја, те се обезбеђују просторни услови за реализацију концепта трајно одрживог, уравнотеженог развоја.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чини прегледна карта 1 - Целине и подцелине посебне намене у размери 1 : 100 000 и рефералне карте и то: реферална карта 1 - Посебна намена простора, у размери 1:100 000; реферална карта 2 - Водопривреда и водни ресурси, у размери 1 : 100 000; реферална карта 3 - Инфраструктурни системи, у размери 1 : 100 000; реферална карта 4 - Заштита животне средине, туризам и заштита културних добара, у размери 1 : 100 000; реферална карта 5.1. - Заштита природних добара, у размери 1 : 100 000; реферална карта 5.2. - Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности, у размери 1 : 100 000; реферална карта 6 - Спровођење плана, у размери 1 : 100 000 и реферална карта 7 - Синтезна карта, у размери 1 : 100 000. Графички део - рефералне карте Просторног плана из става 2. израђују се у 16 примерака и оверава их својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе, на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђује се у 16 примерака и оверава га својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Графички део просторног плана - рефералне карте из члана 3. став 2. ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини АП Војводине (један комплет), Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два комплета), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један комплет), Општини Кикинда (један комплет), Граду Зрењанину (један комплет), Општини Нови Кнежевац (један комплет), Општини Чока (један комплет), Општини Нови Бечеј (један комплет), Општини Тител (један

комплет), Општини Жабаљ (један комплет), Општини Бечеј (један комплет), Општини Ада (један комплет), Општини Сента (један комплет), Општини Кањижа (један комплет) и ЈП Заводу за урбанизам Војводине, Нови Сад (један комплет).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Члан 6.

Право на непосредан увид у Просторни план, текстуални и графички део, имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти ускладиће се са одредбама ове одлуке, на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана, од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности са овом одлуком.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе, објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује у електронском облику и доступан је на интернету.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-8/2015

Нови Сад, 08. април 2015. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОГ ЕКОЛОШКОГ КОРИДОРА ТИСЕ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Изради Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (у даљем тексту: Просторни план), приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Сл. лист АПВ", број 17/11).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. Припрему, координацију и праћење израде Просторног плана врши Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду. Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад.

Концепт Просторног плана упућен је Комисији за стручну контролу планских докумената. Извештајем о извршеној стручној контроли Концепта Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе, број: 130-06-162/2011, од 19.06.2012. године, дато је позитивно мишљење на прву фазу израде плана.

Садржина нацрта Просторног плана утврђена је Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС и 98Д3-УС) и Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената („Сл. гласник РС", бр. 31/10, 69/10 и 16/11), у складу са којима је и израђен.

За предметно подручје донета је Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана

подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе на животну средину („Сл. лист АПВ", број 17/11). У складу са Законом о планирању и изградњи и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), Стратешка процена утицаја на животну средину је саставни део овог Просторног плана.

Просторно планска решења су усклађена са прописима који, посредно или непосредно, регулишу ову област. Основни прописи који регулишу област просторног и урбанистичког планирања су:

- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);
- Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Сл. лист СРЈ- Међународни уговори", број 11/01,„Сл. лист СЦГ-Међународни уговори" бр. 16/05-др. пропис);
- Закон о ратификацији Картагена протокола о биолошкој заштити уз Конвенцију о биолошкој разноврсности, са анексима („Сл. лист СЦГ - Међународни уговори", број 16/05).
- Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Сл. гласник РС-Међународни уговори", број 102/07);
- Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу („Сл. гласнику РС - Међународни уговори", број 4/11);
- Закон о потврђивању Европског споразума о главним унутрашњим водним путевима од међународног значаја (AGN) („Сл. гласник РС - Међународни уговори", број 13/13)
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС", број 135/04);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС", бр. 36/09, 88/10);
- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС", бр. 62/06, 65/08-др. закон и 41/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС", бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Сл. гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон,54/96, 101/05-др.закон, престао да важи осим одредаба чл. 81 до 96.);
- Закон о јавним путевима („Сл. гласник РС", бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13);
- Закон о железници („Сл. гласник РС", број 45/13);
- Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о експропријацији („Сл. гласник РС", бр. 53/95, 23/01-СУС, („Сл. лист СРЈ", бр. 16/01-СУС и „Сл. гласник РС", бр. 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о одбрани („Сл. гласник РС", бр. 116/07, 88/09, 88/09-др.закон и 104/09-др. закон);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Сл. гласник РС", број 88/11);
- Закон о електронским комуникацијама („Сл. гласник РС", бр. 44/10 и 60/13-УС);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС", бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12);
- Закон о туризму („Сл. гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 99/11-др. закон и 93/12);
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС", бр. 71/94, 52/11- др. закон, 52/11- др. закон и 99/11-др. закон);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС", бр. 30/10 и 93/12)
- Закон о шумама („Сл. гласник РС", бр. 46/91, 83/92, 53/93-др.закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93- др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о дивљачи и ловству („Сл. гласник РС", број 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 32/13-УС);
- Закон о ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС", бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС" , број 111/09);
- Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа („Сл. гласник РС", бр. 135/04, 8/05 и 41/09);
- Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС", број 50/11);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС", бр. 5/10 и 47/11);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС", број 102/10);
- Уредба о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС", број 92/10);
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС", број 114/08);
- Уредба о категоризацији државних путева („Сл. гласник РС", број 105/13 и 119/13);
- као и други закони и прописи који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

У Просторни план су уграђене и смернице и стратешка опредељења из следећих докумената Владе

Републике Србије и Владе АП Војводине:

- Стратегија регионалног развоја Републике Србије за период од 2007. до 2012. године („Сл. гласник РС", број 21/07);
- Национална стратегија одрживог развоја („Сл. гласник РС", број 57/08);
- Национални програм заштите животне средине („Сл. гласник РС", број 12/10);
- Стратегија водоснабдевања и заштита вода у АП Војводини („Сл. лист АПВ", број 1/10);
- Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године („Сл. гласник РС", број 4/08);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије („Сл. гласник РС", број 91/06);
- Стратегија развоја туризма Војводине-Маркетинг стратегија туризма Војодине („Сл. лист АПВ", број 6/10);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године („Сл. гласник РС", број 44/05);
- Стратегија развоја електронских комуникација у Републици Србији од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС", број 68/10);
- Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Сл. гласник РС", број 59/06);
- Стратегија развоја пољопривреде Србије („Сл. гласник РС", број 78/05);
- Стратегија управљања отпадом за период 2010- 2019 („Сл. гласник РС", број 29/10);
- Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Сл. гласник РС", број 33/12);
- Стратегија заштите од пожара за период 2012-2017. године („Сл. гласник РС", број 21/12);
- Национална стратегија заштите испашавања у ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС", број 86/11);
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године („Сл. гласник РС", број 13/11);
- Основни правци технолошког развоја у АПВ (Нови Сад, март 2007.год.)

Упоредо са израдом Нацрта Просторног плана припремљена је и документациона основа планског документа, која се састоји од пристиглих услова и мишљења надлежних органа и организација, студија, стратешких докумената локалних самоуправа и стручних експертиза.

Просторни план је урађен у Географском информационом систему (у даљем тексту: ГИС)-окружењу, што омогућава једноставнију размену података за обухваћено подручје и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

У припреми и изради Просторног плана успостављена је сарадња са стручним институцијама и организацијама, локалним самоуправама, као и предузећима које имају надлежност на планском подручју, у оквиру које су добијени услови за израду Просторног плана. Остварена је интензивна сарадња са Покрајинским заводом за заштиту природе (ПЗЗП) и ЈВП „Воде Војводине" са којима је дефинисана посебна намена овог Просторног плана.

За потребе овог Просторног плана ПЗЗП је урадио Студију „Стручно документациона основа из области заштите природе за израду Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе", која је била основ за дефинисање:

- посебне намене (еколошког коридора и заштитних зона),
- мера заштите за еколошки коридор, станишта и заштитне зоне.

У Просторном плану су коришћени резултати и делови текстова из Студије, која је у целости саставни део Документационе основе Плана. Имена стручњака који су учествовали у изради Студије, као и стручне области које су обрадили су означене у садржају Студије.

При изради Просторног плана коришћени су подаци из публикација које су резултат TICAD пројекта (који је финансиран од стране South East Europe Transnational Cooperation Programme).

II ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

4. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И СПЕЦИФИЧНОСТИ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

4.1. ОБУХВАТ И ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Одлуком о изради Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе утврђена је прелиминарна граница обухвата. Имајући у виду да еколошки коридор, као основни

предмет израде Просторног плана, поред речног коридора треба да обухвати и зону непосредног утицаја најзначајнијих абиотичких и биотичких фактора од којих зависи функционалност коридора, одређена је шира граница подручја која је разматрана у Концепту Просторног плана.

Након сагледавања шире зоне утицаја на еколошки коридор, дефинисана је коначна граница обухвата Просторног плана површине 2374,53 km^2.

Подручје обухвата Просторног плана (2374,53 km2), у административном смислу, простире се на деловима територија 12 јединица локалних самоуправа. Обухвата 43 целих или делова катастарских општина и 38 насеља у којима живи 171664 становника (Попис 2011. године).
Подручје се простире правцем север-југ, у физичко-географском смислу обухвата део Панонске низије, односно равничарско подручје Потисја у АП Војводини, у висинској зони од 70 до 129 m (просечне висине у обухвату Просторног плана око 80 m). Река Тиса својим обалама дели војвођанску низију на Бачку (десна обала) и Банат (лева обала).
Табела 1: Насеља и КО у обухвату Просторног плана

Локална самоуправа	КО	Насеље
Ада	Ада -део	Ада, -
	Мол -део	Мол
Бечеј	Бачко Петрово Село -део	Бачко Петрово Село
	Бечеј-део	Бечеј
	Бачко Градиште-део	Бачко Градиште
Жабаљ	Ђурђево-део	-
	Жабаљ-део	-
	Чуруг-део	Чуруг
Зрењанин	Тараш 1	Тараш
	Тараш	
	Словачки Арадац	Арадац
	Српски Арадац	
	Мужља	-
	Српски Елемир	Елемир
	Елемир	
	Книћанин	Книћанин
	Бело Блато	Бело Блато
	Лукино Село	Лукино Село
	Меленци-део	Меленци
	Перлез	Перлез
	Стајићево	Стајићево
Кањижа	Адорјан	Адорјан
	Кањижа	Кањижа, Војвода Зимонић
	Мартонош	Мартонош, Мали Песак
	-	Мале Пијаце-део у КО Хоргош
	Хоргош	Хоргош
Кикинда	Иђош-део	Иђош
Нови Бечеј	Бочар	Бочар
	Кумане	Кумане
	Нови Бечеј	Нови Бечеј
	Ново Милошево	Ново Милошево
Нови Кнежевац	Ђала	Ђала
	Нови Кнежевац	Нови Кнежевац, Филић
	Српски Крстур	Српски Крстур
Сента	Сента-део	Сента
	Батка	-
Тител	Мошорин-део	-
	Тител-део	Тител
Србобран	Надаљ 2	-
Чока	Чока	Чока
	Остојићево	Остојићево
	Падеј	Падеј
	Санад	Санад
	Јазово	Јазово

Опис граница Просторног плана

Граница подручја Просторног плана дефинисана је границама катастарских парцела, границама катастарских општина и делом државном границом Републике Србије и Мађарске. Опис границе Просторног плана урађен је на катастарским плановима размере 1:2500 и 1:2880 за катастарске општине у обухвату Просторног плана.

Опис границе просторног плана почиње на тромеђи катастарских општина Хоргош, Бачки Виногради и државне границе Републике Србије и Мађарске. Од тромеђе граница подручја Плана иде у правцу истока пратећи државну границу до тромеђе катастарских општина Ђала, Мајдан и државне границе Републике Србије и Мађарске.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источну границу катастарских општина

Ђала, Српски Крстур, Нови Кнежевац, Санад, Чока, Остојићево, Јазово, Падеј и Иђош до тромеђе катстарских парцела 5153, 2538 и 2543 у катастарској општини Иђош.
Од тромеђе граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источне међе катастарских парцела 2543, 2545, 2654, 2485, 2480, 2479/2, 2479/1, 2478, 2465 и 2466 до тромеђе катастарских парцела 2486, 2464 и 5147.
Након тромеђе граница сече катастарску парцелу 5147 а потом прати јужну међу катастарске парцеле 5147, западну међу катастарске парцеле 5161, источну међу катастарских парцела 5159 и 5163/1 до тромеђе катастарских парцела 2918/1, 2918/2 и 5163/1.
Од тромеђе катастарских парцела граница сече катастарску парцелу 5095 а потом прати источну међу катастарских парцела 5164, 5215 и 5218 до тромеђе катастарских парцела 5218, 5217 и 4327. Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу истока пратећи североисточну међу катастарских парцела 5217, 5213, 5203, 5204, 5205, 5206 и 5055 до тромеђе катастарских парцела 5055, 5209/1 и границе катастарских општина Иђош и Кикинда.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи источне границе катастарских општина Бочар, Ново Милошево, Нови Бечеј и Меленци до тромеђе катастарских парцела, у катастарској општини Меленци, број 12428, 5014 и границе катастарских општина Меленци и Башаид.
Од тромеђе граница иде у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарских парцела 12428, 12574, 12582 и 12584 до тромеђе катастарских парцела 12422/1, 12426 и 8270/1.
Након тромеђе катастарских парцела граница се ломи и иде у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарских парцела 12422/1, у правцу југозапада пратећи југоисточну међу катастарске парцеле 12844, у правцу југоистока пратећи југозападну међу катастарских парцела 11308 и 12391 до тромеђе катастарских парцела 12785, 12391 и 11433.
Од тромеђе катастарских парцела граница се ломи и иде у правцу југа пратећи источну међу катастарских парцела 12785, 12786, 11172, 12388, 11629, 11649, 11673, 11685, 11684, 11884, 11885, 11912, 11953, 11954, 11995 и 11994 до тромеђе катастарских парцела 12737, 11994 и 11997. Након тромеђе катастарских парцела граница сече катастарску парцелу 12373 а потом у правцу југа прати источне међе катастарских општина Српски Елемир, Елемир, Српски Арадац, Словачки Арадац, Мужља Лукино Село, Стајићево, Перлез и Книћанин до тромеђе катастарских општина Книћанин, Чента и Стари Сланкамен.
Од тромеђе катастарских општина граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападну границу катастрских општина Книћанин и Тител до тромеђе катастарских парцела у катастарској општини Тител 4678, 4716 и границе катастарских општина Тител и Лок.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу истока и севера пратећи јужну међу катастарске парцеле 4716, источну међу катастарске парцеле 4725, 4858, 4862 и 4861 до тромеђе катастарских парцела 4236, 4861 и 4855.
Од тромеђе граница иде у правцу североистока пресецајући катастарске парцеле 4855, 3998, 4834, 4001, 4830, 3964, 4741, 3946, 4827, 3919 и 4825 до тромеђе катастарских парцела 4825, 3671 и 3600.
Након тромеђе граница иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела 4792, 4763 и 4753 до тромеђе катастарских парцела 2537, 4753 и 4756.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи северну међу катастарске парцеле 4756 до тромеђе катастарских парцела 4756, 2455 у катастарској општини Тител и границе катастарских општина Тител и Мошорин.
Од тромеђе граница иде у правцу северозапада пратећи североисточну међу катастарских парцела у катастарској општини Мошорин 4424, источну међу катастарске парцеле 4441, североисточну међу катастарске парцеле 4355, југоисточну међу катастарске парцеле 3967 и североисточну међу катастарске парцеле 4354 до тромеђе катастарских парцела 4354, 2893 и 2894/1.
Након тромеђе катастарских парцела граница се ломи и иде у правцу североистока и северозапада пратећи западну међу катастарских парцела 2894/1, 2868, југозападну међу катастарске парцеле 4316, 4317, 4313, 4307, 4309, 4310 и 4238 до тромеђе катастарских парцела 4237, 4118 и границе катастарских општина Мошорин и Ђурђево.
Од тромеђе граница се ломи и иде у правцу запада и североистока пратећи североисточну границу катастарске општине Мошорин, југоисточну међу катастарских парцела 9664 и 8739 у катастарској општини Ђурђево, североисточну међу катастарске општине Ђурђево до тромеђе катастарских парцела 9662 и 8736 у катастарској општини Ђурђево и границе катастарских општина Ђурђево и Жабаљ.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела у катастарској општини Жабаљ 10706 и 10719, северну међу катастарске парцеле 10707, западну међу катастарских парцела 10709, 10751, 10848, 10674, 10807, јужну и западну међу катастарских парцела

10822, 10819, 10820, 10823, 10824, 10637, северну међу катастарске парцеле 10662, 10758 и западну међу катастарске парцеле 10660, до тромеђе катастарских парцела 6081, 10660 и границе катастарских општина Жабаљ и Чуруг.
Од тромеђе граница иде у правцу севера пратећи западну међу катастарских парцела у катастарској општини Чуруг, 15036, 10524, 10523, 10527, јужну међу катастарских парцела 14824, северну међу катастарских парцела 15046, 15056, 15063, 15072, југозападну међу катастарских парцела 14859, 15203 и северозападну међу катастарске парцеле 15201, до тромеђе катастарских парцела 15201, 13099/2 и 13099/1.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарских парцела 13099/1, 13100/1, 13101/1, 13110, 13111/4, 13105, северозападну међу катастарских парцела 15181, 14857, северну међу катастарске парцеле 14828 и југозападну међу катастарске парцеле 15118 до тромеђе катастарских парцела 15118, 12181 и 15265.
Од тромеђе граница се ломи и прелази у катастарску општину Бачко Градиште и иде у правцу запада и севера пратећи југозападну међу катастарских парцела 13557, 13531, 13499, 13464, 13441, 13929/4, 13927, 13928, 13929/1, 13934/12 и 13935, југоисточну међу катастарске парцеле 14572, југозападну међу катастарске парцеле 14592 и 14591 до тромеђе катастарских парцела 14591, 10451 и 14639.
Након тромеђе граница се ломи и прелази у катастарску општину Бечеј и иде у правцу североистока пратећи западну међу катастарске парцеле 26177, северну међу катастарске парцеле 26536, источном међом катастарске парцеле 26515, 26513, сече катастарску парцелу 26508, 26178 и 26507 до тромеђе катастарских парцела 26507, 22882, и 22881.
Од тромеђе граница се ломи и иде у правцу северозапада пратећи западну међу катастарских парцела 22881, 26493, 22800, 22799, 22696, североисточну међу катастарске парцеле 26476, 26475, 22619, 20697, 20675 и 26355 до тромеђе катастарских парцела 17714, 26355 и 17786.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле 26330, 17731, 17693/4, 26332, 17655, 26333, 26318, 26310, 26306, 26267 до тромеђе катастарских парцела 19362/2, 26267 и границе катастарских општина Бечеј и Бачко Петрово село.
Од тромеђе граница иде у правцу северозапада и севера пратећи јужну границу катастарске општине Бачко Петрово Село а потом сече катастарску парцелу у катастарској општини Бачко Петрово Село, 14391, прати источну међу катастарске парцеле 12842, 12853, 14640, северну међу катастарске парцеле 12878, источну међу катастарске парцеле 14642, 14697, јужну међу катастарске парцеле 14607, источну међу катастарске парцеле 14390, 14389, северну међу катастарске парцеле 14501, 9504, западну међу катастарске парцеле 14448, до тромеђе катастарских парцела 14448, 14450 и границе катастарских општина Бачко Петрово Село и Мол. Након тромеђе граница прелази у катастарску општину Мол и иде у правцу североистока пратећи северозападну међу катастарске парцеле 14776, северну међу катастарске парцеле 14780, источну међу катастарске парцеле 14779, 14778, 1474011456, 11336, 11223, северну међу катастарске парцеле 14679, западну међу катастарске парцеле 14685, до тромеђе катастарских парцела 14685, 10944 и границе катастарских општина Мол и Ада.
Од тромеђе граница прелази у катастарску општину Ада и иде у правцу севера пресецајући катастарску парцелу 15830, прати источну међу катастарске парцеле 16039, 16038, 16019, 16018, северну међу катастарске парцеле 15947, источну међу катастарске парцеле 15840, јужну међу катасатарске парцеле 11771, 11708, 11531, сече катастарску парцелу 15830, прати западну међу катастарске парцеле 15830, прати источну међу катастарске парцеле 15869, 11078 до тромеђе катастарских парцела 11078, 11079 и 15872.
Након тромеђе граница се ломи и прелази у катастарску општину Сента и иде у правцу севера пресецајући катастарску парцелу 21100, а потом прати западну међу катастарске парцеле 20947, прати северну међу катастарске парцеле 20940, прати источну међу катастарске парцеле 18365, 21096, прати јужну међу катастарске парцеле 21095, 20900, 20896, прати западну међу катастарске парцеле 20891, 16202, 15832/1, 15791, 15737/1, прати северну међу катастарске парцеле 20622 до тромеђе катастарских парцела 20622, 12965 и 12964.
Од тромеђе граница се ломи и иде у правцу североистока и северозапада пратећи северозападну међу катастарске парцеле 12964 и 12963/2 а потом се ломи и иде у правцу северозапада пратећи југозападну међу катастарске парцеле 20732, 20622, 941, 9557, 9558, 9559, 9560, 9561, 9562, 20622 до тромеђе катастарских парцела 21108, 21110 и границе катастарских општина Сента и Трешњевац.
Након тромеђе граница се ломи и иде у правцу севера пратећи западну границу катастарских општина Адорјан, Кањижа, Мартонош и Хоргош до тромеђе катастарских општина Хоргош, Бачки Виногради и државне границе Републике Србије и Мађарске, почетне тачке описа.

4.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

На Рефералној карти бр. 1 приказана је граница еколошког коридора која је описана у овој тачки по катастарским парцелама. На графичким прилозима су приказане и заштитне зоне посебне намене које обухватају површине од 200 и 500 m од еколошког коридора и не приказују се по парцелама.
Еколошки коридор Тисе представља коридор од међународног значаја са Тисом и њеним обалским појасом укључујући заштићена подручја ПП „Камараш", ПП „Стара Тиса код Бисерног острва", као и подручја предвиђена/резервисана за заштиту: Горња Тиса и Доња Тиса[60].
Еколошки коридор Тисе, поред водног тела, обухвата и катастарске парцеле небрањеног дела плавног подручја и одбрамбених насипа. Еколошки коридор већим делом се налази на простору водног земљишта[61]. На одређеним локацијама еколошки коридор Тисе обухвата и делове брањеног дела плавног подручја која су значајна за функционисање коридора, као што су ливаде, трстици и сл., који не припадају водном земљишту (ове просторне целине су такође дефинисане катастарским парцелама).
Почетна тачка описа границе еколошког коридора реке Тисе је североисточна међна тачка парцеле 2494, КО Ђала, Општина Нови Кнежевац. Граница иде на југозапад југоисточном границом парцеле 2494, до међне тачке са КО Српски Крстур, Општина Нови Кнежевац. Наставља у истом правцу југоисточном и источном границом парцеле 3077, КО Српски Крстур. У правцу југоистока пресеца парцелу 3009 до југозападне међне тачке парцеле 1407. Граница иде на југоисток, североисточном, источном границом парцеле 3009 до међне тачке са КО Нови Кнежевац. Граница иде на југозапад, југоисточном границом парцеле 7709, КО Нови Кнежевац, југоисточном, источном границом парцеле 7715 до наспрам североисточне међне тачке парцеле 3844. Ломи се на југозапад, пресеца парцелу 7715, иде источном границом парцеле 3844, скреће на југоисток североисточном границом парцеле 7709 до наспрам западне међне тачке парцеле 3855/1. Ломи се на север, пресеца парцеле 7918 до поменуте тачке, даље на север пресеца парцелу 7746 до њене северне међне линије. Скреће на исток, северном границом парцеле 7746, североисточном границом парцеле 1919 до парцеле 7835. Ломи се на југозапад, западном границом парцеле 7835 до њене крајње југозападне међне тачке. Скреће на исток јужном границом исте парцеле, ломи се на југозапад, југоисточном границом парцеле 7924 до међне тачке грађевинског реона. Граница иде на југ, источном границом парцеле 3099, источном границом парцела 2568, 2570, 2571, 2572. Ломи се на запад, јужном границом парцеле 3098. Даље на југозапад југоисточном границом парцеле 7710 до међне тачке са КО Санад, Општина Чока. Граница иде на југоисток, североисточном границом парцеле 3797 КО Санад, на исток, северном границом исте парцеле, на југ источном границом парцеле 1790/1, западном границом парцеле 1789, источном, југоисточном границом парцела 3797, 3798 до југоисточне међне тачке парцеле 3798. Скреће на исток, северном граничном линијом парцела 1072, 1070, 993, 809, 992, 986, 985/2, 985/1, 980, 979/2, 979/3, 979/1, 975/1, 974, 973, 972, 970/2, 970/1, ломи се на север до северозападне међне тачке парцеле 961. Скреће на исток северном границом исте парцеле, на југоисток, североисточном границом парцела 2815, 1817/1, 1817/2, 2817/4, 2820/2, 2820/1, 2823 до међне тачке са КО Чока. Наставља на југ кроз КО Чока источном границом парцела 2033/1, 2033/5, 2329, 2334/1, 2334/2, 2334/3, југоисточном границом парцеле 2334/1 до крајње западне међне тачке парцеле 2889. Ломи се на југ западном границом парцеле 2899 до југоисточне међне тачке парцеле 2834. Граница иде на запад, јужном границом парцела 2834, 2837, до крајње југоисточне међне тачке парцеле 2837, до крајње југоисточне међне тачке парцеле 2837.

60 У складу са Уредбом о еколошкој мрежи
61 Чл. 8 и 9 Закона о водама („Сл. гласник РС", бр. 30/10 и 93/12) који одређује појам „приобалног земљишта"

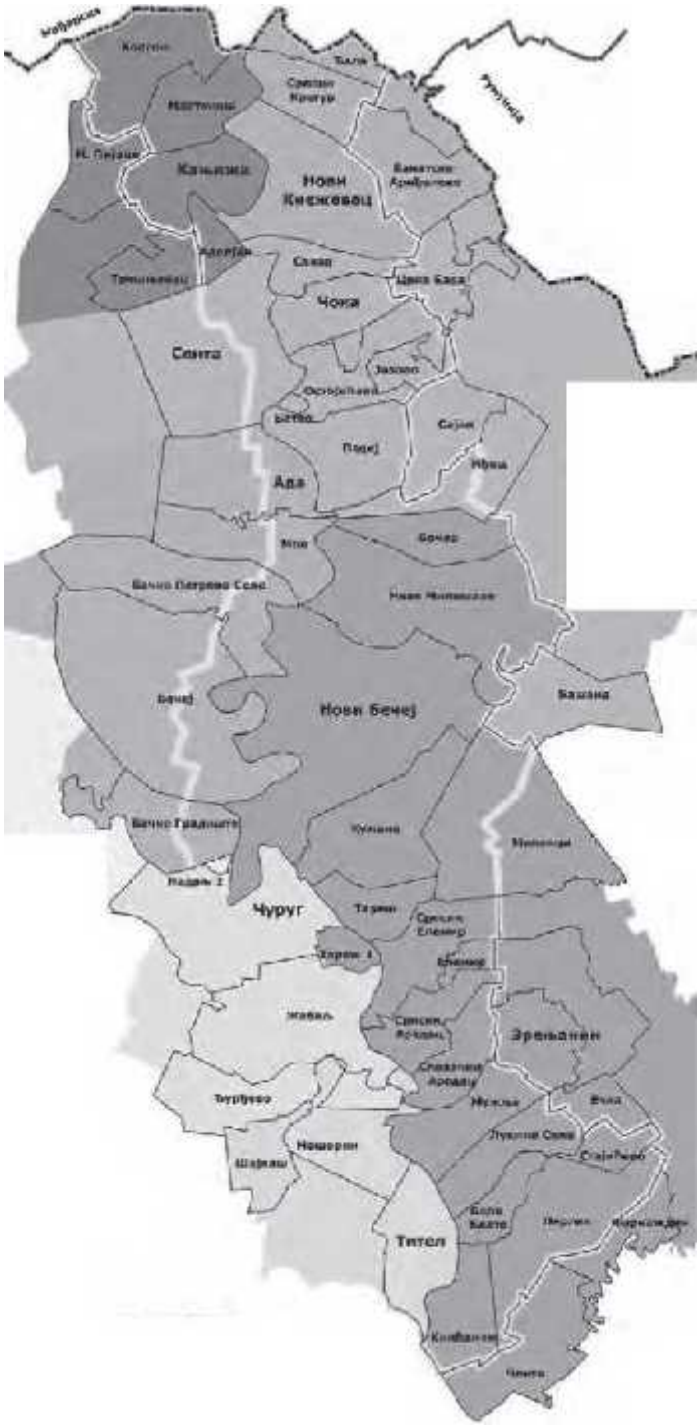

Ломи се на север границом исте парцеле до парцеле 2834. Скреће на југозапад, па на југ граничном линијом парцеле 2834. Даље на југ источном границом парцела 2893, 2916, до међне тачке са КО Остојићево. Граница иде на југоисток, североисточном међном линијом парцеле 3278/1, КО Остојићево, на југ источном границом парцела 2495, 2496/1, 6119, 2544/1, 2545/37, 2545/36, 2545/35, 2545/34, 2545/33, 2543/32, 2545/31, 2545/30, 2545/29. Даље на југ источном пројектованом границом насипа до северозападне међне тачке парцеле 6119/3. Скреће на исток, северном граничном линијом парцеле 6119/3 до њене крајње североисточне међне тачке. Ломи се

на југ до парцеле 2497. Скреће на југоисток североисточном међном линијом парцеле 2497 до југозападне међне тачке парцеле 2469/16. Скреће на исток до североисточне међне тачке парцеле 2422. Ломи се на југ, источном међном линијом парцела 2422, 2420/2,на југозапад, југоисточном границом парцеле 2418, 2497 до међне тачке са КО Падеј. Граница иде на запад кроз КО Падеј јужном границом парцела 8037/3, 8037/4, пресеца границу пројектованог насипа. Ломи се на југозапад, северозападном граничном линијом пројектоване линије насипа, на југ источном границом парцела 2853/1, 2851/1, 2849/1, 2847/2, 2561/1, 2557/1, 2553/5, 2552/2 до парцеле 8037/1. Скреће на југоисток, североисточном границом парцеле 8037/1, пресеца парцеле 8037/2, 8079, источном границом парцела 8053/2, 8050/2, 8050/1, ломи се на исток, северном границом исте парцеле до међне тачке са КО Ивош, Општина Кикинда. Граница иде на југоисток, североисточном, источном границом парцеле 5020, КО Ивош до међне тачке са КО Бочар, Општина Нови Бечеј. Граница иде на југозапад, источном границом парцеле 313, КО Бочар до међне тачке са КО Ново Милошево. Граница иде на југозапад, југоисточном границом парцеле 12971/1, КО Ново Милошево, југоисточном границом парцеле 12971/2, на југоисток, североисточном границом исте парцеле до наспрам преломне међне тачке парцеле 12978. Скреће на исток, пресеца парцелу 12980 и ломи се на југозапад њеном југоисточном међном линијом, југоисточном међном линијом парцеле 12977 до међне тачке са КО Нови Бечеј. Граница кроз КО Нови Бечеј се рачва на два крака. Источна гранична линија првог крака почиње од међне тачке са КО Ново Милошево и иде на југ источном границом парцеле 23849, источном границом парцела 23734, 23735, 23734 до северне међне тачке парцеле 18531. Западна гранична линија истог крака почиње од северозападне међне тачке парцеле 10334/2. Граница иде на југ, западном границом парцела 10334/2, 10334/1, 23804, 23743, у правцу југозапада, северозападном границом парцела 23744, 23745, 23746, ломи се на запад, северном границом парцеле 10799, скреће на југ, западном границом парцела 10799, 10800, 23746, 23747 до њене југозападне међне тачке. Граница другог крака иде на запад и почетна тачка је северозападна међна тачка парцеле 10344/2, у истом правцу иде јужном међном линијом парцеле 23749, ломи се на југ источном међном линијом исте парцеле до југозападне међне тачке парцеле 23747 (простор ограничен западном граничном линијом првог крака и границом парцеле 23749 се изостављa из еколошког коридора). Граница наставља од северне међне тачке парцеле 18531 и иде на југ источном границом парцела 23734, 24249/2, 23735, 23734, ломи се на запад јужном међном линијом парцеле 23609, поново на југ источном границом парцеле 23734. Скреће на југоисток, источном границом парцела 23737/2, 16835, ломи се на југ источном границом парцела 24305, 24306 до тромеђе парцела 24306, 16828 и 16830. Граница скреће на север, западном границом парцела 16828, 16829, пресеца парцелу 23599 и њеном северном односно источном граничном линијом иде на југоисток, наставља источном границом парцеле 23620 до југозападне међне тачке парцеле 16928. Граница се ломи на југ, пресеца парцелу 23620 и наставља источном границом парцеле 24360, пресеца парцелу 23734 и наставља на југ, источном границом парцеле 23759 до међне тачке грађевинског реона. Граница иде на југ, источном границом парцеле 6499/1, на исток северном границом исте парцеле, на југоисток, североисточном границом исте парцеле до међне тачке ванграђевинског реона. Наставља на југоисток северном границом парцеле 23515 у дужини од 130m, где се ломи на југ, пресеца парцелу 23515 и наставља на југозапад, југоисточном границом парцеле 23505 до северозападне међне тачке парцеле 22117. Скреће на исток, северном границом парцеле 22117 до североисточне међне тачке парцеле 22119. Ломи се на југ, источном границом парцела 22119, 22121, 22120, 22119, југоисточном границом парцела 22122, 24535, скреће на запад па на југ, јужном односно источном границом парцеле 24536. Ломи се на запад, пресеца исту парцелу и наставља источном границом парцеле 22515 до њене крајње југоисточне међне тачке. Скреће на југозапад граничном линијом до парцеле 23505. Ломи се на југоисток, североисточном границом парцела 23505, 22485, 24618, границом парцела 22485 и 22486, североисточном границом парцеле 22484 до међне тачке са КО Кумане.

Напомена:
Изузима се подручје из еколошког коридора Тисе у КО Нови Бечеј. Почетна тачка овог подручја је северозападна међна тачка парцеле 24412. Граница иде на исток, северном границом исте парцеле, на југоисток, источном границом исте парцеле, наставља североисточном границом парцеле 24414, ломи се на запад јужном границом парцеле 24418, ломи се не југ, западном границом парцела 20213, 20218, ломи се на запад северном границом парцела 20976, 20973. Скреће на југ западном границом парцела 20973, 21004. Скреће на југоисток североисточном границом парцела 21011, 21010. Ломи се на југозапад, југоисточном границом парцела 21010, 20782, 24442, на запад јужном границом парцеле 24442. Граница иде на северозапад источном границом парцеле 24441, наставља на север источном границом парцеле 23760, на исток јужном границом исте парцеле, на североисток источном границом

исте парцеле до почетне тачке описа овог подручја.
Граница иде на југоисток кроз КО Кумане, североисточном међном линијом парцеле 8530 до међне тачке са КО Тараш, Општина Зрењанин. У истом правцу иде кроз КО Тараш, североисточном граничном линијом парцела 2741, 2368, до међне тачке са КО Српски Елемир. У правцу југоистока иде североисточном границом парцела 4420, 4422, источном границом парцела 4423, 4451, ломи се на југозапад југоисточном граничном линијом исте парцеле, пресеца асфалтни пут и скреће на југоисток источном границом парцеле 4494 до северозападне међне тачке парцеле 4508/16. Ломи се на југоисток, северном границом парцела 4508/16, 4503/16, 4510/16, 4510/15 до парцеле канала 4511/14. Скреће на југ западном граничном линијом канала до парцеле 4507. Ломи се на запад, северном границом парцеле 4507 до граничне линије парцеле насипа бр. 4494. Скреће на југ источном међном линијом парцеле 4494 до међне тачке са КО Српски Арадац. Граница иде на југ кроз КО Српски Арадац источном граничном линијом парцеле 6017 до југозападне међне тачке парцеле 5211/36. Ломи се на исток, јужном границом парцела 5211/36, 5211/4, 5211/5, пресеца парцелу 6008 и иде на североисток, источном границом парцела 4855, 4856, 4879, 4880 до северозападне међне тачке парцеле 4878/2. Скреће на исток северном међном линијом парцеле 4878/2 до парцеле 6002. Скреће на југоисток њеном југозападном међном линијом, ломи се на југ, источном границом парцела 4857, 4877/12, 4877/11, 4877/10, 4877/9, 4877/8, 4877/7, 4877/6, 4877/5, 4877/4, западном границом парцеле пута до парцеле канала бр. 4918/2. Ломи се на југозапад југоисточном границом парцела 4866, 4865, 4864, 4863, 4862, 4861, 4860, 4859, 4858, пресеца канал бр. 6035 и наставља северозападном границом парцела 5179, 5178/3, 5178/2, 5178/1, 5174, 5177/1, 5177/2 до парцеле насипа 6017. Скреће на југоисток, североисточном границом парцеле 6017 до међне тачке са КО Словачки Арадац. Граница иде на југоисток, североисточном међном линијом парцеле 6377, КО Словачки Арадац до северозападне међне тачке парцеле 6180. Скреће на југоисток границом парцеле 6180, ломи се на југозапад југоисточном границом парцела 6180, 6179, 6178, источном границом парцела 6173, 6172/1, пресеца парцелу 6170/1 и скреће на североисток до северне међне тачке парцеле 6136. Ломи се на југоисток, источном границом парцеле 6136, на североисток границом парцела 6137 и 6135, пресеца парцелу 6102 и скреће на југоисток источном граничном линијом парцеле 6102 до наспрам југоисточне међне тачке парцеле 6141/1. Ломи се на југозапад, пресеца парцелу 6102 и наставља јужном границом парцеле 6141/1 до парцеле 6153. Скреће на југ источном границом парцеле 6153 до северозападне међне тачке парцеле 6093. Скреће на запад, северном границом парцела 6082, 6092/2 до парцеле 6377. Ломи се на југоисток, североисточном границом исте парцеле до југозападне међне тачке парцеле 6088. Скреће на североисток границом парцела 6088 и 6089 до парцеле 6082. Граница иде на југоисток па на југ, југозападном па западном границом парцеле 6082 до међне тачке са КО Мужља. Граница иде на југ, источном границом парцеле 1808 КО Мужља до тромеђе парцела 1808, 1788 и 1789. Граница скреће на југоисток, границом парцела 1788 и 1789, пресеца парцеле 2516 и 2654. Скреће на југозапад, југоисточном границом парцела 2654, 2516, јужном границом парцеле 2655 на југозапад, југоисточном границом парцеле 2656, на исток северном границом парцеле 2670 до тачке удаљене 85 m од југозападне међне тачке парцеле 2457. Граница скреће на југ, пресеца парцеле 2670, 2515, 1794, 1796 до међне линије парцеле 1808. Граница скреће на југоисток, северном међном линијом парцеле 1808, на југ источном границом исте парцеле до међне тачке са КО Лукино Село. Граница иде на југоисток, источном границом насипа парцеле бр 1862 КО Лукино Село до међне тачке са КО Бело Блато. Граница иде на југоисток, источном границом парцела 4434, КО Бело Блато до међне тачке са КО Книћанин. Граница иде на југ, западном граничном линијом парцеле 2361, КО Книћанин, до западне међне тачке издвојеног простора око објеката (двориште). Ломи се на југ, источном границом парцеле 2363 до међне тачке на доњој ивици насипа. У правцу југа пресеца парцеле 2361, 2192 до преломне међне тачке на северној међној линији парцеле 2362 (североисточно од дела парцеле воде). Граница иде на југозапад источном горњом ивицом шкарпе до катастарске линије културе пашњак, ливада. Ломи се на југ линијом раздвајања култура до доње ивице шкарпе насипа до међне тачке са парцелом 2364. Скреће на југ до јужне тачке доње ивице шкарпе насипа. Граница иде на југозапад, па на југ источном граничном линијом парцеле насипа 2365/1 (ортофото). Скреће на запад, јужном границом исте парцеле, на југ источном границом исте парцеле до северозападне међне тачке парцеле 2032. Скреће на исток северном односно источном границом парцеле 2032 до парцеле канала 2260. Иде на југ западном границом парцеле канала до југоисточне међне тачке парцеле 2034. Иде на запад, јужном границом исте парцеле до парцеле насипа. Ломи се на југ, источном границом парцеле насипа 2365/1, источном граничном линијом парцеле 2050, поново граничном линијом насипа до северозападне међне тачке парцеле 2054. Скреће на југоисток, северном границом парцела 2054, пресеца парцелу 2260, северном границом парцеле 2060, на северозапад, југозападном границом парцеле 2062 до југоисточне међне тачке парцеле 2494. Ломи се на север

источном границом исте парцеле до западне међне тачке парцеле 2066. Скреће на исток, северном границом парцеле 2066, на југ па на запад, источном односно јужном границом парцела 2057, 2056, 2055, 2054 до међне тачке границе насипа. Ломи се на југ, источном границом насипа парцела 2065/1, 2065/2 до тачке на источној граничној линији насипа удаљене 10 m од југозападне међне тачке парцеле 2087. Скреће на запад, пресеца парцеле 2365/2, 2100 до тромеђе парцела 2255, 21000 и 2360. Ломи се на северозапад границом парцела 2360 и 2255 до међне тачке са КО Тител, Општина Тител. Граница иде на северозапад кроз КО Тител, западном границом парцела 4674, 4590 до тачке на међној линији парцела 4677 и 4590, удаљене 60m од Радине рупе. Скреће на североисток, пресеца парцеле 4590, 4378/1, 4735, скреће на североисток, северозападном међном линијом парцеле 4735 до међне тачке са грађевинским реоном. Граница наставља на север, западном границом парцеле насипа 2358, границом парцела 774 и 775 до међне тачке са ванграђевинским реоном. Ломи се на запад границом грађевинског реона, скреће на североисток, западном граничном линијом парцеле 2443, пресеца парцелу пута 4802 и њеном северном, односно западном међном линијом иде на север, наставља западном границом парцеле 2443 до пута бр. 4743. Његовом западном међном линијом иде на северозапад до међне тачке са КО Мошорин. Наставља у истом правцу југозападном граничном линијом парцеле 4348 КО Мошорин, до преломне међне тачке наспрам југозападне међне тачке парцеле 4175, западно од викенд насеља „Форланд". Скреће на исток пресеца парцелу 2782 и ломи се на северозапад, западном границом парцеле насипа бр. 2357, југозападном границом парцела 2358, 4331, западном границом парцеле 4329, северозападном границом парцела 4144, 4222 до међне тачке са КО Ђурђево, Општина Жабаљ. Граница иде на север, западном границом парцела 9726, 9728, источном границом парцеле 9406 до међне тачке са КО Мошорин. Наставља на север кроз КО Мошорин. Западном границом парцеле пута 4221 до његове крајње северозападне међне тачке. Скреће на североисток северозападном границом парцеле 4221, 4140, 2066, ломи се на запад, јужном границом парцела 4171 (насип), 4169, скреће на југ, источном границом парцеле 4169 до међне тачке са КО Ђурђево. Граница иде на југозапад, југоисточном границом парцеле 9732 КО Ђурђево, ломи се на северозапад западном границом исте парцеле до парцеле 9402, скреће на запад, јужном граничном линијом парцеле 9402, у правцу севера, пресеца парцелу насипа до међне тачке са КО Жабаљ. Граница иде на север западном границом парцела 10616, 10615, 10602 КО Жабаљ. Скреће на исток, североисток, северном односно, северозападном међном линијом парцеле 10602 до југозападне међне тачке парцеле канала 10594. Скреће на северозапад, југозападном границом парцеле 10594 до североисточне међне тачке парцеле 7707. У правцу североистока пресеца парцеле 10594, 10593 до североисточне међне тачке парцеле 10589. Ломи се на запад, јужном границом парцеле 10590 до међне линије парцеле 10540, 10571, на исток, јужном границом парцеле 10576, скреће на североисток, западном граничном линијом насипа парцеле бр. 10575, пресеца парцелу 10739 и наставља на североисток западном границом парцеле 10628, ломи се на север, пресеца парцелу 10636 и иде западном границом парцела 10634, 10631, до међне тачке са КО Тараш I, Општина Зрењанин. Граница наставља на север, кроз КО Тараш I, западном граничном линијом парцела 1360/2, 1360/3 до северозападне међне тачке парцеле 1414. Ломи се на север, источном границом парцеле 1359/3, скреће на запад северном границом исте парцеле, даље на запад јужном границом парцеле 1358,на север па на исток, западном, односно северном међном линијом исте парцеле, скреће на северозапад, западном границом исте парцеле до границе парцеле 1350. Скреће на запад па на северозапад, јужном границом, па западном границом парцеле 1348, наставља на северозапад, западном граничном линијом парцеле 1347/2 до међне тачке са КО Чуруг, Општина Жабаљ. Граница иде на запад границом катастарских општина КО Тараш I и КО Чуруг. Ломи се на север западном граничном линијом парцеле 14755 КО Чуруг, југозападном границом парцела 14801, 14799, 14796, 14789 до тачке наспрам међне линије парцела 14759 и 14760. Граница се ломи на североисток пресеца парцеле 14789 и 14754 иде границом парцела 14759 и 14760 до парцеле 14753/2. Ломи се на северозапад, југозападном границом парцеле 14753/2 до северозападне међне тачке парцеле 14757. Скреће на север, источном границом парцеле 14855, наставља на север, западном границом парцела 14753/1, 14750 до међне тачке са КО Нови Бечеј. Враћа се на југ до југоисточне међне тачке парцеле 14741/2. Скреће на запад, јужном границом парцеле 14741/2, на југ источном границом 14741/1, југоисточном границом парцеле 6755, 6754, ломи се на север, источном границом парцеле 6757, скреће на југозапад југоисточном међном линијом парцеле 14741/7, границом грађевинског реона до југоисточне међне тачке парцеле 11357. Граница иде на север, западном границом парцеле воде 14740 до међне тачке са КО Бачко Градиште, Општина Бечеј. Граница иде на север западном границом парцеле 14575 КО Бачко Градиште до југоисточне међне тачке парцеле 14594/1. Скреће на запад јужном границом парцеле 14594/1 до наспрам северозападне међне тачке парцеле 11252. Ломи се на северозапад, пресеца парцелу 14594/1, наставља западном границом парцела 10939, 10935, 10934, до

међне тачке са КО Бечеј. Скреће на исток границом катастарских општина до југозападне међне тачке парцеле 23667 КО Бечеј. Граница иде на север, западном границом парцеле 23667, пресеца парцеле 23663/71 и 26150, ломи се на север западном границом парцела 25835 до њене северозападне међне тачке. Скреће на исток северном границом парцеле 25835 до парцеле 26135. Скреће на југ, западном границом парцела 26135, 26662, на запад северном границом парцеле 26661 на југ западном границом парцеле 26658, на запад јужном границом парцела 26660, границом парцела 25846 и 25847, на југ источном границом парцела 26150, 26173 до међне тачке са КО Бачко Градиште. Наставља на југ кроз КО Бачко Градиште, западном границом насипа 10594/1 до југоисточне међне тачке парцеле 10939. Ломи се на исток пресеца парцелу насипа и иде јужном граничном линијом парцеле 10952 до парцеле 14575. Ломи се на север западном границом парцеле 14575 до међне тачке са КО Бечеј. Даље на исток северном границом парцеле 26057 КО Бечеј, северозападном границом парцеле 26186 до парцеле одбрамбеног насипа Тисе бр. 26067. Граница иде на североисток северозападном међном линијом парцеле насипа, пресеца парцелу 26681 и наставља северозападном међном линијом парцеле 26071, ломи се на запад, јужном границом парцеле 26071 до југоисточне међне тачке парцеле 26054. Граница скреће на запад јужном границом исте парцеле пресеца парцелу канала и скреће на север, западном границом парцеле 26606 до југоисточне међне тачке парцеле 25134. Ломи се на запад, јужном границом парцеле 25134, ломи се на север, западном границом исте парцеле до парцеле 26600. Скреће на запад јужном границом исте парцеле, јужном границом парцеле 26599, поново јужном границом парцеле 26600 до североисточне међне тачке парцеле 26610. Скреће на север пресеца парцелу 26600 до међне тачке грађевинског реона. У правцу севера пресеца парцелу 7971 (канал ДТД), пресеца парцелу насипа 7983 до њене северне граничне линије. Граница скреће на североисток, северозападном границом парцеле 7983 до тромеђе парцела 7983, 5429 и 5347. Иде на североисток северозападном границом доње ивице шкарпа насипа до међне тачке ванграђевинског реона. Наставља на североисток северозападном границом парцеле 26078 до тачке наспрам североисточне међне тачке парцеле 24070. Скреће на запад пресеца парцелу 26077, ломи се на север њеном западном границом да би скренула на северозапад југозападном границом парцеле 26060 (Мртва Тиса), јужном границом парцеле 26061, на југ, источном границом парцеле 26060, даље на запад границом грађевинског реона, на север западном границом парцеле 26060 до југозападне међне тачке парцеле 26096. Ломи се на север западном границом парцеле 26096, скреће на исток, северном границом парцеле 26303 до међне тачке са КО Бачко Петрово Село. Граница иде на исток, северном границом парцеле 14750 КО Бачко Петрово Село. Северном границом парцеле 14447, ломи се на север, западном границом парцела 14764, 14440 до међне тачке грађевинског реона. Наставља на север, западном границом парцела 1355/1, 1355/3, 1723/2, 1721/2, 1719/2, 1353/2, 1352/3, 1352/2, 1351/4, 1351/2, ломи се на запад па на север пратећи граничну линију парцеле 250 до међне тачке ванграђевинског реона. Граница иде на исток, северном границом парцеле 14434, до сужења парцеле 14430. Ломи се на север, пресеца парцелу 14430 и ломи се на исток јужном границом парцеле 14401 до међне тачке са КО Мол, Општина Ада. Граница иде на североисток кроз КО Мол северозападном границом парцеле насипа 14632, северозападном границом парцеле 14659, на север западном границом парцела 14641, 14640, 14632 до међне тачке грађевинског реона. Граница иде на северозапад југозападном границом парцеле насипа 2616/1, на север западном границом исте парцеле до наспрам североисточне међне тачке парцеле 2549/1. Ломи се на запад, па на север западном границом парцела 2610, 2607, 2606, 2605, 2567, 206/2 до међне тачке са КО Ада.
Граница иде на север кроз КО Ада, западном границом парцеле 5936 до тромеђе парцела 5936, 5872, 5873. Граница скреће на исток пресеца парцелу 5938 до међне линије парцеле насипа. Скреће на север и све време прати западну граничну линију парцеле одбрамбеног насипа реке Тисе. Даље на север, западном границом парцела 5927, 5922 до међне тачке ванграђевинског реона. Наставља на север, западном границом парцела 15851, 15853, 15850, на запад јужном пројектованом линијом насипа, на северозапад, западном пројектованом линијом насипа до међне тачке са КО Сента.
Граница наставља на север западном границом пројектоване линије насипа до северозападне међне тачке парцеле 19519/2. Скреће на исток, северном границом парцела 19519/2, 19558, ломи се на север, западном границом парцела 19559/2, 19560/2, 20995/1 до североисточне међне тачке парцеле 19567/2. Скреће на исток, северном међном линијом парцела 19647/2, 19647/3, ломи се на североисток северозападном пројектованом линијом насипа до парцеле 21039.
Скреће на северозапад, југозападном границом парцела 21039, 20331/5, 21039 до међне тачке грађевинског реона. Граница скреће на северозапад, југозападном граничном линијом парцела 21119/4, 8341/2 и 21119/4, даље на северозапад западном границом парцеле реке Тисе 8185, потом прати југозападну међу парцеле 21119/1 а даље наставља западном границом парцеле реке Тисе 8185, до југоисточне међне тачке парцеле 39.

Граница скреће на запад доњом ивицом шкарпе пута Сента-Кикинда, до наспрам југозападне међне тачке парцеле насипа бр. 56. Ломи се на север, западном међном линијом парцела 56, 60,61,46 до међне тачке ванграђевинског реона.
Наставља на север, западном граничном линијом парцела 21030, ломи се на северозапад јужном границом парцеле 14235, на север западном границом парцела 14235, 14234 до југозападне међне тачке парцеле 20673. Скреће на запад, јужном међном линијом парцеле 21032/4, ломи се на југозапад, југоисточном међном линијом парцеле 21032/2, скреће на северозапад, југозападном границом парцеле 21032/67, источном границом парцела 14407/1, 14407/2, 14408, северозападном границом парцеле 21032/77, 21032/78, 21032/79 јужном границом парцела 14418, 14419, 14420, 14421, 14422. Ломи се на север, источном границом парцеле 14422, пресеца парцелу канала и пута и скреће на исток, северном границом пута 21057, продужава у правцу истока и пресеца парцелу канала и парцелу 14425, 14429 до западне међне линије парцеле 21022. Скреће на север, западном границом парцеле 21022, ломи се на запад, јужном границом парцела 14641/2, 14641/1, 21021 до међне тачке са КО Адорјан, Општина Кањижа.
Граница иде на северозапад кроз КО Адорјан југозападном границом парцела 4955/1, 4952/1, 4950/1, 4944/1, 4942/4, 4941/1, 4940/1, 4935/1, 4943/1, 4943/2. Ломи се на југозапад пресеца парцелу 8532/1 до јужне међне тачке парцеле 4901/2. Граница иде на север, западном границом парцела 8532/1, 4890/2, 4889/2, 4885/3, 4884/3, 4883/3, 4882/3, 4879/3, 4879/4, 4878/2, 4875/4, 4874/74874/5, 4874/4, 4860/3, 4869/2, 4869/7, 4861/2, 4856/3, 4856/2, ломи се на исток јужном границом парцеле 4854 до природне границе реке Тисе (ортофото). Граница скреће на северозапад пратећи природну границу обале реке Тисе до северозападне међне тачке парцеле 4807. Скреће на југ, западном границом парцела 4807, 4805, ломи се на запад, јужном границом парцела 4798/17, 8531/2, 8531/3, 8531/4. У правцу севера западном границом парцела 3421/2, 3417/4, 3422/5, 8590/6, 3424/2, до међне тачке са КО Кањижа. Ломи се на северозапад границом катастарских општина до југоисточне међне тачке парцеле 10316, КО Кањижа. Граница иде североисточном међном линијом парцеле 10316, скреће на североисток, југоисточном међном линијом парцеле 7711, до тромеђе парцела 7711, 7694 и 7695. Ломи се на североисток границом парцеле 7694 до парцеле 7661. Иде на северозапад, југозападном границом парцеле 7661 у дужину од 37m где скреће на север, западном границом парцеле насипа (ортофото) до међне тачке са грађевинским реоном. Даље на северозапад, југозападном границом парцеле насипа (ортофото) до североисточне међне тачке парцеле 44914. Граница иде на северозапад југозападном границом насипа до међне тачке ванграђевинског реона. Граница иде на северозапад југозападном границом парцеле 5004 до међне тачке са КО Мартонош. Граница иде на северозапад, југозападном границом парцеле 6824, КО Мартонош, до крајње северозападне међне тачке исте парцеле. Граница иде на исток северном међном линијом парцеле 6800, ломи се на северозапад, све време прати граничну линију парцеле 6800, до међне тачке парцеле насипа 6802. Граница скреће на југозапад, југоисточном, па јужном границом парцеле 6802 до њене крајње југозападне међне тачке. Ломи се на север, па на исток међном линијом парцеле 6802, да би скренула на североисток, северозападном границом парцеле 6801 до међне тачке са КО Хоргош. Граница иде на северозапад кроз КО Хоргош, западном границом парцела 16670, 16661, 16679, ломи се на запад, јужном границом парцеле 16680 до северозападне међне тачке парцеле 7970/3. Скреће на север, пресеца парцелу 16680 и наставља западном границом парцела 7972, 7973/1, ломи се на северозапад, југозападном границом парцела 16658, 16659, обухвата парцеле 3711, 3712/3, 3712/2, 3712/1, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, северном граничном линијом парцеле 3720 иде на исток до парцеле 16657. Ломи се на север западном границом парцела 16657, 16651 до међне тачке државне границе са Републиком Мађарском. Граница иде на југоисток упоредо са државном границом до међне тачке са КО Мартонош. Наставља на североисток државном границом кроз КО Мартонош до међне тачке са КО Крстур, Општина Нови Кнежевац. Скреће на север државном границом до међне тачке са КО Ђала. У правцу североистока иде државном границом до северозападне међне тачке парцеле 2486. Скреће на југ до почетне тачке описа границе еколошког коридора реке Тисе.

Границе парка природе „Камараш”, као део еколошког коридора Тисе:

Опис границе заштићеног природног добра Парка природе „Камараш" иде од северозападне међне тачке парцеле 3330 на исток, прати државну границу са Мађарском до пута 3334/7, ломи се на југоисток међном линијом парцела 3334/7 и 3331/4 до тромеђе парцела 3331/4, 3334/6 и 3334/7. Скреће на југозапад међном линијом парцела 3331/4 и 3336 до међне тачке парцела 3336 и 3335, где се ломи на југоисток и прати међну линију парцеле 3335 до међне тачке парцеле 3341/2. Наставља на југоисток

међном линијом парцеле 3341/2 до пута 3956/1. Граница обухвата парцелу 3924/1 и иде до међне тачке парцеле 3924/3. Наставља на југоисток међном линијом парцела 3924/3 и 16747 до њене југоисточне међне тачке.
Ломи се на југозапад пратећи јужну међну линију парцеле 16747 и 16748 до канала. Скреће граничном линијом канала на југоисток испод регионалног пута до међне тачке парцела 3967/2 и 3966 (канал). Ломи се на североисток обухватајући парцелу 3967/2 и 3968/2 до тромеђе парцела 3968/2, 3968/1 и 3969. Граница наставља у правцу североисток пресецајући парцеле 3969, 3970, 3978/1,2,3,4,5 до тромеђе парцела 3977/2, 3978/5 и 3978/6. Скреће на север западном међном линијом парцеле 3977/3, па се ломи на исток северном међном линијом парцеле 3977/4 до пруге. Граница иде на североисток северном међном линијом пруге до међне тачке парцеле 16694. Наставља на

североисток обухватајући парцелу 16694 да би се поново вратила на међну тачку са пругом. Скреће на југоисток пресецајући пругу до северне међне тачке парцеле 3985/1.
Пресеца пут и иде до североисточне међне тачке парцеле 3926/1 и пута за гранични прелаз „Хоргош". Скреће на југозапад северном међном линијом пута за границу до пропуста. Пропустом пресеца пут до његове јужне међне линије. Ломи се на североисток и прати јужну међну линију пута за границу до југозападне међне тачке парцеле 3924/1.
Наставља на југоисток међном линијом парцеле 3985/1 до парцеле 3855. Обухвата парцелу 3855 и њеном међном линијом иде до међне тачке са парцелом 3856. Граница иде на југоисток пресецајући парцелу 3856 до југозападне међне тачке парцеле 3836 до јужне међне тачке парцеле 3857. Граница се ту ломи на југ и пресеца парцелу 3856 до пута 16791. Даље иде на југозапад, пресеца пут и пресеца парцелу 7189 до североисточне међне тачке парцеле 7188. Наставља на југозапад међном линијом парцела 7188 и 16687 (канал) до северозападне међне тачке парцеле 7188 и канала 16687. Ломи се на југ и иде источном међном линијом парцеле 16687, наставља парцелом 16682 до канала парцеле 16680. Ломи се на исток и иде северном међном линијом парцеле 16680 (канал) до наспрам североисточне међне тачке парцеле 7203/2. Граница се ломи на југ и пресеца канал и наставља источним међним линијама парцела 7203/2, 7202 до пута 16802. Ломи се на запад и иде јужном међном линијом пута 16802 до међне тачке парцеле 8356. Скреће на југозапад, источном међном линијом парцеле 8356 до југоисточне међне тачке парцеле 8358. Ломи се на северозапад и иде јужним међним линијама парцела 8358, 8359, 7181, 7090 (канал), до међне линије парцеле 7084. Скреће на југозапад, обухвата парцелу 7084, ломи се на североисток обухватајући парцеле 7088/2, 7088/1 до пута 16808. Пресеца пут 16808 и иде јужном међном линијом парцеле 7069 до пута 7043. Граница се ломи на североисток и прати западне међне линије парцела 7069, 7068, 7067, 7065, 7063, 7060, 7059, 7054/2, 7054/1, 7053, 7048, 7047, 7044 (пут), 4071/3, пресеца пут 4089, 4027 до међне тачке са парцелом 3988. Ломи се на запад и иде јужном међном линијом парцеле 3988 до пруге. Пресеца пругу и скреће на југозапад јужном међном линијом парцела 16695 и 3962. Ломи се на северозапад западном међном линијом парцеле 3962 до пута. Скреће на североисток путем до канала. Ломи се на северозапад каналом испод пута до парцеле 16748. Граница скреће на југозапад међном линијом парцеле 16748 и пута до јужне међне тачке парцеле 3954. Скреће на запад међном линијом парцеле 3954 до пута 3952. Пресеца пут и ломи се на североисток међном линијом пута и иде 120m, где се граница ломи на северозапад пресецајући парцеле 3949/2, 3949/1, 3948/2, 3948/1, 3947, 3943, 3941, 3940, 3938 до међне тачке парцела 3934/1 и 3929/1. Ломи се на југозапад међном линијом парцела 3934/1 и 3935 до пута 3944. Граница скреће на запад обухватајући парцеле 3935 и 3936/1 до пута за гранични прелаз „Хоргош". Скреће на североисток међном линијом пута до пропуста. Пролази пропустом испод пута, скреће на југозапад међном линијом пута до југозападне међне тачке парцеле 3937/3. Ломи се на северозапад међним линијама парцела 3937/3, 3956/1 (пут) и наставља на северозапад међном линијом парцела 3339/7, 3339/2, 3339/5, 3337, 3336/1, обухвата парцелу 3330 и иде до северозападне међне тачке парцеле 3330, односно до почетне тачке описа границе Парка природе „Камараш".

4.3. ОСНОВНЕ СПЕЦИФИЧНОСТИ ПОДРУЧЈА

Специфичности Просторног плана представљају геостратешки положај и природне карактеристике, који му дају посебност регионалног аспекта. Деоница реке Тисе кроз Србију пружа се правцем север-југ, до ушћа у Дунав, тако да подручје Просторног плана обухвата делове три управна округа, а својом северном границом граничи се са суседним државама. Обухват Просторног плана граничи се са Мађарском, са којом има низ заједничких одлика, као и специфичне заједничке интересе који упућују на међусобну сарадњу.
Кључна посебна намена је коридор реке Тисе, као део шире еколошке мреже. Остале посебне

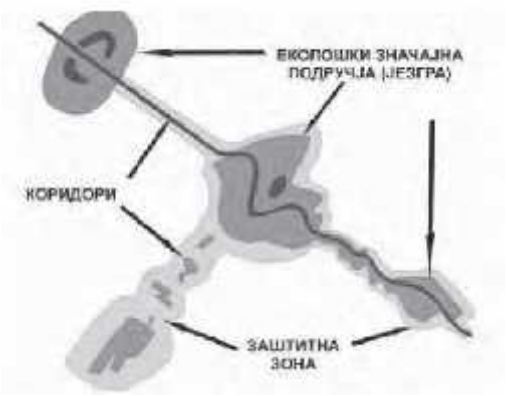

намене Просторног плана су водопривредна инфраструктура и развој туристичке активности. Еколошка мрежа је кохерентни систем природних и/или полуприродних предеоних елемената који су организовани са циљем одржавања и унапређења еколошких функција, а истовремено пружају одговарајуће могућности за одрживо коришћење природних ресурса (Слика 2). Смањење површине и расцепканост (фрагментација) природних система ремети њихово нормално функционисање, што се одражава кроз опадање квалитета добара и услуга које жива природа обезбеђује људима.

Слика 2: Шематски приказ еколошке мреже

Економске последице поремећаја функционалности биосфере могу да обухвате веће регионе или чак целу биосферу.
Планско уређење и коришћење простора један је од основних инструмената у очувању функционалности еколошке мреже. Река Тиса долази из суседних земаља као део међународне еколошке мреже. Река са плавном зоном и мртвајама обезбеђује комуникацију међу стаништима која се налазе уз обале и притоке, али природне вредности су угрожене и урбаним развојем приобаља.
Река Тиса, као предеони еколошки коридор од међународног значаја, ствара везу између травних, влажних и шумских станишта Панонског биогеографског региона. Коридор треба да обезбеђује скровиште и исхрану јединкама дивљих врста које се крећу унутар коридора, због чега је неопходно очувати квалитет и разноврсност природних станишта. Предеони коридори морају поседовати ширину која осигурава континуитет свих станишних типова. Способност дивљих врста да пролазе преко неповољних деоница коридора (обрађене и вештачке површине, осветљене деонице обале итд.) је веома различита: неке врсте савладају препреке ширине 100-300 m, док друге, слабо покретљиве врсте свега неколико десетина метара.

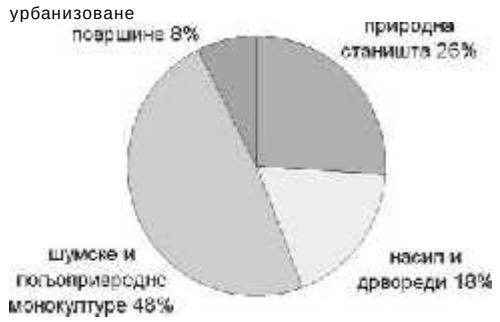

Графикон 1: Структура приобалног дела еколошког коридора Тисе

Река Тиса заузима 20% површине еколошког коридора, а приобални део коридора (10237 ha)[62] чине небрањени део плавног подручја, одбрамбени насипи и преостала влажна станишта мртваја у брањеном делу (Графикон 2). Половину овог простора (4934 ha) заузимају шумске монокултуре, међу њима су местимично присутне и мање обрађене пољопривредне површине. Хомогени састав и структура ових, засада је сиромашна ресурсима неопходним за опстанак дивљих врста, због чега нови трендови у шумарству (нпр. код сертификације шума) захтевају очување појасева аутохтоне вегетације унутар монокултура.

На терену је идентификовано 13 типова природних станишта, али њихови остаци заузимају свега 26% еколошког коридора. Највећу површину заузимају шуме беле врбе и топола (10%), а мочварни комплекси су други по реду (5,9%). Карта станишних типова показује (Слика 3), да само ови станишни типови поседују делимично очувани просторни континуитет, што је од кључног значаја за функционисање коридора.
Конверзија природних шума и мочвара у монокултуре хибридних топола директно угрожава проходност еколошког коридора. Храстове шуме, изузетно значајне за биолошку разноврсност подручја, опстале су на свега 4 локалитета и њихова укупна површина је свега 22,25 ha (0,21%). Комплекси влажних станишта (Слика 3), који представљају станиште великом броју строго заштићених, угрожених врста су у фази нестанка због подизања шумских монокултура.

62 Процену површина, као коментар графикона 2 урадио Покрајински завод за заштиту природе

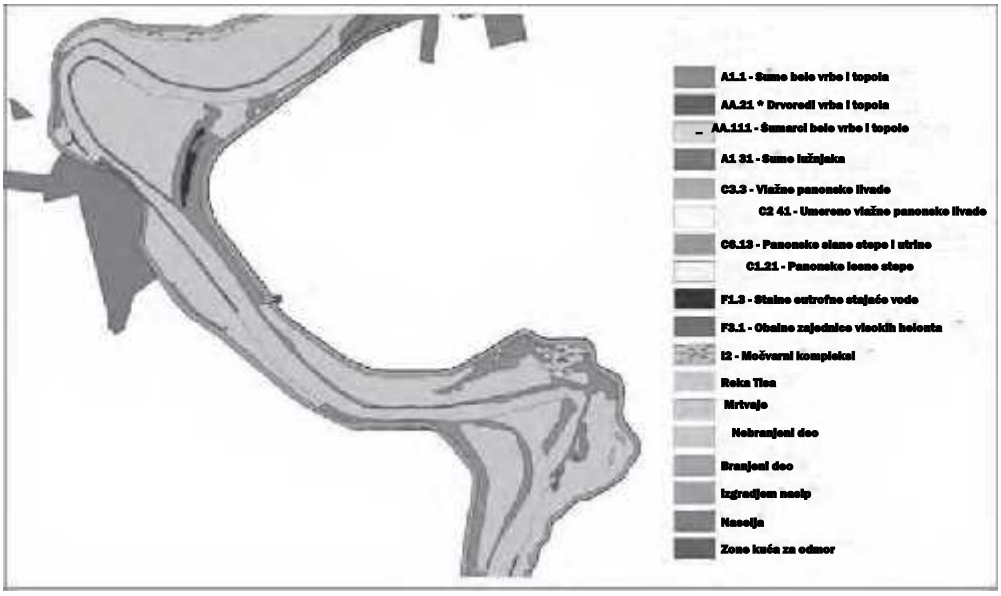

Слика 3: Фрагментација и изолација мозаика влажних станишта на деоници између Кањиже и Сенте. Приобалне шуме врба и топола су сведене на дрвореде или су чак местимично одсутне Распоред изабраних строго заштићених врста (тиски цвет, колоније чапљи, орао белорепан, дивља мачка), као показатеља квалитета речног коридора прати просторни распоред природних станишта. Биолошка разноврсност плавног подручја расте од државне границе према ушћу (од севера ка југу). Уништавање природних станишта на северном делу Потисја праћено је потпуним разарањем структуре коридора, што би значило престанак функционисања међународног еколошког коридора на подручју Србије.

Слика 4: Мозаици групација беле врбе, заједнице шашева, влажних ливада и мањих бара (Ајлаш, 20.06.2012.)

Научни подаци указују на чињеницу, да травне површине одбрамбених насипа омогућују миграцију врстама ливадских и степских станишта. Разноврсност биљних врста на насипима омогућује исхрану бројним ситним врстама које се крећу уз насип, због чега је појас травне вегетације одбрамбеног насипа вредновани као станиште у блиско природном стању.

Legenda

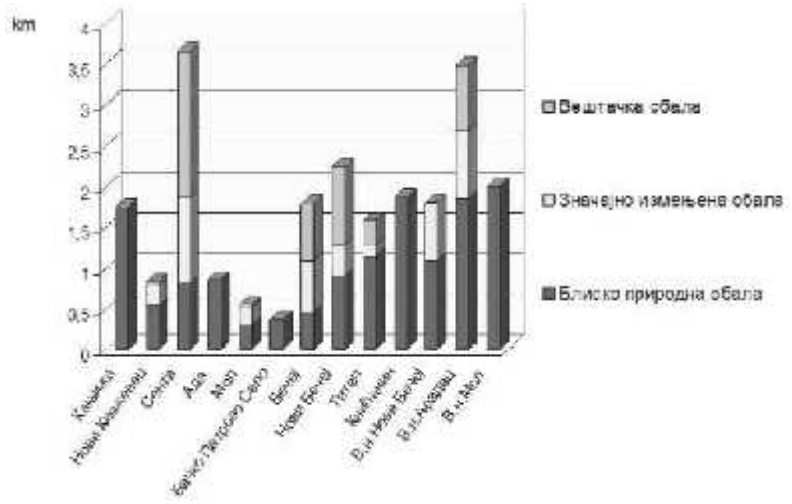

Графикон 2: Заступљеност обалних типова различите природности по насељима

Урбанизоване површине заузимају само 7,5% еколошког коридора, што је веома значајно за проходност коридора. Посматрајући стање саме обале у насељима и на деоницама које служе за туризам и рекреацију, уочава се доминација природних и делимично измењених типова обале и повољно стање речног коридора у већини општина (графикон 2). У односу на укупну дужину реке Тисе у Војводини (157 km), укупно 4,66 km вештачких типова обале указује на могућности побољшања стања речног коридора у будућности. Код деградираних деоница обале у индустријским зонама постоји потреба за ревитализацијом и уређењем. Ширењем грађевинских подручја на простору еколошког коридора јавља се потреба за строгим дефинисањем правила коришћења обале и приобалног појаса, као и за применом одговарајућих техничких и технолошких решења (еколошки типови обалоутврда, смањење утицаја буке и осветљења, одговарајући типови ограде). Током парцелисања и урбанизације приобалне зоне неопходно је очувати појас приобаља у блиско природном стању. Зелене површине коридора треба планирати и одржавати у складу са потребама очувања функционалности еколошке мреже.
Остале посебне намене које су присутне на подручју Просторног плана, у делу водног земљишта (акваторије, водног приобалног земљишта и инундационог подручја у оквиру непосредне односно шире зоне заштите еколошког коридора), као и у зони непосредног утицаја коридора водног пута су делатности водопривреде и туризма са својим објектима и активностима, што је и наведено у одговарајућим поглављима.

5. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

5.1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Просторни планови вишег реда релевантни у обухвату овог Просторног плана су:
- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године и
- Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине.

2.1.3. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. За подручје Просторног плана посебно су релевантни следећи циљеви, мере и планска решења:
- развојну улогу треба да стекне и појас дуж реке Тисе, са пет слабо развијених општина и могућом већом улогом Сенте;
- биће неопходно идентификовати репере регионалног идентитета (културне, историјске, природне, привредне брендове) преко којих ће се препознавати и афирмисати специфичност појединих региона.

ППРС је предвиђено доношење просторних планова подручја посебне намене. Приоритет у изради просторних планова подручја посебне намене имају и „...подручја у којима се спроводе активности од националног значаја, а представљају периферна и погранична подручја, подручја у којима су изражени негативни демографски токови....".

Очување биодиверзитета према светским и европским конвенцијама и протоколима представља приоритет просторног развоја Републике Србије. Заштита и уређење културних предела допринеће развоју регионалног и локалног идентитета, заштити биодиверзитета и ефикаснијем развоју економских активности, међу којима туризам заузима значајно место. Равничарски предели АП Војводине ће у том смислу бити плански штићени и уређивани уз едукацију и учешће становништва које се идентификује са тим пределима. У уређењу урбаних предела и руралног простора Републике Србије у органској корелацији са природним окружењем, посебна пажња биће посвећена ограничавању неконтролисаног (ако се уређује нема неконтролисаног) ширења грађевинских подручја и рециклирању грађевинског земљишта, заштити животне средине и сл.

Концепција развоја заштите биодиверзитета ће се заснивати на следећем:

- заштићена подручја (заштита природе у оквиру заштићених природних добара);
- заштићене врсте (заштита појединачних дивљих биљних и животињских врста);
- еколошке мреже (класични приступ издвајања заштићених подручја не задовољава у потпуности потребе за очувањем природних вредности), главни циљ мреже је одговарајућа заштита и очување најважнијих европских станишта и врста.

Концепција одрживог развоја водних ресурса ће се заснивати на следећем:

- у циљу рационалног коришћења воде и простора проблеми заштите, уређења и коришћења вода решавају се интегралним вишенаменским системима. Постоје две класе система, регионални системи за обезбеђивање воде за насеља и индустрије које троше воду квалитета воде за пиће и речни системи коришћења, уређења и заштите вода;
- у снабдевању водом приоритет се даје локалним изворишима, а недостајуће количине се обезбеђују из великих регионалних система, који се ослањају на изворишта републичког значаја;
- у равничарским пределима на северу земље, у којима се користе транзитне воде, развијају се све сложенији регионални каналски системи, чији просторни захтеви имају приоритет. Приоритет има обнова и повећање проточности ХС Дунав-Тиса-Дунав;
- одбрана од поплава остваривање се у оквиру интегралних речних система. То подразумева да ће да се користи оптимална комбинација: активних мера заштите (ублажавање штетног дејства поплавних таласа у акумулацијама и ретензијама, као и управљањем каналским системима), линијских заштитних система (насипи, регулације, уређење заштитних линија у градовима), као видом пасивне заштите; применом неинвестиционих мера, којима се не дозвољава раст потенцијалних штета од поплава, планским онемогућавањем градње скупих објеката у зонама које су угрожене поплавама;
- сви водопривредни системи треба да буду оптимално уклопљени у еколошко, социјално и друго окружење. Мерама побољшавања водних режима морају се стварати повољнији услови за развој водених и приобалних екосистема и обогаћивање биодиверзитета.

Концепција одрживог развоја туризма ће се заснивати на следећем:

- реализација туристичких развојних пројеката на постојећим и новим дестинацијама уз комплетирање и заокруживање целогодишње туристичке понуде и интензивирање њеног коришћења;
- резервација, заштита и активирање нових туристичких подручја, зависно од могућности државног финансирања некомерцијалних основа туризма;
- јачање постојећих и увођење нових туристичких производа (на националном, регионалном и локалном нивоу)-градских одмора, кружних путовања (са најразноврснијим итинererима на природним, културно-историјским и другим мотивима), наутике, тематских паркова, еко-туризма.

Издвајање примарних туристичких дестинација - примарне туристичке дестинације као регионалне целине интегрисане понуде унутар туристичких кластера могу се поделити по критеријумима учешћа целогодишње туристичке сезоне. У дестинације са мањим учешћем целогодишње понуде убрајају се и Горње Потисје и Доње Потисје.

2.1.4. Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине

Регионалним просторним планом АП Војводине (у даљем тексту: РПП АПВ) утврђен је оквир просторног развоја АП Војводине до 2020. године. За потребе израде овог Просторног плана посебно се издвајају следеће одредбе:

Основни циљ заштите природних добара и биодиверзитета је унапређење стања природних добара и биодиверзитета.

Тиса и њен обалски појас са насипом, укључујући заштићена подручја, као и подручја

предвиђена/резервисана за заштиту представљају утврђен еколошки коридор од међународног значаја. Еколошку мрежу на простору обухвата Просторног плана, обухватају међусобно повезана утврђена еколошки значајна подручја и идентификовани еколошки коридори од регионалног и локалног значаја. Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже, биће предложени за европску еколошку мрежу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије Европској Унији.
Идентификовани еколошки коридори од регионалног значаја су: Слатинско-степски коридор Баната који обухвата слатине Баната предвиђене за заштиту (слатине око Новог Милошева и Бочара), водотоци и канали и њихов обалски појас и пловни делови основне каналске мреже ХС ДТД. Део еколошке мреже су и еколошки коридори од локалног значаја на простору обухвата Просторног плана.
До 2015. године планирано је: повећање укупне површине под заштитом на територији Просторног плана и шире кроз проглашење нових заштићених подручја („Караш-Нера", „Русанда", „Горња Тиса", „Доња Тиса"; ревизија статуса (врсте, режима и граница заштите) раније проглашених заштићених подручја и усклађивање са важећом законском регулативом за ПП „Јегричка", ПП „Стара Тиса" успостављање еколошке мреже на подручју АП Војводине као дела шире еколошке мреже Републике Србије.
У делу заштите и уређења предела основни циљ је заштита, уређење и развој предела уз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности.
Основни циљ развоја водних ресурса је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви подразумевају успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине. Неопходно је рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, унапређење система заштите од вода. Посебну пажњу треба посветити очувању и заштити водног земљишта од свих облика деградације.
За даљи развој туризма на подручју Просторног плана, захваљујући својој досадашњој афирмацији и аутентичности, од посебног значаја су: ловишта у подручју Горњег Потисја; градови Зрењанин, Кикинда и Панчево; бање Кањижа, Русанда. У том контексту значајни су: пловни-водни пут Тиса, пловни канали ХС ДТД са развијеним наутичким туризмом као и села и салаши у Горњем Потисју и Доњем Потисју. Постојеће бање „Кањижа" и „Русанда" су међународни бањски капацитети. Од планираних бањских капацитета „Јодна бања" - Бечеј имаће регионални статус, док је за Ново Милошево планиран национални статус.
Најзначајнији видови екотуризма, везано за сва природна добра, а у зонама заштите у којима је то дозвољено су: посматрање птица (bird watching)-посебно везан за Рамсарска подручја; фото- сафари; едукативни туризам; научно-истраживачки туризам; рекреативне активности у природи.

Тиса је пловни транзитни међународни туристички правац, деоница мађарско-српског туристичког пловног система на коме је у функцији наутичког туризма потребно развијати марине.
Основни циљ демографског развоја је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће. Оперативни циљ је прилагођавање очекиваним демографским променама.
Основни циљ развоја привреде је јачање позиције и привредне конкурентности Војводине на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије.

Према концепцији просторне организације и структуре индустрије у АП Војводини у подручју обухваћеном Планом, су коридори развоја регионалног значаја (Сомбор-Врбас-Бечеј-Кикинда; Нови Кнежевац-Кикинда-Зрењанин-Ковин и Сента-Суботица). У подручју обухваћеном Планом су и привредни центри III (Бечеј и Сента) и IV ранга (Нови Кнежевац, Нови Бечеј и Ада). У општинама Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Чока, Ада, Бечеј, Тител и Нови Бечеј планиране су индустријске зоне и индустријски паркови.
Просторно-функционални развој подразумева одрживост на моделу функционалних урбаних подручја, која ће бити инструмент уравнотеженијег просторног развоја. Поједине општине у границама Просторног плана истовремено се налазе у два функционално урбана подручја. Општина Жабаљ припада ФУП-у Новог Сада и Зрењанина, општина Нови Бечеј припада ФУП-у Кикинде и Зрењанина. Поједине општине тренутно не припадају ниједном ФУП-у (Ада, Нови Кнежевац). Неопходно је дефинисање мера за приступ функционалним урбаним подручјима оних подручја који тренутно нису у склопу ФУП-а јер се у наредном периоду на простору АП Војводине може очекивати ширење утицаја центара функционалних урбаних подручја на поједина насеља која тренутно нису у саставу ниједног ФУП-а. За општине које у планском периоду не буду интегрисане у неки од планираних ФУП-а биће дефинисане политике које ће омогућити њихов самостални развој и даљи напредак, а односе се на подршку одређеним развојним

пројектима који ће бити од значаја за даљи развој локалних самоуправа (нпр. пројекат у оквиру еврорегије ДКМТ „Индустријски парк на тромеђи Рабе" - општина Нови Кнежевац, пројекти везани за реку Тису - општина Ада).

Предложена мрежа центара АП Војводине (усклађена са центрима ФУП-а) има следећу структуру:

- ФУП државног значаја: Зрењанин;
- Субрегионални центри-центри кластерисања ФУП-ова: Сента, двојни град Бечеј-Нови Бечеј;
- Развијени локални центри: Кањижа;
- Локални центри: остали општински центри чије се територије налазе у обухвату Просторног плана.

У Регионалном просторном плану АП Војводине је, на основу ППРС извршена просторна диференцијација животне средине према стандардима и искуствима ЕУ, а узимајући у обзир постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду. Подручје обухваћено планом је у наведеном контексту просторно издиференцирано на следеће категорије:

5. Подручја са локалитетима деградиране животне средине (локалитети са прекорачењем граничних вредности загађивања, урбана подручја, регионалне депоније, коридори аутопутева, водотоци IV „ван класе") са негативним утицајима на човека, биљни и животињски свет и квалитет живота.

- У овој категорији се налазе: коридори аутопута Београд- Нови Сад-Суботица. Урбана подручја која спадају у ову категорију су и: Зрењанин, као и садашњи водотоци четврте класе и „ван" класе (банатски водотоци, који дотичу из Румуније су прекомерно загађени и претежно имају IV класу бонитета, а најтежа ситуација је на Старом и Пловном Бегеју где је квалитет „ван класе").

6. Подручја угрожене животне средине (локалитети са повременим прекорачењем граничних вредности, субурбане зоне насеља најугроженијих подручја из I категорије, сеоска и викенд насеља, туристичке зоне са прекомерним оптерећењем простора, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге, велике фарме, зоне интензивне пољопривреде, пољопривредне воћарске и виноградарске зоне, аеродроми, речна пристаништа, водотоци III класе) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: Нови Кнежевац, Сента, Ада, Кањижа, Бечеј, Тител, зоне интензивне пољопривреде, линије државних путева I и II реда и пруга, речна пристаништа на реци Тиси. Подручја експлоатације минералних сировина укључују: околину Кањиже, Кикинде и Новог Бечеја и др.

7. Подручја квалитетне животне средине (шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, подручја са природном деградацијом, ливаде и пашњаци, ловна и риболовна подручја, водотоци II класе) са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: коридори локалних путева, као и територије сеоских насеља општина које припадају II категорији, подручја са природном деградацијом (еродиране површине, заслањена земљишта, клизишта, плавни терени и др).

8. Подручја веома квалитетне животне средине (подручја заштићених природних добара, мочварна подручја, подручја заштићена међународним конвенцијама, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет.

У ову категорију спадају заштићена подручја, подручја од културно-историјског значаја, станишта заштићених врста, као и подручја од међународног значаја.

Примењујући концепцију развоја водног саобраћаја предложена је класификација лука на водним путевима:

- Међународне луке, као луке од државног значаја, организационо и оперативно интегрисане са одговарајућим логистичким центрима међународног и међурегионалног нивоа: Сента;
- Локалне луке организационо и оперативно интегрисане са одговарајућим логистичким тачкама локалног нивоа: Зрењанин, Кањижа, Бечеј, Нови Бечеј, Тител, Кикинда, Нови Кнежевац, Ада.

Такође, овим планом предвиђени су и локалитети-зоне, међународна пристаништа за пристајање свих путничких пловила различитих врста, на пловним путевима:

- Тиса - Сента.

Концепцијом развоја прихватних објеката наутичког туризма дате су локације-зоне у којима је планирано успостављање наутичких садржаја различитих нивоа опремљености (наутички центри, марине, туристичка пристаништа и наутичка сидришта) на пловним путевима на територијама општина Сента, Кањижа, Тител, Нови Бечеј, Жабаљ, Ада на Тиси, Зрењанин на Бегеју. Постоји могућност формирања објеката наутичког туризма и на другим локалитетима где за то постоје одговарајући услови, а према условима надлежних институција и законском регулативом (уз израду пројектне документације и студија оправданости).

Важан сегмент посебно са аспекта општинског, међуопштинског и регионалног повезивања, РПП АПВ утврђени су и трајектни прелази преко река у зонама:
- Тараш - Чуруг, река Тиса;
- Бачко Петрово Село - Ново Милошево, река Тиса.

Електроенергетска инфраструктура-Преносна мрежа ће се развијати у складу са Стратегијом развоја енергетике РС до 2015. године, односно развојним документима ЕМС-а. Поред технолошке модернизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње. Планирани су 400 kV преносни водови Кикинда- Суботица и Нови Сад-Зрењанин који ће се укрштати са коридором Тисе.

5.2. ПРЕГЛЕД ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

У обухвату Просторног плана налазе се следећи донети просторни планови подручја посебне намене:
- Просторни план подручја посебне намене СРП „Стари Бегеј-Царска Бара („Сл. лист АПВ", број 8/09);
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Сл. гласник РС", бр. 69/03 и 36/10);
- Просторни план подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор-Нови Сад-Панчево-Београд-Смедерево-Јагодина-Ниш) („Сл. гласник РС" број 19/11);
- Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток"- („Сл. гласник РС", број 119/12).
- Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток" - Измене и допуне („Сл. гласник РС", број 46/13).

На подручју обухвата Просторног плана у току је израда следећих просторних планова подручја посебне намене:
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Сл. гласник РС", бр. 69/03 и 36/10)[63];
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин)-Концепт Плана (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин) („Сл. лист АПВ", број 5/09);
- Просторни план подручја посебне намене међународног пловног пута Е80-Дунав (Паневропски коридор VП)-Нацрт плана (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене међународног пловног пута Е80-Дунав (Паневропски коридор VII) („Сл. гласник РС", број 3/10);
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано Копово" - Нацрт плана (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Слано Копово")(„Сл. лист АПВ", број 36/13);
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Тителски брег" - Нацрт плана (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Тителски брег")(„Сл. лист АПВ", број 36/13);
- Просторни план подручја посебне намене „Суботичке пустаре и језера" - Нацрт плана (Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене „Суботичке пустаре и језера")(„Сл. лист АПВ", број 36/13).

6. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА СА SWOT АНАЛИЗОМ

6.1. ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ПРОСТОРА

Основне специфичности подручја у обухвату Просторног плана опредељују његове посебне намене које ће бити предмет овог Просторног плана и односе се на:
- Кључне посебне намене: Заштиту природе и установљавање еколошке мреже;
- Остале посебне намене:

Водопривреду, заштиту вода и заштиту од вода;

63 ППППН инфраструктурног коридора Е-75 Суботица-Београд (Батајница) се мења и допуњује на основу Одлуке о изради измена и допуна ППППН инфраструктурног коридора Е-75 Суботица-Београд (Батајница) („Сл.гласник РС" бр. 120/10).

Развој туристичке активности и валоризација туристичких потенцијала кроз Просторни план.

3.1.4. Заштита природе, природних вредности и предела

Просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности у оквиру обухвата Просторног плана

Просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности у обухвату Просторног плана су: заштићена подручја, подручја у поступку заштите, подручја планирана за заштиту, станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и еколошки коридори (од међународног, регионалног, прекограничног и локалног значаја).
Доминантни типови исконске вегетације на простору обухвата Просторног плана су степска, слатинска, ливадска и мочварна станишта. Услед смањења површина станишта, долази до нестанка многих врста, од којих су многе под заштитом. Комуникација између природних станишта и одигравање свих природних процеса се одвија еколошким коридорима, који су утврђени на основу Уредбе о еколошкој мрежи. Уредбом је утврђена еколошка мрежа коју ће чинити међусобно повезана утврђена еколошки значајна подручја и еколошки коридори. Успостављање еколошке мреже на подручју АП Војводина је у току, а представљаће део Националне еколошке мреже. Река Тиса и њен обалски појас са насипом, укључујући заштићена подручја Парк природе „Камараш", Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва", као и подручја у поступку заштите (Парк природе "Мртваје горњег Потисја" и Специјални резерват природе „Ритови доњег Потисја"), представља еколошки коридор од међународног значаја који је утврђен Уредбом о еколошкој мрежи.
Просторне целине значајне за очување биолошке разноврсности које доприносе функционисању еколошког коридора Тисе, а чији опстанак директно зависи од стања коридора Тисе су:
- очувани остаци станишта некадашњег плавног подручја Тисе (мртваје, влажне ливаде, шумарци итд.,) које су регистроване као станишта заштићених и строго заштићених врста;
- заштићена подручја (ПП „Камараш", ПП „Стара Тиса код Бисерног острва", ПП „Јегричка", СРП „Царска бара") и подручје у поступку заштите (СРП „Окањ бара"), која делом или у целини припадају некадашњем плавном подручју Тисе и
- заштићена подручја влажних станишта (СРП „Пашњаци велике дропље", СРП „Слано копово", ПП „Јегричка", ПП „Русанда", ПП „Бељанска бара"), која се надовезују на еколошку мрежу Војводине преко коридора Тисе и чији опстанак првенствено зависи од адекватног хидролошког режима.

Посебно је значајна просторна и функционална повезаност коридора Тисе са другим еколошким коридорима (међународним, регионалним и локалним), а најзначајније су:
- просторне целине уз међународне коридоре (Кереш, Златица) и прекогранични коридор (канал Хоргош-Мартонош);
- ушћа притока са улогом еколошких коридора у урбанизованим подручјима и
- постојећа и потенцијална подручја које просторно повезују коридор Тисе са Слатинско-степским коридором Баната, који представља еколошки коридор од регионалног значаја.

Слатинско-степски коридор Баната се састоји од већег броја заслањених депресија, које формирају повезане природне целине. Слатинске депресије су међусобно одвојене појасевима обрађених или урбанизованих површина, чија ширина може бити и неколико километара. Једина могућност за успостављање функционалног континуитета коридора је дефинисање антропогених предеоних елемената који могу да замењују природне коридоре на критичним деоницама, од којих су мелиоративни канали најбројнији и поседују најважније особине коридора. Поред Слатинско- степског коридора Баната, евидентирана су станишта, која представљају просторне целине које ће повезивати Слатинско-степски коридор Бачке са Тисом.
Канали и канализовани водотоци на простору обухвата Просторног плана који повезују остатке природних станишта, представљају (често једине) еколошке коридоре за врсте травних и влажних станишта које се крећу преко обрађених површина. Главни и пловни канали ХС ДТД (који замењују станишта некадашњих влажних комплекса), поседују широк обални појас са мање-више сложеном структуром вегетације због чега су одређене деонице које поседују карактеристике предеоних коридора. Проходност ових коридора значајно побољшавају остаци приодних станишта поред њих или у њиховој непосредној близини.

Еколошки коридор Тисе

Еколошки коридор Тисе, поред водног тела реке Тисе, обухвата и небрањени део плавног подручја, одбрамбене насипе као специфичне комплексе травних станишта, као и одређена станишта у природном или блиско природном стању брањеног дела плавног подручја, која су значајна за функционисање коридора. Мртваје у небрањеном делу су део еколошког коридора Тисе, а садрже делимично очуване остатке влажних станишта, шумске културе или екстензивно коришћене воћњаке и винограде - типове станишта које карактерише богат живи свет. Једна од њих је „Стара Тиса код Бисерног острва" која је и заштићено подручје. Заштићено подручје које, такође, улази у састав еколошког коридора Тисе, је и комплекс влажних станишта „Камараш".

Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва" је као хидролошки објекат посебно значајан због своје очуваности. Дужина мртваје „Стара Тиса" износи око 24 km. Представља најдужу мртвају уз реку Тису са очуваним природним вредностима у целом току које чине бројне ретке врсте флоре и фауне, као и специфичне биљне заједнице водене и мочварне вегетације.

Парк природе „Камараш" се налази на тромеђи Суботичко-хоргошке пешчаре, лесне терасе и алувијалне равни Тисе. Водни режим у знатној мери зависи од хидролошких услова Пешчаре. Простор природног добра обухвата и део подручја хидросистема ДТД, заједно са основном и детаљном каналском мрежом Потисја. Долина повременог водотока Фољо је природни хидролошки и еколошки коридор између заштићеног подручја „Језеро Мадарас" у Мађарској и долине Тисе. Најважније природне карактеристике овог копмлекса влажних станишта су одређене географским положајем, педолошким и хидрогеолошким особинама подручја.

Осим мртваје коју представља Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва", саставни део еколошког коридора Тисе представљају и мртваје (Парк природе „Мртваје горњег Потисја" и Специјални резерват природе „Ритови доњег Потисја") које су и подручја планирана за заштиту. Оне су значајне за очување биодиверзитета влажних станишта јер представљају места задржавања воде. Веће мртваје су због карактеристика тока Тисе одвојене на оне изнад бране код Новог Бечеја (ПП „Мртваје горњег Потисја": Ђала, Пана, Буџак, Батка) и испод исте бране (СРП „Ритови доњег Потисја": Мала и Велика провала, Јегмеч, Ајлаш, Комоњ и Врбица). Мртваја Медењача изнад Бечеја, због оптерећености загађењима која доспевају у њу из индустријских постројења, замуљења и зарастања у свом северном и најјужнијем делу, садржи значајне типове станишта, па је издвојена само као део еколошког коридора. Мартоношка мртваја, Медењача и Стара Тиса код Книћанина су делом или у потпуности деградиране.

Све поменуте мртваје су остале одсечене од матице и изложене процесима сукцесије вегетације, деградације и фрагментације станишта. Највећи број заштићених биљних врста, као и животињских, везан је за водена и мочварна станишта, при чему су ове врсте и најраспрострањеније. На најмањем броју локалитета су забележене врсте везане за степска и слатинска станишта која се на валоризованом подручју сређу фрагментарно.

Већина мртваја се налази у брањеном делу Тисе. Оне су третиране као ретензије, коришћене за наводњавање околних пољопривредних површина под чијим су великим утицајем (пестициди, вештачка ђубрива и сл.). Ниво воде је регулисан уставама и у функцији је потребног нивоа воде за пољопривреду. Биолошке вредности одражавају овај притисак. Због јединствености комплекса станишта битних за опстанак заштићених врста, некима су прикључени и поплавни појасеви Тисе са обалом.

Мртваје Јегмеч, Ајлаш и Комоњ налазе се у плавном делу Тисе. По својим природним вредностима увелико превазилазе све остале мртваје које су одвојене од живог тока реке у Потисју, пре свега због неподобности подручја за развој пољопривреде, што је узроковало већу очуваност станишта. Овде се налазе широки појасеви природних поплавних шума које уз саме мртваје чине јединствен комплекс неопходан за опстанак и миграције заштићених врста (дивља мачка, видра, орао белорепан и др.).

Разноврсност станишта еколошког коридора Тисе, условљена је карактеристичном зонацијом вегетације. У коридору Тисе присутна су травна станишта, сталне еутрофне стајаће воде, укорењене потопљене заједнице, укорењене плутајуће заједнице, обалне заједнице средње високих и високих хелиофита и мочварни комплекси станишта.

Насипи, који припадају еколошком коридору, омогућавају миграцију врстама сувих травних станишта и остацима природних станишта непосредно уз реку. Заштићена подручја као и станишта заштићених врста која су физички повезана са коридором Тисе, имају улогу станишта за размножавање популација. Сужавање небрањеног дела довело је до скоро потпуног нестанка поплавних шума тврдих лишћара, које природно заузимају више делове плавног подручја. Старе и делимично деградиране, сађене састојине храста су пронађене на свега две локације (код Кањиже и у Молској шуми), а код Новог Кнежевца су евидентиране групације храстова у уском појасу уз реке. Природни типови шума меких лишћара (врбе и

тополе) су претворене у монокултуре хибридних топола и селектованих врба. Нарочито су угрожене састојине беле врбе уз саму обалу, које успоравају ерозију обале, а веома често су опстале само у виду дрвореда. Највећи број заштићених и строго заштићених врста живи у мозаицима врба, топола, бара и влажних ливада, које су у потпуности уништене северно од Бечеја. На већем броју локација се још препознају остаци ових мозаика, али на њима се налазе младе монокултуре топола, или су уочене припреме за садњу монокултуре (сеча белих врба, паљење пањева). Затварање склопа шумских култура, доводи до уништавања ових станишних комплекса и неминовног опадања разноврсности и бројности угрожених врста.
Најзначајнија карактеристика речног коридора Тисе је доминација шумских и пољопривредних монокултура, што указује на повећану потребну очувања још постојећих природних вредности. Посматрајући структуру плавног подручја, уочава се јака фрагментација нешумских станишта и њихова међусобна изолација шумским монокултурама. То угрожава опстанак свих типова исконских станишта и смањује функционалност и проходност еколошког коридора Тисе за све врсте нешумских станишта. Запажана тенденција пошумљавања мочварних ливада и плитких бара у веома кратком року може довести до нестанка већег броја строго заштићених врста. Ширење урбанизованих површина по обалама, као и претварање небрањеног дела плавног подручја у грађевинско подручје, угрожава континуитет еколошког коридора и захтева примену посебних мера уређења и коришћења обале.

Карактер предела планског подручја

Специфичност планског подручја чине и карактеристике предела, чији образац је препознат као резултат деловања и интеракције природних и људских фактора. Доношењем Закона о потврђивању Европске конвенције о пределу („Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 4/2011 од 27.5.2011. године) предео је признат као битна компонента људског окружења и као израз разноврсности заједничког природног и културног наслеђа и темељ њиховог идентитета. Циљ очувања и унапређења предеоних вредности је интегративно уређење и одрживо коришћење простора који има природни, културно-историјски, туристички, рекреативни и пољопривредни значај.
Комплексне интеракције између специфичних природних карактеристика (геологија, вегетација), активности у простору (коришћење и управљање земљиштем), као и одреднице специфичног културноисторијског развоја (карактеристична линија разграничења и спајања различитих друштвеноекономских система) довеле су до тога да простор уз ток реке Тисе карактеришу феномени који чини јединствен предеони образац чија препознатљивост се огледа у релативно високом степен очуваности и атрактивности природних добара, као и културним и просторним специфичностима насеља и пољопривредног земљишта.
Простор који обухвата План припада регионалном карактеру предела који се сагледава на нивоу војвођанско-панонско-подунавске макрорегионалне географске целине. Овај скуп предеоних образаца карактерише са једне стране равномерна дисперзија и велики број урбаних и руралних, компактних насеља на обе обале Тисе, а са друге стране изразито продуктивни предеони карактер.
Природногеографски услови, саобраћајни токови, гравитациона подручја урбаних агломерација на развојним осовинама, рационалност пољопривредне производње и различите аграрне политике утицале су на начин коришћења земљишта и распоред, величину, међусобне релације и морфологију већине насеља у овом макрорегиону.
Валоризација просторних структура у оквиру посебне намене еколошког коридора Тисе у обухвату Просторног плана, као елемената идентитета ширег простора, заснива се на идентификацији основних, кључних квалитета предеоних елемената које ће се размотрити у односу на проблеме интерпретације предела еколошког коридора Тисе и његовим одрживим управљањем и идентификацију проблема квалитета предела у природним, руралним, периурбаним и урбаним подручјима еколошког коридора.

Предеона разноврсност у обухвату Просторног плана

Предеоне карактеристике и препознатљивост подручја које обухвата Просторни план, наглашава ток панонских река Тисе и Дунав, већих притока (Бегеј), као и низ мањих водотока значајних за бројне природне и привредне функције (Кереш, Златица, Јегричка, и др.). Шумске оазе аутохтоних шума у окружењу поменутих река, од посебног су еколошког значаја.
На простору обухвата Просторног плана доминира културни предео чији карактер представља специфичан спој природних и створених вредности, који су под утицајем убрзане и често негативне трансформације са фрагментима природних и полуприродних станишта.
Подручје лесне терасе је аграрни предео са остацима делимично измењених природних станишта. Структура предела је одређена рељефом: на релативно равној површини речне терасе налази се мрежа

старих речних меандара и депресија у којима су очувани остаци природних станишта, а више делове речне терасе заузимају полуинтензивно обрађене оранице и урбана и рурална насеља. Матрицу предела чине обрађене површине, а насеља и фрагменти природних станишта формирају мање-више повезану мрежу. Степен изолације фрагмената природних станишта се смањује због присуства мелиоративних канала, који повезују сва влажна станишта у јединствени систем.
Повезаност насеља и природних одлика у приобаљу Тисе, изражена је кроз њихову специфичну морфологију, унутрашњу или спољашњу физиономију и локално привређивање. Градови и мањи градски центри Потисја, као део културног предела, истичу се по препознатљивости централног урбаног језгра, а индустријско наслеђе градова је доказ привредног развоја овог подручја.

Предеона разноврсност у оквиру еколошког коридора Тисе

Предео у оквиру еколошког коридора Тисе је класификован као природни (природни и блиско природни) и културни (рурални и урбани) на основу следећих показатеља:

а) станишта значајна за биолошку разноврсност:
- проценат очуваних станишта у природном и блиско природном стању;
- присуство антропогених предеоних елемената који су делови еколошке мреже, односно на други начин значајни за биодиверзитет (нпр. далеководи значајни за гнежђење угрожених птичијих врста);

б) удео подручја која немају значаја за биолошку разноврсност (нпр. интензивно обрађене пољопривредне површине ван зоне утицаја на елементе еколошке мреже);

в) присуство предеоних елемената са постојећим или потенцијалним негативним утицајима на елементе еколошке мреже.

Природне и блиско природне елементе предела чине станишта у коридору Тисе која су издвојена на основу присуства строго заштићених шумских врста, врста приобаља и мозаика влажних станишта. На овим стаништима је установљено присуство посебно осетљивих кишобран врста које су угрожене ловом, криволовом, илегалним прометом и сакупљањем. Остаци природних станишта се јављају у влажним депресијама и по косинама лесне терасе, односно лесног платоа.

Руралне елементе предела чине шумске монокултуре, обрадиво земљиште, рурални мозаици, зоне воћњака и винограда и викенд насеља у приобаљу (у брањеном и небрањеном делу еколошког коридора).

Изградњом одбрамбених насипа и система мелиоративних канала, брањени део плавног подручја Тисе је изгубио своје природне карактеристике и претворен је у обрађене површине, које се спајају са пољопривредним парцелама виших терена. Матрицу предела представљају аграрне површине, а изоловане јединице урбанизованих простора су повезане инфраструктурним коридорима, а понекад и појасевима кућа за одмор. Коридори овог културног предела веома често представљају баријере за дивље врсте, чија станишта су присутна у облику изолованих острва.

Мртваје брањеног дела, чије су површине драстично редуковане изменама водног режима и конверзијом природних станишта у пољопривредне и шумске монокултуре, изгубиле су директну везу са реком. Неки од њих служе за наводњавање и имају вештачко регулисан водни режим.

У брањеном делу плавног подручја се налазе и секундарне слатине, настале под утицајем регулације реке. Слатине су настале на некадашњем алувијалном подручју са препознатљиви морфолошким облицима палеомеандра и речних греда, што доприноси разноврсношћу станишних типова у складу са хидролошким и педолошким условима појединачних микролокалитета. На мање заслањеним, вишим теренима некадашњих речних греда се налазе обрађене површине, чиме се антропогени утицај проширује на унутрашње делове ових станишта.

Секундарна и антропогена станишта, као што су степски и ливадски фрагменти на хумкама и међама, уз канале и на насипу железничке пруге су изузетно значајна за опстанак неких врста. Стари одбрамбени насипи уз мртваје су очували нарочито богату степску вегетацију, а на њима су присутне и заштићене врсте. Уз речни коридор Тисе и код неких мртваја (Пана, Буџак, Батка, Медењача) су присутна пољопривредна подручја екстензивно обрађених малих парцела, од којих се многе користе као породичне баште и на њима се налазе мањи објекти за одмор. Недостатак инфраструктуре, мозаик воћњака, башта и њива прошарани мањим травњацима, стварају јединствени рурални мозаик. Присуство бројних заштићених и угрожених врста утврђује значај ових подручја за очување биолошке разноврсности Потисја.

Урбане елементе предела чине сва насеља која излазе на Тису.

3.1.5. Водопривреда

Поред реке Тисе, као највећег и главног водног ресурса, површинску хидрографију истраживаног подручја чине мањи водени токови, затим бројна језера и мање водене површине настале као последица заједничког деловања природе и човека (баре, мртваје, напуштени меандри, рукавци итд.), основна каналска мрежа за одводњавање (главни и сабирни одводни канали са објектима и уређајима на њима), као и детаљна каналска мрежа за одводњавање (детаљни канали и објекти на детаљним одводним каналима).

Река Тиса - По дужини тока (966 km) и величини слива (157186 km^2) Тиса је највећа притока Дунава. Настаје спајањем Црне и Беле Тисе код места Рахов у Украјини. Протиче кроз Украјину, Мађарску и Србију и додирује територије Румуније и Словачке. У нашу земљу улази из Мађарске, 6 km низводно од Сегедина, с тим што у дужини од 4 km (km 164-160) представља природну границу између две земље. Последњом деоницом тока, Тиса кроз нашу земљу, као гранична река између Бачке и Баната, меридијанским правцем, тече у дужини од око 160 km. У Дунав, у који просечно уноси 870 m^3/s воде, улива се на његовом km 1214,5, наспрам Старог Сланкамена, на 72,4 тАНВ. Тиса представља унутрашњи пловни пут и од ушћа до Сегедина је означена као међудржавни пловни пут Е-80-01 (огранак Дунавског водног пута).

Тиса, поред Дунава, представља најзначајнији водоток у АП Војводини. Након изградње бране „Ђердап" код Кладова на Дунаву и бране на Тиси код Новог Бечеја, Тиса је на целом току кроз нашу земљу стављена под дириговани-вештачки водни режим. Успор, односно крај успора акумулације ХЕ Ђердап 1, завршава се на територијама општина Тител и Зрењанин. Радови на отклањању утицаја акумулације на овом подручју завршени су осамдесетих година прошлог века.

Псамолошке карактеристике Тисе - Тиса има све одлике алувијалног водотока, код којих је суспендовани нанос основни вид транспорта наноса и главни фактор морфолошких промена у речном кориту.

Просечна концентрација и пронос суспендованог наноса различит је од месеца до месеца. На Тиси највише наноса протекне у периоду март-јуни, а пронос је сразмеран протицајима, као и у случају годишњих вредности, док садржај чврстих супстанци не прати ту сразмеру, односно вредности су доста уједначене. Ово се дешава из разлога што је садржај чврстих честица у води условљен и другим факторима који утичу на продукцију и доспевање наноса са неког слива, а то су климатске карактеристике, еродибилност геолошке подлоге, начин коришћења и карактеристике рељефа.

Заштита од вода - Дужина тиских насипа је 284,5 km, од тога на левој обали (банатској) 147 km, а на десној (бачкој) обали 137,5 km. Регистрована разлика између минималног и максималног водостаја на Тиси износи преко 11 m. Од великих вода Тисе насипима се штити око 260000 ha приобалног подручја, од тога на левој обали преко 190000 ha са већим насељима Кикинда, Зрењанин, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Чока, а на десној преко 70000 ha са већим насељима Кањижа, Сента, Ада, Тител, Жабаљ.

Шумско заштитни појас је саставни део одбрамбене линије, који смањује утицај ветра на формирање речних таласа, а формиране таласе механички умирује, те штити небрањену земљану косину насипа од разарања. Површине намењене за гајење шумско заштитног појаса су дуж насипа у форланду удаљене 5-10 m од небрањене ножице насипа, а обухватају појас у ширини од 50 m према водотоку.

3.1.6. Туризам

Туризам у обухвату Просторног плана има основне карактеристике војвођанског туризма. Обухвата сегменте туристичке понуде Војводине, осим што у региону Војводине, он има најнижи степен валоризованих туристичких потенцијала. Неоспорна је чињеница да река Тиса има велики значај за развој простора и насеља која њој гравитирају, као и велике могућности које просторни и материјални ресурси пружају за унапређење развоја локалних заједница у Потисју. На овој основи може се оценити да постоји реална друштвена потреба да се простор целог Потисја, а првенствено саме реке Тисе, уреди, унапреди, валоризује и снажније укључи у токове туризма.

Подручје обухваћено Просторним планом обухвата делове туристичког кластера АП Војводине (дефинисаног у Стратегији развоја туризма Србије) и туристичке дестинације Суботица-Горња Тиса и Доња Тиса (дефинисане у РПП АПВ). Постојећа туристичка понуда тренутно није адекватно развијена и афирмисана, с обзиром на потенцијале и могућности за развој туризма.

Видови туризма заступљени на обухваћеном подручју су:
- бањски туризам;
- еко и туризам специјалних интересовања;
- културно - манифестациони туризам;
- рурални туризам;
- спортско рекреативни туризам;
- наутички туризам;
- ловни и риболовни туризам.

Неразвијена је мрежа путничких пристаништа и марина на Тиси, постојећи објекти не испуњавају услове прописане постојећом законском регулативом и нису усклађени са размештајем туристички атрактивних локалитета, у првом реду природног и културног наслеђа.
Анализом туристичког промета и оствареног броја ноћења у 2010. години, према подацима РЗС, везаног за општине обухваћене Просторним планом могу се извести следећи закључци:
- највећи број долазака и остварених ноћења туриста имале су локалне самоуправе Зрењанин и Кањижа;
- подручје обухваћено Просторним планом има мали удео у броју долазака туриста у односу на доласке туриста у АП Војводини (11,77%) и значајнији удео на број остварених ноћења у АП Војводини (26,97%), највише захваљујући бањским капацитетима;
- домаћа туристичка тражња је већа од иностране;
- туристи се задржавају у просеку 2-3 дана.

За развој туризма у Потисју првенствено су неопходна улагања у туристичку инфраструктуру, креирање програма атрактивних туристима и пројектовање активности које ће ићи у правцу успостављања Потисја као туристичке регије, њеног имиџа и бренда. Неопходно је обезбедити услове за развој могућих облика туризма, који ће бити у функцији одрживог развоја Потисја.

6.2. РАЗВОЈ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

6.2.1. Природни системи и ресурси

Геолошке и структурно-тектонске карактеристике - Лес је најзаступљенија површинска стена на истраживаном подручју; појављује се у два варијетета: типски сувоземни лес и терасни, делимично хидроморфни лес. Песковите наслаге имају знатно распрострањење.

Геоморфолошке карактеристике - Простор степенастог смењивања заравњених рељефних јединица различитих апсолутних висина. Са хипсометријског и генетског аспекта у рељефу истраживаног подручја издвајају се: пешчаре (крајњи источни део Суботичко-хоргошке пешчаре), лесне заравни (Бачка лесна зараван, Тителски брег и Тамишка лесна зараван), лесне терасе (Бачка лесна тераса, Тителској тераси, Банатска лесна тераса) и алувијална раван Тисе.

Климатске карактеристике - анализиране на основу вредности климатских елемената за метеоролошке станице Сента, Кикинда и Зрењанин[64]. Средње годишње вредности температуре ваздуха у интервалу од 11,5°C (метеоролошке станице Кикинда и Зрењанин) до 11,7°C (метеоролошка станица Сента). Вредности релативне влажности ваздуха у комбинацији са температуром ваздуха и умереним ветром, дају подручју осећај одређеног комфора. Просечна средња годишња вредност износи 74,6%. Подручје се налази у умерено континенталном климатском појасу, са релативно високом инсолацијом-преко 2100 часова годишње или просечно дневно око 6 часова/дан. Просечна вредност облачности износи 5 десетина. Просечан број ведрих дана износи 84. Укупне просечне годишње количине падавина су 577 mm. Средњи број дана са снежним покривачем је око 32 дана (од 28 у Сенти до 36,4 у Кикинди), док снег у просеку пада око 20 дана годишње. Доминантни ветрови су из праваца југоисток и северозапад. Просечан број дана са јаким ветром (> 6 Бофора) износи 96,3 дана у току године (од 53 дана у Сенти до 145,7 дана у Кикинди). Јак ветар се јавља нарочито током априла, у просеку око 12,7 дана. Олујни ветрови (> 8 Бофора) су ређи и јављају се у просеку 17,5 дана годишње, најчешће у марту (4,3 дана).

Природни ресурси

Пољопривредно земљиште: Целокупно подручје Потисја располаже земљиштем високог квалитета, што се одражава на начин коришћења земљишта по категоријама. Ради се о изразито пољопривредном подручју, што се најбоље може сагледати ако се посматра структура коришћења земљишта по КО које се простиру дуж обала реке Тисе. Према подацима РГЗ у обухвату Просторног

64 Републички хидрометеоролошки завод у Београду, Метеоролошки годишњаци за период од 1991-2006. год

плана структура коришћења земљишта по категоријама је следећа:

Табела 2: Структура коришћења земљишта по категоријама у обухвату[6]

Општина		Начин коришћења земљишта							
		Шуме	Обрадиво					Необрадиво	
			њиве	вртови	воћњаци	виногради	ливаде	пашњаци	трстици и мочваре
Кањижа	ha	890,85	12598,01	9,00	306,08	851,23	1398,04	3570,90	181,15
	%	3,83	54,23	0,04	1,32	3,66	6,02	15,37	0,78
Нови Кнежевац	ha	739,16	14427,74	0,00	79,07	13,78	852,84	1953,16	460,48
	%	3,59	70,05	0,00	0,38	0,07	4,14	9,48	2,24
Сента	ha	162,66	12651,77	19,00	285,86	145,36	246,04	573,2	78,45
	%	1,01	78,67	0,12	1,78	0,90	1,53	3,56	0,49
Чока	ha	446,57	15263,45	0,00	132,37	220,59	1568,84	4683,47	430,83
	%	1,77	60,4	0,00	0,52	0,87	6,21	18,53	1,70
Ада	ha	277,84	13595,44	0,00	127,06	51,31	31,9	62,61	2,18
	%	1,72	84,37	0,00	0,79	0,32	0,20	0,39	0,01
Кикинда	ha	131,89	4124,06	0,00	16,49	42,02	181,74	1210,73	354,15
	%	2,03	63,39	0,00	0,25	0,65	2,79	18,61	5,44
Бечеј	ha	544,92	35963,56	1,00	220,98	89,77	95,39	456,54	64,36
	%	1,28	84,31	0,00	0,52	0,21	0,22	1,07	0,15
Нови Бечеј	ha	1226,34	38794,95	0,00	382,34	222,98	2588,79	10265,1	1273,46
	%	2,01	63,74	0,00	0,63	0,37	4,25	16,87	2,09
Србобран	ha	0,00	192,95	0,00	2,48	3,78	14,15	0,86	0,23
	%	0,00	86,65	0,00	1,11	1,70	6,36	0,39	0,10
Жабаљ	ha	766,37	26850,46	0.00	29,28	29,81	691,05	1909,96	564,47
	%	2,30	77,24	0,00	0,08	0,09	1,99	5,49	1,62
Зрењанин	ha	2732,42	37659,11	0,00	145,05	152,54	4811,74	10301,17	3294,96
	%	3,97	54,67	0,00	0,21	0,22	6,99	14,95	4,78
Тител	ha	1077,05	9684,29	0,00	19,02	47,47	5,8	881,63	129,26
	%	7,92	71,21	0,00	0,14	0,35	0,04	6,48	0,95
Укупно	ha	8996,06	221805,78	29,00	1746,22	1870,65	12486,34	35869,33	6833,98

Шумско земљиште: Шуме у обухвату Просторног плана се одликују богатом разноликошћу биљних заједница. На разноликост биљних заједница, пресудни утицај имали су својим сталним променама клима, рељеф, геолошка подлога, педолошки услови, климатске карактеристике, као и рад човека. Ово се нарочито осећа у последњим деценијама када је интензивно гајење засада брзорастућих врста топола значајно изменило фитоценолошки састав шума у Војводини.

Субјекти који газдују шумама и шумским земљиштем у обухвату Просторног плана су ЈП „Војводинашуме", ЈВП „Воде Војводине", као и приватне шуме и шуме у власништву задруга на мањим површинама.

Посматрајући намену шума у обухвату Просторног плана, све шуме су разврстане у три глобално-наменске целине:
- производно заштитне шуме;
- заштитно-регулаторне шуме;
- заштићена природна добра.

У обухвату Просторног плана се налази 9042,39 ha под шумама и шумским земљиштем.

Воде: За хидрогеолошки рејон Потисја карактеристична је двослојевита средина. Колекторску средину представљају речни (алувијални) пескови и пескови „сентешке" серије. Преко њих леже полупропусне лесоидне суглине и барске глине.

Подземне воде као значајан хидрогеолошки потенцијал неког подручја јављају се у виду фреатских, артешких и термоминералних вода.

Захваљујући хидрогеолошким условима који владају у обухвату Просторног плана, пре свега непрекидној заступљености млађеквартарних седимената интергрануларне порозности који се јављају у врху геолошког стуба, фреатска издан има континуирано распрострањење на читавом истраживаном подручју. У зависности од дубине на којој се налазе подинске водонепропусне, најчешће глиновите формације, и нарочито од карактеристика рељефа, ниво фреатске издани, који прати висинске односе на топографској површини, лежи на различитим дубинама. [65]
Са опадањем надморске висине дубина прве издани се смањује. Ово је нарочито изражено у

65 У табели су приказани подаци за целе КО (као што води РГЗ), иако је обухват Просторног плана рађен по парцелама за поједине КО

инундационим просторима крај речних токова.

Поред вертикалног кретања фреатске издани, односно варирања њеног слободног нивоа, изданска вода се креће и хоризонтално, што је последица различитих апсолутних висина на којима лежи издан. Попут површинских и фреатске воде се крећу према најнижем терену, односно реципијенту који одводњава одређену територију.
Општа хидрохемијска карактеристика изданских вода и вода у повлатном слоју је висока минерализација (често и преко 2000 mg/l укупно растворених соли), као и висок садржај гвожђа (преко 5 mg/l). Загађеност, посебно бактериолошка, фреатских вода Потисја је велика. Томе доприноси нарочито неизграђеност канализационих мрежа у урбаним срединама и претварање копаних бунара у септичке јаме. Загађење фреатских вода и вештачким ђубривима која се користе у пољопривреди свакако да постоји, али величина тог загађења није позната нити се прати.
Артешке и термоминералне воде - У границама обухваћеног подручја постоје и такве локације где путем артешких бунара и хидротермалних бушотина на површину избијају термоминералне воде. Ту је пре свега важно издвојити термоминералне воде Бечеја (km 73) и Кањиже (km 147) које поседују изузетан туристички потенцијал важан за војвођанско Потисје.

Водна тела површинских вода

Река Тиса - Укупни ток Тисе се може поделити на три дела: горњи (од Новоселице до ушћа Самоша); средњи (од ушћа Самоша до ушћа Мориша) и доњи ток (низводно од ушћа Мориша до ушћа Тисе у Дунав). У доњем току, чија је дужина 177 km, Тиса при ниском водостају има укупан пад на уздужном профилу свега око 5 m, што је просечно 2,80 cm/km (0,028‰). Услед овако малих падова Тиса на средњем и доњем сектору тока има карактер типичног меандарског водотока.
Просечни падови су, у природним условима, нарочито у средњем и доњем току Тисе, имали и знатно мање вредности које су регулацијом тока повећане. Наиме, након скраћења Тисе, просечни падови су видно порасли, нарочито ако се узме у обзир чињеница да се у највећем делу тока ради о типичној равничарској реци. Тиса у доњем току има изузетно мали пад воденог огледала. То је посебно изражено током ниских водостаја, када се просечни падови на овом сектору углавном крећу између 1 cm/km и 3 cm/km. Међутим, веома се често дешава да су те вредности чак доста ниже од 1 cm/km, како узводно, тако и низводно од бране код Новог Бечеја. То је последица хидрометеоролошких услова и владајућег режима на ушћу Тисе у Дунав.
Мањи речни токови - За разлику од Бачке, где нема значајних природних водотока, у Банату постоје бројни мањи и већи водотоци који долазе из румунских Карпата. Карактеристике ових водотока су велике воде у пролеће, чији горњи и понегде средњи део тока имају бујични карактер. То ствара одговарајуће тешкоће у доњим деловима токова, на територији Војводине, где је низак терен, а ниво подземне воде је висок. Изградњом ХС ДТД решени су многи проблеми уређења вода Баната, па и питање одвођења великих вода природних водотока. Река Златица је укључена у ОКМ ХС ДТД и њен режим је диригован. Стари Бегеј нема објеката који би утицали на водни режим, те он гравитацијом уводи воде у магистрални канал Банатска Паланка - Нови Бечеј. Режим реке Тамиш је веома сложен. Река долази из Румуније, пресеца магистрални канал Банатска Паланка - Нови Бечеј и улива се у Дунав директно или преко канала Карашац. На току су изграђене четири уставе: Томашевац, Опово, Панчево и Чента. У зависности од водостаја у Тамишу и Дунаву могуће су разне комбинације регулисања режима вода у Тамишу тим уставама и црпком код Панчева.
Најзначајније притоке Тисе су Мориш, Самош, Кереш, Бодрог и др. На српском сектору тока најважнија притока Тисе је Бегеј, док остале притоке (Кереш, Златица, Буџак, Чик и Јегричка) имају веома мали хидролошки значај.
Хидросистем Дунав-Тиса-Дунав - Хидросистем ДТД представља један од највећих вишенаменских регионалних хидросистема у Европи, а по свом значају улази у ред и најзначајнијих система те врсте у свету. Својим значајним деловима каналска мрежа ХС ДТД се налази и на подручју обухваћеном Просторним планом. Хидросистем се може се поделити у две засебне целине, бачку и банатску, које су међусобно мало зависне. Попут воденог моста повезује их Тиса узводно од бране код Новог Бечеја. Река Тиса се може посматрати и као средишњи објекат ХС ДТД, захваљујући којем су његове две велике целине, бачка и банатска, повезане у јединствен систем. У прилог овој констатацији иде и чињеница да Тиса има кључну улогу у функционисању ХС ДТД. Ова река је један од главних реципијената вода из његовог бачког дела и уједно основни водоснабдевач каналске мреже у Банату.
Језера и баре - Језера и баре представљају важан део површинске хидрографије, што је између осталог последица и знатне заступљености ниских терена са плитким фреатским водама. Генетски посматрано

ови површински хидролошки објекти су флувијалног и вештачког порекла. Басени флувијалних језера и бара су настали ерозивно-акумулативним радом Тисе. Наиме, ови површински хидролошки објекти, тзв. мртваје, представљају напуштене речне меандре у Тисиној алувијалној равни и на лесној тераси (Слано Копово, Острово, Русанда и Окањ).

У непосредном приобаљу Тисе, у њеној алувијалној равни, постоје мртваје које су вештачким путем одвојене од живог тока (Мртва Тиса наспрам Ђале, Мартоношка, Буџак, Пана, Батка, Ађанско- молска, Медењача, Чурушка, Мртвач, Вир, Арадачки Ајлаш, Врбица и Комоњ).

Ако се узму у обзир и друге акумулације које се налазе поред већег броја насеља („јаме" или „јамуре"), које су настале услед експлоатације грађевинског материјала, онда су вештачка језера и баре веома честа појава у војвођанском Потисју. Међу најзначајнијим вештачким језерима која су образована преграђивањем природних водотока, могу се издвојити: акумулација на Тиси и акумулација Велебит. У Потисју се налази велики број вештачких језера специјализованих за узгој рибе. Највећа међу њима су: језера рибњака „Ечка", језера рибњака „Бечеј" и језеро рибњака „Јазово". Остали већи рибњаци у границама истраживаног подручја су: Јегричка (420 ha), Капетански рит (380 ha), Острово (350 ha), Нови Кнежевац (280 ha), Иђош (220 ha) и Сајан (100 ha). Поред набројаних, широм слива Тисе постоји и велики број мањих рибњака од којих су многи у приватном власништву.
Минералне сировине: На подручју Просторног плана налазе се истражни и експлоатациони простори минералних сировина на основу решења Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине. Лежишта нафте и гаса, на подручју Просторног плана (Референтна карта 4) су:

- експлоатационо подручје гасног поља Мартонош;
- експлоатационо подручје гасног поља Мартонош запад;
- експлоатационо подручје нафтно-гасног поља Велебит;
- експлоатационо подручје гасног поља Ада;
- експлоатационо подручје гасног поља Нови Кнежевац;
- експлоатационо подручје гасног поља Бечеј (CO_2);
- експлоатационо подручје нафтно-гасног поља Чока;
- експлоатационо подручје гасног поља Банатско Милошево;
- експлоатационо подручје нафтно- гасног поља Меленци;
- експлоатационо подручје нафтног поља Русанда;
- експлоатационо подручје нафтно-гасног поља Елемир;
- експлоатационо подручје нафтног поља Михајлово;
- експлоатационо подручје нафтног поља Зрењанин;
- експлоатационо подручје гасног поља Зрењанин север.

Поред нафте и гаса, налазе се и лежишта *подземних и геотермалних вода, лековито блато, опекарске сировине (песак, опекарске глине).*

6.2.2. Демографско-социјални аспект развоја и мрежа насеља

Становништво - Подручје обухваћено израдом Просторног плана чине делови подручја 12 општина, из три војвођанска округа. На основу Пописа становништва, домаћинстава и станова 2011. у Републици Србији, у укупно 38 насеља живи 171664 становника (8,89% укупне војвођанске популације). У периоду 2002-2011. године у свим насељима забележена је депопулација. Природно кретање становништва има изражене негативне карактеристике, које се огледају у високом морталитету, ниском наталитету и негативном природном прираштају.

Јавне службе - У насељима у обухвату Просторног плана, а у зависности од нивоа самог насеља, заступљеност јавним службама је на задовољавајућем нивоу.
Мрежа насеља - Подручје обухвата Просторног плана чини мрежа 38 насеља, просечне величине 4517 становника (највеће Бечеј са 23895 становника, а најмање Мали Песак (општина Кањижа) са 94 становника).

Потиску развојну осовину чини река Тиса и потиска насеља, општински центри и саобраћајна инфраструктура са мостовима који спајају Банат са Бачком чинећи тако спој банатских (Нови Кнежевац, Чока, Кикинда, Нови Бечеј и Зрењанин) и бачких општина (Кањижа, Сента, Ада, Бечеј, Србобран, Жабаљ и Тител).

Дистрибуција становништва према величинским категоријама у насељима указује да је 2011. године највећи број насеља (13) у категорији од 1001-3000 становника, те да највећи удео од укупне

популације посматраног подручја живи у насељима од 5001-10000 становника (42,9%).

Према броју активних становника у одређеним привредним делатностима (податак Пописа 2002), насеља у обухвату су подељена у следеће функционалне типове: аграрна (14), аграрно- индустријска (13), аграрно-услужна (6), индустријско-аграрна (1), индустријско-услужна (8), услужно-индустријска (6).

Рурални развој - У руралним подручјима, у приобаљу реке Тисе око 1/3 радно активног становништва запослено је у пољопривреди, стога је велика зависност читаве регије од ове делатности. Основне проблеме руралног развоја представљају: недовољна инфраструктурна опремљеност, смањена могућност запошљавања, нарушена старосна и полна структура становништва. Све ово резултира континуираним одливом становништва ка већим градским центрима и умањењем развојних могућности читавог подручја.

6.2.3. Привредне делатности

Тиса, поред Дунава, представља једну од најзначајнијих развојних осовина АП Војводине и Републике Србије и то не само у привредном, већ и у укупном развоју. Самим тим, општине уз реку Тису, треба да искористе своју локациону предност и сагледају могућности потпунијег искоришћавања свог положаја, као основе саобраћајног, привредног, а нарочито туристичког развоја.

Индустрија - У просторној структури индустрије водећу улогу имаће и даље постојећи привредно-индустријски центри и развојни коридори. Главни елементи просторне организације и структуре индустрије, у подручју обухваћеном Планом, су коридори развоја регионалног значаја (Сомбор- Врбас-Бечеј-Кикинда; Нови Кнежевац-Кикинда-Зрењанин-Ковин и Сента-Суботица), као и привредни центри III (Бечеј и Сента) и IV ранга (Нови Кнежевац, Нови Бечеј и Ада), што ствара значајне развојне могућности у планском периоду.

Подручје Просторног плана, с обзиром на положај општина уз реку Тису, има потенцијале и развојне могућности бродоградње и машинске индустрије. Ова делатност, без обзира на тренутне потешкоће, има своје место и значајну улогу, како у развоју металске и машинске индустрије (такође раније значајно заступљене у потиским општинама), тако и у унапређењу водног саобраћаја и транспорта у целини. У области агроиндустрије постоје велики прерадни и складишни капацитети. Прехрамбена индустрија се скоро без изузетка ослања на богато сировинско залеђе. Заступљени су капацитети за прераду сировина пољопривредног порекла (шећеране, сојара, већи број млинова за жито, фабрике за прераду поврћа, кланице, фабрика за прераду дувана, лековитог биља и др.). Подручје располаже и капацитетима металопрерађивачке, дрво-прерађивачке, текстилне и кожарске индустрије, прераде угљендиоксида, индустрије грађевинског материјала, прераде и производње сиве лепенке, графичке индустрије и др. Такође, постоји већи број малих и средњих предузећа у области агробизниса (прерада индустријске паприке, мини млекаре, кланице, пекаре и сл.). Генерално, може се оценити да постојећи капацитети, као и богато сировинско залеђе представљају значајан потенцијал за даљи привредни развој посматраног подручја.

Пољопривреда - Највећи део пољопривредних површина у Потисју користе породична газдинства (око 2/3), чија је величина мања од 4 ha, мада постоје и велики комплекси на површинама од преко 1000 ha. Неке општине попут Кањиже, Новог Кнежевца, Сенте, Чоке, Аде, Бечеја, Новог Бечеја, Жабља и Тителa, у значајној мери, преовлађујуће су окренуте реци Тиси и на њеним обалама су формирана општинска насеља и концентрисане привредне активности.
Ораничне површине преовлађују у оквирима пољопривредног земљишта у свим општинама Потисја. Њихов удео у пољопривредном земљишту варира од 72,5% у општини Нови Бечеј до 98,4% у Ади. Житарице су преовлађујућа категорија усева у свим општинама. Индустријско биље је категорија која је генерално посматрано друга по заступљености. Површине под крмним биљем указују на развијеност сточарства на посматраном подручју.

Потисје је повртарски крај са значајном традицијом и повољним природним условима и препознатљивом и надалеко чувеном поврћу. Поред повртарских култура у приобаљу реке Тисе, јављају се и друге специфичне културе: виноградарство у околини Чоке и на Бисерном острву; лековито биље у околини Падеја; шећерна репа у околини Жабља и сл.

На бачкој страни значајнији је удео ораничних површина у укупним пољопривредним површинама, а заступљеност пашњака и ливада знатно је већа на левој, банатској обали Тисе, што пружа могућности

за интензивирање пашњачког сточарства, а пре свега узгоја оваца.

Шумарство - Привредни потенцијал шума[7] на подручју обухвата Просторног плана, којима газдује ЈП „Војводинашуме" огледа се првенствено кроз укупну дрвну масу која износи 961004,70 m^3, што је просечно 150,80 m^3/ha. Просечна запремина у високим шумама је 195 m^3/ha, у изданачким 55 m^3/ha, а у интензивним засадима 151 m^3/ha. Просечна запремина се у односу на претходни период значајно повећала. Запремински прираст је 63924,90 m^3 годишње (просечно 10 m^3/ha годишње). Подаци указују на значајне могућности побољшања стања, првенствено прираста у интензивним засадима-плантажама. Према слободној процени, производни потенцијал станишта у односу на претпостављени оптимум се користи са 75%.

Сви произведени сортименти шумарства највећим делом се продају на територији АП Војводине. Најчешће се користи обло дрво (трупци и техничко дрво) за производњу фурнира и елемената за намештај, а такође значајна је и производња резане грађе, фризе за паркет и сл. Потражња за огревним дрветом је знатно већа од укупне производње, тако да је у потпуности обезбеђен и пласман огревног дрвета.

Лов - За развој лова као привредне гране постоје предуслови, посебно услови станишта, који погодују развоју дивљачи. Бујна вегетација је станиште разноврсне дивљачи, са могућношћу унапређивања ловног туризма. Од производа лова и ловне привреде из шума на подручју обухвата Просторног плана најважнији су месо дивљачи и ловно-туристичке услуге. Ловишта и смештајне капацитете користе углавном домаћи ловци, а мањим делом и ловци из иностранства.

У обухвату Просторног плана се налазе ловишта: „Горњи рит"-Ада, „Капетански рит"-Кањижа, „Сенћански салаши"- Сента, „Доњи рит"-Мол, „Чик"-Бачко Петрово Село, „Доњи рибњак"-Бечеј, „Бечејски салаши"-Бечеј, „Бисерно острво"-Нови Бечеј, „Ушће"-Тител, „Стара Тиса"-Жабаљ, „Дорошка"-Тител, „Новокнежевачки ритови"-Нови Кнежевац, „Пинтоват"-Ђала, „Ревеница"-Српски Крстур, „Велики рит"-Чока, „Рибњак Златица"-Јазово, „Шујмош"-Падеј, „Беле воде"-Бочар, „Милошевачки рит"-Ново Милошево, „Арача"-Нови Бечеј, „Рибњак Ечка"-Лукино Село, „Црвенка"- Кумане, „Елемир"-Елемир, „Тиса"-Зрењанин.

3.2.6. Саобраћај и инфраструктурни системи

Саобраћај

Водни саобраћај - Пловидбени услови на Тиси[8]

Тиса је река која у наредном периоду може постати алтернативна саобраћајница за речне превозе између пет подунавских земаља. Извире у Украјинским Карпатима и до ушћа у Дунав код Сланкамена протиче кроз Украјину, Румунију, Словачку, Мађарску и Србију.

У прошлости је укупна дужина Тисе износила 1419 km, а због спорог отицања великих вода дугим и вијугавим коритом долазило је до дуготрајних поплава, те су у периоду од 1846. до 1908. године, од Тисалека до Тителa, изведени велики регулациони радови. Изграђен је и систем насипа за одбрану од поплава. Просецањем бројних кривина (укупно 121) део речног тока на коме су настајале поплаве скраћен је са 1213 на 755 km, а цела дужина Тисе је са 1419 km скраћена на 966 km. [66] [67]
Споразумом о пловидби Тисом, закљученим између Југославије и Мађарске 1955. године, Тиса је проглашена међудржавном реком. Тада је утврђен режим пловидбе, који се примењује од Токаја до ушћа у Дунав. Овим споразумом, као ни другим актима, није утврђена категорија пловног пута на Тиси, нити су дефинисани пловидбени габарити. Доношењем Закона о потврђивању европског споразума о главним унутрашњим водним путевима од међународног значаја AGN („Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр.13/13) остварен је темељни правни услов за успостављање слободне међународне пловидбе на реци Тиси у Републици Србији.

Пловидба, у светлу наутичког туризма, подразумева разликовање комерцијалне пловидбе и пловидбе у рекреативне сврхе. Комерцијална пловидба подразумева коришћење трговачке флоте (тегљачи, потискивачи, специјализовани бродови унутрашње и међународне пловидбе, барже), и великих туристичких пловила за путнички саобраћај. Рекреативна пловидба узима у обзир сва остала пловила од свих врста чамаца, као најмањих, до брзих моторних бродића, јахти и једрилица разних величина,

66 Како за дрвну масу и запремински прираст постоје само подаци из ЈП „Војводинашуме", они ће овде бити и анализирани.
67 Извор података - Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова АПВ

односно сва пловила и водни (пловни) путеви који нису обухваћени категоризацијом ECMT-а из 1999 г. (канали, језера).

Створени услови на Тиси

Пловидбена способност, односно квалитет водног-пловног пута на једном водотоку зависи у највећој мери од физичког стања корита, режима реке, хидрометеоролошких прилика и радова одржавања који се редовно годишње изводе у циљу побољшања пловности.

Регулационим радовима и радовима одржавања побољшавају се услови пловидбе и обезбеђују стандарди пловности у складу са категоријом пловног пута у који је разврстан.

На водном-пловном путу Тисе налази се 5 мостова на којима су обележени пловидбени отвори, брана-преводница код Новог Бечеја, као и 4 скелска прелаза, који служе као алтернатива и за превоз мањег броја путника и возила.

На Тиси нема уређених зимовника. За склањање пловила у периоду леда користе се улази у канале ХС ДТД код Новог Бечеја и Старог Бечеја, као и ушће Бегеја (код Новог Бечеја на km 65, Бечеја на km 72 и улаз у каналисани Бегеј на km 10). Мостови преко Тисе имају одговарајуће пловидбене габарите, осим моста у Сенти. Систем обележавања пловног пута на Тиси на територији Србије изведен је у складу са преузетом међудржавном обавезом наше земље. Обележавањем свих неповољних елемената трасе пловног пута, мостовских отвора и др. обезбеђено је сигурно и неометано одвијање саобраћаја у границама постојећих пловних габарита. Пловидба на Тиси се и у природном режиму водотока одвијала без већих улагања у осигурање пловног пута. Изградњом ХЕПС „Ђердап I" и бране на Тиси код Новог Бечеја (km 63), обезбеђени су повољни услови за пловидбу на целој дужини, а уколико би се ток регулисао у зонама неколико најоштријих кривина (укупне дужине око 3 km), цео ток Тисе би се могао сврстати у IV категорију унутрашњих пловних путева по категоризацији EEC. Постојећа траса је 1990. године скраћена за 1 km израдом просека „Санад", па је тренутна дужина трасе Тисе 965 km.

На Тиси се налазе и претоварни објекти који су у функцији пловног пута, а који се према степену изграђености и постигнутог обима промета, као и степена организованости могу поделити у следеће категорије:
- пристаништа опште намене;
- специјализована пристаништа;
- товаришта.

За потребе наутичког туризма постоји мали број прихватних објеката (углавном привезишта), што значи да не постоји ниједан прави наутички капацитет који би имао све садржаје који су предвиђени европским и нашим стандардима.

Водни-речни саобраћај путничко-туристичког, али и робног типа на овом пловном правцу поред врло добре основе није развијен. Садашње стање је такво да путнички саобраћај Тисом и саобраћај за туристичке потребе практично не постоји.

Путна инфраструктура

У обухвату Просторног плана најважнији је путни правац коридор Xb - путни-друмски саобраћај- ауто-пут E-75, (државног пута I реда бр. 22), граница Мађарске (Хоргош)-Суботица-Нови Сад- Београд.
Одређен број праваца категорисаних државних путева I и II реда представљају прилазне путеве Тиси и појединим туристичким локалитетима. Од укупне дужине друмских саобраћајница АП Војводине 18% се налази на територији војвођанског Потисја.

Општа карактеристика свих категорисаних путева (посебно државних путева II реда), је да су на крају експлоатационог периода и да су у врло лошем стању (коловозне површине, банкине, одводни канали). Разлози таквог стања су углавном неодржавање, и огромно саобраћајно оптерећење за које ови путни капацитети нису пројектовани, што је резултирало значајним смањењем њихове пропусне моћи и нивоа услуге.

Железничка инфраструктура

Железнички саобраћај је својевремено одиграо врло важну улогу у развоју подручја обухвата просторног плана, пре свега за дневне миграције, али и туристичка кретања широких слојева становништва, као и путовања на другим релацијама. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај,

због својих одређених недостатака (фиксиране линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго) изгубио је позиције које је некад имао.

Немоторни саобраћај

Немоторни саобраћај у војвођанском Потисју је значајно заступљен, углавном кроз унутарнасељска (пешачка и бициклистичка) кретања, док у међунасељским комуникацијама, туристичким и рекреативним кретањима није развијен. Основни проблем који је евидентан је питање безбедности, као и трасе кретања које углавном нису дефинисане, посебно до садржаја у оквиру коридора реке Тисе.

Водопривредна

инфраструктура

Водоснабдевање

Насеља у Потисју организовано се снабдевају водом путем јавних водовода (водоводи у надлежности општинских јавних предузећа или месних заједница). У насељима која имају водовод живи велика већина становника Потисја. Нису сви прикључени на водоводне системе који снабдевају становништво водом из јавних водовода. Мањи део становништва се водом снабдева из јавних бунара и чесми, као и из сопствених бунара.

Снабдевање водом за пиће се у Потисју у потпуности ослања на подземне воде, од плитких фреатских до дубоких субартеских и артеских (ређе) издани. Локална изворишта из дубоких издани углавном нису довољног капацитета, па је евидентно њихово исцрпљивање.

У принципу, ни у једном водоводу који је у надлежности месне заједнице вода не одговара прописаном квалитету. Само у две општина (Бечеј и Тител) постоје постројења за третман воде, али ни она нису гаранција да ће се постићи прописани квалитет (поред третмана вода не задовољава прописани квалитет).

У подручју Бачке хемијски састав подземних вода основне водоносне средине карактерише мала минерализација воде од 280-480 mg/l у североисточном до 350-635 mg/l у јужном делу. Тврдоћа воде у северном је 6,5-100 dH, изузетно 150 dH, а у јужном делу и до 200 dH. Садржај природних органских материја у ОВК (основни водоносни комплекс) је на целом простору мали, испод 10 mg $KMn0_4$/l. Утврђен је повећан садржај гвожђа и до 3 mg/l и амонијака до 2,5 mg/l, док су манган, нитрати и нитрити у границама дозвољеног садржаја за воду за пиће. Због присуства ПОМ (природне органске материје) за артеске издани овог региона, а не ретко и за слободне издани, веома су карактеристичне тзв. жуте воде, које имају специфичан укус и у многим насељима се користе као вода за пиће. Велики део подземних вода овог подручја садржи неприхватљиво високу концентрацију арсена у случају да се те воде користе за пиће.

На основу свега наведеног може се закључити да је квалитет воде генерално незадовољавајући. Унапређење дистрибутивних система, односно њихово реновирање сигурно може решити микробиолошки квалитет који је приоритет. У погледу физичко-хемијског квалитета неопходно је иновирати, тј. увести технологије прераде воде које ће је довести до захтеваног квалитета према Правилнику о хигијенској исправности воде за пиће. У том смислу свакако приоритет треба да имају она подручја која су угрожена повећаним концентрацијама токсичних материја (нпр. арсен).

Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура - На предметном подручју нема значајних објеката за производњу електричне енергије, осим мањих појединачних објеката ТЕ-ТО у Зрењанину (у окружењу) и енергана у насељима.

Електроенергетски преносни систем припада основном преносном систему електричне енергије Републике Србије, односно АП Војводине, напонског нивоа од 400 kV, 220 kV и 110 kV, као и значајним преносним интерконективним везама 400 kV, односно 110 kV напонског нивоа, према Мађарској и Румунији, енергетски објекти за трансформацију напона 220/X kV и 110/X kV, електронски комуникациони систем, информациони систем и друга инфраструктура неопходна за функционисање електроенергетског система.

Поред велике покривености преносном електроенергетском мрежом и објектима, због велике просечне старости објеката од 20-40 године стање преносне мреже и енергетских објеката се може окарактерисати као веома неповољно.

Сва насеља, као и постојећи садржаји ван насеља, туристички локалитети, радни комплекси и др. су покривени дистрибутивном мрежом и објектима за снабдевање електричном енергијом. Покривеност простора је обезбеђена, али не и потребна сигурност и квалитет снабдевања електричном енергијом.

Основна карактеристика свих делова енергетског система је изразита технолошка застарелост, ниска енергетска ефикасност, веома неповољно стање са становишта заштите животне средине, нерационално коришћење енергије и заостајање у енергетским индикаторима за чланицама ЕУ и земљама у окружењу.

Обновљиви извори енергије - Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора на простору Просторног плана. За сада не постоји у довољној мери организовано коришћење овог ресурса.

Чврста биомаса (отпадна биомаса из агрокомлекса) за сада се само користи за загревање индивидуалних домаћинстава и котловима индустријских агро-комплекса за производњу паре, тј. за сопствене потребе. Брикетирање и палетирање отпадне биомасе осим појединачних случајева није још увек заступљено. Не постоји ни једно когенеративно постројење који користи отпадну биомасу или биогас.

Коришћење геотермалне енергије за сада је на незавидном нивоу. Просечна годишња производња геотермалне енергије углавном за балнеолошке сврхе, према подацима НИС-Нафтагаса износи 0,956 M m^3 годишње, или 0,002 Mten.

Енергија ветра за сада се још увек не користи на подручју Просторног плана, мада су предузете многе активности за омогућавање коришћења исте.

Енергија сунца се уопште не користи. Постоји знатан потенцијал, који по инсолацији чини 20-30% већи интензитет од европског просека, за коришћење соларне енергије. Топлотни ефекат сунца преко термалних соларних колектора, користи се на мањим индивидуалним објектима, а приметна је тенденција коришћења у болницама и туристичким објектима.

Хидроенергетски потенцијал на предметном подручју се не користи, не постоји изграђена ни једна хидроелектрана.

Енергетска ефикасност - Ниска енергетска ефикасност је карактеристика целокупног енергетског система, производног, преносног и дистрибутивног, као и целокупна секторска потрошња (индустрија, саобраћај, зградарство), као и нерационална потрошња енергената.

Гасоводна инфраструктура - На простору обухвата Просторног плана налазе се изграђени објекти гасоводне ифраструктуре и то гасоводи високог притиска, ГМРС (главно мернорегулационе станице), мрежа гасовода средњег притиска, МРС (мерно регулационе станице) и дистрибутивна гасна мрежа.

Нафтоводна инфраструктура - На простору обухвата плана налазе се изграђени објекти нафтоводне ифраструктуре и то (нафотводи) Елемир-Нови Сад; Елемир-СОС Мокрин Запад; Омишаљ-Панчево (бивши југословенски нафтовод-ЈУНА) и нафтовод Надрљан-Нови Сад.

Одвођење и пречишћавање отпадних вода

Комунална инфраструктура

Када је одвођење и пречишћавање отпадних вода у питању, може се констатовати да је ситуација на том пољу најнеповољнија. Од 48 насеља у Потисју само 8 имају бар неки од облика канализације отпадних вода. Изграђено је укупно 4 постројења за пречишћавање отпадних вода, од којих само мали број релативно добро функционише. У осталим насељима, за прикупљање и евакуацију отпадних вода се и надаље користе септичке јаме ограниченог капацитета, које су у великом броју изведене од напуштених бунара чиме се директно угрожава непосредна животна средина и подземље. Заостајање изградње канализације за водоводном мрежом је веома изражено на овом подручју што доприноси перманентном загађењу животне средине, заостајању друштвеног стандарда и што је најважније-угрожавању водних ресурса.

Решење за ову проблематику је изградња пречистача отпадних вода насеља и индустрије, неке општине су предузеле одређене кораке у том правцу, али је ситуација и даље изразито лоша.

3.2.7. Заштита подручја

Заштита животне средине

Квалитет животне средине на подручју Просторног плана је у одређеној мери деградиран услед вишедеценијског негативног антропогеног утицаја, који се посебно огледа у нерационалном коришћењу природних ресурса.
Највећи број катастарских општина у обухвату Просторног плана, иако постоји изразити потенцијал развоја уз реку Тису, одликује се релативно ниским степеном комуналне опремљености свих насеља на својој територији.
У обухвату Просторног плана праћење квалитета природних ресурса, свега ваздуха, воде и земљишта, врши се на неколико локалитета. Према подацима из Националног регистра извора загађивања који води Републичка агенција за заштиту животне средине, на подручју обухвата Просторног плана регистровани су следећи ПРТР[68] оператери који својим радом могу угрозити квалитет воде, ваздуха и земљишта, као и који су продуценти различитих врста отпада:

- Керамика Кањижа плус д.о.о., Кањижа,*[69]
- ТЕ ТО фабрика шећера Сента,
- Linde gas Srbija, Бечеј,*
- Сојапротеин, Бечеј,
- ХИП Петрохемија ад, Фабрика синтетичког каучука, Елемир,*
- NIS Огранак за производњу и промет течног нафтног гаса (ТНГ), Елемир,*
- Фабрика папира и амбалаже Лепенка доо, Нови Кнежевац,*
- Потисје Кањижа, Кањижа,
- Полет ИГК ад, Индустрија грађевинске керамике, Керамика, Нови Бечеј,*
- Полет керамика доо, Производња керамичких плочица, Нови Бечеј,*
- Фит ФС Бечеј, Бечеј,*
- Perutine Ptuj - Topiko, фарма Меленци, Зрењанин-град.

Осим ових постројења, на територији обухвата Плана егзистирају и СЕВЕСО постројења, која су наведена у тексту под насловом Заштита од елементарних непогода, технолошких удеса, и ИППЦ постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе.
Такође, свака општина у обухвату Плана је у обавези да води локални регистар извора загађивања за територију своје јединице локалне самоуправе, и евидентира та постројења и доставља податке о њима Републичкој агенцији за заштиту животне средине.
Заштита ваздуха - Према подацима Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, у обухвату Просторног плана врши се праћење квалитета ваздуха аутоматским и мануалним мониторингом у Зрењанину - Елемир на територији средњебанатског округа и у Сенти и Кањижи на територији Севернобанатског округа.

---

68 PRTR - Pollution Release and Transfer Register из Националног регистра извора загађивања животне средине који води Републичка агенција за заштиту животне средине.

69 Симболом * су обележена ИППЦ постројења у оквиру списка

Елемир - У Елемиру се врши контрола квалитета амбијенталног ваздуха мануалним мерењем концентрације чађи, сумпор-диоксида, азот-диоксида и таложних материја (мерења је извршио Завод за јавно здравље Зрењанин) и приликом мерења током 2008. године нису установљена прекорачења граничне вредности прописана Правилником.

Сента - На територији Сенте (М3 Кертек) се током 2005-2010. године вршило мануално мерење концетрације сумпор-диоксида, азот-диоксида и чађи и укупних таложних материја (осим 2006, мерења је извршио Завод за јавно здравље Кикинда) и приликом мерења у том периоду нису установљена прекорачења граничне вредности прописана Правилником.

Кањижа - На територији општине Кањижа (мерно место-Општина) током 2005. године, мануално је мерена концетрација сумпор-диоксида, азот-диоксида, озона и чађи и суспендованих честица (мерења извршио Завод за јавно здравље Кикинда); приликом мерења у том периоду нису установљена прекорачења граничне вредности прописана Правилником.

Заштита вода - Најчешћи узрок нарушавања квалитета површинских вода су загађене воде. То су воде које су промениле свој првобитни састав уношењем штетних материја, чије присуство узрокује промену физичког, хемијског, биолошког или бактериолошког стања воде у мери која може да ограничи или онемогући њену употребу.
Загађеност воде Тисе врло је слична загађености воде Дунава, а не ретко је и већа, и најчешће припада III класи бонитета. Због мање количине воде и њене мање брзине, самопречишћавање је знатно слабије него у Дунаву, па се понекад догађају и врло велика загађења са поморима риба. Најтеже загађење воде догодило се у пролеће 2000. године када су из притоке Самош (извире у Румунији) у Тису доспеле велике количине цијанида и тешких метала. Концентрација загађујућих материја у води је вишеструко премашила законом дозвољене границе, а угинула риба је данима плутала не само Тисом него и Дунавом низводно од Сланкамена. Загађења су била толико велика да је била пуна четири месеца забрањена употреба воде и рибе из Тисе и Дунава на подручју читаве наше земље.

У погледу испуштања отпадних вода у реципијенте, сви наведени субјекти врше емисију отпадних вода из постројења, неке уз предтретман а неке без претходног третмана што негативно утиче на воду као природни ресурс.

Заштита земљишта - У обухвату Просторног плана земљиште као природни ресурс угрожено је низом антропогених активности које се спроводе на овом подручју. Генерално, земљиште као природни ресурс трпи све веће притиске од општег напретка и не може се одвојено посматрати у систему заштите од других чиниоца животне средине.[70] Имајући у виду чињеницу да је земљиште у обухвату Плана, као и на територији АП Војводине генерално незагађено и погодно за производњу високовредне и здравствено исправне хране, неопходно је успоставити трајни мониторинг квалитета земљишта и ускладити методологију са Европским стандардима.

Управљање отпадом - У обухвату Просторног плана адекватно управљање комуналним отпадом представља значајан еколошки проблем, с обзиром на чињеницу да се количина, према Стратегији управљања отпадом за период 2009-2019, количине генерисаног комуналног и индустријског отпада стално увећавају. У постојећем стању, осим отпада који се одлаже на санитарној депонији на територији општине Кикинда, одлагање отпада са територије Просторног плана врши се неадекватно, највећим делом на неуређеним одлагалиштима, што се веома негативно одражава на природне ресурсе и здравље становништва.

Постојећа инфраструктура у области управљања отпадом је недовољна и неадекватна- неодговарајући број и структура посуда за сакупљање отпада, неодговарајући распоред посуда, недостатак одговарајућих возила за транспорт отпада, неодговарајуће руте кретања возила и нерешено питање транспорта отпада из здравствених установа и неких привредних субјеката.

Према подацима из Публикације „Животна средина у АП Војводини" (2011.) организовано сакупљање отпада спроводи се у обиму од око 80% укупно генерисаног отпада на подручју Просторног плана.
У обухвату Просторног плана присутан је и проблем вишедеценијског непрописног одлагања опасног отпада. Прецизни подаци о количинама опасног отпада продукованог и одложеног на подручју Просторног плана не постоје. На територији АП Војводине, па самим тим и обухвата Просторног плана,

70 Животна средина у АП Војводини, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, 2011.

не постоји ни једна локација за одлагање опасног отпада и не постоје ни овлашћени оператери који поседују дозволу од надлежног органа, за термички и физичко хемијски третман опасног отпада. Такође, не постоји ни трајно складиште опасног отпада на територији АП Војводине.
У оквиру пројекта „Техничка подршка у управљању медицинским отпадом" и циљу решавања проблематике инфективног медицинског отпада на територији Покрајине, постављени су аутоклави који су у функцији објеката на територији обухвата Просторног плана а налазе се у Суботици, Зрењанину, Новом Саду, Панчеву, Сенти, Белој Цркви и Кикинди. У циљу успостављања система за управљање медицинским отпадом неопходно је вршити организовано селективно сакупљање на месту настанка, транспорт и адекватно збрињавање.
Отпад животињског порекла, нарочито кланични отпад, са територије Просторног плана већим делом (80%) се одлаже непрописно и без претходног третмана у сточне јаме иако то није у складу са Законом и ветеринарству, а делом у постојећим постројењима за третман отпада животињског порекла отвореног типа у Зрењанину.

Заштита непокретних културних добара

У обухвату Просторног плана налази се веома вредно непокретно културно наслеђе, које сведочи о дугом и континуираном трајању живота на обалама Тисе и околних водотокова. Река Тиса као важан пловни пут, који је служио и за војне сврхе и за привредну, бивао је и граница и место сусретања. За борбу са водом и за воду човек је развијао различите системе, који су од 19. века осведочени различитим објектима хидротехничког наслеђа.
У обухвату Просторног плана налазе се следећа непокретна културна добра (НКД), од тога:
- 68 (шездесет и осам) споменика културе;
- 1 (једна) просторно културно-историјска целина;
- 4 (четири) археолошких налазишта;
- 3 (три) знаменита места.

Од 76 (седамдесет и шест) непокретна културна добра категорисаних је 39 (тридесет и девет), од чега је 5 (пет) непокретних културних добара од изузетног значаја, а 32 (тридесет и два) непокретно културно добро је од великог значаја.
Поред Дунава, река Тиса је главна комуникациона линија која Панонску низију повезује са другим подручјима. Потисјем су у Војводину вековима стизали нови народи са истока и североистока. Уз Тису, на сувом терену који није плавила, уз обале рита, као и на обалама њених притока, формирала су се насеља у свим периодима прошлости - од млађег каменог доба до позног средњег века. Археолошки локалитети из различитих периода се надовезују један на други и међусобно преклапају, формирајуће непрекинуте низове археолошких налазишта који су на графичком прилогу означени као археолошке зоне. У појединим периодима (нарочито у 3 - 4. веку н.е. и 12 - 13. веку н.е.) ово подручје је било гушће насељено него данас.

Заштита од елементарних непогода, технолошких удеса

У обухвату Просторног плана могуће су појаве следећих елементарних непогода: земљотрес, ветрови, град, суша, поплаве, пожари и техничко-технолошки удеси.

Појава земљотреса у обухвату Просторног плана посматрана је за повратни период од 500 година и очекивани максимални интензитет земљотреса је 8° MCS, са вероватноћом појаве 63% за ово подручје. Догођени максимални сеизмички интензитет на подручју Просторног плана је био 6° MCS на територији Ада-Бечеј.
Доминантни ветрови на подручју обухваћеном Просторним планом из праваца југоисток и северозапад. Просечан број дана са јаким ветром (> 6 Бофора) за дати период износи 96,3 дана у току године, од 53 дана у Сенти до 145,7 дана у Кикинди. На обухваћеном подручју јак ветар се јавља нарочито током априла, у просеку око 12,7 дана. Олујни ветрови (> 8 Бофора) су ређи и јављају се у просеку 17,5 дана годишње, најчешће у марту (4,3 дана). Олујним ветровима нарочито су изложена подручја Подунавља и Потисја.

У обухвату Просторног плана налази се 68 противградних станица.

У контексту одбране од поплава, за подручје Просторног плана изграђени су одбрамбени насипи до нивоа стогодишњих вода дуж Тисе, што даје реалну основу да, уз добро организовану одбрану,

одбрамбени насипи могу да издрже појаву високих вода.

Појава пожара се не може искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Превентивне мере заштите од пожара подразумевају планске мере заштите које се разрађују у плановима нижег реда, а обухватају зонирање насеља, изградњу нових саобраћајница и реконструкцију постојећих одговарајуће ширине, изградњу уличне хидрантске мреже, планирање уређења црпилишта воде за потребе гашења пожара и др. Могућа је појава пожара на пољопривредном земљишту, која се у већини случајева догађа лети услед људске непажње, као и на површинама под шумама које се налазе највише уз Тису. Заштита шумских састојина од пожара обухвата спровођење мера за њихово уређење и очување које ће омогућити да се створе услови за ефикасну просторну заштиту (шумске просеке, уређене стазе, уређени простори за туристе и др.). Посебним мерама заштите штитиће се пољопривредно земљиште. Опасност од пожара ширих размера присутна је на шумском земљишту које је обрасло шумом у обухвату Просторног плана.

У протеклом периоду није вршена категоризација суше (климатолошка, пољопривредна, хидролошка и социоекономска), већ се суша класификовала најчешће по стању усева, те се елементарна непогода проглашавала у случају великих материјалних штета на усевима.

Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине је идентификовало постројења која подлежу обавезама Севесо II директиве и објавило Прелиминарни списак постројења на територији Републике Србије. Према подацима из 2012. године, на подручју обухвата Просторног плана налази се укупно 4 СЕВЕСО постројења (1 постројење нижег реда и 3 постројења вишег реда).

Постројења нижег реда (1):

5. НИС Нови Сад, Блок истраживање и производња, Погон за припрему и транспорт нафте и гаса, Утоварна станица Тиса, Елемир (општина Зрењанин)

Постројења вишег реда (3):

4. НИС Нови Сад, Блок истраживање и производња, Погон за припрему и транспорт нафте и гаса, Објекат Погон ТНГ Елемир (општина Зрењанин)
5. ХИП-Петрохемија Панчево, Фабрика синтетичког каучука Елемир (општина Зрењанин)
6. НИС Нови Сад, Блок Промет Погон ТНГ Зрењанин Елемир (општина Зрењанин)

Према подацима из Националног регистра извора загађивања, који води Републичка агенција за заштиту животне средине, на подручју обухвата Просторног плана налази се преко 20 постојећих постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе, а чије активности могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра. Још увек не постоји информациона подршка за мониторинг, односно јединствена база података о хазардним постројењима, потенцијалним зонама ризика и трасама за транспорт опасних материја.

3.3. swot анализа

снаге	слабости
- Повољан географски положај и природни предуслови; - Релативно добро развијена регионална и међународна сарадња; - Централни положај српског дела Потисја у Еврорегији ДКМТ; - Установљена или идентификована подручја од међународног значаја за заштиту природе; - Постојање институционалног система заштите природе и животне средине; - Све већа заинтересованост појединаца, стручне и шире јавности за заштиту природе и животне средине; - Велики број врста од међународног значаја и успостављена заштита над строго заштићеним и заштићеним дивљим врстама; - Најзначајнија станишта за биљке Европе (IPA) и за птице Европе (IBA); - Квалитет, разноврсност и очуваност појединих просторно-амбијенталних целина и амбијенталних вредности у градским и сеоским насељима; - Просторно- територијална повезаност природних и културно-историјских вредности; - Богатство површинским и подземним водама - Очуваност и разноврсност орографских и хидрографских облика ритова (аде, рукавци, баре, мочваре); - Изграђеност водоводних система, регионалних хидросистема, као и мреже насипа за одбрану од поплава; - Развијен систем праћења и контроле квалитета воде за пиће; - Налазишта нафте и гаса, као и неметаличних сировина (опекарска глина, песак); - Велики број термалних извора и бањско- климатских лечилишта, као и заштићених природних добара, пружа могућности за развој туристичких активности; - Задовољавајући број заштићених културних добара, бројност туристичких манифестација као и мултикултуралност подручја, добар су предуслов за развој културних туристичких тура; - Улога шума и шумског земљишта у очувању биолошког и предеоног диверзитета и производња биомасе и енергије; - Висок удео младог радно способног становништва међу незапосленима; - Задовољавајућа територијална покривеност објектима и установама јавних служби; - Индустријска традиција и изграђеност привредних капацитета; - Повољан саобраћајни положај и инфраструктурни ресурси (Тиса, ОКМ ХС ДТД, путна мрежа); - Велики потенцијал и постојање законског оквира за коришћење ОИЕ (биомаса, енергија ветра, хидропотенцијал већих и малих водотокова, акумулација, геотермална енергија, соларна); - Увођење паметних мрежа (Smart grids) у циљу аутоматизације дистрибутивне мреже за повећање ефикасности рада мреже.	- Нерационално коришћење природних ресурса и непланска изградња; - Велики број површина које су деградиране и/или - загађене експлоатацијом минералних сировина, уништавањем биљног покривача, ерозијом, бујицама и поплавама, депоновањем комуналног и индустријског отпада; - Не постоји јасно израђена стратегија одрживог развоја и целовитог приступа заштити животне средине; - Развој туризма без уважавања принципа одрживог туризма на заштићеним подручјима; - Ишчезавање (нестанак) одређеног броја биљних и животињских врста и њихових природних станишта; - Лош квалитет захваћене подземне воде и недовољна количина прерађене воде; - Незадовољавајући степен изграђености комуналне инфраструктуре у насељима, као и недовољна изграђеност постројења за третман отпадних вода насеља и индустрије; - Запуштена одводна каналска мрежа услед неодржавања у протеклих двадесетак година; - Изграђено свега 2 постројења за припрему воде за пиће; - Свега 30% становништва у Војводини је покривено јавним системом канализације; - Чести инциденти са загађењима површинских вода; - Неравномерни развој неких делова Потисја условио је спорију сарадњу и даљи туристички развој подручја; - Недостатак смештајних и угоститељских капацитета са адекватним нивоом и квалитетом услуге и низак ниво инвестиционих улагања у туризам; - Недовољно искоришћени потенцијали, недостатак висококвалификованих кадрова и допунских услуга у области туризма; - Недовољна покривеност шумама; - Негативни демографски процеси (природни прираштај, старосна структура, емиграције); - Услове рада и пружање услуга у постојећим јавним установама треба поправити; - Слаба конкурентност привреде, застарелост технологија и пад инвестиција имају за последицу повећану незапосленост; - Неадекватност саобраћајне мреже у смислу квалитета, стања, изграђености и опремљености путних, железничких и водних капацитета; - Старост електроенергетских објеката, нерационално коришћење енергије и веома низак степен коришћења ОИЕ; - Недостатак стандарда и прописа, односно недовољна спремност за примену међународних и европских стандарда из области енергетике; - Загађење ваздуха од саобраћаја, енергетике и привредних активности и постојање еколошких «црних» тачака; - Загађење површинских и подземних вода непречишћеним комуналним и индустријским отпадним водама и непостојање постројења за њихов третман; - Деградација природних ресурса (воде, земљишта и ваздуха) услед неадекватног управљања и одлагања отпада; - Досадашња идентификована лежишта су углавном малих и средњих капацитета; недовољно истражена и у погледу експлоатације нерентабилна и еколошки неприхватљива; - Непотпуна туристичка валоризација и презентација непокретних културних добара.

МОГУЋНОСТИ	- ПРЕТЊЕ
- Идентификација станишта за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и укључивање центара биодиверзитета и заштићених природних добара у еколошке мреже: Натура 2000, ЕМЕРАЛД и Паневропска еколошка мрежа; - Заснивање ГИС о природним вредностима, заштићеним и еколошки значајним подручјима; - Укључивање у програме и пројекте међународне и међурегионалне сарадње засноване на очувању, афирмацији и презентацији заједничких предеоних ресурса и пејзажних вредности; нтегрално планирање; - Тиса као најзначајнији развојни ресурс и основ за развој и унапређење активности на водама и око вода (пловидба, туризам, спорт, рекреација); колошки вредни простори; - Побољшати сарадњу приватног јавног и непрофитног сектора, нарочито за потребе организовања јавних служби, туризма и заштите животне средине; - Искоришћавање могућности ЕУ и других фондова за имплементацију пројеката туризма у Потисју; ећање степена шумовитости и унапређивање затеченог стања шума и успостављање система одрживог управљања шумама; - Велико учешће пољопривредног земљишта и активног пољопривредног становништва значајан је потенцијал за развој руралног туризма и понуду типичних пољопривредних производа и органске хране; аксимално искоришћавање повољног гео- саобраћајног положаја и развој интегралног (мултимодалног) саобраћаја; - Унапређење енергетске ефикасности, изградња нових производних енергетсих капацитета и модернизација и ревитализација енергетске мреже; - Повећање обима коришћења ОИЕ и увођење подстицајних мера и механизама за производњу енергије; - Изградња магистралног гасовода Јужни ток и Паневропског нафтовода Констанца-Трст; - Заштита непокретних културних и природних добара кроз планско улагање у изградњу и унапређење туристичке инфраструктуре; - Транспарентност у одлучивању о животној средини (учешће јавности- ратификована Архуска конвенција); - Доступност фондова ЕУ за јачање система заштите животне средине и подршку одрживом развоју и интензивирање међународне сарадње; - Могућности већег истраживања и коришћења резерви минералних сировина уз примену савремених метода.	- Загађивање животне средине (вода, ваздух, земљиште); - Могућност акцидената на простору који обухвата еколошки коридор Тисе; - Прекомерно, локацијски и технолошки непримерено коришћење природних ресурса; - Различити облици регулације водотокова, хидромелиорациони радови, односно загађивање или губитак подземних вода и аквифера; - Низак ниво еколошке свести и коришћење застарелих технологија и недостатак финансијских средстава; - Спор економски развој, недостатак развоја привреде, нестабилна политичка ситуација и сиромаштво, дуго година су утицале и утичу на развој туризма у Потисју; - Заостатак за земљама у окружењу по питању развоја туризма; - Пад наталитета и демографско пражњење насеља; - Занемаривање специфичних потреба локалног становништва за јавним службама; - Спорост у примени нових знања и технологија; - Недовољно ефикасно коришћење унутрашњих резерви у енергетском систему и велика зависност од увозне енергије; - Недовољна валоризација, презентација и заштита НКД, недовољна интеграција културне и природне баштине; - Деградирана животна средина и низак ниво еколошке свести; - Недовољна координација институција на локалном нивоу; - Потенцијална неусаглашеност стратешких планова развоја приватизованих компанија са стратешким документима Србије и Војводине; - Недовољни материјални ресурси или слаба реализација планираних материјалних ресурса за истраживање и инвестиционо развојне програме; - Политичке и економске супротности приликом доношења развојних програма; - Недостатак прихода, имовине и законских могућности локалних самоуправа да саме креирају сопствени развој.

I I I ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

5. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни принципизаштите, уређења и одрживог развоја подручја Просторног плана које располаже значајним, али недовољно активираним природним потенцијалима и територијалним капиталом,јесу:

- повећање уређености, конкурентности и ефикасности територијалног развоја у складу са еколошким функцијама подручја;
- унапређење територијалне кохезије, јер подручје обухвата Просторног плана карактеришу територијалне диспропорције;
- кохезије еколошких елемената у циљу интегрисаности развојних функција еколошке мреже;
- усклађен развој са суседним подручјима и просторно-функционална интегрисаност и трансгранично повезивање са окружењем;
- заштита животне средине и одрживо коришћење природног и културног наслеђа;
- демографски опоравак локалног становништва;

- полицентрични територијални развој (посебно јачање везе урбаних и сеоских насеља), као плански принцип институционалне организације и уређења простора треба да подстиче коришћење локалних потенцијала;
- унапређење саобраћајне приступачности подразумева међусобно повезивање урбаних центара и њихово повезивање са руралним насељима, као једну од најзначајнијих мера за уравнотежени просторни развој подручја;
- унапређење доступности информацијама и знању, ради повећања конкурентности потиских општина;
- развој културног и регионалног идентитета;
- принцип субсидијарности и јавно-приватног партнерства;
- перманентна едукација грађана и администрације и учешће јавности у одлучивању;
- заштита јавног интереса, јавних добара и добара у општој употреби; релативизација конфликата у заштити природних и културних вредности и одрживом развоју локалних заједница и у односу на развој других посебних намена обухваћеног подручја.

6. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

6.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Полазећи од посебне намене и специфичности подручја, општи циљеви заштите, уређења и развоја подручја Просторног плана јесу:

- унапређење еколошке мреже и интегрисање њених подручја у одрживи развој подручја Просторног плана;
- очување и унапређење укупних природних вредности и ресурса;
- постизање равнотеже између еколошких, економских и друштвених чинилаца одрживог развоја подручја;
- обезбеђивање вишег квалитета живљења ради задржавања локалног становништва и подстицања насељавања подручја;
- коришћење ресурса и усмеравање активности у складу са примарном посебном наменом подручја и режимима заштите, кроз развој активности комплементарних примарној посебној намени подручја;
- интегрисање планског подручја у шире окружење повећањем саобраћајне доступности и јачањем функционалних веза;
- успостављање ефикасног система управљања заштитом и развојем подручја.

6.2. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

Стварање просторних основа за усклађено, мудро коришћење подручја еколошке мреже доприноси очувању и унапређењу стања обновљивих ресурса подручја.

Воде и водно земљиште

Основни циљ-одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите
Оперативни циљеви:

- успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса у обухвату Просторног плана;
- смањење и контрола извора загађења вода;
- унапређење система заштите од вода;
- интегрално управљање водама засновано на начелима у складу са Законом о водама
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода.

Пољопривредно земљиште

Основни циљ-коришћење пољопривредног земљишта у сврху производње довољних количина здраве хране, уз императив очувања плодности и виталности пољопривредног земљишта, као интегралног и ненадокнадивог природног ресурса.
Оперативни циљеви:

- спречавање заузимања пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, посебно у рубним деловима насеља и у еколошком коридору реке Тисе успостављањем ефикасне контроле спровођења одговарајућих урбанистичких и просторнопланских мера;
- заштита пољопривредног земљишта од ерозије, смањења нивоа органских материја, салинизације и сабијања и то: поштовањем плодореда, комбиновањем и уравнотежењем ратарско-сточарске производње успостављањем еколошки оптималних односа између интензивних култура са једне стране и екстензивних облика коришћења (ливаде, пашњаци и трстици) у складу са еколошким

потенцијалима простора;
- заштита пољопривредног земљишта од контаминације опасним и штетним материјама и то: изградњом постројења за пречишћавање отпадних вода у насељима, правилним лоцирањем депонија смећа, чиме се спречава његова дисперзија, лоцирањем фарми, прерађивачких објеката и сточних гробаља у складу са законом, да се могућности штетних утицаја сведу на минимум, редукцијом употребе хемијских средстава и минералних ђубрива на њивама и сл.;
- неговање и унапређење пољопривредног земљишта, не само у производном него и еколошком домену и то: поред изградње и одржавањем система за наводњавање и одводњавање (дренажу), уређењем ливада и пашњака и другим агромелиорационим мерама повећати улагања у рекултивацију деградираних површина и подизању пољозаштитних појасева, у складу са принципима формирања и очувања мултифункционалних еколошких коридора.

Шумско земљиште

Основни циљ-одрживо управљање и коришћење шума и шумског земљишта у еколошком коридору.

Оперативни циљеви су:
- повећање површина под шумама и заштитним појасевима дрвећа (пољозаштитни и ветрозаштитни појасеви и други облици подизања зеленила);
- унапређење стања шума;
- задовољење заступљених и одговарајућих функционално-наменских захтева везаних за заштитно-регулаторне, привредне, социокултурне и др. функције уз успостављање стабилних стања састојина;
- планска производња и координирано, односно интегрисано деловање.

Минералне сировине

Основни циљ - строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина (нафта, гас, подземне воде и остале минералне сировине), уз адекватне мере заштите.

Оперативни циљеви дугорочног развоја:
- наставак истраживања и експлоатације лежишта нафте и гаса,
- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отварања малих погона за експлоатацију, пре свега геолошких ресурса, који се употребљавају као грађевински материјали;
- подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;
- спречавање непланског коришћења минералних сировина (нпр. песак и шљунак) и подземних вода;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у развоју бањског туризма.

6.3. СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Демографија

Основни циљ одрживог демографског развоја подручја обухваћеног израдом Просторног плана је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће.

Оперативни циљеви будућих демографских кретања подручја обухваћеног израдом Просторног плана односе се на успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, на побољшање старосне и образовне структуре, као и на стварање услова за повећање степена запослености становништва, односно смањивање степена дневних миграција.

Мрежа насеља, јавне службе и рурални развој

Основни циљ-одрживи просторно-функционални развој заснован на моделу функционалних урбаних подручја, која ће бити инструмент уравнотеженијег просторног развоја.

Оперативни циљеви:
- јачање и развој функција у складу са развојем еколошког коридора, унапређење идентитета и уређености урбаних центара и њихових функционалних веза уз јачање сарадње потиских општина;
- побољшање доступности руралног подручја повећањем квалитета локалне путне мреже, развојем комуналне инфраструктуре, фиксне руралне и мобилне телефоније, ширењем мреже и вишим квалитетом услуга јавних служби;
- подстицање и усмеравање социоекономске трансформације сеоских насеља дифузијом информација, знања и вештина, дисперзијом привредних активности и повећаном мобилношћу становништва;
- контрола концентрације становништва и привредних активности, коришћења и изградње простора у

приобаљу Тисе и дуж јавних државних путева, уз санацију и рехабилитацију непланski изграђених насељских целина.
- прилагођавање модалитета организовања и рада јавних служби и услуга демографским, социјалним, економским, културним и др. обележјима и потребама локалних заједница;
- формирање асоцијација установа (јавни сектор, организације цивилног друштва и приватни сектор).
- инфраструктурну опремљеност руралних подручја потребно је значајно повећати, што би живот људи на селу учинило знатно привлачнијим;
- диверзификација производних активности и јачање предузетништва, са циљем да се отвори могућност да се у руралним подручјима омогући привређивање и ван пољопривреде;
- мерама „степеноване" пореске политике омогућити прилив свежег капитала у руралне делове Потисја.

6.4. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Привреда

Основни циљ економског развоја: привредни опоравак, јачање конкурентности економских сектора (посебно индустрије, пољопривреде и сл.), остваривање динамичног раста и пораст запослености становништва обезбеђењем повољних општих, инфраструктурних и просторних услова.

Оперативни циљеви:
- формирање стабилне и развијене привредне структуре која ће, дугорочно посматрано, омогућити одрживо коришћење постојећих ресурса (природних и створених) и компаративних предности подручја у обухвату Просторног плана;
- стварање такве привредне структуре која ће се прилагодити еколошком систему Тисе;
- подстицање развоја сектора услужних делатности, посебно трговине;
- подстицање развоја туризма.

Реализација ових циљева, као и циљева из других области, омогућиће раст животног стандарда и бољи квалитет живота становништва у подручју посматраног Просторног плана.

Индустрија

Основни циљ: опоравак, повећање секторске и територијалне конкурентности, обезбеђењем повољних општих, инфраструктурних и просторних услова, као и њена равномернија просторна дистрибуција, уз уважавање еколошког коридора Тисе.

Оперативни циљеви:
- у области индустрије развијање првенствено оних грана индустрије чија технологија не утиче негативно на животну средину, као и подршка конкурентној и енергетски ефикасној производњи;
- обезбеђење просторних услова за изградњу индустријских/технолошких паркова, као и малих и средњих предузећа;
- унапређење и изградња потребне инфраструктуре за развој индустрије и малих и средњих предузећа (саобраћајна, енергетска, комунална и друга инфраструктура);
- развој иновативних high tech делатности;
- максимално коришћење међународног пловног пута за транспорт сировина и готових роба.

Пољопривреда

Основни циљ-конкурентна производња квалитетне и здравствено безбедне хране, како финалних производа, тако и сировина за прерађивачку индустрију.

Оперативни циљеви:
- пажљиво препознавање и лоцирање специфичности појединих делова посматраног подручја (поврће, воће, виногради, лековито биље и др.) и могућности валоризације тих компаративних предности;
- бројчано увећање сточног фонда и побољшање његових производних резултата, за шта постоје природни потенцијали који нису искоришћени у довољној мери;
- измена сетвене структуре са циљем повећања површина, односно процентуалног удела високо акумулативних биљних култура (индустријско и лековито биље, поврће, семенске робе, цвећа и сл.);
- стварање тржишног амбијента за природно, ненаметнуто укрупњавање земљишних поседа;
- модернизација прераде пољопривредних производа и њихова стандардизација;
- стимулисање младих да пољопривреду изаберу као своје животно опредељење и да искористе предности задружног начина организовања производње;
- заштита генетског, специјског и екосистемског биодиверзитета прихватањем производне праксе пољопривреде ради заштите, у сврху очувања биљних и животињских врста од посебног значаја;
- унапређење производње, прераде и пласмана традиционалних пољопривредних производа

заштићеног имена порекла и квалитета.

Шумарство и лов

Основни циљ: одрживи развој шумарства и лова и повећање површина под шумама у складу са развојем еколошког коридора.

Оперативни циљеви развоја на подручју обухвата плана су:
- повећање површина под шумама;
- унапређење стања шума;
- задовољење заступљених и одговарајућих функционално-наменских захтева везаних за заштитно-регулаторне, привредне, социокултурне и др. функције уз успостављање стабилних стања састојина;
- планска производња и координирано, односно интегрисано деловање.

Оперативни циљеви развоја у ловству су:
- доношење Планских докумената на подручју обухвата плана;
- стални мониторинг популација дивљачи и њихових станишта;
- обезбеђивање средстава за заштиту, очување и унапређење популација дивљачи и њихових станишта и друге намене од значаја за развој ловства;
- обезбеђивање подршке корисницима ловишта.

Туризам

Основни циљ-успостављање одрживог развоја туризма у Потисју и стварање конкурентних услова за развој рецептивног туризма, који ће као извозна компонента допринети економском просперитету локалних средина и потиског региона као целине.

Оперативни циљеви:
- валоризација природних и антропогених туристичких потенцијала, у складу са трендовима домаће и иностране тражње;
- успостављање развоја појединих облика туризма које је могуће развијати у складу са заштитом животне средине, на основу размештаја туристичких локалитета, објеката и праваца кретања туриста;
- усклађени развој туризма са побољшањем квалитета живота локалног становништва и задовољавање потреба становништва Потисја;
- побољшање материјалне базе туризма, која ће бити разноврснија и богатија и представљати елеменат атрактивности понуде Потисја;
- унапређење туристичке инфраструктуре, кроз развој специфичних облика смештајних и угоститељских капацитета;
- развој саобраћајне инфраструктуре у смислу повећања доступности туристичких садржаја;
- формирање визиторских центара и информативних туристичких пунктова;
- успостављање снажнијих веза између туристичке привреде и њој комплементарних делатности (пољопривреда, услуге и др.) уз коришћење локалних производа за побољшање ванпансионске потрошње туриста;
- подизање свести код становништва о значају развоја туристичке делатности;
- едукација и ангажовање становништва за бављење пословима у туризму;
- подстицање развоја малих и средњих туристичких предузећа у Потисју;
- побољшање ефикасности управљања развојем туристичке дестинације подручја кроз формирање дестинацијске менаџмент организације Потисја;
- искоришћавање могућности фондова ЕУ и других за имплементацију пројеката у туризму;
- унапређење остварене прекограничне сарадње на Горњем Потисју са Мађарском и њен даљи развој;
- повезивање са осталим еврорегионима и успостављање јединственог наступа на туристичком тржишту;
- примена међународних принципа, метода и модела развоја туризма;
- стварање потиског идентитета у склопу туристичког кластера Војводине;
- стварање брендова у Потисју по облицима понуде и изградња препознатљивог имиџа Потисја;
- успостављање система вредности и квалитета туристичке понуде Потисја;
- повећање туристичког промета и девизног прилива;
- компромисно интегрисање принципа и стратешких, планских и програмских докумената развоја туризма, уз оптимално задовољавање социјалних, економских, водопривредних, просторно-еколошких и културних потреба на регионалном и локалном нивоу.

6.5. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

Саобраћајна инфраструктура

Основни циљ:
- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслуживати све садржаје и локалитете у оквиру подручја еколошког коридора уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума.

Посебни циљеви су:
- план развоја саобраћајне инфраструктуре у зони еколошког коридора и у складу принципима мултимодалног саобраћаја;
- формирање општинске саобраћајне матрице тако да саобраћајни правци према постојећим и новоустановљеним локалитетима представљају важне-засебне саобраћајне правце у оквиру општина, како би се задовољили сви нивои будућег интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;
- мрежа путева треба да створи оптималне услове повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације еколошког коридора;
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- приобаље водног-пловног пута река Тисе и ОКМ ХС ДТД, оспособити-изградити-модернизовати за превоз путника водним путем, повезати све видове саобраћаја на интегралном принципу, формирати капацитете наутичког туризма и др.

Водопривредна инфраструктура

Основни циљ - уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода.

Посебни циљеви у области водопривреде су:
- дефинисање водопривредног развоја и могућности водопривреде као подстицајног, или ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја;
- очување и унапређење заштите од поплава, ерозија и бујица, као и других видова штетног дејства вода, при чему се и други системи (урбани, привредни, инфраструктурни итд.) упућују како да усмере свој развој да би се заштитили од штетног дејства вода;
- завршетак реконструкције одбрамбене линије за велике воде поред Тисе и гравитирајућих водотокова.
- заштита обрадивих пољопривредних површина и насеља од сувишних унутрашњих вода и високих подземних вода из прве (фреатске) издани;
- реконструкција, ревитализација и редовно одржавање каналске мреже и црпних станица на мелиорационим системима;
- стратегија управљања поплавама треба да буде првенствено у сагласности са Стратегијом управљања водама Републике Србије, Директивом о поплавама, и Планом управљања ризицима од поплава;
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- спровођење контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- изградња канализационе мреже и уређаја за пречишћавање у свим насељима, после изградње свака општина треба да донесе уредбу о обавезном прикључењу да би се спречило загађење како подземних и површинских вода тако и земљишта;
- контролисано прихватање и спровођење сувишне атмосферске воде путем система атмосферске канализационе мреже, њено одвођење у најближе реципијенте-у мелиоративну каналску мрежу, депресије по ободу насеља, предвидети и могућности њеног задржавања на унапред предвиђеним уређеним површинама;
- обезбеђење довољне количине квалитетне воде за потребе наводњавања;
- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине;
- унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривреде;
- заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, посебно шумарства, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема и антиерозионог газдовања шумама.

Енергетика

Основни циљ - сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима, смањење и

рационализација потрошње енергије, измена структуре и удела појединих енергената у укупном билансу, смањење увозно зависних енергената и електричне енергије на рачун осталих енергената и нових неконвенционалних/обновљивих, смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину.

Оперативни циљеви:

- технолошка модернизација енергетских објеката;
- реконструкција, ревитализација и модернизација постојеће инфраструктуре;
- изградња нове инфраструктуре и производних енергетских објеката;
- повећање сигурности напајања корисника електропреносног система, повећање поузданости рада преносног система и смањење губитака у преносном систему;
- смањење потрошње финалне енергије;
- обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности (у производњи и преносу) и потрошњи енергије у свим енергетским секторима;
- супституција електричне енергије за добијање топлотне енергије другим енергентима;
- изградња когенерационих објеката за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије;
- смањење штетних утицаја енергетских објеката на животну средину;
- стварање услова за стимулисање коришћења обновљивих извора;
- промоција обновљивих извора и укључење у енергетске планове градова и локалних заједница као део локалних енергетских стратегија.

Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

Основни циљ - стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије.

Оперативни циљеви:
- обезбеђивање фондова за реализацију;
- промоција и подстицање примене ОИЕ на регионалном и локалном нивоу;
- стварање погодног амбијента за примену и инвестирање у ОИЕ,
- коришћење обновљивих извора у производњи примарне енергије и повећање енергије из ОИЕ са садашњих 7% на 20% 2020. године;
- развој адекватног информационог просторног система и увођење ГИС-а приликом одређивања потенцијала и локација за производњу енергије из ОИЕ;
- утврђивање базе података о свим обновљивим изворима са њиховим потенцијалима и активностима у којима би могли бити коришћени;
- умрежавање погона за производњу обновљиве енергије;
- укључивање свих интересних група (локалне управе, становништва, стручне јавности инвеститора и невладиних организација) у процесе имплементације програма обновљивих извора енергије;
- међуинституционална сарадња ради дефинисања заједничких опредељења;
- успостављање система у истражним и припремним радовима за коришћење ОИЕ.

Енергетска ефикасност

Основни циљ: повећање енергетске ефикасности у свим секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу, од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.
Оперативни циљеви су:
- детаљно сагледавање стања потрошње енергената (према структури и врсти енергетских услуга) у секторима индустрије, саобраћаја, зградарства и комуналних услуга);
- побољшање постојећег и даљи развој система даљинског грејања, развој гасоводне мреже, која ће омогућити супституцију коришћења електричне енергије и класичних фосилних енергената;
- пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и реконструкција постојећих уз поштовање принципа енергетске ефикасности;
- утврђивање ефеката мера које се спроводе у погледу рационалне употребе енергије;
- унапређење и развој статистичких података и енергетских индикатора за праћење енергетске ефикасности;
- замена класичних сијалица тзв. штедљивим;
- оснивање подстицајних фондова за реализацију програма и пројеката енергетске ефикасности националном, регионалном и локалном нивоу;
- унапређење технолошког нивоа индустријских предузећа;
- обнова целокупног возног парка.

Електронска комуникациона инфраструктура

Основни циљ - Уравнотежен развој електронске комуникационе инфраструктуре на подручју Плана као једног од значајног покретача нове економије и обележја савременог друштва засноване на ICT технологији.
Оперативни циљеви:
- потпуна дигитализација електронске телекомуникационе инфраструктуре;
- развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- увођење савремених телекомуникационих услуга;
- повећање броја претплатника фиксне телекомуникационе мреже и достизање пенетрације од око 42% и достизање просечног нивоа развијености у ЕУ;
- развој приступне мреже одређеног квалитета;
- повећање пенетрације интернет корисника од преко 30%;
- повећање пенетрације широкопојасних услуга;
- универзални сервис сваком домаћинству;
- широкопојасни приступ мрежи сваком привредном субјекту, државним установама и организацијама и грађанима који то затраже;

- обезбеђивање јавних терминала за приступ интернету (јавним установама, школама, библиотекама, аутобуским и жел. станицама, домовима здравља, месним заједницама, поштама и др.);
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља;
- повећање квалитета услуга мобилних комуникација;
- најмање по један мобилни прикључак сваком грађанину;
- повећање процента покривености простора коришћења услуга мобилних комуникација и достизање пенетрације од око 97%;
- повећање понуда корисничких услуга;
- потпуна дигитализација радиодифузије;
- доступност најмање седам радио-ТВ канала, у дигиталном облику, до сваког становника;
- унапређење квалитета поштанских услуга;
- подизање нивоа поштанских услуга;
- достизање стандарда квалитета поштанских услуга прописаних у ЕУ;
- обезбеђивање поштанске услуге за све кориснике по приступачним ценама;
- формирање и примена адресног кода;
- примена европских стандарда у области сигурности и безбедности.

6.6. ЖИВОТНА СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛИ, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА

Заштита животне средине и управљање отпадом

Основни циљ - снажна афирмација концепта заштите и унапређења животне средине као основе уравнотеженог развоја, коришћења и уређења простора у обухвату Просторног плана.

Оперативни циљеви у области заштите животне средине и управљања отпадом су:
- заштита и очување постојећих природних вредности и природних ресурса у обухвату Плана са посебним осветом на подручје еколошког коридора;
- израда локалних регистра извора загађивања животне средине у општинама у обухвату Плана, као дела националног регистра извора загађивања, са истицањем постројења која се налазе у непосредном окружењу еколошког коридора;
- праћење емисије загађујућим материја у ваздух на постројењима у непосредном окружењу еколошког коридора, квалитета површинских вода и седимента и подземних вода и квалитета пољопривредног земљишта;
- рационално коришћење природних ресурса, уз фаворизовање коришћења обновљивих извора енергије на локалитетима где се покаже постојање могућности;
- примена БАТ технологија у привреди у свим постојећим и планираним постројењима у обухвату Плана;
- фаворизовање и пуна подршка "brownfield" инвестицијама;
- очување еколошке функције слободног простора на подручју обухвата Плана;
- повећање површина под шумама и заштитним појасевима на подручју Плана;
- пречишћавање комуналних употребљених вода и предтретман индустријских употребљених вода до нивоа могућности упуштања у јавну канализациону мрежу, сходно посебним општинским одлукама;
- предтретман и пречишћавање свих отпадних вода (комуналних и индустријских);
- снабдевање свих корисника потребном количином квалитетне воде за пиће;
- санација, рекултивација и рехабилитација еколошки најугроженијих подручја, пре свега свих непрописно лоцираних неуређених одлагалишта отпада на подручју обухвата Плана и ремедијација контаминираних локација опасног отпада и ревитализација простора;
- гасификација насеља на подручју обухвата Плана;
- едукација грађана, подстицање развоја еколошке свести и коришћење ЕУ фондова за имплементацију програма заштите животне средине;
- одлагање отпада животињског порекла у складу са Законом о ветеринарству;
- изградња регионалних центара за управљање комуналним отпадом ван обухвата Плана којима ће гравитирати општине односно подручје обухваћено Планом;
- успостављање система за управљање посебним токовима отпада;
- промоција и подстицање кућног компостирања у циљу очувања природних ресурса и животне средине.

Заштита и уређење предела

Основни циљ - заштита, уређење и интерпретација предела уз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предеоних елемената, уз афирмацију природних и културних вредности.

Оперативни циљеви:
- очување и унапређење предеоне структуре еколошког коридора Тисе, као предуслов

функционалности речног коридора, као и његове повезаности са коридорима нижег реда.

- заштита, очување и повезивање *фрагмената природних и полуприродних елемената предела на простору обухвата Просторног плана, посебно плавних подручја у* приобаљу Тисе;
- заштита и очување културног предеоног карактера (руралног и урбаног) који доминира укупним простором, са стварањем нових препознатљивости које не угрожавају његов идентитет;
- ревитализација нарушених природних и културних елемената предела;
- рационално и одрживо коришћење ресурса предела без загађивања животне средине и деградације предеоног идентитета;
- постизање равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене карактеристике предела и очувања и унапређења предеоне разноврсности;
- уређење предела ради оптимизације стања и заштите животне средине;
- заштита и очување биолошког диверзитета;
- успостављање јединственог предеоног образаца Еколошког коридора Тисе;
- успостављање система заштите, управљања и развоја пределом према Европској конвенцији о пределу.

Заштита природних добара и биодиверзитета

Основни циљ- заштита и унапређење природних добара и биодиверзитета.

Оперативни циљеви:

- успостављање еколошког коридора Тисе као еколошког коридора од међународног значаја и еколошког коридора Панонског биогеографског региона;
- повезивање регионалних и локалних еколошких коридора, заштићених подручја и евидентираних станишта заштићених и строго заштићених врста од националног и међународног значаја са еколошким коридором Тисе у кохерентни систем;
- уређењем подручја еколошке мреже обезбедити просторну и функционалну проходност еколошких коридора на подручју Плана;
- заштита, очување и унапређење природних вредности и одрживо коришћење природних ресурса у еколошком коридору Тисе;
- планско спречавање активности и делатности које могу проузроковати негативне последице на еколошки коридор;
- обнова нарушених делова природе и смањивање губитка и притисака на биодиверзитет;
- спровођење мера (конзервације, санације-ревитализације и рекултивације, и др.) и режима заштите и мониторинга стања заштићених подручја, уз стално праћење стања и промена у природи.

Заштита културних добара и добара под претходном заштитом

Основни циљ - валоризација, заштита и коришћење културног добра са околином, презентација добра као развојног ресурса за потребе истицања локалног идентитета, а нарочито идентитета културног подручја.

Посебни циљеви су:

- развијање свести о значају културног наслеђа у јачању идентитета локалне заједнице и у презентацији културног подручја и културног предела (историјски град Бечеј, урбане и руралне целине за које се валоризацијом утврде културно - историјске вредности);
- повећање конкурентности и вредности културног подручја као инвестиционе локације, очување и унапређење вредности културног наслеђа у контексту његовог културног диверзитета, мултикултуралности, мултиконфесионалности и мултинационалности;
- обједињавање културног добра/добра под претходном заштитом и природног добра у једну целину, а у складу са условима заштите;
- коришћење културног добра/добра под претходном заштитом (и природног) у: васпитно- образовне, културно-уметничке, рекреативне и туристичке сврхе (организовање уметничких колонија, изложби, одржавање музичких вечери, вечери поезије, изградња смештајних

капацитета и објеката за спорт и рекреацију у близини културног и природног добра), уз напомену да се интегритет културног и природног добра мора сачувати;
- усклађивање потреба за модернизацијом урбаних структура и потреба за интерполацијом нових архитектонских форми са принципима очувања културног наслеђа.

7. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУСОБНИ ОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Интегрисање подручја Просторног плана, чију осовину чини река Тиса, у шири регионални контекст подразумева уважавање најважнијих европских докумената којим је дефинисан просторни развој, као и примену њихових препорука за остваривање међународне, а посебно прекограничне сарадње.
Просторна интеграција Републике Србије у европско окружење одвија се, и одвијаће се, на неколико нивоа - нивоу Европске уније, транснационалном нивоу Југоисточне Европе (Програм сарадње за подручје ЈИЕ), прекограничном или трансграничном нивоу са локалним и регионалним територијалним јединицама суседних држава (cross-border cooperation - CBC). Основ за све наведене нивое повезивања чиниће предеоне целине, природни системи (водни системи), инфраструктура, природно и културно наслеђе, заштита животне средине, социоекономске, културне и друге везе које доприносе одрживом просторном развоју и интегрисању Републике Србије у европско окружење (ППРС). За јачање територијалног капитала Србије, па чак и за његово елементарно очување на постојећем нивоу, неопходно је оспособљавање дунавског правца и интензивирање транспорта у остваривању његове улоге у систему трансевропске мреже мултимодалног транспорта, што самим тим даје значај и пловном путу реке Тиса.
Река Тиса, као највећа лева притока Дунава, која својим током повезује пет држава, са специфичностима наглашеним кроз више међународних и међудржавних развојних планова, пројеката и споразума, а посебно кроз Европски споразум о главним унутрашњим пловним путевима од међународног значаја (AGN), нужно мора достићи ниво других институционално заштићених притока Дунава. У складу са овим опредељењем је Заједничка изјава о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав, коју су 2007. године усагласиле и потписале три компетентне међународне институције (ICPDR, DK и ISRBC), планирана као одредница у перспективи развоја у међународним оквирима.
Најзначајнији IPA прекогранични пројекат у којем је Србија учествовала, а односи се на реку Тису јесте TICAD (Tisa Catchment Area Development) пројекат - Развој слива реке Тисе. TICAD пројекат подржан је у оквиру транснационалног програма сарадње Југоисточне Европе (SEE програма). Овај пројекат карактерише прекогранична сарадња локалних, регионалних, националних институција, установа за планирање и истраживање из свих пет земаља дуж територије слива реке Тисе (Румунија, Украјина, Словачка, Мађарска и Србија). Заједнички циљ пројекта јесте стварање одрживе стратегије за унапређење природних потенцијала, унапређење социјалних и економских

услова, и развој инфрасгруктуре. Стратегија ће допринети имплементацији ЕУ Директиви о водама. Основни циљ пројекта TICAD јесте транснационална сарадња и изградња заједничке базе података, размена идеја, као и израда заједничке стратегије и препоруке за свеобухватно управљање водама.

Слика 5: Положај реке Тисе од извора до ушћа

Дугогодишња прекогранична сарадња резултирала је Споразумом о формирању Еврорегије Дунав-Криш-Мориш-Тиса (ДКМТ)[12] 2003. године који су потписали: Жупанијска већа Арад, Хунедоара, Караш-Северин, Тимиш - Румунија, Генералне скупштине жупанија Бач-Кишкун, Бекеш, Чонград - Мађарска, Извршно Веће Аутономне Покрајине Војводине - Србија.[71]

71 Стратешки план Еврорегије Дунав-Криш-Мориш-Тиса, од истих учесника, укључујући и министре иностраних послова, закључен је 2005. године.

Циљ Регионалне сарадње Еврорегије ДКМТ јесте развијање односа у области привреде, образовања, културе, здравства, заштите човекове средине, науке и спорта, проширивање иновативне сарадње, сарадња у програмима развоја инфраструктуре од значаја за Еврорегион и заједнички наступ у циљу интеграције у модерне европске токове.

Потисје као развојна осовина, физичко-географски и саобраћајно-географски, као и по потенцијалима припада територији Еврорегије ДКМТ. По овој развојној стратегији заштита површинских и подземних вода, заштита биодиверзитета и добра и саобраћајна повезаност спадају у домен међународне сарадње на нивоу три суседне државе, а самим тим и преображај привреде (туризам, аграрна индустрија и др.).

У оквиру развоја саобраћајне инфраструктуре предлаже се Подршка развоју воденог саобраћаја у региону уз промовисање реке Тисе као међународне реке, развој комбинованог саобраћаја (RO-LA, RO- RO), терминала и логистичких система. Отварање граничних прелаза између Србије и Румуније непосредно могу утицати на потиске општине и започети реализацију попречних магистралних путева према Потисју и Коридору X.

Ако би се гранични прелаз Тисасигет-Ђала (HU-SRB) прекатегоризовао и био нон-стоп отворен, омогућио би се прелаз камиона преко 3,5 t носивости, што би створило услове за еластичнији и директан приступ гравитационом подручју Сегедина северном Банату.

Изградња прекограничних бициклистичких стаза поред Тисе (Мориша, Дунава, Киреша) је неопходна ради укључивања Србије у европску мрежу бициклистичких путева (EUROVELO) и приближавања екотуристичких дестинација туристима из суседних земаља. Реализацијом таквих инвестиција подржавала би се одржива сарадња грађана који живе у пограничним зонама у неговању природних, радом створених, фолклорних и културних вредности.

Претпоставка за развој сарадње малих и средњих предузећа у Потисју је формирање трансграничних индустријских паркова у простору Сегедин-Суботица и Морахалом (Ни)-Кањижа и подршка оснивању spin/off фирми у сарадњи са универзитетима/ факултетима[72]. Такође је важна реализација пројекта производње биодизела из репице на територији Еурорегије[73].

У домену развоја инфраструктуре у Стратегији ДКМТ Еврорегије једна од главних мера развоја је успостављање могућности за међународну пловидбу Тисом.

Идентификација и успостављање мреже еколошки значајних подручја NATURA 2000 (Special Areas of Conservation-SACs и Special Protection Areas-SPAs), вршиће се према посебним пројектима, сходно меродавним европским директивама у процесу приступања ЕУ.

Индикативна карта еколошке мреже за југоисточну Европу припремљена је у оквиру међународног пројекта под координацијом Европског центра за заштиту природе (ECNC). Први корак формирања еколошке мреже Србије је био издвајање подручја за Емералд мрежу, имплементацијом Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта. Институционално успостављање еколошке мреже подручја од европског значаја започето је 2009. године у оквиру Twining пројекта SR07-IB-EN-02 „Јачање административних капацитета заштићених подручја у Србији - Natura 2000". Уредбом о еколошкој мрежи Републике Србије (2010) река Тиса, као и водотоци Киреш и Златица, дефинисани су као еколошки коридори од међународног значаја. Еколошка мрежа предметног подручја се надовезује на еколошку мрежу Мађарске преко Тисе (укључујући и мртвају код Ђале и ПП „Камараш" као делове коридора), водотока Киреш и СРП „Селевењске пустаре" (потенцијално подручје Емералд мреже и мреже Natura 2000). Еколошка повезаност са природним становиштима Румуније се остварује преко Златице и слатинског појаса њеног плавног подручја.

Потенцијал развоја простора омогућен је укључивањем у ЕУ инструмента, прекогранична сарадња од значаја за подручје Просторног плана остварује се и у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (IPA

72 У Пројекту предлаже се коришћења знања створеног на факултетима (истраживачким институцијама) у привредне сврхе путем оснивања малих фирми, састављених од истраживача и привредних стручњака, какве већ масовно постоје на Западу и успешно раде. Основни задатак је коришћење иновативних идеја које се чине перспективним, обезбеђење извора за реализацију (прво пословни „анђели", seed-капитал, а касније ризични капитал), као и одабирање одговарајуће организационе форме. Циљ је да се подрже постојеће иницијативе, а ако буду успешне, ширење модела.

73 Коришћењу уљарица (пре свега репице и сунцокрета) као горива и њиховој производњи иде у прилог садашња цена фосилних горива и конкурентност цене биоуља, као и захтев да се боље искоришћавају површине које су постале слободне услед превелике производње хране у Европској Унији.

прекограничних програма Србије са Румунијом и Мађарском).
Имајући у виду шири регионални контекст, за израду овог Просторног плана неопходно је уважити и Дунавску стратегију (Тиса се улива у Дунав, слив Тисе чини део дунавског слива). Међународна сарадња на просторном развоју коридора VII и подручја овог Просторног плана одвијаће се у склопу активности на остваривању пет приоритетних области утврђених Дунавском стратегијом ЕУ:

- Развоју транспорта, енергетике и информационо-комуникационих технологија (ICT) дуж тока Дунава - приоритет има ратификација и примена Европског споразума о главним унутрашњим водним путевима међународног значаја, успостављање прописаних габарита водног пута на критичним секторима, обезбеђење безбедне пловидбе чишћењем појединих сектора, развијање неопходне инфраструктуре водног пута, развој речне флоте и успостављање пуне контроле саобраћаја развојем информационих сервиса;
- Заштити животне средине и одрживом коришћењу природног богатства у сливу реке Дунав - примена европских директива о водама и о заштити животне средине; сарадња на очувању подручја са међународним, прекограничним и националним заштитним статусом; развој националне еколошке мреже;
- Економском развоју и јачању регионалне сарадње и партнерства у региону Подунавља - развој и подршка транснационалној и прекограничној сарадњи у припреми и спровођењу пројеката економског развоја, руралног развоја, развоја туризма и других економских активности;
- Успостављању система сигурне пловидбе и афирмације принципа владавине права у сливу реке Дунав - јачање контроле преласка државне границе (гранична полиција) и контроле водног пута (речна полиција); сарадња на успостављању јединственог система за рано упозоравање о поплавама, мапирању и управљању ризицима од поплава, процедура за заједничко деловање у случају прекограничних техничко-технолошких пловидбених акциденатa;
- Стварања економије знања кроз сарадњу у региону Подунавља и активна улога науке у постизању циљева Стратегије.

3.3. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВОДОПРИВРЕДЕ

Стратегија за заштиту животне средине пограничних општина Северне Бачке и Баната (EVSTRAT, 2004) као приоритет у вези заштите животне средине у северном Потисју налаже првенствено изградњу комуналне инфраструктуре, руковање комуналним отпадом по начелима ЕУ (3R)[74], као и све врсте сарадње на плану заштите површинских вода (заштита од поплава, заштита квалитета површинских и подземних вода), заштиту природе и заштићених делова природе као и сарадњу на плану заштите од природних непогода. Стратегија се залаже за континуирану сарадњу (годишњи сусрети) стручњака заштите животне средине, заштите вода у виду билатералне или трилатералне сарадње у виду научно-стручних радних састанака.

Решавање проблема заштите животне средине је незамисливо без уважавања међународних конвенција и њиховог прилагођавања националним законима или обрнуто. Неопходно је уважавање и препорука ЕУ јер се једино на тај начин може извршити усаглашавање у области заштите животне средине пре свега усаглашавање информационих система на локалном, националном и регионалном нивоу.

Било би корисно да се формира стручно-научни колегијум за потребе Еврорегије који би касније могао да функционише као екипа за израду стратешких и оперативних докумената. Осим тога, ова сарадња би могла да има за резултат стручно научне публикације, елаборате и пројекте, које би омогућило трансфер знања (know-how) унутар регије (ДКМТ SP, 2005).

Међународни пројект Joint Tisa Survey - JTS који је координиран од стране ICPDR[75] бавио се испитивањем еколошког стања реке Тисе и Бегеја, обухвативши екотоксиколошке, лимнохемијске и хидробиолошке анализе као и комплексна испитивања биоте и муља речног дна. Изузетна важност испитивања се односила на загађење цијанидима и тешким металима пореклом из Румуније пошто су загађивања угрожавала акваторију и обална (плавна) подручја Тисе и Дунава. На речном потезу од Кањиже до Тителa је извршена анализа загађености воде реке Тисе, као и загађеност Бегеја и утицај њене загађености на реку Тису (ICPDR-JTS, 2003).

74 3R - Reduce, Reuse, Recucle (смањење стварања отпадног материјала, поновно коришћење и рециклажа отпадног материјала).
75 International Commision for the Protection of the Danube River

Програм заштите биодиверзитета садржи план одрживог развоја и газдовања на територији свих заштићених резервата (Лудашко језеро, Царска-бара/Рамсар), и свим потезима на Тиси и њеним притокама (Јегричка, Чурушка Мртва Тиса, EVKST, 2005, ДКМТ СР, 2005).
Билатерална сарадња у водопривреди спроводи се кроз рад међудржавних комисија и надлежних поткомисија у области заштите од штетног дејства вода, газдовања водама, заштите квалитета вода, као и кроз оперативне послове у свим областима сарадње на основу важећих споразума са Румунијом и Мађарском. Са Мађарском, међудржавна комисија за водопривреду одобрила је проширење водопривредне сарадње у оквиру хармонизованих површинских и подземних водних тела, уз имплементацију Оквирне директиве о водама ЕУ 2000/ЕК и сагласила се са почетком примене Директиве о процени и управљању ризицима од поплава 2007/60/ЕК. Са Румунијом овај процес није започет кроз рад надлежне Међудржавне комисије за хидротехничка питања.

Мулитилатерална сарадња у водопривреди спроводи се у оквиру Комисије за заштиту реке Дунав чији је саставни део и Радна група за реку Тису на основу важеће Конвенције.

Успостављање структурно квалитетнијих веза може се остварити повезивањем урбаних центара у шире регионалне урбане асоцијације, пре свега синхронизованим развојем комплементарних делатности из области рада (комплементарна привреда - усаглашавање производних програма и привредних капацитета, рационално коришћење природних и социјалних ресурса, слободно кретање радне снаге, заједнички наступ на тржишту и др.), услуга и јавносоцијалне инфраструктуре (саобраћај, здравство, високо образовање, информације и др.), туризма и заштите природе. Сарадња са Мађарском и Румунијом ће се такође остваривати преко културних веза успостављених између припадника националних мањина у Србији и српске мањине у суседним државама.
У будућој потенцијалној сарадњи са насељима на обали Тисе у Мађарској, може се очекивати развој комплементарних функција, привреде и заједничке инфраструктуре. Могућ утицај на будућу просторно-функцијску организацију непосредног окружења подручја Просторног плана остваривање мађарски градови: центар регионалног ранга Сегедин (око 105000 становника), а потом Оршава и Молдова Нова.

3.4. СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА СУСЕДНИХ ПОДРУЧЈА (МАЂАРСКА)

Стратегија развоја потиског региона у Мађарској (Стратегија „Vasarhelji-terv")

Главни стратешки циљ целог Потисја у Мађарској гласи: То је простор привреда које сарађују, а то подразумева формирање такве привредне структуре која је у складу са природним (физичко-географским) системом карпатског басена и која се заснива на сарадњи и делотворности у друштвеном смислу. На основу стратешког циља је формулисано пет приоритета, а у оквиру ових приоритета се истичу специфични циљеви, мере који чине основу оперативних програма.
Приоритети су:
III. Формирање пејзажних система који се заснивају на одрживој експлоатацији водених ресурса Циљеви и мере:
- 1.4. Пејзажна рехабилитација мочварних терена
- 1.5. Формирање инфраструктурних система помоћу којих се смањују деградациони процеси
- 1.6. Одрживо газдовање воденим ресурсима

IV. *Развој кластерских могућности оспособљавања (обучавања) и запошљавања које се заснивају на традиционалним могућностима*

Циљеви и мере:
- VI. 1. Развој кластера
- 11.4. Подстицање иновација
- 11.5. Развој образовних потенцијала и побољшање запошљавања

VII. *Борба против периферности*
Циљеви и мере:
- 111.3. Развој комуникационих и саобраћајних услова
- 111.4. Развој терцијалног и квартарног сектора

VIII. *Стварање привредне структуре који се прилагођава еколошком систему Тисе*
Циљеви и мере:
- VI. 1. Формирање руралне економије са високим мултипликативним утицајем

VI. 2. Формирање пољопривреде са великим диверзитетом
IV.3. Формирање туристичке привреде прилагођено специфичним особеностима простора

VII. *Повећање делотворности и демократичности просторних развојних процеса* Циљеви и мере:
VII. 1. Јачање партнерства
IX. 2. Подруштвљавање процеса у планирању простора V.3. Повећање абсорпционих капацитета регије

Стратегија развоја региона Јужни Алфелд (2007-2013) - Мађарска

Ова регионална стратегија је прва међу онима који су препознали значај прекограничне сарадње на економском и инфраструктуралном плану, као и у области заштите животне средине и заштите од поплава.

У оквиру приоритета који су значајни за регионалну сарадњу најважније је то, да се тежи ка повезивању заштићених делова природе, и да се Сегедин сматра као капија преко које се сарадња шири према Балкану односно утицаји са Балкана неоспорно улазе у ЕУ. Они могу да дају нову димензију економској сарадњи.

Стратегија велику пажњу посвећује и формирању кластера на плану туризма и то специјално бањског туризма са свим пратећим привредним гранама.

8. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Концепција просторног развоја у оквиру Просторног плана дефинише стратешке правце дугорочног просторног развоја и позиционирање обухвата Просторног плана у ширем регионалном оквиру у смислу развоја подручја посебне намене. Потенцијали потиског подручја, захваљујући којима се отварају перспективе даљег развоја, наглашени су у просторним плановима вишег реда (ППРС и РПП АПВ). Задаци Просторног плана, који утичу на формирање концепције, односе се на:
- усаглашавање интереса различитих корисника простора- превасходна је обавеза Просторног плана заштита, уређење и развој еколошког коридора Тисе, уз валоризацију и дефинисање постојећих и планираних различитих намена простора (водопривреда, заштита и економски развој) и потреба да се ускладе и помире сви интереси који су у много чему конфронтирани (табела 6);
- могућности развоја потиског подручја као целине- кроз препознавање и истицање просторне повезаности и заједничких развојних циљева путем одрживог интегралног просторног развоја треба створити могућности за развој неразвијених општина и потиског подручја у целини (табеле 3, 4 и 5);
- дефинисање пројеката- дефинисање заједничких пројеката више општина и стварање услова за инвестирање у локалне самоуправе(поглавље V, тачка 3).

Дефинисање развојне улоге појаса дуж реке Тисе, боље коришћење просторног положаја у ширем окружењу, просторна интеграција и функционална повезаност са другим регионалним целинама представљају шансе за развој подручја. У том смислу, наглашава се значај јачања развојних капацитета и веће конкурентности појаса дуж реке Тисе на регионалном, националном и међународном нивоу, потреба успостављања везе овог развојног појаса са другим развојним појасевима дефинисаним у ППРС и РПП АПВ и идентификације репера регионалног идентитета (културне, историјске, природне, привредне брендове) преко којих ће се препознавати и афирмисати специфичност подручја.

Општа концепција развоја подручја посебне намене обухвата основне поставке и опредељења која су одређена разлозима за израду Просторног плана, а односе се на:
- стварање основа за дефинисање еколошког коридора, побољшање еколошког статуса подручја у смислу минимизације и заустављања вишедеценијских негативних утицаја на природне ресурсе, биодиверзитет и заштићена подручја у обухвату Просторног плана. Усклађивање активности у смислу заштите од плављења с једне стране, и конзервација и рестаурација плавних подручја значајних за развој туризма уз реку Тису с друге стране, представљаће основ за одрживи развој подручја;

- утврђивање просторних услова за развој и усклађивање различитих активности које могу допринети бржем развоју подручја и заустављању негативних демографских кретања. Одрживи туризам, у том смислу, представља најперспективнију активност која ће, афирмацијом природних и створених потенцијала, допринети рехабилитацији и развоју подручја у обухвату Просторног плана;
- планску координацију и акције у циљу заштите реке Тисе од даље деградације, као и заштита земљишта и насеља од површинских и подземних вода;
- сагледавање потенцијала овог подручја у контексту наставка остварене међународне сарадње (TICAD пројекат, Регионална сарадња Дунав-Криш-Мориш-Тиса и др.) и стварање основа за даљу прекограничну сарадњу;
- развој саобраћајне инфраструктуре уз истицање значаја и унапређења Тисе као међународног водног пута и туристичког потенцијала.

Река Тиса протиче кроз 5 земаља, што јој даје интернационални карактер. Слив реке Тисе припада простору средње Европе и обухвата источну половину панонског биогеографског региона. Део који протиче кроз Србију захвата јужни део Панонског басена. Како је коридор реке Тисе од свог извора (у Украјини) до ушћа у Дунав (у Србији) кохерентан територијални ентитет подељен административним границама, важно је истаћи потребу за широком међународном сарадњом која ће подразумевати:

- подстицање институционалне комуникације и координације (хармонизација у просторном планирању, контрола фактора ризика на животну средину, хармонизована заштита од поплава);
- интегрисано управљање водама (рационална експлоатација и коришћење водних ресурса);
- успостављање кохерентног система еколошке мреже спајањем националних еколошких мрежа преко еколошких коридора реке Тисе;
- подстицање културног идентитета региона Тисе.

Река Тиса представља драгоцени ресурс међународног значаја и вишеструке намене. Истовремено река Тиса на територији АП Војводине се не користи на одговарајући начин, у размери са њеним потенцијалима. Последица оваквог стања је недовољна развијеност општина које се наслањају на реку Тису, односно несклад стања и могућности просторног и свеукупног развоја. Чињеница важна за израду овог Просторног плана је да се у приобаљу реке Тисе на територијама неких од општина налазе вредности природног или културног значаја, као и предели које треба сачувати. Поменуте вредности су занемарене, неке су запуштене, али су и неповезане.
У циљу интегралног сагледавања међусобних утицаја и међузависности посебних намена у следећим табелама приказана су основна концепцијска полазишта успостављања равнотеже како међу посебним наменама, тако и у односу према осталим активностима.

Табела 3: Однос заштите природе и економског развоја

ПЛАН ПОБОЉШАЊА ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ И СТВАРАЊА УСЛОВА ЗА ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

КОНЦЕПЦИЈА	ОСНОВНА ИДЕЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА
Еколошка мрежа: Успостављање мреже еколошких коридора које би обезбедиле погодну коегзистенцију природних станишта са другим намена	Утврђивање примарног Еколошког коридора: стварање континуираног просторног система који би се простирао дуж тока и приобаља реке Тисе у правцу север-југ и чинио међународни еколошки кори стварање континуираних просторних система еколошких коридора на доминантном правцу исто Еколошкији би коридор као линијски систем, се препознаје као основа која пружа предност за економски и урбани развој са посебном пажњом на успостављање разноврсне туристичке понуде регије
Активирање м простора: Идентификација простора који би се активирао мерама за економски и урбани развој	Систем урбаних чворишта: регионални и општински центри су чворишта активности у којима треба појачати ниво услуга и приступачности модификацијом саобраћај„ инфраструктуре": успостављање мера које би допринеле већој мултифункционалности, атрактивности и изражавању карактера простора руралних насеља

Табела 4: Однос равномерног развоја и заштите животне средине

ПОДСТИЦАЊЕ РАСТА	УРБАНИЗАЦИЈА И УСПОСТАВЉАЊЕ БИЛАНСА РАЗВОЈА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
КОНЦЕПЦИЈ	ОСНОВНА ИДЕЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА
Структуирање предела: Истицање и препознавање карактеристичних амбијенталних целина	Водни систем и „зелене вез": Просторно консолидовање карактеристичних екосистема као целина и повезивање њихових структурних елемената које би поред заштите природних станишта пружио Продуктивни предели: Истицање војвођанског ма за културног предела у контексту продуктивних пејзажа Обале реке: Обезбедити јавни приступ реци и створити услове за активности (плаже, риболов, пешачење) у складу са еколошком функцијом
Линије конфликтних намена: Управљање зонама конфликтних	Зоне разграничења/интегрисања: Посебним планским кована развојна чворишта приступом уређивати линије/зоне раздвајања Линија реке: Интервенције на линијама обала рекеи вршити у складу са факторима који позитивно утичу
Развој градова и ма инфраструктуре: Успостављање нових развојних праваца	„Двојни градови Тисе": Бечеј-Нови Бечеј, Ада-Падеј, Сента- Чока, Кањижа-Нови Кнежевац, Тител- Саобраћајни коридор М-24: Сматра се будућим генератором развоја Баната са значајним потенцијалом за развој привреде у региону

Табела 5: Формирање интегрисане и активне мреже насеља

ФОРМИРАЊЕ ИНТЕГРИСАНЕ И АКТИВНЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА		
КОНЦЕПЦИЈА	ОВНА ИДЕЈА УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА	
Јавне службе: Локална чворишта концентрације јавних служби и сервиса	ање идеје повезивања двојних градова као јаких културних, едукативних, здравствених и административних центара	
	мештај јавних сервиса и услуга на локалном нивоу треба да одговоре повећаном потребом и локалним карактеристикама у руралним подручјима	
Дестинације: Репери са израженом предеоном, природном, културном или историјском вредности	сери" реке Тисе: Приступачни пунктови атракцијама на реци који могу да прихвате велики број посетилаца са пратећим комерцијалним и рекреативним садржајима	
	ародне атракције: Природна добра са инфраструктуром за профилисане туристе	{ у
Структуирање отвореног простора: Повезивање ентитета	елене везе": стазе које повезују рекреационе пунктове, паркове, гробља, и др. су важан елемент структуирања отвореног јавног простора.	
	врђивање кључних линија повезивања: Бициклистичка рута уз Тису, мрежа пешачких стаза, наутичке руте и сл.	
Интегрисана структура насеља: Структуре насеља које ће понудити различите морфолошке и типолошке опције становања и могућности привређивања	пуњавање празнина у грађевинским реонима насеља које би допринело повећању густине насељености, превенцији урбаног простирања и равномернијој приступачности јавним службама и сервисима	кЖ

Концепција просторног развоја у обухвату Просторног плана је усмерена ка већој развојној равнотежи у оквиру административно-територијалне организације АП Војводине. Кључну улогу требало би да имају динамички и снажни урбани центри у функционалној вези са својим окружењем, кроз јачање полицентричног урбаног система. Носиоци просторног, тј. интегрисаног и одрживог економског, социјалног и еколошког развоја биће макрорегионални центар Нови Сад са урбаним центрима: Суботица, Кикинда и Зрењанин.

Табела 4: Однос равномерног развоја и заштите животне средине

Наведени градови- кључни генератори просторног развоја, са својим капацитетима и потенцијалима остаће окосница економског и социјалног развоја подручја, уз нужну претпоставку функционалног повезивања са урбано-руралном структуром у окружењу.

Оживљавање и јачање функционалних веза у мрежи насеља посебну важност има у двојним градовима (концентрисање јавних служби, лоцирање привредних капацитета и формирање кластера). Мрежа урбаних центара овог подручја је идеална за формирање двојних градова-Бечеј- Нови Бечеј, Кањижа-Нови Кнежевац, Сента-Чока. Сложеније насељске агломерације не морају бити намењене само великим урбаним центрима, већ и насеља Тител-Книћанин и Ада-Падеј могу унапредити своје насељске структуре спајањем одређених функција и сматрају се зонама урбане конгломерације.

Концепцијске поставке и опредељења заштите, уређења и одрживог развоја подручја Просторног плана дају три области које, у основи дефинишу специфичности подручја чији је резултат потиски идентитет:

1. Заштита природних вредности и добара остварiће се формирањем и функцијама мреже заштићених и еколошки значајних подручја од међународног, националног и регионалног значаја, у оквиру националне и међународне еколошке мреже, очувањем заштићених и строго заштићених врста дивље флоре и фауне, феномена геонаслеђа и кључних обележја предела, уз обезбеђење институционално-организационе подршке и умрежавања свих релевантних актера заштите природе.
Река Тиса је еколошки коридор од међународног значаја за који су функционално повезани регионални и локални еколошки коридори, бројна заштићена подручја и евидентирана станишта заштићених и строго заштићених врста од националног и међународног значаја. Тиса је један од значајних еколошких коридора Панонског биогеографског региона, који повезује еколошки значајна станишта суседних земаља.

Коридор Тисе омогућује повезивање националне еколошке мреже са Паневропском еколошком мрежом, у складу са препорукама Конвенције о биодиверзитету.

Предстојеће активности формирања и унапређења еколошке мреже у знатној мери се преклапају са потребама корисника природних ресурса и простора. Заштита квалитета површинских и подземних вода, унапређивање функционалности речних и других еколошких коридора, као и вишенаменско уређење и коришћење заштитних појасева, представљају заједнички интерес водопривреде, пољопривреде, шумарства и заштите природе. Развојем међусекторске сарадње и имплементацијом научних сазнања и европских норми у процесу планирања примена концепта еколошке мреже може значајно допринети регионалном развоју Војводине.

Приоритети просторног развоја:
- остваривање заштите, презентације и одрживог коришћења еколошког коридора Тисе, у оквиру еколошке мреже АП Војводине којима се, између осталог, обезбеђује еколошки јавни интерес, омогућава развој локалних заједница и стварају услови за одмор, рекреацију, едукацију, али и развој водопривредних објеката и заштиту од високих вода;
- очување биодиверзитета према светским и европским конвенцијама и протоколима (као и према ППРС и РПП АПВ); очување функционалности природних система који обезбеђују екосистемске услуге друштву. Акценат ставити на Уредбу о еколошкој мрежи, утврђивање еколошког коридора и његове заштитне зоне и значај анализе ширег просторног обухвата за потребе одређивања еколошког коридора.

Заштита еколошке мреже, на основу Уредбе о еколошкој мрежи, обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста. Посебно је значајно следеће:
- на подручју еколошке мреже примењују се мере, методе, планска и пројектна решења са циљем очувања повољног стања еколошки значајних подручја и унапређивања нарушеног стања делова еколошке мреже;
- зоналним распоредом урбано-руралних садржаја и применом одговарајућих грађевинско- техничких, технолошких и других решења треба елиминисати или ублажити негативне утицаје на живи свет;
- очување и унапређење природних и полуприродних елемената коридора остварује се планирањем намене површина, као и активним мерама заштите у складу са предеоним и вегетацијским карактеристикама подручја;
- неопходно је унапредити стање еколошких коридора унутар грађевинских подручја, успостављањем

континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора;
- на местима укрштања еколошких коридора са елементима инфраструктурних система који формирају баријере за миграцију врста, обезбедити грађевинско-техничка решења за неометано кретање дивљих врста.

Ефикасност заштите обезбедиће се укључивањем локалног становништва у активности и послове на заштити, уређењу и интерпретацији заштићених подручја, као и компензацијама или компензационим програмима (првенствено у туризму) за штете/губитке узроковане ограничењима режима заштите и коришћења природних вредности.
Заштита природних вредности и добара остварiће се формирањем и функцијама мреже заштићених и еколошки значајних подручја за очување биодиверзитета у оквиру еколошке мреже АП Војводине.
Неопходна је институционално-организациона подршка, пре свега унапређење система управљања заштићеним подручјима који подразумева ефикасно чување и одржавање природних вредности, њихово уређење и туристички интерпретацију, даље истраживање и мониторинг, конзервацију, реколонизацију и реинтродукцију биљака и животиња, санацију оштећења, уређење предела и др.
6. Водопривреда- Тиса на подручју Просторног плана има статус међудржавног пловног пута, на основу међудржавног уговора са Мађарском и према класификацији Европских унутрашњих пловних путева цео ток Тисе кроз Србију могао би се разврстати до IV класе.

Са водопривредног становишта разматрани појас Потисја је изузетно важан по више основа. Овде ће се издвојити само неки аспекти, који указују на кључне проблеме и стратешке одреднице које се морају утврдити развојем водопривреде у целини:
- у појасу Тисе се налазе водопривредни објекти (уставе, црпне станице, брана и преводница и др.) који су од прворазредног значаја за рад Хидросистема ДТД и за водопривреду уопште. Мора се имати у виду чињеница да је основни задатак Хс ДТД решавање комплексног проблема мелиорација, снабдевања водом корисника, прихватање испуштених вода, одбрана од поплава и пловидба. Дакле, ово је сложен технички систем изграђен са јасним задатком и улогом. Његов рад је дефинисан са такође јасном и прецизном регулативом, Законом о водама и низом правилника, од којих су неки и међународни. Основна улога хидросистема ДТД не сме бити угрожена и то треба имати у виду код дефинисања планских мера;
- у непосредном приобаљу Тисе налазе се нека од највећих изворишта подземних вода, која имају стратешки регионални значај. То је пре свих изворište система горње Тисе (дефинисано ППРС), где ће поред коришћења подземних вода само за снабдевање насеља, бити потребно користити и воду из речне филтрације. Ту спадају и други мањи, тзв. микрорегионални систем Гардиновци - Чента ослоњен на алувион Дунава, затим микрорегионални систем који се ослања на алувион Тисе на потесу од Тараша до Белог Блата, микрорегионални систем који се ослања на алувион Тисе у околини Бечеја и микрорегионални систем источни обод Телечке, микрорегионални систем који се снабдева водом из алувијума Дунава и Тисе на потезу Гардиновци-Чента и Книћанин- Чента. Заштита тих алувиона и простора на којима се планира формирање изворишта представљаће ограничавајући фактор за планирање размештаја осталих садржаја у том појасу, посебно оних који би могли да доведу до угрожавања и деструкције изворишта;
- један од циљева (са становишта воде) је да се у појасу Потисја размештају они привредни садржаји који захтевају веће количине воде за технолошке потребе, чиме би се смањио притисак на водне ресурсе у маловодним зонама;
- у Потисју се налазе земљишта високих бонитетних класа, посебно са становишта погодности за наводњавање. Због тога је важно да се квалитет воде реке Тисе побољша до класе погодне за ову намену. То значи и да се отпадне воде насеља и индустрије морају пречишћавати, а у избору производних технологија за индустријске капацитете у овом појасу условљава се рециркулација воде, односно рестрикције у развоју производних капацитета са екстензивним коришћењем вода. При размештају свих осталих садржаја треба водити рачуна о очувању земљишних ресурса највишег квалитета, односно преусмеравању активности и функција великих потрошача земљишта на земљишта нижих бонитетних класа (слатинаста земљишта најнижих бонитетних класа);
- одбрана од поплава је један од приоритетних захтева у зони Потисја. Степен заштите од поплава треба примерити вредностима добара које се штите. Постојећа одбрамбена линија на Тиси, као и на уливним деоницама Кереша и Канала Бегеј који су под режимом Тисе, реконструисана је на рачунски водостај вероватноће појаве 1% у дужини од око уз Тису је 258 km од 289 km, а уз Стари и Пловни Бегеј треба урадити само појачано инвестиционо одржавање 128 km одбрамбених насипа;
- за обухват Просторног плана биће врло битне имплеметационе одредбе везане за двонаменско коришћење хидромелиорационих система (одводњавање и наводњавање), за прописивање начина коришћења и заштите речних инундација (од затварања и запоседања) и заштите од поплава.

Основни циљ у области водопривреде је интегрално коришћење, уређење и заштита водних ресурса

Потисја, што подразумева вишенаменски водопривредни систем, који је оптимално уклопљен у окружење и усклађен са свим другим корисницима простора и са водним системима вишег реда, утврђеним Водопривредном основом Србије и Просторним планом Републике Србије, као и Регионалним просторним планом АП Војводине.

Успоставиће се адекватан мониторинг квалитета водотока Тисе у циљу заштите и предузимаће се одређене мере, према потреби.

За концепцију просторног развоја из области водопривреде значајно је следеће:
- водопривредни простор коме припада Тиса;
- карактеристике Тисе као транзитне воде (количина, квалитет) и извесност коришћења у будућности;
- мултифункционална улога воденог тока Тисе;
- даљи просторни развој водне инфраструктуре (реализација врло сложених интегралних система за уређење, коришћење и заштиту вода и просторни захтеви за реализацију планиране обнове и повећања проточности ХС Дунав-Тиса-Дунав);
- спровођење заштите квалитета вода у оквиру интегралних система, применом технолошких, водопривредних и организационо-економских мера и могућност утицаја на квалитет вода преко међународних мултилатералних и билатералних међународних споразума;
- одрживо и строго конролисано коришћење водних ресурса као и заштита вода од нерационалне приватизације, загађења и неадекватног коришћења;
- комплексна заштита вода и хармонизација водопривредних, еколошких и развојних циљева;
- дефинисање мера побољшања водног режима у циљу стварања повољнијих услова за развој водених и приобалних екосистема и обогаћивање биодиверзитета;
- даљи развој међудржавног водног пута;
- интегрално управљање водама у оквиру управљачких система на нивоу речног слива и предлог мера за унапређење управљања у циљу интеграције са системима вишег реда у окружењу и на нивоу ЕУ.

7. Пољопривреда

У оквиру обухвату плана налазе се велике површине под различитим степенима заштите. Будући да је пољопривреда једна од најзначајнијих активности на посматраном подручју, а да бављење овом делатношћу, у случају неадекватног приступа, може бити у извесној мери инкомпатибилно са потребом заштите природе, потребно је пажљиво ускладити и инкорпорирати све законом предвиђене мере заштите. То подразумева прилагођавање пољопривредне делатности са потребама очувања животне средине, уз могућност редуковане примене хемијских средстава и агротехничких мера, зависно од нивоа заштите. Свакако да ће овакав приступ неминовно довести до умањења приноса, али дугорочно посматрано води ка увећању квалитета продуката произведених на овај начин. Стога производњу на подручјима у непосредном окружењу заштићених зона треба заснивати на принципима производње здраве хране, чиме се на најбољи начин усклађују потребе за заштитом природе и за економски оправданом пољопривредом.

8. Туризам

треба да буде много значајнија привредна грана. Просторни план анализира постојеће и потенцијалне услове за развој одрживог туризма, који ће се реализовати усклађено са захтевима очувања природних добара и вредности и уз уважавање интереса локалних заједница. Неопходно је обезбеђење саобраћајног отварања подручја и интегрисања туристичке понуде подручја с понудом регионалног окружења. Приоритет је конципирање, организација, афирмација и комплетирање специфичне туристичке понуде и атрактивних програма на планском подручју, комплетирање јавнокомуналне и туристичке инфраструктуре у функцији развоја туризма, повећање стандарда услуга постојећих и планираних туристичких капацитета, активирање локалног становништва на руралном подручју и његовог стамбеног фонда за развој туризма.

Река Тиса са свим својим особинама, које доприносе да буде оцењена у Европи као једна од најлепших предеоних целина, између осталог представља и велики потенцијал за развој туризма на новим, одрживим основама, а не на основи локалне заједнице која за то нема довољно капацитета.
Реализација појединачних пројеката (бања, дворац, ловиште и сл.) не доприноси развоју већих туристичких пројеката. Река Тиса, са свим што се налази уз њу и у њеном окружењу, је управо могућа велика осовина за развој значајног туристичког пројекта, а преко тога и изванредна подлога са издвајање потиског идентитета.
Подручје Просторног плана представља део туристичке дестинације Горњег и Доњег Потисја. Развој целогодишње туристичко-рекреативне понуде заснивање се на кључним постојећим и потенцијалним атракцијама.
Постојећа туристичка понуда биће техничко-технолошки и организационо унапређена и функционално

заокружена, посебно у погледу уређења, опремања и коришћења садржаја понуде у приобаљу.
Планско опредељење је да ће туризам представљати основну или алтернативну делатност и вид компензације локалном становништву за различита ограничења у развоју који намећу режими заштите природног наслеђа. Активираће развој комплементарних активности и структура (посебно у производњи органске хране, аутентичних етно-производа, традиционалних заната, јавних служби, инфраструктуре и др.) и подржати заштиту и презентацију природних и културних вредности.
Један од циљева Просторног плана је развијање сарадње потиских општина, која треба да се заснива на актуелним трендовима у Европи. У области туризма то је могућност целогодишње понуде, уз ниво туристичких услуга који може да задовољи захтеве више старосних група: од деце, младих, одраслих до старих. Истовремено, требало би на одржив начин обезбедити обнову, уређење, повезивање и интегрисано коришћење свих културних и природних вредности на овом подручју на начин јавног добра, уз учешће приватног капитала, пре свега ради развоја туризма, а преко тога и до квалитетнијег економског и социјалног развоја потиских општина, развоја њиховог идентитета и привлачности за инвестирање.
Предуслов за развој великих туристичких пројеката, који могу да привуку велики број туриста (не само локалног становништва, већ из целе Србије, па и из Европе), је стварање и организација туристичког подручја које се поклапа са природном целином и културним подручјем. Ово подразумева повезивање (умрежавање) више општина које имају највеће потенцијале и које су спремне за сарадњу.

Полазишта и принципи за релативизацију конфликтних интереса

У циљу дефинисања планских решења развоја и уређења подручја посебне намене, а у складу са захтевима за одрживо функционисање коридора, идентификовани су основни конфликти у простору и утврђени начини помирења различитих интереса који се јављају у домену утицаја посебне намене простора - еколошког коридора Тисе. Ово се, пре свега, односи на постојеће и потенцијалне конфликте заштите природних вредности, с једне стране и развоја локалних заједница и различитих активности (управљања водама, туризам, развој насеља и привреде, пољопривреда и др.) с друге стране.

Табела 6: Полазишта и принципи за релативизацију конфликата

1. Еколошки коридор и функционисање водопривреде као делатности	Полазиште: Превазилажење конфликата координисаним деловањем управљача (могућност израде одговарајућег плана интегрисања водопривреде и заштите на простору Тисе) и израда стратешких процена утицаја планова у области водопривредне инфраструктуре на функционисање еколошког коридора
Принципи релативизације: - Усаглашавање постојећих и планираних режима заштите природних вредности са активностима делатности водопривреде; - стварање платформе за интегралну заштиту природних и културних вредности, уређења и коришћења водних ресурса на подручју Тисе.	
2. Ширење грађевинских подручја на водно земљиште (у небрањени део Тисе)	Полазиште: Проблем дефинисања грађевинских подручја насеља, посебно намена радних зона, на водном земљишту
Принципи релативизације: - Наменско коришћење приобалних делова која се налазе у грађевинским подручјима на начин који омогућава „излазак" насеља на реку и у маниру одрживости еколошког коридора; - стриктно контролисање градње и употребе објеката и постројења, коришћења земљишта и вршења других делатности, у сврху одрживости еколошког коридора и предеоних карактеристика; - других активности локалног становништва које могу штетно утицати на заштиту вода акумулација)_	
3. Активности у области туризма, заштите природних вредности и животне средине	Полазиште: Превазилажење негативног међусобног деловања туристичких активности (пројеката изградње инфраструктуре) и заштите природних вредности и животне средине и оптимизација користи од ове две активности
Принципи релативизације: - Усаглашавање позиционирања туристичких садржаја са режимима заштите еколошког коридора ради резервисања простора за заштиту и развој туризма (одрживи туризам); - усклађивање садржаја и обима туристичких активности и изградње са капацитетом простора заштићених подручја; - реализација иновативних модела и развојних могућности туризма у очувању и унапређењу еколошког коридора који би подразумевао и коришћење дела профита од туризма за финансирање пројеката заштите и презентације предеоног карактера еколошког коридора; - едукација и информисање посетилаца и локалног становништва о вредностима и циљевима заштите Еколошког коридора; - промовисање вредности еколошког коридора Тисе и интегрисане туристичке понуде на регионалном т£жишту_	
4. Усаглашавање развоја локалних заједница са развојем туризма и пољопривреде	Полазиште: Стварање користи за локалну заједницу од развоја туристичког производа и имиџа туристичких центара и насеља, активирањем производње здраве хране засноване на принципима органске пољопривреде
Принципи релативизације: - Веће укључивање локалног становништва у развој одрживог туризма и пољопривреде на подручју Тисе; - допринос туризма и органске пољопривреде развоју локалне привреде и развоју комплементарних привредних активности; - стварање бољег квалитета живљења у насељима укљученим у туристичку понуду и рурални туризам.	
5. Ограничен развој водног транспорта	Полазиште: Непроглашавање реке Тисе међународним пловним путем, као и ограничења у пловидби изазваних хидролошко-морфолошким приликама
Принципи релативизације: - Сарадња са Републиком Мађарском у циљу наставка активности које воде проглашењу реке Тисе за међународну реку; - реализација регулационих радова на критичним секторима Тисе ради избегавања сужења пловног_пута_._	
6. Развој привредних активности у ширем заштитном појасу	Полазиште: Превазилажење негативног утицаја које могу да имају привредне активности на квалитет и стање животне средине и природних вредности у еколошком

коридора и очувања животне средине и природних вредности	коридору
Принципи релативизације:	- Поштовање режима заштићених подручја у оквиру параметара и карактеристика које су утврђене актом о заштити; заштићена подручја очуване природне структуре обала на деоницама водотока; - реализација нових могућности развоја привредних активности које неће негативно утицати на стање животне средине и заштићене природне вредности; - подстицање развоја других активности које су комплементарне животној средини (наутички туризам нпр.) и доприносе очувању и унапређењу природног и културног наслеђа; - дефинисање одговорности за наношење штете у заштитном појасу еколошког коридора (испуштање загађујућих материја у површинске и подземне воде)._
7. Територијална диспропорција која карактерише подручје Просторног плана	Полазиште: Интегративно сагледавање простора обухвата у циљу унапређења територијалне кохезије, равномерног развоја свих насеља и подстицање развоја „двојних градова".
Принципи релативизације:	- Уравнотеженији просторни развој ће се остваривати преко основног циља одрживог просторно-функционалног развоја заснованог на моделу функционалних урбаних подручја, као и прикључивањем (спајањем) оних насеља која нису у оквиру неког од постојећих ФУП-ова; - превазилажење несклада између стања и могућности просторног и свеукупног развоја свих насеља, користећи предност њиховог положаја уз реку Тису као и бројне природне и културне вредности које би биле представљене на прави начин; - на одржив начин омогућити обнову, уређење, повезивање и интегрисано коришћење свих културних и природних вредности на начин јавног добра, како би подстакли економски и социјални развој потиских општина.

Слика 6: Положај реке Тисе у окружењу

IV ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈИМА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

Концепт развоја и планска решења развоја мултифункционалног еколошког коридора Тисе усклађени су са међународно дефинисаним политикама и принципима развоја, усвојеним декларацијама, стандардима и другим документима од значаја за развој, заштиту и уређење оваквих подручја, као и са релевантним искуствима планирања и уређења еколошке мреже у Србији и земљама са вишим степеном развоја коридора еколошке мреже (Холандија, Чешка, Мађарска и сл.).

5. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

5.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју Потисја заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја (или се ка томе стреми у блиској будућности). Овај вид газдовања ресурсима усклађује задовољење потреба садашњих генерација, на начин који не угрожава могућности будућих генерација да задовоље сопствене потребе.
Концепт одрживог развоја дубоко је укорењен у традицији породичне пољопривреде (преовлађујућа на подручју Потисја), која кроз векове учествује у очувању и обликовању пејзажа и биодиверзитета, за разлику од интензивне пољопривредне производње засноване на великим ратарским комплексима, која не ретко представља опасност по квалитет земљишта, воде и ваздуха.

Са становишта одрживости приоритет има успостављање ефикасних механизама заштите плодних ораничних површина од преузимања у непољопривредне сврхе.
За коришћење пољопривредног земљишта важно је предузимање мера за минимизирање и спречавање еколошких и здравствених ризика везаних за интензивну, високомеханизовану, најчешће монокултурну производњу.

Како је очувано пољопривредно земљиште окосница концепта одрживог развоја, план његове заштите подразумева широку палету потребних мера:
- успостављање еколошких односа пољопривредног и шумског земљишта, у сврху заштите од дезертификације (ветрозаштитни појас);
- ефикасније коришћење водних ресурса у сврху наводњавања;
- развој сточарства, са аспекта заштите и одржавања земљишта апострофира се улога стајњака као природног оплемењивача;
- уређење земљишног комплекса, ради његовог ефикаснијег коришћења;
- развој органске производње пре свега у вишегодишњим засадима (воћњаци и виногради), или у акумулативнијим облицима земљорадње, као што је повртарство.

Подизањем вишенаменског пољозаштитног зеленила одговарајућег састава и структуре којима се обезбеђују функционалност заштитног појаса заштићених подручја и проходност шумских и шумостапских коридора, доприноси се заустављању дефлације и повећање плодности земљишта.

5.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Развој шума и шумског земљишта на подручју обухвата Просторног плана, као и утицај посебне намене на развој шума огледаће се кроз:
- допринос шума и шумских станишта стабилности укупног екосистема, увећању природног богатства и биодиверзитета;
- повећање површина под шумском вегетацијом пошумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика зеленила;
- унапређење стања шума смањењем учешћа разређених и деградираних састојина, као и превођење изданачких стања у више узгојне облике;
- унапређење здравственог стања шума;
- заштиту и коришћење посебних природних вредности (заштићених подручја, ретких и угрожених врста, аутохтоних облика биљног заједништва и др.), сагласно актима о проглашењу;
- рационално и ефикасно коришћење биомасе као обновљивог извора енергије у складу са принципима одрживог развоја;
- обавезан мониторинг са увођењем међународних стандарда и конвенција са научно - истраживачке

активности из еколошко - типолошких области, генетике, семенске и расадничке производње, заштите шума и др.;
- умањене ефекте еолске и водне ерозије земљишта.
- значајно унапређење квалитета животне средине и предела.

Просторни развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора. Производна способност станишта се може осигурати правилним избором врста дрвећа за пошумљавање, правилним избором и применом мера неге, односно праћењем промена у земљишту и правовременим реаговањем како би се предупредили негативни ефекти.

Испрекидани низ шумске вегетације речног коридора треба повезати ради очувања природног мозаика шумских и нешумских типова станишта.

5.3. ВОДЕ

Концепција заштите водних ресурса заснива се на:

4) Заштити квалитета вода
- заштита изворишта вода регионалних система за снабдевање становништва водом - водотока у горњим деловима сливова и постојећих и планираних водоакумулација у I/II класи квалитета; успостављање и спровођење режима зона санитарне заштите; примена организационо- економских мера за спречавање и смањење загађења вода (прописа о транспорту опасних материја у зони изворишта, забраном кавезног узгоја риба у водоакумулацијама које служе за снабдевање водом, порибљавањем водоакумулација искључиво на бази ихтиолошких студија и пројеката, забраном изградње рибњака на локацијама којима се угрожавају изворишта вода или планирани водопривредни системи, смањењем специфичне потрошње воде увођењем реалних накнада за коришћење вода и испуштање употребљених вода, увођењем мониторинга квалитета вода и др.);
- површинских и подземних вода од загађивања и непланског коришћења, применом технолошких, водопривредних и организационих мера за довођење квалитета тих вода у стање прописане класе;
- локалних изворишта и њиховог одрживог коришћења у складу са следећим правилима: експлоатација алувијалних изворишта сме се обављати само до граница до којих формирање депресионог левка не угрожава еколошке и друге услове у окружењу; захватање из изворишта површинских вода сме се обављати само до границе која не угрожава проточност водотока низводно од захвата (што се дефинише водопривредним условима, али генерално, не сме бити мања од тзв. мале месечне воде обезбеђености 80% Q_{m}es.min.8о%); и
- водених и приобалних екосистема испуштањем гарантованог еколошког протока из водоакумулација са обезбеђеношћу 100%.
- побољшање квалитета површинских вода унапређењем стања и/или ревитализацијом вегетације у тампон појасу заштићених влажних станишта и уз обалу канала које поседују улогу еколошких коридора.

5) Заштити од вода
- одбраном од поплава комбинацијом хидротехничких и организационих мера. Преиспитивањем важећих планова регулације вода на подручјима еколошке мреже омогућити примену неинвестиционих мера заштите од унутрашњих вода и поплава њима;
- хидротехничке мере садрже пасивне (линијски заштитни системи) и активне мера заштите (реализацијом водоакумулација), мере заштите од плављења у случају акцидента на водопривредним објектима, као и друге активне мере заштите од бујица и ерозивних процеса које обухватају техничке радове (бујичарске преграде и прагови), биотехничке радове (градони, терасе, контурни ровови, зидови против спирања и др.) и биолошке радове (пошумљавање, мелиорација деградираних шума, мелиорација пашњака и ливада, затрављивање и др.);
- организационе мере у првом реду стварањем услова за планско уређење насеља (спречавањем изградње нових урбаних, привредних и инфрастуктурних садржаја у зонама угроженим од поплава), регулацијом река и уређењем обала у зони насеља по принципима урбане регулације, уређењем водних режима управљањем акумулацијама, и др.;
- успостављањем контроле и планског усмеравања експлоатације грађевинских материјала из речних корита у складу са принципима контролисаног ”управљања речним наносом”, односно нормализације режима проноса наноса у циљу ублажавања и отклањања морфолошких деформација корита које угрожавају регулационе објеката и мостове, а на основу верификованих пројеката експлоатација речног наноса који су потпуно усаглашени са пројектима регулације река и уређења речних корита.

У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства, које ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва. Код свих врста изворишта, а посебно код

изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта вода од случајног или намерног загађивања. Ово се у првом реду односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта, систематску контролу и адекватну службу за реализацију постављених циљева. При планирању будућег снабдевања становништва водом, у домену избора изворишта, предност добијају она изворишта која су економски повољнија и која су изложена мањим ризицима угрожавања квалитета вода. Сва изворишта висококвалитетних подземних и површинских вода је потребно адекватним мерама заштитити и унапредити (пошумљавање сливова, санирање извора загађивања, итд.).
Ради заштите и коришћења подземних вода, обавезно се прати стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих издани и дубоких подземних вода.
У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање отпадних вода у напуштене бунаре, мелиорационе канале и водотоке. Пре упуштања у реципијент, отпадне воде се морају пречистити, тако да упуштена вода задовољава захтевану класу квалитета водотока.

6) Заштита и коришћење водног ресурса подразумева:
- оптимизирање режима вода;
- праћење стања;
- анализу квалитета вода.

На овај начин ће се омогућити рационално и вишенаменско коришћења вода (пловидба, рекреативне и туристичке активности, рибљавање и сл.).
План одрживог коришћења, заштите и уређења вода подразумева следеће:
- водопривредна инфрастуктура има најстрожије захтеве у погледу простора који им је неопходан за развој. То проистиче из чињенице да вода, класификована као ”вода присутна на сливу”, добија атрибуте ’’водног ресурса’’ само на оним локацијама и потезима река на којима је обезбеђено грађење објеката у области уређења, коришћења и заштите вода. Зато је веома важно да се сви ти простори плански резервишу за водопривредну намену и заштите од обезвређивања, до кога би дошло уколико би се ту реализовали садржаји који су неспојиви са функцијама водопривреде. То се, нарочито, односи на привредне и друге садржаје који се граде на ширем сливу, а који би својим отпадним ефлуентима угрозили изворишта подземних и површинских вода;
- строги захтеви за простором неопходним за развој система у области вода пре свега се односе на: (а) изворишта површинских и подземних вода за регионалне и друге системе снабдевања насеља водом, укључујући и читаву зону заштите; (б) локације потенцијалних брана, акумулација и хидроелектрана; (в) површине земљишта највиших бонитетних класа погодних за развој система за наводњавање; (г) локације неопходне за реализацију постројења за пречишћавање вода (ППВ) и постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ);

Важна улога планског сагледавања свих садржаја водопривредне инфраструктуре у простору јесте: (а) да се пропишу услови грађења других система у зонама угроженим од поплава спољним и унутрашњим водама, како би се зауставио раст потенцијалних штета од поплава; (б) да се утврде стратешка решења заштите квалитета вода, антиерозионог уређења сливова и складног уклапања водопривредне инфраструктуре у еколошко окружење, (в) да се развој свих осталих привредних грана - посебно оних које користе и/или употребљавају велике количине воде за технолошке потребе - усклади са ресурсним могућностима у области вода.

5.4. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

На подручју Просторног плана наставиће се са даљом експлоатацијом минералних сировина на постојећим лежиштима нафте и гаса, подземних и геотермалних вода, лековитог блата, опекарских глина и песка, у складу са решењима добијеним од Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине.

У обухвату Просторног плана означен је истражни простор за извођење геолошких истраживања нафте и гаса на основу одобрења за детаљна геолошка истраживања нафте и гаса на територији северне Бачке, јужне Бачке, северног Баната и средњег Баната, на истражним просторима који обухватају и еколошки коридор Тисе, по основу решења за подручја:
- северне Бачке-истражни простор бр. 5069,
- северни Банат-истражни простор број: 5071,
- јужна Бачка-истражни простор број: 5074,
- средњи Банат-истражни простор број: 5072.

На простору обухвата Просторног плана, наставиће се са даљом експлоатацијом и истраживањем минералних сировина у складу са законом и одрживим развојем. Након експлоатације минералних

лежишта извршиће се рекултивација лежишта, као деградационих пунктова. У односу на положај експлоатационих и истражних поља (Реферална карта 4), не очекује се конфликт са еколошким коридором Тисе.

6. УТИЦАЈ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

6.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

На основу утврђених биодинамичких карактеристика популације, досадашњих развојних тенденција, планираних мера и очекиваних ефеката мера за спровођење Програма демографског развоја АПВ, као и прогнозираног привредног и укупног друштвеног развоја за подручје обухваћено израдом Плана прогнозиран је благи пад укупне популације, тако да ће се укупан број становника смањити за око 9,0%. У насељима ће се наставити процес депопулације. Неопходно је ову неповољну демографску ситуацију ублажити удруженим деловањем и спровођењем одговарајућих мера. Адекватним мерама на нивоу државе (активна популациона политика) и општине (развојни социјални и привредни програми) створити услове да се задржи становништво, обезбеђењем радних места и подизањем на виши ниво укупних услова живота у насељима у обухвату Плана. Мере популационе политике државе су по свом карактеру опште и неопходно их је допунити мерама органа локалне самоуправе, које би могле да делују на узроке који доводе до недовољног рађања.
Активирање локалне самоуправе у популационој политици и њен допринос у побољшању квалитета живота људи могуће је постићи стратешким и специфичним мерама. Свака општина на подручју Просторног плана може утврдити своје локалне мере, јер је широка скала компетенција и овлашћења локалне самоуправе чијим се вршењем може побољшати квалитет живота, што јесте један од неопходних услова за рехабилитацију рађања и родитељства.
Развојна улога међудржавног коридора реке Тисе рефлектоваће се посредно и на људске ресурсе у смислу постепених квантитативних и квалитативних промена. Пошто се ради о простору који има изразити потенцијал за развој, нарочито у погледу туризма и саобраћаја концепција развоја становништва заснива се на даљој концентрацији и јачању привредних функција, успостављању квалитетних саобраћајних веза, реактивирању водног и увођењу мултимодалног саобраћаја и др., што ће стимулативно деловати на могућности за запошљавање, а то је одлучујући мотив за подстицање позитивних миграционих токова. Позитивни миграциони токови се посредно одражавају на биолошко обнављање становништва с обзиром да највећи део контингента досељених чини млађе становништво у фертилној доби.
Тиса, као окосница регионалног повезивања и коришћења социоекономских потенцијала, отвориће могућности различитих видова прекограничне сарадње, као и могућности за унапређење животних услова кроз укупно јачање и повећање доступности саобраћајне и друге инфраструктуре.

6.2. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА И РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

6.2.1. Мрежа и функције насеља

Развој мреже насеља заснивање се на јачању веза са важнијим центрима у окружењу подручја Просторног плана, полицентричној структури, комплементарности функција и насељских садржаја. Перспективно ће јачати везе и комплементарне функције насеља дуж обала Тисе као предуслов формирања двојних градова.
Мрежа насеља у функцији специфичности посебне намене овог Просторног плана, дефинише се у ужем и ширем смислу. У ужем смислу под мрежом насеља се подразумевају сва насеља која се налазе у оквиру обухвата Просторног плана, док се у ширем смислу, мрежа насеља се протеже изван граница планског подручја и обухвата шире гравитационо подручје урбаних центара, односно полова развоја.

Будући развој насеља биће у великој мери опредељен просторно-функционалним односима и везама у непосредном окружењу подручја Просторног плана, ширем регионалном окружењу, на националном нивоу и кроз трансграничну сарадњу. У том смислу препознају се следећи нивои утицаја урбаних центара који се налазе ван обухвата Просторног плана, а од значаја су за просторну организацију система насеља у обухвату Просторног плана:

- Зрењанин, Кикинда и Суботица, као центри ФУП-ова националног значаја, који се налазе у непосредном окружењу насеља Просторног плана и који ће у планском периоду имати снажан утицај на подручје Просторног плана;
- Нови Сад као центар ФУП-а међународног значаја;
- Сегедин и Темишвар, као центри у суседним државама са којима се одвијају интензивне активности у

различитим областима.

Према моделу функционално урбаних подручја[76] АП Војводине до 2020. године насеља у обухвату Просторног плана припадају ФУП-овима: Новог Сада, Зрењанина, Суботице и Кикинде. Поједине општине налазе се у два ФУП-а (општина Жабаљ припада ФУП-у Новог Сада и Зрењанина, општине Нови Бечеј и Нова Црња припадају ФУП-у Кикинде и Зрењанина), док поједине општине тренутно не припадају ниједном ФУП-у (Ада, Нови Кнежевац). У наредном периоду се на простору АП Војводине може очекивати ширење утицаја центара функционалних урбаних подручја на поједина насеља која тренутно нису у саставу ниједног ФУП-а дефинисањем политика развоја које ће омогућити њихов самостални развој и даљи напредак, а односе се на подршку одређеним развојним пројектима који ће бити од значаја за даљи развој локалних самоуправа (нпр. пројекат у оквиру еврорегије ДКМТ „Индустријски парк на тромеђи Рабе"-општина Нови Кнежевац, пројекти везани за Тису-општина Ада).

Развој мреже насеља заснован је на следећој хијерархијској структури насеља на подручју Просторног плана:
- Локални општински центри: Ада, Чока, Нови Кнежевац, Тител и Жабаљ;
- Развијенији локални центри: Кањижа;
- Субрегионални центри: Сента, Бечеј-Нови Бечеј.

Како би се појачао утицај ових урбаних центара неопходно је унапредити и ојачати њихове хоризонталне функционалне везе. Предуслов за остварење ове концепцијске поставке је изградња инфраструктурних коридора и привредно јачање урбаних центара.

У успостављању структурно квалитетнијих међунасељских веза потребно је инсистирати на повезивању урбаних центара одређених регионалних целина путем процеса синхронизованог развоја комплементарних делатности из области рада (комплементарна привреда - усаглашавање производних програма и привредних капацитета - формирање кластера, рационално коришћење природних и друштвених ресурса, слободно кретање радне снаге, заједнички наступ на тржишту и др.), услуга и јавносоцијалне инфраструктуре (трговина, саобраћај, здравство, образовање, информације и др.) и екологије, уз елиминисање баријера административних границе свих нивоа.

6.2.2. Јавне службе

На развој и размештај јавних служби од великог утицаја је развој мреже насеља, постојећа мрежа објеката јавних служби, потребе корисника, особеност овог подручја и сл. Развој јавних служби ће првенствено зависити од економских кретања и децентрализације друштва, у којој ће општине, као локалне самоуправе, добити већа овлашћења. На тај начин ће се највећи део јавних служби развијати у складу са ангажовањем и плановима локалне самоуправе, обезбеђењем донација за конкретне пројекте, као и у складу са економским могућностима становништва, које ће значајно утицати на реализацију планираног развоја.

6.2.3. Рурална подручја

Економски развој руралних подручја представља витални предуслов демографске одрживости у обухвату Просторног плана. Стога се мора успоставити оптималан однос даљег развоја и експлоатације пољопривреде и ресурса од којих она зависи и са друге стране развоја других видова руралне економије, који су данас неретко сасвим атрофирани.

Посебну важност за развој руралних подручја има:
- постојање одрживих и јаких заједница са довољно бројним контигентом виталног становништва;
- задовољавајући квалитет живота и животни стандард, са перспективом запошљавања и задовољавајућег прихода;
- могућности запошљавања жена и школовања деце, као залога демографске стабилности подручја.

У зависности од типова и структурних карактеристика подручја, могућа је примена следећих програмских и развојних стратегија:
- стратегије комплементарности - за консолидована рурална подручја, где већ постоје резултати програмских активности,
- стратегије диверзификације и консолидације - за развијена рурална подручја, као подршка новим "производним линијама" у развојном сектору који је већ доминантан,

76 Према ESPON класификацији функционално урбано подручје представља променљив простор који обухвата морфолошко урбано подручје (МУП) града/насеља и његово шире окружење које генерише радну снагу града на 45-минутној дистанци од места становања.

- стратегије опоравка и обнове - реструктурирање руралног подручја и формирање базе за територијалну развојну стратегију.
- стратегије ребаланса - за рурална подручја са социјалним и просторним дебалансима,
- промотивне стратегије - за подручја са великим структурним и демографским проблемима у првим фазама програмских и планских активности.

У интегралном програмском приступу руралном развоју, коме је циљ хармонични социјални, привредни и просторни развој, за рурална подручја су од значаја три основне развојне области и програмска поља деловања:

- привредни развој
  - секторски и међусекторски развој - пољопривреда, трговина, туризам, угоститељство, индустрија.
- уређење простора и насеља
  - животна средина - геологија, флора, фауна, клима, технике вредновања животне околине,
  - насељски простор - мрежа насеља и центара, развој и уређење сеоских насеља, саобраћајна и комунална инфраструктура, градитељство.
- социјални и културни развој
  - друштвени простор - традиција живљења на селу, социјалне карактеристике, социјална структура,
  - културни простор - перцепција и слика подручја, природна и културна баштина

Привредни развој је основна подлога интегралног руралног развоја. То се посебно односи на демографски угрожена подручја и подручја која развојно стагнирају, док је за витална рурална подручја програмско тежиште углавном на уређењу руралног простора и насеља.
Снажан акцент се свакако даје развоју пољопривреде - њеном интензивирању, примени алтернативних производних програма, развоју еко-пољопривреде и домаће прераде пољопривредних производа, развоју задругарства и развоју шумарства, лова и риболова. Али, како је доходак који се остварује од пољопривреде често недовољан, а пољопривреда из различитих разлога постаје и економски непривлачна, у многим планским и програмским активностима испитују се могућности увођења допунских активности које би, не само оживеле пољопривредну делатност, већ би задржале постојеће и привукле ново становништво, повећале насељеност и унапредиле еколошке и естетске квалитете.

Слика 7: Узроци развоја допунских активности у руралним подручјима

Уочени видови допунских активности су:

- активности које су везане за пољопривредну производњу (прерада пољопривредних производа, пољопривредна механизација, сакупљање и прерада самониклог и лековитог биља итд.),
- активности које нису везане за пољопривредну производњу (домаћа радиност, телематика, социјалне услуге и сервиси, мали и средњи индустријски погони итд.),
- активности које су комбинација претходних (прерада дрвета, туристичка делатност у оквиру пољопривредних газдинстава, други облици руралног туризма, лов, риболов итд.)

Додатна привредна активност којој се придаје највише важности и од које се највише очекује је рурални туризам.

Облици туристичке понуде на руралним просторима који посебно доприносе регионалном развоју су тзв.

„путеви културне и природне баштине" или „тематски путеви" (на пример путеви вина, путеви сира и слично), често реализовани у комбинацији. Представљају регионалну мрежу места са природном и културном баштином, активностима и туристичким објектима, створену са јасно дефинисаним идентитетом и циљем опоравка села кроз одрживи туризам, без драстичних промена у локалној култури и начину живота.

Рурално уређење простора - У програмске активности ове развојне области спадају: уређење пољопривредног земљишта и водотокова, уређење комуналне инфраструктуре, очување биотопа и природне баштине, уређење насеља, уређење и изградња рекреативних садржаја, архитектонска изградња итд.

Основни принцип при планирању и уређењу руралног простора је превентивна заштита животне околине - очување и поштовање затеченог и природног окружења, односно очување и/или побољшање карактера сеоског пејзажа. Да би се концепт заштите животног окружења остварио, потребно је применити неке од следећих принципа:
- избор такве просторне дистрибуције, положаја и обима активности која најмање оптерећује животну околину,
- избор такве технологије и производне структуре делатности која најмање оптерећује животну околину.

Уређење самих сеоских насеља као комплексна активност у оквиру програма обнове села има за циљ:
- побољшање саобраћајне инфраструктуре, изградњом транзитних и локалних путева,
- побољшање комуналне сеоске инфраструктуре - водовода, канализације и депоновања отпада,
- обнова постојећих и изградња нових објеката ради побољшања квалитета услуга и становања,
- очување и унапређење просторних, амбијенталних и културних целина и вредности сеоских насеља,
- ревитализација и пренамена објеката уметничке и етнолошке вредности.

С тим у вези, један од основних императива програмских активности за уређење села је ослањање на традиционалне и аутохтоне облике руралног и архитектонског наслеђа у припреми насеља за нове функције и улоге.

Потребно је увођење различитих програма комуналног развоја оријентисаних на смањење сиромаштва и стварање услова за лакши приступ социјалним, здравственим, образовним и комуналним услугама, кроз активније учешће руралних заједница у сферама одлучивања. Програм руралног развоја АП Војводине („Сл. лист АПВ" број 20/11) уводи диверзификацију привредних активности која ће имати значајну улогу у обезбеђивању алтернативних извора запошљавања и дохотка већем сегменту руралне популације и делом утицати на смањење миграција. Диверзификација руралне економије нуди боља решења за потребе и потенцијале жена и мушкараца, унапређујући и нудећи веће шансе за њихово активно учешће у привреди и животу руралних области.
Социјални и културни развој даје руралном животу посебну вредност и значај. Наиме, само материјално благостање не може задржати људе на селу уколико је животна средина социјално осиромашена. Осим социјалне структуре и услуга - здравства, школства, дечје заштите, бриге о старим особама итд., велику пажњу у оквиру програма је потребно посветити активностима које се односе на оживљавање изворне културне традиције и локалних обичаја, промоцију сеоског пејзажа и локалних специфичности, као и активностима, које су фокусиране на побољшање квалитета међуљудских односа.
Да би се могла реализовати планска решења, потребно је:
- успостављање система руралног финансирања и система гаранција;
- подстицање самоорганизовања (ортаклуци) и задружног организовања унутар руралних заједница;
- развој свих инфраструктурних сегмената у сеоским подручјима;
- подстицање предузетничких иницијатива, нарочито у сегментима органске производње, сектору услуга (сеоски туризам, угоститељство и завичајне манифестације);
- унапређење нивоа и доступности саветодавних служби, као и едукацији становништва;
- развој агроиндустрије способне да на технолошки савремен начин апсорбује и финализује пољопривредне производе локалних заједница и тако вишеструко увећа њихову вредност.

Реализацијом оваквог концепта постићи ће се:
- смањење сиромаштва и нивелисање услова живота у селу и граду, чиме би се живот у руралним подручјима учинио привлачним избором за младог човека;
- раст и развој руралне економије и то не, као до сада на бази само пољопривреде, већ и на бази других активности;
- дугорочно посматрано на овај начин би се рурална подручја Потисја припремила за тржишни наступ, где не би представљала аутсајдере сведене на конзументе увозне робе (и то слабе платежне могућности) већ на равноправне такмаце, способне да квалитетним производима и услугама, на прави

начин и у пуној мери афирмишу свој регион.

Убрзано успостављање неопходних услова за доследнију и према томе, креативнију и ефикаснију руралну политику, треба да резултира смањивањем руралних проблема и унапређењем локалних развојних потенцијала.

7. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

7.1. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

7.1.1. Рурални развој и пољопривреда

Због значајних природних вредности у обухвату Просторног плана, које указују на јединственост подручја у ширим размерама, планска опредељења у области пољопривреде су:
- заштита природних вредности и усклађивање структуре пољопривредне производње са потребом очувања специфичности екосистема;
- уравнотежен развој насеља обухваћених Просторним планом кроз максимално коришћење дозвољених видова пољопривреде и непољопривредних делатности;
- очување и оптимално коришћење земљишта предвиђеног за пољопривреду и заштита од свих врста деградације: заслањивања, претеране употребе хемијских средстава, као и промене намене истог.

Повољни природни и створени потенцијали у области пољопривредне производње омогућавају развој различитих видова производње (ратарство, сточарство, воћарство), као и развој мањих агроиндустријских капацитета на бази расположивих сировина.
Бржи развој пољопривредне производње условљен је одговарајућим променама у структури производње које треба да прати и ефикаснија организација откупа и промета основних производа пољопривреде.
Основна оријентација у пољопривреди биће производња здраве хране, лековитог и ароматског биља.
Технологија се мора усмерити и надаље трајно базирати на примени мера биолошке агрикултуре.
Иако интензивна и полуинтензивна пољопривреда има негативне последице на природне ресурсе у непосредном окружењу, никако није добро потпуно напуштање антропогеног утицаја на пољопривредним целинама. Ово може у дугорочном смислу имати још веће последице на станишта.
Органска производња представља неку врсту решења коју подржава Рамсарски биро и Конвенција за борбу против дезертификације.
Обезбедити одрживо коришћење издвојених травних станишта заштићених врста за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта. Заштиту и унапређење подручја еколошке мреже повезати са програмима обнове екстензивног сточарства и са очувањем генетске разноврсности (очување старих раса и сорти).
Постојеће салаше у атару потребно је задржати, с тим да је могућа изградња и нових салаша, уколико постоји интерес и економска основа за то. Реконструкција постојећих салаша може се дозволити у циљу стварања простора погодних за културне и уметничке делатности (галерије, уметничке колоније и сл.).

У појасу од 500 m од коридора и станишта не треба градити нове салаше због њиховог могућег утицаја на биљни и животињски свет.

Могуће активности у заштићеним просторима, у складу са принципима активне заштите:
КАМАРАШ - Контролисана примена традиционалних видова коришћења ресурса, као што су кошење и испаша (агроеколошке мере очувања биолошке разноврсности) представља основну меру заштите ливада и пашњака. Капацитет простора је већи него што има говеда на испаши, а овчарство је слабије заступљено и потребно га је развијати. Ширење производње здраве хране, производња намирница на макробиолошкој бази. Салашарски тип газдовања.
БИСЕРНО ОСТРВО - Воћарство и виноградарство - традиционално заступљено, због добрих природних услова предлаже се и у планском периоду.
ТИТЕЛСКИ БРЕГ - Контролисана примена традиционалних видова коришћења ресурса: кошење и испаша. Стварање и уређивање заштитног појаса по рубу платоа захтева промену намене пољопривредног земљишта (за реконструкцију степских станишта). Развој алтернативних видова пољопривреде на платоу: формирање пољозаштитних појасева, екстензивне културе воћњака, коришћење пашњака, производња лековитог биља и здраве хране - производња хране на биодинамичком принципу и органска храна.
СЕЛЕВЕЊСКЕ ПУСТАРЕ - Степске, ливадске и мочварне површине Резервата вековима су били

коришћени као ливаде кошанице или пашњаци, што указује да је традиционалан начин газдовања омогућио очување исконских животних заједница. Контролисани облици традиционалног коришћења природних ресурса представљају основне мере активне заштите у Резервату.
БЕЉАНСКА БАРА - Као меру заштите која може да допринесе очувању природних процеса, обезбедити традиционално коришћење простора и природних ресурса (сеча трске, излов алохтоних врста, сузбијање инвазивних врста).
ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ - Усклађена и контролисана испаша и кошење су добар метод одржавања травног покривача и спречавања обрастања природних станишта. Заштита великих дропљи као неопходан предуслов предвиђа очување пашњака уз њихово усклађено и одрживо коришћење - испашу и кошење. На тај начин дугорочно се обезбеђује материјална основа за екстензивно сточарство и производњу здраве хране.
Земљиште за обраду и гајење култура значајан је ресурс у резервату. Екстензивна пољопривреда може развијати само на површинама које су затечене преоране, уз обавезно укључивање агроеколошких мера којима се обрада земљишта подређује потребама заштите велике дропље. Могућности производње здраве хране.
СЛАНО КОПОВО - Присутни су испаша и кошење, са последицом одржавања травног покривача и спречавања обрастања у високу траву или грмље. Заштита природних вредности слатинских ливада предвиђа очување пашњака уз њихово усклађено и одрживо коришћење. Земљиште за обраду и гајење култура значајан је ресурс овог простора, а у циљу очувања природних вредности у току је пројекат откупа ораница и превођења у пашњаке. Могућности производње здраве хране.
РУСАНДА - Пољопривреда у непосредном окружењу односи се на увођење органске пољопривреде, узгој аутохтоних раса домаћих животиња и биљних сорти. Одрживо коришћење ресурса у пољопривредне сврхе подразумева и побољшање конвенционалних видова пољопривредне производње (правилна употреба и руковање органским и минералним ђубривом, контролисана употреба пестицида, поштовање принципа плодореда, подизање и одржавање пољозаштитних појасева и међа, спровођење испаше у складу са карактеристикама и капацитетом пашњака итд. Уведене су и законске подстицајне мере за спровођење органске производње (по грлу, или по кошници органски узгајаних домаћих животиња, по хектару органски произведених усева). Пажњу пољопривредника и заштитара у Европи привлачи и Концепт пољопривредне производње високе природне вредности (HNV farming) због важне улоге коју игра у очувању биолошке разноврсности. У Србији је испаша на „влажним сеоским утринама у низијским областима" окарактерисана као један од приоритетних пољопривредних система високе природне вредности са значајном агро-биолошком разноврсношћу. Полуприродна станишта, која се данас одржавају пољопривредном производњом високе природне вредности, од посебне су важности за очување природе у ЕУ због скоро потпуног ишчезавања великих комплекса природних станишта". у периоду када је Србија добила статус земље кандидата за чланство у ЕУ, очекује се да ће оваква подручја имати приоритет за коришћење.
ОКАЊ БАРА - Контролисана примена традиционалних видова коришћења ресурса, као што су кошење и испаша (агроеколошке мере очувања билошке разноврсности) представља основну меру заштите ливада и пашњака. Капацитет простора је већи него што има говеда на испаши, а овчарство је слабије заступљено и потребно га је развијати. Стварање и уређивање заштитног појаса по рубу природног добра, тамо где је земљиште лошијег бонитета, захтева на неким местима промену намене пољопривредног земљишта. Поред екстензивног коришћење простора на неким деловима природног добра треба предвидети развој алтернативних видова пољопривреде. Производња здраве хране или лековитог биља пореклом са заштићеног подручја може да се појави као елеменат комплексне туристичке понуде.

7.1.2. Развој туризма, организација, уређење туристичких и рекреативних простора

Анализом природних и антропогених ресурса, еколошких обележја простора, као и до сада изграђених објеката туристичке инфра и супраструктуре, показало се да се на подручју Потисја може рачунати на развој више облика туризма. Поред тога, и анализе основних обележја и доминантних трендова који су присутни на тржишту иностране и домаће тражње показале су, такође, оправданост селективног развоја туризма и постојање тржишта тражње за више различитих садржаја туристичког производа, који се могу формирати на бази расположивих локалних ресурса. Зато су, при утврђивању носећих облика развоја туризма коришћена два основна критеријума:

- ресурсна утемељеност туризма, која подразумева постојање туристичких ресурса-природних и антропогених, са одговарајућом типолошком структуром, довољним нивоом атрактивности и туристичке функционалности;

тржишна оправданост развоја туризма, која се темељи на постојању задовољавајућег обима и структуре тражње (домаће и иностране) за расположивим ресурсима и садржајима туристичког производа који се на бази њих могу формирати.

БАЊСКИ ТУРИЗАМ

Постојећи објекти здравствено-лечилишног, односно бањског туризма, као и извори минералне и термоминералне воде могу се искористити за даљи развој бањског туризма. Њихова валоризација је у директној зависности од степена истражености и начина каптирања извора, издашности и хемијског састава воде, лековитог дејства на људски организам, као и квалитета медицинских, рехабилитационих и рекреативних програма, услуга и објеката, доступности и уређености простора и естетских својстава и пејзажа.

У Потисју је запажена добро развијена понуда здравствено-лечилишног туризма, као и квалитет и разноврсност термоминералних вода, које омогућавају формирање широке понуде здравствено-лечилишних услуга. Трендови на међународном тржишту везани за спа и велнес услуге, отварају простор за формирање нових садржаја и најбрже ефекте позиционирања бања у постиском региону, пре свега на домаћем, а потом и на међународном тржишту.

Осим рекреативних и лековитих својстава, најатрактивнији бањски центри утичу на унапређење естетских својстава пејзажа изграђеног и отворених простора.

У плановима развоја туризма и просторним плановима неопходно је афирмисати бањски туризам у Потисју у смислу диференцирања понуде са здравствено-лечилишног туризма на спа и велнес програме, те на тај начин постојеће капацитете и објекте физички раздвојити од пацијената на лечењу и преоријентисати их на понуду за туристе. Куриозитетна својства високих температура термоминералних вода могу се искористити за формирање аква паркова са целогодишњом понудом.

Садржаји који могу чинити веома атрактивну, на тржишту тражену, понуду за велнес услугама развијаће се у бањама: Кањижа, Русанда у Меленцима и Јодна бања у Бечеју. Оне ће бити нарочито актуелне када буду издиференцирале понуду и физички раздвојиле садржаје за пацијенте на лечењу и понуду за туристе. У планском периоду изградњом бањског комплекса и спа центра у Новом Милошеву, добиће се значајан објекат који ће употпунити понуду овог облика туризма.

У правцу развоја бањског туризма, као веома значајног сегмента понуде, основни потенцијали су следећи: Бања Кањижа, Русанда- Меленци, Јодна бања- Бечеј, Спа центар у Новом Милошеву (планирано); развој бањских капацитета на основу термоминералних извора у општинама Сента, Чока и Ада (у КО Мол (локалитет Орловача) Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине је издао решење о залихама, лековитости и употреби у балнеологији).

ЕКО ТУРИЗАМ

Еко туризам обухвата очуване делове природе, пре свега заштићена подручја у Потисју, које је могуће посебним програмима, укључити у програме развоја туризма. У оквиру еко туризма одвијаће се следеће активности:

- туризам посебних интересовања: посматрање птица - „birdwatching!", фото сафари и сл.
- јахање, вожња бициклима, стручно и научно упознавање и проучавање природних вредности, скупљање лековитог биља, печурака и друго,
- школе природе и школе у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручни и студијски боравци за одрасле,
- школе природе и школе у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручне и студијске боравке за одрасле.

Ресурсна основа за еко туризам се налази у еколошком коридору Тисе и следећим заштићеним природним добрима у обухвату Просторног плана:

- КАМАРАШ - уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности (делимична реконструкција хортикултурног наслеђа парк-шуме и реконструкција старих туристичких објеката у традиционалном стилу); Посматрање птица и фото-сафари. Ревитализацијом кудељског језера постоји могућност и за одређене рекреативне активности на једној деоници обали према насељу Хоргош;
- СТАРА ТИСА КОД БИСЕРНОГ ОСТРВА - рибњаци ПИК „Бечеја" због свог рибљег фонда који се на њима узгаја представљају хранидбену базу за многе врсте птица, од којих је велики број строго заштићених и заштићених врста, што пружа могућности за посматрање птица („bird-watching");
- ЦАРСКА БАРА - природне вредности у Резервату се могу сагледати кроз вожњу туристичким бродом до видиковца на Царској бари, шетњу «стазом здравља» од туристичког пункта до поменутог

видиковца, вожњу бицикла по насипима, вожње кануом и чамцима дуж тока Старог Бегеја, посматрање птица (birdwatching) и посматрање дивљачи уз присуство водича (hunting- watching). Посматрање Резервата из ваздуха се може обавити моторним змајем. Спортски риболов је дозвољен на деоници леве обале Старог Бегеја.

- ТИТЕЛСКИ БРЕГ - туристичка понуда планирана ван заштићеног подручја, а посета и активности у Резервату највећим делом ограничена на просторе са режимом заштите III степена. Могуће су посете већег броја мањих група (највише по 25 особа). Уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности: излетничке стазе (пешачке, бициклистичке, коњичке), организоване вожње фијакерима или санкама кроз највеће сурдуке и пољске путеве на ободу платоа. Етно - смештај у реконструисаним старим објектима у традиционалном стилу, салашима, типичним кућама Шајкашке. Постављање етно-изложби у етно-кућама са ручним радовима, ношњом и старим дрвеним предметима из овог краја, као саставним деловима туристичке понуде. Едукативне стазе са пунктовима за упознавање живог света, проматрање птица и геоморфолошких творевина. Организоване вожње бродом по Тиси за разгледање атрактивног рељефа Брега. Посматрања са доминантних положаја на тромеђи Бачке, Баната и Срема: улива Бегеја у Тису, великог ушћа Тисе у Дунав, пространства Шајкашке, разливног тока Бегеја са Царском баром и Ечанским рибњацима, источног побрђа Фрушке горе.
- СЕЛЕВЕЊСКЕ ПУСТАРЕ - Резерват представља изузетно атрактивно подручје за екотуризам у одређеним периодима године (цветање перуника и орхидеја, сеоба птица), што мора да се одвија организовано у пратњи водича. Постојећа едукативна стазу делимично задовољава потребе посетиоца и пружа добру основу за даљи развој екотуризма. Локалне иницијативе за развој сеоског туризма такође могу да уврсте посету Резервата у своје туристичке понуде, али (због изузетне осетљивости простора) само у сарадњи са управљачем. Како је непосредно окружење Резервата сиромашно зеленим површинама, планска ревитализација еколошких коридора између субјединица (на подручју заштитне зоне) може допринети унапређењу стања дивљачи у ширем подручју. Ревитализацијом дела старог позајмишта песка у заштитној зони Резервата постоји могућност за уређење простора за рекреацију, одмор и камповање, чиме се отварају могућности и за проширење едукативног туризма.
- БЕЉАНСКА БАРА - Подручје Бељанске баре пружа могућност за одвијање контролисаних активности попут шетње прописаним стазама, фото-сафарија, спортског риболова, „bird- watching"-а и слично, а у циљу упознавања природног добра и развијања еколошке свести посетилаца.
- ЈЕГРИЧКА - Дестинација за долазак посетилаца на кратке дневне посете, као и изградњу туристичких објеката за дужи боравак посетилаца, затим угоститељских објеката и специјалитета овог краја, као и спортско-рекреативних локалитета на отвореном простору.
- СТАРИ ПАРК У НОВОМ КНЕЖЕВЦУ - Стављање парка у туристичку понуду, обнова, уређење и стављање у функцију туризма старих дворaца (обилазак дворaца)
- ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ - У резервату је изграђен центар за посетиоце прикладан посете мањих група. Предвиђено за презентацију заштићеног подручја, као и за продају сувенира (рукотворине, ручни радови, пласман робе локалног становништва, мед и сл,)
- ОКАЊ БАРА- Уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности: излетничке стазе (пешачке, бициклистичке, коњичке). организоване вожње фијакерима или санкама пољским путевима. Могуће су посете већег броја мањих група. Код обележавања излетничких и едукативних стаза избор пунктова треба да обухвата различите типове станишта како би сви били презентовани. Посебно су интересантна проматрања птица на Окањ бари. У служби еколошке едукације може да се формира визиторски центар, истраживачка станица, осматрачница и сл. Едукативна стаза може да обухвати део терена и наведене објекте на основу унапред припремљеног, педагошки осмишљеног програма.
- ХРАСТ ЛУЖЊАК У ДВОРИШТУ ЦРПНЕ СТАНИЦЕ КОД КУМАНА - У оквиру туристичке понуде може се приликом посете насеља Кумане и Тараш обићи и ово заштићено стабло.

ЛОВНИ И РИБОЛОВНИ ТУРИЗАМ

Лов и риболов су заузимају свакако важно место по питању атрактивности њихове туристичке понуде. Док је са једне стране ловни туризам у заостајању по резултатима из краја 80-тих, риболовни туризам добија замах отварањем углавном приватних контролисаних риболовних терена са комплетном понудом. Подизање комбинованих пољозаштитних појасева травне вегетације и високог зеленила ради унапређења стања шумских и шумостепских коридора ствара станишта врстама које радо користе обрађене површине за исхрану. Усмерено уређење предела у правцу побољшања квалитета ловишта у складу је са међународним стандардима заштите природе. Поред ове улоге, одређени појасеви заштитног зеленила специфичног састава и структуре могу допринети и развоју ловног туризма. Добра материјална основа, бројност дивљачи и дуга традиција лова представљају добре предуслове за даљи организован развој ловног туризма који треба да буде окренут како иностраном, тако и домаћем

тржишту.

Видови ловногтуризма:

- Према врстама дивљачи - ловни туризам подразумева лов на ситну или на крупну дивљач, односно на пернату или на длакаву дивљач;
- према типу ловишта - ловни туризам подразумева лов у шумским (претежно ограђеним) ловиштима, ловни туризам на аграрним површинама и ловни туризам везан за водене површине;
- према сезони лова - пролећни, летњи, јесењи и зимски, при чему је почетак тзв. главне ловно- туристичке сезоне у октобру, која траје све до јануара.

Риболовни туризам треба развијати на риболовним подручјима отвореног типа (Тиса и ДТД канал) и затвореног типа (рибњаци, језера). Овај вид туристичке понуде постаје све актуелнији, као основна понуда за све већи број специјализованих туристичких агенција, али може бити и додатни садржај боравка.

У Потисју постоји добра ресурсна основа за развој ових облика туризма, а уз интензивирање туристичке понуде и контролисан развој активности лова и риболова створиће се добри предуслови за организован развој ових облика туризма. Основу за развој чине:

- Ловишта: „Горњи рит"- Ада, „Капетански рит"- Кањижа, „Сенћански салаши"- Сента, „Доњи рит"- Мол, „Чик"- Бачко Петрово Село, „Доњи рибњак"- Бечеј, „Бечејски салаши"-Бечеј, „Бисерно острво"- Нови Бечеј, „Ушће"- Тител, „Стара Тиса"- Жабаљ, „Дорошка"-Тител, „Новокнежевачки ритови"- Нови Кнежевац, „Пинтоват"- Ђала, „Ревеница"- Српски Крстур, „Велики рит"- Чока, „Рибњак Златица"- Јазово, „Шујмош"- Падеј, „Беле воде"-Бочар, „Милошевачки рит"- Ново Милошево, „Арача"- Нови Бечеј, „Рибњак Ечка"- Лукино Село, „Црвенка"- Кумане, „Елемир"- Елемир, „Тиса"- Зрењанин.
- Риболовишта: Спортски риболовачки клуб „Тиса", Стара шума на обали Тисе, Ада; Језеро Буџак Мол; Рибњак Бечеј, Бељанска бара, Бечеј; Реке Тиса и Златица, Канали и Мртва Тиса Златица- Рибњаци, Чока; Тиса код Мартоноша, Кањижа; Риболовна места на Тиси и Мртвајама Тисе, Сента; Тиса код Мошорина; Стара Тиса Чуруг и Јегричка Жабаљ; Тиса дуж територије града Зрењанина, и др.

Развој локалитета ловног и риболовног туризма усаглашен је са еколошким коридором Тисе.

СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ ТУРИЗАМ

Активности се одвијају на отвореном простору, као и у постојећим објектима спорта и рекреације. У обухвату Просторног плана постоји велики број објеката и садржаја намењених одмору и рекреацији. Чињеница је да су ти објекти претежно у лошем стању и да се недовољно користе, као и смештајни капацитети. Потенцијали за развој активног туризма могу се пронаћи у готово сваком насељеном месту обухваћеном Планом. Даљи развој овог облика туризма мора бити значајније подржан и добро осмишљен.

Спортско-рекреативни туризам у Потисју чинила би база бројних садржаја које пружају могућност активног боравка у природи, као и спортско-рекреативни садржаји.

Ресурсе за развој активног вида туризма чине плаже, излетишта и спортско-рекреативни објекти у општинама. Излетишта постоје на више локалитета. Уређена функционишу на локалитетима код Мартоноша, Кањиже, Сенте, Падеја, Аде (комплекс базена и спортско рекреативних терена), код Бечеја, Новог Бечеја, на Тиси дуж територије града Зрењанина код ''излетишта Бабатово'' и код "излетишта на Тиси код Жабаљског моста" и код Тителa.

Коришћење постојећих спортско рекреативних објеката, као и планирање нових, има за циљ масовније коришћење за локално становништво, као и промоцију активног туризма на ширем тржишту (турнири, такмичења и сл.). Развој активног туризма се заснива на постојећим и планираним објектима у зони еколошког коридора.

КУЛТУРНО-МАНИФЕСТАЦИОНИ ТУРИЗАМ

Дефинише се и као „Градски туризам и догађаји" и изузетно добре потенцијале има у потиском региону. Антропогени туристички ресурси (етнографски, уметнички, амбијентални и пејзажни, манифестације и посебно изграђене атракције) на подручју обухваћеном Планом су бројни и разноврсни и због њиховог значаја и аутентичности расте и њихова атрактивност и потреба за валоризацијом у туристичком смислу. Коришћење културно-историјских споменика, као мотива туристичких потреба све више ће се имплементирати у туристичку понуду, што се посебно односи на презентацију непокретних културних добара која су у Потисју бројна. Манифестациони туризам је такође добро развијен јер се годишње на овом подручју одвија близу 90 манифестација, из области културе, музике, спорта, етно садржаја и стваралаштва, али је мали број њих интернационалног карактера. Понуда манифестационог туризма може се унапредити увођењем стандардизације манифестација, које имају тенденцију да добију

интернационални карактер. За развој културно-манифестационог туризма у Потисју неопходно је активно коришћење постојећих културних, привредних и људских потенцијала и адекватна презентација антропогених ресурса.

Културно-манифестациони туризам, који ће користити предности богатог културно-историјског и етнолошког наслеђа, етно-архитектуре, индустријског наслеђа, као и традиционалних манифестација.

Сента представља центар сецесије У Потисју. Ревалоризација културног наслеђа сецесије добиће на значају кроз промоцију културних стаза у ширем окружењу.

Ревалоризација и ревитализацију индустријског наслеђа, посебно: пловних канала и инжењерских објеката на њима, магацина различите намене из периода XVIII, XIX и почетка XX века, објеката старих циглана, ветрењача и објеката са сачуваним индустријским мобилијаром.

Атракције које се истичу за развој културно-манифестационог туризма су следеће:
Заштићена културна добра: споменици културе (Базилика Светог Михајла-Арача, средњовековна црква у Новом Бечеју, Преводница „Шлајз" у Бечеју, Римокатоличка црква „Светог тројства" у Чоки, Српска православна црква „Вазнесења Господњег" у Чуругу), једно значајно место (Место битке из 1697. год. код Сенте), једно археолошко налазиште (Калварија-Тителски плато у Тителу) категорисаних као непокретна културна добра од изузетног значаја; као сва остала непокретна културна добра од великог значаја.

Манифестације и догађаји: у обухвату Просторног плана се током године одржава 86 манифестација различитог садржаја - културних, спортских, верских од којих су најважније следеће:

- Општина Кањижа: Дани цветања реке Тисе, Ноћ музеја, Међународна кајакашка регата - спомен такмичење „Золтан Кањо", Атлетски и пливачки маратон ''Хоргош-Кањижа'',
- Општина Нови Кнежевац: Кочоватска хајка - лов на лисице - Банатско Аранђелово, Севернобанатски сусрети фолклорног стваралаштва, Такмичење у кувању рибље чорбе и гулаша, Еко камп, Лагани тиски спуст, Фестивал камерне музике „Тисин цвет" - Нови Кнежевац, Сомијада - Српски Крстур,
- Општина Сента: Такмичење у ручном шишању оваца и кувању перкелта и изложба млечних производа - Горњи Брег, Жетелачка свечаност подкарпатског басена, Фестивал цветања Тисе, дечији фестивал „Море осмеха", мото сусрет, међународни фестивал мажореткиња, Моја Сента, фестивал Плесна панорама, Велика Госпојина, међународни фестивал топловаздушних балона као и изложба модела и такмичење у макетарству, Сремечеви дани, Никољдански традиционални фестивал укуса и ракије, Божићна кавалкада,
- Општина Ада: „Човек, река, риба", Коњичка тура Бачком, Потиско пролеће, Пливачки митинг, КУП Аде - Међународно такмичење младих риболоваца, међународни мото сусрет, Гастро дани (постављање рекорда званично уписаног у Гинисову књигу рекорда)
- Општина Кикинда: Северобанатске жетвене свечаности - Сајан,
- Општина Бечеј: ЕТНОС - Фестивал етно стваралаштва, Сетвени сајам - Бечеј, Трка до Тисе - Бачко Градиште, Петровоселски летњи дани - Бачко Петрово Село,
- Општина Нови Бечеј: Дани Јосифа Маринковића - „Обзорја на Тиси", Великогоспојински дани, Чамац на Тиси - Тиса река љубави - Нови Бечеј, Штрудлијада - Ново Милошево,
- Општина Жабаљ: Веслачка регата на Старој Тиси - Чуруг, Пливање за часни крст - Жабаљ,
- Општина Зрењанин: Дани пива, Међународни фестивал хорова - Зрењанин, Светско првенство у кувању чобанског паприкаша - Меленци,
- Општина Тител: Стварале су и стварају наше вредне руке, Великогоспојинске свечаности.

Наведене манифестације су директно везане за реку Тису или су веома значајне за насеље у коме се одржавају и имају традиционални карактер.

Вински туризам - обзиром да се у обухвату Просторног плана на традиционалан начин производе квалитета вина, потребно је укључити дестинације у винске руте: Чока, Бисерно острво; манифестације су: Фестивал вина и љубави - Арадац, Дегустација вина - Мол, Дани вина и виноградара - Иђош, „Тарашки виногради". У перспективи је и значајније коришћење винограда у Чоки.

НАУТИЧКИ ТУРИЗАМ

Наутичка сезона на Тиси може да траје од априла до октобра. Наутичка сезона, дакле, за разлику од купалишне, траје много дуже, што представља могуће продужавање сезоне са лета и на пролеће и јесен. При томе је неопходно истаћи да у пролеће и јесен Тиса има далеко више воде него у лето па је и пловидба сигурнија и пријатнија.

Развој наутике и наутичког туризма на Тиси је у почетној фази. Постоје само природни потенцијали на које је указала и Стратегија туризма Републике Србије 2005-2015, као и Студија мреже прихватних објеката наутичког туризма на Тиси у АПВ (2007).

Планирани објекти наутичког туризма су подељени на одређене категорије, а реализација се планира на потенцијалним локацијама:

- Марине (Кањижа, Сента, Ада, Бечеј, Нови Бечеј, Жабаљ, Тител),
- Туристичко пристаниште (Нови Кнежевац, Ада, Бечеј, Тител),
- Привезишта за чамце (Санад, Сента, Мол, Бачко Петрово Село, Чуруг, Тараш, Зрењанин- излетиште на Тиси - код Жабаљског моста, Мошорин, Тител, Книћанин),
- Наутичка сидришта (Мартонош, Кањижа, Адорјан, Нови Бечеј, Тител).

Постоји могућност формирања нових објеката наутичког туризма и на другим локалитетима где за то постоје одговарајући услови, а према условима надлежних институција и законском регулативом (одговарајућа урбанистичка разрада, израда пројектне документације и студије оправданости).

Марине (прихватни објекти наутичког туризма):

Са аспекта наутичког туризма основни прихватни објекти су марине и наутичко-туристички центри. Марина је објекат наутичког туризма специјализован за пружање услуга веза, снабдевања чувања одржавања и сервисирања пловних објеката, пружања угоститељских услуга, услуга изнајмљивања пловних објеката као и других услуга у складу са захтевима наутичког туризма.Наутичко-туристички центар јесте марина највише категорије са
организованом школском обуком за најмање једну врсту спортско-наутичких активности на води (мотонаутика, једрење, једрење на дасци, скијање на води, кајак и веслање и др.), као и са изграђеним објектима и пратећом опремом за најмање две врсте спортских или рекреативних игара (тенис, голф, пливање, јахање итд.). Обзиром на основну намену, марине се могу поделити на: комерцијалне, мешовите и клупске. Остале врсте прихватних објекта наутичког туризма су наутичка сидришта, привезишта и туристичка пристаништа.

Основни елементи за категоризацију марина су: (1) обезбеђење и заштита акваторије од дејства таласа, ветра, ледених санти, пливајућих предмета и наноса; и (2) обезбеђење дубине акваторије марине и прилазног навигационог дела (кота дна) мора бити у периоду ниског пловидбеног нивоа већа од највећег газа наутичког пловног објекта за чији је прихват марина технички оспособљена. Остали елементи за категоризацију марина детаљно су разрађени у оквиру Правилника о врстама, минималним условима и категоризацији објеката наутичког туризма („Сл. гласник РС", број 69/1994), по ком се она врши према условима у поглед уређења опреме и врсте услуга које марине морају испуњавати (обавезни елементи), и других услова и садржаја којима располажу (изборни елементи). Просторним планом се утврђују планске смернице развоја марина. Ближе локације, правила и критеријуми уређења марина биће утврђене планом детаљне регулације, на основу одговарајућих истраживања и техничке документације.

РУРАЛНИ ТУРИЗАМ

Рурални туризам у последње време доживљава велику експанзију и могућности за његов развој веома велике. Развој руралног туризма представља активирање постојеће материјалне базе (у сеоским домаћинствима и на салашима), кадровско и организационо оспособљавање становништва за пружање туристичких услуга смештаја, исхране и понуде садржаја у простору. Чињеница да је на овом простору увек била присутна, као и да и данас постоји, веома шаролика национална структура становништва указује на могуће постојање бројних етно обележја - ношња, обичаји, фолклор, традиционална рурална економија и др. На жалост, бројна од ових обележја су замрла, или су потпуно ишчезла. Постојање оваквих локалитета у знатној мери подстиче кружне туре, као значајан сегмент туристичке понуде Војводине. У Потисју има доста атрактивних објеката који су у функцији руралног туризма или би се могли туристички активирати.
Туристичка тражња, нарочито инострана, за етно мотивима стално се увећава и све више усмерава ка етно-туристичким дестинацијама, са карактеристичним и изворним обележјима своје понуде. У оквиру специфичних и за туризам потенцијално атрактивних руралних амбијенталних целина треба истаћи салаше. Они чине потенцијално атрактивне туристичке пунктове, од којих се већина може самостално или комплементарно укључити у интегрални туристички производ овог простора. Да ови рурални амбијенти имају изгледну туристичку перспективу показује пример суседне Мађарске која је постала водећа европска земља у погледу туристичког активирања ових простора, са разноликим садржајима туристичког производа - екотуризам, агротуризам, ловни туризам, туризам посебних интересовања и друго.

Бројна сеоска домаћинства могу се активирати и укључити у понуду руралног туризма. Туризам на селу, подразумева боравак у сеоском домаћинству, употпуњен са мноштвом активности и мотива - упознавање са сеоском архитектуром, посету етно-кућама, учествовање на сеоским манифестацијама. Код овог облика туризма посете су најчешће у пролеће и јесен, али је могуће продужење сезоне обогаћивањем понуде.
Рурални туризам, као све присутнији и траженији облик, који ће својом понудом у руралном амбијенту понудити туристима све компаративне предности овог простора (здрава храна, вино, домаћа радиност, стари занати, културно-историјски мотиви).

Салаши и сеоска домаћинства су основ за развој руралног туризма: Салаши Пољанице- Косоруш салаш, Бечеј; Салаш „Слано Копово", Нови Бечеј; Етно кућа „Краљица воћа" Сента; Етно кућа „Богојевић" Тител; Салаш 84, Чарда Дебели Лад, Чурушка ветрењача, Бабин салаш, Моникин салаш Ђурђево, Жабаљ; Етно кућа „Бело блато", Бело блато.

Значајне атракције за развој руралног туризма као допунске делатности осталих видова су још и Винарија Чока, виногорје у Арадцу и Бисерно острво код Новог Бечеја.

Просторна дистрибуција туристичких активности

За даљи развој туризма у Потисју, а у складу са потенцијалима и досадашњим развојем одређених сегмената туристичке понуде, могуће је развити више видова атрактивне туристичке понуде. На основу примењених критеријума (мотивски, просторни, еколошки, економски, функционални) и могућих облика туризма, уз поштовање принципа одрживог развоја, дефинисани су стратешки приоритети развоја основних облика туризма.

Досадашња истраживања, параметри и резултати добијени истраживањем Просторног плана, указују на чињеницу да Потисје може и треба да буде јединствена туристичка дестинација, јер оно представља јединствен географски простор који спаја река Тиса целом својом дужином. Ово јединство и функционисање потиског региона као целине мора се одразити и на јединство управљања дестинацијом, усаглашавање развоја, повезивање атракција, интеректорском и интеропштинском повезивању.

Подручје обухваћено Просторним планом за сада нема статус туристичког простора (дестинације, субдестинације), али има све неопходне елементе који су дефинисани важећим документима за туристичко подручје, како на нивоу Републике Србије, тако и на нивоу АП Војводине (Просторним планом АП Војводине дефинисано је Доње Потисје: Тиса, канал ДТД, СРП Стари Бегеј - Царска бара, СРП Слано Копово, Парк природе Јегричка, рибњаци, Бечеј, Бисерно острво, Тител, Бања Русанда, Арача, Каштел Ечка, дворац Фантаст, туристичке манифестације, риболовни ревири); традиционални центри Зрењанин и Бечеј; нови приобални туристички центри; као туристичка дестинација).

Закон о туризму Републике Србије уводи појам туристички простор, који подразумева јединствену и недељиву географску и функционалну целину природних и створених ресурса и вредности од значаја за туризам. Туристичка дестинација дефинисана је у Закону као одредиште туристичког путовања, које својом опремљеношћу омогућава прихват и боравак туриста. Дефиниција туристичке дестинације је нешто шира у стручној литератури, те туристичка дестинација представља географско заокружено подручје, које нуди одређен микс туристичких услуга тзв. интегрални туристички производ (од услуга ноћења, прехране, забаве, рекреације до других услуга за активности слободног времена). Стратегија развоја туризма Републике Србије и Маркетинг стратегија туризма Војводине препознају 7 дестинација, које су обликоване на основу административних јединица округа: Севернобачки, Западнобачки, Севернобанатски, Средњебанатски, Јужнобанатски, Јужнобачки и Сремски. Тиса, не само да је гранична река између постојећих дефинисаних дестинација Средњи Банат и Јужна Бачка, већ се на основу појединих развојних докумената, област кроз коју протиче река дели на Горњу и Доњу Тису.

Са аспекта туристичког развоја подручје Просторног плана треба посматрати као просторне целине Горњег Потисја и Доњег Потисја, где је Доње Потисје већ издефинисана туристичка дестинација која представља:

- зону етно-културолошких вредности
- зону специјалних резервата природе
- зону бањског и спортско-рекреативног туризма
- зону приобаља и акваторијума Тисе и канала ДТД
- зону руралних подручја.

Претпоставка је да ће потенцијални туристи упражњавати више видова туризма једнократно (нпр. излетнички, културно-манифестациони, рурални) што посебно треба обрадити аспектом туристичке промоције. Један од основних предуслова одрживог развоја туризма је план едукације свих учесника у туризму: туристичких радника, локалног становништва, туриста и свих осталих укључених у туристичке и пратеће активности. Носиоци дестинацијског менаџмента на подручју обухвата Плана су туристичке организације општина. Основни извор слабости и кочнице у
досадашњем развоју Потисја туристичке организације су виделе у неадекватној кадровској оспособљености, недостатку добрих програма за валоризацију туристичких потенцијала, као и недовољној информисаност становништва и потенцијалних давалаца туристичких услуга. Будући развој

туризма на посматраном подручју зависиће пре свега од способности туристичких организација да препознају своју улогу и значај у доношењу и спровођењу стратешких докумената, а посебно у имплементацији истих. За даљи развој туризма значајно је креирање бренда потиског региона. Примарне активности су: преокретање слике о овом подручју и његовим насељима, креирање позитивне слике о подручју и постизање жељене економске користи за његову популацију, пословање и акције.

За даљи развој туризма неопходно је унапређење туристичке инфраструктуре, као претпоставка реализације туристичке привреде, која обухвата:

- обезбеђење оптималног смештајног капацитета,
- обезбеђење инфраструктуре за потребе одређених видова туризма (специфични облици туризма) и
- обезбеђење довољно информација о туристичкој дестинацији (туристички информациони центри, туристички сајтови, проспекти, база података туристичке привреде, постављање туристичких ознака у насељима и на Тиси за потребе наутичког туризма итд.).

7.1.3. Шумарство и лов

Развој шумарства на подручју посебне намене заснива се на следећим поставкама и опредељењима:

- коришћење шума у складу са одрживим развојем кроз општекорисне функције и производне функције (коришћење дрвне масе и других шумских производа, наменске производње дрвне масе за енергетске потребе и др.);
- повећање површина под шумском вегетацијом пошумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика подизања зеленила;
- повећање површина под шумама у циљу побољшања сировинске базе за примарну и финалну прераду дрвета.

Концепција развоја ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовања популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Развој ловства на подручју посебне намене заснива се на следећим поставкама и опредељењима:

- већа валоризација потенцијала ловне делатности кроз изградњу партнерства и координацију са другим делатностима (шумарство, туризам и др.);
- заштита угрожених и ретких врста дивљачи;
- повећање бројног стања крупне и ситне дивљачи;
- унапређење генетске основе, структуре дивљачи и квалитета трофеја;
- изградња и реконструкција ловно-техничких објеката и пратеће инфраструктуре;
- обавезан мониторинг са применом међународних стандарда, конвенција, прописа из других области (ветерине и др.).

7.1.4. Мала и средња предузећа (мсп)

Развојна улога међудржавног водног/пловног пута-реке Тисе одразиће се на даљу концентрацију и јачање привредних функција, успостављање квалитетних саобраћајних веза, реактивирању водног и увођењу мултимодалног саобраћаја и др. Правци одрживог развоја привреде биће засновани на синергији развоја сектора индустрије, пољопривреде, туризма и услуга.

- Диверзификовани развој прерађивачког сектора индустрије (прехрамбени комплекс, прерада дувана, лековитог биља, металопрерађивачка, дрво-прерађивачка, текстилна и кожарска индустрија, прерада угљендиоксида, индустрија грађевинског материјала, прерада и производња сиве лепенке, графичка индустрије и др.) заснован на примени савремене еколошки ефикасне технологије, знања, иновација, истраживачко-развојне активности.
- Пољопривреда и рибарство, заснована на ефикасној производњи, малим погонима за прераду, сигурном пласману производа, развоју сточарства, воћарства, повртарства, брендирању производа, удруживању произвођача; значајну шансу развоја пољопривреде чини синергија са туризмом кроз пласман производа, ангажовање у сеоском туризму, мотивисање младих и др.
- Туризам, са централним туристичким производима и пројектима регије Тисе; пројекти ће допринети побољшавању стандарда и запослености локалног становништва, истовремено подстичући развој пољопривреде, подижући атрактивност региона за инвестирање, те доприносећи побољшању демографске структуре.
- Развој и диверзификација сектора услуга, посебно трговине, послова са некретнинама, пословних услуга, финансијских, информатичких, техничких, занатских, личних услуга, услуга јавних служби - здравста, школства, социјалне заштите, културе, комуналних услуга.

Приоритет динамичнијег привредног развоја подручја Просторног плана представља развој малих и

средњих предузећа, како због стварања услова за брже запошљавање и пораст прихода становништва, тако и због потреба и могућности активирања локалних потенцијала (сировинско залеђе, квалификована радна снага). Ова предузећа ће имати посебан значај у смислу стабилизације услова привређивања, пре свега због њихове високе флексибилности у односу на промене захтева тржишта. У том смислу, од посебног је значаја развој тзв. малог агробизниса за који постоји квалитетан сировински потенцијал, обучена радна снага, потребан просторни потенцијал, заинтересованост великих тржишта која могу да апсорбују ову производњу. Перспективни правци оснивања малих и средњих предузећа су у области производње обновљивих извора енергије и у области пружања услуга различитим туристичким гранама. Пољопривредни и енергетски потенцијали ће и у наредном периоду бити од примарног значаја за укупан привредни развој подручја, а туризам ће повећати улогу у будућем развоју привреде, с обзиром на, до сада, недовољно искоришћене ресурсе. Приоритет у будућем заједничком деловању општина у обухвату Плана, може се препознати у заједничкој акцији усмереној ка планирању и уређењу приобаља Тисе, односно ка унапређењу овог веома битног простора, али и за формирање адекватне и вредностима подручја примерене туристичке понуде.

7.1.5. Просторна организација функције рада

У наредном периоду привредни развој ће се заснивати на оптималном коришћењу компаративних предности подручја обухваћеном Просторним планом и на одговарајућој дисперзији привредне структуре у простору, уз неопходну изградњу пратеће инфраструктуре. Предност треба дати развоју иновативних high tech делатности, као и њиховим просторним формама (индустријски/технолошки паркови), даљем развоју саобраћајних, робних и сервисних услуга, као и складишних активности. У просторној структури привреде водећу улогу имаће и даље постојећи привредни центри, као и постојеће и планиране индустријске зоне у урбаним центрима.

Реализација нових производних капацитета и МСП усмераваће се на следећи начин:
- greenfieid и brownfield улагањима у постојеће и планиране индустријске зоне, технолошке и/или индустријске паркове, лучке, предузетничке зоне, логистичке центре;
- обезбеђењем инфраструктурно опремљених мањих локација у руралним насељима која имају интерес за развој производних и услужних капацитета МСП (локационо флексибилних, радно-интензивних);
- активирањем и побољшањем инфраструктурне опремљености постојећих локација и напуштених објеката (нпр. производних хала, складишта, војних објеката - браунфилд локалитета).
- усаглашавањем локационих захтева нових погона са условима заштите животне средине, природног и културног наслеђа на основама одрживог развоја.

Постојећи и локалитети повољни за смештај нових привредних/индустријских МСП су: привредни центри III (Бечеј и Сента) и IV ранга (Нови Кнежевац, Нови Бечеј и Ада), као и Кањижа, Тител, Жабаљ и Чока.

8. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА, ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

8.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Основна планска начела у домену путне - друмске инфраструктуре за све потиске општине су побољшање капацитивних могућности државних путева[77] као основних путних капацитета, повећање безбедности и нивоа саобраћајне услуге (ДП бр. 22.1, бр. 24, бр. 7, бр. 7.1, бр. 3) као и побољшање повезаности са капацитетом највишег нивоа ауто-путем Е-75 (ДП бр. 22), који ће нудити виши ниво комфора и бољу повезаност овог простора са окружењем. Државни путеви II реда у обухвату просторног плана еколошког коридора такође ће у наредном периоду, поред своје основне функције у међурегионалном и међуопштинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне

77 Донета је Уредба о категоризацији државних путева; у недостатку графичког дела Уредбе, у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП:
ДП бр.24 је ДП Јб реда бр.11, а није више државни пут општини Сента, док је у општинама Ковачица-ДП II реда бр.111 и Панчево -ДП I реда бр.22
ДП бр.24.1 је ДП Iб реда бр.11
ДП бр. 22 (Е-75) је ДП Iа реда бр.1
ДП бр.22.1 је ДП II реда бр.102
ДП бр.7 је Дп I реда бр.20, а општинама Житиште и Нова Црња је ДП II реда бр.108
ДП бр.7.1 је ДП I реда бр.20,
ДП бр.3 је ДП 1б реда бр.11 у општинама Кула, Србобран, Бечеј, и делимично Н.Бечеј, док је у општинама Н.Бечеј - делом и Кикинда ДП II реда бр.104

доступности локалитетима у оквиру еколошког коридора реке Тисе.

У планском периоду у домену путног - друмског саобраћаја предвиђено је задржавање свих саобраћајних капацитета нижег хијерархијског нивоа (општински, атарски, шумски и други приступни путеви) уз потребу реконструкције и уклапања у нове функционално-саобраћајне матрице овог простора и окружења. Овакав план уређења саобраћајница у оквиру простора еколошког коридора утицаће на формирање нове јединствене саобраћајне мреже, која ће у потпуности побољшати везе у зони еколошког коридора са насељима, окружењем, свим садашњим и будућим туристичким локалитетима.

У концепту сагледавања могућих траса нових приступних путева ка предметном простору, дата су решења (верификована кроз планове локалних самоуправа у обухвату), чија реализација не захтева повећања трајекторија путовања и експлоатационих трошкова. Ради искључивања значајнијих неповољних утицаја на одрживи развој и биодиверзитет овог простора коначне трасе ће бити дефинисане пројектно техничком документацијом.

Планска решења у домену водног саобраћаја подразумевају укључивање потенцијала водног - пловног пута реке Тисе, пловних-водних путева из система Окм ХС ДТД у дестинације транспорта путника (потенцијалних посетилаца у зони еколошког коридора) и околних локалитета, путем водних превозних средстава и/или уз интегрално повезивања са осталим облицима саобраћаја. Обнављање путничких пристаништа, као и изградња прихватних објеката наутичког туризма (марина, туристичких пристаништа, привезишта) ће подстицајно утицати на укључивање овог вида саобраћаја у афирмацију локалитета у зони коридора Тисе. За реализацију потребних садржаја водног саобраћаја у оквиру обале Тисе и ОКМ ХС ДТД, постоје одговарајући просторни и хидролошки услови.

План железничког саобраћаја такође се заснива на усвојеним планским и стратешким документима што подразумева задржавање постојећих пруга у оквиру утврђених коридора и побољшање експлоатационих параметара реконструктивним мерама и изградњом. Реконструкцијом / изградњом нижерангираних пруга, побољшаће се експлоатациони параметри (повећање носивости и експлоатационе брзине), железница ће се приближити захтеваном европском нивоу превозне услуге и створиће се солидни услови за интеграцију са осталим видовима саобраћаја (транспорт путника: возила-вагони-пловила). Просторним плановима вишег ранга (ППРС И РПП АПВ) планирана је регионална пруга Жабаљ - Зрењанин. С обзиром да њена траса прелази преко подручја у поступку заштите СРП „Ритови доњег Потисја", њена коначна траса ће бити дефинисана пројектно-техничком документацијом.

План развоја немоторног саобраћаја на предметном простору предвиђа формирање и развој капацитета немоторних пешачко-бициклистичких кретања (кроз дефинисање коридора бициклистичких стаза уз реку Тису - међународног цикло коридора 11, националног цикло коридора уз ОКМ ХС ДТД, пешачких и бициклистичких стаза унутар насеља и локалитета). Немоторна кретања, као најважнија и еколошки најприхватљивија, доприносе смањењу негативних утицаја саобраћаја на животну средину, побољшању „суживота" моторног саобраћаја и афирмацији природних, туристичких локалитета еколошког коридора што је и препорука која произилази из Атинске повеље ESU (1998).

Планом развоја ваздушног саобраћаја у широј зони еколошког коридора Тисе, капацитетима спортских аеродрома у Зрењанину (Ечка), Новом Бечеју (Бочар), Бечеју (Фантаст), предвиђено је укључивање овог вида саобраћаја у комплетну транспортну понуду. Изградња, реконструкција и проширење дијапазона услуга у карго и путничком превозу ваздухом захтеваће и значајно укључивање - учешће државних институција, али и заинтересованих приватних компанија.

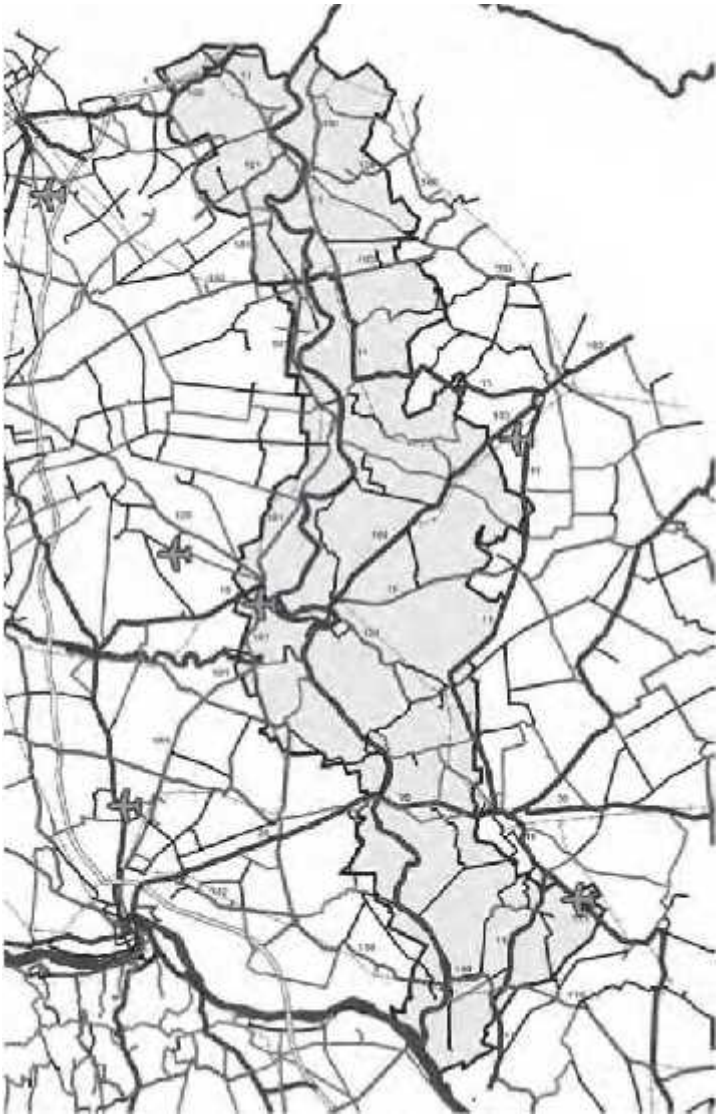

Слика 8. Саобраћајна мрежа у окружењу еколошког коридора

Развој интермодалног транспорта директно је повезан са реконструкцијом и изградњом друмског и железничког Коридора X и ревитализацијом пруге Београд-Бар са једне, и изградњом интермодалних терминала са друге стране. Логистички центри међународног-регионалног карактера омогућили би услугу тржишту Балкана (Мађарска, Румунија, Бугарска, Грчка и земље бивше СФРЈ, а у појединим случајевима и осталим земљама ЕУ (Италија, Словенија, Аустрија, Немачка, Холандија), који би омогућили привредни развој и пружање интермодалних услуга регионалним центрима. Планом развоја интермодалног транспорта у зони еколошког коридора Тисе предлажу се: Сента (регионални ИМ центар), Нови Кнежевац (национални ИМ центар) и Бечеј - Нови Бечеј (национални ИМ центар) као потенцијалне локације интермодалних терминала и логистичких центара.

Створени услови на Тиси

У смислу Закона о унутрашњој пловидби, водни пут на унутрашњим водама је део унутрашњих вода на коме се обавља пловидба, категорисан и отворен за пловидбу, док је пловни пут део водног пута прописане дубине, ширине и других техничких карактеристика, који је уређен, обележен и безбедан за пловидбу. Међутим, речни водни-пловни пут се може налазити на нерегулисаној реци, делимично уређеној за пловидбу или каналисаном односно уређеном водотоку за пловидбу.

Пловидбена способност, односно квалитет водног-пловног пута на једном водотоку зависи у највећој мери од физичког стања корита, режима реке, хидрометеоролошких прилика и радова одржавања који се редовно годишње изводе у циљу побољшања пловности.

За обезбеђивање параметара пловности на Тиси за класу IV постоји међународна обавеза да се изврши реконструкција ради повећања дужине коморе, најмање до параметара предвиђених за класу Vb, са дужином 95-110 m. На делу Тисе кроз Србију обезбеђени су стабилни параметри пловности и обележавање за данонoћну пловидбу. Хидрометеоролошки фактори на Тиси проузрокују прекид пловидбе просечно око 63 дана годишње, тако да период физичке навигације износи 302 дана. Сметње изазване неповољним хидролошко-морфолшким приликама (неповољне ширине или дубине пловног пута, неповољне трасе речног корита, морфолошки нестабилне деонице) могу се отклонити одговарајућим регулационим радовима за потребе пловидбе и представљају економску категорију. Габарити пловног пута су димензионисани према меродавним пловилима (пловним саставима), чији се параметри налазе у следећој табели:

Табела 7: Тип меродавних пловила за димензионисање пловног пута

ТИП ПЛОВИЛА	Дужина L (m)	Ширина B (m)	Газ d (m)	Носивост T (t)
ЕВРОПА I	70,0	9,5	2,5/3,5	1000-1500
ЕВРОПА II	76,5	114	2,5/3,5	1600-3000

Пловидба, у светлу наутичког туризма, подразумева разликовање комерцијалне пловидбе и пловидбе у рекреативне сврхе. Комерцијална пловидба подразумева коришћење трговачке флоте (тегљачи, потискивачи, специјализовани бродови унутрашње и међународне пловидбе, барже), и великих туристичких пловила за путнички саобраћај.
Рекреативна пловидба узима у обзир сва остала пловила од свих врста чамаца, као најмањих, до брзих моторних бродића, јахти и једрилица разних величина, односно сва пловила и водени (пловни) путеви који нису обухваћени категоризацијом ECMT-а из 1999. године (канали, језера).
Радна група PIANC-а је у свом извештају дала прелиминарну систематизацију података о пловилима рекреативне пловидбе, предлоге терминологије и оквирне параметре габарита пловила, пловног пута и пловидбених услова. По овом извештају и предлогу, карактеристике и терминологија су следећи:

Табела 8: Пловила са ознакама и меродавним димензијама

Категорија	L (m)	B (m)	T (m)	Hv (m)	ВРСТА ПЛОВИЛА -ТИП
RA	5,5	2,0	0,5	(1,25) 1,75	Чамци са ванбродским мотором, кануи,чамци на весла
RB	9,5	3,0	1,0	2,5	бродови са кабинама,једрилице
RC	15,0	40	15	3,75	Велике моторне јахте

L (т)-дужина пловила B (т)-ширина пловила
T (т)-газ пловила H_v (т)-део изнад воде

Табела 9: Пловни пут и пловидбени услови са ознакама и меродавним димензијама

КАТЕГОРИЈА	D (m)	WF (m)	WS (m)	WS(m)ШИРИНА КОД МОСТОВА		HB (m)
				ЈЕДНОСМЕРНА ПЛОВИДБА	ДВОСМЕРНА ПЛОВИДБА	
RA	0,6(1,0)	(7,0) 8,0	(10,0) 11,0	5,0	8,0	(1,5)2,0
RB	1,2	(10,0) 12,0	(16,0) 18,0	6,0	12,0	2,75
RC	18	(13,0) 16,0	(22,0) 25,0	80	16,0	40

D (т)-дубина WF (т)-ширина пловног пута
WS (т)-ширина воденог огледала HB (т)-минимална висина испод мостова

Осим ових препорука PIANC дала је и предлоге осталих карактеристичних перформанси које пловила, морају испуњавати у односу на пловни пут и преводнице, далеководе и допунску сигнализацију за потребе рекреативне пловидбе.
На водном-пловном путу Тисе налази се 6 мостова на којима су обележени пловидбени отвори, као и брана-преводница код Новог Бечеја и то:

Табела 10: Мостови на Тиси

МОСТ	Стац. (km)	bpi (m)	hnvpn (m)	ho (m)	МЕРОДАВНА ВОДОМЕРНА СТАНИЦА
ДРУМ-ЖЕЛ-ТИТЕЛ	8,5	75,00	7,76	14,22	Тител
ДРУМСКИ-ЖАБАЉ	37,0	75,00	8,96	*	Тител
ДРУМСКИ-БРАНА НОВИ БЕЧЕЈ	63,0	Преводница L=85,0 B=12,0			Нови Бечеј
ДРУМСКИ-АДА	102,1				Сента
ДРУМ-ЖЕЛ-СЕНТА	124,0	40,70	8,95	15,25	Сента
ДРУМСКИ-НОВИ КНЕЖЕВАЦ	144,3	75,00	10,87	17,17	Сента
ПЛАНИРАНИ ЖЕЛЕЗНИЧКИ ЖАБАЉ-ЗРЕЊАНИН	-	-	-	-	Тител

На пловном путу Тисе налазе се 4 скелска прелаза, који служе за превоз мањег броја путника и возила, као алтернативни прелази преко реке у недостатку мостова то:

Табела 11: Скелски прелази

ПРЕЛАЗ	Стац. (km)
„ТАРАШ"	47,4
„БАЧКО ПЕТРОВО СЕЛО"	87,6
''МОЛ''	100,0
„АДА - ПАДЕЈ"	105,4

У циљу смањивања броја скелских прелаза, могућа је изградња мостова у планском периоду (нпр. код насељеног места Тараш).
Развој робног транспорта и претовара ће у планском периоду бити важна функција водног саобраћаја на Тиси, Бегеју (пловни део ове каналисане реке има своје место у АГН споразуму) и каналској мрежи ХС ДТД и одвијаће се у складу са оквиром датим у Заједничкој изјави о водећим принципима за развој унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу реке Дунав.

На Тиси се налазе и претоварни објекти који су у функцији пловног пута, а који се према степену изграђености и постигнутог обима промета, као и степена организованости могу поделити у следеће категорије:
- Пристаништа опште намене;
- Специјализована пристаништа и
- Товаришта.

Под пристаништима опште намене се подразумевају јавна пристаништа, која у смислу Закона о унутрашњој пловидби, својим постројењима и уређајима омогућавају безбедно одвијање претоварних манипулација и пружање пристанишних услуга (привез, претовар, складиштење, спашавање бродова, снабдевање бродова, мање поправке, прихватање отпадних материја из бродова и сл.). Поред везе са пловним путевима, имају и добре везе са друмским и железничким путевима.

Пристаниште опште намене на територији АП Војводине је Сента која једина има статус међународне луке на Тиси.

Специјализована пристаништа се налазе уз велике производне или прерађивачке капацитете и то у Кањижи, Новом Бечеју, Бечеју. У специјализована пристаништа спадају и путничка пристаништа (Тител, Нови Бечеј, Бечеј, Сента).

За прихват туристичких пловила (јахти и чамаца), дуж Тисе (на подручју Зрењанина, Тителa, Бечеја и Новог Бечеја и др.) не постоје адекватни објекти са одговарајућим садржајима, инфраструктуром и инсталацијама за привез, а планирани објекти су наведени у тачки 3.1.2. Развој туризма, организација, уређење туристичких и рекреативних простора.

Под товариштима се подразумева свако место на обали пловног пута где се без претходно изграђених уређаја и опреме могу вршити манипулације пристајања и претовара.
Речни-водни саобраћај као најважнији за развој туристичких кретања на самој Тиси као важном међународном пловном правцу на подручју обухваћеном Просторним планом, је веома заостао.

Тиса као међудржавни (у перспективи међународни) пловни пут IV категорије, даје изванредне претпоставке за развој пловидбе, теретног и путничког саобраћаја, а такође за развој наутичког туризма. Садашње стање је такво да путнички саобраћај Тисом и саобраћај за туристичке потребе практично не постоји.

Као контролни пункт на међудржавном пловном путу налази се и гранични прелаз, Кањижа - речни са на основним садржајима за контролу при улазу у земљу водним путем.

За потребе наутичког туризма постоји мали број прихватних објеката (углавном привезишта), што значи да не постоји ниједна права марина која би имала све садржаје који су предвиђени европским и нашим стандардима.

Планирано интензивно коришћење међународног пловног пута на Тиси у туристичко-рекреативне сврхе, мора се заснивати на реконструкцији и изградњи одговарајуће инфраструктуре, што подразумева ревитализацију постојећих и изградњу нових путничких пристаништа и прихватних објеката наутичког туризма са свим потребним пратећим садржајима.

8.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

План развоја водопривредне инфраструктуре заснива̂ће се на успостављању интегралних регионалних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода и слива Тисе.

Снабдевање водом насеља

Концепција снабдевања насеља водом заснована је на развоју регионалних система, као најповољнијих са аспекта експлоатационих трошкова и аспекта обезбеђења сигурне и квалитетне дистрибуције. Основу развоја будућих регионалних система за снабдевање водом чине водна тела подземних и површинских вода. Принцип је да се до рационалних и еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, а да се тек након тога регионалним системима допрема само недостајућа вода.

Имајући у виду садашња економска кретања и финансијску моћ локалних заједница не може се очекивати брза изградња регионалних система за водоснабдевање. Решења која се сада раде, или ће се радити у скорој будућности, морају бити компатибилна са будућим повезивањем у регионалне системе.

Краткорочна орјентација снабдевања водом обухвата развијање микрорегионалних водоводних система (повезивање неколико насеља или општина у једну целину у зависности од расположивих изворишта). Временом, ови системи би се повезивали и обједињавали у веће целине, тј. у одређеном временском периоду у регионални систем ослоњен на изворише воде регионалног нивоа. Овакав приступ омогућава да се корисници по правилу снабдевају са два или више изворишта и да се, уз локалне могућности (микрорегионално и локално изворише), постиже највиши степен сигурности, како у погледу испоруке количине воде, тако и погледу њеног квалитета. Овде је економски елеменат један од најбитнијих чинилаца рационалног развоја.

Оптимална дугорочнија орјентација снабдевања водом становништва представља изградњу микрорегионалних, регионалних и међурегионалних водоводних система у који би били интегрисани и постојећи водоводни системи.

Планиран је један регионални систем и три микрорегионална система, за обезбеђење воде највишег квалитета, који се ослањају на реализоване и планиране водоакумулације и изворишта подземних вода и то:

Регионални систем горње Тисе обухвата насеља општина Суботица, Кањижа, Нови Кнежевац. Поред коришћења подземних вода, само за снабдевање насеља, биће неопходна и прерада речне воде, а алтернатива је довођење воде се већих удаљености са југа.

У планском периоду очекује се формирање следећих микрорегионалних система:
- Микрорегионални систем који се ослања на алувион Тисе на потесу од Тараша до Белог Блата;
  Микрорегионални систем који се ослања на алувион Тисе у околини Бечеја;
  Микрорегионални систем источни обод Телечке.

Слика 9: Планирани микрорегионални системи водоснабдевања у потисју

У оквиру решавања водоснабдевања становништва средњег и северног Баната хигијенски исправном водом за пиће, свакако треба испитати могућност захватања подземних вода из алувиона на левој обали Тисе. Алувион реке Тисе није до сада систематски истраживан у погледу резерви подземних вода, квалитета воде и могућности експлоатације. Откривањем довољних количина квалитетније воде која се класичним поступком припреме може довести до одговарајућег квалитета за пиће могло би се релативно брзо и на економски прихватљив начин решити питање водоснабдевања средњег и северног Баната. Најперспективније је подручје приобаља реке Тисе код ушћа у Дунав. У том подручју већ су вршена хидрогеолошка истраживања (Книћанско-Ченћански рит) за потребе заштите подручја од подземних вода. Резултати тих истраживања указују на велике резерве подземних вода и релативно повољан квалитет (с аспекта могућности припреме). Треба напоменути да је ово подручје назначено и у Водопривредној основи РС као перспективно за отварање регионалног изворишта. На овом изворишту би се могле захватити подземне воде из издани формиране у алувијалном песковито- шљунковитом комплексу реда величине неколико стотина литара у секунди. Посебна погодност овог изворишта су врло повољни услови прихрањивања издани, јер је три стране окружено водотоцима.

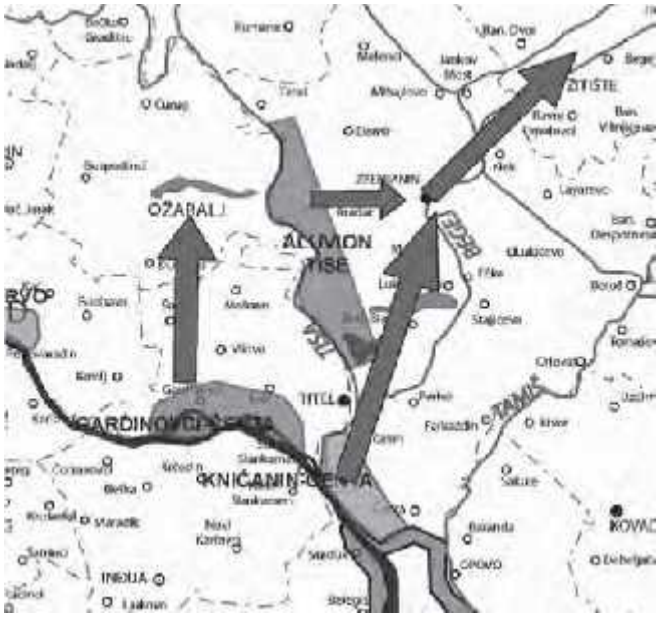

Слика 10: Микрорегионални систем Средњи Банат и микросистеми Жабаљ и Тител

Дуж десне обале Тисе регистрована су два микрорегиона на којима се из субартеских издани могу добити значајне количине релативно квалитетне воде за пиће и то:

3. Подручје Бечеја и
4. Подручје источног обода Телечке.

Подручје Бечеја. На потезу Бечеј - Радичевићево, површине око 150 km^2, развијени су водоносни слојеви који садрже значајне резерве подземне воде, која би се једноставним и релативно јефтиним технолошким третманом могла довести на ниво хигијенски исправне воде за пиће.

Основни хидрогеолошки подаци подручја:

- Дубина водоносног хоризонта 60-140 m (3 водоносна слоја),
- Укупна ефективна дебљина водоносних слојева 36 - 38 m,
- Просечан експлоатациони капацитет бушеног бунара 15-20 l/s,
- Релативно повољан квалитет воде. Параметри изнад МДК: боја - 10 Co/Pt, амонијак 2-3 mg/l, укупно гвожђе до 0,5 mg/l.

На већем делу овог подручја могу се очекивати количине подземних вода од 80 - 100 l/s/km^2. Хидрогеолошка истраживања, с обзиром на релативно добру истраженост, захтевала би мањи обим од претходног случаја.

Подручје источног обода Телечке. На основу великог броја података утврђено је да источни обод Телечке, почев од Трешњевца на североистоку до Малог Иђоша и Фекетића на југозападу, располаже значајним резервама квалитетне воде за пиће. Водоносни хоризонти налазе се на дубини од око 60 - 120 m и имају ефективну дебљину од око 30 m. Постоје индиције да је вода доброг квалитета на основу података о квалитету воде у постојећим бунарима. Ово подручје није посебно оптерећено експлоатацијом подземне воде, постоје реални услови за формирање изворишта полурегионалног ранга, које би послужило за водоснабдевање северног дела Бачке и дела северног Баната. Обим и врсту истражних радова треба предвидети као у југоисточном Банату.

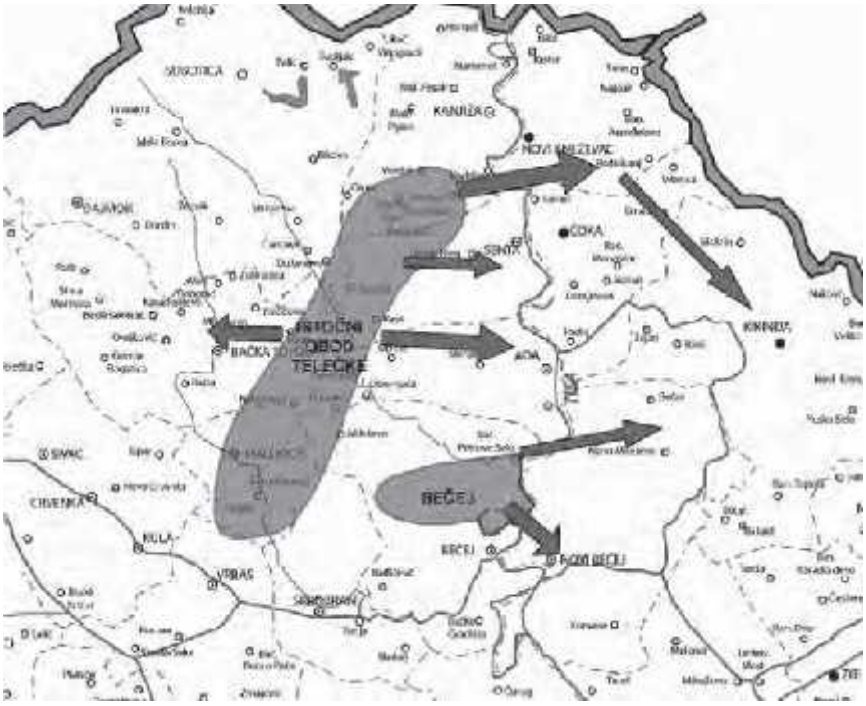

Слика 11: Микрорегионални систем Северни Банат и микросистеми Бечеј, Ада, Сента, Бачка Топола, Мали Иђош

Повезивање и обједињавање ових система је веома важан стратешки задатак. Трасе дистрибутивних и повезних цевовода полагаће се, генерално поред постојећих, као и планираних путних праваца, где су услови за изградњу и каснију експлоатацију повољни. За правилно функционисање и рад цевовода у експлоатационим и прелазним режимима, пројектом ће се предвидети потребан број типских објеката: пумпне станице, резервоари, шахтови за испуст и испирање, шахтови за смештај ваздушних вентила, пролази испод пруга, путева, пролази испод водотокова, пролази кроз тунеле, мерно-регулациони објекти.

Поред реализованих система и објеката за снабдевање водом насеља, дају се основне смернице развоја водоводних система по општинама:

- Кањижа - наставак замене застареле мреже од азбест-цемента, замена дотрајале уличне мреже и кућних прикључних цевовода, изградња резервоара на изворишту у Кањижи;
- Нови Кнежевац - успостављање непосредне зоне заштите постојећих изворишта подземних вода, побољшање хидрауличке поузданости система, уз даљи развој водовода;
- Сента - замена застареле мреже од азбест-цемента, смањење великих губитака и побољшање поузданости система, уз даљи развој водовода;
- Чока - замена застареле мреже од азбест-цемента;
- Ада - обнова мреже и смањење великих губитака уз даљи развој водовода;
- Бечеј - комплетирање започетих бунарских водозахвата, опреме за третман пијаће воде и обнова уличне мреже;
- Нови Бечеј - замена застареле мреже од азбест-цемента, уз даљи развој водовода;
- Жабаљ - формирање новог изворишта, реконструкција и замена застареле уличне мреже;
- Зрењанин - замена застареле мреже, смањење великих губитака, изградња постројења за поправак квалитета воде за пиће;
- Тител - проширење изворишних капацитета, замена застареле мреже од азбест-цемента, смањење великих губитака.

За сеоска насеља се предвиђа техничко побољшање водовода, нарочито у случају прикључења магистралне доводе и градске водоводне системе и обнова и побољшање поузданости водовода, спајањем у јединствену целину више мањих групних система, изградњом већих резервоара и смањивањем великих губитака у мрежи.

Концепт снабдевања индустрије са технолошком водом заснива се на постепеном искључењу индустрије са технолошком водом из јавних водоводних система за снабдевање насеља. Основа за то је економска цена воде и скупи технолошки поступци третмана воде за домаћинства што ће приморати индустрију да за технолошке потребе користи своја властита изворишта са адекватно мањим степеном третмана воде.
Посебно се указује на потребу да се све више површинске воде користе код индустрије у технолошке потребе преко изграђених регионалних система за водснабдевање који захватају воду из Тисе. Изградњом ових система треба спречити коришћење квалитетне подземне воде за технолошке потребе, осим у случају индустрија које користе воду квалитета воде за пиће (прехрамбене индустрије).

Каналисање и пречишћавање отпадних вода и заштита вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији, упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове воде морају прихватити и одвести до реципијента. Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије насеља све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.
Предвиђа се интегрална заштита вода, која подразумева примену технолошких, водопривредних и организационо-економских мера заштите. У ППОВ ће се уводити отпадне воде општинских центара и свих приградских насеља повезаних на групне канализационе системе. Производна предузећа ће реализовати своја комплетна ППОВ, или предтретмане. Предтретманом се отпадне воде из технолошких процеса пречишћавају до стања да смеју да буду упуштене у градску канализацију и упућене према ППОВ. Морају се уклонити све опасне материје, посебно оне које би својим токсичним деловањем ометале рад биоаерационог дела ППОВ у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у води и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС" 67/11).
Потребна је израда јединственог акта за територију Потисја који би се односио на сва упуштања у јавну канализацију, сагласно карактеристикама канализационог система и система за пречишћавање.

Приоритети су изградња постројења за пречишћавање отпадних вода на осетљивим водотоцима (ХС ДТД и маловодни водотоци и Тиса до бране код Бечеја)

f. Објекти првог приоритета: санација постојећих постројења;
g. Објекти другог приоритета: насеља > 50000 ЕС (велика постројења на осетљивим водопријемницима);
h. Објекти трећег приоритета: насеља од 10000-50000 ЕС (средња постројења на осетљивим водопријемницима);
i. Објекти четвртог приоритета: насеља од 2000-10000 ЕС (мала постројења на осетљивим водопријемницима);
j. Објекти петог приоритета: насеља < 2000 ЕС (мала постројења на осетљивим водопријемницима).

Каналисање насеља ће се обављати по принципима сепаратног система, са раздвојеним системима за отпадне воде насеља и атмосферске воде, осим у случајевима где је општи систем већим делом започет и реализован (Сента). Предвиђа се повећање обухвата насеља на више од 90%. За мања насеља ће се градити групни магистрални системи, спајањем канализационих система више насеља, ради довођења отпадних вода на заједничко ППОВ.

- Кањижа - наставак изградње насељске канализационе мреже, изградња новог ППОВ пошто стари не задовољава ни по капацитету, а ни по степену пречишћавања; Хоргош има канализациону мрежу, као и ППОВ који је у функцији;,
- Нови Кнежевац - завршетак израде пројектне документације за ППОВ, изградња ППОВ, после тога завршетак изградње канализационе мреже у насељу;
- Сента - наставак изградње канализационе мреже, проширење капацитета градског ППОВ и осавремењавање технологије;
- Чока - почетак активности на изградњи канализационог система и ППОВ;
- Ада - наставак активности на изградњи канализационог система, ППОВ је у функцији;

- Бечеј - даља изградња канализационе мреже у Бечеју, покривање канализацијом делова насеља који нису покривени, изградња примарних пречистача у циљу прикључења индустрије на насељски систем, проширење капацитета и осавремењавање технологије сходно ЕУ директивама;
- Нови Бечеј - проширење канализационог система у насељу и почетак активности на изградњи ППОВ;
- Жабаљ - почетак изградње насељског канализационог система и ППОВ;
- Зрењанин -даља изградња канализационе мреже у насељу и приоритетна изградња ППОВ;
- Тител - почетак изградње насељског канализационог система и ППОВ.

Сеоска насеља која излазе на Тису немају решено сакупљање и одвођење, а ни пречишћавање отпадних вода.

Капацитет ППОВ-а мора бити усклађен са демографским растом и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом студијом.

Мања насеља, туристички локалитети и центри, као и викенд зоне, проблем одвођења отпадних вода решаваће преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање.

Где год је могуће, користити тзв. групне системе, којима се једним ППОВ пречишћавају отпадне воде из више оближњих насеља, повезаних магистралним колекторима са одговарајућим КЦС (канализационим црпним станицама).

Санитација сеоских насеља, која не могу да буду обухваћена малим групним системима са ППОВ (код дисперзованих и неприступачних насеља), обављаће се по принципима руралне санитације - са одвођењем отпадних вода у индивидуалне или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секундарним билошким пречишћавањем, уз оперативну организацију даљег поступка са отпадним водама, односно, уклањања и коришћења у пољопривреди на санитарно безбедан начин како не би дошло до загађења површинских и подземних вода.

Развој атмосферске канализације има задатак заштите урбанизованих површина унутар насеља и индустријских погона од плављења атмосферским водама. Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђени делови рационално уклапају у будуће решење.

Одводњавање и заштита од унутрашњих вода

Концепт развоја одводних система обухвата:

одржавање и обезбеђење функционисања постојећих система за одводњавање постепеним побољшањем тако да, на крају планског периода, буде у складу са Стандардима, критеријумима и нормативима ЈВП „Воде Војводине" за ову врсту радова, као и да стварне техничке карактеристике система за одводњавање буду доведене у склад са пројектованим хидромодулом, капацитетима црпних станица и устава, протицајним профилима у каналима, и др.; наставак програма реконструкције и изградње система за одводњавање са отвореном каналском мрежом и покретање иницијативе за изградњу хоризонталне цевне дренаже на „тешким" земљиштима која су под штетним утицајем и сувишних подземних вода;

активирање примене неопходних агромелиорационих мера (равнање парцела, орање на разор и слог, подривање, кртичење и др.) при обради пољопривредног земљишта ради бржег оцеђивања сувишних унутрашњих вода у канале за одводњавање;

благовремене припреме (пре појаве опасности од поплава унутрашњих вода у складу са директивом 2007/60/ЕС Европског парламента и Савета о процени и управљању ризицима од поплава). У том смислу, треба појачати систем мониторинга и прогноза о могућим појавама сувишних унутрашњих вода опремањем савременим уређајима и опремом, ажурирати постојеће и израдити недостајуће правилнике о коришћењу, условима и начину функционисања система за одводњавање, допунити Општи и донети Оперативни план за одбрану од унутрашњих вода, успостављање и појачавање међуинституционалне сарадње у области елементарних непогода и акцидената; Оперативни план за одбрану од унутрашњих вода се доноси сваке године и објављује у Службеном гласнику Републике Србије;

- реконструкција и ремонт електромашинске опреме на објектима за евакуацију унутрашњих вода;
- научно-истраживачки рад у правцу изналажења нових технологија и механизације за ефикасније и јефтиније одржавање и функционисање мелиорационих објеката ради снижавања трошкова по јединици одведене сувишне воде.

Очекивани ефекти у области одводњавања и заштите од унутрашњих вода су:
- обезбеђење услова за стабилну и повећану пољопривредну производњу и обављање свих других делатности на земљиштима која су стално или повремено под штетним утицајем сувишних унутрашњих вода;
- одржавањем оптималног водно-ваздушног режима у обрадивом земљишту (око 1600000 ha) омогућило би да се уложеним радом, производним материјалом (семе, ђубриво, заштитна средства) и применом савремене механизације обогати и промени сетвена структура у корист интензивних пољопривредних култура, као и добију приноси култура у складу са њиховим производним потенцијалом;
- спречавање ширења корова на обрађене њиве (редовним уклањањем или сузбијањем непожељне биљне вегетације из канала), што би обезбедило хигијену атара, мање трошкове у пољопривреди и побољшало ефикасност одводњавања. Изменом закона о рибарству ЈВП „Воде Војводине" неће више у својим програмима као меру уклањања штетне барске вегетације имати могућност порибљавања канала система за одводњавање биљоједном рибом, пре свега белим амуром којим је до сада изузетно успешно одржавана проточност. Стручна прогноза је да ће се изостављањем ове мере створити озбиљни проблеми. Једино решење је правовремена набавка специјализованих уређаја за кошење барске вегетације. Овај проблем може директно утицати на рад стабилних црпних станица, јер ће се мултиплицирати проблем уклањања барске вегетације са решетки црпних станица;
- унапређење стања вегетације обалног појаса уз каналску мрежу ради побољшања квалитета воде смањењем дифузног загађења, у складу са захтевима постизања „доброг еколошког потенцијала" из Закона о водама и Уредбе о еколошкој мрежи. Појачање пуфер-ефакта обалне вегетације је неопходно и због ограничења сузбијања вегетације каналске мреже раније примењиваним методама порибљавања;
- оптимална влажност обрадивог земљишта смањује отпоре приликом обраде, односно утрошак енергије, а тиме и трошкове;
- одржавањем нивоа подземних вода испод критичног зауставља се процес погоршања структуре земљишних честица и омогућава процес десалинизације, односно, побољшање плодности деградираних земљишта, у којима је вековима био присутан вишак подземних или површинских вода;
- побољшањем мониторинга, прогноза, правилника о управљању системима за одводњавање, научно-истраживачког рада, одвођење сувишних вода треба да буде ефикасније и јефтиније.

Наводњавање

Концепција развоја у области наводњавања заснована је на обезбеђењу услова за повећање површина са наводњавањем, што подразумева:
- редовно одржавање и уредно функционисање до сада изграђених хидротехничких система за макрорасподелу воде по простору Бачке и Баната (ХС ДТД и до сада изграђени делови регионалних хидросистема);
- наставак изградње започетих регионалних хидросистема у северној Бачкој и Банату до завршетка прве фазе;
- прилагођавање постојећих система за одводњавање за микрорасподелу воде по подручју за наводњавање, где је то хидротехнички могуће и оправдано са становишта водног режима и економије;
- поправка и ревитализација постојећих заливних система;
- заснивање (изградња) нових савремених заливних система: водозахвати из магистралних канала гравитационим или механичким путем;
- повећање ефикасности одводњавања цевном дренажом, где је то потребно.

Наводњавање, у циљу повећања пољопривредне производње морају да прате и агротехничке мере као што су:
- обнова пољопривредне механизације и опреме са нагласком на опрему за предсетвену припрему, сетву и жетву у условима интензивне ратарске производње под наводњавањем, имајући у виду и промену плодореда;
- унапређење опреме за радове после жетве (сортирање, паковање и хлађење);
- обнова постојећих и изградња додатних капацитета за прераду, тамо где је то потребно;
- консолидација саветодавне мреже за везу са праксом.

Такође, за развој наводњавања потребно је, поред завршетка започетих реформи (повраћај имовине ранијим власницима, довршетак започетог процеса приватизације друштвених пољопривредних предузећа), основати удружења (задруге) за наводњавање, ради стварања предуслова за коришћење средстава Светске банке и других међународних финансијских институција од којих се може очекивати подршка.

Инфраструктура за снабдевање водом за наводњавање

У планском периоду се очекује знатно већа заинтересованост за изградњу заливних система за захватање воде из ХС ДТД, јер је могуће претежно гравитационо захватање воде и поред канала регионалних хидросистема где је земљиште претежно најбољег квалитета, а где су потребе за водом највеће (Телечка висораван и сл.).
Након завршетка прве фазе регионалних хидросистема у планском периоду, вода ће бити распоређена по простору северне Бачке, Баната и Срема на још око 80348 ha.
Од укупне површине од 750000 ha расположивог земљишта погодног за наводњавање, вода је одмах доступна на 500000 ha (ако се претходној анализи додају и површине уз реке). Ова површина ће се повећати на око 580000 ha у планском периоду. Заливни системи су изграђени на свега око 90000 ha, од чега су исправни на око 50000 ha, а на преосталих 40000 ha изграђених заливних система потребно је извршити поправку и ревитализацију.

Одбрана од поплава и регулације река

Основна концепција заштите од поплава и уређења водотока на територији обухваћеној Просторним планом у наредном периоду се заснива на следећим поставкама:

- окосницу заштите од поплава у наредном периоду представљаће, на највећем делу површина угрожених поплавама, линијски системи за пасивну заштиту, тј. системи одбрамбених насипа, уз њихово комплетирање, доградњу, реконструкцију и одржавање;
- активне мере заштите од поплава коришћењем постојећих и будућих акумулација и ретензија представљаће, заједно са пасивним мерама, компоненту у систему одбране од поплава, на основу будућег Плана за управљање режимом вода;
- на мањим водотоцима кључни објекти за локалну заштиту од поплава могу бити и акумулације, ретензије, растеретни и ободни канали;
- за смањење директних и индиректних штета од поплава, односно за повећање укупне ефикасности мера заштите од поплава примењиваће се неинвестиционе мере на просторима угроженим поплавама: спречавање изградње скупих садржаја у угроженим, али неадекватно заштићеним зонама применом просторних планова, прописивање услова изградње у плавним зонама, осавремењивање система прогнозирања и обавештавања, ажурирање планова оперативне одбране од поплава;
- радови на уређењу корита водотока усмераваће се, пре свега, на обезбеђење стабилности и функционалности линијских система за заштиту од поплава (насипи), а затим на уређење водотока за пловидбу и друге намене, као и на уређење мањих водотока кроз насеља;
- при уређењу водотока треба поштовати услове и критеријуме за унапређење и заштиту животне средине, а у зонама посебних природних вредности тежити остварењу принципа „натуралне регулације";
- експлоатацију материјала из речних корита треба вршити плански, без неповољних ефеката на режим водотока и на биоценозу, а уз респектовање изграђености објеката у речном кориту и приобаљу;
- код уређења водотока кроз насељена места треба имати у виду естетске, функционалне, комуналне и друге захтеве везане за коришћење вода;
- при изради конкретних пројеката за заштиту од поплава и леда, и уређење водних токова који дотичу из суседних земаља, мора се узети у обзир и досадашњи и евентуални будући измењени хидролошко-хидраулички режим тих водних токова, односно одсуство реализације већ планираних мера;
- билатерална и мултилатерална сарадња у домену заштите од поплава и уређења водотока на транзитним и границом пресеченим водотоцима мора се одвијати у складу са релевантним конвенцијама и уговорима;
- све постојеће, нове, дограђене и реконструисане системе за заштиту од поплава и уређење водотока треба увести у савремени информациони систем. За ефикасну подршку у одлучивању при спровођењу одбране од поплава, треба формирати одговарајуће експертне системе;
- битан услов за обезбеђење ефикасности система за заштиту од поплава и уређење водотока представља њихово континуално и систематско одржавање, доградња и реконструкција у фази експлоатације. У том контексту, најпре, треба извршити реконструкцију и довести у исправно функционално стање постојеће системе и објекте за заштиту од вода;
- битан услов за остварење укупних позитивних ефеката система за заштиту од поплава и уређење водних токова представљаће и заштита од ерозије и бујичних токова;

- едукацији стручних кадрова и становништва са гледишта заштите од поплава, уређења и заштите водотока треба посветити посебну пажњу (упознавање становништва са потенцијално угроженим подручјима, ризиком од поплава и припреми становништва на ове ризике, са посебним освртом на превентивне мере за смањење потенцијалних штета);
- неопходност периодичног преиспитивања критеријума за одређивање меродавних водостаја и протицаја воде за одређене повратне периоде, јер су климатске промене већ направиле значајну промену статистичких серија у погледу метеоролошких и климатских података.

Критеријуми за рангирање и усвајање меродавних параметара за системе заштите од поплава и уређења водних токова

Приоритет реализације радова у системима за уређење водних токова везује се за циљеве, односно функције регулационих грађевина, радова и објеката. При томе се као меродавни хидролошко-хидраулички утицај за статичко и динамичко димензионисање грађевине и објеката усвајају утицаји који се јављају у дијапазону од најмањег до „меродавног" протицаја велике воде.

Врсте, обим и редослед реализације предвиђених радова и мера за заштиту од поплава и уређење водних токова су:

реконструкција постојећих насипа (три деонице на сектору „Сента" на десној обали Тисе у дужини од 5,6 km, и леви и десни насип уз Кереш, укупне дужине 11,04 km);
- изградња нових насипа;
- радови на уређењу корита.

Антиерозиона заштита

Концепција антиерозионе заштите и уређења сливова заснива се на њиховом спровођењу као делу мера интегралног коришћења и уређења простора. Обим радова на антиерозионој заштити се мора интензивирати, ради остваривања више задатака: заштите простора од деградације, заштите пољопривредног земљишта, заштите насеља и инфраструктурних система од бујица, док је у водопривреди циљ тих мера - благовремена заштита акумулација од засипања наносом.

С обзиром на природу процеса ерозије и бујица, основни принципи су:

апсолутна-тотална заштита од ерозије и бујица се у пракси не може остварити, па се не могу у потпуности елиминисати, већ само смањити штете од ерозије и бујица;

акције на заштити од ерозије и бујица се морају водити првенствено у правцу правилног коришћења свих површина, а посебно површина угрожених ерозијом и бујицама;

инвестициони радови, мере и објекти за заштиту од ерозије и бујица морају бити економски оправдани и уклопљени у „комплексна водопривредна и просторна решења";

при избору, односно пројектовању радова и објеката за заштиту од ерозије и бујица тежити решењима која не захтевају посебне мере одржавања.

Хидросистем ДТД

Изградњом хидросистема Дунав-Тиса-Дунав обезбеђена је вода за наводњавање око 500000 ha у деловима Бачке и Баната. Хидросистем не покрива подручје Северне Бачке и неке делове Баната. Недостатак воде на тим подручјима постао је ограничавајући фактор њиховог даљег развоја.

Планира се изградња хидросистема „Северна Бачка" (132000 ha) и хидросистема „Банат" (102000 ha). Изградњом наведених хидросистема обезбедиће се вода за наводњавање 234000 ha, као и снабдевање водом за друге потребе становништва и индустрије. До сада су завршене прве фазе изградње подсистема „Бељанска бара", „Ада" и „Мали Иђош" и Тиса - Палић (крак Ором-Чик- Криваја) у оквиру Хидросистема „Северна Бачка" и „Надела" у оквиру регионалног Хидросистема „Банат".

У току су радови на изградњи првих фаза следећих регионалних система чијом ће се реализацијом обезбедити вода за наводњавање нових 434000 ha:

- Хидросистем „Северна Бачка" - подсистеми „Плазовић" и „Тиса - Палић";
- Хидросистем „Банат" - подсистеми „Кикинда", „Нова Црња - Житиште" и „Нови Кнежевац".

Регионални хидросистем „Северна Бачка"

Хидросистем је могуће, без значајних улагања, прилагодити већој потрошњи воде за наводњавање површина већих од пројектованих 132000 ha, путем продубљивања и проширивања необложених, односно надвишења обложених деоница магистралних канала и формирања нових акумулационих простора у многобројним, за то погодним, долинама северне Бачке, као и инсталирањем црпних станица чији је капацитет за 20% већи.

У оквиру хидросистема изграђене су и акумулације као засебне целине које улазе у састав Хидросистема. У периоду од 1978. до 1985. године изграђене су акумулације „Зобнатица", „Панонија", „Моравица", „Таванкут", „Чонопља", „Светићево" и „Велебит". Све ове акумулације чиниће саставни део Хидросистема северна Бачка, када и преостали делови Хидросистема буду изграђени.
Због старости постојеће пројектне документације и технолошких промена до којих је дошло у претходном периоду, неопходно је део постојеће документације прерадити, допунити и прилагодити постојећој законској регулативи. Тренутно је у току израда пројектне документације за проширење могућности коришћења воде на подсистему „Ада", а ради се пројекат друге фазе подсистема „Мали Иђош".

Регионални хидросистем „Банат"

Као доводни канали до заливних поља за наводњавање са објектима (уставе, пумпне станице, пропусти-мостови) користиће се, где је то могуће, постојећи канали-објекти прилагођени новим потребама, као двонаменски системи.
Положај безводних подручја Баната и могућа изворишта воде условили су да хидросистем „Банат" чине четири одвојена подсистема: „Нови Кнежевац", „Кикинда", „Нова Црња - Житиште" и „Надела".
Изградња регионалног хидросистема за наводњавање „Банат" започета је 1991. године. Изградња се реализује по фазама и етапама, а по динамици која је условљена висином обезбеђивања наменских финансијских средстава. У годинама 1993, 1999. и 2000. средства нису обезбеђена, те је изградња обустављена. Код изградње се настоји да се регионални хидросистем реализује тако да се што пре обезбеди његово бар делимично коришћење за наводњавање.
Поједини делови подсистема „Надела" више нису у функционалном стању и неопходно је извршити њихову санацију. У предстојећем периоду неопходно је надоградити постојећи систем додавањем још једног извора снабдевања водом из реке Тамиш код насеља Јабука, за шта је неопходно урадити адекватну пројектно-техничку документацију. Тренутно се на појединим деловима подсистема „Надела" интервенише у оквиру заједничког програма ЈВП „Воде Војводине" и општина са територије подсистема.
На регионалним подсистемима „Кикинда" и „Нова Црња - Житиште" у току су радови на наставку изградње. У оквиру ових радова регионални подсистем „Нова Црња - Житиште", уз још део радова, биће приведен крају изградње прве фазе.

Регионални подсистем „Нови Кнежевац" је у почетној фази градње и на њему је урађен мањи део земљаних радова на главном каналу.

Због старости постојеће пројектне документације и технолошких промена до којих је дошло у претходном периоду, неопходно је део постојеће документације прерадити, допунити и прилагодити актуелној законској регулативи.

Регионални подсистем „Нови Кнежевац", неопходно је доградити делом система за снабдевање водом „Брестик" који је последица новостворених услова на том делу терена.

Након завршетка радова на изградњи прве фазе подсистема „Нова Црња - Житиште" треба израдити документацију којом ће се извршити проширење подсистема на преостали део за коришћење.

4.4. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

4.3.4. Електроенергетска инфраструктура

Концепција развоја енергетике заснивање се на циљевима постављеним Стратегијом развоја енергетике РС до 2015. год, као и програмима остваривања ове стратегије, а основни циљеви су обезбеђење сигурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом и успостављање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи, преносу, дистрибуцији и потрошњи енергије, који ће подстицајно деловати на привредни развој, заштиту животне средине и интеграцију у регионално и европско тржиште.
Развој енергетике ићи ће у смеру усклађивања развоја енергетских производних сектора са секторима потрошње, као и смањење негативних утицаја на животну средину што подразумева модернизацију енергетских објеката укључујући ревитализацију и технолошко унапређење, тј. замена садашњих технологија новим технологијама уз обавезну примену савремених технологија/уређаја за заштиту животне средине у циљу достизања стандарда ЕУ и норми дефинисаним међународним споразумима (међународни споразуми, Директива ЕУ и др).
Ово подразумева ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину,

повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима, повећање енергетске ефикасности (производња, пренос,дистрибуција, потрошња), изградња нових енергетских објеката, нарочито неконвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној производњи и потрошњи, изградња преносних објеката за интерконективно трансгранично повезивање са државама у окружењу и изградња нових енергетских објеката у складу са растућим потребама и обезбеђењу поузданог и квалитетног снабдевања енергијом и енергентима.
Основни приоритет је технолошка модернизација свих енергетских објеката, инфраструктурних система и извора у свим секторима.
Приоритет представља и рационална употреба квалитетних енергената и повећање енергетске ефикасности у производњи, преносу, дистрибуцији и коришћењу енергије код крајњих корисника у свим секторима потрошње.
Посебан приоритет представља повећање коришћења обновљивих извора енергије, коришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских технологија и уређаја и опреме за коришћење енергије.
Дугорочно развојни и регионално стратешки приоритет представља грађење нових инфраструктурних објеката за интерконективно прекогранично и регионално повезивање са окружењем са становишта развоја регионалног и паневропског тржишта.
Развој енергетике заснован на овом концепту, као крајњи резултат треба да има укупно смањење финалне енергије и смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину, што ће имати позитиван утицај на посматрано подручје посебне намене.

У наредном планском периоду снабдевање електричном енергијом биће из основних производних објеката Републике Србије термоелектрана и хидроелектрана које се налазе ван подручја обухвата Плана.

У оквиру програма и пројеката реконструкције постојећих или изградње нових извора са гасним технологијама на основу обављених претходних анализа и разматрања о могућности изградње потенцијално нових капацитета и извора за производњу електричне и топлотне енергије на бази савремених гасних технологија налази се производни објекат парно-гасни блок ТЕ-ТО Зрењанин (80 MW електричне снаге).
Преносна мрежа ће се развијати у складу са Стратегијом развоја енергетике РС до 2015. год. односно, односно развојним документима ЕМС-а, Планом развоја преносног система до 2013. год., који се према Закону о енергетици израђује сваке године за наступајући петогодишњи период, Студија перспективног развоја преносне мреже Србије до 2020. године (2025. год), а такође мора да прати растуће потребе за електричном енергијом. Највећи део инвестиција до 20l4. године посвећен је рехабилитацији и унапређењу основног преносног система.

Приоритет	Назив стратешког пројекта	Одговорност за реализацију	Могући рок почетка	Крајњи рок завршетка
Планиране TS 400/x kV				
	ТС 400/x kV односно x/400 kV за енергетске производне објекте на обновљиве изворе енергије			
	ТС 400 kV Кикинда	EMS		
	Остале ТС 400k V за потребе производних енергетских објеката извора обновљиве енергије, као и ТБ 400k V по плановима развоја ЕМС-а и за потребе великих потрошача			
План. далековод 400 Kv				
	ДВ 400 kV Нови Сад-Зрењанин-граница са Румунијом	EMS		2014
	У зависности од договара између ЕМС-а и оператера суседних преносних система планирани су интерконективни прекогранични водови 400 kV и то између Србије и Румуније (Нови Сад-Зрењанин -граница Румунија, Суботица-граница Мађарске)			2025
	400 kV далеководи за прикључење нових производних објеката на извора обновљиве енергије (соларне електране, ветроелектране идр.)			
	По потреби и други 400 kV далеководи за обезбеђење сигурног напајања и повезивање постојећих 400 kV ТС у складу са плановима развоја ЕМС-а и прикључци већих енергетских производних објеката (соларних, електрана, ветроелектрана, ТЕ- ТО, когенерацијских већих постројења, идр.) (Кикинда-Суботица, Зрењанин-Панчево			

Сагледавањем постојећег стања, намеће се потреба континуитета технолошке модернизације постојећих објеката ради побољшања оперативних перформанси и повећања поузданости рада електроенергетских објеката. Поред технолошке модернизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивању нове преносне мреже, услед растуће потрошње, а такође и развоју интреконективних прекограничних веза водова 400 kV са системима у окружењу, изградњи прикључака 110 kV за кориснике преносног система, изградњи трансформаторских 400/x и 110/x и замени великих трансформатора снаге 400 kV и 110 kV са новим јединицама. Концепција изградње преносне мреже је у директној вези са изградњом обновљивих извора енергије, растућим потребама, као и интерконекцији са суседним подручјима и учешћем у Регионалном тржишту електричне енергије југоисточне Европе.

Технолошком модернизацијом преносне мреже, неопходно је оспособљавање свих техничких система управљања, као и развој нове информационе технологије за системско тржишно управљање, чији је циљ повећање поузданости системских података што је условљено учешћем у будућем тржишту електричне енергије.

Планирани су објекти преносне у ширем окружењу Просторног плана, а који ће директно имати позитиван утицај на електроенергетски сектор и на подручју Просторног плана, односно на испуњење основних циљева обезбеђење сигурног и квалитетног снабдевања електричним енергијом. Ови инфраструктурни објекти су представљени табеларно:

Табела 12: Планирани објекти мреже 400 kV

Објекти мреже 220 kV

Ревитализација постојећих 220 kV водова сем оних који се евентуално гасе на том напонском нивоу и реконструишу за други ниво (на подручју Новог Сада, Зрењанина, (по вар. 6. Студије разв. прен. мреже).

Табела 13: Планирани објекти мреже 110 kV

Р. бр.	Назив вода	Врста вода, тип и пресек проводника	Дужина вода (km)	Етапа изградње	Напомена
1	2	3	4	5	6
	[redacted]				

Дистрибутивна мрежа ће се развијати у складу са Средњорочним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију електричне енергије „Електровојводина", Електродистрибуција „Суботица", „Нови Сад", „Зрењанин" и „Панчево". Предвиђа се потпуни прелазак на 20 kV напонски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације 110/35/10(20)kV на двостепену трансформацију 110/20 kV, чиме ће бити обухваћена реконструкција свих трафостаница 110/35 kV на 110/20 kV. Трафостанице 35/20 kV, односно 35/10 kV реконструисаће се у разводна 20 kV чворишта, а 35 kV мрежу и 10 kV мрежу и припадајуће дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV потребно је реконструисати за рад на 20 kV.
За плански период предвиђен је пораст потрошње електричне енергије са просечном годишњом стопом раста од 1,8%, што изискује повећање капацитета постојећих трафостаница, где је то могуће, као и обезбеђење нових капацитета.

Планиране трафостанице 110/20 kV су:
Електродистрибуција „Суботица": ТС „Нови Кнежевац"

Електродистрибуција „Зрењанин": ТС „Перлез" и ТС „Кикинда4"

Остале трафостанице 20/110 kV за прикључење енергетских производних објеката на обновљиве изворе енергије, за потребе великих потрошача и ТС 110/20 kV које ће се градити у складу са плановима развоја електродистрибутивних предузећа.

Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије.

Изградњом нових енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника али и укупна енергетска зависност овог простора.

4.3.5. Термоенергетска инфраструктура

Гасоводна инфраструктура

Кроз општине Тител и Жабаљ планира се пролазак магистралног гасовода Јужни ток. Магистрални гасовод Јужни ток, укршта се са реком Тисом и пролази кроз КО Книћанин и КО Тител.

Планира се гасификација општине Тител. Општина Тител ће се снабдевати гасом преко гасовода високог притиска Шајкаш-Вилово, ГМРС Вилово, мерно регулационих станица и дистрибутивне гасне мреже. Планира се гасификација преосталих насеља у општинама које су обухвату овог плана, и то су насеља Санад, Јазово, Остојићево, Падеј, Мали Песак, Ђала, Српски Крстур, Филић, Тараш, Бело Блато, Перлез и Книћанин.

Нафтоводна инфраструктура

На простору обухвата Просторног плана планира се изградња Паневропског нафтовода чија се планирана траса укршта са реком Тисом. Траса овог нафтовода преузета је из Студије изводљивости („Feasibility Study for Constanza, Pancevo, Omišalj, Trieste Oil Pipeline Project") коју је 2004. године урадила Америчка инжењеринг кућа HLP PARSONS. Овај планирани нафтовод укршта се са реком Тисом и пролази кроз КО Книћанин и КО Тител.
На простору обухвата Просторног плана планира се изградња деонице продуктовода Панчево-Нови Сад који је део Система продуктовода кроз Србију. Деоница система продуктовода Панчево-Нови Сад укршта се са реком Тисом и пролази кроз КО Книћанин и КО Тител. Изградња деонице продуктовода Панчево - Нови Сад конципира се као двоцевни систем транспорт моторних горива. Траса продуктовода деонице Панчево-Нови Сад полази од главног терминала „Панчево" и води се до терминала „Нови Сад" у дужини од сса 91,4 km. Иста је пречника обе цеви 10" (DN250 mm) и прати трасу постојећег нафтовода Омишаљ-Панчево (бивши југословенски нафтовод - ЈУНА). Продуктовод се на појединим местима удаљава од постојећег нафтовода због изграђених објеката у заштитној зони нафтовода и поштовања минималног удаљења продуктовода од објеката која износи 30 m са обе стране цеви.

4.3.6. Коришћење обновљивих извора енергије

Процењује се да би на подручју Просторног плана у наредном десетогодишњем периоду учешће неконвенционалних енергетских извора у укупној потрошњи могао да достигне 20%.

Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал ОИЕ на подручју Просторног плана с обзиром на заступљеност пољопривредног и шумског подручја, односно заступљеност

ресурса остатака ратарске и шумске производње. На основу постојећих урађених студија и расположивих података. За сада не постоји у довољној мери организовано коришћење овог ресурса.

Чврста биомаса (отпадна биомаса из агрокомлекса) се користи само за загревање индивидуалних домаћинстава и котлова индустријских агро-комплекса за производњу паре (за сопствене потребе). Брикетирање и палетирање отпадне биомасе, осим појединачних случајева, није још увек заступљено. Не постоји ни једно когенеративно постројење који користи отпадну биомасу или биогас.

Комунални отпад за сада се не користи у енергетске сврхе, мада постоји појачан интерес углавном страних инвеститора за енергетско коришћење комуналног отпада и комбиновану производњу топлотне и електричне енергије за потребе локалне заједнице.

Реално могућа организована производња биогаса на већим сточним фармама је око 7 милиона m^3/a (око 160 TJ/a ~ 0,004 mtoe/a), дакле занемарљив извор енергије, али еколошки и за органску производњу ђубрива веома значајна. Нема ни процена о могућој производњи овог енергента из отпадних вода градских канализација и прехрамбене индустрије, где би се могле очекивати и значајно веће количине. Примарна енергија градског, медицинског и индустријског отпада је прилично поуздано процењена на око 6,65 TJ/a ~ 160 ktoe/a, што је енергетски потпуно безначајно, али са еколошког аспекта веома значајно.

Коришћење геотермалне енергије за сада је на незавидном нивоу.
Енергија ветра за сада се још увек не користи, мада су предузете многе активности за омогућавање коришћења исте. Започета су мерења, која углавном врше страни инвеститори, у општини Кањижа.

За изградњу ветроелектрана (као и соларних електрана) неопходно је да се у просторним плановима општина одреде зоне где би условно била дозвољена градња оваквих енергетских објеката и то на основу разматрања свих ограничења за сваку одабрану локацију.

Енергија сунца се уопште не користи иако на предметном подручју постоје потенцијал, који по инсолацији чини 20-30% већи интензитет од европског просека, за коришћење соларне енергије. Постоји 267 сунчаних дана, а просечна осунчаност износи око 1000 kWh/m^2. То је значајан потенцијал и треба створити услове за његово коришћење.

Хидроенергетски потенцијал на подручју Просторног плана се не користи, не постоји изграђена ни једна хидроелектрана.

Повећање удела малих хидроенергетских потенцијала у укупној производњи електричне енергије је генерално опредељење светске енергетске политике и стручне јавности и има значајно место у енергетским плановима свих прогресивних привреда. ЕУ овом потенцијалу даје посебан значај.

Највећи потенцијал је на ХС ДТД, где ће се мале хидроелектране градити у склопу постојећих устава (укључујући и брану на Тиси), јер већ имамо формиране водне степенице. Примарне функције хидросистема ће и даље имати приоритет, али ће се применити „форсирани" рад у циљу повећања хидроенергетског потенцијала.

Коришћење хидроенергетског потенцијала би донело и друге користи, као што су повећана проточност каналске мреже (значајно са гледишта заштите животне средине) и двојна функција неких хидроелектрана (пумпе- турбине).

Подручје Просторног плана располаже знатним потенцијалом ОИЕ. У овом подручју идентификован је потенцијал малих хидроелектрана у складу са израђеним катастром, програмом остваривања стратегије развоја енергетике за АП Војводину и Регионалним просторним планом АП Војводине. Соларним атласом и Атласом ветрова који су рађени за потребе Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине утврђена је могућност развоја пројеката ветроелектрана и фотонапонских електрана у овом подручју, а регион располаже и значајним потенцијалом биомасе и биогаса.
Због тога ће се омогућити развој пројеката који би оптимално користили потенцијале за ОИЕ, уз уважавање ограничења за функционисање пољопривреде, водопривреде, заштите природе и заштите животне средине.

4.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Електронска комуникациона мрежа, у складу са постављеним циљевима и достизања једног од главног покретача снага нове економије ће се развијати као савремени систем што подразумева увођење

најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградња сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавременијих медијума преноса, потпуна дигитализација свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС) уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора уз обезбеђивање подједнаке доступности свим операторима.

- фиксна комуникациона мрежа: Равномеран развој на целом подручју. Потпуна замена аналогних система комутација и старијих дигиталних, новим системима у складу са технологијом развоја истих. Капацитете обезбедити у складу са растућим потребама. Реконструкција постојеће електронске комуникационе мреже на свим нивоима. Употреба оптичких каблова као медиј преноса, где год је то могуће;
- транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима;
- реконструисање постојеће приступне мреже код које би се употреба бакарних каблова максимално скратила, а значајно повећао удео оптичких каблова и могућност бежичног приступа;
- доградња постојеће мреже да би се постигла потпуна покривеност територије и омогућило увођење свих нових услуга;
- у складу са условима надлежног предузећа за електронске комуникације планиране су оптичке везе између комуникационих чворишта које су од утицаја на подручје Просторног плана: Зрењанин-Кикинда-Чока-Нови Кнежевац-Држ.гран са Мађарском, Кикинда-Ада-Мали Иђош Бечеј- Нови Бечеј, Нови Сад-Зрењанин, Сента-Бачка Топола, Ада-Мали Иђош-Сомбор, Бочар-Падеј, Перлез- Фаркаждин, Привод за Лукино Село и Бело Блато, Зрењанин-Тител-Шајкаш, Бачко Петрово Село-Мол, Бечеј-Бачко Петрово Село,Мале Пијаце-Мали Песак-Кањижа,Кањижа-Нови Кнежевац (јужна обилазница са новим мостом),оптички кабл дуж нове обилазнице кроз насеља Ада и Мол,Жабаљ- Чуруг.
- увођења широкопојасне мреже у фиксну телефонију;
- равномеран развој широкопојасне мреже за коришћење универзалних услуга;
- у циљу обезбеђивања нових услуга, приступну мрежу градити довођењем оптичке мреже што ближе корисницима, применом приступних претплатничких концентратора и различитих бежичних (wireless) технологија (нпр. WiMAX, WiFi и др.);
- ADSL технологија која сада представља основу за испоруку нових широкопојасних сервиса (Интернет, IP centrex, Audio & Video Conference, E-Learning и тд.), је само међукорак до довођења оптике до крајњих корисника што представља основни правац будућег развоја електронске комуникационе мреже које омогућавају приступ Интернету великим брзинама;
- подстицање развоја широкопојасних услуга како би пенетрација широкопојасних корисника достигла ниво од 25%;
- за све планиране кориснике на подручју Просторног плана, како у насељима, тако и ван насеља (викенд зоне, туристичке локалитете, пратеће садржаје идр.) потребно је обезбедити приступ најсавременијим електронским комуникационим сервисима;
- даљи развој и наставак изградње електронских комуникационих објеката са припадајућом инфраструктуром за GSM и UMTS јавну мобилну комуникацију, као и за остале електронске комуникационе системе који технолошки наслеђују ове системе (3GPPLTE технологије) с циљем да 50% становништва има могућност коришћења ове технологије;
- мреже кабловских дистрибутивних система (КДС) градити искључиво према техничким стандардима издатим од стране РАТЕЛ-а, уз максималну примену оптичких каблова;
- дефинисање универзалног сервиса;
- увођење полагање каблова у микро ров, чиме се убрзава изградња и трошкови смањују;
- дигитализација емисионих система, повезивање емисионе станице међусобно и поред радио-релејних система с центрима дистрибуције програма и оптичким приводом на најближи кабл;
- сваком потенцијалном кориснику треба омогућити квалитетан приступ радио и ТВ програмима који су добили дозволу за покривање те територије. На основу горе наведеног планирано је формирање нових емисионих објеката на територији Војводине, а за покривање и подручја Просторног плана, на територији општине Кикинда и Зрењанин.

ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ

На подручју Просторног плана поштанске услуге обавља јавни поштански оператер ЈПО-ЈП ПТТ саобраћаја "Србија" и други поштански оператери из домена нерезервисаних поштанских услуга. Радне јединице поштанског саобраћаја налазе се у Новом Саду, Зрењанину, Суботици и Кикинди.
Концепција и план развоја поштанског саобраћаја, заснована је на основним циљевима (законодавни, социјални, оперативни и тржишни) у овој области, који су дефинисани Законом о поштанским услугама и Законом о изменама поштанских услуга („Сл. гласник РС", број 30/10), као и Стратегијом поштанских услуга у РС („Сл. гласник РС", број 18/08) и постављеним циљевима PostEurop (Асоцијација ЈПО Европе). У складу са постављеним циљевима поштанска мрежа ће се развијати по следећој концепцији: пружање универзалне поштанске услуге, развој тржишта поштанских услуга, развој и реструктуирање јавног поштанског оператера, развој поштанске мреже и капацитета, унапређивање квалитета поштанских услуга, сигурност и безбедност, стандардизација адресовања, тарифна политика.
Комплекс Главног поштанског центра (ГПЦ) представља стратешки инфраструктурни пројекат ЈП ПТТ саобраћаја "Србије" и третиран је као пројекат од приоритетног значаја, где би увођењем нових технологија унапредило пословање целокупног система, а истовремено би се извршило и унапређење поштанске инфраструктуре. У склопу овог пројекта предвиђена је реконструкција и адаптација ГПЦ Нови Сад, као прерадног центра за АП Војводине. С тим у вези, јединице које организационо гравитирају поменутом центру, а налазе се на подручју Просторног плана, обезбедиће успостављање ефикасније поштанске мреже, као и достизање бољег стандарда квалитета поштанских услуга.

7. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА И ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

7.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Одрживо коришћење простора и природних ресурса представља императив и полазну основу у планирања свих активности на подручју Просторног плана. То подразумева и неопходност интеграције и имплементације одређених мера и активности у контексту заштите животне средине у циљу решавању узрока проблема у овој области, који су претходно идентификовани и валоризовани.
У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа:

одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих подручја где коришћење подручја не сме да превазилази постојећи капацитет животне средине;
рекултивације свих деградираних површина посебно оних у оквиру еколошког коридора и у зони до 500 m од еколошког коридора;

- Успоравање и ограничавање тенденције смањивања пољопривредних површина у корист непољопривредног начина коришћења и очување природне плодности земљишта применом концепта одрживе пољопривредне производње;
- успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине у свим општинама у обухвату Просторног плана, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара, који карактеришу квалитет животне средине; повећање обима финансирања заштите животне средине из националних и фондова ЕУ; одрживо управљање отпадом у смислу адекватног прикупљања и одлагања комуналног отпада на регионалне депоније ван обухвата Просторног плана, према важећим регионалним плановима управљања отпадом;
- Адекватно прикупљање и одлагање индустријског отпада, његова категоризација и класификација отпада у складу са законском регулативом;
- Адекватно управљање опасним отпадом са територији обухвата Просторног плана;
- Адекватно управљање отпадом животињског порекла у складу са Законом о ветеринарству и другим подзаконским актима;
- унапређење и јачање еколошке свести становништва.

Заштиту животне средине на територији обухвата Просторног плана неопходно је конципирати на основним принципима одрживог развоја, који подразумевају пре свега рационално коришћење природних ресурса, посебно необновљивих, уз повећање енергетске ефикасности и фаворизовање обновљивих извора енергије.

Поред уважавања постојећег капацитета животне средине на подручју обухвата Плана, неопходно је адекватно управљати заштићеним природним добрима, и природним ресурсима.

Минимизација негативних утицаја деградираних простора насталих услед експлоатације природних ресурса, као и решавање конфликата у коришћењу простора допринеће значајно побољшању квалитета животне средине и подизању капацитета животне средине на територији Просторног плана.

За управљање квалитетом ваздуха је значајно располагати подацима о постојећим нивоима загађујућих материја у ваздуху који су добијени мерењима, као и подацима о емисијама загађујућих материја у ваздух услед којих долази до загађивања ваздуха. Подаци о емисијама свих значајних извора загађења и загађујућих материја представљају једну од основа за утврђивање потенцијално угрожених области у смислу квалитета ваздуха, а самим тим и полазиште за дефинисање планова и програма заштите ваздуха. [78]

Смањење загађења ваздуха индустријског и енергетског порекла, на нивоу Покрајине па самим тим и на подручју Просторног плана, реализоваће се кроз израду регистра извора загађивања са билансима емисије, изградњу постројења за одсумпоравање и денитрификацију у термоергетским потројењима, као и уградњом нових или реконструкцијом постојећих електрофилтера у постројењима где се емитују суспендоване честице изнад ГВЕ.

Прекомерно загађење ваздуха, воде и земљишта потиче у највећој мери од високог прираста количине отпадног материјала, које су извор загађујућих материја које веома често садрже токсичне, тешко разградиве супстанце, течне и муљевите конзистенције, које директно или преко својих продуката разградње штетно утичу на човеково здравље и природне екосистеме.

У подручјима у којима је деградирана и угрожена животна средина, неопходно је реализовати одређене пројекте, који ће санирати последице рада загађивача и унапредити технологију до нивоа да не загађују животну средину. Код изградње нових постројења потребно је применити чисте технологије (примена БАТ технологија-Best Available Techniques). Чистија производња подразумева рационалнију употребу сировина, воде и енергије, замену опасних материја еколошки прихватљивим и смањење токсичности и емисије штетних гасова и отпада у природну средину. За привредне субјекте,чистија производња такође доноси бенефит у виду повећања профита, бољу конкурентност, приступ новим тржиштима и мање загађење животне средине.

Успостављањем оптималне мреже аутоматских мониторинг станица на територији Покрајине, па самим тим и на подручју обухваћеним Просторним планом и достављањем података од стране ифентификованих постројења у национални регистра извора загађивања животне средине, модернизацијом лабораторија за испитивања квалитета ваздуха, воде и земљишта, значајно ће се утицати на унапређење квалитета природних ресурса, јер ће добијање прецизних информације допринети и правовременом и адекватном одговору.

Применом Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађења омогућено је праћење укупне годишње емисије полутаната из највећих постројења-загађивача.

У области заштите вода и водног ресурса, непходна је израда плана управљања водама за непосредни слив реке Дунав (ICPDR) којим је обухваћена и река Тиса, пречишћавање комуналних и индустријских отпадних вода и изградња постројења за управљање отпадом. Изградња комуналне инфраструктуре у насељима, стратешки важних инфраструктурних коридора и спречавање бесправне изградње представљају приоритетне мере са аспекта заштите животне средине.

Значајну меру заштите животне средине представља формирање заштитних зона и растојања око објеката са повећаним загађивањем и ризиком за животну средину и здравље људи (инфраструктурни коридори, водозахвати, бензинске станице, нафтна постројења и др).
У контексту граничних вредности индикатора буке на територији општина у обухвату Плана,

78 Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Републици Србији 2011. године, Републичка Агенција за Заштиту Животне Средине, 2012.

Правилником о методологији за одређивање акустичних зона („Сл. гласник РС", број 71/10), јединице локалне самоуправе одређују акустичне зоне, као и граничне вредности индикатора буке у тим зонама, а све у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 88/10).

Такође, неопходно је омогућити постојећим и планираним индустријским објектима и постројењима који подлежу издавању интегрисане дозволе, да своју делатност обављају у складу са ИППЦ директивом Европске Уније и Законом о интегрисаном спречавању и контроли животне средине.

За потребе привременог или трајног збрињавања заштићених дивљих животиња треба формирати наменска прихватилишта у складу са законом и условима које прописује надлежно министарство.

Такође, за потребе збрињавања напуштених и изгубљених животиња надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да на својој територији обезбеди прихватилиште за животиње у складу са законом и условима које прописује надлежно министарство. Утврђивање појединачних локација за наведене типове прихватилишта биће предмет разраде у планској документацији локалне самоуправе.

Према подацима из Регионалног просторног плана АП Војводине је, на основу ППРС извршена просторна диференцијација животне средине територије обухваћене Просторним планом према стандардима и искуствима ЕУ, а узимајући у обзир постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду. Подручје обухваћено планом је у наведеном контексту просторно издиференцирано на следеће категорије:

5. Подручја са локалитетима деградиране животне средине (локалитети са прекорачењем граничних вредности загађивања, урбана подручја, регионалне депоније, коридори аутопутева, водотоци IV „ван класе") са негативним утицајима на човека, биљни и животињски свет и квалитет живота.

У овој категорији се налазе: коридори аутопута Београд-Нови Сад-Суботица као и садашњи водотоци четврте класе и „ван класе" (банатски водотоци,који дотичу из Румуније су прекомерно загађени и претежно имају IV класу бонитета, а најтежа ситуација је на Старом и Пловном Бегеју где је квалитет „ван класе").

6. Подручја угрожене животне средине (локалитети са повременим прекорачењем граничних вредности, субурбане зоне насеља најугроженијих подручја из I категорије, сеоска и викенд насеља, туристичке зоне са прекомерним оптерећењем простора, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге, велике фарме, зоне интензивне пољопривреде, пољопривредне воћарске и виноградарске зоне, аеродроми, речна пристаништа, водотоци III класе) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: Нови Кнежевац, Сента, Ада, Кањижа, Бечеј, Тител, зоне интензивне пољопривреде, линије државних путева I и II реда и пруга, речна пристаништа на реци Тиси. Подручја експлоатације минералних сировина укључују: околину Кањиже, Кикинде и Новог Бечеја и др.

7. Подручја квалитетне животне средине (шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, подручја са природном деградацијом, ливаде и пашњаци, ловна и риболовна подручја, водотоци II класе) са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: коридори локалних путева, као и територије сеоских насеља општина које припадају II категорији, подручја са природном деградацијом (еродиране површине, заслањена земљишта, клизишта, плавни терени и др).

8. Подручја веома квалитетне животне средине (подручја заштићених природних добара, мочварна подручја, подручја заштићена међународним конвенцијама, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет. У ову категорију спадају заштићена подручја, подручја од културно-историјског значаја, станишта заштићених врста, као и подручја од међународног значаја.

Процена утицаја планова и програма на животну средину представљају значајан основ за планирање мера заштите животне средине. Кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте) вршиће се интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње.

Утицаји на животну средину морају бити вредновани приликом реализације великих пројеката, у току изградње и током експлоатације, у новоствореним условима у простору.
Анализа степена и врсте притисака, који се врше на животну средину, биће основа за доношење стратешких планова развоја и рационалног коришћења природних ресурса.

7.2. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА

Заштита, уређење и развој природе на подручју које обухвата Просторни план, подразумева заштиту укупног биодиверзитета и диверзитета предела.

Заштиту биодиверзитета предела је могуће остварити кроз спровођење мера на просторима који су већ заштићени, заштиту великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста, заштиту влажних станишта, речних корита и еколошких коридора, посебно еколошког коридора реке Тисе, који са заштићеним подручјима и подручјима планираним за заштиту, на основу Уредбе о еколошкој мрежи, представља еколошки коридор од међународног значаја.
Заштита, уређење и развој природе подразумева смањење притисака на биодиверзитет и рационално коришћење природних и биолошких ресурса уз одрживи развој укупног предеоног образца. Један од задатака Просторног плана је формирања „еколошко стабилног предела", у коме се плански предвиђа унапређење система предеоних елемената неопходних за обезбеђивање повољног стања животне средине и еколошких функција.

Заштиту и уређење предела је потребно спроводити у складу са Европском конвенцијом о пределу кроз:
- заштиту свих заступљених типова предела кроз очување и одржавање значајних или карактеристичних обележја предела која су проистекла из природне конфигурације, или људске активности;
- управљање пределом кроз поступке којима се, из перспективе одрживог развоја, обезбеђује редовно одржавање предела, са циљем усмеравања и усклађивања промена изазваних друштвеним и економским процесима, као и процесима у животној средини и
- стварање услова за спровођење предеоне политике (општих принципа, стратегија и смерница, дефинисаних од стране надлежних органа), која омогућава предузимање одређених мера у циљу заштите, управљања и планирања предела.

Заштита, уређење и развој предела заснива се на реализацији различитих приступа у обезбеђивању квалитета предела, а темељи се на:

- очувању предела и његовог идентитета и унапређењу предела и разноврсности предеоних елемената;
- постизању равнотеже између активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања конфликата;
- планирању привредног развоја на принципима одрживости у складу са предеоним одликама (регионалним карактером предела и физичком структуром насеља);
- правовременој и активној заштити природних вредности, укључујући и фрагменте који тренутно нису под заштитом, а чија се заштита у будућности очекује, као и на заштити споменика културе и препознатљивих и вредних амбијената руралног и урбаног типа;
- санацији и ревитализацији нарушених предеоних елемената;
- подстицању позитивних и минимизирању негативних утицаја кроз механизме управљања пределом;
- промоцији, заштити и одрживом коришћењу природног и културног наслеђа и њиховом повезивању у простору;
- јачању и промовисању постојећих и креирању нових вредности у просторима од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја, пограничне области)
- интерпретацији предеоног обрасца реке Тисе која подразумева усклађивање развојних активности подручја са очувањем и унапређењем наслеђених културних системима и природне, биолошке (генетичке, специјске и екосистемске) и геолошке разноврсности;
- успостављању процедура за укључивање најшире јавности, локалних и регионалних власти, као и других страна које су заинтересоване за одређивање и примењивање предеоних политика;
- подизању нивоа свести становника овог подручја, приватних организација и надлежних органа власти, о вредностима предела;
- утврђивању и праћењу промена предеоних вредности;
- уређењу водотока и водених површина као важних елемената карактера предела;
- заштити пољопривредног земљишта од ненаменског коришћења и ширења стихијске викенд и друге изградње.

Регионални аспекти заштите предела

Релативно хетероген предео Еколошког коридора Тисе (по диверзитету предеоних елемената) има и регионални значај утолико што захтева повезивање и уређење у координацији са осталим регионима са којима се граничи и који имају сличне предеоне елементе. Ово ће свакако захтевати додатна истраживања уз регионалну и међуграничну сарадњу локалних самоуправа у окружењу ради прецизније карактеризације предела.

Схватајући дефинисање јединственог предеоног образац као ресурс за развој, ово подручје са свим предеоним елементима има све предиспозиције за развој туризма и рекреације на нивоу ширем од

локалног. Осовину регионалног повезивања, поред самог пловног пута реке Тисе чини и регионални пут Кањижа, Сента, Ада, Бечеј, Чуруг, Жабаљ, Тител. У ширем смислу овај пут има наставак преко Новог Сада и Сремских Карловаца у правцу Београда и на тај начин, повезујући карактеристичне тачке историје и културе, може бити и један од осовина за развој организованог туризма на регионалној основи. За ово је неопходан одговарајући облик институционалне сарадње на интеррегионалном нивоу. У том погледу оваква туристичка рута би могла постати и део неке од Европских културних рута.

Војводина, као јединствен туристички кластер, са Новим Садом има категорију територије међународног туристичког значаја што значи да сви елементи туристичког система Војводине треба да буду активирани на одговарајући начин и на одговарајућем нивоу презентације који ће јачати атрактивност Војводине као једног од европских региона. Еколошки коридор Тисе, заједно са предеоним елементима заштићених природних и културних добара у границама овог Плана, постају конкурентни у ширем регионалном оквиру за развој специфичних облика туризма. И ово такође захтева одговарајући облик сарадње локалних самоуправа уз Тису, око повезивања туристичке понуде и програма, између осталог и кроз јединствену интерпретацију предела.

7.3. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Заштита природног наслеђа на простору обухвата Просторног плана представља приоритетни задатак. Потребно је унапредити стање просторних целине од значаја за очување биолошке разноврсности на националном и међународном нивоу, спровести мере заштите у заштићеним подручјима, заштитити подручја која су у поступку заштите, а за подручја која су планирана за заштиту (станишта: Кањишки јараши-некадашњи Капетански рит, Селевењске пустаре, Слатине Баната и део Дунавско-лесног одсека), спровести процес валоризације и израду одговарајућих студија.

У оквиру еколошког коридора Тисе, као коридора од међународног значаја и дела еколошке мреже АП Војводина, потребно је остварити бројне функције и активности у складу са еколошким принципима, као и његово повезивање са другим еколошким коридорима које представљају водотоци и канали (међународни, регионални, прекогранични и локални) и слатинско-степским коридорима лесне терасе, посебно Слатинско-степским коридором Баната који представља еколошки коридор регионалног значаја. На овај начин ће се успоставити део националне еколошке мреже, а кроз мере за заштиту ће се обезбедити очување предеоне и биолошке разноврсности.

Река Тиса са плавном зоном и мртвајама обезбеђују комуникацију међу влажним стаништима која се налазе уз њихове обале и притоке. Коридор Тисе омогућава кретање врстама водених, мочварних, шумских и травних станишта.

Формирање, односно очување осталих еколошких коридора између остатака природних станишта у обухвату Просторног плана, представља могућност ублажавања последица фрагментације станишта и омогућава комуникацију између подручја међу којима је раније постојала природна веза. Еколошки коридори треба да буду континуирани, да садрже тип станишта који одговара еколошки значајним подручјима које повезује, односно да оговарају захтевима врста влажних, шумских и травних станишта и захтевима кључних врста. Потреба за применом одређених мера заштите изван граница заштићених подручја, захтева интеграцију елемената еколошке мреже у развојни концепт датог подручја у сарадњи са корисницима простора.

Овим Просторним планом су дефинисана станишта која представљају просторне целине које повезују Слатинско-степски коридор Баната, као еколошки коридор регионалног значаја са Тисом. Функционисање регионалног коридора захтева максимално смањење утицаја човека на овим просторима (осим традиционалне испаше), због чега издвајање вештачких елемената коридора (мелиоративни канали) треба да се одвија у сарадњи са корисницима простора.

На основу Уредбе о еколошкој мрежи, Покрајински завод идентификује границе делова еколошке мреже на простору АПВ, води базу података о стаништима заштићених и строго заштићених врста, као и о станишним типовима значајним за очување биолошке разноврсности, у складу са одговарајућим Правилницима. Базе података допуњују се упоредо са пословима идентификације и картирања станишта. У простору обухвата Просторног плана је идентификовано пет антропогених станишта.

Физичку или функционалну повезаност између подручја међу којима је раније постојала природна веза, треба омогућити очувањем или формирањем еколошких коридора, које омогућавају кретање јединки и проток гена између еколошки значајних подручја. Коридор треба да садржи тип станишта који одговара еколошки значајним подручјима које повезује, а такође треба да одговара захтевима кључних врста. Еколошки коридори од међународног значаја (Тиса, Кireш и Златица) су утврђени Уредбом о еколошкој мрежи. Регионални коридори су утврђени Регионалним просторним планом АП Војводине

(„Сл. лист АПВ", број 22/11). Поред водотокова (Криваја, Чик, Јегричка) и пловни делови каналске мреже представљају еколошке коридоре. Поред наведених континуираних коридора издвојени су и делови дисконтинуираног Слатинско-степског коридора Баната, који је такође регионални коридор.

Канали као еколошки коридори на простору обухвата Просторног плана у неким деловима садрже богато развијене појасеве водене вегетације. Мали мелиорациони канали и јаркови представљају кључни тип станишта за дивље врсте аграрних подручја. С обзиром да на подручју Војводине преовлађује неки од типова ливадског или степског станишта, коридори између ових станишта, треба да имају континуирани појас травне вегетације. Каналска мрежа обезбеђује и влажне коридоре за сезонске миграције водоземаца и гмизаваца, између станишта. Мелиоративна каналска мрежа ствара основу еколошке мреже пољопривредног предела.

Квалитет канала као станишта или коридора, зависи од ефикасности смањења дифузног загађења из аграрног окружења, чији негативни утицаји отежавају и одржавање каналске мреже. Уређење вода, према националној и међународној легислативи, треба да обезбеђује и добро стање акватичних и приобалних екосистема што се делом остварује дефинисањем функције и ширине приобалног земљишта. Имајући у виду да квалитет воде и стање приобаља одређује и функционалност еколошког коридора, унапређење стања каналске мреже треба да буде приоритет за сарадњу између сектора водопривреде и заштите природе.

Увидом у достављену Стручну документациону основу од стране Покрајинског завода за заштиту природе и Решење о водним условима, није било елемената за ближе одређивање места-локација потенцијалних супротности између еколошких захтева и захтева корисника хидросистема. Дефинисање локалних коридора који испуњавају строге захтеве водопривреде и захтеване услове заштите природе могуће је решити кроз израду планске документације нижег реда или одговарајућим секторским студијама, а након детаљног рекогносцирања терена и решавања конфликата на посматраном подручју.

Елементи еколошке мреже могу постати и заштитни појасеви зеленила, уколико садрже претежно аутохтоне врсте и имају сложену структуру, са одређеним процентима травне и жбунасте вегетације и повезују шумске екосистеме значајне за очување биолошке разноврсности.

7.3.1. Природна добра у оквиру посебне намене еколошког коридора Тисе

Овим Просторним планом је дефинисана граница еколошког коридора Тисе са заштитном зоном који представљају посебну намену и дате су мере за њихову заштиту. Еколошки коридор Тисе обухвата небрањени део плавног подручја, одбрамбене насипе као специфичне комплексе травних станишта, станишта у природном или блиско природном стању брањеног дела плавног подручја, као и два заштићена подручја (ПП ''Камараш'' и ПП ''Стара Тиса код Бисерног острва''). За ПП ''Стара Тиса код Бисерног острва'' је спроведена ревизија заштите, те се ово природно добро налази у поступку заштите. Посебну намену чине и подручја у поступку заштите (ПП ''Мртваје горњег потисја'' и ''СРП Ритови доњег потисја'') са својим зонама заштите. Заштитна зона се простире 500 m око еколошког коридора Тисе, а заштићена добра поседују своје заштитне зоне, формиране по посебним потребама њихове природне вредности.

На основу процене фактора угрожавања биолошке разноврсности у заштитној зони еколошког коридора Тисе, према интензитету су издвојене следеће зоне:

- појас до 50 m од границе коридора где је интензитет утицаја урбанизованог и пољопривредног окружења највећи, због чега су и ограничења најбројнија на овом простору. Наглашава се значај мера за унапређење стања простора (побољшање квалитета животне средине и формирање зелених тампон појасева);
- појас до 200 m од границе коридора где делују негативни утицаји надземних инфраструктура и урбанизације (јаки извори осветљења и буке) и
- појас до 500 m од границе коридора представља спољну границу заштитне зоне еколошког коридора, са значајним утицајем на хидролошки режим, утицајем домаћих животиња на дивље врсте, као и утицајем неких типова инфраструктуре као што су ветропаркови.

Заштићена подручја

Саставни део еколошког коридора Тисе су Парк природе „Камараш" и Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва". То су значајна природна добра III категорије, са режимима заштите II и III степена и заштитном зоном. ПП „Камараш" је заштићен на основу Одлуке о заштити („Сл. лист општине Кањижа", број 4/05), а ПП „Стара Тиса код Бисерног острва" на основу три одлуке о заштити („Сл. лист општине Нови Бечеј", број 8/08, „Сл. лист општине Бечеј", број 1/08 и „Сл. лист општине Жабаљ", број 4/08). У складу са Законом о заштити природе, у току је ревизија заштите ПП „Стара Тиса код Бисерног острва". У актима о заштити, као и студијама у складу са којима ће бити спроведена ревизија, односно заштита подручја, дате су дозвољене и забрањене активности, чијим спровођењем се штите ова заштићена подручја као комплекси влажних и водених станишта.

Подручја у поступку за заштиту

Подручја у поступку заштите у оквиру еколошког коридора Тисе су Парк природе „Мртваје горњег потисја" и Специјални резерват природе „Ритови доњег потисја". Кроз студије за заштиту ових подручја, предложен је њихов ниво заштите: Парк природе „Мртваје горњег потисја" и Специјални резерват природе „Ритови доњег потисја". Садржаје и активности на овим подручјима треба планирати у складу

са мерама заштите које прописује надлежна установа за заштиту природе, а које ће бити саставни део акта о њиховој заштити. На заштићеним подручјима биће успостављени режими заштите II и III степена са заштитном зоном.

Парк природе „Мртваје горњег потисја"
У састав будућег Парка природе „Мртваје горњег потисја" ће ући четири мртваје (Хоргошка-Ђалска мртваја, Пана, Буџак и Батка), која представљају очувана влажна подручја, на шта указује присуство бројних ретких врста флоре и фауне водених, мочварних, ливадско-пашњачких, слатинских и степских станишта. Мртваје су саставни делови еколошког коридора Тисе, значајни за очување биодиверзитета влажних станишта. Она представљају значајну компоненту ширег подручја и значајна су као места задржавања воде. Динамика плављења околних влажних станишта дешава се сезонски, највише током средине пролећа и након октобра. Због значајне биомасе дрвећа и зељастих биљака, ова станишта су природни пречистачи загађења из околине и станишта типа рефугијума за заштићене и угрожене врсте биљака и животиња које су некада насељавале широки појас поплавног подручја Тисе.
На основу природних и створених културних вредности и значаја са аспекта очувања водених и влажних станишта на малом простору, пре свега присуством ретких и угрожених врста, простори у Потисју предвиђени за заштиту као ПП „Мртваје горњег потисја", представљају репрезентативне просторне целине у Војводини.
Испуњеност услова за заштиту чине следеће карактеристике: изворност (мртваје настале су у склопу великих регулационих радова који су се одвијали током XIX и почетком XX века на току тисе кроз Србију), репрезентативност (изворне орографске и хидрографске појаве, које са специфичном подлогом условљавају развој земљишта и живог света, прилагођеног на живот у води и изван ње), реткост (аутохтона станишта влажних подручја, која су некада прекривала велики део територије Војводине, а данас се још срећу само непосредно уз токове већих река, присуство заштићених и међународно заштићених врста Бернском конвенцијом и Директивом о стаништима), разноликост (присуство различитих станишних типова и за њих везаних животних заједница), интегралност (целина са читавим плавним појасом уз Тису у виду еколошког коридора од међународног значаја) и пејзажна атрактивност (типичан војвођански предео, пејзажна аутентичност, „Санадска осмица" као заједнички назив за две суседне мртваје Пану и Буџак).
Најважније функције овог подручја су: еколошка, научно-истраживачка, васпитно-образовна и развојна, која се састоји у ограниченом сточарењу, контролисаној ратарској производњи усмереној на еколошку производњу здраве хране, одрживо шумарство, развој одрживих видова туризма и сл. Простор предвиђен за стављање под заштиту представља изузетно погодно подручје за развој еко и етно-туризма, научно-културне, образовно-васпитне и друге активности, као што су рекреативни риболов и ловни туризам, производња органских и прехрамбених производа кроз одрживу пољопривреду.
Специјални резерват природе „Ритови доњег потисја"
Специјални резерват природе „Ритови доњег потисја" обухвата осам старих меандара и појас плавних шума у форланду Тисе које се налазе на простору између Парка природе „Стара Тиса код Бисерног острва" и Специјалног резервата природе „Тителски брег". Обухвата леву и десну страну данашњег тока Тисе, а повезан је континуираним, у великој мери очуваним шумским комплексом, који је редовно плављен. Представља најрепрезентативнији и најатрактивнији очувани ритски комплекс у Потисју у Србији.
Заштићено подручје обухвата комплекс ритских станишта: шуме црне и беле тополе, беле врбе, влажне ливаде које обавијају плитке депресије, простране мочварне комплексе, отворена водена огледала сталних и привремених бара и осам старих меандара Тисе.
На основу природних и створених културних вредности и значаја са аспекта очувања водених и влажних станишта на малом простору, пре свега присуством ретких и угрожених врста, простори у Потисју предвиђени за заштиту као СРП „Ритови доњег потисја" представљају репрезентативне просторе у Војводини.

Испуњеност услова за заштиту чине следеће карактеристике: изворност (мртваје настале у склопу великих регулационих радова који су се одвијали током XIX и почетком XX века), репрезентативност (изворне орографске и хидрографске појаве), реткост (аутохтона станишта влажних подручја, која су некада прекривала велики део територије Војводине), разноликост (разноликост станишних типова и за њих везаних животних заједница), интегралност (простор под заштитом чини целину са читавим плавним појасом уз Тису у виду еколошког коридора од међународног значаја) и пејзажна атрактивност (пространо ритско шумско подручје испресецано старим меандрима и пространим барама).
Најважније функције овог подручја су: еколошка, научно-истраживачка, васпитно-образовна и развојна, која се састоји у развоју одрживих видова туризма и сл.

Подручје СРП „Ритови доњег потисја" једино је такво у долини Тисе у Србији које је успело да очува своју аутентичност из периода пре регулационих радова. Поседује значај како са аспекта заштите природних вредности, тако и са социоекономског аспеката који подразумева утицај на становништво општина на којима ће се налазити заштићена подручја, а пре свега на становништво насељених места које гравитирају ка њему. Река Тиса, као главни хидролошки објекат у сливу и равничарска река, осим повољних услова за пловидбу, пружа релативно добре могућности за развој купалишног, риболовног туризма, спортско рекреативних активности на води и поред воде и сл. Туристичком значају Тисе у великој мери доприносе и мртваје у непосредном приобаљу.

Кроз мозаик различитих водених, мочварних и шумских станишта у оквиру заштићеног подручја, уз велики број биљних и животињских врста које овде живе, заштићено подручје пружа могућност за развој еко-туризма, културно-историјског, излетничко- купалишног, спортско-рекреативног, риболовног, ловног, руралног, као и наутичког туризма.

Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста

Еколошки коридор Тисе са обалским појасом представља станиште насељено заштићеним врстама која су регистрована у бази података надлежне институције за заштиту природе. У складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС", бр. 5/10 и 47/11), заштита строго заштићених врста се спроводи забраном коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.
Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.

Током картирања станишта речног коридора Тисе издвојени су станишни типови приоритетни за заштиту, чије очување и унапређење је предвиђено Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС", број 35/10). На подручју еколошког коридора Тисе најзначајнији типови станишта су мочварни комплекси и шуме врба и топола. На речној тераси највећу површину заузимају остаци исконске слатинске вегетације, које истовремено представљају и станишни тип приоритетан за заштиту и на међународном нивоу.

У оквиру еколошког коридора Тисе је идентификовано двадесет три станишта или њихових делова укупној површини од 2343,29 ha, што чини 11,75% површине еколошког коридора.
Већина ових просторних целина припада природним деловима плавног подручја, насељеним осетљивим, строго заштићеним врстама (нпр. тиски цвет, чапље). Пет станишта у подручју обухвата Просторног плана припада антропогеним стаништима (екстензивне агрикултуре, рурални мозаици, урбани паркови, индустријска језерца, рибњаци, копови и канали), од којих се једно налази у оквиру еколошког коридора Тисе (Референтна карта бр 5.1. Заштита природних добара).

Подручја са међународним статусом заштите

Међународни статус заштите ће имати подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности и то IBA подручја од међународног значаја за птице чији су делови у оквиру еколошког коридора Тисе: Бечејски рибњак (RS003IBA), Тителски брег (RS006IBA) и Царска бара (RS011IBA).

Ради заштите, очувања и унапређења природних вредности због којих су ова заштићена подручја проглашена за природна добра од изузетног значаја на међународном нивоу, потребно је придржавати се препорука којима се утиче на ублажавање ефеката угрожавајућих фактора.

7.4. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Заштиту, уређење и унапређење културних добара треба посматрати у оквиру улоге културног наслеђа као развојног ресурса, који је потребно додатно истражити, заштитити, уредити и користити на одговарајући и одржив начин, који ће допринети дефинисању и успостављању културног подручја и културног предела и презентацији локалног идентитета, а у складу са европском доктрином заштите и ратификованим конвенцијама.

У планирању заштите, уређења и коришћења културног наслеђа неопходно је обезбедити пуно учешће локалне самоуправе и сарадњу са установама које учествују у процесу очувања културног наслеђа, у циљу проналажења оптималних решења која укључују компромис у контексту постизања одрживости

уређења, коришћења културне баштине и савремених потреба друштва. Овај феномен је нарочито изражен код планирања у урбаним срединама, где постоје сукоби између потреба за економским развојем и очувања културних вредности, као ненадокнадивог ресурса.

Да би се стекли услови да културно наслеђа буде развојни ресурс неопходно је следеће:
- сређивање базе података за сва културна добра на подручју обухвата „Културног подручја уз реку Тису";
- брз и ефикасан рад на појачаној заштити урбаних предела, са стварањем нове саобраћајне, комуналне и туристичке инфраструктуре, бољим одржавањем и реорганизацијом јавних простора, реквалификацији запуштених и напуштених места за које постоји интерес, елиминисању моно-функционалних урбаних простора, спречавању губљења аутентичности културних вредности;
- унапређен приступ значају и презентацији археолошких локалитета;
- унапређен приступ појединачним споменицима културе у односу на њихово окружење;
- идентификација урбаног и архитектонског наслеђа као туристичког потенцијала;
- планирање и развијање пројекта ревитализације војноградничарске архитектуре, архитектуре хидротехничких, индустријских и стамбених објеката са локалним карактеристикама;
- умрежавање градова са грађевинама пројектованим у стилу сецесије и њихово повезивање са Београдом и градовима Мађарске, Аустрије, Румуније и Хрватске.

Сецесија у насељима уз Тису и рефлексије на руралну архитектуру: У Сенти се налази већи број значајних сецесијских здања као што је: Градска кућа, Ватрогасна касарна, Славних кућа, Royal хотел, Основна школа Thurzo Lajos који обележавају и карактеришу Сенту као сецесијски град. Велики је број ових објеката у околним мањим градовима (варошицама) уз Тису, као што су Кањижа, Нови Кнежевац, Ада, Мол и др. (У Кањижи импозантна Градска кућа носи обележја овога правца).

Ово подручје представља богату ризницу за изучавање одјека овог интернационалног правца у уметности и архитектури. Истовремено сецесија се рефлектује и на руралну архитектуру. Нису то суштинске рефлексије већ највећим делом утицаји извршени на декоративној зидној пластици.

Свеобухватно истраживање на терену и у архивима омогућиће нова сазнања о овом омиљеном стилском правцу на прекретници 19. и 20. века, након чега ће уследити адекватна презентација, изложба са публикацијама, формирање датотеке, компјутерска обрада, каталог и др. Овим активностима ће се проширити омиљени пут сецесије и туристичке туре на ова досада мање позната места. Крајни циљ и резултат је заштита и рестаурација наслеђа.
Дворци уз Тису: На посматраном подручју међу значајнија и импозантнија здања спадају дворци велепоседника, чему је допринео примамљив амбијент уз реку. Највећи број је сконцентрисан у Новом Кнежевцу, у парку уз Тису (Шулпеов дворац, Дворац Малдегрем и др.), затим у Падеју, недалеко од реке, у Чоки Ледерер кастел, у Хоргошу дворац грофа Караса и др.

Сви дворци су углавном у функцији сем Карас кастела у Хоргошу, чија је рестаурација у току. Историјат двораца је недовољно истражен, неопходно је ажурирати евиденцију, допунити документацију, као и осмислити адекватне програме оживљавања, стављање у функцију како би се очувало од пропадања.

Објекти хидротехнике (везани за наводњавање. црпне станице. преводнице. скеле и сл.): На прекретници 19. и 20. века саграђена је већина данашњих насипа, система канала за наводњавање и одводњавање, као и иреверзибилних црпних станица. Улога им је била да сувишну воду избаце из заштићених подручја у најближи реципијент, реку или језеро. Регистровано је осам пумпних станица: у Чоки, Новом Кнежевцу, Врбици, недалеко од Падеја пумпна станица Песир, Јездахид и Велика Златица. Скела у Падеју данас је уклоњена изградњом Новог моста, те је изложена пропадању. Постојећа скела, мада није оригинална, изведена је од метала у послератном периоду, представља последњу скелу на Тиси. Овај специфичан начин превоза људи и робе преко Тисе, требало би вратити и сачувати као туристичку атракцију, а у склопу са чардом у њеној близини и две оближње црпне станице.

Железничке станице и индустријско наслеђе: Индустријска архитектура представља тип грађевина, који се појавио у 19. веку као последица индустријализације и коришћења енергетских извора (парна машина, електрика), новог начина производње и технолошких могућности произашлих из могућности које су пружали грађевински материјали попут гвожђа, челика, армираног бетона. Индустријско наслеђе представља важан чинилац у урбаном идентитету одређене средине, а истовремено и битан елеменат европског културног наслеђа. Последњих деценија велики број индустријских објеката широм Европе успешно је рехабилитован, оживљен новим садржајем. Код нас је, међутим, све израженија претња да ће већина напуштених индустријских објеката, бити неповратно изгубљена. Због тога хитан поступак истраживања, идентификовања, документовања, валоризације вишеструких вредности и културно-

историјског значаја и одређивање најадекватнијих видова заштите представљају прве кораке у датом процесу.

Истраживање индустријског наслеђа изграђеног у периоду од средине 19. до средине 20. века на територији Сливa Тисе представља покушај да се допринесе вредновању и (ре)активацији овог битног сегмента градитељског наслеђа. У општини Сента забележено је четрнаест индустријских објеката, од тога се у Сенти налази пет млинова, фабрика намештаја, кудељара, пумпна станица, кланица и железничка станица. У општини Чока пописано је дванаест грађевина, од тога се у Чоки налази железничка станица, индустрија меса и конзерви, дуванска индустрија, винарија Чока и два млина, у Падеју железничка станица, циглана и 3 пумпне станице. Евидентирано је девет објеката на територији општине Нови Кнежевац. У Новом Кнежевцу се налази прехрамбена индустрија Алева, фабрика папира и картона Лепенка, млин и железничка станица, у Српском Крстуру један млин. У општини Кањижа пописано је осам грађевина, у Кањижи сушиона паприка, млин и железничка станица.

Сакрални споменици (православних и римокатоличких храмова и капела): Имајући у виду да су у насељеним местима Чуруг и Чока евидентиране црквене грађевине које су проглашене за споменике културе од изузетног значаја, а да је у насељеним местима Ада, Мол, Бечеј, Бачко Петрово Село, Сента, Нови Бечеј и Врањево, Нови Кнежевац, Санад и Чока евидентиране црквене грађевине које су проглашене за споменике културе од великог значаја, неопходно је овој теми посветити одговарајућу пажњу и третман. Све ове грађевине настале углавном у XVIII и XIX веку, носиоци су оних вредности које истичу наше локалне специфичности, културолошке различитости и чине особености једног народа или мање друштвене заједнице. На већем броју грађевина су завршени конзерваторско-рестаураторски радови на њиховом спољашњем изгледу. Један од важнијих сегмената представљања градитељске баштине, у овом случају црквених грађевина, у наредном периоду биће и штампање популарних монографија о сваком појединачном споменику културе, које ће имати за циљ приближавање ових грађевина широј јавности кроз истицање њихових најважнијих архитектонских и културно-историјских вредности.
Просторни развој у области културног наслеђа се мора гледати много шире него до сада. Културно наслеђе је развојни ресурс. На основу истраживања и валоризације културног наслеђа, и сагледавања културног наслеђа „Културног подручја уз реку Тису" издвојио се културни предео (предео културно-пејзажних целина):

- историјски град Бечеј,
- Шајкашка област,
- историјски град Тител са Тителским брегом и ушћем Тисе у Дунав,
- сеоске куће и окућнице са стамбеним и економским објектима, грађене у духу традиционалне архитектуре, са истицање споменичке вредности и нематеријалне компоненте (у насељеним местима Града Зрењанина и Општине Нови Бечеј, традиционално градитељство чини потенцијал за развој руралногтуризма).

8. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Укупно подручје обухваћено Просторним планом износи 2374,5 km^2. Према категоријама коришћења земљишта и билансу површима површина у обухвату Просторног плана има следећу структуру:

ОБУХВАТ ПЛАНА: 2374,5 km^2

	Пољопривредно земљиште	Водно земљиште	Шумско земљиште	Г рађевинско земљиште
постојеће	1950,049 km^2	112,063 km^2	106,090 km^2	206,298 km^2
планирано	1896,690 km^2	122,375 km^2	123,760 km^2	231,675 km^2

ЕКОЛОШКИ КОРИДОР: 199,4 km^2

	Пољопривредно земљиште	Водно земљиште	Шумско земљиште	Г рађевинско земљиште
постојеће	70,137 km^2	52,830 km^2	66,982 km^2	9,405 km^2
планирано	64,143 km^2	52,830 km^2	70,673 km^2	11,708 km^2

Бафер од границе Еколошког коридора до 200 m: 58,9 km²

	Пољопривредно земљиште	Водно земљиште	Шумско земљиште	Г рађевинско земљиште
Постојеће	43,972 km²	1,243 km²	3,375 km²	10,359 km²
Планирано	41,367 km²	1,243 km²	4,607 km²	11,732 km²

Бафер од 200-500 m: 67,2 km²

	Пољопривредно земљиште	Водно земљиште	Шумско земљиште	Г рађевинско земљиште
постојеће	61,462 km²	1,659 km²	3,703 km²	0,382 km²
планирано	60,557 km²	1,659 km²	4,538 km²	0,453 km²

ПОСЕБНА НАМЕНА У ОБУХВАТУ ПЛАНА: 325,510 km²

С обзиром да је стратешки циљ заштите и уређења еколошких мрежа очување изворности и оригиналности Потисја, намена површина и биланс посебне намене резултат су утврђивања површина за еколошки коридор Тисе, заштитну зону од 200 m и заштитну зону од 500 m у сарадњи са Покрајинским заводом за заштиту природе.

Граница еколошког коридора дефинисана је након завршеног теренског истраживања Покрајинског завода за заштиту природе и обављене валоризације еколошког коридора Тисе која обухвата процену функционалности и проходности коридора и валоризацију остатака природних станишта речног корита. Ван граница речног коридора извршено је картирање просторних целина значајних за очување биодиверзитета које су просторно или функционално повезане са Тисом (локални и регионални коридори, станишта заштићених врста, укрштања еколошких и инфраструктурних коридора).

Посебна намена ”еколошки коридор” дефинисана је за реку Тису и обухвата плановима дефинисана грађевинска, водна, шумска и пољопривредна земљишта. У обухвату Просторног плана налазе се и заштитне зоне, 50 m, 200 m и 500 m. Еколошки коридор чини 8,4% површине обухвата Просторног плана, а са заштитним зонама чини 13,7% површине Плана.

Посматрано по еколошком коридору и појасевима заштите, промене намене нису планиране овим Просторним планом у односу на просторне планове јединица локалне самоуправе. До промене у коришћењу пољопривредних, шумских, водних и грађевинских површина може доћи у оквиру приказаних површина, што ће бити прецизирано просторним плановима локалних самоуправа или подручја посебне намене за инфраструктурне коридоре.

Анализом усвојених просторних планова јединица локалне самоуправе, као и анализом евиденција о коришћењу земљишта РГЗ-а, уочене су следеће дугорочне тенденције у обухвату Просторног плана:

- Пољопривредно земљиште, које заузима 82,1% укупне површине обухвата Просторног плана, има тенденцију смањења површина (планирано смањење је 2,8%); неопходно је очување квалитетног пољопривредног земљишта, које представља потенцијал и компаративну предност подручја у обухвату Просторног плана;
- Шумско земљиште заузима 4,4% укупне површине обухвата Просторног плана и обзиром на релативно малу површину у обухвату Просторног плана мора имати тенденцију повећања (планирано повећање за 0,8%); тежити повећању шума, како на шумском и пољопривредном земљишту, тако и дуж коридора инфраструктуре, где је то могуће. За шумско земљиште је као дугорочни стратешки циљ планирано достизање оптималне шумовитости од 14,3% укупне површине АПВ;
- Водно земљиште има тенденцију стагнације (тренутно око 5% од укупног обухвата); повећање површина овог земљишта, или евентуално смањење (изградњом насипа) неће значајније утицати на промену биланса коришћења земљишта на територији АП Војводине. Посебну пажњу треба посветити очувању и заштити водног земљишта од свих облика деградације;
- Грађевинско земљиште има тенденцију повећања са тренутног учешћа од 8,7% на 9,8 % од укупног обухвата Просторног плана; повећање ће се вршити само у случајевима кад за то постоји оправданост; тежити смањењу грађевинског земљишта где је то могуће, ради рационалнијег коришћења и опремања.

VI ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊАУ ПОСЕБНОЈ НАМЕНИ

Одрживи развој мултифункционалног еколошког коридора Тисе захтева усклађеност планираних активности са потребама очувања природе и квалитета животне средине. На подручју обухвата Просторног плана утврђен је висок степен разноврсности, не само станишта, него и степена деградације просторних целина значајних за очување биолошке разноврсности. Посебна намена Просторног плана дефинисана је у следећим целинама:

- Еколошки коридор Тисе са заштитним зонама
- Станишта ван еколошког коридора Тисе.

VII оквиру целине еколошког коридора са заштитним зонама дефинишу се следеће подцелине:

- Еколошки коридор Тисе
- Заштитне зоне еколошког коридора до 50 m, 200 m и 500 m.

Табела 14: Целине и подцелине посебне намене

целине	подцелине
Еколошки коридор Тисе са заштитним зонама	- Еколошки коридор Тисе - Значајна станишта у еколошком коридору - Заштитне зоне еколошког коридора Тисе - 0 - 50 m - 0 - 200 m - 0 - 500 m
Станишта ван еколошког коридора Тисе	- Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста - Заштитна зона станишта

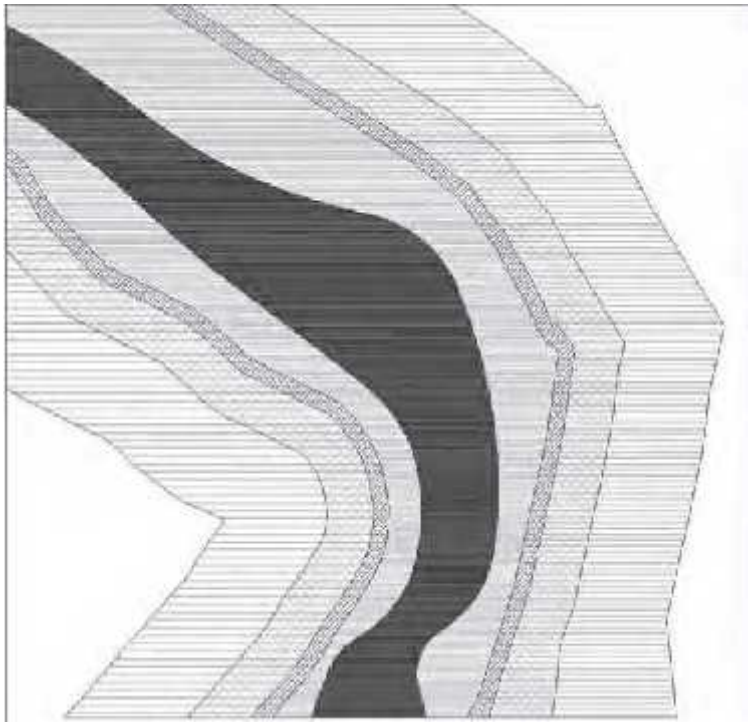

Слика 8: Шематски приказ еколошког коридора са заштитним зонама

У еколошком коридору дозвољене су намене и активности непосредно везане за површинске воде:
- планski радови сектора водопривреде и рибарства,
- одрживо коришћење текућих вода као обновљивих извора енергије,
- објекти и активности водног саобраћаја (луке, пристаништа, привезишта), наутичког туризма и спортова на води;
- рекреативне активности које не захтевају промене природне морфологије терена и не прекидају континуитет природне вегетације коридора у потпуности, нпр. формирање плаже укључујући и привремено постављање покретних мобилијара (кабине за пресвлачење, реквизити пешчаних спортских терена сезонског карактера и сл.); рекреативне стазе сезонског карактера без вештачке подлоге и осветљења (за пешачење, јахање и сл.).

Објекти изграђени у складу са раније важећим прописима се задржавају у постојећим хоризонталним и вертикалним габаритима (без промене намене).

Проценом стања, просторне и функционалне повезаности, као и степена угрожености утврђених, издвојених и потенцијалних елемената еколошке мреже на предметном простору, овим Просторним планом се дају услови, мере и правила којима ће се остварити одређени ниво заштите на пољопривредном, шумском, водном и грађевинском земљишту.

1.6. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Уређење и коришћење простора на пољопривредном земљишту дозвољава се ради груписања оних насељских потреба који по својим локацијама и функционалним захтевима не треба да буду у оквиру грађевинских подручја насеља, као и изградње објеката у постојећим и планираним комплексима.
Водећи рачуна о основним принципима заштите пољопривредног земљишта, на пољопривредном земљишту у оквиру заштитне зоне еколошког коридора могућа је адаптација или реконструкција следећих објеката:
- породичне стамбене зграде пољопривредног домаћинства;
- економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу;

Дозвољава се изградња салаша, породичних стамбених зграда пољопривредног домаћинства и економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу у заштитној зони еколошког коридора, на удаљености већој од 200 m од границе еколошког коридора.
Издвајање парцела за изградњу рибњака треба вршити у складу са интересима очувања приоритетних станишних типова и проходношћу еколошких коридора у складу са мерама датим у овом Просторном плану.
Дозвољена је изградња објеката инфраструктуре према тачки 2. Правила уређења из овог Просторног плана, проширење грађевинских подручја насеља и изградња воћарско-виноградарских кућица.

1.7. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Под шумским земљиштем, у складу са Законом о шумама, подразумева се земљиште на коме се гаји шума или земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште које је просторним односно урбанистичким планом намењено за шумску производњу.
Дрвореди, шумски расадници и паркови у насељеним местима, као и групе шумског дрвећа које чини целину на површини до пет ари, не сматрају се шумама.
На шумском земљишту могу се градити објекти:
- објекти у функцији шумске привреде и ловства (објекти за одржавање и експлоатацију шума, шумски путеви) у складу са посебном основом газдовања шумама и ловиштима и годишњим извођачким плановима;
- објекти инфраструктуре према тачки 2. Правила уређења из овог Просторног плана.

Уређење и опремање шумског земљишта ће се вршити усклађивањем плана развоја шумског подручја и основа газдовања шумама са наменом из Просторног плана. На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес промена намене ће се вршити у складу са Законом о шумама.

Смернице за уређење и коришћење шумских површина еколошког коридора плавних подручја
- Вишенаменско вредновање развоја и коришћења шума (фиторемедијација земљишта и вода, генетички ресурси, видови еко-туризма).
- Очување и обнова аутохтоних врста дрвећа предметног подручја које су планским газдовањем постале ретке (домаће тополе, пољски јасен, храстови, брестови и др.).
- Повећање природне мозаичности и разноврсности састава и структуре шума у циљу одвијања адаптивних процеса (на климатске промене, притисак патогена и др.).
- Подизање вишенаменског пољозаштитног зеленила одговарајућег састава и структуре којима се обезбеђују функционалност појаса у обнови станишта дивљих врста, заустављању дефлације и повећање плодности земљишта, повећању капацитета за развој ловног и руралног туризма.
- Успостављање и очување заштитних („buffer") зона поред водотока, мртваја и других водених површина, како би се повећала њихова проходност за дивље врсте у време обнове шума између шумских сечина и обезбедио минимум услова за репродукцију врста прелазних станишта (водоземци, гмизавци и др).
- Испрекидани низ шумске вегетације речног коридора треба повезати где год је то могуће, са посебним освртом на покровност и континуитет аутохтоне вегетације и очување природног мозаика шумских и нешумских типова станишта.

1.8. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем.
Водно земљиште текуће воде, јесте корито за велику воду и приобално земљиште.

Водно земљиште стајаће воде, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).
Приобално земљиште, јесте појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама.

Ширина појаса приобалног земљишта је:
3) у подручју незаштићеном од поплава до 10 m;
4) у подручју заштићеном од поплава до 50 m (зависно од величине водотока, односно заштитног објекта), рачунајући од ножице насипа према брањеном подручју.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:
6) изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода;
7) одржавање корита водотока и водних објеката;
8) спровођење мера заштите вода;
9) спровођење заштите од штетног дејства вода;
10) остале намене, утврђене Законом о водама.

Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.
Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:
- водни објекати;
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урбанистичким планом;
- објекти за спорт, рекреацију и туризам (марине, ауто-камп и сл);.

На водном земљишту се налазе зона кућа за одмор (општина Ада, КО Мол и општина Сента, КО Сента).
У еколошком коридору Тисе су и спортско-рекреативно-туристички комплекси у: граду Зрењанину, КО Српски Елемир (излетиште на Тиси код жабаљског моста) и општини Тител, КО Тител.

За спортско-рекреативно-туристичке комплексе у еколошком коридору Тисе обавезна је израда урбанистичког плана, у складу са смерницама из овог Просторног плана.
Приликом уређења водног земљишта, водити рачуна о следећим смерницама како би еколошки коридор задржао континуитет:
- Сачувати што већу деоницу обале и приобаља у природном и блиско природном стању.
- Планским распоредом активности уз обалу обезбеди континуитет речног коридора.
- Применити техничка решења приликом планирања и постављања осветљења, у складу са потребама еколошких коридора.

1.9. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ У ЕКОЛОШКОМ КОРИДОРУ

Уређење и изградња на грађевинском земљишту у еколошком коридору Тисе одвијаће се у складу са условима из овог Просторног плана.
Еколошки коридор Тисе, поред водног тела, обухвата и небрањени део плавног подручја, одбрамбене насипе, као и неке делове брањеног дела плавног подручја која су значајна за функционисање коридора. Коридор је дефинисан по парцелама.

1.4.6. Делови грађевинског подручја насеља у еколошком коридору Тисе

У еколошком коридору Тисе се налазе делови грађевинских подручја насеља: Тител, Нови Бечеј, Бечеј, Бачко Петрово Село, Ада, Мол, Сента, Санад, Нови Кнежевац и Кањижа. Грађевинско подручје насеља, правила уређења, грађења и услови заштите, за насеље:
- Тител, Нови Бечеј, Бечеј, Ада, Мол, Сента, Нови Кнежевац и Кањижа су дефинисана урбанистичким

планом,
- Бачко Петрово Село је дефинисано просторним планом јединице локалне самоуправе, односно шематским приказом за насеља.

За делове грађевинског подручја насеља у еколошком коридору обавезна је примена урбанистичког плана, у складу са смерницама из овог Просторног плана (реферална карта 6 - Спровођење плана). При преиспитивању или изради новог планског документа за насеља чија грађевинска подручја се налазе у еколошком коридору Тисе (при изради урбанистичког плана за насељено место или просторног плана јединице локалне самоуправе којим се регулише грађевинско подручје насеља за које је урађен шематски приказ), неопходно је преиспитати границу грађевинског подручја насеља која се налази у небрањеном делу еколошког коридора Тисе (посебно у насељима где се она протеже до матице реке Тисе).

1.4.7. Зона становања ван насеља у еколошком коридору Тисе

У еколошком коридору Тисе се налази зона становања ван насеља у општини Нови Бечеј, Ко Нови Бечеј. Намена овог подручја је вишефункционална - становање, пољопривредна производња, пословање и сл. За зону становања ван насеља у еколошком коридору Тисе обавезна је израда урбанистичког плана, у складу са смерницама из овог Просторног плана.

1.4.8. Зона кућа за одмор у еколошком коридору Тисе

У еколошком коридору Тисе су зоне кућа за одмор у:
- општина Кањижа, КО Хоргош,
- општина Чока, КО Чока,
- општини Ада, КО Ада,
- општини Нови Бечеј, КО Нови Бечеј, на Бисерном острву,
- општини Жабаљ, КО Чуруг, на Бисерном острву.

За зоне кућа за одмор, које се налазе у еколошком коридору Тисе, услови за изградњу се издају на основу овог Плана. Услови за реконструкцију постојећих објеката који због своје изграђености не задовољавају услове дате овим Просторним планом могу се издати само за реконструкцију унутар постојећих габарита објекта.
Дозвољава се изградња објеката на постојећим парцелама ако су задовољени остали услови из Плана.
За потребе образовања нових грађевинских парцела у зони кућа за одмор у еколошком коридору парцелација/препарцелација се спроводи на основу услова дефинисаних овим Планом. Уколико се укаже потреба за дефинисањем нове регулације обавезна је израда плана детаљне регулације.

1.4.9. Радне зоне и комплекси у еколошком коридору Тисе

У еколошком коридору Тисе су радне зоне и комплекси у:
- општини Кањижа, КО Хоргош (само ободни део радне зоне),
- општини Тител, КО Тител,
- општини Нови Бечеј, КО Нови Бечеј (на Бисерном острву).

За радне зоне и комплексе у еколошком коридору Тисе обавезна је израда урбанистичког плана, у складу са смерницама из овог Просторног плана.

При изради планске и урбанистичке документације неопходно је преиспитати границу грађевинског подручја, у смислу смањења површине грађевинског земљишта, за:
- радну зону у општини Кањижа, КО Хоргош, и
- радну зону у општини Тител, КО Тител, чије планирано грађевинско подручје се налазе у небрањеном делу еколошког коридора Тисе.

1.4.10. Мешовита намена у еколошком коридору Тисе

У еколошком коридору Тисе мешовита намена је у граду Зрењанину, КО Српски Елемир.

За зону мешовите намене у еколошком коридору Тисе обавезна је израда урбанистичког плана, у складу са смерницама из овог Просторног плана.

1.10. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ У ЗАШТИТНОЈ ЗОНИ ЕКОЛОШКОГ КОРИДОРА ТИСЕ

За грађевинско земљиште у заштитној зони еколошког коридора примењиваће важећи планови, уз поштовање услова и мера заштите из овог Просторног плана.
На основу најучесталијих типова негативних утицаја на еколошки коридор (загађење, бука, осветљење и утицаји живих бића) на грађевинском земљишту је утврђена заштитна зона која обухвата појас ширине 200 m од границе коридора. Циљ ових мера је смањење ефеката оних активности чији се негативни утицаји непосредно испољавају на простор еколошког коридора. Планом су дате мере заштите се односе на заштитни појас од 50 m и 200 m.
У заштитној зони еколошког коридора Тисе у појасу од 200 m су делови насеља, зоне кућа за одмор, радне зоне и комплекси, инфраструктурни и комунални комплекси, спортско-рекреативно- туристички комплекси.

У заштитној зони еколошког коридора Тисе су:
- Делови грађевинских подручја насеља:
  - Адоријан и Кањижа (општина Кањижа)
  - Нови Кнежевац (општина Нови Кнежевац),
  - Санад (општина Чока),
  - Сента (општина Сента),
  - Ада и Мол (општина Ада),
  - Бечеј и Бачко Петрово Село (општина Бечеј),
  - Нови Бечеј (општина Нови Бечеј),
  - Чуруг (општина Жабаљ),
  - Книћанин и Тараш (град Зрењанин),
  - Тител (општина Тител).

- Зоне кућа за одмор:
  - општина Кањижа, у КО Мартонош,
  - општина Нови Кнежевац, у КО Нови Кнежевац.
  - општина Сента, у КО Сента,
  - општина Нови Бечеј, у КО Нови Бечеј,
  - град Зрењанин, у КО Српски Елемир и КО Тараш,
  - општина Жабаљ, у КО Чуруг, код Бисерног острва.

- Радне зоне и комплекси:
  - општина Кањижа, у КО Мартонош.
  - општина Чока, у КО Чока,
  - општина Нови Бечеј, у КО Нови Бечеј,
  - општина Тител, у КО Тител,

- Спортско - рекреативни - туристички комплекси:
  - општина Жабаљ, у КО Жабаљ
  - општина Тител, у КО Мошорин и КО Тител.

- Инфраструктурни и комунални комплекси:
  - општина Тител, у КО Тител.

5. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Објекти јавне путне - друмске и железничке инфраструктуре (државни путеви у складу са Уредбом о категоризацији државних путева, као ни постојећа ни планирана железница), као ни пратећи садржаји уз путеве, неће се реконструисати/градити на основу услова из овог Просторног плана.

5.1.1. Водни саобраћај

Приликом изградње објеката у оквиру водног-пловног пута Тисе, поред услова Министарства саобраћаја (Дирекција за водне путеве „Пловпут", подручне лучке капетаније) које је задужено за одржавање и развој водних-пловних путева, услове треба тражити и од ЈВП „Воде Војводине" и Покрајинског завода заштите природе.
Услови које је потребно уважити приликом изградње / реконструкције у оквиру целог тока реке Тисе (km 0.0 - km 164.0) износе:
- минимална дубина пловног пута при ЕН (ниски пловидбени ниво) је H = 2,5 m,
- ширина пловног пута B_{pi} = 75 m,

- минимални радијус кривине пловног пута је R = 350 m.

У оквиру пловних канала из система ОКМ ХС ДТД (Банатска Паланка - Нови Бечеј, Бечеј - Богојево, канали Бегеј и Кикиндски) приликом изградње објеката потребно је имати у виду пловне габарите који дефинишу услове пловидбе овим пловним путевима.

Услови које је потребно уважити приликом изградње / реконструкције за ову деоницу канала Банатска Паланка - Нови Бечеј (km 118,0- km 147,3) износе:

- минимална дубина пловног пута је H = 2,1 m,
- ширина пловног пута B = 21 m,
- ширина водног огледала B_{vo} = 46 - 66 m.

Услови које је потребно уважити приликом изградње / реконструкције за ову деоницу канала Бечеј - Богојево (km 0,0 - km 15,0) износе:

- минимална дубина пловног пута је H = 2,1 m,
- ширина пловног пута B = 27 m,
- ширина водног огледала B_{vo} = 33 - 200 m.

Услови које је потребно уважити приликом изградње / реконструкције за ову деоницу канала Бегеј (km 0,0 - km 16,0) износе:

- минимална дубина пловног пута је H = 3,0 m (km 0,0 - km 9,2),
- ширина пловног пута B = 32 m (km 0,0 - km 9,2),
- ширина водног огледала B_{vo} = 33 - 176 m (km 0,0 - km 9,2),
- минимална дубина пловног пута је H = 2,1 m (km 9,2 - km 16,0),
- ширина пловног пута B = 25 m (km 9,2 - km 16,0),
- ширина водног огледала B_{vo} = 52 - 58 m (km 9,2 - km 16,0).

Услови које је потребно уважити приликом изградње / реконструкције за ову деоницу Кикиндског канала (km 32,5 - km 50,0) износе:

- дубина газа 2,5 m,
- двосмерна пловидба,
- обезбеђење окретница.

5.1.2. Путна мрежа

Државни путеви се неће се реконструисати/градити на основу услова из овог Просторног плана. За правила уређења и грађења потребно је наћи елементе у просторним и урбанистичким плановима, уз поштовање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа. Реализација путне инфраструктуре би требало да се ради уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и стања коловоза предметних државних путева.

Некатегорисана путна мрежа Атарски путеви

Изградња и одржавање у складу са препорукама и смерницама из просторних планова јединица локалне самоуправе.

Шумски путеви путеви

Изградња и одржавање у складу са шумском основом и у складу са важећим Правилником о условима за коришћење шумских саобраћајница („Сл. гласник РС", број 22/98).

Остали приступни путеви

Изградња и одржавање у складу са важећом регулативом и техничким прописима (SRPS за путеве са малим саобраћајем).

Објекти преко водотока (мостови) у зони обухвата коридора (канали, баре, рукавци):

Просторни распоред и начин изградње објеката

треба да се изврши уз примену мера заштите еколошких коридора и на начин којим се обезбеђује безбедан пролаз животиња обалним појасом.

5.1.3. Немоторни саобраћај

Пешачке и колско-пешачке стазе (до локалитета у оквиру посебне намене) могуће је градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина пешачке стазе до 2 m;
- минимална ширина пешачко-колске стазе 7 m;
- изградња застора је могућа од доступних материјала (препорука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.), као и од савремених материјала (асфалт и др.), у складу са циљем очувања проходности коридора. За колско-пешачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бициклистичке стазе потребно је реконструисати/градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина бициклистичке стазе 1,5 m (2,5 m -двосмерни саобраћај);
- изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт);
- застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће носивости.

5.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Снабдевање водом

- Трајно решење водоснабдевања представља изградња регионалних и микрорегионалних система водоснабдевања;
- Дефинисати зоне санитарне заштите изворишта око постојећих и планираних изворишта подземних вода;
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи: резервоари, црпне станице итд., како би се комплетирао цео систем и обезбедили потребни капацитети;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбедити захватањем из речних система или из подземља захватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);
- Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рециркулације;
- Трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,2 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са законом и уз сагласност надлежних органа.

Одвођење вода

- У насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде;
- Извршити предтретман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- Минимални пречник уличних канализационих колектора је о 200 mm;
- Минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- Пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), до степена ко¡и пропише надлежно водопривредно предузеће;
- Атмосферску канализацију градити делимично као зацевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима.

Хидротехнички објекти и системи

- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале и потоке извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала-потока;
- Улична кишна канализација се може прикључити на постојеће мелиорационе канале-потоке, али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;
- Све друге отпадне воде прикључити на јавну канализацију са њиховим пречишћавањем на заједничком уређају за пречишћавање до нивоа секундарног третмана и са њиховим препумпавањем у реципијент. Тамо где јавна канализација није изграђена, отпадне воде могу се прикључити на водонепропусне септичке јаме, без упијајућег бунара које ће празнити месно комунално предузеће;
- Уређење водотока, отворених канала и регулационих радова на коритима водотока, мелиоративних канала и потока, биће дефинисано израдом одговарајуће техничке документације и према мишљењу Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине" - Нови Сад и условима надлежног органа. Мин. ширина радно-инспекционих стаза на обалама канала Хс ДТД је 10 m. На високом обалном терену водотока, где нема насипа, ширина радно инспекционих стаза је 10 m ;
- Дуж мелиорационих канала и водотока, са обе стране обезбедити по минимум 10 m у ванграђевинском реону, одн. 5 m у грађевинском реону слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала, односно према мишљењу надлежног водопривредног предузећа и условима надлежног органа, и у том појасу забрањено је градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;
- Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је вршити радње на начин како је дефинисано члановима 133. и 134. Закона о водама.

5.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

- Електроенергетске објекте и инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама.
- Укрштање подземних електроенергетских каблова са водотоком извести полагањем каблова испод коте дна водотока, уз обезбеђивање потребних мера заштите и сигурности каблова у складу са условима надлежног предузећа и важећим законским прописима.
- Кабл који се полаже преко корита реке укопава се у приобаље 1-2 m до дубине од 4,5-5 m испод ЕН, а на већим дубинама се полаже синусоидно.
- На месту укрштања надземних водова са водотоком мора се обезбедити сигурносна висина изнад највишег водостаја у водотоку у складу са условима надлежног предузећа и важећим законским прописима.
- Проводници далековода на месту укрштања морају бити изоловани тако да не дође до електро-пражњења преко стреле багера.
- На небрањеном, плављеном терену темељи стубова потребно је да буду специјално надвишени и

рачунати за плављен терен.
- Укрштање подземних електроенергетских комуникационих каблова са водотоком извести полагањем каблова испод коте дна водотока, уз обезбеђивање потребних мера заштите и сигурности каблова у складу са условима надлежног предузећа и важећим законским прописима.
- Кабл који се полаже преко корита реке укопава се у приобаље 1-2 m до дубине од 4,5-5 m испод ЕН, а на већим дубинама се полаже синусоидно.

Трафостанице 20/04kV
- Трафостанице градити као зидане, монтажно-бетонске (МБТС) и стубне (СТС), за рад на 20 kV напонском нивоу на основу услова из Плана;
- Површина за изградњу зидане или МБТС трафостанице треба да буде око 5,5Х6,5 m, минимална удаљеност од других објеката треба да буде 3 m.
- Стубна трафостаница се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели власника (корисника), најмање 3 m од других објеката;

Електроенергетска подземна мрежа:
- Електроенергетску мрежу градити у коридорима саобраћајница, некатегорисаних путева, и шумским путевима и стазама;
- Електроенергетску мрежу градити подземно, а у случају плавног терена иста може бити грађена и надземно;
- Дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- Каблове полагати поред саобраћајница и уз удаљеност мин. 1 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- У коридорима државних путева каблови који се граде паралелно са државним путем, морају бити постављени минимално 3 m од крајње тачке попречног профила пута;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,50 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви.

Електроенергетска надземна мрежа:
- Средњенапонску 20(35) kV мрежу и нисконапонску мрежу на шумском земљишту градити подземно у путном појасу шумског пута или стази, док ће се високонапонска мрежа (110 kV) градити надземно, по могућности у постојећим коридорима;
- У заштићеном природном добру електроенергетску високонапонску 400 kV, 220 kV и 110 kV мрежу градити на основу плана детаљне регулације и у складу са условима надлежног Покрајинског завода за заштиту природе Србије;
- Око надземних 110 kV далековода обезбедити коридор 25 m, око 220 kV 35 m, а око 400 kV 40 (30) m од осе далековода са обе стране;
- Грађење објеката у овом коридору, као и засађивања стабала мора бити у складу са техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења СРПС Н.ЦО. 105 („Сл. лист СФРЈ" бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности СРПС Н.ЦО. 101 („Сл. лист СФРЈ", бр. 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења, као и условима надлежног предузећа;
- Електроенергетску мрежу градити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV („Сл. лист СФРЈ", бр. 65/88 и „Сл. лист СРЈ" бр. 18/92);
- Средњенапонску 20(35) kV и нисконапонску мрежу до 1 kV градити по условима из Просторног плана;
- Проводнике електроенергетског вода постављати на гвоздене, односно бетонске, стубове;
- Стубове надземне мреже на плавном терену, за потребе садржаја у природном добру, постављати поред путева (некатегорисаног, шумског) на минималном растојању од 0,5-1,0 m
- Паралелно вођење и укрштање електроенергетске инфраструктуре са саобраћајном, водопривредном, енергетском и телекомуникационом инфраструктуром мора бити у складу са условима надлежних предузећа за инфраструктуру;
- Минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса пута при укрштању, треба да буде од 10-40 m у зависности од категорисаности пута, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- Минимална висина најнижих високонапонских проводника треба да буде око 7,5 m, при укрштању са путевима, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса неелектрифициране пруге при укрштању, треба да буде од 5-10 m, а минимална висина најнижих проводника 7 m, односно по условима надлежног предузећа;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса електрифициране пруге при укрштању, треба да буде минимално 15 m, а минимална висина најнижих проводника 12 m, односно по условима надлежног предузећа.

Реконструкција надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV
- Реконструкција, санација и адаптација надземних водова свих напонских нивоа вршиће се на основу

овог Плана и условима надлежног предузећа, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др, трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV.

5.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Минимална растојања спољне ивице подземних гасовода од других објеката или објеката паралелних са гасоводом су:

	ПРИТИСАК 16 ДО 50 bar (m)				ПРИТИСАК ВЕЋИ ОД 50 bar (m)			
	DN <150	150 < DN < 500	500 < DN <1000	DN > 1000	DN <150	150 < DN < 500	500 < DN <1000	DN > 1000
Нерегулисан водоток (рачунајући од уреза Q100god воде мерено у хоризонталној пројекцији)	5	10	10	15	10	20	25	35
Регулисан водоток или канал (рачунајући од брањене ножице насипа мерено у хоризонталној пројекцији)	10	10	10	10	25	25	25	25

Растојања се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: смањење пројектног фактора, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.
Минимална растојања спољне ивице подземних нафтовода и продуктовода од других објеката или објеката паралелних са нафтоводом и продуктоводом су:

ОБЈЕКАТ	(m)
Нерегулисан водоток (рачунајући од уреза $Q_{10O_{god}}$ воде мерено у хоризонталној пројекцији)	15
Регулисан водоток или канал (рачунајући од брањене ножице насипа мерено у хоризонталној пројекцији)	10

Ако цевовод гасовода, нафтовода и продуктовода пролази близу водотокова, канала, бунара, извора и изворишних подручја, и других водних објеката, као и ако је паралелан са водотоковима, или се са њима укршта, потребно је прибавити одговарајућа водна акта од организација и органа надлежних за послове водопривреде, у складу са законом, техничким и другим прописима.
Ако цевовод гасовода, нафтовода и продуктовода пролази близу нерегулисаних водотока, бунара, извора и изворишних подручја, као и ако је паралелан са водотоцима, потребно је прибавити сагласност од организација и органа надлежних за послове водопривреде, а ако пролази близу електроенергетских постројења и водова, одстојање мора бити у складу са нормативима прописаним у одговарајућим српским стандардима.
При укрштању гасовода, нафтовода и продуктовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима угао између осе цевовода и осе препреке мора да износи између 90° и 60°.
У појасу ширине од 5 m на једну и другу страну, рачунајући од осе подземних гасовода, нафтовода и продуктовода, забрањено је садити биље чији корени досежу дубину већу од 1 m односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m. У том појасу не сме бити препрека (ограде и сл.) и мора стално бити проходан за приступ тешких возила у случају интервенција на гасоводу.
У појасу ширине 30 m на једну и другу страну од осе подземних гасовода, нафтовода и продуктовода, забрањено је градити зграде намењене за становање или боравак људи без обзира на степен сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан.

5.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

- ЕК мрежу градити у коридорима саобраћајница свих нивоа, некатегорисаних и шумских путева и стазама;
- Дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање 0,8-1,2 m;
- Ако постоје постојеће трасе, нове ЕК каблове полагати у исте;
- При паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50 m и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50 m, а угао укрштања око 90°;
- При паралелном вођењу ЕК и гасних инсталација, најмање растојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1,6 bara, мора бити најмање 1,5 m, а кабловски разделници и кабинети 4.1 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 bara, мора бити најмање 0,6m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 bara, мора бити најмање 0,6 m,а кабловски разделници и кабинети 4,0 m, од гасних инсталација, средњег притиска 0,5-1 bara, мора бити најмање 0,4 m, а кабловски разделници и кабинети 2,0 m и од од гасних инсталација ниског притиска до 0,5 bara, мора

бити најмање 0,4 m, а кабловски разделници и кабинети 1,0 m;
- При укрштању ЕК и гасних инсталација, најмање растојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1,6 bara, мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1,5 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 bara, мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1.1 m, гасовода средњег и ниског притиска мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 0,4 m мора бити најмање 0,4 m, а подручје укрштања је 1,5 m;
- При укрштању и паралелном вођењу ЕК кабла са цевоводом водовода, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,6 m, а вертикално 0,5 m, од цевовода одводне канализације, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5 m, као и вертикално растојање;
- У циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области електронских комуникација, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канализације од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај електронске комуникационе опреме унутар парцела корисника;
- За потребе удаљених корисника, може се градити бежична (РР) електронска комуникациона мрежа.

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих објеката:
- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне електронске комуникационе мреже и опреме мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, у зонама привредне делатности, у (на) објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника;
- Антенске системе постављати на носаче на објекте (инфраструктурне, привредне, туристичке).

6. МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА

6.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ И УРЕЂЕЊА ПРЕДЕЛА У ОКВИРУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ КОЈУ ЧИНИ ЕКОЛОШКИ КОРИДОР ТИСЕ

С обзиром да на простору обухвата Просторног плана доминира културни предео са фрагментима природних и полуприродних предеоних елемената, потребно је:
- обезбедити заштиту структуре предела и несметано функционисање природних процеса;
- обезбедити заштиту биодверзитета, смањење расцепканости природних станишта и очување и успостављање еколошких мрежа;
- санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите;
- обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности предела.

Развој руралних предела треба да се заснива на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених вредности и капацитета предела. Планским решењима је потребно омогућити очување и унапређење карактеристичне структуре и слике руралних предела и креирање позитивног архитектонског идентитета насеља у руралним пределима.

Развој урбаних предела који су изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, али и поседују значај за квалитет живота становништва, треба обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља.

Очување и заштита оваквог обрасца повезаности, неопходни су због еродирања природних и културних вредности. Овакав предеони образац захтева:
- очување постојећих шумских оаза између ораница;
- очување пустарског карактера на подручјима исконских слатина;
- очување и креирање линијских зелених коридора, еколошких коридора и заштитних појасева (живице дуж међа, пошумљавање и озелењавање површина дуж мелиоративних канала и саобраћајница у циљу заштите од еолске ерозије);
- међусобно повезивање шума и заштитних појасева у систем зеленила;
- заштиту постојећих и враћање изгубљених акватичних екосистема и влажних биотопа и избегавање геометријске регулације водотокова;
- очување постојећих и уређивање нових регионалних и локалних репера.

6.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

6.2.1. Мере заштите природних добара у оквиру еколошког коридора Тисе

6.2.1.1. Заштићена подручја у оквиру еколошког коридора Тисе

Парк природе „Камараш"

Опште мере

Забрањује се:

- узнемиравање, сакупљање и уништавање дивље флоре и фауне, осим у научноистраживачке сврхе у циљу унапређења природних вредности;
- уношење алохтоних врста биљака и животиња, изузев парковских површина;
- паљење вегетације осим у циљу усмеравања сукцесије природне вегетације као мера заштите;
- пошумљавање станишта под травнатом вегетацијом;
- лов, осим за потребе одржавања здравственог стања и оптималне бројности дивљачи;
- привредни риболов;
- прихрањивање риба у језеру Камараш;
- сваки вид коришћења воде из језера Камараш и прве фреатске издани;
- одвођење или превођење воде привременог водотока Фољо;
- изградња заливних система;
- свако упуштање воде испод II класе квалитета (p мезосапробна) у систем канала повезаних са водотоком Фољо и језером Камараш;
- извођење хидромелиорационих радова који би довели до смањења нивоа подземних вода (прокопавање нових канала, продубљивање постојећих и др.);
- промена морфологије терена (раскопавање и насипање обала, отварање позајмишта песка/леса и сл.) осим у циљу побољшања хидролошких и еколошких услова станишта;
- експлоатација нафте, гаса, минералних сировина, тресета и грађевинског материјала;
- извођење геолошких и других истраживачких радова који нису у циљу унапређења природних и културних вредности добра;
- изградња нових објеката (ниско и високоградње), осим привремених за потребе спровођења мера заштите и унапређења добра;
- код реконструкције објеката повећање постојеће спратности и габарита;
- промена намене земљишта у смеру интензивнијег коришћења (изградња рибњака,_претварање ливада и пашњака у обрадиво земљиште, претварање других типова пољопривредног земљишта у воћњаке и винограде);
- отварање депонија и депоновање чврстог и течног отпада;
- свако загађивање животне средине и извођење свих других радова које потенцијално могу угрозити заштићено природно добро.

Режим заштите II степена

Забрањује се:

- паљење вегетације;
- лов, осим санитарног;
- постављање хранилица за дивљач;
- држање и кретање чамаца у води;
- улазак посетилаца без водича у периоду од 1. фебруара до 31. јула;
- туристичке и рекреативне активности;
- камповање и ложење ватре;
- активности на води, осим за потребе спровођења мере заштите, научно-истраживачких радова и едукације;
- спортски риболов;
- изградња молова и реконструкција грађевинских објеката;
- кошење тешком механизацијом;
- кошење у генеративном периоду и без примене заштитних мера за фауну;
- сеча трске, осим по програму заштите и развоја природног добра;
- испаша, осим по програму заштите и развоја природног добра;
- примена хемијских средстава, минералних и органских ђубрива, осим за циљеве активне заштите строго заштићених и заштићених врста.

Обезбеђује се:

- одржавање оптималног стања фрагментираних станишта строго заштићених и заштићених врста мерама активне заштите (очувати нетакнутост 20% тршћака и 10% слатина);
- откуп површина у циљу рестаурације станишта и формирања заштитних појасева;
- сузбијање инвазивних врста;
- одржавање и ревитализација фрагмената шумарака врбе иве и пољског јасена на забареним теренима;
- подухвати реинтродукције биљних и животињских врста и ревитализације станишта;

- усмеравање структуре и сукцесије природне вегетације;
- постављање вештачких дупљи, вештачких острвца и хранилице за строго заштићене и заштићене врсте;
- унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према другим природним добрима и према Тиси;
- ревизија пројеката и програма управљања водним режимом подручја и њихово прилагођавање садашњим наменама простора;
- одржавање оптималног водног режима у складу са природном хидролошком динамиком подручја;
- измуљивање језера Камараш и Кендереш;
- ревитализација водотока Фољо у оквиру прекограничног пројекта;
- уређење и коришћење простора у складу са капацитетом простора а у циљу очувања и унапређења природних и културних вредности;
- просторно и сезонски ограничена презентација природних и културних вредности;
- формирање ветрозаштитних појасева аутохтоним врстама у складу са интересима очувања биодиверзитета подручја;
- одржавање и ревитализација шумских површина;
- контролисано сечење трске;
- контролисана испаша и кошење ливада;
- успостављање мониторинга, са приоритетом праћења стања строго заштићених и заштићених врста и хидролошких карактеристика;
- научно-истраживачки и образовни рад и презентација природних и културних вредности.

Режим заштите III степена

Обезбеђује се:
- одређивање и уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности;
- реконструкција хортикултурног наслеђа;
- уређење и реконструкција старих туристичких објеката у традиционалном стилу;
- одржавање отворених водених површина на местима предвиђеним за рекреацију;
- изградња ограниченог броја типских, дашчаних молова;
- спортски риболов;
- коришћење пољопривредног земљишта и сточарство на традиционалан начин;
- интегрална пољопривреда и производња здраве хране.

Заштитна зона

Забрањује се:

- уношење агресивних (инвазивних) алохтоних врста;
- радови који негативно утичу на хидролошки режим природног добра;
- проширење грађевинске зоне и изградња објеката изван грађевинског подручја, утврђених посебним планским и урбанистичким документима;
- подизање индустријских и других објеката и извођење радова који нарушавају еколошки или визуелни интегритет подручја;
- депоновање чврстог и течног отпада.

Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва"

На основу резултата ревизије заштићеног подручја прописују се следеће мере заштите:

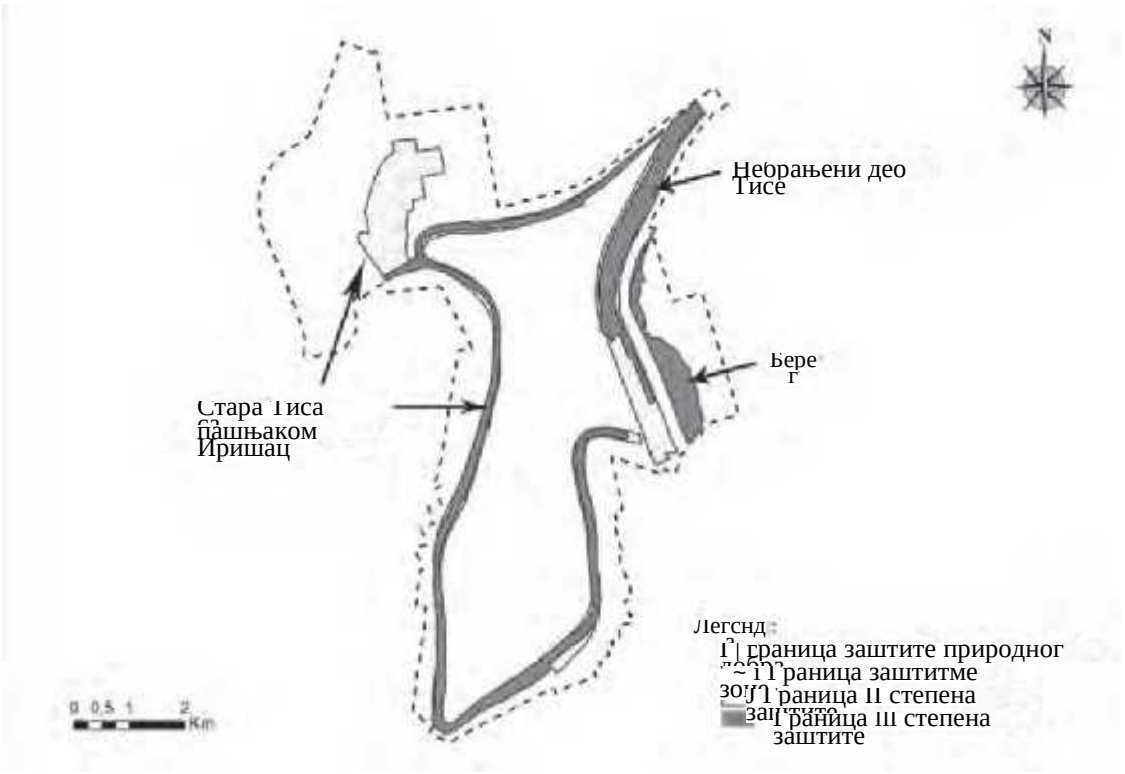

Слика 9: Граница и режими заштићеног подручја

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— примена активних и интервентних мера и планских активности на заштити станишта и врста (управљање популацијама) и побољшању квалитета воде и стања екосистема;
— реинтродукција аутохтоних биљних и животињских врста;
— ревитализација станишта;
— проходност обале за ситне животиње;
— унапређење стања, одржавање и ревитализација степских, слатинских и влажних станишта и фрагмената аутохтоних шумарака;
— успостављање заштитног шумског појаса према пољопривредним површинама, насељу и викенд зонама дуж мртваје, као и дуж обале живе Тисе, применом аутохтоних врста;
— годишње осциловање водостаја Старе Тисе од најмање 50 cm, снижењем водостаја у летње-јесењем периоду;
— сузбијање инвазивних врста и градације штетних врста применом механичких, биолошких и биотехничких средстава, као и хемијских средстава у складу са Законом;

— замена засада клонских топола и других алохтоних врста дрвећа аутохтоним најкасније по истеку опходње;
— нега и обнова шумске вегетације фаворизовањем природне и мозаичне обнове шума, остављање појединачних извала и сувих стабала;
— уређење и коришћење простора у складу са капацитетом простора;
— контролисано кошење трске и редовно одношење биомасе приликом кошења и/или сече;
— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним заштићеним подручјима ;
— успостављање мониторинга са приоритетом праћења стања строго заштићених и заштићених врста;
— научно-истраживачки и образовни рад;
— унапређење традиционалних облика коришћења простора;
— едукација корисника простора ради усклађивања њихове активности са потребама очувања природних вредности;
— просторно и сезонски ограничена презентација природних и културних вредности;
— развој еко, етно, риболовног и ловног туризма и уређење пунктова за потребе презентације природног добра, едукације, туризма и рекреације.

Забрањује се:
— радови и активности који могу имати неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела;
— привредни риболов;
— уношење инвазивних биљних и животињских врста и обнова и ширење засада инвазивних дрвенастих врста;
— непланско сакупљање и уништавање дивљих врста;
— повећање расцепканости (фрагментације) станишта стварањем нових или јачањем ефеката постојећих баријера;
— паљење трске;
— пошумљавање бара, ливада и пашњака;
— испуштање непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара II класи;
— сеча старих репрезентативних јединки аутохтоних врста дрвећа;
— непланска сеча и оштећивање шумског дрвећа, замена састојина и групација аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
— хемијско третирање одраслих комараца у периоду ројења (парења) тиског цвета;
— хемијско и физичко загађивање, отварање депонија, одлагање складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) и спровођење активности које представљају потенцијалну опасност за угрожавање квалитета животне средине;
— ограђивање простора.

Ограничава се:
— употреба ванбродских мотора на моторе на електро погон, осим на реци Тиси и за потребе Управљача;
— кошење, испаша и сеча трске, уклањање водене и мочварне вегетације на планске активности одржавања станишта;
— постављање и изградња нових објеката ван грађевинске и викенд зоне на изградњу за потребе спровођења мера заштите и унапређења добра;
— промена намене површина (земљишта) на промену у смеру смањења интензитета коришћења простора (превођење обрадивих површина слабијег бонитета у пашњаке и сл), формирања заштитног појаса и у сврху ревитализације станишта;
— изградња инфраструктуре на одржив начин на простор намењен за развој туризма и потребе управљања;
— изградња надземних водова на изградњу у оквирима постојећих објеката инфраструктуре;
— уређење обале на подручје купалишта и риболовних места на утврђена планским документима.

Режим заштите II степена

Режим заштите II степена спроводи се на делу заштићеног подручја са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. Овде су могуће управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације или усмеравања сукцесије. Могући су контролисани водови традиционалног коришћења природних ресурса (сеча трске, кошење, испаша, пчеларење), односно традиционалне делатности које током свог одвијања нису угрозиле примарне вредности простора.

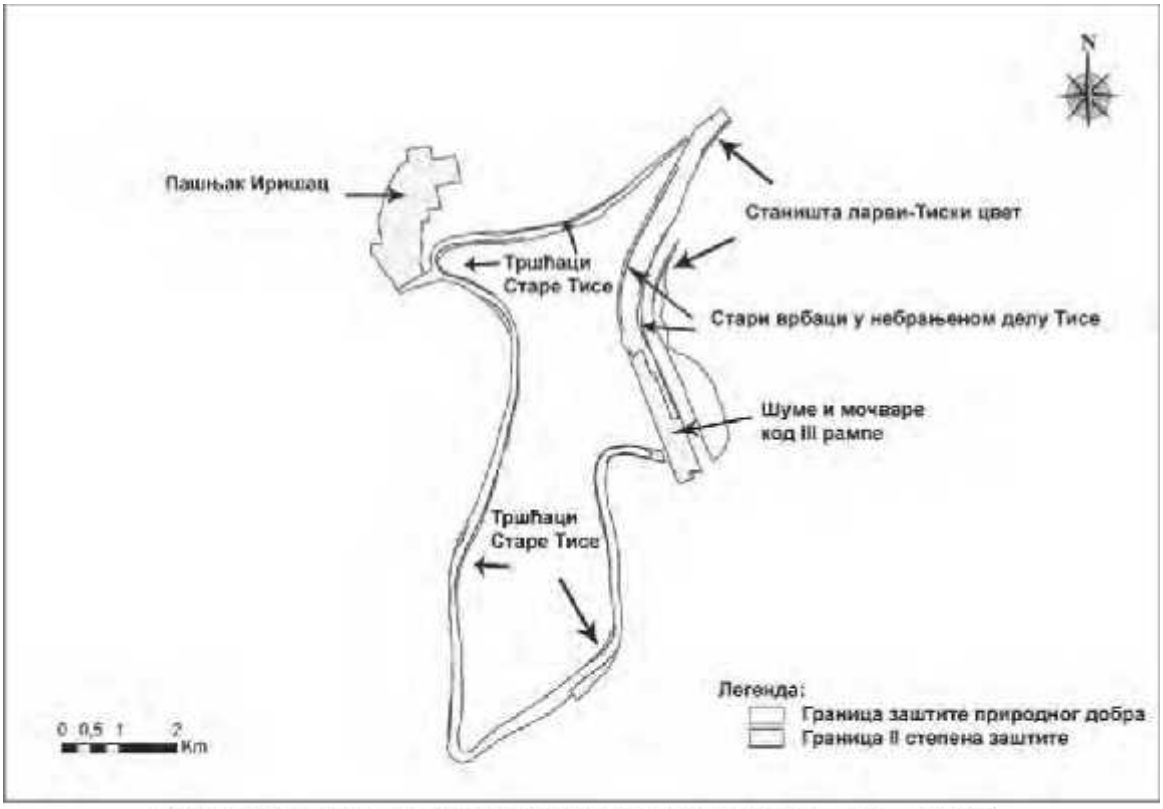

Слика 10: Границе режима II степена са називима локалитета

Режим заштите II степена обухвата следеће локалитете: слатинска станишта источно уз рибњак „Бечеј" (пашњак Иришац), тршћаке преко 20 m дебљине дуж читаве акваторије мртваје Старе Тисе значајне за мрест рибе и гнежђење птица, локалитет на јужном завршном делу Старе Тисе где се јавља асоцијација мочварне вегетације влажних континенталних слатина са Табернемонтановом зуком Bolboshoenetum maritimi - continentale subas. schoenoplectosum tabernaemontani, аутохтони шумарци беле врбе (Salix alba) и топола (Populus sp.) у небрањеном делу Тисе и три станишта ларви тиског цвета (Palingenia longicauda) у обалском делу Тисе.
Мере режима заштите II степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— контрола сукцесије природне вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта;
— постављање вештачких дупљи, остваца и хранилишта за строго заштићене и заштићене врсте;
— очување природне вегетације у зони од око 300 m од старих стабала аутохтоних врста дрвећа;
— просторно и временски ограничени радови на редовном одржавању корита и обале (измуљивање, уклањање сувишне вегетације без употребе хемијских препарата);
— планске активности и интервентне мере на побољшању квалитета воде и стања екосистема по верификованим програмима и у складу са очувањем природних вредности простора;
— обележавање едукативних стаза за приказивање природних вредности.

Забрањује се:
— спровођење регулационих радова у обалском делу реке Тисе;
— риболов;
— вађење глине на локалитетима развоја ларви тиског цвета;
— обрада земљишта, мелиоративни радови на природним травним стаништима и уклањање травног покривача са слојем земљишта.

Ограничава се:
— изградња молова ван викенд зона на оне за научно-истраживачке сврхе;

— лов на период од 15.07. до 15.03.;
— обнова шума и формација аутохтоних врста дрвећа на групимичну.

Режим заштите III степена

Режим заштите III степена се спроводи на делу заштићеног подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима од научног и практичног значаја. У овом степену заштите могуће је селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктуру и другу изградњу, које је усклађено са вредностима, потенцијалима, капацитетима и потребама заштићеног простора.

Режим заштите III степена обухвата плантаже еуроамеричких топола на подручју небрањеног дела Тисе, корито Старе Тисе са тршћацима дебљине испод 20 m и локалитет Берег на левој обали Тисе значајан за очување орнитофауне.

Мере режима заштите III степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— одређивање и уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности;
— фаворизовање природне и мозаичне обнове шума, остављање појединачних извала и сувих стабала;
— очување континуитета високог зеленила небрањеног дела уз Тису и континуитет травних површина уз насип;
— санација и реконструкција хидротехничких објеката са циљем побољшања хидроеколошких услова мртваје.

Забрањује се:

— мењати хидролошки режим тако да дође до пада нивоа воде испод коте 72,50 mnm;
— нагла промена нивоа воде у периоду од 15. марта до 15. септембра;
— лов на акваторији мртваје.

Ограничава се:

— чишћење и продубљивање водотока на просторно и временски ограничено у складу са природним вредностима;
— изградња типских молова на оне од природних материјала величине до 16 m^2, и то на само један мол по појединачној катастарској парцели;
— капацитет превозног средства за туристе на до 50 људи, и на највише два таква превозна средства на току Старе Тисе;
— употреба пестицида на удаљеност већу од 50 m од водотока;
— промена морфологије терена (раскопавање и насипање обала и сл.) на радове на побољшању хидролошких и еколошких услова мртваје;
— крчење младих врбака генеративног порекла (малата) на потребе ревитализације влажних станишта;
— асфалтирање постојећих путева у појасу од 600 m од обале Тисе тако да се у смесу асфалта убаци светли шљунак или обоје беле мат пруге по њему.

Мере заштитне зоне

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним заштићеним подручјима.

Забрањује се:

— извођење радова који негативно утичу на хидролошки режим природног добра или на квалитет воде влажних станишта унутар заштићеног подручја;
— код реконструкције објеката повећање постојеће спратности;
— повећање површина под рибњацима и изградња вештачких језера у сливном подручју Старе Тисе;
— привремено и трајно одлагање свих врста отпадних материја, као и транспорт опасног отпада.

Ограничава се:

— употреба материјала за изградњу објеката на обали Тисе на оне што грубље текстуре (избегавати сјајне цигле и стакло), а где није могуће избећи сјајне материјале потребно је користити оне што светлијих боја;
— формирање грађевинске зоне и изградња објеката изван грађевинског подручја на изградњу усклађену са потребама заштите природе;
— ноћно осветљење усмерити тако да није усмерено ка грађевинским објектима и асфалтним површинама;

— изградња далеководних објеката и инфраструктуре тако да се носачи изолатора изолују пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
— изградња заливних система у складу са хидроеколошким потенцијалом мртваје;
— ограђивање приобаља уз обавезну примену еколошко прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm и издигнутом 15 cm изнад тла;
— камповање и постављање мобилијара и објеката за камповање на за ту сврху предвиђене, назначене и уређене просторе.

3.2.1.3. Мере очувања и унапређења подручја у поступку заштите у оквиру еколошког коридора Тисе

Парк природе ''Мртваје горњег потисја''

Опште мере очувања и унапређења:

Обезбеђује се:
— примена активних и интервентних мера и планских активности на заштити станишта и врста и побољшању квалитета воде и стања екосистема;
— успостављање мониторинга са приоритетом праћења стања популација строго заштићених и заштићених врста;
— реинтродукција аутохтоних биљних и животињских врста;
— научно-истраживачки и образовни рад;
— проходност обале за ситне животиње;
— унапређење стања, одржавање и ревитализација степских, слатинских и влажних станишта и фрагмената аутохтоних шумарака;
— успостављање појаса заштитног зеленила према пољопривредним површинама и викенд зонама дуж мртваја, као и дуж обале Тисе, применом аутохтоних врста;
— дефинисање водног режима у складу са потребама строго заштићених и заштићених врста израдом правилника о водном режиму сваке мртваје појединачно;
— одржавање годишњег осциловања водостаја мртваја од најмање 50 cm, са минималним водостајем у летње-јесењем периоду/током вегетационог периода;
— јасно дефинисање количина воде коју корисник може користити за наводњавање из мртваја у одређеном времену (за вегетациони и ванвегетациони период године) обезбеђујући минимални одрживи режим у складу са водним билансом;
— сузбијање инвазивних врста и градације штетних врста применом механичких, биолошких и биотехничких средстава, као и хемијских средстава у складу са Законом;
— нега и обнова шумске вегетације фаворизовањем природне и мозаичне обнове шума, остављање појединачних извала и сувих стабала;
— контролисано кошење трске и редовно одношење биомасе приликом кошења и/или сече;
— изловљавање алохтоних врста;
— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним подручјима у саставу еколошке мреже;
— подстицање традиционалних облика коришћења простора;
— едукација корисника простора ради усклађивања њихове активности са потребама очувања природних вредности;
— просторно и сезонски ограничена презентација природних и културних вредности;
— развој еко, етно и риболовног туризма и уређење пунктова за потребе презентације природног добра, едукације, туризма и рекреације;
— обележавање едукативних стаза за приказивање природних вредности.

Забрањује се:
— радови и активности који могу имати неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела;
— угрожавање минималног одрживог водног режима приликом коришћења воде из мртваја;
— непланско сакупљање и уништавање дивљих врста;
— повећање расцепканости (фрагментације) станишта стварањем нових или јачањем ефеката постојећих баријера;
— изградња ветрогенератора;
— паљење трске;
— пошумљавање бара, ливада и пашњака;
— испуштање непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара р-

мезосапробној класи;

— нагла промена нивоа воде у периоду од 15. марта до 15. септембра;
— сеча старих репрезентативних јединки аутохтоних врста дрвећа;
— непланска сеча и оштећивање шумског дрвећа, замена састојина и групација аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
— привредни риболов;
— прскање одраслих комараца у периоду ројења (парења) тиског цвета;
— хемијско и физичко загађивање, отварање депонија, одлагање складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) и спровођење активности које представљају потенцијалну опасност за угрожавање квалитета животне средине;

Ограничава се:

— промена морфологије терена (раскопавање и насипање обала и сл.) на радове на побољшању хидролошких и еколошких услова мртваје;
— употреба ванбродских мотора на моторе на електро погон, осим на реци Тиси и за потребе управљача (постојеће чамце који нису у складу са овом мером заменити у року од 5 година од дана проглашења заштите);
— постављање молова ван викенд зона на оне за научно-истраживачке сврхе;
— кошење, испаша и сеча трске, уклањање водене и мочварне вегетације на планске активности очувања и унапређења станишта;
— крчење младих врбака генеративног порекла (малата) за потребе ревитализације влажних станишта;
— постављање и изградња нових објеката ван викенд зоне на изградњу за потребе спровођења мера заштите и унапређења добра;
— ограђивање приобаља викенд зона уз обавезну примену еколошко прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm и издигнутом 15 cm изнад тла;
— промена намене површина (земљишта) на промену у смеру смањења интензитета коришћења простора (превођење обрадивих површина слабијег бонитета у пашњаке и сл), формирања заштитног појаса и у сврху ревитализације станишта;
— изградња инфраструктуре на простор намењен за развој туризма и потребе управљања;
— изградња надземних водова на изградњу у оквирима постојећих објеката инфраструктуре;
— изградња електричних водова ниског и средњег напона на водове који су изграђени применом посебних техничко-технолошких решења која спречавају колизију и електрокуцију птица;
— уређење обале на подручје купалишта и риболовних места утврђених планским документима.

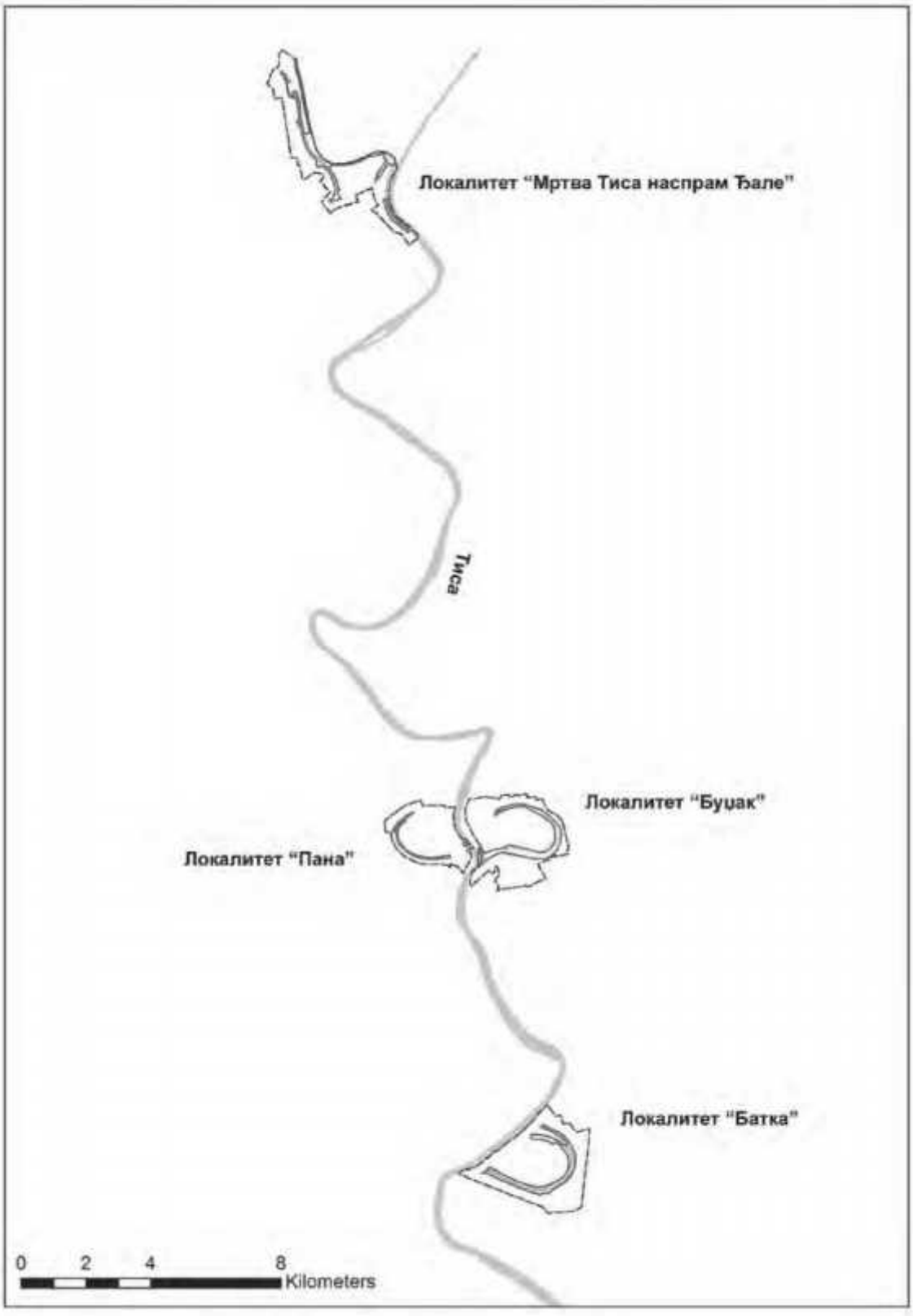

Слика 11: Граница заштићеног подручја Парк природе ”Мртваје горњег потисја”са заштитном зоном

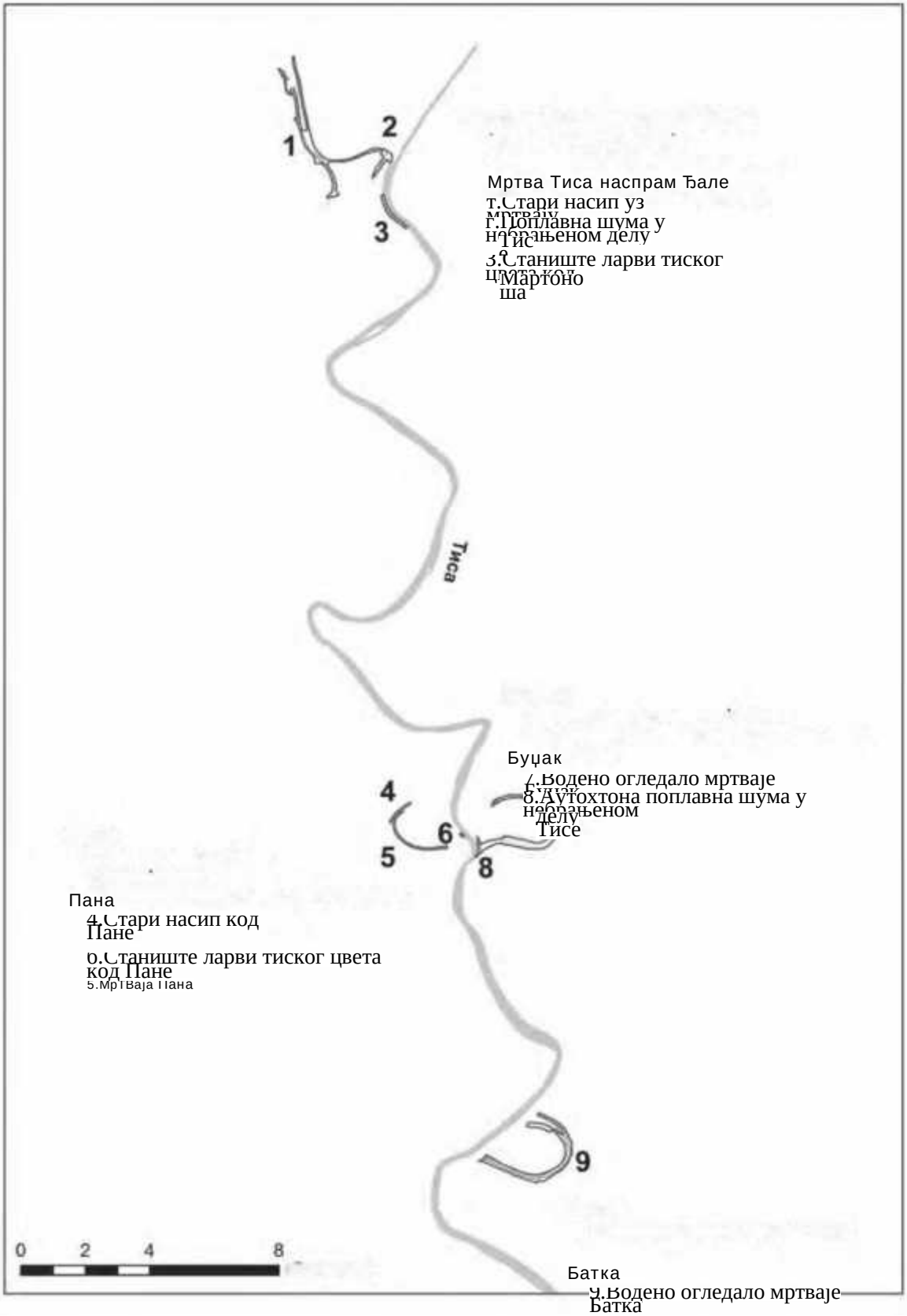

Мртва Тиса наспрам Ђале
т.Стари насип уз мртваjу
г.Поплавна шума у нарушеном делу Тис
3.Станиште ларви тиског цмат.коњ
Мартоно ша

Буџак
7.Водено огледало мртваје
8.Аутохтона поплавна шума у нарушеном делу Тисе

Пана
4.Стари насип код Пане
6.Станиште ларви тиског цвета код Пане
5.Мртваја Пана

Батка
9.Водено огледало мртваје Батка

Слика 12: Границе режима II степена са називима локалитета

Мере режима заштите II степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— усмеравање сукцесије природне вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта;
— постављање вештачких дупљи, остpваца и хранилишта за строго заштићене и заштићене врсте,
— очување природне вегетације у зони од око 300 m од старих стабала аутохтоних врста дрвећа.
— просторно и временски ограничени радови на редовном одржавању корита и обале (измуљивање, уклањање сувишне вегетације без употребе хемијских препарата),
— планске активности и интервентне мере на побољшању квалитета воде и стања екосистема по усвојеним програмима и у складу са очувањем природних вредности простора;

Забрањује се
— спровођење регулационих радова и вађење глине у обалском делу реке Тисе на локалитетима развоја ларви тиског цвета;
— обрада земљишта и мелиоративни радови на природним травним стаништима и уклањање травног покривача са слојем земљишта.

Ограничава се
— риболов на рекреативни, и то на локације изван станишта ларви тиског цвета;
— лов на период од 15.08. до 15.03.
— обнова шума и формација аутохтоних врста дрвећа на групимичну.

Режим заштите III степена

Режим заштите III степена се спроводи на делу заштићеног подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима од научног и практичног значаја. У овом степену заштите могуће је селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктуру и другу изградњу, које је усклађено са вредностима, потенцијалима, капацитетима и потребама заштићеног простора.
Режим заштите III степена обухвата водено огледало Мртве Тисе наспрам Ђале, шумарке на потесу Ердеглук, канал ка Мартоношкој мртваји, део плавног подручја Тисе са насипом и почетни јужни и северни део мртваје Буџак, као и околни простор мртваје Буџак до старог насипа са шумарцима и обрадивим површинама и њеном северном делу.

Мере режима заштите III степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:

— одређивање и уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности;
— очување континуитета високог зеленила небрањеног дела уз Тису и континуитет травних површина уз насип;
— санација и реконструкција хидротехничких објеката са циљем побољшања хидроеколошких услова мртваје.

Забрањује се:
— лов на мртвајама;

Ограничава се:
— чишћење и продубљивање водотока на просторно и временски ограничено у складу са природним вредностима;
— постављање молова на типске од природних материјала величине до 16 m^2, чији је број усклађен са капацитетом простора;
— употреба пестицида на удаљеност већу од 50 m од катастарске парцеле мртваје;

Мере очувања и унапређења за заштитну зону:

Обезбеђује се:

— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним заштићеним подручјима;
— подизање пољозаштитних појасева.

Забрањује се:

— извођење радова који негативно утичу на хидролошки режим природног добра или на квалитет воде влажних станишта унутар заштићеног подручја;
— формирање нове грађевинске и радне зоне;
— код реконструкције објеката повећање постојеће спратности;
— изградња ветрогенератора;
— репарцелација: уситњавање катастарских парцела испод 0,2 ha и укрупњавање изнад 2 ha;
— привремено и трајно одлагање свих врста отпадних материја, као и транспорт опасног отпада.

Ограничава се:

— употреба материјала за изградњу објеката на обали Тисе на оне што грубље текстуре (избегавати сјајне цигле и стакло), а где није могуће избећи сјајне материјале потребно је користити оне што светлијих боја;
— изградња привезишта, на плански утврђену локацију и капацитет за потребе организованог привезивања чамаца корисника простора;
— изградња далеководних објеката и инфраструктуре тако да се носачи изолатора изолују пластичним навлакама, и то у положај на доле, а жице обележити на упадљив начин;
— постављање и употреба заливних система у складу са хидроеколошким потенцијалима мртваја;
— ограђивање приобаља уз обавезну примену еколошко прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm и издигнутим 15 cm изнадтла;
— камповање и постављање мобилијара и објеката за камповање на за ту сврху предвиђене, назначене и уређене просторе;
— асфалтирање постојећих путева у појасу од 700 m од обале Тисе тако да се у смесу асфалта убаци светли шљунак или обоје беле мат пруге по њему;
— изградња вештачких језера и рибњака у сливном подручју мртваја на оне чија изградња не утиче на водни режим мртваје;

Специјални резерват природе ''Ритови доњег потисја''

Опште мере очувања и унапређења:

Обезбеђује се:

— примена активних и интервентних мера, планских активности на заштити станишта и врста, као и побољшању квалитета воде и стања екосистема;
— успостављање мониторинга са приоритетом праћења стања строго заштићених и заштићених врста;
— реинтродукција аутохтоних биљних и животињских врста;
— научно-истраживачки и образовни рад;
— проходност обале за ситне животиње;
— унапређење стања, одржавање и ревитализација и влажних, шумских, степских, слатинских станишта;
— успостављање појаса заштитног зеленила према пољопривредним површинама и викенд зонама дуж мртваја, као и дуж обале Тисе, применом аутохтоних врста;
— дефинисање водног режима у складу са потребама строго заштићених и заштићених врста и очувања природних вредности изградом правилника у складу са хидролошким приликама сваке мртваје у брањеном делу Тисе појединачно;
— одржавање годишњег осциловања водостаја мртваја у брањеном делу Тисе од најмање 50 cm, са минималним водостајем у летње-јесењем периоду/током вегетационог периода;

— јасно дефинисање количина воде коју корисник може користити за наводњавање из мртваја у одређеном времену (за вегетациони и ванвегетациони период године) обезбеђујући минимални одрживи режим у складу са водним билансом;
— одговарајуће повезивање мртваја у небрањеном делу са Тисом;
— сузбијање инвазивних и градације штетних врста применом механичких, биолошких и биотехничких, као и хемијских средстава у складу са Законом;
— нега и обнова шумске вегетације фаворизовањем природне и мозаичне обнове шума, остављање појединачних изваљених и сувих стабала;
— остављање најмање 5 стабала аутохтоних врста по хектару у процесу обнове шума;
— успостављање семенских састојина аутохтоних врста дрвећа;
— контролисано кошење трске и редовно одношење биомасе приликом кошења и/или сече;
— спашавање риба са поплављеног подручја;
— изловљавање алохтоних врста риба;
— очување континуитета високог зеленила небрањеног дела уз Тису и континуитета травних површина уз насип;
— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним подручјима у саставу еколошке мреже;
— подстицање традиционалних облика коришћења простора;
— едукација корисника простора ради усклађивања њихове активности са потребама очувања природних вредности;
— просторно и сезонски ограничена презентација природних и културних вредности;
— развој еко, етно, риболовног и ловног туризма и уређење пунктова за потребе презентације заштићеног подручја, едукације, туризма и рекреације;
— обележавање едукативних стаза за приказивање природних вредности;
— планске активности и интервентне мере на побољшању квалитета воде и стања екосистема по усвојеним програмима и у складу са очувањем природних вредности простора.

Забрањује се:

— радови и активности који могу имати неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела;
— уношење инвазивних биљних и животињских врста и обнова и ширење засада инвазивних дрвенастих врста;
— уношење алохтоних врста у слободну природу;
— непланско сакупљање и уништавање дивљих врста;
— повећање расцепканости (фрагментације) станишта стварањем нових или јачањем ефеката постојећих баријера;
— паљење трске;
— пошумљавање влажних ливада, депресија, бара и пашњака, као и повећање површина под хибридним тополама;
— испуштање непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара р-мезосапробној класи;
— угрожавање минималног одрживог водног режима приликом коришћења воде из мртваја у брањеном делу Тисе;
— нагла промена нивоа воде у периоду од 15. марта до 15. септембра на мртвајама у брањеном делу Тисе;
— сеча старих репрезентативних јединки аутохтоних врста дрвећа;
— непланска сеча и оштећивање шумског дрвећа, замена састојина и групација аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
— чиста сеча аутохтоних шумских састојина;
— риболов и друге активности које ометају мрест, развој и кретање риба у мртвајама у небрањеном делу Тисе;
— преграђивање водених миграторних праваца риба;
— привредни риболов;
— лов на отвореним воденим површинама;
— прскање одраслих комараца у периоду ројења (парења) тиског цвета у небрањеном појасу Тисе;
— хемијско и физичко загађивање, отварање депонија, одлагање складиштење опасних материја и спровођење активности које представљају потенцијалну опасност за угрожавање квалитета животне средине;
— паркирање, сервисирање и одржавање механизације.

Ограничава се:

— промена морфологије терена (раскопавање и насипање обала и сл.) на радове на побољшању хидролошких и еколошких услова мртваја;
— чишћење и продубљивање водотока на просторно и временски ограничено у складу са природним вредностима;
— употреба ванбродских мотора на мртвајама у брањеном делу Тисе на моторе на електро погон, осим за потребе управљача (постојеће чамце који нису у складу са овом мером заменити у року од 5 година од дана проглашења заштите);
— кошење, испаша и сеча трске, уклањање водене и мочварне вегетације на планске активности очувања и унапређења станишта;
— крчење младих врбака генеративног порекла (малата) на потребе ревитализације влажних станишта;
— газдовање клонским тополама и другим алохтоним врстама на укупну површину не већу од постојеће;
— сађење и обнова алохтоних врста и клонова топола на удаљеност већу од 30 m од руба шумских чистина (мртваја, депресија, бара, влажних ливада), као и од обале реке Тисе;
— употреба пестицида на удаљеност већу од 50 m од катастарских парцела мртваја;
— лов на период од 15.08. до 15.03.;
— промена намене површина (земљишта) и културе на промену у смеру смањења интензитета коришћења простора (превођење обрадивих површина слабијег бонитета у пашњаке и сл), формирања заштитног појаса и у сврху ревитализације станишта;
— изградња инфраструктуре на простор намењен за развој туризма и потребе управљања;
— изградња надземних водова на изградњу у оквирима постојећих објеката инфраструктуре;
— изградња електричних водова ниског и средњег напона на водове који су изграђени применом посебних техничко-технолошких решења која спречавају колизију и електрокуцију птица;
— уређење обале на подручје купалишта и риболовних места усклађено са природним вредностима;
— асфалтирање постојећих путева на начин да се у смесу асфалта убаци светли шљунак или обоје беле мат пруге по њему.

Карта1: Граница и режими заштићеног подручја

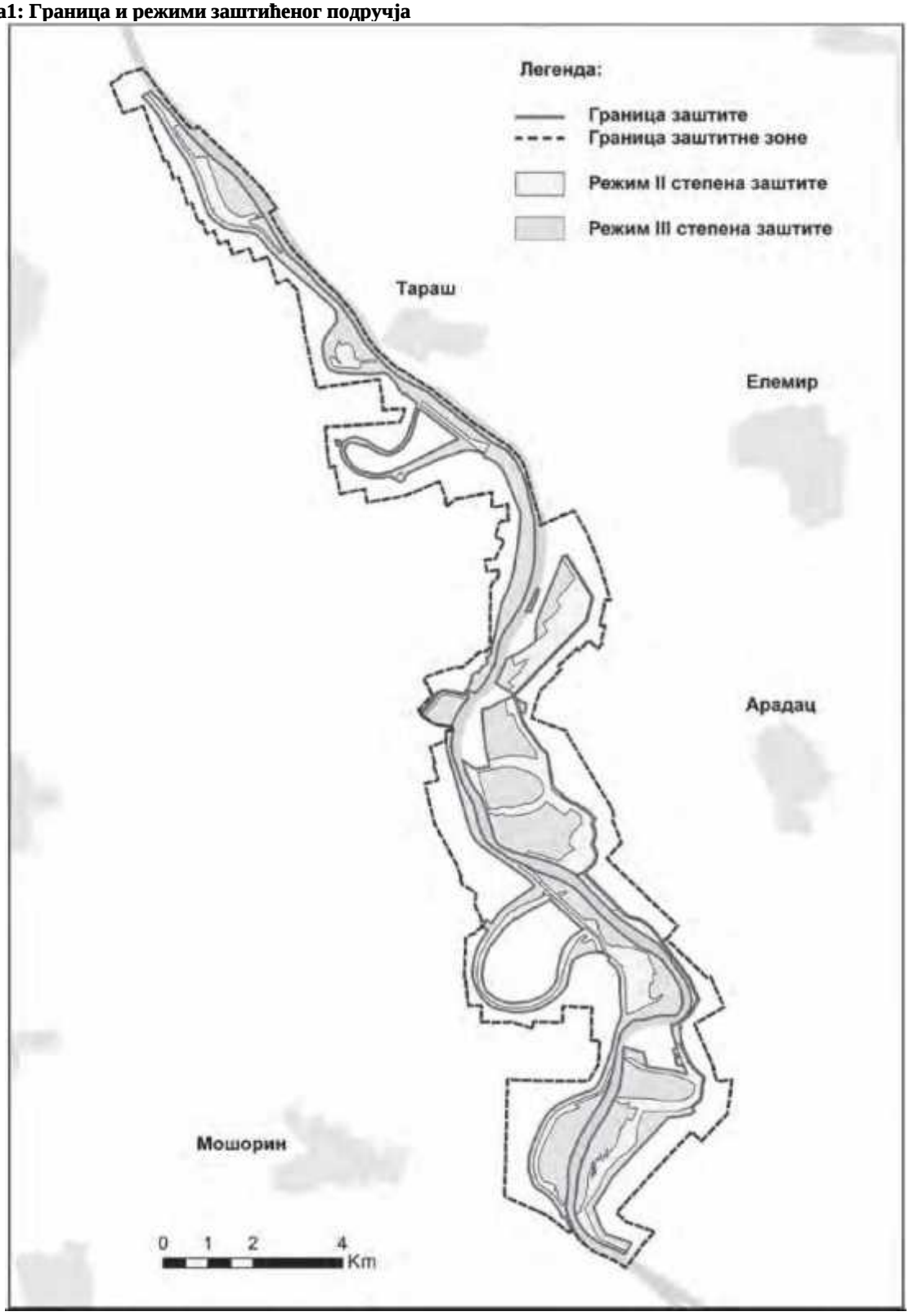

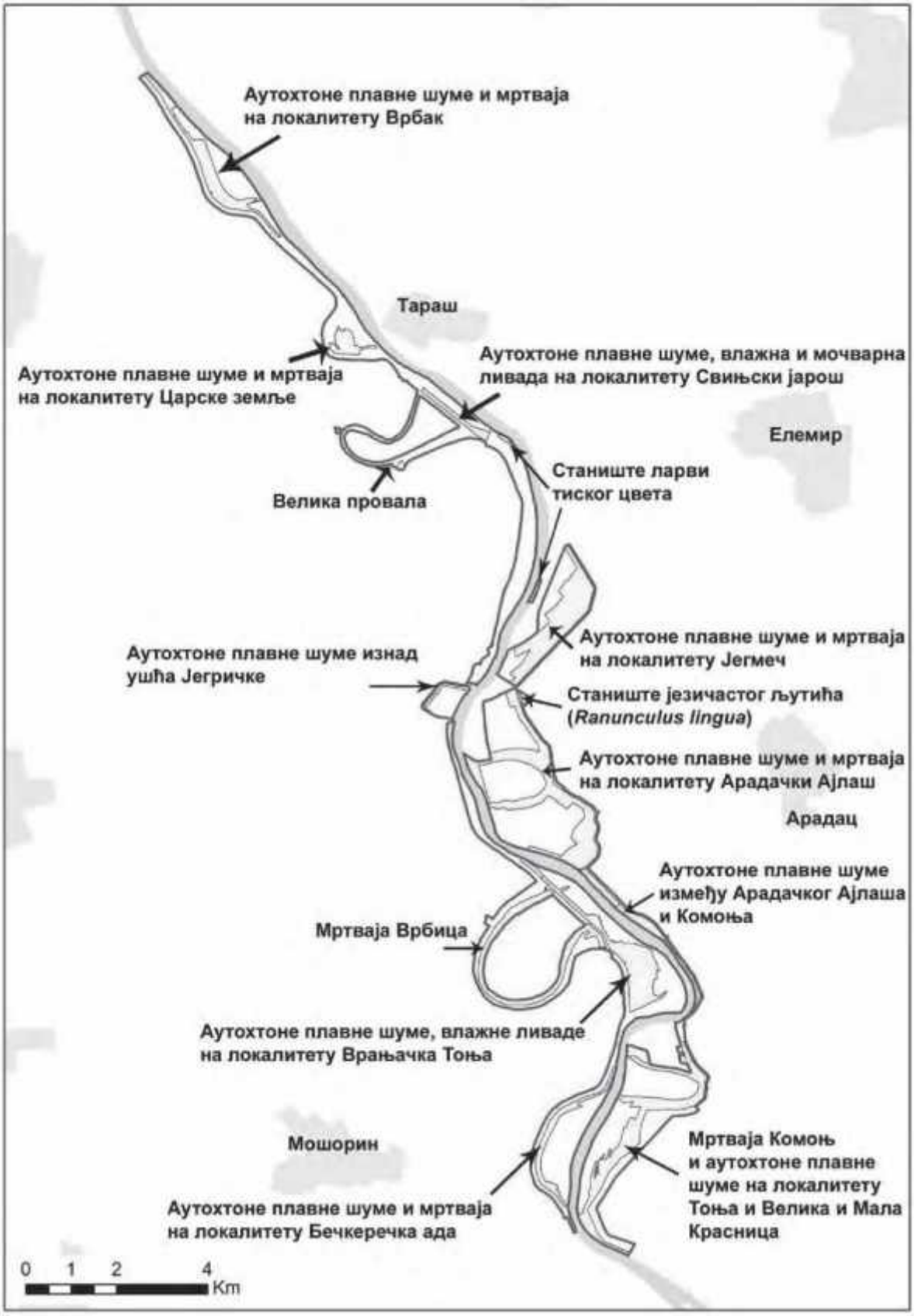

Карта 2: Границе режима II степена са називима локалитета

Режим заштите II степена

Режим заштите II степена спроводи се на делу заштићеног подручја са делимично измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја. Овде су могуће управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације или усмеравања сукцесије. Могући су контролисани видови традиционалног коришћења природних ресурса (сеча трске, кошење, испаша, пчеларење), односно традиционалне делатности које током свог одвијања нису угрозиле примарне вредности простора.
Режим заштите II степена обухвата следеће локалитете: аутохтоне шуме беле врбе (Salix alba) и топола (Populus spp.) и влажне ливаде у небрањеном делу Тисе; мртваје на локалитетима: Врбак (Кубици), Царске земље, Врбицу са влажним ливадама на јужном крају мртваје до насипа, Бечкеречка ада, Јегмеч (Вир), Арадачки Ајлаш и Комоњ; Велику провалу; два станишта ларви тиског цвета (Palingenia longicauda) у обалском делу Тисе; и станиште језичастог љутића (Ranunculus lingua) у непосредној близини локалитета Касапница.

Мере режима заштите II степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:
— постављање вештачких дупљи, остpваца и хранилишта за строго заштићене и заштићене врсте,
— очување природне вегетације у зони од око 300 m од старих стабала аутохтоних врста дрвећа.

Забрањује се
— спровођење регулационих радова и вађење глине у обалском делу реке Тисе на локалитетима развоја ларви тиског цвета;
— обрада земљишта, мелиоративни радови на природним травним становима и уклањање травног покривача са слојем земљишта.

Ограничава се
— риболов на рекреативни, и то на локације изван станишта ларви тиског цвета;
— обнова шума и формација аутохтоних врста дрвећа на групимичну.

Режим заштите III степена

Режим заштите III степена се спроводи на делу заштићеног подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосистемима од научног и практичног значаја. У овом степену заштите могуће је селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктуру и другу изградњу, које је усклађено са вредностима, потенцијалима, капацитетима и потребама заштићеног простора.
Режим заштите III степена обухвата засаде плантажа топола и култура врба; део мање очуваних аутохтоних шума у небрањеном делу Тисе; главни насип одбране од поплава уз Тису; мртвају Мртвач са Малом провалом; секундарни насип одбране од поплава уз мртвају Врбицу; влажне ливаде између главног насипа одбране од поплава и канала у близини Велике Краснице и Комоња; путну мрежу; и водопривредне објекте.

Мере режима заштите III степена

На основу мера очувања и унапређења обезбеђује се:
— усмеравање сукцесије природне вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта;
— замена засада клонских топола и других алохтоних врста дрвећа аутохтоним најкасније по истеку опходње;
— одређивање и уређење простора за туристичке и спортско-рекреативне активности;
— санација и реконструкција хидротехничких објеката са циљем побољшања хидроеколошких услова мртваја.

Ограничава се
— постављање молова на типске од природних материјала величине до 16 m^2 која је бројно усклађена са наменом и капацитетом простора.

Мере очувања и унапређења за заштитну зону:

Обезбеђује се:
— унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора према суседним заштићеним подручјима;

— подизање пољозаштитних појасева.

Забрањује се:
— извођење радова који негативно утичу на хидролошки режим природног добра или на квалитет воде влажних станишта унутар заштићеног подручја
— формирање грађевинске зоне и изградња објеката изван грађевинског подручја;
— подизање индустријских објеката, прерађивачких погона, туристичких и других садржаја као и извођење радова који нарушавају еколошки или визуелни интегритет подручја или су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света осветљавањем;
— изградња ветрогенератора;
— изградња вештачких језера и рибњака у сливном подручју мртваја;
— уситњавање катастарских парцела испод 0,2 ha;
— привремено и трајно одлагање свих врста отпадних материја, као и транспорт опасног отпада.

Ограничава се:
— употреба материјала за изградњу објеката на обали Тисе на оне што грубље текстуре и што светлијих боја;
— вађење песка на потребе ревитализације и на одржавање пловности пута;
— изградња привезишта, на плански утврђену локацију и капацитет за потребе организованог привезивања чамаца корисника простора;
— изградња далеководних објеката и инфраструктуре тако да се носачи изолатора изолују пластичним навлакама постављеним на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
— јасно дефинисање количина воде коју корисник може користити за наводњавање из мртваја у одређеном времену (за вегетациони и ванвегетациони период године), обезбеђујући минимални одрживи режим у складу са водним билансом;
— камповање и постављање мобилијара и објеката за камповање на за ту сврху предвиђене, назначене и уређене просторе;
— изградња хотелских објеката, на оне који испуњавају неки од важећих сертификата квалитета из области заштите животне средине;
— асфалтирање постојећих путева тако да се у смесу асфалта убаци светли шљунак или обоје беле мат пруге по њему.

3.2.I.4. Мере заштите за еколошки коридор Тисе (очување и унапређење природних и полуприродних елемената еколошког коридора Тисе)

Мере заштите за очување и унапређење природних и полуприродних елемената еколошког коридора Тисе односе се на посебну намену ''еколошки коридор'' који је описан у поглављу I Полазне основе, тачка 1.2 Опис границе посебне намене.

Опште мере:
— за израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру еколошког коридора, потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе;
— промена намена површина и култура под вегетацијом у природном и блископриродном стању (ливаде, пашњаци, трстици) није дозвољена, као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора, осим уз посебне услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе;
— обезбеђивање повезивање станишта заштићених врста:
  - шумских станишта подизањем/обнављањем појасева високог зеленила;
  - слатинских станишта очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор;
  - степских и шумостепских станишта подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
— поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора

  свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења;

  поплочани или бетонирани делови обале, изузев пристана, морају садржати појас нагиба до 45°, а структура овог појаса треба да омогућује кретање животиња малих и средњих

димензија, првенствено током малих и средњих водостаја; о током

реконструкције/одржавања постојећих обалоутврда поплочане или бетониране делове комбиновати са мањим просторима који ублажавају негативне особине измењене обалне структуре (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45%, површина са вегетацијом и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке;

о поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m)

прекидати мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила. Обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде на мрежу зеленила на копну. Ова зелена острва (дужине неколико десетина метара уз обалу) такође је неопходно повезати са зеленим коридором уз насип.

- обезбедити отвореност канала/водотока са улогом еколошких коридора на целој дужини (одстранити постојеће цевоводе, извршити ревитализацију коридора на код зацевљених деоница) односно и обезбедити проходност уређењем зеленила у зони црпних станица;
- обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;
- прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује кретање животиња уз еколошки коридор приликом израде техничке документације приликом:
  - регулације водотока (пресецање меандара, изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала;
  - изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима;
  - изградње нових и обнављања старих мостова
- Избегавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.) Применити заторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже.
- На грађевинском земљишту, наменити што већи део приобаља деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности:

о Очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој

дужини обале водотока/канала;

о проценат високог зеленила на просторима за спорт и рекреацију унутар еколошког

коридора Тисе је најмање 50%, а на другим површинама најмање 40%. Обезбедити континуирани зелени коридор ширине минимални 20 m унутар плавног подручја Тисе. Континуитет коридора травне и шумске вегетације обезбедити формирањем дрвореда и уређених зелених површина са жбунастим врстама уз отворене и/или изграђене делове простора (манифестациони простори, купалишта, спортски терени) као и унапређењем стања вегетације насипа. На деоницама, где се грађевинско земљиште пружа у већој дужини од 500 m, поред предвиђеног континуалног зеленог појаса од минимално 20 m ширине, планским документима обезбедити и блокове заштитног зеленила на сваких 200-500 m дужине обале. Минимална површина ових блокова заштитног зеленила је 0,1 ha, а минимална ширина блока је 20 m;

- Приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m код локалних коридора, а код регионалних коридора у ширини од најмање 10 m, а оптимално 20 m (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта). Травна вегетација се одржава редовним кошењем. Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.;
- на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља;

Посебне мере очувања функионалности и проходности коридора:

- током изградње и функционисања објеката чија намена је директно везана за воду и/или обалу спречити ширење последица евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих завеса на одговарајућим локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року (нпр. употребом cansorb-a). За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива воденом површином предвидети одговарајуће хемијско-физичке мере (нпр. употреба средства BioVersal за поспешивање разградње нафтних деривата) и биолошке мере санације (према посебним условима);
- Није дозвољено складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног подручја водотокова. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 88/10) и другим важећим прописима.
- далеководне објекте и инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама. Носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
- у зонама водопривредних објеката применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне животиње. Приликом реконструкције бране на Тиси применити одговарајућа техничка решења којима се обезбеђује проходност еколошког коридора за врсте текућих вода и приобаља, у циљу побољшања еколошког статуса Тисе.
- планско подизање зелених појасева уз постојеће и планиране државне саобраћајнице I и II реда у обухвату Просторног плана, треба да се одвија у складу са предеоним карактеристикама подручја. Није дозвољено стварање пошумљеног коридора уз сам појас саобраћајнице који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација;
- На степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста, није дозвољено подизање високог зеленила;
- Уређењем окућница и простора око нестамбених објеката, дефинисањем правила озелењавања и удаљености објеката од обале, као и дефинисањем типова ограда уз обалу (забрана изградње ограда непроходних за ситне животиње, уз примену еколошки прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm) обезбедити проходност обале канала и водотокова за ситне животиње. Приликом легализације захтевати прилагођавање постојећих ограда функцији еколошког коридора (померање

ограда или измене делова ограда код међних тачака суседних парцела према речној обали);

- због еколошког значаја простора, озелењавање спроводити на основу пројеката који се остварују на простору еколошких коридора и треба да се реализује паралелно са изградњом објеката. Правила озелењавања дата кроз ове мере, треба да се примењују и на приватним парцелама;
- Због еколошког значаја простора, план озелењавања треба да буде саставни део планске и пројектне документације. Озелењавање треба да се остварује паралелно са изградњом објеката:

  - забрањено је сађење инвазивних врста (списак врста дат је на крају текста) у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста;
  - обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, храст лужњак итд.) који је неопходно обогатити жбунастим врстама плавног подручја;
  - обезбедити редовно одржавање зелених површина.

3.2.1.6. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста у оквиру еколошког коридора Тисе

Плавна подручја представљају изразито разноврсне и богате екосистеме, које су услед регулације река постале ретке и угрожене, чиме се објашњава присуство бројних строго заштићених врста на подручју еколошког коридора Тисе, од којих су многи заштићени и међународним конвенцијама. Током процене еколошких вредности подручја посебна пажња је била посвећена површинама које играју кључну улогу у опстанку три посебно осетљиве, строго заштићене врсте (тиски цвет, дивља мачка и орао белорепан) и једне групе птица (чапље) које се гнезде у колонијама. Ови локалитети, означени као станишта заштићених и строго заштићених врста у еколошком коридору Тисе, заузимају свега око 7% површине еколошког коридора Тисе, описане као посебна намена у овом Просторном плану.

Већина њих има веома малу површину (нпр. станишта тиског цвета су мања од пола хектара), а њихово очување захтева посебне мере заштите. Станишта у еколошком коридору су приказана на Прегледној карти бр 1: Целине и подцелине посебне намене.

За израду планова, пројеката и реализацију активности на стаништима заштићених врста и строго заштићених врста приоритетних станишта, потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе.

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја која се налазе ван грађевинских подручја уважавати следеће опште услове заштите природе

- Забрањено је мењати намену и културу површина (осим у циљу еколошке ревитализације станишта), преоравати површине под природном вегетацијом, уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, градити рибњаке, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, спроводити регулационе радове и отварати копове на обали и уз обалу која представља станиште тиског цвета, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;
- Неопходно је ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покровности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и надлежне институције за заштиту природе;
- По потреби, смањити висину светлосних извора; применити засторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према подручјима еколошке мреже; усмерити светлосне снопове према саобраћајницама и објектима; на посебно осетљивим локацијама применити плаве или зелене боје светлости и ограничити трајање осветљења на прву половину ноћи;
- Гранична вредност индикатора буке на подручју назначених природних станишта заштићених врста

са другим наменама простора не сме да прелази 50dB(A) за дан и вече, односно 40dB(A) за ноћ[79];
- Прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката, планирање рекреативних активности; уређење вода, радови на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања; подизање ваншумског зеленила, сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња, паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл.);
- омогућити постојећим и планираним индустријским објектима и постројењима који подлежу издавању интегрисане дозволе, да своју делатност обављају у складу са ИППЦ директивом Европске Уније и Законом о интегрисаном спречавању и контроли животне средине.

Природна станишта заштићених и строго заштићених врста која су обухваћена грађевинским подручјима
- Забрањено је мењати морфолошке и хидролошке особине станишта, састав и структуру вегетације; одредити намену другачију од заштитног зеленила; обављати све радове и активности, осим еколошке едукације и одржавања станишта, у складу са карактеристикама и капацитетом простора; одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;
- Гранична вредност индикатора буке на подручју природних станишта заштићених врста са другим наменама простора треба да буде 50dB(A) за дан и вече, односно 40dB(A) за ноћ[80];
- омогућити постојећим и планираним индустријским објектима и постројењима који подлежу издавању интегрисане дозволе, да своју делатност обављају у складу са ИППЦ директивом Европске Уније и Законом о интегрисаном спречавању и контроли животне средине.
- Прибавити посебне услове заштите природе за све активности на овим подручјима, укључујући и активности одржавања и/или уређења просторне целине.

Антропогена станишта заштићених и строго заштићених врста која се налазе на грађевинским подручјима
- Забрањене су активности које могу да доведу до уништавања јединки заштићених и строго заштићених врста (јединке у свим фазама развоја, нпр. јаја);
- Прибавити посебне услове заштите природе за све активности на овим подручјима којима се мењају карактеристике станишта.

3.2.1.7. Мере заштите за заштитну зону еколошког коридора Тисе

Заштитне зоне се односе на све еколошке коридоре и идентификована природна станишта ван граница еколошког коридора Тисе. За израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру заштитне зоне еколошког коридора, потребно је: поштовати предложене мере и прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе.
Заштитна зона се не одређује за станишта антропогеног порекла у грађевинским подручјима (екстензивне агрикултуре, рурални мозаици, урбани паркови и велике баште, индустријска и украсна језерца, рибњаци, копови шљунка и меких субстрата, ровови и мали канали, пловни канали).

79 у складу са захтевима Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини који се односе на списак подручја у које спадају заштићена и значајна природна и културна добра (Табела 1.)

80 у складу са захтевима Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини који се односе на списак подручја у које спадају заштићена и значајна природна и културна добра (Табела 1.)

Табела 15: Мере заштите за заштитне зоне

У појасу од 500 m од еколошког коридора/станишта:	- забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина) - забрањују се планска решења којима се нарушава очување карактеристика хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.
У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта:	- услов за изградњу укопаних складишта је да се њихово дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор; - планским решењима мора се обезбедити: • примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења • дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста
У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта, изузев у грађевинском подручју насеља:	- забрањује се изградња нових салаша; - на постојећим салашима дозвољена је реконструкција, доградња и надоградња постојећих објеката, без промене постојеће намене објекта, у циљу побољшања санитарно-хигијенских услова живота и рада на салашу; - на постојећим салашима дозвољена је: s доградња постојећих објеката до 50%; s надоградња постојећих објеката до макс. П + 1, - изградња надземних објеката се ограничава: • на воћарско-виноградарске кућице и оставе за смештај воћа у воћњацима и виноградима; • на пољопривредне објекте у складу са условима заштите природе; - изградња инфраструктуре, уз примену следећих услова: • трасе саобраћајни^ планирати најкраћим путем преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица; • применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона.:
У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта на грађевинском земљишту (грађевинско подручје насеља и грађевинско	- услов за изградњу објеката је да њихове граничне вредности индикатора буке на граници идентификованих (означених) природних станишта заштићених врста са другим наменама простора не прелази 50dB(A) за дан и вече, односно 40dB(A) за ноћ, а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор.

земљиште ван грађевинског подручја насеља):	
У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта:	примењују се следеће мере: - очувати проходност еколошког коридора површинских вода (забрана ограђивања појаса уз обалу или примена типова ограде које омогућују кретање ситних животиња); - обезбедити континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији. - објекте који захтевају поплочавање и/или осветљење лоцирати на мин. 20 m удаљености од границе коридора/станишта.
У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта:	забрањује се: - примена техничких решења којима се формирају сјајне рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или значајном станишту. - уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта, изузев за инфраструктурне објекте.
У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта, (пољопривредно, шумско и водно земљиште):	Забрањена је изградња објеката, осим: - надземне инфраструктуре, чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или комплекса станишта од већег броја субјединица. - водопривредних објеката и њихове пратеће инфраструктуре;
У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта на грађевинском земљишту (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.):	Услов за изградњу: - вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса*[81] коридора или тампон зоне станишта - саобраћајница са тврдим застором за моторна возила (у насељима, као и приступних саобраћајница водопривредним објектима ван насеља) је примена техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/станишта.

Постојећим и планираним индустријским објектима и постројењима који подлежу издавању интегрисане дозволе, дозвољава се да своју делатност обављају у складу са ИППЦ директивом Европске Уније и Законом о интегрисаном спречавању и контроли животне средине.

3.2.3. Мере заштите природних добара ван граница еколошког коридора Тисе

3.2.2.1.Заштићена подручја

На простору свих заштићених подручја и њихових заштитних зона која се налазе у обухвату Просторног плана, мере заштите спроводити у складу са режимима заштите, на основу важећих уредби о заштити. Правила коришћења ових простора су дефинисана важећим просторним плановима.

3.2.2.6. Подручја планирана за заштиту ван граница еколошког коридора Тисе

На свим просторима која су планирана за заштиту, а налазе се ван граница еколошког коридора Тисе (Кањишки јараши, Слатине Баната и Дунавски лесни одсек), потребно је садржаје и активности планирати у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

простор овог континуираног појаса дефинисати урбанистичком разрадом, што ће се одредити у сарадњи ПЗЗП и корисника простора

Предложене мере заштите за Кањишке јараше

Мере очувања и унапређења:
- усклађивање водног режима подручја са потребама дугорочног очувања хидролошких карактеристика слатина;
- контрола сукцесије вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта, као и планском сечом трске;
- откуп и/или замена површина у циљу рестаурације станишта и унапређења еколошких коридора;
- унапређење стања степских и слатинских станишта;
- развој одрживог туризма који се оснива на културним традицијама подручја.

Ограничава се:
- могућност промене намене површина (земљишта), у смеру смањења интензитета коришћења простора (превођење обрадивих површина слабијег бонитета у пашњаке и сл.), формирања заштитног појаса и у сврху ревитализације станишта;
- промена морфологије терена, на планске активности усмерене на уређење хидролошког режима подручја;
- проширење рибњака на узурпиране просторе поред насеља;
- садња дрвећа и жбуња, уношење и гајење алохтоних врста, на заштитно зеленило насеља, као и на врсте које нису инвазивне у Панонском региону.

Забрањује се:
- заоравање, преоравање и мелиорација степских и слатинских станишта;
- уклањање травног покривача са слојем земљишта;
- узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање фауне;
- повећање расцепканости (фрагментације) станишта стварањем нових или јачањем ефеката постојећих баријера;
- одлагање свих врста отпадних и опасних материја, као и успостављање транспортне руте опасног отпада;
- радови и активности који могу имати трајан неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела;
- остали радови и активности којима се врши загађивање ваздуха, земљишта, седимента, подземне и површинске воде.

3.2.2.7. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста ван граница еколошког коридора Тисе

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја ван граница еколошког коридора Тисе, уважавати опште услове заштите природе која су иста као она дата под тачком 3.2.1.4.

3.2.2.8. Мере очувања и унапређења природних и полуприродних елемената еколошких коридора ван граница еколошког коридора Тисе

На очување и унапређење природних и полуприродних елемената еколошких коридора ван граница еколошког коридора Тисе, односе се мере које су исте као оне дате за коридор Тисе (тачка 3.2.1.3.)

3.2.2.9. Мере заштите за заштитне зоне еколошких коридора и идентификованих станишта ван граница еколошког коридора Тисе

На очување и унапређење заштите за заштитне зоне еколошких коридора и идентификованих станишта ван граница еколошког коридора Тисе примењују се мере које су дате у тачки 3.2.1.5. (Мере заштите за заштитну зону еколошког коридора Тисе).

3.4. МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

За непокретна културна добра и непокретна културна добра под претходном заштитом, као и за њихову непосредну околину (припадајуће парцеле) важе одредбе Закона о културним добрима. За радове на тим објектима (адаптације, ревитализације, доградње, реконструкције,..), власници- носиоци права коришћења морају прибавити посебне услове - мере техничке заштите од стране надлежног завода за заштиту споменика културе, као и да прибаве сагласност на пројектну документацију. Заштита и очување споменика културе вршиће се у складу са следећим условима и мерама:
- очување аутентичности, оригиналног хоризонталног и вертикалног габарита, примењених материјала, конструктивног склопа;
- очување основних вредности функционалног склопа и декоративних елемената ентеријера и

Предложене мере заштите за Кањишке јараше

екстеријера;
- очување и рестаурација изворног изгледа објекта, његових стилских карактеристика, декоративних елемената и аутентичног колорита;
- надоградња ових објеката није дозвољена.

У циљу бољег коришћења објеката, дозвољено је њихово осавремењавање које подразумева увођење савремених инсталација, под условом да не нарушавају ентеријерске вредности објекта.
Уколико се на парцели, поред објекта који је проглашен као споменик културе, налазе и други објекти, они не подлежу режиму главног објекта, али се решавају тако да не угрозе главни објекат. Накнадно дограђени неестетски делови објекта и неадекватни помоћни објекти морају се уклонити са парцеле и из окружења.
За све врсте наведених интервенција потребно је прибавити услове и сагласност надлежне установе за заштиту споменика културе.

Услови и мере заштите археолошких локалитета

Уз Тису, на сувом терену који није плавила, уз обале рита, као и на обалама њених притока, формирала су се насеља у свим периодима прошлости - од млађег каменог доба до позног средњег века. Археолошки локалитети из различитих периода се надовезују један на други и међусобно преклапају, формирајући тако непрекинуте низове који су на графичком прилогу приказани као археолошке зоне.
У оквиру обележених археолошких локалитета и зона није дозвољено предузимање било каквих земљаних и грађевинских радова без претходног тражења посебних услова заштите од надлежног завода за заштиту споменика културе.
Најзначајнији археолошки локалитети, обухваћени овим Просторним планом, а који пружају могућност туристичке презентације су:
- праисторијско и средњевековно утврђење на Тителском брегу (Феудвар код Мошорина и остаци тврђаве изнад Тителa - локалитет 1 и 2),
- остаци средњевековне тврђаве у Новом Бечеју (локалитет 7).

У планском периоду радиће се на презентацији:
- код Чуруга, вишеслојног локалитета „Стари виногради" (планирано је формирање археолошког парка) - (локалитет 6).
- наслеђа области Шајкашког батаљона (Чуруг, Жабаљ, Ђурђево, Мошорин, Тител),
- меморијалног комплекса код старог Жабља на Тиси,
- регулације реке Тисе и пловних канала - индустријско наслеђе (Бачко Петрово село, Бечеј (Преводница „Шлајз" у Бечеју - споменик културе од изузетног значаја), Бачко Градиште),
- ушћа Тисе у Дунав са светионником.

Мере за унапређење културних добара

Мере за унапређење културних добара обухватају рад на активној партиципацији локалног становништва у очувању и унапређењу културне баштине, као и континуирану заштиту и неговање кроз спровођење повремених или сталних акција (локални итинерери, изложбе, акције уређења, едукативни програми и сл.).
Поред тога, промена намене појединачних објеката градитељског наслеђа је један од начина да се постојећи ресурси културних добара унапреде и интегришу у развој, што подразумева њихову претходну конзервацију, заштиту и инфраструктурно опремање.
- Културно наслеђе треба да чини део туристичке понуде подручја, али се морају истовремено развијати и остали видови коришћења: едукативна и привредна димензија која међусобно интегрисана чини одговарајући приступ наслеђу као ресурсу. Повезивање културног наслеђа са природним ресурсима требало би да буде база за будући развој туризма на овом подручју.

6. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

6.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

Инструменти имплементације планских решења (студија процена утицаја пројеката на животну средину, студије утицаја на здравље људи и др.), имају важну улогу у очувању здравља људи. Исправно управљање животном средином је кључни фактор у сузбијању бројних болести чији су директни изазивачи фактори животне средине, пре свега антропогени и њихово синергијско дејство. Утицај услова животне средине на здравље људи је велико, јер је становништво свакодневно изложено низу физичких, хемијских и биолошких агенаса, природног и антропогеног порекла.
Јавно здравље подстиче одговорност државе и друштва у обезбеђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очувања здраве животне средине. Темељи се на промоцији здравља и примарној превенцији, а инструментализује кроз тимски и интердисциплинарни рад, мултисекторску сарадњу, као и све облике партнерства. Формулисање политике и стратегије у овој области усклађено је са препознатим функцијама јавног здравља, у складу са препорукама Светске здравствене организације.
Мере заштите живота и здравља људи могу се поделити у неколико кључних области дејства, према доминантном утицају у складу са законском регулативом из појединих области:

- обезбеђење безбедне и здраве околине неопходне за здравље становништва, посебно деце, кроз заштиту и очување квалитета животне средине,
- елиминисање загађења ваздуха које настаје као продукт сагоревања чврстих горива које је у вези са многим болестима,
- благовремено упозоравања и превенције од штетних ефеката дејства хемикалија које представљају потенцијални ризик за здравље људи,
- заштита здравља људи од електромагнетног зрачења,
- заштита живота и здравља људи у ванредним ситуацијама планирањем превенције и адекватним реаговањем на насталу ситуацију, чиме би се смртност и болести од последица ванредних ситуација, несрећа и избијања епидемија који су повезани са факторима ризика животне средине средине значајно смањили,
- заштита живота и здравља људи од последица климатских промена као глобалне опасности по здравље људи, које изазивају оштећења озонског омотача, губљење биодиверзитета и др.

На квалитет живота и здравља људи у позитивним смислу, има утицај и одржавање еколошког коридора у функцији, кроз стварање услова и коришћење амбијента који ће позитивно утицати на психофизички и емотивни живот појединаца.

6.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Деловање, проглашавање и управљање ванредним ситуацијама установљене су Законом о ванредним ситуацијама. Одредбе овог Закона односе се, поред осталог, и на успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко- технолошким несрећама-удесима и катастрофама. При утврђивању просторне организације и уређења насеља неопходно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију. Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и других несрећа су: планирање и имплементација превентивних мера и активности; заштита, отклањање могућих узрока угрожавања (превенција); приправност и правовремено реаговање; смањење утицаја елементарних непогода; спречавање других несрећа и умањење њихових последица (санација).

Заштита од елементарних непогода које угрожавају овај простор подразумева примену прописа за заштиту од ванредних ситуација, пожара, заштите животне средине и др. Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама дефинисане су Законом о ванредним ситуацијама и Националном стратегијом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Одредбе овог закона односе се, и на израду планова заштите у ванредним ситуацијама (на основу Процене угрожености), предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама. На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора.

Планирање намене и садржаја простора и инплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка елементарних непогода и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица. Ове мере се односе на: адекватно просторно планирање и зонирање насеља (одређивање зона заштите, удаљеност опасних активности од насеља, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.); израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и сагласности на њих; избор и примена технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења и благовремено отклањање свих уочених техничко-технолошких недостатака.

На подручју Просторног плана континуирано ће се спроводити мере заштите и одбране од елементарних непогода, које настају као последица климатских, хидролошких, орографских и сеизмичких карактеристика. Концепција планирања и заштите простора од елементарних непогода и технолошких удеса, базира се на минимизацији ризика по људско здравље и животе, природне и створене вредности, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појавама.

Основни критеријуми за утврђивање (категоризацију) приоритета при пројектовању и реализацији система за заштиту од поплава су број становника, важност добара и величина површине брањене на одређеном простору - касети. За сваку категорију приоритета предлаже се одговарајући меродавни протицај велике воде или меродавни водостај за димензионисање система. Овај предлог треба схватити условно, имајући у виду да је степен заштите од поплава динамичка категорија, која зависи од техничко-економских, еколошких, социјалних, политичких и других критеријума, услова и ограничења.

При разради конкретног пројекта може се, на основу документованих и детаљних техничко-економских, еколошких и других анализа, усвојити и другачији ранг, односно меродавни протицај велике воде или меродавни водостај за димензионисање заштитног система, водећи при том рачуна о комплексности водопривредних система за заштиту и коришћење вода. Заштитну висину насипа изнад нивоа меродавне велике воде, као и друге параметре сигурности и поузданости система, треба у сваком конкретном пројекту доказати.

Ради заштите од земљотреса, обавезно је строго поштовање прописаних услова који се односе на индекс изграђености парцеле, густину насељености и др. Такође, мере заштите од земљотреса су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др. Код изградње нових објеката потребна је примена важећих законских прописа за пројектовање и градњу објеката на сеизмичким подручјима.

Ради заштите од пожара у насељу је, поред урбанистичких, потребно примењивати и грађевинско- техничке мере заштите од пожара у складу са прописима о изградњи објеката, прописима и мерама заштите од пожара код електроенергетских и гасних инсталација и објеката, прилагођавање природних водотокова и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара. Заштита пољопривредног земљишта од пожара врши се применом мера заштите које прописују општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту. Заштита шума обухвата спровођење мера за њихово уређење и очување, као и за спречавање појаве пожара као што су: обнова шума уношењем аутохтоних врста дрвећа (лишћара), санација и ревитализација угрожених и деградираних делова, израда карте шума по степену угрожености од пожара, планирање мера за борбу против потенцијалних изазивача пожара, планирање мера биолошко-техничке заштите шума, изградња шумских путева и заштитних просека у складу са програмом предузећа која газдују овим природним добрима, одређивање локација на природним водотоцима за уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара (дефинише се у Плановима заштите од пожара које израђују предузећа која газдују овим природним добрима).

Противградна заштита - На подручју Просторног плана изграђено је 68 (шездесетосам) противградних станица, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. У пречнику од 100 m од противградних станица није дозвољена градња нових објеката без сагласности Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Севесо постројења израђују планове заштите од удеса, у складу са Законом о ванредним ситуацијама и прописима из области заштите животне средине. Још увек не постоји информациона подршка за мониторинг, односно јединствена база података о хазардним постројењима, потенцијалним зонама ризика и трасама за транспорт опасних материја. Опасност од ерупције нафте и гаса постоји у обухвату Просторног плана (гасовод, нафтовод, истражна поља). Настајање неконтролисаних ерупција може се свести на најмању меру стриктном применом и поштовањем прописаних превентивних мера заштите и њиховим доследним спровођењем у свим фазама рада. Грађевинско-техничке мере заштите, односе се на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, прилагођавање природних водотока и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара.

Субјекти који обављају активности у оквиру којих су присутне, или могу бити присутне, опасне материје, а који управљају објектима специфичне делатности са аспекта ризика по живот и здравље људи, имају обавезу спречавања удеса и ограничавања утицаја у складу са Планом заштите од удеса. Севесо постројења имају обавезу израде планова заштите од удеса у складу са прописима из области заштите животне средине.

Према Закону о заштити животне средине, министарство надлежно за послове животне средине, на основу Извештаја о безбедности, утврђује оператере и севесо постројења, односно комплексе чије активности могу изазвати хемијски удес са прекограничним ефектима и о томе обавештава у што краћем року, а најкасније када обавештава домаћу јавност, надлежни орган земље која може бити погођена последицама тог удеса.

На територији АП Војводине за постројења и активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе, како је дефинисано Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне.
При изради планске и урбанистичке документације, као регулаторни инструмент заштите животне средине кључну улогу има стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката тј. објеката на животну средину.

У сектору цивилне заштите неопходно је извршити реформу, адекватну обуку и обезбеђење елемената за брзо деловање услед манифестације елементарне непогоде и технолошких удеса, као и решавања кризних догађаја на конкретном простору.

Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама одређене су Законом о ванредним ситуацијама. Одредбе овог закона односе се, поред осталог, и на израду планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама.

6.3. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗА УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране је стварање услова за деловање цивилне заштите становништва, заштиту материјалних и природних ресурса у случају ратних дејстава. Применом законске регулативе за планирање и уређење простора од интереса за одбрану земље стварају се просторни услови за функционисање цивилне заштите становништва.

Добијени услови и захтеви од Министарства одбране, а који се односе на просторна решења у обухвату ППППН мултифункционалног еколошког коридора Тисе (утврђене зоне просторне заштите), уграђени су у овај Просторни план подручја посебне намене и детаљно обрађени у Посебном прилогу који је саставни део овог Плана.

У складу са Законом о ванредним ситуацијама, ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, органи локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, склони у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

Склањање људи, материјалних и културних добара обухвата планирање и коришћење постојећих склоништа, других заштитних објеката, прилагођавање нових и постојећих комуналних објеката и подземних саобраћајница, као и објеката погодних за заштиту и склањање, њихово одржавање и коришћење за заштиту људи од природних и других несрећа.

Као други заштитни објекти користе се подрумске просторије и друге подземне просторије у стамбеним и другим зградама, прилагођене за склањање људи и материјалних добара, напуштени тунели, пећине и други природни објекти.

Као јавна склоништа могу се користити и постојећи комунални, саобраћајни и други инфраструктурни објекти испод површине тла, прилагођени за склањање. Инвеститор је дужан да приликом изградње нових комуналних и других објеката прилагоди те објекте за склањање људи.

7. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

7.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Услови и смернице за уређење и изградњу на пољопривредном земљишту, делови који се налазе у еколошком коридору, заштитној зони еколошког коридора и идентификованих станишта.

Водећи рачуна о основним принципима заштите пољопривредног земљишта, на пољопривредном земљишту еколошког коридора Тисе и заштитне зоне је могућа адаптација или реконструкција:

- породичне стамбене зграде пољопривредног домаћинства у циљу побољшања услова становања чланова тог домаћинства или у случају природног раздвајања пољопривредног домаћинства највише до 200 m^2 стамбеног простора.
- економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу, односно који су у функцији примарне пољопривредне производње (објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, објекти за гајење печурки, пужева и риба), а власнику је пољопривреда основна делатност и ако не поседује друго одговарајуће необрадиво пољопривредно земљиште;
- На постојећим салашима дозвољена је реконструкција постојећих објеката у постојећим хоризонталним и вертикалним габаритима, без промене постојеће намене објекта. Граничне вредности индикатора буке не смеју прелазити утврђене норме за чисто стамбена подручја (55-45 dB(A)), а њихово осветљавање не сме да делује на станиште или коридор. Дефинисати правила озелењавања грађевинском дозволом, са забраном коришћења инвазивних врста и применом смерница: најмање 50% аутохтоних врста и најмање 30% покровности у спрату дрвећа (крошње).

Воћарско-виноградарске куће

На парцели плодног земљишта која је према начину коришћења сврстана у културу воћњак, односно виноград, дозвољена је изградња воћарско-виноградарске куће, бунара, пољског wc и оставе за смештај воћа, на основу овог Плана, уз обезбеђивање следећих услова:

- Минимална величина парцеле на којој се гради воћарско-виноградарска кућица износи 1000,0 m^2.
- Најмање 90% површине парцеле мора се користити као воћњак или виноград.
- Максимална површина за изградњу воћарско-виноградарске куће је 25 m^2. Минимална удаљеност објекта од границе суседне парцеле је 1,0 m а од суседовог објекта 6,0 m. Максимална спратност објекта је П+Пк, са подрумом (уколико то хидротехнички услови допуштају). Дозвољава се изградња надстрешница, тремова, пергола (ако

нису застакљене не рачунају се у основни габарит објекта).
- Уз воћарско-виноградарску кућицу дозвољена је изградња и оставе за смештај воћа, максималне површине 100,0 m^2 и спратности П; мин. удаљеност објекта од границе суседне парцеле је 1,0 m а од воћарско-виноградарске кућице и суседовог објекта 10,0 m. Дозвољена је изградња засебног објекта-подрум пића, који може бити полуукопан или укопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Парцеле се могу ограђивати само живом оградом. Забрањена је изградња зиданих и других затворених ограда због обезбеђивања проходности еколошког коридора.

7.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ

У шумама могу да се граде објекти у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којим се уређује област дивљачи и ловства.
Оптимална отвореност шума саобраћајницама, планирање и изградња шумских путева, детаљно се разрађује програмом изградње и одржавања шумских саобраћајница, као и планским документима (основама и програмима). Шумски путеви користе се за потребе газдовања шумама, изузетно, могу да се користе и за остале потребе под условима које утврди корисник, сопственик шума који газдује шумама у складу са основом, односно локална самоуправа за путеве у шумама сопственика којима се газдује у складу са програмом.

Ловно-технички и ловно производни објекти

Уређење и опремање ловишта ће се вршити у складу са ловном основном и следећим условима:
- изградњу ловно-техничких објеката (хранилишта за дивљач-крупну и ситну, солишта, појилишта, стабилне чеке-осматрачнице, и др.) вршити у зависности од бројног стања дивљачи, а градити их од природних материјала и уклопити у природни амбијент ловишта;
- могуће је ограђивати делове ловишта, ради интензивног гајења, заштите и лова дивљачи;
- дозвољава се изградња ловно-производних (прихватилишта за фазанске пилиће и ремизе) и складишних објеката;
- подизати ремизе на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминоза, влатастих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишегодишње ремизе подизати од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста у зависности од услова средине. Вишегодишње ремизе ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати економску функцију (кроз пласман дрвне масе) и већу концентрацију дивљачи на малом простору;
- планирати изградњу пролаза за ниску и крупну ловну дивљач у оквиру саобраћајне инфраструктуре ради стварања еколошких коридора за њихово кретање.

7.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.
У инундацији реке, од ножице насипа према реци у појасу ширине 10 m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно, могу се лоцирати објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде реке. Ови објекти у кориту реке могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече.
Изградња нових водопривредних објеката и реконструкција постојећих водопривредних објеката, као и објеката у служби истих на постојећим каналима (црпне станице, уставе, трафостанице), извођење регулационих радова у кориту реке Тисе у сврху одржавања пловног пута реке и речног корита, вршиће се на основу Плана, мишљења надлежног водопривредног предузећа и других услова. Изградња нових канала и реконструкција насипа (у случајевима промене регулације) вршиће се на основу плана

детаљне регулације.
Комплекси намењени рекреацији, туризму, наутичком туризму, спортском риболову и сл., морају имати, поред основних објеката, и неопходне пратеће садржаје и санитарно-техничке уређаје. Архитектонска обрада објеката може се третирати слободно, са циљем да се уклопе у пејсаж. Вегетација мора остати аутохтона, тако да тај пејсаж треба и даље задржати у његовом изворном облику, не уносећи никакве нове врсте, сећи постојеће и садити трајно растиње.
Објекти за пристајање пловних објеката наутичког туризма као што су сидришта, привезишта, пристаништа и др., морају да имају безбедан вез при свим хидрометеоролошким условима и условима пловидбе, водећи рачуна о амплитуди водостаја (минимална, максимална), осцилацијама водостаја, ветру, таласима, леду, замуљењу и др. Обавезно је предвидети безбедан приступ са обале на брод и обрнуто, при свим водостајима и условима видљивости (приступни мост, степеништа, осветљење).
Објекти морају имати сву потребну инфраструктуру, прилазне путеве, радне стазе и површине, прилазе, улазе и излазе, ограде, обележавање и сигнализацију, средства и уређаје за прихват отпадних материја са бродова или објеката наутичког туризма и др.

За просторе намењене за све напред набројане потребе обавезна је израда урбанистичког плана одговарајуће разраде, уз обавезно прибављено мишљење надлежног водопривредног предузећа и услове које изда надлежни орган.

На постојећим локалитетима зона кућа за одмор и локалитета на којима је већ изведен угоститељски објекат, није дозвољена даља изградња било каквих нових објеката, а постојећи објекти се могу задржати на водном земљишту само док се не ремети водни режим, односно у складу са прибављеним водним условима од надлежног органа и условима Покрајинског завода за заштиту природе (станиште заштићених и строго заштићених врста од националног значаја).

7.3.1. Правила грађења за зону кућа за одмор на водном земљишту

У еколошком коридору Тисе се налазе следеће зоне кућа за одмор - водно земљиште:
- Викенд зона (општина Ада, КО Мол),
- Зона кућа за одмор (општина Сента, КО Сента).

За постојеће легално изграђене објекте дозвољена је само реконструкција унутар постојећих хоризонталних и вертикалних габарита објеката. Забрањена је изградња нових објеката.

7.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

7.4.1. Правила грађења за зону кућа за одмор у еколошком коридору

За зоне кућа за одмор, које се налазе у еколошком коридору Тисе, овим Просторним планом се дефинишу правила грађења за директну примену овог Просторног плана.

Услови за изградњу су следећи:
- Дозвољена је изградња само: главног и помоћног објекта:
  - главни објекат је: „викенд објекат" - кућа за одмор;
  - помоћни објекат: остава, гаража, ограде, водонепропусне бетонске септичке јаме и сл.
- Дозвољена је изградња само једног главног објекта.
- Забрањена је изградња економских, помоћних објеката уз економске објекте, пословних, производних и складишних објеката.
- Мин. површина парцеле је 500 m^2, мин. ширина парцеле је 12,0 m.
- Индекс заузетости парцеле, макс. 10%, индекс изграђености парцеле, макс. 0,3.
- Макс. бруто површина „викенд објекта" у основи је l5o m^2.
- Макс. бруто површина помоћног објекта у основи је 20 m^2.
- Спратност „викенд објекта" - куће за одмор је максимално приземље + поткровље (П+Пк). Висина надзитка може да буде максимум 1,6 m.
- Спратност помоћног објекта је максимално приземље (П).
- Дозвољена је изградња и сутерена (Су), односно подрума (По), ако то геомеханички услови терена дозвољавају.
- За све објекте обавезна је изградња косог крова, нагиба кровне конструкције максимално до 45°.
- Садржај „викенд објекта" су просторије и простори намењени секундарном становању и одмору.
- Објекте градити на парцели:
  - од бочне границе парцеле са северне, односно западне стране на мин. 0,5 m;
  - од бочне границе парцеле са јужне, односно источне стране на мин. 2,5 m;

- од регулационе линије приступног атарског пута на мин. 10 m односно, удаљеност од регулационе линије приступног јавног пута је у зависности од његовог ранга;
- од регулационе линије реке/мртваје мин. 20 m, односно мин. 10 m код високе обале;
- удаљеност помоћних објеката од главног објекта је мин. 5 m;
- међусобна удаљеност главних објеката треба да обезбеди релативну изолованост (визуелну, звучну) али не би требало да буде мања од 10 m.

- „Викенд објекат"-кућа за одмор треба да се гради углавном од природног материјала. Дозвољава се изградња лођа, тремова и пергола испред и/или у склопу објеката према осунчаним просторима, истакнутим природним садржајима и видиковцима. Те површине, уколико нису застакљене, не улазе у габарит објекта.
- Архитектонску обраду објекта прилагодити непосредном амбијенту и околном пејзажу.
- Дозвољено је ограђивање парцела живом зеленом оградом, која се сади у осовини границе грађевинске парцеле, или транспарентном оградом (жичано плетиво и сл., комбиновано са зеленилом), која се поставља тако да стубови ограде буду на земљишту власника парцеле. Ограда се може поставити на зидани део чија висина не може бити већа од 20 cm. Макс. висина ограде износи 1,4 m. Забрањена је изградња зиданих и других затворених ограда. При изградњи ограда неопходна је примена еколошко прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm.
- Дозвољена је реконструкција постојећих викенд објеката и помоћних објеката уз викенд објекат, у складу са условима из овог Просторног плана.
- Обезбедити зелени појас према приобаљу који може евентуално да садржи пешачку стазу, макс. ширине 3 m. Формирати дрворед и уређене зелене површине са жбунастим врстама уз отворене и/или изграђене делове.
- Није дозвољено директно осветљење обале. За осветљење применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације (тип и усмереност светлосних извора, минимално осветљење).
- Према реци/мртваји обезбедити континуитет зеленог тампон појаса коридора/станишта у ширини од мин. 10 m, са забраном коришћења инвазивних врста и обавезном применом следећих смерница: најмање 50% аутохтоних врста, најмање 30% покровности у спрату дрвећа (крошње), покровност четинара испод 50% унутар високог зеленила.
- Обезбедити мин. 50% високог зеленила у спрату дрвећа.
- Забрањено је сађење инвазивних врста.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

3. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

3.1. ПОДРШКЕ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ И СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Имплементација Просторног плана, представља процес примене и спровођења циљева и решења утврђених Просторним планом. Реализација овог процеса захтева дефинисање система управљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), затим утврђивање потребних активности, мера и инструмената за имплементацију, утврђивање приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових обавеза, овлашћења и одговорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем систему управљања у Републици Србији и подразумева координиране активности различитих нивоа органа државне управе у процесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја:

- државни ниво - ресорна министарства Владе РС;
- покрајински ниво - ресорни покрајински секретаријати Владе АПВ;
- ниво локалних самоуправа - ресорна одељења и службе јединица локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доношења одлука, заснованих на потреби реализације циљева и решења утврђених Просторним планом, при чему приоритет имају функције и садржаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговорност за реализацију ових садржаја имају наведени органи државне управе.

Реализација функција и садржаја јавног значаја, представља неопходан предуслов за реализацију свих осталих планских решења, те има карактер развојног „прага". Без њихове реализације, не могу се очекивати значајни развојни ефекти у другим областима привређивања. Највећи значај у овом погледу имају мреже и објекти инфраструктуре. Наведени државни органи, у складу са својим нивоом, овлашћењима, обавезама и одговорностима, морају бити координатори планираних активности и актера у процесу имплементације. Активности свих нивоа управљања морају бити међусобно усклађене.

Имајући у виду захтеве заштите и одрживог развоја, а сходно националном законодавству, доброј пракси и поштовању европских препорука, предложен је оквир примене Просторног плана као подручја на ком су поред заштите природе и еколошких коридора препоручени одрживи развој водопривреде, туризма, пољопривреде и осталих компатибилних активности.

Управљање заштитом, развојем и уређењем простора у складу са планским решењима и правилима која ће бити утврђена Просторним планом подразумева:
- формирање базе података о простору и Просторном плану, у функцији коришћења, мониторинга и оцене спровођења, допуне и иновирања планских концепција заштите и развоја подручја. На тај начин створиће се предуслови за формирање ГИС-а Потисја: у првој фази ће се извршити анализа доступних података из Просторног плана и података којима располаже Покрајински завод за заштиту природе и ЈВП „Воде Војводине", управљачи туристичких простора, општине и др; у другој фази формираће се јединствена просторна база података конверзијом дигиталних података у јединствен систем података о простору која би имала задатак да обезбеди трајну информатичку подршку припремању, доношењу и спровођењу планских докумената и пројектних задатака;
- унапређење институционално-организационе подршке, у циљу постизања институционалне координације између овлашћених предузећа за коришћење вода, заштиту природе, газдовање државним шумама и управљање туристичким просторима, с једне стране, и потребе да се обезбеди локални, регионални и национални утицај и ефикасност акције с друге стране, као и успостављања вишег нивоа партнерства између јавног и приватног сектора.

Спровођење Просторног плана односи се на површине под режимом посебне намене (Референтна карта бр. 6: Спровођење Плана). Спровођење Просторног плана реализује се кроз:
- директну примену Просторног плана у еколошком коридору;
- израду урбанистичке документације у еколошком коридору;
- примену мера заштите у заштитној зони еколошког коридора;

Смернице за спровођење дате су детаљније у:
- Поглављу IV, тачка 1.4. Грађевинско земљиште у еколошком коридору и
- Поглављу IV, тачка 1.5. Грађевинско земљиште у заштитној зони еколошког коридора.

Услови за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и инфраструктуре у делу заштитне зоне се издају у складу са:
- важећим планским документом, уз примену мера заштите из овог Просторног плана, или
- новим планским документом, урађеним у складу са смерницама из овог Просторног плана.

У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија је посебна намене заштита природе, важиће правила и мере заштите који се односе на подручје са већим степеном заштите. У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија посебна намене није заштита природе, већ развој инфраструктурних система, важиће правила и мере заштите који се односе на предметну посебну намену. У циљу заштите еколошког коридора, у плановима чија је израда у току, морају се уважити мере заштите еколошког коридора дефинисане овим Планом.

3.2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Кључни учесници у остваривању Просторног плана су, у складу са својим надлежностима и делокругом рада органи и институције на националном, регионалном и локалном нивоу, уз поштовање међународних обавеза, које се пре свега баве заштитом природе, развојем туризма и водопривредом.

Кључни учесници на републичком и покрајинском нивоу управљања су републичка министарства са одговарајућим дирекцијама и управама, као и надлежни секретаријати АП Војводине, и то за послове[82]:
- заштите природе - Министарство надлежно за заштиту природе, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (надлежан за обављање стручних и аналитичких послова у домену заштите природних ресурса и биодиверзитета АП Војводине; доношење акта о стављању природног добра под заштиту, у складу са законом којим се уређује заштита природе; доношење планова и програма управљања природним ресурсима и добрима у складу са стратешким документима; давање сагласности на планове, програме и друга акта којима се уређују питања везана за заштиту и коришћење природних вредности; давање сагласности на програме унапређивања рибарства на рибарским подручјима на територији АП Војводине и уступање на коришћење рибарских подручја, као и други послови у области управљања рибљим фондом у риболовним водама као и

82 Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи („Службени лист АПВ", бр. 4/10, 4/11, 20/12 и 26/12) и Закон о министарствима („Сл. гласник РС", бр. 44/14)

надлежан за припрему, израду и спровођење регионалних просторних планова, просторних планова посебне намене и других просторних планова које доноси Покрајина), Покрајински завод за заштиту природе;

- одржавања и развоја унутрашњих пловних путева - преко „Пловпута", надлежног за уређивање, одржавање и заштиту категорисаног пловног пута за безбедан водни саобраћај, као и надлежност ЈВП „Воде Војводине" за техничко одржавање и развој државних водних путева у оквиру каналске мреже ХС ДТД;
- водопривреде - Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство (доносе, спроводе и надзиру редовне и ванредне мере одбране од спољних и унутрашњих вода; управља водним ресурсима и вештачким и природним водотоцима на територији АП Војводине; доносе планска документа у области интегралног управљања водама). Овај секретаријат је надлежан за коришћење и заштиту водних ресурса, управљање шумама и шумским земљиштем, коришћење ловних и рибарских подручја и др., преко:
  - ЈВП "Воде Војводине", за обављање водопривредне делатности на територији надлежности АП Војводине, и то за: коришћење вода (наводњавање, снабдевање индустрије водом, пловидбу, рибарство, рекреацију, туризам); и заштиту вода (извори загађења, заштиту од вода, заштиту од поплава, одводњавање) и
  - ЈП „Војводинашуме", за обављање делатности управљања шумама и шумским земљиштем, појединим заштићеним природним добрима и др;
- енергетике и животне средине - Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине (надлежно за енергетско коришћење водних ресурса, заштиту и унапређење животне средине, прекогранично загађење ваздуха и вода, утврђивање услова заштите животне средине у планирању простора и изградњи објеката као и друге послове одређене законом), Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине (који обавља послове покрајинске управе у области енергетике,: предлаже део Програма остваривања Стратегије развоја енергетике Републике Србије за територију АП Војводине; на основу утврђених годишњих потреба за енергијом односно енергентима, исказаним на месечном нивоу, планирају потребе за енергијом на територији АП Војводине, као и услови и начин обезбеђивања неопходних енергетских капацитета, у складу са Стратегијом развоја енергетике Републике Србије и Програмом остваривања Стратегије; и Покрајинског секретаријата за урбанизам, грађитељство и заштиту животне средине (обавља послове покрајинске управе у области заштите животне средине, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владе којима се: природно добро ставља под заштиту; доноси програм заштите животне средине за територију АП Војводине; доноси програм мониторинга, екстерни план заштите од удеса и планови и програми управљања природним ресурсима и добрима; проглашава стање угрожености животне средине на територији АП Војводине) и Агенције за заштиту животне средине;
- туризма - Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова надлежно (обавља послове покрајинске управе у области привредног и регионалног развоја, туризма, угоститељства, бања и лечилишта, индустрије и занатства, друмског, речног и железничког саобраћаја, сајмова и других привредних манифестација, који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: уређује и обезбеђује равномерни регионални развој у области привреде; оснивају организације које се баве успостављањем равномерног регионалног развоја у области привреде; утврђују и доносе стратешка и друга документа регионалног развоја у области привреде; уређују питања од покрајинског значаја у области туризма; уређује планирање и развој туризма; утврђује и доноси стратегија развоја туризма; предлаже проглашење туристичког простора на територији АП Војводине; уређује коришћење минералних и термалних вода, балнеолошких и климатских ресурса; утврђује старе занате својствене подручју АП Војводине, као и мере за њихово унапређивање и развој; уређује питања од покрајинског значаја у друмском, речном и железничком саобраћају; уређује и обезбеђује начин управљања, заштите, одржавања и финансирања државних путева II реда на територији АП Војводине; уређује и обезбеђује унутрашња пловидба на територији АП Војводине;) за планирање развоја туризма на Тиси и делатности, унапређење система вредности и конкурентности туристичких производа; угоститељску и наутичку делатност; уређење, одржавање, опремање и пружање услуга у бањама, тематским парковима и јавним купалиштима и др.;
- грађевинарства и урбанизма - Покрајински секретаријат за урбанизам, грађитељство и заштиту животне средине надлежан за издавање дозвола за изградњу и употребу објеката у складу са посебним законом; давање сагласности на планска документа у складу са посебним законом, праћење стање и предлагања мере за развој и унапређење у области урбанизма, просторног планирања и изградње објеката; обавља извршне, стручне и развојне послове покрајинске управе, врши надзор и прати спровођење прописа. Покрајински секретаријат за урбанизам, грађитељство и заштиту животне средине у области просторног и урбанистичког планирања, изградње објеката и становања, у складу са законом, обавља поверене послове државне управе, који су законом поверени органима АП Војводине, као и Министарство грађевинарства и урбанизма за послове из своје надлежности; локалне самоуправе за послове урбанизма на својим територијама и

- локалног, регионалног и националног развоја - Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу (обавља послове покрајинске управе који се односе на: међурегионалну сарадњу и одржавање односа АП Војводине с другим регијама, међународним организацијама и институцијама које окупљају регионе, посебно АЕР, АЕБР, Еурорегион Дунав-Криш-Мориш-Тиса; праћење међурегионалних односа и сарадње са другим регијама и њихов развој; координацију и промовисање сарадње органа покрајинске управе и органа локалне самоуправе у области остваривања међурегионалне, прекограничне и транснационалне сарадње, у односима са Европском комисијом и другим стручним телима Европске уније, као и сарадњу с регионима из држава чланица, кандидата и потенцијалних кандидата у процесу европских интеграција, а у сарадњи с Канцеларијом за европске интеграције Владе Републике Србије и Министарством спољних послова; стварање услова за реализацију пројеката који се финансирају из средстава фондова Европске уније, донација и других облика развојне помоћи; координацију активности свих покрајинских органа управе у процесу програмирања инструмената Европске уније који обухватају АП Војводину; рад на обезбеђивању средстава за суфинансирања и предфинансирање пројеката; учешће у активностима на припреми и спровођењу макрорегиналних стратегија, посебно Стратегије Европске уније за Дунавски регион; предузимање мера ради привлачења инвестиција у Покрајину и мере којима се даје подршка за оснивање компанија и изградњу инфраструктуре неопходне за новонастале компаније; остваривање сарадње са Агенцијом за равномеран регионални развој Аутономне Покрајине Војводине;) као и градови и општине на које имају надлежност над земљиштима у обухвату Просторног плана (кроз доношење просторних планова јединица локалне самоуправе и урбанистичких планова насељених места којима се утврђују функције и статус земљишта).

Учесници у остваривању Просторног плана са одговарајућим учешћем су и остали покрајински секретаријати и надлежна министарства са одговарајућим дирекцијама и управама надлежним за области: културе, инфраструктуре, финансија, пољопривреде, шумарства, као и агенција надлежна за просторно планирање; јавна предузећа надлежна за послове водног и друмског саобраћаја, водопривреде, шумарства, електропривреде и телекомуникација. У остваривању Просторног плана одговарајуће учешће узеће и министарства надлежна за послове привреде, економске сарадње са иностранством, здравља, социјалне политике, просвете, омладине и спорта и др.

Кључни учесници на покрајинском/регионалном нивоу управљања су и Регионалне развојне агенције Банат и Бачка.

На локалном нивоу управљања у остваривању Просторног плана одговарајуће учешће узеће и локалне самоуправе у обухвату (Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Чока, Кикинда, Ада, Бечеј, Нови Бечеј, Србобран, Жабаљ, Зрењанин, Тител), месне заједнице, општинска јавна комунална предузећа, општинске дирекције за урбанизам и грађевинско земљиште и друге дирекције, агенције, установе, туристичке организације, као и невладине организације активне у локалним самоуправама.

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе, које је обавезно уградити приликом израде просторнопланске и урбанистичке у обухвату Просторног плана. Правила уређења, грађења и коришћења подручја посебне намене, спроводиће се сагласно решењима из овог Просторног плана и обавезујућа су за израду просторних и урбанистичких планова нижег хијерархијског нивоа. Основна намена простора у границама посебне намене, дефинисана предметним Просторним планом, не може се мењати плановима нижег хијерархијског нивоа. До доношења нових просторних планова, примењиваће се важећи планови, у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом.

4.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА

При изради урбанистичких планова неопходно је примењивати основне услове/правила уређења и грађења из овог Просторног плана. Правила уређења, грађења и коришћења подручја према утврђеном режиму заштите, обавезујућа су за израду урбанистичких планова и не могу се мењати. До доношења нових урбанистичких планова, примењиваће се важећи урбанистички планови, у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом.

Урбанистичке целине и зоне, објекти и инфраструктура морају бити уређени/изграђени у складу са:

- условима заштите од елементарних непогода (земљотрес, пожари, поплаве, грома и др.) и ратних дејстава;
- условима заштите животне средине, заштите природних и културних добара;
- важећим законима и прописима који регулишу ову област.

У оквиру израде урбанистичке документације неопходно је поштовати следеће смернице ради заштите еколошког коридора:

Опште смернице

- У небрањеном делу еколошког коридора дозвољава се само изградња објеката чија је намена везана директно за обалу водотока.
- Забрањено је планирање објеката становања у небрањеном делу еколошког коридора;
- Планским решењима ни на који начин не сме се угрозити пловни пут, безбедност пловидбе, нити сигурност хидрограђевинских објеката.
- У зони одбрамбеног насипа није дозвољена изградња објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, тј. нису дозвољени никакви објекти и радови којим би се могла довести у питање општа стабилност и функционалност насипа као заштитног објекта од високих вода.
- Није дозвољено мењање постојећег водног режима без прибављања посебних водних услова, спровођења одговарајућих анализа и израде одговарајуће техничке документације (и израду одговарајућих правилника о начину и условима коришћења водних објеката у ''евентуално'' новонасталим водно-режимским условима).
- Власник, односно корисник објекта на водном земљишту чијом изградњом се трајно повишава ниво воде природног водотока и повећавају трошкови заштите од штетног дејства вода, дужан је да изгради додатни систем заштите, учествује у одржавању заштитних водних објеката, учествује у одбрани од поплава.
- Уколико се планира измена трасе и димензија насипа, потребно је израдити студију утицаја нове трасе одбрамбеног насипа на протицајни профил за велике воде реке Тисе и за исту прибавити сагласност заједничке Српско-Мађарске комисије за водопривреду.
- Минимална ширина радно-инспекцијске стазе уз ножицу насипа, са брањене и небрањене стране, износи 10 m. На високом обалном терену водотока, где нема насипа, мин.ширина радно- инспекцијске стазе је 10 m. На радно-инспекцијским стазама није дозвољена изградња објеката јер су оне предвиђене за пролаз тешке грађевинске механизације која ради на одржавању водних објеката.
- На обалама мелиорационих канала обезбедити радно-инспекцијску стазу, минималне ширине 5 m. Минимална ширина радно-инспекцијске стазе на обалама канала ХС ДТД је 10 m.
- Минимална удаљеност од обале коридора објеката који захтевају поплочавање и/или осветљење је 20 m, а оптимална 50 m.
- Обезбедити континуирани зелени коридор са вегетацијом у природном или блископриродном стању у ширини од мин. 20 m, оптимално 50 m, од линије средњег водостаја, односно у ширини од 10 m код високих обала. Овај појас приобаља може евентуално да садржи и пешачку стазу, макс. ширине 3 m. Континуитет коридора травне и шумске вегетације обезбедити формирањем дрвореда и уређених зелених површина са жбунастим врстама уз отворене и/или изграђене делове простора (манифестациони простори, купалишта, спортски терени).
- За заштитни појас канала/водотока обезбедити:
  - код локалних еколошких коридора ширину од мин. 4 m - оптимално 8 m,
  - код регионалних еколошких коридора ширину од мин. 10 m-оптимално 20 m), са травном вегетацијом, која се одржава редовним кошењем, и која не може бити засенчена дрворедом. Забрањено је узурпирање заштитног појаса еколошког коридора (нпр. преоравање, изградња објеката и сл.).
- Обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде на мрежу зеленила у брањеном делу.
- Поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора свести на најнеопходнији минимум. Поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила.
- Поплочани или бетонирани делови обале не могу бити стрмији од 45%, изузев пристана, а структура њихове површине треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија.
- Током поправке/реконструкције постојећих обалоутврда прекидати их мањим просторима (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45% и мање површине природне вегетације) и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке.
- На парцели водопривредног објекта обавезно применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне кичмењаке.
- Обезбедити отвореност канала/водотока.
- Избегавати директно осветљење обале. Применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације и потребама јавних површина (тип и усмереност светлосних извора, минимално осветљење).
- Препоручује се да се приобаље намени за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности. Обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, храст лужњак итд) који је неопходно обогатити жбунастим врстама плавног подручја.
- На степским слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста, није дозвољено

подизање високог зеленила.

- Подизање зелених појасева уз постојеће и планиране државне путеве I и II реда планирати у складу са предеоним карактеристикама подручја. Није дозвољено подизање појаса зеленила уз појас саобраћајнице (који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација).
- При изградњи или реконструкцији мостова, на местима укрштања државних путева вишег реда са еколошким коридорима, предвидети посебне пролазе и прелазе за животиње.
- Забрањено је сађење инвазивних врста.
- Границе и намена водног земљишта не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад.
- За планска решења обавезно прибавити водне услове и услове заштите природе.

Смернице за луке, пристаништа, прихватне објекте наутичког туризма:

- Уређење, обележавање и одржавање акваторија или подручја форланда, пристаништа или сидришта, марина и сличних спортских објеката обезбедити на начин којим се обезбеђује безбедност пловила, безбедност пловидбе, заштита људи и заштита животне средине.
- Планским решењима обезбедити безбедност свих пловила и објеката у случају појаве леда зими, обезбедити заштиту од санти при ледоходу, као и заштиту од осталих ствари (предмета и компоста) који могу плутати или се при великим осцилацијама водостаја кретати низводно реком Тисом.
- Привезишта морају да имају: опрему и средства за пристајање и извезивање пловних објеката, санитарне уређаје и неопходну инфраструктуру. Морају имати адекватно осветљење, пијаћу воду, ПТТ услуге, саобраћајнице повезане са насељем, средства и опрему за прву помоћ, уређаје по стандардима и прописима за гашење пожара.
- За објекте наутичког туризма, привезишта за пловила, пристанишне организације, као и товаришта за пристајање бродова, морају се предвидети и обезбедити: приступни мостови и изграђена степеништа од обале до нивоа најмање воде на оперативној обали, уређаји за привез и извезивање пловила, уређај за прикључивање пловила на електричну и водоводну мрежу, мора се обезбедити прихват отпадних и других материја.
- Објекти наутичког туризма, марине и пристаништа, као и товаришта, морају имати неопходну дубину изграђеног акваторија којом ће се обезбедити безбедна пловидба.
- Објекти наутичког туризма морају бити изграђени у складу са важећим Правилником о минималним техничким условима за изградњу, уређење и опремање наутичких објеката и стандардима за категоризацију марина („Службени гласник РС", број 56/11).
- Морају се обезбедити безбедни везови пловилима наутичког туризма на обали и делу воденог простора уз грађевинско подручје уз Тису, при свим хидрометеоролошким условима и условима пловидбе, водећи рачуна о амплитуди водостаја, осцилацијама водостаја, ветру, таласима и појави повлачења воде услед проласка путујућих бродова.
- Морају се испунити сви прописани услови за склањање пловних објеката, а у случају елементарних непогода. Обезбедити безбедно коришћење луке-пристаништа-марине док трају такве непогоде.

Смернице за зону становања:

- Забрањено је планирање зоне становања у небрањеном делу еколошког коридора;
- У зони становања у брањеном делу еколошког коридора, могућа је изградња породичних стамбених и помоћних објеката. Објекти других намена могу да се планирају у складу са условима заштите.

Смернице за радне зоне:

- У радним зонама и комплексима уз Тису дозвољено је планирати механизована пристаништа за утовар расутих терета и палетне робе (житарице, дрво, дрвена грађа и трупци, камен, шљунак, песак).

Смернице за спортско-рекреативне комплексе и објекте:

- Дозвољена је изградња спортско-рекреативно-туристичких комплекса са наменом која је директно везана за активности на води (нпр.: плажа, марина, камп, привез за чамце и сл.), уз обавезно обезбеђивање континуитета коридора. Дозвољено је планирање монтажно-демонтажних објеката (уз препоруку коришћења природних материјала када је то год могуће, напр.: објекти типа сојенице, монтажно-демонтажни молови), и спортских терена са природном подлогом и минималним потребама за осветлење (нпр.: трим стаза, дечије игралиште, уређена зелена површина).
- На просторима намењеним за спорт и рекреацију обезбедити мин. 40% високог зеленила, а на другим површинама мин. 30%.

Одлагање отпада, опасне материје:

- Забрањена је изградња одлагалишта отпада и свих врста опасних материја, као и складишта опасних материја (резервоари горива и сл.) у еколошком коридору. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС", бр. 36/09 и 88/10) и другим важећим прописима".

- Применити просторно-планско-техничке мере за спречавање евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, као и његово даље ширење.

2.3. ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ

Просторни план спроводиће се и обавезним уграђивањем његових одредби у:
- планове и програме јавних предузећа у области инфраструктуре (саобраћај, водопривреда, електропривреда, електро комуникације и др.);
- планове и програме за развој подручја од посебног интереса (зоне заштићених природних и културних добара и др.);
- посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (коришћење и уређење Резервата, развој рибарства, уређење пољопривредног и шумског земљишта, рекултивација деградираног земљишта, заштита животне средине и др.).

5. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И СТРАТЕШКО РАЗВОЈНИ ПРОЈЕКТИ

Приоритетна планска решења и стратешко развојни пројекти у оквиру Просторног плана, усклађена су са Регионалним просторним планом АПВ, просторним плановима јединица локалне самоуправе, као и приоритетима који су добијени од Регионалних развојних агенција „Банат" и „Бачка". Потенцијални пројекти по општинама биће разматрани и допуњени у складу са развојним плановима локалних самоуправа. Полазећи од циљева, поставки и планских решења овог Просторног плана, приоритетне активности и потенцијални пројекти по општинама обухватају:

Заштита природних вредности

Планско решење:	Унапређење стања свих просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности на националном и међународном нивоу
Приоритетне активности	Заштита природе: - Проглашење нових заштићених подручја ПП „Мртваје горњег потиса", СРП „Ритови доњег потиса" и ПИО „Слатине Баната"; - Ревизија статуса ПП „Стара Тиса код Бисерног острва" и усклађивање са важећом законском регулативом; - Дефинисање управља еколошким коридором Тисе; - Очување биодиверзитета укупног простора.
Потенцијални пројекти по општинама	Општина Кањижа: - „Ревитализација народног парка" - „Ревитализација ревира мале Тисе и кубика до Адорјана" Општина Нови Бечеј: - Реконструкција парка у Новом Бечеју - Слано Копово - Заштита Старог храста лужњака

Планско решење:	ћење шума у складу са принципима одрживог развоја
Приоритетне активности	шумско земљиште: ување постојећих аутохтоних шумских заједница и њихова примена у пошумљавању нових површина на за то погодним стаништима, уз унапређење стања постојећих шума; ганизовање максималне шумске производње уз заштиту укупног екосистема; бољшање услова станишта за развој дивљачи и развој ловног туризма. везивање шума и заштитног зеленила у систем зелених површина (посебна пажња мора бити посвећена ветрозаштитним појасевима); азвој ловног туризма.

Туризам

Привреда (пољопривреда и индустрија)

Планско решење:	Развој свих видова привреде у складу са природним потенцијалима, компаративним предностима подручја и захтевима тржишта.
Приоритетне активности	азвој мањих агроиндустријских капацитета на бази расположивих сировина; Стварање услова за активирање малих и средњих предузећа; азвој пољопривредне производње за које на посматраном подручју постоје компаративне предности (повртарство, воћарство, виноградарство, производња зачинског и лековитог биља) за које постоји константна тржишна потражња; ктивирање и развој мањих агроиндустријских капацитета, малих и средњих предузећа везаних за пољопривредне делатности, базираних на сировинама које се производе на овом подручју; алоризација релативно очуваних и незагађених пољопривредних површина које пружају могућност органске производње.
Потенцијални пројекти по општинама	Кнежевац: постављање интензивних зона за пољопривреду - наводњавање, путеви и струја. ка и Нови Кнежевац: ендирање и унапређење производње зачинске паприке која се сматра међу најквалитетнијим на свету. звој и опремање постојеће индустријске зоне; ојекти привлачења инвеститора у прерађивачки сектор и развој сектора МСП и предузетништва, у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020; ојекти развоја система за наводњавање у оквиру развоја ратарске, воћарске и повртарске производње, у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020; ојекти развоја и унапређења сточарства у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020; јонизација обнова и опремање винограда и осавремењавање прерађивачких капацитета; нтезивирање производње лековитог биља за шта постоје и услови и традиција. Бечеј: ендирање молског и градиштанског коренастог поврћа (зелен) које је регионално чувено. ечеј: штита ендемичне врсте винског грожђа мускат крокан, чијих 17 ha на Бисерном острву представљају једини виноград под овом сортом на свету, његово евентуално ширење и пажљива прерада, у складу са потенцијалом; премање индустријске зоне „Исток". рењанин: одршка привредном развоју кроз пројекте Одељења за локални економски и рурални развој и инвестиције. скоришћавање постојања бројног сточног фонда на подручју Општине и изградња капацитета за откуп и прераду млека и производњу млечних производа у складу са традицијом овог краја; нтезивирање производње поврћа и реактивирање прерађивачких капацитета за његово финализацију.

Туризам

Планско решење:	Успостављање одрживог туризма и стварање услова за развој туристичких активности које воде економском развоју како локалних средина, тако и Потисја као целине.
Приоритетне активности	рада Мастер плана развоја туризма Потисја; рада програма развоја туризма по локалним самоуправама; апређење туристичке инфраструктуре, кроз развој и унапређење специфичних облика смештајних и угоститељских капацитета; постављање снажнијих веза између туристичке привреде и њој комплементарних делатности (пољопривреда, услуге и др.) уз коришћење локалних производа за побољшање ванпансионске потрошње туриста; обољшање ефикасности управљања развојем туристичке дестинације подручја кроз формирање дестинацијске менаџмент организације Потисја; варање потиског идентитета у склопу туристичког кластера Војводине.
Потенцијални пројекти по општинама	на Кањижа: бјективне могућности и перспективе развоја туризма у општини Кањижа" ређење и опремање туристичких локалитета уз очување пејзажних и еколошких вредности, доградња и реконструкција смештајних капацитета" азвој еко-туризма" (У склопу пројекта ИСТАР кластер 21 позиционирани су на туристичком тржишту локалитети (Тотово Село и Велебит) са еко-туристичком понудом) ања Кањижа" („Aquamarin", „Aqua park"). еђународни фестивали" еконструкције Вигадоа" еконструкција дворца Карас и Камараша у Хоргошу" еконструкције ветрењаче у Орому" нфо Пункт у Хоргошу" ормирање заједничке понуде са суседним општинама и суседним регионима" (са Мађарском) нфо Пункт у Хоргошу" ква парк" ројекат за анализу могућности сеоског туризма" ројекат туристичке сигнализације" на Сента: рендирање манифестације посвећене Сенћанској битци; ројекти програма развоја туристичких манифестација, у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020; зградња кампа на обали Тисе и штранда код Народне баште и Халас чарде, у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020; на Бечеј: рада пројектне документације за Бању Бечеј есторан са информативним туристичким пунктом на платоу турбинског постројења старе бродске преводнице на Тиси" на Жабаљ: ункт едукативног и културног туризма" на Тител: изиторски центар СРП „Тителски брег"" ређанин: рада пројекта за постојећи камп, реализација пројекта, категоризација и регистрација (излетиште Арадац) ређење купалишта излетишта Арадац и Бабатово-Елемир градња визиторског центра на излетишту Арадац апређење туристичке понуде кроз развој различитих видова туризма: програм риболова и програм посматрања птица, спортско рекреативни програми апређење туристичке понуде потиског региона применом концепта легенди и историјских чињеница чувеног војсковође Бича Божијег на Нови Бечеј: градња аква парка у Новом Бечеју јводина спа циклистичка стаза на коридору Тисе

Туризам

- Бисерно острво - визиторски центар

Чока:

- Бициклистичка стаза (Сента-Чока-Остојићево)
- Спортски терени (поред насипа у оквиру индустријске зоне)
- Плаже - Санад, Остојићево (уређење купалишта и спортског риболова)
- Птице Баната (изучавање птица карактеристичних за наше подручје)
- „Лагани спуст Тисом" (повезати све општине од Кањиже до Бечеја)
- Падеј - еко камп

Ада:

- Изградња бициклистичке стазе и шеталишта између Аде и Мола
- Даља изградња Затвореног базена у Ади
- Коришћење лековитог блата Орловача (изградња бање)
- Птице Баната

Нови Кнежевац:

- Реконструкција објеката на Тиси и стварање у функцији

Саобраћајна инфраструктура:

Планско решење:	Утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже за опслуживање све садржаја и локалитета у зони еколошког коридора уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума.
Приоритетне активности	рва фаза изградње подразумева реконструкцију постојећих државних путева према економским критеријумима cost - benefit, уз подизање нивоа одржавања; руга фаза била би реконструкција/изградња путне мреже нижег хијерархијског нивоа: општински, атарски, шумски и приступни путеви; ећа фаза реализације би била изградња капацитета и објеката наутичког туризма, као и инфраструктуре немоторног саобраћаја: пешачких и бициклистичких стаза свих нивоа.
Потенцијални пројекти по општинама	на Кањижа: зградња инфраструктуре за наутички туризам - Шеталишна зона и бициклистичка стаза у граду Општина Сента: ројекти решења транзитног друмског саобраћаја апређење локалне путне мреже - Изградња међународне бициклистичке стазе Општина Ада: зрада пројектне документације и изградња пута Мол-Мали Иђош - Изградња дела обилазнице кроз Аду и Мол Општина Бечеј: - Изградња марине на простору постојећег Камп насеља Општина Жабаљ: - Изградња марине на реци Тиси Град Зрењанин: зрада пројекта и реализација изградње пристаништа за пловне објекте (излетиште Арадац и Бабатово-Елемир) зрада пројекта излетишта и марине у Кничанину (ушће Бегеја у Тису) на Нови Бечеј: ристаниште на Тиси код Новог Бечеја ка на Тиси код Бране

Водопривредна инфраструктура:

Планско решење:	Одрживо управљање водним ресурсима
Приоритетне активности	- Кањижа: Замена застареле цевне мреже водовода, изградња новог ППОВ; - Нови Кнежевац: Изградња ППОВ, успостављање зона санитарне заштите изворишта; - Сента: Замена застареле цевне мреже водовода, изградња канализационе мреже и проширење капацитета ППОВ; - Ада: Обнова водоводне мреже, изградња канализације; - Бечеј: Комплетирање бунарских водозахвата, даља изградња канализационе мреже у Бечеју, покривање канализацијом

Мрежа и функције насеља

	делова насе - Тител: Проширен
ојекти по општинама	

Планско решење:	Равномеран просторно, функционално, економски, социјално и еколошки развој насеља уз међусобну сарадњу и укључивање у потенцијалне заје реализацију оних садржаја који недостају, највећим делом у сеоским нас
Приоритетне активности	- Изградња недостајуће инфраструктуре, посебно канализационе мреже - Повећање доступности јавних служби и услуга (здравствена и

Општина Кањижа:
- Пројекат за оптимализацију приобалног појаса реке Тисе у Кањижи

Општина Ада:
- „Увођење потисног вода система у корито реке Тисе за евакуацију отпадних вода из новог пречистача"
- Изградња водоводне инфраструктуре у викенд насељу
- Изградња и пуштање у рад канализационе мреже и пречистач отпадних вода

Општина Бечеј:
- „Реконструкција старе бродске преводнице"
- „Уређење обале код насеља Бачко Петрово Село"

Општина Жабаљ:
- „Уређење приобаља пловног пута реке Тисе"
- „Уређење водотока Јегричка"
- „Регулација намене обала реке Тисе"

Општина Тител:
- „Уређење приобаља реке Тисе код Тителa (брањени део приобаља)"
- „Пројекат генералног уређења приобаља реке Тисе и дела Тителског брега"
- „Наводњавање Тителског брега"

Општина Кикинда:
- Пречистач отпадних вода
- Уређење риболовачких зона

Општина Нови Бечеј:
- Регионални систем водоснабдевања општина Бечеј и Нови Бечеј
- Пречистач отпадних вода и завршетак изградње канализационе мреже
- Регулисање нивоа подземних вода
- Хидроелектране на брани

Нови Кнежевац:
- Изградња пречистача за отпадне воде - градска канализација и Лепенка

Електроенергетска инфраструктура:

	уређење електроенергетске инфраструктуре
ивности	тимулисање развоја и коришћења обновљивих извора енергије, како би се утицало на побољшање животног стандарда, заштиту и очување животне средине; евитализација и реконструкција постојеће електроенергетске мреже; релазак на 20kV напонски ниво; еконструкција нисконапонске мреже.
ојекти по општинама	градња 110 kV далековода Ада-Кикинда градња електроенергетске мреже у викенд насељу Ада ојекти коришћења обновљивих извора енергије, у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020

Електронска комуникациона инфраструктура:

	Унапређење електронске инфраструктуре
ивности	- Изградња приступне електронске комуникационе мреже у свим насељима и за потребе садржаја ван насеља; - Изградња широкопојасне електронске комуникационе мреже у свим насељима за потребе садржаја ван насеља.
ојекти по општинама	- Изградња оптичког кабла Нови Сад - Зрењанин - Изградња електронске комуникационе мреже у викенд насељу Ада

	социјална заштита савремених инфор обољшање услова средствима; зградња дневних имајући у виду де	Планско решење: Приоритетне активности
јекти по општинама		

		Одрживо коришћење простора и природних ресурса и заустављање дал вршење превенције, санације и ревитализације угрожених подручја.
		- Израда локалног регистра извора загађивања животне средине; - Израда техничке документације и санација и рекултивација свих де простора;

za Project - опремање викенд насеља на обали Тисе
рада и доношење плана генералне регулације насеља Аде и Мол
ређење центра Аде
а- у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020:
ојекти у оквиру програма јачање цивилног друштва, породице, талената и образовног нивоа у руралним срединама;
ојекти промоције спорта, здравог начина живота и адаптација спортских објеката,
ојекти подизања квалитета објеката, проширења услуга и унапређења активности у институцијама социјалне заштите, културе, образовања и здравства;
мплетирање пројектно техничке документације за недостајуће инфраструктурне пројекте;
градња недостајуће водоводне и канализационе мреже;
тина Бечеј:
икенд зона на обали Старе Тисе код Бачког Градишта"
тина Зрењанин
апређење постојеће инфраструктуре (путна, водоводна и електрична) за излетиште Арадац
гализација постојећег викенд насеља и парцела, урбанизација постојећег стања у викенд насељу излетишта Арадац
:
банистички план са одговарајућом регулационом разрадом за уређење плаже на реци Тиси
Кнежевац
ортско рекреативна зона на Тиси, викенд насеље
рвис персоналних асистената за особе са инвалидитетом

	Појачана заштита реорганизацијом ј заштиту и промоц	рада техничке документације и изградња ППОВ за сва насеља у Опш Плана;
вности	- Формирање б плана; - Спречавање - програм ожив - Презентација Мошорин, - Изградња мем - Презентација у Бечеју, Ба	градња трансфер станица, рециклажних дворишта и осталих пратећих објеката у функцији адекватног управљања отпадом на територији о Плана; градња складишта за опасан отпад на територији Средње банатског окр у функцији општина у обухвату Плана; одизање еколошке свести у локалним заједницама. нежевац
јекти по општинама	Сента: - Формирање Центра сецесије - Реконструкција и адаптација касарне за потребе Историјског архива Нови Бечеј: - Арача Жабаљ: - формирање археолошког парка код Чуруга - (вишеслојног локалитета „Стари виногради"), Нови Кнежевац: - Реконструкција двораца Сервијски и Малдегем - Изградња комплекса око археолошког налазишта Мајдан	дернизација комуналних услуга - биодизел за комунална возила у складу са Стратегијом развоја општине Сента 2014-2020 ојекти подршке кампањама за очување животне средине ојекти очувања реке Тисе и њеног приобаља од различитих видова заг

Потенцијални пројекти по општинама

6. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем подручја које обухвата Просторни план, заснивање се на развојно-управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркентишкој, истраживачкој и другим подршкама.

Развој, уређење, коришћење и заштита простора у обухвату Просторног плана, односно реализација планских решења реализоваће се на основу мера и инструмената за имплементацију Просторног плана, које се заснивају на изради одговарајућих планских докумената и програма, изворима финансирања, одговарајућој институционалној подршци и информатичкој подршци.

Извори финансирања развоја и заштите планског подручја зависиће од врсте приоритетних пројеката који ће се реализовати и нивоа надлежности. Основне линије финансирања чиниће буџетска средства републичког, покрајинског, градског и општинског нивоа, кредитна средства фондова и банака, као и учешће у различитим програмима Европске Уније ради коришћења средстава из предприступних и структурних фондова за реструктурирање привреде и изградњу капиталних објеката. Финансијско-економске мере подразумевају и учешће Града и општина из окружења приликом реализације регионалних пројеката.

Средства за финансирање приоритетних пројеката просторног уређења, обезбедиће се из буџета и других извора финансирања - буџета Републике Србије, АП Војводине, Града Зрењанина и општина, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју обухвата.

Институционална подршка се односи на активно учешће свих субјеката који су наведени као учесници у имплементацији овог Просторног плана.

Праћење и координацију активности на реализацији Просторног плана потребно је обезбедити кроз одговарајући информациони систем којим је потребно, поред праћења спровођења мера заштите, уређења и коришћења Резервата, омогућити обједињено праћење и туристичке понуде и потражње, као и праћење комплементарних активности у општинама Просторног плана. Ово ће омогућити перманентну процену укупних ефеката заштите и развоја подручја, као и евентуално доношење корективних одлука, у односу на усвојена планска решења.

Стратешко опредељење Србије је да у што скоријој будућности постане држава кандидат за учлањење у Европску Унију (ЕУ), што отвара могућности за приступ читавом низу специфичних фондова, конституисаних управо као подршка просторном развоју, са циљем да се унапреде и усагласе постојеће и потенцијалне просторне структуре са европским, те је неопходно обезбедити стратешке пројекте којима би се конкурисало за подршку из ових фондова. Део тих пројеката предложен је овим Просторним планом.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/2014 и 145/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. априла 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад, са елементима детаљне регулације

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године, а ступила је на снагу 16.4.2015.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад, са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад, са елементима детаљне регулације, на деловима територије града Новог Сада и општина Темерин и Србобран.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чине референталне карте и то: прегледна карта 1- Посебна намена простора у размери 1:50 000; референтална карта 2 - Посебна намена простора у размери 1 : 5 000 - листови од 2.1 до 2.8; референтална карта 3 - Карта спровођења плана у размери 1 : 2 500 - листови од 3.1 до 3.18; и референтална карта 4 - Грађевинске парцеле надземних објеката у размери 1 : 2 500 - листови од 4.1 до 4.4.

Графички део - референталне карте Просторног плана из става 2. израђују се у осам примерака, и оверава их својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације, на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад, са елементима детаљне регулације састоји се из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђује се у осам примерака, и оверава га својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Графички део просторног плана - прегледна карта и референталне карте из члана 3. став 2. ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини АП Војводине (један комплет), Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два комплета), Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један комплет), Граду Новом Саду (један комплет), општини Србобран (један комплет), општини Темерин (један комплет) и у Јавном предузећу Завод за урбанизам Војводине Нови Сад (један комплет).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Члан 6.

Право на непосредан увид у Просторни план, текстуални и графички део, имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти ускладиће се са одредбама ове одлуке на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, као и прописи и други општи акти, ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности са овом одлуком.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад, са елементима детаљне регулације, објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Просторни план у целости се објављује у електронском облику и доступан је путем интернета на сајту Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-6/15

Нови Сад, 08. април 2015. године

Председник

Скупштине Ап Војводине

Иштван Пастор, с.р.

(Pásztor István, s.k.)

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА НАФТОВОДА ОД САБИРНО ОТПРЕМНЕ СТАНИЦЕ ТУРИЈА СЕВЕР ДО РАФИНЕРИЈЕ НАФТЕ НОВИ САД СА ЕЛЕМЕНТИМА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

На основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посеб- не намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације („Службени лист АПВ“, број 36/13), приступило се изради Просторног плана подручја посеб- не намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план). За подручје Просторног плана донета је и Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно от- премне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације на животну средину (,‘Службе- ни лист АПВ‘‘, број 36/13).

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. При- прему, координацију и праћење израде Просторног плана врши Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду. Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за прос- торно и урбанистичко планирање и пројектовање ,‘Завод за урба- низам Војводине‘‘ Нови Сад.

Граница обухвата Просторног плана је дефинисана Одлуком и обухвата: делове територије града Новог Сада и општина Теме- рин и Србобран.

Посебну намену овог плана чини коридор нафтовода у ширини појаса од 200+200 m лево и десно од осе нафтовода.

Просторни план ће представљати плански основ за заштиту, уређење и коришћење посебне намене ифраструктурног коридо- ра нафтовода.

Прву фазу израде Просторног плана представља Концепт пла- на, који је заснован на анализи постојеће документације и експер- тизама урађеним за све области од значаја за планско подручје и дефинисање планских решења. Концепт Просторног плана је верификован и прихваћен од стране Комисије за стручну контро- лу планских докумената коју је образовао Покрајински секрета- ријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад (Извештај о извршеној стручној контроли Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора наф- товода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације (број: 130-06- 88/2014-01 од

14.4.2014. године). Упоредо са Концептом Простор- ног плана, припремљена је и документациона основа планског документа, која се састоји од пристиглих услова и мишљења на- длежних органа и организација, студија, стратешких докумената- та општина и других експертиза.

Нацрт Просторног плана је друга фаза у изради планске доку- ментације. Саставни део Просторног плана је Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструк- турног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне ре- гулације на животну средину.

У припреми и изради Просторног плана успостављена је са- радња са стручним институцијама и организацијама, Инвести- тором НИС-НТЦ Нови Сад, као и са предузећима који имају на- длежност на планском подручју, у оквиру које су добијени услови за израду Просторног плана.

Овај просторни план се ради у GIS-у, што ће омогућити једнос- тавнију размену података формирање геодетског информационог система и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

Просторно планска решења су усклађена са прописима, који посредно или непосредно регулишу ову област:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС);
- Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 88/10);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени глас- ник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон и 41/09);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др.закон, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др.закон, престао да важи осим одредаба чл. 81 до 96.);
- Закон о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр.101/05,123/07,101/11,93/12 и 104/13);
- Закон о железници („Службени гласник РС“, бр. 45/13);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон и 43/11-УС);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службе- ни гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађи- вања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службе- ни гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, бр. 36/09);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01-СУС, („Службени лист СРЈ“, број 16/01- СУС и „Службени гласник РС“ број 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Служ- бени гласник РС“, број 88/11);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10 и 60/13-УС);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11- др. закон, 52/11- др. закон и 99/11-др. за- кон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ број 30/10 и 93/12);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91, 83/92, 53/93-др.закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10);
- Закон о добробити животиња („Службени гласник РС“, број 41/09)
- Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС „, бр. 111/09, 92/11 и 93/12);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09-др.закон и 104/09-др.закон);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09);
- Уредба о садржају и начину израде планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Службеном глас- нику РС“, бр. 8/11);
- Правилник о начину израде и садржају плана заштите од удеса („Службеном гласнику РС“, бр. 82/12):
- Правилник о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбед- ности и Плана заштите од удеса („Службеном гласнику РС“, бр. 41/10);
- Уредба о утврђивању водопривредне основе Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 11/02);
- Правилник о техничким условима за несметан и безбе- дан транспорт

нафтоводима и продуктоводима („Служ- бени гласник РС“, бр. 37/2013);
- као и други законски и подзаконски акти који на дирек- тан или индиректан начин регулишу ову област.

I. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржа- ној 26. септембра 2013. године, донела је Одлуку о изради Простор- ног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија-север до Рафине- рије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације.

Основни разлог за израду Просторног плана, је утврђивање план- ских решења за инфраструктурни коридор нафтовода од сабирно отпремне станице Турија-север до Рафинерије нафте Нови Сад са неопходним објектима на нафтоводу, утврђивање граница заштит- ног коридора са режимима заштите, утврђивање услова за ук- рштање са инфраструктурним системима у непосредном контакту, утврђивање утицаја на природу и животну средину и мера заштите.

Основни циљ изградње овог нафтовода се заснива на повећаној рационалности и ефикасности у области производње и потрошње енергије, као и на што већем коришћењу домаћих енергетских из- вора, као и на примени новоуспостављених законодавних, инсти- туционалних, структурно-организационих и економско-послов- них оквира за рад, пословање и развој енергетског система.

1. ПРАВНИ ОСНОВ

Изради Просторног плана подручја посебне намене инфра- структурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима де- таљне регулације (у даљем тексту: Просторни план) приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посеб- не намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације („Службени лист АПВ“, број 36/13). За подручје Просторног плана донета је и Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно от- премне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације на животну средину („Службе- ни лист АПВ“, број 36/13).

Нацрт Просторног плана израђен је у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС), чланом 21. Закона дефинисано је да се просторни план подручја посебне намене доноси за подручје које због природних, културно-историјских или амбијенталних вредности, експлоа- тације минералних сировина, искоришћења туристичких потен- цијала и искоришћења хидропотенцијала или изградње објеката за које грађевинску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађевинарства или надлежни орган аутономне покраји- не, захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора и које је као такво одређено Просторним пла- ном Републике Србије (у даљем тексту: ПП РС). По објављивању одлуке о изради планског документа, приступа се изради концеп- та плана, у складу са чланом 48. став 1. Закона.

Чланом 11. ст. 1. тач. 6. Правилника о садржини, начину и по- ступку израде планских докумената („Службени гласник РС“, бр. 31/10, 69/10 и 16/11), дефинисано је да се просторни план под- ручја посебне намене доноси за подручје инфраструктурног ком- плекса, коридора или мреже коридора међународне, магистралне и регионалне инфраструктуре (саобраћајна, енергетска, телеко- муникациона и водопривредна).

Граница планског подручја дефинисана је чланом 41. Правил- ника: Одлуком о изради просторног плана подручја посебне на- мене и урбанистичког плана може се дефинисати граница планс- ког подручја као прелиминарна, односно да ће се коначна граница планског подручја дефинисати приликом припреме и стручне контроле концепта плана, а изузетно и нацрта плана.

Садржина нацрта просторног плана подручја посебне наме- не регулисана је чланом 51. Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената. Просторни план садржи: полазне основе, принципе и циљеве просторног развоја подручја посебне намене; општу концепцију и пропозиције просторног развоја подручја посебне намене и предлог намене простора и начина спровођења плана. Поред текстуалног дела елаборат кон- цепта плана садржи графичке прилоге: Посебна намена простора, Карта детаљне разраде и спровођења плана и Заштита простора.

2. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.1. ОБУХВАТ ПЛАНА

Обухват Просторног Плана чине следеће целе катастарске општине: Србобран, Турија, Темерин, Бачки Јарак, Ченеј, Кањ и Нови Сад III.

Укупна површина ширег обухвата Плана износи око 57024 ha (подаци о површинама катастарских општина преузети од Репу- бличког геодетског завода из 2009. године).

2.2. ОБУХВАТ ДЕТАЉНЕ РАЗРАДЕ (200m+200m)

Обухват детаљне разраде је дефинисан координатама темена прелиминарне трасе нафтовода од СОС Турија - север до рафи- нерије

Нови Сад (приказано на графичком прилогу у размери 1:5000).

Табела 1. Координате темена за трасу нафтовода од СОС Турија север до рафинерије Нови Сад

Број тачке	Координате преломних тачака трасе нафтовода		Број тачке	Координате преломних тачака трасе	
	Y	X		Y	X
T0	7408632.41	5045157.36	T29	7411454.00	5019993.68
T1	7408537.75	5045155.76	T30	7411433.67	5019908.80
T2	7408575.44	5044735.05	T31	7411555.02	5019770.75
T3	7408497.57	5044484.23	T32	7411593.52	5019669.37
T4	7408455.75	5044103.18	T33	7411996.23	5019000.59
T5	7408413.50	5044000.00	T34	7412063.23	5018877.06
T6	7408236.36	5043458.27	T35	7412149.08	5018833.88
T7	7409210.67	5040215.48	T36	7412116.84	5018766.85
T8	7409340.84	5040162.00	T37	7412116.99	5018692.41
T8.1	7409368.20	5039950.70	T38	7412036.03	5018608.91
T9	7409730.12	5037155.83	T39	7411747.60	5018057.78
T10	7409957.97	5035698.67	T40	7412265.10	5017598.89
T11	7410677.45	5034761.51	T41	7412940.05	5017038.29
T12.1	7410648.07	5034676.18	T42	7413299.16	5016859.63
T12.2	7410651.00	5034675.17	T43	7413391.51	5016819.23
T13	7410079.42	5033030.27	T44	7413905.76	5016563.35
T14	7410219.25	5032716.27	T44.1	7414056.42	5016456.28
T15	7410151.00	5032053.00	T45	7414093.49	5016415.85
T16	7410121.00	5031969.00	T46	7413906.83	5016244.73
T17	7410010.25	5028640.89	T47	7413821.36	5016121.92
T18	7410406.34	5027148.86	T48	7413656.49	5016180.66
T19	7410611.48	5026944.22	T49	7413569.60	5016135.60
T20	7410992.66	5025529.43	T50	7413547.26	5016135.96
T21	7411300.55	5025424.84	T50/1	7413313.06	5016014.27
T22	7410751.78	5023878.70	T51	7413232.48	5015983.96
T22.1	7410976.52	5023677.53	T52	7413159.39	5015935.74
T22.2	7411216.48	5023542.00	T53	7413093.14	5015808.48
T23	7411858.02	5023013.73	T54	7412572.84	5016079.37
T24	7412035.49	5022115.29	T55	7412527.41	5016119.01
T25.1	7411967.09	5021975.04	T56	7412431.27	5016167.96
T25.2	7411969.85	5021973.69	T57	7412219.06	5016150.49
T26	7411395.37	5020794.58	T57/1	7412047.61	5015811.15
T27	7411119.66	5020067.76	T58	7411969.48	5015654.27
T28	7411193.15	5020039.88	T59	7411492.13	5015666.91
T28.1	7411382.73	5020010.75	T60	7411467.46	5015618.83

као и појасем од 200 m лево и десно у односу на осовину и обухвата следеће катастарске парцеле:

Табела 2: Појас од 200 m лево и десно у односу на осовину

Катастарска општина	Парцела
Србобран	10786/1,10786/2,10772/1,10722/2,10787/2,10788/2,10789/2,10790/2,10791/2,10792/2,10793/2, 12217/1,12217/2,10794/1,10795/1,10796/1,10793/1,10792/1,10791/1,10790/1,10789/1,10788/1, 10787/1,10771,12216,12215,11301/2,11300/2,11300/4,11299/4,11299/3,11299/1,11300/3,11300/1,11301/1,11302/1,11303,1 1298/3,11297/2,11296/2,11295/2,11294/2,11293/2,11292/2,11291/2, 11290/2,11289/4,11289/3,11288/2,11287/5,11286/2,11285/2,11284/2,11298/1,11297/1,11296/1

Турија	3222/1,2711/1,2717,2714,2713/2,4263,2718,2719,2712,2715,2716,4126,4124,4163,2741/1,2741/2, 2742,2743,2744,2745,2746,2747,2748,2749,2750/1,2750/2,2751/1,2751/2,2752,2753,4108,4162, 4109,4165,2826,2825,2824,2823,2822,2821,2820,2819,2818,4161,2869,2870,2871,2872,2873,4182,2874,2875,2876,2877, 2878,2879,2880,2881,2882,2883,2884,2885,2886,2887,2888/1,2888/2,4180, 4181,2949,2948,2947,2946,2945,2944,2943,2941,2940/2,2940/1,2939,2938,2937,2936,2935,4179, 3112,3113,3114,3115,3116,3117,3118,4110,3120,3121,2919,2920,2921,2922,2923,2924,2925, 2926/1,2926/2,2927,2928/1,2928/2,2929,2930,2931,2932,2933/1,2933/2,2934,4188,4189,4187, 4214,2913/2,2914,2915,2916,2917,2918,3163,3164,3165,3166,3167/1,3167/2,3167/3,3168,3169, 3170,3171,3172,3195,3194,3193/2,4216,4215,3151,3150/2,3150/1,3149,3147,3146,3145,3144, 3143,3139,3141,3198,3200,3201,3202,3203,3204,3205,3206,3207/1,3207/2,3207/3,3208/1,3208/2
Темерин	10326/1,10326/2,10238/3,10264/3,10264/1,10264/4,10278,10276,10153/1,10252/1,8176/1,8176/2,8176/3,8068,8067,8066, 13563,10560/8,10560/7,10560/6,10560/5,10560/4,10560/3,10560/2, 10560/1,10560/17,10560/18,10560/21,10560/22,10560/23,10560/28,10560/29,13324,10546/3, 10546/4,10546/5,10546/6,10546/7,10546/10,10546/8,10546/9,10546/14,10546/15,10546/16, 10546/17,10546/26,10546/22,10546/23,10546/24,10546/30,10542/1,10542/2,10542/16,10542/14, 10542/15,10542/3,10542/4,10542/6,10542/12,10542/13,10542/5,10542/7,10546/18,10546/19, 10546/20,10546/21,10546/27,13327,13326,10417,10418,10421,10408,10407,10409,10410,10411, 10413,10414,10415,10416/1,10416/2,10416/3,10416/4,10416/5,10416/9,10418/8,13265/1,13416/5,10325,13277,13398,102 06,10207,10208,10209,10210,10211,10212,10213/1,10213/2,10214,10215, 10217,10216,10218,10219,10220,10221,10222,10223,10224,10225,10226,10227,10228,13411, 10229,10230,10231,10232,10233,10234,13412,10235,10236,10237,10238/1,10238/2,10239,10240, 10241,10242,10243,10245,10244,10246,10247,10248,10249,10250,10251,10252/5,10252/2, 10252/3,10252/4,10253,10254,10255,10256,10258,10259,10257,10260,10261,10262,10263, 10264/2,10265,10266,10267,10268,10269,10270,10271,10272,10275,10273,10279,10280,10281, 10282,10283,10284,10285,10286,10287,10288,10289,10290,10291,10292,13413,8827,8826,8825, 8828,8824,8823,8822,8821,8819,8820,8818,8815/2,8815/3,8815/1,8814,8811,8812,8813,8816/1, 8816/3,8816/2,8817/1,8817/2,10170,10169,10168,10167/3,10167/2,10167/1,10166,10165,10164, 10163,10162,10161/1,10161/2,10160,10159,10158,10157,10156,10155,13410,10154,10153/3, 10153/2,10152,10151,10150/2,10150/1,10149,10148,10147/2,10147/1,10146,10145,10144,10143,
Бачки Јарак	2754/2,2754/1,2714/2,2834/1,2835/2,1563,1564,1571,1565,1566,1567,1568,1569,1570,1572,1573, 1574,1575,1576,1577,1578,1579/1,1628,1629,1640,1641,1642,1643,1644,1645,1646/2,1646/1, 1647,1648,1649,1650,1651,1652,1653,1654,1655,1656,1657,1658,1659,2836,2790,2789,2788,2787,2786,2785,2784,2783, 2782,2781,2780,2779,2778,2837/2,2768,2769,2770,2771,2772,2773,2774/1, 2774/2,2775,2776,2777,2838,2754/3,2753,2752,2751,2750,2749,2748,2747,2746,2745,2744,2743,
Кањ	5405/4,5405/2,5405/3,5406/2,5407/2,5407/3,4592/3,4594/2,4596/2,4595,6561,4549,4550/1, 4550/2,6526,6590,6507,6631,6633,4564,4566,4565,6632,4567,4568,4569,4570,4571,4572,6634, 4561,4562,4563,4575,4576,4577,4578,4579,4580,4581,4582,4583,4584,4585,4586,4587,4588,4589,4592/1,4592/2,4592/4, 4590,4591,4597,6515,4598,4596/3,4596/1,4594/2,4594/1,4593/1,4593/3,

4592,2275/7,2275/8,2275/9,2275/10,2275/11,4197,4161,3085,3086,3087,3088,3089/1,3089/2,3090,3091,3092,3093,3094,3095,3096,3097,3098,3099/1,3099/2,3099/3,3099/4,3100,3101,3102,3133/4,3133/3,3133/2,3133/1,3132,3131,3130,3129,3128,3125,3126,3127,3124,3123,4509,3120,3119,3118,4499,3106,3107,3108,3109,3110,3111,3112,3113,3114,3115,3116,3117,4508,4174,4175,4502,3209,3210,3211,3212,3213,3214,3215/2,3215/1,3216,3217,3218,3219,3220,3221,3222,3223,3224,3225,3226,3227,3228,3229,3230,3231,3232,3233/3,3233/2,3233/1,4518,4503,3234/1,3234/2,3234/3,3235,3236,3237,3238,3239,3240,3241,3242,3243,3244,3245,3246/1,3246/2,3247,3248/1,3248/2,3249,3250,3251,3288,3289,3290,3291,3292,3293/1,3293/2,3293/3,3294,3295,3484,3483/1,3483/2,3482,3481,3480,3479,3478,4191,3495,4528,4530,3497/1,3497/2,3497/3,3497/4,3497/5,3497/6,3497/7,4529,4536,3534,3535/1,3535/2,3535/7,4537,3496/13,3496/12,3496/11,3496/10,3496/9,3496/8,3496/7,3496/16,3496/15,3496/14,3496/6,3496/5,3496/4,3496/3,3496/2,3496/1,3533,3532,3531,3530,3529,3528,3527,3526,3525,3524,3523,3522,3521,3515,3511,3507,3504,3500,4546,4548,4552,4549,4550,3620,3621,3622,3623,3624,3625,3626,3627/1,3627/2,3627/3,3628/1,3628/2,3629,3630,3631,3632,3633,3788/2,3788/1,3787,3619,3617,3616,3613,3612,3610/2,3610/1,3604/3,3604/2,3604/1,3602,3600,3599,3646,3645,3644,3643,3642,3640/2,3640/1,3639,3638/2,3638/1,3637,3636,3635/2,3634,3709,3708/3,3708/2,3708/1,3707,3706,3705,3704,3703,3702/2,3702/1,3701,3700,3699,3698,4541,3686,3684,3685,3681,3683,3678,3675,3679,3680,3677,3676,3673,3674,3671,3669,3672,3670,3668,4540,3713,3697,3696,3695,3694,3692,3693,3691,3690,3689,3687,3688,3711/1,3711/2,3712/1,3712/2,4184,3740,3739,3738,3734,3737,3736,3733,3732,3731,3729,3725,3726,3723,3724,3722/3,3722/2,3722/5,3722/1,3720,3717,3716,4172,4498

3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ ПЛАНОВА подручја посебне намене транснационалног гасовода ‚Јужни ток‘‘ (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 98/13)

- Измене и допуне Просторног плана

Нови Сад III	6520,5408,5409,5410,3300,5223/1,3279,212/2,3223/3,213/1,3223/2,215/7,214,215/1,3280,21 5/2, 3296/2,215/5,215/4,3295,3218/4,3218/1,842/1,843,844,3227/3,847/1,3229/1,850/2,3185/4,93 3/2, 933/1,925/1,935/5,935/1,3294,3277/1,847/2,846/1,1178,1179/1,3229/2,850/3,1175/1,1176,11 74, 1177,1170/1,1171,1172,1173,1169,3185/1,934,935/3,935/4,936/1,1168,937/1,1152,940/1,938/ 1, 1150,1153,1151,1149,1163,1167,1166,1164,1165,1162,1161,1159,1158,1157,1156,1155,1154, 3235,3232,3233,3234,3237,32 92,939,3238,1104,1010/3,1010/2,3293,3231/1,1145,1146,1143,1142,1139,1138,1135,1134,113 1,1130,1127,1126,1123/1,112 2,1148,1147,1144,1141,1140,1137,1136,1133, 1132,1129,1128,1125,1124,1121,1120,3186,3185/2,3187,1108,1107,1106,1088,1010/2,1017/2, 1103,1102,1101,1100,1099/1,1099/2,1098,1097,1096,1095,1094,1093,1092,1091,1090,1089, 3257/1,1011/2,1012/2,1013/2,1014/3,1014/1,1015/2,3231/2,3231/6,3287/1,3288,3290,3289/1, 1012/1,1023/3,3192/2,1005,965,966,969,970,973,974,977,978,981,984,982,983,988,987,989,9 90, 994,995,1000,993,996,999,1001,1004,1006,1003,1002,998,997,992,991,986,985,980,979,976,9 75, 972,971,968,967,964,3184/3,948,949,950,951,1500,1501,1503,1502,1504,1505/1,1506/1,1507 /1, 1505/2,1507/2,1508/1,1509/1,1510/1,1508/2,1509/2,1510/2,1510/3,1546/1,1546/2,1506/3,156 2/2, 1562/1,1561/2,1561/1,1560/1,1560/2,1559/3,1559/1,1559/2,1558/2,1558/1,1557,1563/1,1563/ 2, 1563/3,1592/1,1592/2,1590/1,1590/2,1589/1,1589/2,1586/1,1586/2,1585/2,1585/1,1582/2,158 2/1, 1581,1578,1577,1569/1,1570,1569/2,1569/3,1568/1,1568/2,1567,3189/1,1607,1606,1605,1604 , 1603,1571/1,1594,1595,940/5,3291/1,3192/1,3291/3,3246,3247,941/2,3249,3250,941/1,3231/ 9, 942,3246,947,3183/3,918,919,921/1,921/2,920,901/1,901/2,903/3,903/2,901/3,902/2,902/1,90 4/2, 924/2,924/1,896,895/2,895/1,894/1,894/3,894/4,893/3,924/4,892/1,892/6,883/1,889,904/1,90 3/1, 3183/2,3183/1,881/1,888/2,883/2,924/3,887/1,887/2,905/1,905/2,905/3,907/6,911/4,917,916/ 6, 915,912,914,913,3184/6,3231/2,3184/2,3231/5,3184/4,3231/4,916/10,916/1,916/9,916/7,916/ 8, 916/5,909/1,891/3,890/4,872,873,874,875,877/1,878/1,879/1,3253/1,864/1,864/2,863/2,865,8 66/1,907/1,880/1,881/1,882/1, 884,885/1,885/2,886/1,906/1,906/3,907/4,907/5,911/3,911/1,908/1, 909/3,3231/1,2009/5,2009/4,2009/2,2009/3,2009/1,2498/16,2555/1,2555/6,2555/7,2555/8,255 5/10,211/3,211/2,215/8,215/1 2,3280,3223/6,3223/5,215/4,215/9,215/10,3218/8,842/2,3227/5,847/6, 3229/5,850/7,3185/6,925/6,935/15,935/14,1023/1,1571/6,1571/4,1571/3,1571/2,3277/4,847/4 , 847/3,847/5,846/3,846/2,3229/3,3229/4,850/6,850/5,1175/2,1170/4,1175/3,1170/2,1170/3,11 69/2,1169/3,3185/5,934/3,934/ 2,934/4,935/7,935/10,935/6,935/12,935/3,935/8,935/9,934/5,936/4, 936/1,937/3,940/4940/3,938/2,3231/8,3287/2,3231/9,3289/2,1011/1,3231/2,1506/2,916/11,31 83/4, 876/1,876/4,877/4,877/5,877/3,470

Просторни планови вишег реда и релевантни просторни пла- нови подручја посебне намене у обухвату овог Просторног плана

су:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. го- дине (‚Службени гласник РС‘‘ , бр. 88/10)
- Регионални просторни план Аутономне Покра.ине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11);
- Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица - Београд (Батајница) (‚Служ- бени гласник РС‘‘, бр. 69/03 и 36/10)
- Просторни план подручја посебне намене систе- ма продуктовода кроз Републику Срби.у (Сомбор-Но- ви Сад-Панчево-Београд-Смедерево-Јагодина-Ниш) („Службени гласник РС“, број 19/11);
- Просторни план подручја посебне намене транснацио- налног гасовода „Јужни ток“ („Службени гласник РС“, број 119/12);

Енергетика: За одрживи развој енергетике Републике Србије неопходно је ефикасније коришћење енергије уз смањење енергетског интензитета и оптимално коришћење домаћих необновљивих и обновљивих извора.

Два основна циља реформе енергетског система су: повећање безбедности снабдевања и привреде и становништва енергијом и успостављање новог квалитетног односа између пословања и развоја у производњи и потрошњи енергије, који ће подстицати развој привредних грана и делатности на конкурентном тржишту енергије.

Ови циљеви требало би да се заснивају на повећаној рационал- ности и ефикасности у области производње и потрошње енергије, као и на што већем коришћењу домаћих енергетских извора, као и на примени новоуспостављених законодавних, институционал- них, структурно-организационих и економско-пословних оквира за рад, пословање и развој енергетског система.

Један од оперативних циљева прописан ПП РС је и смањење зависности од увозне енергије, тј. стимулисање замене увозних горива домаћим изворима енергије.

Стратешки приоритети, у сектору нафтне привреде у периоду до 2014. године у енергетици Републике Србије су: Програм тех- нолошког развоја рафинерија; пројекти заштите животне средине, могућа изградња новог постројења за прераду и складиштење сирове нафте на Дунаву.

Енергетска инфраструктура

Основни циљ развоја енергетске инфраструктуре је активно учешће Републике Србије у планирању и изградњи стратешке - регионалне и паневропске енергетске инфраструктуре за пренос електричне енергије и транспорт нафте и гаса из нових извора снабдевања, укључујући и ургентну градњу подземног скла- дишта гаса у Републици Србији, све у циљу поузданог и сигурног снабдевања потрошача у Републици Србији.

Оперативни циљ је:

Изградња нових нафтовода и продуктовода за диверсификацију извора снабдевања/правца транспорта рафинерија и складишта.

У периоду до 2014. године у складу са плановима предузећа енергетске инфраструктуре, предвиђају се следећи приоритетни пројекти:

- у сектору нафтне привреде - изградња продуктовода, нафтовода и складишних система за складиштење сиро- ве нафте и деривата нафте, као и пумпних станица;

3.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ (,‘СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АПВ‘‘, БР. 22/11)

Енергетика и енергетска инфраструктура: Концепција развоја енергетског система заснована је на обезбеђењу сигурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом и успостављање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи, преносу, дистрибуцији и потрошњи енер- гије, који ће подстицајно деловати на привредни развој, зашти- ту животне средине и интеграцију у регионално и европско тр- жиште енергије.

Развој енергетског сектора заснива се на повећаној рационал- ности и ефикасности у области производње, преносу, дистрибу- цији и потрошњи енергије, као и на што већем коришћењу до- маћих енергетских извора, као и на примени новоуспостављених законодавних, институционалних, структурно-организационих и економско-пословних оквира за рад, пословање и развој енер- гетског система.

Приоритет развоја је изградња нових нафтовода и продукто- вода за диверсификацију извора снабдевања/правца транспорта рафинерија и складишта.

Основна карактеристика свих делова енергетског система је изразита технолошка застарелост, ниска енергетска ефикасност почев од производње, преноса и дистрибуције, до крајњег корис- ника, веома неповољно стање са становишта заштите животне средине, нерационално коришћење енергије и заостајање у енер- гетским индикаторима за чланицама ЕУ и земљама у окружењу.

Последњих година у развоју енергетике АП Војводине ост- варен је позитиван тренд који се огледа у увођењу нових техно- логија, реконструкцији постојећих постројења и изради инвес- тиционих пројеката, доношењем законских регулатива (Закон о енергетици) и развојних програма (Стратегије и Програми) на нивоу Републике и АП Војводине.

Нафта и нафтни деривати

„Развој транспортног сиситема за транспорт сирове нафте и транспортног сиситема за транспорт деривата нафте у складу са плановима развоја прати и изградња нових резервоарских капа- цитета на терминалу у Новом Саду и Панчеву.“

Рафинеријска прерада нафте

Рафинеријска прерада нафте одвија се у рафинерији нафте Панчево (РНП) и рафинерији нафте Нови Сад (РНС). У њима се производе моторна и енергетска горива, путни и индустријски битумен, петрохемијске сировине, специјални бензини, солвенти и други малотонажни производи на бази нафте.

Актуелна Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године дефинише приоритете развоја енергетике, у секто- ру нафтне привреде. Производни капацитети НИС а.д. Нови Сад задовољавају потребе домаћег тржишта нафтних деривата и за друга тржишта, у складу са важећим стандардима. У складу са купопродајним уговором већинског пакета акција НИС а.д. Нови Сад, биће реализован програм реконструкције и модернизације постојећих капацитета и осавремењивање технологије произ- водње нафтних деривата, што ће допринети достизању светских стандарда у овој производној технологији, подизању квалитета горивних производа на нивоу захтева ЕУ, као и побољшању стања животне средине у овом производном сегменту. Стимулисање даљих истраживања предуслов је за веће коришћење домаћих енергената, као и локалних енергетских извора, за одређене енер- гетске потребе и изградње и/или реконструкције станица за снаб- девање горивом путничких возила (бензинске станице).

Оперативни циљеви:

- повећање производње сирове нафте и природног гаса пу- тем концесија у земљи и из иностранства;
- изградња паневропског нафтовода;
- програм реконструкције и модернизације постојећих ка- пацитета и осавремењивања технологије производње нафтних деривата, што ће допринети постизању свет- ских стандарда у овој производној технологији, поди- зању квалитета горива на нивоу захтева ЕУ, као и побољ- шање стања животне средине у овом

производном сег- менту;
- изградња продуктовода и нафтовода у случају изградње објеката за прераду сирове нафте на Дунаву.

Заштита животне средине

Према просторној диференцијацији животне средине која је извршена у РПП-у, према стандардима и искуствима ЕУ, а узи- мајући у обзир постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду, предметни простор обухвата Нови Сад, који се налази у подручју са локалитетима деградиране жи- вотне средине и општине Србобран и Темерин, које се налазе у подручју угрожене животне средине.

Предметни план је за наведена подручја предложио следеће мере и активности:
- у подручјима са локалитетима деградиране животне средине - потребно је реализовати мере, којима ће се спречити даља деградација, санирати и ревитализова- ти загађене и угрожене екосистеме. Такође, на наведе- ном подручју неопходно је ограничити лоцирање нових, посебно великих загађивача и обезбедити примену по- требних мера заштите околине у индустријским објекти- ма, који егзистирају на наведеном подручју. Око инфра- структурних коридора потребно је формирати акустичне и друге заштитне зоне и реализовати мере заштите, пред- виђене плановима и пројектима. У насељима, које при- падају овој категорији, требало би побољшати квалитет животне средине обезбеђењем адекватне комуналне ин- фраструктуре, повећањем зеленог фонда, спортско-ре- креативних површина и др.;
- у подручјима угрожене животне средине - неопходно је обезбедити унапређење постојећег стања, уз адекватан начин коришћења природних ресурса и простора. У на- сељима је потребно унапредити комуналну инфраструк- туру, повећати квантум зелених површина, са правилном просторном дистрибуцијом и организацијом, повећа- ти спортско-рекреативне садржаје, адекватно одлагати комунални отпад и др. На пољопривредном земљишту вршити контролисану примену хемијских средстава заштите биљака и агро-мера. Истраживања и експлоата- цију минералних сировина је могуће реализовати само уз примену адекватних мера заштите животне средине.

3.3. ПРОСТОРНИ ПЛАНОВИ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА

3.2.1. Просторни план подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 Суботица - Београд (Батајница) (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 69/03 и 36/10)

Траса аутопута Е-75 се укрштa са објектима крупне термоенер- гетске инфраструктуре од значаја не само за Покрајину, већ и за целу Републику. У најзначајније објекте ове врсте спада ЈА-НА, јадрански нафтовод који допрема нафту за прераду у рафинерија- ма у Покрајини и даље.

Осим овога постојећи и планирани нафтоводи на територији Војводине, који ће бити повезани са јадранским нафтоводом, допремаће нафту која ће се произвести из налазишта на терито- рији Покрајине. С обзиром на то да се ови нафтоводи уводе у ра- финерију нафте Нови Сад, укрштају се са аутопутем.

Други објекти од значаја за целу Републику су магистрални га- соводи, постојећи и планирани који транспортују гас из Русије и гас који је произведен у Покрајини. На ове магистралне гасоводе повезани су постојећи, а повезаће се и планирани регионални и разводни гасоводи у Покрајини. Од великог значаја је и продук- товод CO2 од фабрике Карбодиоксид у Бечеју до Азотаре у Су- ботици. Планирани магистрални гасовод МГ О7 Хоргош - ГРЧ Госпођинци, неће се укрштати са аутопутем, већ ће се повезати са постојећим магистралним гасоводом код Госпођинаца.

3.2.2. Смернице из Просторног плана подручја посебне наме- не система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор-Нови Сад-Панчево-Београд-Смедерево-Јагодина-Ниш) (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 19/11)

Енергетика и енергетска инфраструктура:

Продуктовод је цевовод (најчешће челични) којим се транспор- тују деривати (продукти) сирове нафте. Најчешће су то мотор- на горива - више врста бензина и дизела. Цевоводни транспорт нафтних деривата у Србији представља новину, иако је у земљама у окружењу присутан још из периода „блоковске поделе“.

У Румунији систем цевоводног транспорта нафтних деривата је укупно дугачак 1.429 km, Мађарској 1.200km, а у Бугарској 525 km.

Цевоводни транспорт нафтних деривата има низ предности у односу на конвенционални начин транспорта камионским транс- портом у цистернама или железничким - вагонима цистернама. Предност цевоводног система транспорта се пре свега огледа у: (а) ефикаснијем и економичнијем начину транспорта; (б) без- беднијем и еколошки прихватљивијем начину траснпорта; (в) смањењу трошкова за гориво и одржавање путне и железничке инфраструктуре; (г) смањење саобраћајних оптерећења; (д) под- стицању конкурентности произвођача и снабдевача; као и (ђ) увођењу савремених технологија у управљању токовима нафтних деривата.

Цевоводним транспортом нафтних деривата омогућиће се: (а) увођење савременог транспорта деривата, (б) смањење транс- портних тарифа у односу на друге видове траснпорта, повећање запослености (у току изградње и у току експлоатације), (в) ст- варања нове друштвене вредности и ефикасности повећањем друштвене нето садашње вредности и друштвене интерне стопе рентабилности, (г) виши степен еколошке безбедности уз већу ефикасност и поузданост транспорта.

Изградња продуктовода кроз Србију конципира се као једно- цевни и двоцевни систем за транспорт моторних горива којим би било повезано 7 (седам) планираних припадајућих терминала са управљачко-дистрибутивним центрима. Терминали предста- вљају чворна места на којима се врши мерна регулација, скла-

диштење, дистрибуција и др.функције неопходне за несметан ,поуздан и безбедан транспорт нафтних деривата.

Реализација продуктовода предвиђена је у три фазе:

- I фаза - деонице Панчево - Нови Сад и Панчево - Смеде- рево
- II фаза - деонице Смедерево - Јагодина и Јагодина - Ниш и
- III фаза - деонице Нови Сад - Сомбор и Панчево - Бео- град.

За I фазу деонице продуктовода Панчево - Нови Сад и Панчево - Смедерево егзистирају:

1. Просторни план Новог Сада: Продуктовод пролази кроз пољопривредно земљиште, а Терминал „Нови Сад“ са налази у „грађевинском рејону“.
2. Генерални План Новог Сада 2021.год. : Продуктовод пролази кроз планирани енергетски коридор, и повр- шине намењене преради отпадних вода и кроз зону ин- фраструктурног коридора. Терминал „Нови Сад“ са на- лази у „зони секундарне и терцијалне делатности“.

За III фазу деонице продуктовода Нови Сад - Сомбор егзис- тирају :

1. Просторни план Новог Сада: Продуктовод пролази кроз пољопривредно земљиште, огледна добра.
2. Генерални План Новог Сада 2021.год. („Службени лист Града Новог Сада“, број 24/2000): Продуктовод пролази кроз планирани енергетски коридор, површине намење- не хидротехничким захватима, површине намењене пре- ради отпадних вода и зони инфраструктурног коридора. При томе ће се водити паралелно у енергетском коридо- ру са планираним:

- Разводним гасоводом притиска p=50 бар, деоница РГ 0411: ГРЧ Госпођинци - ГРЧ Футог (Стари Футошки) и пречника Ж219,1/3.65мм и
- Разводним гасоводом притиска p=50 бар, деоница РГ 04-11: ГРЧ Госпођинци - ГРЧ Футог (Нови Футошки) и пречника Ж406,4/8,7мм.

3.2.3. Смернице из Измена и допуна Просторног плана под- ручја посебне намене транснационалног гасовода ,‘Јужни ток‘‘ (,‘Службени гласник РС‘‘, бр. 98/13)

Зоне заштите гасовода

Планским решењем утврђује се енергетски коридор трансна- ционалног гасовода у укупној ширини од 600,0 m.

У оквиру овог енергетског коридора утврђују се следећи поја- севи - зоне заштите гасовода:

а) за транснационални гасовод:

- појас непосредне заштите (експлатациони појас) обострано од осе гасовода и границе грађевинских парцела објеката гасовода је ширине 10,0 m на шум- ском земљишту, односно 25,0 m на пољопривредном земљишту;
- појас уже заштите Обострано од границе појаса непо- средне заштите је ширине 90,0 m на шумском земљишту, односно 75,0 m на пољопривредном земљишту, то јест граница појаса уже заштите је на 100,0 m од осе гасово- да;

- појас шире заштите (појас детаљне разраде) обострано од границе појаса уже заштите је ширине 100,0 m, то јест гра- ница појаса шире заштите је на 200,0 m од осе гасовода;
- појас контролисане изградње јесте појас између границе појаса шире заштите и границе коридора, то јест грани- це Просторног плана.

У току изградње гасовода успоставља се радни појас у ширини од 32,0 m до 45,0 m од осе коридора гасовода.

На територији општине Темерин коридор гасовода задржа- вајући генералниправац северозапада, обилази са североисточ- неи северне стране грађевинско подручје насеља Темерин, затим се укршта са ДП II реда бр. 101, након чега на око 1,5 km североза- падно прелази преко реке Јегричка бара и даље преко локалитета „Тулабарски салаши“ (КО Темерин) улази на територију општине Србобран.

На територији општине Србобран коридор гасовода, пружајући се у генералном правцу северозапада, прелази преко локалитета „Туријски салаши” (КО Турија), затим се укршта са ДП II реда бр. 102 и пролазећи југоисточно од локалитета „Топнице“ улази на територију општине Врбас. На подручју КО Србобран које обух- вата Просторни план подручја посебне намене транснационалног гасовода „Јужни ток”, налази се експлоатационо подручје гасног поља „Србобран”.

3.4. ПРОСТОРНИ ПЛАНОВИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Планирана траса коридора нафтовода пролази кроз територије општина Србобран, Темерин и Град Нови Сад. Осим у плановима посебне намене, простор обухвата Плана је обрађен и у следећим плановима:

- Просторни план општине Србобран („Сл. лист општине Србобран“, број 5/2013),
- Просторни план општине Темерин („Сл. лист општине Темерин“, број 5/2008),
- Просторни план Града Новог Сада („Сл. лист Града Но- вог Сада“, број 11/2012) и
- Генерални план Града Новог Сада, Измене и допуне („Сл. лист Града Новог Сада“, број 24/2000, 18/2001 и 39/2006).

Ови планови су разматрани у току израде Плана, али имајући у виду да је у питању коридор нафтовода као посебна намена за које се ради План, планска решења се односе само на нафтовод.

3.5. ИЗВОД ИЗ УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА НАФТНОГ СИСТЕМА ,‘ТУРИЈА-СЕВЕР‘‘ (,‘СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ СРБОБРАН‘‘, БР. 11/01 И 06/03)

Простор обухваћен овим урбанистичким пројектом намењен је експлоатацији нафте и гаса и изградњи објеката неопходних за експлоатацију. Поред ове намене на целом простору омогућено је коришћење пољопривредног земљишта без посебних агротех- ничких услова.

На посматраном простору изградиће се колекторско-мерна станица уз локални пут Турија-Бечеј и сабирно-мерна станица уз регионални пут, као и све пратеће структуре, бушотине, бушо- тински нафтовод електроенергетске, ПТТ, водне инфраструкту- ре.

У склопу досадашњих активности на изградњи система за про- изводњу нафте и гаса на нафтном пољу „Турија-север“ изграђени су следећи објекти:

- Сабирно-отпремна станица Турија-север (СОС „Тус“),
- Сабирно-мерна станица I (СМС И „Тус“),
- Колекторско-мерна станица (КМС „Тус“),
- Сабирно-мерна станица II (СМС II „Тус“).

Упоредо са радовима на изградњи производних објеката од- вијаће се и активности на истражним радовима на пољу. Новим Инвестиционим програмом изградње III фазе планира се из- градња нових објеката:

1. Нафтовод СОС - Тус - Рафинерија Нови Сад
2. Цевоводни прелаз преко канала ДТД Бечеј-Богојево
3. Нафтовод СМС II Тус - СОС Тус
4. Гасовод СОС Тус - СМС II Тус - МРС Турија
5. Стабилни објекат за смештај радника на СМС I - Тус
6. Стабилни објекат за смештај радника на СМС I - Тус и сервис специјалних возила
7. Далековод 20 kv до ТС СМС II - Тус.

3.6. СМЕРНИЦЕ ИЗ СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ЕНЕРГЕТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ДО 2015. ГОДИНЕ („СлужбенИ гласник РС“, бр. 44/05)

Приоритетни програми Стратегије развоја енергетике Репу- блике Србије до 2015. године

Први - основни Приоритет континуитета технолошке модерни- зације постојећих енергетских објеката/система/извора, у секто- рима: нафте, природног гаса, угља; са површинском и подземном експлоатацијом, сектора електроенергетике; са производним објектима: термоелектране, хидроелектране и термоелектра- не-топлане и преносним системом односно дистрибутивним системима, и сектор топлотне енергије-градске топлане и индус- тријске енергане.

ПРИОРИТЕТНИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА ЕНЕРГЕТСКИХ СЕКТОРА
СРБИЈЕ ДО 2015.

Табела 3: Програми Приоритета: Континуитет технолошке модернизације постојећих енергетских извора/објеката и градње нових енергетских извора/објеката, укључујући и увођење нових енергетски ефикасних и еколошко прихватљивих технологија

Сектор	Објекти/системи	Програм/Мере/Активности	Ефекти на страни производње/ потрошње	Укупна улагања (M$)
Нафта	Експлоатација нафте, Увоз и транспорт нафте, Прерада нафте.	Налажење нових лежишта и концесија. Технолошка модернизација рафинерија, Изградња новог транспортног правца/ извора снабдевања, Увођење система за праћења и мера за заштиту животне	Повећање сигурности снабдевања, Смањење увозне зависности, повећање квалитета производа, Заштита животне средине у складу са нашом	360

3.7. ОСТАЛА ДОКУМЕНТАЦИЈА

За израду Нацрта плана коришћено је Идејно решење нафто- вода „НАФТОВОД ОД СОС ТУРИЈА СЕВЕР ДО РАФИНЕРИЈЕ НАФТЕ НОВИ САД бр. 112-13“, септембар 2013.године израђено од стране НТЦ-НИС Нафтагас.

За израду Нацрта плана коришћен је и ЕЛАБОРАТ О ЗОНАМА САНИТАРНЕ ЗАШТИТЕ ИЗВОРИШТА „РАтно острво“ у новом саду, који је урадио Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ Београд септембра 2010.год.

4. ЕКОНОМСКА, ДРУШТВЕНА И ЕКОЛОШКА ОПРАВДАНОСТ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА У СЛУЧАЈУ КАДА СЕ НЕ ИЗРАЂУЈЕ СТУДИЈА ОПРАВДАНОСТИ

Инфраструктурни коридор нафтовода од сабирно отпремне станице Турија-север до Рафинерије нафте Нови Сад је значајан сегмент енергетске мреже Србије, који повезује експлоатацију са прерадом нафте. Планирање, пројектовање и изградња овог сег- мента нафтовода треба да омогући ефикасно и безбедно одвијање транспорта нафте од експлоатације до прераде (рафинерија нафте Нови Сад).

Просторни план опредељује основни принцип просторног и регионалног аспекта развоја подручја посебне намене, са визијом да се успостави и очува равнотежа између просторног развоја подручја посебне намене - трасе планираног нафтовода и мреже насеља у окружењу, односно у обухвату Просторног плана и ис- товремено обезбеди брз и економичан транспорт нафте, повећа економски утицај, запосли локално становништво. Поред тога, циљ је и да се обезбеди одрживо коришћење природних реусрса и квалитетно унапређење биодиверзитета, у складу са принципима одрживог развоја уз поштовање закона и планова вишег реда.

Полазну основу за дефинисање принципа просторног развоја инфраструктурног коридора, чини стање кључних фактора прос- торног развоја и активирање развојних потенцијала подручја у обухвату Просторног плана. Принципи просторног развоја, де- финисани Просторним планом Републике Србије, имплементи- рани у планове нижег реда, утицаће на значајно јачање одржи- вости, идентитета, кохезије и конкуретности, као и унапређење управљања просторним развојем.

Развој система нафтовода треба да се заснива на следећим принципима:

- ефикасност и безбедност,
- усмереност ка кориснику,
- економичност,
- окренутост ка заштити животне средине,
- интегрисаност са окружењем и
- квалитетно надгледање и управљање.

Циљ Просторног плана је да се кроз валоризацију постојећег стања у обухвату Плана, просторно-планске и урбанистичке до- кументације, као и анализу услова добијених од надлежних ин- ституција у току израде Плана, сагледају релевантни параметри од утицаја на дефинисање коначног коридора, пре свега са аспек- та урбанистичко-планских параметара и њихово усаглашавање ради постизања континуираног система, који ће задовољавати све критеријуме за нафтовод, како у домену техничко-експлоата- ционих карактеристика, тако и са аспекта безбедности, екологије и других параметара савремених нафтовода.

II ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА

Један од основних принципа просторног и регионалног аспекта развоја подручја посебне намене је да се успостави и очува рав- нотежа између просторног развоја подручја посебне намене - тра- се планираног нафтовода и мреже насеља у окружењу, односно у обухвату Просторног плана, обезбеди брз и јефтин транспотр нафте, повећа економски утицај, запосли локално становништво, као и да обезбеди одрживо коришћење природних ресурса и ква- литетно унапређења биодиверзитета.

Производња нафте на нафтном пољу Турија почела је 1992. године У скоријој будућности планира се производња нафте са лежишта Турија дубоко и Србобран дубоко, а максимално очекива- на производња је у периоду 2015 - 2018. године. Имајући у виду наведено стекли су се услови за израду Плана и изградњу нафто- вода од сабирно отпремне станице Турија-север (СОС Турија-се- вер) до Рафинерије нафте Нови Сад (РН Нови Сад).

Транспорт нафте од СОС Турија-север до Рафинерије нафте Нови Сад сада се обавља аутоцистернама, а доношењем планс- ког документа и изградњом нафтовода пренос флуида обављаће се цевоводом који представља најсигурнији начин транспорта флуида. Изградња и експлоатација нафтовода неће изазвати нега- тивне промене у еко систему, нити ће негативно утицати на фак- тор квалитета животне средине на подручју насеља Србобран, Темерин, Бачки Јарак и Нови Сад.

Пренос флуида цевоводом представља најсигурнији начин прено- са, а циљ је да се, због повећаних количина смање трошкови транс- порта нафте аутоцистернама и да се оствари континуални транспорт.

Подземни транспорт флуида цевоводом представља и најра- ционалнији вид транспорта, јер се ослобођа простор за друге намене површине преко којих прелази цевовод. Након заврше- ног полагања цевовода терен се рекултивише и враћа у првобит- но стање тако да експлоатација цевовода дозвољава коришћење земљишта у складу са условима и мерама из овог Плана.

За цевоводни транспорт произведене нафте на НП Турија, од сабирно отпремне станице Турија-север до прихватног резер- воара у РН Нови Сад предвиђен је подземни нафтовод DN150 (0168,3x11mm) у дужини око 35 km радног притиска од 100 bar, укопан на 1m испод површине земље. Предвиђен је континуални транспорт током године без прекида) са просечним протоком ус- клађеним са количинама произведене нафте. Пројектоване вред- ности одговарају протоку од 19,2 m3/h нафте na 45 C, односно 4,6 kg/s припремљене нафте.

Ултимативни услов за транспорт нафте је да се додатком по- бољшивача течења у нафту, спречи агломеризација и кристализа- ција високомолекуларних парафина и асфалтена,

односно форми- рање гел стања на температурама вишим од 3 С.

За обезбеђење транспорта нафте, на СОС Турија-север је пред- виђено постављање центрифугалне пумпе за континуални транс- порт и клипне пумпе за покретање транспорта у случају непред- виђених застоја или неадекватно примљене нафте.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

ПОДРУЧЈА

1. ОПИС ТРАСЕ - КОРИДОРА НАФТОВОДА

Приликом дефинисања трасе нафтовода, локације и начина из- градње цевовода и објеката који су саставни делови нафтовода, поштовани су услови који су прописани „Правилником о тех- ничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима („Службени гласник РС“, бр. 37/13) и ограни- чења која су дефинисана важећим планским документима.

Избор трасе предметног нафтовода условљен је низом фактора:

- дужина трасе
- постојећа и планирана инфраструктура и приступачност траси
- процена утицаја на животну средину
- природна и непокретна културна добра
- конфигурација и намена терена
- геомеханички услови
- постојећи и планирани објекти
- зоне насеља и остала физичка ограничења
- усклађеност са планским документима

Основни правац пружања трасе нафтовода је север-југ, осим у делу инфраструктурног коридора ауто-пута Е-75 на администра- тивном подручју града Новог Сада. Подручје кроз које пролази нафтовод представља стабилан равничарски терен (атари на те- риторији општина Србобран и Темерин, као административно подручје града Новог Сада) у ширем коридору су се сместила на- сеља Србобран, Турија, Темерин, Бачки Јарак и Нови Сад.

Траса нафтовода је изван урбаних делова насеља Србобран, Турија, Темерин и Бачки Јарак (тангира планирану обилазницу и железничку пругу око Темерина и Бачког Јарка), а од насеља Не- мановци се налази у инфраструктурном коридору ауто-пута Е-75 на административном подручју града Новог Сада.

Почетак трасе нафтовода је предвиђен у кругу сабирно-от- премне станице Турија-север, на отпремно чистачком месту (ОЧМ) Турија (стационажа нафтовода 0+000km), а крај трасе нафтовода је у кругу Рафинерије нафте Нови Сад на пријем- но-чистачком месту (ПЧМ) Рафинерија нафте Нови Сад (стацио- нажа нафтовода сса 36+000km). На траси нафтовода предвиђене су 2 (две) пријемно-отпремне чистачке станице и 2 (две) блок станице. Локација прве пријемно-отпремне чистачке станице (ПОЧС1) је у К.О. Темерин (стационажа нафтовода сса 11+780km), локација друге пријемно-отпремне чистачке станице (ПОЧС2) је у К.О. Ченеј (стационажа нафтовода сса 25+180km), локација прве блок станице (БС1) је у К.О. Турија (стационажа нафтовода сса 0+600km) и локација друге блок станице (БС2) је у К.О. Темерин (стационажа нафтовода сса 9+820km)

Оријентациона дужина трасе нафтовода је 36 km. Траса је из технолошких разлога транспорта и одржавања нафтовода по- дељена на (3) три деонице.

Табела 4. Подела трасе на деонице

Деоница	Почетак деонице - Стационажа нафтовода (km)	Крај деонице - Стационажа нафтовода (km)	Дужина деоница (km)
IДЕОНИЦА	ОЧМ Турија-север 0+000,00	ПЧМ Јегричка 2 11+780,00 сса	11,78 сса
II ДЕОНИЦА	ОЧМ Јегричка 2 11+780,00 сса	ПЧМ Пејићеви салаши 25+180,00 сса	13,40 сса
III ДЕОНИЦА	ОЧМ Пејићеви салаши 25+180,00 сса	ПЧМ РН Нови Сад 36+000,00 сса	10,82 сса
УКУПНО:			36,00сса

Од отпремно чистачког места Турија-север до РН Нови Сад ос- новни правац трасе нафтовода је север-југ са одређеним девија- цијама.

Траса планираног нафтовода укршта се каналом Хс ДТД Бе- чеј-Богојево и водотоком Јегричка, општинским (локалним) и државним путевима, железничким пругама, далеководима, електронско комуникационим кабловима, гасоводима високог и средњег притиска, нафтоводима и пресеца коридоре планираног транснационалног гасовода „Јужни ток“ и коридор планираног система продуктовода кроз Србију деоница „Нови Сад-Сомбор“.

Код насеља Немановци, траса нафтовода улази у инфраструк- турни енергетски коридор ауто-пута Е-75 на административном подручју града Новог Сада. Нафтовод је паралелан са цевоводима у коридору, са спољне стране, на растој ању од 5 m. У делу технич- ког ходника, траса се приближава осталим цевоводима у складу са условима, правилима и техничким нормативима за паралелно вођење у енергетским коридорима.

2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ПОЈЕДИНЕ

ФУНКЦИЈЕ

2.1. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

На простору обухвата Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно от- премне станице Турија-север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације налазе се активни истражни простори и експлоатациона поља на које изградња нафтовода неће имати директног утицаја.

Предузећу Нафтна Индустрија Србије а.д. Нови Сад су Ре- шењем Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине бр. 115-310-00207/2004-02, од 2910.2004. године одо- брена детаљна геолошка истраживања нафте и гаса на простору јужне Бачке на истражном простору број 5074 до 2015 године, који обухвата простор овог Плана.

Решењем Министарства природних ресурса, рударства и прос- торног планирања бр. 310-02-686/2013-01, од 26.06.2013. године, НИС а.д. Нови Сад је одобрен наставак извођења геолошких ис- траживања нафте и гаса на простору јужне Бачке, до 31 12.2020 године.

Извођење геолошких истражних радова у периоду од 2013. до 2020. године ће се вршити према Анексу Пројекта геолошких ис- траживања јужне Бачке, тако да предметни простор представља будући истражни простор за извођење геолошких истраживања нафте и гаса.

На простору обухвата Плана налазе се и експлоатациона поља нафте и гаса и то:

- нафтно поље Турија-север и
- гасно поље Србобран.

Експлоатација угљоводиника се врши на основу решења Покрајинског секретаријата за привреду бр. III-310-72/91, од 23.07.1991 године, којим је издато одобрење за експлоатацију нафтног поља Турија-север и решења Републичког секретаријата за привреду бр. 18967, од 25 11.1968. године, којим је издато одо- брење за експлоатацију гасног поља Србобран.

Водно (вангрђевинско) земљиште у обухвату плана предста- вљају деонице коридора канала Хс ДТД Бечеј-Богојево, Јегричка, као и низ мелиорационих канала нижег реда. Наведено земљиште задржава своју намену, функцију и физичко стање.

Водно земљиште је заштићена и резервисана зона уз све водо- токе. Водно земљиште дуж водотокова захвата површину коју обухвата корито потока, увећану за појасеве дуж обе обале ши- рине по 7 m, зависно од положаја објеката и заштитних система. На водном земљишту није дозвољена било каква градња сталних објеката, али се може без ограничења користити за пољопривред- ну производњу, плантажне засаде (шуме, воћњаци, виногради). За изградњу садржаја за спортско рекреативне активности и нау- тички туризам, обавезна је израда урбанистичког плана уз услове надлежног органа водопривреде.

Водно земљиште користи се на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за:

1) изградњу водних објеката и постављање уређаја на- мењених уређењу водотока и других вода,
2) одржавање корита водотока и водних објеката,
3) спровођење мера заштите вода,
4) спровођење заштите од штетног дејства вода,
5) остале намене, утврђене Законом о водама.

Коришћење и уређење водног земљишта регулисано је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката.

Принципи уређења водног земљишта дефинишу се према на- мени површина у појединим зонама и прибављеним водним условима. Водећи рачуна о основним принципима заштите вода, на водном земљишту се могу градити:

- водни објекти,
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урба- нистичким планом,
- објекти за спорт, рекреацију и туризам.

2.2. РАЗВОЈ И МРЕЖА НАСЕЉА

У оквиру границе обухвата Просторног плана мрежу насеља чини укупно шест насеља од којих по два припадају општини Србобран (Ср- бобран и Турија), општини Темерин (Темерин и Бачки Јарак) и Градској општини Нови Сад (Ченеј и део Новог Сада, који је у К.о. Нови Сад III).

Што се тиче подручја посебне намене, односно саме трасе планира- ног нафтовода, она не улази у грађевинска подручја наведених насеља, изузев ободног дела Града Новог Сада, где кроз неизграђено грађе- винско подручје долази до рафинерије нафте Нови Сад. Такође, на две локације траса нафтовода сече (између Турије и Србобрана), односно тангира (јужно од Бачког Јарка) планиране радне зоне ван насеља.

Мрежа насеља у обухвату Плана огранизована је у оквиру шире мреже насеља Града Новог Сада и општина Србобран и Темерин, које су дефинисане Просторним планом Града Новог Сада, Просторним планом општине Србобран и Просторним планом општине Темерин, а из које произилазе и остали сложени односи сеоских и градских насеља и центара.

У складу са тим, у мрежи насеља на подручју обухвата Прос- торног плана заступљена је следећа хијерархија:

- Међународни центар: Град Нови Сад;
- Локални и мањи урбани центри: Србобран и Темерин и
- Локалне заједнице са развијеним центром: Турија, Бачки Јарак и Ченеј.

Утицај посебне намене на развој, мрежу и функционисање на- сеља се односи на:

- Забрану изградње објеката за становање или боравак људи, као и дефинисање посебних услова уређења и изградње у подручју посебне намене, односно у појасу ши- рине 30,0 m на једну и другу страну од осе нафтовода (део грађевинског подручја Града Новог Сада и планира- не радне зоне ван грађевинског подручја насеља на територији општина Темерин и Србобран, затим комунални и инфраструктурни садржаји, итд.);
- Контролу и ограничене услове изградње у заштитној зони нафтовода, односно у појасу ширине по 200 m са обе стране осе нафтовода, у ком други објекти утичу на сигурност нафтовода (грађевинска подручја насеља и ван насеља, салаши, објекти у функцији пољопривред- не производње, туристички локалитети, инфраструктур- ни објекти, итд.);
- Очување и унапређење еколошких (заштита животне средине), културолошких (археолошки објекти и локали- тети на траси нафтовода) и других вредности у насељима у окружењу посебне намене;
- Идентификацију подручја посебне намене као потен- цијала за одређене видове међу- насељске, међуопштин- ске и итеррегионалне сарадње у обухвату Просторног плана.

2.3. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

2.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Планирани коридор нафтовода Турија - Нови Сад се укршта са категорисаном и некатегорисаном путном мрежом различитог нивоа, железничком пругом, пловним водотоком ОКМ ХС ДТД, а такође се у неколико деоница се паралелно води са линијским инфраструктурним системима путне и железничке мреже.

Од значајних путних капацитета са којим се укршта планирани нафтовод значајно је истаћи аутопут Е-75 (ДП 1а реда А1 - М-22), са којим се нафтовод и паралелно води, ДП 1б реда бр.12 (М-7) као и мрежу ДП II реда. Путну мрежу нижег нивоа са којим се нафтовод укршта чини систем општинских путева обухваћених општина (Србобран, Темерин и Нови Сад) и мрежа некатегориса- них путева (атарски и остали некатегорисани путеви).

У подручју обухвата Просторног плана подручја посебне на- мене евидентирана су следећа укрштања трасе нафтовода са сао- браћајницама и железничким пругама:

Табела 5. Укрштаји категорисаних путева са трасом нафтовода

општина	категорисани пут	Ознака по Реф.систему	Стационажа по Реф.сист. (km)	Стационажа укрштаја (km)
Србобран	ДП Па реда бр.115	Р-129	2+785	0+880
	Општински пут	Л-2. Турија - граница општине - ка ДП бр. 100 (М- 22.1)		5+315
Темерин	ДП Па реда бр.112	Р-104	27+724	13+940
	Општински пут	ОП бр.2 (Л-2), Бачки Јарак - граница општине - Ченеј		19+960
Нови Сад	ДП Па реда бр.102	Р-120	24+950	23+040
	Општински пут	ОП: ДП бр.102 (Р-120) - Немановци - Пејићеви Салаши-ДП бр.100 (М-22.1)		25+800
	Општински пут	ОП: ДП бр.102 (Р-120) - Немановци - Пејићеви Салаши-ДП бр.100 (М-22.1)		27+730
	Општински пут	ОП: Немановци - ДП бр.12 (М-7)		28+210
	ДП I6 реда бр.12	М-7	48+880	29+005
	Општински пут	ОП: Кађ - Е-75 - ДП бр.12 (М-7)		32+530
	ДП !а реда бр.А1 (Е-75)	М-22	118+109	32+995
	Општински пут	ОП: Кађ - Е-75 -ДП бр.12 (М-7)		34+055
	Општински пут	ОП: Кађ - Е-75 - ДП бр.12 (М-7)		35+460

Поред тога нафтовод се у деловима паралелно води са по- стојећом и планираном саобраћајном инфраструктуром:

- заједнички коридор планиране обилазнице ДП бр.102 (Р- 120) и планиране регионалне железничке пруге;
- постојећи ДП 1а реда А1 (М-22) - аутопут Е-75

Табела 6. Укрштаји железничких пруга са трасом нафтовода

Општина	Железничка пруга	Стационажа укрштаја
Србобран	Манипулативна пруга бр.1	0+900
Темерин	локална бр.7	20+905
Нови Сад	регионална бр.6	27+570
	некатегорисана	28+830

Табела 7. Укрштаји водотока са трасом нафтовода

Општина	Постојећи пловни путеви Реке / ОКМ ХС дтд	Стационажа укрштаја
Србобран	ОКМ Бечеј - Богојево	0+405
Темерин	Јегричка- непловни водоток	10+480
	Јегричка- непловни водоток	10+790

2.3.2. Водопривредна инфраструктура

Укрштање нафтовода са каналом Хс ДТД Бечеј-Богојево и ка- налом Јегричка предвиђено је методом „косо усмереног бушења". Ова метода је веома погодна за примену у зонама које су урба- нистички оптерећене као и на теренима који су захтевни са еко- лошког, хидротехничког и хидролошког аспекта. Основна пред- ност методе ХДД је минимизација земљаних радова па се зове још и „но-диг" - безископна метода.

Метода, у најкраћим цртама, подразумева уградњу инстала- ције испод речног корита/ канала у претходно израђену бушо- тину. Положај трасе бушотине одређује се оптимизацијом исте према критеријумима где се у обзир узимају хидрауличко-хидро- лошка, хидрогеолошка и геолошка својства и карактеристике на месту укрштаја са водотоком или каналом, механичка својства цевовода, критеријуми за одржавање бушотине, техно - економ- ски, урбанистички и други критеријуми.

Траса бушотине испод канала / водотока изводи се према зада- тим кординатама уз могућност управљања системом за подбуши- вање, у тродимензионалном смислу, помоћу посебног софтверс- ког пакета.

Примена методе ХДД захтева да се одреди „главно" и „секун- дарно" градилиште, а у зависности од приступа локацији, однос- но од могућности транспорта, расположивог простора за смештај опреме за ХДД и простора за припрему инсталације за увлачење.

И „главна" и „секундарна" градилишта се налазе изван од- брамбених насипа канала.

Укрштање нафтовода са мелиорационим каналима за одводња- вање предвиђа се као подземно, по систему „етажа", тако да се радна цев са вештачки савијеним луковима, према профилу кана- ла, поставља у ископани ров у кориту на дубини која обезбеђује надслој од мин. 1,50м мерено од ивице радне цеви до коте дна ка- нала (постојећег или пројектованог - неповољнији случај). Након полагања и снимања прелаза нафтовода испод канала, корито и обалне деонице се затрпавају материјалом из ископа уз неопход- но набијање, а терен доводи у првобитно стање.

Р. бр.	Ознака укрштања	Објекат	К.О.	Град/Општина	Приближна стационажа (km)
1.	УР1	ОКМХСДТД Бечеј - Богојево пловни канал	Турија	Србобран	0+405
2.	УР2	Канал Т-I-2	Турија	Србобран	1+810
3.	УР3	Канал Т-I-5	Турија	Србобран	3+310
4.	УР4	Канал Т-I-5-1-1	Турија	Србобран	5+290
5.	УР5	Јегричка	Темерин	Темерин	10+480
6.	УР6	Канал Ј-362	Темерин	Темерин	10+790
7.	УР7	Канал Ј-35	Темерин	Темерин	12+970
8.	УР8	Канал Ј-33	Бачки Јарак	Темерин	19+950
9.	УР9	Канал Кађки	Нови Сад 3	Град Нови Сад	29+620
10.	УР10	Канал Шарићев	Кађ	Град Нови Сад	30+720
11.	УР11	Канал шумски	Нови Сад 3	Град Нови Сад	31+010
12.	УР12	Канал Субић Дунавац	Нови Сад 3	Град Нови Сад	32+750
13.	УР13	Канал Пољарев	Нови Сад 3	Град Нови Сад	33+270
14.	УР14	Канал Средњи	Нови Сад 3	Град Нови Сад	33+660
15.	УР15	Канал Чуварев	Нови Сад 3	Град Нови Сад	34+060
16.	УР16	Канал Чуварев	Нови Сад 3	Град Нови Сад	35+430

Табела 8. Списак тачака укрштања нафтовода са водопривред- ном инфраструктуром

Што се тиче инсталација водовода и канализације као и обје- ката у системима, Генералним планом Новог Сада утврђена је локација централног постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) североисточно од Новог сада, у рубном подручју радне зоне ‚Север IV'' уз ДП Ia реда A1 (E-75) на североисточној стра- ни и уз стари општински пут Нови Сад-Кађ. У непосредној бли- зини, паралелно са коридором нафтовода, северно од рафинерије нафте, планиран је и доводни колектор за будуће ППОВ Новог Сада.

Коридор нафтовода на територији катастарске општине Нови Сад 3 је значајно приближен (око 500 метара) зонама санитарне заштите изворишта ‚Ратно острво'' у Новом Саду. У извештају о Стратешкој процени утицаја на животну средину сагледани су могући значајни утицаји планираног нафтовода на постојеће и планирано изворište ‚Ратно острво''.

На траси и у дефинисаном заштитном појасу нафтовода од ста- ционаже km 32+000 до km 35+570 налазе се следеће инсталције водовода и канализације које се укрштају или паралелно воде са планираним нафтоводом:

- Доводник воде 0400 mm лоциран дуж улице Пут Шај- кашкогодреда и сртарог Кађког пута који снабдева водом насеља Кађ, Будисава и Ковиљ.
- У зони ДП Ia реда A1 (E-75) водоводна мрежа 0100 mm која обезбеђује питку воду за бензинску станицу НИС.
- Водоводна мрежа 0100 mm са северне стране улице Пут Шајкашког одреда која снабдева водом простор индус- тријске зоне Север IV.
- Колектор канализације 0600 mm који отпадне воде насеа Кађ одводи на црпну станицу канализације Север IV.

Коначне стационаже укрштања нафтовода са постојећим ин- сталацијама водовда и канализације и другом инфраструктуром, утврдиће се кроз даљу израду техничке документације.

Р. бр.	Број - назив далековода	Напонски ниво далековода (kV)	Стационажа укрштаја (km)
1.	ДВ 444, Нови Сад 3 - Суботица 3	400	1+240, 19+005
2.	ДВ 217/2, Нови Сад 3 - Србобран	220	6+490, 23+990
3.	ДВ 127/2, Нови Сад 3 - Темерин	110	23+895
	ДВ 1106, Нови Сад 3 - Темерин	110	25+050
4.	ДВ 275, Нови Сад 3- Зрењанин 2	220	25+240
5.	ДВ 217/1, Нови Сад 3 - Обреновац	220	25+320
6.	ДВ 450, Нови Сад 3 - РП Младост	400	25+395
7.	ДВ 406/1, Нови Сад 3 - РП Младост	400	25+460
8.	ДВ 1005, Нови Сад 3- ТЕ ТО Нови	110	34+770
9.	ДВ 176/2 Нови Сад 3 - Нови Сад 9	110	34+810
10.	ДВ 176/3, Нови Сад 4 - ТЕ ТО Нови	110	34+870

2.3.3. Електроенергетска инфраструктура

У обухвату Просторног плана постоје далеководи основне пре- носне мреже 400kV, 220kV и 110kV напонских нивоа, у надлеж- ности Електромреже Србије (EMC), са којима ће се траса плани- раног нафтовода укрштати и паралелно водити.

Табела 9. Табеларни приказ далековода са којима се коридор нафтовода укршта или води паралелно

Постојеће трасе високонапонских водова и планирана траса нафтовода ће се ускладити у свему према законским прописима и техничким условима. Сви наведени далеководи су у фунцији и од виталног значаја за напајање конзума у насељима.

Према плану развоја преносног система ЈП „Електромреже Ср- бије“, планирана је изградња следећих објеката са којима ће се коридор нафтовода укрштати:

1. Прикључни 400 kV далековод, расецањем постојећег ДВ 400 kV бр. 444 ТС Нови Сад 3 - ТС Суботица 3 и повезивање са ТС Србобран, 2 x 3,5 km (прелазак ТС Србобран на 400 kV).
2. Прикључни 110 kV далековод, нове трафостанице 110/20 kV Србобран 2 по принципу улаз-излаз на дале- ковод 110 kV бр.142/1 Србобран-Бечеј.
3. Изградња далековода 110 kV Нови Сад 3-Жабаљ, при чему би се искористио део трасе постојећег далековода 220 kV бр.275 Нови Сад 3-Зрењанин 2.

Око високонапонских водова потребно је обезбедити заштитне коридоре и то:

- за 110 kV минимално по 30 m од осе далековода, са обе стране, укупно 60 m;
- за 220 kV минимално по 35 m од осе далековода, са обе стране, укупно 70 m;
- за 400 kV минимално по 40 m од осе далековода, са обе стране, укупно 80 m;

У овим коридорима не могу се градити надземни објекти, осим објеката у функцији електроенергетског вода.

Плановима Електродистрибуције „Нови Сад“ је предвиђена реконструкција постојећих 10 kV далековода и њихово прила- гођење за рад на 20kV напонском нивоу.

Дуж трасе планираног нафтовода, у заштитном коридору, биће положен електроенергетски кабл. Напајање електричном енергиојом планираних објеката у функцији гасовода обезбедиће се из постојеће средњенапонске електроенергетске мреже и објеката трафостаница у комплексу Рафинерије Нови Сад и СОС Турија. Напајање ПОЧМ „Јегричка 2“ и ПОЧМ „Пејићеви сала- ши“обезбедиће се преко наменских трансформаторских станица 20/0,4kV. За прикључење трафостаница 20/0,4kV за потребе на- пајања електричном енергијом ПОЧМ „Јегричка 2“, на средње- напонску мрежу, потребно је изградити средњенапонски 20 kV кабловски вод у заштитном коридору нафтовода до планираног средњенапонског 20 kV вода Темери-Сириг у складу са условима надлежне Електродистрибуције. За прикључење и стварање тех- ничких могућности, трафостаница 20/0,4kV за потребе напајања електричном енергијом ПОЧМ „Пејићеви салаши“ на средњена- понску мрежу, потребно је изградити средњенапонски 20 kV кабловски вод у заштитном коридору нафтовода до насеља Пејиће- ви салаши и реконструисати постојећу нисконапонску мрежу у насељу Пејићеви салаши од постојеће стубне трафостанице „Пејићеви салаши“ до постојећег крајњег челично -решеткастог стуба у улици који је изграђен најближе месту изградње ПОЧМ „Пејићеви салаши“. Непосредно поред поменутог крајњег стуба,

потребно је поставити челично-решеткасти стуб 20 kV надзем- ног вода који ће бити место прикључења ПОЧМ „Пејићеви сала- ши“ у складу са условима надлежне Електродистрибуције.

2.3.4. Термоенергетска инфраструктура

Приликом одређивања трасе планираног нафтовода, иста је ус- клађена са постојећим и планираним гасоводима и нафтоводима.

Коридор планираног нафтовода укршта се и паралелно води са постојећим и планираним гасоводима и нафтоводима, при чему је приликом одређивања трасе нафтовода поштовало мини- мално потребно растојање при укрштању и паралелном вођењу нафтовода са подземним линијским инфраструктурним објекти- ма, као и да угао укрштања планираног нафтовода са подземном линијском инфраструктуром износи између 60 и 90 .

На територији К.О. Турија планирани нафтовод се укршта са постојећим гасоводом средњег притиска (Турија-Србобран), постојећим гасоводима високог притиска ДГ-02-02 и РГ-04-15 и планираним коридором транснационалног гасовода високог при- тиска ТНГ „Јужни ток“.

На територији К.О. Темерин планирани нафтовод се укршта са постојећим гасоводом средњег притиска Темерин-Сириг.

На територији К.О. Ченеј планирани нафтовод се укршта са планираним гасоводом високог притиска - за Хрватску.

На територији К.О. Кађ планирани нафтовод се укршта са по- стојећим гасоводом високог притиска РГ-04-11 II, нафтоводом Елемир Н-273, гасоводом РГ 04-04, магистралним гасоводом МГ-02 и нафтоводом Надрљан Н-230.

На територији К.О. Нови Сад 3 планирани нафтовод се укршта са планираним продуктоводом П1 (деоница Панчево-Нови Сад) и П2 (деоница Нови Сад-Сомбор), постојећим нафтоводом ДН2 Н-475 (деоница Нови Сад-Бачко Ново Село) и ДН1 Н-660 (деони- ца Панчево-Нови Сад), постојећим магистралним гасоводом МГ-09, нафтоводом Елемир Н-273, нафтоводом Надрљан Н-230, као и са градском гасном мрежом средњег притиска ГГМ.

2.3.5. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура

У обухвати Просторног плана траса нафтовода ће се укрштати са електронским комуникационим кабловима мреже фиксне и мобилне телефоније, телекомуникационе спојне оптичке мреже и приступне мреже у надлежности Телекома Србије, Дирекције за технику, Београд, као и оператера СББ.

Табела 10. Постојеће релације оптичких каблова/постојеће ре- лације коаксијалних и симетричних каблова

ПОСТОЈЕЋЕ РЕЛАЦИЈЕ ОПТИЧКИХ КАБЛОВА/ПОСТОЈЕЋЕ РЕЛАЦИЈЕ КОАКСИЈАЛНИХ И СИМЕТРИЧНИХ КАБЛОВА					
	Извршна јединица	Релација		Извршна јединица	Релација
1	Нови Сад	Србобран-Радичевић	18	Нови Сад	КК Нови Сад-Зрењанин
2	Нови Сад	Србобран-Турија	19	Нови Сад	КК Нови Сад-Врбас
3	Нови Сад	Турија-Надаљ	20	Нови Сад	КК Србобран-Врбас
4	Нови Сад	Турија-БС Турија	21	Нови Сад	КК Нови Сад-Суботица
5	Нови Сад	Темерин-Сириг	22	Нови Сад	КК Нови Сад-Зрењанин
6	Нови Сад	Темерин-Темерин Телеп	23	Нови Сад	КК Темерин-Жабаљ-Зрењанин
7	Нови Сад	Темерин-Темерин Старо Ђурђево	24	Нови Сад	СИМ Темерин-Бачки Јарак
8	Нови Сад	Темерин-Мункачи Михаља	25	Нови Сад	СИМ Темерин -Сириг
9	Нови Сад	Бачки Јарак-Темерин Старо Ђурђево	26	Нови Сад	КК Врбас-Кула-Сивац-Сомбор
10	Нови Сад	Нови Сад-Врбас (са приводом за Србобран, Бачки Јрак, Ченеј)	27	Нови Сад	СИМ Нови Сад-Сириг
11	Нови Сад	НовиСад-Врбас, II кабл, са приводом за Агровојводина, Метро НС 1, Канал 9)	28	Нови Сад	Нови Сад-Темерин
12	Нови Сад	Агровојводина-Универекспорт	29	Нови Сад	СИМ Нови Сад-Римски Шанчеви
13	Нови Сад	Нови Сад-Шајкаш (са приводом за Шангај, Кађ)			
14	Нови Сад	Кађ-Будисава			
15	Нови Сад	Кађ-Кађ1,2			
16	Нови Сад	Кађ-БС Кађ 2			
17	Нови Сад	Нови Београд-Нови Сад			

Планирана траса далековода и постојећа електронска комуникациона инфраструктура ће се ускладити у свему према законским прописима и техничким условима.

Табела 11. Планиране релације оптичких каблова

ПЛАНИРАНЕ РЕЛАЦИЈЕ ОПТИЧКИХ КАБЛОВА		
	Извршна јединица	Релација
1	Нови Сад	Нови Сад - Зрењанин
2	Нови Сад	Нови Сад - Темерин
3	Нови Сад	Темерин - Бачко Градиште
4	Нови Сад	Зрењанин-Жабаљ-Госпођинци-Темерин- Сириг-Змајево-Бачко Добро Поље-Врбас
5	Нови Сад	Нови Сад - Србобран - Врбас - Сомбор
6	Нови Сад	Кањ - Будисава - Шајкаш - Тител - Перлез (по постојећој траси)
7	Нови Сад	Кањ - Зрењанински пут (радна зона Кањ)
8	Нови Сад	Оптика у приступној мрежи радне зоне Кањ
9	Нови Сад	Србобран - Фекетић
10	Нови Сад	МБ Родић - Немановци - Пејићеви Салаши - индустријска зона кањка пута 2
11	Нови Сад	Ченеј - Форгач
12	Нови Сад	Србобран - Турија - Надаљ

Пре почетка било каквих грађевинских радова потребно је извршити трасирање и обележавање трасе постојећих електрон- ских комуникационих објеката помоћу инструмента трагача ка- блова, како би се дефинисали тачан положај и дубина ек објеката (ек канализације и ек каблова), да би се затим одредио начин ис- тих уколико су угрожени. Тачан положај подземних ек објеката (са дубином укопавања) одредиће се трасирањем - обележавањем мерним инструментом на захтев инвеститора. Приликом из- вођења радова, посебно на местима непосредног приближавања и укрштања постојећих ек објеката и новопројектованих објеката нафтовода, обавезно је присуство овлашћеног лица Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д., Извршне јединице Нови Сад, односно осталих власника (оператера) постојеће електрон- ске комуникационе мреже, SBB Нови Београд и др.

Оријентационо уцртани постојећи ек објекти обезбеђују и носе врло значајан међународни, међумесни и месни ек саобраћај. Било каквим грађевинским радовима не сме се довести у питање нормално функционисање ек саобраћаја, односно адекватан приступ постојећим ек кабловима ради редовног одржавања или евентуалних интервенција на истим.

Како не би на било који начин дошло до угрожавања механич- ке стабилности, електричне исправности и карактеристика по- стојећих подземних ек каблова, и како би се обезбедило нормално функционисање ек саобраћаја, инвеститор-извођач радова је оба- везан да предузме све потребне и одговарајуће мере предострож- ности, дужан је да све грађевинске радове у непосредној близини постојећих подземних ек каблова, на местима приближавања и укрштања планираног далековода са постојећим ек инсталација- ма изводи искључиво ручним путем, у складу са важећим тех- ничким прописима, без употребе механизације, уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни шлицеви и сл.).

Заштиту-обезбеђење постојећих ек објеката извршити пре почетка извођења било каквих грађевинских радова. Израда техничке документације, трасирање и обележавање ек објеката мерним инструментом, као и радови на заштити-обезбеђењу по- стојећих ек објеката (ек канализације и ек каблова) се изводе о трошку инвеститора који гради објекат.

Извођач радова је обавезан да приликом извођења радова на изградњи планираног енергетског објекта, и то на местима па- ралелног вођења, непосредног приближавања и укрштања истих са постојећим ек објектима, у свему поштује важеће прописе. Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предмет- ним планским документом у складу са Правилником о захтевима

за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникацио- не мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштит- не зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС“, бр.16/2012)

2.4. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА

2.4.1. Животна средина

Шире подручје нафтног поља „Турија-Север“ се налази на јуж- ном делу Бачке лесне терасе, са уједначеном површином и благим рељефним облицима. Ови терени нису погодни за становање.

Карактеристике пејзажа су типичне војвођанске слике: удаљена већа насеља и огромне пољопривредне парцеле са појединим салашима.

Иако нафтоводи и гасоводи представљају подземне објекте њихов утицај на животну средину је изражен током изградње и током експлоатационог периода:

у току копања канала за постављање нафтовода и гасовода; у функционисању Сабирно-отпремне станице због мо- гућности акцидената, који су праћени изливањем нафте и нафтних деривата.

У редовним условима рада нафтовода СОС Турија Север - Рафинерија нафте Нови Сад, технолошки процес производње, сабирања, припреме и транспорта нафте одвија се у затвореном систему цеви и посуда.

Транспорт нафте цевоводом, уз примену законом предвиђених мера, и са аспекта заштите животне средине, представља најси- гурнији начин транспорта флуида, тј. изградња и експлоатација нафтовода неће изазвати негативне промене у еко систему на разматраној локацији нити ће негативно утицати на фактор ква- литета животне средине на подручју насеља Србобран, Темерин, Бачки Јарак и Нови Сад.

Приликом транспорта нафте евентуална просипања су могућа уколико се користе транспорна средстава попут ауто-цистерни, вагон-цистерни или пловила, што негативно утиче на земљиште, воде и ваздух. Такође, при утовару, превозу и истовару нафте до- лази до емисије испарљивих угљоводоника у ваздух. Изградњом нафтовода искључује се транспорт нафте ауто-цистернама што знатно смањује вероватноћу манифестовања удесних ситуација и угрожавања квалитета животне средине.

У оквиру радних зона не постоје посебна ограничења те су положај нафтовода и услови његовог полагања усклађени су са условима изградње инфраструктуре у радним зонама и компле- ксима у атару.

Посебна пажња је посвећена је положају нафтовода у одно- су на Парк природе Јегричка, на територији К.О. Темерин, као значајном природном добру које се налази на листи међународ- но значајних станишта за биљке и птице. Укрштај нафтовода са каналом Јегричка се предвиђа подбушивањем водотока методом Horizontal Directional Driling (HDD) како се не би изазвале проме- не у еко систему.

У зони насеља Темерин и Бачки Јарак планска ограничења са источне стране представљају обилазна саобраћајница и желез- ничка пруга око Темерина и Бачког Јарка, а са западне стране ае- родром „Ченеј“. Планирана траса нафтовода се налази у коридору обилазне саобраћајнице и железничке пруге, на растојању од 50,0 m рачунајући од спољне ивице планираног пружног појаса и из- ван простора који обухвата аеродром „Ченеј“.

Код насеља Неманци траса нафтовода улази у инфраструктур- ни коридор ауто-пута Е-75 на административном подручју града Новог Сада, паралелна је са постојећим цевоводима, на растојању 1,0 m - 5,0 m. На делу km нафтовода 33+300,00 до 33+367,00 траса се као и други цевоводи у коридору на лази у бетонском кана лу.

Крај нафтовода представља пријемно чистачко место у Ра- финерији Нови Сад поред пријемо - чистачког места нафтовода Надрљан - РН Нови Сад.

За заштиту критичних места на цевоводном транспорту пред- виђене су бетонске водонепропусне танкване у које се сакупља евентуално просута нафта. Процуривање нафте из прирубничких спојева (заптивних елемената) на цевоводу и њено доспевање у земљу, спречава се постављањем сигурносних уређаја у пумпној станици за нафту који онемогућавају пораст притиска у цевово- дима изнад максималног радног притиска.

За дефинисану трасу нафтовода одређен је разред појаса наф- товода према густини насељености у заштитном појасу. Густина насељености одређена је у заштитном појасу нафтовода ширине од по 200 m са сваке стране, рачунајући од осе нафтовода и у ду- жини јединице појаса нафтовода.

Према густини насељености, односно броју стамбених згра- да одређене спратности, као и појас на коме се налазе пословне, индустријске, услужне, школске, здравствене и сличне зграде и јавне површине као што су: игралишта, шеталишта, рекреациони терени, отворене позорнице, спортски терени, сајмишта, паркови и сличне површине, на којима се трајно или повремено задржава више од двадесет људи, а налазе се на удаљености мањој од 100 m од осе нафтовода, траса нафтовода СОС Турија север - Рафине- рије нафте Нови Сад сврстана је у два (2) разреда који су приказа- ни у табели која следи:

Табела 12. Приказ разреда појаса нафтовода

Назив нафтовода	Бр. тачке	Стационажа почетка разреда (km)	Стационажа краја разреда (km)	Разред појаса нафтовода
Сабирно отпремна станица Турија север-Рафинерија нафте Нови Сад				
	0 - 1	0+000,00	26+350,00	I
	1 - 2	26+350,00	27+350,00	II
	2 - 3	27+350,00	36+000,00	I

Коефицијент сигурности који је неопходно узети за израчуна- вање рачунског притиска за све разреде појаса на траси нафто- вода СОС Турија север - Рафинерија нафте Нови Сад је 1,4, а за заштитни појас насељених зграда 2,5.

На територији обухвата Плана налазе се 3 IPPC постројења „НИС“ а.д. Нови Сад-Рафинерија нафте, и ТЕ-ТО Нови Сад у Шангају и Неопланта а.д. у Новом Саду, и три СЕВЕСО компле- кса оператера вишег реда, и то: „НИС“ а.д. Нови Сад-Погон ТНГ, „НИС“ а.д. Нови Сад-Рафинерија нафте, ЈП „Транснафта“ Панче- во-Терминал Нови Сад.

Мере заштите животне средине

У периоду градње система нафтовода са пратећим објектима потребно је обезбедити што већу дискретност рада грађевинске технике, као и испоруке материјала и опреме.

Током извођења грађевинско-техничких радова обавезно је вршити контролу поштовања техничких норматива емисије за- гађујућих материја у периоду градње објеката, при чему се мора обезбедити да не дође до прекорачења утврђених техничких нор- матива емисије, који одговарају стандардима Републике Србије и међународним захтевима.

Током експлоатације нафтовода, обавезно је поштовати тех- нолошки режим транспорта флуида, као и редовно праћење це- локупног система нафтовода. Предвидети редован мониторинг емисије загађујућих материја према Плану мониторинга у фази експлоатације.

Извештајем о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од СОС Турија Север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементи- ма детаљне регулације на животну средину, дефинисане су све- обухватне мере заштите животне средине, које су обавезујуће за све актере, с обзиром на то да Извештај представља саставни део Документационе основе Просторног плана.

2.4.2. Природна добра

1. За заштићено подручје, Парк природе „Јегричка“ неопход- но је испоштовати мере заштите природе прописане Актом о заштити заштићеног подручја Одлука о заштити Парка приро- де „Јегричка“ (‚Службени лист општине Темерин‘‘, бр. 10/2005), (‚Службени лист општине Жабаљ‘‘, бр. 11/2005), (‚Службени лист општине Врбас‘‘, бр. 7/2006) и (‚Службени лист општине
Бачка Паланка‘‘, бр. 13/2006). У току је ревизија заштите овог природног добра. Планирана траса нафтовода прелази преко ре- жима III степена заштите и заштитне зоне, за које су прописане мере заштите.

2. На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја преко којих прелази траса нафтовода (NSA 14d и NSA 14e):

- Забрањено је мењати намену површина (осим у циљу еколошке ревитализације станишта), преоравати повр- шине под природном вегетацијом, трајно уклањати трав- ни покривач са површинским слојем земљишта, поди- зати соларне и ветрогенераторе, градити рибњаке, отва- рати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одпагати отпад и опасне мате- рије, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;
- Приликом ископавања земље за

постављање нафтово- да на простору станишта неопходно је вратити ископа- ну земљу истих педолошких карактеристика како би се земљиште вратило у првобитно стање;
- Прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција иифраструкту- ре и објеката, уређење вода, радови на одржавању ка- налске мреже укључујући и уклањање вегетације и ос- тали мелиорациони радови; геолошка и друга истражи- вања; подизање ваншумског зеленила, сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња, паљење веге- тације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за поди- зање привремених објеката (надстрешнице и сл.).

3. Мере очувања проходности еколошких коридора које сече траса нафтовода (регионални еколошки коридор Канал ДТД и ло- кални еколошки коридори Велики римски шанац, Мали римски шанац и Јегричка 2 канал) су:
- На водном земљишту канала и канализационих водотоко- ва није дозвољена изградња објеката који мењају рељеф, вегетацију обале или приобалног подручја, односно који спречавају редовно одржавање травне вегетације обале;
- Није дозвољено осветљење еколошких коридора (код во- дених коридора воде и саме обале);
- Применом одговарајућих техничко-технолошхих ре- шења, смањити негативне утицаје објеката (осветљење, бука, вибрације, саобраћај) изграђених у зони утицаја на еколошке коридоре (до 200 m, на потпуно огвореном те- рену степских и слатинских подручја до 500 m);
- У случају трајног оштећења вегетације еколошких ко- ридора извршит ревитализацију оштећене вегетације. Уништену дрвенасту вегетацију обновити садњом ау- тохтоних врста.

Забрањено је одлагање отпада и свих врста опасних материја у коридор. Водотоци и канали који представљају еколошке кори- доре не могу да служе као пријемници непречишћених или дели- мично првчишћених отпадних вода.

4. Прибавити посебне услове заштите природе од надлежне институције за заштиту природе за потребе израде пројектно - техничке документације.

5. Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Ми- нистарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

2.4.3. Непокретна културна добра

У обухвату Просторног плана евидентиран је велики број ар- хеолошких налазишта на основу археолошког рекогносцирања терена, које су обавили надлежни заводи за заштиту споменика културе - за подручје општина Србобран и Темерин надлежан је Покрајински завод за заштиту споменика културе[1], док је за под- ручје Града Новог Сада надлежан Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада[2].

У подручју посебне немене, односно на самој траси планираног наф- товода, налази се тринаест археолошких локалитета, који ће бити ди- ректно угрожени изградњом нафтовода, и то на следећим локацијама:

Локалитет 1 - Налази се са северне стране канала ДТД, из- међу координатних тачака X=7408535,87; Y=5044980,34 и X=7408515,88; Y=5044663,01. На овом простору констатовано је касноантичко, сарматско насеље.

Локалитет 2 - Налази се са јужне стране канала ДТД, између ко - ординатних тачака X=7408501,74; Y=5044526,28 и X=7408492,23; Y=5044438,28. На овом простору констатовано је касноантичко, сарматско насеље.

Локалитет 3 - Налази се између координатних тачака X=7408441,42; Y=5044067,26 и X=7408375,03; Y=5043881,35. На овом простору констатовано је касно средњевековно насеље.

Локалитет 4 - Налази се са северне стране Јегричке, између ко- ординатних тачака X=7410228,49; Y=5035346,50 и X=7419332,00; Y=5035211,62. На овом простору констатовано је насеље из пе- риода касног бронзаног доба.

Локалитет 5 - Налази се између координатних тачака X=7410304,26; Y=5033677,82 и X=7410254,23; Y=5033533,94. На овом простору констатовано је насеље из периода касне антике.

Локалитет 6 -Налази се између координатних тачака X=7410120,87; Y=5032936,10 и X=7410182,05; Y=5032798. На овом простору констатовано је насеље из периода касног средњег века и за сада неутврђеног праисторијског периода.

Локалитет 7 -Налази се између координатних тачака X=7410611,00; Y=5026944,00 и X=7410726,47; Y=5026516,27. На овом простору констатовано је насеље из периода касног средњег века.

Локалитет 8 -Налази се између координатних тачака X=7410736,56; Y=5026478,90 и X=7410814,73; Y=5026189,35. На овом простору према старим аустроугарским картама налази се Мали Римски Шанац.

Локалитет 9 -Налази се између координатних тачака X=7411038,40; Y=5025409,23 и X=74109I7,95; Y=5024891,34. На овом простору констатовано је насеље из периода касне антике.

Локалитет 10 -Налазисе између координатнихтачака X=7411953; Y=5022525 и X=7412000; Y=5022293, на потесу Пејићи у КО Ченеј[3]. Обухвата кат. парцеле број 3496/13, 3497/4, 3497/5 и 347/8 и околне. На овом простору констатовано је насеље из вре- мена касне антике и доминације Сармата на нашим просторима.

Локалитет 11 -Налазисе између координатнихтачака

X=7411499; Y=5021031 и X=7411436; Y=5020882, на потесу Пејићи у КО Ченеј[4]. Обухвата кат. парцеле број 3600/2, 3602/2, 3604/1, 3604/2, 3604/3 и околне. На овом простору пронађени покретни материјал указује на настањивање у праисторији (у време брон- заног и гвозденог доба).

Локалитет 12 -Налазисе између координатнихтачака X=7411157; Y=5020232; затим X=7411417; Y=5019985 и X=7409616; Y=5020612, на потесу Огледна поља у КО Ченеј[5]. Обухвата кат. парцеле број 3810, 3811, 4547, 3775-3781, 3782/1, 4546, 3710, 3711/1, 3711/2, 3712/1, 3712/2, 3713/2, 3705, 3706, 4540, 3697/, 3696/2 и окол- не. Велики, изузетно богат и значајан вишеслојни археолошки ло- калитет откривен је 2011. године приликом изградње нових траса нафтовода и гасовода у Енергетском коридору око Новог Сада, у залеђу насеља Немановци, на лесној тераси северно од железнич- ке пруге, у дужини од 1850m. Пронађени су остаци непокретних и покретних археолошких објеката, остаци насеља из позног брон- заног и раног гвозденог доба, касноантичког и раносредњовеко- вног периода. Најзначајнији налаз је велика раносредњовековна некропола из времена II Аварског Каганата.

Локалитет 13 - Налази се између координатних тачака X=7411581; Y=5019694 и X=7412073; Y=5018672 у КО Кањ[6]. Обух- вата кат. парцеле број 4527, 4567, 4588, 4589, 4592/1, 4592/2, 4596/1, 6635, 6636 и околне. На овом вишеслојном археолошком локали- тету, археолошка истраживања се обављају још од 1960. голине. Пронађена су насеља из средњег и позног бронзаног доба, гвозде- ног доба и из средњег века.

У оквиру ченејског атара налазе се и два монументална грађе- винска објекта из прошлости, тзв. Мали и Велики Римски шанац, који такође представљају угрожено археолошко и историјско на- слеђе.

Велики Римски шанац - Налази се на потесу Римски шанац. На самој југоисточној страни ченејског атара испод Немановаца, на граници ка кањком атару је (очувана) почетна тачка тзв. Ве- ликог Римског шанца. Протеже се у правцу североистока. Ново- вековне и савремене девастације (изграђени пут по гребену, усе- чена железничка пруга, подбушење цевовода гасних и нафтних инсталација), овом великом грађевинском објекту из прошлости константно угрожавају опстанак. У ванграђевинском подручју, његови се обриси и даље могу пратити ка североистоку.

Мали Римски шанац - Налази се на потесу Мали Јарак. Овај ве- лики грађевински објекат пресеца Ченеј и његов атар по средини, у правцу исток - запад. У грађевинском подручју насеља (улица Вука Караџића), његови се обриси не могу пратити.

За очување ова два монументална објекта, која уживају прет- ходну заштиту, су од пресудне важности контролисани грађевин- ски и пољопривредни радови у атару. За зоне наведених архео- лошких локалитета (1-13), као и зоне Великог и Малог Римског шанца, који су директно угрожени изградњом предметног нафтовода, обавезна су предходна заштитна археолошка истражи- вања, пре извођења грађевинских радова на изградњи објеката и инфраструктуре. На осталом делу трасе вршиће се археолошки конзерваторски надзор и археолошка контрола земљаних радова.

[1] Услови број 02-311/3-2013 од 13 12 2013 године

[2] Услови број 225/6-2013 од 16 12 2013 године

[3] Ово је локалитет бр 28 по номенклатури Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада;

[4] Ово је локалитет бр 27 по номенклатури Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада;

[5] Ово је локалитет бр 48 по номенклатури Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада;

[6] Ово је локалитет бр 5 по номенклатури Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада;

Након подношења захтева, надлежне установе за заштиту ће израдити програм, са појединачно утврђеним мерама заштите за угрожено археолошко наслеђе. Члановима број 7, 21, 27, 99 - 110. Закона о културним добрима, дефинисане су обавезе власника, корисника и носилаца права коришћења за радове на културним добрима.

Покрајински завод за заштиту споменика културе и Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада ће са надлежним институцијама заштите вршити заштитна археолошка истражи- вања, надзор и контролу земљаних радова на угроженим лока- цијама. Сва евидентирана и потенцијална археолошка налазишта уживају заштиту као непокретна културна добра и од општег су интереса.

Како би се унапредила заштита, неопходно је подизање свести о значају културног наслеђа на свим нивоима, како би заштита постала стимулишући, а не ограничавајући фактор. Културно наслеђе је неопходно посматрати као развојни ресурс, који је по- требно додатно истражити, заштитити, уредити и користити на одговарајући и одржив начин.

У планирању заштите, уређења и коришћења културног на- слеђа неопходно је обезбедити пуно учешће локалне самоуправе и сарадњу инвеститора са установама које учествују у процесу очувања културног наслеђа, у циљу проналажења оптималних решења, кој а укључују компромис у контексту постизања одржи- вости очувања културне баштине и савремених потреба друштва.

Овај феномен је нарочито изражен код планирања у подручју посебне намене, где постоје сукоби између потреба за економ- ским развојем (изградња енергетских коридора) и очувања кул- турних и природних вредности, као ненадокнадивих ресурса.

Утицај посебне намене на непокретна културна добра се од- носи на:

- Усклађивање потреба за развојем и модернизацијом, са једне стране, са принципима очувања културног наслеђа, са друге стране;
- Ажурирање и сређивање базе података за сва културна добра на подручју посебне намене (археолошки објекти и локалитети на траси планираног нафтовода);
- Брз и ефикасан рад на појачаној заштити културног на- слеђа - археолошка контрола земљаних радова и пре- дходна

заштитна археолошка истраживања пре грађе- винских радова на изградњи предметног нафтовода;
- Унапређен приступ значају и презентацији археолошких локалитета;
- Идентификацију културног наслеђа као развојног, а не као ограничавајућег фактора.

2.5. ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ, техничко-технолошке несреће (удеси) И РАТНА ДЕЈСТВА

Елементарне непогоде

Снаге, објекти и средства за заштиту и спасавање, као и саме мере и надлежности органа и организација заштите и спасавање регулисане су Националном стратегијом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 86/11) и Законом о ванредним ситуацијама и пратећим подзаконским ак- тима. При утврђивању просторне организације и уређења прос- тора неопходно је поштовати и имплементирати опште принципе заштите од елементарних непогода и других несрећа, имајући у виду и постојећу просторну организацију. Општи принципи уп- рављања ризиком од елементарних непогода и других несрећа су: планирање и имплементација превентивних мера и активности; заштита, отклањање могућих узрока угрожавања (превенција); приправност и правовремено реаговање; смањење утицаја еле- ментарних непогода; спречавање других несрећа и умањење њи- хових последица (санација).

Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама плани- рају се превентивне и оперативне мере за спречавање и умањење последица елементарних непогода, техничко-технолошких не- срећа - удеса и катастрофа, као и снаге и средства субјеката сис- тема заштите и спасавања, њихово организовано и координирано ангажовање и деловање. План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама ради се на основу Процене угрожености. Процене угрожености извршиће се идентификација извора (узроци) могућег угрожавања, сагледавање могућих последица, процена потреба и могућности спровођења мера и активности заштите и спасавања од елементарних непогода и других несрећа, што ће утицати на утврђивање степена концентрације физичких струк- тура и инфраструктурних објеката на одређеном простору. На подручју Просторног плана континуирано ће се спроводити мере заштите и одбране од елементарних непогода, које настају као по- следица климатских, хидролошких, орографских и сеизмичких карактеристика.

Ради заштите од земљотреса, обавезно је строго поштовање прописаних услова који се односе на индекс изграђености пар- целе, густину насељености, систем изградње објеката и др. Та- кође, мере заштите од земљотреса су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материја- ла, начин изградње, спратност објеката и др. Код изградње но- вих објеката потребна је примена важећих законских прописа за пројектовање и градњу објеката на сеизмичким подручјима.

Подручје обухвата Просторног плана карактеришу каналисани водотоци (Јегричка, Хс ДТД Бечеј-Богојево), опасности од попла- ва нема на овом подручју. Такође, нема опасности од одроњавања и клизања земљишта, с обзиром на конфигурацију терена. Еро- зија земљишта на овој територији је малог интезитета. Јегричка је највећи каналисани водоток, постоји већи број такође канали- саних водотокова, те нема опасности од бујица.

Ради заштите од пожара неопходно је, поред урбанистичких, примењивати и грађевинско-техничке мере заштите од пожара у складу са прописима о изградњи објеката, прописима и ме- рама заштите од пожара код електроенергетских и гасних ин- сталација и објеката, прилагођавање природних водотокова и уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара. Заштита пољопривредног земљишта од пожара врши се приме- ном мера заштите које прописују општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту. Заштита шума обухвата спро- вођење мера за њихово уређење и очување, као и за спречавање појаве пожара као што су: обнова шума уношењем аутохтоних врста дрвећа (лишћара), санација и ревитализација угрожених и деградираних делова, израда карте шума по степену угроже- ности од пожара, планирање мера за борбу против потенцијалних изазивача пожара, планирање мера биолошко-техничке заштите шума, изградња шумских путева и заштитних просека у складу са програмом предузећа која газдују овим природним добрима, одређивање локација на природним водотоцима за уређење стал- них црпилишта воде за потребе гашења пожара (дефинише се у Плановима заштите од пожара које израђују предузећа која газ- дују овим природним добрима).

На подручју Просторног плана изграђено је 11 (једанаест) про- тивградних станица, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. У пречнику од 100 m од про- тивградних станица није дозвољена градња нових објеката без сагласности Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Удеси

Концепција планирања и заштите простора од елементарних непогода и технолошких удеса базира се на минимизацији ризика по људско здравље и животе, природне и створене вредности, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појава- ма. Усаглашавање националне законске регулативе са међународ- ном, јачање институционалних капацитета за примену законских обавеза, сектора за рану најаву и одбрану, као и формирање једин- ствене базе о угроженим просторима, потенцијално угроженим просторима, постојећим и планираним објектима одбране, пружа основу за планирање намене простора и његовог савременог кон- цепта развоја у складу са природним условима и ограничењима. Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама дефинисане су Законом о ванредним ситуацијама. Одредбе овог закона односе се на изра- ду Планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су

узроковане елементарним непогода- ма, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама.

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Плани- рање намене и садржаја простора и инплементација мера превен- ције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса. Ове мере се односе на:

- адекватно просторно планирање и зонирање просто- ра (подразумева одређивање зона заштите, удаљености опасних активности од насеља, дислокацију постојећих ризичних садржаја, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.);
- специфичне услове за изградњу објеката и инфраструк- туре са повећаним ризиком од удеса;
- израду анализе ризика од удеса и давање мишљења и са- гласности на њих;
- избор и примену технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- благовремено отклањање свих уочених техничко-техно- лошких недостатака;
- утврђивање траса транспорта опасних материја изван насељених места.

Постројења у којем се обављају активности у којима је при- сутна или може бити присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних (у даљем тексту: севесо по- стројење), регулисана су Законом о заштити животне средине и другим подзаконским актима, на основу чега се одређује обавеза израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, прописује се листа опасних материја и њихове количине и критеријуми за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја. Локална самоуправа је у обавези да, на основу Планова заштите од удеса оператера, који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама.

Повредиви објекти јесу они који се налазе на 1000 метара од граница севесо постројења.

У обухвату Просторног плана налазе се 3 (три) комплекса севе- со оператера вишег реда, и то: „НИС“ а.д. Нови Сад-Погон ТНГ, „НИС“ а.д. Нови Сад-Рафинерија нафте, ЈП „Транснафта“ Панче- во-Терминал Нови Сад.

Транспорт опасних материја цевоводима изузет је из примене Севесо директирве и у ЕУ и у Србији, осим у оном делу цевовода који се налази на самој локацији севесо комплекса.

Ратна дејства

У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране, подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извр- шење одбране.

Основу планирања и уређења простора за потребе одбра- не земље чини укупга постојећа инфраструктура, оптимално прилагођена за извршавање додељених мисија и задатака Војске и других снага одбране, у супростављању идентификованим иза- зовима, ризицима и претњама безбедности.

Према Обавештењу Министарства одбране, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље (заштита људи и материјалних добара), за предметни План (ПППН инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно-от- премне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације).

IV ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА

Табела 13. Биланс намене земљишта за изградњу нафтовода - обухват плана детаљне разраде 400 m

Р.бр.	Намена површина	Постојеће		Планирано	
		ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	1125,74	77,96	1086,12	75,22
	Пољопривредно земљиште под заливним системом	29,40		29,40	
	Остало пољопривредно земљиште	1096,34		1056,72	
2.	Шумско земљиште	31,95	2,21	31,95	2,21
	Шуме и шумско земљиште	31,95		31,95	
3.	Водно земљиште	15,40	1,07	15,40	1,07
	Канали, ХС ДТД и Јегричка	15,40		15,40	
4.	Грађевинско земљиште	270,91	18,76	310,53	21,50
	Грађевинско подручје насеља-енергетски коридор НС	66,90		66,90	
	Грађевинско подручје насеља	180,00		180,00	
	Радне зоне ван насеља	/		33,84	
	Комунални садржаји ван насеља-пречистач	/		2,44	
	Јавни путеви	4,46		7,80	
	Коридори железничке инфраструктуре	19,55		19,55	
	Укупно 1+2+3+4	1444,00	100,00	1444,00	100,00

Од укупне површине појас детаљне разраде (1444 ha) 75% су пољопривредне површине, од чега је сса 30 ha под покретним за- ливним системом. Око 21% су површине грађевинског земљишта, Табела 14. Биланс намене земљишта за изградњу нафтовода - унутар којих је 21% површине енергетског коридора Новог Сада појас забрањене градње 60 метара за који је по Одлуци Владе Републике Србије утврђен јавни ин- терес.

2. БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Р.бр.	Намена површина	Постојеће		Планирано	
		ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	168,94	78,21	165,62	76,68
	Пољопривредно земљиште под заливним системом	5,48		5,48	
	Остало пољопривредно земљиште	163,46		160,14	
2.	Шумско земљиште	7,57	3,50	7,57	3,50
	Шуме и шумско земљиште	7,57		7,57	
3.	Водно земљиште	1,88	0,87	1,88	0,87
	Канали, ХС ДТД и Јегричка	1,88		1,88	
4.	Грађевинско земљиште	37,61	17,41	40,93	18,95
	Грађевинско подручје насеља-енергетски коридор НС	31,52		31,52	
	Грађевинско подручје насеља	1,51		1,51	
	Радне зоне ван насеља	/		2,33	
	Комунални садржаји ван насеља-пречистач	/		0,79	
	Јавни путеви	0,64		0,84	
	Коридори железничке инфраструктуре	3,94		3,94	
	Укупно 1+2+3+4	216	100,00	216	100,00

Табела 15. Биланс намене земљишта за изградњу нафтовода - радни појас 10 метара

Р. бр	Намена површина	Постојеће		Планирано	
		ha	%	ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	28,61	79,47	27,97	77,69
	Пољопривредно земљиште под заливним системом	0,91		0,91	
	Остало пољопривредно земљиште	27,7		27,06	
2.	Шумско земљиште	1,27	3,53	1,27	3,53
	Шуме и шумско земљиште	1,27		7,57	
3.	Водно земљиште	0,3	0,83	0,3	0,83
	Канали, ХС ДТД и Јегричка	0,3		0,3	
4.	Грађевинско земљиште	5,82	16,17	6,46	17,94
	Грађевинско подручје насеља-енергетски коридор НС	5,51		5,51	
	Радне зоне ван насеља	/		0,39	
	Комунални садржаји ван насеља-пречистач	/		0,22	
	Јавни путеви	0,11		0,14	
	Коридори железничке инфраструктуре	0,2		0,2	
	Укупно 1+2+3+4	36	100,00	36	100,00

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Приликом пројектовања и изградње нафтовода потребно је придржавати одредби из Правилника о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима (Правилник је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 37/2013 од 24.4.2013. године, а ступио је на снагу 2.5.2013), као и технич- ких улова добијених од надлежних институција, органа, органи- зација, јавних и енергетских система и привредних субјеката са чијим инфраструктурним објектима се предметни нафтовод ук- ршта, паралено води или пролази у близини.

Минимална дубина укопавања цевовода, мерена од горње ивице цевовода, износи 0,8 m. Од минималне дубине укопавања

цеви, може се одступити у изузетним ситуацијама, ако за то по- стоје оправдани разлози за тај поступак, при чему је неопходно предвидети повећане мере безбедности, али тако да минимална дубина укопавања не може бити мања од 0,5 m са потребним оси- гурањем.

При укрштању и паралелном вођењу нафтовода, са подземним линијским инфраструктурним објектима, угао укрштања плани- раног нафтовода са подземном линијском инфраструктуром из- носи између 60 и 90 .

Минимално потребно растојање при укрштању нафтовода, са подземним линијским инфраструктурним објектима је 0,5 m.

Минимално потребно растојање при паралелном вођењу наф- товода, са подземним линијским инфраструктурним објектима је
5. m.

Растојања приликом укрштања и паралелног вођења нафто- вода, са подземним линијским инфраструктурним објектима се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: повећање степена сигурности, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.

Код насеља Неманци траса нафтовода улази у инфраструктур- ни коридор ауто-пута Е-75 на административном подручју града Новог Сада, паралелна је са постојећим цевоводима, на растојању
1.0 m - 5,0 m.

На делу km нафтовода 33+300,00 до 33+367,00 траса се као и други цевоводи налази у енергетском коридору у бетонском кана- лу, али не у истом бетонском каналу (у том каналу нема слобод- ног места за овај нафтовод), из тог разлога се за овај нафтовод планира изградња новог бетонског канала који ће се наслањати на поменути енергетски канал у којем се налазе остали инфра- труктурни објекти, али се сви заједно налазе у истом енергетском коридору.

Приликом укрштања нафтовода са другим инфраструктурним објектима, нафтовод се полаже у заштитну цев уколико се сигур- носним прорачунима покаже да је то неопходно. Неопходно је да се нафтовод постави тако да горња ивица заштитне цеви буде ми- нимум 1,3 m испод горње коте коловозне конструкције. Нафтовод је потребно заштитити заштитном цеви тако да на месту проласка коловоза буде минимум 3,0 m са обе стране пролаза.

У поступку израде техничке документације, потребно је пред- видети додатне мере заштите, на делу трасе која пролази кроз планирану радну зону и на делу трасе нафтовода која пролази по- ред парцеле намењене Пречистачу отпадних вода, на територији општине Србобран.

Заштитне цеви које се постављају ради преузимања спољних оптерећења неопходно је прорачунати на чврстоћу према макси- малном оптерећењу које је могуће на том делу саобраћајнице.

Нафтовод се у заштитну цев поставља тако да се не оштети његова антикорозивна изолација и неопходно га је поставити на изолованим одстојницима. Одстојници морају бити израђени од материјала који обезбеђује њихову пуну функционалност током укупног рада нафтовода. Неопходно је да крајеви заштитне цеви буду заптивени. Заштитна цев се бира тако да издржи сва напре- зања током полагања и експлоатације са коефицијентом сигур- ности 1,5.

Минимално растојање спољне ивице надземних нафтовода од путева и железничких колосека је 30 m. Растојање објеката од железничких пруга мери се од спољне ивице пружног појаса, а растојање од јавних путева мери се од спољне ивице земљишног појаса. Надземни нафтоводи и продуктоводи не могу се градити преко железничке пруге, осим у изузетним случајевима по при- бављеној сагласности управљача железничке инфраструктуре.

Табела 16. Минимална растојања објеката који су саставни де- лови нафтовода од других објеката

Објекти који су саставни део нафтовода и продуктовода	Најмање растојање од граничне линије суседног поседа, односно од крајње спољне ивице земљишног појаса пута или пружног појаса до станице	Најмање растојање од објекта односно од крајње спољне ивице земљишног појаса пута или пружног појаса на сопственом имању до станице
Пумпне станице	30 m	7,5 m
Чистачке станице	30 m	3,0 m
Блок-станице	30 m	3,0 m
Мерне станице	30 m	3,0 m

За зидане или монтажне објекте растојање се мери од зида објекта. За надземне објекте на отвореном простору растојање се мери од потенцијалног места истицања нафте, односно деривата нафте. Растојање објеката од железничких пруга мери се од спољ- не ивице пружног појаса, а растојање од јавних путева мери се од спољне ивице земљишног појаса пута.

Укрштања и паралелна вођења нафтовода са инфраструктур- ним објектима дата су детаљније у поглављу 3.3. за сваки инфра- структурни објекат засебно.

Коначне стационаже укрштања нафтовода са постојећим и планираним инфраструктурним објектима, утврдиће се кроз даљу израду техничке документације.

Услови за хортикултурно уређење

Уз путеве формираће се дрвореди од аутохтоног садног мате- ријала, лишћарског типа. На овај начин ће се вршити заштита од ветра и снежних наноса, а уједно ће представљати баријеру у од- носу на пољопривредно земљиште.

За ову намену се предлажу следеће врсте: Tilia, Acer sp. и др.

У циљу реализације плана озелењавања издају се следећи ур- банистичко-технички услови:

- неопходна је израда Главног пројекта који ће детерми- нисати избор врста, просторни распоред, начин садње, мере неге и заштите,
- саднице садити на удаљеност од најмање 3 m од ивице пута;
- водити рачуна о близини нафтовода и гасовода и неоп- ходном растојању.

3.1. ЗОНЕ ЗАШТИТЕ НАФТОВОДА

Заштитни појас цевовода ширине од по 200 m са сваке стране, рачунајући од осе нафтовода, је појас у коме нафтовод утиче на друге објекте и обрнуто други објекти утичу на сигурност нафтовода.

Радни појас нафтовода је појас цевовода ширине од по 5 m са сваке стране.

Табела 17. Радни појас нафтовода је појас цевовода ширине од по 5 m са сваке стране, рачунајући од осе нафтовода и

следеће парцеле

Катастарска општина	парцела
Србобран	11287/1,11286/2,12394,11289/4,11289/7,11289/5,11288/1
Турија	4263,2718,2719,4126,4124,4163,2746,2747,2748,2749,4109,4165,2822,4182,2874,2875, 2876,2877,2878,2879,2880,2881,2882,2883,4181,2944,2943,2941,2940/2,2940/1,2939,2 938, 2937,2936,2935,4110,2921,2922,2923,2924,4188,4189,4187,2917,2918,3165,3166,3167/ 1, 3167/2,3167/3,3168,4215,3143,3198,3200,3201,3202,3203,3204,3205,3206,4217,3230/2 , 3230/1,3229,3228,3227/2,3227/1,3226,3225,3224/2,3238,3239,3240,3241,4116,4130,33 57
Темерин	10560/4,10560/3,13324,10546/9,10546/14,10546/15,10546/16,10546/17,10546/26,1054 6/22, 13327,10413,10414,10415,10416/1,10416/2,10416/3,10416/4,10416/5,10416/9,13265/1 , 13416/5,13277,13398,10211,10212,10213/1,10213/2,10214,10215,10220,10221,10222, 10223,10224,10225,10226,10227,10228,10229,10230,10231,10232,10233,10234,13412, 10235,10236,10237,10238/1,10238/2,10239,10240,10241,10242,10243,10245,10246,102 47, 10248,10249,10250,10251,10252/5,10252/2,10252/3,10252/4,10253,10254,10257,10260 , 10261,10262,10263,10264/2,10265,10266,10267,10268,10269,10273,10281,10282,1028 3, 10284,10285,10286,10287,10288,10289,10290,10291,10292,13413,8827,8826,8825,8822 , 8821,8820,8818,8817/1,8817/2,13279,8829,13426,13318/2,8868/1,8867,8866,8865,8864 , 8863,8862,8861,8860,13427,8838,8839,8840,8845,13439,13443,13437,8125,8128,8129,8 132,
Бачки Јарак	2834/1,2835/2,1563,1649,1650,2836,2779,2837/2,2775,2776,2838,2754/3,2753,2752,27 51, 2750,2749,2748,2747,2746,2745,2744,2743,2742,2741,2740,2739/1,2739/2,2738,2737,2 736,
Кађ	6633,4566,4567,4568,4569,4570,4571,4572,6634,4580,4581,4582,4583,4584,4585,4586, 4587,4588,4589,4592/1,4592/2,4592/4,4596/1,4594/1,4593/1,4593/2,6509,6635,6636,4 527,
Нови Сад III	212/2,3223/3,213/1,3223/2,215/7,214,215/1,3277/1,847/2,846/1,3229/2,850/3,1175/1, 1170/1,1171,1172,1173,1168,1163,1167,1166,1155,3235,3234,3231/7,1147,1144,1141,1 140, 1137,1136,3186,3185/2,3187,1108,1107,1016/2,1098,3257/1,1015/2,3287/1,3288,3290, 3289/1,1012/1,3192/2,1005,969,970,971,968,967,964,3184/3,948,1500,1501,1502,1505/ 1, 1505/2,1563/3,1589/1,1586/1,1586/2,1585/1,1569/1,883/2,3184/2,3231/5,916/1,916/9,
Ченеј	3093,3094,3095,3096,3133/4,3133/3,3133/2,3133/1,3132,3131,3130,3129,4509,3108,31 09, 3110,3111,4508,4174,3484,3483/1,3483/2,4191,4528,4530,3497/1,3497/2,3497/3,3497/ 4, 3497/5,3497/6,4529,4537,3496/13,3496/12,3533,3532,3531,3530,3529,3528,3527,3526, 3525,3524,3523,3522,3521,3515,351 1,3507,3504,3500,4548,4549,4550,3619,3617,3616,3613,

Код паралелних нафтовода и продуктовода чији се радни појасеви додирују или преклапају, укупна ширина радног појаса састоји се из збира растојања између нафтовода и продуктовода и обзира на коефицијент сигурности половине ширине радног појаса одговарајућих нафтовода и продуктовода. Ако радни појас једног нафтовода и продуктовода потпуно обухвата радни појас другог нафтовода или продукто- вода укупна ширина радног појаса представља ширину радног појаса нафтовода или продуктовода већег радног појаса.

У појасу ширине од 30 m лево и десно од осе нафтовода, након изградње нафтовода, не могу се градити зграде намењене за становање или боравак људи, без обзира на коефицијент сигурности половине ширине радног појаса одговарајућих нафтовода и продуктовода и према броју и врсти цевовода који се полажу у заједнички ров, без обзира на то да ли је нафтовод или продуктовод изграђен и у који је разред појас цевовода сврстан.

Табела 18. Појас ширине од 30 m лево и десно од осе нафтовода обухвата следеће парцеле

Катастарска општина	парцела
Србобран	11287/1,11286/2,12394,11291/4,11290/4,11289/4,11291/3,11290/3,11289/7,11289/5, 11288/1
Турија	4263,2718,2719,4126,4124,4163,2745,2746,2747,2748,2749,2750/1,4109,4165,2823,2822, 4182,2874,2875,2876,2877,2878,2879,2880,2881,2882,2883,4180,4181,2944,2943,2941, 2940/2,2940/1,2939,2938,2937,2936,2935,3118,4110,2920,2921,2922,2923,2924,2925, 2926/1,2926/2,4188,4189,4187,2916,2917,2918,3165,3166,3167/1,3167/2,3167/3,3168, 3169,3170,4215,3144,3143,3198,320 0,3201,3202,3203,3204,3205,3206,4217,3231,3230/2,3230/1,3229,3228,3227/2,3227/1,3226,3225,3224/2,3238,3239,3240,3 241,4116,4130,3242,3357,
Темерин	13563,10560/5,10560/4,10560/3,10560/2,13324,10546/10,10546/8,10546/9,10546/14, 10546/15,10546/16,10546/17,10546/26,10546/22,10546/23,13327,10413,10414,10415, 10416/1,10416/2,10416/3,10416/4,10416/5,10416/9,10418/8,13265/1,13416/5,13277,13398, 10210,10211,10212,10213/1,10213/2,10214,10215,10220,10221,10222,10223,10224,10225, 10226,10227,10228,10229,10230,10231,10232,10233,10234,13412,10235,10236,10237, 10238/1,10238/2,10239,10240,10241,10242,10243,10245,10246,10247,10248,10249,10250, 10251,10252/5,10252/2,10252/3,10252/4,10253,10254,10256,10259,10257,10260,10261, 10262,10263,10264/2,10265,10266,10267,10268,10269,10273,10279,10280,10281,10282, 10283,10284,10285,10286,10287,10288,10289,10290,10291,10292,13413,8827,8826,8825, 8822,8821,8819,8820,8818,8815/2,8817/2,8817/1,13279,8829,13426,13318/2,8868/2,8868/1, 8867,8866,8865,8864,8863,8862,8861,8860,13427,8838,8839,8840,8845,8842,8841,8846,
Бачки Јарак	2834/1,2835/2,1563,1564,1647,1648,1649,1650,1651,1652,2836,2780,2779,2778,2837/2, 2774/2,2775,2776,2777,2838,2754/3,2753,2752,2751,2750,2749,2748,2747,2746,2745,2744, 2743,2742,2741,2740,2739/1,2739/2,2738,2737,2736,2735,2734,2733/3,2733/2,2733/1,
Кађ	6633,4566,4565,4567,4568,4569,4570,4571,4572,6634,4579,4580,4581,4582,4583,4584, 4585,4586,4587,4588,4589,4592/1,4592/2,4592/4,4596/1,4594/1,4593/1,4593/2,6509,6635, 6636,4527,4526,4525,4524,6512,4599/1,4599/3,4600,6688,6689,4603,4604,6523,5405/1
Нови Сад III	212/2,3223/3,213/1,3223/2,215/7,214,215/1,3277/1,847/2,846/1,3229/2,850/3,1175/1, 1170/1,1171,1172,1173,1168,1163,1167,1166,1155,1154,3235,3234,3231/7,1147,1144,1141, 1140,1137,1136,1133,3186,3185/2,3187,1108,1107,1106,1017/2,1016/2,1099/2,1098,1097, 3257/1,1014/1,1015/2,3287/1,3288,3290,3289/1,1012/1,3192/2,1005,965,966,969,970,973, 974,972,971,968,967,964,3184/3,948,1500,1501,1503,1502,1504,1505/1,1505/2,1563/3, 1592/1,1592/2,1590/1,1590/2,1589/1,1589/2,1586/1,1586/2,1585/2,1585/1,1582/1,1560/1
Ченеј	3092,3093,3094,3095,3096,3097,3133/4,3133/3,3133/2,3133/1,3132,3131,3130,3129,4509, 3108,3109,3110,3111,3112,4508,4174,3484,3483/1,3483/2,3482,4191,4528,4530,3497/1, 3497/2,3497/3,3497/4,3497/5,3497/6,4529,4536,3534,4537,3496/13,3496/12,3533,3532, 3531,3530,3529,3528,3527,3526,3525,3524,3523,3522,3521,3515,3511,3507,3504,3500, 4548,4549,4550,3619,3617,3616,3613,3612,3610/2,3610/1,3604/3,3604/2,3604/1,3602,

У појасу ширине 5 m на једну и другу страну (радном појасу), који је власник или корисник нафтовода или продуктовода.

рачунајући од осе нафтовода, није дозвољено садити дрвеће и У радном појасу нафтовода и продуктовода могу се градити друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, само објекти који су у функцији нафтовода и продуктовода.

за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Табела 18. Појас ширине од 30 m лево и десно од осе нафтовода обухвата следеће парцеле

		Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбед- У радном појасу нафтовода и продуктовода не могу се изво- ност и поуздан рад нафтовода и продуктовода. дити радови и друге активности осим пољопривредних радова дубине до 0,5 метара без писменог одобрења енергетског субјекта

3.2. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ НАДЗЕМНИХ ОБЈЕКАТА НАФТОВОДА

Табела 19. Грађевинско земљиште надземних објеката нафтовода чине парцеле планиране за следеће објекте

Назив објекта	Ознака објекта	Стационажа (km)	Катастарска општина
блок станица	БС 1	0 + 600	Турија
блок станица	БС 2	9 + 820	Темерин
пријемно-отпремна чистачка станица	ПОЧС 1	11 + 780	Темерин
пријемно-отпремна чистачка станица	ПОЧС 2	25 + 180	Ченеј

Регулационе линије планираних парцела за надземне објекте нафтовода су дефинисане постојећим и новоодређеним међним тач- кама.

БС 1 - се образује од дела парцеле 2718 у КО Турија (реферална карта бр. 4. - лист 4.1.).

Табела 20. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
1	7408626.54	5044664.07	4	7408598.93	5044598.95
2	7408528.04	5044697.85	5	7408527.22	5044389.78
3	7408505.16	5044631.11			

БС 2 - се образује од делова парцела 10546/16, 10546/17, 10546/18, 10546/22 и 10546/23 у КО Темерин (реферална карта бр. 4. - лист 4.2.).

Табела 21. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
6	7409985.09	5035794.02	8	7409915.33	5035719.75
7	7409913.12	5035791.72			

ПОЧС - 1 - се образује од дела парцеле 10245 у КО Темерин (реферална карта бр. 4.-лист 4.3.)

Табела 22. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
9	7410417.32	5034130.19	12	7410491.23	5034099.19
10	7410387.70	5034045.07	13	7410620.99	5034054.05
11	7410463.52	5034018.96			

ПОЧС - 2 - се образује од делова парцела 3526 и 3527 у КО Ченеј (реферална карта бр. 4. - лист 4.4.). Табела 23. Списак новоодређених међних тачака

Број тачке	Y	X	Број тачке	Y	X
14	7411912.92	5021932.97	16	7411945.23	5021816.94
15	7411984.80	5021897.78	17	7411873.35	5021852.13

3.3. УКРШТАЊЕ НАФТОВОДА СА ИНФРАСТРУКТУРНИМ ОБЈЕКТИМА

3.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Основни законски оквир за пројектовање и изградњу нафтово- да у коридорима јавних путева је дефинисан Законом о јавним путевима („Службени гласник РС“, број 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13) и Правилником о условима које са становишта без- бедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Службени гласник РС“, број 50/11).

Основни услов везан за државне путеве је двострано проширење државних путева на пројектовану ширину и изградњу додатних са- обраћајних трака у зонама евентуалне реконструкције и изградње додатних раскрсница у складу са одговарајућим просторним пла- новима посебне намене, те просторним и урбанистичким плано- вима локалних самоуправа кроз које пролази коридор нафтовода.

Укрштање и паралелно вођење нафтовода са саобраћајницама

Сва укрштања нафтовода са државним, оптинским и асфалти- раним путевима извести са механичким подбушивањем и увла- чењем

заштитне цеви одговарајуће чврстоће и пречника који је најмање за 150 mm већи од спољашњег пречника нафтовода.

Угао укрштања између осе нафтовода и осе државних јавних путева износи од 60 -90 , а дужине заштитних цеви и пројектова- не дубине, од горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви, зависе од реда јавног пута, нивелете пута и ширине земљишног појаса и дефинисане су саобраћајно-техничким условима ЈП „Пу- теви Србије“ или надлежног општинског органа.

Прорачун дебљина заштитних цеви извршити уз узимање у об- зир утицај надслоја земљаног материјала (запреминска тежина, угао унутрашњег трења, кохезија) и коловозне конструкције сао- браћајнице, као и утицај саобраћајног оптерећења према шеми ме- родавног оптерећења од возила, а у зависности од категорије пута.

Почетак радног рова за подбушивање и увлачење нафтовода (код државних путева) је дефинисан саобраћајно-техничким ус- ловима надлежне путне организације, а крајеви заштитне цеви која се поставља на прелазу испод пута морају бити удаљени ми- нимално 1,0 m од линија које чине крајње тачке попречног профи- ла јавног пута ван насеља, мерено на спољну страну и минимално
3,0 m са обе стране од ивице крајње коловозне траке.

Појас цевовода	Минимална дубина укопавања	
	А	Б*
- до пројектованог дна одводних канала путева и пруга	100 ^	60 cm
- до пројектованог дна регулисаних корита водених токова	100 ^	50 ^
- до горње коте коловозне конструкције	150-200	135 сш
- до горње ивице прага железничке пруге	150 ^	150 сш
- до горње ивице прага индустријског колосека	100 ^	100 сш
- до дна нерегулисаних корита водених токова	120	100 сш
*Б - Примењује се само за терене на којима је за израду рова потребан експлозив		

Табела 24. Минимална дубина укопавања цевовода, мерена од горње ивице цеви, код укрштања са државним путевима и другим објектима

Код осталих путева, општинских и атарских, минимална дубина укопавања је 1,35 m, односно 1,0 m од путног јарка у зависности од услова на месту укрштања. Дужина заштитне цеви, код асфалтира- них путева овог ранга зависе од нивелете пута, ширине путног појаса и попречног профила пута на месту укрштања. Дужине заштитних цеви биће одређене у фази израде главног пројекта, а радни ров за ув- лачење заштитних цеви потребно је прилагодити условима на терену.

Угао укрштања између осе нафтовода и осе железничке пруге износи 900.

Начин провођења нафтовода испод пружних колосека биће технички решено у техничким условима Железнице Србије као управљача јавном железничком инфраструктуром.

Р. број	Назив саобраћајнице	Растојање^)
1.	Некатегорисани путеви	5
2.	Општински путеви	5
3.	Државни путеви II реда	10
4.	Државни путеви I реда (осим аутопутева)	15
	Државни путеви I реда (аутопут)	20
5.	Железничке пруге	25[7]

Минимална растојања спољне ивице подземних нафтовода од саобраћајница и железничких пруга одређена су Правилником о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтово- дима и продуктоводима („Службени гласник РС“, бр. 37/13) и дата су у табели која следи:

Табела 25. Растојања нафтовода од саобраћајница и железнич- ких пруга при паралелном вођењу

Наведена растојања код саобраћајница рачунају се од спољне ивице земљишног појаса, а код железничких пруга од спољне ивице пружног појаса.

Услови укрштања нафтовода са јавним путевима (државни и општински путеви) су:

- укрштање са јавним путем планирати, пројектовати и из- вести по правилу методом механичког подбушивања испод трупа пута, управно на пут, употребом заштитних цеви;

- приликом укрштаја предметних инсталација са путем заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута увећана за по 3,0 m са сваке стране јавног пута, као и минимално
  3,0 m од ограде аутопута;
- темељне јаме за бушење морају бити удаљене минимал- но 3,0 m од крајње тачке попречног профила пута и ми- нимално 3,0 m од ограде аутопута;
- угао укрштања нафтовода са саобраћајницама износи 90 . Укрштање под мањим углом је могуће уз претходно прибављене саобраћајно-техничке услове и сагласност надлежног органа, односно управљача пута;
- пројектована дубина заштитне цеви мора бити минимал- но 1,5 - 2,0 m од најниже коте коловозне конструкције, односно минимално 1,2 m испод дна јарка, у зависности од конфигурације терена и пречника цеви;
- неопходно је да контролне цеви цевовода буду извучене изван земљишног појаса пута на одстојању најмање 5,0 m од линија које чине крајње тачке попречног профила јавног пута ван насеља мерено на спољну страну;
- неопходно је извршити испитивање геомеханичких својс- тава тла и анализе њихове отпорности преме бушењу на местима укрштања трасе предметног нафтовода.

Услови паралелног вођења нафтовода са јавним путевима су:
- предметне инсталације се могу планирати под условима којима се спречава угрожавање стабилности државног пута и обезбеђују услови за несметано одвијање саобраћаја на путу;
- не дозвољава се вођење инсталација гасовода по банки- ни, косинама усека и насипа, кроз јаркове и локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта;
- инсталације нафтовода морају бити постављене мини- мално 3,0 m од крајње тачке попречног профила јавног пута (ножице насипа/засека трупа пута или спољне иви- це канала за одводњавање) изузетно ивице реконструи- саног коловоза уколико се тиме не ремети режим од- водњавања коловоза и у зависности од конфигурације терена и пречника цеви нафтовода;

Услови паралелног вођења нафтовода са аутопутем су:
- предметне инсталације нафтовода морају бити по- стављене минимално 3,0 m од ограде аутопута рачу- најући од спољне ивице заштитне цеви до ограде ау- топута, у зависности од конфигурације терена и пречни- ка цеви нафтовода;

За све интервенције (саобраћајне прикључке) и инсталације које се воде кроз земљишни појас - парцелу предметног пута, потребно је затражити услове и сагласност од стране управљача - ЈП ‚Путеви Србије‘‘, за израду планске и/или пројектне доку- ментације за изградњу и постављање истих у складу са Законом о јавним путевима, члан. 14, („Службени гласник РС“, број 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13) и Законом о планирању и изградњи, члан 133, став 14 („Службени гласник РС“ број 72/09, 81/09-ис- правка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС и 98/13-УС).

Услови укрштања нафтовода са железницом су:
- угао укрштања нафтовода са пругом (испод колосека), по правилу, износи 90 .
- начин провођења нафтовода испод пружних колосека биће технички решено у техничким условима Железнице Србије као управљача јавном железничком инфраструктуром.
- у случају да се планира паралелно вођење трасе нафто- вода са трасом железничком пругом, исто је могуће пла- нирати на растојању не мањем од 25 m, а ван граница же- лезничког земљишта.
- обавеза је инвеститора, да по посебном захтеву прибави техничке услове Железница Србије за пројектовање и из- градњу предметног нафтовода.

7 у условима управљача над железничком пругом утврђена је удаљеност од 25 m која је ригорознија у односу на Правилник о техничким условима за несметан и без- бедан транспорт нафтоводима и продуктоводима (Службени гласник Р Србије 37/13, члан 10, где је та удаљеност 15 m)

У случају да нафтовод пролази близу других објеката или је паралелан с тим објектима, одстојање не сме бити:

- мање од 5 m од спољне ивице земљишног појаса некате- горисаног пута;
- мање од 5 m од спољне ивице земљишног појаса општин- ског пута;
- мање од 10 m од спољне ивице земљишног појаса др- жавног пута II реда;
- мање од 15 m од спољне ивице земљишног појаса др- жавног пута I реда;
- мање од 20 m од спољне ивице земљишног појаса ау- топута;
- мање од 25[8] m од спољне ивице пружног појаса желез- ничког колосека;
- мање од 5 m од спољне ивице објекта подземног линијс- ког ифраструктурног објекта;
- мање од 10 m од нерегулисаног водотока (рачунајући од уреза Q100god воде мерено у хоризонталној пројекцији);
- мање од 10 m од регулисаног водотока или канала рачу- најући од брањене ножице насипа мерено у хоризинтал- ној пројекцији;
- мање од 1,5 h висина ветрогенератора од ветрогенерато- ра (рачунајући од осе стуба ветрогенератора);

Правила за извођење приступних путева

Ради обезбеђења транспортне везе пројектованих локација технолошких објеката нафтовода са мрежом постојећих путева, предвиђена је изградња приступних путева са прикључком на најближи пут, у складу са конфигурацијом постојеће (категори- сане/ДП и некатегорисане /атарске) путне мреже. На одређену локацију приступа се са приступног пута.

Ширине приступних путева (до блок станица, отпремних и пријемних чистачких места) су 3,5 m са обостраним банкинама од 0,75 m и обостраним попречним нагибом од 2,5%.

Коловозна конструкција је са стабилисаним коловозним засто - ром (камени агрегат) и са следећом структуром коловозне кон- струкције:

1* дробљени камени агрегат 0/31.5 d=15 cm
2* дробљени камени агрегат 0/63 d=25 cm
3* постељица/ песак d=30 cm

За одводњу са коловозних површина нису планирани канали, већ се одводњавање нивелационо усмерава ка околном земљишту.

Табела 26. Приступни путеви надземним објектима нафтовода на основној траси

Р. бр.	Назив пута	Врста коловозног застора	Ширина коловоза (m)	Оријентац. дужина ~(m)	Постојећи прикључак на:	К.О.	Приближ. стационажа ~(km)
1	БС1	стабилисан	3,5	314	ДП IIа реда бр.115 / Р-129	Турија	0 + 600
2	БС2	стабилисан	3,5	31	некатегорисани пут	Темерин	9 + 820
3	ПОЧС1	стабилисан	3,5	193	некатегорисани пут	Темерин	11 + 780
4	ПОЧС2	стабилисан	3,5	30	некатегорисани пут	Ченеј	25 + 180

Траса и положај трајних колских приступа објектима нафтово- да одређени су границом појаса регулације планираних приступ- них путева. Ширина регулације је јединствена за све путеве и износи 5,0 m. Граница регулације је одређена графички (на Рефе- ралној карти 4) и елементима за геодетско обележавање карактеристичних тачака регулационе линије.

Након ближег пројектног дефинисања трасе и техничких еле- мената пута, све површине (слободне и коловозне) у појасу регу- лације могу се користити за постављање телекомуникационих и енергетских инсталација.

3.3.2. Водопривредна инфраструктура

При одабиру техничког решења за локације где се нафтовод ук- ршта са инсталацијама водовода и канализације подземно, морају се уважавати следећи услови:

- Угао укрштања осе новопројектованог нафтовода са осом инсталација водовода и канализације мора бити из- међу 60 и 90 .
- На местима укрштања и паралелног вођења новопројек- тованог нафтовода са изграђеним инсталацијама водо- вода и канализације, те припадајућим објектима, испо- штовати минимална одстојања од спољних ивица цеви и објеката и то 1,0 метар код паралелног вођења инстала- ција, односно 0,5 метара код укрштања инсталација.
- Задате вредности су растојања од спољне ивице нафто- вода до спољне ивице инсталација и објеката водовода и канализације.
- Уколико није могуће испоштовати тражене услове, пројектом предвидети одговарајућу заштиту истих
- Пре израде пројектне документације, потребно је извр- шити претходно шлицовање терена у циљу тачног ут- врђивања положаја инсталација.
- У зонама укрштања или паралелног вођења новопројек- тованог водовода и канализације са уличним инстала- цијама канализације, пројектом предвидети ручни ископ рова.

При одабиру техничког решења за локације где се нафтовод ук- ршта са мелиорационим каналима, подземно се морају уважавати следећи услови:

Укрштање цевовода са каналом треба извести полагањем це- вовода у заштити испод дна канала тако да горња ивица зашти- те (заштитна цев, АБ плоче) буде минимално 1,5 метар испод

пројектованог дна канала; ову дубину треба задржати у дужи- ни колико износи пројектована ширина канала у новоу терена

- Подземно укрштање цевовода са каналима на локација- ма уз пропуст (мост), треба предвидети на удаљености од минимално 5,0 метзара од пропуста (моста).
- Укрштање инсталације са каналима извести, што је мо- гуће ближе углу од 90
- Пројектом предвидети довођење каналских профила и околног терена у зони укрштања, у првобитно стање, а радове на извођењу тако организовати да не ометају нор- мално функционисање канала.

При паралелном вођењу нафтовода са каналима, потребно је обезбедити међусобно управно растојање од ивице обале канала од минимално 10 метара и у том појасу није дозвољена изградња над- земних објеката, а подземни се морају укопати минимум 1,0 метар испод терена и морају подносити оптерећење тешке механизације, а све у циљу што рациналније искоришћености водног земљишта.

У случају да се укрштање са каналом (или хидротехничким објек- тима) предвиђа надземно, односно постављањем уз конструкцију постојећег пропуста (моста), морају се испоштовати следећи услови:

- Нафтовод на пропусту треба поставити тако да доња ивица заштитне цеви не задире у светли отвор пропуста, тј. да не буде нижа од доње ивице конструкције пропуста (моста).
- Уколико дође до реконструкције пропуста (моста) на који је постављена инсталација, сву одговорност око заштите инсталације као и додатне радове и трошкове обезбеђује инвеститор, односно власник инсталација.

8 у условима управљача над железничком пругом утврђена је удаљеност од 25 m која је ригорознија у односу на Правилник о техничким условима за несметан и без- бедан транспорт нафтоводима и продуктоводима (Службени гласник Р Србије 37/13, члан 10, где је та удаљеност 15 m)

У зони одбрамбеног насипа није дозвољена никаква изградња објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, тј. нису доз- вољени никакви грађевински радови који на било који начин за- диру у постојећу геометрију насипа.

У случајевима укрштања са насипом, када се укрштање врши утискивањем или косим бушењем, извести тако да се почетак подбушивања лоцира на удаљеноости минимум 50,0 метара од унутрашње ножице насипа.

Када се прелаз нафтовода преко одбрамбеног насипа врши по- лагањем, цевовод се може укопати максимум до 1% меродавне рачунске велике воде (према податку РХМЗ). Све радове извести у складу са водним условима и мишљењем надлежног предузећа.

Укрштање нафтовода са мелиорационим каналима Хс ДТД треба извести испод дна канала, подземно, при чему горња ивица заштите мора бити минимално 2,0 метра испод пројектованог дна канала.

У појасевима радно инспекционе стазе лево и десно од ивице кана- ла у ширини од 10,0 метара, нафтовод мора бити обезбеђен од меха- ничких утицаја. Укрштање обележити у складу са водним условима.

Комплекс рафинерије нафте - Нови Сад се налази северозапад- но од изворишта, на удаљењу од ~ 500 m од првог водозахватног објеката на изворишта (БХД-2). У оквиру комлекса рафинерије изграђено је низ надземних и подземних цевовода за транспорт нафтних деривата, затим резервоари (танкване) за одлагање ис- тих, чија тренутна функционалност није позната, тим пре што је простор рафинерије бомбардован 1999. године.

Протекла хидродиманичка испитивања указују да се рад из- воришта „Ратно острво“ пропагира до зоне рафинерије, чиме су реално стечени услови за филтрацију неконтролисано истеклих деривата са простора рафинерије до бунара изворишта. Из тог разлога дуж источне границе рафинерије изграђена је хидра- уличка завеса, којом би се прихватило загађење и онемогућило његово гравитирање ка изворишту. Хидраулича завеса је из- грађена 2001/2002. године, а резултати успостављеног монито- ринга указују да још нису стечени услови за њено укључење.

Паралелно са редовним мониторингом квалитета воде из бу- нара за водоснабдевање, у зони хидрауличке завесе се прати и хемија подземне воде на објектима распоређеним дуж источне границе Рафинерије нафте Нови Сад, затим квалитет подземних вода у залеђу активних бунара изворишта, као и квалитет подзем- них вода око колектора атмосферских вода рафинерије. Програм праћења је конципиран у складу са циљем да се појаве загађења уоче на време, како би се адекватним мерама спречило њихово гравитирање ка водозахватним објектима изворишта.

Да би се проблем системски решио и смањио ризик угрожа- вања изворишта од стране различитих корисника простора са кога вода гравитира изворишту, неопходно је да се првенствено испоштују све законом прописане процедуре за добијање дозволе за изградњу и коришћење објеката (употребна дозвола). То под- разумева низ активности које треба да се спроведу за постојеће објекте и објекте који су у плану за изградњу:

- израда планске и урбанистичке документације,
- израда техничке документације у складу са важећим за- конима, правилницима и нормативима,
- техничка контрола документације,
- контрола усклађености решења са прописаним услови- ма од стране надлежних Министарстава и давање саглас- ности на техничку документацију,
- израда студије процене утицаја на животну средину за све постојеће и планиране објекте,
- израда документације за добијање интегрисане дозволе,
- стална контрола надлежних инспекција (на нивоу репу- блике и локалне самоуправе).

С обзиром да се деоница нафтовода налази у непосредној бли- зини изворишта „Ратно острво“ (приказано на Реферaлној карти бр.1), ову деоницу је неопходно појачано изоловати. Неопходно је

	паралелно вођење (m)	при укрштању (m)
< 20 kV	10	5
20 kV < U < 35 kV	15	5
35 kV < U < 110 kV	20	10
110 kV < U < 220 kV	25	10
220 kV < U < 440 kV	30	15

мерне изводе за контролу корозије поставити на размацима који нису већи од 1 km, а функционисање катодне заштите мора се контролисати најмање четири пута годишње.

3.3.3. Електроенергетска инфраструктура

На местима укрштања и паралелног вођења нафтовода са по- стојећим електроенергетским објектима високог напона обавеза инвеститора нафтовода је да изради Елаборат о утицају високона- понског вода на нафтовода.

Удаљење водова од нафтовода мора бити у складу са Правилни- ком о техничким нормативима за изградњу надземних електро- енергетских водова назив ног напона 1kV до 400kV („Службени лист СФРЈ“, бр. 65/88 и „Службени лист СРЈ“, бр 18/92), Правил- ником о техничким нормативима за уземљење електроенергет- ског постројења напона преко 1000V („Службени лист СРЈ“, бр. 61/95), као и СРПС N.CO 105-Техничким условима заштите под- земних металних цевовода од утицаја електроенергетских по- стројења („Службени лист СФРЈ“, бр.68/86).

Заштита постојећих подземних водова мора бити изведена у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за електроенергетска постројења назив ног напона изнад 1kV („Службени лист СФРЈ“, бр. 4/1974 и 13/1978).

Није дозвољено паралелно вођење нафтовода испод или изнад енергетских каблова.
Цевовод нафтовода мора бити удаљен мин.10,0т од темеља далеководног стуба, односно 10,0m од уземљивача стуба или трансформаторске станице. Уколико се ово растојање не може постићи, довољан је минимални размак од 1,0m, уз услов да ста- тичка стабилност стубова и механичка сигурност цевовода не сме бити угрожена.

Делови нафтовода кроз које се испушта флуид морају бити удаљени најмање 30,0 m од најистуренијих делова електроенере- гетских објеката под напоном.

Табела 27. Минимална растојања подземних нафтовода од над- земне електроенергетске мреже и стубова далековода

Минимално растојање се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

Минимално растојање нафтовода од ветрогенератора (рачу- најући од осе стуба ветрогенератора) износи 1,5 х висина ветро- генератора.

У заштитном коридору нафтовода може се градити подземна електроенергетска мрежа за потребе објеката у функцији наф- товода, као и трафостанице 20/0,4 kV за потребе напајања елек- тричном енергијим објеката у функцији нафтовода. Електричне инсталације и уређаји у објектима у функцији нафтовода се по правилу постављју ван зона опасности од експлозије, изузев ако је уградња у овим зонама условљена технолошким захтевима када се иста мора спровести у складу са утврђеним посебним прописима.

- Дубина полагања каблова треба да је најмање 0,8-1,0 m;
- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла из- над или испод цеви нафтовода
- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом нафтовода вертикално растојање мора бити веће од 0,50 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m.

- Трафостанице градити као монтажно-бетонске или стуб- не за 20/0,4 kV напонски пренос, у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног ЕД предузећа;
- Уређаји и објекти на нафтоводу морају бити заштићени од негативног утицаја атмосферског пражњења.
- Уређаји и објекти на нафтоводу морају бити уграђени тако да се онемогући појава статичког електрицитета која би могла да проузрокује паљење експлозивне смеше.

3.3.4. Термоенергетска инфраструктура

Минимално растојање нафтовода, мерено од спољне ивице нафтовода приликом укрштања са гасоводима, нафтоводима и продуктоводима износи 0,5 m.

Минимално растојање нафтовода, мерено од спољне ивице нафтовода приликом паралелног вођења са гасоводима, нафтово- дима и продуктоводима износи 5,0 m.

Растојања приликом укрштања и паралелног вођења нафтовода са гасоводима, нафтоводима и продуктоводима се могу изузетно смањи- ти уз примену додатних мера као што су: повећање степена сигурнос- ти, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању. Приликом укрштања нафтовода са гасоводима, нафто- водима и продуктоводима, нафтовод се може поставити у заштитну цев уколико је пројектом и сигурносним прорачунима то неопходно.

Укрштање пројектовати и извести подбушивањем испод цево- вода гасовода, нафтовода и продуктовода. Минимални угао ук-рштања планираног нафтовода и гасовода, нафтовода и продук- товода требало да буде између 60 и 90 .

3.3.5. Електронска комуникациона (ЕК) инфраструктура

- Дозвољено вертикално приближавање планираног наф- товода и оптичког кабла је 0,5 m на месту укрштања, с тим да гасовод буде положен испод постојећег оптичког кабла;
- Укрштање пројектовати и извести подбушивањем испод кабла;
- Угао укрштања планираног нафтовода и оптичког кабла би требало да буде приближно 90 , али не мањи од 6045 ;
- Укрштање пројектовати без механичког напрезања оп- тичког кабла и заштитне цеви.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Институционални оквир имплементације овог Просторног плана, у ужем смислу, представљају институције које ће директно и непосредно имплементирати политику и концепцију изградње и развоја објеката и система посебне намене, односно нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад. У том смислу, институционални оквир имплемента- ције Просторног плана чине:

1.1.1) ‚НИС‘‘ а.д. из Новог Сада, кроз инвестирање даљих ак- тивности на пројектовању, изградњи и коришћењу сис- тема нафтовода, односно као носилац активности посеб- не намене нафтовода од сабирно отпремне станице Ту- рија север до рафинерије нафте Нови Сад;

1.1.2) Министарство надлежно за послове енергетике, кроз даљу разраду политика које се односе на транспорт и прераду нафте;

1.1.3) Покрајински секретаријат надлежан за послове прос- торног планирања и урбанизма и Републичка агенција за просторно планирање, кроз контролу даљих активности на изради планске и техничке документације, управног поступка издавања потребних дозвола и одобрења, ин- спекцијски надзор, као и оцењивање потребе и оправда- ности измене и допуне појединих решења овог Простор- ног плана;

1.1.4) Јединице локалне самоуправе чији делови територије се налазе у обухвату овог Просторног плана, кроз контро- лу даљих активности на изради планске и техничке до- кументације на локалном нивоу, контролу управног по- ступка издавања потребних дозвола и одобрења, инспек- цијски надзор, делимично инвестирање у изградњу поје- диних инфраструктурних објеката и система који су у непосредној вези са системом гасовода, као и објеката у обухвату плана које је могуће градити у просторном обухвату у складу са правилима овог Просторног плана, и др.

Институционални оквир имплементације, у ширем смислу, чине све институције и органи који ће посредно учествовати у имплементацији планских решења, и то: 1) у области заштите и коришћења природних система и ресурса - министарства и по- крајински секретаријати надлежни за послове пољопривреде, шумарства, водопривреде и рударства; ЈП „Србијашуме“ и ЈП „Војводинашуме“; ЈП „Србијаводе“ и ЈВП „Воде Војводине“ и др; 2) у области развоја привреде - министарства и покрајински секретаријати надлежни за послове пољопривреде, индустрије и привреде и др.; невладине организације и локална удружења привредника и предузетника; и друга правна лица и др.; 3) у области развоја саобраћаја и инфраструктурних система - министарства и покрајински секретаријати надлежни за послове саобраћаја, инфраструктуре, телекомуникација и др.; ЈП „Путе- ви Србије“; ЈП „Електропривреда Србије“; ЈП „Електромрежа“; јавна предузећа на локалном нивоу; и др.; 4) у области заштите животне средине, природних и непокретних културних добара - министарства и покрајински секретаријати надлежни за послове животне средине, културе и др.; Завод за заштиту природе Србије и Покрајински завод за заштиту природе; Републички завод за заштиту споменика културе и други надлежни заводи за заштиту споменика културе; и др.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Овим Просторним планом дефинисани су уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене нафтовода од сабирно от-премне станице Турија север до рафинерије

нафте Нови Сад, које је обавезно уградити приликом израде просторно планске и урбанистичке документације у обухвату Просторног плана. Правила уређења, грађења и коришћења подручја посебне намене, спро- водиће се сагласно решењима из овог Плана и обавезујућа су за израду просторних и урбанистичких планова нижег хијерархијс- ког нивоа. Основна намена простора у границама посебне намене, дефинисана предметним Просторним планом, не може се мењати плановима нижег хијерархијског нивоа. Смернице за спровођења Плана су следеће:

1. Директна примена плана обухвата радни појас нафтово- да ширине око 10 m, ужу зону заштите ширине 60 m и ширу зону заштите ширине 400 m са елементима детаљ- не разраде и свим подацима и условима за издавање ло- кацијске дозволе.
2. У осталом делу обухвату Плана дају се смернице за спровођење Просторног плана у другим просторним и урбанистичким плановима.
3. У појасу контролисане изградње нафтовода Управљачи заштићених подручја као и Управљачи инфраструктур- них система су у обавези имплементације решења овог плана у својим секторским плановима и програмима.

Спровођење Просторног плана односи се на површине под ре- жимом посебне намене. Спровођење Просторног плана реализује се кроз:

- директну примену Просторног плана;
- примену мера заштите у заштитној зони нафтовода.

Зона директне примене обухвата све појасеве заштите нафто- вода -радни појас, ужи и шири појас заштите и појасе регулације планираних путева. Просторни план представља плански основ за издавање информације о локацији и локацијске дозволе у зони његове директне примене, на основу детаљне разраде и правила уређења и грађења утврђеним овим Просторним планом, за наф- товод од сабирно отпремне станице Турија север до рафинерије нафте Нови Сад са приступном инфраструктуром, као и за пра- теће објекате и путеве у функцији нафтовода.

На основу наведеног, а у складу са описом обухваћених повр- шина (пописом катастарских парцела и графичким приказима де- таљне разраде) Просторни план представља основ за:

а) проглашавање јавног интереса за експропријацију земљишта и других непокретности за потребе изградње нафтовода, објеката и приступних путева; и
б) проглашавање јавног интереса за привремену/непот- пуну експропријацију и установљење права службе- ности за потребе изградње/постављања објеката и ин- сталација у функцији нафтовода, за које у складу са за- коном није предвиђено формирање посебних грађевин- ских парцела или пренамена обухваћених површина.

У случају неслагања пописа обухваћених катастарских парце- ла планиране намене и графичких прилога детаљне регулације, меродавна је ситуација на Реферaлним картама 2, 3 и 4.

Ван подручја посебне намене утврђеном овим Просторним пла- ном, примењују се важећи плански документи (остали просторни планови подручја посебне намене, просторни планови јединица ло- калне самоуправе и урбанистички планови) у деловима који нису у супротности са режимом коришћења и уређења тог појаса.

Спровођење и усаглашавање планских концепција, решења и пропозиција утврђених овим Просторним планом у секторским плановима и програмима у складу са законом, обезбеђују:

- управљач заштићеног подручја, доношењем плана упра- вљања и годишњих програма управљања заштићеним подручјем;
- надлежни завод за заштиту споменика културе, у сарадњи с надлежним локалним самоуправама и приватним секто- ром, утврђивањем средњорочних и годишњих програма истраживања и заштите непокретних културних добара.
- министарство надлежно за водопривреду, односно Репу- бличка дирекција за воде, у сарадњи са ЈВП „Србијаво- де“ и ЈВП „Воде Војводине“, усклађивањем годишњих програма изградње, реконструкције и одржавања водо- привредних објеката у Републици Србији; доношењем програма мониторинга квалитета воде и заштите вода, а у сарадњи са министарством и покрајинским секрета- ријатом надлежним за заштиту животне средине;
- органи локалне самоуправе, доношењем средњорочних и годишњих програма развоја водоводне и канализацио- не инфраструктуре; планова и двогодишњих програма управљања отпадом и одлукама о комуналном реду;
- органи локалне самоуправе, у сарадњи са министар- ством и покрајинским секретаријатом надлежним за пољопривреду и шумарство, асоцијацијама пољоприв- редних произвођача и власницима земљишта, доно- шењем програма уређења пољопривредног земљишта;
- ЈП „Србијашуме“, ревизијом општих основа газдо- вања шумама за шумска подручја и посебних основа газдовања шумама за газдинске јединице обухваћене овим Просторним планом; а у сарадњи са власницима земљишта, израдом програма газдовања шумама и по- шумљавања земљишта у приватном власништву;
- ловачки савези и корисници ловног подручја, ревизијом, односно доношењем ловних основа за газдовање ловним подручјем и ловиштима и годишњих планова газдовања ловиштима у обухвату овог Просторног плана;
- ЈП „Путеви Србије“, у сарадњи са ‚‘НИС‘‘ а.д. из Но- вог Сада и надлежним локалним самоуправама, усклађи- вањем средњорочних и годишњих програма изградње, рехабилитације и одржавања државних путева;
- надлежне локалне самоуправе, односно

општинска јав- на предузећа надлежна за изградњу и одржавање инфра-структурних система, усклађивањем средњорочних и го- дишњих програма развоја;
- надлежне локалне самоуправе у сарадњи с министар- ством и покрајинским секретаријатом надлежним за заштиту животне средине, реализацијом акционих про- грама заштите животне средине, преко локалних еко- лошких акционих планова (ЛЕАП).

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА

Реализација планских решења подразумева и усклађивање трасе планираног нафтовода са осталим инфраструктурним сис- темима и објектима. У складу са тим, укрштања планираног наф- товода са инфраструктуром представљају приоритетна планска решења.

Табела 28. Списак тачака укрштања нафтовода са администра- тивним границама и инфраструктурним системима

	Објекат	К.О.	Град/Општина	
	Граница КО/ ОКМХСДТД Бечеј -Богојево пловни	Турија	Србобран	
	Далековод 20 kv	Турија	Србобран	
	Гасовод средњег притиска (Турија-	Турија	Србобран	
	Планирани ЕК кабл	Турија	Србобран	
	ЕК кабл првог реда	Турија	Србобран	
	ДП 11а реда бр.115 (Р-129)	Турија	Србобран	
1	Манипулативна бр. 1	Турија	Србобран	
	Далековод 400 kv	Турија	Србобран	

Р бр	Ознака укрштања	Објекат	К.О.	Град/Општина	Стање	Опис укрштања	Прис стац (km
40.	УП21	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	10+
41.	УП22	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	11+
42.	УП23	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	11+
43.	УП24	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	12+
44.	УР7	Канал Ј-35	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са реком	12+
45.	УП25	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	13+
46.	УП26	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	13+
47.	УЕ6	Далековод 20 kv	Темерин	Темерин	планирано	Укрштање са енергетском инфра.-	13+
48.	УО4	Подземни ЕК кабл	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	13+
49.	УП27 (ДП IIа реда бр.112 / Р-104)	ДП Па реда бр.112 (Р-104)	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	13+
50.	УО5	Планирани ЕК кабл	Темерин	Темерин	планирано	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	13+
51.	УГ4	Гасовод средњег притиска	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са енергетском инфра.-	13+
52.	УО6	ЕК кабл првог реда	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	13+
53.	УП28	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	14+
54.	УП29	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	15+
55.	УП30	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	15+
56.	УП31	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	16+
57.	УЕ7	Далековод 20 kv	Темерин	Темерин	планирано	Укрштање са енергетском инфра.-	16+
58.	УП32	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	16+
59.	УП33	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	17+
60.	УП34	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	18+
61.	УЕ8	Далековод 400 kv	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са енергетском инфра.-	19+
62.	УП35	Некатегорисан пут	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном	19+
63.	УК3	Граница КО	Темерин-Бачки	Темерин	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	19+
64.	УР8	Канал Ј-33	Бачки Јарак	Темерин	постојеће	Укрштање са реком	19+
65.	УП36	ОП бр.2 (Л-2),Бачки Јарак-граница општине-	Бачки Јарак	Темерин	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	19+
39.	УР6	Канал Ј-362	Темерин	Темерин	постојеће	Укрштање са реком	10+

	Објекат	К.О.	Град/Општина	
7	Некатегорисан пут	Бачки Јарак	Темерин	
	Граница КО	Бачки Јарак	Темерин-Град Нови Сад	
2	Локална бр.7	Ченеј	Град Нови Сад	
	Граница КО	Ченеј - Бачки	Град Нови Сад-Темерин	
8	Некатегорисан пут	Бачки Јарак	Темерин	
9	Некатегорисан пут	Бачки Јарак	Темерин	
0	Некатегорисан пут	Бачки Јарак	Темерин	
	Граница КО	Бачки Јарак	Темерин-Град Нови Сад	
	Подземни ЕК кабл	Ченеј	Град Нови Сад	
0)	ДП Па реда бр.102 (Р-120)	Ченеј	Град Нови Сад	
	ЕК кабл првог реда	Ченеј	Град Нови Сад	
	Планирани ЕК кабл	Ченеј	Град Нови Сад	
	Граница КО	Ченеј - Бачки	Град Нови Сад-Темерин	
	Далековод 20 kv	Бачки Јарак	Темерин	
0	Далековод 110 kv	Бачки Јарак	Темерин	
	Далековод 220 kv	Бачки Јарак	Темерин	
	Граница КО	Бачки Јарак	Темерин-Град Нови Сад	
2	Некатегорисан пут	Ченеј	Град Нови Сад	
3	Некатегорисан пут	Ченеј	Град Нови Сад	
4	Некатегорисан пут	Ченеј	Град Нови Сад	
	Гасовод високог притиска- за Хрватску	Ченеј	Град Нови Сад	
	Далековод 110 kv	Ченеј	Град Нови Сад	
	Далековод 220 kv	Ченеј	Град Нови Сад	
	Далековод 220 kv	Ченеј	Град Нови Сад	

Р бр	Ознака укрштања	Објекат	К.О.	Град/Општина	Стање	Опис укрштања	Прибл. стац. (km
114.	УО14	Планирани ЕК кабл	Кањ	Град Нови Сад	планирано	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	29+
115.	УК10	Граница КО	Кањ-Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	29+
116.	УР9	Канал Кањки	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са реком	29+
117.	УК11	Граница КО	Нови Сад 3-Кањ	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	30+
118.	УП53	Некатегорисан пут	Кањ	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	30+
119.	УР10	Канал Шарићев	Кањ	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са реком	30+
120.	УК12	Граница КО	Кањ-Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са границом катастарске општине	31+
121.	УР11	Канал шумски	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са реком	31+
122.	УП54	Некатегорисан пут	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	31+
123.	УП55	Некатегорисан пут	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	31+
124.	УП56	Некатегорисан пут	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	32+
125.	УП57	Некатегорисан пут	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	32+
126.	УП58	Некатегорисан пут	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	32+
127.	УП59	ОП:Кањ - Е-75 - ДП бр.12 (М-7)	Нови Сад 3	Град Нови Сад	планирано	Укрштање са саобраћајном инфра. - пут	32+
128.	УВ1	Канализација	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са комуналном инфраструктуром	32+
129.	УО15	ЕК кабл првог реда	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	32+
130.	УВ2	Водовод	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са комуналном инфраструктуром	32+
131.	УЕ20	Далековод 20 kv	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском инфраструктуром	32+
132.	УЕ21	Далековод 20 kv	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском инфраструктуром	32+
133.	УР12	Канал Субић Дунавац	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са реком	32+
134.	УП60	Некатегорисан пут	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	32+
135.	УПВ1	Продуктовод П2	Нови Сад 3	Град Нови Сад	планирано	Укрштање са енергетском инфраструкт	32+
136.	УП61 (ДП Ia реда А1 / М-22)	ДП fo реда А1 (М-22) (Е-75)	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са саобраћајном инфраструктуром - пут	32+
137.	УО16	ЕК кабл првог реда	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	33+
138.	УВ3	Водовод	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са комуналном инфраструктуром	33+
139.	УН3	Нафтовод ДН2 Н-475	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском инфраструктуром	33+
140.	УГ9	МГ-09-Гасовод магистрални Г-621	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском инфраструктуром-гасовод	33+
	бр.12 / М-						

	Објекат	К.О.	Град/Општина	
3	Канал Пољарев	Нови Сад 3	Град Нови Сад	п
	МГ-09-Гасовод магистрални Г-621	Нови Сад 3	Град Нови Сад	п
4	Канал Средњи	Нови Сад 3	Град Нови Сад	п
2	Некатегорисан пут	Нови Сад 3	Град Нови Сад	п
3	Некатегорисан пут	Нови Сад 3	Град Нови Сад	п
	Нафтовод ДН2 Н-475	Нови Сад 3	Град Нови Сад	п

Р бр	Ознака укрштања	Објекат	К.О.	Град/Општина	Стање	Опис укрштања	Прис
168.	УО19	Подземни ЕК кабл	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	35+
169.	УО20	ЕК кабл првог реда	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	35+
170.	УО21	Подземни ЕК кабл	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	35+
171.	УГ12	Гасовод средњег притиска	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском	35+
172.	УН10	Нафтовод Надрљан Н-230	Нови Сад 3	Град Нови Сад	планирано	Укрштање са енергетском	35+

	Водовод	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са комуналном	34+030
7	ЕК кабл првог реда	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	34+040
	Канализација	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са комуналном	34+050
4	ОП:Кањ-Е-75-ДП бр.12 (М-7)	Нови Сад 3	Град Нови Сад	планирано	Укрштање са саобраћајном	34+055
5	Канал Чуварев	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са реком	34+060
	Нафтовод ДН2 Н-475	Нови Сад 3	Град Нови Сад	планирано	Укрштање са енергетском	34+490
2	Продуктовод П2	Нови Сад 3	Град Нови Сад	планирано	Укрштање са енергетском	34+500
3	Продуктовод П1	Нови Сад 3	Град Нови Сад	планирано	Укрштање са енергетском	34+510
	Далековод 110 kv	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском инфраструктуром-	34+770
	Далековод 110 kv	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском	34+810
4	Далековод 110 kv	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском	34+870
	Далековод 110 kv	Нови Сад 3	Град Нови Сад	планирано	Укрштање са енергетском	34+900
	Нафтовод ДН1 Н-660	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском	34+905
	Нафтовод Елемир Н-273	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском	34+910
	Нафтовод Надрљан Н-230	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском	34+915
8	Подземни ЕК кабл	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са телекомуникационом инфра.- оптички кабл	35+300
	Нафтовод Надрљан Н-230	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском	35+420
5	Канал Чуварев	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са реком	35+430
	Водовод	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са комуналном	35+440
	Гасовод средњег притиска	Нови Сад 3	Град Нови Сад	постојеће	Укрштање са енергетском	35+450
6	ОП:Кањ-Е-75-ДП бр.12 (М-7)	Нови Сад 3	Град Нови Сад	планирано	Укрштање са саобраћајном	35+460

И
зградњанафтоводапредстављаједанодприоритетаурazвојуенергетскогсектораРепублике Србије „НИС“ а.д. НовиСадкаоносиоцаактивностиинвестицијa. Уврeменскомхоризонту Прост

Трасанафтоводаподељенајеузделовеницекојеуједнопредста-вљајуифазерелизацијеизградње

орногпланапредвиђенајефазнарелизацијаипуштањеурадцелокупногпланираногсистема.

финишеинвеститор. У првој фази имплементације Просторног плана до краја 2015. године приор
нафтовода. Д
инамика фазне реализације и изградње нафтовода зависиће од приоритета које

итетиурealизацијинафтовода су: решавањеимо-винских односаупоступкуекспропријације

покретностинацелокупнојтрасинафтовода; каоиизградњапојединихдеоницанафтовода сапра

тећимобјектимаиприступнимпутевима.

Основнепланско-програмскемереиинструментиимпл
ементација
овогПросторногплана
суизрадаелаборатаоекспропријација-
ципозавршинејавнен

ода. Де-финисање посебних нормативно-правних, финансијских и организационих мера и инс

амене и израда техничке документације (идејних и главних пројеката) за целокупну трасу гасов

трумената имплементацији ће бити спроведен израду уиреевизији у техничкедокументацији за

нафтовод.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 -исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. априла 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара "Окањ бара" и "Русанда"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара "Окањ бара" и "Русанда" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница

обухвата Просторног плана дефинисаће се Нацртом плана.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата делове територије јединица локалних самоуправа Зрењанин и Нови Бечеј и то следеће катастарске општине: Тараш, Меленци, Српски Елемир и Елемир на територији Града Зрењанина и део катастарске општине Нови Бечеј и део катастарске општине Кумане на територији Општине Нови Бечеј јужно од канала ДТД.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом Просторног плана износи 436,18 km^2.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице значајне за израду Просторног плана, садржани су у планским документима вишег реда: Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", бр. 88/10) и Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 22/11), као и развојним стратегијама. У Националној стратегији одрживог коришћења природних ресурса и добара ("Службени гласник РС", бр. 33/12), стратешка опредељења су:

- одрживо коришћење за кључне природне ресурсе, као што су заштићена подручја, биодиверзитет, геодиверзитет и предеони диверзитет;

- истраживања у области природних ресурса и добара, као и за потребе планирања, односно доношења планова и програма.

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се подлоге: катастарско-топографске, педолошке, климатолошке, хидролошке, геолошке, хидрогеолошке, пољопривредно-мелиоративне, подлоге режима подземних вода, као и друге подлоге за које се укаже да су нужне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивање се на принципима:

- повећања уређености подручја посебне намене у складу са еколошким функцијама подручја;

- заштите животне средине и одрживог коришћења природног и културног наслеђа;

- заштите природних ресурса и добара и укупног биодиверзитета подручја;

- очувања диверзитета предела обезбеђивањем идентитета простора;

- усклађивања приступа обезбеђивању квалитета предела с карактером развоја и развојним проблемима;

- развоја културног и регионалног идентитета;

- усклађеног развоја са суседним подручјима и просторно-функционалне интегрисаности и повезивања са окружењем.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја је одрживо коришћење и заштита природних добара и ресурса, као и њихово квалитетно унапређивање, у складу с принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су постизање рационалне организације и уређења подручја посебне намене у оквиру планског подручја, усклађивањем његовог коришћења с могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и потребама социјалног и економског развоја:

- заштитом, унапређивањем и коришћењем заштићених подручја у складу с режимима заштите;

- заштитом, унапређивањем и коришћењем простора у заштитним зонама и зонама утицаја на природна добра, у складу са условима заштите природе и животне средине;

- унапређивањем стања еколошких коридора ради остварења комуникације између природних станишта и њихово интегрисање у еколошке мреже ширег подручја;
- утврђивањем дугорочне концепције и мера заштите, очувања и унапређивања свих природних вредности, ради заштите идентитета предела, природних добара и ресурса;
- утврђивање мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације и загађивања животне средине.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене у оквиру обухвата Просторног плана, које ће чинити Специјални резерват природе "Окањ бара" и Парк природе "Русанда", и природна добра у зонама утицаја на ова заштићена подручја. Концептуални оквир планирања треба да буде усклађен са условима заштите, који ће унапредити заштићена подручја и очувати слику препознатљивог предела.

Концепција се дефинише на начин који истовремено обезбеђује еколошки јавни интерес и одрживи привредни и демографски развој.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Просторног плана је дванаест (12) месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Процењена финансијска средства потребна за израду Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину износе 10.200.000,00 динара.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у Граду Зрењанину и Општини Нови Бечеј, као и у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара "Окањ бара" и "Русанда" на животну средину.

Члан 11.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене заштићених природних добара "Окањ бара" и "Русанда" на животну средину саставни је део Документационе основе Просторног плана.

Члан 12.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 13.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 14.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и

уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
01 Број: 3-3/2015
Нови Сад, 08. април 2015. године
Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

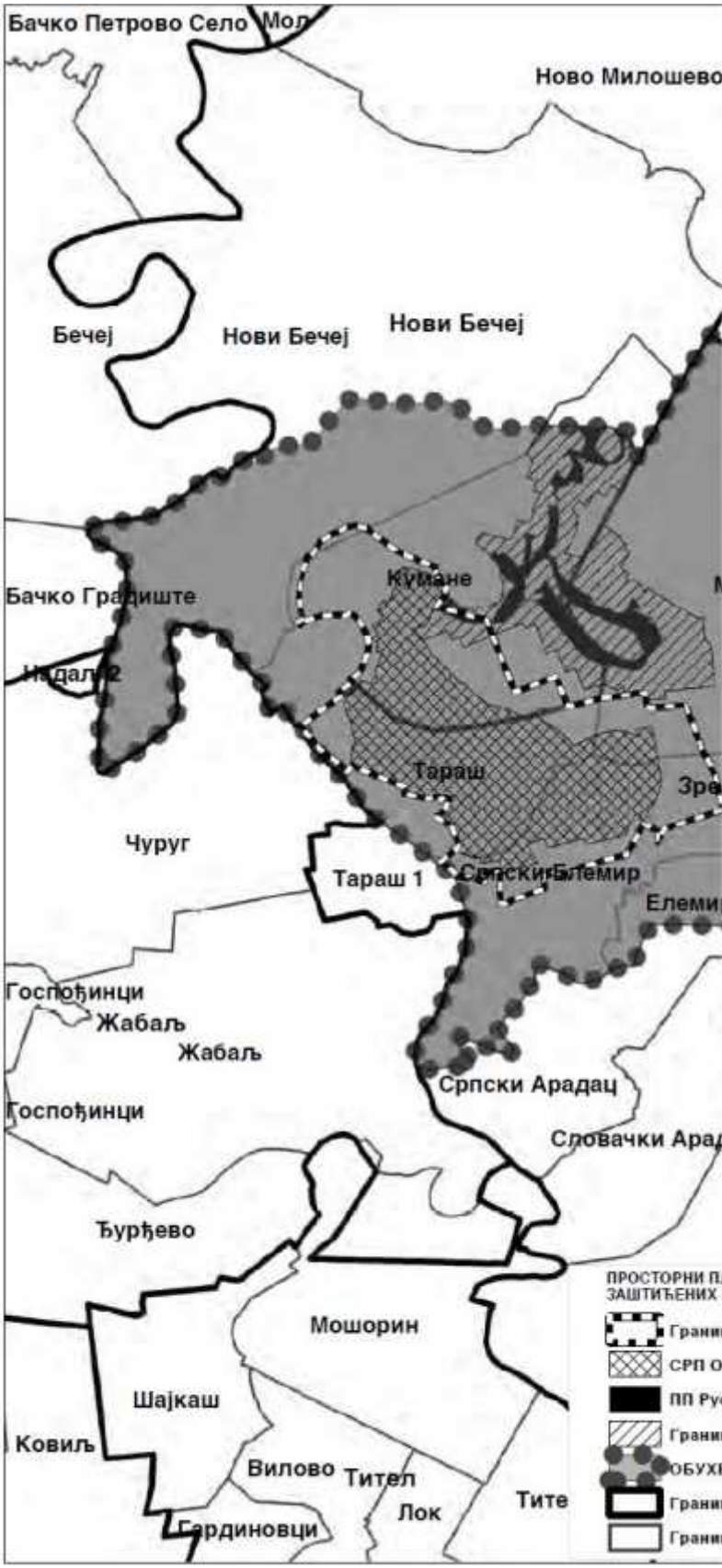

На основу члана члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС, 98/13-УС, 132/2014 и 145/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. априла 2015. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене система за наводњавање Срема

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене система за наводњавање Срема (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана ће се дефинисати Нацртом плана.

Подручје обухваћено оквирном границом обухвата у целости територије општина: Инђија, Ириг, Стара Пазова, Пећинци, Рума, Шид и територију града Сремска Митровица, као и део територије општине Бачка Паланка (катастарске општине Нештин и Визић).

Површина подручја обухваћеног оквирном границом Просторног плана износи 3528 km^2.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Просторни план садржаће смернице планских докумената из планова вишег реда: Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", бр. 88/10) и Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 22/11), као и смернице из развојних стратегија: Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара ("Службени гласник РС", бр. 33/12), Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године ("Службени гласник РС", бр. 85/14) и Стратегија водоснабдевања и заштите вода у АП Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 1/10), које се нарочито односе на:

- заштиту и унапређење коришћења пољопривредног земљишта у циљу одрживог пољопривредног и руралног развоја,
- повећање површина под наводњавањем у складу са потребама пољопривреде,
- одрживо коришћење природних ресурса уз заштиту и унапређење животне средине,
- уравнотежен регионални развој уз повећање регионалне конкурентности,
- просторно-функционалну интегрисаност у окружење.

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се расположиве подлоге: катастарско-топографски планови, дигитални записи, ортофото снимци, педолошке, климатолошке, хидролошке, геолошке, хидрогеолошке, пољопривредно-мелиоративне, подлоге режима подземних вода, као и друге подлоге за које се укаже да су нужне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивање се на принципима:

- одрживост коришћења пољопривредног земљишта,
- јачање конкурентности подручја Просторног плана,
- ефикасност система и усмереност ка кориснику,
- економска, еколошка и социјална оправданост изградње и коришћења система,
- унапређење интегрисаности са окружењем и територијалне кохезија,
- стварање услова за инвестирање у мрежу и објекте кроз јавно-приватно партнерство и друге облике финансирања.

Члан 5.

Визија изградње и функционисања регионалног система за наводњавање Срема је одрживо коришћење природних ресурса и њихово квалитетно унапређење, у складу са принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су:

- утврђивање планских решења коришћења, уређења и заштите регионалног система за наводњавање Срема;
- утврђивање утицаја на природу, створене вредности и животну средину;
- обезбеђивање одрживог коришћења природних ресурса и
- утврђивање фазности изградње и проширења делова система у временским фазама и етапама.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева оптимално коришћење постојећег водног потенцијала на посматраном подручју, усклађивањем свих видова коришћења, заштите вода и заштите од вода. Планирана посебна намена простора ће бити у функцији

регионалног система којим је потребно обезбедити потребне и довољне количине воде за:

- наводњавање пољопривредног земљишта;
- снабдевање водом сточарских фарми;
- снабдевање индустрије и насеља водом из отворених водотока;
- потребе развоја рибарства.

Концепција се дефинише на начин који истовремено обезбеђује еколошки јавни интерес и одрживи привредни и демографски развој.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 15 (петнаест) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета АПВ.

Процењена финансијска средства потребна за израду Просторног плана износе 13.200.000 динара.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у зградама општина Инђија, Ириг, Стара Пазова, Пећинци, Рума, Шид, Бачка Паланка, у згради Градске куће града Сремска Митровица и у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене система за наводњавање Срема на животну средину.

Члан 11.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене система за наводњавање Срема на животну средину је саставни део Документационе основе Просторног плана.

Члан 12.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 13.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 14.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-1/2015

Нови Сад, 08. април 2015. година

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(István Pásztor, s.k.)

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1 Статута

Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 54/13-УС и 98/13-УС), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. април 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене система за водоснабдевање "Источни Срем"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године, а ступила је на снагу 16.4.2015.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене система за водоснабдевање "Источни Срем" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се Нацртом плана.

Подручје обухваћено оквирном границом обухвата у целости општине: Инђија, Ириг, Стара Пазова, Пећинци и Рума.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом Просторног плана износи 1937 km^2.

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу који чини саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Просторни план садржаће смернице планских докумената из планова вишег реда: Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", бр. 88/10) и Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 22/11), као и развојних стратегија: Водопривредне основе Републике Србије (Сл. гл. РС, бр. 11/02), Националне стратегије одрживог коришћења природних ресурса и добара ("Службени гласник РС", бр. 33/12) и Стратегије водоснабдевања и заштите вода у АП Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 1/10), и нарочито се односе на:

- повећање капацитета и квалитета водоснабдевања у складу с потребама корисника,
- одрживо коришћење природних ресурса уз заштиту и унапређивање животне средине,
- уравнотежен регионални развој уз повећање регионалне конкурентности подручја,
- просторно-функционалну интегрисаност у окружење.
- Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се подлоге: катастарско-топографске, педолошке, климатолошке, хидролошке, геолошке, хидрогеолошке, пољопривредно-мелиоративне, подлоге режима подземних вода, као и друге подлоге за које се укаже да су нужне за његову израду.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснивaће се на принципима:

- одрживости коришћења природних ресурса,

- јачању конкурентности подручја Просторног плана,
- ефикасности система и усмерености ка кориснику,
- економичности изградње и коришћења система,
- унапређивања заштите животне средине,
- унапређивања интегрисаности са окружењем и територијалне кохезије,
- стварања услова за инвестирање у водоводну мрежу и објекте путем различитих облика финансирања.

Члан 5.

Визија изградње и функционисања система водоснабдевања источног Срема јесте одрживо коришћење воде као природног ресурса и њено квалитетно унапређивање, у складу с принципима одрживог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја јесу:

- утврђивање планских решења коришћења, уређења и заштите система за водоснабдевање источног Срема;
- утврђивање утицаја на природу, створене вредности и животну средину;
- обезбеђивање одрживог коришћења природних ресурса;
- утврђивање фазности изградње и проширења делова система у временским фазама и етапама.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја подразумева оптимално коришћење постојећег водног потенцијала на посматраном подручју са усклађивањем свих видова коришћења и заштите вода. Планирана намена простора посебно ће бити у функцији регионалног система водоснабдевања источног Срема, којим је неопходно обезбедити потребне и довољне количине воде, одговарајућег квалитета, за снабдевање становништва и индустрије на овом подручју.

Концепција се дефинише на начин који истовремено обезбеђује еколошки јавни интерес и одрживи привредни и демографски развој.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Просторног плана је петнаест (15) месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Процењена финансијска средства потребна за израду Просторног плана износе 13.000.000,00 динара.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у зградама општина Инђија, Ириг, Стара Пазова, Пећинци и Рума, као и у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 10.

Саставни део ове одлуке јесте Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене система за водоснабдевање "Источни Срем" на животну средину.

Члан 11.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене система за водоснабдевање "Источни Срем" на животну средину, саставни је део Документационе основе Просторног плана.

Члан 12.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 13.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 14.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-2/15

Нови Сад, 08. април 2015. године

Председник
Скупштине Ап Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14 и 54/2014), Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, доноси

Одлуку о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене система за водоснабдевање "Источни Срем" на животну средину

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене система за водоснабдевање "Источни Срем" на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за Стратешку процену јесу:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом подручја посебне намене система за водоснабдевање "Источни Срем" (у даљем тексту: Просторни план);
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторни планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу с критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана из аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја планског подручја;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности заштитом предела и заштићених подручја;
- очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, дефинисањем одговарајућих планских решења;
- утицај постојећих и планираних инфраструктурних објеката и других створених вредности из аспекта заштите животне средине на планском подручју;

- успостављање мониторинг система за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу утицати на животну средину посматраног подручја.

Члан 4.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и којим се одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, садржи:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
- релевантни плански и други документи
- кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
- резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

- општи и посебни циљеви Стратешке процене
- индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

- процена утицаја варијантних решења на животну средину
- образложење избора најповољнијег варијантног решења
- процена утицаја Просторног плана на животну средину
- решења и мере за смањење негативних утицаја на животну средину

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- опис циљева плана
- индикатори за праћење стања животне средине
- права и обавезе надлежних органа
- поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧКЕ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ

10. ЛИТЕРАТУРУ

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

За израду Извештаја о стратешкој процени утицаја, Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер заштите животне средине, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер пољопривреде, дипломирани инжењер мелиорације и по потреби друга стручна лица квалификована за анализу елемената стратешке процене утицаја.

Извештај о стратешкој процени утицаја израдиће се истовремено с

Нацртом Просторног плана, односно у ефективном року од 15 (петнаест) месеци од дана ступања на снагу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене система за водоснабдевање "Источни Срем".

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа, организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта просторног плана, с подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и другим информацијама које су значајне за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбедиће се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 8.

Ова одлука објавиће се у Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: 130-35-6/2015-01

Датум: 09.02.2015. године

покрајински секретар

др Слободан Пузовић

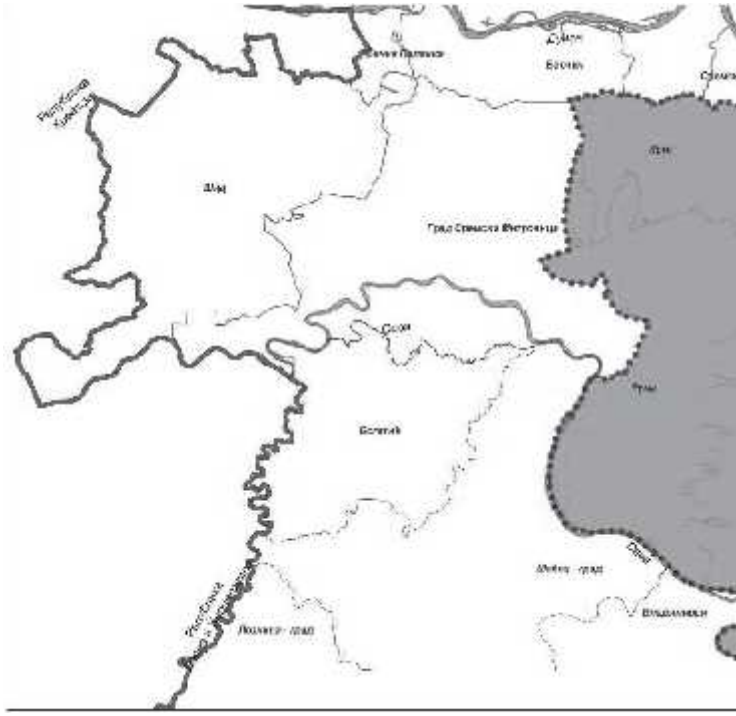

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС и 54/13 – УС) и члана 34. став 1. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 26. септембра 2013. године, д о н е л а ј е

Одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Слано копово"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 36/2013 од 26.9.2013. године, а ступила је на снагу 4.10.2013.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Слано копово" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Основни циљ израде Просторног плана је постизање оптималне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са потенцијалима и ограничењима природних ресурса, створеним вредностима и потребама социјалног и економског развоја кроз:

- заштиту, уређење, унапређење и коришћење заштићених подручја у складу са режимима заштите,
- очување диверзитета предела кроз обезбеђивање идентитета простора,
- усклађивање развоја са специфичним карактером предела,
- спровођење мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације предела,
- промоцију и заштиту вредних природних и културних вредности,
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у простору,
- повезивање природних и културних вредности,
- интеграцију проблематике квалитета предела у секторске политике, планове и пројекте.

Члан 3.

Утврђује се прелиминарна граница обухвата планског документа, а коначна граница обухвата планског документа ће се дефинисати Концептом, изузетно Нацртом плана.

Подручје обухваћено прелиминарном границом обухвата делове територије општине Нови Бечеј и то: катастарску општину Нови Бечеј.

Површина подручја обухваћеног прелиминарном границом планског документа износи 28238,38 ha.

Графички приказ прелиминарне границе обухвата планског документа је саставни део ове Одлуке.

Члан 4.

Просторни план се састоји из текстуалног и графичког дела.

Текстуални део Просторног плана садржи: полазне основе за израду плана - обухват и опис граница подручја просторног плана, границе целина и подцелина посебне намене, обавезе, услове и смернице из Просторног плана Републике Србије, Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине и других развојних докумената, скраћени приказ и оцену постојећег стања; принципе, циљеве и општу концепцију просторног развоја подручја посебне намене - принципе просторног развоја, опште и оперативне циљеве просторног развоја, општу концепцију развоја подручја посебне намене, регионални аспект развоја подручја посебне намене и функционалне везе и међуодносе са окружењем; планска решења - заштиту, уређење и коришћење природних система, утицај посебне намене на демографске и социјалне процесе и системе, утицај посебне намене на економију и привредне системе, просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система, заштиту животне средине, предела, културног и природног наслеђа, намену простора и биланс површина посебне намене; правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења - правила уређења и организације земљишта са зонама заштите, правила уређења, грађења и коришћења подручја; имплементацију - институционални оквир имплементације и учеснике у имплементацији, смернице за израду урбанистичких планова и друге развојне документације за подручје плана, приоритетна планска решења и пројекте, мере и инструменте за имплементацију. Текстуални део може садржати и табеле, графиконе и дијаграме и др.

Графички део Просторног плана чине реферални карте.

Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Слано копово" на животну средину је саставни део Просторног плана.

Члан 5.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 6.

Припрему, координацију и праћење израде Просторног плана обављаће Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/ IV.

Члан 7.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 8.

Рок за израду Нацрта Просторног плана је 15 (петнаест) месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 9.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 10.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 11.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у згради Скупштине општине Нови Бечеј и у Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/ IV.

Члан 12.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Слано копово" на животну средину, која је донета од стране Републичке агенције за просторно планирање, Организационе јединице за територију АП Војводине број 350-190/2013-02, од 29.08.2013. године.

Члан 13.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-5

Нови Сад, 26. септембар 2013. година.

Председник

Скупштине АП Војводине,

Иштван Пастор, с.р.

(Pásztor István,s.k.)

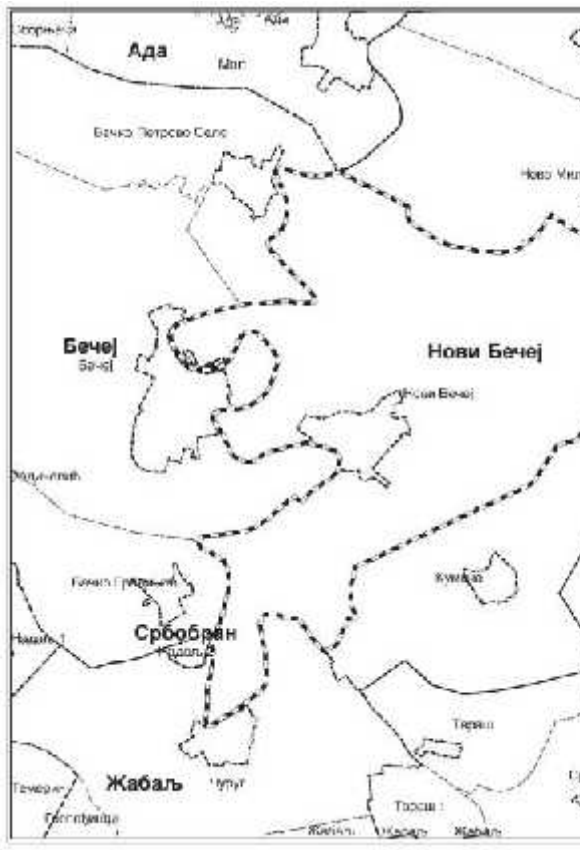

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС и 54/13 - УС) и члана 34. став 1. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 26. септембра 2013. године, д о н е л а је

Одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене "Суботичке пустаре и језера"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 36/2013 од 26.9.2013. године

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене "Суботичке пустаре и језера" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Циљ доношења Просторног плана је: постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и потребама социјалног и економског развоја кроз: заштиту, унапређење и коришћење заштићених подручја у складу са режимима заштите; заштиту, унапређење и коришћење простора у заштитним зонама и зона- ма утицаја на заштићена подручја, у складу са условима заштите природе и животне средине; унапређење еколошке мреже и интегрисање њених подручја у одрживи развој региона; побољшање квалитета екосистемских услуга, првенствено оних који подржавају хидролошки режим еколошко осетљивих просторних целина; утврђивање дугорочне концепције и мера заштите, очувања и унапређења свих природних вредности, ради заштите идентитета предела, заштићених подручја и природних ресурса; утврђивање мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика деградације и загађивања животне средине; обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја у складу са условима заштите, који неће негативно утицати на заштићена подручја и слику препознатљивог предела; сагледавање потенцијала на простору обухвата Просторног плана, ради стварања услова за прекограничну сарадњу.

Члан 3.

Утврђује се прелиминарна граница обухвата планског документа, а коначна граница обухвата планског документа ће се дефинисати Концептом, изузетно Нацртом плана.

Подручје обухваћено прелиминарном границом обухвата територију Града Суботице, и то катастарске општине: Стари град, Нови град, Палић и Бачки Виногради; и део територије општине Кањижа, и то катастарске општине: Хоргош и Мартонош.

Површина подручја обухваћеног прелиминарном границом планског документа износи 41059,31 ha.

Графички приказ прелиминарне границе обухвата планског документа је саставни део ове Одлуке.

Члан 4.

Просторни план се састоји из текстуалног и графичког дела.

Текстуални део Просторног плана садржи: полазне основе за израду плана - обухват и опис граница подручја просторног плана, границе целина и подцелина посебне намене, обавезе, услове и смернице из Просторног плана Републике Србије, Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине и других развојних докумената, скраћени приказ и оцену постојећег стања; принципе, циљеве и општу концепцију просторног развоја подручја посебне намене - принципе просторног развоја, опште и оперативне циљеве просторног развоја, општу концепцију развоја подручја посебне намене, регионални аспект развоја подручја посебне намене и функционалне везе и међуодносе са окружењем; планска решења - заштиту, уређење и коришћење природних система, утицај посебне намене на демографске и социјалне процесе и системе, утицај посебне намене на економију и привредне системе, просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система, заштиту животне средине, предела, културног и природног наслеђа, намену простора и биланс површина посебне намене; правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења - правила уређења и организације земљишта са зонама заштите, правила уређења, грађења и коришћења подручја; имплементацију - институционални оквир имплементације и учеснике у имплементацији, смернице за израду урбанистичких планова и друге развојне документације за подручје плана, приоритетна планска решења и пројекте, мере и инструменте за имплементацију. Текстуални део може садржати и табеле, графиконе и дијаграме и др.

Графички део Просторног плана чине рефералне карте.

Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене "Суботичке пустаре и језера" на животну средину је саставни део Просторног плана.

Члан 5.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 6.

Припрему, координацију и праћење израде Просторног плана обављаће Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/ IV.

Члан 7.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 8.

Рок за израду Нацрта Просторног плана је 15 (петнаест) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 9.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 10.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 11.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у зградама Скупштине Града Суботице и Скупштине општине Кањиже и у Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/ IV.

Члан 12.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене "Суботичке пустаре и језера" на животну средину, која је донета од стране Републичке агенције за просторно планирање, Организационе јединице за територију АП Војводине број 350-192/2013-02, од 29.08.2013. године.

Члан 13.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број:35-2
Нови Сад, 26. септембар 2013. година
Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István, s.k.**)

На основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/05 и 88/10) и члана 75. Закона о

планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС) Републичка агенција за просторно планирање доноси

Одлуку о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене "Суботичке пустаре и језера" на животну средину

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене "Суботичке пустаре" на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом подручја посебне намене "Суботичке путаре и језера" (у даљем тексту: Просторни план);
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- очување јединствености, изворности и аутентичности природних вредности подручја;
- трајна заштита, унапређење, одрживо коришћење и управљање природним вредностима;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштиту подручја;
- заштита унапређење и очување природних и културних вредности резервата и усклађеност његовог коришћења са прописаним режимима заштите;
- утицај инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине;
- активна заштита екосистема, ревитализација станишта и успостављање свеобухватног мониторинга;
- развој туристичко-рекреативних потенцијала.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину.

Члан 4.

Разлози за изостављање појединих питања и проблема за животну средину у Просторном плану из стратешке процене, биће садржани у Извештају о стратешкој процени утицаја.

Члан 5.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, садржи:

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

- кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
- релевантни плански и други документи
- анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у плану
- резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- општи и посебни циљеви Стратешке процене
- индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

- процена утицаја варијантних решења на животну средину
- образложење избора најповољнијег варијантног решења
- процена утицаја Просторног плана на животну средину
- решења и мере за смањење негативних утицаја на животну средину

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- опис циљева плана

- индикатори за праћење стања животне средине
- права и обавезе надлежних органа
- поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

ЛИТЕРАТУРА

Члан 6.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

За израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер пољопривреде, дипломирани инжењер мелиорације и по потреби друга стручна лица квалификована за анализу елемената стратешке процене утицаја.

Извештај о стратешкој процени утицаја израдиће се истовремено са Нацртом Просторног плана односно у року од 15 (петнаест) месеци од дана ступања на снагу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене "Суботичке пустаре и језера".

Члан 7.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 8.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђују се из буџета Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Број: 350-192/2013-02

Датум: 29.08.2013.

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС и 54/13 - УС) и члана 34. став 1. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 26. септембра 2013. године, д о н е л а је

Одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 36/2013 од 26.9.2013. године, а ступила је на снагу 4.10.2013.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Основни циљ израде Просторног плана је утврђивање концепције заштите, очувања, уређења, унапређења и коришћења у складу са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима као и одрживог развоја подручја обухваћеног Просторним планом.

Посебни циљеви израде Просторног плана су:

- заштита, уређење, унапређење и коришћење заштићеног подручја у складу са режимима заштите,
- заштита, унапређење и коришћење простора у заштитној зони и зони утицаја на заштићено подручје, у складу са условима заштите природе и животне средине,
- утврђивање дугорочне концепције и мера заштите, очувања и унапређења свих природних вредности, ради заштите идентитета предела, заштићеног подручја и природних ресурса,
- утврђивање мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања и контроле свих облика деградације и загађивања животне средине,
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја у складу са условима заштите, који неће негативно утицати на заштићено подручје и слику препознатљивог предела,
- сагледавање потенцијала за развој на простору обухвата Просторног плана.

Члан 3.

Утврђује се прелиминарна граница обухвата планског документа, а коначна граница обухвата планског документа ће се дефинисати Концептом, изузетно Нацртом плана.

Подручје обухваћено прелиминарном границом обухвата делове територије општине Тител и то: катастарске општине Тител, Лок, Вилово и Мошорин.

Површина подручја обухваћеног прелиминарном границом планског документа износи 18888,63 ha.

Графички приказ прелиминарне границе обухвата планског документа је саставни део ове Одлуке.

Члан 4.

Просторни план се састоји из текстуалног и графичког дела.

Текстуални део Просторног плана садржи: полазне основе за израду плана - обухват и опис граница подручја просторног плана, границе целина и подцелина посебне намене, обавезе, услове и смернице из Просторног плана Републике Србије, Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине и других развојних докумената, скраћени приказ и оцену постојећег стања; принципе, циљеве и општу концепцију просторног развоја подручја посебне намене - принципе просторног развоја, опште и оперативне циљеве просторног развоја, општу концепцију развоја подручја посебне намене, регионални аспект развоја подручја посебне намене и функционалне везе и међуодносе са окружењем; планска решења - заштиту, уређење и коришћење природних система, утицај посебне намене на демографске и социјалне процесе и системе, утицај посебне намене на економију и привредне системе, просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система, заштиту животне средине, предела, културног и природног наслеђа, намену простора и биланс површина посебне намене; правила употребе земљишта, правила уређења и прави- ла грађења - правила уређења и организације земљишта са зонама заштите, правила уређења, грађења и коришћења подручја; имплементацију - институционални оквир имплементације и учеснике у имплементацији, смернице за израду урбанистичких планова и друге развојне документације за подручје плана, приоритетна планска решења и пројекте, мере и инструменте за имплементацију. Текстуални део може садржати и табеле, графиконе и дијаграме и др.

Графички део Просторног плана чине реферални карте.

Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег" на животну средину је саставни део Просторног плана.

Члан 5.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 6.

Припрему, координацију и праћење израде Просторног плана обављаће Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/ IV.

Члан 7.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 8.

Рок за израду Нацрта Просторног плана је 15 (петнаест) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 9.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 10.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 11.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у згради Скупштине општине Тител и у Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/ IV.

Члан 12.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег" на животну средину, која је донета од стране Републичке агенције за просторно планирање, Организационе јединице за територију АП Војводине број 350-191-2013-02, од 29.08.2013. године.

Члан 13.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

0 1Број: 35-4

Нови Сад, 26. септембар 2013. година.

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István, s.k.**)

На основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10) и члана 75. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС) Републичка агенција за просторно планирање доноси

Одлуку о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег" на животну средину

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег" на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

Основни разлог за вршење стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег" (у даљем тексту: Просторни план) је заштита, унапређење и одрживо коришћење природног добра I категорије.

Остали разлози за вршење стратешке процене се односе на:

- сагледавање, процену и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на основу промена у просторно-функционалној организацији које се планирају Просторним планом, а које могу бити од утицаја на стање животне средине;
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум, а позитивни увећали.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми везани за животну средину у Просторном плану:

- очување јединствености, изворности и аутентичности природних вредности подручја;
- трајна заштита, унапређење, одрживо коришћење и управљање природним вредностима;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштиту подручја;
- заштита унапређење и очување природних и културних вредности резервата и усклађеност његовог коришћења са прописаним режимима заштите;
- утицај инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине;
- активна заштита екосистема, ревитализација станишта и успостављање свеобухватног мониторинга;

- развој туристичко-рекреативних потенцијала.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину.

Члан 5.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, садржи:

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
- релевантни плански и други документи
- анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у плану
- резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- општи и посебни циљеви Стратешке процене
- индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

- процена утицаја варијантних решења на животну средину
- образложење избора најповољнијег варијантног решења
- процена утицаја Просторног плана на животну средину
- решења и мере за смањење негативних утицаја на животну средину

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- опис циљева плана
- индикатори за праћење стања животне средине
- права и обавезе надлежних органа
- поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

ЛИТЕРАТУРА

Члан 6.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

За израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер пољопривреде, дипломирани инжењер мелиорације и по потреби друга стручна лица квалификована за анализу елемената стратешке процене утицаја.

Извештај о стратешкој процени утицаја израдиће се истовремено са Нацртом Просторног плана односно у року од 15 (петнаест) месеци од дана ступања на снагу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег".

Члан 7.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 8.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђују се

из буџета Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Број: 350-191/2013-02

Датум: 29.08.2013.

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС и 54/13 - УС) и члана 34. став 1. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 26. септембра 2013. године, д о н е л а је

Одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 36/2013 од 26.9.2013. године,

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Циљ доношења Просторног плана је: утврђивање планских решења за инфраструктурни коридор нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са неопходним објектима на нафтоводу; утврђивање граница заштитног коридора са режима заштите; утврђивање услова за укрштање са инфраструктурним системима у непосредном контакту; утврђивање утицаја на природу и животну средину и мере заштите.

Члан 3.

Утврђује се прелиминарна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана ће се дефинисати Концептом, изузетно Нацртом плана.

Подручје обухваћено прелиминарном границом обухвата делове територије града Новог Сада и општина Темерин и Србобран и то: катастарске општине Нови Сад 3, Каћ и Ченеј на територији града Новог Сада; катастарске општине Бачки Јарак и Темерин на територији општине Темерин и катастарске општине Турија и Србобран на територији општине Србобран.

Површина подручја обухваћеног прелиминарном границом Просторног плана износи 57024 ha.

Графички приказ прелиминарне границе обухвата Просторног плана је саставни део ове Одлуке.

Члан 4.

Просторни план се састоји из текстуалног и графичког дела.

Текстуални део Просторног плана садржи: полазне основе за израду плана - обухват и опис граница подручја просторног плана, са границама заштитног коридора (границе појаса непосредне заштите, границе ширег појаса заштите, границе простора који је у функционалној вези са линијским системом), обавезе, услове и смернице из Просторног плана Републике Србије, Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине и других развојних докумената; економску, друштвену и еколошку оправданост изградње система; принципе, циљеве и концепцију изградње система - принципе изградње система, опште и оперативне циљеве, концепцију решења система, регионални значај система и функционалне везе; планска решења - утицај на природу и животну средину и мере заштите, утицај на функционисање насеља (социјални, економски и технички аспекти), однос према другим техничким системима, употребу земљишта; правила уређења и правила грађења; имплементацију - институционални оквир имплементације и учеснике у

имплементацији, смернице (упутство) за спровођење плана, приоритетна планска решења и пројекте, мере и инструменте за имплементацију.

Графички део Просторног плана чине реферални карте и карте детаљне разраде..

Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације на животну средину је саставни део Просторног плана.

Члан 5.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 6.

Припрему, координацију и праћење израде Просторног плана обављаће Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/ IV.

Члан 7.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 8.

Рок за израду Нацрта Просторног плана је 8 (осам) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 9.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 10.

Средства за израду Просторног плана обезбеђује "Нафтна индустрија Србије" а.д. Нови Сад, Народног фронта 12.

Члан 11.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у зградама скупштине града Новог Сада и скупштина општина Србобран и Темерин и у Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију Аутономне покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/ IV.

Члан 12.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад на животну средину, која је донета од стране Републичке агенције за просторно планирање, Организационе јединице за територију АП Војводине број 350-189/2013-02, од 29.08.2013. године.

Члан 13.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-3

Нови Сад, 26. септембар 2013. година

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István, s.k.**)

На основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10) и члана 75. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС) Републичка агенција за просторно планирање доноси

Одлуку о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације на животну средину

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну

средину на простору обухваћеном Просторним планом подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације (у даљем тексту: Просторни план);

- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштиту подручја;
- очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;
- утицај инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине;
- успостављање мониторинг мреже за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину.

Члан 4.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, садржи:

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

- кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
- релевантни плански и други документи
- анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у плану
- резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- општи и посебни циљеви Стратешке процене
- индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

- процена утицаја варијантних решења на животну средину
- образложење избора најповољнијег варијантног решења
- процена утицаја Просторног плана на животну средину
- решења и мере за смањење негативних утицаја на животну средину

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- опис циљева плана
- индикатори за праћење стања животне средине
- права и обавезе надлежних органа
- поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

ЛИТЕРАТУРА

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

За израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер пољопривреде,

дипломирани инжењер мелиорације и по потреби друга стручна лица квалификована за анализу елемената стратешке процене утицаја.

Извештај о стратешкој процени утицаја израдиће се истовремено са Нацртом Просторног плана односно у року од 8 (осам) месеци од дана ступања на снагу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора нафтовода од сабирно отпремне станице Турија север до Рафинерије нафте Нови Сад са елементима детаљне регулације.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбедиће "Нафтна индустрија Србије" а.д. Нови Сад, Народног фронта 12.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Број: 350-189/2013-02
Датум: 29.08.2013. године

На основу члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 УС и 24/11) и члана 34. став 1. алинеја 5. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 27. фебруара 2012. године, донела је

Одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Ковиљско - петроварадински рит"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2012 од 27.2.2012. године.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Ковиљско - петроварадински рит" (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом утврђују се основе организације, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Ковиљско - петроварадински рит" на деловима територија Града Новог Сада и општина Инђија, Тител и Сремски Карловци.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чине реферални карте израђене у размери 1: 50.000, и то: реферална карта 1 - Посебна намена простора; реферална карта 2 - Мрежа насеља и инфраструктурни системи подељена у две карте: 2.1 - Мрежа насеља и саобраћајна инфраструктура и 2.2 - Водопривредна, електроенергетска, гасоводна, нафтоводна и електронска

комуникациона инфраструктура; реферална карта 3 - Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара, и реферална карта 4 - Карта спровођења.

Графички део- реферални карте Просторног плана из става 2. овог члана, израђују се у 10 примерака, и оверава их својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Ковиљско - петроварадински рит" на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Ковиљско - петроварадински рит" на животну средину се састоји из текстуалног дела и графичког прилога израђеног у размери 1:50 000.

Графички прилог из става 2. овог члана израђује се у 10 примерака, и оверава га својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Просторним планом дефинисано је уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене - Резервата.

Просторни план ће се спроводити директно за подручје Резервата које чини посебну намену, сагласно планским решења развоја, правилима уређења, грађења и коришћења Резервата, и применом утврђених режима заштите из важеће Уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе "Ковиљско - петроварадински рит".

Члан 6.

Графички део просторног плана - реферални карте из члана 3. став 2. ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини АП Војводине (један комплет), Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два комплета), Министарству животне средине, рударства и просторног планирања (један комплет), Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију АП Војводине (један комплет), Граду Новом Саду (један комплет), општини Инђија (један комплет), општини Тител (један комплет), општини Сремски Карловци (један комплет) и ЈП Завод за урбанизам Војводине Нови Сад (један комплет).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију АП Војводине.

Члан 7.

Право на непосредан увид у Просторни план, текстуални и графички део - реферални карте из члана 3. став 2. ове одлуке имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања.

Члан 8.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти ускладиће се са одредбама ове одлуке на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности са овом одлуком.

Члан 9.

Текстуални део Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Ковиљско - петроварадински рит" објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује у електронском облику и доступан је путем интернета.

Члан 10.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-1/12

Нови Сад, 27. фебруар 2012. године

Потпредседник

Скупштине АП Војводине,

проф. др Бранислава Белић, с.р.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ, ‘КОВИЉСКО-ПЕТРОВАРАДИНСКИ РИТ“

УВОД

Изради Просторног плана подручја посебне намене Специјал- ног резервата природе ,‘Ковиљско-петроварадински рит“ (у даљем тексту: Просторни план) приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе ,‘Ковиљско-петроварадински рит“ („Службе- ни лист АПВ“, бр. 24/08), коју је донела Скупштина АП Војводине ,чији је саставни део Програм за израду Просторног плана под- ручја посебне намене Специјалног резервата природе ,‘Ковиљ- ско-петроварадински рит“. За подручје Просторног плана донета је и Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног пла- на подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Ко- виљско-петроварадински рит“ („Службени лист АПВ“, бр. 24/08).

Израда Просторног плана подручја посебне намене Специјал- ног резервата природе ,‘Ковиљско-петроварадински рит“ запо- чета је у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи (,‘Службени гласник РС“, бр. 47/03 и 34/06) и Правилника о садр- жини и изради планских докумената (,‘Службени гласник РС“, број 60/03). У складу са наведеним прописима израђена је Стра- тегија развоја планског подручја, као прва фаза израде Простор- ног плана, која је верификована дана 08.04.2009. године од стране Комисије за стручну контролу регионалних просторних плано- ва, просторних планова подручја посебне намене и просторних планова општина Министарства животне средине и просторног планирања. Стратегија развоја планског подручја урађена је на основу Уредбе о заштити Специјалног резервата природе „Ко- виљско-петроварадински рит“ (,‘Службени гласник РС“, бр. 27/98) и Студије: Заштита и уређење природних вредности Спе- цијалног резервата природе „Ковиљско-петроварадински рит“, од стране Завода за заштиту природе Србије(2008).

У међувремену је ступио на снагу Закон о планирању и из- градњи (,‘Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10- УС и 24/11). У складу са чланом 215. став 6. Закона, поступак из- раде и доношења просторног плана започет пре ступања на снагу овог закона, за који није обављен јавни увид, наставља се по од- редбама овог закона. У том смислу, најпре је Статегија, као прва фаза Плана, преименована у Концепт Плана, а затим се наставило са израдом Просторног плана у виду израде Нацрта Просторног плана. Такође, ступио је на снагу и Правилник о садржини, начи- ну и поступку израде планских докумената (,‘Службени гласник РС“, бр. 31/10, 69/10 и 16/11), којим је регулисана садржина, начин и поступак израде планских докумената, начин вршења стручне контроле као и услови и начин излагања планских докумената на јавни увид.

[1] Приликом израде Просторног плана Обрађивач је уочио одређене нелогичности и неусаглашености у погледу појединих одредби Уредбе у следећим члановима: члан 3, члан 7 тачка 4), 6) и 11), члан 8 тачка 1), 3), 7), 11), 15), 16) и 17) У том смислу, а у складу са прибављеним Мишљењем Покрајинског завода за заштиту природе бр 03-171472 од 16 11 2011 и прибављеним Мишљењем Министарства животне средине, рударства и просторног планирања бр 110-00-185/2011-03 од 14 11 2011 , Обрађивач је сачинио овај Просторни план

Током израде Нацрта, израђена је и нова Студија заштите Спе- цијалног резервата природе „Ковиљско-петроварадински рит“, од стране Покрајинског завода за заштиту природе (2010), која је представљала основ за доношење нове уредбе о заштити Ко- виљско-петроварадинског рита, те је по доношењу Уредбе о прог- лашењу Специјалног резервата природе „Ковиљско-петровара- дински рит“ (‚Службени гласник РС“, бр. 44/11) урађен Нацрт плана.

У складу са Законом о планирању и изградњи и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 135/04 и 88/10) стратешка процена утицаја Прос- торног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе ‚Ковиљско-петроварадински рит‘‘ на животну средину је саставни део овог Просторног плана.

Плански основ за израду Просторног плана представља Прос- торни план Републике Србије (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 88/10).

Правни основ за израду Просторног плана представља:

Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС и 24/11),

Закон о Просторном плану Републике Србије („Службени гла- сник РС“, бр. 88/2010),

Уредба о проглашењу Специјалног резервата природе „Ковиљ- ско-петроварадински рит“ („Службени гласник РС“, бр. 44/11).

Просторно планска решења усклађена су са прописима, који посредно или непосредно регулишу ову област:

Закон о заштити природе (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);

Закон о националним парковима (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 39/93 и 44/93-одредбе чланова 6. и 7.);

Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Службени гласник РС“, Међународни уговори, 19/2001);

Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службени гласник РС“, Међународни уговори,102/2007);

Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон, 43/11-УС);

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 135/04 и 88/10);

Закон о процени утицаја на животну средину (‚Службени гла- сник РС‘‘, бр. 135/04, 36/09);

Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања жи- вотне средине (‚Службени гласник РС“, бр. 135/04);

Закон о заштити ваздуха (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 36/09);

Закон о заштити од буке у животној средини (‚Службени гла- сник РС‘‘, бр. 36/09, 88/10);

Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 и 41/09);

Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10)

Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 54/96 и 67/93, 48/94 и 101/05-др.закон, одредбе чл. 81-96);

Закон о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/05 и 123//07);

Закон о железници („Службени гласник РС“, бр. 18/05);

Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања жи- вотне средине (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 135/04);

Закон о управљању отпадом (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 36/09 и 88/10);

Закон о експропријацији (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 53/95 и 20/09);

Закон о одбрани (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 116/07, 88/09 и 104/09-др.закон);

Закон о геолошким истраживањима (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 44/95 и 101/05-др.закон);

Закон о електронским комуникацијама (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 44/10);

Закон о телекомуникацијама (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 44/03 и 36/06) члана 6. став 1. тачка 4), чл. 36, 37. и 39, који прес- тају да важе 31. децембра 2011. године;

Закон о туризму (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 36/09 и 88/10);

Закон о енергетици (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 57/11);

Закон о културним добрима (‚ Службени гласник РС‘‘, бр. 71/94);

Закон о рударству („Службени гласник РС“, бр. 44/95, 85/05,

101/05, 34/06 и 104/09);
Закон о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10)
Закон о шумама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 83/92, 54/93, 60/93, 54/96 и 101/05-др.закон, одредбе чл.9-20.);
Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, бр. 18/10);
Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, бр. 36/09);
Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, бр. 111/09);
Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09);
Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа („Служ- бени гласник СРС“, бр. 135/2004,8/2005 и 41/2009);
Правилник о основним условима које јавни путеви изван на- сеља и њихови елементи морају да испуњавају са гледишта безбедности саобраћаја („Службени гласник СФРЈ“, бр. 35/81 и 45/81);
Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службе- ни гласник РС“, бр. 5/10 и 47/11);
као и други закони и прописи који на директан или индиректан начин регулишу ову област.
У Просторни план су уграђене и смернице и стратешка опре- дељења из следећих докумената Владе Републике Србије:
Стратегија регионалног развоја Републике Србије за период од 2007. до 2012. године („Службени гласник РС“, бр. 21/07);
Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС“, бр. 57/08);
Национални програм заштите животне средине („Службени гласник РС“, бр. 12/10);
Стратегија водоснабдевања и заштита вода у АП Војводини („Службени лист АПВ“, бр. 1/10);
Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године („Службени гласник РС“, бр. 4/08);
Стратегија развоја туризма Републике Србије („Службени гла- сник РС“, бр. 91/06);
Стратегија развоја туризма Војводине-Маркетинг стратегија туризма Војодине („Службени лист АПВ“, бр. 6/10);
Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. годи- не („Службени гласник РС“, број 44/05);
Програм остваривања Стратегије развоја енергетике Репу- блике Србије до 2015. године за период од 2007. до 2012. године („Службени гласник РС“, бр. 17/07, 73/07, 99/09 и 27/10)
Стратегија развоја електронских комуникација у Републици Србији од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 68/10);
Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 59/06);
Стратегија развоја пољопривреде Србије („Службени гласник РС“, бр. 78/05);
Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019 („Служ- бени гласник РС“, број 29/10).
У току израде Просторног плана остварена је сарадња са на- длежним органима и институцијама, а посебно из области заш- тите природе и туризма.
За изналажење оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација за ово подручје.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Део плавног подручја на левој и десној обали Дунава, поред на- сеља Ковиљ и Петроварадин, проглашен је Специјалним резерва- том природе „Ковиљско-петроварадински рит“, на основу Уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Ковиљско-петро- варадински рит“ („Службени гласник РС“, бр. 44/11) и стављен је под заштиту као подручје I категорије односно од изузетног значаја (у даљем тексту: Резерват). Саставни део наведене Уредбе чини опис граница Резервата.

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Обухват Просторног плана одређен је Одлуком о изради Прос- торног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Ковиљско-петроварадински рит“ и обухвата површине територија целих катастарских општина на чијем подручју се на- лази Резерват, као и површину КО Будисава, на чијој територији се Резерват не налази, али је у непосредној близини, из ког раз- лога је неопходно размотрити могућ утицај активностии на овом простору на сам Резерват.

Табела 1. Називи и површине КО, број насеља и број становника 2002. године у обухвату Просторног плана

Град/ Општина		Назив КО	Површина КО (ha)	Назив насеља	Број становника
Град Нови Сад	Градска општина Нови Сад	Будисава	1478,43	Будисава	3825
		Кић	7487,06	Кић	11166
		Ковиљ	10643,70	Ковиљ	5599
	Градска општина Петроварадин	Петроварадин	2591,14	Петроварадин	13973
Сремски Карловци		Сремски Карловци	5054,32	Сремски Карловци	8839
Тител		Гардиновци	3231,44	Гардиновци	1485
Инђија		Чортановци	3457,40	Чортановци	2308
		Бешка	4713,32	Бешка	6239
		Крчедин	5743,19	Крчедин Сланкаменачки ви- ногради - део	2878
		Укупно	44400,00		56312

Укупна површина подручја обухваћеног израдом Просторног плана износи 44400,00 ha и обухвата делове општина Инђија и Тител и Града Новог Сада и целу општину Сремски Карловци, односно 9 катастарских општина са припадајућим насељима, у којима живи укупно 56312 становника.
Специјални резерват природе „Ковиљско-петроварадински рит“ налази се на територији града

Новог Сада и општина Инђија, Сремски Карловци и Тител и обухвата укупну површину од 5895 ha. Састоји се од две одвојене целине које повезује ток реке Ду- нав: Петроварадински рит, који представља мању целину и нала- зи се уз десну обалу Дунава и знатно већи део, смештен уз леву обалу Дунава, чини Ковиљски рит,на који се надовезује Крчедин- ска ада и део Гардиновачког рита, у чијим границама се налазе и две мање дунавске аде.

Почетна тачка описа границе просторне целине Ковиљског рита је међна тачка К.О. Ковиљ и К.О. Каћ, град Нови Сад, од- носно катастарских парцела бр. 6851 и 6525. Граница иде на исток северном дољом ивицом насипа парцеле 6525 К.О. Каћ, скреће на југ источном међном линијом насипа до међне тачке К.О. Каћ и К.О. Ковиљ. Граница наставља на југ и југоисток, обухвата пар- целу насипа 6843. К.О. Ковиљ, до међне тачке парцела 6843 и 6841 наспрам парцеле 6833. Скреће на северозапад, пресеца парцелу 6841 и наставља у истом правцу идући међном линијом парцела 6833/7196, 6833/6544 до северозападне међне тачке парцеле 6544. Граница скреће на исток идући северном линијом парцела 6544, 7196 и 6545 до тромеђе парцела 6545, 6828 и 6831. Граница иде на североисток обухвата парцелу 6831 и враћа се границом грађе- винског рејона до међне тачке парцела 6843 и 3300 код насипа. Скреће на североисток, па на југоисток обухватајући у целости парцеле 3300 и 3302/1 до тромеђе парцела 3302/1, 3302/4 и 3329. Скреће на југоисток међном линијом парцела 3302/1 и 3302/4 до северозападне међне тачке парцеле 3294. Граница иде на исток северном међном линијом парцела 3294, 3295, 3296, 3297/1 до четворомеђе парцела 3297/1, 3279, 6558 и 6557. Наставља на ис- ток међном линијом парцела 6557/6558, 6556/6558, 6557/6558, ломи се на југ и иде међном линијом парцела 6863/6558, 6755/6558 до тромеђе парцела 6558, 6756 и 6755. Скреће на исток, па на северо- исток међном линијом парцела 6755/6756, 6863/6756, 6753/7003 до ауто пута, односно парцеле 6854. У истом правцу пресеца парце- лу 6854 и наставља међном линијом парцела 6751/7002, 6715/7002, 6714, 7002, 6713/7002, 6712/7002, 6705/7002, 6706/7002, 6707/7002 до међне тачке К.О. Ковиљ и К.О. Гардиновци. У правцу истока граница иде северном међном линијом парцеле 2660 К.О. Гарди- новци до међне тачке парцела 1889 и 2660 наспрам парцеле 2527. Ломи се на југ, пресеца парцеле 2660 и 2527 и скреће на исток се- верном линијом парцеле 2531/1 до тромеђе парцела 2531/1, 2141 и 2525. Ломи се на север западном линијом парцеле 2525 до тромеђе парцела 2525, 2545 и 2553. Скреће на северозапад линијом парце- ле 2545 до насипа (парцела бр. 2544). Пресеца насип и скреће на југоисток идући међном линијом парцела 2543 и 2544 до силазне рампе (код полигонске тачке бр. 174). Граница скреће на југ пре- сеца парцеле 2544, 2545 и 2525 до реке Дунав (парцела бр. 2530). У истом правцу улази у парцелу 2530 у дужини од 15 m. Скреће на запад и иде паралелно на растојању од 15 m од северне међне линије парцеле реке Дунав до границе К.О. Крчедин, општина Инђија. Граница наставља на запад на растојању 15 m од приро- дне границе реке Дунав (Тк 25) и при том пресеца парцеле 6124, 5315, 5311, 5310, 5309, 5308, 5306, 5305, 5316, 5303, 5302, 5298, 5297, 5294, 5183, 5190, 5191, 5192, 5195, 5196, 5284, 5197, 5198/1, 5198/2, 5201/1, 5201/2, 5201/1, 5202/2, 5204/1, 5204/2, 5204/3, 5205/1, 5205/2, 5205/3, 5206/1, 5176, 5175, 5174, 5173, 5172, 5170, 5215, 5168, 5167, 5164, 5163, 5160, 5159, 5158, 5157/2, 5157/1, 5156, 5155/1, 5155/2, 5154, 5153, 5151, 5225/13, 5147, 5146, 5145, 5144, 5143, 5142, 5141, 5138, 5137, 5232, 5233, 5234, 5235 (које се воде у евиденцији ка- тастра као копнене површине) до К.О. Бешка. Граница заштите наставља на запад и иде на одстојању 15 m од природне границе реке Дунав (Тк 25), при том пресеца парцеле 2934, 2935/1, 2935/2, 2936, 2937, 2938/1, 2938/2, 2939, 2940, 2941/1, 2941/2, 2942, 2943/1, 2943/2, 2943/3, 2943/4, 2944, 2945, 2946/1, 2946/2, 2947, 2948/1, 2948/2, 2948/3, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953/1, 2953/2, 2954/1, 2954/2, 2985/1, 2984/1, 2983/1, 2982/1, 2981/5, 2981/3, 2981/1, 2980/1, 2979/1, 2978/1, 2978/2, 2977/2, 2976, 2975, 2974, 2973, 2972, 2971, 1815/2 (које се воде у евиденцији катастра као копнене површине) до границе К.О. Ковиљ, град Нови Сад. Граница наставља на за- пад и иде на одстојању 20 m од северне међне линије парцеле бр. 6774 (Дунав), К.О. Ковиљ до границе К.О. Чортановци, општина Инђија. Даље на запад граница иде на одстојању 15 m од приро- дне границе реке Дунав (воденог огледала, Тк 25) при том пресеца парцеле 3380, 3375, 3374, 3373, 3370 до К.О. Сремски Карловци. Наставља на запад на одстојању 15 m од пешчаног спруда (Тк 25) кроз парцелу бр. 7907 К.О. Ср. Карловци до тачке удаљене 15 m од граничне линије парцеле 7907, наспрам полигонске тачке бр. 4127. Граница се ломи на северозапад и иде на одстојању 15 m од граничне линије парцеле 7907 до границе К.О. Ковиљ. У правцу северозапада граница иде на одстојању 30 m од граничне линије парцеле бр 6773 (Дунав) К.О. Ковиљ до границе К.О. Нови Сад III. Граница скреће на североисток границом К.О. Нови Сад III и К.О. Ковиљ до међне тачке парцела 6851 и 4894 К.О. Ковиљ. Ломи се на југоисток, па на исток међном линијом парцела 4894/6851 до међне тачке К.О. Ковиљ и К.О. Каћ, односно до почетне тачке описа границе заштите.

У границу заштите улази и острво парцеле бр. 4931 К.О. Ко- виљ, као и острво које се једним делом налази у К.О. Ковиљ, а једним делом у К.О. Петроварадин, површине од 11 ha. Простире се северозападно од острва (кат. парцела 4931), и није уцртано на катастарском плану.

Почетна тачка описа просторне целине Петроварадински рит је тромеђа парцела 6610/1 (река Дунав), 3008/1 и међна тачка грађевинског рејона. Граница иде на југозапад пресеца парцеле 3008/1, 6628/3, 3010/1 до међне тачке парцеле 3107/1. Скреће на северозапад северном међном линијом парцеле 3107/1 до тромеђе парцела 3010/1, 3010/2 и 3107/2. Ломи се на југозапад идући за- падним међним линијама парцела 3107/1, 3108/3, 3109/1, 3105/1, 3110/3, 3104/1, 3101/1, 3099/3, 3102/1, 3103/3, 3310/1, 3309/3, 3308/1, 3307/4, 3307/1, 3306/2, 3305/1, 3304/2, 3303/1, 3302/1, 3326/1, 3329/2, 3330/1,3290/2, 3289/2, 3283/5, 3284/2, 3267/1, 3270/2, 3273/2, 3272/2, 3271/2, 3275/2, 3228/1, 3230/2, 3232/2, 3233/2, 3234/2, 3236/2, 3235/2, 3216, северном међном линијом парцеле 3479 до парцеле пруге бр. 6614. Граница скреће на југоисток и све време прати међну линију парцеле 6614 (пруга) до тромеђе парцела 6614, 6620 и 5416. Наставља на југоисток међном линијом парцела 5416, 6620; 5415; 6620; 5414/1, 6620, наставља у истом правцу парцелом 6614 (пру- га) до међне тачке К.О. Петроварадин и К.О. Сремски Карловци. Скреће на североисток линијом катастарских општина до међне тачке парцеле 7908 (Дунавац) К.О. Сремски Карловци. Граница се ломи на југоисток и обухвата у целости парцелу 7908 па

наставља на североисток линијом катастарских општина до тромеђе катас- тарских општина К.О. Петроварадин, К.О. Сремски Карловци и К.О. Ковиљ. У истом смеру наставља границом К.О. Сремски Карловци и К.О. Ковиљ до реке Дунав парцеле бр. 6773 К.О. Ковиљ. Скреће на северозапад међном линијом реке Дунав до почетне тачке описа границе Петроварадинског рита.

Имајући у виду међународни статус Резервата, као заштићеног дела природе, његов национални и међународни значај, потребу организованог, стручног и систематског праћења стања у Резер- вату, као и спровођења мера заштите, планска решења ,начин коришћења, унапређивања и уређивања предметног простора су усаглашени са специфичностима самог подручја и са његовим укупним значајем.

Основну специфичност предметног подручја представља сам Резерват, као јединствен екосистем, који захтева успостављање трајно одрживог начина коришћења и управљања простором, а опредељује активности и у његовом ширем окружењу.

Основне специфичности Резервата су:

1. Аутентичност

Са становишта фундаменталних наука аутентичност се огледа у очуваности типичних и специфичних вредности изворне при- роде, што карактерише Резерват:

- очуваност и разноврсност изворних орографских и хидрографских одлика ритова (острва, аде, водени ру- кавци, меандри, ритске баре и мочваре);
- очуваност и репрезентативност изворних биљних заједница ритова (старе шуме храста лужњака и јасена, шибљаци врбе, влажне ливаде, копнени тршћаци, рого- зишта и шашеви, заједнице водених папрати, мочварни комплекси.;
- разноврсност и богатство флоре (значајан број релик- тних и ретких врста, међу којима је известан број ендема и субендема - бели и жути локвањ, орашак);
- разноврсност и богатство фауне, нарочито птица моч- варица и риба и присуство ретких и угрожених живо- тињских врста.

2. Репрезентативност

Резерват је једно од највећих ритских подручја на средњем току Дунава кроз Србију, а Крчединска ада је једно од највећих речних острва у нашем Подунављу. Подручје одликују репрезентативна очувана влажна станишта, присуство екосистема од изузетног значаја за очување биодиверзитета на локалном, регионалном и глобалном нивоу и представља један од најрепрезентативнијих простора у Војводини.

3. Разноликост

Подручје Резервата карактерише разноликост станишта и за њих везане животне заједнице (влажне ритске шуме, повре- мено плавне ливаде, муљевите обале, мочварна и водена вегетација),што је последица је геоморфолошких, педолошких, хидролошких и климатских одлика и човековог утицаја.

4. Интегралност

Интегралност екосистема огледа се у функционалној повеза- ности водене и копнене средине. Међусобне везе и односи између појединих екосистема овог подручја произилазе из његових ка- рактеристика. Вегетација је у директној зависности од нивоа надземних и подземних вода. Зависно од њеног варирања и мик- рорељефа терена, биљни покривач је издиференциран на разли- чите фитоценозе, које се сходно условима станишта развијају у правилним еколошким низовима, чинећи јединствену целину овог подручја.

5. Предеона атрактивност

Доминантну предеону целину резервата чини пространо рит- ско шумско подручје испресецано старим меандрима, тзв. Ду- навцима и воденим и травнатим огледалима пространих бара и тршћака. Мозаична смена водених и копнених екосистема има велику естетску вредност. У овако разноврсним, богатим и рас- кошним природним појавама и облицима, у њиховој међусобној повезаности и складној испреплетености, сачувана је ова искон- ска лепота природе.

6. Функције и значај добра

Еколошка.

Резерват има еколошки значај у очувању станишта различитих биљних и животињских врста као њихових животних заједница.

Научно-истраживачка.

Као подручје у коме су очуване скоро све изворне карак- тер- истике ритова, Резерват представља предео у којем су могућа и потребна мултидисциплинарна научна истраживања, чији би резултати могли дати усмерења за сагледавање могућности за очување и побољшавање животне средине.

Васпитно образовна

Резерват омогућава одвијање васпитно - образовних активнос- ти, заснованих на могућности презентације природних вреднос- ти, интегралности екосистема и очуваним предеоним вреднос- тима у којима су повезана природна станишта и традиционално коришћење рита.

Културно-историјска.

Ковиљски рит је у XVHI и XIX столећу представљао део Војне границе коју је Аустрија формирала на граници према Турској. Припадао је тзв. Шајкашком батаљону, некој врсти ратне речне флоте.

Развојна.

Развојна функција Резервата повезана је са развојном функ- цијом места која гравитирају према природном добру (Петрова- радин, Сремски Карловци, Ковиљ, Гардиновци), као и могућнос- тима коришћења природних вредности подручја. Имајући у виду присутне природне вредности и карактеристике, али и присутне тенденције нерационалног искоришћавања природних ресурса и њиховог нарушавања, неопходно је да се на адекватан начин заш- тите изворне аутохтоне вредности овог подручја, унапреди њихо- во стање и зауставе негативни антропогени утицаји. У наведеном контексту потребно је дефинисање и заштита одвијања одреће- них природних процеса и спречавање њиховог насилног мењања.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

„Основни плански документ вишег реда је Просторни план Републике Србије чије се смернице разрађују плановима нижег реда. С обзиром да се део обухвата Просторног плана налази у оквиру Просторног плана подручја посебне намене Фрушке Горе до 2022. године (‚Службени лист АПВ“, бр.16/04), његове ће се смернице уградити и у овај Просторни план, као и услови и смер- нице из Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75, деоница Суботица-Београд (Батајница) („Служ- бени гласник РС“, бр. 69/03 и 36/10), Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор-Нови Сад-Панчево-Београд-Смедерево-Јагодина-Ниш) („Службени гласник РС“, број 19/11), Стратегије развоја желез- ничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспор- та у Републици Србији од 2008. до 2015. године („Службени гла- сник РС“, број 4/08) и Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног

коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Рума-Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац-Лозница („Службени гласник РС“, број 40/11).“

Извод из Просторног плана Републике Србије (Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010 до 2020. године, „Службени гласник РС“, бр. 88/2010)

Просторни план Републике Србије утврђује оквир будућег просторног развоја Републике.

Основни циљеви заштите и одрживог коришћења природног наслеђа су: очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заш- тићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање националног са међу- народним системом заштите природе.

Специјални резерват природе ‚Ковиљско-петроварадински рит“ је номинован за упис у Рамсарску листу.

Концепција развоја заштите биодиверзитета ће се заснивати на:

- Заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- Заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- Успостављање Пан-европске еколошке мреже Natura 2000 и
- Идентификацији станишта међународнег значаја.

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су разно-
врсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и фи- зички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана на- сеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Концепција заштите, уређења и развоја предела подразумева различите приступе обезебеђивања квалитета предела, који се утврђују Студијом о пределима Србије, а у односу на циљеве просторног развоја појединих делова Србије, и то:

- развој усклађен са специфичним развојним и регионал- ним карактером предела и физичком структуром насеља на целој територији;
- промоција, заштита и одрживо коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору (локалне, регионалне, државне еколошке и културне мреже);
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој (ту- ристичка, културна подручја) и/или представљају део интернационалних мрежа и пограничних области;
- санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана па је могућа рестаурација или креирање нових вредности;
- минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у просторима са развојним приоритетом.

Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева упра- вљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво, којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и со- цијалне потребе и данашњих и будућих генерација, како на ло- калном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Захтеви одрживог управљања могу се испунити само ако се обезбеде одређене претпоставке, а оне обухватају следеће опера- тивне циљеве:

- унапређивање стања шума;
- повећање површина под шумом (пошумљавањем);
- задовољавање одговарајућих еколошких, економских и социјалних функција шума;
- међугенерацијска и унутаргенерацијска равноправност у

односу на вишенаменско коришћење шума.

Садашња шумовитост Јужнобачког региона је 7,5%, док План оптималне шумовитости за територију Јужно бачког региона до 2014. године износи 12,2%.

Одрживо ловно газдовање подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна спо- собност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких економских, и социјалних функција лов- ства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Оперативни циљеви узгоја дивљачи и развоја ловства су:

- значајно повећање бројности популација ситне дивљачи;
- повећање бројности крупне дивљачи, нарочито аутохто- них и економски најврednијих врста;
- побољшање структуре (полне и старосне) популација крупне дивљачи и побољшање квалитета трофеја;
- очување ретких и угрожених врста ловне дивљачи и ос- тале фауне (соколови, орлови, роде и др).

Привредни развој мора да се заснива на убрзању реформских процеса, повећању продуктивности и много већем расту про- изводње различитих сектора. Развој индустрије заснивӑће се на технолошкој ревитализацији, повећању запослености, на конку- рентној производњи са потпуном интеграцијом најсавременијих технолошких решења, уз заштиту и очување животне средине, уз обезбеђење повољних општих, инфраструктурних и просторних услова и њену равномернију просторну дистрибуцију.

У погледу развоја пољопривреде, подручје третирано Пла- ном, спада у I Регион који обухвата руралне општине у Војво- дини. Има повољне земљишне и климатске услове, претежно задовољавајући демографски потенцијал, капитално-интензивну пољопривредну производњу, добру инфраструктуру и повеза- ност са прерађивачком индустријом.

У погледу коришћења пољопривредног земљишта, основ- ни циљ је заштита екосистемских, агроеколошких, економ- ских, пејзажних, социокултурних и других важних функција пољопривредног земљишта, упоредо с унапређивањем простор- но-хетерогених услова за

производњу квалитетних пољопри- вредно-прехрамбених производа.

Са аспекта развоја туризма, према ППРС, подручје обухваћено Планом, шире посматрано, налази се у оквиру дефинисаног ту- ристичког кластера Војводина и припада издвојеној туристичкој дестинацији Нови Сад и Фрушка гора: СРП ‚'Ковиљско-петрова- радински рит'' је означено као перспективно заштићено природ- но добро, место укрштања два значајна коридора VII (Дунав) и коридора X. Водеће туристичке активности ће се одвијати у окви- ру летње рекреације, док ће остале активности бити излетничке, наутичке, еколошке, споменичке. Такође, простор третиран Пла- ном представља и потенцијалну дестинацију винског и руралног туризма.

Основни циљ демографског развоја је ублажавање негативних тенденција које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизањенивоа простог обнављања становништва (стационарне популације) у дужем времен- ском периоду.

Према Просторном плану Републике Србије у саставу функ- ционално урбаног подручја (ФУП) међународног значаја, чији је центар Нови Сад, налазе се и општине чији су делови у обух- вату овог Просторног плана. Поред тога, полазећи од постојећег стања у мрежи насеља, дефинисаних ФУП-а и потреба будућег одрживог и територијално уравнотеженог развоја извршено је рангирање центара у Републици Србији према функционално-хијерархијској структури. Усклади са тим Нови Сад је центар међународног значаја, док се Сремски Карловци, Инђија и Тител сврставају у општинске урбане центре.

Основни циљеви просторне организације и дистрибуције јавних служби су постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга од општег интереса, јачање људ- ских ресурса и оспособљавње локалних заједница за унапређење услуга од општег интереса.

Основни циљ у области водопривреде је оптимизација система водопривредне инфраструктуре и усклађивање развоја водопри-вредних система са циљевима очувања животне средине и дру- гих корисника простора.

На јединственом водопривредном простору Србије развијају се две класе водопривредних система: (а) регионални системи за снабдевање водом насеља; (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода. Дугорочна стратегија водоснабдевања у Војводини се заснива на формирању више регионалних система за водосна-бдевање који се ослањају на акумулационе просторе површин- ских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снабдевати највећи број насеља, као и они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

Простор обухваћен овим Планом припада новосадском реги- оналном систему (изворište: подземне воде; насеља и општине које снабдева: Нови Сад, Беочин, Бачки Петровац, Бачка Паланка, Темерин, Жабаљ).

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, акуму- лације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, канални системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и на- водњавање.

Предметни простор припада бачком регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода, који ће се у будућ- ности постепено проширивати и на северни део Бачке.

Систем се реконструише (повећање проточности делова ос- новне каналске мреже, повећање капацитета водозахвата итд), а комплетира се и са низом постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), којима се штити квалитет воде у систему.

Вода за технолошке потребе се захвата из водотока, уз обавезу пречишћавања и рециркулације. Не дозвољава се изградња нових проточних система за хлађење ТЕ и других објеката.

Подземну воду смеју да користе само индустрије које троше воду највишег квалитета.

У домену саобраћајне инфраструктуре, Просторни план Репу- блике Србије је иницирао саобраћајне капацитете који се односе на простор у обухвату Плана.

У оквиру концепта путног (друмског) саобраћаја планиране су одређене активности на следећим путним капацитетима:

- Државни путеви I реда
  - бр. 22 (ауто-пут E -75)-КОРИДОР X, граница Мађарске (Хоргош) - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Нови Сад - Инђија - Стара Пазова - граница АПВ Нови Бановци,
  - бр. 22 1, граница Мађарске (Хоргош) - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Сириг - Нови Сад - Инђија - Стара Пазова - граница АПВ Нова Пазова
  - бр. 22.2, (ДП бр.22 1) Марадик - петља Марадик (ДП бр.22, E-75),
  - бр. 21, (Петроварадин) Нови Сад - Иришки Венац - Ириг - Рума - Јарак - граница АП Војводина мост на Сави (Шабац),
  - бр. 7, Бачка Паланка - Нови Сад - Зрењанин - Жи- тиште - Нова Црња - Српска Црња - граница Руму- није (Žombolj).
- Државни путеви II реда
  - бр. 122, Сента - Ада - Бечеј - Чуруг - Жабаљ - Жа- баљ - Шајкаш - E-75,
  - бр. 110, Кађ -Шајкаш - Вилово - Тител - Перлез - Ковачица - Селеуш.

Активности на одређеном путном правцу, подразумевају скуп различитих планских и пројектних решења и извођења грађевин- ских радова на рехабилитацији и реконструкцији, доградњи и из- градњи, на појединим деоницама утврђеног путног правца (или на целокупној дужини).

Планска решења обухватају и активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина уз сагласност надлежних републич- ких институција:

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, које подразумевају скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета са- обраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута. На планираним трасама (коридорима) извршиће се доградња и изградња:

- активности на путном правцу, државни пут I реда Нови Сад (M-7) - Рума - Шабац (M-21) (са краком за Лозницу и веза са Босном и Херцеговином (M-19)) - Ваљево - По- жега и даље веза ка Ивањици (M-21.1);
- активности на реализацији реконструкције и изградње постојећег државног пута (M-7) I реда Нови Сад-Зрењанин;
- реконструкција и изградња мостова и тунела на примар- ној мрежи;

У оквиру концепта развоја железничке мреже Србије на прос- тору СПР ‚'Ковиљско-

петроварадински рит“ и њене гравита- ционе зоне егзистираће следеће железничке пруге:

- магистрална бр. 2 (Е-85) коридор X, (Београд)-Стара Пазова-Нови Сад-Суботица-државна граница-(Kelebia));
- регионална бр. 6, (Нови Сад) - Распутница Сајлово - Римски Шанчеви - Орловат Стајалиште;
- локална бр. 9, Петроварадин - Беочин.

Планира се ревитализација ових пруга са приоритетима:

Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - држ. граница (рекон-
струкција и изградња једноколосечне пруге у двоколосечну са мостом преко Дунава и чворовима Нови Сад и Суботица);

Остале пруге у мрежи - ревитализација и модернизација у складу са приоритетним потребама и могућностима финанси- рања.

У циљу повећања доступности овим просторима планира се за- државање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

Концептом ваздушног саобраћаја у оквиру гравитационог под- ручја овог простора основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део АП Војводине ће бити аеродром ‚Никола Тесла“ у Београду.

Сви делови мреже унутрашњих пловних путева у Србији су ди- ректно или индиректно ослоњени на Дунав, који као стратешки правац треба да постане стециште највећих транспортних токова Србије. Развој лука на Дунаву, применом савремених транспорт- них технологија, треба да омогући опслуживање фреквентних робних токова између земаља Западне, Средње и Источне Евро- пе, Средоземља и земаља Блиског и Далеког Истока. Унапређење и развој речног транпорта треба планирати рехабилитацијом унутрашњих пловних путева са обезбеђењем чишћења, про- дубљивања, сигнализације и одржавања, реконструкцијом, из-градњом и модернизацијом лука, изградњом и увођењем речног информационог система и изградњом марина на дунавској плов- ној мрежи.

Интермодални транспорт и логистички центри: Окосницу транспортног система Србије чине путно-железнички коридор X и унутрашњи пловни пут-коридор VH-Дунав. Ови коридори припадају категорији интермодалних. Активности у оквиру ових коридора су везане за обезбеђења техничке базе и примену техно- логија интермодалног транспорта.

Основни циљ у коришћењу минералних сировина и подземних вода је да буде строго контролисано, планско, одрживо и еконо- мично, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конку- рентност на домаћем и светском тржишту.

Да би се то постигло, треба утврдити следеће оперативне циље - ве:

- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отва- рања малих погона за експлоатацију, пре свега геолош- ких ресурса, који се употребљавају као грађевински ма- теријали;
- подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;
- спречавање непланског коришћења минералних сирови- на (нпр. песак и шљунак) и подземних вода;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у раз- воју бањског туризма. Будући развој сектора минералних сировина (обухватајући и коришћење подземних вода), а такође и рударства, као једне од важних привредних гра- на, подразумева:
- интензивирање и окончање основних геолошких и хид- рогеолошких истраживања;
- извођење детаљних истраживања у ширим зонама позна- тих лежишта;
- коришћење научних сазнања у сврху проналажења но- вих, економски значајних концентрација минералних си- ровина;
- при отварању и раду рударских објеката стриктно по- штовати и примењивати еколошке услове и стандарде и најбоље доступне технике заштите животне средине, укључујући и потпуну рекултивацију терена по завршет- ку рударских радова;
- избор локације, обим и начин селективног и ограниче- ног коришћења, примарне прераде и транспорта каме- на у заштићеним и еколошки значајним подручјима мора бити усаглашен са циљевима, условима и мера- ма очувања биодиверзитета, предеоних обележја и кул-турно - историјских вредности, феномена и предмета геонаслеђа, при чему је, законом, могуће селективно и ограничено коришћење минералних сировина у зони са режимом заштите III степена;
- постојећи рудници камена у националним парковима и другим заштићеним подручјима ће се користити и раз- вијати у складу са усаглашеном политиком заштите при- родних добара и политиком минералних сировина, док ће, евентуално отварање нових, захтевати додатна истра-живања и усаглашавања релевантних политика;
- техничка и биолошка рекултивација и ремедијација су обавеза свих правних лица која учествују у процесу ге- олошких истраживања и експлоатације минералних си- ровина. До 2020. године је обавезна рекултивација свих рудника у националним парковима и другим заштиће- ним подручјима, у складу са законом;
- дефинисање резерви и квалитета подземних вода.

Два основна циља реформе енергетског система су обезбеђи- вање сигурности и економичности снабдевања привреде и ста- новништва енергијом и успостављање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи и потрошњи енергије, који ће подстицајно деловати на привредни развој Републике Ср- бије, заштиту животне средине и интеграцију у регионално и ев-ропско тржиште енергије.

Развој енергетике и енергетске инфраструктуре, у циљу дос- тизања вишег нивоа социо-економског развоја, ићи ће у сме- ру усклађивања са привредно-економским развојем, односно усклађивања развоја енергетских производних сектора са секто- рима потрошње.

Концепција развоја енергетике заснована је на следећим прин- ципима:

- одрживи развој подразумева рационализацију, ограни- чење потрошње;
- смањење губитака и подизање нивоа енергетске ефи- касности производње, транспорта, дистрибуције и ко- ришћења енергије на свим нивоима;
- смањење негативних утицаја на животну средину под- разумева модернизацију енергетских објеката укљу- чујући ревитализацију и технолошко унапређење, тј. замена садашњих технологија новим

технологијама уз обавезну примену савремених технологија/уређаја за заштиту животне средине у циљу достизања стандарда ЕУ и норми дефинисаним међународним споразумима (Кјото протокол, међународни споразуми, Директива ЕУ и др.).

Основни приоритет је технолошка модернизација свих енер- гетских објеката, инфраструктурних система и извора нафте, гаса, сектор електроенергетике са преносним системом и дистри- бутивним системом и производни објекти термоелектране-топла- не, сектор градске топлане и индустријске енергане.

Развој и унапређење електронских комуникација реализоваће се у складу са просторно-функционалном територијализацијом Републике, а на основу утврђених планова развоја појединих опе- ратера. Ради ефикаснијег и бржег развоја, као и ангажовања свих потенцијалних извора финансирања, приступиће се потпуној ди- гитализацији система електронских комуникација, обезбеђење универзалног сервиса сваком домаћинству, обезбеђење широко- појасног приступа мрежи сваком привредном субјекту, државним установама, организацијама и грађанима, обезбеђење најмање по један мобилни прикључак сваком грађанину, обезбеђење дос- тупности најмање седам радио-ТВ канала, у дигиталном облику, до сваког становника, потпуна замена аналогне комутације, као и дигиталне из старије генерације, доградња постојеће мреже магистралних оптичких каблова, а по потреби реконструкција постојећих релација.

Концепција просторног развоја у сектору гасне привреде - Влада је усвојила 2007. године Национални акциони план за га- сификацију на територији Републике Србије који је у складу са циљевима Стратегије. У наредном периоду предвиђа се градња нових гасовода у Војводини (420 km) и у централној Србији (више стотина km). Потписани меморандум о изградњи транспортног гасовода „Јужни ток" преко територије Републике Србије у ду- жини од око 400 km, капацитета минимум 30 милиона т3/дан природног гаса треба да се реализује до 2015. године чиме ће се остварити и други правац снабдевања. Правац који ће магистрал- ни гасовод „Јужни ток" имати у Републици Србији биће дефи- нисан студијом изводљивости која ће бити завршена током 2010. године, док ће изградња почети најкасније 2011. године.

Концепција просторног развоја у сектору нафтне привреде - предложени Паневропски Нафтовод (ПЕОП) представља реалну могућност допреме руске нафте из Каспијског басена. Укупна ду- жина нафтовода је око 1.230 km који ће пратити трасу постојећих нафтовода. Пројекат изградње система продуктовода кроз Репу- блику Србију (Панчево - Смедерево - Јагодина - Ниш; Панчево- Нови Сад; Панчево-Београд; Нови Сад- Сомбор) конципиран је у циљу подизања економске ефикасности и еколошке безбедности снабдевања са моторним горивима главних центара тржишне потрошње на територији Републике Србије, али и гравитирајућег окружења. Систем продуктовода подразумева и изградњу терми- нала у Панчеву, Смедереву, Јагодини, Нишу, Новом Саду, Сом- бору и Београду. За овај пројекат је делимично израђена техни- чка документација сходно Одлуци о изради Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију („Службени гласник РС", број 15/09). У случају реализа- ције изградње објекта за прераду сирове нафте на Дунаву биће омогућена и изградња нафтовода и продуктовода на одговарајући начин. Предвиђа се даља изградња пумпних станица у градовима и дуж путева.

Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се на:

- очувању природних вредности, што подразумева квали- тетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета);
- заштити природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним под- ручјима;
- планирању на основама одрживог развоја односно ра- ционалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважа- вајући „еколошки" капацитет простора, уз повећано ко- ришћење обновљивих извора енергије;
- процени утицаја планова, програма, објеката и активнос- ти на животну средину, као основу за планирање мера заштите. Интегрисање заштите животне средине у се- кторе планирања, пројектовања и изградње, кроз инстру- менте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте).

Према ППРС, односно предвиђеном стању квалитета живот- не средине и мерама заштите животне средине, које је потребно предузимати у односу на степен загађености, Резерват припада подручју веома квалитетне животне средине, а у осталом делу обухвата Плана налази се подручје загађене и деградиране жи- вотне средине (Нови Сад), подручја угрожене животне средине (Инђија, Тител) и подручје квалитетне животне средине (Срем- ски Карловци). За сваку категорију су предвиђене мере за спре- чавање деградације и унапређење постојећег стања, с циљем очу- вања природних вредности.

Међународну сарадњу треба развијати у циљу заштите вода Дунава од загађивања.

Основни циљ развоја и заштите културног наслеђа је да се оно дефинише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите. Под- ручја са заштићеним, уређеним и адекватно презентираним кул- турним наслеђем јачаће привлачност и конкурентност за инвес- тирање и развој туризма.

Извод из Регионалног посторног плана АП Војводине до 2020 год. („Службени лист АПВ", бр. 22/2011)

Заштита и уређење предела

Основни циљ је заштита, уређење и развој предела уз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирма- цију природних и културних вредности.

Природне пределе у заштићеним подручјима планским ре- шењима и плановима управљања заштитити: обезбедити заш- титу структуре предела и несметано функционисање природ- них процеса; обезбедити заштиту биодиверзитета и очување и успостављање еколошких мрежа; санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рес- таурација) у складу са режимом заштите; обезбедити ревалори- зацију вредности и презентацију природних, културно-исто- ријских и естетских вредности предела.

Развој руралних предела засновати на уважавању њиховог спе- цифичног предеоног карактера, затечених вредости и капацитета предела, а урбаних

предела који су изложени бројним и конфлик- тним притисцима развоја, обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архи- тектонског идентитета градова и насеља.

Приоритети заштите и уређења предела на простору обухвата ППППН до 2015. године су подручја посебних природних и кул- турних вредности, туристичке дестинације (река Дунав) и прос- тори и насеља уз саобраћајне коридоре.

Заштита природних добара и биодиверзитета

Основни циљ је заштита и унапређење природних добара и биодиверзитета. У планском периоду у обухвату ППППН заш- тићена подручја задржавају статус заштићених, осим Споменика природе ,‘Шимшир“ у Сремским Карловцима са кога се скида заштита. За Ковиљско-петроварадински рит, новом студијом је извршена ревизија заштићеног подручја и предложене нове гра- нице са новим режимима заштите.

Предстојећим процесом валоризације станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, потребно је утврдити на којим стаништима постоје услови за трајно очување природних вредности, а за које постоје други приоритети одржи- вог развоја.

Национални парк Фрушка гора и Ковиљско - петроварадин- ски рит задржавају међународни статус заштите као подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности. Пред- лаже се стицање међународног статуса заштите за Ковиљско- петроварадински рит, номинацијом за упис у Рамсарску листу.

Еколошку мрежу на простору обухвата ППППН, обухватају међусобно повезана утврђена еколошки значајна подручја и еко- лошки коридори. Фрушка Гора и Ковиљски рит представљају утврђена еколошки значајна подручја, а река Дунав и његов обал- ски појас са насипом чине утврђени еколошки коридори од међу- народног значаја. Део еколошке мреже су и еколошки коридори од локалног значаја на простору обухвата ППППН.

Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже, биће предложени за европску еколошку мрежу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије Европској унији.

У циљу јачања прекограничне сарадње АП Војводине у обла- сти заштите природе, у планском периоду посебан значај има НП ,‘Фрушка Гора“ на простору обухвата ППППН.

У заштићеним подручјима нису дозвољене активности и радње, којима се угрожава изворност биљног и животињског света, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и пеј- сажне вредности, осим радњи којима се одржава или успоставља природна равнотежа и остварују функције природног добра, са- гласно утврђеном режиму заштите и његовом значају.

У деловима простора еколошки значајних подручја и међуна- родно значајних подручја за очување биолошке разноврсности који се налазе:

- у заштићеним подручјима и њиховим заштитним зона- ма, спроводе се мере заштите заштићених подручја на- ведених у актима о заштити;
- на стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, спроводе се мере заштите ста- ништа заштићених и строго заштићених врста;
- у простору еколошких коридора, могу се планирати садржаји и активности у складу са мерама заштите еко- лошких коридора.

У подручјима у поступку заштите, подручјима у поступку ва- лоризације и подручјима планираним за заштиту, могу се пла- нирати активности и садржаји у складу са мерама заштите ста- ништа заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Потребно је прибавити посебне услове заштите природе при- ликом укрупњавања пољопривредног земљишта, планирања по- дизања пољозаштитних појасева око насељених места и пројек- товања зелених појасева уз постојеће и планиране саобраћајнице на простору ППППН.

Приоритети заштите природних добара и биодиверзитета на простору обухвата ППППП до 2015. године су: уписивање Ко- виљско-петроварадинског рита (са Крчединском адом) у Рамсар- ску листу, израда урбанистичких планова за локалитете у заш- тићеним подручјима на којима је регистрована или планирана изградња већег обима и заснивање информационог система о заштићеним подручјима и биодиверзитету.

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефи- касних механизама заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе као и предузимање мера за спречавање еколошких и здравствених ризика везаних за ин- тензивну, монокултурну и високо механизовану ратарску произ- водњу.

На заштићеним подручјима посебних природних вредности, мерама просторног планирања се мора прецизирати подршка ин- тегралном управљању пољопривредним и шумским земљиштем, у циљу очување ретких, заштићених и других посебно вредних природних добара.

Основни циљ у области шума и шумског земљишта је њихово одрживо управљање и коришћење. Оперативни циљеви у делу одрживог коришћења шума и шумског земљишта су: повећање површина под шумама и заштитним појасевима дрвећа (пољо- заштитни и ветрозаштитни појасеви и други облици подизања зеленила); унапређење стања шума; развијање потребне семенске и расадничке производње; задовољење заступљених и одгова- рајућих функционално - наменских захтева везаних за заштит- но-регулаторне, привредне, социокултурне и др. функције уз ус- постављање стабилних стања састојина и планска производња и координирано, односно интегрисано деловање.

У циљу одрживог развоја шумарства и лова такође треба тежи- ти повећању површина под шумама, како на шумском и пољопри- вредном земљишту, тако и дуж коридора инфраструктуре, где је то могуће.

Одрживо ловно газдовање подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна спо- собност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких економских, и социјалних функција лов- ства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Оперативни циљеви узгоја дивљачи и развоја ловства су: зна- чајно повећање бројности популација ситне дивљачи, повећање бројности крупне дивљачи, нарочито аутохтоних и економски највреднијих врста, побољшање структуре (полне и старосне) по- пулација крупне дивљачи и побољшање квалитета трофеја као и очување ретких и угрожених врста ловне дивљачи и остале фа- уне.

Основни циљ развоја водних ресурса је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви између ос- талог подразумевају: успостављање интегралног и интерсектор- ског планирања коришћења и заштите водних ресурса, рацио- нално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне

водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, смањење и кон- тролу тачкастих и дифузних извора загађења, рециркулацију ко- ришћених вода као и унапређење система заштите од вода.

Планским мерама треба омогућити рационално и вишенамен- ско коришћење вода (пловидба, рекреативне и туристичке актив- ности, рибљавање и сл.) путем заштите и коришћења водних ресурса који подразумевају оптимизирање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода.

Основни циљ у области водопривреде је уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађи- вање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода. Мања насеља, туристички локалитети и центри, као и викенд зоне, проблем од- вођења отпадних вода решаваће преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање.

Основни циљ у развоју туризма је одрживи развој туризма уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора, јачање пре- когранične сарадње, увођење стандарда и успостављање кон- курентне туристичке привреде. Оперативни циљеви у области одрживог развоја туризма су: усклађивање туристичког развоја и заштите ради унапређења животне средине, с акцентом на заштиту природног и културног наслеђа и њихово адекватно ко- ришћење, усклађивање развоја туризма са квалитетом живота становника и задовољавања њихових потреба, изградња и одр- жавање одговарајуће туристичке инфраструктуре и економска одрживост. У области јачања прекограничне сарадње приори- тет имају: компатибилност прекограничне сарадње у туризму и комплементарним делатностима; интеграција са осталим евроре- гионима у привредном, економском, социјалном смислу; једин- ствен наступ на туристичком тржишту кроз стварање јединстве- ног туристичког кластера. У области конкурентне туристичке привреде акценат треба ставити на стварање препознатљивог имиџа на туристичком тржишту, формирању туристичке понуде у складу са савременим трендовима на иностраном туристичком тржишту, привлачење светских брендова и стварање сопствених брендова. Концепција просторног развоја туризма подразумева утврђивање облика туризма/туристичких производа према ту- ристичким ресурсима.

Са аспекта развоја туризма, према РПП АПВ, СРП Ковиљско- петроварадински рит представља туристичку дестинацију. Спе- цифични елементи производа градског туризма су стара градска језгра Новог Сада и Сремских Карловаца, која представљају ком- плексне туристичке вредности као и фестивали и догађаји, који се често организују у старим градским језгрима и/или атрактив- ним амбијенталним целинама. У том контексту значајни је плов- ни-водни пут Дунав са развијеним наутичким туризмом.

Екотуризам је облик туризма који се темељи на активностима туриста у пределима очуване природе и заштићеним природним добрима. То је туризам малог утицаја на животну средину, који доприноси очувању природних станишта и врста. Најзначајнији видови екотуризма, везано за сва природна добра, а у зонама заштите у којима је то дозвољено су: посматрање птица (bird watching) - посебно везан за Рамсарска подручја; фото-сафари; едукативни туризам; научно-истраживачки туризам; рекреатив- не активности у природи. Приоритети до 2015.године међу фор- мираним или започетим целинама туристичке понуде су Нови Сад са Петроварадинском тврђавом и Фрушка Гора са Сремским Карловцима.

Путни саобраћај је присутан преко путног и железничког коридора X. У планском периоду је предвиђено комплетирање саобраћајне инфраструктуре у оба коридора (реконструкција и изградња). Такође планирана је и изградња и реконструкција у оквиру постојећих коридора државних путева у оквиру планског подручја.

Водни саобраћај је присутан на међународном пловном путу реке Дунав. У планском периоду је предвиђено подстицање транспорта на унутрашњим пловним путевима.

У оквиру граница ПППН је већ дефинисана међународна би- циклистичка стаза (EuroVelo - европска мрежа бициклистичких рута: руте 6 уз Дунав). За развој бициклистичког саобраћаја по- себно су погодна подручја у заштићеним природним целинама (национални парк, специјални резервати природе и др). За локал- не самоуправе док ће обезбеђење просторних услова за кретање бицикала унутар насеља бити обавеза урбанистичких планова насеља.

У области енергетике посебан приоритет представља повећање коришћења природног гаса и обновљивих извора енергије, ко- ришћење нових енергетски ефикаснијих и еколошки прихватљи- вих енергетских технологија и уређаја и опреме за коришћење енергије.

Од посебног значаја је улагање у нове енергетске изворе са но- вим гасним технологијама и когенерацијске производне објекте са комбинованом производњом топлотне и електричне енергије.

У циљу достизања једног од главног покретача снага нове економије која се карактерише фузијом ICT и њихових примена, електронске комуникације се морају развијати као савремени систем што подразумева увођење најсавремених технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката и изградњу широкопојасне мреже на свим нивоима.

Основни циљ заштите животне средине је снажна афирма- ција концепта заштите и унапређења животне средине као осно- ве уравнотеженог развоја, коришћења и уређења АП Војводине. У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа: одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности (заш- тићена природна добра), смањење нивоа загађења животне средине, санација најугроженијих подручја, успостављање ло- калних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара, који карактеришу квалитет животне сре- дине. Предвидети заштиту, обнову и санацију заштићених при- родних подручја, уз очување еколошке равнотеже. Мере и актив- ности у делу заштите животне средине, дефинисане РПП АПВ, спроводе се према просторној диференцијацији животне средине.

Поред уважавања еколошког капацитета простора, неопход- но је адекватно управљати заштићеним природним добрима (у складу са уредбама, које су донете за наведена природна добра), у циљу очувања и заштите природних вредности и непокретних културних добара.

У области управљања отпадом дефинисана је неопходност удруживања општина, у складу са одредбама Стратегије упра- вљања отпадом и ППРС, ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за упра- вљање отпадом.

Процене утицаја планова и програма на животну

средину представљају значајан основ за планирање мера заштите живот- не средине. Кроз инструменте процене утицаја (СПУ за плано- ве и програме, ПУ за пројекте) вршиће се интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње.

РПП АПВ предлаже се шире сагледавање културног наслеђа у виду културних подручја (простор са већом концентрацијом непокретних културних добара, која су у територијалном, исто- ријском, културном и стилском погледу повезана и чине визуел- ни и духовни идентитет тог простора) и културних предела (кул- турно-пејзажних целина). Као специфична културна подручја у границама ППППН издвајају се подручје Фрушке Горе и поду- навско подручје. На простору АП Војводине могу се груписати следеће културно-пејсажне целине: фрушкогорски манастири, Сремски Карловци, Петроварадинска тврђава и историјски град Нови Сад.

Извод из Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године (у даљем тексту: ППППНФГ)

У обухвату Просторног плана налази се део Националног пар- ка ‚Фрушка Гора'' (у даљем тексту: НП ‚Фрушка гора''), и то на подручјима општина Сремски Карловци и Инђија.

У складу са Законом о националним парковима, ППППНФГ одређени су режими заштите I, II и III степена и утврђени су ус- лови за изградњу, уређење и коришћење простора по зонама заш- тите (услови за изградњу на грађевинском земљишту, услови за изградњу виноградарских кућа, објеката за одмор и рекреацију, услови за изградњу објеката за привреду).

ППППНФГ је обавезујући документ, тако да су правила и усло- ви из наведеног плана уграђени у Просторни план.

Заштићена природна добра

На основу ППППНФГ у циљу заштите, очувања и унапређења просторних целина са значајним природним вредностима и поја- вама, одређени су режими коришћења и мере заштите на под- ручју заштићеног природног добра.

На предметном простору се налази део НП ‚Фрушка гора'' (општина Инђија) под називом Чортановачка шума (К.О. Чорта- новци, ГЈ. 3802 ‚Чортановачка шума - Хопово - Велика Ремета'', одељење 52 (а, б, ц, 3, 4, 5, 6), 53 и 54, површина 84 ha).

На овом локалитету успостављен је режим заштите II степена.

На подручју општине Сремски Карловци се налази део НП ‚Фрушка гора'' са површином од 631,40 ha. У оквиру ове површи- не су локалитети под режимима I, II и III степена заштите.

У I степену заштите је Стражилово са површином од 14,10 ha као значајан локалитет заштите шумских екосистема, где је за- ступљена мешовита састојина храстова са грабићем, значајна као субмедитеранска заједница реликтног карактера и кострика која заслужује најстрожу заштиту.

У II степену заштите се налази већи део површина под шумом (на падинама Фрушке горе и део Калишта у приобаљу Дунава).

У III степену заштите су:

- црни граб на Стражилову као појединачно стабло;
- напуштени површински копови ‚Стражилово 1'' и ‚Стражилово 2'' као биодиверзитетске вредности;
- туристичко-рекреативни локалитети на Стражилову.

Све остале површине на територији општине Сремски Карлов- ци су у оквиру заштитне зоне НП ‚Фрушка гора''.

Привреда

Имајући у виду услове заштите природне средине и култур- но-историјских и амбијенталних вредности, ограничавајуће просторне услове, као и оцену степена развијености постојећих привредних капацитета, валоризацију фактора атрактивности и компаративних предности подручја, приоритет у развоју треба да добију следеће активности:

- у области пољопривреде: виноградарство, воћарство, сточарство, рибарство, пчеларство, лековито биље;
- у области индустрије: капацитети који не захтевају зна- чајније ангажовање простора, велики обим транспорта, не изазивају загађивање животне средине и омогућавају висок ниво ангажовања радне снаге;
- у области занатства: капацитети намењени пружању ус- луга човеку и домаћинству (становништво и посетиоци), капацитети са карактеристикама мале привреде, тради- ционални занати;
- у области трговине: специјализовани капацитети на- мењени задовољавању потреба посетилаца;
- у области угоститељства и туризма: специјализовани капацитети високог квалитета намењени пружању услу- га пића и исхране посетиоцима, капацитети за смештај посетилаца, капацитети за обједињавање и презентацију туристичке понуде.

Туризам

Развој туризма на подручју обухваћеном Просторним планом треба ускладити са принципима одрживог развоја, што подразу- мева:

- обезбеђење планираног, усмереног и ограниченог ко- ришћења свих природних ресурса;
- формирање таквог производа и пласмана, који ће бити атрактиван и одговарајући за задовољавање потреба ту- риста.

Према просторној организацији датој у ППППНФГ, подручје обухваћено Просторним планом припада:

I зони Подунавље - Дунав треба и може да буде окосница раз- воја туризма. Туристички локалитети су:

- Сремски Карловци, дефинисани су као туристички цен- тар I категорије, регионални центар културног туризма;
- Чортановци, туристички локалитет, дефинисан као купа- лишни и спортско-рекреативни центар.

II зони Иришки Венац - подручје обухваћено Просторним пла- ном припада мањим делом овој зони. Доминантне активности су рекреација и одмор, који нуди природни амбијент шуме, свеж ваздух. Као туристички локалитет издваја се Стражилово, дефи- нисано као центар културног туризма.

У границама обухвата Просторног плана, за делове Резервата развој туризма је детерминисан прописаним режимима и мерама заштите, у складу са Уредбом.

Саобраћајна инфраструктура

Путни - друмски саобраћај - међународни коридори, Коридор X и Коридор Xб, повезани су преко Фрушке горе магистралним правцима М-18, М-18/1, М-21 и М-22/1.

Путни правци М-18 и М-21 имају и значајну улогу у повезивању Војводине са осталим деловима наше државе, као и са Републи- ком БиХ и Републиком Хрватском, државама у окружењу.

Магистрални путеви[83]

У складу са стратешким опредељењем развоја саобраћаја на посматраном подручју за магистралне путне правце неопходно је планирати активности које би довеле ове правце у складу са план- ским циљевима. Реализацијом ових активности би се

Табела 2. Магистрални путеви - план активности

Бројпута	Стратешка опредељења по деоницама
М-21	Нови Сад - Парагово - Иришки Венац - Ириг
	Изградња тунела испод Иришког венца и изградња приступних путева за потребе
	Изградња обилазнице око насељеног места Ириг
	Изградња треће траке за спора возила-успонска трака са сремске стране
	Веза пута М-21 са обилазницом око Ср. Каменице
	Изградња обилазнице око Петроварадина и моста преко Дунава - веза са Е-75
М-22.1	Нови Сад - Банстол - М-22.2 (Инђија)
	Изградња треће траке за спора возила - успонска трака до Банстола

остварили постављени циљеви и обезбедили неопходни услови за одвијање саобраћаја кроз заштићено природно добро.

Железнички саобраћај - магистрални правци Суботица - Бео- град, Шид - Београд, који пресецају, односно тангирају подручје Фрушке горе, представљају саставни део мреже пруга за велике брзине Европе и налазе се у приоритетном саобраћајном Кори-
дору „X“.

Модернизација пруге Београд-Суботица остварiће се рекон- струкцијом постојеће једноколосечне пруге у двоколосечну пру- гу за мешовити саобраћај и велике брзине и подразумева решења која су:

- технички и технолошки савремена, са високим степеном безбедности у одвијању саобраћаја;
- економски рационална и уклопљена у постојећу и пла- нирану просторну структуру у коридору пруге;
- на целој својој дужини пруга мора да буде двоколосечна, електрифицирана и опремљена савременим сигнално-сигурносним постројењима, тако да има максималну пропусну и превозну моћ у датим условима;
- пруга мора да испуни све услове АГЦ Споразума о најважнијим магистралним пругама Европе у погледу брзине вожње, нагиба нивелете, дужине претицајних колосека, дужине перона, осовинских оптерећења, га- барита, денивелације путних прелаза и других услова.

Водни саобраћај - ободно присутан (река Дунав) у односу на простор Фрушке горе, може својим капацитетима да допринесе лепези понуде овог простора у циљу постизања што бољих еко- номских ефеката.

Коришћење вода на постојећим водотоцима европског ранга за пловидбу, подразумева рационалан развој водног саобраћаја, што за услове пловидбе Дунавом подразумева реконструкцију и доградњу постојеће инфраструктуре у складу са европским стан- дардима.

[83] По Закону о јавним путевима („Сл гласник РС“, бр 101/05) реда магистрални и регионални путеви су постали државни путеви I и II

Водопривредна инфраструктура

На подручју Фрушке горе развијаће се вишенаменски системи, којима се интегрално решавају проблеми коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава:

- регионални системи за обезбеђивање вода највишег ква- литета, за насеља и оне индустрије које захтевају воду тог квалитета;
- регионални системи за коришћење, уређење и заштиту речних вода (тзв. речни системи), којима се подмирују остали корисници и уређују и штите воде.

Енергетска инфраструктура

Сва постојећа гасоводна мрежа на подручју Фрушке горе укљу- чена је у јединствен гасоводни систем Републике Србије.

На подручју Фрушке горе, а на простору обухвата Просторног плана, изграђени су следећи гасоводи:

- МГ 04/II (Госпођинци - Батајница);
- РГ 04-17 (МГ 04/II - Сремска Митровица);
- РГ 04-05 (РГ 04-17 - Инђија);
- гасовод високог притиска од МГ 04/ II до ГМРС Бешка;
- разводни гасовод Инђија - Нови Карловци;
- МГ 04/II Бешка;
- МГ 04/II Бановци.

Стратешки развој гасоводне мреже ће се одвијати по принципу хијерархијске структуре, где ће се на већ постојеће магистралне и разводне гасоводе прикључивати и изградити разводни и дистри- бутивни гасоводи. Опредељење за развој гасоводне инфраструк- туре засновано је на утврђеним потребама подручја.

Стратешко опредељење за развој гасоводне инфраструктуре везано је за рационално коришћење и штедњу необновљивих ресурса и произведене енергије, стимулисање примене нових технологија производње енергије (нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине) и смањење конфликата између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине.

У области електроенергетске инфраструктуре потребно је обезбедити довољно капацитета у постојећим ТС 110/20 kV и из- градити нове капацитете.

Средњенапонски 35 kV водови прећи ће на 20 kV напонски ниво, а трафостанице 35/10 kV и 35/20 kV задржаће се као 20 kV разводна чворишта.Целокупна 10 kV мрежа ће се реконструисати за рад на 20 kV напонски ниво.

Електронска комуникациона инфраструктура

За квалитетно одвијање електронског комуникационог са- обраћаја потребно је изградити квалитетне спојне путеве оптич- ким кабловским везама, уз све главне и локалне путне правце.

Заштита животне средине

Стратешко опредељење развоја подручја НП ,‘Фрушка гора‘‘ усмерено је на реализацију посебних режима заштите простор- них целина са значајним природним вредностима и санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности животне средине, уз очување аутохтоности овог простора.

У циљу заштите природних ресурса, спречиће се њихова даља деградација, што подразумева унапређење комуналне опремље- ности насеља и туристичких локалитета адекватним водоснабде- вањем, посебно водом за пиће, изградњом кана лизационе мреже за одвођење отпадних вода, изградњом колектора за прикупљање вода из насеља и станица за пречишћавање, увођењем система даљинског грејања и одлагањем комуналног отпада на уређене депоније, које се налазе изван граница НП ,‘Фрушка гора‘‘.

С обзиром да пруга за возове великих брзина пролази и кроз подручје НП „Фрушка гора“ (Чортановачке шуме), које је при- родно добро од изузетног значаја, у циљу заштите биљног и жи- вотињског света потребно је:

- обезбедити заштиту земљишта и подземних вода од загађења при редовном функционисању пруге и у акци- дентним ситуацијама;
- ублажити могуће негативне утицаје модернизације пру-

ге и постављања заштитне ограде за племениту дивљач и осталу дивљу фауну, изградњом и уређењем пропус- та за животиње и одговарајућим планирањем ремиза. Планиране ремизе морају бити део укупног система озе- лењавања атара, односно ширег простора;
- обезбедити да се на местима пресецања депресија и влажних ливада оцедне воде са трасе пруге не сливају у околне депресије са природном водом, већ у посебне таложнике;
- рекултивисати позајмишта и депоније земље према по- себним пројектима.

Ради ублажавања могућих негативних утицаја који ће наста- ти модернизацијом пруге за возове великих брзина, предлаже се следећа мера:
- на потезу НП „Фрушка гора“, као и његове заштитне зоне, није дозвољено отварање никаквих позајмишта нити трајно депоновање земљаног или другог материја- ла, као ни насипање постојећих депресија, потока, а на- рочито ритских подручја. Дуж пружног појаса може се привремено депоновати само хумус који ће се, у целини, искористити за санацију оштећеног терена.

Дуж аутопутева примењиваће се адекватне мере заштите од буке и формираће се заштитни појасеви, у складу са Просторним планом подручја инфраструктурног коридора ауто-пута Е-75.

Извод из Просторног плана инфраструктурног коридора ауто-пута
Е-75 деоница Суботица-Београд (Батајница)

Саобраћајна инфраструктура

Подручје Просторног плана инфраструктурног коридора ау- то-пута Е-75, деоница Суботица-Београд (Батајница) (у даљем тексту: ПП инфраструктурног коридора ауто-пута Е-75) обух- вата простор укупне површине од 211048 ha. На делу територије општина Инђија и Града Нови Сад обухвата:

Град Нови Сад: целе катастарске општине Ченеј, Кисач, Румен- ка, коридор кроз Нови Сад 4, Нови Сад 1, Нови Сад 3, целе катас- тарске општине Кањ, Ковиљ, Будисава;

Општина Инђија: целе катастарске општине Бешка, Крчедин и Н. Карловци.

У зони Новог Сада аутопут Е-75 је главни апсорбер саобраћај- ног оптерећења у даљинском саобраћају, јер на простору Новог Сада настају следећи категорисани путни правци:
- магистрални пут М-22 1 Суботица - Нови Сад - Београд је основни алтернативни правац аутопута и саобраћајно је најинтензивнији јер су присутне све структуре кре- тања (изворно циљни, транзити и сл.) као и све струк- туре возила. На простору Новог Сада се мора изградити нова траса како би се минимизирали негативни утицаји повећаног интензитета саобраћаја на квалитет животне средине;
- магистрални пут бр. 7 (Бачка Паланка - Нови Сад - Зрењанин) дијаметрално пресеца овај простор и аутопут и кумулише сва кретања у зони Новог Сада ка аутопуту. Овај пут је врло значајан у саобраћајној матрици Новог Сада, јер кумулише значајан обим изворно-завршних кретања и усмерава их до жељених одредишта;
- магистрални пут М. 21 (Нови Сад - Рума - Шабац) ра- дијално настаје на простору Новог Сада, па се планира његова доградња до аутопута Е-75, како би сви мотори- зовани комитенти упућени на овај правац могли директ- но са аутопута Е-75 да иду ка жељеним одредиштима. Овај путни правац се мора реконструисати и модифико- вати (нарочито преко Фрушке Горе), да би се успоставио ниво саобраћајне услуге утврђен Просторним планом Републике Србије;
- регионални пут бр. 102 (Нови Сад - Бачки Петровац), регионални пут бр. 127 (Руменка - Врбас), регионал- ни пут Р-107 (Петроварадин - Беочин), регионални пут Р-110 (Нови Сад - Кањ - Тител) и регионални пут Р-120 (Нови Сад - Темерин - Бечеј) чине систем радијалних ре- гионалних путева који настају на простору Новог Сада и воде ка окружењу тј. ка већим извориштима роба или значајнијим путевима у окружењу. Значај ових путева у

Назив петље	Стационажа	Изграђеност
прикључење Нови Сад Север	110+540	планирана
укрштање Нови Сад Центар	112+300	планирана
укрштање Зрењанин	114+600	изграђена
укрштање Нови Сад Југ	119+200	планирана
укрштање Ковиљ	130+310	изграђена
укрштање Гардиновци	134+620	планирана
прикључење Видиковац	140+300	планирана
укрштање Бешка	143+194	изграђена
прикључење Марадик	147+210	изграђена
укрштање Инђија	151+820	изграђена

Натпутњак, подвожњак	Оријентациона стационажа	Општина
подвожњак	110+150	Нови Сад
натпутњак	111+900	Нови Сад
подвожњак	115+379	Нови Сад
натпутњак	117+973	Нови Сад
натпутњак	121+410	Нови Сад
натпутњак	124+910	Нови Сад
натпутњак	126+415	Нови Сад
натпутњак	128+150	Нови Сад
натпутњак	132+220	Нови Сад
натпутњак	140+925	Инђија
натпутњак	149+000	Инђија

повезивању подручја кроз који пролазе је евидентан, с тим да се они повезују са аутопутем преко већ устано- вљених петљи.

На простору Новог Сада егзистирају и системи локалних и некатегорисаних путева који су микрозначајни у односу на са- обраћај на аутопуту, с тим што се на простору Новог Сада плани- ра изградња паралелне сервисне саобраћајнице поред аутопута која би кумулисала сав саобраћај око аутопута и водила га до пе- тљи за укључење на аутопут односно ка жељеним одредиштима.

План веза за ауто пут Е-75 са окружењем

- Деоница Нови Сад (север) - Инђија

Ова деоница аутопута Е-75 се пружа од петље Нови Сад (север) тј. стационаже 110+540, до петље Инђија тј. стационаже 151+820, укупне дужине 41 280 m.

На основу анализа просторно планске и пројектне докумената- ције у оквиру аутопута Е-75 (а на подручју обухвата Просторног плана) егзистираће следеће саобраћајне петље и укрштања:

На основу анализа просторно планске и пројектне докумената- ције у оквиру аутопута Е-75, на подручју обухвата Просторног плана, егзистираће следећи мотели дуж аутопута Е-75:

Бр.	Страна	Оријентац. стационажа	Изграђеност	Катастарска општина	Назив	Тип
8.	обе	120+300	планиран	Кађ	‚Минут“	II
9.	обе	130+600	планиран	Ковиљ	‚Етно село“	II
10.	лева	140+300	планиран	Бешка	„Видиковац мост“	I
11.	десна	141+500	планиран	Бешка	„Бешка“	I

* Коначна стационажа ће се утврдити детаљном разрадом

На основу анализа просторно планске и пројектне документације у оквиру аутопута Е-75 егзистираће следеће бензинске ста- нице дуж аутопута Е-75:

Бр.	Стране	Оријентац. стационажа	Изграђеност	Облик	Катастарска општина	Назив
11	обе	120+300	изгр /планир	уз мотел	Кађ	‚'Минут''
12	десна	130+600	планирана	уз мотел	Ковиљ	‚'Етно село''
13	лева	140+300	планирана	уз мотел	Бешка	„Видиковац мост“
14	десна	141+500	планирана	уз мотел	Бешка	„Бешка“

На основу анализа просторно планске и пројектне документације у оквиру аутопута Е-75, на подручју обухвата Просторног плана, егзистираће следећа одморишта дуж аутопута Е-75:

Бр.	Страна	Оријентац. стационажа	Изграђеност	Катастарска општина	Назив	Тип
10.	обе	133+400	изгр./планир	Ковиљ	Ковиљ	II

ПП инфраструктурног коридора ауто-пута Е-75 у домену же- лезничке инфраструктуре планира реконструкцију и модерни- зацију железничких пруга у оквиру рационалног економског улагања у реконструкцију и очекиване добити током експлоата- ционог периода.

Водни саобраћај је заузео сигнификантно место у оквиру са- обраћаја у ПП инфраструктурног коридора ауто-пута Е-75 и то као један врло важан сегмент будућег привредног а нарочито туристичког развоја овог простора. Развој водног саобраћаја на простору општине Инђија доноси овом простору мултимодал- ност која се односи пре свега на развој путничког водног са- обраћаја кроз изградњу појединих капацитета пристаништа за путничке бродове у Старом Сланкамену као и капацитета наутичког туризма - марине за све структуре чамаца са потребним пратећим садржајима.

Водни саобраћај на овом простору треба да доживи афирма- цију кроз потенцијале међународног пловног пута реке Дунав. Овде се нарочито истиче корелација привредног развоја свих на- сеља уз ауто-пут и овај ‚Е'' водни пут.

Шуме, шумско земљиште и ваншумско зеленило

С обзиром на малу шумовитост Војводине, у оквиру грани- ца Просторног плана потребно је унапредити стање постојећих шума и повећати површине под шумама пошумљавањем VI и VII бонитетне класе и деградираних површина, у складу са Законом.

Сем повећања површине под шумама, потребно је повећати и све категорије ваншумског зеленила (заштитно зеленило уз путе- ве и водотокове, уз пољопривредно земљиште, економије, салаше и све категорије насељског зеленила).

За потребе подизања заштитног појса уз аутопут (имисионе шуме), ово земљиште ће бити искључено из пољопривредне про- изводње.

Потребно је формирати заштитно зеленило уз аутопут које би било у функцији заштите пољопривредног земљишта, заштиће- них природних добара и урбаних средина, од емисије загађујућих материја аутопута.

Туризам

Најинтензивнији развој туризма очекује се у ширем подручју Новог Сада и Сремских Карловаца са околином, који су уједно и туристички центри и локалитети од међународног значаја, са својим атрактивним и туристички вредним окружењима дуж Ду- нава. Туристичко-рекреативни локалитети регионалног значаја су Чортановци и Ковиљ. На њима ће се одвијати туризам незави- сно од транзитног туризма на аутопуту.

Термоенергетска инфраструктура

Траса аутопута Е-75 се укршта са објектима крупне термоенер- гетске инфраструктуре од значаја не само за Покрајину, већ и за целу Републику.

У најзначајније објекте ове врсте спада ЈА-НА, јадрански наф- товод који допрема нафту за прераду у рафинеријама у Покрајини и даље.

Осим овога постојећи и планирани нафтоводи на територији Војводине, који ће бити повезани са јадранским нафтоводом, до- премаће нафту која ће се произвести из налазишта на територији Покрајине. С обзиром на то да се ови нафтоводи уводе у рафине- рију нафте Нови Сад, укрштају се са аутопутем.

Други објекти од значаја за целу Републику су магистрални га- соводи, постојећи и планирани који транспортују гас из Русије и гас који је произведен у Покрајини. На ове магистралне гасоводе повезани су постојећи, а повезаће се и планирани регионални и разводни гасоводи у Покрајини.

Електроенергетска инфраструктура

У границама Просторног плана инфраструктурног коридора аутопута Е-75 налазе се следећи електроенергетски објекти:

- далеководи 110 kV, 220 kV и 400 kV и
- трансформаторске станице 400/220 kV, 400/110 kV, 220/110 kV, 220/35 kV, 110/35/20 kV, 110/20, 110/35.

План развоја електроенергетске мреже предвиђа прелазак на 400/220/110/20/0,4 kV трансформацију, а то значи да се неће гра- дити 35 kV мрежа. Постојећи 35 kV далеководи се задржавају као резерва и радиће на 20 kV напонском нивоу. План развоја електроенергетске мреже предвиђа на средњенапонском нивоу потпуни прелазак на рад на 20 kV напонском нивоу.

Електронска комуникациона инфраструктура

Један од најзначајнијих магистралних праваца (међународног и националног значаја) у телекомуникационом систему свакако је правац граница Мађарске - Суботица - Нови Сад - Београд - Ниш и даље два крака Ниш - граница Бугарске и Ниш - граница Македоније.

Оптички кабл Београд - Нови Сад - Суботица, поред превас- ходне функције међународног правца у коридору аутопута Е-75, имаће следеће функције у телекомуникационој мрежи Србије:

- повезивање на Београд националног телекомуникацио- ног чвора Нови Сад, а преко њега и све њему припа- дајуће мрежне групе;
- међусобно повезивање следећих центара: Нови Сад-Су- ботица, Нови Сад-Врбас;
- међусобно повезивање одређеног броја крајњих (локал- них) централа које се налазе непосредно на траси кабла или у њеној близини.

Заштита природних добара

У циљу заштите заштићених природних добара забрањено је:

- изградња објеката и извођење хидротехничких радо- ва којима би се онемогућило периодично плављење и изазвало снижење нивоа подземних вода (нарочито из- градњом рени бунара) и трајне промене орографских и хидрографских карактеристика природног добра, прет- варање мочварно-барских екосистема у сувоземне, чиме би се угрозиле зоне природног мрестилишта;
- експлоатација песка и стварање позајмишта;
- изградња паркинг простора и задржавање моторних во- зила;
- депоновање чврстог и течног отпадног материјала и фи- зичко, хемијско и микробиолошко загађивање простора.

С обзиром да аутопут пресеца заштићено добро, треба имати у виду да се приликом изградње предметног пута, морају пред- видети простори - отвори испод аутопута који ће омогућавати дивљачи на овом простору да прелази са једне на другу страну пута. Постојећи канали не смеју се затрпавати односно морају се одржавати у претходном стању.

Заштићена стабла се не смеју сећи, не смеју им се ломити гра- не, нити изводити друге активности, које би заштићено добро могло угрозити.

У контактној зони са аутопутем, испод аутопута, треба оста- вити улазно излазне отворе за пролаз животиња, а испред ових отвора подићи ремизе (извршити озелењавање) и поставити заш- титне конструкције за смањење буке на најугроженијим местима.

Приликом детаљног одређивања локација за планиране инфра- структурне објекте морају се прибавити услови Завода за заш- титу природе, нарочито када је у питању планирање објеката на заштићеном добру, односно у његовој непосредној близини. Са туристичког аспекта, посебно ће бити интересантно размотрити на којим местима се планира изградња прикључних путева, пар- киралишта и сличних објеката.

За целу трасу аутопута треба израдити пројекат озелењавања, за који ће Завод за заштиту природе прописати услове.

Сви планови који се односе за простор на коме се налазе заш- тићена добра морају бити у складу са одредбама Закона о зашти- ти животне средине, односно акта о заштити.

У смислу спречавања негативних ефеката који су присутни због нарушавања морфолошких карактеристика пејсажа и због умањења ефеката површинске ерозије косина насипа, неопходно је хортикултурно уређење и предузимање свих планираних мера за рекултивацију путног земљишта.

За све активности у домену обликовања пејсажа потребно је користити врсте које су заступљене на анализираном простору.

На растојању од 50 m од аутопута ограничене су могућности за гајење пољопривредних култура, а на растојању од 1000 m не препоручује се производња здраве хране.

По завршеној изградњи инфраструктурног система, током екс- плоатације неопходно је успоставити мониторинг систем квали- тета воде, ваздуха и земљишта, буке и вибрације како би се пре- дузимале, по потреби, адекватне мере заштите животне средине.

Заштита животне средине

У контексту заштиту животне средине дате су следеће смер- нице:

- у подручјима са прекораченим или високим нивоом буке неопходно је, на основу типолошких анализа, обезбеди- ти адекватне техничке мере заштите у виду заштитних конструкција;
- поштовати прописане режиме изворишта (подземних и површинских) водоснабдевања и предвидети све неоп- ходне мере заштите вода и земљишта од загађивања у нормалним и акцидентним ситуацијама;
- по завршетку грађевинских радова, плодно земљиште се враћа на косине новоизграђених насипа и усека: овакав начин поновног коришћења ископаног земљишта је ко- ристан и са становништва брзог обнављања вегетације, што спречава ерозију тла и умањује потенцијалне трош- кове одржавања;
- уколико се у оквиру уређења терена појаве потребе за посебним мерама заштите од ерозије, оне се морају при- менити. Дефинисање ових мера мора бити предмет по- себног пројекта;
- за сузбијање корова на зеленим површинама избегавати коришћење хербицида већ путни појас одржавати ко- шењем;
- подизање заштитног зеленила уз аутопут, које би био у функцији заштите пољопривредног земљишта, заш- тићених природних добара и урбаних средина, од еми- сије загађујућих материја аутопута;
- обезбеђење уклапања трасе и објеката планираних ин- фраструктурних система (аутопута и пруге) у пејзаж, обликовањем потпорних и заштитних конструкција, мо- стова, тунела, косина, насипа и усека;
- подизање ремиза озелењавањем, на местима где су оста- вљени пролази за животиње;
- у делу Резервата морају се предвидети простори-отвори испод аутопута који ће омогућавати, посебно ниској ди- вљачи, да прелази са једне на другу страну пута;
- чување шума и унапређење њиховог стања у оквиру гра- ница овог Плана, у складу са Законом о шумама.

Извод из Просторног плана подручја посебне намене инфра- структурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Ру- ма-Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац-Лозница

Израдом Просторног плана подручја посебне намене инфра- ст руктурног коридора државног пута I реда бр. 21 Нови Сад-Ру- ма-Шабац и државног пута I реда бр. 19 Шабац-Лозница (у даљем тексту: Просторни план коридора) обезбеђени су неопходни просторни услови за повезивање коридора X и његовог крака Xb са коридором IV преко државних путева I реда бр. 7 и бр. 21 (на делу румунска граница - Зрењанин - E-75 - Нови Сад - Рума - E-70) и даље повезивање у правцу коридора државног пута I реда бр. 19 Шабац-Лозница. Најзначајнији интрарегионални ефекти реализације овог коридора огледају се у побољшању регионалне позиције у домену приступачности, у саобраћајном растерећењу урбаних подручја (обилазница око Новог Сада, Ирига, Руме, Ша- пца и Лознице) и уклањању транзита са подручја Националног парка „Фрушка гора“ (изградња тунела). Укупна површина обух- вата Просторног плана коридора износи 1114,75 km2

У обухвату подручја Просторног плана коридора и предметног Просторног плана налазе се делови Града Новог Сада (КО Кађ и КО Петроварадин) и општина Сремски Карловци, чија површина износи 15132,52 ha. Резерват се налази ван планиране трасе ин- фраструктурног коридора.

У односу на Град Нови Сад, овај коридор представља значајан уводно-изводни правац којим се, поред интензивног транзитног и теретног саобраћаја, одвија локални саобраћај јер велики део простора на сремској страни Новог Сада гравитира ка овом ко- ридору.

Развој Града Новог Сада на сремској страни, као и интензиви- рање изградње стамбених и пословних објеката у зони овог пута, учинили су да државни пут I реда бр. 21 прерасте од „отвореног пута“ у „градску саобраћајницу“ на већем делу свог проласка кроз административно подручје Града Новог Сада.

Стратешко опредељење које произилази из планске докумен- тације је повезивање државног пута бр. 21 преко градског под- ручја Новог Сада са државним путем бр. 7, изградњом новог мо- ста преко Дунава, укрштањем са аутопутем E-75 и деоницом пута до Кађа.

На овај начин остварiће се квалитетна веза са коридором X, као и саобраћајно и привредно атрактивним подручјима Бачке и Баната. Деоница планираног коридора (од раскрснице државних путева бр. 21 и 22.1 у Петроварадину до раскрснице са државним путевима бр. 7 и бр. 110 код Кађа) представља део обилазног пр- стена око Новог Сада (источна обилазница Новог Сада), који има функцију обезбеђења ефикасног одвијања и вођења транзитног (теретног) саобраћаја, с обзиром да се повезују државни путеви бр. 21, бр 22.1, бр. 22 (E-75) и бр. 7.

На основном путном правцу ДП бр.21 на административном подручју Града Новог Сада у току је израда Плана детаљне регу- лације инфраструктурног коридора државног пута I реда (M-21) на административном подручју града Новог

Сада (источна оби- лазница око Новог Сада). Правила грађења ће бити утврђена кроз предметни План детаљне регулације, уз примену смерница из Ге- нералног пројекта и правила уређења из овог Просторног плана.

Заштита и коришћење природних вредности

На заштићеним природним добрима, која се налазе у обухвату Просторног плана и ван планиране трасе инфраструктурног ко- ридора (Резерват), мере заштите је потребно спроводити на осно- ву важећих уредби и одлука о проглашењу заштите.

Мере заштите, уређења и унапређења природних добара, би- одиверзитета и диверзитета предела спроводити на основу Зако- на о заштити природе Закона о заштити животне средине и прин- ципа међународних конвенција.

На основу Закона о заштити природе потребно је заштитити и очувати природу, биолошку, геолошку и предеону разноврсност.

Према Закону о заштити животне средине потребно је обез- бедити заштиту и несметано остваривање функција заштићених природних добара са њиховом заштићеном околином и у највећој могућој мери очувати станишта дивљих биљних и животињских врста и њихове заједнице.

Биљни и животињски свет су природне вредности, које се користе под условима и на начин којима се обезбеђује очување вредности геодиверзитета, биодиверзитета, заштићених природ- них добара и предела. Јединица локалне самоуправе, правна и физичка лица одговорна су за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове у животној средини, односно за непредузимање мера заштите животне средине, у складу са про- писима.

Биодиверзитет и биолошке ресурсе је потребно очувати и на основу обавеза које потичу и из међународних конвенција.

На основу Закона о потврђивању Конвенције о очу- вању европске дивље флоре и фауне и природних ста- ништа („Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 102/2007.), у политици планирања и развојној политици, по- требно је обезбедити очување дивље флоре и фауне и посветити посебну пажњу заштити области које су од значаја за миграторне врсте.

На траси инфраструктурног коридора ДП I реда бр.21 и бр. 19 је потребно формирати пролазе за животиње који ће омогућити не само кретање свих животињских врста, него и ублажити негатив- не утицаје одвијања саобраћаја на популацију животиња.

У складу са Законом о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ“ Међународни уговори, бр. 11/2001), потребно је спречавати ширење, а по потреби предузи- мати мере за уништавање инвазивних врста односно потребно је заштитити и очувати биолошки диверзитет укупног простора и предео у целини.

Неопходно је имати у виду да се уређење простора заснива на обавезама утврђеним одредбама чл. 14. и 15. Закона о заштити животне средине који се односе на обавезну документациону ос- нову пројекта, као и чл. 46., којим је предвиђена обавеза извођача радова да је, уколико у току радова наиђе на природно добро које је геолошко - палеонтолошког или минералошко - петрографског порекла (за које се претпоставља да има својство природног спо- меника), дужан да о томе обавести надлежну институцију и да предузме све мере како се природно добро не би оштетило до до- ласка овлашћеног лица.

Извод из Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Србију (Сомбор - Нови Сад - Панчево -
Београд - Смедерево - Јагодина - Ниш)

Планирани продуктовод доница Панчево - Нови Сад, пролази једним делом кроз кроз обухват плана али ван граница Резервата (пресеца еколошки коридор).

Изградња деонице продуктовода Панчево - Нови Сад конци- пира се као двоцевни систем за транспорт моторних горива. Тра- са продуктовода деонице Панчево-Нови Сад полази од главног терминала „Панчево“ и води до терминала „Нови Сад“, у дужини од сса 91,4 km.

Иста је пречника обе цеви 10“ (DN250 mm) и прати трасу постојећег нафтовода Омишаљ - Панчево (бивши југословенски нафтовод - ЈУНА).

Продуктовод се на појединим местима удаљава од постојећег нафтовода због изграђених објеката у заштитној зони нафтово- да и поштовања минималног удаљења продуктовода од објеката, која износи 30m са обе стране цеви.

Основно концепцијско опредељење јесте унапређење систе- ма управљања заштићеним подручјима и унапређење одрживог коришћења заштићених подручја на начин који истовремено обезбеђује еколошки јавни интерес и омогућава развој локалних заједница.

При реализацији планираних радова, инвеститор и извођач ра- дова се морају придржавати следећих мера заштите природних добара:

- уколико се у току земљаних радова на припреми лока- ције наиђе на геолошко-палеонтолошко или минера- лошко-петрографске појаве за које се претпоставља да имају својство природног добра, извођач радова је дужан да о томе обавести надлежни завод за заштиту природе и да предузме све мере како се природно добро не би ош- тетило до доласка овлашћеног лица;
- при свим активностима на изградњи продуктовода и пре- цизнијем дефинисању његове трасе извођач радова мора се стриктно придржавати мера заштите које су дефини- сане актом о заштити појединачних природних добара, као и општих мера и услова заштите дефинисаних Зако- ном о заштити животне средине;
- коначни избор трасе треба да буде резултат детаљне ло- кационе анализе у којој ће се приоритет дати и зашти- ти природних добара, заштити зелених и других јавних површина (ово се нарочито односи за очекиване/могуће акцидентне ситуације код објеката као што је предметни продуктовод);
- на деловима где траса евентуално пролази кроз зелене површине, размотрити начин реализације радова у циљу што мањег деградирања простора;
- уколико се на траси и у коридору продуктовода нађу вреднија стабла дрвећа или примерци биљних врста, за које се претпоставља да представљају заштићене приро- дне реткости, о томе обавестити надлежни завод за заш- титу природе ради обављања стручног надзора и преду- зимања одговарајућих мера;
- уколико се дуж дела трасе продуктовода који се полаже у засебан ров налази дрворед или појединачна стабла, ис- коп земље се мора обавити ручно, а не машински, да би се што више сачувао коренов систем стабла;

- ако траса пролази кроз шуму, траса се мора водити тако да се уклони што мањи број стабала, без обзира на њихо- ву појединачну вредност; у овом случају заштитни појас и ширину рова треба смањити на неопходни минимум;
- стабла у близини трасе обезбедити од оштећења услед манипулације грађевинских машина и транспортних средстава или складиштења опреме, инсталација, грађе- винског материјала и др.;
- како траса на више места пролази преко или уз водотоке, канале и друге хидролошке објекте, неопходно је обра- тити пажњу на приобалну вегетацију и сачувати је мак- симално или је након завршетка радова вратити у прво- битно стање;
- депоновање вишка земље и опреме, ни привремено, није дозвољено у заштићеним природним добрима и заш- тићеној околини непокретнух културних добара;
- након окончања радова морају се све површине довести у првобитно стање.

Правила грађења на траси продуктовода

Коридор/траса инфраструктурног система за транспорт нафт- них деривата подразумева одређене локационе услове. У коридо- ру/траси продуктовода издвајају се 3 основне зоне са различитим условима:

1. Прва зона - непосредне заштите износи 5 m обострано од осе продуктовода у којој је по правилу забрањено дубоко орање (преко 0,5 m), као и садња биљака са дубоким корењем (пре- ко 1 m дубине).
2. Друга зона обухвата обострани појас од 30 m у коме се по правилу забрањује градња објеката за становање, с тим да су могући изузеци у случају ограничења (физичка или већ изграђени постојећи објекти) на појединим локацијама. Тако се зграде за становање или боравак људи могу градити у појасу ужем од 30m, ако је градња била већ предвиђена урба- нистичким планом пре пројектовања продуктовода и ако се примене посебне мере заштите, с тим да најмање растојање насељене зграде од гасовода мора бити:
   - за пречник продуктовода до ф125 mm - 10mm;
   - за пречник продуктовода од ф125 mm до ф300 mm - 15m;
   - за пречник продуктовода од ф300 mm до ф500 mm - 20m;
   - за пречник продуктовода већи од ф500 mm - 30m.
3. Трећа зона обухвата појас од 200 m обострано од осе про- дуктовода у којем се по правилу налазе зоне подељене у 4 категорије у зависности од густине насељености.

Просторни план дефинише правила за постројења која су сас- тавни део продуктовода, и то најмање растојање од:

(1) граничне линије суседног поседа,
(2) крајње спољне ивице путног појаса,
(3) крајње спољне ивице пружног појаса.

У случају да продуктовод пролази близу других објеката или је паралелан с тим објектима, одстојање не сме бити:

(1) мање од 5 m од регионалних и локалних путева, рачу- најући од спољне ивице путног појаса;
(2) мање од 10 m од магистралних путева, рачунајући од спољне ивице путног појаса;
(3) мање од 20 m од железничке пруге, рачунајући од грани- це пружног појаса;
(4) мање од 30 m од надземних делова цевовода, рачунајући од спољне ивице путног појаса, односно од границе пру- жног појаса, осим ако је цевовод постављен на друмски или железнички мост;
(5) мање од 15 m од индустријских колосека, рачунајући од осе крајњег колосека;
(6) мање од 1 m (мерено хоризонтално) од грађевинских објеката, рачунајући од темеља објекта, под условом да се не угрожава стабилност објекта;
(7) мање од 1 m (мерено хоризонтално) од друге цеви про- дуктовода (рачунајући од спољње ивице цевовода) тамо где се продуктовод планира као двоцевни систем (деони- ца Панчево - Нови Сад).
(8) мање од 50 cm од других подземних инсталација и мели- орационих објеката, рачунајући од спољне ивице цево- вода до спољне ивице инсталације или објекта;
(9) мање од 10 m од регулисаних водотока и канала, рачу- најући од ножице насипа.
(10) ако цевовод пролази близу нерегулисаних водотока, бу- нара, извора и изворишних подручја, као и ако је пара- лелан са водотоцима, потребно је прибавити сагласност од организација и органа надлежних за послове водопри- вреде.
(11) мање од 10 m од темеља стуба далековода (према „Пра- вилнику о техничким нормативима за изградњу над- земних електроенергетских водова назив ног напона од 1 до 400 kV“ („Сл.лист СФРЈ“ бр.65/88 „Сл.лист СРЈ“ бр.18/92) и ЈУС Н.ЦО.105 - „Технички услови заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенер- гетских постројења“).

За државне путеве I и II реда укопавање треба предвидети на минималној дубини 1,35m од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви. Минимална кота од коте дна путног канала на државним путевима I и II реда до горње коте заштитне цеви износи 1,00m.

Дубина на којој се врши полагање цевовода зависи од пречника цеви уз обавезни надслој од80 cm изнад горње изводнице укопа- ног цевовода.

Укрштање продуктовода са надземним електроводовима изво- ди се на минималном одстојањуод висине 1,5x најближег стуба или када је реч о високим напонима од 110 kV и више, цевоводи се проводе по средини размака између два стуба због избегавања дејства “лутајућих струја“.

При вођењу продуктовода испод електрифицираних железнич- ких пруга мора бити изграђенадвострука изолација цевовода у дужини од 50m улево и удесно, рачунајући од границе пружног појаса.

Стратегија развоја
железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015.
године

У оквиру дугорочног развојног концепта, поред већ признатих међународних коридора и праваца кроз Војводину дефинисан је и потенцијално нови међународни саобраћајни коридор граница Румуније-Вршац-Београд (Основна мрежа-Правац 4).

Европска транспортна политика на територији Републике Ср- бије и АП Војводине дефинисала је између осталих и следеће приоритете:

- подизање нивоа квалитета пута на секцијама граница Мађарске-Београд-Ниш-граница Македоније;

- изградњу друге коловозне траке на секцији Хоргош-Бео- град (крак Коридора-ХК);
- рехабилитацију/реконструкцијиу главних друмских ко- ридора основне мреже: Коридор X, са његовим крацима- Xb и Xc, Правац 4 (граница Румуније-Вршац-Панчево-Београд-Чачак-Пожега-Ужице-граница са Црном Гором) и трансверзална веза Суботица-Бачка Паланка.

Железнички саобраћај

Приоритет у развоју железница мора се дати рационализа- цији и побољшању постојећег система.
Паневропски Коридор
X је „кичма“ инфраструктурног железничког система Републи- ке Србије (25% мреже - 50% транспортних активности). Циљ је успостављање пројектованих брзина (максималне брзине на 120 km/h) и високих техничких стандарда на наведеној мрежи.

Европска транспортна политика на територији Републике Ср- бије и АП Војводине у домену железнице дефинисана је кроз: реконструкцију и модернизацију железничке пруге: граница са Мађарском-Београд-Ниш-граница са Бугарском/граница са БЈР Македонијом, укључујући мост преко Дунава у Новом Саду, као и фазну реализацију изградње, модернизације и реконструкције инфраструктуре (коридор X) и набавку, модернизацију и рекон- струкцију железничких возних средстава.

Водни саобраћај

Неопходно је обнављање појединих делова мреже пловних пу- тева. Планирана је рехабилитација и модернизација запуштених или неодржаваних делова главне мреже УПП (основу за радове обнављања представља „Генерални план за унутрашње пловне путеве“).

Систем лука се мора мултимодално оријентисати, у смислу инфраструктуре, капацитета, опреме и добрих веза са мрежама путева и пруга, са индустријским и теретним подручјима дист- рибуције и прикупљања кад је у питању роба, али и у домену пре- воза путника.

Интермодални саобраћај

Интермодалним транспортом постиже се оптималност це- локупног транспортног процеса кроз истицање предности које сваки вид саобраћаја пружа у односу на остале видове. Да би ин-термодални транспорт био конкурентан поред подршке државе потребно је унапредити техничко-технолошке процесе на гра- ничним прелазима и терминалима, железничку инфраструктуру и стимулисати друмске превознике који обављају почетно/за- вршне операције у интермодалном транспортном ланцу, односно транспорт до/од терминала.

Формирање оптималних капацитета терминала за интермо- дални транспорт у Републици Србији има посебан значај за ра- ционалан развој транспортног система као и привреде у целини.

Потребно је осигурати да терминали, сходно потреби, осим за претовар контејнера, буду оспособљени и за претовар осталих јединица интермодалног транспорта (нпр. изменљивих транс-портних судова и полуприколица), као и комплетних друмских возила.

Терминали морају бити стратешки лоцирани и пројектовани у близини укрштања важне транспортне инфраструктуре (друм- железница-река) уз флексибилност и могућност проширења у складу са потребама тржишта.

Капацитети треба да буду адекватни и у складу са параметри- ма и стандардима који су изражени у политикама ЕУ за интермо- дални транспорт (према AGTC, AGC, Протоколу AGTC итд.).

Ваздушни саобраћај

Република Србија поседује вишак инфраструктурних капаци- тета у области ваздушног транспорта у односу на величину тери- торије и распоред становништва.

Република Србија нема потенцијале за више од два аеродрома, али то не треба да онемогући евентуалну иницијативу јединица локалне самоуправе да о свом трошку преузму, развијају и одр- жавају инфраструктуру за општу и пословну авијацију, уколико процене и покажу да за то имају потребе, интересе и средства.

Аеродром „Никола Тесла“ у Београду ће представљати ваз- духопловну капију југоисточне Европе, као највећи аеродром у Републици Србији и региону и биће водећи за све редовне, ту- ристичке и пословне летове у Републици Србији. Завршена мо- дернизација писте и путничких терминала, проширење капаци- тета карго терминала и повољни услови за проширење аеродрома дају основ да се он развије у важан регионални транзитни, од- носно терминални, путнички и карго чвор (hub).

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

3.1. ПРИРОДНИ УСЛОВИ

Природне услове, као значајан потенцијал овог подручја, треба одговарајућим мерама и активностима ставити у функцију раз- воја.

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

Простор обухвата Просторног плана се налази на најнижој ге- оморфолошкој целини, алувијалној односно инундационој равни Дунава, на надморској висини од 72,9-77,3 m. У прошлости, због меандрирања Дунава, инундациона раван уз леву обалу је знат- но шира. Због тога је Резерват на појединим местима широк око 5 km.

Изван Резервата, осим инундационе односно алувијалне равни Дунава, бачка лесна тераса покрива већи део површине северно од Дунава. Такође, јужно од Дунава јавља се делом сремска лесна тераса, односно мањи фрагменти сремске лесне заравни.

Геолошки, алувијална раван насута је рецентним песком и муљем док су на лесним терасама присутне лесне наслаге.

Чињеница да се подручје обухваћено Просторним планом на- лази највећим делом на алувијалној равни и лесној тераси, као хи- дролошки оцедитијем терену утицало је на формирање постојеће мреже насеља у непосредном окружењу Резервата, изградњу са- обраћајница као и на развој одређених активности (пољопривре- де и туризма).

У зависности од облика рељефа, његове надморске висине и ре - жима воде, развијају се и различите биљне заједнице. С обзиром да је микрорељеф у сталној промени, то су и биљне заједнице у сталној, лако уочљивој динамици.

Климатске карактеристике

У климатском погледу, простор обухваћен Просторним пла- ном, припада умереној климатској

зони, са јаче израженим конти- ненталним особинама. Међутим, микроклиматске карактеристике на простору самог Резервата су доста специфичне, из разлога што се ради о екосистему и влажним воденим стаништима.

За сагледавање климатских прилика коришћени су подаци са најближе метеролошке станице на Римским Шанчевима у Новом Саду за временски период од 1948.-2006. године.[84]

Температура ваздуха - средње годишња вредност била је нај- мања 1956. године 9,5oC (најхладнија година), док је 2000. годи- не она износила 13oC. У анализираном периоду најнижа средња месечна температура забележена је у фебруару 1954. године са -7,2oC док је највећи месечни просек забележен у августу 1952. године 25,1oC. Апсолутни максимум температуре ваздуха забе- лежен је 24. јула 2007. године и износио је 41,6oC, апсолуни ми- нимум 24-ог јануара 1963. године -30,7oC.

Релативна влажност ваздуха - средња годишња релативна влажност била је најнижа 2000. године 68% а највиша 2002. го- дине 87%. Највише дана са релативном влажношћу испод 30%, 43 дана, забележено је 1952. године, док је највише дана са релатив- ном влажношћу преко 80%, 168 дана, било 2005. године.

Осунчавање - средња годишња сума осунчавања за посматра- ни перод износи 2145 сати. Година са највише сати директног сунчевог зрачења била је 2000. година са 2520 сати. Година са најмање сати директног сунчевог зрачења била је 1980. године са 1715 сати. Најмање сунца имао је јануар 1997. године 16 сати.

Облачност - највише ведрих дана имала је 2000. година, 100 дана, док је највише тмурних дана забележено 1972. године, 135 дана.

Падавине - годишњи максимум забележен је у 2001. години и износио је 999 mm, док је годишњи минимум од 288 mm забеле- жен 2000. године. Месечни максимум је забележен такође 2001. године 237 mm, док је месечни минимум у октобру 1961. године без падавина. Дневни максимум од 91,6 mm забележен је 10. јула 1967. године. Највише кишних дана у години, 154, било је 1979. године, а најмање 85 дана, 2000. године. Најдужи низ дана без кише, 55 дана, био је од 11. септембра до 4. новембра 1961. године.

У погледу снежних падавина највише дана, 49, забележено је 1969. године а најмање, само 9, 1989. године. Највише дана са снежним покривачем 83, забележено је 1962. године, а најмање 1972. године када није било снежног покривача. Максимална висина средњег покривача од 62 cm, забележена је 19. фебруара 1984. године, док је најдужи низ дана са снежним покривачем од 72 дана регистрован у периоду од 13 12.1963. до 22.02.1964. годи- не.

Ветар - у периоду 1948.-2006. г. доминантан ветар је из југо- источног правца, тј. кошава. Она се претежно јавља у хладним месецима, тј. у зимско-пролетњем периоду и доноси суво и хлад- но време. Кошава има највећу брзину у поређењу са осталим ветровима 2,0-6,5 m/s. По честини јављања, после југоисточног ветра, најчешћи је северозападни, који претежно дува у летњим месецима, доносећи атмосферске талоге. Најређе дува ветар из североисточног правца.

Педолошке карактеристике

Подручје обухвата Просторног плана налази се на педолошким творевинама формираним на три геоморфолошке целине и то алувијалној равни, лесној тераси и лесном платоу. Сва земљишта формирана на посматраном подручју могу се поделити у чети- ри основна типа која су заступљена са више подтипова, варије- тета и форми. Основне карактеристике најзаступљенијих типова земљишта су:

Черноземи (24.220,59 ha) - са својим подтиповима, варијетети- ма и формама заузима највеће површине на подручју обухвата Просторног плана. Формиран је на лесној тераси и на лесном пла- тоу и представља природно добро од значаја за успешан развој пољопривредне производње.

Одликују се дубоким хумусним слојем, веома повољним хе- мијским, физичким, водно-ваздушним и производним карак- теристикама. Највећим делом то су првокласна земљишта за пољопривредну производњу која омогућују лаку обраду.

По површинама издвајају се черноземи бескарбонатни, што указује да су ова земљишта у својој генези била под негативним утицајем површинских и подземних вода, док су черноземи на лесном платоу задржали карбонате у горњим слојевима.

Због своје изузетне производне вредности потребно је рацио- нално планирати коришћење ових земљишта, првенствено у пољопривредне сврхе.

Алувијална (флувијална) земљишта (12.540,52 ha) - формира- на су у приобаљу реке Дунав. Карактерише их лакши механич- ки састав и смањена присутност хумуса и биљних хранива. Ова земљишта су лака за обраду, а веома су погодна за гајење повр- тарских култура. За постизање високих приноса у гајењу ратар- ских и повртарских култура алувијална земљишта захтевају ин- тензивније ђубрење органским и минералним ђубривима.

Гајњаче (3.252,66 ha)

Ритска земљишта (1753,55 ha) - ову групу хидроморфних земљишта представља тип ритске црнице карбонатне, који по својим карактеристикама представља потенцијално плодно земљишта. Од претходно наведених земљишта разликује се по својим физичко-хемијским и производним карактеристикама, али уз правилну примену агротехичких мера у пољопривредној производњи могу се користити за све њивске културе.

Уочава се да је у обухвату Просторног плана цела површина на повољним земљиштима, на којима је могуће са веома великим успехом организовати све видове пољопривредне производње.

Сам Резерват је скоро у целости под сталним дејством поплав- них и подземних вода.

Геолошка подлога рита је алувијални нанос. Земљиште на овој подлози је генетски неразвијено због сталног дејства подземних вода Дунава које повременим наизменичним наношењем и одно- шењем супстрата омогућује педогенетске процесе.

По свим карактеристикама, земљиште у Резервату је типично за алувијална подручја средњег тока Дунава.

Подаци РХМЗ за метеролошку сатницу Римски Шанчеви у Новом Саду за период 1948 -2006 година

Слика 1. Педолошка карта

Педолошка карта за КОВИЉСКО-ПЕТРОВАРАДИНСКИ РИТ

* Извор : Група аутора, Педолошка карта 1: 50 000, издавач: Инстигут за пољопривредна истраживаља, Нови Сад 1071. НАПОМЕНА :Карта Је еекторизована у ЈП Завод за урбанизам Војаодине за потребе информационог систена о простору АПВ 2005. год.

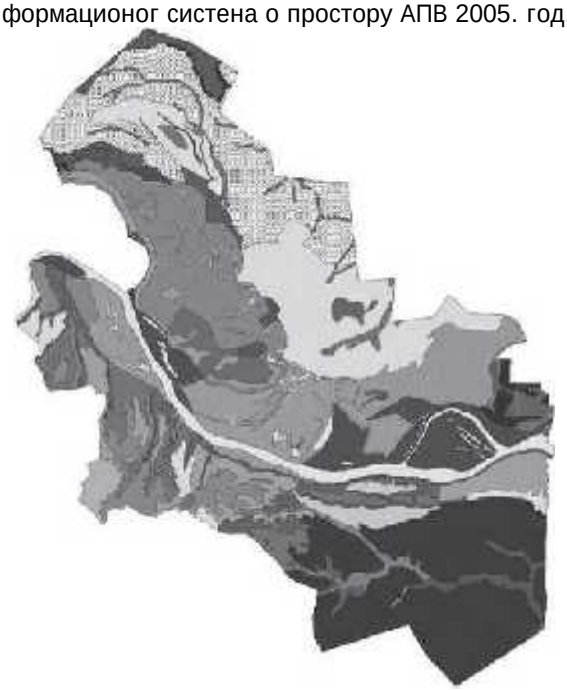

15Чернозеи »арбонатни на леснон гтпагоу

17Чернсзеи ородмраии

1вЧбрнозеи карООивтпи мру^еки ЗОЧериотеи са зиацнад о гпejasania у песу

21 Чорнозам биазрвонагн«

22Чорвоз*и слабо

■47Аггувцапвсајнаачони илоеасго зеилЈИште

49Дггувцапиок^тачаил saćape*« зеи.1

сопвкнакасти

ЈбЧериовеи сопон«ецаети

27Чернозем

ЗЧЧернозем

51Апу вцално влкали-зовано зеи.пии паносниа

37П*јц>ача

■53Аггу Ьгаапе

зеи чаријској

46Длуниjалпио псстов игс чрчицп

54Дегу«чап'» зсн карбоиатчо зе«.

57Алуви -делуви зеи карбочатноибесЈсарбои атчо бЗЛивадсса црница са знацвиа засла^иаања бБРнтека чрнмца варбонатна

-Гкп	Површина^хл	(IpolfOHIT
7	1.960.11	4,41
15	6.766.23	16,24
17	1.617.94	3.64
1«	1.671.18	3.76
20	1.255.66	2,63
21	4.764.43	10,70
22	5.266,92	11,91
23	6«, 19	1,46
25	111.16	0,25
26	169.28	0.43
2y	9.53	0,02
34	1.673.55	4,23
37	1.326.65	2,99
36	47.66	0,11
39	362.96	0,82
46	2.693,4	6,07
47	3.S67.1S	8,03
49	4.337.65	9,77
50	365.65	0,82
51	w,e®	0,06
53	77.46	0.17
54	165.41	0,37
57	950.23	2,14
63	424.78	0,96
6Б	323,5	0,73
67	656.34	1,48
76	326.93	0,74
53	306.69	0.69
57	2.2Ш7	5.08

Хидролошке и хидрографске карактеристике

Површинске воде

Резерват се налази у југоистичној Бачкој, на инундационом подручју средњег тока Дунава, на његовој левој и десној обали, од 1.225 километара до 1.250 километра, а поред насеља Ковиљ, Петроварадин и Гардиноваци.

Резерват представља јасно омеђен ритски комплекс, са леве и десне стране Дунава. Са северне стране, омеђен је одбрамбеним насипом и високом обалом. Смештен је на најнижој геоморфо- лошкој целини алувијалне равни Дунава, са израженим облици- ма и формама микрорељефа, који су настали и настају флувијал-но-ерозивним и акумулативним процесима.

Подручје Резервата представља широку плавну раван у којој Дунав својим периодичним годишњим динамичким током ствара различите облике рељефа, кроз процесе акумулације и ерозије.

Река Дунав, Хидролошка станица: Нови Сад, период обраде 1946 - 2006 г.												
МЕСЕЦ:	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Минимални месечни:	-68	-20	16	41	122	101	33	-5	-28	-63	-65	-60
Средњи месечни:	203	225	282	360	348	340	308	248	185	153	169	194
Максималан месечни:	520	573	652	745	685	778	777	620	625	483	554	533
Екстремне вредности, датум:	Апсолутни мин : -134, 9 01 1909						Апсолутни макс : +778, 28 06 1965					

Дунав, као спора панонска река, има мали пад, а велику водену масу. Услед тога долази до стварања меандара, рукаваца, мртваја, ада, обалних гредица и пешчаних дина. При високом водостају Дунав одсеца меандре и претвара их у мртваје, које опет касније засипа својим наносима.

Већи део Резервата се састоји од некадашњих острва - ада: Ја- мина, Козјак, Аркањ и др. Поједине површине у Резервату нису под водом. То су такозване „греде“ - виши делови терена, нека- дашња острва и обале Дунава. Нижи делови терена - депресије (баре), које су напуњене водом током целе године, међусобно се разликују. Једне су под директним утицајем Дунава и већ за вре- ме средњег водостаја повезане су са речним током. Друге баре се налазе унутар ниских делова земљишта у близини насипа. Оне имају висок ниво воде у току целог вегетационог периода и са Дунавом су у вези само за време високог водостаја.

Резерват се налази у инундационој равни Дунава и као такав, подложан је највећим делом дејству његових поплавних вода, као и подземних вода, које су у корелацији са колебањем нивоа живог тока Дунава. Поплавне воде Дунава појављују се најчешће у дру- гој половини пролећа, као последица топљења снега и честих па- давина. Дунав тада повећава свој ниво у кориту, излива се и плави инундациону раван. Поплавне воде јављају се такође и у јесен, као последице јесењих киша. Зими су поплаве најређе, иако се и тада могу јавити као последица раног топљења снега у Алпима.

Воде које се изливају из корита Дунава и плаве ниже терене, ја- вљају се скоро сваке године. Највише греде су ређе плављене. Ве- лике воде, када је цео Резерват био под водом биле су 1880, 1895, 1907, 1926, 1940, 1942, 1944, 1947, 1954, 1956, 1965 и 1976. године.

Највиши водостај Дунава забележен је 28. јуна 1965. године и износио је 778 cm (кота „0“ 71.73 тАНВ, 1255 km од ушћа), на водомеру код Новог Сада. Најнижи водостај на Дунаву забележен 9. јуна 1909. године и исносио је -134 cm.

Извор: РХМЗ Србије

Поплавне воде Дунава улазе у Резерват при нижем водостају, преко рукаваца и вештачки изведених водотока - канала, а при високом водостају директно га преплављују. Анализом података утврђено је да поплавне воде у Ковиљском риту, при водостају на водомеру у Новом Саду (нулта кота 71,73 тАНВ), плаве и то:

- при водостају испод 150 cm терен је потпуно сув;
- при водостају од 150-300 cm вода се излива и пуни млаке и баре;
- при водостају од 300-350 cm вода преплављује ниже гре- де;
- при водостају од 350-500 cm вода преплављује више гре- де;
- при водостају преко 500 cm вода преплављује скоро цео терен.

У Петроварадинском риту поплавне воде улазе у рит при ни- жем водостају кроз Карловачки дунавац, потом пуни округли Швеб, мали Швеб и велики Швеб. При високом водостају Дунава рит се директно плави. Осим поплавних вода Дунава, велики ути- цај на рит имају и подземне воде.

Мерењем водених површина у Петроварадинском риту (хагло- ва, окана, бара, јама, канала и сл.) на карти 1:5000, дошло се до по- датка да је укупна површина под водом (средњи водостај Дунава) приближно око 100 ha. Тако је површина Дугачке баре (0,96 ha), округли Швеб (0,82 ha), велики Швеб (94,12 ha), Шустер хагл (1,42 ha), Вајсова јама (3,22 ha) Дунавац (6,30 ha), Карловачки дунавац (13,48 ha), окно Фратарске баре (2,50 ha), окно Славнићеве баре (0,50 ha), Царинова бара са три окна (4,12 ha) итд.

Приликом опадања нивоа поплавних вода, површинске воде сукцесивно се повлаче, задржавајући се најдуже у млакама, ба- рама и рукавцима.

Од режима поплавних вода, а у складу са висином терена (ми- кроконфигурацијом терена), зависи појава појединих биљних заједница, њихов састав, бујност, као и друге особености, затим услови за мрест рибе и др.

У погледу дужине и учесталости поплава има разлика, али се углавном може говорити о годишњим плављењима у два наврата. Међутим, последњих година дошло је до промене у ритму појаве и дужине трајања поплава, а честе су и године са веома ниским водостајем без појаве икаквог плављења у току године, што ра- није није био случај. Ако се понашање водостаја Дунава буде и даље на овако екстреман начин манифестовало, то ће имати нови, специфичан одраз на опстанак биљних и животињских заједница овог подручја.

Дунавска вода и њен режим су међу одлучујућим факторима опстанка биљног и животињског света. Честе и велике осцила- ције режима Дунава мењају услове у екосистемима од врло по- вољних до врло неповољних. Основни водоносни слој је у ди- ректној хидрауличкој вези са реком. Стога, стање водостаја реке Дунав диктира и режим нивоа подземних вода на подручју.

Површинске воде основне каналске мреже су углавном у по- средној хидрауличкој вези са подземним водама због полупро- пусних наслага у дну канала.

Подземне воде

Подземне воде (фреатске и артешке) имају утицаја на биљни и животињски свет. Оне су значајан чинилац у формирању воде- них, мочварних, ливадских и шумских екосистема у Резервату.

Фреатске воде сачињавају воду која лежи у порозном земљишту до првог вододрживог слоја. Најчешће пространство заузимају у стенама са међузрнском порозношћу. Фреатска издан се храни инфилтрацијом атмосферских падавина, инфилтрацијом воде из Дунава и притицањем воде из више лесних и пешчаних предела.

У алувијалној равни фреатске воде се налазе на малим дуби- нама. У напуштеним меандрима и засутим рукавцима Дунава, изданска вода најчешће избија на површину формирајући баре и мочваре. Уобичајене дубине фреатских вода у алувијалној равни су између 1,5 и 2,5 m.

Режим Дунава има утицај на режим разматраних подземних вода на овом подручју, што је евидентирано мерењем водостаја у реци и нивоа воде у постојећим хидрогеолошким осматрачким објектима, који се налазе на овом подручју.

3.2. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ ПОДРУЧЈА

3.2.1. Резерват

Резерват представља комплекс водених, мочварних, ливадских и шумских плавних станишта (издвојено је 39 приоритетних ти- пова станишта за заштиту) са разноврсним орографским и хи- дрографским облицима ритова (аде, рукавци, меандри, плиће и дубље депресије, обалске греде) и за њих везане животне заједни- це (ритске галеријске шуме храста лужњака, јасена и веза, шуме црне и беле тополе, шуме беле врбе, влажних ливада, мочвара и бара, отворених водених површина), природне вредности и ти- пични панонски елементи флоре (443 таксона виших биљака, од тога велики број ендема и реликата и 37 врста заштићених на на- ционалном и међународном нивоу) и фауне (42 врсте инсеката, 26 врста риба, 11 врста водоземаца, 7 врста гмизаваца, од којих су све заштићене, 206 врста птица, а од сисара већи број ретких и угрожених врста, као што су водена и мочварна ровчица, видра, дивља мачка, куна, белица).

У овим разноврсним, богатим и раскошним природним појавама и облицима, у њиховој међусобној повезаности и склад- ној испреплетаности, сачувана је исконска лепота природе.

Дунав са својим режимом вода и честим плављењем чини овај терен специфичним. Вода, која се приликом поплава акумулира у барама и депресијама, својим комуницирањем кроз канале и ру- кавце даје основни печат овом подручју и представља један од од- лучујућих еколошких фактора у генези педосфере и појављивању биљног и животињског света.

Због промена режима површинских и подземних вода израже- но је сушење старих стабала храста лужњака, као последица по- ремећаја водног режима.

Постојеће климатске, хидролошке и педолошке прилике усло- виле су појаву разноврсног биљног света. Флора и вегетација је услед различитости наведених услова богата и разноврсна, почев од хигрофилних мочварних заједница до мезофилних шумских заједница.

Ковиљски рит у вегетацијском погледу представља подручје које је првенствено шумски комплекс. У питању је хидролошки условљена или азонална вегетација, која се развија под утицајем поплавних и високих подземних вода, а везана је за алувијална земљишта уз данашњи и некадашњи ток Дунава. На рецентном земљишту, на ком се поплавна вода дуже задржава, развијају се заједнице врба и топола.

Заједно, ова два типа аутохтоних шума дају основни печат вегетацији Ковиљског рита. Значајно је, међутим, да су ови при- родни екосистеми у сталном повлачењу услед све агресивнијег уплитања човека. Резултат тога су све већи комплекси под заса- дима еуроамеричких топола. Дају утисак шумских „плантажа“. Увођење ових антропогених фитоценоза знатно нарушава пеј- сажно-амбијенталне вредности, раније успостављене ценотичке односе и еколошку равнотежу, а самим тим умањују и степен би- олошке разноврсности.

Подручје Ковиљског рита и поред доминације шумских еко- система, одликује и мозаичност вегетације (везана за микрокон- фигурацију терена и интензитет засипања, зависно од режима поплавних и подземних вода), односно испресецаност састојина аутохтоних и антропогених шумских заједница, барама, дели- мично зараслим или још живим рукавцима Дунава, са адекват- ним акватичним и мочварним фитоценозама, док су више греде углавном под ливадским и закоровљеним биљним покривачем.

Последњих година је све израженији процес обрастања воде- них окана вегетацијом макрофита и хидро-хелофита. Присутна је и тенденција проградације водених фитоценоза у мочварне, а ових у ливадске састојине, што индицира на недостатак воде, слаб проток, повећање наслага муља, богаћење муља материјама органског порекла, промене у бројности и покровности појединих ценобионата важних за одржавање еколошке равнотеже, итд.

Петроварадински рит, упркос снажним антропогеним утицаји- ма и израженим деградацијским процесима, још увек предста- вља јединствени мозаик животних заједница и станишта, скон- центрисаних на релативно малом простору. Са

Ковиљским ритом чини природну целину.

И поред евидентних сукцесивних промена које иницирају по- степено зарастање бара мочварном вегетацијом, Петроварадин- ски рит још увек представља, у неким сегментима, очуван рефу- гијум специфичне акватичне флоре (са укупно 535 биљних врста) и вегетације, као и адекватне фауне. Поменути тип вегетације се среће и у другим деловима наше земље, али у Петроварадинском риту има и неких специфичности.

Природну потенцијалну вегетацију на равним, песковитим и иловастим земљиштима алувијалног типа уз Дунав предста- вљају хидролошки условљене шуме врба и топола. Одликују се несталношћу и динамиком. Граде неколико заједница, што је у директној корелацији са поменутим предусловима односно дина- миком плављења и микроконфигурацијом терена. Пионирским заједницама припадају редовно плављене шуме тј. асоцијација беле и бадемолисне врбе, ређе и краће плављена фитоценоза беле врбе и црне тополе, као и заједница беле тополе са црним глогом, која је панонског ендемског значаја, а у Војводини је забележена само у Петроварадинском и Ковиљском риту. Бела врба, која је едификатор прве заједнице, уједно је и најчешћа дрвенаста врста у овом риту.

У далекој прошлости, пре интензивних интервенција човека, ова вегетација ритских шума врба и топола носила је прашумско обележје.

На благо заталасаним теренима, испод нивоа уздигнутих греда углавном се јављају оазе америчког јасена. Ова врста никад не достиже пораст домаће изворне врсте.

Највише терене, греде, заузимају сађене монокултурне шуме, углавном канадске тополе.

У барама које Дунав плави само повремено, долази до развоја заједнице сочивице и асоцијације сочивице и водене папрати.

Вода овим врстама омогућује опстанак. Зато у барама и мртвајама није бујан само биљни свет. Због његове разноврсности и богате органске продукције присутни су и I многи представници фауне, пре свега птице.

Мочварна вегетација, прилагођена условима изразито влажне и анаеробне подлоге, заузима највеће комплексе у Петроварадин- ском риту.

Опстанак свих фитоценоза, па и тршћака, везан је за влажност подлоге тј. воду. Канал који долази од Сремских Карловаца до Марије Снежне и одатле под правим углом скреће у рит у усло- вима све ређих поплава, заједно са краком карловачког Дунавца, постао је жила куцавица овог рита. Да је данас стање алармантно, указује чињеница да је овај канал не само потпуно сув, већ и до- брим делом зарастао у хигрофилну вегетацију, која иако бујна, још није диференцирана на посебне заједнице.

Веома ограничене оазе у Петроварадинском риту припадају типу мочварних ливада.

Флористичко богатство и висок степен вегетацијске разно- ликости на релативно малом и рељефски уједначеном простору уз обиље водених површина, омогућује врло високу продукцију биљне масе.

На тој трофичкој основи и уз постојање повољних услова за- клона, заштите и места за размножавање, развио се разноврстан и бројан животињски свет из група: зглавкара, риба, птица, водо- земаца и сисара.

Под утицајем доминантног еколошког фактора овог подручја, режима поплавних и подземних вода, највећи број животињских врста живи у води или је њихов опстанак и животни просперитет најуже повезан са водом, мочварним и влажним земљиштем.

Огромна биомаса речно-језерског планктона животињског по- рекла, рачића, шкољки, пужева, глиста и инсеката, представља основну карику у ланцу исхране риба и водоземаца, а индиректно и великог броја птица и сисара.

Данас, у условима перманентне антропогене редукције моч- варних терена, Резерват је последње прибежиште птица мочвари- ца и птица природно везаних за воду у овом делу тока Дунава и један је од последњих сличних терена у Војводини.

Сам Резерват представља скуп рукаваца и остатака ранијих то- кова Дунава, који у овом делу тока има мали пад, па често меан- дрира. При високом водостају Дунав је одсецао меандре и прет- варао их у мртваје. Током времена од њих су формиране плиће депресије између којих се налазе ниска гребенаста узвишења (ос- таци некадашњих обала Дунава и њихових рукаваца) и веће повр- шине нешто уздигнутијег терена - то су некадашња острва (аде).

Орнитофауна неког подручја, па према томе и Резервата, зави- си од врсте и распореда биотопа у њему. Због промене водостаја и морфологије терена током године, на једном делу Резервата на истим површинама долази до промене у величини, као и у измени биотопа.

Према конфигурацији терена, стално плављени део Резервата може се поделити на неколико различитих биотопа, условљених првенствено хидролошким факторима:

- биотоп слободних водених површина;
- биотоп муљевитих обала;
- биотоп густе мочварне вегетације.

И поред промене еколошких услова, Резерват са свим својим биотопима представља место где се заустављају готово све врсте птица мочварица, као и других врста птица природно везаних за воду. Осим тога, ово подручје се налази на селидбеном правцу северних популација птица према јужним пределима, што увећа- ва значај овог подручја, у коме птице налазе храну и привремено одморište.

Иако је на овим просторима дошло до промене еколошких услова и поред тенденције даљег погоршања, од укупног броја врста птица у Војводини, на подручју Резервата регистровано је 55,48%. По нормативима Међународне уније за заштиту птица, свако подручје са кога је евидентирано више од 40% од укупног броја евидентираних врста птица на ширем подручју, сматра се богатим птицама и има услове да се прогласи за орнитолошки резерват.

Резерват припада категорији низијског подручја ципринид- ног региона. Насељен је претежно рибама из породице шарана, по коме је добио назив ципринидна низијска вода. Насељавају га велики број врста из различитих фамилија, међу којима су нај- чешћи представници из фамилије Cyprinidae.

Животињске врсте из групе сисара су мање заступљене, јер су услови њиховог опстанка, у вечитој борби са поплавама, били мање повољни од услова за друге животињске врсте. Нарочито су оне врсте ишчезле или остале малобројне, које се приликом надо- ласка поплава нису могле пливањем спасити. Због тога су ситни сисари и данас заступљени у мањем броју.

Резерват са својим специфичностима, станиште је већине врста представника фауне водоземаца Војводине, као и гмизаваца који су својим начином живота везани за водена-ритска станишта.

3.2.2. Шуме, шумско земљиште и

ловна фауна Шуме и шумско

земљиште Резервата[85]

Резерват припада Јужно-Бачком шумском подручју, и са ње- говим подручјем газдују ЈП ‚Војводинашуме‘‘, ШГ ‚Нови Сад‘‘, Српска православна црква (Епархија Бачка и Манастир Ковиљ) и ЈП ‚Воде Војводине‘‘ ВДП „Шајкашка“. На простору Резер- вата заступљена је измењена шумска вегетација, коју углавном представља вегетација ритских шума. На нижим теренима за- ступљене су шумске заједнице врба, на вишим теренима топола аутохтоног и антропогеног порекла, а присутне су у мањој мери и састојине природног порекла које чине храст, јасен и брест. У подрасту се јављају амерички јасен, багрем, купина, трска и број- на приземна флора.

С циљем што ефикасније заштите објекта, у ШГ „Нови Сад“ урађен је средњорочни програм заштите и унапређења Резерва- та, на основу ког се праве годишњи планови радова на заштити природе. Ови планови су обавезујући приликом извођења радова.

Највећи део површина шума Резервата обухватају шуме и шумске културе. По пореклу су то вештачки подигнуте, високе и изданачке шуме.

Однос између високих и изданачких шума је изузетно повољан, са великим учешћем вештачки подигнутих састојина (клонова тополе и др.) које овде имају највише привредни значај.

По смеси су то углавном чисте састојине на око 70% површина. Најзаступљенија је газдинска класа вештачки подигнутих топола ЕАТ, затим шуме беле врбе, беле и црне тополе итд.

Шуме ЈП ‚Воде Војводине‘‘ се простиру дуж насипа. Имају улогу заштите насипа и других водопривредних објеката од удар- ног таласа вода Дунава. Подељене су на водозаштитне шуме I и II степена. Шумску састојину чине претежно меки лишћари.

Шуме ван Резервата

Поред шума у Резервату, у оквиру обухвата Просторног плана се налазе и шуме, којима такође газдују ЈП ‚Војводинашуме‘‘, ШГ „Нови Сад Српска Православна црква (Епархија Бачка и Ма- настир Ковиљ и ЈП ‚Воде Војводине‘‘ ВДП „Шајкашка“.

На подручју обухвата Просторног плана се налазе и делови шума ЈП ‚Национални парк Фрушка гора‘‘, као делови општина Сремски Карловци и Инђија. Остатак шума чине шуме осталих корисника (приватне шуме, као и мањи комплекси задружних шума).

На подручју НП ‚Фрушка гора‘‘ у оквиру општина Инђија и Сремски Карловци, преовлађују заштитне шуме и рекреативно- туристичке површине. У оквиру шума НП ‚Фрушка гора‘‘ су заступљена сва три режима заштите. Вегетацију чине мешовите састојине, у којима су заступљени китњак, липа, буква, цер ме- дунац, црни јасен и граб. Чисте изданачке састојине чине мање површине багрема, а вештачки подигнуте састојине су културе црног и белог бора. НП ‚Фрушка гора‘‘ припадају и шуме прио- баља, Чортановачке шуме и шуме на делу локалитета Калиште. На локалитету Калиште преовлађују меки лишћари (ЕАТ, бела врба, црна и бела топола).

Заштитно зеленило

Заштитно зеленило чини зеленило пригорја НП ‚Фрушка гора‘‘, викенд зона, зеленило уз потоке и путеве и уз канале. Оно је присутно у извесној мери, али су то углавном измењени и угро- жени делови простора са мало елемената природне средине.

Површине под ваншумским зеленилом су недовољно за- ступљене и налазе се у оквиру економија, поред путева и у оквиру викенд и воћарско-виноградарских зона.

Ловишта у Резервату

На простору Резервата установљено је ловиште ‚Ковиљско- петроварадински рит‘‘ којим газдује ЈП ‚Војводинашуме‘‘ ШГ ‚Нови Сад‘‘. Укупна површина ловишта је 4305 ha. То је ловиште отвореног типа.

Укупно ловно продуктивна површина је 4090 ha. Највише по- вршина се налази под шумом и шумским земљиштем, пашњаци- ма и ливадама.

Основна намена ловишта је узгој, заштита и коришћење ситне дивљачи (зец, фазан, пољске јаребице, препелице и друга перната дивљач) и крупне дивљачи (срна и дивља свиња).

Бројно стање дивљих свиња је 40 комада и срнеће дивљачи 80 комада.

За све врсте дивљачи карактеристично је велико колебање сезонског и годишњег бројног стања. Срнећа дивљач се у овим шумама налази при ниском водостају реке Дунав, а само понекад, при високом водостају, излазе из шуме у брањени део. Оне немају неку велику трофејну вредност због недовољно богате исхране. Од пернате дивљачи најбројнија је дивља патка. Процењује се да у поплавном подручју ових шума има око 500 станарица и повре- мено од неколико стотина до неколико хиљада селица. Осим ди- вљих патака, овде се повремено, при селидби, јављају и дивље гу- ске, шљуке и дивљи голубови. Стално присутна врста је и фазан, који се вештачки уноси на ободима пољопривредних земљишта одакле мигрира у шуму. Процењује се да при повољном водостају у шуми има око 5-10 ком/100 ha.

У ловишту се налази велики број ловно-техничких објеката.

Ловишта ван Резервата

Ловишта ван Резервата обухватају део ловишта ‚Национални парк Фрушка гора‘‘, затим „Неопланта“ које се налази на тери- торији подручја Града Новог Сада, „Горњи Срем“ на територији подручја Г рада Новог Сада и општине Сремски Карловци, „Стара Тиса“ и „Дорошка“ на територији општине Тител и „Калакача“ на територији општине Инђија. Ова ловишта пружају добре ус- лове за развој и гајење дивљачи, а опремљена су бројним ловно- техничким и ловно-производним објектима.

Лов на територији обухвата Просторног плана нема привред- ни, већ само спортско-рекреативни значај.

3.2.3. Минералне сировине

У обухвату Просторног плана, изван Резервата, врши се екс- плоатација опекарске глине у општини Сремски Карловци, на ло - калитету ‚Стражилово‘‘, одобрена према Решењу Покрајинског секретеријата за рударство и минералне сировине

На основу података којима располаже покрајински Секрете- ријат за енергетику и минералне сировине, хидрогеотермални потенцијали на простору обухвата Просторног плана до сада нису испитани.

Потенцијали обновљивих извора енергије

На основу израђених студија за подручје АП Војводине, на простору Просторног плана, као мањи и већи потенцијали обно- вљивих извора енергије издвајају се:

- биомаса;
- биогас;
- геотермална енергија;

[85] У изради су нове основе газдовања шумама за ЈП „Војводинашуме“ и Српску православну цркву, у којима ће бити дефинисани нумерички показатељи за површине шума и шумског земљишта, стање шума као и запремину и запремински прираст за појединачне врсте дрвећа

- сунчева енергија;
- енергија ветра;
- хидроенергија.

С обзиром да припада пољопривредном подручју, да су ис- тражене геотермалне бушотине, постоје предуслови, као и на простору целог подручја АП Војводине, за коришћење ових по- тенцијала као извора обновљиве енергије мањих капацитета за производњу топлотне енергије за потребе пољопривредне произ- водње и бањског туризма.

Сунчева енергија, с обзиром на повољну осунчаност, број сун- чаних дана у току године овог простора, може се користити као обновљиви извор енергије који ће користити производни објекат већих капацитета.

Подручје Просторног плана, на основу Студије Атласа ветрова на територији АП Војводине, се налази у зони повољних ветрова (4,0-5,0m/s) на висинама преко 50m изнад тла, а нарочито 100m из - над тла, што одговара савременим ветроелектранама снага 2-2,5 MW, где је експлоатација енергије ветра економски исплатива.

2. Приказ брзине и енергетског потенцијала ветра на висини 50m у W/m2 W

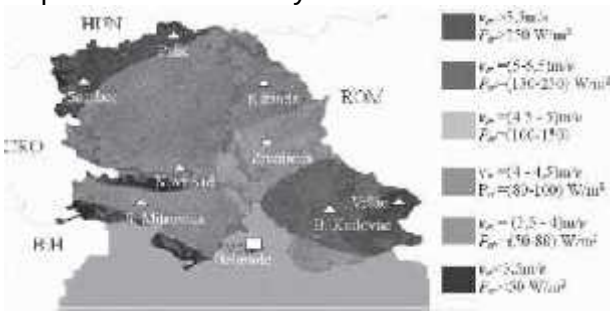

Постојање каналске мреже на овом простору пружа могућ- ност коришћења хидроенергије за производне енергетске објекте мањих капацитета.

Стварни потенцијал, исплативост, али и могућност коришћења ових потенцијала с обзиром на заштићено природно добро уста- новиће се детаљним испитивањем и израдом неопходне доку- ментације.

3.3. ЖИВОТНА СРЕДИНА, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА, ЕЛЕМЕНТАРНЕ НЕПОГОДЕ

3.3.1. Животна средина

Просторни план обухвата површине са значајним природним вредностима, угрожене просторе и деградиране површине.

Потенцијално угрожени простори су агрокултурне зоне, радне зоне, излетнички локалитети, викенд зоне и појасеви уз инфра- структурне коридоре.

Услед неадекватне комуналне опремљености (неадекватно пречишћавање и одвођење отпадних вода, воде за пиће неод- говарајућег квалитета, санитарно не уређене локације за одла- гање комуналног отпада,...), недовољне заступљености органске пољопривреде, као и непланским одлагањем комуналног отпада, присутан је негативан утицај на квалитет природних ресурса- ваздуха, воде и земљишта.

Подручје Резервата представља сложени екосистем са извор- ним, природним вредностима, које су у одређеној мери у фази нестајања због природне сукцесије и вишедеценијског негати- вног антропогеног утицаја.

Услед утицаја низа антропогених фактора дошло је до значај- ног убрзања процеса природне сукцесије (нестајање мочварних биотопа).

Ауто-пут (Е-75) пролази кроз Резерват и представља у од- ређеној мери, деградациони пункт оног простора (аерозагађење, бука...).

Све већој угрожености неких аутохтоних биљних и живо- тињских врста, па чак и неповратном нестанку одређених врста, доприноси и недозвољено сакупљање ретких и угрожених врста у комерцијалне сврхе.

Ваздух

На подручју обухвата Просторног плана праћење квалитета ваздуха врши се на неколико локалитета.

На територији општине Петроварадин, а у обухвату Простор- ног плана, током 2005. године спроведена су мерења концентра- ције сумпордиоксида, чађи и водониксулфида у циљу процене утицаја рафинерије нафте на квалитет ваздуха.

У циљу праћења утицаја саобраћаја на квалитет ваздуха на територији општине Петроварадин, током новембра и децембра 2008. године извршена су мерења концентрације сумпор-ди- оксида, чађи, приземног озона (О3), суспендованих честица уз одређивање садржаја нормираних токсичних метала (олово-Пб, кадмијум-^, манган-Mn і жива-Xg) и БТХ-а (бензен, толуен и ксилен).

Концентрација сумпордиоксида није била виша од прописане ГВИ (150 ^g/m3), док је концентрација чађи била виша од пропи- сане ГВИ (50 ^g/m3) током 1 дана. Концентрација азотдиоксида није била виша од дозвољене ГВИ (85 ^g/m3), док је концентра- ција суспендованих честица била виша од прописане ГВИ (120 ^g/m3) током 3 дана. Садржај токсичних метала у суспендованим честицама није био виши од прописане ГВИ, изузев садржаја кадмијума за један дан, када је измерена концентрација од 0,016 ^g/m3. Концентрација приземног озона није била виша од пропи- сане вредности ГВИ (85 ^g/m3). Измерене концентрације толуена нису прелазиле граничне вредности (7.5 mg/m3). Детектоване концентрације ксилена показале су вредности веће од референтне инхалационе концентрације која износи 100^g/m3.

Вода

Подручје Резервата угрожено је константним приливом непре- чишћених вода из насеља, које се уливају у рит или канале који воде до рита. Велики проблем представља и пражњење цистерни са отпадним водама из септичких јама у канале око насеља, што упућује на закључак да је вода Ковиљског рита лошег квалитета и да је оптерећена органским материјама.

Редовни мониторинг квалитета акватичних екосистема (јун- децембар 2003. године), обухватио је контролу квалитета по- вршинских вода у три серије испитивања (пролећни циклус: март-април; летњи циклус: јул-август и јесењи циклус: октобар-новембар) на подручју Ковиљско-петроварадинског рита (Аркањ, Тиквара, Шлајз).

Програм референтног мониторинга за 2004. годину дао је увид у стање квалитета у погледу дефинисања типа утицаја на водото- ке (органско, неорганско загађење, еутрофизација и др.). Анализа воде и седимента је вршена на локалитетима Ковиљско-петрова- радинског рита - Аркањ, Тиквара и Шлајз.

Садржај органских материја изражених преко ХПК одређен је у седименту Ковиљско-петроварадинског рита на све три лока- ције (Аркањ 180 02/kg у оба периода узорковања, Тиквара 64-120 02/kg, Шлајз 48-150 02/kg). У седименту на профилу Тиквара у пролећном периоду забележена је концентрација РАН-ова од 1700 ^g/kg, као и у летњем периоду 970 ^g/kg. Такође, на профилу Ар- кањ забележене су значајне концентрације РАН-ова (у пролећном периоду 890 ^g/kg и летњем периоду 830 ^g/kg),

док је профил Шлајз најмање оптерећен (у пролећном периоду 230 ^g/kg и ле- тњем периоду 150 ^g/kg).

Пестициди су детектовани у траговима у летњем периоду у води Ковиљско-петроварадинског рита (Аркањ), при чему су у траговима детектована два изомера хексахлорциклохексана (а-ВНС, у-ВНС).

Анализа седимента Ковиљско-петроварадинског рита (Аркањ, Тиквара) је показала да постоји значајна акумулација органског загађења, како минералних уља тако и специфичних органских полутаната. Такође, указано је да су седименти Ковиљско-петро- варадинског рита (Тиквара, Аркањ) загађени и РАН-овима.

Програм мониторинга површинских вода на територији Војво- дине, у оквиру кога је испитано присуство најчешћих органских и неорганских полутаната у води и седименту, у току 2005. године такође је вршено на локалитетима Аркањ, Тиквара и Шлајз. Ни- трити су уочени као проблем у води Ковиљско-петроварадинског рита, на локалитету Аркањ, док је анализа седимента показала да постоји акумулација органског загађења, како минералних уља, тако и специфичних органских полутаната, на профилима Аркањ и Шлајз.

Земљиште

Програм праћења квалитета непољопривредног земљишта спроведен је током 2003. и 2004. године на подручју Ковиљско- петроварадинског рита, на локалитету Аркањ и Петроварадин- испод цркве на Текијама, при чему је измерен укупан садржај бакра (Cu) већи од максимално дозвољене количине на локалите- ту Аркањ (2003. - 99,27 mg/kg и 2004. - 110,07 mg/kg). На основу измерене приступачне концентрације Cu изведен је закључак да се ради о антропогеном загађењу бакром, јер је удео лакопристу- пачног у укупном садржају Cu врло висок (46.90 односно 33.28%). Наведено је да узрок повећане концентрације Cu може бити ду-гогодишње третирање винове лозе бакар сулфатом у подручју Ковиљско-петроварадинског рита6 те његово аеро доспевање и до заштићеног природног добра.

На подручју Ковиљско-петроварадинског рита измерен је уку- пан садржај ПАУ (полициклични ароматични угљоводоници) од 3.54 mg/kg. Такође, на локалитетима Аркањ - код чарде ‚На крају света“ и Петроварадин - испод цркве на Текијама, вршено је ме- рење концентрације активности радионуклида у непољопривред- ном земљишту.

На простору обухвата Просторног плана евидентиран је већи број локација неуређених одлагалишта отпада: у Крчедину (на три локације, од којих је једна ближе Дунаву), у Бешки (на две локације), у Чортановцима (на две локације), у Сремским Карлов- цима (на две локације у насељу, на једној локацији ван насеља и на једној локацији уз Дунав, у непосредној близини пруге), У Петроварадину (на две локације), код Каћа (на две локације), у Будисави (на две локације - једна у непосредној близини и једна у насељу), код Ковиља (на две локације) и код Гардиноваца (на јед- ној локацији). На наведеним локацијама отпад се неорганизовано и неконтролисано одлаже, без примене санитарних мера заштите.

Комунални отпад са простора општине Сремски Карловци и Града Новог Сада одлаже се на општинској депонији на терито- рији Града Новог Сада, за подручје општине Тител на општинској депонији у КО Тител и за подручје општине Инђија на општин- ској депонији у КО Инђија. Ове локације се не налазе у обухвату Плана.

3.3.2. Заштићена природна добра

Увидом у документацију Покрајинског завода за заштиту при- роде и Регистар заштићених природних добара који се води у Заводу, констатовано је да се на подручју обухвата Просторног плана налазе следећа заштићена природна добра:

Специјални резерват природе
- Специјални резерват природе ‚Ковиљско-петровара- дински рит“

НАЦИОНАЛНИ ПАРК
- Национални парк ‚Фрушка гора“

СПОМЕНИЦИ ПРИРОДЕ
- Споменик природе ‚Платан у Сремским Карловцима“,
- Споменик природе ‚Дивљи кестен у Сремским Карлов- цима“,
- Споменик природе ‚Црни дуд у Сремским Карловцима“,
- Споменик природе ‚Два стабла тисе у парку Патријар- шијског двора“,
- Споменик природе ‚Два стабла тисе у Карловачкој гим- назији“,
- Споменик природе Парк ‚Дворска башта у Сремским Карловцима“,
- Споменик природе ‚Дуд у Гардиновцима“.

СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ
- Заштићена околина Манастира Ковиљ.

СТАНИШТА ЗАШТИЋЕНИХ ВРСТА И ЛОКАЛИТЕТИ ИЗ-
ДВОЈЕНИ ЗА СТАВЉАЊЕ ПОД ЗАШТИТУ
- Палеонтолошки локалитет „Лака стаза“,
- Барбадо,
- Река Дунав.

СПОМЕНИЦИ ПРИРОДЕ ИЗДВОЈЕНИ ЗА СТАВЉАЊЕ ПОД ЗАШТИТУ:
- Храст лужњак на Петроварадинској тврђави (код Ака- демије),
- Гинко на Петроварадинској тврђави (код Академије),
- Група стабала липе на Петроварадинској тврђави (код Академије),
- Два стабла платана (Platanus acerifolia Willd) у Петрова- радину, на улазу Војну болницу,
- Стабло липе (Tillia cordata Mill) на Петроварадинском гробљу.

ЕКОЛОШКИ КОРИДОРИ:
- утврђени еколошки коридор од међународног значаја (река Дунав и приобаље у ширини до 250 m),
- лесне долине,
- потоци и канали,
- живице и међе.

ПОДРУЧЈА ОД МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ОЧУВАЊЕ
БИОЛОШКЕ РАЗНОВРСНОСТИ

- СРП ‚Ковиљско-петроварадински рит“
  - IBA подручје - читав простор обухвата Простор- ног плана део је значајног подручја за птице Европе (CEP 013/Yy 036). Због својих изузетних природних вредности Резерват је 1989. године проглашен под- ручјем од међународног значаја за птице - Important Bird Area (1BA),под називом ‚Ковиљски рит“ (по-вршине 4000 ха);1BA подручје је 2000 г. Проширено на 5500 ха, а 2009.г. на 9594 ха (IBA код RS 005, нац. код RS007IBA);
  - IPA подручје - подручје Резервата издвојено је 2004.-2005. године као међународно значајно под- ручје за биљке (IPA),
  - Шире подручје СРП ‚Ковиљско-петроварадински рит“ је заједно са подручјем Националног парка ‚Фрушка гора“део EMERALD мреже, којом су обухваћена подручја у АП Војводини од

нарочите важности за заштиту и очување дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта, тзв. под- ручја посебне важности за заштиту природе (Areas of Special Conservation Interest-ASCI) значајних са становишта примене Бернске конвенције, која представљају обнову будуће националне еколошке мреже и европске еколошке мреже NATURA 2000,

- Номинација за Рамсарско подручје - у оквиру стра- тегије заштите природних добара у Србији, Резер- ват је предложен за упис у Списак ритских подручја од међународног значаја по Рамсарској Конвенцији,
- Резерват је 2004. године уврштен у списак заштиће- них подручја зависних од воде и значајних за басен Дунава (ICPDR)
- 2007.г. Резерват је уврштен у Мрежу заштићених подручја на Дунаву, као једно од 5 заштићених под- ручја из Србије.

Ковиљско-петроварадински рит је издвојен као међународно значајно подручје према међународним конвенцијама (директ- но или индиректно): Међународна конвенција о заштити птица, Конвенција о мочварама које су од међународног значаја, наро- чито као станишта птица мочварица, Конвенција о биолошкој разноврсности, Конвенција о очувању европске дивље флоре и фауне, Рамсарска конвенција, Конвенција о заштити културне и природне баштине итд.

- Националног парк ,‘Фрушка гора“
  - Шире подручје Националног парка ,‘Фрушка гора“ је проглашено за IBA подручје од међународног зна- чаја за птице Европе (Important Bird Areas - IBA), IPA подручје (Important Plant Areas) као међународ- но значајно биљно подручје и Међународо значајно станиште за дневне лептире (PBA-Prime Butterflay Areas in Europe).

3.3.3. Предеона разноврсност

На простору обухвата Просторног плана заступљени су разли- чити типови предела. То су природни предели (природни и пре- дели блиски природи) и културни предели (рурални и урбани).

Природни предели су заступљени у оквиру режима I и II степе- на заштите Резервата и као делови Националног парка ,‘Фрушка гора“.

Предели блиски природи са екстензивним коришћењем обух- ватају екстензивно коришћене површине и шуме аутохтоних врста на простору Резервата, где је газдовање човека присутно у већој мери. Ту спадају и простори ван Резервата, станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста. С обзиром на малу заступљеност природних предела и на њихову угроженост, они представљају потенцијал са становишта природних ресурса изаштићених подручја.

Руралне пределе чине насеља сеоског типа и обрадиве повр ши- не. Одликује их доминантна матрица пољопривредног земљишта, на коме се одвија интензивна пољопривредна производња, газдо- вање алохтоним шумама монокултура, са остацима природних и делимично измењених станишта, појединачним објектима у ата- ру и коридорима које чини река Дунав, канали и саобраћајнице. Бројни шумарци, међе и живице су потенцијали за даљи развој и уређење аграрних предела. У оквиру руралних предела су групе објеката и радне површине у атару са већим бројем хетерогених предеоних елемената.

Урбани предео чине насеља Петроварадин и Сремски Карлов- ци, која имају градски карактер.

Ограничења за развој и уређење руралних и урбаних предела су дисбаланс између активности у простору и предеоних елеме- ната, што изазива њихову деградацију (непланско ширење на- сеља и радних површина на рачун пољопривредног земљишта, изградња објеката који прекидају еколошке коридоре, деграда- ција земљишта, као и недовољне активности у простору којима би се унапредили типови предела).

Неравномеран распоред шума и слаба повезаност зеленила на- сеља преко заштитних појасева са атарским зеленилом и шумама, утиче на смањену разноврсност предеоних елемената у обухвату ППППН.

3.3.4. Непокретна културна добра

Најзначајнија заштићена непокретна културна добра у обухва- ту Просторног плана налазе се у насељима. Посебну културно- историјску вредност представљају Сремски Карловци. Централ- ни део насеља са значајним објектима као што су Патријаршија, Саборна црква, зграда Семинара, Стефанеум, Горња ваведенска црква, Доња црква Светог Петра и Павла, комплекс Католичке цркве (црква Светог Тројства и Жупни уред), проглашен је за просторно културно-историјску целину.

Део Петроварадина који чине Петроварадинска тврђава, подграђе, цркве и манастири, јавни, стамбени и војни објекти, представља хомогену целину, јединствену на овим просторима, тако да у целини чини значајно градитељско наслеђе које треба чувати.

Манастир Ковиљ са црквеним објектом из XVI века, стављен је 1949. године под заштиту државе и утврђен је за непокретно културно добро од великог значаја 1991. године. Године 2008. утврђена је заштићена околина манастира Ковиљ.

Простор у обухвату Просторног плана је и богато археолошко подручје. Структуру археолошких локалитета чине налази од пе- риода праисторије до средњег века. Највећим делом се ради о ос- тацима насеља, некропола и фортификација из периода праисто- рије, насеља, некропола и утврђења из римског периода, односно насеља некропола и утврђења из средњег века.

Утврђена непокретна културна добра у обухвату Просторног плана су следећа:

Културна добра од изузетног значаја

- Општина Петроварадин:
  - Место битке код Петроварадина 1716.г. (Везирац), знаменито место;
- Општина Сремски Карловци:
  - Патријаршијски двор и Саборна црква св. Николе, споменици културе;
  - Трг Бранка Радичевића и Трг карловачке митропо- лије, са уливним улицама у Сремским Карловцима, просторне културно-историјске целине;
  - Место Карловачког мира 1699.г., знаменито место.

Културна добра од великог значаја

- Општина Петроварадин:
  - Горња и Доња петроварадинска тврђава са подграђем у Петроварадину, просторно културно- историјска целина;
- Градска општина Нови Сад:
  - манастир Светих арханђела Михајла и Гаврила и споменик посвећен ратницима Првог светског рата у Ковиљу, споменици културе;
- Општина Сремски Карловци:
  - Гроб Бранка радичевића на Стражилову;
- Општина Инђија:

- Бешка - Српска православна црква Ваведења, спо- меник културе;
- Крчедин - Војнограничарска зграда;
- Чортановци - Српска православна црква св. Николе, споменик културе.

Значајна културна добра

- Општина Петроварадин:
  - Кућа са окућницом у ул. Патријарха Рајачића и Жуп- на црква Св. Јурја и Жупни дом у ул. Штросмајерова 20, споменици културе;
- Градска општина Нови Сад:
  - Кађ - Српска православна црква преноса моштију Св. Николе, споменик културе,
  - Ковиљ - родна кућа Илије Нешина и Српска пра- вославна црква Светог апостола Томе, споменици културе;
- Општина Инђија:
  - Бешка - млин на ваљке и споменик стрељаним мештанима села Бешка у порти СПЦ, споменик културе;
  - Крчедин - Српска православна црква св. Николе и старо гробље са надгробним споменицима из XIX века, споменици културе;
- Општина Тител:
  - Гардиновци - Војноградничарска зграда (зграда шајкашког батаљона), споменик културе.

Археолошка налазишта од великог значаја

- Општина Петроварадин:
  - Горња и Доња петроварадинска тврђава;
- Општина Инђија:
  - Бешка - Калакача;
  - Чортановци - Михаљевачка шума.

3.3.5. Елементарне непогоде

На подручју обухвата Просторног плана могућа је појава земљотреса јачине 8 MCS.

Подручје обухвата Просторног плана је изузетно богато вода- ма, где се поред реке Дунав са бројним рукавцима, меандрима и адама, налази и велики број канала. За заштиту од дејства ве- ликих вода односно поплава, изграђени су насипи прве и друге одбрамбене линије, којима су заштићена насеља на овом подручју и велика површина пољопривредног земљишта.

Појава бујица је карактеристична за Фрушку гору и њене пото- ке. У рано пролеће и касну јесен велики број фрушкогорских по- тока излива се услед бујичних токова, проносе знатне количине наноса и наносе штету углавном околном земљишту јер су корита потока који пролазе кроз насеља у највећем делу регулисана.

Појава пожара је могућа на свим просторима, а могућност на- станка је већа у насељеним местима и градовима који имају раз- вијенију привреду, већу густину насељености, производне објек- те и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Поред тога, могућа је појава пожара и у НП ‚Фрушка гора‘‘.

На обухваћеном простору евидентиран је ‚‘дунавски‘‘ тип клизишта, који је карактеристичан за подручје десне долинске стране Дунава. Клизишта су присутна на локалитетима Ровине и Ћушилово (општина Сремски Карловци) и на простору уз Дунав, од циглане у Сремским Карловцима до Бешке (општина Инђија).

Доминантан ветар на овом простору је из југоисточног правца (кошава), који има највећу брзину у односу на друге ветрове. По- сле кошаве, по честини ветрова најчешћи је северозападни ветар.

3.4. СТАНОВНИШТВО

Анализа демографских кретања на подручју обухваћеном из- радом Просторног плана извршена је на основу података пописа становништва у периоду 1948.-2002. година.

Табела 3. Кретање укупног броја становника 1948-2002. година

ГРАД, Општина	Насеље	Година пописа						Просечна стопа раста 1948/2002
		1948	1961	1971	1981	1991	2002	
	Будисава	2090	2476	2825	3502	3683	3825	1,15
	Кађ	4406	5640	6701	8551	9763	11166	1,74
Нови Сад	Ковиљ	5368	5448	5290	5279	5229	5599	0,08
	Петроварадин	5719	8408	10477	10338	11188	13973	1,67
С Карловци	Ср Карловци	5350	6390	7040	7547	7398	8839	0,93
Тител	Г ардиновци	1828	1712	1636	1089	1078	1485	- 0,39
Инђија	Чортановци	944	1833	1651	1853	1585	2308	1,67
	Бешка	3648	5378	6351	6377	6169	6239	1,00
	Крчедин	2810	3167	3134	2877	2858	2878	0,04
Укупно		31163	40452	45105	47413	48951	56312	1,12

Анализом су обухваћена насеља Бешка, Крчедин, Чортановци, (општина Инђија), Будисава, Кађ, Ковиљ, Петроварадин (Нови Сад - град), Сремски Карловци (општина Сремски Карловци) и Гардиновци (општина Тител).

У наведеним насељима у 2002. години живело је 56 312 станов- ника, што у односу на 1948. годину представља повећање за 81%, односно за 25 149 становника.

Оваква кретања последица су уравнотежених биомеханичких кретања у периоду 1948-1991. година, док у периоду 1991-2002. доминантан утицај на повећање укупног броја становника добија механичка компонента.

Механичко кретање становништва у периоду 1948-2002. годи- на био је различитог интензитета. Највећи део механичког при- лива становништва реализован је у периоду 1948-1961. година и у периоду 1991-2002. година.

На обухваћеном подручју заступљене су и дневне миграције. Од укупног броја запослених дневни мигранти чине 70,5% (АПВ = 29,08%).

Укупан број домаћинстава општине у периоду 1948.2002. го- дина расте по просечној стопи од 1,3%, а просечна величина до- маћинства пада по просечној годишњој стопи од -0,2%.

Иако је на подручју обухваћеном израдом Просторног плана у периоду 1948-2002. година значајно повећан укупан број станов- ника, анализа старосне структуре становништва по великим доб- ним групама указује на особине популације у регресији. Учешће старијих добних група се константно повећава и у 2002. години становништво старије од 60 година учествује са 20% у укупном броју становника.

Просечан индекс старења за обухваћено подручје у 2002. го- дини износи 0,9 (АПВ=0,97), што у односу на претходне периоде указује на значајно погоршање старосне структуре становништва као непосредног развојног фактора.

Становништво старо 15 и више година чини 83,7% укупне по- пулације. У овој категорији доминира становништво са заврше- ним средњим образовањем (48,7%), док становништво са висо- ким образовањем чини свега 4,2% ове популације. Најповољнију образовну структуру становништва имају насеља Петроварадин и Сремски Карловци у којима учешће високообразовних износи 8,6%, односно 5,9% респективно.

Радни контигент овог подручја чини 37 431 становника, од којих су 53% мушкарци. Број активних лица износи 26 053, што чини искоришћеност радног контигента од 69,6% на нивоу овог подручја.

Коефицијент економске зависности на нивоу подручја износи 1,16.

3.5. МРЕЖА И ФУНКЦИЈЕ НАСЕЉА

Мрежу насеља у обухвату Просторног плана чини укупно 10 (десет) насеља од којих три насеља припадају Градској опш- тини Нови Сад (Будисава, Кађ и Ковиљ), једно насеље припада Градској општини Петроварадин (Петроварадин), четири насеља припадају општини Инђија (Бешка, Крчедин, Чортановци и део Сланкаменачких Винограда), једно насеље припада општини Сремски Карловци и уједно је и општински центар (Сремски Кар- ловци) и једно насеље припада општини Тител (Гардиновци).

Табела 4. Преглед насеља према величинским категоријама (попис 2002. г.)

Величинска категорија	Број насеља	Бр°ј становника	% од укупног броја становника	Просечна величина насеља
до 1.000	1	266	0,47	266
1.001-3.001-5.001-10.000	3	6.671	11,79	2.224
	1	3.825	6,76	3.825
	3	20.677	36,55	6.892
преко 10.000	2	25.139	44,43	12.569
Укупно	10	56.578	100,00	5.658

На простору обухваћеном Просторним планом формирана је мрежа насеља просечне густине (2,2 насеља на 100 km2) која од- говара покрајинском просеку (2,2 насеља на 100 km2). Густина насељености на подручју Просторног плана износи 127,43 ст/кт2 (средња вредност за АП Војводину износи 93,82 ст/кт2).

Просечна величина насеља на обухваћеном подручју износи 5.658 становника (утицај Града Новог Сада), што је већа у односу на просечну величину насеља за АП Војводину која износи 4351 становник.

Од десет насеља која се налазе у обухвату Просторног плана, два су општински центри (Петроварадин и Сремски Карловци) а осталих осам насеља су сеоска насеља која су усмерена на општинске центре којима припадају, и то: Кађ, Будисава и Ковиљ припадају Градској општини Нови Сад, Гардиновци су усмерени према општинском центру Тител, а Бешка, Крчедин и Сланкаме- начки Виногради усмерени су према општинском центру Инђија.

3.6. ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

С обзиром на величину и карактер насеља која се налазе на подручју обухвата Просторног плана, мрежа објеката намењена јавним службама углавном задовољава потребе становништва.

У свим насељима постоје предшколске установе за васпитање и образовање деце од 1 до 6 година. Основно школско образо- вање од 1 - 8. разреда обезбеђено је у девет насеља, док се само у Сланкаменачким Виноградима налази подручна школа од 1-4. разреда. За наставак образовања у средњим и високошколским установама ђаци су упућени на општинске центре Инђија и Тител (у којима се налазе средње и више школе), Нови Сад (средње шко- ле, универзитетски центар) и Сремски Карловци (средње школе - гимназија и средња богословска школа, факултет).

Здравствена заштита становништва организована је као при- марна здравствена заштита у свим насељима, у којима је стално запослен лекар опште праксе а у неким насељима организована је и стоматолошка служба. Дом здравља постоји само у Петро- варадину. Специјалистички прегледи (гинеколог, кардиолог, ла- бораторијске анализе и сл.) представљају изузетно велики напор и проблем у решавању здравствених потреба становника из се- оских насеља, јер су сви упућени на веће центре (углавном Нови Сад). Апотеке немају сва насеља, али је у последње време све више присутно отварање апотека у приватном власништву, што ће побољшати стање у овој области.

Делатност културе није на одговарајућем нивоу. Сва насеља имају домове културе али се они ретко користе за потребе орга- низовања неких културних догађања (приредбе, манифестације, гостовања позоришних група и сл.). Библиотеке су формиране у свим насељима било да имају своја одељења, било да се налазе у оквиру школа.

Објекти физичке културе изграђени су у сваком насељу. Углав- ном су то уређени терени и фудбалска игралишта док су у Буди- сави, Кађу и Ковиљу изграђене и покривене спортске хале.

Поред ових објеката јавних служби, у сваком насељу сеоског типа се налазе и просторије месне заједнице, месне канцеларије и поште.

3.7. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Подручје обухваћено израдом Просторног плана поседује ква- литетне, разноврсне и атрактивне ресурсе и потенцијале који у претходним развојним периодима нису на одговарајући начин

валоризовани, а који обезбеђују основне претпоставке за дина- мичнији развој и повећање економске снаге подручја.

Најперспективнији развојни потенцијал овог подручја пред- ставља Резерват, који је због реткости, јединствености и специ- фичности природних вредности, стављен под заштиту, а такође је и по различитим критеријумима уврштен у еколошку мрежу Европе.

Поред Резервата и изузетног културно-историјског наслеђа, рурални карактер великог дела овог подручја и његов предеони диверзитет пружају могућност за развој различитих активности везаних за пољопривреду и туризам, а које би омогућиле алтер- нативни приход локалном становништву, развој локалне инфра- структуре и јавних служби и побољшање укупног стандарда овог подручја.

3.7.1. Пољопривреда

По свом значају, пољопривреда у обухвату Просторног плана,изван Резервата, представља једну од најважнијих грана привреде и велики број становника у насељима се бави пољопри- вредом, као основном или допунском делатношћу.

Развој пољопривреде у последњој деценији прошлог века одвијао се у изузетно неповољним и нестабилним условима, што је довело до драстичног слабљења аграра у целини. Овакав поло- жај ове привредне гране захтева неминовно редефинисање аграр- не политике и плана даљег развоја пољопривреде.

Анализом постојећег стања предметног простора, уочавају се специфичности у пољопривредној производњи:

- доминирају ораничне површине ван простора Резервата;
- ван Резервата постоје могућности за развој рибарства.

Највише ораничних површина захватају ратарске културе, где
доминира производња кукуруза на око 50% површина, док се пшеница и јечам гаје на око 25% укупних површина.

Индустријско биље гаји се на око 15% површина (сунцокрет на око 10%, соја на око 3%, шећерна репа на око 2% површина). Поврће се гаји на око 5%, крмно биље и друге културе на око 5% укупних површина ораничног земљишта.

Повртарство на територији обухвата Просторног плана има дугу традицију и уочљиво је да су у задњим годинама површине под повртарским културама у сталном порасту. Производња по- врћа у заштићеном простору је достигла значајан напредак. Све је више површина под пластеницима, а углавном су лоцирани у насељима или у њиховом непосредном окружењу.

Воћарска и виноградарска производња заступљена је на мање од 5% укупних површина, што представља изузетно низак ниво производње, а приметно је да су последњих година почеле да се обнављају површине под под воћњацима и виноградима.

Сточарство представља значајну грану пољопривреде по оби- му и значају. На територији обухвата Просторног плана постоји дуга традиција узгоја стоке, а на бази расположивих статистич- ких података уочава се смањење броја говеда док је кретање броја свиња, живине и оваца циклично.

Стање пољопривредне механизације на територији обухвата Просторног плана, као и осталим општинама у окружењу и це- лој АПВ је доста лоше. Просечна старост механизације је преко 15 година. Охрабрује чињеница да је у задњих 5 година дошло до пораста броја пољопривредних машина што значи да је по- чео процес обнављања механизације. Подизање техничке основе пољопривреде представља предуслов за повећање продуктив- ности и конкуретности пољопривредних производа.

Гајење пољопривредних култура захтева примену интензив- них агрохемијских мера заштите, као и примену минералних ђу- брива за повећање приноса. Потенцијални ефекти пестицида на заштићено природно добро појављују се у облику загађења воде и земљишта: предозирање код употребе хемикалија и фитосани- тарних производа, површинско влажење и спирање по профилу земљишта до подземних и површинских вода (услед киша или на- водњавања), промет пестицида преко ланаца исхране, доспевање на или у земљу и воду биљних и животињских остатака у којима има накупљених трагова пестицида, непосредно доспевање чес- тица из атмосфере ветром или путем падавина, и сл. Поред овога, она отвара могућност за продор врста које нису аутохтоне за очу- ване делове природе, што изазива и пад диверзитета врста.

Пољопривреда данас на подручју Резервата није интезивна, али ипак није у потпуности усклађена са прописаним режимима заштите.

У I зони заштите пољопривредних делатности нема, а све ак- тивности усредсређене су на очување и унапређење постојећег екосистема.

У II зони заштите пољопривреда је редукована и углавном се своди да испашу.

У III зони заштите пољопривреда својим обимом и интезите- том прекорачује могућности предвиђене мерама заштите, па ће главни задатак представљати усклађивање производње и очу- вање животне средине, предвиђено режимом заштите.

Рибарство

Резерват представља једно од највећих и најзначајнијих плав- них зона, природних плодишта риба у Србији.

На овом простору евидентирано је 24 врсте риба. Међу њима значајан је удео алохтоних врста, које наносе велику штету при- родној равнотежи у Резервату, а које је потребно редуковати планским изловом.

Улога плавних зона, ритова и мочвара у рибљој продукцији ус- ловљена је висином водостаја у периоду март-јуни, који се поду- дара са сезоном мрешћења.

Поред тога за рибљу продукцију у Резервату нарочит значај имају сталне и повремене баре, чије се висинске коте налазе ис- под просечних водостаја током више година.

Привредни риболов, ван Резервата, одвија се у виду рибњачке производње (ДТД Рибарство, Бачки Јарак) или као рибарење на главном току Дунава.

3.7.2. Шумарство и лов

Подручје обухваћено Просторним планом поседује квалитет- не, разноврсне и атрактивне ресурсе и потенцијале који у претхо- дним развојним периодима нису на одговарајући начин валори- зовани, а који обезбеђују основне претпоставке за динамичнији развој и повећање економске снаге подручја.

Са становишта шумарства, најзначајнији привредни ефекат је експлоатација вештачки подигнутих састојина врба и ЕА-то- пола, која се базира на планским документима који се доносе у ШГ „Нови Сад“. Најзаступљинија је ЕА-топола I-214. На подручју обухвата Просторног плана налази се и више дрвопрерађевачких капацитета чија производња зависи од дрвне масе предвиђене за експлоатацију и које упошљавају локално становништво, чиме се постиже виши ниво упослености подручја, као и позитивни при- вредни ефекти.

Резерват има све предиспозиције за развој високо квалитетног ловног туризма, али је у овом тренутку заинтересованост смање- на због бројних узрока (смањен је број дивљачи, не постоје ула- гања и др.).

3.7.3. Туризам

У погледу туристичке валоризације, вредност подручја обух- ваћеног Просторним планом се може оценити као значајна, са аспекта богатства мотива, еколошке очуваности, вредности при- родне и културне баштине и приступачности дестинацији. Раз- новрсност и очуваност Резервата једна је од темељних вредности овог подручја, која се повећава у условима веће разноврсности садржаја боравка, враћању природи и културним вредностима.

Садашње коришћење Резервата се углавном своди на неорга- низоване полудневне или једнодневне боравке ради спортског риболова, ређе лова, а врло ретко ради уживања у природи и ње- ним лепотама. Вишедневног боравка практично и нема. Разлог је у недостатку смештајних капацитета и кампинг локација. Мали је број и угоститељских објеката. Тренутно у Ковиљу послује угоститељски објекат ‚Чарда“ - ресторан са традиционалном до- маћом кухињом. На Тиквари постоји Чарда а на локалитету Ар- кањ угоститељски објекат ‚‘На крај света“. Туристички производ Сремских Карловаца представља целину, која не укључује моти- ве и понуду Резервата.

Најразвијенији облик туристичких активности је спортски ри- болов, али о броју риболоваца нема тачних података. Да би овај облик туризма у потпуности заживео, неопходна је материјална основа, која ће омогућити љубитељима риболова боравак дужи од једног дана.

Манастир Ковиљ је једна од важних дестинација верског тури- зма. Излетнички туризам се спонтано одвија.

У последње време развија се екотуризам, захваљујући љу- битељима природе. Ужа интересовања подразумевају ‚‘BIRD WATCHING“ или посматрање птица, чији се љубитељи орга- низују у посебне клубове у европским земљама.

3.8. ИНФРАСТРУКТУРА

3.8.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана егзистирају три вида саобраћаја: путни - друмски, железнички и водни. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у оквиру овог простора и својим ка- пацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички и водни саобраћај користе само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

Путни - друмски саобраћај омогућује доступност и комуника- цију предметног простора са окружењем и субрегионима.

Основни саобраћајни капацитети предметног простора у доме- ну путног - друмског саобраћаја су:

- Државни путеви I реда
  - бр. 22 (ауто-пут Е -75)-КОРИДОР X, граница Мађарске (Хоргош) - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Нови Сад - Инђија - Стара Пазова - граница АПВ Нови Бановци;
  - бр. 22.1, граница Мађарске (Хоргош) - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Сириг - Нови Сад - Инђија - Стара Пазова - граница АПВ Нова Пазова;
  - бр. 22.2, (ДП бр.22.1) Марадик - петља Марадик (ДП бр.22, Е-75);
  - бр. 21, (Петроварадин) Нови Сад - Иришки Венац - Ириг - Рума - Јарак - граница АП Војводина, мост на Сави (Шабац);
  - бр. 7, Бачка Паланка - Нови Сад - Зрењанин - Жи- тиште - Нова Црња - Српска Црња - граница Руму- није (Žombolj).
- Државни путеви II реда
  - бр. 122, Сента - Ада - Бечеј - Чуруг - Жабаљ - Жа- баљ - Шајкаш - Е-75;
  - бр. 110, Кањ -Шајкаш - Вилово - Тител - Перлез - Ковачица - Селеуш;
  - бр. 107, Нови Сад - Беочин - граница Хрватске.

Систем општинских путева - у све четири општине је различи-
тог степена изграђености и не омогућују доступност овом прос- тору из свих праваца (недостају директне везе из правца Гарди- новаца јер нема скеле већ се комуникација врши преко моста код Бешке).

На простору обухвата Просторног плана унутар самог Резер- вата егзистирају и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви), који не омогућују правилно - жељено функционисање овог простора.

Ауто-пут (Е-75) ДП бр. 22, као капацитет највишег хијерар- хијског нивоа (који једини од категорисаних путева високог хије- рархијског ранга пресеца резерват делећи га на правцу север-југ), омогућује повезивање на државном нивоу најзначајних центара, као изворишта роба и услуга (Београд - Нови Сад - Инђија - Ста- ра Пазова), задржава се у оквиру утврђеног коридора са планом активности у циљу реконструкције/изградње, који произилазе из Просторног плана инфраструктурног коридора Е-75 и ППРС.

Основни путни правац овог простора је ДП бр. 22 1, граница Мађарске (Хоргош) - Суботица - Бачка Топола - Мали Иђош - Србобран - Сириг - Нови Сад - Инђија - Стара Пазова - граница АПВ Нова Пазова, који је и абсорбер свих саобраћајних збивања на овом простору.

Државни пут I реда бр. 21, (Петроварадин) Нови Сад - Ириг - Рума - Јарак - граница АПВ (мост на Сави) Шабац, се утврђује у оквиру новог путног коридора, као вишетрачни пут на основном путном правцу ДП бр.7 - Е-75 - Нови Сад - Рума - Шабац - Лоз- ница - граница Р.БиХ. Овај путни коридор проистиче из ППРС и
РПП АПВ и прецизније је дефинисан у оквиру Просторног пла- на посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр. 21, Нови Сад - Рума - Шабац, и државног пута I реда бр. 19, Шабац - Лозница (‚Сл. гласник РС“, бр. 40/11) и као такав пренет у оквиру деоница које се налазе на територији општине Ириг. Такође овим Планом је утврђен оптималан број и врста раскрсница узимајући у обзир да се ради о вишетрачном путу који захтева комплексније сагледавање саобраћајних, простор- них, урбанистичких и других услова укрштања.

Основни циљ релизације овог путног правца је побољшања саобраћајних услова (проточност и еколошки аспект) и геомет- ријских елемената пута (безбедност кретања), посебно у делу око насеља Ириг (обилазница) и у оквиру НП Фрушка Гора (тунел Иришки Венац).

ДП бр. 7, граница Румуније (Српска Црња) - Нова Црња - Жи- тиште - Зрењанин - Жабаљ - Нови Сад - Бачка Паланка (грани- ца Хрватске) и ДП бр. 22.2 се задржавају у оквиру установљеног коридора уз предузимање мера и активности у циљу побољшања нивоа услуге и безбедности саобраћаја.

У постојећем стању на ширем простору државни путеви II реда бр. 110 и бр. 122, кумулишу и дистрибуирају сав саобраћај за потребе овог простора на правцу исток - запад представљају најважније радијалне правце овог простора, који својом изграђе- ношћу повезује овај простор са околним регионима у Бачкој са ниским степеном искоришћености капацитета.

Државни пут II реда бр. 107, Нови Сад - Беочин - граница Хр- ватске, као основни капацитет међунасељског повезивања и по- везивања привредно значајних садржаја у општинама са сремске стране Дунава.

У оквиру катастарских општина у обухвату Просторног плана, налазе се и општински и некатегорисани путеви који су радијал- ног облика и повезују насеља и атаре.

Железнички саобраћај на простору обухвата Просторног пла- на има тангенцијално пружање (изван самог Резервата) преко: магистралне пруге бр. 2 (Е-85) коридор X, (Београд)-Стара Па- зова-Нови Сад-Суботица-државна граница-(Ке1еМа), регионалне пруге бр. 6, (Нови Сад) - Распутница Сајлово - Римски Шанчеви - Орловат Стајалиште и локалне бр. 9, Петроварадин - Беочин.

Стање капацитета железничког саобраћаја на овом просто- ру је на ниском техничко-технолошком нивоу (неопходна је ре- конструкција, модернизација и изградња још једног колосека - за магистралну бр. 2), што је један од разлога слабог коришћења овог вида саобраћаја у извршењу транспортног рада.

Водни саобраћај на простору обухваћеном Просторним пла- ном заступљен је преко међународног пловног пута реке Дунав са минималним прихватним - манипулативним и превозним ка- пацитетима.

Ваздушни даљински саобраћај за потребе овог подручја се одвија преко аеродрома ‚Никола Тесла“ (за путнички и карго са- обраћај), који у потпуности задовољава садашње обиме захтева.

На основу саобраћајних анализа може се закључити да са- обраћајна инфраструктура (путно-друмски, железнички и водни саобраћај) у оквиру овог простора даје добре основе за надо- градњу, реконструкцију, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из више праваца (док би основу мреже саобраћај- ница унутар Резервата чинила нижерангирана и некатегорисана путна мрежа), на нивоу вишег комфора и саобраћајне услуге, као и брзе и лаке комуникације у оквиру овог простора.

3.8.2. Водопривредна инфраструктура

Хидролошки режим овог подручја у тесној вези је са хидро- лошким режимом Дунава и подземним водама. Под различитим природним утицајима и човековим деловањем, режим вода је битно поремећен, нарочито последњих деценија. У ранијем пе- риоду постојала је стална веза између рита и тока Дунава преко већег броја улазних водотока, дунаваца и вокова. Посматрано уз- водно, прва веза рита била је код Калиштанског вока (1.247,6 km пловног пута), затим Канал за патријаршијску пумпу, Дунавчић. На 1.236,1 km пловног пута је Бурма, преко које је речно корито Дунава било спојено са Бурманским воком и Старим Дунавом. Још низводно је улаз у Гардиновачки дунавац (на самој граници природног добра), који је везан за велики број дунаваца и воко- ва који пролазе кроз средишње делове рита. Сви ови токови су били у сталној, живој вези са Дунавом, чак и при ниским летње- јесењим водостајима. Они нису скоро никад пресушивали и били су веза већим ритским барама са речним током. Дунав је почињао да пуни канале и дунавце у риту при водостајима од 234 cm (уз- водно) до 287 cm (Гардиновачки дунавац). При овим водостајима вода се још није разливала по риту, него су само најниже коте терена (72,80 - 73,5 mAHB) биле провлажене, а понегде је под- земна вода врхунила. Разливање воде из дунаваца и водотокова у депресије и ниже терене по Риту (коте 73,5 - 74,0 mAHB) је по- чињало при водостају 284-334 cm код Калишта и 337-387 cm код Гардиновачког дунавца.

Поред овако индиректног плављења, Дунав се при овим во- достајима директно преливао у рит и преко најнижих греда, које су се пружале уз речно корито (Греда дивљих свиња, код Бајине баре). При водостајима од 384-437 cm на најнизводнијем делу, што одговара коти терена 74,5 mAHB све баре у риту су се спајале са разгранатом мрежом ритских дунаваца, канала и вокова. При том водостају већи део рита се ипак није плавио, а цео простор је представљао комплекс шума и бара испресецаних многобројним каналима. Овакав природни ритам је омогућавао пун развој свих типова ритских станишта са разноврсном, јединственом вегета- цијом, флором и фауном.

Последњих деценија дошло је до промене водног режима. Кон- фигурација терена је под различитим утицајима промењена, сви улази за воде Дунава су засути, осим Бурме и Гардиновачког ду- навца, већина депресија и нижих делова терена су пошумљени. Због тога, долази до кашњења почетка плављења, а услед тога и до смањења просечног трајања плављења Ковиљског рита током године.

Када Дунав код Сланкамена достигне 500 cm почиње уливање воде у рит. Прво уливање дунавске воде у Ковиљски рит почиње данас на најнизводнијем делу, код Гардиновачког дунавца. Прво уливање је мањег интензитета, због неуређености и мањег про- тицајног профила канала који повезује Гардиновачки дунавац са ритом. Воду добија прво рукавац „Аркањ“, а преко њега читава мрежа ритских токова. Када се свежа вода из „Аркања“ споји са „Старим Дунавом“ почиње и преливање Дунава преко Бурме у истоимени вок (тек при водостају од 540 cm код Сланкамена). Преко „Бурманског вока“ започиње заправо постепено плављење рита.

Поред дунавске воде Резерват добија и такозване унутрашње воде. Ове воде потичу из мреже хидромелиорационих канала „Ковиљско-кањког рита“. Њоме се сакупљају сувишне подземне и површинске воде из атара и преко црпне станице пребацују у Ковиљски рит. Ове воде носе одређена загађења са околног земљишта, што би се у функцији заштите Резервата морало кон- тролисати. У Ковиљском риту (мерење по важећој Шумској осно- ви) у већем делу године под водом је стално 464,31 ha.

У петроварадинском делу Резервата слична је ситуација. Овде поплавне воде улазе у Резерват при нижем водостају кроз „Карло- вачки дунавац“, затим „Округли Швеб“, „Мали Швеб“, „Велики Швеб“. При високим водостајима овај део Резервата се директно плави. Овде поред поплавних вода Дунава велики утицај имају подземне воде. По добијеним подацима, при средњем водостају Дунава у петроварадинском делу Резервата под водом буде повр- шина од око 100 ha.

Снабдевање водом и одвођење вода

Становништво и индустрија у обухвату Просторног плана, снабдевају се на задовољавајући начин довољном количином воде. Сва насеља имају или локалне системе или су прикључена на градски водовод Новог Сада.

Постојећи систем снабдевања водом обухвата Нови Сад са Петроварадином и Сремском Каменицом (уже градско подручје) и насеља око Новог Сада, привредне зоне у граду и викенд-зоне. У функцији су три изворишна локалитета („Штранд“, „Ратно остр- во“, „Петроварадинска ада“), једна прерада („Штранд“), један ниски резервоар („Штранд“) и три висинска резервоара („Транџа- мент“, „Чардак“ и „Институт“). Капацитет система данас покрива потрошњу.

Постојећи водоводни систем може да буде одговарајућа основа будућем водоводном систему „Нови Сад“, који треба да снабдева санитарно исправном водом подручје Града Новог Сада.

Водоводни систем садржи и недостатке које је потребно, у на- редном периоду, разрешити, јер могу изазвати проблеме у даљем развоју. Неповољне карактеристике постојећег водоводног систе- ма су:

- капацитети изворишта покривају потрошњу, али недос- таје неопходна резерва која омогућава повећање потро- шње у наредном периоду;
- санитарна заштита изворишта није потпуно обезбеђена;
- капацитет прераде воде је у потпуности искоришћен;
- потрошња технолошке воде оптерећује водовод санитар- не воде;
- старост и дотрајалост секундарне водоводне мреже, на делу ужег градског подручја, спречава остваривање по- требног притиска у систему;
- број веза преко Дунава је незадовољавајући;
- дренирање отпадних непречишћених вода у подземље загађује плитке водоносне слојеве који се користе за снабдевање водом.

Канализација на ужем градском подручју, односно на прос- тору Новог Сада и Петроварадина је у великој мери изграђена, односно обезбеђена је задовољавајућа евакуација отпадних и ат- мосферских вода. Остала насеља на простору обухвата Простор- ног плана немају изграђену канализациону мрежу.

Ниски делови Петроварадина и просторно припадајући виши терени, своје отпадне воде транспортују преко канализације општег система и пумпне станице „Роков поток“. Отпадне воде са виших терена прихвата одводник из Клиничко-болничког цен- тра „Институт“.

Затворени канализациони систем за одвод површинских вода постоји само у Петроварадину. У осталим насељима користе се улични отворени канали и риголи за одвођење атмосферских вода, који су оријентисани на отворене мелиорационе канале или на фрушкогорске потоке.

Канализациони систем има и недостатке које је потребно, у на- редном периоду, разрешити. Неповољне карактеристике канали- зационог система су:

- - отпадне воде се не пречишћавају;
- - секундарни колектори су поддимензионисани за кишу са повратног периода од две године у трајању од 20 ми- нута за периферне делове насеља, односно за кишу са повратног периода од три године за централни део гра- да;
- - преоптерећеност старе мреже може да изазове поплаве ниских терена и сутеренских просторија;
- - разлог за плављење у новим стамбеним блоковима тре- ба тражити у недовољном броју сливника;
- - испуштање отпадних вода у речне токове и дренирање непречишћених отпадних вода у подземље у подручјима града без канализације;
- - одржавање уличне отворене каналске мреже и уличних ригола у насељима није у потпуности задовољавајуће, па се стварају лоши евакуацијски услови и долази до изли- вања површинске воде на ниске терене.

У обухвату Просторног плана нема изграђеног постројења за пречишћавање отпадних вода. У радним зонама и предузећима није на задовољавајући начин решено одвођење отпадних вода, које се из неких индустрија одводе у канализацију без примарног пречишћавања или са недовољним примарним пречишћавањем. Упуштање индустријских отпадних вода, често агресивних, у систем за одвођење, угрожава саме објекте канализације, као и крајњи реципијент. Мере заштите, које су до сада предузимане, нису довољне за заштиту вода од загађивања.

3.8.3. Гасоводна и нафтоводна инфраструктура Гасоводна инфраструктура у границама резервата

Постојећи гасовод високог притиска МГ-04/II од ГРЧ Гос- пођинци - ГРЧ Батајница који прелази прко моста код Бешке и деоница гасовода МГ-04/II пролази испод реке Дунав код Бешке, пролазе кроз СРП Ковиљски рит.

Гасоводна инфраструктура изван резервата

На простору обухвата плана изграђени су следећи гасоводи:

- гасовод високог притиска од МГ 04/ II до ГМРС Бешка,
- гасовод високог притиска МГ-04/II од ГРЧ Госпођинци
- ГРЧ Батајница,
- гасовод високог притиска МГ-02 од ГРЧ Госпођинци - ГМРС Беочин,
- гасовод високог притиска РГ-04-04 од ГРЧ Госпођинци
- ГРЧ Нови Сад,
- гасовод високог притиска од гасовода МГ 04/II до ГМРС Шајкаш,
- гасовод високог притиска РГ-04-04/11 за ТЕ-ТО Нови Сад,
- гасовод високог притиска од гасовода РГ 04-04/II до ГМРС Будисава,
- гасовод високог притиска РГ-02-06 до ГМРС Победа Петроварадин,
- гасовод високог притиска за Навип Фрушкогорац до ГМРС Навип Фрушкогорац,
- гасовод високог притиска за Слогу Петроварадин до ГМРС Слога Петроварадин,
- гасовод високог притиска РГ-02-09 до ГМРС Сремски Карловци,
- гасовод високог притиска за Стражилово до ГМРС Стра- жилово,
- гасовод средњег притиска од ГМРС Будисава до МРС Кађ,
- челични разводног гасовода средњег притиска за Мара- дик; Чортановце.
- изграђена је гасоводна мрежа средњег притиска у на- сељима Петроварадин и Сремски Карловци са припа- дајућим МРС.

Нафтоводна инфраструктура изван резервата

Кроз простор обухвата Просторног плана пролази коридор постојећег нафтовода ДН-1(ЈАНА).

3.8.4. Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом потрошача на простору обухваћеном Просторним планом обезбеђено је из ТС 400/220/ 110 kV „Нови Сад 3“, која је надземним 110 kV далеководима по- везана са трафостаницама ТС 110/20 kV „Нови Сад 2“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 3“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 4“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 5“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 6“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 7“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 9“, ТС 110/20 kV „Жабаљ“, ТС и 110/20 kV „Инђија“. Поред ових, у обухвату Просторног плана налазе се и трафостанице ТС 35/10(20) kV које су са ТС 110/35 kV повезане углавном 35 kV надземним водовима, као и дистрибутивне тра- фостанице 10(20)/0,4 kV.

У обухвату Просторног плана изграђени су 400 kV, 220 kV, 110 kV, 35 kV, 20 kV, 10 kV и 0,4 kV надземни водови, као и 20 kV, 10 kV и 0,4 kV подземни кабловски водови.

Већи део преносне мреже је одговарајућег квалитета. Средње- напонска мрежа је углавном грађена надземно у мањим насељима и ван насеља, осим у централном делу Сремских Карловаца.

Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом надземна, кабловски начин напајања углавном је заступљен у централним деловима насеља. Реконструкција нисконапонске мреже у на- сељима је делимично извршена, те је потребно у потпуности исту извршити за прелазак на 20 kV напонски ниво.

3.8.5. Електронска комуникациона инфраструктура

Електронска комуникациона инфраструктура на планском подручју, којом су обухваћени електронски комуникациони објекти, телефонске централе, спојни путеви и приступна и раз- водна електронска комуникациона мрежа у насељима, већим де- лом и по квалитету и капацитету је на задовољавајућем нивоу. Приступна мрежа у мањим насељима није на задовољавајућем нивоу, велики део је изграђен надземно и недовољног је капа- цитета.

У насељима је извршена аутоматизација и дигитализација електронске комуникационе опреме и система. Спојни путеви из- међу телефонских централа остварени су оптичким кабловима уз главне путне правце, а мањим делом радио-релејном везом.

Изграђеност широкопојасне мреже за пружање и коришћење мултимедијалних електронских комуникационих сервиса није задовољавајућа.

Преко простора у убухвату Просторног плана прелазе радио- релејни коридори електронског комуникационог и радио дифуз- ног система веза.

У насељима није изграђена квалитетна мрежа кабловско- дистрибутивног система за пренос радио и ТВ сигнала.

Целокупно насељено подручје покривено је системом мобилне телефоније и омогућено пружање квалитетних услуга.

У обухвату Просторног плана налази се емисиони објекат ре- петитор Сремски Карловци (19 58‘ 10“E, 45 16‘ 22“N).

3.9. ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА

Природне вредности

Основни потенцијали Резервата су очуваност и разноврсност изворних орографских и хидрографских облика рита и сложени мозаик њихових различитих екосистема (шумских, жбунастих, ливадских, мочварних, барских), који су тесно међусобно повеза- ни и чине јединствену природну целину.

Простор Резервата у ботаничком смислу је врло значајан, јер представља фрагменте различитих типова вегетације и њихових заједница, карактеристичних за овај део плавних алувијалних те- рена Подунавља. На овом релативно малом подручју налазе се еколошки низови биљних заједница које се просторно смењују и надовезују, у зависности од конфигурације терена и степена влажности станишта биљака.

Аутохтоне шумске заједнице, иако очуване на релативно ма- лим површинама, од посебног су значаја као чинилац одржавања еколошке равнотеже и унапређења пејсажа на овом подручју.

Фауна овог подручја представља једну од основних природ- них вредности, која је конститутивни елеменат рита. Међутим, на подручју Резервата у задњих двадесетак година дошло је до већих антропогених захвата и промена еколошких услова, што се рефлектовало и на измене у бројности и квалитету фауне рита.

На простору Резервата све је више изражена угроженост поје- диних врста, али и читавих екосистема. Имајући у виду да је чо- век на овим просторима одувек био присутан и да се његово дело- вање више испољавало кроз уништавање станишта и станишних услова него кроз директно уништавање појединих врста, ипак су успеле, иако на ограниченим биотопима, да се очувају бројне и изузетне вредности.

Измењен режим плавних и подземних вода, представља основ- ни лимитирајући фактор за опстанак биљног и животињског све- та у Резервату, посебно за хигрофилне екосостеме. Као последица

поремећаја водног режима, изражено је и сушење старих стабала храста лужњака, који је карактеристичан тип вегетације у Резер- вату.

Подручје Резервата изузетно је угрожено константним прили- вом непречишћених вода, богате органским материјама и другим штетним састојцима.

Поред изражене деградације аутохтоних шумских састојина услед поремећених водних режима, основне природне вреднос- ти подручја у знатној мери су осиромашене подизањем плантажа еуроамеричких топола, како на шумским стаништима, тако и на ливадским површинама.

Орнитофауна подручја Резервата је и даље разноврсна, иако су у току процеси деградације и смањивање бројности популација појединих врста и још увек има велики значај за гнежђење и сеобу многих птица.

Угроженост неких аутохтоних биљних и животињских врста, па чак и неповратан нестанак неких врста, јавља се и због сти- хијског и недозвољеног сакупљања ретких и угрожених врста у комерцијалне сврхе.

Један од битних фактора угрожености овог подручја је и некон- тролисана прекомерна испаша домаће стоке на овим површина- ма, која понекад изразито негативно делује на станишне услове.

На подручју Петроварадинског рита предвиђена је изградња пруге за возове великих брзина Инђија-Нови Сад, која ће вршити одређене негативне утицаје на природне вредности (бука, вибра-ције), а ишла би постојећом трасом пруге уз корекције кривина. На тај начин одузима се и до 100 m тршћака, станишта које је у Србији одређено за заштиту као приоритетно станиште. При пројектовању трасе пруге неопходно је предвидети да „брза пру- га“ кроз мочварни део петроварадинског рита прође преко вија- дукта, како би се несметано одвијао доток свеже речне воде. У супротном, део тршћака би остао између старе и нове трасе, што би у наредних 10 година проузроковало потпуни губитак мочвар- ног подручја и смањење тршћака.

Шуме, шумско земљиште и заштитно зеленило

На простору Резервата

Потенцијали у области шумарства су привредни ефекти узгоја шума и фрагменти аутохтоних шума, значајних, пре свега, са ас- пекта заштите природе.

Укупна дрвна маса на подручју обухвата Плана износи 661.227,10м3 и 42.833,70м3 текућег запреминског прираста, према подацима ЈП ‚‘Војводинашуме‘‘, ШГ ‚‘Нови Сад‘‘, Нови Сад.

Ови подаци показују да шуме у обухвату плана имају поред заштитног и велики привредни значај, јер ће приликом реализа- ције планиране дрвне масе бити упослен читав ланац предузећа и људи од примарне прераде до крајњег потрошача.

Ограничење у развоју шумарства представља угроженост шумског екосистема на подручју Резервата од чиниоца абиотич- ког и биотичког порекла. Абиотички чиниоци везани су пре свега за услове средине из групе климатских чинилаца, педолошких фактора и кретања водних режима. Климатски чиниоци негатив- но делују преко изразито ниских и високих температура, појаве ветролома, ветроизвала, снеголома и др. који су неповољни за развој потребне и пожељне (аутохтоне) вегетације, као и непо- вољно дејство у дужем временском периоду високих водостаја или пак појаве дужих сушних периода. Неповољно дејство аби- отичких чинилаца везано за педолошке услове и кретање водних режима, делом је могуће ублажити преко биотичких чиниоца, односно свесним мешањем човека изградњом водопривредних објеката као што су насипи, каналска мрежа, уставе и применом одговарајуће технологије рада.

Биотички чиниоци делују преко ентомолошких и фитопа- толошких обољења, негативним деловањем човека извођењем бесправних сеча, узурпација и изазивање пожара и деловањем дивљачи, као и инвазивне врсте које су један од највећих угро- жавајућих фактора природних вредности резервата. Ентомо- лошка обољења и негативна деловања присутна су преко губа- ра, мразовца, бубе листаре, инсеката који нападају дрвну масу заступљеног зрелог и презрелог стања састојина и др. Фитопа- толошка обољења присутна су преко рђа, пегавости, дотихизе, пепелнице и др. Човек на простору овог подручја негативно де- лује преко присутних у мањем обиму бесправних сеча, разних облика урбанизације, изазивањем пожара и другим несавесним односом према природном добру. Значајно је присутно негативно деловање дивљачи (пре свега крупне дивљачи) на овим просто- рима, поготову код обнове састојина (природних и вештачких) и млађих узрасних категорија. Појава деловања осталих биотичких чинилаца до сада је била у границама спорадичних појава и укуп- не биолошке равнотеже.

Специфичности газдовања огледају се и у недовољној повеза- ности са путевима, посебно комплекса у оквиру ГЈ „Тополик“. У периоду 90-тих година прошлог века када није било довољно фи- нансијских средстава за изградњу путева, искоришћавана је уг- лавном дрвна маса која се налазила на ивици комплекса, у близи- ни постојећих јавних комуникација, тако да се тренутно највећи део сечивог етата налази у средишњем делу Резервата. Поред тога, изградња путева у 1. степену заштите није дозвољена.

Богатство и израженост орографско-хидрографских каракте- ристика и бројност рукаваца, ада, бара, мочвара и трстика који подручју дају посебну вредност, отежавају газдовање, јер није могуће извршити поделу простора, тако да одељења буду пра- вилног четвороугаоног облика са одржаваним просекама између њих, што је карактеристика газдовања шумама у равничарским пределима, него границе одељења диктирају природни облици терена. Испресецаност рељефа рукавцима и барама захтева из- градњу великог броја грађевинских објеката у циљу премошћа- вања водених површина (мостови, пропусти), а изградња ових објеката је изузетно скупа.

Годишње промене водостаја Дунава захтевају изузетну орга- низацију радова, тако да се сече и узгојни радови изведу у време нижег водостаја, пре плављења, а у време вишег водостаја и пла- вљења шуме, радови се морају обуставити или применити специ- фични методи рада (сплаварење).

Обзиром да подручје Резервата представља станиште великог броја птица, које има међународни значај, извођењу планираних радова мора се приступати са опрезом, водећи рачуна да опстанак ретких врста птица које насељавају ово подручје не буде угрожен.

Све водене површине на овом подручју су у надлежности ЈП ‚‘Војводинашуме‘‘ ШГ ‚‘Нови Сад‘‘ Нови Сад, као управљача Ре- зервата, те оно има и одговорност за заштиту мрестилишта рибе, пре свега великог броја врста рибе из породице шарана.

Један од великих проблема у газдовању шумама је и ширење инвазивних врста дрвећа (амерички јасен, јавор негундовац и др.) који својим „агресивним“ надирањем праве штету и шумарству и пределу као заштићеном природном добру.

На подручју Резервата налази се ловиште

,‘Ковиљски рит“ који газдује срнећом дивљачи и дивљом свињом. С обзиром на потре- бу усклађивања ловне функције са шумарском, као приоритет- ном, газдовање шумама је сложено, а ситуацију отежава потреба да се обе функције ускладе са заштитном функцијом.

На простору ван Резервата

Простор у обухвату Просторног плана ван Резервата одликује мала шумовитост, неравномеран распоред шума и неразвијена категорија ваншумског зеленила (ветрозаштитно и пољозаш- титно). За развој шумарства као привредне гране нема већих по- тенцијала, изузев необраслог шумског земљишта. Ограничење у повећању површина под шумама ван Резервата је велика за- ступљеност плодног пољопривредног земљишта, које је уређено системом мелиоративних канала и система за наводњавање.

На повећање шумовитости простора ван обухвата Резервата се може утицати подизањем шума у приватној својини и форми- рањем заштитног зеленила у виду ветрозаштитних и пољозаш- титних појасева (уз путеве, канале и у оквиру пољопривредног земљишта). Ограничења у подизању ових појасева су:

- обавезе заштите насипа и канала, којом се прописује забрана садње на водном земљишту у складу са Законом о водама;
- немогућност подизања ширих заштитних појасева у коридо- рима саобраћајница и обавеза остварења безбедности, посеб- но на јавним путевима;
- потреба за експропријацијом великих површина пољопри- вредног земљишта ради формирања пољозаштитних појасе- ва;
- обавеза усклађивања заштитних појасева са планираним за- ливним системима.

Садњом заштитног зеленила уз путеве, канале и у оквиру пољопривредног земљишта се може утицати на повећање шумо- витости простора. При подизању ових појасева је потребно води- ти рачуна о заштити канала, о безбедности саобраћаја на јавним путевима и о исплативости заснивања појасева на пољопривред- ном земљишту.

Заштитно зеленило, које би повезало фрушкогорско пригорје са подунавским шумама, је слабо развијено што се негативно одражава на читав био-еколошки систем (јачи удари ветра, изра- жена флувијална ерозија, слабе симбиозне везе флоре и фауне и слаби међусобни односи унутар врста).

У области шумарства на површинама Резервата велико је учешће вештачки подигнутих састојина које узрокују једнолич- ност, монодоминантност и нестабилност биљног света. Наведени проблеми ће се решити кроз планове у Општој и Посебним осно- вама газдовања шумама, који предвиђају забрану сече аутохто- них врста (домаће тополе), у I степену заштите замену култура са аутохтоним врстама дрвећа, поред водотокова минимум на 30 m ширине садњу аутохтоних врста и сл., а према прописаним усло- вима и степенима заштите.

Простор ван Резервата у оквиру обухвата Просторног плана ка- рактерише мала шумовитост услед велике заступљености плод- ног пољопривредног земљишта, које се не може пошумљавати. Могуће је подићи мрежу ваншумских појасева уз путну и канал- ску мрежу, као и оквиру пољопривредног земљишта, која би била у функцији заштите пољопривредног земљишта, побољшавања микроклиматских услова и повећање шумовитости.

Шумско земљиште на територији Резервата треба повећа- ти пошумљавањем виших бонитетних класа пољопривредног земљишта. Шумско земљиште, као ресурс, треба користити у складу са његовим биолошким капацитетима, како би ефекти производње у шумарству били већи. Сем тога, неопходно је оства- рити и заштитну (превасходно водозаштитну) и социо-економске функције шума. Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа, као и примена прописане технологије гајења шума спада у најважније превентивне мере заштите шума и шум- ског земљишта.

Привреда

Основни потенцијал предметног подручја представља Резер- ват.

А у подручју ван Резервата:

- квалитетно пољопривредно земљиште;
- шуме и шумско земљиште;
- кумулирана туристичка атрактивност;
- квалификована радна снага;
- изграђени објекти насељске и међунасељске инфра- структуре;
- релативно развијена мрежа производних и услужних објеката, као и објеката јавних служби;
- повољан регионални положај и висок степен приступач- ности.

Основна ограничења која отежавају коришћење наведених по- тенцијала у пуном капацитету везана су за недостатак инвести- ционих улагања, недовољну комуникацију локалних заједница, одсуство хоризонталне и вертикалне координације у реализа- цији различитих функција подручја и још увек недовољно при- премљене кадрове за нове развојне захтеве.

Поред квалитетног пољопривредног земљишта, потенцијали од посебног значаја за развој пољопривреде су повољан геоса- обраћајни положај, као и убрзани процеси подизања техничке основе пољопривредне производње.

Туризам

Потенцијале развоја туризма представљају:

- туристичко-географски положај (близина аутопута Е-75, близина великих градских центара као што су Нови Сад и Београд, могућност развоја кружних тура, посебних интереса - пешачење, бициклизам, риболов, лов, мана- стирске туре и туре културног наслеђа, наутичког и ру- ралног туризма);
- природне вредности (хидрографске карактеристике, повољне пејзажне карактеристике, Резерват са својим садржајима, део НП ,‘Фрушка гора“ где се издваја ту- ристички локалитет Стражилово);
- река Дунав са приобаљем, која представља велики по- тенцијал за развој риболовног туризма, спортско-рекре- ативног и купалишног (Чортановци) туризма;
- ловни терени богати разноврсном ловном дивљачи;
- културно наслеђе и туристички центри (Сремски Кар- ловци - туристички центар I категорије, манастир Ко- виљ са заштићеном околином, Петроварадин).

Ограничења везана за развој туризма

представљају:

- непостојање широког спектра (понуде) презентације природне и културне баштине, осим оне везане за рибо- ловни и културни туризам;
- недостатк хотелских капацитета, као и непостојање од- говарајућих комплементарних смештајних капацитета;
- непостојање акционих планова развоја туризма на реги- оналном и локалном нивоу рађених на бази потенцијала, циљних тржишта, очувања природне и културне башти- не;
- нема централног информативног пункта за туристичко подручје Резервата, као ни адекватног промотивног ма- теријала за страно и домаће тржиште.

Становништво

Пораст броја становника обухваћеног подручја у периоду 1948.-2002. година у односу на друга подручја АПВ, указује на развојни потенцијал подручја у целини. Утицај механичке ком- поненте на оваква кретања нарочито је изражено 90-тих година прошлог века, а посебно у насељима Кађ, Петроварадин, Срем- ски Карловци, Чортановци и Бешка. Међутим, с обзиром на ниске стопе репродукације становништва у целини (укључујући и до- сељено становништво) овакве тенденције се, без пратећих мера демографске, економске и социјалне политике, не могу задржати на дужи рок.

Значајан потенцијал представља и постојећа образовна струк- тура становништва које се, уз адекватну и благовремену допуну знања и вештина и повећање степена информатичке писмености, може брзо прилагодити савременим развојним захтевима.

У већини насеља обухваћених израдом Просторног плана већ данас постоји неопходна комунална и друштвена инфраструкту- ра (јавне службе), као и мрежа производних и услужних актив- ности што представља добро полазиште за подизање стандарда живљења у овим насељаима. Такође, могућност активирања зна- чајних туристичких потенцијала подручја, као и активности ком- плементарних туризму, отвара простор за додатно запошљавање и самим тим и за задржавање становништва у овим насељима.

Мрежа насеља

За развој мреже насеља велики потенцијал представља по- вољан положај насеља у односу на значајна природна и култур- на добра у окружењу као што су Резерват, НП Фрушка гора, рибњаци, плодно земљиште, река Дунав, заштићена непокретна културна добра. Интегрисање заштићених природних добара, културних добара и одговарајућих видова туризма (сеоски, кул- турно-манифестациони, верски) кроз израду заједничких про- грама, планова и пројеката којима би се дефинисали смештајни капацитети, угоститељски капацитети, услужне делатности (тр- говина, занатство, сервиси и др.) омогућило би бољу везу урбаног и руралног подручја, као и развој сеоских насеља уз планско ко- ришћење потенцијала.

Основна ограничења за развој мреже насеља, односе се на не- равномеран развој сеоских насеља услед све веће концентрације активности и садржаја у оближњим градским и општинским центрима (Нови Сад, Инђија) што је имало посебан утицај на де-популацију и старење становништва у сеоским насељима. Поред тога, недовољна комунална опремљеност насеља, нарочито од- вођење отпадних и атмосферских вода, као и слаба динамика раз- воја и изградње насеља због недовољне економске моћи утицали су да у појединим насељима и данас преовлађује лош квалитет грађевинског фонда и незаинтересованост за њихово обнављање.

Инфраструктура

Саобраћајна инфраструктура - осим капацитета највишег хијерархијског нивоа у обухвату Просторног плана (ДП бр.22, ауто-пут Е-75), изграђеност и стање свих осталих категорисаних путева (државни путеви I и II реда и општински путеви) који омо- гућују доступност Резервату, делимично и на појединим местима задовољавају основне критеријуме изграђености и доступности, комфора вожње, као и нивоа саобраћајне услуге, јер трасе углав- ном пролазе кроз насеља и имају неодговарајуће карактеристике (неповољни геометријски елементи траса), које су од релевантног утицаја на одвијање и безбедност саобраћаја. Значајан потенцијал овог простора је и међународни цикло коридор бр.6, не само у са-обраћајном већ и у туристичком смислу.

Водопривредна инфраструктура - основни потенцијал у во- допривредном смислу представља богатство предметног прос- тора површинским и подземним водама, а ту се пре свега мисли на реку Дунав као основ за развој и унапређење активности на водама и око вода (пловидба, туризам, спорт, рекреација). Дунав је главно хидролошко обележје Резервата са бројним меандрима, рукавцима, ујезереним рукавцима, барама и адама.

Широко поплавно подручје Дунава има изузетно велики еко- лошки значај и потенцијал за шире подручје у Подунављу и кроз остваривање својих општих функција:

- контрола поплава низводно од Резервата;
- балансирање водног режима и могућности коришћења (обнављање текућих вода, одржавање нивоа подземних вода, обезбеђивање питке воде);
- стабилизација обала и заштита од олуја;
- седиментација речних наноса;
- прочишћавање загађене речне воде.

Што се подземних вода тиче, на основу досадашњих истражи- вања утврђено је да хидрогеолошки колектори могу да задовоље садашње потребе водоснабдевања становништва и индустрије. Сва насеља у обухвату Просторног плана имају системе за во- доснабдевање становништва, али квалитет вода у тим системима најчешће није у границама прописаних Правилником о хигијен- ској исправности за воду за пиће.

Основни угрожавајући фактор биљног и животињског света Резервата јесте измењен режим плавних и подземних вода. Због неспровођења одговарајућих радова дошло је до засипања рука-ваца Дунава којима се рит снабдевао плавним водама. Због ду- готрајних суша ниво воде у Дунаву у већем делу године је испод нормале што је имало за последицу и поремећај у нивоу подзем- них вода, који је јако битан за опстанак хигрофилних екосистема: мочварно-барског типа вегетације и плавних ливада који су ди- ректно условљени високим нивоом подземних вода или повреме- ним (периодичним) плављењем.

Подручје Резервата изузетно је угрожено константним прили- вом непречишћених вода богатих органским материјама и дру- гим штетним састојцима који се преко канала и црпних пумпи ситема за одводњавање околног пољопривредног земљишта ди- ректно сливају на ово подручје.

На подручју Резервата су све израженији процеси обрастања водених окана. Присутна је тенденција проградације водених фи- тоценоза у мочварне, а ових у ливадске састојине, што индицира недостатак воде, слаб проток, повећање наслага муља, богаћење муља материјалима органског порекла, као и други процеси што утичу на природне процесе одржавања еколошке равнотеже и захтевају активан однос у управљању овим заштићеним природ- ним добром. Ово тим више, што су на простору Резервата веома присутне делатности и активности, које у процесу управљања треба да добију карактер, димензије и облик који неће угрожа- вати природне вредности Резервата, а обезбеђиваће развој ширег подручја.

Због неодговарајуће ширине и дубине рукаваца, кроз које се уливају воде Дунава, плављење је споро и у малом обиму, а због њиховог брзог отицања не задржавају се на целокупном просто- ру довољно дуго да би се одржао комплекс барско-мочварних и шумских екосистема.

Ограничење представља лош квалитет питке воде и недовољ- на развијеност водоводних система (недостатак система за по- правак квалитета вода). Квалитет подземних вода не одговара у потпуности нормативима за воду за пиће због повећаног садржаја гвожђа, мангана, органских материја и амонијум јона преко МДК.

Што се површинских вода тиче, квалитативне карактеристике реке Дунав на профилу Нови Сад не задовољавају прописану II класу вода по више основних физичко-хемијских параметара: по биолошкој потрошњи кисеоника, садржају суспендованих мате- рија, проценту сатурације кисеоника. На неповољну оцену ква-

литета воде значајно утиче и велики број индикатора фекалног загађења, које указује на присутно органско загађење.

Вода је у свим водотоцима Резервата, у односу на концентра- ције никла, бакра, олова и живе, I/II класа. Утицај шума (шумо- витости) на режим и квалитет површинских и подземних вода је повољан, како на локалном, тако и на општинском нивоу. Могући су и мањи негативни утицаји, искључиво на локалном нивоу, од просецања нових путева преко водотока, изградње мостова и пропуста, појилишта

Стање квалитета вода у 2009. год за станицу/профил: Нови Сад (веб страница РХМЗ Србије)

СТАНИЦА/ПРОФИЛ	НОВИ САД
РЕКА	ДУНАВ
СЛИВ	ЦРНО МОРЕ
УДАЉЕНОСТ ОД УШЋА	1255.10 км
ПОВРШИНА СЛИВА	254085 км2
ИСПИТИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВОДЕ ОД:	1965 год.
ЗАХТЕВАНА КЛАСА	II
СТАЊЕ КВАЛИТЕТА ВОДЕ У 2009. години	
ПОКАЗАТЕЉ:	КЛАСА:
растворени кисеоник	II
проценат засићења кисеоником	III
БПК-5	II
ХПК	I
степен сапробности	II
највероватнији број coli-клица	II
суспендоване материје	III
растворене материје	I
pH	II
видљиве отпадне материје	I
Боја	I
Стварна класа	II/III

за дивљач, као и од испирања наталожених издувних гасова механизације.

Мелиорационим радовима, претварањем шумског земљишта у пољопривредно, градњом рени бунара и другим антропогеним утицајем убрзавају се процеси природне сукцесије и долази до зарашћивања мочварног биотопа што може изазвати потпуни губитак свих природних вредности и еколошких карактеристи- ка типичног барско мочварног екосистема, као што је подручје Резервата.

Као највеће ограничење представља недостатак канализацио- них система за прикупљање и одвођење отпадних вода, као и не- достатак система за пречишћавање отпадних вода. Отпадне воде становништва се најчешће упуштају у реципијенте (отворене ка- нале, водотокове, подземље) без икаквог претходног пречишћа- вња. Као највећи загађивач на овом простору представља кана- лизациони систем Новог Сада који своје отпадне воде испушта у Дунав без пречишћавања, а те воде су додатно оптерећене от- падним водама индустрије присутне у Новом Саду. Деградација квалитета вода јавља се и на рачун примене хербицида, пестици- да и инсектицида у периоду интезивних пољопривредних радова.

Термоенергетска инфраструктура - постојећи капацитети и изграђеност гасоводне мреже на подручју обухвата Просторног плана пружају могућност њеног проширења и даље изградње у циљу гасификације свих насеља у обухваћеном простору.

Активни истражни и експлоатациони простори неметаличних минералних сировина, опекарских глина и других грађевинских материјала, подземних и термоминералних вода, представљају потенцијал развоја локалних средина.

Кришћење обновљивих извора енергије представља потен- цијал планског подручја.

Приликом развоја и изградње термоенергетске инфраструк- туре, експлоатације и истраживања минералних сировина огра- ничење се огледа у конфликту између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (земљишта, становништва, итд.) и предузимању одговарајућих мера за смањење конфликата и санирање негативних последица (програми рекултивације/ре- витализације, отклањање штета, итд.).

Постојећа и планирана енергетска инфраструктура (са заштит- ним коридорима) представља просторно ограничење у којем је забрањено градити инфраструктурне и друге објекте и подизати вегетацију, у складу са Правилником који дефинише изградњу магистралних гасовода и нафтовода високог притиска. Заш- титни коридор је простор у коме се гасовод или нафтовод штити од утицаја других објеката и обрнуто.

Електроенергетска инфраструктура - обухвата основну мре- жу електро-енергетског система, тј. преносну мрежу мрежу свих напонских нивоа, као и дистрибутивну мрежу и трафостанице изграђене за потребе свих корисника, представља велики потен- цијал овог простора, који пружа могућност даљег развоја и про- ширења за потребе свих планираних корисника.

Надземна високонапонска мрежа ван насеља представља огра- ничавајући фактор за изградњу објеката на простору у непосред- ној близини ове мреже, односно у заштитним коридорима.

Електронска комуникациона инфраструктура - на подручју Просторног плана представља потенцијал за свеукупан развој овог простора, али још увек није достигнут потребан ниво за при- мену и коришћење широкопојасних сервиса и приступног мул- типлексера дигиталних претплатничких линија (DSLAM) којим ће се омогућити брзи приступ интернету, као и мултимедијални сервиси на целом простору. Постојећа електронска комуникацио- на инфраструктура пружа могућност даљег развоја у складу са новим технологијама развоја телекомуникационог система.

Непокретна културна добра

У значајне потенцијале овог подручју сврставају се посебна амбијентално-спомeничка вредност Сремских Карловаца, мана- стир Ковиљ са црквеним објектом из XVI века, Петроварадин- ска тврђава са подграђем и црквама, као и велики број сакралних објеката, објеката народног градитељства, споменика посвећених ратницима Првог и Другог светског рата, знаменитим личности- ма са овог подручја и бројна археолошка налазишта.

Ограничења се односе на успорену динамику обнове заштиће- них непокретних културних добара и њихову недовољну ту- ристичку и медијску презентацију.

3.10. SWOT АНАЛИЗА

Сводна SWOT анализа - стања (снага), проблема (слабости), могућности (развојни потенцијали), претње (претње развоју) - развојна ограничења

Табела 5. SWOT анализа

СНАГЕ (постојеће)	СЛАБОСТИ
- рит представља јединствено подручје са специфичним природним вредностима, заштићено као природно добро I категорије	- неусклађеност у коришћењу простора - претварање ритског и мочварног терена у обрадиве површине
- налази се у широкој плавној равни Дунава; богатство површинским и подземним водама	- измењен режим плавних и подземних вода угрожава изворни екосистем рита

- темељне вредности Резервата су: барско мочварни и шумски екосистеми са бројним животним заједницама (биљне заједнице: шуме, ливаде, трстици, шевари и фауна
- очуваност и разноврсност орографских и хидрографских облика ритова (аде, рукавци, баре, мочваре)
- станишта природних вредности, предложени за стављање под заштиту: палеонтолошки локалитет ‚Лака стаза‘‘, Барба до и река Дунав
- споменици природе евидентирани за стављање под заштиту и еколошки коридори
- висок степен мултимодалне приступачности подручја -пролазак 4 трансевропска коридора: путни коридор X (E-75) железп. коридор X (E-85) коридор VII - Дунав цикло коридор 6
- високо учешће радно способног становништва
- раст броја запослених у приватном сектору
- квалитетна радна снаге,
- локална традиција у пољопривредној производњи
- развијене услуге у области пољопривреде
- понуда земљишта за изградњу и развој МСП у оквиру постојећих и планираних радних зона
- близина великих тржишта Н. Сада и Београда
- значајни туристички потенцијали
- шуме (привредни ефекти узгоја шума и аутохотне шуме, површине 4.217,14 ha)
- ловишта ниске и високе дивљачи (површина 4.090 ha)

земљишни фонд високог квалитета и производња здраве хране у подручју II и III зоне заштите и изван Резервата (на подручју обухвата Плана)

мрежа државних путева са добром повезаношћу на правцима СУ-НС-БГ, НС-ЗР

постојећа преносна електроенергетска мрежа; постојећа дистрибутивна електроенергетска мрежа;

постојећи електроенергетски објекти (ТС);

могућност коришћења обновљивих извора енергије (биомаса, енергија ветра, геотермална енергија, соларна); постојећа електронска комуникациона инфраструктура;

постојећа електронска комуникациона инфраструктура мобилних комуникација;

постојећи емисиони објекти;

постојећи електронски комуникациони објекти;

изграђена термоенергетска и електроенергетска мрежа и објекти

изграђени магистрални и разводни гасоводи високог притиска, разводни гасоводи средњег притиска; гасификована већина насеља;

потенцијално занимљива туристичка дестинација са могућностима за развој угоститељства (различита врста производње аутохтоних производа и специфичних локалних услуга) употреба локалних културно-етнолошких мотива и историјског наслеђа као туристичког ресурса; заштићена непокретна културна добра: културно историјско наслеђе Сремских Карловаца, манастир Ковиљ са црквеним објектом из XVI века, објекти народног градитељства и велики број археолошких локалитета од периода праисторије до средњег века.

- подизање насипа у циљу заштите насеља од поплава, што доводи до нестанка некадашњих ритова са карактеристичном природом Подунавља
- крчење аутохтоних врста дрвећа и подизање плантажа инвазивних врста
- лоша узгојна стања шума у I степену заштите
- испаша домаће стоке на шумском земљишту у процесу обнове шумских састојина
- бесправан лов и риболов
- снабдевање становништва водом за пиће неодговарајућег квалитета и недовољна развијеност водоводних система (недостатак система за поправак квалитета вода)
- неизграђена фекална канализација у насељима
- константан прилив непречишћених вода богатих органским материјама и другим штетним састојцима који се преко канала и црпних пумпи система за одводњавање околног пољопривредног земљишта директно сливају на ово подручје
- негативни природни прираштај
- изражена тенденција старења популације
- висок ниво дневних миграција
- низак ниво информативне писмености
- одлив високообразованих кадрова
- преовлађујућа монофункционална структура привреде већине насеља
- екстензивна пољопривредна производња
- слаба техничка опремљеност, застарела технологија, ниска продуктивност
- низак ниво инвестиција
- ситни поседи и слаба организованост сељачких газдинстава
- неефикасно коришћење локаланих развојних ресурса - Недостатак значајнијих инвестационих улагања у туризам
- недовољна туристичка сигнализација
- Недовољно агресиван маркетиншки наступ за промоцију туризма у земљи и свету
- спори развој сеоских насеља посебно због
- недовољног улагања у изградњу неопходне инфраструктуре; стихијско и неконтролисано стварање ‚викенд насеља‘‘ постављањем камп приколица и изградњом објеката у Резервату (Аркањ, обала Дунава).
- недовршен коридор X (друга трака ауто-пута E-75, мост на Дунаву код Бешке и

МОГУЋНОСТИ

ПРЕТЊЕ (развоју)

Новог Сада)
- слабо одржавање и неодговарајућа опремљеност путне и железничке мреже
- нису испитани хидрогеотермални потенцијали,
- није гасификовано насеље Гардиновци
- старост објеката и мреже веома низак степен коришћења ОИЕ;
- незадовољавајућа инфраструктура за коришћење ОИЕ;
- непотпун законски оквир за коришћење ОИЕ;
- недостатак поузданих података о потенцијалима ОИЕ;
- непостојање ефикасног система финансијских инструмената за масовније коришћере ОИЕ;
- низак ниво инфраструктуре за подршку информационо-комутационе технологије;
- неравномерна развијеност електронске комуникационе широкопојасне инфраструктуре;
- низак ниво дигитализације електронске комуникационе мреже,
- недостатак дигиталних центара;
- недовољна пенетрација у односу на ЕУ.

МОГУЋНОСТИ ПРЕТЊЕ (развоју)

- Основне потенцијале развоја планског подручја у функцији туризма представљају:
- заштићена природна добра, непокретна културна добра (Сремски Карловци, манастир Ковиљ и други споменици), добре могућности за развој ловног туризма, могућности за развој транзитног, еколошког, излетничког и других облика туризма, међународни цикло коридор бр. 6, и
пољопривредно земљиште,као потенцијал за производњу
здраве хране, развој риболова и других видова
пољопривредне производње (на простору изван Резервата)
- повећање запослености и просечних зарада
- побољшање образовне структуре
- очекивани бржи привредни развој може успорити, а дугорочно и зауставити неповољне демографске процесе
- промена економске структуре популације,
- повећање укупне производње
- јачање јавно-приватног партнерства
- могућности за обезбеђење две жетве
- организовање максималне шумске производње уз примену свих мера заштите екосистема
- очување постојећих аутохтоних шума и њихова примена у пошумљавању нових површина
- унапређење услова становања за развој
- Максимално искоришћавање повољног геосаобраћајног положаја
- развој друмског железничког
и ск
- Изградња хотела, мотела, ресторана, кампова, мотела, ресторана, кампова, мотела, ресторана, кампова

- усклађивање приступа обезбеђивању квалитета предела са карактером развоја и развојним проблемима, посебно предела под одређеним режимом заштите и од посебног значаја за развој туризма;
- смањење негативних утицаја на животну средину;
- развој руралних подручја кроз јачање везе село - град;
- унапређење приступачности кроз развој инфраструкту- ре;
- регионална и прекогран.сарадња, посебно у функцији заштите природних добара;
- учешће јавности у политици просторног развоја.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Основни стратешки циљ Просторног плана је дефинисање и оперативно ангажовање свих просторних могућности Резервата у интерсу заштите, промоције и одрживог коришћења заштиће- ног природног добра.

Општи циљеви и принципи просторног развоја подручја обухваћеног израдом Просторног плана проистичу из усвојених циљева и опредeлења просторног развоја Републике и специфи- чности овог подручја у просторно-функционалном смислу:

- заштита и одрживо коришћење свих природних вред- ности кроз заштиту предела, природних добара и при- родних ресурса;
- постизање рационалне организације и уређења просто- ра, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја подручја, на- рочито у области сфере животне средине, економске и друштвене сфере;
- подстицање развоја постојећих насеља, уз усмеравање промена у структури делатности, са циљем да се оства- ре што повољнији односи између привредних и непри- вредних делатности и квалитативно побољшање услова живота;
- повећање нивоа социо-економске развијености под- ручја;
- унапређење и заштита шума,
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мо- ниторинга и контроле свих облика загађивања;
- дефинисање просторних услова развоја подручја, као дела интегралног управљања у оквиру целокупног сис- тема заштите животне средине;
- функционално коришћење и штедња необновљивих ре- сурса, унапређење квалитета живљења и задовољавање потреба становника, при том имајући у виду принципе енергетске ефикасности.

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

Са аспекта заштите природе оперативни циљ израде Простор- ног плана је спровођење заштите, очувања и унапређења природ- них вредности подручја, у циљу реализације утврђених режима заштите, са усмеравањем људских активности у наведеном кон- тексту.

Због изузетних природних вредности, које указују на један- ственост подручја националних и европских размера, присут- не људске делатности и могућности заштите и коришћења овог простора, оперативни циљеви Просторног плана са становишта заштите природе су:

- очување јединствености, изворности и аутентичности природних вредности подручја,
- трајно одрживо управљање и коришћење природних ре- сурса, уз поштовање одредаба акта о заштити природ- ног добра, Закона о заштити природе, Закона о заштити животне средине, Закона о националним парковима, Конвенције о биолошкој разноврсности, Конвенције о заштити дивље флоре и фауне и њихових станишта,
  Конвенције о заштити миграторних врста, Конвенције о заштити реке Дунав, Рамсарској конвенцији и других законских регулатива,
- успостављање оптималног односа између процентуал- ног учешћа и просторног распореда шума, ливада, бара, мочвара и отворених водених површина и редукција површина на које су ушле инвазивне врсте (амерички јасен, негундо, багремац),
- обезбеђење одговарајућег режима вода ради унапређења стања свих екосистема,
- -пречишћавање речне воде, која улази у Резерват за вре- ме високих водостаја,
- заштита и обнављање диверзитета флоре и фауне,
- израда плана управљања заштићеним подручјима који ће активним мерама заштите омогућити унапређење стања природних вредности и реализацију пројекта ‚Санација и ревитализација природних вредности СРП Ковиљско-петроварадински рит“,
- очување и заштита предела, посебно природних предела у обухвату Просторног плана,
- постизање равнотеже између активности у простору
  и предеоних елемената, ради минимизира
  ња
  оптерећења на заступљене типове предела и очувања и унапређења предеоне разноврсности,
- уређење предела ради оптимизације стања и заштите животне средине,
- заштита и очување биолошког диверзитета.

Заштита животне средине

Оперативни циљеви у области заштите животне средине су:

- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја;
- успостављање континуираног праћења

стања чинилаца животне средине: воде, ваздуха, земљишта, биомонито- ринга и мониторинга буке;
- израда регистра извора загађивања као дела интеграл- ног (националног) регистра на територији Републике Србије;
- планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;
- обезбеђење услова за снабдевања становништва водом за пиће прописаног квалитета, као и за адекватно од- вођење и третман отпадних вода насеља;
- успостављање селективне и контролисане примене хе- мијских средстава заштите и минералних ђубрива у пољопривреди;
- увођење енергетски економичнијих технологија и по- степени прелазак на максимално могуће коришћење об- новљивих природних ресурса;
- подстицање производње и примене технологија које смањују загађивање животне средине и производњу от- пада;
- формирање заштитног зеленила у виду пољозаштитних појасева и дуж инфраструктурних коридора;
- рекултивација свих деградираних површина (депонија, сточних гробаља, позајмишта и др.);
- адекватно одлагати комунални отпад и вршити елими- нацију сточних лешева, у складу са Стратегијом упра- вљања отпадом, законима и важећим правилницима.

Шуме, шумско земљиште и ловство

Утврђивање циљева развоја подручја у области шумарства и касније мера за њихово остваривање је веома битан сегмент овог плана и чини фундаменталну основу у планирању развоја под- ручја.

Оперативни циљеви у области шумарства и ловне фауне у гра- ницама Резервата су:
- трајно очување, заштита и унапређење шума;
- повећање укупне вредности шумског простора и потен- цијала посматраног простора;
- уважавање и поштовање услова и захтева везаних за Ре- зерват;
- трајна и ефикасна заштита од свих облика негативног деловања и стабилност екосистема подручја;
- заштита и обнова шума, уз успостављање мониторинга;
- санирање негативних стања састојина у планираном и могућем обиму;
- замена површина под шумским културама аутохтоним врстама према степенима заштите;
- санација свих лоших, непожељних и неодговарајућих стања шума и шумских станишта;
- заштита и обнова шума, посебно мешовитих аутохто- них;
- уклањање инвазивних врста према планским докумен- тима управљача и корисника подручја;
- да би се постигла већа еколошка стабилност

шума и из- бегле биљне болести великих размера, за подизање но- вих засада селектованих топола и врба треба користити већи број клонова;
- на локалитетима где то захтевају посебни разлози, диктирани специфичном наменом шумског комплекса туристичко-рекреативног карактера у планирању и из- вођењу газдинских мера, тежиће се очувању аутохтоног карактера;
- ради очувања аутентичног изгледа ритских шума у ину- дационом подручју на најмање 3-5% обрасле површине треба дозволити природно обнављање из семена, пре свега црних топола, беле тополе и врбе;
- повећање доприноса шума у заштити природних вред- ности, унапређењу ловства, водоснабдевања, заштити водног и пољопривредног земљишта и производњи здраве хране;
- заштита, очување и унапређење фонда дивљачи и очу- вање ретких и угрожених биљних и животињских врста;
- заштита, гајење, лов и одржавање ловишта на принципу трајности газдовања ловним ресурсом и заштита ретких и угрожених врста;
- успостављање јединственог и свеобухватног система, повезивањем шума и заштитног зеленила (пољозаштит- ни, ветрозаштитни појасеви, ремизе и др.).

Сви наведени циљеви развоја уређења, размештаја и заштите шума, шумског земљишта и заштитног зеленила имају карактер краткорочности, дугорочности и сталности.

Оперативни циљеви у области шумарства и ловне фауне ван граница Резервата су:
- повећање површина под шумама;
- пошумљавање нових површина у оквиру изворишта вода, речних токова;
- подизање заштитних имисионих шума у граничним зо- нама индустријских постројења и саобраћајница;
- обезбеђење и трајно јачање и развој општекорисних функција шума, повезивањем шума, заштитног зелени- ла и зеленила насеља у систем зелених површина;
- формирање заштитног зеленила у оквиру економија, са- лаша и депонија комуналног отпада и других објеката у атару као и свих деградираних површина (позајмишта, јаловишта, копова глине);
- повећање површина под заштитним зеленилом фор- мирањем заштитних појасева поред саобраћајница, мелиорационих канала и у оквиру пољопривредног земљишта ради заштите од ветра и еолске ерозије и по- већања укупне шумовитости.

У области ловства циљеви проистичу из специфичности ло- вишта и спроводиће се кроз важеће ловне основе и годишње пла- нове газдовања установљених ловишта.

Привреда

Основни циљ развоја привреде је формирање

стабилне и раз- вијене привредне структуре која ће, дугорочно посматрано, омо- гућити одрживо коришћење постојећих ресурса, активирање развојних потенцијала и валоризацију компаративних предности подручја.

У смислу реализације овог основног циља посебно су значајни следећи оперативни циљеви:

- афирмација регионалног (уместо секторског) приступа економском развоју у циљу достизања равномерног те- риторијалног развоја;
- усклађивање различитих интереса пословног сектора, развоја заједнице и обезбеђивања неопходних услова на локалном нивоу путем јачања партнерства између јавног и приватног сектора;
- изградња нове и ревитализација постојеће међунасељс- ке инфраструктуре, насељске, комуналне инфраструкту- ре и инфраструктуре у функцији одрживог коришћења потенцијала Резервата;
- подстицање руралног развоја;
- развој малих и средњих предузећа, заснован на ко- ришћењу локалних потенцијала, а према захтевима са- временог тржишта;
- развој туризма заснованог на потенцијалима овог под- ручја (Резерват, НП ‚Фрушка Гора“, Сремски Карловци, Дунав...) у циљу реализације мултипликативних ефеката туризма на развој локалних заједница.

Пољопривреда представља доминантну привредну грану на овом простору, с тога је неопходно пронаћи решења за даљи раз- вој пољопривреде, уз поштовање прописаних режима заштите СРП. Становништво у насељима у обухвату Просторног плана ће се и у наредном планском периоду бавити претежно пољопри- вредном производњом, као основном или допунском делатношћу.

Циљ израде Просторног плана у области пољопривреде је изналажење могућности за остварење одрживог развоја биљне и анималне производње у непосредној близини врло осетљивог екосистема.

У подручју Резервата оперативни циљеви морају бити усклађе- ни са режимима заштите.

У режиму заштите I степена није дозвољена пољопривредна производња, а могу се реализовати само активности усмерене ка очувању и унапређењу постојећег стања еко система.

Циљеви развоја пољопривреде на земљишту под II и III степе- ном заштите усмерени су само на традиционалне делатности у складу са Уредбом.

На простору ван Резервата неопходно је дефинисати следеће оперативне циљеве:

- подручје у непосредном окружењу Резервата треба ко- ристити за производњу биљних култура које подразуме- вају редуковану примену хемијских средстава и смањен обим механичке обраде (детелина и луцерка, ливадске културе, лековито биље),
- стимулисати сточарство пашњачког типа,
- подстицати постепени прелазак на органску производњу у циљу очувања природних вредности Резервата,
- спроводити едукацију локалне заједнице о

предности- ма пласмана и коришћења органски произведене здраве хране,
- у производњи користити биолошке препарате,
- ширење пољопривредних површина строго треба огра- ничити како би се очувале природне вредности Резерва- та,
- на подручјима која нису у непосредном додиру са Ре- зерватом, постепено мењати сетвену структуру, повећа- вајући учешће високоакумулативних биљних култура.

Туризам

Оперативни циљеви развоја туризма за област обухваћену Планом су:
- природне и културно-историјске потенцијале усмерити преко јединственог пројекта развоја појединих облика туризма: кружне туре, посебни интереси (пешачење, бициклизам, риболов, лов, посматрање птица, гастро- интереси, манастирске туре, туре културног наслеђа), наутика (индивидуална пловидба реком Дунав, чартер пловидба и речна крстарења), догађаји (културне про- славе, уметност и забава, спортска такмичења, образо- вање и наука), рурални туризам (активности у природи и активности везане за културно наслеђе);
- перманентна афирмација Резервата са околином, кон- трола туристичког промета;
- обезбедити средства за изградњу туристичких капаци- тета и одговарајућу пропаганду;
- дефинисање приоритетних облика туризма, обим ту- ристичких активности и подручја на којима ће се спро- водити, посебно у Резевату.

Становништво

Оперативни циљеви развоја становништва су:
- побољшање виталних карактеристика популације;
- повећање демографског раста;
- побољшање образовне структуре становништва у складу са потребама привреде и тржишта рада.

Мрежа насеља, јавне службе

Оперативни циљеви развоја мреже насеља и јавних служби су:
- очување квалитета традиционалног вида становања са свим његовим предностима у сеоским насељима;
- побољшање квалитета локалне путне мреже, којом би се остварила боља комуникација свих насеља у мрежи;
- побољшање опремљености насеља комуналном инфра- структуром и јавним службама;
- обезбеђење локација за развијање различитих видова бриге за старе, посебно у насељима сеоског типа, као што су: заједнице становања старих људи, дневни цен- три за старе, модификовани типови домова за старе и сл ;
- стварање повољних услова за

подизање/изградњу нових погона и отварање радних места за запошљавање локал- ног становништва;
- очување и унапређење еколошких, културолошких и других вредности у насељима.

Саобраћајна инфраструктура

Оперативни циљеви дугорочног развоја саобраћајне инфра- структуре у оквиру гравитационог подручја Резервата су:
- стварање услова за развој свих облика саобраћајних ак- тивности како би се подстакао развој околних руралних простора односно спречила депопулација и пражњење околних руралних подручја;
- формирање нове општинске саобраћајне матрице тако да саобраћајни правци према ново установљеним лока- литетима представљају важне - засебне саобраћајне пра- вце у оквиру општина, како би се задовољили сви нивои будућег интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем и субрегионима;
- нова мрежа путева треба да створи оптималне услове повезивања околних насеља са предметним простором, као и са окружењем и сировинским залеђем, да би се остварила комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације Резервата;
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета за- снованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- приобаље пловног пута река Дунав оспособити-изгра- дити-модернизовати за превоз путника водним путем, формирати капацитете наутичког туризма и др.

Водопривредна инфраструктура

Општи циљеви у области водопривреде су:
- Дефинисање водопривредног развоја и могућности во- допривреде као подстицајног, или ограничавајућег фак- тора у оквиру других компонената развоја подручја;
- Интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- Осигурање заштите и унапређење квалитета вода до ни- воа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине уопште и побољшање квалитета живљења људи;
- Очување и унапређење заштите од поплава, ерозија и бујица, као и других видова штетног дејства вода, при чему се и други системи (урбани, привредни, инфра- структурни итд.) упућују како да усмере свој развој да би се заштитили од штетног дејства вода;
- Унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати

други циљеви у обла- сти водопривреде;
- Заштита и уређење сливова са гледишта развоја во- допривредних система и развоја других водопривредних грана, посебно шумарства, путем заштите и ревитализа- ције угрожених екосистема, антиерозионог газдовања шумама, унапређења естетских вредности, очувања и унапређења археолошких, историјских, биолошких, геолошких и других природних и створених ресурса и вредности.

Оперативни циљеви развоја водопривредне инфраструктуре у области водоводних система су:
- стриктно поштовање режима заштите изворишта под- земних и површинских вода у свим изворштима кому- налних водовода;
- очување локалних изворишта, чак и оних мањег капаци- тета, и након повезивања појединих насеља са регионал- ним системима, ради обезбеђивања виталних функција система и у кризним хаваријским ситуацијама;
- постепено повезивање свих парцијалних водовода у је- динствен регионални систем, којим се остварује висока поузданост функционисања и прописан, стално контро- лисан квалитет воде;
- при прикључивању локалних водовода на регионални систем, из регионалног система допремати само недос- тајуће количине воде, а наставити са коришћењем локал- них изворишта која обезбеђују воду доброг квалитета;
- вода за технолошке потребе у индустрији која не захте- ва воду квалитета воде за пиће, не може се захватати из водовода насеља, већ се потрошачи технолошке воде упућују на властите захвате површинских и подземних вода нижег квалитета (подземне воде у индустријској зони, која се не захвата за водоводе насеља) и на мере рециркулације и планске рационализације потрошње.

Оперативни циљеви за каналисање насеља и реализацију по- стројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ):
- канализациони системи се развијају као дистрибуирани системи, тако да са гледишта транспорта отпадних вода и препумпавања представљају заокружене, економски оправдане целине, које се могу заокружити изградњом одговарајућих ППОВ општег типа;
- даљи развој канализације спроводити по сепарационом систему: посебно за отпадне воде насеља и оних индус- трија које се након предтретмана смеју прикључити на канализације за отпадне воде, а посебно за кишне кана- лизације;
- при каналисању насеља која немају канализационе сис- теме, стриктно спроводити принцип обавезности при- кључења домаћинстава, без обзира на дотадашња при- времена решења;
- забрањује се евакуација отпадних вода у напуштене бу- наре и упојне јаме;
- у циљу рационалног коришћења простора где год је мо- гуће користити тзв. групне

системе, којима се једним ППОВ пречишћавају отпадне воде из више оближњих насеља, повезаних магистралним колекторима са одго- варајућим КЦС;
- димензионисање кишне канализације треба примерити значају подручја која се њоме штити и величини потен- цијалних штета од плављења делова насеља и саобраћај- ница. Капацитети не би требало да буду мањи од оних који су потребни за прихватање тзв. двогодишње кише, нити већи од тзв. десетогодишње кише;

на малим водотоцима, уколико се исти уводе у системе киш- не канализације, где год је то могуће, обликовањем терена и ко- ришћењем зелених површина, извршити ретензирање/ублажа- вање великих вода пре њиховог увођења у колекторе.

Оперативни циљеви развоја система за заштиту од поплава:
- заштитни системи се складно морају уклопити у окру- жење, по правилу добијајући вишенаменске функције:(а) линијски заштитни системи - као елемент уређења оба- ла, водећи рачуна о функционалном повезивању насеља са рекама, (б) системи за одводњавање - за комплексне мелиорационе системе, (в) ретензије за ублажавање та- ласа великих вода - као елемент рекреационих површи- на насеља;
- повећање поузданости заштитних система реализацијом „касета“, којима се евентуални пробој линија одбране локализује на мањој површини;
- насипи се морају тако уклопити у све друге садржаје који се граде у близини, да не буде угрожена њихова функција и да у близни нема објеката који би могли да отежају или онемогуће њихово одржавање у периодима дуготрајне одбране од великих вода.

У области водопривреде оперативни циљеви развоја су:
- праћење стања водног режима, стања влажних ста- ништа, одржавање оптималног режима вода и почетак спровођења хидротехничких мера за одржавање овог оптималног режима вода;
- утврђивање и одржавање оптималног водног режима влажних станишта;
- ваљано одржавати мрежу одбрамбених насипа;
- заштитити подземна и површинска изворишта.

Енергетска инфраструктура

У области енергетике утврђују се следећи оперативни циљеви:
- гасификација на бази усклађених концепција гасифи- кације и топлификације, у сврху задовољавања потреба широке потрошње;
- повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, коришћење);
- коришћење обновљивих извора енергије;
- смањење конфликата између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (природне вред- ности Резервата, земљиште, итд.) и предузимање одго-

варајућих мера за санирање негативних последица (про- грами рекултивације/ревитализације, отклањање штета, итд.),
- изградња система продуктовода кроз Србију (транзит кроз обухват плана),
- изградња Паневропског (Југоисточни европски нафто- вод СЕЕП) нафтовода (транзит кроз обухват плана),
- изградња гасовода Јужни Ток (транзит кроз обухват пла- на).

Електроенергетска инфраструктура

Оперативни циљеви развоја су:
- прелазак са тростепене трансформације 110/35/10 на двостепену 110/20 kV;
- реконструкција ТС 35/10 kV трафостаница у 20 kV раз- водна чворишта;
- реконструкција постојеће мреже и објеката 35 kV и 10 kV напона и изградња нове 20 kV мреже у складу са про- меном трансформације електричне енергије, тако да сва насеља буду повезана мрежом од 20 kV. Нисконапонска дистрибутивна мрежа, преко које се директно снабде- вају сви потрошачи на овом подручју, треба да се ускла- ди са овим променама;
- изградња нове и реконструкција постојећих трафостаница 10/0,4 kV на 20/0,4 kV, у складу са захтевима реконструисане дистри- бутивне мреже и порастом потрошње;
- у насељима, туристичким локалитетима, дуж државних путева у близини насеља и раскрсница изградити квали- тетну спољну расвету у складу са новим технологијама развоја расветних тела;
- обезбеђење довољног капацитета у постојећим тра- фостаницама њиховом реконструкцијом и изградња но- вих трафостаница.

Електронска комуникациона инфраструктура

Оперативни циљеви развоја су:
- потпуна дигитализација електронске комуникационе инфраструктуре, као једног од кључних предуслова за изградњу информационог друштва;
- постизање развоја Web економије;
- усклађивање развоја електронске комуникационе ин- фраструктуре са захтевима који су утврђени у страте- гијама других области, а посебно са Стратегијом развоја информационог друштва;
- обезбеђење ефикасног приступа информацијама и знању;
- обезбедити потребан број телефонских прикључака за све кориснике, домаћинства у насељима и привредне субјекте;
- обезбедити мрежу високог квалитета, поузданости и расположивости изградњом јединствене транспортне мреже;
- изградити међумесни електронски комуникациони сис- тем ПТТ за осигурање квалитета међумесних веза до- вољног капацитета;
- заменити дотрајалу опрему и модернизовати

мрежу, да би се обезбедило поузданије и квалитетније функциони- сање електронског комуникационог система;
- увести нове електронске комуникационе услуге увођењем оптичких каблова у месне мреже и до крајњих корисника на целом подручју Просторног плана;
- изградити модерне приступне кабловске мреже за обез- беђење широкопојасних сервиса, развој јавних, комер- цијалних и локалних радио и ТВ програма, уз константно праћење и укључивање нових технологија у складу са светским трендовима;
- осигурање коридора за РР везе;
- изградња микроталасних система за дистрибуцију ра- дио и телевизијских програма у сеоским и мањим на- сељским срединама изолованим острвима КДС;
- покрити системом мобилних комуникација целокупно подручје;
- максимално искористити постојеће антенске стубове и омогућити њихову доступност свим оператерима мо- билне телефоније.

Заштита непокретних културних добара

Оперативни циљеви заштите културних добара су:
- очување и заштита утврђених и евидентираних не- покретних културних добара као и утврђивање нових;
- остваривање интегралне заштите непокретних култур- них добара са окружењем / простором/ у коме се налазе.

3. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Концепција просторног развоја подручја посебне намене заснива се на очувању Резервата као заштићеног природног до- бра, његовом коришћењу у складу са прописаним мерама заш- тите и развоју подручја у обухвату Просторног плана у односу на расположиве потенцијале и ресурсе, остваривању компати- билности природних и културних добара и развоја подручја као туристичке регије Фрушке горе.

Географски положај Резервата се може сматрати врло повољ- ним, јер је окружен са три вида саобраћаја (путни, железнички и водни), који се интегрално допуњују, нудећи потенцијалним корисницима висок ниво комфора и саобраћајне услуге. Ово по- казује и укључење наведених саобраћајних токова у систем ев- ропског мултимодалног саобраћаја, чији ће се капацитети (кори- дори, бициклистичка стаза и др.) у будућности имплементирати на овом простору, као сегмент паневропских коридора.

Примарни циљ развоја подручја је заштита природе у процесу управљања и мудрог коришћења, тј. очување свих природних ка- рактеристика овог подручја.Коришћење природних ресурса мора бити усмерено, првенствено, на усклађивање облика и начина експлоатације са императивом очувања, одржавања и унапређи- вања, што ће у многоме допринети задржавању аутохтоности и очувању атрактивности и амбијенталних одлика читавог под- РУЧЈа.

Обезбеђивањем овог циља стварају се услови за очување и пре- зентацију природних вредности кроз усклађен развој спортско- рекреативног и

излетничког туризма и заштиту животне средине овог подручја, те њиховог просторног и функционалног повези- вања и коришћења, према претходно усвојеним програмима за сваки вид активности.

Други битан концепт на коме се заснива развој овог подручја је туризам. Према просторном плану Републике Србије ово под- ручје припада туристичкој регији Фрушке горе и транзитном туристичком правцу првог степена, на коме се очекује најин- тензивнији туристички развој Србије (основни туристички раз- вој Србије биће усмерен ка развоју туризма уз главне транзитне правце). Ово подручје, својим положајем, уз коридор X и коридор VII, спаја основне туристичке развојне принципе Србије.

Општа концепција развоја предметног подручја, дефинисана је у односу на:

- заштиту и критеријуме коришћења природних вреднос- ти и животне средине, као основну посебну намену;
- планиране коридоре основних инфраструктурних сис- тема, одрживи развој туризма, заштиту и одрживо ко- ришћење вода, као остале посебне намене комплемен- тарне основној намени,
- уз раздвајање активности које ће се одвијати унутар и ван Резервата, у складу са методолошким опредељењем припреме овог Плана.

Основне концепцијске поставке и опредељења, у границама Резервата, су:

(1) у области заштите природних вредности
- укључивање подручја Резервата у ширу европску еко- лошку мрежу NATURA 2000, заштиту и одрживо ко- ришћење у складу са препорукама очувања рамсарких подручја и адекватно управљање сагласно одредбама закона;
- очување стабилности постојећих екосистема и опште биолошке равнотеже, ради задржавања што веће ауто- хтоности предметног подручја; очување и презентација природних вредности кроз усклађен развој туризма и заштиту животне средине подручја, уз њихово простор- но и функционално повезивање и коришћење;
- спровођење режима заштите I (строга заштита), II (ак- тивна заштита) и III (проактивна заштита и могућност одрживог коришћења природних ресурса) степена.

(2) у области заштите и одрживог коришћења вода
- развијање вишенаменских система за интеграл- но решавање проблема коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава, и то: а) регионалног система за обезбеђивање вода највишег квалитета, за насеља и индустрије које захтевају воду тог квалитета, и б) регионалног система за коришћење, уређење и заштиту речних вода (тзв. речних система), којима се подмирују остали корисници, уређују и шти- те воде; у границама Резервата, општа концепција под- разумева снабдевање водом туристичких локалитета и пунктова из локалних извора, тј. бунара, као и одвођење отпадних вода из

туристичких локалитета компакт- ним мини уређајима за биолошко пречишћавање или одвођењем у бетонске водонепропусне септичке јаме и њихово периодично пражњење.

(3) у области одрживог развоја туризма

- у складу са основним планским упориштем које подразу- мева одрживи развој туризма заснован на природним вредностима , у границама Резервата могуће је: у режи- му заштите I степена само научно истраживање,праћење природних процеса и контролисана посета; у режиму заштите II степена поред научно истраживачких и еду- кативних активности, дозвољен је рекреативни риболов и употреба чамаца за научна истраживања и презента- цију природних вредности; у режиму заштите III сте- пена иницира се развој и промоција туризма (изградња, реконструкција и одржавање молова и објеката за пот- ребе очувања, унапређења и приказивања природних вредности, прихват и одмор посетилаца, уређење ту- ристичких пунктова и пунктова за одмор и рекреацију) по предметном Плану.

Основне концепцијске поставке и опредељења ван граница Ре- зервата, су:

(1) у области заштите природних вредности

- очување заштићених и стављање под заштиту евиден- тираних природних добара која се налазе ван граница Резервата;
- примена мера активне заштите, санације и ревитализа- ције;
- развој активности и делатности које не угрожавају ос- новне вредности Резервата.

(2) у области заштите и одрживог коришћења вода

- снабдевање насеља водом обезбедиће се из насељских изворишта, а касније из регионалног система водосна- бдевања;
- одвођење отпадних вода из туристичких локалитета и центара вршиће се компактним мини уређајима за би- олошко пречишћавање или одвођењем у бетонске водо- непропусне септичке јаме, које ће се периодично праз- нити аутоцистернама, док ће се индустријске отпадне воде по потреби, решавати посебним системима;
- утврдиће се зоне санитарне заштите изворишта водосна- бдевања у складу са Законом о водама.

(3) у области одрживог развоја туризма

- ван Резервата могуће је развијати активности као што су манастирске туре, туре културног наслеђа, наутички ту- ризам (индивидуална пловидба реком, чартер пловидба и речна крстарења), рурални туризам (активности у при- роди) и активности везане за културно наслеђе;
- важан туристички потенцијал овог подручја биће тради- ционални фестивали (манифетације);
- важно емитивно подручје за Резерват представљају градски центри Нови Сад і и Сремски Карловци.

(4) у области развоја међународног пловног пута E-80,

- основно концепцијско опредељење у домену

водног
саобраћаја (путничког и наутичког) подразумева:

- изградњу капацитета у Сремским Карловцима и Чортанов- цима у складу са стандардима ЕУ; у складу са обавезама и препорукама Дунавске комисије, предузимање одго- варајућих мера у оквиру критичних сектора Дунава на којима је потребно извршити регулационе радове у ко- риту у циљу одржавања пловности захтеване категорије пловног пута VIc.

Поред наведених концепцијских опредељења која се односе на основне и остале посебне намене, од велике важности за очување и развој планског подручја имаће и пољопривреда и шумарство као комплементарне активности заштити природе.

4. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Изузетан потенцијал овог подручја, посматрано с регионалног аспекта, представља његов високи степен мултимодалне присту- пачности. У њему се укрштају европски коридори X-крак Xb (E- 75 и будућа пруга за брзе возове, тј. E-85) и VII (Дунав), а такође је значајна и близина међународног аеродрома ‚Никола Тесла“ у Сурчину. Овим подручјем треба да прође и међународна бицик- листичка стаза уз Дунав (EURO VELO 6)

Потенцијале подручја (поред саобраћајне) чине и остали видо- ви инфраструктуре регионалног и међународног значаја, који не- мају посебан функционални значај за само подручје, али користе његове повољне географске предиспозиције (телекомуникације, енергетска и водна инфраструктура).

Поред тога, подручје обухваћено израдом Плана има и висок степен кумулиране туристичке атрактивности с обзиром да поред Ковиљско-петроварадинског рита, обухвата и подручје Сремских Карловаца са деловима Фрушке горе, Петроварадин са Петрова- радинском тврђавом и манастир Ковиљ са његовом заштићеном околином. Његову туристичку атрактивност у ширим регионал- ним оквирима, значајно подиже и близина Новог Сада са својим туристичким потенцијалима, као и Фрушка гора са националним парком и бројним манастирима.

Повезивање свих наведених потенцијала у јединствену ту- ристичку понуду треба да представља приоритетно развојно оп- редељење овог подручја.

Висок степен приступачности, квалитет и карактеристике Ковиљско-петроварадинског рита и других туристичких вред- ности подручја и његовог окружења, квалитетно пољопривред- но земљиште, постојећи и планирани производни капацитети и квалификована радна снага снажно подижу потенцијал овог подручја у смислу његове укупне конкурентности, односно спо- собности да, у оквиру поделе рада између региона, идентификује функције и капацитете којима ће, кроз међурегионалну конку- ренцију обезбедити динамичан привредни развој.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ

НАМЕНЕ

1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Територија обухвата Просторног плана припада I Региону, а око 62% њене површине је пољопривредно земљиште, на ком је могуће са веома великим успехом организовати све видове пољопривредне производње. Подручје ливада и пашњака је по- годно за развијање сточарства. У том контексту га је потребно штитити мерама и активностима, којима се трајно обезбеђују природне функције земљишта. Забраном коришћења пољопри- вредног земљишта у друге сврхе, осим у случајевима утврђеним законом и овим Просторним планом, забраном испуштања и од- лагања отпадних и штетних материја, контролисаном применом минералних ђубрива и препарата за заштиту, избором адекват- них технологија у обради земљишта и противерозионих мера, сачуваће се квалитет земљишта тј. његова физичка, хемијска и биолошка својства.

Пољопривредно земљиште треба заштитити пољозаштитним појасевима од штетног дејства еолске ерозије којом се односе земљиште и усеви у фази семена, што за последицу има смањење приноса. У том смислу је потребно:

- Формирати ветрозаштитно и пољозаштитно зеленило на око 2% територије обухвата Просторног плана на прос- торима уз канале, саобраћајнице и у оквиру пољопри- вредног земљишта са циљем побољшања микроклимат- ских услова окружења;
- Формирати заштитно зеленило уз радне површине у атару, на просторима за рекултивацију (напуштене де- поније, деградирано земљиште) у зонама кућа за одмор:
- Шуме и заштитно зеленило повезати у систем зелених површина који ће омогућити јачање укупног био-еко- лошког система подручја.

1.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Трајно одрживо управљање и коришћење шумских и осталих природних ресурса, треба вршити уз уважавање прописаних мера заштите за Резерват, што ће на најбољи могући начин из- балансирати потребе шумарства као привредне гране и заштите природе, али и других делатности и интереса.

Шумска вегетација је најстабилнија животна заједница од изу- зетног значаја за очување биолошких, климатских, хидролошких и пејсажно естетских вредности Резервата.

Правци развоја шумских заједница и ловне фауне на простору Резервата су:

- рационално и вишенаменско коришћење шума у складу са условима заштите;
- унапређивање аутохтоних шумских заједница у складу са природним правцем развоја;
- примена аутохтоних врста дрвећа (домаћа топола и врба) и њихових заједница;
- конверзија и реконструкција изданачких шума у високи узгојни облик, уз пуно

поштовање услова и мера заш- тите;
- конверзија шикара у стабилне високо-продуктивне шуме уз пуно поштовање услова и мера заштите;
- подизање мешовитих аутохтоних састојина;
- усмерено и планско газдовање, тако да се у свакој састојини остваре најповољније општекорисне, еколош- ке и естетско - декоративне функције;
- радовима у шуми не реметити мир за опстанак биљног и животињског света;
- у заштитном појасу насипа форсирати аутохтоне врсте;
- успостављање мониторинга, очување стабилности и квалитета ловне дивљачи;
- очување и побољшање услова изворних типова ста- ништа за дивљач ради повећања хранидбене базе и мес- та за заклон;
- заштита ретких врста птица (орао белорепан и црна рода) кроз очување старих стабала као потенцијалних гнездилишта и видре као изузетно ретке врсте;
- развој ловног туризма у II и III зони заштите у складу са прописаним режимима.

Правци развоја ван Резервата:
- повећање површина под шумама пошумљавањем шум- ског земљишта - чистина
- коришћење шумског земљишта у складу са његовим би- олошким капацитетима;
- унапређење стања постојећих шума;
- заснивање водозаштитних шума уз водотоке у складу са условима заштите и водопривреде;
- фаворизовање садње аутохтоних састојина уз тежњу очувања аутохтоних пејсажа;
- организовање трајне максималне шумске производње;
- подизање ваншумског зеленила на око 2% територије ван Резервата на деловима простора уз канале, путне ко- ридоре, и у оквиру пољопривредног земљишта са циљем побољшања микроклиматских услова повећања прино- са у пољопривреди и укупне шумовитости у обухвату Просторног плана;
- формирање заштитног зеленила уз радне површине у атару, на просторима за рекултивацију (напуштене депо- није, деградирано земљиште) и у зонама кућа за одмор;
- повезивање шума и заштитног зеленила у систем зеле- них површина који ће омогућити јачање укупног био- еколошког система;
- постизање пуног економског капацитета ловишта;
- заштита и очување ретких и угрожених врста;
- изградња ловно-техничких објеката уз могућност ограђивања делова ловишта;
- повећање економских ефеката ловства, кроз развој ло- вног туризма.

Израда програма управљања природним ресурсима тре- ба да уважи интересе заштите природе, локалне заједнице и постојећих привредних делатности, пре свега рибарства, шумар- ства и пољопривреде.

1.3. ВОДЕ

Коришћење водног ресурса на подручју Резервата је ограни- чено, јер се мерама заштите забрањује свака изградња објеката и забрањују сви хидротехнички радови који мењају карактер ритског подручја (периодично плављење, ниво подземних вода, сукцесија екосистема), изузев у функцији заштите природе. Све планиране хидрограђевинске захвате ЈП „Воде Војводине“ мо- рају ускладити са утврђеним мерама заштите за Резерват.

Због уређења хидролошких услова биће потребно уклонити преостале преграде на водотоцима које су служиле транспорту дрвног и садног материјала, што ће бити додатни трошак. Након уклањања ових преграда, у поједине делове шуме ће бити знатно отежан приступ, што ће за последицу имати повећање трошкова, како на коришћењу тако и на узгоју и заштити шума.

У контексту заштите воде, као природног ресурса, предвиђене су следеће мере:

- за насеља ће се обезбедити вода највишег квалитета из регионалних система и локалних изворишта;
- око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисаће се зоне и појасеви санитарне заштите, у складу са Законом о водама;
- у циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама;
- забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре или реку Дунав било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о кате- горизацији вода одговарају 11б класи (II класа за Дунав); уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у канале и Дунав морају се обавезно комплетно пречис- тити (примарно и секундарно) до траженог степена ква- литета;
- у насељима ће се изградити сепарациони канализациони системи, посебно за фекалне отпадне воде, а посебно за атмосферске воде, истовремено са развојем система во- доснабдевања;
- пре упуштања у реципијент, отпадне воде ће се пре- чишћавати на постројењима за пречишћавање отпадних вода;
- на туристичким локалитетима проблем одвођења от- падних вода ће се решавати путем компактних мини- постројења за пречишћавање отпадних вода;
- заштита од поплава вршиће се адекватним одржавањем изграђених објеката и система;
- одржавање система за одводњавање (чишћење канала од муља и растиња) вршиће се уз евентуалну реконструк- цију;
- успоставиће се адекватан мониторинг квалитета водото- ка Дунава у циљу заштите и према потреби предузимаће се одређене мере.

1.4. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

Концепција даљег развоја области минералних сировина заснива се на следећим елементима:

- степен гелошке истражености је још увек на релативно ниском нивоу и постоје научно засноване предпоставке да се могу пронаћи економски значајне концентрације више различитих енергетских, металичних, неметалич- них, али и других минералних сировина;
- истраживање и експлоатација минералних сировина вр- шиће се у складу са концепцијом одрживог развоја и у складу са принципима заштите и унапређивања живот- не средине;
- у целокупној друштвеној заједници мора се створити реална слика о великом значају рударства за економски и друштвени развој, уз истицање и материјалне доказе да ова грана може егзистирати у складу са концепцијом одрживог развоја и уз контролисани утицај на животну средину, у складу са многим европским и светским при- мерима и достигнућима.

У наредном планском периоду наставиће се са даљом експло- атацијом минералних сировина на експлоатационим пољима, као и истражним радовима на истражним просторима одобреним од надлежног министарства.

На просторима где је завршена експлоатација минералних си- ровина, а најкасније у року од једне године, од дана завршетка ра- дова на површинама на којима су рударски радови завршени, мора се извршити рекултивација земљишта на основу урбанистичког плана (ПДР)-чија намена мора бити у складу са преовлађујућом наменом предметног простора, у свему према пројекту рекулти- вације, у складу са одредбама Закона о рударству.

Изван Резервата

Са аспекта експлоатације енергетских извора (нафте, природ- ног гаса и термоминералних вода), подручје у обухвату Прос- торног плана спада у одобрени истражни простор од стране на- длежног органа. Сходно томе, на овом простору могу се вршити истржни радови у сагласности са одобреним површинама и дина- миком реализације истраживања, поштујући прописана ограни- чења у границама Резервата.

Приликом изградње нових објеката термоенергетске инфра- структуре обавезно је поштовати услове и мере заштите утврђене за заштићена природна добра на простору обухвата Просторног плана. Такође, приликом планирања, пројектовања и изградње ових објеката, водити рачуна о смањењу конфликта између ко- ришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништва, земљиште, итд.) и предузимању одго- варајућих мера за санирање негативних последица (програм ре- култивације, ревитализације, отклањања штета итд.).

Одобрена геолошка истраживања од стране надлежног секре- таријата на подручју Просторног плана су следећа:

- подземних вода - на подручју Инђије, Бешке и Маради- ка, на локалитету бензинске станице ‚ОМВ-Бешка“ у Бешкој и на локалитету Ковиљ;
- опекарских глина - на локалитету погона циглане у Беш- кој и на локалитету у околини Кања;

- песка - на локалитету Гардиновци.

У Резервату

Предузећу „Finam“ д.о.о. Нови Сад, према Решењу Покрајин- ског секретаријата за енергетику и минералне сировине одобрена су геолошка истраживања подземних вода на локалитету Ковиљ - истражни простор број 5201.

Наведене активности могуће је вршити на целом подручју обухвата Просторног плана, у складу са мишљењем Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине и надлежним заводом за заштиту природе. Сходно томе, на овом простору могу се вршити истражни радови у сагласности са одобреним повр- шинама и динамиком реализације истраживања, уз обавезно по- штовање услова и мера заштите утврђене за Резерват и обухват Просторног плана.

1.5. КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ

У наредном планском периоду потребно је стимулисати раз- вој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Енергетски производни објекти који користе обновљиве из- воре енергије (биомаса, биогас, геотермална енергија) градиће се у склопу радних комплекса, односно туристичких комплекса (геотермална енергија), како у насељима тако и ван, који ће ову енергију користити за сопствене потребе, а у случају већих капа- цитета вишак конектовати у јавну мрежу.

Појединачни енергетски производни објекти већих капаците- та који би користили биомасу и биогас за производњу енергије, као и енергетски производни објекти који би користили сунчеву енергију и енергију ветра већих капацитета који ће произведену енергију конектовати у јавну мрежу, могу се градити ван насеља и ван заштићеног природног и културног добра, искључиво уз услове надлежних предузећа за заштиту природног и културног добра и на основу урбанистичког плана.

Парк ветроелектрана се може градити на пољопривредном земљишту, ван зона насеља и заштићених природних и култур- них вредности, уз сагласност надлежног Министарства пољопри- вреде, шумарства и водопривреде.

За искоришћавање енергије ветра, поред неопходних климат- ских карактеристика, један од важних фактора је и постојећа путна и железничка инфраструктура и приступачност терена на ком се планира изградња ветроелектрана.Такође важан фактор је и покривеност територије средњенапонском и високонапонском мрежом за и постојање трансформаторских станица и могућност прикључења на њих.

За соларне енергетске производне објекте потребно је обезбе- дити грађевинско земљиште у атарима насеља на основу урба- нистичког плана.

Соларни системи за сопствене потребе могу се уграђивати на све објекте у зони насеља, туристичким локалитетима, викенд зонама и др.

На простору општине Инђија, у КО Бешка, КО Крчедин, КО Марадик и КО Чортаноцви, планиран је парк ветроелектрана укупне снаге 20 MVA, које ће енергију конектовати преко пла- ниране трансформаторске станице 20/110 kV и прикључног

110 kV далековода у јавну мрежу Електропривреде Србије. При- кључни 110kV далековод ће се изградити од нове ТС 20/110 kV, до постојећег 110 kV далековода бр. 104/6 ТС „Нови Сад“-ТС „Инђија“.

Хидроенергију канала могуће је користити изградњом малих хидроелектрана на каналима и постојећим акумулацијама, ре- конструкцијом постојећих водопривредних објеката уградњом турбина на водном земљишту.

Унутар граница Резервата не могу се градити производни објекти за производњу енергије из обновљивих извора енергије, осим објеката на соларну енергију, који се као појединачни елементи (фотопанели) могу поставити на објекте на туристичким садржајима, у сврху супституисања енергије из конвенционал- них извора.

2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

2.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

Један од основних циљева одрживог развоја привреде Републи- ке Србије и АП Војводине, као и подручја обухваћеног израдом Плана је раст запослености и смањење незапослености. У том смислу, кроз реализацију планираних садржаја и активности на подручју Резервата и кроз његову снажнију промоцију стварају се и услови за капитализацију његових вредности, пре свега, кроз повећање запослености у сектору туристичких услуга, а затим и у другим секторима, компатибилним туризму. Повећање запос- лености, односно финансијске основе породице имаће изразито повољан утицај на демографске и социјалне процесе. При томе, утицај на демографске процесе (повећање броја становника, по- већање очекиваног трајања живота,подстицање рађања) односно позитивни резултати могу се очекивати при крају или у постплан- ском периоду. Реализација позитивних утицаја на социјалне про- цесе (јачање социјалне стабилности и солидарности, смањење неједнакости у расподели дохотка, ефикаснији систем социјалне сигурности, повећање социјалне укључености) зависиће од дина- мике реализације планираних садржаја и активности.

Пројекција демографског развоја рађена је на основу анализе досадашњих кретања и карактеристика популације, претпостав- ке о смиривању миграционих токова, предпоставке о растућем фертилитету и претпоставке о полној структури живорођених.

Табела 6. Број становника 2002-2022. и просечна стопа раста по насељима

Насеље	Број становника		Просечна стопа раста 2002-2022. г.
	2002. г.	2022. г.	
Бешка	6239	6270	0,02
Крчедин	2878	2870	-0,01
Чортановци	2308	2350	0,09
Будисава	3825	3840	0,02
Кађ	11166	12052	0,38
Ковиљ	5599	5754	0,14
Петроварадин	13973	15474	0,51
Сремски Карловци	8839	8500	-0,19
Г ардиновци	1485	1450	-0,12
Укупно	56312	58560	0,20

На основу тога утврђено је да ће у периоду 2002-2022. године доћи до благог пораста укупног броја становника по просечној годишњој стопи од 0,20.

У планираном периоду очекује се позитивно дејство мера де- мографске политике на пораст фертилитета и природног при- раштаја, али ће биолошки квалитет популације бити погоршан, услед повећања учешћа старог становништва. Са друштвено-еко- номског аспекта, погоршање старосне структуре становништва може да произведе негативне ефекте на тржиште радне снаге и одрживост система социјалног осигурања и здравствене заштите.

Број домаћинстава ће се повећавати услед даљег раслојавања, али нешто споријом динамиком него у претходним периодима. Просечна величина домаћинстава износиће 2,9 стан/домаћ. Та- кође се очекује и повећање учешћа самачких домаћинстава.

У структури активног становништва очекује се даље повећање учешћа активних у области терцијалних делатности и капитално нискоинтензивних производних делатности.

Такође се очекује побољшање образовне структуре популације у циљу усклађивања са променама у укупном економском окру- жењу, са потребама привреде и тржишта рада, као и са развојем нових технологија.

2.2. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА, ЈАВНИХ СЛУЖБИ И РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА

2.2.1. Мрежа, функције насеља

У погледу мреже и функције насеља простор у обухвату Прос- торног плана организује се у оквиру подручја Градских општина Нови Сад и Петроварадин и општина Инђија, Сремски Карловци и Тител.

Диференцијација насеља која су у обухвату Просторног плана преузета је из просторних планова општина које се налазе у обух- вату Просторног плана, она је следећа:

1. Градска општина Нови Сад
   - приградска насеља Кађ и Будисава;
   - сеоско насеље Ковиљ.
2. Градска општина Петроварадин - општински центар Петроварадин.
3. Општина Инђија
   - сеоска насеља Чортановци и део Сланкаменачких Винограда (део који се налази у КО Крчедин), који за задовољење основних потреба здравствене заш- тите и основног образовања гравитирају Бешки и Крчедину, као локалним центрима;
   - локални центри Бешка и Крчедин, који гравитирају Инђији, као центру општине.
4. Општина Сремски Карловци - општински центар Срем- ски Карловци, који је уједно и значајна културно-исто- ријска целина.
5. Општина Тител - сеоско насеље Гардиновци, које грави- тира Тителу као општинском центру.

На основу овако извршене диференцијације насеља, у мрежи насеља на подручју обухвата Просторног плана издвајају се сле- дећи нивои:

- сеоска насеља (пољопривредна насеља, са минималном опремљеношћу јавним услугама и службама, без спољ- них функција према суседним селима, функционално усмерена према општинском центру коме припадају) - Гардиновци, Ковиљ, Чортановци, Сланкаменачки Ви- новради;
- приградска насеља - Кађ, Будисава;
- локални центар (насеља ове категорије имају висок сте- пен опремљености) - Бешка, Крчедин;
- општински центри - Петроварадин, Сремски Карловци.

Просторно-функционална организација подручја урађена је са
циљем да се обезбеди:

- рационализација управљања и ефикасније обављање по- слова из домена свакодневних потреба грађана;
- организација јавних служби усклађена са потребама, могућностима и интересима

локалних заједница;

- ефикасније координирање активности и програма ло- калних заједница;
- равномернији размештај центара услуга, њихова даља децентрализација и приближавање корисницима, уз смањење разлика у условима и стандардима коришћења.

Просторна организација насеља која се налазе у обухвату Прос - торног плана, пружа могућност развоја насељских функција, која проистичу из њихове будуће улоге у заштити и коришћењу Резер- вата. То се посебно односи на насеља Ковиљ и Гардиновци, која се налазе непосредно уз границу Резервата, затим Чортановци и Сремски Карловци. У наредном периоду треба искористити веће могућности комплементарног развоја ових насеља и Резервата, у сврху обогаћивања туристичких садржаја у самим насељима а ради одрживог коришћења природних добара (обилазак Резерва- та, спортски риболов, организовање разних манифестација у ок- ружењу са специфичним обележјима и сл.), и у случају потреба извршити одређене просторне реконструкције унутар насеља.

С обзиром да већи део подручја у обухвату Просторног плана има превасходно рурални карактер, и да основу његове економије чини пољопривреда, те да још увек значајан део становништва, директно или индиректно, остварује приходе у области пољопри- вреде, посебну пажњу треба посветити заштити и конзервацији руралног наслеђа, развоју активности које обезбеђују алтерна- тивни приход, развоју и побољшању руралне инфраструктуре и туристичких и занатских активности, као и заштити живот- не средине. У циљу обезбеђења неопходних просторних пре- дуслова за бржи развој руралне економије, поред мера у области пољопривреде, неопходно је у свим сеоским насељима подручја обезбедити услове за формирање зона намењених првенствено активностима везаним за локално сировинско залеђе и традицио- налне производње, којима се може постићи виши степен фина- лизације пољопривредних производа. Ово ће захтевати и побољ- шање постојећих и изградњу нових мрежа и објеката комуналне инфраструктуре.

2.2.2. Јавне службе

На развој и размештај јавних служби од великог утицаја је развој мреже насеља, постојећа мрежа објеката јавних служби, потребе корисника, особеност овог подручја и сл. Развој јавних служби ће првенствено зависити од економских кретања и децен- трализације друштва, у којој ће општине, као локалне самоупра- ве, добити већа овлашћења. На тај начин ће се највећи део јавних служби развијати у складу са ангажовањем и плановима локалне самоуправе, обезбеђењем донација за конкретне пројекте, као и у складу са економским могућностима становништва, које ће зна- чајно

			Ниво	насеља	
Организација јавних служби		Сеоско насеље	Локални центар	Приградско насеље	Општински центар
А.	Социјална заштита				
1.	Центри (комплекси) за старе	о	о	о	•
2.	Дневни центри	•	•	•	•
3.	Центри за социјални				•
Б.	Образовање				
4.	Предшколско образовање	•	•	•	•
5.	Основно образовање - I-IV разреда	•	•	•	•
6.	Основне школе - V-VIII разреда	•	•	•	•
7.	Средње и високо образовање				•
8.	Више и високо образовање				о
9.	Ученички и студентски домови				•
В.	Здравствена заштита				
7.	Амбуланта, здравствена станица, мобилна здравствена служба	•	•	•	•
8.	Дом здравља				•
9.	Апотеке	•	•	•	•
10.	Ветеринарске станице		о	о	о
Г.	Култура				
11.	Библиотеке и књижаре	о	о	о	•
12.	Мултифункцио- нални просто- ри/објекти за различите врсте културних, образовних			о	•

утицати на реализацију планираног развоја.

Будући развој и организација јавних служби у насељима на подручју Просторног плана дефинисани су у складу са одредбама ППРС, циљевима развоја мреже насеља и посебним особености- ма овог подручја.

Табела 7. Мрежа јавних служби према хијерархијском нивоу
насеља

• - обавезни садржаји
o - могући садржаји ако постоји интерес и економска основа за организовање садржаја или код насеља са специфичним функцијама

2.2.3. Рурална подручја

Подручје обухваћено Просторним планом има превасходно рурални карактер, с обзиром да основу његове економије чини пољопривреда, те да још увек значајан део становништва, директ- но или индиректно, остварује приходе у области пољопривреде.

Основни проблеми овог подручја у смислу руралног развоја везани су за ограничене могућности запошљавања с обзиром да још увек не постоји потребна заинтересованост за инвестирање у пратеће активности руралне економије.

У том смислу било би неопходно да локалне самоуправе до- несу Акциони план за рурални развој, те да у складу са својим могућностима и уз одговарајући ангажман државе, пруже подрш- ку економски атрактивним програмима дефинисаним од стране појединаца у руралним срединама.

У утврђивању Акционог плана, поред унапређења пољопри- вредне производње у целини, посебн у пажњу треба посве тити заштити и конзервацији руралног наслеђа, развоју активности које обезбеђују алтернативни приход, развоју и побољшању ру- ралне инфраструктуре и туристичких и занатских активности, као и заштити животне средине. У циљу обезбеђења неопходних просторних предуслова за бржи развој руралне економије, поред мера у области пољопривреде, неопходно је у свим сеоским на- сељима подручја обезбедити услове за формирање зона намење- них првенствено активностима везаним за локално сировинско залеђе и традиционалну производњу, којима се постиже виши степен финализације пољопривредних производа. Ово ће захте- вати и побољшање постојећих и изградњу нових мрежа и објеката комуналне инфраструктуре.

Ради пружања могућности за развој руралних подручја, у ата- рима насеља могуће је градити објекте који могу повећати заин- тересованост за инвестирање у појединим областима, а самим тим и отварање нових радних места као што су:

- објекти у функцији туризма;
- објекти у функцији примарне пољопривредне произ- водње (објекти за смештај механизације, репроматерија- ла, смештај и чување готових пољопривредних произ- вода, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, објекти за гајење печурки, пужева и риба);
- производни и прерађивачки објекти у оквиру утврђених радних зона;
- објекти путне привреде уз саобраћајнице, у оквиру са-

обраћајних коридора;
- објекти неопходни за спровођење заштите и коришћења Резервата и других заштићених локалитета;
- објекти у функцији инфраструктурних система.

Постојеће салаше у атару потребно је задржати, с тим да је мо-
гућа изградња и нових салаша, уколико постоји интерес и еко- номска основа за то. Реконструкција постојећих салаша може се дозволити у циљу стварања простора погодних за културне и уметничке делатности (галерије, уметничке колоније и сл.).

Затечена просторна организација насеља, која се налазе у обух- вату Просторног плана, пружа могућност одвијања планираних насељских функција, која проистичу из њихове будуће улоге у заштити и коришћењу Резервата. У наредном периоду треба иско - ристити веће могућности комплементарног развоја насеља, која се налазе у контактној зони са Резерватом, НП Фрушка гора и у случају потреба извршити одређене просторне реконструкције унутар насеља. То су нарочито насеља: Ковиљ, Гардиновци, Чор- тановци, Сремски Карловци.

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

3.1.ПОЉОПРИВРЕ

ДА Изван

Резервата

Због изузетних природних вредности Резервата, које указују на јединственост подручја у националним, па чак и европским размерама, планска опредељења у области пољопривреде су:
- заштита природних вредности и усклађивање структуре пољопривредне производње са потребом очувања једин-ственог екосистема;
- уравнотежен развој насеља обухваћених Просторним планом кроз максимално коришћење дозвољених видо- ва пољопривреде и непољопривредних делатности;
- очување и оптимално коришћење земљишта предвиђе- ног за пољопривреду и заштита од свих врста дегради- ције: заслањивања, претеране употребе хемијских сред- става, као и промене намене истог.

Повољни природни и створени потенцијали у области пољопривредне производње омогућавају развој различитих ви- дова производње (ратарство, сточарство, воћарство) као и развој мањих агроиндустријских капацитета на бази расположивих си- ровина биљног и животињског порекла.

Бржи развој пољопривредне производње условљен је одгова- рајућим променама у структури производње које треба да прати и ефикаснија организација откупа и промета основних производа пољопривреде. Основна оријентација у пољопривреди биће про- изводња здраве хране, лековитог и ароматског биља. Технологија се мора усмерити и надаље трајно базирати на примени мера

би- олошке агрикултуре.

Иако пољопривреда као таква има негативне последице на природне ресурсе у непосредном окружењу, никако није добро потпуно напуштање антропогеног утицаја на пољопривредним целинама. Ово може у дугорочном смислу имати још веће после- дице на станиште. Органска производња представља неку врсту решења коју подржава Рамсарски биро и Конвенција за борбу против дезертификације.

На простору Резервата

Пољопривреда у оваквом обиму у ком је данас мора се прила- годити међународним стандардима који се односе на производњу по зонама заштите.

У делу Резервата под режимом заштите I степена је забрањена пољопривреда, а целокупне активности су усмерене на очување и унапређење постојећег екосистема.

У делу под режимом II степена заштите, могу се одвијати ре- дуковане пољопривредне активности, засноване на традиционал- ним делатностима овог краја и то:

- - контролисано кошење, испаша и паљење вегетације;
- - скупљање гљива, дивље лоре и фауне и шумских пло- дова на земљишту у приватној својини, осим строго заш- тићених врста.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена пољопривредне активности су ограничене на:

- кошење уз примену заштитних мера за флори и фауну;
- испашу, укључујући и контролисану испашу;
- коришћење трске на традиционалан начин;
- обављање сточарства, ратарства, воћарства, виноградар- ства и пчеларства уз контролисану и што мању употре- бу хемијских средстава и развој органске пољопривреде, очување и обнављање старих сорти и раса биљних кул- тура и домаћих животиња.

Рибарство у Резервату

У циљу заштите Резервата дозвољен је само рекреативни рибо- лов, док је привредни забрањен.

3.2. ТУРИЗАМ

Природне и антропогене вредности на подручју у обухвату Просторног плана опредељују комплексан развој туризма. Пред- ности туристичких понуда имају они програми који садрже спе- цифичности и атрактивност, базиране на компаративним пред- ностима, а допунски садржаји утичу на обогаћивање боравка на овом простору. Програмски садржаји морају бити оригинални, атрактивни и тако смишљени да немају негативне утицаје на при- родне вредности, што одговара условима заштићеног природног добра.

На овом подручју могу се одвијати одређени специфични об- лици туризма, прилагођени условима лабилног екосистема и потребе његове заштите. Развој туризма треба да се базира на валоризацији специфичности рита, а то су: кружне туре, посебни интереси (пешачење, бициклизам, риболов, лов, гастроинтереси, манастирске туре, туре културног наслеђа...), наутички туризам

(индивидуална пловидба реком, чартер пловидба и речна крста- рења), догађаји (културне прославе, уметност и забава, спортска такмичења, образовање и наука), рурални туризам (активности у природи и активности везане за културно наслеђе):

- кружне туре - подразумевају долазак туриста аутобу- сом у вези са одређеном темом (везаном за културно наслеђе, истраживања, екскурзије и излете). Потен- цијални туристи долазиће организовано у групама, што захтева изградњу саобраћајне инфраструктуре, додатну туристичку понуду (гастрономија, угоститељство, пут- ничке агенције, смештајне капацитете и туристичку сиг- нализацију). Налазећи се у близини два велика емитивна центра Новог Сада и Београда, Резерват постаје све ат- рактивнија туристичка дестинација националног зна- чаја. Најважнији центар су Сремски Карловци и Петро- варадин (Тврђава);
- посебни интереси - садрже све активности везане за природу (камповање, пешачење, бициклизам, јахање, риболов, лов, рекреација, посматрање птица) и културне потенцијале: манастирске туре, културно наслеђе, гас- трономију. Ови видови туристичких производа везани су за очувану природу и атрактивну културну баштину и подразумевају висок ниво учествовања у активностима које чине туристички производ посебних интереса. Ва- жни центри су: Сремски Карловци (културно наслеђе), Ковиљ (културно наслеђе и природни потенцијали), као и Крчедин, Бешка, Гардиновци, Петроварадин и Чорта- новци (центри риболовног туризма);
- наутички туризам - Дунавски регион Војводине је већ позициониран на мапи производа речног крстарења. Центар речног крстарења (River crosing) је Нови Сад са 34.000 туриста годишње. Да би се овај сегмент туризма развијао на подручју Резервата потребно је планирати инфраструктуру, прихватне објекте наутичког туризма - привезишта: Сремски Карловци и Чортановци.
- догађаји - облик туризма који представљају фестивали, верске манифестације, берзе, конференције, спортска такмичења, семинари, радионице и друге активности ограниченог трајања које промовишу туризам одређене дестинације. Догађај међународног значаја је ЕГЗИТ, националног (‚Бранково коло'', ‚Грожђебал'' у Срем- ским Карловцима) и регионалног значаја (‚Ковиљска ракијада'' у Ковиљу);
- рурални туризам - подразумева активности везане за природу и културну баштину, а основни доживљај је упознавање руралног начина живота који спаја културу, авантуру, уметност и занатство. Тржиште за ове про- изводе су велики градови у окружењу, а предуслови су изграђена саобраћајна инфраструктура, смештајни ка- пацитети, систем снабдевања, туристичка инфраструк- тура... Насеља у обухвату Просторног плана Крчедин, Ковиљ и Гардиновци, као и околни

салаши, уз улагања у туристичку инфраструктуру и едукацију, могу бити значајни центри руралног туризма.

Приликом развоја свих набројаних облика туризма, потребно је водити рачуна о капацитету посећености туриста, а њихову сезонску дистрибуцију треба строго контролисати сходно захте- вима заштите природе, очувања реда и мира у Резервату. Посети- оци треба да учествују у читавом низу активности, у контексту одрживог развоја.

Будући развојни планови морају да рачунају на туристе са ви- соким нивоом свести о значају очуваности животне средине, као доминантном фактору који опредељује и усмерава туристичку тражњу. Неопходно је да носиоци туристичке понуде у већој мери него до сада третирају животну средину као незаобилазан чини- лац планирања будућег туристичког развоја. Одрживи туризам мора да се заснива на одговорности свих учесника туристичког промета према природној средини и социо-културним вреднос- тима локалне средине. Резерват је интересантан не само са аспе- кта заштите природе, већ и као простор од значаја за контролиса- но коришћење разноликих потенцијала и ресурса.

Развој туризма на простору Резервата треба планирати у скла- ду са природним капацитетима и основним поставкама његове заштите и очувања и у складу са тим обезбедити ограничења ту- ристичких активности. У циљу усклађивања заштите Резервата и одрживог коришћења неопходно је одржавање постојећих и изградњу нових објеката вршити само у складу са условима и на локалитетима утврђеним овим Просторним планом.

Развој туризма треба да подстакне нову предузетничку ини- цијативу на пољу туризма у локалној заједници. Баланс у оцени међусобног утицаја туризма и окружења мора да узме у обзир ефекте и користи у форми прихода који се остварује од туризма и издатака за унапређење и заштиту туристичких подручја (Ре- зерват и остали планирани видови и локалитети туризма). У том смислу од посебног значаја су следеће мере:

- подстицај развоју еколошке инфраструктуре и услуга у заштићеном природном добру;
- очување руралног амбијента подручја;
- изградња и ревитализација путне инфраструктуре у циљу повећања приступачности туристичким локали- тетима;
- континуирана едукација кадрова у области туризма;
- развој различитих видова туризма у складу са инфра- структурним, економским, амбијенталним и еколошким капацитетима и стандардима.

3.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ

Шумама и шумским земљиштем, било да су у државном или приватном власништву, мора се управљати и газдовати тако да се очувају њихове основне природне вредности и функције, сагласно Закону о шумама и Закону о заштити природе, као и пратећим подзаконским актима. Посебно треба повести рачуна о очувању природности и биолошке разноврсности шума, као и њихове комплексне

структуре и састава, са акцентом на очувању разноврсности живог света и пратећих заједница, који се налазе унутар шума овог подручја. Шуме треба да остваре превасходно заштитне функције, социо-културне и привредне у оквиру општекорисних функција шума. Привредна функција шума ће бити усмерена на просторе унутар и ван Резервата, поштујући Уредбу о заштити Резервата.

Развој шумарства на подручју Резервата подразумева:

- усаглашавање програма и основа газдовања шумама са условима заштите, посебно кроз повећање учешћа ауто- хтоних шумских врста;
- развој шумарства као привредне гране у складу са усло- вима заштите Резервата;
- рационално и вишенаменско коришћење шума у складу са Уредбом о заштити Резервата;
- коришћење шумског земљишта у складу са његовим био-
  лошким капацитетима;
- унапређење стања постојећих шума;
- пласман коришћења дрвне масе у прерађивачким капа- цитетима у земљи;
- газдовање шумама у складу са Планским документима, који су дефинисани Законом о шумама;
- организовање трајне максималне шумске производње.

Развој шумарства, лова и риболова ван подручја Резервата под-
разумева:

- повећање површина под шумама пошумљавањем шум- ског земљишта - чистина и пољопривредног земљишта;
- коришћење шумског земљишта у складу са његовим би- олошким капацитетима;
- унапређење стања постојећих шума;
- пласман коришћења дрвне масе у прерађивачким капа- цитетима у земљи;
- газдовање шумама у складу са Планским документима, који су дефинисани Законом о шумама;
- заснивање водозаштитних шума уз водотоке у складу са условима заштите и водопривреде;
- фаворизовање садње аутохтоних састојина уз тежњу очувања аутохтоних пејсажа;
- организовање трајне максималне шумске производње;
- развој лова и риболова кроз стратешке планове ловне и риболовне основе;
- постизање пуног економског капацитета ловишта;
- заштиту и очување ретких и угрожених врста;
- изградњу ловно-техничких објеката уз могућност ограђивања делова ловишта.

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА, ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

У планском периоду, простор Резервата биће примарно опслу- жен друмским саобраћајем, док ће железнички и водни сабраћај бити коришћени само

код превоза туриста (већих група), уз ин- тегрално повезивање (путно-друмски - железнички - водни) или као специјално организовани превози.

У домену путне - друмске инфраструктуре предвиђено је по- бољшање капацитивних могућности предметних државних путе- ва, безбедности и нивоа саобраћајне услуге (ДП бр. 22 1, бр.22.2, бр. 21, бр. 7) и ауто-пута Е-75 (ДП бр. 22), као основних путних ка- пацитета, који ће нудити виши ниво комфора и бољу повезаност овог простора са окружењем. Државни путеви II реда бр. 122 и бр. 110 такође ће у наредном периоду, поред своје основне функције у међурегионалном и међуопштинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне доступности локалите- тима у оквиру Резервата.

Путни саобраћај, уз задржавање свих саобраћајних капацитета (општински, атарски, шумски и други приступни путеви) потре- бу реконструкције, посебно завршетка изградње коридора X, ук- лапања у нове функционално-саобраћајне матрице овог простора и окружења је основни носилац саобраћајног развоја, афирмације и доступности овог простора. Овакав концепт уређења саобраћај- ница на простору Резервата утицаће на формирање нове једин- ствене саобраћајне матрице, која ће у потпуности побољшати везу предметног простора са насељима Петроварадин и Сремски Карловци и са окружењем - будућим туристичким локалитетима, осталим насељима у окружењу.

Динамика изградње путних капацитета је у директној еко- номско-функционалној зависности (и саобраћајној стратегији Републике) потреба да се овај простор афирмише у пословно- економском домену. У концепту сагледавања могућих траса нових приступних путева (Петроварадин - Сремски Карловци, општински путеви у Инђији, Тителу) ка предметном простору, анализиране су варијанте и предложена решења, која се лако могу реализовати и неће драстично повећати трајекторије путовања, експлоатационе трошкове и неће имати значајнијих неповољних утицаја на одрживи развој и биодиверзитет овог простора.

У домену водног саобраћаја врло је значајно укључивање по- тенцијала пловног пута реке Дунава, али и Тисе и Бегеја (који су ван обухвата Просторног плана али у зони утицаја) у дестина- ције транспорта путника (потенцијалних посетилаца Резервата) и околних локалитета, путем водних превозних средстава или уз интегрално повезивања са осталим облицима саобраћаја. Обна- вљање путничког пристаништа и наутничког пристана - марине у Сремским Карловцима, као и изградња марине у Новом Саду и пристана за чамце у Чортановцима подстицајно ће утицати на укључивање овог вида саобраћаја у афирмацију Резервата. Доса- дашња минорна улога овог вида саобраћаја у домену привреде и туризма на предметном простору се мора што пре превазићи из- градњом планираних капацитета. За имплементацију потребних садржаја водног саобраћаја у оквиру обале Дунава, (Тисе, Старог Бегеја), на простору КО Петроварадин, КО Сремски Карловци, КО Чортановци и КО Гардиновци постоје одлични просторни и хидролошки услови.

За железнички саобраћај концепцијски најважније је задржа- вање постојећих пруга у оквиру

утврђених коридора, уз устано- вљење техничко-технолошког пројекта траса другог колосека и одговарајуће просторне могућности. Са изградњом другог коло- сека магистралне пруге бр.2, Е-85 коридор X и реконструкцијом/ изградњом нижерангираних пруга, знатно ће се побољшати експлоатациони параметри (повећање носивости и експлоатационе брзине) и железница приближити захтеваном европском нивоу превозне услуге, а уједно и створити услови за интеграцију са ос- талим видовима саобраћаја.Евидентан негативан утицај овог ин- фраструктурног система у контактној зони са СРП-е (деоница око Петроварадина), могуће је умањити техничким решењем пруге и применом одговарајућим мера заштите, што је тема пројекта трасе.

Концепција немоторног саобраћаја на предметном просто- ру предвиђа формирање и развој капацитета пешачко-бицик- листичких кретања (утврђени међународни цикло коридор бр.6, дефинисање коридора пешачко-бициклистичких стазе уз обод Резервата, пешачких и бициклистичких стаза унутар насеља и локалитета). Немоторна кретања доприносе смањењу негативних утицаја саобраћаја на животну средину, побољшању ‚суживота“ брзог моторног саобраћаја и афирмацији туристичких локали- тета Резервата, што је и препорука која произилази из Атинске повеље ЕСУ (1998).

4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

На подручју Просторног плана развијаће се вишенаменски сис- теми, којима ће се интегрално решавати проблеми коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава и то:

(1) регионални системи за обезбеђивање вода највишег ква- литета за насеља и оне индустрије које захтевају воду тог квалитета;
(2) регионални системи за коришћење, уређење и заштиту речних вода (тзв. речни системи), којима се подмирују остали корисници, уређују и штите воде.

Снабдевање водом

Снабдевање водом највишег квалитета остариће се развојем Новосадског регионалног система водоснабдевања, који поред локалних изворишта, као изворишта висококвалитетне воде може користити алувијална изворишта доње Дрине, Саве, изво- ришта са леве и десне обале Дунава између Новог Сада и Срем- ских Карловаца, а део воде може се добијати прерадом речне, ду- навске воде и доње Дрине.

До реализације регионалног система водоснабдевања, даљи развој водоснабдевања ће се усмерити у правцу који је сада у функцији, уз повећање броја црпних бушотина на постојећим или новим изворштима, са изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде по захтеваним критеријумима, као и изградњом неопходних елемената у системима (резервоари, цр- пне станице, коморе).

Краткорочно и средњорочно решење се базира на рационалном коришћењу локалних ресурса подземних вода, уз веће коришћење површинских вода. То подразумева и неопходну реконструкцију и

доградњу објеката и система инфраструктуре (регенерацију ат- рофираних и изградњу нових бунара, изградњу нових резервоара, реконструкцију постојећих и изградњу нових постројења за пре- раду воде, замену постојећих дотрајалих и неадекватних цевово- да и постепено проширење мреже цевовода), смањење губитака у мрежи, како на цевоводима тако и на чворовима, уз медијску кампања рационалног коришћења воде у домаћинствима и одго- варајућу политику цена воде.

Иако се иде на рационализацију потрошње и максималну ште- дњу подземних ресурса питке воде, потребно је извршити проши- рење постојећих изворишта са неколико бунарских водозахвата, због континуалног пропадања извесног броја бунара, а и како би се у насељима са по једним бунаром остварио потребан резервни капацитет.

Уколико се на основу претходног истраживања установи да на постојећим насељским локацијама изворишта нема могућности за бушење нових бушотина (што би могао да буде случај код ма- лих насеља са једним до два бунара), то ће захтевати формирање нових изворишта, што представља значајније и дуготрајније ко- раке у техничком и финансијском смислу.

У свим решењима комплексних водопривредних система, која користе воду највишег квалитета, снабдевање становништва увек има приоритет при расподели воде на кориснике.

Постојећа водоводна мрежа у насељима се задржава, са де- лимичном реконструкцијом на деоницама које не задовољавају планске потребе.

Снабдевање водом у оквиру рубних предела насеља и у атару, као и тамо где нема могућности за снабдевање водом преко водо- водне мреже, биће решено индивидуално, путем бушених бунара.

Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, треба увести обавезу рациона- лизације потрошње увођењем процеса рециркулације, чиме ће се обезбедити вишеструка употреба захватане воде, очување и заштита водних ресурса како од загађења, тако и од прекомерне експлоатације и исцрпљивања појединих издани.

Снабдевање технолошком водом је могуће из првог водоносног слоја (фреатска издан) уз сталну контролу воде пре и у току екс- плоатације или из водотокова.

Одвођење воде

У насељима ће се развијати сепарациони канализациони сис- теми, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде. Основни задатак канализа- ционог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са во- доснабдевањем и представљају функционалну и органску цели- ну са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Индустријске отпадне воде решаваће се, по потреби, посеб- ним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде, вршиће се њихово претходно

пречишћавање кроз предтретман, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном и атмос- ферском отпадном водом.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент, предвиђа се њи- хово пречишћавање на уређајима за пречишћавање отпадних вода. Карактер реципијента захтева висок степен пречишћавања. После пречишћавања на уређајима за пречишћавање отпадних вода, пре испуштања у реципијент, концентрација појединих загађујућих материја у ефлуенту мора задовољавати услове које прописује надлежно водопривредно предузеће. Туристички ло- калитети и центри ће проблем одвођења отпадних вода решавати преко компактних мини-уређаја за биолошко пречишћавање.

Кишну канализацију треба конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша, итд.) и етапно реализовати, тако да се изграђена канлизација ра- ционално уклапа у будуће решење.

Постојећу мрежу отворених канала у насељима ширити у скла- ду са потребама, са уливима у најближе канале (потоке) путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала (потока). За атмосферске отпадне воде са зауљених и запрљаних површина (станице за снабдевање гори- вом и сл.), треба предвидети одговарајући третман на сепарато- ру уља и таложнику. Садржај уља у третираној води не сме бити већи од 0,1 mg/l, а суспендованих материја од 30 mg/l.

Приликом израде концепта атмосферске канализације, потреб- но је претходно дефинисати укупне количине упуштених вода и сходно томе, уз консултацију надлежних органа водопривреде, проценити могућност прихвата дефинисаних количина. У слу- чају да су процењене количине упуштених вода веће од оних на које су димензионисани делови каналске мреже у које се предвиђа упуштање, потребно је предвидети могућност реконструкције (повећање протицајног профила и сл.). Без обзира на евентуалну потребу реконструкције, са надлежним водопривредним преду- зећима потребно је уговорно решити прихват прикупљених вода.

У случају да се у неки од канала у склопу система за одводња- вање предвиђа упуштање атмосферских вода прикупљених са било које површине, потребно је имати у виду да се могу упушта- ти само чисте воде и евентуално технолошке, које морају бити пречишћене, без таложних или муљевитих материја (пливајући предмети, амбалажа, делови хране, тешки метали, разна уља и течности за моторе и сл.) ради обезбеђења 11б класе квалитета воде у каналу односно крајњем реципијенту.

Атмосферске и отпадне воде треба сакупљати постојећом, већ изграђеном канализацијом мешовитог типа. Уколико на неким подручјима не постоји изграђена канализација или она није сепа- ратног типа, потребно је предвидети изградњу колектора у којем би се посебно одводиле отпадне воде.

Атмосферске и условно чисте технолошке воде (расхладне и сл.), чији квалитет одговара 11б класи квалитета воде могу се без пречишћавања упуштати у мелиорационе канале.

Хидротехничке мелиорације (одводњавање и наводњавање)

У области водопривреде, решења су у сагласности са значајем и утицајем Дунава и низом мањих природних и створених токова, тако да је неопходно:

- ваљано одржавати постојећу мрежу одбрамбених наси- па и регулисаних корита;
- сачувати мелиорационе системе;
- заштитити подземна и површинска изворишта.

У области водопривредне инфраструктуре ревитализација хидролошког режима Резервата представља програмски задатак високог приоритета, који ће се реализовати фазно:

- Програм осматрања хидролошког стања и биолошког квалитета вода у Резервату.
- Израда идејног пројекта ревитализације хидролошког режима, са студијским подлогама.
- Израда главног пројекта ревитализације хидролошког режима Резервата.
- Главни пројекат и извођење радова на регулисању хи- дролошког режима.

Паралелно са наведеним радовима, односно након њиховог из- вођења реализоваће се и:

- Програм ургентног прочишћавања и уређивања замуље- них канала - према потребама и могућностима.
- Пројекат установљавања и ревитализације биолошке разноврсности.
- Пројекат праћења стања и утврђивања изведених радова на биолошку разноврсност.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких ме- лиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система. Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони сис- теми (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација.

Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у ре- шења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

Критеријум за оцену погодности земљишта за наводњавање узима у обзир три параметра, и то: рељеф терена, могућност до- вода воде и квалитет замљишта.

Уређење отворених канала и регулационих радова у обухва- ту Просторног плана, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и претходним условима ЈВП ‚Воде Војводине“ - Нови Сад.

На земљишту које припада каналу не могу се градити било какви објекти нити се оно сме запоседати. Начелно се могу пла- нирати привредни објекти, пристаништа-стоваришта, објекти за спорт, рекреацију и туризам, под условом да не угрожавају функ- ционалност канала.

За све објекте који се буду градили на овим системима дефини- сање се водопривредни услови и ускладити изградња са потреба- ма конкретних водопривредних захтева.

Посебно се истиче потреба заштите квалитета воде канала ДТД и с тим у вези проблем атмосферских, отпадних и свих оста- лих вода, који на одговарајући начин мора бити решен.

На основу хидрохемијских истраживања, може се

закључити да је вода Резервата базичног карактера (pH вредност 7,5-8,8), што је карактеристика плитких вода богата алгама. Удео раствореног кисеоника варира од 7,9-12,53 mg/dm3, док се проценат засићења воде кисеоника креће од 62-145%, са максималним вредностима у јулу, што је последица интензивне фотосинтетичке активности фитопланктона и макрофитске вегетације, и минималним вред- ностима у јануару кад биолошка продукција кисеоника изостаје.

Велика варирања концентрације хемијских елемената у току године, а нарочито у вегетационом периоду, указују на сложене хидролошке услове овог подручја као и на то да се у овом воденом екосистему одвијају интензивни фотосинтетички и минерализа- циони процеси.

Заштита од поплава

Будући развој система за заштиту од поплава подразумева де- финисање следећих циљева и критеријума за тражење оптимал- них решења:

- обезбеђеност заштите је примерена вредности садржаја који се бране од поплава;
- заштитни системи се складно морају уклопити у урба- но и остало окружење, по правилу добијајући вишена- менске функције: (а) линијски заштитни системи - као елемент урбаног уређења обала, водећи рачуна о функ- ционалном повезивању насеља са рекама, (б) системи за одводњавање - за комплексне мелиорационе системе, (в) ретензије за ублажавање таласа великих вода - као еле- мент рекреационих површина насеља;
- повећање поузданости заштитних система реализацијом „касета“, којима се евентуални пробој линија одбране локализује на мањој површини;
- насипи се морају тако уклопити у све друге садржаје који се граде у близини, да не буде угрожена његова функција и да у његовој близни нема објеката који би могли да отежају или онемогуће његово одржавање у пе- риодима дуготрајне одбране од великих вода.

Системи за одбрану од поплава решавају се у оквиру интеграл- них система водотока, уз примену хидротехничких и неинвес- тиционих мера. Хидротехничке мере подразумевају оптималан однос пасивних и активних мера заштите. Пасивним мерама угрожена приобална подручја бране се од поплавних таласа ли- нијским системима - насипима, регулацијама река, формирањем брањених касета. Активне мере подразумевају ублажавање тала- са коришћењем акумулација и ретензија. Активне мере зашти- те представљају и каналски системи са управљачким уставама, којима се активно утиче на снижење поплавних таласа. Посебан значај даје се неинвестиционим мерама, односно мерама планске политике коришћења простора, којима се спречава градња обје- ката у угроженим зонама, чиме се зауставља даљи пораст потен- цијалних штета од поплава.

Ефикасна заштита од поплава подразумева и реализацију сле- дећих организационих мера: (а) нормативно спречавање некон- тролисане градње у просторима који су угрожени од поплава, применом одговарајућих урбанистичких и планских мера, како

се не би повећавале потенцијалне штете од поплава; (б) адекватно одржавање заштитних објеката и система, према унапред дефи- нисаним плановима, (ц) стално ажурирање превентивних и опе- ративних мера у периоду одбране од великих вода; (д) политиком осигурања имовине, која висину премија условљава и степеном ризика од поплава (у свету је то једна од најефикаснијих мера спречавања градње у угроженим зонама).

Према одредбама Закона о водама, у зони насипа, по круни, у косинама и у ножици није дозвољена изградња објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, чиме би се довела у питање његова стабилност и функционалност као одбрамбеног објекта који штити приобалне општине од штетног дејства високих вода Дунава. У зони од 100м у брањеној зони насипа према брањеном подручју као и у зони од 60м од краја небрањене косине (небрање- не ножице) насипа према Дунаву није допуштена изградња било каквих објеката, укопавање цеви, засецање постојећег покровног слоја и слично сем према датим условима (насипање терена и сл.). Предвиђени објекти у наведеној зони морају бити такви да се за време њихове изградње и каснијег функционисања не наносе оштећења на водопривредним заштитним објектима. Такође, пре- ма Закону о водама није дозвољена садња било каквог зеленила у овој зони (осим шумског заштитног појаса) пошто би то могло да угрози функционалност одбрамбене линије.

За планирање било каквих објеката у брањеној и небрањеној зони насипа потребно је од надлежног водопривредног предузећа прибавити мишљење и затражити водне услове од надлежног ор- гана.

Регулациони радови

Ради обезбеђења статуса међународног пловног пута Дуна- ва класе VIc, по класификацији Комитета за унутрашњи водни транспорт Европске економске комисије, потребно је уређење корита реке Дунав од стационаже km 1258 до km 1224. Деоница од km 1250 до km 1235, за коју је и урађен Идејни пројекат решења уређења корита за потребе пловидбе од Новог Сада до Сремских Карловаца, није ни до данас реализована због недостатка финан- сијских средстава. Испуњење тражених параметара габарита пловног пута у природним условима практично је неостваривo без одговарајућих регулационих радова у кориту Дунава, који се морају извести.

4.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

4.3.1. Електроенергетска инфраструктура

На подручју Просторног плана изграђена је преносна високо- напонска 400 kV, 220 kV и 110 kV мрежа коју је у наредном пери- оду потребно ревитализовати.

Напајање електричном енергијом обезбедиће се из постојећих трафостаница ТС 400/220/110 kV „Нови Сад 3“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 2“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 3“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 4“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 5“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 6“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 7“, ТС 110/20 kV „Нови Сад 9“, ТС 110/20 kV „Жабаљ“, ТС 110/20 kV „Инђија“, као и термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) „Нови Сад“. Због планираног значајног пораста потро- шње електричне енергије, пре свега због радних садржаја

у окви- ру осталих насеља, планирана је изградња нових трафостаница 110/20 kV „Победа“, „Ковиљ“, „Ср.Карловци“, „Инђија 2“, као и когенерацијског објекта, гасне термоелектране топлане Нови Сад. Осим ТС 110/20 kV „Жабаљ“ и 110/20 kV „Нови Сад 7“, све трафостанице имају двострано напајање 110 kV напоном, што значи и сигурно напајање потрошача.

До планираних 110/20 kV трафостаница планирани су 110 kV прикључни далеководи:

- ДВ 110 kV ТЕ-ТО „Нови Сад“-ТС „Победа“;
- ДВ 110 kV ТС „Победа“-ТС „Ср. Карловци“;
- ДВ 110 kV ТС „Нови Сад 6“-ТС Петроварадин (Победа);
- ДВ 110 kV ТС „Нови Сад 6“- ТС „Ср.Карловци“;
- ДВ 110 kV (кабл) до ТС „Ковиљ“;
- ДВ 110 kV до ТС „Инђија 2“.

У наредном планском периоду планиран је прелазак на двосте- пену напонску трансформацију 110/20 kV и реконструкција ТС 35/10(20) kV у разводна 20 kV чворишта. 35 kV напонски водови пређи ће или у 110 kV за напајање планираних 110/20 kV тра- фостаница или ће радити на 20 kV напонском нивоу.

Дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV реконструисаће се за рад на 20/0,4 kV напонску трансформацију, а 10 kV водови рекон- струисати за рад на 20 kV напону.

Планирана је изградња 20 kV водова Ковиљ-Шајкаш, Будиса- ва-Шајкаш, Ковиљ-Гардиновци.

Нисконапонску мрежу у деловима појединих насеља потреб- но је реконструисати. Електроенергетску мрежу за потребе ту- ристичких и других локалитета унутар Резервата, на простору обухвата Просторног плана, потребно је прилагодити условима заштите природног добра.

Јавно осветљење, са расветним телима које ће пратити нове технологије развоја у циљу смањења потрошње електричне енер- гије и повећања енергетске ефикасности, изградиће се у свим насељима, дуж важнијих саобраћајница, као и за потребе свих садржаја ван насеља.

У наредном периоду потребно је део електричне енергије про- изведен из конвенционалних извора супституисати енергијом из обновљивих извора енергије.

У циљу рационалне употребе квалитетних енергената и по- већања енергетске ефикасности потребно је применити мере, како у производним објектима, преносној и дистрибутивној мре- жи, тако и при коришћењу електричне енергије у секторима пот- рошње, тј. крајњих корисника енергетских услуга.

4.3.2. Гасоводна и нафтоводна инфраструктура Гасоводна инфраструктура

Природни гас је еколошки најчистије и најекономичније фо- силно гориво. Једноставно се користи и транспортује до потро- шача.

Постојећа гасоводна инфраструктуре изван Резервата димен- зионисана је тако да има довољно капацитета за снабдевање свих потрошача на простору обухвата Просторног плана.

Према Просторном плану општине Тител,

гасификација на- селља Гардиновци извешће се изградњом разводног гасовода средњег притиска и МРС Гардиновци, прикључењем на најближу гасоводну инфраструктуру из правца Вилова и Шајкаша према условима и сагласности власника гасовода, који ће према распо- ложивом капацитету и положају гасовода одредити на који ће се гасовод планирани потрошачи прикључити и на ком месту.

Планирана реализација Споразума о изградњи гасовода "Јуж- ни ток" подразумева завршетак изградње и његово пуштање у рад до краја 2015. године.

Дужина трасе кроз Републику Србију је око 450 километара, а деоница трасе овог гасовода пролази кроз обухват овог плана, а капацитет гасовода резервисан за потрошаче у Србији је 4,4 ми- лијарде m3/год.

Планирано повезивање са гасоводом „Јужни ток" су: Чво- риште (ГРЧ) Госпођинци са капацитетом 2,2 милијарде m3/год и Чвориште (ГРЧ) Параћин са капацитетом 2,2 милијарде m3/год.

Могући улази из Бугарске са трасама до ГРЧ Госпођинци су:

- Вршка Чука, Зајечар, Параћин, Смедерево, Панчево, Гос- пођинци;
- Димитровград, Пирот, Ниш, Параћин, Смедерево, Пан- чево, Госпођинци;
- Књажевац, Бољевац, Параћин, Смедерево, Панчево, Гос- пођинци.

Могући излази ка Мађарској су:

- Бечеј, Сента, Кањижа, Хоргош;
- Србобран, Врбас, Кула, Црвенка, Сомбор, Бачки Брег.

До сада још није урађен ни један технички валидан документ
(у смислу Закона о планирању и изградњи) за коридор овог гасо- вода кроз Србију.

Нафта и нафтни деривати

Нафтоводна инфраструктура се налази изван Резервата.

Крајње нерационални и вишеструко опасни друмски транс- порт деривата нафте, који је у нашој земљи (са око 70% учешћа) доминантан, треба заменити цевоводним транспортом. У том смислу потребно је изградити продуктовод којим би се повезале рафинерије нафте у Новом Саду и Панчеву као први приоритет до 2014. године. Овај продуктовод би омогућио размену полупро- извода између две рафинерије и транспорт моторних горива из региона у регион.

Осим ове везе две рафинерије потребно је изградити и огранке продуктовода Нови Сад - Сомбор, Панчево - Београд и Панче- во - Смедерево као други приоритет. Први огранак би омогућио формирање дистрибутивног центра у Сомбору за северозападни

регион Војводине и извоз у источне делове Хрватске. Преостала два огранка су намењена снабдевању Београда и североисточних предела централне Србије, односно централне и јужне Србије са продужењем огранка до Ниша и Приштине. Градњу продуктово- да пратити и формирањем терминала у Новом Саду, Сомбору и Панчеву са по 4x5000 m3 складишног простора.

Деоница продуктовода Панчево - Нови Сад пролази кроз обух- ват овог плана.

За овај систем продуктовода урађен је ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СИСТЕМА ПРОДУКТОВОДА КРОЗ СРБИЈУ (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смеде- рево - Јагодина - Ниш) у смислу Закона о планирању и изградњи.

Градња Паневропског нафтовода (Југоисточни европски наф- товод СЕЕП) је стратешки вишеструко важна. Уласком код Беле Цркве и простирањем дуж Делиблатске пешчаре, а касније па- ралено са јадранским нафтоводом кроз нашу државу до Сотина, дужина коридора би била око 195 km. Тиме се обезбеђује и други, независан правац снабдевања нафтом за наше рафинерије и пре- кид монополског снабдевање преко Хрватске, транспортни трош- кови се знатно смањују (око 40% у односу на садашње), остварује се додатни приход од транзитног транспорта нафте кроз нашу земљу, повећава се упосленост нашег инжењеринга, грађевинске и монтажерске оперативе, враћа се поверење и стабилност земље кроз политички и економски сигнал потенцијалним страним ин- весторима.

Деоница трасе овог нафтовода пролази кроз обухват Простор- ног плана.

Паневропски нафовод (Југоисточни европски нафтовод СЕЕП) повезује Црно и Јадранско Море (Констанцу у Румунији са Омишљем на Крку). Априла 2007. године је потписана Министар- ска декларације од стране пет земаља укључених у овај пројекат и комесара за енергетику ЕУ, као надградња раније ратификова- ног Протокола уз Оквирни споразум ИНОГАТЕ за успостављање међудржавног система за транспорт нафте. У другој половини 2008. године, предузећа овлашћена од својих земаља учесница (ЈП ТРАНСНАФТА у име Србије, ЈАНАФ у име Хрватске, ЦО- НПЕТ Румуније итд.), основале Компанију за развој пројекта Паневропског нафтовода са седиштем у Лондону. Мандат јој је успостављање контаката са потенцијалним улагачима, финан- сијским институцијама и политичким телима ради испитивања могућности привилегованог финансирања, добијања повољних кредита и субвенција.

До сада још није урађен ни један технички валидан документ (у смислу Закона о планирању и изградњи) за коридор овог наф- товода кроз Србију.

4.3.3. Електронска комуникациона инфраструктура

На подручју Плана, на основу дугорочног плана развоја преду- зећа ‚Телеком Србија“, дигиталне, комутационе и транспортне мреже планирана је изградња оптичких спојних каблова у кори- дорима саобраћајница свих нивоа.

Систем преноса треба да се одвија преко

Табела 8. Планиране међумесне каб

Р. број	Релација	Тип ка
1.	Петроварадин - Буковац	опт каб

Табела 9. Планирано проширење телефонски

Редни број	Назив	тип ADSL/ POTS	тип ADSL/ ISDN	ти А
01.	Петроварад ин	1056	48	
02.	Петроварад ин Мајур	72		1
03.	Сремска Каменица	256		3
04.	Сремски Карловци	384		3
05.	Кађ	432	32	1
06.	Будисава	288		2
07.	Ковиљ	120		

дигиталних аутомат- ских комутационих чворишта централа довољног капацитета, које треба поставити у свим насељима. За свако домаћинство обезбедити по један директан телефонски прикључак, као и до- вољан број прикључака за све привредне кориснике.

Дигитализација мреже електронских комуникација подразу- мева увођење дигиталних комутационих центара и дигиталних система преноса у свим равнима мреже. Ово подразумева и по- лагање каблова са оптичким влакнима као медијумом преноса на свим нивоима међумесне мреже, са перспективом увођења оп- тичких каблова и у месне мреже. Оптички каблови омогућују рад више система преноса великог домета са различитим дигиталним протоком, који се коришћењем нових техника мултиплексирања и модерних оптоелектронских компонената могу даље повећава- ти до веома великих капацитета.

Да би се створили услови за испоруку интерактивних широ- копОјасних сервиса, како код индивидуалних тако и осталих ко- рисника, постојеће дистрибуционе и комутиране мреже се морају унапредити у широкопојасне комутиране корисничке, базиране на квалитету сервиса, што подразумева и промене у приступним мрежама.

У свим насељима, викенд зонама и на туристичким и другим локалитетима потребно је изградити приступну кабловску мре- жу довољног капацитета, како би се решио проблем двојничких прикључака, а уједно и захтеви за нове везе.

До изградње широкопојасне мреже, пријем и дистрибуцију ра- дио и ТВ сигнала, вршиће се изградњом кабловског дистрибу- тивног система (КДС).

За потребе мобилних комуникација, у складу са плановима развоја надлежних оператера, планиран је већи број базних ра- дио-станица за покривање целокупног подручја.

С обзиром на брз развој електронског комуникационог система као и услове које буде диктирала нова технологија развоја систе- ма мобилних комуникација, нове локације базних радио-станица и радио-релејних станица биће одређиване у складу са потребама имаоца система веза, урбанистичком и техничком докумената- цијом, уз задовољење законских и техничких прописа за ту врсту објеката на простору на којем се гради.

У наредном периоду поштански саобраћај одвијаће се преко постојећих поштанских јединица у насељима, са евентуалним новим уговорним шалтерима у насељима и туристичким лока- литетима.

5. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА И ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

5.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште) на простору обухвата Просторног плана, нарочи- то изван Резервата, предвиђене су одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се зауставити њихова даља деградација, а унапредиће се квалитет животне средине овог подручја.

Приоритетна мера заштите животне средине је израда регис- тра извора загађивања и успостављање система праћења и кон- троле нивоа загађености ваздуха, воде и земљишта и биомони- торинга.

У циљу заштите ваздуха од загађења предвиђају се следеће мере:

- Израда регистра извора загађења ваздуха и успоста- вљање континуалне контроле и систематско праћење квалитета ваздуха од стране овлашћених организација;
- реконструкција и модернизација саобраћајне мреже;
- гасификација насеља;
- око инфраструктурних система неопходно је формирати заштитне коридоре у контексту заштите околине и ста- новништва од потенцијалних негативних утицаја;
- повећање насељског зеленила, посебно категорије заш- титног зеленила дуж саобраћајница, комуналних обје- ката, око радних зона и на деградираним површинама;

- поред аерозагађења, бука се појављује у одређеној мери, као пратећи феномен саобраћаја (обавезе локалне самоу- праве у контексту заштите од буке су дефинисане Зако- ном о заштити од буке у животној средини); дуж ауто- пута примењиваће се адекватне мере заштите од буке и формираће се заштитни појасеви, у складу са Простор- ним планом подручја инфраструктурног коридора ауто- пута Е-75;
- адекватно одлагање комуналног отпада и сточних ле- шева у складу са Стратегијом управљања отпадом и ва- жећим законским актима (Закон о управљању отпадом, Закон о ветеринарству)и правилницима;
- санација и рекултивација постојећих и неуређених депо- нија и сточних гробаља.

У контексту заштите воде, као природног ресурса, предвиђене су следеће мере:

- за насеља ће се обезбедити вода највишег квалитета из регионалних система и локалних изворишта;
- око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисаће се зоне и појасеви санитарне заштите, у складу са Законом о водама;
- у циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама;
- забрањено је упуштати у мелиорационе канале, баре или реку Дунав било какве воде осим атмосферских и условно чистих расхладних вода, које по Уредби о кате- горизацији вода одговарају 11б класи (II класа за Дунав); уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у канале и Дунав морају се обавезно комплетно пречис- тити (примарно и секундарно) до траженог степена ква- литета;
- у насељима ће се изградити сепарациони канализациони системи, посебно за фекалне отпадне воде, а посебно за атмосферске воде, истовремено са развојем система во- доснабдевања;
- пре упуштања у реципијент, отпадне воде ће се пре- чишћавати на постројењима за пречишћавање отпадних вода;
- на туристичким локалитетима проблем одвођења от- падних вода ће се решавати путем компактних мини- постројења за пречишћавање отпадних вода;
- заштита од поплава вршиће се адекватним одржавањем објеката и система, који су изграђени у том контексту;
- вршиће се одржавање система за одводњавање (чишћење канала од муља и растиња) уз евентуалну реконструк- цију;
- успоставиће се адекватан мониторинг квалитета водот- ока Дунава у циљу заштите и предузимаће се одређене мере, према потреби.

Заштита земљишта, као природног ресурса, биће остварена применом следећих мера и активности:

- адекватно одвођење отпадних вода у насељима и ту- ристичким локалитетима;
- примена концепта органске пољопривреде и

замена кон- венционалне методе примене хемијских средстава заш- тите и агротехничких мера у пољопривреди;
- санација и рекултивација неуређених депонија и постојећих општинских депонија и сточних гробаља;
- забрана одлагања анималног отпада на сточним гробљи- ма у складу са Законом о ветеринарству;
- прелазак на систем регионалног управљања комунал- ним отпадом који подразумева формирање региона за управљање отпадом на основу међуопштинских спо- разума, израду регионалних и општинских планова за управљање комуналним отпадом којима се дефинише положај регионалних депонија, трансфер станица (пре- товарне станице) и сакупљачких места;
- истраживања минералних сировина у границама Резер- вата ће се вршити у складу са условима Завода за зашти- ту природе, Законом о рударству и Законом о геолошким истраживањима , уз примену свих предвиђених мера заштите животне средине;
- истраживања и експлоатацију минералних сировина изван Резервата вршити у складу са законима из ове об- ласти;
- након завршене експлоатације минералних сирови- на неопходно је извршити санацију и рекултивацију земљишта, и простор довести у прихватљиво стање у складу са законским обавезама (Крчедин, Ковиљ);
- успоставиће се адекватан мониторинг квалитета земљишта и предузимаће се одређене мере, према пот- реби;
- на деловима територије где су евидентирана клизишта примениће се биотехничке мере заштите (биће дефини- сана посебним пројектима), а забрањује се свака градња објеката или било каква активност која би у случајевима трусног померања тла могла да допринесе увећању штет- них ефеката;
- ради ублажавања могућих негативних утицаја који ће настати модернизацијом пруге за возове великих брзи- на неопходно је обезбедити заштиту земљишта и под- земних вода од загађења, при редовном функционисању пруге и у акцидентним ситуацијама;
- на подручју изван Резервата подићи ће се пољозаштитни и ветрозаштитни појасеви, који ће бити у функцији заш- тите тла од еолске ерозије.

За објекте на подручју заштићеног природног добра и у непо- средној близини заштићеног добра, инвеститор је дужан да се об- рати надлежном органу Захтевом за одређивање потребе израде студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/2009).

Извештај о стратешкој процени утицаја који се радио за ниво овог Просторног плана подручја посебне намене не може дати експлицитне одговоре на прихватљивост појединих планских решења. Таква планска решења морају се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде пројектне документације и студија оправданости. Ниво

детаљности који ће анализирати појединачне објекте и њихове утицаје на животну средину, разматраће се у оквиру Стратешких процена утицаја на нижим хијерархијским нивоима и у оквиру Процена утицаја појединачних објеката на животну средину.

5.2. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА

Концепција и пропозиције заштите, уређења и развоја природе на подручју обухвата Просторног плана подразумевају заштиту укупног биодиверзитета и диверзитета предела.

Заштиту биодиверзитета је могуће остварити кроз спровођење мера на просторима који су већ заштићена подручја, заштиту великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста, заштиту речних корита и еколошких коридора и кроз укључивање у европску еколошку мрежу. Еколошку мрежу осим већ издвојених заштићених подручја чине и подручја од посебног еколошког значаја за угрожене врсте и типове станишта. У оквиру најзначајније еколошке мреже Европе, EMERALD мреже, поред бројних заштићених природних добара у Србији су и СРП ‚Ковиљско-петроварадински рит“ и Национални парк ‚Фрушка гора“. На простору обухвата Плана за формирање еколошке мреже су посебно значајна међународно значајна станишта птица, биљака и дневних лептира.

Заштите, уређења и развој природе подразумева и смањење притисака на биодиверзитет и рационално коришћење природних и биолошких ресурса уз одрживи развој укупног подручја.

Заштита и развој предела и физичке структуре насеља подразумева:

- очување диверзитета предела кроз обезбеђивање идентитета простора,
- развој усклађен са специфичним карактером предела,
- спровођење мера за заустављање деградације предела и амбијената насеља,
- промоцију и заштиту вредних природних и културних вредности,
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у простору,
- повезивање природних и културних вредности,
- управљање пределима уз обезбеђење редовног одржавања предела са циљем усмеравања и усклађивања промена изазваних друштвеним и економским процесима, као и процесима у животној средини и
- интеграцију проблематике квалитета предела у секторске политике, планове и пројекте.

Посебну пажњу треба посветити очувању предела, односно постизању равнотеже између активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела, као и унапређењу предела и предеоне разноврсности.

5.3. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

5.3.1. Заштићена подручја СРП ‚Ковиљско-петроварадински рит‘‘

Основни циљ заштите овог резервата је очување врста и екоси- стема влажних плавних подручја, где су животни процеси огра- ничени динамиком и трајањем поплаве, као и ограниченим и ус- мереним коришћењем шума, ливада и вода. Обезбеђивањем овог циља стварају се услови за очување и презентацију природних вредности кроз усклађен развој еколошки прихватљивих облика шумарства, рибарства, сточарства, као и еко-туризма.

Полазећи од потребе заштите и очувања влажних ритских ста- ништа, као присуства строго заштићених и заштићених врста, одређивање степена заштите унутар СРП „Ковиљско-петроварадински рит“ је вршено на основу степена очуваности природних вредности, примене активних мера заштите и усмереног и огра- ниченог коришћења.

Од укупно заштићене површине која износи 5895 30 97 ha, под-
руч Је:

- Режима заштите I степена обухвата 373 62 06ha или 6 %;
- Режима заштите II степена обухвата 1737 93 15 ha или 29 %;
- Режима заштите III степена обухвата 3783 75 76 ha или 65 %.

Режим заштите првог (I) степена - строга заштита, спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са изворним или мало измењеним екосистемима изузетног научног и практичног зна- чаја, којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине. Режим заш- тите I степена прописује се за просторе где су природне и незнат- но измењене шуме беле врбе, црне и беле тополе, храста лужња- ка, јасена и веза и за веће комплексе бара и влажних ливада који су изоловани и тешко приступачни. Овим режимом обухваћене су: Курјачка греда Ада Јамина I, Ада Јамина II), Козјак (Велики песак, Котао, Козарница), Царски Пруд, баре: Агла, Тоња, Затоња, Баркa, Провалија, влажна станишта, тршћаци, састојине беле и црне тополе и природне састојине врба.

Режим заштите II степена спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измењеним екосистемима вели- ког научног и практичног значаја. У оквиру подручја где је про- писан режим заштите II степена могуће је вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и унапређења заштићеног подручја, без последица по примарне вредности њи- хових природних станишта, популација, екосистема, обављати традиционалне делатности и ограничено користити природни ресурси на одржив и строго контролисан начин. Мере заштите прописују се у циљу што бољег усклађивања потреба заштите и унапређивања природних одлика са ограниченим и строго кон- тролисаним коришћењем простора. Традиционални видови ко- ришћења простора као што су испаша, кошење и сеча трске кори- сте се као неопходне мере заштите влажних ливада од зарастања.

Активности се могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природног добра уз очување природних вредности. Обухваћени су сви водотокови, стари Дунав, Прили- ва, баре (Тоња на Курјачкој греди, Тиквара, Аркањ, Бурмански вок, Симица, Свој, Пајићев вок, Циганка, Рогозара, Провалија, Тарабића млака и др), централни део Крчединске аде (Висока греда, Чизмин пањ, потез са старим врбама), влажне ливаде, део Петроварадинског рита (Лединski агл, Шустер агл, Велики швеб, Округли швеб, Дугачка бара, Карловачки Дунавац, Калиште, природне шуме), аде на Дунаву и простори засађени шумским к ултурама а на којима је предвиђена супституција у састојине аутохтоних врста или превођење у влажне ливаде.

Због убрзане природне сукцесије као и присуства значајних угрожавајућих фактора (шумарство, рибарство, инвазивне вр- сте, дифузно загађење и сл.), већина станишта захтева примену интервентних мера заштите. На подручју резервата налазе се и станишта строго заштићених и заштићених врста, нпр. локације на којима су колоније птица или популације разноротке, за које је прописан режим I или II степена заштите. На овим микролокали- тетима поред посебно прописаних мера заштите важе и одредбе Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заш- тићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10).

Режим заштите III степена обухвата преостали део резервата на коме се налазе просторне целине под већим утицајем човека или које се налазе уз границу заштите подручја и у контакту су са сеоским насељима и обрадивим површинама. Односно, пропи- сује се за просторе са делимично измењеним или измењеним еко- системимагде се могу вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, очување традиционалних делатности локалног станов- ништва, селективно и ограничено коришћење природних ресур- са и простора уз потребну инфракструктуру и другу изградњу. Повећање интензитета коришћења простора довођењем нове ин- фраструктуре и изградњом нових објектата угрозло би основне вредности резервата. Овај режим заштите обухвата: реку Дунав, просторе издвојене за одмор и рекреацију (Шлајз), туристичке пунктове, викенд насеље Субић, локалитет Хрљак, плантаже то- пола, културе врба са којима се одрживо газдује, путна и желез- ничка инфраструктура (мост код Бешке, траса брзе пруге Нови Сад - Инђија, гасовод, далеководи и сл). Повећање интензитета коришћења простора и нова изградња нарушли би основне вред- ности резервата. Основна намена заштите је очување предела и ублажавање утицаја шумарства уз могућност ревитализације шумских и ливадских фрагмената, ограничен и селективан развој шумарства, рибарства и туризма.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ I (првог) СТЕПЕНА

На делу заштићеног подручја са изворним, неизмењеним или мало измењеним екосистемима великог научног и практичног значаја, на коме је утврђен режим заштите I степена, спроводи се строга заштита којом се омогућава спонтано одвијање природне сукцесије и других еколошких

процеса, очување станишта, жи- вотних заједница и популација биљака и животиња у условима дивљине, са незнатним утицајем и присуством човека.

На подручју Резервата, у режиму заштите I степена, забрањено је коришћење природних ресурса и изградња објеката.

На овом простору радови и активности се ограничавају на:

1) научна истраживања која не нарушавају природне вред- ности и праћење природних процеса;
2) контролисану посету (бројчано, временски и просторно) у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе;
3) спровођење заштитних мера и активности усмерених ка очувању и унапређењу постојећег стања водених, моч- варних и ливадских екосистема (пашарење и кошење као мере очувања травних површина и сузбијања инвазив- них врста);
4) спровођење санационих и других неопходних мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренамножавања ште- точина;
5) уношење аутохтоних врста дрвећа на прогаљена шумска станишта;
6) замена алохтоних врста дрвећа аутохтоним најкасније по истеку опходње;
7) интервентне мере на заштити екосистема по посебним условима заштите природе.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ II (другог) СТЕПЕНА

Режим заштите II степена се спроводи на делу заштићеног подручја са делимично измењеним екосистемима великог науч- ног и практичног значаја, кроз активну заштиту, у циљу очувања и унапређења природних вредности, посебно кроз мере упра- вљања популацијама дивљих биљака и животиња, одржање и побољшање услова у природним стаништима и традиционално коришћење природних ресурса.

На овом простору се дозвољавају следеће активности:

- изградњу објеката и уређење простора за потребе очу- вања, унапређења и приказивања природних вредности и реконструкцију и одржавања постојећих објеката са- обрађајне и остале инфраструктуре;
- обнову шума на просторним целинама мањим од 5 ha, осим за потребе ревитализације;
- негу и обнову шума са аутохтоним врстама дрвећа, по- степену замену састојина и групација алохтоних врста дрвећа као и култура клонских топола са аутохтоним врстама, проредна и санитарна сеча, као и сеча обнове по истеку опходње, остављање најмање 5 сувих и/или изваљених стабала по хектару приликом извођења мера неге шуме, уклањање конкурентске дрвенасте вегета- ције око младих јединки храстова;
- радове и активности који имају повољан утицај на гео- морфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, животну

средину, еколошки интегритет и естетска обе- лежја пејсажа/предела заштићеног подручја;
- селективно и ограничено коришћење природних богат- става и контролисане интервенције и активности у прос- тору, уколико су усклађене са функцијама заштићеног подручја, или су везане за наслеђене традиционалне об- лике привредних активности;
- заштиту и гајење дивљачи, уређивање и одржавање ловишта, постављање наменских објеката и опреме за потребе прихране, чувања и посматрања дивљачи и лов дивљачи;
- контролисано кошење, испашу и паљење вегетације сеча трске под посебним условима;
- порибљавање аутохтоним врстама за потребе реинтро- дукције, рекреативни риболов изван периода мреста, санациони риболов и изловљавање алохтоних врста риба на риболовним водама у поседу манастира Ковиљ, привредни риболов за потребе манастира под посебним условима;
- употребу чамаца на моторни погон за потребе чувар- ског надзора;
- временско и просторно ограничење кретања возила на локалитетима значајним за гнежђење птица ван пери- ода гнежђења (01.04-01.08.), осим возила чуварске служ- бе
- сакупљање гљива, дивље флоре и фауне и шумских пло- дова;
- успостављање семенских објеката (састојина) аутохто- них врста дрвећа.

Дозвољени су и радови и активности који се односе на I режим заштите.

РЕЖИМ ЗАШТИТЕ III (трећег) СТЕПЕНА

Режим заштите III степена се спроводи на делу заштићеног подручја са делимично измењеним и/или измењеним екосисте- мима од научног и практичног значаја, у контексту проактивне заштите ради рестаурације, одржања и унапређења природних екосистема и предела, очувања еколошке целовитости и одржи- вог коришћења природних ресурса.

Радови и активности на овом простору се ограничавају на:
- управљачке интервенције у циљу рестаурације, реви- тализације и укупног унапређења природног добра, одрживо коришћење, уређење објеката културноисто- ријског наслеђа и традиционалног градитељства;
- очување традиционалних делатности локалног станов- ништва, развој инфраструктуре усклађене са вредности- ма, потенцијалима и капацитетима заштићеног просто- ра;
- селективно и ограничено коришћење природних богат- става и контролисане интервенције и активности у прос- тору, уколико су усклађене са функцијама заштићеног природног добра, или су везане за наслеђене традицио- налне облике

привредних активности;
- уређење туристичких пунктова и пунктова за одмор и рекреацију по посебном плану и програму уређења;
- редовно одржавање насипа и устава, укључујући ко- шење и пашарење;
- редовно одношење биомасе приликом кошења и/или сече;
- сеча трске под посебним условима;
- спортски риболов;
- привредни риболов.

Забрањује се:
- грађење викенд објеката изван викенд насеља Субић;
- изградња нових викенд насеља;
- непланска изградња молова, сплавова и било каквих других објеката;
- паркирање возила, мотора и бициклова изван предвиђе- ног паркинг простора;
- камповање изван предвиђеног простора;
- спортски и привредни риболов на растојању мањем од 30 m (са једне и са друге стране) од ушћа дунаваца и вокова у Дунав.

На целом подручју Резервата прописују се следеће мере унапређења и очувања природних вредности:
- мониторинг природних вредности;
- примена интервентних мера заштите;
- стављање најмање 5 стабала аутохтоних врста по хек- тару у процесу обнове шума, приоритетно воћкарица, лужњака и пољског јасена;
- узбијање инвазивних врста и градација паразитских врста шумског дрвећа применом биолошких и биотех- ничких средстава, а изузетно и хемијских средстава;
- ревитализација влажних станишта (бара, влажних лива- да), као и природних шумских екосистема;
- очување гнездилишта птица;
- изловљавање алохтоних врста;
- санитарни лов;
- сузбијање агресивних алохтоних врста планском испа- шом домаће стоке
- пашарење и кошење под посебним условима;
- проток воде кроз ритове, старе рукавце, канале и њихово редовно одржавање;
- популаризација заштите кроз едукацију;
- примена интервентних мера заштите станишта и врста циљу очувања екосистема;
- спашавање риба са поплављеног подручја.

На простору СРП забрањена је:
- промена намене површина, осим за потребе ревитализа- ције;
- изградња индустријских, пољопривредних и сличних објеката (туристички објекти, хотелски комплекси и др.);
- обављање радова којима се нарушавају морфолошке и хидролошке карактеристике терена, осим у циљу по- бољшања хидролошких и еколошких услова станишта и заштита обале;
- вађење песка, осим за потребе одржавања пловности пута;
- пошумљавање влажних ливада, депресија, бара и па- шњака, као и сађење алохтоних врста и клонова топола на удаљености мањој од 15 m од руба водотокова, депре- сија,

бара;
- узнемиравање животиња у репродуктивном периоду (шепурење, парење, гнежђење, извођење младих, мрест);
- извођење свих радова у кругу мањем од 50 m од стабала у чијим крошњама се налазе гнезда строго заштићених врста;
- сеча старих репрезентативних јединки аутохтоних врста дрвећа;
- замена природних састојина аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
- повећање површина под клонским тополама и другим алохтоним врстама;
- обнова и ширење састојина инвазивних дрвенастих врс- та;
- сакупљање и коришћење строго заштићених биљних и животињских врста, осим у научно-истраживачке сврхе у циљу унапређења природних вредности;
- уношење алохтоних и инвазивних врста;
- преграђивање водених миграторних праваца;
- риболов у време мреста;
- порибљавање, осим за потребе реинтродукције аутохто- них врста;
- спортско-туристички лов до обнављања популација, осим санитарног;
- испуштање непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара II (б мезосапробној) кла- си;
- привремено и трајно одлагање свих врста отпада, као и опасних материја.

МЕЂУНАРОДНА ЗАШТИТА РЕЗЕРВАТА - препоруке

очувања

Препоруке и предлози мера заштите везане за 1ВА

подручје

Препоруке се односе на престанак дејства и ублажавање ефека- та следећих угрожавајућих фактора, по следећем редоследу зна- чаја:
- Замена природних шума, бара и ливада плантажама ЕУ топола;
- Регулација вода, изградња насипа, одводњавање;
- Ширење инвазивних биљних и животињских врста;
- Интензивно шумарство;
- Узнемиравање птица;
- Интензивирање пољопривреде.

Препоруке очувања IPA подручја

Циљеви №А пројекта су груписани у оквиру пет главних тема:
- Разумевање и документовање биљног диверзитета;
- Заштита биљног диверзитета;
- Одрживо коришћење биљног диверзитета;
- Унапређивање образовања и подизање свести о значају и вредностима биљног диверзитета;
- Изградња капацитета за заштиту биљног диверзитета.

Крајњи циљ IPA програма је да подручја идентификована као
значајна за биљке буду заштићена и њима управљано, тако да се обезбеди континуиран

опстанак и присуство тих биљака и ста- ништа. IPA подручје ће на тај начин имати јасан план управљања који ће обезбедити информацију како очувати врсте и станишта на том подручју.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЗА ОСТАЛА ПРИРОДНА ДОБРА

НП ‚ФРУШКА ГОРА“

На подручју НП „Фрушка гора“ установљава се режим I, II и III степена заштите.

ОПШТЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ У НП „ФРУШКА ГОРА“

Да би се на укупној површини НП „Фрушка гора“ обезбеди- ли услови који су неопходни за његово функционисање и опста- нак природних и створених вредности обавезно је спровођење утврђених режима заштите, у складу са ПППГН Фрушке горе и Законом о националним парковима (‚Службени гласник РС“, бр. 39/93).

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ ‚ПЛАТАН
У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА“

На природном добру ‚Платан у Сремским Карловцима“ заш- тићеном као споменик природе III категорије, установљен је ре- жим заштите II (другог) степена, који подразумева примену од- ређених мера и услова заштите.

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ ‚ДИВЉИ КЕСТЕН
У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА“

За споменик природе установљен је режим заштите III степена, за који су прописане одређене мере и услови заштите.
СПОМЕНИК ПРИРОДЕ ‚ЦРНИ ДУД
У СРЕМСКИМ КАРЛОВЦИМА“

За споменик природе се установљава режим III степена зашти- те, за који су прописане мере и услови заштите.

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ ‚ДВА СТАБЛА ТИСЕ
У ПАРКУ ПАТРИЈАРШИЈСКОГ ДВОРА“

За споменик природе се установљава режим III степена зашти- те, за који су прописане мере и услови заштите.

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ ‚ДВА СТАБЛА ТИСЕ
У КАРЛОВАЧКОЈ ГИМНАЗИЈИ“

За споменик природе се установљава III степен заштите, за који су прописане мере и услови заштите.

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ ПАРК ‚ДВОРСКА БАШТА“

За споменик природе прописане су мере и услови заштите веза- ни за уређење, заштиту и унапређење парка.

СПОМЕНИК ПРИРОДЕ ‚ДУД У ГАРДИНОВЦИМА“

За споменик природе прописане су мере и услови заштите, ве- зане за његов биолошки опстанак.

СПОМЕНИК КУЛТУРЕ ЗАШТИЋЕНА ОКОЛИНА
‚МАНАСТИРА КОВИЉ“

Мере заштите заштићене околине споменика културе се од- носе на очување амбијената у коме се

споменик културе налази и забрани свих активности које нарушавају природно окружење споменика културе.

5.3.2. Станишта заштићених врста - локалитета издвојених за стављање под заштиту

На подручју обухвата Плана евидентирани су простори (лока- литети) који својим природним карактеристикама и вредностима представљају природна добра која заслужују да буду стављена под заштиту. То су станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и фрагилних (осетљивих) екосисте- ма.

У складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заш- тићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (‚Службени гласник РС“, бр. 5/10 и 47/11) проглашене су дивље врсте биља- ка и животиња и гљива ради очувања биолошке разноврсности и природног генофонда. На овим подручјима су забрањене актив- ности којима се угрожавају дивље врсте и њихова станишта.

5.3.3. Еколошка мрежа на простору обухвата Плана

Еколошку мрежу на простору обухвата Плана чине еколошки значајна подручја и еколошки коридори. Одређени број станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја ће постати део еколошке мреже на територији АП Војводине. Део будуће еколошке мреже ће чинити и утврђени еколошки кори- дори од међународног значаја, регионални и локални еколошки коридори.

Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже који испуњавају критеријуме Директиве о заштити при- родних станишта и дивље фауне и флоре (Директива о станиш- тима) на основу које се идентификују и штите тзв. посебна под- ручја очувања (Special Areas of Conservation-SACs) и Директиве о заштити птица (Директива о птицама), на основу које се иден- тификују и штите тзв. подручја под посебном заштитом (Special Protection Areas-SPAs), предложиће се за европску еколошку мре- жу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије Европ- ској унији.

Управљање еколошки значајним подручјем на простору обух- вата Плана ‚Фрушка гора и Ковиљски рит“, спроводи се на ос- нову акта о заштити и планова управљања. Еколошки значајним подручјима која нису стављена под заштиту, управља правно лице које одреди орган надлежан за послове заштите животне средине јединице локалне самоуправе на чијој се територији на- лази подручје еколошке мреже.

Еколошки коридори (река Дунав који је утврђени еколошки ко- ридор од међународног значаја, канал ХС ДТД са пловним дело- вима основне каналске мреже који је идентификовани еколошки коридор од регионалног значаја и локални еколошки коридори), омогућавају одвијање сезонских миграција и размену генетског материјала између просторно удаљених природних станишта и обезбеђују комуникацију међу заштићеним добрима, повезујући их са другим еколошким коридорима међународног значаја.

Очување проходности еколошких коридора је од

приоритет- ног значаја за дугорочни опстанак биодиверзитета подручја. Во- дотоци, канали и њихов обални појас као еколошки коридори, истовремено представљају и станиште насељено водоземцима, гмизавцима и птицама међу којима су и врсте заштићене као при- родне реткости, односно налазе се на списковима Бернске кон- венције. Бројност врста и јединки природних вредности показује сезонску варијабилност, са највећим вредностима у периодима миграције појединачних животињских група.

Еколошким коридорима који се налазе изван заштићених под- ручја, управља правно лице које оснива или одреди орган надле- жан за послове заштите животне средине јединице локалне само- управе на чијој се територији налази подручје еколошке мреже.

Управљање деловима еколошке мреже се спроводи на основу планова управљања који доноси правно лице коме је поверено управљање делом еколошке мреже. За део еколошке мреже који је истовремено и заштићено подручје, доноси се план управљања тог подручја који садржи све елементе управљања дела еколошке мреже.

Управљање еколошком мрежом, дефинисано је Уредбом о еко- лошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/10), ради одржа- вања и унапређења функционалности и целовитости еколошке мреже.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ РЕЧНИХ КОРИТА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Изградњу објеката и промену намене простора, преоравање, мелиорацију и уређење вода, могу се дозволити само уз услове заштите природе, које даје Завод за заштиту природе.

Учешће аутохтоних дрвенастих врста при озелењавању прио- баља треба да буде преко 50%.

Очувати разноврсност физиогномије, тј. спратовности шумске вегетације.

Забрањено је градити индустријске и друге објекте и обављати радове којима се нарушавају морфолошке и хидролошке карак- теристике терена, уништава биљни и животињски свет, или се на било који други начин нарушава интегритет простора, а све у складу са ратификованом Конвенцијом о заштити Дунавског слива.

Забранити чисту сечу шума, и замену природних шума алохто - ним врстама дрвећа, поготово плантажама еуроамеричких топо- ла.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЕКОЛОШКИХ КОРИДОРА

Опште мере заштите еколошких коридора

- забранити изградњу објеката у непосредној близи- ни (појасу од 50 m) и унутар лесних долина, у појасу уз водотокове и канале у ширини од 50 m; спречити бесправну градњу,
- спречавати проширење грађевинске зоне и забранити промену намене површина под природном или блиско- природном стању (шуме, пашњаци, ливаде, трстици и сл.) на простору, односно у зони утицаја ових еколошких коридора. Повезивати ову потребу са другим заштитним функцијама нпр. заштита од ерозије,
- забранити отварање позајмишта и одлагање отпадног материјала на простору, који је

назначен као станишта природних реткости/еколошки коридори, или у зони утицаја на станишта,

- извори светлосног зрачења угрожавају ноћне врсте, јер функционишу као светлосне клопке, а такође стресно утичу на фауну у близини путева. На локалитетима где је осветљење еколошког коридора (нпр. обале) неоп- ходно, треба применити одговарајућа техничка решења (усмереност светлосних извора, смањење интензитета светлости изван радног времена објекта односно током друге половине ноћи, итд.),
- забрањено је користити инвазивне врсте за подизање зелених површина у близини еколошких коридора, као и на селом обухвату Плана,
- обезбедити мере које омогућују миграцију животиња дуж еколошких коридора,
- реализовати мере за очување функционалности коридо- ра Дунава, канала и водотокова,
- у циљу очувања функционалности коридора лесних до- лина, неопходно је обезбедити одговарајуће коришћење простора,
- спроводити мере заштите међа и живица као еколошких коридора.

5.4. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Заштита, уређење и унапређење културних добра подразумева очување свих карактеристика на основу којих је утврђено њихо- во културно својство, редовно одржавање, уређење простора око културног добра, као и њихово коришћење у смислу туристичке презентације. Услови заштите, које поставља надлежна устано- ва за заштиту споменика културе, односе се на све категорије непокретних културних добара и подразумевају конзервацију и презентацију већ истражених непокретних културних добара, као и истраживање угрожених локалитета и спречавање њиховог даљег урушавања.

На археолошким налазиштима није дозвољено предузимање било каквих грађевинских или земљаних радова, без стручног ар- хеолошког надзора. У случају посебно вредних налаза неопходно је извршити заштитна археолошка истраживања у непосредној зони налаза, уз учешће надлежног завода за заштиту споменика културе.

Заштиту споменика културе и знаменитих места потребно је вршити применом следећих услова и мера:

- сва урбанистичка и техничка документација мора се радити у складу са условима и мерама заштите утврђе- ним од стране надлежних завода за заштиту споменика културе;
- црква са околином подлеже највишем степену заштите применом конзерваторских мера и очувањем аутентич- ности, карактеристичних елемената архитектуре, габа- рита, декоративних елемената екстеријера и ентеријера;
- конзерваторско-рестаураторске радове на сликарству могу вршити само овлашћена лица, у складу са Законом о културним добрима.

Мере заштите манастирског комплекса обухватају следеће:

- сву планску, урбанистичку и техничку документацију је обавезно радити у складу са условима и мерама заштите непокретног културног добра које утврђује од стране надлежне службе за заштиту културних добара (уређење порте, инфраструктурно опремање и сл.);
- обавезно је очување карактеристичних елемената ар- хитектуре, габарита, конструктивних и декоративних елемената екстеријера и ентеријера, карактеристичне материјализације (без могућности примене савремених материјала за обраду фасада и сл.) и мобилијара;
- у случају земљаних радова обавезно је археолошко праћење радова.

У заштићеној околини манастирског комплекса потребно је применити следеће мере:

- сву планску, урбанистичку и техничку документацију за уређење шире зоне заштите као и изградњу планираних објеката радити у складу са условима утврђеним од стра- не надлежних служби за заштиту културних добара;
- забрањује се изградња великих инфраструктурних сис- тема, извођење радова којима се може угрозити статичка стабилност објеката, складиштење отпадних и штетних материја и сл.

Заштита и уређење просторне културно-историјске целине ре- ализовати применом следећих услова и мера:

- сву просторно-планску, урбанистичку и техничку доку- ментацију за ове целине радити према условима и ме- рама заштите утврђеним од стране надлежне службе за заштите;
- очувати старе урбане матрице насеља, постојеће грађе- винске и регулационе линије, као и принципе ивичног, традиционалног грађења тамо где је очуван, те ревита- лизовати принцип ивичне регулације;
- очувати постојећу парцелацију, волумен и изграђеност парцела;
- очувати архитектонске облике објеката са утврђеним својствима (вертикалне и хоризонталне габарите, облик крова, изгледе фасада, материјализацију и декоративне елементе);
- нови објекти у оквиру целина морају поштовати постојећу просторну концепцију и мерило, а габарити и волумени морају битиу складу са габаритима и висина- ма околних заштићених објеката и наслеђеним, дефини-саним профилом улице;
- у процесима урбаних реконструкција којима би се пред- видело уклањање објеката са утврђеним историјским, архитектонским или амбијенталним својствима исто је могуће извести у изузетним случајевима уз претходно утврђене услове и мере заштите надлежне службе заш- тите.

На евидентирана културна добра која уживају претходну заш- титу примењују се исти услови и мере заштите као и за утврђена културна добра. При свим интервенцијама на објектима обавезно је очување основне диспозиције простора и хоризонталног и вер- тикалног габарита применом принципа строге заштите највред- нијих делова (фасаде, ентеријера и елемената уметничког занат-ства) путем услова и мера заштите.

5.5. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Заштита од елементарних непогода које угрожавају овај прос- тор подразумева примену закона и прописа за заштиту од земљо- треса, пожара, клизишта и ветрова.

Основне мере заштите од земљотреса, које ће се детаљније раз- радити на нивоу просторних планова општина и урбанистичких планова самих насеља, подразумевају адекватан избора локације за градњу објеката, поштовање ограничења која се односе на сте- пен изграђености и искоришћености земљишта, утврђивање доз- вољене спратности објеката, побољшање квалитета стамбеног и грађевинског фонда у насељима уз већи степен опремљености од-говарајућом инфраструктуром, као и обавезна примена прописа о техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким под- ручјима код изградње нових односно реконструкције постојећих објеката.

Простор у обухвату Просторног плана заштићен је од дејства великих вода, односно поплава изграђеним насипима прве и дру- ге одбрамбене линије. У наредном периоду неопходно је редовно

одржавање изграђених насипа и поштовање услова водопривред- них организација.

Мере заштите које се предузимају у циљу спречавања дејства бујица састоје се од техничких мера заштите (изградња заштит- них објеката као што су преграде, уставе, каскаде, ретенције и сл.) и биолошких мера заштите (извођење заштитних радова као што су пошумљавање, затрављивање, терасирање, чишћење корита и сл.). Поред тога забрањује се сеча дрвећа, вађење песка или шљун- ка, прописује се начин коришћења пољопривредног земљишта и сл. Конкретне мере заштите прописује општина, уз претходно прибављено мишљење надлежног водопривредног предузећа.

Превентивне мере заштите од пожара подразумевају планске мере заштите, које се разрађују у плановима нижег реда, а обух- ватају зонирање насеља, изградњу нових саобраћајница и рекон- струкцију постојећих одговарајуће ширине, изградњу уличне хи- дрантске мреже, планирање локација за уређење црпилишта воде за потребе гашења пожара и др.

Заштита шума и шумског земљишта, посебно у Резервату и у НП ‚Фрушка гора“, обухвата спровођење мера за њихово уређење и очување, као и за спречавање појаве пожара као што

су: израда карте шума по степену угрожености од пожара, пла- нирање мера за борбу против потенцијалних изазивача пожара, планирање мера биолошо-техничке заштите шума, изградња и одржавање противпожарних путева, одређивање локација на природним водотоцима за уређење сталних црпилишта воде за потребе гашења пожара. У складу са чланом 29. Закона о заштити од пожара, Управљач Резервата је у обавези да у свом Плану о заштити од пожара одреди:

1) локације изворишта снабдевања водом које обезбеђују довољно количине воде за гашење пожара;
2) приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила на под- ручју Резервата;
3) безбедносне појасеве којима се спречава ширење пожа- ра.

Заштита пољопривредног земљишта од пожара врши се приме- ном мера заштите које прописују општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту.

На деловима подручја где су евидентирана клизишта, забрањује се свака градња објеката или било каква активност која би могла да допринесе увећању штетних ефеката. Санирање ак- тивних клизишта вршиће се њиховим планским пошумљавањем и изградњом објеката у функцији санирања терена (потпорни зидови, пропусти, дренажни канали и сл.), на основу детаљног истраживања сваког клизишта појединачно и анализе добијених резултата.

Основне мере заштите за ублажавање јачине ветра су дендро- лошке мере, које се планирају као заштитни појасеви одгова- рајуће ширине уз саобраћајнице, канале и као заштита пољопри- вредног земљишта.

5.6. УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Услови заштите од ратних дејстава које је поставило Ми- нистарство одбране уграђени су у Просторни план.

У случају непосредне ратне опасности и у рату, све мере ци- вилне заштите (заштита људи и материјалних добара, померање становништва, збрињавање становништва и др.) спроводиће се у складу са Законом о ванредним ситуацијама и прописима који регулишу ову област.

Заштита становништва и материјалних добара обезбедиће се разрадом Просторног плана кроз планове нижег реда, у складу са условима које поставља надлежни орган за ванредне ситуације.

Детаљнија разрада објеката за заштиту и склањање станов- ништва - склоништа и других објеката погодних за заштиту (тип, обим заштите, отпорност склоништа, њихов размештај), као и прилагођавање других објеката погодних за заштиту и склањање, вршиће се у плановима нижег реда.

6. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Укупно подручје обухваћено Просторним планом износи 44.400,00 ha, од чега Резерват заузима површину од 5895 ha од- носно 13,28%, према Уредби о проглашењу Специјалног резерва- та природе ‚‘Ковиљско-петроварадински рит‘‘

(‚Службени гла- сник РС“, бр. 44/2011). Површине по режимима заштите износе:

- режим заштите I (првог) степена: 373 ha
- режим заштите II (другог) степена: 1.738 ha
- режим заштите III (трећег) степена: 3.784 ha

Табела 10. Површине КО у границам

Катастарске општине	Површина (ha)
Каћ	10,20
Ковиљ	2.505,25
Петроварадин	404,92
Будисава	-
Сремски Карловци	986,17
Бешка	378,49
Крчедин	473,49

Чортановци	712,18	12,08
Г ардиновци	425,08	7,22
Укупно	5.895,78	100

Табела 11. Структура коришћења земљишта са билансом површина за подручје К.О. Чортановци

Ред. Бр	Намена простора		
		P (ha)	%
1.	Пољопривредно земљиште	45,39	6,37
2.	Шумско земљиште	609,07	85,52
3.	Грађевинско земљиште	-	-
4.	Водно земљиште	57,72	8,11
УКУПНО 1+2+3+4		712,18	100

Табела 12. Структура коришћења земљишта са билансом површина за подручје К.О. Ковиљ

Ред. Бр	Намена простора		
		P (ha)	%
1.	Пољопривредно земљиште	85,67	3,42
2.	Шумско земљиште	1986,38	79,29
3.	Грађевинско земљиште	239,74	9,57
	у резервату - насип	187,47	
	у резервату - канал	37,68	
	у резервату - саобр. инфраструктура	14,59	
4.	Водно земљиште	193,46	7,72
УКУПНО 1+2+3+4		2.505,25	100

Табела 13. Структура коришћења земљишта са билансом површина за подручје К.О. Гардиновци

Ред. Бр	Намена простора		
		P (ha)	%
1.	Пољопривредно земљиште	-	-
2.	Шумско земљиште	355,32	83,59
3.	Грађевинско земљиште	9,47	2,23
	у резервату - насип	9,47	
4.	Водно земљиште	60,29	14,18
УКУПНО 1+2+3+4		425,08	100

Табела 14. Структура коришћења земљишта са билансом површина за подручје К.О. Сремски Карловци

Ред. Бр	Намена простора		
		P (ha)	%
1.	Пољопривредно земљиште	15,35	1,56
2.	Шумско земљиште	896,97	90,96
3.	Грађевинско земљиште	7,74	0,78
	у резервату - канал	7,74	
4.	Водно земљиште	66,11	6,70
УКУПНО 1+2+3+4		986,17	100

Табела 15. Структура коришћења земљишта са билансом површина за подручје К.О. Крчедин

Ред. Бр	Намена простора		
		P (ha)	%
1.	Пољопривредно земљиште	0,21	0,01
2.	Шумско земљиште	429,44	90,63
3.	Грађевинско земљиште	-	
4.	Водно земљиште	43,85	
УКУПНО 1+2+3+4		473,49	

Табела 16. Структура коришћења земљишта са површина за подручје К.О. Бешка

Ред. Бр	Намена простора	
		P (ha)
1.	Пољопривредно земљиште	21,33
2.	Шумско земљиште	317,81
3.	Грађевинско земљиште	0,51
	у резервату	0,51
4.	Водно земљиште	38,84
УКУПНО 1+2+3+4		378,49

Табела 17. Структура коришћења земљишта са површина за подручје К.О. Петроварадин

Ред. Бр	Намена простора	
		P (ha)
1.	Пољопривредно земљиште	210,84
2.	Шумско земљиште	186,08
3.	Грађевинско земљиште	4,03
	у резервату - канал и објекти	4,03
4.	Водно земљиште	3,97
УКУПНО 1+2+3+4		404,92

Табела 18. Структура коришћења земљишта са површина за подручје К.О. Кађ

Ред. Бр	Намена простора	2010. го
		P (ha)
1.	Пољопривредно земљиште	-
2.	Шумско земљиште	6,03
3.	Грађевинско земљиште	4,17
	у резервату - насип	4,03
	у резервату - канал	0,14
4.	Водно земљиште	-
УКУПНО 1+2+3+4		10,20

Табела 19. Биланс површина

Основне категорије земљишта	2011. год.		2021
	ha	%	ha
А. Пољопривредно земљиште	378,79	6,52	378,
Б. Шумско земљиште	4.787,10	81,14	4.78 0
В. Водно земљиште	464,24	7,84	464,
Г. Грађевинско земљиште	265,65	4,50	265,
УКУПНО (А+Б+В+Г)	5.895,78	100,00	5.89 8

унапређења и уређења Резервата очување изворности и оригиналности предметног подручја,намена површина није промењена, осим у категорији грађевинског земљишта, због формирања туристичког локалитета (повећање износи 0,27 ha).

Укупно подручје обухваћено Просторним планом, према категоријама коришћења земљишта и билансом површина приказано је у наредној табели.

Табела 20. Биланс површина у обухвату Просто

Основне категорије земљишта	2011. год.		2021. год.	
	ha	%	ha	%
А. Пољопривредно земљиште	27.791,46	62,68	26.898,93	60
у Резервату	378,79	0,85	378,52	0,8
ван Резервата	27.412,67	61,83	26.520,41	59
Б. Шумско земљиште	6.507,45	14,96	6.746,79	15
у Резервату	4.778,94	10,78	4.778,94	10
ван Резервата	1.728,51	4,18	1.803,21	4,3
В. Водно земљиште	1.796,58	4,05	2.139,02	4,8
у Резервату	464,24	1,05	464,24	1,0
ван Резервата	57,97	0,13	400,41	0,9
река Дунав	1.274,37	2,87	1.274,37	2,8
Г Грађевинско земљиште	8.304,51	18,31	8.779,90	19
у Резервату	265,66		265,92	
туристички комплекси	-		0,26	
саобраћајна инфраструктура	14,59		14,59	
водни објекти	251,07	0,60	251,07	0,6
ван Резервата	8.038,85		8.513,98	
грађ. подручје насеља	5.131,78		5.131,78	
зоне кућа за одмор	2.195,53		2.222,30	
радне зоне и комплекси	73,52		257,53	
туристичко-рекреативни компл.	1,00		54,61	
манастирски комплекс	4,20		4,20	
саобраћајна инфраструктура	463,08		672,82	
водни објекти	169,74	17,71	170,74	18
УКУПНО (А+Б+В+Г)	44.400,00	100,00	44.400,00	10

Пољопривредно земљиште заузима највећу површину од 27.791,46 ha, односно 62,68% од укупне површине у обухвату Просторног плана. У планском периоду доћи ће до смањења пољопривредних површина највише због формирања радних зона изван насеља (првенствено уз важне саобраћајнице), викенд зона, туристичких локалитета и саобраћајне инфраструктуре, тако да ће пољопривредно земљиште заузимати око 60,67% од укупне површине подручја обухваћеног Просторним планом.

Шумско земљиште заузима површину од 6.507,45 ha односно 14,96% од укупне површине у обухвату Просторног плана, а чине га шуме и шумско земљиште у Резервату, приобаљу Дунава, као и у атару које чине мањи засади уз канале, путеве и у оквиру пољопривредних објеката. Планирано је минимално повећање површина под шумама на подручју ван Резервата, у оквиру заш- тићене околине манастира Ковиљ.

Водно земљиште заузима површину од 1796,58 ha односно 4,05 % од укупне површине у обухвату. У планском периоду је пред- виђено повећање ове категорије земљишта због планиране аку- мулације у Инђији (ППО Инђија).Значајну површину од 1274,37 ha заузима водно огледало Дунава, које чини 2,87 % од укупне површине у обухвату. Река Дунав представља главни саобраћајни речни правац кроз Европу односно окосницу мреже унутрашњих пловних путева Европе. Средишњи положај Републике Србије у току Дунава даје јој посебан значај у коришћењу и унапређењу међународног и регионалног водног саобраћаја.На простору

Резервата, Дунав са својим режимом вода и честим плављењем чини овај терен специфичним. Вода, која се приликом поплава акумулира у барама и депресијама, својим комуницирањем кроз канале и рукавце даје основни печат овом подручју и представља један од одлучујућих еколошких фактора у генези педосфере и појављивању биљног и животињског света.

Површина грађевинских подручја насељених места у обухвату Просторног плана преузета је из важеће просторне и урбанис- тичке документације, тако да укупна површина износи 5.131,78 ha. Викенд зоне са планираним повећањем површина за ту на-мену заузимају око 2.222,30 ha и налазе се углавном на сремској страни, односно у општинама Инђија и Сремски Карловци. Површине радних зона и комплекса су повећане са 73,52 ha на 257,53 ha.Наведено планирано повећање површина је преузето из

просторних планова општина (највеће повећање површина пла- нирано је у општини Инђија).Планирани туристичко-рекреатив- ни комплекси заузимају површину од 54,61 ha и налазе се изван Резервата, док је у Резервату планирана изградња туристичког комплекса на површини од 0,26 ha. Планирана изградња инфра- структурних објеката, на простору изван Резервата, заузима по- вршину од 210,74 ha.

На основу наведених планираних повећања, укупна површина грађевинског земљишта у обухвату Просторног плана повећана је за око 1 % .

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈА ЗЕМЉИШТА У РЕЗЕРВАТУ

1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА, ГРАЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОДРУЧЈА ПРЕМА УТВРЂЕНОМ РЕЖИМУ ЗАШТИТЕ У РЕЗЕРВАТУ

За подручје Резервата утврђена су правила уређења, грађења и коришћења према режимима заштите. Режими заштите прика- зани су на Реферaлној карти бр. 3 - Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара.

У условима и мерама заштите добијеним од Покрајинског за- вода за заштиту природе који су утврђени за Резерват, односно за сва три режима заштите у Резервату, забрањена је промена намене површина и изградња индустријских, пољопривредних и сличних објеката (туристички комплекси, хотелски комплекси и др.).

Дозвољена је изградња објеката за потребе заштите и упра- вљања, истраживања и едукације на локалитетима утврђеним овим Просторним планом (Реферална карта бр. 1 - Посебна наме- на простора). Да би се штетне последице у коришћењу простора и природних ресурса свеле на најмању могућу меру, дефинисани су локалитети на којима су постојећи објекти и дати услови за њихову реконструкцију или пренамену, односно изградњу но- вих објеката ради обогаћивања садржаја локалитета. Приликом

изградње нових објеката и реконструкције постојећих објеката, обавезно је користити природни материјал који преовлађује на том простору, архитектуру објеката уклопити у околни простор (ритски амбијент). Забрањено је подизање ограде око објеката, простора за камповање или туристичких локалитета. Дозвољена је изградња шетних стаза и шумских путева.

Режим заштите I степена

На просторима са овим режимом заштите забрањене су све ак- тивности осим научних истраживања (које не нарушавају приро- дне вредности), контролисане едукације и посете и спровођење заштитних мера и активности у циљу очувања и унапређења постојећег стања екосистема.

На овим просторима забрањено је коришћење природних ре- сурса и изградња објеката .

Режим заштите II степена

На овим просторима забрањена је изградња објеката.

Могуће су управљачке интервенције у смислу ревитализације и укупног унапређења Резервата.

У овом режиму заштите налази се ‚Радованова колиба“, која је планирана да се реконструише у видиковац.

Режим заштите III степена

На просторима режима заштите III степена дозвољена је адап- тација и изградња објеката и уређење површина на локалитетима дефинисаним овим Просторним планом, у складу са условима Покрајинског завода за заштиту природе.

Објекти су намењени за потребе посетилаца Резервата (едука-ција, посматрање, обилазак) као што су: ловачке и рибарске куће.

За потребе туризма планирано је уређење плаже на локалите- тима ‚Шлајз“ и код Гардиноваца, формирање простора за камп и уређење постојеће чарде ‚На крај света“.

Дозвољена је изградња шетних стаза. Изградњу шетних стаза треба извршити без промене рељефа, а ради лакшег кретања ту- риста горњи слој стазе извести од речног шљунка. Стазе извести према програму изградње и одржавања стаза управљача Резер- вата уз прибављену сагласност Покрајинског завода за заштиту природе.

Дозвољена је изградња међународне бициклистичке стазе чија је траса планирана по постојећем насипу. Изградњу бицик- листичке стазе вршити на основу правила грађења за инфра- структуру дата у наредном поглављу.

Поред наведених објеката, дозвољена је и изградња противпо- жарних осматрачница на локалитетима које ће утврдити упра- вљач Резервата и Покрајински завод за заштиту природе, у складу са потребама.

1.2. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА У ГРАНИЦАМА РЕЗЕРВАТА

У Резервату се од изграђених објеката налазе угоститељски објекат - чарда ‚На крај света“, неуређени простор са камп-при- колицама,

,‘Радованова колиба‘‘ на обали Агле, ,‘Рибарска колиба‘‘ на обали Дунава са локалним привезиштем за чамце (дрвени понтон), сојенице на локалитету ,‘Карловачка плажа‘‘, неуређене плаже ,‘Шлајз‘‘ и код Гардиноваца, као и викенд насеље ,‘Субић‘‘.

Чарда ,‘На крај света‘‘ и камп

Постојећа чарда ,‘На крај света‘‘ на локалитету Аркањ, на- лази се на парцели бр. 6756 КО Ковиљ. Објекти се задржвају у постојећем габариту (површина и висина) и изгледу. Поред објe- ката је дозвољено постављање надстрешнице или више мањих, са клупама за госте чарде. За надстрешницу користити природне материјале (дрвена конструкција и трска као кровни покривач). Висина надстрешнице мора пратити висину главног објекта - чарде. Паркинг простор за госте чарде обезбедити на парцели на којој се налази чарда.

На истој парцели на којој се налази чарда (парцела бр. 6756 КО Ковиљ), на површини према Дунавцу, формирати камп у ком ће бити омогућено камповање у објектима-камп кућицама, као и гостима са сопственом опремом. Камп приколице које су по- ставили појединци самоиницијативно потребно је уклонити, а простор уредити за планирану намену. Камп мора бити уређен тако да обезбеди несметано и сигурно кретање и боравак гостију, запосленог особља, несметан пренос ствари, заштиту здравља гостију и запосленог особља.

Укупна површина планирана за формирање кампа износи око 2750 m2. Од укупне површине, око 60% треба планирати за камп места а остало за друге потребне садржаје. Камп може садржати максимално 50 камп места. Минимална површина камп места је 32,0 m2. Камп мора имати: рецепцију, уређен простор за кампо- вање на ком се налазе основне смештајне јединице (камп место), заједничке санитарије за госте (ВЦ кабине, умиваоници, тушеви), посебне санитарне елементе (места за прање посуђа са довдом и одводом воде), прикључак на електричну енергију, одвођење вода у водонепропусне септичке јаме. Камп места морају бити очишћена од корења, шибља, поравната и затравњена (са мањим делом који је насут природним материјалом - камен или шљу- нак), са што мање мењања околног зеленила. Свако камп место мора бити обележено. Саобраћајнице у кампу (сабирне) извести од ситно ломљеног камена или речног шљунка и оне морају омо- гућити приступ возила и пешака до сваког камп места. Камп мора бити снабдевен затвореним корпама за отпатке које се морају ре- довно празнити (организована служба).

Прилазни пут до кампа извести од ситно ломљеног камена или речног шљунка. Ширина пута мора бити минимум 5,0 метара. Уз пут поставити дренажне канале, чија кота треба да буде мини- мално 10 cm нижа од постељице коловоза. Пад канала треба да буде 2%. Паркинг простор за камп обезбедити у оквиру парцеле планиране за камп.

За овај локалитет неопходна је израда урбанистичког пројекта.

Видиковац

Постојећи објекат ,‘Радованова колиба‘‘ који се налази на оба- ли Агле, на катастарској парцели бр. 4933 КО Ковиљ, планиран је за преуређење у

видиковац. Објекат је потребно реконструисати тако да задовољи потребе планиране намене (висина објекта, по- стављање платформе за посматрање на висину са које ће се омо- гућити посматрање целог подручја Резервата). За реконструкцију објекта потребно је прибавити сагласност Покрајинског завода за заштиту природе.

Рибарска колиба

Објекат ,‘Рибарска колиба‘‘, који се налази на левој обали Дунава,на катастарској парцели бр. 4933 КО Ковиљ, задржава се у постојећем габариту и не може мењати намену. Објекат се може адаптирати за потребе побољшања услова коришћења. Поред ри- барске колибе планирано је постављање привезишта за чамце, од монтажних елемената (дрвени понтон).

Локалитет ,‘Карловачка плажа‘‘ (сојенице)

На локалитету ,‘Карловачка плажа‘‘ на левој обали Дунава налазе се објекти - сојенице изграђене углавном од дрвета, које су веома неугледне и које је потребно реконструисати. Подизање нових сојеница није дозвољено а за реконструкцију постојећих сојеница потребно је прибавити сагласност и услове Покрајин- ског завода за заштиту природе. Поред сојеница могућа је адап- тација постојеће шумарске кућице у мини визиторски центар, као и уређење привременог камп простора (могућност подизања до 10 привремених дрвених мини објеката) у летњим месецима, уколико се прибаве сагласност и услови Покрајинског завода за заштиту природе. За овај локалитет потребна је израда урбанис- тичког пројекта.

Плажа

Плажа на локалитету Шлајз је ,‘дивља‘‘ плажа, на делу катас- тарске парцеле бр. 6843 КО Ковиљ, коју је потребно уреди тако да се сачува природно окружење у Резервату. Дозвољава се поста- вљање објеката који не могу бити сталног карактера. Укупно је планирано постављање 21 објекта и то девет кућица и дванаест сплавова. Површина сваког објекта (кућице, сплава) може бити максимално 30,0 m2. Висина кућице је приземље (П), максимална висина венца износи 3,0 m. Кров је кос, покривен трском или те- голом. Кућице морају бити изграђене од дрвета (зидови, прозори, врата). За заштиту дрвета користити средства за заштиту у при- родним нијансама браон боје. За конструктивне делове кућице могу се користити метални профили, који морају бити обојени нијансом браон боје као и кућице. Метални профили (делови) мо- рају бити обложени природним материјалом (дрво, трска).

Сплавови такође морају бити од дрвета, дозвољава се метални конструктивни део (обојен браон бојом као остали дрвени део) на који се поставља под од дрвета. Сплавови могу бити наткривени, а за покривач користити трску или теголу.

Обавезно је користити исти кровни покривач и за кућице и за сплавове (или трску или теголу).

Прилази сплавовима морају бити од дрвета (могући су метални конструктивни делови) обојени браон бојом. Приликом поста- вљања прилаза за сплавове не сме се нарушити природна морфо-

логија и вегетација обале. Забрањено је бетонирање, раскопавање обале, насипање, постављање дрвених талпи и сл.

Одвођење санитарних отпадних вода планирати у водонеп- ропусне, херметички затворене посуде, које се морају редовно празнити од стране надлежене комуналне организације, и то ван Резервата на за то предвиђене депоније.

Забрањено је спољње осветљавање објеката. Осветљење у објектима вршити расветним телима са усмереним светлима ка поду, без расипања, ради заштите природе Резервата. Због заб- ране стварања буке, не дозвољава се употреба агрегата за произ- водњу струје, разгласа, пуштање гласне музике.

Паркинг простор за потребе посетилаца плаже мора се обезбе- дити у непосредној близини, али изван границе Резервата. Обез- бедити простор за остављање бицикла.

Плажа код Гардиноваца, на делу катастарске парцеле бр. 2545 КО Гардиновци је постојећа неуређена плажа. За уређење ове пла- же применити исте услове као за плажу на локалитету ‚Шлајз".

За ове локалитете потребна је израда урбанистичког пројекта, уз услове Покрајинског завода за заштиту природе и надлежног водопривредног предузећа.

Викенд насеље ‚Субић"

Викенд насеље ‚Субић" је давно изграђено рибарско насеље са 35 рибарских кућица изграђених на плавном земљишту (у инун- дацији реке Дунав). Постојећи објекти се задржавају до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, које поставља надлежно водопривредно предузеће, без права на надокнадуште- те инвеститору. Простор између стубова испод платформе обје- кта не сме бити затворен ради омогућавања протока воде Дунава. Забрањено је око објеката подизати било какву ограду. Није доз- вољена изградња нових објеката.

Привезиште за чамце (дрвени понтон)

Планирана су три локалитета за привезиште за чамце (дрвени понтони) и то: локалитет на обали Дунава поред ‚Рибарске коли- бе", локалитет у близини плаже ‚Шлајз" на Дунавцу и локалитет на Дунавцу на парцели 6756. Сви локалитети се налазе у КО Ко- виљ. Привезиште изградити као дрвени понтон.

Привезишта, која се налазе у Резервату, потребно је изградити у складу са условима Покрајинског завода за заштиту природе.

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ПРОСТОР ВАН ГРАНИЦА РЕЗЕРВАТА

Правила уређења за простор ван граница Резервата дата су по целинама основних категорија земљишта и то за пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште и представљају смерни- це за израду планских докумената општина које се налазе у обух- вату Просторног плана.

2.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА НА

ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Уређење и коришћење простора на пољопривредном земљишту ван Резервата дозвољава се ради груписања оних насељских потреба који по својим локацијама и функционалним захтевима не треба да буду у оквиру грађевинских подручја насеља, као и из- градње објеката у већ постојећим комплексима.

Водећи рачуна о основним принципима заштите пољопри- вредног земљишта, на пољопривредном земљишту је могућа из- градња, адаптација или реконструкција следећих објеката:

- породичне стамбене зграде пољопривредног домаћин- ства у циљу побољшања услова становања чланова тог домаћинства или у случају природног раздвајања пољопривредног домаћинства највише до 200 m2 стам- беног простора;
- економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу, односно који су у функ- цији примарне пољопривредне производње (објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопривредних производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, објекти за гајење печурки, пужева и риба), а власнику је пољопривреда основна делат- ност и ако не поседује друго одговарајуће необрадиво пољопривредно земљиште;
- рибњака са пратећим објектима;
- проширење гробља или одређивање локације за ново гробље;
- изградња објеката који служе за одбрану од поплава, за одводњавање и наводњавање земљишта или за уређење бујица;
- регулација водотока у функцији уређења пољопривред- ног земљишта;
- изградње и проширења пољских путева који доприносе рационалнијем коришћењу пољопривредног земљишта;
- подизање расадника за производњу репродуктивног ма- теријала воћно-лозних и шумских дрвенастих врста;
- подизање пољозаштитних појасева.

Поред наведених објеката на пољопривредном земљишту до- звољена је и:

- изградња објеката инфраструктуре;
- проширење грађевинских подручја насеља, проширење постојећих и формирање нових зона у атару за потребе привреде, туризма, рекреације и др., (уколико се прили- ком израде просторних и урбанистичких планова утвр- ди потреба);
- изградња пратећих садржаја јавног пута (објекти угос- титељства, трговине, објекти намењени пружању услу- га корисницима пута), спортско-рекреативни објекти, радни комплекси и сл., уз обезбеђивање услова заштите животне средине;
- изградња воћарско-виноградарских кућица;
- изградња водопривредних, комуналних и других обје- ката;
- у складу са овим Просторним планом,

просторним пла- ном општине, одговарајућим урбанистичким планом и Законом о пољопривредном земљишту.

2.2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ

Под шумским земљиштем, у складу са Законом о шумама, под- разумева се земљиште на коме се гаји шума или земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште које је просторним односно урбанистич- ким планом намењено за шумску производњу. Дрвореди, шумски расадници и паркови у насељеним местима, као и групе шумског дрвећа које чини целину на површини до пет ари, не сматрају се шумама.

На шумском земљишту могу се градитит објекти који су у функцији шума, као и објекти у складу са донетим планским до- кументима:

- објекти у функцији туризма, рекреације и ловства;
- објекти у функцији шумске привреде (објекти за одржа- вање и експлоатацију шума, шумски путеви, противпо- жарне пруге) у складу са посебном основом газдовања шумама и годишњим извођачким плановима;
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урба- нистичким плановима.

Уређење и опремање шумског земљишта ће се вршити усклађи - вањем плана развоја шумског подручја и основа газдовања шума- ма са наменом из Просторног плана. На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес промена намене ће се вршити у складу са Законом о шумама.

Правила за уређење ловишта на шумском и пољопривредном земљишту

Уређење и опремање ловишта ће се вршити у складу са ловном основном и следећим условима:

- изградњу ловно-техничких објеката вршити у завис- ности од бројног стања дивљачи, а градити их од при- родних материјала и уклопити у природни амбијент ловишта;
- могуће је ограђивати делове ловишта, ради интензивног гајења и заштите и лова дивљачи;
- дозвољава се изградња ловно-производних и складиш- них објеката;
- подизати ремизе на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту ди- вљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминоза, влатастих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишего- дишње ремизе подизати од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста у зависности од услова средине. Ви- шегодишње ремизе ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати економску функцију (кроз пласман дрвне масе) и већу концентрацију дивљачи на малом простору;
- планирати изградњу пролаза за ниску и крупну ловну дивљач у оквиру саобраћајне инфраструктуре ради стварања еколошких коридора за њихово кретање.

Фазанерије

Фарме за производњу фазанске дивљачи могу се градити на шумском и пољопривредном земљишту. Локације и објекти за ову намену морају испуњавати ветеринарско-санитарне и друге услове прописане за узгој ове врсте дивљачи.

2.3. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

У складу са Законом о водама, воде и водно земљиште се може користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, приобално земљиште, не доводи у опасност живот и здра- вље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра. Водно земљиште дуж водотока се може користити само на начин којим се у целини не ремети водни режим и не ремети спровођење одбране од поплава и заштита од великих вода.

На водном земљишту могу се градити:

- објекти у функцији водопривреде, одржавања водотока, пловних путева, речног саобраћаја;
- објекти инфраструктуре у складу са просторним или ур- банистичким планом;
- објекти намењени рекреацији, туризму, разоноди на води, спортском риболову (привезиште, туристичко пристаниште, плажа, објекти и сл.).

У инундацији реке, од ножице насипа према реци у појасу ши- рине 10,0 m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно, могу се лоцирати објекти постављени на стубове са котом пода изнад нивоа велике воде реке (ниво вели- ке воде повратног периода једном у 100 година). Ови објекти у кориту реке могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штете инвеститору. Нове објекте у инундацији лоци- рати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече.

Овим Просторним планом дате су оријентационе локације пристаништа (путничко, теретно) и привезишта за пловне објекте наутичког туризма (рекреативни и излетнички пловни објекти). Капацитети и тачне локације ових објеката утврдиће се након де- таљног сагледавања хидротехничких карактеристика планира- них локација, израдом одговарјућих планских докумената.

Викенд насеље код Гардиноваца, које се налази у близини Ре- зервата, не може се ширити (забрањена је изградња нових обје- ката) а постојећи објекти се не могу доградјивати. Викенд насеље се задржава уз услове дефинисане Просторним планом општине Тител и услове надлежног водопривредног предузећа.

Према Закону о водама, у циљу очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других вод- них објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролаза великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је:

1. на насипима и другим водним објектима копати и од- лагати материјал, напасати крупну стоку, вући посече- но дрвеће, прелазити и возити моторно возило, осим на местима на којима је то дозвољено и обављати друге радње којима се може угрозити стабилност тих објеката;

2. на водном земљишту:
   1) градити објекте којима се смањује пропусна моћ ко- рита,
   2) одлагати чврсти отпад и опасан и штетан материјал,
   3) складиштити дрво и други чврст материјал на начин којим се ремете услови проласка великих вода,
   4) садити дрвеће на одбрамбеном насипу, у инунда- цијском појасу ширине најмање 10 m од небрање- не ножице насипа према водотоку, а у брањеној зони супротно издатим водним условима;
   5) прати возила и друге машине,
   6) вршити друге радње, осим у случају:
      (1) изградње објеката јавне инфраструктуре у складу са овим или посебним законом,
      (2) спровођења мера очувања, унапређења и пре- зентације природних вредности,
      (3) изградње објеката за коришћење вода, уређење водотока, обезбеђења пловидбе и спровођење заштитних мера на природним купалиштима, у складу са овим законом,
      (4) изградње објеката за заштиту вода од за- гађења,
      (5) изградње објеката намењених одбрани држа- ве,
      (6) формирања привремених депонија шљунка и песка тако да се не ремети пролазак великих вода, и на удаљености не мањој од 30 m од не- брањене ножице насипа,
      (7) предузимања радњи ради заштите људи, жи- вотиња и имовине,
      (8) вршења експлоатације минералних сировина у складу са овим и посебним законом;
3. у поплавном подручју градити објекте на начин којим се омета протицање воде и леда или супротно прописима за градњу у поплавном подручју;
4. садити дрвеће на одбрамбеном насипу, у инундацијском појасу ширине најмање 10 m од небрањене ножице на- сипа ка водотоку и у брањеној зони на удаљености до 50 m од унутрашње ножице насипа;
5. копати бунаре, ровове и канале поред насипа у појасу ширине најмање 10 m од небрањене ножице насипа пре- ма водотоку, односно до 50 m према брањеном подручју, осим ако је њихова функција заштита од штетног дејства вода или је техничком документацијом, урађеном у скла- ду са овим законом, доказано да није угрожена стабил- ност насипа;
6. мењати или пресецати токове подземних вода, односно искоришћавати те воде у обиму којим се угрожава снаб- девање питком или технолошком водом, угрожавају ми- нерална и термална изворишта, стабилност тла и објека- та;
7. мењати правац и јачину тока површинске воде која при- родно протиче или отиче са водног земљишта које је у

приватној својини;

8. градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радње којима се ремети функција или уг- рожава стабилност мелиорационих канала за одводња- вање и у обостраном појасу ширине од најмање 5 m од тих канала предузимати радње којима се омета редовно одржавање ових канала;
9. одлагати чврсти отпад и друге материјале у водотоке, акумулације, ретензије, мелиорационе и друге канале, упуштати загађене воде или друге материје и вршити радње, којима се може оштетити корито и обала водото- ка, утицати на промену његове трасе, нивое воде, коли- чину и квалитет воде, угрозити стабилност заштитних и других водних објеката или отежати одржавање водног система;
10. вршити, без одговарајућих водних аката, интервенције у кориту (осигурање обала, преграђивање корита, проши- рење и продубљење корита и друго);
11. изводити радове који би могли угрозити стабилност бра- не или њену намену, као и мењати природне услове у околини акумулационих и ретензионих басена на начин којим би се проузроковало клизања терена, појаве еро- зије или настајање вододерина и бујица;
12. изводити друге радове који би могли да угрозе стабил- ност и отежају одржавање регулационих, заштитних и других водних објеката.

Забрана вршења радњи може се проширити и изван граница водног земљишта, ако би се тим радњама угрозио водни режим или водни објекти.

2.4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

Изградња на грађевинском земљишту ван Резервата одвијаће се у складу са овим Просторним планом и важећим планским до- кументима (просторни и урбанистички планови) у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом.

2.4.1. Грађевинско подручје насеља

Границе грађевинског подручја насеља преузете су из важеће урбанистичке документације. Евентуална промена граница грађевинског подручја насеља, као и изградња у грађевинском подручју насеља вршиће се на основу урбанистичких планова насеља или просторних планова општина (кроз шематски приказ уређења насеља). Није дозвољено планирање проширења грађе- винског подручја насеља Ковиљ и Гардиновци у јужном делу на- сеља, односно према Резервату.

2.4.2. Грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља

Изградња на грађевинском земљишту ван грађевинских под- ручја насеља вршиће се према условима утврђеним овим Прос- торним планом, просторним плановима општина или одгова- рајућим урбанистичким плановима, у складу са Законом.

Грађевинско земљиште ван грађевинских подручја насеља су зоне кућа за одмор, радне зоне,

површине и комплекси у функ- цији туризма, спорта, рекреације, образовања и културе и инфра-структурни објекти.

Зоне кућа за одмор се налазе на подручју општина Сремски Карловци и Инђија и преузете су из просторних планова наве- дених општина. Изградња у овим зонама вршиће се у складу са условима из просторних планова општина Сремски Карловци и Инђија, а који морају бити усклађени са правилима уређења и грађења за ове зоне која су дефинисана у ППППН Фрушке горе.

Изградња у радним зонама које су обухвату овог Просторног плана, вршиће се на основу услова дефинисаних просторним плановима општина, односно одговарајућим урбанистичким плановима, уколико је просторним плановима општина утврђена њихова израда. Производне и прерађивачке делатности радних зона морају да задовољавају све критеријуме прописане за заш- титу природе и животне средине у погледу очувања квалитета земљишта, воде и ваздуха.

Основна правила уређења су следећа:

- морају имати довољно простора за потребе одвијања производног процеса, одговарајућу комуналну инфра- структуру и морају задовољити услове заштите животне средине (земља, вода, ваздух);
- морају имати: прилазни пут до мреже јавних путева пре- ма условима и уз сагласност надлежног јавног предузећа за путеве; морају бити снадбевени инфраструктуром и инсталацијама неопходним за производни процес; за- гађене отпадне воде морају се претходно пречистити пре испуштања у природне реципијенте; неорганski отпад мора се одвозити на одговарајуће депоније, а органски на даљу прераду;
- у оквиру сваке радне зоне (комплекса) могу се градити пословни објекти, производни, складишни, економски, услужни, објекти инфраструктуре и сл.;
- за пословне/радне објекте сопственик мора да обезбеди потребан број паркинг места на сопственој грађевинској парцели.

Туристичко-рекреативни комплекси или зоне могу бити у функцији различитих видова туризма (излетнички, културно- манифестациони, етно, ловни, риболовни), образовања и култу- ре (школе у природи, паркови скулптуре, уметничке колоније, летње позорнице), спорта, рекреације. Објекти могу бити разно- врсни, као што су објекти за смештај и боравак посетилаца (хо- тели, ресторани, школе у природи, уметничке колоније, летње позорнице, амфитеатри и сл.), здравствене установе (објекти и уређаји за коришћење природног лековитог фактора), спортски терени (базени, тениски терени, голф терени и сл.). Све слободне површине у склопу комплекса треба да буду парковски озелење- не и хортикултурно уређене. Све површине намењене јавном ко- ришћењу морају бити изграђене у складу са потребама особа са инвалидитетом и лица са посебним потребама.

Непосредно уз границу Резервата планирани су туристички локалитет ‚Тиквара‘‘ у КО Ковиљ и туристичко-спортско-рекре- ативни комплекси у близини црпне станице ‚‘Калиште‘‘ у КО Кађ.

Туристички локалитет ‚Тиквара‘‘ обухвата простор између границе Резервата и општинског

пута Ковиљ - Гардиновци, на парцелама бр. 3287-3292, у оквиру кога на појединим парцелама постоје изграђени објекти. На овом локалитету могуће је рекон- струисати постојеће објекте и изградити нове за потребе школе у природи, школе за старе занате, информациони центар за потре- бе Резервата, стамбени објекат и др. За овај локалитет је потребна израда урбанистичког пројекта (којим ће се ближе одредити намена објеката обухваћеном простору), уз прибављање услова Покрајинског завода за заштиту природе.

Локалитети туристичко-спортско-рекреативних комплекса у близини црпне станице ‚Калиште“ су планирани источно од црпне станице ‚Калиште“, поред одбрамбеног насипа, у непо- средној близини границе Резервата. Планирани локалитети су на парцелама бр. 6367-6370, бр. 6379-6382 и бр. 6397-6399 КО Кађ. На ова три локалитета могуће је градити смештајне капацитете као еко-бунгалове, угоститељске објекте, камп, спортске терене и друге садржаје намењене туризму, едукацији, ловству и рибо- лову. Паркинг простор је обавезно обезбедити унутар сваког ло- калитета (комплекса). Неопходно је задржати шумско земљиште око планираних комплекса, како би се задржало континуирано пружање станишта за животиње дуж насипа и канала. За реали- зацију ових локалитета потребна је израда урбанистичког проје- кта, а уколико је потребна промена регулације обавезна је израда плана детаљне регулације.

Манастирски комплекс Ковиљ утврђен је као споменик култу- ре - непокретно културно добро од великог значаја. Поред мана- стирског комплекса утврђена је заштићена околина манастирског комплекса Одлуком о утврђивању заштићене околине споменика културе Манастира Ковиљ (‚Службени гласник РС“, бр. 7/08). Простор у оквиру заштићене околине уређивати и користити у складу са наведеном Одлуком.

3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

3.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ОБЈЕКАТА У РЕЗЕРВАТУ

Привезиште за чамце

Привезишта за чамце, планирана у близини плаже ‚Шлајз“ (на Дунавцу до 30 везова), рибарске колибе (на Дунаву до 50 везо-

ва) и код кампа (парцела 6756 КО Ковиљ) градити као покретне, који плутају на води и прате ниво водостаја. Понтоне је потребно везати за обалу, а зими се, по потреби, могу склањати а чамце извлачити на копно. Понтони могу имати облик латиничног сло- ва L. Пре изградње и постављања понтона потребно је тражити услове Покрајинског завода за заштиту природе, а за привезиште на Дунаву и од Дирекције за пловне путеве.

Шумски путеви и пешачке стазе

Изградњу шумских путева потребно је вршити у складу са Правилником о условима за коришћење шумских саобраћајница („Службени гласник РС“, бр. 22/98):

- ширина пута минимално 3,5 m;
- на прелазе преко депресија поставити мостове, да би се обезбедио стални проток воде и пролази за животиње;
- на плитким депресијама поставити мостове од дрвених талпи у нивелети терена;
- на влажним деловима пута поставити дрвене талпе;
- ширина пешачке стазе минимално 1,0 метар.

Мрежу шумских путева у Резервату градити на основу посеб- них основа газдовања шумама, годишњих планова газдовања и програма отварања шума управљача Резервата, у складу са усло- вима датим овим Просторним планом и условима Покрајинског завода за заштиту природе.

Пешачке стазе градити ширине минимално 1,0 метар у завис- ности од околног простора. За насипање стазе користити природ- ни материјал, који се користи и за шумске путеве.

У Резервату у режиму III степена заштите се на основу овог Просторног плана могу градити још и:

- пунктови за потребе едукације и презентације природ- них вредности у традиционалном стилу од дрвета (над- стрешнице, столови, клупе) уз сагласност Покрајинског завода за заштиту природе;
- противпожарне осматрачнице;
- бициклистичка стаза према планираној траси и прави- лима грађења за инфраструктуру дата у наредном пог- лављу.

3.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ИНФРАСТРУКТУРНЕ СИСТЕМЕ И ОБЈЕКТЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА

САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Путни - друмски саобраћај

- државни пут I реда - ауто-пут (Е-75), изградити у окви- ру постојећег коридора (лева-јужна трака), а десну траку одговарајућим активностима (одржавање, реконструк-ција) задржати на одговарајућем нивоу услуге у складу са положајем и рангом овог путног капацитета као дела коридора X;
- државни пут I реда бр. 21, Нови Сад - Рума - Шабац, у оквиру обухвата ППППН ће се градити према предло- женој траси ван насеља, за моторни саобраћај интерре- гионалног нивоа са елементима и објектима за овај хије- рахијски ниво саобраћајница;
- трасу државног пута изабрати тако да се минимизира заузимање новог

- елементи (препоруке) државних и општинских
су у следе

ПУТЕВИ	ДП I реда	ДП II реда	С
ширина коридора (m)	100 (ауто-пут) 80	40	2
ширина путног појаса (m)	80 (ауто-пут) 40 (остали	20	1
саобраћајне траке (m)	2x3,5	2x3,25	2
ивичне траке (m)	2x0,35	2x0,3	2
банкина(m)	2x1,5	2x1,2	2
Носивост	тежак саобраћај	средње тежак саобраћај	л
Vrac (km/h)	120 (ауто-пут) 100	80	(

пољопривредног земљишта, као и да се делимичном комасацијом минимизира нарушавање постојећа организација атара;

- државне путеве II реда (новоустановљене трасе) треба модернизовати - градити у оквиру утврђеног путног ко- ридора са елементима који припадају том рангу пута, с тим да се води рачуна о функционалности и рационал- ности градње;
- државне путе I и II реда, потребно је реконструисати у оквиру постојећих коридора уз обезбеђење елемената активне и пасивне безбедности који припадају том рангу пута. Сва укрштања решити у складу са условима упра- вљача над јавним путевима, кроз израду одговарајућих урбанистичких планова, уз обезбеђење потребних еле- мената безбедности и увођење одговарајуће сигнализа- ције. Дуж ових путева минимизирати број укрштања са атарским путевима а у перспективним радним зонама

ван насеља обезбедити сервисну саобраћајницу која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака (искључи- во преко постојећих саобраћајних прикључака атарских путева на јавне путеве, уз претходно прибављене услове за реконструкцију постојећег саобраћајног прикључка и уз сагласност управљача над јавним путем);

- профиле државних путева I и II реда у насељеним мести- ма обезбедити као насељске саобраћајнице са елементи- ма уличног профила који омогућује сегрегацију мотор- ног (динамичког) и немоторног саобраћаја - обостране пешачке стазе са зеленим појасом између површина и по могућству сепарисаном бициклистичком стазом. У зависности од обима саобраћаја у центрима насеља предвидети семафоре и друга решења у циљу заштите насељских функција (мере успоравања саобраћаја
и сл.);

- укрштања путева и пруга обезбедити следећим решењи- ма:
- укрштање државног пута I реда и пруге као и осталих др- жавних путева који имају повећан обим саобраћаја пред- видети у денивелацији са обебеђењем задовољавајућих елемената активне и пасивне безбедности саобраћаја (обезбеђење слободног профила),
- укрштаје државних путева I реда и осталих јавних пу- тева међусобно решити укрштањима у нивоу са одгова- рајућом прегледношћу и осталим безбедносним мерама;
- општинске - локалне путеве пројектовати по устаљеним трасама- атарским путевима са минимизацијом новог заузимања пољопривредног земљишта али са обез- беђењем потребних елемената за безбедна кретања.

У оквиру обухвата Просторног плана егзистираће различити хијерархијски нивои некатегорисани - атарски путеви за које се утврђују следећи услови:

- главни атарски пут има ширину коридора од 12 - 15 m у коме се смешта сва инфраструктура и коловоз;
- сабирни атарски пут има ширину коридора 8 - 10 m и служи за двосмерни саобраћај;
- приступни атарски пут има ширину коридора 4 - 6 m и у њему се одвија једносмерни саобраћај, а на деоницама где су обезбеђене мимоилазнице и двосмерни саобраћај.

Прилазни путеви до садржаја у атару се воде кроз ове коридоре а димензије и изграђеност коловоза (земљани, тврди или савре- мени застор) се утврђују у зависности од очекиваног саобраћаја.

Железнички саобраћај

За планирану изградњу, реконструкцију и модернизацију же- лезничких капацитета (пруга и постројења) на простору обухвата Просторног плана, потребно је претходно урадити саобраћај- но-техничко-технолошке студије које ће тачно дефинисати све потребне активности у оквиру

реконструкције и модернизације која ће задовољити прописане услове и нормативе из Закона о железници, као и нормативе Железнице Србије (Правилник 314 и

315), уз обавезну имплементацију решења у ниже облике планске документације.

Елементи (препоруке) железничких пруга дати су у следећој табели:

ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ	Магистралне	Остале пруге	Индустријска пруга (колосек)
ширина коридора (m)	400	400	
ширина пружног појаса (m)	16 (12у насељу)	16 (12у насељу)	
ширина колосека (mm)	2 x 1435	1435	1435
минимални полупречник кривине Rmin (m)	300	300	180
макс.нагиб нивелете ( )	12,5	25	25
носивост (kN)	225 kN	180 kN	(150)180 kN
Vrac (km/h)	250	(120)160	60

Водни саобраћај

Све садржаје и програме развоја у оквиру обале пловног пута реке Дунав треба ускладити са Правилником Дунавске комисије.

Приликом изградње објеката у оквиру пловног пута Дунав, ус- лове треба тражити од Дирекције за пловне путеве ‚Пловпут“ из Београда која је задужена за одржавање и развој пловних путева.

Услови за ову деоницу Дунава (km 1224.8 - km 1257.8) износе:

- минимална дубина пловног пута при ЕН (ниски пловид- бени ниво) је H=2,5 m;
- ширина пловног пута Bpl = 200 m;
- минимални радијус кривине пловног пута је R=1000 m.

Немоторни саобраћај

Пешачке и колско-пешачке стазе (до микролокалитета) могуће је градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина пешачке стазе 1,0 m,
- минимална ширина пешачко-колске стазе 5,0 m,
- изградња застора је могућа од доступних материјала (препорука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.) као и од савремених материјала (асфалт и др.). За колско -пе- шачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бициклистичке стазе потребно је реконструисати/градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина бициклистичке стазе 1,5 m (2,5 m - двосмерни саобраћај),
- изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт),
- застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће но- сивости.

Објекти преко водотока (мостови):

- изградња од природних материјала - дрвета,
- искључиво за пешачки и режимски (повремени) колски саобраћај (искључиво путничка возила),

- минимална ширина моста 5,0 m (колско-пешачки мост 7,0 m),
- носивост за лак саобраћај,
- обавезна изградња заштитне ограде на мостовима мини- малне висине 1,2 m.

Пратећи садржаји уз путеве

Станице за снабдевање горивима (ССГ) као пратећи путни садржаји се могу градити уз све путеве, на деоницама унутар и ван насеља, придржавајући се основних одредби које прози- лазе из Закона о јавним путевима. У појасу уз државне и оста- ле путеве унутар насеља избор микролокације пре свега зависи

од постојећег броја и стања ССГ, зонинга насеља, постојећих и планираних намена простора, заштићених природних добара, као и других релевантних података (стање еколошких параметара, правци дувања ветрова, положаја индустријских и других еколошки проблематичних садржаја, положаја стамбених зона, школа и свих других садржаја где је могуће потенцијално угрожавање животне средине).

Опште смернице за избор микролокације ССГ-ма (бензинске и гасне станице) уз обавезно испуњавање инфраструктурних, ко- муналних, еколошких и осталих услова, а на основу претходно урађеног Плана детаљне регулације су:

1. Ако је у питању само основни садржај (станица за снабде- вање горивом)
   - 60 m ширина фронта парцеле;
   - 30 m дубина парцеле.
2. Ако су у питању основни и додатни садржаји (ССГ, сервис, праоница, мотел и др.)
   - 0,5 - 1,5 ha површине за смештај свих потребних садр- жаја;
   - придржавање прописаних удаљености од раскрсница и укрштаја са другим инфраструктурним системима.

Ови објекти могу се градити на удаљености у зависности од ранга државног или општинског пута и то:

- 20 m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса ДП I реда;
- 10 m (ЗОЈП чл.1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса ДП II реда;
- 5 m (ЗОЈП чл1 и чл.29) од спољне ивице земљишног појаса општинског пута.

Уз јавне путеве се могу градити и пословни објекти, објекти за смештај пољопривредне механизације, складиштење и пре- раду пољопривредних производа. Ове садржаје препоручљиво је координисано везивати на државне путеве преко сервисне саобраћајнице, са периодичношћу од минимално 400 m између прикључака.

Аутобуска стајалишта се могу градити уз све путеве у обли- ку сепарисаних ниша и са елементима који обезбеђују безбедан трансфер путника и одвијање динамичког саобраћаја.

ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Снабдевање водом

- снабдевање водом насеља која су на простору у обухвату Просторног плана обезбедити из локалних водозахвата;
- дугорочно посматрано, трајно решење водоснабдевања представља изградња новосадског регионалног система;
- око постојећих и планираних изворишта подземних вода, као и објеката који су у функцији водоводног сис- тема (резервоари, црпне станице и доводник) дефиниса- ти зоне и појасеве санитарне заштите изворишта према Закону о водама и у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите из- воришта водоснабдевања („Службени гласник РС“, бр. 92/08);
- извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (ре- зервоари, црпне станице и др.),

како би се комплетирао цео систем, а тиме безбедили и потребни капацитети;

- снабдевање индустрије водом нижег квалитета обезбе- дити захватањем из речних система или из подземља, захватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолош- ког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);
- код снабдевања индустријских капацитета, који про- дукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рецир- кулације;
- трасу водоводне мреже у насељу полагати између две регулационе линије у уличном фронту, по могућности у зелени појас. Трасу полагати са једне стране улице или обострано, зависно од ширине уличног фронта;
- трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим

уличним инсталацијама обезбедити челичном заштит- ном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,20 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- сви радови на пројектовању и изградњи водоводног сис- тема морају се извести у складу са законом и уз саглас- ност надлежних органа.

Одвођење вода
- у насељима пројектовати и градити канализациону мре- жу као сепаратну, тако да се посебно прихватају сани- тарне, а посебно атмосферске воде;
- извршити предтретман отпадне воде индустрије до ни- воа квалитета који задовољава санитарно-техничке ус- лове за испуштање у јавну канализацију, па их тек онда упустити у насељску канализациону мрежу;
- минимални пречник уличних канализ а- ционих колектора не сме бити мањи од 0200 mm;
- минималне падове колектора одредити у односу на ус- војене пречнике, према важећим прописима и стандар- дима;
- црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сер- висно возило;
- пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) до степена који пропише надлежно во- допривредно предузеће;
- атмосферску канализацију градити делимично као за- цевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а дели- мично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;
- атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепа- ратору уља и масти;
- одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама оба- везно зацевити према важећим прописима и стандарди- ма.

Хидротехнички објекти и системи
- улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала;
- забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, ус- поравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореме- тити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- Израдити хидрауличко-хидролошку студију тока Дуна- ва од km 1225 до km 1250, која ће обухватити анализу плављења рукаваца, меандара, фокова, бара, мочвара, високих греда и дати услове њихове ревитализације у смислу одрживог и побољшаног развоја резервата;
- уређење отворених канала и регулационих радова на ко- ритима потока и

мелиоративних канала биће дефиниса- но израдом одговарајуће пројектно-техничке докумен- тације и у складу са водним условима;
- дуж обала реке и канала, са обе стране обезбедити по минимум 14,0 m (у грађевинском подручју минимум 7,0 m) слободног простора преко којег ће се вршити одржа- вање канала;
- одбрамбени насип мора бити заштићен тако да се у брањеном појасу ширине 100 m и небрањеном појасу ширине 60 m не могу гради- ти никакви објекти, копати канали, садити дрвеће и сл., у складу са одредбама Закона о водама.

ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Зона заштите термоенергетске инфраструктуре

Заштитни коридор гасовода, нафтовода и продуктовода дефи- нисан је Законом о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника („Службени лист СРЈ“, бр. 29/97), односно Зако- ном о енергетици и одговарајућим правилницима и износи 200 m на једну и другу страну од осе цевовода. У појасу ширине 30 m са једне и друге стране од осе цевовода забрањена је изградња објеката у заштитном коридору.

Гасоводна и нафтоводна инфраструтура

Гасводну и нафтоводну инфраструктуру градити и дистрибу- цију вршити у складу са Правилником о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљово- доника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт („Службени лист СФРЈ“, бр. 26/85) и Правилника о техничким нормативима за пројекто- вање и полагање дистрибутивног гасовода од ПЕ цеви за радни притисак до 4 бара („Службени лист СРЈ“, бр. 20/92), Законом о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника („Службени лист СРЈ“, бр. 29/97), Закона о транспорту, дистри- буцији и коришћењу природног гаса („Службени гласник РС“, бр. 66/91, 53/93, 67/93, 48/94, 12/96).

Основни услови и правила грађења за гасоводну инфраструк- туру за подручје обухвата Просторног плана су изводи из горе поменутих Закона и Правилника:

Гасоводи и нафтоводи високог притиска и гасоводи средњег притиска и објекти у саставу гасовода

Гасовод и нафтовод се може градити у путном појасу нека- тегорисаног пута, на пољопривредном земљишту, на шумском земљишту у појасу шумског пута и стазе, уз сагласност власника (корисника) парцеле.

Удаљеност укопаног гасовода средњег притиска од стубова електричне расвете, надземне нисконапонске и телекомуника- ционе мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубо- ва, односно у складу са условима надлежних предузећа.

При укрштању цевовода гасовода и нафтовода са високонапон- ским водовима, обавезна је израда Елабората утицаја далековода на гасовод.

Ако се гасовод и нафтовод поставља испод саобраћајнице прокопавањем те саобраћајнице, полаже се у ров на пешчану постељицу и са

двоструком антикорозионом изолацијом, према прописима. Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице бу- шењем рова испод те саобраћајнице, мора се употребити одгова- рајућа заштитна цев гасовода.

Укрштање и паралелно вођење гасовода и нафтовода са са- обраћајницама, водотоцима и каналима, електроенергетским и телекомуникационим кабловима мора бити у складу са условима надлежних предузећа за инфраструктуру.

Укрштање са каналима и водотоцима може се извести и поста- вљањем гасовода и нафтовода са заштитном цеви на конструк- цију мостова.

Код проласка у близини или паралелног вођења гасовода уз друге објекте одстојање не сме бити мање од:

- 10,0 m од спољне ивице путног појаса државног пута I реда;
- 5,0 m од спољње ивице путног појаса државног пу та II реда и општинског пута;
- 1,0 m (мерено хоризонтално) од темеља грађевинских објеката, уколико не угрожава стабилност објекта;
- 0,5 m од спољне ивице других укопаних инсталација и мелиорационих објеката;
- 10,0 m од ножице насипа регулисаних водотока и канала.

Гасоводна мрежа ниског притиска (дистрибутивна мрежа)

- гасовод ниског притиска градити подзмено;
- дубина полагања гасовода мора бити минимално 0,8 m;
- локација ровова треба да је у зеленом појасу између тро- тоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод градити испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ри- гола.

Укрштање и паралелно вођење гасовода са другим подземним инсталацијама и другим инфраструктурним објектима извести у складу са условима од надлежних институција и власника инста- лација.

Дистрибутивни гасовод се не може градити испод зграда и других објеката. Надземно полагање дистрибутивног гасовода се врши само изузетно, уз посебну заштиту од механичких, темпе- ратурних и утицаја стварања кондензата.

Удаљеност укопаних гасоводних инсталација од стубова елек- тричне расвете, надземне нисконапонске и телекомуникационе мреже, мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, од- носно у складу са условима надлежног предузећа за инфраструк- туру.

Гасни прикључак

Гасни прикључак је део дистрибутивног гасовода који спаја уличну мрежу са унутрашњом гасном инсталацијом. При пола- гању гасног прикључка поштовати одредбе важећих прописа који ову област уређују. Сагласност за прикључење на јавну дистрибу- тивну гасну мрежу затражити од надлежног дистрибутера гаса. Траса цевовода мора остати трајно приступачна.

Гасни прикључак не полаже се у складишта запаљивих и екс- плозивних материја. Кућни-мерно регулациони сет не сме се по- стављати унутар објекта, на места где нема природне вентила- ције, мора бити удаљена од електричног ормарића минимално 1,0 m, као и од отвора на објекту (прозора, врата) минимално 1,0 m мерено по хоризонтали.

ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Општа правила грађења електроенергетске инфраструктуре:

- Трафостанице градити као зидане, монтажно-бетонске (МБТС) и стубне (СТС), за рад на 20 kV напонском ни- воу на основу услова из Плана;
- Површина за изградњу зидане или МБТС трафостанице треба да буде око 5,0X6,0m, минимална удаљеност од других објеката треба да буде 3m.
- Стубна трафостаница се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели влас- ника (корисника), најмање 3,0 m од других објеката;

Електроенергетску подземну мрежу градити по следећим ус- ловима:

- Електроенергетску мрежу градити у коридорима са- обраћајница, некатегорисаних путева, шумским путе- вима и стазама, ван зона I и II степена заштите заштиће- ног добра;
- Електроенергетску мрежу градити подземно, а у случају плавног терена иста може бити грађена и надземно;
- Дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- Каблове полагати поред саобраћајница и уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза, од- носно по условима надлежног предузећа за путеве;
- У коридорима државних путева каблови који се граде паралелено са државним путем, морају бити постављени минимално 3,00 m од крајње тачке попречног профила пута;
- Минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,50 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви.

Електроенергетску надземну мрежу треба градити по сле- дећим условима:

- Средњенапонску 20(35) kV мрежу и нисконапонску мре- жу на шумском земљишту градити подземно у путном појасу шумског пута или стази, док ће се високонапон- ска мрежа (110 kV) градити надземно, по могућности у постојећим коридорима;
- У заштићеном природном добру електроенергетску мрежу градити на основу плана детаљне регулације и у складу са условима надлежног Покрајинског завода за заштиту природе Србије;
- Око надземних 110 kV далековода обезбедити коридор 25 m, око 220kV 35 m, а око 400 kV 40 m од осе далеково- да са обе стране;

- Грађење објеката у овом коридору, као и засађивања ста- бала мора бити у складу са,техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергет- ских постројења СРПС Н.ЦО. 105 (Службени лист СФРЈ бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности СРПС Н.ЦО. 101 (Службени лист СФРЈ, бр. 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења (Службени гласник РС,бр. 36/09), као и условима на- длежног предузећа;
- Електроенергетску мрежу градити у складу са Правил- ником о техничким нормативима за изградњу надзем- них електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV (Службени лист СФРЈ, бр. 65/88 и Службени лист СРЈ 18/92);
- Средњенапонску(20(35) kV и нисконапонску мрежу до 1 kV градити по условима из Просторног плана;
- Проводнике електроенергетског вода постављати на гвоздене, односно бетонске, стубове;
- Стубове надземне мреже на плавном терену, за потребе садржаја у природном добру, постављати поред путе- ва (некатегорисаног, шумског) на минималном рас- тојању од 0,5-1,0 m
- Паралелно вођење и укрштање електроенергетске ин- фраструктуре са саобраћајном, водопривредном, енер- гетском и телекомуникационом инфраструктуром мора бити у складу са условима надлежних предузећа за ин- фраструктуру;
- Минимална удаљеност електричног стуба од земљиш- ног појаса пута при укрштању, треба да буде од 10-40m у зависности од категорисаности пута, односно по услови- ма надлежног предузећа за путеве;
- Минимална висина најнижих високонапонских провод- ника треба да буде око 7,5m, при укрштању са путевима, односно по условима надлежног предузећа за путеве;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса неелектрифициране пруге при укрштању, треба да буде од 5,0-10,0 m, а минимална висина најнижих проводника 7,0 m, односно по условима надлежног пре- дузећа;
- Минимална удаљеност електричног стуба од пружног појаса електрифициране пруге при укрштању, треба да буде минимално 15,0 m, а минимална висина најнижих проводника 12,0 m, односно по условима надлежног пре- дузећа.

Правила за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV

Реконструкција надземних водова свих напонских нивоа вр- шиће се на основу овог Плана и условима надлежног предузећа, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др., трансформацију напона,

поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV.

ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Електронска комуникациона мрежа (ЕК) обухвата све врсте каблова који се користе за потребе електронских комуникација (бакарне, коаксијалне, оптичке и др.) као електронске комуника- ционе објекте. Изградња електронске комуникационе инфраструк- туре и објеката реализоваће се по условима из Плана.

Електронску комуникациону мрежу градити подземно на под- ручју Плана, у коридорима саобраћајница свих нивоа и ван зона I и II степена заштите заштићеног добра.

Електронска комуникациона инфраструктура ван грађевин- ског подручја насеља

ЕК мрежу градити у коридорима саобраћајница свих нивоа, некатегорисаних и шумских путева и стазама, ван зона I и II степена заштите заштићеног добра;

Дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање 0,8-1,2m;

Ако постоје постојеће трасе, нове ЕК каблове полагати у исте;

При паралелном вођењу ЕК и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,50m и 1,0m за каблове на- пона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50m, а угао укрштања око 90 ;

При паралелном вођењу ЕК и гасних инсталација, најмање рас- тојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1,6 bara, мора бити најмање 1,5m, а кабловски разделници и кабинети 4,0 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 bara, мора бити најмање 0,6m, од гасних инсталација, високог притиска ис- под 1,6 bara, мора бити најмање 0,6m,а кабловски разделници и кабинети 4,0 m, од гасних инсталација, средњег притиска 0,5-1 bara, мора бити најмање 0,4m,а кабловски разделници и кабинети 2,0 m и од од гасних инсталација ниског притиска до 0,5 bara, мора бити најмање 0,4m, а кабловски разделници и кабинети 1,0 m;

При укрштању ЕК и гасних инсталација, најмање растојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1,6 bara, мора бити најмање 0,4m, а подручје укрштања је 1,5 m, од гасних ин- сталација, високог притиска испод 1,6 bara, мора бити најмање 0,4m, а подручје укрштања је 1,0 m, гасовода средњег и ниског притиска мора бити најмање 0,4m, а подручје укрштања је 0,4 m мора бити најмање 0,4m, а подручје укрштања је 1,5 m,;

При укрштању и паралелном вођењу ЕК кабла са цевоводом во - довода, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,6 m, а вер- тикално 0,5 m, од цевовода одводне канализације, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5m, као и вертикално растојање.

У циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључцима и пре- ласка на нову технологију развоја у области електронских еко- муникација, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канализације од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај електронске комуникационе опреме унутар парцела корисника;

За потребе удаљених корисника, може се градити бежична (РР) електронска комуникациона мрежа.

Услови грађења бежичне ЕК мреже (РР) и припадајућих обје- ката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне електронске комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, баз- них радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, у зонама привредне делатности, у објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника;
- Слободностојеће антенске стубове, као носаче антена по могућности градити у привредним зонама и ободима насеља и атару;
- Слободностојећи антенски стубови у заштићеном при- родном добру се могу градити у III степену заштите на локацијама предвиђеним ППППН;
- Објекат за смештај електронске комуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни;
- Комплекс са електронском комуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени;
- Напајање електричном енергијом вршиће се из нискона- понске мреже 0,4 kV;
- До комплекса за смештај мобилне комуникационе оп- реме и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне са- обраћајнице;
- Слободне површине комплекса озеленити.

Услови за подизање заштитних појасева зеленила

Ради формирања заштитних појасева зеленила (ветрозаштит- ни и пољозаштитни) ван простора СРП ‚Ковиљско петровара- дински рит“ и Националног парка ‚Фрушка гора“, а у оквиру са- обраћајне, водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, дате су смернице за њихово подизање. Уколико постоји довољна ширина регулације у оквиру саобраћајне и водне инфраструкту- ре, могуће је формирати заштитне појасеве, али је нерационално да њихова ширина буде мања од 5м.

Смернице, које представљају препоруку за формирање заш- титних појасева у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре ван заштићених подручја су:

- у оквиру заштитног појаса ДП I реда се не планира по- дизање заштитних појасева зеленила, осим уколико ши- рина заштитног појаса то дозвољава,
- у оквиру заштитног појаса ДП II реда, уколико шири- на заштитног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитни појас зеленила ширина од 11 m (формирати га обострано са сваке стране по 5,5 m),
- у оквиру заштитног појаса општинског пута, уколико ширина појаса то дозвољава, могуће је формирати заш- титне појасеве минимум 5 m,

- на местима међусобног укрштање саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зелени- ла, потребно је придржавати се услова везаних за безбед- ност саобраћаја,
- ускладити положај заштитних појасева зеленила са постојећом и планираном подземном и надземном ин- фраструктуром,
- у оквиру водног земљишта уз канале, уколико постоји довољна ширина њихове регулације, могуће је формира- ти заштитне појасеве зеленила ван појаса потребног за одржавање канала и
- у оквиру водног земљишта уз водотоке и канале уз које су формирани насипи, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила или друге засаде дрвећа, водећи рачу- на о заштити насипа.

Смернице које представљају препоруку за формирање заштит- них појасева зеленила у оквиру пољопривредног земљишта ван заштићених подручја (пољозаштитни појасеви), који се подижу ради заштите од ветра и еолске ерозије уз некатегорисане путеве и каналску мрежу:

- формирање појасева од просечно 10м ширине (минимум 6 м),
- формирање главних појасева управно на правац дувања ветра, а споредних управно на правац главних појасева,
- формирање једноредних или дворедних појасева у зони мање угрожености од ветра, а у зони јаког ветра и суше појасева од 3-5 редова од лишћарских врста аутохтоног порекла,
- формирање појасева на међусобном растојању од 30 њи- хових висина, како би се остварили ефекти заштите од ветра, одношења земљишта и усева у фази семена,
- формирање ажурних типова појасева (са већим бројем отвора распоређених по целом профилу појаса) и
- анализа својине земљишта потребног за формирање заштитних појасева зеленила.

Потребна је према условима из овог Плана, израда планске и техничке документације (основе газдовања шумама и пројекатска документација) којом ће се одредити сви заштитни појасеви зе- ленила, посебно просторни распоред и типови заштитних пољо- заштитних појасева, дефинисати њихова ширина, међусобна рас- тојања и конкретан избор врста, у складу са условима станишта, уз забрану коришћења инвазивних врста. За формирање заштит- них појасева је потребно прибавити услове Покрајинског завода за заштиту природе.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имплементација Просторног плана представља процес приме- не и спровођења циљева и решења утврђених Просторним пла- ном. Реализација овог процеса захтева дефинисање система упра- вљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), затим утврђивање потребних активности, мера и инструмената за имплементацију, утврђи- вање

приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових обавеза, овлашћења и од- говорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем сис- тему управљања у Републици Србији и подразумева координира- не активности различитих нивоа органа државне управе у про- цесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја:

- државни ниво - ресорна министарства Владе РС;
- покрајински ниво - ресорни секретаријати Владе АПВ;
- ниво локалних самоуправа - ресорна оделења и службе јединица локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доноше- ња одлука, заснованих на потреби реализације циљева и решења утврђених Просторним планом, при чему приоритет имају функ- ције и садржаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговор- ност за реализацију ових садржаја имају органи државне управе.

Реализација функција и садржаја јавног значаја, представља неопходан предуслов за реализацију свих осталих планских ре- шења, те има карактер развојног ‚прага“. Без њихове реализа- ције, не могу се очекивати значајни развојни ефекти у другим областима привређивања. Наведени државни органи, у складу са својим нивоом, овлашћењима, обавезама и одговорностима, мо- рају бити координатори планираних активности и актера у про- цесу имплементације. Активности свих нивоа управљања морају бити међусобно усклађене.

Активности на имплементацији Просторног плана вршиће се преко органа и тела, која ће формирати Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Средства за финансирање ових активности обезбедиће се из средстава АП Војводине, општина у обухвату Просторног плана, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју Просторног плана.

Сходно томе у имплементацији Просторног плана учествују:

- Републичка агенција за просторно планирање, Органи- зациона јединица за територију АП Војводине;
- Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине;
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине;
- Покрајински секретаријат за привреду;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду;
- Покрајински секретаријат за образовање, управу и на- ционалне заједнице;
- Покрајински завод за заштиту споменика културе;
- Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад;
- ЈП „Војводинашуме“, ШГ ‚Нови Сад“, Нови Сад;
- ЈП ‚Воде Војводине“ Нови Сад;
- ЈП ‚Национални парк Фрушка гора“, Сремска Камени- ца;
- ЈП Путеви Србије, Београд;
- ЈП Железнице Србије, Београд;

- Дирекција за унутрашње пловне путеве ,‘Пловпут‘, Бе- оград;
- ,‘Електровојводина‘, Електродистрибуција ,‘Нови Сад‘, Нови Сад;
- ЈП ЕМС Београд;
- Предузеће за телекомуникације ,‘Телеком Србија‘, Ди- рекција за технику, Извршна јединица Нови Сад, Нови Сад;
- ,‘НИС-Нафтагас‘, Нови Сад;
- Град Нови Сад и Скупштине општина Инђија, Сремски Карловци и Тител.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

Смернице за израду просторних планова

Овим Просторним планом дефинисано је уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене - Резервата кроз планска ре- шења развоја, која је обавезно уградити приликом израде прос- торних планова општина које се налазе у обухвату Просторног плана. Правила уређења, грађења и коришћења подручја Резер- вата, спроводиће се сагласно решењима из овог Плана и утврђе- ним режимима заштите из важеће Уредбе о заштити специјалног резервата природе ,‘Ковиљско - петроварадински рит‘) и оба- везујућа су за израду просторних планова нижег хијерархијског нивоа. Основна намена простора у границама Резервата, дефини- сана предметним Просторним планом, не може се мењати пла- новима нижег хијерархијског нивоа. Поред тога, дате су основне смернице и за простор изван Резервата кроз поглавље ,‘Правила уређења за простор ван граница Резервата‘ (по основним катего- ријама земљишта и то за пољопривредно, шумско, водно и грађе- винско земљишта), које је потребно детаљније разрадити кроз израду просторних планова. У току је израда просторних плано- ва: Просторни план Града Новог Сада, Просторни план општине Инђија и Просторни план општине Сремски Карловци. У плану је израда Просторног плана општине Тител. До доношења нових просторних планова, примењиваће се важећи планови, у делови- ма који нису у супротности са овим Просторним планом.

У току је израда Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор реке Дунав Е-80 и Измена и допуна Просторног плана подручја инфраструктурног коридора аутопу- та Е-75, деоница Суботица-Београд (Батајница).

За систем продуктовода урађен је ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОД- РУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СИСТЕМА ПРОДУКТОВОДА КРОЗ СРБИЈУ (Сомбор - Нови Сад - Панчево - Београд - Смеде- рево - Јагодина - Ниш)

У току је израда Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор гасовода Јужни ток.

За планирани Паневропски нафтовод (Југоисточни европски нафтовод СЕЕП) потребна је израда Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор.

Смернице за израду урбанистичких планова

При изради урбанистичких планова неопходно је примењива- ти основне услове/правила уређења и грађења из овог Просторног плана. Правила

уређења,грађења и коришћења подручја у Резер- вату, према утврђеном режиму заштите, обавезујућа су за израду урбанистичких планова и не могу се мењати. До доношења нових урбанистичких планова, примењиваће се важећи урбанистички планови, у деловима који нису у супротности са овим Простор- ним планом.

Урбанистичке целине и зоне, објекти и инфраструктура морају бити уређени/изграђени у складу са:

- условима заштите од елементарних непогода (земљо- трес, пожари, поплаве, грома и др.) и ратних дејстава;
- условима заштите животне средине, заштите природних и културних добара;
- важећим законима и прописима који регулишу ову об- ласт.

За израду урбанистичких планова неопходно је прибављање услова надлежних организација и јавних предузећа у чијој је на- длежности њихово издавање.

Планирана је израда Плана детаљне регулације реконструк- ције, модернизације и изградње двоколосечне пруге Београд-Но- ви Сад-Суботица-граница Мађарске,деоница Стара Пазова-Нови Сад.

Планирана је израда Плана детаљне регулације за високона- понске 110kV далеководе, као прикључне далеководе за планира- не трафостанице 110/20 kV (Ср.Карловци, Победа, Ковиљ).

Урбанистички пројекти

Овим Просторним планом дефинисана је обавезна израда ур- банистичког пројекта за:

- локалитете у Резервату за које је Просторним планом утврђена обавеза;
- локалитете који се налазе непосредно уз границу Резер- вата и то:
- туристички локалитет ‚Тиквара“ у КО Ковиљ;
- локалитете туристичко-спортско-рекреативних компле- кса у близини црпне станице ‚Калиште“ у КО Кађ.

Планови и програми

Просторни план спроводиће се и обавезним уграђивањем ње- гових одредби у:

- планове и програме јавних предузећа у области инфра- структуре (саобраћај, водопривреда, електропривреда, електро комуникације и др.);
- планове и програме за развој подручја од посебног ин- тереса (зоне заштићених природних и културних добара и др.);
- посебне планове, програме, пројекте и основе за поједи- не области (коришћење и уређење Резервата, развој ри- барства, уређење пољопривредног и шумског земљишта, рекултивација деградираног земљишта, заштита живот- не средине и др.).

У непосредној зони изградње другог колосека магистралне железничке пруге у делу који је у контактној зони са СРП Ковиљ- ско-петроварадинским ритом (посебно у зони где се предвиђа из- градња објеката пруге), обавезно је идејним пројектом прописати и применити одговарајуће мере заштите (у оквиру техничких ре-

шења објеката) од утицаја овог магистралног инфраструктурног система на СРП-е.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ Заштита природних вредности

Полазећи од констатованог стања, уочених појава и тенденци- ја, као и прописаних режима заштите и постављених циљева у средњорочном периоду приоритети су:

- мере и активности у заштити вегетације и флоре (ауто- хтоне шуме, акватична станишта);
- мере заштите фауне (орнитофауна водених станишта, валоризација и инвентаризација фаунистичких вреднос- ти);
- мере заштите пејсажних вредности (опште мере зашти- те, посебне мере заштите предела.

Шуме, шумско земљиште и заштитно зеленило

Шуме и шумско земљиште на подручју Резервата:

- очување постојећих аутохтоних шумских заједница и њихова примена у пошумљавању нових површина на за то погодним стаништима;
- садња еуроамеричких топола на стаништима где њихов узгој даје добре резултате;
- организовање максималне шумске производње уз заш- титу укупног екосистема;
- побољшање услова станишта за развој дивљачи и развој ловног туризма.

На подручју ван Резервата:

- унапређење стања постојећих шума;
- формирање заштитног зеленила;
- повезивање шума и заштитног зеленила у систем зеле- них површина;
- развој ловног туризма.

Заштитно зеленило:

- предузимање мера ради достизања оптималног стања постојећих шума и развоја производних, заштитних функција и туристичко-рекреативних активности;
- повећање површина под шумама ради постизања опти- малне шумовитости;
- формирање мреже заштитног зеленила у оквиру путне и каналске мреже и пољопривредног земљишта.

Привреда (пољопривреда и индустрија)

- развој свих видова пољопривредне производње у складу са природним потенцијалима, компаративним предност- тима подручја и захтевима тржишта,
- развој мањих агроиндустријских капацитета на бази расположивих сировина,
- стварање услова за активирање малих и средњих преду- зећа.

Туризам

- уређење простора за лов: реконструкција већ постојећих објеката и привеза, изградња платформи за посматрање животиња;
- постављање туристичке сигнализације за наутичаре за већ постојеће објекте на Дунаву;

- реконструкција и преуређење објекта ‚Радованове коли- бе‘‘ у видиковац;
- изградња привезишта код ‚Рибарске колибе‘‘ на Дунаву, у Резервату у близини плаже ‚Шлајз‘‘ на Дунавцу и на Дунавцу (парцела 6756 КО Ковиљ);
- изградња кампа, поред чарде ‚На крај света‘‘.

Саобраћајна инфраструктура

Свеобухватни развој овог простора зависи и од укупног развоја Војводине и жеље да се оствари ниво еколошког очувања, али и афирмације овог простора. Због великог обима финасијског анга- жовања, ради реализације планских решења утврђене су две фазе реализације и то:

Прва фаза реализације планских решења у домену саобраћаја била би изградња/реконструкција општинских путева у функ- цији афирмације локалитета планираних садржаја у Резервату:

- изградња општинског пута од ДП бр.22.1 - до пута Беш- ка - Чортановци - Иришки Венац;
- реконструкција општинских путева:
- Вилово - Гардиновци - ДП бр.22 (Е-75);
- Нови Сланкамен - Крчедин - ДП бр.22.1;
- Бешка - Чортановци - Иришки Венац;
- Нови Карловци - ДП бр.22 (Е-75) - Бешка;
- Бешка - викенд насеље Калакача;
- Бешка - ДП бр.22.1;
- од пута Бешка - Чортановци - Иришки Венац до викенд насеља Чортановачка шума;
- од пута Бешка - Чортановци - Иришки Венац до Кру- шедола;
- Сремски Карловци - Стражилово.
- реконструкција и изградња државних путева:
- државни пут I реда бр.22 (ауто-пут Е-75, коридор X),
- државни пут I реда бр.22.1,
- државни пут I реда бр.21,
- државни пут I реда бр.7,
- државни пут II реда бр 122,
- државни пут II реда бр 110.
- реализација и изградња у оквиру међународног цикло коридора бр.6

Друга фаза подразумева изградњу у домену водног саобраћаја и то капацитете прихватних објеката наутичког туризма:

- марине (привезишта) код Сремских Карловаца;
- путничког пристаништа код Чортановачке шуме и Сремских Карловаца.

Такође, у овој фази предвиђене су активности у домену желез- ничке инфраструктуре:

- магистрална пруга бр.2 (Е-85) коридор X, (Београд) - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - државна граница
- (Kelebia), реконструкција/ изградња другог колосека;
- регионалне пруге бр. 6, (Нови Сад) - Распутница Сајлово
- Римски Шанчеви - Орловат Стајалиште, реконструк- ција/изградња;
- локалне пруге бр. 9, Петроварадин - Беочин, рекострук- ција/изградња.

Водопривредна инфраструктура

- израда хидрауличко-хидролошке студије тока Дунава од km 1225 до km 1250;
- наставак радова на чишћењу локалитета Бурма у складу са Идејним пројектом чишћења канала Бурмански вок, Стари Дунав и Широки мет и везе Гардиновачког дунав-

ца са Аркањем;
- побољшање водоснабдевања насеља проширењем капа- цитета постојећих водозахвата;
- изградња постројења за пречишћавање отпадних вода у Новом Саду;
- изградња канализационих система и система за пре- чишћавање отпадних вода у осталим насељима у обух- вату Просторног плана (приоритетно Ковиљ и Гардинов- ци);
- решавање водоснабдевања и одвођења вода на туристич- ким локалитетима.

Електроенергетска инфраструктура
- изградња ТС 110/20 kV „Инђија 2“;
- изградња прикључног 110 kV далековода за ТС 110/20 kV „Инђија 2“;
- реконструкција ТС 35/10 kV у разводна чворишта;
- реконструкција 10 kV мреже;
- реконструкција дистрибутивних 10/0,4kV трафостани- ца;
- изградња 20 KV далековода Ковиљ-Шајкаш;
- изградња 20 KV далековода Будисава-Шајкаш;
- изградња 20 KV далековода Ковиљ-Гардиновци.

Електронска комуникациона инфраструктура
- потпуна дигитализација телефонских централа и из- градња оптичких спојних путева до свих комуникацио- них чворова;
- изградња широкопојасне електронске комуникационе мреже.

Гасоводна инфраструктура
- гасификација насеља Гардиновци изградњом разводног гасовода средњег притиска и МРС Гардиновци,
- ревитализација и проширење постојеће гасоводне мре- же.

Мрежа насеља и јавне службе
- изградња недостајуће инфраструктуре, посебно канали- зационе мреже;
- повећање доступности јавних служби и услуга (здрав- ствена и социјална заштита, месне канцеларије, кому- налне и техничке службе, сервиси) путем савремених информационих технологија;
- изградња дневних центара и домова за прихват старих лица;
- побољшање услова основног образовања опремањем објеката савременим наставним средствима.

Заштита и унапређење животне средине
- формирање локалног регистра извора загађивања као дела интегралног (националног) регистра Републике Србије;
- успостављање континуалног система мониторинга ква- литета животне средине (воде, ваздуха, земљишта), буке и биомониторинга;
- обезбедиће се снабдевање насеља водом највишег ква- литета;
- изградиће се канализациони системи и уређај за пре- чишћавање отпадних вода насеља и туристичких лока- литета;
- одлагање комуналног отпада ће се вршити у складу са Стратегијом управљања отпадом, у складу са којом је предвиђена изградња

регионалних депонија у Новом Саду, Инђији и Зрењанину и мрежа сабирних центара и трансфер станица;
- одлагање сточних лешева ће се вршити у складу са Зако- ном о ветеринарству и Стратегијом управљања отпадом;
- санација постојећих депонија са рекултивацијом;
- унапређење и повећање зеленог фонда свих катего- рија насељског зеленила и заштитног зеленила дуж саобраћајница, око комуналних објеката, радних зона, економија и на деградираним површинама;
- вршиће се коришћење пољопривредног и шумског земљишта у складу са прописаним режимима заштите.

Заштита непокретних културних добара
- израда програма конзервације, рестаурације и ревита- лизације непокретних културних добара на подручју Просторног плана, са утврђивањем приоритета и фаза реализације;
- утврђивање евидентираних непокретних културних до- бара за културна добра.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем подручја које обухвата Просторни план, заснивање се на развој- но-управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркентишкој, истражи- вачкој и другим подршкама.

Развој, уређење, коришћење и заштита простора у обухвату Просторног плана, односно реализација планских решења реа- лизоваће се на основу мера и инструмената за имплементацију Просторног плана, које се заснивају на изради одговарајућих планских докумената и програма, изворима финансирања, одго- варајућој институционалној подршци и информатичкој подршци.

Одговарајући плански документи и програми које је потребно израдити ради даље имплементације Просторног плана дати су у овом поглављу у тачки V 2. Смернице за израду просторних и урбанистичких планова и друге развојне документације за под- ручје Плана.

Извори финансирања развоја и заштите планског подручја за- висиће од врсте приоритетних пројеката који ће се реализовати и нивоа надлежности. Основне линије финансирања чиниће буџет- ска средства републичког, покрајинског, градског и општинског нивоа, кредитна средства фондова и банака, као и учешће у раз- личитим програмима Европске Уније ради коришћења средстава из предприступних и структурних фондова за реструктурирање привреде и изградњу капиталних објеката. Финансијско-еко- номске мере подразумевају и учешће Града и општина из окру- жења приликом реализације регионалних пројеката.

Средства за финансирање приоритетних пројеката просторног уређења, обезбедиће се из буџета и других извора финансирања - буџета Републике Србије, АП Војводине, Града и општина, по- себних фондова, могућих концесионара,

иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју обухвата.

Институционална подршка се односи на активно учешће свих субјеката који су наведени као учесници у имплементацији овог Просторног плана.

Праћење и координацију активности на реализацији Простор- ног плана потребно је обезбедити кроз одговарајући информа- циони систем којим је потребно, поред праћења спровођења мера заштите, уређења и коришћења Резервата, омогућити обједињено праћење и туристичке понуде и потражње, као и праћење компле- ментарних активности у окружењу Резервата. Ово ће омогућити перманентну процену укупних ефеката заштите и развоја под- ручја, као и евентуално доношење корективних одлука, у односу на усвојена планска решења.

Стратешко опредељење Србије је да у што скоријој будућности постане држава кандидат за учлањење у Европску Унију (ЕУ), што отвара могућности за приступ читавом низу специфичних фондова, конституисаних управо као подршка просторном раз- воју, са циљем да се унапреде и усагласе постојеће и потенцијал- не просторне структуре са европским, те је неопходно обезбеди- ти стратешке пројекте којима би се конкурисало за подршку из ових фондова.

На основу члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 УС и 24/11) и члана 34. став 1. алинеја 5. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 27. фебруара 2012. године, донела је

Одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2012 од 27.2.2012. године.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом утврђују се основе организације, коришћења, уређења и заштите подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" на деловима територија Града Сомбора и општине Апатин.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чине реферални карте израђене у размери 1: 50.000, и то: реферална карта 1 - Посебна намена простора; реферална карта 2 - Мрежа насеља и инфраструктурни системи подељена у две карте: 2.1 - Мрежа насеља и саобраћајна инфраструктура и 2.2 - Водопривредна, електроенергетска, гасоводна, нафтоводна и електронска комуникациона инфраструктура; реферална карта 3 - Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара, и реферална карта 4 - Карта спровођења.

Графички део- реферални карте Просторног плана из става 2. овог члана, израђују се у 8 примерака, и оверава их

својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" на животну средину се састоји из текстуалног дела и графичког прилога израђеног у размери 1:50 000.

Графички прилог из става 2. овог члана израђује се у 8 примерака, и оверава га својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Просторним планом дефинисано је уређење, коришћење и заштита подручја посебне намене - Резервата.

Просторни план ће се спроводити директно за подручје Резервата које чини посебну намену, сагласно планским решењима развоја, правилима уређења, грађења и коришћења Резервата, и применом у тврђених режима заштите из важеће Уредбе о заштити специјалног резервата природе "Горње Подунавље".

Члан 6.

Графички део донетог Просторног плана - рефералне карте из члана 3. став 2. ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини АП Војводине (један комплет), Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два комплета),

Министарству животне средине, рударства и просторног планирања (један комплет), Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију АП Војводине (један комплет), Граду Сомбору (један комплет), општини Апатин (један комплет) и ЈП Завод за урбанизам Војводине Нови Сад (један комплет).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију АП Војводине.

Члан 7.

Право на непосредан увид у Просторни план, текстуални и графички део, имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања.

Члан 8.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти ускладиће се са одредбама ове одлуке на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности са овом одлуком.

Члан 9.

Текстуални део Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује у електронском облику и доступан је путем интернета.

Члан 10.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-3/12

Нови Сад, 27. фебруар 2012. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,

проф. др Бранислава Белић, с.р.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ ГОРЊЕ ПОДУНАВЉЕ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

ЈП „Завод за урбанизам Војводине“, Нови Сад (обрађивач Плана), приступио је изради Просторног плана подручја посеб- не намене Специјалног резервата природе „Горње Подунавље“ (у даљем тексту: План), на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Горње Подунавље („Службени лист АПВ“, бр. 8/07), чији је сас- тавни део Програм за израду Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Горње Подунавље.

Носилац израде Плана је Покрајински секретаријат за урба- низам, градитељство и заштиту животне средине а координатор активности Републичка агенција за просторно планирање - Ор- ганизациона јединица за територију АП Војводине.

Израда Просторног плана започета је у складу са одредбама За- кона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 47/03 и 34/06) и Правилника о садржини и изради планских докуме- ната („Службени гласник РС“, бр. 60/03). У међувремену ступио је на снагу Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС и 24/11), као и Правил- ник о садржини, начину и поступку израде планских докумената („Службени гласник РС“, бр. 31/10, 69/10 и 16/11), у складу са који- ма је сачињен Концепт

плана (прва фаза у изради Плана).

Плански основ за израду Плана представља Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 88/10) и Регионални просторни план Аутономне Покрајини Војводине („Службени лист АПВ“, бр. 22/11)

Правни основ за израду Плана представља:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС и 24/11);
- Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, бр. 88/10);

- Уредба о заштити Специјалног резерва та природе „Горње Подунавље“ („Службени гласник РС“, бр. 45/01, 81/08 И 107/09).

У поступку јавног увида Покрајински завод за заштиту при- роде је доставио Мишљење на Нацрт ППППН СРП ‚‘Горње По- дунавље‘‘ (бр. 03-1747/2) у ком истиче да је георефернцирањем картографских података 2011. године утврђено да постоје одступања површина у режиму заштите I, II и III степена у односу на површине исказане у Уредби.

Текст плана је допуњен и формулисан у складу са закључком Комисије за спровођење поступка јавног увида на начин да је поред нумеричких података по режиму заштите из Уредбе у за- гради дат одговарајући нумерички податак преузет из Мишљења Покрајинског завода за заштиту.

Просторно планска решења усаглашена су са прописима који посредно или непосредно регулишу ову област:

Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10-исправка);

Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон и 43/11-УС);

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);

Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гла- сник РС“, бр. 135/04 и 36/09);

Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04);

Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);

Закон о заштити од буке у животној средини (‚‘Службени гла- сник РС‘‘, бр. 36/09 и 88/10);

Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95 и 23/01-СУС, ‚‘Службени лист СРЈ‘‘, бр. 16/01-УС, ‚‘Службени гла- сник РС‘‘, бр. 20/09);

Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 30/10);

Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91, 83/92, 54/93, 60/93, 54/96 и 53/93, 67/93, 48/94, 101/05-др.закон) (одредбе чл.9. до 20.);

Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заш- тићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (‚‘Службени гласник РС‘‘, бр. 5/10 и 47/11);

Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон);

Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр.62/06, 65/08 и 41/09);

Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 41/09);

Закон о сточарству („Службени гласник РС“, број 41/09);

Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“, бр. 91/05, 30/10);

Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10);

Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93- др.закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96 и 101/05-др.закон) (одредбе чл. 81. до 96.);

Закон о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 123/07 и 101/11);

Закон о железници („Службени гласник РС“, бр. 18/05);

Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09 и 104/09-др.закон);

Закон о рударству и геолошким истраживањима (‚‘Службени гласник РС‘‘,бр. 88/11)

Закон о геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, бр. 44/95 и 101/05-др. закон чл. 38 ст.3);

Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 84/04 и 57/11);

Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 129/09);

Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10);

Закон о туризму („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);

Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, бр. 18/10);

Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, бр. 36/09);

Закон о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС „, бр. 111/09 и 92/11)

Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09)

Закон о потврђивању Конвенције о сарадњи на заштити и одр- живом коришћењу реке Дунав („Службени лист СРЈ - Међународ- ни уговори“, бр. 02/03);

Закон о потврђивању Конвенције о процени утицаја на живот- ну средину у прекограничном контексту („Службени гласник РС - Међународни уговори“, бр. 102/07);

Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта („Службени гласник РС“, бр. 102/07);

Закон о заштити државне границе (‚‘Службени гласник РС‘‘, бр. 97/08);

Уредба о утврђивању водопривредне основе Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 11/02);

Уредба о заштити специјалног резервата природе „Горње По- дунавље“ („Службени гласник РС“, бр. 45/01, 81/08 и 107/09);

као и други законски и подзаконски акти који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

План (друга фаза у изради Плана) садржи текстуални део са 16 табела, 1 графиконом и графички део.

Текстуални део има следећи основни садржај: I Полазне ос- нове, II Принципи, циљеви и општа концепција просторног раз- воја подручја посебне намене, III Планска решења развоја под- ручја посебне намене, IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења и V Имплементација.

Графички део Плана чине: Реферална карта 1. ‚‘Посебна наме- на простора‘‘, Реферална карта 2.‘‘Мрежа насеља и инфраструк- турни системи‘‘, Реферална карта 3. ‚‘Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара‘‘ и Реферална карта 4. ‚‘Карта спровођења‘‘; у размери 1:50 000.

Паралелно са израдом Плана, а на основу Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посеб- не намене Специјалног резервата природе Горње Подунавље („Службени лист АПВ“, бр. 8/07), припремљен је Извештај о Стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Горње Подунавље.

План се доноси за период до 2021. године, са елементима за им- плементацију до 2015. године.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Специјални резерват природе Горње Подунавље (у даљем текс- ту Резерват) проглашен је 2001. године као заштићено природно добро од изузетног значаја, односно I категорије, на основу Уред- бе о заштити Специјалног резервата природе „Горње Подунавље“ (‚‘Службени гласник РС‘‘, бр. 45/01, 81/08 и 107/09).

Резерват представља ретко очуван ритски комплекс (Моно- шторски и Апатински рит) са специфичним природним, културно-историјским,

туристичким, амбијенталним и другим вредностима.

Горње Подунавље ужива и међународну заштиту. Због позна- тих орнитолошких вредности ово природно добро је издвоје- но као станиште птица (IBA подручје), али и биљака и дневних лептира (IPA, PBA). Уписано је у Рамсарску листу као значајно влажно подручје у складу са Рамсарском конвенцијом. Део је EMERALD мреже којом су обухваћена подручја значајна за заш- титу и очување дивљих биљних и животињских врста и њихо- вих станишта, и представља потенцијални резерват биосфере (UNESCO-MaB).

Специфичности Резервата су:

Аутентичност (изворност-аутохтоност) - Огледа се у очува- ности типичних и специфичних вредности изворне природе. По- седује особине које чине да ово подручје има посебне природне вредности.

Репрезентативност - Очуваност и разноврсност изворних орографских и хидрографских облика ритова, очуваност и бој- ност изворних биљних заједница ритова, разноврсност и богат- ство флоре и фауне, као и особита лепота пејзажа чине темељни феномен овог природног добра.

Пејзажне вредности - Пејзажно-амбијенталне вредности у сми- слу атрактивности, смена водених и копнених екосистема, имају велику вредност. У разноврсним, богатим и раскошним природ- ним појавама и облицима у њиховој међусобној повезаности, у складној испреплетености сачувана је исконска лепота природе.

Туристичке вредности - Налазећи се уз реку Дунав, у близи- ни градова Сомбора и Апатина, добро повезан комуникацијама и лако приступачан, Резерват својим природним особеностима, ле- потом, могућностима за лов и риболов и другим спортско-рекре- ативним активностима на води, поседује и могућност развоја боравишно спортско-рекреативног туризма, излетничког и ек- скурзионог туризма, манифестационог туризма, еко туризма, се- оског туризма и других видова туризма. Као значајан туристички потенцијал важно је истаћи и трасу међународне бициклистичке стазе уз Дунав - цикло коридор 6, који већим делом пролази кроз Резерват.

Еколошке вредности - Резерват представља једну од последњих оаза изворне природе и сложени мозаик различитих екосистема (барских, мочварних, водених, ливадских, жбунастих, шумских) који га у ширем смислу чине јединственом целином. Има еколош- ки значај у функцији очувања станишта различитих биљних и животињских врста као и њихових животних заједница.

Научно-истраживачке вредности - Као подручје на коме су се очувале битне карактеристике ритова, у Резервату је могуће и по- требно вршити научна истраживања.

Простор у обухвату Плана (ван граница Резервата), у коме се налазе и околна насеља, представља административни и делом природни оквир Горњег Подунавља и има карактер делимично измењеног аутохтоног амбијента у коме до изражаја долазе чо- векове активности (насеља, обрадиве површине, шумарство, лов и риболов и др.) са својим културно-историјским и етнолошким вредностима.

Изванредан гео-саобраћајни положај (Паневропски мултимо- дални коридор VII-међународни пловни пут VIc категорије) на реци Дунав, положај Општина у обухвату Плана у граничном појасу и повољне природне и хидролошке карактеристике, чине одличне претпоставке за реализацију стратешких опредељења за развој овог подручја.

Основни разлог за израду Плана јесте стварање услова за реа- лизацију националних, републичких, покрајинских и локалних интереса, првенствено у области заштите, унапређења и развоја подручја Резервата природе, као и стварање планског основа за организовани просторни развој, заштиту и уређење овог под- ручја.

Овај плански документ такође, треба да пружи основ за реали- зацију бројних европских иницијатива и различитих конвенција које је потписала наша земља, а које се односе на режим пловид- бе, заштиту приобаља, квалитет воде реке Дунав, као и страте- гије просторног развоја и на њима заснованих развојних програ- ма и пројеката.

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје Плана налази се у крајњем северозападном делу Ре- публике Србије, односно АП Војводине и једним делом се грани- чи са Републиком Мађарком и Републиком Хрватском. У регио- нално-географском погледу планско подручје припада Панонској низији. У физичком смислу, подручје се простире правцем север- југ, у висинским зонама од 95 до 80 тнв. У административном смислу планско подручје припада Западнобачком управном ок- ругу (Град Сомбор и општина Апатин).

Границе обухвата Плана чине:

- на северу државна граница Републике Србије са Репу- бликом Мађарском,
- са источне стране, спољне (источне) границе катастар- ских општина Бачки Брег, Колут, Бездан и Бачки Моно- штор, у Граду Сомбору, као и спољне (источне) грани- це катастарских општина Купусина, Апатин и Сонта, у општини Апатин;
- на југу и западу средином тока реке Дунав.

1.2. ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Граница Специјалног резервата природе ,,Горње Подунавље[441],

почиње на средини пловног пута реке Дунав, на државној гра- ници Републике Србије и Републике Мађарске на km 1433, и иде североисточно до великог насипа прве одбрамбене линије до саме границе са Мађарском затим на исток државном границом између Републике Србије и Републике Мађарске до Бајског канала код старе карауле - Продор (Карапанџа). Ту граница прелази Бајски канал на његову источну, леву обалу до секундарног насипа, и иде западном ножицом секундарног насипа на југ до места где се секундарни насип спаја са насипом поред леве обале Бајског канала. Од те тачке граница даље иде на југ западном ножицом насипа до уставе „Шебешфок“. Код уставе „Шебешфок“ грани- ца се ломи под правим углом и скреће на запад идући северном ножицом насипа асфалтног пута Бездан - мост на Дунаву „51 - дивизија“ до споја са насипом прве одбрамбене линије, где се гра- ница ломи и под правим углом на југ пресеца асфалтни пут, као и канал Бездан-Бечеј и избија на секундарни насип десне обале тог канала, пресеца секундарни насип и избија на јужну ножицу насипа. Од те тачке граница наставља јужном ножицом секундар- ног насипа у правцу запада до подножја насипа асфалтног пута мост „51. дивизије“ - Бездан и наставља источном ножицом тог насипа у правцу југа до места где насип, односно асфалтни пут скреће под правим углом према Дунаву. Граница иде даље запад- ном ножицом секундарног насипа који се налази поред леве обале канала ДТД у правцу југ-југоисток до спајања истог са насипом друге одбрамбене линије код места званог „Костина пумпа“.

Од места спајања секундарног насипа са насипом друге од- брамбене линије граница заштићеног природног добра иде на југоисток западном и јужном ножицом насипа до места где се спаја са Великим каналом (Бездан-Бечеј), где се ломи под пра- вим углом и иде на север источном ножицом насипа поред десне обале Великог канала до насеља Бездан где се ломи под правим углом и иде на исток пресецајући канал Бездан-Бечеј обухва- тајући притом простор Чапљарника, долази до насипа (асфалтни пут Бездан-Бачки Моноштор). Ту се граница ломи и враћа на југ идући западном ножицом насипа до почетка шуме газдинске је- динице „Колут-Козара“, одељење 18, пресеца пут Бездан-Бачки Моноштор под правим углом у правцу истока, иде северним и источним рубом одељења 18, ГЈ. „Колут-Козара“, прелази же- лезничку пругу Бездан-Бачки Моноштор,

наставља на исток северном страном одељења 11 до одељења 10 где скреће под правим углом идући у правцу севера западном ивицом одељења 10 и 9 до асфалтног пута Сомбор - Бездан и ломи се под правим углом према истоку до речице Плазовић (Кињош) и прелази на њену леву обалу. Кад граница пређе на леву обалу ре- чица Плазовић иде на југ њеном левом обалом до северозападног руба одељења 30, газдинске јединице „Колут-Козара“. Даље, гра- ница се наставља северозападним и западним рубом одељења 30, 25, 24 и 19 до подножја асфалтног пута Сомбор-Бездан (до споме- ника руским борцима), те наставља северним рубом одељења 19 и 20 у правцу истока до западног руба одељења 21, пресеца пут Сомбор-Бездан обухвата одељења 21 са запада, севера и истока до источног руба одељења 22, где скреће на југ идући источним ру- бом одељења 22 и 27, затим скреће на запад идући јужним рубом одељења 27, затим наставља источним рубом одељења 27 и 28 на југ до одељења 33 где скреће на југозапад идући јужним рубом одељења 33 и 32 до речице Плазовић (Кињош), прелази речицу и наставља јужним рубом одељења 32 и 31 до границе са одељењем 13 (ревир Штрбац). Од те тачке граница скреће на југ идући исто- чном страном одељења 13, затим на запад јужним рубом одељења 13, пресеца железничку пругу Бездан-Сомбор, наставља јужним рубом одељења 14 до обале великог канала Бездан-Бечеј, прела- зи канал, ломи се под правим углом у правцу севера и наставља секундарним насипом поред десне обале тог канала до бродо- градилишта северно од Бачког Моноштора, где избија на насип друге одбрамбене линије поред леве обале канала ДТД. Граница даље наставља подножјем (западна ножица) тог насипа у правцу југа до водозаштитне уставе на каналу ДТД северно од насеља Купусина, где се ломи у правцу запада и наставља подножјем (се- верна ножица) тог насипа све до споја са насипом прве одбрамбе- не линије који се налази поред леве обале Дунава (камп насеље Вагони). Од тачке где се насип друге одбрамбене линије спаја са насипом прве одбрамбене линије граница иде на југ западном ножицом насипа прве одбрамбене линије до бродоградилишта „Дунав“ - Апатин, где се ломи и излази на леву обалу Дунава,

Према Уредби о заштити Специјалног резервата природе „Горње Подунавље“
(„Службени гласник РС“, бр 45/01, 81/08 и 107/09)

наставља обалом Дунава до km 1399, ломи се и излази на насип прве одбрамбене линије, иде на југ западном ножицом тог наси- па до места „Циглане“ где излази на насип Апатин-Богојево. Од те тачке граница иде источном ножицом насипа прве одбрамбене линије (Апатин-Богојево) до расадника „Зверињак“ (одељење 14, ГЈ „Заштићене шуме“).

Код расадника „Зверињак“ граница природног добра излази и спаја се са заштитном оградом и даље наставља заштитном огра- дом до шумског ревира Кошаре (одељење 44) одакле наставља заштитном оградом у правцу североистока (граница одељења 44 и 40) до места где се шумски ревир Кошаре спаја са баром (Велика бара). У тој тачки граница заштићеног природног добра одваја се од заштитне ограде, ломи се под правим углом и иде на север за- падном обалом Велике баре поред Ђанићевог салаша до Балговог салаша. Код Балговог салаша граница природног доба се ломи под правим углом, прелази бару, на њену источну обалу одакле наставља источном обалом Велике баре у правцу југа до одељења 49 шумског ревира Кошаре где се поново спаја са заштитном оградом. Граница природног добра наставља даље заштитном оградом до рибарске куће испод насипа прве одбрамбене линије Апатин-Богојево. Од рибарске куће граница наставља заштитном оградом до реке Дунав, пресеца Дунав до његове матице и даље узводно средином пловног пута реке Дунав до почетне тачке.

Саставни део Специјалног резервата природе „Горње Подуна- вље“ чини и Мирковића бара (Варошко језеро) која се простире на кат. парц. 5053, 5054, 5055, 5056, 5057, 5058, 5059, 5060, 6221 и 6222 КО Апатин.

На подручју Резервата установљени су режими заштите I, II и III степена.

Режим заштите I степена површине 261,62 ha, (294,01 ha)2 обух- вата 7 подручја:

Спољна Ковачица - Језеро, површине 8,89 ha, ГЈ: Карапанџа, Ревир: Карапанџа, Оделење: 30, чистине 2, 3;

Опаљеник - Слана бара, ГЈ: Колут-Козара, Ревир: Штрбац, Оде- лење: 14, чистина 6;

Шаркањ, ГЈ: Моношторске шуме, Ревир: Казук, Оделење: 49, одсек а, б, ц, д, чистине 1, 2, 5, 6;

Црна бара, ГЈ: Моношторске шуме, Ревир: Казук, Оделење: 52 чистине 1, 9, Оделење: 53 чистина 5;

Адлер, ГЈ: Апатински рит, Ревир: Каније-Песак, Оделење: 35 одсек д, чистина 4, 5, 6, Оделење: 40 чистина 3, 4;

Велика хагла - Сребренички дунавац, ГЈ; Апатински рит, Ре- вир: Дубоки јендек, Оделење: 47 чистина 1, Оделење: 48 чистина
5, Оделење: 49 одсек а, б, ц, д, е, г, чистине 1, 2,3, 4, 5, 6, 7;

Велика Бакуља, ГЈ: Апатински рит, Ревир: Бакуља, Оделење: 77
одсек ц, ф, г, чистине 2, 3, 4, 5, Оделење: 80 чистина 3, Оделење: 81 одсек е, ф, чистина 4, Оделење: 82 одсек ц, чистина 1, 2, 3, 4, 5,
6, 7, 8, Оделење: 83 одсек а, б, ц, чистина 1, 2, 3, 4, 5, Оделење: 84 одсек а, б, ц чистина 1,2.

Режим заштите II степена површине 4.843,81 ha (3.108,18ha)[86], обухвата 14 подручја:

Продор, ГЈ: Карапанџа, Ревир: Карапанџа, Оделење: 3. одсек а, Оделење: 4 одсек а, б, ц, д, е, ф, г, Оделење: 6 одсек а, б;

Лабудовњача, ГЈ: Карапанџа, Ревир: Карапанџа, Оделење: 14 чистина 1, 4, Оделење: 15 одсек а, б, ц, д, е, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6,
7, 8, 9, 10, Оделење: 16 одсек а, б, г, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, Оде- лење: 17 чистина 1, 2, 3. Оделење: 18 одсек а, б, ц, д, е, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, Оделење: 19 одсек ц, ф, чистина 2, 3, 4, 5, Оделење: 20 чистина 1, Оделење: 21 чистина 5, 6, 10, Оделење: 22 одсек а, е, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, Оделење: 24 одсек а, чистина 1, 2, 3, 4, Оделење: 25 одсек д, чистина 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8;

Штрбац-Црна бара, ГЈ: Колут-Козара, Ревир: Штрбац, Оде- лење: 10 одсек а, б, ц, д, е, ф, г, х, и, ј, к, л, м, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, Оделење: 11 одсек а, б, ц, д, е, ф, г, х, и, ј, к, л, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, Оделење: 12 одсек а, б, ц, д, е, чистина 1, 2, 3, 4, Оделење: 13 одсек а, б, ц, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6;

Халасица, ГЈ: Моношторске шуме, Ревир: Шмагуц, Оделење: 16 одсек а, б, ц, д, е, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, Оделење: 17 чис- тина 1, 2, 3;

Ђурђинска греда, ГЈ: Моношторске шуме, Ревир: Сига, Оде- лење: 46 одсек б,ц, д, х;

Широки рит, ГЈ: Моношторске шуме, Ревир: Казук-Хампо (Широк рит), Оделење: 56 одсек а, б, чистина 1, 2, 3, 4, 5, Оделење: 57 одсек а, б, ц, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6, Оделење: 58 чистина 7, 5,
Оделење: 61 чистина 1;

Казук-Дунав, ГЈ: Моношторске шуме, Ревир: Казук-Хампо, Оделење: 55 одсек а;

Мирковића бара-Варошко језеро, површине 28,00 ха, Барско мочварни екосистем;

Голић-Бара Дангузовац, ГЈ: Апатински рит, Ревир: Стаклара (Голић и бара Дангузовац), Оделење: 63 одсек ц, д, е, ф, г, х, и, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6, Оделење: 64 одсек ц, д, чистина 4, 5, Оде- лење: 66 одсек е, ф, г, х, чистина 1, 2, Оделење: 67 одсек а, б, ц, д, е, ф, чистина 1, 2, 3, 4, 5, Оделење: 69 одсек ц, чистина 2, 3, Оделење: 70 одсек а, б, ц, д, е, ф, чистина 1, 2, 3, 4, 5, Оделење: 71 одсек а, б, ц, д, е, ф, г, х, чистина 1, 2, 3, 4, Оделење: 72 одсек а, б, ц, д, е, ф, г, х, и, ј, к, чистина 1, 2, Оделење: 73 одсек а, б, ц, д, е, ф, чистина 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, Оделење: 74 одсек а, б, ц, д, е, ф, чистина 1, 2, 3;

Кошаре-Сонћанска бара, ГЈ: Заштићене шуме, Ревир: Кошаре (Велика или Сонћанска бара), Оделење: 46 чистина 1, 2, 7, Велика бара;

Велика Бакуља, ГЈ: Апатински рит, Ревир: Бакуља, Оделење: 80 одсек б, ц, д, е, ф, чистина 1, 2;

Стари токови Дунава-Антропогени водотоци;

Бестремент, ГЈ: Заштићене шуме, Ревир: Дубоки јендек (Бестремент), Оделење: 32 чистина 2, Оделење: 33 одсек е, ф, чис- тина 3, 4, 6, Оделење: 34 одсек а, б, ц, чистина (бара Бестремент) 1, 2, 3, 4, 5, Оделење: 35 чистина (бара) 2;

Храстова греда ГЈ: Заштићене шуме, Ревир: Канлија песак, Оделење: 20 чистина 1,3, Оделење: 21 одсек е, д, чистина 1, Оде- лење: 23 одсек а.

Режим заштите III степена површине 14.499,56ha (15.952,62ha)[87] обухвата преостали простор, односно подручје Резервата изузи- мајући зоне заштите I и II степена.

Укупна површина Резервата износи 19.605,00ha (19.354,81 ha)[88].

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године

Основни циљеви заштите и одрживог коришћења природног наслеђа су: очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заш- тићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених

Нумерички подаци за површине под режимом заштите I и II степена добијени су георeференцирањем картографских података
Нумерички податак за површине под режимом заштите III степена добијен је георeференцирањем картографских података
Укупна површина Резервата добијена је георeференцирањем картографских података

подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и усклађивање националног са међу- народним системом заштите природе. Подручје Горњег Поду- навља предвиђено је за уписивање у Листу резервата биосфере (UNESCO-MaB).

Концепција развоја заштите биодиверзитета ће се заснивати на:

- Заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- Заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- Успостављање Пан-европске еколошке мреже Natura 2000;
- Идентификацији станишта међународнег значаја.

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су разно-
врсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и фи- зички уређена, за живот и боравак пријатна рурална и урбана на- сеља и градови, развијеног идентитета заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Концепција заштите, уређења и развоја предела подразумева различите приступе обезбеђивања квалитета предела, који се утврђују Студијом о пределима Србије, а у односу на циљеве просторног развоја појединих делова Србије, и то:

- развој усклађен са специфичним развојним и регионал- ним карактером предела и физичком структуром насеља на целој територији;
- промоција, заштита и одрживо коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору (локалне, регионалне, државне еколошке и културне мреже);
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој (ту- ристичка, културна подручја) и/или представљају део интернационалних мрежа и пограничних области;
- санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана па је могућа рестаурација или креирање нових вредности;
- минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у просторима са развојним приоритетом.

Основни циљ развоја и заштите културног наслеђа је да се оно дефинише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите. Под- ручја са заштићеним, уређеним и адекватно презентираним кул- турним наслеђем јачаће привлачност и конкурентност за инвес- тирање и развој туризма.

Према просторној диференцијацији животне средине, Резер- ват спада у подручја веома квалитетне животне средине, док се подручја ван граница Резервата, град Апатин сврстава у подручја угрожене животне средине, као и деонице државних путева I и II која се налазе на подручју обухвата Плана.

У погледу развоја пољопривреде, подручје третирано Пла- ном, спада у I Регион који обухвата руралне општине у Војво- дини. Има повољне земљишне и климатске услове, претежно задовољавајући демографски потенцијал, капитално-интензивну пољопривредну производњу, добру инфраструктуру и повеза- ност са прерађивачком индустријом.

У погледу коришћења пољопривредног земљишта, основ- ни циљ је заштита екосистемских, агроеколошких, економ- ских, пејзажних, социокултурних и других важних функција пољопривредног земљишта, упоредо с унапређивањем простор- но-хетерогених услова за производњу квалитетних пољопри- вредно-прехрамбених производа.

Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева упра- вљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и со- цијалне потребе данашње и будућих генерација, како на локал- ном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна при том да се не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Концепција просторног развоја шумских подручја обухвата следећа полазишта:

- утврђивање зона са диференцираним режимима зашти- те;
- очување и заштита шума и шумског земљишта;
- унапређење управљања развојем, заштитом и уређењем шума у шумским подручјима;
- примена конвенција, стандарда и норми заштите и развоја шума у шумским подручјима, реформа закона, секторских стратегија, инструмената, мера и политика уз усклађивање међусекторске координације и учешће надлежних институција и локалних заједница;
- одрживи развој еколошки прихватљивих делатности и активности, у односу на полифункционални значај шума;
- побољшање саобраћајне доступности и повезаности са окружењем;
- функционалне везе и интеграција шумске привреде са осталим делатностима које се одвијају у шумским под- ручјима и у том смислу континуирани развој;
- коришћење шума као обновљивих извора енергије (мултифункционално коришћење шума и шумског земљишта).

Одрживо ловно газдовање подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способ- ност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже ис- пуњавање еколошких, економских, и социјалних функција лов- ства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Вода за технолошке потребе се захвата из водотока, уз обавезу пречишћавања и рециркулације. Не дозвољава се изградња нових проточних система за хлађење ТЕ и других објеката. Подземну воду смеју да користе само индустрије које троше воду највишег квалитета.

Одводњавање. Већи део Војводине и долински делови Србије зависе од система за заштиту од унутрашњих и спољних вода. Стратегија развоја система за заштиту од унутрашњих вода своди се на побољшавање перформанси и обнову постојећих система за одводњавање, а то се односи на системе у оквиру ХС ДТД. Оса- времењавање система за одводњавање једна је од најрентабил- нијих инвестиција, са периодом враћања уложених

средстава од 2 до 3 године. Комбинована примена двонаменских система - за одводњавање и за наводњавање, посебно у зонама ХС ДТД и у брањеним касетама.

Пловидба - Потребна је обнова пловних канала ХС ДТД. Не- равномеран распоред пловних путева је један од неповољнијих фактора за убрзанији развој речне пловидбе, јер захтева мешовит превоз и претовар.

Рибњаци - Нови шарански рибњаци се планирају у оквиру ин- тегралних речних система у депресијама уз веће водотоке.

Експлоатација песка и шљунка одвија се дивље и угрожава хи- дротехничке и еколошке функције водотока. Да би се реализова- ли циљеви у области вода мора се најпре ставити под контролу нелегална експлоатација песка и шљунка. Експлоатација се може наставити искључиво према ревидованим пројектима, који тре- ба да буду функционално усаглашени са пројектима регулација река, уз неопходно одобрење надлежних водопривредних орга- низација и планско регулисање урбанистичким актом локалне самоуправе.

Одбрана од поплава и регулације река - Највеће потенцијал- но плављене површине налазе се у Војводини, у којој би, да не постоје заштитни системи, стогодишњом великом водом било уг- рожено око 1.290.000 ha, као и велики градови Нови Сад, Зрења- нин, Панчево, Бачка Паланка, Бечеј и Нови Бечеј, Апатин, Ковин, Сента, Тител, итд. Територија Војводине је највећим делом нижа од нивоа у рекама при проласку великих вода, па је опстанак и развој могућ само уз безбедно функционисање заштитних сис- тема. У Панонској низији кључни објекат који служи и тој сврси је ХС ДТД, који треба да буде обновљен у циљу повећања про- точности и ефективности у одбрани од поплава и вишенаменском коришћењу вода.

Заштита од поплава се одвија на ниовоу речних интегралних система. Мере заштите се деле на две групе: (1) хидрограђевинске мере; (2) неинвестиционе мере. Хидрограђевинске мере: (а) па- сивне мере, које ће да се спроводе линијским заштитним системи- ма (насипи, обалоутврде, регулациони радови, формирање заш- титних касета) којима се приобаље брани од поплавних таласа; (б) активне мере, којима треба да се утиче на смањење поплавних таласа, применом акумулација и ретензија. Карактер активних мера имају и каналски систем ХС ДТД. Неинвестиционе мере су превентивне. Циљ је да се ограничавањем или прописивањем на- чина градње у угроженим зонама спречи пораст потенцијалних штета.

Заштита вода - Циљ је да се квалитет воде у рекама задржи у класама: I и I/II - у зонама изворишта и у подручјима која су заштићена као посебне природне вредности, у класи Иа и Нб у свим осталим случајевима. Класа III је дозвољена само на крађим потезима мањих река низводно од великих насеља и/или индус- трија. Ни један потез водотока не може остати у квалитету „ван класа“. Заштита вода ће се одвијати у оквиру већих речних сис- тема, уз интегрално коришћење технолошких, водопривредних и организационо-економских мера.

У погледу минералних сировина основни циљ је строго кон- тролисано, планско, одрживо и економично коришћење минерал- них сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Да би се то постигло, треба утврдити следеће оперативне циље- ве:

- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отва- рања мањих погона за експлоатацију, пре свега геолош- ких ресурса, који се употребљавају као грађевински ма- теријали;
- подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;
- спречавање непланског коришћења минералних сирови- на (нпр. песак и шљунак) и подземних вода;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у раз- воју бањског туризма.

У области развоја становништва основни циљ је ублажавање негативних тенденција демографског развоја које би се остварило кроз пораст нивоа плодности, позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације) у дужем временском периоду.

Према Просторном плану Републике Србије дефинисана су функционално урбана подручја (ФУП) где је Сомбор означен као ФУП државног значаја, у чијем саставу се налази Апатин. Поред тога, полазећи од постојећег стања у мрежи насеља, дефинисаних ФУП-а и потреба будућег одрживог и територијално уравнотеже- ног развоја извршено је рангирање центара у Републици Србији према функционално-хијерархијској структури где је Сомбор де- финисан као центар националног значаја, док је Апатин сврстан у локални (општински) урбани центар.

Основни циљ развоја села и руралних подручја је повећање квалитета живљења у руралним подручјима кроз очување, об- нову и одрживи развој њихове економске, социјалне и еколошке виталности, као резултат децентрализације градова и општина.

Основни циљеви просторне организације и дистрибуције јав- них служби су постизање социјалне једнакости и кохезије у дос- тупности и квалитету услуга од општег интереса, јачање људских ресурса и оспособљавање локалних заједница за унапређење ус- луга од општег интереса.

На подручју обухваћеном Планом привредни развој заснива̀ће се на:

- убрзању реформских процеса,
- повећању продуктивности и већем расту производње,
- повећању ниског и неефикасног иновационог потенцијала.

Основни циљ развоја туризма, на простору обухваћеном Пла-
ном је остваривање концепта одрживог развоја туризма уз опти- мално задовољавање потреба националног и локалног нивоа, ин- тереса тржишта и услова прекограничне и међународне сарадње.

Простор третиран Планом налази се у оквиру туристичког кластера Војводина и представља туристичку дестинацију са мањим учешћем целогодишње понуде. Река Дунав представља туристичко пловни правац, међународног ранга (коридор VII) деоницу главног европског, речно-каналског пловног система и најзначајнији простор за развој туризма на водама. Другим ре- чима, требало би подстицати развој свих облика туризма засно- ваним на очуваној природи, богатству биодиверзитета Горњег Подунавља и успостављању равнотеже туристичке понуде и тражње. Од утицаја за планско подручје имају потенцијали гра- да Сомбора (богато споменичко и културно наслеђе) и општине Апатин (центар наутичког туризма).

Градски туристички центар Сомбор, националног ранга иако се налази ван обухвата Плана, дефинисан је као центар туристич- ке регије Горње Подунавље. Од значаја је и Бања Јунаковић, на- ционалног ранга иако се налази ван границе обухвата Плана у непосредном окружењу, представља значајан центар развоја бањског туризма.

У области саобраћајне инфраструктуре, Просторни план Репу- блике Србије је утврдио саобраћајне капацитете који се односе на простор у обухвату Плана.

У оквиру концепта путног (друмског) саобраћаја планиране су одређене активности на следећим путним правцима:

- Државни пут I реда бр. 18, (Hercegszanto) граница Мађарске - Бездан - Сомбор -Српски Милетић - Оџаци - Бачка Паланка - (прекид преко територије Хрватске) - Ердевик- Е-70 - Кузмин - Сремска Рача - граница БиХ (Бијељина);
- Државни пут I реда бр. 17.1 (Батина) граница Хрватске - Бездан - Сомбор - Келебија - граница Мађарске (Томпа);
- Државни пут II реда бр. 101, Кула - Сомбор - Апатин - Сонта - Богојево.

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) зна- чаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина уз сагласност надлежних републичких институција.

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, које подразумевају скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета са- обраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута. На планираним трасама (коридорима) извршиће се доградња и изградња:

рехабилитација и изградња деоница државног пута I реда Сом- бор (веза са Мађарском и Хрватском) - Врбас (веза са коридором Хб) - Сента - Кикинда (веза са Румунијом);

реконструкција и изградња деоница државног пута I реда Вр- бас - Кула - Сомбор - државна граница Бачки Брег (веза Кори- дор X - Коридор VII) са везом на планирани јужни аутопут кроз Мађарску.

Активности на одређеном путном правцу, подразумевају скуп различитих планских и пројектних решења и извођења грађевин- ских радова на рехабилитацији и реконструкцији, доградњи и из- градњи, на појединим деоницама утврђеног путног правца (или на целокупној дужини).

У оквиру концепта развоја железничке мреже Србије на под- ручју обухвата Плана егзистираће следеће железничке пруге:

- Сомбор - Богојево - Република Хрватска;
- Сомбор - Апатин - Сонта;
- Сомбор - Бачки Моноштор - Бачки Брег.

Планира се ревитализација ових пруга (приоритет деоница Сонта-Апатин), у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем об- нове уз претходно утврђену оправданост.

Концептом ваздушног саобраћаја у оквиру гравитационог под- ручја овог простора егзистираће аеродром у Сомбору (у процесу трансформације), док ће и даље основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део Војводине бити аеро- дром ‚‘Никола Тесла‘‘ у Београду.

Сви делови мреже унутрашњих пловних путева у Србији су ди- ректно или индиректно ослоњени на Дунав, који као стратешки правац треба да постане стециште највећих транспортних токова Србије. Развој лука на Дунаву, применом савремених транспорт- них технологија, треба да омогући опслуживање фреквентних робних токова између земаља Западне, Средње и Источне Евро- пе, Средоземља и земаља Блиског и Далеког Истока. Унапређење и развој речног транспорта треба планирати рехабилитацијом унутрашњих пловних путева са обезбеђењем чишћења, про- дубљивања, сигнализације и одржавања, реконструкцијом, из- градњом и модернизацијом лука, изградњом и увођењем речног информационог система и изградњом марина на дунавској плов- ној мрежи. У склопу мреже лука Апатин је планиран као јавна и међународна лука.

Интермодални транспорт и логистички центри:Окосницу транспортног система Србије чине путно-железнички коридор X и унутрашњи пловни пут-коридор VII-Дунав. Ови коридори при- падају категорији интермодалних. На територији Србије нема ни једног интермодалног терминала у европском поимању тог тер- мина. Развој интермодалног транспорта директно је повезан са реконструкцијом и изградњом друмског и железничког Коридора X и ревитализацијом пруге Београд-Бар са једне, и изградњом интермодалних терминала са друге стране. Логистички центри међународног-регионалног карактера омогућили би услугу тр- жишту Балкана (Мађарска, Румунија, Бугарска, Грчка и земље бивше СФРЈ, а у појединим случајевима и осталим земљама ЕУ (Италија, Словенија, Аустрија, Немачка, Холандија) који би омо- гућили привредни развој и пружање интермодалних услуга реги- оналним центрима. Предлаже се следећа потенцијална локација интермодалних терминала и логистичких центара: Сомбор-Апа- тин.

У погледу водопривредне инфраструктуре, на јединственом водопривредном простору Србије развијају се две класе водопри- вредних система: (а) регионални системи за снабдевање водом насеља; (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и
мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода.

Простор обухваћен Планом припада Бачком систему за снабде - вање водом насеља. Овај систем треба да обезбеди воду за насеља у Граду Сомбору и општинама Апатин, Оџаци, Бач, Кула, Мали Иђош, Бачка Топола, Врбас, Србобран и Бечеј, а захватаће се воде из алувиона и речне воде Дунава.

Речне системе коришћења, уређења и заштите вода чине објекти за уређење водних режима, акумулације, хидроелектра- не, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћавање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање.

Простор обухваћен Планом припада Бачком систему, који ће се у будућности постепено проширивати и на северни део Бачке. Систем се реконструише (повећање проточности делова основне каналске мреже, повећање капацитета водозахвата итд), а ком- плетира се и са низом постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), којима се штити квалитет воде у систему.

Два основна циља реформе енергетског система су: (1) успоста- вљање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи и потрошњи енергије, који ће подстицајно деловати на привредни развој, заштиту животне средине и интеграцију у регионално и европско тржиште енергије, и (2) обезбеђивање си- гурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом.

Веће коришћење расположивих потенцијала на подручју АП Војводине, у првом реду обновљивих извора енергије, синхрони- зован развој централизованих система снабдевања електричном и топлотном енергијом и природним гасом, подизање ефикас- ности и рационално коришћење енергије, уз уважавање еколош- ких ограничења.

Развој енергетике, у циљу достизања вишег нивоа социо-еко- номског развоја, ићи ће у смеру усклађивања са привредно-еко- номским развојем, односно усклађивања развоја енергетских производних сектора са секторима потрошње.

Концепција развоја енергетике заснована је на следећим прин- ципима:

- одрживи развој подразумева рационализацију, ограни- чење потрошње;
- смањење губитака и подизање нивоа енергетске ефи- касности производње, транспорта, дистрибуције и ко- ришћења енергије на свим нивоима;
- смањење негативних утицаја на животну средину под- разумева модернизацију енергетских објеката укљу- чујући ревитализацију и технолошко унапређење, тј. замена садашњих технологија новим технологијама уз обавезну примену савремених технологија/уређаја за заштиту животне средине у циљу достизања стандарда ЕУ и норми дефинисаним међународним споразумима (Кјото протокол, међународни споразуми, Директива ЕУ и др.).

Основни приоритет је технолошка модернизација свих енер- гетских објеката, инфраструктурних система и извора у свим секторима.

У сектору гасне привреде у будућој структури потрошње енер- гената предвиђа се приметни пораст учешћа природног гаса (са 20 на 24%) реализацијом програма гасификације (у оквиру кога се предвиђа увођење гаса у око 400.000 нових домаћинстава у Репу- блици Србији до 2015. године), изградњом гасовода ‚Јужни ток".

Преносна мрежа ће се развијати у складу са Сратегијом раз- воја енергетике РС до 2015. год. односно, развојним докумен- тима ЕМС-а. Поред технолошке моденизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обезбеђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње, а такође и развоју интерконективних прекограничних веза водова 400 kV са систе- мима у окружењу, изградњи прикључака 110 kV за кориснике пре - носног система, изградњи 110/x и замени великих трансформато- ра са новим јединицама. Концепција изградње преносне мреже је у директној вези са изградњом обновљивих извора енергије, растућим потребама, као и интерконекцији са суседним под- ручјима и учешћем у Регионалном тржишту електричне енергије југоисточне Европе.

Развој дистрибутивне мреже одвијаће се у складу са Страте- гијом развоја енергетике до 2015. год, Програмом остваривања Стратегије и Средњорочним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију ел. енегије „Електровојводина". Предвиђа се потпуни прелазак на 20kV на- понски ниво.

У наредном планском периоду потребно је стимулисати раз- вој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Такође, за остваривање циља, да се повећа учешће произведе- не енергије из обновљивих извора енергије, у концепцији развоја енергетике, неопходно је остварити међусекторско повезивање енергетике и пољопривреде, шумарства и индустрије, као једног значајног, потенцијалног испоручиоца и произвођача биоенергије на подручју Војводине (енергетске биљке, отпад са фарми, брзо- растуће шуме, индустријски продукти).

Основни циљ даљег развоја електронских комуникација и информационих система је изградња и организација савремене електронске комуникационе мреже која ће да обезбеди:
- пријем и транзит сваког понуђеног међународног са- обраћаја;
- универзални сервис сваком домаћинству;
- широкопојасни приступ мрежи сваком привредном субјекту, државним установама, организацијама и грађанима;
- најмање по један мобилни прикључак сваком грађанину;
- доступност најмање седам радио-ТВ канала, у дигитал- ном облику, до сваког становника Републике.

У области поштанских услуга основни циљ и концепција су:
- достизање стандарда квалитета поштанских услуга про- писаних у ЕУ;
- успостављање ефикасне поштанске мреже;
- формирање и примена адресног кода;

Прекогранична сарадња. Просторна интеграција Републике
Србије утврђена Просторним планом Републике Србије подразу- мева постизања боље конкурентности територије читаве Репу- блике Србије или њених делова и подршке размени иновација уз афирмацију постојећих вредности и сопственог идентитета. Просторна интеграција у шире окружење, подразумева међуна- родну сарадњу на неколико нивоа са ширим и непосредним окру- жењем, који су инструменти хоризонталне координације полити- ке просторног одрживог развоја на међународном нивоу.

Сарадња са непосредним окружењем планског подручја спада у категорију сарадње са локалним и регионалним територијал- ним јединицама суседних држава које се налазе уз границу (Хр- ватска и Мађарска) и спадају у прекограничну или трансгранич- ну сарадњу (crossborder cooperation - CBC).

Просторним планом Републике Србије дефинисана је пре- гранична сарадња са Хрватском и Мађарском, и то:
- сарадња у контексту развоја Подунавља;
- повезивање заштићених природних добара Горње Поду- навље и Копачки Рит;
- боље инфраструктурно повезивање;
- унапређивање водног транспорта, заштита и валориза-ција реке Дунав.

РЕГИОНАЛНИ ПРОСТОРНИ ПЛАН АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ
ВОЈВОДИНЕ ДО 2020. ГОДИНЕ

Основни циљ заштите природних добара и биодиверзитета подразумева њихову заштиту и унапређење. СРП ‚Горње Поду- навље" је проглашено заштићено подручје које је стекло међуна- родни статус заштите и уписано је у Рамсарску листу. У планском периоду Горње Подунавље задржава међународни статус зашти- те као подручје од међународног значаја за очување биолошке разноврсности. Предлаже се стицање међународног статуса заш- тите за СРП ‚Горње Подунавље", номинацијом за упис у Листу резервата биосфере UNESCO MaB.

Предстојећим процесом валоризације станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, утврдиће се на којим стаништима постоје услови за трајно очување природних вредности, а за које постоје други приоритети одрживог развоја.

Еколошку мрежу на простору обухвата ППППН представљају међусобно повезана, утврђена еколошки значајна подручја и еко- лошки коридори. СРП ‚Горње Подунавље" представља еколош- ки значајно подручје. Река Дунав и њен обалски појас са наси- пом, чине утврђени еколошки коридор од међународног значаја, а пловни делови основне каналске мреже ХС ДТД чине идентифи- коване еколошке коридоре од регионалног значаја. Део еколошке мреже су и еколошки коридори од локалног значаја на простору обухвата ППППН.

Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже, биће предложени за европску еколошку мрежу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије Европској унији. Исти- че се посебан значај СРП ‚Горње Подунавље" у

циљу јачања прекограничне сарадње у области заштите природе.

У заштићеним подручјима на простору обухвата ППППН нису дозвољене активности и радње, којима се угрожава изворност биљног и животињског света, хидрографске, геоморфолошке, ге- олошке, културне и пејзажне вредности, осим радњи којима се одржава или успоставља природна равнотежа о остварују функ-ције природног добра, сагласно утврђеном режиму заштите и ње- говом значају.

У деловима простора еколошки и међународно значајних подручја за очување биолошке разноврсности који се налазе у заштићеним подручјима и њиховим заштитним зонама, спрово- де се мере заштите заштићених подручја наведених у актима о заштити. На стаништима заштићених и строго заштићених врс- та од националног значаја, спроводе се мере заштите станишта заштићених и строго заштићених врста. У простору еколошких коридора могу се планирати садржаји и активности у складу са мерама заштите еколошких коридора. У подручјима у поступку валоризације, могу се планирати активности и садржаји у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја. Потребно је прибавити посебне ус- лове заштите природе приликом укрупњавања пољопривредног земљишта, планирања подизања пољозаштитних појасева око насељених места и пројектовања зелених појасева уз постојеће и планиране саобраћајнице на простору ППППН.

Приоритети заштите природних добара и биодиверзитета на простору обухвата Плана до 2015. године су: уписивање Горњег Подунавља у UNESKO-MaB Листу резервата биосфере у окви- ру програма успостављања прекограничног резервата биосфере ,‘Дунав - Драва - Мура“, у сарадњи са Мађарском, Хрватском, Словенијом и Аустријом; израда урбанистичких планова за лока- литете у заштићеним подручјима на којима је регистрована или планирана изградња већег обима и заснивање информационог система о заштићеним подручјима и биодиверзитету.

Основни циљ заштите, уређења и развоја предела је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афир- мацију природних и културних вредности. Природне пределе у заштићеним подручјима планским решењима и плановима упра- вљања заштитити: обезбедити заштиту структуре предела и не- сметано функционисање природних процеса; обезбедити зашти- ту биодверзитета и очување и успостављање еколошких мрежа; санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите; обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности преде- ла.

Развој руралних предела засновати на уважавању њиховог спе- цифичног предеоног карактера, затечених вредости и капацитета предела, а урбаних предела који су изложени бројним и конфлик- тним притисцима развоја, обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архи- тектонског идентитета градова и насеља.

Приоритети заштите и уређења предела на простору обухвата ППППН до 2015. године су подручја посебних природних и кул- турних вредности, туристичке дестинације (река Дунав), Горње Подунавље као погранична област, угрожени и деградирани простори у којима је потребно спроводити мере санације као и простори под посебним притиском развоја (простори и насеља уз саобраћајне коридоре, нови инфраструктурни и енергетски сис- теми и Сомбор као град у пограничном подручју).

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефи- касних механизама заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе као и предузимање мера за спречавање еколошких и здравствених ризика везаних за ин- тензивну, монокултурну и високо механизовану ратарску произ- водњу.

Основни циљ у области шума и шумског земљишта је њихово одрживо управљање и коришћење на следећим поставкама и оп- редељењима: допринос шума и шумских станишта на подручју стабилности укупног екосистема, увећање природног богатства и биодиверзитета; повећање површина под шумском вегетацијом пошумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика зеленила; унапређење стања шума смањењем учешћа разређених и деградираних састојина, као и превођење изданачких стања у више узгојне облике; унапређење здравстве- ног стања шума; заштита и коришћење посебних природних вредности (заштићених подручја, ретких и угрожених врста, аутохтоних облика биљног заједништва и др.), сагласно актима о проглашењу; изградња оптималних стања састојина према де- финисаним функционално - наменским захтевима; рационално и ефикасно коришћење биомасе као обновљивог извора енергије у складу са принципима одрживог развоја; обавезан мониторинг са увођењем међународних стандарда и конвенција са научно - истраживачком активношћу из еколошко - типолошких области, генетике, семенске и расадничке производње, заштите шума и др.; развој информационог система и планирање у шумарству; подршка развоју приватних шумовласника; унапређење менаџ- мента у шумарству; кадровско оспособљавање и усавршавање са спровођењем стимулативних мера у шумарству; едукација и већа информисаност о одрживом шумарству.

Концепција развоја ловства се обезбеђује кроз одрживо газдо- вања популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност попула-ција дивљачи, производна способност станишта и биолошка раз- новрсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства. Развој ловства на подручју АП Војводине заснива се на следећим поставкама и опредељењима: већа валоризација потенцијала ловне делатности кроз изградњу партнерства и координацију са другим делатностима (шумар- ство, туризам и др.); заштита угрожених и ретких врста дивљачи; повећање бројног стања крупне и ситне дивљачи; унапређење генетске основе, структуре дивљачи и квалитета трофеја; из- градња и реконструкција ловно-техничких објеката и пратеће инфраструктуре; обавезан мониторинг са применом међународ- них стандарда, конвенција, прописа из других области (ветерине и др.); истраживачко-развојни рад из области ловства, промоција ловства, обезбеђење средстава преко стимулативних мера.

Основни циљ развоја водних ресурса је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви подразуме- вају: успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса; рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне во- допривредне системе; искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема; смањење и контролу тачкастих и дифузних извора загађења; рециркулацију коришћених вода; унапређење система заштите од спољних вода (поплава). Путем заштите и коришћења водних ресурса односно, оптимизацијом режима вода, праћењем стања и анализом квалитета вода треба омогућити рационално и вишенаменско коришћење вода (пло- видба, рекреативне и туристичке активности, порибљавање и сл.).

Основни циљ у области водопривреде је уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађи- вање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода. Мања насеља, туристички локалитети и центри, као и викенд зоне, проблем од- вођења отпадних вода решаваће преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање. Један од оперативних циљева у овој области је и сарадња са околним земљама на успостављању реги- оналне политике у области воде.

Концепција развоја рибарства заснива се на одржавању постојећих рибњака и изградњи нових, у депресијама, уз веће водотоке и на необрадивом пољопривредном земљишту. Када је реч о риболовним водама, најважнија мера јесте зашти- та и унапређење природних рибљих плодишта и очување и унапређење рибљих генетичких ресурса. У наредном периоду треба проширити број аутохтоних врста за порибљавање и на оне чија примарна вредност није економска, већ пре свега еколошка (златни караш, деверика, црвенперко, чиков). Такође треба врши- ти константну редукцију (излов) алохтоних врста, које наносе
штету еколошком систему вода.

Основни циљ у развоју туризма је одрживи развој туризма уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора, јачање пре- когранични сарадње, увођење стандарда и успостављање кон- курентне туристичке привреде. Оперативни циљеви у области одрживог развоја туризма су: усклађивање туристичког развоја и заштите ради унапређења животне средине, с акцентом на заштиту природног и културног наслеђа и њихово адекватно ко- ришћење; усклађивање развоја туризма са квалитетом живота становника и задовољавања њихових потреба; изградња и одр- жавање одговарајуће туристичке инфраструктуре и економска одрживост. У области јачања прекограничне сарадње приори- тет имају: компатибилност прекограничне сарадње у туризму и комплементарним делатностима; интеграција са осталим евроре- гионима у привредном, економском, социјалном смислу; једин- ствен наступ на туристичком тржишту кроз стварање јединстве- ног туристичког кластера. У области конкурентне туристичке привреде акценат треба ставити на: ставарање препознатљивог имиџа на туристичком тржишту; формирање туристичке понуде у складу са савременим трендовима на иностраном туристичком тржишту; привлачење светских брендова и стварање сопствених брендова. Концепција просторног развоја туризма подразумева утврђивање облика туризма/туристичких производа према ту- ристичким ресурсима. Приоритет до 2015. године међу новим туристичким просторима је СРП ‚Горње Подунавље''.

Простор третиран ПППРН, према РПП АП Војводине, припада издвојеној туристичкој дестинацији Горње Подунавље. Дунав је значајан међународни пловни транзитни туристички правац (коридор VII). За даљи развој туризма, захваљујући својој досадашњој афирмацији и аутентичности, од посебног значаја су и ловишта у Горњем Подунављу и град Сомбор.

У кључне туристичке производе на простору обухваћеном ПППРН спадају: културно манифестациони туризам (богатство културне баштине, манифестације), ловни туризам (појединачно или у мањим групама), градски туризам или ‚city break'' (Сом- бор); бањски туризам са постојећим капацитетима (‚Јунаковић'' у Апатину локалног, регионалног, националног и међународног статуса), планираним (‚Бездански бања'' у Бездану локалног и регионалног статуса) и потенцијалним локалитетима са утврђе- ним хидротермалним потенцијалом (Бачки Моноштор и Сонта); наутички туризам (Дунав и ХС ДТД); рурални туризам (салаши у околини Сомбора као и села Бездан, Бачки Моноштор...); послов- ни туризам (Сомбор); екотуризам (посматрање птица, научно-ис- траживачки, рекреативне активности у природи).

Екотуризам је облик туризма који се темељи на активностима туриста у пределима очуване природе и заштићеним природним добрима. То је туризам малог утицаја на животну средину, који доприноси очувању природних станишта и врста. Најзначајнији видови екотуризма, везано за сва природна добра, а у зонама заштите у којима је то дозвољено су: посматрање птица (bird watching) - посебно везан за Рамсарска подручја, фото-сафари, едукативни туризам, научно-истраживачки туризам као и рекре- ативне активности у природи. Неопходано је даље искоришћа- вање природних потенцијала за афирмисање еко туризма.

У РПП АП Војводине, осим већ дефинисане међународне би- циклистичке стазе (EuroVelo - европска мрежа бициклистичких рута, рута 6 уз Дунав) утврђене су и бициклистичке стазе уз основну каналску мрежу Хидросистема ДТД. За развој бицик- листичког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама као што су специјални резервати природе.

Водни саобраћај је присутан на међународном пловном путу реке Дунав. Унапређење и развој речног транспорта треба пла- нирати рехабилитацијом унутрашњих водних путева са обез- беђењем чишћења, продубљивања, сигнализације и одржавања, реконструкцијом, изградњом и модернизацијом лука, изградњом и увођењем речног информационог система и изградњом марина на дунавској пловној мрежи.

Апатин је међународна лука, и као лука од државног значаја, организационо и оперативно је интегрисана са одговарајућим логистичким центрима међународног и међурегионалног нивоа. Национална лука организационо и оперативно интегрисана са одговарајућим логистичким центрима регионалног нивоа је Сом- бор.

Међу стратешким приоритетима до 2015. године посебна пажња даје се најзначајнијем речном коридору - Дунав односно, развоју коридора VII, увођењу савремених технологија транспор- та, подстицању транспорта на унутрашњим пловним путевима, даљем развоју речног информационог сервиса, активном укљу- чивању у реализацију и другим пројеката из домена водног са- обраћаја утврђених Дунавском стратегијом.

Заштиту, уређење и унапређење културних добара треба пос- матрати у оквиру развоја целокупне области културног наслеђа, која представља развојни ресурс, који је потребно заштитити, уредити и користити на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета, у складу са европским стан- дардима заштите.

РПП АП Војводине предлаже се шире сагледавање културног наслеђа у виду културних подручја (простор са већом концен- трацијом непокретних културних добара, која су у територијал- ном, историјском, културном и стилском погледу повезана и чине визуелни и духовни идентитет тог простора) и културних предела (културно-пејзажних целина). Као специфична културна подручја издвајају се подунавско подручје и бачко подручје (са осовином Суботица-Сомбор) а као културно-пејсажне целине: историјски градови Сомбор и Апатин и остале урбане и рурал- не целине за које се валоризацијом утврде културно - историјске вредности.

Основни циљ заштите животне средине је снажна афирмација концепта заштите и унапређења животне средине као основе уравнотеженог развоја, коришћења и уређења простора. У кон- тексту заштите и унапређења животне средине неопходно

је заус- тавити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревита- лизацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа: одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности (заштићена природна добра); смањење нивоа загађења животне средине; санација нају- гроженијих подручја; успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара, који карактеришу квалитет животне средине. Предвидети заштиту, обнову и санацију заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже. Мере и активности у делу заштите живот- не средине, дефинисане РПП АП Војводине, спроводе се према просторној диференцијацији животне средине.

2.2. ДРУГИ РАЗВОЈНИ ДОКУМЕНТИ

При изради Плана уграђене су смернице и стратешка опре- дељења из следећих стратегија:

Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС“, бр. 57/08);

Стратегија регионалног развоја Републике Србије за период од 2007. до 2012. године („Службени гласник РС“, бр. 21/07);

Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваздушног и интермодалног транспорта у Републици Србији од 2008. до 2015. године („Службени гласник РС“, бр. 4/08);

Стратегија водоснабдевања и заштите вода у АП Војводини („Службени лист АПВ“, бр. 1/10);

Стратегија развоја туризма Републике Србије („Службени гла- сник РС“, бр. 91/06);

Стратегија развоја туризма Војводине - Маркетинг Стратегија туризма Војводине (‚Службени лист АПВ‘‘, бр. 6/10);

Стратегија развоја електронских комуникација у Републици Србији од 2010. до 2020. године (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 68/10);

Стратегија за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 52/09);

Стратегија развоја радиодифузије у Републици Србији до 2013. године (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 11/05);

Стратегија развоја поштанских услуга у Србији (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 23/08 и 21/10);

Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 59/06);

Стратегија развоја пољопривреде Србије („Службени гласник РС“, бр. 78/05);

Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. годи- не („Службени гласник РС“, бр. 44/05);

Стратегија интегрисаног управљања границом у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 11/06);

Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019. (‚Служ- бени гласник РС‘‘, бр. 29/10).

Поред наведених стратегија коришћена је и друга развојна до- кументација од значаја за планско подручје:

Заштита и уређење постојећих природних вредности-студија; Завод за заштиту природе Србије, Нови Сад, 2007.

План управљања СРП ‚Горње Подунавље‘‘, за период 2011.2020. Године; ЈП Војводинашуме, ШГ Сомбор

Мастер план туристичке дестинације ‚Горње Подунавље‘‘, На- учно истраживачки центар, Економски факултет, Београд, 2007.

Просторни план подручја посебне намене међународног пло- вног пута Е80 - Дунав (Паневропски коридор VII) (концепт пла- на), 2010.

Простони план општине Апатин, Нацрт плана, 2011.

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА
ПОТЕНЦИЈАЛИ, ОГРАНИЧЕЊА, SWOT АНАЛИЗА)

3.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ

СТАЊА

3.1.1. Природа, природне вредности подручја и

природна добра

Геолошке, хидрогеолошке и геоморфолошке

карактеристике

Простор третиран Планом налази се на подручју западне Ба- чке. Део је панонског неогеног басена између телечке лесне зарав- ни на истоку и Дунава на западу. У јужном делу се сучељава са јужном Бачком, приближно на линији Сивац-Лалић-Младеново.

У геолошкој грађи овог терена, учествују: панонска маса, не- огене и квартарне наслаге. У песковито-шљунковитим наслага- ма квартара формиране су и егзистирају акумулације подземних вода (јединствена субартеска и артеска основна издан) које пред- стављају основни ресурс за снабдевање становништва водом за пиће и индустрије западне Бачке и шире.

У геоморфолошком погледу, простор обухваћен Планом (дело- ви општине Сомбор и Апатин) карактеришу три јасно издвојене геоморфолошке целине.

Цео простор Резервата налази се на алувијалним наносима формираним на инундационој тераси Дунава. На алувијалну ра- ван наслања се дунавска лесна тераса као део велике бачке лесне терасе и њене коте терена крећу се у интервалу од 88 до 95 м.н.м. На овој тераси формирана су ритска земљишта, черноземи а на потезу Бездан - Моноштор и Свилојево - Сонта распростиру се значајније површине слатина Лесна тераса прелази на лесни пла- то (зараван) Телечке, која се простире на североистоку посматра- ног простора и на њој су преовлађујућа земљишта чернозема са подтиповима и варијететима.

Сеизмичке карактеристике

У погледу сеизмичности, према карти макросеизмичке рејони- зације издате од стране Сеизмолошког завода Србије 1987. год. за повратни период од 200 година, подручје обухваћено Планом, највећим делом се налази у зони са могућим интензитетом по- треса од 7 MCS, те су нужне пасивне и активне мере заштите од трусних померања.

Климатске карактеристике

Анализа климатских елемената на подручју обухваћеном Пла- ном, извршена је према подацима са најближе метеоролошке станице у Сомбору за временски период од 1991-2006. год. (Репу- блички хидрометеоролошки завода у Београду).

Температура ваздуха се креће од најнижих у јануару (0,1 С), до највиших у јулу (22,1 С). Просечна средње годишња температу- ра износи 11,3 С. Апсолутна вредност максималне температуре ваздуха износи 39,5 С, апсолутно најниже -26,5 С, те апсолутна амплитуда колебања износи 66 С.

Средњи датум појаве првог мраза је 25 10. а последњи 10.04. Средње годишњи број мразних дана на подручју Горњег Подуна- вља забележен је од 91,1 дан, док средње годишњи број ледених дана износи 19,4.

Релативна влажност ваздуха се током године креће од 62,5% у мају до 85,7 % у децембру. Средња

годишња вредност релативне
влажности ваздуха износи 72 %.

Облачност - Просечна средње годишња вредност облачности је 53%. Просечан годишњи број ведрих дана у посматраном периоду (облачност <20%) износи 68,6 дана, док је просечан број облачних дана (облачност >80%) 92,1 дан.

Осунчаност - Просечна годишња сума осунчаности износи 2127,3 часова. Просечна дневна осунчаност износи 5,8 час/дан.

Падавине - Подручје Резервата једно је од најкишовитијих простора у Војводини, посебно простор око Апатина (Букуров, 1975). Вредност годишње висине падавина износи 613,5 mm. Средње годишњи број дана са падавинама (0,1mm) износи 124,8 дана. Просечан средње годишњи број дана са снегом је 22,3. Број дана са снежним покривачем просечно годишње износи 37,2.

Ветровитост - Највећу учесталост имају ветрови из северног (178‰), и северозападног (130 ‰) правца а најмању из североис- точног (60‰) и источног (82%>) правца. Средње годишња вред- ност тишина је 102‰ (С). Просечна брзина ветра износи 2,6 m/s. Средњи број дана у години са појавом јаког ветра (>6 и више степени Бофорове скале) износи 103,9, док просечан број дана са олујним ветром (>8 Бофора), за исти период износи 13,5 дана.

Педолошке карактеристике

На простору обухваћеном Планом налази се више типова и ва- ријетета земљишта.

Чернозем слабо огајњачен сиромашнији је хумусом, али је бо- гатији глином. Ниже је производне вредности него прави черно- зем.

Чернозем огајњачени са флекама солођа, представља продукт деградације чернозема, услед периодичности годишње количине талога и измене степске вегетације у шумску.

Преовлађујуће је земљиште типа алувијум. Ова земљишта настају као последица плављења, односно таложења речних наноса. Најчешће је састављено од песка, песковите иловаче и муља. Може бити врло високе производне вредности.

Ритска црница карбонатна, настаје услед високог нивоа под- земних вода. Основна каректеристика је знатна заглињеност. Нај- заступљенија је у атару села Сонта.

Ритска црница бескарбонатна настаје превлаживањем земљишта и површинским и подземним водама. Спада у тешка глиновита земљишта, инундационог појаса.

Педолошки састав земљишта на предметном простору може се оценити као квалитетан што представља основу за развој пољопривреде.

Заштићена природна добра

Специјални резерват природе Горње Подунавље

Специјални резерват природе Горње Подунавље је природно добро I категорије које обухвата 19.605,00ha (19.354,81ha)[89] ритског комплекса уз леву обалу Дунава. На подручју Резервата се спро- води тростепени режим заштите режим I степена на површини од 261,62ha (294,01ha)5, режим II степена на површини од 4.843,81ha (3.108,18ha)5 и режим III степена на површини од 14.499,56ha (15 952,62ha)5.

Према Просторном плану Републике Србије, СРП ‚Горње По- дунавље" задржава статус заштићеног природног добра у нацио- налним и међународним оквирима.

Резерват одликују очувани и разноврсни хидрографски обли- ци ритова (острва, аде, водени рукавци, меандри, ритске баре и мочваре) очуване изворне биљне заједнице, (ритске шуме, лива- де и шевари), разноврсна флора и ретке прорећене биљне врсте (бели и жути локвањ, ребратица, кукурјак и др.), разноврсна фа- уна, нарочито птице мочварице и рибе и прорећене и угрожене врсте (орао белорепан, црна рода, куна златица и белица, јазавац, дивља мачка).

У оквиру Резервата налазе се три значајна солитерна стабла: стабло азијског платана, стабло веза и стабло маклуре.

Заштићена подручја ван граница Резервата

Ван простора Резервата, а у границама обухвата Плана, налазе се заштићена појединачна стабла и групе стабала (гинко у Апати- ну, амерички платан код Сонте и Група стабала храста код Јелен- ског острва) и Арборетум - Стари парк код Сонте као споменик пејзажне архитектуре.

Стабло Гинко је заштићен као споменик природе, Решењем Скупштине општине Апатин број 321-4/75 (‚Службени лист општине Апатин", бр. 9/75). Налази се у кругу Апатинске пиваре.

Стабло платана је заштићено као споменик пејзажне архи- тектуре, Одлуком Скупштине општине Апатин број 011-122/81 (‚Службени лист општине Апатин", бр. 13/87). Налази се у скло- пу арборетума код некадашњег дворца, економија Млади Борац.

Група старих стабала храста лужњака заштићена је као спо- меник природе, Одлуком Скупштине општине Апатин број 011- 126/87-1 (‚Службени лист општине Апатин", бр. 13/87). За споменик природе Стабло Гинка, Стабло платана и Групу старих стабала храста лужњака, одређује се режим III степена заштите.

Стари парк код Сонте ‚Арборетум" заштићен је као споменик пејзажне архитектуре, Одлуком Скупштине општине Апатин број 011-122/87 (‚Службени лист општине Апатин", бр. 13/87). Налази се у склопу дворишта некадашњег дворца, економија Млади Борац, површине 1,32 ha. Одликује га велико богатство дендрофлоре са заступљеношћу низа егзотичних врста дрвећа и бројни капитални представници дрвећа домаћег и страног порек- ла.

Станишта заштићених врста од националног значаја и подручја планирана за заштиту

Евидентирани су и простори који својим природним вреднос- тима као станишта заштићених врста од националног значаја, представљају природна добра међу којима нека заслужују да буду стављена под заштиту.

На простору општине Сомбор евидентирана су станишта на локалитетима: Брешка шума, Колутски рибњак, Црна шума, Ка- нала ДТД и Кињош-река Плазовић.

На простору општине Апатин евидентирана су станишта на локалитетима: Сонћанска бара, Света Ана, Церик, Поповац и Ри- бњак Сонта, од којих су локалитети Сонћанска бара и Света Ана на подручју планирана за заштиту.

Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности

Резерват је регистрован као подручје заштићених врста од међународног значаја - станиште птица, биљака и дневних ле- птира (IBA, IPA и PBA подручја), проглашен је за Рамсарско подручје (мочварна и друга влажна подручја према Конвенцији о заштити мочварних подручја), чини

[89] Нумерички подаци укупне површине Резервата као и површина под режимом заштите I, II и III степена добијени су георефернцирањем картографских података

део EMERALD мреже и предложен за Резерват биосфере (MaB-UNESCO).

IBA подручје

IBA подручје према међународном пројекту ‚Important Bird Areas‘, представља најзначајнија станишта за птице у Европи. Ова подручја су вреднована и идентификована према значају за птице и под именом ‚Gornje Podunavlje or Monostor‘ 1989. и увр- шћена у регистар подручја од међународног значаја за птице (YU 029), према IBA пројекту на површини од 1000 ha (Grimmett & Jones, 1989). Границе IBA подручја Горње Подунавље су знатно шире од границе Резервата, обухватају површину од 30.000 ha.

!PA подручје

Горње Подунавље је ботанички значајно подручје у Србији (IPA). Заузима површину од 19 605 ha (19.354,81ha)[90], чини једин- ствен ритски комплекс који је обухваћен Специјалним резерва- том природе Горње Подунавље.

Уједно чини еколошку целину са Копачким ритом који се нала- зи с друге стране реке у Републици Хрватској и НП ‚Germenc‘ у суседној Мађарској. Очуван је већи број ретких и угрожеих биљ- них врста и њихових заједница од националног и међународног значаја.

PBA подручје

Горње Подунавље је проглашено за Међународно значајно ста- ниште за дневне лептире (PBA - Prime Buterfiles Area), као одо- брено подручје за дневне лептире Европе и једно од 40 оваквих станишта у Србији.

EMERALD подручје

Горње Подунавље је део EMERALD мреже којом су обух- ваћена подручја од нарочите важности за заштиту и очување дивљих биљних и животињских врста и њихових станишта, тзв. подручја посебне важности за заштиту природе (Areas of Special Conservation Interest- ASCI) значајних са становишта примене Бернске конвенције, која представљају обнову националне еко- лошке мреже и европске еколошке мреже NATURA 2000.

Рамсарско подручје и Резерват бисфере - MaB

Горње Подунавље је 2007. године уписано у листу Светски зна- чајних влажних подручја у складу са Рамсарском конвенцијом. Рамсарска конвенција има кључну улогу у оквиру међународне сарадње када су у питању влажна станишта (мочварна и друга влажна подручја). Укључено је у пројекат прекограничне заштите природних добара, Parks for</sp.

У погледу природних вредности, Резерват испуњава услове за номинацију за листу Резервата биосфере UNESCO-MaB. Величи- на подручја предложена за нову заштиту обезбеђује репрезента- тивност, у погледу обухвата биогеографског региона, укључујући и градације антропогеног утицаја и присутности на подручју (ри- болов, лов, шумарство, пољопривреда).

Еколошка мрежа на простору обухвата Плана

Горње Подунавље чини део националне еколошке мреже која је дефинисана Уредбом о еколошкој мрежи (‚Службени гласник РС бр 102/10) и обухвата међусобно повезана утврђена еколош- ки значајна подручја и еколошке коридоре у складу са Законом о заштити природе. Горње Подунавље је једно од 20 еколошки значајних подручја на територији АП Војводина, заједно са сла- тинским подручјима око Дорослова.

Река Дунав је утврђени еколошки коридор од међународног значаја који је саставни део Паневропске еколошке мреже. Канал ХС ДТД је идентификовани еколошки коридор од регионалног значаја као и пловни делови основне каналске мреже.

Еколошки коридори омогућују одвијање сезонских миграција и размену генетског материјала између просторно удаљених при- родних станишта. Обезбеђују комуникацију међу заштићеним добрима и повезују их са другим еколошким коридорима међу- народног значаја.

ОЦЕНА СТАЊА

Заштићена природна добра - Резерват

Основни потенцијали Резервата, који чине да овај простор има посебну природну вредност су: орнитолошка вредност, разно- врсност орографских и хидрографских облика, очување изворне биљне заједнице ритова, богатство фауне и лепота пејзажа.

Резерват представља подручје са значајним развојним потен- цијалима у погледу повољног геосаобраћајног положаја (пре- когранична сарадња), значајних водних ресурса, значајног шум- ског фонда, разноврсност шумских мотива и садржаја.

Ограничења у развоју Резервата су бројни фактори који својим деловањем доводе до деградације Дунава, приобаља и плавне зоне: присуство нафте и уља, пестицида и фенола, али и загађење које долази из суседних земаља.

Изградња насипа и каналске мреже је довела до отежаног протока воде, засипања, замуљивања и зарастања отворених по- вршина бара, мочвара и рукаваца Дунава. Засађене су и велике површине под алохтоним шумама (тополе, врбе и амерички ја- сен), које су заузеле просторе потенцијалне вегетације поплавних шума, влажних ливада и мочвара.

Уништавањем природних шумских станишта угрожене су рет- ке биљне врсте. Инфраструктурно отварање шума, ради шумског и ловног газдовања, довело је до узнемиравања птица и наруша- вања њиховог станишта. Изградња викендица у оквиру Резервата је довела до повећања броја посетилаца у Резервату и могућности неконтролисаног коришћења природног добра.

Ван граница Резервата

Потенцијали су простори, који по својим

Нумерички подаци за укупну површину Резервата добије

на је геореференцирањем карте фрских подата ка

природним вреднос- тима представљају природна добра која заслужују да буду ста- вљена под заштиту (влажна, слатинска станишта и фрагменти шума), а у току је њихова валоризација.

Ограничења у заштити ових подручја представљају бројне активности у простору, јер ови локалитети представљају прос- торе чија је основна намена шумско, водно или пољопривредно земљиште (преоравање пашњачких површина, садња алохтоних врста и испуштање непречишћених отпадних вода у водоток).

3.1.2. Непокретна културна добра

На подручју у обухвату Плана, налазе се проглашена културна добара, која су разврстана у категорије у зависности од значаја, као и велики број евидентираних културних добара и археолош- ких локалитета који уживају претходну заштиту. Од проглаше- них културних добара у Резервату се налази културно добро од великог значаја (знаменито место) - место Батинске битке на Ду- наву код Бездана.

Проглашена непокретна културна добра[91]

Град Сомбор

А. Културна добра од великог значаја (II категорија) Споменици културе
- Римокатоличка црква св. арханђела Михајла, Бачки Брег;
- Римокатоличка црква св.Петра и Павла, Бачки Моно- штор.

Знаменита места
- место Батинске битке на Дунаву код Бездана.

Б. Значајна културна добра Споменици културе
- Капела св. Тројства у Бездану, Сомборски пут бр. 45.

Општина Апатин

А. Значајна културна добра Споменици културе
- гробница породице Вајндлер на гробљу, Апатин;
- гробница породице Фердинанда Шпјзера на гробљу, Апатин;
- надгробни споменик породице Франца Шпјзера на гробљу, Апатин
- камени кип св. Тројства у ул. Српских владара, Апатин;
- комплекс црпне станице ‚Кучка“ у атару Апатина;
- Римокатоличка црква Срца Исусовог, Апатин;
- кућа на углу ул. Димитрија Туцовића и Франца Розмана, Апатин;
- родна кућа Ервина Шинка, ул. Петра Драпшина 11, Апа- тин;
- сакрални споменик на улазу у гробље, Апатин;
- стари погон фабрике чарапа ‚Вукица Митровић“, ул. И Л. Рибара 12, Апатин;
- Вајндлеров дворац са економским двориштем, Сонта;
- Римокатоличка црква св. Ане, Купусина.

Просторне културно историјске целине
- Центар Апатина, Апатин.

Поред наведених објеката, Одлуком Скупштине општине Апа- тин (‚Службени лист општине Апатин“ бр. 2/94), за непокретна културна добра проглашени су још и следећи објекти:
- зграда Скупштине општине, Апатин;
- Дом културе, Апатин;
- зграда Жупног двора, Апатин;
- зграда Основне школе ‚Жарко Зрењанин“, Апатин;
- Римокатоличка црква Успења Маријина, Апатин;
- кућа породице Турски, Апатин;
- зграда поште;
- зграда Дома здравља;
- зграда милиције;
- продавница ‚Подунавље“;
- зграда штампарије ‚Меркур“;
- зграда некадашње српске банке;
- зграда у улици Дунавска бр. 5;
- зграда на углу Дунавске и Пиварске бр. 2;
- родна кућа Пал Абрахама;
- кућа у улици Српских владара и Бранка Радичевића бр. 1;
- куће у улици Српских владара бр. 1, 6, 8, 10,11, 12, 13, 16, 17, 18, 22, 24, 26, 32, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 48, 50, 56, 57, 59, 60 и 64;
- куће у Улици Марка Орешковића бр. 13 и 15;
- Синагога;
- стара управна зграда, некадашња стамбена зграда и објекат старог индустријског погона у комплексу Апа- тинске пиваре.

Евидентирана културна добра

Поред проглашених културних добара, евидентирана су бројна културна добра, која се налазе на обухваћеном подручју. Списак ових културних добара налази се у аналитичко-документационој основи Плана.

Евидентирани археолошки локалитети су веома бројни на овом подручју и припадају углавном неолитском, античком (сармат- ском) и рано средњевековном добу. Од великог броја евидентира- них археолошких локалитета на овом простору, само се један (1) налази у оквиру граница Резервата. Списак локалитета се налази у документационој основи Плана.

ОЦЕНА СТАЊА

Проглашена и евидентирана културна добра су значајан по- тенцијал културне баштине, чије очување представља основу за укључивање и презентацију целокупног простора.

Ограничење представља недовољна документација како прог- лашених непокретних културних добара тако и евидентираних и истовремено њихово имплементирање у савремене токове живо- та и адекватно коришћење простора.

3.1.3. Животна средина

У границама Резервата

Резерват представља у већој мери очувани екосистем са по- себно израженим одликама рељефа и хидрографским појавама, изворним и разноврсним представницима флоре и фауне. Овај простор је под интензивним утицајем антропогених фактора, посебно у делу простора уз Дунав, који је касније заштићен из- градњом одбрамбеног насипа.

Утицајем на регулацију речног корита дошло је и до промена у хидрографији терена, што се рефлектовало на физиономију Резервата. Под утицајем мелиоративног деловања, у делу при- родног добра, у великој мери измењен је изглед вегетације. Ау- тохтоне шуме су превођене у шумске културе, фаворизовањем појединих алохтоних и увођењем нових дендролошких врста. Под утицајем

Извор података: Покрајински завод за заштиту споменика културе Нови Сад, 2006 г

антропогеног фактора смањене су површине под шумама, а истовремено су повећане површине под ливадама, ора- ницама и воћњацима.

Акватични екосистеми, који бивају плављени услед природног режима вода угрожени су услед неодржавања оптималне дуби- не водене масе, па захтевају примене мера заштите у наведеном контексту.

Повећање површина под засадима плантажних топола, смањује плавну зону, а рибљи фонд је посебно угрожен нерационалном и неконтролисаном експлоатацијом.

Посебан проблем представљају физичко-хемијске и биолошке карактеристике Дунава, који је последњих година загађен индус- тријским, градским, канализационим и пољопривредним отпад- ним водама, које садрже разне материје и једињења (присуство нафте и уља у води, фенола, пестицида и сл.), што негативно ути- че на квалитет животне средине, на флору и фауну, посебно на ихтиофауну.

Према подацима Покрајинског секретаријата за заштиту жи- вотне средине и одрживи развој мониторинг воде - површинска вода и седимент, је обухватио оне локације на водотоцима који су најугроженији испуштањем отпадних вода. Локације за узорко-

вање су у највећем броју случајева одабране на местима пре брана или устава.

Табела 1. Одабрани профили

Места узорковања воде седимента у заштићеним зонама и акумулацијама		Врста седимента	Период узорковања	
Место узорковања			седмента	воде
Горње Подунавље	Адлер	пс	пролећни, летњи	-
	Петреш	пс	пролећни, летњи	-
	Мишвалд	пс	пролећни, летњи	пролећни, летњи
	Варошвиз	пс	пролећни, летњи	-

Анализа воде је обухватила:

- Метале (никал, цинк, кадмијум, бакар, олово, хром, жива),
- Минерална уља,
- Азотне материје (укупни и органски азот, амонијак, ни- трати, нитрити) и фосфорне материје (укупни фосфор, о-фосфати),
- Органохлорна волатилна једињења (хлороформ, 1.1 1-трихлоретан, 1,2-дихлоретан, трихлоретен, BDHM, DBHM, тетрахлоретен, хлорбензен, бромоформ, 1,2-дихлорбензен и 1,4-дихлорбензен) и BTEX (бензен, толуол, етилбензен и ксилени) ,
- Полицикличне ароматичне угљоводонике (нафтален, аценафтилен, аценафтен, флуорен, фенантрен, антра- цен, флуорен, фенантрен, флуорентен, прирен, бензо(а) антрацен,кризен, бензо(б)флуорантен, бензо(к)флуоран- тен, бензо(а)пирен, дибензо (а,х) антрацен, бензо (г,х,и) перилен, и индено (1,2,3-цд)пирен),
- Пестициде (а-, р-, у-і б-HCH, хептахлор, алдрин, хепта- хлорепоксид, ендосулфан, PPT и метаболити, диелдрин, ендрин и ендриналдехид).

Такође, према подацима Покрајинског секретаријата за заш- титу животне средине и одрживи развој праћење концентра- ција тешких метала и микроелемената у непољопривредном земљишту на територији Резервата вршени су на два локалитета:

Табела 2. Локалитети на којима се врши праћење квалитета земљишта

Локалитет	Опис локације
Резерват	Бачки Моноштор - Штрбац
	Сребреница (Дубоки Јендек)

Измерене вредности нису прекорачивале МДК.

Викенд насеља, такође врше негативан утицај на Резерват због повећаног броја корисника простора односно његовог неконтро- лисаног коришћења. Због уништавања изворних шумских ста- ништа, угрожене су ретке биљне врсте, а индиректно и фауна.

Ван граница Резервата

У непосредној близини Резервата, налази се неколико за- гађивача који својим радом имају одређени утицај на Резерват. У том контексту, у граду Апатину се налазе више привредних комплекса - постројења: Апатинска пивара, фабрика чарапа као и фекална канализација Апатина, који директно или индирект- но загађују Дунав. У близини Великог бачког канала се налази говедарска фарма ,‘Колут‘‘ и бањско лечилиште Бездан, који га загађују. Речицу Плазовић, у нашој земљи, загађују прасилиште и товилиште Земљорадничке задруге Бездан.

У непосредној близини Резервата односно, у Сомбору и Апати-

ну се налази одређени број индустријских објеката, који дегради- рају квалитет ваздуха у овим градовима и непосредној околини, али нису извршена истраживања која би утврдила стање загађе- ности ваздуха на предметном простору.

На подручју Плана не постоје подаци о квалитету ваздуха. Најближе мерно место, према подацима Покрајинског секретари- јата за заштиту животне средине и одрживи развој, налази се у Сомбору на једном мерном месту - Венац Војводе Бојовића - СЦ «Соко». Током 2005. и 2006. године, концентрације сумпор-ди- оксида и азотдиоксида на овом мерном месту нису прекорачиле прописане ГВИ, док је прекорачење ГВИ за чађ забележено је 3 пута. У мереном периоду, забележена су два прекорачења ГВИ (450mg/m2/dan) укупних таложних материја и то у априлу, када је забележена концентрација од 776 mg/m2/dan, и у јуну када је измерена концентрација од 647 mg/m2/dan.

На простору обухвата Плана земљиште, као природни ресурс, угрожено је неадекватним одлагањем отпада, формирањем неу- ређених сметлишта: 3 код Бачког Брега, једно на путу Бездан-Ба- чки Моноштор, једно код Стапара, једно код Купусине, једно код Сонте и депонија града Апатина, која не функционишу у складу са санитарно-хигијенским условима, који су прописани за ову на- мену.

У складу са Стратегијом управљања отпадом за период 2010.2019., ове просторе је неоходно санирати и рекултивисати а третман и одлагање отпада са подручја обухвата Плана у складу са принципима интегралног управљања отпадом организовано прикупљати и део који се не може третирати, одвозити на плани- рану регионалну депонију у Сомбору (Ранчево).

ОЦЕНА СТАЊА

Утицај човека на простор Резервата, у форми мелиоративних радова (подизање насипа, промена токова река, исушивање плав- них равница и др.) битно је утицао на екосистем. С обзиром на то да ове промене еколошке равнотеже нису достигле критичну вредност, са адекватним програмима заштите животне средине би се поједини нарушени екосистеми могли обновити и ревита- лизовати.

Поред изузетних природних вредности на предметном прос- тору, који представљају изворни потенцијал, у постојећем стању, присутна су одређена ограничења која угрожавају природне ре- сурсе и здравље становништва:

- велике осцилације нивоа Дунава;
- лош квалитет воде за пиће;
- одвођење отпадних вода без претходног пречишћавања у реципијент;
- неадекватно одлагање комуналног отпада;
- слабо контролисано коришћење хемијских средстава у пољопривреди;
- експлоатација минералних сировина;
- пролазак саобраћајне мреже кроз насељена места.

3.1.4. Демографски развој

Анализа демографског развоја насеља на подручју Плана, из- вршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1948-2002. године.

На подручју Плана налази се 7 насељених места, која припа- дају Граду Сомбору и општини Апатин, са укупно 38949 станов- ника и просечном густином од 75-99 становника на 1 km2.

Табела 3. Кретање укупног броја становника

Општина/	Година пописа							Прос стопа раста	
Насеље	1948	1953	1961	1971	1981	1991	2002	1948/02	1981/02
Град Сомбор									
Бачки Брег	2244	2218	2045	2006	1770	1585	1388	-0,89	-1,16
Бачки Моноштор	4555	4636	4560	4590	4432	4205	3920	-0,28	-0,59
Бездан	6691	6681	6813	6427	6085	5472	5263	-0,45	-0,69

Колут	2927	2877	2597	2148	1866	1710	1710	-1,00	-0,42
Апатин									
Апатин	13195	14465	17191	17565	18320	18315	19320	0,7	0,3
Купусина	3200	3146	3133	3063	2694	2442	2356	-0,6	-0,6
Сонта	7181	6981	6821	6508	6313	5991	4992	-0,7	-1,1
Укупно	39993	43160	43160	42307	40330	39720	38949	-0,05	-0,3

На основу извршене анализе може се оценити да је општа де- мографска ситуација на подручју обухвата Плана неповољна. До- шло је до пада укупног броја становника (перманентно од 1961. године), погоршања старосне структуре и виталних карактерис- тика популације (опадање стопе наталитета, пораст удела станов- ништва старијег од 60 година).

Становништво на подручју Плана налази се у стадијуму дубо- ке демографске старости и има демографска обележја која карак- теришу и Војводину као целину (негативни природни прираштај, ниски наталитет и фертилитет, висока стопа морталитета и др.), јер је Војводина већ деценијама демографски старо подручје.

Старосна структура и виталне карактеристике популације су такве да неће обезбедити побољшање демографске ситуације ни у наредном периоду (сем у Апатину, општинском центру). Због тога је потребно применом одговарајућих мера демографске по- литике утицати на успоравање негативних демографских тенден- ција на подручју обухвата Плана.

ОЦЕНА СТАЊА

Потенцијали у области демографског развоја огледају се у по- бољшању образовне структуре становништва, већем ангажовању женског становништва и порасту опште стопе активности. Ква- литетна (квалификована) радна снага је потенцијал будућег при- вредног и укупног равоја подручја.

Неповољну демографску слику овог подручја карактерише пад укупног броја становника (сем у Апатину), висок морталитет (на- рочито у сеоским насељима), процес уситњавања домаћинстава, а све то доводи до одређених проблема и ограничења за даљи раз- вој планског подручја.

3.1.5. Мрежа насеља и јавне службе

Мрежу насеља на подручју обухвата Плана чини укупно 7 (седам) насеља и то четири насеља која припадају Граду Сомбор (Бачки Брег, Бачки Моноштор, Бездан и Колут) и три насеља која припадају општини Апатин (Апатин, Купусина и Сонта).

Табела 4. Преглед насеља према величинским категоријама

Величинска категорија	Број насеља	Број становника	% од укупног броја становника	Просечна величина насеља
до 1.000	-	-	-	-
1.001-3.000	3	5.454	14,01	1.818
3.001-5.000	2	8.912	22,88	4.456
5.001-10.000	1	5.263	13,51	5.263
преко 10.000	1	19.320	49,60	19.320
Укупно	7	38.949	100,00	5.564

Од седам насеља, Апатин је општински центар са функцијама градског насеља, Бачки Моноштор, Бездан, и Сонта су развије- на насеља са основним делатностима и функцијама док су Бачки Брег, Колут и Купусина сеоска насеља.

Сва наведена насеља се налазе у непосредном залеђу Резервата и имају посебну улогу у заштити, уређењу и коришћењу погод- ности које пружа Резерват (присуство туриста, приход од тури- зма, продаја производа нарочито из сопствене производње, лов, риболов и др.).

Густина насељености на подручју Плана износи 75,82 ст/кт2 (средња вредност за АП Војводину износи 93,82 ст/km2).

Просечна величина насеља на обухваћеном подручју износи 5.564 становника, што је веће у односу на просечну величину на- сеља за АП Војводину која износи 4351 становник. Апатин, као

једино градско насеље, има мањи број становника (19.320 станов- ника) од просечног градског насеља у Војводини (22.946 станов- ника).

Јавне службе

С обзиром на величину и карактер насеља која се налазе на подручју обухвата Плана, мрежа објеката јавних служби углав- ном задовољава потребе становништва.

Социјална заштита становништва обезбеђена је путем устано- ва овог типа, које се налазе у Сомбору и Апатину.

У свим насељима обезбеђено је предшколско васпитање и об- разовање и основно школско образовање. За даље образовање ђаци су упућени на општинске центре Сомбор и Апатин, у којима се налазе средње школе. У свим насељима, поред школе изграђе- ни су спортски терени, углавном за мале спортове (кошарка, ру- комет, одбојка, мали фудбал).

Здравствена заштита становништва организована је на нивоу Града Сомбора и општине Апатин, тако да се у овим центрима налазе домови здравља, док се у осталим насељима налазе здрав- ствене станице и амбуланте. У Сомбору се налази и општа бол- ница. Апотеке се налазе у свим насељима (поред постојећих отва- рају се и приватне апотеке).

Објекти културе се налазе у свим насељима, и то као домови културе са одељењима библиотеке. Апатин, као општински цен- тар садржи и основну библиотеку, галерију, изложбене просторе и сл.

Објекти физичке културе се налазе у свим насељима. По- ред сала за физичку културу то су и спортски терени, углавном фудбалска и дечија игралишта. У неким насељима постоје и от- ворени терени за мале спортове (мали фудбал, рукомет, одбојка).

Поред ових објеката јавних служби, у сваком насељу се налазе просторије месне заједнице, поште, банке и др.

Рурално подручје

Становници сеоских насеља на простору обухваћеном Пла- ном, осим становања, делимично рада и основног образовања, задовољавање потреба вишег реда обављају углавном у центрима Апатин, Сомбор, у којима су концентрисани главни привредни, културни и образовни садржаји и по потреби у макрорегионал- ном центру Нови Сад.

По величини, три насеља припадају величинској групи до 3.000 становника (Бачки Брег, Колут и Купусина) а два насеља величинској групи до 5.000 становника (Бачки Моноштор и Сон- та) и једно насеље има преко 5.000 становника (Бездан). Атаре насеља углавном чини пољопривредно земљиште са изграђеним каналима, системима за наводњавање и рибњацима, што предста- вља повољне услове за развој пољопривреде, нарочито ратарства, воћарства, виноградарства (део око Сонте) и сточарства. Једино су у атару Бачког Моноштора, због површина које заузима Резер- ват, заступљене много веће површине шума и шумског земљишта (око 37 % шумског земљишта од укупне површине КО).

У атарима постоје изграђени салаши, којих има нешто више на подручју Града Сомбора, и економије поред којих се, у случају потребе, могу формирати радне зоне већих површина.

ОЦЕНА СТАЊА

Основни потенцијал у погледу мреже а тиме функција насеља, на подручју третираног Планом, представља њихов повољан ге- осаобраћајни положај.

Проблеми и ограничења у погледу мреже и функције насеља су социо-економска деградација насеља; неравномерност у развоју; неповољан квалитет стамбеног и грађевинског фонда у насељима (посебно у насељима која припадају Граду Сомбору); слаба дина- мика развоја и изградње насеља због недовољне економске моћи.

3.1.6. Привредни/економски развој и туризам

Најзначајнија привредна делатност, односно доминантна ак- тивност у насељима на подручју обухвата Плана је пољопривре- да, изузев Апатина, центра истоимене општине у ком је индус- трија носилац развоја.

Индустрија у Апатину представља област од приоритетног значаја и базира се највећим делом на расположивој сировинској основи, производним капацитетима и квалитетном кадровском потенцијалу. У оквиру индустрије, најразвијенија је прехрамбе- на индустрија (производња пива), бродоградња, метална индус- трија, индустрија грађевинског материјала, индустрија за прера- ду дрвета, графичка индустрија и др.

Анализа просторног размештаја привредних капацитета у обухвату Плана, показала је изузетан степен концентрације ин- дустријских капацитета у граду Апатину и делимично у Бездану (ван граница Резервата). У осталим насељима су углавном капа- цитети у функцији пољопривреде.

Највећи број приватних предузетника је из области трговине, занатства и угоститељства. Анализа развоја терцијарних делат- ности на подручју обухвата Плана показала је да делатности терцијарног сектора још увек нису достигле ниво који захтевају савремени стандарди живљења.

Вредности планског подручја са становишта туризма су вели- ке, пре свега због богатства мотива, еколошке очуваности, вред- ности природне и културне баштине, као и делом због приступач- ности дестинације.

У односу на садржаје боравка, заступљени су бањски, културно-манифестациони, ловни туризам (који сада доминира и који је у границама оптималног капацитета ловишта: „Козара“ и „Апатински рит“), риболовни туризам (риболовна подручја „Дунав I“ и „Моношторски рит“), образовни (еколошка учионица »Барач- ка«). Такође је присутна понуда сеоских домаћинстава у селима по ободу Резервата.

Највећи број туриста који посећује Горње Подунавље су до- маћи туристи - 83%. Туристичка понуда Сомбора и Апатина богатством архитектуре, мултикултурне традиције, догађаји- ма употпуњује понуду подручја. Горње Подунавље изградњом Међународне луке у Апатину, марина и пристана, као и приста- ништа за крузинг добија реалне услове да постане зона наутичког туризма, уз примену адекватних мера заштите животне средине као и условима заштите у складу са датим режимима у Уредби о заштити Резервата, током функционисања и у случају акциде- ната.

Према подацима из Мастер плана[92] највећи број смештајних капацитета различитих категорија и нивоа услуга налази се ван подручја Плана (хотелски капацитети у Бањи Јунаковић и у Сом- бору хотел ‚‘Интернационал‘‘). То су једини објекти који могу примити веће туристичке групе. У погледу туристичког посло- вања и промета Горње Подунавље не учествује довољно у креи- рању туристичког производа у оквиру Кластера Војводина[93]. Фор- мирањем Туристичких организација (Сомбор, Апатин) начињени су значајни кораци у стварању стратешког партнерства на нивоу локалних заједница са циљем развоја туризма. То је видљиво кроз формирање нових садржаја и услуга, нових туристичких произ- вода, повезивања и сарадњу унутар туристичке привреде, орга- низовање туристичке информативно-промотивне делатности, организовање манифестација, унапређење и промоција изворних вредности, маркетиншку презентацију туристичких производа.

ОЦЕНА СТАЊА

Развој привредних капацитета на простору Резервата има низ ограничења, која проистичу из потребе њеног усклађивања са ре- жимима заштите овог простора.

Ограничења у развоју привреде ван Резервата, се огледају пре свега у недовољној искоришћености постојећих капацитета, паду производње, незапослености, престанку рада неких предузећа, неразвијеном услужном занатству, недостатку савремених трго- винских капацитета, лошој опремљености угоститељских обје- ката као и недостатку смештајних капацитета. Ограничавајући фактор развоја је и неповољна демографска слика овог подручја, као и непримерен ниво способности, знања и вештина радно ак- тивног становништва, потребама привреде и тржишта рада.

Потенцијали планског подручја у области индустрије темеље се на расположивим природним ресурсима (сировинска основа за развој прехрамбене индустрије) и радом створеним вреднос- тима (прерађивачки капацитети чија недовољна искоришћеност представља основ интензивнијег развоја), уз императив заштите и очувања животне средине.

Потенцијале развоја туризма на простору обухваћеном Пла- ном престављају пре свега, очувана природна средина Резервата, затим туристички центар Апатин. Постоји значајан потенцијал за развој руралног - (салашарског туризма простор између Апатина и Сомбора). Насеља као што су Бачки Моноштор, Купусина, Сонта као амбијенти са очуваним богатством мултиетничких обичаја и манифестација представљају посебну вредност подручја. Поред тога евидентни су потенцијали за културно-манифестациони и екскурзионо-едукативни туризам, спортско рекреативни, нау- тички (пре свега простор Апатин-Бездан), ловни и риболовни, туризам кратких одмора (citu breaks), пословни туризам MICE. Град Сомбор и општина Апатин, као пограничне општине на пла- ну туризма пружају могућност развоја прекограничне сарадње, у циљу обједињавања туристичке понуде, заједничке маркетиншке презентације.

Европска-Дунавска бициклистичка стаза представља значајан туристички потенцијал.

Ограничења везана за развој туризма на простору обухвата Плана су:

- низак ниво заштите Резервата (викенд градња);
- недостатак смештајних капацитета;
- непостојање широког спектра програма (понуде) презен- тације природне и културне баштине осим оне везане за ловни туризам;
- непостојање јаких локалних туристичких агената или организација заинтересова- них за креирање туристичке понуде, улагање у маркетинг и менаџмент дестинације;
- нема централног информативног пункта за туристичко подручје Горње Подунавље, као ни адекватног промоти- вног материјала за страна тржишта.

3.1.7. Пољопривредно земљиште и пољопривреда

Пољопривредно земљиште, на подручју обухвата Плана прос- тире се на 33 591,82 ha, што представља 58,58% посматраног подручја. Далеко су најзаступљеније њивске културе, док су све остале категорије пољопривредног земљишта далеко мање за- ступљене (пашњаци, воћарско-виноградарско земљиште и сл.).

У границама Резервата

Од укупне површине Резервата која износи 19 605,00ha (19.354,81ha)[94] само је 1 663,02 ha, или 8,48% пољопривредно земљиште.

Услед важећег режима заштите на подручју

[92] Мастер план туристичке дестинације ‚‘ГорњеПодунавље‘‘, научно-истраживачки центар, Економски факултет, Београд 2007

[93] Стратегија развоја туризма Републике Србије (‚‘Службени гласник РС‘‘, бр 91/2006)

[94] Нумерички податак за укупну површину Резервата добијен је георефернцирањем картографских података

Резервата, као и чињенице да се највећи део Резервата налази под шумама или другим природним екоцелинама, пољопривредне активности су сведене на минимум.

У Резервату у режиму заштите I (првог) степена није дозвољен ниједан вид пољопривредне производње. У режиму заштите II и III степена дозвољено је пчеларење и сакупљање шумских плодова, тако да ово представља једини начин пољопривредног ко- ришћења подручја Резервата.

Ван граница Резервата

Најважнији производни ресурс представља квалитетно пољопривредно земљиште. Управо захваљујући томе, пољопри- вреда представља најважнију грану људске делатности на овом подручју.

Ван границе Резервата укупне површине 37 743,01ha (37.994 ha)[95], пољопривредно земљиште представља 84,60% или 31 928,80ha.

Подручје ван Резервата, а које се налази у непосредном ок- ружењу треба третирати на посебан начин. Применити стиму- лативне мере и тако подстаћи произвођаче да на овом подручју производе аутохтоне биљне културе, које захтевају минималну механичку обраду земљишта и минималну употребу хемијских средстава (луцерка, детелина, лековито биље, ливаде и сл.).

Слична је ситуација и када је реч о сточарској производњи, сти- мулисати пашњачки узгој старих аутохтоних врста.

ОЦЕНА СТАЊА

Значајан развојни потенцијал у области пољопривреде на прос- тору ван Резервата темељи се на природним ресурсима (земљиш- ни фонд релативно високог квалитета, могућност наводњавања и производње здраве хране) као и створеним условима (повољан однос обрадивих површина и пољопривредног земљишта и традиција у повртарској и воћарској производњи).

Као ограничавајући фактори могу се јавити умањена могућ- ност коришћења хемијских средстава, непожељност уношења алохтоних врста и ограничена могућност интензивног сточар- ства.

Подручје у границама Резервата има низ ограничења за развој пољопривредне делатности. У складу са режимом заштите готово у потпуности искључује све видове пољопривредне производње, осим сакупљања шумских плодова и пчеларења (на простору са режимом заштите II и III степена).

3.1.8. Шумско земљиште, шумарство, лов и риболов Шуме и шумско земљиште

Потенцијали планског подручја су шуме, шумско земљиште у оквиру Резервата, као и шуме на простору који је у директном контакту са Резерватом, а налазе се у обухвату Плана.

У границама Резервата[96]

Природно добро СРП ‚Горње Подунавље“ припада Северно- бачком шумском подручју, а обухвата пет газдинских јединица (‚Колут-Козара“, ‚Карапанџа“, ‚Заштићене шуме“, ‚Апатински рит“ и ‚Моношторске шуме“) којима газдује ЈП ‚Војводинашу- ме“, ШГ ‚Сомбор“ и две газдинске јединице (‚Западна Бачка“ и ОКМ) којима газдује ЈП ‚Воде Војводине“. Укупне површине под шумама и шумским земљиштем чине 14.627,94 ha (74,61% укупне површине Резервата).

У режиму I и II степена заштите се налазе фрагменти аутохто- них шумских састојина изузетно вредни за заштиту.

Највећи део површина ШГ ‚Сомбор“ обухватају шуме и шумске културе. По пореклу то су високе (углавном клонови тополе) изданачке шуме багрема и других врста. По смеси су то углавном чисте састојине на око 70% површина. Ово указује на нарушеност екосистема и недостатак аутохтоних природних шума чији су главни едификатори храст лужњак и пољски јасен. Најзаступљенија је газдинска класа вештачки подигнутих топо- ла, затим шуме беле и црне тополе и багрема. Најквалитетније и најстабилније шумске екосистеме представља газдинска класа састојина лужњака. Највећи текући прираст остварују газдинске јединице ‚Апатински рит“ и ‚Моношторске шуме“.

Шуме ЈП ‚Воде Војводине“ се простиру дуж насипа на преко 80 дужних километара. Имају улогу заштите насипа и других во- допривредних објеката од ударног таласа вода Дунава. Подељене су на водозаштитне шуме I и II степена. Шумску састојину чине меки лишћари (топола робуста и бела врба).

Ван граница Резервата

На простору ван Резервата а у оквиру обухвата Плана налазе се мање површине под шумама и шумским земљиштем и шуме уз каналску мрежу које чине 1 236,88 ha, односно 3,28% површина ван Резервата.

Шумарство

У оквиру Резервата врши се експлоатација дрвне масе са об- раслих површина газдинских јединица које егзистирају са 85 - 90% површине и запремине на простору Резервата и то према подацима ШГ „Сомбор“: ГЈ „Карапанџа“ са 300.891m3 запреми- не, ГЈ „Моношторске шуме са 605.341m3, ГЈ „Колут - Козара“ са 15.692,50m3, ГЈ „Апатински рит“ са 511.041m3 и ГЈ „Заштићене шуме“ са 178.608m3. Ова дрвна маса биће реализована у наредном периоду у складу са Посебним основама газдовања шумама. За ГЈ којима газдују „Воде Војводине“ не постоје нумерички показа- тељи о дрвној маси.

Шуме ван Резервата имају између осталих и производно-заш- титну функцију. Производна функција се огледа кроз производњу дрвне масе за све газдинске јединице. Такође, потенцијал за шумарство на територији ван Резервата, представља и непошумље- но шумско земљиште које ће бити пошумљено у наредном пери- оду, у складу са планским документима.

Од прерађивачких капацитета, углавном су заступљене мале и средње развијене пилане које се баве производњом фурнира за гајбице, као и резаном грађом. Сав прерађени материјал углавном иде у извоз. Развој прерађивачких капацитета и даље ће у највећој мери зависити могућности пласмана производа на иностран тр- жиште.

Ловна фауна и лов

У границама Резервата

На простору Резервата су установљена два ловишта којима газ- дује ЈП ‚Војводинашуме“. То су ловиште ‚Козара“ на површини од 11 764 ha и ‚Апатински рит“ на површини од 6 579 ha. Ловишта су отвореног типа, обзиром да нису ограђена у потпуности. Пре- ма пољопривредном залеђу протеже се заштитна ограда у укуп- ној дужини од 848 km. На подручју Резервата постоје два узгој- на центра крупне дивљачи: један у Бачком Моноштру и други у Апатину. У плану је центар за оплемењени

[95] Површина ван Резервата је резултат промене настале георефернцирањем картографских података за подручје Резервата

[96] Подаци из Основе газдовања шумама за наведене ГЈ, ЈП ‚Војводинашуме“ Петроварадин, ШГ ‚Сомбор“ Сомбор

узгој ритског јелена.

У ловиштима је заступљена крупна (јелен, срнећа дивљач и дивља свиња) и ситна (зец, фазан, дивља гуска, дивља патка, препелица, шумска шљука) ловна дивљач. Одређени број врста је заштићен као природна реткост.

Бонитирањем станишта ловишта ‚‘Козара“ утврђен је бонитет I разреда за јелене и дивље свиње и III за срнећу дивљач. Био- лошки капацитет у овом ловишту износу 1200 грла за јеленску дивљач, 300 грла за срне и 600 грла за дивље свиње. Економски капацитет овог ловишта износи 1536 грла за јеленску дивљач, 388 грла за срне и 960 грла дивље свиње. У ловишту ‚‘Козара“ је предвиђено интензивно гајење дивљачи европског јелена у циљу добијања потомака доброг генетског потенцијала, у ревиру ‚‘Штрбац“ на површини од 153,68 ha.

У ловишту ‚‘Апатински рит“ је утврђен II бонитетни разред за јелена и дивљу свињу и III/IV за срну. Матични фонд дивљачи у ловишту ‚‘Апатински рит“ износи 450 грла за јеленску дивљач, 120 грла за срне и 180 грла за дивље свиње, а економски капа- цитет ловишта износи 576 грла за јеленску дивљач, 156 грла за срне и 316 грла за дивље свиње. Ловиште ‚‘Апатински рит“ је опремљено ловачком кућом у Месарским ливадама, а ловиште ‚‘Ко- зара“ ловачком кућом на локалитету ‚‘Штрбац“. У оба ловишта се налази велики број ловно-техничких објеката.

Укупно ловно-продуктивна површина у оба ловишта је 15 959 ha. Највише површина се налази под шумом, шумским земљиш- тем, пашњацима и ливадама.

Ван граница Резервата

На овом простору евидентирана су два ловишта ловачких уд- ружења (‚‘Западна Бачка“ на територији Града Сомбора и ‚‘Круш- ковац“ на територији општине Апатин). Ловиште ‚‘Западна Бачка“ има укупну површину од 112 781 ha са ловном површином од 105 000 ha. Површина ловишта ‚‘Крушковац“ је 28 812 ha са 26 200 ha ловне површине. У оба ловишта која спадају у равничарска су, према структури земљишта, најзаступљеније оранице, ливаде и пашњаци. Гајене врсте дивљачи у оба ловишта су зец, срна, фа- зан и пољска јаребица.

Према станишним условима ловишта ‚‘Западна Бачка“ утврђен је I бонитетни разред за зеца, II за срну и фазана а III за пољску ја- ребицу. Бонитет станишта у ловишту ‚‘Крушковац“ за срну, зеца и фазана, је II, а за пољску јаребицу је III.

У оба ловишта постоје бројни ловно-технички објекти. На територији Града Сомбора установљено је ловиште ‚‘Колут-Ри- бњак“ на површинама ПП ‚‘Колут“ АД а на територији општине Апатин установљено је ловиште ‚‘Свилојево-рибњак“ на повр- шинама ДПП ‚‘Јединство“ Апатин. У оба ловишта заступљена је у највећем броју перната дивљач.

Риболовна фауна и риболов

Дунав са припадајућим плавним подручјима представља ста- ниште 6 врста риба за које се одређује први степен заштите (гавчи- ца, источна говедарка, чиков, белавац, мали и велики вретенар)[97].

Од 22 рибље врсте које се налазе на Прелиминарном списку врста за црвену листу кичмењака Србије, у водотоку Дунава и речним рукавцима који га окружују, а налазе се у границама Резервата (у сва три режима заштите), присутно је 16 врста (кечига, штука, гавчица, источна говедарка, речна мрена, шаран, бркица, чиков, јегуља, манић, балавац, пругасти балавац, смуђ, смуђ камењар, мали и велики вретенар).

Поред поменутих врста - природних реткости налазе се и економски значајне врсте риба, као угрожене у Дунаву и плав- ној зони (кечиге, штука...). Поред аутохтоних врста риба, данас у Дунаву живе и рибе које су унесене стихијски или пак циљним порибљавањем. Присутно је опадање економски значајних врста и пораст мало цењених, чија заступљеност у улову може да буде и до 60%. На подручју у обухвату Плана постоје три формирана шаранска рибњака (Бездан, Колут и Сонта) док је у Бајском кана- лу започет кавески узгој рибе.

У претходном периоду било је покушаја са организованим узгојем рибе у природним условима, порибљавањем отворених водених површина у пределу старе пумпе код Апатина али нема података о економским ефектима оваквог узгоја.

ОЦЕНА СТАЊА

У границама Резервата

Потенцијали у области шумарства на простору Резервата су привредни ефекти узгоја шума и фрагменти аутохтоних шума, значајних, пре свега, са аспекта заштите природе.

Ограничење у замени великих површина под плантажним то- полама аутохтоним шумама, представља неповољан хидролошки режим. Такође, угроженост шумског екосистема на подручју Ре- зервата присутна је и од чиниоца абиотичког (климатски, педо- лошки услови, водни режим) и биотичког порекла (обољења дрве масе, бесправна сеча, пожар). Значајно је присутно негативно де- ловање дивљачи (пре свега крупне дивљачи) на овим просторима.

Ван граница Резервата

На простору у обухвату Плана ван Резервата, за развој шумар- ства као привредне гране нема већих потенцијала, изузев нео- браслог шумског земљишта. Ограничење у повећању површина под шумама, је велика заступљеност плодног пољопривредног земљишта које је уређено системом мелиоративних канала и сис- тема за наводњавање.

У погледу развоја рибарства све водене површине на подручју обухвата Плана представљају потенцијална риболовна подручја. У рукавцима Дунава и каналима основне каналске мреже постоје повољни услови за проширење постојећих и формирање нових рибњака.

Органичење у развоју рибарства представља нерационална и неконтролисана експлоатација рибе кроз риболов који је угрозио рибљи свет.

3.1.9. Водни ресурси и минералне сировине

Површинске воде

Дунав је главно хидролошко обележје Специјалног резервата природе Горње Подунавље. Са бројним меандрима, рукавцима, ујезереним рукавцима, барама и адама - Дунав у Резервату ства- ра несвакидашњу хидрографску слику. Има одлике плувијално - нивалног режима. Највиши средњи месечни водостаји се јављају у јуну и то у Бездану 322 cm, а у Апатину 403 cm. Најнижи водос- таји се јављају у октобру и новембру. Режим протицаја прати ре- жим водостаја. Највећи је забележен у јуну (2747 m3/s), а најнижи у новембру (1554 m3/s) и октобру (1555 m3/s).

Апсолутно максималан протицај на профилу Бездан износи 8260 m3/s, а апсолутни минимум износи 610 m3/s. На профилу Бо - гојево, апсолутни

[97] Студија: ППППН СРП ‚‘Горње Подунавље“ - Заштита и уређење постојећих природних вредности, Завод за заштиту природе Србије, 2007 г

максимално забележен протицај износи 9290 m3/s, а апсолутни минимум износи 915 m3/s.

Дунавска вода и њен режим су међу одлучујућим факторима опстанка биљног и животињског света. Основни водоносни слој је у директној хидрауличкој вези са реком. Стога стање водостаја реке Дунав диктира и режим нивоа подземних вода на подручју.

Поред Дунава, као најзначајнијег површинског тока у Резерва- ту се налази још неколицина значајних површинских акваторија:

Плазовић протиче између Бездана и Бачког Моноштра. Укупна дужина тока у заштићеној зони износи 4 km.

Велики бачки канал је део каналске мреже Дунав-Тиса-Дунав. Кроз Резерват, протиче у дужини од 6 km. Канал се налази под режимом II степена заштите. Има функцију коридора између Моноштoрског рита и шуме Штрбац.

Канал Бездан - Пригревица у дужини од 18 km, представља напајајући крак система Дунав - Тиса - Дунав, водом из уставе код Бездана. Налази се у режиму II степена заштите.

Речни рукавци, језера и баре су једна од главних хидрограф- ских одлика Резервата. Настали су у непрестаном процесу меан- дрирања реке и померања речног корита. Народ речне рукавце назива дунавцима.

Бајски канал се протеже паралелно са Дунавом, од Баје до Ве- ликог бачког канала, са којим је спојен преко преводнице и уставе Шебешфок. Дужина Бајског канала износи око 10 km. Највећим делом Бајски канал се налази у напуштеном кориту Дунава. Бајски канал је заштићен режимом II степена заштите.

Барачка се протеже правцем исток-запад. Барачка је у једном сектору пресечена одбрамбеним насипом. Просечени део рукавца се зове Мртва Барачка. Западно од насипа се налази Жива Барач- ка, која се користи као зимовник за бродове и чамце. На контакту између Живе и Мртве Барачке се налазе црпне станице Бездан I и Бездан II. Жива Барачка се налази у режиму III степена заштите, а Мртва Барачка је у режиму II степена заштите.

Моноштoрски Дунавац (II степен заштите) се налази јужно од Бачког Моноштра у дужини од око 8,5 km. Од Дунава је одвојен насипом, подигнутим 1966. године. Због тога је изграђена устава Кузук, којом је моноштoрски Дунавац технички ипак спојен са Дунавом.

Југозападно од Бачког Моноштра се налазе још два рукавца. Оба су позната под именом Стари Дунавац. Налази се у режиму II степена заштите.

Петрешки Дунавац (II степен заштите) је један од три изразита рукавца у Апатинском риту. Само при високим водостајима има површински контакт са Дунавом.

Сребренички Дунавац (II степен заштите), такође у Апатин- ском риту. При ниским водостајима Дунава, ниво воде у њему нагло опада, а повремено и пресушује.

Стакларски Дунавац (II степен заштите) се налази у крајњим јужним деловима Горњег Подунавља, на локалитету Стаклара.

Језера и баре представљају последицу укупне активности Ду- нава. То значи да су флувијалног порекла. У Резервату их има на десетине.

Подземне воде

Подземне воде (фреатске и артеске) имају утицаја на биљни и животињски свет. Значајан су чинилац у формирању водених, мочварних, ливадских и шумских екосистема у Резервату.

Фреатска издан се храни инфилтрацијом атмосферских пада- вина, инфилтрацијом воде из Дунава и притицањем воде из више лесних и пешчаних предела.

У алувијалној равни фреатске воде се налазе на малим дубина- ма између 1,5 и 2,5 m. У југозападним деловима Апатинског рита током пролећа и почетком лета, изданска вода се приближава по- вршини на дубини мањој од 1 m, док на вишим површинама она премашује дубину од 3 m.

Порасту нивоа подземних вода претходи пораст водостаја Ду- нава. Када је апсолутна висина водостаја Дунава већа од висине фреатске издани, ниво издани расте. Насупрот томе, ниво издани се спушта у дубину, када је ниво Дунава нижи од нивоа издани. То значи да водостај Дунава утиче на режим фреатске издани у приобаљу.

Минерални ресурси

У границама Резервата

У границама Резервата не врши се експлоатација нити су еви- дентирана лежишта минералних сировина.

Ван граница Резервата

На основу података којима располаже Секретаријат за енерге- тику и минералне сировине, хидрогеотермални потенцијали на простору обухвата Плана испитани су на бушотинама Бб-1, БМ-1, Кпс-1/х.

Поред наведених активних истражних простора и експлоата- ционих поља на простору обухвата Плана, у протеклом периоду су регистроване и истражене појаве песка и шљунка које немају већи економски значај, изузев појаве глине у атару насеља Колут где постоји циглана која тренутно не ради.

ОЦЕНА СТАЊА

На подручју обухвата Плана констатована су значајна лежишта питке воде. Основно ограничење представља лош квалитет питке воде и недовољна развијеност водоводних система. Што се повр- шинских вода тиче, квалитативне карактеристике реке Дунав на профилу Бездан не задовољава прописану II класу вода. Највеће ограничење представља недостатак канализационих система за прикупљање и одвођење отпадних вода, као и недостатак система за пречишћавање отпадних вода.

Најизраженији угрожавајући фактор представљају мелиора- тивни и хидротехнички радови, као и хидротехничка решења регулације количине воде у ритовима. Подизање одбрамбених насипа уз Дунав, спречило је природни режим плављења великог дела површина које су остале одвојене од осталог дела, са друге стране насипа. Нарушени режим плављења покушава се попра- вити изградњом упусно-испусних система. Каналска мрежа хид- росистема ДТД (Дунав-Тиса-Дунав), која једним делом пролази кроз Резерват, такође негативно делује на ово подручје, јер има за циљ исушивање алувијалне равни Дунава и спуштање нивоа подземних вода ради дугорочне промене намене станишта, што се директно одражава на изворну хидролошки условљену веге- тацију.

Засипање, замуљивање и зарастање постојећих бара и канала, а посебно старих рукаваца који су пресудни за правилан доток и проток воде на воденим и мочварним становиштима придоносе смањењу водених површина. На тај начин долази до сталног по- дизања, тј. уплићавања рита.

3.1.10. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура

У оквиру простора третираног Планом егзистирају капаците- ти свих облика саобраћаја и то преко система путева различитог хијерархијског нивоа, железничких пруга, пловног пута Дунав и канала из система ОКМ ХС ДТД, док у ближем окружењу постоје капацитети ваздушног саобраћаја (у

Сомбору) који се могу увес- ти у функцију укупне афирмације овог простора.

У границама Резервата

Путна мрежа на простору Резервата није системски формира- на, не постоји просторна интегралност повезивања насеља, тер- минала различитих видова саобраћаја као и потенцијалних лока- литета прихватних објеката наутичког туризма (марина).

У оквиру самог Резервата налази се државни пут I реда бр 17.1, као и бр.18 (преклоп), као и општински пут, Бездан - Бачки Мо- ноштор - Сомбор, са утврђеним коридорима. Такође, налази се и гранични прелаз за путни саобраћај са Републиком Хрватском - ГП Бездан (Батина).

Некатегорисани путеви у оквиру Резервата углавном омо- гућују доступност до парцела, као и до појединих важних лока- литета (шумске куће, видиковци - осматрачнице и сл.) и у функ- цији су заштите од акцидентних ситуација, заштите и одржавања екосистема.

Пловни пут реке Дунав се налази у оквиру Резервата, као за- падна граница, преко кога је могуће приступити свим садржајима у приобаљу и Резервату средствима водног саобраћаја.

Ван граница Резервата

Геосаобраћајни положај овог простора је ексцентричан у одно- су на постојеће друмске саобраћајне капацитете највишег хије- рархијског нивоа у саобраћајној мрежи Војводине и Србије. Пу- теви из система категорисане путне мреже, у обухвату Плана ван граница Резервата, су:

- државни пут I реда бр.18, (Hercegszanto) граница Мађарске - Бездан - Сомбор -Српски Милетић - Оџаци - Бачка Паланка - (прекид преко територије Хрватске) - Ердевик - Е-70 - Кузмин - Сремска Рача - граница БИХ (Бијељина),
- државни пут I реда бр.171, (Батина) граница Хрватске - Бездан - Сомбор - Келебија - граница Мађарске (Томпа),
- државни пут II реда бр. 101, Кула - Сомбор - Апатин - Сонта - Богојево.
- као и општински - локални путеви
  - Бездан - Бачки Моноштор - Сомбор
  - ДП бр.101 - Купусина - ДП бр.101
  - ДП бр.101 - Пригревица - ДП бр.18
  - Апатин - Рибарево - Дунавац

Изграђеност постојећих категорисаних путева, који омогућују доступност простору Резервата из више праваца, не задовољавају основне критеријуме комфора и нивоа саобраћајне услуге.

У оквиру простора и у окружењу око Резервата постоје капа- цитети железничког саобраћаја који се минорно користе у сврху транспорта. Железничка пруга Суботица - (Сомбор - Пригреви- ца) - Богојево - државна раница (Хрватска), је са ниским експло-атационим карактеристикама и то далеко испод европских стан- дарда.

Водни саобраћај на простору обухваћеном Планом заступљен је преко међународног пловног пута реке Дунав и пловног пута канала из система ДТД, али превозни капацитети се користе да- леко испод капацитивних могућности.

Ваздушни саобраћај за потребе овог подручја се одвија преко аеродрома ‚Никола Тесла“ (за путнички и карго саобраћај), који у потпуности задовољава садашњи обим захтева. Мањи аеродро- ми су лоцирани у непосредном окружењу Сомбора (војни аеро- дром). За потребе пољопривредне авијације и заштитни третман шума, постоје полетно-слетне травнате стазе у свим општинама обухваћеним Планом.

Генерално се намеће закључак да постојећа инфраструктура представља добру основу за даљи развој саобраћаја.

Као значајне саобраћајне тачке у контакту са окружењем - су- седним државама намећу се и гранични прелази (ГП) и то:

ГП Бездан (Батина) - путни са Републиком Хрватском;

ГП Богојево (Ердут) - путни са Републиком Хрватском;

ГП Богојево (Ердут) - железнички са Републиком Хрватском;

ГП Бачки Брег (Hercegszanto) - путни са Републиком Мађар- ском.

ОЦЕНА СТАЊА

У области саобраћајне инфраструктуре јављају се следећа ограничења која лимитирају развој простора Резервата:

- непостојање система саобраћајне мреже чији сегменти опслужују овај простор, чиме се у знатној мери лимити- ра могућност приступа локалитетима у Резервату;
- неизграђеност и неразвијеност путне мреже у оквиру Ре- зервата значајно утиче на степен угрожености овог прос- тора у акцидентним ситуацијама и
- непостојање утврђених путања немоторних кретања која неће нарушавати природне услове живота.

Постојећа (изграђена) саобраћајна инфраструктура свих са- обраћајних видова (друмски, железнички, водни), уз рекон- струкцију и модернизацију свих капацитета, као и изградњу и доградњу недостајућих делова саобраћајних мрежа чине солидан потенцијал овог простора.

Реализацијом потенцијала из домена саобраћаја омогућиће се брз, безбедан и квалитетан приступ овом подручју из свих окол- них како регионалних и градских центара, тако и из суседних земаља.

3.1.11. Водопривреда и водопривредна инфраструктура

У границама општине Апатин налазе се системи за одводња- вање Кучка, 9-3а Апатин, Штајер I и II, Пригревица, Свилојево -

Сонта, Сонћански рит, Кеверча и Дубоки јендек. Овом општином су обухваћени и делови система за одводњавање Сига - Казук, ДТД Чичови - Милетић, ДТД Буковац и 9-6 Купусина. Други део ових система се налази на делу Града Сомбора. Поред ових система у границама Града Сомбора се налазе Кенђија - Карапанџа, Бездан - Бачки Брег, Бездан, Острво, Бездан - Бачки Моноштор, Плазовић као и систем за одводњавање Северна Мостонга. На на- веденим системима за одводњавање постоји тренутно око 1.065 km канала за одводњавање различитих карактеристика са око 927 цевастих и плочастих пропуста, устава, уливних грађевина итд., као и два деонична центра за одбрану од поплава: ‚Апатин“ у Апатину и ‚Старо Село“ на подручју Сига - Казук.

Целокупна површина Града Сомбора и општине Апатин, сем уског појаса у небрањеном делу између корита Дунава и насипа прве одбрамбене линије, обухваћена је системима за одводња- вање (мелиоративна каналска мрежа са црпним станицама чиме се стварају услови за успешно одвијање пољопривредне произ- водње).

На предметном подручју постоје црпне станице за пребаци- вање вишкова воде у реципијенте: 9-3а код Апатина, 9-1а Кевер- ча, 9-5 Богојево, 9-6 Купусина, 9-8 Бездан Нова, 9-8 Бездан Стара и 9-13 Кенџија.

Од водопривредних објеката за заштиту од штетног дејства вода на предметном подручју налазе се: насип прве одбрамбе- не линије од km 0+000 до km 61+394, насипи друге одбрамбе- не линије и

Табела 5. Рибњаци

Р.бр.	Назив рибњака	Место	Водозахват/реципијент	Површина (ha)
1.		Сонта		-
2.	‚Бачка“	Колут	водозахват на водотоку Плазовићу,	215.00
3.	‚Горњи пашњак‘	Бездан	водоток Плазовић	17,56

Табела 6. Заливни системи у обухвату Плана

Р.бр.	Систем за наводњавање и назив	Место	Површина з.с. (ha)
1.	‚Пођаска“	Бачки Моноштор	-
2.	‚Бачка“	Колут	215
3.	‚Горњи пашњак“	Бездан	17,56
4.	ЗС ‚Млади Борац“ ПП ‚Млади Борац“ ДП	Сонта	300
5.	ЗС ‚Телеп“ ПП ‚Колут“	Колут	445
6.	ЗС ‚Кенђија“ ПП ‚Подунавље“	Бездан	225
7.	ЗС ‚Дорослово“ 33 ‚Дорослово“	Дорослово	30

Снабдевање водом

локализационе линије са укупном дужином од km 0+000 до km 53+841. Насипом прве одбрамбене линије се брани око 50.000 ha пољопривредног земљишта и 22 насељена места са 100.000 становника.

Просечна експлоатација подземних вода на територији општи- не Апатин процењена је на око Q=200 l/s. Захваћене су подземне воде из основне водоносне средине у приобаљу Дунава (изво- риште градског насеља Апатин) и слободне ‚прве“ издани. Водо- захвати су искључиво бушени цевасти бунари, којих на извориш- тима јавног водоснабдевања има више од 15.

О рганизовано водоснабдевање А патина врши се са изворишта које се налази у брањеној зони од високих вода Дунава, у непо- средној близини бродоградилишта, а подземне воде захватају се бушеним бунарима. Просечна експлоатација подземних вода са овог изворишта процењена је на око Q=60 l/s, а максимална екс-

плоатација на око Q=80 l/s. Градски водовод је према пројекту димензионисан на 185 l/s, када би на водоводни систем требало да буду прикључени и насеља Пригревица, Сонта и Купусина. Данас су на водоводни систем прикључени насеље Апатин и део индус- трије и насеље Свилојево. Квалитет подземних вода не задовоља- ва нормативе воде за пиће, повећан је садржај гвожђа и нитрата, те се на изворишту врши прерада воде. Већи привредни субјекти (Пивара и хладњача) имају своја изворишта, како за технолошке тако и за санитарне потребе. Према технолошком процесу и броју запослених радника, процењује се укупна просечна експлоата- ција подземних вода из ових изворишта износи преко Q=100 l/s.

Насеље Купусина се организовано снабдева водом за пиће са изворишта које се налази на источној периферији насеља, а бу- нарима се захватају подземне воде слободне, ‚прве“ издани, из водоносних средина плиоцена. Просечна експлоатација подзем- них вода из изворишта, према процени, је око Q=3,5 l/s. Квалитет подземних вода не задовољава у потпуности нормативе воде за пиће - повећан је садржај гвожђа.

Организовано снабдевање водом за пиће у Сонти се обавља са изворишта које се налази на североисточној периферији насеља, а захваћене су подземне воде основног водоносног комплекса. Про- сечна експлоатација подземних вода процењена је на око Q=8 l/s. Квалитет подземних вода не задовољава у потпуности нормативе воде за пиће - повећан је садржај гвожђа изнад МДК. Врши се деферизација захваћених вода.

Насеље Бачки Брег се организовано снабдева водом за пиће са изворишта у насељу, којим су захваћене подземне воде основног водоносног комплекса. Просечна експлоатација подземних вода, према процени, износи око Q=2 l/s, а квалитет подземних вода не одговара нормативима воде за пиће - повећан је садржај гвожђа и мангана изнад МДК.

Насеље Колут снабдева се водом са изворишта у централном делу насеља, којим су захваћене подземне воде из водоносних средина плиоцена. Према процени просечна експлоатација под- земних вода је око Q=2,5 l/s. Квалитет захваћених вода је задо- вољавајући.

У насељу Бездан организовано водоснабдевање обавља се кап- тирањем подземних вода основног водоносног комплекса са из- воришта које се налази јужно од насеља. Просечна експлоатација подземних вода, према процени, износи око Q=6 l/s. Квалитет подземних вода не одговара у потпуности нормативима воде за пиће - повећан је садржај гвожђа, органских материја и амонијум јона преко МДК. У насељу постоји и постројење за припрему воде за пиће капацитета Q=30 l/s, чији капацитет није довољно иско- ришћен.

Организовано снабдевање водом за пиће становништва и при- вредних субјеката у насељу Бачки Моноштор обавља се капти- рањем подземних вода основног водоносног комплекса и „прве“ издани на изворишту које се налази јужно од насеља. Процењена просечна експлоатација подземних вода је око Q=5 l/s. Квалитет подземних вода не одговара нормативима воде за пиће - повећан је садржај органских материја изнад МДК.

Што се одвођења отпадних вода тиче, канализација отпадних вода није изведена ни у једном насељу, сем у Апатину. Непре- чишћене отпадне воде Апатина се испуштају у реку Дунав, у зони заштите Резервата (између обале Дунава и матице реке-границе). На основу постојеће документације и мерења утврђено је да укуп- но органско оптерећење Апатина преко 30000 ЕС (еквивалентних становника). Посебно треба нагласити да се у исту зону упуштају непречишћене отпадне воде Пиваре. Такође, на основу постојеће документације, укупно претворено органско оптерећење које Пивара испушта у Дунав је преко 170.000 ЕС. Укупно органско оптерећење које се упушта у зони Апатина је цца 200000 ЕС. То је највеће органско загађење на току Дунава од Новог Сада до гра- нице са Мађарском (од км 1255 до км 1433). У наредном периоду следи даља изградња канализационе мреже у Апатину, почетак изградње у осталим насељима Општине, као и завршетак радова на пречистачу у Апатину. На ППОВ у Апатину прикључиће се и канализациони системи из свих насеља у општини Апатин.

ОЦЕНА СТАЊА

На подручју које је обухваћено предметним просторним пла- ном налази се насип прве одбрамбене линије, у дужини од 61,394

km, који представља стратешки обекат за одбрану од попла- ва. Саставни делом насипа за одбрану од поплава сматра се и заштитини појас са шумом и заштитним зеленилом (заштитне шуме) у инундационом подручју, у ширини 50 m поред насипа, као одводни канали паралелни насипу у брањеном подручју, на удаљености од 10 m до 50 m од ножице насипа. Поред насипа прве одбрамбене линије, на подручју које је обухваћено просторним планом се налазе и насипи II одбрамбене линије и локализациони насипи у укупној дужини од 75,56 km.

Становништво и индустрија у обухвату Плана, снабдевају се на задовољавајући начин довољном количином воде. Сва насеља имају или локалне системе (Купусина, Сонта, Пригревица) или су прикључена на градски апатински водовод. У Водопривредној основи Србије, алувијон Дунава означен је као „повољна зона за регионално изворište водоснабдевања дела Бачке, од Бездана до Богојева“. Снабдевање водом индустрије сконцентрисано је нај- више у самом граду Апатину, прикључењем на градски водовод или из сопствених водозахвата, када је у питању већи потрошач воде. Уназад 20 година успешно се користи и термоминерална вода на локацији бање „Јунаковић“.

Што се одвођења и пречишћавања отпадних вода тиче, ситуација је у том сегменту најлошија, јер ни једно насеље у обухвата Плана нема изграђен канализациони систем, као ни постројење за пречишћавање отпадних вода.

3.1.12. Енергетика и енергетска инфраструктура Гасоводна инфраструктура

На простору обухвата Плана, ван граница Резервата, изграђен је разводни гасовод високог притиска РГ-04-15 за гасификацију и насеља Апатин као и свих насеља у општини, изграђен је и комплекс ГМРС ,‘Апатин‘‘ са МРС за широку потрошњу на кат. парц. 5714/2. Гасификована су насеља Апатин, Купусина и Сонта.

Нафтоводна инфраструктура

На подручју у обухвату Плана, у границама Резервата код Без- дана, налази се нафтни терминал са резервоаром за нафтне дери- вате (1300 m3), танкованом/аутопунилиштем и 14 објеката који се користе као бункер станице.

Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом потрошача на простору обухваћеном Планом, обезбеђено је из трафостаница ТС 110/20 kV „Апатин“, инсталисане снаге 2x31 kVA, ТС 110/20 kV „Сом- бор1“, инсталисане снаге 2x31 kVA и ТС 110/20 kV „Сомбор2“, ин- сталисане снаге 2x31 kVA.

Све три трафостанице су везане у 110 kV далеководну петљу Сомбор-Апатин-Оџаци-Врбас-Кула-Црвенка-Сомбор, те је обез- беђена велика сигурност напајања потрошача на овом простору.

У обухвату Плана изграђени су 110 kV далеководи број 1215 Апатин-Бели Манастир, 1107/3 Апатин-Оџаци и 1107/2 Апатин- Сомбор 2.

Већи део преносне мреже је одговарајућег квалитета. Цело- купно подручје се напаја са 20kV напонског нивоа. Капацитети изграђених трафостаница такође су задовољавајући.

Секундарна (нисконапонска) мрежа непосредно напаја потро- шаче и може се констатовати да покрива сва насељена места као и појединачне туристичке локалитете.

Насеље Апатин се напаја преко ТС 110/20 kV „Апатин“ преко осам 20 kV извода.

Купусина се напаја преко 20 kV „Аеродром“, а постоји веза за напајање преко 20 kV извода „Бачки Моноштор“.

Сонта се напаја преко 20 kV „Сонта“, а постоји веза за напајање преко 20 kV извода „Богојево“.

Преко 20 kV извода из ТС 110/20 kV „Сомбор 2“ се напајају сле- дећа насеља: Бачки Моноштор, Бездан, Бачки Брег и Колут.

Бачки Брег се напаја преко 20 kV „Колут“, а постоји веза за на- пајање преко 20 kV извода „Бездан“.

Колут се напаја преко 20 kV „Колут“, а постоји веза за напајање преко 20 kV извода „Бездан“.

Бачки Моноштор се напаја преко 20 kV „Бачки Моноштор“, а постоји веза за напајање преко 20 kV извода „Бездан „ и извода „Аеродром“.

Бездан се напаја преко 20 kV „Бездан“, а постоји веза за на- пајање преко 20 kV извода „Бачки Моноштор“.

Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовоља- вајућа у погледу покривености простора, али не и у погледу ка- пацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница.

Један број дистрибутивних трафостаница 20/0,4 kV је са пови- шеним оптерећењем, а у средњенапонској мрежи и у делу ниско- напонске мреже су повишени падови напона.

Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом надземна, кабловски начин напајања углавном је заступљен у већим на- сељима. Реконструкција нисконапонске мреже у насељима је де- лимично извршена, те је потребно у потпуности исту завршити.

Сви излетнички локалитети и садржаји ван насеља су снабде- вени електричном енергијом. Потребно је повећати сигурност и квалитет напајања.

Јавна расвета у насељима, као и на туристичким локалитетима није осавремењена, те је потребно у наредном периоду реконстру- исати у складу са новим технологијама развоја расветних тела.

ОЦЕНА СТАЊА

У области енергетске инфраструктуре потенцијал чини из- грађена гасоводна инфраструктура, која пружа могућност гаси- фикације свих насеља као и потрошача у простору обухвата Пла- на ван граница Резервата.

Изграђена електроенергетска мрежа представља потенцијал са аспекта развоја овог простора, а надземна високонапонска елек- троенергетска мрежа у атару, ван насеља представља ограничење приликом изградње других објеката.

3.1.13. Електронске комуникације и електронска комуникациона инфраструктура

Електронска комуникациона инфраструктура на подручју обухвата Плана, којом су обухваћени електронски комуника- циони објекти, телефонске централе, спојни путеви, приступна и разводна мрежа у насељима већим делом је и по квалитету и по капацитету на задовољавајућем нивоу.

У свим насељима још увек није извршена аутоматизација и дигитализација електронске комуникационе опреме и система. Спојни путеви између комутационих чворишта остварени су већим делом оптичим кабловима уз главне путне правце, а мањим делом радио-релејном везом.

Подручје Града Сомбора заједно са подручјима општина Апа- тин у електронским комуникацијама чини подручје мрежне гру- пе Сомбор. Тенденција у електронским комуникацијама је да се класична чворна подручја гасе.

ГАТЦ Сомбор је повезана према транзитној централи Нови Сад оптичким каблом са два правца

и то један правац преко Куле, а други преко Оџака. Такође је реализована веза према ГАТЦ Су- ботица оптичким каблом који је уједно део магистралног међу- народног правца према Мађарској. Други међународни правац је такође према Мађарској преко граничног прелаза Бачки Брег.

Оптички каблови су изграђени према свим већим местима. У наредном периоду је потребно планирати изградњу оптичких ка- блова и према мањим насељима (Бездан-Дунав), као и изградњу прстена оптичких каблова који би повезао садашњу звездасту мрежу оптичких каблова.

Изграђеност широкопојасне мреже за пружање и коришћење мултимедијалних електронских комуникационих сервиса није задовољавајућа.

Савремена дигитална комутација у систему EWSD је пуштена у рад у Купусини, Сонти, Бачком Брегу, Колуту, Бачком Моно- штору.

У Бездан Дунаву су старе аналогне централе са мањим процен- том двојничких прикључака.

Месна електронска комуникациона мрежа у већини насеља такође није осавремењена, разводна мрежа је углавном још увек надземна.

Преко простора у обухвату Плана прелазе радио-релејни кори- дори телекомуникационог система веза ‚Телекома“:

- Сомбор-Апатин;
- Сомбор-Бездан.

и мобилних комуникација ‚Теленор-а“:

- Сонта-Пригревица
- Сонта-Сивац
- Сонта-Каравуково
- Сомбор-Апатин
- Купусина-Бачки Моноштор
- Бачки Брег-Бездан
- Бездан-Гаково
- Бездан-Купусина
- Сомбор-Бездан
- Сонта-Богојево
- Сонта-Дорослово
- Сонта-Апатин

За потребе система ГСМ мреже мобилних електронских ко- муникација изграђене су базне радио станице у КО Апатин, КО Сонта, КО Купусина, КО Сомбор, КО Бездан, КО Бачки Брег и КО Бачки Моноштор.

ОЦЕНА СТАЊА

Електронска комуникациона инфраструктура на подручју Пла- на, којом су обухваћени електронски комуникациони објекти, те- лефонске централе, спојни путеви, примарна и секундарна мрежа у насељима већим делом је на задовољавајућем нивоу и предста- вља потенцијал овог подручја. У наредном периоду електронску комуникациону мрежу је потребно осавремењавати у складу са новим технологијама развоја, како не би представљала ограни- чење овог простора.

3.1.14. Институционална организација и одговорност

Институционална организација и одговорност подразумева управљање заштићеним подручјем СРП ‚Горње Подунавље“ у складу са препорукама IUCN за IV категорију - Станишта и друга управљана подручја, као и одредбама Закона о заштити природе.

Институционална одговорност за заштиту, развој и уређење овог природног добра првенствено припада: министарству, од- носно покрајинском секретаријату надлежном за послове заш- тите природе, а затим и заводима за заштиту природе (Србије и Покрајине), управљачу СРП ‚Горње Подунавље“, ЈП Војводина- шуме, Шумско газдинство Сомбор, локалним самоуправама у обухвату Плана, као и становништву које живи на овом подручју.

ОЦЕНА СТАЊА

Са аспекта институционалне организације и одговорности, у досадашњем периоду од посебне је важности утврђивање уп- рављача заштићеним природним добром - ЈП Војводинашуме, Шумско газдинство Сомбор, који у складу са надлежностима утврђеним Законом о заштити природе и Уредбом о заштити СРП ‚Горње Подунавље“, и IUCN категоријом управљања, обавља послове заштите и развоја предметног подручја, обезбеђује до- ношење и спровођење Плана управљања заштићеним подручјем, спровођење прописаних режима заштите и очувања природног добра, научно-истраживачке, културне, васпитно-образовне, ин- формативно-пропагандне и друге активности, а све уз учешће и уважавање интереса локалне самоуправе и становништва које живи на овом подручју, и др.

СНАГЕ-ПОТЕНЦИЈАЛИ	СЛАБОСТИ - ОГРАНИЧЕЊА
ПРИРОДА, ЕКОЛОШКИ РАЗВОЈ И ЗАШТИТА	
Повољан геосаобраћајни положај Резерват заштићено природно добро I категорије Међународни статус подручја (IBA, IPA, PBA, EMERALD подручје) Богатство површинским и подземним водама Темељне вредности - барско-мочварни и шумски (биљне заједнице: шуме, ливаде, трстици, Очуваност и разноврсност орографских и облика рitова (аде, рукавци, баре, мочваре) Акватични екосистеми Значајан шумски фонд Квалитетно пољопривредно земљиште на Резервата Разноврсност туристичких мотива и садржаја Заштићена непокретна културна добра, Опредељеност Покрајинских и институција за одрживи развој Очуваност и висок потенцијал природних Висок степен биодиверзитета и геодиверзитета Очувана животна средина у неиндустријализованим областима Очуваност и висок потенцијал природних Потписан међуопштински споразум о комуналног отпада - регион за управљање отпадом са регионалним центром у Сомбору (Ранчево)	Претварање ритског и мочварног терена у обрадиве површине Измењен режим плавних и подземних вода екосистем Резервата Подизање насипа доводи до нестанка карактеристичном природом Подунавља Еутрофизација Смањење површина под шумама Повећане површине под плантажним тополама плавна зона Угрожен рибљи фонд Лоше физичко-хемијске и биолошке Неконтролисано коришћење простора (викенд Спорији развој сеоских насеља ‚Викенд насеља“ у Резервату због изградње и недовољне контроле надлежних Неадекватан мониторинг систем и непостојање катастра загађивача Незадовољавајући степен изграђености инфраструктуре у насељима Промене намене земљишта и губитак земљишта Нарушавање квалитета животне средине изградњом објеката
СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ	
Пораст опште стопе активности Мала густина мреже насеља (на 100 km2 мање од 1 насеља) Апатин једино градско насеље Мрежа објеката јавних служби	Неповољна старосна структура Недостатак мера за подстицање рађања на локалном нивоу Неравномерност у развоју насеља Неповољан квалитет стамбеног и грађевинског фонда (посебно у Граду Сомбору)

ОДРЖИВИ РАЗВОЈ ЕКОНОМИЈЕ, РЕГИОНАЛНА ПОВЕЗАНОСТ И ПРЕКОГРАНИЧНА САРАДЊА

Производња здраве хране Биодиверзитет Резервата поседује велики еколошки значај и туристички потенцијал Дунав највећа и најзначајнија европска речна магистрала, по туристичком промету је најзначајнија Прекогранична сарадња (Мађарска, Хрватска) и заједнички програми финансирани од стране ЕУ Обједињавање туристичке понуде суседних регија (Копачки рит, НП Дунав-Драва-Горње Подунавље) Горње Подунавље туристичка дестинација регионалног значаја Вредности руралне Војводине (салаши, мултикултуралност...) Привредни ефекат узгоја шума и аутохтоне шуме Ловишта ниске и високе дивљачи Два трансевропска коридора: - коридор VII - Дунав - цикло коридор 6 Међународни пут Е-662 (ДП бр. 17.1) Жељезничке пруге магистралног и локалног ранга Мрежа државних путева са добром повезаношћу на правцима СУ-НС-БГ, СО-Оџаци-Б.Паланка-НС	Забрана употребе хемијских средстава на подручју Резервата Рестриктивност употребе хемијских средстава механизације на подручју ван Резервата Низак ниво заштите Резервата Недостатак смештајних капацитета Непостојање разноврсне понуде посебно за инострана тржишта Непостојање јаких локалних туристичких агената или организација заинтересованих за креирање туристичке понуде, мала улагања у маркетинг и менаџмент дестинација Нема централног информативног пункта за туристичко подручје Горње Подунавље, Крчење аутохтоних врста дрвећа и подизање плантажа инвазивних врста Лоша узгојна стања шума у I степену заштите Бесправан лов и риболов Неадекватност саобраћајне мреже у смислу квалитета и стања путних, железничких и водних капацитета Слабо одржавање и неодговарајућа опремљеност путне и железничке мреже
Значајна лежишта питке воде на потесу Бездан - Богојево Изграђен разводни гасовод високог притиска РГ-04-15 и ГМРС ‚Апатин“ Гасификована су насеља Апатин, Купусина и Сонта Постојеће хидрогеотермалне бушотине Постојећа преносна електроенергетска мрежа Постојећа дистрибутивна електроенергетска мрежа Постојећи електроенергетски објекти (ТС) Могућност коришћења обновљивих извора енергије (биомаса, енергија ветра, геотермална енергија, соларна) Постојећа електронска комуникациона инфраструктура фиксне телефоније Постојећа електронска комуникациона инфраструктура мобилне телефоније Постојећи емисиони објекти Постојећи електронски комуникациони објекти	Недостатак канализационих система за прикупљање и одвођење отпадних вода, као и недостатак система за пречишћавање отпадних вода Низак степен гасификације Недовољно коришћење хидрогеотермалних потенцијала Старост објеката и мреже Низак степен коришћења ОИЕ Незадовољавајућа инфраструктура за коришћење ОИЕ Непотпун законски оквир за коришћење ОИЕ Недостатак поузданих података о потенцијалима ОИЕ Непостојање ефикасног система финансијских инструмената за масовније коришћење ОИЕ Низак ниво инфраструктуре за подршку информациони- комутационе технологије Неравномерна развијеност електронске комуникационе широкопојасне инфраструктуре Низак ниво дигитализације електронске комуникационе мреже, недостатак дигиталних центара Недовољна пенетрација у односу на ЕУ
МОГУЋНОСТИ - ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ - РАЗВОЈНА ОГРАНИЧЕЊА

ПРИРОДА, ЕКОЛОШКИ РАЗВОЈ И ЗАШТИТА

Успостављање контроле над негативним тенденцијама у развоју и заштити Изворне и очуване природне вредности Резервата представљају основ за развој туризма, лова и риболова Развој рибарства Сакупљање шумских плодова и пчеларење Организовање привредног узгоја шума у складу са режимима заштите Увођење концепта чистијих технологија доступност фондова Европске Уније за јачање система заштите животне средине и подршку одрживом развоју Јачање јавно- приватног партнерства у области заштите животне средине Транспарентност у одлучивању о животној средини (учешће јавности) Санација неуређених сметлишта и ремедијација контаминираног земљишта Препознавање отпада као тржишног ресурса Подизање нивоа свести о неопходности сепарације	Велике површине под алохтоном вегетацијом које умањују посебну природну вредност Резервата Ограничење у повећању површина под шумама ван Резервата (заступљеност плодног пољопривредног земљишта, система мелиоративних канала и бројне пашњачке површине) Слабо контролисана примена хемијских средстава у пољопривреди у непосредном окружењу Резервата Неизграђеност путне мреже Експлоатација минералних сировина Загађивање отпадом (индустријски отпад) Низак степен еколошке свести грађана Неискоришћеност ‚brownfield“ инвестиција Велики број деградационих пунктова

СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ	
Побољшавање виталних карактеристика популације Повећање степена запослености у насељима Образовање кадрова у туризму Уравнотежен развој мреже насеља Квалитетније саобраћајне везе између насеља и насеља и општинског центра Побољшање опремљености насеља комуналном инфраструктуром и јавним службама	Пад наталитета Миграциони процеси Недостатак финансијских средстава

ОДРЖИВИ РАЗВОЈ ЕКОНОМИЈЕ, РЕГИОНАЛНА ПОВЕЗАНОСТ И ПРЕКОГРАНИЧНА САРАДЊА	
Подршка приватној иницијативи Стварање услова за развој малих и средњих предузећа Ограниченост броја производа и њихове количине, као и њихово гарантовано географско порекло, еколошка и здравствена исправност (јер је реч о производима сакупљеним са подручја Резервата - шумским плодовима и меду) пружа могућност стварања засебне ексклузивне робне марке Процес изградње речне инфраструктуре као и процеси сарадње са Хрватском и Мађарском на плану туристичких пројеката Туристичко позиционирање подручја Горње Подунавље на регионалном плану Стратешка опредељеност Републике Србије за развој туризма: фондови за Развој Очување постојећих аутохтоних шума и њихова примена у пошумљавању нових површина Унапређење услова станишта за развој дивљачи и ловног туризма Максимално искоришћавање повољног гео-саобраћајног положаја за развој друмског и железничког саобраћаја (реконструкција и ревитализација саобраћајне мреже, посебно локалне, што ће омогућити лакши и комфорнији приступ садржајима у Резервату) Могућност коришћења нових енергетских потенцијала (биомаса, соларна енергија, енергија ветра, хидроенергија) Повећање удела енергије из обновљивих извора енергија Коришћење хидрогеотермалних потенцијала за развој бањског и рекреативног туризма и у друге сврхе Гасификације свих насеља на овом подручју Креативно управљање природним и стеченим ресурсима Одрживо коришћење природних ресурса Прекогранично повезивање електроенергетских система изградњом преносне мреже Повећање енергетске ефикасности у производњи, преносу и потрошњи енергије	Пораст незапослености Одлив високообразованих кадрова Неадекватна пољопривредна делатност у окружењу Резервата може изазвати хемијска загађења или нарушавање природне целине у Резервату Уношење алохтоних врста биљака, животиња (дивљачи, риба), или улазак питомих животиња у Резерват Прекомерно или неадекватно сакупљање шумских плодова Непоштовање еколошких стандарда заштите Неконтролисана изградња Криволов На простору Резервата установљени режими заштите представљају ,‘ограничавајући фактор“ за: развој шумарства (прилагодити одређеном режиму заштите) Загађивање отпадом, индустријским отпадом, утицај саобраћајних коридора на околину: бука, аерозагађење и др. ЕУ стандарди и неодржавање саобраћајне инфраструктуре Лош квалитет површинских вода Водни режим у Резервату Конфликт између коришћења енергетских ресурса, развоја термоенергетске инфраструктуре и заштите животне средине (насеља, становништво, земљиште, флора и фауна итд.)

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни принципи просторног развоја подручја обухваћеног израдом Плана су:

- Одрживост, као генерални принцип код свих активнос- ти које се одвијају на простору обухвата Плана.
- Равномеран просторни, социо-економски, инфраструк- турни и демографски развој на подручју Плана.
- Унапређење и одрживо коришћење природних и култур - них вредности као развојних ресурса.
- Очување и заштита животне средине.
- Јавно-приватно партнерство код инвестирања у мреже и објекте од капиталног значаја.
- Просторна-функционална интегрисаност у окружење у складу са европским принципима прекограничне интер- регионалне и транснационалне сарадње у погледу заш- тите животне средине, повезивања природне и културне баштине, туризма.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни циљ просторног развоја подручја посебне намене је очување карактера и диверзитета предела и дефинисање и опера- тивно ангажовање свих просторних могућности посебно Резерва- та у интересу заштите промоције, одрживог коришћења и развоја укупног подручја.

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Општи циљеви развоја подручја обухваћеног израдом Плана проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног раз- воја Републике Србије, усвојених стратегија и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу:

- Постизање рационалне организације и уређења просто- ра, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја,
- Обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мо-

ниторинга и контроле свих облика загађивања,

- Дефинисање просторних услова развоја подручја, као дела интегралног управљања у оквиру целокупног сис- тема заштите животне средине.

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПО ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА

На подручју обухвата Плана издваја се: простор у Резервату и остала територија обухвата Плана, односно простор ван Резер- вата.

2.2.1. Природа и

природна добра У

границама Резервата:

На подручју Резервата као природном добру I категорије од изузетног значаја, установљени су режими I, II и III степена заш- тите у складу са важећом Уредбом о заштити Специјалног резер- вата природе ‚Горње Подунавље“ (‚Службени гласник РС“, бр. 45/09, 81/08 и 107/09).

Заштита специфичних и посебних типова акватичне, мочвар- но-барске, ливадске вегетације, вегетације аутохтоних шума и популације ретких и угрожених врста флоре и фауне;

Активна заштита екосистема, санација и ревитализација вред- них станишта и реинтродукција ретких или угрожених врста, уз успостављање свеобухватног мониторинга;

Усклађивање дозвољених видова коришћења природних ре- сурса са потребама заштите и очувања природног добра уз по- штовање принципа одрживог развоја;

Очување Резервата и усклађеност свих нивоа његовог ко- ришћења са прописаним режимима заштите у циљу проглашења за Резерват биосфере (MaB-UNESCO);

Сагледавање заштићених простора у плавном подручју Дуна- ва, у циљу остваривања прекограничне сарадње, повезивања и усклађивања активности у заштити природе.

Ван граница Резервата:

- Заштита природних добара;
- Заштита евидентираних локалитета за стављање под заштиту.

2.2.2. Непокретна културна добра

Заштита непокретних културних добара од свих облика не- контролисане и друге изградње која може трајно да деградира окружење културног добра, па и сам идентитет и интегритет кул- турног добра;

Конзервација, рестаурација и ревитализација откривених не- покретних културних добара (археолошки локалитети, евиденти- рана културна добра,) и њихово интегрисање у заштиту и одржи- ви развој Резервата, израдом и спровођењем програма и планова надлежних институција за заштиту;

Интегрисање презентације и коришћења непокретних култур- них добара и природног добра Резервата у туристичку понуду;

Спровођење континуираних активности на едукацији и инфо- рмисању јавности, посетилаца и локалног становништва о кул- турним добрима и њиховим вредностима на подручју обухвата Плана.

2.2.3. Животна средина

Интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја;

Успостављање континуираног праћења стања чинилаца жи- вотне средине: воде, ваздуха, земљишта, затим биомониторинга, мониторинга буке,

Израда локалног регистра извора загађивања као дела инте- гралног (националног) регистра на територији Републике Србије,

Планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије уз фаворизацију коришћења ОИЕ;

Обезбеђење услова за снабдевања становништва водом за пиће прописаног квалитета, као и за адекватано одвођење и третман отпадних вода насеља,

Гасификација свих насеља у циљу заштите ваздуха као при- родног ресурса;

Успостављање селективне и контролисане примене хемијских средстава заштите и минералних ђубрива у пољопривреди и фа- воризација органске пољопривредне производње,

Увођење енергетски економичнијих технологија и постепени прелазак на максимално могуће коришћење обновљивих природ- них ресурса;

Подстицање производње и примене БАТ технологија;

Рекултивација свих деградираних површина (неуређена одла- галишта отпада, подручја експлоатације минералних сировина);

Адекватно одлагање комуналног отпада у складу са Законом о управљању отпадом, уредбама и правилницима који регулишу ову област;

Третман отпада животињског порекла у складу са Законом о ветеринарству (‚Службени гласник РС“, бр. 91/05, 30/10, 130/06 и 3/10-УС);

Обезбеђење услова за успостављање адекватног система за сакупљање, третман и санитарно одлагање комуналног отпада и отпада животињског порекла.

2.2.4. Демографски развој

Циљ будућих демографских кретања на подручју обухвата Плана одоси се на успоравање негативних тенденција и спреча- вање даљег погоршања виталних карактерисика популације, као и на стварање услова за повећање степена запослености у насељи- ма, што би допринело подизању квалитета живота становништва, као и на заустављање негативних тенденција у просторној дист- рибуцији становништва (село-град, регионална дистрибуција).

2.2.5. Мрежа насеља и

јавне службе

Мрежа насеља

Подстицање даљег развоја постојећих насеља, уз усмеравање промена у структури делатности (са циљем да се оствари што по- вољнији односи између привредних и непривредних делатности) и квалитативно побољшање услова живота;

Повећање нивоа социо-економске развијености

подручја;
Уравнотежен развој мреже насеља;
Развој путне мреже ради успостављања боље и квалитетније саобраћајне везе - прикључака на државне даљинске путеве и по- бољшање локалних путева између насеља и насеља и општинског центра, као и туристичких путева и стаза;
Побољшање опремљености насеља комуналном инфраструк- туром и јавним службама;
Стварање повољних услова за отварање нових радних места за запошљавање локалног становништва.

Јавне службе

Опремање постојећих садржаја савременијим уређајима и оп- ремом;
Уређење и реконструкција објеката јавних служби, завршетак изградње започетих објеката и изградња нових објеката, према потребама и могућностима;
Повећање доступности услуга и установа јавних служби грађа- нима путем комуникационе технологије.

Рурално подручје

Интегрисани развој, уређење села и атара;
Подстицање развоја сеоског и еко-туризма и развоја терцијар- них делатности, посебно у области снабдевања и пружања услуга за задовољавање разноврсних потреба становништва и посетила- ца - туриста, посебно због непосредне близине Резервата;
Обнова и ревитализација насеља путем отварања нових рад- них места, побољшања и изградње комуналне инфраструктуре и развоја јавних служби, уз очување културне градитељске и тра- дицијске самобитности.

2.2.6. Привредни/економски развој и туризам Привреда

Ускладити привредни раст и просторни размештај капацитета са режимима заштите простора;
Садашње и планиране привредне активности треба да буду у складу са принципима заштите животне средине и одрживог развоја;
Обезбедити услове за формирање нове индустријске зоне у ју- гозападном делу насеља Апатин, чиме ће се створити просторни услови за логистички центар са интермодалним терминалима (ЛЦ са интермодалним терминалима);
Извршити просторно обједињавање радних комплекса у зоне за развој нових индустријских капацитета и изградњу малих и средњих предузећа;
Вршити контролу утицаја привредних активности на животну средину.

Индустрија

Завршетак процеса власничке трансформације;
Повећање степена коришћења постојећих капацитета;
Развој агроиндустрије базиран на високој финализацији про- изводње, првенствено везане за локално сировинско залеђе (пре- рађивачки капацитети на бази расположивих сировина биљног и животињског порекла);
Технолошка ревитализација, развој конкурентне производње са најсавременијим технолошким решењима за минимизацију загађења (ваздуха, земљишта, воде) и максимална заштиту жи- вотне средине;
Развој прерађивачких делатности (мањи капацитети виших фаза прераде) првенствено заснованих на пољопривреди и рибар- ству, као и производњии преради печурака, лековитог и арома- тичног биља, меда и сл;
Развој малих и средњих предузећа са циљем обезбеђења услова за брже запошљавање;
Изградња и опремање мреже и објеката инфраструктуре;
Изградњу нових индустријских капацитета усмеравати у радне зоне.

Предузетништво

У циљу повећања степена запослености и прихода станов- ништва у обухвату Плана, подстицати развој предузетништва (обезбеђењем стимулативних услова за привлачење домаћих и страних инвестиција).

Услужне делатности

У циљу достизања нивоа који захтевају савремени стандарди живљења неопходан је динамичнији развој (кроз изградњу, оп- ремање, подизање нивоа услуга на виши ниво и др.) капацитета услужних делатности (трговине, угоститељства, услужног занат- ства).

Туризам

Развој туризма на одрживим премисама и заштити природне и културне баштине туризма;
Едукација свих учесника у туристичким и пратећим активнос- тима;
Јачање постојећих и увођење нових туристичких производа на националном и локалном нивоу;
Дефинисање приоритетних облика туризма, обим туристич- ких активности и подручја на којима ће се спроводити (еколошко- образовни, бањски, културно-манифестациони, спортско рекре- ативни, наутички туризам, специјална интересовања, рурални туризам);
Развој туризма самостално и у оквиру региона кроз туристич- ке производе и заједничку маркетиншку презентацију, узимајући у обзир развојне планове туризма за читав регион (Војводина, Србија, Подунавље) као и у односу на међународно постављене стандарде, (који се односе на политику, циљеве и средства код планирања одговорног и одрживог развоја туризма);
Идентификација и коришћења потенцијала Резервата као пре- познатљивог подручја у оквиру читавог Подунавског региона.

2.2.7. Пољопривредно земљиште и пољопривреда Пољопривредно земљиште У границама Резервата

Заштита и рационално коришћење пољопривредног земљишта у складу са важећом Уредбом о заштити Специјалног резервата Горње Подунавље („Службени гласник РС“, бр. 45/01, 81/08 и 107/09) и Законом о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09), као и Програмима заштите и развоја, Пољопривредним основама и др.;

Ван граница Резервата

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта у складу са принципима одрживог развоја;
На пољопривредном земљишту потребно је постепено уводити принципе органске производње, чиме ће се редуковати примена хемијских средстава у пољопривреди;

Због осетљивости екосистема у Резервату и могућности да путем подземних вода дође у додир са негативним хемијским утицајима споља, мора се водити рачуна о дренажи земљишта у непосредном окружењу Резервата.

Пољопривреда

Будући да је пољопривреда окосница развоја овог подручја, циљеви развоја се у најзначајнијем обиму односе на подручје ван Резервата где је дозвољена пољопривредна делатност.

Ускладити пољопривредну производњу са захтевима тржишта и могућностима пољопривредних потрошача у циљу смањења трошкова производње и постизања веће конкуретности;

Подручје у непосредном окружењу Резервата треба користити за производњу аутохотних биљних култура, које изискују што је могуће мање механичке обраде и хемијски третман (ливадске културе, детелина, луцерка, лековито биље и сл.);

Постепено мењати сетвену структуру са циљем увећања про- центуалног удела високоакумулативних култура, на уштрб жи- тарица;

Стимулисати екстензивно сточарство (пашњачког типа), фор- сирањем старих, аутохтоних врста стоке, карактеристичних за панонску низију (подолци, витороге овце и др.).

Режими заштите на простору Резервата ограничавају могућ- ност коришћења овог подручја у пољопривредне сврхе.

Потпуно очување подручја под режимом I (првог) степена заш- тите од сваке врсте пољопривредне делатности;

Систематско порибљавање постојећих водених површина ква- литетном млађи искључиво аутохтоних рибљих врста, (дивљи шаран, аутохтони караш, линьак, чиков и др.);

Организовати оне облике пољопривреде која је дозвољена на подручју Резервата са режимом II и III степена заштите, а то су пчеларење и сакупљање шумских плодова.

2.2.8. Шумско земљиште, шумарство, лов и риболов Шуме, шумско земљиште

У границама Резервата:

- Заштита и обнова шума, посебно мешовитих аутохто- них;
- Трајна и ефикасна заштита и стабилност екосистема подручја;
- Санирање негативних стања састојина у планираном и могућем обиму;
- Усклађивање дозвољених видова коришћења природних ресурса (шуме), са потребама заштите и очувања при- родног добра уз поштовање принципа одрживог развоја;
- Уважавање и поштовање услова и захтева везано за Ре- зерват;
- Очување садашњег односа површина под шумама и чис- тинама;
- Замена површина под шумским културама аутохтоним врстама према степенима заштите;
- Побољшање станишних услова шума кроз побољшање хидролошких услова у брањеном делу;
- Унапређење сарадње и комуникације са надлежним институцијама, Предузећима и другим субјектима из области заштите животне средине, шумарства, науке и струке из разних области;
- Изградња оптималног стања састојина у складу са дефи- нисаним функцијама и наменама;
- Санација свих лоших, непожељних и неодговарајућих стања шума и шумских станишта.

Ван граница Резервата

- Повећање површина под шумама;
- Унапређивање стања постојећих шума и
- Повећање површина под заштитним појасевима.

Шумарство

У границама Резервата

Газдовање шумама у складу са шумским основама;

Стварање услова за коришћење шумских и ловних потенцијала у складу са условима заштите;

На подручју обухвата Плана кроз планско газдовање обез- беђење сировинске основе (индустријско и огревно дрво).

Задржавање постојећег односа између обраслог и необраслог (чистине) шумског земљишта.

Ван границе Резервата

Газдовање шумама у складу са шумским основама;

На подручју обухвата Плана кроз планско газдовање обез- беђење сировинске основе (индустријско и огревно дрво);

Повећање површина под шумама;

Повећање површина под ваншумским зеленилом формирањем заштитних појасева поред саобраћајница, мелиорационих канала и у оквиру пољопривредног земљишта (пољозаштитни појасеви) ради заштите од ветра и еолске ерозије и повећања укупне шу- мовитости.

Ловна фауна и лов

Унапређење услова за развој ловне фауне и заштита ретких и угрожених врста;

Унапређење стања популације крупне и ситне дивљачи;

Одржавање ловишта на принципу трајности газдовања лов- ним ресурсима и заштите ретких и угрожених врста

Дефинисање мера (станишни услови, технички објекти, и др.) за повећање учешћа бројности аутохтоних врста дивљачи ван Ре- зервата;

Риболовна фауна и риболов

Стварање услова за очување ендемских врста рибе у Резервату;

Успостављање мера за стварање природне равнотеже између аутохтоних и алохтоних врста риба на овом подручју, интервен- цијом у корист аутохтоних и

Стварање услова за реинтродукцију рибљих врста које су не- кад насељавале ово подручје.

2.2.9. Водни ресурси и минералне сировине Водни ресурси

Осигурање заштите и унапређења квалитета вода до нивоа не- сметаног коришћења вода за предвиђене намене и

Спровођење контролисаног прихватања, спровођења и пре- чишћавања отпадних вода до свих потрошача воде, у циљу заш- тите квалитета подземних и површинских вода.

Минералне сировине

Стимулисање развоја и коришћење хидрогеотермалних вода, чиме би се знатно утицало на развој подручја, заштиту и очување животне средине.

2.2.10. Саобраћај и саобраћајна инфраструктура

Развој саобраћајне инфраструктуре установљен на бази стра- тешких опредељења Републике Србије и АП Војводине али и у складу са усвојеним плановима мултимодалног саобраћаја за овај простор од стране организација ЕУ;

Утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслуживати све садржаје и локалитете на подручју Плана уз уважавање економских, технич- ко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких кри- теријума;

Обезбеђење просторних услова за правилно функционисање свих саобраћајних система, у оквиру овог простора, рубној зони или близини самог подручја Резервата, са посебним акцентом на општинску и некатегорисану путну мрежу у самом подручју Ре- зервата;

Динамика реализације планираних саобраћајних система биће заснована на саобраћајно-економским, функционалним и еко- лошким принципима.

2.2.11. Водопривреда и водопривредна инфраструктура У области водопривреде

Дефинисање водопривредног развоја и могућности водопри- вреде као подстицајног, или ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја;

Интегрално, комплексно, рационално и јединствено ко- ришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;

Осигурање заштите и унапређења квалитета вода до нивоа не- сметаног коришћења вода за предвиђене намене;

Очување и унапређење заштите од поплава, ерозија и бујица, као и других видова штетног дејства вода;

Унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривре- де;

Заштита и уређење сливова путем заштите и ревитализа-ције угрожених екосистема, антиерозионог газдовања шумама, унапређења естетских вредности, очувања и унапређења археолошких, историјских, биолошких, геолошких и других природ- них и створених ресурса и вредности.

У области водоснабдевања, одвођења вода и заштите вода

Повезивање свих насеља Града Сомбора и општине Апатин) у јединствени систем водоснабдевања према усвојеној варијанти;

Рационално коришћење вода, а нарочито воде за пиће;

Приоритет у коришћењу вода има планска рационализација потрошње и вишекратно коришћење вода у технолошким проце- сима;

Побољшање снабдевања водом свих корисника;

Изградња система за пречишћавање воде - за производњу воде за пиће;

Изградња система за одвођење отпадних вода;

Пречишћавање отпадних вода;

Осигурање повољног режима коришћења и заштите подземних вода;

Усаглашавање развоја система водовода и канализације са пот- ребама;

Заштита квалитета подземних и површинских вода;

Заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода;

Реконструкција отворене каналске мреже за одводњавање;

Искоришћавање хидроенергетског потенцијала;

Оспособљавање каналске мреже за двонаменску функцију (на- водњавање).

2.2.12. Енергетика и енергетска инфраструктура

У области енергетске инфраструктуре, приликом проширења и изградње гасоводне мреже, експлоатација бушотина геотер- малне воде, формирања истражних бушотина, потребно је об- ратити пажњу на заштићена природна добра у обухвату Плана а
нарочито у оквиру Резервата.

Рационално коришћење и штедња необновљивих ресурса, што - дња произведене енергије и стимулисање примене нових техно- логија производње енергије;

Повећање енергетске ефикасности (производња, пренос, дист- рибуција, коришћење);

Коришћење обновљивих извора енергије;

Смањење конфликата између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништво, земљиште итд) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програми рекултивације/ревитализације отклањање штета итд.).

Гасоводна инфраструктура

Гасификација свих насељених места на простору обухвата Плана;

Побољшање квалитета и поузданости постојеће гасне мреже, као и њен даљи развој.

Минералне сировине

На овом простору могу се очекивати истражни радови у циљу утврђивања енергетских потенцијала овог простора и евентуална експлоатација минералних сировина у складу са условима заштите и планиране намене простора.

Наставиће се са даљом експлоатацијом постојећих лежишта геотермалних вода пре свега у бањске сврхе;

За све истражне и друге радове неопходна је израда Студије о процени утицаја на животну средину.

Коришћење обновљивих извора енергије

Потребно је стимулисати развој и коришћење ОИЕ, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда, заштиту и очување природне и животне средине (геотермална енергија, биомаса, биогас, сунчева енергија, енергија ветра).

Коришћење обновљивих извора енергије и повећање удела у наредном периоду до 20%.

Електоенергетска инфраструктура

Обезбеђивање сигурности и економичности снабдевања при- вреде и становништва енергијом;

Обезбеђење довољно капацитета ТС 110/20kV;

Обезбеђивање интерконективних трансграничних веза;

Технолошка модернизација енергетских објеката;
Реконструкција, ревитализација и модернизација постојеће ин- фраструктуре;
Изградња нове инфраструктуре и производних енергертских капацитета;
Повећање сигурности напајања корисника електропренос- ног система, повећање поузданости рада преносног система и смањење губитака у преносном систему;
Смањење потрошње финалне енергије;
Обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности (у производњи и преносу) и потрошњи енергије у свим енергетским секторима;
Супституција електричне енергије за добијање топлотне енер- гије другим енергентима;
У насељима, туристичким и рекреационим пунктовима изгра- дити квалитетну спољну расвету у складу са новим техногијама развоја расветних тела;
Коришћење обновљивих извора енергије примерених подручју (геотермална енергија, енергија ветра, сунца, биомаса, биогас, хидроенергија);
Изградњу електроенергетске мреже у Резервату ускладити са прописаним режимима заштите.

2.2.13. Електронске комуникације и електронска комуникациона инфраструктура

Потпуна дигитализација електронске комуникационе инфра- структуре;
Развој широкопојасне мреже на целом подручју;
Увођење савремених услуга електронских комуникација; Развој приступне мреже одређеног квалитета;
Повећање пенетрације интернет корисника од преко 30%; Повећање пенетрације широкопојасних услуга; Широкопојасни приступ мрежи сваком привредном субјек- ту, државним установама и организацијама и грађанима који то затраже;
Универзални сервис сваком домаћинству;
Изградња широкопојасних метрополитен мрежа и свим локал- ним самоуправама;
Модернизација фиксне мреже и омогућавање пружања мулти- медијалних услуга (КДС, интернет);
Обезбеђивање јавних терминала за приступ интернету (јавним установама, школама, библиотекама, аутобуским и железничким станицама, домовима здравља, месним заједницама, поштама и др.);
Обезбеђење приступа интернету на местима од јавног значаја (тргови , паркови)
Обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља;
Повећање квалитета услуга мобилних комуникација у свим условима;
Најмање по један мобилни прикључак сваком грађанину; Повећање процента покривености простора коришћења услуга мобилних комуникација и достизање пенетрације од око 97%; Потпуна дигитализација радиодифузије;
Реализација пилот пројекта дигиталне радиодифузне мреже у АП Војводини;
Доступност најмање седам радио-ТВ канала, у дигиталном об- лику, до сваког становника;
Подизање нивоа, унапређење квалитета поштанских услуга и увођење нових услуга у поштански систем;

3. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Општа концепција развоја подручја посебне намене, која под- разумева дефинисање основних концепцијских поставки и опре- дељења заштите, уређења и одрживог развоја планског подручја, дефинисана је у односу на посебне намене подручја Плана, и то: заштиту природних вредности као основну посебну намену, и заштиту и одрживо коришћење вода, одрживи развој туризма, развој међународног пловног пута Е-80 и погранично подручје, као остале посебне намене комплементарне основној, или доми- нантној, уз раздвајање активности које ће се одвијати унутар и ван Резервата, у складу са методолошким опредељењем припре- ме овог Плана.

Основне концепцијске поставке и опредељења у границама Ре- зервата, јесу:

(1) у области заштите природних вредности укључивање подручја Горњег Подунавља у ширу европску еко- лошку мрежу NATURA 2000, уписивање у Листу резервата био- сфере UNESCO-MaB (уз могућност проглашења прекограничног резерват биосфере), заштиту и одрживо коришћење у складу са препорукама очувања рамсарких подручја и адекватно упра- вљање сагласно одредбама закона и IV IUCN категорији заштите природе;
очување стабилности постојећих екосистема и опште биолош- ке равнотеже, ради задржавања што веће аутохтоности предмет- ног подручја; очување и презентација природних вредности кроз усклађен развој видова туризма (спортско рекреативних и излет- ничких) и заштиту животне средине подручја, уз њихово прос- торно и функционално повезивање и коришћење;
спровођење режима заштите I (строга заштита), II (актив- на заштита) и III (активна заштита и могућност одрживог ко- ришћења) степена.

(2) у области заштите и одрживог коришћења вода полазећи од основног планског упоришта које подразумева развијање вишенаменских система за интегрално решавање про- блема коришћења и заштите вода, уређења водних режима и од- бране од поплава, и то:
а) регионалног система за обезбеђивање вода највишег квали- тета, за насеља и индустрије које захтевају воду тог квалитета, и б) регионалног система за коришћење, уређење и заштиту речних вода (тзв. речних система), којима се подмирују остали корисни- ци, уређују и штите воде; у границама Резервата, општа концеп- ција подразумева, снабдевање водом туристичких локалитета и пунктова, као и викенд зона из локалних извора, тј. бунара, као и одвођење отпадних вода из туристичких локалитета и цента- ра компактним мини уређајима за биолошко пречишћавање или одвођењем у бетонске водонепропусне септичке јаме и њихово периодично пражњење;
у циљу заштите и одрживог коришћења вода, неопходно је утврђивање зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања у складу са Законом о водама.

(3) у области одрживог развоја туризма у складу са основним планским упориштем које подразумева одрживи развој туризма заснован на природним (Резервату и Ду- наву) и створеним вредностима (руралном и урбаном наслеђу) подручја плана, у границама Резервата могуће је развијати: у ре- жиму заштите I степена научно истраживачке и едукативне ак- тивности уз ограничење боравка до 15 људи; у режиму заштите II степена поред научно истраживачких и едукативних и дозвољене наутичке и рекреативне активности; у режиму заштите III сте- пена ловни и риболовни туризам, пешачење, посматрање птица, вожње фијакером, излетничке,

рекреативне, welnes програме, школе у природи и сл; у циљу организоване и планске посете Ре-зервата, од посебне важности је изградња визиторских центара (Моноштарски рит, Карапанџа и Апатински рит);

(4) у области развоја међународног пловног пута Е-80 основно концепцијско опредељење у домену водног саобраћаја (путничког и наутичког) у Резервату обухвата: оспособљавање (реконструкција и изградња) капацитета у Бездану, Апатину, Бо- гојеву у складу са стандардима ЕУ; у складу са обавезама и пре- порукама Дунавске комисије, предузимање одговарајућих мера у оквиру критичних сектора Дунава на којима је потребно извр- шити регулационе радове у кориту у циљу одржавања пловности захтеване категорије пловног пута VIc.

(5) у погледу очувања пограничног подручја имајући у виду чињеницу да планско подручје представља ис- товремено и погранично подручје (са Републиком Хрватском и краће са Републиком Мађарском), као значајна саобраћајна тачка у контакту са окружењем - суседним државама, представљаће припадајући гранични прелаз у границама Резервата, и то пут- ни прелаз са Републиком Хрватском, Бездан-Батина; с обзиром да овај гранични прелаз у садашњем тренутку не одговара стан- дардима, потребна је израда регулационог плана, при чему сви објекти у овој зони морају бити у његовој функцији (односно пра-теће делатности), изграђени према важећим прописима.

Основне концепцијске поставке и опредељења ван граница Ре- зервата, јесу:

(1) у области заштите природних вредности очување заштићених и стављање под заштиту евидентираних природних добара која се налазе ван граница Резервата; примена мера активне заштите, санације и ревитализације; развој активности и делатности које не угрожавају основне вредности Резервата.

(2) у области заштите и одрживог коришћења вода снабдевање насеља водом обезбедиће се из насељских изво- ришта, а касније из регионалног система водоснабдевања;

одвођење отпадних вода из туристичких локалитета и центара вршиће се компактним мини уређајима за биолошко пречишћа- вање или одвођењем у бетонске водонепропусне септичке јаме, које ће се периодично празнити аутоцистернама, док ће се ин- дустријске отпадне воде по потреби, решавати посебним сис- темима;

утврдиће се зоне санитарне заштите изворишта водоснабде- вања у складу са Законом о водама.

(3) у области одрживог развоја туризма ван Резервата као и на подручју трећег степена заштите, могуће је развијати ловни, риболовни, бањски туризам, активности као што су пешачење, посматрање птица, вожње фијакером, излет- ничке, рекреативне, welnes програме, школе у природи и сл;

важан туристички потенцијал овог подручја биће и његове не- материјалне вредности као што су богатство етничке и фолклор-не традиције и традиционални фестивали (манифетације);

важно емитивно подручје за Резерват, представљају градски центри Сомбор, Апатин, Суботица, Нови Сад, Београд, и др.

(4) у области развоја међународног пловног пута Е-80,

пловни пут Е-80 не пролази ван граница Резервата

(5) у погледу очувања пограничног подручја (налазе се ван Резервата).

планско подручје као погранично подручје (са Републиком Хр- ватском и краће са Републиком Мађарском), имаће саобраћајне тачке у контакту са окружењем - суседним државама, односно припадајуће граничне прелазе ван Резервата и то: са Републиком Хрватском Богојево-Ердут (путни и железнички прелаз), и са Ре- публиком Мађарском Бачки Брег-Hercegszanto (путни прелаз).

Поред наведених концепцијских опредељења која се односе на основне и остале посебне намене, од велике важности за очување и развој планског подручја имаће и пољопривреда и шумарство као комплементарне активности заштити природе.

4. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЂУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Просторни план подручја посебне намене заснива се на стра- тешким правцима дугорочног просторног развоја Покрајине и окружења. Предметно подручје има посебан значај и потенцијал захваљујући свом положају, природним ресурсима и вредности- ма (посебно Резерват) што јој отвара перспективе даљег развоја.

У том смислу, велики потенцијал подручја Резервата, као дела регионално важне природне целине заједно са Националним Парком „Дунав-Драва“ и СРП „Копачки рит“ може представља- ти окосницу међународне сарадње у Региону. Осим природних вредности, значајан потенцијал за будуће функционалне везе са окружењем представља и могућност привредне сарадње, као и сарадња у областима саобраћајних услуга, културне сарадње, и у области заштите животне средине.

Посебно, ради ширег презентовања специфичности и атрак- тивности Резервата, и околног подручја, потребно је формирати туристичку понуду окружења на националном и регионалном нивоу, како би се његови потенцијали валоризовали кроз један- ствену туристичку понуду.

Први корак и посебан значај у погледу међународне афирма- ције Резервата имају програми прекограничне сарадње. Окос- ницу ових програма и пројеката представља дефинисање зајед- ничке стратегије просторног развоја, која ће се супротставити све израженијим регионалним развојним диспаритетима и кроз стратешке смернице и опције политика, омогућити усклађен раз- вој европског континента уз поштовање принципа одрживости и заштиту свеевропског природног и културног наслеђа.

Активирањем и реализацијом ових програма и пројеката обезбедиће се синергијски ефекат у смислу шире међународне презентације овог подручја, што ће значити и снажан допринос његовом укупном развоју. У том смислу од посебног су значаја следећи програми:

Прогам ИПА о прекограничној сарадњи између Хрватске и Србије за 2007.-2013. год. има за циљ да подржи прекограничну сарадњу пограничних подручја Републике Хрватске и Републи- ке Србије ради повећања разноликости и унапређења економског развоја на социјално и еколошки одржив начин, уз истовремено побољшавање добросуседских односа дуж границе. Територије с правом на подршку Програма у Србији су Севернобачки, Запад- нобачки, Јужнобачки и Сремски округ као прихватљива подручја и Мачвански округ као придружено подручје.

Прогам ИПА о прекограничној сарадњи између Мађарске и Ср - бије за 2007.-2013. год. који има за циљ да подржи прекограничну сарадњу пограничних подручја Републике Мађарске и Републике Србије у области инфраструктуре, животне средине, привреде, образовање и културе. Територије с

правом на подршку Програ- ма у Србији су следећи окрузи: Севернобачки, Западнобачки, Јужнобачки, Севернобанатски, Средњебанатски, док су Јужнобанатски и Сремски округ прихватљиви као придружена подручје.

ИПА Јадрански програм прекограничне сарадње укључује за финансирање делове територије Италије, Босне и Херцеговине, Црне Горе и Србија.

ТВИНИНГ програми братимљења, који је покренула Европска Комисија 1998, најпре у оквиру PHARE програма, а потом и у осталим програмима, као инструмент Европске Уније којим се пружа подршка земљама кандидатима и земљама потенцијалним кандидатима у процесу изградње институција, односно у адми- нистративном и законодавном усаглашавању националних државних администрација са правним тековинама Европске Уније. У буџетском року Твининг програмима биће обухваћени про- грами IPA.

Важну окосницу развоја подунавља у Србији представља и Ду- навска стратегија која је стратешки документ за земље дунавског слива.

Приоритете Дунавске стратегије представљају:

1. Повезивање дунавског региона
2. Заштита животне средине у дунавском региону
3. Изградња просперитета у дунавском региону и
4. Јачање дунавског региона.

Свеобухватна стратегија ЕУ за Дунавски регион биће базирана на три стуба:

- успостављању система безбедне пловидбе и развоју транспорта и пратеће инфраструктуре,
- заштити животне средине и одрживом коришћењу при- родног богатства и
- економском развоју и јачању регионалне сарадње и партнерства у региону Подунавља.

Република Србија је предложила увођење још два стуба стра- тегије:

- сигурност и владавина права, и
- економија знања.

Република Србија има велики значај у будућем остваривању циљева Заједничке свеобухватне стратегије за земље дунавског слива (у даљем тексту: Стратегија). Укључивањем Републи- ке Србије у израду ове стратегије и њеном каснијом применом, допринеће се: јачању економије, интеграцији секторских поли- тика Републике Србије у развојне планове ЕУ, поспешивању би- латералне и мултилатералне сарадње Републике Србије са свим земљама дунавског слива. Својим учешћем у процесу израде и каснијом применом Стратегије, Република Србија потврђује своје стратешко опредељење за пуноправним чланством у Европској унији.

Приоритетне области:

Развој транспорта, енергетике и информационо-комуникацио- них технологија (ИКТ) дуж читавог тока Дунава;

Заштита животне средине и одрживо коришћење природног богатства у сливу реке Дунав;

Економски развој и јачање регионалне сарадње и партнерства у региону Подунавља;

Успостављање система сигурне пловидбе и афирмација прин- ципа владавине права у сливу реке Дунав;

Стварање економије знања кроз сарадњу у региону Подунавља и активна улога науке у постизању циљева Стратегије.

Простор обухваћен планом представља део дунавске бицик- листичке руте - Euro Velo руте бр. 6 (Атлантик - Црно море) која је 2007. године, на предлог Републике Србије измењена на делу по- сле Будимпеште и пролази територијом Србије. Од тада наведена траса иде уз српски део Дунава у дужини од 667 км и обележена је знаком „Euro Velo 6“. У складу са тим, у оквиру овог простора дуж изграђених насипа планира се успостављање сегмента тран- севропског система бициклистичких стаза међународни цикло коридор бр. 6, који ће овим обликом саобраћаја повезивати све подунавске регионе.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Највећи део територије у обухвату Просторног плана је пољопривредно земљиште, на ком је могуће са веома великим успехом организовати све видове пољопривредне производње, те га је потребно штитити мерама и активностима којима се трајно обезбеђују природне функције земљишта. У том смислу забра- ном коришћења пољопривредног земљишта у друге сврхе, осим у случајевима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 62/06, 65/08 и 41/09) и овим Прос- торним планом, забраном испуштања и одлагања отпадних и штетних материја, контролисаном применом минералних ђу- брива и препарата за заштиту, избором адекватних технологија у обради земљишта и противерозионих мера, сачуваће се квалитет земљишта тј. његова физичка, хемијска и биолошка својства.

Пољопривредно земљиште треба заштитити пољозаштитним појасевима од штетеног дејства еолске ерозије којом се односи земљиште и усеви у фази семена што за последицу има смањење приноса.

Земљиште на подручју Резервата неће ни у будућности бити коришћено у сврху пољопривреде, већ у складу са Уредбом о заш- тити Специјалног резервата природе Горње Подунавље (‚Служ- бени гласник РС‘‘, бр. 45/01, 81/08 и 107/09), као јединствени еко- систем под заштитом.

У циљу адекватног коришћења, уређења и заштите пољопри- вредног земљишта ван Резервата потребно је:

Вршити строгу контролу примене хемијских средстава у непо- средном окружењу Резервата;

Избегавати прекомерну механичку обраду земљишта тешким машинама да би се очувао физички, а самим тим и водно-ваздуш- ни режим земљишта;

Поправити дренажу земљишта у окружењу Резервата, са циљем отклањања евентуалних вишкова воде;

Фаворизовати вишегодишње биљне културе и културе које омогућавају примену плодореда;

Узгајати аутохтоне расе стоке на бази пашњачког гајења;

Преусмеравати произвођаче на органску производњу хране.

1.2. ШУМЕ, ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Шумско земљиште као ресурс треба користити у складу са његовим биолошким капацитетима, како би ефекти производње у шумарству били већи. Одговарајући избор станишта за по- шумљавање, избор врста дрвећа као и примена прописане техно- логије гајења шума, спада у најважније превентивне мере зашти- те шума и шумског земљишта.

Шуме у оквиру Плана треба да остваре заштитне,

културно- социјалне и производне функције, а заштитно зеленило превас- ходно заштитну функцију.

У границама Резервата

Шумска вегетација је најстабилнија животна заједница од изу- зетног значаја за очување биолошких, климатских, хидролошких и пејзажно-естетских вредности Резервата.

Правци развоја шумских заједница на овом простору су:

Рационално и вишенаменско коришћење шума у складу са Уредбом о заштити Специјалног резервата природе Горње По- дунавље („Службени гласник РС“, бр. 45/01, 81/08 и 107/09), (у I степену је забрањено коришћење природних богатстава и искљу- чени су сви облици коришћења простора, у II и III степену су до- звољени радови у шумарству, с тим што је у II степену забрањена чиста сеча, замена врста и уношење алохтоних врста осим тамо где се већ гаје по посебним основама);

Реинтеграција нарушених и очување постојећих аутохтоних шумских заједница;

Унапређивање аутохтоних шумских заједница у складу са при- родним правцем развоја;

Обнова посечених шума прећашњом фитоценезом у складу са Уредбом о заштити Специјалног резервата природе Горње Поду- навље („Службени гласник РС“, бр. 45/01, 81/08 и 107/09) и степе- нима заштите;

Потстицање обнове шума из семена (изузетно избојцима из пања);

Примена аутохтоних врста дрвећа (домаћа топола и врба, храст лужњак, вез, пољски јасен и др.) и њихових заједница на одгова- рајућим стаништима;

Примена еуроамеричких топола на провереним стаништима на којима узгој топола даје добре резултате;

Подизање мешовитих састојина;

Продужење опходње свих врста дрвећа (изузев топола) за 20-30 година, тако да се у свакој састојини остваре најповољније опш- текорисне, еколошке и естетско-декоративне функције;

Састојине неговати тако да се даје слика природне шуме;

Радовима у шуми не реметити мир за опстанак биљног и жи- вотињског света;

У заштитном појасу насипа форсирати аутохтоне врсте.

Наведена планска решења реализоваће се кроз планска до- кумента (Програм развоја Северно-бачког шумског подручја, Основе газдовања шумама за газдинске јединице на подручју Резервата и Извођачки пројекти газдовања шумама), корисника простора, као и управљача Резервата.

Ван граница Резервата

Правци развоја су:

Повећање површина под шумама пошумљавањем шумског земљишта - чистина и пољопривредног земљишта без обзира на катастарску класу земљишта уз сагласност Министра;

Коришћење шумског земљишта у складу са његовим биолош- ким капацитетима;

Унапређење стања постојећих шума;

Заснивање водозаштитних шума уз водотоке у складу са усло- вима заштите и водопривреде;

Фаворизовање садње аутохтоних састојина уз тежњу очувања аутохтоних пејзажа;

Организовање трајне максималне шумске производње;

Подизање заштитних појасева на око 2% територије ван Резер- вата на деловима простора уз канале, путне коридоре, и у оквиру пољопривредног земљишта са циљем побољшања микроклимат- ских услова повећања приноса у пољопривреди и укупне шумо- витости у обухвату Плана;

Формирање заштитног зеленила уз радне површине у атару, на просторима за рекултивацију (напуштене депоније, деградирано земљиште) и у зонама кућа за одмор;

Повезивање шума и заштитних појасева у систем зелених повр - шина који ће омогућити јачање укупног био-еколошког система.

Наведени правци развоја биће разрађени и спроведени кроз заједничку сарадњу корисника простора, као и локалне самоу- праве (Град Сомбор и општина Апатин).

Трска је један од важних природних ресурса у Резервату и околним селима. Мудрим и трајно одрживим коришћењем трске може се успоставити веза између интереса заштите природе и ло- калне заједнице. Важно питање будућих активности коришћења природних ресурса је организовање експлоатације трске која може да се користи као сировина.

1.3. ЛОВНА И РИБОЛОВНА

ФАУНА Ловна

фауна

У границама Резервата

Успостављање мониторинга, очување стабилности и квалите- та ловне дивљачи;

Очување и побољшање услова изворних типова станишта за дивљач ради повећања хранидбене базе и места за заклон;

Заштита ретких врста птица (орао белорепан и црна рода) кроз очување старих стабала као потенцијалних гнездилишта и видре као изузетно ретке врсте и

Развој ловног туризма у II и III зони заштите у складу са пропи- саним режимима, осим на „Мирковића бари“.

Планске активности спроводити кроз усаглашено газдовање Резерватом (усагласити Ловне основе са Уредбом о заштити Специјалног резервата природе Горње Подунавље („Службени гласник РС“, бр. 45/01, 81/08 и 107/09, овим Планом и осталим планским документима).

Ван граница Резервата

Постизање пуног економског капацитета ловишта;

Заштита и очување ретких и угрожених врста;

Изградња ловно-техничких објеката уз могућност ограђивања делова ловишта и

Повећање економских ефеката ловства, кроз развој ловног ту- ризма.

Све наведено реализоваће се кроз просторно планска докумен- та (Ловне основе), са адекватном сарадњом корисника простора и ловачких удружења која газдују ловиштима.

Риболовна фауна

У границама Резервата

Риболовна фауна представља значајан природни ресурс који се мора адекватно штитити и то:

- дефинисати и плански спроводити селективни риболов, с циљем смањења присуства алохтоних врста и у науч-ноистраживачке сврхе;
- вршити мониторинг и пратити смањење угрожених врс- та и природних реткости;
- прибављање аутохтоним врстама

ихтиофауне.

Ван граница Резервата

У циљу спречавања евентуалних негативних утицаја на екоси- стем у Резервату неопходно је у подручју у његовом непосредном окружењу дефинисати и применити следеће активности:

јасно одредити одрживе капацитете риболовног подручја ван Резервата;

одредити зоне допуштене за спортски риболов и развој спорт- ско-риболовног туризма;

успоставити стално праћење физичко-хемијских параметара воде и промена њеног квалитета, фауне дна, фито и зоопланктна, и сл.

1.4. ВОДЕ

Вода и водотоци, као добра од општег интереса за задовољење општих и појединачних интереса, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10). Мере заштите вода и водног ресурса исте су на целом простору у обухвату Плана.

На подручју обухвата Плана констатована су значајна лежишта питке воде. Водопривредна основа Републике Србије (донета 2002. године), указује да приликом израде програма истражи- вања потенцијалних изворишта посебну пажњу треба посветити намени површина шире зоне и анализи могућности вишенамен- ског коришћења простора на потесу Бездан - Богојево.

Истражни простор Месарске ливаде, припада крајње западном делу велике Бачке равнице, у непосредном приобаљу Дунава, од 1387 до 1397 километра тока. Ка северу границу чини узвишење терена (под називом Брег), прецизније дренажни канал у његовом подножју. Јужна граница је приступни пут ка ловачком дому на Месарским ливадама, који пролази кроз средишњи део простора Јеленско острво. Западну границу чини одбрамбени насип, док је источна граница локални пут од Апатина до Великог Салаша - Рибарева.

Истражни простор Буџак, припада крајње западном делу Бачке равнице, у непосредном приобаљу Дунава, од 1402 до 1410 ки- лометра тока. Западну и јужну границу чини одбрамбени насип, док је источна граница канал ДТД (Пригревица - Бездан) и обод градске зоне Апатина. Ка северу границу чини Моношторски и Купусински Дунавац.

Укупни капацитет изворишта првенствено ће зависити од ње- гове расположиве површине. Тренутно је земљиште у друштве- ном и приватном власништву. Поред тога мора се решити сукоб интереса корисника који ће ући у зону санитарне заштите. Уз предпоставку да се за формирање изворишта користи цео прио- бални појас од Апатина до Моношторског дунавца, сагледава се капацитет изворишта и до 1,3 m3/s, а на низводном сектору око 0,62 m3/s.

Описана подручја спадају у једно од три највећа планирана из- воришта воде у Војводини за регионално водоснабдевање. Услове заштите треба поставити тако да се омогући коришћење и захва- тање подземне воде са ових подручја, посебно имајући у виду да је подручје резервата IBA, IPA и нарочито Рамсарско подручје.

Решавањем власничких односа над земљиштем на којем се планира изворište, око изворишта подземних вода, дефинисаће се зоне и појасеви санитарне заштите изворишта у складу са Зако - ном о водама (‚Службени гласник РС“, бр. 30/10) и Правилнико о начину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање (‚Службени гласник РС“, бр. 92/08). Пројекат зона и појасева санитарне заштите изворишта треба да сагледа услове који владају у подземљу и да се, на основу резултата проје- кта (време и дужина путовања честице загађења), дефинишу зоне и појасеви санитарне заштите у складу са горе наведеним Зако- нима.

Неопходно је сва изворишта висококвалитетних подземних и површинских вода адекватним мерама заштитити и унапредити (пошумљавање сливова, санирање извора загађивања, итд.).

Воде из плићих издани могу се користити за потребе поједи- них потрошача или индустрије, али углавном за техничке пот- ребе и у условима где нису потребне хемијски и бактериолошки исправне воде.

1.5. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

У границама Резервата у режиму заштите III степена забрање- но је експлоатисање минералних сировина осим за потребе одр- жавања пловног пута.

На простору ван Резервата могу се очекивати истражни радо- ви у циљу утврђивања енергетских потенцијала овог простора и евентуална експлоатација минералних сировина у складу са ус- ловима заштите и планиране намене простора.

Наставиће се са даљом експлоатацијом постојећих лежишта геотермалних вода која се налазе ван Резервата. За све истражне и друге радове неопходна је израда Студије процене утицаја на животну средину.

2. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

2.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

У планском периоду неопходно је активирање локалних само- управа на подручју обухвата Плана у популационој политици. Локална заједница мора да брине о становништву и мора консти- туисати своју популациону политику да би предупредила поре- мећаје, односно да би их зауставила када постоје. Популациона политика локалне самоуправе треба да буде комплементарна по- пулационој политици државе и да, одговарајући на специфичне потребе локалних заједница, делује у садејству са њом.

Пројекција укупног броја становника за период 2002.-2021. год. рађена је на основу утврђених биодинамичких карактерис- тика популације, досадашњих развојних тенденција, планираних мера демографске политике, као и прогнозираног привредног и укупног друштвеног развоја. За подручје обухвата Плана прогно- зиран је благи пад укупног броја становника, тако да ће до краја планског периода 2021. године у насељима у окружењу Резервата живети 38000 становника. То

Табела 7. Пројекција укупног броја становника по насељима за период 2002.-2021.год.

Општина/Насеље	Број становника		Индекс	Прос. стопа раста
	2002.	2021.	2021/02	2002/21
Град Сомбор				
Бачки Брег	1388	1200	86,5	-0,77
Бачки Моноштор	3920	3700	94,4	-0,31
Бездан	5263	5000	95,0	-0,27
Колут	1710	1500	87,7	-0,69
Апатин				
Апатин	19320	20000	103,5	0,17
Купусина	2356	2200	93,4	-0,32
Сонта	4992	4400	88,1	-0,6
Укупно	38949	38000	97,6	-0,13

није велики пад, те се квантитет укупног становништва неће много променити, па не треба оче- кивати да ће то значајније реметити свеукупан планирани раз- вој овог подручја. Значајнији ће бити утицај квалитета станов- ништва, јер негативан природни прираштај становништва значи његово старење, а тај поодмакли процес заоштраваће проблеме обезбеђивања довољног броја радно способног становништва, попуњавања пензионих фондова и збрињавања остарелог стано- вништва. Просечна величина домаћинства износиће 2,7 чланова по домаћинству, а укупан број домаћинстава биће 14075.

2.2. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА, РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

2.2.1. Мрежа и функције насеља

Простор обухваћен Планом, у складу са критеријумима и циљевима датим Просторним планом Републике Србије, орга- низује се у оквиру функционално урбаног подручја (ФУП) Сом- бор коме припада и општина Апатин, чији се делови територије налазе у границама обухвата Плана.

Диференцијација насеља која су у обухвату Плана преузета је из важећег Просторног плана Града Сомбора и Просторног плана општине Апатин и она је следећа:

општина Сомбор: примарна сеоска насеља Бачки Брег и Колут, центар заједнице насеља Бездан (поред унутрашњих има развије- не и спољне функције према примарним сеоским насељима) и развијено сеоско насеље Бачки Моноштор;

општина Апатин: општински урбани центар Апатин, развијено сеоско насеље Сонта и примарно сеоско насеље Купусина.

Диференцијација насеља, у мрежи насеља на простору обух- ваћеном Планом, довела је до издвајања следећих нивоа:

- општински центар Апатин;
- центар заједнице насеља: Бездан;
- развијено сеоско насеље: Бачки Моноштор, Сонта;
- примарно сеоско насеље: Бачки Брег, Колут, Купусина.

Затечена просторна организација насеља која се налазе у обух-
вату Плана пружа могућност одвијања потребних насељских функција, која проистичу из њихове будуће улоге у заштити и коришћењу Резервата. У наредном периоду треба искористити веће могућности комплементарног развоја насеља, која се налазе у контактној зони са Резерватом и у случају потреба извршити одређене просторне реконструкције унутар насеља, не наруша- вајући урбану матрицу насеља и урбани предео. Препоручује се изградња објеката у духу традиционалне архитектуре овог под- ручја.

За сва насеља, границе грађевинског подручја одређене су од- говарајућим урбанистичким плановима и преузете су из важеће просторно-планске и урбанистичке документације приликом из- раде овог Плана. У случају потреба, измена граница грађевинског подручја насеља вршиће се изменом и допуном планова којима су границе утврђене.

2.2.2. Јавне службе

Развој и размештај јавних служби опредељен је развојем мре- же насеља, постојећом мрежом објеката јавних служби, будућим потребама корисника, особеностима овог подручја и сл. Развој јавних служби ће првенствено зависити од економских кретања и децентрализације друштва, у којој ће Општине, као локалне са- моуправе, добити већа овлашћења. На тај начин, највећи део јав- них служби ће се развијати у складу са ангажовањем и плановима локалне самоуправе, обезбеђењем донација за конкретне пројек- те, као и у складу са економским могућностима становништва, које ће значајно утицати на реализацију планираног развоја.

Развој у области социјалне заштите подразумева формирање различитих видова установа за ове намене као што су дневни бо- равци, дневни центри за стара слабије покретна или непокретна лица, пансиони за за краће боравке старих лица ван куће, мале стамбене заједнице, изградња мањих објеката за трајни смештај старих лица, као и домова за смештај деце без родитељског ста- рања. Ови садржаји могу бити у оквиру и јавног и приватног влас- ништва, а погодне локације ће се одредити на основу потреба и програма развоја надлежних служби.

Организација основног образовања заснивaће се и даље на ос- могодишњим школама уз повећани квалитет опремљености обје- ката савременим наставним средствима и побољшању квалитета наставног процеса. Наставак даљег образовања (средње и високо) углавно ће се одвијати у најближим центрима Апатину, Сомбору и Новом Саду.

Здравствену заштиту становништва је неопходно даље раз- вијати увођењем нових модалитета организације примарне здрав- ствене заштите у насељима, као и организовањем најпотребнијих специјалистичких служби у већим насељима или на нивоу више насеља. Такође, формирање опремљених мобилних здравствених екипа и редовно пружање услуга по насељима омогућиће дос- тупност редовне здравствене контроле великом броју становни- ка. Оваква организација здравствене службе је изузетно важна због планираног развоја туризма на овом подручју и обезбеђења пружања адекватних здравствених услуга, не само становницима насеља већ и туристима односно посетиоцима овог подручја.

Постојање домова културе у насељима је један од услова за даљи развој у области културе. У наредном периоду неопходно је одговарајуће ангажовање културних и других институција на квалитетној организацији културних манифестација, одгова- рајућој презентацији, реклами, као и подстицању иницијативе да се и на локалном нивоу организују културне манифестације и окупљања по различитим интересовањима, културним дело- вањима и специфичностима овог простора.

Развој физичке културе подразумева да свако насеље треба да има спортске терене, бар у основном облику, а то су отворени и уређени терени погодни за различите врсте спортских актив- ности, са минималним захтевима у погледу одржавања. Такође, потребно је у планском периоду обезбедити да свака школа има салу за физичко васпитање, опремљену потребном опремом по савременим стандардима, што ће омогућити укључивање ђака у спортске активности у овим насељима и њихов равноправнији развој у односу на ђаке у градовима.

Насеље Врста јавне службе							
I Социјална заштита							
1. Дневни центри	++	+ +					
2. Стационарни центри (комплекси) за старе	+						
3. Центар за социјални рад	+						
II Образовање							
1. Предшколско образовање	+	+	+	+	+	+	+
2. Основно образовање, 1-8 разред	+	+	+	+	+	+	+
3. Основно музичко образовање	+						
4. Средње образовање	+						
5. Ученички дом	+						
6. Више образовање	+						
III Здравствена заштита							
1. Амбуланта, здравствена станица	+	+	+	+	+	+	+
2. Дом здравља	+						
3. Општа болница	•						
4. Бања		+					
5. Апотека	+	+	+	+	+	+	+
6. Ветеринарска станица	+	+	+	+ +	+	+ +	++
IV Култура							
1.Мултифункционални простори/ објекти за различите врсте културних, образовних и сличних програма	+	++					
2. Библиотека	+	+	+	+	+	+	+
3. Дом културе	+	+	+	+	+	+	+
4. Музеј, галерија и изложбени простор	+	•	•	•	•	•	•
V Физичка култура							
1. Отворени и уређени спортски терени	+	+	+	+	+	+	+
2. Спортске хале са универзалном салом	++						

Табела 8. Организација јавних служби према хијерархијском нивоу
насеља

Легенда: + постојећи садржаји; ++ обавезно; • ако постоји ин- терес и економска основа

2.2.3. Рурално подручје

Концепција просторног развоја и уређење села и руралног простора ће се заснивати на принципу превентивне заштите и подизања квалитета животне околине - очувању и поштовању за- теченог и природног окружења, односно очувању и побољшању карактера сеоског насеља и сеоског предела. Поред тога, изузетно је важно јачања економске снаге пољопривредних домаћинста- ва и њихово укључивање у тржишне услове привређивања, по- бољшање инфраструктурних система, развој туризма, посебно могућност комплементарног развоја насеља и Резервата јер се насеља налазе или уз саму границу овог природног добра (Бачки Моноштор) или у његовој непосредној близини.

Планирано унапређење пољопривреде, изградња и модерни- зација свих видова инфраструктуре, развој туризма, посебно на салашима, допринеће да се рурална подручја брже и адекватније развијају, уз заустављање негативних демографских тендеција.

С обзиром да је пољопривреда основна делатност станов- ништва руралног (сеоског) подручја, за даљи развој овог подручја планирано је формирање радних зона односно индустријских паркова, који би омогућили даљу прераду, складиштење и дист- рибуцију основних пољопривредних производа са овог подручја. Такође, постојеће радне зоне потребно је унапредити и опремити недостајућом инфраструктуром.

Салаши су присутни на овом подручју (много више на подручју Града Сомбора), те их треба задржати, уз дефинисање услова за реконструкцију постојећих и изградњу нових кроз просторне планове Града Сомбора и општине Апатин.

На подручју обухвата Плана налазе се зоне кућа за одмор - ви- кенд зоне и то углавном у атарима насеља, међутим постоје повр- шине и у самом Резервату. Овим Планом су дата правила уређења и грађења у зонама кућа за одмор - викенд зонама у Резервату.

Поред развоја пољопривреде, за ово подручје је од великог зна- чаја и планирани развој туризма, посебно коришћење Резервата као дестинације са разноврсном туристичком понудом (лов, ри- болов, бициклотуризам, посебни туристички локалитети, екоту- ризам и сл.).

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

3.1. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Специјални резерват природе Горње Подунавље представља заштићени природни комплекс, што условљава да се, у непо- средној близини једног овако осетљивог екосистема, привред- ни развој и размештај привредних делатности одвија у складу са захтевима који прописују Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09) и подзаконска акта.

Просторни размештај привредних капацитета, у обухвату Плана, има низ ограничења, која проистичу из потребе њиховог усклађивања са режимима заштите овог простора.

Према Уредби о заштити Специјалног Резервата природе Горње Подунавље („Службени гласник РС“, бр. 45/01, 81/08 и

107/09), на простору под режимом заштите I степена забрањује се коришћење природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора и активности, осим научних истраживања и контролисане едукације.

У Специјалном резервату природе Горње Подунавље у режи- му заштите II и III степена забрањено је: градити индустријске, пољопривредне и сличне објекте (туристички објекти, хотелски комплекси и др.) и обављати радове којима се нарушавају мор- фолошке и хидролошке карактеристике терена, уништава биљни и животињски свет или се на било који други начин нарушава интегритет простора, осим за потребе унапређења стања природ- них вредности (ревитализација), градње шумских тврдих путева од природног материјала, као и система одводњавања и наводња- вања.

Према међународним критеријумима заштита Резервата је тако конципирана да подразумева ограничење људских актив- ности. Није могуће елиминисати све активности, чак у идеалним условима не треба томе тежити, јер је, између осталог, функција заштите природе да користи човеку. Зато је важно да садашње и планиране активности буду у складу са заштитом животне сре- дине и одрживим развојем.

Насеља у обухвату Плана нису у заштитним зонама (осим ма- лог дела насеља Апатин) већ у ширем окружењу Резервата. При- вредни развој је могућ ако се испоштују еколошки принципи. То проистиче из међузависности очувања ресурса и даљег развоја привредних делатности. Најважнији привредни потенцијал, као основа будућег развоја већине насеља је пољопривредно земљиште.

Развој трговине и угоститељства одвијаће се у складу са по- растом животног стандарда становништва, куповном моћи ста- новништва и са специфичним захтевима ових делатности. Капа- цитети који служе задовољењу свакодневних потреба становника пратиће просторну дистрибуцију становништва, док капацитети намењени повременим и изузетним потребама, који служе задо- вољавању потреба становника у обухвату Плана, лоцираће се у Апатину. Даљи развој трговине и угоститељства требао би бити усмераван на улагања у опремање и изградњу савремених трго- винских капацитета и угоститељско-туристичких објеката.

3.1.1. Рурални развој и пољопривреда

На подручју Резервата су у значајној мери редуковане пољопри- вредне активности, у складу са Уредбом о заштити специјалног резервата природе Горње Подунавље. Према овој Уредби у дело- вима Резервата под II и III режимом заштите могуће је пчеларење, сечење трске (плетарски производи) и сакупљање шумских пло- дова, оних биљних врста које не спадају у угрожене.

Подручје ван Резервата, које се непосредно наслања на њега, треба третирати на посебан начин, који има за циљ очување овог осетљивог екосистема.

Стимулативним мерама потребно је наводити произвођаче, да на додирним подручјима, са Резерватом гаје културе које омо- гућавају редуковану маханичку обраду и минималну употребу хемијских средстава (луцерка, детелина, лековито биље, ливаде). У што већој мери ђубрење вештачким средствима потребно је редуковати и по могућности замењивати стајским ђубривом, за- оравањем зелене масе, компостирањем, уз истовремену примену плодореда.

Када је реч о сточарству потребно је форсирати пашњачки уз- гој аутохтоних раса стоке, које би своје мање производне могућ- ности, вишеструко могле компезовати кроз туристичку понуду целог подручја.

Остали делови посматраног подручја немају значајнијих огра- ничења у развоју пољопривреде.

Повољни природни и створени потенцијали у области пољопривреде омогућавају развој различитих видова пољопри- вредне производње (ратарство, повртарство, воћарство, виногра- дарство и сточарство), као и развој агроиндустрије на бази распо- ложивих сировина биљног и животињског порекла. Бржи развој пољопривреде предпоставља одговарајуће промене у структури производње праћене повећањем приноса и ефикаснијом органи- зацијом откупа и промета основних пољопривредних произво- да. Неопходно је да се изради Стратегија развоја пољопривреде као значајне привредне гране (Основе о заштити коришћењу и унапређењу пољопривредног земљишта за подручје Града Сом- бора и општине Апатин).

Развој пољопривреде у наведеном смислу захтева одгова- рајуће активности на едукацији пољопривредних произвођача, обезбеђење повољних кредитних линија за развој инвестирање и стварање услова за рационално повезивање пољопривредних произвођача у циљу укрупњавања поседа и боље организације откупа.

Ратарска производња

С обзиром да је ратарска производња доминантна у оквиру биљне производње на овом подручју, планира се да ће и у наред- ном периоду то остати. Развој ове производње потребно је оса- временити применом нових технологија у складу са савременим научнии сазнањима.

С обзиром да ће у дугорочној политици развоја пољопривреде, сточарство имати вишеструко наглашену улогу у валоризацији радних и производних потенцијала и остваривању веће добити по грлу, по хектару и по запосленом, у одржавању и побољшавању плодности земљишта, у наредном периоду треба настојати да се обезбеди довољна количина квалитетне сточне хране. У структу- ри сетве то значи пораст учешћа њивских крмних биљака у укуп- ној биљној производњи.

Повртарска производња

Дуга традиција производње поврћа заступљена је на пољопри- вредним површинама нарочито око Купусине, где се највише гаје лук и кромпир, док се остале врсте поврћа, које се користе за снабдевање становништва и индустријску прераду узгајају на много мањим површинама. Заступљени су сви облици повртарс- ке производње, од баштованског и њивског до производње у заш- тићеном простору.

Планира се, да у наредном периоду, дође до повећања површи- на у свим облицима повртарске производње.

Воћарско-виноградарска производња

С обзиром да се под воћњацима и виноградима налазе мале површине укупног пољопривредног земљишта, планираним развојем воћарско-виноградарске производње очекује се зауста- вљање негативних тенденција смањивања стабала континентал- них врста воћа, чокота винове лозе и површина под воћњацима и виноградима. Истовремено се планира повећање приноса по јединици капацитета.

Остали видови њивске производње

С обзиром на квалитет земљишта и традицију у производњи и других култура на отвореном простору, за очекивати је да ће у наредном планском периоду доћи до неминовног смањења повр- шина под нискоакумулативним културама.

Потребно је сагледати могућност и израдити програм узгоја зачинског, ароматичног и лековитог биља, као и могућност узгоја цвећа.

Сточарство

Драстичан пад бројног стања стоке (посебно свиња и говеда), као и смањење продуктивности појединих врста домаћих живо- тиња, како у пољопривредним предузећима тако и на индиви-дуалним газдинствима, резултирали су огромним падом произ- водње намирница анималног порекла (меса, млека и јаја) у односу на могућности подручја. Стога ће у наредном планском периоду императив бити унапређење крмне базе, повећање броја грла сто- ке, даље унапређење расног састава, а самим тим и производних потенцијала.

Пчеларство - на Планом обухваћеном простору нису довољно искоришћене могућности за развој пчеларства, те је неопходно у свим стратешким опредељењима нагласити да постоје добри ус- лови за развој овог вида производње.

Рибарство - на посматраној територији општине Апатин и Гра- да Сомбора, с обзиром на богатство воде, велике су могућности развоја и привредног и спортског риболова. Поред Дунава, реке богате рибом, на посматраном подручју налазе се и слатководни рибњаци који заузимају укупну површину од преко 1000 ha.

Изградња рибњака на подручју Резервата није дозвољена.

Подручје ван Резервата има могућности за подизање комер- цијалних, али пре свега спортских рибњака. Ове рибњаке треба лоцирати на земљиштима слабијег квалитета (слатине и сл.), које није повољно за друге видове производње. При томе треба водити рачуна да имају континуирано снабдевање водом, али да ни на који начин не могу утицати на екосистем Резервата.

Тачне локације подизања евентуалних нових рибњака биће одређене просторним плановима Града Сомбора и општине Апа- тин.

Уређење и коришћење вода у пољопривреди

На овој територији постоје изграђени системи за наводњавање, а у наредном периоду са променом сетвене структуре и интен- зивирањем пољопривредне производње биће потребна изградња нових и реконструкција постојећих заливних система.

Постојећа каналска мрежа за одводњавање је у доста добром стању, али је у наредном планском периду неопходно извршити њену реконструкцију.

3.1.2. Туризам

Подручје у обухвату Плана налази се дуж Дунава, највеће и најзначајније европске речне магистрале, значајне и по туристич- ком промету. Европска Унија кроз пројекте развоја подунавских градова, или кроз повезивање подунавских регија, подржава и развој туризма. С тим у вези развој подручја Горњег Подунавља треба да буде усклађен са пројектима развоја Европске Уније који се односи на Подунавље и потребе заштите природне и култур- не баштине. Најзначајнији туристички потенцијали посматраног подручја су река Дунав и простор Резервата.

Подручје је и погранична област према Хрватској и мањим делом ка Мађарској што има значаја за могућности заједничких програма који су финансирани од стране Европске Уније. То је од значаја и за повезивање са туристичком понудом суседних регија. (Копачки рит, циклотуризам...). У оквиру специјалних интереса циклотуризам је у првом плану.

У односу на туристичко тржиште стратешко опредељење је јачање туристичке инфраструктуре, јачање локалне туристичке привреде (локални туроператери, угоститељство, услужне де- латности од значаја за туризам) са циљем да се у односу на ту- ристичке трендове и потенцијале подручја формирају туристич- ки производи намењени домаћем и иностраном госту који ће се базирати на потребама за очувањем здравља, очуваној природи, специфичним доживљајима (производи који спадају у групу спе- цијалних интереса).

У обухвату Плана, Резерват је посматран као комплексно ту- ристичко подручје од националног значаја, јер је чињеница да се у близини Резервата налазе велики градски центри (Сомбор, Апатин). Урбано становништво има потребу за одмором у виду излета и рекреације у природи, али и потребу за непосредним ис- куствима у руралним срединама, посету манифестацијама...

Концепт развоја туристичке дестинације Горњег Подунавља[98] заснива се на примарним атракцијама (природи и екологији, на потенцијалима које даје Дунав - у Резервату) и секундарним ат- ракцијама (руралном и урбаном наслеђу ван Резервата).

Са становишта позиционирања туристичка дестинација Горње Подунавље има тзв. start up позицију па се у односу на потенција- ле и тражњу као и на кретања у интернационалном туристичком бизнису могу одредити начини и концепти туристичког развоја. Поред концепта очувања и туристичког валоризовања биоди- везитета, од подједнаке је важности укључивање у туристички бизнис на Дунаву (cruising, туристичке барже, наутички чартер, изградња марина, пристана, систем туристичке сигнализације). Важан сегмент туристичке понуде чине рурална подручја са са- лашима, светковинама, етнолошким богатством, али и урбано наслеђе ван Резервата које чини Апатин са својим туристичким, културним садржајима.

Највећи број туриста на посматрано подручје долази ауто- мобилима, аутобусима а у последње време и Дунавом. Посебна пажња је посвећена планирању путне мреже и потребне инфра-структуре. Бициклистичке стазе у и ван Резервата су део великог европског пројекта бициклистичких стаза дуж Дунава и оне су већ у изградњи. Предвиђено је да визиторски центри тј. улазне капије подручја буду Моношторски рит (главни улазни центар), Карапанџа и Апатински рит а предвиђа се најмање 50 км бицик- листичких стаза унутар и ван простора Резервата.

Посебна пажња се мора посветити маркетиншкој презентацији туристичких производа а за то је важно формирати и повезати туристичке организације, туристичко-информативне центре као и организације или предузећа која ће имати задатак да обједине и стандардизују понуду у сарадњи са туристичким агенцијама и другим актерима у ланцу туристичке понуде.

Такође, Мастер план туристичке дестинације Горње Подуна- вље предвиђа формирање Центра за подстицање туризма са за- датком да обезбеди консалтинг услугу предузетницима у тури- зму и помоћ у вези са конкурисањем код домаћих и међународних фондова.

[98] Мастер план карактерише дестинације „Горње Подунавље“, Научно истраживачки центар, Економски факултет, Београд, 2007 година

Концепција развоја подручја третираног Планом у погледу туризма се може исказати кроз туристичке прозводе а према ат- ракцијама што укључује и просторно дефинисање могућих ту- ристичких активности: на простору у Резервату и ван Резервата.

У Резервату

Атракције/туристички производи у Резервату
- биодиверзитет Горњег Подунавља (едукациони програ- ми, циклотуризам Дунавска рута једна је од најпопулар- нијих бициклистичких превоза у Европи, лов и риболов);
- Дунав са каналима (спортови на води, наутички садр- жаји);

Простор/туристички производи у Резервату
- пловни пут Дунав и канали (наутички туризам);
- део Резервата природе уз Дунав (еколошко-образовни, специјални интереси);

Садржаји боравка у Резервату

У односу на садржаје боравка може се рећи да поред ловног и риболовног туризма, образовних и истраживачких активности, локалне туристичке организације и туристичке агенције (Сомбор и Апатин) раде на формирању понуда за наутичаре и понуда као што су: посматрање птица и фото сафари програми, организова- не вожње мањим туристичким бродицама, пешачења, вожње би-циклом по ободу Резервата, излетнички програми, рекреативни програми.

Наутичка инфраструктура/активности у Резервату

Планирана је наутичка инфраструктура и активности које се могу дешавати у приобаљу Дунава на Великом Бачком каналу, каналу Бездан-Пригревица, Бајском каналу. Унутар Резервата локалитет наутичког туризма је Барачка (комплекс наутичког туризма ,‘Барачка“). Резерват се може најатрактивније сагледати и доживети пловећи кроз бројне канале, рукавце и дуж Дунава. Планиране су следеће активности: разгледање и вожња по Резер-вату за организовање групе, разгледање и вожња на Резервату за рекреативне групе.

Остали садржаји у Резервату

Планом су дефинисана викенд насеља/зоне од којих су највећа: Барачка, Мртва Барачка, Адице, Кенђија, Даражи фок, Дондо, Ва- гони, Шаран.

Носећи капацитет простора у Резервату

До сада је простор обухваћен Планом у погледу туристичких активности био познат по ловном туризму који је достигао опти- мални обим.

Садржаји боравка у заштићеним подручјима морају бити огра- ничени. На подручју режима заштите првог степена, које обух- вата санитарну и тиху зону дозвољене су научно истраживачке и едукативне активности и ограничен боравак 12-15 људи. У том подручју нема изградње туристичке инфраструктуре.

На подручју режима заштите другог степена могуће је органи- зовати научно истраживачке и едукативне програме, пешачења, bird watching, дозвољене наутичке активности, друге видове рекреације у областима у којима су оне дозвољене и контроли- сане. Ту такође нема изградње нове туристичке инфраструктуре.

На подручју режима заштите трећег степена и у делу ван Ре- зервата могу се организовати ловни и риболовни туризам, вожња бицикла, јахање, вожња фијакером, учење старих заната, школе пчеларења, обилазак културних добара, фоклорне и друге мани-фестације, излетнички, рекреативни, wellness програми, школа у природи, специјална интересовања (падобрански скокови, вожња балоном...).

Ван Резервата

Атракције/туристички производи ван Резервата
- рурална Војводина (сеоски-салашарски туризам, етно наслеђе),
- Апатин (спорт, рекреација, наутика, wellness/spa, спе- цијални интереси).

Простор/туристички производи ван Резервата
- рурално подручје (рурални - салашарски туризам и спе- цијални интереси);
- Сомбор и Апатин (МИЦЕ, wellness/spa, културни тури- зам, touring, спорт);

Садржаји боравка ван Резервата

Понуда сеоских домаћинстава у селима ван Резервата поред смештаја, исхране и посете Резервату може као садржај борав- ка понудити старе занате, сеоске светковине, справљање локал-них специјалитета, вожњу кочијама, јахање... Ту су и садржаји бањског, културно-манифестационог, рекреативног, ловног, риболовног, наутичког туризма. Поред планирања смештајних капацитета и одговарајуће инфраструктуре у вези са наведеним садржајима боравка и облицима туризма потребно је планирати водичку и чуварску службу на одговарајућим пунктовима, про- давнице сувенира, еколошки здраве хране, тзв green houses (се- оска домаћинства која припремају и продају храну и пиће).

Наутичка инфраструктура/активности ван Резервата

Планом су дефинисани простори за рекреативне активности поред воде. Предвиђа се да главни наутички речни центар буде Апатин, Међународна лука, пристан за крузинг и пристан за charter компаније (барже) такође у Апатину. За ближе дефини- сање локација марина узета је у обзир и Студија марина на Ду- наву, у којој су дате основне смернице за дефинисање марина на одређеним локацијама на Дунаву.[99]

Остали садржаји ван Резервата

Постојећи капацитети су Камп Црвеног крста код Бачког Мо- ноштора и ЗОО врт у Колуту. Предвиђена су два нова кампа, етно село, затим панонски ресорт са садржајима као што су: голф те- рени, центри за коњички спорт, акватички центри који би пра- тили нови смештајни капацитети у хотелима, апартманима и вилама. Мастер план туристичке дестинације Горње Подунавље као кључни пројекат предвиђа етно село од 70 бунгалова у близи- ни Апатина, Научно истраживачку станицу на простору између моста на Дунаву и улаза у Велики Бачки канал као и етно село Шварцвалд код Бездана.

Ободна насеља пре свих Бачки Моноштор, Купусина и Сонта су посебне амбијенталне целине чији становници чувају специ- фичну традицију, обичаје, ношње, старе занате те стога имају значајан

[99] Студија размештаја марина на Дунаву, Покрајински секретаријат за привреду, 2006 год

потенцијал за развој руралног и еко туризма[100]. За сада постоје смештајни капацитети у Бачком Моноштору, Купуси- на има вредну етнолошку збирку, Сонта је позната по чипки и ћилимима. Постоји богатство фолклорних манифестација „Купусинска свадба“, „Буњевачка Дужијанца“, „Фаршанг у Сонти и Купусини“.... Поред тога ту су стари занати, разноврсна и богата гастрономска понуда.... Рурални (салашарски) туризам, добар је модел развоја пољопривредних домаћинстава али захтева извес- на улагања па и градњу која мора бити у складу са локалном архи- тектуром и наслеђем. Потенцијал има бања у Бездану.

На основу примењених критеријума (мотивских, просторних, еколошких, економских, функционалних) и могућих облика ту- ризма уз поштовање принципа одрживог развоја као стратешки приоритети дефинисани су следећи основни облици туризма:

Облици туризма У Резервату

Еколошко-образовни: школе у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручни и студијски боравци, посматрање птица, фото сафари, шетње по обележеним стазама.

Наутички и спортско рекретивни туризам који ће користити богатство наутичких, спортско рекреативних садржаја Дунава и канала.

Посебни интереси: лов, риболов, шетње, камповање, бицикли- зам, јахање..

Облици туризма ван Резервата

Културно манифестациони који ће користити богатство кул- турне баштине, манифестације, фолклорно наслеђе.

Посебни интереси: лов, риболов, шетње, камповање, бицикли- зам, јахање

Наутички и спортско рекретивни туризам који ће користити богатство наутичких, спортско рекреативних садржаја Дунава и канала.

Рурални туризам има велики значај како за развој туризма тако и за очување и ревитализацију локалних заједница, очување кул- турне и фолклорне баштине и има вишеструки позитиван утицај на локалне заједнице са аспекта економије, заштите животне сре- дине.

Здравствени (бањски) туризам - бања Бездан.

3.1.3. Шумарство, лов и риболов

Шумарство као привредна грана, пре свега, на подручју Резер- вата, даје значајне резултата посебно у ГЈ ‚Моноштарске шуме‘‘ и ГЈ ‚Апатински рит‘‘. Ове две газдинске јединице просторно обухватају највеће површине и имају највећи запремински прираст, нарочито врсте тополе I - 214.

У границама Резервата

Остварити заштитне, привредне и социокултурне функције шуме;

унапредити стање постојећих шума имајући у виду режиме заштите природног добра;

Оптимално користити шуме Резервата у складу са заштитом и одрживим развојем укупног подручја;

Газдовање шумама Резервата ускладити са биолошким капа- цитетима станишта, што подразумева газдовање ЕАТ и аутохто- ним врстама дрвећа на одговарајућим стаништима;

Конверзија алохтоних врста у аутохтоне врсте дрвећа, посеб- но на високим гредама где се могу заснивати састојине храста лужњака, уз одговарајуће мере заштите;

Пласман коришћења дрвне масе у прерађивачким капацитети- ма у земљи;

Обављање радова у шумарству у складу са Програмом развоја подручја и основама газдовања шумама;

Очување постојећих аутохтоних шумских заједница и њихова примена у пошумљавању нових површина;

Побољшање услова станишта дивљачи и развој ловног тури- зма.

Ван граница Резервата

Остварити заштитне, привредне и социокултурне функције шуме;

Формирати нове површине под шумама у складу са Уредбом о заштити Специјалног резервата природе Горње Подунавље (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 45/01, 81/08 и 107/09) на простору Резервата, а на чистинама и шумском земљишту у обухвату Плана ван простора Резервата;

Пласман коришћења дрвне масе у прерађивачким капацитети- ма у земљи;

Обављање радова у шумарству у складу са Програмом развоја подручја и основама газдовања шумама;

Организовање максималне шумске производње уз заштиту укупног екосистема и

Побољшање услова станишта дивљачи и развој ловног тури- зма.

Лов

Ловишта у границама подручја обухваћеног Планом имају до- бре услове за развој и гајење дивљачи. У наредном периоду се не очекује установљење нових ловишта, већ само обнављање ре- шења о давању ловишта на газдовање.

Ловишта ће, у складу са Законом о дивљачи и ловству (‚Служ- бени гласник РС‘‘, бр. 18/10), газдовати својим ловиштем на осно- ву важећих ловних основа и годишњих планова газдовања, којима ће се прописати конкретне планске мере које ће имати за циљ заштиту, исхрану и коришћење дивљачи.

Пун економски капацитет ловишта ће се постизати добром прогнозом диманике развоја популације дивљачи, односно пројекцијом оптималног матичног фонда за сваку ловну годину уз уважавање реалног прираста, губитака и одстрела дивљачи.

У ловиштима ће бити дозвољен улов дивљачи у складу са го- дишњим плановима газдовања. Ловишта ће бити опремана лов- но-техничким објектима, узгајалиштима дивљачи и ловачким домовима у складу са планираним развојем ловног туризма.

Риболов

Будуће газдовање воденим ресурсима би требало усмерити на повећање рибље продукције.

Стратешки правци унапређења укупног рибљег фонда су:

- Обезбеђење мониторинга услова станишта, односно квалитета и режима вода;
- Предузимање мера на сузбијању негативних појава и
- Заштита угрожених врста рибе - према међународним и националним критеријумима и стандардима.

3.1.4. Индустрија и мала и средња предузећа

[100] „Одговорно путовање у области природе, којима се чува животна средина и одржава благостање локалне заједнице“ О Хаџић „Културни туризам“ Нови Сад, 2005,22

(МСП)

Поред пољопривреде, индустрија ће и у планском периоду бити носилац развоја. Основни развојни приоритети су поред даљег динамичнијег развоја постојеће индустрије, нарочито производње прехрамбених производа и пића, развој мањих прерађивачких капацитета виших фаза прераде, које треба базирати на пољопривреди и рибарству (због богате сировинске основе) и извршити избор производа за којима постоји тражња на тржишту, уз даљу примену нових научних и технолошких знања и адек- ватних техничко-технолошких мера заштите животне средине. Предуслов успешнијег пословања у области индустрије биће, пре свега, повећање степена искоришћености постојећих капацитета, модернизација и ширење производних програма уз обавезну при- мену одговарајућих мера заштите животне средине, подизање квалитета производа као и прилагођавање тржишним захтевима, кроз процес преструктуирања, прилагођавање новим условима привређивања и активни развој малих и средњих предузећа, која су флексибилнија на тржишту.

Да би се обезбедили услови за брже запошљавање и пораст прихода становништва (нарочито сеоских насеља), веома важан развојни приоритет треба да буде развој малих и средњих преду- зећа и предузетништва. За све објекте, односно радове, у ширем окружењу Резервата, који у одређеној мери могу угрозити жи- вотну средину, надлежни орган може прописати израду Студије процене утицаја на животну средину, у складу са Законом о заш- тити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/0 и 36/09). Значајни просторни и сировински потенцијали сеоских насеља, као и недовољно ангажована радна снага треба да се активирају обезбеђењем услова за развој прерађивачких капацитета чиме би се обезбедио и бржи трансфер становништва из примарних де- латности.

4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

4.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

У погледу развоја саобраћаја, основна стратешка опредељења унапређења планског подручја у оквиру планског хоризонта, била би, да саобраћај као врло значајна просторна функција ини- цира свеобухватни развој овог простора како би се превазишло садашње стање привредне-туристичке неактивности.

У границама Резервата

Шумски и атарски путеви унутар Резервата су установљени у складу са усвојеним смерницама за уређење атара и у шумским привредним основама и они су са земљаном (стабилизованом) подлогом. У циљу остварења веће заштите овог простора могу се просторно уређивати да би се постигла оптимална заштита у акцидентним ситуацијама.

Једини саобраћајни капацитет високог ранга који ће се налази- ти у Резервату је државни пут на правцу ка граници са Хрватском.

У планском периоду треба по круни насипа изградити бицик- листичке стазе у оквиру трансевропског цикло коридора 6 (EURO VELO 6) и њих повезати са интерним системима бициклистич- ких стаза у Апатину (до бање Јунаковић) и Сомбору како би се и овим посетиоцима приближиле природне вредности ових прос- тора.

У домену водног саобраћаја (путничког и наутичког) у план- ском периоду треба оспособити (реконструисати и изградити) ка- пацитете у Бездану, Апатину, Богојеву у складу са стандардима Европске Уније.

Такође, потребно је у складу са обавезама и препорукама Ду- навске комисије предузети одговарајуће мере у оквиру критичних сектора Дунава (Бездан km 1433-1425, Сига-Казук km 1422.2-1414.9, Апатин km 1405-1400, Чивутски Рукавац km 1397-1396, Сектор Вемељ km 1394-1386, Сектор Аљмаш km 1382.8-1378.0, Сектор km 1375.0-1373.1) на којима је потребно извршити регулационе ра- дове и кориту, у циљу одржавање пловности захтеване категорије пловног пута VIc.

У случају ангажовања веће количине финансијских средста- ва, било би могуће пројектовати и реконструисати капацитете (део трасе у Резервату) који би били коришћени искључиво у ту- ристичке сврхе (траса туристичке пруге Сомбор - (Бачки Моно- штор) Бездан - Бачки Брег).

Немоторни саобраћај је унутар Резервата најважнији вид са- обраћаја, посебно са аспекта заштите, екологије и одрживог развоја овог по свему изузетно осетљивог простора. Основни коридор је међународна бициклистичка стаза - цикло коридор 6, систем постојећих и планираних међунасељских стаза, као и унутарнасељске стазе и траке. Систем пешачких коридора ће омогућити квалитетан, здрав и еколошки прихватљив начин кре- тања кроз простор који има изванредне туристичке и природне вредности.

Ван граница Резервата

До краја планског периода, у обухвату Плана ван Резервата, планира се реконструкција постојећих саобраћајних капаците- та, као и успостављање - изградња нових саобраћајница у циљу веће заштите Резервата, афирмације појединих локалитета и све- обухватног развоја овог простора. Ове активности су усмерене на повећање доступности појединих простора и садржаја, али и на снижавање трошкова транспорта и трошкова експлоатације то- ком одвијања саобраћаја на овом простору.

У планском периоду у домену друмског саобраћаја планирана је изградња саобраћајног капацитета вишег нивоа (реконструк- ција, рехабилитација и изградња ДП I и II реда), веза коридора X и VII: граница Мађарске/Хрватске - Бездан / Бачки Брег - Сом- бор - Кула - Врбас - Е-75 - Сента - Кикинда граница са Руму- нијом - Наково.

Планирани саобраћајни правац треба да допринесе афирма- цији овог простора кроз лакшу доступност из правца Европе и то на највишем нивоу конфора и саобраћајне услуге. Овај нови пут треба да буде и основни саобраћајни капацитет овог простора који ће кумулисати сва кретања ка овом простору са тих страна, али и из којих ће се дистрибуирати саобраћајне активности и сис- темски их повезати са свом околном саобраћајном мрежом која је у функцији правилног развоја и функционисања Резервата.

Будући планирани систем друмских саобраћајница на под- ручју обухвата Плана као модификовани кружни систем са- обраћајница свих нивоа подразумева и изградњу државног пута I реда - магистралног пута Батина - Бездан - Сомбор а према предложеној траси а на основу неких елемената који су дати у ела- борату Техно-економској анализи саобраћајне мреже на правцу граница Мађарске-Сомбор-Кула-Српска Црња (ЦПВ, Нови Сад, 2007). Овај нови пут осим собраћајног значаја имао би и еколошку и заштитну функцију.

Будући систем државног пута II реда бр. 101 Кула - Сивац - Сомбор - Апатин - Сонта - гранични прелаз Богојево је такође значајан путни правац за овај простор, јер омогућује доступност са јужне и западне

стране. Мрежа општинских путева у оквиру града Сомбор и насеља Апатин ће својом изграђеношћу и повеза- ношћу у систем утицати на ниво доступности и саобраћајне ус- луге. Поред побољшања постојећи општинских и атарских путе- ва, потребно је побољшати начин одржавања тих саобраћајница.

Логистички центар са интермодалним терминалима (ЛЦ са интермодалним терминалима) у Апатину са својим садржајима (пут, пруга, пристаниште са кејом) и међународна лука предста- вљаће основу за целокупни развој овог Региона и значајно чво- риште интегралног (мултимодалног) саобраћаја. Просторни план Републике Србије, као и Стратегија развоја саобраћаја у Републи- ци Србији од 2008-2015 год., су предвидели оснивање саобраћај- ног терминала на уласку у земљу водним путем и квалитетним путним и железничким везама. Развој оваквог чворишта (посеб- но у контактној зони) неминовно ће имати негативан утицај на осетљиво подручје Резервата, који је могуће умањити применом одговарајућих техничких и технолошких мера приликом актив- ности унутар терминала.

Железнички саобраћај у оквиру гравитационе зоне Резервата би требало технички прилагодити различитим активностима (реконструкција, изградња, електрификација) како би могао да буде укључен у систем интегралног саобраћаја, који би био у функцији афирмације Резервата, док све остале пруге (постојеће, укинуте, напуштене) и њихове коридоре је потребно задржати и реконструисати (приоритет пруга Сонта - Апатин) у складу са могућностима.

4.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

На подручју Горњег Подунавља развијаће се вишенаменски системи, којима се интегрално решавају проблеми коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава и то:

(1) регионални системи за обезбеђивање вода највишег ква- литета, за насеља и оне индустрије које захтевају воду тог квалитета и
(2) регионални системи за коришћење, уређење и заштиту реч- них вода (тзв. речни системи), којима се подмирују остали корисници, уређују и штите воде.

У складу са стратешким опредељењима, снабдевање водом највишег квалитета остварић се развојем Бачког регионалног система водоснабдевања. Основно изворище овог система су алувијалне издани Дунава на сектору од Бездана до Богојева и коришћење вода основног водоносног компекса. За задовољење потреба насеља у Бачком систему могу се користити и речне воде Дунава (непосредно или упуштањем у подземље), уколико им је квалитет задовољавајући. Систем би се формирао од централног постројења за комплетан третман воде, са базирањем на ресурс подземних вода и - или речне воде Дунава, и изградња магис- тралних повезних цевовода до свих општина у систему. Потен- цијално изворище овог регионалног система водоснабдевања налази се на територији општине Апатин, на локацијама ‚Буџак‘‘ и ‚Месарске ливаде‘‘.

До реализације регионалног система водоснабдевања, даљи развој водоснабдевања одвијаће се у правцу који је сада у функ- цији, уз повећање броја црпних бушотина на постојећим, или новим изворишима са изградњом појединачних уређаја за доте- ривање квалитета воде по захтеваним критеријумима, као и из- градњом неопходних елемената у системима (резервоари, црпне станице, коморе итд.).

Краткорочно и средњорочно решење се базира на рационалном коришћењу локалних ресурса подземних вода уз веће коришћење површинских вода. То подразумева и неопходну реконструкцију и доградњу објеката и инфраструктуре система (регенерацију ат- рофираних и изградњу нових бунара, изградњу нових резервоара, реконструкцију постојећих и изградњу нових постројења за пре- раду воде, замену постојећих дотрајалих и неадекватних цевово- да и постепено проширење мреже цевовода), смањење губитака у мрежи како на цевоводима тако и на чворовима, уз медијску кампању рационалног коришћења воде у домаћинствима и одго- варајућу политику цена воде.

Ради рационализације коришћења висококвалитетне воде за пиће и заштите исте од непотребног расипања потребно је на ми- нималну меру свести губитке на водоводној мрежи.

У свим решењима комплексних водопривредних система која користе воду највишег квалитета - снабдевање становништва увек има приоритет при расподели воде на кориснике.

У циљу заштите вода, у насељима ће се развијати сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких ме- лиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система. Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони сис- теми (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација.

Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у ре- шења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

Уређење отворених канала и регулационих радова на просто- ру обухваћеног Планом, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и претходним условима Јавног водопривредног предузећа „Воде Војводине“ - Нови Сад.

На земљишту које припада каналу не могу се градити било какви објекти нити се оно сме запоседати. Начелно се могу пла- нирати привредни објекти, пристаништа-стоваришта, објекти за спорт, рекреацију и туризам, под условом да не угрожавају функ- ционалност канала.

За потребе ревитализације подручја ‚Сига-Казук‘‘, урађен је елаборат ‚Хидротехничко уређење подручја ‚Сига-Казук‘‘, као и ‚Хидротехничко уређење подручја ‚Каландош‘‘, пројекат ‚Север‘‘, са приказаним неопходним мерама за завршетак започ- етих радова на изградњи система за ревитализацију целокупног подручја ‚Сига-Казук‘‘, а у смислу решавања акутног проблема одвођења површинске воде из депресија односно делова терена са најнижим котама. Поменуто подручје је део некадашњег Мо- ноторског рита, односно инундационог простора реке Дунав. Простире се између корита реке Дунава односно насипа прве од- брамбене линије km 35+250 (место укрштања са насипом друге одбрамбене линије код ‚Вагона‘‘) до km 47+800 (место укрштања са насипом друге одбрамбене линије код ‚0‘‘), наведених наси- па друге одбрамбене линије и канала ДТД Бездан - Пригревица. Површина износи око 5.300 ha. Подручје се састоји углавном од шумског земљишта испресецаног ‚високих гредама‘‘ и дубоким коритима бивших дунавских рукаваца. На подручју се налази и преводница ‚Бездан‘‘ која је кључна за развој водног саобраћаја, наутичког туризма и привреде.

До данас је, у склопу програма ревитализације Моноторског рита, изграђена упусно-испусна

устава ,‘Старо село‘‘ на дунав- ском насипу прве одбрамбене линије, на стационажи km 41+855, капацитета 16 m3/s, изведен је комплетан јужни двонаменски главни канал заједно са сепарационом уставом на почетку канала и, на истом подручју, изведени су скоро сви пројектом предвиђе- ни двонаменски канали нижег реда - спојни канали са пратећим објектима (пропустима и уставама).

Постојећи системи за одводњавање, што се односи и на под- ручје општине Апатин и Града Сомбора, остају у постојећим гра- ницама развијености.

За све објекте који се буду градили на овим системима дефи- нисаће се водни услови и ускладити изградња са потребама кон- кретних водних захтева.

Посебно се истиче потреба заштите квалитета воде канала ДТД, и с тим у вези проблем атмосферских, отпадних и свих ос- талих вода који на одговарајући начин мора бити решен.

Системи за одбрану од поплава решавају се у оквиру интеграл- них система водотока, уз примену хидротехничких и неинвес- тиционих мера. Хидротехничке мере подразумевају оптималан однос пасивних и активних мера заштите. Пасивним мерама угрожена приобална подручја бране се од поплавних таласа ли- нијским системима - насипима, регулацијама река, формирањем брањених касета. На подручју Плана изграђен је насип за одбра- ну од високи вода реке Дунав у правцу север-југ, кроз цео прос- тор Резервата. Евентуална реконструкција одбрамбене линије вр- шиће се у складу са оперативним планом одбране од поплава, као и са условима надлежног водопривредног предузећа.

Активне мере заштите представљају и каналски системи са управљачким уставама, којима се активно утиче на снижење поплавних таласа. Посебан значај даје се неинвестиционим ме- рама, односно мерама планске политике коришћења простора, којима се спречава градња објеката у угроженим зонама, чиме се зауставља даљи пораст потенцијалних штета од поплава.

У границама Резервата

Снабдевање водом туристичких локалитета и пунктова, као и викенд зона у границама Резервата потребно је обезбедити из ло- калних извора, тј. бунара.

Туристички локалитети и центри ће проблем одвођења отпад- них вода решавати преко компактних мини-уређаја за биолошко пречишћавање, или ће се отпадне воде евакуисати у бетонске водонепропусне септичке јаме, које ће се периодично празнити аутоцистернама.

Ван граница Резервата

Снабдевање насеља водом обезбедити из насељских из- воришта, а касније из регионалног система водоснабдевања. Постојећа водоводна мрежа у насељима се задржава са делимич- ном реконструкцијом на деоницама које не задовољавају планске потребе. Снабдевање водом у оквиру рубних предела насеља и у атару, као и тамо где нема могућности за снабдевање водом пре- ко водоводне мреже, биће решено индивидуално, путем бушених бунара.

Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рециркулације, чиме ће се обезбе- дити вишеструка употреба захватане воде, очување и заштита водних ресурса како од загађења, тако и од прекомерне експло- атације и исцрпљивања појединих издани. Снабдевање техно- лошком водом је могуће из првог водоносног слоја (фреатска из- дан) уз сталну контролу воде пре и у току експлоатације или из водотокова.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидро- техничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канали- зациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Туристички локалитети и центри ће проблем одвођења отпад- них вода решавати преко компактних мини-уређаја за биолошко пречишћавање, или ће се отпадне воде евакуисати у бетонске водонепропусне септичке јаме, које ће се периодично празнити аутоцистернама.

Индустријске отпадне воде по потреби, решаваће се посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде вршиће се њи- ховo претходно пречишћавање кроз предтретман, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном и атмос- ферском отпадном водом.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент предвиђа се њи- ховo пречишћавање на уређајима за пречишћавање отпадних вода. Карактер реципијента захтева висок степен пречишћавања. После пречишћавања на уређајима за пречишћавање отпадних вода, пре испуштања у реципијент, концентрација појединих загађујућих материја у ефлуенту мора задовољавати услове које прописује надлежно водопривредно предузеће.

Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (вре- менски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђена делом рационално уклапа у будуће решење. У насељима која се налазе у обухвату Плана, постојећа мрежа отворених канала ће се ширити у складу са потребама, са уливима у најближе потоке путем уређених ис- пуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала (потока). За атмосферске отпадне воде са зауље- них и запрљаних површина (бензинске пумпе и сл.), предвидети одговарајући третман на сепаратору уља и таложнику. Садржај уља у третираној води не сме бити већи од 0,1 mg/l, а суспендова- них материја од 30 mg/l.

Приликом израде Плана који предвиђа израду концепта атмос- ферске канализације потребно је претходно дефинисати укупне количине упуштених вода и сходно томе, уз консултацију на- длежних органа водопривреде, проценити могућност прихвата дефинисаних количина. У случају да су процењене количине упуштених вода веће од оних на које су димензионисани делови каналске мреже у које се предвиђа упуштање, потребно је пред- видети могућност реконструкције (повећање протицајног профи- ла и сл.). Без обзира на евентуалну потребу реконструкције, са надлежним водопривредним предузећима потребно је уговорно решити прихват прикупљених вода.

У случају да се у неки од канала у склопу система за одводња- вање предвиђа упуштање атмосферских вода прикупљених са било које површине, потребно је имати у виду да се могу упушта- ти само чисте воде и евентуално технолошке које морају бити пречишћене, без таложљивих или муљевитих материја (пли- вајући предмети, амбалажа, делови хране, тешки метали, разна уља, и течности за моторе и сл.) ради обезбеђења 11б класе квали- тета воде у каналу односно крајњем реципијенту.

Атмосферске и отпадне воде сакупљати

постојећом већ из- грађеном канализацијом мешовитог типа. Уколико на неким под- ручјима не постоји изграђена канализација или она није сепаратног типа потребно је предвидети изградњу колектора у којем би се посебно одводиле отпадне воде.

Атмосферске и условно чисте технолошке воде (расхладне и сл.), чији квалитет одговара 11б класи квалитета воде могу се без пречишћавања упуштати у мелиорационе канале. Изливи атмос- ферских и пречишћених вода у мелиорационе канале морају бити изведени на одређен начин да би се спречило деградирање и на- рушавање стабилности косина канала.

Интерну канализацију производних комплекса, предвидети сепаратног типа, посебно за услове чисте атмосферске воде и по- себно за санитарно-фекалне отпадне воде. Условно чисте атмос- ферске воде са кровних и чистих бетонских површина могу се путем уређеног испуста упуштати у хидромелиорационе канале и отворене водотокове без пречишћавања. Санитарно-фекалне отпадне воде могу се испуштати у водонепропусне септичке јаме без упојног бунара. Ове воде се могу испуштати у хидромели- орационе канале, само након потпуног примарног и секундарног пречишћавања.

Забрањено је у мелиоративне канале и друге отворене водот- оке испуштати било које отпадне воде осим условно чистих ат- мосферских вода, које по Уредби о категоризацији (‚Службени гласник СРС“, бр. 5/68) одговарају II класи вода.

За планирање било каквих објеката у брањеној и небрањеној зони насипа потребо је од надлежног Водопривредног предузећа затражити водне услове, сагласност и дозволу.

4.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Стратешка опредељења у погледу енергетске инфраструктуре на простору обухвата Плана су:

- Развој гасоводне инфраструктуре;
- Експлоатација термоминералних вода;
- Стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне сре- дине.
- Стимулисање коришћења нових и обновљивих извора енергије;
- Смањење конфликта између коришћења енергетских ресурса и инфраструктуре и заштите животне средине.

4.3.1. Електроенергетска инфраструктура У границама Резервата

У границама резервата градиће се средњенапонска (20kv) и нисконапонска (0,4 kv) електроенергетска мрежа за потребе пла- нираних садржаја у путним коридорима, као и висонапонска мрежа у складу са плановима надлежних предузећа за пренос и дистрибуцију електричне енергије. Средњенапонску електрое- нергетрску мрежу градити подземно и евентуално надземно, где то услови захтевају (плавни терен), ван првог степена заштите, у складу са условима надлежног покрајинског завода за заштиту природе, као и надлежног предузећа за дистрибуцију електричне енергије и условима из овог плана.

Високонапонску мрежу (400 kV и 110kV) градити на пољопри- вредном и шумском земљишту на основу плана детаљне регула- ције.

Ван граница Резервата

На простору обухваћеном Планом, ван граница Резервата, постоји изграђена преносна и дистрибутивна мрежа, коју је у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача потребно ревитализовати, а такође и обезбедити нове капацитете у складу са плановима развоја надлежног предузећа.

У наредном периоду, поред постојећих трафостаница из којих је обезбеђено снабдевање електричном енергијом потрошача у обухвату Плана, ТС 110/20 kV „Апатин“, инсталисане снаге 2x31 kVA, ТС 110/20 kV „Сомбор1“, инсталисане снаге 2x31 kVA и ТС 110/20 kV „Сомбор2“, инсталисане снаге 2x31 kVA, градиће се по потреби нови капацитети, ТС 110/20 kV „Бездан“ и прикључни 110 kV далековод, као и планирани 400 kV далековод за прекогра- нично повезивање са Републиком Хрватском, у складу са пла- новима развоја надлежних предузећа за пренос и дистрибуцију електричне енергије.

Постојећу нисконапонску мрежу у свим насељима, као и ону за потребе туристичких и других садржаја, потребно је у потпу- ности реконструисати. За нове садржаје потребно је изградити нову електроенергетску мрежу и трафостанице 20/0,4 kV напон- ског преноса.

Изградњом нових трафостаница 20/0,4 kV напонског преноса и реконструкцијом постојећих зиданих обезбедити довољно капа- цитета за све потрошаче. Електроенергетска мрежа у насељима ће бити углавном надземна на бетонским и гвоздено-решеткас- тим стубовима.

Електроенергетска мрежа ван насеља, на пољопривредном земљишту ће се градити надземно, док је исту унутар планира- них садржаја (комплекса) ван насеља потребно градити подземно.

Поправљање квалитета испоруке и напонских прилика у мре- жи решаваће се локално по потреби, изградњом нових средњена- понских и нисконапонских објеката. Градиће се углавном мон-тажно-бетонске и стубне трафостанице. Зидане трафостанице типа „кула“ потребно је заменити новим.

У деловима насеља и садржаја ван насеља, где су планиране радне зоне и где постоји надземна средњенапонска и нисконапон- ска мрежа, која прелази преко тих површина, мрежу је потребно каблирати.

У свим насељима, туристичким и другим локалитетима по- требно је изградити квалитетну јавну расвету, у складу са новим технологијама развоја расветних тела.

Електричну енергију у наредном периоду потребно је обазбе- дити делом и из обновљивих извора.

Изградња електроенергетске мреже, високонапонске и ниско- напонске, на простору Плана вршиће се у складу са плановима развоја електроенергетске мреже, односно условима надлежних предузећа.

У циљу рационалне употребе квалитетних енергената и по- већања енергетске ефикасности потребно је применити мере, како у производним објектима, преносној и дистрибутивној мре- жи, тако и при коришћењу електричне енергије у секторима пот- рошње, тј. крајњих корисника енергетских услуга.

4.3.2. Термоенергетска инфраструктура Гасоводна инфраструктура

Предности природног гаса (економичност, еколошки најчис- тије фосилно гориво, једноставна експлоатација и транспорт, ис- плативост улагања) у односу на друге конвенционалне енергенте за производњу енергије, стратешки су определиле избор природ- ног гаса као примарног енергента који ће се користити на датом простору.

У границама Резервата

У границама Резервата се не планира изградња гасоводне ин- фраструктуре.

Ван граница Резервата

На простору обухвата Плана ван граница Резервата планира се изградња деонице гасовода високог притиска Јужни ток.

Планирана траса гасовода Јужни ток

Могући улази из Бугарске са трасама до ГРЧ Госпођинци су:

- Вршка Чука, Зајечар, Параћин, Смедерево, Панчево, Гос- пођинци
- Димитровград, Пирот, Ниш, Параћин, Смедерево, Пан- чево, Госпођинци:
- Књажевац, Бољевац. Параћин, Смедерево, Панчево, Гос- пођинци.

Могући излази ка Мађарској су:

- Бечеј, Сента, Кањижа, Хоргош;
- Србобран, Врбас, Кула, Црвенка, Сомбор, Бачки брег.

До сада још није урађен ни један технички валидан документ (у смислу Закона о планирању и изградњи) за коридор овог гасо- вода кроз Србију.

На простору обухвата Плана ван граница Резервата планира се гасификација насељених места Бачки Моноштор, Бездан, Колут и Бачки Брег. Гасификација ових насељених места извешће се из- градњом разводних гасовода средњег притиска из правца насеља Сомбор, односно ГМРС „Сомбор“.

Насеља општине Апатин у обухвату Плана су гасификована.

У наредном планском периоду поред гасификације наведе- них насеља потребно је и побољшати квалитет и поузданост постојеће гасне мреже.

Нафтоводна инфраструктура

У границама Резервата

За постојеће објекте нафтног терминала код Бездана планира се реконструкција постојећег разервоара, цевовода и понтона, као и уградња пратеће опреме.

4.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије

У наредном планском периоду потребно је стимулисати раз- вој и коришћење обновљивих извора енергије, чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

У границама Резервата

Унутар граница Резервата не могу се градити производни објекти обновљивих извора енергије, осим капацитета за со- ларну енергију, који се као појединачни елементи (фотопанели) могу поставити на објекте на туристичким садржајима, као и ко- ришћење геотермалне и хидрогеотермалне енергије у туристич- ке и здравствене сврхе.

Хидроенергију канала могуће је користити изградњом малих хидроелектрана (до 10 MW) на каналима или реконструкцијом постојећих водопривредних објеката уградњом турбина на вод- ном земљишту. На подручју Плана планирана је мала хидрое- лектрана ‚Бездан‘‘ са следећим техничким карактеристикама:

Табела 9. Планирана мала хидроелектрана ‚Бездан‘‘ на простору Плана

Р. бр.	Назив хидроелектране	Инсталисани проток (m3/s)	Опсег падова			Број агрегата	Инсталисана снага (kW)	Годишња производња (MWh)
			Hmin (m)	Hnom (m)	Hmax (m)			
1	Бездан	30	1.5	2.2	3.6	2	850	2600

Искоришћавање хидроенергија на постојећим водопривред- ним објектима, реконструкцијом истих и уградњом подводних турбина могуће је уз услове Покрајинског завода за заштиту при- роде Србије.

Ван граница Резервата

Ван граница Резервата могућа је изградња енергетских про- изводних објеката који користе обновљиве изворе енергије (био- маса, биогас, геотермална енергија) у склопу радних комплекса, односно туристичких комплекса (геотермална енергија), како у насељима тако и ван, који ће ову енергију користити за сопствене потребе, а у случају већих капацитета вишак конектовати у јавну мрежу.

Појединачни енергетски производни објекти већих капацитета који би користили биомасу и биогас за производњу енергије, као и енергетски производни објекти који би користили сунчеву енер- гију и енергију ветра већих капацитета који ће произведену енер- гију конектовати у јавну мрежу, могу се градити ван насеља, зона заштите заштићеног природног и културног добра на пољопри- вредном земљишту, уз сагласност надлежног министарства за пољопривреду.

За искоришћавање енергије ветра, поред неопходних кли- матских карактеристика (брзина, учесталост и правац ветра, геомеханичка својства терена, сеизмолошки аспекти), један од важних фактора је и постојећа путна и железничка инфра- структура и приступачност терена на ком се планира изградња ветроелектрана.Важан фактор је и покривеност територије средњенапонском и високонапонском мрежом и постојање транс- форматорских станица и могућност прикључења на њих.

Такође важни критеријуми за одабир локација ветрогенератора су и:

- утицај на животну средину и биодиверзитет - неугро- жавање флоре и фауне, избегавање градње у границама постојећих и планираних заштићених природних добара и других еколошки значајних подручја и у њиховој непо- средној близини;
- довољна удаљеност од насеља и стамбених објеката како би се избегло повећање интензитета буке;
- довољна удаљеност од инфраструктурних објеката (електронских комуникационих мрежа и опрема, радар- ских, аеродрома, линијских инфраструктурних објеката и др).

Ограничења за изградњу ветроелектрана представљају:

- посебно заштићене природне вредности и миграторни правци птица, према условима надлежног Завода за заш- титу природе,
- подручја насељених места,
- остало грађевинско земљиште (радне зоне, зоне ту- ристичких садржаја и кућа за одмор...).

Начин прикључивања ветроелектрана на постојећу и планира- ну електроенергетску мрежу ће бити дефинисано кроз даљу ур- банистичку разраду сваке поједине локације, а на основу услова надлежног предузећа (ЈП ЕМС и електродистрибуције).

За соларне енергетске производне објекте потребно обезбеди- ти грађевинско земљиште у атарима насеља.

Хидроенергију канала могуће је користити изградњом малих хидроелектрана на каналима или реконструкцијом постојећих во- допривредних објеката уградњом турбина на водном земљишту. Мале хидроелектране се могу градити на постојећим водотоцима, на пољопривредном и водном земљишту, по правилима уређења и грађења дефинисана овим Просторним планом, за делове тери- торије за које није предвиђена израда урбанистичког плана.

4.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

У наредном периоду, у области комутационих система, нео- пходно је увођење дигиталне технологије, како за нове објекте, тако и замена постојећих аналогних комутационих система, тј. аналогних телефонских централа, довољног капацитета, којим ће се омогућити неопходно укидање двојничких и инсталација ди- гиталних (ISDN и HDSL) телефонских прикључака.

Проширење комутационих система реализоваће се осим про- ширењем главних комутационих цистема и путем инсталирања истурених претплатничких степена где концентрација корисни- ка то захтева.

Дигитализацију је потребно извршити на свим нивоима, што подразумева и увођење оптичких каблова у месне мреже и до крајњих корисника. Дигитализацију и проширење комутационих система пратиће и проширење транспортне мреже, засноване на постојећим и новим оптичким кабловима и система преноса нај- савременије дигиталне технологије.

У области приступних мрежа користиће се оптички, симе- трични и коаксијални каблови, бежични приступ, системи са вишеструким коришћењем каблова и комбинација наведених медијума.

За обезбеђивање кабловског повезивања (оптичким или мреж- ним кабловима) потребно је планирати одговарајуће коридоре дуж сваке саобраћајнице. Због заштите електронског комуника- ционог саобраћаја на постојећем магистралном оптичком каблу Сомбор-Бездан-Бачки Брег, планира се полагање оптичког кабла Бачки Брег-Гаково.

Потребно је планирати мрежу мобилне телефоније са покри- веношћу на целом планском подручју, изузимајући постављање стубова у самим границама Резервата.

С обзиром на брз развој електронског комуникационог система као и услове које буде диктирала нова технологија развоја систе- ма мобилних комуникација нове локације базних радио-стани- ца и радио-релејних станица биће одређиване у складу са овим Планом, односно урбанистичким плановима за подручја Плана где су исти прописани као и плановима развоја надлежних опера- тера, уз задовољење законских и техничких прописа за ту врсту објеката.

Радио-дифузни систем заснивaће се такође на дигиталној тех- нологији, што на простору обухвата Плана подразумева замену постојећих уређаја емисионих система.

За пријем и дистрибуцију сателитских и земаљских радио и ТВ програма, у свим насељима потребно је изградити кабловски дистрибуциони систем. Према савременим техничким стандар- дима, кабловски дистрибутивни систем (КДС) је вишенаменски широкопојасни телекомуникациони систем намењен, како дист- рибуцији радио и ТВ сигнала, тако и пружању широкопојасних интерактивних, тј. двосмерних сервиса корисницима.

Изградња електронске комуникационе инфраструктуре на подручју Плана вршиће се у складу са овим Планом и плановима развоја, односно условима надлежних предузећа.

Унутар граница заштићеног природног добра градиће се елек- тронска комуникациона мрежа за потребе планираних садржаја у коридорима путева. Електронску комуникациону мрежу гра- дити подземно, евентуално надземно, где то услови захтевају (плавни терен), ван првог степена заштите у складу са условима надлежног Покрајинског завода за заштиту природе, као и на- длежног предузећа за телекомуникације.

5. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА

5.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште) на простору обухвата Плана, нарочито изван Резер-

вата, предвиђене су одређене мере и активности, чијом реализа- цијом ће се зауставити њихова даља деградација, а унапредиће се квалитет животне средине овог подручја.

У циљу заштите ваздуха од загађења предвиђају се следеће мере:

- успостављање континуираног мониторинга загађујућих материја,
- реконструкција и модернизација саобраћајне мреже, га- сификација насеља,
- формирање заштитног зеленила у виду пољозаштитних и ветрозаштитних појасева, посебно на правцима доми- нантних ветрова,
- повећање насељског зеленила, посебно категорије заш- титног зеленила дуж саобраћајница, комуналних обје- ката, око радних зона и на деградираним површинама,
- адекватно одлагање комуналног отпада и сточних леше- ва у складу са националном законском регулативом и
- санација и рекултивација постојећих општинских и ди- вљих депонија.

У контексту заштите воде, као природног ресурса, предвиђене су следеће мере:

- континуирано праћење квалитета водотока реке Дунав, каналске мреже и подземних вода,
- за насеља ће се обезбедити вода највишег квалитета из регионалних система и локалних изворишта,
- око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисаће се зоне и појасеви санитарне заштите, у складу са Законом о водама (‚Службени гласник РС“, бр. 30/10),
- у циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање било каквих вода у напуштене бунаре или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним водама,
- забрана упуштања непречишћених вода у мелиорационе канале, баре или реку Дунав,
- изградња сепарационог канализационог система,
- пре упуштања у реципијент, отпадне воде ће се пре- чишћавати на постројењима за пречишћавање отпадних вода,
- на туристичким локалитетима проблем одвођења от- падних вода ће се решавати путем компактних мини-по- стројења за пречишћавање отпадних вода и
- вршиће се одржавање система за одводњавање (чишћење канала од муља и растиња) уз евентуалну реконструк- цију.

Заштита земљишта, као природног ресурса, биће остварена применом следећих мера и активности:

- континуираним праћењем квалитета земљишта,
- применом концепта органске пољопривреде и замена конвенционалне методе примена хемијских средстава заштите и агротехничких мера у пољопривреди,
- санацијом и рекултивацијом неуређених депонија и сточних гробаља,
- привременим одлагањем комуналног отпада на санитар- но уређеној локацији на подручју града Апатина),
- забраном одлагања анималног отпада на сточним гробљима у складу са Законом о ветеринатству,
- истраживањем и експлоатацијом минералних сировина ван граница Резервата у складу са Законом о рударству, Законом о геолошким истраживањима и условима Заво- да за заштиту природе, уз примену свих предвиђених мера заштите животне средине,
- санацијом и рекултивацијом земљишта простора на којима је окончана експлоатација минералних сировина.

За објекте на подручју заштићеног природног добра, у непо- средној близини заштићеног добра, инвеститор је дужан да се обрати надежном органу Захтевом за одређивање потребе израде студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину (‚Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/2009), за све пројекте који могу имати утицаја на животну средину.

5.2. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА

На простору обухвата Плана заступљени су природни предели (природни и предели блиски природи) и културни предели (ру- рални и урбани).

Природни предели су заступљени у оквиру режима I и II степе- на заштите Резервата.

Предели блиски природи са екстензивним коришћењем обух- ватају екстензивно коришћене површине и шуме аутохтоних врста на простору Резервата, где је газдовање човека присутно у већој мери. Ту спадају и простори ван Резервата, станишта заш- тићених и строго заштићених дивљих врста (подручја евиденти- рана за заштиту). С обзиром на малу заступљеност природних предела и на њихову угроженост, они представљају потенцијал са становишта природних ресурса и заштићених подручја.

Руралне пределе чине насеља сеоског типа и обрадиве повр ши- не. Одликује их доминантна матрица пољопривредног земљишта, на коме се одвија интензивна пољопривредна производња, газдо- вање алохтоним шумама монокултура, са остацима природних и делимично измењених станишта, појединачним објектима у ата- ру и коридорима које чини река Дунав, канали и саобраћајнице. Бројни шумарци, међе и живице су потенцијали за даљи развој и уређење аграрних предела. У оквиру руралних предела су групе објеката и радне површине у атару са већим бројем хетерогених предеоних елемената.

Урбани предео чини насеље Апатин, које има градски карак- тер.

Ограничења за развој и уређење руралних и урбаних предела су дисбаланс између активности у простору и предеоних елеме- ната, што изазива њихову деградацију (непланско ширење на- сеља и радних површина на рачун пољопривредног земљишта, изградња објеката који прекидају еколошке коридоре, деграда- ција земљишта, као и недовољне активности у простору којима би се унапредили типови предела).

Неравномеран распоред шума и слаба повезаност зеленила на- сеља преко заштитних појасева са атарским зеленилом и шумама, утиче на смањену разноврсност предеоних елемената у обухвату Плана.

Принципи управљања пределом су:

- очување диверзитета кроз обезбеђивање идентитета простора,
- очување вредности, идентификацијом предеоних цели- на,
- целовитост, кроз управљање квалитетом укупне био-фи- зичке структуре предела,
- интеграција смерница за обезбеђење квалитета предела у секторске планове у различитим областима и
- усклађивање приступа обезбеђивању квалитета предела са карактером развоја и развојним проблемима, као и уп- рављање вредностима предела у којима је вредност пре- дела под одређеним режимом заштите, али и од посебног значаја за развој туризма.

Заштиту и уређење предела у складу са Европском конвен- цијом о пределу је потребно спроводити кроз:

- заштиту свих заступљених типова предела кроз очување и одржавање значајних или карактеристичних обележја предела која су проистекла из природне конфигурације, или људске активности,
- управљање пределима кроз поступке којима се, из перс- пективе одрживог развоја, обезбеђује редовно одржа- вање предела, са циљем усмеравања и усклађивања про- мена изазваних друштвеним и економским процесима, као и процесима у животној средини и
- стварање услова за спровођење предеоне политике (опш- тих принципа, стратегија и смерница, дефинисаних од стране надлежних органа), која омогућава предузимање одређених мера у циљу заштите, управљања и плани- рања предела.

Посебну пажњу треба посветити очувању предела, односно постизању равнотеже имеђу активности у простору и предеоних елемената, ради минимизирања оптерећења на заступљене типо- ве предела, као и унапређењу предела и предеоне разноврсности.

Концепција управљања вредностима предела и физичке струк- туре насеља подразумева:

- развој усклађен са специфичним карактером предела и специфичним карактеристикама физичке структуре на- сеља;
- промоцију, заштиту и унапређење препознатих природ- них и културних вредности;
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја, пограничне области);
- повезивање вредности у простору;
- санацију и креирање нових вредности у просторима који су посебно угрожени и деградирани.

5.3. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

5.3.1. У границама Резервата

Темељне одлике СРП Горње Подунавље чине да овај простор има посебну природну вредност од националног (СРП) и међу- народног значаја (Рамсарско, EMERALD, IBA, IPA и PBA под- ручје)[101]. Истовремено, подручје Горњег Подунавље, део је нацио- налне и еколошке мреже на територији АП Војводине (Уредба о еколошкој мрежи, 2010).

За подручје Резервата Уредбом су дефинисане активности и мере заштите, којима се штите еколошке вредности простора и његова биолошка разноврсност и омогућава мудро коришћење природних ресурса.

У Резервату је успостављен тростепени режим заштите:

- Режим заштите I степена обухвата подручја: Спољна Ко- вачица - језеро (ГЈ Карапанџа); Опаљеник - Слана бара (ГЈ Колут-Козара); Шаркоњ (ГЈ Моношторске шуме); Црна бара (ГЈ Моношторске шуме); Адлер (ГЈ Апатин- ски рит); Велика хангла - Сребренички Дунавац (ГЈ Апа- тински рит); Велика Бакуља (ГЈ Апатински рит); повр- шине 261,62ha (294,01ha)[102];
- Режим заштите II степена обухвата подручја: Продор (ГЈ Карапанџа); Лабудовњача (ГЈ Карапанџа); Штрбац - Црна бара (ГЈ Колут-Козара); Халасица (ГЈ Моношторс- ке шуме); Ђурђинска греда (ГЈ Моношторске шуме); Широки рит (ГЈ Моношторске шуме); Казук - Дунав (ГЈ Моношторске шуме); Мирковића бара - Варошко језе- ро (ГЈ Барско-мочварни екосистем); Голић - Бара Дангу- зовац (ГЈ Апатински рит); Кошаре - Сонћанска бара (ГЈ Заштићене шуме); Велика Бакуља (ГЈ Апатински рит); Стари токови Дунава (Антропогени водотоци); Бестре- мент (ГЈ Заштићене шуме); Храстова греда (ГЈ Заштиће- не шуме); површине 4.843,81ha (3.108,18ha)18;
- Остало подручје заштићеног добра је обухваћено ре- жимом заштите III степена, површине 14.499,56ha (15.952,62ћа)18.

Границе Резервата и режима заштите детаљно су описане у делу I. 1.2. овог плана ,‘Границе целина и подцелина посебне на- мене‘‘.

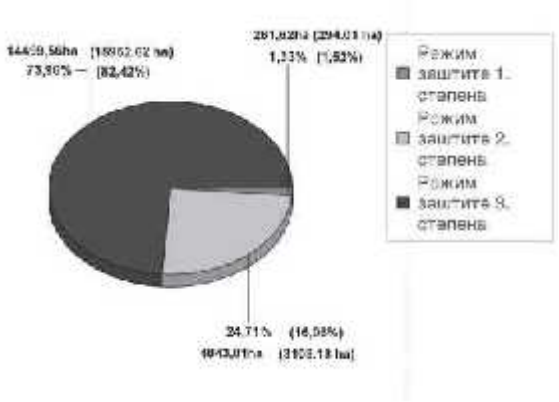

Графикон 1. Режими заштите у Резервату у ha и %

Режими заштите унутар Резервата дефинисани Уредбом о заштити СРП Горње Подунавље, имају за циљ да примене мере заштите посебних биотопа који чине комплекс екосистема овог простора.

Подручје са режимом заштите првог степена је највреднији простор са најстрожом заштитом природних целина.

Према природним вредностима реч је о различитим екосисте- мима: воденим, мочварно-барским, шумским (аутохтоне шуме) и слатинама. Намена ових површина је очување природних целина, биотопа или станишта ретких врста искључујући видове економ- ског искоришћавања. Имају Резерватску научноистраживачку и едукативну намену.

На подручју са режимом заштите другог степена су простори са мање специфичним стаништима, где је човеков утицај израже- нији. То су простори погодни за одвијање контролисане рекре- ације и посматрање природних вредности уз пратећу информа- тивну активност.

За свако подручје односно ГЈ, у зависности од основних осо- бености, прописане су дозвољене и забрањене активности. По- себан режим заштите се односи на влажна подручја у брањеном и небрањеном појасу. Обавезно је праћење квалитета воде, а код природних токова и излов алохтоних врста риба и порибљавање аутохтоним врстама.

На подручју са режимом заштите трећег степена,

Границе EMERALD и PBA подручја су унутар граница Резервата; како су границе рамсарског, IBA и IPA подручја највећим својим делом унутар граница резервата, њихова планска решења обрађена су у делу текста који се односи на тај део

Нумерички подаци за површине под режимом заштите I, II и III степена добијени су георефернцирањем картографских података

најзаступље- није су шуме и шумско земљиште, затим комплекси тршћака, ли- вада, слатина, пољопривредних површина.

Мере заштите овог подручја су усмерене на очување и унапређење услова опстанка темељних природних вредности и обогаћивања састава животних заједница уз ограничено и кон- тролисано коришћење природних богатстава и очување традиционалних делатности.

Дунав се, у појасу Резервата, штити према међународним про- писима који су у вези са овом реком. Најбитнија за заштиту Резер- вата је забрана подизања насипа којим би се спречило природно плављење инундационе зоне. Заштита плавних подручја дуж Ду- нава у складу је са Паневропском стратегијом очувања биолош- ког и предеоног диверзитета.

Обавезе за Дунав заснивају се и на Конвенцији о заштити реке Дунав коју су 1994. године потписале подунавске земље и Европска унија при чему је формирана међународна комисија за заштиту реке Дунав коју чине земље подунавског региона. Ова комисија има обавезу да промовише и координира одрживо и ин- тегрално управљање водама, укључујући и заштиту, побољшање и рационалну употребу вода у циљу добробити земаља дунавског слива и њихових становника.

Заштита, уређење и развој Специјалног резервата природе ‚Горње Подунавље“ се спроводи на основу овог просторног пла- на подручја посебне намене, плана управљања заштићеним под- ручјем и годишњег програма управљања, многобројних студија, пројеката, резултата биомониторинга угрожених биљних и живо- тињских врста, мониторинга вода и других бројних истраживања која су везана за Резерват.

Међународни аспект заштите

На подручју Горњег Подунавља као рамсарског подручја при- мењиваће се одредбе Рамсарске конвенција, која обезбеђују осно - ву за очување и мудро коришћење водених станишта и њихових ресурса кроз локалне, регионалне и националне активности и међународну сарадњу.

Смерницама за међународну сарадњу унутар Рамсарске кон- венције прописано је:

- управљање влажним просторима која се простиру у више држава и речних сливова;
- управљање врстама које живе на влажним стаништима која се простиру у више држава;
- рад у Рамсарским подручјима у партнерству са међу- народним/регионалним конвенцијама и агенцијама које третирају питања животне средине;
- размена искустава и података;
- међународна помоћ како би се подржала заштита и муд- ро управљање влажним подручјима;
- одржива експлоатација и међународна трговина врста- ма које се добијају из влажних подручја и животињским продуктима;
- регулација страних улагања да би се осигурала заштита и мудро управљање влажним подручјима.

Подручје Горњег Подунавља представља једно од приоритет- них подручја у АП Војводини за стицање међународног статуса, односно упис у Листу резервата биосфере UNESCO-MaB (према ППРС и РПП АП Војводине).

Препоруке и предлози мера заштите везане за ША подручје се односе на престанак дејства и ублажавање ефеката угрожа- вајућих фактора.

Крајњи циљ IPA програма је да подручја идентификована као значајна за биљке буду заштићена и њима управљано, тако да се обезбеди континуиран опстанак и присуство тих биљака и ста- ништа.

РВА подручје ће се штити са циљем да се допринесе зашти- ти биолошке разноврсности путем очувања њихових природних станишта, уз избегавање активности која их могу нарушити

У деловима простора међународно значајних подручја за очу- вање биолошке разноврсности, потребно је спровести мере заш- тите станишта заштићених и строго заштићених врста.

Опште мере заштите биодиверзитета дате су у делу IV.4.4.5. овог Плана.

Са апекта прекограничне сарадње АП Војводине у области заштите природе, ради опстанка и повезивања ритских и плав- них подручја Дунава, потребно је наставити сарадњу између три међународно заштићена подручја (рамсарка подручја) уз Дунав, и то:

- Националног парка ‚Дунав-Драва“ у Мађарској,
- Парка природе ‚Копачки рит“ у Хрватској и
- СРП Горње Подунавље у Србији.

Сарадња ова три заштићена подручја започела је већ у претход- ном периоду. Има за циљ да окупи оне који се баве заштитом при- родних вредности на овом делу плавног подручја Дунава, кроз подстицање повезивања и усклађивање активности у заштити природе и одрживом развоју.

Посебан изазов, у смислу прекограничне сарадње, представља могућност успостављања прекограничног резервата биосфере UNECO-MaB Дунав-Драва-Мура, који би се простирао у оквиру 5 земаља, чији поступак код UNESCO-a је у току.[103]

У наредном периоду могуће је заједнички реализовати пројекте на заштити појединих врста животиња и биљака, обуку кадрова по питању комуникација са локалним становништвом и посетио- цима као и усклађивање и размену података у процесу израде или реализације менаџмент планова (План газдовања/управљања).

Светска унија за заштиту природе - Зелени појас Европе, представља један од првих пројеката у координацији IUCN про- грамске канцеларије за југоисточну Европу. Усмерен је управо за предметно планско подручје на граници Хрватске, Мађарске и Србије и има за циљ усклађивање планова управљања у три сус- една заштићена природна добра, на основу Закона о потврђивању Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту.

Јавно предузеће ‚Војводинашуме“, Шумско газдинство ‚Сом- бор“, као управљач је активно учествовао у досадашњим актив- ностима Резервата и даље ће се укључивати у активности на пре- коградничној сарадњи уз Дунав. Од 2005, теку пројекти WWF-a и IUCN-a у сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије и Упра- вљачем (картирање станишта, едукација запослених, едукација локалног становништва ……).

5.3.2. Ван граница Резервата

Подручје ван Резервата, површине 37.743 01ha (37 994 ha)[104], обухвата шири простор око Резервата у обухвату Плана. Функ- ција заштите овде није доминантна, али је битна у дефинисању намене. Планирају се контролисане намене у области туризма, пољопривреде, шумарства и усмереног развоја насеља. Искљу- чују се оне намене које су у директној супротности са захтевима заштите

[103] Студија Завода за заштиту природе Србије ‚Заштита и уређење постојећих природних вредности“, Нови Сад, 2007 год

[104] Површина ван Резервата је резултат промене настале георефернцирањем картографских података за подручје Резервата

природе (мелиорација, загађивачке индустрије, план- тажно шумарство...).

Све активности на подручју ван Резервата одвијаће се уз обаве- зу примене одређених мера у циљу заштите Резервата и станишта заштићених врста.

Дозвољене активности су: привредни и спортски риболов, ко- мерцијални лов дивљачи, сви видови пошумљавања аутохтоним врстама, ограничено сточарење, научноистраживачки рад, сви радови у складу са Законом о процени утицаја на животну сре- дину.

Забрањене активности су: отварање нових депонија свих врста, загађивање вода, угрожавање и мењање непосредних станишта природних реткости.

У циљу остварења заштите предметног простора, обавезе су сврстане у три основне активности:

1. мере активне заштите (обезбеђују очување природних вредности и коришћења постојећих ресурса, трајно и без појаве нарушавања темељних вредности природног до- бра);
2. мере санације (имају задатак да створе просторноплан- ске и техничке докуменатције за очување природних до- бара на којима се манифестују промене које у основи представљају процес деградације);
3. мере ревитализације (подразумевају активности на пла- ну заштите које треба просторнопланским и осталим ме- рама да омогући враћање изворних природних вреднос- ти).

Заштићена подручја ван Резервата јесу:

- Стари парк код Сонте, који је потребно одржавати, уређивати и унапређивати тако да се не измене природне вредности због којих је ово добро стављено под заштиту;
- Споменици природе и пејзажне архитектуре (Стабло Гинка, Стабло платана и Група стабала храста лужња- ка) за које је одређен режим заштите III степена, и које је потребно заштитити на основу донетих општинских решења и одлука.

Мере заштите природних добара ван Резервата дате су у делу IV. 4.4.2. овог Плана

У складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заш- тићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (‚Службени гласник РС“, бр. 5/10 и 47/11) проглашене су дивље врсте биља- ка и животиња и гљива ради очувања биолошке разноврсности и природног генофонда. На овим подручјима су забрањене актив- ности којима се угрожавају дивље врсте и њихова станишта.

Мере заштите станишта детаљно су дате у делу IV.4.4.3. овог Плана.

5.4. ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Заштита културних добра подразумева очување свих каракте- ристика на основу којих је утврђено њихово културно својство. Заштита се односи на све категорије непокретних културних до- бара и подразумева конзервацију и презентацију већ истражених непокретних културних добара, као и истраживање угрожених локалитета и спречавање њиховог даљег урушавања.

Опште мере и услови заштите непокретних културних добара и евидентираних непокретности које уживају претходну заштиту су:

- очување постојеће уличне матрице и карактеристика просторне организације;
- очување евидентираних визура и непокретних добара као реперних објеката;
- свака врста интервенције у евидентираним целинама, као и на појединачним објектима мора се темељити на конзерваторским смерницама;
- при захватима и интервенцијама на непокретним кул- турним добрима и евидентираним непокретностима, као и при чишћењу историјских целина од непримере- них интервенција, обавезна је сагласност надлежног за- вода за заштиту споменика културе;
- уколико постоје услови за обнављање старог грађевин- ског фонда, искључити сваку могућност девастације и рушења;
- у развој културног туризма, екотуризма и рекреативног туризма укључити и наменско коришћење културне ба- штине, уз преиспитивање капацитета одређених зона и целина.

Опште мере подразумевају и одређивање спратности објекта, примену основних материјала, облика кровова и сл., имајући у виду и правила дефинисана урбанистичким плановима за кон- кретну зону (целину).

6. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Укупна површина подручја обухваћеног Планом износи 57348 ha. Према Уредби о заштити Специјалног резервата природе Горње Подунавље (‚Службени гласник РС“, бр. 45/01, 81/08 и 107/09) укупна површина Резервата износи 19605 ha (19354,81 ha)[105], односно 34,19% укупне површине подручја обухваћеног израдом Плана.

У Резервату се планира незнатно смањење површина под пољопривредним земљиштем на рачун повећања грађевинског земљишта (туристички локалитети, гранични прелаз, марина, зимовник, музеј револуције са спомен обележјем).

Посматрајући укупан простор највеће промене биће у катего- рији шумског земљишта које ће се повећати за око 755 ha што ће чинити укупну површину од 16 619,94ha или 28,98% укупно обухваћеног подручја.

Повећање ове категорије земљишта резултат је повећања по- вршина под шумама у складу са програмским опредељењима Покрајине, затим стварања мреже зелених површина подизањем заштитних појасева уз саобраћајну и хидротехничку инфра- структуру и око радних зона, подизања пољозаштитних појасева и др.

Повећање површина под шумским земљиштем, саобраћајном и хидротехничком инфраструктуром, радним зонама и слично довело је до смањења укупног пољопривредног земљишта са 33 591^a (58%) на 32 657^a (56,95%).

Такође ће доћи до незнатног повећања површина под грађевин- ским земљиштем (саобраћајна инфраструктура, радне зоне, ту- ристички капацитети...) тако да ће под грађевинским земљиштем бити око 5 109ha односно 8,91%.

[105] Нумерички податак укупне површине Резервата добијен георефернцирањем картографских података

Табела 10. Биланс површина у ha1
(Резерват+Ван Резервата=Укупно)

Основне категорије земљишта	Резерват 3				Ван резервата				Укупно			
	2011 ha	%	2021 ha	%	2011 ha	%	2021 ha	%	2011 ha	%	2021 ha	%
1. Пољопривредно земљиште	1663,02	8,48	1626,66	8,30	31928,80	84,60	31031,17	82,22	33591,82	58,58	32657,83	56,95
% од укупног у обухвату	4,95		4,98		95,05		95,02		100		100	
2. Шумско земљиште	14627,94	74,61	14627,94	74,61	1236,88	3,28	1992,00	5,28	15864,82	27,66	16619,94	28,98
% од укупног у обухвату	92,20		88,01		7,80		11,99		100		100	
3. Водно земљиште	2419,85	12,34	2419,85	12,34	522,25	1,38	540,66	1,43	2942,10	5,13	2960,51	5,16
% од укупног у обухвату	82,25		81,74		17,75		18,26		100		100	
4. Грађевинско земљиште	894,18	4,56	930,54	4,75	4055,08	10,74	4179,18	11,07	4949,26	8,63	5109,72	8,91
% од укупног у обухвату	18,07		18,21		81,93		81,79		100			
УКУПНО	19604,99	100	19604,99	100	37743,01	100	37743,01	100	57348,00	100	57348,00	100
УКУПНО	19354,913	100	19354,913	100	37994,004	100	37994,004	100	57348,00	100	57348,00	100

1 Биланс површина посебне намене урађене је на основу по- датака РГЗ, услова ЈП Војводинашуме, услова Покрајинског завода за заштиту природе, као и релевантних података из важеће планске документације
2 Пољопривредно земљиште чине обрадиво, (оранице, баште, воћњаци, виногради, ливаде) и необрадиво (влажне ливаде, пашњаци, мање баре, мочваре-трстици, рибњак и др.)
3 Нумерички подаци добијени георефернцирањем картограф- ских података
4 Нумерички подаци који су резултат промене настале георе- ференцирањем картографских података
5 Исказани подаци подложни су променама уколико се у пос- тупку ревизије и усклађивања Уредбе са Законом о заштити природе, ситуацијом на терену и другим околностима утврде промене.

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА

Правила уређења и организација земљишта посебно за пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште су дати за простор у границама Резервата и за простор ван граница Резер- вата која је потребно примењивати приликом израде просторних планова општина које се налазе на подручју у обухвату Плана.

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ Правила уређења у Резервату

На пољопривредном земљишту у Резервату не могу се градити други објекти, сем планиране инфраструктуре и објеката у скла- ду са наменом заштићеног подручја према Плану.

Правила уређења ван Резервата

Уређење и коришћење простора на пољопривредном земљишту ван Резервата дозвољава се ради:
- груписања оних насељских потреба које по својим лока- цијским и функционалним захтевима не треба да буду у оквиру грађевинских подручја насеља;
- изградње објеката у постојећим комплексима и цели- нама, уколико се уклапају у смернице за коришћење и уређење простора.

На пољопривредном земљишту ван Резервата, могуће је гра- дити:
- објекте који се користе за примарну пољопривредну про- изводњу, односно који су у функцији примарне пољопри- вредне производње (објекти за смештај механизације, репроматеријала, смештај и чување готових пољопри- вредних производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња, и сл.);
- породичне стамбене зграде пољопривредног домаћин- ства највише до 200 m^2 и економске објекте који се кори- сте за примарну пољопривредну производњу;
- рибњаке са пратећим објектима;
- објекте пољопривредног домаћинства - салаше;
- воћарско-виноградарске кућице;
- објекте у функцији туризма и рекреације у складу са Планом;
- објекте путне привреде уз саобраћајнице (пратећи садр- жаји јавног пута), у оквиру саобраћајних коридора;
- инфраструктурне системе.

1.2. ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Шумско земљиште, као добро од општег интереса, користи се за шумску производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о шума- ма (производња шумских сортимената и њихов транспорт, про- изводња и сакупљање шумских плодова, гљива, лековитог биља, изградња туристичких, угоститељских и здравствених компле- кса, гајење и лов дивљачи и др.).

Уређење и опремање шумског земљишта ће се вршити усклађи- вањем плана развоја шумског подручја и основа газдовања шума- ма са наменом из Плана. На шумском земљишту на коме се прог- ласи општи интерес промена намене ће се вршити у складу са Законом о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10).

Правила уређења у Резервату

На шумском земљишту у Резервату не могу се градити други објекти осим шумских саобраћајница (путева), пешачких стаза, бициклистичке стазе (циклокоридор и интерни коридор) други планирани инфраструктурни објекти, у складу са наменом заш- тићеног подручја према Плану.

Шумске путеве у Резервату градити на основу посебних осно- ва газдовања шумама, годишњих планова газдовања и програма отварања шума управљача Резервата, уз сагласност Покрајинског завода за заштиту природе и у складу са правилима грађења из овог Плана.

Правила уређења ван Резервата

На шумском земљишту ван Резервата се могу градити објекти у складу са Планом и објекти који су у функцији шума:

- шумски путеви и објекти у функцији шумске привреде у складу са посебном основом газдовања шумама и го- дишњим извођачким плановима;
- објекти инфраструктуре у складу са просторним и урба- нистичким плановима;
- објекти намењени туризму, рекреацији, ловству, у скла- ду са овим Планом, просторним и урбанистичким пла- новима и условима надлежног шумског газдинства.

Правила за уређење ловишта на шумском и пољопривредном земљишту

Изградња ловно-техничких објеката, у зависности од број- ног стања дивљачи, може се вршити у Резервату и ван Резерва- та. Обавезно их градити од природних материјала и уклопити у природни амбијент ловишта. Изградња ловно-производних и складишних објеката може се вршити ван Резервата. Могуће је ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења и заштите и лова дивљачи.

Потребно је подизати ремизе на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивља- чи. Подизањем једногодишњих или вишегодишњих засада на мањим површинама у ловишту створити услове који ће пружи- ти уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легу- миноза, влатастих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишегодишње ремизе подизати од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста у зависности од услова средине. Вишегодишње ремизе ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати економску функцију (кроз пласман дрвне масе) и већу концен- трацију дивљачи на малом простору. Ради стварања еколошких коридора за кретање животиња, планирати изградњу пролаза за ловну дивљач у оквиру саобраћајне инфраструктуре. Уређење и опремање ловишта ће се вршити у складу са ловном основном.

Фазанерије

Фарме за производњу фазанске дивљачи могу се градити ван Резервата на шумском и пољопривредном земљишту као призем- ни објекти. Локације и објекти за ову намену морају испуњавати ветеринарско-санитарне и друге услове прописане за узгој ове врсте дивљачи.

1.3. ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

У складу са Законом о водама (‚Службени гласник РС“, бр. 30/10), воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вреднос- ти и непокретна културна добра. Водно земљиште дуж водотока се може користити само на начин којим се у целини не ремети водни режим и не ремети спровођење одбране од поплава и заш- тита од великих вода.

Правила уређења у Резервату

На водном земљишту у Резервату се не могу градити објекти сем планиране инфраструктуре, водних објеката (служе за оба- вљање водне делатности), као и објеката намењених спорту, рекреацији и туризму на локалитетима дефинисаним овим Пла- ном и уз добијене услове Покрајинског завода за заштиту природе и надлежног водопривредног предузећа.

У границама Резервата се налази и део подручја потенцијалног водозахвата регионалног изворишта Бездан-Богојево, које је јед- но од три највећа изворишта за снабдевање водом Војводине. Об- зиром да се у овом тренутку не располаже довољним подацима за уређење и изградњу овог садржаја, предлаже се израда посебног ППППН Регионалог изворишта воде Бездан-Богојево, којим ће се дефинисати смернице за реализацију изворишта и коришћење и уређење простора. Тек након детаљних хидрогеолошких истра- живања ће се дефинисати ближи критеријуми који ће бити смер- ница за израду ППППН. На основу решења тог плана одредиће се потенцијал изворишта, али се њиме неће утврдити просторни распоред водозахватних објеката.

У границама Резервата, у режиму III степена заштите, пред- виђене су активности на уређењу корита Дунава као пловног пута класе VIс. На деоници Дунава између km1405 и km1410, због ин- тензивне ерозије леве обале Дунава, долази до морфолошке про- мене корита Дунава, а самим тим и угрожавања обале и пловид- беног пута, те је на овом потезу предвиђена изградња напера за контролу и стабилизацију корита реке и обале.

На више локалитета на обали реке Дунав, у небрањеном под- ручју, у границама резервата у режиму III степена заштите из- грађене су куће за одмор и на тај начин формирана викенд на- сеља. То су локалитети Даражи фок, Дондо, Вагони и Шаран. Овим Планом се објекти задржавају као постојеће стање, уз услове које поставља надлежно водопривредно предузеће. Не дозвољава се даља изградња било каквих објеката ни на једном наведеном локалитету.

Правила уређења ван Резервата

На водном земљишту ван Резервата могу се градити:

- водни објекти (грађевински и други објекти, који заједно са уређајима који им припадају чине техничку, односно технолошку целину, а служе за обављање водне делат- ности);
- објекти инфраструктуре у складу са просторним планом општине или урбанистичким планом;
- објекти намењени рекреацији, туризму, разоноди на води, спортском риболову у складу са условима датим овим Планом и условима надлежног водопривредног предузећа.

Овим Планом су дате оријентационе локације за планирана те- ретна и путничка привезишта чији ће се капацитети и тачне ло- кације утврдити након детаљног сагледавања хидротехничких и осталих карактеристика планираних локација, кроз одговарајућу урбанистичку разраду за сваку локацију посебно.

1.4. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

Изградња на грађевинском земљишту у обухвату Плана одвијаће се према правилима уређења и грађења утврђеним овим Планом, просторним плановима општине Апатин и Града Сомбо- ра и урбанистичким плановима насеља која се налазе у обухвату Плана, у деловима који нису у супротности са овим Планом.

У границама Резервата

Грађевинско земљиште у границама Резервата чине постојеће зоне кућа за одмор на локалитетима ‚‘Адице“, ‚‘Мртва Барачка“, ‚‘Барачка 2“, ‚‘Кенђија“, туристички локалитети (постојеће ри- барске и ловачке куће, визиторски центар, комплекс наутичког туризма) локалитети намењени образовно-научним садржајима (научно-истраживачке станице).

Поред тога, у границама Резервата се налази и гранични прелаз за путни саобраћај (веза са Хрватском), који је потребно изгради- ти у складу са важећим прописима, и царински терминал на води.

Правила уређења и грађења за локалитете у Резервату дата су у овом поглављу у тачки 2. ‚‘Правила уређења, грађења и ко- ришћења подручја Резервата према режиму заштите“.

Ван граница Резервата

Грађевинско подручје насеља

Границе грађевинских подручја насеља која се налазе у обух- вату Плана преузете су из важеће урбанистичке документације. Промена граница вршиће се изменом и допуном планова којима су границе утврђене.

Изградња у грађевинском подручју насеља одвијаће се у скла- ду са правилима уређења и правилима грађења утврђеним одго- варајућим урбанистичким планом насеља или просторним пла-новима општине Апатин и Града Сомбора.

Грађевинско подручје ван грађевинског подручја насеља

Изградња ван грађевинских подручја насеља вршиће се према правилима утврђеним Планом, просторним плановима општине Апатин и Града Сомбора и одговарајућим урбанистичким пла-новима.

У оквиру зона кућа за одмор (викенд зоне), поред кућа за одмор могуће је предвидети и изградњу објеката за смештај, одмор, рекреацију и исхрану туриста, објеката за спорт и рекреацију: де- чија игралишта, спортске терене, као и пратећу инфраструктуру, уз обавезну примену услова заштите животне средине.

На више локалитета уз саму границу Резервата налазе се из- грађене куће за одмор (викенд куће). То су локалитети ‚‘Буџак“, ‚‘Шебешфок“, ‚‘Корлатош“, ‚‘Бродоремонт“, ‚‘Велики Бачки ка- нал“ и др. Приликом израде просторних планова општине Апа- тин и Града Сомбора, код утврђивања правила уређења и правила грађења за изградњу нових објеката за ове зоне обавезно приме- нити услове:

- површина парцеле не може бити мања од 800 m2;
- на парцели се може изградити један викенд објекат са помоћним објектом, који је у функцији основог (остава, гаража и сл.);
- површина приземља куће за одмор може бити максимум 75,0 m2;
- површина помоћног објекта (гаража, остава) је макси- мум 20,0 m2;
- спратност куће за одмор је максимум П+Пк, а помоћног објекта П.

Радне зоне ван грађевинског подручја насеља се формирају ради груписања објеката односно комплекса који у погледу прос- тора, саобраћаја, инфраструктуре или радног процеса могу по-тенцијално да угрозе стање животне средине у насељима или су локацијски везани за сировине. Радна зона мора имати довољно простора за потребе одвијања производног процеса; мора бити снадбевена потребном инфраструктуром и инсталацијама неоп- ходним за производни процес; загађене отпадне воде морају се претходно пречистити пре испуштања у природне реципијенте; неорганski отпад мора се одвозити на одговарајуће депоније, а органски на даљу прераду; мора задовољити услове заштите жи- вотне средине (земље, воде и ваздуха).

У оквиру радне зоне могу се градити: пословни објекти, произ- водни, складишни, економски, услужни, објекти инфраструктуре и сл.

Тачне локације радних зона и урбанистички услови биће дефи- нисани путем даље разраде Плана, израдом законом предвиђене урбанистичке документације, а у складу са конкретним услови- ма утврђеним просторним плановима општине Апатин и Града Сомбора које се налазе у обухвату Плана. У складу са Законом о заштити животне средине, за грађење пословних и производ- них објеката са врстом производне делатности чији производни процес може бити са негативним утицајем на животну средину, обавезна је израда Студије о процени утицаја на животну среди- ну, којом треба да се докаже да примењени технолошки процес, материјали, сировине, врста енергије и отпадне материје из про- цеса производње битно не угрожавају животну средину, односно да се предузетим мерама не спречавају.

Туристички локалитети (зоне) могу бити у функцији разли- читих видова туризма (излетнички, културно-манифестациони, етно, ловни, риболовни), образовања и културе (школе у приро- ди, паркови скулптуре, уметничке колоније, летње позорнице), спорта, рекреације. Објекти могу бити разноврсни, као што су објекти за смештај и боравак посетилаца (хотели, ресторани, школе у природи, уметничке колоније, летње позорнице, амфите- атри и сл.), здравствене установе (објекти и уређаји за коришћење природног лековитог фактора), спортски терени (базени, тени- ски терени, голф терени и сл.). Све слободне површине у склопу комплекса треба да буду парковски озелењене и хортикултурно уређене. Све површине намењене јавном коришћењу морају бити изграђене у складу са потребама особа са инвалидитетом и лица са посебним потребама.

2. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА, ГРАЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОДРУЧЈА РЕЗЕРВАТА ПРЕМА УТВРЂЕНОМ РЕЖИМУ ЗАШТИТЕ

Подручје Резервата се налази под најстрожијим режимом заштите и тражи строге услове за изградњу објеката и уређење земљишта. У Резервату су одређени режими заштите I, II и III степена и утврђени услови за изградњу, уређење и коришћење простора по зонама заштите.

1. Зона са режимом заштите I степена

У овој зони забрањује се изградња објеката и инфраструктуре, осим оне која је утврђена овим Планом.

Искључују се сви облици коришћења простора осим научних истраживања и контролисане едукације.

2. Зона са режимом заштите II степена

Забрањује се изградња објеката. Дозвољене су само оне ак- тивности у простору које се могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природних добара, без после- дица по његове примарне вредности.

У овој зони енергетске и друге водове треба водити подземно.

3. Зона са режимом заштите III степена

У овој зони изграђени су објекти за различите намене као што су куће за одмор, угоститељски објекти, објекти спортских рибо- ловаца, водни објекти водопривредног предузећа и сл. Да би се штетне последице у коришћењу простора и природних ресурса свеле на најмању могућу меру, у складу са студијом ‚Заштита и уређење постојећих природних вредности‘‘ коју је урадио Завод за заштиту природе Србије (2007.г.) и којом су дефинисани ло- калитети на којима су постојећи објекти, забрана даље изградње или могућност изградње нових објеката на појединим локалитетима, а посебно примењујући одредбе Уредбе о заштити Спе- цијалног резервата природе Горње Подунавље (‚Службени гла- сник РС‘‘, бр. 45/01, 81/08 и 107/09), овим Планом се дају правила за уређење простора и изградњу објеката на тим локалитетима.

Зоне кућа за одмор (викенд зоне)

На више локалитета у Резервату постоје изграђени викенд објекти и на тај начин формиране зоне кућа за одмор. Локалите- ти су: ‚Адице‘‘, ‚Мртва Барачка‘‘, ‚Кенђија‘‘ и ‚Барачка 2‘‘. Из- грађени објекти на наведеним локалитетима се задржавају али се не дозвољава изградња нових објеката. На локалитету ‚Кенђија‘‘, ради очувања Бајског канала, забрањена је изградња молова и пристаништа.

Образовно-научни садржаји

Формирање научно-истраживачке станице планирано је на ло- калитету ‚Каландош‘‘. На овом локалитету постоји објекат луга- рнице који је могуће адаптирати за планирану намену.

Формирање научно-истраживачке станице на локалитету ‚Ка- ландош‘‘ вршиће се у складу са Планом, уз прибављене услове Покрајинског завода за заштиту природе.

Туристички локалитети

Организација простора и обезбеђење капацитета намењених разним видовима туризма (спортско-риболовни, ловни туризам, едукативни и др.) одвијаће се уз обавезу обезбеђења услова за ре-ализацију темељних принципа одрживог развоја овог подручја. За ове намене планирано је коришћење постојећих објеката уну- тар Резервата уз потребну реконструкцију или адаптацију. На свим туристичким локалитетима је потребно туристичке садр- жаје ускладити са условима заштите који су дефинисани Планом на основу важеће Уредбе о заштити Специјалног резервата при- роде Горње Подунавље. За даљу разраду планираних локалите-та унутар Резервата потребни су услови Покрајинског завода за заштиту природе.

Центар за пријем туриста (посетилаца)

У границама Резервата планирана је изградња два мања цен- тра за пријем туриста и то на простору Стаклара, у брањеном делу (иза насипа) на локалитету постојећег објекта лугарнице ‚Стаклара‘‘ и на простору Карапанџа, на улазу у шуму, где се на-лази постојећи објекат ‚Пајина лугарница‘‘.

На оба наведена локалитета потребно је објекте лугарница адаптирати и околни простор уредити за планирану намену, уз прибављене услове Покрајинског завода за заштиту природе.

Визиторски центар

Постојећи објекат лугарнице на локалитету ‚Козара‘‘, који се налази на шумском земљишту, у непосредној близини пута Сом- бор-Бездан потребно је реконструисати у визиторски центар, уз услове Покрајинског завода за заштиту природе.

Спортско-риболовни и ловни туризам

Локалитет ‚Штука‘‘: Простор је планиран за спортске риболо- вце и бављење спортским риболовом. Постојећи објекат спорт- ских риболоваца се задржава уз могућност његове адаптације, ако се укаже потреба, а забрањена је изградња било каквих дру- гих објеката. Адаптација објекта се врши на основу Плана.

Локалитет ‚Казук‘‘: Постојећи објекат (вила) се задржава уз могућност адаптације за потребе ловног и риболовног туризма. На локалитету је забрањена изградња нових објеката, осим из- градње привеза за чамце на Дунавцу и шумског пута са тврдом подлогом.

Локалитет ‚Штрбац‘‘: На овом локалитету постоји објекат - ловачка кућа, која се и даље задржава за исту намену, односно као ловно-туристички објекат. На овом локалитету није дозвољена изградња нових објеката. Могућа је адаптација објекта, у складу са Планом.

Локалитет ‚Лавач-Борисављевић‘‘: Подручје је намењено за бављење спортско-риболовним туризмом са могућношћу кампо- вања (у периоду боравака ради бављења спортским риболовом), без изградње сталних објеката. Постојећа рибарска кућа се задр- жава као постојећи објекат на водном земљишту, уз услове на- длежног водопривредног предузећа.

Локалитет ‚Месарске ливаде‘‘: На овом локалитету постоји више објеката, који се и даље задржавају за исту намену, односно као ловно-туристички објекти.

Туристичко-угоститељски објекат

У близини царинског терминала на води, на парцели бр. 5198 КО Бездан, налазе се туристичко-угоститељски објекти који се задржавају уз могућност допуне новим садржајима - спортски терени, недостајући објекти инфраструктуре. За овај локалитет потребна је израда урбанистичког пројекта.

Музеј револуције

На левој обали Дунава на простору обележја Батинске битке, постојећи објекат музеја, који је у веома лошем стању, потреб- но је реконструисати ради враћања експоната из II светског рата (поставка је измештена у Градски музеј Сомбора). Поред објекта музеја на овом простору се планира изградња и информативног центра, еколошко образовног центра (школа у природи, простори за семинаре и радионице), простора за камп. Простор је потреб- но инфраструктурно опремити и хортикултурно уредити. За овај простор потребна је израда плана детаљне регулације.

Комплекс наутичког туризма ‚Барачка‘‘

Планирани комплекс се налази на локалитету ‚Барачка‘‘, на простору где се Дунавац улива у Дунав, а садржао би прихватни објекат наутичког туризма са потребним пратећим садржајима. Врста прихватног објекта наутичког туризма биће ближе од- ређена приликом израде одговарајућег урбанистичког плана. У оквиру овог простора налазе се постојећи зимовник за чамце и викенд насеље ‚Барачка‘‘, који нису уређени и које је потребно обухватити овим комплексом.

За цео овај простор потребна је израда плана детаљне регу- лације, у складу са условима надлежних органа и предузећа и Покрајинског завода за заштиту природе.

Простор за камповање

На локалитеу ‚Кеверча‘‘ неуређен простор који се користи за камповање потребно уредити у складу наменом. Простор за камповање се може користити само у постојећим границама (није дозвољено проширење). Изградња сталних објеката се не дозвољава, а уређење простора и постављање објеката (камп кућица, надстрешница, клупа, помоћних објеката - мобилне санитарне кабине) могуће је само према условима Покрајинског завода за заштиту природе и надлежног водопривредног предузећа.

Објекти у функцији граничног прелаза

Гранични прелаз за друмско-путни саобраћај

На простору око постојећег неадекватног граничног прелаза на Дунаву код Бездана (гранични прелаз Република Србија - Репу- блика Хрватска), потребно је изградити објекте у функцији граничног прелаза са пратећим делатностима.

Под објектима у функцији граничног прелаза подразумевају се објекти полиције, царине, надстрешнице за преглед возила, као и остали објекти за потребе граничног прелаза за друмски прелаз (објекти инспекције, шпедиције, магацини, експозитуре банке, поште, АМСС и сл., са свим пратећим објектима). Сви објекти у овој зони морају бити у функцији граничног прелаза (односно пратеће делатности), опремљени свом потребном инфраструкту- ром и изграђени према важећим прописима.

За гранични прелаз неопходна је израда плана детаљне регу- лације.

Царински терминал на води

У непосредној близини спомен обележја Батинске битке, на ле- вој обали Дунава, на парцели бр. 5200 КО Бездан, постоји царин- ски терминал на води са понтонима који се и даље задржава. У непосредној близини налазе се угоститељски објекти. За потребе реконструкције објеката придржавати се услова из Плана.

Водни објекти

Изградња и реконструкција водних објеката и објеката инфра- структуре на водном земљишту вршиће се на основу овог Плана. Потребно је прибавити услове и сагласност надлежног водопривредног предузећа, Покрајинског завода за заштиту природе и

осталих јавних предузећа којима су поверени на управљање ин- фраструктурни објекти.

Шумски путеви и пешачке стазе

Изградњу шумских путева потребно је вршити у складу са Правилником о условима за коришћење шумских саобраћајница (‚Службени гласник РС‘‘, бр. 22/98) и условима: ширина пута минимално 3,5 m;

на прелазима преко рукаваца поставити мостове, да би се обез- бедио стални проток воде и пролази за животиње;

на плитким депресијама поставити мостове од дрвених талпи у нивелети терена.

Пешачке стазе градити ширине минимално 1,0 метар у завис- ности од околног простора. За насипање стазе користити природ- ни материјал, који се користи и за шумске путеве.

Адаптација постојећих објеката

Адаптација постојећих објеката за потребе туризма на локали- тетима дефинисаним овим Планом (спортско-риболовни и ловни туризам: ‚Штука‘‘, ‚Казук‘‘, ‚Штрбац‘‘, ‚Лавач-Борисављевић‘‘ и ‚Месарске ливаде‘‘; визиторски центар ‚Козара‘‘; центар за пријем туриста: ‚Стаклара‘‘ и Пајина лугрница‘‘), може се вр- шити само за намене планиране овим Планом у постојећем га- бариту уз прибављање услова од покрајинског завода за заштиту природе.

3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКАТА ПОСЕБНЕ И ДРУГЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

3.1. САОБРАЋАЈНА

ИНФРАСТРУКТУРА Путни - друмски

саобраћај

- државни пут I реда - сегменте новоутврђених коридора у оквиру обухвата Плана ће се градити према предло- женој траси ван насеља, за моторни саобраћај интер-регионалног нивоа са елементима и објектима за овај хијерахијски ниво саобраћајница, а на основу претходно израђеног плана детаљне регулације;
- трасу ових путева изабрати тако да се минимизира за- узимање новог пољопривредног земљишта као и да се делимичном комасацијом минимизира нарушавање постојећа организација атара;
- државне путеве II реда (новоустановљене трасе) треба модернизовати - градити у оквиру утврђеног путног ко- ридора са елементима који припадају том рангу пута, с тим да се води рачуна о функционалности и рационал- ности градње;
- државне путеве II реда (постојеће трасе), треба рекон- струисати у оквиру постојећих коридора с тим да се обезбеде елементи активне и пасивне безбедности који припадају том рангу пута. Сва укрштања решити у ни- воу са обезбеђењем потребних елемената безбедности и са увођењем одговарајуће сигнализације. Дуж овог пута минимизирати број укрштања са атарским путевима, а у радним зонама у оквиру насеља обезбедити сервисну саобраћајницу која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака;
- профиле државних путева I и II реда у насељеним мести- ма обезбедити као насељске саобраћајнице са елементи- ма уличног профила који омогућује сегрегацију мотор- ног (динамичког) и немоторног саобраћаја - обостране пешачке стазе са зеленим појасом између површина и по могућству сепарисаном бициклистичком стазом. У зависности од обима саобраћаја у центрима насеља предвидети семафоре и друга решења у циљу заштите насељских функција (мере успоравања саобраћаја и сл.). [106]

Табела 11. Елементи[22] (препоруке) државних и општинских путева

ПУТЕВИ	ДП I реда	ДП II реда	Општински путеви
ширина коридора (m)	80	40	20
ширина путног појаса (m)	40 (остали дп)	20	10
саобраћајне траке (m)	2x3,5	2x3,25	2x3,0
ивичне траке (m)	2x0,35	2x0,3	2x0,3
банкина(m)	2x1,5	2x1,2	2x1,0
Носивост	тежак саобраћај	средње тежак саобраћај	лак саобраћај
Vrac (km/h)	(80)100	(60)80	(50) 60

[106] Основни елементи за категорисане путеве предложени су на основу ЗОЈП (‚Службени гласник РС‘‘, бр 101/05 и 123/07), и Правилника о условима са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута (‚Службени гласник РС‘‘, бр 50/11)

- укрштања путева и пруга обезбедити следећим решењима:
  - укрштање државног пута I реда и пруге као и осталих државних путева који имају повећан обим саобраћаја предвидети у денивелацији са обебеђењем задовоља- вајућих елемената активне и пасивне безбедности са- обраћаја (обезбеђење слободног профила),
  - укрштаје државних путева II реда и осталих јавних пу- тева међусобно решити укрштањима у нивоу са одгова- рајућом прегледношћу и осталим безбедносним мерама;
- општинске - локалне путеве пројектовати по устаљеним тра- сама - атарским путевима са минимизацијом новог заузимања пољопривредног земљишта али са обезбеђењем потребних еле- мената за безбедна кретања.

У оквиру обухвата Плана егзистираће различити хијерахијски нивои некатегорисаних - атарских путева и они се утврђују овим планом, кроз препоруке:
- главни атарски пут има ширину коридора од 12 - 15 m у коме се смешта сва инфраструктура и коловоз,
- сабирни атарски пут има ширину коридора 8-10 m и слу- жи за двосмерни саобраћај,
- приступни атарски пут има ширину коридора 4 - 6 m и у њему се одвија једносмерни саобраћај, а за двосмерни саобраћај је потребно обезебедити довољну ширину ко- ловоза или мимоилазнице.

Прилазни путеви до садржаја у атару се воде кроз ове коридоре а димензије и изграђеност коловоза (земљани, тврди или савре- мени застор) се утврђују у зависности од очекиваног саобраћаја.

У случају захтева за променом хијерархијске дефиниције општинских и атарских путева:
- ако су утврђене регулационе линије односно грађевин- ска парцела испуњава услове за изградњу, услови за из- градњу се издају на основу Плана;
- ако је потребно дефинисати регулационе линије, грађе- винска парцела не испуњава услове за изградњу дате у Плану (када нису испуњени просторни, геометријски и други услови потребни за реализацију елемената по- пречног профила предметног пута), обавезна је израда плана детаљне регулације.

Железнички саобраћај

Пошто се планира изградња, реконструкција и модерниза- ција железничких капацитета (пруга и постројења) на просто- ру обухвата Плана потребно је претходно урадити саобраћајно - техничко - технолошке студије које ће тачно дефинисати све потребне активности у оквиру реконструкције и модернизације која ће задовољити све услове и нормативе из Закона о железници („Службени гласник РС“, бр. 18/05) као и нормативе Железнице Србије (Правилник 314 и 315) уз обавезну имплементацију ре- шења у ниже облике планске документације. Пре свих активнос- ти потребно је прибавити услове за реконструкцију и изградњу од АД Железница Србије. Основа за све ове активности налази се у оквиру Студије ревитализације пруга и железничког путнич- ког и робног саобраћаја у западнобачком округу, коју је израдио Институт СФ- а, катедра за експлоатацију железница, железничке пруге, станице и чворове. (2007 год.)

Приликом реконструкције постојећих железничких капаците- та није потребна израда плана детаљне регулације, већ се реа- лизација реконструкције обавља на основу пројектно-техничке документације и услова из плана.

Табела 12. Елементи (препоруке) железничких пруга

ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ	Магистралне	Остале пруге	Индустријска пруга (колосек)
ширина коридора (m)	400	400	
ширина пружног појаса (m)	16 (12у насељу)	16 (12у насељу)	
ширина колосека (mm)	2 x 1435	1435	1435
минимални полупречник кривине Rmin (m)	300	300	180
макс.нагиб нивелете ( )	12,5	25	25
носивост (kN)	225 Kn	180 kN	(150)180 kN
Vrac (km/h)	250	(120) 160	60

Водни саобраћај

Све садржаје и програме развоја у оквиру обале пловног пута реке Дунав треба ускладити са Правилником Дунавске комисије. Потребно је обезбедити пловност пловног пута Дунава катего- рисану као VIc класу и извршити одговарајуће хидротехничке и остале регулационе радове (заштита обала путем напера и/или обалоутврда) за обезбеђење и задржавање категорије пловности VIc (захтеване пловне дубине, ширина пловног пута) у наредном периоду, посебно у критичним секторима леве обале Дунава. За ове радове је урађена пројектна документација (деоница km 14051410 сектор Апатин), док су за остале секторе радови углавном изведени.

Приликом изградње објеката у оквиру пловног пута Дунав, ус- лове треба тражити од Дирекције за пловне путеве ‚Пловпут“ из Београда која је задужена за одржавање и развој пловних путева.

Услови за ову деоницу Дунава (km 1433.0 - km 1367.0) износе:

- минимална дубина пловног пута при ЕН (ниски пловид- бени ниво) је H = 2,5 m;
- ширина пловног пута Bpl = (180) 200 m;
- минимални радијус кривине пловног пута је R = 1000 m.

Такође у оквиру пловних канала из система ОКМ ХС ДТД, При-
гревица - Бездан, Врбас - Бездан, Бездан - Баја (Бајски канал) приликом изградње објеката потребно је имати у виду пловне га- барите који дефинишу услове пловидбе овим пловним путевима.

Услови за ову деоницу канала Врбас - Бездан (km 6.3 - km 80.9) износе:

- минимална дубина пловног пута је H = 1,8 m;
- ширина пловног пута B = 15,2 m;
- ширина водног огледала Bvo = 22 - 150 m.

Услови за ову деоницу канала Пригревица - Бездан (km 0.0 - km 31.7) износе:

- минимална дубина пловног пута је H = 2,1 m;
- ширина пловног пута B = 18 m;
- ширина водног огледала Bvo = 40 - 52 m.

Услови за ову деоницу канала Бездан - Баја (km 0.0 - km 12.7) износе:

- минимална дубина пловног пута је H = 1,8 m;
- ширина пловног пута B = 7 m;
- ширина водног огледала Bvo = 20 - 30 m.

Пратећи садржаји уз путеве

Станице за снабдевање горивима (бензинске и гасне стани- це) као пратећи путни садржаји се могу градити уз све путеве (државне, општинске и некатегорисане) само ако су испуњени
сви функционални, техничко-технолошки и еколошки услови

(дефинисани Законом о превозу опасног терета - ‚Службени гла- сник РС“, бр. 88/10 и Правилником о изградњи станица за снаб- девање горивом моторних возила и претакању и ускладиштењу горива - ‚Службени лист СФРЈ“, бр. 27/71 и 29/71) да се могу имплементирати сви садржаји и да се тим радњама не угрожава окружење. Микролокације станица за снабдевање горивима као пратећих путних садржаја категорисаних путева ће бити дефини- сане кроз просторне планове јединица локалне самоуправе.

Аутобуска стајалишта се могу градити уз све путеве у обли- ку сепарисаних ниша и са елементима који обезбеђују безбедан трансфер путника и одвијање динамичког саобраћаја.

Немоторни саобраћај

Пешачке и колско-пешачке стазе (до микролокалитета) могуће је градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина пешачке стазе 1,0 m;
- минимална ширина пешачко-колске стазе 5,0 m;
- изградња застора је могућа од доступних материјала (препорука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.) као и од савремених материјала (асфалт и др.). За колско -пешачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бициклистичке стазе потребно је реконструисати/градити уз следеће препоруке:

- минимална ширина бициклистичке стазе 1,5 m (2,5 m - двосмерни саобраћај),
- изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт),
- застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће но- сивости.

Објекти преко водотока унутар Резервата (канали, баре, ру- кавци) - мостови:

- изградња од природних материјала - дрвета,
- искључиво за пешачки и режимски (повремени) колски саобраћај (искључиво путничка возила),
- минимална ширина моста 5,0 m (колско-пешачки мост 7,0 m),
- носивост за лак саобраћај,
- обавезна изградња заштитне ограде на мостовима мини- малне висине 1,2 m.

У складу са програмима локалне самоуправе и условима на- длежних институција могуће је предузети одговарајуће актив- ности у смислу реализације изградње мостова (одговарајућих га-барита и носивости) преко водотока ОКМ ХС ДТД, као и других, у циљу заштите простора и саобраћајног повезивања посебно у условима ванредних ситуација.

3.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Снабдевање водом

- снабдевање насеља водом обезбедити из локалних водозах- вата и, касније, из планираних регионалних система водос- набдевања;
- изворишта воде је потребно уредити на основу Закона о во- дама (‚Службени гласник РС“, бр. 30/10) и Правилника о на- чину одређивања и одржавања санитарне заштите изворишта за водоснабдевање (‚Службени гласник Републике Србије“, број 92/08), тако што је потребно обезбедити зоне санитарне заштите. Услови за изградњу ће се стећи по изради одгова- рајућег урбанистичког плана. Зону непосредне заштите са свим објектима, постројењима и инсталацијама је потребно обезбедити ограђивањем. Ужу и ширу зону заштите је по-требно одредити на основу издашности изворишта и његових техничких карактеристика. У ужој зони заштите изворишта није дозвољена изградња објеката, постављање уређаја и вр-шење радњи које могу загадити воду. У широј зони заштите је забрањено загађивање земљишта отпадним водама.
- извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резерво- ари, црпне станице и др.), како би се комплетирао цео систем, а тиме безбедили и потребни капацитети;
- снабдевање индустрије водом нижег квалитета обезбедити захватањем из речних система или из подземља, захватањем

прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);
- код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализа- ције потрошње увођењем процеса рециркулације;
- трасу водоводне мреже у насељима полагати између две ре- гулационе линије у уличном фронту, по могућности у зелени појас. Трасу полагати са једне стране улице или обострано, зависно од ширине уличног фронта;
- трасе дистрибутивних цевовода полагаће се, генерално по- ред постојећих путева, где су услови за изградњу и каснију експлоатацију повољни. За правилно функционисање и рад цевовода у експлоатационим и прелазним режимима, пројек- том ће се предвидети потребан број типских објеката: пумпне станице, резервоари, шахтови за испуст и испирање, шахтови за смештај ваздушних вентила, пролази испод пруга, путева, пролази испод водотокова, мерно-регулациони објекти, трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а пре- ма усвојеним пројектним решењима;
- дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,20 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оп- терећења;
- сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са прописима и уз сагласност на- длежних органа.

Одвођење вода

- у насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а по- себно атмосферске воде;
- извршити предтретман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па их тек онда упустити у насељску канализациону мрежу;
- миним. пречник уличних канализационих колектора не сме бити мањи од 0200 mm;
- минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно во- зило;
- одвођење и пречишћавање отпадних вода са туристичких ло- калитета и викенд насеља решити прикључењем на најближе насељске канализационе системе, а уколико то није могуће, евакуацију отпадних вода решавати преко локалних ком- пактних мини-уређаја за биолошко пречишћавање;
- пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на по- стројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) до сте- пена који пропише надлежно водопривредно предузеће;
- препорука је да се ППОВ руралних насеља граде као по- стројења за биолошко пречишћавање. Пројектном докумен- тацијом ће се решити третман отпадних вода као и отпадних вода великих индустријских загађивача у насељима. Сту- дијом процене сваког појединачног пројекта на животну сре- дину ће се оценити квалитет животне средине у контексту предложеног третмана отпадних вода. Услови за изградњу ће се стећи по изради одговарајућег урбанистичког плана, пр- венствено на основу услова надлежног водопривредног пре- дузећа и услова заштите животне средине.
- атмосферску канализацију градити делимично као зацевље- ну, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отво- рену, у зависности од техно-економске анализе;
- атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;
- одвођење атмосферских вода из индустријских зона и ком- плекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима.

Хидротехнички објекти и системи

- улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести пу- тем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала;
- забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успо- равање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- уређење отворених канала и регулационих радова на корити- ма потока и мелиоративних канала дефинисати кроз израду одговарајуће пројектно-техничке документације и уз претхо- дне услове ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад, ЈВП ‚‘ Србијаво- де“ Београд и надлежног Завода за заштиту природе;
- дуж обала реке и канала, са обе стране обезбедити минимум 5,0 m слободног простора преко којег ће се вршити одржа- вање канала (уколико то експропријацијом претходно није другачије решено);
- ради очувања и одржавања заштитних и других водних обје- ката (одбрамбени насип), као и за обезбеђење пролаза вели- ких вода и спровођење одбране од поплава, изградњу плани- раних објеката и садржаја ускладити са чланом 133. Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10) и условима и сагласностима надлежног водопривредног предузећа;
- ради стабилизације корита Дунава и обале реке, на деоници Дунава између km1405 и km1410 извести регулационе радове према усвојеном пројектном решењу, а у складу са водним ус- ловима надлежног органа и условима ‚‘Пловпута‘‘;
- експлоатација речних наноса се може вршити за потребе ре- гулационих радова у кориту водотокова за које је потребно прибавити услове надлежног Завода за заштиту природе и водопривредну сагласност;
- нивелете планираних мостова и прелаза преко водотока, мо- рају бити тако одређене да доње ивице конструкције објека- та имају потребан зазор изнад нивоа меродавних рачунских вода за прописану заштитну висину, у складу са важећим прописима и условима водопривреде.

3.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

3.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Општа правила грађења електроенергетске инфраструктуре

Трафостанице 20/04 kV:
- трафостанице градити као зидане, узидане, монтажно-бе- тонске (МБТС) и стубне, за рад на 20 kV напонском нивоу на основу услова из Плана;
- површина за изградњу зидане или МБТС трафостанице треба да буде око 5,0X6,0m, минимална удаљеност од других обје- ката треба да буде 3m;
- у зони заштићеног природног добра градити зидане или МБТС трафостанице, који користе по могућству ‚‘суве тран- сформаторе‘‘ због мањих

негативних утицаја на животну средину.

Електроенергетска мрежа:

- високонапонску мрежу градити надземно на пољопри- вредном и ш умском земљишту ван, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима;
- високонапонску 400 kV и 110 kV мрежу градити на основу плана детаљне регулације;
- средњенапонску 20 kV мрежу и нисконапонску мрежу на шумском земљишту градити подземно у путном појасу шум- ског пута или стази;
- у зони заштићеног природног добра (режиму II и III степе- на заштите) електроенергетску мрежу, средњенапонску и нисконапонску, градити подземно у путним коридорима са- обраћајница, шумским путевима и стазама;
- електроенергетску мрежу градити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електрое- нергетских водова назив ног напона од 1 kV до 400 kV („Служ- бени лист СФРЈ „ бр.65/88 и 18/92).

Надземна средњенапонска и нисконапонска електроенергет- ска мрежа:

- средњенапонску(20) kV и нисконапонску мрежу до 1 kV гра- дити по условима из Плана;
- проводнике електроенергетског вода постављати на гвозде- не, односно бетонске, стубове;
- паралелно вођење и укрштање електроенергетске инфра- структуре са саобраћајном, водопривредном, енергетском и електронском комуникационом инфраструктуром мора бити у складу са условима надлежних предузећа за инфраструк-

туру;
- минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса пута при укрштању, треба да буде од 5-20m у завис- ности од категорисаности пута, односно по условима надлеж- ног предузећа за путеве;
- минимална висина најнижих проводника треба да буде око 7,0m, при укрштању са путевима, односно по условима на- длежног предузећа за путеве;
- стубове надземне мреже на плавном терену,на шумском земљишту за потребе садржаја у природном добру, постављa- ти поред путева (некатегорисаног, шумског) на мининимал- ном растојању од 0,5-1,0m.

Електроенергетску средњенапонску и нисконапонску подзем- ну мрежу градити по следећим условима:
- електроенергетску средњенапонску (20 kV) мрежу за потребе планираних садржаја унутар граница заштићеног природног добра, градити у коридорима саобраћајница, некатегориса- них путева, шумским путевима и стазама, ван зона I степена заштите заштићеног добра на односну услова из овог Плана;
- електроенергетску мрежу градити подземно, а у случају плавног терена иста може бити грађена и надземно;
- дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- каблове полагати поред саобраћајница и уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза, односно по усло- вима надлежног предузећа за путеве;
- у коридорима државних путева каблови који се граде парале- лено са државним путем, морају бити постављени минимал- но 3,00 m од крајње тачке попречног профила пута;
- минимална дубина постављања каблова и заштитних цеви (при укрштању са државним путем) износи 1,50 m мерено од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви.

Правила за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV:
- реконструкција надземних водова свих напонских нивоа вр- шиће се на основу овог Плана и условима надлежног преду- зећа, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др, трансформацију напо- на, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV.

Мале хидроелектране

Мале хидроелектране се могу градити на постојећим водото- цима (каналима) директном применом Просторног плана, изда- вањем урбанистичких аката за изградњу малих хидроелектрана на основу техничке документације израђене од стране овлашће- ног пројектанта, уз прибављање услова заштите природе и усло- ва водопривреде и неугрожавања осталих корисника простора. Мале хидроелектране се могу градити и на пољопривредном земљишту, уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

3.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Гасоводна инфраструктура

Приликом изградње гасоводне инфраструктуре потребно је придржавати Правилника о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магис- тралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт (‚Службени лист СФРЈ“, бр. 26/85) и Правилника о техничким нормативима за пројектовање и пола- гање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цеви за радни притисак до 4 bar (‚Службени лист СРЈ“, бр. 20/92.), којима је де- финисано следеће:
- у појасу ширине 30 m на једну и другу страну од осе гасовода, забрањено је градити зграде намењене за становање или бо- равак људи без обзира на степен сигурности са којим је гасо- вод изграђен без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан. Све планиране објекте и инсталације поставити на безбедној удаљености од гасовода;
- уређаји у саставу гасовода високог и средњег притиска, мер- но-регулационе станице, компресорске станице, чистачке станице и блок станице/блокадни вентили са издувавањем, морају се лоцирати да задовоље прописана растојања од раз- личитих објеката, према следећој табели:

у саставу гасовода

Табела 13. Објекти

	Објекти у саставу гасовода					
	Мерно-регулационе станице			Компрес станице	Блокадне станице	чистачке станице
	У објекту од чврстог материјала		Под надсрешницом и			
	до 30.000 m3/h	изнад 30.000 m3/h	За све капацитете			
Стамбене, пословне и фабр. зграде, радионице и склад.	15 m	25 m	30 m	100 m	30 m	30 m
Електро неизоловани надземни водови	Висина стуба далековода + 3,0 m					
Трафо станице	30 m					
жел.пруге и објекти	30 m					
Индус. колосеци	14 m	15 m	25 m	25 m	15 m	15 m
Ауто путеви	30 m					
Државни путеви I реда	20 m	20 m	30 m	20 m	30 m	20 m
Државни путеви II реда и општински путеви	10 m					
Остали путеви	6 m	10 m	10 m	10 m	15 m	10 m
Водотоци	5 m	5 m	5 m	20 m	5 m	5 m
шеталишта и паркиралишта	10 m	15 m	20 m	15 m	30 m	30 m
Остали грађ. објекти	10 m	15 m	20 m	30 m	15 m	15 m

Растојања у табели дата су у метрима, рачунајући код желез- ничких пруга и путева од ивице пружног/путног појаса.

- простор на коме се подиже МРС мора бити ограђен мре- жом или неком другом врстом ограде. Удаљеност огра- де од спољних зидова МРС мора бити 3 m. Ограда мора бити висока најмање 2 m;
- код проласка у близини или паралелног вођења гасово- да, уз друге објекте одстојање не сме бити мање од:
  - 10 m од спољне ивице путног појаса државних пу- тева I реда,
  - 5 m од спољње ивице путног појаса путева II реда и општинских путева,

- 20 m од спољње ивице пружног појаса железничке пруге, осим ако је гасовод или нафтовод постављен на друмски или железнички мост,
- 15 m од крајње осе индустријског колосека,
- 1 m (мерено хоризонтално) од темеља грађевинских објеката, уколико не угрожава стабилност објекта,
- 0,5 m од спољне ивице других укопаних инстала- ција и мелиорационих објеката,
- 10 m од ножице насипа регулисаних водотока и ка- нала;

- удаљеност укопаног гасовода, средњег и ниског притис- ка притиска од уличне стубне електричне расвете, ваз- душне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m;
- у појасу ширине од 5 m на једну и другу страну, рачу- најући од осе цевовода, забрањено је садити биље чији корени досежу дубину већу од 1 m односно за које је по- требно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m. У том појасу не сме бити препрека (ограде и сл.) и мора стално бити проходан за приступ тешких возила у случају ин- тервенција на гасоводу;
- минимална дубина укопавања гасовода средњег и нис- ког притиска је:
  - у зеленим површинама и тротоарима је 0,8 m. Изу- зетно дубина укопавања може бити минимално 0,6 m, али на деоницама краћим од 50 m и на местима где нема опасности од великих оптерећења,
  - при уздужном вођењу гасовода у коловозу је 1,3 m,
  - при укрштању са улицама је 1,3 m
  - на обрадивим површинама је 1,0 m;
- када се гасовод средњег и ниског притиска води пара- лелно са путевима нижег или вишег реда. Његово рас- тојање од спољне ивице одводног канала, ножице усека или насипа мора бити минимално 0,5 m;

Табела 14. Минимално дозвољено растојање при укрштању и паралелном вођењу гасовода средњег притиска са другим подземним инсталацијама

	Паралелно вођење (m)	Укрштање (m)
нафтовод, продуктовод	0,8	0,3
Гасовод	0,5	0,3
Водовод	0,5	0,3
врелоВод или топловод	0,7	0,3
канализација од бетонских цеви	0,7	0,3
ПТТ инсталације	0,6	0,3
ТВ и комуникациони кабели	0,5	0,3
високонапопски водови	0,5	0,5
нисконапонски водови	0,5	0,3
вишегодишње дрвенасто растиње	1,0	НЕ
Шахтови	0,3	НЕ

- удаљеност укопаног гасовода средњег и ниског притис- ка од стубова електричне расвете, ваздушне нискона- понске и ПТТ мреже, мора бити толика да се не угро- жава стабилност стуба, али не мања од 0,5 m слободног размака;
- када се гасовод средњег притиска води паралелно са путевима нижег или вишег реда, његово растојање од спољне ивице одводног канала, ножице усека или наси- па мора бити минимално 0,5 m.

- изван насељених места дата растојања треба повећати за 0,5 m код паралелног вођења и 0,2 m код укрштања;
- минимално дозвољено растојање гасовода средњег и ниског притиска до ближе ивице темеља објекта је:
  - 1,0 m за гасоводе притиска од 2-4 ba,
  - 3,0 in за гасоводе притиска 7-13 bar;
- дата растојања могу бити и мања али не мања од 0,5 m за

Табела 15. Растојања мерно регулационе станице (МРС) од других објеката

	Улазни притисак до 7 bar	Улазнн притисак од 7 до 13 bar
до зграда и других објеката	10 m	15 m
до железничких пруга	10 m	15 m
до пута (до ивица)	5 m	8 m
до надземних електричних водова	1,5 пута висина стуба	

гасоводе од 2-4 bar и 1 m за гасоводе 7-13 bar, ако се га- совод полаже у заштитну цев и ако се тиме не нарушава стабилност објекта;

- минимална дубина укопавања гасово-

да средњег притиска при укрштању са железничком пругом и индустријским колосеком изно- си 1,5 m, рачунајући од горње ивице прага и 1 m испод пратећег продужног јарка. Није дозвољено укрштање са пругом испод скретница;

- минимална дубина укопавања дистрибутивног гасовода при укрштању са путевима и улицама је 1,0m, са железн. пругама 1,5m, а са индустријским колосецима 1m;
- при паралелном вођењу дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање из- носи 0,4 m, а у изузетним случајевима може бити мање од 0,2 m. При укрштању дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање из- носи 0,2 m, а при вођењу гасовода поред темеља 1,0 m;
- мернорегулационе станице (МРС) се по правилу смештају у засебне објекте или металне ормане на по- себним темељима:

- простор на коме се подиже МРС мора бити ограђен мре- жом или неком другом врстом ограде. Удаљеност огра- де од спољних зидова МРС мора бити 3 m. Ограда мора бити висока најмање 2 m.

Бушотине

Приликом изградње бушотина потребно је придржавати се одредби Закона о рударству („Службени гласник РС“, бр. 44/95, 34/06 и 104/09) и Правилника о техничким нормативима при ис- траживању и експлоатацији нафте, земних гасова и слојних вода („Службени лист СФРЈ“, бр. 43/79, 41/81 и 15/82):

- удаљеност од бушотине од заштитног појаса пловног канала, железнице, далековода опште намене, јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине;
- од ивице појаса ауто пута и путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m, а од других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева најмање 15 m;
- удаљеност осе бушотине од шума, одређује се зависно од поднебља, подручја, конфигурације терена и врста шуме;
- да у појасу ширине минимум од 30 m мерено од осе бушотине буде слободног простора за могућност лоци- рања и изградње хидротермалног система на бушотини.

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине а код осталих објеката и постројења од најистакнутијег дела у правцу мрења.

Нафтоводна инфраструктура

Приликом реконструкције објеката нафтног терминала по- требно је придржавати се одредби Закона о транспорту опасног терета („Службеном гласнику РС“, бр. 88/10) и Правилника о изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности („Службени лист СФРЈ“, бр. 20/71), уз сагласност и услове Министарства за инфраструктуру и енергетику и Покрајинског завода за заштиту природе.

3.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Електронска комуникациона мрежа (ЕК) обухвата све врсте каблова који се користе за потребе електронских комуникација (бакарне, коаксијалне, оптичке и др.) као електронске комуника- цоне објекте. Изградња електронске комуникационе инфраструк- туре и објеката реализоваће се по условима из Плана.

- ЕК мрежу градити у коридорима саобраћајница свих ни- воа, некатегорисаних и шумских путева и стазама, ван зона I степена заштите заштићеног добра;
- дубина полагања ЕК каблова треба да је најмање 0,8- 1,2m;
- ако постоје постојеће трасе, нове ЕК каблове полагати у исте;
- при паралелном вођењу ЕК и електроенергетских кабло- ва до 10 кУ најмање растојање мора бити 0,50m и 1,0m за каблове напона преко 10 кУ. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,50m, а угао укрштања око 90 , али не мањи од 45 ;
- при паралелном вођењу ЕК и гасних инсталација, нај- мање растојање ЕК каблова од гасовода високог притис- ка изнад 1,6 bara, мора бити најмање 1,5m, а кабловски разделници и кабинети 4,0 m, од гасних инсталација, ви- соког притиска испод 1,6 bara, мора бити најмање 0,6m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1,6 bara, мора бити најмање 0,6m,а кабловски разделници и каби- нети 4,0 m, од гасних инсталација, средњег притиска 0,51 bara, мора бити најмање 0,4m,а кабловски разделници и кабинети 2,0 m и од од гасних инсталација ниског при- тиска до 0,5 bara, мора бити најмање 0,4m, а кабловски разделници и кабинети 1,0 m;
- при укрштању ЕК и гасних инсталација, најмање рас- тојање ЕК каблова од гасовода високог притиска изнад 1.6 bara, мора бити најмање 0,4m, а подручје укрштања је 1,5 m, од гасних инсталација, високог притиска испод 1.6 bara, мора бити најмање 0,4m, а подручје укрштања је 1,0 m, гасовода средњег и ниског притиска мора бити најмање 0,4m, а подручје укрштања је 0,4 m мора бити најмање 0,4m, а подручје укрштања је 1,5 m;
- при укрштању и паралелном вођењу ЕК кабла са цево- водом водовода, хоризонтално растојање мора бити нај- мање 0,6 m, а вертикално 0,5 m, од цевовода одводне ка- нализације, хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5m, као и вертикално растојање;
- у циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључци- ма и преласка на нову технологију развоја у области електронских екомуникација, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канали- зације од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај електронске комуникационе опреме унутар парцела корисника;
- за потребе удаљених корисника, може се градити бе- жична (PP) електронска комуникациона мрежа.

3.5. ПРОТИВГРАДНЕ СТАНИЦЕ

Грађење објеката противградних станица могуће је изван грађевинских подручја насеља, као и грађевинског земљишта ван грађевинских подручја насеља, на пољопривредном земљишту на основу услова дефинисаних овим Планом и посебним услови- ма надлежног Хидрометеоролошког завода Србије.

Минимална површина за изградњу противградне станице из- носи 10x10m. Објекат градити од чврстог стандардног материја- ла. Висина објекта је до 2 m и на њега се поставља громобран- ска заштита. Око објекта поставити ограду минималне висине 2,0 m.

3.6. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ОБЈЕКТЕ

Зона заштите надземних високонапонских водова

Заштитни коридор у зависности од напонског нивоа износи: за водове од 110kV је 25m од осе вода са обе стране (укупно 50m), а за 400 kV је 40m од осе вода са обе стране (укупно 80m).

Грађење објеката у овом коридору, мора бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надзем- них електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV (‚Службени лист СФРЈ“, бр. 65/88 и 18/92), техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенер- гетских постројења СРПС Н.ЦО 105 (‚Службени лист СФРЈ“, бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности СРПС. ЦО101 (‚Службени лист СФРЈ“, бр. 68/88), Закон о заштити од нејонизујућих зрачења, као и условима надлежног предузећа.

Зона ветроелектрана

Зона ветрогенератора, за парк ветрогенератора дефинисаће се урбанистичким планом. У овој зони не могу се градити објекти, сем инфраструктурне мреже, а земљиште се може користити као пољопривредно.

Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза

У заштитној зони радио-релејних коридора могу се градити објекти ограничене висине, дефинисане Елаборатом заштите слободног радио-релејног коридора. У овом коридору не могу се градити објекти који ће својим радом ометати систем радио- ре- лејне везе.

Зона заштите око објеката који се користе за заштиту од елементарних непогода-противградне станице

Зона заштите око објеката који се користе за заштиту од еле- ментарних непогода-противградне станице у којима није доз- вољена изградња износи 100m од противградне станице. Грађење на мањим растојањима у близини ових објеката могућа је само по обезбеђивању посебне сагласности и мишљења Републичког хидрометереолошког Завода Србије.

Зоне забрањене и ограничене градње

У зони забрањене градње није дозвољена изградња објеката. Услове за евентуалну изградњу објеката инфраструктуре неоп- ходно је прибавити од Министарства одбране.

У зони ограничене градње забрањена је изградња објеката високоградње.

Зоне забрањене и ограничене градње приказане

су на Реферал- ној карти бр. 1 - Намена простора.

3.7. ЗАШТИТНИ ПОЈАСЕВИ ЗЕЛЕНИЛА

Ради формирања заштитних појасева зеленила (ветрозаштит- ни и полъозаштитни) ван простора Резервата у оквиру саобраћај- не, водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, дате су смернице за њихово подизање. Уколико постоји довољна ширина регулације у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре, мо- гуће је формирати заштитне појасеве, али је нерационално да њи- хова ширина буде мања од 5m.

Смернице које представљају препоруку за формирање заштит- них појасева у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре ван простора Резервата:

- у оквиру путног појаса ДП I реда се не планира поди- зање заштитних појасева зеленила, осим уколико шири- на путног појаса то дозвољава,
- у оквиру путног појаса ДП II реда, уколико ширина пут- ног појаса то дозвољава, могуће је формирати заштитни појас зеленила ширина од 11 m (формирати га обостра- но са сваке стране по 5,5m),
- у оквиру путног појаса општинског пута, уколико шири- на путног појаса то дозвољава, могуће је формирати заш- титне појасеве минимум 5 m,
- на местима међусобног укрштање саобраћајне и друге инфраструктуре, при садњи заштитних појасева зелени- ла, потребно је придржавати се услова везаних за безбед- ност саобраћаја,
- ускладити положај заштитних појасева зеленила са постојећом и планираном подземном и надземном ин- фраструктуром,
- у оквиру водног земљишта уз канале, уколико постоји довољна ширина њихове регулације, могуће је формира- ти заштитне појасеве зеленила ван појаса потребног за одржавање канала и
- у оквиру водног земљишта уз водотоке и канале уз које су формирани насипи, могуће је формирати заштитне појасеве зеленила или друге засаде дрвећа, водећи рачу- на о заштити насипа.

Смернице које представљају препоруку за формирање заш- титних појасева зеленила у оквиру пољопривредног земљишта ван простора Резервата (полъозаштитни појасеви), који се подижу ради заштите од ветра и еолске ерозије уз некатегорисане путеве и каналску мрежу:

- формирање појасева од просечно 10m ширине (минимум 6m),
- формирање главних појасева управно на правац дувања ветра, а споредних управно на правац главних појасева,
- формирање једноредних или дворедних појасева у зони мање угрожености од ветра, а у зони јаког ветра и суше појасева од 3-5 редова од лишћарских врста аутохтоног порекла,
- формирање појасева на међусобном растојању од 30 њи- хових висина, како би се остварили ефекти заштите од ветра, одношења земљишта и усева у фази семена,
- формирање ажурних типова појасева (са већим бројем отвора распоређених по целом профилу појаса) и
- анализа својине земљишта потребног за формирање заштитних појасева зеленила.

Потребна је према условима из овог Плана, израда планске и техничке документације (посебне основе газдовања шумама и пројектна документација) којом ће се одредити сви заштитни појасеви зеленила, посебно просторни распоред и типови заш- титних полъозаштитних појасева, дефинисати њихова ширина, међусобна растојања и конкретан избор врста у складу са ус- ловима станишта уз забрану коришћења инвазивних врста. За формирање заштитних појасева је потребно прибавити услове Покрајинског завода за заштиту природе.

4. ОПШТИ И ПОСЕБНИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

4.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

Услови живота становништва умногоме зависе од читавог низа утицаја природног и антропогених фактора који, појединачно али и синергијски, делују на појединца и заједницу људи.

Планске активности и мере предвиђене Просторним планом, које је неопходно континуално спроводити су у потпуности у складу са позитивном законском регулативом и стратегијама раз- воја у свим областима на територији Републике, АП Војводине и обухвата Просторног плана, као и низа националних програма и акционих планова.

Приритетну меру у циљу заштите живота и здравља људи на територији обухвата Просторног плана представља одрживо уп- рављање природним вредностима и заштитом животне средине.

Мере заштите живота и здравља сваког појединца происти- чу из Закона о здравственој заштити којим је дефинисано да се друштвена брига за здравље становништва остварује на нивоу Републике, аутономне покрајине, општине, односно града, пос- лодавца и појединца.

Активности и мере којима се, у складу са овим Законом, у ок- виру друштвене бриге за здравље обезбеђује здравствена зашти- та обухватају:

1) очување и унапређење здравља, откривање и сузбијање фактора ризика за настанак обољења, стицање знања и навика о здравом начину живота;
2) спречавање, сузбијање и рано откривање болести;
3) правовремену дијагностику, благовремено лечење, реха- билитацију оболелих и повређених;
4) информације које су становништву или појединцу по- требне за одговорно поступање и за остваривање права на здравље.

Кроз наведене активности, а захваљујући спровођењу мера пореске и економске политике на републичком, покрајинском и локалном нивоу, којима се подстиче развој навика о здравом на- чину живота, обезбеђује се адекватна друштвена брига о здрављу становништва.

У циљу одговарајуће друштвене бриге о здрављу станов- ништва, дефинисано је да се на нивоу републичких програма у области заштите здравља од загађене животне средине дефини- шу мере заштите и превентиве од:

- штетних утицаја проузрокованих опасним материјама у ваздуху, води и земљишту,
- одлагањем отпадних материја,
- опасним хемикалијама,
- изворима јонизујућих и нејонизујућих зрачења,
- буке и вибрација.

Такође, као мера заштите живота и здравља људи дефинисана је и неопходност вршења систематских испитивања животних намирница, предмета опште употребе, минералних вода за пиће, воде за пиће и других вода које служе за производњу и прераду животних намирница и санитарно-хигијенске и

рекреативне пот- ребе, ради утврђивања њихове здравствене и хигијенске исправ- ности и прописаног квалитета (мониторинг).

Осим редовних мера за заштиту живота и здравља људи, де- финисаних овим Законом, на територији Републике и јединица локалних самоуправа неопходно је дефинисати и мере заштите у случају ванредних ситуација и пожара.

Законом о заштити животне средине дефинисано је да је ри- зик одређени ниво вероватноће да нека активност, директно или индиректно, изазове опасност по животну средину, живот и здравље људи, а удес - изненадни и неконтролисани догађај који настаје ослобађањем, изливањем или расипањем опасних материја, обављањем активности при производњи, употреби, преради, складиштењу, одлагању или дуготрајном неадекватном чувању (у даљем тексту: хемијски удес). У том смислу, у циљу заштите здравља становништва, на територији обухвата Прос- торног плана, неопходно је поштовати мере заштите животне средине, живота и здравља људи дефинисане низом законских и подзаконских аката наведених у прегледу релевантне законске регулативе у Уводном делу Просторног плана.

Поштовање законских одредби и спровођењем планских ре- шења дефинисаних овим Просторним планом, индиректно ће очувањем животне средине и природних ресурса (воде, ваздуха и земљишта) позитивно утицати и на квалитет живота и здравље становништва.

4.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

На подручју обухвата Плана могућа је појава земљотреса ја- чине 7 MCS. Мере заштите подразумевају адекватан избора локације за изградњу објеката, поштовање ограничења која се односе на степен изграђености и искоришћености земљишта, утврђивање дозвољене спратности објеката, побољшање квали- тета стамбеног и грађевинског фонда у насељима уз већи степен опремљености одговарајућом инфраструктуром, као и обавезну примену прописа о техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима код изградње нових односно рекон- струкције постојећих објеката.

Подручје обухвата Плана је изузетно богато водама, где се по- ред реке Дунав, са бројним рукавцима, меандрима и адама, на- лази и велики број канала. За заштиту од дејства великих вода односно поплава, изграђени су насипи прве и друге одбрамбене линије који штите насеља и околно земљиште на овом подручју.

Настајање пожара, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбед- ности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима и градовима који имају раз- вијенију привреду, већу густину насељености, производне објек- те и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оп- терећењем и сл , што је на подручју обухвата Плана само насеље Апатин. Остала насеља су углавном типична војвођанска насеља без великих индустријских објеката. Превентивне мере заштите подразумевају планске мере заштите, које се разрађују у планови- ма нижег реда, а обухватају планирање локација за уређење цр- пилишта воде довољног капацитета за потребе гашења пожара, изградњу уличне хидрантске мреже у насељима, планирање мре- же саобраћајница потребне ширине у односу на значај и др. У рад- ним зонама које се налазе изван грађевинског подручја насеља такође је могуће настајање пожара због специфичности објеката који се у њима групишу. Превентивне мере заштите обухватају планске мере заштите које се односе на планирање приступних путева, окретница и платоа одговарајућих карактеристика за пот- ребе ватрогасних возила, планирање изворишта за снабдевање водом и капацитете водоводне мреже који обезбеђују довољне количине воде за гашење пожара, размак између објеката којим се спречава ширење пожара и др.

Пољопривредно земљиште је угрожено пожаром углавном у летњем периоду када долази до неопрезног паљења жетвених ос- татака. Мере заштите подразумевају стриктну примену законске регулативе којом је регулисано уређење ове области.

У циљу заштите шума и шумског земљишта на подручју СРП ‚Горње Подунавље‘‘, неопходно је спроводити мере за спреча- вање појаве пожара као што су: направити карту шума по степену угрожености од пожара, планирати мере за борбу против потен- цијалних изазивача пожара, планирати мере биолошо-техничке заштите шума, изградити и одржавати противпожарне путеве, планирати локације на природним водотоцима за уређење стал- них црпилишта воде за потребе гашења пожара. Поред тога, као мера заштите овим Планом је ограничено ширење викенд зона и туристичких локалитета на шумском земљишту, ради заштите постојећих шума, нарочито од непланске сече или евентуалних пожара.

Најчешћи ветрови који дувају на овом простору су из северног и северозападног правца. Просечан број дана (годишњи) са јаким ветром јачине 6 и више Бофора износи 22,2 дана. Основне мере заштите су дендролошке мере, које су планиране као ветрозаш- титни појасеви одговарајуће ширине уз саобраћајнице, канале и као заштита пољопривредног земљишта.

4.3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД РАТНИХ ДЕЈСТАВА

Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље израђено је у складу са условима које је поставило Министарство одбране. Услови и захтеви односе се на зоне заштите које су де- финисане као зона забрањене градње и зона контролисане градње и приказане на Реферaлној карти бр. 1 и 3. У овим зонама утврђе- ни су следећи услови градње:

- зона забрањене градње - забрањена је изградња било каквих објеката;
- зона ограничене градње - забрањена је изградња обје- ката високоградње, објеката који могу угрозити безбед- ност летења, објеката који представљају јак извор елек- тромагнетног зрачења и објеката чија висина не сме да прелази границу од 132,00 m надморске висине.

Пре приступања изради планске документације нижег реда, као и приликом израде урбанистичког пројекта, односно пре из- градње било каквог објекта у наведеним зонама, обавезно је при- бавити сагласност Министарства одбране и Директората цивил- ног ваздухопловства Републике Србије.

За заштиту становништва и материјалних добара изградња заштитних објеката вршиће се у складу са Законом о ванредним ситуацијама, прописима донетим на основу Закона и плановима одбране.

4.4. МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

4.4.1. Мере заштите у

Резервату Подручје у

режиму заштите I степена

У режиму заштите I степена забрањује се коришћење природ- них богатстава и искључују сви други облици коришћења прос- тора и активности, осим научних истраживања и контролисане едукације.

Подручје у режиму заштите II степена

На делу Резервата које је у режиму заштите II степена, забрање- но је:

- вршити чисту сечу, осим ако је планирана као редован облик обнављања шума, и вршити замену аутохтоних састојина и групација аутохтоних врста (супституција)
- вршити сечу стабала са гнездима орла белорепана и црне роде,
- уношење алохтоних и инвазивних врста, осим врста шумског дрвећа (ако нису инвазивне) којима се већ газ- дује по посебним основама,
- узнемиравање птица у репродуктативном периоду (ше- пурење, парење, гнежђење, извођење младих),
- исушивање Мирковића баре (Варошко језеро), ширење каналске мреже око баре и заоравање земљишта непо- средно уз бару,
- вршити лов и риболов на Мирковића бари, осим сани- тарног,
- кретање возила изван путева и у периоду репродукције животиња, осим возила за потребе заштите Резервата,
- кретање чамаца на моторни погон, осим чамаца чуварс- ке службе,
- кретање чамаца на подручју старог тока Дунава у пери- оду мреста риба, осим чамаца чуварске службе и
- преграђивање миграторних стаза.

Подручје у режиму заштите II и III степена заштите

У Резервату који је у режиму II и III степена заштите, забрање- но је:

- градити индустријске, пољопривредне и сличне објек- те (туристички објекти, хотелски комплекси и др.) и обављати радове којима се нарушавају морфолошке и ходролошке карактеристике терена, уништава биљни и животињски свет или се на било који други начин нару- шава интегритет простора, осим за потребе унапређења стања природних вредности (ревитализација), градње шумских тврдих путева од природног материјала, као и система за одводњавања и наводњавања,
- сакупљање и коришћење строго заштићених врста,
- испуштање не пречишћених отпадних вода, као и вода неодговарајућег квалитета,
- паљење трске,
- вршити промену намене површина, осим за ревитализа- цију природних станишта
- пошумљавати баре, депресије и ливаде,
- експлоатисање минералних сировина, осим за потребе одржавања пловног пута
- отварање и формирање депонија,
- градити викенд објекте и викенд насеља изван грађевин- ских подручја утврђених посебним планским и урбанис- тичким документима,
- изводити домаћу стоку на испашу.

Подручје Резервата

На подручју Резервата обезбеђује се: праћење и регулисање количина и квалитета вода у алувијалној равни Дунава и одржа- вање његовог оптималног нивоа са становишта потреба очувања живог света и са циљем спречавања плављења терена изнад коте 84,50 мнв; управљање шумама по принципима одрживог газдо- вања, уклањање и сузбијање инвазивних врста механичким и селективним хемијским средствима уз сагласност надлежног ми- нистарства; очување, побољшање и повећање површина природ- них шумских састојина, примена мера у газдовању шумама који- ма се осигурава очување стабала и делова шумских састојина као постојећих и могућих објеката и места гнежђења птица, а посебно орла белорепана и црне роде, узгојне и санитарне мере с циљем очувања стабилности и здравственог стања састојина, заштита и праћење стања биљака и животиња, њихових популација и ста- ништа, очување и унапређење стања популација угрожених врс- та флоре и фауне; успостављање мониторинга, очување стабил- ности и квалитета популација ловне дивљачи, уређење, изградња и инфраструктурно опремање простора за потребе лова, рибар- ства, газдовања шумама, туризма и рекреације на начин којим се неће угрозити посебне вредности добара, научноистраживачки и образовани рад и презентација природних вредности.

На подручју СРП ‚Горње Подунавље“ обезбеђује се и одр- живо газдовање у складу са принципима сертификације шума, уклањање и сузбијање инвазивних врста механичким и селек- тивним хемијским средствима уз сагласност надлежног ми- нистарства.

Мере и активности на заштити и уређењу заштићеног подручја

Поред наведених мера, утврђују се и следеће мере и активности на заштити и уређењу заштићеног подручја у планском периоду, и то:

1. Ревизија Уредбе о заштити СРП Горње Подунавље (усклађи- вање Уредбе са Законом о заштити природе - ‚Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10 и ситуацијом на терену).
2. Инвентаризација флоре и фауне, мапирање врста и ста- ништа и мониторинг врста (валидан списак врста и лока- литета на којима су присутне због побољшања статуса уг- рожених врста):
   - картирање локација на којима се налазе кључне врсте (ребратица, борак, слатинска паламида, змијски љу- тић, језичасти љутић, закржљала перуника, љубичица, мађарски вепровац, безбридњача, камфорика, гороцвет, пурпурни кађунак, мочварни кађунак, усколисни кађу- нак, бели локвањ, жути локвањ и жути локвањчић), орнитофауне (орао белорепан, црна рода, црна луња, патка црнка, сива гуска и колоније чапљи),
   - прописивање и спровођење мера заштите тих локалите- та,
   - израда мапа распрострањења ретких и угрожених врста,
   - формирање базе података,
   - укључивање у националну и међународну мрежу, и
   - трајни мониторинг врста.
3. Активно сузбијање инвазивних врста биљака (смањење по- вршине под инвазивним врстама у Резервату за 500 ha):
   - израда пројеката,
   - уклањање инвазивних врста и редовно одржавање очишћених површина

спровођењем редовне косидбе на одређеним површинама - слатине, површине уз шумске просеке и путеве, баре,
- уништавање уклоњене дрвенасте и жбунасте инвазивне вегетације, и
- успостављање трајног праћења стања очишћених повр- шина (мониторинг).

4. Ревитализација станишта - поновно успостављање контакта реке са старим речним рукавцима по посебним пројектима - реконструкција појединих делова и повећање површина под воденим огледалима на локалитетима Карапанџа, Ши- роки рит, Моношторски рит - северна варијанта, Бестремент, Штрбац и Кошаре (обезбеђивање сталног нивоа воде у брањеном делу Резервата и ревитализовање воденог еко- системи -руквци, баре и мочваре):
   - ажурирање већ постојећих пројеката (Сига-Казук, Ка- ландош) и израда нових пројеката,
   - спајање Сироте са Бајским каналом у Карапанџи (проко- павање пропуста и изградња мање уставе за регулацију протока воде),
   - извођење грађевинских радова (прокопавање канала, пропуста и постављање устава) на дунавцима где је доток воде онемогућен или отежан (Стакларски дунавац, Мишвалд, Лашуфок, Дондо...), и
   - регулација протока и нивоа воде у брањеном делу.
5. Активна заштита птица обезбеђивањем очувања фрагмената аутохтоних врста шума због очувања стабала неопходних за гнежђење (повећање броја јединки кључних врста):
   - мониторинг мапирањем дистрибуције и бројног стања најмање једном у три године,
   - прописивање и спровођење мера заштите свих гнезда и гнездилишта свих парова следећих кључних врста: орао белорепан, црна рода, црна луња, патка црнка, сива гуска и колоније чапљи, и
   - израда атласа присутних врста птица.

Подручје Горњег Подунавља представља еколошки значајно подручје у оквиру националне еколошке мреже (Уредба о еко- лошкој мрежи, 2010) и део еколошке мреже на територији АП Војводине. У складу са наведеном уредбом, у периоду од две године од њеног доношења, надлежни завод за заштиту природе у сарадњи са Републичким геодетским заводом, идентификоваће границе делова еколошке мреже, на државној карти у размери 1: 5000.

Очување проходности еколошких коридора на подручју Пла- на[107]:
- еколошког коридора међународног значаја (реке Дунав),
- еколошки коридор регионалног значаја (канала ХС ДТД са пловним деловима основне каналске мреже) и
- локалних еколошких коридора (водотоци и канали и њи- хов обалски појас, међе, живице, шумарци и пољозаш- титни појасеви)
- је од приоритетног значаја за дугорочни опстанак биоди- верзитета подручја. Водотоци, канали и њихов обални појас као еколошки коридори, истовремено представљају и станиште насељено водоземцима, гмизавцима и птицама међу којима су и врсте заштићене као при- родне реткости, односно налазе се на списковима Берн- ске конвенције. Бројност врста и јединки природних вредности показује сезонску варијабилност, са највећим вредностима у периодима миграције појединачних животињских група.

Мере заштите еколошких коридора дате су у делу IV.4.4.4. овог Плана.

Једно од планских упоришта у области заштите природе јесте укључивање Горњег Подунавља у ширу европску еколошку мре- жу NATURA 2000, која ће бити предложена до дана приступања Републике Србије Европској Унији.

За заштиту, уређење и унапређење природног добра СРП ‚Горње Подунавље“ од значаја је: План развоја шумског под- ручја, Основа газдовања шумама, Годишњи План газдовања шумама, Извођачки пројекат газдовања шумама, Програм упра- вљања СРП и План управљања СРП.

4.4.2. Заштићена подручја ван Резервата

Мере за заштиту споменика пејзажне архитектуре су: одржа- вање, уређивање и унапређивање заштићеног подручја, тако да се не мењају вредности због којих је природно добро стављено под заштиту.

За споменике природе одређен је режим III степена заштите. На подручју споменика природе је забрањено:
- заштићена стабла сећи, ломити гране, кидати лишће или прдузимати радње које би измениле њихов садашњи из- глед или довеле у питање њихов биолошки опстанак;
- градити објекте на простору заштићеног природног до- бра (пројекција Крошње);
- депоновати отпад и
- ложити ватру испод крошње или у близини стабла.

На подручју споменика природе је дозвољено:
- спроводити биолошко-техничке мере заштите стабала под условима које утврди надлежна институција и
- уклањати коровско зељасто и жбунасто растиње са заш- тићене површине природног добра.

4.4.3. Станишта заштићених врста од националног значаја и подручја планирана за заштиту

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од на- ционалног значаја:
- забрањено је: мењати намену површина (осим у циљу еколошке ревитализације станишта), преоравати по- вршине под природном вегетацијом, уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати ветрогенераторе, градити рибњаке, отварати површин- ске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инва- зивне врсте биљака и животиња;
- неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо ко- ришћење травних површина станишта за кошење и ис- пашу у складу са капацитетом станишта (очување ста- рих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покровности по парцели, односно до максималне величине појединачних површи- на до 0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених

[107] Према РПП АП Војводине- 2011

врста путем сарадње корисника шума и завода за заштиту природе;
- Тражити посебне услове заштите природе за следеће ак- тивности: изградња и реконструкција инфраструктуре, реконструкција објеката и планирање рекреативних активности, уређење вода и остали мелиорациони радо- ви, геолошка и друга истраживања, подизање ваншум- ског зеленила, сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња, паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл).

4.4.4. Мере заштите еколошких коридора

Ради ублажавања негативних утицаја на еколошке коридоре, неопходно је формирати континуирани зелени појас који ће обез- бедити функционисање коридора. Потребно је:
- очувати блиско-природну карактеристику обале у што већој мери;
- поплочавање или бетонирање приобаља свести на нај- неопходнији минимум уз обавезно присуство конти- нуирано постављеног вишеспратног зеленила, што је основни захтев еколошких коридора. Оптимално на сваких 200-300 метара треба обезбедити зелене површи- не у непосредној близини обале чија намена дозвољава формирање вегетације у блиско природном стању и на тај начин омогућити кретање врста кроз интензивно ко- ришћених деонице канала;
- током планирања осветљења објеката, саме обале кана- ла и насипа применити одговарајућа техничка решења у складу са еколошком функцијом локације (тип и ус- мереност светлосних извора, минимално осветљење у складу са потребама јавних површина), с обзиром да извори светлосног зрачења угрожавају ноћне врсте јер функционишу као светлосне клопке, а такође стресно утичу на фауну у близини путева;
- приликом формирања зелених површина насипа и обале (који су саставни делови еколошког коридора) учешће аутохтоних врста у дендро-материјалу треба да буде преко 50%. Неопходно је очувати разноврсност физио- гномије (спратовност, флористичка и старосна разноврс- ност) вегетације;
- саобраћајнице, које пресецају еколошке коридоре пред- стављају баријеру за највећи број врста животиња, те је неопходно моделирањем обале обезбедити прелазе за животиње у складу са Правилником о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Службени гласник РС бр. 72/10) и условима Покрајин- ског завода за заштиту природе.

4.4.5. Опште мере заштите биодиверзитета

Током озелењавања избегавати инвазивне (агресивне алохто- не) врсте. На нашим подручјима сматрају се инвазивним следеће врсте: циганско перје (Asclepias syriaca), јасенолисни јавор (Acer negundo), кисело дрво (Ailanthus glandulosa), багремац (Amorpha fruticosa), западни копривић (Celtis occidentalis), дафина (Eleagnus angustifolia), пенсилвански длакави јасен (Fraxinus pennsylvanica), трновац (Gledichia triachantos), жива ограда (Lycium halimifolium), петолисни бршља (Parthenocissus inserta), касна сремза (Prunus serotina), јапанска фалопа (Reynoria syn. Faloppa japonica), багрем (Robinia pseudoacacia), сибирски брест (Ulmus pumila).

4.5. МЕРЕ ЗАШТИТЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Мере заштите непокретних културних добара односе се на ус- тановљене категорије непокретних културних добара, као и на добра која уживају претходну заштиту (евидентирана културна добра).

На подручју обухваћеном Планом од проглашених културних добара налазе се културна добра од великог значаја (споменици културе и знаменита места) и значајна културна добра (спомени- ци културе).

Споменици културе су углавном сакрални објекти, објекти на- родног градитељства и објекти значајних личности. Ови објекти се налазе у насељима, тако да ће услови и мере заштите бити детаљније разрађени приликом израде одговарајућег урбанис- тичког плана насеља, у складу са условима надлежног завода за заштиту споменика културе.

Знаменито место од великог значаја је место Батинске битке на Дунаву код Бездана. Ово културно добро потребно је штитити у изворном облику, а дозвољавају се урбанистичке интервенције у циљу регулације приступа овом месту, партерно уређење шире зоне и радови који доприносе бољој презентацији и обележавању самог спомен-обележја.

Заштита споменика културе и знаменитих места вршиће се применом следећих општих услова и мера:

Сва урбанистичка и техничка документација мора се радити у складу са условима и мерама заштите утврђеним од стране на- длежног Завода за заштиту споменика културе;

Црква са околином подлеже највишем степену заштите приме- ном конзерваторских мера и очувањем аутентичности, карак те- ристичних елемената архитектуре, габарита, декоративних еле- мената екстеријера и ентеријера;

Конзерваторско-рестаураторске радове могу вршити само овлашћена лица, у складу са Законом о културним добрима;

Обавезно је очувати архитектонске облике објеката - спомени- ка културе, (вертикални и хоризонтални габарит, изгледи фасада, кровне масе), традиционалне грађевинске материјале (материјал за изградњу и обраду фасада, кровни покривач, декоративне еле- менте);

У непосредној близини споменика културе забранити из- градњу објеката који својом архитектуром, димензијама, формом и функцијом деградирају споменичко својство заштићеног објек- та;

За све врсте интервенција потребно је прибавити услове на- длежног Завода за заштиту споменика културе, као и сагласност на документацију и изведене радове у складу са документацијом.

На подручју обухваћеном Планом, од добара која уживају пре- тходну заштиту налазе се објекти - споменици старије историје и НОБ-е и археолошки локалитети. Мере заштите добара која ужи- вају претходну заштиту подразумевају исте мере као и за устано- вљена културна добра.

На свим евидентираним археолошким локалитетима не смеју се започети било какви радови пре него што се добију услови заштите од Покрајинског завода за заштиту споменика културе. Приликом извођења земљаних радова већег обима

или приликом изградње инфраструктуре на целом подручју обухваћеном Пла- ном, претходно је потребно прибавити услове и мере заштите за појединачне радове, као и обезбедити праћење извођења ових радова од стране Покрајинског завода за заштиту споменика кул- туре. У случају посебно вредних случајних налаза, неопходно је извршити заштитна археолошка истраживања у непосредној зони заштите.

4.6. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ

Један од пет основних приоритета, сагласно Стратегији развоја енергетике РС до 2015. године, је приоритет рационалне употре- бе квалитетних енергената и повећања енергетске ефикасности у производњи, дистрибуцији и коришћењу енергије код крајњих корисника енергетских услуга.

Нерационална потрошња енергије је, у највећој мери, после- дица значајног коришћења енергије, посебно електричне, у до- маћинствима и јавним и комерцијалним делатностима, првен- ствено за потребе грејања. Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати, не само као начело и циљ, већ и као вели- ки потенцијални извор енергије.

Основни циљ је повећање енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу, од значаја за заштиту животне средi- не, а све у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

У циљу истог потребно је:

- детаљно сагледавање стања потрошње енергената (према структури и врсти енергетских услуга) у секторима ин- дустрије, саобраћаја, зградарства и комуналних услуга);
- побољшање постојећег и даљи развој система даљинског грејања, развој гасоводне мреже, која ће омогућити суп- ституцију коришћења електричне енергије и класичних фосилних енергената;
- пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и рекон- струкција постојећих уз поштовање принципа енергет- ске ефикасности;
- утврђивање ефеката мера које се спроводе у погледу рацио- налне употребе енергије;
- унапређење и развој статистичких података и енергетских индикатора за праћење енергетске ефикасности;
- замена класичних сијалица тзв. штедљивим;
- оснивање подстицајних фондова за реализацију програма и пројеката енергетске ефикасности на локалном нивоу;
- унапређење технолошког нивоа индустријских предузећа.

4.7. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ПРИСТУПАЧНОСТИ ПОВРШИНАМА И ОБЈЕКТИМА ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЛИЦИМА СА ПОСЕБНИ ПОТРЕБАМА У ПРОСТОРУ

Овим Планом дају се услови за уређење и изградњу повр- ши на јавне намене (јавних објеката и јавних површина за које се утврђује општи интерес) и објеката за јавно коришћење, којима се обезбеђује несметано кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица (у даљем тексту: лица са посебним потребама у простору).

Објекти за јавно коришћење јесу: објекти државне и локалне управе, социјалне и здравствене установе и објекти, дечије уста- нове, школе, објекти културе, спортски и рекреативни објекти, банке, поште, пословни објекти, саобраћајни терминали и други објекти намењени јавном коришћењу.

При планирању и пројектовању јавних саобраћајних површина, пешачких стаза, пешачких прелаза, места за паркирање и других површина у оквиру улица, шеталишта, скверова и игралишта, по којима се крећу лица са посебним потребама, прилаз до објекта, хоризонталне и вертикалне комуникације у јавним и стамбеним објектима са 10 и више станова, морају се обезбедити услови за несметано кретање лица са посебним потребама у простору, у складу са Правилником о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендике- пираних и инвалидних лица („Службени гласник РС“, бр. 18/97).

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имплементација Плана СРП ‚Горње Подунавље‘‘, представља процес примене и спровођења циљева и решења утврђених Пла- ном. Реализација овог процеса захтева дефинисање система упра- вљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), затим утврђивање потребних активности, мера и инструмената за имплементацију, утврђи- вање приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових обавеза, овлашћења и од- говорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем сис- тему управљања у Републици Србији и подразумева координира- не активности различитих нивоа органа државне управе у про- цесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја:

- државни ниво - ресорна министарства Владе РС;
- покрајински ниво - ресорни секретаријати Владе АПВ;
- ниво локалних самоуправа - ресорна оделења и службе јединица локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доноше- ња одлука, заснованих на потреби реализације циљева и решења утврђених Плана, при чему приоритет имају функције и садржаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговорност за реализа- цију ових садржаја имају наведени органи државне управе.

Реализација функција и садржаја јавног значаја, представља неопходан предуслов за реализацију свих осталих планских ре- шења, те има карактер развојног ‚прага‘‘. Без њихове реализа- ције, не могу се очекивати значајни развојни ефекти у другим областима привређивања. Наведени државни органи, у складу са својим нивоом, овлашћењима, обавезама и одговорностима, мо- рају бити координатори планираних активности и актера у про- цесу имплементације. Активности свих нивоа управљања морају бити међусобно усклађене.

Посебне одговорности и обавезе у имплементацији Плана имају:

- Републичка агенција за просторно планирање, Организацио- на јединица за територију АП Војводине, Нови Сад;
- Фонд за капитална улагања АП Војводине, Нови Сад;
- Министарство за инфраструктуру и енергетику, Београд;
- Министарство животне средине, рударства и просторног пла- нирања, Београд;
- Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и во- допривреде, Београд;
- Покрајински секретаријат за урбанизам,

градитељство и заш- титу животне средине, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сиро- вине, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за привреду, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и во- допривреду, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за образовање, управу и национал- не заједнице, Нови Сад;
- Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Нови Сад;
- Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад;
- Покрајински завод за заштиту споменика културе, Нови Сад;
- ЈП‘‘Војводинашуме‘‘, Петроварадин;
- ЈП ,‘Воде Војводине‘‘ Нови Сад, ВДП ,‘Западна Бачка‘‘;
- ЈП ,‘Железнице Србије‘‘, Сектор за стратегију и развој, Бео- град;
- ЈП ,‘Транснафта‘‘, Панчево;
- ЈП Путеви Србије, Београд;
- Дирекција за водне путеве, Београд;
- ЈП Електромрежа Србије, Погон преноса, Нови Сад;
- ЈП Електромрежа Србије, Дирекција за пренос електричне енергије, Нови Сад;
- ПД Електродистрибуција Сомбор;
- ‘Телеком Србија‘‘, Дирекција за технику, Извршна јединица Сомбор;
- Теленор д.о.о.,Нови Београд;
- Vip Mobile d.o.o., Београд;
- ЈП ,‘Србијагас‘‘, Нови Сад;
- Јединица локалне самоуправе - Град Сомбор;
- Јединица локалне самоуправе - Општина Апатин.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

Основни плански документ вишег реда на ком је заснована израда овог Просторног плана је Просторни план Републике Ср- бије, чије су одредбе у потпуности испоштоване у смислу прос- торних решења за ово подручје, основне смернице за коришћење и уређење шума и шумског земљишта, основна начела и крите- ријуми за заштиту природних добара и заштиту животне среди- не, концепција развоја села и унапређења квалитета живљења, те дефинисање коридора основних инфраструктурних система.

Испоштована је и важећа просторно-планска и урбанистичка документација за ово подручје:

- Просторни план општине Сомбор (‘Службени лист општине Сомбор‘‘, бр. 3/84 и 9/03);
- Просторни план општине Апатин (‘Службени лист општине Апатин‘‘, бр. 4/89, 4/92 и 8/03);
- План генералне регулације Бездан (‘Службени лист општине Сомбор‘‘, бр. 3/08);
- План генералне регулације Бачки Моноштор (‘Службе- ни лист општине Сомбор‘‘, бр. 2/08);
- План генералне регулације Бачки Брег (‘Службени лист општине Сомбор‘‘, бр. 2/08);
- План генералне регулације Колут (‘Службени лист општине Сомбор‘‘, бр. 2/08);
- Генерални план града Апатина (‘Службени лист општи- не Апатин‘‘, бр. 7/07);
- Урбанистички план МЗ Купусина (‘Службени лист општине Апатин‘‘, бр. 4/89, 8/03 и 9/07);
- Урбанистички план МЗ Сонта (‘Службени лист општи- не Апатин‘‘, бр. 4/89 и 8/03).

Такође, коришћена је студија ‘Заштита и уређење постојећих природних вредности‘‘ коју је урадио Завод за заштиту природе Србије (2007) за потребе израде Плана СРП ‘Горње Подунавље‘‘, Водопривредна основа Републике Србије, као и шумско-привред- не и ловне основе за ово подручје.

Овим Планом дефинисано је уређење, коришћење и заштита Резервата кроз планска решења развоја, које је обавезно угра- дити приликом израде просторних планова општине Апатин и Града Сомбора, чији се делови налазе у обухвату Плана. Правила уређења, грађења и коришћења подручја Резервата према утврђе- ном режиму заштите која су дата у поглављу IV, тачка 2. овог Плана, обавезујућа су за израду наведених просторних планова. Поред тога, дате су основне смернице за простор изван Резервата кроз поглавље ‘Правила уређења за простор ван граница Резерва- та‘ ‘ (по основним категорија ама земљишта и то за пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљишта) које је потребно детаљ- није разрадити приликом израде наведених просторних планова.

За локалитете у Резервату за које је овим Планом утврђена обавеза израде плана детаљне регулације потребно је примењи- вати основне услове/правила уређења и грађења из овог Плана. План детаљне регулације потребно израдити за следеће локали- тете у Резервату: друмско-путни гранични прелаз код Бездана, комплекс Музеја револуције, комплекс наутичког туризма ‘Ба- рачка‘‘. Такође, потребно је израдити и одговарајуће планове де- таљне регулације за линијску саобраћајну инфраструктуру, оби- лазнице државних и општинских путева. Приликом израде плана детаљне регулације неопходно је прибавити услове организација и јавних предузећа у чијој је надлежности њихово издавање.

За локалитете који се налазе у Резервату обавезна израда ур- банистичког пројекта дефинисана је у поглављу IV, тачка 2. овог Плана и то за туристичко-угостителски локалитет код Бездана.

Сви остали локалитети који се налазе у границама Резервата а дефинисани су овим Планом у поглављу IV, тачка 2. Правила уређења, грађења и коришћења подручја Резервата према утврђе- ном режиму заштите, реализоваће се директно из Плана у складу са датим условима. За реконструкцију линијске саобраћајне ин- фраструктуре (путеви, железничка пруга) услови се прописују на основу услова из овог Плана и пројектно-техничке докумен- тације.

На подручју изван границе Резервата, до доношења нових просторних планова, примењиваће се сада важећи Просторни план општине Апатин („Службени лист општине Апатин‘‘, бр. 4/89, 4/92 и 8/03) и Просторни план општине Сомбор („Службени лист општине Сомбор‘‘, бр. 3/84 и 9/03) у деловима у којима нису у супротности са одредбама Закона о планирању и изградњи и овим Планом.

Поред планских докумената, решења из овог Плана обавезно је уградити у:

- планове и програме јавних предузећа у области инфраструктуре (саобраћај, водопривреда, електропри- вреда, електро комуникације и др.);
- планове и програме за развој подручја од посебног ин- тереса (зоне заштићених природних и културних добара и др.);
- посебне планове, програме, пројекте и основе за поједи- не области (коришћење и уређење Резервата, развој ри- барства, уређење пољопривредног и шумског

земљишта, рекултивација деградираног земљишта, заштита живот- не средине и др.).

За потребе даље заштите и унапређења природних ресурса не- опходно је донети и:

- шумску основу;
- ловну уснову;
- водопривредну основу.

Смернице за израду Плана детаљне регулације за 400kV и 110kV далековод

400kV и 100kV далековод пројектовати и градити на осно- ву Правилника о техничким нормативима за изградњу надзем- них електроенергетских водова назив ног напона 1kV do 400kV (‚Службени лист СФРЈ‘‘, бр. 65/88 и 18/92).

400kV и 100kV се може градити на пољопривредном, шумском и водном земљишту у складу са Законом о енергетици.

Око надземних водова обезбедити заштитни коридор у завис- ности од напонског нивоа износи: за водове од 110kV је 25m од осе вода са обе стране (укупно 50m), а за 400 kV је 40m од осе вода са обе стране (укупно 80m) за несметано функционисање електрое- нергетског објекта.

У заштићеном природном добру морају се поштовати услови надлежног Завода за заштиту природе.

На местима укрштања далековода са осталом инфраструкту- ром морају се поштовати услови надлежних предузећа имаоца инфраструктуре и технички прописи.

Проводници, као саставни део далековода поставити на челич- но-решеткасте стубове.

Стубове постављати на армитано-бетонске темеље.

На местима укрштања далековода са осталом инфраструкту- ром морају се поштовати услови надлежних предузећа имаоца инфраструктуре и технички прописи.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ Приоритети развоја по појединим областима:

Заштита природних добара

Ревизија Уредбе о заштити СРП ‚Горње Подунавље‘‘ (усклађи- вање Уредбе са Законом о заштити природе и ситуацијом на те- рену);

Инвентаризација флоре и фауне, мапирање врста и станишта и мониторинг врста у Резервату;

Активно сузбијање инвазивних врста биљака у Резервату (смањење површине под инвазивним врстама у Резервату за 500 ha);

Ревитализација станишта у Резервату - поновно успостављање контакта реке са старим речним рукавцима по посебним пројек- тима;

Активна заштита птица у Резервату, обезбеђивањем очувања фрагмената аутохтоних врста шума због очувања стабала неоп- ходних за гнежђење птица.

Шуме, шумско земљиште

Повећање површина под шумама и унапређење стања постојећих шума;

Формирање мреже заштитног зеленила на територији обухва- та Плана у оквиру пољопривредног земљишта, путне и каналске мреже ради заштите од ветра, побољшања осталих климатских услова и доприноса повећању укупне шумовитости;

Побољшање услова станишта дивљачи и развој ловног тури- зма.

Риболов

Развој спортског риболова у оквиру туристичке понуде Резер- вата.

Привреда (Пољопривреда и индустрија)

У ратарској производњи остварити промену структуре сетве у корист веће заступљености легуминоза, крмног биља, поврћа, лековитог, ароматског биља и цвећа;

Остваривање знатно веће повртарске производње у стаклени- цима и пластеницима;

Редукција и строга контрола употребе хемијских средстава за заштиту и вештачког ђубрива;

Интензивирање сточарења на бази пашњачког узгоја и уз увођење гајења аутохтоних раса стоке;

Развој рибарства на за то погодним теренима ван Резервата;

Завршетак процеса својинске трансформације;

Потпуније коришћење расположивих ресурса;

Технолошко, организационо и кадровско унапређење постојећих индустријских капацитета и активности;

Развој мањих агроиндустријских капацитета на бази распо- живих сировина;

Стварање услова за активирање малих и средњих предузећа;

Обезбеђење просторних услова за развој индустрије, малих и средњих предузећа;

Стварање стимулативног пословног окружења.

Туризам

Улази и визиторски центар и приступни путеви СРП ‚Горње Подунавље‘‘. Визиторски центар је на локалитету Козара у бли- зини Бачког Моноштра (некадашња лугарница);

Систем туристичке и друге сигнализације са пешачким и би- циклистичким стазама у Резервату. Бициклистичка стаза иде круном насипа од границе са Мађарском до моста на Дунаву код Богојева и даље на југ према Новом Саду. Од главне трасе би- циклистичке стазе одвајају се прикључци за Бездан, Бачки Мо- ноштор и Богојево.

Локалитети за рибололов: Штука, ‚Баште‘‘, Барачка, Стари Дунавац, Моношторски Дунавац, Сакадаш, Лавач, вила ‚Казук‘‘ и Стаклара;

Уређење простора за лов: реконструкција већ постојећих обје- ката и привеза, изградња платформи за посматрање животиња и фотосафари на следећим локалитетима: Месарске ливаде, ‚Ка- зук‘‘ и Штрбац;

Постављање туристичке сигнализација за наутичаре за већ постојеће објекте на Дунаву и каналима, обележавање шетне ста- зе Карапанџа и пристана за туристичке обиласке на истом лока- литету;

Изградња еколошког (научно истраживачки) центра на лока- литету Каландош;

Изградња марине на локалитету Барачка на простору где се Дунавац улива у Дунав;

Уређење кампа у постојећим границама на локалитету Кеверча .Инвестиције за изградњу пристана за charter компаније (барже) у Апатину туристички прихватни комплекс у Бездану као и марина са аква парком у Барачкој предвиђене Мастер планом, усклађене су са Планом изградње марина на Дунаву и Тиси.

Мрежа насеља и јавних служби

Повећање повезаности унутар ФУП изградњом нове и рекон- струкцијом постојеће саобраћајне мреже;

Изградња недостајуће инфраструктуре, посебно канализа- ционе мреже у насељима;

Повећање доступности јавних служби и услуга организовањем мобилних јавних служби: здравствена и социјална заштита, ко- муналне и техничке службе, сервиси, разне услуге;

Развој различитих форми партнерских односа између јавног и и приватног сектора у организовању услуга од јавног интереса израдом заједничких програма и пројеката.

Инфраструктурни системи

Саобраћајна инфраструктура

Прва фаза реализације стратешких определења у домену са- обраћаја била би изградња обилазнице око Бездана, Сомбора и Апатина (као сегмента будућег државног пута I реда бр 18 и бр.17.1 на правцу граница Мађарске односно граница Хрватске око Бездана и Сомбора као и ДП бр.101 око Апатина (на правцу Сомбор - Богојево).

Друга Фаза изградње подразумева реконструкцију постојећих државних путева према економским критеријумима cost - benefit, као и реконструкција општинске путне мреже уз квалитетније одржавање.

Трећа фаза реализације би била реконструкција железнице (приоритет пруга Сонта - Апатин), станичних терминала у Без- дану, Сомбору и Апатину.

Водопривредна инфраструктура:
Ревитализација хидролошког режима Резервата

Потребно је решавати укупну хидролошку ситуацију, чему је предуслов Студија ревитализације хидролошког режима Резер- вата, иза које треба да следе пројекти хидротехничких радова. У ту сврху ће бити потребна хидролошка и друга осматрања. Због тога ће овај задатак имати дугорочнији карактер. Паралелно са наведеним радовима односно након њиховог извођења реализо- ваће се и програм ургентног прочишћавања и уређивања замуље- них канала - према потребама и могућностима, пројекат устано- вљавања и ревитализације биолошке разноврсности, и пројекат праћења стања и утврђивања утицаја изведених радова на био- лошку разноврсност.

У погледу комуналне инфраструктуре по насељима у обухвату Просторног плана, као приоритет се издваја побољшање водосна- бдевања насеља, проширењем капацитета постојећих водозахва- та, и изградња канализационих система и система за пречишћа- вање и у осталим насељима у обухвату Просторног плана, затим решавање питања водоснабдевања и одвођења вода на туристич- ким локалитетима.

Електроенергетска инфраструктура

Супституција дела конвенционалне енегије енергијом из оно- вљивих извора;

Реконструкција и ревитализација постојеће електроенегетске мреже;

Изградња преносне електроенергетске мреже за прекогранич- но повезивање са суседним државама.

Електронска комуникациона инфраструктура

Изградње оптичких каблова, тј. широкопојасне мреже за омо- гућавање коришћења инернета, информационих система и ради- одифузних услуга радио и ТВ;

Потпуна дигитализација електронског комуникационог систе- ма, тј. замена свих аналогних крозбар централа са електронским централама;

Реконструкције и проширење приступне мрежа у свим насељи- ма, према потребама корисника са тенденцијом преласка на под- земне разводне мреже, како не би представљала „уско грло“ за омогућавање и коришћење мултимедијалних сервиса;

Замена двојничких прикључака са директним прикључцима;

Већа понуда ISDN прикључака (примарних и базних) као и других сервиса које омогућују квалитетни дигитални системи;

Заштита непокретних културних добара

Израда програма конзервације, рестаурације и ревитализације непокретних културних добара на подручју Просторног плана, са утврђивањем приоритета и фаза реализације;

Утврђивање евидентираних непокретних културних добара за заштићена културна добра;

Укључивање културног наслеђа у туристичку понуду и пре- зентацију.

Заштита и унапређење животне средине

Прелазак на систем регионалног депоновања комуналног отпа- да и систем кафилерија у поступку нешкодљивог одлагања ани- малног отпада;

Забрана неадекватног одлагања комуналног отпада, санација и рекултивација свих деградираних површина (депонија и шљун- кара), а посебно неуређених депонија на територији коју обухвата Плана.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем под- ручја у обухвату Плана, заснивање се на развојно-управљачким документима, изворима финансирања, стимулативним полити- кама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско- маркентишкој, истраживачкој и другим подршкама.

Средства за финансирање приоритетних пројеката просторног уређења, обезбедиће се из буџета и других извора финансирања - буџета АП Војводине, општине Сомбор и Апатин, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзо- ра, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју које обухвата План.

Надлежност за издавање локацијске, грађевинске и употребне
дозволе

Надлежност за издавање локацијске, грађевинске и употребне дозволе дефинисана је Законом о планирању и изградњи.

Чланом 133. став 2. Закона утврђени су објекти за које грађе- винску дозволу издаје министарство надлежно за послове грађе- винарства, а чланом 134. став 1. Закона је поверено је аутономној покрајини издавање грађевинских дозвола за изградњу објеката одређених у члану 133, када се они у целини граде на територији аутономне покрајине. Чланом 134. став 2. Закона, издавање грађе- винских дозвола за изградњу свих других објеката, који нису од- ређени у члану 133. Закона, поверено је јединицама локалне са- моуправе.

У складу с наведеним, грађевинску дозволу за изградњу обје- ката у границама заштите заштићеног природног добра од изу- зетног значаја, за објекте који се у целини граде на територији ау- тономне покрајине, издаје надлежни орган Аутономне Покрајине Војводине. Грађевинску дозволу за изградњу објеката у граница- ма заштите заштићеног природног добра од изузетног значаја за остале објекте издаје министарство надлежно за послове грађе- винарства. Изузетно, грађевинску дозволу за изградњу породич- них стамбених објеката, пољопривредних и економских објеката и њима потребних објеката инфраструктуре, који се граде у сели- ма, а који се налазе у границама заштите заштићеног природног добра од изузетног значаја, издаје надлежни орган јединице ло- калне самоуправе, у складу са чланом 133. став 2. тачка 9. Закона.

На осталом простору који је обухваћен ППППН, грађевинске дозволе издаје јединица локалне самоуправе.

Орган надлежан за издавање грађевинске дозволе, надлежан је и за издавање локацијске, односно употребне дозволе, што је ре- гулисано чланом 54, односно чланом 158. став 2. Закона.

На основу члана 35. став 2. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/2009, 81/2009 - исправка, 64/2010 УС и 24/2011) и члана 34. став 1. алинеја 5. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 27. фебруара 2012. године, донела је

Одлуку о доношењу просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2X400 KV ТС "Панчево2" - граница Румуније

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2012 од 27.2.2012. године.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2x400 kV ТС "Панчево2" - граница Румуније (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом разрађују се начела просторног уређења, утврђују циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје инфраструктурног коридора далековода на деловима територија Града Панчева и општина Ковин, Алибунар, Вршац и Бела Црква.

Члан 3.

Просторни план садржи текстуални и графички део.

Графички део чине рефералне карте и то: референтна карта 1 - Посебна намена простора; референтна карта 2 - Инфраструктурни системи, заштита

животне средине и природних и културних добара, и референална карта 3 - Карта спровођења.

Графички део - референалне карте Просторног плана из става 2. израђују се у 11 примерака, и оверава их својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 4.

Саставни део Просторног плана чини Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2x400 kV ТС "Панчево2" - граница Румуније на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2x400kV ТС "Панчево2" - граница Румуније на животну средину се састоји из текстуалног дела и графичког прилога.

Графички прилог из става 2. овог члана израђује се у 11 примерака, и оверава га својим потписом овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Графички део просторног плана - референалне карте из члана 3. став 2. ове одлуке, чувају се трајно у Скупштини АП Војводине (један комплет), Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине (два комплета), Министарству животне средине, рударства и просторног планирања (један комплет), Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију АП Војводине (један комплет), Граду Панчеву (један комплет), општини Ковин (један комплет), општини Алибунар (један комплет), општини Вршац (један комплет), општини Бела Црква (један комплет) и ЈП Завод за урбанизам Војводине Нови Сад (један комплет).

Документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију АП Војводине.

Члан 6.

Право на непосредан увид у Просторни план, текстуални и графички део, имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања.

Члан 7.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти ускладиће се са одредбама ове одлуке на начин утврђен Просторним планом.

Планови и програми развоја који се доносе по посебним пропи- сима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни планови јединица локалне самоуправе, урбанистички планови и пројекти, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности са овом одлуком.

Члан 8.

Текстуални део Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2x400kV ТС "Панчево2" - граница Румуније објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Просторни план се у целости објављује у електронском облику и доступан је путем интернета.

Члан 9.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35 - 2/12

Нови Сад, 27. фебруар 2012. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
проф. др Бранислава Белић, с.р.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРНИ КОРИДОР ЗА ДАЛЕКОВОД 2Х400kV ТС “ПАНЧЕВО 2”-ГРАНИЦА РУМУНИЈЕ

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ПРАВНИ ОСНОВ

Изради Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2Х400kV ТС “Панчево 2”- граница Румуније (у даљем тексту: Просторни план) приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2Х400kV ТС “Панчево 2” - граница Румуније (“Службени лист АПВ”, број 5/11). Саставни део ове Одлуке је и Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2Х400kV ТС “Панчево 2”-граница Румуније на животну средину (‘’Службени лист АПВ’’, бр.5/11).

Концепт Просторног плана је усвојен на Комисији за стручну контролу планских докумената Извештајем о извршеној стручној контроли Концепта Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2Х400kV ТС “Панчево 2”-граница Румуније бр. 130-06-206/2011, од 26.08.2011. године.

Садржина Просторног плана дефинисана је чланом 22. Закона о планирању и изградњи (‘’Службени гласник РС’’, бр. 72/09, 81/09- исправка, 64/10УС и 24/11) и чланом 11. тачка 6. и члановима 1318. Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената (‘’Службени гласник РС’’, бр. 31/10, 69/10 и 16/2011).

Просторни план је израђен у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената, као и другим законским и подзаконским актима који регулишу ову област.

У складу са Законом о планирању и изградњи и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину (‘’Службени гласник Републике Србије’’, бр. 135/04 и 88/10), Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за далековод 2Х400kV ТС “Панчево2”- граница Румуније на животну средину је саставни део овог Просторног плана.

Приликом израде Просторног плана испоштоване су одредбе релевантних закона и подзаконских аката и то:

- Закон о планирању и изградњи (‘’Службени

гласник РС'', бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10 УС и 24/11)

- Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020 године ("Службени гласник РС", бр. 88/10);
- Закон о енергетици (''Службени гласник РС'', бр. 57/11 и 80/11-исправка);
- Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гла- сник РС", бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09);
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10);
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93- др.закон, 67/93-др.закон, 48/94 -др.закон, 54/96, 101/05- др.закон одредбе чл.81 до 96);
- Закон о јавним путевима ("Службени гласник РС", бр. 101/05 и 123/07);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима (''Службе- ни гласник РС'', бр. 41/09, 53/10);
- Закон о железници ("Службени гласник РС", бр. 18/05);
- Закон о пловидби и лукама на унутра-шњим водама (''Службени гласник РС'', бр. 73/10);
- Закон о ваздушном саобраћају (''Службени гласник РС'', бр. 73/10, 57/11);
- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09 - др.закон, 43/11УС)
- Закон о стратешкој процени утицаја на жи-вотну средину (''Службени гласник РС'',

бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину (''Службе- ни гласник РС'', бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађи- вања животне средине (''Службени гласник РС'', бр. 135/04);
- Закон о заштити ваздуха (''Службени гласник РС'', бр. 36/09);
- Закон о заштити од буке у животној средини (''Службе- ни гласник РС'', бр. 36/09 и 88/10)
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења (“Службени гласник РС”, бр. 36/09);
- Закон о безбедности и здрављу на раду (''Службени гла- сник РС'', број 101/05);
- Закон о експропријацији (''Службени гласник РС'', бр. 53/95, 23/01-УС, ''Службени лист СРЈ'' 16/01-УС, ''Службени гласник РС'',бр. 20/09);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима (''Служ- бени гласник РС'', број 88/11)
- Закон о геолошким истраживањима (''Службени гла- сник РС'', број 44/95 и 101/05-др.закон - престао да важи осим члана 38.став 3. који престаје да важи 31.12.2013.
- Закон о електронским комуникацијама (''Службени гла- сник РС'', бр. 44/10);
- Закон о културним добрима (''Службени гласник РС'', бр. 71/94, 52/11-др.закон и 52/11-др. закон);
- Закон о шумама (''Службени гласник РС'' бр. 30/10);
- Закон о шумама (''Службени гласник РС'' бр.46/91,83/92, 53/93-др.закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др.закон, 48/94-др.закон, 54/96, 101/05-др.закон одредбе чл.9 до 20);
- Закон о заштити природе (''Службени гласник РС'', бр. 36/09, 88/10,91/10-исправка);
- Закон о дивљачи и ловству (“Службени гласник РС”, бр. 18/10);
- Закон о ванредним ситуацијама (“Службени гласник РС “, бр. 111/09);
- Закон о одбрани (''Службени гласник РС'', бр. 116/07, 88/09, 88/09-др.закон, 104/09-др.закон);
- Закон о заштити од пожара (''Службени гласник РС'', бр. 111/09);
- Закон о државном премеру и катастру (''Службени гла- сник РС'', бр. 72/09 и 18/10);
- Закон о стандардизацији (''Службени гласник РС'', број 36/09);
- Закон о заштити државне границе (''Службени гласник РС'', бр. 97/08);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије (''Службени гласник РС'', бр. 129/07);
- као и други законски и подзаконски акти (правилници, техничке препоруке и интерни стандарди и правилници ЕМС-а и ЕПС-а) који важе у Републици Србији, а који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

Основни разлог за израду и доношење Просторног плана је стварање услова за реализацију националних, републичких, регионалних и локалних интереса на подручју инфраструктурног коридора далековода. Овим Просторним планом разрадиће се начела просторног уређења, утврдити циљеви просторног развоја, организација, заштита, коришћење и намена простора, као и други елементи значајни за подручје инфраструктурног коридора далековода.

Графички део Просторног плана урађен је на основу дигиталне базе који садржи комплетан приказ трасе далековода на катастарским картама, са положајем угаоних стубова далековода на парцелама, планирану намену простора, границе у обухвату Просторног плана, државну, општинске, катастарске, границе заштитне зоне далековода, катастар подземних водова и постојећу и планирану инфраструктуру (саобраћајну, водопривредну, енергетску, електронску комуникациону).

2. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА СА ГРАНИЦАМА ЗАШТИТНОГ КОРИДОРА

2.1. ОБУХВАТ

Слика 1: Обухват Просторног плана

Подручје обухвата Просторног плана се налази на територији АП Војводине, на подручју јужног Баната и обухвата део територије 5 општина, односно 16 катастарских општина.

На територији општине Панчева подручје Просторног плана захвата целе катастарске парцеле, катастарске општине Панчево, Долово, Банатско Ново Село и Старчево укупне површине око 1253,69 ha.

У општини Ковин у обухвату Просторног плана су целе катастарске парцеле катастарске општине Мраморак укупне површине око 35,83 ha.

На територији општине Алибунар подручју Просторног плана припадају целе катастарске парцеле катастарских општина Владимировац, Алибунар, Банатски Карловац и Николинци укупне површине око 837,96 ha.

На територији општине Вршац у обухвату су целе катастарске парцеле катастарске општине Уљма, Влајковац, Ритишево, Потпорањ, Вршац и Војводинци укупне површине око 961,81 ha и на територији општине Бела Црква целе катастарске парцеле катастарске општине Добричево укупне површине око 136,42 ha.

Укупна површина подручја Просторног плана износи око 3225 ha. Површина обухвата је одређена графичким путем.

Планско подручје се простире у североисточном

делу Републике Србије, југоисточном делу АП Војводине, односно јужном и југоисточном Банату. Планирани далековод, односно инфраструктурни коридор полази од трафостанице ТС 400/220/110kV "Панчево 2" кроз територију општине Панчево, затим кроз територију општине Ковин, Алибунар, Вршац и Бела Црква и наставља до границе са Румунијом до крајње тачке на територији Румуније.

Подручје Просторног плана је претежно пољопривредно. Земљиште се користи за пољопривредну производњу. Планирани коридор далековода се у делу налази у, и у близини постојећег коридора 110kV далековода бр.151/2 Панчево 2- Алибунар и бр 151/3 Алибунар-Вршац.

Обухват Просторног плана представља површину под коридором далековода и подручје које је у непосредној физичкој и функционалној вези са коридором са припадајућим чвориштима и местима укрштања са другим инфраструктурним системима, као и подручјима који су у непосредној физичкој и функционалној вези са коридором (заштитни појас и објекти и површине које је неопходно штитити од негативних утицаја коридора), односно утицајним зонама.

Границе су, сагласно одредбама члана 11. Правилника о садржини и изради планских докумената (''Службени гласник РС'', бр. 31/10, 69/10 и 16/11) одређене границама катастарских парцела.

2.2. ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Опис обухвата Просторног плана

Почетна тачка обухвата Просторног плана се налази на тромеђи пута, парцела 13995/1, парцела 13246/2 и парцела 13235/4 у катастарској општини Панчево.

Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу парцеле 13235/4, пресеца канал, парцела 14016 и обухватајући парцелу 13242/2 долази до тромеђе канала, парцела 14016, парцела 13228/1 и парцела 13242/2.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати северну међу канала, парцела 14016 до тромеђе парцела канала, парцела 14016, пута парцела 13995/3 и парцеле 13511/3, а затим мења правац ка истоку и пратећи јужну међу пута, парцела 13995/3 и јужну међу Баваништанског пута, парцела 13994/1 и пресецајући реку Надел долази до четвороме ђе реке Надел, парцеле 13924 и 331/3, Доловачког пута парцела 14002/1 и државног пута I реда бр.24, парцела 4731 (КО Старчево).

Од четвороме ђе граница наставља у правцу севера и прати источну међу реке Надел, парцела 13924 до тромеђе реке Надел парцела 13924, пољског пута парцела 12721 и парцеле 12719/5.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока и прати северну међу пољског пута, парцела 12721 до тромеђе пољских путева, парцеле 12721, 12719/2 и парцеле 12719/2, мења правац ка северу и прати источну међу пољских путева, парцеле 12719/2 и 12720 до тромеђе пољских путева, парцеле 12720, 12705 и парцеле 12719/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока и прати јужну међу пољског пута, парцела 12705 до тромеђе пољских путева, парцеле 12705 и 12712, мења правац ка северу, пресеца пољски пут, парцела 12705 и пратећи источну међу пољског пута, парцела 12700 долази до тромеђе пољских путева, парцеле 12700, 13990 и парцеле 12701.

Од тромеђе граница у правцу истока прати јужну међу пољског пута, парцела 13990, пресеца пољски пут, парцела 13983 и наставља у правцу севера пратећи његову источну међу до тромеђе пољских путева, парцеле 13983, 10596/2 и парцеле 10596/3, где мења правац ка истоку и пратећи северну међу парцела 10596/3, 10602/1, 10603 и 10596/1 и пресецајући пољски пут, парцела 14006/2 долази до границе катастарских општина Панчево и Долово, где мења правац ка југу и пратећи границу катастарских општина Панчево и Долово долази до тромеђе пољског пута, парцела 12086 (КО Долово), парцеле 12131 (КО Долово) и границе катастарских општина Панчево и Долово.

Од тромеђе граница у правцу североистока прелази у катастарску општину Долово и прати источну међу пољског пута, парцела 12086 до тромеђе пољског пута и парцела 12110 и 12111, пресеца пољски пут, наставља у истом правцу пратећи северну међу пољског пута, парцела 12086 до тромеђе пољског пута и парцела 12054/3 и 12055/1.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати западну међу парцеле 12055/1 до тромеђе пољског пута, парцела 12022, парцела 12054/3 и 12055/1, мења правац ка североистоку и пратећи јужну међу пољских путева, парцела 12022 и 11652, долази до тромеђе пољског пута, парцела 11652, парцела 11634/2 и 11635/1, пресеца пут и у истом правцу прати његову северну међу до тромеђе пољског пута, парцела 11652, парцела 11671 и 11672/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати источну међу парцеле 11671 до тромеђе пољског пута, парцела 11707, парцела 11671 и 11672/1, где мења правац ка североистоку и прати јужну међу пољског пута, парцела 11707, пресеца пољски пут, парцела 9013 и даље ка североистоку прати северну међу пољског пута, парцела 9091 до тромеђе пољског пута и парцела 9020 и 9021, мења правац ка северозападу, прати западну међу парцеле 9021 до тромеђе пољског пута, парцела 9014, парцела 9020 и 9021.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и прати јужну међу пољског пута, парцела 9014 до тромеђе пута и парцела 9066 и 9067/1, пресеца пут и пратећи источну међу парцеле 8954 долази до тромеђе парцела 8953/4 и 8954 и границе катастарских општина Долово и Банатско Ново Село.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и прати границу катастарских општина Долово и Банатско Ново Село до тромеђе парцела 8897/1 и 8897/2 и границе катастарских општина Долово и Банатско Ново Село.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прелази у катастарску општину Банатско Ново Село и пратећи западну међу парцеле 6532/1 долази до тромеђе пољског пута, парцела 6525 и парцела 6531 и 6532/1, мења правац ка североистоку и пратећи јужну међу пољског пута, парцела 6525 до тромеђе пољског пута и парцела 6592/1 и 6593, пресеца пут и даље ка северозападу прати источну међу пољског пута, парцела 7021 до тромеђе пута и парцела 6904 и 6905/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и прати северну међу парцеле 6904, пресеца пољски пут, парцела 6897 и даље ка северозападу прати источну међу пољског пута, парцела 6897 до тромеђе пута и парцела 6886/2 и 6887/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и прати северну међу парцеле 6887/1, пресеца пољски пут, парцела 6794 и даље ка северозападу прати источну међу пољског пута, парцела 6794 и парцела 6674 и 6675.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну међу парцеле 6674, пресеца пољски пут, парцела 6653, наставља у правцу северозапада,

прати његову источну међу до тромеђе пута и парцела 8005 и 8006, мења правац ка североистоку и пратећи северну међу парцеле 8006 долази до тромеђе пољског пута, парцела 8035 и парцела 8005 и 8006, пресеца пут и даље ка северозападу прати његову источну међу до тромеђе пута и парцела 8079 и 8080.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока прати северну међу парцеле 8079 и долази до тромеђе парцела 8079 и 8080 и границе катастарских општина Банатско Ново Село и Владимировац.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати границу катастарских општина Банатско Ново Село и Владимировац до тромеђе парцела 7419 (КО Владимировац) и 7420 (КО Владимировац) и границе катастарских општина.

Од тромеђе граница у правцу североистока прелази у катастарску општину Владимировац, прати северну међу парцеле 7419 и пресецајући пољски пут, парцела 7390 долази до тромеђе пута и парцела 7345 и 7346, мења правац ка северозападу, прати источну међу пута до тромеђе пољског пута, парцела 7390 и парцела 7341 и 7342.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну међу парцеле 7342, пресеца пољски пут, парцела 7232, мења правац ка северозападу и пратећи источну међу пута долази до тромеђе пољског пута, парцела 7232 и парцела 7133/1 и 7134, скреће ка североистоку, прати северну међу парцеле 7133/1 и пресецајући пољски пут, парцела 7081 долази до тромеђе пољског пута, парцела 7081 и парцела 7026 и 7027.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати источну међу пута до тромеђе пута и парцела 7020 и 7021, мења правац ка североистоку, прати северну међу парцеле 7021 и пресецајући пољски пут, парцела 6953 долази до тромеђе пута и парцела 6887 и 6888, скреће ка северозападу и пратећи источну међу пута долази до тромеђе пута и парцела 6892 и 6893.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати северну међу парцеле 6892, пресеца пољски пут, парцела 6821, мења правац ка северозападу, прати источну међу пута до тромеђе пољског пута, парцела 6821 и парцела 6758 и 6759, скреће ка североистоку и пратећи северну међу парцеле 6759 долази до тромеђе пољског пута, парцела 6707 и парцела 6758 и 6759.

Од тромеђе граница у правцу северозапада пресеца пут и пратећи његову источну међу долази до тромеђе пута и парцела 6662 и 6663, мења правац ка североистоку, прати северну међу парцеле 6662, пресеца пољски пут, парцела 6603 и његовом источном међом у правцу северозапада долази до тромеђе пута и парцела 6593 и 6594, где скреће ка североистоку и пратећи северну међу парцеле 6593 долази до тромеђе пољског пута, парцела 6508 и парцела 6593 и 6594.

Од тромеђе граница у правцу северозапада пресеца пољски пут, парцела 6608, мења правац ка северозападу, прати источну међу пута до тромеђе пута и парцела 6434/3 и 6434/4, скреће ка североистоку, прати северну међу парцеле 6434/4, пресеца пољски пут, парцела 6432 и наставља у правцу северозапада пратећи источну међу пољских путева, парцеле 6432 и 6076, до тромеђе пољског пута, парцела 6076 и парцела 6071 и 6072.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати северну међу парцеле 6072 до тромеђе пољског пута, парцела 5957 и парцела 6071 и 6072, пресеца и мења правац ка северозападу и пратећи источну међу пољског пута долази до тромеђе пута, парцела 5957 и парцела 5890/1 и 5890/2, скреће ка североистоку, прати северну међу парцеле 5890/1 до тромеђе пољског пута, парцела 5886 и парцела 5890/1 и 5890/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати западну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 5890/11 и 5890/12, мења правац ка североистоку, пресеца пољски пут и парцеле 5803 и 5619 и долази до пољског пута, парцела 5618/1, скреће ка југоистоку и дужином од око 115 m долази до тромеђе пољског пута, парцела 5618/1, парцеле 5619 и границе катастарских општина Владимировац и Мраморак.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и прати границу катастарских општина Владимировац и Мраморак и границу катастарских општина Владимировац и Алибунар до тромеђе пољског пута, парцела 5191 и 5189 и границе катастарских општина Владимировац и Алибунар, обухвата парцеле 5184, 5185, 5186, 5187, 5188 и 5189 у катастарској општини Владимировац и наставља даље у правцу северозапада пратећи границу катастарских општина Владимировац и Алибунар до тромеђе парцела 5169 и 5170 (КО Владимировац) и границе катастарских општина Владимировац и Алибунар.

Од тромеђе граница у правцу североистока улази у катастарску општину Алибунар, прати северну међу парцела 5561/1, 5561/4 и 5561/3 долази до тромеђе пута, парцела 4936 и парцела 5561/3 и 5562/1, мења правац ка северозападу, пресеца пут, парцела 4936 и наставља у правцу северозапада и прати источну међу пољског пута, парцела 5495 до тромеђе пољског пута и парцела 5582 и 5583.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну међу парцела 5582, 5664/16, 5786/25, 6665 и 6653 и долази до тромеђе пољског пута, парцела 6576 и парцела 6652 и 6653, мења правац ка југозападу, прати западну међу пољског пута 6576 до тромеђе пута и парцела 6655 и 6656, пресеца пут и даље ка североистоку прати северну међу парцеле 6495 до четворомеђе пута, парцела 6491/2, пољског пута, парцела 6431/1 и парцела 6494 и 6495.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу пута, парцела 6491/2 до тромеђе пута, парцела 6491/2, пољског пута, парцела 5913/2 и парцеле 6492, мења правац ка североистоку, пресеца пут и наставља ка југоистоку и прати источну међу пољског пута, парцела 4266 и долази до тромеђе пута и парцела 4243/1 и 4243/2, скреће ка североистоку и прати северну међу парцеле 4243/1 до тромеђе пољског пута, парцела 4113 и парцела 4243/1 и 4243/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока, прати западну међу пољског пута, парцела 4113 до тромеђе пута и парцела 4230/1 и 4230/2, мења правац ка североистоку, пресеца пут и северну међу парцеле 4094 до тромеђе пољског пута, парцела 4043 и парцела 4093 и 4094, где скреће ка југоистоку и прати западну међу пута до тромеђе пољског пута, парцела 4043 и парцела 4117 и 4118.

Од тромеђе граница у правцу североистока пресеца пут, прати северну међу парцеле 3976/7 до тромеђе пољског пута, парцела 3940 и парцела 3971 и 3972, мења правац ка североистоку, пресеца пут и прати северну међу парцеле 3908/2 до тромеђе пољског пута, парцела 3823 и парцела 3908/1 и 3908/2, скреће ка југоистоку и пратећи западну међу пољског пута долази до тромеђе пољског пута и парцела 3920/3 и 3921.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, пресеца пут, прати северну међу парцеле 3687 до тромеђе пољског пута, парцела 3669 и парцела 3687 и 3688, мења правац ка југоистоку и прати западну међу пута до тромеђе пута и парцела 3672/2 и 3673/1, скреће ка североистоку, пресеца пут, прати северну међу

парцеле 3665 долази до тромеђе пољског пута, парцела 3667 и парцела 3664 и 3665, а потом у правцу југоистока пратећи западну међу пута долази до тромеђе пољског пута, парцела 3667, парцеле 3666/2 и границе катастарских општина Алибунар и Банатски Карловац.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати границу катастарских општина Алибунар и Банатски Карловац до тромеђе пољског пута, парцела 4702 (КО Банатски Карловац), парцеле 3662 (КО Банатски Карловац) и границе катастарских општина Алибунар и Банатски Карловац.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прелази у катастарску општину Банатски Карловац, прати источну међу пољског пута, парцела 4702 до тромеђе пута и парцела 3662 и 3716, мења правац ка североистоку, прати северну међу парцеле 3716, пресеца пољски пут, парцела 3661 до тромеђе пута и парцела 3654/3 и 3655, скреће ка југоистоку и пратећи источну међу пута долази до тромеђе пута и парцела 3647/1 и 3647/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати северну међу парцеле 3647/1, пресеца пољски пут и долази до тромеђе пољског пута, парцела 3625 и парцела 3594/41 и 3594/2, мења правац ка југоистоку и прати источну међу пута до тромеђе пута и парцела 3604 и 3605/1, скреће ка североистоку, прати северну међу парцеле 3605/1 и пресецајући пут долази до тромеђе пољског пута, парцела 3577 и парцела 3547 и 3548.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока, прати источну међу пута до тромеђе пута и парцела 3539 и 3540, мења правац ка североистоку, прати северну међу парцеле 3539, пресеца пољски пут, парцела 3524, скреће ка југоистоку и прати источну међу пута до тромеђе пута и парцела 3520/3 и 3520/4.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну међу парцеле 3520/4, мења правац ка истоку и прати јужну међу пољског пута, парцела 1305, пресеца општински пут, парцела 3440, а затим скреће ка југозападу и пратећи источну међу општинског пута долази до тромеђе општинског пута, парцела 3440, пољског пута, парцела 3293 и парцеле 3239/25.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока, прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 3245 и 3246, мења правац ка североистоку, прати северну међу парцеле 3246 и долази до четворомеђе улице, парцела 880, пољског пута, парцела 841 и парцела 3246 и 3247.

Од четворомеђе граница у правцу истока дужином од 55 m прати јужну међу пута, мења правац ка југоистоку и прати источну међу парцела 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255/1, 3255/2 и 3256, скреће ка североистоку, прати северну међу парцеле 3235/3 и пресецајући пољски пут, парцела 3200 долази до тромеђе пута и пратећи његову источну међу, у правцу југоистока, долази до тромеђе пута и парцела 3183/3 и 3183/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати источну међу парцеле 3183/3, мења правац ка истоку и пратећи јужну међу пољског пута, парцела 3182 долази до тромеђе пута, парцеле 3183/1 и границе катастарских општина Банатски Карловац и Николинци, мења правац ка југу и прати границу катастарских општина Банатски Карловац и Николинци до тромеђе парцела 7448 и 4559 (КО Николинци) и границе катастарских општина Банатски Карловац и Николинци.

Од тромеђе граница у правцу истока прелази у катастарску општину Николинци, прати северну међу парцеле 4559 и даље ка истоку пресеца парцеле 4644, 4776 и 4902 до тромеђе пољског пута, парцела 5045 и парцела 5081/2 и 5082, наставља у правцу истока и прати северну међу парцела 5082 и 5209 до тромеђе пољског пута, парцела 5228 и парцела 5209 и 5210.

Од тромеђе граница у правцу истока пресеца парцеле 5228, 5229/1 и 6238 и даље ка истоку прати северну међу парцеле 6908 до тромеђе пољског пута, парцела 6944 и парцела 6908 и 6909/1, мења правац ка северу, прати западну међу пута до тромеђе пута и парцела 6918 и 6919, скреће ка истоку, пресеца пољски пут, прати северн у међу парцела 6971 и 7079 и пресецајући пољск и пут, парцела 7097 долази до тромеђе пута и парцела 7145 и 7146/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 7149/2 и 7150, мења правац ка истоку, прати северну међу парцеле 7149/2, пресеца пољски пут, парцела 7216, скреће ка северу, прати источну међу пута до тромеђе пута и парцела 7276 и 7277.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати северну међу парцеле 7277, пресеца пољски пут, парцела 7537, мења правац ка северу и прати источну међу пута до тромеђе пута и парцела 7393 и 7394, скреће ка истоку, прати северну међу парцеле 7393, пресеца пољски пут, парц. 7455, у правцу севера прати његову источну међу до тромеђе пута и парцела 7499 и 7500 и границе катастарских општина Николинци и Уљма.

Од тромеђе граница у правцу истока прелази у катастарску општину Уљма, прати северну међу парцеле 7220/2 до тромеђе пољског пута, парцела 7269, мења правац ка северу и пратећи западну међу пута до тромеђе пута и парцела 7222 и 7223, скреће ка истоку, пресеца пољски пут и пратећи северну међу парцеле 7919 долази до тромеђе пољског пута, парцела 7356 и парцела 7918 и 7919.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, прати западну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 7315 и 7316, мења правац ка истоку, пресеца пут, прати северну међу парцела 7391/1, 7391/3 и 7391/4 до тромеђе пољског пута, парцела 7438 и парцела 7391/4 и 7391/6.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока и прати западну међу парцела 7438 и 7439/14, мења правац ка истоку и пратећи северну међу парцеле 7439/14, скреће ка северу и дужином од око 30 m прати западну међу пољског пута, пресеца га и наставља у правцу севера и прати западну међу парцела 7534/23, 7534/24, 7534/25, 7534/26, 7534/27, 7534/28, 7534/29, 7534/30, 7534/31, 7534/32, 7534/33, 7534/34, 7534/35 и 7534/36 и долази до тромеђе државног пута I реда бр.1 9, парцела 8041, пресеца га и даље наставља у правцу севера, прати источну међу пољског пута, парцела 8040 и пресецајући железничку пругу, парцела 8053 долази до тромеђе пруге, пољског пута, парцела 8039 и парцеле 8034/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати северну међу парцеле 8035, пресеца пољски пут, парцела 7925, мења правац ка северу, прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 2784/2 и 2785, скреће ка истоку, прати северну међу парцеле 2784/2 и пресецајући пољски пут долази до тромеђе пољског пута, парцела 2786 и парцела 2716 и 2717/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, прати источну међу пољских путева, парцеле 2786 и 7875 и долази до тромеђе пољских путева, парцела 7875 и 2706 и парцеле 2705, мења правац ка истоку, прати северну међу пољског пута, парцела 2706 и пресецајући пољски пут долази до тромеђе пољског пута, парцела 2693 и парцела 2679/3 и 2679/4.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, прати источну међу пољског пута до тромеђе пута,

парцела 2787 и парцела 2791/1 и 2791/2, пресеца пут и пратећи његову северну међу у правцу истока долази до тромеђе пута и парцела 2803/3 и 2804, скреће ка северу и прати западну међу парцеле 2804 до тромеђе парцела 2803/3, 2804 и 2818.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати јужну међу парцеле 2818, пресеца пољски пут, парцела 2825 и даље ка североистоку прати јужну међу парцеле 2805/1, источну међу парцела 3904/2 и 2904/1 и северном међом парцеле 2903 долази до тромеђе парцела 2903, 2923 и 2924.

Од тромеђе граница у правцу истока обухвата парцелу 2924 и северном међом пољских путева, парцеле 2940 и 2953 долази до тромеђе пољског пута и парцела 2953/5 и 3059 и наставља у правцу истока пратећи јужну међу парцела 2952/6, 2952/10 и 2952/7 и долази до тромеђе парцела 2952/7 и 3072 и границе катастарских општина Уљма и Влајковац.

Од тромеђе граница у правцу севера прелази у катастарску општину Влајковац и прати западну међу парцеле 1578/1, мења правац ка истоку и прати северну међу парцела 1578/1, 1577 и 1573, те источном међом парцеле 1574 у правцу севера долази до тромеђе пољског пута, парцела 3286/3 и парцела 1574 и 1571.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати јужну међу пољског пута, парцеле 3286/3 и 3286/2 до тромеђе пољског пута, парцела 3286/2 и парцела 1548/1 и 1549, мења правац ка југу, прати источну међу парцеле 1549 и 1550/1 до тромеђе пута, парцела 1537 и парцела 1548/1 и 1550/4.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати северну међу пољског пута до тромеђе пута, парцела 1537 и парцела 1545/1 и 1546/1, мења правац ка југу, пресеца пут, прати источну међу парцеле 1546/2, скреће ка истоку и прати северну међу пољског пута, парцела 3285/1 до тромеђе пута, парцела 3259, пољског пута, парцела 3285/1 и парцеле 1536/2.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати западну међу пута, парцела 3259 до тромеђе пута, парцела 3259 и парцела 1531/1 и 1531/2, пресеца пут и наставља у правцу југоистока и прати северну међу пољског пута, парцела 3280/2 до тромеђе пута и парцела 1246 и 1257, скреће ка североистоку и пратећи западну међу парцеле 1246 долази до тромеђе пољског пута, парцела 3278 и парцела 1246 и 1257.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока, дужином од око 350m прати јужну међу пољског пута, пресеца га и наставља у правцу североистока и прати источну међу парцела 1175 до тромеђе пољског пута, парцела 3277 и парцела 1175 и 1176/1, мења правац ка југоистоку и прати јужну међу пољског пута до тромеђе железничке пруге, парцела 1200/1, пољског пута, парцела 3277 и парцела 1200/3, скреће ка југозападу, пресеца пругу и њеном јужном међом долази до тромеђе пруге и парцела 1194/3 и 1195/3.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа, прати источну међу парцеле 1194/3, мења правац ка југоистоку и прати северну међу пољског пута, парцела 3278 до тромеђе пољског пута, парцела 3278, парцеле 1221 и границе катастарских општина Влајковац и Ритишево.

Од тромеђе граница у правцу североистока дужином од око 75m прати границу катастарских општина Влајковац и Ритишево, мења правац ка југоистоку и прелази у катастарску општину Ритишево и прати јужну међу пољског пута, парцела 2947 до тромеђе локалног пута Ритишево - Избиште, парцела 2942, пресеца га и наставља у правцу југоистока и прати јужну међу пољског пута, парцела 2965, пресеца пољски пут, парцела 2977 и долази до тромеђе пољских путева, парцеле 2977 и 2964 и парцеле 1857.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати источну међу пољског пута, парцела 2977 до тромеђе пута, парцела 2977 и парцела 1794 и 1796, мења правац ка југоистоку, прати јужну међу парцеле 1794 и западну међу пољског пута, парцела 2960 до тромеђе пута и парцела 1802 и 1803, пресеца га и наставља у правцу југоистока и прати источну међу пута до четворомеђе пута и парцела 1532/4, 1785 и 1787.

Од четворомеђе граница прати јужну међу парцеле 1532/4 до тромеђе канала и парцела 1774/2 и 1656/1, пресеца канал и прати северну међу парцела 1662 и 1663, пресеца пољски пут, парцела 2985 и парцела 1631/1 и 1631/2 и наставља у правцу југоистока пратећи северну међу парцеле 1631/2 до тромеђе пољског пута, парцела 2984 и парцела 1631/1 и 1631/2.

Од тромеђе граница мења правац ка североистоку, прати западну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 1627 и 1628, пресеца га у правцу југоистока, прати северну међу парцеле 1588/2 до тромеђе пољског пута, парцела 2943 и парцела 1588/2 и 1589, мења правац ка североистоку, прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 1591 и 1592, пресеца пут и наставља у правцу југоистока и прати јужну међу парцеле 1537 до тромеђе парцела 1537 и 1538 и границе катастарских општина Ритишево и Потпорањ.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока, прати границу катастарских општина Ритишево и Потпорањ и дужином од око 480m прати границу катастарских општина Потпорањ и Вршац, у правцу североистока прелази у катастарску општину Вршац, пресеца пољски пут, парцела 27406 и долази до тромеђе пољских путева, парцеле 27406 и 27386 и парцеле 26096.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати северну међу парцеле 26096, пресеца пут, парцела 27405 и наставља у правцу југоистока пратећи северну међу парцела 26099, 26102 и 26109 до тромеђе железничке пруге, парцела 26121/14 и парцела 26108 и 26109, пресеца пругу и наставља у правцу југа и прати источну међу железничке пруге до тромеђе пруге и парцела 26121/11 и 26121/12.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати северну међу парцеле 26121/11, пресеца државни пут II реда, бр.126, парцела 27383 и даље ка истоку прати северну међу парцела 26194 и 26213 до тромеђе пољског пута, парцела 27403 и парцела 26211 и 26213, мења правац ка југу и прати западну међу пољског пута, пресеца канал, парцела 27571 и долази до тромеђе канала, пољског пута, парцела 27411 и парцеле 26268.

Од тромеђе граница у правцу истока обухвата парцеле 26289 и 26288 и дужином од око 1050 m прати северну међу пољског пута, парцела 27411, пресеца га и наставља у правцу југа пратећи западну међу пољског пута, парцела 26834, пресеца пољски пут, парцела 27397 и источном међом пољског пута у правцу југоистока долази до тромеђе пољских путева, парцеле 27397 и 26872 и парцеле 26871.

Од тромеђе граница у правцу југоистока обухвата парцеле 26870 и 26871 и пресецајући пољски пут долази до границе катастарских општина Вршац и Војводинци, мења правац ка североистоку и дужином од око 260m прати границу катастарских општина Вршац и Војводинци, скреће ка југоистоку и прелази у катастарску општину Војводинци и прати јужну међу пољског пута, парцела 4487 до тромеђе пољског пута и парцела 3232 и 3233, пресеца пут и његовом северном међом долази до тромеђе пута и

парцела 3278 и пољског пута, парцела 4488.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати западну међу пољског пута, парцела 4488 до тромеђе пољских путева, парцеле 4488 и 4489 и парцеле 3278, мења правац ка југоистоку, прати јужну међу пољског пута, парцела 4489 до тромеђе пољског пута и парцела 3285 и 3286, скреће ка југозападу и пратећи источну међу парцела 3285 и 3284 до тромеђе канала, парцела 3226/1 и парцела 3284 и 3287, пресеца канал и његовом јужном међом у правцу југоистока долази до тромеђе канала, парцела 3226/3 и парцела 3101/2 и 3101/3.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока и прати западну међу парцеле 3101/2, пресеца пут, парцела 4482 и даље ка југоистоку прати северну међу парцеле 2713 до тромеђе пољског пута, парцела 4463 и парцела 2713 и 2714, у правцу североистока прати западну међу пута до тромеђе пута и парцела 2714 и 2715, пресеца пут и наставља у правцу југоистока, прати северну међу парцеле 2490/2, пресеца пољски пут, парцела 4462 и скреће ка североистоку и прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 2375/1 и 2375/2.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати северну међу парцеле 2375/1, пресеца пољски пут, парцела 4457, наставља у истом правцу и прати северну међу парцеле 2353/1, пресеца пут, парцела 4456 и пратећи северну међу парцела 2342, 2341, 2340, 2339, 1487, 1488 и 1484 и долази до четворомеђе парцела 1478, 1483 и 1470 и пута, парцела 4435.

Од четворомеђе граница наставља у правцу југоистока и прати западну међу пута до тромеђе пута и парцела 924 и 925, пресеца пут и наставља у правцу југоистока и пратећи источну међу пута, парцела 4435 до тромеђе пута и парцела 662 и 663.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати северну међу парцеле 663 до тромеђе парцела 662 и 663 и реке Караш (граница катастарских општина Војводинци и Добричево), мења правац ка југу и дужином од око 450m прати границу катастарских општина Војводинци и Добричево, скреће ка југоистоку и прелази у катастарску општину Добричево и долази до четворомеђе пољског пута, парцела 1579 и парцела 413, 414 и 415.

Од четворомеђе граница наставља у правцу југоистока, прати западну међу пољског пута, парцела 1579, пресеца пољски пут, парцела 1580 и његовом јужном међом долази до тромеђе пута и парцела 403 и 404/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа прати западну међу парцеле 403, мења правац ка североистоку, прати северну међу пољског пута, парцела 1581 до пољског пута, парцела 386, наставља у правцу североистока и пратећи јужну међу пољског пута, парцела 1581 до тромеђе пута и парцела 354 и 355/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати источну међу парцеле 354 до пута, парцела 1382/3, мења правац ка североистоку и прати северну међу пута до канала, парцела 1582/3, прелази на јужну међу пута, пресеца канал и наставља у правцу североистока и прати јужну међу пута, парцела 1582/1 до тромеђе пута, пољског пута, парцела 611 и парцеле 610/1.

Од тромеђе граница нставља у правцу југоистока, прати западну међу пољског пута, парцела 611, мења правац ка североистоку и западном међом пута, парцела 1605/2 долази до државне границе Републике Србије и Републике Румуније, скреће ка југоистоку и дужином од око 680 m прати државну границу са Румунијом, мења правац ка југозападу и пресецајући парцеле 1583, 614 и 1584 долази до тромеђе пољских путева, парцеле 1584 и 616 и парцеле 615/2 и наставља у правцу југозапада и прати западну међу пољског пута, парцела 616 до тромеђе пољских путева, парцеле 616 и 1586 и парцеле 615/1.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати северну међу пољског путева, парцеле 1586 и 1605/5, мења правац ка југозападу и пратећи западну међу пута, парцела 1605/5 долази до тромеђе пута и парцела 800 и 801, скреће ка северозападу и прати јужну међу парцела 800, 811/12, 811/10, 811/9 и 817 и долази до тромеђе пољског пута, парцела 823 и парцела 816/2 и 817.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати источну међу пољског пута, парцела 823 до тромеђе пута и парцела 821/1 и 821/2, мења правац ка југозападу, пресеца пољски пут и северном међом парцеле 827 долази до пољског пута, парцела 1892, скреће ка северозападу, прати источну међу пољског пута и пресецајући пут долази до тромеђе пута, парцела 1582 и парцела 343/1 и 343/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, прати северну међу пута до тромеђе улице ЈНА, парцела 57, пољског пута, парцела 1879 и парцеле 60, мења правац ка северозападу и прати источну међу пољског пута до тромеђе пољских путева, парцела 1879 и 1581 и парцеле 411, скреће ка југозападу, пресеца пољски пут, парцела 1879 и пратећи северну међу парцеле 319 долази до тромеђе парцела 310, 311 и 319.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати западну међу парцеле 311 до пољског пута, парцела 298, мења правац ка југозападу, прати јужну међу пољског пута до локалног пута Војводинци - Добричево, парцела 1604, а затим у правцу северозапада прати западну међу парцеле 278, пресеца парцелу 277 и реку Караш и долази до границе катастарских општина Добричево и Војводинци, скреће у правцу југозапада и дужином од око 140m прати границу катастарских општина Добричево и Војводинци, прелази у катастарску општину Војводинци и у правцу севера прати локални пут, Војводинци - Добричево, парцела 4435 до тромеђе пута и парцела 740 и 743.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, обухвата парцеле 739 и 740, прати јужну међу парцела 920, 921 и 929/2, скреће ка северу и прати западну међу парцела 929/2, 929/1, 928 и 927, мења правац ка северозападу и прати јужну међу парцела 1210/1, 1215, 1468, 1465 и 1464, а затим у правцу севера прати источну међу пољског пута, парцела 1598, пресеца га и у правцу северозапада прати јужну међу парцела 1500 и 1499 до тромеђе парцела 1499, 1500 и 2338.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада прати северну међу парцеле 2338, пресеца пут, парцела 4456 и даље у истом правцу прати северну међу парцеле 2337, 2387/1 и 2486/2 до пољског пута, парцела 4463, пресеца га и наставља у правцу северозапада и прати северну међу парцеле 2502 и 2503 до пољског пута, парцела 4469, пресеца и даље ка северозападу прати северну међу парцеле 2706 до тромеђе пута, парцела 4482 и парцела 2706 и 2707.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, пресеца пут и прати северну међу пољског пута, парцела 3074 до тромеђе пољског пут, парцела 3074, парцеле 3028 и границе катастарских општина Војводинци и Вршац.

Од тромеђе граница дужином од око 275m у правцу североистока прати границу катастарских општина Војводинци и Вршац, скреће у правцу

северозапада, прелази у катастарску општину Вршац и прати северну међу пољског пута, парцела 27416, пресеца пољски пут, парцела 27397, мења правац ка југозападу и пратећи западну међу пољског пута долази до тромеђе пољског пута и парцела 26898 и 26899.

Од тромеђе граница у правцу севера обухвата парцелу 26898, у правцу запада прати јужну међу пољског пута, парцела 26467, мења правац ка југу, прати источну и јужну међу пољског пута, парцела 27413 и наставља у правцу запада и прати јужну међу пољског пута, парцела 26260 до тромеђе пољских путева, парцеле 26260 и 27412 и парцела 26911.

Од тромеђе граница пресеца пољски пут, парцела 27412 и наставља у правцу севера пратећи западну међу пољског пута, парцела 27412 до тромеђе пута и парцела 26263 и 26264, мења правац ка западу, прати јужну међу парцеле 26264, 26265, 26217 и источном међом пољског пута, парцела 26210 у правцу југозапада долази до тромеђе државног пута II реда, бр 126, парцела 27383, пољског пута, парцела 26210 и парцела 26219.

Од тромеђе граница у правцу запада пресеца државни пут, прати јужну међу парцеле 26121/7, пресеца пут, парцела 26121/14 и железничку пругу, парцела 27430, а затим према југу прати западну међу пруге до тромеђе пруге и парцела 26111 и 26112, мења правац ка западу и пратећи јужну међу парцела 26111 и 27409 долази до тромеђе пољских путева, парцеле 27409 и 27406 и парцеле 26110.

Од тромеђе граница пресеца пољски пут, парцела 27406 и у правцу северозапада дужином од око 1500 m прати границу катастарских општина Вршац и Потпорањ, у правцу југозапада прелази у катастарску општину Потпорањ и прати северну међу пута, парцела 1026 до тромеђе путева, парцеле 1026 и 1024 и парцеле 308.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, дужином од око 750m прати источну међу пољског пута, парцела 1024, пресеца га у правцу југозапада и прати јужну међу парцеле 231/3 до пољског пута, парцела 1023, мења правац ка северозападу и пратећи источну међу пољског пута долази до границе катастарских општина Потпорањ и Ритишево, прелази у катастарску општину Ритишево, прати западну међу парцеле 1541, пресеца пољски пут, парцела 2943 и даље ка северозападу прати западну међу парцеле 1582 до тромеђе пољског пута, парцела 2984 и парцела 1581 и 1582.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 1578 и 1579, мења правац ка северозападу, прати јужну међу парцела 1636, пресеца канал, парцела 1531/4 и даље ка северозападу прати северну међу пољског пута, парцела 2963 до пута, парцела 2960, пресеца га и прати јужну међу пољског пута, парцела 2964 до тромеђе пољског пута и парцела 1832 и 1833.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, прати западну међу парцеле 1832 до пољског пута, парцела 2978, мења правац ка северозападу и прати северну међу пољских путева, парцеле 2978 и 2977 до тромеђе пута, парцела 2942, пољског пута, парцела 2977 и парцеле 2235, пресеца пут, парцела 2942 и даље ка северозападу прати северну међу пољског пута, парцела 2945 до тромеђе пољског пута и парцела 2372 и 2373.

Од тромеђе граница у правцу југозапада пресеца пољски пут и прати западну међу парцеле 2308 до пољског пута, парцела 2944, мења правац ка северозападу и прати северну међу пољског пута до тромеђе пољског пута, парцела 2944, парцеле 2303 и границе катастарских општина Ритишево и Влајковац.

Од тромеђе граница дужином од око 135m у правцу североистока прати границу катастарских општина Ритишево и Влајковац, мења правац ка северозападу, прелази у катастарску општину Влајковац, прати северну међу пољског пута, парцела 3281 до тромеђе пољског пута и парцела 1291 и 1303, скреће ка североистоку и пратећи западну међу парцеле 1291 долази до тромеђе пољског пута, парцела 3280/3 и парцела 1291 и 1303.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада и прати јужну међу пољског пута, парцела 3280/3, пресеца железничку пругу, парцеле 3280/1 и 1294 и даље у истом правцу прати јужну међу пољског пута, парцела 3280/2 до тромеђе пољског пута и парцела 1264/2 и 1265, мења правац ка југозападу и прати западну међу парцеле 1265 до тромеђе пољског пута, парцела 3281 и парцела 1264/2 и 1265, скреће ка североистоку и пратећи северну међу пољског пута, парцела 8281 долази до тромеђе пута, парцела 3259, пољског пута, парцела 3281 и парцеле 1282.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада и прати источну међу пута, парцела 3259 до тромеђе пута, парцела 3259, пољског пута, парцела 3284 и парцеле 1512, пресеца пут, парцела 3259 и наставља у правцу југозапада пратећи западну међу пута, парцела 3259 до тромеђе пута, парцела 3259, парцеле 1521 и границе катастарских општина Влајковац и Уљма, мења правац ка северозападу и пратећи границу катастарских општина Влајковац и Уљма долази до тромеђе канала, парцела 3367, парцеле 1565 и границе катастарских општина Влајковац и Уљма.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прелази у катастарску општину Уљма, прати северну међу парцеле 8581 до тромеђе пољског пута, парцела 3058 и парцела 8581 и парцеле 3045/1, мења правац ка северозападу, прати јужну међу пољских путева, парцеле 3058 и 2956 до тромеђе пољских путева, парцеле 2956 и 2957 и парцеле 2876, скреће ка југозападу и прати западну међу пољског пута, парцела 2957 до тромеђе пољских путева, парцеле 2957 и 2875 и парцеле 2874/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати јужну међу пољског пута, парцела 2875 до т ромеђе пољског пута и парцела 2826 и 2827, мења правац ка југу и прати источну међу парцела 2826 и 2839, пресеца пут, парцела 2787 и скреће ка западу и пратећи јужну међу парцеле 2606 долази до тромеђе пољског пута, парцела 2681 и парцела 2606 и 2607/1.

Од тромеђе граница у правцу југа прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 2610 и 2611, пресеца пут и наставља у истом правцу пратећи западну међу пута до тромеђе пута и парцела 2674 и 2675, мења правац ка западу, прати јужну међу парцеле 2675, пресеца пољски пут, парцела 2693 и наставља у правцу југа и пратећи западну међу пољског пута долази до тромеђе пољског пута, парцела 2693 и парцела 2722 и 2723.

Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну међу парцеле 2722, пресеца пољски пут, парцела 2786, мења правац ка југу, прати западну међу пољског пута, пресеца железничку пругу и наставља у правцу југа и пратећи западну међу пољског пута, парцела 2746 долази до тромеђе државног пута I реда бр.1.9, парцела 2556, пресеца га и наставља у правцу југа пратећи западну међу пољског пута, парцела 7727 долази до тромеђе пољског пута и парцела 7640 и 7641.

Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну

међу парцеле 7640, пресеца пољски пут, парцела 7690, мења правац ка југу и прати западну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 7534/17 и 7534/18, скреће ка западу и прати јужну међу парцеле 7534/18 до тромеђе пута, парцела 7533 и парцела 7534/17 и 7534/18 и наставља ка југу пратећи источну међу пољског пута, долази до тромеђе пољског пута и парцела 7534/37 и 7534/38.

Од тромеђе граница наставља у правцу запада, пресеца пољски пут, прати јужну међу парцела 7438/38 и 7385, пресеца пољски пут, парцела 7356 и у правцу југа прати његову западну међу до тромеђе пута и парцела 7323/2 и 7323/3, мења правац ка западу и прати северну међу парцеле 7323/2 до тромеђе пољског пута, парцела 7269 и парцела 7323/2 и 7323/3.

Од тромеђе граница у правцу југа прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 7326 и 7327, пресеца и наставља у правцу запада и прати северну међу парцеле 7212 до тромеђе парцела 7212 и 7213 и границе катастарских општина Уљма и Николинци, мења правац ка југу и прати границу катастарских општина Уљма и Николинци до тромеђе парцела 7203 и 7204 и границе катастарских општина Уљма и Николинци.

Од тромеђе граница у правцу запада прелази у катастарску општину Николинци, прати јужну међу парцела 7508/2, 7382 и 7291 до тромеђе пољског пута, парцела 7215 и парцела 7291 и 7292, мења правац ка југу и прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 7294/2 и 7294/3, скреће ка западу, пресеца пољски пут, парцела 7215, прати јужну међу парцеле 7141/1 до пољског пута, парцела 7097, пресеца га и у правцу југа прати његову западну међу до тромеђе пољског пута и парцела 7065 и 7066/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу запада, прати јужну међу парцела 7066/1, 6993 и 6895 до тромеђе пољског пута, парцела 6238 и парцела 6894 и 6895, мења правац ка југу, прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 6878 и 6879, пресеца пут и даље ка западу прати северну међу парцела 5229/2 и 5185/2, пресеца пољски пут, парцела 5149, скреће ка југу и пратећи његову западну међу долази до тромеђе пољског пута, парцела 5149 и парцела 5117 и 5118.

Од тромеђе граница наставља у правцу запада, прати јужну међу парцела 5117 и 4932 до тромеђе пољског пута, парцела 4901 и парцела 4931 и 4932 и даље ка западу пресеца парцеле 4776, 4775, 4664, 4643 и 4559 и долази до тромеђе парцела 3202/1 и 8200 (КО Банатски Карловац) и границе катастарских општина Банатски Карловац и Николинци.

Од тромеђе граница прелази у катастарску општину Банатски Карловац, пресеца парцелу 3202/1 и пољски пут, парцела 3213/2 до тромеђе пута и парцела 3270/6 и 3270/7, мења правац ка северозападу и прати западну међу пољског пута, парцела 3213/2 и парцела 3229, 3230, 3231 и 3232 до тромеђе парцела 3232, 3260 и 3261, скреће ка југозападу и пратећи северозападну међу парцеле 3261 до тромеђе пољског пута, парцела 3293 и парцела 3260 и 3261.

Од тромеђе граница у правцу северозапада пресеца пољски пут, прати његову западну међу до тромеђе пута и парцела 3349/2 и 3350, мења правац ка југозападу, прати југоисточну међу парцеле 3350, пресеца пољски пут, парцела 3357, прати његову западну међу до тромеђе пута и парцела 3400/1 и 3400/2, скреће ка југозападу и пратећи југоисточну међу парцеле 3400/1 долази до тромеђе пољског пута, парцела 3439 и парцела 3400/1 и 3400/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада и прати источну међу пољског пута, парцела 3439, пресеца пут, парцела 3440 и даље у истом правцу прати западну међу пољског пута, парцела 3577 до тромеђе пута и парцела 3618 и 3619/1, мења правац ка југозападу, прати југоисточну међу парцеле 3618 и пресецајући пољски пут, парцела 3625 долази до тромеђе пољског пута и парцела 3630/5 и 3621.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати западну међу пољског пута, парцела 3625 до тромеђе пољског пута и парцела 3635/3 и 3635/4, мења правац ка југозападу, прати југоисточну међу парцеле 3635/4, пресеца парцелу 3716, прати јужном међом пољског пута, парцела 4711, а затим у правцу северозапада прати западну међу пољског пута, парцела 4752 долази до тромеђе пољских путева, парцеле 4752 и 4773 и парцеле 4780.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прати јужну међу пољског пута, парцела 4773, пресеца пољски пут, парцела 4782 и у правцу северозапада прати његову западну међу до тромеђе пољског пута, парцела 4782, парцеле 4816 и границе катастарских општина Банатски Карловац и Алибунар.

Од тромеђе граница у правцу југозапада дужином од око 185m прати границу катастарских општина Банатски Карловац и Алибунар, мења правац ка северозападу, прелази у катастарску општину Алибунар и прати западну међу пољског пута, парцела 3823 до тромеђе пољског пута и парцела 3926 и 3927.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, прати југоисточну међу парцеле 3926, пресеца пољски пут, парцела 3940, мења правац ка северозападу и прати његову западну међу до тромеђе пољског пута, парцела 3940 и парцела 3963/2 и 3964/1, скреће ка југозападу и прати југоисточну међу парцеле 3964/1 до тромеђе пољског пута, парцела 4043 и парцела 3963/2 и 3964/1.

Од тромеђе граница пресеца пут, наставља у правцу северозапада и прати западну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 4124/1 и 4124/2, мења правац ка југозападу, прати југоисточну међу парцеле 4124/1 до тромеђе пољског пута, парцела 4115 и парцела 4124/1 и 4124/2, скреће ка северозападу и пратећи источну међу пољског пута долази до пољског пута, парцела 4114, пресеца га и западном међом пољског пута, парцела 4113 долази до тромеђе пољског пута, парцела 4113 и парцела 4224 и 4225.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, прати југоисточну међу парцеле 4225, пресеца пољски пут, парцела 4266, у правцу северозапада прати његову западну међу до тромеђе пољског пута и парцела 4276 и 4277, мења правац ка југозападу, прати југоисточну међу парцеле 4276 долази до тромеђе пута, парцела 4317 и парцела 4316 и 4276.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прати северну међу пута, парцела 4317 до четворомеђе пута и парцела 5904, 5905 и 4318, наставља у правцу југозапада и прати западну међу парцеле 4318 до тромеђе парцела 4318, 5898 и 5899/2, мења правац ка северозападу и прати источну међу парцеле 5898 до тромеђе пољског пута, парцела 5913/1 и парцела 5898 и 5899/2.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада прати јужну међу пољског пута, парцела 5913/1, пресеца пољски пут, парцела 5875 и даље у истом правцу прати југоисточну међу парцеле 5786/27 и 5786/28 до тромеђе пољског пута, парцела 5746, пресеца га и наставља у правцу југозапада пратећи

југоисточну међу парцеле 5664/12 до тромеђе пољског пута, парцела 5663 и парцела 5664/12 и 5664/13.

Од тромеђе граница пресеца пољски пут и наставља у правцу југоистока, прати западну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 5577/1 и 5576/2, мења правац ка југозападу и прати јужну међу парцеле 5577/1 до тромеђе парцела 5577/1, 5572 и 5573, где скреће ка југоистоку и пратећи источну међу парцеле 5572 долази до тромеђе пута, парцела 4936 и парцела 5572 и 5573, пресеца пут и наставља у правцу југозапада и прати северозападну међу парцеле 5569/1 до тромеђе пољског пута, парцела 5567 и парцела 5569/1 и 5569/2.

Од тромеђе граница пресеца пољски пут и у правцу југоистока прати западну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 4827 и 4828, мења правац ка југозападу и прати југоисточну међу парцеле 4827 до тромеђе пољског пута, парцела 4822 и парцела 4827 и 4828, скреће ка југоистоку и прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 4843 и 4844.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, пресеца пољски пут, парцела 4822, прати југоисточну међу парцеле 4807 до тромеђе пољског пута, парцела 4744 и парцела 4806 и 4807, мења правац ка југоистоку и прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 4793 и 4794, скреће ка југозападу, пресеца пољски пут и прати југоисточну међу парцеле 4674 и долази до тромеђе општинског пута Владимировац - Алибунар, парцела 4650 и парцела 4674 и 4675/1.

Од тромеђе граница пресеца општински пут и у правцу југоистока прати западну међу пута до тромеђе општинског пута и парцела 4621/2 и 4622/1, мења правац ка југозападу и прати југоисточну међу парцеле 4622/1 до тромеђе парцела 4621/2 и 4622/1 и границе катастарских општина Алибунар и Мраморак.

Од тромеђе граница дужином од око 100m у правцу југоистока прати границу катастарских општина Алибунар и Мраморак, у правцу југа прелази у катастарску општину Мраморак и прати западну међу пољског пута, парцела 6995/2 и западну међу парцеле 2414, пресеца пољски пут, парцела 6996, железничку пругу, парцела 6992 и пољски пут, парцела 6997, скреће ка југозападу и прати југоисточну међу парцеле 2431/1 до тромеђе пољског пута, парцела 6998 и парцела 2431/1 и 2432.

Од тромеђе граница пресеца пољски пут и у правцу југоистока прати западну међу пољског пута до тромеђе пољског пута, парцела 6998 и парцела 2483 и 2484, мења правац ка југозападу, прати југоисточну међу парцеле 2483 до пољског пута, парцела 6999, пресеца га и наставља у правцу југоистока и пратећи западну међу пољског пута долази до тромеђе пута и парцела 2556 и 2557.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, прати југоисточну међу парцеле 2556, пресеца пољски пут, парцела 7001, мења правац ка југоистоку, прати његову западну међу до тромеђе пута и парцела 2634 и 2635, скреће ка југозападу и прати југоисточну међу парцеле 2634 до пољског пута, парцела 7001/1, пресеца га и дужином од око 270m у правцу југа прати границу катастарских општина Мраморак и Владимировац до тромеђе парцела 6277 и 6278 (КО Владимировац) и границе катастарских општина Мраморак и Владимировац.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прелази у катастарску општину Владимировац, прати југоисточну међу парцеле 6277 до пољског пута, парцела 6355, прати његову источну међу у правцу југоистока до тромеђе пута и парцела 6281 и 6282, пресеца га и наставља у правцу југозапада и пратећи југоисточну међу парцеле 6423 долази до тромеђе пољског пута, парцела 6432 и парцела 6422 и 6423.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока, прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 6416 и 6417, пресеца пут и даље ка југозападу прати југоисточну међу парцеле 6444 до тромеђе пољског пута, парцела 6508 и парцела 6444 и 6445, мења правац ка југоистоку, прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 6451 и 6452, а затим скреће ка југозападу, пресеца пут и југоисточном међом парцеле 6581 долази до тромеђе пољског пута, парцела 6603 и парцела 6580 и 6581.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 6574 и 6575, пресеца пут и наставља у правцу југозапада и прати југоисточну међу парцеле 6653 до тромеђе пољског пута, парцела 6707 и парцела 6652 и 6653, мења правац ка југоистоку, прати источну међу пута до тромеђе пољског пута и парцела 6649 и 6650, а затим пресеца пољски пут и у правцу југозапада прати југоисточну међу парцеле 6678 до тромеђе пољског пута, парцела 6821 и парцела 6774 и 6775.

Од тромеђе граница у правцу југозапада пресеца пут, прати југоисточну међу парцеле 6880 до тромеђе пољског пута, парцела 6953 и парцела 6880 и 6881, наставља у правцу југоистока и прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 6874 и 6875, мења правац ка југозападу, пресеца пут и прати југоисточну међу парцеле 7034 до тромеђе пољског пута, парцела 7081 и парцела 7034 и 7035.

Од тромеђе граница пресеца пут, прати западну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 7082/16 и 7082/17, у правцу југозапада прати југоисточну међу парцеле 7082/17 до тромеђе пољског пута, парцела 7232 и парцела 7082/16 и 7082/17, пресеца пут и у правцу југоистока прати западну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 7352 и 7353, мења правац ка југозападу и пратећи југоисточну међу парцеле 7352 долази до тромеђе пољског пута, парцела 7390 и парцела 7356 и 7357.

Од тромеђе граница у правцу југозапада пресеца пут, прати југоисточну међу парцеле 7413 до тромеђе парцела 7412 и 7413 и границе катастарских општина Владимировац и Банатско Ново

Село, мења правац ка југоистоку и прати границу катастарских општина Владимировац и Банатско Ново Село до тромеђе парцела 7409 и 7410 и границе катастарских општина Владимировац и Банатско Ново Село.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прелази у катастарску општину Банатско Ново Село, прати југоисточну међу парцеле 8069 до тромеђе пољског пута, парцела 8035 и парцела 8068 и 8069, мења правац ка југоистоку и прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 8065 и 8066/1, скреће ка југозападу, пресеца пут и југоисточном међом парцеле 8011 долази до тромеђе пољског пута, парцела 6653 и парцела 8011 и 8012.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока, прати источну међу пољског пута до тромеђе пута и парцела 8019 и 8020, мења правац ка југозападу, пресеца пут и прати југоисточну међу пољског пута, парцела 6525 до тромеђе пољског пута и парцела 6614/2 и 6615, скреће ка југоистоку и прати источну међу парцеле 6614/2 до тромеђе парцела 6614/2 и 6615 и границе катастарских општина Банатско Ново Село и Долово.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прати границу катастарских општина Бнатаско Ново Село и Долово до тромеђе парцела 8906 и 8905/5 (КО Долово) и границе катастарских општина Банатско Ново Село и Долово.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прелази у катастарску општину Долово, прати западну међу парцеле 8906 до тромеђе пољског пута, парцела 8863 и парцела 8905/5 и 8906, мења правац ка југозападу и прати северну међу пољског пута, парцела 8863, пресеца пут, парцела 8199 и даље у истом правцу прати северну међу пољског пута, парцела 9014 до тромеђе пољског пута и парцела 8942/1 и 8942/2.

Од тромеђе граница у правцу југоистока пресеца пут и прати западну међу парцеле 9083 до тромеђе пољског пута, парцела 9091 и парцела 9082 и 9083, мења правац ка југозападу и прати северну међу пољског пута до тромеђе пољског пута, парцела 9091 и парцела 9033 и 9034, скреће ка југоистоку пресеца пут и прати западну међу парцеле 9137 до тромеђе пољског пута, парцела 9158 и парцела 9137 и 9138/1.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада прати северну међу пољских путева, парцеле 9158 и 11652 до тромеђе пољског пута, парцела 11652 и парцела 11678 и 11679, мења правац ка југоистоку, пресеца пут и прати западну међу парцеле 11621 до тромеђе пољског пута, парцела 11596 и парцела 11621 и 11622, а затим у правцу југозапада прати северну међу пољских путева, парцеле 11596 и 12086 долази до тромеђе пољског пута, парцела 12086 и парцела 12070 и 12071.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока, пресеца пут и прати западну међу парцеле 12093 до тромеђе пољског пута, парцела 12132 и парцела 12093 и 12094/3, мења правац ка југозападу и прати северну међу пољског пута до тромеђе пољског пута, парцела 12132, парцеле 12131 и границе кат. општина Долово и Панчево.

Од тромеђе граница дужином од око 565m у правцу југоистока прати границу катастарских општина Долово и Панчево, мења правац ка југозападу, прелази у катастарску општину Панчево и прати северну међу пољског пута, парцела 12078 до тромеђе пољских путева, парцеле 12078 и 13983 и парцеле 10604.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа, дужином од око 815m прати источну међу пољског пута, парцела 13983, мења правац ка западу и прати јужну међу пољског пута, парцела 12721 до тромеђе пољских путева, парцеле 12721 и 12728 и парцеле 12743, а затим скреће ка југу и прати западну међу пољског пута, парцела 12728 до тромеђе пољских путева, парцеле 12728 и 12732 и парцеле 12743.

Од тромеђе граница пресеца пут, парцела 12732 и наставља у правцу запада дужином од око 640m прати јужну међу пољског пута, парцела 12732, мења правац ка југу, пресеца парцелу 12742/1 и даље ка западу прати северну међу парцела 12740 и 12741 до тромеђе реке Надел, парцела 13924 и парцела 12741 и 12742/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати северну међу реке Надел до границе катастарских општина Панчево и Старчево, мења правац ка западу и прати границу катастарских општина Панчево и Старчево до тромеђе парцела 4466 и 4464/1 (КО Старчево) и границе катастарских општина Панчево и Старчево.

Табела 1: Градови/Општине са припадајућим катастарским општинама у обухвату Плана

Р. бр.	Град/Општина	Катастарска општина
1.	Панчево-град	Панчево, Банатско Ново Село, Долово и Старчево
2.	Ковин	Мраморак
3.	Алибунар	Алибунар, Владимировац, Банатски Карловац и Никодинци
4.	Вршац	Уљма, Влајковац, Ритишево, Потпорањ, Вршац и Војводинци
5.	Бела Црква	Добричево

Од тромеђе граница у правцу југа прелази у катастарску општину Старчево, прати западну међу парцеле 4466 и даље ка југу пресеца парцелу 4464/1 до државног пута I реда бр.24, парцела 4731, мења правац ка северозападу и дужином од око 1020m прати северну међу државног пута, пресеца га и даље ка западу прати његову јужну међу до тромеђе државног пута пута I реда бр.24, парцела 4731, реке Надел, парцела 14011 и парцеле 4742.

Од тромеђе граница дужином од око 80m у правцу југа прати границу катастарских општина Старчево и Панчево, мења правац ка западу, прелази у катастарску општину Панчево, пресеца реку Надел, парцела 14011, прати јужну међу парцеле 13749/1 и пресецајући пут, парцела 13750 долази до тромеђе путева, парцеле 13750 и 13996/3 и парцеле 13751.

Од тромеђе граница наставља у правцу запада и прати северну међу путева, парцеле 13996/3 и 13996/1 до тромеђе пута, парцела 13996/1 и парцела 13488 и 13489, мења правац ка северу и прати западну међу парцеле 13489 до тромеђе пута, парцела 13995/1 и парцела 13488 и 13489.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, пресеца пут и долази до тромеђе пута и парцела 13246/2 и 13235/4 која је уједно и почетна тачка описа обухвата Просторног плана.

Укупна површина обухвата Просторног плана износи око 3225 ha.

Попис граничних катастарских парцела по катастарским општинама:

Табела 2: Попис граничних парцела по катастарским општинама

Катастарска општина	Парцеле
Панчево	13995/1,13246/2,13235/4,14016,13242/2,13228/1,13995/3,13511/3,13994/1,13924,331/3,14002/1,12721,12719/5,12719/2,12720,12705,12712,12700,13990,12701,13983,10596/2,10596/3,10602/1,10603,10596/1,12078,13983,10604,12721,12728,12743,12728,127
Старчево	4731,4466,4464/1,44011,4742
Долово	12086,12131,12110,12111,12054/3,12055/1,12022,12054/3,11652,11634/2,11635/1,11671,11672/1,11707,9013,9091,9020,9021,9014,9066,9067/1,8954,8953/4,8897/1,8897/2,8906,8905/5,8863,8199,9014,8942/1,8942/2,9083,9082,9091,9033,9034,9137,9158,9138/1,11652,11678,11679,11621,11596,11622,12086,12070,12071,12093,12132,120

Банатско Ново Село	6532/1,6525,6531,6592/1,6593,7021,6904,6905 /1,6897,6886/2,6887/1,6794, 6674,6675,6653,8005,8006,8035,8079,8080,80
Владимировац	7419,7420,7390,7345,7346,7341,7342,7232,71 33/1,7134,7081,7026,7027,7020, 7021.6953.6887.6888.6892.6893.6 59,6707,6662,6663,6603,6593, 6594,6608,6434/3,6343/4,6432,6076,6071,6072 ,5957,5890/1,5890/2,5886, 5890/11,5890/12,5803,5619,5618/1, 5619,5191, 5189,5184,5185,5186,5187,5188, 5169,5170,6277,6278,6355,6281,6822,6423,64 22,6416,6417,6444,6508,6445, 6451.6452.6581.6603.6580.6574.6 07,6652,6649,6650,6678,6821,
Мраморак	6995/2,2414,6996,6992,6997,2431/1,2432,6998 ,2483,2484,6999,2556,2557,
Алибунар	5561/1,5561/4,5561/3,4936,5562/1,5495,5582, 5583,5664/16,5786/25,6665, 6653,6655,6656,6495,6491/2,6431/1,6494,5913 /2,4266,4243/1,4243/2,4113, 4230/1,4230/2,4094,4043,4093,4117,4118,3976 /7,3940,3971,3972,3908/2, 3823,3908/1,3920/3,3921,3687,3669,3688,3672 /2,3673/1,3665,3667,3664, 3666/2,3823,3926,3927,3940,3963/2,3964/1,40 43,4124/1,4124/2,4115,4114, 4113,4224,4225,4266,4276,4277,4317,4316,59 04,5905,4318,5898,5899/2,
Банатски Карловац	4702,3662,3716,3661,3654/3,3655,3647/1,3647 /2,3625,3594/41,3594/2,3604, 3605/1,3577,3547,3548,3539,3540,3524,3520/3 ,3520/4,1305,3440,3293, 3239/25,3245,3246,880,841,3247,3248,3249,32 50,3251,3252,3253,3254, 3255/1,3255/2,3256,3235/3,3183/3,3183/1,318 2,8200,3202/1,3213/2,3270/6, 3270/7,3213/2,3229,3230,3231,3232,3260,3261 ,3293,3349/2,3350,3357, 3400/1,3400/2,3439,3440,3577,3618,
Николинци	7448,4559,4644,4776,4902,5045,5081/2,5082, 5209,5228,5210,5229/1,6238, 6944,6908,6909/ 1,6918,6919,6971,7079,7145,7146/1, 7149/2,71 50,7216,7276, 7277,7537,7393,7394,7455,7499,7500,7508/2,7 382,7291,7215,7291,7292, 7294/2,7294/3,7141/1,7097,7065,7066/1,6993, 6895,6238,6894,6878,6879, 5229/2,5185/2,5149,5117,5118,4932,4901,4931 ,4932,4776,4775,4664,4643,
Уљма	7220/2,7269,7222,7223,7919,7356,7918,7315,7 316,7391/1,7391/3,7391/4, 7438,7391/6,7439/14,7534/23,7534/24,7534/25 ,7534/26,7534/27,7534/28, 7534/29,7534/30,7534/31,7534/32,7534/33,753 4/34,7534/35,7534/36,8041, 8040,8053,8039,8034/2,8035,7925,2784/2,2785 ,2786,2716,2717/1,7875,2706, 2705,2693,2679/3,2679/4,2787,2791/1,2791/2, 2803/3,2804,2818,2825,2805/1,2904/2,2904/1, 2903,2923,2924,2940,2953,3059,2952/6,2952/ 10,2952/7,3072,
Влајковац	1578/1,1577,1573,1574,3286/3,1571,3286/3,32 86/2,1548/1,1549,1550/1,1537, 1545/1,1546/1,1546/2,3285/1,3259,1536/2,153 1/1,1531/2,3280/2,1246,1257, 3278,1175,3277,1176/1,1200/1,1200/3,1194/3,1 195/3,3278,1221,3281,1291,
Ритишево	2947,2942,2965,2977,2964,1857,1794,1796,18 02,1803,1532/4,1785,1787, 1532/4,1774/2,1656/1,1662,1663,2985,1631/1, 1631/2,1627,1628,1588/2,2943, 1589,1591,1592,1537,1538,1541,1582,1581,15
Потпорањ	1026,1024,308,231/3,1023
Вршац	27406,27386,26096,27405,26099,26102,26109, 26121/14,26108,26121/11, 26121/12,27383,26194,26213,27403,26211,275 71,27411,26268,26289,26834, 27397,26872,26871,26870,27416,26898,26899, 26467,27413,26260,27412,
Војводинци	4487,3232,3233,3278,4488,4489,3285,3286,328 4,3226/1,3287,3226/3,3101/2, 3101/3,4482,2713,4463,2714,2715,2490/2,4462, 2375/1,2375/2,4457,2353/1, 2342,2341,2340,2339,1487,1488,1484,4435,924, 925,662,663,740,743,739,920, 921,929/2,929/1,928,927,1210/1,1215,1468,1465
Добричево	1579,413,414,415,1580,403,404/1,1581,386,354, 355/1,1382/3,1582/3,1582/1, 611,610/1,1605/2,1583,614,1584,616,615/2,1586 ,615/1,1605/5,800,801, 811/12,811/10,811/9,817,823,816/2,823,821/1,82

Опис границе заштитног појаса далековода Граница заштитног појаса далековода одређена је 30m обострано од централне осе далековода.

Опис границе извођачког појаса далековода Граница извођачког појаса далековода одређена је 10m обострано од централне осе далековода.

3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

3.1. СМЕРНИЦЕ ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 2010. ДО 2020 ГОД.(“СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС” БР 88/10)(ПП РС)

Енергетска инфраструктура, као део целокупне инфраструктуре, представља један од основних инструмената повезивања и интеграције у шире окружење, а нарочито са земљама Југоисточне Европе.

Уважавајући потребан економски развој привреде Републике Србије (РС), њен гео-положај и ограничен обим, структуру енергетских резерви, као и постојећу инфраструктуру енергетских сектора: основни циљ развоја енергетске инфраструктуре
је активно учешће РС у планирању и изградњи стратешке- регионалне и паневропске инфраструктуре за пренос електричне енергије у циљу поузданог и сигурног снабдевања потрошача у РС.

Као оперативан циљ произилази изградња нових електроенергетских водова и трансформатора и нових интерконективних веза са суседним државама. Највећи део инвестиција до 2014.год. посвећен је рехабилитацији и унапређењу преносног система, изградњи нових 400kV, 220kV и 110kV водова и изградњи нових интерконективних веза са суседним системима.

ПП РС планирани 2x400kV далековод Панчево 2-Решица (Румунија) представља стратешки приоритет у реализацији интерконективних веза и представља Стратешки пројекат електропреноса у периоду до 2014.год. У ПП РС је означен као приоритет I/II реда, а за његову реализацију је задужено ЈП “Електромрежа Србије”.

У циљу сигурнијег и поузданијег снабдевања потрошача наставиће се даљи развој изградњом нових преносних водова у складу са планом развоја оператора преносног система.

У погледу просторне дистрибуције и организације пољопривреде, посматрано подручје је ПП РС сврстано у Реон I, који између осталог обухвата руралне општине у Војводини. Овај регион одликује се повољним земљишним и климатским условима, капитално-интензивном пољопривредном производњом и добром инфраструктурном повезаношћу са прерађивачком индустријом.

Свих пет општина планског подручја кроз који ће пролазити инфраструктурни коридор налазе се у равничарском подручју јужнобанатске области. Ова чињеница намеће сама по себи и водеће гране тржишне производње у домену пољопривреде, па је такво опредељење дефинисано и у ПП РС. Стога је за посматрано подручје као главна пољопривредна делатност предвиђена ратарска и воћарска производња, док је виноградарство комплементарна грана.

3.2. СМЕРНИЦЕ ИЗ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АП ВОЈВОДИНЕ ДО 2020 ГОД. (“СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АПВ” БР 22/11)

Концепција изградње преносне мреже је у директној вези са изградњом обновљивих извора енергије, растућим потребама, као и интерконекцији са суседним подручјима и учешћем у Регионалном тржишту електричне енергије југоисточне Европе.

Са технолошком модернизацијом преносне мреже, неопходно је оспособљавање свих техничких система управљања, као и развој нове информационе технологије за системско тржишно управљање, чији је циљ повећање поузданости системских података што је условљено учешћем у будућем тржишту ел. енергије. У зависности од договара између ЕМС-а и оператера суседних преносних система планиран је интерконективни прекогранични вод 2x400 kV између и Србије и Румуније (Панчево 2-Решица). Планирани 2x400kV далековод Панчево 2-Решица (Румунија) представља стратешки приоритет у реализацији интерконективних веза и Стратешки пројекат електропреноса у периоду до 2014.год. У РПП АП Војводине је означен као приоритет 0 реда, а за његову реализацију је задужено ЈП “Електромрежа Србије”.

3.3. СМЕРНИЦЕ ИЗ ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА (СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ЕНЕРГЕТИКЕ РС ДО 2015. ГОД. “СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР 44/05 И ПРОГРАМ ОСТВАРИВАЊА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ЕНЕРГЕТИКЕ РС ДО 2015.ГОД.(“СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 17/07, 73/07, 99/09 И 27/10)

У новонасталим условима друштвено-економских реформи у Србији и интенције наше земље за њено укључивање у паневропске интеграције, наметнута је потреба да се развој целине енергетског система, који чине енергетски производни сектори и сектори потрошње енергије, у оквиру Стратегије дугорочног развоја енергетике Србије, усагласи са политиком и циљевима дугорочног привредно-економског развоја Србије.

Глобални циљеви нове Енергетске политике и Стратегије развоја енергетике Србије, промовисани у Закону о енергетици проистекли су из намере да се, у новим околностима у земљи и окружењу, у оквиру одабраних Приоритетних развојних активности у целини енергетског система, успоставе квалитативно нови услови рада, пословања и развој целине енергетског система, посебно енергетских производних сектора, на интерном, регионалном и паневропском тржишту електричне енергије и природног гаса производних енергетских сектора и сектора потрошње енергије, који ће подстицајно деловати на привредно-економски развој земље, заштиту животне средине и међународне интеграције, укључујући и брже укључење наше земље у ЕУ.

На таквим основама, уважавајући динамичан економски развој привреде Србије, њен геоположај и ограничени обим, структуру енергетских резерви као и постојећу инфраструктуру енергетских сектора Србије, наметнута су два стална и дугорочна развојно- стратешка циља Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. године. Први је, активно учешће Србије у планирању и градњи стратешке-регионалне и паневропске енергетске инфраструктуре.

Дугорочно развојни и регионално стратешки приоритет је градња нових енергетских инфраструктурних објеката и електроенергетских у оквирима енергетских сектора Србије, као и капитално-интензивне енергетске инфраструктуре, у оквирима регионалних и паневропских инфраструктурних система повезаних са нашим системима.

Они представљају предуслов економски извесном, енергетски ефикасном и еколошки прихватљивом развоју енергетике Србије у наредном периоду. Садржај програма, динамика реализације и обим улагања у нове електроенергетске изворе, односно садржај програма/пројеката, обим улагања и динамика припреме за градњу нових енергетских инфраструктурних објеката и нових

електроенергетских извора, условљен је динамиком привредно- економског развоја и с тим у вези обимом и структуром енергетских потреба, као и економско-енергетским околностима у окружењу, посебно са становишта развоја регионалног и паневропског тржишта електричне енергије и природног гаса. Развој преносне мреже мора да прати растуће потребе за електричном енергијом у Републици Србији.

Анализе указују на неадекватност расположивих производних капацитета да покрију потрошњу електричне енергије у Републици Србији, тако да одсуство изградње нових производних капацитета условљава увоз електричне енергије, а тиме и потребу развоја преносне мреже у смеру што бољег повезивања са земљама региона. Синхрони рад у UCTE (Унија за координацију преноса ел. енергије) интерконекцији даје несумњиве погодности везане за повећане могућности размене електричне енергије и умањење ризика у погледу набавке дела недостајућих количина електричне енергије. Побољшање веза са суседним земљама омогућава и учешће у регионалном тржишту електричне енергије југоисточне Европе. Централно место електроенергетског система Србије у Југоисточно ј Европи (преносни систем Србије је путем интерконективих водова повезан са 8 земаља региона, тј. суседних оператора система, док су остале земље повезане са највише 4 - 5) омогућава да се одређене користи могу извући и из повећаних транзита кроз електроенергетски систем Србије.

3.4. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА И ЕКСПЕРТИЗЕ

При изради Просторног плана коришћенаје планска, студијска, стручна, научна, техничка и друга документација.

Посебан значај има следећа документација:

Планска и урбанистичка документација

За израду Просторног плана релевантни су и следећи усвојени планови, који се делом обухвата преклапају са Просторним планом и са којима је овај Просторни план у потпуности усклађен:

- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе ''Делиблатска пешчара'' (''Службе- ник лист АПВ'', бр. 8/2006),
- Просторни план подручја посебне намене система про- дуктовода кроз Републику Србију (Сомбор- Нови Сад- Панчево-Београд-Смедерево-Јагодина-Ниш) (''Службе- ни гласник РС '', бр.19/2011).

Извод из Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе ''Делиблатска пешчара'' (''Службеник лист АПВ'', бр. 8/2006),

У области инфраструктурних система предвиђен је даљи развој и ревитализација постојећих система, као и изградња нових, чиме би се утицало на побољшање животног стандарда и квалитета живота и заштите животне средине.

На подручју обухвата Плана, потребно је у потпуности ревитализовати преносну мрежу у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача.

Извод из Просторног плана подручја посебне намене система продуктовода кроз Републику Србију (Сомбор- Нови Сад- Панчево-Београд-Смедерево-Јагодина-Ниш)

(''Службен
и
гласник РС '', бр.19/2011)

Запотребедефинисањаодносапремадругиминфрас
труктурним системима, постојећи и планирани инфраструктурни системи у оквиру коридора магистралне инфраструктуре и бочним правцима (укрштањима са регионалним системима и мрежама), користе се критеријуми утврђени планском документацијом за инфраструктурне коридоре.

Утврђене су зоне утицаја на животну средину и ширина заштитних појасева, за постојеће и планиране магистралне инфраструктурне системе у инфраструктурном коридору.

Укрштања са другим системима морају техничком документацијом бити тако решена да не угрожавају редовни рад, што подразумева безбедан и поуздан рад система продуктовода и других инфраструктурних система.

Табела 3: Преглед просторнопланске и урбанистичке документације

	Град/ општина	
1.	Панчево - Град	- Просторни план општине Панчево (''Сл. лист града Панчево 19/09) - Генерални план Панчева (''Сл. лист општине Панчево'', бр. 14/08)
2.	Ковин	- Просторни план општине Ковин (''Сл. лист општине Ковин'',бр.2/08)
3.	Алибунар	- Просторни план општине Алибунар (''Сл. лист општине Алибунар 2/93, 9/03, 11/03 и 13/03)
4.	Вршац	- Просторни план општине Вршац (''Сл. лист општине Вршац 11/09)
5.	Бела Црква	- Просторни план општине Бела Црква (''Сл. лист општине Бела Црква 8/08)

Остала планска и урбанистичка документација значајна за израду
Просторног плана

Просторни план је усаглашен са концептом Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр.24 (Суботица-Зрењанин-Ковин).

Осим наведених планова коришћени су просторни и урбанистички планови који су у изради (просторни планови општина и планови детаљне регулације).

Техничка документација

Приликом израде Просторног плана коришћена је и израђена техничка документација:

- "Студија изводљивости за инвестиције у прекогранични пренос електричне енергије у Републици Србији, Сту- дија 400kV далековода Србија-румунска граница"
- "Идејно решење далековода 2X400kV ТС "Панчево2"- граница Румуније"

Стратешко-развојни документи и основе развоја

Од посебног значаја за израду овог Просторног плана су и следећи стратешко-развојни документи и основе развоја:

- Стратегија регионалног развоја Републике Србије за пе- риод од 2007. до 2012. године ("Службени гласник РС", бр. 21/2007),
- Стратегија развоја железничког, друмског, водног, ваз- душног и интермодалног транспорта у Републици Ср- бији од 2008. до 2015. године ("Службени гласник РС", бр. 4/2008),
- Национална стратегија одрживог развоја (''Службени гласник РС'', бр. 57/2008),
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012,
- Стратегија развоја пољопривреде Републике Србије ("Службени гласник РС", број 78/05),
- Стратегија интегрисаног управљања границом у Репу- блици Србији ("Службени гласник РС", бр. 11/06),
- Програм привредног развоја АП Војводине - новелирана ex post анализа (ИВ АПВ 2006. година).

Подаци о становништву, активностима и простору

Подаци о становништву преузети су од Републичког завода за статистику (Попис становништва 1948., 1991. и 2002. године).

Подаци о привреди и активностима за ниво општине преузети су од Републичког завода за статистику, (публикације Општине у Србији 2006. и 2007. године).

Подаци о простору (природни и створени услови) обезбеђени су коришћењем доступне документације, услова надлежних органа и институција.

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА

1. ПРИНЦИПИ ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМА

Циљеви просторног развоја посебне намене су дефинисани полазећи од принципа:

1) Интегрисаности у окружење, трансгранично и интерре- гионално функционално повезивање;
2) Унапређења регионалне конкурентности и приступач- ности;
3) Увећање територијалне кохезије;
4) Одрживост постојеће функционалности у простору по- себне намене, као и шире;

- Интеграција у окружење, трансгранично и интеррегио- нално повезивање односно територијална кооперација, представља један од главних фактора развоја региона. Принцип интегрисаности је неопходно применити по- себно у области енергетике, односно електроенергет- ских система.
- Унапређење регионалне конкурентности и приступач- ности су од посебног значаја за подизање укупне еко- номске моћи и територијалне кохезије. Конкурентност региона огледа се у стварању бољих услова за бржи еко- номски развој, повећање запослености, стварање пози- тивне конкуренције у оквиру региона.

Обезбеђивање услова за бољу приступачност подразумева међусобно повезивање са ширим окружењем, као једну од најзначајнијих мера за уравнотежен просторни развој региона. Дефинисање и остваривање циљева просторног развоја добро конципиране и функционално уравнотежене инфраструктурне мреже која ће осигурати полицентрични и уравнотежени развој у простору, омогућити ефикасну повезаност, висок комунални стандард и минималну девастацију простора што ће великој мери допринети побољшању приступачности како региона у целини, тако и мањих територијалних целина унутар региона.

- Увећање територијалне кохезије је, као принцип, за под- ручје у ширем окружењу од посебног значаја, с обзи- ром на чињеницу да овај регион у развијености карак- теришу изражене територијалне диспропорције. Ова ка- рактеристика се огледа у чињеници која указује на де- мографско пражњење пограничних општина, неравно- меран размештај индустрије, повећање незапослености, непостојање институционалних оквира за уравнотежени регионални развој.
- У области заштите и уређења природних добара, кул- турних добара и заштите животне средине, као и ство- рених вредности, Просторни план треба да дефинише мере за очување, унапређење, заштиту и коришћење при- роде, природних вредности и ресурса, као и створених вредности (насеља, инфраструктурне објекте) и њихово укључивање у политике просторног развоја.

Задатак израде Просторног плана је:

- утврђивање концепције развоја, организације, уређења, заштите и коришћења простора посебне намене;
- дефинисање мера и критеријума за рационално ко- ришћење и очување пољопривредног земљишта, водних и осталих природних ресурса;
- усклађивање за осталим инфраструктурним системима који се укрштају са планираним коридором далековода;
- активирање територијалног капитала и потенцијала не- развијених подручја за развој;
- подстицање специфичности и јачање регионалног иден- титета; утврђивање мера и просторних услова за еколош- ки одрживу интеграцију планског подручја и ширег ок- ружења;
- утврђивање мера за заштиту и унапређење животне сре- дине, природних и непокретних културних добара;
- јачање економске и социјалне кохезије и развоја; већи ниво конкурентности и ефикасности.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ

ЦИЉЕВИ Општи циљеви

Просторног плана

Општи циљ Просторног плана је стварање услова за изградњу интерконективног далековода 2x400kV између Реп. Србије и Реп. Румуније, чиме би се постигло међусобно повезивање електроенергетских система две државе, повећање обима комерцијалног електроенегетског промета између две државе, чиме би се ствотрили услови за повећање остваривање прихода, али и повећања енергетске ефикасности смањењем преносних губитака.

Оперативни циљеви Просторног плана

Општи циљеви се операционализују посебним циљевима и задацима:

- Утврђивање планских решења којима се резерви- ше простор за инфраструктурни коридора далековода, утврђује посебан режим заштите коридора и контактних подручја;
- Дефинисање односа са осталим наменама и инфраструк- турним системима у непосредном контакту са планира- ним коридором;
- Функционални размештај и планирање нових компати- билних намена (садржаја);
- Валоризација постојећих ресурса и развојних потен- цијала подручја у циљу потпуније интеграције Републи- ке Србије у регион југоисточне Европе;

- Појачавање 400kV мреже у Банату;
- Повећање сигурности и квалитета напајања електрич- ном енергијом;
- Обезбеђење услова за повезивање ветроелектрана, на песперктивном подручју за изградњу истих, у електро-енергетски систем;
- Обезбеђење услова за функционисање постојећих ин- фраструктурних система на подручју Просторног пла- на;
- Уградњом оптичког кабла на новом далеководу, поред постојеће везе Ђердап - Портиље де Фиер, осигурава се и додатна веза између Србије и Румуније.
- Унапређење и изградња потребне инфраструктуре за развој индустрије.

3. КОНЦЕПЦИЈА РЕШЕЊА СИСТЕМА

3.1. ОПШТИ ПОДАЦИ О 2x400 kV ДАЛЕКОВОДУ

2x400kV далековод је преносни вод који служи за пренос електричне енергије у саставу електроенергетског система. Састоји се од стубова и проводника који се постављују на челично-решеткасте стубове, као и остале опреме и уређаја који се постављају на стубове у сврху функционисања објекта и заштите (заштита од превисоког напона додира, случајног додира делова под напоном, од атмосферског пражњења, даљинско управљање (оптички кабел).

Стубови су слободностојећи и постављају се на темељне армирано-бетонске стопе.

3.2. ОПИС ТРАСЕ ДАЛЕКОВОДА

Избор трасе предметног далековода условљен је низом фактора:

- дужина трасе
- постојећа и планирана инфраструктура и приступачност траси
- процена утицаја на животну средину
- природна и непокретна културна добра
- конфигурација и намена терена
- геомеханички услови
- постојећи и планирани објекти
- усклађеност са планским документима

Почетна тачка предметног далековода је постојећа ТС 400/220/110 kV ''Панчево 2'' лоцирана са десне стране државног пута I реда бр.М24 Панчево - Ковин, а крајња тачка проводника далековода лоцирана је у ваздуху изнад крајњег граничног камена Б100/1 између Републике Србије и Републике Румуније, а положај објекта предметног далековода је у складу са условима надлежног министарства. Дужина трасе је око 68km.

Табела 4. Списак координата угаоних стубова далековода

Ознака тачке	X (E)	Y (N)	Напомене
i	2	3	4
US 1	7.476,709	4.969,217	UK - TS Панчево
US 2	7.477,460	4.968,777	Мали Надел
US 3	7.480,287	4.968,827	Надел
US 3A	7.482,385	4.971,933	Брег
US 4	7.492,426	4.984,785	Владимировац 1
US 4A’	7.492,581	4.985,507	
US 4A	7.493,043	4.985,849	Пруга
US 5	7.494,093	4.988,094	Владимировац 2
US 6	7.495,365	4.988,852	Алибунар
US 7	7.509,411	4.988,220	Уљма
US 8	7.510,232	4.989,492	Пруга 1
US 9	7.512,071	4.990,627	Мајдан
US 10	7.515,653	4.990,524	Моравица

US 11	7.516,298	4.989,692	Пруга 2
US 12	7.527,044	4.984,830	Војводинци
US 13	7.528,332	4.983,387	Караш
US 14	7.530,469	4.983,486	Караш
US 15	7.531,228	4.983,695	Граница

Табела 5. Списак координата измештених угаоних стубова

Ознака тачке	X (E)	Y (N)	Напомене
US 1’	7.476,681	4.969,201	Нови стуб бр.143
US 2’	7.477,166	4.968,887	Нови стуб бр.141

постојећег далековода 400kV бр. 453 Панчево2 - Дрмно

Правац који спаја ове две тачке тзв. ‘‘идеална траса” прелазио би преко заштићеног специјалног резервата природе „Делиблатска пешчара”, те је почетни део трасе био условљен обиласком истог.

После два релативно кратка правца условљена расплетом далековода код ТС ‘‘Панчево 2’’, обиласком насеља дуж државног пута I реда бр.М24 Панчево - Ковин и укрштањем овог пута и будућег аутопута Е-70 на деоници Београд (Бубањ поток) - Банатско Ново Село траса се једним дужим правцем усмерава на североисток и обиласку СРП “Делиблатска пешчара”. Траса далековода прилази постојећем далеководу 110 kV бр 151/2 Панчево 2 - Алибунар и у коридору са њим обилази резерват са северне стране. По обиласку резервата траса једним дужим правцем прилази постојећем далеководу 110 kV бр. 151/3 Алибунар

- Вршац и у коридору са њим долази до насеља Уљма.

Од насеља Уљма до насеља Војводинци траса је постављена у коридор са постојећим далеководом 110 kV бр. 151/3 Алибунар

- Вршац, а по обиласку насеља се једним дужим правцем приближава насељу Војводинци.

Од насеља Војводинци траса до утврђене граничне тачке долази са два релативно краћа правца. Траса обилази речну долину реке Караш на потезу Војводинци - Добричево, која на овом потезу има функцију „ретензије” у периоду великих вода.

На почетном делу испред ТС ‘‘Панчево 2’’, како је већ наведено, траса је заузела трасу постојећег вода 400 kV бр. 453 Панчево 2 - Дрмно који се на овом делу измешта. На овом првом правцу US1- US2 предметни далековод се укршта са постојећим далеководом 220 kV бр. 253/2 ХИП - Панчево 2 и гасоводом.

Са два скретања улево на US2 и US3 траса обилази насеље које је смештено дуж државног пута I реда бр.М24 Панчево - Ковин. На правцу US2-US 3 далековод укршта постојећи далековод 110 kV бр. 151/2 Панчево 2 - Алибунар, гасовод, далековод 20 kV за “Живинарску фарму”, реку Надел, државни пут I реда бр.М24 Панчево - Ковин, као и трасу будућег аутопута Е-70 деонича Београд (Бубањ поток) - Банатско Ново Село. Терен је под ораницама, а приступ траси од магистралног пута Панчево

- Ковин омогућен је већим бројем атарских путева.

Од стуба US3 траса се усмерава на североисток, ради обиласка СРП “Делиблатска пешчара” и после мањег лома на стубу US3A једним дужим правцем прилази постојећем далеководу 110 kV бр 151/2 Панчево - Алибунар. Угаони стуб US4 лоциран је у шумарку

- шикари поред стуба бр. 85 постојећег далековода 110 kV на сса 60 метара. На правцу US3-US3A далековод укршта локални пут Панчево - Долово, далековод 20 kV, пут са тврдом подлогом од базе ПИК „Стари Тамиш” као и трасу будућег пута „Банатске магистрале”, а на правцу US3A - US4 и један далековод 10 kV.

На потезу US3-US3A-US4 терен је углавном под ораницама, а приступ траси поред наведених путева омогућен је и већим бројем атарских путева.

На следећем правцу US4, US4A’-US4A далековод се укршта са железничком пругом која долази од Баваништа и код железничке станице Владимировац се прикључује на пругу Панчево - Вршац. Овом пругом тренутно се не обавља саобраћај. Угаони стуб US4A лоциран иза укрштања са железничком пругом одмакнут је сса 120m од постојећег вода 110 kV бр. 151/2 због обиласка кућа лоцираних на брежуљку између железничке пруге и локалног пута Владимировац - Девојачки Бунар, од којих је најближа предметном далеководу на сса 50m, напуштена.

Следећим правцем US4A-US5 траса благо прилази постојећем воду 110 kV бр. 151/2 од кога се одваја код стуба бр. 97 постојећег вода и са једним релативно краћим правцем US5-US6 обилази Делиблатску пешчару. На правцу US4A-US5 далековод се укршта са општинским путем Владимировац - Девојачки Бунар. На овом и следећем правцу US 5- US6 траса се укршта са више атарских путева којима је омогућен приступ траси. Терен је раван и под оранicама изузев краћег узвишеног дела испред укрштања општинског пута Владимировац - Девојачки Бунар.

Од US6 траса једним дужим правцем, око 14km, прилази постојећем далеководу 110 kV бр. 151/3 Алибунар - Вршац код стуба бр. 129 овог вода и паралелно са њим наставља до угаоног стуба бр. 154. На овом правцу US6-US7 који је под оранicама далековод се укршта са државним путем II реда P123 Банатски Карловац - Делиблато и већим бројем општинских и атарских путева од којих су као погоднији за приступ траси путеви који од Банатског Карловца воде у "Девојачки Бунар" и плантажни воћњак "Тилва", као и одвојак од државног пута I реда M1.9 Панчево - Вршац до постојећег стуба бр. 154.

Са следећа два правца US7-US8 и US8-US9 траса обилази насеље Уљма са северне стране, а постављена је паралелно, на око 60m, са постојећим водом 110 kV бр. 151/3 Алибунар - Вршац. Обилазак Уљме са северне стране усвојен је због приближавања трасе локацији будуће трафостанице ТС 400 kV у Вршцу.

На правцу US7-US8 далековод се укршта са државним путем I реда бр. M1.9 Панчево - Вршац и железничком пругом Панчево - Вршац. Терен је и на овом делу под оранicама, а поред поменутих приступ траси омогућен је већим бројем атарских путева.

На US9 траса се одваја од постојећег вода 110 kV бр. 151/3 и усмерава на исток ка државном путу I реда бр. M1.9 Панчево

- Вршац, на делу иза насеља Уљма. На овом правцу US9- S10 далековод се укршта са двоструким далеководом 35 kV и поменути државном путу I реда бр. M1.9 Панчево - Вршац. Стуб US10 лоциран је испред железничке пруге Панчево - Вршац са којом се далековод поново укршта на правцу US 10- US11.

Терен је и на овом делу US9-US10-US11 под оранicама, а приступ траси омогућен је већим бројем атарских путева.

Од US11 траса је усмерена на основни правац тј. заједнички одабрано место прелаза границе са румунском страном и једним дужим правцем, око 11,8 km, прилази насељу Војводинци. Стуб US12 лоциран је на гребену изнад широке долине реке Караш у висини насеља Војводинци. На овом правцу далековод се укршта са каналом Дунав-Тиса-Дунав, железничком пругом Бела Црква

- Вршац, државним путем реда I бр. P 126 Бела Црква - Вршац, далеководом 110 kV бр. 1002 Бела Црква - Вршац и један далековод 35 kV. Терен је и на овом правцу под оранicама, а приступ траси омогућавају општински путеви који се одвајају од поменутог државног пута и већи број атарских путева.

Од стуба US12 траса се спушта и пресеца ширу долину реке Караш. На овом правцу далековод се укршта са општинским путем Војводинци - Добричево, високонапонским водом и реком Караш. Терен долине реке Караш није брањен и исти је плављен практично целом дужином. Темељи носећих стубова на правцу US12-US3 биће специјални надвишени и рачунати за плављен терен.

Од US13 траса је усмерена ка заједнички утврђеној граничној тачки. Кратак правац US 14-US15 непосредно испред преласка границе постављен је да би се омогућио пролаз постојећем "мобилном" заливном систему, чија је путања паралелна са граничном линијом. Из тог разлога је и крајњи стуб на територији Србије US15 лоциран у граничној зони. На овом потезу US13- US14-US15 далековод се укршта са општинским путем са тврдом подлогом који од насеља Добричево води до фарме ПИК "Јужни Банат" која је смештена уз саму границу, као и високи напон дуж овог пута. Терен је и на овом потезу под оранicама, а приступ траси поред поменутог пута омогућава и већи број атарских путева.

4. РЕГИОНАЛНИ ЗНАЧАЈ СИСТЕМА ИФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ

Планирани инфраструктурни објекат, 2x400УУ далековод ТС Панчево 2-граница Румуније, као интерконективни прекогранични далековод, је стратешки важан објекат, како за

национални и локални ниво, тако и прекогранични регионални ниво. Он ће представљати још једну интерконективну везу у електроенергетском систему земаља Југоисточне Европе, и једну од многобројних планираних интерконективних веза у електроенергетском систему земаља Југоисточне Европе у складу са споразумом и обавезама UCTE-а (Унија за координацију преноса ел. енергије) чији је члан и наша земља. Интерконективне везе у земљама Југоисточне Европе су основни покретач развоја прекограничне трговине електричном енергијом и обезбеђују сигурност и стабилност електроенергетског система.

Развој прекограничне трговине електричне енергије у региону захтева да се развој преносне инфраструктуре одвија кроз проширивање и јачање интерконекције енергетског система са циљем продаје и размене електричне енергије. Изградња планираног 2х400кУ далековода између Србије и Румуније ће повећати капацитет електроенергетског система на заједничкој граници и отворити шире могућности за размену електричне енергије између две земље и региона у целини и унапредити трговину електричном енергијом у Југоисточној Европи.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА

1. УТИЦАЈ НА ПРИРОДУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

1.1. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

Пољопривредно земљиште

Према структури коришћења земљишта по категоријама констатује се да је на подручју обухвата Просторног плана велика заступљеност пољопривредног земљишта. То указује на велики потенцијал овог подручја, али исти неће бити угрожен, с обзиром да пролазак инфраструктурног коридора далековода неће утицати на промену намене пољопривредног земљишта.

Развој пољопривреде заснива се на испуњењу основног циља валоризацији пољопривредних ресурса и стварање планских претпоставки за обезбеђивање оптималних услова за правилно функционисање пољопривредних ресурса у оквиру атара, који су у гравитационом подручју инфраструктурног коридора.

Просторним планом је предвиђено максимално очување пољопривредног земљишта и ублажавање могућих конфликата деловање саме градње далековода и ограничењем на употребу пољопривредног земљишта у заштитном појасу далековода и зонама високонапонских водова у складу са Законом о енергетици.

Шуме и шумско земљиште

Под шумским земљиштем, у складу са Законом о шумама, подразумева се земљиште на коме се гаји шума, или земљиште на коме је због његових природних особина рационалније да се гаји шума, као и земљиште које је просторним, односно урбанистичким планом намењено за шумску производњу. Дрвореди, шумски расадници и паркови у насељеним местима, као и групе шумског дрвећа које чини целину на површини до пет ари, не сматрају се шумама.

У обухвату Просторног плана незнатним делом су заступљене површине под шумом и шумским земљиштем и као заштитно зеленило око водотока. Мање површине под шумама су у приватном власништву, а заштитни појасеви су заступљени у виду дрвореда поред путева и у оквиру пољопривредног земљишта.

Коридор далековода малим делом прелази преко шумског земљишта, те ће изискивати прокрчивање терена у сврху несметаног функционисања инфраструктурног објекта и обезбеђења услова при изградњи и прилаза током функционисања објекта у складу са Законом о енергетици.

Потребно је минимизирати сечу и прокрчивање шума на непходне површине за функционисање инфраструктурног коридора.

Воде

Вода и водотоци су добра од општег интереса под посебном заштитом и користе се на начин и по условима у складу са Законом о водама. Основно опредељење је очување квалитета вода.

Коридор далековода ће делом прелазити преко водног земљишта, водотока и канала као и небрањеног дела поред водотокова, тј. плавног терена и ретензије. Прелазак далековода преко водног земљишта и плавних терена изискује одређену висину стубова и начин постављања стубова, за несметано функционисање како водотока, тако и далековода. Изградња далековода, као и стављање истог у функцију неће имати утицаја на нарушавање квалитета вода.

На водном земљишту није дозвољена изградња надземних објеката (шахтова, ограда, вентила, ознака и сл.), а подземни морају подносити оптерећење тешке грађевинске механизације како би се омогућио несметан прилаз и рад механизације за одржавање водних објеката.

Изградњом нових објеката не сме се угрозити, нити спречити природно одводњавање околног терена.

Минералне сировине

Прелазак далековода преко постојећег експлоатационог поља “Тилва” није у конфликту са функционисањем експлоатационог поља.

Планирани геолошки истражни радови на планираном простору за истраживање подземних вода биће усклађени са посебном наменом Просторног плана.

У заштитном појасу далековода не могу се градити објекти, осим далековода и објеката везаних за функционисање енергетског објекта (далековода).

1.2. ЗАШТИТА И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ

У обухвату Просторног плана налазе се следеће просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности:

1. Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности:
   - Вршачке планине (Вршачке планине; Мали рит; Марги-
     та, Пландиште, Јасеново) - подручје од међународног значаја за биљке (IPA - Important plant area) издвојено пројектом Plantlife.
   - Делиблатска пешчара RS015IBA - подручје од међународ-
     ног значаја за птице (IBA - Important Bird Area) издвојено по строгим критеријумима IBA пројекта чији је носилац међународна организација Bird Life International.
2. Еколошки значајна подручја еколошке мреже Републике Србије:
   - Делиблатска пешчара - део еколошки значајног под-
     ручја бр. 20. утврђеног Уредбом о еколошкој мрежи 05 број 110-9411/2010-3 од 24.12.2010. (‘’Сл. гласник РС” бр. 102/2010), које обухвата заштићена подручја СРП “Делиблатска пешчара”, СРП “Краљевац” и СП “Стража”; подручја

планирана за заштиту око река Нера и Караш; Емералд подручје Делиблатска пеш- чара; IPA подручје Делиблатска пешчара; IBA под- ручја Делиблатска пешчара и Лабудово окно; PBA подручје Делиблатска пешчара и Рамсарско под- ручје Лабудово окно.

3. Еколошки коридори:
   - Караш и његов обалски појас - еколошки коридор од међународног значаја утврђен Уредбом о еколошкој мрежи.
   - пловни делови основне каналске мреже ХС ДТД и његов обалски појас: - идентификовани регионални еколошки коридор.

Концепција заштите природних добара заснива се на испуњењу основних и оперативних циљева:

- примена мера и услова заштите природе у планирању и уређењу простора, коришћењу природних ресурса и заштићених подручја;
- одрживо коришћење природних добара и природних ре- сурса, до степена и на начин којима се не угрожава раз- новрсност и функционисање природних система и про- цеса;
- висок ниво заштите при предузимању активности или вршењу делатности кроз допринос заштити и унапређи- вању природе, биолошке, геолошке и предеоне разноврс- ности, очувању општекорисних функција природе и при- родне равнотеже.

Концепција заштите просторних целина за очување биолошке разноврсности подручја, заснива се на очувању еколошки значајних подручја и очувању, санацији, реконструкцији и ревитализацији осетљивих и фрагилних, најчешће изфрагментисаних екосистема (слатинско-степска станишта и еколошки коридори), као и одрживом, усклађеном и трајном коришћењу биолошких ресурса.

На предметном простору у обухвату Просторног плана, потребно је управљати биолошким ресурсима важним за очување биолошке разноврсности у складу са Конвенцијом о биолошкој разноврсности (''Службени лист СРЈ'' Међународни уговори, бр. 11/2001). У том смислу је потребно спречити ширење инвазивних врста, а по потреби предузети и мере за њихово уништавање.

Заштиту еколошке мреже на територији АП Војводина, чији је део на простору обухвата Просторног плана, потребно је спроводити на основу Уредбе о еколошкој мрежи Републике Србије (''Службени гласник РС''бр.02/10), којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја , типова станишта и станишта дивљих врста.

С обзиром да траса далековода на територији општине Вршац сече канал ДТД који је идентификован као еколошки коридор од регионалног значаја, а на територији општине Бела Црква реку Караш која је утврђени еколошки коридор од међународног значаја, опстанак угрожених дивљих врста чија су станишта и еколошки коридори је потребно обезбедити одређеним мерама заштите које су дефинисане Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака и гљива (''Службени гласник РС'', бр. 5/10 и 47/11).

Очување и унапређење станишта је предвиђено на основу Правилника о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување (''Службени гласник РС'', бр. 35/10).

Одговарајућим техничким мерама при изградњи далековода спречити страдања птица услед струјног удара:

- Далеководне објекте и електроенергетску инфраструкту- ру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организа- ма: изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити;
- На делу трасе која се налази на удаљености мањој од 1 km од граница СРП ''Делиблатска пешчара", као и на деловима трасе који пролазе кроз IBA подручје ''Де- либлатска пешчара", израдити посебне ознаке на жица- ма, у виду визуелно упадљивих лопти или трака.

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

1.3. УТИЦАЈ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

Квалитет животне средине предметног простора је у одређеној мери очуван, јер највећи део планиране трасе далековода пролази преко атара, односно пољопривредног земљишта. Приликом избора трасе водило се рачуна да и изолована, индивидуална домаћинства буду довољно удаљена због потенцијално негативних утицаја на њих. Земљиште, које је у функцији пољопривредне производње, делимично је угрожено због неконтролисане примене агрохемијских мера заштите. Тачних података о обиму овакве врсте угрожавања земљишта нема, јер не постоје истраживачке активности које би дале конкретније вредности.

Главни водоток Караш, који пресеца планирани далековод, понекад плави околни терен и захтева примену мера заштите од поплава.

У обухвату Просторног плана налазе се просторне целине од значаја за очување биолошке разноврсности предметног подручја (подручја од међународниог значаја за очување биолошке разноврсности, еколошки значајна подручја еколошке мреже Републике Србије и еколошки коридори), које захтевају примену одређених мера заштите (техничке мере).

На коридору предметног далековода нема објеката, за које је прописана повећана осетљивост (у складу са Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима).

Утицај планираног далековода на квалитет животне средине је сведен на најмању меру самим избором најоптималнијег решења у контексту заузећа и намене површина, које су резервисане за ову намену.

Заштита животне средине

Основни циљ заштите животне средине је смањење вероватноће излагања становништва евентуалним акцидентима и утицаја приликом нормалног функционисања објекта.

Утицаји далековода на животну средину и мере заштите у току изградње

Далековод захтева промену намене постојећег пољопривредног земљишта само на месту постављања стубова. Постављањем стубних места на међе или крајеве парцела ће се очувати у највећој мери функција предметног простора. С обзиром да је траса далековода планирана ван већине грађевинских подручја насеља, осим грађевинског подручја града Панчева, по намени-комплекс трафостанице у радној зони, и планираног грађевинског подручја насеља Банатски Карловац, по намени радна зона, не представља баријеру за евентуало ширење грађевинских подручја, а неће утицати ни на расељавање становништва.

Негативан утицај на земљиште испољава се делом преко заузетих површина, односно преко снижења вредности земљишта и других непокретности у области коридора далековода и током ископа земље за темење стубова. Како ће се ови радови изводити на сваких 300-400 m и захватају мање површине земљишта, након израде темеља, вршиће се затрпавање јама и рекултивација деградираних површина током изградње односно довођење у првобитно стање.

При изградњи, одржавању и демонтажи далековода настају извесне количине отпада, међу којима су значајнији: искоришћени проводници, оштећени изолатори, метални делови стубова и мање количине отпада од коришћених материјала, који се мора адекватно одлагати у одређене контејнере и рециклирати (у зависности од врсте материјала.

Ако се приликом ископавања темеља наиђе на археолошко налазиште, потребно је пре свих даљих радова затражити посебне услове заштите од надлежног Завода за заштиту споменика културе.

Утицаји далековода и мере заштите околине током функционисања

Током експлоатације далековода нема појаве отпадних материја, које би нарушиле квалитет животне средине (осим малих количина током одржавања, које су напред наведене).

Међутим, у близини надземних далековода јављају се електромагнетна поља индустријских фреквенција. Поред тога, по правилу, повећава се угроженост електричних и електронских уређаја у околини. У погледу могућих утицаја електромагнетног поља на човека могу се класификовати две категорије утицаја: краткорочни и дугорочни. У првој категорији утицаја ефекти су добро познати и генерално се описују густином струје унутар човечјег тела, која се може израчунавати применом одговарајућих метода. Ови ефекти су значајни за раднике, чије је радно место везано за повремену изложеност јаким електромагнетним пољима, а нису значајни за остало становништво.

Статички електрицитет индукован у околини високонапонских објеката може да буде извор непријатности за човека, али и живот човека може да буде угрожен додиром или недозвољеним приближавањем високонапонским објектима. Дугорочни ефекти излагања електромагнетном пољу ниског интензитета нису довољно проучени.

Градијенти електричних и магнетних поља и индукованих струја су ограничени законском регулативом, као и препорукама
EU. Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима утврђене су границе за зоне повећане осетљивости, али на предметном коридору нема објеката за које је прописана повећана осетљивост, што је постигнуто адекватним лоцирањем трасе.

Негативан утицај далековода се рефлектује и кроз појаву одређеног нивоа буке. Извор буке у околини далековода је познати феномен “короне” (локални електрични пробој ваздуха). Јачина настале буке зависна је од напонског нивоа и временских услова, а најјача бука се јавља када пада киша. Далеководи су иначе углавном тихи током сувих периода. За предметни далековод јачине 400 kV, према домаћим и светским искуствима, мерења су показала да ниво буке највише може износити око 40 dB, што не прелази дозвољене вредности.

Превентивне мере заштите животне средине од наведених утицаја далековода ће се постићи одржавањем прописаних сигурносних висина и удаљености у заштитној зони далековода, што ће смањити ризик негативних утицаја на здравље људи. Као основ за праћење утицаја на животну средину, потребно је успоставити мониторинг параметара, који карактеришу електромагнетно поље и буку, одмах по пуштању објекта у рад, на локацијама дуж трасе и у непосредној близини, у складу са Законом о заштити од нејонизујућих зрачења, односно Правилником о границама излагања нејонизујућим зрачењима (“Службени гласник РС” бр.104/09).

Сам далековод, са проводницима, ужадима и стубовима, у одређеној мери мења односно нарушава пејзажне карактеристике простора кроз који пролази и врши у наведеном контексту трајан утицај на пејзаж. Међутим, избором трасе изван насељених места и довољним растојањима од државних путева и железничког саобраћаја, постигнута је у одређеној мери слабија уочљивост и визуелна сакривеност далековода.

Проводници далековода представљају опасност за птице на појединим локалитетима, или где постоје значајна станишта крупнијих птица, али су истраживања показала да су ови утицаји веома мали јер је техничким решењем далековода онемогућено да дође до страдања птица (техничке мере заштите птица од страдања услед струјног удара наведене су у предходном поглављу).

Утицаји далековода у акцидентним ситуацијама и мере заштите

На предметном далеководу постоји веома мала вероватноћа за појаву акцидената. Најтежи акцидент је рушење стуба и кидање ужади под напоном, што може проузроковати клизање земљишта, велико оптерећење ветра, леда и снега и евентуално удар возила или авиона.

Због сигурности од акцидената, пројектима се морају предвидети одговарајуће мере заштите, које се односе на механичку сигурност елемената далековода у наведеним ситуацијама, обележавање далековода, избор погодних локација за стубове у односу на геомеханичке особине тла и др.

2. ЗАШТИТА И КОРИШЋЕЊЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

У обухвату Просторног плана, на основу решења Завода за заштиту споменика културе у Панчеву о заступљености и условима заштите непокретних културних добара не налази се ни једно категорисано непокретно културно добро.

Увидом у литературу и документацију и досадашњим археолошким истраживањима, у обухвату и непосредном окружењу обухвата Просторног плана, констатовано је 18 локалитета са археолошким садржајем на територијама катастарских општина:

Панчево:

1. ‘‘НАРИТАК’?- БРОНЗАНОДОБНО НАСЕЉЕ НА СЕ- ВЕРНОЈ ОБАЛИ НАДЕЛА;
2. ЛОКАЛИТЕТ НА ПРОСТОРУ КОЈИ СЕВЕРОЗАПАД- НЕ ОБАЛЕ БАРЕ, КОЈА СЕ СПАЈА СА НАДЕЛОМ ПРЕМА ПУТУ ПАНЧЕВО

- ДОЛОВО;

3. ЛОКАЛИТЕТ НА ПОТЕСУ ТАМИШ III. НА СЕВЕРО- ИСТОЧНОЈ ОБАЛИ НАДЕЛА;
4. ЛОКАЛИТЕТ НА ПОТЕСУ ТАМИШ - I - ПРОСТОР ОМЕЂЕН НАДЕЛОМ И БАРОМ БАБИН КРАК;
5. ЛОКАЛИТЕТ НА ТРАСИ ДАЛЕКОВОДА 400 KV ТЕ ДРМНО - ТС ПАНЧЕВО 2;

Старчево - потес “Ливаде”:

6. ЛОКАЛИТЕТ НА ЊИВИ ПИК ‘‘ТАМИШ” НА ВИ- СОКОЈ ЈУЖНОЈ ОБАЛИ РУКАВЦА НАДЕЛА КОЈИ СЕЧЕ КАМЕНИ ПУТ ПАНЧЕВО-ДОЛОВО И ОКО 1,2КМ. СЕВЕРНО ОД РАСКРШЋА ГДЕ СЕ ОД- ВАЈА ПУТ ЗА КОВИН;

Банатско Ново Село:

7. ЛОКАЛИТЕТ НА МЕСТУ ЗВАНОМ “ЛИВАДЕ”. ЈУЖ- НО ОД НАСЕЉА СА ДЕСНЕ СТРАНЕ ПОЉСКОГ ПУТА ПРЕМА ДОЛОВУ;
8. ВЕЛИКА ДОЛИНА - ЛОКАЛИТЕТ СЕ НАЛАЗИ ЈУЖ- НО ОД НАСЕЉА, ОКО 2 КМ ОД ПОСЛЕДЊИХ КУЋА И ОКО 1,5 КМ ЗАПАДНО ОД ПОЉСКОГ ПУТА ПРЕ- МА ДОЛОВУ;

Банатски Карловац:

9. ЛОКАЛИТЕТ “ЦИГЛАНА”;
10. НА ЛОКАЛИТЕТУ “ВИНОГРАДИ;
11. ЖЕЛЕЗНИЧКА СТАНИЦА;

Уљма:

12 ЛОКАЛИТЕТ “ИТЕБЕЈАЦ”;
13 ЛОКАЛИТЕТ “ОЛАРЕВА ЦИГЛАНА”;
14. ПОЗЈАЛОВ - ЛОКАЛИТЕТ;
15. ЕКОНОМСКО ДВОРИШТЕ ПД “ОГЛЕД;

Влајковац:

16 ЛИВАДЕ - ЛОКАЛИТЕТ СЕ НАЛАЗИ ОКО 1КМ, ЗА- ПАДНО ОД СЕЛА;
17. ХУМКА СТРАЖА- ЗАПАДНО ОД СЕЛА;

Избиште:

18. ВРШАЧКИ ПУТ - ЛОКАЛИТЕТ СЕ НАЛАЗИ У БЛИЗИНИ ЛЕТЊЕГ ПУТА ОД ВРШЦА, ПРЕКО РИТИШЕВА КА ИЗБИШТУ;

У циљу интегративне заштите, археолошка налазишта се посматрају као необновљив ресурс и културни капитал који се може користити за обнову и развој. На подручју Просторног плана утврђују се следеће мере заштите непокретних културних добара:

- Обавезна археолошка истраживања, пре почетка земља- них радова, а о трошку Инвеститора, потребно је извр- шити на свим локалитетима обухваћеним досадашњим рекогносцирањима, преко којих прелази далековод;
- Обавезан археолошки надзор стручњака Завода за заш- титу споменика културе у Панчеву приликом земља- них радова, а о трошку Инвеститора, треба извршити на простору на коме далековод не прелази директно преко локалитета већ се он налази у близини па је надзор нео- пходан;
- Потребно је извршити рекогносцирање, пре почетка било каквих радова на деловима трасе на којима нема података о заштићеним или евидентираним археолош- ким налазиштима;
- Инвеститор је обавезан да пре подношења пријаве о по- четку радова код надлежног органа обавести Завод за заштиту споменика културе у Панчеву о почетку земља- них радова, ради регулисања обавеза Инвеститора веза- них за послове из тачке 1,2 и 3;
- Ако се у току извођења земљаних радова наиђе на архе- олошка налазишта, или археолошке предмете, Инвести- тор је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и о томе обавести Завод за заштиту споменика културе у Панчеву, као и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.

3. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Заштита од елементарних непогода

У циљу заштите живота и здравља људи, материјалних добара и животне средине од елементарних непогода морају се применити све мере заштите, првенствено превентивне, ради спречавања настајања елементарних непогода на овом простору.

Хоризонталне силе од сеизмичких удара не сматрају се меродавним оптерећењем за статички прорачун стубова далековода. Како далеководи нису категорисани по члану 4. Правилника о техничким нормативима за изградњу објеката високоградње у сеизмичким подручјима (Службени лист СФРЈ бр.31/81, 49/82, 29/83, 21/88 и 52/90), за изградњу објеката на сеизмичким подручјима, то се за стубове далековода не врши прорачун на дејство сеизмичких сила.

Одбрана од поплава ће се реализовати у оквиру интегралних система: (а) активном одбраном у оквиру акумулационих басена; (б) пасивном одбраном и (в) планском контролом изградње у угроженим зонама (уз диференциране степене заштите, у складу са значајем подручја које се штити).

Заштита од пожара обухвата скуп мера и радњи нормативне, организационо техничке, превентивне и друге природе. Поред општих услова предвиђених законима и прописима (Правилник о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења (‘‘Службени лист СРЈ’’ број 11/96),Правилник о тенхичким нормативима за заштиту од статичког електрицитета(‘‘Службени лист СФРЈ’’ број 62/73), Правилник о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400 kV (‘‘Службени лист СФРЈ’’ број 65/88 и ‘‘Службени лист СРЈ’’ број 18/92), Правилник о техничким мерама за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова (‘‘Службени лист СРЈ’’ број 41/93), Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара (‘‘Службени лист СФРЈ’’ број 74/90),Правилник о техничким нормативима за уземљење електроенергетских постројења називног напона изнад 1000V (‘‘Службени лист СРЈ’’ број 61/95)), овим Просторним планом су дефинисане мере заштите од пожара, које се односе на:

- Обезбеђивање потребних сигурносних удаљености од запаљивих објеката у случају стварања лука и велике по- тенцијалне разлике;
- Правилан избор опреме, према условима средине где је иста уграђена;
- У циљу заштите далековода од грома предвиђа се уземљена заштитна ужад дуж целе трасе далековода, а сви стубови су уземљени.

Заштита од елементарних непогода- противградне станице

- Постојећи објекти противградних станица, по услови- ма надлежног Републичког Хидрометеоролошког заво- да, налазе се ван обухвата Просторног плана и ван ути- цајних зона далековода на исте.

Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље

При планирању коришћења и уређења простора од интереса за одбрану земље, према условима добијеним од Министарства одбране, нема посебних услова прилагођавања одбрани земље.

4. УТИЦАЈ НА ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАСЕЉА

4.1. ДЕМОГРАФСКО-СОЦИЈАЛНИ АСПЕКТ РАЗВОЈА И МРЕЖА НАСЕЉА

Подручје Просторног плана припада Јужнобанатском округу (град Панчево, општине Алибунар, Ковин, Вршац и Бела Црква). У посматраном подручју, у укупно 15 насеља, према Попису становништва 2002. године, живи 151876 становника или око 48% популације Јужнобанатског округа. С обзиром да траса далековода иде углавном ван насеља, преко пољопривредног земљишта, креће од трафостанице ТС Панчево 2, у рубном делу града Панчева, по намени радни комплекс, пролази незнатним делом кроз грађевинско подручје Банатског Карловца, планирани радни комплекс, становништво се не налази у утицајним зонама далековода.

Мрежа насеља у функцији специфичности посебне намене овог Просторног плана, дефинише се у ужем и ширем смислу. У ужем смислу под мрежом насеља се подразумевају сва насеља чија се грађевинска подручја делом налазе унутар границе обухвата Просторног плана (Панчево, Банатски Карловац и Добричево).

У ширем смислу мрежа насеља обухвата сва насеља на чијој се катастарској општини налазе подручја обухваћена израдом овог Просторног плана (Панчево, Старчево, Долово, Банатско Ново Село, Владимировац, Мраморак, Алибунар, Банатски Карловац, Николинци, Уљма, Влајковац, Ритишево, Потпорањ, Вршац, Војводинци и Добричево).

Подручја обухваћена израдом овог Просторног плана се простиру кроз подручје једног града (Панчево) и подручја четири јединице локалне самоуправе (Алибунар, Ковин, Вршац и Бела Црква).

4.2. ЕКОНОМСКИ АСПЕКТ

У непосредном окружењу трасе инфраструктурног коридора далековода 2X400kV ТС Панчево 2-граница Румуније се налазе привредни центри Панчево, Вршац и Алибунар који располажу значајним компаративним предностима и локационо-развојним потенцијалом. Остало су претежно насеља руралног карактера. Значајно је истаћи неопходност јачања веза између руралних и урбаних подручја, што руралним подручјима са значајним потенцијалом и близином великих тржишта отвара шансе за повезивање, унапређење и стимулисање развоја.

Подручје у непосредном окружењу обухвата Просторног плана располаже значајним капацитетима у области хемијске и фармацеутске индустрије, прехрамбено-кондиторске индустрије, индустрије вина и пива, индустрије грађевинског материјала, затим металне и текстилне индустрија производње пластике и стакла и др. Изразита је поларизација између привредних центара Панчева и Вршца и остатка подручја. У осталим насељима основна делатност је пољопривреда.

У наредном периоду привредни развој ће се заснивати на оптималном коришћењу компаративних предности подручја у непосредном окружењу Просторног плана и на одговарајућој дисперзији привредне структуре у простору, уз неопходну изградњу пратеће инфраструктуре. Неопходно је веће ангажовано коришћење обновљивих извора енергије, а у циљу одрживог економског развоја.

Растуће потребе за електричном енергијом привреде, али и становништва, мора да прати и развој преносне мреже. Изградњом далековода обезбедиће се не само сигурније и економичније снабдевање привреде и становништва, већ и успостављање нових квалитетнијих услова рада и пословања у привреди који ће подстицајно деловати на развој не само у непосредном окружењу Просторног плана, већ и у ширем региону.

У непосредном окружењу Просторног плана постоје природни услови за изградњу ветроелектране, а као неопходан предуслов њихове изградње је прикључење на преносну мрежу одговарајућег капацитета, што би било обезбеђено изградњом овог инфраструктурног објекта, у том смислу постоји могућност стимулације обновљивих извора енергије (ветроелектране) и смањења зависности од увоза енергије.

4.3. ТЕХНИЧКИ АСПЕКТ

2x400^ далековод као електроенергетски преносни вод неће бити у техничкој повезаности са електроенергетском мрежом која је у функцији насеља у грађевинском подручју насеља, а самим тим неће имати ни утицаја на исту.

5. ОДНОС ПРЕМА ДРУГИМ ТЕХНИЧКИМ

СИСТЕМИМА 5.1. САОБРАЋАЈНА

ИНФРАСТРУКТУРА

У обухвату Просторног плана налазе се капацитети три вида саобраћаја: путно-друмског, железничког и водног са којима се укршта траса планираног далековода.

Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног-друмског саобраћаја су:

Државни путеви I реда:

- бр. 24. Суботица - Е-75 - (неизграђена деоница) - Сента - Чока - Кикинда -

Зрењанин - Ковачица - Панчево - Ковин - мост на Дунаву
- (Смедерево):
- деоница 6број 2141, од чвора број 2007 Панчево 1 (Ковин)
код km 218+767 до чвора број 2117 Ковин 1 (Бела Црква) код km 247+439, у складу са референтним системом Ре- публичке дирекције за путеве.

- бр. 1.9. (Е-70), Београд - Панчево - Вршац - Ватин - гра- ница Румуније (Moravita):

-деоница 6број 2020. 0д чвора број 2203 Делиблато код km 64+538 до чвора број 2011 Уљма код km 75+714 и де- оница 6број 2021 Уљма од чвора број 2011 Уљма код km 75+714 до чвора број 2012 Вршац 1 код km 89+422, а у складу са референтним системом Републичке дирекци- је за путеве (на деоници 6број 2021 државни пут првог реда 6број) 1.9 је у преклопу са државним путем првог реда број 7.1).

- бр. 7.1. Зрењанин - Сечањ - Пландиште - Вршац; Државни путеви II реда:
- бр. 126.Вршац - Стража:
- деоница број 2286, од чвора број 2013 Вршац 2 (за Стражу)
код km 0+000 до чвора број 2057 Стража код km 17+519, у складу са референтним системом Републичке дирек- ције за путеве.
- бр.123. Банатско Аранђелово - Мокрин - Кикинда - Војвода Степа - Бегејци - Неузина - Селеуш - Алибунар - (деоница Банатски Кар- ловац - Делиблато није утврђена/изграђена) - Ковин:

- деоница број 2275, од чвора 6број 2203 Делиблато код km 152+668 до чвора број 2204 Девојачки бунар код km 161+451,у складу са референтним системом Републичке дирекције за путеве.

У обухваћеном простору егзистирају системи општинских путева у свим обухваћеним општинама (Панчево, Алибунар, Ковин, Вршац и Бела Црква) различитог степена изграђености, који омогућују доступност овом простору из свих праваца, као и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви), који омогућују правилно функционисање атарског саобраћаја.

Осим постојеће путне мреже категорисаних и некатегорисаних путева у обухвату, односно у зони утицаја Просторног плана се налазе и планирани коридори државних путева и то:

- државни пут на основном путном правцу бр. 1.9 Ауто- пут Е-70, деоница Панчево - Ватин - граница Румуније (Moravita);
- државни пут на основном путном правцу бр. 24 - Ба- натска магистрала'', Суботица - Сента - Чока - Кикинда - Зрењанин - Ковачица - Панчево - Ковин - мост на Ду- наву - (Смедерево);
- државни пут II реда на правцу Владимировац - Ковин; Укрштања далековода са мрежом саобраћајне инфраструктуре (категорисани путеви) су утврђена кроз следећу табелу:

Табела 6. Укрштања планираног 2x400kV далековода са саобраћајном инфраструктуром

Редни број	ранг укрсног правца	изграђеност	стационажа референтног система
1	државни пут I реда бр.24	постојећа	km 224+778
2	општински пут	постојећа	
3	државни пут I реда бр.1.9 ауто-пут Е-70/''Бан. магистрала''	планирана	-
4	општински пут	постојећа	
5	општински пут	постојећа	
6	државни пут II реда бр.123	планирана	-
7	општински пут	постојећа	
8	државни пут I реда бр.1.9	постојећа	km 73+180
9	државни пут I реда бр.1.9/7.1 (преклоп)	постојећа	km 78+440 km 99+969
10	општински пут	постојећа	-
11	државни пут II реда бр.126	постојећа	km 11+352
12	општински пут	постојећа	
13	општински пут	постојећа	
14	локална пруга бр.87(бр.26)	постојећа	
15	Магистрална пруга бр.6 (Е-66)	постојећа	-
16	Магистрална пруга бр.6 (Е-66)	постојећа	-
17	локална пруга бр.88(бр.17)	постојећа	
18	пловни пут - канал ОКМ Бан.Паланка -	постојећа	-

Просторним планом су утврђена места и чворне тачке укрштања и вођења далековода кроз обухваћени простор, а такође су дефинисане мере и услови за укрштање, паралелно вођење овог инфраструктурног система и његов однос са другим инфраструктурним системима.

Утицај далековода на капацитете путног-друмског, железничког, водног и ваздушног саобраћаја већином се односи на тачке сукоба - укрштања, и на вођење инфраструктурног система далековода уз, или поред саобраћајнице.

Траса предметног далековода у односу на саобраћајну инфраструктуру је усклађена у обухваћеном простору, уз примену одговарајућих мера и услова које произилазе из специфичности самог далековода.

Применом услова изградње у зонама укрштања са путним капацитетима се омогућује неометано функционисање саобраћаја на предметним путевима, док ће се у току изградње самих стубова и монтаже водова далековода примењивати посебни режими одвијања саобраћаја. Након изградње далековода, односно у току експлоатације далековод неће имати негативан утицај на саобраћај у коридору путева, изузимајући евентуалне акцидентне ситуације.

Железнички саобраћај на простору обухвата Просторног плана је заступљен преко:

- магистралне пруге бр. 6 (Е-66), Београд Центар-Панче- во главна станица -Вршац-државна граница- (Stamora Moravita), са значајним обимом путничког превоза и робног транспорта, али и са повременим извршењем транс- портног рада превоза роба. Ова пруга је у систему ев- ропских железница и омогућује интегрално повезивање овог вида саобраћаја са осталим видовима саобраћаја;
- локалне пруге бр. 88(пруга бр.17), Зрењанин фабрика - Вршац - Бела Црква, са значајно мањим обимом путнич- ког превоза и робног транспорта;
- локалне пруге бр. 87 (пруга бр.36), Владимировац - Ковин, са малим обимом путничког превоза и робним транспортом по уговору;

Водни саобраћај у оквиру обухвата Просторног плана је заступљен преко пловног пута канала ОКМ ХС ДТД, Банатска Паланка - Нови Бечеј, са којим се планирани далековод такође укршта.

Железнички и водни саобраћај такође су у оквиру колизионих тачака са планираним далеководом концепцијски предвиђени са одговарајућим режимима функционисања за време изградње и касније експлоатације.

Коридор планираног далековода се делом налази у зони општег аеродрома Вршац, али без значајног утицаја на функционисање и безбедност одвијања ваздушног саобраћаја.

5.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Подручје плана припада сливном подручју ХС ДТД, односно реке Дунав и пресеца више водних објеката у Јужном Банату. Траса далековода се укршта са каналом Банатска Паланка-Нови Бечеј на км 27+630. С обзиром да је канал Банатска Паланка-Нови Бечеј плован за пловила до 1000 t носивости, пловни габарити канала се не смеју нарушавати. У том смислу постоје следећи лимити:

- пловна ширина канала износи 25,0 m.
- пловна висина изнад максималног водостаја износи минимално 15,0m.

Траса далековода се укршта са три канала за одводњавање у општини Вршац: канал К-9 који се налази у систему за одводњавање Избиште-Загајица, Поток 1 и Канал 1.3 са следећим карактеристикама:

- Далековод премошћава Поток 1 на km Потока 3+250, а на том хидрометријском профилу су следеће хидра- уличко-геометријске карактеристике: ширина дна кана- ла 6=3,0m; нагиб косине 1:1,5; кота дна канала је 82,89 мнЈм; кота терена је 94,70 мнЈм, а кота 10% воде је 93,89 мнЈм.
- Далековод премошћава Канал 1.1. на km 0+800, а на том хидрометријском профилу су следеће хидрауличко-гео- метријске карактеристике: ширина дна канала 6=0,80m; нагиб косине 1:1,33; кота дна канала је 92,62 мнЈм; кота терена је 94,20 мнЈм, а кота 10% воде је 92,90 мнЈм.
- Далековод премошћава Канал 9 на km 1+600, а на том хидрометријском профилу су следеће хидрауличко-гео- метријске карактеристике: ширина дна канала 6=1,50m; нагиб косине 1:1,50 ; кота дна канала је 81,55 мнЈм; кота терена је 83,25 мнЈм. За укрштање са потоком 'Тузајна" нису познати подаци, као и са више локалних бујичних депресија.

Траса далековода се укршта са 6 канала за одводњавање и регулисаним водотоком ''Надел" у општини Панчево који припадају мелиоративној мрежи. За ове канале дате су само приближне стационаже укрштања. Ширине водног појаса-земљишта код свих ових канала не прелази 25 m, док у случају регулисаног водотока „Надел" то износи око 150 m. Укрштања и приближне стационаже су следеће:канал "Водице" km 2+200, канал ''Панчевачки 34" km 0+400, водоток „Надел" km 17+000, канал "М" km 0+650, канал ''Доловачки 2а'' km 0+800, канал "Тамиш" km 5+000 и канал ''Новосељански 2" km 5+920.

Траса далековода се укршта са следећим изграђеним и предвиђеним за изградњу објектима у Општини Бела Црква:

1) Растеретни канал Војводинци-Стража према Генералном пројекту уређења реке Караш за велике воде.
2) Насипом на путу Добричево - Војводинци.
3) Реком Караш код Добричева.
4) Насипом код Добричева.
5) Потоцима: Долина и Рушњачки.
6) Између укрштања 2) и 4) предвиђа се формирање ретен- зије за велике воде, повремено плављење.
7) Каналом за одводњавање ДОС-2.
8) Мрежом заливног система „Добричево" 420ha и „Сига" 130ha са водозахватом и црпном станицом у близини укрштања на позицији 3).

Хидролошки подаци: Водостај у каналу Банатска Паланка- Нови Бечеј на месту преласка далековода дефинисан је следећим вредностима:

- максимални водостај 76.30 мнЈМ
- минимални водостај 73.50 мнЈМ
- радни водостај .....од 73.55 до 73.70 мнЈМ

Табела 7. Укрштања планираног 2x400^ далековода са водопривредном инфраструктуром

Ред. бр.	Систем који се укршта	изграђеност	стационажа референтног система
1.	Канал ХС ДТД Банатска Паланка -Нови Бечеј	постојећа	km 27+630
2.	Поток 1	постојећа	km 3+250
3.	Канал 1.1	постојећа	km 0+800
4.	Канал 9	постојећа	km 1+600
5.	Канал Водице	постојећа	km 2+200
6.	Канал Панчевачки 34	постојећа	km 0+400
7.	Водоток Надел	постојећа	km 17+800
8.	Канал Н	постојећа	km 0+650
9.	Канал Доловачки 2а	постојећа	km 0+800
10.	Канал Тамиш	постојећа	km 5+000
11.	Канал Новосељански 2	постојећа	km 5+920
12.	Растеретни канал Војводинци- Стража	постојећа	-
13.	Насип на путу Добричево- Војводинци	постојећа	-
14.	Водоток Караш код Добричева	постојећа	-
15.	Насип код Добричева	постојећа	-
16.	Поток Долина	постојећа	-
17.	Канал за одводњавање ДОС-2	постојећа	-
18.	Мрежа заливног система ''Добричево" P=420ha и ''Сига" P=130ha са водозахватом и црпном станицом	постојећа	

Водостај у водотоку ''Надел" не прелази коту 74,00 мнЈМ.

Водостаји на свим осталим каналима у екстремним случајевима
могу достићи коту терена на локацији укрштања са далеководом.

Водостај у Ретензији код Добричева планира се да не пређе коту 86,00мнЈМ.

0стали подаци: У близини укрштања далековода са каналом Банатска Паланка-Нови Бечеј координате километара по осовини канала су:

- km27+000 y=7 520287.03 x=4 98617414
- km 28+000 y=7 519746.05 x=4 987015.20

Попречни профил канала Банатска Паланка-Нови Бечеј је сложеног облика.Са обе стране канала налазе се широке депоније, а максимални ниво воде у каналу је испод нивоа околног терена.

Приликом укрштања трасе планираног далековода са објектима водопривреде, потребно је придржавати се услова и ограничења надлежних водопривредних предузећа.

Приликом израде планске и техничке документације, потребно је уважити следеће водне услове:

- Код планирања будућег укрштања далековода и канала Банатска Паланка-Нови Бечеј мора се водити рачуна да се не смање пловни габарити и да се не угрозе основне функције канала.
- Водопривредни објекти се не смеју оштећивати и у скла- ду са тим условом пројектом предвидети одговарајућу технологију извођења радова. Сва евентуална оштећења водопривреених објеката настала услед експлоатације планираног објекта Инвеститор је дужан да отклони и доведе у предходно стање, о свом трошку, уз надзор на- длежне службе ЈВП "Воде Војводине" из Новог Сада, која мора бити обавештена 8(осам) дана пре почетка ра- дова.

Стубови далековода морају бити усклађени са постојећим системима за наводњавање и мора бити омогућено несметано функционисање, како система за наводњавање, тако и енергетског система, такође стубове постављати ближе границама парцела, тако да у што мањој мери ограничавају постављање и коришћење нових система за наводњавање пољопривредних површина.

На планираној траси далековода, а према условима прикупљеним од надлежних комуналних предузећа која управљају водоводом и канализацијом у обухвату Просторног плана, нема изграђених инсталација водовода и канализације.

5.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Траса далековода 2x400kV ТС "Панчево 2"-граница Румуније ће се укрштати са следећим далеководима средњенапонске елект роенергетске мреже:

1. 20kV далеководом (ТС"Панчево 3",110/20 kV - извод "ПИК Тамиш"), изграђеним на бетонским стубовима са алуминијумским проводницима пресека 95mm2, део да-лековода који води до насеља Стари Тамиш.
2. 20kV далеководом (ТС "Панчево 4", 110/20 kV- извод "Прасилиште"), изграђеним на бетонским стубовима са алуминијумским проводницима пресека 95mm2, део да-лековода који води до насеља Стари Тамиш.
3. 10kV далеководом (ТС "Алибунар ",35/10 kV - извод "Владимировац"), изграђеним на дрвеним стубовима са

алуминијумским проводницима пресека 25mm2, део да- лековода који води за насеље Девојачки Бунар.

4. 35kV далеководом (ТС “Алибунар”,110/35 kV - извод “Уљма”), изграђеним на бетонским стубовима са бакар- ним проводницима пресека 50mm2;
5. 10kV далеководом (ТС “Алибунар”, 35/10 kV - извод “Ба- натски Карловац 1”), изграђеним на дрвеним стубовима са алуминијумским проводницима пресека 25mm2, део далековода којим се напаја ТС “Тилва” и ТС “Вакараца”;
6. 35kV далеководом (ТС “Алибунар”, 110/35 kV”- извод “Уљма”), изграђеним на бетонским стубовима са бакар- ним проводницима пресека 50mm2, на уласку у Уљму.
7. 35kV далеководом (ТС “Вршац 1”, 110/35 kV - извод “Уљма”), изграђеним на бетонским стубовима бакарним проводницима пресека 50mm2, на уласку у Уљму;
8. 20kV далеководом (ТС “Вршац 2”, 110/20 kV- извод “Павлиш”), изграђеним на бетонским стубовима са алу- минијумским проводницима пресека 50mm2, који се са трасом 400 kV далековода укршта два пута;
9. 20kV далеководом (ТС “Вршац 2”, 110/20 kV- извод “Стража”), изграђеним на бетонским стубовима са алу- минијумским проводницима пресека 50mm2 , који на- паја насеље Добричево.

Сви наведени далеководи су у фунцији и од виталног значаја за напајање конзума у насељима.

Плановима Електродистрибуције “Панчево” је предвиђена реконструкција постојећих 10 kV далековода и њихово прилагођење за рад на 20kV напонском нивоу.

У обухвату Просторног плана, у зони високонапнских водова постоје далеководи: 400kV Панчево2-Дрмно, бр.453, 400kV Панчево2-Дрмно, бр.453, 220 kV Панчево2-ХИП 2, бр.253/2,
110kV Панчево2-ХИП 2, бр.185, 110kV Панчево2-ХИП 2, бр 151/1, 110kV Панчево2- Панчево4.

Планирани 2x400 kV далековод ће се укрштати са планираним 400 kV далеководом од Дрмна до будуће трафостанице 400/110 kV Вршац.На планирани 2x400 kV далековод, преко 400 kV прикључних далековода, у складу са условима ЈП Електромрежа Србије, ће се прикључивати и будуће трафостанице за потребе ветроелектрана.

Планирани 2x400 kV далековод ће се укрштати и паралелно водити са постојећим далеководима 110kV бр.151/2 Панчево2 - Алибунар, бр 151/3 Алибунар-Вршац 1 и бр.1002 Вршац 2-Бела Црква.

При паралелном вођењу планираног 2x400 kV далековода, користиће се постојећи коридори 110 kV висонапонских водова бр.151/2 Панчево2 -Алибунар и бр 151/3 Алибунар-Вршац 1.

Траса планираног далековода је усклађена са постојећим надземним водовима, осим постојећег далековода 400kV Панчево2-Дрмно, бр.453 у зони високонапонских водова који мора да се измести у нову трасу, како је приказано у графичком прилогу, Реферална карта 2,”Инфраструктурни системи, заштита животне средине и природних и културних добара”.

5.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Гасоводна инфраструктура

Траса планираног далековода 2x400УУ укршта се са следећим гасоводима:

- Гасовод МГ-01 и ДГ-01-03 (деоница на којој су гасоводи положени паралелно);
- Гасоводом РГ-01-10 0323,8mm (ГРЧ Панчево -ГМРС Жељ. Смедерево);
- гасоводом ДГ-01-03 0219,1 mm (деоница Тилва-ГРЧ Панчево);
- гасоводом РГ-01-11 0114,3 (деоница ДГ-01-03-ГМРС Ба- натски Карловац);

У обухвату Просторног плана је планирана траса гасовода за међународни транспорт Јужни ток на простору општине Панчево, која је ће се укрштати са планираним 2x400УУ далеководом. Траса планираног гасовода је орјентационо приказана на графичком прилогу Реферална бр.2. “Инфраструктурни системи, заштита животне средине и природних и културних добара”.

Након израде комплетне техничке документације потребно је да ЈП “Србијагас”-у уз захтев за сагласност на техничку документацију доставити извод из Главног пројекта са детаљима паралелног вођења и укрштања гасовода и 2x400УУ далековода, као и елаборат утицаја електроенергетских постројења.

Нафтоводна инфраструктура

Траса планираног далековода 2x400УУ, укршта се са нафтоводом Нови Сад - Панчево (интерна ознака ДН-2, односно деоница 2), са телеметријским каблом за систем даљинског управљања и системом катодне заштите, као и са постојећим магистралним продуктоводом етилен - пропилен (Панчево-Румунија) у власништву Петрохемије.

Траса планираног далековода укрштаће се са трасом планираног система продуктовода кроз Србију са деоницом продуктовода Панчево - Нови Сад, за који је делимично урађена техничка документација и планираним ПАН ЕВРОПСКИМ НАФТОВОДОМ (ПЕОП) који је у фази обезбеђивања предуслова за реализацију и саму реализацију предивенстиционе студије Паневропског нафтовода од стране ЈП Транснафта, чиме се омогућује допрема руске и друге нафте из каспијског региона од луке Констанца у Румунији преко Србије, Хрватске до Трста у Италији. Коридор би кроз Србију требао да иде од Вршца ка Панчеву, а затим да прати трасу постојећег нафтовода до границе са Хрватском.

Приликом укрштања трасе планираног далековода са нафтоводном и гасоводном инфраструктуром, потребно је придржавати се услова и ограничења која су прописала надлежна предузећа.

Закон и прописи су дефинисали „радни појас нафтовода и продуктовода” (прописани минимални простор дуж трасе нафтовода или продуктовода потребан за њихову несметану изградњу или одржавање) и „заштитни појас нафтовода и продуктовода” (јесте прописани простор ширине од по 200 m са сваке стране цевовода, рачунајући од осе цевовода у коме други објекти утичу на њихову сигурност).

У складу са својом надлежношћу, прописаном посебним законом, предузеће које обавља делатност транспорта нафтоводом или продуктоводом, у заштитном појасу нафтовода или продуктовода издаје посебне услове за извођење било каквих радова или других активности. Не смеју се изводити радови и друге активности пре него што се о томе добију услови и писмено одобрење предузећа које обавља делатност транспорта тим нафтоводом или продуктоводом.

У појасу ширине од 5,0m на једу и другу страну, рачунајући од осе цевовода, забрањено је садити биљке чији корени достижу дубину већу од 1,0m, односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 5,0 m.

У појасу ширине од 30,0m лево и десно од осе продуктовода, забрањено је градити зграде за становање и боравак људи.

У појасу ширине 5,0m лево и десно од осе нафтовода, забрањено је градити зграде намењене

за становање и боравак људи.

Забрањена је изградња објеката који нису у функцији обављања енергетских делатности, као и извођење других радова испод, изнад или поред енергетских објеката (продуктовода, нафтовода, гасовода), супротно закону, као и техничким и другим прописима. Такође, у фази израде техничке документације за изградњу објеката по истој у заштитном и радном појасу продуктовода, потребно је обратити се ЈП Транснафта Панчево за услове и техничке сагласности. Осим тога морају се испоштовати одредбе законских прописа, стандарда и техничких норматива, који дефинишу област транспорта сирове нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима.

5.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА (ЕК) ИНФРАСТРУКТУРА

У обухвати Просторног плана планирани 2x400^ далековод ће се укрштати са следећим подземним електронским комуникационим кабловима:

- оптички електронски комуникациони кабл на рела- цији Панчево - Вршац (ознака кабла: TOSM 09(19) P 6xIIx0,5x3,5 CMA);
- оптички електронски комуникациони кабл на рела- цији Вршац - Бела Црква (ознака кабла: TOSM 09(19) P 4xIIx0,4x3,5 CMAN);

Ови каблови су у надлежности одржавања Извршне јединице Београд, Службе за транспортну мрежу.

У зони предвиђене изградње, на одређеним локацијама изграђени су подземни међумесни оптички ЕК каблови. Потребно је обратити посебну пажњу на места стопа стубова далековода у близини електронских комуникационих објеката, односно стубови са темељним стопама се морају поставити на безбедно растојање од постојећих електронских комуникационих објеката.

Главним пројектом далековода је потребно посебно обрадити позицију стубова далековода у близини постојећих електронских комуникационих објеката. Приликом израде главног пројекта сарађивати са предузећем за телекомуникације "Телеком Србија" а.д. Дирекција за технику, Функција техничке припреме, Сектор за инжењеринг приступне мреже, Служба за инжењеринг кабловске приступнр мреже, ради усаглашавања са документима "Телеком Србија" а.д.

Пројекат урадити у складу са упуствима, прописима и препорукама ЗЈПТТ који важе за ову врсту делатности.

Пре почетка било каквих грађевинских радова потребно је извршити трасирање и обележавање трасе постојећих електронских комуникационих објеката помоћу инструмента трагача каблова, како би се дефинисали тачан положај и дубина ЕК објеката (ЕК канализације и ЕК каблова), да би се затим одредио начин заштите истих уколико су угрожени.

Тачан положај подземних ЕК објеката (са дубином укопавања) одредиће се трасирањем - обележавањем мерним инструментом на захтев Инвеститора.

Приликом извођења радова, посебно на местима непосредног приближавања и укрштања постојећих ЕК објеката и новопројектованих објеката далековода 2х400 kV ТС Панчево 2 - граница са Румунијом, обавезно је присуство овлашћеног лица Предузећа за телекомуникације "Телеком Србија" а.д.., Извршне јединице Панчево, односно Извршне јединице Београд.

Оријентационо уцртани постојећи ЕК објекти обезбеђују и носе врло значајан међународни, међумесни и месни електронски комуникациони саобраћај. Било каквим грађевинским радовима не сме се довести у питање нормално функционисање електронског комуникационог саобраћаја, односно адекватан приступ постојећим ЕК кабловима ради редовног одржавања или евентуалних интервенција на истим.

Како не би на било који начин дошло до угрожавања механичке стабилности, електричне исправности и карактеристика постојећих подземних ЕК каблова, и како би се обезбедило нормално функционисање ЕК саобраћаја, Инвеститор-извођач радова је обавезан да предузме све потребне и одговарајуће мере предострожности, дужан је да све грађевинске радове у непосредној близини постојећих подземних ЕК каблова, на местима приближавања и укрштања планираног далековода са постојећим ЕК инсталацијама изводи искључиво ручним путем, у складу са важећим техничким прописима, без употребе механизације, уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни шлицеви и сл.).

Заштиту-обезбеђење постојећих ЕК објеката извршити пре почетка извођења било каквих грађевинских радова. Израда техничке документације, трасирање и обележавање ЕК објеката мерним инструментом, као и радови на заштити-обезбеђењу постојећих ЕК објеката (ЕК канализације и ЕК каблова) се изводе о трошку инвеститора који гради објекат.

Инвеститор је обавезан да приликом извођења радова на изградњи планираног електроенергетског објекта, и то на местима паралелног вођења, непосредног приближавања и укрштања истих са постојећим ЕК објектима, у свему поштује важеће прописе.

У случају евентуалног оштећења ЕК каблова или прекида ЕК саобраћаја на везама услед непажљивог и нестручног извођења радова, Инвеститор је обавезан да овом Предузећу надокнади целокупну штету по свим основама.

Преко дела простора прелазе и радио-релејни коридори система електронских комуникација и исти не смеју бити угрожени изградњом стубова далековода.

5.6. УКРШТАЊА ПЛАНИРАНОГ 2Х400 KV ДАЛЕКОВОДА СА ИНФРАСТРУКУРОМ

Однос планираног 2x400^ далековода, тј. укрштање са осталом постојећом и планираном инфраструктуром је приказан у следећој табели:

Табела 8. Укрштања планираног 2x400^ далековода са осталом постојећом и планираном инфраструктуром

Ред. бр.	Инфрастр. систем	изграђеност	стационажа далековода (km)
1	приступни пут	постојећа	0+083
2	високонапоски вод	постојећа	0+158
3	високонапоски вод	постојећа	0+513
4	гасовод	постојећа	0+598
5	гасовод	постојећа	0+601
6	нафтовод (оптички кабл)	постојећа	0+647
7	нафтовод (оптички кабл)	планирана	0+782
8	канал	постојећа	0+931
9	продуктовод (оптички кабл)	планирана	1+419
10	нафтовод (оптички кабл)	планирана	1+496
11	гасовод	планирана	1+549
12	продуктовод	постојећа	1+584
13	високонапоски вод	постојећа	1+717
14	атарски пут	постојећа	2+739
15	водоток Надел	постојећа	2+918
16	државни пут I реда	постојећа	3+018
17	средњенапонски вод	постојећа	3+184
18	државни пут I реда бр.1.9 ауто-пут Е-70	планирана	3+450
19	средњенапонски вод	постојећа	4+027
20	општински пут	постојећа	4+020
21	средњенапонски вод	постојећа	4+168
22	средњенапонски вод	постојећа	4+143
23	Водоток Мали Надел	постојећа	4+547
24	канал	постојећа	4+662
25	средњенапонски вод	постојећа	4+896
26	атарски пут	постојећа	5+515
27	атарски пут	постојећа	5+655
28	атарски пут	постојећа	6+447
29	атарски пут	постојећа	6+610
30	атарски пут	постојећа	7+166
31	атарски пут	постојећа	7+243
32	атарски пут	постојећа	8+034
33	атарски пут	постојећа	9+373
34	атарски пут	постојећа	9+996
35	гасовод	постојећа	10+ 210
36	атарски пут	постојећа	10+980
37	атарски пут	постојећа	12+226
38	атарски пут	постојећа	12+580
39	атарски пут	постојећа	14+459
40	општински пут	постојећа	14+698
41	атарски пут	постојећа	15+766
42	канал	постојећа	16+155
43	атарски пут	постојећа	17+400
44	атарски пут	постојећа	17+523
45	атарски пут	постојећа	17+994
46	атарски пут	постојећа	18+399
47	атарски пут	постојећа	18+614

48	атарски пут	постојећа	18+974
49	атарски пут	постојећа	19+212
50	атарски пут	постојећа	19+618
51	атарски пут	постојећа	20+023
52	атарски пут	постојећа	20+424
53	атарски пут	постојећа	20+807
54	атарски пут	постојећа	21+218
55	атарски пут	постојећа	21+620
56	атарски пут	постојећа	22+014
57	атарски пут	постојећа	22+425
58	атарски пут	постојећа	22+824
59	атарски пут	постојећа	22+923
60	атарски пут	постојећа	23+223
61	средњенапонски вод	постојећа	23+233
62	средњенапонски вод	постојећа	23+310
63	атарски пут	постојећа	23+885
64	атарски пут	постојећа	24+182
65	атарски пут	постојећа	24+315
66	средњенапонски вод	постојећа	24+571
67	атарски пут	постојећа	24+701
68	атарски пут	постојећа	24+908
69	магистрална железничка пруга пруга бр.6 (Е-66)	постојећа	24+923
70	атарски пут	постојећа	24+925
71	атарски пут	постојећа	25+163
72	атарски пут	постојећа	25+267
73	елек.комуникациони кабел	постојећа	25+520
74	РР коридор	постојећа	25+594
75	државни пут I реда ауто-пут Е-70	планирана	25+628
76	атарски пут	постојећа	26+016
77	атарски пут	постојећа	26+211
78	атарски пут	постојећа	26+581
79	атарски пут	постојећа	26+626
80	атарски пут	постојећа	26+673
81	високонапонски вод	постојећа	27+177
82	државни пут II реда	планирана	27+233
83	атарски пут	постојећа	27+289
84	високонапонски вод	постојећа	27+477
85	средњенапонски вод	постојећа	27+631
86	атарски пут	постојећа	27+792
87	атарски пут	постојећа	28+182
88	атарски пут	постојећа	28+560
89	атарски пут	постојећа	28+951
90	атарски пут	постојећа	28+965
91	атарски пут	постојећа	29+216
92	атарски пут	постојећа	29+451
93	државни пут I реда ауто-пут Е-70	планирана	29+687
94	атарски пут	постојећа	29+913
95	атарски пут	постојећа	30+076
96	атарски пут	постојећа	30+377
97	атарски пут	постојећа	30+853
98	атарски пут	постојећа	31+326
99	атарски пут	постојећа	32+040
100	атарски пут	постојећа	32+529
101	атарски пут	постојећа	33+024
102	атарски пут	постојећа	33+511
103	атарски пут	постојећа	34+001
104	средњенапонски вод	постојећа	34+340
105	атарски пут	постојећа	34+486
106	општински пут	постојећа	34+552
107	атарски пут	постојећа	34+618
108	атарски пут	постојећа	35+612
109	гасовод	постојећа	35+789
110	атарски пут	постојећа	36+306
111	атарски пут	постојећа	36+697
112	средњенапонски вод	постојећа	37+076
113	атарски пут	постојећа	37+086
114	атарски пут	постојећа	37+481
115	атарски пут	постојећа	37+874
116	атарски пут	постојећа	38+350
117	атарски пут	постојећа	38+810
118	атарски пут	постојећа	39+183
119	атарски пут	постојећа	39+583
120	атарски пут	постојећа	39+989
121	атарски пут	постојећа	40+378
122	атарски пут	постојећа	40+771
123	атарски пут	постојећа	41+031
124	атарски пут	постојећа	41+417
125	атарски пут	постојећа	41+809
126	канал	постојећа	41+132
127	атарски пут	постојећа	42+200
128	атарски пут	постојећа	42+592
129	атарски пут	постојећа	44+030
130	државни пут I	постојећа	44+205
131	елек. комуникациони кабл	постојећа	44+236
132	железничка пруга	постојећа	44+253
133	атарски пут	постојећа	44+853
134	атарски пут	постојећа	45+376
135	атарски пут	постојећа	45+875
136	атарски пут	постојећа	46+270
137	атарски пут	постојећа	46+420
138	средњенапонски вод	постојећа	47+079
139	атарски пут	постојећа	47+259
140	средњенапонски вод	постојећа	47+439
141	атарски пут	постојећа	47+608
142	средњенапонски вод	постојећа	47+811
143	средњенапонски вод	постојећа	47+825
144	атарски пут	постојећа	48+478
145	атарски пут	постојећа	48+820
146	РР коридор	постојећа	48+984
147	атарски пут	постојећа	48+997
148	гасовод	постојећа	49+077
149	средњенапонски вод	постојећа	49+176

150	државни пут I реда	постојећа	49+258
151	елек. комуникациони кабл	постојећа	49+276
152	средњенапонски вод	постојећа	49+338
153	атарски пут	постојећа	49+725
154	атарски пут	постојећа	50+164
155	атарски пут	постојећа	50+447
156	железничка пруга	постојећа	50+489
157	атарски пут	постојећа	50+638
158	РР коридор	постојећа	50+693
159	атарски пут	постојећа	50+933
160	атарски пут	постојећа	51+221
161	атарски пут	постојећа	51+251
162	општински пут	постојећа	52+462
163	атарски пут	постојећа	53+254
164	атарски пут	постојећа	53+536
165	атарски пут	постојећа	53+849
166	канал хс ДТД	постојећа	54+281
167	атарски пут	постојећа	54+804
168	атарски пут	постојећа	55+193
169	атарски пут	постојећа	55+448
170	средњенапонски вод	постојећа	55+464
171	атарски пут	постојећа	56+269
172	атарски пут	постојећа	56+513
173	атарски пут	постојећа	56+904
174	атарски пут	постојећа	57+296
175	атарски пут	постојећа	57+687
176	железничка пруга	постојећа	57+819
177	елек. комуникациони кабл	постојећа	58+019
178	државни пут II реда	постојећи	58+046
179	атарски пут	постојећа	58+242
180	канал	постојећа	58+400
181	атарски пут	постојећа	58+472
182	атарски пут	постојећа	58+562
183	високонапонски вод	постојећа	58+875
184	атарски пут	постојећа	58+884
185	средњенапонски вод	постојећа	58+959
186	високонапонски вод	планирана	59+088
187	атарски пут	постојећа	59+298
188	атарски пут	постојећа	59+560
189	атарски пут	постојећа	60+194
190	атарски пут	постојећа	60+236
191	канал	постојећа	60+867
192	канал	постојећа	61+467
193	атарски пут	постојећа	61+757
194	атарски пут	постојећа	61+788
195	атарски пут	постојећа	62+093
196	атарски пут	постојећа	62+405
197	атарски пут	постојећа	62+728
198	гасовод	постојећа	62+947
199	општински пут	планирана	63+330
200	канал	постојећа	63+114
201	канал	постојећа	63+411
202	атарски пут	постојећа	63+460
203	канал	постојећа	63+698
204	атарски пут	постојећа	63+707
205	средњенапонски вод	постојећа	63+992
206	општински пут	постојећа	64+365
207	елек.комуникациони кабл	постојећа	64+499
208	средњенапонски вод	постојећа	64+509
209	атарски пут	постојећа	64+963
210	водоток	постојећа	65+245
211	атарски пут	постојећа	65+048
212	канал	постојећа	65+366
213	средњенапонски вод	постојећа	65+436
214	атарски пут	постојећа	65+525
215	атарски пут	постојећа	66+110
216	атарски пут	постојећа	66+267
217	атарски пут	постојећа	66+318
218	канал	постојећа	66+666
219	канал	постојећа	66+847
220	атарски пут	постојећа	67+247
221	атарски пут	постојећа	67+543

Напомена:

Стационаже укрштаја далековода са инфраструктурним системима одређене су графички.Стационажа укрштаја је рачуната у односу на нулту стационажу далековода, тј. почетни угаоно-затезни стуб US1.36or непознавања тачног положаја постојећих и планираних појединих инфраструктурних система (средњенапонска мрежа, гасоводна, електронска комуникациона), трасе су дате орјентационо према добијеним условима и осталој планској и другој документацији. Тачне стационаже ће бити дефинисане главним пројектом далековода.

6. УПОТРЕБА ЗЕМЉИШТА

Земљиште у обухвату Просторног плана користиће се у највећој мери као пољопривредно, мањим делом као грађевинско, водно и шумско са посебним условима коришћења и употребе, диктираним енергетским објектом, 2x400кУ далеководом, који се гради на овом земљишту, а у сврху несметаног коришћења и функционисања, у складу са Законом о планирању и изградњи, односно Законом о енергетици.

IV ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА

1.1. ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА

Основна намена простора у обухвату Просторног плана је посебна намена у овиру пољопривредног, шумског, водног и грађевинског земљишта, на коме је предвиђена изградња енергетског објекта од општег интереса, далековод 2x400^, кога чине стубови далековода и проводници, са заштитним појасом далековода, постојећи комплекс трафостанице 400/22/110kV и зона високонапонских водова.

Остале површине, ван посебне намене у обухвату Просторног плана је пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште.

1.1.1. Посебна намена

Пољопривредно земљиште

У зони посебне намене, на пољопривредном земљишту, планираној за изградњу далековода 2x400^ забрањена је изградња објеката који нису у

делатности, као и извођење других радова испод, изнад или поред енергетског објекта (далековод), супротно закону, као и техничким и другим прописима.

Забрањено је засађивање дрвећа и другог растиња на земљишту изнад, испод или на непрописној удаљености од енергетског објекта (далековода).

Заштитни појас далековода

Земљиште у заштитном појасу далековода углавном је пољопривредно и даље ће се као такво користити по изградњи далековода за ратарску производњу. У овој зони је забрањено засађивање дрвећа и другог растиња испод или на непрописној удаљености од енергетског објекта (далековода), а за подизање воћњака и винограда, као и заштитних ограда и мрежа, неоходна је сагласност надлежног предузећа ЈП Електромрежа Србије.

Заштитни појас далековода дефинисан је границом и обухвата 30m обострано од централне осе далековода, укупно 60m. У заштитном појасу далековода се налази извођачки појас далековода дефинисан границом, 10m обострано од централне осе далековода, укупно 20m.

Парцеле на којима ће се градити стубови далековода дефинисаће се идејним/главним пројектом.

Заштитни појас далековода је зона у којој се утврђују посебна правила и услови коришћења и уређења простора у циљу обезбеђења, пре свега превентивног, техничког обезбеђења за несметано функционицање електроенергетског објекта, далековода 2x400кУ и заштите окружења од могућих утицаја далековода.

У заштитном појасу се без промене власништва, обезбеђује службеност пролаза за време трајања радова и успоставља трајна обавеза прибављања услова/сагласности од стране предузећа надлежног за управљање далеководом, код планирања, пројектовања и извођење грађевинских радова.

Унутар појаса заштите далековода, непосредно уз далековод, на 10m обострано од центалне осе далековода, укупно 20m дефинисана је зона извођачког појаса, са посебним условима коришћења и уређења за потребе изградње, одржавања и надзора далековода.

У извођачком појасу се обезбеђује простор за изградњу стубова (према идејном/главном пројекту) далековода, службеност пролаза за потребе извођења радова, постављање инсталација далековода, надзор и редовно одржавање инсталација далековода.

Пољопривредно земљиште у извођачком појасу далековода ће се користити за класично ратарство и повртарство, без подизања стакленика и пластеника.

На пољопривредном земљишту, у КО Долово и КО Уљма траса планираног далековода прелази преко потенцијалних и планираних зона ветрогенератора, те ће локације ветрогенератора у тим зонама бити условљене положајем стубова далековода, односно условима надлежног предузећа ЈП Електромрежа Србије.

За зону ветропарка “Чибук” у КО Мраморак је донет План детаљне регулације инфраструктурног комплекса за ветрогенераторско поље “Чибук” и стубови планираног далековода су усклађени са планираним стубовима ветрогенератора.

Постојећи заливни системи на пољопривредном земљишту условљавају постављање стубова далековода, тако да функционисање заливних система не буде угрожено.Такође се, правилним постављањем стубова и проводника далековода мора омогућити, по потреби изградња нових заливних система на пољопривредним површинама и њихов безбедан рад.

На пољопривредном земљишту у близини термоенергетских објеката (гасовода, нафтовода, продуктовода) у првој зони - непосредне заштите која износи 5 m обострано од осе цевовода по правилу је забрањено дубоко орање (преко 0,5 m), као и садња биљака са дубоким корењем (преко 1 m дубине).

Зона високонапонских водова

Зона високонапонских водова је простор непосредно уз комплекс трафостанице 400/220/110kV “Панчево 2” у којем се налазе високонапонски водови. Земљиште у зони високонапонских водова углавном је пољопривредно и даље ће се као такво користити по изградњи далековода за ратарску производњу. У овој зони је забрањено засађивање дрвећа и другог растиња испод или на непрописној удаљености од енергетског објекта (далековода), а за подизање воћњака и винограда неоходна је сагласност надлежног предузећа ЈП Електромрежа Србије.

У овој зони могу се градити енергетски и други објекти у функцији истих, а такође се може вршити и реконструкција постојећих објеката у складу са плановима развоја енергетског субјекта и техничком документацијом.

На пољопривредном земљишту у близини термоенергетских објеката (гасовода, нафтовода, продуктовода) у првој зони - непосредне заштите која износи 5 m обострано од осе цевовода по правилу је забрањено дубоко орање (преко 0,5 m), као и садња биљака са дубоким корењем (преко 1 m дубине).

Шумско земљиште

Прелазак трасе далековода преко шумског земљишта, изискује крчење шума у заштитном појасу далековода за несметано функционисање енергетског објекта, које ће се вршити у складу са Законом о енергетици, односно Законом о шумама, којим се крчење шума омогућује у случајевима утврђеним Просторним планом.

Грађевинско земљиште

Грађевинско подручје насеља

Комплекс трафостанице 400/220/110kV “Панчево2”

Комплекс трафостанице је постојећи комплекс трафостанице 400/220/110kV “Панчево2” у грађевинском подручју града Панчева, у делу постојеће радне зоне. У комплексу трафостанице могу се градити енергетски и други објекти у функцији истих, а такође се може вршити и реконструкција постојећих објеката у складу са плановима развоја енергетског субјекта и техничком документацијом.

Остало грађевинско земљиште

У обухвату Просторног плана малим делом, у заштитном појасу далековода 2x400кУ се налази грађевинско подручје насеља Банатски Карловац,

планирана радна зона у оквиру планираног грађевинског подручја насеља Банатски Карловац. У овом делу коридор далековода 2x400к^ се налази у постојећем коридору далековода 110kV бр 151/3 Алибунар-Вршац. Уређење и грађење ових површина мора се у свему ускладити према условима из овог Просторног плана. У овој зони осим планираног далековода 2x400УУ и објеката који су у функцији обављања енергетског објекта, не могу се градити други објекти.

1.2. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Површине јавне намене предвиђене за изградњу далековода, односно функционисање енергетског објекта су заштитни појас далековода, постојећи комплекс трафостанице 400/220/110kV “Панчево 2” и зоне високонапонских водова.

Попис катастарских парцела површина јавне намене по катастарским општинама:

Заштитни појас далековода

Табела бр.12. Попис катастарских парцела површина јавне намене (заштитни појас далековода) по катастарским општинама

Катастарска општина	Парцеле
Панчево	13242/2,14016,13235/4,13995/1,13228/2,13502/2,13503,13504,13505/1,13505/2,13506,13507,13508/1,13509/1,13510/1,13511/1,13512/1,13513/1,13514/1,13515/1,13515/3,13516/1,13517/1,13518/1,13519/1,13520/5,13520/4,13521/1,13522/1,13523/1,13524/1,13525/1,13526/1,13527/1,13528/1,13529/1,13530/1,13530/4,13530/7,13530/9,13531/1,13532/1,13706/3,13707/3,13707/4,13708/4,13709/2,13709/3,13710/2,13711/2,13711/1,13712/1,13713,13714,13715,13716,13717,13718,13786,13785,13784,13783,13782,13781,13780,13779,13778,13777,13776/2,13775,13774,137
Старчево	4731,4464/297,4464/298,4464/1
Долово	12131,12130,12129,12128,12127,12126,12125,12124,12123,12122,12121,12120,12119,12118,12117/3,12117/2,12117/1,12116/3,12116/2,12116/1,12116/5,12116/4,12115/2,12115/1,12114/2,12114/1,12113,12112,12111,12110,12109,12108,12107,12106,12105,12104/1,12104/2,12104/3,12103,12102/1,12102/2,12102/3,12086,12063,12064,12065,12066,12067,12068,12069,12070,12071,12071,12072,12073,12074,12075,12076,12077,12078,12079,12080,12081,12082,12083,12084,12085/1,12085/2,11039,11651,11650,11649,11648/1,11648/2,11648/3,11647/1,11647/2,11647/3,11646,11645/1,11645/2,11644/1,11644/2,11643,11642,11641,11640,11639,11638,11637,11636,11635/1,11635/2,11635/3,11634/1,11634/2,11633,11632,11631,11630/1,11630/2,11629,11628,11627/1,11627/2,11626,11625,11624,11652,11676,11677,11678/1,11678/2,11678/3,11678/4,11679,11680,11681,11682,11683/1,11683/2,11683/3,11684,11685/1,11685/2,11686,11687,11688/1,11688/2,11689/1,11689/2,11690,11691,11692,11693,11694,11695,11696,11697/1,11697/2,11698,11699,11700/1,11700/2,11700/3,11701/1,11701/2,11701/3,11702,11703/1,11703/2,11703/3,11703/4,11705,11706/1,11706/2,9013,9157,9156,9155/1,9155/2,9155/3,9154,9153/3,9153/2,9153/1,9152,9151,9150,9149,9148,9147,9146,9145,9091,9027,9028,9029,9030,9031,9032,9033,9034,9035,9036,9037/1,9037/2,9038/1,9038/2,9039/1,9039/2,9039/3,904
Банатско Ново Село	6152,6536,6537,6538,6539,6540,6541,6542,6545,6546,6547,6548,6549,6550,6553,6552,6555/1,6555/2,6557,6559/1,6559/2,6560/1,6560/2,6561,6562,6563,6564/1,6564/2,6565,6566,6567,6568,6569,6570,6571,6572/1,6572/2,6573,6574,6575,6576,6577,6578,6579,6580,6581,6582,6583/1,6583/2,6584,6585,6586,6587,6588,6589,6590,6591/1,6591/2,
Владимировац	7462,7415,7416,7417,7390,7350,7349,7348,7347,7346,7345,7232,7125,7126,7127,7128,7129,7130,7081,7031,7030,7029,7028,7027,7026,7025,7024,7023,7022,6953,6883,6884,6885,6886,6887,6888,6889,6821.6766.6765.6764.6763.6762.6761,6659,6660/1,6603,6584,6585,6586,6587,6588,6589,6
Мраморак	7000/1,2553,6999,2481,2480,2879,2478,2477,2476,2475,6998,2429,2428,2427,2426/2,
Алибунар	4627/2,4627/1,4628,4629/1,4629/2,4632/2,4632/1,4632/3,4632/4,4633,4634,4650,4670,4669,4668,4667/2,4667/1,4666,4665,4664/2,4664/1,4663,4662/4,4662/3,4662/2,4662/1,4661,4660,4659/2,4744,4810,4811,4812,4813/1,4813/2,4814,4815,4816,4817,4818,4819,4820,4821,4651,4423,4825/2,4825/1,4824,5566/2,5566/1,5565,5564/2,5564/1,5563/2,5563/1,5567,5570,4936,5571,5577/1,5577/2,5578/1,5578/2,5578/3,5578/4,5579/1,5579/2,5663,5664/15,5746,5786/25,5786/26,5875,6663,6661,6657,6658,6659,6660,6576,6492,5913/1,5904,5905,5906,5907,5908,5909,5910,5911,6491/2,4268,4269,4270,4271/1,4271/2,4266,4241,4240,4239,4237,4236,4235,4232/2,4232/1,4231/3,4231/2,4231/1,
Банатски Карловац	4751,4770,4752,4740,4702,3716,3661,3645/1,3644/1,3644/3,3644/2,3644/6,3644/5,3644/1,3643/5,3643/3,3643/2,3643/4,3643/1,3642/2,3642/1,3641,3640/2,3640/1,3625,3608,3609/1,3609/2,3609/3,3610/1,3610/2,3610/3,3611/1,361182,3612/1,3612/2,3613,3614,3615,3577,3537,3536/2,3536/1,3535,3534,3533,3532/2,3532/1,3531,3530,3529/2,3529/1,3528,3527,3526,
Николинци	4558/3,4559,4643,4679/1,4776,4856/2,4901,4902,5407,5099,5098,5097,5096/2,5096/1,5095,5094,5149,5200,5201,5202,5228,5229/1,5238,6900,6901,6902,6903,6904,6944,6981,6980,6979,6978,7029,7074/1,7074/2,7075,7076,7097,7144/1,7144/2,7145/1,

Уљма	7176,7215/1,7215/2,7216,7217,7218,7219/3,7219/4, 7219/1,7219/5,7269,7322/1,7322/2, 7321,7320/3,7356,7388/1,7389/1,7389/2,7390/1,7389/5, 7390/3,7438, 7390/2,7439/13, 7533,7534/19,7534/20,7534/21,7534/22,7534/23,7534/24,7534/25,7534/26, 7534/27, 7534/28,7534/29,7534/30,7534/31,7534/32, 7534/33,7534/34,7690,7636,7635,7634/4, 7634/3,7634/2,7634/1, 7633,7632,7631/2,7631/1,2554,2555,2556,2747,274 8,2757,2749, 2753,2754/1,2754/2,2758,2759,2761,2762/1,2762/2,2763/1,2763/2,2764,2765, 2766, 2767,2768,2769,2770/1,2770/2,2771,2772,2773,2774/1,277 4/2,2775,2776/2,2776/1, 2777,2778,2779,2786,2720/2,2720/1,2719,2718,2717/2,2717/1,2716,2715,2714, 2713/3, 2713/2,2713/1,2712/2,2712/1,2711/3,2711/2, 2711/1,2710,2693,2677/3,2678/1,2678/2, 2679/1,2670/2,2679/3,2679/4,2680,2690/1,2680/2
Влајковац	3288/2,1577,1573,1572,1571,1570,1569,1566,1562,1 561/1,3367,1560,1559/3,1559/2, 1559/1,1558,3285/2,1520,1521,1522,1523,1524,1525,1527,1537,1528/3, 1528/2,1528/1, 3259,1282,1283,1284,1285,1286,1287,1288,1289,1290,1291,1292,1293,1259, 1260,1261, 1262,3280/2,1244,1243,1242,1241,1240
Ритишево	2916,2376,2375/3,2375/4,2374,2373,2372,2371,2370 ,2369/2,2369/1,2368,2367,2366, 2365/4,2365/3,2364 ,2363,2362,2286,2285,2284,2283,2942,2235,2234,22 33,2232,2231, 2230,2229,2228,2227,2226,2225,2224 ,2223,2222,2221,2220,2219,2218/2,2218/1,2217, 2216,2215,2214,2213,2212,2211,2210/1,2210/2,2209,22 08,2207,2206,2977,1857,1856, 1855,1854,1853,1852
Потпорањ	1021,274,275,1023,277/2,277/3,277/4,278/1,278/2,2 79/1,279/2,279/3,282,283,284/1, 284/2,285/1,285/2,2 86/1,286/2,289,290/1,290/2,291/1,291/
Вршац	27406,26096,26097,27405,26098,27407, 26101,2740 8,26109,26110,27409,26111,27430, 26121/14,26121/ 16,26121/15,27383,26198/1,26209,2621 0,26214,275 71,26268,27411, 26270,27413,26448,26468,27397,2
Војводинци	4486,3254,3251,3250,3249,3248,3247,3244,3243,32 42,3241,3240,3238,3237,3236/1, 3235,3233,3231,32 32,3230,3227,3226/1,3055,3058,3061,3064,3065,306 6,3069,3070, 3072,3073,3101/8,3101/7,3101/6,4482, 2707,4469,2710,2711,4463,2488,2489/1,,4462, 2385, 2384/2,4457,2349,2350,4456,2342,2341
Добричево	1609,277,282,283,284,285,286,287,288, 289,290,291, 292,293,294,295,298,317,318,1579, 411,410/1,410/2 ,410/3,409,408,407,406,1581,330/1,330/2,331,332,3 33,334,335,336,337,338,339,340,341,342/1,342/2,34 3/1,343/2,344,345,346,347,348,349/1,349/2,350,351, 352,1582,822/1,822/2,821/2,821/1,820/
Зона високонапонских водова	820/15,819/1,811/ општинама

Табела бр. 13. Попис катастарских парцела површина јавне намене (зона високонапонских водова) по катастарским

Катастарска општина	Парцеле
Панчево	13489, 13490,13491,13492,13493,13494,13495,13496,13497/1,13497/2,13498,13499,13500, 13501,13502/1,130502/2,13503,13504,13505/1,13505/2,13506,13507,13508/1,13509/1, 13510/1,13511/1,13512/1,13513/1,13514/1,13515/3, 13515/1,13516/1,13516/3,13517/4, 13517/1,13518/1,13519/1,13520,5,13520/1,13521/1, 13521/4,13522/4,13522/1,13523/1, 13523/4,13524/1,13524/4,13525/4,13524/1,13525/1,

Комплекс трафостанице 400/220/110kV "Панчево2"

Табела бр.14. Попис катастарских парцела површина јавне намене (комплекс трафостанице 400/220/110kV "Панчево2") по катастарским општинама

Катастарска општина	Парцеле
Панчево	13242/2

Остале површине ван посебне намене у обухвату Просторног плана

Остале површине ван посебне намене чини пољопривредно земљиште, водно, шумско грађевинско подручје града Панчева, насеља Банатски Карловац и насеља Добричево, као и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља које обухвата постојеће и планиране инфраструктурне објекте, комуналне површине (депонија комуналног отпада).

У овој зони, на подручјима појединачних општина и града Панчева, могу се градити објекти на основу просторних планова јединице локалне самоуправе Ковина, Алибунара, Вршца и Беле Цркве и просторног плана града Панчева.

Пољопривредно земљиште

На пољопривредном земљишту, ван заштитног појаса далековода у потенцијалним и планираним зонама ветрогенератора, локације ветрогенератора ће бити условљене положајем стубова далековода, односно условима надлежног предузећа ЈП Електромрежа Србије.

Такође грађење противградних станица, као и осталих објеката на овом земљишту мора бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV (''Службени лист СФРЈ'', бр. 65/88 и ''Службени лист СРЈ'', бр 18/92).

На пољопривредном земљишту могу се градити сви остали објекти у складу са Законом о пољопривреди.

Уређење и грађење на овим површинама врши ће се на основу просторних планова јединица локалних самоуправаопштине Ковин, општине Алибунар, општине Вршац и оштине Бела Црква и града Панчева,.

1.3. БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Биланс површина посебне намене у обухвату Просторног плана је исказан у наредној табели кроз основну намену површина.

НАМЕНА ПОВРШИНА	ПОВРШИНА ha
Комплекс ТС 400/220/110kV "Панчево2"	10,67
Зона високонапонских водова	31,10
Заштитни појас далековода 400kV	402,47
УКУПНО У ОБУХВАТУ ПЛАНА	444,24

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Табела 15. Биланс површина у обухвату Просторног плана

2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

2.1.1. Заштитни појас далековода-Далековод 2x400kV

- 2x400kV далековод пројектовати и градити на основу Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова назив ног напона 1kV do 400kV (''Службени лист СФРЈ'', бр. 65/88 и ''Службени лист СРЈ'', бр 18/92).
- Проводници, као саставни део далековода биће постављени на челично-решеткасте стубове типа ''буре".
- Стубови ће се постављати на армитано-бетонске темеље, који ће бити одређени главним пројектом.
- Стубови ће бити угаоно-затезни и носећи.
- Висина стубова ће бити око 50m, а тачна висина биће одређена главним пројектом, узимајући у обзир сигурносна растојања при преласку и укрштању са осталим инфраструктурним објектима, плавни терен,употребу земљишта идр.

Услови приближавања и укрштања далековода са саобраћајном инфраструктуром:

- У зони укрштаја далековода (ДВ) са предметним држав- ним путевима I и II реда, потребно је да се стубови ДВ поставе на растојању (мерено од спољне ивице земљиш- ног појаса пута) које не може бити мање од висине стуба ДВ;
- Сигурносна висина далековода изнад коловоза јавног пута је минимално 7,0 m (мерено од највише коте коло- воза до ланчанице ДВ-а), при најнеповољнијим темпера- турним условима;
- У случају паралелног вођења далековода

ДП I ред-аутопутеви	40m
ДП I реда	20m
ДП II реда	10m
општински пут	5m

(ДВ) са пре- дметним државним путевима I и II реда, потребно је да се стубови ДВ поставе на растојању (мерено од спољне ивице земљишног појаса пута) које не може бити мање од висине стуба ДВ;

- Заштитне ширине (заштитни појас и појас контролисане изградње[1]) су утврђене Законом о јавним путевима и из- носе за :
  При надземном укрштању електроенергетских водова 35kV, 110kV, 220kV и 400kV напона са планираним ау- топутем угао укрштања треба да буде по могућности 90 , односно минимум 45 , при

Заштитни појас пута (ЗПП) је површина мерена од спољне ивице земљишног појаса пута, док је појас контролисане изградње (ПКИ) површина од границе заштитног појаса на спољну страну ЗПП=ПКИ Ивицом земљишног појаса сматра се крајња тачка попречног профила пута

чему је најмања висина од горње ивице нивелете коловоза до најнижег проводника минимум 12,00m;

Минимална удаљеност електричног стуба од ограде ау- топута износи 25,00m, уколико је висина стуба већа од 25,00m онда се стуб од ограде аутопута поставља на рас- тојању које не може бити мање од висине стуба далеково- да;

При паралелном вођењу електроенергетских водова ду- жем од 5,0km, удаљеност истих у односу на аутопут је најмање 100,00m.

- Трасу 2хДВ 400 kV, чији је физички почетак од постојеће ТС “Панчево 2” водити са леве стране и ван заштитног појаса индустријског колосека за НИС, наспрам km 3+100, а даље пројектованом трасом ка зони укрштаја са железничком пругом Владимировац - Ковин (у km 2+080).
- Осовинско укрштање 2хДВ 400 kV са железничким пру- гама извести денивелисано (надземно) и то:
  - Владимировац - Ковин (у km 2+080), чија ће осови- на бити на удаљености од 150 m мерено иза осовине постојеће трасе ДВ 110 kV која се укршта са истом у km 1+930.
  - Београд Центар - Панчево Варош - Вршац - Држав- на граница (у km 67+703), чија ће осовина бити на удаљености од 40 m мерено иза постојеће осови- не трасе ДВ 110 kV која се укршта са истом у km 67+663.
  - Београд Центар - Панчево Варош - Вршац - Државна граница у km 73+500,
  - (Зрењанин) - Зрењанин Фабрика - Вршац - Бела Црква у km 96+250.
- Ова осовинска укрштања планирати под углом не мањим од 60 мерено у правно на осовину пружног колосека.
- Најнижа висина ланчанице 2x400^ далековода на мес- тима укрштаја са железничким пругама не сме бити нижа од 14 m мерено од горње ивице шине (ГИШ-е).
- Приликом пројектовања нове трасе 2x400 kV далеково- да бетонске темеље за постављање челично решеткас- тих стубова пројектовати тако да најближа ивица истих буде на удаљености од минимум 25 m мерено од осовине пружних колосека на местима укрштаја са железничким пругама и изван граница железничког земљишта.
- Инвеститор је у обавезан да се придржава одредаба, техничких услова и прописа важећих закона и правил- ника за ову врсту објеката, при пројектовању, рекон- струкцији и експлоатацији, а такође је у обавези да при- бави предвиђене сагласности одобрења надлежних орга- на како је дефинисано планском документацијом или ур- банистичко техничким условима.
- Стубове далековода обележити у складу са условима Ди- ректората цивилног ваздухопловства Републике Србије, за безбедно функционисање ваздушног саобраћаја.

Услови приближавања и укрштања далековода са водопри- вредним објектима:

- На месту укрштања далековода са каналом ХС ДТД Ба- натска Паланка-Нови Бечеј мора се обезбедити сигур- носна висина од најмање 15m изнад највишег водостаја у каналу и далековода, тј. коту 76.30+15.00=91.30мнЈМ.

Сигурносна висина далековода изнад канала каналске депоније и насипа мора бити као за јавне путеве, али никако мања од 7m. Проводници далековода на месту укрштања морају бити изоловани тако да не дође до електро-пражњења преко стреле багера.

Угао укрштања са водним објектима не сме бити мањи од 30 .

Код паралелног вођења и укрштања са водопривредним објектима, стубове далековода лоцирати ван водног земљишта, тако да се не угрози, нити спречи природно одводњавање терена.

На небрањеном, плављеном терену односно планираној ретензији темељи стубова далековода потребно је да буду специјално надвишени и рачунати за плављен терен.

Услови приближавања и укрштања далековода са електроенергетским објектима:

Укрштање високонапонског вода са другим

високонапонским водом и њихово међусобно приближавање:

Сигурносна висина вода износи 2,5 m, а сигурносна удаљеност 1,0 m. Ови услови морају бити испуњени и кад на горњем воду има додатног оптерећења, а на доњем воду нема.

Вод вишег напона поставља се, по правилу, изнад вода нижег напона.

Горњи вод мора се изградити са електрично појачаном изолацијом.

Најмања међусобна удаљеност проводника паралелних водова мора бити једнака удаљености D из чл. 30. и 32.

Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV (''Службени лист СФРЈ'', бр. 65/88 и ''Службени лист СРЈ'', бр.18/92). При највећем отклону проводника једног вода због дејства ветра, мора се проверити да међусобна удаљеност проводника паралелних водова није мања од сигурносних размака за виши напон, с тим да не сме бити мања од 70 cm кад проводници другог вода нису отклоњени.

Укрштање високонапонског вода са нисконапонским водом и њихово међусобно приближавање:

Прелазак нисконапонског вода преко високонапонског вода није дозвољен.

Сигурносна висина вода износи 2,5 m, а сигурносна удаљеност 2,0 m.

Горњи вод мора се изградити са електрично појачаном изолацијом.

Изнад нисконапонских проводника морају се поставити два обострано уземљена сигурносна ужета чија рачунска сила кидања (механичка чврстоћа) износи најмања 1000 daN.

Заштитна ужад изнад нисконапонских водова не морају се постављати ако су за високонапонски вод испуњени следећи услови:

да је изолација у распону укрштање електричко и механички појачана;

да нормално дозвољено напрезање не прелази 1/3 (прекидне чврстоће проводника и заштитне ужади;

да је распон укрштања ограничен носећим стубовима, а сигурносна висина износи најмање 2 m и кад у прелазном распону постоји додатно оптерећење, а у суседним распонима нема додатног оптерећења на проводницима и заштитној ужади.

Најмања међусобна удаљеност проводника паралелних водова мора бити једнака удаљености D из чл. 30. и 32. Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV (''Службени лист СФРЈ'', бр. 65/88 и ''Службени лист СРЈ'', бр.18/92).

При највећем отклону проводника једног вода због дејства ветра мора се проверити да међусобна удаљеност проводника паралелних водова није мања од сигурносног размака за виши напон, с тим да не сме бити мања од 70 cm кад проводници другог вода нису отклоњени.

Нисконапонски вод мора се опремити одводницима пренапона на почетку и на крају деонице вода која је на заједничким стубовима са високонапонским водом, као и на сваком евентуалном огранку.

Услови приближавања и укрштања далековода са термоенергетским објектима:

- При укрштању и паралелном вођењу далековода са термоенергетском инфраструктуром поштовати услове из ''Правилника о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт, "Службени лист СФРЈ" бр. 26/1985.
- На основу Техничких услова заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења СРПС Н.Ц0105 (1986) најмање растојање између цевовода и уземљивача стуба далековода 400 kV мора бити веће од 10m.
- За добијање коначне сагласности за изградњу ДВ 400kV на месту укрштања са челичним гасоводима, Инвеститор далековода се обавезује да уради елаборате утицаја укрштања далековода и сваког појединачног гасовода према Техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења СРПС Н.Ц0105 (1986).
- Све потребне мере заштите гасовода од утицаја електроенергетских постројења ће се извршити о трошку Инвеститора далековода.
- На местима укрштања са гасоводом ископ вршити ручно, а у случају оштећења

изолације, изолација ће се поправити о трошку инвеститора.

- Приликом изградње далековода потребно је да се радни појас формира тако да тешка возила не прелазе преко

гасовода на местима где није заштићен.

Услови приближавања и укрштања далековода са електронским комуникационим објектима:

- На местима укрштања далековода са електронским комуникационим каблом угао укрштања по правилу треба да буде 90 , ако то није могуће не сме бити мањи од 45 .
- Уколико се наведена растојања не могу постићи, потребно је ЕК каблове заштитити постављањем у PVC или PV цеви према важећим прописима ЗЈПТ.
- Електронски комуникациони подземни каблови треба да буду од стубова електроенергетских водова удаљени најмање 25 m за називне напоне 380 kV.
- Стубови далековода се не могу градити у коридорима радио-релејних система електронских комуникација.

Озелењавање

На местима укрштања 2x400^ далековода са јавним путевима (државни путеви I и II реда и општински путеви), као и атарским путевима, није дозвољена садња високог зеленила у заштитном коридору далековода који износи 30m од осе вода са обе стране (укупно 60m , а у складу са Законом о енергетици, Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV (''Службени лист СФРЈ'', бр. 65/88 и ''Службени лист СРЈ'', бр 18/92).

2.1.2. Зона високонапонских водова

У овој зони могу се градити енергетски и други објекти у функцији истих, а такође се може вршити и реконструкција постојећих објеката у складу са плановима развоја енергетског субјекта и техничком документацијом, односно у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV (''Службени лист СФРЈ'', бр. 65/88 и ''Службени лист СРЈ'', бр 18/92).

2.2. ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ

2.2.1. ТС 400/220/110kV “Панчево2”

У овој зони могу се градити енергетски и други објекти у функцији истих, а такође се може вршити и реконструкција постојећих објеката у складу са плановима развоја енергетског субјекта и техничком документацијом.

2.2.2. Грађевинско подручје насеља

Заштитни појас далековода 2x400kV-Далековод 2x400АУ

2x400^ далековод пројектовати и градити на основу Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV do 400kV (''Службени лист СФРЈ'', бр. 65/88 и ''Службени лист СРЈ'', бр 18/92).

Проводници, као саставни део далековода биће постављени на челично-решеткасте стубове типа ''буре”.

Стубови ће се постављати на армитано-бетонске темеље, који ће бити одређени главним пројектом.

Стубови ће бити угаоно-затезни и носећи.

Висина стубова ће бити до 50m, а тачна висина биће одређена главним пројектом, узимајући у обзир сигурносна растојања при преласку и укрштању са осталим инфраструктурним објектима, плавни терен, употребу земљишта идр.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Носилац имплементације овог Просторног плана је Јавно предузеће Електромрежа Србије. Израда инвестиционо-техничке документације за овај објекат, као пројекат од изузетног значаја за енергетски систем Европе, региона и Србије се финансира из средстава донације Делегације Европске Уније у Републици Србији у склопу пројекта "Technical Assistance for the Feasibility Studies for Electricity Transmission Cross Border Investments in Republic of Serbia".

Средства за финансирање активности на имплементацији Просторног плана, обезбедиће се из средстава ЈП Електромрежа Србије и иностраних донатора.

Стратешко опредељење Србије је да у што скоријој будућности постане држава кандидат за учлањење у Европску Унију (ЕУ), отвара могућности за приступ читавом низу специфичних фондова, конституисаних управо као подршка просторном развоју, са циљем да се унапреде и усагласе постојеће и потенцијалне просторне структуре са европским, те је неопходно обезбедити стратешке пројекте којима би се конкурисало за подршку из ових фондова.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Просторни план ће се спроводити на следећи начин:

- Директним спровођењем:

за заштитни појас 2x400kV далековода од ТС Панчево 2-граница Румуније, сходно члану 54.-57. Закона о пла- нирању и изградњи издавањем локацијске дозволе, као предуслова за израду техничке документације далеково- да у целости. Тачне позиције стубова далековода биће дефинисане идејним/главним пројектом, у скаду са пра- вилима грађења из овог Просторног плана.

Надлежност за издавање локацијске, грађевинске и упо- требне дозволе дефинисана је Законом о планирању и изградњи.

за комплекс трафостанице 400/220/110 "Панчево 2"

за зону високонапонских водова у грађевинском подручју града Панчева и на пољопривредном земљишту.

- Просторним плановима јединице локална самуправе, од- носно важећим планским документима:
  - изван заштитног појаса далековода у делу у коме нису у супротности са овим Просторним планом. Просторни планови јединице локалне самоуправе морају бити усаглашени са планским решењима из овог Просторног плана.

Остале смернице за спровођење Просторног плана према одредбама члана 137. Закона о енергетици:

Енергетски субјект који користи и одржава енергетске објекте (далековод) има право преласка преко непокретности другог власника ради извођења радова на одржавању, контроли исправности објекта, уређаја, постројења или опреме, као и извођења других радова и употребе непокретности на којој се изводе наведени радови само док ти радови трају.

Власник непокретности је дужан да омогући приступ енергетским објектима и да трпи и не омета извршење радова.

Енергетски субјект је дужан да надокнади штету коју нанесе власнику непокретности у току извођења радова, чију висину утврђују споразумно.

У случају да власник непокретности и енергетски субјект не постигну споразум одлуку о томе доноси надлежни суд.

Надлежни орган може наложити измештање енергетског објекта само у случају изградње објеката саобраћајне, енергетске и комуналне инфраструктуре, објеката за потребе одбране земље, водопривредних објеката и објеката за заштиту од елементарних непогода и других објеката који се у смислу закона о експропријацији сматрају објектима од општег интереса, а који се, због

природних или других карактеристика, не могу градити на другој локацији, као и у случају изградње објеката и извођења радова на експлоатацији рудног блага.

У овом случају трошкове измештања енергетског објекта, подразумевајући и трошкове градње, односно постављања тог енергетског објекта на другој локацији, сноси инвеститор објекта због чије изградње се измешта енергетски објекат.

Забрањена је изградња објеката који нису у функцији обављања енергетске делатности, као и извођење других радова испод, изнад или поред енергетских објеката (далековод), супротно закону, као и техничким и другим прописима.

Забрањено је засађивање дрвећа и другог растиња на земљишту изнад, испод или на непрописној удаљености од енергетског објекта.

Оператор система, односно енергетски субјект надлежан за енергетски објекат, дужан је да о свом трошку редовно уклања дрвеће или гране и друго растиње које угрожава рад енергетског објекта.

Власници и носиоци других права на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред енергетског објекта не могу предузимати радове или друге радње којима се онемогућава или угрожава рад енергетског објекта без претходне сагласности енергетског субјекта који је власник, односно корисник енергетског објекта.

Сагласност из претходне тачке издаје енергетски субјект на захтев власника или носиоца других права на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред електроенергетског објекта, у року од 15 дана од дана подношења захтева и садржи техничке услове у складу са законом, техничким и другим прописима.

Током спровођења Просторног плана потребно је обезбедити несметано обављање надзора у заштитном појасу 2x400^ далековода ширине 60 m, од по 30m са обе стране од осе далековода у складу са утврђеним планским решењима.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА

Приоритетна планска решења и динамика реализације далековода 2x400^ дефинисана је кроз саму концепцију развоја и реализације система. У погледу динамике спровођења Просторног плана далековод 2x400^ се реализује у складу са техничком документацијом и начином обезбеђивања средстава.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Просторни план представља плански основ за непотуну експропријацију земљишта на којем се граде стубови далековода, као линијског инфраструктурног објекта од општег интереса.

Прибављање земљишта за изградњу далековода (непотпуна експропријација) ће се вршити у складу са посебним Законом. Локације стубова далековода и парцеле на којима ће се извршити непотпуна експропријација биће дефинисане идејним/главним пројектом. Овим Просторним планом, у тачки 1.2. ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ, дат је попис парцела на којима се утврђује општи интерес за изградњу планираног 2x400^ далековода.

За потребе изградње далековода, користиће се постојеће саобраћајнице на подручју Просторног плана, као и неопходно пољопривредно земљиште у складу са Законом о планирању и изградњи члан 69. став 1, став 10, став 11 и став 12, да се омогућује Инвеститору за изградњу објекта право пролаза и превоза преко суседног и околног земљишта који је у својини других власника ради извођења радовау току изградње, када то захтева технолошки поступак. Сви власници и држаоци суседног и околног земљишта дужни су да омогуће несметани приступ градилишту и трпе извођење радова за потребе изградње електроенергетског објекта.

Инвеститор је дужан да власницима или држаоцима суседног или околног земљишта надокнади штету која буде причињена пролазом и превозом. Ако не буде постигнут споразум о висини накнаде штете, одлуку о томе доноси надлежни суд.

На основу члана 35. став 4. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/2009, 81/2009-исправка, 64/2010 УС и 24/2011) и члана 34. став 1. алинеја 5. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09) Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 07. децембра 2011. године, донела је

Одлуку о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2011 од 14.12.2011. године.

Члан 1.

Доноси се Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине, који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 2.

Регионалним просторним планом Аутономне Покрајине Војводине, утврђене су дугорочне основе организације, уређења коришћења и заштите простора Аутономне Покрајине Војводине у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији.

Регионалним просторним планом Аутономне Покрајине Војводине утврђени су дугорочни принципи, циљеви и општа концепција регионалног просторног развоја, организација, уређење, заштита и коришћење територије Аутономне Покрајине Војводине; дефинисана су планска начела и критеријуми за рационалну заштиту, уређење, коришћење и развој природних система и ресурса, просторни

развој и дистрибуцију становништва, насеља и јавних служби, просторни развој и дистрибуцију привредних делатности, развој туризма, просторни развој саобраћаја и других инфраструктурних система, заштита животне средине, предела, природних и културних добара.

Регионалним просторним планом Аутономне Покрајине Војводине утврђена је имплементација регионалног просторног плана сагледано кроз мере за подстицање равномерног регионалног и равномерног територијалног развоја, дефинисање смерница за израду других планских докумената и друге развојне документације за подручје плана, дефинисање приоритета и стратешко развојних пројеката прве етапе спровођења плана и мере и инструменти за спровођење плана.

Члан 3.

Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине садржи текстуални и графички део.

Графички део чине реферале карте (Реферална карта 1 "Основна намена простора"; Реферална карта 2 "Мрежа насеља и инфраструктурни системи" подељена у три карте: 2.1 Мрежа насеља и центара, привредни системи и јавне службе; 2.2 Саобраћајна инфраструктура, Водопривредна инфраструктура и 2.3 Електроенергетска инфраструктура, Термоенергетска инфраструктура и Електронска комуникациона инфраструктура; и Реферална карта 3 "Туризам и заштита простора" подељена у две карте: 3.1 Заштита природних добара, Заштита животне средине и 3.2 Туризам, Заштита културних добара), израђене у размери 1:200 000.

Реферале карте из става 2. овог члана, израђене 6 примерака, својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси планский документ.

Члан 4.

Саставни део Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине чини Извештај о стратешкој процени утицаја Регионалног просторног плана

Аутономне Покрајине Војводине на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине на животну средину се састоји из текстуалног дела и графичког прилога израђеног у размери 1:200 000.

Графички прилог из става 2. овог члана израђен у 6 примерака својим потписом оверава овлашћено лице органа који доноси плански документ.

Члан 5.

Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине директно се разрађује кроз израду стратешко развојних планских докумената чије је доношење у надлежности Аутономне Покрајине Војводине и то: регионалних просторних планова који се израђују за веће просторне целине административног, географског или статистичког карактера, усмерене ка заједничким циљевима и пројектима регионалног развоја за подручја која су у целини на територији Аутономне Покрајине Војводине, просторних планова подручја посебне намене, и индиректним путем кроз израду развојних и регулаторних планских докумената чије је доношење у надлежности јединица локалне самоуправе и то просторне планове јединица локалне самоуправе и урбанистичке планове.

Члан 6.

Ради утврђивања мера и активности за спровођење Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на предлог Републичке агенције за просторно планирање, Организационе јединице за територију Аутономне Покрајине Војводине Нови Сад, доноси Програм имплементације Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине за период од пет година. Програм имплементације регионалног просторног плана доноси орган надлежан за доношење плана, у року од једне године од дана ступања на снагу регионалног просторног плана.

Члан 7.

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, као надлежни орган за послове просторног планирања и урбанизма, једном годишње подноси Извештај о остваривању Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине Скупштини Аутономне Покрајине Војводине.

Извештај из става 1. овог члана припрема се на основу индикатора просторног развоја преко којих се мери остваривање циљева просторног развоја утврђених Регионалним просторним планом Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 8.

По један примерак Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине, текстуални део у аналогном облику и комплет реферaлних карата из члана 3. став 2. ове Одлуке, чува се трајно у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, Министарству животне средине, рударства и просторног планирања, Републичкој агенцији за просторно планирање - Организационој јединици за територију Аутономне Покрајине Војводине, Нови Сад и ЈП за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, а два примерка текстуалног дела Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине у аналогном облику и два комплета реферaлних карата, у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Нови Сад.

Документациона основа на којој се заснива Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине трајно се чува у Покрајинском секретаријату за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Републичкој агенцији за просторно планирање Организационој јединици за територију Аутономне Покрајине Војводине Нови Сад.

Члан 9.

Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине са

прилозима доступан је јавности у току важења документа. Право на непосредан увид у Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања.

Члан 10

Просторни и урбанистички планови, планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове Одлуке у року од годину дана од дана њеног ступања на снагу.

Просторни и урбанистички планови, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове Одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности са овом Одлуком.

Члан 11.

Текстуални део Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине". Плански документ се у целости објављује у електронском облику и доступан је путем интернета.

Члан 12.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35 – 3/2011.

Нови Сад, 07. децембар 2011. године

Потпредседник

Скупштине АП Војводине

Бранимир Митровић, с.р.

РЕГИОНАЛНИ ПРОСТОРНИ ПЛАН АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Изради Регионалног просторног плана приступило се на ос- нову Одлуке о изради Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине (‘‘Службени лист АПВ’’, бр. 18/09), коју је донела Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седни- ци одржаној 09. децембра 2009. године. Одлуком је утврђено да је Носилац израде Регионалног просторног плана Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, затим да ће припрему, координацију и праћење израде Регионалног просторног плана обављати Републичка агенција за

просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине, а за Обрађивача Регионалног просторног плана одређено је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање ''Завод за урбанизам Војводине'' Нови Сад уз ангажовање еминентних институција и стручњака за поједине области. Уважавајући чињеницу да опе- ративни рад на Регионалном просторном плану АП Војводине представља примењени научно-истраживачки рад ангажован је Универзитет у Новом Саду чије учешће обезбеђује неопходну научну основу.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке проце- не утицаја Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине на животну средину (бр. 350-286/2009-02, од 25.11.2009. године (''Службени лист АПВ'', бр. 18/09), која је донета од стра- не Републичке агенције за просторно планирање, Организационе јединице за територију Аутономне Покрајине Војводине.

Временски хоризонт Регионалног просторног плана АП Војво- дине усаглашен је са Просторним планом Републике Србије, тако да су за дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора АП Војводине, у циљу усаглашавања економ- ског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима, прописане смернице за спро- вођење и даљу разраду до 2020. године.

Имплементација стратешких опредељења Републике и Покрајине у различитим областима развоја привреде и друштва претпоставља и припрему и обезбеђење одговарајућих простор- них предпоставки у квантитативном, квалитативном и функцио- налном смислу.

Поред одрживог економског раста, веће социјалне кохезије и заштите животне средине, основни задаци и изазови којима треба да одговори Регионални просторни план АП Војводине су јачање територијалне кохезије и регионалног идентитета, као и боље коришћење просторног диверзитета. Регионалним просторним планом АП Војводине утврдиће се њени просторни приорите- ти, услови и мере за њихову реализацију и обезбедити услови за приступ структурним фондовима ЕУ.

1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје за које се доноси Регионални просторни план обух- вата територију Аутономне Покрајине Војводине коју чине те- риторије јединица локалних самоуправа у њеним географским областима (Бачка, Банат и Срем).

Обухват Регионалног просторног плана АП Војводине чини подручје обухваћено: на северу границом са Републиком Мађар- ском, на истоку са Републиком Румунијом, на западу са Републи- ком Хрватском, на југозападу са Републиком Босном и Херцего- вином, и на југу са административном границом АП Војводине према централној Србији.

Природну границу обухвата Плана чине: међународне пловне реке Дунав, према Републици Хрватској и централној Србији, и Сава према Босни и Херцеговини и централној Србији. Грани- ца према Републици Мађарској дуга је 174,4 km, равничарска је и пружа се од реке Дунав на западу

до насељеног места Рабе (општина Нови Кнежевац) на истоку. Граница према Републици Румунији дуга је 247,5 km, равничарска је и протеже се од насељеног места Рабе до ушћа реке Нере у реку Дунав. Административна граница према централној Србији дуга је 330,04 km, и протеже се од истока од ушћа Нере у Дунав до ушћа реке Дрине у реку Саву и већим делом је природна граница током река Дунав, Тамиш и Сава, осим на подучју према територији Града Београда и подручју северне Мачве. Граница према Републици Босни и Херцеговини (Републици Српској) дугачка је 32,56 km, протеже се од истока од ушћа реке Дрине у реку Саву до границе са Републиком Хрватском и представља природну границу током реке Саве. Граница према Републици Хрватској дугачка је 253,3 km. Од реке Саве код насељеног места Јамена (општина Шид) протеже се кроз сремску равницу, прелази реку Босут и Фрушку гору и

спушта се на реку Дунав између Илока и Бачке Паланке. Од Бачке Паланке до границе са Републиком Мађарском граница је траси- рана углавном средином пловног пута реке Дунав.

Опис границе - граница Регионалног просторног плана АП Војводине почиње на северозападном делу територије АП Војво- дине на пресеку државне границе са Републиком Мађарском и средине тока реке Дунав. Од ове тачке граница РПП-а иде у правцу североистока и истока пратећи државну границу са Репу- бликом Мађарском до тромеђе државних граница са Републиком Мађарском и Републиком Румунијом.

Након ове тачке граница иде на југоисток пратећи државну границу са Републиком Румунијом до места где се река Нера ули- ва у реку Дунав.

Од овог места граница иде у правцу запада пратећи средину тока реке Дунав, потом североисточну и северозападну admini- стративну границу града Београда до места где се западна ад- министративна граница града Београда укршта са средином тока реке Саве.

Након овог места граница Регионалног просторног плана АП Војводине иде у правцу запада средином тока реке Саве, а потом прати јужну административну границу града Сремска Митрови- ца до места где се река Дрина улива у реку Саву.

Од овог места граница Регионалног просторног плана АП Вовјодине иде у правцу запада пратећи границу са Босном и Херцеговином (Републиком Српском) до тромеђе граница са Републиком Хрватском и Босном и Херцеговином (Републиком Српском).

Након овог места граница Регионалног просторног плана АП Вовјодине иде у правцу севера пратећи границу са Републиком Хрватском до места где се граница са Републиком Хрватском укршта са средином тока реке Дунав.

Од овог места граница иде у правцу северозапада и севера пра- тећи средину тока реке Дунав до државне границе са републиком Мађарском, почетном тачком описа.

Површина подручја обухваћеног израдом Регионалног прос- торног плана АП Војводине износи 21 506 km2.

2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУ- МЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНА- ТА

Према Уставу Републике Србије (2006) и Закону о планирању и изградњи (2009), Просторни план Републике Србије (2010) има неколико кључних задатака:

(а) да настави посао започет израдом Стратегије просторног развоја Републике Србије (2009);
(б) да успостави нови систем планских решења и пропозиција којима се регулише заштита, уређење и развој на терито- рији Републике Србије и њених регионалних целина;
(в) да успостави корелацију између физичко-еколошког, еко- номског и социјалног развоја на принципима одрживог просторног развоја;
(г) да утврди рационални оквир за остварење стратешких при- оритета, који ће се остварити у оквиру постојећег институ- ционално-нормативног система;
(д) да успостави систем показатеља за мониторинг просторног развоја Републике Србије.

Према овим задацима постављена је и методологија израде Ре- гионалног просторног плана АП Војводине, у којем се принципи, циљеви и концепција заснивају на поставкама новог Просторног плана Републике Србије.

ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ (Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010 до 2020. године, ''Службени гласник РС'', бр. 88/2010)

Просторни план Републике Србије утврђује оквир будућег просторног развоја усмерен ка два временска хоризонта.

Хоризонт реалних могућности је сагледан према институци- оналним, организационим и финансијским могућностима до 2015. године. Хоризонт претпостављених могућности је сагледан према сценарију по коме се очекује да Србија постане чланица Ев- ропске Уније пре 2020. године. У оба временска хоризонта Прос- торни план омогућава остварење циљева усмерених ка дугороч- ној визији веће равнотеже економског, демографског, социјалног и физичко-еколошког развоја на државном и регионалном нивоу. Основно планско опредељење јесте дугорочни уравнотежениј и одржив просторни развој државе и свих њених конститутивних територијалних јединица мобилисањем разв ојних потенцијала, већим ангажовањем и развојем територијалног, социјалног, ху- маног и културног капитала и свих регионалних целина (региона, НСТЈ 2) и подцелина (области, НСТЈ 3).

Развој недовољно развијених и пограничних подручја заснива се на интегралном развоју, који подразумева комбинацију фак- тора као што су: природни ресурси, демографски процеси, са- обраћајна и друга инфра и супраструктурна опремљеност.

Економска повезаност и интерактивност треба да обезбеди да Србија у периоду до 2020. године буде просторно структурира- на и економски развијена како би била конкурентна на међуна- родном нивоу, социјално кохерентна и еколошки одржива. Ово значи: (а) неопходност мобилизирања територијалног капитала и потенцијала на одржив начин на већем делу територије Србије, у складу са регионалним специфичностима и реалним капаците- тима, уз (б) истицање посебне улоге градова као носиоца развоја са њиховим функционалним окружењем. У том циљу нужно је умрежавање или кластерисање на нивоу развојних региона који ће имати капацитет, обавезу и одговорност унапређења регионалног развоја. Аутономна Покрајина Војводина је просторна целина са карактеристичним географским, историјским, функционалним и културним карактеристикама, са значајним економским капита- лом, специфичном традицијом у производњи, и са квалитетним потенцијалима за развој интензивне, модерне пољопривреде, виноградарства, прерађивачке индустрије експортно оријенти- сане, саобраћајне привреде, туризма и развијеног сектора услу- га. Неравномерност степена развијености појединих делова овог региона ће се решавати применом принципа децентрализације и полицентризма где ће већи градови и градска насеља као што су Суботица, Сомбор, Сремска Митровица, Панчево, Вршац, Зрења- нин и Кикинда, имати улогу ''мотора развоја'' односно фокусних тачака око којих ће се

груписати мање општине формирајући раз- војне регионе на читавој територији Покрајине. Град Нови Сад ће имати улогу развојног центра на укрштању коридора X и VII уз претпостављено функционално повезивање са Градом Београ- дом, чиме ће ово подручје представљати једну од ‘’капија” у овом делу Европе, веома значајну за укупни развој АПВ, а самим тим и Републике Србије.

Просторна интеграција и функционална повезаност регионал- них целина, нужна за остварење веће територијалне кохезије Ре- публике и за јачање развојних капацитета и веће конкурентности свих њених саставних делова, упућује на идентификацију развој- них појасева који су већ формирани или очекивани у будућности. У том погледу три развојна појаса ће бити доминантна:

- дунавски појас, односно шири простор функционално упућен или повезан на реку Дунав, укључујући и појас дуж реке Саве. Привреда, саобраћај, туризам, културна сарадња и други облици повезивања становништва дуж ове развојне осовине, подржаваће планови и пројекти ве- зани за Коридор VII, односно заједничка стратегија раз- воја заснована на међудржавној сарадњи дунавских др- жава и региона. Кључне тачке на овом развојном правцу ће бити дунавске капије, односно градови Нови Сад, Бео- град, Панчево и Смедерево са својим лучким потенција- лима и другим системима ослоњеним на реку Дунав;
- појас Коридора X повезује најразвијеније делове и ур- бане центре Републике Србије, са перспективом повези- вања Србије у правцу севера (ка чвору у Будимпешти). Индустрија, туризам и савремене услуге су концентриса- ни у овом појасу и биће даље развијани на принципима одрживог развоја и чинити кохезиону кичму Републике;
- поред ова два доминантна појаса развојну улогу треба да стекне и појас дуж реке Тисе, са 5 данас слабије развије- них општина и могућом већом улогом Сенте и двограђа Бечеј-Нови Бечеј.

2.1.ПРИРОДНИ СИСТЕМИ И РЕСУРСИ

ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Концепција коришћења и заштите пољопривредног земљишта заснива се на интегралном управљању природним ресурсима, на начин којим се обезбеђује опште побољшање стања животне средине, рехабилитација тла, воде, ваздуха и природних преде- ла и очување флоре и фауне и њихових станишта, међусобним усклађивањем активности предузиманих у следећим областима:

- унапређивање економских и социјалних услова жи- вљења на селу: подршка развоју непољопривредних де- латности, оснивању и развоју микро предузећа и развоју сеоског туризма у циљу повећања запослености стано- вништва и промоције предузетништва; подршка обез- беђењу базичних услуга за руралну привреду и станов- ништво, обнови и развоју сеоске архитектуре и очувању културно-историјског наслеђа и природних и пејзажних вредности руралних подручја;
- на подручјима интензивне ратарске и повртарске произ- водње приоритет има предузимање мера за спречавање еколошких и здравствених ризика везаних за интензивну, монокултурну и високо механизовану производњу, уз ис- товремено унапређивање система за наводњавање и од- водњавање; развијање биолошких система производње, рециклирање инпута, редуковање потрошње минерал- них ђубрива и пестицида; подизање просечних приноса; спречавање ацидификације земљишта; рационално коришћење енергије и развијање обновљивих енергет- ских извора;
- традиционални виноградарски рејони и бројна вино- горја захтевају свестрану, конзистентну и синхронизо- вану подршку просторне, аграрне и инвестиционе поли- тике, ради очувања њихових предеоних, туристичких и економских вредности, унапређивањем агротехничких услова узгајања винове лозе, технологије производње вина и маркетинга.

ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

План оптималне шумовитости предвиђа повећање шумови- тости у АПВ са 7,1 на 14,3% до 2014. године. Концепција простор- ног развоја шумских подручја обухвата следећа полазишта:

- утврђивање зона са диференцираним режимима зашти- те;
- развој и умрежавање одговарајућих инфраструктурних система и остале инфраструктуре;
- очување и заштиту шума и шумског земљишта;
- унапређење управљања развојем, заштитом и уређењем шума у шумским подручјима;
- примену конвенција, стандарда и норми заштите и раз- воја шума у шумским подручјима, реформе закона, секторских стратегија, инструмената, мера и политика, уз усклађивање међусекторске координације и учешће надлежних институција и локалних заједница и др.

МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

Смернице развоја:

- стимулисање детаљних геолошких истраживања и отва- рања малих погона за експлоатацију, пре свега геолош- ких ресурса, који се употребљавају као грађевински ма- теријали;
- подршка програмима коришћења техногених сировина, као замене природних материјала;
- спречавање непланског коришћења минералних сирови- на (нпр. песак и шљунак) и подземних вода;
- систематично искоришћавање термалних и минералних вода, као извора обновљиве енергије и као фактора у раз- воју бањског туризма;
- интензивирање и окончање основних геолошких и хид- рогеолошких истраживања;
- извођење детаљних истраживања у ширим зонама позна- тих лежишта;
- избор локације, обим и начин селективног и

ограниче- ног коришћења, примарне прераде и транспорта каме- на у заштићеним и еколошки значајним подручјима мора бити усаглашен са циљевима, условима и мера- ма очувања биодиверзитета, предеоних обележја и културно-историјских вредности, феномена и предмета ге- онаслеђа, при чему је законом у начелу селективног и ограниченог коришћења минералних сировина у зони са режимом заштите III степена;

- постојећи рудници камена у националним парковима и другим заштићеним подручјима ће се користити и раз- вијати у складу са усаглашеном политиком заштите при- родних добара и политиком минералних сировина, док ће евентуално отварање нових захтевати додатна ста- живања и усаглашавања релевантних политика;
- коришћење научних сазнања и нових технологија у сврху проналажења нових, економски значајних концентра- ција минералних сировина;
- при отварању и раду рударских објеката стриктно по- штовати и примењивати еколошке услове и стандарде и најбоље доступне технике заштите животне средине, укључујући и потпуну рекултивацију терена по завршет- ку рударских радова;
- техничка и биолошка рекултивација и ремедијација су обавеза свих правних лица која учествују у процесу ге- олошких истраживања и експлоатације минералних си- ровина. До 2020. године је обавезна рекултивација свих рудника у националним парковима и другим заштиће- ним подручјима, у складу са законом.

ВОДНИ РЕСУРС

Просторним планом Републике Србије утврђена је дугорочна стратегија уређења, заштите и коришћења вода на подручју Ср- бије и АП Војводине. Базно полазиште за избор стратешких ре- шења за развој водопривредне инфраструктуре је да она морају да буду потпуно усклађена са Директивом о водама ЕУ. То се посеб- но односи на спровођење следећих ставова Директиве: комплекс- на заштита вода и хармонизација водопривредних и еколошких циљева; интегрално управљање водама у оквиру система на ни- воу већих речних сливова; реална економска политика која омо- гућава самофинансирање сектора вода; економска цена воде као мера рационализације потрошње уз стриктно поштовање прин- ципа: корисник плаћа, загађивач плаћа, потпуна накнада трошко- ва у које су укључени и сви трошкови заштите вода и слива.

2.2. СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

Основни циљ је ублажавање негативних тенденција демограф- ског развоја Републике Србије које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне попула- ције) у дужем временском периоду.

Посебни циљеви могу се препознати у потреби побољшања образовне и економске структуре становништва, у складу са потребама друштвено-економског развоја, активног спровођења популационе политике уз уважавање регионалних специфичнос- ти и дефинисање функција локалне самоуправе и имплемента- ције националних стратегија и програма које се директно тичу решавања демографских проблема и усмеравања развоја стано- вништва.

Основни циљ је успостављање равномернијег територијалног размештаја становништва и усклађенијих просторно-демограф- ских односа. То подразумева деметрополизацију, подстицање развоја мањих и средњих градова, демографску ревитализацију емиграционих, угрожених, брдско-планинских и пограничних подручја, у складу са објективним могућностима и потребама, програмску, планску и другу подршку развоју депопулационих подручја, унапређење односа између града и села и повезивање са руралним окружењем.

Концепција просторног размештаја становништва. Потребно је унапређење друштвено-економских мера и програма у циљу усмеравања пожељних трендова у размештају становништва, унутрашњим и међународним миграцијама. Остварење циља равномернијег размештаја становништва могуће је постићи раз- војем полицентричног модела урбанизације - развојем малих и средњих градова. Неопходно је уложити напор ка подстицању развоја у емиграционим и недовољно развијеним подручјима и обезбеђивању услова за повратак становништва.

Неопходно је дефинисање политике према миграцијама, која мора бити саставни део укупне политике регионалног развоја.

МРЕЖА НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНА УРБАНА ПОДРУЧЈА

Концепција развоја функционалних урбаних подручја усме- рена је ка повећању територијалне кохезије и активирању тери- торијалног и хуманог капитала. Предложени модел интегрисања простора који у овом моменту остаје ван неког од функционалних урбаних подручја је урађен на основу индикативних података о економским перспективама центара функционалних урбаних подручја, плановима доминантних саобраћајница и социјалне инфраструктуре, те интенцијама дневних миграторних кретања становништва ка центру функционално урбаног подручја. За неке од општина које су остале ван функционално урбаног под- ручја је предвиђена функционална оријентација ка више центара у зависности од близине.

РАЗВОЈ ГРАДОВА И ОСТАЛИХ УРБАНИХ НАСЕЉА

Основни циљеви просторног развоја урбаних кластера и мрежа градова и урбаних насеља:

- просторно, функционално, економски, социјално и еко- лошки уравнотежен урбани

развој;
- развијање територијалне кохезије на принципима одр- живог развоја, уз активирање свих капацитета градова и осталих насеља за повезивање са окружењем, повећање рурално-урбане сарадње као и за интрарегионално умре- жавање и груписање мањих територијалних јединица;
- развијање градова који ће имати улогу кључних за реги- онални развој, тзв. ‘’урбаних чворишта’’, којима ће бити посвећена посебна пажња у периоду до 2014, градова који због специфичне локације унутар мреже насеља и регионалних специфичности имају посебан значај, гра- дова који ће због специфичне локације у односу на кори- дор VII и X, као и развоја транспортних путева добијати на значају, и градова у пограничним подручјима који ће постати важни чиниоци у трансграничној сарадњи са су- седним земљама;
- трансгранична и интеррегионална сарадња и повези- вање са градовима у ближем и ширем окружењу Репу- блике Србије.

Основни циљеви просторног развоја на нивоу града и осталих урбаних насеља:
- креирање динамичних, виталних урбаних средишта спо- собних да подстакну урбану обнову и дају импулс раз- воју у региону на бази препознавања и афирмације соп- ствених квалитета и предности;
- јачање идентитета града на основу културне, природне и привредне матрице;
- рационално коришћење ресурса на којима базира развој урбаних насеља, као што су енергија, градско земљиште, пољопривредно земљиште и остали ресурси битни за одрживи развој градова и урбаних насеља;
- заштита еколошког квалитета и борба против климат- ских промена;
- усаглашавање просторно-функционалне матрице насеља са капацитетима средине, разрешавање конфликтних ин- тереса и развојних проблема у простору, и подизање ква- литета физичког простора;
- јачање надлежности и одговорности града за развој и уређење села у функционалном окружењу, као и већа права у том смислу у складу са законом;
- заштита јавног интереса, јавних добара и јавног просто- ра.

Градови ће, појединачно или у кластерима, утврдити оквир одрживог развоја усаглашен са ресурсима којима располажу, раз- војним приоритетима, проблемима са којима се суочавају и про- цењеним развојним могућностима. Градови ће утврдити стандар- де одрживости примерене свом локалном нивоу. Прилагодиће постојеће стандарде из националних и међународних докумена- та, или ће применити стандарде опробане у другим срединама, (тзв. ‘’добри примери’’). Градови ће развијати проактиван однос насупрот пасивном чекању да подстицај дође споља. Развијаће партнерске односе између јавног и приватног сектора, и предузи- маће заједничке акције и пројекте.
- Нови Сад је град међународног значаја (ФУП међународ- ног значаја);
- градови који имају капацитет да прерасту у ‘Аворишта’’ са значајним утицајем на развој окружења, или је држав- ни/национални интерес да подстакне њихов развој у том правцу, биће подржавани посебним подстицајним мера- ма на регионалном нивоу: Суботица, Панчево, Зрења- нин;
- градови који због специфичне локације унутар мреже насеља или регионалних специфичности имају посебан значај, биће подржавани посебним подстицајним мера- ма: Кикинда;
- за градове и урбана насеља у пограничним подручјима или њиховој близини биће донети посебни законски и подзаконски прописи о посебним подстицајним мерама: Сомбор, Вршац, Сремска Митровица;
- градови и урбана насеља који због своје специфичне ло- кације у односу на коридор VII и X, и остале путне кори- доре добијају на значају: Апатин.

Кластери и мреже се формирају у оквиру функционалних под- ручја или на нивоу већих просторних целина и то између градова који сарађују или носе комплементарне функције. АП Војводина са градовима који имају улогу ‘’мотора развоја’’ Нови Сад, Субо- тица, Сомбор, Сремска Митровица, Панчево, Зрењанин, и перс- пективно Кикинда и Вршац.

РУРАЛНИ РАЗВОЈ

Приоритети и њихова операционализација:
- преструктурирање пољопривреде;
- диверзификација производних активности;
- јачање предузетништва;
- одрживи развој шумарства;
- саобраћајна, комунална, информациона рурална инфра- структура;
- конзервација и ревитализација природне и културне ба- штине, са циљем промоције и увећања атрактивности и конкурентности руралних подручја;
- заштита, конзервација и ревитализација архитектонског наслеђа села.

ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Потребно је на државном нивоу успоставити одговарајућу подршку за јачање капацитета и повезивање насеља која се на- лазе у рубним зонама једне или више општина. Ова насеља не- мају довољно сопствених ресурса (људских, институционалних и материјалних) да се на одговарајући начин организују, а по правилу су запостављена од стране својих општинских цента- ра. Паралелно функционисање јавног и приватног сектора у јав- ним услугама може се превазићи формирањем тржишта услуга, увођењем конкуренције путем финансирања програма, успоста- вљањем права корисника на избор понуђача услуга, заједничким програмима и развојем различитих форми партнерских односа између два сектора. Овакво партнерство омогућило би форми- рање, функционално коришћење и адекватно одржавање мањих мултифункционалних центара у локалним заједницама, односно бројних објеката месних заједница и домова културе, који се од- говарајућом реконструкцијом могу приредити

за различите ак- тивности у локалним заједницама. Због тога је важно да се јасно дефинише својински статус ових објеката, режими њиховог ко- ришћења, модалитети финансирања и одржавања и, што је посеб- но битно, да се предупреди њихова конверзија у намену која не обезбеђује јавни интерес и добробит грађана у локалној заједни- ци. Укључивање нових актера у област јавних служби захтева и критичко преиспитивање постојећих стандарда и норматива за организовање услуга од јавног интереса, будући да су многи од садашњих стандарда високо захтевни и прилагођени великим ор- ганизацијама (број и структура запослених, површина, димензије и опремљеност простора/објеката и др).

Територијални аспект социјалне искључености и сиромаштва

Социјална искљученост садржи и територијални, односно просторни аспект. Може бити условљена сиромаштвом подручја/ насеља у којем постоје вишеструки и повезани проблеми, као што су незапосленост, лоши услови образовања и ниска стручна оспо- собљеност становништва, слаби капацитети локалне управе, ни- зак приход, лоши услови становања и комуналне опремљености, низак приступ услугама од општег интереса, лоши еколошки и здравствени услови, саобраћајна изолованост и сл. Најтежа фор- ма сиромашних насеља у Републици су ромске етничке енклаве и сламови.

Основни циљ у решавању овог проблема је интегрисање си- ромашних подручја и ромских енклава у социјални и економски простор насеља. Концепција унапређења услова живота у сиро- машним подручјима заснива се на заједничким активностима локалних власти и становништва у овим подручјима, уз одгова- рајућу програмску, финансијску, институционалну и организаци- ону помоћ јавног сктора и организација цивилног друштва.

Основни циљ у области социјалног становања је стварање ус- лова да стамбени простор буде доступан свим грађанима у Ре- публици Србији на одржив начин, уз свеобухватну подршку и ангажман државе и локалних заједница и уз успостављање систе- ма и модалитета организованог обезбеђења стамбеног простора домаћинствима која из социјалних, економских и других разлога не могу самостално да обезбеде адекватно стамбено решење на тржишту.

Просторни план Републике Србије констатује даје у Републици развијена мрежа основних установа културе у већим градовима, као и да су слабо развијене форме сарадње (заједнички програми, образовање, размена програма....) установа од државног значаја са установама и актерима културе у мањим градовима. Као један од највећих проблема се истиче неадекватна приватизација у об- ласти културе, упропашћавање важних културних институција и промена намене јавних простора наменски грађених и коришће- них за потребе културе.

Формирање асоцијација установа културе је погодна форма децентрализације и дисперзије културе у Републици, што под- разумева промену у дистрибуцији средстава намењених култури у правцу установа и програма културе у мањим градовима и под- стицање установа чији је оснивач Република, да одговарајућим програмима организују своје активности у мањим срединама (гостовања, путујуће изложбе и представе, различити програми едукације и други модалитети ширења културних вредности). Те- жиште развоја културе у локалним заједницама је на унапређењу простора за културне активности свих генерација, односно на разумевању културе као стандарда свакодневног живота.

2.3. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ТУРИЗАМ

ПРИВРЕДА

Концепција привредног развоја се заснива на следећим пропо- зицијама:

- неопходно је убрзање реформских процеса који улазе у доста осетљиву фазу, а која се односи на реструктури- рање и модернизацију предузећа и стандардизацију про- изводних процеса, ефикасну политику конкурентности и инфраструктурне реформе;
- привредни развој мора да се заснива на повећању про- дуктивности и много већем расту производње размењи- них сектора. Индустрија треба да преузме улогу генера- тора развоја. За развој индустрије и укупан привредни развој неопходно је подићи конкурентност, а то значи напуштање развоја заснованог на коришћењу компара- тивних предности у јефтином и мање квалификованом раду и природним ресурсима. Развој мора бити заснован на технолошкој ревитализацији, на конкурентној произ- водњи са потпуном интеграцијом најсавременијих тех- нолошких решења, уз заштиту и очување животне сре- дине;
- Србија мора значајно да повећа постојећи низак и неефи- касан иновациони потенцијал, што је неопходно за убр- зани привредни развој. Научна и развојна истраживања у Србији треба да буду, у највећем обиму, генератор знања као фактора развоја нове - глобално конкурентне при- вредне структуре;
- регионалне целине Србије, односно економско-функци- онални региони (области/НСТЈ 3) ће добити подстицај и подршку за дефинисање пројеката економског развоја и кооперације.

Концепција територијалног развоја индустрије у Србији засни- ва се на кохезионој варијанти која подразумева полицентричну организацију ове делатности и дифузију просторних модела ло- кације, смањење међутериторијалних разлика, одрживи социјал- но одговоран развој индустрије.

Главни елементи просторне организације и структуре индус- трије у Србији су: стратешке развојне зоне (развијено, метропол- ско, неразвијено, депресирано, пограничноподручје); развојни коридори X и VII, коридори магистралног и регионалног значаја; индустријски центри- метрополска подручја и градови који обух- ватају стратешке локације за запошљавање, постојеће и префери- ране индустријске локације и brownfield и greenfield локације.

Основни локациони модели индустрије у развојним зонама, коридорима и урбаним центрима су: индустријске зоне, индус- тријски и технолошки паркови (hi-tech агломерације и компле- кси), слободне зоне (СЗ), бизнис инкубатори, кластери МСП (у регијама, коридорима, градовима), аеродромска зона развоја, ло- гистички парк, терминали, привредне, мешовите, лучке зоне, и сл. Потребно је плански усмеравати изградњу различитих прос- торних модела индустријског смештаја ка стратешким развојним зонама и коридорима X и VII, индустријским центрима/градови- ма средње величине и на друге локације повезане TENs инфра- стру кту ром, ИКТ

мрежама и сл.

Планска решења треба да обухвате диференцијацију просто- ра и политике локације на следеће категорије: могућа повољна подручја, подручја за интензивни развој индустрије, подручја за регенерацију и опоравак индустрије. У просторној структури индустрије водећу улогу имаће и даље постојећи привредно - ин- дустријски градски центри и развојни коридори. Планирани раз- мештај ИЗ и ИП на подручју Србије ће да се заснива на постојећој просторној структури индустрије, потенцијалима и ограничењи- ма простора, као и на општим стратешким опредељењима раз- воја, просторне организације урбаног и регионалног подручја.

ШУМАРСТВО

Концепција просторног развоја шумских подручја обухвата следећа полазишта:

- одрживо коришћење у односу на полифункционални систем планирања;
- одрживи развој еколошки прихватљивих делатности и активности, у односу на полифункционални значај шума;
- побољшање саобраћајне доступности и повезаности са окружењем;
- функционалне везе и интеграција шумске привреде са осталим делатностима које се одвијају у шумским под- ручјима и у том смислу континуирани развој;
- коришћење шума као обновљивих извора енергије (мултифункционално коришћење шума и шумског земљишта);
- унапређење управљања развојем, заштитом и уређењем шума у шумским подручјима;
- примена конвенција, стандарда и норми заштите и раз- воја шума у шумским подручјима, реформа закона, секторских стратегија, инструмената, мера и политика уз усклађивање међусекторске координације и учешће надлежних институција и локалних заједница и др.

Одрживо ловно газдовање подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна спо- собност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких економских, и социјалних функција лов- ства одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

ПОЉОПРИВРЕДА

На тој основи утврђују се следећи оперативни циљеви:

- унапредити продуктивност примарне пољопривредне производње, промовисањем технолошког прогреса и оптимизирањем односа између земљишта, материјалних улагања и људског рада;
- повећати економски допринос примарне пољопривред- не производње регионалном развоју, подршком поли- зању одговарајућих прерађивач-
- обезбедити подршку пословном организовању пољопри- вредних газдинстава и других актера руралне економије ради обезбеђења задовољавајућих доходака и приноса на средства уложена у развој пољопривредно-прехрамбене производње и друге економске активности на селу;
- повећати допринос пољопривреде задовољавању специ- фичних потреба локалних заједница у области заштите

Табела 1. Приоритетни правци просторне оријентације пољопривредне производње

Област		Водеће гране тржишне производње		Посебна усмерења ужих локалитета
Назив	Подручја	Главне	Комплементарне	
Севернобачка	Равничарска	Ратарство и повртарство	Говедарство и свињарство	Виноградарство
Западнобачка	Равничарска	Ратарство и повртарство	Говедарство и свињарство	Виноградарство, лек. биље
Јужнобачка	Равничарска	Ратарство	Свињарство и живинарство	Виноградарство
	Брдска	Мешовито сточарство	Органска храна	Виноградарство
Севернобанатска	Равничарска	Ратарство и повртарство	Мешовито сточарство	Виноградарство, лек. биље
Средњебанатска	Равничарска	Ратарство	Мешовито сточарство	Рибарство, лек. биље
Јужнобанатска	Равничарска	Ратарство и воћарство	Мешовито сточарство	Виноградарство
Сремска	Равничарска	Ратарство	Свињарство и живинарство	Воћарство и повртарство
	Брдска	Мешовито сточарство	Органска храна	Виноградарство

На основу геофизичких и климатских одлика, демографских и природних потенцијала, постојећих организационих система, социоекономских услова и политичко-административних фак- тора развоја, издвајају се два основна правца политике даљег, просторно диференцираног, усмеравања развоја и унапређивања пољопривредне производње:

- конвенционална пољопривреда, коригована поштовањем стандарда квалитета животне средине, заштите здравља људи, животиња и биљака, добробити животиња и заш- тите пољопривредног земљишта, доминантно заступље- на на подручју Војводине оријентисана на конкурентну производњу основних пољопривредних производа за масовну потрошњу, прехрамбену индустрију и извоз;
- производња хране и пића високе биолошке вредности и/ или познатог географског порекла у системима орган- ске, интегралне и традиционалне пољопривреде, паралелено са активностима на одрживом управљању и заш- тити природних ресурса и развоју локалних прерађивач- ких капацитета и других пратећих делатности.

ТУРИЗАМ

У погледу организације и уређења туристичких подручја, Војводина је, у ППРС, издвојена као туристичка зона/кластер, просторно-функционална целина обједињене туристичке пону- де са градским и бањским туристичким центрима, наутичким и другим видовима водног туризма, руралног туризма као и сег- ментима транзитних туристичких праваца и секундарним ту- ристичким просторима.

Развој туризма заснивање се на:

- активирању нових подручја са доминантним природним туристичким ресурсима, који истовремено чине и главне развојне потенцијале недовољно развијених подручја;
- уређењу и опремању транзитних туристичких праваца, градова, бања, села, излетишта, природних и културних добара, ловних и др. локалитета за потребе туризма;
- унапређењу система туристичке сигнализације;
- укључивању робних марки домаћих пољопривредних произвођача и етно-занатства у туристичку понуду;
- институционалној сарадњи са свим јавним и невлади- ним организацијама повезаним са туризмом;
- изради парцијалних стратегија развоја значајних видо- ва туризма - градског, бањског, транзитног, наутичког, се-

оског, ловног, културног и еколошког;
- формирању недостајућих туристичких организација;
- информатичкој подршци развоју туризма, пре свега у ус- постављањем јединствене и ажурне туристичке статис- тике смештајних капацитета, промета;
- истраживачкој подршци развоју туризма/у домену ту- ристичке тражње и туристичких производа.

2.4. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Путна мрежа и објекти

Концепција развоја путног саобраћаја и инфраструктуре под- разумева:
- развој путног транспорта и путне инфраструктуре као прио- ритета економског и социјалног развоја;
- реализацију пројеката који стимулишу улогу Коридора X;
- реализацију пројеката који стимулишу развој путне мреже ради повезивања са окружењем иповезивања унутар Србије;
- развој јавног и приватног партнерства код планирања, из- градње и експлотације саобраћајних мрежа;
- рехабилитацију и реконструкцију мреже општинског карак- тера;
- стандардизацију и модернизацију транспортног путног сис- тема (путног саобраћаја и путне инфраструктуре) односно прилагођавању Европским стандардима;
- формирању квалитетних база података о транспортним токо- вима и путној инфраструктури;
- реализацију пројеката који стимулишу управљање у транс- порту;
- подстицање квалитетног институционалног управљања пројектном документацијом, путевима и припадајућом техничком опремом пута;
- реализацију пројеката који стимулишу улогу јавног превоза путника са применом одговарајућих решења у зависности од величине и функционалне организације града (према катего- ријама до 100.000 до 200.000 и до 300.000 становника и, по- себно, за центре међународног значаја и Град Београд).

Железничка мрежа и објекти

Концепција развоја железничког транспорта и инфраструкту- ре подразумева задржавање постојећих коридора пруга и рекон-

струкцију и модернизацију постојећих пруга (ревитализација, реконструкција, изградња и модернизација), посебно пруга на Коридору X и осталих међународних пруга (Е-66 Београд - Вршац, Е-771, Суботица - Богојево). Такође потребно је ревитали- зовати и реконструисати и железничке чворове на коридору X (Суботица, Нови Сад), формирати РТЦ-е на местима контакта са осталим видовима транспорта, увођење система градске и при- градске железнице и уређење и опремање станица и станичних постројења.

Гранични прелази

Поједностављењем и убрзавањем процедура, модернизацијом и квалитетном организацијом технологије рада на границама постићи ће се бржи трансфер на овим важним тачкама контакта са суседним државама.

Систем ваздушног транспорта

Основна концепција просторног развоја аеродромске ин- фрастуктуре заснива се на реализацији пројеката који стимули- шу развој мреже ради повезивања аеродрома унутар Србије и са окружењем, реконструкцији и рехабилитацији мреже локалног карактера, формирању квалитетних база података и стандарди- зацији и модернизацији аеродрома и пратећих система.

Планирана мрежа аеродрома је дефинисана по категоријама: Међународни (Београд, Ниш и Приштина). Планирано је да се одређеним војним аеродромима (Батајница) промени намена у мешовите (војно - цивилни).

Аеродрому у Вршцу неопходна су улагања у полетно-слет- ну стазу као и у радио-навигациону опрему. Такође планира да мањи аеродроми (Сомбор, Вршац, Нови Сад - Ченеј, се дефини- шу као регионални, док спортске - школске аеродроме (Кикин- да, Зрењанин, Сремска Митровица, Панчево, Бела Црква) треба укључити у мрежу регионалне понуде.

На основу прогнозе токова путника на аеродрому ''Никола Те- сла'' предвиђа се потреба за новим капацитетима до 2020. године јер постојећикапацитети износе 3,5 милиона путника годишње. Доласком Low Cost компанија предвиђа се да ће постојећи ка- пацитет бити постигнут већ 2015. године. Требало би испитати могућност повезивања аеродрома ''Никола Тесла'' са Београдом - шинским системом и даље преко београдског чвора са осталим делом територије Републике Србије.

Предвиђа се изградња карго комплекса од 500.000 тона који би повећао промет терета 7 пута и бесцаринске зоне. У контексту ре- гионалног развоја, значајан потенцијал нуди добра покривеност територије Србије мрежом мањих аеродрома и летилишта.

Унутрашњи пловни-водни путеви - водни транспорт

У концепцији развоја речног транспорта посебан значај има развој коридора VII. Сви делови мреже унутрашњих пловних пу- тева у Србији су директно или индиректно ослоњени на Дунав, који као стратешки правац треба да постане стециште највећих транспортних токова Србије.

Развој лука на Дунаву, применом савремених транспортних технологија, треба да омогући опслуживање фреквентних робних токова између земаља Западне, Средње и Источне Европе, Средо- земља и земаља Блиског и Далеког Истока. Унапређење и развој речног транпорта треба планирати рехабилитацијом унутра- шњих пловних путева са обезбеђењем чишћења, продубљивања, сигнализације и одржавања, реконструкцијом, изградњом и мо- дернизацијом лука, изградњом и увођењем речног информацио- ног система и изградњом марина на дунавској пловној мрежи.

Концепција развоја лука би требало да се сведе на следеће ни- вое управљања:

- јавне луке - од јавног, државног значаја (Нови Сад, Београд и Панчево као систем), луке уз Дунав, Саву и Тису и јавне луке од значаја за локалне заједнице;
- луке за сопствене потребе - луке које би градила индус- тријска предузећа;
- луке за мале бродове - марине, које би се градиле приватним капиталом.

Интермодални транспорт и логистички центри

Концепција развоја интермодалног транспорта директно је повезана са реконструкцијом и изградњом друмско-железничког Коридора X, ревитализацијом пруга Београд-Врбница (Бар), Београд-Вршац са једне, и изградњом интермодалних терминала и логистичких центара са друге стране. Дуж коридора X и VII, на местима њиховог укрштања, као и у регионима дуж поменутих пруга постоје могућности развоја логистичких центара. Потен- цијалне локације логистичких центара свакако треба планирати и у близини слободних зона у Републици Србији као местима где се већ обављају разне производне и услужне делатности у оквиру инфраструктурно опремљеног земљишта на коме влада додатно гарантован и стимулативан режим пословања. Слободне зоне у Републици Србији - АП Војводини налазе се у Суботици, Зрења- нину, Новом Саду, и као такве представљају генераторе развоја појединих подручја и региона земље, односно подручја нацио- налне приведе.

Дуж коридора X и VII постоје могућности развоја респекта- билних интермодалних терминала и то:

- логистичка платформа Београда: на простору Београд-Панче- во-Смедерево преко три интермодална терминала и аеродро- ма ''Никола Тесла'' повезати коридоре X и VII и формирати регионалног лидера Југоисточне Европе;
- на подручју Новог Сада повезати друм, железницу и Дунав (Коридори X и VII) - регионални значај;
- на копненим правцима коридора X, развити терминале ''покретни друм'' за задатком прихватања токова путног са- обраћаја и њихов транспорт железницом;
- повезати реку Саву са Коридором X одговарајућим интермо- далним терминалом.

ВОДОПРИВРЕДА И ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Србија располаже оскудним сопственим водним ресурсима, који су неповољно распоређени просторно и временски. Због тога је неопходан развој сложених интегралних водопривредних система, са пребацивањем воде на све већа растојања, са акуму- лацијама које морају да обезбеде неопходну просторну и времен- ску прерасподелу вода. За коришћење транзитних вода у Војво- дини, потребан је развој каналских вишенаменских система све сложенијих конфигурација.

На јединственом водопривредном простору Србије развијају се две класе водопривредних система: (а) регионални системи за снабдевање водом насеља; (б) речни системи - у оквиру којих се реализују објекти и мере за интегрално коришћење, уређење и заштиту вода.

Дугорочна стратегија водоснабдевања у Војводини се засни- ва на формирању више регионалних система за водоснабдевање који се ослањају на акумулационе просторе површинских вода и заштићена изворишта подземних вода. Из њих ће се снабдевати највећи број насеља, као и они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

Предвиђени Регионални системи за водоснабдевање Војводине су следећи:

1. Сремски регионални систем (изворište: дрински и са- вски алувион Јарак-Грабовац; насеља и општине које снабдева: Сремска Митровица, Рума, део Срема из Бео- градског система. Касније се предвиђа пребацивање воде са десне обале Дунава);
2. Новосадски регионални систем (изворište: подземне воде; насеља и општине које снабдева: Нови Сад, Бе- очин, Бачки Петровац, Бачка Паланка, Темерин, Жа- баљ, Зрењанин. Постоји потреба каснијег повезивања са Сремским и Бачким системом);
3. Бачки регионални систем (изворište: алувиони и воде Дунава; насеља и општине које снабдева: Апатин, Сом- бор, Оџаци, Бач, Кула, Мали Иђош, Бачка Топола, Врбас, Србобран, Бечеј);
4. Регионални систем горње Тисе (изворište: подземне воде из ОВС; насеља и општине које снабдева: Суботи- ца, Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Чока, Кикинда, Ада, Нова Црња. ОВС само за насеља. Касније прерада речне воде и довожење воде са југа);
5. Јужнобанатски регионални систем (изворište: локална изворишта и алувион Ковин-Дубовац; насеља и општине које снабдева: Панчево, Ковин, Опово, Ковачица, Алибу- нар, Вршац, Пландиште, Бела Црква. Касније пребаци- вање воде са десне обале Дунава).

Речне системе чине објекти за уређење водних режима, аку- мулације, хидроелектране, ретензије за ублажавање великих вода, каналски системи са уставама, постројења за пречишћа- вање отпадних вода, захвати воде за разне технолошке потребе и наводњавање. На подручју Војводине, у функционалном и упра- вљачком погледу се издвајају следећи речни системи, са кључним вишенаменским објектима:

1. Банатски речни систем (кључне постојеће акумулације и објекти: Банатски ХС ДТД, брана на Тиси, регулације; кључне нове акумулације и објекти: повећање проточно- сти, МХЕ уз уставе, регулације, ППОВ);
2. Бачки речни систем (кључне постојеће акумулације и објекти: Бачки ХС ДТД, ХС Северна Бачка, ППОВ; кључне нове акумулације и објекти: повећање проточно- сти, ХЕ Северна Бачка, ППОВ);
3. Сремски речни систем (кључне постојеће акумулације и објекти: канали Галовица и др. мале акумулације; кључ- не нове акумулације и објекти: Обнова акумулација на Фрушкој Гори и канала, ППОВ насеља).

ЕНЕРГЕТИКА И ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Концепција развоја енергетског система заснована на је обез- беђењу сигурности и економичности снабдевања привреде и ста- новништва енергијом и успостављање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи, преносу, дистрибуцији и потрошњи енергије, који ће подстицајно деловати на привредни развој, заштиту животне средине и интеграцију у регионално и европско тржиште енергије.

Развој енергетског сектора заснива се на повећаној рационал- ности и ефикасности у области производње, преносу, дистрибу- ције и потрошњи енергије, као и на што већем коришћењу до- маћих енергетских извора, као и на примени новоуспостављених законодавних, институционалних, структурно-организационих и економско-пословних оквира за рад, пословање и развој енер- гетског система.

У сектору електропривреде, предвиђа се изградња следећих термоенергетских објеката:

- реконструкција/изградња новог блока снаге до 450 MW на гас - комбинована производња електричне и топлотне енергије у комбинованом гасно-парном циклусу у ТЕ-ТО Нови Сад у Новом Саду (пројекат Нови Сад I);
- израда документације која ће кроз анализу постојеће електроенергетске ситуације у Републици и региону, постојеће и планиране гасне мреже, расположивих ко- личина гаса, предвиђеног топлотног конзума за грејање и/или конзума за индустријске потребе, спровести избор снаге постројења и испитати техноекономску оправда- ност изградње гасних постројења за комбиновану произ- водњу електричне и топлотне енергије. Као потенцијал- не локације за реализацију оваквих пројеката су значај- нији градови и индустријски центри Нови Сад (пројекат Нови Сад II), Суботица и Панчево;
- изградња већег термоенергетског објекта на угаљ (тер- моелектрана Ковин, уз претходно утврђивање приори- тета између експлоатације угља и регионалног водосна- бдевања);
- у области хидроенергетике предвиђа се изградња хидро- електране на Дунаву и Сави, као и средњих и малих хи- дроелектрана на мањим водотоцима.

У области обновљивих извора предвиђа се изградња објеката обновљивих извора енергије за дистрибуирану производњу елек- тричне енергије и то:

- топлане и когенеративна постројења на биомасу, кому- нални и индустријски отпад;
- биогас постројења која користе депонијски гас, гас из от- падних комуналних вода, као и био гас из индустрије и са фарми;
- мале хидроелектране;
- соларне електране и вектроелектране.

У сектору гасне привреде у будућој структури потрошње енер- гената предвиђа се приметни пораст учешћа природног гаса (са 20 на 24%) реализацијом програма гасификације, изградњом га- совода ''Јужни ток'', подземних складишта гаса, когенерационих постројења у већим градовима и индустријским центрима и ста- ница компримованог гаса за моторна возила у градовима и дуж магистралних гасовода.

Енергетска

инфраструктура Приоритети

развоја су:

- континуитет технолошке модернизације и ревитализа- ције постојећих енергетских инфраструктурних систе- ма;
- изградња нових електроводова и трансформатора и но- вих интерконективних веза са суседним државама;
- изградња и даљи развој електродистрибутивне инфра- структуре, која је неопходна да изнесе снагу из пренос- них капацитета и то путем развоја ''паметних мрежа'';
- изградња нових нафтовода и продуктовода за диверси- фикацију извора снабдевања/правца транспорта рафине- рија и складишта;
- изградња нових магистралних система снабдевања/ транспорта гаса, укључујући и изградњу складишта при- родног гаса и станица компримованог гаса за моторна возила;
- изградња интерконективних веза са суседним државама,
  као и изградња транзитних гасовода (Јужни ток);
- изградња разводне/дистрибутивне мреже природног гаса у Војводини, централној, западној, источној и јужној Ср- бији (индивидуални потрошачи) ради целовитости прос- тора.

Сектор електропреноса

Развој преносне мреже мора да прати растуће потребе за елек- тричном енергијом. Највећи део инвестиција до 2015. године (актуелни средњорочни план) биће посвећен рехабилитацији и унапређењу преносног система, изградњи нових преносних во- дова 400 kV, 220 kV и 110 kV, изградњи нових интерконективних веза 400 kV са суседним прекограничним системима, изградњи прикључака 110 kV за кориснике преносног система, изградњи трансформаторских станица снаге 400 kV и 220 kV и замени ве- ликих трансформатора снаге 400 kV и 220 kV са новим једини- цама. У циљу сигурнијег и и поузданијег снабдевања потрошача у планском периоду наставиће се даљи развој изградњом нових и реконструкцијом постојећих преносних система свих снага и дистрибутивних инфраструктурних објеката и водова (почев од 110 kV до крајњих потрошача).

Свеукупни индустријски и демографски развој АП Војводине ће диктирати и потребу за евентуалном изменама и корекцијама траса постојећих ДВ-а 110, 220 и 400 kV, као и неке адаптације и санације на повећању сигурности и безбедности рада постојеће мреже ДВ-а.

Просторни развој

рударства Смернице развоја

рударства:

- повећање производње енергије и ослањање на сопстве- не изворе заснива ће се превасходно на већем коришћењу домаћих лигнита што захтева отварање нових површин- ских копова, а за веће коришћење угља у индустрији и широкој потрошњи неопходно је повећати капацитете и отворити нове руднике са подземном експлоатацијом;
- експлоатација необновљивих енергетских ресурса на на- чин који обезбеђује најбољу енергетску сигурност и при томе да најмање деградира животну средину и угрожава здравље људи;
- за веће коришћење угља у индустрији и широкој потро- шњи неопходно је повећати капацитете и отворити нове руднике са подземном експлоатацијом;
- повећање производње нафте и природног гаса захтева интензивирање њихових истраживања у земљи, истра- живање и повећање производње у иностранству путем концесија, побољшање степена искоришћења нафте и гаса из постојећих и нових лежишта применом савреме- них секундарних и терцијарних метода експлоатације;
- израда комплексне анализе стања опреме, кадрова и тех- нолошких процеса у свим активним и тренутно неактив- ним рудницима, са дугорочним програмом побољшања стања и потребним мерама ревитализације и модерниза- ције;
- рационално деградирање животне средине у току проце- са експлоатације, припреме, транспорта и примарне пре- раде минералних металичних и неметаличних сирови- на;
- донети националну методологију управљања отпадом који настаје истраживањем и експлоатацијом нафте и гаса;
- доследно остваривати краткорочне и дугорочне програ- ме и планове санације и рекултивације деградираних по- вршина;
- израда информационих система у области рударства;
- рационално управљање над необновљивим природним ресурсима и сузбијање нелегалне експлоатације.

Коришћење обновљивих извора енергије

Потенцијал обновљивих извора енергије (ОИЕ) којима Репу- блика Србија располаже није довољно велики да би се у потпу- ности задовољиле садашње енергетске потребе. Међутим, то је потенцијал који би, ако би се рационално искористио, могао да смањи увозну зависност земље и штетне последице на животну средину, које се јављају због прекомерне употребе фосилних го- рива.

Концепција просторног развоја ОИЕ се заснива на:

- повећање производње електричне енергије из ОИЕ за 7,4% до 2012. године у односу на 2007. годину односно 19% до 2020. године;
- учешће биогорива на тржишту износи најмање 2,2% у односу на укупну потрошњу горива у саобраћају, рачу- нато на основу енергетског садржаја, до 2012. године;
- стварање погодног амбијента за примену и инвестирање у ОИЕ (поједностављивање административних процеду- ра, подршка развоју тржишта за ОИЕ);
- укључивање свих интересних група (локалне самоупра- ве, стручне јавности, инвеститора, удружења и станов- ништва) у процесе имплементације програма ОИЕ;
- успостављање система у истражним и припремним ра- довима за коришћење ОИЕ;
- формирање и суфинансирање пилот и демонстрацио- них постројења примене технологија за ефикасно ко- ришћење ОИЕ;
- побољшавање квалитета животне средине већим ко- ришћењем ОИЕ;
- усвајање финансијских механизама за подстицање ко- ришћења енергије из ОИ (пореске и царинске олакшице, субвенције и др);
- образовање и развијање јавне свести ради подстицања масовнијег коришћења обновљивих извора енергије;
- поштовању принципа (критеријума) одрживости прили- ком коришћења ОИЕ;
- подршци истраживању и развоју науке и технологија ОИЕ;
- успостављању комуникације са одговарајућим држав- ним и другим органима и институцијама;
- успостављању различитих регионалних облика орга- низовања и повезивања на оперативном нивоу у циљу остваривања међусекторске сарадње;
- успостављању адекватне просторне дисперзије и упра- вљање системима за производњу и коришћење ОИЕ на нивоу региона и/или области.

Енергетска ефикасност у зградарству, индустрији, саобраћају и комуналним услугама

Основни циљ је повећање енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу Републике Србије, од значаја за заштиту животне средине, а све у контексту одрживог коришћења и очу- вања природних ресурса.

Стратешки приоритети - пројекти до 2015. године су:

- одређивање (квантификовање) генералног и секторских циљева за побољшање енергетске ефикасности на наци- оналном нивоу;
- дефинисање мера енергетске ефикасности и начина њи- ховог спровођења у сваком поједином сектору непосред- не потрошње енергије - доношење акционих планова;
- побољшање економске стабилности, повећања конку- рентности индустријске производње, отварање нових радних места, смањења увозне зависности путем ко- ришћења принципа енергетске ефикасности;
- смањење загађења животне средине унапређењем енер- гетске ефикасности (смањење емисије штетних гасова);
- сигурност и стабилност снабдевања енергијом и енер- гентима;
- подстицање рационалног коришћења природних ресур- са;
- подстицање регионалног развоја у домену енергетске ефикасности;
- подстицање развоја руралних подручја у домену енер- гетске ефикасности;
- формирање националног фонда за енергетску ефикас- ност;
- унапређење система образовања, информисања и раз- вијање јавне свести о значају енергетске ефикасности.

Електронске комуникације

Фиксна електронска комуникациона мрежа:

- потпуна замена аналогне комутације као и дигиталне из старије генерације;
- доградња постојеће мреже магистралних оптичких ка- блова, а по потреби реконструкција постојећих рела- ција;
- комутационе системе мреже поступно трансформисати од комутације говорних кола на комутацију пакета;
- изградња приступне мреже у ретко насељеним подручји- ма;
- транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима;
- реконструисање постојеће приступне мреже код којих би се употреба бакарних каблова максимално скратила, а значајно повећао удео оптичких каблова и могућност бежичног приступа;
- мреже кабловских дистрибутивних система (КДС) гра- дити искључиво према техничким стандардима издатим од стране РАТЕЛ-а уз максималну примену оптичких ка- блова.

Мобилна електронска комуникациона мрежа:

- стална модернизација јавне мобилне телекомуникаци- оне мреже и увођење нових услуга у складу са светским стандардима;
- потпуна покривеност територије сигналом;
- доградња постојеће мреже да би се постигла потпуна по- кривеност територије и омогућило увођење свих нових услуга.

Мрежа за потребе радиодифузије:

- дигитализовање мреже радиодифузног система;
- на свим локацијама примарних емисионих станица зна- чајно оштећених бомбардовањем 1999. године у потпу- ности обновити инфраструктуру (приступни путеви, ан- тенски стубови, објекти, систем напајања и др);
- монтирати нова емисиона постројења у дигиталној тех- ници обједињена за све емитере на националном нивоу;
- повезати емисионе станице међусобно и поред радио-ре- лејних система с центрима дистрибуције програма и оп- тичким

приводом на најближи кабл.

Поштански саобраћај:

- достизање стандарда квалитета поштанских услуга про- писаних у ЕУ;
- обезбеђивање поштанске услуге за све кориснике по приступачним ценама;
- успостављање ефикасне поштанске мреже;
- изградња и опремање регионалних капацитета поштан- ских оператера;
- формирање и примена адресног кода;
- развој курирских сервиса (Postexspress) на принципима

савремених динамичких Dial-a-Ride система;

- примена европских стандарда у области сигурности и безбедности корисника, запослених и поштанских по- шиљака;
- развој и имплементација софтверских апликација бази- раних на GIS (географски информациони систем) плат- форми, како за унапређење пословања поштанских опе- ратора, тако и за потребе екстерних клијената;
- развој поштанске мреже усмерити ка новој регионализа- цији подручја Републике Србије.

2.5. ЖИВОТНА СРЕДИНА, ПРЕДЕЛИ, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА

Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се на:

- очувању природних вредности, што подразумева квали- тетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета);
- заштити природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним под- ручјима;
- планирању на основама одрживог развоја односно ра- ционалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважа- вајући ‘’еколошки” капацитет простора, уз повећано коришћење природног гаса и обновљивих извора енер- гије;
- начелу индустријске екологије, кроз превенцију и сана- цију, примену принципа предострожности за активности које могу да изазову већи еколошки ризик или неизвес- ност и примену санационих мера у деградираним и за- гађеним подручјима;
- процени утицаја планова, програма, објеката и актив- ности на животну средину, као основу за планирање мера заштите. Интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње, кроз ин- струменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте);
- формирању заштитних зона и заштитних растојања око објеката са повећаним загађивањем и ризиком за живот- ну средину и здравље људи.

Концепција заштите и унапређења животне средине - у под- ручјима у којима је деградирана и угрожена животна средина (hot spots), неопходно је предузети одговарајуће активности кроз ангажоване пројекте који ће санирати последице њиховог рада и унапредити технологију до нивоа да се минимизира негативни утицај на животну средину (примена БАТ - најбољих доступних техника). Притисак на животну средину мора бити узет у обзир при процени утицаја који ће велики пројекти имати на простор при изградњи, током коришћења и после престанка рада, као и нових услова у простору.

Планом су утврђене категорије загађености по зонама и у том контексту су дефинисана решења, мере и приоритети очувања и унапређења животне средин.

У области управљања отпадом дефинисана је неопходност уд- руживања општина ради заједничког управљања отпадом чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом. Регионални принцип обухвата сакупљање отпада, из- градњу регионалих депонија за најмање 20 година, сепарацију рециклабилног отпада, изградњу трансфер станица као и из- градњу постројења за компостирање. Истовремено, неоходно је радити на санацији постојећих званичних одлагалишта отпада које представљају ризик по животну средину, и израдити реги- оналне и локалне планове управљања отпадом ће бити дефини- сано управљање отпадом у складу са Националном стратегијом управљања отпадом.

На територији АП Војводине неопходно је изградити регио- нално складиште опасног отпада у Средњебанатској области.

Отпад животињског порекла, нарочито отпад из кланица, пре- ма ППРС на територији АП Војводине третираће се у постројењу за третман отпада животињског порекла отвореног типа у Сом- бору.

За рециклажу грађевинског отпада и отпада од рушења ће се одредити посебне локације на нивоу локалних самоуправа.

Концепција заштите, уређења и развоја предела Србије под- разумева различите приступе обезбеђивања квалитета преде- ла, који се утврђују Студијом о пределима Србије, а у односу на циљеве просторног развоја појединих делова Србије, и то:

- развој усклађен са специфичним развојним и регионал- ним карактером предела и физичком структуром насеља на целој територији;
- промоција, заштита и одрживо коришћење проглашеног природног и културног наслеђа (предела и природних и културних вредности у насељима) и њихово повезивање у простору (локалне, регионалне, државне еколошке и културне мреже);
- јачање и промовисање постојећих и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела и амбијената насеља од посебног значаја за развој (ту- ристичка, културна подручја) који представљају део ин- тернационалних мрежа и пограничних области;
- санација и креирање нових вредности у просторима у којима је вредност предела у потпуности деградирана, па је могућа рестаурација или креирање нових вредно- сти;
- минимизирање негативних и стимулисање позитивних утицаја новог развоја на карактер и диверзитет предела у

просторима са развојним приоритетом.

У односу на специфичне карактеристике макрорегиона, АП Војводина припада војвођанско-панонско-подунавском макро- региону.

Концепција заштите, уређења и коришћења природног наслеђа заснива се на повећању укупне површине под заштитом у план- ском периоду (односно до 2020. године) до 12% територије Србије, успостављању националне еколошке мреже и идентифика- цији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и на изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама. Прелиминарно се процењује да ће површина еколошких мрежа обухватити око 20% територије Србије, што ће се ближе утврдити националном стратегијом заш- тите природе и природних вредности, одговарајућим студијама и актима Владе. Заштићена подручја биће највећим делом простор- но укључена у површине еколошки значајних подручја, односно у подручја европске еколошке мреже NATURA 2000.

Концепција развоја заштите биодиверзитета Србије ће се за- снивати на:

- заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара;
- заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста;
- успостављању тзв. ‘’еколошких мрежа’’ (Пан-европска еколошка мрежа Natura 2000 и EMERALD мрежа) и
- идентификацији станишта међународног значаја.

Заштита, уређење и унапређење културних добара - ППРС
утврђује да ће подручја са заштићеним, уређеним и адекватно презентираним културним наслеђем јачати привлачност и кон- курентност за инвестирање и развој туризма. Најзначајнији међу њима, који захтевају посебну пажњу су објекти под заштитом UNESCO са окружењем, национални паркови, паркови природе, заштићене целине старих градских језгара, подручја концен- трације објеката средњовековног духовног и световног наслеђа, археолошких налазишта из праисторије и римског периода и др. Међу просторним целинама, односно културним пределима у АП Војводини, приоритет треба да има спровођење мера заштите, развој и уређење манастира на Фрушкој Гори, Сремских Карлова- ца, Петроварадинске тврђаве, Бача (тврђава, Бођани, Плавна), Ка- рађорђева, Сирмујима.

Концепција заштите од природних непогода и тенолошких удеса - савремени концепт заштите и управљања полази од чиње- нице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса, па затим системом превентивних, органи- зационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво. Да би се могла извршити правил- на процена степена повредивости простора, односно ограничења за његово коришћење, потребно је приступити изради катастра угрожености простора од природних непогода у функцији прос- торног планирања.

2.6. ИНТЕРРЕГИОНАЛНЕ И ИНТРАРЕГИОНАЛНЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И ТРАНСГРАНИЧНА САРАДЊА

Основно стратешко опредељење је да се постигне већи степен укупне функционалне интегрисаности простора АП Војводине у оквиру Републике Србије као и да се обезбеде услови за знатно веће саобраћајно и економско повезивање Војводине са региони- ма суседних земаља и осталим Европским земљама.

Постизање већег степена интегрисаности подразумева убла- жавање/смањење регионалних диспропорција, односно квалита- тивне промене у просторној, економској и социјалној структури, нарочито подручја са израженим дисфункцијама социјалног и економског развоја. Упоришта равномерног регионалног развоја су: уважавање реалних фактора развоја; предузимање подстицај- них мера од стране државних и других фондова и других видова подршке програмима локалних заједница и привредних актера; успостављање тржишних принципа и формирање одговарајућег институционалног оквира у коме ће тржишне институције моћи да функционишу.

Истовремено тежи се смањењу превелике концентрације ста- новништва и активности у дунавско-савском појасу кроз приме- ну принципа полицентричног развоја.

Суштина ове концепције је селективно подстицање привред- ног развоја усклађеног са развојем заједничког и индивидуалног стандарда у мање развијена и подручја приоритетног развоја.

Развој недовољно развијених и пограничних подручја заснива се на интегралном развоју, који подразумева комбинацију фак- тора као што су: природни ресурси, демографски процеси, са- обраћајна и друга инфра супраструктурна опремљеност.

У складу са циљем равномернијег регионалног развоја утврђе- на је стратегија развоја појединих регионалних подручја и селек- тивне мере у циљу остваривања квалитативног преструктуирања и модернизације њихове привредне и социјалне инфраструкту- ре.

2.7. КОРИШЋЕЊЕ ЗЕМЉИШТА

Просторни план Републике Србије дефинисао је у циљу ра- ционалног коришћења и управљања земљиштем, као ограниче- ним ресурсом, потребно спровести низ организованих планских активности на дефинисању и спровођењу земљишне политике, развоју и управљању урбаним и комуналним системима и ус- лугама, преносу права власништва, вредновању и дефинисању цене имовине, оцени еколошких утицаја и мониторингу свих ак- тивности актера који користе земљиште. Због своје оскудности, грађевинско земљиште представља посебан вид земљишта које дели судбину тржишне

конкуренције, закона понуде и тражње и представља економско добро. Стога је основни циљ рационално коришћење грађевинског земљишта и успостављање економски ефикасног и социјално праведног система управљања грађевин- ским земљиштем.

3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ, ОГРАНИЧЕЊА, SWOT АНАЛИЗА)

3 1. РЕГИОНАЛНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Анализа стања фактора који условљавају регионалну неравно- мерност у Војводини усмерена је на три сегмента: (а) ниво раз- вијености; (б) степен угрожености и (в) развојне могућности. У оквиру њих, акценат је стављен на становништво, привредну ак- тивност и социјални амбијент.

Економске диспропорције

Проблеми регионалног развоја АП Војводине, почетком 2000- их година достигли су кулминацију услед економског колапса индустријских грана, а последично, драстичног смањења стопе привредног раста. Стални раст незапослености посебно је захва- тио подручја индустријских носилаца развоја. С обзиром да су популациони трендови били под великим утицајем индустрија- лизације, демографска слика Графикон 1. Развојни тренд АП Војводине и округа и популациони притисак су се у последњој деценији знатно изменили. Процес трансформације централ- нопланске у тржишну привреду потенцирао је јаке регионалне неравномерности које се испољавају у великим међурегионал- ним разликама, нарочито у нивоу раста незапослености, дохотку становништва, обиму приватизације и обиму страног улагања капитала. У 2008. години у АП Војводини је пословало 23.384 предузећа или 26% укупног броја предузећа у Србији, у којима је радило 25% од укупно запослених и 1/4 БДВ српске приврe- де[108]. Регион је партиципирао са 22% у губитку, а остварио је 26% добити и 28% прихода привреде Србије. Привредна активност је највећа у сектору услуга (64,8%) и индустрије (20,9%) посматрано према броју предузећа привреде Војводине. У унутарсекторској структури Војводине, доминира прерађивачка индустрија у којој послује 20% предузећа и ради 39% запослених. Истовремено, највећи капацитети прерађивачке индустрије налазе се у оквиру подсектора прехрамбене и дрвне индустрије. Најрепрезентатив- нији индикатор привредне активности и упослености на нивоу Покрајине и округа је бруто додата вредност (БДВ). Посматрајући период 2004-2008 година учешће Војводине у стварању БДВ Ср- бије креће се у просеку око 25%, али је забележен пад нивоа БДВ по становнику са 97% на 86,9% просека Републике. На нивоу АП Војводине, у 2008. години БДВ по становнику је највиша у Јужно-бачком округу (171,5%) у поређењу са Сремским округом (58,3%).

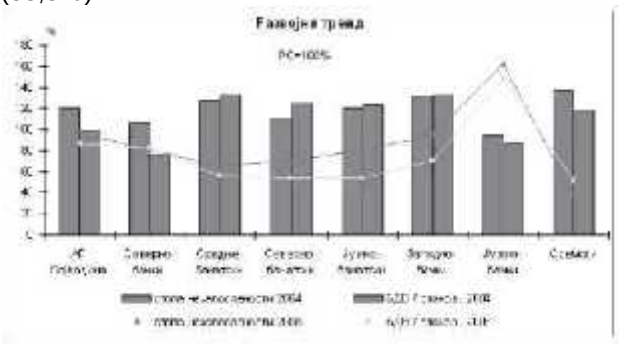

У структури БДВ АП Војводине индустрија учествује са 53,4%, услуге са 30%, пољопривреда око 10%, а грађевинарство са 6,9%. Унутар БДВ индустрије запажено је високо учешће прерађивачке индустрије (39%) у односу на просек Србије (29,5%).

Економски развој АП Војводине детерминисан је полицен- тричним развојем, што се одразило и на привредну концентра- цију великих предузећа из прерађивачке индустрије. Структуру локалних привреда Војводине (у периоду 2001-2008) карактерише пораст броја предузећа (за 36%) и пад броја запослених у привре- ди (за 20%). Унутар регионални размештај привредне активности указује на висок степен економске концентрације у Новом Саду и Јужно-бачком округу, што најбоље илуструју висока партици- пација у броју предузећа (43%), броју запослених (44%), допринос укупном приходу (58%), добити (54%) и губитку (34%) покрајин- ске привреде.

Структура активности унутар АП Војводине (посматране преко учешћа округа у БДВ сектора АП Војводине), нијансира степен достигнутог привредног развоја. Наиме, 6 округа има ре- лативно скромно учешће у стварању нове вредности регионалне привреде: са 8% партиципирају у укупном БДВ привреде, са 9% у пољопривреди Војводине, са 7,8% у индустрији, са 7,7% у грађе- винарству и у сектору услуга са 7,3%. Разлика се ствара у Јуж- но-бачком округу. АП Војводина има за 4% нижи просек зарада по становнику у односу на Републику. Међутим, однос на нивоу општина у Покрајини је још неповољнији - тачније, 12,3 пута су зараде по становнику у општини Опово мање него у Новом Саду. Индекс густине запослености у индустрији АП Војводине је из- над просечне вредности (1,13) у односу на Републику и индика- тор је избалансираног индустријског и просторног развоја, али су вредности индекса знатно поларизоване унутар округа.

Динамика МСП сектора је један од индикатора достигнутог транзиционог нивоа и степена реструктурираности и тржиш- ности националних, односно, локалних привреда. Овај сектор, који обележава динамичност и флексибилност,

[108] Подаци из завршних рачуна за 2008 годину (РЗС)

иновативност, ин- вестициона интензивност, извозна усмереност и сл., посматра се преко коефицијента развоја МСП сектора. Национални просек је 12 предузећа на 1000 становника, а за АП Војводину 11,8. Знатно изнад покрајинског просека остварује Нови Сад са коефицијен- том 23, а следе Суботица (19,9), Панчево (11,9), Инђија (11,4) и Вршац (10,2). На зачељу су општине Тител, Сечањ, Нова Црња, Нови Бечеј, Житиште и Чока са просечном вредношћу коефицијента од 4,4.

Ниво конкурентности предузећа основно је ограничење ефи- каснијег укључивања на међународно тржиште[109]. Структура из- воза је остала непромењена, док се структура увоза постепено унапређује са аспекта квалитета увезених производа.

Трогодишњи просечно већи извоз од увоза забележили су Се- верно-банатски и Јужно-банатски, док је највећи трогодишњи спољнотрговински дефицит забележен у Јужно-банатском окру- гу (4,7 млрд. евра). Извоз је заснован на производима ниже фазе прераде и не представља основ за достизање респективне извозно-конкурентске позиције на међународном тржишту.

Највећи број предузетника концентрисан је у Јужно-бачком и Јужно-банатском округу.

Оно на чему АП Војводина треба да инсистира је обезбеђи- вање услова за отворену економију и конкурентну производњу. Привлачење нових стратешких страних директних инвестиција, ефикасније коришћење подстицајних механизама, унапређивање пословног и административног амбијента, сегменти су у којима сва три нивоа (национални, регионални и локални) треба да усмере факторе и потенцијале.

Степен демографске угрожености

Демографска кретања у Покрајини, током последње деценије, карактерише популациона регресија имајући у виду смањење укупног броја становника, пад наталитета, пораст нивоа морталитета, концентрацију становништва у урбаним срединама и пражњење руралних подручја, као и изразито демографско ста- рење становништва.

Демографски показатељи старосне структуре становништва упозоравају да је дошло до старосног дебаланса (константан раст учешћа старије популације у укупној), што је посебно изражено у појединим пограничним и недовољно привредно активним под- ручјима (округима, општинама). То се одразило и на виталност локалног становништва, предузетничку активност и величину активног и радно-способног контигента. Депопулирају бројни ре- левантни старосни контигенти - репродуктивно становништво, радни контигент, радна снага, образовано становништво, сеоско и градско становништво. У међупописном периоду (1991-2002) АП Војводина је забележила пораст од 62.000 становника на шта је пресудан утицај имао избеглички корпус. Међутим, овај по- зитиван тренд је анулиран, јер у периоду 2002-2008 популацио- ни дисбаланс на нивоу Србије износи око 148.000 становника, а 43,6% овог смањења одвија се на подручју АП Војводине.

Индекс старења (однос старог и младог становништва) је у Војводини 2008. године износио 99,7. Овако агрегиран показатељ замагљује изузетно неповољну старосну тенденцију на нивоу ок- руга у којима се бележе изнад републичке вредности - Северно- бачки (105,9), Средње-банатски (107,1), Северно-банатски (109,5) и Западно-бачки округ (117,3).

Гранични појас већ деценијама је узрок великих миграција становништва, због чега је депопулациони тренд присутан у пог- раничним војвођанским општинама. Испод просечне републичке вредности банатски округи бележе у следећим показатељима: густини насељености (67 st/km2), степену образовања (15,3%) и стопи запослености (22,8%). Посебан проблем је незапосленост (стопа 30,9%), а највиша је у Средње-банатском округу (32,7%). Са социо-економског становништа, смањење броја становника посебно негативно утиче на његову старосну структуру, са непо- вољним ефектима на тржиште рада и пораст социјалних и здрав- ствених захтева.

Културна и етничка разноликост становништва АП Војводине важна су демографска обележја.

Популационо старење детерминише прилично ограничавајући демографски оквир формирања радног контингента, а самим тим и активног становништва. Наиме, повећање обима старачког, углавном економски неактивног становништва, неминовно про- узрокује повећање личне и јавне потрошње, пре свега у домену издвајања средстава за здравствено, социјално и пензијско осигу- рање старих лица. Регионално посматрано, најповољнији однос броја запослених и лица са личним приходом и пензионера имају подручја града Београда (2,17) и АП Војводине (1,40). Старење становништва је крајње неповољно по друштво јер се смањује његова виталност, динамизам и предузетничка активност. Мења се начин живота и карактер друштва, које није окренуто младим нараштајима, науци, образовању, већ приоритетима које диктира старија популација, што ће, уместо развојних политика у свим сегментима, потенцирати питања и могућности социјалне поли- тике.

---

[109] Србија се налази на 93 месту у свету према индексу конкурентности од укупно 133 земље Овај индекс је синтетизова о ефекте 105 појединачни х показатеља

Промена броја становника изазвана природним и механичким кретањем одразила се на економски потенцијал подручја (општи- не, града) и њихов развојни ниво. Бројност и структура станов- ништва по општинама указује да постоји висока корелација из- међу привредних кретања и демографских трендова.

-------1 А - демографски изразито прогресивно
стабишо поц)учје и ослабљено (регресивно)
■ -----1 ®'^ро мн о n р уч је
l------1 д^^афски крајње угрожено
по учје (■:; 44,9)

Слика 1. Типологија општина према индексу демографских ресурса

Посматрајући типологију подручја према индексу демограф- ских ресурса, АП Војводина у целини припада типу демографски угроженог подручја, који карактерише изразита депопулација, слаби демографски ресурси и заостајање, а што се пре свега, одно- си на неразвијено и погранично подручје. Индекс демографских ресурса АП Војводине указује да 15 општина припада групацији крајње, а 17 групацији демографски већ угроженог подручја.

Макроекономске последице демографског старења подручја АП Војводине огледају се у ниској привредној активности и ни- воу развијености (мерен БДВ), на шта су одлучујући утицај имале унутрашње миграције (локалне и регионалне миграције), чиме су формирани снажни популациони потенцијали.

АП Војводина се суочава са недостатком млађе, радно способне радне снаге, што већ сада, а посебно у будућности, захтева матри- цу различитих мера којима се отклањају демографски недоста- ци. Популациона лимитираност сада се изражава кроз незапос- леност, а дугорочно кроз проблем пензионог осигурања. Услед очекиваног негативног тренда демографских кретања Војводине (и посебно већ угрожених подручја), треба имати у виду решења европских земаља у овом сегменту:

- веће ангажовање демографских ''резерви" (пре свега жена и ''младих пензионера'') које су данас још увек не- искоришћене;

- увођење флексибилности у погледу старосне доби по- требне за одлазак у пензију;
- појачана (и)миграција (нарочито млађе радне снаге);
- повећање продуктивности (уз уштеду рада).

Социјалне неравнотеже

Укупне промене политичког, привредног и вредносног систе- ма, неповољна демографска кретања и пораст регионалних не- равномерности нужно су допринели нарушеној социјалној рав- нотежи друштва. Најбољи одраз таквог економског и социјалног дебаланса огледа се у порасту сиромаштва. Остале негативне манифестације рефлектују се у великом порасту незапослености, социјалном раслојавању и повећаној угрожености материјалне и опште сигурности, посебно рањивих група (деце, немоћних и ста- ријих људи, особа са инвалидитетом и др). Неравномеран и пола- ризован привредни развој у АП Војводини индуковао је значајна међурегионална одступања по многобројним показатељима.

Тржиште рада у АП Војводини карактерише висока незапосле- ност, велика прикривена незапосленост, ниско учешће запосле- ности у приватном сектору и недовољна мобилност радне снаге.

Полазни фактор/услов неопходан за радно ангажовање, који има утицај на обим и захтеве тржишта рада, је образовно-еко- номска структура становништва.

Најчешћи вид образовања становника АП Војводине је средња школа (40% становништва); основно образовање је на другом месту по заступљености (24%), док је 6% становника са високом, а свега 4% са вишом стручном спремом. Проценат неписмених у АП Војводини је 2,4% и нешто је нижи него у Централној Србији (3,8%).

Разматрање општих стопа економске активности становништва је показало да нема значајнијих одступања посматрано по општи- нама у односу на просечну републичку стопу активности (44,9%). Примењујући савремене европске и међународне аналитичко-ме- тодолошке концепте у разматрању социјалних неравномерности у АП Војводини издвојено је неколико репрезентативних инди- катора: 1) стопа незапослености[110], као мера (не)активности стано- вништва; 2) стопа сиромаштва; 3) друштвена укљученост; 4) ин- декс хуманог развоја[111], и 5) економска структура становништва.

Незапосленост је један од највећих економских и социјалних проблема са којима се АП Војводина суочава већ скоро две де- ценије и чини садржину економске кризе. Незапосленост у АП Војводини је и агрегатна (у смислу недовољне тражње) и струк- турна (у смислу недовољне прилагођености понуде потребама за радном снагом у погледу квалификација, културног нивоа и про- фила). На постојећем нивоу тражње, незапосленост би била мања да постоји већа усклађеност понуде и тражње на нивоу стручнос- ти, профила и територијалне

Табела 2. Структура индекса хуманог развоја (HDI) 2008.*

Окрузи	Индекс очекиваног трајања живота	Индекс образовања	БДВ индекс	HDI
Република Србија	0,802	0,890	0,800	0,830
Северно-бачки округ	0,768	0,896	0,766	0,810
Средње-банатски округ	0,772	0,860	0,705	0,779
Северно-банатски округ	0,764	0,846	0,694	0,768
Јужно-банатски округ	0,779	0,833	0,695	0,769
Западно-бачки округ	0,782	0,850	0,740	0,791
Јужно-бачки округ	0,793	0,968	0,867	0,876
Сремски округ	0,793	0,816	0,687	0,765

Напомена: процена РЗР

заступљености.

Стопа незапослености у АП Војводини је у 2009. години из- носила 28,3% што је нешто изнад републичког просека (27,9%). Тренд тржишта рада показује да је у АП Војводини запосленост расла до 2005. године када је радило близу 545.000 запослених, да би се до 2009. године тај број смањио за 46.856 радника.

Учешће нестручних радника у незапослености округа је највеће у Северно-банатском (48,3%), а најмање учешће дуготрајне неза- посленост забележено у Средње-банатском (48,85%) и Јужно-ба- чком округу (49,3).

Детаљни профил сиромаштва представља кључни извор података за формулисање стратешких мера, које су усмерене на смањење специфичних облика сиромаштва и олакшавање друштвеног укључивања најугроженијих група. Смањење сиро- маштва за око 50% у периоду 2002-2007. године је остварено уг- лавном захваљујући значајном и константном привредном расту. Иако смањена (стопа сиромаштва 2002. године је износила 14%), стопа сиромаштва у 2007. години од 6,6% одражава демографски, привредни и социјални несклад између региона, а посебно између урбаног и руралног подручја унутар њих. Екстремне разлике из- међу урбаног и руралног сиромаштва у Србији бележе Војводина и Западна Србија.

[110] Стопа незапослености представља учешће укупног броја лица која траже запослење (НСЗ), у збиру броја лица која траже запослење (НСЗ) и запослених (РЗС)

[111] Индекс хуманог развоја се састоји од три компоненте: животни век, степен образовања (мерен стопом писмености и комбинованим индикатором уписа у ос- новно, средње и терцијарно школство) и доходак по глави становника

Степен развијености региона представљен је индексом хума- ног развоја (HDI)[112]. Анализа регионалног индекса хуманог развоја Војводине указује на велике диспропорције. Највиши квалитет живота је у Јужно-бачком округу (0,876) и Северно-бачком ок- ругу (0,810), насупрот најнижој вредности у Сремском округу (0,765).

Економска страна свих видова депопулације у АП Војводини огледа се у расходној страни буџета, односно, расту тражње за социјалним и пензионим фондовима с обзиром на континуиран пораст старијег дела популације која се скоро изједначава са млађим контингентом и доприноси порасту јавних расхода (у виду пензија и социјалних давања). Такође, тржиште рада и поли- тика запошљавања имају проблем на страни понуде, јер се број и квалификациони ниво радно-способног становништва констант- но смањује. Зато се однос између запослених и пензионера све више погоршава, па је за скоро четири деценије тај однос спао са 8,5 запослених, на 1,2 запослена на једног пензионера.

Слика 2. Композитни индекс социјалне искључености 2008.
Ниво PC=100%

Узимајући у обзир утицај светске економске кризе на општи развој друштва, опасност од повећања броја сиромашних је умно- гоме повећан. Њен утицај на националну економију већ се осетио крајем 2008. године: успоравање привредне активности и снаж- нија депресијација курса динара, што се одразило на већи пад привредне активности.

Социјална искљученост[113] (или друштвена укљученост) је фено- мен који постаје све актуелнији, како у земљама Европске уније, тако и у земљама транзиције. Социјални фактори се посебно ис-

[112]Према методологији UNDP

[113]Социјална искљученост се односи на одсуство шанси или ускраћеност појединца, домаћинстава и друштвених група да приступе одређеним ресурсима и ин- ституцијама и да се укључе у основне процесе свог друштва, или на смањење њихових шанси да користе квалитетне услуге и ресурсе и да се укључе у развојне процесе свог друштва

тичу у контексту сиромаштва. Проблематику сиромаштва полако замењује проблем социјалне искључености или схватање сиро- маштва у ширем смислу.

Социјалну интеграцију и систем социјалног благостања поја- шњавају индикатори квалитета становања и индикатори ди- мензије социјалне партиципације. Преко 70% домаћинстава у Западно-бачком и Сремском округу немају канализациони при- кључак. Највећи број општина са највећом површином стана по становнику (већом од 30 квадратних метара по становнику) је у Северно-банатском округу. Доступност здравствених услуга је обрађена преко доступности људских/стручних ресурса. Инди- катор броја становника на једног лекара указује да велики број општина и округа у АП Војводини има знатно ниже вредности од просека за Републику (крећу се од 49,7% за Сремски до 74,6% за Јужно-банатски округ). Такође, у високој су корелацији нивои вредности за показатеље рано прекинутог школовања и стопе не- запослености.

Добијене вредности анализираних индикатора социјалне ис- кључености на регионалном нивоу, потврђују постојање огро- мних разлика у обележјима становништва, доступности различи- тих врста услуга од јавног интереса, вишеструкој ускраћености у остваривању основних социјалних и грађанских права, и многим другим облицима депривације, с обзиром на место становања.

Инфраструктурни проблеми

Инфраструктурна опремљеност је од виталног значаја за развој АП Војводине, с обзиром на њен утицај на све аспекте привред- ног и друштвеног развоја.

Већина општина из АП Војводине има висок проценат асфал- тираних локалних путева, што је одлика привредно развијенијег подручја. Насупрот томе, лоше стање путева, нарочито на не- развијеном и девастираном подручју, представља фактор огра- ничења у побољшању животног стандарда, смањењу незапосле- ности и сиромаштва и привлачењу инвестиција.

Достигнути ниво развијености водоводне и канализационе ин- фраструктуре је један од најрелевантнијих показатеља животног стандарда неког подручја и његове привредне развијености. Због велике старости система за водоснабдевање и вишегодишњег не- адекватног одржавања, бројни објекти изгубили су пројектоване перформансе, тако да је квалитет услуга који се њима обезбеђује умањен, услед чега су велики губици воде на мрежи.

Највећи број канализационих прикључака имају домаћинства у граду Новом Саду (88,8%). Само Сомбор, Кањижа, Кикинда, Сента, Вршац, Опово, Пландиште, Кула и Тител имају системе за пречишћавање отпадних вода, док се делимично пречишћавање отпадних вода, врши само у Суботици.

Електронска комуникациона мрежа није достигла потребан степен модернизације и покривености на целом простору за пружање најсавременијих услуга, а такође не постоји свест да је електронска комуникациона инфраструктура од великог значаја за развој привреде и појединца.

Велики су проблеми што се инфраструктурни објекти не граде обједињено, што повећава трошкове изградње.

Повољан геостратешки положај је највећа предност за будуће развојне приоритете региона АП Војводине у области привреде, инфраструктуре и развоја терцијарног сектора. Регион са подјед- нако развијеном пољопривредом и индустријом треба даље вало- ризовати у контексту развоја услуга, развоју сектора МСП, ин- ституционалном повезивању и јачању, константном унапређењу привредне и социјалне инфра и супраструктуре. У складу са постојећим привредним и демографским карактеристикама, окосницу развоја региона представљаће саобраћајни коридори (друмски и пловни), уз већу инвестициону, привредну и социјал- ну активност и уз даљу афирмацију производних капацитета и развој институција у регији.

3.2. ПРИРОДНИ СИСТЕМИ И РЕСУРСИ

3.2.1. Пољопривредно земљиште

Од укупне површине АП Војводине, површине под оранicама износе 1,574 милиона ha[6 114], (72,97% укупне површине), под воћња- цима 14 322 ha (0,66%), виноградима 17 630 ha (0,82%), вртовима 423 ha (0,02%) и ливадама 41 912 ha (1,90%). Њиве, вртови, воћња- ци, виногради и ливаде заједно представљају обрадиво земљиште које обухвата 1,647 мил. ha, или 76,36% укупне територије АПВ. Необрадиво земљиште обухвата укупно 140 657 ha (6,52% укуп- не територије) и чине га пашњаци 122 995 ha (5,70%), трстици и мочваре 17 663 ha (0,82%). Збир обрадивог 76,36% и необрадивог 6,52%, представља укупно пољопривредно земљиште са површи- ном 1 788 мил. ha (82,89% укупне територије). Шуме као посеб- на категорија обухватају 144 388 ha, или 6,70%. Пољопривредно земљиште (обрадиво и необрадиво), у збиру са шумама дају укуп- но плодно земљиште у износу 1,932 мил. ha, или 89,58% од укупне територије. Неплодно земљиште обухвата 224 683 ha, или 10,42% укупне територије АПВ.

На педолошкој карти АП Војводине издвојено је чак 87 разли- читих систематских јединица земљишта на нивоу типа подтипа варијетета и форме од којих свака поседује одређена морфолош- ка, хемијска, водно-физичка, а с тим у вези и производна својства. Већина од њих су природно плодна земљишта, која пружају оп- тималне услове за постизање високих стабилних и економски оправданих приноса одговарајућег квалитета (нпр. черноземи, ливадске црнице,

[114] Извор података Републички геодетски завод, 2009

ритске црнице, флувисоли).

Највећи део пољопривредних површина користе породична газдинства, чија величина у просеку износи 3,59 ha. Сељачка газ- динства заузимају око 2/3 земљишних капацитета.

Неповољна структурна и социоекономска обележја поро- дичних газдинстава прати висока уситњеност и распарчаност земљишних поседа, низак ниво коришћења савремених инпута при обради земљишта, посебно слаба опремљеност специјали- зованом механизацијом, ниска и неконтролисана примена агро- хемикалија, мали број стоке у односу на потенцијале крмне ос- нове и агротехничке захтеве за одржавањем органске структуре земљишта, успорена дифузија агротехничких, економских и еко- лошких знања у пољопривредну праксу, недовољно искоришћен потенцијал за наводњавање и опште заостајање већине руралних подручја у погледу опремљености и/или доступности готово свим елементима техничке и социјалне инфраструктуре.

Неуређеност земљишног поседа је висока, те је на око 50% по- вршина потребно извршити комасацију.

Основне агроеколошке карактеристике простора - Са аспекта степена погодности за коришћење у пољопривреди (бонитет земљишта) земљишни потенцијал Покрајине разврстан је у осам бонитетних класа. Заступљеност земљишта погодних за обра- ду је велика и износи 91% (черноземи, ливадске црнице, ритске црнице, флувисоли) док заступљеност земљишта која су непогод- на за обраду износи свега 9%.

Земљишта АП Војводине по својој плодности спадају међу нај- боља у Европи и у потпуности омогућавају производњу квали- тетне хране, али уз неопходност примене Система контроле плод- ности, са циљем постизања профитабилног приноса, уз очување земљишта и агробиоценозе уопште.

На територији АП Војводине не постоје нека значајнија кли- матска ограничења везана за биљну производњу, код многих ти- пова земљишта ниске бонитетне класе би се применом одређених мелиоративних мера и уз обезбеђење довољно приступачних хранива, могли обезбедити знатно повољнији услови за гајење различитих пољопривредних култура и развој сточарства.

Губитак и деградација земљишта - Главни процеси везани за губитак и деградацију земљишта на територији АП Војводине су следећи: промена намене коришћења и губитак и оштећења земљишта услед индустријских, рударских, енергетских и са- обраћајих активности, смањење садржаја органске материје земљишта, алкализација и заслањивање земљишта, различити облици загађивања земљишта (прекомерна примена агрохе- микалија, тешки метали, индустријска загађења и сл.), еолска ерозија и сабијање - компакција земљишта. Од свих наведених видова деградације најинтензивнија је ерозија ветром. У Војво- дини је око 85% пољопривредног земљишта угрожено еолским ерозионим процесима, уз просечан губитак од 0,9 t/ha земљишта годишње. Услед свега наведеног у периоду 1997-2007. Године укупно пољопривредно земљиште у АПВ је смањено за 15489 ha, а укупне промене по наменама коришћења су дате у следећој та- бели број 3.

За разлику од традиционалне породичне пољопривреде, која је кроз векове учествовала и даље учествује у обликовању пејзажа

и очувању биодиверзитета, интензивна производња у пољопри- вреди, нарочито на великим ратарским комплексима, представља опасност по квалитет: (1) земљишта (ерозија, исушивање, прете- рано задржавање воде, сабијање, закишељавање, заслањивање и контаминација земљишта пестицидима и њиховим метабо- литима, тешким металима, азотом и фосфором, смањење нивоа хумуса); (2) воде (еутрофикација слатке воде и контаминација поземних вода нитратима, фосфором и пестицидима); и (3) ваз- духа (емисија амонијака, метана и азотсубоксида, распршивање пестицида, неугодни мириси). Редукује биодиверзитет, угрожава природна станишта и шуме и нарушава пејзажне вредности (ук- рупњавање поседа, мелиоративни захвати, дренажа и сл.).

Табела 3. Промене површина пољопривредног земљишта по наменама коришћења у Војводини, 1997-2007. у ha

	Свега Пољопривредно	Оранице и баште	Воћњаци	Виногради	Ливаде	Пашњаци
АПВ	-15489	-14167	246	-1893	7613	-7288
Бачка	-7887	-10008	-144	-319	6440	-3856
Банат	-6461	-3370	565	-818	1012	-3850
Срем	-1141	-789	-175	-756	161	418

3.2.2. Шуме и шумско земљиште

Шуме као посебна категорија обухватају 144 388 ha, или 6,70%. Највећи део шума (по катастарским подацима) у Војводини је др- жавно власништво (87%). У приватном власништву је 7% шума, док је преосталих 6% у другим облицима својине.

Посматрајући намену шума на територији Војводине, све шуме су разврстане у три глобално-наменске целине:

- производно заштитне шуме - 41,8% површине;
- заштитно-регулаторне шуме - 8,5% површине;
- заштићена природна добра - 49,6% површине.

У АП Војводини највише има састојина чија је главна врста ЕА топола (20,5% од укупно обрасле површине). Нешто мању повр- шину заузимају састојине у којима је главна врста храст лужњак (18,9%) и састојине багрема (17,3%).

По пореклу преовладавају вештачки подигнуте састојине (41,6% обрасле површине). Остало су претежно састојине изда- начког порекла (39,1%), а природних састојина семеног порекла има (19,4%). Стање шума по пореклу је повољније него у осталим деловима Републике Србије. Процентуална заступљеност висо- ких шума и интензивних засада и плантажа је 60.93% од укупно обрасле површине. У односу на 1973. годину када су високе шуме заузимале 74,9% обрасле површине може се констатовати да се површина под високим шумама смањила, а под изданачким по- већала што указује на погоршање квалитета шума.

По очуваности, преовладавају очуване састојине (58,2%), раз- ређених састојина има 35,7% од обрасле површине, а деградира- них 6,1%.

Однос чистих (73.636,65 ha) и мешовитих (66.743,26 ha) састоји- на је приближно уједтачен, са Не3Нагао више чистих. ОВај однос је релативно задовољавајући, мада је констатација да би требало да буде више мешовитих сасТО^На које дају већу стабилност еко- систему.

Од Вр^а дрвећа преовладавају тврди лишћари који у укупној запремини учествују са 61,8%. Међу њима су најзначајнији храст лужњак (25,6%) и пољски јасеН (9,2%). Меки лишћари чине 34,9% запремине, а то су претежно еурамеричке тополе са 18% од укуп- не запремине. Четинарске врсте дрвећа учествују са 3,4% Запре- мине. Фитоценолошки сасгаВ шума је одраз ^тнишних услова и досадашњег газдовања и може се оценити Као задовољавајући.

Необраслог земљишта На територији АП Војводине има 46.204,89 ha, што је 24,8% од укупне површине. Од тога шум- сКог земљишта има На 12.625,36 ha, одношо 27,3% од необраслог земљишта.

Cnrna 3. Прегледна карта шума и шум^ог земљиштд. (у ха) и шумовитоети (у %) по општинама

У шумама АП Војводине има 27 заштићених делова природе. Укупта површина заштићених делова природе је 94.006,72 ha, што је 4аК 50,4% од укупте површине. Обрасла површина под заштитом је 70.712,63 ha или 50,4% шумом обрасле површи^ у АП Војводини. Под заштитом је 12.895.044 m3 или 45,6% 3апре- мине и 415 140 m3 или 44,1% прираста.

Заштитне појасеВе дрвећа који се, аКо су већи од 5 ари сматрају шумом, чине ветрозаштитни и пољозаштитни појасеви, дрворе- ди, заштитно зеленило уз потоке и путеве, Као и мање површи^ неуређених шума За Које се Не ЗНа власништво. Ово зеленило Не испуњава своју основну функцију - повезивање мгњих површина под шумама са шумама главних кориши^ шума (ЈП “Војводинашуме”, ЈВП ‘‘Воде Војводине’’ и Национални парК “Фруш^ гора”), Као и заштитно регулаторну функцију и намену. Прекид контакта шумске вегетације утиче На био-еколошки систем који може бити изложен негативним утицајима окружења.

Основни проблеми газдовања шумама су: НгоаК степен шумо- витости са неповољним распоредом шума, пољозаштитних поја- сеВа и заштитног зеленила; неповољна структура састојина по пореклу (тенденција смањења учешћа састојина високог порекла и ви^к степен учешћа састојина изданачког порекла); недовољно коришћење биоеколошких и производних могућности станишта; велика уситњеност и фрагментираност шумских поседа у при- ватном власништву; недовољна поВеЗаНосг шумарства са другим делатностима (пољопривреда, водопривреда и др.) у правцу у^ постављања јединствених и заједничких критеријума и вреднос- ти, ефикасније валоризације производа шумарства и ловства и других шумских производа.

Такође, посебан ЗНа4ај имају и актуелни проблеми који захте- вају хгпаН ангажман, КаКо и оНаКо незадовољавајуће стање Не би било погоршано: велика угроженост шумских екосистема од абиотичких (загађеност шума и шум^их земљишта, шумски по- жари идр.) и бштичких фактора (болести и штеточине, бесправне се4е и др.); промена нивоа подземних вода Које директно утичу На распоред и оп^аНаК шумске и друге вегетације и природно сушење шума На мањим и већим површинама у контексту глобал- них промена и њиховог негативног утицаја.

3.2.3. Минералне сировине

Нафта и гас - На основу Рангирања истражног просТОра Ре- публике Србије према степену изучености и потенцијалности издвојени су геолошки комплекси и одређен им је ^епеН истра- женост и потенцијалност (НИС а.д., 2010. год.). СКоро трећина територије АП Војводине сврстана је у први раНг (веома перспеК- тиван).

На истражном простору Републике Србије откривено је 63 таф- тних и гаших поља, у оквиру којих је дефинисано 327 лежишта. На територији Војводине су до сада огар^еНе највеће реЗерВе нафте и гаса у Србији (око 97% од укупно откривених резерви).

Производња нафте и гаса обавља се На 51 тафтаих и гасних пслг са 166 лежишта, односно из 780 нафтних, 150 гасних бушо- тина и 2 бушотине За производњу СО2.

Еруптивном методом ради 20% бушотина (сВе нафтне и гасНе бушотине). У 70% бушотина уграђене су дубинске пумпе (клип^ ЕСП), а преосталих 10% ради помоћу система гас-лифт методе (континуални, повремени и клипни).

Резерве и експлоатација угља - На територији АП Војводине постоје лежишта мрког угља и лигнита, а укупне резерве угља се процењују на нивоу 525.000.000 милиона тона. Квалитетан мрки угаљ, дуги низ година експлоатисан је у Врдничком угљоносном басену, на јужним падинама Фрушке горе. На северним и западним обронцима Фрушке горе, као и на десној обали Ду- нава постоји више потенцијалних лежишта: Черевић, Баноштор, Сремска Каменица и др.

На територији АП Војводине, данас се експлоатација угља врши само у руднику угља "Ковин". Експлоатација лигнита из ковинског рудника, врши се из подводног копа, са дна корита реке Дунав. Истраживања на овом локалитету започета су још 1976. године и до сада утврђене резерве угља износе око 230.000.000 тона.

Металичне минералне сировине - Појаве и потенцијална ле- жишта металичних минералних сировина на подручју АП Војво- дине регистроване су и истраживане само на Фрушкој Гори и на Вршачком брегу. Карактеристике и потенцијали Вршачког брега, изузев појединих неметаличних минералних сировина, у проте- клом периоду су недовољно истражене и испитане.

Међу појавама металичних минерала/минералних сировина, никал и гвожђе заузимају доминантно место, а затим следе поја- ве олова и цинка. Поред олова и цинка евидентиране су и геохе- мијске аномалије бакра, сребра и волфрама.

Неметаличне минералне сировине и сировине за добијање грађевинског материјала - На територији АП Војводине регис- тровано и истражено је преко 360 појава и лежишта за 16 врста неметаличних минералних сировина.

Истражени и утврђени потенцијали неметаличних минерал- них сировина знатно су већи од њихове тренутне експлоатације.

Као сировине за производњу грађевинских материјала користе се цементни лапорац, кречњак, туф и опекарска глина.

На подручју АП Војводине у претходном периоду регистрова- не су и истражене следеће врсте неметаличних минералних си- ровина: магнезити, бентонити, азбест, полудраги камен, тресет, пелоиди-лековито блато и зеолити.

3.2.4. Водни ресурс

Површинске воде

Речну мрежу АП Војводине чине три велике реке - Дунав, Сава и Тиса, са свим својим притокама и каналима. Све реке се одли- кују малим падом, спорим и кривудавим током, великом акуму- лативном моћи и склоношћу ка стварању мртваја и меандера. На територији Војводине сливна подручја формирају и мали водото- ци, као што су: Кривача и Чик у Бачкој; Манђелоски поток, Гало- вица, Јарчина и већи број потока који се сливају са Фрушке Горе, као и Босут и Студва у Срему; Златица, Бегеј (Стари и Пловни), Тамиш, Брзава, Моравица, Караш, Нера, Надела, Појга у Банату. У водну слику Војводине улазе и језера од којих су најзначајнији: Палић код Суботице (око 5,8 km2), Лудошко језеро, Царска бара и Обедска бара и низ језера на Фрушкој Гори и Бачкој. Површинске воде Војводине се у потпуности налазе у сливу Дунава и кори- сте се за водни транспорт, као реципијенти употребљених вода насеља и индустрије, за наводњавање, снабдевање индустрије, туристичке и спортско рекреативне активности.

Карактеристика подручја Војводине је што су транзитне воде (5.241,5 m3/s), са суседних територија, 100 пута веће од сопстве- них (52,0 m3/s), што представља просечно специфично отицање са сопствене територије од око 1 l/s km2 за равничарски део и око 30 l/s km2 за планински део. Са специфичном расположивошћу властитих површинских вода од око 750 m3 по становнику го- дишње (дупло мање од целе Србије у глобалу), Војводина спада у водом сиромашнија подручја Србије и Европе. Просечни кое- фицијент отицаја за АП Војводину је око 0,12, али се на Телечкој висоравни (Северна Бачка) креће и свега око 0,06.

Количина од око 2.500 m3 по становнику годишње домаћих вода је доња условна граница на основу које се утврђује потпуна и дугорочна самодовољност вода једне земље за њен несметан и одржив развој, без угрожавања животне средине.

АП Војводина је са својих 750 m3 далеко испод ове границе по становнику годишње домаћих вода, с тим да је ситуација много повољнија ако се томе додају спољне воде (75.870 т3/становник за годину), међутим спољне воде су подложне страним утицајима.

Табела 4. Расположиве површинске воде у (m3/s)[8]

ВОДОТОК	ПРОСЕЧНЕ ВОДЕ		МАЛЕ ВОДЕ	
	Транзитне	Сопствене	Транзитне	Сопствене
Дунав са Дравом	2.824		1094,5	
Тиса	789	5,5	126,3	
Тамиш	37	9,0	0,3	
Пловни Бегеј	19.3		10,5	
Стари Бегеј	3.2		0,9	
Брзава, Моравица, Караш, Нера	35		3,8	
Бачка и Банат (потоци и		24,5		1,3
Срем		13,0		0,5
Баја-Бездан и Плазовић	2			0
Сава	1.532		270,6	
Укупно (m3/s):	5.241,5	52,0	1506,9	1,8

Просечне воде

а) Транзитне 5.241	Транзитне просечне воде су 100 пута веће од сопствених
б) Сопствене 52	
Укупно (m3/s): 5.293	

Мале воде

а) Транзитне 1506.9	Транзитне мале воде су једини расположиви ресурс при малим водама
б) Сопствене 2,0	
Укупно (m3/s): 1.508,9	

Са специфичном расположивошћу властитих површинских вода од око 750 m3 по становнику годишње (дупло мање од целе Србије у глобалу), Војводина спада у водом сиромашнија подручја Србије и Европе.

[8] Извор података: ЈВП ''Воде Војводине'', 2010

Подземне воде

Издани АП Војводине са пијаћим водама, у зависности од ге- незе водоносне средине, дубине и режима издани, физичко-хе- мијских карактеристика воде и других специфичности, могу се поделити на:

- артеске издани - За водоснабдевање становништва и ин- дустрије АП Војводине пијаћом и санитарном водом изузетно важну улогу имају артеске. Из артеских изда- ни АП Војводине, (Водни биланс 1998. године), на око 260 изворишта користи се просечно дневно 3,3 m3/s воде (највише у Банату 1,6 m3/s, затим у Бачкој 1,4 m3/s, а нај- мање у Срему 0,3 m3/s);
- издани са слободним нивоом - Из ових издани експлоа- тише се просечно дневно 2,5 m3/s подземне воде. Најин- тензивнија експлоатација врши се из приобаља Дунава и његових тераса 2,1 m3/s, знатно мање из приобаља Саве 0,4 m3/s (нису урачунате количине које се експлоатишу за потребе Београдског водовода), а најмање из прио- баља Тисе 0,02 m3/s.

Реонизација издани са слободним нивоом је извршена у сле- деће групе:

- издани формиране у алувијалним наносима река и у реч- ним терасама (1);
- издани формиране у лесним наслагама и еолским песко- вима (2);
- издани формиране у језерско-барским седиментима хо- лоцена (3);
- издани формиране у пренеогеним геолошким форма- цијама (4).

Најповољније хидрогеолошке и хидродинамичне каракте- ристике имају алувиони Дунава и Саве у појединим сегментима

речног тока. Приобаље Дунава има најбоље филтрационе карак- теристике на секторима Бездан-Богојево, Футог-Петроварадин, Ковин-Дубовац и на потезу код Панчева, а приобаље Саве на сек- торима Јамена-Сремска Митровица и Јарак-Грабовци.

Значај ресурса подземних вода је посебно у томе што су це- локупно становништво и знатан део индустрије и пољопривре- де оријентисани искључиво на тај ресурс. Данас се просечно из подземља захвата преко 6 m3/s воде, а у наредних 20-30 година може се очекивати чак и повећање потреба на око 8 m3/s. Резер- ве квалитетне воде из артеских издани се у појединим делови- ма АП Војводине смањују, јер су захватања већа од динамичких резерви, а циклус обнављања је релативно спор. Газдовање овим водама системски није уређено. Квалитет воде за пиће, из прве издани веома озбиљно је угрожен неконтролисаним загађењима. Директно захватање воде из површинских водотока нема реалне основе.

Степен истражености појединих области, за које је утврђена перспективност с аспекта отварања нових изворишта локалног или чак регионалог карактера, је веома низак. Хидрогеолошка истраживања перспективних области представљају први корак ка побољшању водоснабдевања становништва у Војводини.

Општа оцена је да ни подземних вода нема довољно, и да су доста сужене могућности за њихово коришћење. Због надекспло- атације подземних издани и неадекватне заштите изворишта све већи проблем постаје квалитет подземних вода, тако да се све више доводи у питање могућност коришћења низа изворишта, чак и из ОВК, без употребе постројења за пречишћавања, и то са доста захтевним технологијама. Зато квалитетне и искористи- ве подземне воде постају драгоценост, која ће се чувати само за становништво и оне технолошке процесе који захтевају воду нај- вишег квалитета.

Квалитет вода

Један од најтежих проблема водопривреде АП Војводине, је заштита квалитета површинских и подземних вода од загађи- вања.

Загађивачи вода у Војводини се могу сврстати на концентри- сане и расуте загађиваче. Концентрисани загађивачи су погони у којима се обавља нека делатност и насеља који своје отпадне воде преко канализационих система, по правилу не пречишћене испуштају у водотокове. Најчешће су то:

- урбана насеља;
- индустријски објекти (хемијске, петрохемијске, прехрам- бене, металне и др.);
- енергетски објекти (термоелектране, топлане, прерада нафте, прерада угља и хидроенергетски објекти);
- пољопривредни објекти за тов стоке;
- депоније (уређене).

Према подацима Водопривредне основе Републике Србије око 40% загађења потиче од становништва.

На територији АП Војводине регистровано је 511 загађивача вода. (индустрија 326 загађивача, пољопривреда - сточарство 113 загађивача, насеља 44 загађивача и остало 20 загађивача). На јавну канализацију прикључено је око 30% становништва. Оста- ли део становништва одлаже своје отпадне воде у подземље, пу- тем септичких јама или на неки други начин.

Оцена водних ресурса АП Војводине

Површинске воде које се формирају АП Војводине су оскудне и у просечним вредностима, док врло велика просторна и времен- ска неравномерност вода чини расположивост тог вида водних ресурса још неповољнијим. Такође, квалитетних подземних вода - оних које се могу заштитити али и са адекватним економским средствима довести до потребног квалитета, обнављати и корис- тити са високом захтеваном обезбеђеношћу - има мање него што се оцењује када се количине разматају ван хидролошки критич- них периода.

Може се оценити да се АП Војводина суочава са наглим нарас- тањем проблема са водом. Основни проблем настао је превасход- но због великог застоја у текућем и инвестиционом одржавању, али и у изградњи (нарочито комуналних) водопривредних систе- ма. Анализе указују да је у последњих двадесетак година (наро- чито су критичне деведесете), од укупно потребних средстава за текуће и инвестиционо одржавање издвајано свега 20-60% по- требних средстава.

На основу вишегодишњих испитивања квалитета вода на тери- торији АП Војводине може се констатовати следеће:

- воде Дунава налазе се у II класи квалитета захваљујући знатној способности самопречишћавања;
- воде Тисе долазе већ прекомерно загађене и налазе се у III класи са повременим одступањима ка IV класи;
- воде Саве долазе прекомерно загађене и углавном задр- жавају III класу бонитета;
- банатски водотоци дотичу из Румуније прекомерно за- гађени и претежно имају IV класу бонитета; најтежа си- туација је на Старом и Пловном Бегеју где је квалитет “ван класе”;
- каналска мрежа Хс ДТД је неуједначено оптерећена; најугроженија деоница је Врбас-Бездан (Велики бачки канал) где се квалитет категорише као “ван класе”;
- акумулације показују тренд убрзане еутрофизације што у знатној мери ограничава њихову примену;
- воде језера Палић и Лудаш налазе се углавном у III класи са уоченим трендом еутрофизације, као последица неа- декватног пречишћавања отпадних вода града Суботице и освежавања њихових вода (доградња ППОВ-а је у за- вршној фази).

Најугроженији водотоци у Војводини су:

- Канал Врбас-Бездан (деоница од 0+000 до 6+000 речног километра);
- Пловни Бегеј (од Румунске границе до преводнице Клек);
- Александровачки канал;
- Бегеј (ток кроз Зрењанин до бране код Стајићева);
- Надела (у доњем току од уставе Јабука до ушћа у Ду- нав);

- Кудош (код Руме);
- Босут (у летњим месецима постаје бара у којој долази до појаве цветања воде, потрошња кисеоника порасте, појављује се трулење те долази до ослобађања метана и амонијака, а квалитет воде нагло опада са II на IV кате- горију);
- Кривача (низводно од Бачке Тополе);
- Канал Богојево - Бечеј (на току од улива канала Врбас- Бездан до ушћа у Тису) и
- Тиса (од Сенте до бране на Тиси).

3.3. СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

3.3.1. Демографски развој

Укупан број становника АП Војводине (Попис становништва 2002. године) износи 2.031.992 становника. Развој становништва АП Војводине има неповољне тенденције због успореног демо- графског раста, чињенице да број умрлих надмашује број живо- рођене деце (природна депопулација), израженог процеса демо- графског старења, распрострањености самачког живота, као и утицаја миграционих процеса. На основу процене Републичког завода за статистику у 2009. Години број становника је смањен, у односу на последњи попис, за 3,1%. Сви округи, изузев Јужно- Бачког бележе смаљење броја становника (од 3% до 8,6%). Период друге половине 20. века у АП Војводини је обележен великим до- сељавањима, али и великим одсељавањима.

У 2008. години свих седам округа у АП Војводини бележи не- гативан природни прираштај. Највишу стопу имао је Западноба- чки округ (-8‰) Све до пред крај 20. века ратови су били узроци минималних (током ратних година) и максималних вредности (послератни компензациони период) природног прираштаја у АП Војводини. Уколико се настави тенденција негативне стопе и ако не буде осетнијег доприноса миграција у АП Војводини ће не- миновно доћи до депопулације која би могла да, до средине XXI века, узрокује смањење становништва за око пола милиона ста- новника.

Смањење фертилитета и природног прираштаја директно је утицало на депопулацију, односно на интезивирање процеса ста- рења становништва.

АП Војводину карактерише дугорочна тенденција смањења младог и повећања удела старог становништва. Наиме, контин- гент младог становништва смањен је са 30,0% у 1971. години на 22,6% у 2002. години, односно на 21,5% у 2008. години. У истом периоду удео старог становништва порастао је са 14,8% 1971. го- дине на 21,4% 2002. године, да би се већ 2008. њихово учешће изједначило са контигентом младог становништва (21,5%). Уко- лико се негативни демографски процеси наставе, неминовно је да ће и у АП Војводини у блиској будућности број лица старих 60 и више година бити већи од броја младих.

Према подацима Републичког завода за статистику из 2008. го- дине, учешће појединих старосних група у укупној популацији АП Војводине формирало је старосну пирамиду која указује на регресивни тип становништва. На ово су утицала два процеса: пад наталитета и повећање животног века становништва.

Пад наталитета и старење становништва изазвали су и проме- не у полној структури, чија је основна одлика смањење мушког у укупном становништву

Поред утицаја светске економске кризе, тржиште рада суочено је са вишегодишњим кумулираним транзиционим проблемима. Велику незапосленост узрокује нарочито високо учешће дуго- рочно незапослених, односно велика незапосленост младих и не- стручних лица, а такође и присутна велика незапосленост жена.

Од укупног броја становника у АП Војводини 2008. године ка- тегорији становништва радног узраста (15-64) припадало је 66,7% становништва. Од укупног броја становника који су припадали категорији биолошки радно способног узраста, 62,6% чинило је активно становништво.

Активно становништво старости 15 и више година чинило је 49,4% укупног број становника те категорије, односно 41,7% укупног броја становника у АП Војводини у 2008. години.

Стопа активности становништва радног узраста у Војводини износила је 2008. године 60,8%, односно била је за 1,9% мања од стопе активности у Републици, и за 2,2% мања него у Централној Србији.

Највећа стопа активности код становништва радног узраста присутна је у старосним групама 30-34 године, потом код стано- вништва старог 35 до 39 година и у старосној категорији 40-44 године.

Највећи број запослених лица радног узраста припадао је ста- росним категоријама 44-49 и 45-49 година (30,0% запосленог становништва налазило се у ове две старосне групе), а најмање у категорији од 15 до 19 година и 60-64 године.

3.3.2. Мрежа насеља и функционална урбана подручја

Мрежа насеља АП Војводине је релативно равномерно развије- на захваљујући генералној планској реконструкцији целокупног система насеља током XVHI века, којом су утврђене основне сме- рнице просторне дистрибуције становништва и самим тим и сам изглед данашње мреже насеља.

Основна карактеристика насеља АП Војводине је планска композиција геометријског карактера.

Једна од основних карактеристика градова је, да многе њихове функције имају снагу која превазилази потребе локалног станов- ништва и усмерене су ка задовољавању потреба становништва ужег или ширег круга околних насеља. Све градске функције не- мају исти досег деловања на околину. То је својствено и највећим гравитационим центрима, код којих се деловање неких функција протеже по великим територијама, док је деловање других огра- ничено само на њихову најужу околину. Због тога се, унутар про- страних гравитационих подручја великих градова, формирају гравитациони центри нижег ранга, који окупљају само насеља из своје непосредне околине.

Табела 5. Величинске категорије насеља

Величинска категорија према броју становника	Број насеља	Број становника	% од укупног становништва АПВ	Просечна величина насеља
До 1000	133	62 764	3,09	472
1001-3000	186	331 259	16,30	1 781
3001-5000	67	251 992	12,40	3 761
5000-10000	47	313 709	15,44	6 675
10001-20000	20	295 001	14,52	14 750
20001-50000	9	277 550	13,66	30 839
50001-100000	4	308312	15,17	77 078
>100000	1	191 405	9,42	191 405
УКУПНО	467	2 031 992	100,00	4 351

Блиска суседства гравитационих центара не доводе само до ексцентричности њиховог положаја унутар околне територије, већ и до формирања микрогравитационих подручја мале површи- не и са малим бројем насеља. Примери су околине Темерина, Ср- бобрана, Малог Иђоша, Инђије и др.

У Покрајини постоји 467[9] насеља распоређених у 45 општина. На подручју АП Војводине формирана је мрежа насеља не прете- рано велике густине настањености, односно, на сваких 100 km2 налази се у просеку 2,16 насеља, што је далеко испод републичког просека од 7,0 насеља на 100 km2.

Табела 6. Функционални типови насеља

Функционални тип насеља	Број насеља	Број активног становништва	% од укупног становништва АПВ
Аграрно-услужна	82	65 867	3,24
Аграрно-индустријска	73	61 545	3,03
Аграрна	164	64 882	3,19
Индустријско-услужна	39	76 678	3,77
Индустријско аграрна	13	14 034	0,69
Индустријска	1	2 117	0,10
Услужно-индустријска	62	293 294	14,43
Услужно-аграрна	23	21 626	1,06
Услужна	10	101 069	4,97
Укупно АП Војводина	467	701 112	34,48

[9] Извор података: РЗС, 2009

Од укупно 467 насеља на територији АП Војводине њих 282 бележи пад броја становника, 184 пораст, а само једно насеље стагнацију када је у питању број становника, посматрајући број становништва насеља према пописима 1991. и 2002. године.

Концентрација становништва, посматрано по величинским категоријама насеља, релативно уједначена, са изузетком малих насеља (до 1000 становника) у којима живи само 3,09% становништва АП Војводине. Највећи број становника је смештен у на- сељима величинске категорије од 1001-3000 становника 16,30%. Величинској категорији од преко 100000 становника припада само једно насеље, односно Нови Сад, са 9,42% становништва од укупног броја становника АП Војводине.

Функционална класификација насеља

Уважавајући критеријуме величине насеља, структуре стано- вништва, развијености појединих градских функција, положај и значај у мрежи насеља, насеља на територији АП Војводине је могуће диференцирати у следеће групе:

- Градови - макорорегионални центар и остали регионал- ни центри;
- Градска насеља - субрегинални и мањи центри;
- Сеоска насеља.

Функционална класификација насеља је релативно различита чак и у оквиру једне групе насеља. Према броју активног ста- новништва у одређеним привредним делатностима насеља АП Војводине могу се поделити у следеће функционалне типове:

Најзаступљенији тип насеља у односу на укупан број насеља су аграрна насеља (35,1%) у којима живи свега 3,19% укупног броја становника Покрајине.
Највећи проценат активног становништва живи у насељима услужно-индустријског карактера. Посматрано према броју ста-

новника у насељима у којима доминира аграрно становништво, може се закључити да у ова два функционална типа насеља живи подједнак број становништва.

Према ESPON класификацији функционално урбано подручје представља променљив простор који обухвата морфолошко ур- бано подручје (МУП) града/насеља и његово шире окружење које генерише радну снагу града на 45-минутној дистанци од места становања.

Функционална урбана подручја (ФУП) могу се дефинисати као:

- ФУП међународног значаја - са популацијом преко 250 000 становника;
- ФУП државног значаја - са популацијом између 100 000 и 250 000 становника;
- ФУП регионалног значаја - са популацијом између 50 000 и 100 000 становника.

На подручју АП Војводине у 2010. години постоји један део центра у категорији MEGA (Metropolitan Growth Area) - ФУП града Београда, један ФУП међународног значаја - Нови Сад, пет функционално урбаних подручја националног значаја (Пан- чево, Сомбор, Сремска Митровица, Суботица и Зрењанин) и два функционална урбана подручја регионалног значаја (Кикинда и Вршац).

Треба истаћи да се поједине општине истовремено налазе у два функционално урбана подручја. Тако например општина Жабаљ припада ФУП-у Новог Сада и Зрењанина, општине Нови Бечеј и Нова Црња припадају ФУП-у Кикинде и Зрењанина и сл. Поједи- не општине тренутно не припадају ниједном ФУП-у (Ада, Нови Кнежевац, Бела Црква, Бач).

3.3.3. Развој градова и осталих урбаних насеља

Територију АП Војводине карактерише уравнотежен урбани развој, добро развијена мрежа градова и урбаних насеља. Сва ур- бана насеља су међусобно повезана и у оквиру својих функцио- налних подручја имају услове за добру физичку комуникацију са осталим насељима захваљујући развијеној путној мрежи и глав- ним путним правцима.

На подручју АП Војводине данас има 45 јединица локалне са- моуправе од којих шест има статус града (Сомбор, Сремска Мит- ровица, Суботица, Нови Сад, Панчево, Зрењанин). У овим град- ским центрима живи 538 801 становник (26,51%). У градским и општинским центрима живи укупно 1 066 757 становника, што је 52,5% укупног броја становника АП Војводине.

Простором доминира Нови Сад са својим припадајућим функ- ционалним подручјем. Статус града имају Нови Сад (урбани систем града Новог Сада је у категорији од 200 000 до 500 000 становника), Суботица, Панчево и Зрењанин (у категорији од 100 000 до 200 000 становника), Сомбор, Сремска Митровица (у кате- горији од 50 000 до 100 000 становника) као и низ других урбаних насеља који имају изузетну важност за развој овог региона, без обзира на њихову величину и категорију.

АП Војводина има физички уређена урбана насеља и градове, развијеног идентитета, заснованог на афирмацији природних и културних вредности чији се развој и очување заснивао на висо- ком нивоу учешћа становника у свим фазама планирања и упра- вљања пределима и просторима насеља.

Груписање популационо најјачих центара је у радијусу од 100 km од Београда, док се у ширем појасу налазе само три града/ општине са већим бројем становника од 50 000 (Кикинда, Сомбор и Суботица).

Насеља на територији АП Војводине се данас налазе у стадију- му урбане транзиције коју обележава поларизација, развој урба- них жаришта са израженим пресељењем становништва у градове (нарочито у Нови Сад) и урбана насеља (Инђија, Стара Пазова, Рума), што ствара велику дисперзију насељености. Преклапање урбаних и руралних активности доводи до конфликата у прос- тору и девастирања простора, тј. пренамене земљишта. Оваква субурбанизација довела је до стварања периурбаних простора у којима се урбане и руралне активности преклапају (Сремска Митровица). Код изражене ''прелазне урбанизације'' градско- сеоских подручја треба потенцирати ''градски" начин живота (адекватно инфраструктурно опремање).

Један од конфликата у простору је и девастација пољопри- вредног земљишта високог бонитета и његова пренамена, како за стамбену изградњу, али све више и за објекте других намена (индустријска производња, складишта...).

Унутар самих градова и урбаних насеља страдају отворени и зелени простори града, дечија игралишта, спортски терени, односно јавни простори, заштићена културна добра итд. Услед растуће урбанизације културне и природне вредности су угро- жене изградњом без контроле и слабим спровођењем контролних мера.

Стихијску и непланску градњу прати неусклађеност саобраћај- не мреже и намене простора, односно његове изграђености. Гра- дови, у првом реду Нови Сад, су суочени са сталном саобраћајном презагађеношћу, недовољним проточним капацитетима и недос- татком простора за мирујући саобраћај.

Један од великих недостатака просторног развоја и уређења градова и осталих урбаних насеља су и нехигијенска градска (насељска) подручја која су настала запуштањем градског тки- ва, дотрајалом комуналном инфраструктуром, бесправном из- градњом која није праћена адекватном инфраструктурном оп- ремљеношћу, као и неадекватним одлагањем и прерадом отпада. Све ово доводи до угрожености еколошког природног и урбаног окружења, а наравно не треба занемарити неразвијену еколошку свест.

Проблеми насеља у АП Војводини су и поплаве и клизишта. Заштитни системи су запуштени, нису обнављани, а нови нису грађени (када су поплаве у питању), док се код клизишта углав- ном не спроводи одговарајућа регулатива.

Такође је изражен проблем делова пограничних подручја и на- сеља у њима, њихово ''пражњење".

Степен урбанизације је знатно већи у АП

Војводини него у ос- талим деловима Србије, али је свакако мали у поређењу са већи- ном европских земаља.

Општи је закључак да је основна предност урбанизације у АП Војводини оптимална хијерархија градских насеља, сагласна са правилом реда величине и тенденцијама у Европи, а као основни недостатак уочава се низак степен урбанизованости, демограф- ско пражњење сеоских насеља и демографска кретања која и даље иду из правца неразвијених подручја ка развијеним урба- ним центрима у којима је дошло до изразите концентрације ста- новништва.

3.3.4. Рурални развој

Проблеми руралног развоја у АП Војводини се огледају у чињеници да је пољопривреда још увек доминантна привредна делатност у највећем броју општина, да је инфраструктура недо- вољно развијена, а постојећи капацитети недовољно одржавани и нефункционални са аспекта данашњих а поготово будућих пот- реба, затим у недовољној развијености институција и израженим диспропријацијама у нивоу развијености појединих општина. Присутне су драстичне структурне неусклађености, институци- онални проблеми, неповољна демографка кретања и материјална ограничења у највећем броју општина.

Постојеће стање и трендови са којима се суочавају руралне об- ласти у АП Војводини су следећи:

- демографски трендови: руралне области до почетка деведе- сетих година карактерисао је снажан тренд емиграције због аг- рарног егзодуса, као и у свим земљама Европе од педесетих годи- на прошлог века. У исто време дошло је до брзог раста и развоја осталих сектора привреде. Током деведесетих година наставља се одлив становништва из руралних области, али је дошло и до обрнутог смера кретања становништва, односно имиграција у руралне области, углавном интерно расељених особа. Присутан је тренд драстичног смањивања, како укупног тако и активног становништва у руралним подручјима;
- трендови запошљавања у пољопривреди у руралним облас- тима. Око 1/3 активног становништва је запослено у пољопривре- ди, док секундарни и терцијарни сектор имају приближно исто учешће у запослености. Стопа запослености у пољопривреди одржава свеприсутан велики значај пољопривреде у националној економији као и низак степен диверзификације привредних де- латности у руралним областима. То за последицу има недостатак прилика за запошљавање;
- пољопривреда: преовлађујућа делатност у већини руралних области, коју карактеришу мања пољопривредна газдинства, ни- ска стопа продуктивности и низак приход по газдинству. Вели- ки број газдинстава производи само за своје потребе и има мале вишкове које може пласирати на тржиште;
- стопа незапослености: висока (21%) и одржава проблем недос- татка прилика за запошљавање;
- капацитети пољопривредно-прехрамбеног сектора повезани са пољопривредном (индустрија инпута, гране прерађивачке ин- дустрије и трговине) су драстично опали током деведесетих годи- на. Већину преосталих индустријских капацитета је неопходно моденирзовати и технички побољшати;
- инфраструктура у руралним областима, како економска тако и социјална је слаба, неразвијена и негативно утиче на конкурет- ност и друштвено ткиво руралних области;
- БДП по становнику у руралним областима износи 74% од националног просека и значајно је испод БДП по становнику у урбаним областима. Рурално становништво се суочава са висо - ким степеном сиромаштва - приближно милион људи у руралним областима живи испод границе сиромаштва са приходом од два долара на дан (Светска банка, 2003.);
- у погледу заштите животне средине, руралне области су бо - гате екосистемима и биодиверзитетом, који су означени као заш- тићене области (национални паркови, заштићене области). Еко - лошки притисак пољопривреде није висок због ниског степена коришћења инпута (редукована коришћења хемијских средста- ва) током последњих година. Међутим, промене у интезитету и структури пољопривредне производње се погоршавају убрзаним темпом.

KOMPOZITNI INDIKATOR RELATIVNOG RANGA RURALNOG RAZVOJA OPSTINA

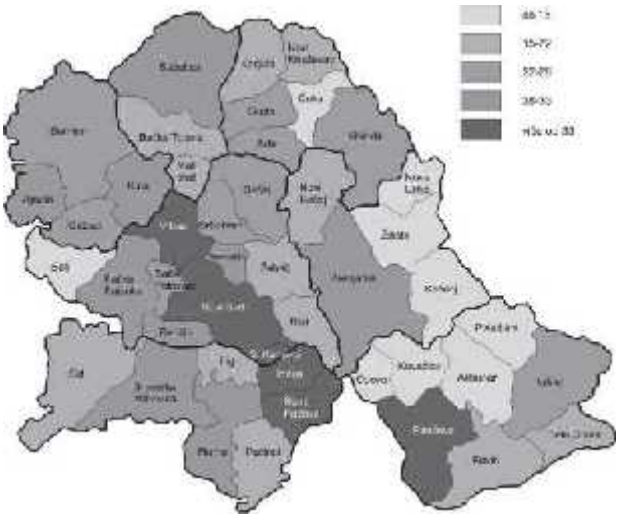

Слика бр. 4. Композитни индикатор релативног ранга руралног развоја општина

Један од најзначајнијих критеријума утврђивања руралности представља густина насељености, тј. број становника по квадрат- ном километру. Граница коју OECD поставља као стандард, од- носно као праг руралности износи 150 становника по km2.

Војводина је, са густином насељености од просечно 93 станов- ника по km2, далеко испод границе насељености који поставља OECD као критеријум, али се ипак не може у целини сматрати руралним подручјем.

Од седам управних округа у АП Војводини у чак четири (Се - вернобачки, Средњебанатски, Севернобанатски и Западнобачки) 100% становништа живи у руралним општинама. У Сремском управном округу 78,4% становништва живи у руралним општи- нама, а у Јужнобанатском 59,1%. Ова подручја се разврставају у изразито рурална подручја. У Јужнобачком управном округу у руралним подручјима живи 44,5% становништва, па се он регион разврстава у делимично рурална подручја.

Иако се номиналан број становника АП Војводине перманент- но повећава, пољопривредно

становништво у последњих 40-так година бележи драстичан пад (са 52% од укупног становништва у 1961. години на 11% у 2001. години или 4,47 пута мање).

Основу за економски развој руралног подручја АП Војводине представља инфраструктура као основа свеукупног развоја, жи- вотног стандарда и благостања становништва.

Најзначајнији фактор развоја руралног подручја АП Војводине је становништво и његова свест о неопходности про активног ста- ва у односу на развој локалне заједнице и руралних подручја у целини. До сада је одсуство партиципације грађана представљало основнозначајно ограничење за интензивнији развој. Осим тога, за њихово деловање је било неопходно развити одговарајуће ин- ституционално окружење и креирати адекватан правни оквир.

Убрзано успостављање институционалних услова за дослед- нију и према томе, креативнију и ефикаснију руралну поли- тику, треба да резултира смањивањем руралних проблема и унапређењем локалних развојних потенцијала.

У прерађивачком сектору се у руралним подручјима налази релативно мали број ангажованог становништва. Најчешће су то предузећа која се наслањају на пољопривредну производњу. Најмање је заступљена диверсификација економске основе која практично није зависна од пољопривреде.

Постоји структурни дебаланс становништва, не само према броју, већ и према старосној структури. Ово, као предуслов за развој руралних подручја, истиче неопходност постојања крити- чне масе младих и повећање обима људског капитала расположи- вог са аспекта потреба локалне заједнице.

3.3.5. Јавне службе

Образовање и васпитање

Предшколско образовање и васпитање

Предшколским образовањем и васпитањем у АП Војводини обухваћена су пре свега деца предшколског узраста (6-7 год.), а у много мањој мери деца од три до 6 година. Јаслени узраст је обухваћен само у већим насељима.

У већини насеља у АП Војводини су одељења предшколског узраста у склопу основне школе, често без одвојеног отвореног простора (дворишта). Вртиће претежно имају центри општина, а јаслице су заступљене углавном у већим центрима.

Основно образовање

На подручју АП Војводине раде 344 редовне основне школе и 224 издвојених одељења (делови ван седишта). Постоји и 21 музичка школа, као и 2 балетске школе. Такође у Новом Саду, Сомбору и Суботици раде школе за образовање и васпитање одраслих, а одељења за те потребе постоје и при једној редовној школи.

Посебна пажња поклања се образовању деце ометене у развоју. На територији Покрајине ради 13 основних школа за ученике оме- тене у развоју. Такође, при 58 редовних школа постоје одељења за њихово образовање.

Објекти у којима се одвија настава су често веома стари и не- довољно одржавани, без неопходне инфраструктуре и савремене опреме. Припадајуће слободне површине се користе као школско двориште и као фискултурни терени. Фискултурне сале, које су дограђиване уз школске објекте, су по правилу грађене на штету школског дворишта (смањена је слободна површина). Проблем недовољне слободне површине по детету је више изражен у већим местима и тамо где се у истом објекту налази и предшколска уста- нова, која захтева одвојено и посебно уређено двориште.

Образовање и васпитање се у основним школама одвија на шест наставних језика: српском, мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском језику, као и двојезично - на српском и на неком од језика националних мањина. Изборна настава: матерњи језик са елементима националне културе изводи се, поред наведе- них језика и на украјинском и на ромском језику.

Средњошколско образовање

Након основног образовања, младима у АП Војводини су на располагању гимназије, стручне школе, мешовите школе, умет- ничке школе, средње школе за образовање одраслих и средње школе за ученике са сметњама у развоју. Укупно има 117 редов- них средњих школа у 39 општина, као и 10 средњих школа за уче- нике са сметњама у развоју.

У оквиру редовног средњег образовања, настава се одржава на српском, мађарском, словачком, румунском и русинском је- зику. Законом о заштити и правима националних мањина статус националне мањине остварују и припадници хрватске и ромске националне мањине, али настава на овим језицима није органи- зована у средњим школама АП Војводине. Настава на језицима националних мањина организована је у 17 општина, односно 39 средњих школа и то: у 12 гимназија, 24 средње стручне школе и у 1 уметничкој школи.

Средње образовање је организовано и за ученике са сметња- ма у развоју. Оно, пре свега, подразумева обучавање за посебне занате.

За средње школе, као и за основне, потребна су додатна сред- ства за уређење и опремање, како би се настава одржавала на са- времени начин и у адекватним условима. Недостатак услова за наставу физичке културе и недостатак слободне површине по ученику је још више изражен, него код основних школа.

Ученички стандард - На територији Аутономне Покрајине Војводине налази се тринаест домова за смештај и исхрану уче- ника средњих школа. Као установе ученицког стандарда регис- тровано је осам домова; два у Новом Саду, по један у Суботици, Сомбору, Вршцу, Сремској Митровици, Кикинди и Зрењанину.

Остали домови ученика су у оквиру средњих школа и функци- онишу као услужне делатности школе, директори средњих школа су уједно и директори домова ученика (Техничка школа са домом ученика - Апатин, Пољопривредна школа са домом ученика - Фу- тог, Гимназија са домом ученика ''Петро Кузмјак''- Руски Крс- тур, Гимназија'' Јан Колар'' са домом ученика - Бачки Петровац и Гимназија за талентоване ученике ''Бољаи'' у Сенти).

Домови ученика при средњим школама користе се углавном за смештај ученика средњих школа при којима постоје.

Високо образовање

Високо образовање у АП Војводини стиче се на факултетима Универзитета у Новом Саду. Универзитет је основан 1960. годи- не. Ову

образовну, научну и уметничку установу чини 14 факул- тета. Највећи број факултета налази се у Новом Саду, а остали су у Суботици, Зрењанину и Сомбору.

У оквиру Универзитета у Новом Саду раде и Центар за интер- дисциплинарне и мултидисциплинарне студије и развојна истра- живања за потребе привреде - ЦИМСИ, Центар за међународну сарадњу и студије, Центар за истраживачку делатност и Академ- ска рачунарска мрежа - АРМУНС.

Поред чланица Универзитета у Новом Саду, Покрајински се- кретаријат за образовање је издао дозволе за рад за још пет висо- кошколских установа чији оснивач није АП Војводина. Још шест високошколских установа чији оснивач није АП Војводина је у процесу акредитације или добијања дозволе за рад.

Образовање се одвија у 9 високих школа струковних студија. Три су у Новом Саду, две у Суботици, а по једна у Зрењанину, Кикинди, Сремској Митровици и Вршцу, односно три високе техничке школе струковних студија, једна висока пословна шко- ла струковних студија, као и пет високих школа струковних сту- дија за образовање васпитача.

Студентски стандард - На територији АП Војводине услуге смештаја обезбеђују се у 2 студентска центра, у Студентском центру у Новом Саду и у Студентском центру у Суботици. Сту- дентски центар у Новом Саду има у свом саставу 8 Студентских домова, а у Суботици два. Услуге смештаја и исхране студентима пружају и домови ученика средњих школа у Сомбору, Вршцу и Кикинди.

У АП Војводини нема установа којима се обезбеђује оствари- вање права на опоравак и одмор студената.

Здравствена заштита

Домови здравља, као примарни ниво здравствене заштите, постоје у свим општинама, а у већини насеља општина су фор- миране здравствене станице/амбуланте. Апотеке такође постоје у свим општинама, мада, у неким од мањих насеља општина нису заступљене.

Болнице (опште и специјалистичке), као секундарни ниво здравствене заштите постоје у већим центрима у Покрајини.

У Новом Саду су заступљени сви нивои здравствене заштите. Клинички центар Војводине пружа услуге секундарне и терцијар- не здравствене заштите, јер на територији града не постоји општа болница. Осим грађана Новог Сада у наведеној установи здрав- ствену заштиту реализују и становници са целе територије АП Војводине. Опште болнице су организоване у Суботици, Зрења- нину, Сомбору, Сремској Митровици, Врбасу, Кикинди, Панчеву и Сенти, док је виши облик здравствене заштите на свим нивоима (примарни, секундарни и терцијарни) засатупљен у Новом Саду.

Анализом података о броју лекара и процењеном броју ста- новника за 2007. годину, уочава се да у АП Војводини има мање лекара у односу на број становника него у централној Србији. Посматрајући управне округе, најлошије стање је у сремском ок- ругу, где је 662 становника на једног лекара, а најбоље у јужноба- чком округу, где је 323 становника на једног лекара. Укупно у АП Војводини је 435, док је на нивоу Републике Србије 368 становни- ка на једног лекара.

У Републици Србији, па и у АП Војводини, функционишу два система здравствене заштите: (а) као јавног добра и (б) као тржишне категорије. Приватне здравствене установе нису ма- пиране у Плану мреже здравствених установа. Недовољно су развијене мобилне здравствене службе, као један од начина за приближавање појединих врста здравствених услуга грађанима у сеоским насељима и ретко насељеним подручјима. У закону о здравственој заштити се посебно не наводе пропозиције за по- већање просторне доступности здравствених услуга. Велики број објеката примарне здравствене заштите карактерише оронулост и лош грађевински бонитет, нарочито у приградским и сеоским насељима и зонама интензивне стамбене и бесправне изградње.

Из прикупљених података о заступљености објеката здрав- ствене заштите по општинама, уочено је да у већини општина постоје објекти, односно службе задрвствене заштите у свим на- сељима већим од 500 становника.

Стање објеката и опреме у већини општина није задовоља- вајуће и директно је сразмерно нивоу развијености општине.

Социјална заштита

Укупне промене политичког, привредног и вредносног система и неповољна демографска кретања, довела су до нарушене со- цијалне равнотеже друштва. Последица оваквих негативних кре- тања је велики пораст незапослености, сиромаштва и социјалног раслојавања и повећање угрожености деце, немоћних и старијих људи.

Према подацима из 2007. године у АП Војводини је обухваћено 36665 малолетних лица корисника социјалне заштите (14159 у Бачкој, 17345 у Банату и 5161 у Срему) и 79543 пунолетних лица (30892 у Бачкој, 37030 у Банату и 11621 у Срему).

На територији АП Војводине се налази 27 установа социјалне заштите за смештај корисника, организованих у складу са ''Одлу- ком о мрежи установа социјалне заштите за смештај корисника'', (''Службени гласник РС'', бр. 51/08), чији је оснивач ИВ АПВ.

Установе за смештај деце и омладине обухватају децу без ро- дитељског старања и ометену породичним приликама, децу с поремећајима у понашању, ментално заосталу и децу ометену у физичком развоју.

Установе за смештај одраслих лица, поред смештаја старих лица (домови за смештај старих лица и геронтолошки центри), обухватају инвалидна лица, лица ометена у менталном развоју и душевно оболела лица.

На локалном нивоу делују центри за социјални рад у свим општинама АП Војводине. У надлежности општина је финанси- рање отворених облика

заштите (установе за дневни боравак ко- рисника, помоћ и нега у кући, рад клубова). Преко центара за со- цијални рад се врши и смештај деце и омладине без родитељског старања и деце ометене у породичним приликама у хранитељске породице, затим деце ометене у развоју и деце са поремећајима у понашању. Центар за социјални рад врши увид у рад и пру- жа стручну помоћ хранитељској породици. Основни проблем у функционисању центара је недостатак средстава за рад и развој (едукацију запослених у складу са новим кретањима у тој обла- сти, осавремењавање објеката и опреме и сл.).

Висок степен централизације, недовољна средстава у буџетима општина и градова су основни разлози неразвијености социјалне заштите у складу са потребама грађана. Фаворизоване су услуге смештаја корисника у установе, што доводи до институционалне изолације многе кориснике, којима би друге врсте услуга квали- тетније задовољавале њихове потребе.

Недовољно су развијени превентивни механизми, који обухва- тају развој ресурса за очување и унапређење квалитета живота грађана. У том контексту, присутан је дугорочни тренд дехума- низације услова становања у градовима, посебно у већим град- ским срединама. Последица је стварање социјалних проблема нарочито међу млађим категоријама становништва, што изазива велике трошкове за њихово решавање. Отежане се могућности решавања новонасталих проблема и у квалитативном и у кван- титативном смислу.

Култура

На подручју АП Војводине постоји развијена мрежа установа културе - архива, библиотека, галерија, домова културе, музеја, позоришта, завода за културу и завода за заштиту споменика културе, али је уочљива њихова претежна концентрација у гра- довима. Изузев ових јавних установа, активна су још разна удру- жења уметника и други субјекти у култури: културно-уметничка друштва, народни универзитети, издавачи, задужбине, фонда- ције и фондови.

Распоред, квалитет и доступност ових услуга су територијално веома неуједначени. Постоји велика концентрација (и стандард- них и врло специфичних) услуга културе у Новом Саду и још неколико већих градова, док са друге стране, постоје подручја у којима грађани немају могућности коришћења ни основних услуга или су оне субстандардног квалитета. Значајне разлике у доступности и квалитету услуга установа културе од јавног интереса се уочавају између подручја ближих већим културним центрима и даљих, периферних и пограничних средина, затим градских и сеоских насеља, као и између централних и перифер- них делова у градовима. Такође, региструју се разлике у простор- ним, техничким, људским и материјалним ресурсима у помену- тим подручјима. Између осталог, ове разлике подстичу миграције ка подручјима са развијенијим службама, што даље продубљује неједнакости и поскупљује ове услуге.

Последњих десетак година стално расте број организација ци- вилног друштва у области културе, при чему је чак цивилни сек- тор дао значајнији допринос него јавне институције, када је реч о креативности, разноликости, иновацији и различитим формама повезивање сфере културе са едукацијом, актуелним друштве- ним питањима и проблемима, етничким темама и медијима. Фор- ме сарадње (заједнички програми, образовање кадрова, размена програма и сл.) установа од националног значаја са установама и актерима културе у другим градовима, нарочито оним у мањим насељима су слаби развијене. У планском периоду се очекује већа улога и значај, као и коришћење могућности цивилног сектора и невладиних организација, не само у друштвеним делатностима, већ у свим делатностима одрживог развоја.

Пратећи мрежу јавних установа културе, у Војводини се уо- чава и изузетно богата мрежа објеката културе, који су већином у јавној својини. Овај грађевински фонд са припадајућим парце- лама представља значајан потенцијал, а треба истаћи да велики број објеката намењених култури има изузетну архитектонску и историјску вредност, те представља културну баштину, под заш- титом државе. Доста објеката је данас нефункционално и у лошем грађевинском стању.

Оно што Војводини даје специфичност и чини је посебном у односу на друге регије у Србији је њена мулти и интеркултурал- ност (постојање и прожимање више етницитета, језика, религија и културних образаца), која се нарочито уочава кроз различи- те културне садржаје и активности. Важна је чињеница да су у Војводини, оснивањем Завода за културу националних мањина, створене и институционалне гаранције за очување те јединствене културне шароликости, неговање и развијање културних посеб- ности и традиције.

Спорт

Спортски објекти заступљени су у већини преко фискултур- них сала уз школе и као отворени терени. Спортске хале су из- грађене у већим насељима, а спортски центри само у неколико центара (Нови Сад, Вршац, Суботица, Кикинда...). Фискултурне сале често нису у одговарајућим објектима, што значи да немају прописане димензије и немају савремену опрему. Отворени тере- ни су углавном терени за фудбал, без пратећих садржаја.

С друге стране, у свим општинама постоје спортска друштва која окупљају младе у разним видовима спортских активности и често постижу добре резултате у потпуно неадекватним усло- вима. Како локалне заједнице у данашњим условима немају по- требна средства за изградњу, уређење и опремање отворених и за- творених спортских објеката, неопходна је финансијска подршка Покрајине.

3.4. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Територија АП Војводине, поред изузетно повољног географ- ског положаја, богата је природним различитостима регионалне структуре и

ресурсима који пружају услове за привредни развој и квалитетан животни стандард. Међутим, повољни природни услови и изграђени привредни капацитети нису подједнако рас- поређени у свим подручјима, па нису једнаки ни услови за бу- дући привредни развој. Зато у процесу планирања, уређења и коришћења простора треба активности посебно усмерити на ва- лоризацију природних ресурса у мање развијеним подручјима и стварање квалитетније привредне и социјалне инфраструктуре у циљу ублажавања регионалне неравномерности у нивоу привред- не развијености. С друге стране, процес урбанизације је, поред развоја појединих градских центара (Суботица, Сомбор, Зрења- нин и Сремска Митровица) довео до велике концентрације при- вредне активности у Новом Саду. Како је овај процес неопходан за привредни развој, неминовно ће се наставити и генерисати још већи регионални диспаритети, што потврђује неопходност посеб- ног приступа изолованом и сиромашном подручју. Усклађеност ова два процеса мора да се заснива на интеграцији просторно из- олованог и недовољно развијеног подручја. Инструменти такве економске интеграције су заједничке институције и инфраструк- тура која повезује.

Привредна развијеност АП Војводине и просторна концентрација

Карактеристично за АП Војводину је да је реч о малој приврe- ди која има недовољну усклађеност са европским и међународ- ним нормама и стандардима, да су индустријски производи недо- вољно конкурентни, као и да бележи висок дефицит трговинског биланса. На додатни проблем указује чињеница да је доминација секторских над структурним и просторним критеријумима у ви- шедеценијском периоду допринела неравномерном развоју, не- рационалном регионалном распореду привредних активности, демографском пражњењу сеоских подручја и великој полариза- цији. Постојећа привредна структура АП Војводине условљена је закаснелом транзицијом, дугогодишњом изолацијом и одсуством са светског тржишта, дуготрајним дезинвестирањем и значајним технолошким заостајањем за развијеним привредама.

Економски положај АП Војводине у Србији према неким раз- војним показатељима:

- према подацима за 2009. годину, на подручју Покраји- не запослено је 497.910 лица, односно 26,4% укупно за- послених у Србији и налази се 26,7% укупно незапосле- них;
- процењује се да је 2009. године у Покрајини у основ- на средства инвестирано 22,5% инвестиција у Србији. Остварене инвестиције око пет пута су веће од инвести- ција у 2001. год;
- АП Војводина је у 2009. извоз утростручила у односу на 2001. годину, а увоз удвостручила. У извозу Србије, АП Војводина учествује са 34,6%, а у увозу 28,1%;
- у реалном сектору АП Војводине послује око 23.500 при- вредних субјеката (26% укупног броја привредних субје- ката у Србији), са око 275.000 запослених (25% запосле- них у Србији);

- АП Војводина са 27% становника Србије остварује 23,4% укупног БДВ реалног сектора Србије. БДВ по ста- новнику износи 87% просека Србије (АП Војводина 142 хиљ.дин, Србија 164 хиљ. дин.);
- привредна структура реалног сектора Војводине разли- кује се од структуре Србије.

Табела 7. Привредна структура Србије и Војводине 2008.

	Србија, %	Војводина, %
БДВ реалног сектора	100,0	100,0
Пољопривреда	3,7	9,7
Индустрија	41,5	53,4
Грађевинарство	9,0	6,9
Услуге	45,9	30,0

Извор: РЗР на основу података НБС

У формирању БДВ реалног сектора Србије пољопривреда АП Војводине (без индивидуалног сектора) учествује са 61,7%, ин- дустрија са 30,2%, грађевинарство са 17,9% и сектор услуга са 15,3%.

- у структури сектора прерађивачке индустрије Војводи- не највећи део БДВ генеришу прехрамбена индустрија (43%) и хемијска индустрија (18%);
- у формирању БДВ прерађивачке индустрије Србије Војводина учествује са 31%, а прехрамбена индустрија и производња производа од осталих минерала са по 44,5% у укупној производњи у овим областима на нивоу Ср- бије;
- од 55 великих индустријских система у Србији (са више од 1.000 запослених), 10 се налази на територији Војво- дине, у њима је запослено око 27.000 радника;
- највећи индустријски центри у Србији су: Београд са 117.0 запослених у сектору индустрије и Нови Сад са 35.000. Од 22 индустријска центра Србије средње вели- чине (од 5 до 20.000 запослених) у Војводини се налази 5 центара, док се од 50 малих индустријских центара (од 1.0 до 5.000 запослених) 20 налази у Војводини.

Табела 8. Показатељи привредне активности по окрузима, структура у %

	предузећа	запослени	Укупан приход	БДВ
Војводина	100,0	100,0	100,0	100,0
Севернобачки	14,3	11,6	8,5	9,2
Средњебанатски	5,8	7,9	5,2	6,4
Севернобанатски	5,5	6,9	4,6	4,8
Јужнобанатски	12,1	11,4	9,4	9,4
Западнобачки	7,1	7,9	5,7	8,0
Јужнобачки	42,8	43,5	58,4	52,5
Сремски	12,3	10,9	8,3	9,7

Извор: РЗР на основу података НБС

Анализа развоја реалног сектора привреде Војводине указује на изражену концентрацију привредне активности у Јужнобачком округу, односно Новом Саду као носиоцу активности. У приврe- ди Војводине послује 23.384 привредних субјеката са 274.600 запослених. Великих предузећа је 244. У Јужнобачком округу послује 42,8% привредних субјеката који запошљавају 43,5% за- послених и генеришу 58,4% прихода, односно 52,5% укупне бру- то додате вредности Војводине.

Ниво индустријске производње је у 2009. за само 11,2% виши у односу на 2000. годину (Србија 2,9%). Прерађивачка индустрија је нешто брже расла и за око 14,2% је виша од нивоа производње у 2000.

Досадашњи ниво инвестиционе активности био је недовољан за значајније подизање конкурентности. У транзиционом пери- оду (2001-2008) учешће инвестиција у БДП се креће око 20%, а у другим транзиционим земљама око 30%.

Посебан проблем АП Војводине је регионална поларизација између Новог Сада, односно Јужнобачког округа и осталог дела Војводине. Прилив капитала и његово ефикасно улагање је основни предуслов привредног раста, зато је неопходно учинити атрактивним за привлачење инвестиција и остале области Војво- дине, поред Јужнобачког округа. За то је, пре свега, неопходно улагање у савремену привредну инфраструктуру.

Сектор МСП чији се развој подстиче у транзиционом периоду и који је у већини региона значајан сегмент привреде у спро- вођењу структурних реформи и отварању нових радних места, није битније утицао на смањење регионалних диспропорција. Сектор МСП је најразвијенији у великим градовима који су ујед- но и носиоци развоја округа и региона. Посматрано по округзима, овај сектор најразвијенији је у Јужнобачком, а најнеразвијенији у Сремском округу.

Структурне промене

Два најтежа структурна проблема АП Војводине су незапос- леност и низак степен укупне и секторске конкурентности при- вреде.

Специфични индикатори:

- просечан број предузећа по km2 у Војводини износи 0,23 (једно предузећа на око 5 km2. Највећи број предузећа по km2 има Јужнобачки округ 0,49, а најмањи Средњеба- натски 0,09 (једно предузећа на нешто више од 10 km2);
- када је реч о активности становништва просечан број запослених у реалном сектору по становнику износи 13,5% у Војводини. Највећи удео запослених има Јужно- бачки округ (20,1%), а најмањи Сремски (8,9);
- индустрија опредељује пословање свих региона. Највећи број запослених у индустрији у односу на укупну при- вреду је у Севернобанатском округу 57%, а најмањи у Јужнобачком 42,4%;
- приватизацијаје један од кључних сегмената спровођења структурних реформи. Процес приватизације није завр- шен у само нешто више од 100 предузећа (0,6% укупног броја предузећа). Велики број приватизованих предузећа побољшао је перформансе пословања и тржишну пози- цију кроз рационалнију алокацију ресурса, посебно за- послених. То је посебно изражено код предузећа купље- них од стране мултинационалних компанија. Процес је праћен смањењем броја запослених, повећањем продук- тивности и растом реалних зарада радника. Посебан зна- чај за привредни развој има приватизација великих при- вредних система попут Новосадске фабрике кабела, АТП Севера Суботице и Ливнице Кикинда;
- као резултат структурних промена, приватизације и ре- структурирања привреде значајно је смањен број вели- ких индустријских система са више од 1.000 запослених. У односу на 1990. годину сада послује око 25% великих система (укупно 10) који запошљавају 20% запослених у индустрији. У 1990. години они су имали опредељујући утицај на индустрију ангажовали су око 65% запослених у индустрији;
- транзиција индустријског сектора имала је за последи- цу континуирану девастацију индустријских центара са преко 1.000 запослених и драстично смањење запосле- них у индустрији. По броју запослених издваја се Нови Сад са 35 240 запослених (27% запослених у сектору ин- дустрије АП Војводине). Најзаступљенији су мали ин- дустријски центри (20).

Конкурентност

За конкурентност и самим тим за развој економије битни су знање, производно искуство и способност задовољавања тр- жишта. Конкурентност се заправо базира на порасту продуктив- ности, сталним иновацијама, унапређењу квалитета производа и константном увођењу савремене технологије.

Испреплетаност стратегије и оперативности предузећа са ква- литетом пословног окружења је кључни фактор који опредељује конкурентност региона.

Повећање конкурентности може се обезбедити кроз бољу ис- коришћеност просторних потенцијала, технолошки прогрес,

иновативност и растућу ивестициону активност. Са просторног аспекта то не значи само повећање производних јединица, већ и унапређење микроконкурентности, а то захтева наставак активности и веће ангажовање државе у неколико кључних области: образовање, развој иновативности и технологија, јачање држав- них административних капацитета, усаглашавање законодавства са комунитарним правом, јачање предузетништва, развој класте- ра и регионални развој.

Запосленост и незапосленост

Тржиште рада у АП Војводини карактерише висока незапосле- ност, велика прикривена незапосленост, ниско учешће запосле- ности у приватном сектору и недовољна мобилност радне снаге.

Укупан број запослених лица у АП Војводини, у периоду 2005-2008. године се смањио за 3,91% и 2008. године износио је 722.1923 лица. Ипак, у односу на 2007. годину тај број се повећао за 3,26% (у Р. Србији 3,23%).

Посматрано према облику својине, током периода 2005-2008. године највећи број лица радио је у сектору приватне својине (74,6%) и сектору државне својине (21,5%).

Према секторима делатности у 2008. године више од половине укупног броја запослених лица, било је запослено у секторима Пољопривреда, шумарство и водопривреда (23,3%), Прерађивач- ка индустрија (21%) и сектору Трговина на велико и мало (15,6%). У овим секторима је било 59,9% запослених лица. У сектору Пољопривреда, шумарство и водопривреда и сектору Трговина на велико и мало дошло је до благог пада запослених лица у од- носу на 2005. годину, док је у сектору Прерађивачке индустрије дошло до исто тако благог пораста у броју запослених.

Према анкети о радној снази, укупан број незапослених лица у АП Војводини 2008. године износио је 115 496 лица. Број неза- послених лица у АП Војводини у односу на 2005. годину је опао за 37,96% или 70.658 лица и током целог периода примећена је тендеција пада броја незапослених лица.

Посматрано према старости незапослених лица, највиша стопа у АП Војводини 2008. године забележена је у старосној катего- рији 15-19 година (37,9%) и 20-24 година (28,1%).

Инвестиције

Укупне инвестиције у АП Војводини у периоду 2001-2007. го- дине константно су расле, са 15,9 милијарди РСД 2001. године на 133,8 милијарди РСД, 2007. Године.

Посматрано према секторима делатности, највећа учешћа у укупним инвестицијама имале су инвестиције у прерађивачку индустрију (30,23%), инвестиције у трговину на велико и мало (15,88%), у послове са некретнинама (12,63%), у саобраћај, скла- диштење и везе (8.82%) и инвестиције у пољопривреду, лов и шу- марство (8,52%). Инвестиције у ове секторе, у периоду 2001-2007. године имале су тендецију раста.

Укупне инвестиције у основна средства у 2008. години у АП Војводини износе 140 млрд. динара, а у структури инвестици- ја у основна средства АП Војводине највеће учешће имају пре- рађивачка индустрија (35,9%), трговина (14,1%) и пољопривреда (13,4%).

Прилив непосредних страних улагања у Републици Србији карактерише изузетна неравномерност. Развијенија и напреднија подручја, попут Јужнобачког округа, привлаче највише капита- ла (због локације, односно географског положаја, профила радне снаге, ажурности и посвећености локалне администрације и ус- пешних примера страних улагања).

3.4.1. Индустрија

Индустријски сектор се налази у процесу реструктурирања и приватизације. Приватизација друштвених предузећа је на самом крају, а остварен је и значајан напредак у побољшању пословног амбијента. Међутим, достизање реформских циљева који под- разумевају стварање конкурентне индустрије и модерне тржиш- не привреде интегрисане у европске и светске токове, захтева још доста посла. Последњих година индустрија се суочава са бројним проблемима који су додатно појачани економском кризом у 2009. години, а основни су: низак ниво активности, неликвидност, ни- ска продуктивност, ниска конкурентност, спорост структурних промена, велике просторне неравномерности у развијености и у размештају производних капацитета, низак ниво улагања, тех- нолошко-економско заостајање већине капацитета, заостајање у примени иновација, нових технологија, неефикасно коришћење инпута, запуштеност инфраструктуре, слаба опремљеност ин- дустријских локалитета. Проблеми индустријског развоја про- дубљени су транзицијском рецесијом и одражавају се и на пола- ризацију и концентрацију индустријског развоја на београдском и новосадском подручју.

Индустријска производња у АП Војводини у транзиционом периоду 2001-2008. године расла је по просечној стопи од 3,3% (Србије 2,0%), а ниво индустријске производње у 2008. у односу на 2000. повећан је за 29,5% (Србија за 17,0%). Међутим, под ути- цајем светске економске кризе и пада производње у 2009. за 14,1% (Србија -12,1%) ниво индустријске производње у 2009. је за само 11,2% виши у односу на 2000. годину (Србија 2,9%).

У индустрији АП Војводине послује око 5.000 привредних субјеката са око 130.000 запослених. АП Војводина генерише око 30% бруто додате вредности индустрије Србије.

Анализа бруто додате вредности прерађивачке индустрије АП Војводине указује на највеће учешће прехрамбене индус- трије (43%) и хемијске индустрије (18%), затим следе електро и саобраћајна индустрија (10%), металска (8%), као и производња производа од осталих минерала (9%), дрвна индустрија (7%), док су традиционалне индустријске области (текстилна индустрија, индустрија коже и обуће) у периоду 2001-2008 константно смањи- вале своје учешће (4% у 2008).

Постојећа технолошка структура прерађивачке

индустрије је неповољна: у структури прерађивачке индустрије највеће учешће имају групе ниске (55%) и средње-ниске технолошке интензив- ности (22%), средње-високе учествују са 16%, док индустрија високе технолошке интензивности учествује са свега 7%.

Тренд промена у структури технолошке интензивности у пе- риоду 2002-2008. године је незадовољавајући због доминантног учешћа ниске и успореног и недовољног повећања учешћа области високе технолошке интензивности.

Просторни распоред индустријских капацитета карактерише неравномерност и концентрација (Јужнобачки округ учествује са 38,4% у формирању БДВ прерађивачке индустрије Војводине), један је од показатеља разлике у нивоу развијености индустрије по окрузима.

Према бруто додатој вредности индустријске производње по становнику АП Војводина је за 11,3% изнад просека Србије, зах- ваљујући искључиво Јужнобачком округу, који је индустријски најразвијенији и то два до три пута од осталих округа.

Основни проблеми који су присутни током досадашњег про- цеса транзиције индустрије су: технолошко заостајање већине капацитета, незадовољавајући ниво квалитета производа према светским стандардима, висок увоз, недовољан извоз, низак ниво маркетинг менаџмента и управљања производњом, вишкови рад- не снаге и ниска продуктивност, неликвидност и недовољан ниво инвестиција.

Агроиндустрија

АП Војводина данас располаже значајним капацитетима у об- ласти агроиндустрије, како прерадних тако и складишних, и они су оспособљени за прераду практично свих врста пољопривред- них производа. У протеклих десетак година су изграђени и многи агроиндустријски капацитети у категорији малих и средњих предузећа, тако да се генерално може оценити да производња и пре- рада пољопривредних производа у овом тренутку не представља ограничење за даље унапређење домаћег тржишта прехрамбених производа.

Оно што прехрамбену индустрију издваја од осталих, је што се ова област прерађивачке индустрије, скоро без изузетка, ослања искључиво на сировине домаћег порекла, а у извозу, по правилу, остварује највећи девизни ефекат.

Агроиндустрија се одликује надпросечним утицајем на остале секторе, мерено снагом дисперзије, утицајем на запосленост и сте- пеном извозне пропулзивности.

Војводина је водећи регион у Србији у производњи прехрамбе- них индустријских производа, пића и дувана. У формирању БДВ ове области прерађивачке индустрије на нивоу Србије, Војводина учествује са 44,5%.

Агроиндустрија је најзначајнија област прерађивачке ин- дустрије Војводине, са учешћем од 43,1% БДВ (на нивоу Србије 30,1%) и 29,9% запослених (Србија 21%). У укупној привреди ова област учествује са 16,8% БДВ (Србија 8,9%).

3.4.2. Предузетништво и развој МСП

Предузетнички сектор је значајан сегмент привреде у спро- вођењу реформи и покретачка снага ревитализације, транфор- мације и развоја њене укупне активности. Регионална анализа нивоа развијености сектора МСПП указује на његову концентра- цију и ефикасно пословање у развијенијим регионима и великим градовима. На другој страни, иако неразвијен, овај сектор у већини региона је значајан, а у неким општинама и једини сегмент привреде у спровођењу структурних реформи, посебно у функ- цији отварања нових радних места и развоја укупне привреде. Иако доминантан у привредној структури сваког округа (према учешћу у укупном броју предузећа), овај сектор није битније ути- цао на смањење регионалних диспропорција. Посебан проблем представља недовољна хоризонтална и вертикална повезаност предузећа (кластери, пословно-технолошки инкубатори и техно- лошки паркови).

У сектору МСП послује 23.140 привредних субјеката (99% укупног броја) у којима је запослено 64,7% укупно запослених (177.722).

Основна развојна ограничења овог сектора су висока регио- нална коцентрација (Јужнобачки округ), уз ниску заступљеност грана високе технологије, немогућност преузимања иницијативе у области развоја и примене иновација и техничко-технолошког напретка, повећања продуктивности и конкурентности привреде земље.

Кластери у АП Војводини

Значај развоја кластера је препознат и Програмом привредног развоја АП Војводине као модел унапређења привредне структу- ре и технолошке модернизације. Имајући то у виду, Покрајински секретаријат за привреду, донео је Стратегију развоја кластера, за период од 2007. до 2011. године, која систематизовано дефини- ше основне развојне приоритете развоја привреде АП Војводине засноване на концепту успостављања кластера, као и начине њи- ховог развоја у наредним годинама.

На територији АП Војводине регистровано је седиште 12 кластера (Нови Сад - 4, Суботица - 3; Рума - 1; Инђија - 1; Ада - 1; Сомбор - 1; Апатин - 1 кластер Транспорта и логистике Војводине).

3.4.3. Шумарство

Привредни потенцијал шума у АП Војводини огледа се првен- ствено кроз укупну дрвну масу која износи 28 298 649 m3, што је просечно 202 т3Ља. Просечна запремина у високим шумама је 333 т3Ља, у изданачким 142 т3Ља, а у интензивним засадима 197 т3Ља. Просечна запремина се у односу на 1973. годину значајно повећала. Запремински прираст је 941 698 m3 годишње, што је просечно 6,7 т3Ља годишње. Ови подаци указују на значајне мо- гућности побољшања стања и то првенствено прираста нарочито у интезивним засадима - плантажама. Према слободној процени, производни потенцијал станишта у односу на предпостављени оптимум се користи са 70%.

Обим сеча се одређује планским документима и за целу Војво- дину износи 969.798 m3. Стање са шумским путевима је задо- вољавајуће, тако да се сече спроводе на планираним местима.

Сви произведени сортименти шумарства највећим делом се продају на територији АП Војводине. Најчешће се користи обло дрво (трупци и техничко дрво) за производњу фурнира и елеме- ната за намештај, а такође значајна је и производња резане грађе, фризе за паркет и сл.

Огревно дрво се продаје синдикалним организацијама или слободном продајом крајњим потрошачима. Потражња за огре- вним дрветом је знатно већа од укупне производње тако да је у потпуности обезбеђен и пласман огревног дрвета.

Изменама Закона о пољопривредном земљишту створене су могућности за организовано и масовно пошумљавање у Војводи- ни (омогућено је да се пошумљавају све класе пољопривредних земљишта).

Производња квалитетног шумског семена се остварује на 655,60 ha регистрованих семенских објеката.

На укупној површини обухваћеној планским документима ко- рисника шума, постоје и бројни расадници на 244,09 ha. Остали производи из шума као што су гљиве и друго јестиво и лековито биље такође се могу продати на домаћем и страном тржишту.

Основни проблеми у шумарству су: низак степен шумовитости, неповољна структура састојина по пореклу (тенденција смањења учешћа састојина високог порекла и висок степен учешћа састоји- на изданачког порекла), недовољно коришћење биоеколошких и производних могућности станишта, мала отвореност шумских комплекса, усклађивање строгих мера заштите шума које су заш- тићене као природна добра са радовима у шумарству. Посебну тежину имају проблеми везани за природно сушење шума на мањим и већим површинама у контексту глобалних промена и њиховог негативног утицаја, недовољну повезаност шумарства са другим делатностима (пољопривреда, водопривреда и др.) у правцу успостављања јединствених и заједничких критеријума и вредности, ефикасније валоризације производа шумарства и лов- ства и других шумских производа.

Лов

За развој лова као привредне гране постоје предуслови, по- себно услови станишта, који погодују развоју дивљачи. Бујна вегетација је станиште разноврсне дивљачи, са могућношћу унапређивања ловног туризма.

Од производа лова и ловне привреде из шума Војводине најваж- нији су месо дивљачи и ловно-туристичке услуге. Ловишта и смештајне капацитете користе углавном домаћи ловци, а мањим делом и ловци из иностранства. Месо дивљачи се продаје на до- маћем и страном тржишту.

Корисници највећиjх површина ловишта у Војводини су Ло- вачки савез Војводине, а потом ЈП ‘’Војводинашуме”. Посматра- но по деловима Војводине, највеће површине ловишта су у Бачкој, Банату, а затим у Срему.

Ради остварења циљева газдовања ловиштем, неопходан је адекватан број ловно узгојних и ловно техничких објеката.

Проблеми који произилазе из затеченог стања популације ди- вљачи су: недовољна бројност крупне и ситне дивљачи, проблем унапређења генетског фонда дивљачи, неодговарајућа изграђе- ност и стање ловно - техничке инфраструктуре (ограде, храни- лишта и др.), незаконите и радње из области заштите дивљачи (криволов и др.).

3.4.4. Пољопривреда

Структура коришћења пољопривредног земљишта (РГЗ, 2009. година) показује високи степен усклађености с природним по- годностима и ограничењима. Удео пољопривредног земљишта у укупној територији Покрајине износи 82,89% од тога је обрадиво земљиште кога чине њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде, заступљено са 76,36% а необрадиво, кога чине пашњаци, трстици и мочваре заступљено са 6,52%.

Земљиште под шумама обухвата 6,70% територије АП Војводи- не и са пољопривредним земљиштем, представља укупно плодно земљиште, које чини 89,58% укупне територије АП Војводине.

Неплодно земљиште обухвата свега 10,42% територије.

У структури оранице око 65% чине жита (кукуруз и пшеница), индустријско биље око 25%, поврће око 5% и крмно биље 5%. Преко 90% укупних површина под индустријским биљем у Ср- бији лоцирано је у АП Војводини, где су лоцирани и капацитети за прераду индустријског биља (шећеране, уљаре, сојара). У одно- су на друге делове Србије, у АП Војводини су мање заступљени поврће и крмно биље.

Житарице су убедљиво најзаступљенија категорија гајених биљака и обухватају 66% укупно засејаних усева, следи индус- тријско биље са 22%, крмно биље 5% и поврће 5%.

Воћарска и виноградарска производња у АП Војводини је недо- вољно заступљена, далеко испод природних могућности.

Укупна производња грожђа распоређена је делом на окућница- ма и мањим плантажама, или концентрисана у три већа виногра- дарска подручја - околина Вршца, околина Суботице и Фрушка гора - у форми великих плантажа. Последњих година јачају пре- дузетничке иницијативе, тако да је приметно подизање породич- них воћњака и винограда са винаријама, на мањим површинама (неколико ha).

Сточарство је релативно мало заступљено, око 24 условна грла на 100 ha пољопривредне површине, у сваком случају испод мо- гућности. У структури сточарства доминира свињарство 49%, потом говедарство 38%, живинарство 7% и овчарство 3%.

АП Војводина, са 0,88 ha пољопривредног земљишта по ста- новнику, и релативно повољним климатским условима, има ве- лике, и до сада у недовољној мери искоришћене, могућности за управљање земљиштем на принципима одрживог развоја.

Имајући у виду да пољопривредно газдинство у АП Војводини просечно располаже са 3,59 ha обрадивог земљишта и да сваки посед у просеку има 3 одвојене парцеле, може се закључити да АП Војводина има неповољну поседовну структуру.

Иако АП Војводина располаже изузетно значајним хидропо- тенцијалом, (реке и мрежа канала Дунав-Тиса-Дунав, природна језера). У последњих неколико година због недовољних падавина суша представља озбиљан проблем.

АП Војводина располаже системом за наводњавање на само 90.0 ha. Поред тога, степен коришћења постојећих система је од 50.0 ha, што чини око 3% пољопривредних површина. Значајан део постојећих система за наводњавање је ван употребе због за- пуштености и/или неисправности. Оспособљавањем постојећих система за наводњавање у наредном периоду могуће је обезбеди- ти наводњавање још 50.000 ha.

Један од основних показатеља значаја пољопривреде у при- вредној структури је учешће пољопривредног у укупном стано- вништву које према подацима последњег Пописа становништва износи 8,6%. Пољопривредно становништво АП Војводине чини око 26% пољопривредног, одн. 24% активног пољопривредног становништва Републике Србије.

Рибарство

У АП Војводини постоји 12.500 ha изграђених рибњачких повр- шина, а само на подручју Баната постоји око 100.000 ha земљишта веома слабе плодности, које идеално одговара за проширење ри- бњачких површина. Постоје могућности за развој рибарства из- градњом рибњака који су лоцирани ван свих водотокова.

Понуда слатководне рибе на тржишту конзумне рибе је непо- вољна како по количинама, тако и по расположивим врстама, уз изразити сезонски карактер, уз све то производња у рибњацима је неоправдано ниска.

3.4.5. Туризам

Учешће туризма у привреди и запослености АП Војводине је још увек на ниском нивоу, с обзиром на потенцијале који постоје за његов развој.

У погледу туристичког промета на простору АП Војводине, од 1987. године до 2000. године, број туриста и остварених ноћења је био у паду. Број страних туриста и остварених ноћења у пери- оду од 1999. године до 2008. бележи константан раст са изузетком 2003. године.

Када се анализира туристички промет по окрузима у датом периоду, запажа се доминација Севернобачког и Јужнобачког ок- руга, који у 2002. и 2007. години, имају учешће од 57% у укупном броју туриста у АП Војводини. Највећи туристички промет се остварује у градским центрима - седиштима округа, те се може закључити да туризам АП Војводине има првенствено карактеристике градског туризма.

Према Стратегији туризма Републике Србије, кључни видови туризма у АП Војводини су: догађаји (манифестације); специјал- ни интереси (бициклизам, јахање, лов, риболов, сплаварење, параглајдинг и др.); наутика; планине и језера и рурални туризам. Поред тога, највећи потенцијал је за градски одмор и пословни туризам.

АП Војводина је један од шест туристичких кластера Србије и просторно обухвата четири туристичке дестинације: Горње По-

Табела 9. Дужина путне мреже према рангу пута

Ранг пута	Дужина km
1. Међунар. магистрални	432,87
2. ДП I реда	1135,58
3. ДП II реда	1759,61
4. Општински - локални	2268,20
5. Некатегорисани	3175,04
Укупно 1+2+3+4	5596,27
Укупно 1+2+3+4+5	8771,31

дунавље, Нови Сад - Фрушка гора, Суботица - Горња Тиса и Доња Тиса. Све оне припадају типу ‘‘дестинације са доминантном ле- тњом понудом’’.

Кључни туристички производи АП Војводине су манифестаци- они туризам, ловни туризам, градски туризам и бањски туризам.

Туристички производи изузетног потенцијала, али недовољно уређени и неафирмисани су: наутички туризам, рурални тури- зам, културни туризам, етно-гастрономски туризам, пословни туризам и екотуризам.

3.5. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

3.5.1. Транспортна инфраструктура и логистика

АП Војводина има изузетно повољан саобраћајни положај, с обзиром да се кроз њену територију простиру мултимодални европски коридори X са основном трасом, као и крак Хб. и ко- ридор VII. Поред тога, кроз територију АП Војводине пролази и неколико међународних путних и железничких праваца. Преко реке Дунав као међународног пловног пута, односно коридора VII, АП Војводина и Србија имају приступ отвореном мору. Кроз територију Војводине пролази и веома значајни међународни би- циклистички путеви Euro Velo 6 и 11. Погодан терен омогућио је изградњу разуђене саобраћајне мреже друмских, железничких и пловних путева, тако да АП Војводина има добру унутрашњу повезаност између градова и насеља на њеној територији, као и са градовима и насељима других региона Србије и регионима сусед- них држава. Приступачност територије АП Војводине као једне од регионалних целина Републике Србије, је један од кључних чинилаца њеног будућег развоја.

Путни-друмски саобраћај

Преко територије АП Војводине трасирана су два пута међу- народног значаја А класе, односно ТЕМ путеви (Trans Europian Motorways) и то Е-75 Вардо (Норвешка) - Крит (Грчка) и Е-70 Ла Коруња (Шпанија) - Поти (Грузија), као и пут међународног зна- чаја Б класе Е-662 Осијек-Сомбор-Суботица. Ови путеви спадају у категорију државних путева првог реда. Дужина ДП I реда бр.22 (Е-75) кроз АП Војводину износи 191 km, ДП I реда бр. 1 (Е-70) кроз АП Војводину износи 168 km (87 km аутопут), а међународ- ни друмски правац Б класе кроз АП Војводину је Е-662 (ДП I реда бр 17.1) Суботица - Сомбор - Осијек, у дужини од 100 km.

Укупна дужина путне мреже у АП Војводини, према рангу пу- тева, дата је у табели број 9.

Општа карактеристика путне мреже у АП Војводини, у сми- слу изграђености, своди се на констатацију да државни путеви I и II реда поседују солидну изграђеност (елементи пута: коловоз, банкине, канали), изузимајући поједине деонице, као и проласке траса кроз насељена места.

Локална (општинска) путна мрежа (2.268 km) у АП Војводини је у најлошијем стању, што се тиче експлоатационих параметара и на њој је потребно извршити највеће инетрвенције у наредном периоду.

Основне карактеристике стања путне мреже:

- аутопутске саобраћајнице на примарном европском друмском коридору X кроз АПВ су делимично обновље- не;
- нису у потпуности изграђене деонице пута (недостају

делови између Хоргоша и Новог Сада) на делу коридора Xb;
- реконструисани и рехабилитовани делови мреже држав- них путева I и II реда;
- стање безбедности саобраћаја незадовољавајуће, посеб- но на критичним деоницама (нпр. на делу пута М 21 кроз национални парк Фрушка Гора...);
- мрежа општинских путева неравномерно развијена;
- низак ниво услуге на мрежи општинских путева, често узрокован стањем коловоза;
- управљање саобраћајем на ниском нивоу, услед недо- вољне примене нових технологија у управљању са- обраћајем;
- већи обим саобраћаја и смањење протока, нарочито у централним деловима градских насеља;
- неодговарајућа решења робног саобраћаја друмским превозним средствима;
- недовољан степен безбедности друмског саобраћаја, не- адекватно управљање ризицима и недовољна активност на санацији црних тачака;
- непостојање јединствене и ажурне базе пројектованих и изведених радова;
- незавршена категоризација путне мреже и формирање подлоге погодне за рад у ГИС-у, са техно-експлоатацио- ним показатељима мреже ДП I и ДП II реда као и локал- них путева;
- стални пораст учешћа путничких аутомобила у превозу;
- недовољна афирмација предности коришћења јавног превоза;
- недовољно развијена мрежа робно-транспортних цента- ра;
- ДП путеви са великим учешћем транзитног саобраћаја пролазе кроз насељена места;
- недовољно присуство издвојених бициклистичких ста- за и трака, посебно у централним деловима градских на- селја, као и у међунасељским комуникацијама.

Железнички саобраћај

Укупна дужина пруга у АП Војводини износи 1.735,50 km. У лошем техничком стању је 283,40 km пруга, носивости од 12 и 14 t/осовини. Минимум техничких услова за обављање саобраћаја испуњава 739,80 km пруга чија је носивост од 16 и 18 t/осовини. Задовољавајуће услове за одвијање путничког и теретног са- обраћаја има 712,3 km пруга носивости од 20 и 22,5 t/осовини. Једна трећина пруга је електрифицирана, док су све остале не- електрифициране. Поједине пруге су ван функције (обустављен је саобраћај), док су поједине пруге и индустријски колосеци де-монтирани.

АП Војводину пресецају три значајне магистралне европске пруге: Будимпешта - Суботица - Нови Сад - Београд - Ниш, са краком Ниш - Скопље - Солун - Атина (Е-85); Париз - Торино
- Милано - Трст - Љубљана - Загреб - Шид - Београд - Ниш
- Софија - Истамбул (Е-70) и Београд - Вршац - Темишвар (Е-66) са везом за железнички правац Е-51 према Букурешту и Одеси.

Према подацима Министарства за капиталне инвестиције, из 2002. године стање железничке инфраструктуре је било такво да је на свега 45,9% укупне дужине пруга била дозвољена брзина од 80 до 100 km/h. На 11,3% пруга, дозвољене су брзине од 60 до 80 km/h, а на 42,8% брзина до 60 km/h. Постојећу мрежу карак- терише старост и дотрајалост пруга и технолошка застарелост опреме.

Водни саобраћај

Систем водног саобраћаја на територији АП Војводине чине реке Дунав, Сава и Тиса, као и мрежа пловних канала у оквиру Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав (ДТД). Укупна дужина плов- них путева износи око 1677 km, од чега је 1036 km висококатего- ризованог пловног пута (од III категорије навише).

Према препорукама Дунавске комисије, а на основу критерију- ма за класификацију унутрашњих пловних путева ECMT, према препорукама IWI, светског удружења за водне путеве, а на основу резолуције УН бр. 52 сви пловни-водни путеви од I до VII класе задовољавају РЦ или РД рекреативну класу.

У АП Војводини се пловидба одвија на Дунаву (од 1433 km до 1071 km-на ушћу Нере), Тиси (од km 0 до km 164), Сави (од km 0 до km 211), као и по каналима Хс ДТД. Дунав на комплетној деоници кроз нашу земљу задовољава катргорију VII међународне класи- фикације пловних путева. Тиса је категорије Va, до бране код Но- вог Бечеја, а узводно категорије IV. Река Сава је категорије IV.

Мрежу пловних путева у АП Војводини, према режиму пло- видбе, чине:
- међународни водни пут, којем припада Дунав, а сагласно одредбама Дунавске комисије важи међународни режим пловидбе, што значи да Дунавом могу пловити бродови свих застава;
- међународни водни пут река Сава; и река Сава, као и река Дунав отворена је за међународну пловидбу (сло- бодна за међународну пловидбу свих застава);
- међудржавни водни пут, коме припадају Тиса и Бегеј. На овим пловним путевима права пловидбе имају само две земље које те токове повезују-Србија и Мађарска, од-носно, Србија и Румунија);
- Државни водни пут, који обухватају пловне канале и реке, у саставу Хс Дунав-Тиса-Дунав на којима је, без посебног одобрења, дозвољена пловидба само пловили- ма Републике Србије.

Изградња Хидросистема има посебно велики значај за пло- видбу. Повезаност свих канала са Тисом и Дунавом, њихова до- вољна дубина и ширина, омогућују пловидбу и повезаност свих значајнијих центара у Бачкој и Банату са мрежом пловних путева у Европи. У оквиру хидросистема ДТД има укупно 600 km плов- них канала, од чега је око 330 km пловно за теретњаке од 1000 t носивости.

Стање у водном саобраћају у АП Војводини карактеришу ни- зак степен искоришћености лука и мали промет робе на мрежи унутрашњих водних путева услед застареле речне флоте и недос- татка улагања у модернизацију, приватизације лука и бродарских предзећа.

Искоришћеност капацитета лука је тренутно око 10 - 20%, а стање лучке инфраструктуре је релативно лоше. Опрема је за- старела и делимично неупотребљива, док је одржавање објеката и опреме неадекватно. Луке дуж Дунава су већином опремљене порталним дизалицама (покретним пристанишним крановима), а дужина и стање кеја и газа дуж кеја је углавном довољна за пре- товар генералних и расутих терета.

Ваздушни саобраћај

У АП Војводини постоји цивилни аеродром у Вршцу са ас- фалтном пистом дужине 1000 m и ширине 25 m, ваздушна прис- таништа у: Сремској Митровици, Новом Саду, Бечеју, Зрењани- ну, Белој Цркви, Кикинди и Суботици, као и војни аеродроми Сомбор, Ковин и Бела Црква.

Само аеродром у Вршацу има одређене могућности за међу- народни ваздушни саобраћај. Остала летилишта користе се за спортске и делимично за одређене привредне активности. Са- времена кретања у авионском путничком саобраћају указују да постоји потреба за изградњом мањих аеродрома који могу ко- ристити нискобуџетне компаније. Ово би свакако допринело и повећању приступачности одређених региона, а допринело би и развоју туризма. Проблем преставља недостатак планске доку- ментације за оспособљавање појединих аеродрома, као и недос- татак концепта развоја.

Мултимодални саобраћај и интермодалне технологије

У АП Војводини постоје контејнерски терминали у лукама Нови Сад, Панчево и Сента. Контејнерски терминал у луци Нови Сад је мањег капацитета, са складишним простором за 12 TEU/ h. Саобраћајна инфраструктура терминала омогућава претовар контенера из пловила, са железничких кола и са друмских возила. Претоварни подсистем обухвата мосну решеткасту дизалицу но- сивости 50 t, и складишни подсистем површине 4 800 m2. Постоји и подсистем за техничко одржавање и оправку контејнера као и простор намењен за пуњење и пражњење контејнера.

Контејнерски терминал у луци Панчево је капацитета 50 TEU/ h. Саобраћајна инфраструктура терминала омогућава претовар

контејнера из пловила, са железничких кола и са друмских вози- ла. Претоварни подсистем обухвата самоходну мосну дизалицу за претовар контејнера носивости 50 t и складишни подсистем површине 21 000 m2. Постоји и подсистем за техничко одржавање и оправку контејнера, као и простор за паковање (пуњење и пражњење) контејнера.

Контејнерски терминал у луци Сента има кранску дизалицу носивости 25t и складишни простор површине 18.000 m2.

Мултимодални транспорт је слабо развијен и превасходно се индентификује са транспортом контејнера у интерконтинентал- ном саобраћају. Присуство осталих технологија интермодалног транспорта Ro/Ro и Hucke-pack, у укупним интермодалним то- ковима је занемарљиво мало, пре свега због непостојања одго- варајућих терминала за претовар интермодалних транспортних јединица.

На територији АП Војводине не постоји ниједан Ро-Ла терми- нал, а на целом току Дунава кроз нашу земљу не постоји ниј- ед- на рампа (терминал) за Ро-Ро транспорт. Измењиви транспортни судови се у недостатку одговарајућих домаћих возила и прето- варних капацитета превозе искључиво камионима страних ком- панија. У власништву домаћих компанија је мање од 500 контенера, углавном од 20 ft, open top, који могу да саобраћају само у домаћем, унутрашњем транспорту.

Логистика - На данашњем нивоу развоја индустрије и привреде укупно, под логистиком се подразумева скуп активности за снаб- девање сировинама и полупроизводима, као и дистрибуцијом полупроизвода и готових производа. Логистички концепт АПВ треба да предложи решења интеграције микродистрибутивних у макродистрибутивне робне токове, предвиди мултимодални транспорт, интермодалне технологије, интермодалне терминале, робно транспортне центре и др.

3.5.2. Водопривреда и водопривредна инфраструктура Снабдевање водом насеља

Стање у области водоснабдевања у АП Војводини

- Бачка..... 896.200ha(42,9 %);
- Банат..... 836.150ha(40,0 %);
- Срем..... 357.630ha(17.1 %).

није задо- вољавајуће. Велики проблем представља лош квалитет захваћене подземне воде чији третман до нивоа прописаног Правилником о хигијенској исправности воде за пиће захтева врло сложене и скупе технологије.

Подаци прикупљени из општина и водопривредних предузећа указују да се данас у АП Војводини захвата око 6,8 m3/s воде, од чега се око 5,5 m3/s троши у јавним водоводима, а остало је индустрија која захвата посебно воду за своје технолошке потре- бе. Од наведених количина просечна дневна експлоатација под- земних вода за јавно водоснабдевање становништва и индустрије износи на подручју Бачке око 3,9 m3/s, на подручју Баната око 2,14 m3/s и на подручју Срема око 0,8 m3/s.

Одводњавање и заштита од унутрашњих вода

Данашњи степен изграђености одводних система у АП Војво- дини већином је постигнут још 1980. год., тако да је одводња- вањем обухваћено 2 165 474 ha површине АПВ (85% од укупне површине АП Војводине). Од тога непосредно се одводњава 1.630.648 ha а посредно 491.133 ha, и то:

Процењује се да је прва фаза заштите од сувишних површин- ских вода путем отворене каналске мреже достигнута са 90%, а друга фаза заштите од сувишних површинских и подземних вода путем хоризонталне цевне дренаже је достигнута са свега 20%.

Заштитни системи за режим успора “68/63" ХЕ ‘’Ђердап” на територији АП Војводине изграђени су тако да у целини решавају проблеме сувишних вода на подручју, а не само негативан утицај успора од ХЕ “Ђердап". ХЕ ‘’Ђердап” има нови режим рада на коти 70,30 тАНВ на ушћу Нере. Укупно је пројектовано 35 систе- ма за одводњавање на територији Војводине, од чега је 148.000ha под утицајем успора.

Садашње стање система за одводњавање је у овом сектору са умањеном функционалном способношћу (канали су доста зарас-

ли и замуљени, каналски профили зарушени, дренажни бунари пропали, а машинска и електроопрема на црпним станицама тре- ба да се реконструише).

Наводњавање

Земљиште погодно за наводњавање је површине 936 000 ha (Ба- чка 350 000 ha, Банат 402 000 ha и Срем 184 000 ha), а на 750 000 ha је могуће наводњавање. У оквиру садашњег нивоа изграђености, Хс ДТД обезбеђује воду за наводњавање 360.000 ha. Из до сада изграђених делова регионалних хидросистема може се наводња- вати око 72.560 ha, тако да укупна површина земљишта поред Хс ДТД и до сада изграђених делова регионалних хидросистема (вода је доступна, а нису изграђени заливни системи), износи око 357.560 ha.

Већина система је изграђена пре 20-30 година и у врло лошем су стању. Укупно је у АП Војводини било изграђено заливних система на 90.278 ha. Процењује се да би се од ових система могло релативно брзо ревитализовати око 47 000 ha. Сходно претход- ном, процена је да је у функционалном стању у АП Војводини око 30 000 ha на бившим друштвеним газдинствима, с тим да због економских кретања у пољопривреди, а и у зависности од године, ни ови се системи се не користе у потпуности. На основу ових података може се закључити да се у Војводини наводњава, свега 2,2% од укупних пољопривредних површина, односно свега 4,3% се наводњава од површина које су погодне за наводњавање.

Квалитет воде у рекама (осим суспендованог наноса) и реги- оналним системима је задовољавајући за потребе наводњавања. Подземне воде из прве издани нису употребљиве због малих издашности и релативне заслањености (приобаље Тисе). Друга издан је доброг квалитета али се мора чувати за пиће, а и по пози- тивној законској регулативи може се користити само за водосна- бдевање становништва и изузетно у индустрији.

Хидросистем ДТД

Хидросистем ДТД представља хидротехнички (водопривред- ни) систем који се састоји из комплекса канала, хидрограђевина, постројења, насипа и осталих објеката с којима се уређује режим вода Баната и Бачке (нивои, протицаји, квалитет).

Као вишенаменски, Хс ДТД служи за наводњавање, снабде- вање рибњака, индустрије и насеља водом, пловидбу, рекреацију, туризам, спортове на води, одводњавање сувишних вода, зашти- ту од штетног дејства вода и спровођење вода које дотичу са тери- торија суседних земаља, прихватање пречишћених употребље- них вода, и др.

Хс ДТД чине главни канали дужине 694,2 km, од којих је 600,6 km пловно за пловила од 200 до 1300 t носивости, 3 водозахватне уставе, 4 црпне станице, 5 сигурносних устава, 16 бродских пре- водница, као и сви пресечени водотоци са којом чине јединствену водно режимску целину.

Засипање корита по дужини канала варира и у главном се креће у границама 5-15% од површине протицајног профила канала. Таложење муља у каналима Хс ДТД је најинтезивније испод во- дозахвата, на местима укрштања са пресечним водотоцима, на уливима детаљних канала, на окретницама, на местима рачвања канала, узводно и низводно од устава, преводница и црпних ста- ница. У протеклим годинама годишње количине измуљења су се кретала од 0 до 250.000 m3 иако је реална количина око 400.000 m3, па је укупно заостајање у претходних 10 година око 3 мил. m3.

Регионални хидросистем ''Северна Бачка'' - Северна Бачка представља територију омеђену мађарском границом, реком Тисом и каналом ДТД Бездан - Врбас - Бечеј, укупне површине око 450.000 ha. Карактерише је топографски положај претежно између кота 90 тАНВ и 130 тАНВ, специфичан географски по- ложај тла (континентални лес велике водопропустивости), дубо- ки ниво подземне воде и висока плодност земљишта.

Евидентна ограниченост природних водних ресурса, непо- вољан распоред падавина током године, као и периодичност поја- ве сушних година, имају неповољан утицај на пољопривредну производњу у северној Бачкој.

Хидросистем ''Северна Бачка'' је пројектован као вишенамен- ски систем. Поред основне намене, обезбеђење воде за заливање

132.0 ha пољопривредног земљишта, хидросистем обезбеђује воду за рибњаке, снабдевање индустрије и градова, за рекреацију, туризам, ловни туризам, као и за освежење воде у природним је- зерима Палић и Лудаш.

Регионални хидросистем “Банат” - Банат пресецају природни и делимично регулисани водотоци, који дотичу са румунске те- риторије - Златица, Стари Бегеј, канал Бегеј, Тамиш, Брзава, Мо- равица, Караш и Нера.

Слика 5. Регионални хидросистем ‘’Северна Бачка

Скоро цело Банатско подручје пресеца главни канал Хс ДТД ‘’Банатска Паланка - Нови Бечеј’’ који почев од водозахвата на Тиси код Новог Бечеја, па до улива у Дунав код Банатске Паланке, заједно са пресеченим банатским водотоцима представља једин- ствену хидротехничку - воднорежимску целину. Рељеф подручја Баната је равничарски, сем локалитета Делиблатска пешчара и Вршачки брег. Укупна бруто површина Баната је око 900.000 ha.

Основна намена хидросистема ‘’Банат” је наводњавање
102.0 ha пољопривредних површина, а поред тога служи и за снабдевање водом рибњака, сточарских фарми, индустрије, на- сеља. Пројекат хидросистема ‘’Банат” је усаглашен са решењима и проблематиком осталих водопривредних области - одводња- вање, заштита од вода, заштита квалитета вода итд.

Основна концепција техничког решења се састоји у томе да се вода захвата из природних водотока Дунава, Тисе, банатских во- дотока и Хс ДТД. У суштини, решење представља већим делом проширење мреже магистралних канала Хс ДТД у Банату.

Изградња регионалног подсистема ‘’Надела”, као засебног објекта, започела је раније, у односу на преостале подсистеме. Прва фаза градње подсистема “Надела”, завршена је половином осамдесетих година.

Слика 6. Регионални хидросистем ‘’Банат”

Регионални хидросистем ‘’Срем” - Хидросистем ‘’Срем” чине главни канали са црпним станицама на Дунаву, Сави и Босуту које у њих упумпавају воду из тих река. У састав хидросистема улази и 31 фрушкогорска акумулација.

Основна намена хидросистема је обезбеђење воде за наводња- вање 185.000 ha из магистралних канала и 15.000 ha из акуму- лација са водом из сопственог слива што укупно чини 200.000 ha. Поред наводњавања хидросистемом се обезбеђује вода и за потребе индустрије, рибњака, а на акумулацијама и за спортско - рекреативне па и туристичке потребе.

Анализом могућих изворишта воде (Дунав, Сава, Босут и фрушкогорки потоци), природних и створених услова дошло се до генералне поделе РХ Срема на западни део, од граница са Хр-

ватском до пута Ириг - Рума - Сремска Митровица и на источни део, од границе до Саве и Дунава на југу и истоку. Такође, рељеф и магистрални објекти условили су још једну поделу: на горњу и доњу зону западног и источног Срема. Горња зона западног Срема простире се северно од жељезничке магистрале Београд - Загреб, а горња зона источног Срема, северно од аутопута Бео - град - Загреб. Ова подела на појединa подручја снабдевања водом уследила је, у првом реду, из просторног положаја могућих изво- ришта воде (горње зоне се снабдевају из Дунава, а доње из Саве и Босута). Фрушка Гора је велика природна препрека довода воде из Дунава а савладана је тунелом. Из тога је проистекла подела хидросистема ‘‘Срем” на следеће подсистеме:

- ‘‘Западни Срем - горња зона’’: из Дунава се вода захва- та код Нештина црпном станицом капацитета 16 m3/s и подиже на коту 132 тАНВ, одакле се отвореним обложе- ним каналом доводи до тунела 0 3,5 m, дужине око 2,5 km и њиме одводи кроз масив Фрушке горе на јужну па- дину у акумулацију Мохарач код Ердевика. Од ове аку- мулације вода се разводи са 2 канала, ка западу до Шида, и ка истоку до акумулације Кудош код Павловаца;
- ‘‘Западни Срем - доња зона’’: доња зона површине
  30.0 ha обезбеђује се водом делом из босутске акуму- лације, а већим делом из реке Саве, црпном станицом на Босуту код Босута капацитета 10,6 m3/s. Вода се подиже на коту 81 тАНВ и отвореним каналима води на запад до Илинаца и на исток до Мартинаца, а користи се и ко- рито канала Вртић;
- ‘‘Источни Срем - горња зона’’: ово подручје подељено је на две целине обзиром на конфигурацију терена и ви- сински положај. Виша зона чије границе су Ириг-Кру- шедол-Чортановци-Сланкамен-Белегиш-Стара Пазова- Голубинци-Краљевци-Рума-Ириг и нижа зона до ауто- пута Загреб-Београд;
- ‘‘Источни Срем - доња зона’’ - подручје је испресеца- но мрежом дренажних канала са главним колекторима Галовица, Јарачка Јарчина, Прогарска Јарчина, Товар- ник и Грденовци. Главни колектори су дубоко поставље- ни и великих су димензија. Концепција довођења воде је пројектована тако да се главним водозахватом и црпном станицом ‘’Јарак” капацитета 27 m3/s код Јарка, вода из Саве убацује у канала Јарачка Јарчина.

ИЗ ХИДРОСИСТЕМА СРЕМ МОЋИЋЕ СЕ НАВОДЊАВАТИ ОКО 200.000 ha

Слика 7. Регионални хидросистем ‘‘Срем”

Акумулације на Фрушкој гори

У оквиру хидросистема Срем до сада су изграђене следеће акумулације: Сот, Бруја, Мохарач, Чалма, Врањаш, Кудош, Бор- ковац, Мађеш, Бородол, Шелевренац и Љуково. Свака акуму- лација појединачно представља одвојен систем за снабдевање водом околних пољопривредних површина.

Заштита вода

Већина река се налази у класама квалитета које су лошије од класа које су прописане Уредбом о категоризацији водотока, која је чак нешто толерантнија од захтева који се постављају новијим стратешким документима, сви водотоци на територији АП Војво- дине, према Уредби о категоризацији водотока (‘‘Службени гла- сник СРС’’, бр. 5/68) сврстани су, углавном у II класу.

Постоје водотоци који се налазе у стању ''ван класа'', што зна- чи да се ради о потпуно еколошки деградираним потезима река, који представљају опасност за окружење, због злоупотребе за евакуацију отпадних вода и материја, без икаквог пречишћа- вања, веома су угрожене неке деонице ХС ДТД (део Великог ба- чког канала).

Подземне воде из речних алувиона су посебно угрожене ефлу- ентима из река и приобаља, те су све мање употребљиве за снаб- девање водом насеља.

Заштитне шуме

На насипима и депонијама, поред канала хидросистема ДТД подигнути су шумски појасеви. Поред економске користи, циљ подизања ових појасева је заштита поља и канала од ветра.

Укупна површина по важећим шумско-привредним основама износи 5 591 ha, од чега шуме и шумско земљиште износи 4 218 ha, а неплодне површине и остала земљишта износе 1 373 ha. Од укупног шумског земљишта 2 300 ha су шуме и млади засади, а преосталих 1 918 ha је земљиште погодно за пошумљавање.

Основна намена ових шума је заштита косине насипа од таласа и леда. Смањењем брзине ветра битно се смањује и висина одно- са разорног дејства таласа при високим водостајима у рекама и спречава рушевно деловање леда за време ледохода. ШЗП се на- лазе на небрањеном земљишту у појасу од 50 m рачунајући од 10-метарског појаса у ножици насипа. На овај начин се штити 1350 km одбрамбене линије.

Укупна површина према важећим посебним основама за за газдовање шумама (ПОГШ-ма) износи око 8000 ha, а до сада је пошумљено или природним путем подигнута шума на око 4000 ha, што указује да је још око 4000 ha остало не пошумљено.

Одбрана од поплава и регулације река

На територији АП Војводине поплавама је директно угрожено око 260 насеља са целокупним привредним и пољопривредним потенцијалом, преко 1 000 000 ha обрадивих површина, више од 800 индустријских објеката, 150 km п ру га и 3 840 km путева.

Насипи су најзаступљенији начин заштите од поплава, а пре- ма важећем Оперативном плану за одбрану од поплава њихова дужина износи 1.459,11 km. Одбрамбене линије су грађене у раз- личитим временским периодима (највећим делом у XIX веку), а током времена у више наврата су дограђиване и појачаване што је довело да различитог степена сигурности на појединим деони- цама.

У протеклом периоду је реконструисана скоро цела одбрам- бена линија осим што је на Дунаву потребно изградити још око 7,60 km насипа и то у непосредној близини насеља Челарево и Черевић.

Постојећа одбрамбена линија на Тиси, као и на уливним деони- цама Кереша и Канала Бегеј који су под режимом Тисе, рекон- струисана је на рачунски водостај вероватноће појаве 1% у дужи- ни од око 258 km (што је око 85% укупне дужине тиских насипа).

Насипи дуж Саве (на левој и десној обали) су реконструисани у периоду 1963. - 1991. године, за рачунски водостај вероватноће појаве 1%, а преостало је да се изгради 24,74 km насипа.

У граничном сектору на банатским водотоцима постигнут је степен сигурности који одговара протицају вероватноће појаве 5%, уз напомену да се сигурност насипа од државне границе пре- ма ушћу ових водотока у ОКМ Хс ДТД повећава због позитивног утицаја ОКМ на снижење максималног водостаја.

На Тамишу су у току радови на левом и десном насипу од др- жавне границе са Румунијом до моста код Сечња у дужини од око 33 km. Процена је да је потребно реконструисати 124 km насипа уз Стари Бегеј, Пловни Бегеј, Тамиш (обухваћени и радови који се тренутно изводе) и Моравици.

Уз реку Караш, која је потпуно нерегулисан водоток са стано- вишта заштите од вода, потребно је изградити нове објекте.

Из постојеће документације Основне каналске мреже (ОКМ) се може закључити да је степен сигурности неуједначен по поје- диним техничким деоницама; на деоницама у Бачкој заштитни објекти су оспособљени за прихват максималних водостаја регу- лисаног режима док су деонице у Банату димензионисане на во- достаје 1% повратног периода за Тису (Златица, Кикиндски канал и Магистрални канал код Новог Бечеја), односно Дунав (Магис- трални канал код ушћа у Дунав).

Укупна дужина нереконструисаних и неизграђених одбрамбе- них линија за меродавну велику воду износи 237,92 km, од чега 35,67 km није у тренутно важећем оперативном плану, стога про- ценат неизграђених и нереконструисаних деоница износи око 10%.

Бране и акумулације

Као једна од активних мера за заштиту од поплава користи се изградња брана. На подручју за које је надлежно ЈВП ''Воде Војводине'' одбраном од поплава је обухваћено седам брана, две на подручју Баната и пет на подручју Срема. На подручју АП Војводине у периоду од 1965 г. до 1990 г. изграђено је 20 аку- мулација, и то: 11 на територији Срема, 7 на подручју Бачке и 4 у Банату. Сврха градње ових акумулација углавном је одбра- на од бујичарских вода, акумулисање воде ради наводњавања пољопривредних култура, рекреација и туризам, рибогојства, гушчарства, индустрије, итд.

Остали објекти

Регулациони радови (обезбеђење пловног пута и заштита при- обалног подручја од штетног дејства великих вода) представљају саставни део одбране од поплава.

Ови радови су најинтензивнији били на Дунаву и фактички су систематизовани оснивањем Дунавске комисије (1948.г.) и доно- шењем Међународне конвенције о режиму пловидбе на Дунаву. Сходно усвојеним нормативима до средине осамдесетих година на Дунаву је изведено око 75% предвиђених регулационих радо- ва, односно укупна дужина

регулационих грађевина износи око 250 km, од чега на леву обалу одпада око 150 km.

Регулационим радовима на Тиси просечено је укупно 13 кри- вина на територији АП Војводине, чиме је скраћена дужина осно- вног тока Тисе са 1.419 km на 962 km, и убрзана евакуација вели- ких вода са горњег тока. Ови радови су имали контра ефекат на мере одбране од поплава, јер је дошло до коинциденције поплав- них таласа Тисе и њених низводних карпатских притока.

Сава је трећа река по обиму регулационих радова, карак- те- ристичан је за њу велики коефицијент развијенсти од 1,47. Укупна дужина тока од Београда (ушће) до Јамене (граница са Хрватском) је 210 km, а дужина долине 140 km. Сходно великој вијугавости и малом паду средња брзина тока се креће око 0,8 m/s и није довољ- на за транспорт наноса (нарочито из Дрине) па се јављају спру- дови, аде и плићаци. На појединим деоницама се јављају велике дубине чак и од 21 m. Укупна дужина регулационих грађевина Саве износи око 50 km, од чега су 54% обалоутврде, 18% паралел- не грађевине, 23% напери и 5% преграде.

На осталим водотоцима у АП Војводини, а нарочито у Бана- ту, у ранијем периоду су рађени регулациони радови у смислу проширења протицајног профила, односно каналисања тока. Из- градњом Хс ДТД већина ових водотокова је укључена у основну каналску мрежу, а њиховим режимом се управља системом уста- ва и канала.

Антиерозиона заштита

АП Војводина није изразито бујично и еродибилно подручје, али се и на њеном подручју испољавају знатне и разноврсне непо- вољне последице које изазивају ерозије и бујични токови. Прису- тни су сви видови ерозије, при чему се кишни периоди, у којима се јавља водна ерозија, смењују са сушним и ветровитим периодима у којима преовлађује еолска ерозија. То је комбинација ерозионих процеса који се развијају под дејством природних чинилаца, са процесима убрзане (ексцесивне) ерозије који се развијају под ути- цајем антропогених фактора.

У погледу угрожености од ерозије и бујичних токова може се констатовати следеће:

- плувијалном ерозијом и бујичним токовима су угроже- ни делови Срема (Фрушка гора) и југоисточног Баната (подручје Вршца и Беле Цркве), а у мањој мери делови Бачке;
- флувијална ерозија је евидентна, како на великим река- ма, тако и на осталим токовима у Војводини, а на успо- реним секторима Дунава, Саве и Тисе преовлађују про- цеси акумулирања наноса (успори бране ХЕПС Ђердап 1 и бране код Новог Бечеја);
- абразивном ерозијом (дејство таласа) угрожене су знатне дужине обала природних и вештачких водотока, језера и других акваторија;
- еолска ерозија се јавља у најоштријем виду у југоисто- чном Банату и пограничном подручју северне Бачке, али ни остала подручја Војводине нису поштеђена повреме- ног неповољног деловања еолске ерозије;
- поред наведених видова ерозије, у АП Војводини је при- сутна и тзв. иригациона ерозија, тј. спирање земљишта при наводњавању, као посебан вид водне ерозије.

3.5.3. Енергетика и енергетска инфраструктура

Енергетика је област привреде која се бави производњом, пре- носом и дистрибуцијом енергената и енергије.

Основна карактеристика свих делова енергетског система је изразита технолошка застарелост, ниска енергетска ефикасност почев од производње, преноса и дистрибуције, до крајњег ко- рисника, веома неповољно стање са становишта заштите животне средине, нерационално коришћење енергије и заостајање у енер- гетским индикаторима за чланицама ЕУ и земљама у окружењу.

Последњих година у развоју енергетике АП Војводине оства- рен је позитиван тренд који се огледа у увођењу нових техно- логија, реконструкцији постојећих постројења и изради инвес- тиционих пројеката, доношењем законских регулатива (Закон о енергетици) и развојних програма (Стратегије и Програми) на нивоу Републике и АП Војводине.

Нова енергетска политика, којом је омогућена и промена влас- ништва, донела је промене и остварена је у сектору нафте и гаса, а очекује се и осталим секторима.

Енергетски систем АП Војводине

Конзумно подручје АП Војводине се може посматрати као зао- кружена целина. Обухвата површину од 21.506 km2 на којој живи 2.031 992 становника задовољавајући своје потребе за енергијом коришћењем следеће примарне енергије: природног гаса, течних деривата нафте, угљева, огревног дрвета и отпадака из пољопри- вредне, пре свега ратарске, производње и друге облике обновљи- вих извора енергије (ветар, сунце и геотермална).

Сектор природног гаса

Природни гас се обезбеђује из домаће производње и увозом из Русије. Транспортни систем је Србије је јединствен. Укупна ду- жина дистрибутивног система средњег притиска је око 1217 km, а ниског притиска је 9580 km. Гас се користи у 38 јединица локалне самоуправе.

Сектор нафте

Потребе конзума за дериватима нафте су задовољене посред- ством већег броја снабдевача. На територији АП Војводине ег- зистира више од 150 снабдевача, а највећи број њих се бави само снабдевањем моторним горивима. Доминантни снабдевачи ин- дустрије и јавних комуналних предузећа дериватима нафте за енергетске потребе (пре свега мазутом) су: НИС ад Нови Сад огранак НИС-Петрол Београд, Лукоил - Беопетрол Београд.

Рафинеријска прерада нафте

Рафинеријска прерада нафте одвија се у рафинерији нафте Панчево (РНП) и рафинерији нафте Нови Сад (РНС). У њима се производе моторна и енергетска горива, путни и индустријски битумен, петрохемијске сировине, специјални бензини, солвенти и други малотонажни производи на бази нафте.

Расположиви рафинеријски капацитети у потпуности задо- вољавају потребе домаћег тржишта и омогућују прераду нафте, односно производњу деривата за друга тржишта. Постојећа про- изводно-технолошка конфигурација рафинерија Нови Сад и Пан- чево указује на њихову комплементарност и компатибилност, што омогућава да се ове две рафинерије посматрају као једин- ствена технолошка целина.

Актуелна Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године дефинише приоритете развоја енергетике, у секто- ру нафтне привреде. Производни капацитети НИС а.д. Нови Сад задовољавају потребе домаћег тржишта нафтних деривата и за друга тржишта, у складу са важећим стандардима. У складу са купопродајним уговором већинског пакета акција НИС а.д. Нови Сад, биће реализован програм реконструкције и модернизације постојећих капацитета и осавремењивање технологије произ- водње нафтних деривата, што ће допринети достизању светских стандарда у овој производној технологији, подизању квалитета горивних производа на нивоу захтева ЕУ, као и побољшању стања животне средине у овом производном сегменту. Стимулисање даљих истраживања предуслов је за веће коришћење домаћих енергената, као и локалних енергетских извора, за одређене енер- гетске потребе и изградње и/или реконструкције станица за снаб- девање горивом путничких возила (бензинске станице).

Гасоводна и нафтоводна инфраструктура

Потенцијал енергетског развоја представља и повољан гео- графски положај у односу на основне енергетске токове и везе АП Војводине са окружењем.

Постојећа магистрална, разводна и дистрибутивна гасоводна мрежа, постојеће подземно складиште гаса у Банатском Дво- ру, објекти за експлоатацију лежишта и производњу нафте и гаса, постојећи Нафтвод ЈА-НА (ДН-1) и мрежа нафтовода са постојећим нафтним рафинеријама и терминалима у Панчеву и Новом Саду и нафтним терминалом у Сомбору, постојећи поду- ктовод CO2 Суботица-Бечеј (који се тренутно не користи), као и постојеће геотермалне бушотине и лежишта нафте, природног гаса и геотермалних вода представљају велики потенцијал енер- гетског развоја.

Сектор угља

Снабдевање угљем широке потрошње врше бројне мале трго- вачке фирме, пензионерске и синдикалне организације, па чак и неовлашћени појединци. Велики потрошачи се и даље снабдевају директно, али у знатно смањеним количинама. Основни разлог за то је да је до данашњих дана већи део индустрије у АП Војводини већ прикључен на природни гас. Истовремено се потрошња угља у АП Војводини знатно смањила и због чињенице да значајан део привреде ради са смањеним капацитетима, а многа предузећа су и затворена, док је и велики број домаћимстава гасифициран или прикључен на топлане.

Електропривреда и електроенергетика

Услед промена у структури енергетске потрошње због високе увозне зависности нафтне привреде, утицаја и последица санк- ција и неодговарајућег паритета цена различитих енергената, дошло је до значајног повећања потрошње електричне енергије (нарочито за обезбеђивање топлотне енергије). Ово је довело до погоршања услова експлоатације и одржавања енергетског сис- тема, драстичних промена у структури потрошње енергије, пада цене домаће енергије, погоршања економског положаја, преки- да везе са иностранством и могућности увоза и извоза енергије. Електроенергетска мрежа налази се у процесу ревитализације, реконструкције и доградње у циљу обезбеђења сигурне, поуздане и квалитетне производње и испоруке електричне енергије свим субјектима, уважавајући при томе принцип енергетске ефикас- ности.

На подручју АП Војводине нема значајних објеката за произ- водњу електричне енергије, осим објеката ТЕ-ТО енергана. АП Војводина има 3 термоелектране топлане (ТЕ-ТО) у Новом Саду, Зрењанину и Сремској Митровици, укупне номиналне електри- чне снаге 405,50 MW и укупне топлотне снаге око 500 MW. Када би се ти расположиви капацитети користили око 6000 h/a (елек- трични) и 4000 h/a (топлотни) трансформисали би један део скупе примарне енергије (око 0,60 mtoe/a). Међутим, због високе произ- водне цене електричне енергије из ових електрана капацитет се користи углавном као вршна производња (356,45 у 2005. и 138,50 GWhe/a у 2006. години), што је мање од 15% од техничке могућ- ности код наведеног већег коришћења капацитета.

И поред велике покривености преносном електроенергетском мрежом и објектима, због велике просечне старости објеката (од 20-40 год.) стање преносне мреже и енергетских објеката се може окарактерисати као неповољно (посебно у источном Банату).

Електроенергетски преносни систем АП Војводине чини пре- носни систем електричне енергије напонског нивоа од 400 kV, 220 kV и 110 kV, као и значајне преносне интерконективне везе (400 kV, односно 110 kV напонског нивоа), према Мађарској, Румунији, Хрватској и БиХ, енергетски објекти за трансформацију напона (трансформатори 400/X kV, 220/X kV, 110/X kV), телекомуника- циони систем, информациони систем и друга инфраструктура неопходна за функционисање електроенергетског система АП Војводине. Оператер преносног система одговоран за техничке перформансе рада система, сигурност рада ситема и поузданост испоруке

електричне енергије, одржавање, планирање и из-градњу преносне мреже надлежно је предузеће ЈП Електромрежа Србије, Београд, односно за АП Војводину Погон преноса Нови Сад. Укупна дужина далековода 110-400 kV износи 2152,78km, а укупна инсталисана снага у трансформаторским станицама 110/ x, 220/x и 400/x kV, 2970 MVA.

Дистрибутивна мрежа обухвата електроенергетску мрежу на- понског нивоа до 110 kV, односно мрежу 1 kV, 10 kV, 20 kV и 35 kV и трафостанице 10(20)/0,4 kV, 35/x kV и 110/x kV. На подручју АП Војводине за дистрибуцију електричне енергије, управљање дистрибутивним системом и трговину на мало за снабдевање та- рифних купаца, надлежност има "Електровојводина", организо- вана као Привредно друштво са ограниченом одговорношћу које има статус зависног привредног друштва у односу на ЈП ЕПС.

На подручју АП Војводине има 67 постројења 110/x kV, од којих су 59 у саставу дистрибутивне мреже, а осталих 8 припадају Же- лезници, Електромрежи Србије и директним потрошачима Руд- ник Ковин, Азотара, Панчево, ЛБФЦ Беочин. У дистрибутивној мрежи на подручју АП Војводине има укупно 14 трансформатор- ских станица 110/35 kV са 22 трансформатора и 44 трансформа- торских станица са 78 трансформатора. Прва трафостаница 110/35 kV је изграђена 1955. год. (ТС Нови Сад1), а последња 1974. год. (ТС Бачка Паланка 1). Прва трафостаница 110/20 kV је изграђена 1975. год. (Панчево 3), чиме је и започет прелазак на двостепену трансформацију 110/20 kV уместо тростепене 110/35/10 (20) kV, тј. прелазак на 20 kV напонски ниво.

На подручју АП Војводине има 78 трансформаторских ста- ница 35/20/10 са 173 трансформатора, 8847 трансформаторских станица 20/0,4 kV и 1627 трансформаторских станица 10/0,4 kV у власништву Електровојводине и трећих лица. Ове се постепено укидају, као и 110/35 kV.

Дистрибутивном мрежом покривено је целокупно подручје АП Војводине. Ова мрежа, углавном реконструисана на 20 kV напон- ском нивоу је квалитетна, док је постојећу 10 kV мрежу потребно у целости у наредном периоду заменити новом 20 kV.

Систем даљинског грејања

Знатан део комуналне енергетике, грејање стамбених и дру- гих објеката, у градовима је прикључен на системе даљинских грејања и блоковске котларнице у надлежности комуналних јав- них организација и других субјеката надлежних за овај вид тран- сформисане финалне енергетске потрошње. Укупан број оваквих комуналних организација, што мањих што већих је 21.

Когенерациона постројења ПД ''Панонске ТЕ-ТО'' су кон- цепцијски застарела. По тој основи морала би бити комбинова- на паро-гасна постројења са превасходном функцијом произ- водње електричне енергије уз високу електричну ефикасност и преко 55%. Ову измену захтева врло неуједначена потреба за технолошком паром, а нарочито драстично променљива потре- ба за грејањем. У противном ће, посебно због цена електричне и топлотне енергије, ова постројења бити практично ван употребе, те би се веома озбиљно морала размотрити опција њихове прива- тизације. Иначе, техничко стање и расположивост погона су још увек на завидном нивоу (по тој основи су и ангажована у систему ЕПС).

У великом броју топлана и већих котларница део примар- не енергије (природног гаса, мазута и ложуља око 0,1450 mtoe) трансформише се у топлотну енергију, а од произведене топлотне енергије 93% се потроши у широкој потрошњи.

У топланама у АП Војводини функционише око 50 врелово- водних и неколицина парних котлова укупне инсталисане снаге за грејање око 956 MW и преко 60 MW за топлу потрошну воду. Осим тога, инсталисано је преко 150 MW топлотне снаге у ве-ликом броју топловодних котлова (преко 80 јединица). Техничко стање котловских постројења може се оценити као релативно лоше, с обзиром да је просечна старост преко 25 година.

Индустријске енергане

У енергетском билансу Покрајине, као снабдевачи конзума АП Војводине електричном енергијом, налазе се и индустријс- ке енергане. Електрична енергија која се произведе у њима је занемарљивих количина и искористи се за сопствене потребе покривајући део конзума конкретне фабрике власника енергана. Такви извори постоје у: "МСК" Кикинда, "Сојапротеин" Бечеј, "Carbodioxid" Бечеј и готово свим шећеранама. Само шећеране у Зрењанину и Сремској Митровици немају сопствену производњу енергије. Топлотном енергијом се снабдевају из оближњих термо- електрана-топлана у власништву Панонских електрана, а елек- тричну енергију преузимају у целости из јавне мреже.

Обновљиви извори енергије

Обновљиви извори енергије у АП Војводини су: сунчева (со- ларна) енергија, енергија ветра, хидропотенцијал текућих и стајаћих вода, потенцијал геотермалних вода или паре и енергија из биомасе (енергија из остатака ратарске и шумске производње, органских отпада). На основу израђених студија, може се рећи да постоје природне погодности у АП Војводини за коришћење обновљивих извора енергије. Обновљиви (неконвенционални) из- вори енергије су тренутно мало заступљени, са 7,7% учествују у укупној производњи примарне енергије у АП Војводини, односно око 2,0% у укупној потрошњи. Произведена енергија остварена је из чврсте и течне биомасе и незнатним делом из геотермалне енергије, док производња из осталих неконвенционалних извора још увек није заступљена.

Отпад из пољопривредне производње се користи на месту његовог настајања, углавном у сеоским домаћинствима и спора- дично на пољопривредним газдинствима. О овој групи примарне енергије у нашим условима је тешко говорити у неком

системском прилазу. Све се заснива на појединачним иницијативама. То је на одређени начин и разумљиво када се има у виду да не постоје јасна стратегија у области енергетских ресурса нити адекватне подстицајне мере. У таквим условима одлучује појединачни ин- терес сваког субјекта.

За коришћење енергије ветра је урађена Студија "Атласа вет- рова на територији АП Војводини", а такође су издате и бројне енергетске дозволе за ветроелектране.

Проблеми у сегменту обновљиве енергије су следећи: незадо- вољавајућа инфраструктура за коришћење обновљивих извора енергије, недостатак поузданих података о потенцијалима обно- вљивих извора енергије и непостојање ефикасног система финан- сијских инструмената ради масовнијег коришћења обновљивих извора енергије.

Енергетска ефикасност

Ниска енергетска ефикасност је карактеристика целокупног енергетског система, производног, преносног и дистрибутивног, као и целокупна секторска потрошња (индустрија, саобраћај, зградарство), као и нерационална потрошња енергената, на прос- тору АП Војводине. Основне карактеристике су:

- велики губици који настају у дистрибуцији топлотне енергије у системима даљинског грејања, услед дотраја- лих и лоше изолованих цеви;
- ниска ефикасност инсталација климатизације, грејања и хлађења (КГХ);
- велики топлотни губици зграда услед лошег квалитета прозора (неодговарајући коефицијент пролаза топлоте, ваздушна пропустљивост и др.);
- лоша изолованост омотача зграда;
- непостојање термостатских радијаторских вентила за ра- дијаторе који би регулисали потрошњу у складу са тем- пературом;
- коришћење застарелих, енергетски неефикасних елек- тричних уређаја у домаћинствима и др.;
- недостатак модерне технологије и енергетска неефикас- ност у индустријским предузећима;
- загађења животне средине, посебно у урбаним подручји- ма, услед велике потрошње фосилних горива, пре свега у секторима зградарства и саобраћаја;
- старост возног парка која утиче на смањење енергетске ефикасности, заштиту животне средине и безбедност;
- енергетски неефикасна инфраструктура уличног осве- тљења;
- неадекватна технологија у системима јавног водоснабде- вања;
- неадекватна законска и техничка регулатива;
- недовољно развијена свест грађана о томе да је енергија вредан ресурс који треба трошити рационално.

3.5.4. Електронске комуникације и информациони системи

Развој и унапређење телекомуникационог система на терито- рији АП Војводине у протеклом периоду реализује се углавном према Просторном плану Републике Србије (1996) и Генералним плановима телекомуникационе мреже надлежних предузећа. Изграђени су нови капацитети уз главне, као и саобраћајне пра- вце нижег ранга све до општинских, а као главни медиј, поред постојећих спојних кабловских веза и РР система, коришћен је оптички кабл. Такође, на подручју АП Војводине постоји изграђе- на мрежа оптичких каблова за надзор и управљање постојећим транспортним системима сирове нафте до рафинерија. Овај сис- тем је повезан са оптичким каблом у Републици Хрватској који користи хрватски оператер транспортног система за транспорт сирове нафте ЈАНАФ, што пружа могућност регионалног пове- зивања.

У већим градским центрима, као и у великом броју мањих (све до сеоских насеља), у протеклом периоду су обезбеђени савреме- ни дигитални комутациони системи, чиме је постигнуто знатно повећање капацитета мреже, обезбеђење високог квалитета, по- узданости и расположивости, као и увођење савремених услуга електронских комуникација (широкопојасни сервиси).

Према подацима о броју корисника и врсти услуга у периоду 2006/2007. године може се констатовати да је заступљеност поје- диних услуга значајно мања у односу на просечну заступљеност у земљама чланицама EU27.

Расподела заступљености по областима у АП Војводини пока- зује да не постоји равномеран развој. Значајно је развијенија Јуж- но-бачка област са седиштем у Новом Саду у односу на остале области у АП Војводини. Разлог овакве расподеле треба тражити у економској развијености Јужно-бачке области.

Према доступним подацима просек у EU27 је да 72% домаћин- става има фиксну телефонску линију и око 50 телефонских при- кључака на 100 становника (E-Communications Household Survey). Упоређујући добијене податке о броју активних фиксних теле- фонских прикључака у АП Војводини са EU27, покривеност до- маћинстава фиксним телефонским прикључком је добра, изузи- мајући северно-банатску регију где је тај проценат испод просека. Број прикључака на 100 становника заостаје за просеком EU27, а у односу на земље у окружењу однос је бољи од њиховог просека.

Просек коришћења интернета у домаћинствима у АП Војводи- ни значајно заостаје за EU27 где износи 44%. Једино је град Нови Сад као издвојена целина изнад тог просека. Анализе указују на значајне разлике између регија и на неравномеран развој ка ин- формационом друштву.

Према броју корисника који имају могућност приступа интер- нету брзинама једнаким 64 kbit/s или већим (на 100 становника 16,9, односно 28% за домаћинства) АП Војводина веома много заостаје за просеком EU27. Једино је град Нови Сад готово дос- тигао просек EU27. Са њим ће и јужно-бачка регија бити ближе том просеку.

На већем делу простора АП Војводине путем радио преноса, мањим делом оптичким кабловима, уведене су услуге мобилне телекомуникације, изградњом радио-релејних и базних радио- станица.

Простор АП Војводине је у целости покривен

радиодифузним системом путем радио-релејних репетитора и емисионих радио- станица. У току је изградња микроталасних система за дистрибу- цију радио и телевизијских програма, као и могућност пружања других сервиса, путем кабловског дистрибутивног система, како у већим градским центрима, тако и у мањим насељима и селима.

3.5.5. Комунална инфраструктура

Снабдевање насеља водом и канализациона инфраструктура

Постројења за припрему воде за пиће (''фабрике воде'') на те- риторији АП Војводине налазе се на извориштима јавног водос- набдевања следећих насеља: Суботица, Сомбор, Сента, Бездан, Апатин, Бачка Паланка, Нови Сад, Панчево, Ковин, Тител, Рума и Сремска Митровица. Од укупно захваћене подземне воде на те- риторији АП Војводине око 33% подвргава се третману. Осталих 67% се директно упумпава у водоводни систем, са евентуалним хлорисањем. Од укупно 45 општина, вода не одговара стандарди- ма у 38 општина.

Дистрибутивна водоводна мрежа је стара и са врло високим процентом губитака што, заједно са одсуством подстицаја за ра- ционалну потрошњу воде доводи до прекомерно високе тражње за водом и прекомерне експлоатације ресурса.

Валоризација постојећег стања указује на следеће:

- скоро две трећине становника користи воду која по ква- литету не задовољава Правилник о хигијенској исправ- ности воде за пиће;
- јавним водоводним системима у преко 50% насеља упра- вљају месне заједнице које немају потребну техничку и кадровску опремљеност;
- стање дистрибутивних система у великом броју насеља је лоше, што доводи до великих губитака у мрежи (чак и преко 50%);
- не постоји адекватан, а већином и никакав, резервоарски простор за дневна изравнавања потрошње, што доводи до лошег квалитета у континитету и сигурности дистри- буције;
- касни се са развојем изворишта, тако да она често раде у режимима надексплоатације, што се одражава на смање- ну поузданост и на пробоје у квалитету;
- нису успостављене санитарне зоне заштите изворишта, што доводи до погоршавања квалитета;
- не улаже се у потенцијална нова изворишта, пре свега на истражне радове.

Већина насеља нема одговарајућу канализациону инфраструк- туру. Развијеност канализационе мреже је недовољна, посебно су критични главни колектори и црпне станице.

Стопа пречишћавања комуналних и индустријских отпадних вода је изузетно ниска што негативно утиче на непосредни ре- ципијент.

Снабдевање водом за технолошке потребе

У садашњим транзиционим условима због смањења привред- них активности смањена је и потрошња воде за технолошке пот- ребе. За потребе индустрије користи се око 2,45 m3/s или 77,26 x 106 т3/годишње. Од ове количине 1,15 m3/s се користи из јавних водоводних система (око 20% од капацитета јавних водовода), а осталих 1,3 m3/s индустрија директно захвата из подземља.

Снабдевање водом индустрије се решава на три начина:

- из јавног водовода (ако су потребе мање, или је потребна квалитетна вода);
- самостално (при великим потребама у води);
- комбинацијом ова два начина (санитарна вода из водово- да, а технолошка из самосталних извора).

Јавно водоснабдевање и самостално снабдевање индустрије ос- лања се готово искључиво на подземне воде.

Управљање отпадом

Неадекватно управљање комуналним отпадом представља ве- лики еколошки и санитарно хигијенски проблем на територији Покрајине. Количина комуналног и индустријског отпада се стално увећава а његово одлагање врши неадекватно, највећим делом на неуређеним одлагалиштима, што представља ризик за здравље људи, али и на природне ресурсе и животну средину уопште.

Постојећа инфраструктура у области управљања отпадом је не- довољна и неадекватна. Према подацима из 2008. године 195.402 грађана АП Војводине није покривено услугама ЈКП компанија, а за 168 167 грађана нема података о начину и оператеру који односи отпад, што чини 17,9% од укупно 2.031.992 грађана АП Војводине. На територији АП Војводине генерише се око 660.429 тона комуналног отпада, односно 0.89 kg/становнику/дану. Укуп- на колична генерисаног отпада је мања у руралним подручјима, док састав отпада варира у зависности од типа насеља (рурално, урбано), као и карактера преовлађујућих насељских функција.

На територији АП Војводине тренутно је у функцији једино санитарна депонија на територији општине Кикинда.

У Покрајини не постоји ни једна локација за одлагање опасног отпада, као ни трајно складиште опасног отпада.

Неправилно управљање медицинским отпадом до скора је представљало значајан проблем због непостојања раздвајања от- пада у здравственим установама и његовог одлагања на депонија- ма где се мешао са комуналним отпадом. У оквиру пројекта ''Те- хничка подршка у управљању медицинским отпадом'' утврђено је да је количина инфективног медицинског отпада који се ства- ра у здравственим установама не рачунајући приватни сектор и сектор ветеринарске медицине, износи 0,26 kg отпада по по- стељи/дан. Због тога су у оквиру истог пројекта, на територији АП Војводине, у 12 здравствених установа у државном сектору на територији Сомбора, Суботице, Зрењанина, Новог Сада, Вршца, Панчева, Сремске Митровице, Сремске Каменице, Сенте, Беле Цркве и Кикинде постављени комплетни системи за третман ин- фективног

медицинског отпада - аутоклави и дробилице, док је 7 завода за јавно здравље опремљено дробилицама.

Поступање са животињским отпадом подразумева сакупљање, разврставање према степену ризика, складиштење и третман. Око 80% отпада животињског порекла са територије АП Војводи- не одлаже се непланski, и без претходног третмана на депоније и сточне јаме. Постројења за третман отпада животињског порек- ла (кафилерија) отвореног типа постоје у Сомбору, Зрењанину и Бачкој Тополи, а у Житишту и Пландишту објекти затвореног типа.

3.6. ЖИВОТНА СРЕДИНА, ПРЕДЕЛИ, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА

3.6.1. Заштита и унапређење животне средине

Анализа квалитета животне средине указује на начин ко- ришћења простора у односу на могућности и ограничења природ- них ресурса и створених вредности, а истовремено представља полазну основу у оптималном планирању и дефинисању основ- них опредељења просторног развоја АП Војводине.

Квалитет ваздуха је нарушен, пре свега, у урбанизованим подручјима и у утицајним подручјима субурбаних зона. Главни извори загађивања ваздуха су енергетски сектор, транспорт и различита индустријска постројења. Међу најзначајније загађи- ваче ваздуха индустријског порекла спадају: рафинерије нафте у Панчеву и Новом Саду, хемијска индустрија у Панчеву. На ос- нову Извештаја о испитивању узрока и степена загађења вазду- ха штетним и опасним материјама на територији града Панче- ва (Институт за хемију, технологију и металургију, Београд), из 2004. године, утврђено је да у процесу пречишћавања отпадних вода у комплексу ХИП Петрохемија долази до емисије отпадних материја у ваздух (сулфиди, меркаптани, сулфонати) који имају карактеристичне непријатне мирисе који имају негативан утицај на квалитет живота становништва Панчева и Београда. Индус- трију у АП Војводини представљају углавном застареле техно- логије, где је присутан недостатак пречишћавања димних гасова или ниска ефикасност филтера, нерационално коришћење сиро- вина и енергије, лоше одржавање итд. На многим локацијама, посебно током хладнијег дела године, квалитет ваздуха зависи од индивидуалних и малих котларница и интензитета саобраћаја. У порасту је загађење од саобраћаја, укључујући концентрације чађи, нарочито у великим градовима. На територији АП Војво- дине је, у периоду од 2002. до краја 2008. године, спроведена контрола квалитета ваздуха на 38 мерних места, распоређених у укупно 24 насеља, чиме је обухваћено око 45% становништва АП Војводине. Поред редовних, систематских мерења, спроводи се и интервентни мониторинг у циљу идентификације загађења на одређеном простору.

Контролу квалитета амбијенталног ваздуха у периоду од 2002. до 2008. године, мерењем имисије основних загађујућих мате- рија: сумпордиоксида, азотдиоксида, чађи, таложних материја, суспендованих честица и др. вршиле су одговарајуће референтне установе, по налогу локалних самоуправа. С обзиром да резул- тати мерења нису на јединствен начин интерпретирани и немају могућност упоредног приказа, на основу анализе појединачних мерења, закључује се да су концентрације мерених загађујућих материја највише прелазиле ГВИ у следећим општинама: Панче- во (посебно повећане концентрације бензена, озона, чађи, укупне суспендоване честице и ПМ10), Нови Сад, Кикинда, Суботица (таложне материје), Сремска Митровица (чађ), Нови Бечеј (сус- пендоване честице), Зрењанин. Такође, током 2008. године, је ус- постављен систем аутоматских станица за континуалну контро- лу амбијенталног ваздуха, који обухвата 7 аутоматских станица лоцираних у Суботици, Сомбору, Зрењанину (праћење утицаја саобраћаја), Кикинди и Новом Саду-М3 Шангај (праћење утицаја индустрије) и на СРП Обедска бара и СРП Делиблатска пешчара (референтне станице). На основу појединачног и упоредног при- каза резултата у изабраним индустријским центрима уочљива је разлика у средњим месечним концентрацијама, што указује да је у случају чађи и азот-диоксида ваздух у Панчеву знатно опте- рећенији у односу на Кикинду и Сенту. Анализирајући станице, на које у највећој мери утиче саобраћај, може се закључити да је уочљива сезонска варијација у концентрацијама, али и више просечне месечне концентрације, што указује на интензиван са- обраћај у близини мерних места.

Квалитет вода у АП Војводини је лош и даље се погоршава. Основни извори загађивања вода у АП Војводини су нетрети- ране индустријске и комуналне отпадне воде, дренажне воде из пољопривреде, процедне воде из депонија, као и загађења, везана за пловидбу рекама и рад термоелектрана. Највећи градови ис- пуштају непречишћене отпадне воде у реципијенте. Загађење из дифузних извора проузрокује више од 50% укупног загађивања вода.

Квалитет воде и седимента канала је лошији у односу на ос- тале типове испитиваних водотока јер су они у већој мери под директним или индиректним утицајем непречишћених или де- лимично пречишћених отпадних вода. Висок садржај органских материја и нутријената је детектован на локацијама које су уг- рожене испуштањем непречишћених отпадних вода, а то су пре свега водотоци малих капацитета за самопречишћавање (Кудош, Надела, канал Бегеј под утицајем Александровачког канала, ДТД канал Врбас-Бездан у Врбасу, канал Јужне индустријске зоне у Панчеву и др). Квалитет вода је посебно угрожен нутријентима и органским и неорганским загађењем (услед испуштања нетрети- раних отпадних вода и дренажних вода из пољопривреде) поред великих градова (Новог Сада и др), као и услед прекограничног загађења вода које улазе у АП Војводину. Већина општина у АП Војводини нема постројење за пречишћавање комуналних от- падних вода, при чему и највећи градови (Нови Сад, Зрењанин, и др.) испуштају непречишћене отпадне

воде у реципијенте. Према подацима РХМЗ о квалитету водотока на 143 мерна места, узорковањем у просеку једном месечно, за период 1998-2008. годи- не, у Агенцији за заштиту животне средине извршена је анализа квалитета воде применом SWQI. На основу резултата анализа квалитета површинских вода може се констатовати да су најуг- роженији реке и канали у АП Војводини.

Један од највећих уочених проблема у испитиваним водотоци- ма јесте присуство и распрострањеност кадмијума. Могуће обја- шњење за његово широку распрострањеност јесте његово порекло из дифузних извора загађења и то из фосфатног ђубрива, будући да је мониторинг спроведен у периоду примене агротехничких мера. Висок садржај у води може бити последица његовог лаког спирања са земљишта за кога се лабаво везује, углавном за карбо- натну фракцију, па само промена pH вредности може да изазове његову мобилност. Проблем представља недостатак регулативе у области вештачких ђубрива, тако да постојеће стање може бити резултат дугогодишње употребе ђубрива лошег квалитета. При- суство никла, међутим, који показује сличну распрострањеност као и кадмијум, као и присуство хрома и цинка у испитиваним седиментима, указује на могућност антропогеног порекла ових метала. Поједине деонице ДТД канала (канал Бегеј делимично, канал Врбас-Бездан и Нови Сад-Савино Село) такође су оптереће- не високим садржајем минералних уља које сврстава ове седи- менте у класу загађених (класе III и IV).

На загађивање земљишта у АП Војводини највише је утицала неодговарајућа пракса у пољопривреди, укључујући неконтроли- сану и неадекватну примену вештачких ђубрива и пестицида, као и одсуство контроле квалитета воде која се користи за наводња- вање. Спорадична појава тешких метала у земљишту резултат је нетретираних процедних вода са депонија и рударско-енергет- ских објеката. Необрађено пољопривредно земљиште, односно конверзија пољопривредног у грађевинско земљиште, предста- вља посебан проблем уз питање последица непланске изградње, негативних ефеката приватизације пољопривредних комбината, гринфилд инвестиција, које се по правилу реализују у тзв. ''пе- риурбаним'' зонама у урбано-руралном континууму. Загађење земљишта заступљено је у подручјима интензивне индустријске активности, неадекватних одлагалишта отпада, рудника, као и на местима различитих акцидената.

Највећи извори деградације и загађивања земљишта су некон- тролисано и неадекватно одлагање индустријског отпада, посеб- но у околини великих индустијских центара (Панчево, Нови Сад, Инђија, Кикинда) и саобраћај односно таложење загађујућих ма- терија из издувних гасова моторних возила дуж саобраћајница, посебно путева I и II реда.

Просторна диференцијација животне средине

У ППРС је извршена просторна диференцијација животне сре- дине према стандардима и искуствима ЕУ, а узимајући у обзир постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду.

У наведеном контексту, територија АП Војводине је просторно издиференцирана на следеће категорије:

1. Подручја са локалитетима деградиране животне средине (локалитети са прекорачењем граничних вредности загађивања, урбана подручја, подручја отворених копова лигнита, јаловишта, регионалне депоније, термоелектране, коридори аутопутева, во- дотоци IV ''ван класе'') са негативним утицајима на човека, биљ- ни и животињски свет и квалитет живота.

- У овој категорији се налазе: Панчево, Нови Сад, Суботица, Кикинда, коридори аутопута Београд-Нови Сад, Београд-Шид. Највећа емисија гасова S02, NOx и суспендованих честица је на подручју Јужно-банатског округа. Урбана подручја која спадају у ову категорију су и: Зрењанин, Рума, Сремска Митровица, Врбас, као и садашњи водотоци четврте класе и ''ван" класе (банатски водотоци,који дотичу из Румуније су прекомерно загађени и пре- тежно имају IV класу бонитета,а најтежа ситуација је на Старом и Пловном Бегеју где је квалитет "ван класе" ; каналска мрежа Хс ДТД је неуједначено оптерећена, а најугроженија деоница је Врбас-Бездан (Велики бачки канал) где се квалитет категорише као "ван класе").

2. Подручја угрожене животне средине (локалитети са повре- меним прекорачењем граничних вредности, субурбане зоне на- сеља најугроженијих подручја из I категорије, сеоска и викенд насеља, туристичке зоне са прекомерним оптерећењем простора, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге, велике фарме, зоне интензивне пољопривреде, пољопривредне воћарске и виноградарске зоне, аеродроми, речна пристаништа, водотоци III класе) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: Сомбор, Апатин, Црвенка, Кула, Оџа- ци, Бачка Паланка, Бајмок, Србобран, Нови Кнежевац, Чока, Сента, Ада, Темерин, Бачка Топола, Кањижа, Бечеј, Тител, Бач, Бела Црква, Ковин, Инђија, Стара Пазова, Шид, зоне интензивне пољопривреде (цела АП Војводина), линије државних путева I и II реда и пруга, речна пристаништа (међународне луке: Апатин, Бачка Паланка, Нови Сад, на реци Дунав и Сента на реци Тиси и националне луке: Ковин, Сремска Митровица и Сомбор). Под- ручја експлоатације минералних сировина укључују: околину Кањиже, Кикинде и Новог Бечеја и др.

3. Подручја квалитетне животне средине (шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, подручја са природном деградацијом, ливаде и пашњаци, ловна и риболовна подручја, водотоци II класе) са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: Сремски Карловци, зоне са виноградар- ством (Сремски и Банатски рејон и рејон суботичко-хоргошке пешчаре), коридори локалних путева, као и територије сеоских насеља општина које припадају II категорији, подручја са природ- ном деградацијом (еродиране површине, заслањена земљишта, клизишта, плавни терени и др).

4. Подручја веома квалитетне животне средине

(подручја заш- тићених природних добара, мочварна подручја, подручја заш- тићена међународним конвенцијама, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет.

У ову категорију спадају заштићена подручја (национални парк ‘’Фрушка гора’’, 13 специјалних резервата природе, 6 стро- гих резервата природе, 7 паркова природе, два предела изузетних одлика, два регионална парка, 89 споменика природе (од којих је 18 у поступку скидања заштите), подручја од културно-исто- ријског значаја, станишта заштићених врста, као и подручја од међународног значаја.

Прекогранични утицај

Када је у питању прекогранични утицај, најизразитије загађи- вање вода долази из Румуније, у којој су воде Бегеја, Тамиша, Златице, Караша и Нере испод захтеване класе. Евидентирани су и акциденти изливања цијанида у реку Тису из рудника злата у Северној Румунији. У циљу заштите здравља становништва, од изузетног је значаја стално праћење потенцијалних извора ра- диоактивности, које у Србију може доспети из њене непосредне околине (нукларне електране код Пакса у Мађарској и Козлодуј у Бугарској). На тим правцима важна је заједничка контрола и стално обавештавање.

Република Србија сарађује са земљама из окружења по питању контроле и утицаја прекограничног загађења. Међународна са- радња се пре свега односи на квалитет вода река Дунава, Саве, Тисе и Тамиша. Посебан значај за Републику и посебно АП Војво- дину имају воде Дунава, пре свега због водоснабдевања, односно заштите од загађивања подземних вода јужне Бачке и јужног Ба- ната.

Од великог је значаја наставак развијања регионалне сарадње у области управљања водним ресурсима. У том смислу, ратифи- ковањем међународне Конвенције о сарадњи ради заштите и одр- живог коришћења реке Дунав, као и потписивањем међународног оквирног Споразума о сливу реке Саве, реализоваће се одрживо управљање водама, односно регулисаће се коришћење и заштита вода и акватичног екосистема од штетних утицаја.

3.6.2. Заштита и уређење предела

Према европској класификацији (European Landscape Classification Map) предели Републике Србије се налазе у конти- ненталној климатској зони. У АП Војводини, поред долина вели- ких река, доминирају низијски предели са претежно обрадивим, пољопривредним земљиштем.

АП Војводина припада једној од две велике регионалне гео- графске целине у Србији: војвођанско-панонско-подунавском макрорегиону, релативно високе хомогености и једном од шест макрорегиона у Србији, панонском макрорегиону.

У оквиру макрорегиона постоје различити карактери предела који су условљени различитом вегетацијом, комлпексима типова шума, различитим типовима насеља, као и различитим културни- ним, социо-друштвеним утицајима.

Панонски макрорегион карактерише равномерна дисперзија насеља (веома велики број урбаних и руралних већих и средњих насеља) компактног типа.

У оквиру војвођанско-панонско-подунавског макрорегиона издвајају се предеоне целине различитог карактера, заснованог на природним и културним особеностима, као и друштвено-еко- номским променама којима су кроз време били изложени. Оне изражавају предеону разноврсност територије АП Војводине и доприносе успостављању регионалног и локалног идентитета.

Ово подручје чине природни и културни предели чији карак- тер представља специфичан спој природних и створених вред- ности карактеристичних за дати регион и који су под утицајем убрзане и неретко негативне трансформације.

Војвођанско-панонско-подунавски макрорејон чини једин- ствени предеони образац састављен од великих поља обрадивих површина. Посебна и специфична веза између природних одлика и пољопривреде, остварена је кроз подизање салашарских насеља и салаша карактеристичних за јужну, западну и северну Бачку. Они представљају једну од ‘’икона” војвођанског макрорегиона. Оваква предеона слика пољопривредних површина употпуњена је масивима Фрушке горе и Вршачких планина, чији екосисте- ми и природни предели, заједно са културном баштином (мана- стири) су од националног значаја. На њиховим обронцима и у подножју, налазе се бројна сеоска и градска насеља која истичу снажну повезаност са природним окружењем (морфологија на- селја, виноградарске површине, пашњаци...). Предеоне карак- ристике и препознатљивост АП Војводине видно наглашавају лесни одсеци и терасе, простране пешчаре, меандрирајући токови великих панонских река као што су Дунав, Тиса, Сава, Тамиш и Бегеј, као и низ мањих водотока значајних за бројне природне и привредне функције (Јегричка, Мостонга, Чик, Криваја, Златица, Караш, Нера, Моровић). Од посебног значаја су преостале плавне равнице ритова (Моношторски, Апатински, Букински, Ковиљски рит...), које подлежу заштити, углавном као делови специјалних резервата природе. Шумске оазе аутохтоних шума у окружењу поменутих река, од посебног су еколошког значаја.

Повезаност сеоских насеља и природних одлика приобаља великих река, изражена је кроз њихову специфичну морфо- логију, унутрашњу или спољашњу физиономију и локално привређивање. Градови и мањи градски центри АП Војводи- не, као део културног предела, истичу се по препознатљиво- сти централног урбаног језгра, а индустријско наслеђе градова АП Војводине је доказ привредног развоја.

3.6.3. Заштита природних добара и биодиверзитета

На територији АП Војводине, утврђено је 20 еколошки значај- них подручја и 12 еколошких коридора од међународног значаја, утврђених

Уредбом о еколошкој мрежи. У складу са национал-ним законодавством проглашено је 120 заштићених природних добара, 1 национални парк, 13 специјалних резервата природе, 6 строгих резервата природе, 7 паркова природе, два предела изу- зетних одлика, два регионална парка, 89 споменика природе (од којих је 18 у поступку скидања заштите), 5 меморијалних ком- плекса (сви су у поступку скидања заштите) и заштићена околина Манастира Ковиљ са основним циљем да се очувају, унапреде и одрживо користе обележја и вредности биљног и животињског света, геонаслеђа и пејсажа тих простора. Укупна површина заш-тићених подручја износи 134 017 ha, што чини 6,2 % територије АП Војводине.

Од укупно заштићених природних добара на територији АП Војводине, три заштићена подручја има површину већу од 10 000 ha (Делиблатска пешчара, Фрушка гора и Горње Подунавље), осам од 1000 до 10 000 ha (Обедска бара, Суботичка пешчара, Ковиљско-петроварадински рит, Вршачке планине, Карађорђе- во, Панонија, Стари Бегеј-Царска бара и Јегричка), 14 од 100 до 1000 ha (Пашњаци велике дропље, Слано Копово, Лудашко језе- ро, Палић, Селевењске пустаре, Засавица, Тиквара, Стара Тиса код Бисерног острва, Бегечка јама, Камараш, Краљевац, Шума Јунаковић, Пољавица и Багремара), док су преостала проглашена природна добра површине мање од 100 ha.

У АП Војводини доминира културни предео са пољопри- вредним површинама, насељима и индустријским регионима, а фрагментисана природна станишта одржала су се у виду мањих целина. У циљу очувања биодиверзитета и природног генофон- да, на подручју АП Војводине регистровано је 500 просторних јединица евидентираних у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених ди- вљих врста биљака, животиња и гљива (“Службени гласник РС”, бр. 5/2010) као станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја. Биолошка разноврсност на подручју АП Војводине представљена је следећим бројем врста: васкуларних биљака има око 2000, риба 75, водоземаца 17, гмизаваца 14, птица гнездарица 193 и сисара 75.

Међународни статус заштите стекла су подручја од међуна- родног значаја за очување биолошке разноврсности, и то: седам Рамсарских подручја уписаних у Листу мочвара од међународног значаја на основу Конвенције о мочварама које су од међународ- ног значаја, нарочито као станишта птица мочварица (Рамсарска конвенција), 17 EMERALD подручја и седам заштићених природ- них добара издвојених као значајна прекогранична подручја. На основу одговарајућих међународних програма, на територији АП Војводине издвојено је 21 IBA подручје од међународног значаја за птице (Important Bird Areas-IBA), 27 IPA подручја од међуна- родног значаја за биљке (Important Plant Areas-IPA) и четири ода- брана PBA подручја од међународног значаја за дневне лептире Европе (Prime Butterfly Areas in Europe-PBA).

Са аспекта заштите природних добара и биодиверзитета, на подручју АП Војводине, основни проблеми су: непостојање На- ционалне стратегије заштите природе и природних вредности и Програма заштите природе АП Војводине; непридржавање уста- новљених мера и режима заштите заштићених подручја; преко- мерно и локацијски непримерено коришћење природних ресурса; заузимање површина заштићених подручја експлоатацијом ми- нералних сировина; појава бесправне изградње објеката у заш- тићеним подручјима; недовољна кадровска, стручна, материјал- на и организациона оспособљеност управљача над природним добрима; недовољна примена адекватних економских и финан- сијских инструмената за заштиту природе и управљање заштиће- ним подручјима; мењање услова станишта, фрагментација и/или уништавање природних екосистема услед различитих облика ан-тропогеног утицаја; илегално и/или нестручно сакупљање поје- диних комерцијалних врста; ишчезавање и нестанак значајног броја биљних и животињских врста.

3.6.4. Заштита, уређење и унапређење културних добара

Културно наслеђе АП Војводине је веома разноврсно и вред- но и представља значајан потенцијал развоја. Ово подручје је од давнина било стециште многих народа, те постало и остало отво- рено за различите културне утицаје, нарочито из средње Европе и Карпатске области. Ово чини основ мултикултуралности, која је у АП Војводини укорењена, како у институционалном смислу, тако и у свакодневном животу. Мултикултуралност омогућава АП Војводини широку регионалну повезаност и пружа елементе за формирање културних мостова унутар регије и са Европом.

Стање у појединим областима заштите културног наслеђа разликује се по сегментима и врстама културног наслеђа, али је заједнички именитељ бриге о културној баштини да је она, у највећој мери, последњих година била недовољна, непланска, спорадична, а у појединим случајевима и недовољно стручна. Ова област једна је од оних у којој су потребна велика улагања и постојање дугорочних планова и стратегија, па је, услед несреће- них и, у економском смислу, тешких околности последње две де- ценије, културно наслеђе, нарочито непокретна културна добра, у великој мери девастирано.

Велики број споменика културе, археолошких налазишта и просторних културно-историјских целина од изузетног значаја је угрожен, како од зуба времена, неадекватне намене за коју се ко-ристи, тако до непримерене легализације и изградње у непосред- ном окружењу градитељског наслеђа (трасирање саобраћајница, индустрије, инфраструктуре и сл.).

Према важећој категоризацији непокретних културних добара на подручју АП Војводине утврђена су 752 непокретна културна добра разврстана према значају на културна добра (329),

културна добра од великог значаја (359) и културна добра од изузетног зна- чаја (64). Према својствима непокретна културна добра су разврс- тана на споменике културе (673), просторне културно-историјске целине (27), знаменита места (17) и археолошка налазишта (35).

Територију АП Војводине покрива разграната мрежа установа заштите: шест завода за заштиту споменика културе који се ста- рају о непокретним културним добрима, 14 јавних музеја, већи број музејских јединица у саставу других правних лица (културних центара, библиотека, домова културе и сл.) који штите, при- купљају и презентују покретна културна добра, 10 архива који се брину о заштити архивске грађе настајале у АП Војводини од 16. века до данас, као и већи број галерија музејског типа, које при- купљају уметничка дела. Јавне библиотеке у АП Војводини (44 градске и општинске и Библитека Матице српске у Новом Саду) сматрају се такође установама заштите културног наслеђа, с об- зиром да имају збирке старих и ретких књига, које се такође, на основу Закона о културним добрима, сматрају покретним културним добрима. Такође, на територији АП Војводине регистровано је десетак НВО које су од значаја за заштиту културног наслеђа.

3.6.5. Заштита од елементарних непогода и технолошких удеса

Елементарне непогоде и технолошки удеси су појаве природног или антропогеног порекла, непредвидивог карактера и последица, а забележени су догађаји који су имали значајан негативан или разоран утицај на људе и материјална добра на територији АП Војводине.

Антропогене хазардне појаве, директно или индиректно узроковане људским активностима, су техничко-технолошки удеси (настали приликом поступања са опасним материјама у производњи, употреби, транспорту, промету, преради или складиштењу и одлагању), које карактеришу пожари, експлозије, хаварије на постројењима и уређајима са великим или катастрофалним последицама (у које, поред хазарда насталих у индустријским по- стројењима, спадају и хаварије на електроенергетским, нафтним и гасним постројењима, и акциденти при руковању радиоактивним материјама), саобраћајни удеси током транспорта, изливање тј. испуштање опасних гасовитих, течних или чврстих хемијских, токсичних или радиоактивних материја.

Елементарне непогоде

Појава земљотреса у АП Војводини посматрана је за повратни период од 100 и 200 година. За повратни период од 100 година јачина могућег земљотреса је од 5 MCS до 8 MCS, а за повратни период од 200 година је 7 MCS и 8 MCS. Јачи земљотреси на територији АП Војводине до сада нису забележени.

Подручје АП Војводине већим делом припада зони са појавом јаких ветрова, најчешће кошаве, док изузетак чини северни део који припада зони умерено јаких ветрова. Најветровитије подручје је Јужни Банат, односно подручје околине Вршца где скоро током целе године дувају ветрови искључиво из југоисточног правца.

Олујним ветровима нарочито су изложена подручја око река у АП Војводини, односно Подунавље и Потисје, али и подручје Јужног Баната. Може се рећи да број дана са олујом на подручју АП Војводине приближно износи око 50 у току вегетацијског пе- риода.

Град као атмосферска појава, честа је непогода на подручју АП Војводине. Вишегодишњи просек за поједина места у АП Војво- дини је у интервалу од 0,2 па чак и до 5 случајева, али за већину места износи од 0,5 до 1 случај годишње. Посматрајући подручје АП Војводине целовито, у просеку је око 60 дана тј. случајева годишње са појавом града.

Клизишта у АП Војводини су у најнепосреднијој вези са стенским масама које граде површинску зону терена, и са морфолошким својствима подручја. Тим процесом је највише угрожено подручје десне долинске стране Дунава. Поред наведеног дунавског типа клизишта, појединачна мања клизишта налазе се у ширем подручју Фрушке горе, Вршачког брега и Беле Цркве. Ова клизишта су мања по површини, плића су по дубини и тим клизиштима су најчешће угрожени појединачни објекти. Такође, угрожена подручја у АП Војводини представљају и контуре свих лесних платоа.

На подручју АП Војводине присутна је појава бујичних токова и ерозије, при чему се, услед климатских прилика и природних карактеристика јавља водна ерозија (карактеристично за подручја великих река и осталих токова, подручје Фрушке горе, Вршца и Беле Цркве) и еолска ерозија (у југоисточном Банату и пограничном подручју северне Бачке).

У контексту одбране од поплава, за подручје АП Војводине изграђени су одбрамбени насипи до нивоа стогодишњих вода дуж великих водотока (Дунав, Тиса, Сава) као и мањих водотока и канала, што даје реалну основу да, уз добро организовану одбрану, одбрамбени насипи могу да издрже појаву високих вода. Последњих година изграђени насипи нису одржавани и реконструисани, што представља приоритетни задатак у планирању превентивних мера заштите. Такође, део АП Војводине угрожен је подземним водама, иако каналска мрежа покрива значајну површину територије и у одређеној мери ублажава њихов утицај.

Опасност од пожара ширих размера присутна је у два шумска подручја у АП Војводини, у НП “Фрушка гора” и СРП “Делиблатска пешчара”, с тим што је шумски комплекс Делиблатске пешчаре осетљивији у контексту избијања пожара, имајући у виду климатске услове (учестали јаки ветрови) и чињеницу да око 1/3 површине заузимају засади четинара.

У протеклом периоду, за територију АП Војводине није вршена категоризација суше (климатолошка, пољопривредна, хидролошка и социоекономска), већ се суша класификовала најчешће по стању усева, те се елементарна непогода проглашавала у случају великих материјалних штета на усевима.

Техничко-технолошки удеси

Министарство животне средине и просторног планирања Ре- публике Србије је идентификовало постројења која подлежу обавезама Севесо II директиве и објавило Прелиминарни списак постројења на територији Републике. На подручју АП Војводине идентификовано је 34 постројења која се налазе на територија- ма општина Суботица, Сента, Кикинда, Оџаци, Врбас, Бач, Нови Сад, Жабаљ, Зрењанин, Ковачица, Панчево, Вршац и Шид. Кла- сификовано је 14 постројења нижег реда, а 20 постројења вишег реда. У општинама Суботица, Нови Сад, Зрењанин и Вршац ло- цирана су и постројења вишег и постројења нижег реда.

Прелиминарни списак постојећих постројења која подлежу из- давању интегрисане дозволе, а чије активности могу имати нега- тивне утицаје на здравље људи, животну средину или материјал- на добра, садржи 65 постројења:

1) пет (5) постројења која према делатности припадају енергетском сектору (у општинама: Сремска Митрови- ца, Нови Сад, Суботица и Зрењанин);
2) пет (5) постројења из области производње и прераде ме- тала (у општинама: Кикинда, Сомбор, Зрењанин и Стара Пазова);
3) десет (10) постројења из области минералне индустрије (у општинама: Бечеј, Кањижа, Нови Бечеј, Вршац, Бео- чин, Кикинда, Кањижа, Зрењанин и Сечањ);
4) девет (9) постројења хемијске индустрије (у општина- ма: Вршац, Бечеј, Зрењанин, Кикинда, Оџаци, Панчево и Нови Сад);
5) једно (1) постројење из области управљања отпадом (у општини Кикинда);
6) тридесетпет (35) постројења чије делатности, према Уредби о врстама активности и постројења за које се из- даје интегрисана дозвола (“Службени гласник РС”, бр. 84/2005), спадају у остале активности (у општинама: Сремска Митровица, Пећинци, Зрењанин, Апатин, Бе- чеј, Нови Сад, Сомбор, Бачка Топола, Врбас, Суботица, Бач, Сента, Кула, Ковачица, Жабаљ, Панчево, Алибунар, Бачка Паланка и Нови Кнежевац).

Техничко-технолошки удеси који су се догађали на подручју АП Војводине у највише случајева су се односили на удесе у ок- виру индустријских постројења, транспорта опасних материја и удеса различитог карактера насталих људским немаром. Због близине насеља и присутне опасности од хемијског удеса већих и мањих размера, карактеристичан пример ризика од удеса је Јужна индустријска зона у Панчеву, у оквиру које су Рафинерија нафте Панчево, ХИП “Азотара” и ХИП “Петрохемија”.

Још увек не постоји информациона подршка за мониторинг, односно јединствена база података о хазардним постројењима, потенцијалним зонама ризика и трасама за транспорт опасних материја.

У областима индустрије чија делатност подразумева руко- вођење, производњу и промет опасних материја и/или продук-

цију опасног отпада, уочава се неколико кључних проблема: не- довољан степен трансформације, непланска изградња у близини хемијских постројења, висок степен људског фактора у случају удеса, лоше стање инфраструктуре, недовољна оспособљеност надлежних институција за одговор на удес и санацију последица удеса, као и неадекватно придржавање превентивних мера заш- тите. Може се оценити да је повећан безбедносни ризик за живот непосредних актера и учесника у производним циклусима, као и за здравље људи који живе или раде у непосредним утицајним зонама хемијске индустрије.

3.7. ИНТЕРРЕГИОНАЛНЕ И ИНТРАРЕГИОНАЛНЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И ТРАНСГРАНИЧНА САРАДЊА

3.7.1. Регионални развој

Регионални развој представља кључну детерминанту будућег просторног развоја Републике Србије, односно АП Војводине, а регионализација ефикасан инструмент државне управе за: урав- нотежење регионалног развоја, структурно прилагођавање реги- она према интересима регионалне заједнице, ефикаснији регио- нални развој и одрживи развој и уређење територије у складу са њеним идентитетом. Регионализацијом треба да се постигне већи степен територијалне кохезије.

АП Војводина представља јединствен регион уз равноправну сарадњу са областима односно са градовима и општинама које се налазе у његовом саставу. Сви градови у региону према прин- ципу полицентризма имају равноправну улогу и одговорност за развој.

Ради постизања равномерног регионалног и просторног раз- воја неопходно је тежити концепту полицентричног развоја који би онемогућио и умањио прекомерну економску и демографску концентрацију.

Регионални аспекти (економско-социјални, демографски и инфраструктурни) указују на проблеме, али и оне факторе који треба да детерминишу промене економске политике ради оства- ривања равномернијег развоја, као и на оне који указују на пот- ребе за интеррегионално просторно усклађивање. Регионалне диспропорције у АП Војводини додатно се продубљују због демо- графског пражњења пограничних општина (скоро цео Банат), не- рационалног размештаја индустрије, повећања незапослености, непостојања институционалних оквира за равномерни регионал- ни развој и све израженијих социјалних проблема.

Уредбом о номенклатури статистичких територијалних једи- ница утврђени су критеријуми по којима се врши гуписање по три нивоа.[115] НСТЈ базирају се на општим критеријумима који су утврђени стандардима Европске уније, и то: број становника, ге- ополитичка позиција, природни потенцијали, постојећа терито- ријална организација и културно-историјско наслеђе. Регион АП Војводине припада функционалној целини Србија - север у чији састав улази и Београдски регион и која чини ниво НСТЈ -1.

За мање територијалне сегменте - области (ниво НСТЈ-3), узете су већ постојеће јединице у организацији државе (окрузи).

Табела 10. Уредба о номенклатури статистичких територијалних јединица

НСТЈ 1	НСТЈ 2 - регион	НСТЈ 3 - област
(1) Србија - север	(1) Регион Војводине	Западнобачки управни округ
		Јужнобанатски управни округ
		Јужнобачки управни округ
		Севернобанатски управни округ
		Севернобачки управни округ
		Средњобанатски управни округ
		Сремски управни округ
	(2) Београдски	Град Београд

[115] НТСЈ-1 између 3 мил и 7 мил становника; НТСЈ-2 између 800 000 и 3 мил становника; НТСЈ-3 између 150 000 и 800 000 становника

Законом о утврђивању надлежности АП Војводине (децембар 2009.) на Покрајину су по први пут пренете надлежности из обла- сти регионалног развоја.

У Статуту Војводине посебно је истакнут значај регионалног развоја Покрајине, односно, уравнотежени развој свих њених ге- ографских области. У складу са Стратегијом регионалног развоја Србије и Законом о регионалном развоју, Покрајина као посебан регион у Србији је у обавези да донесе стратегију регионалног развоја за своју територију.

3.7.2. Децентрализација и регионални развој

Нова концепција регионалне политике Србије отворила је пи- тања децентрализације, регионализације и интеграција. Приори- тет регионалне политике усмерен је ка утврђивању институци- оналног оквира који треба да обезбеди континуиран и ефикасан систем усмеравања, праћења и оцењивања подстицајних механи- зама у функцији смањења регионалних разлика.

Ангажовање свих нивоа власти у пружању услуга је кључ ус- пешне децентрализације. У процесу децентрализације, кључна улога је у локалној самоуправи. Општине треба да буду одговор- не за избор и спровођење стратегије развоја.

3.7.3. Регионалне неравномерности АП Војводине

Фактори који условљавају регионалну неравномерност у Војво- дини усмерени су на: ниво развијености, степен угрожености и развојне могућности.

Срем

Однос природног и економског потенцијала Срема указује да није остварен избалансиран индустријски и просторни развој. Недовољна предузетничка иницијатива и реформа локалних самоуправа додатно су утицали да се унутаррегионални нес- клад одрази и на стварање амбијента за привлачење инвестиција (општина Ириг суочена са највишом стопом незапослености, док је општина Инђија остварила највећи прилив директних инвес- тиција).

Повољан геостратешки положај је највећа предност Сремског округа за будуће развојне приоритете у области привреде, инфра- структуре и развоја терцијарног сектора.

Банат

Осим два јака и диверзификована центра индустрије (Зрења- нин и Панчево), као и два нешто мања (Кикинда и Вршац), остала привреда Баната одвија се у индустријским зонама у мањим цен- трима. На подручју Баната уочена је и недовољна искоришћеност туристичких потенцијала. Такође, степен урбанизације је рела- тивно низак што доприноси да скоро половина становништва нема широк приступ различитим услугама и нивоима животног стандарда.

Бачка

Кључна развојна ограничења која карактеришу Бачку су структурна неравнотежа и велики број незапослених, неиско- ришћеност постојећих производних капацитета, екстензивна пољопривредна производња, демографски раст, слаба повезаност универзитета и развојно-истраживачких институција са приврe- дом, еколошки проблеми, недовољна искоришћеност туристич- ких потенцијала и др. Унутаррегионални несклад огледа се у различитом нивоу инфраструктурне изграђености, неусклађеној технолошкој структури капацитета прерађивачке индустрије, као и у висини стварања бруто додате вредности.

Значајан развојни потенцијал представљаће изградња и ко- ришћење коридора, што је претпоставка за већу инвестициону, инфраструктурну, привредну и социјалну активност. Граница са постојећим и будућим државама-чланицама ЕУ омогућила је укључивање у европске претприступне програме у сарадњи са граничним подручјима Хрватске.

Посебан развојни импулс пружа ИПА програм прекограничне сарадње између суседних региона Мађарске, Румуније и Србије за период 2007-2013. година. Циљ ових програма је постизање из-балансираног и одрживог социо-економског развоја пограничних подручја. Генерално, акценат се ставља на туризам и цео сектор

услуга, профитабилну пољопривредну производњу, подизање конкурентности кроз боље искоришћавање локалних ресурса и привлачење инвестиција.

3.8. Коришћење земљишта

3.8.1. Стање коришћења укупног земљишног фонда

Према подацима РГЗ у 2005. години, од укупног земљишног фонда у АП Војводини грађевинско земљиште износи 243 136,13 ha или 11,50% и остало земљиште 127 905,63 ha или 5,94%.

Плански документ на основу кога се могу пратити промене у ко- ришћењу земљишта је Просторни план Републике Србије из 1996. године, међутим не у потпуности, јер је овим планом дефинисана планска намена земљишта у односу на пољопривредно, шумско и остало земљиште, без категорије грађевинског земљишта.

Планирани биланси коришћења земљишта у овом планском документу нису остварени, односно није се остварио примарни циљ који се односио на штедњу, рационално коришћење и заш- титу природних ресурса, посебно пољопривредног и шумског земљишта.

Анализирајући промене у начину коришћења земљишта у од- носу на претходне периоде евидентно је смањење површина шум- ског и пољопривредног земљишта а знатно повећање површина "осталог" земљишта. Реално је претпоставити да је на повећање осталих површина највише утицало повећање грађевинског земљишта.

3.8.2. Грађевинско земљиште

Према подацима РГЗ-а у 2005. години укупна површина грађе- винског земљишта у АП Војводини износила је 243136,13 ha од- носно 11,5% од укупног подручја Војводине, што је знатно већа заступљеност у односу на просечну у Републици (9%). Такође, грађевинско земљиште Војводине чини око 35% од укупног грађевинског земљишта Србије, док у укупном земљишту Репу- блике учествује са 27,8%, у укупном републичком становништву са 27,1%, а у градском са 27,3%. Претходно значи да Војводина располаже значајнијим грађевинским потенцијалом у односу на Србију.

Од укупне површине грађевинског земљишта у АП Војводи- ни око 63% је грађевинско земљиште у грађевинском подручју, а око 37% грађевинско земљиште ван грађевинског подручја. У поређењу са просеком за Србију, где је однос ове две категорије грађевинског земљишта 52,6% према 47,4%, види се да је удео грађевинског земљишта у грађевинском подручју у АП Војводи- не знатно већи у односу на републички просек.

У том смислу, грађевинско земљиште представља значајан раз- војни потенцијал, који у претходним периодима није на адекватан начин валоризован. Основна карактеристика је много већа повр- шина грађевинског земљишта по становнику у односу на друга подручја Републике Србије. То је, пре свега, последица наслеђе- не (традиционалне) просторне структуре војвођанских насеља у којима је пољопривреда била доминантна делатност. Карактерис- тике пољопривредне производње захтевале су адекватну вели- чину и просторно-организациону структуру парцеле пољопри- вредног домаћинства, што се одразило и на просторну величину војвођанских насеља. Последњих деценија остварене су значајне промене, како у погледу смањења броја искључиво пољопривред- них домаћинстава, тако и у погледу технологије пољопривредне производње. Величина пољопривредних површина и парцела у већини војвођанских насеља данас није у корелацији са бројем пољопривредних домаћинстава, као ни са технолошким захтеви- ма савремене и светски конкуретне пољопривредне производње. Нажалост, благовремени просторни одговор на ове промене је изостао како због нерешених имовинско-правних односа, тако и због одсуства адекватних механизама земљишне и пореске поли- тике.

Други фактор је што су потребе за простором намењеним новој изградњи стамбених, пословних и других објеката реализоване проширењем грађевинских подручја насеља на њихове рубне пределе, уместо коришћењем унутрашњих просторних потен- цијала насеља.

Следећи значајан фактор који је утицао на динамику проши- рења грађевинских подручја (углавном у Сремском и Јужно ба- чком округу) је механички прилив становништва у 90-тим го- динама прошлог века. Проширење грађевинских подручја је у великом броју случајева реализовано кроз нелегалну изградњу, након које је следила израда планске и урбанистичке докумената- ције којом су ''покривани" такви захвати у простору.

Поред наведених фактора, неадекватно уређени својински од- носи врло често су усмеравали изградњу на државно земљиште, као и на атрактивне локације уз друмску инфраструктуру на при- лазима насеља. То је резултирало формирањем нерационалних просторних структура и, у многим деловима Покрајине, деграда- цијом карактеристичног војвођанског предела. Заостајање у раз- воју брзих и квалитетних транспортних мрежа додатно је допри- нело процесима концентрације, нарочито у подручју Новог Сада.

Општа је оцена да постоје резерве грађевинског земљишта у ок- виру грађевинских подручја војвођанских насеља и да оне пред- стављају изузетан потенцијал који може бити стављен у функ- цију будућег развоја само кроз адекватну планерску, земљишну и пореску политику.

Неодговарајући резултати капитализације грађевинског земљишта (локација) последица су делом слабости и решења претходног система управљања грађевинским земљиштем (ин- струмената, административних процедура, одсуства тржишта земљишта и др.), који је омогућавао трансакције са земљиштем без опорезивања земљишне ренте. Из тих разлога се капитализа- ција вредности грађевинског земљишта углавном врши од стране различитих учесника у ланцу промета - власника пољопривред- ног земљишта,

посредника, инвеститора стамбених и пословних објеката и других, док је обавеза улагања у опремање и уређење грађевинског земљишта на властима.

Такође, може се закључити да одређени број општина није ис- користио законске могућности да инвеститорима створи повољ- нији пословни амбијент, није у довољној мери уважио елементе који одражавају рентни земљишни потенцијал, није користио за- конске могућности за наплату накнаде за коришћење, а од оних које су наплаћивале један број није у довољној мери уважавао елементе за оцену повољности земљишта (комунална опремље- ност, положај) са аспекта корисника простора (становање, посло- вање) и на тај начин извршио диференцирање ренте.

3.9. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ РАЗВОЈ И ИНФОРМАТИЧКА ОСНОВА

3.9.1. Институционални развој

Укупан амбијент у оквиру кога се реализују активности везане за просторни развој подручја АП Војводине чине:

- постојећи законодавни оквир;
- мрежа управних институција на републичком, покрајин- ском и локалном нивоу, које имају надлежности у прос- торном и урбанистичком планирању;
- мрежа институција за просторно и урбанистичко плани- рање;
- међународни документи (конвенције, споразуми, пројектни и други документи) које је прихватила Репу- блика Србија, а који су од значаја за просторни развој АП Војводине;
- фондови Европске уније и сви други расположиви фон- дови.

Легислативни оквир

Основни закон којим се регулишу питања од значаја за уређење простора је Закон о планирању и изградњи (''Службени гласник РС'', бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10 УС и 24/11). Овим Законом, између осталог, уређују се услови и начин уређења простора, утврђују документи просторног и урбанистичког планирања и процедуре њихове израде и доношења, а такође и надлежности и обавезе различитих актера у процесу израде, доношења и спро- вођења докумената просторног и урбанистичког планирања.

Доношењем Закона о утврђивању надлежности АП Војводине (''Службени гласник РС'', бр. 99/2009) и Статута АП Војводине (“Службени лист АПВ”, бр. 17/09) прецизиније су дефинисане надлежности Покрајине у области просторног планирања, регио- налног развоја и изградње објеката.

Скупштина АП Војводине доноси регионални просторни план АП Војводине и обласне планове за ниво НСТЈ3 и просторне пла- нове подручја посебне намене за подручја која се у целости налазе на територији Покрајине. Секретаријат за архитектуру, урбани- зам и градитељство обавља послове управе везане за просторно планирање и урбанизам, иницира израду просторних планова које доноси Покрајина, прати стање у простору, води евиденцију о донетој планској и урбанистичкој документацији и врши ин- спекцијски надзор.

Такође, Скупштина АП Војводине је основала Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројековање (ЈП ''За- вод за урбанизам Војводине'') ради трајног обављања стручних послова просторног и урбанистичког планирања од стратешког значаја за Републику Србију, а који се односе на територију АП Војводине. Републичка агенција за просторно планирање има своју организациону јединицу за територију АП Војводине у Но- вом Саду.

Скупштина локалне самоуправе доноси, након спроведене за- конске процедуре, просторни план општине - града и урбанис- тичке планове за насељена места, делове насеља и грађевинско земљиште ван градског грађевинског земљишта. За послове ур- банизма у општинама су надлежна одељења за урбанизам у ок- виру општинске управе, док су у градовима то секретаријати за урбанизам, градска управа за урбанизам и стамбене послове или градска управа за планирање и изградњу.

Планска и урбанистичка документа могу да израђују преду- зећа, односно правна лица уписана у одговарајући регистар, а израдом планова могу да руководе одговорни планери, односно одговорни урбанисти.

Наведене институције управног, јавног и стручног карактера чине законом утврђени оквир, унутар кога се реализују различи- те функције и активности управљања просторним развојем:

- припрема, координација, израда, усвајање и спровођење планских и урбанистичких докумената;
- учешће јавности и заинтересоване јавности у процесу израде планских и урбанистичких докумената;
- контрола спровођења усвојених докумената од стране надлежних инспекцијских органа, као и путем извешта- вања органа који је донео план о току његове реализације и евентуалним проблемима у реализацији.

Планови и планирање

Просторно планирање у АП Војводини има дугу традицију која се огледа у изради Просторног плана Покрајине, читавог низа просторних планова подручја посебне намене као и прос- торних планова јединица локалне самоуправе.

Први Просторни план АП Војводине донет је 1978.; 1989. го- дине рађене су измене и допуне овог Плана, али нажалост нови документ није донет. Такође је 1981. године донет и Регионални просторни план Фрушке горе, као и низ просторних планова је- диница локалне самоуправе.

Доношењем Закона о планирању и уређењу простора и насеља (''Службени гласник РС'', бр. 44/95) промењена је пракса израде планске документације у смислу да просторни планови општина нису више постојали, а проблеми уређења међунасеља- ких подручја делимично су решавани израдом планова мрежа међунасељске инфраструктуре.

Закон о планирању и изградњи из 2003. године (''Службени гласник РС'', бр. 47/2003) у многоме је оживео активности на из- ради просторних планова различитих категотрија тако да је у пе- риоду 2003.-2009. година у АП Војводини израђено 6 просторних планова подручја посебне намене, а у изради су још 4 плана из ове категорије. Посебни резултати остварени су у изради просторних планова општина, тако да је до израде овог Концепта урађено и донето 32 просторна плана јединица локалне самоуправе, док је пред завршетком 13 просторних планова.

Иако је Законом била предвиђена могућност израде простор- них планова за више јединица локалне самоуправе, она ни у јед- ном случају није реализована. Основни разлог због кога се није

приступило изради оваквих планова лежи у нерешеним пробле- мима институционалног уређења регионалног развоја, одсуству средњег, регионалног нивоа управљања просторним развојем и неразвијеним механизмима и институцијама међуопштинске са- радње у циљу усклађивања развојних и просторних планова на нивоу више јединица локалне самоуправе.

Институционална и кадровска опремљеност

Институционална и кадровска основа за планирање простор- ног развоја у АП Војводини је релативно развијена, нарочито ако се имају у виду друга подручја у Републици.

Основни недостатак представља одсуство институција за међу- општинску и регионалну координацију.

3.9.2. Информационо-комуникационе технологије (ИКТ)

Могућност приступа одређеном подручју путем информација је у директној вези са степеном расположивости и доступности информационих и комуникационих технологија (ИКТ) посматра- ног подручја.

Одсуство или низак степен заступљености и развијености ових технологија у великој мери снижава атрактивност одређеног под- ручја за пословање и обрнуто.

Оцена степена информатичке приступачности не може се пре- цизно урадити с обзиром да званичних статистичких података за подручје АП Војводине у овој области нема довољно, као и да су информације добијене са локалног нивоа врло непоуздане. На ос- нову неких истраживања која су извршена на републичком нивоу, може се оценити да је развој информационог друштва у савреме- ном смислу тек почео. Разлози за то у првом реду леже у ниском стандарду становништва.

Институције које су посебно битне за развој и примену ИКТа у Србији и АП Војводини су Републички завод за статистику, Репу- блички завод за информатику и Интернет. Њихова истраживања се користе за оцене стања приступа и коришћења рачунара и ин- тернета, као и развоја еУправе.

Информационо комуникационе технологије као ново окружење планирања просторног развоја, такође имају свој утицај путем: измене начина и квалитета рада, бржег, јефтинијег и временски и просторно неограниченог приступа великој количини подата- ка, боље сарадње свих учесника у процесу управљања развојем. Подршку управљању односно планирању просторног развоја пружају бројна средства као што су географски информациони системи, експертни системи и софтверски производи за инте- рактиван рад у групама. Уз њихову употребу, време потребно за израду просторних планова је значајно краће, а број учесника у процесу планирања је значајно већи. Информационо комуника- ционе технологије се могу користити у свим фазама просторног планирања, у решавању проблема на различитим просторним нивоима, у анализи, симулацији и моделовању система, као и при доношењу решења и одлука и праћењу њихове реализације.

У складу са Одлуком Скупштине АП Војводине о оснивању ЈП ''Завод за урбанизам Војводине'', а на иницијативу тадашњег Покрајинског секретаријата за архитектуру, урбанизам и гради- тељство у Заводу за урбанизам Војводине се од 2003. године оба- вљају послови на формирању информационог система о простору АП Војводине. Ови послови имају карактер сталних послова и у континуитету се обављају од 2003. године, а финансирају се из буџета АП Војводине.

Нумерички модули система обухватају становништво, стано- ве, домаћинства, привреду, непривреду, природне карактеристи- ке, заштиту природе, непокретна културна добра, саобраћајну, енергетску, водну, гасоводну и нафтоводну инфраструктуру.

Графичке модуле система чине дигитализоване топографске карте различитих размера, основна државна карта и катастарски планови за које је извор Републички геодетски завод. У оквиру графичких модула, налазе и различите тематске карте у дигитал- ној форми које су векторизоване и као такве се могу користити за различите обраде и прорачуне према захтевима конкретног задакта.

3.10. СИНТЕЗНА SWOT АНАЛИЗА

Ова анализа резултат је сагледавања основних развојних и просторних потенцијала и ограничења подручја АП Војводине, као и просторних и развојних утицаја из њеног окружења.

Табела 11. SWOT анализа просторног развоја АП Војводине

ПРИРОДА, ЕКОЛОШКИ РАЗВОЈ И ЗАШТИТА

Снаге (постојеће)	Слабости (унутрашње)
- Природни ресурси (плодно земљиште на 89.58% површине АП Војводине погодно за све видове пољопривредне производње, традиција у пољопривреди; водни ресурси; минералне сировине-могућности примене савремених метода у даљем истаживању геолошког простора); - Виногорја и виноградарски рејони с традицијом у гајењу винове лозе и производњи врхунских вина; - Постојање више потенцијалних изворишта која могу да задовоље потребе становништва и индустрије у дугорочном периоду; - Велики број малих изворишта што пружа сигурност водоснабдевања у ванредним приликама; - Велики број природних и вештачких језера и акумулација; - Резерве неметаличних сировина, опекарске глине, лапорца за цементну индустрију и кречњака обезбеђују садашњу производњу у наредних неколико деценија; - Производња нафте и гаса са тенденцијом повећања производње у посматраном периоду утиче на смањење енергетске зависности Србије; - Ловна производња и заштита дивљачи; - Заштићена природна добра (висок степен биодиверзитета и геодиверзитета), формирање еколошке мреже; - Заступљеност комбинованих природно-руралних предела (Горње Подунавље, Северна Бачка, Фрушка гора, Делиблатска пешчара...); - Просторно-територијална повезаност природних и културно- историјских вредности; - Успостављена заштита строго заштићених дивљих врста и заштићених дивљих врста; - Установљена или идентификована подручја од међународног значаја за заштиту природе (EMERALD, RAMSAR, IBA, IPA, PBA); - Заштићена културна баштина и мултикултуралност; - Опредељеност Покрајинских и институција локалне самоуправе за одрживи развој; - Значајан потенцијал обновљивих извора енергије; - Иницијатива за формирање региона управљања отпадом и почетак изградње неколико регионалних депонија-регионални центри; - Могућности и потенцијали за компостирање биоразградљивог отпада и рециклажу; - Усвојене регионалне и локалне стратегије развоја и просторни планови; - Међународна и прекогранична сарадња.	- Процеси деградације пољопривредног земљишта; - Непостојање пољозаштитних појасева заштитног и ваншумског зеленила; - Недовољна шумовитост; - Усмереност производње на мањи број дрвенастих врста; - Непостојање стратегије развоја ловства; - Лош квалитет водоносног комплекса и недовољна истраженост потенцијалних изворишта воде за пиће; - У заштићеном простору НП Фрушка Гора идентификована су значајна лежишта неметаличних минералних сировина (грађевинско технички камен, цементни лапорац, опекарске глине, угаљ). Дефинишу се као геоеколошки конзервисане резерве. Њихова евентуална експлоатација представљала би класичан еколошки конфликт који ће се решавати у складу са усаглашеном политиком заштите природних добара и политиком минералних сировина; - Проблеми животне средине (постојање еколошких “црних тачака”, низак ниво развијености комуналних услуга, загађивање речних токова, појава ерозије и др.); - Спор процес успостављања система за организовано регионално сакупљање и одлагање отпада; - Неадекватан мониторинг систем; - Непостојање ефикасног система финансирања заштите животне средине на нивоу локалне самоуправе; - Велики број деградационих пунктова услед постојања великог броја неуређених депонија; - Непостојање организованог сакупљања и одлагања отпада у руралним областима; - Ограничени капацитети за рециклажу отпада.

Могућности (развојни потенцијали)	Претње (развоју)
овољан геосаобраћајни положај; ецентрализација (јачање локалне и регионалне управе); ољопривредно-еколошки потенцијал са свим условима за производњу "здраве хране" и организовање прерађивачких капацитета, формирање бренда пољопривредних производа; - Успостављање система одрживог управљања шумама у складу са потенцијалом; увећање степена шумовитости и унапређивање затеченог стања шума; - Заштита станишта, врста и генетског потенцијала који је део шумских екосистема; већање бројности и квалитета дивљачи; - Успостављање националне еколошке мреже, чији део представља еколошка мрежа АП Војводине и идентификација подручја, односно станишта за европску еколошку мрежу NATURA 2000; - Интензивније истраживање минералних сировина савременим методама, нафтногасни потенцијал мезозојских седимената; - Рационално коришћење постојећих водних ресурса; и стављање под заштиту појединих водених површина; - Повећање површина под наводњавањем (могућност посторне и накнадне сетве); - Јачање јавно-приватног партнерства у области заштите животне средине; вођење концепта чистије производње; - Подизање нивоа свести о потреби заштите животне средине; - Санација неуређених депонија и ремедијација контаминираног земљишта; репознавање отпада као тржишне категорије; - Развој алтернативног и одрживог туризма који се базира на очуваним природним и кутурним пределима у функцији њихове заштите; - Коришћење културне баштине као потенцијал и генератор културних, образовних, туристичких, економских и других активности; - Интегрално планирање и презентација природних и културних предела као фактора одрживог развоја и туристичке атрактивности АП Војводине; - Повећање партнерства између јавног, приватног и цивилног сектора, као развијање културе партнерства; - Укључивање у европске програме и пројекте и приступање ЕУ фондовима; - Окружење - нове чланице ЕУ и могућност међурегионалне сарадње.	еповољан утицај климатских промена на агроеколошки потенцијал најплоднијих земљишта, доминантним делом лоцираних на аридним подручјима; - Угрожавајући фактори на шуме: климатске промене, пожари, оркански ветрови, промена нивоа подземних вода, загађивање земље, воде и ваздуха у шумским подручјима и др.; - Еколошки акциденти приликом производње или некотролисаног изливања нафте; - Просторни конфликти у поступку дефинисања коридора Јужни ток, ПЕОП и продуктовода и експлоатације садашњих и будућих лежишта минералних сировина; - Опасност од уношења генетски модификованог семенског материјала; - Настављање неконтролисаног и прекомерног заузимања пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе; изак ниво еколошке свести; - Успорени привредни раст и недостатак инвестиција у складу са одрживим развојем; еградирана животна средина; - Недостатак инвестиција за изградњу инфраструктуре за управљање отпадом; - Загађивање животне средине и деградација природе и природних предела; естајање природних станишта услед урбанизације; - Нестајање природних и културних амбијената због немара; - Климатске промене, пожари, елементарне непогоде, биљне и животињске болести и штеточине; - Недовољно ефикасан систем организације управљања, финансирања и мониторинга заштите и уређења простора; - Дуготрајност и сложеност процеса повећања нивоа просторне/урбане културе као основ индивидуалног вредновања и односа према животној средини.

Снаге (постојеће)	Слабости (унутрашње)
- Постојање програма демографског развоја; - Европски коридори X и VII као предуслов трансграничног повезивања и сарадње; - Подручје АП Војводине је већим делом покривено планском документацијом; - Полицентричност мреже насеља, повољна просторна дистрибуција урбаних и руралних насеља; - Постојање регионалних/локалних специфичности; - Развијена мрежа јавних служби; - Мултикултуралност, мултинационалност и мултијезичност; - Постојање регионалног и локалног идентитета као основе активирања развојних процеса; - Усвојене регионалне и локалне стратегије развоја и просторни планови; - Међународна и прекогранична сарадња.	егативан природни прираштај; емографско пражњење и погоршана старосна структура становништва (посебно сеоских насеља и у пограничним областима); еминизација, нарочито села; елики удео запослених у пољопривреди; исока незапосленост; едовољно коришћење функционалних веза у мрежи насеља, компаративних предности мреже, кластера; едовољна изграђеност или запуштеност комуналне инфраструктуре и незадовољавајући саобраћајни систем у градовима; арушавање предела и квалитета животне средине непланском изградњом објеката; ромена намене земљишта и губитак пољопривредног земљишта; оше стање објеката јавних служби; дређени степен неусаглашености образовних профила са захтевима тржишне привреде, неадекватан број одговарајућег струковног образовања; едовољан број лекара, посебно у мање развијеним општинама; едостатак различитих врста услуга социјалне заштите и велики број корисника социјалне заштите; еразвијен систем социјалних институција (јавне, јавно- приватне, приватне); елике разлике у развијености квалитету и
Могућности (развојни потенцијали)	**Претње (развоју)**
- Увоз стране радне снаге; - Мултикултуралност у условима придруживања ЕУ; - Дугорочно планирање броја деце који је потребан Србији; - Доследна примена републичке стратегије за промоцију рађања; - Раздвајање програма планирања породице од других социјалних програма; - Децентрализација (јачање локалне и регионалне управе); - Унапређење стандарда у свим областима планирања, изградње и уређења урбаних и руралних насеља; - Децентрализација сектора јавних служби; - Ефикасније инфраструктурно повезивање у оквиру ФУП-а односно центара, подцентара и руралних насеља; - Укључивање у европске програме и пројекте и приступање ЕУ фондовима.	езаустављива дугорочна депопулација; астављање негативних демографских тенденција уз процес старења становништва који може довести до пражњења појединих подручја; зразита урбано-рурална популациона поларизација; едовољно коришћење функционалних веза у мрежи насеља, компаративних предности мреже, кластера; угорочни тренд дехуманизације услова становања у великим градским срединама; аставак централизације у свим секторима јавних служби; едовољно обучени људски ресурси за коришћење фондова ЕУ.

ОДРЖИВИ РАЗВОЈ ЕКОНОМИЈЕ, ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ, РЕГИОНАЛНА САРАДЊА И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ РАЗВОЈ

Снаге (постојеће)	Слабости (унутрашње)
удски ресурси - расположиви високостручни кадар; новативна инфраструктура (универзитети, развојно-истраживачке институције, јавни урбани сервиси); зграђени привредни капацитети; асположиве регионалне и градске предности за локацију и развој ИЗ и ИП (greenfield) и запуштене индустријске локације (brownfield); ојни билатерални и мултилатерални аранжмани и пројекти за подстицање развоја МСП, подстицање иновативности, увођење нових технологија и раста конкурентности; унав - велики развојни потенцијали (пловни, еколошки привредни, туристички); остојећи саобраћајни путни, железнички и пловни коридори (међународни коридори X и VII, мрежа националног и регионалног значаја); адовољавајућа густина путне мреже; елативно добро развијена железничка инфраструктурна мрежа; остојање мреже аеродрома-летилишта са одговарајућом инфраструктуром; еза са осталим мултимодалним коридорима; реко 90% становништва покривено изграђеним водоводним системима; азвијен систем праћења и контроле квалитета воде за пиће; зграђеност регионалних хидросистема, као и постојање двонаменских система; ела АП Војводина покривена системима за одводњу сувишних унутрашњих вода; зграђена каналска мрежа ХС ДТД чиме је обезбеђена вода за наводњавање око 500.000 ha у деловима Бачке и Баната; остојећа мрежа насипа за одбрану од поплава је изграђена у обиму од 95% од планиране; 00 km пловних канала са преводницама у ХС ДТД од чега 330 km за теретњаке од 1000 t носивости; 50 km регулисаних водотокова, велики број регулационих грађевина; елативно добро развијена гасна и електро дистрибутивна мрежа; зграђен савремени дигитални комутациони чвор за међународну централу и сва седишта мерних група; остојећи енергетски инфраструктурни системи; оношење нових закона о планирању и изградњи (2003, 2009) који реафирмишу улогу просторног планирања; оношење Закона о утврђивању надлежности АП Војводине; елики број донетих просторних и урбанистичких планова, или планова који су пред доношењем; азвијена мрежа планерских институција и све боља кадровска опремљеност; онети програми развоја за различите секторе у АП Војводини; стварена прекогранична сарадња.	едовољна искоришћеност најважнијих потенцијала (коридор X и VII за развој привреде и природних ресурса за развој пољопривреде и туризма); еконкурентна постојећа привредна структура, застарела технологија и недовољан ниво инвестиционе активности; исока незапосленост и висок одлив квалитетних кадрова у иностранство; онцентрација и поларизација привредних активности у Новом Саду; едовољна изграђеност и неопремљеност инфраструктуре; ије достигнуто жељено учешће путева високог ранга, недовољна опремљеност савременим техничко- технолошким системима; езадовољавајуће стање локалних саобраћајница; таре и слабо одржаване пруге са ниским техничким параметрима и ниским нивоом услуге; зграђено свега 18 постројења за припрему воде, што је мање од 50% покривености становништва Војводине; вега 30% становништва је покривено јавним системом канализације; едовољна изграђеност постројења за третман отпадних вода насеља и индустрије; апуштена одводна каналска мрежа услед неодржавања у протеклих двадесетак година; остојање енергетских производних објеката са застарелом технологијом као великих загађивача животне средине; анемарљиво коришћење обновљивих извора енергије; изак ниво инфраструктуре за подршку информационо- комутационе технологије; едостатак закона који уређују питања реституције, јавне својине, територијалне организације; едовољна стратешка развојна и пројектна оријентација донетих планова; еразвијен информациони систем за потребе управљања просторним развојем; едовољно развијена партиципација у планирању; дсуство временске координације између планова и буџета; едовршена територијална организација, а посебно регионални ниво још увек висока институционална дистанца у планирању програма прекограничне сарадње отежава њихову реализацију.

Могућности (развојни потенцијали)	Претње (развоју)
PA фондови (инструмент предприступне помоћи ЕУ) и прекогранична сарадња - покретачка снага развоја и могућност приступа структуралним фондовима ЕУ; ова индустријска политика у складу са политиком и стандарима развоја индустрије у ЕУ; ачање привредне сарадње са земљама ЈИЕ; евитализација неискоришћених капацитета путем већег прилива СДИ; огућности побољшања транзитног значаја коридора VII и X и повезивања АП Војводине са окружењем; авршетак капиталних инфраструктурних пројеката на коридору X и осавремењивање и доградња деоница државних путева I и II реда; обољшање локалне путне мреже; кључивање у развојне планове Европске железничке мреже; овећање капацитета инфраструктуре дуж коридора VII, као и капацитета мултимодалног транспорта и путничког саобраћаја; роширење и санација Хс ДТД; зградња регионалних система водоснабдевања „Северна Бачка“, „Банат“ и „Срем“; еализација програма двонаменског коришћења канала за одводњавање у сврху наводњавања; кљученост АП Војводине у међународне транспортне и енергетске коридоре; напређење енергетске ефикасности (производња, пренос, дистрибуција, потрошња енергије); зградња нових енергетских капацитета (уз коришћење ОИЕ) и смањење увозне зависности; одернизација и ревитализација енергетске мреже; кључивање у европске програме и пројекте и приступање ЕУ фондовима; кружење - нове чланице ЕУ и могућност међурегионалне сарадње; напређење и рационализација система планова; азвој информационог система; аље кадровско и институционално оспособљавање; дукација и активније учешће администрације у процесу планирања; ачање прекограничне сарадње; кључивање у европске програме и пројекте и приступање ЕУ фондовима.	ромена намене земљишта и губитак пољопривредног земљишта; еуједначеност активности на хоризонталном и вертикалном нивоу; споравање интеграционих процеса; пор економски развој и пораст сиромаштва; ветска финансијска и економска криза; ранзиционо економско заостајање за окружењем; едостатак средстава за развој путне инфраструктуре и унапређење друмског саобраћаја, утицај на успоравање социо-економског напретка; брзани завршетак алтернативних путних праваца у регионалном окружењу, умањење значаја и атрактивност пројеката на територији АП Војводине и Републике Србије; порост у ревитализацији и развоју железничке инфраструктуре мреже, а посебно коридора X; едостатак средстава и одговарајућих пројеката у процесу реорганизације лука; лизина осталих мултимодалних коридора; еконтролисано коришћење хемијских средстава у пољопривреди у заштићеним зонама; едостатак инвестиција за изградњу нове енергетске инфраструктуре и за повећање енергетске ефикасности; елика зависност од увозне енергије (нафте и природног гаса); елика неефикасност коришћења енергије; едовољно развијена хоризонтална и вертикална координација; едовољно артикулисан модел управљања просторним развојем; еадекватан организациони модел за спровођење просторних планова подручја посебне намене; аостајање у развоју информационог система; огућа будућа решења територијалне организације; едовољно обучени људски ресурси за коришћење фондова ЕУ.

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

1. ВИЗИЈА И ПРИНЦИПИ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

ВИЗИЈА И ПРИНЦИПИ

На основу:

- постојећих и потенцијалних капацитета за просторни развој, односно одрживи економски, социјални и физич- ко-еколошки развој у постојећем и унапређеном институционалном систему АП Војводине;
- подстицања специфичности и потенцијала АП Војводи- не у свим областима, ради активирања њеног просторног идентитета у функцији развоја региона;
- настојања да се грађанима АП Војводине обезбеди здра- во окружење, квалитетни и безбедни услови живота и рада;
- тежње ка обезбеђењу атрактивних и ефективних услова за инвестирање на одржив начин;

овим Планом се утврђују визија, принципи и циљеви просторног развоја АП Војводине и њених субрегионалних целина, у зако- ном утврђеним границама.

Визија просторног развоја АП Војводине утврђује се у скла- ду са визијом просторног развоја Републике Србије, а на основу утврђених предности и могућности развоја Покрајине, и водећи рачуна о обиму и тежини проблема са којима се урбана и рурална насеља у АП Војводини суочавају.

ВИЗИЈА просторног развоја АП Војводине је да буде јасно артикулисана као један од региона Републике Србије и у окви- ру мреже европских региона, динамичног економског развоја и конкурентна, уређеног и заштићеног природног и културног наслеђа, квалитетније животне средине, истакнутих вредности мултикултурне заједнице и социјално кохерентна

Тежња ка реализацији визије подразумева активирање регио- налних специфичности АП Војводине, мобилисање територијал- ног капитала, одрживо коришћење природних и створених ре- сурса, дугорочну обнову и развој људских ресурса, саобраћајну приступачност и повезаност са коридорима X и VII, као и инфра- структурну опремљеност, енергетску ефикасност, атрактивност за инвестирање, развој привреде и институција, заштиту природ- ног и културног наслеђа, као фактора развоја и заштиту животне средине.

Простор АП Војводине треба да буде институционално дефи- нисан и у развојном смислу компатибилан са стандардима ЕУ, визијом, принципима, концептом и стандардима развоја Репу- блике Србије, са територијално усклађеним демографским, ур- баним и руралним развојем, животном средином која се штити и унапређује и препознатљивом културном и природном башти- ном, регион у којем се развија партнерство јавног, приватног и цивилног сектора и који пружа једнаке могућности за све грађа- не.

Решења и смернице за реализацију овако конципираног прос- тора АП Војводине морају се развијати на више нивоа како би били употребљиви за регионалне, локалне или секторске планове, акције и програме. Такође, потребна су решења која се односе на свеукупан урбани простор АП Војводине, као и она која ће бити примерена групацији градова и насеља. Неопходно је утврдити решења од значаја за локални ниво, као и основе, мере и смернице за даљу и детаљнију разраду стратешких решења на нивоу по- литика, планирања (различитих нивоа) и осталих регулаторних механизама. Специфична развојна питања оних градова и насеља који захваљујући тежини или специфичности проблема са којима се суочавају морају бити третирани независно, ваља издвојити и решавати кроз посебне стратегије, планове и програме.

Као основни принципи просторног развоја АП Војводине утврђују се:

- одрживост развоја свих активности у простору;
- територијална кохезија;
- унапређење регионалног идентитета уз функционалну специјализацију;
- формирање и јачање мреже градова и насеља уз поли- центрични регионални развој;
- регионална конкурентност и приступачност;
- интегрисаност у окружење;
- трансгранично и интеррегионално функционално пове- зивање;
- одрживо коришћење и одрживи развој заштићене приро- дне и културне баштине;
- поштовање заштите јавног интереса и јавних добара;
- транспарентност код одлучивања о просторном развоју.

Увећање територијалне кохезије је, као принцип, за територију
АП Војводине од посебног значаја, с обзиром на чињеницу да овај регион у развијености карактеришу изражене територијал- не диспропорције. Ова карактеристика се огледа у чињеници која указује на демографско пражњење пограничних општина, неравномеран размештај индустрије, повећање незапослености, недовољно развијени институционални оквири и механизми за уравнотежени регионални развој.

Аутономна Покрајина Војводина је подручје у ком су развојне диспропорције посебно изражене у односима урбаних центара и периферних насеља, због чега се у Плану овој чињеници мора посветити посебна пажња. Неопходно је дефинисати мере за оп- тимално коришћење просторног диверзитета и активирање ру- ралних подручја и њихову економску и социјалну интеграцију у окружење односно, развој руралних подручја уз побољшање услова за њихову приступачност, стварање бољих могућности за развој малих и средњих предузећа, као и побољшање маркетинга регионалних иницијатива и јачање атрактивности живота у ру- ралним областима.

Децентрализација и полицентрични развој, као плански прин- цип институционалне организације и уређења простора у регио- налним и локалним оквирима, треба да подстиче развој локал- них потенцијала, осигура егзистенцију становништва, спречи емиграције становништва, ублажи претерану концентрацију индустрије, те на тај начин омогући рационалније коришћење постојећих ресурса и уравнотежени развој региона. Мерама сана- ције и ревитализације угрожених подручја такође ће бити смање- не развојне диспропорције региона.

Регионална конкурентност и приступачност су од посебног значаја за подизање укупне економске моћи и територијалне кохезије. Конкурентност региона огледа се у стварању бољих услова за бржи економски развој, повећање запослености, ства- рање позитивне конкуренције између градова у оквиру региона, унапређењу знања и примени нових технологија, активирању ресурса и регионалних потенцијала, већој сарадњи приватних и јавних актера у доношењу регионално оријентисаних инвести- ционих одлука, развоју обновљивих извора енергија, промоцији енергетске ефикасности и унапређивању телекомуникационих интеракција. Подстицај развоја урбаних центара

активирањем територијалних потенцијала и јачањем територијалног капитала, сходно предностима које регион има, омогућиће већу конкурент- ност како привредну, социјалну тако и просторну.

Обезбеђивање услова за бољу приступачност подразумева међусобно повезивање урбаних центара и њихово повезивање са ширим окружењем као једну од најзначајнијих мера за урав- нотежен просторни развој региона. Дефинисање и остваривање циљева просторног развоја добро конципиране и функционално уравнотежене инфраструктурне мреже осигураће полицентрич- ни и уравнотежени развој у простору, омогућити ефикасну по- везаност, висок комунални стандард и минималну девастацију простора што ће великој мери допринети побољшању присту- пачности како региона у целини, тако и мањих територијалних целина унутар региона.

Интеграција АП Војводине у окружење, односно територијал- на кооперација, представља један од главних фактора развоја региона. Принцип интегрисаности је неопходно применити по- себно у дефинисању смерница у области природних потенцијала као што су: пољопривредно земљиште као интегрални природни ресурс, комплексна заштита вода, рационална потрошња воде и подизање свести о незаменљивости воде, заштита очување и унапређење шума и повећања површина под шумама, коришћење обновљивих извора енергије итд.

У области заштите и уређења природних добара и културне ба- штине Регионални просторни план треба да дефинише смернице за очување, унапређење, заштиту и одрживо коришћење природе, природних вредности и њихово укључивање у политике простор- ног развоја. Циљеви којима треба тежити су поред осталих: очу- вање и унапређење карактера и диверзитета предела, побољшање биолошке разноврсности, заштита екосистемских, економских и социокултурних вредности, ревитализација угрожених подручја за очување, унапређење, заштиту и одрживо коришћење култур- них и историјских вредности на територији АП Војводине и њихо- во коришћење у смислу фактора развоја. Задатак је сваке средине очување властитог идентитета и неговање традиције и баштине. У том погледу треба високо рангирати циљеве у очувању кул- турно-историјске баштине АП Војводине. Просторна валориза- ција добара и утврђивање циљева заштите, уређења и коришћења богатог културног наслеђа и природних добара са којима овај регион располаже је основ за јачање регионалног идентитета у функцији одрживог привредног, пре свега туристичког развоја. План треба да обезбеди предуслове за афирмацију регионалног идентитета и диверзитета као основа за развој привреде и висо- ко квалитетног одрживог туризма на територији АП Војводине, као главних фактора за стицање зараде, отварање нових радних места и заштиту локалних екосистема, уз правилно коришћење постојећих природних система и неафирмисаних туристичких потенцијала, јачање биодиверзитета и културног идентитета.

Сврха израде Регионалног просторног плана АП Војводине обухвата:

- утврђивање дугорочне концепције развоја, организације, уређења, заштите и коришћења територије АП Војводи- не;
- дефинисање планских начела и критеријума за рационал- но коришћење и очување пољопривредног земљишта, водних и осталих природних ресурса;
- обезбеђивање просторних услова за развој, изградњу и реконструкцију регионалних инфраструктурних систе- ма;
- развој мреже насеља, локалних инфраструктурних сис- тема и објеката јавних служби;
- активирање територијалног капитала и потенцијала не- развијених подручја за развој;
- просторни развој и размештај индустрије, пољопривре- де, грађевинарства, шумарства, енергетике, туризма и других делатности на планском подручју;
- подстицање регионалних специфичности и јачање реги- оналног идентитета;
- утврђивање мера и просторних услова за саобраћајну, економску, социјалну и еколошки одрживу интеграцију планског подручја и ширег окружења;
- утврђивање мера за заштиту и унапређење животне сре- дине, природних и непокретних културних добара;
- јачање економске и социјалне кохезије; већи ниво конку- рентности и ефикасности.

2. ЦИЉЕВИ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Регионални просторни план АП Војводине ће, у скла- ду са смерницама Просторног плана Републике Ср- бије, а сходно улози коју овај регион има, његовим спе- цифичностима и ресурсима са којима располаже, ближе дефинисати циљеве и концепцију дугорочног развоја региона АП Војводине.

У директној спрези са визијом налазе се општи циљеви прос- торног развоја које АП Војводина треба да достигне, ослоњена на кључне елементе у развоју:

1. Смањење субрегионалних разлика у економском и социјал- ном погледу

Упадљиве разлике у степену развијености између развијених и неразвијених делова АП Војводине ће се смањивати уз помоћ (а) одговарајућих политика и инструмената Покрајине и Републике Србије (б) јачањем надлежности и одговорности локалне само- управе, и (ц) могућих програма Европске Уније за развој нераз- вијених општина и региона. Регионалне развојне агенције, стра- тегије и стратешки планови као и планови на субрегионалном и локалном нивоу ће бити извор пројеката који треба да омогуће бржи развој неразвијених делова, али и даљи и квалитетнији раз- вој развијених делова АПВ. Социјалне разлике и могућност већег степена социјалне инклузије ће бити предмет сталне пажње како институција на свим нивоима управе, тако и цивилног сектора.

2. Рационално активирање територијалног капитала на читавој територији АП Војводине преко децентрализације и полицентризма

Територијални капитал и потенцијал појединих делова односно општина и градова АП Војводине ће се активирати у већој мери развојем суштинске децентрализације односно јачањем улоге, надлежности, права и одговорности локалне самоуправе, али и зависно од креативности и иницијативности управе на локалном нивоу. Умрежавање општина и градова око заједничких пројека- та ће у томе имати нарочит значај упућујући на улогу области (економских односно функционалних региона) у економском и социјалном развоју. Посебан значај ће имати градови АП Војво- дине са својим кадровским, економским и институционалним капацитетима који, као ‘‘мотори” развоја, треба да добију већу подршку и одговорност за развој.

3. Јачање позиције села уз већу улогу у оквиру функционалних подручја градова

Села АП Војводине која окружују градове ће бити предмет по- себне пажње. Њихова судбина и могућност веће улоге у развоју ће у великој мери зависити од одређених државних и регионалних политика, нарочито оних које усмеравају пољопривреду, туризам и индустрију. Села АП Војводине се у највећем броју случајева налазе у оквирима функционалних подручја градова те спадају у надлежност области које ће решавати однос између села и града. Враћањем својине локалној самоуправи и преиспитивањем њи- ховог карактера, величине и броја, село са својим атаром може да постане значајниј фактор развоја АП Војводине. Европски фондо- ви могу у овоме да одиграју значајну улогу.

4. Уређење и одрживо коришћење природе, предела, културног наслеђа и животне средине, уз заштиту од непогода и технолошких удеса

Развијена и уређена територија АП Војводине подразумева уређење и заштиту природе и природног наслеђа у складу са ев- ропским нормама и стандардима који ће бити примењени на целој територији ангажовањем покрајинских и локалних капацитета. Културно наслеђе и предео ће чинити основ покрајинског, али и субрегионалног или локалног идентитета ради чега ће бити заш- тићено и уређено на савремен начин и коришћено као ресурс на одржив начин. Хазарди и могући удеси (поплаве, шумски пожари и сл.) ће бити стављени под одговарајућу контролу док ће живот- на средина бити предмет интензивне пажње како локалне само- управе и покрајинских институција, тако и свих правних актера, грађана и цивилног сектора.

5. Интересно и функционално умрежавање региона АП Војво- дина са другим регионима у Европи

АП Војводина као један од региона Републике Србије и Европе ће посебну пажњу посветити јачању прекограничних веза својих општина и градова, у оквиру европских пројеката, али и повези- вању са другим регионима у Европи који имају различита иску- ства и резултате у развоју. Позиционирање ће бити важан прин- цип преко кога АП Војводина треба да оцењује своју позицију у односу на друге. Интерррегионални пројекти ће бити значајан инструмент за интересно повезивање АП Војводине са другим регионима у Европи док значајно место може да има и стратеш- ка кооперација са другим регионима у Србији. Трансдржавни пројекти око коридора VII (река Дунав) ће такође имати важну улогу у усмеравању развоја АП Војводине.

Општи циљеви развоја градова и урбаних насеља, односиће се на регион АП Војводине, тј. на све градове и урбана насеља. Циљеви и смернице дате овим Планом подразумевају обавезу за све ниже нивое, у фази разматрања и спровођења, тј. пред- стављање полазно-темељне одреднице за просторна решења на локалном нивоу. Формулације на локалном нивоу се могу раз- ликовати у смислу њихове операционализације у зависности од околности, тј. проблема са којима се локални ниво суочава, оби- м у и врсти ресу рса са којима располаже.

Основни предуслов за реализацију наведених циљева се од- носи на усмеравање демографских кретања у АП Војводини, од- носно на успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, као и на ства- рање услова за повећање степена запослености.

Посебни циљеви уређења, развоја и заштите подручја АП Војводине, који ће бити разрађени кроз циљеве развоја по поје- диним областима, су:

- стварање предуслова за функционално повезивање са регионима у окружењу, уз подршку општинама за пре- когранични и интерррегионалну сарадњу;
- подршка полицентричном развоју, јачањем улоге средњих и мањих градова уз спровођење политике де- централизације;
- рационално коришћење простора ради повећања функ- ционалне и развојне ефикасности (заустављање нерацио- налног ширења грађевинских подручја);
- задржавање становништва у депопулационим подручји- ма, унапређењем квалитета живљења и обезбеђивањем услова за запошљавање;
- јачање руралних подручја уз функционално повезивање са урбаним центрима;
- повећање саобраћајне приступачности и опремљености простора техничком инфраструктуром;
- очување, унапређење и заштита природе, посебних при- родних вредности, културних добара и предела, важних за регионални идентитет;
- планирање и одрживо коришћење природних ресурса и коришћење обновљивих извора енергије;
- интеграција заштите животне средине у све појединачне и секторске политике и стратегије развоја.

Овим Планом ће се утврдити оквири одрживог развоја за АП Војводину у целини, док ће градови и урбана насеља поједи- начно или комплементарно, утврдити оквир одрживог развоја усаглашен са ресурсима и могућностима са којима располажу, као и проблемима са којима се суочавају и процењеним развој- ним могућностима. Неопходно је да градови и урбана насеља утврде стандарде одрживости примерене свом локалном нивоу, а прилагођене постојећим стандардима утврђеним у национал- ним и међународним документима, као и да препознају и приме- не тзв. ‘’добре примере’’ из других средина. Уместо подстицања ‘’спољa” и пасивног чекања на иницијативу државе (покрајине) сами градови и урбана насеља морају да се поставе у позицију у којој активно учествују и управљају својим развојем. Мобилност капитала, инвестиција и појединца пружа могућност развијања партнерских односа између јавног и приватног сектора у циљу реализације заједничких акција и пројеката. Одрживост се огле- да и у томе како су институције организоване, шта чини садржај њиховог рада, које су њихове одговорности и како се остварује хоризонтална и вертикална координација.

3. ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ПО ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА

3.1. ПРИРОДНИ СИСТЕМИ И РЕСУРСИ

3.1.1. Пољопривредно земљиште

Основни циљ: одрживо коришћење и очување пољопривредног земљишта, путем заштите његових економских, агроеколошких, екосистемских, пејзажних социокултурних и других функција и усклађивање са унапређењем услова за производњу квалитетних пољпривредних производа у потребном обиму.

Оперативни циљеви:

- спречавање даљег губитка најквалитетнијег пољопри- вредног земљишта и очување његовог квалитета током коришћења;
- рекултивација деградираног земљишта најмање до упо- требљивог земљишта;
- повећање продукционе способности

(бонитет);
- спречавање даље алкализације пољопривредног земљишта коришћењем физиолошки киселих азотних ђубрива;
- подићи шумске засаде на свим земљиштима чије ко- ришћење за биљну производњу не даје одговарајуће ре- зултате, или је његово коришћење у ту намену скопчано са повећаним улагањима.

3.1.2. Шуме и шумско земљиште

Основни циљ: одрживо управљање и коришћење шума и шум- ског земљишта

Оперативни циљеви:
- повећање површина под шумама и заштитним појасеви- ма дрвећа (пољозаштитни и ветрозаштитни појасеви и други облици подизања зеленила);
- унапређење стања шума;
- развијање потребне семенске и расадничке производње;
- задовољење заступљених и одговарајућих функционал- но - наменских захтева везаних за заштитно-регулатор- не, привредне, социокултурне и др. функције уз успоста- вљање стабилних стања састојина;
- планска производња и координирано, односно интегри- сано деловање.

3.1.3. Минералне сировине

Основни циљ: одрживо и економично коришћење минералних сировина

Оперативни циљеви:
- интензивирање детаљних истраживања минералних си- ровина на простору АП Војводине;
- оптимално управљање лежиштима минералних сирови- на;
- управљање еколошким конфликтима у поступку експло- атације минералних сировина.

3.1.4. Водни ресурс

Основни циљ: одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите

Оперативни циљеви:
- успостављање интегралног и интерсекторског плани- рања коришћења и заштите водних ресурса на целој те- риторији АП Војводине;
- рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе;
- искоришћење енергетског потенцијала река и изграђе- них хидросистема;
- успостављање економске цене воде;
- смањење и контрола тачкастих и дифузних извора за- гађења;
- рециркулација коришћених вода;
- унапређење система заштите од вода.

3.2. СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

3.2.1. Демографски развој

Основни циљ: стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће.

Оперативни циљ:
- прилагођавање очекиваним демографским променама.

3.2.2. Мрежа насеља и функционална урбана подручја

Основни циљ: одрживи просторно-функционални развој за- снован на моделу функционалних урбаних подручја, која ће бити инструмент уравнотеженијег просторног развоја.

Оперативни циљеви:
- умрежавање функционалних урбаних подручја у циљу уједначенијег регионалног развоја АП Војводине;
- умрежавање и боље повезивање центара функционалних урбаних подручја;
- умрежавање и боље повезивање функционалних урба- них подручја на територији АП Војводине са суседним функционалним подручјима (како на простору Републи- ке Србије тако и са суседним државама);
- институционално јачање регионалне управе;
- дефинисање политика за развој функционалних урбаних подручја, поготово тренутно неразвијених;
- дефинисање политика које би омогућиле самостални развој и напредак оних подручја које није могуће ин- тегрисати у ФУП;
- дефинисање мера за приступ функционалним урбаним подручјима оних подручја који тренутно нису у склопу ФУП-а.

3.2.3. Развој градова и осталих урбаних насеља

Основни циљ: Просторно, функционално, економски, со- цијално и еколошки уравнотежен урбани развој уз развијање територијалне повезаности на принципима одрживог развоја, активирање свих капацитета (природних и створених) градова и осталих урбаних насеља, повезивање са окружењем, интензи- вирање урбано-руралне сарадње као и умрежавање и груписање мањих територијалних јединица, трансграничну и интеррегио- налну сарадњу.

Оперативни циљеви:
- коришћење компаративне локационе предности за раз- вој, планирање и лоцирање специфичних локационо подстичућих урбаних садржаја; посебну пажњу ће пос- ветити водним ресурсима;
- базирање сопственог развоја на бази компаративних предности и процењене конкурентности, јачање иденти- тета града на основу културне, природне и привредне ма- трице;
- забрана изградње на јавним, зеленим, отвореним и заш- титним површинама и строго и рационално контроли- сање изградње на пољопривредном земљишту;
- планирање просторног развоја на нивоу ФУП-а, и раз- вијање обрасца интегрисаног простора и повезивања са селима у оквиру ФУП-а;
- рад на усаглашавању просторно-функционалне матрице насеља са капацитетима средине, разрешавању конфлик- тних интереса и развојних проблема у простору, и поди- зању квалитета физичког простора;
- развијање радних зона на бази “зелених” приступа, “зе- лених” технологија - технолошких решења одговорних према окружењу, у садејству са економским критерију- мима и проценом ефеката на просторни развој;
- третирање природног и културног наслеђа као развојног ресурса града или урбаног насеља и залагање за његово одрживо

планирање и коришћење.

3.2.4. Рурални развој

Основни циљ: очување биолошке виталности руралних под- ручја, кроз повећање квалитета живота, обнову и развој њиховог економског и социјалног нивоа, као резултат децентрализације градова и општина.

Оперативни циљеви:

- побољшање конкурентности сектора пољопривреде, шу- марства, прехрамбеног и прерађивачког сектора и секто- ра услуга;
- побољшање квалитета живота и промовисање диверзи- фикације делатности у руралним подручјима;
- припрема и промовисање локалних иницијатива за по- бољшање конкурентности и подизање квалитета живота у руралним областима;
- побољшање локалне путне мреже што ће имати за утицај на доступност јавним службама, управним и другим ин- ституцијама, запошљавање, и све области где повећање мобилности становништва има утицаја, а тиме се као ис- ход постиже и спречавање девастације руралних под- ручја;
- очување и побољшање природне средине и обезбеђење одрживог коришћења природних ресурса;
- стварање инфраструктурних услова за обезбеђење по- требног броја становника одговарајуће структуре (ста- росне и образовне);
- стимулативним мерама пореске политике подстицати отварање производних погона у руралним крајевима са циљем упошљавања женске радне снаге;
- одржавање физичког и менталног здравља становништва у руралним подручјима;
- образовање и подизање капацитета кључних учесника на афирмацији тимског, заједничког и партнерског рада;
- обезбеђење лакшег приступа услугама и развити сектор услуга. То захтева већу концентрацију на суседне реги- оне и подручја (нпр. у програмима рекреације, туризма и пратећим делатностима), обезбеђење лаког доступа еду- кацији, здравственим услугама итд. за локалну попула- цију и подизање атрактивности локалних подручја на бази специфичности које се могу развијати;
- обезбеђење поштовања власничких права, као и унапређење предузетништва;
- едукација у циљу подизања капацитета кључних учес- ника за афирмацију тимског, задружног и партнерског рада;
- спровођење децентрализације социо- економског систе- ма уз примену савременог концепта руралне регионали- зације (по узору на развијене земље Европе);
- развој и/или унапређење одговарајућих секретаријата, агенција, фондова и финансијских институција за под- стицање и унапређење руралног развоја.

3.2.5. Јавне службе

Основни циљ: постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга и унапређење услуга од општег интереса у подручјима ниске доступности услуга.

Оперативни циљеви

Образовање

Прихватајући европска опредељења, Република Србија од- носно АП Војводина морају у периоду до 2020. године да при- хвате и европске циљеве у реализацији политика у области об- разовања:

- међу петнаестогодишњацима проценат оних који не ис- пуњавају основне стандарде знања у читању и природ- но-математичким наукама треба да буде мањи од 15%;
- у генерацији од 30-34 године удео оних са високим обра- зовањем треба да буде најмање 40%,
- број оних који напуштају одговарајући ниво образовања пре него што стекну одговарајућу диплому треба да буде мањи од 10%;
- најмање 95% деце старије од 4 године пре поласка у ос- новну школу треба да буде обухваћено предшколским образовањем;
- да учење два страна језика од раног детињства треба да буде важна карактеристика система образовања;
- у просеку 15% одраслог становништва треба да буде укључено у учење током читавог живота;
- мобилност и могућност запошљавања треба да буду важне карактеристике система образовања;
- образовање наставника и едукатора (различитих профи- ла) треба да буде важна карактеристика система образо- вања;
- повећање просторних стандарда, нарочито основног об- разовања (могућност рада у једној смени).

Здравствена заштита

- перманентна едукација становништва о здравим стило- вима живота;
- мотивисање стручног кадра за рад у мањим и неразвије- ним срединама;
- обезбеђење финансијских средстава за подизање нивоа здравствене услуге на локалном нивоу;
- обезбеђење подједнаких услова здравствене заштите за укупно становништво побољшањем услуга у малим сре- динама, осавремењавањем постојећих објеката или фор- мирањем мобилних екипа;
- побољшање локалне путне мреже, како би се остварила подједнака доступност услугама за све грађане, без об- зира на место становања;
- обезбеђење могућности примања здравствених услуга у најближем центру, без обзира на регионалну припадност (пример: Панчево - Београд).

Социјална заштита

- смањење стопе сиромаштва (отварање нових радних мес- та, едукација угрожених категорија становништва....);
- децентрализација услуга и њихово спуштање на локални ниво;
- развој социјалне заштите на локалном нивоу - дефини- сање модела интегралне социјалне заштите;
- унапређење социјалне заштите за све категорије ко- рисника, а посебно у неразвијеним општинама;
- обезбеђење финансијских средстава за рад и развој уста- нова социјалне заштите.

Култура

- интензивније укључивање деце и младих,

старије попу- лације као и већа партиципација свих маргинализованих друштвених група у активности;
- прилагођавање модалитета организовања и рада служ- би и услуга културе демографским, социјалним, економ- ским, културним и др. обележјима и потребама локалних заједница;
- јачање компатибилних услуга (јавног саобраћаја, локал- не путне мреже и сл.) као услова за повезивање корисни- ка и интензивније коришћење културних садржаја;
- децентрализација ради стварања једнаких услова у доступности за све грађане;
- формирање асоцијација установа културе (јавни сектор, организације цивилног друштва и приватни сектор);
- строга и доследна заштита објеката и садржаја културе од општег интереса;
- развој и неговање мултикултуралности, културног иден- титета и територијалне препознатљивости.

Спорт и физичка култура
- интензивније укључивање укупне популације у актив- ности физичке културе;
- децентрализација ради стварања једнаких услова у доступности за све грађане;
- јачање компатибилних услуга (јавног саобраћаја и сл.) и побољшање комуналне опремљености насеља, као усло- ва за интензивније коришћење спортских садржаја.

3.2.6. Грађевинско земљиште

Основни циљ: рационално коришћење и успостављање одржи- вог, економски ефикасног и социјално праведног система упра- вљања грађевинским земљиштем

Оперативни циљеви:
- радикално успоравање конверзије пољопривредног у грађевинско земљиште;
- ограничавање физичког ширења грађевинских подручја насеља, уз стимулисање урбане обнове, активирање за- пуштених локалитета (brownfield) и интензивније ко- ришћење већ дефинисаних површина;
- координација и синхронизација - планирања коришћења простора, управљања грађевинским земљиштем и поли- тике комуналног опремања и уређења насеља. Задатак од посебног значаја је дестимулисање ‘‘линеарне” из- градње дуж важних саобраћајница;
- дефинисање будућих концесионих подручја;
- остваривање планских намена простора ефикаснијом синхронизацијом свих актера - од планерских до упра- вљачких, као контролом реализације планских решења.

3.3. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ТУРИЗАМ

3.3.1. Привреда

Основни циљ: јачање позиције и привредне конкурентности АП Војводине на принципима одрживог развоја и веће терито- ријалне кохезије.

Оперативни циљеви:
- динамичан привредни развој (најмање 5% просечан раст БДП до 2020.);
- реиндустријализација (учешће индустрије и инвестици- ја изнад 25% БДП);
- интеграција Србије/Војводине у европски простор и ре- гион ЈИ Европе;
- повећање конкурентности привреде, промена структуре извоза и увоза обезбеђењем повољних општих, инфра- структурних и просторних услова;
- јачање секторске и просторне конкурентности и запосле- ности кроз унапређење пословне инфраструктуре;
- смањење регионалних неравномерности и заустављање негативних демографских кретања обезбеђењем равно- мерније просторне дистрибуције усклађене са потен- цијалом регионалних, урбаних и руралних подручја;
- рационалан, ефикасан и одржив просторни развој који подразумева ефикасну просторну огранизацију и развој просторних структура и локационих форми привредних активности који омогућавају смањење употребе мате- ријалних инпута;
- побољшање регионалне доступности изградњом одгова- рајуће инфраструктуре и боље комуналне опремљености индустријских локалитета.

3.3.2. Шумарство и лов

Основни циљ: одрживи развој шумарства и лова и повећање површина под шумама

Оперативни циљеви развоја у шумарству су:
- повећање површина под шумама;
- унапређење стања шума;
- развијање потребне семенске и расадничке производње;
- задовољење заступљених и одговарајућих функционал- но - наменских захтева везаних за заштитно-регулатор- не, привредне, социокултурне и др. функције уз успоста- вљање стабилних стања састојина;
- планска производња и координирано, односно интегри- сано деловање.

Оперативни циљеви развоја у ловству су:
- доношење Програма развоја ловних подручја за терито- рију АП Војводине;
- стални мониторинг популација дивљачи и њихових ста- ништа;
- обезбеђивање средстава за заштиту, очување и унапређење популација дивљачи и њихових станишта и друге намене од значаја за развој ловства;
- обезбеђивање подршке корисницима ловишта;
- истраживачко-развојни рад и промоција у области лов- ства.

3.3.3. Пољопривреда

Основни циљ: формирање одрживог и ефикасног пољопри- вредног сектора, који ће допринети конкурентности привреде АП Војводине

Оперативни циљеви развоја пољопривреде су:
- повећање пољопривредне производње са циљем пости- зања прехрамбених капацитета који ће задовољити соп- ствене потребе и омогућити стварање тржишних вишко- ва намењених извозу;
- интензивирање ратарске производње како повећањем приноса, тако и изменом сетвене структуре усмерене на сетву тржишно вреднијих култура (поврће, индустријско и крмно биље);
- повећање површина под сталним засадима (воћњаци, ви- ногради);
- боље коришћење природних ресурса, пре свега приме- ном наводњавања и

коришћењем потенцијала геотермал- них извора;
- афирмација АП Војводине као произвођача здравствено безбедне хране, што искључује сетву генетски модифи- кованог семена и хормонски тов животиња;
- коришћење дела пољопривредних ресурса за мулти- функционалну пољопривреду (агро-еко туризам, еко- производња и производња обновљивих извора енергије), у циљу повећања економске ефикасности и ефектив- ности агрокомплекса;
- повећање интензивности и заступљености сточарске производње до нивоа еколошког оптимума заступље- ности стоке;
- виши ниво финализације пољопривредних производа у сопственим прерађивачким капацитетима;
- већи степен коришћења прерађивачких капацитета;
- технолшка модернизација прерађивачке индустрије и из- градња нових капацитета;
- повећање извоза и смањење увоза пољопривредно- прехрамбених производа;
- стварање услова за интеграцију сељачких газдинстава кроз задругарство, што би повећало ефикасност и кон- курентност агрокомплекса.

Оперативни циљеви развоја агроиндустрије и производње хра- не су:
- унапређење ефикасности и обима пољопривредне про- изводње као предуслов стварања и искоришћења сиро- винске базе која ће омогућити конкурентну позицију сек- тора агроиндустрије и производње хране;
- оптимизација валоризације продуката примарне пољопривредне производње;
- осавремењавање и ревитализација индустријских капа- цитета прехрамбене индустрије;
- подршка планском покретању МСП у агробизнису и производњи хране;
- осмишљавање функционалних франшизних система ба- зираних на домаћим потенцијалима.

3.3.4. Туризам

Основни циљ: одрживи развој туризма уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора, јачање прекограничне сарадње, увођење стандарда и успостављање конкурентне туристичке привреде АП Војводине.

Оперативни циљеви:

1. У области одрживог развоја туризма
   - усклађивање туристичког развоја и заштите ради унапређења животне средине, са акцентом на заштиту природног и културног наслеђа и њихово адекватно ко- ришћење;
   - усклађивање развоја туризма са квалитетом живота ста- новника Покрајине и задовољавања њихових потреба;
   - изградња и одржавање одговарајуће туристичке инфра- структуре;
   - изградња саобраћајне инфраструктуре (Коридор X, Ко- ридор VII и аеродром за јавни ваздушни саобраћај) и по- бољшање садржаја уз саобраћајне терминале;
   - економска одрживост.
2. У области сарадње приватног, јавног и невладиног сектора
   - повезивање туристичког сектора са компл е- ментарним делатностима (пољопривреда, здравство, услуге итд.);
   - стварање кластера и подстицање сарадње међу општина- ма;
   - подизање свести локалног становништва о значају раз- воја туризма;
   - отварање нових радних места у туризму и комплемен- тарним делатностима;
   - повећање туристичког промета и нарочито девизног при- лива.
3. У области јачања прекограничне сарадње
   - компатибилност прекограничне сарадње у туризму и комплементарним делатностима;
   - интеграција са осталим еврорегионима у привредном, економском, социјалном смислу;
   - јединствен наступ на туристичком тржишту кроз ства- рање јединственог туристичког кластера.
4. У области стандарда
   - ефикаснија имплементација међународних стандарда у области инфраструктуре, кадра, заштите туристичких ресурса и потрошача;
   - адекватнија структура кадра у туризму према међунаро- дним пословним нормама;
   - уједначени правни и институционални оквири са европ- ским.
5. У области конкурентне туристичке привреде
   - препознатљив имиџ на глобалном туристичком тр- жишту;
   - туристичка понуда у складу са савременим трендовима на иностраном туристичком тржишту;
   - привлачење светских брендова;
   - стварање сопствених брендова;
   - уједначенији регионални развој, синхронизовано план- ско управљање;
   - просторно структуирање АП Војводине уз издвајање ту- ристичких центара;
   - развијање система истраживања туристичког тржишта, формирање и праћење туристичке статистике у складу са међународно прихваћеним методологијама.

3.4. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

3.4.1. Транспортна инфраструктура

Основни циљ: Повећање интеррегионалне и интрарегионалне приступачности АП Војводине, а нарочито смањење периферност- ти неразвијених и пограничних подручја.

Оперативни циљеви:

1. Друмски саобраћај
   - завршетак изградње и модернизација путних праваца на европским коридорима и трасама међународних путева;
   - ревитализација, модернизација и доградња постојеће путне мреже;
   - изградња и подизање квалитета саобраћајне инфра- структуре у насељеним местима, оспособљавање основ- не уличне мреже;
   - конципирање и остваривање јавног путничког превоза;
   - развој бициклистичког саобраћаја;
   - повезивање друмске инфраструктуре са осталим видови- ма саобраћаја;
   - резервисање простора за планиране саобраћајнице;
   - подизање нивоа услуге саобраћајно- транспортног систе- ма;
   - унапређење и постизање ефикасне институционалне ко- ординације.
2. Железнички саобраћај
   - повећање конкурентске способности

подизањем нивоа квалитета услуге у превозу путника и робе, која ће повећањем учешћа железничког саобраћаја довести до рационалније прерасподеле на све видове саобраћаја;
- усклађен развој са плановима суседних земаља и Европе као целине, смањење граничних препрека, повећање транзита, а тиме и економске добити;
- развојем еколошки повољног вида транспорта допринети заштити животне средине и смањењу екстерних трошкова;
- повећање нивоа безбедности саобраћаја и сигурности објеката, путника и робе;
- развој према потребама и захтевима корисника железничких услуга усклађен са другим садржајима и корисницима простора;
- створити услове за ефикасно и економски рационално функционисање и пословање.

3. Водни саобраћај
   - уједначавање карактеристика пловних путева и транспортне инфраструктуре и достизање нивоа развоја у државама чланицама Европске Уније;
   - развој терминала мултимодалног транспорта у лукама и њихово укључивање и интеграција у националну и међународну саобраћајну мрежу;
   - умањење значаја границе на Дунаву - слободна пловидба Дунавом;
   - развој путничког саобраћаја;
   - развој наутичког туризма.
4. Ваздушни саобраћај
   - дефинисање планова активности и убрзан рад на плановима и пројектима ради искоришћења постојећих ресурса и развоја инфраструктуре неопходне за организовање ваздушног саобраћаја на вишем нивоу од постојећег.
5. Мултимодални транспорт
   - развој терминала мултимодалног транспорта (контејнерски, Ro/Ro, Huckepack) и њихова интеграција у националну и међународну саобраћајну мрежу;
   - рационална употреба капацитета грана и чворова саобраћајних мрежа и возних средстава.

3.4.2. Водопривреда и водопривредна инфраструктура

Основни циљ: Уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода

Оперативни циљеви:
- доношење плана управљања водама у АП Војводини;
- усаглашавање и хармонизација законских и институционалних основа у свим областима водопривреде са захтевима директива ЕУ о водама;
- спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима;
- ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина;
- изградња и ревитализација регионалних система (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје;
- доградња, реконструкција и ревитализација хидросистема ДТД;
- изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода, одбрана од поплава;
- сарадња са околним земљама (Хрватска, Мађарска, Румунија и Босна и Херцеговина) на успостављању регионалне политике у области воде.

3.4.3. Енергетика и енергетска инфраструктура

Основни циљ: обезбеђење сигурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом, успостављање нових квалитетних услова рада, пословања и развоја у производњи, потрошњи енергије и дистрибуцији енергије, који ће подстицајно деловати на приврдни развој, заштиту животне средине и интеграцију у регионално и европско тржиште енергије.

Оперативни циљеви:
- доношење регионалних и локалних планова управљања енергијом;
- промоција и подстицање примене енергетске ефикасности ради очувања природних ресурса и заштите животне средине, промоција резултата на регионалном и локалном нивоу;
- подстицање већег коришћења обновљивих извора, комуналног и индустријског отпада и обезбеђивање активног учешћа свих интересних група (становништво, државна управа, локална самоуправа, инвеститори, удружења, предузећа, банкарски сектор итд);
- развој адекватног информационог просторног система;
- увођење статистичког праћења у области енергетике;
- утврђивање енергетских потенцијала и утврђивање потенцијала за повећање енергетске ефикасности по гранама индустрије, пољопривреде, транспорта и привреде у целини;
- увођење критеријума за стратешки приступ повећању енергетске ефикасности и заштите животне средине;
- оснивање фондана регионалном нивоу за подстицање енергетске ефикасности;
- примена европских стандарда и законских прописа у области енергетске ефикасности;
- смањење зависности од увозне енергије, тј. стимулисање замене увозних горива домаћим изворима енергије;
- смањење дистрибутивних губитака електричне енергије;
- обезбеђивање интерконективних трансграничних веза;
- технолошка модернизација енергетских објеката;
- реконструкција, ревитализација и модернизација постојеће инфраструктуре;
- изградња нове инфраструктуре и производних енергетских капацитета;
- повећање сигурности напајања корисника електропреносног система, повећање поузданости рада преносног система и смањење губитака у преносном систему;
- смањење потрошње финалне енергије;
- обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности (у производњи и преносу) и потрошњи енергије у свим енергетским секторима;
- супституција електричне енергије за добијање толотне енергије другим

енергентима;
- развој централизованих система снабдевања топлотном енергијом, посебно на бази локалних горива (отпаци бо- масе, и др.);
- изградња когенерационих и тригенерационих по- стројења за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије;
- смањење штетних утицаја на животну средину;
- изградња магистралних и разводних гасовода;
- изградња гасовода ‘‘Јужни ток’’;
- побољшање рада и поузданости постојеће магистралне и разводне гасоводне мреже;
- повећање производње сирове нафте и природног гаса пу- тем концесија у земљи и из иностранства;
- функционално коришћење и штедња необновљивих ре- сурса;
- изградња подземног складиште гаса Банатски Двор до пуног капацитета;
- изградња паневропског нафтовода;
- програм реконструкције и модернизације постојећих ка- пацитета и осавремењивања технологије производње нафтних деривата, што ће допринети постизању свет- ских стандарда у овој производној технологији, поди- зању квалитета горива на нивоу захтева ЕУ, као и побољ- шање стања животне средине у овом производном сег- менту;
- изградња система продуктовода и полагање оптичког ка- бла за систем даљинског надзора и управљање систе- мом;
- изградња продуктовода и нафтовода у случају изградње објеката за прераду сирове нафте на Дунаву.

Обновљиви извори енергије

Основни циљ: повећање учешћа произведене енергије из об- новљивих извора енергије уз смањење негативних утицаја на животну средину.

Оперативни циљеви развоја обновљивих извора енергије (ОИЕ) су:
- коришћење претприступних фондова ЕУ;
- узимање учешћа у CDM (Clean Development Mechanizam) пројектима;
- повећање производње електричне енергије из ОИЕ за 7,4% до 2012.год.у односу на 2007.год, односно 19% до 2020. год.;
- истраживање енергетског потенцијалаОИЕ (хидро, ве- тар, сунце, биомаса, геотремална);
- утврђивање технички искористивог потенцијала ОИЕ;
- утврђивање просторних зона за изградњу ветроелектра- на и соларних електрана;
- утврђивање-иновирање хидроенергетског потенцијала и локација за изградњу малих хидроелектрана;
- отварање тржишта биомасе;
- обезбеђивање фондова за реализацију;
- промоција и подстицање примене ОИЕ на регионалном и локалном нивоу;
- утврђивање базе података о свим обновљивим изворима са њиховим потенцијалима и активностима у којима би могли бити коришћени;
- побољшање квалитета животне средине већим ко- ришћењем ОИЕ;
- стимулисање локалне запослености и развој домаћег стручног кадра;
- укључивање свих интересних група (локалне управе, становништва, стручне јавности инвеститора и невлади- них организација) у процесе имплементације програма обновљивих извора енергије;
- међуинституционална сарадња ради дефинисања заједничких опредељења.

3.4.4. Електронске комуникације и информациони системи

Основни циљ: изградња и организација савремене електронске комуникационе мреже која ће обезбедити пријем и транзит сваког понуђеног међународног саобраћаја, универзални сервис сваком домаћинству, широкопојасни приступ мрежи сваком привредном субјекту, државним установама, организацијама и грађанима.

Оперативни циљеви:
- потпуна дигитализација електронске комуникационе ин- фраструктуре;
- обезбеђивање ефикасног приступа информацијама и

знању;
- уравнотежен развој на подручју целог региона;
- развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- увођење савремених услуга електронских комуника-ција;
- повећање броја претплатника фиксне мреже и достизање пенетрације од око 42%;
- достизање просечног нивоа развијености електронских комуникација у ЕУ;
- потпуно укидање двојника;
- искоришћење постојећих слободних капацитета оптич- ког кабла који је део система за надзор и управљање над транспортним системом за транспорт сирове нафте и ње- гове повезаности са истим системом у Републици Хрват- ској;
- искоришћење будућих слободних капацитета оптичког кабла који ће бити положен уз систем продукровода, бу- дућег нафтовода и продуктовода до рафинерије на Дуна- ву и паневропског нафтовода (ПЕОП), као и осталих оп- тичких каблова који се буду градили за потребе енергет- ских и осталих система;
- развој приступне мреже одређеног квалитета;
- повећање пенетрације интернет корисника од преко 30%;
- повећање пенетрације широкопојасних услуга;
- широкопојасни приступ мрежи сваком привредном субјекту, државним установама и организацијама и грађанима који то затраже;
- универзални сервис сваком домаћинству;
- снимање стања постојеће инфраструктуре и израда урба- нистичких планова за коридоре телекомуникационе мре- же у сарадњи са локалном самоуправом;
- изградња широкопојасних метрополитен мрежа и свим већим центрима у АП Војводини;
- изградња широкопојасних метрополитен мрежа и свим локалним самоуправама у АП Војводини;
- реализација пилот мреже најновије генерације на тери- торији АП Војводине, којом би се подстакао развој нових технологија;
- модернизација фиксне мреже и омогућавање пружања мултимедијалних услуга (КДС, интернет);
- обезбеђивање јавних терминала за приступ интерне- ту (јавним установама, школама, библиотекама, ауто- буским и железничким станицама, домовима здравља, месним заједницама, поштама и др.);
- обезбеђење приступа интернету на местима од јавног значаја (тргови, паркови);
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мре- же за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља;
- развој информационог друштва у циљу повећања ефи- касности рада, веће запослености и подизање квалитета живота грађана;
- отворен, свима доступан приступ интернету;
- развијено е-пословање, укључујући е-управу, е-тргови- ну, е-правосуђе, е-здравље и е-образовање;
- повећање квалитета услуга мобилних комуникација у свим условима;
- најмање по један мобилни прикључак сваком грађани- ну;
- повећање процента покривености простора коришћења услуга мобилних комуникација и достизање пенетрације од око 97%;
- потпуна дигитализација радиодифузије;
- реализација пилот пројекта дигиталне радиодифузне мреже у АП Војводини;
- доступност најмање седам радио-ТВ канала, у дигитал- ном облику, до сваког становника;
- подизање нивоа и унапређење квалитета поштанских ус- луга, као и увођење нових услуга у поштански систем;
- достизање стандарда квалитета поштанских услуга про- писаних у ЕУ;
- формирање и примена адресног кода;
- примена европских стандарда у области сигурности и безбедности.

3.4.5. Комунална инфраструктура

Водоснабдевање, одвођење и

пречишћавање отпадних вода

Основни циљ: очување и одрживи развој постојећих и изградња недостајућих комуналних система, као основних предуслова жи- вота и рада.

Оперативни циљеви:

- успостављање регионалних система за снабдевање во- дом сеоских подучја са незадовољавајућим квалитетом воде;
- реконструкција и даљи развој насељских водоводних система;
- увођење подстицаја за рационалну потрошњу воде;
- ревитализација и изградња нових канализационих сис- тема за одвођење употребљених вода насеља и индус- трије;
- ревитализација и изградња, према савременим техно- лошким принципима, постројења за пречишћавање упо- требљених вода (ППОВ) насеља и индустрије.

Управљање отпадом

Основни циљ: развој одрживог система

управљања отпадом Оперативни циљеви:

- усаглашавање прописа са ЕУ директивама и доношење регионалних и локалних планова управљања отпадом;
- промоција и подстицање рециклаже и поновног иско- иршћења отпада;
- санитарно депоновање комуналног и нетоксичног ин- дустријског отпада у складу са Стратегијом управљања отпадом за период 2010-2019. године, Законом о упра- вљању отпадом и важећим правилницима;
- адекватно управљање опасним отпадом;
- одлагање отпада животињског порекла у складу са Зако- ном о ветеринарству;
- изградња регионалних центара за управљање комунал- ним отпадом на основу Стратегије управљања отпадом;
- успостављање система за управљање посебним токови- ма отпада (отпадне батерије и акумулатори, отпадна уља, отпадне гуме, неупотребљива возила, медицински отпад, и др.);
- промоција и подстицање кућног компостирања због спе- цифичности насеља у АП Војводини и промоција рецик- лаже и поновног искоришћења отпада;
- затварање и санација постојећих неуређених депонија, ремедијација контаминираних локација опасног отпада и ревитализација простора;
- израда локалних планова управљања отпадом.

3.5. ЖИВОТНА СРЕДИНА, ПРЕДЕЛИ, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА

3.5.1. Заштита и унапређење животне средине

Основни циљ: снажна афирмација концепта заштите и унапређења животне средине као основе уравнотеженог развоја, коришћења и уређења АП Војводине.

Оперативни циљеви:

- еколошка одрживост као основни принцип просторног развоја АП Војводине;
- заштита и очување постојећих природних вредности и природних ресурса;
- минимизација загађења природних ресурса- ваздуха, воде и земљишта;
- институционално, организационо и кадровско јачање система заштите природне и животне средине;
- санација најугроженијих - “црних тачака” на територији АП Војводине;
- израда регистра извора загађивања животне средине, Покрајинског и локалних, као дела националног регис- тра;
- успостављање оптималне мреже аутоматских монито- ринг станица за ваздух, воду и земљиште на територији

АП Војводине;
- рационално коришћење природних ресурса, уз фавори- зовање коришћења обновљивих извора енергије;
- стварање услова за коришћење отпада у енергетске свр- хе;
- примена БАТ технологија;
- подршка “brownfield” инвестицијама;
- смањење климатских промена минимизацијом емисије гасова са ефектом стаклене баште путем модернизације индустрије, изградње комуналне инфраструктуре и при- меном концепта одрживог саобраћаја;
- очување еколошке функције слободног простора на те- риторији АП Војводине, због његовог значаја за воду, ваздух и земљиште, као и биљни и животињски свет, и очување биодиверзитета;
- стварање повољних микроклиматских услова на терито- рији АП Војводине повећањем површина под шумама и ваншумским зеленилом;
- подршка примени концепта органске пољопривреде;
- стварање услова за пренамену и заштиту постојећих дег- радираних простора;
- предтретман и пречишћавање свих отпадних вода (кому- налних и индустријских);
- снабдевање свих корисника (становништва и индус- трије) потребном количином квалитетне воде за пиће;
- санација, рекултивација и рехабилитација еколошки најугроженијих подручја, пре свега свих непрописно ло- цираних неуређених одлагалишта отпада на територји АП Војводине и других деградираних простора (напуш- тини копови, јаловишта, депоније исплаке и др);
- гасификација свих насеља у АП Војводини;
- функционално повезивање са земљама у окружењу уз подршку локалним и регионалним јединицама за пре- кограничну сарадњу у контексту заштите животне сре- дине;
- стална едукација грађана и подстицање развоја еколошке свести.

3.5.2. Заштита и уређење предела

Основни циљ: заштита, уређење и развој предела уз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирма- цију природних и културних вредности.

Оперативни циљеви:
- заштита и очување природних предела кроз активности, програме и пројекте очувања биодиверзитета и заштиће- них природних добара;
- заштита и очување културних (руралних и урбаних) пре- дела са стварањем нових препознатљивости које не угро- жавају идентитет;
- очување морфологије, структуре, унутрашње и споља- шње физиономије (силуете) руралних и урбаних насеља уз максимално поштовање традиционалне урбане матри- це код планирања нових урбаних блокова;
- реализација нове изградње која је усаглашена са тради- цијом руралних и урбаних насеља;
- очување и унапређење слике урбаног предела, односно градова, кроз наглашавање идентитета његових посебно важних делова, промоцију културних вредности, креи- рање нових вредности и спречавање непланске и дивље градње;
- ревитализација нарушених природних и културних пре- дела;
- промоција природних и културних предеоних одлика АП Војводине и њихова интеграција у европске системе;
- рационално и одрживо коришћење ресурса предела без деградације и загађивања животне средине и предеоног идентитета;
- јачање регионалног и локалног идентитета предела АП Војводине кроз очување и заштиту свих природних и културних одлика;
- успостављање процедуре за укључивање јавности, покрајинске и локалних власти у одређивању и при- мењивању предеоних политика;
- јачање свести о значају, очувању и заштити предела, кроз програме информисања и едукације;
- подстицање развоја оних облика туризма који се бази- рају на промоцији и презентацији изворних елемента природних и културних предела и који подстиче њихову заштиту.

3.5.3. Заштита природних добара и биодиверзитета

Основни циљ: Заштита и унапређење природних добара и би- одиверзитета.

Оперативни циљеви:
- повећање површине под заштићеним подручјима, ус- постављање националне еколошке мреже (чији део пред- ставља еколошка мрежа АП Војводине) и идентифика-ција подручја за европску еколошку мрежу;
- унапређење/осавремењивање планова управљања и ја- чање оспособљености управљача заштићених подручја; номинација и проглашење заштићених подручја од међу- народног значаја; увећање бројности популација ретких и угрожених врста и реинтродукција ишчезлих;
- заштита, очување и унапређење природних вредности и одрживо коришћење природних ресурса;
- благовремено спречавање активности и делатности које могу проузроковати негативне последице у природи;
- обнова нарушених делова природе;
- спровођење мера (конзервације, санације- ревитализа- ције и рекултивације, и др.) и режима заштите и мони- торинга стања заштићених подручја, уз стално праћење стања и промена у природи;
- смањивање губитка и притисака на биодиверзитет;
- заснивање информационог система заштићених под- ручја;
- унапређење система финансирања заштите природе и управљања заштићеним подручјима.

3.5.4. Заштита, уређење и унапређење културних добара

Основни циљ: Заштита, уређење и коришћење културних до- бара као развојног ресурса ради истицања регионалног, субреги- оналног и локалног идентитета.

Оперативни циљеви:
- активно укључивање културног наслеђа и његовог окру- жења у политике развоја

(очување интегритета културног наслеђа - амбијента);
- развијање свести о значају културног наслеђа за социјалну кохезију и идентитет локалне заједнице на бази његове валоризације;
- заштита и очување архитектонских, урбанистичких и естетских вредности културног наслеђа, кроз строгу контролу просторних промена и естетских стандарда;
- повећење конкурентности и вредности културног подручја, културног предела или историјског језгра као инвестиционе локације. Привлачење нових ''унутрашњих'' улагања путем појачаног маркетинга и употребом разних - стимулативних мера;
- усклађивање потреба за развојем и модернизацијом урбаних структура и принципа интерполације нових архитектонских форми са принципима очувања културног наслеђа;
- очување, унапређење и преношење на будуће генерације вредности културног наслеђа Војводине у контексту његовог културног диверзитета, слојевитости, мултикултуралности, мултиконфесионалности и мултинационалности.

3.5.5. Заштита од елементарних непогода и технолошких удеса

Основни циљ: Минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности од елементарних непогода и технолошких удеса.

Оперативни циљеви:
- израда регионалног и општинских планова и програма заштите и спасавања у ванредним ситуацијама;
- израда мапа угрожених подручја од елементарних непогода;
- утврђивање зона потенцијалних ризика и вероватноће јављања елементарних непогода на основу просторно - временске анализе;
- планирање превентивних мера и активности у контексту очекиване природне непогоде или техничко-технолошког удеса;
- приправност за потенцијалну манифестацију непогоде или удеса;
- планирање локација нових постројења и траса транспорта опасних материја у складу са претходно утврђеном повредивошћу простора, са приоритетом очувања здравља становништва, природних и створених вредности.

4. КОНЦЕПЦИЈА РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

4.1. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ

Регионални просторни план АП Војводине треба да дефинише стратешке правце дугорочног просторног развоја, као и да омогући позиционирање АП Војводине у ширем регионалном окружењу. АП Војводина, као развојни, администартивни и планско-статистички регион у оквиру Републике Србије има посебан значај и потенцијал захваљујући свом положају, ресурсима, вредностима, институционалним и кадровским капацитетима, који јој отварају перспективе даљег развоја.

Концепт просторног развоја АП Војводине, у складу са визијом и циљевима, предлаже следеће:

1. Војводина - конкурентна и територијално уравнотеженија

Концепција просторног развоја АП Војводине је усмерена ка већој развојној равнотежи у оквиру административно-територијалне организације АП Војводине. Кључну улогу требало би да имају динамични и снажни урбани центри у функционалној вези са својим окружењем, кроз јачање полицентричног урбаног система. Носиоци просторног, тј. интегрисаног и одрживог економског, социјалног и еколошког развоја биће макрорегионални центар Нови Сад са урбаним центрима: Суботица, Сомбор, Сремска Митровица, Кикинда, Зрењанин, Панчево и Вршац. Наведени градови - кључни генератори просторног развоја АП Војводине, са својим капацитетима и потенцијалима остаће окосница економског и социјалног развоја АП Војводине, уз нужну предпоставку функционалног повезивања са урбано-руралном структуром у окружењу.

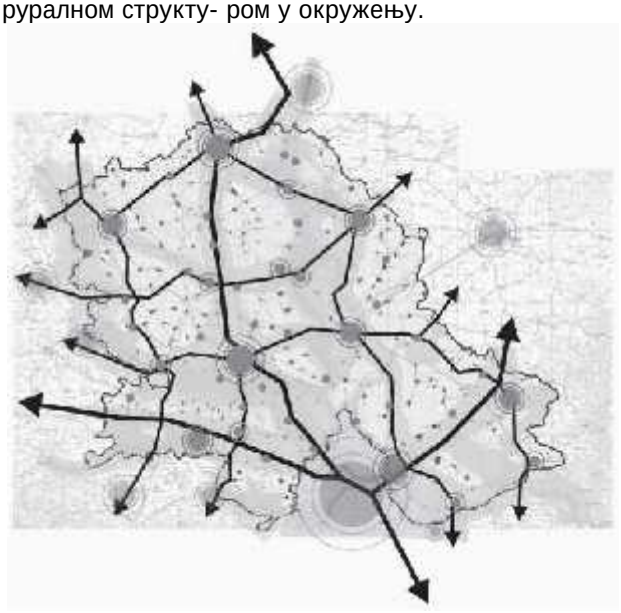

Слика 8. АП Војводина - развијена и територијално уравнотежена

Остваривање уравнотеженијег просторног развоја и јачање територијалне кохезије биће предмет посебне пажње и координације регионалног планирања и регионалног просторног планирања за развој система функционалних урбаних подручја. Повезивање урбаних центара, на територији АП Војводине формираних у правилној мрежи, биће значајно за повећање конкурентности, развој, као и повезивање урбаних центара са насељима у њиховом функционалном окружењу, преко којих ће се активирати ресурси и капацитети појединих области.

Јасно дефинисање надлежности, права и обавеза града[116] (Нови Сад, Сомбор, Суботица, Панчево, Зрењанин, Сремска Митровица) уз урбана насеља Кикинду и Вршац, као генератора успешнијег регионалног развоја довешће до стварања ''урбаних жаришта'', као и ''урбаних осовина'' (изградњом адекватне путне мреже регионалног значаја (аутопут Е-75, државни путеви I реда бр. 21 и 24). Реинтеграцијом Србије и Војводине у међународне токове, градови Војводине, тј, њихова функционална урбана подручја, укључују се у актуелну међународну сарадњу, као преду-слов

Према Закону о територијалној организацији

успешног развоја и супротстављања деградацији.

Важан генератор развоја АП Војводине је подручје функцио- налног повезивања метрополитенских подручја Београда и Но - вог Сада, значајно са становишта њиховог положаја на раскршћу европских коридора X и VII, као и бољег позиционирања међу европским метрополитенским подручјима.

Економски капитал представља и специфична традиција у производњи, као и квалитетни потенцијал за развој интензивне, модерне пољопривреде, виноградарства, прерађивачке индус- трије експортно оријентисане, саобраћајне привреде, туризма и развијеног сектора услуга. У складу са потребом убрзаног раз- воја, приоритети који ће бити издвојени у РПП АПВ односиће се на оне програме и пројекте који ће брзо дати позитивне еко - номске ефекте, утицати на покретање привредних, а пре свега производних активности, повећање конкурентности и извоза и заустављање негативних кретања у простору. Неравномерност степена развијености појединих делова региона ће се решавати применом принципа децентрализације и полицентризма. Већи градови и градска насеља имаће улогу фокусних тачака око којих ће се груписати мање општине формирајући развојне регионе на читавој територији Покрајине. Град Нови Сад ће имати посебну улогу развојног центра зато што се налази на тачки укрштања ко - ридора X и VII.

2. Војводина - отворена и повезана

Интегрисаност простора АП Војводине у окружење биће опре- дељена планским претпоставкама и смерницама међу којима су посебно значајне:

- повезивање са међународним окружењем;
- успостављање прекограничне и међурегионалне са- радње и јачање међусобних утицаја интересно повеза- них функционалних подручја;
- отварање пројектних линија за које се очекује могућ- ност финансирања из претприступних фондова Европ- ске уније;
- повезивање и умрежавање са градовима и регионима у Републици.

Посебан значај за развој АП Војводине имаће реализација међурегионалне и прекограничне сарадње са Републиком Мађар - ском, Републиком Румунијом, Републиком Хрватском и Републи- ком Босном и Херцеговином. АП Војводина, као регија у којој се традиционално негују европски принципи и вредности, сарађује са одговарајућим територијалним заједницама других држава, у оквиру спољне политике Републике Србије. Просторна сарадња са суседним земљама претежно ће се односити на изградњу обје - ката инфраструктуре, уређивање и заштиту водених токова, кул- турну сарадњу, унапређивање одрживог развоја и сл.

Слика 9. Прекогранична сарадња у оквиру ИПА програма

У периоду до 2013. године прекогранична и транснационална сарадња ће се превасходно одвијати у оквиру ЕУ програма те- риторијалне /просторне сарадње (INTERREG IV) и то IPA CBC програма сарадње између региона и општина Србије и Мађарске (инфраструктура, животна средина, привреда, образовање и кул- тура), Србије и Румуније (привредни и друштвени развој, зашти- та животне средине управљање ванредним ситуацијама).

Активна и планski осмишљена употреба макроструктура (реке Дунав и Тиса, каналска мрежа ДТД, заштићене природне целине, и сл.), као полуга за акције интегрисања АП Војводине у државни и шири европски простор, се посебно истиче у оквиру европске политике тзв. територијалне кооперације која АП Војво- дину треба да усмери ка трансграничним, трансдржавним (река Дунав) и интеррегионалним пројектима и регионалној интегра- цији. Посебну пажњу треба усмерити ка најновијим документима ЕУ (Лајпцишка повеља, Лисабонска декларација, Европа 2020, програми у којима Србија има приступ и сл.).

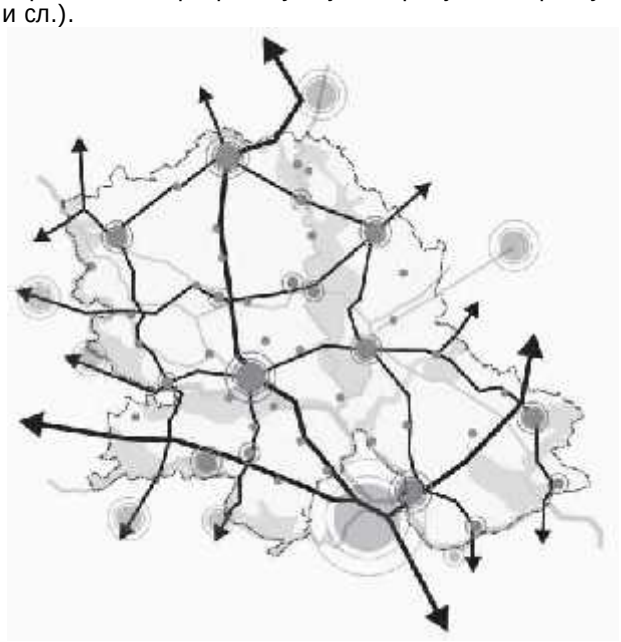

Слика 10. АП Војводина - отворена и повезана

Саобраћајно - географски положај и планирани развој инфра- структурних система допринеће постизању боље функционалне интегрисаности са суседним подручјима. То ће се одразити и на јачање осовина регионалног и субрегионалног развоја (Дунав,
Тиса, аутопут, путна мрежа регионалног значаја .....), а посеб-
но на поједине урбане и индустријске центре, туристичке регије и друга подручја. Посебан значај имаће активирање граничног прелаза Рабе и индустријског парка на тромеђи Србије, Румуније и Мађарске, као и отварање граничних прелаза код Накова (Ки- кинда).

3. Војводина - специфична и јединствена

Зонирање територијалног капитала, односно ресурса и вред- ности има основу у идеји о јачању регионалног и субрегионал- ног идентитета. Идентитет треба дефинисати груписањем и укрштањем фактора као што су култура и културно наслеђе, природа и природно наслеђе, економија и

привредни бренд. АП Војводина обилује овим факторима, али нису истакнути и укрш- тени како би се на основу њих извршило јаче позиционирање и јачање регионалне или субрегионалне конкурентности. Посебна пажња посветиће се пограничним деловима источног Баната, По- тисја, као и делу југозападне Бачке, ради јачања њихове регио- налне позиције.

За просторни развој АП Војводине од значаја ће бити одређени карактеристични коридори, подручја и тачке регионалног иден- титета, преко којих се она препознаје, афирмише или идентифи- кује на регионалном, националном или међународном нивоу.

Од посебног значаја су:

- градови и градска насеља са својом специфичном улогом у развоју појединих региона, која произилази и из њихо- вих локационих погодности, тако да су, поред градова ''чворишта'' -мотора развоја, за јачање идентитета АП Војводине веома важни и градови на регионалним кори- дорима (на ХС ДТД - Кула, Врбас; на Тиси - Сента, Бе- чеј-Нови Бечеј, на Дунаву - Ковин...), погранични градо- ви (Нови Кнежевац, Кањижа, Шид, Бачка Паланка....);
- рурална насеља АП Војводине са специфичном урба- ном структуром панонског типа, неопходно је очувати и унапредити. Поред села, посебно је важно сачувати осо- беност руралног војвођанског предела и салаша;
- објекти културног и природног наслеђа заштићени пре- ма међународним (UNESCO, Рамсарска конвенција и сл.) или националним стандардима, као и они који су у поступку заштите; посебно се наглашава значај могућ- ности њиховог интегралног коришћења у оквиру култур- них предела, нпр. Сремски Карловци-Фрушка гора, Сир- миум-Засавица; затим тврђаве на Дунаву, дворци Бана- та и Бачке, индустријско наслеђе, индустријско наслеђе - Тера и Сувача у Кикинди и...;
- објекти социјалне инфраструктуре од националног и ре- гионалног значаја (здравство - Клинички центар Војво- дине, Институт Сремска Каменица, регионалне болнице; високо школство - Универзитет Нови Сад, високе шко- ле у регионалним центрима, култура - Матица српска, спорт);
- репери регионалног идентитета које чине тачке преко којих се идентификују макроцелине и које представљају ослонац регионалне идентификације. Бољим опремањем саобраћајном, енергетском и телекомуникационом ин- фраструктуром повећаће се приступачност појединих макрорегионалних целина, нарочито развојем трансвер- залних веза које ће омогућити ефикаснији контакт источ- них и западних делова Војводине;
- ''црвене тачке'' укрштања коридора VII и X (Нови Сад, Бешка).

Због њиховог великог значаја за будући просторни развој на- ведене просторне целине, појасеви и реперне тачке биће предмет посебне пажње Регионалног просторног плана АП Војводине.

Од посебног значаја је комплементирање, односно јачање функ-ција које могу комплементарно да допринесу развоју појединих општина или регионалних подцелина. Ово се пре свега односи на јачање туризма и рекреације (spa и welness центри) у зонама до- минантне пољопривреде, могућност организације индустријских или технолошких паркова у неразвијеним руралним општинама, технолошких паркова у зонама са енергетским потенцијалима, ја- чање шумарства у функцији заштите пољопривредног земљишта или туризма и рекреације и сл.

4. Војводина - одржива и чиста

Максимизирање ендогених територијалних потенцијала, од- носно активирање територијалног капитала и ресурса на одр- жив начин, на целој територији Покрајине је један од фактора успешнијег позиционирања АП Војводине у Републици Србији и Европи. Покрајина поседује значајне ресурсе од којих неки нису довољно или адекватно искоришћени, а који могу да пред- стављају предност у развоју (пољопривредно земљиште, нафта и гас, геотермалне воде, мрежа каналске инфраструктуре, токови великих река, и сл.).

Минимизирање територијалних слабости, на нивоу целине Покрајине и њених регионалних подцелина се односи на недо - вољно коришћење, односно повезивање природних система (нпр. хидро систем реке Тисе и веза према Палићком језеру и Суботи- ци, еколошки и технички капацитети Горњег Подунавља, запуш- тена и неискоришћена каналска мрежа, демографски проблеми у пограничним деловима Покрајине, снабдевање водом и течни от- пад, економска неповезаност, слабости техничке инфраструкту- ре, недовољно коришћена природна и културна баштина, и сл).

Јачање улоге и значаја меких фактора за укупни развоја АП Војводине се односи на природно и културно наслеђе, као и на пределе. Ови фактори, којима АП Војводина обилато располаже, захтевају знатно већу пажњу на регионалном и субрегионалном нивоу, могу значајно да унапреде идентитет Покрајине и њених субрегионалних целина, и да представљају компаративну пред- ност, као и бенефит на дуги рок у економском смислу (меки фак- тори као реусрс за просторни развој).

Посебан значај има повезивање пољопривреде и индустрије у процесу реиндустријализације АП Војводине, туризма и јавних служби (нагласак на култури регионалног и мултикултурног субрегионалног типа), саобраћајне привреде (РТЦ, логистички центри, мултимодални транспорт), индустрије и грађевинарства, енергетике и водопривреде, и сл.

Квалитет животне средине је један од основних критеријума за уравнотежен и одржив развој АП Војводине. Развијање одржи- вог система управљања отпадом води ка циљу смањења загађења животне средине и деградације простора.

5. Војводина - мултикултурална и хумана

Аутономна Покрајина Војводина има значајни хумани и културни капитал, који се одражава на демографском и со- цијалном потенцијалу. Међутим, негативни демографски процеси нарушили су старосну структуру становништва. Ублажавање негативних тенденција демографског развоја АП Војводине најважнији је услов даљег развоја АП Војводине.

Веома сложена етничка слика АП Војводине има своје култур- не и просторне аспекте. АП Војводина је традиционално имигра- ционо подручје које је током времена добило обрисе просторног ‘’позиционирања” појединих етничких група, како у градовима, тако и у мањим насељима.

Јачање функционалних међузависности и стварање синергије комплементарних економских и друштвених функција и актив- ности утицаће на јачање мултикултуралног и хуманог капита- ла.

Груписање снага ради стварања критичне масе се пре све- га односи на умрежавање општина око већих урбаних центара у економско-функционалне целине, преко којих ће се општине анимирати за генерисање иницијатива везаних за економски и социјални развој, еколошка питања, однос града и села у функци- оналном окружењу и сл., и преко којих ће се обезбедити дефини- сање, финансијска конструкција и реализација већих развојних пројеката.

Концепција коришћења територијалног капитала тежи еконо- мичном и ефикасном просторном развоју. Коришћење геостра- тешког положаја АП Војводине на ширем подручју укрштања паневропских коридора VII и X захтева, у првом реду, рехабили- тацију дунавског простора (саобраћајно, привредно, туристички, еколошки ...).

У циљу равномерног регионалног развоја неопходно је урав- нотежити изражену поларизацију урбаних центара (посебно под- ручје Нови Сад - Београд) и концентрацију активности и стано- вништва.

Концепција се заснива на искоришћењу повољног просторног распореда градова средње величине, који, уз одговарајућу прос- торно - развојну политику, могу преузети улогу будућих урбаних центара развоја.

За реализацију концепта просторног развоја АП Војводине ва- жно је и:

- интегрисање АП Војводине у Европски простор укључи- вањем Србије у Европску унију под равноправним усло- вима;
- развој полицентричног урбаног система и регионалног просторног развоја и хармонизација развоја функцио- налних урбаних подручја;
- интегрисање и хармонизација развоја транспорта и мре- же градова подстакнутим градњом јавне инфраструкту- ре;
- активирање виталности и атрактивности руралних сре- дина;
- препознавање карактеристика вредних природних и кул- турних предела;
- дефинисање посебних програма просторног развоја сре- дина са специјалним потребама и проблемима (нераз- вијена, депопулациона и погранична подручја).

Посебно се обраћа пажња на подстицање убрзаног просторног развоја пограничних подручја АП Војводине како би се обезбе- дила конкурентност тих региона. Овакав развој треба спровести кроз изградњу инфраструктуре и повећање приступачности, ефи- касно умрежавање градова и насеља, изградњу радних зона и ин- дустријских паркова, развој туризма и др.

4.2. РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ

Регионализација, у смислу децентрализације управљања, од- носно, као начин административно-политичко-територијалног организовања путем којег се део функција државе преноси на ре- гионални ниво, представља услов без којег се не може очекивати већа територијална кохезија АП Војводине, њених субрегиона, као и подручја унутар субрегиона, ни улажење у токове европ- ских интеграција. Региони, као средњи ниво управљања између државног и локалног, су једини успешан пут што веће децентра- лизације, демократских и економских реформи и међурегионалне сарадње. У тражењу одговора на питање која регионална форма највише одговара Србији, законски оквир је узео у обзир крите- ријуме који се примењују у чланицама ЕУ. Наиме, у циљу ства- рања претпоставки за имплементацију заједничке регионалне политике, ЕУ примењује усклађени систем статистичких региона (NUTS).

Природно-географски и демографски фактори сваке појединe области (НТСЈ-3) у Србији определили су њихове развојне потен- цијале. Различите развојне позиције области треба да допринесу утврђивању различитих секторских политика. Потребно је да све области изврше комбинацију (матрицу) фактора којима могу да афирмишу конкурентност различитих сектора, ангажујући раз- новрсне просторне потенцијале. Кључни проблеми који успора- вају развој мање развијених области (НТСЈ-3) у АП Војводини су: структурна неравнотежа, неизграђена инфраструктура, недо- вољни прерађивачки капацитети као ограничавајући фактор за смањење високе стопе незапослености, људски ресурси (демо- графски пад, неадекватна образовна структура) и недовољно раз- вијено тржиште радне снаге, неискоришћеност постојећих произ- водних капацитета, неконкурентна пољопривредна производња, еколошки проблеми, ниска искоришћеност туристичких потен- цијала и сл. Област нема главни град ни правни субјективитет, већ сви градови имају улогу центра, функционално артикулисани и међусобно умрежени. У једном од њих би се налазила канцела- рија (агенција) за регионални развој одговорна за финансирање и реализацију регионалних пројеката.

Законом о утврђивању надлежности АП Војводине (децембар 2009.) на Покрајину су по први пут пренете надлежности из обла- сти регионалног развоја. Овим законом је предвиђено да Покраји- на, у складу са законом:

- уређује развојно планирање у складу са економском по- литиком и стратегијом развоја Србије;
- прати спровођење програма мера и активности за равно- мерни регионални развој;
- оснива развојну банку АП Војводине, у складу са зако- ном којим се уређује оснивање, пословање и организа- ција банака;
- развија административне капацитете покрајинске упра- ве и локалне самоуправе

са циљем успешног коришћења структурних и кохезионих фондова ЕУ.

У Статуту Војводине посебно је истакнут значај регионалног развоја Покрајине, односно, уравнотежени развој свих њених ге- ографских области. У складу са Стратегијом регионалног развоја Србије и Законом о регионалном развоју, Покрајина као посебан регион у Србији је у обавези да донесе стратегију регионалног развоја за своју територију.

Имајући у виду институционалну и функционалну улогу раз- личитих управљачких нивоа, одлучујући значај у повезивању интрарегионалних и међурегионалних привреда подручја имају градови. Њихов међусобан однос треба да се заснива на прин- ципу партнерства. Просторни и регионални развојни концепти који то не узимају у обзир, нису више прихватљиви. С полицен- тричним развојем у савременом свету повезано је формирање ин- тегрисаних просторних стратегија уз помоћ урбаних ''кластера", посебно у пограничним подручјима, затим унапређење савреме- них инфраструктурних интеграција на међурегионалном нивоу и јачање привредне кооперације на регионалном нивоу.

Позитивна искуства европских држава указују да је региона- лизација ефикасан инструмент регулативе за уравнотежење ре- гионалног развоја појединих делова, структурно прилагођавање региона према интересима регионалне заједнице, ефикаснији ре- гионални развој и већу конкурентност региона на основу терито- ријалног капитала и реалних потенцијала које поседује, и одржи- ви развој и уређење територије у складу са њеним идентитетом, традицијом и специфичним начелима. Регионализација предста- вља начин управљања којим треба да се постигне већи степен те- риторијалне кохезије, али истовремено и убрзанији развој и већа конкурентност. Истовремено, то је пут којим ће бити обезбеђен демократични систем интересног организовања територије на нивоу већих или мањих регионалних целина, а тиме и пут до пра- вилнијег и правичнијег располагања ресурсима и средствима.

Достизање наведених циљева ће у највећој мери зависити од разврставања и степеновања надлежности, права, обавеза и од- говорности територијалних јединица од нивоа државе до нивоа локалне заједнице. Елементарни постулат ове стратегије је да до- бробит треба да буде на страни грађана као свесних и активних учесника у развоју територије на којој живе, што подразумева како територију локалне заједнице тако и државе у којој се ло- кална заједница налази. Ради тога, нужно је да грађани имају мо- гућност, право и обавезу да одлучују о просторном развоју своје територије (насеље и припадајући атар), али и да учествују у одлу- чивању о просторном развоју свога региона и своје државе. Обр- нуто, држава (Република Србија) велики део надлежности које данас има не може да оствари, како ради нагомиланих проблема социјалног, економског и физичко-еколошког развоја, тако и ради њихове распрострањености, али и ради велике дистанце између центра одлучивања и грађана чија судбина зависи од тих одлука. Према принципу субсидијарности, тежећи да део надлежности пренесе на нижи ниво и одлучивање приближи грађанима, држа- ва има две могућности: да их пренесе на ниво данашњих градова и општина, или да их пренесе на ниво нижи од државног, а виши од општинског. Пошто субсидијарност значи и обрнут поступак, локална заједница може реализацију својих развојних идеја да понуди и средњем нивоу, уколико постоји (АПВ и Град Београд), уместо да све преноси на државу, односно Покрајину.

Преношењем надлежности на ниво нижи од државног, Репу- блика Србија ће ући у процес постепене децентрализације, док ће локалне заједнице уступањем дела надлежности вишем нивоу природним путем доћи до система регионализације. У том сми- слу регион треба схватити као територијалну јединицу у којој је могуће артикулисати заједничке проблеме, интересе и пројекте локалних заједница или већих територијалних целина, и у којој постоје већи институционални, финансијски и стручни капаци- тети за дефинисање и реализацију и већих развојних пројека- та. Локална заједница код тога задржава право иницијативе и учешћа док држава има право и обавезу да обезбеђује законске, макроекономске и финансијске оквире и подршку за остварење ових пројеката.

С аспекта регионалног и просторног развоја, посебан значај имају области НТСЈ-3, с обзиром да неке од њих немају довољан демографски, природни и створени потенцијал (привредни, ин- фраструктурни, итд.) за комплексан самостални развој.

У ком ће се правцу одвијати даљи процес регионализације и да ли ће у децентрализованом систему региони постати средњи ниво територијалне организације зависиће од бројних фактора (политичких, економских, функционалних, друштвених и сл.) Ако се узме у обзир да је прва фаза реформе локалне самоуправе и децентрализације започета тек 2002. године доношењем Закона о локалној самоуправи, а да су поједине нове земље чланице ЕУ систем локалне самоуправе, територијалне организације и реги- онализације унапређивале у неколико циклуса (скоро 15 година), свакако да ће европски трендови и прикључење НТСЈ систему, уз уважавање властитих специфичности, утицати и на наведене процесе у Покрајини.

Када Србија добије статус земље кандидата за улазак у ЕУ, пре- узеће обавезу усвајања Acquis Communautaire (АС) који се односи на структурне инструменте Кохезионе политике ЕУ. То се, пре свега, односи на изградњу децентрализованог система имплемен- тације фондова ЕУ. Према одредбама Уредбе Европске комисије о коришћењу IPA средстава, процес децентрализације управљања фондовима у претприступном периоду односи се само на поделу надлежности између Европске комисије и Владе земље корисни- це средстава, али не и на даљу децентрализацију надлежности у управљању фондовима ЕУ унутар земље кориснице. Након приступања ЕУ надлежности у управљању фондовима могу бити даље децентрализоване у оквиру државе уз испуњење кључног услова да постоји административна способност за обављање

наведених послова на регионалном нивоу. Уколико не постоји изграђена административна способност на регионалном нивоу, управљање средствима структурних фондова остаје на нивоу централне власти.

Такође, неопходно је темељно размотрити питање могућности локалних самоуправа за диверзификацију њиховог положаја и надлежности. Територијална реформа мора се посматрати у оквиру ширег социо-економског контекста - различите надлежности општина служе задовољавању интерних различитости унутар дате државе. У систему статистичких територијалних јединица ЕУ користе се два нивоа локалних административних јединица ЛАУ1 и ЛАУ2. Решења за локални ниво треба постепено прила- гођавати НТСЈ класификацији. Локални нивои су веома важни приликом оцене унутрашње хомогености појединачних региона/ области и при томе је неопходно примењивати децентрализовани принцип и оспособљавати органе локалних самоуправа за пре- дузимање адекватних подстицајних мера и афимацију локалних иницијатива, чијом би се применом лакше и уз директну контро- лу дошло до одговарајућих резултата усаглашених са локалним потребама.

4.3. ИНТЕРРЕГИОНАЛНЕ И ИНТРАРЕГИОНАЛНЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И ТРАНСГРАНИЧНА САРАДЊА

Укључивање Србије у политику регионалног развоја ЕУ дефи- нисано је Споразумом о стабилизацији и придруживању који су- герише области сарадње веома начелно. За Србију, као земљу која је потенцијални кандидат, важно је да националну регионалну политику (која још увек нема потпуно дефинисан правни оквир) креира тако да она буде у складу са правним тековинама Заједни- це у области регионалног развоја.

АП Војводина, као један од региона Републике Србије, грани- чи се са четири државе, и има низ заједничких одлика које их зближавају, као и специфичне интересе који упућују на сарадње са њима.

АП Војводина је чланица Еврорегије Дунав - Криш - Мориш - Тиса, који има своју Стратегију развоја. Циљ Регионалне сарадње Еврорегије ДКМТ јесте развијање односа у области привреде, об- разовања, културе, здравства, заштите човекове средине, науке и спорта, проширивање иновативне сарадње, сарадња у програми- ма развоја инфраструктуре од значаја за Еврорегион и заједнички наступ у циљу интеграције у модерне европске токове.

Слика 11. Међурегионална сарадња ДКМТ

Стратегија развоја ДКМТ даје подршку отварању нових гра- ничних прелаза, као и преквалификацији постојећих, у циљу стварања бољих производних, пословних и техничких услова сарадње и побољшаних привредних веза Мађарске, Румуније и Србије. Изградња граничног прелаза на тромеђи Кибекхаза-Рабе- Беба Веке и гранични прелази Наково код Кикинде и перспектив- но код Нових Козараца и Врбице смањиће потешкоће у комуници- рању становника три земље и допринеће еластичности саобраћаја између неразвијених пограничних подручја и посебно у северном Банату. Изградњом граничног прелаза на тромеђи подстаћи ће се изградња одговарајуће инфраструктуре за развој привредних то- кова, и створити услови за индустријски парк.

За АП Војводину је вема важна Дунавска стратегија, јер је то једина макрорегионална стратегија ЕУ која укључује Србију, односно Војводину. Стратегијом се очекује убрзани привредни развој дунавског Региона и поспешивање равномернијег регио- налног развоја у Подунављу.

Могућности сарадње су формулисане кроз четири стуба који подржавају главна питања, која су предложена као индикативни оквир. Акциони план ће се развијати како рад на спровођењу Ду- навске стратегије напредује. Основне области деловања су:

(1) Повезивање Дунавског региона
- Унапређивање мобилности и мултимодалности транс- порта
  (а) Унутрашњим пловним путевима
  ф)Друмским, железничким и ваздрушним везама
- Подстицање развоја одрживих извора енергије
- Промовисање културе и туризма, контаката међу људи- ма

(2) Заштита животне средине Дунавског региона

- Пречишћавње и одржавање квалитета вода
- Управљање ризицима животне средине
- Заштита биолошких врста, пејзажа и квалитета ваздуха и земљишта

(3) Изградња просперитета у Дунавском региону
- Развој друштва знања кроз научна истраживања, образо- вање и информационе технологије
- Подршка конкурентности предузећа, укључујући и раз- вој кластера
- Улагање у људе и вештине

(4) Јачање Дунавског региона
- Јачање институционалних капацитета и сарадње
- Заједнички рад на промовисању безбедности и борби против организованог и крупног криминала

Регионална повезивања и сарадња са суседима су претпоставке за шире интеграције и у том смислу представљају значајну ка- рику за учвршћивање позиције АП Војводине у шире окружење. Сарадња са суседима се традиционално остварује у областима заштите животне средине, културе, културног наслеђа, као и заштите природе и заједничког природног наслеђа, размене ин- формација, и остало.

Прекограничну сарадњу у области туризма и комплементарних активности у наредном планском периоду, треба успоставити са Републиком Мађарском преко дестинације Горње Потисје и град- ског туристичког центра Суботица, са Републиком Мађарском и Републиком Хрватском преко дестинације Горње Подунавље и градских туристичких центара Сомбором и Апатином (Програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија у оквиру IPA за период 2007-2013. године), са Румунијом преко дестинације Доње Поду- навље и градског туристичког центра Вршац.

Остварена и потенцијална прекогранична сарадња Војводине у развоју туризма може бити организована у оквиру постојећих и нових Еурорегиона сарадње у свим областима од заједничког интереса за контактне земље и то: Горње Подунавље и Горње По- тисје и Доње Подунавље.

Ради економског јачања пограничних општина започетје проје- кат дугорочног развоја Баната (српско-румунског пограничног региона). Просторије 'Тегионалног центра за дугорочни развој Баната'' смештене у Темишвару. Од укупног буџета пројекта, ЕУ обезбеђује 90% средстава, а комора Темишвар преосталих 10%.

Улога транспорта и саобраћајне инфраструктуре у регионал- ном повезивању у оквиру АП Војводине и суседних регија у ок- ружењу сматра се кључним фактором у свеукупном економском и социјалном развоју. Развој Основне саобраћајне мреже у југо- источној Европи (Основна мрежа - паневропски ТЕН и ТЕМ ко- ридори) представља одличну прилику за све државе југоистока Европе да усагласе своје интересе и пронађу решења која имају економске и социјалне предности, а која су еколошки прихватљи- ва и од користи за регион у целини.

У погледу економског развоја, спровођење и реализација ре- гионалних пројеката инфраструктуре (путна мрежа регионалног нивоа, железничке пруге регионалног и локалног нивоа, водни саобраћај - луке, пристаништа и наутички објекти) има позити- ван утицај на регионалне економије, доприноси отварању њихо- вих тржишта за нове пословне иницијативе и чини ефикаснијом трговинске размене међу државама и регијама из региона.

Развој регионалне саобраћајне мреже посебно помаже владама држава западног Балкана да решавају питање високе незапосле- ности и на тај начин стимулишу свеукупни економски развој у региону, уз веће могућности за запошљавање и већу мобилност радне снаге што доприноси социјалном развоју. Регионална са- обраћајна мрежа такође помаже побољшању прекограничне са- радње и контаката међу људима. С обзиром да транспорт има веома значајан утицај на животну средину, пресудно је да питања очувања животне средине буду узета у обзир приликом развоја регионалне саобраћајне мреже.

Развој регионалних саобраћајних мрежа такође има и јаку по- литичку димензију. Развојем пројеката инфраструктуре, владе држава региона југоистока Европе, заједно са свим другим укљу- ченим актерима, могу да докажу своју спремност за превазила- жење међусобних тензија и проблема из скорашње прошлости. Развој регионалне саобраћајне мреже стога доприноси регионал- ној интеграцији држава западног Балкана.

Билатерална и мултилатерална водопривредна сарадња са суседним државама одвија се у складу са важећим међудржав- ним споразумима и међународним конвецијама чији је правни следбеник Република Србија и новопокренутим иницијативама по налозима надлежних државних органа. ЈВП ''Воде Војводи- не'' извршавају поверене послове добијене од стране надлежног Министарства за пољопривреду, шумарство и водопривреду на територији АП Војводине за коју су надлежне у складу са закон- ским прописима.

Билатерална водопривредна сарадња са Мађарском заснива се на важећем међудржавном Споразуму чији је саставни део и Статут међудржавне Комисије за водопривреду потписан 8. ав- густа 1955. године који је ступио на снагу 1956. године. Области сарадње обухватају све сегменте у сектору вода и дефинисане су овим споразумом.

Поред техничких документација за потребе билатералне са- радње у области водопривреде за извођење радова на водотоцима који могу имати прекогранични утицај, сарадња се оперативно спроводи кроз активности на одбрани од поплава и леда, газдо- вању водама, заштити квалитета вода као и континуалном мо- ниторингу квалитета и квантитета водотока који чине или пре- сецају државну границу у редовним и ванредним ситуацијама и испитивању радиоактивности реке Дунав. Важно је истаћи да се у пракси постепено имплементирају ЕУ WFD/2000/60/ EC (Оквир- не

директиве о политици вода ЕУ) и на билатералном нивоу.

Унапређење билатералне сарадње је неопходно и могуће кроз реализацију обавеза по важећем Споразуму а као паралелан про- цес наша Страна је извршила припреме за преговоре о предлогу новог Спразума, у складу са европском легислативом.

У наредном периоду приоритетно и у континуитету се морају:

- решавати питања одбране од леда на Дунаву;
- решавати питања у вези утицаја планираних, до сада извршених или динамиком предвиђених радова на уређењу реке Тисе на мађарској територији по пројекту

  Развојни план за уређење реке Тисе;
- решавати питања за усаглашено газдовање водама на свим сливовима границом пресеченим водотоцима;
- решавати питања унапређења заштите квалитета вода и животне средине;
- створити правне услове за трилатералну сарадњу Р Ср- бије, Р Мађарске и Р Хрватске по водопривредним пи- тањима у сектору од заједничког интереса, континуално усаглашавати активности на нивоу билатералне и мулти- латералне сарадње на сливовима Дунава и Тисе.

Билатерална сарадња са Румунијом заснива се на важећем међудржавном Споразуму о хидротехничким питањима, који је потписан 07.04.1955. године у Букурешту и који је ступио на сна- гу 1956. године. Одредбе овог Споразума односе се на отицање спољних и унутрашњих вода, регулисање и одржавање водото- ка, одбрану од поплава и леда, снабдевање водом, заштиту вода од загађивања, мелиорације земљишта, искоришћавање водних снага, пловидбу каналом Бегеј, заштиту од ерозије, размену хи- дрометеоролошких података, као и израду студија, пројеката и извођење радова који могу имати прекогранични утицај.

Предвиђено је да се Споразум односи и на реку Дунав, уко- лико неко од горе наведених питања није уређено Конвенцијом о режиму пловидбе на Дунаву из 1948. године. На основу овог Споразума и Статута међудржавне комисије који је саставни део Споразума, формирана је заједничка Хидротехничка комисија (Мешовита комисија. Примена овог Споразума реализује се кроз активности Мешовите комисије а од 1998. године и уз помоћ фор- мираних поткомисија за одбрану од поплава и леда, хидрометео- рологију и квантитативно газдовање водама и заштиту квалитета вода.

У билатералној сарадњи са Румунијом посебну важност имају Банатски водотоци који због свог каратера - брза пропагација поплавнних таласа са једне стране, (изражена и у пракси потврђе- на реална опасност од поплава), веома малих дотицаја са румун- ске територије посебно у вегетационом периоду, вишедеценијског лошег квалитета вода на већини водотокова угрожава Србију.

Актуелан проблем на међудржавном нивоу је инсистирање румунске Стране да без валидне документације реконструише и изврши рехабилитацију Канала Бегеј на румунској територији односно да што пре започне радове на изумуљивању Канала. У кориту Канала по румунској документацији налази се 700.000. m^3 високотоксичног муља за које до данас румунска Страна није дала српској Страни техничко-технолошко решење којим се гарантује да предложеним радовима који ће трајати неколико година, неће доћи до еколошке катастрофе на српској територији. Актуелно је и питање синхронизоване изградње насипа на Тамишу по одобре- ној документацији, који треба да обезбедити исти степен сигур- ности брањеног подручја на обе територије, решавање уређења реке Караш на нашој територији, комплексно питање уређења во- дотока Златице због деградације вода по количини и квалитету, заједничко решавање комплексног уређења реке Нере, решавање питања малих вода и њиховог квалитета на свим водотоцима који долазе из Румуније итд.

Билатерални Споразум са Хрватском у области вода није закључен. Влада Републике Србије усвојила је предлог основе и нацрт Споразума који је достављен хрватској Страни дипломат- ским путем новембра 2006. године. Хрватска Страна је доставила свој предлог, али преговори нису започети.

Најизраженији проблеми су: секторско уређење Дунава у зони Апатина, комплексно решавање низ отворених питања на сливу Босута и од изузетног значаја за нас уређење права и обавеза на Дунаву и Сави у свим доменима сарадње, посебно када је у пи- тању одбрана од великих вода и леда, квалитет вода укључујући и акцидентна загађења вода, успостављање континуалног мони- торига квалитета и квантитета вода.

Конвенција о заштити реке Дунав, потписана је 29. јуна 1994. године у Софији од стране 11 подунавских земаља и Европске уније. Конвенција се односи како на површинске, тако и на под- земне воде у сливном подручју реке Дунав које деле земље угово- рнице. Уз поштовање и примену Оквирне директиве ЕУ о водама (Water Framework Directive), Конвенција поставља принципе и правила за заштиту и одрживо управљање реком Дунав. Циљеви Конвенције су усмерени ка обезбеђивању одрживог коришћења и правичног управљања водним ресурсима у сливу, укључујући мере за одржање (конзервацију) екосистема, побољшање и рацио- налну употребу површинских и подземних вода у целом сливу.

Савезна Република Југославија/Србија и Црна Гора, ратифико- вала је Конвенцију о сарадњи на заштити и одрживом коришћењу реке Дунав, 30. јануара 2003. године, а статус пуноправног члана, са свим правима и обавезама, добила је 19. августа 2003. године.

Сарадња држава на сливу Дунава и успостављање оквира за интегрално управљања

водним ресурсима (површинским и под- земним), односно одрживог управљања и заштите водних ресурса на сливу Дунава захтева стриктну примену ЕУ WFD/2000/60/ ЕС (Оквирне директиве о политици вода ЕУ на националном, билате- ралном и на мултилатералном нивоу. Кључни документ је израда и усвајање (DRBM) Плана управљања водама на сливу Дунава и имплементација поменутог Плана до 2015.године. Р. Мађарска и Р. Румунија су, као и Србија, такође потписници и Меморандума о разумевању - слив Тисе (2004. године), чији је циљ израда Плана управљања водама на највећем подсливу Дунава - реке Тисе у ок- виру рада Комисије за заштиту реке Дунав (ICPDR) до краја 2010. године и имплементација чији рок није утврђен.

На нивоу ЕУ 2007. године донета је независно Директива 2007/60/ЕЦ о процени и управљању ризицима од поплава која је постала обавезујући документ и за све државе чланице Конвен- ције и која треба да буде примењена и уграђена у склопу досада- шњих и будућих активности поменуте Комисије по овом питању.

Међународна комисија за слив реке Саве (ISRBO-Савска ко- мисија формирана је на основу Оквирног споразума о сливу реке Саве, који су потписале прибрежне земље Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина и Државна заједница Србије и Црне Горе у Крањској Гори децембра 2002. године, који је ступио на снагу децембра 2004. године.

Комисија је успостављена за потребе имплементације Оквир- ног споразума о сливу реке Саве (FASRB) односно, да омогући сарадњу у успостављању међународног режима пловидбе на реци Сави и њеним пловним притокама, што подразумева успоста- вљање услова за безбедну пловидбу на реци Сави и њеним прито- кама, између осталог, путем:

- усвајања плана обележавања, одржавања и развоја плов- них путева;
- усвајања јединствених правила пловидбе узимајући у обзир специфичне услове на одређеним деловима плов- них путева;
- усвајања техничких правила која се односе на пловила унутрашње пловидбе и правила о добијању дозволе за- поведника брода;
- успостављање Речних информационих сервиса (РИС).

Када је у питању прекогранични утицај на квалитет водотоко-
ва, најизразитије загађивање вода долази из Румуније, где су воде Бегеја, Тамиша, Златице, Караша и Нере испод захтеване класе евидентирани су акциденти изливања цијанида у реку Тису из рудника злата у Северној Румунији. Од изузетног је значаја стал- но праћење потенцијалних извора радиоактивности која у Србију може доспети из њене непосредне околине (нукларне електране код Баје у Мађарској и Козлодуј у Бугарској). На тим правцима важна је заједничка контрола и стално обавештавање.

Република Србија сарађује са земљама из окружења по питању контроле и утицаја прекограничног загађења. Међународна са- радња се пре свега односи на квалитет вода река Дунава, Саве, Тисе и Тамиша. Посебан значај за Републику и посебно АП Војво- дину имају воде Дунава, пре свега због водоснабдевања, односно заштите од загађивања подземних вода јужне Бачке и јужног Ба- ната.

Од великог је значаја развијање регионалне сарадње у области управљања водним ресурсима. У том смислу, ратификовањем међународне Конвенције о сарадњи ради заштите и одрживог коришћења реке Дунав, као и потписивањем међународног ок- вирног Споразума о сливу реке Саве, спроводи се одрживо уп- рављање водама, регулисање коришћења, заштите вода и аква- тичног екосистема и заштите од штетних утицаја. Присутан је прекогранични утицај на биолошко загађење реке Босут, које долази са простора републике Хрватске (изражен је негативни утицај на живи свет Босута и Саве).

Могућност регионалног проширења и повезивања телекому- никационих оператера који послују на нашем простору предста- вља беома важан сегмент развоја телекомуникација и опстанка на телекомуникационом тржишту. Најинтересантнија потенцијална тржишта су Р. БиХ и Р. Црна Гора, а такође и Р. Македонија, Р. Бугарска, Р. Румунија, Р Словенија, као и турско тржиште пош- то се може очекивати да ће се, преко Турске, телекомуникационе мреже развијати према Блиском Истоку, Индији и источном делу Азије.

Развој и остваривање веза преносне електроенергетске инфра- структуре са Р. Хрватском, Р Мађарском и Р. Румунијом, односно преко ових и са осталим земљама, у овиру програма IPA- II Ком- поненте (прекогранична сарадња) ЕУ, са посебним акцентом на заштиту животне средине:

- Хрватска - Србија: Развој инфраструктуре на регио- налном нивоу намењене заштити животне средине која обухвата:
  - развој и коришћење обновљивих извора енергије;
  - промоција нових технологија везаних за енергетику, заштиту и управљање животном средином;
- Босна и Херцеговина - Србија: сарадња кроз заједничке пројекте заштите животне средине и експлоатације при- родних ресурса.
- Мађарска - Србија, Румунија - Србија: развој прекогра- ничне електроенергетске инфраструктуре, развој погра- ничне инфраструктуре и сарадња кроз заједничке пројек- те заштите животне средине.

III КОНЦЕПЦИЈА, ПРОПОЗИЦИЈЕ И ПЛАНСКА РЕШЕЊА

1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

1.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју АП Војводине заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Захваљујући својим особинама и комплекс-

ним функцијама земљиште представља есенцијални природни ресурс а његово одрживо коришћење и заштита један је од кључ- них елемената остваривања одрживог развоја.

Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефикасних механизама заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе.

Не мање важно је предузимање мера за спречавање еколошких и здравствених ризика везаних за интензивну, монокултурну и високо механизовану ратарску производњу.

За разлику од традиционалне породичне пољопривреде, која је кроз векове учествовала и даље учествује у обликовању пејзажа и очувању биодиверзитета, интензивна производња у пољопри- вреди, нарочито на великим ратарским комплексима, представља опасност по квалитет како земљишта, тако и воде и ваздуха.

Организована и целовита заштита обухвата утврђивање (ин- вентаризацију) стања, успостављање система трајног монито- ринга, као и информациони систем, доступан јавности, свим ко- рисницима земљишта и надлежнима за његову заштиту.

План заштите и коришћења пољопривредног земљишта као компоненте одрживог развоја подразумева:

- евидентирање ерозионих терена, и других видова дегра- дације земљишта, одређивање и контрола спровођења одговарајућих радова и мера заштите пољопривреднох земљишта на тим теренима, како је регулисано важећим Законом о пољопривредном земљишту;
- заштиту од презуимања пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе у рубним зонама великих гра- дова, као и плоднија земљишта дуж саобраћајница и у окружењу мањих градова;
- успостављање еколошки оптималних односа између пољопривредних и шумских површина у циљу заштите војвођанске равнице од дезертификације (изградња вет- розаштитних појаса);
- уређеност земљишног комплекса. (Око 50% пољопри- вредних површина АП Војводине потребно је комасира- ти. Концентрисане, велике и инфраструктурно уређене парцеле у пољопривреди основа су за ефикасну и конку- рентну производњу);
- ефикасније коришћење водних ресурса за потребе на- водњавања;
- развој сточарства, под условом предузимања ефикасних мера за спречавање негативних ефеката концентрације стоке (тзв. тачкасти извори загађења) на квалитет воде, земљишта и ваздуха;
- повећање нивоа техничке опремљености земљишта и људског рада;
- развој повртарства воћарства и виноградарства према моделу органске производње;
- иновирање и усаглашавање законске регулативе у вези са заштитом, коришћењем и наслеђивањем пољопривред- ног земљишта, посебно у погледу усклађивања нацио- налних прописа са међународним обавезама које произ- илазе из ратификованих међународних уговора.

Поред потребе јачања друштвене свести о земљишту као важном чиниоцу еко-система, потребно је омогућити усавршава- вање стручних кадрова, који ће првенствено утицати на дугорочно планирање заштите овог природног ресурса. Они ће бити носиоци спровођења политике у области заштите животне сре- дине везене за земљиште, као и одговорни за трајни мониторинг, инспекцију, контролу пројеката, давање различитих дозвола за коришћење земљишта, као и за предузимање законских мера нео- пходних да се деградација земљишта што више умањи.

База података треба да буде резултат досадашњих истражи- вања у овој области, али и сталног мониторинга за који би биле задужене одређене већ постојеће стручне институције које се баве питањима коришћења и контроле квалитета земљишта. У том смислу треба планирати фондове којима би се финансира- ла систематска истраживања контроле квалитета и плодности земљишта, затим, технички осавременити ове институције пр- венствено ради добијања лабараторијских података који су при- хватљиви и у складу са УН стандардима, а везани су за различите типове загађења земљишта. Такође је потребно остварити са- радњу са сличним (стручним) истиуцијама у свету, ради размене података, сарадње на пројектима и усавршавању кадрова.

На подручјима интензивне ратарске производње неопходно је:

- обезбедити очување физичко-хемијског квалитета ора- ничних површина, избалансираном обрадом и зашти- том;
- успостављање склада између биљне и сточарске произ- водње, што као додатну предност доноси могућност ђу- брења стајњаком;
- пажљив одабир биљних култура, прикладних за дато земљиште;
- планиран и континуиран плодоред;
- спречавање свих врста ерозије.

У воћарској и виноградарској производњи треба обезбедити:

- примену метода органске производње и метода стро- го контролисаног прихрањивања и интегралне заштите биљака од болести и штеточина;
- унапређење маркетинга и усвајање савремених стандар- да квалитета у преради и пласману воћа и винове лозе;
- унапређење маркетинга врхунских вина заштићеног имена са географским пореклом.

На заштићеним подручјима посебних природних вредности, мерама просторног планирања се мора прецизирати подршка ин- тегралном управљању пољопривредним и шумским земљиштем, у циљу очување ретких, заштићених и других посебно вредних природних добара.

На подручјима површинске експлоатације минералних сирови- на се применом међусобно усклађених мера у домену рекултива- ције

земљишта, обнове и заштите природе, промена у пољопри- вредној производњи, пошумљавања, развоја туризма и креирања нових могућности запошљавања на селу, мора, у што је могуће краћем року, повећати квалитет простора, како у пејзажно-визу- елном, тако и у функционалном погледу. Рекултивација мора да формира плодно земљиште и отпоран биљни покривач који по репродуктивним способностима неће заостајати за аутохтоним земљиштем и биљним врстама у непосредном окружењу.

У периурбаним зонама се јављају бројни конфликти и спе- цифични проблеми коришћења и заштите пољопривредног земљишта, ове специфичности се морају на одговарајући начин уважити при изради просторних и урбанистичких планова, уз ис- товремено наметање стандарда у погледу примене агротехничких мера којима се не угрожава животна средина и здравствена без- бедност и квалитет хране, с једне стране, и ширење изграђеног простора на пољопривредно земљиште, с друге.

1.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Концепција развоја шумарства на подручју АП Војводине за- снива се на следећим поставкама и опредељењима:

- допринос шума и шумских станишта на подручју АП Војводине стабилности укупног екосистема, увећању природног богатства и биодиверзитета;
- повећање површина под шумском вегетацијом пошумља- вањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика зеленила;
- унапређење стања шума смањењем учешћа разређених и деградираних састојина, као и превођење изданачких стања у више узгојне облике;
- унапређење здравственог стања шума;
- заштита и коришћење посебних природних вредности (заштићених подручја, ретких и угрожених врста, ауто- хтоних облика биљног заједништва и др .), сагласно ак- тима о проглашењу;
- изградња оптималних стања састојина према дефиниса- ним функционално - наменским захтевима;
- рационално и ефикасно коришћење биомасе као обно- вљивог извора енергије у складу са принципима одржи- вог развоја;
- обавезан мониторинг са увођењем међународних стан- дарда и конвенција са научно - истраживачком активно- шћу из еколошко - типолошких области, генетике, се- менске и расадничке производње, заштите шума и др.;
- развој информационог система и планирање у шумар- ству (стратешки и оперативни планови);
- подршка развоју приватних шумовласника;
- унапређење менаџмента у шумарству;
- кадровско оспособљавање и усавршавање са спро- вођењем стимулативних мера у шумарству;
- едукација и већа информисаност о одрживом шумарству (семинари, кампање, промоције и сл.).

С обзиром на шумовитост од 6,7% (РГЗ, 2009. година), дугороч- ни стратешки задатак развоја шумарства је повећање површина под шумама. Имајући у виду да у Војводини постоје значајне по- вршине које су обрасле изданачким шумама (54.850,58 ha), дру- ги најважнији стратешки задатак је унапређење затеченог стање шума кроз превођење што већег дела површине изданачких

Табела 12. Преглед површина у АП Војводини које треба пошумити до 2021. године

Бонитет / класа	Заштитне шуме		Приградске шуме	Свега
1-7	Пољозаштитни појасеви	Имисионе		
11.000 ha	8000 ha	100 ha	900 ha	20.000 ha

шума у високе шуме. Поштујући чињеницу да су шумски екосистеми веома угрожени услед негативног дејства климатских промена, неопходно је да се ојача њихова виталност и адаптабилност.

Планске активности обухватају годишње: пошумљавање на 1.200 ha, оснивање заштитних појасева (пољозаштитни појасеви, еко-коридори и др) на 800 km, нега новооснованих шума на 1.500 ha, нега високих шума на 5.000 ha, обнова високих шума на 2.300 ha, конверзија изданачких састојина на 2.000 ha, сеча шума на 2.200 ha, изградња шумских саобраћајница од 30 km и одржавање шумских саобраћајница од 20 km. Радовима на пошумљавању до 2021. године, шумовитост АП Војводине ће се повећати за 0,93% или за 20.000 ha нових шума.

Реализацијом пошумљавања према предходној табели, оства- риће се:
- повећање шумовитости за 0.93% или за 20.000 ha;
- везивање угљеника у количини од 60.000 тона;
- производња 140.000 m3 дрвета годишње или 6.000.000 € годишње;
- умањени ефекти еолске и водне ерозије земљишта;
- повећање пољопривредне производње;
- производња здравствено безбедне хране;
- умањени ефекти загађујућег имисионог дејства;
- развој туризма, спорта и рекреације;
- значајно унапређење квалитета животне средине и пре- дела.

1.3. ВОДЕ

Концепција заштите водних ресурса заснива се на:

1) Заштити квалитета вода
   - заштита изворишта вода регионалних система за снаб- девање становништва водом - водотока у горњим дело- вима сливова и постојећих и планираних водоакумула-ција у I/II класи квалитета; успостављање и спровођење режима зона санитарне заштите; примена организацио-но-економских мера за спречавање и смањење загађења вода (прописа о транспорту опасних материја у зони из-воришта, забраном кавезног узгоја риба у водоакумула- цијама које служе за снабдевање водом, порибљавањем водоакумулација искључиво на бази ихтиолошких сту- дија и пројеката, забраном изградње рибњака на лока-цијама којима се угрожавају изворишта вода или пла- нирани водопривредни системи, смањењем специфичне потрошње воде увођењем реалних накнада за коришћење вода и испуштање употребљених вода, увођењем мони-торинга квалитета вода и др.);
   - површинских и подземних вода од загађивања и неплан- ског коришћења, применом технолошких, водопривред- них и организационих мера за довођење квалитета тих вода у стање прописане класе;
   - локалних изворишта и њиховог одрживог коришћења у складу са следећим правилима: експлоатација алувијал- них изворишта сме се обављати само до граница до којих формирање депресионог левка не угрожава еколошке и друге услове у окружењу; захватање из изворишта повр-шинских вода сме се обављати само до границе која не угрожава проточност водотока низводно од захвата (што се дефинише водопривредним условима, али генерално, не сме бити мања од тзв. мале месечне воде обезбеђе- ности 80% Qmes.min.80%); и
   - водених и приобалних екосистема испуштањем гаран- тованог еколошког протока из водоакумулација са обез-беђеношћу 100%; водозахвати за гарантоване протоке на свим водоакумулацијама треба да буду селективни (са више нивоа, према термичком стању у језеру), како би се остварили најповољнији услови за низводне екосисте- ме.
2) Заштити од вода
   - одбраном од поплава комбинацијом хидротехничких и организационих мера;
   - хидротехничке мере садрже пасивне (линијски заштитни системи) и активне мера заштите (реализацијом водоа-кумулација), мере заштите од плављења у случају акци- дента на водопривредним објектима, као и друге активне мере заштите од бујица и ерозивних процеса које обух- ватају техничке радове (бујичарске преграде и прагови), биотехничке радове (градони, терасе, контурни ровови, зидови против спирања и др.) и биолошке радове (по- шумљавање, мелиорација деградираних шума, мелиора- ција пашњака и ливада, затрављивање и др.);
   - организационе мере у првом реду стварањем услова за планско уређење насеља (спречавањем изградње но- вих урбаних, привредних и инфрастуктурних садржаја у зонама угроженим од поплава), регулацијом река и уређењем обала у зони насеља по принципима урбане регулације, уређењем водних режима управљањем аку-мулацијама, и др.;
   - успостављањем контроле и планског усмеравања екс- плоатације грађевинских материјала из речних корита у складу са принципима контролисаног ‘‘управљања реч- ним наносом’’, односно нормализације режима проноса наноса у циљу ублажавања и отклањања морфолошких деформација корита које угрожавају регулационе објека-та и мостове, а на основу верификованих пројеката екс- плоатација речног наноса који су потпуно усаглашени са пројектима регулације река и уређења речних корита.

У наредном периоду, предузеће се мере заштите ресурса пијаћих вода као националног богатства, које ће се користити искључиво за водоснабдевање становништва. Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене во-

доснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта вода од случај- ног или намерног загађивања. Ово се у првом реду односи на потребу увођења зона санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта, систематску контролу и адекватну службу за реализацију постављених циљева. При планирању будућег снабдевања становништва водом, у домену избора изворишта, предност добијају она изворишта која су економски повољнија и која су изложена мањим ризицима угрожавања квалитета вода. Сва изворишта висококвалитетних подземних и површинских вода је потребно адекватним мерама заштитити и унапредити (пошумљавање сливова, санирање извора загађивања, итд.).

Ради заштите и коришћења подземних вода, обавезно се прати стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих издани и дубоких подземних вода.

У циљу заштите вода и водних ресурса, забрањује се упуштање отпадних вода у напуштене бунаре, мелиорационе канале и во- дотоке. Пре упуштања у реципијент, отпадне воде се морају пре- чистити, тако да упуштена вода задовољава захтевану класу ква- литета водотока.

3) Заштита и коришћење водног ресурса подразумева:

- оптимизирање режима вода;
- праћење стања;
- анализу квалитета вода.

На овај начин ће се омогућити рационално и вишенаменско ко- ришћења вода (пловидба, рекреативне и туристичке активности, рибљавање и сл.).

План одрживог коришћења, заштите и уређења вода подразу- мева следеће:

- водопривредна инфрастуктура има, после површинске експлоатације угља и руда, најстрожије захтеве у погле- ду простора који им је неопходан за развој. То проистиче из чињенице да вода, класификована као ''вода при- сутна на сливу'', добија атрибуте ''водног ресурса'' само на оним локацијама и потезима река на којима је обез- беђено грађење објеката у области уређења, коришћења и заштите вода. Зато је веома важно да се сви ти просто- ри плански резервишу за водопривредну намену и заш- тите од обезвређивања, до кога би дошло уколико би се ту реализовали садржаји који су неспојиви са функција- ма водопривреде. То се, нарочито, односи на привредне и друге садржаје који се граде на ширем сливу, а који би својим отпадним ефлуентима угрозили изворишта под- земних и површинских вода;
- строги захтеви за простором неопходним за развој систе- ма у области вода пре свега се односе на: (а) изворишта површинских и подземних вода за регионалне и друге системе снабдевања насеља водом, укључујући и чита- ву зону заштите; (б) локације потенцијалних брана, аку- мулација и хидроелектрана; (в) површине земљишта нај- виших бонитетних класа погодних за развој система за наводњавање; (г) локације неопходне за реализацију по- стројења за пречишћавање вода (ППВ) и постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ);
- друга, исто толико важна улога планског сагледавања свих садржаја водопривредне инфраструктуре у просто- ру јесте: (а) да се пропишу услови грађења других сис- тема у зонама угроженим од поплава спољним и унутра- шњим водама, како би се зауставио раст потенцијалних штета од поплава; (б) да се утврде стратешка решења заштите квалитета вода, антиерозионог уређења сливо- ва и складног уклапања водопривредне инфраструктуре у еколошко окружење, (в) да се развој свих осталих при- вредних грана - посебно оних које користе и/или упо- требљавају велике количине воде за технолошке потребе - усклади са ресурсним могућностима у области вода.

1.4. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

Коришћење геолошких ресурса АП Војводине мора да пола- зи од економски расположивих сировина чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја који истовре- мено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима који су значајно присутни у АП Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара.

Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ре- сурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Истраживање, експлоатација и коришћење минералних сиро- вина у АП Војводини полазиће од економски расположивих си- ровина чија експлоатација и прерада се заснива на принципима одрживог развоја. На тај начин ће се обезбедити оптимално уп- рављање еколошким конфликтима који су значајно присутни у Војводини, а посебно у подручју Националног парка и Делиблат- ске пешчаре као заштићеног подручја.

Концепција развоја у области истраживања и експлоатације енергетских, металичних и неметаличних минералних сировина на територији АП Војводине заснива ће се на:

- доношењу стратегије одрживог коришћења геолошких ресурсана територији АП Војводине која подразумева дефинисање активности у области истраживања и ко- ришћења геолошких ресурсакоји ће се заснивати на ус- војеној Стратегији одрживог развоја Србије;
- коришћењу и експлоатацији минералних сировна на принципима одрживог развоја, полазећи од концепта одрживог развоја, примењен у минерално-сировинском комплексу Војводине, полази од тога да су минералне си- ровине значајан облик природног капитала који утицај на привредни и друштвени развој, али да су оне често ло- циране у еколошки осетљивим или заштићењеним про- сторима. Решавање еколошких конфликата који су по- себно изражени у подручју Националног парка Фруш- ка Гора представља предуслов за експлоатацију лежишта која се налазе у овој зони;
- економској експлоатацији

идентификованих лежишта минералних ресурса, посебно у области нафте и гаса, као и немтеталичним сировинама;
- додатним геолошким истраживањима у дубљим геолош- ким слојевина на територији Војводине
- оптималном управљању малим лежиштима геолошких ресурса у циљу њиховог ефикасног коришћења и могућ- ности повећања броја запослених;
- дефинисању концесионих блокова на територији Војво- дине - концепт концесионих истраживања и експло- атције представља повољан облик улагања инокапитала у област минералних сировина;
- експлоатацији песка и шљунка према пројектној доку- ментацији у складу са законском регулативом. Пројекти ископа грађевинског материјала треба да буду у функ- цији извођења регулације реке;
- интензивирању регионалне сарадње у области истра- живања геолошких ресурса - дугогодишња сарадња са Мађарском, Хрватском и делимично са Румунијом тре- ба да представља стандард добре сарадње у области ге- олошких ресурса.

Концепција коришћења и заштите минералних сировина под- разумева следеће:
- експлоатација необновљивих енергетских сировина на начин који обезбеђује оптималну дугорочну енергетску сигурност и при томе најмање деградира животну среди- ну и не угрожава здравље људи;
- налажење нових лежишта и одрживо коришћење необ- новљивих природних ресурса на најефикаснији и најра- ционалнији начин;
- примена савремених метода истраживања нафте и гаса у домаћем истражном простору уз коришћење БАТ (BAT - Best Available Techniques) за одлагање истражног отпад- ног материјала;
- доношење дугорочне минералне стратегије и политике АП Војводине;
- посебно је значајно приступити организовању и успоста- вљању геолошке службе Србије са посебним одељењем за АП Војводину, као и формирању Агенције за рудар- ство Србије са посебним одељењем за АП Војводину.

За спровођење планских решења на одржив начин неопходно је спречавање деградирања животне средине од стране геолош- ких и рударских активности, као и стварање законских услова за

обезбеђивање сталних материјалних средстава за рекултивацију раније нарушених (оштећених) подручја, пре свега старих повр- шинских копова и подземних ходника и сл.

Просторним планом Републике Србије је предвиђено да се до 2020. године рекултивација рудника врши сукцесивно, односно на деловима где је потпуно завршена експлоатација

У циљу поштовања Архуске конвенције важно је објективно и правовремено информисање најшире јавности о свим елементима и фазама спровођења политике коришћења и експлоатације мине- ралних сировина, а посебно у случају када се реализују геолошке или рударске активности у еколошки осетљивим просторима.

2. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА, НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ

2.1. СТАНОВНИШТВО

Бржи привредни развој и радикалне мере популационе поли- тике треба да успоре и ублаже неповољне демографске трендо- ве, односно присуство негативних природних, миграционих и структурних демографских процеса у АП Војводини.

Основни постулат у пројекцији демографског развоја мора бити: већи фертилитет мора бити економско преимућство. У тра- гању за оптималним фертилитетом треба имати у виду да нај- мање десетак процената жена ни у будућности неће учествовати у репродукцији (због смртности, стерилитета и, све више, других разлога) и да је оптимални удео жена са троје деце негде између максимума и минимума (приказано у наредној

Табела 13. Модели завршног паритета у простом обнављању према уделу мајки са троје деце

s s §■ а	Минимум		Могући оптимуми						Максимум	
	Удео жен	⁵р°ј дец	Удео жен	⁵р°ј дец	Удео жена	⁵р°ј дец	Удео жен	⁵р°ј дец	Удео жен	⁵р°ј дец
0	10%	0	10%	0	10%	0	10%	0	30%	0
1	0%	0	10%	10	20%	20	30%	30	0%	0
2	60%	120	40%	80	20%	40	0%	0	0%	0
3	30%	90	40%	120	50%	150	60%	180	70%	210
Тотал	100 %	210	100 %	210	100 %	210	100 %	210	100 %	210

Претпоставке пројекција становништва АП Војводине

табели). Тачније, минимални удео жена са троје деце на крају репродуктивног пе- риода треба да износи 30% од укупног броја жена, или трећину жена које рађају, под условом да све остале жене које рађају роде по двоје деце. У случају да 70% свих жена заврши своју репро- дукцију са троје деце, за обезбеђење просте репродукције нису потребна додатна рађања, па чак 30% жена не мора да учествује у репродукцији.

Претпоставка о одсуству катастрофа: Претпоставља се да у пројектованом периоду неће бити ратова, разорних земљотреса, епидемија или глади на овом и суседним просторима.

Претпоставка о полној структури живорођених: На осно- ву дугогодишњих просека претпоставља се да ће се у читавом пројектованом периоду рађати 105 дечака на сваких 100 рођених девојчица.

Претпоставке о фертилитету: О кретању фертилитета нису дате јединствене претпоставке, као о осталим факторима који утичу на будући раст становништва. Приликом пројектовања пројекција

Табела 14. Претпостављени нивои укупног фертилитета

Претпоставке о фертилитету	Стање 2008.	Претпоставке	
		2014.	2021.
Опадајући	1,50	1,44	1,37
Константан	1,50	1,50	1,50
Растући	1,50	1,57	1,66

претпостављена су три нивоа фертилитета: опадајући, константан и растући. У случају опадајућег фертилитета он ће на крају пројектованог периода, 2021. године бити на нивоу од 1,37 деце по мајци. Константан фертилитет значи да ће он у пројекто- ваном периоду стално бити на нивоу од 1,5 деце по мајци. Ниво

Табела 15. Пораст очекиваног трајања живота

	2008.	2014.	2021.
Мушкарци	69,7	71,0	72,6
Жене	75,6	76,5	77,5
Укупно	72,7	73,8	75,1

претпостављеног константног фертилитета је нешто већи од ак- туелног, због веровања да ће мере популационе политике и ме- дијска кампања у прилог повећању рађања ипак дати неке резул- тате. У случају претпоставке о растућем фертилитету, он ће 2021. године износити 1,66 деце по мајци, што је такође испод нивоа потребног за просту замену генерација (табела 14).

Претпоставке о морталитету: За претпоставке о променама у очекиваном трајању живота коришћене су моделне таблице Coale- Demeny, модел West. Очекивано трајање живота код мушкараца до 2021. повећаваће се за 0,2 године годишње, односно код жена за 0,2 до 0,3 годишње. До краја пројектованог периода претпо- стављено је да ће се полне разлике у корист жена у очекиваном трајању живота смањити са 5,9 на 4,9 година.

Претпоставке о миграцијама: У пројекцијама је претпоста- вљено да миграције као фактор у промени броја становника неће бити присутне, односно стопа миграционог салда биће уравноте- жена, тј. једнака нули.

ПРОЈЕКЦИЈЕ СТАНОВНИШТВА

Поред укупног становништва, у оквиру урађених пројекција, посебно су приказани специфични функционални контиген- ти становништва по свакој од три претпоставвљене варијанте фертилитета: контигент деце јасленог узраста (1-3 године), кон- тигент деце предшколског узраста (4-6 година), контигент деце школског узраста (7-14 година), контигент деце средњошколског узраста (15-18 година), контигент омладине на почетку студент- ског узраста (19 година), контигент старог становништва (стано- вништво старо 65 и више година), контигент остарелог станов- ништва (становништво старо 80 и више година), потом контигент становништва у радно способном узрасту (жене старе 15-59 годи- на и мушкарци стари 15-64 године) и женски фертилни контигент (жене старе 15-49 година).

Укупно становништво

Број становника у АП Војводини 2008. године смањен је за 2,6% у односу на попис 2002. године. Пад броја становника био је присутан у чак шест округа, једино је Јужно-бачки округ имао повећање броја становника.

Табела 16. Укупно становништво

Независно од варијанте фертилитета, на основу резултa- та пројекција, број становника у АП Војводини ће опадати до краја пројектованог периода. Укупно становништво Војводине биће 2021. године у односу на попис 2002. малобројније за 7,4% у варијанти растућег фертилитета, односно за 8,5% у варијанти опадајућег фертилитета. У варијанти константног фертилитета, односно у случају да стопа укупног фертилитета до 2021. оста- не на нивоу 1,5 деце по мајци, број становника ће се у односу на последњи попис смањити за 8,0%. Пад броја становника ће бележити и свих седам округа. Највећи пад броја становника имаће Западно-бачки округ, и то 15,1% у варијанти опадајућег фертили- тета и 14,0% у варијанти растућег фертилитета, у односу на број становника 2002. Најмањи пад броја становника имаће Јужно-ба- чки округ, 2,8% у варијанти опадајућег фертилитета или 1,5% у случају растућег фертилитета.

Табела 16. Укупно становништво

Територија	Попис 2002	Стање 2008	Претпостављени фертилитет	Пројекције	
				2014.	2021.
Војводина	2.031.992	1.979.389	Опадајући	1,931.527	1.859.132
			Константан	1,934.110	1.869.624
			Растући	1,936.964	1,881.518
Северно-бачки округ	200.140	193.329	Опадајући	188.294	180.727
			Константан	188.543	181.733
			Растући	188.845	182.983
Средње-банатски округ	208.456	195.190	Опадајући	189.039	180.859
			Константан	189.283	181.860
			Растући	189.574	183.104
Северно-банатски округ	165.881	155.387	Опадајући	150.432	143.875
			Константан	150.625	144.672
			Растући	150.858	145.661
Јужно-банатски округ	313.937	303.392	Опадајући	295.763	284.953
			Константан	296.158	286.575
			Растући	296.633	288.590
Западно-бачки округ	214.011	197.974	Опадајући	190.962	181.765
			Константан	191.207	182.757
			Растући	191.501	183.995
Јужно-бачки округ	593.666	605.720	Опадајући	596.451	577.172
			Константан	597.274	580.440
			Растући	598.271	584.499
Сремски округ	335.901	328.397	Опадајући	320.585	309.781
			Константан	321.020	311.587
			Растући	321.542	313.835

Контингент деце јасленог узраста (1-3) године

Број деце јасленог узраста у случају опадајућег фертилитета 2021. године биће мањи у свим окрузима у односу на стање 2008. Код варијанте растућег фертилитета у три округа (Северно-банатски, Западно-бачки и Сремски округ) биће присутно повећање деце старе 1-3 године, а под претпоставком константног ферти- литета једино ће у Сремском округу број деце овог контигента порасти.

Контингент деце предшколског узраста (4-6 година)

У слу чају непромењеног ферти литета, односно у варијанти константног феритлитета, контингент деце предшколског уз- раста, на нивоу Покрајине, опашће до 2021. године за 7,8%. Пад броја деце те старосне доби имаће и свих седам округа. Под претпоставком растућег фертилитета број деце у контигенту предш- колског узраста ће порасти у четири округа, али на жалост тај пораст неће бити довољан, тако да ће на нивоу Покрајине он и даље опадати и на крају пројектованог периода бити за 1,8% мањи од стања у 2008.

Контингент деце школског узраста (7-14 година)

Контингент деце школског узраста до 2021. године смањиће се у АП Војводини за 10,6% у случају константног фертилитета. Уколико фертилитет буде опадао до краја пројектованог периода, број деце школског узраста смањиће се за 12,1%, док ће се у ва- ријанти растућег фертилитета тај број смањити за 8,8%. Пад броја деце школског узраста од 2008. до 2021. године биће присутан у свих седам округа, без обзира на варијанту фертилитета.

Контингент деце средњошколског узраста (15-18 година)

У све три претпостављене варијанте фертилитета, број деце старости 15-18 година ће се смањити на простору читаве Војво- дине. До 2014. године контингент деце средњошколског узраста у Покрајини смањиће се за 11,3%, док ће 2021. године опасти чак за 19,7%, у односу на 2008. годину.

Контингент омладине на почетку студентског узраста (19 година)

Број младог становништва, старог 19 година, које се налази на почетку студентског узраста, смањиће се у Војводини за 12,9% до 2014, односно за 23,9% до 2021. године, без обзира на тренд фетилитета.

Смањење овог контигента биће присутно у свим окрузима и по свим претпостављеним варијантама фертилитета, тако да је реално очекивати смањење прилива студената на факултете до 2021. године.

Контингент старог становништва (65 и више година)

Пројектовање старог и остарелог становништва је знатно поуз- даније јер је сво то становништво већ рођено и његов број на крају периода зависи од услова морталитета и миграција. У свих седам округа доћи ће до повећања броја и удела старог

Табела 16. Укупно становништво

становништва, без обзира на варијанту фертилитета, а као последица тога, број становништва старог 65 и више година до 2021. године ће порасти за 14,4%. Просечна старост на нивоу Покрајине порашће са 41 го- дине у 2008. години на 43 године у 2021. години. На основу удела појединих старосних контингената становништва у укупној по- пулацији и на основу просечне старости становништва може се закључити да се АП Војводина 2008. године налазила у ста- дијуму дубоке демографске старости. У овај стадијум је ушла још 2002. године, а уколико се овакав тренд старења становништва настави (што је извесно) АП Војводина ће до краја пројектованог периодаући у последњи стадијум старости становништва - ста- дијум најдубље демографске старости.

Повећање удела старих биће присутно у свим окрузима, а највећи пораст старих лица до 2021. године имаће Јужно-банат- ски округ (16,0%) и Јужно-бачки округ (19,3%).

Слика 12. Индекс старења становништва 2021. Године

Контингент остарелог становништва (80 и више година)

Остарело становништво ће бележити најбржи раст и његов број у АП Војводини ће порасти до 2021. године за 26,8%. Контингент становништва старог 80 и више година чинио је 2008. године 2,8% укупне популације у АП Војводини. У случају опадајућег фертилитета његов удео у укупном становништву Покрајине, до краја пројектованог периода ће порасти на 3,8%, односно на 3,7% у варијанти константног фертилитета или на 3,2% у варијанти растућег фертилитета.

Контингент радно способног узраста (мушкарци 15-64 и жене 15-59 година)

Контингент становништва радно способног узраста смањиће се у АП Војводини до 2014. године за 3,7%, односно за 10,5% до 2021. године. Смањење броја становника биће присутно и у свим окрузима када је у питању радно способно становништво.

Женски фертилни контингент (жене 15-49 година)

Као и код претходних старосних контингената становништва и број жена у фертилном периоду ће опадати до краја пројекто- ваног периода. До 2014. године број жена старости 15-49 година смањиће се за 3,4%, док ће 2021. године тај пад износити 11,2%.

У прилогу су дате пројекције за све године до краја пројектног периода, 2021. године, како би се видела развојна тенденција, а у резимеу је приказано стање 2008. године и претпостављено кре- тање становништва 2014. и 2021. године.

Мере за превазилажење неповољне демографске ситуације, које би могле да делују на узроке који доводе до недовољног рађања у АП Војводини груписане су у неколико категорија и то:

- могућа решења проблема недовољног рађања (новчана надокнада за треће дете, новчана помоћ за треће и четвр- то дете, Покрајински дечији додатак за треће и четврто дете, матерински додатак за треће и четврто дете, роди- тељски додатак за прво дете у породици);
- очување и унапређење репродуктивног здравља адолес- цената (развој мреже саветовалишта за репродуктивно здравље младих, системска едукација, активирање ма- совних медија за ширење информација из сфере репро- дуктивног здравља);
- борба против стерилитета;
- снижавање психолошке цене родитељства (мрежа са- ветовалишта за родитеље, промоција улоге оца у роди- тељству и значаја у развоју личности детета, сервисне услуге мајкама у вођењу домаћинства и др);
- усклађивање рада и родитељства (потпунија примена за- конских решења око прерасподеле радног времена и де- лимичног запослења и др);
- популациона едукација (ширење знања о популационом питању, популациона едукација на свим нивоима и др);
- активирање локалне самоуправе.

Ни једна државна популациона политика не може одговорити на све потребе и очекивања становништва, нити може изразити специфичности живљења у свакој средини. Мере популационе политике државе су по свом карактеру опште и неопходно их је допунити мерама органа локалне самоуправе. Свака општина у АП Војводини може утврдити своје локалне мере, јер је широка скала компетенција и овлашћења локалне самоуправе чијим се вршењем може побољшати квалитет живота, што јесте један од неопходних услова за рехабилитацију рађања и родитељства.

Активирање локалне самоуправе у популационој политици и њен допринос у побољшању квалитета живота људи могуће је постићи стратешким и специфичним мерама. Стратешке мере локалне самоуправе су:

- идентификовати ресурсе за популациону политику ло- калне самоуправе;
- утврдити висину средстава у буџету општине која се оп- редељују за локалну популациону политику;
- идентификовати и активирати све друге изворе средста- ва за локалну популациону политику и створити органи- зационе предпоставке за њихово прикупљање(основати фонд или фондацију, клуб донатора и сл.);
- дефинисати мере локалне популационе политике;
- одредити институционални оквир за спровођење локал- не популационе политике (Комисија за популациону по- литику Скупштине општине, у општинској управи одре- дити професионално лице за локалну популациону по- литику);
- подржавати настајање удружења грађана, невладиних организација и других облика удруживања људи заинте- ресованих за укључивање у локалну популациону поли- тику.

Специфичне мере локалне самоуправе су:

- мере за смањење трошкова родитељства (свака општина у АП Војводини може утврдити своје локалне мере по- пулационе политике);
- мере нематеријалне природе (ширење знања и инфор- мација о демографској ситуацији, планирању породице, промоција здравља итд.);
- мере организационе и подстицајне природе (активности за бољи положај породица са децом);
- мере у сфери комуналних услуга (олакшице у ценама ко- муналних услуга за породице са троје и четворо деце, из- градња и одржавање дечијих игралишта итд.);
- остале мере.

2.2. ФУНКЦИОНАЛНО ПОВЕЗИВАЊЕ НАСЕЉА И ЦЕНТАРА

2.2.1. Мрежа насеља и функционална урбана подручја

Препознавање и просторно дефинисање функционално урба- них подручја (ФУП-а) и његових центара на простору АП Војво- дине од великог је значаја за установљење што равномернијег развоја Покрајине, али и афирмацију функционално урбаних подручја, као носиоца и покретача развоја на овом простору.

Полазећи од остварених просторно-функционалних односа и веза на територији АП Војводине и окружења, идентификоване су вертикалне (функционалне) и хоризонталне (просторне) везе у мрежи насеља. Функционалне везе и односе у Покрајини одли- кује кохерентност, коју треба унапредити побољшањем функцио- налних веза између регионалних, субрегионалних и општинских целина. Хоризонталне - просторне везе између центара посебно треба унапредити и ојачати.

У наредном периоду се на простору АП Војводине може очеки- вати ширење утицаја центара функционалних урбаних подручја на поједина насеља која тренутно нису у саставу ниједног ФУП-а. Ширење утицаја настаће као последица боље инфраструктурне повезаности (нпр. изградњом инфраструктурног коридора М-24 у Банату и сл.), али и привредним јачањем центара ФУП-а.

Осим ширења утицаја на просторе који тренутно нису у саста- ву ниједног ФУП-а, неопходно је и умрежавање већ постојећих функционално урбаних подручја, како на простору територије АП Војводине, тако и са сличним подручјима у окружењу.

На местима контакта функционално урбаних подручја, где постоје мањи урбани центри, постоји могућност формирања тзв.
ФУП кластера (нпр. Бечеј-Нови Бечеј, Србобран-Врбас-Кула- Црвенка-Сивац и сл.) који ће још више допринети умрежавању постојећих ФУП-ова, а истовремено ће бити носиоци развоја.

Концепција развоја функционалних урбаних подручја на прос- тору АП Војводине предлаже неколико могућности:

1. Интегрисање простора ван ФУП градова/општина у нека од формираних ФУП:
   - повећањем економске снаге центара на подручју АП Војводине;
   - бољим инфраструктурним повезивањем као предусло- вом боље приступачности;
   - развојем социјалних садржаја центра и субцентара;
   - позитивним политикама развоја покрајинске и репу- бличке власти.
2. Самосталан развоја простора који остаје ван ФУП гра- дова/општина (кога није могуће интегрисати у неки од ФУП) преко специфичних пројеката и политика развоја;
3. Умрежавање ФУП унутар територије АП Војводине и трансгранично функционално повезивање са суседним ФУП у околним земљама (IPA и други програми ЕУ).

У наредном периоду може се очекивати да ће поједина подручја, која тренутно нису у саставу ниједног функционалног урбаног
подручјаући у састав неког од њих. Очекује се да ће до 2021. го- дине 96,6% становништва АП Војводине живети у неком од ФУП који ће заједно обухватати 94,2% територије АП Војводине.

За општине које у планском периоду не буду интегрисани у неки од планираних ФУП-а биће дефинисане политике које ће омогућити њихов самостални развој и даљи напредак, а односе се на подршку одређеним развојним пројектима који ће бити од значаја за даљи развој локалних самоуправа (нпр. пројекат ‘’Ве- кови Бача’’ - општина Бач, пројекат у оквиру еврорегије ДКМТ ‘’Индустријски парк на тромеђи Рабе’’ - општина Нови Кнеже- вац, пројекти везани за реке Дунав - општина Бела Црква и Тису - општина Ада).

Према томе до 2021. године на простору АП Војводине форми- раће се следећа функционално урбана подручја:

- један центар у категорији европских МЕГА 3 - град Бео- град односно општине које административно припадају АП Војводини, а гравитирају граду Београду;
- један центар међународног значаја - град Нови Сад;
- шест центара националног значаја - односно градови Сомбор, Кикинда, Суботица, Панчево, Сремска Митро- вица и Зрењанин;
- један центар регионалног значаја - Вршац.

Табела 17. Модел функционално урбаних подручја АП Војводине 2020. Године

Р. б.	Функционално урбано подручје	У саставу ФУП-а	Број стан. центра	Број стан. ФУП-а	% у укупном броју	Значај	% у укупном броју	ФУП површина (у km^2)	% у укупној површин
1.	Београд	Стара Пазова, Опово, Пећинци, Панчево	-	336875	16,6	мега	4,5	2766	3,1
2.	Кикинда	Нови Бечеј, Нова Црња,	67002	113423	5,6	национални	1,7	2137	2,8
3.	Нови Сад	Сремски Карловци, Темерин, Беочин,Жабаљ, Бачки Петровац, Ириг, Инђија,	299294	554191	27,3	Међународни	7,6	3578	4,6
4.	Панчево	Ковин, Ковачица,	127162	220316	10,8	Национални	2,8	2525	3,3
5.	Сомбор	Апатин, Оџаци, Кула	97263	214011	10,5	Национални	2,9	2489	3,2
6.	Сремска Митровица	Шид	85902	124875	6,1	Национални	1,7	1444	1,9
7.	Суботица	Кањижа, Бачка Топола, Мали Иђош, Сента	148401	240434	11,8	Национални	3,2	2330	3,0
8.	Вршац	Пландиште, Бела Црква	54369	88113	4,3	Регионални	1,1	1540	1,9
9.	Зрењанин	Житиште, Жабаљ, Сечањ, Нова	132051	201398	9,9	Национални	2,7	2861	3,7
Функционално урбано подручје		АП Војводина	1011444	2 093 636	-	-	28,2	21670	27,5

Извор података: Просторни плана Републике Србије од 2010. до 2020. године

Треба истаћи да се на простору АП Војводине, унутар простра- них гравитационих подручја великих градова, формирају грави- тациони центри нижег ранга, који окупљају само насеља из своје непосредне околине.

У будућем периоду издвојиће се неколико центара субрегионал- ног значаја - Рума, Бачка Паланка, Врбас, Бечеј-Нови Бечеј и Сен- та, као и неколико развијених локалних центара - Инђија, Кула, Апатин, Кањижа, Ковин, Шид, Стара Пазова, Бачка Топола.

Субрегионални и развијенији локални центри ће, поред вели- ких градова, односно центара функционално урбаних подручја, бити носиоци развоја на простору АП Војводине.

Предложена мрежа центара АП Војводине (усклађена са цен- трима ФУП-а) има следећу структуру:

- ФУП међународног значаја: Нови Сад;
- ФУП државног значаја: Суботица, Сомбор, Сремска Митро- вица, Зрењанин, Панчево, Кикинда;
- ФУП регионалног значаја: Вршац;
- Субрегионални центри - центри кластерисања ФУП-ова: Ба- чка Паланка, Сента, Врбас, Рума, двјни град Бечеј-Нови Бе- чеј;
- Развијени локални центри: Апатин, Кањижа, Ковин, Шид, Инђија, Стара Пазова, Бачка Топола, Кула;
- Локални центри: остали општински центри АП Војводине.

2.2.2. Развој градова и осталих урбаних насеља

Одрживи градови и урбана насеља су она у којем је економски, социјални и просторни развој тако осмишљен и реализован да траје и који обезбеђује квалитет живота свим грађанима. Одржи- ви градови и насеља користе своја богатства и ресурсе на којима њихов развој почива и од којих зависи, на начин који не угрожава расположивост ресурса и њихово дугорочно коришћење.

Одрживи развој се остварује кроз интеграцију и унапређи- вање економског, еколошког, социјалног и просторно-физичког развоја. То значи обезбеђивање таквог просторног развоја који ће заједно са заштитом и унапређењем животне средине, одрживим начином коришћења ресурса, заштитом градитељског наслеђа и очувањем других природних и створених вредности, омогућити задовољавање потреба садашњих као и будућих генерација.

Одрживи градови и насеља обезбеђују и одржавају сигурност од природних или руком

човека створених хазарда који могу уг- розити њихов развој (према: UN Habitat, UNHCS/UNHSP (United Nations Human Settlements Programme)).

Развој градова и осталих урбаних насеља заснива се на сле- дећим принципима:

- градови и урбана насеља као покретачи развоја;
- умрежавање и формирање кластера;
- формирање функционалних урбаних подручја (функци- онална и просторна интегрисаност);
- одрживо трошење ресурса и појачано ангажовање обно- вљивих ресурса;
- конкуретност, комплементарност и укључивање јавно- сти;
- развој у складу са расположивим ресурсима средине;
- заштита и унапређење јавног добра;
- партнерство и сарадња;
- увођење нових технологија и еколошки одговорних ре- шења;
- давање већег значаја локалном нивоу као месту на коме се креирају и стичу развојне иницијативе и разрешавају конфликти у коришћењу простора;
- развој базиран на знању уз загарантован приступ новим технологијама и јачање капацитета у свим сферама реле- вантним за одлучивање о просторном развоју.

Концепција развоја и уређења градова и осталих урбаних на- сеља је резултат интегралног и повезаног деловања три сегмента у оквиру којих се јасно дефинишу: (1) просторни ниво региона; (2) локални ниво: градови и урбана насеља; (3) међународна и ин- тер-регионална сарадња и повезивање.

Концепт развоја и уређења градова и урбаних насеља као инте- гралног регионалног ентитета АП Војводине је:

- просторно, функционално, економски, социјално и еко- лошки уравнотежени урбани развој;
- развијање територијалне кохезије на принципима одр- живог развоја, уз активирање свих капацитета градова и осталих урбаних насеља за повезивање са окружењем, повећање рурално-урбане сарадње као и за интрарегио- нално умрежавање и груписање мањих територијалних јединица;
- развијање (1) градова који ће имати улогу кључних за регионални развој, тзв. градова ‘’чворишта”, којима ће бити посвећена посебна пажња у првој фази имплемен- тације РПП, (2) развијање ‘’градова-лука” на коридору VII, (3) градова који због специфичне локације унутар мреже насеља и регионалних специфичности имају посе- бан значај, (4) градова који ће због специфичне локације у односу на коридор VII и X, као и развоја транспортних путева добијати на значају, и (5) градова у пограничним подручјима који ће постати важни чиниоци у трансгра- ничној сарадњи са суседним земљама;
- трансгранична и интер-регионална сарадња и пове- зивање са градовима у ближем и ширем окружењу АП Војводине;
- заштита еколошког квалитета урбаних подручја и њи- ховог окружења, и изналажење специфичних решења у складу са захтевима које намеће борба против климат- ских промена;
- јачање надлежности и одговорности града за развој и уређење села у функционалном окружењу, као и већа права у том смислу у складу са законом;
- креирање динамичних, виталних урбаних средишта способних да подстакну урбану обнову и дају импулс развоју у региону на бази препознавања и афирмације сопствених квалитета и предности;
- рационално коришћење ресурса на којима базира развој урбаних насеља, као што су водни ресурси, културни и природни ресурси, градско земљиште, пољопривредно земљиште и остали ресурси битни за одрживи развој градова и урбаних насеља;
- заштита јавног интереса, јавних добара и јавног прос- тора;
- реиндустријализација градова која уважава технолошке, еколошке и економске ефекте на просторни развој;
- третман природног и културног наслеђа као развојног ресурса града или урбаног насеља и његово одрживо планирање и коришћење;
- интеграција питања климатских промена у одлуке о просторном развоју градова, смањење загађења и прити- сака на животну средину, коришћење природних ресур- са тако да остану расположиви и за будуће генерације;
- развијање и примена нових технологија у градњи, упо- треба нових, ефикаснијих и према животној средини од- говорних материјала;
- подстицање иновација, стварање бољих веза између науке, технологије, предузетништва и привлачења стручњака;
- подстицање јавно-приватног партнерства;
- подстицање стварања „друштвено одговорних преду- зећа“ (social enterprise).

Просторни ниво региона АП Војводине

На регионалном нивоу овим планом се утврђује одрживи развој за АП Војводину у целини. Градови и урбана насеља ће, поједи- начно или у групацијама, утврдити оквир одрживог развоја усаг- лашен са ресурсима којима располажу, развојним приоритетима, проблемима са којима се суочавају и процењеним развојним мо- гућностима. Градови и остала урбана насеља ће утврдити стан- дарде одрживости примерене свом локалном нивоу. Прилагодиће постојеће стандарде из националних и међународних докумената, или ће применити стандарде опробане у другим срединама, тзв. ‘’добре примере’’. Градови и остала урбана насеља ће развијати проактиван однос насупрот пасивном чекању да подстицај дође споља. Развијаће партнерске односе између јавног и приватног сектора, и предузимаће заједничке акције и пројекте.

- Нови Сад је град међународног значаја (ФУП међународ- ног значаја); у правцу Нови Сад-Београд је већ форми- ран урбани кластер са урбаним насељима и то: Инђија, Рума, Стара Пазова, Панчево;
- градови који имају капацитет да прерасту у „чворишта“- моторе развоја са значајним утицајем на развој окру- жења, или је

државни/регионални интерес да подстакне њихов развој у том правцу: Суботица, Сента, Кикинда, Зрењанин, Вршац, Панчево, Сремска Митровица, Нови Сад, Бачка Паланка, Врбас, Сомбор;
- перспективну комплементарност и функционално по- везивање имају градови и урбана насеља: Суботица- Сомбор-Апатин; Апатин-Бач-Бачка Паланка-Нови Сад; Оџаци-Кула-Врбас-Србобран-Црвенка; Кањижа-Нови Кнежевац-Сента-Чока-Ада;Шид-Сремска Митровица- Рума-Пећинци; Зрењанин-Панчево-Вршац, и Панчево-Ковин-Бела Црква-Вршац;
- градови и урбана насеља на коридору VII- "градови луке" или градови у непосредној близини, добијају на значају: Апатин-Сомбор, Бачка Паланка, Панчево, Зрењанин, Вршац, Ковин;
- градови и урбана насеља као инкубатори знања и ино- вација: Нови Сад, Суботица, Сремска Каменица, Зрења- нин, Сомбор, Вршац, Кикинда;
- градови и урбана насеља у пограничним подручјима или њиховој близини: Суботица, Сомбор, Апатин, Оџаци, Бачка Паланка, Кикинда, Вршац, Сремска Митровица, Шид.

Овакву перспективу развоја подржава и путна мрежа и развој саобраћајних система, дефинисаних на националном и регионал- ном нивоу. АП Војводина има изузетно повољан саобраћајни поло-жај, с обзиром да се кроз њену територију простиру мултимодал- ни европски коридори X са основном трасом, као и крак Xб, као и коридор VII. Поред тога, кроз територију АП Војводине прости- ре се и неколико међународних путних и железничких праваца. Погодан терен омогућио је изградњу разуђене саобраћајне мреже друмских, железничких и пловних путева, тако да АП Војводина има добру унутрашњу повезаност између градова и насеља на ње- ној територији, са градовима и насељима других региона Србије, као и регионима суседних држава. Приступачност територије АП Војводине, као једне од регионалних целина Републике Србије, је један од кључних чинилаца њеног будућег развоја.

Повезивање градова и осталих урбаних насеља и формирање чвршћих функционалних веза ће се остваривати нарочито кроз:
- комплементарне планове и програме просторног раз- воја;
- развијање саобраћајне и друге техничке инфраструкту- ре на начин да подржавају полицентричан и функцио- нално умрежен развој градова и насеља;
- развијање просторне организације и дистрибуције јав- них служби и функција имајући у виду функционална подручја, мрежу насеља и локални ниво;
- формирање развојних мини-коридора на локалном ни- воу, имајући у виду просторно, функционално, економ- ски, социјално и еколошки уравнотежен и полицентри- чан урбани развој;
- планирање и израду локалних планова и иницијатива у складу са процењеним компаративним предностима у оквиру мреже градова и насеља, као и базирање развој-них опција имајући у виду синергичан или кумулативни ефекат који се постиже кроз кластер или мрежу.

Кроз локалне планове, пројекте и иницијативе градови преу- зимају обавезу да:
- раде на формирању и афирмацији локалног и регионал- ног идентитета;
- ограниче ширење градског/приградског подручја у скла- ду са захтевима очувања пољопривредног земљишта, заштите културног и природног наслеђа, рационалног коришћења градског грађевинског земљишта и давања приоритета урбаној обнови, рециклажи, и изградњи у оквиру већ постојеће урбане матрице;
- штите јавни интерес, јавна добра и јавне просторе;
- планирају мрежу саобраћајница и техничку инфраструк- туру у складу са стандардима опремљености, квалитета техничких решења и експлоатације, као и стандардима очувања и заштите животне средине;
- рационално и на одржив начин користе ресурсе на којима базира њихов развој, као што су водни ресур- си, културни и природни ресурси, градско земљиште, пољопривредно земљиште и остали ресурси битни за одрживи развој градова и урбаних насеља;
- омогућавају (кроз планове, одлуке или разне фор- ме партнерства) рехабилитацију девастираних и на- пуштених подручја, и поновно ангажовање простора некадашњих а сада напуштених индустријских или производних комплекса (браунфилд) у сарадњи свих за- интересованих актера: јавног, приватног сектора као и цивилног друштва;
- утврђују заштићене зоне и подручја која се ни под којим условима не могу претварати у изграђена подручја, нити могу бити предмет разматрања за такву промену, као и стриктну примену ових решења/одлука, као напр. изво- ришта водоснабдевања, заштитни појасеви, простори и објекти од јавног интереса;
- локације за производне и друге активности утврђују/пла- нирају, или врше алокацију простора за такве намене, у складу са утврђеним оптерећењем које таква активност има на простор, односно на бази степена угрожавања квалитета окружења;
- планирају и спроводе дислоцирање активности и наме- на које загађују окружење а не могу прећи на чисте тех-нологије или на други начин решавају питања штетних утицаја на окружење, као један од приоритетних задата- ка на локалном нивоу;
- подстичу приватни сектор на улагање у објекте и садр- жаје од јавног интереса кроз форме јавно-приватног партнерства, заједничког улагања и сл.;
- интеграшу питања климатских промена у одлуке о прос- торном развоју градова, смањују загађења и притисак на животну средину, користе природних ресурса тако да остану расположиви и за будуће генерације;
- примењују нове технологије у градњи и користе мате- ријале у складу са опредељењем да чувају и штите жи- вотну средину;
- подстичу иновације, стварају боље везе између науке, технологије, предузетништва и раде на привлачењу стручњака.

Реализација планских решења у области развоја

и уређења гра- дова претходно захтева:

- правна регулатива на регионалном (програми и страте- гије) и локалном (планови, одлуке) нивоу;
- систем континуираног просторног и урбанистичког планирања;
- нормативи и стандарда у свим областима планирања и уређења градова и осталих урбаних насеља у складу са принципима одрживог развоја и европским стандарди-ма;
- хармонизација прописа и стандарда са европском ре- гулативом у питањима коришћења јавних простора, еколошког квалитета у насељима, третмана подручја намењених посебним наменама, доступности урбаних садржаја и објеката друштвеног стандарда и социјалне заштите;
- економске и фискалне мере које ће подстаћи активирање браунфилда и урбану обнову;
- прилагођавање планерског методолошког апарата, и увођење одговарајућих техника и метода којима се одрживост у развоју града мери, прати, оцењује или пројектује. развијање метода за управљање просторним развојем урбаних насеља, као што су: Регионална мо- ниторинг лабораторија (као део националног система), локални мониторинг системи, ГИС (ТИС), е-управљање, итд.

2.3. РУРАЛНИ РАЗВОЈ

Економски развој и одрживост руралних подручја предста- вљају једно од најзначајнијих питања и изазова за будући развој АП Војводине. У том смислу концепција руралног развоја засно- вана је, са једне стране, на даљем развоју и одрживој експлоата- цији ресурса у области пољопривреде, шумарства и водних ре- сурса, а на другој страни на диверсификацији руралне економије (МПС, туризам, рекреација,...) и афирмацији тзв. ‘‘мекших” раз-војних фактора друштвеног, културолошког, институционалног и еколошког значаја.

Будући развој руралних подручја подразумева у сектору пољопривреде:

- динамичну и конкурентну пољопривредну производњу у којој су издиференцирана комерцијална газдинства и породична газдинства - фарме и која се, самостално или повезана у кластере, баве пољопривредом и/или неком од других економских активности као основним или до- датним извором прихода;
- производњу квалитетних и здравствено безбедних про- извода;
- обезбеђење задовољавајућег дохотка;
- интегрисаност у остатак руралне економије и друштва и у активности везане за заштиту животне средине и рет- ких природних ресурса.

Остали део руралне економије биће усмерен ка задовољењу потреба и жеља потрошача са јаком тенденцијом ка иновација- ма и високом квалитету производа и услуга. Од посебног значаја биће развој малих и средњих предузећа усмерених ка производњи производа са ознаком заштићеног порекла (PDO), производа са заштићеном географском ознаком (PGI) и производа базираних на традиционалним рецептима.

Посебан значај за развој руралних подручја имаће:

- одрживе и јаке заједнице са потребном критичном ма- сом становништва за квалитетан развој, и у којима се становници лако прилагођавају економским, друштве-ним, политичким и еколошким променама;
- задовољавајући животни стандард и квалитет живота (задовољавајући доходак и могућност за запошљавање);
- једнаке могућности за све становнике руралних обла- сти, посебно за жене и децу, који ће имати приступ обра- зовању, стручном оспособљавању и доживотном учењу;
- активно учешће руралних заједница у раду релевантних тела која доносе одлуке, у друштву заснованом на прин- ципу равноправности;
- очување и јачање културног идентитета, принципа, оби- чаја, традиције и заједништва руралних заједница;
- очување, заштита и унапређење природне средине и културног наслеђа као најзначајнијих вредности за ста- новништво руралних подручја;
- доношење и спровођење политика и мера које доприносе смањивању сиромаштва и социјалне искључености;
- добро развијена телекомуникациона инфраструктура са универзалном широкопојасном телекомуникационом услугом за свако домаћинство.

Основу концепта руралног развоја треба да сачињава опредеље- ност на децентрализацију АП Војводине и усвајање регионалне политике. У том смислу, посебан значај има организовање тзв. ‘‘добре власти’’ и неопходних институција на регионалном нивоу - нивоу округа. То захтева убрзано успостављање правних и ин-ституционалних услова за доследнију, креативнију и ефикаснију руралну политику, која треба да допринесе смањивању руралних проблема и унапређењу локалних развојних потенцијала.

Развој и унапређивање руралне инфраструктуре и друштве- них услуга, између осталог, треба унапредити и кроз поступак повраћаја имовине локалним заједницама, што отвара значајне перспективе руралним подручјима.

Потребно је увођење различитих програма развоја оријентиса- них на смањење сиромаштва, стварања услова за лакши приступ рањивих група социјалним, здравственим, образовним и кому-налним услугама.

Све наведене активности захтевају унапређен и знатно ефи- каснији систем едукације и истраживања. У пољопривреди, као доминантној привредној делатности, посебно је значајно унапре-дити систем саветодавства, обезбедити развој пољопривредних услуга, итд. На економском плану је неопходно створити услове за бржи развој и рехабилитацију савременог агробизнис - сектора као неопходног покретача примарне пољопривредне производње, задругарства, кооперације, кластеринга и сл.

Неопходно је, са аспекта руралног развоја, на нивоу округа разрадити критеријуме на основу

којих би се обезбедила парти- ципација у средствима АП Војводине (критеријум степена руралности), али и критеријуме за локалну партиципацију унутар региона - округа (општински ниво).

Реализацијом планских решења постићи ће се:

- смањивање сиромаштва са фокусом на релативно сиро- машније категорије становништва;
- унапређење перформанси руралног сектора и развој ло- калне управе, пре свега на нивоу округа и на тај начин обезбеђење његовог значајнијег доприноса укупном економском, социјалном и еколошком развоју руралног подручја;
- раст и развој руралне економије базиране, како на пољопривреди и повезаним делатностима, тако и на дру- гим сегментима економских активности (МСП, услуге, индустрија, енергетика, и сл);
- успостављање тржишног система, пре свега у прехрам- беном и пољопривредном сектору, који је у стању да афирмише локалне вредности али и да обезбеди прехрамбену сигурност;
- обезбеђен приступ здравственим и социјалним услуга- ма, услугама планирања породице, образовању и усавр- шавању уз рад;
- заштита човекове околине и управљање одрживим раз- војем на сегменту природних ресурса.

За реализацију планских решења потребно је обезбедити сле- деће:

- успостављање система руралног финансирања и систе- ма гаранција;
- успостављање програма интегралног руралног развоја;
- даљи помаци у реформи и успостављању тржишта земљишта и стварање на тој основи ефикасних тржиш- них фарми, уз поштовање јавног интереса за очувањем овог ресурса;
- развој органске пољопривреде, задругарства, класте- ринга, и сл.;
- развој агроиндустрије и маркетинга;
- унапређење саветодавне службе и даљи развој система пољопривредних услуга;
- развој руралне комуналне инфраструктуре;
- стимулисање јачања предузетништва;
- развој енергетских система базираних на алтернатив- ним изворима енергије;
- развој програма социјалних услуга на локалном нивоу;
- програми смањења сиромаштва и бољи третман најси- ромашнијих у погледу приступа здравственом осигу- рању, образовању и социјалним програмима;
- програми саветовања и едукације на регионалном и ло- калном нивоу (едукација, тренинзи, итд.);
- давање дозвола за извоз својих производа регистрова- ним пољопривредним газдинствима и удружењима.

2.4. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ

ОБРАЗОВАЊЕ

Предшколско васпитање и образовање

Имајући у виду поразну чињеницу да се број деце у Републици и у АПВ перманентно смањује, неопходно је посветити знатно већу пажњу и бригу о деци свих узраста.

Предшколско васпитање и образовање обухвата децу од 0,5 - 7 година старости детета. Највећи обухват у АПВ је обухват деце од 5-7 година. У великом броју насеља АП Војводине оделења су формирана у оквиру основне школе, што је посебно карактерис- тика сеоских насеља.

Објекти за децу јасленог узраста су знатно заступљенији у гра- довима и насељима градског карактера, што је у директној вези са радним обавезама мајки. Овакав тренд ће се задржати и у наред- ном планском периоду, па се, као циљ поставља обухват око 30% од укупног броја деце јасленог узраста.

Деца узраста од 3-7 година треба да буду у потпуности обух- ваћена предшколским васпитањем и образовањем, како би сва деца имала исте предиспозиције при упису у основну школу. Остварење овог циљ подразумева обезбеђење адекватног просто- ра и стручног кадра у свим општинама Покрајине.

У градовима и градским насељима потребно је изградити нове објекте у свему у складу са савременим начином васпитања и об- разовања деце. У сеоским срединама, где постоје основне шко- ле које нису, због малог броја деце, у потпуности искоришћене, могуће је уредити и опремити део објекта и слободног просто- ра за ову намену. Значајну улогу у спровођењу има, пре свега, Покрајински секретаријат за образовање, а затим саме локалне заједнице, који, осим обезбеђења иницијалних средстава, треба да воде перманентну бригу о сталном и правилном функциони- сању ових установа.

Основно образовање и васпитање

Основно, осмогодишње образовање је обавеза за сву децу од 7 до 15 година старости. Да би се овај циљ остварио потребно је обезбедити адекаватан простор, наставни кадар, а пре свега фи- нансијска средства.

На територији Покрајине у сваком насељеном месту постоји објекат основне школе, али у већини недостаје одговарајућа фи- скултурна сала. Активности у наредном периоду треба да буду усмерене на улагање у обнову и модернизацију објеката, инфра- структурно опремање у складу са новим тенденцијама. Важно је сагледати потребе мањих насеља у смислу формирања предш- колских оделења у склопу објекта основне школе, простора за продужени боравак деце, или других саржаја, у складу са идејом о формирању школе као центра културног живота села.

Посебно је важно обезбедити довољно слободног, неизграђеног простора, за формирање школског дворишта са уређеним отворе- ним игралиштима, која могу да буду двонаменска - за потребе одвијања наставног програма физичког васпитања, али и за оста- ло становништво, усклађено временски са одвијањем наставе.

У школском комплексу где су обухваћена и деца предшко- ласког узраста, неопходно је обезбедити одвојен отворени прос- тор за тај узраст.

Просторни норматив за основне школе: величина школског комплекса 25 т2/по ученику, изграђена бруто површина 7-8 m2/ по ученику;

За предшколску децу је потребно обезбедити 8 т2/по детету изграђене и од 10-15 m2/ по детету слободне површине.

Како је степен образовања сеоског становништва

забриња- вајуће низак дају се посебни предлози за решавање проблема образовања сеоског становништва и његовог повезивања са раз- војем села:

- због значаја развоја села за укупни развој Србије и АПВ потребно је да се државни органи на систематски начин баве проблемима образовања сеоског становништва и улогом тог образовања у развоју сеоских средина;
- потребно је да се ојачају институционални оквири за решавање проблема образовања сеоског становништва у Министарству просвете и Покрајинском секретаријату за образовање (на републичком, покрајинском нивоу, али и у школским управама) тј. да се створе сектори и радна тела, која би се бавила тим проблемима;
- Министарство просвете, у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за образовање, би морало да предузме посебно осмишљене мере при спровођењу програма ра- ционализације мреже школа у Србији, односно АПВ и при примени новог механизма финансирања школа по глави ученика, како се не би нанеле непоправљиве штете образовању сеоског становништва, које је и сада веома лоше;
- потребно је да Министарство провете, у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за образовање, предузме посебне мере, како би се повећао обухват сеоске деце на свим нивоима образовања, како би се предупредило осипање те деце у току школовања. Потребне су посеб- не мере за подизање квалитета образовања у сеоским школама. За оне који су заинтересовани за останак на селу потребно је израдити посебне програмске садржаје, који би допринели успостављању веза између школских знања и живота у сеоским заједницама;
- од стратешког је значаја за развој и села, АПВ и Србије у целини, да се успоставе међусекторске везе између об- разовања и привредног, социјалног и културног развоја сеоских заједница. У циљу конкретизације ове опште поставке потребно је: а) стварање интерсекторских ин- ституција (сектора, одбора, комисија), б) успостављање чврстих веза између свих стратешких докумената (као што су стратегија развоја образовања, стратегије развоја пољопривреде и руралног развоја, стратегије привред- ног развоја, регионалног развоја, стратегије смањења си- ромаштва, стратегије демографског развоја, стратегија образовања одраслих, национални и локални планови акција за децу итд), ц) чврсто повезивање при реализа- цији тих стратешких докумената на локалном нивоу;
- стварање регионалних асоцијација сеоских школа и њи- хово повезивање са средњим пољопривредним школа- ма под менторством пољопривредних факултета могао би постати инструмент за остваривање проширених функција сеоских школа, за унапређивање образовања сеоског становништва и за повезивање сеоског образо- вања са општим развојем села;
- при конципирању и реализацији свих иновативних про- грама и пројеката који се остварују у Србији (односно АПВ) на основу предприступних фондова Европске уније, кредита Светске банке и других кредита и дона- ција за примену националних стратешких докумената, неопходно је да буду укључене сеоске школе и сеоске заједнице, у тесној сарадњи са општинама. Могући цен- три базирани на средњим пољопривредним школама су: Бач, Бачка Топола, Кањижа, (Идвор).

Једно од добрих решења за проблеме образовања сеоског ста- новништва и за дефинисање улоге тог образовања у развоју сеос- ких заједница је разрада концепције сеоске школе као вишефунк- ционалног центра и као центра развоја сеоских заједница. Таква концепција се остварује у многим земљама.

Концепција проширених функција сеоских школа обухвата:

- пружање образовних услуга свим категоријама сеоског становништва (што укључује предшколско васпитање, осново образовање одраслих који нису завршили основну школу, неформално образовање одраслог становништва у циљу оспособљавања за производне делатности, еко- лошко образовање, здравствено просвећивање и сл.);
- виђење школе као центра културног живота сеоског ста- новништва;
- концепцију школе као центра социјалних активности становника;
- развој школе као центра обуке сеоског становништва за специфичне производне делатности.

Средњошколско образовање

Након основног образовања, младима у АП Војводини су на располагању гимназије, стручне школе, мешовите школе, умет- ничке школе, средње школе за образовање одраслих и средње школе за ученике са сметњама у развоју.

Реформа стручног образовања мора имати за циљ успоста- вљање система стручног образовања које ће одговарати на потре- бе привреде и ученика, стварајући обучену и стручну радну сна- гу, која се лако и брзо прилагођава непрекидним променама на тржишту рада. Инвестиције у стручно образовање тако постају инвестиције у привреду, а стручно образовање један од кључних ослонаца економског развоја. Остваривање и партнерства школа из АПВ са сродним школама у иностранству првенствено у реги- ону треба да буде перманентни циљ.

Новина у овој области треба да буду рад на развоју система осигурања квалитета у стручном образовању - развоју индикато- ра и процедура за праћење и вредновање и процедура за акреди- тацију образовних установа и програма у складу са инструмен- тима и оквирима Европске уније. Подршка развоју образовања одраслих треба да буде настављена кроз развој предлога модела финансирања центара за континуирано образовање одраслих и консултације са школама које су своју делатност проширили на организовање обука за одрасле полазнике.

Иако у шест општина у АП Војводини не постоје средње школе, нема оправдања за отварање нових, имајући у виду да се, према демографској пројекцији, знатно смањује број деце средњошколског узраста у наредном планском периоду.

За средње школе, као и за основне, потребна су додатна сред- ства за уређење и опремање, како би се настава одржавала на са- времени начин и у адекватним условима. Недостатак услова за наставу физичке културе и недостатак слободне површине по ученику је још више изражен, него код основних школа.

Финансијска средства су потребна и за побољшање ученичког стандарда - стварање бољих и савременијих услова за боравак деце у постојећим ученичким домовима.

Доступност образовања и инклузија деце из осетљивих група

Један од приоритета Владе Републике Србије и Владе АП Војводине и одговарајућих ресорних секретаријата је повећање доступности образовања сваком детету у Републици Србији и ис- товремено стварање услова за квалитетно образовање у складу са његовим потребама и способностима. Овакво образовање које је засновано на праву детета да има приступ образовању које је усмерено на њега и његове специфичне потребе, у стручној лите- ратури се назива инклузивно образовање.

Циљ инклузивног образовања је уклањање свих видова ба- ријера и дискриминације, које би се односиле на пол, национал- ну припадност, верско и социо-економско порекло, способности, здравствено стање или било које друго лично својство појединца, као и омогућавање друштвене кохезије. Очекује се да измене у систему образовања усмерене на повећање инклузивности у знат- ној мери повећају доступност и квалитет образовања за децу из социјално нестимулативних средина (ромске, сиромашне, сеос- ке, расељене), деце и одраслих са сметњама у развоју и инвали- дитетом, деце са тешкоћама у учењу, пре свега у оквиру редовног система образовања. Иако се у АПВ инклузији деце из осетљи- вих група у образовном систему посвећује посебна пажња, и даље треба радити на овом проблему.

Високо образовање

Систем високог образовања на територији АП Војводине, као део система високог образовања Републике Србије мора да се креће у правцу подизања нивоа образовања просечног становни- ка. Структура и профил високих струковних школа мора да одра- жава правце развоја привреде АПВ односно Репубике Србије. Образовни програм мора да води рачуна о стварању стратешких кадрова, као и о усклађивању са стратегијом привредног развоја државе.

У свету је тенденција све већег преплитања практичне наста- ве са теоријском, па на вредност стечене дипломе не утиче само усвојено знање, већ и способност његове примене у пракси. Да би се ово код нас оставрило потребно је да држава понуди одређене олакшице предузећима, која примају ђаке и студенте на праксу, где би корист била обострана. Повезати образовање и праксу у специфичним занимањима интересантним и за шире окружење (као што је будући Колеџ Тера у Кикинди који ће повезати култу- ру, уметност и производњу и омогућити нова запошљавања).

За даљи развој високог школства неопходно је да улагања од стране државе буду знатно већа него до сада. Али, поред по- већања обима издвајања средстава потребно је квалитативно променити структуру улагања, па поред улагања у унапређење опремљености и метода рада образовних институција, потребно је знатно више улагања у унапређење доступности образовања свим социјалним категоријама младих (повећање обима бесплат- ног школовања, стипендије, кредити, повлашћен смештај у сту- дентске/ђачке домове и сл.). У данашњој ситуацији лошег стања у привреди и недостатку средстава, потребно је ускладити крите- ријуме у високом школству са постојећим могућностима.

Битан услов за праћење светских достигнућа у свим областима је и перманентна едукација наставног и професорског кадра.

У развијеним земљама је преовладало опредељење да број ви- сокошколских установа и студената није вреднije достигнуће од њиховог квалитета и доприноса образовном и технолошком ни- воу земље. Сходно томе, постојећи Универзитет у Новом Саду и формиране високе школе у неколико градова Покрајине могу да задовоље потребе у наредном планском периоду.

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Могућност превазилажења проблема је у директној зависности од финансијске моћи локалних заједница, односно од могућности обезбеђења финансијских средстава за подизање нивоа здравс- твене услуге на локалном нивоу.

Концепција развоја у овој области је обезбеђење подједнаких услова здравствене заштите за укупно становништво, што се може постићи побољшањем услуга у малим срединама или фор- мирањем мобилних екипа.

Побољшање услуга на нивоу примарне здравствене заштите у малим срединама подразумева осавремењавање постојећих обје- ката и, нарочито, мотивисање стручног кадра за рад у мањим и неразвијеним срединама.

У подручјима ниске густине насељености коришћење мобил- них услуга може да побољша здравствену заштиту. Ове услуге могу да буду комбиноване са мобилним услугама у области со- цијалне заштите, што би омогућило одговарајућу уштеду и већу покривеност неразвијених подручја.

За обезбеђење услуга у овој области на вишем нивоу здравс- твене заштите (секундарни или терцијарни ниво) неопходно је обезбедити добру саобраћајну повезаност (путну мрежу и јавни превоз), како би сви становници могли да користе здравсвене ус- луге које су заступљене само у већим центрима.

Општу болницу треба да има субрегионални центар у центру или у неком од насеља подручја које покрива. Локална заједница терба да има општу болницу, уколико је то у складу са нормати- вима. Општу болницу је потребно изградити и у Новом Саду.

Специјалне болнице, заводи, институти и клинички центри су здртавствене установе вишег нивоа, тако да су ово садржаји међународног, националног или евентуално регионалног центра. Завод за здравствену заштиту треба да има и субрегионални цен- тар.

Апотеке и ветеринарске станице су садржаји свих нивоа на- селја.

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Висок степен централизације, недовољна средстава у буџетима општина и градова су основни разлози неразвијености социјалне заштите у складу са потребама грађана. Фаворизоване су услуге смештаја корисника у установе, што доводи до институционалне изолације корисника, којима би друге врсте услуга задовољавале њихове потребе на квалитетнији начин.

Дугорочно посматрано, ови проблеми решаваће се развојем ре- сурса за оснаживање појединаца и породица из рањивих и марги- нализованих група за достизање самодовољности и независности у задовољавању сопствених животних потреба и умањење или отклањање зависности од социјалних служби.

Превазилажењем проблема сиромаштва, одн. проблема не- запослености, значајно ће се смањити потребе становништва за социјалном заштитом. До тада, неопходна су већа државна ула- гања у решавање егзистенцијалних проблема становништва. Концепцијом развоја социјалне заштите предложено је неколико модалитета ангажовања радно способих лица:

Оснивање социјалних предузећа на локалном нивоу, уз одгова- рајућу едукацију и уз надзор центра за социјални рад.

Едукацијом хранитељских породица, преко којих се може остварити брига о старима и деци, би се такође обезбедила нова радна места, а истовремено смањио притисак на државне инсти- туције у тој области.

Проблем социјалног становања би могао делимично да се реши откупом сеоских напуштених домаћинстава (стамбени објекти са окућницом), чиме би се обезбедило решавање стамбеног пробле- ма и радно ангажовање на окућници производњом пољопривред- них производа у складу са могућностима. Овим би се утицало и на смањење стопе одлива становништва са села.

Запошљавањем особа са сметњама у развоју и инвалидних лица ће се такође знатно смањити број корисника социјалне по- моћи.

Од посебне важности за подизање капацитета локалних среди- на, нарочито мање развијених насеља удаљених од општинских центара је јачање подршке локалним грађанским иницијативама и локалним организацијама. Ово укључује мобилизацију припа- дника рањивих група и њихових старалаца и чланова породице/ домаћинства и подршка активностима које из те мобилизације произлазе.

Све општине у АП Војводини ће и даље имати центре за со- цијални рад, преко којих се врши и смештај деце и омладине без родитељског старања и деце ометене у породичним приликама у хранитељске породице, затим деце ометене у развоју и деце са по- ремећајима у понашању, као и друге врсте услуга у овој области.

Домове за старе, или други облик бриге о старима, треба да имају сва насеља. Посебно је важно да се брига о старима обезбе- ди у мањим насељаима, где не постоји, односно није лако доступ- на служба социјалне, па ни здравствене заштите.

На територији АП Војводине ће и даље функционисати 27 ус- танова социјалне заштите за смештај корисника, организованих у складу са ''Одлуком о мрежи установа социјалне заштите за смештај корисника'', (''Службени гласник РС'', број 51/08), чији је оснивач Влада АП Војводине.

Поред наведених установа треба предвидети и центре за пали- ативну негу.

КУЛТУРА

За разлику од основних услуга, којима се остварују права га- рантована Уставом и које су, по правилу, доступне у месту ста- новања, активности и услуге у области културе спадају у услуге вишег ранга, које се организују у насељима са већим бројем ста- новника и већом густином насељености, а подједнака доступност ових услуга свима, се обезбеђује различим механизмима, који повећавају њихово гравитационо подручје.

У том смислу, богата и разграната мрежа јавних установа кул- туре у АП Војводини се задржава (архиви, музеји, заводи за кул- туру, библиотеке, галерије, позоришта, заводи за заштиту спо- меника културе и др.), уз даље унапређење садржаја, а акценат се, у наредном периоду, ставља на повећавање доступности њихових услуга свима, па и онима из најудаљенијих места.

Доступност, односно повећање гравитационог подручја, одређене услуге се остварује организовањем мобилних служби и развијањем комплементарних садржаја. Мобилне службе да- нас могу да покрију велики спектар услуга у култури: покретне библиотеке, путујућа позоришта, музичко-сценска и друга госто- вања, изложбе, уметничке радионице и сл. Сврха мобилне услуге је да допре до корисника на знатно ширем простору, тако што ће мобилни тимови у одређено време (једном недељно, једном у пе- танест дана, једном месечно) долазити у сеоско насеље и пружати одговарајуће услуге локалном становништву.

У вези са тим, свако насеље би за потребе обављања разли- читих културних (али и образовних и социјалних) програма и активности, требало да има одговарајући објекат/простор орга- низован као мали мултифункционални центар. У ту сврху се могу адаптирати бројни објекти месних заједница и домова културе, али је важно да се јасно дефинише њихов својински статус, режи- ми коришћења, модалитети финансирања и одржавања и, што је најважније, да се предупреди њихова конверзија у намену која не обезбеђује јавни интерес и добробит локалне заједнице.

Јачањем компатибилних услуга се, такође, повећава доступ- ност, односно гравитационо подручје и омогућава повезивање корисника и интензивније коришћење културних садржаја. То се односи, пре свега, на обезбеђење уредног и квалитетног јавног превоза (са одговарајућим

субвенцијама) и унапређење основне, локалне и међунасељске путне мреже.

Такође, када се говори о култури, у АП Војводини се мора на- гласити аспект мултикултуралности. Чињеница је да на овом простору деценијама, па и вековима, постоји, живи и развија се више етничких заједница, језика, религија и културних образаца, а оснивањем завода за културу националних мањина[12], створене су и институционалне гаранције за очување те јединствене кул- турне шароликости, неговање традиције и развијање културних посебности.

Приоритетне активности у области културе у наредном пери- оду су:

- децентрализација културе у свим сегментима и на свим нивоима, ради стварања једнаких услова у доступности услуга за све грађане;
- коришћење, уз буџетске, и других извора финансирања у култури, као што су различите форме спонзорства, до- наторство, формирање фондова и фондација;
- доношење закона о непрофитним организацијама, пону- да и обезбеђивање простора и објеката у јавној својини за организовање услуга културе од јавног интереса, порес- ке олакшице за издавање простора у приватној својини у закуп за потребе организовања услуга културе, пореске олакшице за рад у овом сектору и др;
- формирање асоцијација установа културе, кроз заје- ничке програме јавног и приватног сектора и органи- зација цивилног друштва, што омогућава коришћење, задржавање, оспособљавање и обуку локалних ресур- са/кадрова, размену програма, различите форме госто- вања и путујућих изложби и представа, организовање специјализованих програма прилагођених различитим категоријама становништва (деца и омладина, лица са посебним потребама, стари), али и и других модалитета ширења културних вредности и програма у мањим на- сељима и градовима;
- строга и доследна заштита објеката и садржаја културе од општег интереса од неконтролисане приватизације, промене намене и других активности, којима се угрожа- ва јавни интерес;
- јачање културне сарадње на међуопштинском, регионал- ном и међународном нивоу, кроз организовање различи- тих културних манифестација, заједничких културних пројеката и слично;
- даља афирмација мултикултуралности, неговање кул- турног идентитета и територијалне препознатљивости кроз различите програме и активности.

ФИЗИЧКА КУЛТУРА (СПОРТ)

Развој физичке културе је основ јачања физичког и ментал- ног здравља становништва. Планира се да се физичком културом обухвате све добне групе становништва. За децу предшколског узраста је предвиђено уређење слободних површина у оквиру предшколске/школске установе и у склопу парковских површина; деца школског узраста треба да имају отворене терене и затворе- не сале у склопу школских комплекса. Како се у АП Војводини налази велики број мањих сеских насеља, школски спортски те- рени и објекти треба да су у функцији и за остало становништво.

Табела 18. Опремљеност урбаних центара и насеља јавним службама

ЈАВНЕ СЛУЖБЕ	МЕЂУН. ЦЕНТАР	НАЦИОН. ЦЕНТАР	РЕГИОН. ЦЕНТАР	СУБ-РЕГИОН. ЦЕНТАР	РАЗВИЈ. ЛОКАЛ. ЦЕНТАР	ЛОКАЛНИ ЦЕНТАР	МАЊА НАСЕЉА
ОБРАЗОВАЊЕ							
Предшколско васпит. и образ						+	+
Основно образ. I - IV разред						+	++
Основно образ. V - VIII разред						+	++
Средње образовање					+	++	
Више и високо образовање	+	+	(+)	(+)			
ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА							
Амбуланта, здравств. станица							++
Дом здравља						+	
Општа болниоца				+	+	(+)	
Спец. болнице, заводи, институт	+	+	(+)			(+)	
Колинички центри	+	(+)					

[12] У 2008 години почели су делатност заводи за културу пет националних мањина - војвођанских Мађара, Словака, Румуна, Русина и Хрвата

Завод за здравствену заштиту	+	+	+	+			
Апотеке и ветеринар. станице						+	++
СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА							
Центар за социјални рад						+	
Брига о старима						+	(+)
Смештај деце без родитељског старања			+		(+)		
Смештај лица са посебним потребама			+		(+)		
КУЛТУРА							
Дом културе						+	
Мултифункционални центар						(+)	+
Библиотека	+	+	+	+	+	+	(+)
Галерија и изложб. простор	+	+	+	+	+	(+)	(+)
Музеј	+	+	+	+	+	(+)	(+)
Сценско-музичке делатности	+	+	+	(+)	(+)	(+)	
Архив	+	+	+	(+)			
Завод за зашт. спом. културе	+	+					
ФИЗИЧКА КУЛТУРА							
Фискултурне сале (школске)						+	+
Отворени, уређени и опремљени спортски						+	+
Покривени обј. физ. културе (базени, тенис. терени и други спортови)					+	(+)	
Мањи спортски центри			+	+	(+)		
Спортки центри који задовољавају стандарде за међународна такмичења	+	+	(+)	(+)			

Објашњење знакова:

+ - обавезан садржај

++ - ако се не може организовати у насељу обезбедити организовани превоз до суседног места у коме садржај постоји (+) - могуће, ако постоји интерес и економска оправданост

Поред школских комплекса, свако насеље ће имати уређен от- ворени терен за фудбал и мале спортове (кошарка, одбојка, ру- комет), што у већини насеља подразумева невелика додатна улагања, имајући у виду да неуређени терени постоје скоро у свим насељима у АП Војводини.

Спортске хале са универзалном салом (величина рукометног игралишта) и уређене отворене спортске терене треба да имају сва насеља са више од 10 000 становника. Спортски центри формирани у већим насељима (градовима) имају шири значај, односно гравитационо подручје обухвата суседне мање и мање развијене општине.

Услове за спортове на води имају, пре свега, насеља и општине које се налазе уз Дунав и Тису, затим насеља уз мање речне токове или акумулације и то, наравно, само у летњем периоду. Уређење плажа и опремање потребном инфраструктуром би значајно допринело развоју спортова везаних за воду, а пре свих, пливања, као најздравијег облика физичке културе. За обезбеђење услова за бављење овом врстом спорта већем броју становника потребна су значајнија улагања у изградњу базена, обезбеђење воде одреће- ног квалитета и одвођење отпадне воде, тако да не постоје реалне могућности за реализацију у наредном планском периоду.

ОСТАЛЕ ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

У појединим градовима на територији АПВ објекти казнено- поправних завода су смештени у централним градским зонама - Сомбор, Суботица, Зрењанин, Панчево и одељење у Вршцу. Потребно је обезбедити могућност измештања ових објеката изван централних зона урбаних центара, у складу са следећим смер- ницама:

- искористити локације ових установа на економијама за бављење пољопривредном делатношћу или у њиховој близини;
- у зависности од типа установе обезбедити 5-7 ha за из- градњу новог објекта.

3. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Будући привредни развој АП Војводине заснива се на прин- ципима ЕУ који подразумевају:

- конкурентност засновану на знању, иновацијама и пре- дузетништву;
- нову улогу државе са неопходном мером између развој- не, стабилизационе и социјалне улоге.

У складу са потребом убрзаног развоја АП Војводине у обла- сти привреде неопходно је:

- реструктурирање привреде у циљу

стварања конкурент- не привреде;
- изградња модерне привредне и пословне инфраструкту- ре;
- стварање повољне инвестиционе климе за привлачење страних инвестиција;
- усклађивање образовног система са потребама привред- ног развоја;
- подршка малим и средњим предузећима и предезетни- цима;
- подршка увођењу нових технологија и увођењу техно- лошких иновација.

Одговорност државе треба да остане у оквирима стварања пре- дуслова за осигурање привредног и друштвеног раста и уједнача- вања инфраструктурних услова у циљу ублажавања регионалних разлика и заштите природних ресурса.

У избору основних праваца развоја предност се даје оним де- латностима код којих расположиви ресурси, тржишни услови и технички напредак омогућавају бржи развој. Пољопривредни и енергетски потенцијали ће и у наредном периоду бити од при- марног значаја за укупан привредни развој, а туризам ће повећати улогу у будућем развоју привреде, с обзиром на, до сада, недо- вољно искоришћене ресурсе. Акценат ће бити на динамичнијем развоју индустријске производње и повећању учешћа у БДП, а предност у развоју индустрије, уважавајући и интересовање ино- страних инвеститора, имаће индустријске гране чији производни програми обезбеђују: производе вишег степена обраде (са вишом додатом вредности), унапређење и развој сектора услуга, висок извозни потенцијал, производе којима се супституише увоз, от- варање нових радних места и равномерни регионални развој.

Општи принципи привредног развоја
- коришћење компаративних предности подручја на коме је лоцирана привредна делатност;
- примена одговарајуће технологије и процеса произ- водње како би се негативни утицаји на животну средину свели на минимум (загађење ваздуха, земљишта, воде) и обезбедила енергетска ефикасност;
- дефинисање поступака за прекид делатности и припре- ма простора за употребу након завршетка прекинуте делатности;
- заштита животне средине, биодиверзитета и предела;
- консолидација са принципима и критеријумима одржи- вог развоја.

Концепција развоја привреде подразумева:
- неопходно убрзање реформских процеса који улазе у доста осетљиву фазу, а која се односи на реструктури- рање и модернизацију предузећа и стандардизацију про- изводних процеса, ефикасну политику конкурентности и инфраструктурне реформе;
- привредни развој мора да се заснива на повећању про- дуктивности и много већем расту производње размењи- вих сектора. Индустрија треба да преузме улогу генера- тора развоја. За развој индустрије и укупан привредни развој неопходно је подићи конкурентност, а то значи напуштање развоја заснованог на коришћењу компара- тивних предности у јефтином и мање квалификованом раду и природним ресурсима. Развој мора бити засно- ван на технолошкој ревитализацији, на конкурентној производњи са потпуном интеграцијом најсавременијих технолошких решења, уз заштиту и очување животне средине. Привреда која је међународно конкурентна свој раст може у много већој мери да ослања на интернацио- налну тражњу, која води ка специјализацији домаће при- вреде на секторе чији раст је одржив у дужем периоду;
- АП Војводина мора значајно повећати (постојећи низак и неефикасан) иновациони потенцијал, што је неопход- но за убрзани привредни развој. Досадашњи технолош- ки развој остваривan је, пре свега, куповином страних технологија и опреме. Научна и развојна истраживања треба да буду генератор знања као фактора развоја нове - глобално конкурентне привредне структуре. Неопход- на је технолошка ревитализација и развој конкурентне производње са потпуном интеграцијом најсавременијих технолошких решења за минимизацију загађења и заш- титу животне средине. У том циљу треба појачати спре- гу између науке и привреде и подстицати примену ино- вација у производним процесима, формирање кластера и изградњу технолошких паркова у близини развијених индустријских центара.

Индустрија

Општи принципи индустријске политике
- конкурентност, дугорочно постизање раста, недискри- минисаност, субсидијарност, отвореност алокације и олакшавање прекограничне регионалне сарадње, једин- ствена правила регулације, комплементарност, коопера- тивност и умреженост, принцип конкурентних јавних набавки, принципи државне помоћи, контроле, заштите потрошача;
- принципи просторне организације индустрије и развоја различитих локационих форми - индустријских зона (ИЗ), индустријских паркова (ИП), технолошких пар- кова (ТП), слободних зона (СЗ), мешовитих привредних зона и других облика;
- просторно-планске одлуке треба да буду засноване на интернационалној перспективи развоја индустрије Ср- бије/Војводине, односно на јачању интернационалне конкурентности, атрактивности простора, регија, гра- дова за СДИ и домаћа улагања;
- хоризонтална и вертикална интегрисаност (кластерско умрежавање);
- економско-тржишна оправданост и рентабилност, прос- торно-еколошка усклађеност;
- социјална прихватљивост локације;
- принцип полицентричности и територијалне кохезије ради смањења просторних неравномерности увођењем нових локационих форми индустрије (посебно ИЗ и ИП) у недовољно неразвијене општине;
- уважавање тржишних принципа понуде и тражње за грађевинским земљиштем, еко- ефикасности коришћења и конкурентности простора;
- локационо-еколошка селективност у алокацији произ- водних погона на нивоу градова и округа;

- локациона компатибилност програма;
- принцип мешовитих намена за различите активности;
- енергетска ефикасност, принцип еколошко-просторне предострожности у избору програма;
- принципи одрживости у планирању, уређењу и ко- ришћењу ИЗ/ИП;
- поступност у примени принципа одрживог развоја ин- дустрије и очувања животне средине;
- заустављање прекомерног ширења индустријских локалитета на рачун квалитетног пољопривредног земљишта;
- усклађеност са начелима нове европске индустријске политике засноване на знању и иновацијама и политике регионалних индустријских иновација;
- начела корпоративне социјалне и еколошке одговор- ности.

Концепција просторне организације индустрије у АП Војводи- ни заснива се на:

- уважавању нове индустријске политике усклађене са принципима европске индустријске политике и прила- гођене нашим условима, што подразумева селективни развој уз интензификацију индустријализације ка еко- номији знања, регионалну структурну и кохезиону по- литику, просторни баланс, одрживи индустријски раз- вој (концепт одрживе производње, смањења притиска на ресурсе), уважавање потреба и карактеристика сваког индустријског сектора;
- јачању националне, субнационалне и индустријске конкурентности утемељене на економско-еколошком реструктурирању, потпунијем коришћењу знања, (еко)иновација и предузетништву;
- изградњи индустријске инфраструктуре као средства за подстицај индустријског умрежавања, у традиционал- ним индустријским центрима и подручјима, као и на не- развијеном подручју са економским потенцијалом;
- унапређењу доступности саобраћајне, ИКТ и друге ин- фраструктуре, доступности транспортним и логистич- ким терминалима, приступачности и повезивању са суседним регијама, подизању комуналне опремљености индустријских локалитета (ИЗ, ИП, слободних зона);
- утврђивање полицентричне просторне организације ин- дустрије ослоњене на мрежу градова средње величине, стратешке развојне зоне и коридоре, појединa рурална подручја, на развијеном, недовољно развијеном, депре- сираном и пограничном подручју АП Војводине;
- подржавању дисперзије производних погона (локационо флексибилних, радно-интензивних);

- развоју регионалних индустријских кластера у кључним секторима производње (ИКТ, прехрамбени комплекс, фармацеутски комплекс и др);
- умрежавању и јачању функционалних веза произвођача, добављача, кооперената, купаца формирањем регионал- них кластера МСП ради раста конкурентности и зауставља дезинтеграције и фрагментисаности простора АП Војводине, односно јачања територијалне кохезије;
- унапређењу конкурентности Новог Сада и других већих градова за развој hi-tech производње;
- активирању нових локалитета и увођењу нових простор- них/локационих модела индустријске инфраструктуре (индустријска зона, (еко)индустријски парк, технолош- ки парк, научни парк, слободна зона).

Концепција територијалног развоја индустрије АП Војводине заснива се на кохезионој варијанти која подразумева полицен- тричну организацију ове делатности и дифузију просторних мо- дела локације, смањење међутериторијалних разлика, одрживи и социјално одговоран развој индустрије. Уколико се управљачким механизмима снажно не подржи концепт интензивног полицен- тричног индустријског развоја изгледна је доминација компети- тивне варијанте просторне дистрибуције индустрије. Она под- разумева наставак постојећег тренда интензивне индустријске алокације на конкурентним просторима градова, пре свега у под- ручју Новог Сада и коридора X и VII.

Такође, од посебног значаја је развој агроиндустрије и произ- водње хране у АП Војводини као једног ослонца њеног техно- лошког и економског развоја. Концепција развоја агроиндустрије и производње хране подразумева:

- ефикасно складиштење и послежетвени третман пољопривредних производа које обезбеђује врхун- ску, стандардизовану сировину за прераду и пласман пољопривредних производа дефнисаног, стандардизо- ваног квалитета;
- финализацију масовних пољопривредних производа у савременим погонима који пласирају производе конку- рентне на домаћем тржишту, тржишту окружења, европ- ском и светском тржишту;
- производњу хране диференцираног квалитета и додате вредности базиране на традиционалним производима војвођанског поднебља као интегралног дела понуде ру- ралног, бањског и ловног туризма и као препознатљивих производа на ширем тржишту;
- развој мреже за пласман полуготових франшизних прехрамбених производа у стандардизованим дистри- бутивним објектима у земљи и окружењу кроз које је омогућено запошљавање значајног броја радника без посебних квалификационих захтева;
- успостављање система ефикасног развоја агроиндус- трије и производње хране заснованог на знању кроз успостављње савременог институционалног оквира за трансфер знања у овој области.

Главни елементи просторне организације и структуре индус- трије у АП Војводини су:

1. Коридори развоја међународног и националног значаја (уз коридоре X и VII)
2. Коридори развоја регионалног значаја (Сомбор - Врбас
   - Бечеј - Кикида; Апатин - Сомбор - Суботица; Сомбор
   - Бач - Нови Сад; (Шабац) - Рума - Нови Сад - Зрења- нин - граница са Румунијом; Нови Кнежевац - Кикин- да - Зрењанин - Ковин; Зрењанин - Бела Црква; Сента
   - Суботица)
3. Привредни центри (I - IV ранга):

   I - Нови Сад;

   II - Суботица, Зрењанин, Кикинда, Панчево, Сремска Митовица, Сомбор, Вршац;

   III - Апатин, Бачка Паланка, Рума, Инђија, Бечеј, Сента, Бачка Топола, Врбас, Шид;

   IV - Нови Кнежевац, Нови Бечеј, Кула, Стара Пазова, Ковин, Ада.

Основни критеријуми на основу којих је планирана категори- зација привредних центара су:

- опште поставке ППРС;

Табела 19. Планиране индустријске зоне и индустријски паркови у АП Војводини

Округ	Локација ИЗ и ИП у градовима/општинама
Севернобачки	Бачка Топола, Мали Иђош, Суботица
Средњебанатски	Зрењанин, Нови Бечеј, Нова Црња, Сечањ
Севернобанатски	Ада, Кањижа, Кикинда, Нови Кнежевац, Чока, Сента
Јужнобанатски	Бела Црква, Вршац, Ковин, Алибунар, Опово, Ковачица,
Западнобачки	Сомбор, Апатин, Кула, Оџаци, Богојево
Јужнобачки	Нови Сад, Бечеј, Бачки Петровац, Бач, Темерин, Тител, Беочин, Бачка Паланка, Србобран, Врбас
Сремски	Рума, Инђија, Ириг, Сремска Митровица, Шид, Пећинци, Стара

- потенцијали подручја (број запослених, квалитет људ- ских ресурса, присуство урбане и регионалне иновати- ве инфраструктуре);
- расположивост локацијама планираним за привредне активности - (brownfield у првом реду);
- висока комуникациона приступачност (саобраћајна, ІКТ);
- остварена динамика развоја у периоду 2002-2009. годи- на.

Основни локациони модели индустрије у развојним зонама, коридорима и урбаним центрима су: индустријске зоне, индус- тријски и технолошки паркови (hi-tech агломерације и компле- кси), логистички парк, терминали, привредне, мешовите, лучке зоне и сл.

Потребно је плански усмеравати изградњу различитих прос- торних модела индустријског смештаја ка стратешким развој- ним зонама и коридорима X и VII, индустријским центрима/ градовима средње величине и на друге локације повезане ТЕНс инфраструктуром, ИКТ мрежама и сл. У просторној структури индустрије водећу улогу имаће и даље постојећи привредно-ин- дустријски градски центри и развојни коридори.

Планирани размештај ИЗ и ИП на подручју АП Војводине за- снива се на постојећој просторној структури индустрије, потен- цијалима и ограничењима простора, као и на општим стратеш- ким опредељењима развоја, просторне организације урбаног и регионалног подручја.

Просторним планом Републике Србије утврђене су следеће ин- дустријске зоне и индустријски паркови:

Планска решења укључују и локацију индустрије у слобод- ним зонама. У АП Војводини постоје слободне зоне у Суботици, Зрењанину и Новом Саду, а у припреми је активирање слободне зоне у Апатину.

Основне мере и инструменти за подстицање територијалног привредног и посебно индустријског развоја могу се поделити у две групе:
- мере и инструменти који се предузимају на нивоу држа- ве - макроекономске и привредно системске мере и
- мере које се могу доносити на нивоу државе, али и на ре- гионалном и нивоу локалних заједница - економско-фи- нансијске мере и развојни подстицаји и организационо-институционалне мере.

С обзиром да АП Војводина нема инструменте макроекономс- ке политике, потребно је утврдити регионалне политике индус- тријског развоја, политике образовања, политике рада и запо- шљавања, као и политике предузетништва и малих и средњих предузећа. Такође, потребно је снажније афирмисати Програм привредног развоја АП Војводине у погледу мера усмерених на јачање микроконкурентности предузећа у циљу смањења раз- лика у нивоу развијености унутар АП Војводине. Од посебног значаја је стварање предуслова за јачање неценовне конкурент-

ности привреде путем подизања учешћа неценовних фактора конкурентности (иновације, технологија, квалитет, међународна стандардизација, дизајн...).

Економско-финансијске мере и развојни подстицаји:

- мере селективне државне интервенције у финансирању иновативних активности, помоћи у формирању кластера и изградњи капацитета (укључујући ИЗ и ИП) и
- мере и подстицаје за територијални развој индустрије као што су: учешће општина у суфинансирању инфраструк- турног и комуналног опремања локалитета, подстицај за пословање предузећима операторима и корисницима ИЗ/ИП, СЗ и ИТП, мере активне политике запошљавања, стимулисање јавно-приватног партнерства.

Организационо-институционалне мере - Са становишта упо- требе и организације простора, најважније мере су: олакшавање добијања дозвола за изградњу према принципу ''све на једном месту'' у кооперацији надлежних органа локалне управе, реги- оналне развојне институције, регулаторног тела (које ће бити ус- тановљено на националном нивоу) и оператора (у случају ИП), већа понуда опремљених парцела за изградњу по приступачним ценама, дијалог са социјалним актерима.

Пољопривреда

Концепција развоја пољопривреде и производње хране захтева акцију у којој би учествовали сви од шире друштвене заједнице, преко локалне самоуправе, до организација пољопривредника и самих индивидуалних произвођача, а неки од најважнијих пра- ваца деловања су:

- стимулација изградње и коришћења система за наводња- вање;
- стимулација и повећање инвестирања у рурална под- ручја;
- уређење и рационално коришћење земљишног фонда;
- уређење инфраструктуре и развој установа у руралним подручјима;
- државне и инвестиције локалних самоуправа у развој предузећа у селима;
- развој институција за развој малог агробизниса и пре- дузетништва;
- едукација руралног становништва;
- развој задругарства и саветодавства;
- стимулација изградње рибњачких површина.

Такође је потребно:

- усвојити измене Закона о пољопривредом земљишту и унапредити његово спровођење у правцу да га свака општина спроведе у законски предвиђеном року;
- развити кредитне линије у сарадњи са локалном са- моуправом уз формирање локланих фондова за развој пољопривреде;
- кроз инвестициону подршку подржати пројекте пољопривредника усмерене у изградњу објеката за про- изводњу, прераду и складиштење као и набавку опреме и механозације;
- субвенционисати набавку пољопривредих инпута (ђу- брива семена и горива);
- појачавање контроле и казни за продају неквалитетних пољопривредих инпута;
- подржати увођање стандарда у пољопривредни и пре- рађивачки сектор (HACCP, ISO, GLOBALGAP);
- подржати програме који за циљ имају остваривање до- датне вредности (интегрална органска, географска заш- тита производа);
- промовисати пољопривреду Србије и производе на међу- народним сајмовима;
- унапредити рад саветодавне службе;
- обезбедити тржишне информације заинтересованим;
- подржати програме унапређења квалитета земљишта (програме унапређења земљишта (калцификација, сис- тематска контрола плодности и побољшање квалитета земљишта и сл.;
- подржати удружеивање произвођача у задруге и асо- цијације кроз линије за инвестициону подршку али и подршку управљању удружењем.

С обзиром да је развој привреде тесно повезан са развојем села, неопходно је значајно улагање у инфраструктурно опремање руралних подручја, водећи истовремено рачуна о пажљивом и домаћинском газдовању земљиштем, као необновљивом ресурсу.

Такође је неопходно бављење пољопривредом учинити еко- номски исплативим занимањем, за које је могуће заинтересовати и млађе становништво.

Пољопривредну производњу потребно је на известан начин ин- ституционално заштитити. Предуслов за институционални раз- вој је формирање удружења пољопривредних произвођача, која би организовано каналисала захтеве и потребе произођача, како на тржишту, тако и према локалним самоуправама.

Да би се остварио напредак кроз повећање пољопривредне производње потребно је повећати број робних произвођача и ре- гистрованих пољопривредних газдинстава који примењују нове технологије и створити активно, динамично и мотивишуће по- словно окружење. У наредном периоду је потребно обезбедити ефикасан систем едукације и добру информисаност кроз органи-зовање и учестововање на пољопривредним манифестацијама, организовањем радионица, предавања, трибина и обука.

Пољопривредни произвођачи у АП Војводини пласман финал- них производа врше у великим потрошачким центрима (Београд, Нови Сад), као и у осталим урбаним центрима Покрајине. С обзи-ром да је овај пласман у највећој мери неорганизован, неопходно је у наредном периоду боље искористити близину београдског тржишта (нарочито пољопривредници из јужног Баната и доњег Срема) и организованим наступом валоризовати ту погодност.

Фармери ће своје потребе каналисати кроз организован наступ путем удружења. Само производи удружених фармера постају интересантни за прерађивачке капацитете чиме се стварају пре- тпоставке за уговарање производње и сигуран тржишни наступ. У циљу проширења тржишта за пољопривредне производе по- требно

је унапредити прерађивачке капацитете увођењем нових стандарда и освајањем нових производа и тржишта.

У даљем развоју посебну пажњу треба посветити здравствено- безбедној храни и производњи и преради лековитог и ароматич- ног биља, уз проширење асортимана, освајање нових тржишта и веће коришћење споредних производа.

Због умањеног коришћења сточарске производње и могућ- ности коришћења стајског ђубрива, као најоптималнијег начина поправљања физичке структуре земљишта, неопходно је увести правила добре пољопривредне праксе.

Као реакција на све израженију еколошку деградацију, погор- шање квалитета хране и све веће угрожавање здравља људске по- пулације, развила се органска (еколошка) пољопривреда.

Основни циљ органске пољопривреде је производња хране ви- соког квалитета (нутритивног и здравственог), развој одрживе пољопривреде, која неће негативно утицати на екоситем, него ће допринети његовом очувању, одржавање и повећање плодности земљишта путем узгоја махунарки, применом стајског и зеле- нишног ђубрива, компостирањем и плодоредом.

Да би се на неком подручју могла заснивати и органска пољопривредна производња, оно мора испуњавати прецизно дефинисане услове: изолованост земљишне парцеле, фарме, или прерађивачког капацитета од потенцијалних извора загађења, затим одговарајући квалитет воде за наводњавање, усклађен раз- вој биљне и сточарске производње, као и стручна оспособљеност произвођача, уз обавезу константног иновирања знања.

Будући да се на подручју АП Војводине могу без тешкоћа ис- пунити сви наведени услови за органску производњу, ова област у будућности може представљати значајан сегмент пољопривре- де, нарочито у производњи воћа, грожђа и повртарству. Из овог разлога потребно је извршити прецизну анализу подручја која задовољавају потребне критеријуме за ову врсту производње и јасно их дефинисати.

Реализација планских решења подразумева следеће претходне активности:

- усвојање измена Закона о пољопривредом земљишту и његово спровођење;
- развијање кредитних линија у сарадњи са локалном са- моуправом уз формирање локалних фондова за развој пољопривреде;
- кроз инвестициону подршку подржати пројекте пољопривредника усмерене у изградњу објеката за про- изводњу, прераду и складиштење, као и набавку опреме и механизације;
- субвенционисање набавке пољопривредих инпута (ђу- брива семена и горива);
- појачавање контроле и казни за продају неквалитетних пољопривредих инпута;
- подржати увођање стандарда у пољопривредни и пре- рађивачки сектор (HACCP, ISO, GLOBALGAP);
- подржавање програма који за циљ имају остваривање додатне вредности (интегрална, органска, географска заштита производа);
- промовисање пољопривреде и њених производа на међу- народним сајмовима;
- унапређење рада саветодавне службе;
- обезбеђење тржишних информација заинтересованим;
- подржавање програма унапређења квалитета земљишта (програме унапређења земљишта-калцификација, сис- тематска контрола плодности и побољшање квалитета земљишта и сл.);
- подржавање удруживања произвођача у задруге и асо- цијације кроз линије за инвестициону подршку, али и подршку управљању удружењем.

Рибарство

Концепција развоја рибарства заснива се на одржавању постојећих и планирању нових у оквиру интегралних речних сис- тема у депресијама уз веће водотоке, посебно у недовољно раз- вијеним и пограничним општинама, на необрадивом пољопри- вредном земљишту. Према Идејном пројекту ДТД омогућује се снабдевање приобалних рибњака на површини од 16.650 ha. То су углавном ниски терени поред канала са деградираним земљиш- тем.

Најважнију меру за очување и унапређење рибљег фонда у ри- боловним водама представља заштита и унапређење природних рибљих плодишта. У оквиру ове мере неопходно је ангажовање стручних тимова, механизације за чишћење и уређење и људства за чување рибљих плодишта и уништавање штеточина. Заштита рибљих плодишта представља приоритетни циљ, пре свега због тога што рибља плодишта обезбеђују одржавање бројности ри- бље популације у воденим екосистемима.

Уређење, односно оспособљавање рибљих плодишта има за циљ:

- омогућавање адекватног прилива воде у плодиште при водостају који је неопходан у одређеном периоду годи- не, односно када су хидролошки и метеоролошки услови погодни за мрест рибе, и
- уређење подручја плодишта тако да рибе које су фито- филне нађу најбољи супстрат за мрест.

Уређење рибљег плодишта подразумева његову нивелацију од одбрамбеног насипа или испуста воде до обале, његово правил- но дренирање при повлачењу воде у циљу симултаног повлачења пропливале рибље млађи и његову морфолошку и фитоцено- лошку разврстаност (травњаци, тршћаци, врбаци, и др.) која ће омогућити што већем броју риба различитих мресних захтева да успешно обаве мрест.

Порибљавање рибарских подручја, после планског газдовања и уређења рибљих плодишта, представља најделотворнији и најбр- жи начин повећања или одржавања бројности рибље популације и нужна је мера за побољшање удела племенитих врста риба. Због значајног искоришћавања водених екосистема и изразито непо- вољне хидрометеоролошке ситуације,

посебно у периоду мреста, потребно је у наредном периоду пратити све чиниоце који утичу на мрест, раст и развој рибље популације и правовремено реаго- вати уношењем дефицитарне рибље врсте у одговарајућем броју, у циљу очувања биолошке равнотеже и обнављања овог ограни- ченог ресурса.

Како су се риболовне воде протеклих година и деценија по- рибљавале искључиво рибњачким шараном, порибљавања ауто- хтоним (дивљим) шараном и линьаком представља квалитативну новину у нашем рибарству, уз несумњиву предност у очувању и унапређењу рибљих генетичких ресурса коју иначе практикују и све европске државе

Стога у наредном периоду број аутохтоних врста којима се врши порибљавање треба проширити и на оне рибље врсте чија примарна вредност није економска, него пре свега еколошка (златни караш, деверика, црвенперка, чиков). Такође треба вр- шити редукцију алохтоних врста, које наносе штету еколошком систему наших вода.

Шумарство

Просторни развој шумарства подразумева континуирано газ- довање шумом кроз одржавање производних потенцијала шум- ског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора. Производна способност станишта се може осигурати правилним избором врста дрвећа за пошумљавање, правилним избором и применом мера неге, односно праћењем промена у земљишту и правовременим реаговањем како би се предупредили негативни ефекти.

- Концепција развоја шумарства на подручју АП Војводи- не заснива се на следећим поставкама и опредељењима:
- коришћење шума у складу са одрживим развојем кроз општекорисне функције и производне функције (ко- ришћење дрвне масе и других шумских производа, на- менске производње дрвне масе за енергетске потребе и др.);
- повећање површина под шумском вегетацијом по- шумљавањем, подизањем заштитних појасева, ловних ремиза и других облика подизања зеленила;
- повећање површина под шумама у циљу побољшања си- ровинске базе за примарну и финалну прераду дрвета;
- унапређење канала дистрибуције и протока добара и новца у ланцу стварања вредности у шумарству;
- успостављање дугорочних партнерстава између разли- читих интереснх група у секторима шумарства и дрвне индустрије;
- унапређење сарадње сектора шумарства и дрвне индус- трије у циљу ефикаснијег протока добара и новца у окви- ру ланца стварања вредности;
- консолидација и побољшање сарадње између институ- ција које своје пословање базирају на шуми као ресур- су;
- успоставити партнерство између приватног и јавног сек- тора у циљу освајања и развоја заједничког тржишта;
- стандардизовање и проширење класификације произво- да од дрвета у складу са постојећим каналима дистрибу- ције, потрошачима и пост-потрошачима;
- изградња оптималних стања састојина према дефиниса- ним функционално - наменским захтевима;
- обавезан мониторинг са увођењем међународних стан- дарда и конвенција са научно - истраживачком актив- ношћу из еколошко - типолошких области, генетике, се- менске и расадничке производње, заштите шума и др.;
- кадровско оспособљавање и усавршавање са спро- вођењем стимулативних мера у шумарству.
- Концепција развоја ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовања популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже ис- пуњавање економских, еколошких и социјалних функ- ција ловства.

Развој ловства на подручју АП Војводине заснива се на сле- дећим поставкама и опредељењима:

- већа валоризација потенцијала ловне делатности кроз изградњу партнерства и координацију са другим делат- ностима (шумарство, туризам и др.);
- заштита угрожених и ретких врста дивљачи;
- повећање бројног стања крупне и ситне дивљачи;
- унапређење генетске основе, структуре дивљачи и ква- литета трофеја;
- изградња и реконструкција ловно-техничких објеката и пратеће инфраструктуре;
- обавезан мониторинг са применом међународних стан- дарда, конвенција, прописа из других области (ветерине и др.);
- истраживачко-развојни рад из области ловства, промо- ција ловства, обезбеђење средстава преко стимулатив- них мера.

4. РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА, УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА

На укупна туристичка кретања у наредном планском периоду на простору АП Војводине, утицаће економски, политички, кул- турни и организациони фактори. Рецептивни економски фактори се огледају кроз рентабилност туристичког привређивања, степен економске развијености и способност туристичког инвестирања. Рецептивни политички фактори су израз целокупног друштвено-економског, националног или међународног развоја, па је врло тешко кориговати њихова неповољна дејства на туризам. Рецеп- тивни културни фактори делују на дужину туристичког боравка, на обим и структуру потрошње. Под рецептивним организаци- оним факторима подразумева се организација боравка, односно усклађивање различитих услуга у туристичком промету.

За даљи развој туризма на подручју АП Војводине, захваљујући својој досадашњој афирмацији и аутентичности, од посебног зна- чаја су:

- Манифестације: Фестивал “Exit”,

Међународни пољопривредни сајам и Тамбурица фест;
- Ловишта: у Горњем Подунављу, Доњем Срему, на Фруш- кој гори и у подручју Суботице и Горњег Потисја;
- Градови: Нови Сад, Суботица, Сомбор, Вршац, Зрења- нин, Сремски Карловци, Сремска Митровица, Кикинда и Панчево;
- Бање: Кањижа, Јунаковић, Палић, Русанда и Врдник.

У том контексту значајни су и:
- Пловни-водни путеви Дунав и Тиса, и пловни канали ХС ДТД са развијеним наутичким туризмом.
- Села и салаши у Горњем Подунављу, подручју Суботице са Горњим Потисјем, подручју Новог Сада са Фрушком гором, Доњем Потисју и у Доњем Подунављу где је ру- ралнитуризам досегао ниво развоја и афирмације.
- Културни идентитет АП Војводине је јединствен као одраз културне баштине тог простора, интегрисан у европски систем вредности. Војводина је туристички афирмисала своје богато културно наслеђе - археолошки локалитет Sirmium, манастире на Фрушкој гори, у Бођа- нима и Месићу, те Фрањевачки самостан у Бачу, тврђаве у Петроварадину и Бачу, дворце, међу којима предњаче Фантаст и Кулпин. На туристичком тржишту познате су културне руте - Манастири Фрушке горе, Винске руте које обухватају војвођанске винарске регионе, Дворци Војводине,...
- Национална и верска шароликост АП Војводине пружа могућност да туриста на овом простору види "свет у ма- лом".
- Пословни туризам у АП Војводини представља један од туристичких производа чији је значај за привредни раз- вој и имиџ региона препознат. Пословни туризам може значајно унапредити привредни и туристички развој АП Војводине, као и њен свеукупан имиџ у свету. Нови Сад је, захваљујући Новосадском Сајму и Конгресном центру Мастер, као и чланству у међународним асоција- цијама из области пословних догађаја, већ афирмисан као дестинација пословних догађаја. Међутим, Суботи- ца, Зрењанин и Вршац у периоду до 2020. године, такође, имају услове да уз агресивнију промоцију постану дес- тинације пословних догађаја међународног и регионал- ног значаја.
- Искоришћени су природни потенцијали за афирмисање екотуризма - посебно су се развили видови туризма: пос- матрање птица (bird watching фото сафари, едукативни и рекреативни туризам. Водећу улогу, поред НП Фрушка гора и СРП Делиблатска пешчара имају рамсарска под- ручја, од којих предњаче СРП Обедска бара, СРП Ста- ри Бегеј - Царска бара и СРП Горње Подунавље. Свој допринос успешном развоју дају и СРП Лудашко језеро, СРП Засавица, ПП Палић и ПП Јегричка.

Концепција укупног и просторног развоја туризма АП Војво- дине подразумева утврђивање облика туризма/туристичких про- извода према туристичким ресурсима; просторно-функционално структурисање територије АП Војводине на туристичка под- ручја, уз издвајање туристичких центара и транзитних туристич- ких праваца.

Видови туризма/туристички производи

Кључни туристички производи АП Војводине су манифестаци- они туризам, ловни туризам, градски туризам и бањски туризам.

Манифестациони туризам развијаће се захваљујући различи- том начину привређивања, обичајима, веровању и навикама на етнички и религијски хетерогеном подручју АП Војводине. Ве- лики број манифестација у Војводини је међународног значаја, што доприноси њиховој значајној посећености.

Ловни туризам у наредном планском периоду одвијаће се у индивидуалном аранжману - појединачан лов или у мањим гру- пама. На територији АП Војводине је до усвајања новог Закона о ловству (2010) било установљено 91 ловиште. Корисници, поред ловачких организација, ЈП ''Војводинашуме" и Војске Србије, могу бити и приватна лица, тако да ће у будућности сигурно бити формирана нова ловишта. Најафирмисанија су уз ток Дунава и Саве и на северу Војводине. Видови ловног туризма:
- Према врстама дивљачи - ловни туризам подразумева лов на ситну или на крупну дивљач, односно на пернату или на длакаву дивљач;
- према типу ловишта - ловни туризам подразумева лов у шумским (претежно ограђеним) ловиштима, ловни ту- ризам на аграрним површинама и ловни туризам везан за водене површине;
- према сезони лова - пролећни, летњи, јесењи и зимски, при чему је почетак тзв. главне ловно-туристичке сезоне у октобру, која траје све до јануара.

Градски туризам или "City breaк" производ - кратки одмор, заснива се најчешће на следећим мотивима: посао, историјско наслеђе, култура, шопинг, догађаји и ноћни живот.

Специфични елементи производа градског туризма су:
- стара градска језгра (Новог Сада, Сремских Карловаца, Суботице, Сомбора, Вршца, Зрењанина, Кикинде) која представљају комплексне туристичке вредности;
- фестивали и догађаји, који се често организују у старим градским језгрима и/или атрактивним амбијенталним целинама;
- конгресни центри и сајмови (у Новом Саду, Суботици, Вршцу и Зрењанину);
- транзитни туризам, као последица повољног саобраћај- ног положаја градских центара.

Шопинг и ноћни живот, као примарни мотиви посете градова, још увек нису довољно заступљени и презентовани у туристичкој понуди градских центара АП Војводине, па им се стога у будућ- ности мора посветити већа пажња у планирању развоја туризма и креирању туристичких производа. Нови Сад, као главни град АП Војводине, и Суботица и Вршац, као градски центри у близи- ни граничних прелаза са Мађарском, односно Румунијом, имају највеће перспективе за развој такозваног ''шопинг туризма". Ис- товремено, Нови Сад са значајним бројем манифестација

забавног карактера, богатом угоститељском понудом, винским подрумима и салашима у околини града може туристима понудити и богат ноћни живот. Остали градски центри, а нарочито градски центри лоцирани на транзитним туристичким правцима, у будућности би, такође, требали да осмисле богатије садржаје везане за ноћни живот и да их презентују у склопу своје туристичке понуде.

Бањски туризам

Квалитет и разноврсност термоминералних вода АП Војводине омогућава формирање широке понуде здравствено-лечилишних услуга. Имајући у виду трендове на међународном Spa/wellness тржишту, као и резултате анализе постојећих природних и ство- рених ресурса у Покрајини, најбржи ефекти њиховог међународ- ног позиционирања могу се очекивати у категоријама Medical Spa и Mineral Spa.

Планирани статус постојећих, планираних и потенцијалних бања у односу на захтеве домаћег и међународног Spa/Wellness тржишта утврђује се као међународни, национални, регионални и локални.

Основни критеријуми за овакав предлог категоризације су: квалитет природног фактора, постојеће стање и степен развије- ности бањских капацитета (врсте здравствених и осталих услуга, квалитет и опремљеност капацитета, саобраћајна доступност), могућност увођења нових програма и проширења постојећих ка- пацитета и степен укупне туристичке атрактивности окружења.

На основу наведених критеријума утврђен је предлог будућег статуса постојећих, планираних и потенцијалних бањских капа- цитета.

Табела 20. Постојећи и планирани капацитети за лоцирање бања

Назив/локација	Статус			
	локални	регионални	национални	међународни
Постојећи капацитети				
‘’Кањижа” - Кањижа	•	•	•	•
‘’Јунаковић” - Апатин	•	•	•	•
‘’Палић” - Палић	•	•	•	•
‘’Стари Сланкамен’’ - Стари Сланкамен	•	•	•	•
‘Тусанда’’ - Меленци	•	•	•	•
‘’Врдник”- Врдник	•	•	•	•

Планирани капацитети *

‘’Темеринска бања’’- Темерин				
‘’Бездан ска бања’’ - Бездан				
‘’Јодна бања - Бечеј				
Новосадска јодна бања - Нови Сад				
Инђија				
Ново Милошево			•	
Кула				
Купиново			•	•
Мол				
Баранда				

* постојећи објекти у функцији здравствене рехабилитације и локалитети за које већ постоје одговарајући планови и програми.

Поред постојећих и планираних, постоје и потенцијални ло- калитети на којима је утврђен хидротермални потенцијал, а бу- шотине су конзервиране. Ови локалитети налазе се на подручју Баваништа, Банатског Великог Села, Бачког Моноштора, Де- војачког бунара, Јаношика, Јерменоваца, Новог Кнежевца, Па- деја, Сонте, Српске Црње и Шајкаша. Осим постојећих, планира- них и потенцијалних локалитета на којима је у тренутку израде Плана утврђен хидротермални потенцијал, могуће је формирати бањске капацитете на свим новим локалитетима на којима ће бити утврђен овај потенцијал. Разрада потенцијалних локалитета бањског туризма ће бити предмет планова нижег реда.

Оваква категоризација упућује у првом реду на обим и струк- туру активности које је потребно предузети да би се предложени статус реализовао:

- међународни и национални ниво: подизање квалитета услуга (здравствено лечилишних, смештајних, пра- тећих) и увођење широке понуде различитих Wellness програма у складу са европским стандардима;
- регионални, локални: подизање квалитета услуга (здрав- ствено лечилишних, смештајних, пратећих) у складу са домаћим законодавством и стандардима, проширење понуде капацитета са регионалним статусом

одгова- рајућим wellness програмима у складу са захтевима ре- гионалног тржишта;
- локални: обезбеђење услова за здравствено-лечилишни третман и смештај корисника ових услуга (препоручује се укључивање приватног сектора, бар у првој фази).

Наутички туризам, са следећим видовима:
- Индивидуална пловидба власника бродова;
- Чартер - изнајмљивање бродова и једрилица ради пло- видбе;
- Кружна путовања рекама (међународна туристичка крс- тарења - тзв. крузеви) организовани пакети путовања рекама и каналима од стране тур-оператора и дестинацијских менаџмент компанија.

Наутички туризам у АП Војводини одвијаће се углавном у периоду март-октобар (како климатски услови налажу). Главне пловне путеве у Војводини чине Дунав, Тиса и Сава, затим Та- миш, Бегеј, Босут и око 664 km пловних канала у оквиру Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав.

Поред наутичког туризма, облик туризма везан за водене по- вршине у АП Војводини је приобални туризам на рекама, језе- рима, каналима хидросистема Дунав-Тиса-Дунав (излетнички и стационарни, спортско-рекреативног или едукативног карак те- ра). Међу најафирмисанијим језерима истичу се Палићко и Бело- црквanska језера.

Рурални туризам, са следећим видовима:
- туризам на салашима одвија се претежно у пролеће и јесен;
- туризам на селу, подразумева боравак у сеоском до- маћинству, употпуњен са мноштвом активности и мо- тива- упознавање са сеоском архитектуром, посету етно-кућама, учествовање на сеоским манифестацијама. Код овог облика туризма посете су најчешће у пролеће и јесен, али је могуће продужење сезоне обогаћивањем понуде.

Посебно место у руралном туризму АП Војводине и даље ће заузимати салаши, на којима се најбоље упознаје аутен- тичан начин живота прошлих векова. Најпознатији салаши у АП Војводини се налазе у Бачкој, у околини Сомбора, Суботице, Србобрана, Бечеја и Ченеја. Салаши у АП Војводини су споме- ници традиције и културе становништва који је живео на овим просторима. Неки још увек врше стару функцију, а неколицина их је преуређена у туристичке локалитете, као што су Цветни и Мајкин салаш у околини Палића, Рокин салаш на обали Лудаш- ког језера, Ченејски Салаш 137, Дида Хорњаков салаш код Сом- бора, и др.

Сеоска насеља са туристичком функцијом нису још кодифико- вана као сеоско туристичко место. Рецептивни потенцијал села у Војводини постоји, али није у потпуности активиран у сврхе даљег развоја сеоског туризма. Интерес за даљим растом прихват- них могућности села не налази се само у повећаном туристичком промету који би уследио већ и у доприносу да се заустави деце- нијама изражена миграција село-град. Већи обим туристичког промета задржао би младе на селу, у својим породичним кућама што би могло утицати на промену старосне структуре, а такође и на задржавање младих на родитељским газдинствима. Ово би утицало на смањење проблема незапослености и пренасељености градова и истовремено ефикасније коришћење пољопривредног земљишта и већу производњу хране. Села у АП Војводини која имају туристичку понуду су: Дорослово, Бездан, Бачки Моно- штор, Турија, Нештин, Јазак, Гудурица, Скореновац, Моровић, Љуба...

Културни туризам подразумева различите форме културних активности које се нуде туристима на дестинацији. Бројне су вр- сте културног туризма, а за АП Војводину су најзначајније сле- деће:
- Верски туризам (Фрушкогорски манастири, манастир Месић, манастир Бођани, Фрањевачки самостан у Бачу);
- Културно-историјски туризам (везан за евидентирана колтурна добра (археолошка налазишта, просторне кул- турно-историјске целине, споменици културе и знаме- нита места);
- Етно туризам (култура и традиција 26 етно заједница у АП Војводини);
- Уметнички туризам - Међународни филмски фестивал Палић, Стеријино позорје у Новом Саду, Новосадске му- зичке свечаности - Номус и слично); Интернационални симпозијум скулптуре великог формата у теракоти Тера и Музеј Тера у Кикинди;
- Манифестациони туризам (фестивали, сајамске приред- бе, етно манифестације и слично);
- Културне руте (‘‘Пут културе римских императора’’, ‘‘Тврђаве на Дунаву’’, винске руте, и сл).

Етно-гастрономски туризам је заступљен у селима, на сала- шима, у етно-кућама и у оквиру специјализованих тура (винске туре).

Одвија се претежно лети, али са могућношћу продужења се- зоне посебно код винског туризма и директно везан обогаћеним видовима других облика туризма: руралног, манифестационог, еко-туризма, бањског и других видова туризма.

Национална кухиња као парцијални део туристичког продукта је прерасла у модерно, атрактивно и актуелно средство привла- чења туриста. Она је симбол регионалног и локалног идентитета и симбол квалитета производа.

На подручју АП Војводине је богатство кулинарских знања и међусобног утицаја мађарске, румунске или словачке кухиње, а многобројна јела су изведена из немачке, руске или неке друге кухиње из окружења.

Као традиционалан елемент културног наслеђа АП Војводине, гастрономија је једна од главних садржаја туристичких актив- ности и као таква биће један од кључних туристичких производа овог подручја.

У АП Војводини се на традиционалан начин производе квали- тетна бела и црвена вина, а најзначајнији производни рејони су: Сремски рејон (Фрушкогорско виногорје), Банатски рејон (Јужнобанатски подрејон са три виногорја: вршачко, белоцрквanско и делиблатско пешчарско и Севернобанатски подрејон са два вино- горја: кикиндско и банатско потиско) и Рејон суботичко-хоргош- ке пешчаре (Хоргошко и Палићко виногорје).

Пословни туризам обухвата:
- индивидуална или корпоративна пословна путовања;
- конференције, конгресе, семинаре;
- изложбе или сајмове;
- подстицајна или мотивацијска путовања - наградна пу- товања ка атрактивним туристичким дестинацијама.

Примарне дестинације пословног туризма у АП Војводини биће Нови Сад, Суботица, Вршац и Зрењанин, с обзиром да имају неопходне капацитете за развој пословног туризма (конгресне

центре и хотелске капацитете високих категорија), туристичку атрактивност и, у случају Новог Сада, изграђен имиџ ''сајамског града''. Секундарне дестинације пословног туризма, које посе- дују одређене капацитете и предуслове за развој пословног тури- зма, а које би у будућности требало унапредити и промовисати, првенствено на националном и регионалном нивоу, су Сомбор, Кикинда и Сремска Митровица.

Екотуризам је облик туризма који се темељи на активностима туриста у пределима очуване природе и заштићеним природним добрима. То је туризам малог утицаја на животну средину, који доприноси очувању природних станишта и врста.

Најзначајнији видови екотуризма, везано за сва природна до- бра[117], а у зонама заштите у којима је то дозвољено су:

- посматрање птица (bird watching) - посебно везан за Рам- сарска подручја;
- ото-сафари;
- едукативни туризам;
- научно-истраживачки туризам;
- рекреативне активности у природи.

Просторна дистрибуција туристичких активности

На простору Републике Србије издвојено је шест кластера (зоне), од којих је АП Војводина један кластер. Просторно-функ- ционално структурирање АП Војводине на туристичке подце- лине, обухвата поделу укупне територије АП Војводине на ту- ристичке дестинације (уз издвајање туристичких центара тих подручја) и транзитне туристичке правце.

Туристичке дестинације

Туристичке дестинације као примарни туристички простори, односно просторне целине интегрисане понуде, издвојене су по критеријумима: досадашња развојна валоризација и афирмиса- ност постојећих туристичких простора, као и њихов географски и саобраћајни положај (посебно у односу на највеће градове и најзначајније друмске и пловне правце), као и природни и ство- рени услови и ресурси најзначајнијих потенцијала у новим ту- ристичким просторима. Туристичке дестинације су:

- Горње Подунавље: СРП Горње Подунавље, Дунав, канал ДТД, Бездан, Бања Јунаковић, Доња Брањевина, тврђа- ва Бач, манастир Бођани, туристички ресурси Сомбора, специјални резерват природе Карађорђево, салаши, ло- вишта, риболовни ревири); традиционални центри Сом- бор и Апатин;
- Нови Сад и Фрушка Гора: Дунав, НП Фрушка Гора, СРП Ковиљско-петроварадински рит, парк природе Тиквара, Парк природе Бегечка јама, Петроварадинска тврђава са подграђем, туристички ресурси Новог Сада, Срем- ски Карловци, Бачка Паланка, Бања Врдник, дворац у Челареву, дворац у Кулпину, Фрушкогорски манастири, Сремски виноградарски регион, салаши, туристичке манифестације, ловишта, риболовни ревири); традицио- нални центри Нови Сад и Бачка Паланка; нови приобал- ни и нископланински туристички центри;
- Доњи Срем: СРП Обедска бара, СРП Засавица, Строги природни резерват Босутске шуме, археолошки локали- тет Сирмиум, етно парк Купиново, ловни и риболовни ревири); традиционални центар Сремска Митровица; Спомен комплекс „Сремски фронт“; потенцијалне дес- тинације винског туризма(Ердевик, Бикић До, Беркасо- во...);
- Доње Потисје: Тиса, канал ДТД, СРП Стари Бегеј - Цар- ска бара, СРП Слано Копово, Парк природе Јегричка, рибњаци, Бечеј, Бисерно острво, Тител, Бања Русанда, Арача, Каштел Ечка, дворац Фантаст, туристичке мани- фестације, риболовни ревири); традиционални центри Зрењанин и Бечеј; нови приобални туристички центри;
- Доње Подунавље: СРП Делиблатска пешчара са Лабу- довим окном, предео изузетних одлика Вршачке плани- не, Парк природе Пољавица, Дунав, канал ДТД, Караш, Нера, Белоцркванска језера, Ковачица, манастир Месић, ловишта, риболовни ревири, Јужно- банатски виногра- дарски подрегион, туристичке манифестације); тради- ционални центри Вршац и Бела Црква, нови приобални туристички центар и центар у Делиблатској пешчари.

Транзитни туристички правци

Транзитне туристичке правце АП Војводине представљају друмски и пловни правци. Друмски правци су претежно у функ- цији кружних путовања/итинерера и циљног путовања ка ту- ристичким дестинацијама, а пловни правци у функцији наутич- ког туризма и пловних крстарења.

Друмски транзитни туристички правци

Издвајање друмских транзитних туристичких праваца извр- шено је по критеријумима диспозиције постојеће и планиране друмске мреже, у односу на туристичке дестинације интегрисане понуде и поједине значајније туристичке ресурсе ван њих (гра- дови, бање, природна и културна баштина и др.). Правци су по значају подељени на примарне-међународне и секундарне-нацио- налне, уз комбиновање у оквиру кружних и циљних путовања.

Мрежа друмских транзитних туристичких праваца на просто- ру АП Војводине има туристичке функције: саобраћајног присту- па дестинацијама, градским туристичким центрима, бањама и осталим туристичким местима, као и њиховог међусобног пове- зивања; транзитног туризма код циљних туристичких и других путовања; кружних путовања на најразноврснијим итинерери- ма.

Итинерере креирају туристички посредници на природним, еколошким, културно-историјским, верским, етнолошким, спортско-рекреативним, забавним, гастрономским и другим мо- тивима.

Примарни, међународни туристички правци су у коридорима постојећих и планираних аутопутева и осталих европских путева и то на релацијама:

- гранични прелаз Хоргош (Мађарска) - Бачка Топола
- Врбас-Србобран - Нови Сад - Београд;
- гранични прелаз Бачка Паланка (Хрватска) - Нови Сад
- Жабаљ - Зрењанин - гранични прелаз Српска Црња (Румунија);

као и за природна добра која су у поступку заштите или за она која су предвиђена за заштиту

- гранични прелаз Батровци (Хрватска)- Сремска Митро- вица - Рума - Београд;
- Суботица - Сомбор - Бездан -гранични прелаз Бездан (Хрватска).

Секундарни, национални туристички правци су у коридорима магистралних путева на релацијама:

- Нови Сад - Жабаљ - Зрењанин - Сечањ - Вршац - Бела Црква - гранични прелаз Калуђерово (Румунија);
- Нови Сад - Рума - Шабац;
- гранични прелаз Богојево (Хрватска) - Оџаци (гранични прелаз Бездан /Хрватска/ или Бачки Брег /Мађарска/ - Сомбор - Кула) - Кула - Врбас - Србобран - Бечеј - Нови Бечеј - Кикинда - гранични прелаз Румунија;
- гранични прелаз Хоргош (Мађарска) - Кањижа - Сента
- Бечеј - Жабаљ;
- гранични прелаз Румунија - Кикинда - Зрењанин - Пан- чево - Ковин;
- Сомбор - Бачка Паланка - Шид - гранични прелаз Сремска Рача (БиХ);
- Београд - Панчево - Вршац - гранични прелаз Ватин (Румунија).

Пловни транзитни туристички правци

Издвајање пловних транзитних туристичких праваца извр ше- но је по критеријумима значаја за наутички туризам и положаја постојеће мреже пловних река и канала, у односу на туристичке дестинације лоциране уз њих на мотивима приобалног туризма. Подељени су на: примарне - међународне и секундарне - нацио- налне правце.

Међународни правци су цели токови међународних река и главних канала у АП Војводини и то:

- Дунав - са приобаљем, најзначајнији простор за туризам на водама;
- Тиса - као деоница мађарско-српског туристичког пло- вног система;
- Сава - као деоница хрватско-босанскохерцеговачко- српског пловног система, са могућношћу повезивања са Црном Гором (Тара-рафтинг, Дрина-сплаварење, Сава- регате);
- Главни канал ДТД - национални пловни-водни пут пове- зан са Румунијом преко Бегеја и Тамиша.

На међународним пловним правцима, у функцији наутичког туризма, потребно је развијати марине, што је детаљније приказ- ано у водном саобраћају.

Градски туристички центри

По понуди градског туризма свих облика досад се изразитије афирмисао Нови Сад. У периоду до 2020. године још један број градова, зависно од својих потенцијала, може стећи статус град- ског туристичког центра. У том смислу, зависно од стања и по- тенцијала, градови су разврстани на градске центре са формира- ним или започетим целинама туристичке понуде и нови градски туристички центри.

Градски центри са формираним или започетим целинама ту- ристичке понуде су:

- Нови Сад главни центар градске понуде Покрајине и главни центар кластера АП Војводина;
- Суботица водећи центар северног дела кластера АП Војводина и туристичке дестинације Суботица - Горње Потисје;
- Сомбор - центар дестинације Горње Подунавље и
- Вршац - центар дестинације Доње Подунавље.

Планирани нови градски туристички центри су:

- Зрењанин - центар дестинације Доње Потисје;
- Кикинда - центар северног дела Баната и
- Сремска Митровица - центар дестинације Доњи Срем.

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

5.1. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА И ЛОГИСТИКА

5.1.1. Друмски-путни саобраћај

Одрживи развој саобраћаја и путне инфраструктуре у АП Војводини засниваће се на следећим принципима:

- ефикасност и безбедност, што подразумева пројекто- вање и реализацију решења у складу са потребама еко- номског система и корисника;
- усмереност ка кориснику, правовремено прилагођавање пројектованих решења крајњем кориснику путне инфра- структуре и друмског саобраћаја;
- економичност, подразумева решења која доносе највеће укупне добити, сагледавајући не само директне већ и по- средне утицаје и последице на целокупни развој;
- рационалност и пројекција приоритета - остварив и одр- жив приступу у сагледавању приоритета и вертикална координација о пројекцијама ставова Републике Србије и ЕУ;
- интегрисаност са окружењем и осталим видовима са- обраћаја - просторна доступност, уз остваривање квали- тетне везе са осталим видовима саобраћаја;
- усмереност ка заштити животне средине, подразумева потпуно уважавање и поштовање утврђених правила и мера заштите природне средине и хуманог окружења кроз све фазе реализације саобраћајних пројеката;
- квалитетно надгледање и управљање, подразумева ак- тивности на свим нивоима развојних процеса, од плани- рања до реализације;
- побољшање улоге јавног градског саобраћаја у градови- ма уз поштовање еколошких ограничења;
- повећање доступности у зависности од потреба ко- рисника, стимулисањем и развојем одговарајућих видо- ва јавног превоза;
- стимулисање развоја мреже сигурних бициклистичких саобраћајница у градовима, насељима, туристичким и ванградским подручјима.

Синтезна примена свих принципа развоја, на појединачним пројектима (решењима), може бити отежана, ако су директно супротстављени различити захтеви. Поштовање и оперативно спровођење принципа развоја потребно је, уз компромис, ускла- дити са развојним принципима из домена других система и под- система.

Реализација одрживог развоја саобраћаја према

дефинисаним циљевима и принципима захтева:

- обавезну израду саобраћајних студија или других са- обраћајних анализа, у складу са законском регулативом, које ће показати оправданост предложених решења (планирање нових коридора, локацијско одређивање траса, потребне капацитете, просторну, саобраћајну, функцио- налну и економску оправданост);
- истраживања која морају бити спроведена уз пуну коор- динацију и потпуну уједначеност критеријума, дефини- саних од стране наделжних органа и институција;
- саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју третирати као јединствен систем у ком прио- ритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места).

Концепт саобраћајне мреже категорисаних путева, посебно планираних путева I и II реда, осим синхронизације са планом развоја путне мреже из Просторног плана Републике Србије, такође је усклађен и са:

- Стратегијом развоја железничког, друмског, водног, ваз- душног и интермодалног транспорта у Републици Ср- бији од 2008. до 2015. године;
- просторним плановима јединица локалне самоуправе и просторним плановима подручја посебне намене - у деловима који нису били у супротности са ППРС и условима управљача путева;
- урађеним генералним и идејним пројектима;
- предлозима Покрајинског секретаријата за привреду, да- тих у оквиру Савета за праћење израде РПП АПВ.

Осим прилагођавања европским стандардима при свим актив- ностима које се тичу изградње и одржавања путне мреже (приме- на нових технологија управљања саобраћајем, нових докумената, нове класификације и категоризације државне путне мреже, ор- ганизација и безбедност саобраћаја), потребно је завршити започ- ете аутопутске путне правце посебно на коридору X, интензиви- рати активности на путним правцима (Е-70, рута 4 SEETO) кроз пројектовање, изградњу, реконструкцију, као и санирање уских грла, реконструкцију мостова и тунела. Поред тога, потребно је стимулисати еколошки прихватљиве системе и фаворизовати јав- ни превоз путника уз увођење напредних технологија у надзору, контроли и управљању саобраћајем у градовима. Квалитет путне мреже у АП Војводини биће значајно унапређен реализацијом ак- тивности (рехабилитација постојећих и изградња нових деоница) на следећим путним правцима основне путне мреже: ДП бр. 21, ДП бр. 24 и ДП бр. 7.

Концепција регионалне саобраћајне мреже АПВ подразумева успостављање - системско формирање (путна мрежа државних путева II реда, регионалне и локалне пруге, национални пловни- водни путеви, луке и објекти, регионални аеродром) интегрисаног саобраћајног система који ће имати основну улогу међуопштин- ског, регионалног и субрегионалног повезивања, као и трансгра- ничну сарадњу региона са обе стране границе. Развој регионалне саобраћајне мреже има и значајну улогу у употпуњавању основне мреже државних путева I реда и аутопутева.

Развој регионалне путне мреже зависи од распореда мреже државних путева I реда, као и од просторног распореда индус- тријских, административних, универзитетских и туристичких центара.

У периоду после 2015. године, а у правцу остваривања циље- ва просторног развоја АП Војводине, планска решења у области путног саобраћаја су активности на:

- путном правцу Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском)
- Врбас (веза са коридором Хб) - Кикинда (веза са Руму- нијом) (Р-101, М-3);
- путном правцу Кикинда (веза са Румунијом) - Зрењанин
- Вршац - Бела Црква;
- путном правцу по гребену Фрушке Горе (тзв. ''Парти- зански пут'') у смислу рехабилитације и прилагођавања искључиво за туристичи и путнички саобраћај;
- завршетку изградње обилазница: Сомбор, Зрењанин, Кикинда, Ириг;
- изградњи обилазница: Нови Сад, Вршац, Оџаци, Срем- ски Карловци.

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног или интеррегионалног зна- чаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина, уз сагласност надлежних републичких институција.

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне ус- луге, у складу са утврђеним рангом пута. На планираним трасама (коридорима) извршиће се доградња и изградња.

Неопходно је сачувати коридоре за реконструкцију, односно двострано проширење коловоза државних путева I реда на пројектовану ширину мин. 7,70 m (без издигнутих ивичњака), односно 7,00 m (са издигнутим ивичњацима) и коловоза држав- ног пута II реда (постојећа и планирана траса) на пројектовану ширину мин. 7,10 m (без издигнутих ивичњака), односно 6,50 m (са издигнутим ивичњацима), односно у складу са важећим зако- нима и техничком регулативом.

Планира се реконструкција укрштаја државних путева I реда и државних путева II реда са железничком пругом, предвиђајући укрштаје ван нивоа.

Приликом израде планске документације нижег реда неоходно је уважити следеће смернице:

- планирати заштитни појас и појас контролисане из- градње, изградњу објеката у коридорима државних пу- тева, повезивање постојећих и будућих садржаја, кон- тролу приступа на државне путеве I и II реда, вршити координацију приликом израде планова детаљне урба- нистичке разраде и придржавати се препоруке за при- кључке у оквиру рубних зона;
- потребно је обезбедити примарну функцију обилазница око насељених места са изричитом контролом приступа и ставом да се ограничи повезивање постојећих и бу- дућих корисника само на ограничени број прикључака (раскрсница), а који ће се дефинисати у оквиру израде планова детаљне урбанистичке разраде;
- приликом планирања, изградње и побољшања са- обраћаја у зони државних путева потребно је предвиде- ти контролу приступа и то:
  - Ритам прикључака на државним

путевима предви- дети у складу са рангом пута, саобраћајно-безбед- носним карактеристикама и свим важећим пропи- сима из области саобраћаја, са посебним осврtом на рубне зоне у оквиру грађевинских реона,
- Саобраћајне прикључке на коловоз државних путе- ва предвидети унутар грађевинских реона са мак- сималним искоришћењем постојећих прикључака или евентуално новопланираних уз предходно при- бављене услове и сагласност управљача јавног пута или уз обавезну израду планске документације де- таљне урбанистичке разраде,
- Плановима детаљне урбанистичке разраде извр- шити контролу приступа на државне путеве I и II реда (зоне стамбених, привредних, индустријских, комерцијалних садржаја и подручја бесправне градње),
- Ван грађевинског реона такође се базирати на постојећим прикључцима, не планирајући нове. У случају потребе за евентуалним планирањем но- вих прикључака максимално поштовати растојања предвиђена за државне путеве I и II реда.

- прикључке у оквиру рубних зона ускладити са крите- ријумом који предвиђа смањење учесталости прикључа- ка, према Правилнику о условима које са аспекта безбед- ности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута и осталим важећим стандар- дима и прописима, са препорукама да се предвиди рас- тојање прикључака од минимум 400-600 m на државним путевима II реда и 800-1200 m на државним путевима I реда (за аутопут М-22/Е-75 и М-1/Е-70 искључиво у скла- ду са Просторним плановима инфраструктурних кори- дора Е-75 и Е-70).

У периоду после 2015. године, а у правцу остваривања циље- ва просторног развоја АП Војводине, планска решења у области путног саобраћаја међурегионалног и регионалног нивоа су ак- тивности на:
- изградњи појединих делова постојеће регионалне мре- же;
- активности на планираним путним правцима регионал- ног значаја:
  - Стапар - Мали Стапар - Сивац;
  - Бачки Грачац - Крушчић - Црвенка - Липар;
  - Крушчић - Руски Крстур;
  - Богојево - Каравуково - Дероње;
  - Гложан - Бачки Петровац - Равно Село;
  - Србобран - Радичевићево - Торњош;
  - Каравуково-Оџаци-Стапар;
  - Сомбор-Растина;
  - Ада-Бочар-Ново Милошево;
  - Ада-Ињош-Кикинда;
  - Панчево-Омољица-Ковин;
  - Панчево-Долово-Делиблато;
  - Крњешевци-Војка-Стара Пазова;
  - Кикинда-Нови Козарци-државна граница са Руму- нијом.

Регионалним просторним планом АП Војводине, осим већ де- финисаних међународних бициклистичких стаза (EuroVelo - ев- ропска мрежа бициклистичких рута: руте 6[118] (уз Дунав) и 11[119] (уз Тису), утврђене су и бициклистичке стазе уз основну каналску мрежу Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав. За развој бициклистич- ког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним приро- дним целинама (национални парк, специјални резервати природе и др). За утврђивање међунасељских бициклистичких коридора основа бити просторни планови јединица локалне самоуправе док ће обезбеђење просторних услова за кретање бицикала уну- тар насеља бити обавеза урбанистичких планова насеља.

5.1.2. Железнички саобраћај

Развој железничке мреже у АП Војводини заснива се на кон- цепцији и принципима одрживог развоја:
- економичност, ефикасност и безбедност, што подразу- мева пројектовање и реализацију решења у складу са потребама економског система и корисника;
- усмереност ка кориснику, правовремено прилагођавање пројектованих решења крајњем кориснику путне инфра- структуре и друмског саобраћаја;
- уравнотежени развој мреже са просторног, техничког и технолошког аспекта;
- интеграција са окружењем и другим видовима са- обраћаја.

Основни циљ који је потребно достићи у смислу техничке ос- пособљености инфраструктурног система железнице је обезбеђи- вање UIC профила на свим пругама, одговарајуће носивости и по- већање експлоатационе брзине, посебно на правцима коридора X у двоколосечне пруге високе перформансе за мешовити (путнич- ки и теретни) саобраћај, комбиновани транспорт и пројектоване брзине од 160 km/h, а где год је то могуће 220 km/h.

Поред тога постојеће и планиране капацитете железничког са- обраћаја (пруге, станице и остала постројења) унутар градских целина потребно је квалитетно интегрисати у урбано окружење, омогућити реализацију мултимодалности не само у робном, него и у путничком саобраћају (обједињавање терминала више видова превоза, примену система ‘’паркирај и шетај’’ - Park and Ride и др.).

Следећи савремене транспортне технологије и захтеве, при- ликом интеграције саобраћајних система у великим урбаним агломерацијама, посебно у градовима у којима је друмски са- обраћај доминантан, увођење система јавног путничког шинског саобраћаја градског и приградског типа (лаки шински системи - LRT Light rail transit) се намеће као решење проблема загушења граских централних зона, смањења броја возила у насељима и свих проблема функционисања градских садржаја. Важан ефе- кат ових мера, осим побољшања услова у урбаним центрима и насељима, биће се и повећање саобраћајне доступности и јачање регионалног повезивања.

Градови - велика саобраћајна чворишта, са више саобраћајних видова - система у којима је могуће и потребно применити лаке шинске системе и

[118] Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta

[119] Cap du nord - Les lacs finlandais - Helsinki - Tallin - Tartu - Vilnius - Varsovie - Cracovie - Kosice - Belgrade - Skopje - Thessaloniki - Athens

интеграцију саобраћајних видова су: Нови Сад, Суботица, Панчево, Зрењанин, Апатин, Сомбор, Сремска Митровица и Кикинда.

Реконструкција, модернизација, као и перспективна прекате- горизација (локалних у регионалне) следећих пружних праваца:

- Бечеј - Врбас - Сомбор;
- Сонта - Апатин;
- Шид - Сремска Рача Нова - државна граница - Бијељи- на;
- Владимировац - Ковин (сада локална бр. 36);
- Панчево - Баваниште;
- Панчево - Старчево - Винча;
- Бачка Паланка - Бач - Каравуково;
- Богојево - дунавска обала;
- Зрењанин - Вршац;
- Нови Сад - станица Подбара, (у наставку изградња пру- ге Темерин-Бечеј, као део Потиске магистрале).

Обнова укинутих - демонтираних пруга:

- Оџаци - Црвенка;
- Сомбор - Стапар - Оџаци;
- Сомбор - Рибица;
- Бач - Бачка Паланка;
- Сента - Кањижа.

Пруге које су веома значајне за међурегионално повезивање (ДКТМ регија):

- Сегедин - Суботица - Чикерија - Бачалмаш - Баја;
- Темишвар - Кикинда - Банатско Аранђелово - Сегедин;
- Темишвар - Крчани - Јаша Томић - Сечањ - Зрењанин
- Жабаљ - Нови Сад - Парагово - тунел Фрушка гора
- Врдник - Рума.

Туристичке пруге:

- (Оравица, Румунија) - Јам - Јасеново - Бела Црква - (Ба- зијаш, Румунија), Са кружном везом Јасеново - Вршац
- Средиште - држ. Граница - Градинар (Румунија)
- Оравица (Румунија);
- Владимировац - Делиблато - Банатски Карловац;
- Сонта - Апатин - Сомбор - Бачки Брег - (Ваја).

5.1.3. Водни саобраћај

Пловидба

Пуштањем у експлоатацију канала Рајна-Мајна-Дунав компле- тирана је мрежа пловних путева у Европи која повезује Северно море од Ротердама са Црним морем код Сулине, чиме је отворен нови трансевропски пловни-водни пут укупне дужине 3505 km. Ова пловна магистрала повезује мрежу унутрашњих пловних путева 13 европских земаља са укупно 480 милиона становни- ка и тиме је остварена повезаност важних економских подручја Европе.

Развој водног саобраћаја заснива се на принципима одржи- вог развоја:

- економске исплативости, друштвене оправданости и еколошке прихватљивости; интеграција са окружењем и другим видовима саобраћаја - развој терминала мул- тимодалног транспорта у лукама и њихово укључивање и интеграција у националну и међународну саобраћајну мрежу;
- усмереност ка корисницима, обезбеђење доступности и конкурентности;
- усклађен развој са плановима суседних земаља и Европе као целине;
- развој његових основних техничко - технолошких под- система: пловних путева, флоте, лука и пристаништа;
- изградња нових лука.

У концепту развоја водног транспорта посебан значај има раз- вој коридора VII. Сви делови мреже унутрашњих пловних путева у АПВ и Србији су директно или индиректно ослоњени на Дунав, који као стратешки правац треба да постане стециште највећих транспортних токова Србије. Развој лука на Дунаву, применом савремених транспортних технологија, треба да омогући оп- служивање фреквентних робних токова између земаља Западне, Средње и Источне Европе, Средоземља и земаља Блиског и Да- леког Истока.

Унапређење и развој речног транпорта треба планирати ре- хабилитацијом унутрашњих водних путева са обезбеђењем чишћења, продубљивања, сигнализације и одржавања, рекон- струкцијом, изградњом и модернизацијом лука, изградњом и увођењем речног информационог система и изградњом марина на дунавској пловној мрежи.

Осим капацитета наутичког туризма на Дунаву, регионалним планом предвиђени су и наутички капацитети на осталим плов- ним путевима.

Пристанишна инфраструктура за путничке бродове у међу- народној пловидби (такозване речне крузере), захтева испуњење низа услова, одређених: карактеристикама ових пловила (ди- мензије, газ...), карактеристикама обале (коси или вертикални кејски зид), могућност безбедног саобраћаја са копна на брод и обратно при различитом водостају, могућност спровођења адми- нистративне процедуре у граничној контроли, као и низа услуга намењених корисницима - путницима и посадама ових бродова. Локације опредељене за пристајање скела такође морају испуња- вати посебне услове неопходне за безбедно прекрцавање путника и возила при различитим хидролошким ситуацијама.

За подстицање пловидбе предлажу се следеће мере:

- системским мерама, економском и саобраћајном по- литиком, каналски и речни саобраћ довести у склад са економским и другим предностима у односу на други вид саобраћаја. То подразумева да се постојећи водни путеви, пристаништа и флота, доведу у стање да се могу искористити већ створене пловидбене могућности до пројектованих нивоа;
- извршити одговарајуће реконструкције (пре свега на пловним путевима), а затим модернизацију опреме и проширење уских грла према међународним критерију- мима. Истовремено приступити довршењу започетих и изграђених нових пристаништа са опремањем савреме- ном механизацијом за претовар различите врсте робе, као и изградњу нове савремене флоте. На тај начин било би могуће потпуно укључивање каналског саобраћаја Хидросистема ДТД и речног на Тиси, у европски систем саобраћаја на унутрашњим водним путевима;
- полазећи од чињенице да су пловни канали Хидросисте- ма ДТД и река Тиса повезани преко реке Дунав у европ- ски трансверзални пут, крајни стратегијски циљ постаје њихово укључивање у европске и светске привредне

токове. Преко реке Тисе и гравитирајућих пловних ка- нала отвара се могућност за 40 општина да се повежу са средњом Европом. Пловним путем реке Тисе од ушћа у Дунав до Токаја, пружа се могућност директног повезивања са мађарском привредом и шире са Украјином. Преко Пловног Бегеја пружа се могућност директног повезивања са гравитационим подручјем Темишвара у Румунији.

Концепција развоја лука са припадајућим нивоима управљања обухвата:

- јавне луке - од јавног, државног значаја;
- јавне луке - од значаја за локалне заједнице;
- луке за сопствене потребе - луке које би градила индус- тријска предузећа;
- луке за мале бродове - марине.

Развој лука уз Дунав, уз Тису, уз Саву, применом савремених транспортних технологија, треба да омогући опслуживање фре- квентних робних токова. Пристаништа ће се градити и плани- рати на основу одговарајуће планске документације, подстичући транспорт на унутрашњим водним путевима.

Примењујући ову концепцију на територији АП Војводине предложена је класификација лука на водним путевима:

- Међународне луке, као луке од државног значаја, орга- низационо и оперативно интегрисане са одговарајућим логистичким центрима међународног и међурегионал- ног нивоа: Нови Сад, Панчево, Апатин, Богојево, Бачка Паланка, Сента, Сремска Митровица;
- Националне луке организационо и оперативно интегри- сане са одговарајућим логистичким центрима регионал- ног нивоа: Сомбор, Ковин;
- Локалне луке организационо и оперативно интегрисане са одговарајућим логистичким тачкама локалног нивоа: Зрењанин, Кањижа, Бечеј, Нови Бечеј, Тител, Врбас, Ки- кинда, Нови Кнежевац, Банатска Паланка, Ада.

Увезивањем луке Нови Сад са друмско-железничким кори- дорима, ствара се предуслов за формирање интермодалног чво- ришта од посебног европског значаја на укрштају паневопских коридора VII и X. Са тог становишта треба благовремено сагледа- ти перспективу даљег развоја ове луке са ефикасним увезивањем са другим видовима саобраћаја, уз могуће поступно проширење и трансформације.

Луке за сопствене потребе ће се формирати /градити у складу са развојним и планским документима привредних организација и друштава, потпуно наменски и технолошки опредељене за тех- нолошке унапређење делатности корисника.

Основни критеријуми за избор микролокација потенцијалних лука (локалних и за сопствене потребе) су следећи:

- одговарајуће залеђе које ће омогућити довољну иско- ришћеност капацитета;
- минимално 2 вида транспорта (оптимално 3);
- одговарајући транспортни рад (промет робе у tkm, Brtkm);
- одговарајућа инфраструктурна опремљеност, лучка ин- фраструктура, манипулативни платои, вертикални/коси кеј и др.

На основу ових критеријума урадиће се студијско-пројектно- техничка документација којом ће се потврдити саобраћајно еко- номска оправданост изградње луке.

Такође, овим планом предвиђени су и локалитети-зоне, међу- народна пристаништа за пристајање свих путничких пловила различитих врста, на пловним путевима у оквиру Дунава, Тисе и Саве:

- Дунав- Нови Сад, Апатин, Богојево, Беочин, Бачка Па- ланка;
- Тиса - Сента;
- Сава - Сремска Митровица.

Концепцијом развоја прихватних објеката наутичког туризма дате су локације-зоне у којима је планирано успостављање на- утичких садржаја различитих нивоа опремљености (наутички центри, марине, туристичка пристаништа и наутичка сидришта). На међународном пловном путу Дунав - коридору VII осим Апа- тина као за сада једине марине која има одговарајуће садржаје планирани су и:

- Нови Сад (наутички центар), Панчево, Ковин, Бела Црква, Бачка Паланка, Бач, Оџаци, Беочин, Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова - марине, док се оста- ле локације разврставају у распону од марина до привезишта (сидришта);
- на осталим пловним путевима на територијама општи- на (Сента, Кањижа, Тител, Нови Бечеј, Жабаљ, Ада на Тиси, Зрењанин на Бегеју, Шид на Сави, Сомбор на ка- налу ОКМ ХС ДТД).

Постоји могућност формирања објеката наутичког туризма и на другим локалитетима где за то постоје одговарајући услови, а према условима надлежних институција и законском регулативом (уз израду пројектне документације и студија оправданости).

После 2015. године стратешки приоритети су истраживање и утврђивање зона за изградњу прихватних објеката наутичког ту- ризма, а на основу претходно израђених планова и студија.

Такође као важан сегмент посебно са аспекта општинског, међуопштинског, регионалног и међудржавног повезивања, ре- гионалним просторним планом АП Војводине утврђени су и трајектни прелази преко река у зонама:

- Вајска - Вуковар (међудржавни), река Дунав;
- Футог - Ветерник, река Дунав;
- Футог - Баноштор, река Дунав;
- Иваново - Ритопек, река Дунав;
- Стара Паланка - Рам, река Дунав;
- Тараш - Чуруг, река Тиса;
- Бачко Петрово Село - Ново Милошево, река Тиса.

5.1.4. Ваздушни саобраћај

Принципи развоја ваздушног саобраћаја на територији АП Војводине су ефикасност и безбедност, усмереност ка кориснику, економичност, усмереност ка заштити животне средине, интегри- саност са окружењем и другим видовима саобраћаја и квалитетно надгледање и управљање.

Развој ваздушног саобраћаја, према ППРС дефинише развој потенцијалних регионалних аеродрома, према регионалним мо- гућностима и то: Нови Сад - Ченеј, Сомбор, Вршац, Суботица.

Планирани су цивилни аеродром општег типа (Нови Сад - Че- неј, Сомбор, Вршац, Суботица), који ће бити чворишта у регио- налном систему ваздушних лука, првенствено за путнички са- обраћај (чартер летови), мањих авиокомпанија. Такође, посебно у светлу

пренамене/реструктуирања војних аеродрома (Сомбор, Ковин, Бела Црква), под управом министарства одбране, непход- но је планирати ове ваздушне терминале у мрежи перспективних аеродрома опште/спортске намене. Планирану мрежу објеката ваздушног саобраћаја употпуњују спортски аеродроми: Зрења- нин (Ечка), Кикинда (Дракслеров салаш), Панчево (Утва), Срем- ска Митровица (Велики Радинци), Бела Црква (Чешко Село), Ко- вин, Бечеј (Фантаст), Нови Бечеј(Бочар), Рума, као и на другим локацијама на којима постоје могућности, заинтересованост и економска оправданост. Положај ових аеродрома је врло значајан и са гледишта садашње и будуће туристичке и пословне понуде АП Војводине, с обзиром на близину атрактивних природних, ту- ристичких локалитета и насеља и могу се укључити у регионалну понуду.

Стратешки приоритети после 2015. године су:

- Реконструкција/изградња аеродрома Панчево;
- Реконструкција/изградња аеродрома Зрењанин (Ечка).

5.1.5. Мултимодални транспорт, интермодалне технологије и логистички центри

Концепција развоја мултимодалног транспрта заснована је на стварању законског основа за развој мултимодалног транспорта, планирању пројектовању и обезбеђивање финансијске подршке за развој терминала и потребних капацитета у различитим видо- вима саобраћаја.

Принципи даљег развоја су:

- комплементарна развојна политика са хармоничним раз- војем свих видова транспорта;
- промоција изграђених и планираних капацитета;
- стимулисање мултимодалних транспортних техноло- гија;
- припрема планова развоја основне мреже терминала;
- дефинисање приоритета имајући у виду постојеће ре- сурсе и очекиване траспортне токове.

Основни критеријуми за избор микролокације ИМ терминала укључује анализу свих параметара са микро и макро аспекта уз координацију свих субјеката у транспортном процесу интермо- далног саобраћаја-корисника, терминала и друштва:

- КОРИСНИЧКИ СИСТЕМ - транспортни трошкови, вре- ме транспорта, поузданост, флексибилност, интегриса- ност видова транспорта, могућност умрежавања у ин- термодалну саобраћајну мрежу.
- СИСТЕМ ТЕРМИНАЛА - степен развоја терминала, положај у односу на транспортне коридоре, степен раз- воја привредног центра и логистичког система, степен изграђености капацитета система, везе са лукама и другим терминалима интензитет интермодалних транс- портних ланаца.
- ДРУШТВЕНИ СИСТЕМ - усклађеност са стратегијом привредног и развоја интермодалног транспорта и прос- торно-планском документацијом,енергетска потрошња, еколошки критеријуми, заштита саобраћајне инфра- структуре и безбедност саобраћаја, заштита ресурса и утицај на посебне, осетљиве зоне.

Регионалним просторним планом АПВ су предложени ло- гистички центри са интермодалним терминалима у односу на позицију у саобраћајној мрежи, међународни значај, регионалне центре, погранични појас, субрегионални ниво:

Међународни логистички центри са интермодалним термина- лима:

- Нови Сад;
- Панчево;
- Апатин;
- Суботица;
- Сремска Митровица;
- Богојево.

Регионални центри - логистички центри са интермодалним терминалима (тачке прикупљања робних токова) на територија- ма следећих јединица локалне самоуправе:

- Сомбор;
- Сента;
- Ковин;
- Зрењанин;
- Вршац;
- Инђија;
- Стара Пазова;
- Бачка Паланка;
- Рума.

Развијени локални центри (тачке прикупљања робних токова):

- Бечеј - Нови Бечеј;
- Бачка Топола;
- Кикинда;
- Врбас;
- Нови Кнежевац.

Зоне опслуживања су истовремено и гравитационе зоне, што се локацијски може односити на велике и мале центре зависно од са- обраћајних веза и времена потребног за локалне и регионалне то- кове роба, тако да се зона опслуживања релативно одређује према сваком центру посебно и његовом геостратешком положају.

5.1.6. Гранични прелази

Проблем неадекватних и неефикасних путних граничних пре- лаза на територији Републике Србије препознат је од стране Ев- ропске Уније, те су стога у протеклом периоду уложена значајна наменска средства у модернизацију путних граничних прелаза, који се налазе на коридору X (Батровци, Хоргош, и Прешево). Упоредо са тим активностима, Република Србија је из својих средстава започела пројекте модернизације путних граничних прелаза Мали Зворник (ДП бр. 24), Сот (ДП бр. 18.1), Јабука (ДП бр. 8), Шид (ДП бр. 103), Трбушница (ДП бр. 14.1), Котроман (ДП бр. 5), Мехов Крш - Шипљани (ДП бр. 2), Бадовинци (ДП бр. 209а), Богојево (ДП бр. 3). Уочљиво је да функционално опре- мање граничних прелаза није динамички употпуности пратило формирање нових државних граница. Предвиђена је могућност отварања и других граничних прелаза у складу са потребама пре- когранично саобраћаја преко надлежних министарстава.

Према Просторном плану Републике Србије, на граници према Румунији наводе се као најважнији гранични прелази на терито- рији АПВ: Ватин, Јаша Томић и Српска Црња.

Планира се изградња - отварање приоритетних путних гра- ничних прелаза:

- међународни путни гранични прелаз Рабе-Кибекхаза- Бабе Веке (“Triplex”);

- међународни путни гранични прелаз Наково;
- међународни путни гранични прелаз Јаша Томић.

Основни друмски - путни гранични прелази Републике Србије
на коридору X на територији АП Војводине:

- Батровци - (Lipovac) - Хрватска;
- Хоргош - (Roeske) - Мађарска;
- Келебија (Tompa) - Мађарска;
- Ватин - (St. Moravita) - Румунија.

Железнички гранични прелази су места на којима се возо- ви задржавају са циљем обављања пограничних процедура. На постојеће процедуре троши се много времена. Уштеде у време- ну могу да се постигну модернизацијом, добром организацијом и технологијом рада у заједничкој пограничној станици, а на- длежни државни органи су носиоци таквих активности. Додатно смањење времена може се остварити паралелним радом служби две државе. Одлуке о потребним активностима треба донети кроз билатералне споразуме држава.

Основни железнички гранични прелази Републике Србије на територији АП Војводине:

- станица Суботица, гр.прелаз Суботица - Келебија;
- станица Шид, гр.прелаз Шид - Товарник;
- станица Вршац, гр.прелаз Вршац- Стамора Моравита;
- станица Кикинда, гр.прелаз Кикинда-Жомбоља;
- станица Богојево, гр.прелаз Богојево-Ердут;

станица Хоргош, гр.прелаз Хоргош-Сегедин.

Ради повећања ефикасности саобраћајног система у АП Војво- дини потребно је у периоду до 2020. године изградити, модерни- зовати и остале граничне прелазе:

- Бач - Бајска (Vukovar) - трајектни;
- Бачка Паланка (Ilok) - друмски и Бачка Паланка - реч- ни;
- Међа (Foeni) - друмски и ГП Итебеј - речни (каналски);
- Српска Црња (Žombolj)-друмски;
- Кикинда (Žombolj) - железнички;
- Богојево (Erdut)- друмски, железнички и речни;
- Бездан (Batina) - друмски, речни;
- Бачки Брег (Hercegsanto)- друмски;
- Нови Сад - речни;
- Врбица (ValkanD-друмски;
- Нови Козарци ()-друмски;
- Рибница ^ага)-друмски;
- Шид (Tovarnik) - друмски, железнички;
- Растина (Đerđpusta) - друмски;
- Бачки Виногради (Ashothalom) - друмски;
- Кањижа - речни.

5.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Одводњавање и заштита од унутрашњих вода

Концепт развоја одводних система обухвата:

- одржавање и обезбеђење функционисања постојећих система за одводњавање постепеним побољшањем тако да, на крају планског периода, буде у складу са Стандар-дима, критеријумима и нормативима ЈВП ''Воде Војво- дине'' за ову врсту радова, као и да стварне техничке карактеристике система за одводњавање буду доведене у склад са пројектованим хидромодулом, капацитетима црпних станица и устава, протицајним профилима у ка- налима, и др.;
- наставак програма реконструкције и изградње систе- ма за одводњавање са отвореном каналском мрежом и покретање иницијативе за изградњу хоризонталне цевне дренаже на “тешким” земљиштима која су под штетним утицајем и сувишних подземних вода;
- активирање примене неопходних агромелиорационих мера (равнање парцела, орање на разор и слог, под- ривање, кртичење и др.) при обради пољопривредног земљишта ради бржег оцеђивања сувишних унутра- шњих вода у канале за одводњавање;
- благовремене припреме (пре појаве опасности од попла- ва унутрашњих вода у складу са директивом 2007/60/ES Европског парламента и Савета о процени и управљању ризицима од поплава). У том смислу треба појачати систем мониторинга и прогноза о могућим појавама сувишних унутрашњих вода опремањем савременим уређајима и опремом, ажурирати постојеће и израдити недостајуће правилнике о коришћењу, условима и начи- ну функционисања система за одводњавање, допунити Општи и донети Оперативни план за одбрану од унутра-шњих вода, успостављање и појачавање међуинститу- ционалне сарадње у области елементарних непогода и акцидената;
- реконструкција и ремонт електромашинске опреме на објектима за евакуацију унутрашњих вода;
- научно-истраживачки рад у правцу изналажења нових технологија и механизације за ефикасније и јефтиније одржавање и функционисање мелиорационих објеката ради снижавања трошкова по јединици одведене сувиш- не воде.

Очекивани ефекти у области одводњавања и заштите од унутрашњих вода су:

- обезбеђење услова за стабилну и повећану пољопри- вредну производњу и обављање свих других делатности на земљиштима која су стално или повремено под штет- ним утицајем сувишних унутрашњих вода;
- одржавањем оптималног водно-ваздушног режима у обрадивом земљишту (око 1.600.000 ha) омогућило би да се уложеним радом, призводним материјалом (семе, ђубриво, заштитна средства) и применом савремене механизације обогати и промени сетвена структура у корист интензивних пољопривредних култура, као и до- бију приноси култура у складу са њиховим производним потенцијалом;
- спречавање ширења корова на обрађене њиве (редовним уклањањем или сузбијањем непожељне биљне вегета- ције из канала), што би обезбедило хигијену атара, мање трошкове у пољопривреди и побољшало ефикасност одводњавања. Изменом закона о рибарству ЈВП ''Воде Војводине'' неће више у својим програмима као меру ук- лањања штетне барске вегетације имати могућност по- рибљавања канала система за одводњавање биљоједном рибом, пре свега белим амуром којим је до сада изузетно

успешно одржавана проточност. Стручна прогноза је да ће се изостављањем ове мере створити озбиљни пробле- ми. Једино решење је правовремена набавка специјализованих уређаја за кошење барске вегетације. Овај про- блем може директно утицати на рад стабилних црпних станица, јер ће се мултиплицирати проблем уклањања барске вегетације са решетки црпних станица;

- унапређење стања вегетације обалног појаса уз канал- ску мрежу ради побољшања квалитета воде смањењем дифузног загађења, у складу са захтевима постизања ''доброг еколошког потенцијала'' из Закона о водама и Уредбе о еколошкој мрежи. Појачање пуфер-ефакта обалне вегетације је неопходно и због ограничења суз- бијања вегетације каналске мреже раније примењива- ним методама порибљавања;
- оптимална влажност обрадивог земљишта смањује от- поре приликом обраде, односно утрошак енергије, а тиме и трошкове;
- одржавањем нивоа подземних вода испод критичног зауставља се процес погоршања структуре земљишних честица и омогућава процес десалинизације, односно, побољшање плодности деградираних земљишта, у који- ма је вековима био присутан вишак подземних или по- вршинских вода;
- побољшањем мониторинга, прогноза, правилника о управљању системима за одводњавање, научно-истра- живачког рада, одвођење сувишних вода треба да буде ефикасније и јефтиније.

Наводњавање

Концепција развоја у области наводњавања заснована је на обезбеђењу услова за повећање површина са наводњавањем, што подразумева:

- редовно одржавање и уредно функционисање до сада изграђених хидротехничких система за макрорасподелу воде по простору Бачке и Баната (Хс ДТД и до сада из- гарђени делови регионалних хидросистема);
- повећање водозахватног капацитета на Дунаву (црпна станица "Бездан I" ради обезбеђења воде за магистралне канале Хс ДТД у Бачкој при ниским водостајима у Дунаву, наставак изградње започетих регионалних хидроси- стема у северној Бачкој и Банату до завршетка прве фазе и изградња прве фазе регионалних система у Срему;
- прилагођавање постојећих система за одводњавање за микрорасподелу воде по подручју за наводњавање, где је то хидротехнички могуће и оправдано са становишта водног режима и економије; анализе указују да се на тај начин може наводњавати (уз мање улагање у адаптацију постојећих одводних система) и до 80 000 ha;
- поправка и ревитализација постојећих заливних систе- ма;
- заснивање (изградња) нових савремених заливних сис- тема: водозахвати из магистралних канала гравитацио- ним или механичким путем;
- повећање ефикасности одводњавања цевном дренажом, где је то потребно.

Наводњавање, у циљу повећања пољопривредне производње морају да прате и агротехничке мере као што су:

- обнова пољопривредне механизације и опреме са на- гласком на опрему за предсетвену припрему, сетву и жетву у условима интензивне ратарске производње под наводњавањем, имајући у виду и промену плодореда;
- унапређење опреме за радове после жетве (сортирање, паковање и хлађење);
- обнова постојећих и изградња додатних капацитета за прераду, тамо где је то потребно;
- консолидација саветодавне мреже за везу са праксом.

Такође, за развој наводњавања потребно је, поред завршетка започетих реформи (повраћај имовине ранијим власницима, до- вршетак започетог процеса приватизације друштвених пољопри- вредних предузећа), основати удружења (задруге) за наводња- вање, ради стварања предуслова за коришћење средстава Светске банке и других међународних финансијских институција од којих се може очекивати подршка.

Инфраструктура за снабдевање водом за наводњавање

У планском периоду се очекује знатно већа заинтересованост за изградњу заливних система за захватање воде из Хс ДТД, јер је могуће претежно гравитационо захватање воде и поред канала регионалних хидросистема где је земљиште претежно најбољег квалитета, а где су потребе за водом највеће (Телечка висораван и сл.).

Након завршетка прве фазе регионалних хидросистема у план- ском периоду, вода ће бити распоређена по простору северне Ба- чке, Баната и Срема на још око 80.348 ha.

Од укупне површине од 750.000 ha расположивог земљишта погодног за наводњавање, вода је одмах доступна на 500.000 ha (ако се предходној анализи додају и површине уз реке). Ова повр- шина ће се повећати на око 580.000 у планском периоду. Заливни системи су изграђени на свега око 90.000 ha, од чега су исправни на око 50.000 ha, а на преосталих 40.000 ha изграђених заливних система потребно је извршити поправку и ревитализацију.

Хидроенергетика

Коришћење вода за потребе хидроенергетике мора бити усклађено са потребама других корисника вода, заштите вода и заштите од вода. Изградњи нових хидроенергетских потенција- ла, посебно на рекама код којих се предвиђа изградња "степени- ца", мора претходити уређење сливног подручја и довођење ква- литета вода у овим водотоцима на ниво при коме се успоравањем воде неће угрозити квалитет воде, коришћење тих вода за друге намене, као и приобалне подземне воде. Коришћење вода за ове намене посебно добија у значају за покривање вршне електрое- нергетске потрошње, у циљу оптималног рада укупног енергет- ског система, при чему за то постоје повољни природни услови на већем броју локација.

Према Водопривредној основи Републике Србије, искоришћа- вање већег дела преосталог хидропотенцијала Дунава могло би се остварити изградњом хидроелектране "Нови Сад" ("Беочин") снаге око 250 MW и просечне годишње производње од око 1.000 Gwh/год. Изградња овог објекта, поред осталог, повољно би се одразила на рад

хидросистема “Дунав-Тиса-Дунав”, јер би било омогућено гравитационо захватање воде. Међутим, пре изградње једног оваквог објекта мора се израдити детаљна студија његовог утицаја на животну средину (посебно на квалитет вода).

Технички искористиви хидропотенцијал АП Војводине[120] омо- гућава изградњу следећих производних капацитета:

- велике хидроелектране снаге преко 10 MW, Нови Сад на Дунаву (око 200 MW) и Обреж на Сави (око 70 MW); Коначна одлука о изградњи ових хидроелектрана, зави- сиће од резултата студије оправданости и изводљивости, и посебно студије утицаја на животну средину, приро- дне вредности, биодиверзитет, насеља, инфраструктуру и пољопривреду, уз поштовање међународних докуме- ната који обавезују Републику Србију у домену одрживе енргетике;
- мале хидроелектране, снаге 0,1 до 10 MW које би се гра- диле на постојећим уставама у оквиру хидросистема Ду- нав-Тиса-Дунав, укључујући и брану на Тиси код Новог Бечеја. Постоји могућност изградње 13 хидроелектрана збирне снаге 20 MW, са просечном годишњом произ- водњом близу 90 GWh;
- мини хидроелектране снаге до 0,1 MW које би се гради- ле на испусним органима постојећих акумулација којих у АП Војводини има 20.

Слика 13. Локације планираних хидроелектрана у АП Војводини

Одбрана од поплава и регулације река

Основна концепција заштите од поплава и уређења водотока на територији АП Војводине у наредном периоду се заснива на следећим поставкама:

- окосницу заштите од поплава у наредном периоду представљаће, на највећем делу површина угрожених поплавама, линијски системи за пасивну заштиту, тј. системи одбрамбених насипа, уз њихово комплетирање, доградњу, реконструкцију и одржавање;
- основну територијалну целину, коју брани повезани сис- тем одбрамбених објеката, представља касета;
- активне мере заштите од поплава коришћењем постојећих и будућих акумулација и ретензија предста- вљаће, заједно са пасивним мерама, компоненту у сис- тему одбране од поплава, на основу будућег Плана за управљање режимом вода; значајан сегмент у одбрани од поплава чине стајаће воде под режимом инундације (Обедска бара, Ковиљско Петроварадински рит……);
- на мањим водотоцима кључни објекти за локалну заш- титу од поплава могу бити и акумулације, ретензије, ре- стеретни и ободни канали;
- за смањење директних и индиректних штета од попла- ва, односно за повећање укупне ефикасности мера заш- тите од поплава примењиваће се неинвестиционе мере на просторима угроженим поплавама: спречавање из- градње скупих садржаја у угроженим, али неадекват- но заштићеним зонама применом просторних планова, прописивање услова изградње у плавним зонама, оса- времењивање система прогнозирања и обавештавања, ажурирање планова оперативне одбране од поплава;
- системом локализационих насипа смањивати величину брањених касета, како би се при евентуалним продори- ма главних насипа смањила величина угрожених зона. За локализацију поплава могу се користити и саобраћај- нице, што треба имати у виду при давању услова за њи- ово пројектовање;
- око великих насеља и крупних привредних центара тре- ба формирати мање касете, како би се високи захтевани степени заштите остваривали само у тим просторима, без условљавања истог степена заштите на дужим де- оницама водотока;
- радови на уређењу корита водотока усмераваће се, пре свега, на обезбеђење стабилности и функционалности линијских система за заштиту од поплава (насипи), а за- тим на уређење водотока за пловидбу и друге намене, као и на уређење мањих водотока кроз насеља;
- при уређењу водотока треба поштовати услове и крите- ријуме за унапређење и заштиту животне средине, а у зонама посебних природних вредности тежити оства- рењу принципа “натуралне регулације”;
- експлоатацију материјала из речних корита треба врши- ти плански, без неповољних ефеката на режим водотока и на биоценозу, а уз респектовање изграђености објеката у речном кориту и приобаљу;
- код уређења водотока кроз насељена места треба имати у виду естетске, функционалне, комуналне и друге за- хтеве везане за коришћење вода;
- при изради конкретних пројеката за заштиту од поплава и леда, и уређење водних токова који дотичу из суседних земаља, мора се узети у обзир и досадашњи и евентуал- ни будући измењени хидролошко-хидраулички режим тих водних токова, односно одсуство реализације већ планираних мера;
- билатерална и мултилатерална сарадња у домену заш- тите од поплава и уређења водотока на транзитним и границом пресеченим водотоцима мора се одвијати у складу са релевантним конвенцијама и уговорима;
- све постојеће, нове, дограђене и реконструисане системе за заштиту од поплава и уређење водотока треба увести у

[120] Према ВОС и Програму остваривања стратегије развоја енергетике Републике Србије у АП Војводини (од 2007 г до 2012 г)

савремени информациони систем. За ефикасну подрш- ку у одлучивању при спровођењу одбране од поплава, треба формирати одговарајуће експертне системе;

- битан услов за обезбеђење ефикасности система за заш- титу од поплава и уређење водотока представља њихо- во континуално и систематско одржавање, доградња и реконструкција у фази експлоатације. У том контекс- ту, најпре, треба извршити реконструкцију и довести у исправно функционално стање постојеће системе и објекте за заштиту од вода;
- битан услов за остварење укупних позитивних ефеката система за заштиту од поплава и уређење водних токова представљаће и заштита од ерозије и бујичних токова;
- едукацији стручних кадрова и становништва са гле- дишта заштите од поплава, уређења и заштите водотока треба посветити посебну пажњу (упознавање станов- ништва са потенцијално угроженим подручјима, ризи- ком од поплава и припреми становништва на ове ризике, са посебним осврtом на превентивне мере за смањење потенцијалних штета);
- неопходност периодичног преиспитивања критеријума за одређивање меродавних водостаја и протицаја воде за одређене повратне периоде, јер су климатске промене већ направиле значајну промену статистичких серија у погледу метеоролошких и климатских података.

Критеријуми за рангирање и усвајање меродавних параметара за системе заштите од поплава и уређења водних токова

Основни критеријуми за утврђивање (категоризацију) прио- ритета при пројектовању и реализацији система за заштиту од поплава су број становника, важност добара и величина површи- не брањене на одређеном простору - касети. За сваку категорију приоритета предлаже се одговарајући меродавни протицај вели- ке воде или меродавни водостај за димензионисање система. Овај предлог треба схватити условно, имајући у виду да је степен заш- тите од поплава динамичка категорија, која зависи од техничко- економских, еколошких, социјалних, политичких и других кри- теријума, услова и ограничења.

При разради конкретног пројекта може се, на основу докумен- тованих и детаљних техничко-економских, еколошких и других анализа, усвојити и другачији ранг, односно меродавни протицај велике воде или меродавни водостај за димензионисање заштит- ног система, водећи притом рачуна о комплексности водопри- вредних система за заштиту и коришћење вода. Заштитну висину насипа изнад нивоа меродавне велике воде, као и друге параметре сигурности и поузданости система, треба у сваком конкретном пројекту доказати.

Приоритет реализације радова у системима за уређење вод- них токова везује се за циљеве, односно функције регулационих грађевина, радова и објеката. При томе се као меродавни хидро-лошко-хидраулички утицај за статичко и динамичко димензи- онисање грађевине и објеката усвајају утицаји који се јављају у дијапазону од најмањег до "меродавног" протицаја велике воде.

Када су у питању радови, регулационе грађевине и објекти који се изводе у склопу обезбеђења прописаних услова за пловидбу на међународном пловном путу, онда се такви радови сврставају у први приоритет, а на осталим постојећим пловним путевима у други приоритет. Радови на формирању нових пловних путева се сврставају у трећи приоритет. У случају Дунава, који је међу- народни пловни-водни пут, треба имати у виду потенцијално каналисање - изградњу хидроенергетских степеница на сектору узводно од Новог Сада, те врсте и обим радова прилагодити ово- ме. Наиме, узводно од будуће бране ће потребе за регулационим радовима бити редуковане, а низводно, до Београда, усмерене на формирање пловног пута дубине 3,5 m.

Врсте, обим и редослед реализације предвиђених радова и мера за заштиту од поплава и уређење водних токова су:

- реконструкција постојећих насипа;
- изградња нових насипа;
- радови на уређењу корита.

Антиерозиона заштита

Концепција антиерозионе заштите и уређења сливова заснива се на њиховом спровођењу као делу мера интегралног коришћења и уређења простора. Обим радова на антиерозионој заштити се мора интензивирати, ради остваривања више задатака: заштите простора од деградације, заштите пољопривредног земљишта, заштите насеља и инфраструктурних система од бујица, док је у водопривреди циљ тих мера - благовремена заштита акумула-ција од засипања наносом.

С обзиром на природу процеса ерозије и бујица, основни прин- ципи су:

- апсолутна-тотална заштита од ерозије и бујица се у пракси не може остварити, па се не могу у потпуности елиминисати, већ само смањити штете од ерозије и бују- ца;
- акције на заштити од ерозије и бујица се морају водити првенствено у правцу правилног коришћења свих повр- шина, а посебно површина угрожених ерозијом и бују- цама;
- инвестициони радови, мере и објекти за заштиту од ерозије и бујица морају бити економски оправдани и уклопљени у ''комплексна водопривредна и просторна решења'';
- при избору, односно пројектовању радова и објеката за заштиту од ерозије и бујица тежити решењима која не захтевају посебне мере одржавања.

Хидросистем ДТД

Изградњом хидросистема Дунав - Тиса - Дунав обезбеђена је вода за наводњавање око 500.000 хектара у деловима Бачке и Баната. Хидросистем не покрива подручје Северне Бачке и неке делове Баната. Недостатак воде на тим подручјима постао је огра- ничавајући фактор њиховог даљег развоја.

Планира се изградња хидросистема ''Северна Бачка'' (132.000 ha) и хидросистема ''Банат" (102.000 ha). Изградњом наведених хидросистема обезбедиће се вода за наводњавање 234.000ha, као и снабдевање водом за друге потребе становништва и индустрије. До сада су завршене прве фазе изградње подсистема ''Бељанска бара'', 'Ада'' и ''Мали Иђош'' и Тиса - Палић (крак Ором-Чик- Криваја) у оквиру Хидросистема „Северна Бачка" и ''Надела" у оквиру регионалног Хидросистема ''Банат".

У току су радови на изградњи првих фаза следећих регионал- них система чијом ће се реализацијом обезбедити вода за на- водњавање нових 434.000 ha:

- Хидросистем ''Северна Бачка'' - подсистеми ''Плазо- вић'' и ''Тиса - Палић'';

- Хидросистем ‘’Банат” - подсистеми ‘’Кикинда”, ‘’Нова Црња - Житиште’”и ‘’Нови Кнежевац’’.

Регионални хидросистем ‘’Северна Бачка’’

Хидросистем је могуће, без значајних улагања, прилагодити већој потрошњи воде за наводњавање површина већих од пројек- тованих 132.000 ha, путем продубљивања и проширивања необложених, односно надвишења обложених деоница магистралних канала и формирања нових акумулационих простора у много- бројним, за то погодним, долинама северне Бачке, као и инсталирањем црпних станица чији је капацитет за 20 % већи.

У оквиру хидросистема изграђене су и акумулције као засебне целине које улазе у састав Хидросистема. У периоду од 1978. до 1985. године изграђене су акумулације ‘’Зобнатица”, ‘’Панонија”, ‘’Моравица”, ‘’Таванкут”, ‘’Чонопља”, ‘’Светићево” и ‘’Веле- бит’’. Све ове акумулације чиниће саставни део Хидросистема северна Бачка, када и преостали делови Хидросистема буду из- грађени.

Због старости постојеће пројектне документације и технолош- ких промена до којих је дошло у предходном периоду, неопходно је део постојеће документације прерадити, допунити и прилагодити постојећој законској регулативи. Тренутно је у току израда пројектне документације за проширење могућности коришћења воде на подсистему ‘Ада’’, а ради се пројекат друге фазе подсис- тема ‘’Мали Иђош’’.

Регионални хидросистем ‘’Банат”

Као доводни канали до заливних поља за наводњавање са објек- тима (уставе, пумпне станице, пропусти-мостови) користиће се, где је то могуће, постојећи канали-објекти прилагођени новим потребама, као двонаменски системи.

Положај безводних подручја Баната и могућа изворишта воде условили су да хидросистем ‘’Банат” чине четири одвојена подсистема: ‘’Нови Кнежевац’’, ‘Жикинда’’, ‘’Нова Црња - Жи- тиште’’ и ‘’Надела”.

Изградња регионалног хидросистема за наводњавање ‘’Ба- нат’’ започета је 1991. године. Изградња се реализује по фазама и етапама, а по динамици која је условљена висином обезбеђивања наменских финансијских средстава. У годинама 1993, 1999. и 2000. средства нису обезбеђена, те је изградња обустављена. Код изградње се настоји да се регионални хидросистем реализује тако да се што пре обезбеди његово бар делимично коришћење за наводњавање.

Поједини делови подсистема ‘’Надела” више нису у функцио- налном стању и неопходно је извршити њихову санацију. У пред- стојећем периоду неопходно је надоградити постојећи систем додавањем још једног извора снабдевања водом из реке Тамиш код насеља Јабука, за шта је неопходно урадити адекватну пројект- но-техничку документацију. Тренутно се на појединим деловима подсистема ‘’Надела” интервенише у оквиру заједничког програ- ма ЈВП ‘’Воде Војводине’’ и општина са територије подсистема.

На регионалним подсистемима ‘Жикинда’’ и ‘’Нова Црња - Житиште’’ у току су радови на наставку изградње. У оквиру ових радова регионални подсистем ‘’Нова Црња - Житиште’’, уз још део радова, биће приведен крају изградње прве фазе.

Регионални подсистем ‘’Нови Кнежевац’’ је у почетној фази градње и на њему је урађен мањи део земљаних радова на глав- ном каналу.

Због старости постојеће пројектне документације и технолош- ких промена до којих је дошло у предходном периоду, неопходно је део постојеће документације прерадити, допунити и прилагодити актуелној законској регулативи.

Регионални подсистем ‘’Нови Кнежевац’’, неопходно је догра- дити делом система за снабдевање водом ‘’Брестик” који је после- дица новостворених услова на том делу терена.

Након завршетка радова на изградњи прве фазе подсистема ‘’Нова Црња - Житиште’’ треба израдити документацију којом ће се извршити проширење подсистема на преостали део за ко- ришћење.

Регионални хидросистем ‘’Срем”

У оквиру Подсистема ‘’Западни Срем Горња зона’’ чија је по- вршина 35000 ha планира се наводњавање 50% површине грави- тацијом из канала.

У оквиру Подсистема ‘’Западни Срем Доња зона’’ недостајућа количина воде у акумулацији Босут ће се обезбедити захватањем из Саве. Црпна станица на Сави је капацитета 6,70 m3/s, ревер- зибилна је, а лоцирана на ушћу Босута, поред постојеће црпне станице. Извесна количина воде из Саве може се упуштати кроз уставу у Босут, у случају да је ниво Босута нижи од Саве.

У оквиру Подсистема ‘’Источни Срем - горња зона’’ могућа су два решења: више зона подсистема обезбеђивала би се водом из Дунава путем црпних станица код Чортановаца и Белегиша, а нижа зона до аутопута Загреб-Београд, снабдевала би се црпном станицом код Старих Бановаца и другим решењем предвиђа се захватање воде код Чортановаца за целу површину горње зоне источног Срема. Вода се потискује у магистрални канал на коти 140 тАНВ из којег је могућена већем делу површине системе за наводњавање обезбеђивати водом гравитацијом, чиме се елиминише велики број деоничних црпних станица. Дуж отворених ка- нала биће лоциране деоничне пумпне станице само за наводња- вање високо лежећих површина.

У оквиру Подсистема ‘’Источни Срем - доња зона’’ канал Ја- рак-Јарчина треба да се новим каналом повеже са каналом Гало- вица и на тај начин омогући одвођење воде са запада на исток. Предвиђено је гравитационо упуштање воде из Саве у канал Га- ловица код црпне станице ‘Таловица’’ до границе коју омогућује успор од ХЕ ‘’Ђердап”, чиме се растерећује црпна станица ‘’Јарак’’. Канал Галовица не доминира целим подручјем доње зоне источног Срема, па су пројектована још два канала, приближно паралелна са Галовицом (Прогарска Јарчина и Грденовачки ка- нал). Снабдевање водом западног дела доње зоне источног Срема код Никинаца и Хртковаца обезбеђује се из канала Галовица пре- ко канала Галовача и Врањ.

Акумулације на Фрушкој гори

На јужним и северним падинама Фрушке горе, с обзиром на повољне геоморфолошке и хидролошке услове у просечној хи- дролошкој години могуће је акумулисати око 36.000.000 m3 воде. Из ппланиране 31 акумулације (до сада реализовано 11) у нормал- ној хидролошкој години могуће је наводњавати око 15.000 ha.

Заштита вода

Заштита квалитета вода заснива се на следећим стратешким одредницама:

- интегралним мерама заштите, у оквиру речних система, треба реализовати циљ да се квалитет воде у рекама за- држи у класама које су прописане Водопривредном ос- новом

Србије. То су: класе I, I/II - у зонама изворишта и у подручјима која су заштићена као посебне природне вредности, класе Иа и Нб у свим осталим случајевима. Класа III је дозвољена само на крајњим потезима мањих река низводно од великих насеља, код којих се и поред продуженог биолошког пречишћавања, уз додатно ук- лањање фосфора и азота, не може економски прихватљи- вим методама обавити пречишћавање отпадних вода до нивоа да се пријемник може одржати у Нб. Ни један по- тез водотока не сме остати у квалитету ''ван класа'';

- заштита се спроводи на нивоу сливова, уз интегрално коришћење технолошких, водопривредних и организа- ционо-економских мера;
- технолошке мере предвиђају реализацију: ППОВ општег

типа (постројења за пречишћавање отпадних вода кана- лизација градова и предтретмана у индустријама која су прикључена на канализације градова, са пречишћа- вањем до прописаног нивоа квалитета отпадних вода за упуштање у канализацију) и ППОВ индустрија (уколико оне своје отпадне воде упуштају непосредно у водото- ке);

водопривредне мере се спроводе кроз побољшавање ре- жима малих вода, када је квалитет вода највише угрожен због наведеног синергетског деловања више фактора. То се остварује наменским испуштањем чисте воде из акумулација у горњим деловима слива (оплемењавање малих вода). Та управљачка мера је једино делотворна у условима еколошких кризних стања насталих услед ин- цидентних загађања вода;

организационо економске мере заштите су мере органи- зоване државе у циљу превентивног деловања на зашти- ти вода: забрана стављања у промет опасних материја за квалитет вода, економски стимуланси за промену ''прљавих'' технологија и смањење потрошње воде у производњи, стриктно спровођење принципа ''загађи- вач плаћа'', при чему трошкови накнада морају да буду већи од трошкова пречишћавања отпадних вода, итд ; каналисање, као вид санитације насеља и заштите вода, обавља се, по правилу, сепарационим системима, са по- себним колекторима за отпадне и атмосферске воде. У ужим градским језгрима се може ићи на општи систем, или се тежи да се та два система тако споје да је кишне воде првог таласа, које су најзапрљаније због испирања улица, уведу у колекторе за отпадне воде, како би се ус- мериле према ППОВ општег типа. Отпадне воде се смеју упуштати у канализацију у складу са важећим Правил- ником, који забрањује упуштање опасних и токсичних материја, које би угрозиле биолошки третман у ППОВ. У градовима који имају више независних канализационих система сваки испуст отпадних вода у речни пријемик треба да буде финализован са ППОВ; посебне мере заштите вода у оквиру интегралних мера заштите:

- обнова, доградња и побољшање ефективности постојећих ППОВ чији су ефекти сада још увек не- довољни;
- изградња ППОВ општег типа у свим насељима која имају више од 5.000 ЕС, што је нешто блажи кри- теријум од ЕУ (више од 2000 ЕС). За насеља чији су пријемници мали водотоци предвидети ППОВ са продуженим биолошким третманом, уз додатно ук- лањање фосфора и азота. Приоритет у реализацији ППОВ општег типа имају насеља која се налазе у горњим деловима слива, као и насеља која својим отпадним водама угрожавају већа алувијална изво- ришта на низводним деоницама реке;
- посебна заштита изворишта вода, са успостављањем све три зоне заштите: зона непосредне заштите, око водозахвата, ужа и шира зона заштите;
- довођење висина накнада за загађење вода до нивоа да буду веће од укупних трошкова;
- (инвестиционих и експлоатационих) пречишћавања отпадних вода. То је важна мера да се обавља по- степена замена технологија ресурсно ефикаснијим и чистијим технологијама;
- испуштање термички загађених вода (посебно из термоелектрана) дозвољено је само до граница које се утврђују посебним студијама утицаја на реку - пријемник;
- заокруживање процеса пречишћавања у ППОВ и са уређајима и поступцима за безбедно уклањање и депоновање чврсте фазе настала у процесу третма- на отпадних вода (стабилизација и дехидрација муља);

- условљавање диспозиција захвата технолошке воде и испуста истог корисника захтевима заштите вода (диспозиција да предузеће буде присиљено да воду пречишћава);
- приликом пројектовања уређаја за пречишћавање отпадних вода предвидети да квалитет ефлуента (пречишћене воде) не нарушава захтевану класу во- допријемника (реципијента);
- приликом избора реципијента увек одабрати онај који има већи просечан проток;
- приликом израде пројеката каналисања и пре- чишћавања отпадних вода насеља планирати исто- времено пуштање у рад уређаја за пречишћавање и канализационе мреже, без обзира на фазну из- градњу оба објекта.

5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Концепција развоја енергетике заснована је на следећим прин- ципима:

- одрживи развој подразумева рационализацију, огрaни- чење потрошње;
- смањење губитака и подизање нивоа енергетске ефи- касности производње, транспорта, дистрибуције и ко- ришћења енергије на свим нивоима;
- смањење негативних утицаја на животну средину под- разумева модернизацију енергетских објеката укљу- чујући ревитализацију и технолошко унапређење, тј. замена садашњих технологија новим технологијама уз обавезну примену савремених технологија/уређаја за заштиту животне средине у циљу достизања стандарда ЕУ и норми дефинисаним међународним споразумима (Кјото протокол, међународни споразуми, Директива ЕУ и др.).

Концепција развоја енергетике подразумева ревитализа- цију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака, смањења негативних утицаја на животну средину, повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима, повећање енергетске ефикасности (производња, пренос,дистрибуција, потрошња), изградња нових енергетских објеката, нарочито не- конвенционалних извора енергије, у циљу достизања потребног удела коришћења обновљиве енергије у укупној финалној про- изводњи и потрошњи, изградња преносних објеката за интерко- нективно трансгранично повезивање са државама у окружењу и изградња нових енергетских објеката у складу са растућим пот- ребама и обезбеђењу поузданог и квалитетног снабдевања енер- гијом и енергентима.

Рационална употреба квалитетних енергената и повећање енергетске ефикасности у производњи, преносу, дистрибуцији и коришћењу енергије код крајњих корисника у свим секторима потрошње захтева у првом реду технолошку модернизацију.

Технолошка модернизација свих енергетских објеката, инфра- структурних система и извора, у свим секторима на простору АП Војводине обухвата: сектор угља (специјалан подводни коп), нафте, гаса, сектор електроенергетике са преносним системом и дистрибутивним системом и производни објекти термоелектра- не-топлане, сектор градске топлане и индустријске енергане.

Посебан приоритет представља повећање коришћења природ- ног гаса и обновљивих извора енергије, коришћење нових енер- гетски ефикаснијих и еколошки прихватљивих енергетских тех- нологија и уређаја и опреме за коришћење енергије.

Од посебног значаја је улагање у нове енергетске изворе са но- вим гасним технологијама и когенерацијске производне објекте са комбинованом производњом топлотне и електричне енергије.

Дугорочно развојни и регионално стратешки приоритет пред- ставља грађење нових инфраструктурних објеката за интерко- нективно прекогранично и регионално повезивање са окружењем са становишта развоја регионалног и паневропског тржишта.

Табела 21. Вертикалне активности по кључним задацима мера енергетске политике

ТЕХНИЧКИ СЕКТОР	Зградарство	Индустрија	Електране, термо-електране и комунална енергетика	Транспорт
ЗАДАТАК	Унапређење законодавства, увођење ''Пасоша Зграде''	Енергетски менаџмент	Развој подстицајних схема за обновљиве изворе и енергетску ефикасност	Законодавство, Фискални режими, Стандарди горива
	Остваривње енергетског сервиса у	Унапређење сервиса у оквиру обновљивих извора и енергетске	Дистрибуирана производња електричне и топлотне енергије	Обезбеђење ланца снабдевања и тржишта био горива
	Реализација пројекта јавних зграда као пример ''Влада у	Производња електричне енергије из обновљивих извора	Прикључење на јавну дистрибутивну мрежу	Обезбеђивање ланца снабдевања и тржишта алтернативних и
		Установљавање минималних стандарда енергетске ефикасности	''Зелени'' цертификат	Смањивање потреба за транспортом
	Едукација и тренинг	Набавка нових технологија и процена	''Бели'' цертификат	Економски инструменти и
	Побољшање перфромански постојећих приватних	Интензивирање трансформације тржишта	''Царбон традинг'' и издавање цертификата	Информисање, подстицање и образовање
	Финансијске схеме	Праћење трансформације тржишта и припрема нових иницијатива у оквиру енергетике	Законодавство, стандарди и норме горива	Тржиште возила покретаних алтернативним горивима
	Процена потреба развоја људских ресурса и припрема плана реализације овог развоја			

Табела 22. Хоризонталне активности по кључним задацима мера енергетске политике

НЕТЕХНИЧКЕ ОБЛАСТИ	Енергетска политика, законодавство и трансформација	Одрживи енергетски развој	Финасијски механизми и подстицаји	Праћење и процена	Пропагирање и промоција
ЗАДАТАК	Ланац примене енергетске политике од развоја до промоције и примене	Промоција одрживог развоја и мобилизација локалних учесника у области енергетике	Инвестиционе схеме подршке програма и пројеката у области обновљивих извора енергије	Праћење и процена ефеката различитих програма и мера у области обновљивих извора енергије и	Ширење резултата истраживачких, иазвојних и демонстрационих пројеката. (Р&ДД)
	Енергетски законски и подзаконски акти у духу одрживог развоја и децентрализоване производње	Планирање коришћења обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности на локалном нивоу	Услови за фер надметање	Методи, индикатори и моделирање будућих трендова развоја и енергетске политике.	Размена сазнања о најбољим пројектима из различитих енергетских сектора.
	Енергетко планирање по урбаним, полу-урбаним и руралним подручјима.	Успостављање фаворизованих услова за развој локалног тржишта у области енергетике и децентрализоване	Микро финансијске схеме	Разрада механизама размене искустава у области праћења и процене	Ширење програма и њихових резултата
	Промоција успешно реализованих пројеката у свим енергетским секторима.	Подршка формирању локалних и регионалних агенција за енергетски менаџмент као	Финасијски механизми за подстицај иновативних пројеката за различите циљне групе		Јавне кампање за разумевање АП Војводине као енергетски одрживог друштва.
	Тренинг и стварање мрежа креатора енергетске политике, инвеститора, банкара и спонзора пројеката. Акциони план за имплементацију вертикалних активности				

Систем природног гаса

Изградња подземног складишта гаса је подједнако неопходна са аспекта повољних услова уговарања испоруке природног гаса из Русије, због сезонски изразито променљиве потрошње, и сигурности и поузданости снабдевања купаца. Изградња је у заврш- ној фази. Коначан капацитет складишта би требао бити 850 000 000 m3, што је око 25% годишње потрошње у Републици.

Изградњом гасовода Сремска Митровица-Шид, Тилва-Бела Црква, Бачка Паланка-Бач, Рума-Пећинци, Сомбор-Кљајиће- во, Суботица-Жедник, Разводни гасовод од GMRS FLOAT од GMRS Ковачица, Разводни гасовод од MG-04-15 до GMRS Оџа- ци, Шајкаш-Тител и Ковачица-Опово, створиће се предуслови за гасификацију свих насељених места у општинама Шид, Бела Црква, Бач, Пећинци, Сомбор, Суботица, Ковачица, Опово, Оџа- ци и Тител. Завршетком ових деоница гасовода све општине на простору Војводине биле би

Табела 23. Планирани гасоводи високог притиска

Бечеј-Госпођинци	MG-07/II
Елемир-Панчево деоница Ковачица-Елемир	MG-01/II
Госпођинци-Б.Паланка деоница Футог-Б. Паланка	MG-08
Б. Паланка-Бач	RG-04-ШШ
Тилва-Б. Црква	RG-01-21
Ср. Митровица-Шид	RG-04-17/I
Рума-Пећинци	RG-04-10
Шајкаш-Тител	RG-04-21
Сомбор-Кљајићево	RG-04-22
Врбас-Б Д.Поље	RG-04-23
MG-04-Б.П.Село	RG-04-24
Суботица-Жедник	RG-06-02/I
Разводни гасовод од GMRS FLOAT од GMRS Ковачица (део будућег гасовода Елемир- Панчево)	
Разводни гасовод од MG-04-15 до GMRS Оџаци и GMRS Оџаци	
Гасовод Госпођинци-Сотин Интерконекција са Хрватском	МГ-08
Гасовод Мокрин - Арад Интерконекција са Румунијом	
Разводни гасовод Ковачица-Опово	

гасификоване и умрежене у једин- ствени гасоводни систем.

Изградња планираних гасовода довешће до побољшања рада и поузданости постојеће магистралне и разводне гасоводне мреже, енергетске стабилности у снабдевању природним гасом и ства- рања предуслова за даљи привредни развој.

ЈП "Србијагас" планирао је изградњу следећих гасовода висо- ког притиска:

Изградњом транзитног гасовода ''Јужни ток'' за алтернативно снабдевање руским гасом земаља југоисточне и западне европе, Србија постаје важно чвориште гасног тржишта региона и Евро- пе.

Значај изградње гасовода ''Јужни ток'' огледа се у обезбеђењу алтернативног правца снабдевања руским гасом Европе и већој могућности развоја земаља југоисточне Европе, као најмање развијеног и изолованог гасног тржишта у односу на окружење, где ће Србија имати значајну улогу. Овим се у Србији обезбеђује:

- већа стабилност снабдевања;
- даљи развој гасоводног система Србије;
- интерконекција са гасоводним системима земаља у ок- ружењу и диверсификација извора снабдевања;
- могућност развоја и реализација заједничких стратеш- ких инвестиција у региону;
- бољи тржишни услови и конкурентнија цена природног гаса;

- позитиван утицај на целокупну привреду и заштиту жи- вотне средине.

Планирана реализација Споразума о изградњи гасовода ‘‘Јуж- ни ток’’ подразумева завршетак изградње и његово пуштање у рад до краја 2015. године.

Дужина трасе кроз Републику Србију је око 450 километара, од чега 50 % иде преко територије Војводине, а капацитет гасовода резервисан за потрошаче у Србији је 4,4 милијарде т3/год.

Планирано повезивање са гасоводом ‘‘Јужни ток’’ су: Чво- риште (ГРЧ) Госпођинци са капацитетом 2,2 милијарде т3/год и Чвориште (ГРЧ) Параћин са капацитетом 2,2 милијарде т3/год.

Могући улази из Бугарске са трасама до ГРЧ Госпођинци су:

- Вршка Чука, Зајечар, Параћин, Смедерево, Панчево, Госпођинци;
- Димитровград, Пирот, Ниш, Параћин, Смедерево, Пан- чево, Госпођинци;
- Књажевац, Бољевац, Параћин, Смедерево, Панчево, Гос- пођинци.

Могући излази ка Мађарској су:

- Бечеј, Сента, Кањижа, Хоргош;
- Србобран, Врбас, Кула, Црвенка, Сомбор, Бачки брег.

У циљу повећања ефикасности енергетских трансформација природног гаса у индустрији и комуналној енергетици пожељ- но је размотрити могућност примене когенерационих и тригенерационих постројења. У таквим постројењима природни гас се користи са укупном ефикасношћу и преко 85%. Ово је веома перспективан начин боље употребе природног гаса и доградња допунских капацитета за производњу електричне енергије пре свега.

Нафта и нафтни деривати

Информациона основа о глобалним достигнућима на плану транспорта нафтних деривата, а посебно европска искуства и искуства неких суседних земаља, указали су на чињеницу да је цевоводни транпорт моторних горива далеко рационалнији, еко- номичнији, безбеднији и поузданији вид у поређењу са другим видовима транспорта.

Крајње нерационални и вишеструко опасни друмски транспорт деривата нафте, који је у нашој земљи (са око 65,4% учешћа) до- минантан, треба заменити цевоводним транспортом, изградњом система продуктовода, којим би се у првој фази, као први при- оритет до 2015. године, повезале рафинерија у Новом Саду и Панчеву и рафинерија у Панчеву са Смедеревом (највећим делом (90%) прелази преко територије АП Војводине). Концепт система продуктовода заснива се на снабдевању целокупног тржишта у нашој земљи, као и ободних подручја неколико суседних држава моторним горивима произведеним у рафинеријама у Републици Србији. Систем продуктовода отвара могућности за потенцијал- но регионално повезивање што је подржано Уговором о оснивању Енергетске заједнице земаља југоисточне Европе.

Осим деоница система продуктовода Панчево-Нови Сад и Панчево-Смедерево, у склопу система потребно је и зградити деонице Нови Сад-Сомбор и Панчево-Београд, Смедерево-Ја- година-Ниш, као други приоритет. Прва деоница би омогућила формирање дистрибутивног центра у Сомбору за северозападни регион Војводине и извоз у источне делове Хрватске. Преостале деонице су намењене снабдевању Београда и североисточних пре- дела централне Србије, односно централне и јужне Србије са про- дужењем система продуктовода ка Нишу и Приштини. Систем продуктовода подразумева и изградњу дистрибутивних термина- ла у сваком од наведених градова кроз које пролази, са одређеним складишним простором. Терминал у Новом Саду је предвиђен на постојећем нафтном терминалу, док је градња нових предвиђена у Сомбору и Панчеву. Терминал у Панчеву је полазни терминал система продуктовода.

Градња паневропског нафтовода је стратешки вишеструко важна. Уласком код Беле Цркве и простирањем дуж Делиблат- ске пешчаре, а касније паралено са јадранским нафтоводом кроз нашу државу до Сотина, дужина коридора би била око 195 km. Тиме се обезбеђује и други, независан правац снабдевања наф- том за наше рафинерије и прекид монополског снабдевање преко Хрватске, транспортни трошкови се знатно смањују (око 40% у односу на садашње), остварује се додатни приход од транзитног

транспорта нафте кроз нашу земљу, повећава се упосленост на- шег инжењеринга, грађевинске и монтажерске оперативе, враћа се поверење и стабилност земље кроз политички и економски сигнал потенцијалним страним инвеститорима.

Развој транспортног система за транспорт сирове нафте и транспортног система за транспорт деривата нафте у складу са плановима развоја прати и изградња нових резервоарских капацитета на терминалу у Новом Саду и Панчеву.

Планира се наставак активности на реализацији пројекта Сис- тема продуктовода кроз Србију и на изградњи Паневропског наф- товода. Урађена је претходна студија оправданости са Генерал- ним пројектом за све деонице продуктовода, урађен је и усвојен Просторни план подручја посебне намене за Систем продуктово- да кроз Србију, приведена је крају израда Студије оправданости и Идејног пројекта за деонице система продуктовода Панчево- Нови Сад и Панчево-Смедерево. Деонице планираног система продуктовода на простору Војводине су:

- Панчево - Нови Сад - Изградња деонице продуктовода Панчево-Нови Сад конципира се као једноцевни систем за транспорт моторних горива. Траса продуктовода деонице Панчево-Нови Сад полази од главног терминала Панчево и води се до постојећег нафтног терминала Нови Сад, где је планирана изградња терминала продуктовода. Дужина деонице је сса 91,7km и прати трасу деонице нафтовода Панчево-Нови Сад транспортног система за транспорт сирове нафте;
- Панчево - Смедерево - Изградња деонице продуктово- да Панчево - Смедерево конципира се као једноцевни систем за транспорт моторних горива. Траса продуктовода деонице Панчево-Смедерево полази од терми- нала ‘’Панчево” и води се до терминала ‘’Смедерево” у дужини од сса 26,9 km и прати највећим делом трасу постојећег разводног гасовода РГ01-10: деонице Панчево-Смедерево. Одступање у односу на постојећу трасу гасовода је приликом преласка реке Дунав где се проду- ктовод води подземно испод корита реке и Смедеревске Аде да би најкраћим путем био доведен до терминала ‘’Смедерево”;
- Нови Сад - Сомбор - Изградња деонице продуктовода Нови Сад - Сомбор конципира се као једноцевни сис- тем за транспорт моторних горива. Траса продуктовода деонице Нови Сад-Сомбор полази од терминала ‘’Нови Сад’’ и води се до терминала ‘’Сомбор” у дужини од сса 92,2 km и углавном прати трасу Ауто-пута Е75: деонице Београд - Нови Сад и Нови Сад - Суботица. Продуктовод се једино удаљава од поменутог Ауто-пута северно од Новог Сада, заобилазећи планиране комерцијалне зоне дефинисане усвојеним урбанистичким плановима смеш- тен у планирани енергетски коридор, а затим се враћа уз коридор Ауто-пута Е75: Нови-Сад - Суботица. Затим се води у правцу северозапада око 6 km до пружног појаса једноколосечне неелектрисане пруге Нови - Сад - Врбас - Римски Шанчеви - Сента - Хоргош, а онда непосредно уз поменуту жел.пругу у дужини од око 14 km. Јужно од Врбаса па до терминала ‘’Сомбор” продуктовод прати трасу постојећег разводног гасовода: деоница РГ04-15 Госпођинци-Сомбор;
- Панчево - Београд - Траса продуктовода деонице Пан- чево - Београд полази од терминала ‘’Панчево” и до сада није дефинисана, разматрају се три варијантна решења.

За планирани Паневропски нафтовод (коридор нафтовода кроз Србију) до сада није урађена пројектно-техничка документација (у смислу Закона о планирању и изградњи). ЈП Транснафта је добила мандат да у име Републике Србије обезбеди предуслове за реализацију и саму реализацију прединвестиционе студије Пане- вропског нафтовода, чиме се омогућује допремање руске и друге нафте из каспијског региона.

Да би ЈП ТРАНСНАФТА одговорила захтевима своје проши- рене делатности - складиштење (минималних обавезних/стра- тешких) залиха сирове нафте и деривата нафте за потребе државе - потребно је да јој се одлуком Владе РС преда на коришћење ре- зервоарски простор којим сада располаже Републичка дирекција за робне резерве, поготово на локацијама које су у непосредној близини инфраструктуре нафтовода или будућег система про- дуктовода. Једна од опција је коришћење НИС-ових резервоара, што би било у складу са Упутством о утврђивању обавеза држава чланица ЕУ о одржавању минималних резерви сирове нафте и/ или нафтних деривата, где се процес стварања и одржавања стра- тешких резерви нафте и деривата нафте остварује кроз сарадњу државе и привредних субјеката.

Адаптацијом комуникационог система и система даљинског управљања и надзора на траси нафтовода Дунав (Бачко Ново Село) - Нови Сад - Панчево предуслови за потпуну модерниза- цију комуникације између објеката на траси и увођење интегри- саног система даљинског управљања и надзора свих компонена- та транспорт система за транспорт сирове нафте, омогућавајући максималну искоришћеност SCADA (‘’Supervisory control and data acquisition’’) система. Као главни медиј коришћен је оптички те- лекомуникациони кабл (24 нити) који је постављен у вишецевни ХДПЕ кабл (7x10/8 mm ХДПЕ микроцеви), као физичку заштиту оптичког кабла. Постојећи оптички кабл повезан је испод Дуна- ва са системом истих карактеристика сирове нафте нафтоводом Републике Хрватске, компаније ЈАНАФ д.д. Траса кроз Хрватску иде од Омишља на Крку, преко Сиска до Вирја на север ка Мађар- ској и Аустрији и од Сиска на исток преко Славонског Брода и Сотина до Дунава, испод кога се спаја са системом ЈП Транснафта Панчево.

Рафинеријска прерада нафте

Рафинеријска прерада нафте одвија се у две рафинерије. То су Рафинерија нафте Панчево (РНП) и Рафинерија нафте Нови Сад (РНС).

Ради подизања квалитета преради сирове нафте, постизања квалитета горива по стандардима

Европског тржишта и оства- рења захтеваног нивоа заштите животне средине неопходно је до краја спровести започету модернизацију рафинеријских капаци- тета.

Планира се улагање у технолошки развој рафинерија РНП и РНС чиме ће се обезбедити:

- испуњење захтева домаћег тржишта и могућност извоза деривата;
- производња бензина, средњих дестилата и дизел горива у складу са европским стандардима;
- боља валоризација сирове нафте производњом белих и црних производа у односу 80:20, уз сопствену потрошњу горива и губитак до укупно 9%;
- мањи трошкови прераде сирове нафте;
- енергетска оптимизација;
- задовољење домаћих и европских прописа из области заштите животне средине;
- максимизирање профита рада рафинерија;
- могућност размене полупроизвода између РНП и РНС;
- могућност реализације заједничких развојних пројеката са ХИП-Петрохемијом.

Угаљ

Једна од варијанти коришћења енергетског потенцијала ковин- ског угља је и градња термоелектране укупне снаге до 800 MW. За то је неопходна координирана акција свих субјеката, надлежних државних, покрајинских и локалних органа власти, произвођача, дистрибутера и купаца енергената и енергије, као и израда неоп- ходне аналитичко-студијске и планско-техничке документације.

Даљински системи грејања

У осам градских топлана у Војводини покренута је иницијати- ва уградње комбинованих горионика на мазут и гас и изградња резервоарских капацитета. Проблем сигурног снабдевања природним гасом оних топлана које тај енергент користе биће лакше остварив завршетком изградње скалдишта гаса (Банатски Двор).

Топлане мањих капацитета, које се налазе у руралним под- ручјима требале би да усвајањем концепта одрживог развоја, пређу на коришћење биомасе као енергента. Узимајући у обзир, са економског аспекта, тиме би се смањила потошња увозног при- родног гаса, а поспешила производња ратарских култура у енер- гетске сврхе.

Електроенергетска инфраструктура

Енергетски производни објекти

У наредном планском периоду снабдевање електричном енер- гијом биће из основних производних објеката Републике Србије термоелектрана и хидроелектрана које се налазе ван територије АП Војводине, термоелектрана-топлана које се налазе у Новом Саду, Зрењанину и Ср. Митровици (на локалном нивоу), као и но- вих производних објеката планираних на територији АП Војво- дине.

Термоелектране - топлане (ТЕ-ТО)

Део енергије обезбеђиваће се из когенерационих постројења са гасним блоковима веће снаге у индустријским зонама пре све- га: Новог Сада, Зрењанина и Сремске Митровице, те Суботице, Сомбора и Панчева и других градова стартешки је врло значајна. Заснива ће се на реалном топлотном конзуму у циљу испуњења критеријума енергетски ефикасних постројења према услови- ма из Директиве 2004/8/ЕЦ ЕУ. Ово се посебно односи на Нови Сад, Зрењанин и Сремску Митровицу, јер градња нових блоко- ва на бази садашњег топлотног конзума, који није довољан ни за постојећа постројења, проузроковаће каснији рад са непри- хватљиво ниским степенима корисности што ће довести објекат у економски неповољан положај. Ово посебно важи за садашње паритете цена.

На основу Стратегије развоја енергетике РС до 2015. године, односно Програма остваривања Стратегије на нивоу Републике и АП Војводине, Стратегије привредног развоја АП Војводине, развојних докумената Електропривреде Србије и осталих развој- них докумената у оквиру приоритета улагања у нове производне објекте чиме би се на време обезбедили нови и заменски капаци- тети електроенергетских извора, предвиђа се изградња следећих производних објеката од стратешког значаја за Републику Ср- бију, односно АП Војводину, односно регионалног/паневропског тржишта:

- довршетак изградње започетих блокова Колубара Б 700 MW (2x350 МШ) - 2014/2015. године;
- изградња савременог новог блока ТЕНТ Б3 номиналне снаге око 700 МШ са надкритичним параметрима- 2016. године;
- изградња термоелектране ТЕ Ковин укупне снаге око 800 (4X210) MW, уколико експлоатације угља и из- градња на овом локалитету не угрожавају регионално изворište водоснабдевања на локалитету алувион Ко- вин-Дубовац.

У оквиру програма и пројеката реконструкције постојећих или изградње нових извора са гасним технологијама на основу оба- вљених претходних анализа и размарања о могућности изградње потенцијално нових капацитета и извора за производњу електри- чне и топлотне енергије на бази савремених гасних технологија, ови потенцијални објекти би били:

- парно-гасни блок ТЕ-ТО Нови Сад (електричне снаге до 480 MW и топлотне снаге 300 MW);
- парно-гасни блок ТЕ-ТО Зрењанин (80 MW електричне снаге);
- парно-гасни блок ТЕ-ТО Сремска Митровица (60 MW електричне снаге);
- парно-гасни блок ТЕ-ТО Суботица (60 MW електричне снаге);
- парно-гасни блок ТЕ-ТО Панчево;
- парно-гасни блокови и осталим градовима у Војводини (ТЕ-ТО Сомбор до 40 MW електричне снаге, ТЕ-ТО Вр- бас-Кула, до 75 MW електричне снаге, ТЕ-ТО, Сента (до 40MW електричне снаге).

Предложени програми допринеће побољшању техничких ка- рактеристика објеката, повећању безбедности и сигурности рада постројења, повећању енергетске ефикасности која би достигла 75-80% и смањењу утрошка примарног горива за производњу свих видова енергије, тј. повећање профитабилности и рационал- није коришћење скупог увозног горива.

Хидроелектране

На реци Дунаву, узводно од Ђердапа (у зони Новог Сада) и реци Сави постоји хидропотенцијал који је изучаван 80-их годи- на прошлог века. Могуће је искоришћење овог хидропотенцијала

градњом хидроелектране на Дунаву снаге од 130 MW до 210 MW са просечном годишњом производњом од 985 до 1500 GWh (зави- сно од коте успора). Од укупне производње Србији би припадало од 67,5 до 62,5 %, а остатак Хрватској.

На Сави постоји могућност изградње хидроелектране снаге 70 MW са просечном годишњом производњом 440 GWh од чега би Србији припадало 74%, а остатак Хрватској и Босни и Херцего- вини.

Економска, финансијска, технолошка, еколошка оправданост и социјална прихватљивост изградње хидроелектрана ће захтевати израду сложених студија, усклађивање са заштитом природе и животне средине и другим интересима на локацији и суседству, кооперацији са поузданим партнерима из иностранства и пошто- вање међународних докумената који обавезују Републику Србију у домену одрживе енергетике.

Иновирање генералног пројекта ХЕ Нови Сад на Дунаву је потребно због преиспитивања локације хидроелектране и коте успора у смислу повишења. Такође треба преиспитати техничка решења заштите приобаља користећи искуства заштите од успо- ра ХЕ Ђердап.

Пре приступања изради техничке документације за хидроелек- тране на Дунаву и Сави треба ступити у контакт са надлежним органима у Хрватској и Босни и Херцеговини због усаглашавања принципа поделе потенцијала и паритетног учешћа у трошкови- ма.

Истовремено планира се изградња објеката обновљивих изво- ра енергије за производњу електричне енергије (мале хидроелек- тране) на текућим (водотоци) и стајаћим водама (акумулацијама) са одговарајућим системом преноса.

Сектор електропреноса

Преносна мрежа на подручју АП Војводине ће се развијати у складу са Сратегијом развоја енергетике РС до 2015. године, и развојним документима ЕМС-а. Развој преносне мреже пратиће растуће потребе за електричном енергијом. Највећи део инвести-ција до 2015. године односи се на рехабилитацију и унапређење основног преносног система. Сагледавањем постојећег стања, намеће се потреба континуитета технолошке модернизације постојећих објеката. Поред технолошке моденизације објеката, развој електроенергетске преносне мреже условљен је и обез- беђивањем нове преносне мреже, услед растуће потрошње, а та- кође и развојем интреконективних прекограничних веза водова 400 kV са системима у окружењу, изградњом прикључака 110 kV за кориснике преносног система, изградњом трансформатор- ских 400/x и 110/x и заменом великих трансформатора снаге 400 kV и 110 kV новим јединицама. Концепција изградње преносне мреже обухата и потребе везане за изградњу обновљивих извора енергије, растуће потребе за електричном енергијом, као и ин- терконекцију са суседним подручјима и учешће у Регионалном тржишту електричне енергије југоисточне Европе.

Предвиђено је преузимање преносне мреже напонског нивоа 110 kV који нису у власништву ЕМС-а: ЕВП-Мартинци-СР Мит- ровица 2, СР Митровица 1-СР Митровица 2 и Темерин-Жабаљ. И даље остаје отворено питање далековода Шид-Нијемци, који припада Хрватској електропривреди, односно далековод Апатин- Бели Манастир који се делом налази на територији Хрватске, а припада ЈП ЕМС.

Технолошком модернизацијом преносне мреже, неопходно је оспособљавање свих техничких система управљања, као и раз- вој нове информационе технологије за системско тржишно упра- вљање, чији је циљ повећање поузданости системских података што је условљено учешћем у будућем тржишту ел. енергије. Пла- нирани објекти преносне мреже приказани су у табели 29.

Дистрибутивна мрежа

Развој дистрибутивне мреже одвијаће се у складу са Страте- гијом развоја енергетике до 2015.год, Програмом остваривања Стратегије и Средњорочним плановима надлежног предузећа ЈП ЕПС-а, односно Привредног друштва за дистрибуцију ел. енегије “Електровојводина”. Предвиђа се потпуни прелазак на 20kV напонски ниво, тј. прелазак са тростепене трансформације 110/35/10(20)kV на двостепену трансформацију 110/20kV, чиме ће бити обухваћена реконструкција свих трафостаница 110/35 kV на 110/20 kV. Трафостанице 35/20 kV, односно 35/10 kV реконструи- саће се у разводна 20 kV чворишта, а 10 kV мрежу и припадајуће дистрибутивне трафостанице 10/0,4 kV потребно је реконструис- ати за рад на 20 kV.

За читав плански период предвиђен је пораст потрошње елек- тричне енергије са просечном годишњом стопом раста од 1,8%, што изискује повећање капацитета постојећих трафостаница , где је то мог уће, као и обезбеђење нових капацитета.

Планиране трафостанице 110/20 kV

- ЕД “Нови Сад”:
  1. ТС “Ковиљ”
  2. ТС “Победа НС”
  3. ТС “Центар”
  4. ТС “ЗонаСевер НС”
  5. ТС “Ветерник”
  6. ТС “Ср.Карловци”
  7. ТС “Беочин”
  8. ТС “Србобран”
- ЕД “Суботица”:
  9. ТС “Суботица 5”
  10. ТС “Чантавир”
  11. ТС “Нови Кнежевац”
- ЕД “Панчево”:
  12. ТС “Панчево 5”
  13. ТС “Велика Греда”
  14. ТС “Старчево”
- ЕД “Зрењанин”:
  15. ТС “Перлез”
  16. ТС “Кикинда4”
  17. ТС “Сечањ”
- ЕД “Сомбор”:

18. ТС “Сомбор4”
19. ТС “Бач”
20. ТС “Гаково”
21. ТС “Бездан”
22. ТС “Змајево”

- ЕД “Рума”:
  23. ТС “Инђија 2”
  24. ТС “Крњешевци”

Остале трафостанице 20/110 kV за прикључење енергетских производних објеката на обновљиве изворе енергије, за потребе великих потрошача и ТС 110/20 kV ће се градити у складу са пла- новима развоја електродистрибутивних предузећа.

Обновљиви извори енергије

Ратификацијом Уговора о оснивању Енергетске Заједнице Југоисточне Европе (2005.год) Република Србија је прихватила обавезу примене директива везаних за коришћење обновљивих извора енергије (2001/77/EC и 2003/30/EC). Процењује се да би на подручју АП Војводине у наредном десетогодишњем пери- оду учешће неконвенционалних енергетских извора у укупној потрошњи могло да достигне 20%, процењени укупни потен- цијал обновљивих извора енергије подручју АП Војводине је 1.293ктен/год, што у односу на примарну енергетску потрошњу од 4.019ктен/год. износи око 32%.

Усвајањем “Feeg-in” тарифе за електричну енергију произведе- ну из обновљивих извора енергије, створене су шансе са повећање учешћа обновљивих извора енергије у производњи електричне енергије, и достизање циља да ово учешће буде 7,4% до 2012.год. односно 19% до 2020. год.

За остваривање овог циља, у концепцији развоја енергетике, неопходно је остварити међусекторско повезивање енергетике и пољопривреде, шумарства и индустрије, као једног значајног, по- тенцијалног испоручиоца и произвођача биоенергије на подручју АП Војводине (енергетске биљке, отпад са фарми, брзорастуће шуме, индустријски продукти).

Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора на простору Војводи- не, с обзиром на заступљеност пољопривредног и шумског под- ручја, односно заступљеност ресурса остатака ратарске и шумске производње. Повећање потенцијала биомасе, могуће је остварити повећањем производње енергетских култура, уљане репице, за које постоје повољни услови, као и узгојем брзорастућих шума на земљишту које није повољно за узгајање конвенционалних пољопривредних култура, поред река и канала.

Биомасу, због вишеструке исплативости, могуће је користити као енергент у топланама.

Пошто је биомаса локално гориво, економично када се користи без претходних припрема и у кругу од 50 km, потребно је дало- кална самоуправа направи анализу области и начин примене у свом региону.

Реално је могућа организована производња биогаса на већим сточним фармама је око 7 милиона т3/а (око 160 TJ/a ~ 0,004 mtoe/ a), дакле занемарљив извор енергије, али еколошки и за органску производњу ђубрива веома значајна. Нема ни процена о могућој производњи овог енергента из отпадних вода градских канализа- ција и прехрамбене индустрије, где би се могле очекивати и зна- чајно веће количине. Примарна енергија градског, медицинског и индустријског отпада у Војводини је прилично поуздано про- цењена на око 6,65 TJ/a ~ 160 ktoe/a, што је енергетски потпуно безначајно, али са еколошког аспекта веома значајно.

Коришћење геотермалне енергије за сада је на веома ниском нивоу и поред значајног топлотног потенцијала на овом подручју. У АП Војводини има 75 хидротермалних бушотина, чија је про- сечна издашност 9,5 l/s, просечна излазна темература 48,8 oC. Укупни топлотни потенцијал (снага) свих бушотина, које имају изграђене системе и могућност експлоатације, износи око 54 MW, а користи се око 19 MW или 26% расположивог потенцијала, уг- лавном за топлотне потребе у балнеологији и туризму. Постоји прецизно утврђен ресурс у геотермалној снази извора од око 85 MWt односно око 750 GWh/a.

Коришћење геотермалних извора треба усмерити у правцу производње топлотне енергије за потребе пољопривредне про- изводње, бањског туризма, SPA центри (за које постоје исказани интереси инвеститора за даља улагања), загревање санитарне воде и просторија.

Коришћење топлотних пумпи је врло ефикасна технологија која би могла и требала наћи већу примену у ефикасном ко- ришћењу обновљивих извора енергије. У практичној примени могу се користити само топлотне пумпе или хибридни системи са соларним колекторима.

Енергија ветра за сада се још увек не користи на подручју Војводине, мада су предузете многе активности за омогућавање њеног коришћења. Израђен је WIND - атлас, са проценама брзине ветра на појединим локацијама.

На основу WIND - атласа, на просторима јужног и југоисточ- ног Баната средња годишња брзина ветра на висини од 100 m је 5 - 6 m/s, односно преко 6 m/s, док је у већем делу остатка Војводине ова брзина између 4.5-5 m/s. На висини од 200 m око 35% терито- рије Војводине (југоисток) има средњу брзину ветра преко 6 m/s, док остатак располаже брзинама од 5 - 6 m/s. Ови потенцијали спадају у класу 3 (према класификацији ЕУ), и могу се оценити као добри (знатни), те пружају основа за интензивију градњу вет- рогенератора. Брз развој индустрије ветроелектрана у Европи, где су инсталисани капацитети око 66 GW (крај 2008. год.), раст снаге јединичних ветрогенератора (2 MW, са пројекцијама до 10 MW) и постојећа производња неких склопова ових електрана у АП Војводини дају основ за њихову изградњу.

За тачну оцену оправданости изградње ветроелектрана на потенцијланим локацијама, неопходно је спровести детаљна ме- рења брзине и

правца ветра.

До 2012. године планирано је да се изграде ветроелектране укупне снаге 250 MW са годишњом производњом око 450 GWh/a (око 5,7% данашње потрошње електричне енергије).

Део ветроелектрана на подручју Панчева и Ковина (западно од Делиблатске пешчаре, међу којима је и ветроелектрана Чибук) ће се повезати на нова постројења 400 kV која ће се прикључити на постојећи вод 400 kV РП Дрмно - ТС Панчево 2. Електране источ- но од Делиблатске пешчаре ће бити прикључене на нови интерко- нективни ДВ 400 kV између Србије и Румуније, што би захтевало сагласност заинтересованих корисника и извесност изградње по- менутог ДВ 400 kV.

За изградњу ветроелектрана на подручју АП Војводине неоп- ходно је да се у просторним плановима општина одреде зоне у којима би условно била дозвољена градња оваквих енергетских

објеката и то на основу разматрања свих ограничења за сваку одабрану локацију.

Приликом одређивања локација за ветроелектране, посебну пажњу потребно је посветити ризику по животну средину)бука, утицај на птице, слепе мишеве и пејзаж) и процене прихватљи- вости Према Закону о планирању и изградњи, ветроелектране се могу градити на пољопривредном земљишту, уз претходно при-бављену сагласност надлежног органа за послове пољопривреде и животне средине. тог ризика са становишта домачих прописа у области заштите природе и животне средине, пре свега Закона о заштити природе, и европских стандарда и искуства у изградњи ветроелектрана (израда страстешких проценаутицаја на животну средину и студија о процени утицаја на животну средину), што се посебно односи на заштићена и еколошки значајна подручја.

Према Закону о планирању и изградњи, ветроелектране се могу градити на пољопривредном земљишту, уз претходно при-бављену сагласност надлежног органа за послове пољопривреде и животне средине.

Критеријуми за избор локације за изградњу ветроелектране
су:

- брзина, учесталост и правац ветра;
- геомеханичка својства терена;
- могућност прикључивања на електроенергетски систем;
- постојање приступних путева и могућност транспорта опреме;
- сеизмолошки аспекти;
- власништво над земљиштем - да ли су регулисани имо- винско-правни односи;
- постојање подстицајних мера - пореске олакшице, суб- венције и др.;
- постојање посебних економско-финансијских захтева од стране локалне заједнице (проценат профита, помоћ у изградњи инфраструктуре, донације);
- утицај на животну средину и биодиверзитет - неугро- жавање флоре и фауне, избегавање градње у границама постојећих и планираних заштићених природних добара и других еколошки значајних подручја и у њиховој непо- средној близини;
- довољна удаљеност од насеља и стамбених објеката како би се избегло повећање интензитета буке;
- довољна удаљеност од инфраструктурних објеката (електронских комуникационих мрежа и опрема, радарских, аеродрома, линијских инфраструктурних објеката и др).

Енергија сунца се уопште не користи. Постоји знатан потен- цијал, који по инсолацији чини 20-30% већи интензитет од ев- ропског просека, за коришћење соларне енергије. Постоји 267 сунчаних дана, а просечна осунчаност износи око 1000 kWh/m2. Потенцијал је процењен на око 565 GWh/a (ако само 10% до- маћистава угради ФН панеле). То је значајан потенцијал (6,8% данашње потрошње електричне енергије) и треба створити усло- ве за његово коришћење. Топлотни ефекат сунца преко термал- них соларних колектора, користи се на мањим индивидуалним објектима, а приметна је тенденција коришћења у болницама и туристичким објектима. По нивоу радијације АП Војводина има већи потенцијал од Немачке, где је тренутно инсталисано 3,9 GW у фотонапонским (ФН) панелима за производњу електричне енергије. Главна препрека већем коришћењу соларне енергије на територији АП Војводине су релативно висока почетна инвести- циона улагања у постројења и непостојање пореских и царинских олакшица, као ни бесповратних подстицајних средстава од стра- не државе.

Соларна енергија има велику развојну шансу у туризму, здрав- ству, као и пољопривреди. Поред тога соларну енергију је могуће користити као допуну у даљинским системима грејања, као енер-гент за апсорпционе расхладне машине, или као допуна класич- ним системима грејања.

За изградњу соларних електрана на подручју АП Војводине не- опходно је да се у просторним плановима општина одреде зоне у којима би условно била дозвољена градња оваквих енергетских објеката и то на основу разматрања свих ограничења за сваку одабрану локацију.

Досадашња проучавања су показала да постоји могућност коришћења хидроенергетског потенцијала на Дунаву (ХЕ Нови Сад, снаге 130 - 210 MW, просечне годишње производње 985 - 1500 GWh) и на Сави (ХЕ Обреж, снаге 70 MW, просечне го- дишње производње 440 GWh).

Такође, разматра се могућност изградње и коришћења малих хидроелектрана. Према досадашњем сагледавању, могуће је из- градити 12 малих хидроелектрана, збирне снаге 20,2 MW са про- сечном годишњом производњом 90,7 GWh (око 1,2% данашње потрошње електричне енргије).

Табела 24. Збирни приказ хидроенергетског потенцијала АП Војводине

Водоток	Назив хидро-електране и локације	Укупни потенцијал		Припада Србији	Наш потенцијал		Напомена
		Снага MW	Годишња производња GWh	%	Снага MW	Годишња производња GWh	
Дунав	Нови Сад km 1265	130 (170)x (210)xx	985,3 (1250,0)x (1500,0)xx	67,5 (65)x (62,5)xx	87,7 (110,5) (131,2)x	665,1 (812,5)x (937,5)xx	кота успора 80,00 кота успора 81,00x kota uspora 82,00 xx
Сава	Обреж km 83,5	70	440	74,2	51,9	326,5	
Тиса	Нови Бечеј брана km 63	9,8	42,7	100	9,8	42,7	
Хидросистем ДТД	Бездан Нови Сад Врбас Бечеј Итебеј Клек Стајићево Томашева Опово Стража Кајтасово	1,65 3,0 0,85 0,62 0.60 0,85 0,85 0,24 0,28 0,24 1,22	2,20 19,20 4,70 2,27 2.60 3,40 2,60 0,75 0,90 1,22 8,19	100 100 100 100 100 100 100 100 100 100 100			
Свега	ХС ДТД	10,40	48,03		10,40	48,03	
УКУПНО		220,2	1516,03		159,8	1082,33	

		(260,2)xx	(1780,73)x		(182,6)x	(1229,73)x	
		(340,2)xx	(2030,2)x		(203,3)xx	(1354,73)x	

На покрајинском нивоу формиран је Савет за коришћење хи- дропотенцијала на територији АП Војводине. Постоји појачан интерес углавном страних инвеститора за изградњу малих хи- дроелектрана на каналу ДТД.

Повећање удела малих хидроенергетских потенцијала у укуп- ној производњи електричне енергије је генерално опредељење светске енергетске политике и стручне јавности и има значајно место у енергетским плановима свих прогресивних привреда. ЕУ овом потенцијалу даје посебан значај.

Највећи потенцијал је на хидросистему Дунав - Тиса - Дунав, где би се мале хидроелектране градиле у склопу постојећих ус- тава (укључујући и брану на Тиси). Примарне функције хидроси- стема би и даље имале приоритет, али би се применио ‘’форсира- ни” рад у циљу повећања хидроенергетског потенцијала.

Коришћење хидроенергетског потенцијала би донело и друге користи, као што су повећана проточност каналске мреже (зна- чајно са гледишта заштите животне средине и биодиверзитета) и двојна функција неких хидроелектрана (пумпе-турбине).

Евидентан је, мада релативно мали, и потенцијал на рекама Ка- рашу и Нери. На Карашу постоје три водне степенице које би се могле реконструисати и где би се могле уградити турбине. Про- цењује се да би збирна снага три електране била 0,65 М\У, са про- сечном годишњом производњом 3,2 GWh. Две низводне хидро- електране би се у будућности користиле као пумпе за повратно снабдевање водом из канала ДТД за потребе наводњавања.

На Нери се предвиђа реконструкција деривационог канала са изградњом четири хидроелектране (генерални пројекат је управо завршен) збирне снаге 1,2 MW, са просечном годишњом произ- водњом 4,66 GWh. Деривациони канал би се користио и за од- вођење бујичних вода, као и за довод воде за наводњавање.

Процењује се да би на половини вишенаменских акумулација било економски оправдано изградити мале хидроелектране. По- тенцијал није велики, али би изградња била врло јефтина јер би се турбине могле уградити у постојеће цевасте темељне испусте.

Плански основ за изградњу малих хидроелектрана се обез- беђује директном применом просторних планова јединица локал- не самоуправе и просторних планова подручја посебне намене, на начин да се правилима уређења и грађења за делове територије за које није предвиђена израда урбанистичког плана прописује да се на водотоцима у обухвату плана дозвољава изградња малих хидроелектрана и издавање урбанистичких аката за изградњу малих хидроелектрана на основу техничке документације из- рађене од стране овлашћеног пројектанта уз прибављање услова заштите природе и услова водопривреде и неугрожавање осталих корисника простора.

Енергетска ефикасност

Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије.

Повећање енергетске ефикасности, већ сада постаје импера- тив развоја енергетике и економичног коришћења енергије. Из- градњом нових енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањи- ти трошкови коришћења енергије ових корисника али и укупна енергетска зависност овог простора.

Применом нових енергетских система и технологија (топлотне пумпе за призводњу топлотне енергије, модерни прозори и фа- саде...) енергетски трошкови се могу знатно смањити. Пасивне куће, задржавају топлоту у унутрашњости куће без негативног утицаја на потребно дисање објекта, тако да и постојећи системи грејања на природни гас и даљинско централно грејање у овом случају постају ефикаснији и економичнији.

Концепција просторног развоја са аспекта енергетске ефикас- ности обухвата:

- увођење биоклиматских и принципа енергетске ефикас- ности у све нивое планирања, пројектовања, извођења и коришћења објеката и инфраструктуре;
- стварање услова за децентрализовану производњу топлотне енергије;

- пажљиво лоцирање великих система за производњу енергије који утичу на регионални распоред индустрије, инфраструктуре и становања;
- равномерну доступност насеља енергетској инфраструк- тури.

Реализација планских решења подразумева унапређење енер- гетске ефикасности уз:

- детаљно сагледавање стања потрошње енергената (пре- ма структури и врсти енергетских услуга) у секторима индустрије, саобраћаја, зградарства и комуналних услу- га);
- формирање и развој тржишта услуга енергетске ефикас- ности;
- увођење система газдовања енергијом, (енергетског ме- наџмента);
- побољшање постојећег и даљи развој система даљинског грејања, развој гасоводне мреже, која ће омогућити суп- ституцију коришћења електричне енергије и класичних фосилних енергената;
- пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и ре- конструкција постојећих уз поштовање принципа енер- гетске ефикасности;
- унапређење и развој статистичких података и енергет- ских индикатора за праћење енергетске ефикасности;
- замена класичних сијалица тзв. штедљивим;
- оснивање подстицајних фондова за реализацију програ- ма и пројеката енергетске ефикасности регионалном и локалном нивоу;
- унапређење технолошког нивоа индустријских преду- зећа.

5.4. ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

Концепција развоја електронских комуникација подразумева увођење најсавремених технологија у овој области, модерни- зацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавремених медијума преноса, потпуну диги- тализацију свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС) уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покриве- ности простора уз обезбеђивање подједнаке доступности свим операторима.

У циљу повећања квалитета живота, свим грађанима на те- риторији АП Војводине, је неопходно омугућити приступ мо- дерним комуникационим технологијама, приступ интернету и омогућење доступности тегнологија и услуга информационог друштва, развојем широкојасних мрежа.

Неопходно је донети Стратегију развоја широкопојасног приступа за територију АП Војводине са циљем убрзавања раз- воја широкопојасних мрежа, подстицање њиховог коришћења, посебно путем интернет услуга за домаћинства, мала и средња предузећа на територији АП Војводине.

Приступ интеренту великим брзинама путем широкопојаних веза отвара велике могућности за убзан развој информационог друштва. Недовољна доступност широкопојасног приступа дово- ди до дигиталног јаза, а самим тим и недовољног искоришћења развојних потенцијала информационо-комуникационих техноло- гија. Развој широкопојасног приступа подстиче привредни раст кроз стварање нових услуга и отварање нових инвестиција и но- вих радних места. Такође, овакав развој утиче у великој мери на продуктивност процеса. Доступност широкопојасних услуга је једна од кључних елемената који локалним самоуправама омо- гућава и олакшава привлачење улагања, увођење рада на даљин у, боље и доступније здравствене услуге, боље образовање и квали- тетније услуге јавне управе.

Интернет треба учинити доступним сваком грађанину, до- маћинству, школи, предузећу, здравственој установи и државној управи, а све са циљем смањења цене услуга, повећања протока и повећања сигурности на интернету. У оквиру овога је потребно

обезбедити проток у оквиру универзалне услуге, са брзинама од оквирно 2 Мбит/с за урбана подручја и од око 256 kbit/s за рурална подручја. Током трајања Регионалног Плана треба извршити мо- ниторинг и у складу са одговарајућим индикаторима унапредити ове брзина, како би се омогућила квалитетна услуга свим грађа- нима АП Војводине.

Како би се створило развијено информационо друштво потреб- но је обезбедити доступност инфраструктуре, подстицати развој нових технологија и апликација, као и развој е-сервиса.

Неопходно је омогућити комуникацију и сарадњу институција јавне управе са једне стране и грађана и предузетника са друге, редуковати административне препреке у свим подручјима на које утиче јавна управа, повећати доступност свих инфромација. На овај начин би се такође смањили трошкови јавне управе, повећала ефикасност, као и транспарентност рада.

Неопходно је омогућити свим слојевима друштва учествовање у новом друштву знања, а са друге стране је потребно омогућити доступност услуга и садржаја. Из ових разлога је потребно по- већати инвестиције у комуникационе и информационе техноло- гије, како би се повећао привредни раст, отворила нова радна мес- та, омогућио бољи квалитет живота грађанима АП Војводине.

Принципи

- регионална конкурентност подразумева развој модерних електронских комуникација на употреби најсавремених технологија и регулаторним оквирима ЕУ;
- обезбеђивање интерконективних веза, развој домаће ин- дустрије електронске комуникацине индустрије и обез- беђења вишеструких нивоа заштите у циљу сигурности и безбедности електронског комуникационог сектора;
- унапређење приступачности подразумева равномеран развој и целокупну покривеност и доступност целог подручја и замена постојећег технолошки застарелог система новим савременим електромским комуникаци- оним системом.

Електронска комуникациона мрежа, у складу са постављеним циљевима, ће се развијати по следећој концепцији:

- фиксна комуникациона мрежа: Равномеран развој на целом подручју. Потпуна замена аналогних система комутација и старијих дигиталних, новим системима у складу са технологијом развоја истих. Капацитете обез- бедити у складу са растућим потребама. Реконструкција постојеће електронске комуникационе мреже на свим нивоима. Употреба оптичких каблова као медиј прено- са, где год је то могуће;
- транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима;
- реконструисање постојеће приступне мреже код које би се употреба бакарних каблова максимално скратила, а значајно повећао удео оптичких каблова и могућност бе- жичног приступа;
- приликом изградње нове инфраструктурне мреже пола- гати и цеви за потребе увођења оптичких каблова;
- тежити да се изградња више различитих инфраструк- турних објеката обједини и ради истовремено;
- доградња постојеће мреже да би се постигла потпуна по- кривеност територије и омогућило увођење свих нових услуга;
- у складу са условима надлежног предузећа за електрон- ске комуникације планиране су оптичке везе између ко- муникационих чворишта:
- Бачка Топола-Сента, Врбас-Оџаци-Држ.гран са Хрват- ском, Зрењанин-Кикинда-Чока-Нови Кнежевац-Држ.

гран са Мађарском, Кикинда-Ада-Мали Иђош, Мали- Иђош-Кула, Врбас-Кула, Бечеј-Нови Бечеј,Нови Сад-Те- мерин-Жабаљ, Нови Сад-Зрењанин, Зрењанин-Сечањ, Нови Сад-Бач, Сремска Митровица-Шид, Сремска Мит- ровица-Беочин, Рума-Шабац, Панчево-Алибунар-Држ. гран. са Румунијом, Панчево-Вршац, Панчево-Београд, Зрењанин-Ковачица-Смедерево, Ковин-Бела Црква;

- планиране су такође оптичке кабловске везе за даљин- ско управљање и надзор великих енергетских система за транспорт енергената, продуктоводи, нафтоводи, гасо- води и електроенергетски водови који се могу ставити на располагање на коришћење за остале потребе у служби електронских комуникација (кроз систем продуктовода Панчево-Београд-Смедерево-Јагодина-Ниш, од Панчева до рафинерије на Дунаву и уз Паневропски нафтоводи (ПЕОП);
- наставак модернизације фиксне мреже, пре свега у до- мен увођења широкопојасне мреже;
- равномеран развој широкопојасне мреже за коришћење универзалних услуга;
- у циљу обезбеђивања нових услуга, приступну мрежу градити довођењем оптичке мреже што ближе корисни- цима, применом приступних претплатничких концен- тратора и различитих бежичних (wireless) технологија (нпр. WiMAX, WiFi и др.);
- ADSL технологија која сада представља основу за ис- поруку нових широкопојасних сервиса (Интернет, IP centrex, Audio & Video Conference, E-Learning и тд.), је само међукорак до довођења оптике до крајњих корисни- ка што представља основни правац будућег развоја елек- тронске комуникационе мреже које омогућавају приступ Интернету великим брзинама;
- подстицање развоја широкопојасних услуга како би пе- нетрација широкопојасних корисника до краја 2012.год. достигла ниво од 25%;
- даљи развој мобилне мреже и наставак увођења GPRS/ EDGE технологије и обезбеђење покривањем применом 3G технологије, са циљем да до 2012 год.50% станов- ништва има могућност коришћења ове технологије;
- мреже кабловских дистрибутивних система (КДС) гра- дити искључиво према техничким стандардима издатим од стране РАТЕЛ-а, уз максималну примену оптичких каблова;
- дефинисање универзалног сервиса за територију АПВ;
- увођење полагање каблова у микро ров, чиме се убрзава изградња и трошкови смањују;
- услов за развој инфраструктуре широкопојасног елек- тронског сервиса је израда детаљних урбанистичких планова са тачно дефинисаним коридорима електрон- ских комуникација и решеним имовинским односима, чиме би се омогућило убрзано добијање одобрења за изградњу;
- изградња метрополитен широкопојасних мрежау свим већим локалним самоуправама;
- мрежа за потребе радиодифузије: Дигитализација еми- сионих система, повезивање емисионе станице међу- собно и поред радио-релејних система с центрима дист- рибуције програма и оптичким приводом на најближи кабл;
- сваком потенцијалном кориснику треба омогућити ква- литетан приступ радио и ТВ програмима који су добили дозволу за покривање те територије.

ПЛАНИРАНЕ РЕЛАЦИЈЕ ОПТИЧКИХ КАБЛОВА							
	Извршна јединица	Релација	Напо-мене		Извршна јединица	Релација	Напомене
1	Нови Сад	Нови Сад - Зрењанин		18	Зрењанин/ Кикинда	Лазарево (НР7)-Сечањ-Конак (мост на Брзави)-	
2	Нови Сад	Бегеч - Лежимир-Манђелос		19	Зрењанин/ Кикинда	НР7-Б Деспотовац-Ботош-Томашевац-Панчево-	са приводом за Орловат
3	Нови Сад	Нови Сад - Темерин		20	Зрењанин/ Кикинда, Панчево	Ђала-Н.Кнежевац-Кикинда-Зрењанин-Томашевац-	ОК уз Банатску магистралу

4	Нови Сад	Нови Сад -Бачки Петровац		21	Зрењанин/ Кикинда	Бечеј-Нови Бечеј	
5	Нови Сад	Бачки Петровац-Оџаци		22	Суботица	Бачка Топола - Сента	
6	Нови Сад	Иришки Венац-Бранковац		23	Суботица	Б.Топола-Његушево-Гунарош- Утрине- Ада	
7	Нови Сад	Бачка Паланка-Нова Гајдобра- Силбаш		24	Суботица	Сомбор - Мали Иђош- Ада	
8	Нови Сад	Бечеј - Радичевић		25	Суботица, Сомбор	Мали Иђош - Кула	
9	Нови Сад	Бачко Петрово Село-Мол		26	Сомбор	Врбас-Кула-Сивац-Сомбор	
10	Нови Сад	Бечеј-Бачко Петрово Село		27	Сомбор	Кула - Р.Крстур-Лалић - Оџаци - Каравуково-	
11	Нови Сад	Зрењанин-Жабаљ-Госпођинци-Темерин-Сириг-		28	Панчево	Ковин - Бела Црква	
12	Нови Сад	Нови Сад-Србобран-Врбас- Сомбор		29	Панчево	Омољица-Иваново-Н2(Ритопек)	
13	Нови Сад	Бачка Паланка-Гложан-Бегеч		30	Панчево	Панчево-Б.Ново Село-Дев.Бунар-Б.Карловац-	
14	Нови Сад	Бач-Бачка Паланка-Футог- Нови Сад		31	Панчево	Ковин-Делиблато-Мраморак-Долово-Владимирци	
15	Нови Сад	Бођани-Вајска		32	Панчево	Панчево-Долово-Делиблато-Шушара-Избиште-Вршац	
16	Сремска	В.Радинци-Манђелос-Ердервик		33	Панчево	Панчево локал	Будућа обилазница око Панчева
17	Сремска	Румска петља - Шабац					

Поштански саобраћај

На подручју АПВ поштанске услуге обавља јавни поштански оператер ЈПО-ЈП ПТТ саобраћаја "Србија" и други поштански оператери из домена нерезервисаних поштанских услуга, преко 510 јединице поштанске мреже (ЈПМ), од којих 90 има статус уго- ворних пошта (послују по основу уговорног аранжмана). Радне јединице поштанског саобраћаја наласе се у Новом Саду, Панче- ву, Зрењанину, Суботици, Сремској Митровици, Сомбору и Ки- кинди.

У наредном периоду у складу са Стратешким планом за период 2010-2012. ЈП ПТТ саобраћаја "Србија", у Новом Саду је плани- рана изградња и опремање модерног, флексибилног и ефикасног главног поштанског центра (ГПЦ).

У складу са постављеним циљевима поштанска мрежа ће се развијати по следећој концепцији: стварање стабилне регулативе на тржишту поштански услуга, пружање универзалне поштанске услуге, развој тржишта поштанских услуга, развој и реструкту- ирање јавног поштанског оператера, развој поштанске мреже и капацитета, унапређивање квалитета поштанских услуга, сигур- ност и безбедност, стандардизација адресовања, тарифна поли- тика.

Стратешки приоритети за остваривање концепције развоја су:

- достизање стандарда квалитета поштанских услуга про- писаних у ЕУ;
- обезбеђивање поштанске услуге за све кориснике по приступачним ценама;
- успостављање ефикасне поштанске мреже, посебно из- градња и опремање регионалних капацитета поштан- ских оператора, изградња и опремање поштанског реги- оналног центра у Ново Саду;
- формирање и примена адресног кода;
- израда и примена методологије обрачуна поштанских услуга базиране на трошковном принципу и усклађене са стандардима ЕУ;
- постепено увођење конкуренције;
- примена европских стандарда у области сигурности и безбедности;
- модернизација поштанске технологије и подизање ни- воа техничко-технолошке опремљености за базичне поштанске каспацитете;
- развој нових сервиса и унапређење кадровског потен- цијала како би се у делу поштанских услуга одговорило на савремене захтеве и актуелне тенденције развоја ПТТ саобраћаја у земљама ЕУ.

5.5. КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Снабдевање водом насеља

Концепција снабдевања насеља водом заснована је на развоју регионалних система, као најповољнијих са аспекта експлоата- ционих трошкова и аспекта обезбеђења сигурне и квалитетне дистрибуције. Основу развоја будућих регионалних система за снабдевање водом чине заштићена изворишта подземних и по- вршинских вода. Принцип је да се до рационалних и еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, а да се

тек након тога регионалнимм систе- мима допрема само недостајућа вода.

Имајући у виду садашња економска кретања и финансијску моћ локалних заједница не може се очекивати брза изградња ре- гионалних система за водоснабдевање. Решења која се сада раде, или ће се радити у скорој будућности, морају бити компатибилна са будућим повезивањем у регионалне системе.

Потребно је у наредне две године приступити истраживањи- ма која би дефинисала изворишта за регионалне системе. Нека од њих као што су уз Дунав код Апатина и потез Ковин-Дубовац, имају релативно добар ниво обраде, док су сва остала фактички неиспитана.

Краткорочна орјентација снабдевања водом обухвата раз- вијање микрорегионалних водоводних система (повезивање не- колико насеља или општина у једну целину у зависности од рас- положивих изворишта). Временом, ови системи би се повезивали и обједињавали у веће целине, тј. у одређеном временском пери- оду у регионални систем ослоњен на извориште воде регионалног нивоа. Овакав приступ омогућава да се корисници по правилу снабдевају са два или више изворишта и да се, уз локалне могућ- ности (микрорегионално и локално извориште), постиже највиши степен сигурности, како у погледу испоруке количине воде, тако и погледу њеног квалитета. Овде је економски елеменат један од најбитнијих чинилаца рационалног развоја.

Оптимална дугорочнија орјентација снабдевања водом стано- вништва представља изградњу регионалних и међурегионалних водоводних система у који би били интегрисани и постојећи водо- водни системи. Рок израде ових система је 2020. године. Проблем највећег приоритета је водоснабдевање области у којима је у води за пиће присутан токсични арсен и повишен садржај природних органских материја и натријума.

У планском периоду очекује се формирање следећих пет реги- оналних система:

- Сремски систем се ослања на два моћна алувиона: дрин- ски, на ушћу Дрине и савски, на сектору Јарак - Грабо- вац. Из дринског изворишта вода ће се упућивати преко Богатића и Сремске Митровице до Руме, док се други део насеља Срема снабдева из савског изворишта. Постоји могућност повезивања са београдским системом;
- Новосадски систем се наслања на изворишта подзем- них вода. Снабдева насеља у општинама Нови Сад, Беочин, Бачки Петровац, Бачка Паланка, Темерин, Жа- баљ, Зрењанин. Постоји потреба каснијег повезивања са Сремским системом и Бачким системом;
- Бачки систем чине насеља општина Апатин, Сомбор, Оџаци, Бач, Кула, Мали Иђош, Бачка Топола, Врбас, Ср- бобран, Бечеј и Нови Бечеј. Окосница система је алуви- он Дунава, а биће неопходно коришћење и вода Дунава, било прерадом преко ППВ или упуштањем у подземље;
- Систем горње Тисе обухвата насеља општина Суботи- ца, Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Чока, Ада, Кикин- да, Нова Црња. Поред коришћења подземних вода, само за снабдевање насеља, биће неопходна и прерада речне воде, а алтернатива је довођење воде се већих удаље- ности са југа;
- Јужнобанатски систем поред локалних изворишта ко- risти и алувион Ковин - Дубовац, а снабдева насеља општина Панчево, Ковин, Опово, Ковачица, Алибунар, Вршац, Пландиште и Бела Црква. Касније се може пре- бацивати одређена количина воде из алувиона са десне обале Дунава.

Такође, планира се и формирање следећих микрорегионалних система:

- Микрорегионални систем Оџаци - Бачка Паланка ос- лоњен на алувион Дунава, из којег ће се водом снабдева- ти општине у окружењу;
- Микрорегионални систем Гардиновци - Чента ослоњен на алувион Дунава;
- Микрорегионални систем који се ослања на алувион Тисе на потесу од Тараша до Белог Блата;
- Микрорегионални систем који се ослања на алувион Тисе у околини Бечеја;
- Микрорегионални систем источни обод Телечке;
- Микрорегионални систем југоисточни Банат.

Слика 14. Планирани регионални и микрорегионални системи водоснабдевања у АП Војводини

Повезивање и обједињавање ових система је веома важан стратешки задатак. Трасе дистрибутивних и повезних цевовода полагаће се, генерално поред постојећих, као и планираних пут- них праваца, где су услови за изградњу и каснију експлоатацију повољни. За правилно функционисање и рад цевовода у експло- атационим и прелазним режимима, пројектом ће се предвидети потребан број типских објеката: пумпне станице, резервоари, шахтови за испуст и испирање, шахтови за смештај ваздушних вентила, пролази испод пруга, путева, пролази испод водотокова, пролази кроз тунеле, мерно- регулациони објекти.

Снабдевање водом за технолошке потребе

Концепт снабдевања индустрије са технолошком водом засни- ва се на постепеном искључењу индустрије са технолошком во- дом из јавних водовних стема за снабдевање насеља. Основа за то је економска цена воде и скупи технолошки поступци третамана воде за домаћинства што ће приморати индустрију да за техно- лошке потребе користи своја властита изворишта са адекватно мањим степеном третамана воде.

Посебно се указује на потребу да се све више површинске воде користе код индустрије у

технолошке потребе преко изграђе- них регионалних система за водснабдевање ''Бачка'', ''Банат'' и ''Срем'' који захватају воду из водотокова (Дунав, Тиса и Сава). Изградњом ових система треба спречити коришћење квалитетне подземне воде за технолошке потребе, осим у случају индустрија које користе воду квалитета воде за пиће (прехрамбене индус- трије).

Каналисање и пречишћавање отпадних вода и заштита вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложе- ни су перманентној деградацији, упуштањем отпадних индус- тријских и насељских вода. Зато се ове воде морају прихватити и одвести до реципијента. Основни задатак канализационог сис- тема је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије насеља све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са во- доснабдевањем и представљају функционалну и органску цели- ну са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Предвиђа се интегрална заштита вода, која подразумева при- мену технолошких, водопривредних и организационо-економ- ских мера заштите. Технолошке мере подразумевају пречишћа- вање отпадних вода у ППОВ свих насеља већих од 5.000 ЕС, као и мањих насеља која се налазе у зони заштите изворишта. У ППОВ ће се уводити отпадне воде општинских центара и свих приградских насеља повезаних на групне канализационе систе- ме. Производна предузећа ће реализовати своја комплетна ППОВ, или предтретмане. Предтретманом се отпадне воде из технолош- ких процеса пречишћавају до стања да смеју да буду упуштене у градску канализацију и упућене према ППОВ. Морају се укло- нити све опасне материје, посебно оне које би својим токсичним деловањем ометале рад биоаерационог дела ППОВ.

Каналисање насеља ће се обављати по принципима сепараци- оних система, са раздвојеним системима за отпадне воде насеља и атмосферске воде. Предвиђа се повећање обухвата насеља на више од 90%. За мања насеља ће се градити групни магистрални системи, спајањем канализационих система више насеља, ради довођења отпадних вода на заједничко ППОВ.

Капацитет ППОВ-а мора бити усклађен са демографским рас- том и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом сту- дијом.

Мања насеља, туристички локалитети и центри, као и викенд зоне, проблем одвођења отпадних вода решаваће преко компакт- них мини уређаја за биолошко пречишћавање.

Где год је могуће, користити тзв. групне системе, којима се једним ППОВ пречишћавају отпадне воде из више оближњих насеља, повезаних магистралним колекторима са одговарајућим КЦС (канализационим црпним станицама).

Санитација сеоских насеља, која не могу да буду обухваће- на малим групним системима са ППОВ, посебно у планинским подручјима (код дисперзованих и неприступачних насеља) оба- вљаће се по принципима руралне санитације - са одвођењем от- падних вода у индивидуалне или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секундарним билошким пречишћавањем, уз оперативну организацију даљег поступка са отпадним водама, односно, уклањања и коришћења у пољопривреди на санитарно безбедан начин како не би дошло до загађења површинских и подземних вода.

Развој атмосферске канализације има задатак заштите урба- низованих површина унутар насеља и индустријских погона од плављења атмосферским водама. Кишну канализацију конци- пирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђени делови рационално уклапају у будуће решење.

Управљање отпадом

Одрживи систем управљања отпадом реализоваће се у складу са одредбама Стратегије управљања отпадом и ППРС кроз уд- руживање општина у циљу заједничног управљања отпадом и успостављања система регионалних центара за управљање отпа- дом. Регионални центри обухватају сакупљање отпада, изградњу регионалних депонија, изградњу постројења за сепарацију ре- циклабилног отпада, изградњу оптималних мрежа трансфер ста- ница и постројење за компостирање поред депоније, што чини потребну инфраструктуру за адекватно управљање комунал- ним отпадом. У том смислу потребно је да локалне самоуправе потпишу међуопштинске споразуме о заједничком управљању отпадом. На основу ових споразума формираће се региони за уп- рављање отпадом, након чега је потребно израдити регионалне планове управљања отпадом.

Стратегијом управљања отпадом за период 2010-2019. године предвиђен је систем од девет регионалних центара управљања отпадом у АП Војводини. Локације ових цвентара треба плани- рати у складу са критеријумима утврђеним Законом о управљању отпадом (2009. година), Стратегијом управљања отпадом (2010. година), Студијом просторног размештаја регионалних депонија и трансфер станица на подручју АПВ (2006. година), као и у скла- ду са ЕУ Директивом 99/31/ЕС о депонијама.

Планирана мрежа регионалних центара за управљање кому- налним отпадом не искључује друге варијанте, што ће се тачно утврдити после потписивања међуопштинских споразума и доно- шења регионалних концепција управљања отпадом.

Табела 25. Регионални центри у АП Војводини на основу Стратегије управљања отпадом

	Општина/град која је носилац активности изградње	Остале општине које чине Регионални центар за управљање отпадом	Број становника (2002.)	Количина отпада, t/год. (2009.)
	Сомбор	Апатин, Кула, Оџаци, Бач	230.252	59.914
	Суботица	Бачка Топола, Кањижа, Мали Иђош, Сента, Нови Кнежевац, Чока	266.193	86.749
	Нови Сад	Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Врбас, Србобран, Темерин	510.522	192.226
	Кикинда, Нови Бечеј	Ада, Нова Црња, Бечеј	180.444	42.543
	Панчево	Опово	138.178	54.927
	Вршац	Бела Црква, Алибунар, Пландиште	111.067	33.771
	Зрењанин	Сечањ, Ковачица, Тител, Житиште,	213.785	71.795
	Инђија	Ириг, Рума, Сремски Карловци, Пећинци, Стара Пазова	211.026	74.305
	Сремска Митровица	Шабац, Шид, Мали Зворник, Лозница, Богатић, Крупањ	397.249	85.036

На подручју АП Војводине идентификовано је 569 депонија. Све наведене депоније је потребно затворити у планском пери- оду и извршити њихову санацију. Санацију и рекултивацију неу- ређених депонија и затварање општински депонија неопходно је вршити паралелно са изградњом регионалних депонија и пратеће инфраструктуре за адекватно управљање отпадом.

У циљу адекватног решавања проблема управљања опасним отпадом на територији Покрајине, у планском периоду пред- виђена је идентификација и санација локалитета који су конта- минирани опасним отпадом и изградња регионалног складишта за опасан отпад на територији Средње банатске области, док ће се проблем трајног решавања опасног отпада решавати на нивоу Републике.

У оквиру пројекта ‘‘Техничка подршка у управљању медицин- ским отпадом’’ и циљу решавања проблематике инфективног отпада на територији Покрајине постављени су аутоклави и дро- билице у Сомбору, Суботици, Зрењанину, Новом Саду, Вршцу, Панчеву, Сремској Митровици, Сремској Каменици, Сенти, Белој Цркви и Кикинди. У циљу успостављања система за управљање медицинским отпадом неопходно је вршити организовано се- лективно сакупљање на месту настанка, транспорт и адекватно збрињавање.

Отпад животињског порекла, нарочито кланични отпад, у планском периоду третираће се у постојећим постројењима за третман отпада животињског порекла отвореног типа у Сомбору, Зрењанину, Бачкој Тополи, Сремској Митровици и Врбасу. На те- роторији Покрајине постоје и два постројења затвореног типа: у Пландишту и Житишту.

Решавање проблема грађевинског отпада и отпада од рушења решаваће се на нивоу локалних самоуправа.

6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА

6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита животне средине представља полазну основу одржи- вог просторног развоја, коришћења и уређења АП Војводине, што налаже потребу интеграције и имплементације одређених мера и активности у решавању узрока проблема у овој области, који су предходно идентификовани и валоризовани.

У контексту заштите и унапређења животне средине неопход- но је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа:

- одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности (заштићена природна добра);
- смањење нивоа загађења животне средине, приоритетно у загађеним урбаним и индустријским срединама, а за- тим на целој територији Покрајине;
- санација најугроженијих подручја;
- успостављање покрајинског и локалних регистара из- вора загађивања животне средине, као дела национал- ног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара, који карактеришу квалитет жи- вотне средине;
- заштита, обнова и санација заштићених природних под- ручја, уз очување еколошке равнотеже;
- усклађивање законских прописа из области заштите са законодавством ЕУ;
- повећање обима финансирања заштите животне средине (према Националној стратегији одрживог развоја пред- виђено је 1,5% БДП-А 2015.г.);
- унапређење и јачање еколошке свести становништва пружањем подршке васпитним и образовним програми- ма у овој области и кроз средства информисања, укљу- чивањем јавности у актуелне еколошке проблеме.

Заштиту животне средине на територији АП Војводине неоп- ходно је конципирати на основним принципима одрживог раз- воја, који подразумевају пре свега рационално коришћење при- родних ресурса, посебно необновљивих, уз повећање енергетске ефикасности и фаворизовање обновљивих извора енергије.

Поред уважавања еколошког капацитета простора, неопход- но је адекватно управљати заштићеним природним добрима (у складу са

уредбама, које су донете за наведена природна добра), у циљу очувања и заштите природних вредности и непокретних културних добара.

Смањење негативних утицаја деградираних простора насталих услед експлоатације природних ресурса и санација тзв. еколош- ких "црних" тачака (извршити санацију Великог Бачког канала и санацију и рекултивацију контаминираних индустријских лока- ција) допринеће значајно побољшању квалитета животне средине у Покрајини.

Смањење загађења ваздуха индустријског и енергетског порек- ла реализоваће се кроз израду регистра загађивача са билансима емисије, изградњу постројења за одсумпоравање и денитрифика- цију у термоергетским потројењима, као и уградњом нових или реконструкцијом постојећих електрофилтера у постројењима где се емитују суспендоване честице изнад ГВЕ.

У подручјима у којима је деградирана и угрожена животна средина, неопходно је реализовати одређене пројекте, који ће санирати последице рада загађивача и унапредити технологију до нивоа да не загађују животну средину. Код изградње нових постројења потребно је применити чисте технологије (примена БАТ технологија).

Овакав концепт подразумева стриктну примену закона који су усклађени са законима ЕУ (Закона о заштити животне средине, Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађења животне среди- не, Закона о управљању отпадом и др.).

У контексту заштите вода, потребна је израда плана управљања водама за непосредни слив реке Дунав (ICPDR), пречишћавање комуналних и индустријских отпадних вода и изградња по- стројења за управљање отпадом.

Изградња комуналне инфраструктуре у насељима, стратешки важних инфраструктурних коридора и спречавање бесправне из- градње представљају приоритетне мере са аспекта заштите жи- вотне средине.

Смањење нивоа буке у непосредној близини прометних са- обраћајница и индустријских постројења реализоваће се кроз идентификацију најфреквентнијих делова државних путева и индустријских подручја који захтевају мониторинг буке и поста- вљање заштитних баријера на угроженим локацијама, посебно поред саобраћајница и индустрија, у непосредном контакту са стамбеним зонама.

Значајну меру заштите животне средине представља фор- мирање заштитних зона и растојања око објеката са повећаним загађивањем и ризиком за животну средину и здравље људи (инфраструктурни коридори, водозахвати, бензинске станице, нафтна постројења и др).

За потребе привременог или трајног збрињавања заштићених дивљих животиња треба формирати наменска прихватилишта у складу са законом и условима које прописује надлежно ми- нистарсво.

Такође, за потребе збрињавања напуштених и изгубљених жи- вотиња надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да на својој територији обезбеди прихватилиште за животиње у складу са законом и условима које прописује надлежно министар- ство. Утврђивање појединачних локација за наведене типове прихватилишта биће предмет разраде у планској документацији локалне самоуправе.

Успостављање оптималне мреже аутоматских мониторинг станица на територији Покрајине и развој покрајинског регист- ра извора загађивања животне средине, који укључује и локалне регистре у свом саставу, модернизацијом лабораторија за испити- вања квалитета ваздуха, воде и земљишта, значајно ће утицати на унапређење квалитета природних ресурса, јер ће добијање пре- цизних информације допринети и правовременом и адекватном одговору.

Овим Планом, а у складу са ППРС утврђује се следећа прос- торна диференцијација животне средине, са предлогом мера и активности:

- подручја са локалитетима деградиране животне среди- не - у овим подручјима је потребно реализовати мере, којима ће се спречити даља деградација, санирати и ревитализовати загађени и угрожени екосистеми. Та- кође, на наведеном подручју неопходно је ограничити лоцирање нових, посебно великих загађивача и обезбе- дити примену потребних мера заштите околине у ин- дустријским објектима, који егзистирају на наведеном подручју. Око инфраструктурних коридора потребно је формирати акустичне и друге заштитне зоне и реализо- вати мере заштите, предвиђене плановима и пројекти- ма. У насељима, које припадају овој категорији, требало би побољшати квалитет животне средине обезбеђењем адекватне комуналне инфраструктуре, повећањем зеле- ног фонда, спортско-рекреативних површина и др.;
- подручја угрожене животне средине - у овим подручји- ма неопходно је обезбедити унапређење постојећег стања, уз адекватан начин коришћења природних ре- сурса и простора. У насељима је потребно унапредити комуналну инфраструктуру, повећати квантум зелених површина, са правилном просторном дистрибуцијом и организацијом, повећати спортско-рекреативне садр- жаје, адекватно одлагати комунални отпад и др. На пољопривредном земљишту би требало вршити контро- лисану примену хемијских средстава заштите биљака и агро-мера. Истраживања и експлоатацију минералних сировина је могуће реализовати само уз примену адек- ватних мера заштите животне средине;
- подручја претежно квалитетне животне средине - за ова подручја треба обезбедити решења, којима се елимини- шу или умањују постојећи извори негативних утицаја и унапређује квалитет животне средине, који представља компаративну предност у планирању развоја. Потребно је резервисати и чувати наведена подручја од загађивања из стратешких разлога;
- подручја веома квалитетне животне средине

- предста- вљају заштићена подручја, у којима треба обезбедити спровођење основних начела заштите природе у контексту очувања природно вредних и очуваних екосисте- ма, у складу са Законом. Неопходно је обезбедити таква решења којима се задржава постојеће стање квалитета животне средине и штите природно вредни и очувани екосистеми од неодговарајуће или бесправне градње, лоше или недостајуће инфраструктуре, неадекватних мера заштите и сл.

Процена утицаја планова и програма на животну средину представљају значајан основ за планирање мера заштите живот- не средине. Кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте) вршиће се интегрисање заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње.

Утицаји на животну средину морају бити вредновани прили- ком реализације великих пројеката, у току изградње и током екс- плоатације, у новостореним условима у простору. Анализа степена и врсте притисака, који се врше на животну средину, биће основа за доношење стратешких планова развоја и рационалног коришћења природних ресурса.

6.2. ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА

Заштиту и уређење предела у складу са Европском конвен- цијом о пределу је потребно спроводити кроз:

- заштиту свих заступљених типова предела кроз очување и одржавање значајних или карактеристичних обележја предела која су проистекла из природне конфигурације, или људске активности;
- управљање пределима кроз поступке којима се, из перс- пективе одрживог развоја, обезбеђује редовно одржа- вање предела, са циљем усмеравања и усклађивања про- мена изазваних друштвеним и економским процесима, као и процесима у животној средини;
- стварање услова за спровођење предеоне политике (опш- тих принципа, стратегија и смерница, дефинисаних од стране надлежних органа), која омогућава предузимање одређених мера у циљу заштите, управљања и плани- рања предела.

Концепција заштите, уређења и развоја предела заснива се на реализацијих различитих приступа у обезбеђивању квалитета предела, а темељи се на:

- очувању предела и њиховог идентитета и унапређењу предела и предеоне разноврсности;
- постизању равнотеже имеђу активности у простору и предеоних елемената ради минимизирања оптерећења на заступљене типове предела;
- планирању привредног развоја на принципима одржи- вости у складу са предеоним одликама (регионалним карактером предела и физичком структуром насеља на територији АП Војводине);
- правовременој и активној заштити природних вреднос- ти, укључујући и фрагменте који тренутно нису под заштитом, а чија се заштита у будућности очекује, као и на заштити споменика културе и препознатљивих и вредних амбијената руралног и урбаног типа;
- санацији и ревитализацији предела који су нарушени;
- подстицању позитивних и минимизирању негативних утицаја кроз механизме управљања пределима;
- промоцији, заштити и одрживом коришћењу природног и културног наслеђа и њиховом повезивању у просто- ру;
- јачању и промовисању постојећих и креирању нових вредности у просторима од посебног значаја за развој (туристичка, културна подручја, пограничне области).

У циљу обезбеђења специфичног карактера предела, којим се чува предеони диверзитет, идентитет и повезаност, простор АП Војводине се диференцира у односу на степен модификације при- родног предела на природне и културне пределе, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани предели, одређени ка- рактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора.

Природне пределе (специјалне и строге резервате природе, зоне првог режима заштите у заштићеним подручјима) је у планским решењима и плановима управљања потребно заштитити.

Потребно је:

- обезбедити заштиту структуре предела и несметано функционисање природних процеса;
- обезбедити заштиту биодверзитета и очување и успоста- вљање еколошких мрежа;
- санирати нарушене природне и естетске вредности при- родних предела (ревитализација и рестаурација) у скла- ду са режимом заштите;
- обезбедити ревалоризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вреднос- ти предела.

Развој руралних предела треба да се заснива на уважавању њи- ховог специфичног предеоног карактера, затечених вредости и капацитета предела. Планским решењима је потребно омогућити очување и унапређење карактеристичне структуре и слике ру- ралних предела и креирање позитивног архитектонског иденти- тета насеља у руралним пределима.

Очување руралних предела обезбедити кроз:

- очување карактеристичног предеоног обрасца заснова- ног на коришћењу земљишта, односу изграђеног и отво- реног простора и карактеру изграђивања;
- подстицање традиционалних облика коришћења земљишта, као регулацијом грађења и уређивања просто- ра у складу са карактером предела, традицијом грађења и специфичностима физичке структуре насеља;
- спречавање ширења насеља и заустављањем непланске изградње (викенд насеља), стимулисањем коришћења постојећег грађевинског фонда, усклађивањем изградње инфраструктурних коридора и објеката са карактером и капацитетом предела;

- очување и афирмацију карактеристичних културних и природних елемената у структури и слици предела (морфологија терена, водотокови, шуме, живице, засади, насеља, објекти) и креирање нових "икона" - репера и симбола.

Развој урбаних предела који су изложени бројним и конфлик- тним притисцима развоја, али и поседују значај за квалитет жи- вота становништва, треба обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архи- тектонског идентитета градова и насеља.

Унапређење слике и структуре урбаног предела обезбедити кроз:

- регулацију грађења и уређивања простора у складу са карактером предела и специфичностима развоја целине и делова града;
- успостављање просторног реда и очување елемената ру- ралног предела (шуме, пољопривредне површине, и др.) у периурбаним подручјима - заустављањем ширења гра- да, непланске изградње и концентрације нове изградње уз инфраструктурне коридоре;
- јачање специфичног карактера панораме/силуете гра- да, које су одређене преовлађујућом урбаном формом, карактером и диспозицијом репера, карактеристичним односом грађених и природних елемената и њена пре- зентација заштитом визура, уређивањем видиковаца и приобаља;
- очување, унапређење и одрживо коришћење отворених, зелених простора и елемената природе у градовима;
- креирање мреже зелених и јавних простора којом се по- везују природне и културне вредности насеља, периур- баних подручја и руралног предела.

Креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља обезбедити кроз:

- подизање општег нивоа културе грађења;
- реализацију савремених концепата нове изградње усклађених са природним и културним, регионалним и локалним специфичностима;
- уређивање и активирање напуштених и девастираних подручја;
- уређивање високо квалитетних јавних простора.

Очување и заштита оваквог обрасца повезаности, неопходни су због еродирања природних и културних вредности. Овакав предеони образац захтева:

- очување постојећих шумских оаза између пространих ораница;
- очување и креирање линијских зелених коридора, еко- лошких мрежа и заштитних појасева (живице дуж међа, пошумљавање и озелењавање површина дуж мелиора- тивних канала и саобраћајница у циљу заштите од еолс- ке ерозије);
- међусобно повезивање шума и заштитних појасева у систем зеленила;
- заштиту постојећих и враћање изгубљених акватичних екосистема и влажних биотопа, - избегавање геометријс- ке регулације водотокова;
- очување постојећих и уређивање нових регионалних и локалних ''икона" и репера (салаша и двораца) кроз до- бијање нових функција: едукативни центри, туризам, угоститељство; манастира, силуета градова, архитектон- ског и индустријског наслеђа, предеоно изражених соли- терних стабала и архитектонских објеката високих ес- тетских вредности итд.) и очување специфичних панон- ских визура.

За реализацију планских решења потребни су следећи услови:

- правни инструменти - потврђивање Европске конвен- ције о пределима, интеграција проблематике предела у законску регулативу, израда студије утицаја на предео развојних планова и пројеката, проглашење режима заштите ревалоризованих природних и културних пре- дела и амбијенталних целина у насељима;
- економско-финансијске мере - стварање системских услова и развој: подстицајних мера (пореске олакшице, субвенције, компензације, кредитни аранжмани, бене- фиције) за остварење пожељних ефеката у простору (нпр. подстицај традиционалне пољопривреде, еко - туризам, обнова и очување градитељског наслеђа у урбаним и ру- ралним пределима), рестриктивних мера за санкциони- сање негативних ефеката у простору, јавно-приватних модалитета сарадње у унапређењу квалитета физичког окружења; дефинисање извора финансирања кроз буџет и фондове за планирање и усмеравање развоја на држав- ном, регионалном и локалном нивоу;
- организационо-институционалне мере - формирање одељења у оквиру надлежне институције за просторно планирање задужене за: припрему и праћење израде Студија о пределима (карактеризација предела), припре- му и усклађивање релевантних закона и прописа, међу- народну и међусекторску координацију и усаглашавање, успостављање јединственог информационог и монито- ринг система, припрему и реализацију програма едука- ције, организацију и координацију програма прекогра- ничне, транснационалне и међурегионалне сарадње.

6.3. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Основни принципи заштите природних добара јесу:

- примена мера и услова заштите природе у планирању и уређењу простора, коришћењу природних ресурса и заштићених природних добара;
- непосредна примена међународног права од стране др- жавних органа, организација и институција, као и дру- гих правних лица, предузетника и физичких лица, при вршењу својих послова и задатака;
- интегрисање заштите природе у просторно и урбанис- тичко планирање, стратегију одрживог развоја и друге планове, програме и основе;
- одрживо коришћење природних добара и природних ресурса, до степена и на начин којима се не угрожава разноврсност и

функционисање природних система и процеса;
- висок ниво заштите при предузимању активности или вршењу делатности кроз допринос заштити и унапређи- вању природе, биолошке, геолошке и предеоне разно- врсности, очувању општекорисних функција природе и природне равнотеже;
- забрана активности и радова који угрожавају вредности природних добара осим у случају пројеката од општег интереса и националног значаја о чему, у складу са Зако- ном, одлуку доноси Влада;
- корисник плаћа кроз новчану накнаду за коришћење природног добра и санацију и рекултивацију простора;
- међусобна сарадња државних органа, организација и ин- ституција, као и других правних и физичких лица, при вршењу својих послова и задатака;
- информисање јавности о стању заштите природног наслеђа.

На заштиту природних добара примењују се и основни прин- ципи заштите животне средине. У циљу одрживог развоја заш- тићених подручја, неопходна је координација два, привидно су- протстављена принципа: принципа заштите и принципа развоја.

Коришћење биолошких ресурса, генетички модификованих организама и биотехнологије мора да се одвија на начин да се за- довоље следећи принципи:
- интегрисаности;
- превенције и предострожности;
- очувања природних вредности;
- одрживог развоја;
- субсидијарне одговорности;
- примене подстицајних мера;
- заштите права на здраву животну средину и приступа правосуђу;
- приступа и размене технологија које доприносе очувању и одрживом коришћењу биодиверзитета.

Основна концепција заштите природних добара и биодивер- зитета заснива се на повећању укупне површине под заштитом, њиховом сагледавању у оквиру еколошке мреже Републике Ср- бије, односно еколошке мреже на територији АП Војводине, идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама. Према смерницама ППРС тежиће се повећању површина под заштитом до 10 % површине кроз проглашење нових заштићених природних добара.

Посебна пажња мора се посветити очувању, санацији, рекон- струкцији и ревитализацији осетљивих и фрагилних, најчешће исфрагментисаних екосистема, по којима је АП Војводина пре- познатљива, као што су влажна станишта, слатине, степе и пеш- чаре, као и одрживом, усклађеном и трајном коришћењу биолош- ких ресурса АП Војводине уз поштовање следећих критеријума: одрживост, количине, употребљивост, угроженост, осетљивост и обновљивост биолошких ресурса.

На територији АП Војводине, у планском периоду, статус прог- лашених заштићених подручја задржавају следећа подручја:
- национални парк (НП): Фрушка Гора;
- паркови природе (ПП): Јегричка, Палић, Тиквара, Ста- ра Тиса код Бисерног острва, Бегечка јама, Камараш и Пољавица;
- предели изузетних одлика (ПИО): Суботичка пешчара и Вршачке планине;
- специјални резервати природе (СРП): Делиблатска пеш- чара, Горње Подунавље, Обедска бара, Пашњаци велике дропље, Ковиљско-петроварадински рит, Карађорђево, Засавица, Стари Бегеј-Царска бара, Селевењске пустаре, Слано Копово, Лудашко језеро, Краљевац и Багремара;
- строги резервати природе (СтРП): Рађеновци и Варош;
- споменици природе (СП): Шума Јунаковић, Стража, Ива- новачка ада, Хумка на потезу Ливаде (Јуришина хумка), Лесни профил код Старог Сланкамена, Чарнок, Ритске шуме на Мачковом спруду, Дворска башта у Сремским Карловцима, Стари парк у Великом Гају, Футошки парк, Каменички парк, Парк Алекса Шантић, Парк дворца у Хајдучици, Парк Бландаш, Стари парк у Влајковцу, Ста- ри парк код Сонте, Стари парк Соколац у Новом Бечеју, Вршачки парк, Парк Института за грудне болести и туберкулозу, Парк дворца Јагодић, Парк дворца у Кона- ку, Дунавски парк, Стари парк у Темерину, Парк чела- ревског дворца, Стари парк у Чоки, Жупанијски парк у Зрењанину, Парк у Хоргошу, Стари парк у Новом Кне- жевцу, СП ''Два стабла тисе у Суботици'', СП ''Дрворед храстова код Бачког Петровог Села'', СП ''Храст лужњак у дворишту црпне станице код Кумана'', СП ''Мешовити дрворед платана у Оџацима'', СП ''Бела топола у Сави- ном селу'', СП ''Храст лужњак у Старој Моравици'', СП 'Амерички платан код Сонте'', СП ''Старо стабло дивље крушке код Свилојева'', СП ''Стабло гинка у Апатину'', СП 'Трупа стабала храста лужњака код Јеленског остр- ва'', СП ''Бела топола у Молу'', СП ''Стабло шимшира у Плавни'', СП 'Маворолисни платан у Новом Саду'', СП ''Копривић у центру Новог Сада'', СП ''Платан у дво- ришту школе Милош Црњански у Новом Саду'', СП 'Амерички платан на Сајлову'', СП ''Дуд на Ченејском салашу'', СП 'Амерички платан у Футогу'', СП ''Црни дуд у Сремским Карловцима'', СП ''Дивљи кестен у Сремским Карловцима'', СП ''Тиса у парку Патријар- шијског двора'', СП ''Платан у Сремским Карловцима'', СП ''Два стабла тисе у дворишту Карловачке гимна- зије'', СП ''Храст лужњак у Зрењанину'', СП ''Бели дуд у Белом Блату'', СП ''Дрворед дудова бр. 1 (Вршац - Стража)'', СП ''Дрворед дудова бр. 2 (Загајица - Из- биште)'', СП ''Дрворед дудова бр. 3 (Избиште - Уљма)'', СП 'Трупа стабала копривића у Српској Црњи'', СП ''Храст лужњак у Новој Црњи'', СП ''Стабло софоре у Новој Црњи'', СП ''Три стабла белог јасена код Долова'', СП ''Бели дуд у Гардиновцима'', СП ''Оскоруша код Хо- пова'', СП ''Дрворед платана у Сремској Митровици'', СП ''Храст Зеке Буљубаше'', СП ''Бела топола код Ста- ре Пазове'', СП ''Бела топола у Кукујевцима'', СП ''Два стабла храста лужњака у Гибарцу'', СП ''Крупнолисна липа'' у Великом Средишту;
- природни простор/амбијент непокретног

културног до- бра: заштићена околина манастира Ковиљ.

У планском периоду планира се укидање статуса заштићених подручја за следећа природна добра:

- споменици природе (СП) у поступку скидања зашти- те: СП ''Четири стабла сребрне смрче'' у општини Ба- чка Топола, СП ''Питоми орах у воћњаку код Бечеја'', СП ''Храст лужњак'' у општини Нови Кнежевац, СП ''Стабло црне тополе'' у општини Пећинци, СП ''Храст китњак'' у општини Ириг, СП ''Бела топола на путу Пећинци - Попинци'', СП ''Старо стабло бреста'' у опш- тини Сечањ, СП ''Брест'' у општини Тител, СП ''Бела топола у Петроварадину'', СП ''Бела топола крај Стражиловског потока'', СП ''Стабло низинског бреста'' у насељу Грандулица код Зрењанина, СП ''Стабло црне тополе код села Челарева'', СП ''Липа код цркве Свете Петке'' у општини Шид, СП ''Састојина питомог ораха'' у Српској Црњи, СП ''Енглески поњски брест у Шајка- шу'' у општини Тител, СП ''Стабло шимшира'' у Срем- ским Карловцима, СП ''Бела топола на железничкој ста- ници'' у Уљми, СП ''Туф код Раковца'';
- меморијални комплекси (МК) у поступку скидања заш- тите: МК ''Спомен шума у Куштиљу'', МК ''Спомен парк Кикиндско-мокринском партизанском одреду'', МК [4]Легет'', МК ''Меморијал жртава рације на Тиси код Чуруга'' и МК ''Салаш Гавре Пустајића''.

На основу претходних истраживања и валоризације, биће де- финисани статус, просторни обухват и режими заштите, за сле- дећа подручја:

- Тителски брег и Окањ бара - за специјалне резервате природе;
- Бељанска бара и Мали Вршачки рит - за паркове при- роде;
- Лесне долине Криваје - за предео изузетних одлика;
- Бара Трсковача, Група стабала храста лужњака на Кама- ришту, Дрворед копривића у Радничкој улици у Новом Саду, Рибарско острво у Новом Саду;
- Простор око река Нера и Караш, Потамишје, Горња Тиса, Доња Тиса, Богојевачки рит, Капетански рит, Босутске ш уме, Слатине Бачке (Сомборски салаши, слатине код Сонте и Богојева, слатине код Станишића, слатине код Руског Крстура), Слатине Баната (слатине око Новог Ми- лошева и Бочара, слатине око Шурјана и Јарковца, сла- тине око Иланџе, Добрице и Алибунара, слатине уз реку Моравицу од Ватина до Маргите), Дорословачка шума, Дунавски лесни одсек од Сурдука до Старих Бановаца, Храстове шуме уз Мостонгу, Рит између Плавне и Бачког Новог Села, Фрушкогорски лесни плато, Ритови Подунавља, Лесни профил Чот, Стратиграфски профил Филијала Беочин и Лесни профил ''Циглане'' у Руми.

Подручја у поступку заштите су Бара Трсковача, Рибарско ос- трво у Новом Саду и Дрворед копривића у Радничкој улици у Но- вом Саду, а подручја у поступку валоризације ради стављања под заштиту су Тителски брег, Окањ бара, Бељанска бара, Мали вр- шачки рит, Лесне долине Криваје, Група стабала храста лужњака на Камариште и Русанда, док су остала наведена подручја плани- рана за заштиту.

Новим студијама заштите СРП ''Стари Бегеј-Царска бара'' и СРП ''Ковиљско-петроварадински рит'', извршене су ревизије заштићених подручја, предложене нове границе оба заштићена подручја са новим режимима заштите и утврђен нов назив при- родног добра - СРП ''Царска бара''. Након ревизија СРП ''Засави- ца'' и СРП 'Жарађорђево'', које су у току, биће предложене нове границе ових резервата природе и нови режими заштите. Такође, покренут је поступак проширења СРП ''Пашњаци велике дро- пље''.

Студијом заштите заштићеног подручја ПИО ''Лесне долине Криваје'', која је у фази израде, заштићена природна добра РП ''Зобнатица'', СП ''Парк у Бачкој Тополи'' и СП ''Парк на ПД Криваја'' ће ући у састав новог природног добра у целини, а повр- шина и границе РП ''Панонија'' ће бити знатно смањене.

СтРП ''Мајзецова башта'', СтРП ''Винична'', СтРП ''Стара Вра- тична'', СтРП 'Ташковица'' и СП ''Састојина старих славонских храстова Смогва'' ће након завршетка поступка ревизије ући у састав будућег заштићеног подручја ''Босутске шуме'', а СтРП 'Таћеновци'' и СтРП ''Варош'' ће због велике удаљености у од- носу на подручје Босутских шума остати засебна заштићена под- ручја.

Предстојећим процесом валоризације станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, потребно је утврдити на којим стаништима постоје услови за трајно очување природних вредности, а за које постоје други приоритети одржи- вог развоја. Након предиђених ревизија заштићених природних добара и њиховог усклађивања са Законом о заштити природе, одређени број станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја ће ући у састав неких од наведених заш- тићених природних добара, подручја планираних за заштиту и подручја приоритетних за валоризацију и стављање под зашти- ту.

Међународни статус заштите ће имати подручја од међународ- ног значаја за очување биолошке разноврсности, и то: подручја уписана и номинована за упис у Рамсарску листу, укључена у EMERALD мрежу, предложена за упис у Листу резервата био- сфере UNESCO-MaB, као и међународно значајна подручје за птице (IBA), међународно значајна биљна подручја (IPA) и одабрана подручја дневних лептира Европе (PBA).

Поред природних добара која су стекла међународни статус заштите а уписана су у Рамсарску листу на 49.598 ha, односно 2,3% територије (Обедска бара, Стари Бегеј-Царска бара, Лудаш- ко језеро, Лабудово окно, Слано Копово, Горње Подунавље и За- савица), предлаже се стицање међународног статуса заштите за Ковиљско-петроварадински рит (номинација за упис у Рамсарску листу), а 15 подручја се разматра за номинацију, међу којима је и Окањ бара са Русандом.

EMERALD мрежа је еколошка мрежа подручја од посебне важ- ности за заштиту природе (Areas of

Special Conservation Interest- ASCI). Мрежа укључује подручја од посебног еколошког значаја за угрожене врсте и типове станишта заштићених на основу Кон- венције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта (“Службени гласник РС-Међународни уговори”, бр. 102/2007 од 7.11.2007. године). На територији АП Војводине ре- гистровано је 17 подручја националне EMERALD мреже: Горње Подунавље, Обедска бара, Делиблатска пешчара, Фрушка Гора, Слано Копово, Лудашко језеро, Засавица, Суботичка пешчара, Вршачке планине, Ковиљско - петроварадински рит, Пашњаци велике дропље, Селевењске пустаре, Стари Бегеј - Царска бара, Палић, Карађорђево, Тиквара и Панчевачке аде.

У оквиру UNESCO-MaB програма ‘’Човек и биосфера’’ чији је циљ обједињавање заштите биодиверзитета, културних вреднос- ти и економског развоја одређеног подручја, предлаже се да СРП ‘Торње Подунавље’’, СРП ‘’Обедска бара’’ и СРП ‘’Делиблатска пешчара’’ постану део мреже резервата биосфере.

Међународно значајна подручје за птице (IBA) на површини од 354.786 ha, односно 16,5% територије су: Горње Подунавље, Ка- рађорђево, Суботичка језера и пустаре, Бечејски рибњак, Јегрич- ка, Тителски брег, Ковиљски рит, Пашњаци велике дропље, Слано Копово, Окањ и Русанда, Царска Бара, Горње Потамишје, Средње Потамишје, Вршачке планине, Делиблатска пешчара, Ла- будово окно, Дунавски лесни одсек, Фрушка гора, Обедска бара, Босутске шуме и Засавица.

Међународно значајна биљна подручја (IPA) на површини од 328.208 ha, односно 15,3% територије АП Војводине су: Фрушка Гора и Ковиљско - петроварадински рит, Обедска бара, Царска бара, Слано Копово, Горње Подунавље, Делиблатска пешчара, Селевењске пустаре, Засавица, Пашњаци велике дропље, Вр- шачке планине (Вршачке планине; Мали рит; Маргита, План- диште, Јасеново), Суботичка пешчара, Палић, Лудаш, Тителски брег, Римски шанац, Жабаљска хумка са слатином, Слатинско подручје Мужља - Арадац, Слатинска подручја око Дорослова, Слатинско подручје Чока - Остојићево - Јазово - Банатски Мо- ноштор, Телечка I (Дубока долина, Панонија, Липар - Буси), Те- лечка II (Мали Београд, Зобнатица, Широка долина - Орешко- вић), Телечка III (Мали Иђош), Северна Бачка I (Велике Слатине - Гаково, Широка бара, Бела бара око Билића, Ранчево - Рађи- ца, Станишић, Чонопља - Светозар Милетић), Северна Бачка II (Мали песак, Мартонош, Капетански рит - Велебит, Зимоњић око Киреша), Северни Банат (Банатско Аранђелово - Велики и Мали Сигет, Нови Кнежевац - Ширине, Шулпе мајур, Филић, Буџак), Средњи Банат I (Острово; Русанда; Окањ) и Средњи Банат II (Сла- тине Сечањ, Неузина, Ботош, Томашевац, Орловат).

Одабрана подручја дневних лептира Европе (PBA) обухватају 91 107 ha, односно 4,2% територије АП Војводине су: Горње По- дунавље, Фрушка гора, Делиблатска пешчара и Засавица.

Еколошка мрежа Републике Србије и начин управљања утврђе- на је Уредбом о еколошкој мрежи 2010. године и обухвата међу- собно повезана утврђена еколошки значајна подручја и еколошке коридоре у складу са законом. У саставу наведене еколошке мре- же, утврђено је на територији АП Војводине 20 еколошки значај- них подручја и 12 еколошких коридора од међународног значаја.

Утврђена еколошки значајна подручја су: Суботичка језера и пустаре; Пашњаци велике дропље; Горње Подунавље; Слатине Северне Бачке; Слатинска подручја око Дорослова; Лесне доли- не Криваје; Бечејски рибњак; Слано Копово; Окањ и Русанда; Јегричка; Тителски брег; Царска бара; Карађорђево; Фрушка Гора и Ковиљски рит; Потамишје; Вршачке планине и ливаде; Босу- тске шуме; Засавица; Обедска бара; и Делиблатска пешчара.

Утврђени еколошки коридори од међународног значаја су:

- Дунав и његов обалски појас са насипом, укључујући заштићена подручја СРП ‘’Багремара”, ПП ‘’Бегечка јама’’, СП ‘’Каменички парк’’, СП ‘’Ивановачка ада’’, СП ‘’Ритске шуме на мачковом спруду’’, СП ‘Тибарско острво’’ код Новог Сада (у поступку заштите) као и под- ручја предвиђена за заштиту: Богојевачки рит, Рит из- међу Плавне и Бачког Новог Села, Ритови Подунавља;
- Тиса и њен обалски појас са насипом, укључујући заш- тићена подручја ПП ‘’Камараш”, ПП ‘’Стара Тиса код Бисерног острва’’ као и подручја предвиђена/резервиса- на за за штиту: Горња Тиса и Доња Тиса;
- Водотоци и њихови обалски појас са насипом: Сава, Та- миш, Кереш, Златица, Нера, Брзава, Моравица, Босут, Студва.

Идентификовани еколошки коридори од регионалног значаја су:

- Слатинско-степски коридор Баната који обухвата сла- тине Баната предвиђене за заштиту (слатине око Новог Милошева и Бочара, слатине око Шурјана и Јарковца, слатине око Иланџе, Добрице и Алибунара) и регистро- вана станишта заштићених и строго заштићених врста између СРП ‘’Пашњаци велике дропље’’ и ПИО ‘’Вр- шачке планине’’;
- Слатинско-степски коридор Бачке повезује пашњаке и ливаде од Рибице до Сивца;
- водотоци и канали и њихов обалски појас: Криваја, Чи- кер, Мостонга, Добродолски поток са Кајиновцем, пото- ком Међеш и Прогарском Јарчином, као и пловни делови основне каналске мреже ХС ДТД.

Еколошки коридори од локалног значаја су:

- потоци, мелиоративни канали и канализовани водотоци и њихов обалски појас; међе, живице, шумарци и пољо- заштитни појасеви који повезују шумска и шумскостеп- ска станишта, као и долине, дубодолине, пашњаци и ливаде између ливадских, степских и слатинских ста- ништа.

У циљу успостављања еколошке мреже на територији АП Војводине као дела еколошке мреже Републике Србије, Покрајин- ски завод за заштиту

природе је припремио документациону ос- нову коју чине подаци о постојећим и планираним еколошки зна- чајним подручјима еколошке мреже и еколошким коридорима. Одређени број станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја ће постати део еколошке мреже на тери- торији АП Војводине (са улогом коридора, пуфер појаса или под- ручја заштићених као приоритетна станишта у Србији или Евро- пи, у зависности од резултата валоризације). Део будуће еколошке мреже ће чинити утврђени еколошки коридори од међународног значаја, регионални и локални еколошки коридори. Валоризација регионалних и локалних еколошких коридора је у току.

Еколошки значајна подручја и коридори националне еколошке мреже који испуњавају критеријуме Директиве о заштити при- родних станишта и дивље фауне и флоре (Директива о станиш- тима) на основу које се идентификују и штите тзв. посебна под- ручја очувања (Special Areas of Conservation-SACs) и Директиве о заштити птица (Директива о птицама), на основу које се иден- тификују и штите тзв. подручја под посебном заштитом (Special Protection Areas-SPAs), предложиће се за европску еколошку мре- жу NATURA 2000 до дана приступања Републике Србије Европ- ској унији.

У циљу јачања прекограничне сарадње АП Војводине у области заштите природе, у планском периоду посебан значај имају заш- тићена подручја: НП ‘’Фрушка Гора’’, ПП ‘’Палић”, СРП ‘’Лудаш- ко језеро’’ СРП ‘’Селевењске пустаре’’, СРП ‘Торње Подунавље’’, СРП ‘’Засавица” и СРП ‘’Делиблатска пешчара’’. Предвиђено је да у планском периоду посебан значај на територији АП Војво- дина има кластер заштићених природних добара ПП ‘’Палић”, ПИО ‘’Суботичка пешчара’’, СРП ‘’Селевањске пустаре’’ и СРП ‘’Лудашко језеро’’.

У заштићеним подручјима нису дозвољене активности и радње, којима се угрожава изворност биљног и животињског света, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и пеј- сажне вредности, осим радњи којима се одржава или успоставља природна равнотежа и остварују функције природног добра, са- гласно утврђеном режиму заштите и његовом значају.

У деловима простора еколошки значајних подручја и међуна- родно значајних подручја за очување биолошке разноврсности који се налазе:

- у заштићеним подручјима и њиховим заштитним зона- ма, спроводе се мере заштите заштићених подручја на- ведених у актима о заштити;
- на стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, спроводе се мере заштите ста- ништа заштићених и строго заштићених врста;
- у простору еколошких коридора, могу се планирати садржаји и активности у складу са мерама заштите еко- лошких коридора.

У подручјима у поступку заштите, подручјима у поступку ва- лоризације и подручјима планираним за заштиту, могу се плани- рати активности и садржаји у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од на- ционалног значаја:

- забрањено је: мењати намену површина (осим у циљу еколошке ревитализације станишта), преоравати по- вршине под природном вегетацијом, уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати ветрогенераторе, градити рибњаке, отварати површин- ске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;
- неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо ко- ришћење травних површина станишта за кошење и ис- пашу у складу са капацитетом станишта (очување ста- рих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покровности по парцели, односно до максималне величине појединачних површи- на до 0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и завода за заштиту природе;
- тражити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструкту- ре, реконструкција објеката и планирање рекреативних активности, уређење вода и остали мелиорациони радо- ви, геолошка и друга истраживања, подизање ваншум- ског зеленила, сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња, паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл).

Очување и унапређење природних и полуприродних елемена- та еколошких коридора подразумева:

- изван зоне становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за воду на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, односно линије средњег водостаја водотока;
- унутар грађевинских подручја, унапредити еколошке коридоре успостављањем континуитета зелених повр- шина чија структура и намена подржава функције ко- ридора;
- није дозвољена промена намена површина под природ- ном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршћаци итд) као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора;
- обезбедити повезивање шумских станишта заштићених врста подизањем/обнављањем појасева високог зелени- ла;
- обезбедити повезивање слатинских станишта заштиће- них врста очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор;
- обезбедити повезивање степских и

шумостепских ста- ништа заштићених врста подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
- стимулисати традиционалне видове коришћења просто- ра који доприносе очувању и унапређењу биодиверзите- та на простору еколошких коридора;
- на местима укрштања еколошких коридора са елементи- ма инфраструктурних система који формирају баријере за миграцију врста, обезбедити техничко-технолошка решења за неометано кретање дивљих врста, уз услове завода за заштиту природе;
- у простору еколошких коридора и зона непосредног ути- цаја на еколошки коридор ширине око 200 m, забрање- но је сађење инвазивних врста, одлагање отпада и свих врста опасних материја, складиштење опасних материја (резервоари горива и сл) и нерегуларно одлагање отпа- да.

Тражити посебне услове заштите природе приликом укрупња- вања пољопривредног земљишта, планирања подизања пољо- заштитних појасева око насељених места и пројектовања зелених појасева уз постојеће и планиране саобраћајнице подручја Пла- на.

Концептом подизања зеленила у насељеним местима, форми- рати систем јавног зеленила и повећати проценат зелених повр- шина. Одржавати јавне зелене површине у блиско-природном стању.

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, ми- нерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

Основне мере и инструменти у области заштите природних до- бара и биодиверзитета јесу:
- нормативно-правне - у планском периоду неопходно је међусобно усаглашавање и хармонизација различитих интереса и прописа из других области са принципима одрживог развоја и основним поставкама заштите при- роде, биодиверзитета и животне средине уопште; доно- шење аката о заштити подручја предвиђених овим планом; примена и спровођење релевантних међународних споразума и докумената;
- организационо-институционалне - управне посло- ве заштите природе обавља министарство, односно покрајински секретаријат надлежан за заштиту животне средине и јединице локалне самоуправе; стручне посло- ве заштите природе и природних добара обављају струч- не организације за заштиту природе (Републички завод за заштиту природе Србије, односно Покрајински завод за заштиту природе); у систему спровођења заштите по- себан значај имају управљачи над заштићеним природ- ним добрима;
- економско-финансијске - средстава за заштиту при- роде обезбеђују се из буџета, коришћењем природних добара/ресурса и заштићених подручја и других извора у складу са законом; значајна је могућност коришћења страних донација и укључивања у фондове Европске уније; министарство, односно покрајински секретаријат, надлежни за заштиту животне средине, финансираће из- раду примењених пројеката из области заштите биоди- верзитета првенствено у оквиру заштићених подручја природе, као и израду појединачних акционих планова за заштиту угрожених врста, израду Црвених књига и Црвених листа угрожених биљних и животињских врста; министарство, односно покрајински секретари- јат, надлежни за науку ће путем конкурса финансирати истраживања везана за област заштите биодиверзитета и биолошке сигурности; са аспекта заштите природе измене пореске политике неопходне су у два правца: стимулативном (односи се на олакшице за локално ста- новништво и активности које су усклађене са принципи- ма одрживог развоја) и дестимулативном (односи се на елиминисање појава и активности које значајно утичу на деградацију простора и квалитет животне средине);
- образовање и информисање јавности - услове за унапређивање васпитања и образовања о заштити при- роде осигурава министарство, односно покрајински секретаријат надлежан за послове образовања; инфо- рмисање јавности о природним вредностима, заштити природе, њеној угрожености, факторима и последицама угрожавања обавља министарство, односно покрајински секретаријат надлежан за заштиту животне средине, за- води за заштиту природе (републички и покрајински) и правна лица с јавним овлашћењима.

6.4. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Заштита, уређење и унапређење културних добара мора се пос- матрати у оквиру развоја целокупне области културног наслеђа, која представља развојни ресурс, који је потребно заштитити, уредити и користити на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета, у складу са европским стан- дардима заштите.

Основни елементи приликом планирања заштите, уређење и унапређење културног наслеђа су следећи:
- валоризација културног наслеђе, као један од основа за интервенције у простору, поштовање постојећих и ини- цирање израде нових студија заштите;
- флексибилност, у циљу да се ефикасно делује на проме- ну тржишне ситуације у области наслеђа, али и довољно предвидљиво да се обезбеде стабилна и јасна правила за развој;
- либералност, уз успостављање мера заштите ради заш- тите природних и културних вредности (принцип којим се руководи је да се баштина што чвршће повезује са но- вим вредностима);
- ефикасност, како би се кроз планирање и зонирање кул- турних подручја остварила повезаност са другим секто- рима и обезбедили услови за одрживи развој;
- демократичност, отвореност за јавну дискусију и раз- не облике преговарања и посредовања, омогућавајући бољу

комуникацију свих заинтересованих учесника и стварног јавног укључивања у процес одлучивања о бу- дућности културне баштине и дефинисања регионалног идентитета;
- Формирање ефикасног законског и финансијског систе- ма за очување, уређење и коришћењ културне баштине.

У даљем планирању заштите, уређења и коришћења култур- ног наслеђа веома је важно ослањати се на децентрализацију, регионализацију и развијену локалну самоуправу, како би се у оквиру те поделе дефинисале одговарајуће ингеренције установа које се баве културним наслеђем. Децентрализација је од посеб- не важности, због потребе јасног утврђивања система и начина финансирања, а у складу са статутарним одредбама на нивоу АП Војводине.

Изузетно је значајно успостављање компромиса између кул- турно одрживог уређења и коришћења културне баштине и са- времених потреба друштва, које се определило за одрживи раз- вој. То има посебно значење када се ради о планирању у урбаној средини, где су основни урбани сукоби између економског раз- воја и културних вредности највише изражени.

Пропозиције даљег регионалног просторног развоја у области културног наслеђа односе се на:
- потпуно сређивање базе података за сва културна добра на подручју АП Војводине. Ово је изузетно важно, јер се без обављеног ажурирања свих релевантних података о културном наслеђу АП Војводине, не може радити ни један пројекат за који би се потраживала покрајинска, државна или међународна финансијска средства;
- изузетно брз и ефикасан рад на појачаној заштити урба- них предела, са стварањем нове инфраструктуре бољим одржавањем и реорганизацијом јавних простора, рек- валификацији запуштених и напуштених места за које постоји интерес, елиминисању моно-функционалних урбаних простора, решавању мирујућег саобраћаја и саобраћаја у кретању, елиминисању туристичких за- гађења, спречавању губљења аутентичности културних вредности;
- стварање иновативне конзерваторске политике за исто- ријске градове и нови приступ појединачним спомени- цима културе у односу на окружење;
- идентификацију урбаног и архитектонског наслеђа као туристичког потенцијала;
- перманентно планирање засновано на разноврсности културног наслеђа и утврђивању његовог утицаја;
- планирање и развијање дугорочног пројекта ревитали- зације двораца у АП Војводини;
- ревалоризацију културног наслеђа савремене и модер- не архитектуре и формирање предлога за листу DO.CO. MO.MO (Бановина у Новом Саду, Раднички дом у Новом Саду, Галерија Павла Бељанског у Новом Саду, део Ли- мана III - стамбене зграде у IMS систему, као и валоризо- вани примери из других градова Војводине);
- умрежавање градова са значајним објектима сецесије и њихово повезивање са Београдом и градовима Мађарске, Аустрије, Румуније и Хрватске (ревалоризација култур- ног наслеђа сецесије у оквиру Војводине и ширег реги- она и повезивање културном стазом, која не мора да буде континуална, као и међународни пројекти);
- ревалоризацију и ревитализацију индустријског наслеђа, а посебно: пловних канала и инжењерских објеката на њима, магацина различите намене из периода XVHI, XIX и почетка XX века, "објеката старих циглана (као што је стари погон 2 ИГМ "ТМ" у Кикинди и коме се већ 30 година одржава интернационални симпозијум скулптура великог формата у теракоти TERRA, сувача), ветрењача и објеката са сачуваним индустријским мо- билијаром.

Просторни развој у области културног наслеђа се мора гледати моного шире него као до сада, када се ова област сводила само на утврђивање непокретних културних добара, а њихова заштита и презентација се веома спора реализовала. Полазећи од тога да је културно наслеђе развојни ресурс, на основу истраживања и ва- лоризације културног наслеђа у Републици Србији, које је обавио Републички завод за заштиту споменика културе, преложено је и шире сагледавање културног наслеђа у виду културних подручја и културних предела (културно-пејзажних целина).

Културно подручје је термин који не постоји у нашој стручној терминологији, али се уводи да би се дефинисао највећи обим подручја са специфичним и концентрисаним фондом културног наслеђа, односно означава одређени простор са већом концентра- цијом непокретних културних добара, која су у територијалном, историјском, културном и стилском погледу повезана и чине ви- зуелни и духовни идентитет тог простора. Културна подручја, по правилу обухватају и природне вредности, па се унутар култур- ног подручја могу издвојити и културни предели.

Културни предео (културно-пејсажна целина) представља комбиновано деловање природе и човека. Културни предео је илустрација еволуције људског друштва под утицајем физич- ких ограничења и/или могућности које су пружили његово при- родно окружење и друштвене, економске и културне спољашње или унутрашње снаге. Може бити рурални и урбани културни предео. Културни предели се препознају као део културно-исто- ријског наслеђа у више категорија и то: дизајнирани културни предели, органски и реликтни културни предели и асоцијативни културни предели. Културни предео, односно културно-пејсажна целина, обухвата већи број споменика културе са непосредном околином.

На основу истраживања и валоризације културног наслеђа које су обавили Републички завод за заштиту споменика културе Ср- бије, Покрајински завод за заштиту споменика културе АП Војво- дине, као и регионални заводи за заштиту споменика културе, предложена је листа културних подручја, као и листа споменика који са непосредном околином чине сагледиве културно-пејзаж- не целине на територији АП Војводине.

Као специфична културна подручја издвајају се:

- подручје Фрушке Горе;
- подунавско подручје;
- банатско подручје (може се поделити на ужа подручја, као што су подручје уз реку Тису, средњебанатско под- ручје и јужнобанатско подручје - Вршац и Делиблатска пешчара);
- бачко подручје (са осовином Суботица - Сомбор);
- сремско подручје.

На простору АП Војводине могу се груписати следеће културно-пејсажне целине:

- тврђава Бач са насељима Бач, Бођани и Плавна, као и Карађорђево, као заштићено природно добро у ширем окружењу (Уврштено на прелиминарну листу Светске културне и природне баштине као културни предео);
- фрушкогорски манастири, Сремски Карловци, Петрова- радинска тврђава и историјски град Нови Сад;
- историјски град Сомбор;
- историјски град Суботица са Палићем и околним сала- шима;
- историјски град Зрењанин;
- историјски град Панчево;
- историјски град Вршац;
- историјски град Сремска Митровица са Сирмијумом;
- историјски град Кикинда;
- историјски град Бечеј, Апатин и остале урбане и рурал- не целине за које се валоризацијом утврде културно - ис- торијске вредности.

6.5. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, ТЕХНИЧКО- ТЕХНОЛОШКИХ УДЕСА И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Просторно-временска анализа хазардних појава (природног и антропогеног порекла) на територији АП Војводине указује на потребу за утврђивање основа у планирању просторног развоја, са циљем смањења ризика у односу на физичке, социјалне и еко- номске факторе.

Успостављање јединственог информационог система за са- купљање података, анализу и рану најаву, израда катастра угро- жености простора од природних непогода у функцији просторног планирања, институционализовање система заштите од природ- них непогода и технолошких удеса тј. система за управљање ризи- цима, као и израда и имплементација просторне и урбанистичке документације допринеће смањењу могућности манифестовања појава, планирању адекватних мера заштите и правовременом ре- аговању у случају природних непогода и технолошких удеса, као и ублажавању потенцијалних последица.

Изградња и развој националног система заштите и спасавања, заснованог на начелима права на заштиту, солидарност, јавност, превентивну заштиту, одговорност и поступност при употреби снага и средстава, обезбедиће се:

- доношењем Националне стратегије заштите и спасавања у ванредним ситуацијама;
- израдом Дугорочног плана развоја система заштите и спасавања Републике Србије;
- израдом Процене угрожености Републике од елементар- них непогода и других несрећа;
- формирањем Републичког штаба за ванредне ситуације.

Организација и функционисање цивилне заштите на територији АП Војводине, у контексту заштите и спасавања од еле- ментарних непогода и технолошких удеса, биће остварена План- ом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Покрајине, усклађеним са Националним планом заштите и спасавања у ван- редним ситуацијама Републике Србије.

План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама израђује се на основу Процене угрожености. Проценом угрожености биће идентификовани извори (узроци) могућег угрожавања, сагледа- не могуће последице, потребе и могућности спровођења мера и активности заштите и спасавања од елементарних непогода и других несрећа, што ће утицати на утврђивање степена концен- трације физичких структура и инфраструктурних објеката на одређеном простору.

Јединица локалне самоуправе у остваривању права и дужности у питањима заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, пре- ма Закону о ванредним ситуацијама (“Службени гласник РС”, бр. 111/2009), у обавези је да донесе план и програм развоја систе- ма заштите и спасавања на својој територији, у складу са Дуго- рочним планом развоја заштите и спасавања Републике Србије, образује Штаб за ванредне ситуације, усклади свој План заш- тите и спасавања са Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Републике, изради и донесе Процену угрожености и План заштите и спасавања, које усклађује са суседним једини- цама локалне самоуправе, као и да прати опасност, обавештава, предузима превентивне мере за смањење ризика од елементар- них непогода и других несрећа, формира и организује цивилну заштиту.

Обавеза Републике Србије у смислу управљања ризицима од штетног дејства вода, у складу са Законом о водама, односи се на прелиминарну процену ризика од поплава која се израђује за територију Републике, а обухвата:

- карту водних подручја;
- приказ поплава из прошлости које су имале значајније штетне последице и вероватноћу појаве сличних догађаја у будућности, које би могле имати сличне последице;
- процену потенцијалних штетних последица будућих поплава на здравље људи, животну средину, културно наслеђе и привредне активности, узимајући у обзир топографске, хидролошке и геоморфолошке карактеристике и положај водотока, укључујући поплавна подручја, ефекат постојећих објеката за одбрану од поплава, положај насељених места и индустријских зона, планове дугорочног развоја и климатске промене од утицаја на појаву поплава.

Јавно водопривредно предузеће у складу са овим Законом, а према методологији коју утврђује Министар у року који је Законом одређен, израђује карту угрожености и карту ризика од поплава за поплавна подручја на којима постоје или се могу јавити значајнији ризици од поплава. На основу ових карата израђује се План управљања ризицима од поплава, чиме се обезбеђује смањење ризика и могућих штетних последица на здравље људи, природне вредности, створена добра и животну средину. Грани- це поплавних подручја

уносе се и у просторне (просторни план јединице локалне самоуправе) и урбанистичке (генералне и ре- гулационе) планове.

Управљања ризицима од штетног дејства воде односе се на: израду прелиминарне процене ризика од поплава, израду и спро- вођење планова управљања ризицима од поплава, израду општег и оперативних планова одбране од поплава, спровођење редовне и ванредне одбране од поплава, спровођење одбране од леда на водотоцима и заштиту од ерозија и бујица. Ради обезбеђења заш- тите од штетног дејства вода утврђују се угрожена подручја, тј. поплавна и ерозиона подручја.

Усаглашавање националне законске регулативе са међунаро- дним стратешким и законским документима, јачање институ- ционалних капацитета за примену законских обавеза, сектора за рану најаву и одбрану, као и формирање јединствене базе о угроженим просторима, потенцијално угроженим просторима, постојећим и планираним објектима одбране пружа основу за планирање намене простора и његовог савременог концепта раз- воја у складу са природним условима и ограничењима.

Принципи на којима се заснива заштита од природних непого- да и технолошких удеса, и који су у функцији планирања прос- тора и повећања ефективности свих компоненти система за упра- вљање ризиком, су:

- заштита живота и здравља људи и материјалних доба- ра;
- јединствена информациона основа за анализу, рану нај- аву и планирање намене простора у контексту заштите од елементарних непогода и технолошких удеса;
- комплексан и јединствен приступ заштити од елемен- тарних непогода зонирањем ризичних и потенцијално ризичних подручја и применом адекватних мера пре- венције и заштите.

Концепција планирања и заштите простора од елементарних непогода и технолошких удеса, базира се на минимизацији ри- зика по људско здравље и животе, природне и створене вредно- сти, као и на санацији простора који су евидентно угрожени овим појавама.

На климатске аспекте, који су у одређеној корелацији са приро- дним непогодама, немогуће је утицати у одговарајућој мери тако да се утицаји климатских промена на појаву и обим природних непогода контролишу и сведу на минимум. Ово указује на неоп- ходност дефинисања целовитог методолошког приступа и развоја јединственог система за мерење, сакупљање и анализу метеоро- лошких и хидролошких података, како би предвиђање настајања одређених појава са катастрофалним последицама (карактера елементарне непогоде) било могуће на што вишем нивоу. Кли- матске промене, које су глобалних размера, евидентно утичу на манифестацију одређених елементарних непогода са све учеста- лијим појавама и израженијим последицама (олује, град, поплаве, суше и др).

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост прос- тора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса. Ове мере се од- носе на:

- адекватно просторно планирање и зонирање насеља (подразумева одређивање зона заштите, удаљености опасних активности од насеља, дислокацију постојећих ризичних садржаја, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијал- них удеса, итд.);
- специфичне услове за изградњу објеката и инфраструк- туре са повећаним ризиком од удеса;
- израду анализа ризика од удеса и давање мишљења и са- гласности на њих;
- избор и примену технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- благовремено отклањање свих уочених техничко-техно- лошких недостатака;
- утврђивање траса транспорта опасних материја изван насељених места.

Субјекти који обављају активности у оквиру којих су прису- тне, или могу бити присутне, опасне материје, а који управљају објектима специфичне делатности са аспекта ризика по живот и здравље људи, имају обавезу спречавања удеса и ограничавања утицаја у складу са Планом заштите од удеса. Севесо постројења имају обавезу израде планова заштите од удеса у складу са про- писима из области заштите животне средине.

Оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се оба- вљају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја има обавезу израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса. Локална самоуправа је у обавези да, на основу Планова заштите од удеса оператера који се налазе на територији те ло- калне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоу- праве (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методо- логија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама.

Према Закону о заштити животне средине, министарство надлежно за послове животне средине, на основу Извештаја о безбедности, утврђује оператере и севесо постројења, односно комплексе чије активности могу изазвати хемијски удес са пре- кограничним ефектима и о томе обавештава у што краћем року, а најкасније када обавештава домаћу јавност, надлежни орган земље која може бити погођена последицама тог удеса. Министар- ство води евиденцију о операторима и севесо постројењима, од- носно комплексима и обавештава надлежни орган друге земље о свим битним чињеницама из Извештаја о безбедности о севесо постројењу, односно комплексу чије активности могу довести до настанка хемијског удеса са прекограничним последицама, као и о свим битним чињеницама из Плана заштите од удеса тог по- стројења, односно комплекса.

На територији АП Војводине за постројења и

активности која могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, врсте активности и постројења, надзор и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине, уређују се услови и поступак издавања ин- тегрисане дозволе, како је дефинисано Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне.

Сва постројења и активности која се не налазе на Прелими- нарном списку постојећих постројења која подлежу издавању ин- тегрисане дозволе на територији Републике, сачињеног од стране надлежног министарства, а која у складу са Уредбом о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола ("Службени гласник РС", бр. 84/05) подлежу обавези прибављања интегрисане дозволе, имају обавезу да се обрате надлежном ор- гану.

При изради планске и урбанистичке документације, као ре- гулаторни инструмент заштите животне средине кључну улогу има стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката тј. објеката на животну средину.

У сектору цивилне заштите неопходно је извршити реформу, адекватну обуку и обезбеђење елемената за брзо деловање услед манифестације елементарне непогоде и технолошких удеса, као и решавања кризних догађаја на конкретном простору.

Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглаша- вања и управљања у ванредним ситуацијама одређене су Законом о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", бр. 111/2009). Одредбе овог закона односе се, поред осталог, и на изра- ду планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама.

Основу планирања и уређења простора за потребе одбране земље чини укупна постојећа инфраструктура, оптимално при- лагођена за извршавање додељених мисија и задатака Војске и других снага одбране, у супротстављању идентификованим изазо- вима, ризицима и претњама безбедности.

У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране, подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извр- шење одбране. Процес планирања и уређења простора за потребе одбране, реализује се кроз:

1. усаглашавање и прилагођавање просторних и урбанис- тичких планова, пројеката великих техничких система и објеката од значаја за одбрану, потребама одбране земље и
2. планирање и уређење елемената и система инфраструк- туре одбране које за реализацију својих задатака и ак- тивности користе Војска и Министарство одбране.

Усаглашавање просторног развоја са потребама одбране засни- ва се на интердисциплинарном приступу у решавању и дефини- сању будућег просторног развоја и свеобухватним анализама:

- процене степена угрожености простора, који је у највећој мери резултат географско топографских одлика просто- ра, његове изграђености, инфраструктурне опремље- ности, насељености и карактера садржаја;
- положаја и значаја инфраструктуре одбране и могућнос- тима њиховог даљег развоја и функционисања;

мерама заштите становништва, материјалних, културних до- бара и животне средине од могућих претњи безбедности на датом простору и могућих негативних последица у случају акцидената у војним комплексима.

Циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране је стварање просторних услова који у потпуности одговара потре- бама савременог система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожавања безбедности, обезбеђења просторних ус- лова за несметано функционисање војних комплекса, простора и објеката од посебног значаја за одбрану земље и стварање услова за цивилну заштиту становништва, материјалних и природних ресурса у случају природних непогода и техничко-технолошких удеса.

Просторни системи који због своје намене, места и улоге у сис- тему одбране имају посебан значај, јесу велики инфраструктур- ни системи, градска насеља, просторне целине као материјалне подршке систему одбране у свакодневном функционисању и у ванредним ситуацијама, објекти и комплекси које непосредно користе снаге система одбране, као и остали објекти и системи дефинисани посебним законским актима.

У поступку усаглашавања просторног развоја са потреба- ма одбране, објекти и комплекси који се непосредно користе за функционисање Војске, најчешће у оквиру просторних структу- ра (намена површина), подразумевају ''зоне посебне намене'' и ''зоне просторне заштите'' око војних комплекса, које се дефи- нишу као простори са посебним режимом планирања, уређења и коришћења.

Зоне просторне заштите око војних комплекса, условљене су наменом истих и прописују се, у циљу обезбеђења услова за несметано функционисање војних комплекса, безбедности око- лине од активности у војним комплексима и последица могућих акцидената, и у циљу заштите и безбедности становништва, ма- теријалних, културних добара и заштите животне средине. Зоне просторне заштите око појединих војних комплекса дефинишу се на основу пиротехничких и балистичких процена, или важећих правила у зависности од садржаја комплекса и њихове намене. Правилима уређења и изградње најчешће се дефинишу као: зоне спољне сигурности војних комплекса, зоне контролисане, зоне ограничене и/или зоне забрањене изградње.

Изналажење одговарајућих просторних решења за безбедносне и сигурносне зоне нарочито је значајно када се ради о складишти- ма, стрелиштима, полигонима за обуку и аеродромима, односно комплексима са зонама забрањене и ограничене градње. Када није обезбеђено поштовање режима у тим зонама, не само да су

угрожени људски и материјални ресурси, већ и функционалност војних комплекса и функционисање елемената система одбране.

Основно стратешко опредељење планирања инфраструктуре одбране јесте:

- рационална организација, уређење и коришћење прос- тора у складу са дугорочним потребама Министарства одбране и Војске Србије и потенцијалима природних и створених вредности;
- постизање већег степена интегрисаности простора за потребе система одбране и војних комплекса, као прос- тора посебне намене у простор Покрајине.

Приоритети у развоју просторног система инфраструктуре за потребе одбране су:

- дефинисање обима непокретности и њихов будући раз- мештај, у складу са орагнизацијом и оперативним пот- ребама система одбране и даљег социјалног, економског и просторног развоја;
- процена могућности постојећих локација војних ком- плекса за даљи развој и трансформацију војних компле- кса у војне базе;
- дефинисање потенцијалних локација за формирање но- вих војних комплекса - база, а на простору АП Војво- дине то је простор Мајурске аде на територији општине Нови Сад;
- процена утицаја појединих војних комплеса на окру- жење и животну средину и повећање пиротехничко-ба- листичке сигурности.

При изради просторних и урбанистичких планова нижег ни- воа, као и планова и пројеката великих инфраструктурних сис- тема и објеката од посебног значаја за одбрану земље, обавезно је прибављање посебних услова и захтева у погледу прилагођавања потребама одбране, у складу са Законом о одбрани, Законом о планирању и изградњи, Законом о просторном плану Републике Србије и другим законским и подзаконским актима.

7. КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА И ОСНОВНА НАМЕНА ПРОСТОРА

У циљу рационалног коришћења и управљања земљиштем, као ограниченим ресурсом, неопходно је приступити организованим планским активностима. Одређивање намена земљишта према основним категоријама земљишта се врши просторним планови- ма јединица локалне самоуправе, а евиденције о промени намене врши Републички геодетски завод.

Анализом усвојених просторних планова јединица локалне са- моправе, као и анализом евиденција о промени намене, утврђене су следеће дугорочне тенденције:

- Пољопривредно земљиште има тенденцију смањења површина; неопходно је очување квалитетног пољопри- вредног земљишта, које представља потенцијал и ком- паративну предност АП Војводине у односу на друге регионе Републике.
- Шумско земљиште има тенденцију повећања; тежити повећању шума, како на шумском и пољопривредном земљишту, тако и дуж коридора инфраструктуре, где је то могуће. За шумско земљиште је ППРС планирано достизање оптималне шумовитости од 14,3% укупне по- вршине АПВ, односно 171600 ha под шумама.
- Водно земљиште има тенденцију стагнације; повећање површина овог земљишта, или евентуално смањење (изградњом насипа) неће значајније утицати на промену биланса коришћења земљишта на територији АП Војво- дине. Посебну пажњу треба посветити очувању и зашти- ти водног земљишта од свих облика деградације.
- Грађевинско земљиште има тенденцију повећања; по- већање вршити само у случајевима кад за то постоји оправданост, тежити смањењу грађевинског земљишта где је то могуће, ради рационалнијег коришћења и оп- ремања.

Све наведене тенденције морају бити строго контролисане кроз поступак израде и доношења просторних планова јединица локалне самоуправе. Посебну пажњу треба посветити осетљи- вим процесима промене намене пољопривредног у грађевинско земљиште (ширење грађевинских подручја насеља, формирање радних зона на пољопривредном земљишту, као и дуж саобраћај- них коридора, формирање викенд зона без деградације предела). За реализацију контролисаних промена пољопривредног у грађе- винско земљиште, потребно је обезбедити одговарајућу институ- ционалну, организациону и финансијску подршку, како приликом израде просторних планова, тако и у њиховом спровођењу.

С обзи ром на у купну расположивост г рађевинског земљишта у АП Војводини и његову просторну дистрибуцију, а имајући у виду одредбе у ППРС, планира се његово увећање за укупно 0,5%. Планско опредељење је да се рационалније и интензивније користе и уређују постојећа грађевинска подручја насеља, као и грађевинско земљиште у атару. Препорука о повећању од 0,5% односи се на ограничење и контролисање њиховог ширења.

Грађевинско земљиште

Грађевинско земљиште представља један од развојних ресурса чија се економска вредност капитализује стављањем у функцију стварања новог друштвеног производа.

Концепт развоја система грађевинског земљишта заснован је на реформи која треба да омогући вођење политике: веће кон- курентности националног, као и регионалног и насељског прос- тора и економије; повећања вредности грађевинског земљишта као дела територијалног капитала градова и села; укључивања земљишта и некретнина у функцију стварања новостворених вредности; тржишта грађевинског земљишта/локација, као меха- низма алокације ресурса; рационалног и ефикасног коришћења грађевинског земљишта интензивирањем коришћења постојећег неуређеног и неизграђеног грађевинског земљишта у првом реду, „резерви“ - урбаном обновом, ревитализацијом brownfield ло- калитета; смањивања трошкова уређивања земљишта и њихову транспарентност; регулисања монопола, спекулације грађевин- ским земљиштем и др.

Реформа система грађевинског земљишта захтева претходно разрешавање питања денационализације

и реституције, јавне својине (националне, регионалне, локалне самоуправе), начина располагања грађевинским земљиштем у јавној својини (лизинг или продаја), инструмената земљишне политике - финансијских, пореских, вишенаменског катастра, јавне контроле, одговарајућих институција и регулаторних механизама на различитим нивоима власти.

Успостављање ефикасног тржишта земљишта и некретнина условљено је регулисањем следећих подсистема:

- Финансијски - који подразумева постојање различитих финансијских институција, финансијских инструмената и финансијских услуга. Од посебног значаја је функционисање тржишта капитала, као предуслова развијеног хипотекарног система и тржишта некретнина. Са ста- новишта финансирања делатности од општег интереса од великог значаја је регулисање тржишта обвезница нижих територијалних нивоа (municipal bonds). Ове об- везнице може да емитују и АП Војводина, општине и градови, као и агенције са подручја Војводине;
- Фискални - поред к ласичних пореза (на имовину, на приход од имовине, на промет некретнина, на наслеђе и поклоне), у фискални систем треба увести нове (порез на увећану вредност земљишта, порез на неизграђено земљиште и друге), али и одређена изузећа од плаћања пореза (у случају улагања у побољшање животне среди- не и сл.);
- Закупа и лизинга - ради изградње амбијента привлачног за улагања потребно је регулисати различите видове за- купа - од класичног закупа, закупа од стране власника продатог земљишта, лизинга који су временски орочени, периодични и дугорочни. Давање земљишта односи се и на земљиште у јавној својини. Регулативом се дефинишу различити облици, као и права и обавезе (време закупа, висина ренте, права која се преносе на закупца, специ- фичне ситуације - прекид или продужење закупа, и сл.);
- Земљишне регистрације/катастра - треба да се формира за различите намене; фискалне (вредновање и правично опорезивање), правне (трансфер права на земљишту), управљања и коришћења земљишта (за планирање и друге административне намене), одрживог развоја и заштите животне средине. Формирање таквог система условљено је доношењем одговарајућих закона (о имо- вини, хипотекама на земљиште и имовину) који морају бити праћени одговарајућим прописима, правилима и процедурама (на пример, у вези препарцелације, заш- тите података, нових права на земљишту, обештећења и сл.). АП Војводина у том смислу може и треба да искаже своје специфичности (у погледу парцелације, стандарда коришћења грађевинског земљишта, односа према заш- тити пољопривредног земљишта и др.);
- Јавне контроле и интервенције на тржишту земљишта - ради: минимизирања тржишне несавршености, от- клањања екстерних утицаја, редистрибуције друштве- них ресурса, спречавања неефикасног урбаног развоја и размештаја, превенција спекулација, одржавања квали- тета животне средине. Успостављање и/или унапређење основних облика јавне контроле и интервенције на тржишту градског земљишта подразумева регистре земљишта, планска средства, укључивање земљишта у развој, правна и пореска средства, субвенције, одузи- мање појединих својинских права приватним власници- ма грађевинског земљишта, итд.
- Урбани менаџмент - Извршеном децентрализацијом, ло- калне самоуправе морају развити урбани менаџмент, с обзиром да се баве обезбеђењем потребних услова (пла- нирање и програмирање земљишта, инфраструктурно опремање, еколошки развој, и др.) и да сарађују са ин- весторима, предузимачима, комуналним, планерским и другим институцијама, различитим стручњацима и грађанима ради реализације развојних пројеката. На тај начин производња земљишта/локација тј. куповина за грађење или формирање резерве земљишта, парцела- цију, опремање, продају или издавање у закуп/лизинг.

Имајући у виду постојећу расположивост грађевинског земљишта у АП Војводини у целини, његову просторну дист- рибуцију (по областима, локалним самоуправама и насељима), потребу очувања пољопривредног, шумског и водног земљишта, као и пројекције демографског развоја и развоја привредних и осталих активности потребно је даље повећање површина под грађевинским земљиштем свести на ниво утврђен Просторним планом Републике Србије, односно на 0,5 % садашњих површина под грађевинским земљиштем.

У том смислу потребно је, кроз израду просторних и урба- нистичких планова, обезбедити заштиту друштвеног и јавног интереса у погледу очувања пољопривредног, шумског и водног земљишта. Такође, потребно је утврдити критеријуме, нормати- ве и стандарде коришћења грађевинског земљишта ускладу са специфичностима мреже насеља, просторном и функционалном структуром насеља и преовлађујућим начином изградње.

С обзиром да сама израда и доношење планске и урбанистичке документације у данашњим околностима није у потребној мери делотворан инструмент за контролу и заустављање досадашњих негативних тенденција, промене и побољшања у овој области суштински су условљене целовитом реформом система грађевин- ског земљишта.

IV ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. МЕРЕ ЗА ПОДСТИЦАЊЕ РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА И РАВНОМЕРНОГ ТЕРИТОРИЈАЛНОГ РАЗВОЈА

Када је у питању регионални и локални развој, Србија и ЕУ ће настојати да јачају регионалну и локалну сарадњу, са циљем доприношења економском развоју и смањењу регионалних неједнакости. Посебна пажња биће посвећена

прекограничној, транс- националној и међурегионалној сарадњи. У оквиру сарадње узеће се у обзир приоритетне области које се тичу правних тековина ЕУ у оквиру регионалног развоја.

Разлике у развијености региона АП Војводине последица су убрзаног процеса индустријализације и урбанизације у претход- ном периоду, као и непостојања неопходног институционалног оквира. Доношењем закона, стратегија и дефинисањем нове по- литике регионалног развоја, створени су најважнији институци- онални услови за успостављање регионалне мреже институција (регионалне развојне агенције, регионалне финансијске инсти- туције и сл), које би представљале кадровску, организациону и програмску подршку свим регионима и подручјима Србије.

Убрзано успостављање институционалних услова за дослед- нију и, према томе, креативнију и ефикаснију регионалну поли- тику, треба да резултира смањивањем регионалних проблема и повећањем унапређења локалних развојних потенцијала.

Равномерни регионални развој биће спроведен путем активи- рања регионалних центара од националног значаја као центара у којима се припремају регионални развојни програми и регионал- не организације. Ово ће захтевати:

- неопходну инфраструктуру (на пример, транспортне и комуникационе везе);
- институционалну подршку (на пример, подршка регио- налним развојним агенцијама, припрема развојних ини- цијатива и оцена одрживости простора, координација саветничких активности, инкубатори, грански факул- тети) и
- адекватну стимулацију (на пример, концентрација фи- нансијских стимулација, привредне зоне).

Не сме се занемарити улога села које има значајну социјалну и економску функцију. Урбани центри и рурална подручја треба да сарађују у оквиру регионалних развојних програма. Урбани центри (национални и регионални центри) који не промовишу кооперацију са својим залеђем (њиховим утицајним подручјем) ризикују да изгубе могућност креирања међуопштинских класте- ра чиме се губи могућност за неутралисање ограничења за њихов развој кроз побољшану интеграцију, ближа партнерства и нагла- шене домаће развојне мере, а ово их спречава у конкуренцији са другим кохерентним урбаним агломерацијама.

Неопходне активности су:

- повећање економске снаге градова средње величине;
- побољшање комуникације и што изједначенији приступ јавном транспорту;
- повећање атрактивности, опремање услугама јавних функција и атрактивности градова за инвестиције;
- диверзификација градских економских структура и
- добро планиран и координиран размештај јавних услуга (образовање, истраживање, здравство, итд.) и преостале инфраструктуре.

У спектру многобројних надлежности, развојна функција општина и градова је једна од најзначајних, с обзиром да ова функција на основу свих релеватних природних, демографских, привредних, инфраструктурних, друштвених и осталих карак- теристика локалног простора, као и спољних утицаја, предста- вља изузетно важан услов за постизање уравнотеженог развоја, адекватног коришћења природних потенцијала и рационалне организације, коришћења и уређења простора. Присутна је вео- ма широка лепеза ингеренција општине/града, путем којих она може одиграти усмеравајућу развојну улогу и имати утицаја на селекцију приоритета. За остваривање политике регионалног и просторног развоја од највећег значаја су:

- креирање локалног економског развоја и унапређење оквира за привређивање. Циљ локалног развоја је по- већање прихода, повећање стопе запослености и побољ- шање квалитета живота локалне заједнице;
- просторно и урбанистичко планирања и земљишне поли- тике. Доношењем и имплементацијом просторних/урба- нистичких планова, остварује се ефикасна валоризација простора у циљу планирања и управљања земљиштем, функционалног зонирања и подстицања развоја одређе- них активности, планирања и контроле градње;
- опремање локације за инвестирање одговарајућом при- вредном и комуналном инфраструктуром је важан сег- менат за привлачење инвестиција и отварање радних места;
- оснивање установа и организација у области основног образовања, културе, примарне здравствене заштите, физичке културе, спорта, дечје и социјалне заштите, туризма и обезбеђивање њиховог функционисања. Ос- новна улога локалне самоуправе треба да буде усмерена ка развојном интерсекторском раду са актерима из ових области (школе, домови здравља, центар за социјални рад, НВО и др.) у циљу идентификовања проблема и кре- ирања циљева, приоритета и пројеката;
- старање о природним ресурсима и њихова заштита (пољопривредно земљиште, пашњаци, подручја са леко- витим својствима, одређене обавезе у погледу заштите вода и заштите од штетног дејства вода);
- заштита животне средине - општине и градови морају да идентификују проблеме који постоје у овој области, де- финишу еколошке приоритете и развију еколошку свест својих грађана, при чему се акценат ставља на партнер- ски однос између више локалних самоуправа, као и од- нос између државе и локалних самоуправа у спровођењу програма заштите ваздуха, воде, земљишта, шуме, фло- ре и фауне.

Ради постизања равномернијег регионалног и просторног раз- воја[121] неопходно је тежити

[121] Уласком нових чланица у ЕУ регионалне разлике су се увећале, што је довело до стварања развијеног и просторно- функционално

концепту полицентричног развоја, који би онемогућио/умањио прекомерну економску и демограф- ску концентрацију у Новом Саду. У унапређењу регионалне равнотеже стварање/обнављање динамичких полова развоја, економски реструктурираних и функционално умрежених са су- бурбаним подручјима, односно, руралним залеђем имаће основну улогу. Због свог географског положаја имаће значајну улогу и у трансграничном регионалном повезивању: Суботица остварује сарадњу са Мађарском, Зрењанин, Кикинда и Вршац са Руму- нијом, Сомбор са Хрватском и Мађарском, Сремска Митровица са Босном и Херцеговином.

Развојни принципи регионалног просторног развоја АП Војво- дине заснивају се на основним принципима Закона о регионал- ном развоју:

(1) Унапређење регионалне организације заснива̂ће се на принципима:

- децентрализације, који подразумева пренос овла- шћења са државних на регионалне и локалне вла- сти и на тај начин оспособљавање локалних органа за предузимање адекватних подстицајних мера и афирмацију локалних иницијатива, а пе свега пола- зећи од принципа вертикалне и хоризонталне;
- супсидијарности (преношење послова припреме, израде и надзора програма за подстицање регио- налног развоја, као и одговорност за њихово спро- вођење на ниже нивое планирања - регионе, обла- сти, општине и градове, уз обезбеђење стручних кадровских капацитета;
- солидарности - одређена дужност међусобног по- магања и подршке које су обавезне и за државу и за

интегрисаног средње- европског језгра, тзв пентагон (Лондон, Париз, Хамбург, Минхен и Милано) и недовољно развијеног и саобраћајно неповезаног периферног дела Због тога је Европска унија у циљу регионално развојног уравнотежења, као један од својих најважнијих приоритета, дефинисала стварање полицентричног урбаног система, оптимално структурираног Такође, све већи значај даје се функционалној специјализацији градова у оквиру укупне мреже градова, наспрам класичне хијерархијске поделе градова

регије. Циљ је да се преко средстава фонда за под- стицање регионалног развоја обезбеди исправљање међутериторијалних економских неједнакости;

- равноправности - разлике између појединих регија/ области не могу да доведу до економских, поли- тичких или социјалних привилегија појединих ре- гија/области у односу на остале;
- економског јединства - усвојене мере не ометају (директно/индиректно) слободу кретања и запо- шљавања људи и промет робе на територији АП Војводине, као ни у односу на окружење;
- усклађености са правилима и процедурама ЕУ - правна и институционална изградња мора бити усклађена са стандардима, регулативама и нај- бољим праксама ЕУ.

(2) Развој области у основи почива на поштовању, афирма- цији и примени принципа стабилности, затим функцио- налности, једнакости, рационалности, ефикасности, од- говорности, солидарности, равноправности, специфи- чности и регионалне комплементарности. Неравномер- ност степена развијености области и општина унутар њих, могуће је превазићи применом принципа:

- солидарности и једнаких могућности за све усмерен је на социјалну димензију развоја, подстицање раз- воја недовољно развијених подручја и посебно уг- рожене или маргинализоване групе становништва;
- полицентризма, где већи градови и градска насеља са евидентним институционалним и кадровским потенцијалима, преузимају улогу „мотора развоја“ односно фокусних тачака око којих се групишу мање општине;
- хомогености, односи се на критеријуме хомоге- ности које је могуће поставити у односу на различи- те показатеље, при чему би предност требало дати економским мерилима, а што би омогућило избор најбоље статистичке регионализације Србије;
- планирања регионалног развоја на основу развој- них докумената на републичком, регионалном, об- ласном и локалном нивоу;
- принцип котроле и вредновања односи се на израду и реализацију развојних докумената и пројеката, као и оцена ефеката њихове примене;
- интегрисаности у шири простор (повезивање са регионима и државама у непосредном и ширем ок- ружењу одвијаће се кроз програме прекограничне, транснационалне и интерегионалне сарадње, ев- рорегионе, међудржавну сарадњу на усклађивању развојних приоритета, у сагласности са ЕУ принци- пима и показатељима регионалног развоја).

(3) Остварење основног, односно, оперативних циљева под- разумева поштовање принципа на којима се заснива квалитетно управљање једним од најсложенијих обла- сти као што је регионални развој. Осим општег приступа хоризонталне (између општина) и вертикалне (између општинског и државног нивоа) кооперације и коорди- нације, а полазећи од принципа регионалног развоја и организације, дизајнирање и управљање развојем овог подручја подразумева и следеће принципе:

- одрживости - програми и пројекти који имају дуго- рочне економске и социјалне ефекте;
- иновација - развој и промовисање нових начина управљања у складу са потребама подручја са по- себним развојним проблемима у циљу напретка и бржег трансфера знања;
- стручни интегритет - поштовање стручних мерила у систему одлучивања и код дефинисања законског оквира и код одређивања одређених политика који се односе на регионални развој;
- ефикасности - убрзанија реализација активности и пројеката, којима ће се повећати привлачност за улагање на неразвијеним општинама;
- приступачност - отворена информисаност и виша партиципација грађана у свим важним питањима за које је одговорна локална самоуправа;

- континуитета - принцип од кога зависи успешност реализације локалних развојних пројеката, неопхо- дан је ради усаглашености постојећих и планираних локалних и државних финансијских капацитета;
- интегралности - локалних развојних стратегија са концептом, интересима и циљевима укупног (од- носно секторског) развоја на националном нивоу.

(4) Развој институција треба да омогући систем спровођења, праћења, контроле и оцене остваривања циљева и при- оритета регионалних стратешких и програмских доку- мената. Развој институција биће детерминисано опш- тим друштвеним условима (правном регулативом којом ће се прецизирати надлежност), локалним потенција- лима (кадровски потенцијал), заједничким интересима, инфраструктурним могућностима и економском снагом локалних заједница.
- принцип координације и комплементарности (ефи- касна вертикална и хоризонтална координација и комплементарност свих актера регионалног развоја представља есенцијални фактор у имплементацији циљева регионалног развоја и планирања).
- принцип партнерства (спровођење регионалне по- литике није могуће без партнерства јавног, приват- ног, цивилног сектора, домаћих и међународних институција и организација).

(5) С обзиром да депопулациони тренд у војводини дуго- рочно лимитира људски капитал по обиму и структури, приоритет свих институционалних нивоа је развој ин- ституција и механизама којима ће се обезбедити инвес- тирање у хумани ресурс и утицати на образовни/стуков- ни негативан салдо.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

Планска разрада овог Просторног плана спроводиће се:
- директним путем, кроз израду стратешко-развојних планских докумената чије је доношење у надлежности АП Војводине и то: регионалних просторних планова који се израђују за веће просторне целине администра- тивног, географског или статистичког карактера, усме- рене ка заједничким циљевима и пројектима регионал- ног развоја за подручја која су у целини на територији АП Војводине; и просторних планова подручја посебне намене;
- индиректним путем, кроз израду развојних и регулатор- них планских докумената чије је доношење у надлеж- ности јединица локалне самоуправе, и то просторних планова јединица локалне самоуправе и урбанистичких планова.

2.1. ДОНОШЕЊЕ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА

Регионални просторни план АП Војводине ће се спроводити разрадом планских решења и пропозиција просторним плано- вима подручја посебне намене, просторним плановима јединица локалне самоуправе, урбанистичким плановима и секторским плановима и програмима у складу са законом.

Просторни планови подручја посебне намене припремани у току израде Регионалног просторног плана АП Војводине, а на- лазе се у фази израде или доношења су:
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе Ковиљско - петроварадински рит;
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе Горње Подунавље;
- Просторни план подручја посебне намене мреже инфра- структурних коридора на основном правцу државног пута I реда бр 24 Суботица-Зрењанин-Ковин;
- Просторни план подручја посебне намене међународног пловног пута Е-80 - Дунав (Паневропски коридор VII);
- Просторни план подручја посебне намене за инфра- структурни коридор за 400 KV ДВ Панчево2 - граница Румуније;

- Просторни план подручја посебне намене приобаља Тисе (у припреми Одлука о изради Плана).

На основу Регионалног просторног плана АП Војводине, ра- диће се и:

- Регионални просторни планови ужих територијалних целина (области), у складу са Законом о планирању и изградњи и смерницама Просторног плана Републике Србије;
- Просторни планови подручја посебне намене за простор- не целине чију посебност одређује једна или више опре- дељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког, односно покрајинског интереса (подручја заштићених природних добара, инфраструк- турни коридори и др.).

У складу са одредбама Закона о планирању и изградњи до- кументи просторног и урбанистичког планирања морају бити усклађени, тако да документи ужег подручја морају бити у скла- ду са документима ширег подручја. Сходно томе, донета планска документа морају се ускладити са овим просторним планом. До усклађивања, важећи просторни и урбанистички планови при- мењују се у деловима који нису у супротности са планским кон- цепцијама, решењима и смерницама Просторног плана.

Проширење и организацију грађевинских подручја градских и сеоских насеља вршити уз уважавање следећих смерница:

- претходно испитивање могућности рационалније орга- низације и употребе постојећег грађевинског подручја, односно могућности његовог смањења уколико делови грађевинског подручја нису приведени дуже од 5 година планираној намени;
- употребу земљишта прилагодити локалним просторним потенцијалима и традицији грађења;
- строго поштовање пољопривредног, шумског и водног земљишта, заштитних коридора инфраструктуре и заш- титних зона осталих намена (природна добра, културна добра, одбрана земље и др).

2.2. СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА У РЕГИОНАЛНИМ И СЕКТОРСКИМ ПЛАНОВИМА И ПРОГРАМИМА

Развојни документи регионалног развоја за целокупно или де- лове подручја АП Војводине усклађују се, у складу са Законом о регионалном развоју, са овим Просторним планом.

Спровођење и разраду планских концепција, решења и пропо- зиција утврђених Регионалним просторним планом АП Војво- дине, у складу са законом и својим овлашћењима обезбеђују надлежни органи управе на покрајинском и локалном нивоу, уз обезбеђење услова за укључивање развојних и других институ- ција формираних на нивоу области.

Поред наведеног, овај Просторни план спроводиће се уграђи- вањем његових планских поставки у планове и програме јавних предузећа, установа задужених за заштиту природе, културних добара, животне средине.

3. ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕШКО РАЗВОЈНИ ПРОЈЕКТИ ПРВЕ ЕТАПЕ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА ДО 2015. ГОДИНЕ

Приоритетне активности на имплементацији Регионалног просторног плана АП Војводине предлажу се за прву фазу импле- ментације до 2015. године, и усклађене су са Просторним планом Републике Србије.

Полазећи од планских циљева, поставки и решења Регионал- ног просторног плана АП Војводине, приоритетне активности обухватају:

Регионални развој

- Усвајање Стратегије регионалног развоја АП Војводи- не.

Пољопривредно земљиште

- успостављање ефикасних механизама заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривред- не сврхе;
- комасација пољопривредног земљишта;
- предузимање мера за спречавање еколошких и здрав- ствених ризика везаних за интензивну, монокултурну и високо механизовану производњу;
- унапређење система за наводњавање;
- развијање биолошких - органских система производње,
- редуковање потрошње минералних ђубрива и гасти- цилд;
- спречавање алкализације земљишта.

Шумско земљиште

Одрживо газдовање шумама - намеће се као последица ве- ликог утицаја шума на одрживи развој (еколошка, економска и социјална функција). Одрживо газдовање ће се спроводити у складу са националном развојном политиком и приоритетима, уз уважавање националних смерница (стратегије, Закони, акциони планови и др.) и међународно прихватљивих методологија и кри- теријума.

Повећање површина под шумама - оснивање нових шума (заш- титни појасеви, засади за пчеларство, засади за фиторемедија- цију, производњу биомасе...) и односи се првенствено подручје Баната и Бачке.

Превођење изданачких шума и високи узгојни облик (конвер- зија) - На подручју НП „Фрушка Гора“ и „Вршачки Брег“ који имају заступљене изданачке (мање квалитетне) шуме (храст ки- тњак а на Фрушкој Гори и буква). Ова мера треба да се спроводи на површини од најмање 2.000 ha годишње и има за циљ да се повећа квалитет и виталност постојећих шума.

Минералне сировине

- израда и доношење Стратегије одрживог коришћења геолошких ресурса и Минералне стратегије АП Војво- дине;
- средити сву расположиву геолошку и сродну докумен- тацију, посебно иновирати елаборате о резервама и из- радити дугорочнији програм геолошких истраживања, геолошких ресурса у АП Војводини;

- у циљу стварања услова за потенционална концесиона улагања израдити комплетне геолошко-економске сту- дије за сваку потенцијално интересантну минералну сировину према лежиштима/рудницима утврдити стање геолошких, билансних, експлоатационих резерви, њи- хов квалитет итд;
- даља истраживања нафте и гаса на територији АП Војво- дине, а посебно у појасу Меленаца и Русанде;
- евентуално повећање производње у руднику угља са подводном експлоатацијом ''Ковин'', захтева претходна комплексна истраживања утицаја на животну средину;
- истраживање могућности експлоатације кречњака на се- верним падинама Фрушке Горе у складу са законом;
- у наредним годинама предстоји укрупњавање капаци- тета у области експлоатације и прераде опекарских и геолошких ресурса као и гашење једног броја који неће моћи да издрже све већу конкуренцију;
- због значајних могућности примене у пољопривреди и у друге сврхе, потребно је израдити комплексан програм истраживања лежишта тресета у Покрајини и реализо- вати га у периоду од 3-5 година. Посебу пажњу треба поклонити тресет-вивијанитима који су евидентирани у неколико локалности;
- расположиве резерве доломита и постојећи капацитети коришћења указују на дугогодишњу поузданост распо- ложивости ове сировине, као и на могућности знатнијег проширења капацитета ако постоје реалне потребе у овој сировини;
- истражити могућности производње еколошке минерал- не сировине, (зеолити, бентонити, кварцни пескови);
- производња песка и шљунка захтева инвестирање у са- временија технолошка решења;
- израда пројекта одлагања и санирања отпада који настаје истраживањем и експлоатацијом геолошких ресурса по принципима БАТ технологија.

Демографски развој

Да би се дугорочни демографски циљ остварио, нужно је да стратешки приоритет до 2015. године буде успоравање тренда опадања природног прираштаја.

Функционално умрежавање и развој градова

- донети просторне и урбанистичке планове за градове и урбана насеља према закону;
- донети одговарајуће програме и пакете подстицајних мера за реализацију и подстицање развоја градова ''чво- ришта'', градова у категорији перспективних функцио- налних повезивања, ''градова-лука'', градова и урбаних насеља у пограничном појасу;
- донети подстицајне мере за пројекте одрживог развоја градова и иновационе пројекте, укључујући пројекте из области примене нових технологија, обновљивих изво- ра енергије, итд. Исту иницијативу и са истим циљем покренути и са банкарским сектором;
- формирати „банке локација“ на локалном нивоу, тј. базе података о локацијама планираним за изградњу, браун- филд локацијама и сл., чиме ће се омогућити ефикасније и брже активирање локација и изградња;
- донети мере и инструменте за спровођење РПП АПВ у овој области;
- јачати локалне иницијативе;
- донети програм за развој ''друштвено одговорних пре- дузећа'' (social enterprise).

Рурални развој

- заустављање даљег биолошког пражњења руралних под- ручја;
- стимулација и повећање инвестирања у рурална под- ручја;
- повећање нивоа квалитета живљења у сеоским подручји- ма, подизањем нивоа комуналне опремљености;
- отварање нових радних места, ван пољопривредне де- латности, пре свега са циљем упошљавања жена;
- подстицање и развој малих погона, пре свега за прераду пољопривредних производа;
- развој сеоског туризма и угоститељства, са циљем боље валоризације сопствене производње.

Грађевинско земљиште

Препоруке за предузимање приоритетних активности се одно- се на:

- целовито дефинисање од стране државе питања својине на грађевинским земљиштем кроз следеће облике својi- не: а) приватне (поседовање добара, својинских права и интереса на добрима); б) јавне (државних органа и ин- ституција које у име и за рачун државе управљају јавним добрима и стварима у јавном власништву); в) задружне (кондоминиум и др.) и г) корпоративне на бази тржишта хартија од вредности (акција, обвезница и др);
- утврђивање носиоца јавне својине, а кључно питање је и за АПВ дефинисање покрајинске и локалне јавне својi- не на земљишту, јер се без таквог решења не може очеки- вати непосредан утицај локалне самоуправе на: тржиште земљишта и кретање цене земљишта, развој партнерства јавног и приватног сектора путем различитих аранжма- на, комунално опремање, што је велики проблем у поје- диним деловима Покрајине (на пример, подручје Бана- та);
- обезбеђење финансијских средстава локалних заједница за обављање послова управљања грађевинским земљиш- тем. У том смислу неопходно је дефинисање основних инструмената: увођење пореских инструмената за зах- ватање увећане вредности земљишта и некретнина, ус- тановљавање закупнина јавног грађевинског земљишта према тржишним, економским и правно-имовинским принципима, трансформација цена комуналних услуга - либерализација у циљу успостављања економске цене производње (уз заштиту најугроженијих група потроша- ча) и пореза на земљиште - мењајући значај постојећих и увођењем пореза на вредност з емљишта, (тржишна цена земљишта), емитовањем обвезница (АПВ,

општи- не и агенције са подручја АП Војводине);
- државну интервенцију и јавну контролу. Без обзира на својинска права, држава мора да има право интер- венције у циљу заштите јавних интереса, али и обаве- зу да се власницима земљишта обезбеди одговарајуће обештећење. За ефикасну јавну контролу неопходно је имати одговарајућу урбанистичку и грађевинску регула- тиву.

Развој јавних служби
- децентрализација услуга јавних служби и њихово спуштање на локални ниво представља кључни прио- ритет;
- замена објеката у постојећој мрежи и повећање капаци- тета доградњом предшколских и школских објеката;
- јачање капацитета примарне здравствене заштите у пру- жању превентивних услуга;
- реновирање и доградња постојећих капацитета примар- не и секундарне здравствене заштите у складу са ва- жећим нормативима (изградња КБЦ Нови Сад);
- побољшање локалне путне мреже, како би се оствари- ла подједнака доступност здравственим услугама за све грађане, без обзира на место становања;
- динамичан и инклузиван економски раст, са фокусом на отварању нових радних места и повећању износа зараде у конкурентнијем приватном сектору;
- спречавање настанка нових случајева сиромаштва, ос- пособљавањем угрожених категорија становништва да искористе све предности нових могућности за запошља- вање;
- одржавање и унапређење заштите за најугроженије ка- тегорије становништва, посебно у најнеразвијенијим крајевима, ефикасним пружањем постојећих и нових услуга;
- подизање капацитета и квалитета казнено поправних установа.

Приоритет у области физичке културе је потпуни обухват циљних група, уз обезбеђење минималних стандарда објеката. Да би се ово остварило потребно је:
- обезбдити подршку заједничким програмима јавног и приватног сектора;
- олакшати приступ за коришћење објеката и простора у јавном власништву, као и закупа објеката у приватном власништву;
- јачати сарадњу на међуопштинском нивоу у организо- вању свих врста и нивоа спортских манифестација, за све категорије становништва;
- побољшати компатибилне услуге (јавни саобраћај и сл.) и комуналну опремљеност насеља, што је предуслов за интензивније коришћење спортских садржаја.

Привреда
- донети програме који ће брзо дати позитивне економске ефекте, утицати на покретање привредних, а пре свега производних активности, повећање конкурентности и извоза и заустављање негативних кретања у простору;
- повећање конкурентности намеће потребу да се на одређеном подручју кроз развој и трансформацију пословне инфраструктуре и путем оснивања индус- тријских и технолошких паркова и индустријских зона лоцирају међусобно независне, приватне компаније, спе- цијализоване у одређеној области, везане заједничком технологијом и знањем;
- концентрацијом сличних и/или комплементарних по- словних активности на једном подручју, између којих делују синергетски ефекти и заједнички стратешки приступ, омогућава се динамичан развој тих делат- ности, као и развој пратећих услужних делатности, кроз производе који су конкурентни.

Пољопривреда
- у ратарској производњи потребно је остварити проме- ну структуре сетве у корист веће заступљености легуми- ноза, крмног биља, лековитог и зачинског биља, разно- врсне семенске робе и цвећа;
- интензивирати сточарску производњу како стајску за- сновану на узгоју високопроизводних интродукованих раса, тако и пашњачку која пружа могућност очувања аутохтоних раса стоке;
- искористити обиље геотермалних вода:
  а) за значајно увећање производње поврћа и цвећа у стакленицима и пластеницима,
  б) за производњу рибље млађи и конзумне рибе узгаја- не у топлој води, што продужује сезону коришћења рибњака.
- подизање рибњака на свим мање плодним подручјима, који имају приступ довољним количинама воде;
- осмишљавање алтернативних пољопривредних програ- ма;
- програми осавремењавања постојећих и подизање нових прерађивачких капацитета;
- развој задругарства и саветодавства.

Шумарство и лов
- побољшање сировинске базе за примарну и финалну прераду дрвета;
- повећање производње семена и садног материјала шум- ских врста - обухвата радове на повећању производње семена и садног материјала шумских врста дрвећа и то кроз: оснивање нових и унапређење стања постојећих се- менских објеката; оснивање колекција ех ситу, а у циљу повећања производње, квалитета и разноврсности;
- формирање репроцентара и повећање бројности и структуре популација дивљачи и квалитета трофеја - оснивање још једног репроцентра за јеленску дивљач на Фрушкој Гори, оснивање репроцентра за дивље свиње и интензиван узгој срнеће дивљачи (Потисје).

Индустрија
- опоравак индустрије, утврђивање бољег правно-инсти- туционалног оквира, олакшавање приступа тржишту ЕУ, суседном регионалном и другим тржиштима, про- моција међународне сарадње и мултилатералног уп- рављања укључујући правила међународне трговине и финансијског система, подстицаји за алокацију погона, одрживо пословање, коришћење чисте енергије и бољих технологија;

- програм изградње ‘‘индустријске инфраструктуре’’ који обухвата TENs, магистралне и регионалне путеве, ИКТ мрежу, енергетску и хидротехничку инфраструктуру, као и изградњу и опремање индустријских локалитета - ИЗ, ИП, слободних зона;
- развој high-tech индустрије и унапређење хоризонтал- не индустријске политике засноване на интегрисаном приступу конкурентности на пољу знања, тржишта и предузетништва, социјалне, економске и просторне ко- хезије, услова инфраструктуре, промоције чистијих тех- нологија, одрживог развоја, улагања у образовање, ис- траживања и развој. Приоритетан је подстицај политика конкурентности, (еко)иновација, енергетске ефикас- ности, бољих технологија, предузетништва. Регионална структурна и кохезиона политика индустрије укључује развој кластера и доступност техничке инфраструкту- ре;
- промоција регионалне индустријализације изван под- ручја Новог Сада, ради идентификације и подршке по- себних подручја и коридора у којима се преклапају пот- ребе са економским потенцијалом;
- оживљавање индустријских brownfield локација;
- учешће у Програму транснационалне сарадње - Југоис- точна Европа (IPA) у областима развијања иновативних приступа и предузетништва и успостављања области одрживог раста.

Туризам

Приоритети међу формираним или започетим целинама ту- ристичке понуде:
- Нови Сад са Петроварадинском тврђавом;
- Фрушка Гора са Сремским Карловцима;
- Суботица са Палићким језером;
- Друмски коридор X од мађарске границе до Београда;
- Специјални резерват природе Стари Бегеј - Царска бара;
- Бање Јунаковић, Кањижа, Врдник;
- Археолошки локалитет Сирмиум.

Приоритети међу новим туристичким просторима:
- Коридор VII (Апатин, Нови Сад, Тител);
- Тврђава Бач;
- Кикинда, интернационални симпозијум скулптура ве- ликог формата у теракоти TERRA, музеј и колеџ Тера;
- Специјални резерват природе Обедска Бара;
- Специјални резерват природе Горње Подунавље;
- Специјални резерват природе Делиблатска пешчара са Лабудовим окном;
- Белоцрквански језера.

Путни саобраћај
- прилагођавање европским стандардима (при пројекто- вању и извођењу путева и опреме пута, увођење нових технологија у управљању саобраћајем, формирање ква- литетних база података, нових регистарских таблица, возачких дозвола и др);
- квалитетније управљање: планирањем, пројектовањем и извођењем, експлоатацијом и одржавањем путне инфра- структуре, организацијом и безбедношћу саобраћаја (у току је прекатегоризација државних путева првог и дру- гог реда и израда Правилника за пројектовање ванград- ских путева, функционалне класификације, саобраћајну сигнализацију и опрему итд.);
- завршетак изградње друге половине аутопута у дужини од 107 km;
- Хоргош - Нови Сад (Коридор Xb), рехабилитација постојеће коловозне траке;
- комплетирање аутопутске обилазнице око Суботице (Y крак аутопута E-75) (гранични прелаз Келебија - петља Суботица југ) (M-171);
- активности на државном путу I реда, (изградња аутопу- та E-70, реконструкција постојећег путног правца ДП 1.9) део руте 4 (SEETO): граница са Румунијом - Вршац - Панчево - Београд;
- рехабилитација и изградња деоница државног пута I реда Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Субо- тица (веза са Мађарском) - Сента - Кикинда (веза са Ру- мунијом);
- реконструкција и изградња деонице државног пута I реда Суботица (Y крак)-Бајмок-Сомбор- државна грани- ца Бездан (веза коридора Xb и коридора Vc) са везом на недовршени ауто-пут у Републици Хрватској A5 („Сла- воника“);
- реконструкција и изградња деоница државног пута I реда Врбас - Кула - Сомбор - државна граница Бачки Брег (веза Коридор X - Коридор VII) са везом на плани- рани јужни аутопут кроз Мађарску;
- путни правац-Сомбор (веза са Мађарском и Хрватском) - Мали Иђош (веза са коридором X) - Ада (мост на реци Тиси) - Кикинда (веза са Румунијом);
- активности на путном правцу, државни пут I реда, Сом- бор (веза са Мађарском и Хрватском) - Бачка Паланка (M-18) (са доградњом везе према Шиду);
- активности на путном правцу државни пут I реда Нови Сад (M-7) - Рума - Шабац (M-21) (са краком за Лозницу и веза са Босном и Херцеговином (M-19)) - Ваљево - Поже- га и даље веза ка Ивањици (M- 21 1);
- активности на реализацији реконструкције и изградње постојећег државног пута (M-7) I реда Нови Сад - Зрењанин и активности на реализацији изградње пла- нираног државног пута I реда од Зрењанина до државне границе према Темишвару;
- активности на путном правцу, државни пут I реда: Ђала (веза са Румунијом) - Чока (P-112) - Кикинда - Зрењанин - Панчево - Ковин (M-24), (Банатска магистрала);
- санирање уских грла, као што су мостови на Сави и Ду- наву, у зони Београда и Новог Сада;
- реконструкција и изградња мостова и тунела на примар- ној мрежи (аутопутског моста код Бешке и друмско-же- лезничког код Новог Сада, тунел испод Фрушке Горе);
- активности на реализацији (пројектовање и изградња) обилазница око насеља као сегмената постојећих пут- них праваца:
  - ДП бр.101 око Апатина,
  - Обилазница око Зрењанина,
  - ДП бр.22.1 око Б.Тополе, бр.108 око Старе Моравице и Пачира,
  - ДП бр.22.1 око Сремских Карловаца и Петровара- дина,
  - ДП бр.102 око Бачког Петровца,
  - ДП бр.107 око Беочина,
  - ДП бр.3 и бр.122 око Бечеја,
  - ДП бр.3 око Врбаса,

• ДП бр.7.1 и бр.1.9 око Вршца,
• ДП бр.7 око Житишта,
• ДП бр.22.1 око Инђије,
• ДП бр.119 и бр.111 око Кањиже,
• ДП бр.24 око Ковачице,
• ДП бр.123 око Ковина и бр.24 око Бавaништа,
• ДП бр.3 око Куле,
• ДП бр.7 око Нове Црње и бр.123 Војвода Степа - Итебеј,
• ДП бр.3 око Новог Бечеја и Новог Милошева,
• ДП бр.111 и 112 око Новог Кнежевца,
• ДП бр.7 око Новог Сада (од Е-75, петља Север до ДП бр.7 потез Футог - Ветерник),
• ДП бр.24 и бр 1.9 око Панчева,
• ДП бр.7 око Пландишта,
• ДП бр.106 око Руме, В.Радинаца, Чалме,
• ДП бр.24 и бр122 око Сенте,
• ДП бр.7.1 око Сечња,
• ДП бр.3 и бр.22 1 око Србобрана,
• ДП бр.103 и бр 116 око Сремске Митровице,
• ДП бр.120 око Темерина и Б.Јарка,
• ДП бр.110 око Тителa и Шајкаша,
• ДП бр.112 око Чоке и бр.123 око Црне Баре,
• ДП бр.18.1 и бр.103 око Шида,
• ДП бр 18 око Ердевика ка Визићу - веза са Бачком Паланком,
• ДП бр. 122 око Аде, Мола и ДП бр. 113 око Кумана,
• ДП бр.171 и бр 18 око Сомбора;

- развој саобраћаја у градовима кроз стимулисање еко- лошки прихватљивих система и фаворизовање јавног превоза путника уз увођење напредних технологија у надзору, контроли и управљању саобраћајем;
- израда одговарајућег плана, са студијско-техничким елементима, којим би се омогућило решавање имовин- ско-правних односа на граничним прелазима и дефинисале организационо-функционалне потребе у циљу потпуног усаглашавања са стандардима ЕУ, за дужи временски период;
- израда одговарајуће студије којом ће се дефинисати би- циклистичке руте на читавом подручју Републике Ср- бије (основним правцем север-југ и бочним везама) и систем центара развоја бициклизма у циљу остваривања међудржавне сарадње (руте 6[122] и 11[123] EuroVelo - европска мрежа бициклистичких рута), уз то градови ће обезбе- дити услове за кретање бицикала.

Стратешки приоритети наведени су по нивоима, а унутар сва- ког нивоа у складу са припадношћу сваког појединачног правца међународном коридору, путном правцу са Е ознаком, усаглашеној међународној рути, или државним путевима I и/или II реда.

Железничка инфраструктура

- Коридор X - представља први приоритет: Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - држ. граница (реконструкција и изградња једноколосечне пруге у двоколосечну са мостом преко Дунава и чворовима Нови Сад и Суботица);
- Београд - Стара Пазова (доградња капацитета за пот- ребе функционисања заједничке деонице од Београда према Будимпешти и према Загребу са денивелисаним раздвајањем теретног од путничког саобраћаја у Батај- ници);
- Остале пруге у мрежи - ревитализација и модернизација у складу са приоритетним потребама и могућностима финансирања:
- магистралне пруге: Београд - Панчево - Вршац - грани- ца Румуније (Е-66),
- Суботица - Богојево - државна граница (Е-771),
- регионалне пруге: Рума - Шабац - Брасина - државна граница, Нови Сад - Богојево,
- Суботица - Хоргош - државна граница, Банатско Ми- лошево - Сента - Суботица, Панчево главна станица - Зрењанин - Кикинда - државна граница - (Jimbolia)
- Нови Сад - Сајлово - Римски Шанчеви - Орловат,
- Активности на реализацији пруге Нови Сад - Жабаљ - Зрењанин - Темишвар,
- локалне пруге: Врбас - Сомбор, Сонта - Апатин, Петро- варадин - Беочин,
- Шид - Сремска Рача Нова - државна граница - Бијељи- на.

Водни саобраћај

Међу стратешким приоритетима до 2015. године посебна пажња даје се развоју најзначајнијег речног коридора - Дунаву, односно развоју Коридора VII, дужине 2.500 km, који је део Транс-европског пловног пута (Рајна - Мајна - Дунав), и повезује Се- верно са Црним морем на укупној дужини од 3.505 km.

- добро организован систем унутрашњих пловних путе- ва;
- увођење савремених технологија транспорта (интермо- дални транспорт, контејнеризација, Ро-Ро саобраћај, речно-морска пловидба);
- подстицање транспорта на унутрашњим пловним пу- тевима кроз коришћење економских инструмената као што су ослобађање од разних доприноса и опорезивања;
- даљи развој речног информационог сервиса (РИС-а) и његова примена на међународним пловним путевима;
- регулисање критичних сектора на унутрашњим пловним путевима Републике Србије (обезбеђивање пловидбених услова у складу са ЕУ прописима и препорукама категоризације пловних путева на рекама и ОКМ ХС ДТД, обезбеђење функционисања бродских преводница);
- искључивање застареле флоте и замена модерним, чис- тим и ефикасним бродовима;
- активно укључивање у реализацију и других пројеката из домена водног саобраћаја утврђених Дунавском стра- тегијом.

Реконструкција и изградња лука и пристаништа у општинама:

- Апатин;

[122] Nant - Tours - Orleans - Nevers - Chalon sur Saone - Bale - Passau - Ybbs - Linz - Vienna - Bratislava - Budapest - Belgrade - Bucarest - Constanta

[123] Cap du nord - Les lacs finlandais - Helsinki - Tallin - Tartu - Vilnius - Varsovie - Cracovie - Kosice - Belgrade - Skopje - Thessaloniki - Athens

- Бачка Паланка;
- Беочин;
- Ковин;
- Сремска Митровица;
- Тител;
- Ада.

Пројектовање и изградња капацитета наутичког туризма (при- хватни објекти наутичког туризма) у зонама градова и насеља:

- Нови Сад;
- Кањижа;
- Бечеј;
- Нови Бечеј;
- Сента;
- Тител;
- Панчево;
- Ковин;
- Бела Црква-Стара Паланка.

Ваздушни саобраћај

- Формирање цивилног аеродрома Нови Сад - Ченеј;
- Реконструкција/изградња аеродрома Вршац.

Мултимодални саобраћај

У наредном периоду, до 2015. године, улагања ће се усмерити у приоритетне инвестиционе програме, односно пројекте од стра- тешког значаја и то:

- обезбеђење техничке базе за примену технологије ин- термодалног транспорта, изградњом и реконструкцијом слободних UIC-C профила тунела и мостова;
- обезбеђење техничке базе за примену технологије ин- термодалног транспорта изградњом интермодалних терминала.

Водопривредна инфраструктура

Израда и усвајање Водопривредне основе АП

Војводине.

Водоснабдевање

Потребно је одмах приступити истраживањима која би дефи- нисала изворишта за регионалне системе, а након тога урадити Генерални пројекат са Предходном студијом оправданости во- доснабдевања АПВ који би указао на могуће техничке варијанте али и на инвестиционо-експлоатационе параметре.

Одвођење и пречишћавање отпадних вода

- потребно је дефинисати приоритете у изградњи канали- зационих система и локација уређаја за пречишћавање отпадних вода сходно осетљивости реципијента и његo- вој самопречишћавајућој моћи, као и најповољније тех- нологије за пречишћавање;
- изградња централног постројења за пречишћавање от- падних вода Врбас-Кула, за чију изградњу су обезбеђена средства од стране фондова ЕУ.

Одводњавање

Потребно је извршити ревитализацију ових система, превас- ходно чишћење каналске мреже од заосталог муља као и обна- вљање опреме за евакуацију у реципијенте.

Наводњавање

у наредних 5 година планира се:

- поправка и ревитализација постојећих заливних сис- тема на око 40.000 ha, са чиме би било под системима 90.0 ha;
- изградња нових заливних система на око 20.000 ha, по 4. ha годишње.

Хидроенергија

До 2015. године потребно је изградити минихидроцентрале нарочито на Хидросистему ДТД, треба нагласити да ове хидро- централе неће значајније допринети енергетској ситуацији али ће допринети већој проточности хидросистема а самим тим и бољој еколошкој ситуацији у њему (пример канала Врбас-Бездан). Та- кође у овом периоду треба урадити Студије оправданости из- градње проточних хидроелектрана на Дунаву, Сави и Тиси.

Пловидба

Изградња једног Ро-Ро терминала на Дунаву.

Заштита од вода - поплаве

- утврђивање значајних поплавних подручја, израда карте угрожености и карте ризика од поплава, као и Плана уп- рављања ризицима од поплава;
- формирање резервних ретензија од некадашњих инун- дација у брањеном подручју. Да би се то могло остварити потребно је до 2015. године, док се не направи нова кон- цепција, заштити те ретензије у смислу градње неких других садржаја (туристичко-рекреационих) и дати при- оритет водопривреди са могућношћу коришћења за:
  - могући ретенциони простор за контролисано упуштање и трансформацију поплавног таласа;
  - могућност промене намене тог простора, који се данас највише користи у пољопривредне сврхе а ради се о земљишту најлошијег бонитета, у смислу враћања реци у колико толико ‘‘природни режим’’. Овакве површине могу бити врло атрактивне са аспекта туризма (лов и риболов), шумарства и у опште у рекреативне сврхе;
  - искористити потребе ревитализације влажних под- ручја са циљем заштите биодиверзитета код фор- мирања резервних ретензија.

Енергетика

Табела 26: Програми приоритета: Континуитет технолошке модернизације постојећих енергетских извора/објеката и енергетских извора/објеката, укључујући и увођење нових енергетски ефикасних и еколошко прихватљивих градње нових технологија

Сектор	Објекти/системи	Програм/Мере/Активности	Ефекти на страни производње/ потрошње
Нафта	Експлоатација нафте, Увоз и транспорт нафте, Прерада нафте.	Налажење нових лежишта и концесија. Технолошка одернизација рафинерија, Изградња новог транспортног правца/извора снабде	Повећање сигурности снабдевања, Смањење увозне зависности, повећање квалитета производа, Заштита жив. средине у складу са нашом
Гас	Експлоатација гаса, Увоз/ транспорт, складиштење и дистрибуција гаса.	Нова лежишта гаса/нафте, Нови - регионални (БГ-СР), Међународни (Азија- Европа), Транспорт и дистрибуција гаса у Централној Србији, Локалне дистрибутивне	Повећање поузданости и сигурности снабдевања, Смањење увозних трошкова и зависности, замена потрошње електричне енергије гасом,
Угаљ, ПЕУ	Рударски објекти за ПЕУ		
Електроенергетски извори	Нови извори: Хидроелектране, ТЕ на природни гас	ХЕ:, нове ХЕ Ново термоенергетско постројење (комбиновани гасно парни циклус са производњом) на бази природног гаса Уградња опреме за заштиту животне	Повећање безбедног рада објеката, поузданости опреме и расположивости извора, и новом базном производњом (00 са гасним технологијом;
Пренос и дистрибуција ел. енергије	Преносни систем Дистрибутивни системи (ДС)	Нове везе преноса и повезивање са регионалним и паневропским преносним системима. Замена застарелих мрежа дистрибутивног система и трансформатора;	Повећана сигурност снабдевања потрошача; Повећане могућности рада ЕПС на рег. и пан. европском тржишту електричне енергије; Смањење
Топлане	Постојећи и нови Топлотни извори у градске ТЕ-ТО и индустријске енергане	Рехабилитација котловских постројења, топловода, дистрибутивних мрежа и кућних подстаница; Увођење техничких мера за повећање енергетске ефикасности и заштите животне средине	Смањење потрошње горива/повећање броја корисника центр. снабдевања топлотном енергијом; смањена потрошња електричне енергије за загревање, смањена потрошње природног гаса;

Табела 27. Програми пиоритета: Рационална употреба енергената и повећање енергетске ефикасности у секторима потрошње енергије

Сектор	Објекти/системи, Опрема/уређаји	Програм/Мере/Активности	Позитивни ефекти на потрошњу енергије
Домаћинства, Јавне и друге делатности	Стамбене зграде зграде јавних и других делатности	Развој локалних мрежа природног гаса, за снабдевање индивидуалних потрошача и за обезбеђење топлотних енергетских услуга у	Смањена потрошња електричне енергије у зградарству употребом пр. гаса за топлотне потребе
Домаћинства, јавне и друге делатности	Стамбене зграде, зграде Јавних и других делатности	Проширење постојећих топловодних магистрала за прикључење нових потрошача топлотне енергије из постојећих и	Повећање стандарда загревања стамбеног простора за грађане, и смањење потрошње
Зградарство и Индустрија	Зграде и термички уређаји/опрема у индустрији	Увођење техничких мера за смањење топлотних губитака у зградама (стамбеним и Јавним) и у термичким процесима производних	Смањена потрошња фосилних енергената у индустрији у зградарству, при коришћењу топлотне
Зградарство (домаћинства и јав. ком. делатн.)	Електрични кућни апарати и “штедљиве” светиљке	Поступна замена застарелих кућних апарата и организована замена постојећих светиљки са новим, штедљивим	Зависно од раста стандарда обнављаће се апарати и уводити нове светиљке и смањити потрошња ел

Табела 28. Програми Приоритета: Селективно коришћење нових обновљивих извора енергије и нових енергетских технологија

Сектор	Системи/уређаји	Програм/Мере/Активности	Позитивни ефекти на потрошњу енергије
Индустрија, Домаћинства, и комунална енергетика	Стамбене зграде зграде јавних и других делатности, мала	Развој локалних топлотних извора (мале и средње снаге), за коришћење биомасе (шумске, индустријске и пољопривредне), за	Смањена потрошња фосилних увозних енергената, мање загађење животне средине; отварање нових активности за
Физичка и правна лица, локална самоуправа (водоснабдевање, мале фирме)	Мале и мини хидроелектране, са водозахватима за водоснабдевање и пољопривредне	Независна производња електричне енергије са и без испоруке ЕЕС Србије по основу улагања физичких лица (домаћих и страних) и локалне самоуправе у градњу малих/мини хидроелектрана, снаге. За ове	Повећано коришћење НОИЕ и додатна производња “зелене” електричне енергије, из малих ХЕ, са могућим ангажовањем домаће индустрије и страног капитала.
Индустрија и комунална енергетика	Нови извори за спрегнуту производњу топлотне и	Увођење нових технологија за децентрализовану производњу електричне и топлотне енергије; серија комбинованих извора на	Повећање ефикасности искоришћења енергије природног гаса, додатна производња електричне и топлотне енергије
Комунална енергетика и индустрија	Нове технологије сагоревања нисковредних угљева, биомасе/отпада	Домаћи развој/трансфер технологије за сагоревање ниско-квалитетних угљева, биомасе, комуналног и другог отпада, за децентрализовану производњу	Увођењем ових технологија и коришћењем наведених енергената/извора, чувају се енергетске резерве, смањује се увоз и значајно унапређује

Табела 29: Програми приоритета: Објекти мреже 400 kV

Приоритет	Назив стратешког пројекта	Ино. извор финанс.	Одговорност за	Могући рок	Крајњи рок завршетка
ТС 400/x kV Доградња у постојећим објектима					
0	ТС 400(220)/110 kV Србобран	EIB	ЕМС	2011	2015
0	ТС 400(220)/110 kV Н.Сад 3	EIB	ЕМС	2011	2015
	ТС 400(220)/110 kV Панчево2	EIB	ЕМС	2015	2020
Планиране ТС 400/x kV					
	ТС 400/x kV односно x/400 kV за енергетске прозводне објекте на обновљиве изворе				

	ТС 400kV Кикинда				
	ТС 400k V Вршац				
	Остале ТС 400 kV за потребе производних енергетских објеката извора обновљиве енергије, као и ТС 400 kV по плановима				
План. далековод 400 kV					
0	ДВ 2х400 kV Панчево2- Рум. граница-Рашица		ЕМС	2011	2014
0	ДВ 400 kV увођење у ТС 400/110 kV Србобран од 400 kV ДВ Н.Сад3-Суботица3		ЕМС	2011	2015
	ДВ 400 kV Нови Сад-Зрењанин-гран. Са Румунијом		ЕМС		2014
	ДВ 400 kV ТС Чибук - ДВ 400 kV бр. 453 РП Дрмно- Панчево 2		ЕМС		
	У зависности од договара између ЕМС-а и оператера суседних преносних система планирани су интерконективни прекогранични водови 400 kV и то између Србије и Румуније(Темишвар-Вршац-Панчево) или				2025
	400 ^далеководи за прикључење нових производних објеката на извора обновљиве енергије (соларне електране, ветроелектране				
	По потреби и други 400 kV далеководи за обезбеђење сигурног напајања и повезивање постојећих 400 kV ТС у складу са плановима развоја ЕМС-а и прикључци већих енергетских производних објеката (соларних, електрана,				

Објекти мреже 220 kV

Ревитализација постојећих 220 kV водова и трафоа (подручје СР. Митровице-(по варијанти 1 Студије разв. прен. мреже.), сем оних који се евентуално гасе (на подручју Новог Сада, Србобрана, Зрењанина, Ср. Митровице (по вар. 6. Студије разв. прен. мреже.)

Планирани водови 110 kV

Р бр.	Назив вода	Врста вода, тип и пресек проводни-ка (mm2)	Дужина вода (km)	Етапа изградње	Напомена
2	3	4	5	6	7
1	Далековод 110 kV Београд5-Стара Пазова	Надземни, Al/Č-240	1	2011. год.	Реализација током прве половине 2010.год.
2	Прикључак ТС Инђија 2 на вод Инђија-Нови Сад 6, или Пазова-	Надземни, Al/Č-360 (240)	1,5	до 2011.	Упоредо са изградњом нове ТС 110/20 kV Инђија
3	Увођење вода Апатин-Оџаци у ТС 400/110 kV Сомбор 3 (двоструки)	Надземни, Al/Č-240	18	до 2011. год.	Са овом водом завршава се уклапање ТС Сомбор 3 у мрежу 110 kV
4	Увођење једнога вода Нови Сад 3-Нови Сад 5 у ТС Нови Сад 1 и ТС Нови Сад 7 (двоструки)	Надземни, Al/Č-240	5+0,48	до 2011. год.	Замена за постојећи вод Нови Сад 3 - Нови Сад 1
5	Увођење преосталог дела постојећег вода (~14 km) Нови	Надземни, Al/Č-150	3,5	до 2011. год.	Формира се други вод Нови Сад 3 - Футог
6	Кабловски водови Нови Сад 4 - Центар - Нови Сад 5	Кабл XHE 49A-1000	5	2015-2020. год.	Упоредо са изградњом ТС 110/20 kV Нови Сад-
7	Прикључак ТС Челарево на вод Футог - Б. Паланка 2 (двоструки)	Надземни, Al/Č-240	2	2010-2015. год.	Упоредо са изградњом ТС 110/20 kV Челарево
8	Далековод Оџаци-Бач-Бачка Паланка	Надземни, Al/Č-240	30	2020-2025. год.	На овај вод прикључује се и ТС 110/20 kV Бач
9	Прикључак ТС Сомбор 4 на Сомбор 3 - Апатин (двоструки)	Надземни, Al/Č-240	1	2020-2025. год.	Упоредо са изградњом ТС 110/20 kV Сомбор 4
10	Прикључак ТС Суботица 5 на вод Суботица 3 - Суботица 4	Надземни, Al/Č-240	3	2015-2020. год.	Упоредо са изградњом ТС 110/20 kV Суботица 5
11	ТЕТО Суботица - Суботица 3 (двоструки)	Надземни, Al/Č-490	3	2015-2020. год.	Упоредо са изградњом ТЕТО Суботица
12	Прикључак ТС Србобран на вод Нови Сад 3 - Србобран	Надземни, Al/Č-150	1	2015-2020. год.	Упоредо са изградњом нове ТС 110/20 kV

13	Далековод Ада-Нови Бечеј	Надземни, Al/Č-240	25	до 2010(15)	Резервни за ТС Ада и Сента 2
14	Далековод Зрењанин-Жабаљ	Надземни, Al/Č-240	30	до 2010(15)	Резервни за ТС Темерин и Жабаљ
15	Далековод Ада-Нови Бечеј	Надземни, Al/Č-240	25	до 2010(15)	Резервни за ТС Ада и Сента 2
16	Далековод Зрењанин 2 - Ср.Црња	Надземни, Al/Č-240	37	2020-2025. год.	Појачање мреже према Кикинди
17	Увођење вода Зрењанин 2 - Кикинда 1 у ТС Нови Бечеј	Надземни, Al/Č-150	2	до 2010(15)	Смањују се губици снаге
18	Прикључак ТС Кикинда 3 на вод Кикинда 2 -Нова Црња	Надземни, Al/Č-240	2	2020-2025. год.	Упоредо са изградњом нове ТС 110/20 kV
19	Далековод Зрењанин 2 - Перлез	Надземни, Al/Č-240	30	до 2010. год.	Упоредо са изградњом ТС 110/20 kV Перлез
20	Далековод Зрењанин 2 - Дебељача	Надземни, Al/Č-240	25,4	до 2010(15) год.	Резервни за ТС Перлез и појачање ''вршачке петље'' 110 kV
21	Прикључак ТС Пландиште на вод Дебељача- Вршац 2 (двоструки)	Надземни, Al/Č-240	1,5	2010-2015. год.	Упоредо са изградњом нове ТС 110/20 kV
22	Далековод Рудник Ковин - Б. Црква	Надземни, Al/Č-240	32	до 2010(15) год.	Резервни за ТС Ковиљ, Рудник, Ковин и Бела Црква и појачање
23	Прикључак ТС Панчево 5 на вод панчево 2 - Панчево 3 (двоструки)	Надземни, Al/Č-240	1	до 2010. год.	Упоредо са изградњом нове ТС 110/20 kV
24	Прикључак ТС Инђија 2 на вод Инђија-Нови Сад 6, или Пазова-	Надземни, Al/Č-360 (240)	1,5	до 2010.	Упоредо са изградњом нове ТС 110/20 kV Инђија
25	Прикључак ТС Крњешевци на вод Београд 9 - Пазова (двоструки)	Надземни, Al/Č-240	8	до 2015-2020. год.	Упоредо са изградњом нове ТС 110/20 kV
26	Други далековод Мартинци-Шид	Надземни, Al/Č-150	22,5	до 2010(25) год.	Резервни за ТС Шид, ако се не буде могло рачунати на хаваријску испомоћ из мреже
27	Нови вод Рума 1 - Рума 2	Надземни, Al/Č-150	7-8	до 2025. год.	Евентуална замена за стари постојећи вод дуг
28	Вод Нови Сад 3 - Србобран	Надземни, Al/Č-360	30,3	до 2010(15)	Постојећи вод 220 kV укључује се у мрежу 110
29	Вод С. Митровица-Србобран	Надземни, Al/Č-360	64,75	до 2010(15)	Постојећи вод 220 kV укључује се у мрежу 110
30	Вод Ада-Кикинда	Надземни, Al/Č-360	25	до 2010(15)	За обезбеђење двостраног напајања ТС
31	Вод Бела Црква-Велико Градиште	Надземни, Al/Č-360	32	до 2010(15)	За обезбеђење двостраног напајања ТС
32	Остали 110 kV водови за прикључење енергетских производних објеката, већих купаца и 110 kV мрежа по	Надземни, Al/Č-360		до 2010(15) год.	

- плански и организовано се оспособити за искоришћа- вање обновљивих извора енергије до 10% од садашње потрошње примарне енергије;
- ставити у погон подземно складиште гаса Банатски Двор;
- дефинисати трасу нафтовода;
- повећати пропусну моћ високонапонских преносних система у свим правцима;
- плански и организационо оспособити се за искоришћење обновљивих извора енергије до 10% од садашње потро- шње примарне енргије;
- трајно радити на повећању енергетске ефикасности ком- плетне енергетске инфраструктуре;
- почети планирану градњу парно-гасних ТЕ-ТО на терити- орији АП Војводине;
- ставити у погон подземно складиште гаса Банатски Двор и отворити пројекат новог;
- дефинисати трасе магистралних нафтовода и гасовода; повећати пропусну моћ високонапонских преносних систе- ма у свим правцима;
- повећање постојећег транспортног капацитета, у поту- ности завршити складиште гаса Банатски Двор (до капа- цитета од 850.000.000 m3), подстицање градње когенера- ционих постројења са гасним блоковима веће снаге у ин- дустријским зонама, пре свега Новог Сада, Зрењанина и Сремске Митровице, те Суботице, Сомбора и Панчева, изградња транзитног гасовода ''Јужни ток'';
- изградња продуктовода којим би се повезале рафине- рије нафте у Новом Саду и Панчеву и огранке проду- ктовода Нови Сад - Сомбор, Панчево -

Београд и Пан- чево - Смедерево, градња паневропског нафтовода кроз нашу територију (око 195 km), изградња нових резерво- арских капацитета, смањивање увозне зависности држа- ве (техничким осавремењавањем експлоатационих капа- цитета у циљу повећања производње на постојећим бу- шотинама и новим истражним активностима у земљи и иностранству).

Заштита природних добара и биодиверзитета

- доношење Програма заштите природе АП Војводина;
- повећање укупне површине под заштитом на територији АП Војводина кроз проглашење нових заштићених под- ручја (‘’Караш-Нера”, ‘Тусанда’’, ‘Торња Тиса’’, ‘’Доња Тиса’’, Потамишје, Капетански рит, Босутске шуме, Фрушкогорски лесни плато и Лесни профил ‘’Циглане” у Руми);
- ревизија статуса (врсте, режима и граница заштите) ра- није проглашених заштићених подручја и усклађивање са важећом законском регулативом (Национални парк ‘’Фрушка гора’’, ПП ‘’Бегечка јама’’, ПП ‘’Тиквара”, ПП ‘’Палић”, ПП ‘’Мали вршачки рит’’, СП ‘’Поњавица”, СРП ‘’Засавица”, ПП ‘’Јегричка”, ПП ‘’Стара Тиса’’ и СРП ‘’Селевењске пустаре’’);
- уписивање Ковиљско-петроварадинског рита (са Крче- динском адом) и Окањ баре (могућност уписа заједно са Русандом) у Рамсарску листу;
- уписивање Горњег Подунавља, Делиблатске пешчаре и Обедске баре у UNESKO-MaB Листу резервата био- сфере (уписивање Горњег Подунавља у Листу резер- вата биосфере (MaB) у оквиру програма успостављања прекограничног резервата биосфере ‘’Дунав - Драва - Мура’’, у сарадњи са Мађарском, Хрватском, Слове- нијом и Аустријом);
- успостављање еколошке мреже на подручју АП Војводи- не као дела шире еколошке мреже Републике Србије;
- идентификација граница делова еколош- ке мреже на државној карти у размери 1:5000 у складу са Уредбом о еколошкој мрежи;
- идентификација подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000;
- завршетак израде ‘’Црвених књига’’ биљака, животиња и гљива;
- израда и доношење просторних планова подручја посеб- не намене за већа заштићена подручја;
- израда урбанистичких планова за локалитете у заш- тићеним подручјима на којима је регистрована или пла- нирана изградња већег обима;
- санација деградираних простора (каменоломи, позај- мишта, дивље депоније) са најзначајнијим неповољним утицајем на природне вредности и животну средину;
- заснивање информационог система о заштићеним под- ручјима и биодиверзитету;
- израда листе индикаторских врста и подручја у који- ма се прати стање биодиверзитета, у складу са до сада идентификованим притисцима на специјски диверзитет и екосистеме који су најугрожени.

Заштита и уређење предела

- Пројекти интеграције предела у међународне мреже;
- Пројекти прекограничне, транснационалне и међуреги- оналне сарадње;
- Пилот пројекти ‘’Карактеризације предела’’ за посебна приоритетна подручја:

1. Подручја посебних природних и/или културних вред- ности, и то:
   - подручја заштићених природних вредности: наци- онални паркови, паркови природе, предели изузет- них одлика, резервати природе и споменици приро- де (Фрушка Гора);
   - подручја заштићених културних вредности: прос- торне културно-историјске целине (Фрушка Гора са манастирима), археолошка налазишта, споменици културе и знаменита места и њихова околина;
   - подручја интегралних природних и културних вредности;
2. Простори у којима је квалитет предела и физичке струк- туре насеља од посебног значаја за развој, и то:
   - туристичке дестинације: реке (Дунав, Сава, Тиса), језера (Палићко), туристички центри и њихова око- лина (Нови Сад, Суботица);
   - интернационалне мреже и међународне културне стазе;
   - погранични области (Горње Подунавље, Босутске шуме, Делиблатска пешчара,);
3. Угрожени и деградирани простори у којима је потребно спровести мере санације, и то:
   - каменоломи, јаловишта, подручја експлоатације шљунка, песка, водотоци 4. класе и ‘’ван класе’’ (канали у АП Војводини);
   - регионални центри за управљање отпадом / регио- налне депоније (према плану);
4. Подручја под посебним притиском развоја, и то:
   - простори и насеља уз саобраћајне коридоре;
   - нови инфраструктурни и енергетски системи (мо- гуће коришћење енергија ветра: Јужни Банат);
   - градови и урбана насеља (са периурбаним под- ручјима): градови међународног значаја (Нови Сад), градови-чворишта (Суботица, Панчево,), градови и урбана насеља у пограничним подручјима (Сомбор, Вршац, Сремска Митровица), градови посебног зна- чаја у мрежи насеља или региону (Кикинда).

Заштита животне средине и управљање отпадом

- јачање капацитета локалних самоуправа и покрајинске администрације у секторима заштите животне средине и управљања отпадом;
- индентификација најугроженијих локалитета на тери- торији АПВ Војводине и израда катастра деградирих и контаминираних локалитета у индустријским одласти- ма;
- иницирање „brownfield“ инвестиција;
- санација и ремедијација Великог Бачког канала, као и других водотока угрожених по различитим основама;
- израда локалних регистра извора загађивања животне средине као дела националног регистра који води Аген- ција за заштиту животне средине;
- израда катастра опасног отпада;
- обезбеђивање редовног рада аутоматских мониторинг станица у Сомбору, Суботици, Кикинди, Зрењанину, Новом Саду 2, Шангај, Беочин, Делиблатска Пешчара, Обедска Бара, Панчево 4 и Сремска Митровица;
- успостављање аутоматског мониторинга ваздуха на зна- чајним емитерима (на сва индустријска ложишта изнад 50 МШ);
- успостављање мреже мониторинга емисије отпадних вода;
- континуирано праћење квалитета

површинских и под- земних вода;
- доношење међуопштинских споразума о заједничком управљању отпадом;
- израда регионалних и локалних планова управљања от- падом;
- успостављање институционалне организације за регио- нално управљање отпадом;
- изградња регионалног центра за управљање комуналним отпадом у Новом Саду, као региона са највећом продук- цијом комуналног отпада и изградња још 3 регионална центра и складу Стратегијом управљања отпадом;
- дефинисање локације центара за одвојено сакупљање ре- циклабилног отпада у градовима на територији Покраји- не;
- у урбаним центрима дефинисати тзв. трансфер станице за опасан отпад из домаћинства;
- дефинисање локације регионалног складишта опасног отпада за потребе Покрајине на територији Средње ба- натског округа;
- санација дивљих депонија у деловима АП Војводине где се изграде регионални центри и у другим где има адек- ватних привремених локација у складу са Стратегијом;
- израда стратегије заштите животне средине у руралним деловима Војводине;
- повећање енергетске ефикасности, подршка процесима повећања изолације на индивидуалним типовима стано- вања, гасификација и топлификација већих насеља у АП Војводини.

Културна добра
- формирање базе података за сва културна добра на под- ручју АП Војводине (без ажурирања свих релевантних података о културном наслеђу АП Војводине, не може се радити ни један пројекат за који би се потраживала покрајинска, државна или међународна финансијска средства);
- изузетно брз и ефикасан рад на појачаној заштити урба- них предела, са стварањем нове инфраструктуре бољим одржавањем и реорганизацијом јавних простора, рекваликвалификацијом запуштених и напуштених места за које постоји интерес, елиминисањем моно-функционалних урбаних простора, решавањем динамичког и стационар- ног саобраћаја, елиминисањем туристичких загађења, спречавањем губљења аутентичности културних вред- ности;
- стварање иновативне конзерваторске политике за исто- ријске градове и нови приступ појединачним спомени- цима културе у односу на окружење;
- идентификација урбаног и архитектонског наслеђа као туристичког потенцијала;
- прекогранична сарадња у области заштите културног наслеђа (као што су у Кикинди: МУЗЕЈ TERRA, Интер- национални симпозијум скулптуре великог формата у теракоти TERRA'' и КОЛЕЦ TERRA'') и неговање мул- тикултуралности.

Израда пројеката:
- пројекат ''Векови Бача'';
- пројекат културних стаза;
- пројекат обједињавања природних и културних потен- цијала у културна подручја;
- пројекат музеја и колеџа TERRA у Кикинди.

Заштита од елементарних непогода и техничко-технолошких
удеса
- индентификација најугроженијих локалитета на терито- рији АП Војводине и израда катастра простора угроже- них елементарним непогодама (израда катастра неста- билних површина);
- развој система заштите и спасавања на територији Покрајине;
- доношење стратешких докумената интегралне зашти- те од елементарних непогода (Процене угрожености и Планови заштите и спасавања у ванредним ситуацијама на нивоу Покрајине и јединица локалне самоуправе) и усклађивање на различитим хијерархијским нивоима;
- санација и ремедијација деградираних површина услед дејства природних непогода;
- утврђивање заштитних зона индустријских комплекса заснованим на процени ризика и последица од удеса.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Статистичком класификацијом територијалних јединица Ср- бије обезбеђен је значајан инструмент за спровођење институ- ционалне децентрализације и коришћење европских фондова за регионални развој. На основу овог оквира, даљим доношењем подзаконских аката биће дата решења за сва тренутно недефи- нисана питања (методологија, рангирање општина, области и ре- гиона према степену развијености, надлежности институција на свим нивоима, финанисирање, развијање регионалне статистике и др).

Подручја с ограничењима у развоју због негативних демограф- ских процеса, неразвијености мреже насеља, привреде, као и под- ручја са оскудним ресурсима и периферног положаја у односу на главне правце развоја, захтевају посебне мере и примерене план- ске концепције развоја.

Основно полазиште при утврђивању стратешких и опера- тивних мера и инструмената за регионални развој јесте развој политике планирања и координације свих нивоа власти, као и хармонизација и уклањање недостатака, односно, јачање инсти- туционалног оквира за спровођење регионалне политике. С обзи- ром на неуједначеност кадровске, образовне и материјалне јачине скоро половине општина у АП Војводини, неопходно је велико ангажовање и подршка регионалних и покрајинских институција у изради стратешких докумената, секторских програма и проје- ката, акционих и просторних планова, као и креирање механи- зама за њихово праћење и контролу. Кључна улога покрајинске структуре је да континуирано пружа подршку развоју дугорочне међуопштинске сарадње и обезбеди планско, буџетско финанси- рање развојних пројеката и програма.

У том контексту, доношење подзаконских аката којима ће се конкретно утврдити структура, елементи, финансијски оквир и надлежности доношења и контроле регионалне стратегије, обез- бедиће се јединствен систем праћења, контроле и мерења ефеката подстицајне и развојних политика у област регионалног развоја.

Јачање локалних привреда и унапређивање локалне админи- страције обележава развојне правце локалних средина у смислу њихове способности прецизног планирања квалитетних полити- ка на локалном нивоу. Пренос надлежности овде има кључну уло- гу. Афирамција локалне самоуправе детерминисана је кадров- ским и финансијским фактором, тако да ће подизање привредне активности и образовног нивоа становништва пресудно утицати на померање општине и подручја на развојној лествици.

- Формирање регионалних развојних савета који ће има- ти саветодавну улогу у креирању политике регионалног развоја и

давању мишљења на развојне документе.

- Доношење развојних докумената: (а) Регионална раз- војна стратегија за регион Војводине, који ће одредити приоритетне правце развоја региона и начине њиховог остваривања у петогодишњем периоду; (б) програм фи- нансирања развоја за пет година којим ће се дефинисати пројекти и расподела финансијских средстава за њихову реализацију за сваку буџетску годину; (в) развојни про- грами, пројекти и акциони планови на нивоу области и општина, за потребе усклађивања са документима ви- шег хијерархијског ниова (регионални програм, Регио- нална стратегија и Национална регионална стратегија) и хоризонталног нивоа.
- Јачање институционалних структура за управљање, координацију и спровођење интегрисаног регионалног развоја. Равномеран регионални развој захтева коорди- нисану сарадњу са свим институцијама које су укључе- не у различите аспекте регионалног развоја (привредни развој, рурални развој, развој инфраструктуре, локални развој, социјални развој, заштита животне средине и сл.). Партнерство и међусобна сарадња на свим нивоима уп- рављања развојем јасније ће дефинисати развојне циље- ве и пројекте у регионима. Планирање и коришћење финансијских средстава захтева добру координацију свих учесника, што се нарочито односи на коришћење средстава из претприступних фондова ЕУ.
- Успостављање децентрализованог система управљања фондовима ЕУ подразумева постепено усклађивање процедура за додељивање регионалне државне помоћи са процедурама ЕУ, јачање институционалних капаци- тета свих актера регионалног развоја и обуку кадрова у погледу стицања знања из области коришћења средстава ЕУ фондова.
- Улога, значај и могућности цивилног сектора и невлади- них организација у делатностима одрживог развоја.
- Дефинисање пројеката регионалног развоја преко реги- оналних стратегија и регионалних просторних планова за поједине регионе и области.

Ефикасност спровођења Просторног плана условљена је обез- беђењем координације предвиђених активности и различитих актера/учесника. Полази се од искустава земаља ЕУ да се успеш- на координација може обезбедити применом мултисекторског приступа - комбинације мера и инструмената различитих поли- тика према тематским областима и проблемима који се планом решавају, као и успостављањем институционално-организаци- оних аранжмана и партнерства на различитим релацијама (јав- ни-приватни сектор, јавне-независне институције/организације, ниво управљања-јавност и др.).

Основне мере и инструменти различитих политика за импле- ментацију решења Просторног плана за период до 2015. године базирани су на постојећем систему управљања у Србији, а у одређеној мери се сугеришу мере и инструменти који ће, према очекивањима, у овом периоду бити дефинисани и примењивани током фаза приступања ЕУ.

Један од задатака у ефикасној употреби фондова ЕУ је и ус- пешно програмирање и предлагање пројеката за финансирање из средства ЕУ, у ком Војводина мора активно да учествује, наро- чито за ИПА фондове, међу којима су и поједини пројекти но- миновани у поглављу IV овог Плана, 3. Приоритети и стратешко развојни пројекти прве етапе спровођења Плана.

Полазећи од предходних ставова, мере и инструменти за им- плементацију Просторног плана су отворени за усклађивање с променама система управљања и планирања у Србији у току спровођења овог просторног плана, а посебно кроз Програм им- плементације.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

Извештај

о стратешкој процени утицаја Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине на животну средину

Носилац израде плана

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ, ГРАДИТЕЉСТВО И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Покрајинска секретарка

Душанка Д. Сремачки, дипл. грађ. инж.

Нови Сад, децембар 2011. године

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Регионални просторни план АП Војводине (у даљем тексту: РПП АПВ), као израз сагласности о темељним циљевима уређења, заштите и коришћења простора, представља основ за дугорочно, континуирано и усклађено усмеравање просторног развоја Покрајине, подизање конкурентности, привредне ефикасности, социјалне правичности, безбедности, благостања и здравља становништва, заштите животне средине и еколошки прихватљиве интервенције у простору, уз поштовање правног поретка државе, културног идентитета, различитости и животних интереса свих њених грађана.

Заштита, уређење, коришћење и изградња на простору АП Војводине стратешки се опредељује кроз израду и доношење РПП АПВ. Последњи (и једини) план који је са овог аспекта третирао подручје Покрајине био је Просторни план АП Војводине, који је донет 1978. године. Плански хоризонт овог документа била је 2000. година.

Утврђивању нових стратешких опредељења Покрајине у области заштите, уређења, изградње и коришћења простора треба приступити не само због промена у држави и њеном непосредном међународном окружењу, него и због свеукупних промена у глобалном окружењу (политичких, економских, климатских, енергетских...).

Посебан значај за израду РПП АПВ има чињеница, да је, потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању, наша земља ступила у уговорни однос са Европском унијом, те да у том смислу мора прихватити и у своја документа имплементирати европске политике у области просторног развоја.

Поред одрживог економског раста, веће социјалне кохезије и заштите животне средине, основни задаци и изазови којима треба да одговори РПП АПВ су јачање територијалне кохезије и регионалног идентитета, као и боље коришћење просторног диверзитета. РПП АПВ утврдиће се њени просторни приоритети, услови и мере за њихову реализацију и обезбедити услови за приступ структурним фондовима ЕУ.

Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС и 24/11) прописане су врсте планских докумената, њихов садржај, поступак израде, вршење стручне контроле и надлежност за њихово доношење.

Чланом 17. став 1. Закона регулисано је да се Регионални просторни план израђује за веће просторне целине административног, функционалног, географског или статистичког карактера, усмерене ка заједничким циљевима и пројектима регионалног развоја.

Регионални просторни план је плански документ који уз уважавање специфичних потреба које произлазе из регионалних посебности, разрађује циљеве просторног уређења и одређује рационално коришћење простора, у складу са суседним регионима и општинама.

Чланом 18. Закона о планирању и изградњи утврђена је садржина регионалног просторног плана.

Одредбом члана 35. став 4. истог Закона регулисано је да регионални просторни план за подручје аутономне покрајине доноси скупштина аутономне покрајине, те је у складу са овом одредбом Закона за доношење РПП АПВ надлежна Скупштина Аутономне Покрајине Војводине.

Стратешка процена утицаја на животну средину је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у просторним плановима, с циљем избегавања, спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друге створене вредности.

Значај овог процеса је због тога што се:
1. обрађују утицаји ширег значаја - кумулативни и социјални ефекти;
2. утврђује одговарајући контекст за анализу утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентификацију проблема и утицаја који заслужују виши степен детаљности у истраживању;
3. утврђује хијерархијски оквир за даље спровођење поступка и активности заштите животне средине на планском подручју; и
4. омогућава се варијантна провера концепата, сценарија, стратешких опредељења и планских решења.

Стратешка процена утицаја на животну средину је инструмент којим се стварају услови за оптималну заштиту животне средине у процесу просторног планирања. Стратешка процена утицаја на животну средину као свеобухватан, комплексан и јединствен поступак, уводи се у праксу просторног планирања с циљем територијалне анализе планског подручја, са једне, и дефинисање решења и мера, којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан начин, са друге стране.

Принцип одрживог развоја, социјалне прихватљивости, економске оправданости и еколошке одрживости су законски дефинисани у смислу полазних основа просторног планирања. Са друге стране, одредбама члана 4. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", 135/2004 и 88/2010) утврђена су начела стратешке процене, и то:
- одрживог развоја,
- интегралности,
- предострожности,

- хијерархије и координације,
- јавности.

Овим начелима обезбеђује се оквир за усклађивање техно-економских, друштвених и природних система у целокупном развоју, укључујући и просторни развој. На принципима економичности користе се природне и створене вредности, с циљем да се очува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације. То се постиже разматрањем и укључивањем кључних аспеката животне средине у припрему и усвајање планова, пројеката и програма, утврђивањем услова за очување природних и створених вредности. Укључивањем услова заштите животне средине у просторни план кроз инструмент стратешке процене, даје се обавезујући - интегрални оквир заштите, реализацијом кроз одговарајуће међусекторске планове, програме и пројекте. У превентивном смислу, свака активност је планирана, односно свако планско решење је дефинисано с циљем да се спрече или смање негативни утицаји, обезбеди рационално коришћење ресурса, а ризик од акцидената и негативних утицаја на људе сведе на минимум. Са друге стране, циљ је да се оживи депопулационо подручје, рационалним коришћењем потенцијала и обновљивих ресурса. У поступку стратешке процене остварује се координација између заинтересованих органа и организација, иако су у поступку израде плана прибављени неопходни услови. У поступку разматрања и усвајања обезбедиће се учешће јавности у поступку јавног увида и стручне расправе о Нацрту плана.

Чланом 8. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину прописан је поступак стратешке процене који обухвата три сегмента:
(1) Доношење одлуке о изради стратешке процене,
(2) Израду извештаја о стратешкој процени,
(3) Одлучивање о давању сагласности на извештај о стратешкој процени, уз учешће заинтересованих органа и организација и јавности.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

2.1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА РПП АПВ

Подручје за које се доноси РПП АПВ чине територије јединица локалних самоуправа у њеним географским областима (Бачка, Банат и Срем).

Обухват РПП АПВ чини подручје обухваћено: на северу границом са Републиком Мађарском, на истоку са Републиком Румунијом, на западу са Републиком Хрватском, на југозападу са Републиком Босном и Херцеговином, и на југу са административном границом АП Војводине према централној Србији.

Природну границу обухвата РПП АПВ чине: међународне пловне реке Дунав, према Републици Хрватској и централној Србији, и Сава према Републици Босни и Херцеговини и централној Србији. Граница према Републици Мађарској дуга је 174.4 km, равничарска је и пружа се од реке
Републици Румунији дуга је 247,5 km, равничарска је и протеже се од насељеног места Рабе до ушћа реке Нере у реку Дунав. Административна граница према централној Србији дуга је 330,04km, и протеже се од истока од ушћа Нере у Дунав до ушћа реке Дрине у реку Саву и већим делом је природна граница током река Дунав, Тамиш и Сава, осим на подучју према територији Града Београда и подручју северне Мачве. Граница према Републици Босни и Херцеговини (Републици Српској) дугачка је 32,56 km, протеже се од истока од ушћа реке Дрине у реку Саву до границе са Републиком Хрватском и представља природну границу током реке Саве. Граница према Републици Хрватској дугачка је 253,3 km. Од реке Саве код насељеног места Јамена (општина Шид) протеже се кроз сремску равницу, прелази реку Босут и Фрушку гору и спушта се на реку Дунав између Илока и Бачке Паланке. Од Бачке Паланке до границе са Републиком Мађарском граница је трасирана углавном средином пловног пута.

Граница РПП АПВ почиње на северозападном делу територије Аутономне Покрајине Војводине на пресеку државне границе са Републиком Мађарском и средине тока реке Дунав. Од ове тачке граница РПП АПВ иде у правцу североистока и истока пратећи државну границу са Републиком Мађарском до тромеђе државних граница са Републиком Мађарском и Републиком Румунијом.

Након ове тачке граница иде на југоисток пратећи државну границу са Републиком Румунијом до места где где се река Нера улива у реку Дунав.

Од овог места граница иде у правцу запада пратећи средину тока реке Дунав, потом североисточну и северозападну административну границу града Београда до места где се западна административна граница града Београда укршта са средином тока реке Саве.

Након овог места граница РПП АПВ иде у правцу запада средином тока реке Саве, а потом прати јужну административну границу града Сремске Митровице до места где се река Дрина улива у реку Саву.

Од овог места граница РПП АПВ иде у правцу запада пратећи границу са Босном и Херцеговином (Републиком Српском) до тромеђе граница са Републиком Хрватском и Босном и Херцеговином (Републиком Српском).

Након овог места граница РПП АПВ иде у правцу севера пратећи границу са Републиком Хрватском до места где се граница са Републиком Хрватском укршта са средином тока реке Дунав.

Од овог места граница иде у правцу северозапада и севера пратећи средину тока реке Дунав до државне границе са републиком Мађарском, почетном тачком описа.

Површина подручја обухваћеног израдом РПП АПВ износи 21 506 km^2.

Статут Аутономне Покрајине Војводине је прецизирао у члану 1. да је Војводина регија, а у члану 3. дефинисао да „територију АП Војводине чине територије јединица локалних самоуправа у њеним географским областима (Бачка, Банат и Срем) утврђене законом." АП Војводина је административно подељена на 7 области. Територијалну организацију Војводине чини укупно 45 локалних самоуправа, односно 6 градова и 39 општина. Градови Нови Сад, Зрењанин, Панчево, Суботица, Сомбор и Сремска Митровица статус града добили су Законом о територијалној организацији из 2007. године, а Нови Сад је добио и статус главног, административног центра АП Војводине. Овим су "маркирани" развојни центри на регионалној мапи Војводине - привредни, административни, институционални, кадровски, социјални, културни што је у контексту регионалног развоја утолико важније, ако се узму у обзир постојеће или будуће регионалне институције.

Влада Аутономне Покрајине Војводине, је након доношења Закона о планирању и изградњи (2003. године) исказала потребу да се утврди степен остваривања и начин спровођења Просторног плана Републике Србије на територији Покрајине, те је у том смислу у ЈП "Завод за урбанизам Војводине" урађен "Извештај о спровођењу Просторног плана Републике Србије на територији АП Војводине у периоду 1996-2003. година". Том приликом констатовано је да је процедура спровођења Просторног плана Републике Србије (у даљем тексту: ПП РС) реализована кроз израду законом предвиђене планске и урбанистичке документације, као и да само доношење ове документације у складу са ПП РС није гарантовало њену стварну имплементацију у простору. Такође је указано и на потребу преиспитивања одређених решења у ПП РС која се односе на подручје Покрајине пре свега због новонасталих околности у држави које су, између осталог, утицале и на позицију Покрајине у односу на окружење.
нивоу, у периоду 2003-2010. година усвојила бројне програме развоја који дефинишу развојне приоритете Покрајине у целини, или по појединим секторима и темама, као и задатке, мере и активности за њихову реализацију[124].

Имплементација стратешких опредељења Републике и Покрајине у различитим областима развоја привреде и друштва претпоставља и припрему и обезбеђење одговарајућих просторних предпоставки у квантитативном, квалитативном и функционалном смислу. Правилно дефинисан "просторни" одговор на нове развојне захтеве имаће и синергијски развојни ефекат на дужи рок.

Утврђивању нових стратешких опредељења Покрајине у области заштите, уређења, изградње и коришћења простора треба приступити не само због промена у држави и њеном непосредном међународном окружењу, него и због свеукупних промена у глобалном окружењу (политичких, економских, климатских, енергетских...). Недовољно развијене земље много су више изложене директном утицају глобалних промена од развијених земаља и утолико су обавезе и одговорност њихових управљачких структура у погледу релативизације ових утицаја веће.

Посебан значај за израду РПП АПВ има чињеница, да је, потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању, наша земља ступила у уговорни однос са Европском унијом, те да у том смислу мора прихватити и у своја документа имплементирати европске политике у области просторног развоја.

Поред одрживог економског раста, веће социјалне кохезије и заштите животне средине, основни задаци и изазови којима треба да одговори РПП АПВ су јачање територијалне кохезије и регионалног идентитета, као и боље коришћење просторног диверзитета. РПП АПВ утврдиће се њени просторни приоритети, услови и мере за њихову реализацију и обезбедити услови за приступ структурним фондовима ЕУ.

РПП АПВ дефинишу се стратешки прихватљиви, просторно остварив циљеви и плански осмишљене пропозиције и управљачки механизми, који се заснивају на интегралној валоризацији свих релевантних фактора у доменима заштите, коришћења, организовања и уређења простора, са циљем одржавања еколошке равнотеже подручја кроз интерактивни повратни приступ. Будући концепт развоја се базира на принципима интегралног приступа простору и основним структурама (економска, социјална и еколошка), односно на принципима одрживог развоја.

Непосредан повод за израду предметног Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину је обавеза произашла из Одлуке о приступању изради стратешке процене утицаја на животну средину РПП АПВ.

2.2. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

Регионални просторни план израђује се на основу Законао планирању и изградњи (”Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10 УС и 24/11) и Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената (”Службени гласник РС”, бр.31/10, 69/10 и 16/11), Закона о Просторном плану Републике Србије
("Службени гласник РС", бр. 88/10), и пратећих закона:

- Закон о регионалном развоју (”Службени гласник РС”, бр. 51/09 и 30/10);
- Закон о локалној самоуправи (”Службени гласник РС”, бр. 129/07);
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", бр. 99/09);
- Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 65/08 и 41/09);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 41/09);
- Закон о сточарству ("Службени гласник РС", бр. 41/09);
- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 30/10);

[124] Списак законских аката, усвојених стратегија, међународних уговора који су од значаја за израду Регионалног просторног плана АП Војводине налазе се у прилогу Концепта плана

- Закон о водама ("Службени гласник РС", бр. 46/91, 53/93,54/96 и 67/93, 48/94, 101/05-др.закон - одредбе чл.81. до 96.);
- Закон о јавним путевима ("Службени гласник РС", бр. 101/05 и 123/07);
- Закон о ваздушном саобраћају ("Службени гласник РС", бр. 73/10);
- Закон о железници ("Службени гласник РС", бр. 18/05);
- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину (''Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Службени гласник РС", број 135/04);
- Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09);
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о здравственој заштити ("Службени гласник РС", бр. 107/05, 72/09 и 88/10);
- Закон о управљању отпадом ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95 и 20/09);
- Закон о заштити државне границе ("Службени гласник РС", бр. 97/08);
- Закон о геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 44/95 и 101/05-др.закон);
- Закон о електронским комуникацијама (''Службени гласник РС'', бр. 44/10);
- Закон о туризму ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 84/04);
- Закон о културним добрима ("Службени гласник РС", бр. 71/94);
- Закон о рударству ("Службени гласник РС", бр. 44/95, 34/06,104/09 и 85/05, 101/05- др.закон);
- Закон о шумама ("Службени гласник РС" бр. 30/10);
- Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10);
- Закон о националним парковима ("Службени гласник РС", бр. 39/93, 44/93, 53/93, 67/93, 48/94) (одредбе чл. 6. и 7. и опис подручја националних паркова);
- Закон о дивљачи и ловству ("Службени гласник РС", бр. 18/10);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", бр. 36/09);
- Закон о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС ", бр. 111/09);
- Закон о одбрани ("Службени гласник РС", бр. 116/07, 88/09 и 104/09-др.закон);
- Закон о заштити од пожара ("Службени гласник РС", бр. 111/09);
- Уредба о утврђивању водопривредне основе Републике Србије (' Службени гласник РС'', бр. 11/02);
- као и други законски и подзаконски акти који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

2.3. ПЛАНСКИ ОСНОВ, ПРОЦЕДУРА И ПОСТУПЦИ ИЗРАДЕ РПП АПВ

Подручје за које се доноси РПП АПВ обухвата територију Аутономне Покрајине Војводине коју чине територије јединица локалних самоуправа у њеним географским областима (Бачка, Банат и Срем).

Изради РПП АПВ приступило се на основу Одлуке о изради Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 18/09), коју је донела Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 09. децембра 2009. године. Одлуком је утврђено да је Носилац израде РПП АПВ Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, затим да ће припрему, координацију и праћење израде РПП АПВ обављати Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине, а за Обрађивача РПП АПВ одређено је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад, уз ангажовање еминентних институција и стручњака за поједине области. Уважавајући чињеницу да оперативни рад на РПП АПВ представља примењени научно-истраживачки рад ангажовани су експерти за тематске области, у име Универзитета у Новом Саду, чије учешће обезбеђује неопходну научну основу.

Саставни део Одлуке о изради РПП АПВ ("Службени лист АПВ", бр. 18/09) је Одлука о изради стратешке процене утицаја Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине на животну средину (бр. 350-286/2009-02, од 25.11.2009. године), која је донета од стране Републичке агенције за просторно планирање, Организационе јединице за територију Аутономне Покрајине Војводине. Правни и плански основ за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена), поред донете Одлуке, представља Нацрт Регионалног просторног плана.
Временски хоризонт РПП АПВ усаглашен је са ПП РС, тако да су за дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора АП Војводине, у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима, прописане смернице за спровођење и даљу разраду до 2020. године.

Као прва фаза РПП АПВ урађен је Концепт РПП АПВ од стране ЈП Завода за урбанизам Војводине 2010. године. Комисија за стручну контролу и контролу усклађености РПП АПВ, на седници одржаној 28.01.2011. године, након разматрања РПП АПВ донела је Извештај о извршеној стручној контроли Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине

- Концепт плана (бр. 350-01-01318/2010-07, 02.02.2011.). Извештајем је донет позитиван закључак о упућивању РПП АПВ у даљи поступак прописан Законом о планирању и изградњи, а који се односи на приступање фази израде Нацрта плана. Упоредо, приступило се изради Стратешке процене утицаја Плана на животну средину. С обзиром да је плански документ у фази Нацрта, и да је Одлука о изради Стратешке процене донета паралелно са Одлуком о изради РПП АПВ, овим је омогућено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде Плана (од почетне циљне, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења), а са циљем спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Стратешка процена урађена је у складу са Законом о заштити животне средине и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину, као и Одлуком о изради стратешке процене утицаја Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине на животну средину.

У складу са законским одредбама и праксом стратешке процене у Европи, Извештај о стратешкој процени утицаја РПП АПВ на животну средину структурално обрађује:

(1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
(2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
(3) стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу - дефинисање матричног оквира процене);
(4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења плана);
(5) програм праћења стања животне средине (мониторинг - оквир за праћење спровођења плана, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
(6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
(7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
(8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

2.4 КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА РПП АПВ

2.4.1. САДРЖАЈ

РПП АПВ се израђује у складу са Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде планских докумената.

Текстуални део Нацрта РПП АПВ садржи следећа главна поглавља:

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ
1. Обухват и опис граница подручја Регионалног просторног плана
2. Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда и других развојних докумената
3. Скраћени приказ и оцена постојећег стања (потенцијали, ограничења, SWOT анализа)

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА
1. Визија и принципи регионалног просторног развоја
2. Општи циљеви регионалног просторног развоја
3. Циљеви развоја по појединим областима
4. Концепција регионалног просторног развоја

III КОНЦЕПЦИЈА, ПРОПОЗИЦИЈЕ И ПЛАНСКА РЕШЕЊА
1. Заштита, уређење, коришћење и развој природних система и ресурса
2. Просторни развој и дистрибуција становништва, насеља и јавних служби
3. Просторни развој и дистрибуција привредних делатности
4. Развој туризма, организација и уређење туристичких и рекреативних простора
5. Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система
6. Заштита животне средине, предела, природних и културних добара
7. Коришћење простора и основна намена простора

IV ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА
1. Мере за подстицање регионалног развоја и равномерног територијалног развоја
2. Смернице за израду планских докумената и друге развојне документације за подручје Плана
3. Приоритети и стратешко развојни пројекти прве етапе спровођења Плана
4. Мере и инструменти за спровођење Плана

Главна поглавља Нацрта РПП АПВ разрађена су тематски, у оквиру подпоглавља према конкретним областима.

Графички прилог Нацрта РПП АПВ односе се на графичке приказе у виду рефералних карата:

- **Реферална карта бр. 1 - Основна намена простора**
- **Реферална карта бр. 2 - Мрежа насеља и инфраструктурни системи**
  - 2.1. Мрежа насеља и центара, привредни системи и јавне службе
  - 2.2. Саобраћајна и водопривредна инфраструктура
  - 2.3. Електронергетска, термоенергетска и електронска комуникациона инфраструктура
- **Реферална карта бр. 3 - Туризам и заштита простора**
  - 3.1. Заштита природних добара и животне средине
  - 3.2. Туризам и заштита културних добара

2.4.2. ОПШТИ ЦИЉЕВИ РПП АПВ

РПП АПВ ће у складу са смерницама ПП РС, сходно улози коју овај регион има, његовим специфичностима и ресурсима са којима располаже, ближе дефинисати циљеве и концепцију дугорочног развоја региона АП Војводине.

У директној спрези са визијом налазе се општи циљеви просторног развоја које АП Војводина треба да достигне, ослоњена на кључне елементе у развоју:

1. Смањење субрегионалних разлика у економском и социјалном погледу

Упадљиве разлике у степену развијености између развијених и неразвијених делова АП Војводине ће се смањивати уз помоћ (а) одговарајућих политика и инструмената Покрајине и Републике Србије (б) јачањем надлежности и одговорности локалне самоуправе, и (ц) могућих програма Европске Уније за развој неразвијених општина и региона. Регионалне развојне агенције, стратегије и стратешки планови као и планови на субрегионалном и локалном нивоу ће бити извор пројеката који треба да омогуће бржи развој неразвијених делова, али и даљи и квалитетнији развој развијених делова АПВ. Социјалне разлике и могућност већег степена социјалне инклузије ће бити предмет сталне пажње како институција на свим нивоима управе, тако и цивилног сектора.

2. Рационално активирање територијалног капитала на читавој територији АП Војводине преко децентрализације и полицентризма

Територијални капитал и потенцијал појединих делова односно општина и градова АП Војводине ће се активирати у већој мери развојем суштинске децентрализације односно јачањем улоге, надлежности, права и одговорности локалне самоуправе, али и зависно од креативности и иницијативности управе на локалном нивоу. Умрежавање општина и градова око заједничких пројеката ће у томе имати нарочит значај упућујући на улогу области (економских односно функционалних региона) у економском и социјалном развоју. Посебан значај ће имати градови АП Војводине са својим кадровским, економским и институционалним капацитетима, који као "мотори" развоја треба да добију већу подршку и одговорност за развој.

3. Јачање позиције села уз већу улогу у оквиру функционалних подручја градова

Села у АП Војводини која окружују градове ће бити предмет посебне пажње. Њихова судбина и могућност веће улоге у развоју ће у великој мери зависити од одређених државних и регионалних политика, нарочито оних које усмеравају пољопривреду, туризам и индустрију. Села АП Војводине у највећем броју случајева се налазе у оквирима функционалних подручја градова те спадају у надлежност области које ће да решавају однос између села и града. Враћањем својине општинама и преиспитивањем карактера, величине и броја општина, село са својим атаром може да постане значајнији фактор развоја АП Војводине. Европски фондови могу у овоме да одиграју значајну улогу.

4. Уређење и одрживо коришћење природе, предела, културног наслеђа и животне средине, уз заштиту од непогода и технолошких удеса

Развијена и уређена територија АП Војводине подразумева уређење и заштиту природе и природног наслеђа у складу са европским нормама и стандардима које ће бити примењене на целој територији ангажовањем покрајинских и локалних капацитета. Културно наслеђе и предео ће да чини основ покрајинског, али и субрегионалног или локалног идентитета ради чега ће бити заштићено и уређено на савремен начин и коришћено као ресурс на одржив начин. Хазарди и могући удеси (поплаве, шумски пожари и сл.) ће бити стављени под одговарајућу контролу док ће животна средина бити предмет интензивне пажње како локалне самоуправе и покрајинских институција, тако и свих правних актера, грађана и цивилног сектора.

5. Интересно и функционално умрежавање региона Војводина са другим регионима у Европи

АП Војводина као један од региона Републике Србије и Европе ће посебну пажњу посветити јачању прекограничних веза својих општина и градова, у оквиру европских пројеката, али и повезивању са другим регионима у Европи који имају различита искуства и резултате у развоју. Позиционирање ће бити важан принцип преко кога АП Војводина треба да оцењује своју позицију у односу на друге. Интерррегионални пројекти ће бити значајан инструмент за интересно повезивање АП Војводине са другим регионима у Европи док значајно место може да има и стратешка кооперација са другим регионима у Србији. Трансдржавни пројекти око коридора VII (река Дунав) ће такође имати важну улогу у усмеравању развоја АП Војводине.

Општи циљеви развоја градова и урбаних насеља, односиће се на регион АП Војводине, тј. на све градове и урбана насеља. Циљеви и смернице дате предметним планом подразумевају обавезу за све ниже нивое, у фази разматрања и спровођења, тј. представљаће полазно- темељне одреднице за просторна решења на локалном нивоу. Формулације на локалном нивоу се могу разликовати у смислу њихове операционализације у зависности од околности, тј. проблема са којима се локални ниво суочава, обиму и врсти ресурса са којима располаже.

Основни предуслов за реализацију наведених циљева се односи на усмеравање демографских кретања у АП Војводини, односно на успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, као и на стварање услова за повећање степена запослености.

2.4.3. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ РПП АПВ

Посебни циљеви уређења, развоја и заштите подручја АП Војводине, који ће бити разрађени кроз циљеве развоја по појединим

областима, су:

- Стварање планског основа за организовани просторни развој, заштиту и уређење подручја АП Војводине;
- Стварање предуслова за функционално повезивање са регионима у окружењу, уз подршку општинама за прекограничну и интеррегионалну сарадњу;
- Подршка полицентричном развоју, јачањем улоге средњих и мањих градова уз спровођење политике децентрализације;
- Рационално коришћење простора ради повећања функционалне и развојне ефикасности (заустављање нерационалног ширења грађевинских подручја);
- Задржавање становништва у депопулационим подручјима, унапређењем квалитета живљења и обезбеђивањем услова за запошљавање;
- Јачање руралних подручја уз функционално повезивање са урбаним центрима;
- Повећање саобраћајне приступачности и опремљености простора техничком инфраструктуром;
- Очување, унапређење и заштита природе, посебних природних вредности, културних добара и предела, важних за регионални идентитет;
- Планирање и одрживо коришћење природних ресурса и коришћење обновљивих извора енергије.

2.4.3.1. ПРИРОДНИ СИСТЕМИ И РЕСУРСИ

ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Циљеви одрживог коришћења пољопривредног земљишта су следећи:

- Спречавање даљег губитка најквалитетнијег пољопривредног земљишта и очување његовог квалитета током коришћења;
- Рекултивација деградиранод земљишта најмање до употребљивог земљишта;
- Повећати продукциону способност (бонитет);
- Спречавање даље алкализације пољопривредног земљишта коришћењем физиолошки киселих азотних ђубрива;
- Подићи шумске засаде на свим земљиштима чије коришћење за биљну производњу не даје одговарајуће резултате, или је његово коришћење у ту намену скопчано са повећаним улагањима.

ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Циљеви одрживог управљања и коришћења шума и шумског земљишта су:

- Повећање површина под шумама и заштитним појасевима дрвећа (пољозаштитни и ветрозаштитни појасеви и другим облици подизања зеленила);
- Унапређење стања шума;
- Развијање потребне семенске и расадничке производње;
- Задовољење заступљених и одговарајућих функционално - наменских захтева везаних за заштитно-регулаторне, привредне, социокултурне и др. функције уз успостављање стабилних стања састојина;
- Планска производња и координирано, односно интегрисано деловање.

МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ

Циљеви развоја су:

- Интензивирање детаљних истраживања минералних сировина на простору АП Војводине;
- Оптимално управљање лежиштима минералних сировина;
- Управљање еколошким конфликтима у поступку експлоатације минералних сировина.

ВОДНИ РЕСУРС

Циљеви развоја у области коришћења вода су:

- Успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине;
- Иновирање и усвајање Водопривредне основе Србије (ВОС) и Водопривредне основе Војводине (ВОВ);
- Рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе;
- Искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема;
- Успостављање економске цене воде;
- Смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења;
- Рециркулација коришћених вода;
- Унапређење система заштите од спољних вода (поплава).

2.4.3.2. СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

Циљеви демографског развоја су:

- Стационарно становништво;
- Прилагођавање очекиваним демографским променама.

МРЕЖА НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНА УРБАНА ПОДРУЧЈА

Циљеви развоја мреже насеља и функционалних урбаних подручја су:

- Умрежавање функционалних урбаних подручја у циљу уједначенијег регионалног развоја АП Војводине;
- Умрежавање и боље повезивање центара функционалних урбаних подручја;
- Умрежавање и боље повезивање функционалних урбаних подручја на територији АП Војводине са суседним функционалним подручјима (како на простору Републике Србије тако и са суседним државама);
- Институционално јачање регионалне управе;

- Дефинисање политика за развој функционалних урбаних подручја, поготово тренутно неразвијених;
- Дефинисање политика које би омогућиле самостални развој и напредак оних подручја које није могуће интегрисати у ФУП;
- Дефинисање мера за приступ функционалним урбаним подручјима оних подручја који тренутно нису у склопу ФУП-а.

РАЗВОЈ ГРАДОВА И ОСТАЛИХ УРБАНИХ НАСЕЉА

Циљеви развоја градови и урбаних насеља су:
- Коришћење компаративне локационе предности за развој, планирање и лоцирање специфичних локационо подстичућих урбаних садржаја; посебну пажњу посветити водним ресурсима;
- Базирање сопственог развоја на бази компаративних предности и процењене конкурентности, јачање идентитета града на основу културне, природне и привредне матрице;
- Забрана изградње на јавним, зеленим, отвореним и заштитним површинама и строго и рационално контролисање изградње на пољопривредном земљишту;
- Планирање просторног развоја на нивоу ФУП-а, и развијање обрасца интегрисаног простора и повезивања са селима у оквиру ФУП-а;
- Рад на усаглашавању просторно-функционалне матрице насеља са капацитетима средине, разрешавању конфликтних интереса и развојних проблема у простору, и подизању квалитета физичког простора;
- Развијање радних зона на бази „зелених" приступа, „зелених" технологија- технолошких решења одговорних према окружењу, у садејству са економским критеријумима и процоном ефеката на просторни развој;
- Третирање природног и културног наслеђа као развојни ресурс града или урбаног насеља и залагање за његово одрживо планирање и коришћење.

РУРАЛНИ РАЗВОЈ

Циљеви развоја у области руралног развоја су:
- Стварање инфраструктурних услова за обезбеђење потребног броја становника одговарајуће структуре (старосне и образовне);
- Стимулативним мерама пореске политике подстицати стварање производних погона у руралним крајевима са циљем упошљавања женске радне снаге;
- Одржавање физичког и менталног здравља становништва у руралним подручјима;
- Образовање и подизање капацитета кључних учесника на афирмацији тимског, заједничког и партнерског рада;
- Обезбедити лакши приступ услугама и развити сектор услуга. То захтева већу концентрацију на суседне регионе и подручја (нпр. у програмима рекреације, туризма и пратећим делатностима), обезбеђење лаког доступа едукацији, здравственим услугама итд. за локалну популацију и подизање атрактивности локалних подручја на бази специфичности које се могу развијати;
- Обезбедити поштовање власничких права али и унапређење предузетништва;
- Вршити едукацију у циљу подизања капацитета кључних учесника за афирмацију тимског, задружног и партнерског рада;
- Спровести децентрализацију социо-економског система уз примену савременог концепта руралне регионализације (по узору на развијене земље Европе);
- Развити и/или унапредити одговарајуће секретаријате, агенције, фондове и финансијске институције за подстицање и унапређење развоја.

ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Циљеви развоја у области здравствене заштите су:
- Перманентна едукација становништва о здравим стиловима живота;
- Мотивисање стручног кадра за рад у мањим и неразвијеним срединама;
- Обезбеђење финансијских средстава за подизање нивоа здравствених услуга на локалном нивоу;
- Обезбеђење подједнаких услова здравствене заштите за укупно становништво побољшањем услуга у малим срединама, осавремењавањем постојећих објеката или формирањем мобилних екипа;
- Побољшање локалне путне мреже, како би се остварила подједнака доступност услугама за све грађане, без обзира на место становања;
- Обезбеђење могућности примања здравствених услуга у најближем центру, без обзира на регионалну припадност (пример: Панчево - Београд).

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Циљеви развоја у области социјалне заштите су:
- Смањење стопе сиромаштва (отварање нових радних места, едукација угрожених категорија становништва .....);
- Децентрализација услуга и њихово спуштање на локални ниво;
- Развој социјалне заштите на локалном нивоу - дефинисање модела интегралне социјалне заштите;
- Унапређење социјалне заштите за све категорије корисника, а посебно у наразвијеним општинама;
- Обезбеђење финансијских средстава за рад и развој установа социјалне заштите.

КУЛТУРА

Циљеви развоја у домену културе су:

- интензивније укључивање деце и младих, старије популације као и већа партиципација свих маргинализованих друштвених група у активности;
- Прилагођавање модалитета организовања и рада јавних служби и услуга демографским, социјалним, економским, културним и др. обележјима и потребама локалних заједница;
- Јачање компатибилних услуга (јавног саобраћаја, локалне путне мреже и сл.) као услова за повезивање корисника и интензивније коришћење културних садржаја;
- Децентрализација ради стварања једнаких услова у доступности за све грађане;
- Формирање асоцијација установа културе (јавни сектор, организације цивилног друштва и приватни сектор);
- Строга и доследна заштита објеката и садржаја културе од општег интереса;
- Развој и неговање мултикултуралности, културног идентитета и територијалне препознатљивости.

СПОРТ

Циљеви развоја у домену спорта су:

- Интензивније укључивање укупне популације у активности физичке културе;
- Децентрализација ради стварања једнаких услова у доступности за све грађане;
- Јачање компатибилних услуга (јавног саобраћаја и сл.) и побољшање комуналне опремљености насеља, као услова за интензивније коришћење спортских садржаја.

СТАНОВАЊЕ

Циљеви развоја у области становања су:

- Развој система социјалног и доступног становања;
- Посебним мерама социјалног и економског развоја ублажавати негативне демографске процесе, зауставити емиграцију младог стручног кадра и њихово ангажовање на "спашавању" и ревитализацији неразвијених подручја;
- Усклађени и одржив социо-економски развој на принципима енергетске ефикасности и заштите животне средине;
- Активирање територијалног капитала (стамбени фонд, привредни капацитети, природни потенцијали);
- Равномернија доступност јавним службама;
- Равномернија опремљеност и доступност саобраћајном и техничком инфраструктуром.

2.4.3.3. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ТУРИЗАМ

ПРИВРЕДА

Циљеви развоја у области привреде су:

- Динамичан привредни развој (најмање 5% просечан раст БДП до 2020.);
- Реиндустријализација (учешће индустрије и инвестиција изнад 25% БДП);
- Интеграција Србије/Војводине у европски простор и регион ЈИ Европе;
- Повећање конкурентности привреде и извоза обезбеђењем повољних општих, инфраструктурних и просторних услова;
- Смањење регионалних неравномерности и заустављање негативних демографских кретања обезбеђењем равномернije просторне дистрибуције усклађене са потенцијалом регионалних, урбаних и руралних подручја;
- Рационалан, ефикасан и одржив просторни развој који подразумева ефикасну просторну огранизацију и развој просторних структура и локационих форми привредних активности који омогућавају смањење употребе материјалних инпута;
- Побољшање регионалне доступности изградњом одговарајуће инфраструктуре и боље комуналне опремљености индустријских локалитета.

ШУМАРСТВО И ЛОВ

Циљеви развоја у шумарству су:

- Повећање површина под шумама;
- Унапређење стања шума;
- Развијање потребне семенске и расадничке производње;
- Задовољење заступљених и одговарајућих функционално - наменских захтева везаних за заштитно-регулаторне, привредне, социокултурне и др. функције уз успостављање стабилних стања састојина;
- Планска производња и координирано, односно интегрисано деловање.

Циљеви развоја у ловству су:

- Доношење Програма развоја ловних подручја за територију АП Војводине;
- Стални мониторинг популација дивљачи и њихових станишта;
- Обезбеђивање средстава за заштиту, очување и унапређење популација дивљачи и њихових станишта и друге намене од значаја за развој ловства;
- Обезбеђивање подршке корисницима ловишта;
- Истраживачко-развојни рад у области ловства;
- Промоција ловства;
- Доношење планских докумената у ловству.

ПОЉОПРИВРЕДА

Циљеви развоја пољопривреде су:
- Повећање пољопривредне производње са циљем постизања прехрамбених капацитета који ће задовољити сопствене потребе и омогућити стварање тржишних вишкова намењених извозу;
- Интензивирање ратарске производње како повећањем приноса, тако и изменом сетвене структуре усмерене на сетву тржишно вреднијих култура (поврће, индустријско и крмно биље);
- Повећање површина под сталним засадима (воћњаци, виногради);
- Боље коришћење природних ресурса, пре свега применом наводњавања, коришћењем потенцијала геотермалних извора;
- Афирмација Војводине као произвођача здравствено безбедне хране, што искључује сетву генетски модификованог семена и хормонски тов животиња;
- Коришћење дела пољопривредних ресурса за мултифункционалну пољопривреду (агро-еко туризам, еко-производња и производња обновљивих извора енергије), у циљу повећања економске ефикасности и ефективности агрокомплекса;
- Повећање интензивности и заступљености сточарске производње до нивоа еколошког оптимума заступљености стоке;
- Виши ниво финализације пољопривредних производа у сопственим прерађивачким капацитетима;
- Већи степен коришћења прерађивачких капацитета;
- Технолшка модернизација прерађивачке индустрије и изградња нових капацитета;
- Повећање извоза и смањење увоза пољопривредно-прехрамбених производа;
- Стварање услова за интеграцију сељачких газдинстава кроз задругарство, што би повећало ефикасност и конкурентност агрокомплекса.

Циљеви развоја агроиндустрије и производње хране су:
- Унапређење ефикасности и обима пољопривредне производње као предуслов стварања и искоришћења сировинске базе која ће омогућити конкурентну позицију сектора агроиндустрије и производње хране;
- Оптимизација валоризације продуката примарне пољопривредне производње;
- Осавремењавање и ревитализација индустријских капацитета прехрамбене индустрије;
- Подршка планском покретању МСП у агробизнису и производњи хране;
- Осмишљавање функционалних франшизних система базираних на домаћим потенцијалима.

ТУРИЗАМ

Циљеви развоја туризма су:
- Усклађивање развоја туризма и заштите ради унапређења животне средине, са акцентом на заштиту природног и културног наслеђа и њихово адекватно коришћење;
- Изградња и одржавање одговарајуће туристичке инфраструктуре;
- Повезивање туристичког сектора са комплементарним делатностима (пољопривреда, здравство, услуге итд.);
- Стварање кластера и подстицање сарадње међу општинама;
- Подизање свести локалног становништва о значају развоја туризма;
- Интеграција са осталим еврорегионима у привредном, економском, социјалном смислу;
- Јединствен наступ на туристичком тржишту кроз стварање јединственог туристичког кластера;
- Ефикаснија имплементација међународних стандарда у области инфраструктуре, кадра, заштите туристичких ресурса и потрошача;
- Адекватнија структура кадра у туризму према међународним пословним нормама;
- Туристичка понуда у складу са савременим трендовима на иностраном туристичком тржишту;
- Стварање сопствених брендова;
- Просторно структуирање Војводине уз издвајање туристичких центара.

2.4.3.4. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Циљеви развоја друмско-путног саобраћаја су:
- Завршетак изградње и модернизација путних праваца на европским коридорима и трасама међународних путева;
- Ревитализација, модернизација и доградња постојеће путне мреже;
- Изградња и подизање квалитета саобраћајне инфраструктуре у насељеним местима, оспособљавање основне уличне мреже;
- Конципирање и остваривање јавног путничког превоза;
- Развој бициклистичког саобраћаја;
- Повезивање друмске инфраструктуре са осталим видовима саобраћаја;
- Резервисање простора за планиране саобраћајнице;
- Подизање нивоа услуге саобраћајно-транспортног система;
- Унапређење и постизање ефикасне институционалне координације.

Циљеви развоја железничког саобраћаја су:
- Повећање конкурентске способности подизањем нивоа квалитета услуге у превозу путника и робе, која ће омогући рационалну прерасподелу на све видове саобраћаја;
- Усклађен развој са плановима суседних земаља и Европе као целине, смањење граничних препрека, повећање транзита, а тиме и економске добити;
- Развојем еколошки повољног вида транспорта допринети заштити животне средине и смањењу екстерних трошкова;
- Повећање нивоа безбедности саобраћаја и сигурности објеката, путника и робе;
- Развој према потребама и захтевима корисника железничких услуга усклађен са другим садржајима и корисницима простора;

- Створити услове за ефикасно и економски рационално функционисање и пословање.

Циљеви развоја водног саобраћаја су:
- Уједначавање карактеристика пловних путева и транспортне инфраструктуре и достизање нивоа развоја у државама чланицама Европске Уније;
- Развој терминала мултимодалног транспорта у лукама и њихово укључивање и интеграција у националну и међународну саобраћајну мрежу;
- Умањење значаја границе на Дунаву - слободна пловидба Дунавом;
- Развој путничког саобраћаја;
- Развој наутичкогтуризма.

Циљеви развоја ваздушног саобраћаја су:
- Дефинисање планова активности и убрзан рад на плановима и пројектима ради искоришћење постојећих ресурса и развоја инфраструктуре неопходне за организовање ваздушног саобраћаја на вишем нивоу од постојећег.

Циљеви развоја мултимодалног транспорта су:
- Развој терминала мултимодалног транспорта (контејнерски, Ro/Ro, Hucke-pack) и њихова интеграција у националну и међународну саобраћајну мрежу;
- Рационална употреба капацитета грана и чворова саобраћајних мрежа и возних средстава.

ВОДОПРИВРЕДА И ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Циљеви развоја водопривреде и водопривредне инфраструктуре су:
- Доношење планског документа Стратегије газдовања водама у АПВ;
- Израда Водопривредне основе Војводине (ВОВ);
- Усаглашавање и хомогенизација законских и институционалних основа у свим областима водопривреде са захтевима директива ЕУ о водама;
- Ревитализација постојећих и изградња нових система за водоснабдевање насеља и индустрије;
- Ревитализација и изградња нових система за каналисање употребљених вода насеља и индустрије;
- Ревитализација и изградња, према савременим технолошким принципима, постројења за пречишћавање употребљених вода (ППОВ) насеља и индустрије;
- Спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима;
- Ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина;
- Изградња и ревитализација регионалних система (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје;
- Доградња, реконструкција и ревитализација хидросистема ДТД;
- Изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода, одбрана од поплава;
- Сарадња са околним земљама (Хрватска, Мађарска и Румунија) на успостављању регионалне политике у области воде.

ЕНЕРГЕТИКА И ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Циљеви развоја у области енергетике су:
- Обезбеђивање интерконективних трансграничних веза;
- Технолошка модернизација енергетских објеката;
- Реконструкција, ревитализација и модернизација постојеће инфраструктуре;
- Изградња нове инфраструктуре и производних енергертских капацитета;
- Повећање сигурности напајања корисника електропреносног система, повећање поузданости рада преносног система и смањење губитака у преносном систему;
- Смањење потрошње финалне енергије;
- Обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности (у производњи и преносу) и потрошњи енергије у свим енергетским секторима;
- Супституција електричне енергије за добијање толотне енергије другим енергентима;
- Развој централизованих система снабдевања топлотном енергијом, посебно на бази локалних горива (отпаци бомасе, и др.);
- Изградња когенерационих објеката за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије;
- Смањење штетних утицаја;
- Изградња магистралних и разводних гасовода;

-Побољшање рада и поузданости постојеће магистралне и разводне гасоводне мреже;
-Повећање производње сирове нафте и природног гаса путем концесија у земљи и из иностранства;
-Изградња система продуктовода и нафтовода;
-Функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса;
- Изградња подземног складиште гаса Банатски Двор до пуног капацитета;
- Дефинисање трасе паневропског нафтовода;
- Дефинисање трасе гасовода јужни ток;
- Дефинисање трасе продуктовода;
- Дефинисање траса разводне гасоводне мреже;
- програм реконструкције и модернизације постојећих капацитета и осавремењивања технологије производње нафтних деривата, што ће допринети постизању светских стандарда у овој производној технологији, подизању квалитета горива на нивоу захтева ЕУ, као и побољшање стања животне средине у овом производном сегменту;
- изградња система продуктовода и полагање оптичког кабла за систем даљинског надзора и управљање системом;

- изградња продуктовода и нафтовода у случају изградње објеката за прераду сирове нафте на Дунаву.

Циљеви развоја обновљивих извора енергије (ОИЕ) су:
- Обезбеђивање фондова за реализацију;
- Промоција и подстицање примене ОИЕ на регионалном и локалном нивоу;
- Утврђивање базе података о свим обновљивим изворима са њиховим потенцијалима и активностима у којима би могли бити коришћени;
- Укључивање свих интересних група (локалне управе, становништва, стручне јавности инвеститора и невладиних организација) у процесе имплементације програма обновљивих извора енергије;
- Међуинституционална сарадња ради дефинисања заједничких опредељења.

ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ

Циљеви развоја у области електронских комуникација и информационих система су:
- потпуна дигитализација електронске комуникационе инфраструктуре;
- обезбеђивање ефикасног приступа информацијама и знању;
- уравнотежен развој на подручју целог региона;
- развој широкопојасне мреже на целом подручју;
- увођење савремених услуга електронских комуникација;
- повећање броја претплатника фиксне мреже и достизање пенетрације од око 42%;
- достизање просечног нивоа развијености електронских комуникација у ЕУ;
- потпуно укидање двојника;
- искоришћење постојећих слободних капацитета оптичког кабла који је део система за надзор и управљање над транспортним системом за транспорт сирове нафте и његове повезаности са истим системом у Републици Хрватској;
- искоришћење будућих слободних капацитета оптичког кабла који ће бити положен уз систем продукровода, будућег нафтовода и продуктовода до рафинерије на Дунаву и паневропског нафтовода (ПЕОП), као и осталих оптичких каблова који се буду градили за потребе енергетских и осталих система;
- развој приступне мреже одређеног квалитета;
- повећање пенетрације интернет корисника од преко 30%;
- повећање пенетрације широкопојасних услуга;
- широкопојасни приступ мрежи сваком привредном субјекту, државним установама и организацијама и грађанима који то затраже;
- универзални сервис сваком домаћинству;
- снимање стања постојеће инфраструктуре и израда урбанистичких планова за коридоре електронске комуникационе мреже у сарадњи са локалном самоуправом;
- изградња широкопојасних метрополитен мрежа и свим већим центрима у АП Војводини;
- изградња широкопојасних метрополитен мрежа и свим локалним самоуправама у АП Војводини;
- реализација пилот мреже најновије генерације на територији АП Војводине, којом би се подстакао развој нових технологија;
- модернизација фиксне мреже и омогућавање пружања мултимедијалних услуга (КДС, интернет);
- обезбеђивање јавних терминала за приступ интернету (јавним установама, школама, библиотекама, аутобуским и железничким станицама, домовима здравља, месним заједницама, поштама и др.);
- обезбеђење приступа интернету на местима од јавног значаја (тргови, паркови);
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и насеља, као и садржаје ван насеља;
- развој информационог друштва у циљу повећања ефикасности рада, веће запослености и подизање квалитета живота грађана;
- отворен, свима доступан приступ интернету;
- развијено е-пословање, укључујући е-управу, е-трговину, е-правосуђе, е-здравље и е-образовање;
- повећање квалитета услуга мобилних комуникација у свим условима;
- најмање по један мобилни прикључак сваком грађанину;
- повећање процента покривености простора коришћења услуга мобилних комуникација и достизање пенетрације од око 97%;
- потпуна дигитализација радиодифузије;
- реализација пилот пројекта дигиталне радиодифузне мреже у АП Војводини;
- доступност најмање седам радио-ТВ канала, у дигиталном облику, до сваког становника;
- подизање нивоа и унапређење квалитета поштанских услуга, као и увођење нових услуга у поштански систем;
- достизање стандарда квалитета поштанских услуга прописаних у ЕУ;
- формирање и примена адресног кода;
- примена европских стандарда у области сигурности и безбедности.

2.4.3.5. ЖИВОТНА СРЕДИНА, ПРЕДЕЛИ, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА

ЗАШТИТА И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
- еколошка одрживост као основни принцип просторног развоја АП Војводине;
- заштита и очување постојећих природних вредности и природних ресурса;
- минимизација загађења природних ресурса- ваздуха, воде и земљишта

- институционално, организационо и кадровско јачање система заштите природне и животне средине;
- санација најугроженијих - "црних тачака" на територији АП Војводине;
- израда регистра извора загађивања животне средине, покрајинског и локалних, као дела националног регистра;
- успостављање оптималне мреже аутоматских мониторинг станица за ваздух, воду и земљиште на територији АП Војводине;
- рационално коришћење природних ресурса, уз фаворизовање коришћења обновљивих извора енергије;
- стварање услова за коришћење отпада у енергетске сврхе;
- примена БАТ технологија;
- подршка "brownfield" инвестицијама;
- смањење климатских промена минимизацијом емисије гасова са ефектом стаклене баште путем модернизације индустрије, изградње комуналне инфраструктуре и применом концепта одрживог саобраћаја;
- очување еколошке функције слободног простора на територији АП Војводине, због његовог значаја за воду, ваздух и земљиште, као и биљни и животињски свет, и очување биодиверзитета;
- стварање повољних микроклиматских услова на територији АП Војводине повећањем површина под шумама и ваншумским зеленилом;
- подршка примени концепта органске пољопривреде;
- стварање услова за пренамену и заштиту постојећих деградираних простора;
- предтретман и пречишћавање свих отпадних вода (комуналних и индустријских);
- снабдевање свих корисника (становништва и индустрије) потребном количином квалитетне воде за пиће;
- санација, рекултивација и рехабилитација еколошки најугроженијих подручја, пре свега свих непрописно лоцираних неуређених одлагалишта отпада на територји АП Војводине и других деградираних простора (напуштини копови, јаловишта, депоније исплаке и др);
- гасификација свих насеља у АП Војводини;
- функционално повезивање са земљама у окружењу уз подршку локалним и регионалним јединицама за прекограничну сарадњу у контексту заштите животне средине;
- стална едукација грађана и подстицање развоја еколошке свести.

Циљеви у области управљања отпадом су:
- Усаглашавање прописа са ЕУ директивама и доношење регионалних и локалних планова управљања отпадом;
- Промоција и подстицање рециклаже и поновног искоришћења отпада;
- Санитарно депоновање комуналног и нетоксичног индустријског отпада у складу са Стратегијом управљања отпадом за период 2010-2019. године, Законом о управљању отпадом и важећим правилницима;
- Адекватно управљање опасним отпадом;
- Одлагање отпада животињског порекла у складу са Законом о ветеринарству;
- Изградња регионалних центара за управљање комуналним отпадом на основу рационалног просторног концепта управљања отпадом и у складу са принципима одрживог развоја;
- Успостављање система за управљање посебним токовима отпада (отпадне батерије и акумулатори, отпадна уља, отпадне гуме, неупотребљива возила, медицински отпад, и др.);
- Промоција и подстицање кућног компостирања због специфичности насеља у АП Војводини и промоција рециклаже и поновног искоришћења отпада;
- Затварање и санација постојећих неуређених депонија, ремедијација контаминираних локација опасног отпада и ревитализација простора.

ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ ПРЕДЕЛА

Циљеви заштите и уређења предела су:
- Очување изворних одлика и диверзитета предела;
- Заштита и очување природних предела кроз активности, програме и пројекте очувања биодиверзитета и заштићених природних добара;
- Заштита и очување културних (руралних и урбаних) предела са стварањем нових препознатљивости које не угрожавају идентитет;
- Очување морфологије, структуре, унутрашње и спољашње физиономије (силуете) руралних и урбаних насеља;
- Реализација нове изградње која је усаглашена са традицијом руралних и урбаних насеља;
- Очување и унапређење слике урбаног предела, односно, градова, кроз наглашавање идентитета његових посебно важних делова, промоцију културних вредности, креирање нових вредности и спречавање непланске и дивље градње;
- Ревитализација нарушених природних и културних предела;
- Промоција природних и културних предеоних одлика АП Војводине и њихова интеграција у европске системе;
- Рационално и одрживо коришћење ресурса предела без деградације и загађивања животне средине и предеоног идентитета;
- Јачање регионалног и локалног идентитета предела АП Војводине кроз очување и заштиту свих природних и културних одлика;
- Успостављање процедуре за укључивање јавности, покрајинске и локалних власти у одређивању и примењивању предеоних политика;
- Јачање свести о значају, очувању и заштити предела, кроз програме информисања и едукације;
- Подстицање развоја оних облика туризма који се базирају на промоцији и презентацији изворних елемента природних и културних предела и који подстиче њихову заштиту.

ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА И БИОДИВЕРЗИТЕТА

Циљеви заштите природних добара и биодиверзитета су:

- Повећање површине под заштићеним подручјима, успостављање националне еколошке мреже (чији део представља еколошка мрежа АП Војводине) и идентификација подручја за европску еколошку мрежу;
- Унапређење/осавремењивање планова управљања и јачање оспособљености управљача заштићених подручја; номинација и проглашење заштићених подручја од међународног значаја; увећање бројности популација ретких и угрожених врста и реинтродукција ишчезлих;
- Спровођење мера (конзервације, санације-ревитализације и рекултивације, и др.) и режима заштите и мониторинга стања заштићених подручја;
- Заснивање информационог система заштићених подручја;
- Унапређење система финансирања заштите природе и управљања заштићеним подручјима.

ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Циљеви заштите у области културних добара су:

- Промовисање свести о заједништву и идентитету у локалним заједницама богатим културним наслеђем;
- Заштита и очување старих структура и стилова кроз строгу контролу просторних промена и естетских стандарда;
- Повећање конкурентности културног подручја, културног предела или историјског језгра као инвестиционе локације. Привлачење нових "унутрашњих" улагања путем појачаног маркетинга и употребом разних логистичких подршки;
- Модернизација урбане структуре и промовисање маркетиншких смерница за уклапање нових архитектонских форми, које су знатно слободније, флексибилније и одговарајуће тржишту, али се хармонично повезују са културним наслеђем;
- Стварање нових и снажних визија о културном диверзитету наслеђа, као симболу економске и политичке моћи, путем коришћења новог, усаглашеног језика урбаних и руралних форми и стварањем нове скале вредности укупног фонда непокретних културних добара.

ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ТЕХНОЛОШКИХ УДЕСА

Циљеви заштите од елементарних непогода и технолошких удеса су:

- Утврђивање зона потенцијалних ризика и вероватноће јављања елементарних непогода на основу просторно - временске анализе;
- Планирање превентивних мера и активности у контексту очекиване природне непогоде или техничко-технолошког удеса;
- Приправност за потенцијалну манифестацију непогоде или удеса;
- Планирање локација нових постројења и траса транспорта опасних материја у складу са претходно утврђеном повредивошћу простора, са приоритетом очувања здравља становништва, природних и створених вредности.

2.5. ПРЕГЛЕД РЕЛЕВАНТНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА И ОДНОС СА РЕГИОНАЛНИМ ПРОСТОРНИМ ПЛАНОМ

Према Уставу Републике Србије (2006.) и Закону о планирању и изградњи (2009.), нови ПП РС (2010.) има неколико кључних задатака:

(а) да настави посао започет израдом Стратегије просторног развоја Републике Србије (2009);
(б) да успостави нови систем планских решења и пропозиција којима се регулише заштита, уређење и развој на територији Републике Србије и њених регионалних целина;
(в) да успостави корелацију између физичко-еколошког, економског и социјалног развоја на принципима одрживог просторног развоја;
(г) да утврди рационални оквир за остварење стратешких приоритета, који ће се остварити у оквиру постојећег институционално-нормативног система;
(д) да успостави систем показатеља за мониторинг просторног развоја Републике Србије.

Према овим задацима постављена је и методологија израде РПП АПВ, у чијем Концепту се принципи, циљеви и концепција заснивају на поставкама ПП РС.

Национална стратегија одрживог развоја ("Службени гласник РС", број 57/2008)

Национална стратегија одрживог развоја дефинише одрживи развој као свеобухватан и синергетски процес који утиче на све аспекте живота, пре свега економски, социјални, еколошки и институционални.
Циљ стратегије је уравнотежење три кључна фактора: одрживи развој економије, привреде и технологије, одрживи развој друштва и заштита животне средине и рационално управљање и коришћење природних ресурса.

У области заштите и унапређења животне средине као национални приоритет истиче се рационално коришћење природних ресурса, очување и унапређивање система заштите животне средине, смањење загађења и притисака на животну средину, коришћење природних ресурса тако да остану расположиви и за будуће генерације.

У оквиру приоритетних активности које су дефинисане у Националној стратегији одрживог развоја РС у области заштите животне средине наводи се и минимизација генерисања отпада, као и неопходност изградње потребне инфраструктуре за управљање отпадом, доношења прописа који регулишу ову област и израда одговарајућих регионалних и локалних планова за управљање отпадом.

Национални програм заштите животне средине
("Службени гласник РС", број 12/2010)

Планирање и управљање заштитом животне средине обезбеђује се и остварује спровођењем Програма. Једно од кључних питања у успешном Програму је разумевање, консензус и осећање власништва различитих заинтересованих страна, као и сврсисходна структура управљања која је обезбедила делотворно управљање процесом израде Програма.

Програм заштите животне средине дефинише кратокорочне континуиране и средњерочне циљеве у области заштите животне средине у периоду до 2009. године и у периоду од 2009. до 2014. године који се односе на територију АП Војводине у областима: заштите вода и водног ресурса, управљања отпадом, управљања хемикалијама и заштитом од удеса, квалитетом ваздуха и климатским променама, заштите природе, биодиверзитета и шума, буке, земљишта, јонизујућих и нејонизујућих зрачења, као и у секторима: индустрија, енергетика, пољопривреда, шумарство и ловство и транспорт.

Предложене реформе обухватају реформе регулаторних инструмената, економских инструмената, система мониторинга и информационог система, система финансирања у области заштите животне средине, институционална питања и захтеве везане за инфраструктуру у области заштите животне средине.

Националним програмом заштите животне средине осим стратешких циљева политике заштите животне средине дефинисани су и специфични циљеви за квалитет природних ресурса: воде, ваздуха и земљишта. Такође, утврђени су и краткорочни и средњерочни циљеви у области управљања отпадом и предложене су одговарајуће реформе које се односе на регулаторне и економске инстурменте као и систем мониторинга и информационих система, систем финансирања и друга институционална питања у области управљања отпадом.

Стратегија увођења чистије производње у Републици Србији ("Службени гласник РС", број 17/2009)

Чистија производња је императив за одрживи развој Србије и АП Војводине, с обзиром на то да поставља превентивни приступ заштити животне средине, са тежиштем на смањењу настанка загађења животне средине, односно, потпуне елиминација извора загађења где год је то могуће, а не третман отпадних токова.

Главни узроци загађења су застареле технологије, недостатак пречишћавања гасова, недостатак енергетски ефикасних и еколошки прихватљивих технологија, недовољно развијени системи за праћење и мере за заштиту животне средине. У АП Војводини постоји проблем са отпадом из нафтних бушотина. Изградња депоније у Новом Милошеву је у току.

Стратегија управљања отпадом за период 2010-2019. године ("Службени гласник РС", број 29/2010)

Стратегија управљања отпадом за период 2010.-2019. представља стратешки документ којим су дате смернице за одрживо и рационално управљање отпадом на територији Србије, а самим тим и АП Војводине. Национална стратегија као приоритетне активности дефинише неопходност успостављања уравнотежене мреже регионалних депонија, трансфер станица, постројења за сепарацију отпада, центара за компостирање, постројења за третман опасног отпада итд. Такође, дефинисан је низ развојних мера и активности на регионалном нивоу. Стратегијом је предвиђена изградња 9 регионалних центара за управљање комуналним отпадом на територији АП Војводине: Сомбор, Суботица, Нови Сад, Кикинда (Нови Бечеј), Панчево, Вршац, Зрењанин, Инђија и Сремска Митровица, дефинисани су индикатори за праћење спровођења стратегије, и финансијски план.

Национална стратегија за укључивање Републике Србије у механизам чистог развоја Кјото протокола за секторе управљања отпадом, пољопривреде и шумарства ("Службени гласник РС", број 8/2010)

Ова Стратегија обезбеђује основне информације о механизму чистог развоја Кјото протокола (у даљем тексту: CDM), процедурама, искуствима и могућностима за реализацију CDM пројеката, идентификује проблеме у спровођењу CDM пројеката и даје потенцијална решења за секторе управљања отпадом, пољопривреде и шумарства. Према овој Стратегији, на основу међународних искустава и ситуације у управљању отпадом у Републици Србији, следеће врсте пројектних активности могле би имати потенцијал за развој у оквиру CDM на националном нивоу:

- Сакупљање и сагоревање депонијског гаса;
- Сакупљање депонијског гаса и производња енергије;
- Компостирање чврстог комуналног отпада;
- Други алтернативни облици управљања отпадом.

2.6. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.6.1. ПРИРОДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Анализа квалитета животне средине указује на начин коришћења простора у односу на могућности и ограничења природних

ресурса и створених вредности, а истовремено представља полазну основу у оптималном планирању и дефинисању основних опредељења просторног развоја АП Војводине.
У последњих десет година, због изразито негативних економских трендова, као и миграција становништва, животни услови у урбанизованим подручјима су лошији. Градска подручја се суочавају са повећаном количином чврстог отпада, интензивнијим загађењем ваздуха (услед утицаја индустрије, саобраћаја и грејања), променом намене земљишта, и сл. У приградским подручјима долази до експанзије нелегалне градње, па индиректно и неорганизованог решавања проблема комуналне инфраструктуре, што као последицу има директну деградацију животне средине. Обновљиви извори енергије још увек нису афирмисани, тако да се неретко називају алтернативним изворима енергије, што само презентује постојеће стање коришћења ресурса и животне средине.

2.6.1.1. Ваздух

Квалитет ваздуха је нарушен, пре свега, у урбанизованим подручјима или у утицајним подручјима субурбаних зона. Главни извори загађивања ваздуха су: енергетски сектор, транспорт и различита индустријска постројења. Међу најзначајније загађиваче ваздуха индустријског порекла спадају: рафинерије нафте у Панчеву и Новом Саду, цементара у Беочину, хемијски комбинати у Панчеву. Индустрију у АП Војводини представљају углавном застареле технологије, где је присутан недостатак пречишћавања димних гасова или ниска ефикасност филтера, нерационално коришћење сировина и енергије, лоше одржавање итд. Значајно загађивање ваздуха потиче и од неадекватног складиштења и одлагања нуспродуката, као што су летећи пепео из термоелектрана (Нови Сад, Сремска Митровица, Зрењанин и др.). На многим локацијама, посебно током хладнијег дела године, квалитет ваздуха зависи од индивидуалних и комуналних котларница и интезитета саобраћаја. У порасту је загађење од саобраћаја, укључујући концентрације чађи, нарочито у градовима.

Прва систематска мерења имисије специфичних загађујућих материја у ваздух на територији АП Војводине извршена су током 2003. године према Програму контроле квалитета ваздуха у 2002. и 2003. години ("Сл. гласник РС", бр.17/2002), као и Плану и програму редовног мониторинга Покрајинског секретаријата за заштиту животне средине и одрживи развој. Праћење квалитета ваздуха извршено је у 11 насеља на територији АП Војводине: Нови Сад, Беочин, Суботица, Сомбор, Сремска Митровица, Зрењанин, Вршац, Сечањ, Кикинда, Сента и Панчево.

Поред редовних, систематских мерења, спроводи се и интервентни мониторинг у циљу идентификације загађења на одређеном простору.

Током 2008. године, успостављена је државна мрежа за аутоматски мониторинг квалитета ваздуха, који обухвата 7 аутоматских станица лоцираних у Суботици, Сомбору, Зрењанину (праћење утицаја саобраћаја), Кикинди и Новом Саду-МЗ Шангај (праћење утицаја индустрије) и у СРП Обедска бара и СРП Делиблатска пешчара (референтне станице).

Применом AQI (Air Quality Index)[125] - индекса квалитета ваздуха се веома ефикасно приказује свакодневно стање квалитета ваздуха и његовог утицаја на здравље изложеног становништва.

На основу расположивих података о просечним дневним концентрацијама SO_2, NO_2 и чађи за 2009. годину на територији Суботице, Кикинде, Зрењанина, Новог Сада и Панчева, закључено је да је ваздух на територији АП Војводине најчешће био одличан због износа средње дневних концентрација сумпордиоксида, у 93.2% случајева, а најређе био одличан због износа средње дневних концентрација чађи, у 38.9% случајева.

Идући према лошијим категоријама квалитета ваздуха опада учесталост појављивања свих полутаната, али брзина опадања учесталости је различита (Графикон 1. и Табела 1.)

Графикон 1. Приказ учесталости класа квалитета ваздуха током 2009. године у АП Војводини у зависности од дневних концентрација SO2, NO2 и чађи

[22] Индекс квалитета ваздуха AQI (Air Qualitu Index) представљају релативне бездимензионалне величине којима се оцењује штетност утицаја загађујућих материја у ваздуху на здравље људи и животну средину. Индекс квалитета ваздуха интегрише утицаје концентрација појединих полутаната.

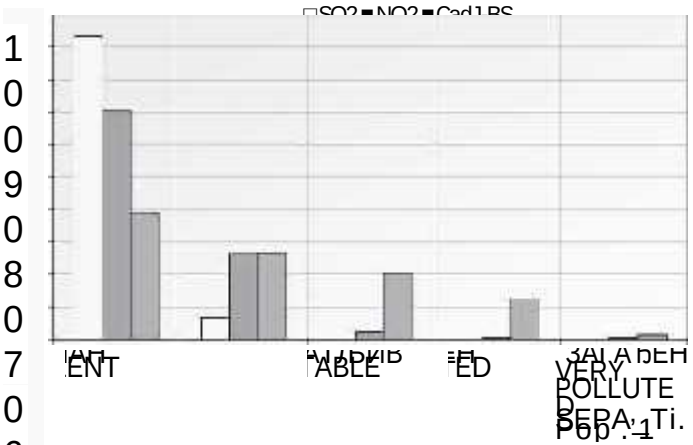

Извор: Агенција за заштиту животне средине

Табела 1. Учесталост у %, класа квалитета ваздуха током 2009. године у АП Војводини у зависности од дневних концентрација SO_2, NO_2 и чађи

	SO2	NO2	ЧАЂ
ОДЛИЧ	93.2	70.7	38.9
ДОБАР	6.8	26.3	26.5
ПРИХВ	0.1	2.3	20.4
ЗАГАЂЕ	0.0	0.5	12.8
ЈАКО З	0.0	0.2	1.4
> GVI	0.0	0.7	14.2

На основу класификације пр ане у Табели 1., у класи прихватљив квалитет ваздуха, (непосредно испод границе загађености), учесталост, односно допринос прекорачењу сумпордиоксида је 0.1%, азотдиоксида 2.3% и чађи 20.4%. У класама загађен и јако загађен доминирају чађ (са у талошњу 12.8% и 1.4%) и азотдиоксид (са учесталошњу 0.5% и 0.2%).

Анализирајући станице, на које у највећој мери утиче саобраћај, може се закључити да је уочљива сезонска варијација у концентрацијама, али и више просечне месечне концентрације што указује на интензиван саобраћај у близини мерних места.

2.6.1.2. Вода

Један од најтежих проблема водопривреде Војводине, је заштита квалитета површинских и подземних вода од загађивања. Загађивачи вода у Војводини се могу сврстати на концентрисане и расуте загађиваче. Концентрисани загађивачи су погони у којима се обавља нека делатност и насеља који своје отпадне воде преко канализационих система, по правилу не пречишћене испуштају у водотокове. Најчешће су то:

- урбана насеља;
- индустријски објекти (хемијске, петрохемијске, прехрамбене, металне и др.);
- енергетски објекти (термоелектране, топлане, прерада нафте, прерада угља и хидроенергетски објекти);
- пољопривредни објекти за тов стоке;
- депоније (уређене).

Према подацима Водопривредне основе Републике Србије око 40% загађења потиче од становништва.

На територији Војводине регистровано је 511 загађивача вода (индустрија 326 загађивача, пољопривреда - сточарство 113 загађивача, насеља 44 загађивача и остало 20 загађивача). На јавну канализацију прикључено је око 30% становништва. Остали део становништва одлаже своје отпадне воде у подземље, путем септичких јама или на неки други начин.

На основу вишегодишњих испитивања квалитета вода на територији Војводине може се констатовати следеће:
- воде Дунава налазе се у II класи квалитета захваљујући знатној способности самопречишћавања;

- воде Тисе долазе већ прекомерно загађене и налазе се у III класи са повременим одступањима ка IV класи;
- воде Саве долазе прекомерно загађене и углавном задржавају III класу бонитета;
- банатски водотоци дотичу из Румуније прекомерно загађени и претежно имају IV класу бонитета; најтежа ситуација је на Старом и Пловном Бегеју где је квалитет "ван класе";
- каналска мрежа Хс ДТД је неуједначено оптерећена; најугроженија деоница је Врбас-Бездан (Велики бачки канал) где се квалитет категорише као "ван класе";
- акумулације показују тренд убрзане еутрофизације што у знатној мери ограничава њихову примену;
- воде језера Палић и Лудаш налазе се углавном у III класи са уоченим трендом еутрофизације, као последица неадекватног пречишћавања отпадних вода града Суботице и освежавања њихових вода (доградња ППОВ-а је у завршној фази).

Најугроженији водотоци у Војводини су:
- Канал Врбас-Бездан (деоница од 0+000 до 6+000 речног километра);
- Пловни Бегеј (од Румунске границе до преводнице Клек);
- Александровачки канал;
- Бегеј (ток кроз Зрењанин до бране код Стаићева);
- Надела (у доњем току од уставе Јабука до ушћа у Дунав);
- Кудош (код Руме);
- Криваја (низводно од Бачке Тополе);
- Канал Богојево - Бечеј (на току од улива канала Врбас-Бездан до ушћа у Тису) и
- Тиса (од Сенте до бране на Тиси).

Квалитет површинских вода у АП Војводини је лош и даље се погоршава. Квалитет вода је посебно угрожен нутријентима и органским и неорганским загађењем (услед испуштања нетретираних отпадних вода и дренажних вода из пољопривреде) поред великих градова као и услед прекограничног загађења вода које улазе у Србију. Већина градова и насеља у АП Војводини нема постројење за пречишћавање комуналних отпадних вода.

Према подацима РХМЗ о квалитету водотока на 143 мерна места, за период 1998-2008. године, у Агенцији за заштиту животне средине извршена је анализа квалитета воде применом SWQI (Serbian Water Quality Index). На основу резултата анализа квалитета површинских вода може се констатовати да су најугроженији реке и канали у АП Војводини.

Графикон 2. Проценат квалитета узорака вода Војводине одређених методом Serbian Water Quality Index

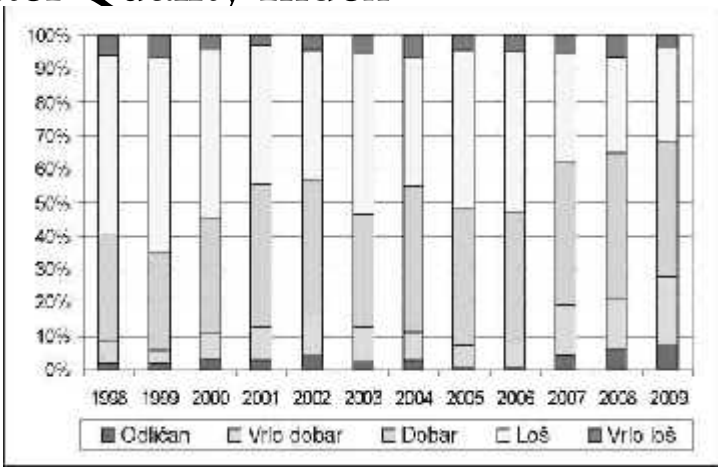

Извор: Агенција за заштиту животне средине

Квалитет воде за пиће С обзиром на лош квалитет воде за пиће, током 2005. и 2006. године, вршена је контрола квалитета воде[126], одређивањем концентрације арсена у води, у бунарима за водоснабдевање. Обухваћено је 653 бунара на територији АП Војводине, из којих се врши редовна експлоатација воде за потребе јавног водоснабдевања. Овим мониторингом је обухваћено 27 војвођанских општина које се територијално налазе у западно-бачком, северно- бачком, севернобанатском, средње-банатском округу и делимично јужно-бачком и сремском округу. На основу резултата мерења закључено је да је у укупном броју анализираних бунара (98) у западно бачком округу у 48 (49%) детектована повишена концентрација арсена. Највећи проценат прекорачења МДК (64% анализираних бунара) забележен је на територији општине Сомбор. Квалитет бунарске воде, са аспекта садржаја арсена, најлошији је у подручју северног и средњег Баната, што је нарочито карактеристично за општине Зрењанин, Нови Бечеј и Чока. У погледу садржаја арсена, квалитет бунарске вода са територије северне Бачке налази се између Срема и Баната, узимајући у обзир број вредности већих од МДК и износе појединих прекорачења.

[126] Мерења је извршио АД ''Био-еколошки центар'', Зрењанин

Током 2008. године извршена је анализа садржаја арсена у подземној води на територији Јужног Баната[127] (Општине: Панчево, Ковин, Вршац, Опово, Бела Црква, Ковачица, Алибунар и
Пландиште) у укупно 230 банара који служе за водоснабдевање становништва[128].

На територијама Општине Вршац, Алибунар, Бела Црква концентрација арсена је била испод МДК вредности Правилника о хигијенској исправности воде за пиће ("Сл. гласник СРЈ" 42/98 и 44/99), док је у осталим општинама повремено прелазила МДК вредности (посебно Ковин и Панчево).

2.6.1.3. Земљиште

Земљиште, као један од најважнијих природних ресурса споро се образује, а у процесу деградације брзо уништава. С обзиром то да Војводина, у складу са својим природним потенцијалима, припада изразито ратарској области, као императив се указује потреба праћења и очувања квалитета земљишта у циљу производње здравствено-исправне хране и високих и стабилних приноса.

На загађивање земљишта у АП Војводини највише је утицала неодговарајућа пракса у пољопривреди, укључујући неконтролисану и неадекватну примену вештачких ђубрива и пестицида, као и одсуство контроле квалитета воде која се користи за наводњавање. Спорадична појава тешких метала у земљишту резултат је нетретираних процедних вода са депонија и енергетских објеката. Необрађено пољопривредно земљиште, односно конверзија пољопривредног у грађевинско земљиште, представља посебан проблем уз питање последица непланске изградње, негативних ефеката приватизације пољопривредних комбината, гринфилд инвестиција, које се по правилу реализују у тзв. "периурбаним" зонама. Загађење земљишта заступљено је у подручјима интензивне индустријске активности, неадекватних одлагалишта отпада, рудника, као и на местима различитих акцидената.

Највећи извори деградације и загађивања земљишта су неконтролисано и неадекватно одлагање индустријског отпада, посебно у околини великих индустијских центара (Панчево, Нови Сад, Инђија, Кикинда) и саобраћај, односно таложење загађујућих материја из издувних гасова моторних возила дуж саобраћајница, посебно путева I и II реда.

У контексту утврђивања квалитета земљишта на територији Војводине, вршена су повремена мерења, а у периоду 2002.-2005. Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој финансирао је мониторинг непољопривредног земљишта.

Контрола квалитета земљишта у 2003. години извршена је на 46 локалитета АП Војводине, од чега је:

1. 36 узорака непољопривредног земљишта, под различитим видовима заштите и земљишта која се планирају да буду заштићено природно добро (Национални парк "Фрушка гора", СРП "Обедска бара", СРП "Стари Бегеј-Царска бара", СРП "Лудаш", СРП "Делиблатска пешчара", СРП "Карађорђево", СРП "Засавица", СРП "Горње Подунавље", СРП "Пашњаци велике дропље", СРП "Селевињска пустара", СРП "Слано Копово", Регионални парк "Вршачке планине", Парк природе "Бегечка јама", Парк природе "Поњавица" Тителски брег, Суботичко-хоргошка пешчара, СРП "Ковиљско-петроварадински рит", Бисерно острво, Јегричка);
2. 10 узорака непољопривредног земљишта индустријских зона већих градова у АП Војводини (Нови Сад, Панчево, Суботица, Зрењанин, Сомбор, Врбас).

На основу испитивања узорака непољопривредног земљишта, узетог на локалитетима под различитим видовима заштите, узорака земљишта за која се планира законска заштита и земљишта индустријских зона већих градова у АП Војводини, у погледу његовог квалитета, изведена истраживања дала су почетне резултате, који могу бити основа за даљи мониторинг квалитета непољопривредног земљишта, на различитим локалитетима у АП Војводини, под различитим видовима заштите и земљишта индустријских зона већих градова. Праћење испитиваних параметара је неопходно, како због природе појединих полутаната (разградљивост, испирање), тако и због могућих нових загађења.

На основу испитивања узорака непољопривредног земљишта, узетих на локалитетима под различитим видовима заштите и узорака земљишта за која се планира законска заштита, могло се закључити да нису загађени опасним и штетним материјама. У земљиштима индустријских зона већих градова у АП Војводини, у погледу његовог квалитета, забележен је већи садржај ПАХ-ова (збир 16 одабраних представника)у односу на напред наведена земљишта. Изведена истраживања дала су почетне резултате, који могу бити основа за даљи мониторинг квалитета непољопривредног земљишта, на различитим локалитетима у Војводини. Праћење испитиваних параметара је неопходно, како због природе појединих полутаната (разградљивост, испирање), тако и због могућих нових загађења.

Глобалним прегледом добијених резултата радиолошких анализа може се закључити да у овим медијумима не постоје значајно повећани ниво радиоактивности. Изузев неколико локација, концентрације активности природних радионуклида су у уобичајеним границама.

Током 2005. године, у оквиру мониторинга квалитета земљишта урађена је анализа и контрола квалитета земљишта у околини индустријских комплекса на територији АП Војводине (Панчево, Сомбор, Кикинда и Беочин), на основу којих је, такође, закључено да процес педогенезе земљишта и начин коришћења земљишта имају битног утицаја на хемијске (pH, $CaCO_3$, садржај хумуса) и микробиолошке особине земљишта.

У циљу одређивања квалитета земљишта, односно утврђивања садржаја опасних и штетних материја у земљишту, током 2008. године, извршено је узорковање и анализа земљишта на појединим дечијим игралиштима на територији града Новог Сада.

На основу добијених резултата уочава се да су земљишта на дечијим игралиштима под снажним антропогеним утицајем што, у одређеном броју узорака, за последицу има повишен садржај опасних и штетних материја. Због тога је потребно извршити детаљну

[127] Мерења је извршио Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет - Департман за хемију.
[128] Узорковање воде из бунара извршено је у складу са Правилником о начину узимања узорака и методама за лабараторијску анализу воде за пиће (''Сл. лист СФРЈ'', бр. 33/87). За одређивање садржаја As примењена је графитна техника на аутоматском апсорпционом спектрофотометру (Perkin Elmer Analyst 700).

карактеризацију контаминације земљишта на локалитетима где контаминација постоји и проширити мониторинг на дечија игралишта у другим градовима и приградским нсељима у АП Војводини.

2.6.1.4. ОСТАЛИ ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

Пољопривредно земљиште

Подручје Војводине располаже са 1.729.000 ha квалитетног пољопривредног земљишта (по саставу доминира карбонатни чернозем), које чини 83,1% укупне површине територије АП Војводине. Обрадиво земљиште заузима површину од 1,648 милиона ha (95,3% укупног пољопривредног земљишта). У структури обрадивог пољопривредног земљишта доминирају ораничне површине (око 1,58 милиона ha или 96,34% обрадивог земљишта). Воћњаци заузимају 1%, виногради 0,61%, ливаде 2,06%, пашњаци 6,25%, а баре, рибњаци и трстици 1,79% пољопривредног земљишта АП Војводине. Шумске површине у Војводини заузимају укупно 163.062 ha, од чега је у приватном власништву 102 ha, а доминантан део шума од 162.960 ha су у државном власништву.

На педолошкој карти АП Војводине издвојено је чак 87 различитих систематских јединица земљишта на нивоу типа подтипа варијетета и форме од којих свака поседује одређена морфолошка, хемијска, водно-физичка, а с тим у вези и производна својства. Већина од њих су природно плодна земљишта, која пружају оптималне услове за постизање високих стабилних и економски оправданих приноса одговарајућег квалитета (нпр. черноземи, ливадске црнице, ритске црнице, флувисоли).

Највећи део пољопривредних површина користе породична газдинства, чија величина у просеку износи 3,59 ha. Сељачка газдинства заузимају око 2/3 земљишних капацитета.
Неуређеност земљишног поседа је висока, те је на око 50% површина потребно извршити комасацију.

Основне агроеколошке карактеристике простора - Са аспекта степена погодности за коришћење у пољопривреди (бонитет земљишта) земљишни потенцијал Покрајине разврстан је у осам бонитетних класа. Заступљеност земљишта погодних за обраду је велика и износи 91% (черноземи, ливадске црнице, ритске црнице, флувисоли) док заступљеност земљишта која су непогодна за обраду износи свега 9%.

Губитак и деградација земљишта - Главни процеси везани за губитак и деградацију земљишта на територији Војводине су следећи: промена намене коришћења и губитак и оштећења земљишта услед индустријских, рударских, енергетских и саобраћајих активности, смањење садржаја органске материје земљишта, алкализација и заслањивање земљишта, различити облици загађивања земљишта (прекомерна примена агрохемикалија, тешки метали, индустријска загађења и сл.), еолска ерозија и сабијање - компакција земљишта. Од свих наведених видова деградације најинтензивнија је ерозија ветром. У Војводини је око 85% пољопривредног земљишта угрожено еолским ерозионим процесима, уз просечан губитак од 0,9 t/ha земљишта годишње.

Шуме и шумско земљиште

Укупна површина којом газдују субјекти на територији АП Војводине износи 186.584,80ha, од тога шума и шумског земљишта има 153.305,27ha или 82,20% (шума 96.886,49ha, шумских култура 43.493,42ha и шумског земљишта 12.925,36ha), док осталог земљишта има 33.279,53ha или 17,80% (неплодног земљишта 16.439,56ha и земљишта за остале сврхе 16.839,97ha).

Највећи део шума (по катастарским подацима) у АП Војводини је државно власништво (87%). У приватном власништву је 7% шума, док је преосталих 6% у другим облицима својине.

Посматрајући намену шума на територији Војводине, све шуме су разврстане у три глобално- наменске целине:
- Производно заштитне шуме - 41,8% површине;
- Заштитно-регулаторне шуме - 8,5% површине;
- Заштићена природна добра - 49,6% површине.

У АП Војводини највише има састојина чија је главна врста ЕА топола (20,5% од укупно обрасле површине). Нешто мању површину заузимају састојине у којима је главна врста храст лужњак (18,9%) и састојине багрема (17,3%).

По пореклу, преовладавају вештачки подигнуте састојине (41,6% обрасле површине). Остало су претежно састојине изданачког порекла (39,1%), а природних састојина семеног порекла има (19,4%). Стање шума по пореклу је повољније него у осталим деловима Републике Србије. Процентуална заступљеност високих шума и интензивних засада и плантажа је 60.93% од укупно обрасле површине. У односу на 1973. годину када су високе шуме заузимале 74,9% обрасле површине може се констатовати да се површина под високим шумама смањила, а под изданачким повећала што указује на погоршање квалитета шума.

По очуваности, преовладавају очуване састојине (58,2%), разређених састојина има 35,7% од обрасле површине, а деградираних 6,1%..

Однос чистих (73.636,651ла) и мешовитих (66.743,261ла) састојина је приближно уједначен, са незнатно више чистих. Овај однос је релативно задовољавајући, мада је констатација да би требало да буде више мешовитих састојина које дају већу стабилност екосистему.

Од врста дрвећа преовладавају тврди лишћари који у укупној запремини учествују са 61,8%. Међу њима су најзначајнији храст лужњак (25,6%) и пољски јасен (9,2%). Меки лишћари чине 34,9% запремине, а то су претежно еурамеричке тополе са 18% од укупне запремине. Четинарске врсте дрвећа учествују са 3,4% запремине. Фитоценолошки састав шума је одраз станишних услова и досадашњег газдовања и може се оценити као задовољавајући.

У шумама Војводине има 27 заштићених делова природе. Укупна површина заштићених делова природе је 94.006,72 1ла, што је чак

50,4% од укупне површине. Обрасла површина под заштитом је 70.712,63 1ла или 50,4% шумом обрасле површине у Војводини. Под заштитом је 12.895.044 m^3 или 45,6% запремине и 415.140 m^3 или 44,1% прираста.

Заштитне појасеве дрвећа који се, ако су већи од 5 ари сматрају шумом, чине ветрозаштитни и пољозаштитни појасеви, дрвореди, заштитно зеленило уз потоке и путеве, као и мање површине неуређених шума за које се не зна власништво. Ово зеленило не испуњава своју основну функцију - повезивање мањих површина под шумама са шумама главних корисника шума (ЈП "Војводинашуме", Национални парк "Фрушка гора" и шумама Посавине, Подунавља, Потисја и Потамишја), као и заштитно регулаторну функцију и намену. Прекид контакта шумске вегетације утиче на био-еколошки систем који може бити изложен негативним утицајима окружења.

Такође, посебан значај имају и актуелни проблеми који захтевају хитан ангажман, како и онако незадовољавајуће стање не би било погоршано: велика угроженост шумских екосистема од абиотичких (загађеност шума и шумских земљишта, шумски пожари идр.) и биотичких фактора (болести и штеточине, бесправне сече и др.); промена нивоа подземних вода које директно утичу на распоред и опстанак шумске и друге вегетације и природно сушење шума на мањим и већим површинама у контексту глобалних промена и њиховог негативног утицаја.

Минералне сировине

Нафта и гас

На основу Рангирања истражног простора Републике Србије према степену изучености и потенцијалности издвојени су геолошки комплекси и одређен им је степен истражености и потенцијалности (НИС а.д., 2010. год.). Скоро трећина територије Војводине сврстана је у први ранг(веома перспективан).

На истражном простору Републике Србије откривено је 63 нафтних и гасних поља, у оквиру којих је дефинисано 327 лежишта. На територији Војводине су до сада откривене највеће резерве нафте и гаса у Србији (око 97% од укупно откривених резерви).

Производња нафте и гаса обавља се на 51 нафтних и гасних поља са 166 лежишта, односно из 780 нафтних, 150 гасних бушотина и 2 бушотине за производњу CO2 .

Еруптивном методом ради 20% бушотина (све нафтне и гасне бушотине). У 70% бушотина уграђене су дубинске пумпе (клипне ЕСП), а преосталих 10% ради помоћу система гас-лифт методе (континуални, повремени и клипни).

Резерве и експлоатација угља

На територији АП Војводине постоје лежишта мрког угља и лигнита. Квалитетан мрки угаљ, дуги низ година експлоатисан је у Врдничком угљоносном басену, на јужним падинама Фрушке горе. На северним и западним обронцима Фрушке горе, као и на десној обали Дунава постоји више потенцијалних лежишта: Черевић, Баноштор, Сремска Каменица и др.

На територији АП Војводине, данас се експлоатација угља врши само у руднику угља "Ковин". Експлоатација лигнита из ковинског рудника, врши се из подводног копа, са дна корита реке Дунав. Истраживања на овом локалитету започета су још 1976. године и до сада утврђене резерве угља износе око 230.000.000 тона.

Укупне резерве угља на територији АП Војводине се процењују на на нивоу 525.000.000 милиона тона.

Металичне минералне сировине

Појаве и потенцијална лежишта металичних минералних сировина на подручју АП Војводине регистроване су и истраживане само на Фрушкој Гори и на Вршачком брегу. Карактеристике и потенцијали Вршачког брега, изузев појединих неметаличних минералних сировина, у протеклом периоду су недовољно истражене и испитане.

Међу појавама металичних минерала/минералних сировина, никал и гвожђе заузимају доминантно место, а затим следе појаве олова и цинка. Поред олова и цинка евидентиране су и геохемијске аномалије бакра, сребра и волфрама.

Неметаличне минералне сировине и сировине за добијање грађевинског материјала

На територији АП Војводине регистровано и истражено је преко 360 појава и лежишта за 16 врста неметаличних минералних сировина.

Истражени и утврђени потенцијали неметаличних минералних сировина знатно су већи од њихове тренутне експлоатације.

Као сировине за производњу грађевинских материјала користе се цементни лапорац, кречњак, туф и опекарска глина.

На подручју АП Војводине у претходном периоду регистроване су и истражене следеће врсте неметаличних минералних сировина: магнезити, бентонити, азбест, полудраги камен, тресет, пелоиди-лековито блато и зеолити.

Водни ресурс

Површинске воде

Речну мрежу АП Војводине чине три велике реке - Дунав, Сава и Тиса, са свим својим притокама и каналима. Све реке се одликују малим падом, спорим и кривудавим током, великом акумулативном моћи и склоношћу ка стварању мртваја и меандара. На самој територији Војводине своја сливна подручја формирају и мали водотоци, као што су: Криваја и Чик у Бачкој, Манђелоски поток, Галовица, Јарчина и већи број потока који се сливају са Фрушке Горе у Срему, као и Златица, Бегеј (Стари и Пловни), Тамиш, Брзава, Моравица, Караш, Нера, Надела, Појга у Банату. У водну слику Војводине улазе и језера од којих је најзначајније Палић код Суботице (око 5,8 km^2), затим Лудошко језеро, Бело блато и Обедска бара и низ језера на Фрушкој Гори и Бачкој. Површинске воде Војводине се у потпуности налазе у сливу Дунава и користе се за водни транспорт, као реципијенти употребљених вода насеља и индустрије, наводњавање, снабдевање индустрије, туристичке и спортско рекреативне активности.

Карактеристика подручја АП Војводине је што су транзитне воде (5.241,5 m^3/s), са суседних територија, 100 пута веће од сопствених (52,0 m^3/s), што представља просечно специфично отицање са сопствене територије од око 1 l/s km^2 за равничарски део и око 30 l/s km^2 за планински део. Са специфичном расположивошћу властитих површинских вода од око 750 m^3 по становнику годишње (дупло мање од целе Србије у глобалу), АП Војводина спада у водом сиромашнија подручја Србије и Европе. Просечни коефицијент отицаја за Војводину је око 0,12, али се на Телечкој висоравни (Северна Бачка) креће и свега око 0,06.

Табела 2. Расположиве површинске воде у (m^3/s).

ВОДОТОК	ПРОСЕЧНЕ ВОДЕ		МАЛЕ ВОДЕ	
	Транзитне	Сопствене	Транзитне	Сопствене
Дунав са Дравом	2.824		1094,5	
Тиса	789	5,5	126,3	
Тамиш	37	9,0	0,3	
Пловни Бегеј	19.3		10,5	
Стари Бегеј	3.2		0,9	
Брзава, Моравица, Караш, Нера	35		3,8	
Бачка и Банат (потоци и канали)		24,5		1,3
Срем		13,0		0,5
Баја-Бездан и Плазовић	2			0
Сава	1.532		270,6	
Укупно (m^3/s):	5.241,5	52,0	1506,9	1,8

Просечне воде

Транзитне 5.241 анзитне просечне воде су 100 пута веће од сопствених
Сопствене 52

Мале воде

Укупно (m^3/s): 5.293

а) Транзитне 1506.9
б) Сопствене 2,0

Укупно (m^3/s): 1.508,9

Транзитне мале воде су једини расположиви ресурс при малим водама_____

Количина од око 2.500 m^3 по становнику годишње домаћих вода је доња условна граница на основу које се утврђује потпуна и дугорочна самодовољност вода једне земље за њен несметан и одржив развој, без угрожавања животне средине.

Војводина је са својих 750 m^3 далеко испод ове границе по становнику годишње домаћих вода, с тим да је ситуација много повољнија ако се томе додају спољне воде (75.870 $т^3$/становник за годину), међутим спољне воде су подложне страним утицајима.

Подземне воде

Издани Војводине са пијаћим водама, у зависности од генезе водоносне средине, дубине и режима издани, физичко-хемијских карактеристика воде и других специфичности, могу се поделити на:

- артеске издани - За водоснабдевање становништва и индустрије Војводине пијаћом и санитарном водом изузетно важну улогу имају артеске. Из артеских издани Војводине, (Водни биланс 1998. године), на око 260 изворишта користи се просечно дневно 3,3 m^3/s воде (највише у Банату 1,6 m^3/s, затим у Бачкој 1,4 m^3/s, а најмање у Срему 0,3 m^3/s).
- издани са слободним нивоом - Из ових издани експлоатише се просечно дневно 2,5 m^3/s подземне воде. Најинтензивнија експлоатација врши се из приобаља Дунава и његових тераса 2,1 m^3/s, знатно мање из приобаља Саве 0,4 m^3/s (нису урачунате количине које се експлоатишу за потребе Београдског водовода), а најмање из приобаља Тисе 0,02 m^3/s.

Реонизација издани са слободним нивоом је извршена у следеће групе:

- издани формиране у алувијалним наносима река и у речним терасама (1);
- издани формиране у лесним наслагама и еолским песковима (2);
- издани формиране у језерско-барским седиментима холоцена (3);
- издани формиране у пренеогеним геолошким формацијама (4).

Најповољније хидрогеолошке и хидродинамичне карактеристике имају алувиони Дунава и Саве у појединим сегментима речног тока. Приобаље Дунава има најбоље филтрационе карактеристике на секторима Бездан-Богојево, Футог-Петроварадин, Ковин-Дубовац и на потезу код Панчева, а приобаље Саве на секторима Јамена-Сремска Митровица и Јарак- Грабовци.

Значај ресурса подземних вода је посебно у томе што су целокупно становништво и знатан део индустрије и пољопривреде оријентисани искључиво на тај ресурс. Данас се просечно из подземља захвата преко 6 m^3/s воде, а у наредних 20-30 година може се очекивати чак и повећање потреба на око 8 m^3/s. Резерве квалитетне воде из артеских издани се у појединим деловима Војводине смањују, јер су захватања већа од динамичких резерви, а циклус обнављања је релативно спор. Газдовање овим водама системски није уређено. Квалитет воде за пиће, из прве издани веома озбиљно је угрожен неконтролисаним загађењима. Директно захватање воде из површинских водотока нема реалне основе.

Степен истражености појединих области, за које је утврђена перспективност с аспекта отварања нових изворишта локалног или чак регионалог карактера, је веома низак. Хидрогеолошка истраживања перспективних области представљају први корак ка побољшању водоснабдевања становништва у Војводини.

Општа оцена је да ни подземних вода нема довољно, и да су доста сужене могућности за њихово коришћење. Због надексплоатације подземних издани и неадекватне заштите изворишта све већи проблем постаје квалитет подземних вода, тако да се све више доводи у питање могућност коришћења низа изворишта, чак и из ОВК, без употребе постројења за пречишћавања, и то са доста захтевним технологијама. Зато квалитетне и искористиве подземне воде постају драгоценост, која ће се чувати само за становништво и оне технолошке процесе који захтевају воду највишег квалитета.

2.6.2. ПРОСТОРНА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Просторна диференцијација животне средине

У ППРС је извршена просторна диференцијација животне средине према стандардима и искуствима ЕУ, а узимајући у обзир постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду.

У наведеном контексту, територија АП Војводине је просторно издиференцирана на следеће категорије:

1. Подручја са локалитетима деградиране животне средине (локалитети са прекорачењем граничних вредности загађивања, урбана подручја, подручја отворених копова лигнита, јаловишта, регионалне депоније, термоелектране, коридори аутопутева, водотоци IV класе, са негативним утицајима на човека, биљни и животињски свет и квалитет живота.

У овој категорији се налазе: Панчево, Нови Сад, Суботица, Кикинда, коридори аутопута Београд- Нови Сад, Београд-Шид. Највећа емисија гасова SO_2, NOx и суспендованих честица је на подручју Јужно-банатског округа. Урбана подручја која спадају у ову категорију су и: Зрењанин, Рума, Сремска Митровица, Врбас, као и садашњи водотоци четврте класе и "ван" класе (банатски водотоци, који дотичу из Румуније су прекомерно загађени и претежно имају IV класу бонитета,а најтежа ситуација је на Старом и Пловном Бегеју где је квалитет "ван класе" ; каналска мрежа Хс ДТД је неуједначено оптерећена, а најугроженија деоница је Врбас-Бездан (Велики бачки канал) где се квалитет категорише као "ван класе").

2. Подручја угрожене животне средине (локалитети са повременим прекорачењем граничних вредности, субурбане зоне насеља најугроженијих подручја из I категорије, сеоска и викенд насеља, туристичке зоне са прекомерним оптерећењем простора, подручја експлоатације минералних сировина, државни путеви I и II реда, железничке пруге, велике фарме, зоне интензивне пољопривреде, пољопривредне воћарске и виноградарске зоне, аеродроми, речна пристаништа, водотоци III класе) са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: Сомбор, Апатин, Црвенка, Кула, Оџаци, Бачка Паланка, Бајмок, Србобран, Нови Кнежевац, Чока, Сента, Ада, Темерин, Бачка Топола, Кањижа, Бечеј, Тител, Бач, Бела Црква, Ковин, Инђија, Стара Пазова, Шид, зоне интензивне пољопривреде

(цела АП Војводина), линије државних путева I и II реда и пруга, речна пристаништа (међународне луке: Апатин, Бачка Паланка, Нови Сад, на реци Дунав и Сента на реци Тиси и националне луке: Ковин, Сремска Митровица и Сомбор). Подручја експлоатације минералних сировина укључују: околину Кањиже, Кикинде и Новог Бечеја и др.

3. Подручја квалитетне животне средине (шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, подручја са природном деградацијом, ливаде и пашњаци, ловна и риболовна подручја, водотоци II класе) са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота.

У овој категорији су: Сремски Карловци, зоне са виноградарством (Сремски и Банатски рејон и рејон суботичко-хоргошке пешчаре), коридори локалних путева, као и територије сеоских насеља општина које припадају II категорији, подручја са природном деградацијом (еродиране површине, заслањена земљишта, клизишта, плавни терени и др).

4. Подручја веома квалитетне животне средине (подручја заштићених природних добара, мочварна подручја, подручја заштићена међународним конвенцијама, планински врхови и тешко приступачни терени, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет.
У ову категорију спадају заштићена подручја (национални парк „Фрушка гора", 13 специјалних резервата природе, 6 строгих резервата природе, 7 паркова природе, два предела изузетних одлика, два регионална парка, 89 споменика природе (од којих је 18 у поступку скидања заштите), подручја од културно-историјског значаја, станишта заштићених врста, као и подручја од међународног значаја.

2.6.3. СТВОРЕНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

2.6.3.1. Становништво, насеља и јавне службе

Демографски развој

Укупан број становника АП Војводине (попис становништва из 2002. године) износи 2.031.992 становника. Развој становништва АП Војводине има неповољне тенденције због успореног демографског раста, чињенице да број умрлих надмашује број живорођене деце (природна депопулација), израженог процеса демографског старења, распрострањености самачког живота, као и утицаја миграционих процеса. На основу процене Републичког завода за статистику у 2009. години број становника је смањен, у односу на последњи попис, за 3,1%. Сви округи, изузев Јужно-Бачког бележе смањење броја становника (од 3% до 8,6%). Период друге половине 20. века у Војводини је обележен великим досељавањима, али и великим одсељавањима, о чему сведочи и допринос појединих компоненти кретања становништва у његовом укупном порасту.

У 2008. години свих седам округа у Војводини бележи негативан природни прираштај. Највишу стопу имао је Западно-бачки округ (-8‰) Све до пред крај XX века ратови су били узроци минималних (током ратних година) и максималних вредности (послератни компензациони период) природног прираштаја у Војводини. Уколико се настави тенденција негативне стопе и ако не буде осетнијег доприноса миграција у Војводини ће неминовно доћи до депопулације која би могла да, до средине XXI века, узрокује смањење становништва за око пола милиона становника.

Смањење фертилитета и природног прираштаја директно је утицало на депопулацију, односно на интезивирање процеса старења становништва.

Војводину карактерише дугорочна тенденција смањења младог и повећања удела старог становништва. Наиме, контингент младог становништва смањен је са 30,0% у 1971. години на 22,6% у 2002. години, односно на 21,5% у 2008. години. У истом периоду удео старог становништва порастао је са 14,8% 1971. године на 21,4% 2002. године, да би се већ 2008. њихово учешће изједначило са контигентом младог становништва (21,5%). Уколико се негативни демографски процеси наставе, неминовно је да ће и у Војводини у блиској будућности број лица старих 60 и више година бити већи од броја младих.

Поред утицаја светске економске кризе, тржиште рада суочено је са вишегодишњим кумулираним транзиционим проблемима. Велику незапосленост узрокује нарочито високо учешће дугорочно незапослених, односно велика незапосленост младих и нестручних лица, а такође и присутна велика незапосленост жена.

Од укупног броја становника у Војводини 2008. године категорији становништва радног узраста (15-64) припадало је 66,7% становништва. Од укупног броја становника који су припадали категорији биолошки радно способног узраста, 62,6% чинило је активно становништво.

Активно становништво старости 15 и више година чинило је 49,4% укупног број становника те категорије, односно 41,7% укупног броја становника у Војводини у 2008. години. Стопа активности становништва радног узраста у Војводини износила је 2008. године 60,8%, односно била је за 1,9% мања од стопе активности у Републици, и за 2,2% мања него у Централној Србији. Највећа стопа активности код становништва радног узраста присутна је у старосним групама 30-34 године, потом код становништва старог 35 до 39 година и у старосној категорији 40-44 године.

Мрежа насеља и функционална урбана подручја

Мрежа насеља АП Војводине је релативно равномерно развијена захваљујући генералној планској реконструкцији целокупног система насеља током XVIII века, којом су утврђене основне смернице просторне дистрибуције становништва и самим тим и сам изглед данашње мреже насеља. Основна карактеристика насеља АП Војводине је планска композиција геометријског карактера.

Једна од основних карактеристика градова је, да многе њихове функције имају снагу која прева- зилази потребе локалног становништва и усмерене су ка задовољавању потреба становништва ужег или ширег круга околних насеља. Све градске функције немају исти досег деловања на околину. То је својствено и највећим гравитационим центрима, код којих се деловање неких функција

протеже по великим територијама, док је деловање других ограничено само на њихову најужу околину. Због тога се, унутар пространих гравитационих подручја великих градова, фор- мирају гравитациони центри нижег ранга, који окупљају само насеља из своје непосредне околи- не.

Блиска суседства гравитационих центара не доводе само до ексцентричности њиховог положаја унутар околне територије, већ и до формирања микрогравитационих подручја мале површине и са малим бројем насеља. Примери су околине Темерина, Србобрана, Малог Иђоша, Инђије и др.

У Покрајини постоји 467[6] насеља распоређених у 45 општина. На подручју АП Војводине формирана је мрежа насеља не претерано велике густине настањености, односно, на сваких 100 km^2 налази се у просеку 2,16 насеља, што је далеко испод републичког просека од 7,0 насеља на 100 km^2.

Табела 3. Густина насељености

Области	1991.		2002.	
	Број становника	Густина насељености st/kmn	Број становника	Густина насељености st/kmn
Јужнобачки	543 878	135,5	593 666	147,9
Јужнобанатски	315 633	74,3	313 937	73,9
Севернобачки	202 493	113,5	200 140	112,2
Севернобанатски	177 542	76,3	165 881	71,3
Средњебанатски	216 574	66,6	208 456	64,1
Сремски	303 216	87,0	335 901	96,4
Западнобачки	210 679	87,1	214 011	88,5
АП Војводина	1 970 015	91,6	2 031 992	94,5

Извор података: РЗС, 2009. година.

Од укупно 467 насеља на територији АП Војводине њих 282 бележи пад броја становника, 184 пораст, а само једно насеље стагнацију када је у питању број становника, посматрајући број становништва насеља према пописима 1991. и 2002. године.

Функционална класификација насеља

Уважавајући критеријуме величине насеља, структуре становништва, развијености појединих градских функција, положај и значај у мрежи насеља, насеља на територији АП Војводине је могуће диференцирати у следеће групе:

- Градови - макрорегионални центар и остали регионални центри;
- Градска насеља - субрегинални и мањи центри;
- Сеоска насеља.

Функционална класификација насеља је релативно различита чак и у оквиру једне групе насеља. Према броју активног становништва у одређеним привредним делатностима насеља АП Војводине могу се поделити у следеће функционалне типове:

Табела 4. Функционални типови насеља

Функционални тип насеља	Број насеља	Број активног становништва	% од укупног становништва АПВ
Аграрно-услужна	82	65 867	3,24
Аграрно-индустријска	73	61 545	3,03
Аграрна	164	64 882	3,19
Индустријско-услужна	39	76 678	3,77
Индустријско аграрна	13	14 034	0,69
Индустријска	1	2 117	0,10
Услужно-индустријска	62	293 294	14,43
Услужно-аграрна	23	21 626	1,06
Услужна	10	101 069	4,97
Укупно АП Војводина	467	701 112	34,48

Највећи проценат активног становништва живи у насељима услужно-индустријског карактера. Посматрано према броју становника у насељима у којима доминира аграрно становништво, може се закључити да у ова два функционална типа насеља живи подједнак број становништва.

Према ESPON класификацији функционално урбано подручје представља променљив простор који обухвата морфолошко урбано подручје (МУП) града/насеља и његово шире окружење које генерише радну снагу града на 45-минутној дистанци од места становања.

Функционална урбана подручја (ФУП) могу се дефинисати као:

- ФУП међународног значаја - са популацијом преко 250 000 становника;
- ФУП државног значаја - са популацијом између 100 000 и 250 000 становника;
- ФУП регионалног значаја - са популацијом између 50 000 и 100 000 становника.

На подручју АП Војводине у 2010. години постоји један део центара у категорији MEGA (Metropolitan Growth Area) - ФУП града Београда, један ФУП међународног значаја - Нови Сад, пет функционално урбаних подручја националног значаја (Панчево, Сомбор, Сремска Митровица, Суботица и Зрењанин) и два функционална урбана подручја регионалног значаја (Кикинда и Вршац).

Треба истаћи да се поједине општине истовремено налазе у два функционално урбана подручја. Тако например општина Жабаљ припада ФУП-у Новог Сада и Зрењанина, општине Нови Бечеј и Нова Црња припадају ФУП-у Кикинде и Зрењанина и сл. Поједине општине тренутно не припадају ниједном ФУП-у (Ада, Нови Кнежевац, Бела Црква, Бач и др.).

Јавне службе

Образовање и васпитање

Васпитање

Предшколским образовањем и васпитањем у АП Војводини обухваћена су пре свега деца предшколског узраста (6-7 год.), а у много мањој мери деца од три до 6 година. Јаслени узраст је обухваћен само у већим насељима.

У већини насеља у АП Војводини су оделења предшколског узраста у склопу основне школе, често без одвојеног отвореног простора (дворишта). Вртиће претежно имају центри општина, а јаслице су заступљене углавном у већим центрима.

Основно образовање

На подручју АП Војводине раде 344 редовне основне школе и 224 издвојених одељења (делови ван седишта). Постоји и 21 музичка школа, као и 2 балетске школе. Такође у Новом Саду, Сомбору и Суботици раде школе за образовање и васпитање одраслих, а одељења за те потребе постоје и при једној редовној школи.

Образовање и васпитање се у основним школама одвија на шест наставних језика: српском, мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском језику, као и двојезично - на српском и на неком од језика националних мањина. Изборна настава: матерњи језик са елементима националне културе изводи се, поред наведених језика и на украјинском и на ромском језику.

Средњошколско образовање

Након основног образовања, младима у АП Војводини су на располагању гимназије, стручне школе, мешовите школе, уметничке школе, средње школе за образовање одраслих и средње школе за ученике са сметњама у развоју.

Мрежа средњих школа је дефинисана Одлуком о броју, структури и просторном распореду средњих школа чији је оснивач АП Војводина ("Службени лист АПВ", бр. 7/2005, 8/2006, 13/2007 и 20/2008).

Укупно има 117 редовних средњих школа у 39 општина, као и 10 средњих школа за ученике са сметњама у развоју.

За средње школе, као и за основне, потребна су додатна средства за уређење и опремање, како би се настава одржавала на савремени начин и у адекватним условима. Недостатак услова за наставу физичке културе и недостатак слободне површине по ученику је још више изражен, него код основних школа.

Високо образовање

Високо образовање у АП Војводини стиче се на факултетима Универзитета у Новом Саду. Универзитет је основан 1960. године. Ову образовну, научну и уметничку установу чини 14 факултета. Највећи број факултета налази се у Новом Саду, а остали су у Суботици, Зрењанину и Сомбору.

Настава на факултетима, у зависности од нивоа студирања, траје три до осам година. Студентима су на располагању: основне струковне, основне академске, дипломске-мастер, специјалистичке и докторске студије из интердисциплинарних и мултидисциплинарних научних области. Такође, Универзитет додељује и титулу почасног доктора наука.

Поред факултета, у оквиру Универзитета у Новом Саду раде и Центар за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије и развојна истраживања за потребе привреде - ЦИМСИ, Центар за међународну сарадњу и студије, Центар за истраживачку делатност и Академска рачунарска мрежа - АРМУНС.

Поред чланица Универзитета у Новом Саду, Покрајински секретаријат за образовање је издао дозволе за рад за још пет високошколских установа чији оснивач није АП Војводина. Још шест високошколских установа чији оснивач није АП Војводина је у процесу акредитације или добијања дозволе за рад.

Образовање се одвија у 9 високих школа струковних студија. Три су у Новом Саду, две у Суботици, а по једна у Зрењанину, Кикинди, Сремској Митровици и Вршцу, односно три високе техничке школе струковних студија, једна висока пословна школа струковних студија, као и пет високих школа струковних студија за образовање васпитача.

Законом о високом образовању прописано је да се високо образовање стиче на српском језику, али да се настава може изводити и на језицима националних мањина.

Здравствена заштита

Домови здравља, као примарни ниво здравствене заштите, постоје у свим општинама, а у већини насеља општина су формиране здравствене станице/амбуланте. Апотеке такође постоје у свим општинама, мада, у неким од мањих насеља општина нису заступљене.

Болнице (опште и специјалистичке), као секундарни ниво здравствене заштите постоје у већим центрима у Покрајини.

У Новом Саду су заступљени сви нивои здравствене заштите. Клинички центар Војводине пружа услуге секундарне и терцијарне здравствене заштите, јер на територији града не постоји општа болница. Осим грађана Новог Сада у наведеној установи здравствену заштиту реализују и становници са целе територије Војводине. Опште болнице су организоване у Суботици, Зрењанину, Сомбору, Сремској Митровици, Врбасу, Кикинди, Панчеву и Сенти, док је виши облик здравствене заштите на свим нивоима (примарни, секундарни и терцијарни) засатуплјен у Новом Саду.

Социјална заштита

Укупне промене политичког, привредног и вредносног система и неповољна демографска кретања, довела су до нарушене социјалне равнотеже друштва. Последица оваквих негативних кретања је велики пораст незапослености, сиромаштва и социјалног раслојавања и повећање угрожености деце, немоћних и старијих људи.

Према подацима из 2007. године у АП Војводини је обухваћено 36665 малолетних лица корисника социјалне заштите (14159 у Бачкој, 17345 у Банату и 5161 у Срему) и 79543 пунолетних лица (30892 у Бачкој, 37030 у Банату и 11621 у Срему).

На територији АП Војводине се налази 27 установа социјалне заштите за смештај корисника, организованих у складу са "Одлуком о мрежи установа социјалне заштите за смештај корисника", ("Службени гласник РС", бр. 51/08), чији је оснивач ИВ АПВ.

Установе за смештај деце и омладине обухватају децу без родитељског старања и ометену породичним приликама, децу с поремећајима у понашању, ментално заосталу и децу ометену у физичком развоју.

Установе за смештај одраслих лица, поред смештаја старих лица (домови за смештај старих лица и геронтолошки центри), обухватају инвалидна лица, лица ометена у менталном развоју и душевно оболела лица.

Култура

Према подацима Покрајинског скретаријата за културу, на подручју АП Војводине постоји развијена мрежа установа културе - архива, библиотека, галерија, домова културе, музеја, позоришта, завода за културу и завода за заштиту споменика културе, али је уочљива њихова претежна концентрација у градовима. Изузев ових јавних установа, активна су још разна удружења уметника и други субјекти у култури: културно-уметничка друштва, народни универзитети, издавачи, задужбине, фондације и фондови.

Оно што Војводини даје специфичност и чини је посебном у односу на друге регије у Србији је њена мулти и интеркултуралност (постојање и прожимање више етницитета, језика, религија и културних образаца), која се нарочито уочава кроз различите културне садржаје и активности. Важна је чињеница да су у Војводини, оснивањем Завода за културу националних мањина, створене и институционалне гаранције за очување те јединствене културне шароликости, неговање и развијање културних посебности и традиције.

Спорт

Спортски објекти заступљени су у већини преко фискултурних сала уз школе и као отворени терени. Спортске хале су изграђене у већим насељима, а спортски центри само у неколико центара (Нови Сад, Вршац, Суботица, Кикинда...).
Фискултурне сале често нису у одговарајућим објектима, што значи да немају прописане димензије и немају савремену опрему. Отворени терени су углавном терени за фудбал, без пратећих садржаја.

2.6.3.2. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ТУРИЗАМ Привреда

Карактеристично за Србију/АП Војводину је, као и за све земље ЈИЕ, да је реч о малој привреди која има недовољну усклађеност са европским и међународним нормама и стандардима (иако је тај процес у току), да су индустријски производи недовољно конкурентни, као и да бележи висок дефицит трговинског биланса. На додатни проблем указује чињеница да је доминација секторских над структурним и просторним критеријумима у вишедеценијском периоду допринела неравномерном развоју, нерационалном регионалном распореду привредних активности, демографском пражњењу сеоских подручја и великој поларизацији. Постојећа привредна структура АП Војводине условљена је закаснелом транзицијом, дугогодишњом изолацијом и одсуством са светског тржишта, дуготрајним дезинвестирањем и значајним технолошким заостајањем за развијеним привредама.

Економски положај АП Војводине у Србији према неким развојним показатељима:

- Према подацима за 2009. годину, на подручју Покрајине запослено је 497.910 лица, односно 26,4% укупно запослених у Србији и налази се 26,7% укупно незапослених;
- Процењује се да је 2009. године у Покрајини у основна средства инвестирано 22,5% инвестиција у Србији. Остварене инвестиције око пет пута су веће од инвестиција у 2001. години;
- Војводина је у 2009. извоз утростручила у односу на 2001. годину, а увоз удвостручила. У извозу Србије, Војводина учествује са 34,6%, а у увозу 28,1%;
- У реалном сектору Војводине послује око 23.500 привредних субјеката (26% укупног броја привредних субјеката у Србији), са око 275.000 запослених (25% запослених у Србији);
- Војводина са 27% становника Србије остварује 23,4% укупног БДВ реалног сектора Србије. БДВ по стан. износи 87% просека Србије (Војводина 142 хиљ. дин, Србија 164 хиљ. дин.);
- Привредна структура реалног сектора Војводине разликује се од структуре Србије.

Табела 5. Привредна структура Србије и Војводине 2008.

	Србија, %	Војводина, %
БДВ реалног сектора	100,0	100,0
Пољопривреда	3,7	9,7
Индустрија	41,5	53,4
Грађевинарство	9,0	6,9
Услуге	45,9	30,0

Извор: РЗР на основу података НБС

У формирању БДВ реалног сектора Србије пољопривреда АП Војводине (без индивидуалног сектора) учествује са 61,7%, индустрија са 30,2%, грађевинарство са 17,9% и сектор услуга са 15,3%.

- У структури сектора прерађивачке индустрије Војводине највећи део БДВ генеришу прехрамбена индустрија (43%) и хемијска индустрија (18%);
- У формирању БДВ прерађивачке индустрије Србије Војводина учествује са 31%, а прехрамбена индустрија и производња производа од осталих минерала са по 44,5% у укупној производњи у овим областима на нивоу Србије;
- Од 55 великих индустријских система у Србији (са више од 1.000 запослених), 10 се налази на територији Војводине, у њима је запослено око 27.000 радника;
- Највећи индустријски центри у Србији су: Београд са 117.000 запослених у сектору индустрије и Нови Сад са 35.000. Од 22 индустријска центра Србије средње величине (од 5 до 20.000 запослених) у Војводини се налази 5 центара, док се од 50 малих индустријских центара (од 1.000 до 5.000 запослених) 20 налази у Војводини.

Анализа развоја реалног сектора привреде АП Војводине указује на изражену концентрацију привредне активности у Јужнобачком округу, односно Новом Саду као носиоцу активности. У привреди Војводине послује 23.384 привредних субјеката са 274.600 запослених. Великих предузећа је 244. У Јужнобачком округу послује 42,8% привредних субјеката који запошљавају 43,5% запослених и генеришу 58,4% прихода, односно 52,5% укупне бруто додате вредности АП Војводине.
Ниво индустријске производње је у 2009. за само 11,2% виши у односу на 2000. годину (Србија 2,9%). Прерађивачка индустрија је нешто брже расла и за око 14,2% је виша од нивоа производње у 2000. години.

Досадашњи ниво инвестиционе активности био је недовољан за значајније подизање конкурентности. У транзиционом периоду (2001-2008) учешће инвестиција у БДП се креће око 20%, а у другим транзиционим земљама око 30%.

Посебан проблем АП Војводине је регионална поларизација између Новог Сада, односно Јужнобачког округа и осталог дела АП Војводине. Прилив капитала и његово ефикасно улагање је основни предуслов привредног раста, зато је неопходно учинити атрактивним за привлачење инвестиција и остале области Војводине, поред Јужнобачког округа. За то је, пре свега, неопходно улагање у савремену привредну инфраструктуру.

Сектор МСП чији се развој подстиче у транзиционом периоду и који је у већини региона значајан сегмент привреде у спровођењу структурних реформи и отварању нових радних места, није битније утицао на смањење регионалних диспропорција. Сектор МСП је најразвијенији у великим градовима који су уједно и носиоци развоја округа и региона. Посматрано по округзима, овај сектор најразвијенији је у Јужнобачком, а најнеразвијенији у Сремском округу.

Запосленост и незапосленост

Тржиште рада у АП Војводини карактерише висока незапосленост, велика прикривена незапосленост, ниско учешће запослености у приватном сектору и недовољна мобилност радне снаге.

Укупан број запослених лица у АП Војводини, у периоду 2005-2008. године се смањио за 3,91% и 2008. године износио је 722.1923 лица. Ипак, у односу на 2007. годину тај број се повећао за 3,26% (у Р. Србији 3,23%).

Посматрано по округзима у АП Војводини, највећа стопа запослености 2008. године забележена је у Севернобанатском округу (44,6%) где је приметна тендеција раста стопе запослености у периоду 2005-2008 за 3%, док је у Западнобачком округу она била најмања (40,3%).

Шумарство

Привредни потенцијал шума у АП Војводини огледа се првенствено кроз укупну дрвну масу која износи 28 298 649 m^3, што је просечно 202 m^3/ha. Просечна запремина у високим шумама је 333 m^3/ha, у изданачким 142 m^3/ha, а у интензивним засадима 197 m^3/ha. Просечна запремина се у односу на 1973. годину значајно повећала. Запремински прираст је 941 698 m^3 годишње, што је просечно 6,7 m^3/ha годишње. Ови подаци указују на значајне могућности побољшања стања и то првенствено прираста нарочито у интезивним засадима - плантажама. Према слободној процени, производни потенцијал станишта у односу на предпостављени оптимум се користи са 70%.

Обим сеча се одређује планским документима и за целу АП Војводину износи 969.798 m^3. Стање са шумским путевима је задовољавајуће, тако да се сече спроводе на планираним местима.

Највећи део укупне запремине у шумама АП Војводине чини храст лужњак са 7 234 762 m^3, затим ЕА тополе са 5 087 818 m^3, пољски јасен и липа, а најмање је ОТЛ. Највеће учешће у прирасту је код ЕА топола са 339 456 m^3, затим код лужњака са 133 697 m^3, а најмање код ОМЛ са 882 m^3 или 0.1%. Са аспекта привредне функције шума, приоритет је максимална и трајна производња дрвета најбољег квалитета.

Огревно дрво се продаје синдикалним организацијама или слободном продајом крајњим потрошачима. Потражња за огревним дрветом је знатно већа од укупне производње тако да је у потпуности обезбеђен и пласман огревног дрвета.

Производња квалитетног шумског семена се остварује на 655,60 ha регистрованих семенских објеката. То су највише састојине лужњака, а осим њега се скупља и семе пољског јасена, граба, китњака, липе и неких осталих лишћара и четинара.

Лов

За развој лова као привредне гране постоје предуслови, посебно услови станишта, који погодују развоју дивљачи. Бујна вегетација је станиште разноврсне дивљачи, са могућношћу унапређивања ловног туризма.
Од производа лова и ловне привреде из шума Војводине најважнији су месо дивљачи и ловно- туристичке услуге. Ловишта и смештајне капацитете користе углавном домаћи ловци, а мањим делом и ловци из иностранства. Месо дивљачи се продаје на домаћем и страном тржишту.

Корисници највећих површина ловишта у Војводини су Ловачки савез Војводине, а потом Јавно предузеће „Војводинашуме". Посматрано по деловима Војводине, највеће површине ловишта су у Бачкој, Банату, а затим у Срему.

Уколико се анализира трофејни одстрел јелена у ЈП "Војводинашуме", види се да се највећи број трофеја налази у рангу "бронза" или "без медаље", што упућује на предузимање адекватних мера ради побољшања квалитета, а тиме и повећања економских ефеката газдовања ловиштем.

Пољопривреда

Структура коришћења пољопривредног земљишта показује високи степен усклађености с природним погодностима и ограничењима. Удео пољопривредног земљишта у укупној територији Покрајине износи 83,20% од тога је обрадиво земљиште кога чине њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде, заступљено са 76,57% а необрадиво, кога чине пашњаци, трстици и мочваре заступљено са 6,63%.

Земљиште под шумама обухвата 6,64% територије АП Војводине и са пољопривредним земљиштем (83,20%), представља укупно плодно земљиште, које чини 89,84% укупне територије АП Војводине.

Неплодно земљиште обухвата свега 10,16% територије.

У структури оранице око 65% чине жита (кукуруз и пшеница), индустријско биље око 25%, поврће око 5% и крмно биље 5%. Преко 90% укупних површина под индустријским биљем у Србији лоцирано је у Војводини, где су лоцирани и капацитети за прераду индустријског биља (шећеране, уљаре, сојара). У односу на друге делове Србије, у Војводини су мање заступљени поврће и крмно биље.

Житарице су убедљиво најзаступљенија категорија гајених биљака и обухватају 66% укупно засејаних усева, следи индустријско биље са 22%, крмно биље 5% и поврће 5%.

Воћарска и виноградарска производња у Војводини је недовољно заступљена, далеко испод природних могућности.

Најзаступљеније воће је јабука, 40% укупних засада, затим шљива 22%, вишња 11%, крушка 11%.

Укупна производња грожђа распоређена је делом на окућницама и мањим плантажама, или концентрисана у три већа виноградарска подручја - околина Вршца, околина Суботице и Фрушка гора - у форми великих плантажа. Последњих година јачају предузетничке иницијативе, тако да је приметно подизање породичних воћњака и винограда са винаријама, на мањим површинама (неколико ha).

Сточарство је релативно мало заступљено, око 24 условна грла на 100 ha пољопривредне површине, у сваком случају испод могућности. У структури сточарства доминира свињарство 49%, потом говедарство 38%, живинарство 7% и овчарство 3%.

АП Војводина располаже изузетно значајним хидропотенцијалом. Поред великих река, као што су Дунав, Тиса, Сава и Тамиш, хидропотенцијал АП Војводине чине и и мрежа канала Дунав-Тиса- Дунав, као и два природна језера: Палићко и Лудашко језеро. С друге стране, подаци Републичког хидрометеоролошког завода Србије о падавинама у последњих неколико година указују на то да суша представља озбиљан проблем са којим се АП Војводина суочава.

АП Војводина располаже системом за наводњавање на само 90.000 ha. Поред тога, степен коришћења постојећих система је од 50.000 ha, што чини око 3% пољопривредних површина. Значајан део постојећих система за наводњавање је ван употребе због запуштености и/или неисправности. Оспособљавањем постојећих система за наводњавање у наредном периоду могуће је обезбедити наводњавање још 50.000 ha.

Рибарство

У АП Војводини постоји 12.500 ha изграђених рибњачких површина, а само на подручју Баната постоји око 100.000 ha земљишта веома слабе плодности, које идеално одговара за проширење рибњачких површина.

Изградњом Хс ДТД створене су могућности за развој рибарства у два основна правца:
- у самој каналској мрежи површине 5000 ha;
- изградњом рибњака дуж Хс ДТД.

Поред Хс ДТД, узгој риба везан је и за остале водотоке на подручју АП Војводине.

Понуда слатководне рибе на тржишту конзумне рибе је неповољна како по количинама, тако и по расположивим врстама, уз

изразити сезонски карактер, уз све то производња у рибњацима је неоправдано ниска. Овај проблем могао би се решити значајнијим коришћењем грабљивих врста риба (сом, смуђ, штука и буцов) у сврху поribљавања и производње рибе, како у рибњацима, тако и на погодним акумулацијама и каналима.

Туризам

Учешће туризма у привреди и запослености АП Војводине је још увек на ниском нивоу, с обзиром на потенцијале који постоје за његов развој.

У погледу туристичког промета на простору АП Војводине, од 1987. године до 2000. године, број туриста и остварених ноћења је био у паду. У 2000. години Војводину је посетило 281.000 туриста (од тога домаћи туристи чине 89,3%, а странци 10,7%), који су остварили 809.000 ноћења (91,3% домаћи туристи, а странци 8,7%).

Број страних туриста и остварених ноћења у периоду од 1999. године до 2008. бележи константан раст са изузетком 2003. године. У 2008. години странци су чинили 31% остварених туристичких долазака.

Када се анализира туристички промет по окрузима у датом периоду, запажа се доминација Севернобачког и Јужнобачког округа, који у 2002., али и у 2007. години, имају учешће од 57% у укупном броју туриста у Војводини. Највећи туристички промет се остварује у градским центрима

- седиштима округа, те се може закључити да туризам Војводине има првенствено карактеристике градског туризма. Изузетак је Севернобанатски округ, где највећи број туриста (51% од укупног броја туриста у округу) посети бању Кањижу.

Кључни видови туризма су: догађаји (манифестације); специјални интереси (бициклизам, јахање, лов, риболов, сплаварење, параглајдинг и др.); наутика; планине и језера и рурални туризам. Поред тога, највећи потенцијал је за градски одмор и пословни туризам.

АП Војводина је један од шест туристичких кластера и просторно обухвата четири туристичке дестинације: Горње Подунавље, Нови Сад - Фрушка гора, Суботица - Горња Тиса и Доња Тиса. Све оне припадају типу "дестинације са доминантном летњом понудом". Кључни туристички производи АП Војводине, који су најафирмисанији су: манифестациони туризам, ловни туризам, градски туризам и бањски туризам.

Туристички производи изузетног потенцијала, али недовољно уређени и афирмисани су: наутички туризам, рурални туризам, културни туризам, етно-гастрономски туризам, пословни туризам и екотуризам.

Манифестациони туризам - АП Војводина има велики број манифестација са солидном базом у развоју манифестационог туризма. Велики је број манифестација које још увек немају предзнак туристичких, већ се одржавају као локална и регионална културно-историјска дешавања.

Ловни туризам - Иако је АП Војводина традиционални ловно-туристички простор, смањење фонда гајених врста дивљачи, опадање туристичког промета, забрањен увоз меса одстрељене дивљачи из наше земље у државе ЕУ, све јача конкуренција земаља у окружењу и др. још више истичу неминовност и обавезу дефинисања ловно-туристичке стратегије Војводине/Србије.

Градски туризам - У АП Војводини постоје одличне могућности за развој градског туризма. У већини градова у Војводини постоје бројна догађања (Нови Сад, Суботица, Сомбор, Зрењанин, Вршац) али туристички развој градова није на нивоу на којем би могао бити сходно културним вредностима градова.

Бањски туризам - Минералне, термалне и термоминералне воде у Војводини представљају једина природно лековита богатства. На подручју АП Војводине бањски туризам је развијен у Бањи Кањижа, Јунаковић и Врднику, али генерално посматрано, укупним резултатима развоја бањског туризма у АП Војводини не можемо бити задовољни.

Наутички туризам - АП Војводина управо захваљујући разгранатој мрежи квалитетних пловних путева, који пролазе ободом и кроз њену територију, потенцијално представља веома значајну наутичко-туристичку дестинацију. Главне пловне путеве у АП Војводини чине Дунав, Тиса и Сава, а затим Тамиш, Бегеј и око 664 км пловних канала у оквиру Хидросистема Дунав-Тиса- Дунав.

Рурални туризам - У АП Војводини постоје села, салаши, етно-куће, манифестације које могу да пруже управо један аутентичан доживљај.

Културни туризам - Иако културни туризам није довољно афирмисан, мора се нагласити да су на територији АП Војводине регистрована 424 непокретна културна добра од изузетног (65) и великог значаја (359). Према својим својствима су подељена на: споменике културе (318), археолошка налазишта (15), просторне културно-историјске целине (16) и знаменита места (10).

У сврху развоја културног туризма АП Војводине (Србије) до сада су реализовани нпр. и пројекат Тврђаве на Дунаву (започета реализација) и пројекат Пут културе римских царева.

Етно-гастрономски туризам - Досадашња истраживања су показала да је туристичка вредност очуваних етнографских добара АП Војводине велика. Базира се на аутохтоности, па и ексклузивности појединих објеката и појава, који се могу наћи само овде. На подручју Војводине јавља се велика мешавина кухиња, а самим тим и велики број различитих јела. Гастрономија једна од атрактивнијих туристичких понуда Војводине.

Пословни туризам - АП Војводина, као туристички регионални кластер, има велике потенцијале за развој производа пословног туризма, а нарочито кроз заједничку понуду са другим производима, као што су понуда на Дунаву, сеоски туризам и туризам специјалних интереса.

На простору АП Војводине се издвајају три примарне дестинације пословног туризма: Нови Сад, Суботица и Вршац, док се као секундарне дестинације тренутно могу издвојити Зрењанин и Сомбор.

Екотуризам - Развој екотуризма у АП Војводини треба повезати са просторима заштићених природних добара и просторима са међународним статусима у заштити (рамсарска подручја, ИБА и ИПА подручја).

2.6.3.3. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

Транспортна инфраструктура и логистика

АП Војводина има изузетно повољан саобраћајни положај, с обзиром да се кроз њену територију простиру мултимодални европски коридори X са основном трасом, као и крак Хб. и коридор VII. Поред тога, кроз територију АП Војводине пролази и неколико међународних путних и железничких праваца. Преко реке Дунав као међународног пловног пута, односно коридора VII, Војводина и Србија имају приступ отвореном мору. Кроз територију Војводине пролази и веома значајни међународни бициклистички путеви Euro Velo 6 и 11. Погодан терен омогућио је изградњу разуђене саобраћајне мреже друмских, железничких и пловних путева, тако да АП Војводина има добру унутрашњу повезаност између градова и насеља на њеној територији, као и са градовима и насељима других региона Србије и регионима суседних држава. Приступачност територије АП Војводине као једне од регионалних целина Републике Србије, је један од кључних чинилаца њеног будућег развоја.

Путни-друмски саобраћај

Преко територије АП Војводине трасирана су два пута међународног значаја А класе, односно ТЕМ путеви (Trans Europian Motorways) и то Е-75 Вардо (Норвешка) - Крит (Грчка) и Е-70 Ла Коруња (Шпанија) - Поти (Грузија), као и пут међународног значаја Б класе Е-662 Осијек-Сомбор-Суботица. Ови путеви спадају у категорију државних путева првог реда. Дужина ДП I реда бр.22 (Е-75) кроз Војводину износи 191 km, ДП I реда бр. 1 (Е-70) кроз Војводину износи 168 km (87 km аутопут), а међународни друмски правац Б класе кроз АП Војводину је Е- 662 (ДП I реда бр. 17.1) Суботица - Сомбор - Осијек, у дужини од 100 km.

Општа карактеристика путне мреже у АП Војводини, у смислу изграђености, своди се на констатацију да државни путеви I и II реда поседују солидну изграђеност (елементи пута: коловоз, банкине, канали), изузимајући поједине деонице, као и проласке траса кроз насељена места.

Локална (општинска) путна мрежа (2.268 km) у АП Војводини је у најлошијем стању, што се тиче експлоатационих параметара и на њој је потребно извршити највеће инетрвенције у наредном периоду.

Железнички саобраћај

Укупна дужина пруга у АП Војводини износи 1.735,50 km. У лошем техничком стању је 283,40 km пруга, носивости од 12 и 14 t/осовини. Минимум техничких услова за обављање саобраћаја испуњава 739,80 km пруга чија је носивост од 16 и 18 t/осовини. Задовољавајуће услове за одвијање путничког и теретног саобраћаја има 712,3 km пруга носивости од 20 и 22,5 t/осовини. Једна трећина пруга је електрифицирана, док су све остале неелектрифициране. Поједине пруге су ван функције (обустављен је саобраћај), док су поједине пруге и индустријски колосеци демонтирани.

Војводину пресецају три значајне магистралне европске пруге: Будимпешта - Суботица - Нови Сад - Београд - Ниш, са краком Ниш - Скопље - Солун - Атина (Е-85); Париз - Торино - Милано
- Трст - Љубљана - Загреб - Шид - Београд - Ниш - Софија - Истамбул (Е-70) и Београд - Вршац - Темишвар (Е-66) са везом за железнички правац Е-51 према Букурешту и Одеси.

Према подацима Министарства за капиталне инвестиције, из 2002. године стање железничке инфраструктуре је било такво да је на свега 45,9% укупне дужине пруга била дозвољена брзина од 80 до 100 km/h. На 11,3% пруга, дозвољене су брзине од 60 до 80 km/h, а на 42,8% брзина до 60 km/h. Постојећу мрежу карактерише старост и дотрајалост пруга и технолошка застарелост опреме.

Водни саобраћај

Систем унутрашњег водног саобраћаја на територији АП Војводине чине реке Дунав, Сава и Тиса, као и мрежа пловних канала у оквиру Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав (ДТД). Укупна дужина пловних путева износи око 1677 km, од чега је 1036 km висококатегоризованог пловног пута (од III категорије навише).

Према препорукама Дунавске комисије, а на основу критеријума за класификацију унутрашњих пловних путева ECMT, према препорукама IWI, светског удружења за водне путеве, а на основу резолуције УН бр. 52 сви пловни путеви од I до VII класе задовољавају РЦ или РД рекреативну класу.
У Војводини се пловидба одвија на Дунаву (од 1433 km до 1071 km-на ушћу Нере), Тиси (од km 0 до km 164), Сави (од km 0 до km 211), као и по каналима Хс ДТД. Дунав на комплетној деоници кроз нашу земљу задовољава катргорију VII међународне класификације пловних путева. Тиса је категорије Va, до бране код Новог Бечеја, а узводно категорије IV. Река Сава је категорије IV.

Мрежу пловних путева у АП Војводини, према режиму пловидбе, чине:
- међународни водни пут, којем припада Дунав, а сагласно одредбама Дунавске комисије важи међународни режим пловидбе, што значи да Дунавом могу пловити бродови свих застава;
- међународни водни пут река Сава; и река Сава, као и река Дунав отворена је за међународну пловидбу (слободна за међународну пловидбу свих застава);
- међудржавни водни пут, коме припадају Тиса и Бегеј. На овим пловним путевима права пловидбе имају само две земље које те токове повезују-Србија и Мађарска, односно, Србија и Румунија);
- Државни водни пут, који обухватају пловне канале и реке, у саставу Хс Дунав-Тиса-Дунав на којима је, без посебног одобрења,

дозвољена пловидба само пловилима Републике Србије.

Изградња Хидросистема има посебно велики значај за пловидбу. Повезаност свих канала са Тисом и Дунавом, њихова довољна дубина и ширина, омогућују пловидбу и повезаност свих значајнијих центара у Бачкој и Банату са мрежом пловних путева у Европи. У оквиру хидросистема ДТД има укупно 600 km пловних канала, од чега је око 330 km пловно за теретњаке од 1000 t носивости.

Стање у унутрашњем водном саобраћају у АП Војводини карактеришу низак степен искоришћености лука и мали промет робе на мрежи унутрашњих пловних путева услед застареле речне флоте и недостатка улагања у модернизацију, приватизације лука и бродарских предзећа и само делимично имплементираног речног информационог сервиса (РИС).

Искоришћеност капацитета лука је тренутно око 10 - 20%, а стање лучке инфраструктуре је релативно лоше. Опрема је застарела и делимично неупотребљива, док је одржавање објеката и опреме неадекватно. Луке дуж Дунава су већином опремљене порталним дизалицама (покретним пристанишним крановима), а дужина и стање кеја и газа дуж кеја је углавном довољна за претовар генералних и расутих терета. Од 1990. год. изграђено је само 13 нових бродова док је већи део српске речне флоте старији од 25 година.

Ваздушни саобраћај

У АП Војводини постоји цивилни аеродром у Вршцу са асфалтном пистом дужине 1000 m и ширине 25 m, (војни аеродроми Сомбор, Ковин и Бела Црква), као и ваздушна пристаништа у: Сремској Митровици, Новом Саду, Бечеју, Зрењанину, Белој Цркви, Кикинди и Суботици.

Само аеродром у Вршацу има одређене могућности за међународни ваздушни саобраћај. Остала летилишта користе се за спортске и делимично за одређене привредне активности. Савремена кретања у авионском путничком саобраћају указују да постоји потреба за изградњом мањих аеродрома који могу користити нискобуџетне компаније. Ово би свакако допринело и повећању приступачности одређених региона, а допринело би и развоју туризма. Проблем представља недостатак планске документације за оспособљавање појединих аеродрома, као и недостатак концепта развоја.

Мултимодални саобраћај и интермодалне технологије

У АП Војводини постоје контејнерски терминали у лукама Нови Сад, Панчево и Сента. Контејнерски терминал у луци Нови Сад је мањег капацитета, са складишним простором за 12 TEU/h. Саобраћајна инфраструктура терминала омогућава претовар контенера из пловила, са железничких кола и са друмских возила. Претоварни подсистем обухвата мосну решеткасту дизалицу носивости 50 t, и складишни подсистем површине 4 800 m^2. Постоји и подсистем за техничко одржавање и оправку контеЈнера као и простор намењен за пуњење и пражњење контеЈнера.

КонтеЈнерски терминал у луци Панчево је капацитета 50 TEU/h. Саобраћајна инфраструктура терминала омогућава претовар контеЈнера из пловила, са железничких кола и са друмских возила. Претоварни подсистем обухвата самоходну мосну дизалицу за претовар контеЈнера носивости 50 t и складишни подсистем површине 21 000 m^2. Постоји и подсистем за техничко одржавање и оправку контеЈнера, као и простор за паковање (пуњење и пражњење) контеЈнера. Мултимодални транспорт је слабо развијен и превасходно се индентификује са транспортом контеЈнера у интерконтиненталном саобраћају. Присуство осталих технологија интермодалног транспорта Ro/Ro и Hucke-pack, у укупним интермодалним токовима је занемарљиво мало, пре свега због непостојања одговарајућих терминала за претовар интермодалних транспортних јединица.

На територији АП Војводине не постоји ниједан Ро-Ла терминал, а на целом току Дунава кроз нашу земљу не постоји ниједна рампа (терминал) за Ро-Ро транспорт. Измењиви транспортни судови се у недостатку одговарајућих домаћих возила и претоварних капацитета превозе искључиво камионима страних компанија. У власништву домаћих компанија је мање од 500 контенера, углавном од 20 ft, open top, који могу да саобраћају само у домаћем, унутрашњем транспорту.

Водопривреда и водопривредна инфраструктура

Снабдевање водом насеља

Стање у области водоснабдевања у АП Војводини није задовољавајуће. Велики проблем представља лош квалитет захваћене подземне воде чији третман до нивоа прописаног Правилником о хигијенској исправности воде за пиће захтева врло сложене и скупе технологије.

Подаци прикупљени са територија општина и водопривредних предузећа указују да се данас у АП Војводини захвата око 6,8 m^3/s воде, од чега се око 5,5 m^3/s троши у јавним водоводима, а остало је индустрија која захвата посебно воду за своје технолошке потребе. Од наведених количина просечна дневна експлоатација подземних вода за јавно водоснабдевање становништва и индустрије износи на подручју Бачке око 3,9 m^3/s, на подручју Баната око 2,14 m^3/s и на подручју Срема око 0,8 m^3/s.
Постројења за припрему воде за пиће ("фабрике воде") на територији Војводине налазе се на изворištима јавног водоснабдевања следећих насеља: Суботица, Сента, Бездан, Апатин, Бачка Паланка, Нови Сад, Панчево, Ковин, Тител, Рума и Сремска Митровица. Од укупно захваћене подземне воде на територији Војводине око 33% подвргава се третману. Осталих 67% се директно упумпава у водоводни систем, са евентуалним хлорисањем, што у принципу значи да две трећине коришћене воде не задовољава Правилник о хидгијенској исправности воде за пиће (Сл.лист СФРЈ 33/87 и 13/91). Од укупно 45 општина, вода не одговара Правилнику у 38 општина.

Снабдевање водом за технолошке потребе

У садашњим транзиционим условима због смањења привредних активности смањена је и потрошња воде за технолошке потребе. За потребе индустрије користи се око 2,45 m^3/s или 77,26 x 10^6 $т^3$/годишње. Од ове количине 1,15 m^3/s се користи из јавних водоводних система (око 20% од капацитета јавних водовода), а осталих 1,3 m^3/s индустрија директно захвата из подземља.

Снабдевање водом индустрије се решава на три начина:
- из јавног водовода (ако су потребе мање, или је потребна квалитетна вода);
- самостално (при великим потребама у води);
- комбинацијом ова два начина (санитарна вода из водовода, а технолошка из самосталних извора).

Може се рећи да се јавно водоснабдевање и самостално снабдевање индустрије готово искључиво ослања на подземне воде.

Одводњавање и заштита од унутрашњих вода

Данашњи степен изграђености одводних система у Војводини већином је постигнут још 1980. год., тако да је одводњавањем обухваћено 2 165 474 ha површине АПВ (85% од укупне површине АП Војводине). Од тога непосредно се одводњава 1.630.648 ha а посредно 491.133 ha, и то:

- Бачка ..... 896.200 ha (42,9 %);
- Банат..... 836.150 ha (40,0 %);
- Срем ..... 357.630 ha (17.1 %).

Основни подаци о објектима: 285 система за одводњавдање, 20.703 km канала, 160 црпних станица капацитета 349,12 m^3/s, 234 устава капацитета око 250 m^3/s, на 45.146 ha уграђена хоризонтална цевна дренажа, просечна густина канала 12,5 m/ha, док је на неким системима у инундационим подручјима и 30-40 m/ha.

Процењује се да је прва фаза заштите од сувишних површинских вода путем отворене каналске мреже достигнута са 90%, а друга фаза заштите од сувишних површинских и подземних вода путем хоризонталне цевне дренаже је достигнута са свега 20%.

Заштитни системи за режим успора "68/63" ХЕ „Ђердап" на територији Војводине изграђени су тако да у целини решавају проблеме сувишних вода на подручју, а не само негативан утицај успора од ХЕ "Ђердап".

Наводњавање

Земљиште погодно за наводњавање је површине 936 000 ha (Бачка 350 000 ha, Банат 402 000 ha и Срем 184 000 ha), а на 750 000 ha је могуће наводњавање без претходних радова (одводњавање, поправка квалитетета земљишта и др.).

Већина система је изграђена пре 20-30 година и у врло лошем су стању. Укупно је у АП Војводини било изграђено заливних система на 90.278 ha. Процењује се да би се од ових система могло релативно брзо ревитализовати око 47 000 ha. Сходно претходном, процена је да је у функционалном стању у Војводини око 30 000 ha на бившим друштвеним газдинствима, с тим да због економских кретања у пољопривреди, а и у зависности од године, ни ови се системи се не користе у потпуности. На основу ових података може се закључити да се у Војводини наводњава, свега 2,2% од укупних пољопривредних површина, односно свега 4,3% се наводњава од површина које су погодне за наводњавање.
Квалитет воде у рекама (осим суспендованог наноса) и регионалним системима је задовољавајући за потребе наводњавања. Подземне воде из прве издани нису употребљиве због малих издашности и релативне заслањености (приобаље Тисе). Друга издан је доброг квалитета али се мора чувати за пиће, а и по позитивној законској регулативи може се користити само за водоснабдевање становништва и изузетно у индустрији.

Хидроенергетика

Укупан бруто хидроенергетски потенцијал од вода које отичу на територији Србије износи око 27 200 x 10^6 ^1л/год (27,2 TWh/год). По великим рекама које протичу кроз водно подручје Војводине тај потенцијал је (у GWh/год.) Дунав - 10 000 и Сава - 464.

Основна карактеристика Дунава, Тисе и Саве на подручју Војводине је њихова велика проточност са малим падовима нивоа од 4-5 cm/km.

Пловидба

Изградња Хидросистема ДТД има посебно велики значај за пловидбу. Повезаност свих канала са Тисом и Дунавом, њихова довољна дубина и ширина, омогућује пловидбу и повезаност свих значајнијих центара у Бачкој и Банату и шире са мрежом пловних путева у Европи. У оквиру хидросистема ДТД има укупно 600km пловних канала, од чега је око 330 km пловно за теретњаке од 1 000 тона носивости.

Одбрана од поплава и регулације река

На територији АП Војводине поплавама је директно угрожено око 260 насеља са целокупним привредним и пољопривредним потенцијалом, преко 1 000 000 ha обрадивих површина, више од 800 индустријских објеката, 150 km пруга и 3 840 km путева.

Насипи су најзаступљенији начин заштите од поплава, а према важећем Оперативном плану за одбрану од поплава њихова дужина износи 1.459,11 km. Одбрамбене линије су грађене у различитим временским периодима (највећим делом у XIX веку), а током времена у више наврата су дограђиване и појачаване што је довело да различитог степена сигурности на појединим деоницама.

У протеклом периоду је реконструисана скоро цела одбрамбена линија осим што је на Дунаву потребно изградити још око 7,60 km насипа и то у непосредној близини насеља Челарево и Черевић (веома критична ситуација током одбране од поплава у пролеће 2006. године). У току је израда пројектно техничке документације за изградњу одбрамбене линије насеља Черевић.

Постојећа одбрамбена линија на Тиси, као и на уливним деоницама Кереша и Канала Бегеј који су под режимом Тисе, реконструисана је на рачунски водостај вероватноће појаве 1% у дужини од око 258 km (што је око 85% укупне дужине тиских насипа). У току су активности на завршетку целокупне одбрамбене линије на Тиси.

Насипи дуж Саве (на левој и десној обали) су реконструисани у периоду 1963. - 1991. године, за рачунски водостај вероватноће појаве 1%, а преостало је да се изгради 24,74 km насипа.
У граничном сектору на банатским водотоцима постигнут је степен сигурности који одговара протицају вероватноће појаве 5%, уз напомену да се сигурност насипа од државне границе према ушћу ових водотока у ОКМ Хс ДТД повећава због позитивног утицаја ОКМ на снижење максималног водостаја.

На Тамишу су у току радови на левом и десном насипу од државне границе са Румунијом до моста код Сечња у дужини од око 33 km. Процена је да је потребно реконструисати 124 km насипа уз Стари Бегеј, Пловни Бегеј, Тамиш (обухваћени и радови који се тренутно изводе) и Моравици.

Уз реку Караш, која је потпуно нерегулисан водоток са становишта заштите од вода, потребно је изградити нове објекте.

Бране и акумулације

Као једна од активних мера за заштиту од поплава користи се изградња брана. На подручју Војводине у периоду од 1965 г. до 1990 г. изграђено је 20 акумулација, и то: 11 на територији Срема, 7 на подручју Бачке и 2 у Банату. Сврха градње ових акумулација углавном је одбрана од бујичарских вода, акумулисање воде ради наводњавања пољопривредних култура, рекреација и туризам, рибогојства, гушчарства, индустрије, итд.

Остали објекти

Објекти изграђени у одбрамбеној линији (уставе, црпне станице, цевоводи, преводнице и др.) углавном представљају локалитете на којима одбрамбена линија не задовољава тражени степен сигурности за цео систем одбране, па су то у већем броју и слаба места.

Регулациони радови (обезбеђење пловног пута и заштита приобалног подручја од штетног дејстава великих вода) представљају саставни део одбране од поплава.

Ови радови су најинтензивнији били на Дунаву и систематизовани су оснивањем Дунавске комисије (1948.г.) и доношењем Међународне конвенције о режиму пловидбе на Дунаву. Сходно усвојеним нормативима до средине осамдесетих година на Дунаву је изведено око 75% предвиђених регулационих радова, односно укупна дужина регулационих грађевина износи око 250 km, од чега на леву обалу одпада око 150 km.

Регулационим радовима на Тиси просечено је укупно 13 кривина на територији АП Војводине. Ови радови су скратили дужину основног тока Тисе са 1 419 Km на 962 Km, и самим тим убрзали евакуацију великих вода са горњег тока. Ови радови су имали контра ефекат на мере одбране од поплава, јер је дошло до коинциденције поплавних таласа Тисе и њених низводних карпатских притока.

Сава је трећа река по обиму регулационих радова, карактеристичан је за њу велики коефицијент развијенсти од 1,47. Укупна дужина тока од Београда (ушће) до Јамене (граница са Хрватском) је 210 km, а дужина долине 140 km. Сходно великој вијугавости и малом паду средња брзина тока се креће око 0,8 m/s и она није довољна за транспорт наноса (нарочито из Дрине) па се јављају спрудови, аде и плићаци. Супротно од тога, на појединим деоницама се јављају велике дубине чак и од 21 m. Укупна дужина регулационих грађевина на нашем сектору Саве износи око 50 km, од чега су 54% обалоутврде, 18% паралелне грађевине, 23% напери и 5% преграде.

На осталим водотоцима у Војводини, а нарочито у Банату у ранијем периоду су рађени регулациони радови у смислу проширења протицајног профила, односно каналисања тока. Изградњом Хс ДТД већина ових водотокова је укључена у основну каналску мрежу, а њиховим режимом се управља системом устава и канала.

ЕНЕРГЕТИКА И ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Енергетика је област привреде која се бави производњом, преносом и дистрибуцијом енергената и енергије.

Основна карактеристика свих делова енергетског система је изразита технолошка застарелост, ниска енергетска ефикасност почев од производње, преноса и дистрибуције, до крајњег корисника, веома неповољно стање са становишта заштите животне средине, нерационално коришћење енергије и заостајање у енергетским индикаторима за чланицама ЕУ и земљама у окружењу.

Последњих година у развоју енергетике АП Војводине остварен је позитиван тренд који се огледа у увођењу нових технологија, реконструкцији постојећих постројења и изради инвестиционих пројеката (чија се реализација) или барем почетак, може очекивати

у периоду до 2012. године, као и донешеном законском регулативом (Закон о енергетици) и развојним пограмима (Стратегије и Програми) на нивоу Републике и АП Војводине.

Основни билансни показатељи

Укупна производња примарне енергије у АП Војводини износи 0,963 mtoe у 2008. год. (око 11,2 TWh). Евидентно је да доминира нафта са 64% учешћа, следе природни гас са 21%, угаљ са 7% и 7,6% обновљиви извори енергије. Појава обновљивих извора енергије у енергетском билансу је свакако позитиван помак.Разлог је пуштање у погон индустријских котлова на биомасу и фабрике за производњу биодизела.
Укупна потрошња примарне енергије у АП Војводини је 4,01 mtoe. Ако би преузету електричну енергију од ЕПС-а прерачунали у примарну енергију са коефицијентом трансформације 0,39, тада би укупна потрошња примарне енергије у АП Војводини износила 5,16 mtoe у 2008. години (око 60 TWh/a).

Очигледна је разлика потрошње примарне енергије (5,16 mtoe) према производњи (0,963 mtoe).

Потрошња укупне енергије исказане у примарном облику на територији АП Војводине указује на доминацију електричне енергије са 36,7%, следе нафта и нафтни деривати са 35,6% и природни гас са 20,0%, учешће угља је са 6,2%, а неконвенционални извори су свега 1,5%.

Увозна зависност за АП Војводину (изражена у примарној енергији) износи: за електричну енергију 94,1% (преостала електрична енергија је призведена из фосилних горива у енергетским трансформацијама на територији АПВ), следе гас са 80,6%, затим угаљ са 78,6% и нафта са 65,2%.

Табела 6. Укупна потрошња електричне енергије у АП Војводини (2008. година)

Домаћинства	Високи и средњи напон	Остало	Укупно испоручено	Губици у елктро-дистрибуцији	Из преноса	ВРШНА СНАГА
GWh/a	GWh/a	GWh/a	GWh/a	GWh/a	GWh/a	MW
3977,9	2432,0	1424,6	7834,5	1131,4	8965,9	1650,9

У табели 38. је дата потрошња електричне енергије у АП Војводини за 2008. годину. Важно је приметити да је вршна снага 1650,9 MW. Осим тога треба рећи и да су губици у електродистрибуцији 12.6% што представља један од највећих губитака у Европи.

Потрошња електричне енергије по глави становника је једна од највећих у региону што указује на ниску ефикасност и неоправдано и недопустиво коришћење електричне енергије за грејање станова.

Упоређујући ефикасност трансформације у Србији са просеком ЕУ 27, може се закључити да Србија још увек заостаје и да је то још једна потврда ниске енергетске ефикасности уопште.

Производња природног гаса у Војводини задовољава око 15% годишњих потреба. У табели 39 су дати извори гаса, домаћи и увозни, са просечном доњом топлотном вредношћу у току 2007. и 2008. године.

Енергетски систем АП Војводине

Конзумно подручје АП Војводине се може посматрати као заокружена целина. Обухвата површину од 21.506 km^2 на којој живи 2.031.992 становника задовољавајући своје животне и радне потребе за енергијом коришћењем следеће примарне енергије: природног гаса, течних деривата нафте, угљева, огревног дрвета и отпадака из пољопривредне, пре свега ратарске, производње и друге облике обновљивих извора енергије (ветар, сунце и геотермална).

Сектор природног гаса

Снабдевач целог конзумног подручја АП Војводине природним гасом је "Србијагас" са седиштем у Новом Саду, а дисрибуцију природног гаса обавља, осим ЈП Србијагас-а, и 24 локална дистрибутера. Природни гас се обезбеђује из домаће производње и увозом из Русије. Транспортни систем је јединствен. Укупна дужина гасоводне мреже је 1 560 km са тенденцијом даљег пораста.

Сектор нафте

Потребе конзума за дериватима нафте су задовољене посредством већег броја снабдевача. На територији Војводине егзистира више од 150 снабдевача, а највећи број њих се бави само снабдевањем моторним горивима. Када је реч о снабдевању индустрије и јавних комуналних предузећа (дистрибутера топле или вреле воде за грејање) доминантни снабдевачи дериватима нафте за енергетске потребе (пре свега мазутом) су: НИС ад Нови Сад огранак НИС-Петрол Београд, Лукоил - Беопетрол Београд.

Рафинеријска прерада нафте

Рафинеријска прерада нафте одвија се у рафинерији нафте Панчево (РНП) и рафинерији нафте Нови Сад (РНС). У њима се производе моторна и енергетска горива, путни и индустријски битумен, петрохемијске сировине, специјални бензини, солвенти и други малотонажни производи на бази нафте.

Расположиви рафинеријски капацитети у потпуности задовољавају потребе домаћег тржишта и омогућују прераду нафте, односно

производњу деривата за друга тржишта. Постојећа производно-технолошка конфигурација рафинерија Нови Сад и Панчево указује на њихову комплементарност и компатибилност, што омогућава да се ове две рафинерије посматрају као јединствена технолошка целина.

Међутим, због вишегодишњег заостајања у технолошком развоју, рафинерије практично нису у могућности да производе деривате према европским стандардима. Тренутно НИС ад улаже средства у модернизацију рафинерија како би се у њима производили деривати чији квалитет у сагласности са европским стандардима.

Гасоводна и нафтоводна инфраструктура

Потенцијал енергетског развоја представља и повољан географски положај у односу на основне енергетске токове и везе АП Војводине са окружењем.

Постојећа магистрална, разводна и дистрибутивна гасовдна мрежа, постојеће подземно складиште гаса у Банатком Двору, објекти за експлоатацију лежишта и производњу нафте и гаса, постојећи Нафтвод ЈА-НА (ДН-1) и мрежа нафтовода са постојећим нафтним рафиниријама и терминалима у Панчеву и Новом Саду и нафтним терминалом у Сомбору, постојећи подуктовод CO_2 Суботица-Бечеј (који се тренутно не користи), као и постојеће геотермалне бушотине и лежишта нафте, природног гаса и геотермалних вода представљају велики потенцијал енергетског развоја.

Сектор угља

Када је реч о снабдевању угљевима ситуација се драматично променила у односу на време од пре петнаестак година. Тада су снабдевање угљевима обављали велики дистрибутери за потребе широке потрошње, а индустрија и други већи потрошачи су углавном угаљ куповали директно из рудника. Данас су снабдевање широке потрошње преузеле бројне мале трговачке фирме, пензионерске и синдикалне организације, па чак и неовлашћени појединци. Велики потрошачи се и даље снабдевају директно, али у знатно смањеним количинама. Основни разлог за то је да је до данашњих дана већи део индустрије у АП Војводини већ прикључен на природни гас. Истовремено се потрошња угља у АП Војводини знатно смањила и због чињенице да значајан део привреде ради са смањеним капацитетима, а многа предузећа су и затворена, док је и велики број домаћимстава гасифициран или прикључен на топлане.

Електропривреда и електроенергетика

На подручју АП Војводине нема значајних објеката за производњу електричне енергије, осим објеката ТЕ-ТО енергана. АП Војводина има 3 термоелектране топлане (ТЕ-ТО) у Новом Саду, Зрењанину и Сремској Митровици, укупне номиналне електричне снаге 405,50 MW и укупне топлотне снаге око 500 MW. Када би се ти расположиви капацитети користили око 6000 h/a (електрични) и 4000 h/a (топлотни) трансформисали би један део скупе примарне енергије (око 0,60 mtoe/a). Међутим, због високе производне цене електричне енергије из ових електрана капацитет се користи углавном као вршна производња (356,45 у 2005. и 138,50 GWhe/a у 2006. години), што је мање од 15% од техничке могућности код наведеног већег коришћења капацитета.

И поред велике покривености преносном електроенергетском мрежом и објектима, због велике просечне старости објеката (од 20-40 год.) стање преносне мреже и енергетских објеката се може окарактерисати као неповољно (посебно у источном Банату).

Електроенергетски преносни систем АП Војводине чини преносни систем електричне енергије напонског нивоа од 400 kV, 220 kV и 110 kV, као и значајне преносне интерконективне везе (400 kV, односно 110 kV напонског нивоа), према Мађарској, Румунији, Хрватској и БиХ, енергетски објекти за трансформацију напона (трансформатори 400/X kV, 220/X kV, 110/X kV), електронски комуникациони систем, информациони систем и друга инфраструктура неопходна за функционисање електроенергетског система, као део основног електроенергетског ситема Републике Србије. Оператер преносног система одговоран за техничке перформансе рада система, сигурност рада система и поузданост испоруке електричне енергије, одржавање, планирање и изградњу преносне мреже надлежно је предузеће ЈП Електромрежа Србије, Београд, односно за АП Војводину Погон преноса Нови Сад. Укупна дужина далековода 110-400 kV износи 2152,78km, а укупна инсталисана снага у трансформаторским станицама 110/x, 220/x и 400/x kV, 2970 MVA.

Дистрибутивна мрежа обухвата електроенергетску мрежу напонског нивоа до 110 kV, односно мрежу 1 kV, 10 kV, 20 kV и 35 kV и трафостанице 10(20)/0,4 kV, 35/x kV и 110/x kV. На подручју АП Војводине за дистрибуцију електричне енергије, управљање дистрибутивним системом и трговине на мало за снабдевање тарифних купаца, надлежност има "Електровојводина", организована као Привредно друштво са ограниченом одговорношћу које има статус зависног привредног друштва у односу на ЈП ЕПС.

На подручју АП Војводине има 67 постројења 110/x kV, од којих су 59 у саставу дистрибутивне мреже, а осталих 8 припадају Железници, Електромрежи Србије и директним потрошачима Рудник Ковин, Азотара, Панчево, ЛБФЦ Беочин. У дистрибутивној мрежи на подручју АП Војводине има укупно 14 трансформаторских станица 110/35 kV са 22 трансформатора и 44 трансформаторских станица са 78 трансформатора. Прва трафостаница 110/35 kV је изграђена 1955. год. (ТС Нови Сад1), а последња 1974. год. (ТС Бачка Паланка 1). Прва трафостаница 110/20 kV је изграђена 1975. год. (Панчево 3), чиме је и започет прелазак на двостепену трансформацију 110/20 kV уместо тростепене 110/35/10 (20) kV, тј. прелазак на 20 kV напонски ниво.

На подручју АП Војводине има 78 трансформаторских станица 35/20/10 са 173 трансформатора, 8847 трансформаторских станица 20/0,4 kV и 1627 трансформаторских станица 10/0,4 kV у власништву Електровојводине и трећих лица. Ове се постепено укидају, као и 110/35 kV.

Дистрибутивном мрежом покривено је целокупно подручје АП Војводине. Ова мрежа, углавном реконструисана на 20 kV напонском нивоу је квалитетна, док је постојећу 10 kV мрежу потребно у целости у наредном периоду заменити новом 20 kV.

Систем даљинског грејања

Изграђеност система даљинског грејања у градовима представља потенцијал даљег енергетског развоја АП Војводине.

Знатан део комуналне енергетике, грејање стамбених и других објеката, у градовима је прикључен на системе даљинских грејања и блоковске котларнице у надлежности комуналних јавних организација и других субјеката надлежних за овај вид трансформисане финалне енергетске потрошње. Укупан број оваквих комуналних организација, што мањих што већих је 22.

Когерациона постројења ПД „Панонске ТЕ-ТО"су концепцијски застарела. По тој основи морала би бити комбинована паро-гасна постројења са превасходном функцијом производње електричне енергије уз високу електричну ефикасност и преко 55%. Ову измену захтева врло неуједначена потреба за технолошком паром, а нарочито драстично променљива потреба за грејањем. У противном ће, посебно због цена електричне и топлотне енергије, ова постројења бити практично ван употребе, те би се веома озбиљно морала размотрити опција њихове приватизације. Иначе, техничко стање и расположивост погона су још увек на завидном нивоу (по тој основи су и ангажована у систему ЕПС).

У великом броју топлана и већих котларница део примарне енергије (природног гаса, мазута и лож-уља око 0,1450 mtoe) трансформише се у топлотну енергију, а од произведене топлотне енергије 93% се потроши у широкој потрошњи.

У 17 топлана (+ 3 као вршни капацитет повезан са ТЕ-ТО) у Војводини функционише око 50 вреловодних и неколицина парних котлова укупне инсталисане снаге за грејање око 956 MW и преко 60 MW за топлу потрошну воду. Осим тога, инсталисано је преко 150 MW топлотне снаге у великом броју топловодних котлова (преко 80 јединица). Техничко стање котловских постројења може се оценити као релативно лоше, с обзиром да је просечна старост преко 25 година.
Изграђеност система даљинског грејања у градовима представља потенцијал даљег енергетског развоја.

Обновљиви извори енергије

Обновљиви извори енергије у АП Војводини су: сунчева (соларна) енергија, енергија ветра, хидропотенцијал текућих и стајаћих вода, потенцијал геотермалних вода или паре и енергија из биомасе (енергија из остатака ратарске и шумске производње, органских отпада). На основу израђених студија, може се рећи да постоје природне погодности у АП Војводини за коришћење обновљивих извора енергије. Обновљиви (неконвенционални) извори енергије су тренутно мало заступљени, са 7,7% учествују у укупној производњи примарне енергије у АП Војводини, односно око 2,0% у укупној потрошњи. Произведена енергија остварена је из чврсте и течне биомасе и незнатним делом из геотермалне енергије, док производња из осталих неконвенционалних извора још увек није заступљена.

Отпад из пољопривредне производње се користи на месту његовог настајања, углавном у сеоским домаћинствима и спорадично на пољопривредним газдинствима. О овој групи примарне енергије у нашим условима је тешко говорити у неком системском прилазу. Све се заснива на појединачним иницијативама. То је на одређени начин и разумљиво када се има у виду да не постоје јасна стратегија у области енергетских ресурса нити адекватне подстицајне мере. У таквим условима одлучује појединачни интерес сваког субјекта.

ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ

Развој и унапређење електронског комуникационог система на територији АП Војводине у протеклом периоду, реализује се углавном према ПП РС и Генералним плановима електронске комуникационе мреже надлежних предузећа. Изграђени су нови капацитети уз главне, као и саобраћајне правце нижег ранга све до општинских, а као главни медиј, поред постојећих спојних кабловских веза и РР система, коришћен је оптички кабл. Такође, на подручју АП Војводине постоји изграђена мрежа оптичких каблова за надзор и управљање постојећим транспортним системима сирове нафте до рафинерија. Овај систем је повезан са оптичким каблом у Републици Хрватској који користи хрватски оператер транспортног система за транспорт сирове нафте ЈАНАФ, што пружа могућност регионалног повезивања.

Према подацима о броју корисника и врсти услуга у периоду 2006/2007. године може се констатовати да је заступљеност појединих услуга значајно мања у односу на просечну заступљеност у земљама чланицама EU27.

Значајно је развијенија Јужно-бачка област са седиштем у Новом Саду у односу на остале области у АП Војводини. Разлог овакве расподеле треба тражити у економској развијености Јужно-бачке области.

Анализа броја корисника ускопојасног и широкопојасног приступа Интернету у АП Војводини Табела 7. Број активних

фиксних телефонских прикључака

Регија	Број становника (попис 2002. год.)	Број телефонских прикључака (31.12.2006. год.)	Број телефонских прикључака на 100 становника	Број телефонских прикључака по домаћинству
Јужно-бачка	593666	246565	41,5	1,2
Западно-бачка	214011	76219	35,6	1,0
Северно-бачка	200140	90500	45,2	1,3
Северно-банатска	165881	31026	18,7	0,5
Средње-банатска	208456	73300	35,2	1,0
Јужно-банатска	313937	105633	33,6	0,9
Сремска	335901	114983	34.2	1,0
Војводина	2031992	738226	36,3	1,0
Нови Сад град	299294	157093	52,5	15_____

Према доступним подацима просек у EU27 је да 72% домаћинстава има фиксну телефонску линију и око 50 телефонских прикључака на 100 становника (E-Communications Household Survey). Упоређујући добијене податке о броју активних фикснихтелефонских прикључака у АП Војводини са EU27, покривеност домаћинстава фиксним телефонским прикључком је добра, изузимајући северно-банатску регију где је тај проценат испод просека. Број прикључака на 100 становника заостаје за просеком EU27, а у односу на земље у окружењу однос је бољи од њиховог просека.
Просек коришћења интернета у домаћинствима у АП Војводини значајно заостаје за EU27 где износи 44%. Једино је град Нови Сад као издвојена целина изнад тог просека. Анализе указују на значајне разлике између регија и на неравномеран развој ка информационом друштву.

2.6. ПРЕДЕЛИ, ПРИРОДНА И КУЛТУРНА ДОБРА

Заштита и уређење предела

Према европској класификацији (European Landscape Classification Map) предели Републике Србије се налазе у континенталној климатској зони. У АП Војводини, поред долина великих река, доминирају низијски предели са претежно обрадивим, пољопривредним земљиштем.

АП Војводина припада једној од две велике регионалне географске целине у Србији: војвођанско-панонско-подунавском макрорегиону, релативно високе хомогености и једном од шест макрорегиона у Србији, панонском макрорегиону.

У оквиру макрорегиона постоје различити карактери предела који су условљени различитом вегетацијом, комплексима типова шума, различитим типовима насеља, као и различитим културним, социо-друштвеним утицајима.

Панонски макрорегион карактерише равномерна дисперзија насеља (веома велики број урбаних и руралних већих и средњих насеља) компактног типа.

У оквиру војвођанско-панонско-подунавског макрорегиона издвају се предеоне целине различитог карактера, заснованог на природним и културним особеностима, као и друштвено- економским променама којима су кроз време били изложени. Оне изражавају предеону разноврсност територије АП Војводине и доприносе успостављању регионалног и локалног идентитета.

Ово подручје чине природни и културни предели чији карактер представља специфичан спој природних и створених вредности карактеристичних за дати регион и који су под утицајем убрзане и неретко негативне трансформације.

Војвођанско-панонско-подунавски макрорејон чини јединствени предеони образац састављен од великих поља обрадивих површина. Посебна и специфична веза између природних одлика и пољопривреде, остварена је кроз подизање салашарских насеља и салаша карактеристичних за јужну, западну и северну Бачку. Они представљају једну од "икона" војвођанског макрорегиона. Оваква предеона слика пољопривредних површина употпуњена је масивима Фрушке горе и Вршачких планина, чији екосистеми и природни предели, заједно са културном баштином (манастири) су од националног значаја. На њиховим обронцима и у подножју, налазе се бројна сеоска и градска насеља која истичу снажну повезаност са природним окружењем (морфологија насеља, виноградарске површине, пашњаци...). Предеоне карактеристике и препознатљивост АП Војводине видно наглашавају лесни одсеци и терасе, простране пешчаре, меандрирајући токови великих панонских река као што су Дунав, Тиса, Сава, Тамиш и Бегеј, као и низ мањих водотока значајних за бројне природне и привредне функције (Јегричка, Мостонга, Чик, Криваја, Златица, Караш, Нера, Моровић). Од посебног значаја су преостале плавне равнице ритова (Моношторски, Апатински, Букински, Ковиљски рит...), које подлежу заштити, углавном као делови специјалних резервата природе. Шумске оазе аутохтоних шума у окружењу поменутих река, од посебног су еколошког значаја.

Повезаност сеоских насеља и природних одлика приобаља великих река, изражена је кроз њихову специфичну морфологију, унутрашњу или спољашњу физиономију и локално привређивање. Градови и мањи градски центри Војводине, као део културног предела, истичу се по препознатљивости централног урбаног језгра, а индустријско наслеђе градова Војводине је доказ привредног развоја.

Заштита природних добара и биодиверзитета

На територији АП Војводине, утврђено је 20 еколошки значајних подручја и 12 еколошких коридора од међународног значаја, утврђених Уредбом о еколошкој мрежи ("Службени гласник РС", бр. 102/2010). У складу са националним законодавством проглашено је 120 заштићених природних добара, 1 национални парк, 13 специјалних резервата природе, 6 строгих резервата природе, 7 паркова природе, два предела изузетних одлика, два регионална парка, 89 споменика природе (од којих је 18 у поступку

скидања заштите), 5 меморијалних комплекса (сви су у поступку скидања заштите) и заштићена околина Манастира Ковиљ са основним циљем да се очувају, унапреде и одрживо користе обележја и вредности биљног и животињског света, геонаслеђа и пејсажа тих простора. Укупна површина заштићених подручја износи 134 017 ha, што чини 6,2 % територије АП Војводине.

Од укупно заштићених природних добара на територији АП Војводине, три заштићена подручја имају површину већу од 10 000 ha (Делиблатска пешчара, Фрушка гора и Горње Подунавље), осам од 1000 до 10 000 ha (Обедска бара, Суботичка пешчара, Ковиљско-петроварадински рит, Вршачке планине, Карађорђево, Панонија, Стари Бегеј-Царска бара и Јегричка), 14 од 100 до 1000 ha (Пашњаци велике дропље, Слано Копово, Лудашко језеро, Палић, Селевењске пустаре, Засавица, Тиквара, Стара Тиса код Бисерног острва, Бегечка јама, Камараш, Краљевац, Шума Јунаковић, Пољавица и Багремара), док су преостала проглашена природна добра површине мање од 100 ha.

У АП Војводини доминира културни предео са пољопривредним површинама, насељима и индустријским регионима, а фрагментисана природна станишта одржала су се у виду мањих целина. У циљу очувања биодиверзитета и природног генофонда, на подручју АП Војводине регистровано је 500 просторних јединица евидентираних у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива ("Службени гласник РС", бр. 5/2010) као станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја. Биолошка разноврсност на подручју АП Војводине представљена је следећим бројем врста: васкуларних биљака има око 2000, риба 75, водоземаца 17, гмизаваца 14, птица гнездарица 193 и сисара 75.

Међународни статус заштите стекла су подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности, и то: седам Рамсарских подручја уписаних у Листу мочвара од међународног значаја на основу Конвенције о мочварама које су од међународног значаја, нарочито као станишта птица мочварица (Рамсарска конвенција), 17 EMERALD подручја и седам заштићених природних добара издвојених као значајна прекогранична подручја. На основу одговарајућих међународних програма, на територији АП Војводине издвојено је 21 IBA подручје од међународног значаја за птице (Important Bird Areas-IBA), 27 IPA подручја од међународног значаја за биљке (Important Plant Areas-IPA) и четири одабрана PBA подручја од међународног значаја за дневне лептире Европе (Prime Butterfly Areas in Europe-PBA).

Заштита, уређење и унапређење културних добара

Културно наслеђе АП Војводине је веома разноврсно и вредно и представља значајан потенцијал развоја. Ово подручје је од давнина било стециште многих народа, те постало и остало отворено за различите културне утицаје, нарочито из средње Европе и Карпатске области. Ово чини основ мултикултуралности, која је у АП Војводини укорењена, како у институционалном смислу, тако и у свакодневном животу. Мултикултуралност омогућава АП Војводини широку регионалну повезаност и пружа елементе за формирање културних мостова унутар регије и са Европом.

Стање у појединим областима заштите културног наслеђа разликује се по сегментима и врстама културног наслеђа, али је заједнички именитељ бриге о културној баштини да је она, у највећој мери, последњих година била недовољна, непланска, спорадична, а у појединим случајевима и недовољно стручна. Ова област једна је од оних у којој су потребна велика улагања и постојање дугорочних планова и стратегија, па је, услед несређених и, у економском смислу, тешких околности последње две деценије, културно наслеђе, нарочито непокретна културна добра, у великој мери девастирано.

Велики број споменика културе, археолошких налазишта и просторних културно-историјских целина од изузетног значаја је угрожен, како од зуба времена, неадекватне намене за коју се користи, тако до непримерене легализације и изградње у непосредном окружењу градитељског наслеђа (трасирање саобраћајница, индустрије, инфраструктуре и сл.).

Према важећој категоризацији непокретних културних добара на подручју АП Војводине утврђена су 752 непокретна културна добра разврстана према значају на културна добра (329), културна добра од великог значаја (359) и културна добра од изузетног значаја (64). Према својствима непокретна културна добра су разврстана на споменике културе (673), просторне културно-историјске целине (27), знаменита места (17) и археолошка налазишта (35).

Територију АП Војводине покрива разграната мрежа установа заштите: шест завода за заштиту споменика културе који се старају о непокретним културним добрима, 14 јавних музеја, већи број музејских јединица у саставу других правних лица (културних центара, библиотека, домова културе и сл.) који штите, прикупљају и презентују покретна културна добра, 10 архива који се брину о заштити архивске грађе настајале у АП Војводини од 16. века до данас, као и већи број галерија музејског типа, које прикупљају уметничка дела. Јавне библиотеке у АП Војводини (44 градске и општинске и Библитека Матице српске у Новом Саду) сматрају се такође установама заштите културног наслеђа, с обзиром да имају збирке старих и ретких књига, које се такође, на основу Закона о културним добрима, сматрају покретним културним добрима. Такође, на територији АП Војводине регистровано је десетак НВО које су од значаја за заштиту културног наслеђа.

Заштита од елементарних непогода и технолошких удеса

Елементарне непогоде и технолошки удеси су појаве природног или антропогеног порекла, непредвидивог карактера и последица, а забележени су догађаји који су имали значајан негативан или разоран утицај на људе и материјална добра на територији АП Војводине.

Антропогене хазардне појаве, директно или индиректно узроковане људским активностима, су техничко-технолошки удеси (настали приликом поступања са опасним материјама у производњи, употреби, транспорту, промету, преради или складиштењу и одлагању), које карактеришу пожари, експлозије, хаварије на постројењима и уређајима са великим или катастрофалним последицама (у које, поред хазарда насталих у индустријским постројењима, спадају и хаварије на електроенергетским, нафтним и гасним постројењима, и акциденти при руковању радиоактивним материјама), саобраћајни удеси током транспорта, изливање тј. испуштање опасних

гасовитих, течних или чврстих хемијских, токсичних или радиоактивних материја.

Природне непогоде

Појава земљотреса у АП Војводини посматрана је за повратни период од 100 и 200 година. За повратни период од 100 година јачина могућег земљотреса је од 5 ° МСЦ до 8° МСЦ, а за повратни период од 200 година је 7° МЦС и 8° МЦС. Јачи земљотреси на територији АП Војводине до сада нису забележени.

Подручје АП Војводине већим делом припада зони са појавом јаких ветрова, најчешће кошаве, док изузетак чини северни део који припада зони умерено јаких ветрова. Најветровитије подручје је Јужни Банат, односно подручје околине Вршца где скоро током целе године дувају ветрови искључиво из југоисточног правца.

Олујним ветровима нарочито су изложена подручја око река у Војводини, односно Подунавље и Потисје, али и подручје Јужног Баната. Може се рећи да број дана са олујом на подручју АП Војводине приближно износи око 50 у току вегетацијског периода.

Град као атмосферска појава, честа је непогода на подручју АП Војводине. Вишегодишњи просек за поједина места у АП Војводини је у интервалу од 0,2 па чак и до 5 случајева, али за већину места износи од 0,5 до 1 случај годишње. Посматрајући подручје АП Војводине целовито, у просеку је око 60 дана тј. случајева годишње са појавом града.

Клизишта у АП Војводини су у најнепосреднијој вези са стенским масама које граде површинску зону терена, и са морфолошким својствима подручја. Тим процесом је највише угрожено подручје десне долинске стране Дунава. Поред наведеног дунавског типа клизишта, појединачна мања клизишта налазе се у ширем подручју Фрушке горе, Вршачког брега и Беле Цркве. Ова клизишта су мања по површини, плића су по дубини и тим клизиштима су најчешће угрожени појединачни објекти. Такође, угрожена подручја у АП Војводини представљају и контуре свих лесних платоа.

На подручју АП Војводине присутна је појава бујичних токова и ерозије, при чему се, услед климатских прилика и природних карактеристика јавља водна ерозија (карактеристично за подручја великих река и осталих токова, подручје Фрушке горе, Вршца и Беле Цркве) и еолска ерозија (у југоисточном Банату и пограничном подручју северне Бачке).

У контексту одбране од поплава, за подручје АП Војводине изграђени су одбрамбени насипи до нивоа стогодишњих вода дуж великих водотока (Дунав, Тиса, Сава) као и мањих водотока и канала, што даје реалну основу да, уз добро организовану одбрану, одбрамбени насипи могу да издрже појаву високих вода. Последњих година изграђени насипи нису одржавани и реконструисани, што представља приоритетни задатак у планирању превентивних мера заштите. Такође, део АП Војводине угрожен је подземним водама иако каналска мрежа покрива значајну површину територије и у одређеној мери ублажава њихов утицај.

Опасност од пожара ширих размера присутан је у два шумска подручја у Војводини, у НП "Фрушка гора" и СРП "Делиблатска пешчара", с тим што је шумски комплекс Делиблатске пешчаре осетљивији у контексту избијања пожара, имајући у виду климатске услове (учестали јаки ветрови) и чињеницу да око 1/3 површине заузимају засади четинара.

У протеклом периоду, за територију АП Војводине није вршена категоризација суше по систему климатолошка, пољопривредна, хидролошка и социоекономска, већ се суша класификовала најчешће по стању усева, чиме се елементарна непогода проглашавала у случају великих материјалних штета на усевима.

Техничко-технолошки удеси

Министарство животне средине и просторног планирања Републике Србије је идентификовало постројења која подлежу обавезама Seveso II директиве и објавило Прелиминарни списак постројења на територији Републике. На подручју АП Војводине идентификовано је 34 постројења која се налазе на територијама општина Суботица, Сента, Кикинда, Оџаци, Врбас, Бач, Нови Сад, Жабаљ, Зрењанин, Ковачица, Панчево, Вршац и Шид. Класификовано је 14 постројења нижег реда, а 20 постројења вишег реда. У општинама Суботица, Нови Сад, Зрењанин и Вршац лоцирана су и постројења вишег и постројења нижег реда.

Прелиминарни списак постојећих постројења која подлежу издавању интегрисане дозволе, а чије активности могу имати негативне утицаје на здравље људи, животну средину или материјална добра, садржи 65 постројења:

1) пет (5) постројења која према делатности припадају енергетском сектору (у општинама: Сремска Митровица, Нови Сад, Суботица и Зрењанин);
2) пет (5) постројења из области производње и прераде метала (у општинама: Кикинда, Сомбор, Зрењанин и Стара Пазова);
3) десет (10) постројења из области минералне индустрије (у општинама: Бечеј, Кањижа, Нови Бечеј, Вршац, Беочин, Кикинда, Кањижа, Зрењанин и Сечањ);
4) девет (9) постројења хемијске индустрије (у општинама: Вршац, Бечеј, Зрењанин, Кикинда, Оџаци, Панчево и Нови Сад);
5) једно (1) постројење из области управљања отпадом (у општини Кикинда);
6) тридесетпет (35) постројења чије делатности, према Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола ("Сл. гласник РС", бр. 84/2005), спадају у остале активности (у општинама: Сремска Митровица, Пећинци, Зрењанин, Апатин, Бечеј, Нови Сад, Сомбор, Бачка Топола, Врбас, Суботица, Бач, Сента, Кула, Ковачица, Жабаљ, Панчево, Алибунар, Бачка Паланка и Нови Кнежевац).

Техничко-технолошки удеси који су се догађали на подручју АП Војводине у највише случајева су се односили на удесе у оквиру индустријских постројења, транспорта опасних материја и удеса различитог карактера насталих људским немаром. Због близине насеља и присутне опасности од хемијског удеса већих и мањих размера, каратктеристичан пример ризика од удеса је Јужна индустријска зона у Панчеву, у оквиру које су Рафинерија нафте Панчево, ХИП "Азотара" и ХИП "Петрохемија".

Још увек не постоји информациона подршка за интегрални мониторинг, односно јединствена база података о хазардним постројењима, потенцијалним зонама ризика и трасама за транспорт опасних материја.

У областима индустрије чија делатност подразумева руковођење, производњу и промет опасних материја и/или продукцију опасног отпада, уочава се неколико кључних проблема: недовољан степен трансформације, непланска изградња у близини хемијских постројења, висок степен људског фактора у случају удеса, лоше стање инфраструктуре, недовољна оспособљеност надлежних институција за одговор на удес и санацију последица удеса, као и неадекватно придржавање превентивних мера заштите. Може се оценити да је повећан безбедносни ризик за живот непосредних актера и учесника у производним циклусима, као и за здравље људи који живе или раде у непосредним утицајним зонама хемијске индустрије.

2.6.5. УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Неадекватно управљање комуналним отпадом представља велики еколошки и санитарно хигијенски проблем на територији Покрајине. Количина комуналног и индустријског отпада се стално увећава а његово одлагање врши неадекватно, највећим делом на неуређеним одлагалиштима, што представља ризик за здравље људи, али и на природне ресурсе и животну средину уопште.

Постојећа инфраструктура у области управљања отпадом је недовољна и неадекватна. Према подацима из 2008. године 195.402 грађана АП Војводине није покривено услугама ЈКП компанија, а за 168.167 грађана нема података о начину и оператеру који односи отпад, што чини 17,9% од укупно 2.031.992 грађана Војводине. На територији АП Војводине генерише се око 660.429 тона комуналног отпада, односно 0.89 kg/становнику/дану. Укупна колична генерисаног отпада је мања у руралним подручјима, док састав отпада варира у зависности од типа насеља (рурално, урбано), као и карактера преовлађујућих насељских функција.

На територији АП Војводине тренутно је у функцији једино санитарна депонија на територији општине Кикинда.

У Покрајини не постоји ни једна локација за одлагање опасног отпада, као ни трајно складиште опасног отпада.

Неправилно управљање медицинским отпадом до скора је представљало значајан проблем због непостојања раздвајања отпада у здравственим установама и његовог одлагања на депонијама где се мешао са комуналним отпадом. У оквиру пројекта "Техничка подршка у управљању медицинским отпадом" утврђено је да је количина инфективног медицинског отпада који се ствара у здравственим установама не рачунајући приватни сектор и сектор ветеринарске медицине, износи 0,26 kg отпада по постељи/дан. Због тога су у оквиру истог пројекта, на територији АП Војводине, у 12 здравствених установа у државном сектору на територији Сомбора, Суботице, Зрењанина, Новог Сада, Вршца, Панчева, Сремске Митровице, Сремске Каменице, Сенте, Беле Цркве и Кикинде постављени комплетни системи за третман инфективног медицинског отпада - аутоклави и дробилице, док је 7 завода за јавно здравље опремљено дробилицама.

Поступање са животињским отпадом подразумева сакупљање, разврставање према степену ризика, складиштење и третман. Око 80% отпада животињског порекла са територије АП Војводине одлаже се непланski, и без претходног третмана на депоније и сточне јаме. Постројења за третман отпада животињског порекла (кафилерија) отвореног типа постоје у Сомбору, Зрењанину и Бачкој Тополи, а у Житишту и Пландишту објекти затвореног типа.

2.7. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ

Основни плански документ у области управљања заштитом животне средине и највећи стратешки значај имају ПП РС од 2010. до 2020. године, Национални програм заштите животне средине и Национална статегија одрживог развоја.

Један од осам Миленијумских развојних циљева је да се осигура одрживост животне средине, који је постао и обавеза приликом израде националних стратегија и акционих планова и подразумева: уграђивање принципа одрживог развоја у националне политике, заустављање губитка природних ресурса и подстицање њихове ревитализације.
Животна средина у АП Војводини се може пратити кроз стање загађености ваздуха, вода и земљишта. Управљање отпадом је такође један од веома важних чиниоца животне средине. Све људске активности на директан или индиректан начин загађују животну средину, сваки индустријски развој доноси нова загађења али проналажење мере између развоја и загађења или успостављање одрживог развоја са становишта и економског и социјалног и еколошког је циљ који је потребно постићи у регионалном развоју АП Војводине.

Карактеристике животне средине које могу бити изложене негативном утицају посматране су и анализиране кроз валоризацију постојећег стања животне средине, пре свега природних ресурса: ваздуха, воде и земљишта и кроз анализу постојећег стања у области управљања отпадом.

Квалитет ваздуха је нарушен, пре свега, у урбанизованим подручјима и у утицајним подручјима субурбаних зона. Главни извори загађивања ваздуха су енергетски сектор, транспорт и различита индустријска постројења. Међу најзначајније загађиваче ваздуха индустријског порекла спадају: рафинерије нафте у Панчеву и Новом Саду, хемијска индустрија у Панчеву. На основу Извештаја о испитивању узрока и степена загађења ваздуха штетним и опасним материјама на територији града Панчева (Институт за хемију, технологију и металургију, Београд), из 2004. године, утврђено је да у процесу пречишћавања отпадних вода у комплексу ХИП Петрохемија долази до емисије отпадних материја у ваздух (сулфиди, меркаптани, сулфонати) који имају карактеристичне непријатне мирисе који имају негативан утицај на квалитет живота становништва Панчева и Београда. Индустрију у Војводини представљају углавном застареле технологије, где је присутан недостатак пречишћавања димних гасова или нис^ ефикасност филтера, нерационално коришћење сировина и енергије, лоше одржавање итд. На многим локацијама, посебно током хладнијег дела године, квалитет ваздуха зависи од индивидуалних и малих котларница и интензитета саобраћаја. У порасту је загађење од саобраћаја, укључујући концентрације чађи, нарочито у великим градовима. На територији АП Војводине је, у периоду од 2002. до краја 2008. године, спроведена контрола квалитета ваздуха на 38 мерних места, распоређених у укупно 24 насеља, чиме је

обухваћено око 45% становништва АП Војводине. Поред редовних, систематских мерења, спроводи се и интервентни мониторинг у циљу идентификације загађења на одређеном простору.

Контролу квалитета амбијенталног ваздуха у периоду од 2002. до 2008. године, мерењем имисије основних загађујућих материја: сумпордиоксида, азотдиоксида, чађи, таложних материја, суспендованих честица и др. вршиле су одговарајуће референтне установе,по налогу локалних самоуправа. С обзиром да резултати мерења нису на јединствен начин интерпретирани и немају могућност упоредног приказа, на основу анализе појединачних мерења, закључује се да су концентрације мерених загађујућих материја највише прелазиле ГВИ у следећим општинама: Панчево (посебно повећане концентрације бензена, озона, чађи, укупне суспендоване честице и ПМ10), Нови Сад, Кикинда, Суботица (таложне материје), Сремска Митровица (чађ), Нови Бечеј (суспендоване честице), Зрењанин. Такође, током 2008. године, је успостављен систем аутоматских станица за континуалну контролу амбијенталног ваздуха, који обухвата 7 аутоматских станица лоцираних у Суботици, Сомбору, Зрењанину (праћење утицаја саобраћаја), Кикинди и Новом Саду-МЗ Шангај (праћење утицаја индустрије) и на СРП Обедска бара и СРП Делиблатска пешчара (референтне станице). На основу појединачног и упоредног приказа резултата у изабраним индустријским центрима уочљива је разлика у средњим месечним концентрацијама, што указује да је у случају чађи и азот-диоксида ваздух у Панчеву знатно оптерећенији у односу на Кикинду и Сенту. Анализирајући станице, на које у највећој мери утиче саобраћај, може се закључити да је уочљива сезонска варијација у концентрацијама, али и више просечне месечне концентрације, што указује на интензиван саобраћај у близини мерних места. Квалитет вода у АП Војводини је лош и даље се погоршава. Основни извори загађивања вода у Војводини су нетретиране индустријске и комуналне отпадне воде, дренажне воде из пољопривреде, процедне воде из депонија, као и загађења, везана за пловидбу рекама и рад термоелектрана. Највећи градови испуштају непречишћене отпадне воде у реципијенте. Загађење из дифузних извора проузрокује више од 50% укупног загађивања вода.

Квалитет воде и седимента канала је лошији у односу на остале типове испитиваних водотока јер су они у већој мери под директним или индиректним утицајем непречишћених или делимично пречишћених отпадних вода. Висок садржај органских материја и нутријената је детектован на локацијама које су угрожене испуштањем непречишћених отпадних вода, а то су пре свега водотоци малих капацитета за самопречишћавање (Кудош, Надела, канал Бегеј под утицајем Александровачког канала, ДТД канал Врбас-Бездан у Врбасу, канал Јужне индустријске зоне у Панчеву и др). Квалитет вода је посебно угрожен нутријентима и органским и неорганским загађењем (услед испуштања нетретираних отпадних вода и дренажних вода из пољопривреде) поред великих градова (Новог Сада и др), као и услед прекограничног загађења вода које улазе у Војводину. Већина општина у Војводини нема постројење за пречишћавање комуналних отпадних вода, при чему и највећи градови (Нови Сад, Суботица, Зрењанин, и др.) испуштају непречишћене отпадне воде у реципијенте. Према подацима РХМЗ о квалитету водотока на 143 мерна места, узорковањем у просеку једном месечно, за период 1998-2008. године, у Агенцији за заштиту животне средине извршена је анализа квалитета воде применом SWQI. На основу резултата анализа квалитета површинских вода може се констатовати да су најугрожениј реке и канали у Војводини.

Један од највећих уочених проблема у испитиваним водотоцима јесте присуство и распрострањеност кадмијума. Могуће објашњење за његово широку распрострањеност јесте његово порекло из дифузних извора загађења и то из фосфатног ђубрива, будући да је мониторинг спроведен у периоду примене агротехничких мера. Висок садржај у води може бити последица његовог лаког спирања са земљишта за кога се лабаво везује, углавном за карбонатну фракцију, па само промена pH вредности може да изазове његову мобилност. Проблем представља недостатак регулативе у области вештачких ђубрива, тако да постојеће стање може бити резултат дугогодишње употребе ђубрива лошег квалитета. Присуство никла, међутим, који показује сличну распрострањеност као и кадмијум, као и присуство хрома и цинка у испитиваним седиментима, указује на могућност антропогеног порекла ових метала. Поједине деонице ДТД канала (канал Бегеј делимично, канал Врбас-Бездан и Нови Сад-Савино Село) такође су оптерећене високим садржајем минералних уља које сврстава ове седименте у класу загађених (класе 3 и 4).

На загађивање земљишта у АП Војводини највише је утицала неодговарајућа пракса у пољопривреди, укључујући неконтролисану и неадекватну примену вештачких ђубрива и пестицида, као и одсуство контроле квалитета воде која се користи за наводњавање. Спорадична појава тешких метала у земљишту резултат је нетретираних процедних вода са депонија и рударско-енергетских објеката. Необрађено пољопривредно земљиште, односно конверзија пољопривредног у грађевинско земљиште, представља посебан проблем уз питање последица непланске изградње, негативних ефеката приватизације пољопривредних комбината, гринфилд инвестиција, које се по правилу реализују у тзв. "периурбаним" зонама у урбано-руралном континууму. Загађење земљишта заступљено је у подручјима интензивне индустријске активности, неадекватних одлагалишта отпада, рудника, као и на местима различитих акцидената.

Највећи извори деградације и загађивања земљишта су неконтролисано и неадекватно одлагање индустријског отпада, посебно у околини великих индустијских центара (Панчево, Нови Сад, Инђија, Кикинда) и саобраћај односно таложење загађујућих материја из издувних гасова моторних возила дуж саобраћајница, посебно путева I и II реда.

Адекватно управљање комуналним отпадом представља велики еколошки и санитарно хигијенски проблем на територији Покрајине, обзиром да се количина комуналног и индустријског отпада стално увећава а његово одлагање врши неадекватно, највећим делом на неуређеним одлагалиштима, што се веома негативно одражава на здравље људи али и на природне ресурсе и животну средину уопште.

Постојећа инфраструктура у области управљања отпадом је недовољна и неадекватна. Према подацима добијеним кроз израду Студије могућности коришћења комуналног отпада у енергетске сврхе на територији АП Војводине и Републике Србије (Факултет Техничких наука, Нови Сад, 2008), на територији Аутономне покрајине Војводине се годишње генерише око 660.429 тона отпада или 0,89 кг/становнику/дану. Састав отпада је приказан и Табели 1. По подацима из 2008. године 195.402 грађана Војводине није покривено ЈКП компанијама, а за 168.167 грађана нема података о начину и оператеру који односи отпад, што чини 17,9% од укупно 2.031.992 грађана Војводине.

Табела 8. Састав комуналног отпада на територији АП Војводине

Врста отпада	Процентуални удео у укупном отпаду (%)
Пелене	3,58
Кожа	0,97
Текстил	3,95
Тврда пластика	2,76
Пластичне кесе	5,41
Пластични амбалажни отпад	4,28
Алуминијумске конзерве	0,27
Метал амбалажни	1,33
Картон са алуминијумом	0,66
Картон са воском	0,56
Картон	4,78
Стакло	5,36
Папир	5,63
Остали биоразградљиви	34,87
Баштенски отпад	19,82
Фини елементи	6,09

Састав отпада варира у зависности од типа становања, у руралним деловима биоразградљивог отпада и финих елемената које чине пепео, прашина и слично је веће, док је удео амбалажног отпада у насељеним местима већи. Укупна количина која се генерише је мања у руралним пределима него у градским.

Према подацима републичке агенције за заштиту животне средине на територији АПВ регистровано је 569 дивљих депонија.

На територији АПВ, према ППРС и Стратегији управљања отпадом планирана је мрежа од 9 регионалних центара за управљање комуналним отпадом: Нови Сад, Сомбор, Суботица, Кикинда, Зрењанин, Панчево, Вршац, Инђија и Сремска Митровица, од којих је једино Кикинда тренутно у функцији.

Опасан отпад је сваки отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може да проузрокује опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован.

Медицински отпад је хетерогена мешавина комуналног отпада, инфективног, патоанатомског, фармацеутског и лабораторијског отпада, дезинфицијенаса и амбалаже, као и хемијског отпада. Неправилно управљање медицинским отпадом до скора је представљало значајан проблем због непостојања раздвајања отпада у здравственим установама и његовог одлагања на депонијама где се мешао са комуналним отпадом.

На територији АП Војводине, у 12 здравствених установа у државном сектору на територији Сомбора, Суботице, Зрењанина, Новог Сада, Вршца, Панчева, Сремске Митровице, Сремске Каменице, Сенте, Беле Цркве и Кикинде постављени комплетни системи за третман инфективног медицинског отпада - аутоклави и дробилице, док је 7 завода за јавно здравље опремљено дробилицама.

Отпад животињског порекла настаје у кланицама, постројењима за прераду меса, риба, објектима за узгој и држање животиња итд. Поступање са животињским отпадом подразумева сакупљање, разврставање према степену ризика, складиштење и третман. Око 80% отпада животињског порекла са територије АП Војводине одлаже се непланско, и без претходног третмана на депоније и сточне јаме.

2.8. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У РЕГИОНАЛНОМ ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ

У току израде Концепта Регионалног просторног плана АП Војводине, кроз анализу постојећег стања и сучељавање секторских оцена и концепција развоја уочен је одређени број конфликата и проблема просторног развоја стратешког карактера чије решавање има директне импликације на будући просторни развој Покрајине.

У овом поглављу Извештаја биће указано на питања и проблеме који директно или индиректно утиче и на заштиту животне средине на територији Покрајине.

Пољопривредно земљиште - грађевинско земљиште

Коришћење пољопривредног земљишта представља једно од основних питања просторног развоја АП Војводине, како са становишта одрживог управљања ресурсима за производњу хране и задовољавање других економских и социокултурних потреба, тако и са становишта заштите животне средине и очувања биодиверзитета.

Очување пољопривредног земљишта у квантитативном и квалитативном смислу представља један од приоритетних циљева будућег просторног развоја Покрајине.

Тендеција смањивања укупних пољопривредних површина присутна је већ деценијама, с тим да се након 90-тих година прошлог века значајно убрзала.

Најзначајнији разлог смањивања пољопривредног земљишта је његова конверзија у грађевинско земљиште.

Недовољно контролисани процеси ширења насеља, одсуство планске реконструкције насеља (у смислу коришћења унутрашњих просторних потенцијала) и неразвијеност инструмената контроле у процесу планирања основни су разлози конверзије пољопривредног у грађевинско земљиште.
Проблем усложњавања и чињеница да је најчешће у питању пренамена обрадивог пољопривредног земљишта које се, према Закону о пољопривредном земљишту (чл. 23) може користити у непољопривредне сврхе само у посебним случајевима и под посебним условима (шуме, вештачке ливаде, пашњаци, експлоатација минералних сировина; ако је утврђен општи интерес). Сагласност министарства надлежног за пољопривреду за промену намене пољопривредног земљишта по Закону о пољопривредном земљишту не тражи се у поступку израде плана, него тек у фази његове реализације (на захтев заинтересованог лица). Ово отвара простор и планерима и локалној самоуправи и инвеститорима да пољопривредно земљиште третирају као ресурс слободан за реализацију потреба за грађевинским земљиштем.

Посебан проблем у погледу квантификације укупних површина пољопривредног земљишта и утврђивања њиховог стварног тренда промена представља чињеница да Републички геодетки завод евиденцију грађевинског земљишта води у складу са Законом о државном премеру и катастру, док је Законом о планирању и изградњи грађевинско земљиште утврђено као земљиште "одређено законом и планским документом као грађевинско ..." (чл. 82 Закона). У евиденцији РГЗ-а у претходном периоду градско грађевинско земљиште билансирано је у складу са одлукама о утврђивању градског грађевинског земљишта донетим од стране надлежних органа локалне самоуправе, а у складу са законима којима је у претходним периодима уређивана област грађевинског земљишта.

Шуме и шумско земљиште, експлоатација шума - Пољопривредно земљиште, заштићена природна добра

Регионалним просторним планом АП Војводине утврђено је да се шумовитост Покрајине може у планском периоду повећати са садашњих 6,53% на 7,45% (за око 20.000 ha), и да то не изазове конфликт са пољопривредним земљиштем. Већи степен шумовитости од наведеног може се постићи само на рачун обрадивог пољопривредног земљишта I и III катастарске класе, што је у супротности са чл. 23 Закона о пољопривредном земљишту.

У заштићеним природним добрима налази се 50% укупних површина шума и шумског земљишта Војводине.

Посебан проблем представља досадашњи карактер експлоатације шума у заштићеним природним добрима, који је у супротности са усвојеним Стратегијама и прокламованим циљевима заштите природних добара. Овај вишедеценијски присутан конфликт тражи озбиљније разматрање и утврђивање друштвене рентабилности утврђених мера заштите. Друштвену рентабилност мера заштите треба тражити у простору који дефинишу опште могућности друштва у погледу финансирања мера заштите на једној страни и опште преференције друштва у погледу допуштеног нивоа губитка који настају услед нарушавања заштићеног природног добра на другој страни.

Уколико се жели санирати губитак изазван смањењем или престанком експлоатације шума у заштићеним природним добрима потребно је, између осталог, да стараоци природних добара заузму много активнији приступ промоцији и капитализацији њихових укупних вредности.

Експлоатација минералних сировина - заштита природних добара

Потенцијални конфликт присутан је на подручју Фрушке горе на ком су идентификована значајна лежишта неметалних минералних сировина, која имају статус геолошки конзервисаних резерви.

Просторним планом Фрушке горе утврђено је да се на подручју Националног парка не могу резервисати нове површине за експлоатацију минералних сировина, дефинисане су површине за експлоатацију цементних сировина за потребе Lafarge БФЦ у заштитној зони Националног парка (локалитети "Филијала", "Мутањ", "Бело брдо"), планирано је изузимање локалитета "Опћиште" (око 11 ha) из Националног парка за детаљна истраживања и као потенцијално експлоатационо поље - концесиони простор, даље активности на коповима "Рудници неметала" - Раковац могу се вршити искључиво као део техничке рекултивације копова геолошка истраживања чврстих минералних сировина треба ограничити на ниво потенцијланих истраживања.

Подручја на којима је Планом дозвољена експлоатација утврђена су у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за енергетику и минералне сировине, Покрајинским секретаријатом за заштиту животне средине и одрживи развој и Заводом за заштиту природе Србије - Одељење у Новом Саду.

Треба истаћи да је ЈП "Завод за урбанизам Војводине" у поступку израде просторног плана тражио тумачење ресорног Министарства у погледу чл. 6 тачка 6 Закона о националним парковима (значење термина "привремена позајмишта"), али да није добио никакав одговор у том смислу.

Евентуално ангажовање нових површина за експлоатацију минералних сировина у заштитној зони Националног парка (одређеној ППППН Фрушке горе до 2022.год.) зависиће у првом реду од друштвеног опредељења у погледу нове експлоатације, при чему посебну одговорност имају Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Покрајински завод за заштиту природе. Опредељење за експлоатацију ван подручја утврђених ППППН Фрушке горе захтеваће израду новог просторног плана Фрушке горе.

Имајући у виду да Фрушка гора представља јединствен споменик у геоморфолошком, хидрогеолошком, тектонском, литолошком и

стратиграфском смислу потребно је, и са овог аспекта, у складу са Законом о заштити природе размотрити могућност њеног проглашавања за заштићено подручје од општег интереса.

Експлоатација минералних сировина - заштита водног тела

Према Водопривредној основи Републике Србије извориште Ковин-Дубовац (подземне воде у алувијону Дунава) чине основу водоснабдевања Јужног Баната. Обновљиве годишње резерве подземних вода на овом сектору премашују капацитете готово свих објеката за водоснабдевање у АП Војводини. Процењени потенцијални капацитет овог изворишта у условима природног прихрањивања износи 1500 l/sec, а у условима вештачког прихрањивања 2500 l/sec.

Просторним планом подручја посебне намене СРП "Делиблатска пешчара" утврђено је да се експлоатација угља подводним начином октопавања може вршити уз обавезна хидрогеолошка истраживања у циљу утврђивања утицаја експлоатације угља на подземне воде, са предлогом мера заштите и израдом детаљних програма праћења тих утицаја. Такође је утврђено да ће се истраживање и експлоатација минералних сировина вршити у складу са Законом о рударству, Законом о геолошким истраживањима и условима Завода за заштиту споменика културе, уз примену свих предвиђених мера заштите и уз обавезу санације и рекултивације деградираног земљишта.

У ковинском делу Костолачко ковинског дела басена од 1991. године врши се експлоатација угља специфичном подводном методом у небрањеном делу, тј. кориту реке Дунав. Према Програму остваривања стратегије развоја енергетике Републике Србије у АП Војводини (од 2007. до 2012. године) билансне резерве износе 222 000 000 t, а потенцијални ресурси 170 000 000 t.

Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2015. године у оквиру петог дугорочног приоритета, као могућ објекат који би се могао реализовати на подручју АП Војводине утврђена је ТЕ Ковин, укупне снаге око 800 MW, која би се заснивала на угљу из басена лежишта Ковин. Евентуална изграња овог објекта предвиђена је и у ПП РС.

С обзиром да се локација рудника и термоелектране Ковин налази на простору изворишта Ковин- Дубовац потребно је извршити детаљне стручне анализе које треба да оцене могућност заједничке експлоатације ова два ресурса.

Такође је, с обзиром на близину СРП "Делиблатска пешчара" потребно је кроз израду законом прописане документације испитати утицај термоелектране на заштићено природно добро. Тек након ових анализа могу се доносити коначне одлуке о изградњи термоелектране.

Остали, не мање важни проблеми у области заштите животне средине, а разматрани у Плану односе се на постојање одређеног броја еколошких "црних" тачака (нарочито се издвајају Панчево и канал ДТД на деоници Кула-Врбас-Србобран), незадовољавајући степен изграђености комуналне инфраструктуре у насељима, загађење ваздуха од саобраћаја, енергетике и привредних активности, нарушавање квалитета животне средине нелегалном изградњом објеката, промена намене земљишта и губитак пољопривредног земљишта идр.

Проблеми у области заштите животне средине анализирају се у просторно планској и урбанистичкој документацији у којима се предлажу и планске мере за очување и унапређење животне средине.

Посебан проблем представљају и радне зоне, како у грађевинским подручјима, тако и у атару. Велики број општина у АП Војводини има изграђене индустријске зоне или се њихова изградња планира. Оне се разликују према величини, положају, намени, инфраструктурној опремљености и сл. Разматрајући локационе моделе просторне дистрибуције индустријских зона, неопходно је посебно посветити пажњу анализи браунфилд и гринфилд локација (како би се спречило неоправдано претварање пољопривредног у грађевинско земљиште).

Неспровођење донетих планова не само да не доводи до превазилажења проблема у области животне средине, већ постојеће проблеме усложњава и мултипликује.

2.9. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА, НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПЛАНА

У процесу вршења стратешке процене утицаја РПП АПВ на животну средину, анализирана су два сценарија просторног развоја, у складу са ППРС и Извештајем о процени утицаја ППРС на животну средину, односно:

1. Варијантно решење 1 (варијанта рецесивног раста)-уколико не дође до провођења планских решења;
2. Варијанто решење 2 (варијанта одрживог развоја).

РПП АПВ нису предвиђена варијантна решења. Усвојена решења која се на директан и индиректан начин односе на заштиту животне средине, интерпретирана су у РПП АПВ, и предметним елаборатом односно Извештајем о стратешкој процени утврђено је да су у складу са основним принципима одрживог развоја у погледу свих даљих активности на простору обухвата РПП АПВ.

У случају Варијанте 1. односно нереализовања планских решења, досадашње негативне тенденције у уређењу и коришћењу простора на територији АПВ ће се вероватно одвијати према следећем сценарију:

- Заузимање површина квалитетног пољопривредног земљишта непланском изградњом, праћено повећањем загађивања земљишта, подземних и површинских вода неконтролисаним испуштањем отпадних вода индустрије и домаћинстава, као и неконтролисаном применом хемијских средстава заштите у пољопривредној производњи;
- Настављање неконтролисаног одлагања отпада на неуређена одлагалишта отпада, стихијски насталих на више локација, без спровођења санитарних мера заштите и са вероватноћом настајања нових површина;

- Стагнација и назадовање у привредном и целокупном развоју простора у обухвату РПП АПВ;
- Тренд повећања учешћа старијих добних група и погоршања старосне структуре становништва;
- Нереализовањем доградње/модернизације државних путева и општинске путне мреже, изградње железнице и капацитета немоторног саобраћаја наставиће се сценарио угрожавања животне средине и природних вредности предметног простора са изостајањем могућности за примену еколошких видова превоза;
- Деградирање водних ресурса и земљишта услед неадекватног третмана отпадних вода и нереализовања изградње капацитета инфраструктуре за одвођење комуналних и идустријских отпадних вода;
- Изостајање развоја категорије заштитних појасева;
- Изостајање реализације одговарајућих мера и режима заштите природног наслеђа на територији Покрајине и др..

Најповољније решење са аспекта заштите животне средине односи се управо на имплементацију планских решења односно на Варијанту 2 - варијанта одрживог развоја, што је значајно повољније и има посебно позитиван утицај у областима управљања отпадом, у области коришћења односно фаворизације коришћења ОИЕ, као и планских решења у области заштите природних ресурса и природног наслеђа. Одређена планска решења су директно или индиректно условљена стриктном применом мера заштите животне средине што ће довести до смањења притисака од привредних, саобраћајних и других потенцијално негативних утицаја, и тако позитивно утицати на смањење загађења у еколошки угроженим и деградираним подручјима.

2.10. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА БИТНЕ СА СТАНОВИШТА ЦИЉЕВА И ПРОЦЕНЕ МОГУЋИХ УТИЦАЈА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

У поступку израде РПП АПВ и спровођења Стратешке процене утицаја овог планског документа на животну средину обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења.

Све консултације су релевантне за процес стратешке процене и израду Извештаја о стратешкој процени утицаја РПП АПВ, а услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су процесом стратешке процене вредновани и имплементирани у планска решења.

У току израде РПП АПВ и Извештаја о стратешкој процени прибављени су услови и сагласности од стране следећих надлежних институција[129], организација и јавних предузећа:
- Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине;
- Републичка агенција за просторно планирање - Организациона јединица за територију АП Војводине;
- Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу;
- Покрајински секретаријат за финансије;
- Покрајински секретаријат за локалну самоуправу и међуопштинску сарадњу;
- Покрајински секретаријат за привреду;
- Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице;
- Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање;
- Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој;
- Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију;
- ЈП "Транснафта";
- ЈП Електромрежа Србије;
- Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије "Електровојводина" д.о.о. Нови Сад, Служба планске енергетике;
- VIP MOBILE, d.o.o.;
- ЈП ПТТ саобраћаја Србије, Центар за стратегију и развој;
- Фонд за подршку инвестиција у Војводини "VIP";
- Туристичка организација Војводине;
- Републички сеизмолошки завод;
- Републички хидрометеоролошки завод;
- ЈП "Војводинашуме";
- ЈП "Национални Парк Фрушка гора";
- ЈП "Путеви Србије", Сектор за стратегије, пројектовање и развој;
- Дирекција за унутрашње пловне путеве "Пловпут";
- Директорат за цивилно ваздухопловство, Сектор за ваздушну пловидбу;
- НИС "Нафтагас";
- Министарство унутрашњих послова - Сектор за ванредне ситуације, Управа за превентивну заштиту.

Консултације са заинтересованом јавношћу и појединцима обављају се у току јавног увида, а резултати консултација саставни су део Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину.

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Чланом 14. Закона дефинисано је да се општи и посебни циљеви Стратешке процене дефинишу на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану или програму.

[129] Називи Покрајинских секретаријата су дати према Покрајинској скупштинској одлуци о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 4/2010 и 4/2011)

На основу дефинисаних циљева, врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради стратешке процене.

Дефинисање стратегије и општих циљева заштите животне средине на подручју РПП АПВ заснивано је на усвојеним стратешким документима у хијерархијски вишим плановима и на државном нивоу, од којих је најзначајнији Просторни план Републике Србије.

У складу са општим принципима просторног развоја Републике Србије, дефинисани су кључни принципи просторног развоја Републике и Покрајине:

- Одрживост, као генерални принцип који мора бити примењен код свих активности;
- Децентрализација;
- Деконцентрација;
- Територијална кохезија;
- Јачање конкурентности;
- Активна имплементација политике просторног развоја и учешће јавности;
- Полицентрични територијални развоја;
- Функционална специјализација, поштујући компаративне предности у погледу развојних потенцијала регионалних целина;
- Формирање и јачање мреже градова и насеља (кластери);
- Унапређење приступачности;
- Унапређење саобраћајне доступности;
- Развој културних идентитета и територијалне препознатљивости;
- Перманентна едукација грађана и администрације;
- Супсидијарност;
- Стриктно поштовање заштите јавног интереса, јавних добара и јавног простора;
- Унапређење и заштита природног и културног наслеђа као развојног ресурса;
- Смањење штетног утицаја на животну средину;
- Јавно приватно партнерство;
- Већа транспарентност код одлучивања о просторном развоју;
- Трансгранично, интеррегионално и трансдржавно функционално повезивање регионалних и локалних заједница.

Основни циљеви ПП РС, које је неопходно поштовати и приликом израде РПП АПВ и дефинисања циљева Стратешке процене су:

- Уравнотеженији регионални развој и унапређена социјална кохезија;
- Регионална конкурентност и приступачност;
- Одрживо коришћење ресурса и заштићена и унапређена животна средина;
- Заштићеног и одрживог коришћења природног и културног наслеђа и предела;
- Просторно-функционална интегрисаност у окружење.

Са становишта дугорочне организације коришћења, уређења и заштите простора концепт одрживог развоја представља стратешку активност којом се дефинишу плански принципи и критеријуми заштите, средства и развој животне средине. Стратегија одрживог развоја АП Војводине огледа се у детаљнијој планској организацији и уређењу кроз вредновање капацитета простора у односу на одговарајуће делатности и активности у њему, као и усклађивање коришћења простора са природним и створеним потенцијалима и ограничењима.

3.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

Општи циљ Стратешке процене дефинише се на основу начела, принципа и циљева просторног развоја Републике Србије, валоризације стања животне средине на територији Покрајине и стратешких питања која су од значаја за Републику и Покрајину, као и друге релевантне документације (Стратегије развоја, програми и други секторски документи). У том контексту општи циљ стратешке процене представља одрживо коришћење простора Покрајине у смислу обезбеђења квалитетне животне средине, односно минимизације загађења животне средине и заштите здравља становништва, што ће се постићи заштитом чинилаца животне средине, унапређењем система управљања отпадом и рационално коришћење минералних и енергетских ресурса, уз фаворизовање коришћења обновљивих извора енергије.

3.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА И ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

На основу наведених општих циљева Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у плану, утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите.

Еколошки одговорно коришћење простора, који обухвата РПП АПВ, представља значајан потенцијал за одрживи развој.

Као посебни циљеви стратешке процене истичу се:

1. Заштита и одрживо коришћење природних ресурса-ваздуха, воде и земљишта;

2. За штита природног наслеђа -заштићених природн их до бара, биодиверзитета, геодиверзитета и заштита предела;
3. Унапређење у прављања отпадом;
4. Рацион ал на експло ата ција а минер алних сировина
5. Фа воризовање коришћења ОИЕ;
6. Миними зација загађивања у урбаним , индустр ијским, пољоприв редним и другим угроженим подручјима;
7. Смањење пр итисака на животну средину од саобр аћајних, привредних и других антропогених акт ивности и утицаја.

Посе бни циље ви Стратеш ке про цене ус клађен и су са индикатор има одрживог разв оја из области заштите животне средине, дефинисаним од стране Уједињених нација (Indicators of Sustainable Development: Guidelines and Methodologies).

По себни ци љеви ће се даље кроз израду Ст ратешке пр оцене кори стити у циљу про вер е ефеката планских ре шења на животну средину. Посебним циљевима јасно се дефинишу суштинска питања Стратешке процене која се пре све га, односе н а обезбеђи ва ње одговора да ли је РПП АПВ урађен у складу са циљевима заштите животне средине (пре свега одрживом развоју) или је у конфликту са њима.

У наредној табели дат је приказ циљева Стратешке процене - општих, посебних и преглед инд икато ра Стратешке процене .

Табела 9. Посебни циљеви пла на, Ст ратешке процен е и индикатори

Бр.	Посебни циљеви Стратешке процене	Област	и циљеви	тори
1.	Заштита и одрживо коришћење природних ресурса- ваздуха, воде и зем љишта	Ваздух	зрада регистра извора загађивања ваздуха на територији Покрајине спостављање адекватне мреже мониторинг станица мањење укупне емисије аерополутаната, посебно гасова са ефектном стаклене баште (саобраћај, индустрија, индиви дуална ложишта , отпад)	рој дана са прекорачењем ГВЕ за суспе ндоване ч естице, SOx, 1\1Ок мбијенталне концентрације за гађујућих материја (СО2, SOX, прашкасте, органске и неорганске материје) у урбаним срединама аоб раћајно опретеђење на аутопуту и државним путевима I реда рој и врста регистрованих возила роценат возила са ЕУРО4 стандардом део потрошње електричне енергије, гаса и ОИЕ у енергетске сврхе
2.	Заштита и одрживо коришћење природних ресурса-ваздуха, воде и земљишта	Вода и земљиш те	овећање броја прикључака на водовод зградња вод овода и повезива ње насеља у регионал не системе овећање броја становника тј домаћинста ва прикључених на канализаци они систем зградња ППОВ у насељима и индустријским комплексима напређивање квалитета воде у површинским водотоцима редовним вршењем мониторин га инимизација ефеката ерозије земљишта и ублажавање ефеката елементарних непогода (пројеката ревитализације) онтролисана примена хемијских препарата у пољопр ивреди анац ија и рекултивација свих деградираних простора (експлоатација ми н.сировина и депонија) зрада катастра локалитета деградираног и контаминираног земљишта у индустријским областима	дишње количине исцрпљене подземне и површинске воде, апсолутно и као део од укупне обновљи ве количине воде (m^3, %) отрошња воде по сектори ма (домаћинства, индустрија, пољопривреда) - % од укупно исрпљене воде домаћинста ва прикључен на водовод и канализацију отпадних вода које се пречишћавају исуство фекалних бактерија у води за пиће (%)[8] пк5 у водотоцима (mg/l кисеоника потрошеног у 5 дана, на константној температур и од 20°C) ромена н амене земљишта (%) а (%) санираних и рекултивисаних подручЈа валитет пољопривредног и непољопривредног земљишта отреба минералних ђубрива (kg/ha) отреба пестицида (t активне материје пестицида на 10km^2 пољопривредног земљ ишта)

[8] према упутствима СЗО за квалитет воде за пиће

3.	Заштита природног наслеђа- заштићених природних добара, биодиверзитета геодиверзитета и зашти та предела	Заштит а прир одни х д оба ра, биод ивер зитет а, геод ивер зитет а и пред ела	овећање % површина заштићених природних добара на територији Покрајине :постављање еколош ке мреже чување постојећих врста биљака и животиња и повећање њиховог б роја видентирање, истраживање и вредновање феномена и под ручја са специјалним геоло шким и хидрографским одликам а дентификација и очување типова предела и формулисање програма заштите аштита посебно вредних амбијенталних целина	ео шумског земљишта у укупном зе мљишту (%) заштићених природних добара на територији АПВ у односу на укупну површи ну врши не п од изабраним значајним екосистемима (км^2 или ha) одаб раних врста екосистема ешће броја угрожен их врста у укупном б роју врста (%) ој идентификованих и регистро ваних објеката геонаслеђа овршине под природним пределима
4.	Унапређење упр ављања отпадом	Отпад	мањење количине депонованог комуналног отпада сепарацијом отпада и ре циклирањем рганизовано сакупљање отпада у руралним подручјима рајно реш а вање третмана опасног отпада :постављање посебних токова медицинског отпада ешавање проблематике одлагања и третмана отпада животињског порекла	варање отпада (т/становнику) варање опасног отпада (т/једини ци БДП) оличина отпада који се подвргава третм ану (%)
5.	Рационална експлоатација минералних сировина и необн овљиви х извора енергије		ационално коришћење необновљивих извора енергије у складу са принцпима одрживог развоја онтролисана експлоатација минералних сировина	трошња енергије по глави становни ка (GJ/становнику или toe (тона еквивал ентне нафте) по становнику ционална експлоатација минералн их сировина (т/год ил и %)
6.	Фаворизација коришћења ОИЕ		- Повећање коришћења ОИЕ до 2014. године	- Учешће обновљивих извора енергије у укупној п отрошњи енергије (%)

Индикатори који се односе на посебне циљеве Стратешке процене - Минимизација загађивања у урбаним , индустријским, пољ опривредним и другим угрожен им подручјима и Смањ ење притисака на животну средину од саобрађ ајних, привредних и других антропогених активности и утицаја, обухваћени су и дефинисани већ кроз претходних пет циљева.

Наведени индикатори дефинисани су у контексту реализације планских, а не технолошких решења. Стратешка процена је плански оријентисан докум ент који разматра планска р ешења ка о основ за реализациј у ц иљева одрживог развоја и заштите животне средине.

3.3. КОМПАТИБ ИЛ Н ОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРО ЦЕНЕ УТИЦАЈА СА ЦИЉЕВИМА РПП АПВ

Многи међународни документи упућују на важност од носа п роцеса планирања и процеса израде Стратешке процен е односно н а неопходност инт егр ације овог ин струмента у процес п ланирања.

Међутим, стр атешка процена је делимично интегрисан а у планове и прогр аме уколико се израђују у одвојеним фазама. Да би биле потпуно компатибилне, процедура израде стратешке процене утицаја треба да се преплиће са процедуром израде планова или програма.

Шема 1. приказује принци п, којим су се ст ручњаци Завода за урбанизам Војводине руководили при изради ова два елабората, односно приказана је веза између фаза израде Плана и Стратешке процене.

Шема 1. Везе између фаза изра де РП П АПВ и Стратеш ке проце не

Израда плана или п рограма

Одлука о изради Плана

Стратешка процена

Одлука о изради Извештаја о стратешкој процени

Циљеви Стратешке процене су, с обзиром на паралелну израду ова два документа, у потпуности усаглашени са циљевима Нацрта Плана.

Посебни циљеви уређења, развоја и заштите подручја АП Војводине, који ће бити разрађени кроз циљеве развоја по појединим областима, су:

Табела 10. Компатибилност циљева РПП АПВ, Стратешке процене

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	А	Б	В	Г	Д	Ђ	Е
ЦИЉЕВИ ПЛАНА	**ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ**	**КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА**						
ОПШТИ ЦИЉ	ОПШТИ ЦИЉ							
Смањење субрегионалних разлика у економском и социјалном погледу	**Одрживо коришћење простора** Покрајине у смислу обезбеђења квалитетне животне средине заштитом чинилаца животне средине, унапређењем система управљања отпадом и рационално коришћење минералних и енергетских ресурса уз фаворизовање коришћења обновљивих извора енергије са циљем минимизације загађења животне средине и заштитом здравља становништва.	+	+	+	+	+	+	+
Рационално активирање територијалног капитала		+	+	У/+	+	0	+	+
читавој територији АП Војводине преко децентрализације и полицентризма		+	+	+	+	У+	+	+
Јачање позиције села уз већу улогу у оквиру функционалних подручја градова Уређење и одрживо коришћење природе, предела, културног наслеђа и животне средине, уз заштиту од непогода и технолошких удеса								
Интересно и функционално умрежавање Војводине са другим регионима у Европи								

3. подршка полицентричном развоју, јачањем улоге средњих и мањих градова уз спровођење политике децентрализације	биодиверзитета, геодиверзитета и заштита предела;							
4.рационално коришћење простора ради повећања функционалне и развојне ефикасности (заустављање нерационалног ширења грађевинских подручја)		+	+	+	+	+	у+	+
	В. Унапређење управљања отпадом;	+	+	+	+	+	+	+
5.задржавање становништва у депопулационим подручјима, унапређењем квалитета живљења и обезбеђивањем услова за запошљавање	Г. Рационална експлоатација минералних сировина	+	+	+	+	0	+	+
		+	+	+	+	+	У+	+
6.јачање руралних подручја уз функционално повезивање са урбаним центрима	Д. фаворизација коришћења ОИЕ;	У+	У+	+	+	У+	+	+
		+	+	+	+	+	+	+
7.очување, унапређење и заштита природе, посебних природних вредности, културних добара и предела, важних за регионални идентитет	Ђ. Минимизација загађивања у урбаним, индустријским, пољопривредним и другим угроженим подручјима;							
8. повећање саобраћајне приступачности и опремљености простора техничком инфраструктуром	Е. Смањење притисака на животну средину од саобраћајних, привредних и других антропогених активности и утицаја.							
9. планирање и одрживо коришћење природних ресурса и коришћење обновљивих извора енергије								

+ - позитивно - компатибилно, 0- неутрално, У+- условно позитивно, - НЕГАТИВНО

Циљ плана - Стварање планског основа за организовани просторни развој, заштиту и уређење подручја АП Војводине је компатибилан са свим циљевима о Стратешке процене, јер се смањеном деградацијом природних ресурса, унапређењем управљања отпадом и рационалним коришћењем необновљивих извора енергије као и фаворизацијом коришћења ОИЕ обезбеђује одржив просторни развој Покрајине.

Циљ плана - Стварање предуслова за функционално повезивање са регионима у окружењу, уз подршку општинама за прекограничну и интеррегионалну сарадњу је у одређеној мери компатибилан са циљевима Стратешке процене, с обзиром да реализација наведеног циља зависи у великој мери од примене мера заштите, које је неопходно поштовати у локалном, регионалном и прекограничном контексту, што се посебно односи на управљање отпадом и експлоатацију сировина.

Циљ плана - Подршка полицентричном развоју, јачањем улоге средњих и мањих градова уз спровођење политике децентрализације је компатибилан са циљевима Стратешке процене јер се функционалним повезивањем јединица локалне самоуправе и регионалних центара, уз истовремену децентрализацију, обезбеђује унапређење у области животне средине, заштити природне и културне баштине, инфраструктурног опремања, развоја привреде и др.

Циљ плана - Рационално коришћење простора ради повећања функционалне и развојне ефикасности је компатибилно са циљевима Стратешке процене јер подразумева примену свих планских мера заштите животне средине, које онемогућавају нерационално ширење грађевинских подручја.

Циљ плана - Задржавање становништва у депопулационим подручјима, унапређењем квалитета живљења и обезбеђивањем услова за запошљавање је компатибилно са циљевима Стратешке процене јер интегрална заштита животне средине подразумева и унапређење квалитета живота.
Циљ плана - Јачање руралних подручја уз функционално повезивање са урбаним центрима је у великој мери компатибилно са циљевима Стратешке процене јер су међусобно условљени и у синергијском дејству омогућавају њихов компаративни развој, уз примену адекватних мера заштите.

Циљ плана - Очување, унапређење и заштита природе, посебних природних вредности, културних добара и предела, важних за регионални идентитет је компатибилан са циљевима Стратешке процене јер се односи на заштиту животне средине и одрживи развој.

Циљ плана - Повећање саобраћајне приступачности и опремљености простора техничком инфраструктуром је компатибилан са циљевима Стратешке процене јер ће се смањити негативни утицаји на природне ресурсе и здравље становништва.

Циљ плана - Планирање и одрживо коришћење природних ресурса и коришћење обновљивих извора енергије компатибилан је са циљевима Стратешке процене јер подразумева смањење негативних притисака и загађивање животне средине.

ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

4.1. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА И УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приказ процењених утицаја

Заштита животне средине је један од приоритетних друштвених задатака. Данас присутне негативне последице углавном су последица погрешно планиране, изградње насеља, саобраћајних система, неконтролисане и неадекватне употребе енергије, као и непознавања основних законитости из домена животне средине.

У оквирима изнетих ставова промене које су последица прилагођавања природе потребама човека могу бити онакве какве он очекује, али могу бити, и често јесу, сасвим неповољне и за њега самог. Скуп таквих промена за собом повлачи врло сложене последице, које у принципу имају повратно деловање на иницијаторе промена, доводећи тако до нових стања и нових последица.

Циљ израде Стратешке процене је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђених мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Да би се постављени циљеви остварили, потребно је сагледати РПП АПВ предвиђене активности и мере за смањење потенцијално негативних утицаја.
Стратешка процена се бави генералном и општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у РПП АПВ, а не појединачним објектима и активностима које се планирају на предметној локацији.

У стратешкој процени, акценат је стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору.

У том контексту, у Стратешкој процени се анализирају могући утицаји планираних активности на животну средину и планске мере заштите које ће потенцијалне негативне ефекте плана довести на ниво прихватљивости, а који ће се вредновати у односу на дефинисане индикаторе.

Приказ процењених утицаја варијантних решења

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења плана која подлежу стратешкој процени утицаја, али у пракси се морају разматрати најмање две варијанте:
1) Варијанта да се план не усвоји и имплементира (Status quo)-варијанта рецесивног раста, и
2) Варијанта да се план усвоји и имплементира (варијанта одрживог развоја).
Варијантна решења РПП АПВ представљају различите рационалне начине, средства и мере реализације циљева плана у појединим секторима развоја, кроз разматрање могућности коришћења одређеног простора за специфичне намене и активности.

Укупни ефекти РПП АПВ, па и утицаји на животну средину, могу се утврдити само поређењем са постојећим стањем, са циљевима и решењима РПП АПВ.

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте које би имало доношење или недоношење предметног плана, Стратешка процена ће се бавити разрадом обе варијанте.

4.1.1. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У ВАРИЈАНТИ ДА СЕ ПЛАН НЕ ПРИМЕНИ

Табела 11: Циљеви стратешке процене

1.	Заштита и одрживо коришћење природних ресурса-ваздуха, воде и земљишта
2.	Заштита природног наслеђа - заштићених природних добара, биодиверзитета, геодиверзитета и заштита предела
3.	Унапређење управљања отпадом
4.	Минимизација загађивања у урбаним, индустријским, пољопривредним и другим угроженим подручјима
5.	Рационална експлоатација минералних сировина
6.	Фаворизација коришћења ОИЕ
7.	Смањење притисака на животну средину од саобраћајних, привредних и других антропогених активности и утицаја

Табела 12. Процена утицаја у односу на циљеве стратешке процене утицаја у варијанти да се План (не) примени

Сектор плана	Сценарио тренда развоја	Циљеви стратешке процене													
		Status quo							Спроведен план						
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
Заштита ваздуха	Загађење ваздуха од саобраћаја, енергетике и привредних активности	-	-	-	-	-	-	-							
	Неуспостављен регистар извора загађивања на територији Покрајине	-	-	-	-	-									
	Израда локалних регистара загађивања ваздуха								+	+	+	+	+	-	-
Заштита ваздуха	Обезбеђење редовног рада аутоматских мониторинг станица у саставу државне мреже								+	+	0	+	0	-	-
									+	+	0	+	0	-	-
Заштита водног ресурса	Основни водоносни комплекс из кога се снабдева већина водоводних система у Војводини је оптерећен природним органским материјама („жута вода"), великом укупном тврдоћом, повишеним садржајем гвожђа, амонијаком, арсеном и др.		0	0	-	0	0								
	Мала покривеност становништва јавним системом канализације	-	-	0	-	0	0	-							
	Неповољан регистар извора загађивања вода (површинских и подземних)	-	-	-	-	-	0	-							
	Адекватна заштита квалитета вода (изворишта вода регионалног и локалног значаја и њиховог санитарног заштитног појаса)								+	+	+	+	+	0	-
	Адекватна заштита вода (одбрана од поплава и успостављање контроле и планског усмеравања експлоатације грађевинских материјала из речних корита у								+	+	+	+	+	0	-
Заштита водног ресурса	Санација и ревитализација Великог Бачког канала (''Велики Бачки канал – пречишћавање речним наносом'')								+	+	0	+	0	0	-
	Успостављање мрежног мониторинга емисије отпадних вода								+	+	+	+	0	0	-
	Континуирано праћење квалитета површинских и подземних вода								+	+	+	+	0	0	-
	Даља деградација земљишта услед неизграђене комуналне инфраструктуре	-	-	-	-	-	0	-							
Заштита земљишта	Неадекватно наводњавање и интензивна примена агрохемијских мера у пољопривредној производњи			0		0	0	-							
	Неконтролисано депоновање комуналног и опасног отпада					0	0								
	Стихијско заузимање пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, рубним зонама градова и дуж			0	-	-	0	-							
	Израда катастра деградираних површина								+	+	+	+	+	0	-
	Изградња комуналне инфраструктуре								+	+	+	+	+	-	-
	Контролисана примена хемијских препарата у пољопривреди								+	+	+	+	0	0	-
Заштита земљишта	Израда и примена мера заштите								+	+	0	+	1	0	-
	Успостављање ефикасних механизама заштите плодних ораничних предузимање мера за спречавање еколошких и								+	+	0	+	+	0	-
	здравствених ризика								+	+	+	+	0	0	-
	Успостављање еколошки оптималних односа између пољопривредног и шумског земљишта (изградња ветрозаштитних појасева)														
Минералне сировине	Експлоатација минералних сировина и деградирање земљишта без примене мера санације и рекултивације	-	-	-	-	-	-	-							
	Остављање могућности за отварања нових локалитета за експлоатацију шљунка	-	-	-	-	-	-	-							
	Истраживања и експлоатација нафте и гаса у складу са принципима одрживог развоја уз примену мера санације и рекултивације								У	У	0	У	У	0	У
									У	У	0	У	У	0	У
Минералне сировине	Експлоатација кречњака на северним падинама Фрушке горе уз примену мера санације и рекултивације								+	+	0	-	+	0	-
	Експлоатација и прерада опекарских и геолошких ресурса по принципима БАТ технологија Експлоатација угља у руднику ''Ковин'' уз примену мера санације и рекултивације								У	У	0	У	У	0	У

Сектор плана

Циљеви стратешке процене

Неуспостављање мониторинг система на простору плана буке, јонизујућег и нејонизујућег зрачења

Сранеђиог Ренда развоја

Неизграђене стратешке карате буке и не урађено акустичко зонирање са мерама заштите од буке у животној средини и контрола

Адекватна заштита људи и животне средине од јонизујућих зрачења (објекти и простор ије у којима се производе и складиште извори јонизујућих зрачења или са њима раде, неопходно је да одговарају техничким, сигурносним и другим прописаним условима који обезбеђују заштиту од јонизујућег зрачења)

Смањивање нивоа буке поред саобраћајница и индустрија које угрожавају становање

Процес угрожавања биљног и животињског света, станишта и биодиверзитета се наставља услед непоштовања режима и мера заштите природних добара (испуштање отпадних вода без пречишћавања, експлоатација минералних сировина, непланско одлагање отпада, ...)

Повећање укупне површине под заштитом и успостављање еколошке мреже

Идентификација подручја за NATURA 2000

управљање свим заступљеним типовима предела (природним и

Циљеви стратешке процене

Задржавање транзитног саобраћаја у урбаним срединама

Заштита од буке, јонизујућих и нејонизујућих зрачења

Контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења

Заштита природних добара, заштита биљног и животињског света, станишта и биодиверзитета, предела

Заштита природних добара, заштита биљног и животињског света, станишта и

Заштита и адективно

Заштита и очување биодиверзитета и природног генофонда

	Очување, санација, реконструкција и ревитализација фрагилних екосистема							+	+			У	У	
Заштита културно-историјске баштине	Велики број изузетне културне баштине угрожен различитим узрочницима (недостатак буџетских средстава за техничку заштиту културних добара, непоштовање услова заштите, непримерена легализација, загађивачи и сл.)	0	У	У	0	0	0	0						
	Заштита културног наслеђа недовољна, непланска, спорадична, а у појединим случајевима и недовољно стручна	0	0	0	0	0	0	0						
Заштита културно-историјске баштине	Заштита културних добара на подручју АП Војводине							0	0	0	0	0	0	0
	Неговање мултикултуралности							0	0	0	0	0	0	0
Становништво	Наставља се процес депопулације и старења становништва и одумирање насеља	0	0	0	0	0	0	0						
	Емиграција младих из руралних подручја	У	0	0	У	0	0	У						
	Велика стопа незапослености	0	0	0	0	0	0	0						
Становништво	Спровођење мера које теже да повећају фертилитет позитивним подстицајима								0	0	0	0	0	0	v
Привреда	Застарела технологија и недовољан ниво инвестиционе активности - инсталисани производни капацитети са технолошког аспекта ограничавају квалитет и конкурентност производа	-	-	-	-	-	У	-						
	Висока незапосленост и висок одлив квалитетних кадрова у иностранство	-	-	-	-	-	-	-						
	Неприлагођеност образовног система потребама привреде и слаба повезаност универзитета и развојно-истраживачких институција са привредом	0	0	0	0	0	0	0						
Привреда	Примена одговарајуће технологије и процеса производње како би се негативни утицаји на животну средину свели на минимум							+	+					
	Заустављање прекомерног ширења индустријских локалитета на рачун квалитетног пољопривредног земљишта							+	+	+		0	+	
	Фаворизација „brownfield" инвестиција									+	+ +	+	+	
Пољопривреда	Уситњеност земљишних поседа	-	У	У	У	У	0	У						
	Екстензивна производња по структури и приносима	-	У	0	У	0	0	-						
	Деградација пољопривредног земљишта ерозијом	-	-	0	-	0	0	-						
	Рационално коришћење земљишног фонда							+	+	+	+	+	+	+
	Развој и фаворизација еколошке (органске) пољопривреде							+	+	0	+	0	0	+

Циљеви стратешке процене

| Сектор плана | | |

Циљеви стратешке процене

Циљеви стратешке процене

Сектор плана	Сццинарро треја апрвтојдђег система даљинског грејања и постојећих ТЕ-ТО, и изградња
Обновљиви извори енергије	нових парно-гасних ТЕ-ТО _____
Обновљиви извори енергије	Немогућност усаглашавања корисника простора са условима заштите околине (при изградњи ветроелектрана, малих хидроелектрана, соларних електрана и коришћењу -
Електронска комуникациона инфраструктура	биомасе из шумарства)_____
Електронска комуникациона инфраструктура	Повећање коришћења капацитета ОИЕ за 10% у односу на укупну потрошњу енергије, до
Управљање отпадом	2014. године _____
Управљање отпадом	Пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и реконструкција постојећих уз
Шуме и шумско земљиште (природни ресурс), Шумарство, ловство _____ Шуме (природни ресурс), шумарство и ловство	поштовање принципа енергетске ефикасности _____
Туризам	Недовољно праћење савремених технологије развоја електронске комуникационе инфраструктуре (фиксна, мобилна телефонија, интернет, радиодифузна и информациона о инфраструктура) резултираће стагнацијом и назадовањем у привредном и целокупном
Туризам	развоју простора у обухвату Плана_____
	Обезбеђивање интерконективних веза, развој домаће електронске комуникационе индустрије и обезбеђење вишеструких нивоа заштите у циљу сигурности и безбедности
	електронског комуникационог сектора _____
	Транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима _____
	Даљи развој мобилне мреже и наставак увођења GPRS/EDGE технологије и обезбеђење
	покривањем применом 3G технологије _____
	Неразвијена комунална инфраструктура. Неуспостављен систем управљања отпадом и
	одлагање отпада без предтретмана на неприхватљиве локације и неуређене депоније. _____
	Сепарација отпада на месту настајања и рециклажа

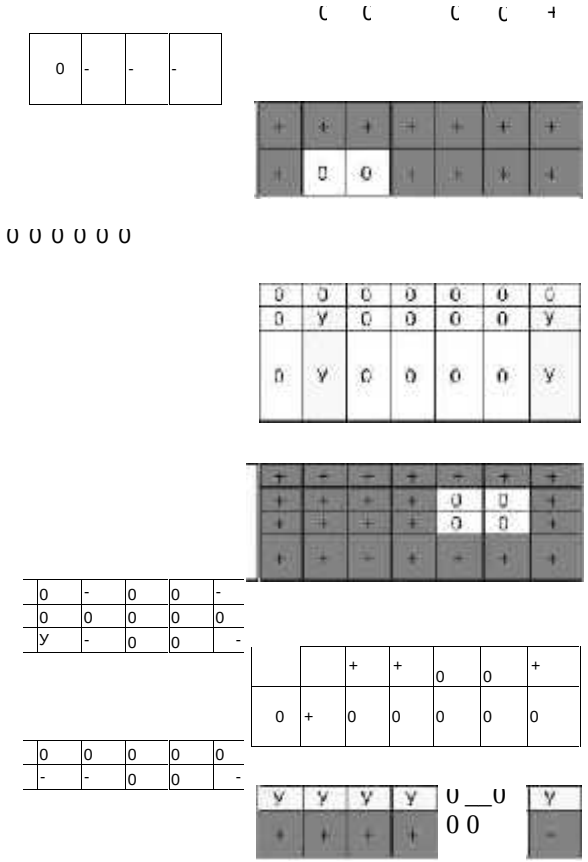

Н - Унапређење животне средине - Деградација животне средине

О - Без значајних промена (постојеће стање животне средине) У - Условно

Циљеви стратешке процене

4.2. ПОРЕЂЕЊЕ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР НАЈПОВОЉНИЈЕГ РЕШЕЊА

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

Избор најповољнијег решења врши се на основу анализе свих позитивно и негативно оцењених ефеката сваког сектора плана из табела за оцењивање варијанти.

Табела 13. Заштита воде, ваздуха, земљишта

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Велики број деградираних локалитета на територији Покрајине Непостојање јединствене евиденције о загађивачима на територији Покрајине (вода, ваздух, земљиште) Слабо контролисана примена агротехничких мера у пољопривреди Непостојање ППОВ, гасификације, задржавање теретног саобраћаја у насељима, загађење ваздуха од саобраћаја, енергетике и привредних активности Основни водоносни комплекс из кога се снабдева већина водоводних система у Војводини је оптерећен природним органским материјама („жута вода"), великом укупном минерализацијом, Мала покривеност становништва јавним системом канализације Даља деградација земљишта услед непостојања комуналне инфраструктуре Неконтролисано депоновање комуналног и опасног отпада Стихијско заузимање пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, посебно у рубним зонама градова и дуж саобраћајница
Са планом	Израда локалних регистара загађивања ваздуха Обезбеђење редовног рада аутоматских мониторинг станица у саставу државне Успостављање аутоматског мониторинга ваздуга на значајним емитерима (индустријска постројења изнад 50MW) Адекватна заштита квалитета вода (изворишта вода регионалног и локалног значаја и њиховог одрживог коришћења и Адекватна заштита од вода (одбрана од поплава и успостављање контроле и планског усмеравања експлоатације грађевинских материјала из речних корита у складу са принципима контролисаног Санација и ревитализација Великог Бачког канала Успостављање мреже мониторинга емисије отпадних вода Континуирано праћење квалитета површинских и подземних Израда катастра деградираних контаминираних локалитета Изградња комуналне Контролисана примена хемијских препарата у пољопривреди Евидентирање ерозионих подручја и примена антиерозивних мера заштите	

	Успостављање ефикасних механизама заштите плодних ораничних земљишта и предузимање мера за спречавање еколошких и здравствених ризика	
	Успостављање еколошки оптималних односа између пољопривредног и шумског земљишта (изградња ветрозаштитних појасева)	

Табела 14. Заштита од буке, јонизујућег и нејонизујућег зрачења

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Неуспостављање мониторинг система на простору Плана (буке, јонизујућег и нејонизујућег зрачења)
		Задржавање транзитног саобраћаја у урбаним срединама
		Неизрађене стратешке карте буке и неизрађено акустичко зонирање, са мерама заштите од буке
Са планом	Контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења	
	Адекватна заштита људи и животне средине од јонизујућих зрачења (објекти и просторије у којима се производе и складиште извори јонизујућих зрачења или са њима раде, неопходно је да одговарају техничким, сигурносним и другим прописаним условима који обезбеђују заштиту од јонизујућег зрачења)	
	Смањивање нивоа буке поред саобраћајница и индустрија које угрожавају становање	

Табела 15. Минералне сировине

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Експлоатација минералних сировина и деградирање земљишта без примене мера санације и рекултивације
		Остављање могућност за отварања нових локалитета за експлоатацију шљунка
Са планом	Истраживања и експлоатација нафте и гаса у складу са принципима одрживог развоја уз примену мера санације и рекултивације	
	Експлоатација кречњака на северним падинама Фрушке горе уз примену мера санације и рекултивације	
	Екслоатација и прерада опекарских и геолошких ресурса по принципима БАТ технологија	
	Истраживања и експлоатација нафте и гаса у складу са принципима одрживог развоја уз примену мера санације и рекултивације	

Табела 16. Шуме, шумско земљиште, шумарство и ловство

Позитивни ефекти	Негативни ефекти

Status quo		Неповољно затечено стање шума (доминантно изданачко порекло и знатна разређеност
		Неповољна и недовољна бројност дивљачи и неповољан полни и квалитативни састав
		Усмереност производње на мањи број дрвенастих врста
		Недовољна шумовитост
Са планом	Повећање површина под шумама уз одговарајући избор врста за пошумљавање (у зависности од типа земљишта)	
	Формирање репроцентара и повећање бројности и структуре популација дивљачи и квалитета трофеја	

Табела 17. Заштита природних добара, биодиверзитет и предели

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Процес угрожавања биљног и животињског света, станишта и биодиверзитета се наставља услед непоштовања режима и мера заштите природних добара (испуштање отпадних вода без пречишћавања, експлоатација минералних сировина, непланско одлагање отпада, ...)
Са планом	Повећање укупне површине под заштитом и успостављање еколошке мреже	
	Идентификација подручја за NATURA 2000	
	Заштита и адектавно управљање свим заступљеним типовима предела (природним и културним)	
	Заштита и очување биодиверзитета и природног генофонда	
	Очување, санација, реконструкција и ревитализација фрагилних екосистема	

Табела 18. Заштита културно-историјске баштине

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Велики број изузетне културне баштине угрожен различитим узрочницима (недостатак буџетских средстава за техничку заштиту културних добара непоштовање услова заштите, непримерена легализација, загађивачи и сл.)
		Заштита културног наслеђа недовољна, непланска, спорадична, а у појединим случајевима и недовољно стручна
		Изузетно скромна искоришћеност културне баштине као економског потенцијала и генератора развоја различитих делатности
Са планом	Заштита културних добара на подручју АП Војводине	
	Неговање мултикултуралности	

Табела 19. Становништво

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Наставља се процес депопулације и старења становништва и одумирање насеља
		Емиграција младих из руралних подручја

		Велика стопа незапослености
Са планом	Спровођење мера које теже да повећају фертилитет позитивним подстицајима	

Табела 20. Саобраћајна инфраструктура

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Није достигнут жељено учешће путева високог ранга и стања путева, као и недовољна опремљеност савременим техничко-технолошким системима Недовршена планска и пројектна документација за приоритетне путне правце Запуштена мрежа локалних пруга и индустријских колосека Нефлексибилан и прегломазан систем државних железница Непостојање Ро-Ро терминала у лукама на УПП Србије представља значајно ограничење за будући развој водног саобраћаја и искоришћавање његових потенцијала Нерегулисаност за пловидбу већег дела пловних канала ДТД битно ограничава искоришћење потенцијала овог пловног пута Развој општинске путне мреже може довести до мањег повећања емисије и загађивања ваздуха и повећања нивоа буке. Изградња деоница државног пута (обилазница), довешће до заузимања нових површина земљишта дела планског подручја кроз које се планирају трасе саобраћајница.
Са планом	Завршетак изградње аутопута Хоргош - Нови Сад (Коридор Xb) и и државних путева I реда (М- 21.1, М-24) Активности на реализацији (пројектовање и израдња) обилазница око насеља као сегмената постојећих путних праваца, мостова, тунела Изградња и модернизација железничког коридор X, Ревитализација, модернизација и допуна мреже Унапређење и развој речног транпорта рехабилитацијом унутрашњих пловних путева (обезбеђењем чишћења, продубљивања, сигнализације и одржавања, реконструкцијом, изградњом и модернизацијом лука, изградњом и увођењем речног информационог система и израдњом марина на пловној мрежи) Формирање цивилног аеродрома (Нови Сад - Ченеј) и реконструкција постојећих аеродрома	

Табела 21. Енергетика и Енергетска инфраструктура, ОИЕ

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Неосавремењавање енергетских производних преносних и дистрибуционих објеката и инфраструктуре, мали степен енергетске ефикасности резултираће негативним трендовима у развоју простора у обухвату Плана и негативним ефектима на животну средину

		Задржавање постојећег друмског нафтоводног транспортног система
		Даље опадање поузданости енергетских инфраструктурних мрежа и опреме услед старости (велики загађивачи животне
		Недовољна супституција електричне енергије за топлотне потребе путем даљинског грејања, гасификације и
		Неравномерна доступност енергетској инфраструктури корисника
		Немогућност усаглашавања корисника простора са условима заштите околине (при изградњи ветроелектрана, малих
		Нерационална експлоатација необновљиви извора енергије (ХХ века)
Са планом	Сигурно и економично снабдевања привреде и становништва енергијом и повећање енергетске ефикасности у секторима	
	Изградња паневропског нафтовода и система продуктовода	
	Реконструкција постојећег система даљинског грејања и постојећих ТЕ-ТО, и изградња нових парно-гасних ТЕ-ТО	
	Повећање коришћења капацитета ОИЕ за 10% у односу на укупну потрошњу енергије, до 2014. године	
	Пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и реконструкција постојећих уз поштовање принципа енергетске ефикасности	

Табела 22. Електронска комуникациона инфраструктура

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Недовољно праћење савремених технологије развоја електронске комуникационе инфраструктуре (фиксна, мобилна телефонија, интернет, радиодифузна и информациона инфраструктура) резултираће стагнацијом и назадовањем у привредном и целокупном развоју простора у обухвату Плана
Са планом	Обезбеђивање интерконективних веза, развој домаће електронске комуникационе индустрије и обезбеђење вишеструких нивоа заштите у циљу сигурности и безбедности електронског комуникационог сектора	
	Транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима	
	Даљи развој мобилне мреже и наставак увођења GPRS/EDGE технологије и обезбеђење покривањем применом 3G технологије	

Табела 23. Водопривредна инфраструктура

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Изградња водоводне мреже не прати изградњу канализационе и изградњу
		Велики број загађивача површинских и подземних вода
		Мала покривеност канализационом мрежом и непостојање ППОВ
		непостојање организованог приступа наводњавању (мање од 50% изграђених капацитета у функцији)
		Неконтролисано наводњавање и коришћење

подземних вода индивидулани х
_____ пољопривредних
произвођача
Идентификација загађивача површинских и подземних вода _____
Формирање пет регионалних система водоснабдевања (Сремски систем, Новосадски (
Снабдевање водом за технолошке потребе фаворизацијом коришћења површинских вода (осим у—— случају индустрија које користе воду квалитета воде за пиће-прехрамбене индустрије) Каналисање сепарационим системом и пречишћавање отпадних вода (ППОВ) свих Са насеља већих од 5.000 ЕС, и мањих насеља која
планом се налазе у зони заштите изворишта _____
Одводњавање и заштита од унутрашњих вода (реконструкције и изградње система за одводњавање са отвореном каналском мрежом и изградња хоризонталне цевне дренаже на "тешким" земљиштима) _____
Изградња великих хидроелектрана (ХЕ Нови Сад на Дунаву и ХЕ Обреж на Сави), малих хидроцентрала (брана на Тиси код новог Бечеја), хидроелектрана на ХС ДТД, на рекама Караш и Нера) и изградња минихидроелектрана
На подручју Фрушке Горе и Вршачког Брега __

Табела 24. Управљање отпадом

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Не постојање система управљања отпадом. Одлагање отпада без икаквог предтретмана на неприхватљивим локацијама. Велики број неуређених одлагалишта отпада која загађују животну средину и угрожавају здравље становништва
Са планом	Сепарација отпада на месту настајања и рециклажа	
	Адекватно управљање опасним отпадом и отпадом животињског порекла	
	Изградња регионалних депонија комуналног отпада (9 регионалних центара)	
	Санација и рекултивација локалитета неуређених депонија и депонија индустријског отпада	

Табела 25. Привреда

	Позитивни ефекти	Негативни ефекти
Status quo		Застарела технологија и недовољан ниво инвестиционе активности - инсталисани производни капацитети са технолошког аспекта ограничавају квалитет и конкурентнсто производа
		Висока незапосленост и висок кадрова одлив квалитетних у иностранство
		Неприлагођеност образовног система потребама привреде и слаба повезаност универзитета и развојно-истраживачких институција са привредеом
		Уситњеност земљишних поседа

		Екстензивна производња по структури приносима
		Деградација пољопривредног земљишта ерозијом Недовољна искоришћеност геосаобраћајног положаја, значајног Недовољно развијен квантитет и квалитет смештајних капацитета
Са планом	Примена одговарајуће технологије и процеса производње како би се негативни утицаји на животну средину свели на Заустављање прекомерног ширења индустријских локалитета на рачун инвестиција пољопривредног земљишта Фаворизација „brownfield" Рационално коришћење земљишног Развој и фаворизација еколошке (органске) пољопривреде Формирање нових или започетих дестинација туристичке понуде и коридора (Нови Сад, Фрушка Гора, Бач а Јужаковић, Јачање и рехабилитација пратеће инфраструктуре у функцији туризма	

Могући позитивни и негативни ефекти варијанти Плана показују следеће:

1. У варијанти да се План не донесе (варијанта рецесивног раста) и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати само негативни ефекти код готово сваког сектора и ниједан позитиван ефекат у односу на циљеве стратешке процене утицаја.
2. У варијанти да се План имплементира (варијанта одрживог развоја) могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, који отклањају већину негативних тенденција у развоју посматране локације ако се план не би имплементирао.

Важно је напоменути да су, када је реч о позитивним и негативним ефектима Плана, побољшања и погоршања стања у обе варијанте врло мала и у просторном смислу и по интензитету, с обзиром да планиране активности нису загађујуће у мери која може значајно оптеретити капацитет простора.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Плана знатно повољнија у односу на варијанту да се план не донесе.

4.3. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА РПП АПВ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ И ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА И УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Све намене у простору на подручју обухвата РПП АПВ, делатности и развојни процеси, расположиви потенцијали и наведена ограничења, које се манифестују одређеним утицајима на окружење, могу утицати на квалитет животне средине, угрожавајући је и деградирајући је. С обзиром на то да се ради о простору на чијим ће појединим деловима активности бити интензивније, у остваривању система заштите животне средине надлежни органи, правна и физичка лица морају бити одговорна за сваку активност, којом мењају или могу променити стање и услове у природној и антропогеној животној средини.

У смислу смањивања и елиминисања могућих промена и негативних утицаја на животну средину неопходно је поштовање основних начела заштите животне средине и основних начела у планирању и остваривању планских решења, која се односе на заштиту природних ресурса, природних и културних вредности и уређење предметног простора.

Као што је већ истакнуто, циљ израде Стратешке процене је сагледавање могућих негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ остварио, потребно је сагледати Планом предвиђене активности. Стратешка процена која се ради за ниво РПП АПВ бави се генералном анализом и проценом могућих утицаја планираних решења на животну

средину. Детаљније анализе појединачних објеката и њихових утицаја на животну средину разматраће се у оквиру стратешких процена утицаја на нижем хијерархијском нивоу и у оквиру процена утицаја појединачних објеката/пројеката на животну

средину за које надлежни орган утврди потребу израде оваквог документа, неопходног за добијање одобрења за изградњу.

У Стратешкој процени, у првом делу, анализирана су сва планска решења и извршено је идентификовање оних која у одређеној мери могу угрозити квалитет елемената животне средине у фази реализације Плана. У том контексту, у Стратешкој процени се анализирају могући утицаји планираних активности на чиниоце животне средине и дефинишу планске мере заштите које ће потенцијална загађења довести на ниво прихватљивости, односно у границе дефинисане законском регулативом.

4.3.1. ОПИС МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ, ОДНОСНО УВЕЋАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Дефинисање мера заштите има за циљ обезбеђивање услова да се постојеће стање животне средине очува, у појединим сегментима и унапреди, а пре свега, да се спречи потенцијално негативно деловање.

4.3.1.1. Мере заштите ваздуха

Заштита ваздуха ће се обезбедити кроз примену следећих мера:

- Коришћењем еколошких енергената (електрична енергија, сунчева енергија, биомаса, геотермална енергија и др.) за грејање будућих туристичких капацитета и мањих производних погона. За све нове привредне објекте, као потенцијалне загађиваче, и постојеће загађиваче, уколико не поштују правило употребе еколошких енергената ради задовољавања нивоа квалитета ваздуха, обавезна је уградња филтера у димњацима;
- Реконструкцијом постојеће путне мреже и успостављањем заштитних зона са заштитним зеленилом уз саобраћајнице за све категорије путева у складу са Законом, као мера заштите од буке и аерозагађења. Побољшање квалитета постојеће путне мреже односиће се, пре свега, на локалне путеве који се налазе у најлошијем стању (асфалтирање макадамских и санирање земљаних путева);
- У градовима и насељима са сконцентрисаним разноврсним изворима загађивања, заштита ваздуха ће се спроводити применом комплексних мера: унапређењем система мониторинга квалитета ваздуха, уградњом филтера у индустријским димњацима; променом режима саобраћаја у насељу; адекватним третманом комуналног и индустријског отпада; формирањем заштитних зелених појасева око извора загађивања ваздуха и др.;
- Спровођењем поступка процене утицаја на животну средину и израдом студије у којој ће бити дефинисане и мере у вези са заштитом од буке и аерозагађења за алтернативну трасу инфраструктурног коридора.

4.3.1.2. Мере за заштиту вода

У циљу заштите квалитета вода (површинских и подземних) предвиђене су следеће активности:

- Решавање снабдевања становништва водом у насељима упоредо са решавањем питања одвођења и третмана отпадних вода;
- Санација и ревитализација објеката и опреме водоводне инфраструктуре, направити приоритете по насељима, односно засеоцима, и изградњу нових објеката вршити у складу са санитарно- техничким условима изградње и уређења;
- Дефинисање зона изворишта и одређивање зона и мера санитарне заштите свих изворишта (регионалних и локалних) висококвалитетних површинских и подземних вода.
- Земљиште и водене површине у подручју заштите изворишта водоснабдевања морају бити заштићени од намерног или случајног загађивања и других утицаја који могу неповољно деловати на издашност извора и здравствену исправност воде. У складу са тим, све активности у простору које утичу на промену квалитета воде у водоносним слојевима или површинским токовима, морају бити забрањене.
- У подручјима на којима се налазе изворишта која се користе или су планирана за снабдевање водом за пиће, установљавају се три зоне заштите: шира зона заштите, ужа зона заштите и зона непосредне заштите. У циљу заштите вода обавезно је уређење и одржавање уже зоне заштите изворишта у складу са Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања ("Службени гласник РС ", бр. 92/08)
- Контрола квалитета воде за пиће (физичко-хемијски и микробиолошки стандарди) од стране стручних служби на локалном нивоу;
- Забрана неконтролисаног каптирања извора без обзира на издашност;
- Забрана неадекватног каптирања и експлоатације термоминералних вода - у циљу заштите формирати зоне санитарне заштите издани термоминералних вода (елиминација појединих активности по зонама);
- Код непосредне реализације пројеката изградње водопривредних и других објеката и захвата у коришћењу водних ресурса или коришћењу водних система обавезна је израда студије о процени утицаја на животну средину, а пре свега са становишта: процене ризика од свих врста и степена загађења вода и тла и процене и прогнозе "оводњености" као основног чиниоца опстанка живота у постојећим екосистемима, у зонама утицаја;
- Очување квалитета површинских и подземних вода у складу са захтеваном класом;
- У циљу подизања нивоа санитације насеља и боље заштите квалитета вода у водопријемнику сакупљање и евакуацију отпадних вода вршити преко сепарационог канализационог система (раздвајање колектора за отпадне воде од колектора кишне канализације);
- Изградња уређаја (постројења) за пречишћавање отпадних вода;
- Обавезно пречишћавање свих отпадних вода (комуналних и индустријских) пре испуштања у водопријемник сагласно стандардима прописаним законом;
- Отпадне воде из привредних (занатских) објеката мораће да испуне стандарде ефлуента, ниво квалитета, да би смеле да буду упуштене у колекторе за отпадне воде насеља. Зависно од врсте и типа загађене воде вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз предтретман, па ће тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарним и атмосферским отпадним

водама;
- Поштовање услова и критеријума за унапређење и заштиту животне средине при уређењу водотока, а у зонама посебних природних вредности тежити остварењу "натуралне регулације";
- Туристички локалитети и центри ће проблем одвођења отпадних вода решавати преко уређаја за биолошко пречишћавање;
- Забрана инсталирања прљавих технологија и замена застарелих технологија са ослонцем на чистије (прелазити на технологије које захтевају мање специфичне количине воде и других сировина и материјала). Таква примена треба да буде економски стимулисана од стране државе;
- У снабдевању производних погона водом и других привредних објеката оријентисати се на што веће коришћење водотока, као комплексних система, у којима би се планским газдовањем, количина и квалитет вода одржали на жељеном нивоу;
- Увођење принципа рециркулације и поновног коришћења пречишћених отпадних вода;
- При планирању, градњи или реконструкцији производних и других привредних објеката потребно је обезбедити све подлоге на основу којих се могу утврдити и условити потребне мере заштите, захтевати и реализовати (у току саме инвестиције) начин третмана отпадних вода који даје захтевани квалитет ефлуента и не нарушава квалитет вода у пријемном водотоку, и други услови;
- Приликом издавања услова за све планиране нове привредне објекте (постројења), као потенцијалне загађиваче, или код реконструкције постојећих, морају се обезбедити све потребне сагласности и урадити студија о процени утицаја на животну средину;
- Строга контрола система организације и рада сточних фарми с циљем заштите подземних и површинских вода од неадекватног начина одлагања чврстих и течних отпадака;
- Лешеве угинулих животиња транспортовати до најближе кафилерије у складу са Законом о ветеринарству;
- Реализација програма развоја сточарства, у оквиру тога и отварање мини сточних фарми, не може почети без спроведеног поступка процене утицаја на животну средину и сагласности надлежног органа на студију о процени утицаја;
- Забрана трајног депоновања отпада, у долинама река и у зонама изворишта висококвалитетних површинских и подземних вода;
- Примена адекватног хранива за рибе како би се спречило загађивање вода пореклом из рибњака. Мењање садржаја појединих састојака воде настаје док она пролази кроз рибњак, изазвано отпацима хране и продуктима метаболизма;
- Спровођење поступка процене утицаја на животну средину и израда студије у којој ће бити дефинисане и мере у вези са заштитом вода (начин одвођења отпадних вода, третман, и др.) за алтернативну трасу инфраструктурног коридора;
- Извођење ободних канала, код реконструкције саобраћајне инфраструктуре, за одвођење атмосферских вода, које садрже загађујуће материје са пута (нафта, мазива, уља и исталожене штетне материје из ваздуха) и за прихватање у тзв. акцидентним случајевима течних товара и на тај начин ће се спречити њихово неконтролисано отицање. Техничко решење ће бити дефинисано у склопу пројекта реконструкције саобраћајнице, односно у фази пројектовања нових саобраћајница када ће бити узете у обзир мере које се односе на заштиту животне средине;
- Забрана превоза и испуштања опасних и штетних материја као и других материјала које могу трајно и у значајном обиму угрозити изворишта водоснабдевања;
- Побољшање систематског мерења и осматрања квалитета површинских вода, као вид контроле, увођењем нових тзв. система засебних мерних станица (мерних места) са или без континуалне регистрације података и са резервним (допунским) местима за повремена или ad hoc мерења ради потпунијег увида у квалитет вода. На тај начин ће се повећати квалитет и поузданост информација и обухватити већи простор. Треба усмерити напоре на аутоматизацији прикупљања података (опремањем мерних места аутоматским уређајима за мерење);
- Развијање културе становништва о потреби чувања водних ресурса;
- Спровођење рестриктивних мера у циљу очувања вода у изворишним подручјима где се штите воде намењене за пиће или у подручјима од посебног природног или амбијенталног значаја. Код малог пријемног капацитета водотока, када потребне мере заштите нису ни технички ни економски прихватљиве, примењује се ова мера. Она се спроводи забраном изградње нових погона у наведеним подручјима или гашењем, односно дислокацијом већ постојећих;
- Све рестриктивне мере усклађују се са просторним и развојним плановима и регулишу посебним одлукама надлежних органа.

4.3.1.3. Мере за заштиту земљишта

Заштита земљишта се обезбеђује:
- Смањењем даљег губитка земљишта и очувањем његовог квалитета под утицајем антропогених активности (индустрија, рударство, саобраћај, ерозија и др.);
- Уређењем и контролисаном применом хемијских средстава заштите пољопривредног земљишта;
- Успостављањем система мониторинга квалитета земљишта са применом мера заштите (посебно од стране загађивача);
- Спречавањем непланског претварања пољопривредног у грађевинско земљиште;
- Спречавањем претварања ливада и пашњака у оранице;
- Забраном неорганизованог одлагања отпада на територији Плана и санацијом неуређених одлагалишта отпада у циљу заштите земљишта;
- Рекултивацијом и ревитализацијом свих површина деградираних услед експлоатације минералних сировина. Обавезно паралелно одвијање експлоатације минералних сировина са ремедијацијом деградираних површина у складу са законском регулативом;
- Санацијом свих деградационих површина на предметном простору:
- Формирањем заштитних појасева на ерозивним подручјима, дуж саобраћајница, око индустријских зона и др.

4.3.1.4. Мере за заштиту шума, шумског земљишта и у области шумарства и ловства

Планом је предвиђено повећање шумовитости општине подизањем шума на пољопривредном земљишту слабијег бонитета, очување и унапређење постојећих површина под шумама и подизање заштитног зеленила.

У циљу спречавања негативних утицаја на површине под шумама неопходно је крчење шума ускладити са Законом о шумама, а газдовање шумама и њихово унапређивање спроводити на основу посебних шумских основа.

Крчење шума у складу са Законом се може вршити ради промене врсте дрвећа или узгојних облика шуме, подизања шумских плантажа и расадника, отварања шумских просека, изградње шумских саобраћајница и других објеката који служе газдовању шумама и којима се обезбеђују унапређење и коришћење у случајевима утврђеним просторним планом, као и код спровођења комасације и арондације пољопривредног земљишта. У другим случајевима за крчење шума се плаћа надокнада. Корисници шума су дужни да предузимају мере заштите од пожара и других елементарних непогода.

У циљу очувања вегетације на територији Плана потребно је применити следеће мере:
- Унапређење стања шума смањењем учешћа разређених и деградираних састојина, као и превођење изданачких стања у више узгојне облике;
- Унапређење здравственог стања шума;
- Заштита и коришћење посебних природних вредности (заштићених подручја, ретких и угрожених врста, аутохтоних облика биљног заједништва и др.), сагласно актима о проглашењу;
- Изградња оптималних стања састојина према дефинисаним функционално - наменским захтевима;
- Рационално и ефикасно коришћење биомасе као обновљивог извора енергије у складу са принципима одрживог развоја;
- Обавезан мониторинг са увођењем међународних стандарда и конвенција са научно - истраживачком активношћу из еколошко - типолошких области, генетике, семенске и расадничке производње, заштите шума и др.

У области заштите шума, неопходно је применити следеће мере:
- Коришћење шума у складу са одрживим развојем кроз општекорисне функције и производне функције (коришћење дрвне масе и других шумских производа, наменске производње дрвне масе за енергетске потребе и др.);
- Унапређење сарадње сектора шумарства и дрвне индустрије у циљу ефикаснијег протока добара и новца у оквиру ланца стварања вредности;
- Обавезан мониторинг са увођењем међународних стандарда и конвенција са научно - истраживачком активношћу из еколошко - типолошких области, генетике, семенске и расадничке производње, заштите шума и др.;

У области ловства неопходно је применити следеће мере:
- Заштита угрожених и ретких врста дивљачи;
- Унапређење генетске основе, структуре дивљачи и квалитета трофеја;
- Изградња и реконструкција ловно-техничких објеката и пратеће инфраструктуре;
- Обавезан мониторинг са применом међународних стандарда, конвенција, прописа из других области (ветерине и др.);
- Истраживачко-развојни рад из области ловства.

4.3.1.5. Мере заштите животне средине у области саобраћајне инфраструктуре

- Смањење обима саобраћаја применом видова саобраћаја који су мањи загађивачи (друмски - водни; друмски - железнички);
- Изградња обилазних саобраћајних капацитета, посебно у градовима где је велики утицај саобраћаја на животну средину;
- Смањење загађења ваздуха применом ЕУ прописа у производњи, дистрибуцији горива као и применом алтернативних видова горива и погонских система;
- Организационим и стратешким мерама унапредити квалитет саобраћајне услуге (смањењем временских губитака у транспорту, повећањем експлоатације брзина и сл.);
- Применом смерница из саобраћајних стратегија РС, повећати безбедност саобраћаја смањењем броја саобраћајних незгода, погинулих и повређених лица;
- Стимулација коришћења јавног превоза као и немоторног саобраћаја посебно у већим урбаним центрима;
- Примена интермодалног транспорта не само у превозу роба већ и путника;
- Примена нових техника и технологија у изградњи и одржавању саобраћајних инфраструктурних система.

4.3.1.6. Мере заштите животне средине у области енергетике

У области енергетике неопходна је реализација следећих мера заштите животне средине:
- Повећање енергетске ефикасности (смањење потрошње енергије);
- Фаворизовање коришћења ОИЕ;
- Експлоатацију минералних сировина вршити уз примену свих мера заштите околине у складу са законима, који регулишу ову област уз обавезно коришћење најбољих доступних техника;
- Адекватно поступати са отпадом у енергетици;
- Усагласити националне прописе из ове области са прописима ЕУ;
- Формирање заштитних коридора око магистралних гасовода и нафтовода.

4.3.1.7. Мере заштите у природним добрима

У заштићеним подручјима нису дозвољене активности и радње, којима се угрожава изворност биљног и животињског света, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и пејсажне вредности, осим радњи којима се одржава или успоставља природна равнотежа и остварују функције природног добра, сагласно утврђеном режиму заштите и његовом значају.

У дедовима простора.еколошки значајних подручја и међународно значајних подручја за очување биолошке разноврсности који се налазе:

- У заштићеним подручјима и њиховим заштитним зонама, спроводе се мере заштите заштићених подручја наведених у актима о заштити;
- На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, спроводе се мере заштите станишта заштићених и строго заштићених врста;
- У простору еколошких коридора, могу се планирати садржаји и активности у складу са мерама заштите еколошких коридора.

У подручјима у поступку заштите, подручјима у поступку валоризације и подручјима планираним за заштиту, могу се планирати активности и садржаји у складу са мерама заштите станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја:

- Забрањено је: мењати намену површина (осим у циљу еколошке ревитализације станишта), преоравати површине под природном вегетацијом, уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати ветрогенераторе, градити рибњаке, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;
- Неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покровности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста, путем сарадње корисника шума и завода за заштиту природе;
- Тражити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструктуре, реконструкција објеката и планирање рекреативних активности, уређење вода и остали мелиорациони радови, геолошка и друга истраживања, подизање заштитног зеленила, сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња, паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање привремених објеката (надстрешнице и сл).

Очувати и унапредити природне и полуприродне елементе еколошких коридора:

- Изван зоне становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за воду на растојању мањем од 50 m од обале стајаћих вода, односно линије средњег водостаја водотока;
- Унутар грађевинских подручја, унапредити еколошке коридоре успостављањем континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора;
- Није дозвољена промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршћаци итд) као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора;
- Обезбедити повезивање шумских станишта заштићених врста подизањем/обнављањем појасева високог зеленила;
- Обезбедити повезивање слатинских станишта заштићених врста очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор;
- Обезбедити повезивање степских и шумостепских станишта заштићених врста подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
- Стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета на простору еколошких коридора;
- На местима укрштања еколошких коридора са елементима инфраструктурних система, који формирају баријере за миграцију врста, обезбедити техничко-технолошка решења за неометано кретање дивљих врста, уз услове Покрајинског завода за заштиту природе;
- У простору еколошких коридора и зона непосредног утицаја на еколошки коридор ширине око 200 m, забрањено је сађење инвазивних врста, одлагање отпада и свих врста опасних материја, складиштење опасних материја (резервоари горива и сл) и нерегуларно одлагање отпада.

4.3.1.8. Мере заштите предела

Природне пределе (специјалне и строге резервате природе, зоне првог режима заштите у заштићеним подручјима) је у планским решењима и плановима управљања потребно заштитити. Потребно је:

- Обезбедити заштиту структуре предела и несметано функционисање природних процеса,
- Обезбедити заштиту биодиверзитета и очување и успостављање еколошких мрежа;
- Санирати нарушене природне и естетске вредности природних предела (ревитализација и рестаурација) у складу са режимом заштите;
- Обезбедити реваloризацију вредности и презентацију природних, културно-историјских и естетских вредности предела.

Развој руралних предела треба да се заснива на уважавању њиховог специфичног предеоног карактера, затечених

вредости и капацитета предела. Планским решењима је потребно омогућити очување и унапређење карактеристичне структуре и слике руралних предела и креирање позитивног архитектонског идентитета насеља у руралним пределима.

Очување руралних предела обезбедити кроз:
- Очување карактеристичног предеоног обрасца заснованог на коришћењу земљишта, односу изграђеног и отвореног простора и карактеру изграђивања;
- Подстицање традиционалних облика коришћења земљишта, као и регулацијом грађења и уређивања простора у складу са карактером предела, традицијом грађења и специфичностима физичке структуре насеља;
- Спречавање ширења насеља и заустављањем непланске изградње (викенд насеља), стимулисањем коришћења постојећег грађевинског фонда, усклађивањем изградње инфраструктурних коридора и објеката са карактером и капацитетом предела;
- Очување и афирмацију карактеристичних културних и природних елемената у структури и слици предела (морфологија терена, водотокови, шуме, живице, засади, насеља, објекти) и креирање нових "икона" - репера и симбола.

Развој урбаних предела који су изложени бројним и конфликтним притисцима развоја, али и поседују значај за квалитет живота становништва, треба обезбедити кроз унапређење/очување слике и структуре урбаног предела и креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља.

Унапређење слике и структуре урбаног предела обезбедити кроз:
- Регулацију грађења и уређивања простора у складу са карактером предела и специфичностима развоја целине и делова града;
- Успостављање просторног реда и очување елемената руралног предела (шуме, пољопривредне површине, и др.) у периурбаним подручјима - заустављањем ширења града, непланске изградње и концентрацијом нове изградње уз инфраструктурне коридоре;
- Јачање специфичног карактера панораме/силуете града, које су одређене преовлађујућом урбаном формом, карактером и диспозицијом репера, карактеристичним односом грађених и природних елемената и њена презентација заштитом визура, уређивањем видиковаца и приобаља;
- Очување, унапређење и одрживо коришћење отворених, зелених простора и елемената природе у градовима;
- Креирање мреже зелених и јавних простора којом се повезују природне и културне вредности насеља, периурбаних подручја и руралног предела.

Креирање позитивног архитектонског идентитета градова и насеља обезбедити кроз:
- Подизање општег нивоа културе грађења;
- Реализацију савремених концепата нове изградње усклађених са
- природним и културним, регионалним и локалним специфичностима;
- Уређивање и активирање напуштених и девастираних подручја;
- Уређивање високо квалитетних јавних простора.

Очување и заштита оваквог обрасца повезаности, неопходни су због еродирања природних и културних вредности. Овакав предеони образац захтева:
- Очување постојећих шумских оаза између пространих ораница;
- Очување и креирање линијских зелених коридора, еколошких мрежа и заштитних појасева (живице дуж међа, пошумљавање и озелењавање површина дуж мелиоративних канала и саобраћајница у циљу заштите од еолске ерозије);
- Међусобно повезивање шума и заштитних појасева у систем зеленила;
- Заштиту постојећих и враћање изгубљених акватичних екосистема и влажних биотопа, - избегавање геометријске регулације водотокова;
- Очување постојећих и уређивање нових регионалних и локалних "икона" и репера (салаша и дворaца кроз добијање нових функција: едукативни центри, туризам и угоститељство; манастира, силуета градова, архитектонског и индустријског наслеђа, предеоно изражених солитерних стабала и архитектонских објеката високих естетских вредности итд.) и очување специфичних панонских визура.

4.3.1.9. Мере заштите од ванредних ситуација

Основне мере и услови за смањење вероватноће манифестовања ванредних ситуација, правовремено реаговање и ублажавање потенцијалних последица, односе се на:
- Израду и имплементацију просторне и урбанистичке документације;
- Успостављање јединственог информационог система за сакупљање података, анализу и рану најаву;
- Израду катастра угрожености простора од природних непогода у функцији просторног планирања;
- Институционализовање система заштите од природних непогода и технолошких удеса тј. система за управљање ризицима.

Организација и функционисање цивилне заштите на територији АП Војводине, у контексту заштите и спасавања од ванредних ситуација, остварiће се Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Покрајине, усклађеним са Националним планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Републике Србије.

План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама биће израђен на основу Процене угрожености, којом се идентификују извори (узроци) могућег угрожавања, сагледавају могуће последице, потребе и могућности спровођења мера и активности заштите и спасавања од ванредних ситуација, што ће утицати на утврђивање степена концентрације физичких структура и инфраструктурних објеката на одређеном простору.

Јединица локалне самоуправе у остваривању права и дужности у питањима заштите и спасавања у ванредним ситуацијама, према Закону о ванредним ситуацијама ("Сл.гласник РС", бр. 111/2009), у обавези је да донесе план и програм развоја система заштите и спасавања на својој територији, у складу са Дугорочним планом развоја заштите и спасавања Републике Србије, образује Штаб за ванредне ситуације, усклади свој План заштите и спасавања са Планом заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Републике, изради и донесе Процену угрожености и План заштите и спасавања, које усклађује са суседним јединицама локалне самоуправе, као и да прати опасност, обавештава, предузима превентивне мере за смањење ризика од елементарних непогода и других несрећа, формира и организује цивилну заштиту.

Мере које се односе на планирање намене и садржаја простора, с обзиром на идентификоване факторе ризика (природног и антропогеног порекла) подразумевају:
- Адекватно просторно планирање и зонирање насеља (одређивање зона заштите, удаљености ризичних садржаја од насеља, дислокацију постојећих ризичних објеката, планирање одговарајућих садржаја у циљу спречавања ширења последица од потенцијалних удеса, итд.);
- Стриктно поштовање специфичних услова за изградњу објеката и инфраструктуре са повећаним ризиком од удеса;
- Израду анализа ризика од удеса и давање мишљења и сагласности на њих;
- Избор и примену технологија чијом се експлоатацијом мање загађује животна средина и обезбеђује већи степен заштите од потенцијалног загађења;
- Благовремено отклањање свих уочених техничко-технолошких недостатака;
- Утврђивање траса транспорта опасних материја изван насељених места.

Надлежности, обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама одређене су Законом о ванредним ситуацијама ("Службени гласник РС", бр. 111/2009). Одредбе овог закона односе се, поред осталог и на израду планова заштите од удеса и предузимање мера за спречавање и ограничавање утицаја, успостављање адекватних одговора на ванредне ситуације, које су узроковане елементарним непогодама, техничко-технолошким несрећама - удесима и катастрофама.

Заштита од елементарних непогода које угрожавају простор АП Војводине односе се на детаљнију разраду на нивоу просторних и урбанистичких планова ниже хијерархије, а подразумевају адекватан избор локације за градњу објеката, поштовање ограничења која се односе на степен изграђености и искоришћености земљишта, утврђивање дозвољене спратности објеката, побољшање квалитета стамбеног и грађевинског фонда у насељима, уз већи степен опремљености одговарајућом инфраструктуром, забрана градње у угроженим деловима, као и обавезну примену прописа о техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима, код изградње нових односно реконструкције постојећих објеката.

С обзиром да је значајан део подручја АП Војводине угрожен од плављења, изграђени су одбрамбени насипи до нивоа стогодишњих вода дуж великих водотока (Дунав, Тиса, Сава) као и мањих водотока и канала, што даје реалну основу да, уз добро организовану одбрану, одбрамбени насипи могу да издрже појаву високих вода. Приоритетан задатак у планирању превентивних мера заштите је реконструкција и одржавање одбрамбених насипа, као и постојеће каналске мреже која покрива значајну површину територије и у одређеној мери ублажава утицај високих подземних вода.
Настајање пожара, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности, које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима и градовима, који имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. Превентивне мере заштите подразумевају планске мере заштите, које се разрађују у плановима нижег реда, а обухватају планирање локације за уређење црпилишта воде довољног капацитета за потребе гашења пожара, изградњу уличне хидрантске мреже у насељима, планирање мреже саобраћајница потребне ширине у односу на значај и др.

Основне мере заштите од јаких ветрова су дендролошке мере, које су планиране као ветрозаштитни појасеви одговарајуће ширине уз саобраћајнице, канале и као заштита пољопривредног земљишта.

Субјекти, који обављају активности у оквиру којих су присутне, или могу бити присутне опасне материје, а који управљају објектима специфичне делатности са аспекта ризика по живот и здравље људи, имају обавезу спречавања удеса и ограничавања утицаја у складу са Планом заштите од удеса. Севесо постројења имају обавезу израде планова заштите од удеса у складу са прописима из области заштите животне средине.

Оператер севесо постројења, односно комплекса у коме се обављају активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних материја има обавезу израде Политике превенције удеса, Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса. Локална самоуправа је у обавези да, на основу Планова заштите од удеса оператера који се налазе на територији те локалне самоуправе, изради План заштите од удеса локалне самоуправе (екстерни План заштите од удеса), чији је садржај и методологија израде уређена Законом о ванредним ситуацијама.

Према Закону о заштити животне средине, министарство надлежно за послове животне средине, на основу Извештаја о безбедности, утврђује оператере и севесо постројења, односно комплексе чије активности могу изазвати хемијски удес са прекограничним ефектима и о томе обавештава у што краћем року, а најкасније када обавештава домаћу јавност, надлежни орган земље која може бити погођена последицама тог удеса. Министарство води евиденцију о оператерима и севесо постројењима, односно комплексима и обавештава надлежни орган друге земље о свим битним чињеницама из Извештаја о безбедности о севесо постројењу, односно комплексу чије активности могу довести до настанка хемијског удеса са прекограничним последицама, као и о свим битним чињеницама из Плана заштите од удеса тог постројења, односно комплекса.

Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље биће обрађени у Посебном прилогу, у складу са проценом угрожености и повредљивости простора у обухвату Плана и условима које је установило Министарство одбране Републике Србије.

4.3.1.10. Могућност прекограничног утицаја

Природну граница обухвата Плана са западне стране чини међународна река Дунав, која представља значајан еколошки коридор и веома важан потенцијал у развоју привредних делатности посебно туризма подручја.

Поред овог вишеструког позитивног утицаја веома је значајно истаћи еколошки проблем везан а загађење вода реке Дунав, проузроковано многобројним загађивачима узводно од подручја обухвата Плана, као и на територији Плана и подручју низводно од датог простора. Дунав носи даље са собом ове загађене воде и до суседних држава- Републике Румуније и Републике Бугарске, а потом и до Црног мора.
Да би се решили ови проблеми, неопходно је деловати не само на територији обухвата овог Плана него и међународно, у свим државама кроз које ова река протиче.

Загађењем односно изливањем непречишћених отпадних вода из насеља и индустрија у Дунав, проблем поприма глобалне размере с обзиром да су посредно угрожени и квалитет подземних вода, као и земљишта, па самим тим и здравље становништва.

Када је у питању прекогранични утицај, значајно загађивање вода долази и из Румуније, где су воде Бегеја, Тамиша, Златице, Караша и Нере испод захтеване класе. Присутни су и акциденти изливања цијанида у реку Тису из рудника злата у Северној Румунији. У циљу заштите здравља становништва, од изузетног је значаја стално праћење потенцијалних извора радиоактивности, које у Србију може доспети из њене непосредне околине (нукларне електране код Баје у Мађарској и Козлодуј у Бугарској). На тим правцима важна је заједничка контрола и стално обавештавање.
Република Србија сарађује са земљама из окружења по питању контроле и утицаја прекограничног загађења. Међународна сарадња се пре свега односи на квалитет вода река Дунава, Саве, Тисе и Тамиша. Посебан значај за Републику и посебно АП Војводину имају воде Дунава, пре свега због водоснабдевања, односно заштите од загађивања подземних вода јужне Бачке и јужног Баната.

Од великог је значаја наставак развијања регионалне сарадње у области управљања водним ресурсима. У том смислу, ратификовањем међународне Конвенције о сарадњи ради заштите и одрживог коришћења реке Дунав, као и потписивањем међународног оквирног Споразума о сливу реке Саве, реализоваће се одрживо управљање водама, односно регулисаће се коришћење и заштита вода и акватичног екосистема од штетних утицаја.

4.4. АНАЛИЗА ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА РПП АПВ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Анализа процењених утицаја РПП АПВ на животну средину извршена је у односу на врсту утицаја, вероватноћу утицаја, природу утицаја, интезитет активности у простору, трајање, просторну димензију утицаја.

Табела 26. Вредновање карактеристика утицаја РПП АПВ

Врста утицаја	Вероватноћа ути цаја	Природа утицаја	Интензитет активности у простору	Трајање (Временска димензија)	Просторна димензија
Позитиван (+) Негативан (-) Неутралан (Н)	Известан (И) Могућ (М) Није могућ (НМ)	Кумулативан (К) Кумулативан Синергијски (КС) Синергијски (СИ) Појединачан-спорадичан ЈШ _____	Јак позитиван (ЈП) Позитиван (П) Мањи негативан (МН) Негативан (НГ)	Краткорочан (Кр) Средњорочан (Ср) Дугорочан (Др)	Локални (Л) Регионални (Рег) Национални (Нац) Међународни (Међ)

Табела 27. Анализа утицаја планских решења у односу на циљеве Стратешке процене

Циљеви стратешке процене																				
Планска решења по секторима плана	Заштита и одрживо коришћење природних ресурса-ваздуха, воде и земљишта			Заштита природног наслеђа-заштићених природних добара, биодиверзитета, геодиверзитета и заштита предела			Унапређење управљања отпадом			Минимизација загађивања у урбаним, индустријским, пољопривредним и другим угроженим подручјима			Рационална експлоатација минералних сировина			Фаворизација коришћења ОИЕ			Смањење притисака на животну средину од саобраћајних, привредних и других антропогених активности и ути цаја.		
4.4.1. Активности на заштити квалитета ваздуха																				
Израда локалних регистара загађивања ваздуха	+	И	КС	+	М	К				+	И	КС				+	М	Си	+	И	КС
	П	Др	Рег	П	Др	Р	Н			П	Др	Р	Н			П	Др	Р	П	Др	Р
Обезбеђење редовног рада аутоматских мониторинг станица у саставу државне мреже	+	И	К	+	М	ПС				+	И	КС				+	М	ПС	+	И	КС
	П	Др	Нац	П	Ср	Л	Н			П	Ср	Нац	Н			П	Др	Нац	П	Др	Нац
Успостављање аутоматског мониторинга ваздуха на значајним емитерима (индустријска ложишта изнад 50MW)	+	И	КС	Н			Н			+	И	КС	Н			+	И	ПС	+	И	ПС
	П	Др	Л							П	Др	Рег				П	Др	Л	П	Др	Рег
4.4.2. Активности на заштити квалитета воде																				
Адекватна заштита квалитета вода	+	И	КС	+	И	КС	+	И	К	+	И	КС	Н			Н			+	И	КС
	ЈП	Др	Рег	П	Др	Рег	П	др_	Рег	ЈП	Др	Рег							ЈП	Др	Нац
Адекватна заштита од вода	+	И	КС	+	М	К	Н			+	И	К	Н			Н			+	И	К
	ЈП	Др	Нац	П	Др	Рег				П	Др	Рег							П	Др	Рег
Санација и ревитализација Великог Бачког канала као и других водотока угрожених по различитим основама	+	И	КС	+	И	К	Н			+	И	КС	Н			Н			+	И	КС
	ЈП	Др	Рег	П	Др	Рег				ЈП	Др	Рег							ЈП	Др	Рег
Успостављање мреже мониторинга емисије отпадних вода	+	И	К	+	М	К	Н			+	И	К	Н			Н			П	И	КС
	ЈП	Др	Рег	П	Др	Рег				ЈП	Др	Рег							ЈП	Др	Рег
Континуирано праћење квалитета површинских и подземних вода	+	И	КС	+	И	КС	+	М	КС	+	И	КС	Н			Н			+	И	КС
	ЈП	Др	Међ	ЈП	Др_	Међ	П	др_	Нац	ЈП	Др __	Међ							ЈП	Др __	Међ
4.4.3. Активности на заштити квалитета земљишта																				
Израда катастра деградираних и контаминираних локалитета	+	И	СИ	+	И	СИ	+	И	СИ	+	И	СИ	+	И	СИ	Н			+	И	СИ
	П	Др	Рег	П	Др	Рег	ЈП	Др	Рег	П	Др	Рег	П	др_	Рег				П	Др	Рег
Изградња комуналне инфраструктуре	+	И	КС	+	М	КС	+	И	КС	+	И	КС	+	М	ПС	Н			+	И	КС
	ЈП	Др	Рег	П	Др	Рег	П		Рег	П	Др	Рег	П	_Кр __	Л				ЈП	Др	Рег
Контролисана примена хемијских препарата у пољопривреди	+	И	КС	+	М	СИ				+	И	КС							+	И	КС
	П	Др	Рег	П	Др	Рег	Н			ЈП	Др	Рег	Н			Н			ЈП	Др	Рег
Евидентирање ерозионих подручја и примена антиерозивних мера заштите	+	М	СИ	+	И	СИ				+	М	СИ	+	М	СИ				+	М	СИ
	П	Др	Рег	П		Л	Н			П	_Д£ ___	Л	П	КЈ2 _	Л	Н			П	_Д£ __	Рег

Успостављање ефикасних механизама	+	М	К	+	М	К				+	М	К						+	М	К			
и предузимање мера за спречавање еколошких и здравствених ризика	П	Др	Л	П	Др	Л	Н			П	Др	Л	Н			Н		П	Др	Л			
Успостављање еколошки оптималних односа између пољопривредног и	+	И	КС	+	И	КС	+	И	К	+	И	КС						+	И	КС			
шумског земљишта (изградња ветрозаштитних појасева)	ЈП	Др	Рег	ЈП	Др	Рег	П	Др	Рег	ЈП	Др	Рег	Н			Н		ЈП	Др	Рег			
4.4.4. Активности на заштити и рационалном ко		ришћењу мине		ралних сировина																			
Истраживања и експлоатација нафте и	+	И	КС	+	И	КС				+	И	КС	+	И	КС	+	М	КС	+	И	КС		
развоја	ЈП	Др	Рег	ЈП	Др	Рег	Н			ЈП	Др	Рег	ЈП	Др	Рег	П	Др	Нац	ЈП	Др	Рег		
Експлоатација кречњака на северним падинама Фрушке горе уз примену мера	-	И	ПС	-	М	КС				-	М	КС							-	И	СИ		
санације и рекултивације	МН	Др	Л	НГ	Др	Л	Н			НГ	Др	Л				Н			НГ	Ср	Л		
Еклоатација и прерада опекарских и	+	И	К	-	М	ПС				+	И	К							+	И	К		
технологија	П	Ср	Л	МН	Ср	Л	Н			П	Ср	Л				Н			П	Ср	Л		
Експлоатација угља у руднику "Ковин"	-	М	К	-	М	К				-	М	К							-	М	К		
рекулти вације	НГ	Др	Л	НГ	Др	Л	Н			НГ	Др	Л				Н			НГ	Др	Л		
4.4.5. Активности на смањењу нивоа буке																							
Смањивање нивоа буке поред	+	И	ПС	+	И	ПС				+	И	ПС							+	И	ПС		
саобраћајница и индустрија које угрожавају становање	МН	Кр	Л	МН	Кр	Л	Н			МН	Кр	Л							МН	Кр	Л		
4.4.6. Активности на смањењу јонизујућег и нејонизујућег зрачења																							
Контрола степена излагања	+	М	ПС	+	М	ПС				+		М	ПС						+	М	ПС		
средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења	МН	Ср	Рег	МН	Ср	Рег	Н			МН		Ср	Рег						МН	Ср	Рег		
Адекватна заштита људи и животне средине од јонизујућих зрачења	Н			Н			Н			+		М	ПС	Н			Н		+	М	ПС		
										МН		_ Кр	Л						МН	Кр __	Л		
4.4.7. Заштита природних добара, заштита биљног и животињског света, станишта и биодиверзитета, предела																							
Повећање укупне површине под заштитом и успостављање еколошке мреже	+	М	К	+	И	К				+		М	К	Н			Н		+	М	К		
	П	Др	Нац	П	Др	Нац	Н			П		Др	Рег						П	Др	Нац		
Идентификација подручја за NATURA 2000	+	М	К	+	М	К				+		М	К						+	М	К		
	П	Др	Међ	П	Др	Међ	Н			П		Др	Рег	Н			Н		П	Др	Рег		
Заштита и адекватно управљање свим заступљеним типовима предела (природних и културних)	+	М	К	+	М	К				+		М	К	+	М	К			+	М	К		
	П	Др	Рег	П	Др	Рег	Н			П		Др	Рег	П	Др	Л	Н		П	Др	Рег		
Заштита и очување биодиверзитета и природног генофонда	+	М	К	+	М	К				+		М	К	+	М	К			+	М	К		
	П	Др	Рег	П	Др	Рег	Н			П		Др	Рег	П	Др	Рег	Н		П	Др	Рег		
Очување, санација, реконструкција и ревитализација фрагилних екосистема	+	М	К	+	М	К				+		М	К	+	М	К			+	М	К		
	П	Др	Л	П	Др	Л	Н			П		Др	Л	П	Др	Л	Н		П	Др	Л		
4.4.8. Активности на заштити културно-историјске баштине																							
Заштита културних добара на подручју АП Војводине																							
Неговање мултикултуралности																							

4.4.9. Активности на заштити становништа																						
Спровођене мере које теже да повећају фертилитет позитивним подстицајима	Н			Н			Н			Н			Н			Н			Н		
4.4.10. Активности на унапређењу инфраструктурних објеката и других створених вредности																						
4.4.10.1. Активности и развојни програми за развој	ПРИВРЕДЕ																					
Примена одговарајуће технологије и процеса производње како би се негативни утицаји на животну средину свели на минимум	+	И	КС	+	И	КС	+	М	К	+	И	КС	+	И	КС	+	И	КС	+	И	КС
	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л
Заустављање прекомерног ширења индустријских локалитета на рачун квалитетног пољопривредног земљишта	+	И	КС	+	И	КС	Н			+	И	КС	Н			Н			+	И	КС
	П	Др	Рег	П	Др	Рег				П	Др	Рег							П	Др	Рег
Фаворизација „brownfield" инвестиција	+	И	КС	Н			+	И	КС	+	И	КС	+	И	КС	Н			+	И	КС
	П	Др	Л				П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л				П	Др	Л
Рационално коришћење земљишног фонда	+	И	К	+	И	К	Н			+	И	К	+	И	К	Н			+	И	К
	П	Др	Рег	П	Др	Рег				П	Др	Рег	П	Др	Рег				П	Др	Рег
Развој и фаворизација еколошке (органске) пољопривреде	+	И	К	+	И	К	Н			+	И	К	Н			Н			+	И	К
	П	Др	Рег	П	Др	Рег				П	-М ___	Рег							П	Др	Рег
Формирање нових и реализација започетих дестинација туристичке понуде и коридора (Нови Сад, Фрушка Гора, Бања Јунаковић, Кањижа...)	Н			-	М	ПС	Н			Н			Н			Н			-	М	ПС
				МН	Кр	Л													МН	Кр	Л
Јачање и рехабилитација пратеће инфраструктуре у функцији туризма	+	М	К	+	И	К	+	М	ПС	+	М	ПС	Н			+	М	ПС	+	М	ПС
	П	Др	Рег	ЈП	Др	Л	П	Ср_	Л	П	Ср __	Л				П	Ср ___	Л	П	Ср __	Л
4.4.10.2. Активности и развојни програми за развој	ШУМА, ШУМАРСТВА И ЛОВСТВА																					
Повећање површина под шумама уз одговарајући избор врста за пошумљавање у зависности од типа земљишта	+	М	К	+	М	К	Н			+	М	К	Н			Н			+	М	К
	П	Ср	Рег	П	Ср	Рег				П	Ср	Рег							П	Ср	Рег
Формирање репроцентара и повећање бројности и структуре популација дивљачи и квалитета трофеја	Н			Н			Н			Н			Н			Н			Н		
4.4.10.3. Активности и развојни програми у области ВОДОПРИВРЕДНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ																						
Идентификација загађивача површинских и подземних вода	+	И	К	+	И	К	+	И	К	+	И	К	Н			Н			+	И	К
	ЈП	Ср	Рег	ЈП	Ср	Рег	ЈП	Ср_	Рег	ЈП	Ср	Рег							ЈП	Ср	Рег
Формирање пет регионалних система водоснабдевања (Сремски систем, Новосадски систем, Бачки систем, Систем горње Тисе, Јужнобанатски систем)	+	М	К	+	М	К	Н			+	М	К	Н			Н			+	М	К
	П	Др	Рег	П	Др	Рег				П	Др	Рег							П	Др	Рег
Снабдевање водом за технолошке потребе фаворизацијом коришћења површинских вода (осим у случају индустрија које користе квалитетну воду за пиће-прехрамбене индустрије)	+	И	КС	Н			Н			+	И	КС	Н			Н			+	И	КС
	ЈП	Др	Лок							ЈП	Др	Лок							ЈП	Др	Лок
Каналисање сепарационим системом и пречишћавање отпадних вода (ППОВ) свих насеља већих од 5.000 ЕС, и мањих насеља која се налазе у зони заштите изворишта	+	И	КС	+	И	КС	+	И	КС	+	И	КС	Н			Н			+	И	КС
	ЈП	Др	Рег	ЈП	Др	Лк	ЈП	Др	Лк	ЈП	Др	Рег							ЈП	Др	Рег

Одводњавање и заштита од унутрашњих вода (реконструкције и изградње система за одводњавање са отвореном каналском мрежом и изградња хоризонталне цевне дренаже на "тешким" земљиштима)	+	М	К	Н			Н			+	М	К	Н			Н			+	М	К
	П	Др	Рег							П	Др	Рег							П	Др	Рег
Изградња великих хидроелектрана (ХЕ Нови Сад на Дунаву и ХЕ Обреж на Сави), малих хидроцентрала (брана на Тиси код новог Бечеја), хидроелектрана на ХС ДТД, на рекама Караш и Нера) и изградња минихидроелектрана на подручју Фрушке Горе и Вршачког Брега	+	И	К		М	КС	Н			+	И	К	+	И	К	+	И	К	+	И	К
	П	Др	Рег	НГ	Др	Рег				П	Др	Рег	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Рег
Одбрана од поплава и регулација река	+	И	К	+	И	К	Н			+	И	К	н			Н			+	И	К
	П	Др	Нац	П		Рег				П	-М ___	Рег							П	Јр ___	Рег
4.4.10.4. Активности и приоритетни развојни програми у области САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ																					
Завршетак изградње аутопута Хоргош - Нови Сад (Коридор Xb) и државних путева I реда (М- 21.1, М-24)	+	М	К	-	М	К	Н			+	И	К	Н			Н			+	М	К
	П	Др	Нац	МН	Др	Л				П	Др	Рег							П	Др	Рег
Активности на реализацији (пројектовање и изградња) обилазница око насеља као сегмената постојећих путних праваца, мостова, тунела	+	И	КС	+	И	КС	+	И	КС	+	И	КС	Н			Н			+	И	КС
	ЈП	Др	Л	ЈП	Др	Л	П	Др	Л	ЈП	Др	Л							ЈП	Др	Л
Изградња и модернизација железничког коридор X,	+	М	К	-	М	К	Н			+	М	К	Н			Н			+	М	К
	П	Др	Нац	МН		Л				П	Јр____	Нац							П	Јр ___	Нац
Ревитализација, модернизација и допуна мреже																					
Унапређење и развој речног транпорта рехабилитацијом унутрашњих пловних путева	+	М	С	+	М	К	Н			+	М	С	Н			Н			+	М	С
	П	Др	Рег	П	Др	Л				П	Др	Рег							П	Др	Рег
Формирање цивилног аеродрома (Нови Сад - Ченеј) и реконструкција постојећих аеродрома	+	М	ПС	Н			Н			+	М	С	Н			Н			+	М	С
	П	Др	Рег							П	Др	Рег							П	Др	Рег
4.4.10.5. Активности и приоритетни развојни програми у области ЕНЕРГЕТИКЕ И ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ, ОИЕ																					
Сигурно и економично снабдевања привреде и становништва енергијом и повећање енергетске ефикасности у секторима потрошње енергије	+	И	К	Н			+	И	ПС	+	И	К	Н			Н			+	И	К
	П	Др	Рег				П	Др	Л	П	Др	Рег							П	Др	Рег
Изградња паневропског нафтовода и система продуктовода	+	И	К	-	М	КС	Н			+	И	К	Н			Н			+	И	К
	П	Др	Међ	МН		Рег				П	Др	Рег							П	Др	Рег
Реконструкција постојећег система даљинског грејања и постојећих ТЕ-ТО, и изградња нових парно-гасних ТЕ-ТО	+	И	КС	Н			Н			+	И	КС	+	И	К	Н			+	И	КС
	ЈП	Др	Л							ЈП	Др	Л	П	Др	Л				ЈП	Др	Л
Повећање коришћења капацитета ОИЕ за 10% у односу на укупну потрошњу енергије, до 2014. године	+	И	КС	+	М	КС	+	М	КС	+	М	КС	+	М	КС				+	М	КС
	ЈП	Др	Нац	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Рег	П	Др	Рег				П	Др	Рег
Коришћење великог потенцијала биомасе (из пољопривреде и шумарства), комуналног отпада, геотермалне енергије, хидропотенцијала, енергије ветра и соларне енергије у енергетске сврхе	+	М	КС	+	М	КС	+	М	КС	+	М	КС	+	И	КС	+	И	КС	+	М	КС
	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л

Пројектовање нових енергетски ефикасних зграда и реконструкција постојећих уз поштовање принципа енергетске ефикасности	Н			Н			Н	+	М	К	+	М	К	Н			+	М	К
								П	Др	Л	П	Др	Л				П	Др	Л
4.4.10.6. Активности и приоритетни развојни програми у области ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ																			
Обезбеђивање интерконективних веза, развој домаће електронске комуникационе ниндустрије и обезбеђења вишеструких нивоа заштите у циљу сигурности и безбедности електронског комуникационог сектора	Н			Н			Н	Н			Н			Н			Н		
Транспорт у нижим равнима мреже засниван искључиво на оптичким кабловима	Н			Н			Н	Н			Н			Н			Н		
Даљи развој мобилне мреже и наставак увођења GPRS/EDGE технологије и обезбеђење покривањем применом 3G технологије	Н			Н			Н	Н			Н			Н			Н		
4.4.10.7. Активности и приоритетни развојни програми у области УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ																			
Сепарација отпада на месту настајања и рециклажа	+	И	К	+	И	К		+	И	К	Н			Н			+	И	К
	П	Др	Л	П	Др	Л													
								П	Др	Л							П	Др	Л
Адекватно управљање опасним отпадом и отпадом животињског порекла	+	И	КС	+	И	К		+	И	К	Н			Н			+	И	К
	ЈП	Др	Рег	П	Др	Рег		П	Др	Рег							П	Др	Рег
Изградња регионалних депонија комуналног отпада (9 регионалних центара)	+	И	К	+	И	К		+	И	К	Н			Н			+	И	К
	ЈП	Др	Рег	П	Др	Рег		П	Др	Рег							П	Др	Рег
Санација и рекултивација локалитета напуштених, неуређених депонија и депонија индустријског отпада	+	И	КС	+	И	КС		+	И	КС	Н			Н			+	И	КС
	ЈП	Др	Рег	ЈП	Др	Рег		ЈП	Др	Рег							ЈП	Др	Рег

СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

5.1. ДОНОШЕЊЕ ПРОСТОРНИХ И УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА

РПП АПВ ће се спроводити разрадом планских решења и пропозиција просторним плановима подручја, посебне намене, просторним плановима јединица локалне самоуправе, урбанистичким плановима и секторским плановима и програмима, у складу са законом.

Просторни планови подручја посебне намене који су припремани у току израде РПП АПВ, а налазе се у фази израде или доношења су:

- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе Засавица;
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе Ковиљско - петроварадински рит;
- Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе Горње Подунавље;
- Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора државног пута I реда бр 21 Нови Сад - Рума - Шабац и бр. 19 Шабац - Лозница;
- Просторни план подручја посебне намене мреже инфраструктурних коридора на основном правцу државног пута I реда бр 24 Суботица-Зрењанин-Ковин;
- Просторни план подручја посебне намене међународног пловног пута Е-80 - Дунав (Паневропски коридор VII);
- Просторни план подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за 400 KW ДВ Панчево2 - граница Румуније;
- Просторни план подручја посебне намене приобаља Тисе.

На основу РПП АПВ, радиће се и:

- Регионални просторни планови ужих територијалних целина (области) према смерницама Просторног плана Републике Србије;
- Просторни планови подручја посебне намене, у складу са секторским обавезама и приоритетима;
- Просторни планови за објекте према члану 133. Закона о планирању и изградњи.

У складу са одредбама Закона о планирању и изградњи надлежне скупштине обухваћених општина/градова ускладиће у целости просторне планове јединица локалне самоуправе општине/града за територије својих општина/градова са планским концепцијама, решењима и пропозицијама овог просторног плана, у Законом утврђеном року. До усклађивања, важећи просторни и урбанистички планови се могу примењивати у деловима, који нису у супротности са планским концепцијама, решењима и смерницама Плана.

5.2. СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА У РЕГИОНАЛНИМ И СЕКТОРСКИМ ПЛАНОВИМА И ПРОГРАМИМА

Развојни документи регионалног развоја за целокупно или делове подручја АП Војводине усклађују се, у складу са Законом о регионалном развоју, са РПП АПВ.

Спровођење и разраду планских концепција, решења и пропозиција утврђених РПП АПВ, у складу са законом и својим овлашћењима обезбеђују надлежни органи управе на покрајинском и локалном нивоу, уз обезбеђење услова за укључивање развојних и других институција формираних на нивоу области.

Поред наведеног, предметни План спроводиће се уграђивањем његових планских поставки у планове и програме јавних предузећа, установа задужених за заштиту природе, културних добара, животне средине, и др.

5.3. СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину је урађен у складу са одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС" бр. 135/04 и 88/10), а за потребе израде РПП АПВ.

Чланом 5. Закона о стратешкој процени, „стратешка процена врши се за планове, програме, основе и стратегије (у даљем тексту: планови и програми) у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, електронских комуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину."

За наведене планове и програме којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измена планова и програма које не захтевају прописани поступак усвајања, као и за планове и програме који нису наведени у претходном пасусу, одлуку о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана и програма ако, према критеријумима прописаним овим законом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

„Министар надлежан за послове заштите животне средине, ближе утврђује листе планова и програма за које је обавезна стратешка

процена утицаја на животну средину и листе планова и програма за које се може захтевати стратешка процена утицаја на животну средину."

Чланом 7. Закона дефинисано је да се „Стратешка процена утицаја на животну средину ради на основу нивоа, врсте, циљева и садржаја плана или програма.

Ако је план или програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена утицаја на животну средину, ради се у складу са смерницама стратешке процене утицаја на животну средину плана или програма вишег хијерархијског нивоа."

За планове нижег реда, у складу са чланом 9. Закона о стратешкој процени утицаја „Одлуку о изради стратешке процене доноси орган надлежан за припрему плана и програма по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација."

5.4. ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКАТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Чланом 3. Закона о процени утицаја на животну средину дефинисано је да су "Предмет процене утицаја пројекти који се планирају и изводе, промене технологије, реконструкције, проширење капацитета, престанак рада и уклањање пројеката који могу имати значајан утицај на животну средину.

Предмет процене утицаја су и пројекти који су реализовани без израде студије о процени утицаја, а немају одобрење за изградњу или се користе без употребне дозволе (у даљем тексту: процена утицаја затеченог стања).

Процена утицаја врши се за пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде, управљања отпадом и комуналних делатности, као и за пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра."

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката, за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката, за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.114/08) инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о Процени утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је то прописано поменутим Законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на животну средину прописан је чланом 17. поменутог Закона, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине РПП АПВ могле успешно имплементирати у планском периоду. У складу са чл. 17 Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС, бр. 135/04 и 88/10), програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана садржи нарочито:

1. опис циљева плана и програма;
2. индикаторе за праћење стања животне средине;
3. права и обавезе надлежних органа; и
4. поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја;
5. друге елементе у зависности од врсте и обима плана.

Према Закону о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09 и 72/09), Република односно јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине, у складу са овим и посебним законима. Према члану 69. наведеног Закона, циљеви Програма праћења стања животне средине су:

- Обезбеђење мониторинга;
- Дефинисање садржине и начина вршења мониторинга;
- Одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга;
- Дефинисање мониторинга загађивача;
- Успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача, и
- Увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

6.1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА

Општи циљеви РПП АПВ су:

- Смањење субрегионалних разлика у економском и социјалном погледу,

- Рационално активирање територијалног капитала на читавој територији АП Војводине преко децентрализације и полицентризма,
- Јачање позиције села уз већу улогу у оквиру функционалних подручја градова,
- Интересно и функционално умрежавање региона Војводина са другим регионима у Европи.

Опис циљева Плана, општих и посебних, детаљније је наведен у поглављу 2.4. овог Извештаја.

С обзиром на значај РПП АПВ на укупан развој Покрајине, као и на све планиране активности у простору, формирање мониторинг система је кључно у циљу обезбеђења правовременог реаговања и упозорења на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање елемената животне средине и утврђивање потреба за предузимањем мера заштите, у зависности од степена угрожености и врсте евентуалних загађења.

6.2. ПРЕДЛОГ ИНДИКАТОРА ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду дефинисане посебне циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, на основу којих се врши оцењивање планских решења, са становишта могућих негативних утицаја на животну средину, и предлог минимизације или елиминација и утврђивање неповољних утицаја.

Предлог индикатора за праћење стања животне (који се односе на ваздух, воду, земљиште и буку) предлаже се на основу дефинисаних циљева стратешке процене:

1. Ваздух: број дана са прекорачењем ГВЕ за суспендоване честице, SOx, NOx; амбијенталне концентрације загађујућих материја (CO_2, SOx, NOx, прашкасте, органске и неорганске материје) у урбаним срединама; саобраћајно опретеђење на аутопуту и државним путевима I реда; број и врста регистрованих возила; проценат возила са ЕУРО4 стандардом и удео потрошње електричне енергије, гаса и ОИЕ у енергетске сврхе.
2. Вода: годишње количине исцрпљене подземне и површинске воде, апсолутно и као део од укупне обновљиве количине воде (m^3, %); потрошња воде по секторима (домаћинства, индустрија, пољопривреда) - % од укупно исрпљене воде; % домаћинстава прикључен на водовод и канализацију; % отпадних вода које се пречишћавају; присуство фекалних бактерија у води за пиће (%); $БПК_5$ у водотоцима (mg/l кисеоника потрошеног у 5 дана, на константној температури од 20°C).
3. Земљиште: промена намене земљишта (%); површина санираних и рекултивисаних подручја (%); квалитет пољопривредног и непољопривредног земљишта; употреба минералних ђубрива (kg/ha) и употреба пестицида (t активне материје пестицида на $_{10}km^2$ пољопривредног земљишта).
4. Бука: основни и додатни индикатори буке. Основни индикатори су: индикатор буке, индикатор дневне буке, индикатор вечерње буке, индикатор ноћне буке. Додатни индикатори: меродавни ниво буке и ниво изложености буци.

6.2.1. ЗАКОНСКИ ОКВИР

Систем праћења стања животне средине успостављен је следећим правним актима:

- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 36/09);
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10),
- Закон о водама ("Службени гласник РС" бр. 30/10);
- Правилник о граничним вредностима емисије, начину и роковима мерења и евидентирања података (" Службени гласник РС", бр. 30/97 и 35/97);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 75/10);
- Правилник о садржини и методама израде стратешких карата буке и начину њиховог приказивања јавности ("Службени гласник РС", бр. 80/10);
- Правилник о методологији за израду акционих планова ("Службени гласник РС", бр. 72/10);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", бр. 72/10);
- Правилник о методологији за одређивање акустичких зона ("Службени гласник РС", бр. 72/10);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух ("Службени гласник РС", бр. 71/10 и 6/11);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Службени гласник РС", бр. 11/10 и 75/10);
- Правилник о опасним материјама у водама ("Службени гласник СРС", бр. 31/82);
- Правилник о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода ("Службени гласник СРС", бр. 47/83);
- Уредба о класификацији вода ("Службени гласник СРС", бр. 5/68);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама за њихово испитивање ("Службени гласник РС", бр. 23/94).

6.3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Права и обавезе надлежних органа, у вези праћења стања животне средине, информационом систему, извештајима о стању животне средине и информисању и учешћу јавности, произилазе из одредаба Закона о заштити животне средине, и то су:

- Влада доноси програм мониторнинга за период од две године;
- Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга, на својој територији, који мора бити у складу са програмом Владе;
- Република, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе обезбеђују финансијска средства за обављање мониторинга;
- Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података;

- Министар прописује ближе услове, које мора да испуњава овлашћена организација (за вршење мониторинга), те одређује овлашћену организацију, по претходно прибављеној сагласности министра надлежног за одређену област;
- Влада утврђује врсте емисије и других појава које су предмет мониторинга загађивача, методологију мерења, узимања узорака, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података;
- Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке из мониторинга достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин;
- Агенција за заштиту животне средине води информациони систем;
- Влада ближе прописује садржину и начин вођења информационог система, методологију, структуру, заједничке основе, категорије и нивое сакупљања података, као и садржину информација о којима се редовно и обавезно обавештава јавност;
- Агенција за заштиту животне средине води национални регистар извора загађивања животне средине;
- Министар прописује методологију за израду интегралног катастра загађивача, као и врсту, начине, класификацију и рокове достављања података;

— Влада једанпут годишње подноси Народној скупштини извештај о стању животне средине у Републици Србији;

— Агенција за заштиту животне средине израђује извештај о стању животне средине, на основу прикупљених података и информација, најкасније до 31. маја текуће године за претходну годину;

— Надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да Агенцији за заштиту животне средине тромесечно доставља податке за израду извештаја о стању животне средине и то за прво, друго и треће тромесечје најкасније у року од два месеца по истеку тромесечја, а за последње тромесечје до 31. јануара;

— Извештаји о стању животне средине објављују се у службеним гласилима Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;

— Државни органи, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе и овлашћене и друге организације дужни су да редовно, благовремено, потпуно и објективно, обавештавају јавност о стању животне средине, односно о појавама које се прате у оквиру мониторинга нивоа загађујуће материје и емисије, као и мерама упозорења или развоју загађења која могу представљати опасност за живот и здравље људи;

— Информације, које се односе на заштиту животне средине, надлежни орган доставља подносиоцу захтева у року од 30 дана од дана подношења захтева (60 дана уколико су обимне или би њихова припрема захтевала дужи временски период);

— Министар прописује висину трошкова достављања информација, у зависности од обима и природе информација.

6.4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У случају појаве неочекиваних негативних утицаја, у смислу ванредних ситуација и могућих удеса на севесо постројењима, неопходно је поступати у складу са важећом законском регулативом: Закон о заштити животне средине, Закон о ванредним ситуацијама, Закон о потврђивању Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса ("Службени гласник РС-Међународни уговори", бр. 42/09), Закон о потврђивању Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту ("Службени гласник РС-Међународни уговори", бр. 102/07), Конвенција о прекограничном загађивању ваздуха на великим удаљеностима ("Службени гласник СФРЈ-Међународни уговори", бр. 11/86) и др.

ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

7.1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Општи методолошки приступ изради стратешке процене утицаја на животну средину

Анализа методолошких приступа је корисна како би се могла направити потребна компаративна анализа примењене методологије, коришћене за потребе овог Извештаја са методолошким основама, које су прокламоване у склопу опште законске регулативе која регулише ову проблематику, пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину. Основни циљ се састоји пре свега у покушају да се општа методологија прилагоди специфичностима анализираног плана.

Стратешка процена утицаја на животну средину, у релативном смислу представља дисциплину новијег датума, резултат је развоја процена утицаја на животну средину, које интегришу еколошке, друштвено-економске и кумулативне утицаје, тако што:

- Укључује одрживост на самом извору еколошких проблема у планској фази, тако да се санација последица редукује;
- Омогућује да се утврди потреба и оправданост са аспекта заштите животне средине, пре свега, иницијатива и инвестиционих подухвата;
- Обрађује питања од ширег значаја; и
- Утврђује контекст и поставља смернице за хијерархијски оквир даљих процена утицаја планова, односно пројеката на животну средину.

Фазе израде Стратешке процене утицаја на животну средину су:

- Одлучивање о изради стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину као саставног дела одлуке о изради планског документа;
- Одређивање садржаја стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одговарајућег програмског основа за израду стратешке процене утицаја на животну средину (тзв. "scoping report") у оквиру програма за израду плана;
- Израда Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину - саставни део планског документа.

Општи методолошки поступак, који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени, састоји се из неколико општих фаза, и то:

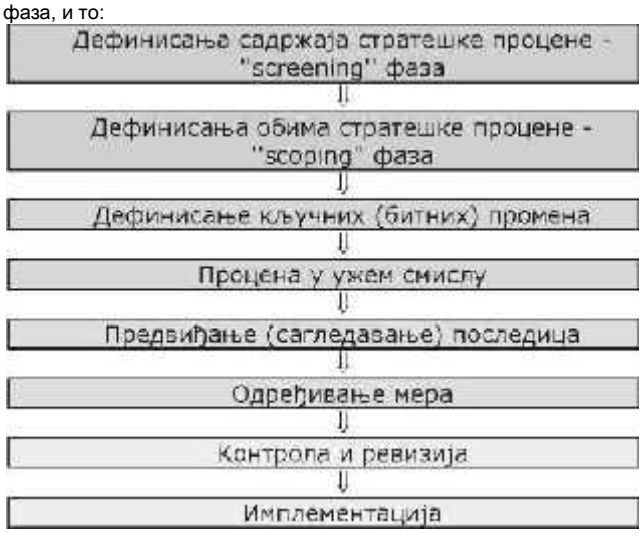

Методолошки основ за израду Стратешке процене утицаја, у ужем смислу, представљају методе научног истраживања (анализа и синтеза, компаративни метод, индукција и дедукција, статистички метод, картографски метод и др.), односно примењене методе праћења стања објеката, односно појава и процеса у простору, од извора загађења, притисака, стања и одговора (планског решења).

Истовремено са применом метода научног истраживања, коришћена су страна и домаћа искуства и упутства за примену "Стратешке директиве", пре свега искуства из Европске Уније. Посебно су

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И АНАЛИЗА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

I

ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА И ПРОСТОРНА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

i

ПРЕДЛОГ МЕРА ЗАШТИТЕ И СМЕРНИЦА ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ

I

ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕДВИЂЕНИХ МЕРА ЗАШТИТЕ

значајне методе из "Практичног упутства за примену ЕУ Директиве 2001/42/ЕС на урбанистичке и просторне планове".

Анализирајући поступак израде Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, може се закључити да се он састоји, условно говорећи, из четири фазе:

- Полазне основе, анализа и оцена стања (намене простора у обухвату Плана и елемената животне средине);
- Процена могућих утицаја на животну средину;
- Мере заштите животне средине, и
- Програм праћења стања животне средине.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

Полазне основе стратешке процене обухватају дефинисање предмета, као и просторног обухвата студије, циљева и метода рада, правног, планског и документационог основа.

Анализа и оцена стања је аналитичка фаза, која се ради на основу резултата мерења елемената животне средине на терену односно стручних, научних и других литературних података о стању животне средине на датом подручју.

Након анализе и оцене стања, другу фазу представља процена могућих утицаја, које одређене активности и објекти могу имати на животну средину. Процена могућих утицаја на животну средину се врши на основу квантификације појединих елемената животне средине, научних сазнања и процена угрожености повредивих ресурса у околини планираних садржаја и процене еколошког ризика. Према критеријумима и оцени постојећег стања животне средине, а имајући у виду природне услове и изграђене структуре на подручју за које се план доноси, издвајају се најзначајнији утицаји на животну средину, који могу неповољно утицати на непосредно окружење.

У трећој фази, имајући у виду све напред наведено, прописују се одговарајуће мере заштите животне средине у циљу смањења негативних утицаја и унапређења животне средине. У овој фази дефинишу се смернице за ниже хијерархијске нивое планирања животне средине, односно израда Стратешке процене утицаја и Процена утицаја пројеката на животну средину.

На крају, следи фаза у којој се дефинише програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана, које обухватају предлог индикатора за праћење стања животне средине и по потреби успостављање нових мерних тачака. Такође, веома је важно пратити и ефикасност спровођења прописаних мера заштите, односно да ли дефинисане мере заштите дају одговарајуће резултате.

Примењени метод рада се заснива на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа.

7.1.2. ПРИМЕЊЕН МЕТОД РАДА

Стратешка процена ради се са циљем обезбеђивања заштите животне средине и одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме, израде и доношења Плана.

Главни задатак Стратешке процене је да олакша благовремено и систематично разматрање могућих утицаја на животну средину на нивоу стратешког доношења одлука о плановима и програмима уважавајући принципе одрживог развоја. Интегрисањем поступка стратешке процене утицаја у процес припреме, израде и доношења Плана омогућава се ефикаснија инструментализација стратешке процене утицаја на животну средину у просторном и урбанистичком планирању.
Садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, дефинисан је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени Гласник РС", бр.135/04 и 88/10).

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину планског документа представља завршни документ стратешке процене и саставни је део планског документа. Садржина Извештаја дефинисана је у складу са одредбама члана 12. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и има следећа поглавља:

1. Полазне основе стратешке процене
2. Општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора
3. Процена могућих утицаја плана на животну средину
4. Смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину
5. Програм праћења стања (мониторинг) животне средине у току спровођења Плана
6. Приказ коришћене методологије у изради Стратешке процене и тешкоће у изради Стратешке процене
7. Приказ начина одлучивања
8. Закључна разматрања до којих се дошло током израде Извештаја
9. Литература.

7.2. ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

Током израде Извештаја о стратешкој процени РПП АПВ услед специфичности Плана и карактеристика постојећег стања животне средине на планском подручју, садржај предметног Извештаја је у одређеној мери модификован, прилагођен основним карактеристикама Плана и обухвата процењивање стратешки значајних утицаја за развој Покрајине.

ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Методологија израде РПП АПВ урађена је у сарадњи експертског тима и стручног тима ЈП Завода за урбанизам Војводине (слика 1.).

Слика 1. Синтезни тим РПП АПВ-а

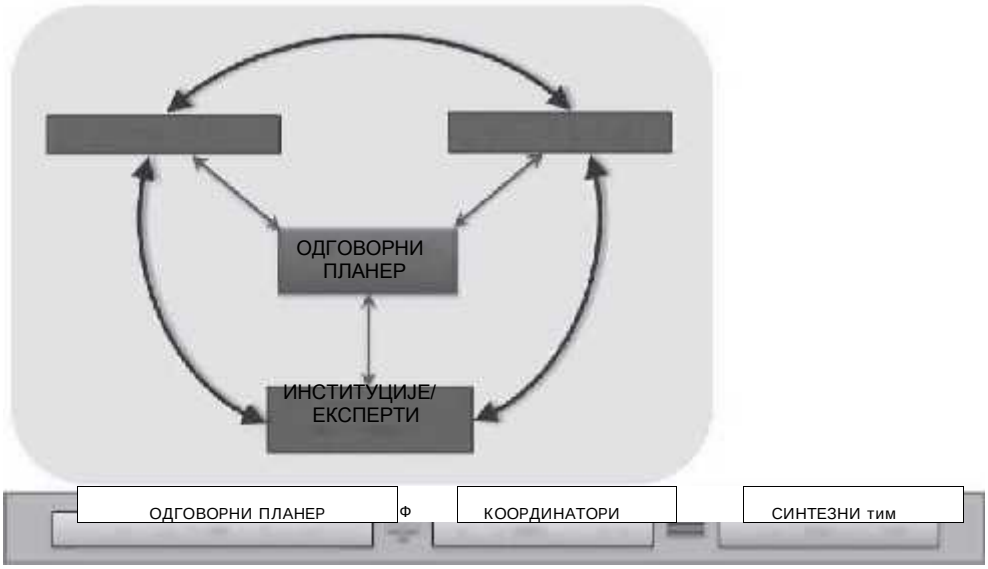

Фазе израде Плана представљене су на Слици 2. Слика 2.

Фазе израде РПП АПВ

Као прва фаза РПП АПВ урађен је Концепт РПП АПВ од стране ЈП Завода за урбанизам Војводине 2010. године.

Комисија за стручну контролу и контролу усклађености РПП АП Војводине, донела је Извештај о извршеној стручној контроли Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине - Концепт плана којим је донет позитиван закључак о упућивању Регионалног просторног плана у даљи поступак прописан Законом, а који се односи на приступање фази израде Нацрта плана.

У самом процесу одлучивања током израде Концепта и Нацрта плана била је укључена Влада Аутономне Покрајине Војводине, учешћем ресорних секретаријата, научних институција, јавних предузећа и великог броја заинтересованих органа и организација, локалних самоуправа и др, а сви су координисани од стране ЈП Завода за урбанизам Војводине (Слика 3.), кроз многобројне састанке одржане у циљу усклађивања свих захтева и активности у простору. Одржан је и велики број састанака Радних група ради обезбеђења техничких информација за процес израде Плана, укључујући идентификацију проблема животне средине и њихових узрока.

Слика 3. Иниституционално окружење

Стратешка процена утицаја Плана на животну средину, интегрисана је као процес у све фазе израде РПП АПВ чиме је било омогућено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде Плана (од почетних циљева, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења), а са циљем спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Сходно члану 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину омогућено је учешће заинтересованих органа и организација у току израде Извештаја о стратешкој процени, односно орган надлежан за припрему плана доставља на мишљење извештај о стратешкој процени органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама.

Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Такође, чланом 19. дефинисано је да је орган надлежан за припрему плана и програма обавезан да обезбеди учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени.

Јавни увид и јавна расправа за Извештај организује се по правилу у оквиру излагања Плана на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са Законом о планирању и изградњи и Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

8.1. ПРИКАЗ РАЗЛОГА ЗА ИЗБОР ОДГОВАРАЈУЋИХ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА ТОКОМ РАЗМАТРАЊА ВАРИЈАНТИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ НАЧИНА НА КОЈИ СУ ПЛАНСКА РЕШЕЊА УСКЛАЂЕНА СА ЗАШТИТОМ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Одговарајућа планска решења у смислу избора варијантног решења које ће имати позитиван утицај на даљи просторни развој подручја Покрајине, припадају Варијантном решењу број 2., односно подразумевају спровођење сценарија одрживог просторног развоја, које се заснива на начелима дефинисаним у законској регулативи из области просторног планирања и заштите животне средине.

Чланом 3. Закона о планирању и изградњи дефинисано је да се "Уређење и коришћење простора" заснива се на начелима:

- Одрживог развоја;
- Подстицању равномерног регионалног развоја;
- Усклађености социјалног развоја, економске и енергетске ефикасности и заштите и ревитализације животне средине и градитељског наслеђа;
- Природних, културних и историјских вредности;
- Реализације развојних приоритета и обезбеђења услова за рационално коришћење необновљивих природних ресурса и обновљивих извора енергије;
- Спречавања и заштите од природних и техничко-технолошких несрећа;
- Планирања и уређења простора за потребе одбране земље и изградњу објеката од посебног значаја за одбрану земље;
- Учешћа јавности;
- Сарадње између државних органа, аутономих територијалних заједница, јединица локалних самоуправа, привредних друштава, установа, невладиних организација, грађана и других учесника у просторном развоју;
- Усаглашености са европским стандардима и нормативима у области планирања и уређења простора у циљу стварања услова за трансграничну и међународну сарадњу и укључивање Републике Србије у процесе европских интеграција."

Уређење простора заснива се на хоризонталној и вертикалној координацији.

Хоризонтална координација подразумева повезивање са суседним територијама у току планирања ради решавања заједничких функција и интереса, као и повезивање и партиципацију свих учесника у просторном развоју јавног и цивилног сектора и грађана.

Вертикална координација подразумева успостављање веза свих нивоа просторног и урбанистичког планирања и уређења простора, од националног ка регионалном и даље ка локалном нивоу.

Паралелно са тим, Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину, члан 4. дефинише 5 основних начела стратешке процене:

1) Начело одрживог развоја - одрживи развој јесте усклађен систем техничко-технолошких, економских и друштвених активности у укупном развоју у коме се на принципима економичности и разумности користе природне и створене вредности са циљем да се сачува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације.

Разматрањем и укључивањем битних аспеката животне средине у припрему и усвајање одређених планова и програма и утврђивањем услова за очување вредности природних ресурса и добара, предела, биолошке разноврсности, дивљих биљних и животињских врста и аутохтоних екосистема, односно рационалним коришћењем природних ресурса доприноси се циљевима одрживог развоја.

2) Начело интегралности - политика заштите животне средине која се реализује доношењем планова и програма заснива се на укључивању услова заштите животне средине, односно очувања и одрживог коришћења биолошке разноврсности у одговарајуће секторске и међусекторске програме и планове.

3) Начело предострожности - свака активност мора бити спроведена на начин да се спрече или смање негативни утицаји одређених планова и програма на животну средину пре њиховог усвајања, обезбеди рационално коришћење природних ресурса и сведе на минимум ризик по здравље људи, животну средину и материјална добра.

4) Начело хијерархије и координације - процена утицаја планова и програма врши се на различитим хијерархијским нивоима на којима се доносе планови и програми.
У поступку стратешке процене планова и програма повећани степен транспарентности у одлучивању обезбеђује се узајамном координацијом надлежних и заинтересованих органа у поступку давања сагласности на стратешку процену, кроз консултације, односно обавештавања и давања мишљења на план или програм.

5) Начело јавности - у циљу информисања јавности о одређеним плановима и програмима и о њиховом могућем утицају на животну средину, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме и доношења или усвајања планова и програма, јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања плана и програма, имати приступ информацијама које се односе на те планове и програме или њихове измене.

Такође, ППРС, основни плански документ просторног планирања и развоја у Републици Србији који представља плански основ за израду Регионалног плана АПВ, у погледу заштите животне средине припремљин је као одржив, са предвиђеним одрживим развојем у погледу развоја привреде, равномерног регионалног развоја, развоја инфраструктуре и унапређења квалитета живота. Захтеви за заштитом животне средине уграђени су највећим делом и у планска решења РПП АПВ, како би био омогућен неопходан развој са минималним последицама на животну средину.

ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ

Проблематика заштите животне средине у РПП АПВ разматрана је у оквиру планског документа али и у склопу Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане у оквиру Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, потребно је било сагледати постојеће стање животне средине и Планом предвиђене активности.

Резимирајући утицаје плана на животну средину и елементе одрживог развоја може се констатовати да ће већина утицаја планских решења имати позитиван утицај на конкретан простор. Мањи негативни утицаји, које је могуће очекивати реализацијом планских решења су ограниченог интензитета и просторних размера. Да би се овакви утицаји свели у оквире који неће оптеретити капацитет простора, потребно је спроводити мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја плана на животну средину.

У варијанти да се РПП АПВ не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати само негативни ефекти код готово сваког сектора и ниједан позитиван ефекат у односу на циљеве стратешке процене утицаја.

У варијанти да се РПП АПВ имплементира, могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, који отклањају већину негативних тенденција у развоју предметног простора ако се План не би имплементирао.

Извештај о стратешкој процени Регионалног просторног плана не може дати експлицитне одговоре на прихватљивост појединих планских решења. Таква планска решења морају се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде планске документације нижих хијерархијских нивоа као и пројектно техничке документације. Детаљнија анализа појединачних објеката и њихових утицаја на животну средину, разматраће се у оквиру стратешких процена утицаја планске документације на нижим хијерархијским нивоима и у оквиру процена утицаја појединачних објеката на животну средину.

Анализирајући РПП АПВ у целини, као и појединачна планска решења, на основу евалуације значајних утицаја може се закључити да имплементација Плана не изазива могуће стратешки значајне негативне утицаје на целом планском подручју, већ само на деловима (локалитетима, трасама) планског подручја на коме се реализују одређена планска решења. У случајевима где је процењено да може доћи до значајног потенцијално негативног утицаја, потребно је предузети одговарајуће мере заштите прописане овим Извештајем.

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09 -исправка, 64/10 - УС и 24/11) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. октобра 2011. године , донела је

Одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 17/2011 од 11.11.2011. године.

1. Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (у даљем тексту: Просторни план).

2. Циљ доношења Просторног плана је: утврђивање планских решења којима ће се обезбедити заштита, уређење и развој еколошког коридора Тисе; очување екосистемских услуга природних и полуприродних подручја, стварање услова за повећање нивоа социо-економске развијености подручја; постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја; обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја, посебно за развој туризма, рекреације, свих облика руралног развоја и других активности комплементарних функцији еколошког коридора; стварање услова за развој инфраструктуре, посебно за рехабилитацију пловног пута Тисе са развојем наутичког туризма, који би били у функцији укупног развоја приобаља Тисе; завршетак изградње и реконструкција објеката за заштиту од поплава према усвојеним критеријумима за целокупну одбрамбену линију у АПВ; уређење режима и заштита приобаља од унутрашњих вода (системи за одводњавање вишкова атмосферских вода, употребљених комуналних и индустријских вода); дефинисање мера за обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања и деградације животне средине; дефинисање мера за спречавање и заштиту од ванредних ситуација; дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење свих природних вредности кроз заштиту предела, заштићених подручја и подручја планираних за заштиту и природних ресурса.

3. Утврђује се прелиминарна граница обухвата планског документа, а коначна граница обухвата планског документа ће се дефинисати Концептом, изузетно Нацртом плана.

Подручје обухваћено прелиминарном границом обухвата делове територије града Кикинде и града Зрењанина и делове општина Нови Кнежевац, Чока, Нови Бечеј, Тител, Жабаљ, Бечеј, Ада, Сента и Кањижа, и то: катастарске општине Ђала, Српски Крстур и Нови Кнежевац на територији општине Нови Кнежевац; катастарске општине Санад, Чока, Јазово, Остојићево и Падеј на територији општине Чока; катастарску

општину Иђош на територији града Кикинда; катастарске општине Бочар, Ново Милошево, Нови Бечеј и Кумане на територији општине Нови Бечеј; катастарске општине Тараш, Тараш 1, Српски Елемир, Српски Арадац, Словачки Арадац, Мужља, Лукино Село, Бело Блато и Книћанин на територији града Зрењанина; катастарске општине Тител и Мошорин на територији општине Тител; катастарске општине Ђурђево, Жабаљ и Чуруг на територији општине Жабаљ; катастарске општине Бечеј и Бачко Петрово Село на територији општине Бечеј; катастарске општине Мол и Ада на територији општине Ада; катастарске општине Сента и Батка на територији општине Сента и катастарске општине Адорјан, Кањижа и Мартонош на територији општине Кањижа.

Површина подручја обухваћеног прелиминарном границом планског документа износи 283528 ha.

Графички приказ прелиминарне границе обухвата планског документа је саставни део ове Одлуке.

4. Просторни план се састоји из текстуалног и графичког дела. Текстуални део Просторног плана садржи: полазне основе за израду плана - обухват и опис граница подручја просторног плана, границе целина и подцелина посебне намене, обавезе, услове и смернице из Просторног плана Републике Србије и других развојних докумената, скраћени приказ и оцену постојећег стања; принципе, циљеве и општу концепцију просторног развоја подручја посебне намене - принципе просторног развоја, опште и оперативне циљеве просторног развоја, општу концепцију развоја подручја посебне намене, регионални аспект развоја подручја посебне намене и функционалне везе и међуодносе са окружењем; планска решења - заштиту, уређење и коришћење природних система, утицај посебне намене на демографске и социјалне процесе и системе, утицај посебне намене на економију и привредне системе, просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система, заштита животне средине, предела, културног и природног наслеђа, намена простора и биланс површина посебне намене; правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења - правила уређења и организације земљишта са зонама заштите, правила уређења, грађења и коришћења подручја мултифункционалног еколошког коридора Тисе; имплементацију - институционални оквир имплементације и учеснике у имплементацији, смернице за израду урбанистичких планова и друге развојне документације за подручје плана, приоритетна планска решења и пројекте, мере и инструменте за имплементацију. Текстуални део може садржати и табеле, графиконе, дијаграме и др.

Графички део просторног плана чине реферални карте.

Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе на животну средину је саставни део Просторног плана.

5. Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

6. Припрему, координацију и праћење израде Просторног плана обављаће Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/ IV.

7. Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

8. Рок за израду Нацрта Просторног плана је 15 (петнаест) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

9. Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана,

дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

10. Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне Покрајине Војводине.

11. Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у зградама скупштина градова: Кикинда и Зрењанин и скупштина општина: Нови Кнежевац, Чока, Нови Бечеј, Тител, Жабаљ, Бечеј, Ада, Сента, Кањижа и у Републичкој агенцији за просторно планирање, Организационој јединици за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/ IV.

12. Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе на животну средину, која је донета од стране Републичке агенције за просторно планирање, Организационе јединице за територију Аутономне Покрајине Војводине број 350-256/2011-02 од 19. септембра 2011. године.

13. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35 - 2/11.

Нови Сад, 24. октобар 2011. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Синиша Лазић, с.р

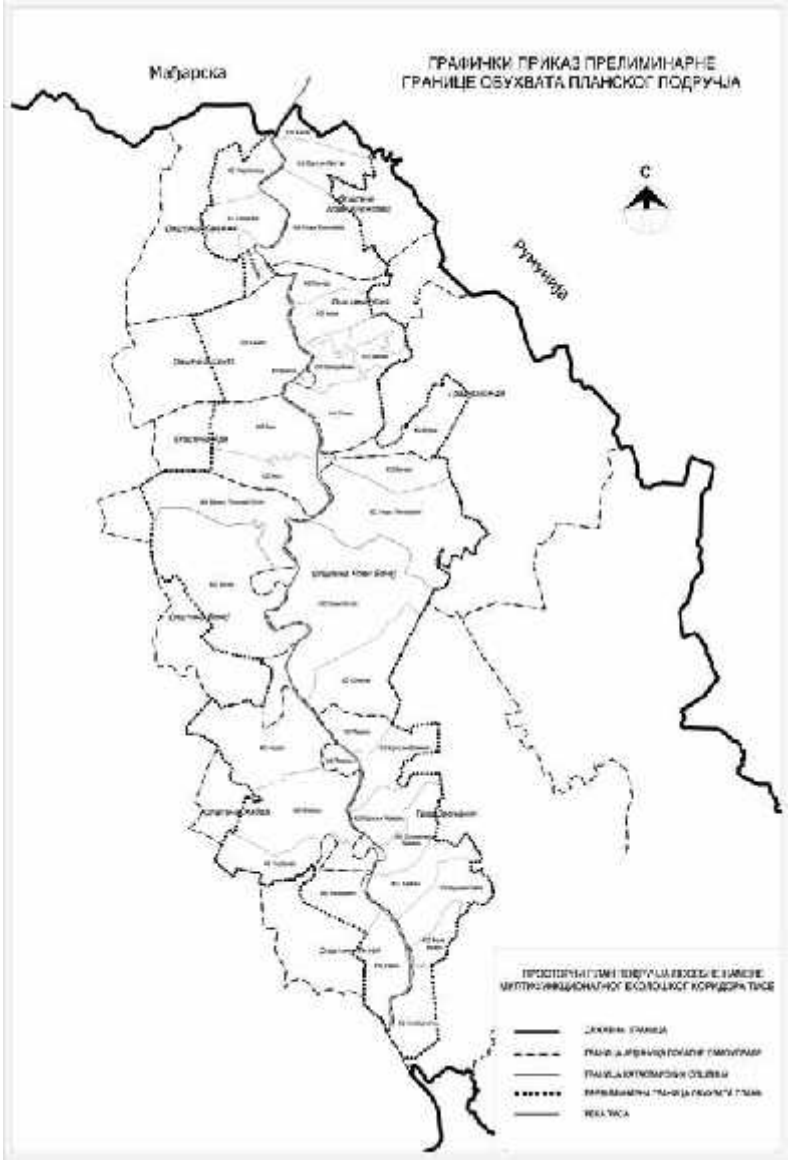

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04 и 88/10), члана 73. став 2. и члана 75. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09 и 81/09 - исправка, 64/10 - УС и 24/11), члана 5. и члана 12. Статута Републичке агенције за просторно планирање ("Службени гласник РС", број 41/10), Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду доноси

Одлуку
о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе на животну средину

1. Овом Одлуком утврђују се разлози за вршење стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена утицаја), одређују питања и проблеми који ће се разматрати у Стратешкој процени утицаја, одређују елементи Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне

намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја), одређује носилац израде Извештаја о стратешкој процени и утврђују његове обавезе и одређује начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени.

2. Разлози за вршење Стратешке процене утицаја просторног плана на животну средину су сагледавање, процена и утврђивање могућности значајних штетних утицаја на животну средину на основу промена у просторно-функционалној организацији подручја која се планирају Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (у даљем тексту: Просторни план), а која могу бити од утицаја на стање животне средине, са проценом мера које је потребно предузети како би се евентуални могући значајни штетни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

3. У оквиру Стратешке процене утицаја разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја;
- међусобни утицаји Тисе као еколошког коридора од међународног значаја и других функција у обухвату Просторног плана;
- решавање проблема очувања природног наслеђа и биодиверзитета и заштита становништва на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења и мера заштите;
- решавање питања и проблема кроз израду Просторног плана са аспекта заштите животне средине, која се односе на постојеће и планиране инфраструктурне, индустријске, туристичке и друге објекте;
- израда катастра загађивача у обухвату Просторног плана;
- дефинисање смерница за побољшање еколошког статуса подручја у смислу минимизације и заустављања негативних утицаја на природне ресурсе и увећање позитивних утицаја;
- успостављање јединствене мониторинг мреже за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

4. За потребе израде Просторног плана приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Извештај о стратешкој процени утицаја ће бити следеће садржине:

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1.1. Кратак приказ садржаја Просторног плана

1.2. Релевантни плански и други документи

1.3. Анализа и оцена стања животне средине

1.4. Питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени

1.5. Варијантна решења

1.6. Консултације

2. ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

2.1. Општи и посебни циљеви Стратешке процене

2.2. Индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

3.1. Процена утицаја варијантног решења на животну средину

3.2. Процена утицаја Просторног плана на животну средину

3.3. Решења и мере за смањење негативних утицаја на животну средину

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

5.1. Опис циљева Просторног плана

5.2. Индикатори за праћење стања животне средине

5.3. Права и обавезе надлежних органа

5.4. Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

ЛИТЕРАТУРА

5. За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

За израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер пољопривреде, дипломирани инжењер мелиорације и по потреби друга стручна лица квалификована за анализу елемената стратешке процене утицаја.

Извештај о стратешкој процени утицаја израдиће се истовремено са Нацртом Просторног плана, односно у року од 15 (петнаест) месеци од дана ступања на снагу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе.

6. Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/IV.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и другим информацијама које су од значаја за јавни увид.

7. Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђују се из буџета Аутономне Покрајине Војводине.

8. Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Директорка

Весна Поповић, с.р.

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка и 64/10 - УС) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 05. априла 2011. године, донела је

Одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за ДВ 2X400 kV ТС Панчево 2 - Граница Румуније

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2011 од 15.4.2011. године.

1. Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за ДВ 2x400 kV ТС Панчево 2 - граница Румуније (у даљем тексту: Просторни план).

2. Циљ доношења Просторног плана је: утврђивање планских решења за инфраструктурни коридор за изградњу далековода 2x400 kV ТС Панчево 2 - граница Румуније, утврђивање посебног режима заштите коридора и контактних подручја, дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту, а ради стварања услова за међусобно повезивање електроенергетских система две државе, чиме ће се постићи повећање токова снага између Србије и Румуније (тј. повећање обима комерцијалног електроенергетског промета); смањење преносних губитака; смањење неиспоручене електричне енергије у случају непредвиђених ситуација; стварање услова за повезивање на систем ветроелектрана чија је изградња предвиђена у овој области и др.

3. Утврђује се граница планског подручја као прелиминарна граница, а коначна граница планског подручја ће се дефинисати Концептом плана, тако што ће подручје Просторног плана обухватити утврђену површину под инфраструктурним коридором и подручје које је у непосредној физичкој и функционалној вези са коридором.

Подручје обухваћено прелиминарном границом обухвата делове територија града Панчева и општина Алибунар, Ковин, Вршац и Бела Црква, и то: на територији града Панчева целе катастарске општине Панчево, Долово и Банатско Ново Село; на територији општине Алибунар целе катастарске општине Владимировац, Алибунар, Банатски Карловац и Николинци; на територији општине Ковин целу катастарску општину Мраморак; на територији општине Вршац целе катастарске општине Уљма, Влајковац, Ритишево, Потпорањ, Вршац и Војводинци и на територији општине Бела Црква целу катастарску општину Добричево.

Површина подручја обухваћеног прелиминарном границом износи око 113295 ha.

Графички приказ прелиминарне границе и обухвата планског подручја је саставни део ове Одлуке.

4. Просторни план садржи: полазне основе за израду плана - обухват и опис граница подручја просторног плана, са границама заштитног коридора (границе појаса непосредне заштите, границе ширег појаса заштите, границе простора који је у функционалној вези са линијским системима), обавезе, услове и смернице из Просторног плана Републике Србије и других развојних докумената, економску, друштвену и еколошку оправданост изградње система; принципе, циљеве и концепцију изградње система - принципе изградње система, опште и оперативне циљеве, концепцију решења система, регионални значај система, просторну, технолошку и функционалну везу коридора са непосредним окружењем; планска решења - утицај на природу и животну средину и мере заштите, утицај на функционисање насеља (социјални, економски и технички аспекти), однос према другим техничким системима, употребу земљишта; правила уређења и правила грађења - правила уређења и организације земљишта, правила грађења и коришћења

објеката и површина у коридору; имплементацију - институционални оквир имплементације и учеснике у имплементацији, смернице (упутство) за спровођење плана, приоритетна планска решења и пројекте, мере и инструменте за имплементацију.

Просторни план садржи текстуални и графички део и обавезне прилоге.

Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за ДВ 2x400 kV ТС Панчево 2 - граница Румуније на животну средину је саставни део Просторног плана.

5. Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство Нови Сад.

6. Припрему, координацију и праћење израде Просторног плана обављаће Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 6/IV.

7. Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

8. Ефективни рок за израду Нацрта Просторног плана је 3 (три) месеца од дана ступања на снагу ове Одлуке.

9. Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

10. Средства за израду Просторног плана обезбедиће Јавно предузеће "Електромрежа Србије" Београд, Улица Кнеза Милоша број 11.

11. Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у зградама скупштине града Панчева и скупштина општина Алибунар, Ковин, Вршац и Бела Црква.

12. Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за ДВ 2x400 kV ТС Панчево 2 - граница Румуније на животну средину, која је донета од стране Републичке агенције за просторно планирање - Организационе јединице за територију АП Војводине број 350-4/2011-02, од 14.01.2011. године.

13. Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-1/11

Нови Сад, 05. априла 2011. године

Потпредседница
Скупштине АП Војводине,
мр Маја Седларевић, с.р.

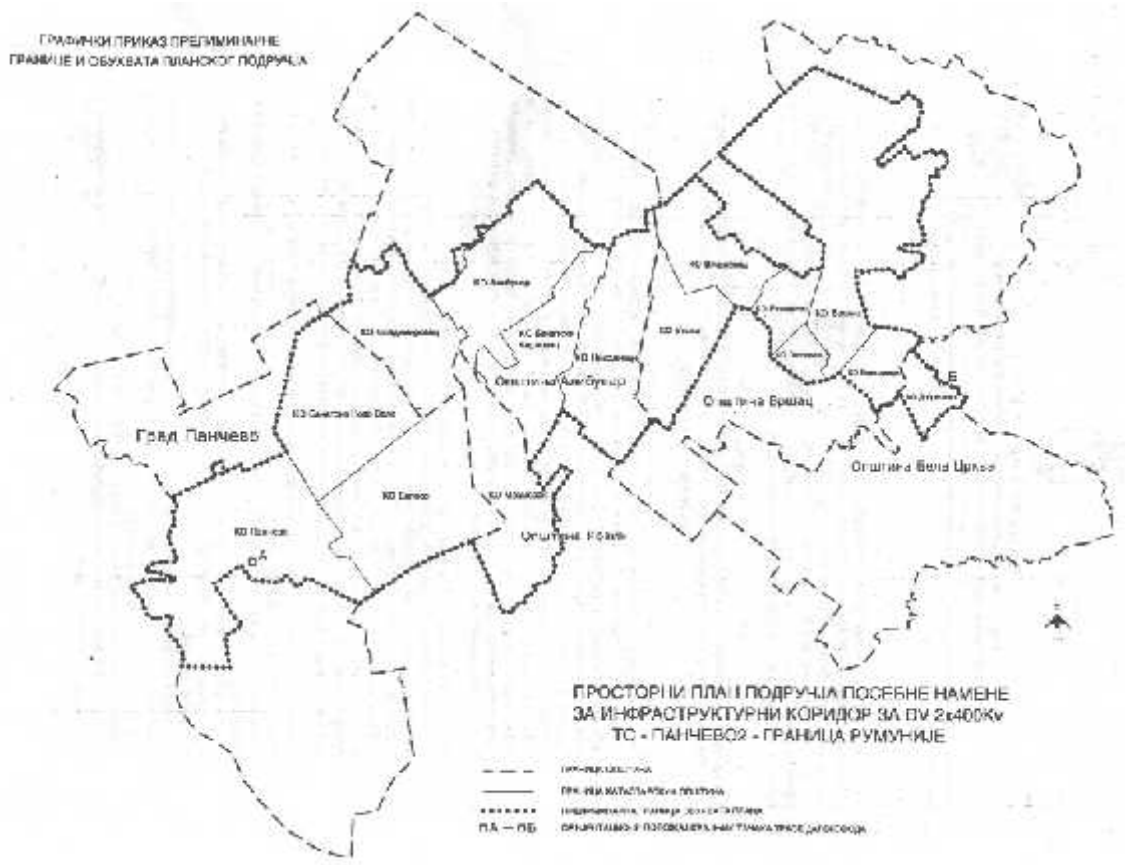

Република Србија
Републичка агенција за просторно планирање
Организациона јединица за територију АП Војводине
Нови Сад, Булевар Михајла Пупина 6

Број: 350-4/2011-02 **Датум**: 14. јануар 2011. године

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04), члана 73. став 2. и члана 75. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09 и 81/09 - исправка), члана 5. и члана 12. Статута Републичке агенције за просторно планирање ("Службени гласник РС", број 41/10), Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду доноси

Одлуку
о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за ДВ 2x400 kV ТС Панчево

2 - граница Румуније
на животну средину

1. Овом Одлуком утврђују се разлози за вршење стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за ДВ 2x400kV ТС Панчево 2 - граница Румуније на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена утицаја), одређују питања и проблеми који ће се разматрати у Стратешкој процени утицаја, одређују елементи Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за ДВ 2x400kV ТС Панчево 2 - граница Румуније на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја), одређује носилац израде Извештаја о стратешкој процени и утврђују његове обавезе и одређује начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени.

2. Разлози за вршење Стратешке процене утицаја просторног плана на животну средину су сагледавање, процена и утврђивање могућности значајних штетних утицаја на животну средину на основу промена у просторно-функционалној организацији подручја која се планирају Просторним планом подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за ДВ 2x400kV ТС Панчево 2 - граница Румуније (у даљем тексту: Просторни план), а која могу бити од утицаја на стање животне средине, са проценом мера које је потребно предузети како би се евентуални могући значајни штетни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

3. У оквиру Стратешке процене утицаја разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја;

- решавање проблема очувања природног наслеђа и биодиверзитета и заштита становништва на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;

- решавање питања и проблема кроз израду Просторног плана са аспекта заштите животне средине, која се односе на инфраструктурне, индустријске и друге објекте као и друге створене вредности;

- израда катастра загађивача у обухвату Просторног плана;

- успостављање јединствене мониторинг мреже за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

4. За потребе израде Просторног плана приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Извештај о стратешкој процени утицаја ће бити следеће садржине:
УВОДНЕ НАПОМЕНЕ
1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1.1. Кратак приказ садржаја Просторног плана
1.2. Релевантни плански и други документи
1.3. Анализа и оцена стања животне средине
1.4. Питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
1.5. Варијантна решења
1.6. Консултације
2. ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
2.1. Општи и посебни циљеви Стратешке процене
2.2. Индикатори Стратешке процене
3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
3.1. Процена утицаја варијантног решења на животну средину
3.2. Процена утицаја Просторног плана на животну средину
3.3. Решења и мере за смањење негативних утицаја на животну средину
4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА
5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
6. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ
7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА
8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)
ЛИТЕРАТУРА

5. За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

За израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер пољопривреде, дипломирани инжењер мелиорације и по потреби друга стручна лица квалификована за анализу елемената стратешке процене утицаја. Извештај о стратешкој процени утицаја израдиће се истовремено са Нацртом Просторног плана, односно у ефективном року од 3 (три) месеца од дана ступања на снагу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене за инфраструктурни коридор за ДВ 2x400kV ТС Панчево 2 - граница Румуније.

6. Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, истовремено са

оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

7. Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбедиће Јавно предузеће "Електромрежа Србије" Београд.

8. Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

На основу члана 19. став 4. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/03 и 34/06) и члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, уз сагласност Републичке агенције за просторно планирање, на седници одржаној 28. маја 2009. године, донела је

Одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Стари Бегеј - Царска бара"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2009 од 5.6.2009. године.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Стари Бегеј - Царска бара" (у даљем тексту: Просторни план), који је саставни део ове Одлуке.

Члан 2.

Просторним планом утврђују се основе коришћења, организације, уређења и заштите подручја обухваћеног Просторним планом на делу територије града Зрењанин.

Члан 3.

Просторни план се састоји из текстуалног дела и графичких приказа.

Графички прикази (реферални карте) израђени су у размери 1:50 000, и то: реферална карта 1. "Намена простора"; реферална карта 2. "Функционална подручја,

мрежа насеља и инфраструктурни системи"; реферална карта 3. "Природни ресурси, заштита животне средине, природних и културних добара".

Графичке приказе из става 2. овог члана, израђене у 7 примерака, оверава својим потписом Покрајински секретар за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Члан 4.

Просторни план се остварује просторним и урбанистичким плановима, плановима и програмима развоја, као и прописима и општим актима донетим за његово спровођење.

Члан 5.

Уговор о имплементацији Просторног плана, закључиће Републичка агенција за просторно планирање - Организациона јединица за територију АП Војводине у Новом Саду, Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Покрајински секретаријат за привреду, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајински секретаријат за културу, Покрајински секретаријат за образовање, Завод за заштиту споменика културе Зрењанин, Завод за заштиту природе Србије - Радна јединица у Новом Саду, "Рибарско газдинство - Ечка" АД, Лукино село, ЈП "Војводина-шуме" - Нови Сад, Ш.Г. "Банат" - Панчево, ЈП "Воде Војводине" Нови Сад, Град Зрењанин и ЈП Дирекција за уређење и изградњу града Зрењанина.

Члан 6.

По један комплет графичких приказа из члана 3. став 2. ове Одлуке чува се трајно у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, граду Зрењанину, Министарству животне средине и просторног планирања, Републичкој агенцији за просторно планирање - Организациона јединица за територију АП Војводине у Новом Саду и ЈП за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, а по два комплета у Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Аналитичко-документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Члан 7.

Право на непосредан увид у графичке приказе из члана 3. став 2. ове Одлуке имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања.

Члан 8.

Просторни и урбанистички планови, планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове Одлуке у року од две године од дана њеног ступања на снагу.

Просторни и урбанистички планови, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове Одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности са овом Одлуком.

Члан 9.

Текстуални део Просторног плана објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 10.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-2/09

Нови Сад, 28. маја 2009. године

Потпредседница
Скупштине АП Војводине,
Маја Седларевић, с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

ПРОСТОРНИ ПЛАН
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ
СТАРИ БЕГЕЈ - ЦАРСКА БАРА

Нови Сад, мај 2009. године

Носилац активности:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Директор
проф. др. Борислав Стојков
ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА ЗА ТЕРИТОРИЈУ АП ВОЈВОДИНЕ
Директор
Весна Поповић, дипл. инж. арх.

Наручилац активности:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА АРХИТЕКТУРУ, УРБАНИЗАМ И ГРАДИТЕЉСТВО

Покрајински секретар

Душанка Сремачки, дипл. инж. грађ.

Обрађивач:

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ - НОВИ САД

Е - 2233

Одговорни планер

Драгана Дунчић, дипл. прос. планер

Директор

Перица Манојловић, дипл. инж. саоб.

Одговорни планер

Драгана Дунчић, дипл. простор. планер

Тамара Васиљевић Зеленовић, дипл. биолог
Бранко Миловановић, дипл. инж. мелио.
Милан Жижић, дипл. инж. маш.
Славица Пивнички, дипл. инж. пејз. арх.
Жељко Берић, дипл. инж. мелио.
Драгана Дунчић, дипл. просторни планер
Стојанка Будовалчев Папић, дипл. екон.
Ангелина Богојевић, дипл. инж. арх.
Бранислав Вукадиновић, дипл. инж. саобр.
Зоран Кордић, дипл. инж. саобр.
Зорица Санадер, дипл. инж. елек.
Теодора Томин Рутар, дипл. правник
Оливера Његомир, дипл. мат.
Милко Бошњачић, инж. геод.

Радојка Мишић, арх. техничар
Ђорђе Кљајић, геод. техничар
Дејан Илић, арх. техничар
Драгана Матовић, оператер
Душко Ђоковић, копирант

КОНСУЛТАЦИЈЕ И САРАДЊА:

• Министарство за инфраструктуру Републике Србије, Београд,
• Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине АПВ, Нови Сад,
• Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој АПВ, Нови Сад,
• МУП секретаријат Зрењанин, одсек противпожарне полиције, Зрењанин,
• Завод за заштиту природе Србије, Радна јединица у Новом Саду,
• Завод за заштиту споменика културе, Зрењанин,
• ЈП "Електровојводина", ЕД Зрењанин,
• Електроисток, погон преноса Нови Сад,
• Телеком Србија, Београд,
• Мобтел Србија, Београд,
• АД Рибарско газдинство "Ечка", Лукино Село,
• ЈП Дирекција за изградњу и уређење града Зрењанина,
• ЈВП "Воде Војводине" Нови Сад,
• ВДП "Средњи Банат", ПО Зрењанин,
• Ловачки савез Војводине, Нови Сад,
• Републички сеизмолошки завод, Београд,
• Републички хидрометеоролошки завод, Београд,
• Друштво за неговање културне и природне баштине "Царска бара-Бело блато", Бело блато.

ОПШТИ ДЕО

Просторни план подручја посебне намене доноси за подручје које због својих карактеристика има посебну намену, која захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора, у складу са чланом 19. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/2003 и 34/2006).

Чланом 168. Закона о планирању и изградњи, прописано је да ће се до доношења Стратегије просторног развоја Републике Србије примењивати одредбе Просторног плана Републике Србије[1], којим су утврђена подручја за која ће се доносити просторни планови подручја посебне намене до 2010. године, у које су сврстана и подручја природних резервата.

У складу са наведеним одредбама Закона о планирању и изградњи и Просторног плана Републике Србије, за подручје Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара" приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара".

Изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара" (у даљем тексту: Просторни план) приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара" ("Службени лист АПВ", бр. 8/06), чији је саставни део Програм израде Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара". Послови израде Просторног плана поверени су ЈП "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад.

Прву фазу израде планског документа, у складу са Законом о планирању и изградњи, представља Стратегија развоја планског подручја, која је верификована од

стране Комисије за стручну контролу планова Министарства за капиталне инвестиције дана 30.01.2007. године и представља полазну основу за израду предлога Просторног плана.

С обзиром на међународни и национални значај овог подручја урађена је Стратешка процена утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара" на животну средину, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/2004).

Просторни план подручја посебне намене Специјални резерват природе "Стари Бегеј-Царска бара" садржи следеће целине:

- полазне основе;
- скраћени приказ постојећег стања, са потенцијалима и ограничењима на планском подручју;
- циљеве просторног развоја;
- специфичности планског подручја;
- основе просторног развоја и правила коришћења, уређења и заштите планског подручја;
- имплементација Просторног плана.

Саставни део Просторног плана је и Аналитичко-документациона основа.

Израда Просторног плана дефинисана је и:

- међународним статусом, значајем и обавезама у погледу праћења стања, предузимања мера заштите и унапређивања;
- опредељењима Просторног плана Републике Србије према којима је за овај простор изузетних природних вредности међународног значаја, неопходно обезбедити одговарајући виши ниво заштите;
- реалношћу ситуације у којој је пракса показала да постојећи начин и ниво заштите, али и презентације није довољан, те да су многе активности у самом Резервату, као и на ширем подручју непримерене значају које овај простор изузетне природне вредности има.
- Приликом израде Просторног плана међузависност природно-еколошког, социјалног и економског система је посматрана у временском хоризонту од 20 година са стратешким идејама-водиљама за она решења којима се дугорочно усмерава просторни развој планског подручја у ширим регионалним оквирима.

Просторно планска решења усклађена су са:

- Просторним планом Републике Србије ("Службени гласник РС", број 13/96),
- Законом о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", број 62/2006 и 65/2008),
- Законом о водама ("Службени гласник РС", број 46/91, 53/93 и 54/96),
- Законом о јавним путевима ("Службени гласник РС", број 101/05 и 123/07),
- Законом о железници ("Службени гласник РС", број 18/05),
- Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", број 135/04),
- Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04);
- Законом о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04);
- Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине ("Службени гласник РС", број 135/04);
- Закон о одбрани ("Службени гласник РС", бр. 116/07);
- Законом о геолошким истраживањима ("Службени гласник РС", бр. 44/95);
- Законом о телекомуникацијама ("Службени гласник РС", бр. 44/03 и 36/06);

- Законом о заштити од пожара ("Службени гласник СРС", бр. 37/88, "Службени гласник - РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94 и 101/05);

- Законом о туризму ("Службени гласник РС", бр. 45/05);

- Законом о енергетици ("Службени гласник РС", број 84/04);

- Законом о културним добрима ("Службени гласник РС", број 71/94);

- Законом о шумама (" Службени гласник РС" бр. 46/91, 83/92, 54/93, 60/93, 54/96 и 101/05);

- Уредбом о утврђивању водопривредне основе Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 11/2002);

- Правилник о категоризацији заштићених природних добара ("Службени гласник РС", бр. 30/92);

- Уредбом о заштити Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара" ("Службени гласник РС", бр. 56/94, 86/2004);

Решењем о претходној заштити подручја предвиђених за проширење граница Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара" ("Службени гласник РС", бр. 35/2008);

као и другим законима и прописима који регулишу услове за коришћење и изградњу у простору.

За изналажење оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација за ово подручје.

У току рада остварена је сарадња са надлежним органима и институцијама, као и са заинтересованим организацијама, посебно из области заштите природе и туризма. У току рада ангажовани су стручњаци из разних области: за област заштите природе из Завода за заштиту природе Србије - Одељење у Новом Саду, за област шумарства, лова и риболова из ЈП "Војводинашуме", ЈП "Воде Војводине" Нови Сад, ловачких удружења, за област заштите културних добара из Завода за заштиту споменика културе Зрењанин. Остварена је сарадња са надлежним Одељењима Општине Зрењанин, ЈП "Дирекција за изградњу и уређење" Зрењанин, као и са заинтересованим друштвеним организацијама, посебно из области спорта и туризма.

_____

[1] Просторним планом Републике Србије у поглављу VII "Примена и спровођење Просторног плана Републике Србије", тачка 5. "Доношење просторних планова за уже просторне целине"

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Основне одлике Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара" (у даљем тексту: Резерват), које чине да овај простор има посебну природну вредност, екосистемски и специјски биодиверзитет су:

Аутентичност - очуван барско-мочварни екосистем са фрагментима степских и слатинских биотопа као станишта аутохтоних врста флоре и фауне.

Репрезентативност - екосистем који је редак, у нестајању под утицајем човекових активности и уједно је репрезентативно станиште многобројних природних реткости и угрожених врста.

Разноликост природних феномена, богатство врста и еколошких процеса, јер је подручје Старог Бегеја изузетно широк мозаик биотопа отворених и текућих вода, бара, мочвара, ливада, слатина до шума, са широким спектром различите флоре и фауне.

Интегралност станишта и еко-система, као и еколошких процеса, јер је барско-мочварни комплекс "Стари Бегеј-Царска бара" још очувана целина некадашњег плавног подручја Доњег Бегеја. Део подручја унутар насипа зависган је од воде и

диригованог хидролошког режима, док је део Ботошког и Фаркаждинског Рита под утицајем атмосферских падавина и подземних вода, али биотопски они чине целину.

Пејзажне вредности - представљене атрактивном доминацијом водених станишта, текућих и мирујућих са богатом орнитофауном уз наизменично присуство богате шумске и ливадске вегетације има значајну естетску вредност. Ово подручје располаже концентрисаним еколошким и туристичким вредностима, јер његови природни ресурси омогућавају различите активности: еколошки туризам, риболов, пасивну и активну рекреацију у природи.

Угроженост и одређен поремећај екосистема уз угроженост бројног стања врста и заједница, јављају се као резултат промена у водоснабдевању насталог регулацијом Старог Бегеја, што је узроковало одређене поремећаје водених станишта и довело до осиромашења општег биодиверзитета подручја, нестанка неких карактеристичних и ретких врста уз присутну еутрофизацију водених екосистема и њихове сукцесије.

Полазећи од наведених чињеница, а пре свега да је Резерват данас, у великој мери угрожен природном сукцесијом и антропогеним утицајем, стављен је под заштиту.

Оквир у коме се разматра наведена проблематика одређен је циљевима и принципима заштите природе утврђених постојећом законском регулативом на националном и међународном нивоу.

1. НАЦИОНАЛНИ НИВО ЗАШТИТЕ

1.1. НАЗИВ И ВРСТА ПРИРОДНОГ ДОБРА

СПЕЦИЈАЛНИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ "СТАРИ БЕГЕЈ - ЦАРСКА БАРА"

Закон о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Србије", број 66/91), Уредба о заштити Специјалног резервата природе "Стари Бегеј - Царска бара" ("Службени гласник Републике Србије", број 56/94, 86/04), Решење о претходној заштити подручја предвиђених за проширење граница Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара" ("Службени гласник РС", бр. 35/2008);

1.2. КАТЕГОРИЈА

I (прва) категорија - ПРИРОДНО ДОБРО ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА према Правилнику о категоризацији заштићених природних добара ("Службени гласник Републике Србије", број 30/92).

2. МЕЂУНАРОДНИ НИВО ЗАШТИТЕ

2.1. РАМСАРСКО ПОДРУЧЈЕ

Специјални резерват природе "Стари Бегеј-Царска бара" је Рамсарско подручје, на списку мочвара од међународног значаја, према Рамсарској конвенцији од 25. марта 1996. године. Обухвата простор читавог резервата (1676 ha) и налази се између 45° 15’ N и 20°23’ E географске ширине. Интернационална конвенција о мочварама - Рамсарска Конвенција, једна је од најефикаснијих конвенција на глобалном нивоу везаних за заштиту биолошке разноврсности. Рамсарске конвенције је формулисање и имплементација националне стратегије управљања мочварним подручјима, као и управљање и промовисање мудрог коришћења у складу са принципима одрживог развоја.

2.2. IBA ПОДРУЧЈЕ

Читав простор обухвата Просторног плана део је значајног подручја за птице Европе (SER. 013 / YU 036). Проглашено је 1989. године (Grimmet & Jones, 1989). Ово подручје обухвата 9300 ha, налази се између 45° 16’ N и 20°25’ E географске ширине. Заведено је у регистру под називом "Царска бара". Обухвата инундациону раван међуречја Тисе и Бегеја у западној Бачкој, југозападно од Зрењанина. Станишта су представљена барама, рибњацима, ливадама и шумама врбе и тополе. Укључује

следеће локалитете: Царска бара, Тигањица, Перлеска бара, и рибњаци Ечка. Веома је значајно станиште за птице гнездарице, зимовалице и пролазнице, па се у миграторном и зимском периоду може срести и до 20000 индивидуа.

2.3. IPA ПОДРУЧЈЕ

Због својих богатих вегетацијских и флористичких вредности од националног и међународног значаја, подручје резервата са заштитном зоном је од 2005. године уврштено у међународна ботанички значајна подручја Централне и Источне Европе. Заведено је под називом "Стари Бегеј - Царска бара". Ово подручје обухвата 1676 ha, налази се између 45° 15' N и 20°26' E географске ширине.

2.4. EMERALD МРЕЖА СТАНИШТА И ВРСТА

Захваљујући специфичним условима станишта, овде су присутна водена, мочварна, шумска и слатинска станишта панонског обележја која су међународним критеријумима одређена као приоритетна за заштиту (према директивама EEC, 2002). Због тога је подручје Стари Бегеј - Царска бара одређено као Подручје од посебне важности за заштиту природе (Areas of Special Conservation Interest - ASCI). Као такво обрађено је и имплементирано у EMERALD мрежу станишта и врста, коју су нове чланице ЕУ и све остале државе којима предстоји придруживање у обавези да доставе, на основу директиве EEC. EMERALDмрежа представља наставак Директиве о стаништима у оквиру NATURA 2000 (EU, 2000).

2.5. КЛАСИФИКАЦИЈА ПО IUCN

Према IUCN класификацији угрожености станишта и врста припада категорији IV - Подручја на којима се управља стаништем и врстама (Habitat and species management area).

3. РЕЖИМИ ЗАШТИТЕ РЕЗЕРВАТА

На подручју Резервата спроводи се тростепени режим заштите везан за одређене површине и локације у циљу интегралне заштите и очувању екосистемских веза и свих темељних природних вредности уз ограничене и контролисане видове коришћења. Скуп свих површина у истом степену заштите чине поједину зону заштите.

За целокупно подручје Резервата важи следећи режим:

Табела 1: Режим заштите СРП "Стари Бегеј - Царска бара"

Степен заштите	**Подручје обухвата**
Подручје ПРВОГ степена заштите:	Режим заштите првог степена обухвата подручја: Царске баре са Војтином Млаком и јужним меандром, Перлеске Баре, Тигањице и део подручја Ботошког рита са фрагментима ливада и степа површине од 703,70 ha.
Подручје ДРУГОГ степена заштите:	Режим заштите другог степена обухвата подручје тока Старог Бегеја са северним меандром и појасом ширине 10 m уз леву обалу Тигањице и Перлеске баре, Загњенице, Равенице, Високе греде, Мале греде и Сорачице, површине од 371,83 ha.

Подручје ТРЕЋЕГ степена заштите:	Режим заштите трећег степена обухвата подручје новог насипа ширине 120 m, подручје фаркаждинског рита, део старог насипа између Фаркаждинског и Ботошког рита са појасом ширине 50 m и део подручја Ботошког рита, површине 600,46 ha.
Заштитна зона	Уредбом о заштити Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска Бара", установљена је и заштитна зона површине 7.532 ha.

На подручју Резервата је успостављен тростепени режим заштите на укупној површини 1676 ha, а око њега је формирана заштитна зона површине 7532 ha са јасно дефинисаним активностима и мерама заштите, којима се штите еколошке вредности простора и његова биолошка разноврсност и омогућава мудро коришћење природних ресурса. За стараоца Резервата поменутом Уредбом је именовано АД Рибарско газдинство "Ечка" из Лукиног села.

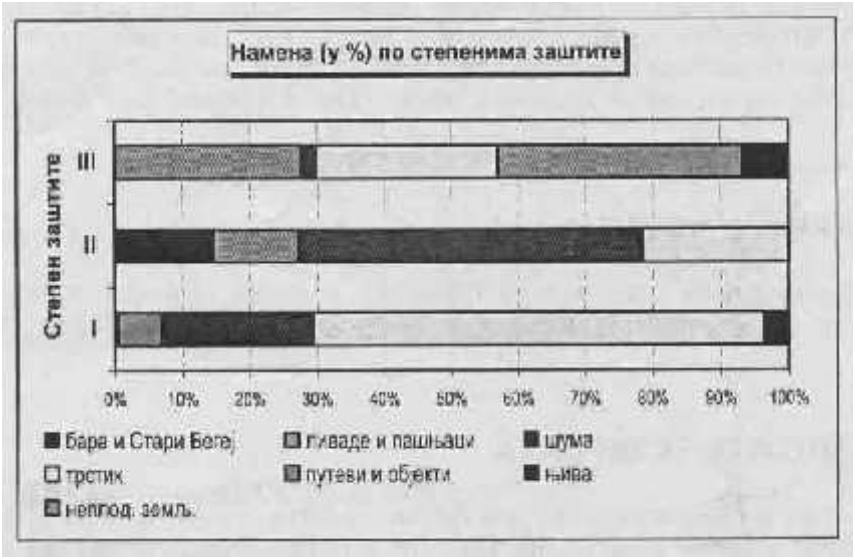

Графикон 1: Приказ површина у резервату изражена по режимима заштите

Имајући у виду садашњи законски статус Резервата као заштићеног дела природе, његов међународни значај, потребу планског, организованог, стручног и систематског праћења стања и спровођења мера заштите, унапређивања и уређивања, поступак израде и доношења Просторног плана превасходно мора бити усаглашен са специфичностима самог подручја, као и са његовим укупним значајем који је садржан у верификованим друштвеним опредељењима.

Простор у обухвату Просторног плана (ван границе заштићеног подручја Резервата) у коме се налазе и околна насеља, представља природни оквир Резервата и има карактер аутохтоног амбијента у коме до изражаја долазе човекове активности (насеља, обрадиве површине, шумарство, лов и риболов и др.) са својим културно-историјским и етнолошким вредностима.

4. ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Резерват се налази у средњем Банату у АП Војводини, на подручју града Зрењанина, у међуречју Тисе и Бегеја. Налази се близу главних урбаних центара Републике Србије (Београд и Нови Сад), а свега 10 km југозападно од Зрењанина. Резерват има облик латиничног слова "S" благо повијеног у правцу североисток-југозапад. Обухвата подручја следећих катастарских општина Бело Блато, Книћанин, Лукино Село, Стајићево, Перлез и Стајићево.

Резерват, чувен пре свега по птицама, представља аутентичан и репрезентативан сплет барско-мочварних станишта са фрагментима степских и слатинских биотопа, који сви заједно дају целовиту слику о његовим природним вредностима. Најважнији локалитети који се налазе унутар резервата су: Ботошки рит, Царска бара, Фаркаждински рит, Тигањица, Равеница и Перлеска бара. Непосредно уз северне и западне границе резервата, налази се комплекс рибњака "Ечка", који је по својој величини један од највећих у Европи.

Обухват подручја Просторног плана одређен је површинама територија целих катастарских општина на чијем подручју се налази Резерват са заштитном зоном, бројем обухваћених насеља и бројем њихових становника према Попису из 2002. године.

Табела 2: Број насеља, број становника 2002. год[2] и површине КО на подручју Просторног плана

Насеље-КО	Бр. становника	Површина (ha)
Бело Блато	1477	3103
Книћанин	2034	5024
Лукино Село	598	5196
Перлез	3818	10308
Стајићево	1999	2057
Укупно	**9926**	**25688**

Укупна површина подручја обухваћеног Просторним планом износи 25.688 ha и обухвата 5 насеља града Зрењанина са укупно 9.926 становника. Према важећој Уредби површина Резервата је 1.676 ha, док је Решењем о претходној заштити Резерват проширен за 3.151 ha. Заштитна зона Резервата обухвата површину од 4.890 ha.

[2] извор података: Републички завод за статистику, Београд

Опис граница резервата и заштитне зоне[3]

Резерват се налази на територији општине Зрењанин. Према Уредби границе Резервата су описане у тексту и графички приказане (у реферaлној карти бр. 3).

Граница Резервата иде линијом приказаном кроз 10 тачака и по следећем распореду, почевши од тачке 1 која се налази на споју асфалтног пута и новог насипа јужно од Управне зграде Рибњака "Ечка", полази десном (јужном) унутрашњом теменом линијом новог насипа југоисточно према Новом Бегеју до тачке 2 која је удаљена 800 m од тачке 1. У тачки 2 граница прелази на супротну леву темену линију насипа, наставља том линијом источно у дужини од 200 m до кривине, те се ломи према југу, левом (источном) спољном теменом линијом новог насипа пратећи низводно ток Новог Бегеја до тачке 3, што уједно представља најјужнију тачку заштићеног природног добра, односно спој новог и старог насипа. Од тачке 3 код преводнице, граница се наставља спољном (левом) западном теменом линијом старог насипа на североисток у дужини од 300 m до тачке 4. У овој тачки граница креће према западу левом обалом канала до тачке 5. а потом настављају према северу левом обалом главног канала к. ч. 4384 до тачке 6, у којој наставља истом левом обалом канала ка североистоку до тачке 7, односно до места спајања летњег пута Царска бара - Бело Блато 50 m од старог насипа. Граница даље наставља североисточно 50 метарским појасом од леве (спољне) западне стопе старог насипа до тачке 8. Од ове тачке која представља најзападнију тачку к. п. 2645, граница се наставља ка северу

летњим путем к. ч. 4462, а потом избија на асфалтни пут к. ч. 449л, односно на тачку 9. Од поменуте тачке граница прати десну ивицу асфалтног пута Бело Блато - Стајићево ка истоку до тачке 10 који представља спој старог насипа и асфалтног пута. Од тачке 10 граница се наставља источним смером до почетне тачке бр. 1.

Обим Специјалног резервата природе "Стари Бегеј - Царска бара" у описаним границама износи 22,1 km.

_____

[3] Граница Резервата описана је Уредбом о заштити СРП "Стари Бегеј - Царска бара" ("Службени гласник РС", бр. 56/94, 86/04)

Списак катастарских парцела првог, другог и трећег степена заштите

Катастарске парцеле у оквиру Првог степена заштите:

1676, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 5937, 5938, 5938, 5942, 5943, 5951, 5952, 5957, 9558, 5959, 5960, 5961, 5962, 5963, 5964, 5965, 5966.

Катастарске парцеле у оквиру Другог степена заштите:

5930, 5931, 5932, 5933, 5934, 5935, 5936, 5938, 5939, 5941, 5942, 5943, 5945, 5955, 5956, 5964, 8081, 8082, 8083, 8084.

Катастарске парцеле у оквиру Трећег степена заштите:

2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609/1, 2609/2, 2610, 2611/1, 2611/2, 2611/3, 2612, 2613, 1614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2646, 2744, 2746, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042/1, 3042/2, 3043/1, 3043/2, 3044, 3045, 3046, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3146, 3147, 3148, 3196, 3197, 3198, 3199, 3221, 3222, 3223/1, 3223/2, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232/1, 3232/2, 3232/3, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 4370, 4374, 4376, 4377, 4383, 4384, 4390, 4392, 4393, 4394, 4395, 4470, 4471, 4472, 4485, 4489, 4491, 4493, 4496, 4497, 4498, 5944, 5945, 5946, 5947, 5948, 5949, 5950, 5953, 5954, 8068, 8069, 8069, 8069.

Решењем о претходној заштити за проширење граница Резервата су предвиђени:

Подручје "Мужљански рит": почетна тачка описа границе је тромеђа парцела 1858, 1998 К.О. Лукино Село, општина Зрењанин и међна тачка двеју катастарских општина Лукино Село и Мужља. Граница иде на југоисток, пресеца парцелу 1998, наставља на југоисток, затим на североисток обухватајући парцелу 1998 до четворомеђе парцела 1998, 615, 614 и 602 (пут). Граница иде на север, пресеца парцелу 602 и наставља источном међном линијом парцела 499, 498, 500, 502 до четворомеђе парцела 502, 2030, 2025 и међне тачке двеју катастарских општина Лукино Село и Ечка. Граница наставља на север линијом К.О. Лукино Село и К.О. Ечка до тромеђе К.О. Лукино Село, К.О. Ечка и К.О. Мужља. Граница скреће на југозапад међном линијом К.О. Лукино Село и К.О. Мужља до почетне тачке описа границе.

Подручје "Фидричка - Мали рит" је одређено границама: почетна тачка описа границе је североисточна међна тачка парцеле 4435 К.О. Бело Блато, општина Зрењанин. Граница иде на југ источном међном линијом парцеле 4435 до међне тачке парцела 4435 и 4478. Скреће на југоисток линијом парцела 4381 и 4478 до тромеђе парцела 4478, 4381 и 4368. Скреће на североисток западном међном линијом парцеле 4368 до тромеђе парцела 4368, 2898 и 4477. Граница скреће на југоисток, пресеца парцелу 4368 и наставља јужном линијом парцеле 4476 до тромеђе парцела 4476, 2907 и 4370. Скреће на североисток, на југоисток, па поново на североисток пратећи северну и западну међну линију парцеле 4370 до тромеђе парцела 4370, 4378 и 2832. Иде на југоисток јужном линијом парцеле 2832, пресеца парцелу 4370, северном

линијом парцеле 4379 до тромеђе парцела 4379, 2841 и 2842. Граница скреће на североисток западном линијом парцеле 2842, пресеца парцелу 4377 и 4472 и наставља западном линијом парцеле 2746, пресеца парцеле 4471, 4376 и 4476 и западном линијом парцеле 2743 до парцеле 4374. Граница скреће на југоисток јужном линијом парцеле 4374 до границе К.О. Перлез. Ломи се на југозапад границом К.О. Перлез, К.О. Бело Блато до северозападне међне тачке парцеле 4483. У правцу југозапада иде западним линијама парцела 4483, 4485, 4491 и 4493 до наспрам југоисточне међне тачке парцеле 4391. Граница скреће на северозапад, пресеца парцелу 4384 и наставља линијом парцела 4391 и 4492 до парцеле 4388. Скреће на запад јужном линијом парцеле 4388 до тромеђе парцела 4388, 3357 и 4437. Иде на југ до тромеђе парцела 3357, 3302 и 4437. Скреће на југозапад источном линијом парцеле 3357 до тромеђе парцела 4367, 3357 и 3437. Наставља на југозапад, па на североисток обухватајући парцелу 4367 до тромеђе парцела 4036, 4038 и 4367. У правцу североистока граница иде северозападним и западним међним линијама парцела 4038, 4037, 4033, 3967 до тромеђе парцела 3967, 4508 и 4509. Скреће на југоисток североисточном линијом парцеле 3967 до парцеле 4367. Скреће на север и иде западном линијом парцеле 4367 до тромеђе парцела 4367, 3271 и 4442. Иде на запад обухватајући у целости парцеле 3272 и 3271 да би у правцу североистока ишла северном линијом парцеле 4367 до тромеђе парцела 4367, 3260 и 4439. Граница иде на исток северном линијом парцеле 3260 до парцеле 4435. Наставља у правцу истока северном линијом парцеле 4435 до почетне тачке описа границе.

Подручје део простора уз леву обалу Канала Бегеј под претходном заштитом је одређено границама: почетна тачка описа је тромеђа парцела 1684 (река Бегеј), 1674 и 1669 К.О. Стајићево, општина Зрењанин. Граница иде на исток јужном линијом парцеле 1669 до парцеле 1678 (пут Кикинда - Београд). Скреће на југозапад западном линијом парцеле 1678 до граничне линије К.О. Стајићево и К.О. Перлез. Наставља на југ, па на југозапад западном линијом парцеле 3360 (пут Чента - Ечка) К.О. Перлез до тромеђе парцела 3360, 8131 и 5763. Граница скреће на југозапад јужном линијом викенд зоне до границе грађевинског рејона насеља Перлез. Границом грађевинског рејона иде на запад до регионалног пута бр. 150 Нови Сад - Ковачица. Северном линијом пута граница иде на запад до граничне линије К.О. Перлез и К.О. Книћанин. Граница наставља северном линијом пута у К.О. Книћанин до парцеле 2364. Скреће на североисток међном линијом парцела 2364 и 2362, пресеца парцелу 2192 и иде до важеће границе заштитне зоне Резервата. Скреће на исток важећом границом заштитне зоне до почетне тачке описа проширења границе заштитне зоне.

Границе заштитне зоне

Граница заштитне зоне, почевши од тачки 1 која се налази код моста на Бегеју (карта у прилогу) полази десном обалом корита Новог Бегеја, пратећи водоток у правцу североисток - југозапад до тачке 2. Од тачке 2. граница се наставља на север, пресецајући старо корито Бегеја на петом километру свога тока. Граница се даље наставља на запад, пратећи насип на десној обали старог корита Бегеј до самог ушћа Бегеја у Тису, односно до тачке 3. Од поменуте тачке граница се наставља правцем југоисток - северозапад, насипом реке Тисе до тачке 4. - црпне пумпе. Од тачке 4. граница се наставља у правцу североистока, граничном линијом катастарске општине Лукино Село - Мужља до тачке 5, која се налази југозападно од Мужље. Поменута тачка представља најсевернију тачку заштитне зоне. Од тачке 5 граница се спушта у правцу југа до тачке 6. северозападно од Лукиног Села. Од тачке 6 граница заштитне зоне наставља се у правцу североистока до насипа на десној обали водотока Бегеја односно до тачке 7 граница иде даље у правцу југоистока пратећи низводно десну

обалу водоток Бегеја, односно његов насип до пута Бело Блато - Стајићево, а одатле наставља до моста односно почетне тачке.

Обим заштитне зоне Специјалног резервата природе "Стари Бегеј - Царска бара" у описаним границама износи приближно 41 km.

5. МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУП

Специфичности подручја захтевале су и дефинисање просторног развоја са циљем да се одговори на питања функционисања подручја самог Резервата као јединственог екосистема, са једне стране, и начина коришћења простора у ширем окружењу, са друге.

Суштинска вредност Резервата је очуваност разноликих природних вредности у одређеном изузетно вредном културно-историјском и етнолошком простору. Овакве вредности подручја указују на његову могућност коришћења у области науке, културе и образовања, а нарочито кроз специјалне видове туризма (у складу са принципима активне заштите и одрживог туризма).

Основне специфичности у којима данас егзистира Резерват, а према којима је начињен методолошки приступ представљају:

1. Природни услови - Подручје Резервата до сада је изучавано првенствено са становишта природних обележја. Највећи део сазнања о тим обележјима резултат су ускостручног начина посматрања стручних лица и експерата. Неопходно је искористити ове податке као улазе, за дефинисање интегралног приступа овим природним вредностима (комплексима).

Први корак, у дефинисању јединственог приступа јесте разумевање и обједињавање читавог низа природних феномена који се сустичу на овом подручју. У том смислу, неопходна је идентификација свих природних и антропогених утицаја и процеса угрожавања темељних вредности и карактеристика Резервата.

2. Створени услови - Досадашња истраживачка концентрација на природне услове имала је за последицу да утицај створених услова на укупне вредности Резервата у посматрањима добије секундарни значај.

Тумачење могућих или већ уочених поремећаја природне равнотеже који владају на поменутом подручју није могуће ван сазнања о свим чиниоцима затеченог стања. Мада постоји тенденција да се Царска бара посматра изоловано, у оквиру природних граница дефинисаног подручја, мора бити јасно да и околна насеља, постојећи инфраструктурни, хидротехнички и остали објекти, утичу на квалитет, али и на начине коришћења природних вредности.

3. Активност у простору - Посматрање утицаја активности у простору на подручју Резервата до сада се најчешће сводило на оне које се одвијају непосредно у оквиру уобичајено дефинисаних природних граница. Чињеница је, међутим, да управо идентификовање свих активности на најужем и ширем утицајном подручју, њихова класификација и одређивање значаја могу да определе и начине коришћење који треба да буду у складу са карактером подручја као заштићеног дела природе. Минимум активности које се сада одвијају на простору сигурно подразумева оне које су сконцентрисане у оквиру две велике групе - спонтане и усмераване. Свакако да уочавање и валоризација активности које произилазе из еколошког, научног, васпитно-образовног и привредног (рибарство, пољопривреда, шумарство, лов, туризам) значаја одређују и начине његовог коришћења. Мора се знати да све активности данас захтевају и једну савремену интерпретацију која се не ограничава на њихов сужен избор, нити на административно дефинисање границе. У том смислу и у поступку валоризације у планском смислу све активности и њихови утицај на подручје Резервата морају добити одређену просторну интерпретацију.

4. Еколошки систем - Јединствен оквир функционисања Резервата, као вишеструко значајног природног добра, чини скуп све три групе услова - природних, створених и активности. Једно од најважнијих методолошких опредељења просторно-планског односа према подручју свакако је обједињавање свих тих услова и активности, како у односу на валоризацију, тако и у односу на стратешка опредељења. Овај простор до сада није имао синтезни приступ који повезује све појаве и процесе у окружењу. Тражење одговора о узроцима нарушеног система функционисања и формулисања одговора о врсти, начинима и степену стручног, научног и друштвеног ангажовања, представља једно од основних опредељења за израду Просторног плана.

У методолошком погледу, због низа специфичних утицаја који се на подручју Резервата појављују, разликује се и степен детаљности посматрања унутар појединих поглавља. Међутим, начин рада омогућио је да се све секторске оцене сублимирају на начин који недвосмислено упућује на потребу истовременог посматрања свих утицаја. Значај подручја Резервата и сазнање о стручним, научним и организационим активностима на изради сличне просторно-планске документације у другим срединама, наметнули су интердисциплинарни рад као једини могући приступ.

6. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕ ПРОСТОРНО-ПЛАНСКЕ И ОСТАЛЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

6.1. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Основни плански документ чија се решења разрађују овим Просторним планом је Просторни план Републике Србије (у даљем тексту: ППРС):

Према условима из ППРС, основни циљеви коришћења и уређења шума су:

- Унапређење стања шума (превођењем изданачких у високе, мелиорацијом изданачких шума и реконструкцијом деградираних високих шума и заштитом шума у свим фазама развоја),
- Повећање површина под шумама.

Пошумљавање се може спровести на земљиштима VI, VII и VIII бонитетне класе пољопривредног земљишта, у граничним зонама индустријских постројења и саобраћајница и у оквиру изворишта вода.

Према ППРС за подручје Средњег Баната где се налази простор обухваћен овим Планом, оптимална шумовитост којој треба тежити је 13,1%.

Основни правци развоја ловства према ППРС су:

- Повећање бројности популације ситне и крупне дивљачи, нарочито аутохтоних и економски највреднијих врста (јелен, срна, дивља свиња),
- Побољшање структуре (полне и старосне) популације крупне дивљачи и квалитета трофеја и
- Очување ретких и угрожених врста.

ППРС је извршена рејонизација пољопривредне производње, по којој простор обухваћен овим Планом припада ратарско-сточарском рејону и има изванредне потенцијале за вођење економски ефикасне и разноврсне ратарске, повртарске и сточарске производње.

Развој пољопривреде на заштићеном природним добром ускладити са установљеним режимима заштите.

Смернице развоја пољопривреде на осталом пољопривредном земљишту односе се на:

- чување површина и плодности пољопривредног земљишта упоредо са предузимањем целовитих и ефикасних мера очувања других природних ресурса за потребе дугорочног развоја;

- потпуније искоришћавање компаративних предности појединих подручја за економски рационалну производњу здравствено безбедне хране, како за домаће тржиште, тако и за извоз;

- стварање услова за обнову, опстанак и развој породичних пољопривредних газдинстава на подручјима која су захваћена процесима депопулације;

- подстицање ситних пољопривредних газдинстава у правцу повећања робности путем интензивне производње поврћа, воћа, грожђа, лековитог биља и других производа;

- брзи развој сеоских подручја кроз развојне програме и пројекте са "чистим технологијама";

- побољшање бонитетне структуре обрадивих површина строгом и делотворном заштитом најплоднијих земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе.

Подручје Резервата, по својим природним и створеним вредностима од значаја за туризам, припада северној туристичкој зони другог степена. Основни циљ развоја туризма у наредном периоду треба да буде развој оних облика и врста туризма, који за базу имају природне мотиве везане за развој научно-истраживачког, културно-образовног, ловног, риболовног, излетничког и сеоског туризма. Материјална база туризма мора бити богатија и разноврснија, како би представљала елеменат атрактивности понуде.

Концепт развоја региона Баната односно простора у домену саобраћајне инфраструктуре, планира да овај простор буде опслужен примарно капацитетима друмског саобраћаја, а да остали видови саобраћаја (железнички и водни саобраћај) користити уз интегрално повезивање. У домену железничког саобраћаја на простору општине Зрењанин планирана је модернизација и реконструкција пруге Нови Сад-Шајкаш-Тител-Зрењанин, пруге Ковачица-Зрењанин и њихово довођење у стање експлоатације за путнички и робни транспорт.

У домену водног саобраћаја планира се интензивније коришћење пловног пута реке Тисе (превоз путника и масовних роба) и интегрално повезивање са осталим облицима саобраћаја. У будућности се очекује и афирмација овог простора (Тисе и Старог Бегеја) у домену туризма са знатним учешћем довоза туриста водним саобраћајем.

Остали видови саобраћаја у оквиру планова вишег реда на овом простору нису заступљени.

Подручје обухвата Просторног плана припада Јужнобанатском регионалном систему за водоснабдевање који се ослања на коришћење основне издани, као и алувион регионалног значаја Ковин-Дубовац-Банатска Паланка. Такође, постоји могућност пребацивања одређене количине воде из алувиона са десне обале Дунава, чиме се омогућава слање вода из овог система, даље на север, у правцу Зрењанина и Сечња.

Предметни простор припада банатском регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода. Банатски систем поред контурних водотокова Дунава и Тисе чине Стари и пловни Бегеј, као и већ постојећа мрежа канала хидросистема ДТД, који ће се проширивати на појединим подручјима новим елементима, као и низом постројења за пречишћавање отпадних вода у циљу очувања и унапређења квалитета воде.

У снабдевању насеља водом, приоритетно и максимално биће коришћена локална изворишта подземних и површинских вода, а недостајуће количине биће обезбеђиване из великих регионалних система, са ослањањем на изворишта која су законом заштићена од загађења.

Вода за технолошке потребе биће захватана, по правилу, из водотокова.

У области енергетике утврђују се следећи циљеви:

- побољшање квалитета рада и поузданости постојеће магистралне нафтне и гасне мреже, као и даљи развој тих система/мрежа;

- гасификација насеља, на бази усклађених концепција гасификације и топлификације, у сврху задовољавања потреба широке потрошње;
- рационално коришћење и штедња необновљивих ресурса и штедња произведене енергије;
- с обзиром на енергетску зависност региона, посебну пажњу посветити развоју и могућностима примене обновљивих извора енергије примерених подручју (енергија ветра и сунца, биомаса и биогас), имајући све време потребу за енергетско ефикасношћу;
- смањење конфликата између коришћења енергетских ресурса и заштите животне животне средине (насеља, становништво, земљиште итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програми рекултивације/ревитализације, отклањање штета итд.).

Преносна мрежа се планира у складу са:
- сагледавањем простора потрошње електричне енергије и снаге, како укупне тако и по појединим подручјима;
- изградњом нових производних капацитета;
- резултатима студијских истраживања и дугорочног сагледавања мреже.

Имајући у виду трајање објеката преносне мреже 110 kV, 220 kV и 400 kV, планира се значајни обим ревитализације делова мреже, уз уважавање свих техничких критеријума и перспективе појединих постројења.

У просторним плановима нижег реда биће резервисан простор за далеководе и постројења преносне и дистрибутивне мреже 110 kV.

Развој и унапређење телекомуникационог система у Републици Србији реализоваће се у складу са просторно-функционалном територијализацијом Републике, а на основу утврђених Генералних планова развоја појединих сопственика система веза. У погледу осигурања простора за потребе телекомуникационог система потребно је осигурати простор за поштанске и телекомуникационе објекте у центру насеља, осигурање коридора за телекомуникационе каблове дуж нових и постојећих путева, а посебно оних који се поклапају са магистралном мрежом, осигурање простора за РР везе.

Подручје обухваћено израдом Просторног плана припада потиском појасу интензивног развоја са гравитацијом ка индустријском центру Зрењанин.

У области развоја становништва основни циљ је равномернији територијални размештај становништва и његово интензивније обнављање, односно повећање удела млађих контингената у миграционим подручјима и подручјима са високим индексом старења, путем комбинованих и усклађених мера демографске политике и политике регионалног развоја. Насеља у обухвату Просторног плана припадају подручју са просечном густином насељености мањом од 100-149 становника на 1 km^2.

ППРС је утврђена хијерархијска диференцијација мреже градова према којој су насеља обухваћена Просторним планом усмерена на регионални центар Зрењанин. Насеља у обухвату Просторног плана припадају функционалном подручјурегионалног система насеља Зрењанин.

Концепција развоја села и унапређења квалитета живљења у сеоским подручјима претпоставља успостављање одговарајућег степена координације и комбинованог развоја пољопривреде и других привредних, услужних и посредничких делатности, од малих индустријских погона, занатства, трговине, сервисних и финансијских услуга, до туризма и домаће радиности.

У ППРС су дате препоруке за организацију јавних служби према хијерархијском нивоу насеља, које полазе од постојећих мрежа јавних служби и са претпоставком да ће се будући развој у овом сектору прилагођавати економским, институционалним и својинским променама, као и планерским пропозицијама утврђеним ППРС.

Царска бара је ППРС дефинисана као подручје заштите посебних природних вредности која има међународни статус заштите.

Према ППРС мерама заштите животне средине, које је потребно предузимати у односу на степен загађености, предметни простор припада 8. категорији.

Основна начела ППРС у односу на заштиту непокретних културних добара, а која су од значаја за подручје обухваћено Просторним планом су:

непокретна културна добра штите се интегрално са простором у коме се налазе;

- непокретна културна добра третирају се развојни потенцијал подручја у коме се налазе;

- заштита културних добара је интегрални део развоја друштва;

- наслеђе које из разних разлога није обухваћено режимом заштите, уводи се у тај режим;

- у поступку планирања, мере заштите се предвиђају и за добра која уживају претходну заштиту, као и добра која још увек нису адекватно вреднована и заштићена.

6.2. АНАЛИЗА КОРИШЋЕНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ЕКСПЕРТИЗА

При изради Просторног плана коришћена је многобројна планска, студијска, стручна, научна, техничка и друга документација. Од обимне библиографије стручних радова због значаја у изради овог планског документа истичемо следеће:

- Монографија "Ечка", група аутора, АД Рибарско газдинство "Ечка", 1991. год.

- Студија "Предлог за заштиту природног добра "Стари Бегеј-Царска бара" као специјалног резервата природе", Завод за заштиту природе Србије, јул 1993. године;

- Пузовић, С. и Грубач, Б. (1997): Important bird areas in Serbia. Завод за заштиту природе и BirdLife International, Елаборат, Нови Сад-Cambridge, 500 p.

- Пузовић, С. (1998): "Усклађивање интензивног гајења риба и очувања разноврсне фауне птица на шаранским рибњацима у Војводини". Научни скуп "Интензивно газдовање и заштита природе на шаранским рибњацима Војводине", Институт за Биологију

- "Информација о могућностима коришћења алтернативних енергетских извора у АП Војводина", Покрајински секретаријат за привреду-број 312-00003/2001 од 16. маја 2001. године, Нови Сад;

- "Годишњи извештај по Пројекту лимногеолошких истраживања на подручју природног Резервата Царске баре у циљу заштите животне средине за 2004. годину", Геозавод-неметали, Београд, 2005. године;

- "Екоурални развој подручја СРП "Стари Бегеј-Царска бара" и насеља Бело Блато", Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Нови Сад, 2006. године;

- Водопривредна основа Републике Србије-Институт за водопривреду "Јарослав Черни", 2002. године;

- проф. др. П. Томић, проф. др. Ј. Ромелић: "Неки аспекти неповољног утицаја Бегеја на строги природни резерват Царска бара", ПМФ-Институт за географију, Нови Сад,

- мр Владимир Стојановић: "Примена концепта одрживог развоја у специјалним природним резерватима Војводине", докторска дисертација, ПМФ-Департман за географију, туризам и хотелијерство, Нови Сад, 2004. године;

- "Стари Бегеј-Царска бара, заштита и развој туристичко-рекреативних активности", Н. Ковачев, Љ. Будаков, Научни скуп Туристички потенцијали Југославије, 1996. год.

- Стратегија одрживог развоја општине Зрењанин, 2006. године

Након израде студије "Предлог за заштиту природног добра "Стари Бегеј-Царска бара", као специјалног резервата природе", рађене у Заводу за заштиту природе Србије 1993. године, донета је Уредба о заштити специјалног резервата

природе"Стари Бегеј-Царска бара". С обзиром да је од 1993. до данас дошло до промена екосистемских услова који утичу на биодиверзитет (појачана еутрофизација последњих година, појачани антропогени утицаји), урађена је израда Студије заштите и унапређења СРП "Стари Бегеј-Царска бара" ради анализе и валоризације природних вредности на основу којих су формирана оптимална просторно-планска решења заштите и унапређења Резервата.

За израду Просторног плана релевантни су следећи планови:

- Просторни план Републике Србије, 1996.
- Просторни план општине Зрењанин, Завод за урбанизам, просторно планирање и изградњу Зрењанин-Зрењанин, 1986. године;
- Урбанистички план месне заједнице Бело Блато, Завод за урбанизам, просторно планирање и изградњу Зрењанин-Зрењанин, 1983. године;
- Урбанистички план месне заједнице Лукино Село, Завод за урбанизам, просторно планирање и изградњу Зрењанин-Зрењанин, 1983. године;
- Урбанистички план месне заједнице Стајићево, Завод за урбанизам, просторно планирање и изградњу Зрењанин-Зрењанин, 1983. године;
- Урбанистички план месне заједнице Перлез, Завод за урбанизам, просторно планирање и изградњу Зрењанин-Зрењанин, 1983. године;
- Урбанистички план месне заједнице Книћанин, Завод за урбанизам, просторно планирање и изградњу Зрењанин-Зрењанин, 1983. године.

Просторно-планска и урбанистичка документација је релативно застарела. У току је израда Просторног плана општине Зрењанин који се налази у фази Стратегије развоја планског подручја.

Од значаја за израду овог Просторног плана је Локални еколошки план општине Зрењанин.

Поред поменуте документације, у изради Просторног плана коришћене су верификоване Стратегије Владе Републике Србије, и то пре свих: Стратегија развоја пољопривреде, Стратегија развоја туризма, Стратегија развоја шумарства. Поставке ових стратешких опредељења уграђене су, како у опште и посебне циљеве, тако и у Стратегију заштите, уређења и коришћења планског подручја.

II СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

1. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

За потребе израде Просторног плана урађена је Студија "Заштита и уређење постојећих природних вредности"[4] која даје приказ садашњег стања и очуваности природних вредности, односно простора и за очување укупног биодиверзитета Резервата, као и заштићених природних добара и потенцијалних природних добара значајних за заштиту.

[4] израдио Завод за заштиту природе РС, одељење у Новом Саду, 2007. године

1.1. ГЕОМОРФОЛОШКЕ И ГЕОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

У ширем окружењу граница просторног плана посебне намена Резервата налазе се четири геоморфолошке целине, што ово подручје чини својеврсним геоморфолошким полигоном у Војводини. Основне рељефне форме на овом подручју су лесне заравни - Тителски брег и тамишка зараван лесне терасе (зрењанинска и тителска), речне терасе (тителска и мужљанска) и алувијалне равни (Тисе и Канала Бегеј). Део наведених геоморфолошких целина нису у границама Просторног плана, али имају значајан утицај на природне вредности овога подручја.

Алувијална раван Тисе прати реку са обе стране, ширина варира од 3 -15 km. У проширењу алувијалне равни Тисе смештени су базени Рибарског газдинства "Ечка" и заштићеног добра СРП "Стари Бегеј-Царска бара". Алувијална раван је најмлађа геолошка творевина на којој су се одвијали интензивни ерозивно - акумулативни флувијални процеси. Подизањем насипа изливање Тисе и Бегеја више није имало даљег утицаја на образовање нових облика у рељефу. Ову геоморфолошку целину изградила је Тиса, слободно меандрирајући између Тителског брега и зрењанинске лесне терасе. Тада је она често мењала корита, а трагови старих праваца отицања су готово све забарене површине. Једно такво корито наследио је Бегеј, у другима су израђени ечански рибњаци (Бело језеро, језеро Коча, језеро Мика, језеро Шовајка, језеро Јоца и др.), док су остала, мање или веће забарене површине каналисане и исушене. У заштићеном делу природног добра највећи број бара је очуван. Ово се пре свега односи на Царску бару, Тигањицу, Војтину млаку, Равеницу, Перлеску бару итд. Природни аутентични рељеф, данас је човек у многоме изменио. Битне измене настале су још у XVIII веку, регулацијом корита Бегеја. Обе реке ограђене су насипима, тако да се природни речни процеси одвијају само на простору заштићеног природног добра.

1.2. КЛИМАТСКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

За приказ климатских карактеристика коришћени су подаци метеоролошке станице у Зрењанину, која је од границе предметног Просторног плана удаљена око 10 km. Апсолутна висина ове метеоролошке станице износи (80 m), што одговара и надморској висини терена у границама Просторног плана. Метеоролошки подаци су из периода 1996-2003. године.

Температура ваздуха представља квалитативну вредност његовог топлотног стања. Температура ваздуха спада у најважније климатске елементе, јер од ње и температуре подлоге, зависи величина испаравања воде, влажност ваздуха, облачност, падавине итд.).

Табела 3: Средња годишња температура ваздуха (1996 - 2003. године) у °C

Год.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.
Ср. год.	10,4	10,7	11,6	11,7	13,2	11,8	12,9	11,7

Средња годишња температура ваздуха је била најмања 1996. године, а износила је 10,4 °C, док је 2000. године она износила 13,2 °C. Средње годишња температура за поменути период износила је 11,6 °C. Поредећи ове податке са подацима из периода 1948. - 1970. године уочава се да је годишњи просек температуре повећан за 0,5 °C. У анализираном периоду видимо да је 2003. године средња месечна температура у фебруару износила - 4,3 °C, а највећи месечни просек забележен је августа исте године и износио је 24,8 °C.

Релативна влажност је количина водене паре изражена у процентима при одређеној температури. На подручју границе Плана средње годишња релативна влажност износи 72,1%. У 2000. години њен просек је за анализирани период био најнижи и износио је 64%, док је годишњи просек 2005 године износио 77%. Годишњи ток релативне влажности ваздуха стоји у обрнутом односу са годишњим током температуре ваздуха. Дакле, у хладнијем делу године вредности релативне влажности ваздуха су веће, док су у топлијем мање.

Инсолација је такође један од врло значајних климатских елемената за живи свет. Средња годишња сума осунчавања за осматрани период износи 2169 h. У 1996 години, годишња сума износила је 1919 h, а 2000 године она је износила 2553 h. Просечно највећу суму осунчавања имају летњи месеци (јул и август), а најкраће просечно осунчавање имају зимски месеци (децембар и јануар).

Облачност се јавља као последица влажности ваздуха, односно његове засићености воденом паром. Највећа облачност је у децембру, а најмања у августу. Средња годишња облачност подручја је 5,5 десетина неба. Најнижи годишњи просек облачности забележен је 2000. године и износио је 4,6 десетина неба, а највећи годишњи просек забележен је 1996., 1999. и 2004. године са просеком од 5,9 десетина неба.

Атмосферски талози - Падавине су, заједно са температуром ваздуха, један од најважнијих климатских елемената. У наредној табели приказане су годишње висине падавина за период 1996 - 2003. годину (у mm).

Табела 4: Годишњи просек падавина

Година	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.
Средња годишња вредност	744,6	636,6	545,1	884,6	278,5	707,4	410,4	496,6

Годишњи просек падавина у наведеном раздобљу износио 610 mm. Годишња сума падавина је од године до године била различита. Тако је током 1996. године она износила 744,6 mm, да бих 2000 године укупна количина падавина износила свега 278,5 mm. Најчешће највиша месечна количина падавина излучи се у летњим месецима, док су пролећни и јесењи месеци са најмањом количином падавина. У зимским месецима атмосферски талози се излуче у виду снега.

Ветрови - Анализа просечних годишњих честина ветрова показује да је у планском простору доминантан југоисточни ветар - кошава. Његова честина у анализираном периоду износила је 218‰. На другом месту је западни ветар са честином од 183‰, а на трећем, северозападни ветар са честином од 142‰. Најмање честине су из правца североистока са 54,3‰ и истока са 101‰. Најучесталији ветар је кошава, појављује се у октобру, новембру, фебруару и марту. У односу на годишња доба југоисточни ветрови дувају током јесени и зиме, а нешто ређе у пролеће. Овај ветар има и највећи брзину поготово у пролећним месецима када она износи преко 5 m/sec. С обзиром да тада има и најмање падавина опасност за влажност тла је изузетна.

Узимајући све наведене факторе у обзир, долази се до закључка да у границама подручје Просторног плана припада умереној климатској зони, са јаче назначеним континенталним особинама.

1.3. ХИДРОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

Површинске воде

Површинске воде овог подручја чине реке Дунав, Тиса, Стари Бегеј, Пловни Бегеј, језера формирана као рибњаци, и баре.

Просторни план обухвата део тока Бегеја од km 20, па до ушћа у Тису, затим 8 система за одводњавање, који се наслањају на 4 катастарске општине, који припадају детаљној каналској мрежи: "Мужља-Лукино Село", "Бело Блато", "Книћанин-Чента",

"Петра Бара", "Стајићево", "Рибњаке", "Царска Бара", "Мужља" (са постојећим објектима) и корито старог Бегеја.

Канал Бегеј је најзначајнија лева притока Тисе у нашој земљи и представља растеретни крак, у периоду одводњавања, магистралног канала Нови Бездан - Ботош, зависно од водостаја Тисе у Тителу. Етапним радовима који су изведени у склопу хидросистема Дунав-Тиса-Дунав (1946.-1971.) извршена је реконструкција (повећање проточног профила, промена висинског пада, изградња нових устава и решавање ушћа) дуж целог тока, чиме се наводи да је Бегеј потпуно регулисан у нашој земљи. На овом каналу налази се устава код Стајићева на стационажи km 9+700, која заједно са уставом Ботош и Орловат, регулише минималне пловне дубине у Бегеју до Клека и канала Нови Бечеј -Ботош у периоду малих вода, а у периоду одводњавања, затвара улаз високих Тиских вода у Бегеј. Унутрашње воде на овом потезу процењују се на 10 m^3/s. Корито Пловног Бегеја наслања се на корито Старог Бегеја, у који се уливају неки од система за одводњавање са овог подручја.

У оквиру Резервата Стари Бегеј има дужину од око 10 km, просечну ширину 25 m, а просечну дубину према подацима лимногеолошких истраживања током 2003. и 2004. године у зависности од водостаја од 1,70 до 2,70 m. Главни извор из којег се Стари Бегеј након пресецања тока Бегеја снабдева водом је вода из рибњака "Ечка". У сливу Старог Бегеја и Бегејског канала количина падавина је различита, такође и издашност извора, што се одражава на водостај на Бегеју. Екстремни водостаји су честа појава на Бегеју. Водостаји се крећу у границама:

Горња вода	
- максимални	77,14 mAHB
- минимални	74,00 mAHB
- радни, најдужег трајања	74,10 mAHB - 74,50 mAHB
Доња вода (Тиса)	
- максимални	77,60 mAHB
- минимални	68,94 mAHB

Водопривредни објекти на територији обухвата Просторног плана су:

- Одбрамбени насипи на левој и десној обали Бегеја. Насип уз десну обалу Бегеја протеже се до уставе Стајићево (деоница Д.20.1), насип уз леву обалу Бегеја (деоница Д.17.3) и насип уз десну обалу канала низводно од уставе и уз Тису узводно од ушћа Бегеја у Тису (деоница Д.17.2). Ширина круне насипа на десној страни Бегеја узводно од хидрочвора је 4 m, а низводно 5m, косина насипа према каналу 1:3 на оба дела, а косина насипа према заштићеном терену на поменутом делу је 1:7, почевши од круне насипа до терена. Лева обала има ширину круне насипа 10 m, са нагибом према Бегеју 1:3, а према риту 1:2.

- Хидрочвор "Стајићево" је решен са једним отвором од 24,5 m, на том месту формира водну степеницу са диригованим водним режимом према Зрењанину. Низводно од хидрочвора "Стајићево" па до ушћа Бегеја влада природни-тиски режим. Максимална рачуната пропусност хидрочвора је 310 m^3/s воде Бегеја у Тису.

- Црпне станице (Мужља Q=5,5 m^3/s, Телеп Q=3,0 m^3/s, Ечка за снабдевање рибњака без података о капацитету, Бело Блато Q=4,5 m^3/s и Петра Бара Q=0,5 m^3/s).

- Пијезометри, којих на територији обухвата Просторног плана има 6, а од тога је само један у функцији, а налази се на око 1 km источно од насеља Перлез.

На подручју се налази и већи број флувијалних језера насталих радом речне ерозије и акумулације Тисе, Бегеја и Тамиша током алувијума. Њихови басени су у ствари

напуштена речна корита, рукавци и меандри. Мелиорационим радовима током XVIII века, читав простор је уређен и регулисан, тако да је на простору

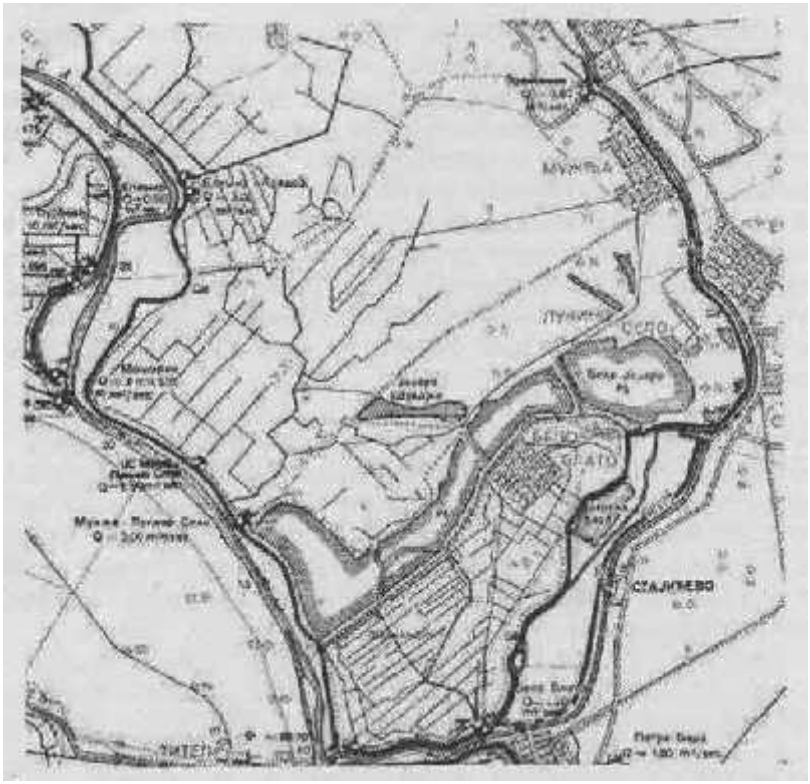

Слика 2: Хидрографска карта

изнад северних граница Резервата формирано укупно 16 језера ради узгоја рибе. Највећа по својој површини су Бело (540 ha), Коча (344 ha), Мика (340 ha), Брана (82,5 ha), Јоца (535 ha) и Шовајка (162 ha). Језера се претежно снабдевају водом из Тисе и Бегеја, а поред тога фреатском и атмосферском водом. На рибњацима су постављене црпне станице за пражњење рибњака, као и црпне станице за снабдевање водом.

Баре у испитиваном подручју представљају последњу оазу некадашње природе Панонске низије. Пре регулације Бегеја и изградње рибњака, река је, за време сваког поплавног таласа, плавила пространи рит. Током регулационих радова и одлагања ископаног материјала на десној обали новопрокопаног корита Бегеја уобличило се неколико бара: Тигањица, Загњеница и део Перлеске баре, које су самим тим постале плиће.

Царска бара представља мртвају Бегеја, коју је река изградила током холоцена. Укупна дужина Царске Баре износи 2.200 m, ширина 1.000 m, а површине 447 ha. Просечна дубина воде у језеру износи 0,9 m у пролеће и почетком лета, до 0,4 m током лета. У појединим дужим сушним периодима пресушује и том приликом се вода вештачки пребацује у Царску Бару. Овакве хидролошке одлике у комбинацији са климом и другим еколошким условима, резултирали су присуством разноврсног биљног и животињског света.

Површина окна у зависности је од нивоа воде Старог Бегеја са чијим је коритом везана каналом дужине око 30 m, а према подацима лимногеолошких истраживања

током 2004. године укупна површина спољних граница Царске баре је 166,7 ha, од чега је укупна површина воденог огледала 117,9 ha, а укупна површина обрасла под зељастом вегетацијом 48,8 ha. У пролећном периоду дубина се креће око 1 m а лети је често мања од 0,50 m.

Царска Бара воду добија површинским притицањем из Бегеја, односно из рибњака, излучивањем падавина на акваторију и подземним притицањем из фреатске издани.

Воду губи површинским отицањем, испаравањем, подземним отицањем и изливањем у рибњаке. Због оваквог начина храњења, мале надморске висине и дубине, као и под утицајем степскоконтиненталне климе, највећи део комплекса баре је обрастао трском, шеваром и низијском шумом. Нагомилавањем остатака барског биља, образовани су у води слојеви тресета. Због велике количине растворених органских материја, вода у бари је тамно мрке боје.

У северном делу Резервата, непосредно изнад Царске Баре, налази се мањи рукавац, познат као Стари Бегеј који је у II степену заштите. Површински је спојен са Старим Бегејом, одакле се углавном и снабдева водом.

Тигањица је бара у северном делу Резервата и тешко је приступачна, обзиром да је већим делом обрасла трском, а налази се у режиму заштите I степена. У јужним деловима Резервата, укључештена између Старог и Пловног Бегеја, налази се Перлеска Бара која се такође налази у режиму I степена заштите.

Подземне воде

Подземне воде подручја налазе се у пукотинама и порама стена које учествују у грађи литосфере. Оне делом припадају конатним (фосилним) водама, делом атмосферским (хидрометеоролошким), а делом мешаним, конатним и атмосферским водама.

Конатне воде чине остатак воде некадашњег мора, лагуна и језера. У седиментима који су се таложили у тим, давно ишчезлим воденим срединама, вода се задржала до данашњих дана. Ове воде су ипак, претрпеле одређене хемијске и физичке промене те се не могу сматрати оригиналним узорцима воде средине из које воде порекло.

На основу геолошке грађе геотектонских и хидролошких прилика могу се издвојити четири хидролошка система (А, Б, Ц и Д). Хидролошки систем А чине фреатске, артеске и субартеске воде.

Фреатска издан се храни инфилтрацијом атмосферских падавина, инфилтрацијом воде из Тисе, Бегеја и Тамиша. Горња површина фреатске воде је променљива и највише зависи од количине падавина. Фреатске издани имају, имају током године променљиве нивое. Дубина подземне фреатске воде у појасу око Резервата се креће од 1 m до 2,5 m. Многобројне депресије на топографској површини су испуњене изданском водом, што је узрок постојања многобројних бара. Издан је најплића у мају, а најдубља у октобру и новембру. Режим подземних вода је у зависности од речног режима, претежно тиског режима, у чијој се алувијалној равни Резерват налази. У периоду пролеће-лето (крај IV-крај IX) фреатска издан се на простору јужно од Лукиног села до Тисе и ушћа Канала Бегеј налази на дубини до 100 cm. У другом периоду (јесен-зима) фреатске издани се налазе на малим дубинама (од 100 cm) једино јужно од Белог језера, док се око осталих језера налазе на дубини од 100-150 cm.

Артешке издани карактеришу се појавом у више водоносних хоризоната. На ширем подручју Зрењанина утврђено је 5 водоносних хоризоната. Први је на дубини од 35 m до 60 m, а налази се у дилувијалним наслагама. Други се јавља на дубини од 60 m до 80 m, а одвојен је од претходног глиновитим слојем дебљине б m до 20 m.

Овај хоризонт има највећу дубину на подручју Зрењанина, према северу благо тоне, а према југу се издиже, а вода садржи већу количину гвожђа и суви остатак. Четврти водоносни хоризонт је на дубини од 135 m до 195 m, а пети се налази на дубини од око 250 метара.

Водни режим у Резервату

Најзначајнију хидролошку вредност за Резерват представља водоток Стари Бегеј од 15-ог km, односно места где је приликом изведених мелиорација пресечен меандар Бегеја до 6-ог km, односно места на коме се налази устава Царска бара којом се регулише упуштање воде из Старог Бегеја у Канал Бегеј.

На основу лимногеолошких истраживања (2003-2004.) и снимања уздужног профила средине корита Старог Бегеја констатована је изразита замуљеност (93,5%) на 15 km, односно на месту где се улива вода из рибњака "Ечка" у Стари Бегеј (сам почетак пресеченог тока Старог Бегеја), која се постепено смањује до уласка у Царску бару где је незнатно већа, да би опет била у опадању до најниже вредности (19,1%), идући ка 6-ом km пред уставу "Царска бара" и улив Старог Бегеја у Канал Бегеј, где је замуљеност у порасту. Висок проценат замуљености на петнаестом километру условљен је великим приливом муљевитих честица у виду суспензије из рибњака. Муљ се делимично избацује заједно са водом приликом оплићавања језера ради излова рибе. услед смањења енергије тока после испуштања воде, долази до обарања и нагомилавања муља и тај утицај је присутан до 11-ог km. Повећање замуљености на крајњем 6-ом km резултат је опадања енергије воденог тока и постојања бране за регулисање нивоа воде.

Водни режим резервата условљен је највећим делом водним режимом у рибњацима, а мањим делом атмосферских талога и подземних вода. Међутим, због стања велике замуљености корита Старог Бегеја (нарочито 15-13. km), ствара се неодговарајући водни режим и оптерећеност воде продуктима распадања водених организама. Вода се из рибњака празни само једном у току године (крај септембра-октобар) приликом излова рибе, а тада се испусти 80% воде из рибњака. У овом периоду је потребно да се води рачуна о правовременом контролисању промене нивоа воде и корекције истог управљањем на устави Царска бара (у овом случају отварањем уставе) до нивоа прописаног Студијом заштите овог простора (1993), односно оптимални водни режим који обезбеђује очување станишта је у интервалу 73,20-73,50 mAHB. (евентуално 74,00 mAHB) у периоду од 15.III до 01.VI. Постепено се смањује до коте 73,00 mAHB од 01.VII до 01.IX, а надаље регулација до 15.III није неопходна.

Преоптерећеност Старог Бегеја органским материјама (услед чега се троше велике количине кисеоника и повећава садржај сумпорводоника и амонијака), угрожава и Царску бару обзиром да се из њега снабдева водом. На основу разматрања резултата хемијске анализе воде у оквиру лимногеолошких истраживања, оцењено је да је испитивани узорак воде у Царској бари према Уредби о класификацији вода припада класи IV. На испитиваном подручју односно у кориту Старог Бегеја нису уочене скоковите вредности садржаја минерализације тако да је искључено присуство извора сланих и подземних вода.

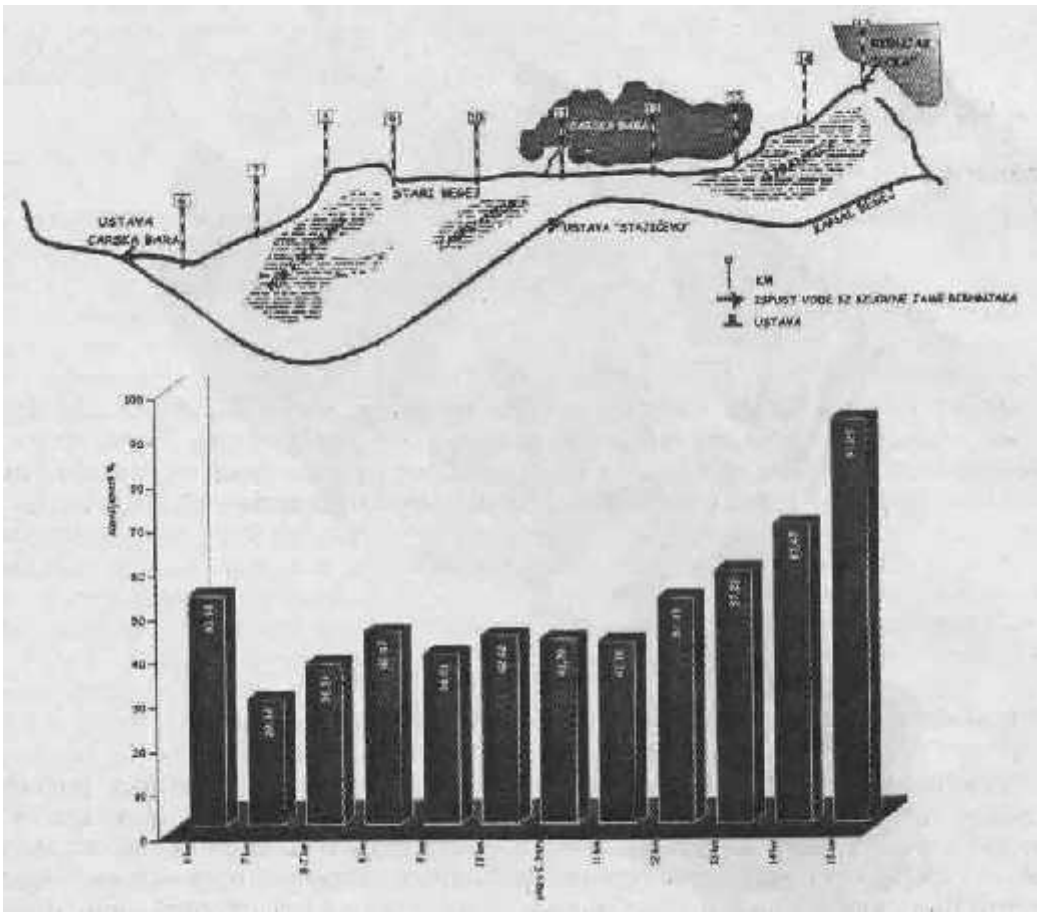

Слика 3: Проценат замуљености Старог Бегеја унутар СРП "Стари Бегеј - Царска бара"

Чишћење и редовно одржавање канала који повезује Стари Бегеј са Царском баром обезбеђује да вода несметано циркулише, а истовремено се омогућава улазак риба у циљу мреста. Дотоком воде спречава се зарастање Царске баре и обезбеђује веза са Војтином Млаком.

1.4. ПЕДОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

У педолошком погледу у границама Просторног плана на релативно малом простору заступљен је велики број различити типова, подтипова и варијетета земљишта и то: алувијално заслањено и алувијално песковито земљиште, ритска смоница, ритска црница бескарбонатна, ритска смоница заслањена, ритска црница карбонатна песковита, мочварно глејно заслањено земљишт, солоњец солончакасти и солончак.

Алувијална земљишта простиру се јужно и уз сама језера. Алувијална земљишта су врло хетерогене морфологије, што је последица особина појединих речних наноса, услова њиховог таложења и појаве типских процеса у почетној фази.

Ритска смоница је реликтно земљиште образовано на језерским седиментима у условима влажне и топле климе. Ово земљиште тешко прима и пропушта воду. Садржи доста хумуса азота и калијума.

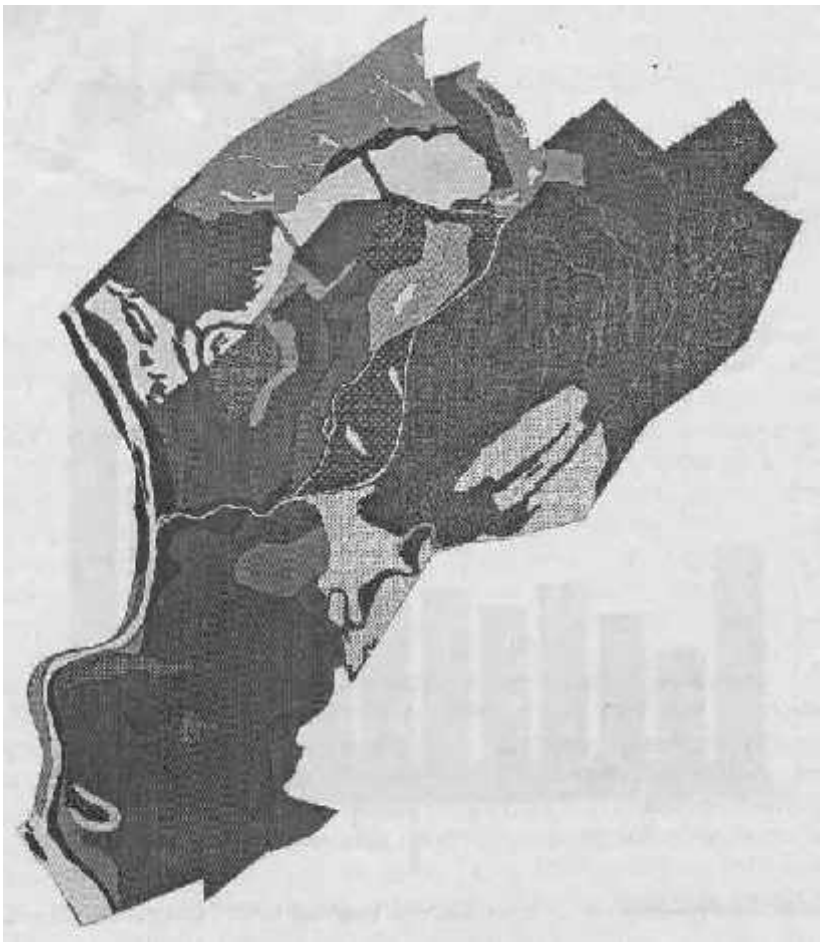

Слика 4: Педолошка карта

Ритска црница (карбонатна, бескарбонатна и песковита) заступљена је у мањој мери. Овај тип са подтиповима настао је превлаживањем земљишта подземном и површинском водом. По механичком саставу, ритске црнице су тешка глиновита земљишта. У свом саставу хумус је заступљен од 2 до 6%.

Солоњец-солончакасти је хидрогена творевина настала процесима узлазног и силазног кретања соли, као последица флуктације нивоа подземних вода. Матичну подлогу најчешће чини глина, барски лес и алувијални нанос. Овај тип представља земљиште веома ниске плодности, па је у прошлости представљао идеално земљиште за изградњу рибњачких језера.

Солончак је заступљен у малој површини и то у бари Тигањици. Ово халоморфно заслањено земљиште настало је акумулацијом лако растворљивих соли натријума, тако да се формира засољени хумусно-акумулативни хоризонт испод кога је матични супстрат, оглејен под утицајем подземних вода.

Велики број различитих типова земљишта условио је и веома разнолику вегетацију и фауну овог подручја.

1.5. ЕКОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОДРУЧЈА

Подручје Резервата са заштитном зоном пружа разноврсне могућности за живот јер се састоји од мозаично распоређених језерско-рибњачких, речних, барских, мочварних, ливадских, слатинских, степских, шумских и ораничних екосистема испресецаних бројним каналима, насипима и пољским путевима.

Његове основне еколошке карактеристике обухватају све абиотичке услове средине, човека као значајан фактор измене тих услова, и комплетан живи свет овог простора, пре свега биљни покривач као базу за анималну компоненту биоценозе. С обзиром да су на овим теренима заступљена два дијаметрално супротна типа вегетације, с једне стране азонална водена и мочварна, а с друге стране зонална степска са енклавама интразоналних слатина, очито је да се може говорити о предеоним одликама простора као целине.

Територија која се ставља под заштиту представља некадашње плавно подручје Доњег Бегеја. Радови човека с почетка овог века, а нарочито они од пре двадесетак година довели су до тога да се овај простор у еколошком погледу може поделити на две субцелине: простор омеђен насипима и даље непосредно везан за ток Старог Бегеја, и с друге стране насипом одвојена субцелина зависна само од режима подземних и атмосферских вода, коју чине Ботошки и Фаркаждински рит.

I. Подручје око Старог Бегеја

Пре регулисања Тисе и Бегеја, ниски терени и депресије, сем рељефски највиших делова -тзв. греда, око Старог Бегеја обавезно су били плављени у пролећним месецима тј. у периоду када се количина воде у овим рекама нагло повећавала услед отапања снега и пролећних киша у њиховим сливовима. Подизањем одбрамбених насипа почетком овог века и изградњом разних хидротехничких објеката на ове две реке (због пловидбе и одводњавања) долази до промене дотадашњих прилика. Од тада до 1971. год. већих измена од стране човека није било па је одлучујући фактор изгледа и еколошких одлика простора био водостај Бегеја, односно Тисе. Чим би водостај Тисе код Тителa (кота нулте тачке је 69,78 cm) прешао висину од 340 cm, устава и преводница на ушћу Бегеја у Тису би се искључивале и цело подручје између насипа и шире се плавило водама Бегеја и Тисе. При вишим водостајима (нпр. 550 cm) потапане су и обале Бегеја и цело подручје је личило на језеро прошарано врбацима. За време ниских и средњих водостаја Тисе (до 340 cm) на Бегеју се одржавао сталан водостај (кота 73,20 m.v.J.M). На многим местима где је ниска обала Бегеја стварали су се преливи, преко којих су се те површине перманентно напајале водом из Бегеја, што је такође допринело дужем одржавању повољног нивоа воде за мочварни живи свет. Према томе, оптимални водни режим који обезбеђује очување станишта је у интервалу 73,20-73,50 (евентуално 74,00) у периоду од 15.III. до 1.VI. Постепено се смањује до коте 73,00 од 1.VII до 1.IX, а даља регулација до 15.III није неопходна.

Воде са нижих површина у околном окружењу отицале су у Тису, од чијег водостаја је зависила њихова количина на тим површинама.

Нагле промене природних еколошких услова на станишту десиле су се 1971 год., када је за пловидбу оспособљен новопрокопани канал којим су потекле воде Бегеја. Истовремено је преграђен дотадашњи ток Бегеја око 15-ог km (код управне зграде РГ "Ечка"). У суштини, стари ток Бегеја је у дужини од 10 km стављен ван употребе, одвојен од водотокова Тисе и Канала Бегеј, окружен насипима, а његов водни режим је постао диктиран, регулисан од стране човека, што је изменило изворне одлике овог подручја. Недостатак повремених поплава (у време када то природа диктира) довео је до промена карактера екосистема. Сем изнетог, на еколошке одлике делова Тигањице, Загњенице и дела Перлеске баре на десној обали новопрокопаног корита Бегеја, утицала је и чињеница да су ископним материјалом добијеним за време ових радова, насипане поменуте баре, које су самим тим постале плиће. Тада је дошло до изразитог бујања водених макрофита, смањења површина водених окана, обрастања читавих комплекса младицама врба, односно до убрзаних сукцесивних промена у екосистему. То је истакнуто и у тексту о вегетацији која је база за све остале природне вредности.

Да су неки од фактора важних за нормалан опстанак екосистема поремећени указују, између осталог, прелиминарни резултати праћења стања популација шарана, штуке, смуђа, бодорке и гргеча.

На основу вишегодишњих испитивања фитопланктона као биоиндикатора сапробилошког стања воде, утврђено је да воде Старог Бегеја и Царске баре по својим сапробилошким карактеристикама припадају II класи воде са тенденцијом ка III-ој класи.

Добар индикатор прилика на станишту је и орнитофауна. Премештање колоније чапљи из Војтине млаке тј. Царске баре на подручје старе шуме у меандру (потковици) Старог Бегеја индикатор је синеколошких промена условљених све израженијим антропогеним дејством. Да би колонија чапљи на овом новом станишту успела да опстане, потребно је половином марта обезбедити вештачко плављење подручја до коте нивоа 73,50-74,00 m.v.

Када је компонента фауне у питању као неизоставна карика ланаца исхране поменутих барско-мочварних станишта, ливада и ритских шума присутна је и типична ентомофауна, водоземци и гмизавци везани првенствено за воду, а у оквиру њих као најзначајније зелене жабе. У шумама уз Бегеј и Тису, па и у насељима од сисара се јављају многи љиљци (Chiroptera), док је опстанак шумске волухарице на овим просторима индикатор егзистирања пространих ритских храстових шума у некадашњем плавном подручју Тисе. То истовремено потврђује поленова анализа за подручје непосредне околине Резервата, по којој су током холоцена (дела постглацијала) доминантан положај у ландшафту имале мешовите храстове шуме.

Печат биљном покривачу Резервата дају мочварне заједнице, вегетација акватичних макрофита као и шумске фитоценозе. Одлику у синеколошком погледу представља све израженије бујање заједница водених цветница (и субмерзних и флотантних) као и састојина мочварног карактера, што доводи до смањења водених окана, а директна је последица промене водног режима. Некада ове отворене водене површине нису зарашћивале, те је стално постојала муљевита зона која је постепено прелазила у ливаде. Једино је предео око Перлеза раније такође био обрастао мочварним састојинама. Највиши делови уз обалу Бегеја били су под врбовом шумом.

О израженој еутрофизацији и присутном процесу зарастања водених окана сведоче четири новозабележене заједнице најситнијих водених цветница. Биоиндикатори су скоро стајаћих, изразито плитких и релативно топлих вода у условима диригованог водног режима и наталожених дебелих наслага муља.

Аналогни значај у мочварном типу вегетације овог подручја Резервата имају све бујније и све распрострањеније састојине заједнице тршћака, асоцијације сиротињске траве и фитоценозе високих шашева. Ова њихова тенденција доводи до све убрзаније редукције слободних водених површина, до појачаног замуљивања, а истовремено припрема терен за несметано продирање елемената ливадског типа вегетације.

У складу са израженим микро- и мезорељефом је и појава састојина заједница ливадског карактера на највишим деловима терена овог заштићеног природног добра, ван дохвата поплавних вода. Овакве састојине дају печат простору који у ширем смислу припада реону Перлеза. У питању је јужни део Резервата, који је у еколошком смислу посебно окарактерисан присуством ливада кошаница.

Шуме овог подручја везане су за орографске карактеристике, режим влажења, одлике педолошког супстрата као и антропогене утицаје. На доњој граници шумске вегетације, у полоју Старог Бегеја развијена је заједница бадемолисне врбе. Значајне површине ниских терена на којима дуже време вода стоји су под чистим састојинама беле врбе. На највишим теренима (гредама) на којима се површинска вода задржава кратко време, а подземна се налази у дубљим хоризонтима развијају се састојине

заједнице беле тополе, асоцијације беле и црне тополе као и фитоценозе беле врбе и црне тополе.

II. Подручје Ботошког и Фаркаждинског рита

Вегетација подручја Ботошког и Фаркаждинског рита, просторно смештеног на прелазу између старог насипа Старог Бегеја и Белоблатског атара има прелазне одлике између ова два подручја, како у погледу структуре и одлика биоценоза, тако исто и основних орографских, едафских и хидрографских фактора. Одсуство акватичних заједница и значајна заступљеност халофитских фитоценоза приближава их вегетацији Мужљанског рита. У том контексту је и чињеница да су на рељефски нижим положајима Фаркаждинског рита забележени фрагменти ливада, а не мочварних састојина, и да се на подручју Ботошког рита јављају и фрагменти степе и све мање присутног пашарења. Доказ да је овај последњи простор имао елементе изворне климазоналне степске вегетације су текунице које су ту живеле раније у великом броју. Текуница је данас већ скоро сасвим потиснута из културне степе Војводине због преоравања утрина, ливада и пашњака њеног природног станишта. Типичан је представник степске биоценозе и елеменат од значаја за повезивање степских и шумских екосистема, јер преко ланаца исхране чини основну храну за птице грабљивице - мишара, јастреба и банатског сокола. Текуница је једна од темељних вредности Ботошког рита и утрина око Белог Блата.

У основи настанка и опстанка вегетације ова два рита, у којима превагу имају заједнице мочварног карактера, је вода као доминантан фактор. Већи део терена који је Бегеј некада редовно плавио, данас је под упливом подземних и атмосферских вода. Углавном су у питању читави комплекси заједнице тршћака који су значајна места за гнежђење само појединих птица мочварица.

III Пашњаци на слатинастом земљишту (Мужљански рит), слане баре и језера, поготово северно и западно од рибњака, станишта су шљукарица као што су вивак (Vanellus vanellus), властелица (Himantopuis himantopus) и сабљарка (Recurvirostra avosetta), морски жалар (Charadrius alexandrinus), ритска сова (Asio flammeus), сиви сврачак (Lanius minor) и модровољка (Luscinia svecica).

Мужљански рит у ширем смислу (од Мужље до Шувајка језера) обухвата такође ниске, углавном равне терене под утицајем високих подземних вода, а некада и периодично плављене просторе у широком плавном региону Тисе. Простор у алувијалној равни, у орографском смислу на теренима са израженим микро-и мезорељефом, обилује вишим положајима - тзв. гредама. Значајно је да у ближој и даљој прошлости ове "греде" или су ретко биле плављене. То је био један од фактора који је условио формирање специфичне ксеротермне вегетације (степске) која је у садејству са климом довела до генезе чернозема (степске црнице). На рељефски вишим облицима, у савременим хидролошким условима латентно се мења и деградира у чернозем солончакасти и чернозем солоњецасти. На ниским теренима лесне терасе Баната (на потесу Мужља-Лукиносело-Бело Блато) у контакту са слатинама типа солоњец развијени су 30-70 cm, па и више cm уздигнутији положаји. То су греде чији је педолошки супстрат представљен поменутим варијететима чернозема, који се појављују у виду острваца у пространим депресијама солоњеца. Тако је на овим просторима климазонална вегетација (степска) слабије заступљена од интразоналне (слатинске).

Солоњец као тип земљишта скоро је неспособан за културу. Његов даљи развој је могућ у правцу остепњавања односно сукцесија тече ка климазоналној вегетацији - степи, у оквиру које се слатине иначе и јављају.

Пашњаци на слатинском земљишту, слане баре и језера станишта су за шљуке. При испуштању воде из рибњачких језера на откривеним и просушеним подлогама

хранидбену базу налазе многе шљукарице на себи, које такође дају печат еколошким одликама ових простора.

Највиши положаји терена покривени су састојинама фрагментарно развијених заједница степског карактера. Одраз су историјског тока процеса флорогенезе овог подручја. Очување ових простора у целини је двоструког значаја, с једне стране као битан елеменат одржавања опште еколошке равнотеже у читавом региону, а с друге стране као база за заштиту ретког и све угроженијег генофонда. Наиме, присуство ретких и заштићених врста живог света, поготово оних које су и глобално угрожене, чини једну значајну специфичност еколошких карактеристика вегетације Мужљанског рита са ширим окружењем.

Треба истаћи и присутно право богатство различитих фитоценоза слатинског и ливадског типа вегетације. Ови типови развијени често само фрагментарно, констатовани су у виду малих оаза или флека на ширим просторима напред поменутих карактеристичних фитоценоза. па и поред тога, својим обележјима и начином постанка као и зоолошком компонентом везаном за овакве састојине, доприносе свеопштим еколошким одликама предела Мужљанског рита.

IV У тршћацима и ливадама између Белог Блата и насипа гнезде се обични цврчићи (Locustella luscinioides) и црногрле траварке (Saxicola toryuata), током лета се хране еје мочварице (Circus aeruginosus), мрке чапље (Ardea purpurea) и ветрушке (Falco tinnunculus), а током зимовања бораве пољске еје (Circus cyaneus) и велике беле чапље (Casmerodius albus).

1.6. ФЛОРА И ВЕГЕТАЦИЈА

На основу литературних података, као и на основу резултата проучавања флоре Резервата (1987-1992. год) евидентирано је преко 500 биљних таксона. Од тога је новијим флористичким истраживањима водених макрофита Старог Бегеја и акватичних фитоценоза Царске баре констатовано 55 врста водених макрофита.

Према фитогеографским одликама на овом ограниченом подручју присутне су значајне ретке и угрожене врсте уског распрострањења: панонске, понтске, медитеранске и континенталне, од којих су многе ендемског, субендемског и реликтног обележја, очуване у фрагилним екосистемима водених, мочварних, слатинских, степских, ливадских и поплавних шумских станишта.

1.6.1. Биљне врсте значајне за очување биодиверзитета

Рационално коришћење простора унутар обухвата Просторног плана налаже очување специјског и екосистемског диверзитета везаног за мочварно-барске, ливадске, степске, слатинске и шумске биотопе. Поред чињенице да ово подручје носи снажан печат разноврсних антропогених утицаја, у њему је омогућен развој и живот специфичне флоре и вегетације.

На основу процењеног степена угрожености, према категоризацији IUCN- а, на овом подручју је борак обрађена у Црвеној књизи флоре Србије 1-ишчезли и крајње угрожени таксони. Врста панонског флорног обележја, панонски ендем је у списку European Red List of Globally Threatened Animals and Plants (1991, ECE), одређена као међународно значајна врста. Међународног значаја су и 3 таксона породице орхидеја, са CITES листе.

На прелиминарној црвеној листи Србије, у категорији угрожених (EN) и рањивих врста (VU) налазе се: гороцвет, панонски звездан, слатинска паламида, црни глог, усколисни кађунак, витки кантарион, водена детелина, жути локвањ, зука Табернемонтанова, змијак, горчика и жабљак.

Као природне реткости, Уредбом о заштити природних реткости ("Сл. гласник РС" бр. 50/93), проглашено је 11 врста. Заштита природних реткости и њихових станишта подразумева установљавање најстрожијег режима I степена заштите.

Од посебног значаја су подаци о присуству барске папрати у ограниченом делу водотока Старог Бегеја. Ова мочварна биљка која расте поред река, језера, на тресавама, у влажним и мочварним шумама и ливадама је широког распрострањења, углавном у целој Европи. У Србији је одређена као рањива (VU) врста, због нестајања њених исконских мочварних станишта. По категоризацији IUCN-а, низијске тресаве су сврстане међу фрагилне (веома осетљиве) екосистеме, а уз то представљају и центре регионалне и глобалне биолошке разноврсности. Због тога је за потребе очувања станишта у Резервату неопходно ограничити и контролисати промене водног режима у водотоку Старог Бегеја.

1.6.2. Карактеристике вегетације

Печат биљном покривачу Резервата дају мочварне заједнице, вегетација акватичних макрофита, слатинска, ливадска, фрагменти степске вегетације као и шумске фитоценозе.

У фитогеографском погледу шире подручје природног добра припада панонској провинцији понтско-јужносибирске регије, односно панонској провинцији панонско-влашке подрегије. По климазоналној вегетацији то је подручје ксерофилне шумо-степе, која заузима лесне платое и највише делове алувијалних тераса, на различитим подлогама: чернозему, гајњачама, лесивираним земљиштима. Како се подручје Резервата налази под израженим утицајем промењивог хидролошки динамичког режима, акватична вегетација је азоналног карактера, односно хидролошки је условљена и смењује се са копненом зоналном вегетацијом степског типа, са фрагментарно прикљученим енклавама интразоналне вегетације слатина.

Заједнице водених макрофита су у Резервату бројне и добро заступљене. Субдоминантну улогу у вегетацији Царске баре има заједница белог и жутог локвања. Типична субасоцијација са белим локвањем је добро развијена у Царској бари и виду једне пливајуће оазе на старом Бегеју, док су састојине са жутим локвањем забележене само на Тигањици.

Састојине мочварне вегетације представљене су тршћацима. Највећи комплекси пружају се у обалском појасу Старог Бегеја, канала, бара (Царска бара, Војтина Млака, Перлеска бара), скоро потпуно зарасло окно Мале баре, Ревенице и Загњенице, као и депресије на ниским теренима Ботошког и Фаркаждинског рита, на којима се вода задржава током целе године или у сушним годинама само с пролећа.

Специфичност мочварне вегетације представља заједница иђирота: која је ограниченог распрострањења и у Војводини је већ права реткост. За њено појављивање сем високих подземних вода неопходна су честа плављења и везана је за близину речних токова и напуштена стара речна корита. На њено повлачење, сем редукције мочварних, забарених станишта услед интензивних хидромелиорационих мера, утиче и прекомерно вађење ризома иђирота у лековите сврхе који заштићен као природна реткост.

Вегетација високих шашева се јавља на ниским положајима са високим нивоом подземних вода током целе године. Развијена је између насипа и Старог Бегеја, у Војтиној млаки, на Тигањици, Загњеници и између Старог Бегеја и Сарачице, као и у Ботошком риту.

У вегетацији ливадског карактера развијају се фрагменти влажних ливада у депресијама и удолицама Мужљанског рита, у широј околини Северних или Копова језера, где подземне воде често прекрију површину тла.

Вегетација ливада кошаница се јавља на уздигнутијим теренима - тзв. гредама. У питању су греде у Перлеском риту, затим Паленита греда, Висока и Мала греда као и део Тигањице. Мањи фрагменти су забележени у Фаркаждинском риту. Највећи комплекси састојина констатовани су на Великој греди, од границе са тршћацима око Перлеске баре све до Старог Бегеја односно тзв. Велике Балте. У основи њиховог настанка и одржавања је редовно кошење и везаност за терене на којима никад не стагнира вода.

Посебну специфичност представљају састојине у региону некадашње баре "Тигањица" чије је дно сада обрасло мочварном и ливадском вегетацијом. Паралелно са наступањем прогресивне сукцесије у ободном делу ове баре су се појавиле типично развијене састојине повремено плављених ливада чију флористичку структуру обогаћују и неке врсте орхидеја. Оне су значајне као природне реткости у флори јужног обода Панонске низије.

Ливадско-степска вегетација слатинских степа представљена је са више заједница што је одраз израженог микро и мезорељефа, а самим тим и различитог интензитета превлаживања и заслањивања подлоге. Овај тип вегетације се у Резервату јавља само у виду оаза у крајњем источном, ободном делу. Потпуније развијене састојине неколико халофитских фитоценоза констатоване су у Ботошком и Фаркаждинском риту. Мужљански рит одликује прави мозаик-комплекс заједница слатинског и степског типа вегетације, што овом простору, који представља заштитну зону Резервата даје типичан панонски печат.

Пашњачке заједнице степског карактера на заслањеним земљиштима у Војводини су ширег распрострањења. У складу са различитим еколошким приликама на станишту, првенствено са степеном влажности и заслањености подлоге, диференциране су различите фитоценозе. Слабо заслањене слатине типа солоњеца или типични пашњаци Баната. јављају се у заштићеном подручју, јужно од Тигањице и на Високој греди.

Степска и ливадско-степска вегетација представља климазоналну вегетацију Панонске низије која је некада била широко распрострањена, а данас је углавном приведена култури. У истраживаном подручју су регистровани само фрагменти степских састојина у Ботошком риту и на гредама Мужљанског рита (јављају у виду малих оаза). Представља реликтну вегетацију која је у доба бореала (ксеротерма) доминирала панонским просторима. Посебан печат јој дају ретке врсте: садлеров различак која спада у панонске ендеме и гороцвет - врста реликтног значаја као и сама степа. Очување ових састојина је веома значајно јер су оне сведоци прохујалих времена и тока процеса флорогенезе овог подручја.

Шумска вегетација. Резерват представља једну од последњих оаза изворне природе, некада знатно распрострањенијих ритова, бара и мочвара поред реке Бегеј, који су мелиоративним радовима и изградњом насипа сведени на уске појасеве уз реку. У овом равничарском подручју, којем основни печат даје река Бегеј (стари и нови ток), као и полој реке Тисе, простире се комплекс низијских и ритских шума, испресецаних рукавцима, каналима, барама и тршћацима. Овај јединствени мозаик водених и мочварних екосистема значајан је центар екоситемског, специјског и генетског диверзитета.

Антропогене шумске заједнице на овом подручју најчешће се јављају као сађене културе, а ређе као деградациони стадијуми. Најраспрострањеније су сађене шуме култура еуроамеричких топола и беле врбе. Њиховом садњом дошло је до промена у флористичком саставу и структури шумских заједница, јер је поред промене врста шумског дрвећа дошло и до промена услова станишта. Флористички састав шумских култура по правилу је сиромашан врстама, што се нарочито односи на културе ЕА-топола. У њима доминира златица, а као агресивна врста својим густим

кореновим системом спречава ницање и развој аутохтоних зељастих биљних врста. Шумске културе на подручју Резервата подигнуте су најчешће на стаништима посечених природних шума и на чистинама (влажним ливадама).

1.7. ФАУНА

1.7.1. Ентомофауна

Водена и мочварна станишта представљају погодна места за развој и опстанак представника ентомофауне. Из реда Odonata - вилински коњици забележено је 23 врсте вилиних коњица, што представља 38% укупног броја до данас регистрованих одоната у Србији. Овај податак је веома значајан ако се узме у обзир површина резервата од 1676 ha у односу на читаву Србију. Вилини коњици су читавим својим развојем везани за водену средину. Имају веома значајну улогу у функционисању једног екосистема. Са једне стране представљају извор хране за рибе и птице, а са друге стране веома су значајни као предатори комараца, али и многих других организама, а пре свега инсеката. Међу њима је регистровано 22 врсте које су угрожене на националном и међународном нивоу.

1.7.2. Ихтиофауна

Фауна риба у границама Резервата богата је и разноврсна, при чему Стари Бегеј представља најважнију хидролошку везу свих водених екосистема заштићеног подручја. Делови Резервата који су трајно под водом и површине које се повремено плаве, представљају значајан простор за природну репродукцију риба које долазе на мрест из Старог Бегеја.

У Резервату је укупно констатовано 24 врсте риба, представника 7 фамилија.

Од посебног значаја је поменути статусе заштите појединих присутних рибљих врста, односно њихов статус угрожености који директно указује и на неопходне мере које треба предузети у дугорочном периоду, како би се заштитили како рибљи фонд, тако и њихова станишта.

Врсте за које се предузимају мере заштите и очувања налазе се на прелиминарном списку врста за Црвену листу кичмењака Србије. Од 29 врста риба које се налазе на овој листи, на подручју Старог Бегеја је присутно 6, које су означене као реално или потенцијално угрожене или рањиве.

Од 16 врста риба, које су обухваћене Уредбом о заштити природних реткости ради очувања свеукупне биолошке разноврсности и природног генофонда, на овом подручју је присутно 3, које су као природне реткости од изузетног значаја, стављене су под I степен заштите и за њих је утврђена забрана коришћења, уништавања и предузимања других активности којима би се могле угрозити саме врсте, али и њихова станишта.

Одређеним категоријама угрожености Светске уније за заштиту природе (IUCN, 2004) обухваћене су 42 врсте риба које се налазе у водама Србије, док су за подручје Старог Бегеја значајне 2 врсте.

Конвенцијом о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта, међу заштићеним врстама фауне, налазе се и 6 рибљих врста које су присутне на заштићеном природном.

Према Директиви о заштити природних станишта и дивљих биљних и животињских врста -92/43/ЕЕЗ, 1992) на листи животињских врста од значаја на европском нивоу, за чије је очување неопходно означити посебна заштитна подручја (AnnexII), присутне су 3 врсте.

На подручју овог заштићеног природног добра присутне су 3 врсте риба, које су од нарочитог значаја за заштиту, а које се налазе и на Емералд листи угрожених врста фауне.

1.7.3. Херпетофауна и батрахофауна

Значај водоземаца и гмизаваца на овим стаништима, као прелазних и завршних чланова биоценоза, проистиче из многобројних, узајамно испреплетених односа који владају у овим екосистемима. Водоземци и гмизавци представљају хранидбену базу за многе врсте заштићених врста птица, а такође представљају и значајне регулаторе бројности фауне бескичмењака, нарочито инсеката.

Због овог екосистемског диверзитета овај Резерват има, за своју релативно малу површину, веома богату херпетофауну. Од 23 врсте водоземаца и 22 врсте гмизаваца колико живи на простору Републике Србије, овде живи 10 врста из класе водоземаца и 7 врста из класе гмизаваца. По овим подацима морамо закључити да је ово подручје изузетно значајно као репродуктивни центар и центар биодиверзитета фауне водоземаца и гмизаваца.

Простор непосредне околине Резервата је под све јачим антропогеним утицајем, па преостала станишта у Резервату представљају последњи рефугијум за велики број врста водоземаца и гмизаваца. Губитак и деградација одговарајућих станишта представља највећи фактор угрожавања опстанка батрахо- и херпетофауне на овом и ширем подручју, па би у циљу очувања богатства биодиверзитета херпетофауне највећу пажњу требало посветити очувању њихових станишта и спречавању њихове даље фрагментације чиме се појединачне, најчешће мале популације, доводе у стање генетске изолације.

Посебну пажњу би требало посветити и очувању влажних предела и бара као неопходног услова за размножавање свих врста водоземаца.

1.7.4. Орнитофауна

Опште богатство чини 250 врста птица Од тога броја 110 врста су гнездарице, а 140 врста су пролазнице, зимски гости и нередовни и могући посетиоци. На заштићеном подручју актуелан број гнездарица је 80, а условних (могућих) гнездарица је 30 (укупно 110 врста).

Због свог значаја, простор од 9.300 ha, са Резерватом као најзначајнијим делом, проглашен је 2000. године подручјем од међународног значаја за птице - Important Bird Area, под називом "Царска бара", и шифром SER 013. Орнитолошка вредност подручја посебно се огледа у броју ретких и угрожених врста.

За цело подручје најкарактеристичније птице су чапље. Заступљене су све европске врсте, укупно 8, и то: сива чапља, мрка чапља, гак, мала бела чапља, велика бела чапља, жута чапља, чапљица и букавац. То је јединствени случај да се на тако малом простору, као што је подручје Резервата, гнезди свих осам врста чапљи. Осим тога, чапље за задовољење свакодневних потреба исхране, користе читав простор обухвата Плана црпећи храну из свих водених басена, канала, бара и са ливада, да би се све јединке (осим јединки две солитарне врсте, чапљице и букавца) нашле на заједничким местима гнежђења у колонијама на Царској бари, Војтиној млаки и Перлеској бари, као и у тршћацима рибњака.

Поред чапљи, овде се гнезде и велики вранци, а од скоро и мали вранци. Појава ретких и угрожених малих вранаца почетком XXI века, прво током зимовања, а доцније и на гнежђењу, значајна је прогресивна промена у орнитофауни Резервата.

Заједничке групе птица које повезују већину биоценоза су чапље, роде, кашикаре, дивље гуске и патке, птице грабљивице (дневне и ноћне), чигре, галебови, кукавица, ласте, чворци и вране. Најтешње везе између биоценоза унутар Резервата и околног подручја формирају чапље, дивље гуске и дивље патке. Чапље се исхраном укључују готово у све постојеће биоценозе, а у највећем броју гнезде на заштићеном подручју где налазе најразноврсније и најповољније могућности за изградњу гнезда, односно потребан мир за формирање колонија. Према томе величина и структура колонија на заштићеном подручју је условљена хранидбеним могућностима и ван заштићеног анализираног подручја и нису само одраз прилика на подручју Резервата. Поред заједничке воде, којом се опскрбљује већина водених басена, птице се јављају као веома значајне споне у повезивању екосистема, а укупно богатство орнитофауне, посебно диверзитет гнездарица и ретких врста, директан је доказ тога. У даљем уређивању и искоришћавању простора о томе посебно треба водити рачуна, а нарочито имати у виду неопходност ревитализације и унапређивања деградираних и трансформацијама смањених и уништених, некада присутних станишта, посебно великих бара у Перлеском, Ботошком и Фаркаждинском риту.

1.7.5. Сисари

Подручје Резервата карактеришу, пре свега, сисари који су својим начином живота везани за водена станишта, тршћаке и ритске шуме. То су од бубоједи, многе врсте љиљака (слепих мишева), глодара.

Изузетно значајну природну реткост, међу сисарима овог подручја, представља текуница, врста која се, у знатно мањем броју него пре педесетак година, среће на остацима степе у Ботошком риту и Белоблатским утринама. Разлог нестајању овог сисара је, како замена аутохтоне степе агробиоценозама, тако и повлачење овчарства са још преосталих пашњака. Текуница се налази на попису Црвене листе света, као глобално угрожена врста, а у Србији је заштићена на основу Уредбе о заштити природних реткости, која дефинише како заштиту јединки природних реткости, тако и заштиту и очување њихових станишта.

Стога, на описиваном подручју, очување ове врсте треба да буде један од приоритета у заштити биолошке разноврсности. Једини могући вид заштите овог степског глодара је очување његових станишта. У том циљу, не сме се мењати намена пашњачких површина и неопходно је просторним планом потенцирати традиционално пашарење, нарочито оваца. Ово може представљати значајну развојну компоненту подручја, кроз производњу здраве хране - меса и млечних производа, као и израду (уз оживљавање традиционалних заната) предмета од вуне и коже, који би употпунили понуду сувенира у оквиру развоја туризма на заштићеном природном добру и његовом окружењу.

За подручје Резервата значајно је присуство веома ретких и угрожених врста звери у целој Европи, а то је пре свега видра, својим начином живота најизразитије везана за воду и дивља мачка - становник шума форланда реке Тисе и Бегеја. Обе врсте су заштићене као природне. Чување њихових јединки задатак је чуварске службе Резервата, а праћење стања (бројности и просторног распореда) треба да буде основа процењивања потреба за предузимање и сама реализација активних мера заштите.

2. СТАНОВНИШТВО

На подручју обухвата Просторног плана живи, према подацима Пописа становништва из 2002 године, 9926 становника. За период 1948-2002. година за сва обухваћена насеља евидентирано је опадање укупног броја становника, као и значајно повећање индекса старења.

Табела 5: Кретање броја становника 1948-2002. године

	Број становника			Просечна стопа раста		Индекс старења	
Насеље	**1948**	**1991**	**2002**	**1948-2002**	**1991-2002**	**1971**	**2002**
Бело Блато	2159	1762	1477	-0,71	-1,62	0,51	0,90
Книћанин	5977	2230	2034	-2,02	-0,84	0,20	0,90
Лукино Село	1007	652	598	-0,97	-0,79	0,41	0,80
Стајићево	1133	2061	1999	+1,06	-0,28	0,16	0,90
Перлез	4528	3888	3818	-0,32	-0,17	0,62	1,20
Укупно	14804	10593	9926	-0,74	-0,59	0,41	0,98

Без обзира на овакве тенденције могуће је одговарајућим мерама, утицати на побољшање квалитета становништва као основног непосредног развојног фактора (побољшање старосне и образовне структуре), што уз одговарајуће структурне промене, пре свега у пољопривреди и туризму, може да елиминише или ублажи неадекватну структуру и припремљеност постојеће популације да одговори стандардима савременог развоја у области пољопривреде и туризма.

3. МРЕЖА, ФУНКЦИЈЕ НАСЕЉА И РУРАЛНА ПОДРУЧЈА

Мрежу насеља на простору обухваћеном Просторним планом чини 5 насеља просечне величине 1985 становника. Најбитнији фактори који су били од пресудног значаја за положај насеља су природни фактори: реке Дунав, Тиса, Бегеј, геоморфолошке карактеристике, шумске и пољопривредне површине које опкољавају Царску бару.

Сва насеља, од највећег насеља (Перлез) са 3818 становника и најмањег (Лукино Село) са 598 становника, сврстана су у величинску категорију до 5000 становника, а дистрибуција становништва према величинским категоријама је дата у наредној табели:

Табела 6: Дистрибуција становништва према величинским категоријама насеља 2002.

Величинска категорија насеља	**Број насеља**	**Број становника**	**% од укупног становништва**	**Просечна величина насеља**
до 1000	1	598	6,02	598
1001 - 3000	3	5510	55,51	1837

3001 - 5000	1	3818	38,47	3818
Укупно	5	**9926**	**100.00**	1985

Остварени ниво демографског и привредног развоја насеља није довео до промена у просторној организацији посматраног подручја које обухвата 256 km^2, што је непосредно изражено у ниској густини насељености, малој просечној величини насеља, незнатним променама у величинској и хијерархијској структури насеља, као и у функционалној неиздиференцираности подручја.

На посматраном подручју формирана је мрежа насеља мале густине настањености (1,9 насеља / 100 km^2), што је испод покрајинског просека (2,2 насеља на 100 km^2), што указује на малу концентрацију становништва. Густина насељености подручја Просторног плана износи 38,8 cm/km^2.

Просечна величина насеља у Војводини износи 4351 становника, а у насељима посматраног подручја 1985 становника, што указује на то да је уситњеност насеља и мала густина мреже насеља последица неповољних природних услова за настањивање.

Према функционалној усмерености насеља (према активном становништву по делатностима са индикаторима структуре делатности становништва) издвајају се 3 типа насеља:

- индустријско-услужни тип (Стајићево);
- аграрно-индустријски тип (Бело Блато, Стајићево, Перлез);
- аграрни тип (Лукино Село).

Анализирајући генетско-морфолошки изглед насеља уочава се специфична урбанистичка структура као последица специфичне генезе, формирана током XVII и XVIII века. Већина насеља је планске композиције геометријског карактера ортогоналне шеме улица, колико то допуштају локални геоморфолошки услови. Ова насеља су у литератури позната као панонска насеља колонизационог типа са извесним одступањима због топографских услова терена, те се унеколико разликују од војвођанских насеља традиционалног изгледа. Куће у насељима су ушорене и збијене једна поред друге. Улице су праве и широке код већине насеља.

4. ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

С обзиром на величину и карактер насеља која се налазе на подручју обухвата Просторног плана, мрежа објеката јавних служби углавном задовољава потребе становништва.

У свим насељима обезбеђено је предшколско васпитање и образовање и основно школско образовање од 1 - 8 разреда, сем у насељу Лукино Село где је основно школско образовање обезбеђено од 1 - 4 разреда, а даље настављају у школама у Зрењанину, уз обезбеђен превоз. За даље образовање ђаци су упућени на Зрењанин, као општински центар, у ком се налазе средње и више школе, као и један број факултета. Такође, средњошколско образовање ђаци настављају и у Тителу, центру истоимене општине, због територијалне близине, нарочито насеља Книћанин. У свим насељима, поред школе, изграђени су и спортски терени, углавном за мале спортове (кошарка, рукомет, одбојка, мали фудбал).

Здравствена заштита становништва организована је као примарна здравствена заштита (стално запослен лекар опште праксе и стоматолог у насељима Книћанин, Перлез и Стајићево и повремени долазак лекара опште праксе, два пута недељно, у насељима Бело Блато и Лукино Село). Међутим, проблем представљају специјалистички прегледи, јер су сви становници насеља у општини упућени на

Зрењанин, као општински и уједно и здравствени центар, што представља изузетно велики напор и проблем у решавању здравствених потреба становника (гинеколог, флуорографисање, лабораторијске анализе и сл.). Апотеку има само насеље Стајићево.

Делатност културе у насељима на подручју обухвата Просторног плана ослоњена је на активности и амбиције појединаца, што се манифестује организовањем разних приредби и манифестација, уз учешће фолклорних група које су основане у свим насељима, односно деловањем еколошких друштава и секција на очувању животне средине, посебно очувању природе и развоју еко-туризма на подручју Резервата. Што се тиче објеката, свако насеље има дом културе са салом (обично око 300-400 места). Библиотеке су формиране у оквиру школа, тако да служе не само за потребе ђака већ и за потребе становника насеља. У грађевинском смислу објекти су обновљени и задовољавају потребе становника.

Објекти физичке културе су углавном заступљени кроз спортске терене који су изграђени поред сваке школе. Терени су непокривени, углавном са асфалтираном подлогом. Поред ових терена, насеља Бело Блато, Книћанин, Перлез и Стајићево имају и формиране фудбалске клубове који имају своја игралишта са изграђеним свлачионицама.

Поред ових објеката јавних служби, у сваком насељу се налазе просторије месне заједнице, месне канцеларије и поште.

5. ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Подручје обухвата Просторног плана располаже, пре свега, значајним природним развојним потенцијалима који у претходним развојним периодима нису у потпуности и на адекватан начин валоризовани. Њихов квалитет и атрактивност обезбеђују основне претпоставке за бржи развој и подизање економске снаге подручја.

Најважнији производни ресурс подручја чини квалитетно пољопривредно земљиште погодно за узгој различитих пољопривредних култура. Развојни потенцијал пољопривредног земљишта повећавају постојећи материјални и људски ресурси, могућност финалне прераде производа пољопривреде у оквиру капацитета прехрамбене индустрије у окружењу, као и могућност пласмана производа пољопривреде кроз туристичку понуду овог подручја.

У том смислу пољопривреда представља најзначајнију привредну грану подручја у којој доминира класична ратарска производња.

Рибарство, као привредна грана, такође има врло важну улогу у развоју подручја. АД "Рибарско газдинство Ечка" је поред основне делатности (рибарство) и старалац заштићеног природног добра.

У обухвату Просторног плана (на месту старог бродоградилишта) на левој обали канала Бегеј, планирана је реконструкција истог. Постојећи индустријски капацитети у највећем делу везани су за локално сировинско залеђе, односно пољопривреду (прерада трске, примарна прерада производа пољопривреде, производња прехрамбених производа).

Трговина, угоститељство и занатство су недовољно развијени, а њихови капацитети подмирују углавном дневне потребе локалног становништва.

Степен развијености туризма као привредне гране је испод реалних могућности подручја, иако се последњих година одвијају интензивне активности на локалном и покрајинском нивоу усмерене на бржи развој ове гране. У поређењу са другим специјалним резерватима природе на подручју АП Војводине, може се рећи да је туризам на овом планском подручју боље организован.

5.1. ПОЉОПРИВРЕДА

По свом значају пољопривреда представља једну од најзначајнијих грана привреде и највећи број становника насеља у обухвату Просторног плана бави се пољопривредом као основном или допунском делатношћу.

Анализом постојећег стања уочавају се специфичности у пољопривредној производњи на простору обухваћеном Просторним планом и то:

- доминирају ораничне површине ван простора заштитне зоне Резервата,
- у заштитној зони постоји интензиван узгој рибе у рибњацима Ечка,
- значајне површине заузима производња у заштићеним условима (пластеници).

Највише ораничних површина захватају ратарске културе, где доминира производња кукуруза на око 50% површина, док се пшеница и јечам гаје на око 25% укупних површина.

Индустријско биље гаји се на око 15%: сунцокрет на око 10%, соја на око 3% шећерна репа на око 2% површина. Поврће се гаји на око 5%, крмно биље и друге културе на око 5% укупних површина ораничног земљишта.

Повртарство на територији обухвата Просторног плана има дугу традицију и уочљиво је да су у задњим годинама површине под повртарским културама у сталном порасту. Производња поврћа у заштићеном простору је достигла значајан напредак. Све је више површина под пластеницима, а углавном су лоцирани у насељима или у њиховом непосредном окружењу.

Воћарска и виноградарска производња заступљена је на мање од 2% укупних површина, што представља изузетно низак ниво производње, а приметно је да су последњих година практично нестале површине под виноградима. Традиционална опредељеност на повртарство утицала је на смањење воћарских и виноградарских површина. Најзаступљеније врсте воћа су јабука, бресква, шљива и кајсија док су остале врсте слабије заступљене.

Сточарство представља значајну грану пољопривреде по обиму и значају. На територији обухвата Просторног плана постоји дуга традиција узгоја стоке, а на бази расположивих статистичких података уочава се смањење броја говеда док је кретање броја свиња, живине и оваца циклично.

Посебан печат простору дају рибњаци "Ечка" који су формирани на око 1800 ha који представљају највећи комплекс рибњака у Војводини. У последњим годинама прошлог века дошло је до значајног пада производње због опште лошег стања у привреди земље тако да производња није била организована на свим површинама којима рибњаци располажу. Охрабрује међутим чињеница да су урађени програми за реконструкцију свих језера и да ће у наредном планском периоду сви рибњаци бити у функцији. Значај рибарске производње и у наредном периоду остаће доминантан на простору у непосредној близини Резервата.

Стање пољопривредне механизације на територији обухвата Просторног плана, као и осталим општинама у окружењу и целој АПВ је доста лоше. Просечна старост механизације је преко 15 година. Охрабрује чињеница да је у задњих 5 година дошло до пораста броја пољопривредних машина што значи да је почео процес обнављања механизације. Подизање техничке основе пољопривреде представља предуслов за повећање продуктивности и конкурентности пољопривредних производа.

Пољопривреда у Резервату

Пољопривреда у оваквом обиму у ком је данас не може по међународним стандардима и регулативама да опстане у Рамсарском подручју Резервата.

Развој пољопривреде у последњој деценији прошлог века одвијао се у изузетно неповољним и нестабилним условима што је довело до готово драстичног слабљења аграра у целини. Овакав положај нејзначајније привредне гране захтева неминовно редефинисање аграрне политике и стратегије даљег развоја пољопривреде.

Део Ботошког и Фаркаждинског рита (режим заштите III степена) у непосредном је контакту са Белоблаћанским атаром. Известан број катастарских парцела у овом делу Резервата је у приватном власништву, док је читав заштићени део Ботошког рита дат на коришћење ЗЗ "Ботош". У делу Фаркаждинског рита гаје се житарице, сунцокрет и кукуруз. У Ботошком риту подигнут је 2002. године јабучњак "Царска јабука" закупом земљишта.

Гајење пољопривредних производа захтева примену интензивних агрохемијских мера заштите култура, као и примену минералних ђубрива за повећање приноса. Потенцијални ефекти пестицида на заштићено природно добро појављују се у облику загађења воде и земљишта: предозирање код употребе хемикалија и фитосанитарних производа, површинско влажење и спирање по профилу земљишта до подземних и површинских вода (услед киша или наводњавања), промет пестицида преко ланаца исхране, доспевање на или у земљу и воду биљних и животињских остатака у којима има накупљених трагова пестицида, непосредно доспевање честица из атмосфере ветром или путем падавина, и сл. Поред овога, она отвара могућност за продор врста које нису аутохтоне за очуване делове природе, што изазива и пад диверзитета врста. На овај начин долази до фрагментације станишта.

5.2. РИБАРСТВО

Организована производња рибе на Рибарском Газдинству "Ечка" датира још из 1891. године. Тада се риба гајила на Белом језеру, а ловљено је око 140 t годишње. Тридесетих година прошлог века, производни капацитети се значајно проширују грађењем језера Коча, Мика, Јоца и неколико мањих језера.

Слика 5: Шематски приказ рибњака

Данас се производња рибе одвија на око 1432 ha водене површине. На 33 језера, годишње се укупно произведе преко 1600 тона првенствено шаранске рибе, од чега преко 1000 тона конзумне. Шаран се гаји највише, док су амур, толстолобик, смуђ и сом заступљени око 10%. Рибњак је нарочито познат по такозваном "ечанском шарану", крупној риби изузетног квалитета која је својеврстан бренд у рибарству и која је веома тражен и цењен производ на тржишту Србије.

Рибњак се снабдева водом из реке Тисе, док се за исхрану највише користе домаће житарице: кукуруз, пшеница и јечам. Годишња потрошња свих врста хранива износи око 3.500 t.

Осим рибњака у Лукином Селу крај Ечке, у саставу Газдинства се налазе и три рибњака: у Меленцима, Српском Итебеју и Ченти где се производи значајна количина млађи. За зимски смештај конзумне рибе користе се зимовници капацитета око 500 тона.

Заштита и коришћење риболовних вода Резервата усмерени су на повећање рибље продукције Старог Бегеја порибљавањем аутохтоним врстама, очување плавних површина - плодишта, посебно у периоду мреста (Царска бара, Тигањица, Перлеска бара, Загњеница), успостављање и одржавање динамичке равнотеже у акватичним екосистемима у погледу трофичких ланаца, развој риболовног туризма, придржавање свих законских одредби које се односе на заштиту вода и риба као ресурса и др.

Риболовне воде Резервата, користе се за спортски риболов[5]. У односу на целокупно заштићено подручје, спортски риболов је омогућен само на току Старог Бегеја који се налази у режиму заштите II степена.

[5] према Уредби о измени и допуни Уредбе о заштити Специјалног резервата природе "Стари Бегеј - Царска бара", "Службени гласник РС" бр. 86/05)

5.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ

Шуме, шумско земљиште, ваншумско зеленило и ловна фауна ван Резервата - На простору ван Резервата, у оквиру његове заштитне зоне и остатка простора у обухвату Просторног плана, површине под шумама се највећим делом налазе уз водотоке Тисе и Дунава. Овим шумама газдује ЈП "Војводинашуме", ШГ "Банат" из Панчева и ВДП "Средњи Банат" из Зрењанина и други корисници. Површине под шумама и шумским земљиштем обухватају 583,86 ha. Шуме у обухвату Просторног плана Резервата, углавном припадају ШГ "Банат" Панчево. На шумском земљишту ШГ "Банат" је обрасло шумом 471 ha. На шумском земљишту ВДП "Средњи Банат" 39,01 ha, што чини шумовитост окружења Резервата од 2,12%. Заступљене су шуме топола, врба, јасена и багрема на просторима уз Тису и Дунав и уз рибњак Рибарског газдинства "Ечка". Шуме окружења сем неравномерног распореда карактерише и слаба повезаност са шумама Резервата.

Резерват је био богато, организовано ловиште. Резерват представља биотоп за заједницу животиња прилагођених животу у тим условима: дивља свиња, срна, као и већем броју ситне дивљачи као што су дивља мачка, куна златица, куна белица, лисица, јазавац, твор, дивљи зец и др. Осим тога ту налазимо и већи број врста ситних сисара.

На простору обухвата Просторног плана је ловиште "Бегеј" ловачког удружења из Зрењанина и ловиште "Ечка" којим газдује Рибарско газдинство "Ечка" из Лукиног села.

5.4. ИНДУСТРИЈА

Поред мањих капацитета претежно везаних за локалну сировинску базу, односно пољопривреду, највећи објекат индустријске делатности односи се на планирано бродоградилиште "Bomex 4M". Локација бродоградилишта "Bomex 4M" налази се око 5 km североисточно од насељеног места Перлез и припада КО Перлез. На локацији 780 t низводно од преводнице "Стајићево", уз леву обалу канала Бегеј, гради се комплекс бродоградилишта.

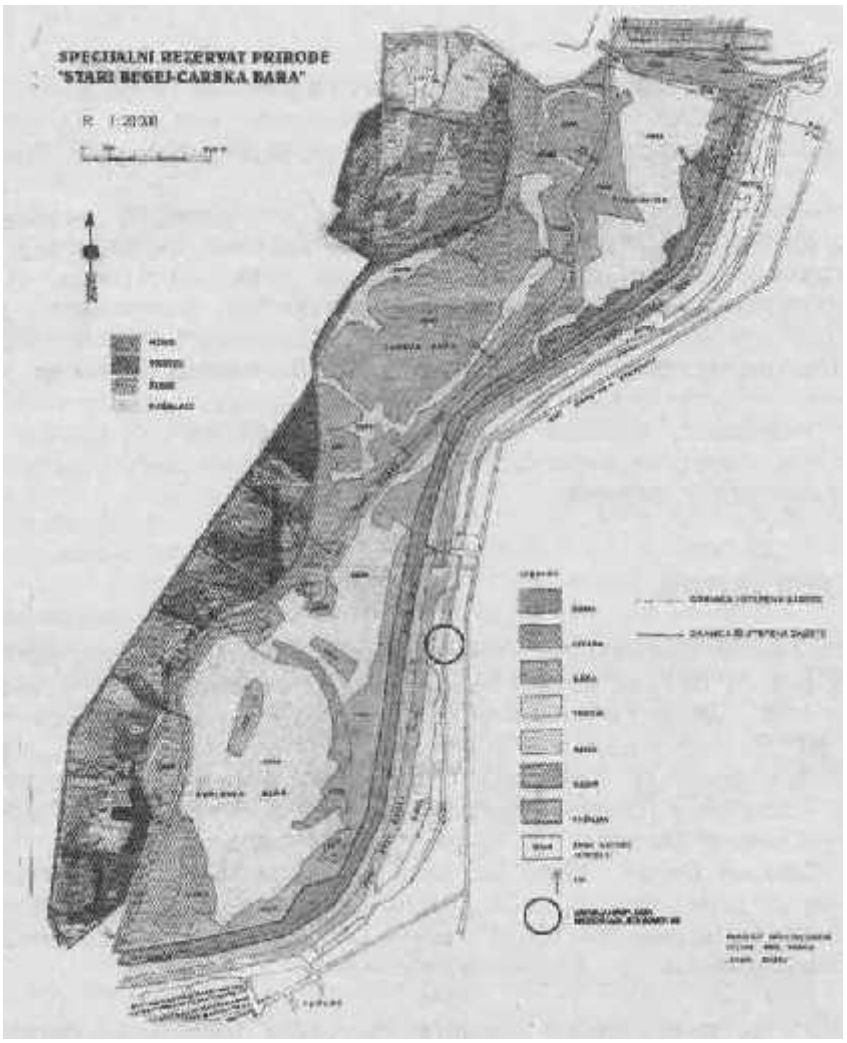

Са западне стране излази на обалу канала Бегеј, од стационаже на km 8+730 до km 8+930. Са источне стране ослања се на државни пут I реда М24.1, од стационаже на km 10+273 до km 10+433, мерећи од укрштања са деоницом државног пута I реда М24 Зрењанин - Панчево, код насељеног места Ечка. Са северне стране локација се граничи са парцелама бр. 463/1 и 463/2, а са јужне стране са парцелом бр. 476.

Друмски приступ комплексу је са државног пута I реда М24.1 и лако је доступан из оба правца. Дужина комплекса ка М24.1 је 221,59 m, бочне стране комплекса су 228,68 m и 258,01 m, а фронт ка каналу Бегеј је у правој линији 225,84 m.

На земљишту предметне локације постоји 5 напуштених викендица са бунарима и помоћним објектима. На ширем простору локалитета, сса 400 m узводно каналом Бегеј, постоји монтажна хала и бетонски радни плато, на јавном земљишту, чији је корисник ЈВП "Воде Војводине". Ови објекти имају привремен карактер и већ неколико година се не користе, а припадају бродоградилишту "Бегеј" из Зрењанина. Других привредних објеката нема.

Од инфраструктурних система на предметном простору постоји државни пут првог реда М24.1, 20kV далековод Зрењанин - Перлез, међународни и магистрални телефонски оптички кабл. Преводница "Стајићево" је удаљена 780 m од североисточне границе комплекса. На локалитету нема инсталација гасовода, водовода и канализације.

5.5. ТУРИЗАМ

Резерват се налази у близини неколико значајних саобраћајница које повезују Београд, Зрењанин, Кикинду и Суботицу. Друга саобраћајница повезује Нови Сад и Зрењанин са Вршцем и даље према Темишвару. У близини се налази и привредни аеродром. Резерват се налази на прометним правцима и у близини неколико градских насеља: Зрењанин је удаљен 16 km, Београд 52 km, Нови Сад 50 km, Кикинда 75 km. Положај се може оценити као повољан и могао би да поспешује туристички развој.

Данашњи степен развијености туризма карактеришу: релативно организована туристичка понуда, комфорна материјална база (хотел "Сибила") и недовољно допунских активности, посебно у етно туризму.

Туристички промет не одговара могућностима развоја туризма, јер се у хотелу бележи свега око 2200 до 2600 ноћења туриста годишње[6] (табела 7), са дужином боравка испод 2 дана, што се све одразило и на занемарљиво учешће економских ефеката развоја туризма у укупном привредном развоју општине. Резерват годишње посети знатно више гостију (2005. године 13326 продатих улазница). Ово су претежно посетиоци који долазе на једнодневне школске екскурзије. Интересовање домаћих, а посебно страних љубитеља природе је изузетно велико, али га још увек не прате одговарајуће промотивне и организационе активности Стараоца и локалне самоуправе, како би се туристичка делатност афирмисала.

_____

[6] Извор података: АД Рибарско газдинство "Ечка", 2006. год.

Табела 7: Број туриста и ноћења 2003-2005. у СРП "Стари Бегеј - Царска бара"

		укупно	**домаћи**	**страни**
2003	број посетилаца	1474	1193	281
	број ноћења	2236	1594	642
2004	број посетилаца	1448	1265	183
	број ноћења	2277	1691	586
2005	број посетилаца	1346	1058	288
	број ноћења	2666	1677	989

Туристичке услуге у Резервату односе се на следећу понуду еко-туризма:

- обилазак Резервата туристичким бродом, чамцем са водичем,
- фото-сафари, коришћење чамаца на весла и кануа,
- шетња "Стазама здравља", организација екскурзија и школа у природи,
- "bird watching" програм (посматрање птица уз водича),
- разгледање дестинације из ваздуха моторним змајем,
- "rent-a-bike", изнајмљивање бицикала и програм обиласка око Резервата насипом - 21km.

У односу на садржаје боравка може се рећи да поред образовне, истраживачке активности које сада доминирају могу се очекивати и посматрање птица и фото

сафари програми који већ постоје у понуди туристичких агенција добију на значају у планском периоду. Туристички програми који су у понуди према трајању припадају групи излетничких, што значи да други садржаји (лов, риболов, рекреативни, културни туризам) за које је потребан боравак од више дана претежно остају недовољно коришћени.

У циљу промовисања села, традиционалне културе, природних ресурса и локалног наслеђа и афирмације еколошко-рекреационог и сеоског туризма 2004. године започета је реализација пројекта Етно еко комплекс Царска бара Бело Блато.

Имајући у виду еко руралне потенцијале подручја, Етно-еко комплекс чине следеће целине: изграђени етно центар, међународни истраживачко едукативни центар, инфо центар са објектима сеоског туризма, визиторско-туристички рекреативни центар, еколошко едукативни центар који су повезани зеленом стазом и треба да допринесу развоју привреде и туризма на локалном и регионалном нивоу. Пројекат је подржало Извршно веће АП Војводине: Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Покрајински секретаријат за привреду, Покрајински секретаријат за образовање, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Покрајински секретаријат за прописе, управу и националне мањине, општина Зрењанин и други релевантни субјекти на локалном и регионалном нивоу.

Етноцентар је изграђен заједничким ангажовањем Месне заједнице Бело Блато, Основне школе "Братсво јединство", невладине организације "Друштво за неговање културне и природне баштине Царска бара Бело Блато", "Клуба жена" и мештана Белог Блата. Етно центар се састоји од:

- етно куће,
- етно дворишта,
- етно учионице и
- етно сувенирнице.

1. Етно кућа је изграђена као симбол очувања културне баштине и традиционалне толеранције свих националности овог подручја. Етно кућа је изграђена од природних материјала у традиционалном стилу градње по узору на прве куће подигнуте у доба оснивања села. Жене су својим умећем опремиле и традиционалним везом украсиле унутрашњи простор Етно куће, а у сарадњи са мештанима прикупљени су експонати за опремање ентеријера. Тако опремљена садржајима и рукотворинама, етно кућа има и музејску вредност из чега произилази њена едукативна улога. Она са својом многостраном функцијом представља замајац свим осталим будућим активностима на овом простору. Поред неговања културне баштине свих националности у овом селу пројекат етно кућа треба да допринесе и развоју толеранције међу људима и развоју етно туризма на локалном и регионалном нивоу.

2. Етно двориште је изграђено у склопу Пројекта Етно куће. По узору на некадашња времена двориште садржи: трап за складиштење зимнице, ђерам, дворишну пећку, једну од ретких у Војводини која је у функцији, кокошарник са кућицом за птице, котарку са свињцима и кућицу за пса.

3. Пројекат Етно надстрешница је реализован у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за привреду, Извршног већа АПВ у оквиру Конкурса за развој рецептивног туризма, и регионалним парком Adda Nord из Италије у оквиру потписаног споразума о сарадњи између Покрајинског секретаријата за заштиту животне средине и одрживи развој и 6 регионалних паркова Ломбардије и провинције Бергамо. У реализацији овог пројекта учествовала је Месна заједница, невладина организација, "Друштво за неговање културне и природне баштине Царска бара Бело Блато", Клуб жена Бело Блато и мештани села.

Простор има вишенаменску функцију, а пре свега биће намењен за едукацију и пружање информација о културним и природним вредностима подручја, постојећим и

планираним садржајима. У оквиру надстрешнице постављен је информативни пано, мапа и скице Етно комплекса. У летњем периоду етно надстрешница је место одржавања интерактивних радионица за израду народних рукотворина (предмета од трске и дрвета, традиционалног веза, плетива, слика), одржавање школа у природи, семинара, стручних скупова и сл. Посетиоцима је на овом месту, осим едукативних активности, омогућено да током одмора пробају традиционална јела и пића овог краја. Због своје мултифункционалности Етно надстрешница представља центар окупљања многобројних ђачких екскурзија, туриста из различитих крајева, уметника, мештана и др.

4. Етно сувенирница је место за промоцију и продају рукотворина жена и мештана. Пројекат је реализован у оквиру Конкурса за суфинансирање развојних програма и пројеката туризма у 2006. години Покрајинског секретаријата за привреду, а реализован је захваљујући ангажовању месне заједнице, "Друштва за неговање културне и природне баштине Царска бара Бело Блато", Клуба жена Бело Блато и мештана села. Етно сувенирница је изграђена од природних материјала у традиционалном стилу са кровом прекривеним трском. Служи за продају аутентичних предмета од дрвета и трске, традиционалних везених предмета, грнчарије, плетива, слика и др. Етно сувенирница посетиоцима омогућава додатну атракцију и куповину аутентичних предмета, а локалном становништву додатни приход. Подстицање и јачање малих заната мештана, поготово жена, има за циљ неговање традиционалних делатности и афирмацију националне шароликост овог краја Баната.

6. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

На простору обухвата Просторног плана егзистирају три вида саобраћаја: друмски, железнички и водни. Друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у оквиру овог простора и он својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички и водни саобраћај користе само повремено при превозу путника и масовних роба.

Друмски саобраћај је основни вид саобраћаја који омогућује комуникацију простора Резервата са окружењем и субрегионима. Основни саобраћајни капацитети овог простора у домену друмског саобраћаја су:

- државни пут I реда бр. 24 Зрењанин - Београд,
- државни пут I реда бр. 24.1, Зрењанин - Стајићево - Чента,
- државни пут II реда бр. 110, од ДП бр. 7 - Шајкаш - Вилово - Тител - Перлез - до ДП бр. 24.

као и систем општинских путева (различитог степена изграђености) који не омогућују доступност овом просторном комплексу из више праваца (недостатак директне везе из правца Перлеза јер нема скеле или евентуално моста). На овом простору егзистирају и некатегорисани - атарски путеви (приступни и атарски путеви) који не омогућују правилно функционисање овог просторног система (он се мора допунити новим путевима који би омогућили остваривање система правилне заштите). Ови саобраћајни капацитети дуж својих траса кроз територију града Зрењанина у постојећем стању пролазе кроз урбане просторе насеља Перлез, Стајићево, Лукино Село и Бело Блато. Пролазак транзита дуж ових државних путева кроз насеља ремети унутарнасељске токове и нарушава урбане насељске функције и битно утичу на еколошке параметре у оквиру насеља.

Основни путни правац овог простора је државни пут II реда бр. 110 који је основни апсорбер свих саобраћајних збивања. Он кумулише и дистрибуира све саобраћајне токове на овом простору, како у оквиру насеља, тако и из атара. Постојећа траса овог пута пролази крај насеља Книћанин (који има малог утицаја на функционисање

Резервата, али га просторно тангира), Перлез (кроз центар насеља) и у њима представљају важне (главне) насељске саобраћајнице.

На ван насељским деоницама овај државни пут је од битног значаја за Резерват (нарочито у домену доступности и заштите).

На на ширем простору егзистирају и државни путеви I реда:

- бр. 24, Зрењанин-Београд који у постојећем стању кумулише и дистрибуира сав саобраћај за потребе овог простора на правцу север-југ и представља један од важнијих радијалних праваца овог простора, који својом изграђеношћу повезује овај простор са околним регионима у Банату. Траса овог државног пута пролази кроз насеља и својим манифестацијама ремети унутар насељске токове што има утицаја на ниво саобраћајне услуге, као и на безбедност саобраћаја. Овај пут због повезивања са субрегионима је по интензитету саобраћаја веома оптерећен - близу границе својих капацитативних способности, тако да се осим изградње обилазница јављају други захтеви (за изградњом новог саобраћајног капацитета вишег хијерархијског нивоа);
- бр. 24.1, Зрењанин-Стајићево-Чента, у функцији повезивања овог дела Баната (насеља Чента, Перлез, Стајићево као и општина Тител) са категорисаном путном мрежом високог хијерархијског нивоа и другим банатским општинама.

У обухвату Просторног плана постоје и општински путеви, који су радијалног облика са функцијом повезивања насеља и атара. Такође, некатегорисани путеви - атарски путеви чине низ радијалних праваца који настају из путева вишег нивоа и повезују привредне садржаје у атару са путевима вишег хијерархијског нивоа. Ови путеви су углавном са земљаним коловозом и већи део године су непроходни, а да би задовољили савремену аграрну производњу они се морају модернизовати нарочито ако се укључе у полиномну функцију заштите Резервата.

Одвођење сувишних атмосферских вода са саобраћајних површина је регулисано преко отворене каналске мреже положене уз уличне саобраћајнице, а крајњи реципијент је каналска мрежа система за одводњавање. Каналска мрежа је обрасла растињем и не одржава се.

Железнички саобраћај на простору обухвата Просторног плана је у функцији малог обима путничког превоза и са повременим извршењем транспортног рада превоза роба. Интегрално повезивање овог вида саобраћаја са осталим видовима саобраћаја стању не постоји.

Стање капацитета железничког саобраћаја на овом простору је на нивоу техничко технолошке застарелости што је један од разлога слабог коришћења овог вида саобраћаја у извршењу транспортног рада. Трасе пруга налазе се у оквиру грађевинских реона насеља али ако се буде желео достићи европски ниво стандарда у овом домену оне се морају изместити ван урбаних простора. У перспективи неопходно је извршити генерални ремонт пруга као и модернизацију сигнално-безбедоносних уређаја чиме би се створили услови укључивања овог вида саобраћаја у прерасподелу транспортног рада.

Водни саобраћај је присутан у обухвату Просторног плана преко пловног пута реке Тисе која својим хидролошким карактеристикама омогућује извршење транспортног рада свих пловила (двосмерна пловидба са газом од 2,5 m). Хидролошки услови дозвољавају пловидбу током целе године. Дуж пловног пута реке Тисе не постоји задовољавајући ниво инфраструктуре који би омогућио укључење овог вида саобраћаја у прерасподелу транспортног рада при превозу масовних роба, без саобраћајно-манипулативних капацитети за интегрално повезивање са друмским саобраћајем.

Од капацитета водног саобраћаја на простору ван обухвата Просторног плана, али у непосредном окружењу, тј. у Тителу постоји путничко пристаниште, као и неколико

битви за привез путничких бродова. Такође, уз Тису у Тителу постоје капацитети наутичког туризма (у почетној фази - марина - привез за чамце).

Канал Бегеј из система ОКМ ХС ДТД, као основни капацитет у домену водног саобраћаја од релевантног значаја за простор СРП "Стари Бегеј - Царска Бара" својим хидролошким и пловидбеним карактеристикама (газ пловила од 2,1- 3,0 m) омогућује задовољавајући ниво приступа пловилима овом простору уз успостављање одговарајућег нивоа инфраструктуре.

Постоје потенцијали који би овај вид саобраћаја афирмисао у домену туристичког развоја уз изградњу капацитета наутичког туризма који ће донети просперитет овом простору. За те инвестиције постоје одлични просторни и инфраструктурни услови.

Слика 6: Положај полетно-слетне стазе аеродрома "Ечка" у окружењу

Капацитети ваздушног саобраћаја се не налазе у обухвату Просторног плана. Ван обухвата Просторног плана, али у непосредном окружењу, поред насеља Ечка, налази се аеродром "Ечка" - LYZR, непосредно уз државни пут I реда бр. 24, Суботица-Сента-Кикинда-Зрењанин-Ковачица-Панчево-Ковин и категорисан је као посебан аеродром са травнатом пистом (L x B=1100 x 60 m). Намењен је за употребу у спортско-туристичке сврхе и потребе пољопривредна авијације. Године 1996. је отворена управна зграда са торњем и хангаром.

6.2. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

6.2.1. Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом потрошача на простору обухваћеном Просторним планом обезбеђено је из трафостанице ТС 110/20 kV "Зрењанин4" (насељено место Стајићево), из ТС 110/35 kV "Зрењанин1" путем 35 kV далековода и ТС 35/20 kV "Перлез" (Перлез, Книћанин, Лукино Село и Бело Блато).

У обухвату Просторног плана изграђен је 110 kV далековод број 1148 Перлез-Зрењанин 2, који ради под 35 kV напонским нивоом.

На датом простору постоји изграђена преносна средњенапонска 35 kV и 20 kV, као и нисконапонска 0,4 kV и припадајуће трафостанице 20/0,4 kV. Средњенапонска мрежа је претежно грађена као надземна, са кратким деоницама подземних каблова. Већи део средњенапонске мреже је прилагођен за рад под 20 kV напоном.

Постојеће капацитете електроенергетске инфраструктуре карактерише неприлагођеност захтевима стално растуће потрошње. Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовољавајућа у погледу покривености простора, али не и у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница.

Не постоји могућност резервног напајања конзума једне трафостанице са друге трафостанице 110/20 kV.

Капацитети изграђених трафостаница такође су незадовољавајући, те је потребно у наредном периоду повећати инсталисану снагу трафоа и изградити нове капацитете према правцима раста потрошње. Није омогућено резервирање напајања и обезбеђење поузданог напајања електричном енергијом. Секундарна (нисконапонска) мрежа непосредно напаја потрошаче и може се констатовати да она покрива насеље и туристичке локалитете.

Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом ваздушна. Реконструкција нисконапонске мреже у насељу је извршена.

Потребно је повећати сигурност и квалитет напајања свих насеља.

Јавну расвету на туристичким локалитетима, насељима и уз главне путне правце потребно је по потреби реконструисати у складу са новим технологијама развоја расветних тела.

6.2.2. Гасоводна инфраструктура

На простору обухвата Просторног плана изграђен је разводни гасовод средњег притиска и МРС за насеље Стајићево. Насеље Стајићево је у потпуности гасификовано. Остала насеља у обухвату Просторног плана нису гасификована.

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне инфраструктуре на простору општине Зрењанин, пружају могућност њеног даљег развоја и проширења у циљу обезбеђења природног гаса за све кориснике на предметном подручју и боље експлоатације земног гаса.

Нафтоводна инфраструктура

На подручју обухвата Просторног плана не постоје изграђени нафтоводи.

На простору обухвата Просторног плана не налазе се бушотине (природни гас, нафта, геотермалне воде) у експлоатацији и објекти који прате експлоатацију нафте и природног гаса.

Минералне сировине

На простору обухвата Просторног плана нису евидентирана лежишта минералних сировина.

6.3. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА И РТВ ИНФРАСТРУКТУРА

Телекомуникациона инфраструктура, на планском подручју, којом су обухваћени телекомуникациони објекти, телефонске централе, спојни путеви и примарна мрежа у насељима већим делом, и по квалитету, и по капацитету је на задовољавајућем нивоу.

У насељима је делимично извршена аутоматизација и дигитализација телекомуникационе опреме и система. Спојни путеви између телефонских централа

остварени су делом оптичким кабловима уз главне путне правце, а делом симетричним кабловима.

Месна ТТ мрежа у већини насеља такође није осавремењена, секундарна мрежа је је делом још увек ваздушна.

Преко простора у обухвату Просторног плана прелазе радио-релејни коридори телекомуникационог система веза "Телекома":

- Зрењанин-Београд
- Зрењанин-Перлез
- Зрењанин-Бело Блато
- Зрењанин-Чента

мобилних телекомуникација:

- Тител-Ечка
- Тител-Ковачица
- Тител-Чента

и коридор РТС:

- Иришки Венац-Орловат

Покривеност простора мобилним телекомуникацијама нија задовољавајућа, изграђене су базне радио-станице само у Тителу и Ечкој.

7. ЗАШТИТА ПОДРУЧЈА

7.1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

На подручју обухвата Просторног плана, осим Резервата, у заштитној зони Резервата налази се и Споменик природе "Бели дуд у Белом Блату" ("Одлука о заштити Споменика природе "Бели дуд у Белом Блату" ("Службени лист општине Зрењанин", број 19/06).

Стабло белог дуда у Белом Блату надомак Зрењанина изузетне је вредности због стогодишње старости и импозантних дендрометријских карактеристика, као и високе оцене декоративности и очуване виталности.

Површина споменика природе "Бели дуд у Белом Блату", износи 78,5 m^2 (0,78 а). Највећим својим делом, заштићено природно добро се налази на делу катастарске парцеле број 252 К.О. Бело Блато, општине Зрењанин.

7.2. ЗАШТИТА ПРИРОДЕ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ[7]

Простор обухваћен израдом Просторног плана обухвата површине са значајним природним вредностима, угрожене просторе и деградиране површине.

Имајући у виду да се обухваћени простор налази у изузетно заравњеној алувијалној равни реке Тисе, највећи део некадашњег предела у еколошком смислу био је рит у којем је све зависило од водостаја на Тиси и Бегеју тј. од плављења. Главни природни ресурси су били пространи водени екосистеми који су настајали изливањем чистих високих вода Тисе и Бегеја. Последњих година, због разних околности, од неповољних климатских (вишегодишње суше) до нерешених имовинско-правних, дошло је до видних поремећаја са негативним последицама. Поремећени су услови водног режима у квалитативно-квантитативном смислу. Подручје је поплављивано у недовољном обиму са изузетно загађеном водом органским материјама.

На предметном подручју веома је изражен проблем неодговарајућег водног режима и оптерећености воде продуктима распадања водених организама.

На основу вишегодишњег испитивања квалитета воде Старог Бегеја и Царске баре, констатовано је да она по својим сапробиолошким карактеристикама припада II, II-III класи, са тенденцијом погоршања квалитета.

Према лимногеолошким истраживањима 2003-2004. године ("Геозавод - Неметали", Београд), висина муља у појединим деловима реке достиже 3 m, односно висина

воденог стуба у периоду извођења теренских радова (новембар 2003. године), била је свега 30-40 cm на 14-ом km (код пристаништа туристичког брода).

Висок степен угрожености и питање опстанка овог воденог екосистема, односно заштићеног мочварног подручја, огледа се и у пејзажним променама.

Појас са заједницама трске захватио је Стари Бегеј од 15-тог km, низводно - у дужини 200-300 m сасвим прекривши водоток, а следећих 700 m сужавајући водно огледало.

Услед наведених промена, на ширем подручју Резервата истовремено долази до повлачења заједнице влажних ливада и продора коровске, рудералне и адвентивне флоре и фауне.

Нарушен водни режим у Резервату представља карактеристичан проблем подручја и већ годинама уназад иницира сталну потребу за измуљавањем водотока ради обезбеђивања стабилности екосистема.

Успостављање оптималног режима вода путем одстрањивања муља из дела корита Старог Бегеја и обнављањем хидрауличне везе између бара (Тигањице, Царске и Перлеске баре) и тока реке поставља се као примарни задатак у заштити и развоју овог подручја. У циљу заштите СРП "Стари Бегеј-Царска бара" израђен је Идејни пројекат "Одстрањивање муља из вода рибњака "Ечка", а обезбеђена су и средства за реализацију пројекта "Ревитализација хидролошких карактеристика влажног подручја СРП "Стари Бегеј-Царска бара".

Као што је то случај са већином земљишта у Војводини, узорковано земљиште у Резервату има у себи извесне концентрације радионуклида (Mrđa et al., 2003). Повишена концентрација уранијума (^{238}U) потиче спирањем са обрадивих површина након коришћења фосфатних ђубрива која у себи садрже високе концентрације овог радионуклида. Земљишта, путем дисперзије, имају високу тенденцију усвајања радионуклида у виду трајног резервоара за потенцијално инхалационо или прехрамбено уношење у организам. Концентрације ^{238}U, ^{226}Ra, ^{232}Th и ^{40}K се крећу у границама просека, док је концентрација активног ^{137}Cs била нешто виша од оне која је присутна у земљиштима која се обрађују (управо обрада земљишта потпомаже његово распадање). Он потиче још од експлозије нуклеарне електране у Чернобилу 1986. године и с обзиром на његов период полураспада од 30 година задржаће се још извесно време у земљишту. Контаминација земљишта природним радионуклидима и продуктима са дугим периодом полураспада представља један од фактора који нарушавају природну равнотежу станишта.

Укидањем природних осцилација воде на плавном подручју Старог Бегеја деградоване су састојине врба на раније плављеним теренима. Поремећени водни режим убрзава ширење инвазивних биљних и животињских врста. Због прилива огромних количина азота и фосфора из рибњака, убрзана је еутрофизација мочварних и водених станишта. Поред убрзане природне сукцесије забарених станишта (појава Salix cinereae у тршћацима), подручја под јачим негативним утицајима показују знакове деградације екосистема (повећана количина планктона, поремећај режима кисеоника због дебелих наслага муља итд.).

Стање влажних ливада у Резервату је алармантно. Површина влажних ливада се континуирано смањује услед инвазије трске и ширењем инвазивних дрвенастих врста. Обрастањем вегетације исконских заједница уништен је део станишта флористичких реткости и поред просторне заштите, што упућује на потребу иновирања законских аката и све већу примену мера активне заштите као и прецизнијег дефинисања обавеза Стараоца.

На рибњацима, трска је хаотично експлоатисана и често у пролеће веома касно паљена чиме је сваке године ремећена и угрожавана репродукција најређих и највреднијих птица мочварица, као што су дивља гуска и велика бела чапља.

Због недовољне количине воде, велике тршћаке у Ботошком и Фаркаждинском риту је захватио процес јаке деградације, тако да им је и економска и природна вредност веома опала и биће неопходно спровести мере њихове ревитализације хидротехничким захватима, а у циљу повећавања биодиверзитета, односно укупних природних вредности. Исти случај је и са тршћаком код Багер канала у близини Рибњака.

На приобалном делу Старог Бегеја уочено је присуство инвазивних (алохтоних) врста зељастих и дрвенастих биљака. Промене хидролошког режима, пошумљавање алохтоним врстама, привредни и спортски риболов итд. олакшавају појаву и ширење инвазивних врста на предметном простору. Промена намене простора, укидање традиционалних видова коришћења пашњака и кошаница такође убрзава ширење инвазивних биљних врста.

Планови пошумљавања најчешће су усмерени према остацима травнатих станишта (степа, влажне ливаде, кошанице и слатине). Наведена подручја највише су угрожена непланским пошумљавањем или подизањем ремиза за дивљач од стране удружења грађана.

Канал Бегеј снабдева водом Царску бару и самим тим, услед загађености, угрожава квалитет воде заштићеног добра. Бегејска вода загађује и подземне фреатске воде. Иако се, пролазећи кроз слојеве земљишта, вода делимично пречишћава, последице продирања токсичних материја на заштићен простор уочавају се на биљним и животињским врстама. Резултати мониторинга (2003. године) указују да на квалитет седимента у Царској бари утиче лош квалитет воде Бегеја као и транспорт загађеног седимента из Бегеја.

Према истраживањима, низводно од Зрењанина квалитет вода Пловног Бегеја је изразито погоршан. Отпадне воде које се испуштају из индустрија и домаћинстава директно у водоток главни су узрок нагле промене квалитета. Оптерећење отпадним водама града, који користи постојећи неисправан колектор отпадних вода, превазилази аутопурификациону моћ реке. Вода на овом потесу је ван класе, што одговора јако загађеним водама. Изражено велико оптерећење воде материјама органске природе (BPKs ван класе; ХПК II и III класа) праћено повећаним садржајем продуката разградње органске материје и лошим санитарним стањем, има за последицу поремећен кисеонични биланс.

Висок садржај органских материја у седименту при летњим повећаним температурама утиче на повећану микробиолошку активност што може изазвати недостатак кисеоника у воденој фази у близини седимента. Смањен садржај воде, више температуре и смањење садржаја кисеоника било због повишене температуре или повећане микробиолошке активности у седименту може да изазове делимичан помор рибе.

На простору Царске Баре, на основу концентрација сезонских мерења (2003.) може се закључити да метали (Ni, Zn, Cd, Cu,Pb) могу да утичу или утичу на природне особине седимента.

Бродоградилиште у непосредној близини Резервата представља значајан фактор угрожавања станишта птица, пре свега кроз узнемиравање услед буке и повећаног присуства и кретања људи и машина. Посебну опасност представља бука радова у току рада бродоградилишта, која се шири и у Резерват и омета редовне животне циклусе птица. На тај начин нарушава се мир на простору намењеном заштити природе, који представља једно од најзначајнијих станишта за птице у Србији. Такође, због повременог храњења и на Каналу Бегеј, опстанак ових птица био би угрожен и у случају погоршања квалитета воде у каналу који посредно, преко квалитативног и квантитативног састава рибљег фонда у Каналу Бегеј, утиче на њих. Загађивање

Канала Бегеј непречишћеним отпадним водама са простора бродоградилишта може летално деловати на птице, као и целокупан живи свет у каналу.

Постојећа насеља у заштитној зони (Лукино село (север), Бело Блато (запад)), као и у близини заштићеног добра Специјални резерват природе "Стари Бегеј-Царска бара" (Книћанин, Перлез, Стајићево, Ечка, Мужља, Елемир, Тител, Зрењанин) имају претежно посредан утицај на Резерват.

Утицај насеља на Резерват огледа се преко хидролошког режима (комуналне и индустријске отпадне воде и процедне воде са сметлишта), као и загађујућим материјама емитованим атмосферским путем у правцу кретања доминантних ветрова.

Део насеља поседује изграђен водоводни систем, а у осталим насељима снабдевање водом решава се индивидуално коришћењем бушених бунара. Ниједно насеље, сем Зрењанина (који има само канализацију), на овом подручју нема ни канализациону мрежу ни уређаје за пречишћавање отпадних вода. Отпадне воде испуштају се у водопропусне септичке јаме. Садржај из септичких јама без претходног пречишћавања цистернама се вози до сметлишта, а пражњење цистерни са фекалним садржајем уочено је и на депресијама у близини насеља.

Изношење и одлагање отпада на нивоу већине насеља такође није решено на одговарајући начин. На простору обухвата Просторног плана евидентиран је већи број дивљих депонија на ободима насеља (Бело Блато, Перлез, Книћанин, Стајићево) и уз веће путне правце.

Насеља у заштитној зони имају производне објекте за прераду пољопривредних култура, док од осталих насеља у зони утицаја највећи проценат индустријских објеката постоји у Зрењанину.

Већи проценат производних постројења (посебно прехрамбена производња) троши знатне количине воде. У зависности од технолошког процеса, отпадне воде поменутих производних објеката садрже различите врсте загађујућих материја (које могу успоравати процесе биолошке разградње ако испољавају бактерицидно или фунгицидно дејство), као и одређени проценат органског оптерећења, чиме доприносе процесу еутрофизације воде природног реципијента. Као нуспроизвод у процесу производње издваја се и знатна количина материја чврстог и гасовитог агрегатног стања. Реципијент индустријских отпадних вода већином представља водоток Бегеј, а испуштање се врши без пречишћавања или након делимичног пречишћавања.

Од индустријских загађивача уређаје за пречишћавање отпадних вода има само мањи број привредних организација. У Зрењанину неке од индустријских предузећа имају системе за предтретман отпадних вода ("Дијамант", ИПОК, Шећерана, БИМ-а, ТЕ-ТО, БЕК, Југоремедија, Ударник, Аутобанат и Шиноваз) пре испуштања отпадних вода у градску канализацију, али је то недовољно у циљу заштите квалитета воде Бегеја.

Неконтролисано ширење викенд зоне у непосредној близини заштићеног простора представља посебан проблем за очување вредности Резервата. У заштићеном природном добру (III зона заштите) налази се економија (салаш), која има функцију сточарске производње (50 крава) са пратећим објектима. У склопу економије је и стамбени простор. Снабдевање водом врши се путем бушених бунара, а одвођење отпадних вода решава се помоћу водопропусних септичких јама.

Одлагање отпада на простору обухваћеном Планом врши се неконтролисано и у великој мери поред путева и у депресијама, што угрожава квалитет земљишта и подземних вода.

Несанитарно одлагање отпада као последицу има загађење ваздуха, воде и земљишта. Код неуређених сметлишта веома је изражен проблем загађења околног земљишта, површинских и подземних вода како филтратом, тако и отпацима који се

разносе путем ветра. У филтрату се може очекивати појава вирусних и бактеријских инфекционих обољења. Од издвојених гасова из тела депоније око 90% запремине заузимају метан и угљен-диоксид. У концентрацијама између 5-15% метан је запаљив и експлозиван. Угљен-диоксид представља сметњу због његове специфичне густине, наиме, може да доспе до нивоа подземних вода ако је тло пропусно. Због његове растворљивости у води, долази до смањења pH вредности и до повећања тврдоће и садржаја минерала у подземној води.

Гајење пољопривредних производа у великом броју случајева захтева интензивну примену агрохемијских мера заштите култура, као и примену минералних ђубрива за повећање приноса. Минерална ђубрива се акумулирају у земљишту у облику различитих нерастворљивих соли које загађују земљиште, површинске и подземне воде. Доспевањем у воду, што је чест случај, ове загађујуће материје изазивају брзу еутрофизацију. Употребом веће количине ђубрива могу се појавити и тешки метали у земљишту и води. На простору Резервата, према истраживањима (2002), концентрације појединих пестицида (нпр. хептахлорпероксид), превазилазе прописане МДК вредности. Претпоставља се да је појава 4,4 ДДТ и његових деривата (4,4 ДДЕ) у концентрацији која има утицаја на живи свет (по канадским прописима) вероватно последица перзистенције ДДТ и његове постепене трансформације у друге облике.

У Ботошком риту, режим заштите III степена, током 2003. године започети су радови на подизању јабучњака без претходно прибављених Услова Завод за заштиту природе. Такође, североисточно уз сам јабучњак до непосредне близине насипа ископано је вештачко језеро са наменом за рекреацију.

Са западне и источне стране јабучњака ископани су дренажни канали ширине око 3 m, Оба канала се спајају са постојећим каналом ДТД-а. Приликом копања канала ископана земља је разасута целом дужином у ширини од 6-8 m преко постојећег пашњака. Ископани су мали латерални канали за дренирање сувишне воде из самог јабучњака који воде сувишну воду у паралелне дренажне канале, укупно 6 и то 2 са источне и 4 са западне стране. Неки од ових канала су зацевљени.

Неопходно је споменути да је у режиму заштите I степена такође у Ботошком риту, на граници К.О. Бело блато узорана одређена површина од око 5 па на којој је исте године никла пшеница.

На основу прегледа терена у Ботошком риту, након прокопавања дренажних канала и проширења јабучњака у подручју режима III степена заштите, констатовано је да било каква промена водног режима, као одлучујућег еколошког фактора који условљава промене у заслањености подлоге, доводи до повлачења одређених типова вегетације и нестајања специфичних биљних заједница које носе мочварно, ливадско и степско обележје на слатинама војвођанских простора.

Променом нивоа подземних вода (прокопавање канала) као и изменом микрорељефа (насипање, путеви и сл.) доводи се у питање постојање и очување мозаик екосистема како у подручју са режимом I степена, тако и на подручју са режимом III степена заштите у Ботошком риту, на коме су констатоване активности на изградњи и проширењу површина под јабучњаком и изградњи дренажних канала.

Локалне саобраћајнице имају улогу повезивања насеља и пољопривредних површина. Локални пут за Бело Блато налази се у заштитној зони и најближи је Резервату (протеже се северном границом заштићеног добра).

Негативни утицаји Државног пута I реда бр. 24 на животну средину могу се испољити током редовног коришћења и у случају акцидентних ситуација. Потенцијална угроженост квалитета животне средине испољава се као загађивање ваздуха загађујућим материјама примарног и секундарног порекла, од којих најнегативнији утицај на природно добро имају олово и једињења угљоводоника, и

као загађивање воде и земљишта током редовне експлоатације објекта, као и у случају акцидентног изливања опасних материја, што може имати дугорочно негативне последице на квалитет земљишта и високих подземних вода. У најчешће загађујуће материје спадају: зауљене отпадне атмосферске воде и олово, чије се концентрације веће од дозвољених могу наћи и до удаљености од тридесет метара од ивице пута.

Надземно постављање електроенергетских водова представља велику опасност за крупне примерке заштићене орнитофауне, која крилима може да преспоји две суседне жице за пренос електричне енергије.

Туристичка понуда на ширем простору око Резервата је мања од тренутног капацитета простора, а облици туризма су риболовни и фото-сафари. Једини већи смештајни објекти су хотели Сибила и Трофеј. На овим локалитетима, као и у оквиру околних насеља, за испуштање отпадне воде користи се септичка јама, која се празни цистернама. Снабдевање водом врши се путем бушених бунара.

На простору Резервата није адекватно решен проблем прилазних саобраћајница, паркинг простора и одлагања чврстог отпада. Посебну опасност за квалитет воде Резервата представља акцидентно изливање горива у зони утицаја на заштићен простор (1 cm^3 нафте и деривата може покрити површину 12 m^2 воде). На површини воде, просуто гориво спречава адсорпцију кисеоника и омета равнотежу парцијалног притиска гасова, а продирањем у дубље слојеве блокира рад микроорганизама и спречава њихово размножавање, чиме се знатно успорава процес аутопурификације воде. Веће количине ових материја директно угрожавају живот риба јер доводе до прекривања шкрга, гушења и интоксикације.

[7] Завод за заштиту природе - ППППН СРП "Стари Бегеј - Царска бара"- СТУДИЈА- Заштита и уређење постојећих природних вредности (2007.).

7.3. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Непокретна културна добра на овом простору су, у складу са условима добијеним од Завода за заштиту споменика културе Зрењанин, археолошка налазишта и добра која уживају претходну заштиту. Археолошка налазишта се налазе у атару насеља Бело Блато и то у заштитној зони Резервата и у атару насеља Лукино Село.

Археолошка налазишта у заштитној зони СРП "Стари Бегеј-Царска бара" у атару насеља Бело Блато су:

1. Чуварница - халштат, сармати, средњи век;
2. Виногради - позна бронза, халштат, сармати;
3. Бело Блато-Пашњак-Крушкули - неолит, позна бронза, средњи век;
4. Јакубцов брег - сармати;
5. Папова земља - сармати;
6. Обала Бегеја - позна бронза.

Археолошка налазишта у атару насеља Лукино Село су:

1. Обала Белог језера - праисторија, средњи век;
2. Ј3 обала Белог језера - сармати;
3. Пут Лукино Село Ечка - праисторија, сармати;
4. Обала Бегеја (код моста) - праисторија.

Поред наведених археолошких налазишта, на подручју обухвата Просторног плана евидентирана су и непокретна културна добра која уживају претходну заштиту. Добра која уживају претходну заштиту имају исти третман као и непокретна културна добра и за њих важе исте мере заштите као и за непокретна културна добра. Непокретна културна добра која уживају претходну заштиту су:

1. Евангелистичка црква у Белом Блату

Црква је сагрђена 1902. године. Представља од ретких сакралних објеката на овом подручју са стилским одликама сецесије. У цркви се чувају оргуље израђене 1902. године у Темишвару.

2. Кућа "тршчара" у Белом Блату, ул. Виноградарска бр. 30

На основу сачуване документације, претпоставља се да је кућа настала крајем XIX века у време формирања насеља (1888. г.). Кућа је панонског типа, зидана од набоја, троделне основе, са ужом страном окренутом према уличној регулацији.

3. Ветрењача у Белом Блату

Сагрђена је 1886. године, на око 500 m од изласка из села у правцу југозапада. Зидана је опеком у виду зарубљене купе, са нижим лименим кровом, такође у виду купе. Објекат је у веома лошем стању и налази се у оквиру предузећа за производњу и прераду трске.

4. Мост код "Каштела" у Ечкој

Сагрђен је у периоду од 1892-1894. год., на месту старог дрвеног моста. Обновљен је 1907. год.

7.4. УГРОЖЕНОСТ И ПОВРЕДЉИВОСТ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Према подацима Републичког сеизмолошког завода, на подручју обухвата Просторног плана могућа је појава земљотресајачине 7°MCS. У случају земљотреса ове јачине могу се очекивати масовнија лакша оштећења на објектима који су изграђени од опеке или префабрикованих елемената, док се масовнија тешка оштећења могу очекивати на објектима изграђеним од слабијег грађевинског материјала (меки материјал), као што су черпић и набој. У насељима која се налазе у обухвату Плана различит је проценат изграђених објеката од тврдог материјала у односу на објекте од меког материјала. У насељима Книћанин, Перлез и Стајићево преовлађују објекти изграђени од тврдог материјала и то у Книћанину и Стајићеву преко 70%, а у Перлезу преко 65%. У насељима Бело Блато и Лукино Село стање је много лошије јер је, од укупно изграђених објеката, преко 60% изграђено од меког материјала док је само око 38% изграђено од тврдог материјала.

Подручје обухвата Просторног плана изузетно је богато површинским водама које чине реке Дунав, Тиса, Стари Бегеј, Пловни Бегеј, бројна језера формирана као рибњаци и детаљна каналска мрежа у хидросистему ДТД. За заштиту од дејства великих вода односно поплава, изграђени су одбрамбени насипи, којима су заштићена насеља на овом подручју и велике површине пољопривредног земљишта.

Настајање пожара, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. У обухвату Просторног плана налази се пет насеља која су типична војвођанска насеља са широким, ушореним, улицама, приземним објектима, великим двориштима и са мањим привредним објектима који су углавном лоцирани поред насеља.

Најчешћи ветрови који дувају на овом простору су југоисточни ветрови који су и по снази најјачи, али се не могу сврстати у јаке ветрове (просечна брзина износи око 22 m/s).

8. ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

8.1. ПОТЕНЦИЈАЛИ

Резерват представља остатак некадашњег плавног подручја дуж доњег тока реке Бегеј, очуваних и разноврсних орографских и хидрографских облика. Изворност -

аутохтоност овог подручја огледа се у очуваности типичних и специфичних вредности изворне природе:

- очуваност и разноврсност изворних хидрографских одлика плавних подручја (меандри, ритске баре и мочваре),
- очуваност изворних биљних заједница влажних станишта и ливадско-степске вегетације (ритске шуме, влажне ливаде, трстици, флотантна, субмерзна и ливадска вегетација и слатине),
- разноврсност и богатство флоре и присуство ретких, ендемичних, реликтних и проређених врста биљака,
- разноврсност и богатство фауне, нарочито птица мочварица, риба и присуство ретких и проређених животињских врста.

Поред већ наведених карактеристика, потенцијале планског подручја чине и:

• РЕПРЕЗЕНТАТИВНОСТ

Разноликост биотопа и за њих везаних животних заједница са свим својим компонентама последица је геоморфолошких, педолошких, хидролошких и историјских одлика, као и човековог утицаја. Због географског положаја природног добра заступљена су мозаично распоређена језерско-рибњачка, речна, барска, мочварна, ливадска, слатинска, степска, шумска и оранична станишта испресецана бројним каналима, насипима и пољским путевима. Уједно, за њих је еколошки везан већи број ретких и угрожених биљних и птичијих врста.

• ПЕЈЗАЖНЕ ВРЕДНОСТИ

Ово подручје је својом атрактивношћу привлачило пажњу природњака још од почетка XX века. Пејсажне вредности у смислу атрактивности јер доминација водених станишта, текућих и мирујућих са богатом орнитофауном уз наизменично присуство богате шумске и ливадске вегетације имају значајну естетску вредност.

• ТУРИСТИЧКЕ ВРЕДНОСТИ

Простор обухвата Просторног плана смештен је у непосредној близини Зрењанина. Налази на алувијалној равни између Тисе и Бегеја, јужно од насеља Ечка, Стајићево и Лукино село и северно од насеља Перлеза опасан је природном оазом Тисом, као значајним пловним коридором, са једне стране, а са Друге магистралним М 24-1, што га чини приступачним за посетиоце. На основу природних и друштвених атрактивних фактора, односно на бази раритетности и конкурентности у границама Просторног плана могу се издвојити следећи могући облици туризма: научно-образовни, екскурзиони, риболовни, наутички и, све више актуелан, еко-етно туризам.

• ФУНКЦИЈЕ И ЗНАЧАЈ ДОБРА

- Еколошка - Резерват има еколошки значај у функцији очувања станишта различитих биљних и животињских врста, као и њихових животних заједница. Неремећење успостављене биолошке равнотеже важно је како за очување фитоценоза (и за њих везане фауне), односно за спречавање њихове проградациске сукцесије, тако и за очување њихове аутентичности и репрезентативности. Ово се врши кроз низ научно-истраживачких мониторинг-пројеката, у циљу праћења стања природних вредности, а што указује на еколошко стање читавог резервата.
- Научно-истраживачка - У циљу усавршавања у успостављању савременог система управљања заштићеним природним добром и стварања научно-стручне, информационо документационе основе о стању и вредностима Резервата, а у сврху спровођења заштите и развоја, у току је реализација неколико научно истраживачких пројеката. Циљ израде пројекта је да се утврди садашње стање и дефинишу мере, услови и начин решавања у функцији заштите и коришћења.
- Васпитно-образовна и културна - основни садржај ових активности заснива се на представљању природне и културно-историјске баштине подручја. Реализује се у

сарадњи са заинтересованим субјектима путем акција, манифестација, кампова и курсева.

- Развојна - Имајући у виду присутне природне вредности на подручју заштићеног природног добра и њихове карактеристике, присутне тенденције све већег нарушавања, веома је важно да се на адекватан начин заштите изворне аутохтоне вредности овог подручја, побољша њихово функционисање и зауставе дејства угрожавајућих фактора.

Развојна делатност се креће ка следећим садржајима:

=> Развој туризма и рекреације

=> Потребе образовања и културе

=> Научно-истраживачки и стручни рад

=> Изградња, реконструкција и уређење подручја

=> Развој традиционалних занимања

=> Развој компаративних садржаја којима се обезбеђује потпуније коришћење и ефикаснија заштита природних вредности Резервата

=> План комплексног уређивања и функционалног оспособљавања подручја.

8.2. ОГРАНИЧЕЊА

Главни угрожавајући фактори у овом подручју су неодговарајући водни режим и оптерећеност воде продуктима распадања водених организама.

Лош квалитет воде са великом количином растворених органских материја и муља, последица је воде из језера рибњака "Ечка", која се сваке године у јесењем периоду (у време излова рибе) испушта у Стари Бегеј, као реципијент. Из Старог Бегеја вода доспева до свих делова заштићеног простора.

Макрофитска вегетација обраста слободне водене површине и водени екосистем се неумитно трансформише у мочварни. Промена водног режима, уз присутно зарастање Старог Бегеја, доводи до осиромашења опште биолошке разноврсности и нестанка неких карактеристичних и ретких врста и њихових заједница у Резервату. На 15-ом километру корита Старог Бегеја дошло је до промене, услед израженог процеса замуљивања и смањења дубине воде издизањем дна на коме се интензивно наталожио муљ. Тигањица и Перлеска бара у потпуности су зарасле.

Промене водног режима у Резервату утичу на:

- Смањење површине воденог огледала Старог Бегеја

- Ствара се проблем дотока свеже воде, што убрзава природне процесе еутрофизације

- Онемогућава се интервенисање у смислу регулације водостаја у три баре (Тигањици, Царској и Перлеској бари), које су каналима повезане са током Старог Бегеја,

- Онемогућава се рационално и вишенаменско коришћење (пловидба, рекреационе и туристичке активности, рибљавање и сл.).

На ширем подручју Резервата истовремено долази до:

- Повлачења заједнице влажних ливада

- Продора коровске, рудералне и адвентивне флоре и фауне.

Основни проблеми, који угрожавају природне вредности Резервата су:

- Незаштићеност водних ресурса од загађивања.

- Неодговарајури водни режим. Овако нарушен водни режим у Резервату представља карактеристичан проблем подручја и већ годинама уназад иницира сталну потребу за измуљавањем водотока ради обезбеђивања стабилности екосистема.

- Лош квалитет воде са великом количином растворених органских материја и муља.

- Замуљивање и еутрофизација услед упуштања воде неодговарајућег квалитета.

- Промена водног режима, уз присутно зарастање и смањење површине воденог огледала Старог Бегеја, доводи до осиромашења општег биолошког диверзитета и нестанка карактеристичних и ретких врста и њихових заједница.

- Колебање водостаја у периоду пред мрест, за време мреста, за време зимовања и у периоду активне исхране млађи свих врста риба измрешћених у периоду пролеће - лето.

- Проток воде до плавне зоне (веза Стари Бегеј - Царска бара и обрнуто).

8.3. SWOT АНАЛИЗА

Табела 8: Сводна SWOT анализа - стања (снага), проблема (слабости) - 1. део

Снаге (Strengths) - постојеће	***Слабости (weakness)***
ПРИРОДНИ КОМПЛЕКС (природни услови и ресурси)	
• Делимична очуваност и разноврсност орографских и хидрографских облика, очуваност изворних биљних заједница и разноврсност фауне - посебно орнито *• Разноврсност и богатство природних појава и облика и њихова међусобна повезаност и преплетеност* *• Очуваност изворних природних вредности барско-мочварних станишта*[8] *• Резерват представља подручје са значајним развојним потенцијалима у погледу повољног геосаобраћајног положаја, значајних водних ресурса - посебно за рибњачку производњу, квалитетног пољопривредног земљишта за развој одређених видова производње, значајног шумског фонда, разноврсности туристичких мотива и садржаја* *• Радом створени потенцијали на основу природних вредности у области пољопривреде - посебно рибарства,* *• Повољан саобраћајно-географски положај*	*• Неодговарајући водни режим праћен лошим квалитетом воде са великом количином растворених органских материја и муља* *• Процес еутрофизације, зарастање влажних ливада и отворених водених огледала* *• Недовољна снабдевеност квалитетном водом становништва насеља, индустрије, пољопривредних структура* *• Незаштићеност водних ресурса од загађивања* *• Шуме Резервата претежно чине инвазивне врсте (амерички јасен и пајасен и друге врсте) и тополе, које угрожавају аутентичност природних екосистема* *• Однос између површина под шумама, ливадама и барама је неповољан, а нарушен водни режим Резервата изазива нестабилност екосистема*
ДРУШТВЕНИ КОМПЛЕКС (становништво, социјални ресурси, становање, привреда)	
• Богато и разноврсно историјско наслеђе мултиетничко и културно-историјско наслеђе	*• Изражена тенденција старења популације* *• Демографско пражњење насеља* *• Смањивање радно способног*

	становништва укупном *• Лоша старосна и образовна структура*
• Бољи приноси и резултати у пољопривреди у односу на просек АП Војводине *• Производни пољопривредни потенцијали планског подручја, у поређењу са непосредним окружењем су значајно ограничени због режима заштите (специјални резерват природе)*	*• Дугорочно одсуство развојне политике примерене потенцијалима и потребама овог подручја* *• Дејство специфичних фактора током 90-тих година прошлог века чије се последице још увек осећају, а који су условили погоршање пословних резултата, смањење финансијског и слабљење развојног потенцијала привреде подручја* *• Бројни проблеми који су везани за становништво као непосредни развојни фактор (виталне карактеристике, старосна структура, образовна структура)* *• Недостатак обимнијих захвата у области инфраструктуре и подизања укупног комуналног стандарда у насељима овог подручја*
• Традиција у различитим врстама производње и услуга *• Изузетни природни ресурси и заштићено природно подручје* *• Љубазност угоститељског особља и традиционално гостопримство грађана*	*• И поред приноса и резултата у пољопривредној производњи који су изнад просека за АП Војводине, неопходно је систематско решавање проблема у пољопривреди, користећи компаративне предности природних потенцијала и традицију гајења биљних и животињских врста* *• Недостатак значајнијих инвестиционих улагања, дугогодишњег одлива најквалитетније радне снаге у образовном и стручном смислу* *• Застарела инфраструктура недовољна туристичка сигнализација* *• Недовољно агресиван маркетиншки наступ у земљи и свету*

[8] Ово представља посебан потенцијал с обзиром на чињеницу да су барско мочварна станишта у свету угрожена и у процесу нестајања

Табела 9: Сводна SWOT анализа - стања (снага), проблема (слабости) - 2. део

Снаге (Strengths) - постојеће	*Слабости (weakness)*
ДРУШТВЕНИ КОМПЛЕКС (становништво, социјални ресурси, становање, привреда)	
• Мултиетничке заједнице, богатство историјског наслеђа, богатство старих обичаја и заната	*• Недовољно учешће на конкурсима ЕУ* *• Неусклађеност образовног система са новим захтевима тржишне привреде у смислу развоја туризма* *• Недовољно знање страних језика*
ТЕХНИЧКИ КОМПЛЕКС и МРЕЖЕ (инфраструктура и мрежа насеља)	
• Изграђеност преносне и дистрибутивне електроенергетске мреже је задовољавајућа у погледу покривености простора	*• Неизграђеност и непостојање система одвођења отпадних вода као и третман отпадних вода (ППОВ)* *• Недовољна изграђеност мреже уличних отворених канала за прихват атмосферских вода* *• Саобраћајна инфраструктура (мрежа категорисаних путева), не задовољава основне критеријуме изграђености, лаке доступности, комфора вожње, као и нивоа саобраћајне услуге* *• Незадовољавајући ниво капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница електроенергетске мреже* *• Недовољно развијена мрежа насеља, са неповољном величинском дистрибуцијом и малом просечном величином насеља*
КОМПЛЕКС ЗАШТИТЕ (заштита природних и културних добара, заштита животне средине)	
" СРП "Стари Бегеј - Царска бара"	*• Незаштићеност водних ресурса од загађивања*
• Укључивање локалне заједнице у заштиту и развој подручја *• Одвајање дела прихода од туризма и других активности у заштићеном подручју у пројекте заштите, унапређења понуде и др.* *• Оснивање Агенције за интегралну заштиту и управљање природним добром и др.*	*• Поремећај просторног и процентуалног удела барских, шумских и ливадских екосистема нестанком влажних ливада, као и знатног дела плитких бара, услед еутрофикације простора*

	• Смањене могућности за мрест и обнављање рибљег фонда, *• Одлазак птица на храњење у околне рибњаке што се негативно одражава на интензиван узгој рибе с обзиром да је забрањен одстрел заштићених врста птица на овом подручју.* *• Примена вештачких ђубрива и пестицида на околним пољопривредним површинама, преко оцедних вода, значајно доприноси и еутрофикацији и загађивању водних екосистема у Резервату*

Табела 10: Сводна SWOT анализа-потенцијала (могућности) и ограничења (претњи) - 1. део

Могућности (Opportunities) - (развојни потенцијали)	***Претње (threats) - (претње развоју) - развојна ограничења***
ПРИРОДНИ КОМПЛЕКС (природни услови и ресурси)	
• Успостављање контроле над негативним тенденцијама у развоју и заштити, односно прихватање принципа одрживог развоја	*• Ограничења у развоју шумарства у оквиру Резервата је забрана пошумљавања на подручјима предвиђеним за заштиту које је потребно задржати у аутохтоном облику.* *• Ограничење у повећању површина под шумама ван Резервата је велика заступљеност плодног пољопривредног земљишта које је уређено системима мелиоративних канала и бројне пашњачке површине које неће мењати намену.*
ДРУШТВЕНИ КОМПЛЕКС (становништво, социјални ресурси, становање, привреда)	
• Традиционално (потенцијално) занимљива туристичка дестинација са могућностима за развој угоститељства (различита врста производње аутохтоних производа и специфичних локалних услуга)	*• Сукоб развојних потенцијала:* *• Привреде-рибњака са једне стране и заштите природних добара- Резервата (ретке и угрожене врсте птица које су становници Резервата користе рибњаке као хранилишта, што се негативно одражава на узгој рибе на овим привредним површинама),* *• Недостатак финансијских средстава за спровођење програма заштите и развоја,* *• Неадекватна финансијска помоћ и брига*

	од стране државе, *• Перманентно загађивања подручја преко ваздуха и земљишта, а нарочито воде од стране индустријских постројења у ширем окружењу, али и путем недовољно контролисаног коришћења хемијских препарата у пољопривреди и шумарству,*
• Промена структуре сетве у корист интензивних и профитабилних култура *• Развој мини фарми и повећање интересовања за алтернативне видове биљне и животињске производње*	
• Партнерство са ино-компанијама *• Комбиновање туристичких садржаја са осталим видовима туристичке понуде општине и регије* *• Едукација становништва регије* *• Раскрсница Европе-могућност стварања кластера и инкубатора - потенцијали руралног туризма* *• Реструарација етно садржаја* *• Повећана тражња за био производима* *• Регулисање статуса реке Тисе, као међународног пловног пута и формирање марине*	*• Недефинисаност дугорочних циљева Стратегије развоја туризма Србије* *• Неразвијена предузетничка култура* *• Недовољна зрелост визије развоја туризма међу грађанима* *• Недостатак едукације за бизнис - размишљање у погледу свих видова туризма и одрживог развоја* *• Недостатак поверења у бренд Царска бара и великих могућности приватног предузетништва на пољу туризма*

Табела 11: Сводна SWOT анализа-потенцијала (могућности) и ограничења (претњи)-2. део

Могућности (Opportunities) - (развојни потенцијали)	***Претње (threats) - (претње развоју) - развојна ограничења***
ТЕХНИЧКИ КОМПЛЕКС и МРЕЖЕ (инфраструктура и мрежа насеља)	
• Изградња и опремање планског подручја регионалном и комуналном инфраструктуром *• Редефинисање мреже насеља и насељских функција у систему насеља*	*• Нерешено питање одлагања комуналног отпада и одвођења отпадних вода* *• Ширење викенд зоне у непосредној близини Резервата* *• Ширење грађевинских реона насеља* *• Трасе саобраћајница (категорисаних путева) пролазе кроз насеља и имају мноштво неодговарајућих елемената*

	(утицај на безбедност саобраћаја) и одвијање транзитног саобраћаја кроз насељена места.
	• Окруженост грађевинских реона пољопривредним земљиштем
	• Неприлагођеност електроенергетске инфраструктуре захтевима стално растуће потрошње
КОМПЛЕКС ЗАШТИТЕ (заштита природних и културних добара, заштита животне средине)	
• Активности на унапређењу стања животне средине на подручју СРП уз истовремено стварање услова за развој и очување биљног и животињског света: *• Прописивање и одржавање оптималног водног режима влажних станишта, измуљавање дела корита Старог Бегеја, и* *• Одржавање проточности канала који повезује Царску Бару са Старим Бегејом.* *• Успостављање контроле над негативним тенденцијама у развоју и заштити, односно прихватање принципа одрживог развоја*	*• Замуљивање и еутрофикација услед упуштања воде неодговарајућег квалитета што резултира смањењем отворених водених површина и губљење мочварног карактера целог подручја, што негативно утиче на птице водених станишта, рибе, водоземце, и др. врсте*

III. ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни стратешки циљ Просторног плана је дефинисање и оперативно ангажовање свих просторних могућности Резервата у интересу заштите, промоције и одрживог коришћења заштићеног природног добра.

1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Општи циљеви развоја подручја обухваћеног израдом Просторног плана проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног развоја Републике Србије и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу:

- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја,
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја подручја, нарочито у области сфере животне средине, економске и друштвене сфере,
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања,
- дефинисање просторних услова развоја подручја, као дела интегралног управљања у оквиру целокупног система заштите животне средине.

- развој и уређење села треба третирати интегрално са организацијом и уређењем сеоског атара као простора непосредних развојних услова и ресурса сеоских насеља.

2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

Са аспекта заштите природе и животне средине основни циљ израде Просторног плана је спровођење заштите овог природног феномена и њено постављање на виши ниво, у циљу реализације утврђених режима заштите, са усмеравањем људских активности:

- заштита посебно вредних, угрожених и деградираних подручја;
- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја;
- планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;
- увођење енергетски економичнијих технологија и постепени прелазак на максимално могуће коришћење обновљивих природних ресурса;
- подстицање производње и примене технологија које смањују загађивање животне средине и производњу отпада;
- максимално могуће смањење, у складу са достигнутим степеном друштвено-економског развоја, свих активности које имају негативне ефекте на природни систем;
- развој и уређење села треба третирати интегрално са организацијом и уређењем сеоског атара као простора непосредних развојних услова и ресурса сеоских насеља.

Приоритетни циљеви заштите природног феномена Резерват баре базирани су на принципу активне заштите у складу са утврђеним режимима, односно са ограниченим начином и обимом коришћења, који ће обезбедити очување биолошке разноврсности и оптимално одржавање основних биолошких функција:

- Очување и унапређивање аутохтоности подручја у погледу биљних заједница и хидролошких прилика.
- Праћење динамике популације чланова фауне, која је недовољно изучена, као неопходног услова за предузимање даљих мера заштите и очувања.
- Очување изворности и природних одлика барско-мочварног и поплавног дела Старог Бегеја, као и ливадско-степске заједнице на заслањеном земљишту у Ботошком и Фаркаждинском риту.
- Усклађивање дозвољених видова коришћења природних ресурса (шумарство, лов, риболов и сточарство) у складу са режимом заштите и очувања предметног простора.
- Обезбедити доследно спровођење законских мера заштите проређених и угрожених биљних врста заступљених на просторима Резервата.
- Остварити непосредну просторну заштиту одређених карактеристичних станишта и заједница најзначајнијих (реликтних, ендемичних, ретких) врста биљака.
- Планирати организовану, контролисану и рационалну привредну експлоатацију трске и других биљних врста од привредног значаја, коју треба лоцирати на одређене терене, изводити у одговарајућим деловима вететационог периода и ограничити на дозвољене количине.
- Очување и унапређивање аутохтоности подручја у погледу биљних заједница и хидролошких прилика, уз спречавање загађивања и уништавања станишта.
- Праћење динамике популација чланова фауне, која је недовољно истражена и проучена, као неопходног услова за предузимање даљих конкретних мера заштите и унапређивања.
- Утврђивање основних станишних места репродукције појединих врста и њихово издвајање као резервата за очување генетског фонда.
- Стриктно спровођење законских мера заштите проређених и угрожених врста фауне.

- Заштита и спровођење мера заштите на просторима значајним за фауну птица, а који нису заштићени.

Израда и спровођење посебних програма заштите и унапређења популација ретких и угрожених врста птица, поготово глобално угрожених, и оних којима се смањила бројност и/или су мање редовно присутне на овом простору.

- Успоставити редован систем праћења укупног богатства фауне птица овог простора, ефеката фактора угрожавања и мера заштите. Посебно треба спроводити праћење стања гнездећих популација глобално угрожених врста, њихову динамику и трендове;

- Подстицати постепени прелазак на органску производњу у циљу очувања природних вредности СРП "Стари Бегеј - Царска бара".

- Спроводити едукацију локалне заједнице о предностима пласмана и коришћења органски произведене здраве хране.

- У производњи користити искључиво биолошке препарате.

- Ширење пољопривредних површина строго треба спречити како би се очувале природне вредности Резервата.

У заштитној зони, у контексту заштите природних ресурса, неопходно је реализовати следеће циљеве и задатке:

- одвођење отпадних вода решити изградњом канализационе мреже и њиховим пречишћавањем на одговарајућим уређајима;

- коришћење пољопривредног земљишта вршити уз контролисану примену хемијских средстава заштите и вештачког ђубрива;

- формирање ваншумског зеленила у виду пољозаштитних појасева и дуж инфраструктурних коридора;

- вршити заштиту и очување вредних биоценотских заједница;

- рекултивација свих деградираних површина (дивље депоније, ...);

- адекватно одлагати комунални отпад и вршити елиминацију сточних лешева, у складу са Националном стратегијом управљања отпадом и важећим правилницима.

Циљеви у области шумарства и ловства у границама Резервата су:

- Очување аутохтоности и изворних облика биљног заједништва и мозаичност пејсажа. Ова је обавеза посебно значајна за површине са леве и десне стране водотока и барских површина.

- Смањење учешћа неаутохтоних врста дрвећа /посебно наведених инвазивних врста/ и забрана уношења алохтоних врста дрвећа и дивљачи.

- Учешће алохтоних врста дрвећа поготово ЕА топола укупно смањивати, а у III степену заштите интегрисати у укупан простор одговарајућим просторним распоредом и развојем помоћног спрата.

- Побољшање станишних услова пре свега преко хидролошких услова, који директно утичу на распоред, развој и опстанак шумске и друге вегетације.

- Остављање појединачних старих стабала аутохтоних врста дрвећа /храста лужњака, домаће тополе и врбе/.

- Стварати оптималне услове и претпоставке за боравак, гајење, и заштиту дивљачи изградњом одговарајућих ловно техничких објеката, сталним праћењем и осматрањем.

- Шумска станишта као што су чистине мерама гајења односно неге одржавати за потребе шумарства, ловства, представљања биљног заједништва у акватичним - влажним условима и др.

- Коришћење шумских и ловних потенцијала вршити према начинима и облицима дефинисаним степенима заштите /у I степену заштите забрањени су сви облици коришћења, до контролисаног коришћења у II и III степену заштите/.

Циљеви у области шумарства и ловства у обухвату Просторног плана су следећи:

- Заштита од свих облика негативног деловања абиотичког и биотичког порекла, уз успостављање мониторинга.

- Повећање површина под шумском и вегетацијом других облика /пољозаштитни појасеви, ремизе и др./ на дозвољеним површинама према дефинисаном просторном распореду.

- Форсирање аутохтоних облика биљног заједништва и врста дрвећа, са учешћем истих преко 50%.

- Успостављање оптималних стања састојина где је то могуће и дозвољено, у складу са дефинисаним функцијама и наменама.

- Заштита, очување и унапређење фонда дивљачи /заступљене и потенцијално могуће врсте дивљачи/, ретких и угрожених животињских врста.

- Успостављање оптималног бројног стања дивљачи у складу са бонитетним могућностима станишта.

- Коришћење шумских и ловних потенцијала према принципу одрживог развоја и дозвољеног коришћења у складу са одредбама заснованим на законским, пратећим подзаконским актима и просторно планској документацији.

Основне циљеве и смернице за будући развој и размештај насеља на подручју обухвата Просторног плана сачињавају:

- уравнотежен популациони раст по појединим насељима, те постизање оптималне густине насељености у насељима у зависности од укупних просторних потенцијала;

- подстицање даљег развоја постојећих насеља, уз усмеравање промена у структури делатности (са циљем да се остваре што повољнији односи између привредних и непривредних делатности) и квалитативно побољшање услова живота;

- повећање нивоа социо-економске развијености подручја;

- подстицање развоја сеоског и еко туризма и развоја терцијарних делатности, посебно у области снабдевања и пружања услуга за задовољавање разноврсних потреба становништва и посетилаца (туриста).

Циљеви развоја становништва су:

- заустављање тренда неповољних природних, миграционих и структурних демографских процеса;

- заустављање старења фертилног контингента;

- промене у систему вредности у сврху мотивације младих за проширење породице;

- побољшање образовних структура;

- пораст стопе активности;

- заустављање негативних тенденција у просторној дистрибуцији становништва (село-град, регионална дистрибуција).

Ради стварања услова за динамичнији развој насеља, чиме се обезбеђује подршка реализацији циљева у области развоја становништва, утврђују се следећи циљеви:

- обезбеђење просторних услова за отварање нових радних места у насељима у складу са циљевима привредног развоја, чиме би се створили услови за задржавање становништва у насељима;

- обезбеђење адекватних просторних услова за школовање, здравствене услуге, социјалну заштиту деце и одраслих, реализацију културних потреба становништва и подизање нивоа комуналног стандарда, чиме би се овом становништву (нарочито млађим контингентима) компензовале предности живљења у граду.

Циљеви развоја јавних служби:

- организација јавних служби у складу са препорукама датим у ППРС, према хијерархијском нивоу насеља и потребама на нивоу општине Зрењанин;

- осавремењивање постојећих садржаја јавних служби (већа употреба савремених информатичких и других комуникационих средстава).

- повећање доступности и квалитета услуга здравствене заштите формирањем специјалистичких служби за више насеља у складу са плановима и програмима развоја здравствене заштите;

- опремање објеката здравствене заштите недостајућом здравственом опремом као и свом потребном инфраструктуром за квалитетно обављање послова;

- опремање школских објеката савременим наставним средствима, информатичком опремом, потребном инфраструктуром и др.

Циљеви развоја привреде:

- динамичнији и складнији развој привреде, привредне и друштвене инфраструктуре, подизање укупног друштвеног стандарда и животног стандарда локалног становништва.

- развојну политику дефинисати у складу са принципима рационалног коришћења и заштите постојећих природних ресурса и добара,

- обезбедити услове за реализацију квалитативних промена у сеоским насељима у смислу њиховог бржег економског и социјалног развоја, интегрисаног развоја и уређења села и атара, побољшања комуникације са центрима вишег реда, стимулисања и активирања развојних потенцијала сеоских домаћинстава,

- формирање стабилне и развијене привредне структуре ревитализацијом постојећих и развојем нових капацитета за финализацију производње заснованих, пре свега, на сировинској основи овог подручја у области аграра, као и на примени чистих и еколошки одрживих технологија,

- повећање обима прераде трске, засновано на планираним мерама за ревитализацију Резервата. Проширење или редукција површина Резервата под трском у смислу обезбеђења основних сировина за производњу ради редовног спровођења мера за одржавање еколошке равнотеже Резервата,

- развој пољопривредне производње у правцу афирмације овог подручја као произвођача здраве хране,

- развој нових прерађивачких делатности и мањих погона у области агрокомплекса, развој малих предузећа, као и широког комплекса активности које се могу организовати у оквиру постојећих предузећа и у сеоским домаћинствима (разне одгајивачке и прерађивачке делатности),

- комплексна валоризација најзначајнијих природних и створених потенцијала туристичке понуде подручја, којом ће обезбедити услови за бржи развој подручја у целини.

Пољопривреда представља доминантну привредну грану на овом простору, стога је неопходно изнаћи решења за даљи развој пољопривреде уз поштовање прописаних правила заштите Резервата. Становништво у насељима у обухвату Просторног плана ће се и у планском хоризонту бавити претежно пољопривредном производњом, као основном или допунском делатношћу.

Задатак Просторног плана у области пољопривреде мора да буде изналажење могућности за остварење одрживог развоја биљне и анималне производње у непосредној близини једног врло осетљивог екосистема.

Посебна пажња мора се посветити очувању постојећег пољопривредног земљишта уз појачану контролу коришћења земљишта, као и уз контролу свих мелиоративних радова на посматраном подручју како, због неправилног коришћења земљишта или несавесног газдовања водопривредним објектима, не би дошло до нарушавања агроекобиоценозе на овим просторима.

Пројекција развоја туризма вршиће се на основу валоризације природних и антропогених вредности подручја. Основни циљ развоја туризма је спровођење трајно усклађеног туризма уз контролисање обима кретања посетилаца. Овакав вид туризма ће задовољити мере и режиме заштите, као и исплативост организовања туристичких

активности, тј. "одрживи развој туризма", односно одговоран туризам који се пријатељски односи према природној и културној баштини подручја.

Циљеви израде Просторног плана у области туризма су:

- утврђивање конкретних праваца развоја оних облика туризма које је могуће развијати у складу са условима заштите природе, на основу размештаја туристичких локалитета, објеката и праваца кретања туриста и досадашњих истраживања, планова развоја и искустава;

- утврђивање граничног капацитета простора Резервата за презентацију јавности.

У наредном периоду развијаће се они облици и врсте туризма, који за базу имају природне и културно-историјске мотиве овог подручја. Објективно, постоје услови за развој научно-истраживачког, културно-образовног, ловног, риболовног, рекреативног и транзитног туризма, усмереног ка туристичким атрактивностима Резервата. Материјална база туризма мора бити богатија и разноврснија како би представљала елеменат атрактивности понуде.

У циљу поштовања амбијенталних вредности предметног подручја обезбедиће се услови за формирање целине Етно-еко комплекса у заштитној зони Резервата, који ће својим многостраним функцијама покренути одрживи развој подручја.

Непокретна културна добра су објекти од значаја за идентитет простора и усмеравање његовог даљег развоја у културном и туристичком смислу. Из тих разлога, циљеви заштите непокретних културних добара на овом простору јесу:

- формирање јединствене информационе основе о културном наслеђу на подручју обухвата Просторног плана;

- активирање на спровођењу процедуре проглашења евидентираних непокретних добара за непокретна културна добра, уз разврставање по категоријама, у зависности од значаја;

- конзервација, рестаурација и ревитализација откривених непокретних културних добара (археолошка налазишта, евидентирана културна добра, етно баштине) и њихово уклапање у заштиту и одрживи развој Резервата, израдом и спровођењем програма и планова надлежних институција за заштиту споменика културе; обезбеђење потребних техничких, материјалних, организационих и других услова за даље истраживање, ревитализацију и презентацију непокретних културних добара;

- спровођење континуираних активности на едукацији и информисању јавности, посетилаца и локалног становништва о културним добрима и њиховим вредностима на подручју обухвата Просторног плана;

- изградња етно-еко комплекса у КО Бело Блато (у заштитној зони Резервата, у складу са овим Просторног планом);

- интегрисање презентације и коришћења непокретних културних добара, природног добра Резервата и туристичке понуде, путем заједничких програма, планова и пројеката, уз издвајање дела туристичког профита за потребе заштите природних и културних добара, која су уврштена у туристичку понуду.

У области саобраћајне инфраструктуре основни циљеви су:

- обезбеђење услова за интегрални приступ (друмом и водом) до овог природног добра са обезбеђењем комфора за све облике туристичке понуде;

- укључивање потенцијала Дунава, Тисе и Београда у домену путничког превоза заинтересованих комитената;

- утврђивање рута немоторних кретања у оквиру воденог огледала Резервата, како би се обезбедио ниво визуелног ефекта доживљавања флоре и фауне;

- стварање оптималне саобраћајне мреже категорисаних и некатегорисаних путева у окружењу Резервата уз уважавање свих европских стандарда и просторно-функционалних и еколошких критеријума за одржавање еколошких параметара и карактеристика животне средине и одрживог развоја овог специфичног подручја;

- формирање "зелених стаза" као начин афирмације немоторних кретања кроз Резерват;

- усклађивање развоја саобраћајне инфраструктуре, како би се остварили оптимални услови заштите животне средине, нарочито у домену противпожарне заштите-спречавања настанка акцидентних ситуација;

- у оквиру уређених локалитета омогућити доступност комуналних и ургентних возила.

Циљеви у области водопривреде систематизовани су као:

- Дефинисање водопривредног развоја и могућности водопривреде као подстицајног, или ограничавајућег фактора у оквиру других компонената развоја подручја;

- Заштита територије и насеља од поплаве високих спољних вода Тисе;

- Заштита обрадивих пољопривредних површина и насеља од сувишних унутрашњих вода и високих подземних вода из прве (фреатске) издани;

- Интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;

- Спровођење контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;

- Контролисано прихватање и спровођење сувишне атмосферске воде путем система посебне насељске каналске мреже у најближе реципијенте - у мелиоративну каналску мрежу, депресије по ободу насеља;

- Обезбеђење довољне количине квалитетне воде за потребе наводњавања што више обрадивих пољопривредних површина у вегетационом периоду, од априла до краја септембра месеца, кад је у већини случајева изражен дефицит воде у земљишту;

- Осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине уопште и побољшање квалитета живљења људи;

- Унапређење свих делатности на водама и око њих, како би се успешно могли реализовати други циљеви у области водопривреде;

- Заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, посебно шумарства, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема, антиерозионог газдовања шумама, унапређења естетских вредности, очувања и унапређења археолошких, историјских, биолошких, геолошких и других природних и створених ресурса и вредности.

У области развоја водоводних система на територији обухваћеној Просторним планом:

1. Стриктно поштовање режима заштите изворишта подземних и површинских вода у свим изворштима комуналних водовода.

2. Очување локалних изворишта, чак и оних мањег капацитета, и након повезивања појединих насеља са регионалним системима, ради обезбеђивања виталних функција система и у кризним хаваријским ситуацијама.

3. Постепено повезивање свих парцијалних водовода у јединствен регионални систем, којим се остварује висока поузданост функционисања и прописан, стално контролисан квалитет воде.

4. При прикључивања локалних водовода на регионални систем, из регионалног система се допремају само недостајуће количине воде, док се наставља коришћење свих локалних изворишта која обезбеђују воду доброг квалитета.

5. Смањивање специфичне потрошње воде у домаћинствима, политиком реалних цена воде, мерењем утрошка воде и мерама планске рационализације потрошње.

6. Управљачко-информационо осавремењавање водоводних система, увођењем мерног -мониторинг система, који ће омогућавати праћење динамике потрошње у свим важнијим гранама мреже, као и брзу дијагностику поремећаја и кварова у раду система.

7. Вода за технолошке потребе у индустрији која не захтева воду квалитета воде за пиће, не може се захватати из водовода насеља, већ се потрошачи технолошке воде упућују на властите захвате површинских и подземних вода нижег квалитета (подземне воде у индустријској зони, која се не захвата за водоводе насеља), и на мере рециркулације и планске рационализације потрошње.

Основни циљеви и критеријуми за каналисање насеља и реализацију постројења за пречишћавање отпадних вода:

1. Канализациони системи се развијају као дистрибуирани системи, тако да са гледишта транспорта отпадних вода и препумпавања представљају заокружене, економски оправдане целине, које се могу заокружити изградњом одговарајућих ППОВ општег типа.

2. Даљи развој канализације спроводи се по сепарационом систему: посебно за отпадне воде насеља и оних индустрија које се након предтретмана смеју прикључити на канализације за отпадне воде, а посебно за кишне канализације.

3. При каналисању насеља која до тада нису имала канализационе системе, стриктно се спроводи принцип обавезности прикључења домаћинстава, без обзира на дотадашња привремена решења.

4. Стриктно се забрањује евакуација отпадних вода у напуштене бунаре и упојне јаме.

5. Отпадне воде индустрије смеју се упуштати у градску канализацију тек након предтретмана, којим се пречишћавају до нивоа да смеју да буду усмерене према ППОВ општег типа. Посебно је забрањено уводити у градску канализацију опасне материје и супстанце које би ометале и разбијале процес биолошког пречишћавања у ППОВ.

6. У циљу рационалног коришћења простора где год је могуће користити тзв. групне системе, којима се једним ППОВ пречишћавају отпадне воде из више оближњих насеља, повезаних магистралним колекторима са одговарајућим КЦС.

7. Димензионисање кишне канализације треба примерити значају подручја која се њоме штити и величини потенцијалних штета од плављења делова насеља и саобраћајница. Капацитети не би требало да буду мањи од оних који су потребни за прихватање тзв. двогодишње кише, нити већи од тзв. десетогодишње кише.

8. На малим водотоцима, уколико се исти уводе у системе кишне канализације, где год је то могуће, обликовањем терена и коришћењем зелених површина, извршити ретензирање/ублажавање великих вода пре њиховог увођења у колекторе.

Будући развој система за заштиту од поплава подразумева дефинисање следећих циљева и критеријума за тражење оптималних решења:

1. Обезбеђеност заштите је примерена вредности садржаја који се бране од поплава.

2. Заштитни системи се складно морају уклопити у урбано и остало окружење, по правилу добијајући вишенаменске функције:(а) линијски заштитни системи - као елемент урбаног уређења обала, водећи рачуна о функционалном повезивању насеља са рекама, (б) системи за одводњавање - за комплексне мелиорационе системе, (в) ретензије за ублажавање таласа великих вода - као елемент рекреационих површина насеља.

3. Повећање поузданости заштитних система реализацијом "касета", којима се евентуални пробој линија одбране локализује на мањој површини.

4. Насипи се морају тако уклопити у све друге садржаје који се граде у близини, да не буде угрожена његова функција и да у његовој близни нема објеката који би могли

да отежају или онемогуће његово одржавање у периодима дуготрајне одбране од великих вода.

У области водопривреде, решења су у сагласности са значајем и утицајем Тисе, Бегеја и низом мањих природних и створених токова, тако да је неопходно:

1. Праћење стања водног режима, стања влажних станишта, одржавање оптималног режима вода и почетак спровођења хидротехничких мера за одржавање овог оптималног режима вода,
2. Утврђивање и одржавање оптималног водног режима влажних станишта,
3. Измуљавање дела корита Старог Бегеја,
4. Одржавање проточности канала који повезује Царску Бару са Старим Бегејом,
5. Ваљано одржавати постојећу мрежу одбрамбених насипа и регулисаних корита,
6. Сачувати мелиорационе системе,
7. Ревитализовати системе за наводњавање, и
8. Заштитити подземна и површинска изворишта.

Дугорочном концепцијом развоја енергетске инфраструктуре, утврђују се смернице развоја, синхронизује њен развој са свим активностима на овом подручју и тиме обезбеђују најповољнији услови за развој, живот и рад људи, заштиту животне средине и очување природних вредности.

Основни циљ развоја енергетске инфраструктуре је функционално коришћење и штедња необновљивих ресурса и штедња произведене енергије, стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу и заштити животне средине, као и коришћења обновљивих извора енергије.

- унапређење квалитета живљења и задовољавање потреба становника, при том имајући у виду принципе енергетске ефикасности.
- с обзиром на енергетску зависност региона, посебну пажњу посветити развоју и могућностима примене алтернативних извора енергије примерених подручју (геотермална енергија, енергија ветра и сунца, биомаса и биогас), имајући све време потребу за енергетско ефикасношћу;

У области енергетике утврђују се следећи појединачни циљеви:

- гасификација на бази усклађених концепција гасификације и топлификације, у сврху задовољавања потреба широке потрошње;
- рационално коришћење и штедња необновљивих ресурса и штедња произведене енергије,
- стимулисање примене нових технологија производње енергије,
- смањење конфликата између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништво, земљиште итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програми рекултивације/ревитализације, отклањање штета итд.).

Циљеви израде Просторног плана у области електроенергетске инфраструктуре су:

- обезбедити квалитетну и сигурну испоруку електричне енергије диктирану потрошњом у наредном периоду за све потрошаче на подручју Плана;
- у потпуности ревитализовати преносну мрежу; обезбедити коридоре за нову преносну мрежу;
- изградити капацитете трафостаница 110/20 kV;
- изградити нове и реконструисати постојеће трафостанице на 20/0,4 kV у складу са захтевима реконструисане дистрибутивне мреже и порастом потрошње;
- у насељима, туристичким и рекреационим пунктовима изградити квалитетну спољну расвету

- изградња електроенергетске мреже у режимима заштите, мора бити прилагођена и диктирана истим

- заштита коридора постојеће и планиране електроенергетске мреже;

Циљеви израде Просторног плана у области телекомуникационе инфраструктуре су:

- обезбедити потребан број телефонских прикључака за све кориснике, домаћинства у насељима и привредне субјекте;

- обезбедити мрежу високог квалитета, поузданости и расположивости изградњом јединствене транспортне мреже;

- изградити међумесни телекомуникациони систем ПТТ, за осигурање квалитета међумесних веза довољног капацитета, положити оптичке каблове и омогућити савремен систем преноса, како на свим међумесним релацијама, тако и по потреби до туристичких локалитета и у насељима;

- заменити дотрајалу опрему и модернизовати мрежу, да би се обезбедило поузданије и квалитетније функционисање телекомуникационог система ПТТ и услови за увођење савремених услуга;

- увести нове телекомуникационе услуге увођењем оптичких каблова у месне мреже;

- увести мобилне услуге засноване на радио-преносу;

- изградити модерне приступне кабловске мреже, за обезбеђење широкопојасних сервиса, развој јавних, комерцијалних и локалних радио и ТВ програма, уз константно праћење и укључивање нових технологија у складу са светским трендовима;

- осигурање коридора за РР везе;

- изградња микроталасних система за дистрибуцију радио и телевизијских програма у сеоским и мањим градским срединама изолованим острвима КДС;

- заштита коридора постојеће и планиране телекомуникационе мреже.

IV. СПЕЦИФИЧНОСТИ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

1. ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ЗОНА ЗАШТИТЕ

Дефинисање подручја Резервата представља вишеструко сложен поступак. Прихватајући чињеницу да је Уредбом о заштити, као и донетим Решењем о претходној заштити, утврђена граница Резервата, у Просторном плану неопходно је извршити и дефинисање специфичних зона утицаја. У односу на функционисање и квалитет екосистема Резервата, од значаја су услови који регулишу начин коришћења простора (природних ресурса и створених вредности) и активности на знатно ширем простору.

На тај начин уочена је потреба за дефинисањем бар три утицајна подручја:

- зона непосредног утицаја (зона I, II и III режима заштите),

- зона утицаја ширег подручја где доминантну улогу имају природни фактори (заштитна зона) и

- зона утицаја ширег подручја где доминантну улогу имају створене вредности и људске активности (обухват Просторног плана, али и насеља ван обухвата која утичу на Резерват - Ечка, Мужља).

Утврђивање граница подручја утицаја у сваком сегменту је имао за циљ да задовољи две основне претпоставке: (а) да буде у функцији дефинисања директног утицаја и (б) диференцира простор на начин који ће бити у функцији укупног економског и туристичког развоја подручја.

Мада је степен детаљности посматрања природног комплекса и радом створених вредности различит, у синтезном поступку доведени су на ниво који је омогућио дефинисање интегралних зона утицаја.

С обзиром да је простор Резервата посматран као сложена еколошка средина, у систему са обухватом Просторног плана који је значајно већи од границе1 самог Резервата, валоризација утицаја није могла да буде ограничена на административне границе.

2. ПОЛОЖАЈ И РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

За планирање села и руралног подручја обухвата Просторног плана (које подразумева насеља са припадајућим атарима) неопходно је применити регионални ниво планирања, имајући у виду да појединачна сеоска насеља нису економски, организационо, институционално и кадровски способна за обављање комплексних задатака просторног развоја на принципима одрживог развоја.

Обзиром да су природне вредности Резервата добиле и међународну верификацију, регионални аспект развоја планског подручја добио је своју међународну димензију. У том смислу, целокупан комплекс заштите, коришћења и унапређења простора није могуће локализовати само на Резерват и његово најуже окружење, јер се морају уважавати захтеви међународних Конвенција и пројеката.

Утицај регионалног окружења на простор Резервата стално је присутан и надаље ће, током планског периода битно утицати на стварање услова и могућност очувања посебно вредне природне средине.

У оквиру различитих програма и иницијатива Европске Уније које су покренуте да би се поспешио интеррегионални просторни развој и олакшао приступ Унији кроз усклађивање просторних структура простор заштићеног природног добра има посебан третман у виду заштите и коришћења.

Потенцијал подручја најбоље описује Интегративни план друштвено-економског развоја за Банат који је настао у перспективи приступања републике Србије ЕУ. Методологија елаборације Интегративног плана, принципи и правила за његово спровођење, креирани су у сагласности са Регионалном и кохезионом политиком ЕУ, имајући у виду развој и реформу ЕУ која је у току.

Подручје Резервата у том смислу представља једно од најатрактивнијих места усаглашавања принципа регионалне политике развоја са европским стандардом: налази се у близини великих градова, има добру саобраћајну повезаност, атрактивне и специфичне природне лепоте, мултикултурно наслеђе и претендује да ово подручје Средњег Баната постане елитни сегмент у туристичкој понуди АП Војводине.

3. НАМЕНА ПОВРШИНА СА БИЛАНСОМ ПЛАНИРАНИХ НАМЕНА И САДРЖАЈА

Највећи проценат коришћења земљишта у обухвату Просторног плана односи се на пољопривредно земљиште.

Постојеће коришћење земљишта у оквиру Просторног плана приказано је графички на следећим графиконима:

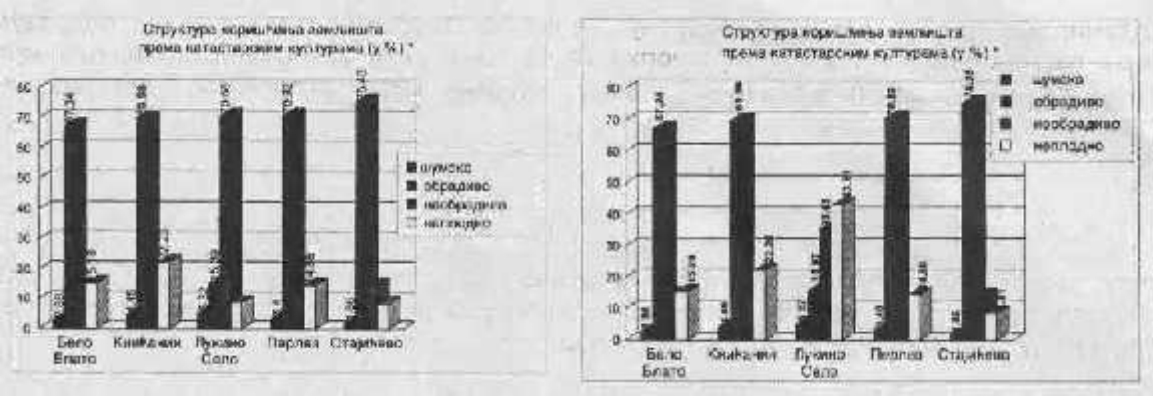

Графикон 2: Упоредни преглед структуре коришћења земљишта 1992. и 2007.

Подаци који су презентовани у графикону за 1992 год. су из евиденције Катастра земљишта, а у графикону из 2007. године су из Катастра непокретности, те је због тога евидентна велика разлика у коришћењу земљишта за КО Лукино село (део водених површина је из категорије необрадиво пребачено у неплодно земљиште).

Шумско земљиште заузима површину од 967,46 ha односно 3,80% од укупне површине. Чине га шуме и шумско земљиште у Резервату, приобаљу Бегеја и Тисе, као и у атару које чине мањи засади уз канале, путеве и у оквиру пољопривредних објеката.

Обрадиво земљиште које чине њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде износи 15.123 ha или 59,48%.

Необрадиво земљиште које чине пашњаци, трстици и мочваре чине 3.877,24 или 15,25%.

Пољопривредно земљиште заузима и даље највећу површину и она износи 18.492 ha односно нешто више од 72% од укупне површине.

Плодно и неплодно земљиште у постојећем стању има однос 19.968,30 ha према 5.459,24 ha, односно 78,53% према 21,47%, што је однос који произилази из велике површине под рибњацима.

Укупно подручје обухваћено Просторним планом износи 25.427 ha, од чега Резерват заузима површину од 1676 ha односно 6,6%.

У Резервату су установљена три режима заштите и заштитна зона са следећим површинама:

Табела 12: Режими заштите у Резервату

Режим заштите	**Површина (ha)**	**%**
I степен	703,70	41,98
II степен	371,83	22,11
III степен	600,46	35,81

Укупно **Резерват**	**1676**	**100**
Заштитна зона	**7532**	

Укупно подручје обухваћено Планом дели се, према, категоријама коришћења земљишта (Референтна карта бр. 1), на следеће површине:

Табела 13: Основна намена површина

Основне категорије коришћења земљишта	**2007. год.**[9]		**2027. год.**	
	ha	%	ha	%
А. Шумско земљиште	967,46	3,80	1477,46	5,81
Б. Пољопривредно земљиште[10]	19000,80	74,72	18490,00	72,72
В. Водно земљиште	2000,00	7,86	2000,00	7,86
Г. Неплодно земљиште	3459,58	13,62	3460,04	13,61
- грађевински рејони насеља	992,55	4,00	992,55	4,00
- викенд зоне	162,80	0,50	162,80	0,50
- радне зоне изван насеља	90,40	0,35	105,00	0,41
- саобраћајни објекти и коридори	122,00	0,40	155,00	0,61
- остало неплодно земљиште	2091,84	8,23	2044,69	8,04
УКУПНО (А+Б+В+Г)	25.427,50	100,00	25.427,50	100,00

[9] Подаци добијени од РГЗ - Служба за катастар непокретности општина које се налазе у обухвату Просторног Плана

[10] Површина пољопривредног земљишта која се налази изван зона кућа за одмор (викенд зоне) и грађевинских рејона насеља

У планском периоду доћи ће до:

- незнатних промена у намени коришћења земљишта, пре свега због заштите Резервата и подручја у заштитној и утицајној зони;
- смањења пољопривредних површина највише због изградње планиране саобраћајне инфраструктуре (33 ha за планиране коридоре);
- на планирано повећање шумског земљишта, које се односи на подручје ван Резервата, највише утицаја ће имати формирање ваншумског зеленила уз путеве и радне зоне у атару и формирање ветрозаштитних појасева и сл.

Површина грађевинских рејона насеља у обухвату Просторног плана преузета је из важеће просторне и урбанистичке документације тако да укупна површина износи

992,55 ha. Викенд зоне заузимају површину од 162,80 ha и представљају постојеће викенд зоне, јер се не планира повећање површина за ову намену.

Предложене промене проистекле су, пре свега, из потребе да се:

- заштити Резерват са свим својим природним вредностима, као и заштитна зона са природним и антропогеним вредностима;
- пољопривредна производња организује на земљиштима која ће својим квалитетом и адекватном обрадом да омогуће веће приносе, а да се земљишта лошијег квалитета, где су резултати у пољопривредној производњи незадовољавајући "препусте" пре свега шумарству, а затим водопривреди, путној привреди и др.,
- заштити пољопривредно земљиште, вода и ваздух, подизањем мреже зеленила на територије целеј општине (шуме, ремизе, заштитни појасеви, дрвореди и др.) са различитим функцијама (заштитне, социјалне, привредне и др.),
- заштити пољопривредно земљиште од унутрашњих и спољних вода реконструкцијом и доградњом канала мелиоративних система, као и да се зауставе бујичне воде, изградњом планираних микроакумулација,
- заштити животна средина у насељима "измештањем" државних путних праваца из грађевинских подручја насеља изградњом обилазница око насеља, и др.

4. ПРОЦЕНА ЕКОНОМСКЕ ОПРАВДАНОСТИ И СОЦИЈАЛНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ ОБЈЕКАТА И ФУНКЦИЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Основни задатак израде Просторног плана је утврђивање циљева и концепције организације, уређења, коришћења и заштите планског подручја на принципима одрживог развоја, као и утврђивање одговарајућих мера и инструмената за реализацију планских решења, која морају бити реално остварљива са аспекта процењених развојних потенцијала подручја.

Утицај планираних активности на заштићено природно добро реализује се кроз развијање шумарства, лова, сточарства (пашарења), као и кроз неке делатности које имају посебну традицију, а по свом карактеру могу бити изразито значајне за реализацију идеје о одрживом коришћењу ресурса. То су рибарство, прерада трске, контролисано пашарење и коришћење тресета. У пракси све више долази до неговања традиционалних привредних делатности, чији се производи у савременом друштву високо цене због здраве и еколошке компоненте.

У посебну групу делатности које би квалитетним планирањем могле подржати заштиту ресурса Резервата спада туризам. Одрживи и еколошки туризам је једна од великих развојних шанси влажних станишта чије могућности треба користити, како због средстава којима би се могла финансирати заштита, тако и због еколошке едукације.

Значајан чинилац у одрживом развоју представља локално становништво. Сагледавање повезаности природних ресурса и становништва током прошлости, значајно је за проучавање везе између човека овог поднебља и животне средине којој припада, као и за плански период у коме може бити покретачка спона еколошки заснованог привредног развоја. Демографски трендови у обухвату Просторног плана (као и у читавој Војводини) не иду у прилог одрживом развоју руралних подручја. Исправљање таквог стања мора се решавати превасходно на националном нивоу. Посматрано локално, концепт одрживог развоја може се унапредити кроз јачање свести о неопходности заштите природе и њеног рационалног коришћења путем боље едукације становништва, развијања свести о припадности заштићеном природном добру, спровођења економске политике која ће да пружи потпору онима који своју шансу виде у бављењу једном од привредних активности на бази коришћења ресурса

Резервата и заштитне зоне. Добро информисано становништво је један од важних фактора квалитетне заштите и одрживог развоја планског подручја.

Економска оправданост и социјална прихватљивост различитих варијанти планских решења тражена је у простору који чине укупни развојни потенцијали подручја на једној страни, затим могућности (пре свега локалне самоуправе) у погледу финансирања реализације планских решења на другој страни и спремности становништва као непосредног развојног фактора да прихвати планска решења и учествује у њиховој реализацији на трећој страни.

Утицај планских решења и пропозиција у наведеном смислу по појединим областима је следећи:

- становништво: задржавање становништва у постојећим насељима захваљујући развоју привреде и подизању комуналног и друштвеног стандарда на виши ниво чиме би се овом становништву компензирале предности живљења у граду;
- привреда: подизање укупне привредне развијености подручја, повећање степена запослености и прихода локалног становништва подстицањем развоја пољопривреде, туризма, шумарства, лова и риболова, мале привреде, занатства и угоститељства као области са изузетно вредним природним и створеним предусловима који се могу брзо активирати;
- пољопривреда: стварање услова за интензивирање пољопривредне производње у свим њеним сегментима, за ужу специјализацију ка неком од планираних видова производње, за могућност повезивања пољопривредне понуде са туристичким активностима, за повезивање са другим гранама привреде (прерађивачким капацитети, саобраћај, грађевинарство, туризам);
- туризам: активирање постојећих природних и створених предуслова за развој туризма у складу са реалним капацитетом простора;
- инфраструктура: обезбеђење просторних услова за реализацију планираног развоја мреже и објеката инфраструктурних система као битног предуслова подизања укупне атрактивности подручја;
- насеља: подизање комуналног стандарда у целини, развој јавних служби у складу са планираним нивоом насеља у мрежи насеља подручја, развој привредних капацитета;
- Резерват: обезбеђење потребних услова за заштиту, уређење и унапређење подручја на принципима одрживог развоја, уз поштовање међународних и националних обавеза које регулишу ову област.

Друштвени значај и циљ свих наведених активности које се планирају на овом подручју са аспекта одрживог развоја треба да допринесу очувању и развоју природних, културно -историјских вредности и подстакну и ојачају социолошки и економски развој. Успешна реализација ове идеје и планова остварiће се уз подршку локалне самоуправе и виших органа власти, међународних фондација и невладиних удружења и организација из фондова намењених искључиво непрофитним органима и њиховим инвестицијама, што захтева и одређене структурне и суштинске промене када је у питању старање над Резерватом, најатрактивнијем делу овог подручја, који треба да представља замајац целокупног развоја. Посебна подршка би се дала развоју привредних субјеката на овом подручју и њиховом економском јачању.

V. ОСНОВЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА И ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА, УРЕЂЕЊА И ЗАШТИТЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

1. УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПОДРУЧЈА ПРЕМА УТВРЂЕНОМ РЕЖИМУ ЗАШТИТЕ

Комплекси (подручја) посебне заштите природе Резервата:

На подручју Резервата јасно су дефинисане активности и мере заштите, којима се штите еколошке вредности простора и његова биолошка разноврсност и омогућава мудро коришћење природних ресурса.

На основу Уредбе, површине подручја првог степена заштитемозаично су распоређене са леве и десне стране обале Старог Бегеја тј. између новог и старог одбрамбеног насипа, као и дела Ботошког рита.

Подручје првог степена заштите (703,70) чине:

1. Царска бара са Војтином млаком и јужним меандром (278,19 ha),
2. Подручје Перлеске баре (206,14 ha),
3. Подручје Тигањице (153,54 ha),
4. Део подручја Ботошког рита са фрагментима ливада и степа (65,83 ha).

Подручје првог степена заштите је највреднији простор због кога су режими заштите овог подручја строго прописани у циљу очувања биотопа ретких и угрожених врста и њихових станишта.

*) Извор података: Уредба о заштити СРП "Стари Бегеј - Царска бара" Сл. гл. РС 56/94

Слика 7: Режими заштите СРП "Стари Бегеј-Царска бара"

На подручју другог степена заштите су простори са мање специфичним стаништима, где је човеков утицај израженији. То су простори погодни за одвијање контролисане рекреације и посматрање природних вредности уз пратећу информативну активност.

Подручје другог степена заштите обухвата подручје тока Старог Бегеја са северним меандром и појасом ширине 10 m уз леву обалу у нивоу Тигањице и Перлеске баре, и подручје Загњенице, Равенице, Високе греде, Мале греде и Сарачице (371,83 ha).

На овом подручју предлажу се режими заштите који омогућавају унапређење и побољшање општих еколошких услова за очување специјалних природних вредности, ограничено коришћење природних добара и презентацију.

На подручју трећег степена заштите налазе се Ботошки и Фаркаждински рит, на прелазу између старог насипа Старог Бегеја и Белоблатског атара. Углавном су у питању комплекси тршћака, ливада, слатина и пољопривредних површина, као и насип уз ново корито Бегеја са просечном ширином појаса око 120 m.

Подручје трећег степена заштите (600,46 ha) обухвата:

1. Подручје новог насипа ширине 120 m,
2. Подручје Фаркаждинског рита (ливаде, слатине, тршћаци, канали, стари насип),
3. Део старог насипа између Фаркаждинског и Ботошког рита са појасом ширине 50 m,
4. Део подручја Ботошког рита (пут, трстици, северни део рита, стари насип).

Мере заштите овог подручја су усмерене на очување и унапређење услова опстанка темељних природних вредности и обогаћивања састава животних заједница уз ограничено и контролисано коришћење природних богатстава и очување традиционалних делатности.

Према Решењу о проширењу граница, прописане су мере заштите за локалитете Мужљански рит, Фидричка-Мали рит и леве обале канала Бегеј.

Заштитну зону чини шири простор око природног добра. Функција заштите овде није доминантна, али је битна у дефинисању намене. Планирају се контролисане намене у области туризма, пољопривреде, шумарства и усмереног развоја насеља. Искључују се оне намене које су у директној супротности са захтевима заштите природе (мелиорација, загађивачке индрустрије, плантажно шумарство...).

Све активности у заштитној зони одвијаће се без посебних ограничења са обавезом примене одређених мера у циљу заштите специјалног резервата природе и станишта природних реткости у оквиру Мужљанског рита за који ће се приписати степен и мере заштите.

2. КОРИШЋЕЊЕ, УРЕЂЕЊЕ И ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

2.1. ВОДЕ

Вода и водотоци као добра од општег интереса за задовољење општих и појединачних интереса, под посебном су заштитом и користе се под условима и на начин који одређује Закон о водама.

При планирању снабдевања становништва водом, у домену избора изворишта, предност добијају она изворишта која су економски повољнија и која су изложена мањим ризицима угрожавања квалитета вода, па их релативно лако можемо адекватно заштитити, односно свести ризике на прихватљиви ниво. Неопходно је сва

изворишта висококвалитетних подземних и површинских вода адекватним мерама заштитити и унапредити (пошумљавање сливова, санирање извора загађивања, итд.).

Оптималну дугорочну оријентацију снабдевања водом становништва представља изградња рационалних регионалних и међурегионалних система у које би били интегрисани постојећи насељски водоводни системи. Ови системи треба на складан начин да допуне недостајуће количине количине вода са локалних изворишта.

Постоје насеља за која није рационално повезивање на регионалне водоводне системе, односно где је повољније користити само локална изворишта. При томе се оптимално решење налази у коришћењу подземних и површинских вода на најрационалнији начин.

Подземна вода је повољна као изворише хигијенски исправне воде, јер изданска средина представља природни филтар и биохемијски реактор у коме се природним физичким, хемијским и биолошким процесима врши трансформација квалитета воде, у смислу побољшања квалитативних особина.

Код свих врста изворишта, а посебно код изворишта чије су воде намењене водоснабдевању становништва, морају се предузети све потребне мере развоја и превентивне заштите изворишта од случајног или намерног загађивања. Ово се пре свега односи на потребу увођења зона и појасева санитарне заштите и опште санитарно уређење изворишта у складу са Законом о водама.

Уредбом о заштити је ограничено коришћење водног ресурса на подручју Резервата јер режим II степена заштите забрањује извођење инвестиционих радова на Старом Бегеју, осим радова за спровођење општих мера заштите.

Истовремено, Уредба налаже прописивање оптималног водног режима влажних станишта и спровођење хидротехничких мера за одржавање овог оптималног режима вода. Оптимални водни режим који обезбеђује очување је у интервалу 73,20 mAHB - 73,50 mAHB (евентуално 74,00 mAHB) у периоду од 15.III до 01.VI. Постепено се смањује до коте 73,00 mAHB од 01.VII до 01.IX, а даља регулација до 15.III није неопходна.

Лева обала Старог Бегеја користиће се за популацију рекреативног риболова, а Старим Бегејом у дужини 2 km пловиће туристички брод. Овакво коришћење водног ресурса је у границама Уредбом дозвољених активности, а односи се на валоризацију природног ресурса подручја у границама одрживог развоја, уз економску исплативост која ће се повратити у виду спровођења општих мера заштите.

2.2. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

Око 74% површина територије обухвата Просторног плана је**пољопривредно земљиште**, на ком је могуће са веома великим успехом организовати све видове пољопривредне производње, те га је потребно штитити мерама и активностима којима се трајно обезбеђују природне функције земљишта. У том смислу забраном коришћења пољопривредног земљишта у друге сврхе, осим у случајевима утврђеним законом и овим Просторним планом, забраном испуштања и одлагања отпадних и штетних материја, контролисаном применом минералних ђубрива и препарата за заштиту, избором адекватних технологија у обради земљишта и противерозионих мера, сачуваће се квалитет земљишта тј. његова физичка, хемијска и биолошка својства.

Пољопривредно земљиште треба заштитити пољозаштитним појасевима од штетног дејства еолске ерозије којом се односе земљиште и усеви у фази семена што за последицу има смањење приноса. Утом смислу је потребно:

- Формирати ветрозаштитно и пољозаштитно зеленило на око 2% територије обухвата Просторног плана на просторима уз канале, саобраћајнице и у оквиру

пољопривредног земљишта са циљем побољшања микроклиматских услова окружења;

- Формирати заштитно зеленило уз радне површине у атару, на просторима за рекултивацију (напуштене депоније, деградирано земљиште) у зонама кућа за одмор:
- Шуме и ваншумско зеленило повезати у систем зелених површина који ће омогућити јачање укупног био-еколошког система подручја.

2.3. ШУМЕ

Да би се газдовање шумама ускладило са основним поставкама за заштиту овог подручја, уређење ових шума (шумска основа) треба да се заснива на следећем:

- обнову шума извршити тако да се, по правилу, на месту посечене састојине подигне прећашња фитоценоза, односно, уколико су се услови средине изменили фитоценоза која следи;
- уклањање инвазивних дрвенастих врста планирати посебним пројектом којим би се дугорочно сагледале могућности и евентуалне последице.
- подстицати, где то еколошки услови дозвољавају, природну обнову шума из семена, док само у изузетним случајевима треба дозволити обнову избојцима из пања;
- форсирати, по правилу, аутохтоне врсте дрвећа (домаће врбе и тополе, храст лужњак и др.) и њихове заједнице. Културе еуроамеричких топола подигнуте на неодговарајућим стаништима реконструкцијом треба претворити у станишту одговарајуће састојине;
- негу треба спроводити тако да се даје слика што природније шуме;
- у циљу обезбеђивања услова за опстанак угрожених врста фауне у свакој састојини неопходно је оставити и сачувати стара стабла са дупљама;
- радове у шуми изводити у одговарајуће време и на такав начин да се што мање ремети потребан мир за несметан развој и опстанак биљног и животињског света.

2.4. ОСТАЛЕ БИЉНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Заштита вегетације заштићеног простора у целини, као основне компоненте овакве биоценозе, мора бити комплексна, тј. поред заштите шумске вегетације мора обухватити заштиту и осталих биљних заједница.

Стога приликом прављења програма и планова заштите, уређивања и коришћења простора и природних ресурса Резервата треба узети у обзир и следеће околности:

- максимално се треба залагати за очување изворности и природних одлика барско-мочварног и поплавног дела Старог Бегеја, као и ливадско-степске заједнице на заслањеном земљишту у Ботошком и Фаркаждинском риту;
- непосредну просторну заштиту вегетације могуће је остварити издвајањем и заштитом карактеристичних станишта и заједница свих типова вегетације и њихових заједница;
- планирати даља истраживања вегетације овог подручја да би се могао пратити сукцесивни развој и употпунити сазнање о њеним укупним вредностима;
- све облике туристичко-рекреативног и привредног искоришћавања простора под осталим биљним заједницама (спортски риболов, излетништво, експлоатација трске, кошење ливада, коришћење пчелиње паше и осталих споредних шумских производа) треба ускладити са потенцијалним природним могућностима и капацитетом датог простора; регулисати их утврђивањем планске намене коришћења његових одређених делова.

2.5. ФЛОРА

Очување и заштита флоре Резервата, као битног елемента његових укупних природних вредности, значајан је задатак у заштити и унапређивању овог подручја. У томе циљу неопходно је предузети следеће:

- обезбедити доследно спровођење законских мера заштите прорећених и угрожених биљних врста заступљених на просторима Резервата;

- планирати даља детаљна флористичка истраживања како би се евидентирао степен заступљености и број налазишта посебно значајних биљних врста и пратила динамика популације;

- остварити непосредну просторну заштиту одређених карактеристичних станишта и заједница најзначајнијих (реликтних, ендемичних, ретких) врста биљака;

- планирати организовану, контролисану и рационалну привредну експлоатацију трске и других биљних врста од привредног значаја, коју треба лоцирати на одређене терене, изводити у одговарајућим деловима вегетационог периода и ограничити на дозвољене количине.

2.6. ФАУНА

Фауну специјалног резервата природе, као интегрални део - животне заједнице, треба заштитити и очувати. Основне смернице заштите, очувања и унапређења јесу:

- очување и унапређивање аутохтоности подручја у погледу биљних заједница и хидролошких прилика, уз спречавање загађивања и уништавања станишта;

- праћење динамике популација чланова фауне, која је недовољно истражена и проучена, као неопходног услова за предузимање даљих конкретних мера заштите и унапређивања;

- утврђивање основних станишних места репродукције појединих врста и њихово издвајање као резервата за очување генетског фонда;

- стриктно спровођење законских мера заштите прорећених и угрожених врста фауне;

- просторе значајне за фауну птица, а који нису заштићени, потребно је заштитити и на њима спроводити мере заштите и унапређивања.

- израдити и спроводити посебне програме заштите и унапређења популација ретких и угрожених врста птица, поготово глобално угрожених, и оних којима се смањила бројност и/или су мање редовно присутне на овом простору.

- да би колонија чапљи на овом новом станишту успела да опстане и убудуће, потребно је половином марта месеца обезбедити вештачко плављење подручја до коте нивоа 73,50-74,00 m.v.J.M.

- успоставити редован систем праћења укупног богатства фауне птица овог простора, ефеката фактора угрожавања и мера заштите. Посебно треба спроводити праћење стања гнездећих популација глобално угрожених врста, њихову динамику и трендове. Такође, потребно је регистровати појављивање глобално угрожених врста које су на овом терену повремено, у сеоби и зимовању, као и пратити популације врста којима се смањила бројност и/или су мање редовно присутне на овом простору, као и оне врсте којима расте бројност. Значајан показатељ промена, коме у предстојећем мониторингу треба посветити пажњу, су колоније чапљи и вранаца.

- потребно је побољшати и осавременити туристичко посматрање птица које је у целокупној туристичкој понуди присутно, али недовољно развијено.

- подизање хранилишта птица и сисара, као и постављање вештачких дупљи као гнездилишта птица дупљарица и одређених врста сисара у монокултурама топола и врба;

- спасавања рибље млађи након повлачења високог водостаја да би се он очувао и унапредио;

- остављање старих стабала аутохтоних врста дрвећа као гнездишта птица грабљивица, као и места развоја угрожене ентомофауне и многих врста слепих мишева.

2.7. РИБОЛОВНИ РЕСУРС

Поред мера забране и дозвољених активности, које су дефинисане Уредбом, у циљу очувања и заштите рибљег фонда, али и унапређења рибарства, потребно је:

- спровести истраживања на валоризацији стања плавног подручја и његовог стављања у функцију као природног мрестилишта;
- успоставити оптимални водни режим уз континуиран прилив свежих површинских вода; чистити корито Старог Бегеја од великих количина муља; дислоцирати испуст рибњачких вода;
- смањити уплив хемијских заштитних средстава и употребу вештачких ђубрива на околном земљишту;
- пратити и побољшати квалитет вода Старог Бегеја;
- формирати истраживачки тим за израду научно-истраживачког програма у оквиру проучавања биодиверзитета (нпр. проучавање екологије угрожених врста, компетитивних односа између аутохт. и алохтоних врста риба, рибљи потенцијал итд.)
- јачати рибочуварски надзор и контролу улова.

Поред претходно поменутих, и све остале предвиђене мере заштите и активности садржане су у Програму унапређења рибарства на рибарском подручју "Стари Бегеј" за период 2007-2011. године (на који је дата сагласност од стране надлежног министарства за заштиту животне средине) а који је усклађен са Програмом заштите и развоја овог природног добра.

2.8. ЛОВНИ РЕСУРС

Подручје Резервата, као природну и ловно-узгојну целину, треба издвојити, а по својој намени треба да служи као резерват за прорећену барску и пернату дивљач.

- Приликом уређивања ловишта треба планирати такве ловно-узгојне мере, а нарочито одржавање погодних станишта за живот и природну репродукцију дивљачи, којима ће се остварити оптимални услови за развој свих врста заштићене дивљачи која живи на овим просторима, повећати њихов основни фонд и побољшати квалитативно стање.

3. СТАНОВНИШТВО

Пројекција будућег кретања становништва овог подручја извршена је на основу анализе досадашњих карактеристика популације и претпостављених друштвено-економских кретања у будућности која ће се позитивно одразити на број, структуру и карактеристике становништва.

На основу тога утврђено је да ће у периоду 2002-2022 доћи до заустављања вишедеценијског опадања укупног броја становника и побољшања старосне структуре популације.

Табела 14: Пројекција броја становника

Насеље	**Година**		**Просечна стопа раста 2002-2022**
	2002	**2022**	
Бело Блато	1477	1600	0,48
Книћанин	2034	2100	0,16
Лукино Село	598	720	0,93
Стајићево	1999	2050	0,13

Перлез	3818	4120	0,38
Укупно	**9926**	**10590**	**0,32**

На тај начин ће у планском периоду доћи до благог пораста укупног броја становника подручја по просечној годишњој стопи од 0,32%.

Прогнозирана кретања биће остварена уз претпоставку активирања одговарајућих мера демографске, социјалне и економске политике, утврђених донетим документима републичког и покрајинског значаја којима се утврђују мере за побољшање стања у области становништва:

- Програм за планирање породице (1998.);
- Закон о финансијској подршци породици са децом (2002.);
- Стратегија за смањење сиромаштва у Србији (2003.);
- Програм привредног развоја АПВ (2003);
- Програм демографског развоја АПВ са мерама за његово спровођење (2004.);
- Програм привредног развоја АПВ - новелирана EX-POST анализа (2006.).

Приликом израде ове пројекције усвојене су и препоруке низа, за ову област релевантних, међународних докумената чији је потписник Република Србија.

4. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА, РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА И РАЗМЕШТАЈ ЈАВНИХ СЛУЖБИ

4.1. МРЕЖА НАСЕЉА

Разлике изражене у степену развоја насеља, инфраструктурних система, привреде, јавних служби и услуга искључују могућност успостављања јединствених критеријума за класификацију насеља и центара на територији обухваћеној Просторним планом, што значи да се мрежа насеља посматра у склопу ширих гравитационих утицаја.

Функционална диференцијација насеља у обухвату Просторног плана постављена је на основу:

- постојеће мреже насеља и центара, положаја и функција појединих насеља величине и капацитета гравитационих зона регионалних центара;
- положаја појединих центара у односу на систем постојећих и планираних зона интензивног развоја.

Простор обухваћен Просторним планом, у складу са критеријумима и циљевима датим Просторним планом републике Србије, организује се у оквиру општинског функционалног подручја, са општинским и регионалним центром Зрењанином, као центром вишег реда за дато функционално подручје. Диференцијација у значају сеоских насеља у мрежи насеља, довела је до дефинисања два типа насеља у погледу међусобне функционалне организације на посматраном подручју:

- примарна сеоска насеља (Бело Блато, Лукино Село и Книћанин) су пољопривредна насеља, са минималном опремљеношћу јавним услугама и службама, без икаквих спољних функција према суседним селима функционално усмерена према гравитационом центру Зрењанину, осим Книћанина, који гравитира поред Зрењанина и Тителу;
- локални центри - (Стајићево и Перлез) поред унутрашњих имају развијене и спољне функције према примарним насељима. Представљају мање локалне центре. У мрежи и систему насеља везују за насеље више категорије.

У мрежи насеља у функционалном смислу је потребно издвојити Бело Блато као насеље са специфичним карактеристикама, што треба уважити и подстицати у даљем развоју.

Просторно-функционална организација подручја урађена је са циљем да се обезбеди:

- рационализација управљања и ефикасније обављање послова из домена свакодневних потреба грађана,
- организација јавних служби усклађенија са потребама, могућностима и интересима локалних заједница,
- ефикасније координирање активности и програма локалних заједница;
- равномернији размештај центара услуга, њихова даља децентрализација и приближавање корисницима, уз смањење разлика у условима и стандардима коришћења.

4.2. ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Просторни развој и размештај јавних служби опредељен је развојем мреже насеља, постојећом мрежом објеката јавних служби, будућим потребама корисника, особеностима овог подручја и сл. Развој јавних служби ће првенствено зависити од економских кретања и децентрализације друштва, у којој ће општине, као локалне самоуправе, добити већа овлашћења. На тај начин ће се највећи део јавних служби развијати у складу ангажовањем и плановима локалне самоуправе, обезбеђењем донација за конкретне пројекте, као и у складу са економским могућностима становништва, које ће значајно утицати на реализацију планираног развоја.

Развој у области социјалне заштите подразумева да се у наредном периоду, уколико постоји интерес и економска основа, планира изградња објеката за трајни смештај старих лица, као и домова за смештај деце без родитељског старања. Ови садржаји могу бити у оквиру и јавног и приватног власништва, а погодне локације ће се одредити на основу потреба и програма развоја надлежних служби.

Организација основног образовања заснивање се и даље на осмогодишњим школама уз повећани квалитет опремљености објеката потребним наставним средствима, квалитету наставника и побољшању квалитета наставног процеса. Наставак даљег образовања и надаље ће се одвијати у општинским центрима (Зрењанин, Тител), макрорегионалном центру (Нови Сад) и даље.

Што се тиче здравствене заштите становништва, неопходно је развијање нових модалитета организације примарне здравствене заштите у насељима, отварање апотека, као и организовање најпотребнијих специјалистичких служби у насељима или на нивоу више насеља. Оваква организација здравствене службе је изузетно важна због планираног развоја туризма на овом подручју и обезбеђења потреба пружања адекватних здравствених услуга, не само становницима насеља већ и туристима односно посетиоцима овог подручја.

Постојање домова културе у насељима је један од услова за даљи развој области културе. У наредном периоду неопходно је одговарајуће ангажовање културних и других институција на квалитетној организацији културних манифестација, одговарајућој презентацији, реклами, као и подстицању иницијативе да се и на локалном нивоу организују културне манифестације и окупљања по различитим интересовањима, културним деловањима и специфичностима овог простора.

Развој физичке културе подразумева да свако насеље треба да има спортске терене бар у основном облику, а то су отворени и уређени простори погодни за различите врсте спортских активности, са минималним захтевима у погледу одржавања. Такође, потребно је планском периоду обезбедити да свака школа има и салу за физичко васпитање опремљену потребном опремом и по савременим стандардима, што ће омогућити равноправнији развој и укључивање ђака у спортске активности у овим насељима у односу на већа насеља и градове у окружењу.

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Основно стратешко опредељење представља ревитализација читавог подручја обухваћеног израдом Просторног плана путем динамичнијег и складнијег развоја привреде, привредне и друштвене инфраструктуре и подизања укупног друштвеног стандарда. На тој основи могућа је и реализација знатно вишег нивоа, општих услова живота и рада становништва.

Постојећи природни, створени, материјални и институционални услови у основи обезбеђују могућност реализације овог стратешког циља, као и дефинисање основног и пожељног будућег правца развоја привреде подручја.

Значајан потенцијал подручја представља могућност развоја малог агробизниса за који постоји квалитетан сировински потенцијал, одговарајући просторни услови у насељима, адекватна радна снага, као и заинтересованост великих тржишта у окружењу која могу да апсорбују ову производњу. Развој малог агробизниса може значајно да допринесе повећању степена запослености и прихода локалног становништва, као и комплекснијем коришћењу локалног сировинског потенцијала.

Мала и средња предузећа

Развој малих и средњих предузећа различитог карактера (индустрија, производња, услуге и сл.) представља један од приоритета развоја подручја. Реализација овог приоритета захвата претходне активности локалне самоуправе на успостављању одговарајућег развојног амбијента:

- стварање услова за привлачење домаћих и страних инвеститора и за директне контакте са потенцијалним инвеститорима,
- унапређење и изградња саобраћајне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре,
- утврђивање конкретних развојних програма и пројеката од стране локалне самоуправе и појединачних предузетника и инвеститора,
- обезбеђење институционалне и финансијске подршке пројектима који омогућавају бржи раст запослености и повећање прихода локалног становништва.

Посебан значај мала и средња предузећа имају у смислу стварања могућности за активирање локалног сировинског потенцијала и у смислу стабилизације услова привређивања (пре свега због њихове флексибилности у односу на промене захтева тржишта).

Просторни развој привреде

Утврђена развојна опредељења подручја захтевају и утврђивање стратегије просторног развоја привредних активности и правила њиховог просторног размештаја.

У том смислу, а у циљу стварања услова за равномернији развој читавог подручја, планира се активирање значајних просторних потенцијала сеоских насеља путем обезбеђења услова првенствено за изградњу капацитета из области прераде пољопривредних производа, малог агробизниса и туризма.

У насељима је такође потребно обезбедити услове за развој капацитета и задовољавање свакодневних и повремених потреба становништва у области трговине, занатства, угоститељства и комуналних услуга.

Опште пропозиције за обезбеђење просторних услова за изградњу објеката привреде у грађевинским реонима насеља овог подручја су:

- изградњу вршити у оквиру постојећих или планираних радних зона када су у питању капацитети са већим просторним захтевима,

- изградњу капацитета са истим или сличним захтевима у погледу инфраструктурне опремљености усмеравати такође у радне зоне,

- изградња капацитета са специфичним локацијским захтевима (потенцијални загађивачи) мора се вршити у оквиру постојећих и планираних радних зона у оквиру насеља које немају некомпатибилне садржаје и уз строго поштовање прописаних мера заштите,

- изградња у оквиру насељског ткива на појединачним парцелама може се вршити уколико технологија рада и обим транспорта које ове активности генеришу не утичу негативно на животну средину и остале насељске функције (бука, загађење воде, ваздуха, тла), као и уколико просторне могућности парцеле омогућавају изградњу свих потребних садржаја у складу са прописаним условима и стандардима.

Изван грађевинских реона насеља могу се градити објекти намењени примарној пољопривредној производњи (у складу са Законом о пољопривредном земљишту), објекти локационо везани за сировинску основу, објекти намењени туризму, викенд објекти у зонама планираним за њихову изградњу, мреже и објекти инфраструктуре, као и објекти за које је утврђен општи интерес на основу закона.

5.1. ПОЉОПРИВРЕДА

Због изузетних природних вредности Резервата, које указују на јединственост подручја у националним, па чак и европским размерама, стратешка опредељења у области пољопривреде су:

- заштита природних вредности и усклађивање структуре пољопривредне производње са потребом очувања јединственог екосистема;

- уравнотежен развој насеља обухваћених Просторним планом кроз максимално коришћење дозвољених видова пољопривреде и непољопривредних делатности;

- очување и оптимално коришћење земљишта предвиђеног за пољопривреду и заштита од свих врста деградације: заслањивања, претеране употребе хемијских средстава, као и промене намене истог.

У области пољопривреде основни задатак је изналажење могућности за остварење одрживог развоја пољопривреде у непосредној близини једног осетљивог екосистема, а стратешки приоритет Просторног плана мора бити изналажење правилне равнотеже између ове две, на први поглед супротстављене потребе.

Повољни природни и створени потенцијали у области пољопривредне производње омогућавају развој различитих видова производње (ратарство, сточарство, воћарство) као и развој мањих агроиндустријских капацитета на бази расположивих сировина биљног и животињског порекла.

Бржи развој пољопривредне производње условљен је одговарајућим променама у структури производње које треба да прати и ефикаснија организација откупа и промета основних производа пољопривреде. Основна оријентација у пољопривреди биће производња здраве хране, лековитог и ароматског биља. Технологија се мора усмерити и надаље трајно базирати на примени мера биолошке агрикултуре.

Иако пољопривреда као таква има негативне последице на природне хабитате у непосредном окружењу, никако није добро потпуно напуштање антропогеног утицаја на пољопривредним целинама. Ово може у дугорочном смислу имати још веће последице на станиште. Органска производња представља неку врсту решења коју подржава Рамсарски биро и Конвенција за борбу против дезертификације:

- Подстицати постепени прелазак на органску производњу у циљу очувања природних вредности Резервата;

- Спроводити едукацију локалне заједнице о предностима пласмана и коришћења органски произведене здраве хране;

- У производњи користити искључиво биолошке препарате;

- Ширење пољопривредних површина строго треба спречити како би се очувале природне вредности Резервата.

Пољопривредна производња одвијаће се према условима прописаним за сваку зону заштите Резервата.

У режиму заштите првог степена неће бити пољопривредне производње, а сви радови који се буду радили у окружењу не смеју да утичу на стање природе у овом подручју.

Циљеви развоја пољопривреде на земљишту под II степеном заштите могу се сажети у следеће, пре свега традиционалне делатности: пашарење и кошење ливада, те узгој пре свега старих и аутохтоних животињских врста, коришћење самоникле трске, развој пчеларства, гајење лековитог биља.

У зони III степена заштите, а на подручју ван шумских састојина, поред активности које су дозвољене и у II зони, постоји могућност ограничене земљорадње, без употребе хемијских средстава (здрава храна).

Заштитна зона је простор ван зоне темељног феномена, где се све активности одвијају под контролом да би се искључили штетни утицаји у Резервату. Шумарство, пољопривреда, рибарство и остале активности ће се одвијати уз максималне мере чувања природних ресурса.

У подручју заштитне зоне најзначајнија производња одвијаће се у рибњацима "Ечка". Сви радови који се буду радили на реконструкцији рибњака морају бити урађени у складу са условима надлежног завода за заштиту природе и не смеју утицати на водне режиме површинских и подземних вода у Резервату.

У заштитној зони Резервата одвијаће се селективна пољопривредна производња у складу са Уредбом, уз обавезу појачане контроле примене савремених научних сазнања и на начин који не сме да угрожава стање животне средине у Резервату.

У заштитној зони, ван зоне темељног феномена стратешки приоритети пољопривредне производње треба да буду:

- развој пољопривреде тако да она буде економски исплатива, а у исто време максимално усмерена на очување природног ресурса;
- развој села треба третирати интегрално са организацијом и уређењем сеоског атара;
- пољопривредно газдинство треба да задржи своју базичну функцију у економској и социјалној репродукцији села.

Посебну пажњу потребно је посветити специфичним програмима производње који ће омогућити да се:

- обезбеде довољне количине квалитетних сировина за прехрамбену индустрију,
- изменом структуре сетве дође до већих економских ефеката, уз поштовање свих ограничења које простор намеће,
- повећају површине под повртарским културама у заштитној зони,
- донесе стратегија развоја воћарства за цео простор обухвата,
- донесе стратегија развоја сточарства за цео простор обухвата,
- изврши реконструкција рибњака у складу са усвојеним програмима,
- уводи савремена научна сазнања у процесе производње,
- дефинишу приоритети који уз најмања улагања могу дати највеће ефекте,
- спроводи контрола квалитета земљишта површинских и подземних вода и прати утицај пољопривредних активности на стање животне средине уопште.

5.2. ШУМАРСТВО И ЛОВ

Шумама и шумским земљиштем у обухвату Просторног плана који припадају Средњебанатском шумском подручју ће се газдовати на основу Опште основе и посебних основа газдовања шумама. Шумама у приватној својини ће се газдовати на

основу Опште основе и Програма газдовања. Основе и програми се доносе на период од 10 година, а њихово спровођење ће се обезбедити кроз годишње извођачке планове уз уважавање Уредбе о заштити, Закона о шумама и ППРС.

Сва планска документа (основе и др.) ускладити са програмима заштите и развоја овог подручја, Актом о заштити резервата, Уредбом о заштити природних реткости РС и Рамсарском конвенцијом.

На подручју резервата реализовати опште и посебне циљеве заштите и развоја датих у овом плану, ради трајне заштите шумских екосистема, биљних и животињских реткости и аутентичност пејзажа. Газдовање шумама прилагодити тако да буде рационално и вишенаменско, у складу са Уредбом (заштита шума у подручју I степена заштите са свим ограничавајућим факторима прописаним истом - забрана коришћења природних богатстава и искључени сви други облици коришћења простора. У II степену забрањено пошумљавање ливадских површина, лов и риболов, али су дозвољени радови на природној обнови и контролисаном коришћењу шума са циљем унапређења стања у резервату и лов када је то потребно ради очувања оптималног броја дивљачи. У III степену дозвољени су радови у шумарству и ловству у складу са важећом уредбом, у заштитној зони је дозвољено коришћење шума и лов).

На подручју ван Резервата повећаће се површина под шумама формирањем нових шумских површина на необраслом шумском земљишту и површинама запуштених пашњака, необрађених и деградираних површина, као и земљиштима непогодним за пољопривредну производњу (VI, VII, VIII бонитетна класа (према планским документима, за пошумљавање је планирано сса. 50 ha шумског земљишта ШГ "Банат"). Шумско земљиште користити у складу са биолошким капацитетима. Засновати водозаштитне шуме уз водотоке у складу са условима заштите и водопривреде. Приликом пошумљавања фаворизовати садњу аутохтоним врстама уз тежњу очувања аутохтоних пејзажа. Подићи ваншумска зеленила на сса. 2% територије ван резервата на деловима простора уз канале, путне коридоре и у оквиру пољопривредног земљишта са циљем поправљања микроклиматских услова, повећањем приноса у пољопривреди и укупне шумовитости у оквиру плана. Формирати зелене површине свих категорија у грађевинском рејону насеља која су у обухвату Просторног плана, посебно зелених површина јавног коришћења и заштитног зеленила. Нове површине под шумама ће се формирати у складу са важећом законском регулативом. Повезати шуме и ваншумска зеленила у систем зелених површина са циљем јачања укупног биоеколошког система.

Из области ловства правила коришћења уређења и заштите ван Резервата подразумевају да је у складу са ловним основама неопходно спровођење мера гајења, заштите и одстрела дивљачи и уређивања ловишта кроз постизање пуног економског капацитета ловишта, заштиту и очување ретких и угрожених врста дивљачи која су стављена под трајну заштиту, заштиту дивљачи од болести, предатора, криволова и елементарних непогода, узгојни и трофејни одстрел дивљачи уз нарочито фаворизовање фотосафарија изградњу ловно-техничких објеката уз могућност ограђивања делова ловишта, као и повећање економских ефеката ловства кроз развој ловног туризма.

5.3. РИБАРСТВО

Обзиром да Резерват даје могућност развоја традиционалног бављења привредним и спортским риболовом, развијаће се, и даље унапређивати, привредни и спортски риболов, риболовни туризам, као и риболов у научно-истраживачке сврхе.

Газдовање воденим ресурсима рибњака усмериће се на повећање рибље продукције.

Унапређење укупног рибљег фонда планирано је кроз:

- обезбеђење мониторинга услова станишта, односно квалитета и режима вода;
- предузимање мера на сузбијању негативних појава;
- заштита угрожених врста рибе - према међународним и националним критеријумима и стандардима.

5.4. ИНДУСТРИЈА

Бродоградилиште ће се бавити изградњом нових пловила, без ремонта старих бродова. Локација планираног бродоградилишта је тако изабрана да након изградње брода нема већих ограничења за транспорт пловних објеката ка Црном мору (ширина преводнице, висина мостова, дубина пловног пута и слично). Сем тога, повезана је са саобраћајницом Зрењанин - Београд.

Плански основ за локацију бродоградилишта су смернице Просторног плана Општине Зрењанин ("Сл. лист Општине Зрењанин", бр. 5/87 и 2/92), као и Одлука о коришћењу обале и воденог простора на унутрашњим водама ("Сл. лист Општине Зрењанин", бр. 8/92 и Одлука о изменама и допунама одлуке о коришћењу обале и воденог простора на унутрашњим водама ("Сл. лист Општине Зрењанин", бр. 5/1997), којима је предметна локација предвиђена као локација за изградњу помоћног бродоградилишта. За комплекс бродоградилишта усвојен је План детаљне регулације радног комплекса "Bomex 4M" Перлез ("Сл. лист Општине Зрењанин", 20/07).

Земљиште предметне локације припремиће се за изградњу пројекта уклањањем постојећих викендица и помоћних објеката и рашчишћавањем терена.

Реконструкција Бегејског канала извршиће се проширењем дна за 15 m и косине канала до навозне рампе, а према прибављеним условима ЈВП "Воде Војводине" Нови Сад.

У оквиру комплекса, постојаће једна функционална целина, везана за изградњу бродова, са пратећим садржајима, у којој ће се организовати производња бродова, складиштење свих потребних материјала, отпремање готових пловила до акваторије као и унутрашњи транспорт на комплексу.

Капацитети бродоградилишта су планирани за 8000-10000 t обрађеног челика годишње, за шта је потребно ангажовати око 250 радника у производњи.

Бродови ће се изграђивати у секцијама које се граде у великој хали бродоградње, где се налази и машина за плазма резање, која поседује сертификат филтера за пречишћавање гасова до нивоа 99,8%. Из хале излазе готове секције бродова које се на навозу, површине 22.000 m^2спајају у готов производ. Бродови се спуштају у акваторij бродоградилишта површине 150 x 60 m, за колико је проширена лева обала Бегеја.

Будући радни комплекс просторно ће имати четири подцелине:

1. Управна зграда са паркингом и портирницом и кантина
2. Хала за предфабрикацију и израду секција са складиштем лимова
3. Механизовани навоз за монтажу бродова и попречно поринуће са помоћним објектима и инсталацијама (складиште техничких гасова, компресорска станица и сл.)
4. Продајни део са складиштем ватросталне опеке и радним платоом за истовар из брода.

У наставку главног друмског уласка, формира се главна саобраћајница, која према функционалним захтевима јасно дели комплекс на две препознатљиве целине:

- са десне стране од улаза ка каналу Бегеј налази се главна хала са анексом, трафостаница, компресорска станица, отворено складиште лимова, затворено складиште техничких гасова и силазна рампа-навоз са кранском стазом.
- са леве стране саобраћајнице уз улаз је постављена управна зграда, са паркингом за запослене и госте и ограђеним простором за контејнере. Иза управне зграде, ка

каналу Бегеј, налази се складиште палетиране робе, надземни резервоар течног кисеоника, подземни резервоар лож-уља, кантина са кетеринг кухињом, гардеробом и котларницом, биорол и радни плато за истовар робе приспеле бродом. У овом делу комплекса пројектован је и кружни пут за тешки теретни саобраћај.

5.5. ТУРИЗАМ

Валоризација туристичке вредности Резервата рађена је на основу следећих критеријума[11]:

- Садржајност простора, очуваност природне средине, организација простора... али и појединих мотива (уметничка вредност, значај за културну историју, естетске вредности културних добара), њихова препознатљивост, уклопљеност у туристичку понуду (на локалном, регионалном и националном или чак интернационалном нивоу),
- Оцени приступачност дестинације у односу на подручја одакле туристи долазе, оцена изграђености саме дестинације простора значајног за туризам,
- Степен очуваности природне средине и вредности локалних заједница (стари занати, обичаји, стара градња, фолклорне и друге манифестације),
- Укљученост у већ постојеће туристичке токове, постојећи облици туристичких токова (излетнички, ловни риболовни, екскурзиони, манифестациони, тзв. трагом наслеђа...), маркетиншка презентација туристичке понуде подручја, туристички промет...

Вредности Резервата у погледу туристичке валоризације могу се оценити као велике на плану садржајности простора, вредности природне и културне баштине и делом приступачности дестинације.

Од изузетног значаја за развој овог подручја је релативна близина Београда, Новог Сада, Зрењанина и Панчева, као великих туристичко-емитивних подручја у Србији. То је значајан потенцијал урбаног становништва који има потребу за одмором у виду излета и рекреације у природи. Разноврсност живог света Резервата је једна од темељних вредности и атракција овог подручја за истраживаче и љубитеље природе.

Подручје Резервата мора се посматрати као комплексно туристичко подручје од националног значаја, тако да је близина великих градских центара изузетно важна. Близина аеродрома "Ечка" на свега 7 km од подручја обухваћеног Просторним планом, представља предност и потенцијалну погодност подручја. Потенцијално највећи број туриста до Резервата може доћи аутомобилима и аутобусима, те се посебна пажња мора посветити планирању путне мреже и пратећих садржаја (паркинзи, стајалишта). Посебну пажњу треба посветити ограничењу уласка у посматрано подручје планирањем паркинга, који би требало да буду последње станице до којих се може доћи аутобусом или аутомобилом.

Стандарде у погледу конкретних површина Резервата које се користе за потребе туризма треба пронаћи у односу на степен заштите и величине површине која се користи и она може да варира од максимално 20 посетилаца (у првој зони заштите уколико се ради о обиласку уз пратњу водича) до 100 људи на ширем подручју Царске баре (у зони насељених места и у заштитној зони), где је посматрана јединица површина величине 1 km^2. Ове величине се могу кориговати уколико се покаже да повећање броја посетилаца не утиче на поремећај еколошке равнотеже.

Евидентно је да ће у случају повећања смештајних капацитета у сеоским домаћинствима и хотелу "Сибила" оно бити у складу са напред наведеном претпоставком поштовања "носећег капацитета простора". Мањи број туриста по дану не мора да значи смањење туристичког промета на годишњем нивоу. Решење треба тражити кроз садржаје боравка који ће учинити подручје интересантним током читаве године. Треба планирати: пешачења, вожњу бицикла, јахање, вожњу фијакером, учење старих заната (ткање, плетење, школу керамике, школе кувања, школе

пчеларења...), обилазак културних добара, посебне програме едукације младих. Важни сегменти понуде су лов и риболов (организована су ловишта, као и риболовно подручје). Бициклистичке стазе и циклотуризам, као један од доминантних облика туристичких кретања у западној и средњој Европи, може бити значајан и за подручје Резервата под условом да се планира сва потребна инфраструктура (бициклистичке стазе, мале гостионе - преноћишта дуж тих стаза, сервиси за оправку бицикала...).

Поред планирања смештајних капацитета и одговарајуће инфраструктуре у вези напред наведених садржаја боравка, потребно је планирати организацију туристичких посета у сарадњи са Стараоцем, уз планиране одговарајуће пунктове, продавнице сувенира, продавнице еколошки здраве хране, тзв. green haus (сеоска домаћинства која припремају и продају храну и пиће)... Посебна пажња се мора посветити маркетиншкој презентацији потенцијала (проспекти, брошуре, CDпрезентације, наступи на сајмовима...) већ постојеће понуде Резервата са посебним осврtом на препознатљивост подручја.

У циљу остварења наведених стратешких опредељења важно је формирати туристичко-информативне центре у Белом Блату, Лукином Селу, Перлезу и у хотелу "Сибила", као и одговарајућу организацију или предузеће које ће имати задатак да обједини, стандардизује, креира и у сарадњи са туристичким агенцијама презентује туристичку понуду подручја Резервата. Туристичку активност планира и спроводи Старалац у оквиру Резервата самостално или друга организација ван територије Резервата у непосредној сарадњи са Стараоцем.

На основу примењених критеријума (мотивски, просторни, еколошки, економски, функционални) и могућих облика туризма, уз поштовање принципа одрживог развоја, дефинисани су стратешки приоритетиразвоја следећих основних облика туризма:

- еколошко-образовни - школе природе и школе у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручни и студијски боравци за одрасле, посматрање птица и фото сафари;
- културно-манифестациони, који ће користити предности богатог културно-историјског и етнолошког наслеђа, као и етно-архитектуре;
- спортско-рекреативни- пешачке туре за љубитеље природе, бициклистичке туре, немоторни спортови на води (вожња чамцима...),
- лов и риболов - подручје располаже великим потенцијалима за лов и риболов, што може да резултира разноликом и обимном туристичком потрошњом према домаћим и страним заинтересованим;
- сеоски- као све присутнији и траженији облик, који ће својом понудом у руралном амбијенту понудити туристима све компаративне предности овог простора (здрава храна, домаћа радиност, стари занати, културно-историјски мотиви);
- наутички - више облика организованог или самоорганизованог туризма чији је садржај боравка вожња мањим или већим пловним објектима на отвореним или затвореним водама, где је то режимом коришћења вода дозвољено.

Река Тиса, канали и језера имају специфична атрактивна својства која их чини потенцијално конкурентним на иностраном тржишту. Основа развоја наутичког туризма су за сада природни услови, те једино треба предузимати мере заштите вода и околног подручја, просторног и урбанистичког опремања.

Смерницама АПВ за развој туризма на води обухваћена је мрежа прихватних објеката наутичког туризма у Војводини. Студијом мреже прихватних објеката наутичког туризма на Тиси у АПВ лоцирано је привезиште на локацији "Језеро" која је у обухвату Просторног плана.

Један од најважнијих развојних потенцијала на подручју Белог Блата представљају развојни програми у области унапређења сеоског туризма и примени добре пољопривредне праксе кроз производњу здравствено безбедне хране. Реализација

ових програма је могуће остварити реконструкцијом постојећег објекта у насељу који би имао функцију међународног истраживачко-едукативног центра са смештајним капацитетима за туристе укључујући и истраживаче из земље и иностранства.

Развој екотуризма има вишеструк позитиван утицај на локалне заједнице и са аспекта економије и заштите животне средине, тј. има мањи утицај на природне ресурсе и животну средину од конвенционалног туризма, обезбеђује економски подстицај за очување и унапређење природних станишта и екосистема, има ниске почетне трошкове, негује локалне обичаје и културу, уз мотивацију да се природне и културне одлике локалне заједнице очувају и унапреде.

Непосредна близина Резервата, који је од изузетног националног и међународног значаја, представља велики потенцијал за развој етно-еко туризма и повезивања интереса локалног становништва са очувањем основних природних вредности подручја.

Ресурси за развој руралног туризма су:

- традиционална пољопривредна производња
- атрактивност подручја
- очуваност природних екосистема
- биодиверзитет флоре и фауне
- традиционалност друштвене структура
- ниска густина насељености и релативно мала величина насеља.

Основна одлика екотуризма јесте да представља путовање и посету у релативно очувана подручја, у циљу обиласка природе и као и пратећих културних обележја подручја, уз унапређење заштите природе, минималан негативан утицај посетилаца и користан активан утицај на локално становништво, односно локалну привреду. Уобичајене активности које подразумева екотуризам јесу посматрање птица, пешачења у природи, проучавања природе, фотографија, вожња бицикла, камповања и др.

Најконкурентнији ресурси сачињени су од специфичних социо-културних особина, тј. посебно су атрактивне локације где различите културе, нације, религије, језици и животни стилови коегзистирају на релативно малом простору што је специфичност и Белог Блата.

Просперитет села је могуће остварити кроз очување и/или рестаурацију објекта изграђених у традиционалном стилу градње, адаптацијом постојећег објекта у међународни истраживачко-едукативни центар, очување изворних обичаја и културних вредности, повезивање насеља са оближњим заштићеним природним добром кроз развој туристичке понуде чиме би се постигао просперитет локалне заједнице и успешнија заштита природних и културних вредности ове јединствене руралне средине.

Значајан потенцијал простора представљају развојни програми у области унапређења сеоског туризма и примени добре пољопривредне праксе кроз производњу здравствено безбедне хране. То се посебно односи на производњу поврћа у фолијама на слободном простору, по стандардима органске производње. Постојећа пракса прераде трске као јединственог природног материјала за грађевинарство, туристичке објекте и домаћу радиност (сувенири), која постоји у Белом Блату, представља изузетан потенцијал подручја који треба развијати и у наредном периоду. Не треба губити из вида и друге значајне развојне могућности Белог Блата и Резервата природе, као што су едукација младих, развој еколошке свести јавности, спорт и рекреација.

Развој екотуризма има вишеструк позитиван утицај на локалне заједнице и са аспекта економије и заштите животне средине тј. има мањи утицај на природне ресурсе и животну средину од конвенционалног туризма, обезбеђује економски

подстицај за очување и унапређење природних станишта и екосистема, има ниске почетне трошкове, негује локалне обичаје и културу, уз мотивацију да се природне и културне одлике локалне заједнице очувају и унапреде.

Очување природне баштине значајно је и са економског аспекта, с обзиром да може обезбеди прилику за развој у маргинализованим регионима не нарочито повољног положаја какво је и насеље Бело Блато, стварајући могућност за остваривање додатних економских активности, које би замениле традиционалне и на тај начин смањиле одлив становништва из оваквих подручја. Развој одрживог туризма мора да помири економске интересе, и интересе посетилаца, са заштитом и мудрим коришћењем природних ресурса. У циљу тога, неопходно је утврдити у којој мери и на који начин поједина осетљива подручја морају бити заштићена од даље деградације. Из тих разлога неопходна је промоција оних туристичких активности које посредно или непосредно доприносе заштити биодиверзитета.

У циљу спровођења руралног развоја у Белом Блату неопходно је стварање заједничке визије развоја у локалној средини, подизање нивоа квалитета живота у руралним областима, јачање капацитета пољопривредних газдинстава инфраструктуре, прекогранична сарадња заштита животне средине, сеоски туризам и неговање традиције и обичаја.

Након реализације пројекта Етно-еко комплекса Царска бара у Белом блату, неопходно је приступити укључивању осталих сеоских насеља у спровођење стратегије развоја туризма у обухвату Просторног плана.

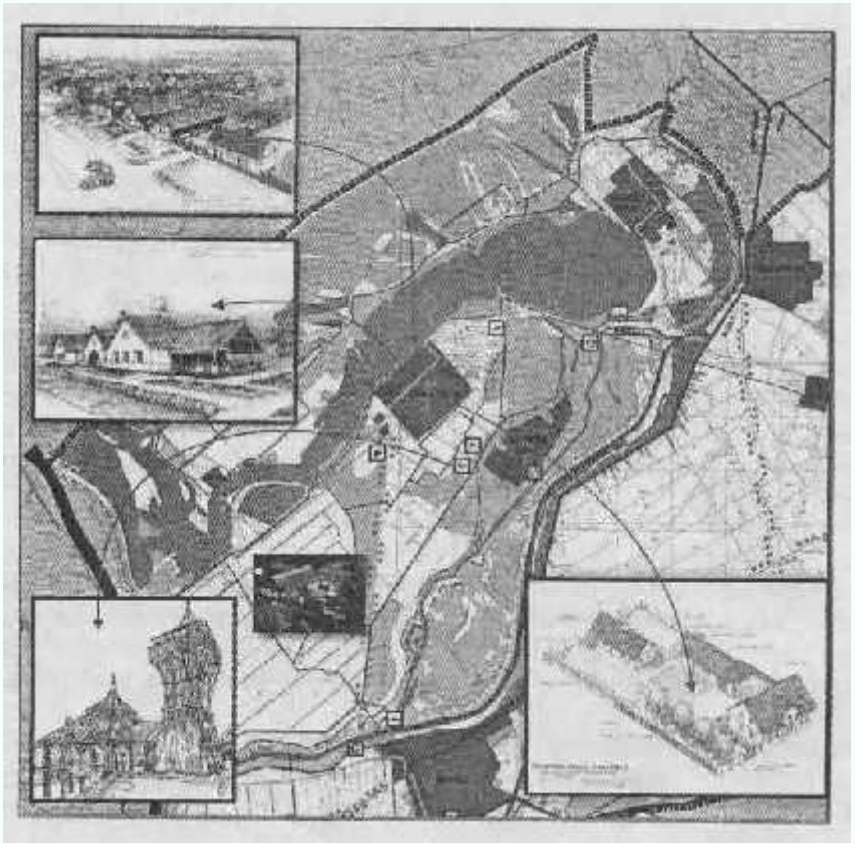

Слика 8: Планирање активности на реализацији појединих целина пројекта етно-еко комплекс "Царска бара - Бело блато"

Локалитет будућег Етно-еко комплекса предвиђен је на простору између Резервата и насеља Бело Блато. Све целине будућег Етно-еко комплекса треба да промовишу развој привреде и туризма на локалном и регионалном нивоу-и биле би повезане зеленом стазом.

Поједине целине Етно-еко комплекса одражавају културно наслеђе ових крајева и треба да допринесу развој привреде и туризма на локалном и регионалном нивоу. У реализацији ће учествовати и структурални Фондови испред ЕУ, у циљу регионалног уређења простора између Дунава и Тисе у периоду 2007-2013 године.

Овако осмишљен и испланиран Пројекат омогућиће не само развој и унапређење заштите унутар Резервата, већ значајно унапређење развоја ширег околног подручја.

У циљу ефикасног спровођења Просторног плана потребно је, поред Савета Резервата формирати и друга саветодавна, координациона и радна тела, како за развој целокупног планског подручја, тако и региона. У том смислу, у раду ових тела учествовали би представници града Зрењанина, општине Тител, покрајинских и републичких органа, међународних канцеларија, Стараоца Резервата и др. Улога ових тела била би унапређење природног добра, привлачење страних инвестиција, и праћење реализације плана развоја.

_____

[11] према Агенди 21 (која представља програм активности на плану заштите природне средине и на плану решавања проблема развоја и животне средине), са посебним освртом на планирање равнотеже развоја простора, локалне заједнице и развоја туризма

6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, РАЗМЕШТАЈ И КОРИШЋЕЊЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

6.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

У планском периоду, као и до сада, простор Резервата биће примарно опслужен друмским саобраћајем, док железнички и водни саобраћај ће бити коришћени само код превоза туриста (већих група) уз интегрално повезивање.

Основно стратешко опредељење у домену друмске инфраструктуреза плански хоризонт је успостављање и новог путног сегмента саобраћајног капацитета из категорије државних путева "Банатска магистрала" као нови путни капацитет ("експрес пут*") који ће нудити виши ниво саобраћајне услуге и комфора повезаности овог простора са окружењем.

Државни пут - "Банатска магистрала" кроз постојећу трасу ван насеља и кроз изграђени систем сегмената обилазница око насеља (Орловат, Томашевац) из правца Житишта, преко простора града Зрењанина, и даље кроз општине источног и јужног Баната (Ковачица, Ковин), омогућиће укључивање свих банатских општина у саобраћајни систем АП Војводине а такође и бити алтернативни путни правац коридору X (ауто-путу Е-75).

Просторним планом планирана је изградња пута Перлез - Бело Блато (са употребом скеле у првој фази и изградњом моста у другој фази). Изградња овог општинског пута ће иницирати привредни просперитет и туристички развој ових простора као и простора у окружењу. Просторни положај скеле - моста није имао алтернатива, јер је лимитиран постојећом просторном уређеношћу и традицијом која је везана за овај локалитет.

Основно стратешко опредељење, у домену друмског саобраћаја је задржавање свих постојећих саобраћајних капацитета, с тим да се реконструишу и уклопе у нову

функционално-саобраћајну матрицу овог простора и окружења. Ове саобраћајнице ће кумулисати сав интерни саобраћај ка даљем окружењу и на њега ће се надовезивати сви остали путеви овог простора у затворени систем саобраћајница различитог хијерархијског нивоа. Овај концепт уређења саобраћајница утиче да се формира нова јединствена саобраћајна матрица која у потпуности побољшава све везе простора Резервата и насеља Бело Блато. Овакво формираном саобраћајном матрицом овог простора остваривање се везе овог Белог Блата са окружењем-будућим туристичким локалитетима и са сировинским залеђем-атаром.

Будућа изградња саобраћајних капацитета у оквиру Просторног плана је усмерена на подизање квалитета приступних веза овог простора са окружењем, на нивоу рационалног улагања у ове капацитете.

Прво стратешко опредељење је изградња/реконструкција основног приступног пута (са ДП бр. 24.1), како би се побољшао квалитет саобраћајне услуге и безбедности индивидуалног или организованог приступа, односно како би се елиминисали поједини неодговарајући технички елементи овог пута и минимизирали негативни утицаји на екологију окружења односно на животну средину и одрживи развој.

Друго стратешко опредељење је изградња приступног пута између насеља Бело Блато и будућег и уређеног локалитета у оквиру обода Царске Баре, како би се побољшала доступност и приближиле лепоте Царске Баре већем броју посетилаца.

Треће стратешко опредељење је сегмент општинског пута од Перлеза (од ДП бр. 110) до Белог Блата који би иницирао повећање привредног развоја и постизање позитивних економских ефеката за та насеља. Такође, потребно је завршити општински пут Лукино Село-Мужља.

Четврто стратешко опредељење од релевантног утицаја на будуће правилно функционисање Резервата је успостављање јужног пута у окружењу простора Царске Баре у функцији повезивања центара атракције у систему пратећих активности овог простора.

Будућа стратешка опредељења су оптимизација мреже атарских путева и броја прелаза преко пруга у нивоу, уз минимизирање заузимања пољопривредног земљишта, као и довођење нивоа нултог пута приступа до Резервата у границе прихватљивости из свих праваца.

Стратешко опредељење у будућности је изградња међу насељских путева (Перлез-Фаркаждин, Перлез-Стајићево и Перлез-Орловат) како би се минимизирале трајекторије међунасељског комуницирања.

У наредном планском периоду железнички саобраћај у оквиру гравитационе зоне Резервата би требало модернизовати (реконструисати-електрифицирати).

Сви станични капацитети (Перлез, Лукићево, Зрењанин) - пруге и пружна постројења, су технолошки застарели, уз поменуту модернизацију и реконструкцију (повећање носивости и експлоатационе брзине) могли би се укључити у систем интегралног саобраћаја који би био у функцији афирмације Резервата.

Генерално стратешко опредељење у домену водног саобраћаја било би укључивање потенцијала пловног пута реке Тисе, Старог Бегеја и Канала Бегеј у прерасподелу транспорта путника (потенцијалних посетилаца овог резервата) помоћу интегралног повезивања.

Обнављање путничког пристаништа и наутичког пристана-марине у Тителу, као и изградња пристана за чамце на Старом Бегеју (на локалитетима у Перлезу и Стајићеву) подстицајно ће утицати на укључивање овог вида саобраћаја у афирмацију овог локалитета. За имплементацију поменутих садржаја водног саобраћаја у Тителу у оквиру обале Тисе, Старог Бегеја на простору КО Перлез и Стајићеву постоје одлични просторни и хидролошки услови.

Планирани развој немоторног саобраћаја, односно формирање и даљи развој капацитета пешачко-бициклистичких кретања (кроз дефинисање коридора пешачко-бициклистичких стаза уз обод резервата, пешачких и бициклистичких стаза унутар насеља и локалитета), као начин за стимулисање оваквих видова кретања. Немоторна кретања, осим што не утичу на погоршање еколошких параметара, доприносе смањењу негативних утицаја саобраћаја и побољшању "суживота" брзог моторног саобраћаја и урбаних целина, као и афирмацији туристичких и природних локалитета резервата.

Ваздушни саобраћај на простору непосредно уз обухват Просторног плана, као потенцијал неопходно је надоградити (бетонска писта, опрема за полетање и слетање) како би се испунили одговарајући стандарди неопходни за безбедно и квалитетно одвијање саобраћаја. На овај начин ваздушни саобраћај би се ефикасно укључио у привредно-туристичке активности (посебно домену у функцији високог туризма), као и превозничких услуга на дестинацијама са малим "Cargo" обимом увоза-извоза.

_____

* експрес пут по ЕУ законима и препорукама ЕСМТ, по нашој регулативи пут резервисан за моторни саобраћај

6.2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Према просторном развоју, уређењу и заштити планираног подручја, на подручју обухвата Просторног плана развијаће се вишенаменски системи, којима се интегрално решавају проблеми коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава.

1) регионални системи за обезбеђивање вода највишег квалитета, за насеља и оне индустрије које захтевају воду тог квалитета,

2) регионални системи за коришћење, уређење и заштиту речних вода (тзв. речни системи), којима се подмирују остали корисници, и уређују и штите воде.

Снабдевање водом

У складу са стратешким опредељењима, снабдевање водом највишег квалитета, остваривање се развојем регионалних система, из којих ће се снабдевати највећи број насеља и само они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета. До реализације регионалног система, насеља у обухвату Просторног плана ће се водом снабдевати из локалних изворишта, уз неопходне реконструкције постојећих система и уз повећање броја црпних бушотина на постојећим или новим изворштима са изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде по захтеваним критеријумима. У планском периоду, предвиђа се бушење довољног броја бунара у свим насељима општине, а у насељима која немају организовано водоснабдевање се очекује покретање иницијативе за решавање овог питања (Лукино Село). Постојећа водоводна мрежа у насељима се задржава са делимичном реконструкцијом на деоницама које не задовољавају планске потребе.

Око изворишта подземних вода, дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите изворишта у складу са Законом о водама.

Иако се иде на рационализацију потрошње и максималну штедњу подземних ресурса питке воде, потребно је извршити проширење постојећих изворишта са неколико бунарских водозахвата због континуалног пропадања извесног броја бунара, а и како би се у насељима са по једним бунаром остварио потребан резервни капацитет.

Уколико се на основу претходног истраживања установи да на постојећим насељским локацијама изворишта нема могућности за бушење нових бушотина (што би могао да буде случај код малих насеља са једним до два бунара), то ће захтевати оформљивање нових изворишта, што представља значајније и дуготрајније кораке у техничком и финансијском смислу.

Норма потрошње за становништво биће на нивоу од 120 l/стан./дан до 150 l/стан./дан, што је у већини случајева мање од данашње норме за становништво. Не предвиђа се потрошња воде преко 150 l/стан./дан, јер ће се увођењем економске цене воде знатно изменити понашање потрошача. Предложене су следеће норме потрошње које су у оквиру норми потрошње које егзистирају у земљама ЕУ:

- Насеља између 5.000 - 10.000 становника 130 l/стан. дан,
- Насеља са мање од 5.000 становника 120 l/стан. дан.

Ради рационализације коришћења висококвалитетне воде за пиће и заштите исте од непотребног расипања потребно је на минималну меру свести губитке на водоводној мрежи.

Процес рационализације коришћења питке воде се може спровести осим на већ поменуте начине:

- смањење броја дефеката заменом и реконструкцијом дотрајале водоводне мреже
- увођењем што бољег система мерења како би се открила места настанка губитака и
- едукацијом - дизањем свести потрошача: сталним информисањем, рекламама, наградним играма које организују водоводи, јавним дискусијама, продајним изложбама опреме за уштеду и посебно
- политиком цена која штити од непотребног расипања овог природног блага итд.

У свим решењима комплексних водопривредних система која користе воду највишег квалитета - снабдевање становништва увек има приоритет при расподели воде на кориснике.

Снабдевање водом у оквиру рубних предела насеља и атару, као и тамо где нема могућности за снабдевање водом преко водоводне мреже, биће решено индивидуално, путем бушених бунара.

Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рециркулације, чиме ће се обезбедити вишеструка употреба захваћене воде, очување и заштита водних ресурса како од загађења, тако и од прекомерне експлоатације и исцрпљивања појединих издани.

Снабдевање технолошком водом је могуће из првог водоносног слоја (фреатска издан) уз сталну контролу воде пре и у току експлоатације или из водотокова.

Одвођење вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији, упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове воде морају прихватити и најкраћим путем одвести до реципијента. У насељима на простору обухвата Просторног плана, развијаће се сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони

системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент предвиђа се њихово пречишћавање на уређајима за пречишћавање отпадних вода. Карактер реципијента предвиђа, односно захтева висок степен пречишћавања. После пречишћавања на уређајима за пречишћавање отпадних вода, пре испуштања у реципијент, концентрација појединих загађујућих материја у ефлуенту мора задовољавати услове које прописује надлежно водопривредно предузеће.

Туристички локалитети и центри проблем одвођења отпадних вода решава ће преко компактних мини-уређаја за биолошко пречишћавање.

Индустријске отпадне воде по потреби, решаваће се посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз предтретман, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном и атмосферском отпадном водом. Тако ће се отпадне воде из РГ "Ечка" пречишћавати преко филтера за пречишћавање отпадно-доводне воде према СРП "Стари Бегеј - Царска бара", као и филтера на две локације на Тиси, пумпа "Стара Мужља" и "Петица". Пречишћена вода ће се уливати у сифон канал, одакле ће се вода према технолошким потребама дистрибуирати у рибњачка језера. Постављање ових филтера изискује и реконструкцију постојећих пумпних објеката, као и регулацију пријемног канала на рибњаку.

Развој атмосферске канализације има задатак заштите урбанизованих површина унутар насеља и индустријских погона од плављења атмосферским водама. Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђени делови рационално уклапају у будуће решење.

У насељима која се налазе у обухвату Просторног плана, постојећа мрежа отворених канала ће се ширити у складу са потребама, са уливима у најближе потоке путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала (потока). За атмосферске отпадне воде са зауљених и запрљаних површина (бензинске пумпе исп.), предвидети одговарајући третман на сепаратору уља и таложнику. Садржај уља у третираној води не сме бити већи од 0,1 mg/l, а суспендованих материја од 30 mg/l.

Приликом израде плана који евентуално предвиђа израду концепта атмосферске канализације потребно је претходно дефинисати укупне количине упуштених вода и сходно томе уз консултацију надлежних органа водопривреде проценити могућност прихвата дефинисаних количина. У случају да су процењене количине упуштених вода веће од оних на које су димензионисани делови каналске мреже у које се предвиђа упуштање, потребно је предвидети могућност реконструкције (повећање протицајног профила и сл.). Без обзира на евентуалну потребу реконструкције, са надлежним водопривредним предузећима потребно је уговорно решити прихват прикупљених вода.

У случају да се у неки од канала у склопу система за одводњавање предвиђа упуштање атмосферских вода прикупљених са било које површине, потребно је имати у виду да се могу упуштати само чисте воде и евентуално технолошке које морају бити пречишћене, без таложљивих или муљевитих материја (пливајући предмети, амбалажа, делови хране, тешки метали, разна уља, и течности за моторе и сл.) ради обезбеђења II_6 класе квалитета воде у каналу односно крајњем реципијенту.

Атмосферске и отпадне воде сакупљати постојећом канализацијом мешовитог типа. Уколико на неким подручјима не постоји изграђена канализација или она није

сепаратног типа потребно је предвидети изградњу колектора у којем би се посебно одводиле отпадне воде.

Атмосферске и условно чисте технолошке воде (расхладне и сл.), чији квалитет одговара II_6 класи квалитета воде могу се без пречишћавања упуштати у мелиорационе канале.

Изливи атмосферских и пречишћених вода у мелиорационе канале морају бити изведени на одређен начин да би се спречило деградирање и нарушавање стабилности косина канала.

Водно земљиште, обале, инундациони појас

Водно земљиште представљају корито и обале водотока, језера и акумулација. Водно земљиште се може користити, без водопривредне сагласности, као пашњак, ливада и ораница.

Обала је појас земљишта који се протеже непосредно уз корито за велику воду водотока или језера, односно акумулације, а обала у подручју заштићеном од поплава је појас земљишта ширине 50 метара рачунајући од унутрашње ножице насипа према брањеном подручју.

Законом о водама дефинисано је инундационо подручје као појас земљишта између корита за малу воду и спољне ножице насипа, односно појас земљишта између корита за малу воду и поплавне линије на подручју на којем нису изграђени објекти за заштиту од штетног дејства вода, а у сврху техничког одржавања водотока и других вода, спровођења обране од поплава и других облика заштите од штетног деловања вода.

Разликују се уређени и неуређени инундацијски појас, обзиром на постојање регулационих и заштитних водних грађевина. Утврђивањем неуређеног инундационог појаса, резервише се простор за грађење регулационих и заштитних водних грађевина, те ограничава простор природних и вештачких ретензија.

Земљиште између насипа за одбрану од поплава и корита (инундационо подручје) водотока и на заштићеној страни иза насипа у ширини од 50 метара може се користити на начин којим се не угрожава спровођење одбране од поплава а у складу са планом одбране од поплава.

У грађевинским подручјима насеља, забрањена је изградња на поплавним подручјима, осим за изградњу спортско-рекреационих, угоститељско-туристичких и инфраструктурних грађевина. У грађевинском подручју насеља, на поплавним подручјима дозвољава се изградња и грађевина других намена према условима надлежног водопривредног предузећа.

Хидротехничке мелиорације (одводњавање и наводњавање)

Регулисање водног режима у земљишту, уз изградњу и реконструкцију постојећих система за одводњавање омогућиће интензивну пољопривредну производњу. Распрострањеност и изграђеност водопривредне инфраструктуре на територији обухвата Плана је задовољавајућа, али је због њихове запуштености и неодржавања, проблем одводње сувишних вода и даље присутан.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација је ревитализација постојећих мелиорационих система и постепено смањење садашњег заостајања Србије у домену наводњавања изградњом нових система на земљиштима највиших бонитетних класа. Будући системи се планирају као интегрални

мелиорациони системи (одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација. Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у решења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање.

Планиране активности на одржавању већ изграђених мелиорационих система на подручју (чишћење од замуљења и растиња и евентуалне реконструкције постојећих канала), омогућиће двонаменско коришћење постојећих система, односно и за потребе наводњавања.

Системи за одводњавање реализују се тако да се уклапају у решења интегралног уређења простора, при чему се води рачуна о потреби касније доградње и система за наводњавање

Критеријум за оцену погодности земљишта за наводњавање узима у обзир три параметра:

- рељеф терена,
- могућност довода воде, и
- квалитет земљишта.

Развој наводњавања је доста сложено временски предвидети, међутим, може се очекивати да ће повећање укупних потреба за примарном пољопривредном производњом довести до повећаног коришћења водних ресурса у овом домену.

Окосницу раста површина под системима за наводњавање чине регионални водопривредни системи чији ће се фазни развој по фазама интензивирати у наредном периоду. Приоритет припада површинама ближим већим природним водотоцима, изграђеној основној каналској мрежи (ДТД).

Нови системи за наводњавање, градиће се на земљиштима I, II, IIa, IIIa и IIIb класе погодности за наводњавање. Предвиђа се да ће се највећи део система изградити применом вештачке кише као начина наводњавања (преко 90%) површина. Наводњавање капањем примењиваће се у вишегодишњим засацима (воћњаци и виногради), и то искључиво новопројектованим. Површински начин (браздама, преливањем) биће заступљен на мањим поседима локалног наводњавања, а субиригација у долинама већих река, нарочито на оним деловима алувијалних равни (ритова) који су под утицајем успора на тим рекама.

Уређење отворених канала и регулационих радова на простору обухваћеним Просторног планом, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и претходним условима Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине" - Нови Сад. На земљишту које припада каналу не могу се градити било какви објекти нити се оно сме запоседати. Начелно се могу планирати привредни објекти, пристаништа-товаришта, објекти за спорт, рекреацију и туризам, под условом да не угрожавају функционалност канала. За изградњу тих објеката потребно је упутити посебан захтев за добијање водопривредних услова и сагласности.

За све објекте који се буду градили на овим системима дефинисаће се водопривредни услови и ускладити изградња са потребама конкретних водопривредних захтева:

- У случају извођења радова на горе поменутим системима, инвеститор је дужан да обезбеди нормално функционисање мелиоративних канала за време извођења радова.
- Да се за време изградње не наносе штете и оштећења на изграђеним водопривредним објектима. Евентуална настала оштећења потребно је отклонити у најкраћем року и објекте довести у првобитно стање.
- Да се за време извођења радова не ремети нормалан рад службе одбране од поплава, да се наносе штете и оштећења на насипу, а евентуално настале штете и

оштећења инвеститор је дужан да их отклони на начин и у временском року како буде захтевала стручна служба ВДП "Средњи Банат" из Зрењанина.

- Да се извођење радова обавља према динамици радова коју одобри главни руководилац одбране од поплава.
- Да се почетак радова благовремено најави ВДП "Средњи Банат" из Зрењанина, чија ће стручна служба вршити увид током изградње објеката у складу са мишљењем и водопривредном надлежности.
- Висок водостај Царске баре угрожава пољопривредно земљиште система за наводњавање "Бело Блато", а тиме утиче на повећан рад црпне станице. Такође угрожава брањену страну д.о. насипа канала Бегеј од стационаже km 3+750 - km 14+600. Кота воде у Старом Бегеју од уставе стационаже 3+750 не сме бити већа од 73,50 mAHB.
- Уз канал се мора оставити слободан појас у ширини од најмање 7 m за саобраћај по радно-инспекцијској стази.
- Границе и намена земљишта чији су корисник ЈВП "Воде Војводине" СЕ НЕ МОГУ МЕЊАТИ без сагласности овог Предузећа.

Посебно се истиче потреба заштите квалитета воде канала ДТД, и с тим у вези проблем атмосферских, отпадних и свих осталих вода који на одговарајући начин мора бити решен.

- Интерну канализацију комплекса предвидети сепаратног типа посебно за услове чисте атмосферске воде и посебно за санитарно-фекалне отпадне воде.
- Условно чисте атмосферске воде са кровних и чистих бетонских површина могу се путем уређеног испуста упуштати у хидромелиорационе канале и отворене водотокове без пречишћавања.
- Санитарно-фекалне отпадне воде могу се испуштати у водонепропусне септичке јаме без упојног бунара. Ове воде се могу испуштати у хидромелиорационе канале, само након потпуног пречишћавања примарног и секундарног.
- Забрањено је у мелиоративне канале и друге отворене водотоке испуштати било које отпадне воде осим условно чистих атмосферских вода, које по Уредби о категоризацији одговарају II класи вода.

Заштита од спољних и унутрашњих вода

Системи за одбрану од поплава решавају се у оквиру интегралних система водотока, уз примену хидротехничких и неинвестиционих мера. Хидротехничке мере подразумевају оптималан однос пасивних и активних мера заштите. Пасивним мерама угрожена приобална подручја бране се од поплавних таласа линијским системима - насипима, регулацијама река, формирањем брањених касета. Активне мере подразумевају ублажавање таласа коришћењем акумулација и ретензија. Активне мере заштите представљају и каналски системи са управљачким уставама, којима се активно утиче на снижење поплавних таласа. Посебан значај даје се неинвестиционим мерама, односно мерама планске политике коришћења простора, којима се спречава градња објеката у угроженим зонама, чиме се зауставља даљи пораст потенцијалних штета од поплава.

Ефикасна заштита од поплава подразумева и реализацију следећих организационих мера: (а) нормативно спречавање неконтролисане градње у просторима који су угрожени од поплава, применом одговарајућих урбанистичких и планских мера, како се не би повећавале потенцијалне штете од поплава; (б) адекватно одржавање заштитних објеката и система, према унапред дефинисаним плановима, (ц) стално ажурирање превентивних и оперативних мера у периоду одбране од великих вода; (д)

политиком осигурања имовине, која висину премија условљава и степеном ризика од поплава (у свету је то једна од најефикаснијих мера спречавања градње у угроженим зонама).

Према одредбама Закона о водама, у зони насипа, по круни, у косинама и у ножици није дозвољена изградња било каквих објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, чиме би се довела у питање његова стабилност и функционалност као одбрамбеног објекта.

У границама обухвата Просторног плана налазе се водопривредни објекти општег значаја и то: одбрамбени насипи на левој и десној обали Бегеја, мелиорациони канали за прихватање и одвођење сувишних унутрашњих вода са црпним станицама за њихово препумпавање, канали са функцијом доводника воде за системе за наводњавање, и сви ови постојећи објекти се морају задржати и у будућим плановима онако како су унети у катастар као водно земљиште, с тим да се обезбеди њихова сигурност, заштита и услови за одржавање, и то:

- дуж одбрамбеног насипа, у појасу ширине 60 m према брањеном терену не могу се градити никакви објекти изузев објеката нискоградње (пут, паркинг), с тим да у овом појасу мора бити омогућена стална проходност за службу одбране од поплава;
- у инундацији реке, од ножице насипа према реци у појасу ширине 10,0 m не могу се градити никакви објекти, а даље према реци, само изузетно,
- могу се лоцирати јавни туристички рекреациони објекти постављени на стубове са котом пода изнад 1% велике воде реке. Ови објекти у кориту реке могу имати само привремени карактер, до момента техничких и других разлога за њихово уклањање, без права на надокнаду штета инвеститору. Нове објекте у инундацији лоцирати тако да заштитна шума испред насипа остане у функцији, односно да се не сече;
- укрштање саобраћајница са насипом је могуће на начин да се не смањује профил насипа а укрштање свих инсталација (водовод, канализација и др.) извести под правим углом.
- улична кишна канализација се може прикључити на постојеће мелиорационе канале али под условом да сакупљају само условно чисте атмосферске воде чији квалитет одговара II класи вода;
- све друге отпадне воде прикључити на јавну канализацију са њиховим пречишћавањем на заједничком уређају за пречишћавање до нивоа секундарног третмана. Тамо где јавна канализација није изграђена, отпадне воде могу се прикључити на водонепропусне септичке јаме, без упијајућег бунара које ће празнити месно комунално предузеће;
- у појасу ширине 14,0 m поред обала мелиорационих канала не могу се лоцирати никакви објекти и овај појас мора бити стално проходан за механизацију која одржава канале.

Границе и намена земљишта чији су корисник ЈВП "Воде Војводине" се не могу мењати без сагласности овог предузећа. Појас земљишта уз канал који је у функцији одржавања истог такође не треба да мења намену. Дакле, на земљишту које припада каналу не могу се градити било какви објекти нити се оно сме запоседати. Начелно се могу планирати повремени објекти, пристаништа - товаришта, објекти за спорт, рекреацију и туризам, под условом да не угрожавају функционалност и сигурност канала. Сходно Закону о водама за изградњу тих објеката потребно је упутити посебан захтев за добијање водопривредних услова и сагласности.

Сва укрштања саобраћајница са овим каналима решити са одговарајућим каналским мостовима или пропустима и при том код локалних (атарских) путева тежити да највеће удаљење пропуста по каналу буде 800 m, а најмањи унутрашњи пречник 1,00 m. У насељима угроженим подземним и површинским водама кроз отворену

мрежу потребно је омогућити што ефикасније одвођење површинских вода са забраном израде кућних прелаза са високим прагом и пречника мањег од 1,00 m.

Сва укрштања инфраструктурних инсталација са овим каналима (водовод, гасовод, канализација и др.) решити њиховим полагањем мин. 1,0 m испод дна канала и 1,0 m испод терена на обалама канала или 0,5 mизнад максималне воде за мрежу нижег реда (задњи услов не важи за ОКМ). У случају израде урбанистичких планова потребно је прибавити редовне водопривредне услове за предметно подручје у смислу Закона о водама.

6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Приликом изградње нових објеката енергетске инфраструктуре потребно је посебно обратити пажњу на заштићена природна добра на простору обухвата Просторног плана. Такође приликом планирања пројектовања и изградње ових објеката, водити рачуна о смањење конфликта између коришћења термоенергетске инфраструктуре и заштите животне средине (насеља, становништва, земљиште, итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програм рекултивације, ревитализације, отклањања штета итд.).

6.3.1. Термоенергетска инфраструктура

Гасификација свих насељених места на простору обухвата Просторног плана, изградњом разводне и дистрибутивне гасоводне мреже. Природи гас за планиране потрошаче ће се обезбедити проширењем постојеће гасоводне мреже на територији општине Зрењанин, односно изградњом разводне гасоводне мреже са припадајућим мерно-регулационим станицама за насеља Перлез, Бело Блато и Лукино Село као и дистрибутивне гасоводне мреже у поменутим насељима, са местом прикључења на постојећи разводни гасовод за насеље Стајићево. Остали потрошачи (привредни субјекти) природног гаса у обухвату Просторног плана прикључиће се на планирану разводну и дистрибутивну гасоводну мрежу.

Предности природног гаса (економичност, еколошки најчистије фосилно гориво, једноставна експлоатација и транспорт, исплативост улагања) у односу на друге конвенционалне енергенте за производњу енергије, стратешки су определиле избор природног гаса као примарног енергента који ће се користити на подручју обухвата Просторног плана.

Развој гасоводне инфраструктуре ће се развијати по принципу хијерархијске структуре, где ће се на постојеће магистралне и разводне гасоводе прикључивати и изградити разводни и дистрибутивни гасоводи.

Нафтоводна инфраструктура и минералне сировине

На простору Резервата не планира се и не дозвољава изградња нафтовода.

На простору Резервата не планира се и не дозвољава експлоатација минералних сировина ни извођење истражних радова у циљу утврђивања енергетских потенцијала за експлоатацију минералних сировина.

На простору Резервата не планира се, и не дозвољава изградња истражних и експлоатационих бушотина.

Са аспекта експлоатације енергетских извора (нафте, природног гаса и термоминералних вода), предметни простор ван граница Резервата спада у одобрени истражни простор НИС-НАФТАГАСА на основу Решења Покрајинског секретаријата за рударство и минералне сировине број 5072. Сходно томе овај простор би требало

резервисати за будуће истражне радове НИС-НАФТАГАСА у сагласности са датим површинама и динамиком реализације истраживања.

6.3.2. Електроенергетска инфраструктура

На простору обухваћеном Просторним планом, постоји изграђена преносна и дистрибутивна мрежа, коју је у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача потребно ревитализовати и обезбедити двострано напајање. Планиран је завршетак изградње ТС 110/20 kV, "Перлез". Од планиране ТС 110/20 kV, "Перлез" потребно је изградити 20 kV мрежу до насеља која ће чинити конзум ове трафостанице.

Средњенапонски 35 kV водови прећи ће на 110 kV напонски ниво, а трафостанице 35/20 kV задржаће се као 20 kV разводно чвориште.

Потребно је обебедити довољно капацитета у постојећим ТС 110/20 kV и изградити нове капацитете.

Нисконапонску мрежу у свим насељима, као и ону за потребе туристичких и других локалитета, на простору у обухвату Просторног плана, потребно је у потпуности реконструисати.

Изградњом нових трафостаница 20/0,4 kV напонског преноса и реконструкцијом постојећих зиданих обезбедити довољно капацитета за све потрошаче.

Електроенергетска мрежа у насељима, ће бити углавном надземна на бетонским и гвоздено-решеткастим стубовима. У деловима насеља где је планирано вишепородично становање, радне зоне, централни садржаји, спортско-рекреативне и парковске површине, мрежа ће се у потпуности каблирати.

Поправљање квалитета испоруке и напонских прилика у мрежи решаваће се локално по потреби, изградњом нових средњенапонских и нисконапонских објеката. Градиће се углавном монтажно бетонске и стубне трафостанице. Зидане трафостанице типа "кула" потребно је заменити новим. Највећи број трафостаница градиће се у радним зонама и подручјима где је планирано становање.

У деловима насеља где су планиране радне зоне и где постоји ваздушна средњенапонска и нисконапонска мрежа која прелази преко тих површина, мрежу је потребно каблирати.

Око постојећих средњенапонских водова потребно је обезбедити заштитни коридор у којем неће бити дозвољена градња било којих објеката.

Мрежа јавног осветљења ће се каблирати у деловима насеља где је електроенергетска мрежа каблирана, а у деловима насеља где је електроенергетска мрежа ваздушна, светиљке за јавно осветљење ће се постављати по стубовима електроенергетске мреже. Мрежу јавног осветљења дуж главних саобраћајница треба реконструисати, а у делу насеља са централним садржајем, поставити расветна тела на украсне канделабре.

У свим насељима, туристичким и другим локалитетима потребно је изградити квалитетну јавну расвету.

Електрична енергија се може у наредном периоду обезбедити делом и из обновљивих извора енергије.

Све обновљиве изворе енергије потребно је повезати на најближу 110 (20) kV постојећу мрежу Електропривредног система Србије.

6.3.2.1. Коришћење обновљивих извора енергије

У планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије, у складу са усвојеном "Стратегијом развоја енергетике Републике

Србије до 2015. године", којом су дефинисани елементи за утврђивање стратегије развоја енергетских сектора Србије и развој и коришћење нових и обновљивих извора енергије.

У обухвату Просторног плана као обновљиви извори енергије могу се користити биомаса, биогас, геотермална енергија, сунчева енергија и енергија ветра, уз обавезу прибављања претходних услова надлежног завода за заштиту природе, с обзиром да се ради о осетљивом екосистему.

Могућности коришћења хидроенергетског потенцијала

Мале хидроелектране (0,1-10 MW)- Сам назив указује на врло мали капацитет ових електрана. То су хидроелектране које би се градиле на водотоцима, у првој фази уз већ изграђене водопривредне објекте.

На простору обухвата Просторног плана планирана је мала хидроелектрана "Стајићево" на изграђеном водопривредном објекту (устава "Стајићево") са следећим параметрима:

Табела 15: Параметри хидроелектране "Стајићево"

Р. бр.	Назив хидроелектране	Инсталисани проток	Опсег падова			Број агрегата	Инсталисана снага (kW)	Годишња производња (MWh)
			H_{min}(m)	H_{nom}(m)	H_{max}(m)			
1	Стајићево	30	1.5	2.2	3.6	2	850	2600

6.4. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА И РТВ ИНФРАСТРУКТУРА

За квалитетно одвијање телекомуникационог саобраћаја на подручју у обухвату Просторног плана потребно је изградити квалитетне спојне путеве оптичким кабловским везама, како уз све главне и локалне путне правце, тако и до туристичких локалитета и у насељима.

Телекомуникациони саобраћај ће се одвијати преко дигиталних аутоматских телефонских централа довољног капацитета, које треба поставити у свим насељима. За свако домаћинство обезбедити по један до два директна телефонска прикључка, као и довољан број прикључака за све привредне кориснике. Дигитализација телефонске мреже подразумева увођење дигиталних комутационих центара и дигиталних система преноса у свим равнима мреже. Ово подразумева и полагање каблова са оптичким влакнима као медијумом преноса на свим нивоима међумесне мреже, са перспективом увођења оптичких каблова и у месне мреже. Оптички каблови омогућују рад више система преноса великог домета са различитим дигиталним протоком, који се коришћењем нових техника мултиплексирања и модерних оптоелектронских компонената могу даље повећавати до веома великих капацитета.

Планирана је изградња следећих деоница оптичких каблова: Перлез-Фаркаждин, Стајићево-Лукино Село, Стајићево-Бело Блато.

Потребе за телефонским прикључцима одређене су према планираном броју домаћинстава у насељима, туристичким локалитетима и викенд зонама.

У насељима и на туристичким локалитетима, потребно је примарну и секундарну кабловску мрежу у целости каблирати.

У свим насељима за квалитетан пријем и дистрибуцију радио и ТВ сигнала, интернета, изградити кабловски дистрибутивни систем (КДС).

Овим Просторним планом обухваћене су све постојеће и планиране локације базних радио-станица и радио-релејних станица имаоца система веза. Изградњом антенских система и базних станица мобилне телефоније у КО Перлез, КО Книћанин, КО Стајићево, КО Бело Блато, КО Лукино Село (о64-Перлез, Перлез-водоторањ, Книћанин, Книћанин к2, Перлез к2, Бело Блато, Бело Блато к2, Стајићево, Стајићево к2, Лукино Село, Лукино Село к2) и 063 (Перлез, Стајићево, Бело Блато, Книћанин), по плановима развоја надлежних предузећа, омогућиће се рад овог система телекомуникација на целом планском подручју.

С обзиром на брз развој телекомуникационог система као и услове које буде диктирала нова технологија развоја система мобилних комуникација нове локације базних радио-станица и радио-релејних станица биће одређиване у складу са потребама имаоца система веза, урбанистичком и техничком документацијом, уз задовољење законских и техничких прописа за ту врсту објеката на простору на којем се гради.

7. ЗАШТИТА ПРОСТОРА

7.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешко опредељење развоја подручја обухваћеног израдом Просторног плана усмерено је на реализацију посебних режима заштите просторних целина са значајним природним вредностима и санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности, уз очување изворности овог подручја.

У циљу заштите природних ресурса, спречиће се њихова даља деградација унапређењем комуналне инфраструктуре насеља, увођењем гасификационе мреже, адекватним газдовањем шумама и др.

Заштита ваздуха

Заштита ваздуха ће се обезбедити следећим мерама:

- гасификацијом насеља;
- реконструкцијом и модернизацијом саобраћајне мреже;
- одлагање сточних лешева у складу са правилницима и Националном стратегијом управљања отпадом;
- санација постојећих депонија са рекултивацијом;
- формирање свих категорија насељског зеленила и заштитног зеленила дуж саобраћајница, око комуналних објеката, радних зона, економија и на деградираним површинама.

Заштита вода

У контексту заштите вода као природног ресурса, предвиђене су следеће мере:

- за насеља ће се обезбедити вода највишег квалитета из локалних изворишта;
- у насељима ће се изградити сепарациони канализациони системи, посебно за фекалне отпадне воде, а посебно за атмосферске воде, истовремено са развојем система водоснабдевања;
- пре упуштања у реципијент, отпадне воде ће се пречишћавати на уређајима за пречишћавање;
- на туристичким локалитетима проблем одвођења отпадних вода ће се решавати путем комплетних мини - уређаја за пречишћавање отпадних вода;
- вршиће се заштита од поплава адекватним одржавањем објеката и система, који су изграђени у том контексту;

- измуљавање као мера реватилазације дела корита Старог Бегеја;
- успостављање односно обнављање функционалног режима вода, коришћењем савремених хидротехничких и других решења, приступањем реновирања устава односно упусно-испусних глава код Трактор баре и код Бегеја, што ће омогућити већи проток баре;
- правилно и благовремено управљање водним режимом (пројектом Рибарског газдинства предвиђено је постављање филтера за пречишћавање одводно-доводне воде према Резервату и филтера на две локације на Тиси: пумпа "Стара Мужља" и "Петица", за воду која се упумпава и испумпава у Тису);
- око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисаће се зоне и појасеви санитарне заштите, у складу са Законом о водама.

Заштита земљишта

У циљу заштите земљишта, спроводиће се следеће мере:
- коришћење пољопривредног и шумског земљишта у складу са Уредбом;
- адекватно одвођење отпадних вода;
- контролисана примена хемијских средстава у пољопривредној производњи и агротехничких мера;
- адекватно одлагање комуналног отпада у складу са важећим прописима и Националном стратегијом управљања отпадом, у складу са којом је предвиђено да на територији града Зрењанина, у којој се налази и подручје обухваћено Просторним планом буде изграђена регионална депонија и мреже сабирних центара по насељима;
- до изградње регионалне депоније отпад са простора обухвата Просторног плана неопходно је одвозити на општинску депонију у Зрењанину;
- санација и рекултивација постојећих сметлишта;
- формирање заштитног зеленила, посебно на правцима доминантних ветрова и деградираним површинама.

7.2. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

7.2.1. СРП "Стари Бегеј - Царска бара"

Подручје Резервата сврстано је у категорију природних добара на којима се по међународним критеријумима, подразумева ограничавање људских активности. Заштита подручја је од изузетне важности за трајну добробит природних вредности од националног или европског значаја.

Примарни циљ је заштита природе у процесу управљања и мудрог коришћења, тј. очување свих природних карактеристика овог подручја.

Међутим, циљ и сврха заштите овог подручја нису се могли у садашњим условима, у потпуности одређи коришћења природних ресурса. Њихово коришћење мора бити усмерено првенствено кроз усклађивање облика и начина експлоатације са императивом очувања, одржавања и унапређивања што ће у многоме допринети задржавању аутохтоности а такође и амбијенталних одлика читавог подручја.

Обезбеђивањем овог циља стварају се услови за очување и презентацију природних вредности кроз усклађен развој спортско-рекреативног и излетничког туризма и животне средине овог подручја, те њиховог просторног и функционалног повезивања и коришћења према претходно усвојеним програмима за сваки вид активности.

Одређивање степена заштите унутар Резервата је вршено на основу степена очуваности природних вредности и по потреби спровођења интервентних мера. На

заштићеном подручју СРП "Стари Бегеј - Царска бара" успостављају се режими заштите I, II и III степена.

Проценат просторно дефинисаног режима заштите I степена је резултат снажног антропогеног утицаја околине. Због измењених хидролошких услова и због дифузног загађења, већина станишта захтева активну заштиту. На подручју природног добра налазе се и станишта природних реткости (нпр. локације на којима су птичје колоније или популације заштићених биљака). На овим микролокалитетима поред посебно прописаних мера заштите важе и одредбе Уредбе о заштити природних реткости. Уредбом о заштити природних реткости заштићена су и њихова станишта режимом заштите I степена. Коришћење простора у близини ових микролокалитета треба ускладити са потребама опстанка природних вредности.

Опште мере заштите за природно добро у целини

Основни циљ заштите природног добра у целини је очување стабилности постојећих екосистема и опште биолошке равнотеже ради задржавања што веће аутохтоности подручја.

Коришћење мора бити усмерено првенствено кроз усклађивање облика и начина експлоатације, са императивом очувања, одржавања и унапређивања, што ће у многоме допринети задржавању аутохтоности и амбијенталних одлика читавог подручја. Да би се на укупној површини природног добра обезбедили услови који су неопходни за његово функционисање и опстанак обавезно је:

- осматрање промене квалитета подземних и надземних вода у зони утицаја. У циљу дефинисања промена физичко-хемијских и биолошких карактеристика подземних вода у главном водоносном слоју приобаља, неопходно је да се анализира и прати хемијски састав вода најмање три (3) пута у току године. Како Републички хидрометеоролошки завод на годишњем нивоу прати квалитет воде у Тиси, Дунаву и Бегеју, неопходно је додатно редовно праћење квалитета воде у рибњацима "Ечка", Старом Бегеју и Царској бари, а према прописаним анализама Правилником о начину и минималном броју испитивања квалитета отпадних вода ("Сл. гласник РС", бр. 47/83, 13/84).
- у плавном делу природног добра обезбедити природни режим плављења и циркулације воде кроз ритове;
- израдити студију режима осматрања подземних вода и ефеката мелиорационог система;
- осматрање и праћење режима рада црпних станица. Као прва мера којом се може утицати на уређење режима подземних вода и заштиту од штетног дејства представља адаптација режима рада постојећих дренажних система. Да би се у потпуности сагледале све потенцијалне могућности постојећег дренажног система неопходно је наставити односно организовати систематска праћења режима и рада постојећег дренажног система и ефеката његовог рада. Основни параметри који треба да се систематски прате су количине воде које се евакуишу дренажним системом $Q = f(t)$ и нивои воде у карактеристичним тачкама каналске мреже;
- праћење функционисања елемената мелиорационог система;
- ограничити даље смањивање највреднијих аутохтоних шумских комплекса;
- усагласити шумско газдовање са потребама заштите аутохтоних природних вредности и издвојити значајна подручја за птице са посебним режимом заштите и антропогених активности;
- пројектом предвидети сузбијање инвазивних врста дрвећа;

- ограничити и строго контролисати употребу хемијских средстава у пољопривреди и шумарству;
- зауставити даље ширење плантажних засада топола на рачун деструкције влажних ливада, чистина и природних састојина;
- изнаћи одговарајућа решења при пошумљавању како у погледу врста и површина дрвећа, тако и њиховог просторног распореда;
- спречити неконтролисани лов и одстрел птица и усагласити ловне активности са важећим прописима;
- смањити узнемиравање птица на гнездилиштима;
- предузимање превентивних и репресивних радњи ради заштите рибљег фонда од криволова; спровођење ловостаја; примењивање правилника о средствима и алатима (мере контроле величине и врсте риба);
- излов алохтоних врста риба са природних плодишта и вода резервата; праћење стања природних вредности и научно-истраживачки рад;

Утврђене обавезе условљавају следеће забране:

- плављење терена изнад коте 73,50 m.v.J.M. и испод 73,20 m.v.J.M.;
- одвођење или превођење вода дуж постојећих дренажних канала ДТД-а другачије од Пројектом утврђених вредности;
- упуштање непречишћених и загађених отпадних вода;
- формирање депонија чврстог и течног отпада;
- отварање позајмишта земљишта или друге економски исплативе сировине;
- изградњу инфраструктурних објеката без претходне израде студије о процени утицаја;
- уношење алохтоних биљних и животињских врста;
- сакупљање биљних и животињских врста - природних реткости сходно Уредби о заштити природних реткости, као и уништавање и угрожавање њихових станишта.

Посебне мере заштите по режимима заштите

Режим заштите првог (I) степена обухвата подручја: Царске баре са Војтином Млаком и јужним меандром, Перлеске Баре, Тигањице и део подручја Ботошког рита са фрагментима ливада и степа површине од 703,70 ha.

На подручју режима заштите I степена спроводе се мере утврђене законом који уређује заштиту животне средине. Ово подразумева:

- забрану коришћења природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора и активности осим научних истраживања и контролисане едукације.

Режим заштите другог (II) степена обухвата подручје тока Старог Бегеја са северним меандром и појасом ширине 10 m уз леву обалу Тигањице и Перлеске баре, Загњенице, Равенице, Високе греде, Мале греде и Сорачице, површине од 371,83 ha.

У II степену заштите утврђује се ограничено и строго контролисано коришћење природних богатстава док се активности у простору могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природног добра без последица по његове примарне вредности. Ове мере према Решењу о претходној заштити важе и за локалитете Мужљански рит и Фидричка-Мали рит.

Овим се обезбеђује:

- извођење хидротехничких радова у циљу побољшавања хидролошких услова
- одржавање оптималног водног режима (измуљивање, продубљивање и одржавање водених токова).
- извођење радова у циљу несметане циркулације и протока воде;

- одржавање оптималног стања фрагментираних станишта природних реткости мерама активне заштите: контролисаним кошењем, испашом, сечом трске (очувати нетакнутост 30% флотантне вегетације, 30% тршћака);
- усмеравање структуре и сукцесије природне вегетације;
- одржавање и ревитализација фрагмената аутохтоних шумарака на забареним теренима;
- санитарне и узгојне мере у циљу очувања стабилности и здравственог стања састојина;
- употреба селективних инсектицида и фунгицида у случају најезде штетних инсеката и сл. који могу да угрозе стабилност и здравствено стање састојина;
- обнова шумских састојина аутохтоним врстама дрвећа;
- сузбијање инвазивних врста;
- постављање вештачких дупљи, вештачких острваца и хранилица за природне реткости;
- обављање радова и активности у циљу заштите и очувања биљних и животињских врста - природних реткости и њихових станишта;
- контролисано сакупљање биљних и животињских врста у складу са Уредбом о контроли коришћења и промета дивље флоре и фауне.
- унапређивање постојећих и формирање нових еколошких коридора, како између одвојених делова резервата тако и према суседним природним добрима.
- контролисано коришћење трске;
- санитарни лов и спортски риболов.
- просторно и сезонски ограничена презентација природних и културних вредности;
- ограничене туристичке активности у складу са мерама и режимима заштите II степена.
- организовање и постављање привремених научно - истраживачких едукативних и мониторинг пунктова.
- фото-сафари туризам;
- обављање радова и активности у циљу заштите, очувања и унапређивања биљних и животињских врста - природних реткости и њихових станишта.

Забрањено је:

- пошумљавање ливадских површина,
- претварање мочварно-барских екосистема у сувоземне,
- сакупљање и коришћење заштићених биљних и животињских врста,
- уношење страних биљних и животињских врста,
- упуштање отпадних непречишћених вода.
- свако упуштање воде испод II класе квалитета (β мезосапробна) у водоток Стари Бегеј;
- исушивање и мењање еколошких карактеристика и мењање намене влажних станишта.
- сеча старих стабала храста и топола, који служе црним родама и орловима белорепанима за смештај гнезда;
- подизање плантажних засада ЕА топола.
- промена врсте дрвећа и намена површина;
- лов и привредни риболов,
- постављање хранилица за дивљач;
- прихрањивање риба;
- употреба моторних чамаца,
- употреба пестицида, коришћење хемијских средстава (препарата у шумарству против глодара и инсеката који изазивају тровање ретких врста птица, посебно орлова).

- паљење трске;
- извођење инвестиционих радова, осим радова за спровођење општих мера заштите
- изградња молова осим у научноистраживачке сврхе;
- испаша домаће стоке.
- изградња сталних и привремених објеката, осим за потребе заштите и управљања добра.
- камповање и ложење ватре;
- извођење геолошких и других истражних радова који нису у циљу унапређења природних и културних вредности добра;
- обављање радова и активности које би могле нарушити морфолошке и хидролошке карактеристике заштићеног природног добра или штетно утицати на очување природних вредности.

Режим заштите трећег (III) степена обухвата подручје новог насипа ширине 120 m, подручје Фаркаждинског рита, део старог насипа између Фаркаждинског и Ботошког рита са појасом ширине 50 m и део подручја Ботошког рита, површине 600,46 ha.

У III степену заштите утврђује се селективно и ограничено коришћење природних богатстава и контролисане интервенције и активности у простору уколико су усклађене са функцијама заштићеног природног добра или су везане за наслеђене традиционалне облике обављања привредних делатности и становања укључујући и туристичку изградњу.

Обезбеђује се:
- контролисано сакупљање биљних и животињских врста у привредне сврхе у складу са Уредбом о контроли коришћења и промета дивље флоре и фауне,
- постављање вештачких дупљи, острваца и хранилица за природне реткости;
- мере у циљу одржавања стабилности и здравственог стања ретких биљних заједница,
- подухвати ревитализације станишта и реинтродукције биљних и животињских врста;
- радови на одржавању стабилности и здравственог стања популација фауне и њихових станишта,
- сузбијање инвазивних врста;
- кошење и одржавање ливада према утврђеној динамици,
- коришћење трске и шевара,
- развој интегралне пољопривреде и производње здраве хране;
- коришћење пољопривредног земљишта и сточарство на традиционалан начин;
- редовно одржавање ножице насипа
- формирање пунктова за пријем организованих туристичких посетилаца
- едукација корисника простора ради усклађивања њихове активности са потребама очувања природних вредности;
- фото-сафари туризам по посебним програмима,
- обележавање едукативне стазе за приказивање биолошких и геоморфолошких вредности.
- одређивање пешачких, бициклистичких стаза и путева, као и простора за кретање и задржавање посетилаца,

Забрањено је:
- извођење грађевинских и других радова којима се нарушава морфологија терена, уништава биљни и животињски свет или на било који начин нарушава интегритет простора,
- загађивање и промена оптималног режима вода,

- извођење хидромелиорационих радова који би довели до смањења нивоа подземних вода (прокопавање нових канала, продубљивање постојећих и др.);
- коришћење дивље флоре и фауне изван активности предвиђеним плановима и пројектима за које је надлежни завод за заштиту природе дао сагласност;
- кошење у генеративном периоду и без примене заштитних мера за фауну
- кошење тешком механизацијом
- паљење вегетације осим у циљу усмеравања сукцесије природне вегетације као мера заштите;
- примена хемијских средстава, пестицида, минералних и органских ђубрива у зони утицаја на природна станишта, осим за циљеве активне заштите природних реткости.
- промена намене земљишта у смеру интензивнијег коришћења (изградња рибњака, претварање ливада и пашњака у обрадиво земљиште, претварање других типова пољопривредног земљишта у воћњаке и винограде);
- садња дрвенастих врста на стаништима под травнатом вегетацијом;
- лов, осим за потребе одржавања здравственог стања и оптималне бројности дивљачи;
- директно испуштање отпадних вода из туристичких објеката,
- депоновање отпадних материја,
- отварање депонија и одлагање свих врста отпадних материја и складиштење опасних материја;
- извођење геолошких и других истражних радова који нису у циљу унапређења природних и културних вредности добра;
- изградња нових објеката (ниско и високоградње), осим за потребе спровођења мера заштите и унапређења добра;
- код реконструкције објеката повећање постојеће спратности;
- извођење инвестиционих радова који нису у функцији очувања, заштите и унапређивања заштићеног природног добра.

Око Резервата установљена је заштитна зона на површини од 7316 ha. Њен смисао је заштита природних вредности у Резервату од околних антропогених утицаја. Прописане мере и ограничења треба да спрече развојне активности у непосредној околини природног добра које би утицале негативно на квалитет средине. Ове мере према Решењу о претходној заштити важе и за локалитет лева обала Канала Бегеј.

У заштитној зони Резервата:

Дозвољено је:

- коришћење трске, шума, прућа и других шумских производа;
- селективна пољопривредна производња,
- хидротехнички захвати у циљу побољшања хидролошких услова;
- реинтродукција аутохтоних биљних и животињских врста;
- туризам уз контролисано кретање

Забрањено је:

- уношење агресивних (инвазивних) алохтоних врста;
- отварање депонија и извођење радова и активности којима се загађује земљиште, ваздух и воде и мења оптимални водни режим;
- проширење грађевинске зоне и изградња објеката изван грађевинског подручја, утврђених посебним планским и урбанистичким документима;
- подизање индустријских, занатских и других објеката осим за коришћење ресурса на традиционалан начин и уз израду студије процене утицаја;
- извођење радова које нарушавају еколошки или визуелни интегритет подручја.

7.2.2. Споменик природе "Бели дуд у Белом блату"

На природном добру "Бели дуд у Белом Блату" заштићеном као споменик природе III категорије установљен је режим заштите II (другог)степена којим се утврђује ограничено и строго контролисано коришћење природних богатстава, док се активности у простору могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природног добра без последица по његове природне вредности, сагласно члану 49. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Србије", број 66/91).

Редовне мере неге и одржавања

Природно добро је потребно редовно одржавати, на основу средњорочног и годишњег програма заштите и унапређивања заштићеног природног добра, што подразумева:

- перманентно праћење здравственог стања стабла (нарочито ране на деблу након извршене конзервације) и предузимање мера заштите од болести и штеточина по потреби,
- редовно уклањање сувих грана,
- уклањање корова и подраста на заштићеној површини.

Повремене мере неге

- дозвољава се примена мера санације,
- дозвољава се уређење околног простора под условима које утврђује надлежног завод за заштиту природе.

Забрањено је:

- сеча заштићеног стабла, ломљење грана, кидање лишћа, оштећење коре и предузимање свих радова који би угрозили опстанак стабла,
- извођење земљаних радова који би оштетили подземни део биљке или угрозили њен нормалан раст и развој,
- извођење грађевинских радова у зони заштите,
- превођење ваздушних електро и телефонских водова преко заштићеног простора,
- бацање и депоновање смећа и свих врста отпадних материја,
- паљење ватре испод крошње и у непосредној близини стабла.

Утврђене мере могу се мењати искључиво на основу нових верификованих научних сазнања кроз обавезну промену важећег правног акта о заштити природног добра.

Мере заштите и очувања

На подручју Резервата установљена је просторна заштита, највреднија станишта стављена су под режим заштите I, II и III степена, са прописаним мерама очувања и унапређења. Уредбом су прописане мере и активности, одређен је управљач - Рибарско газдинство "Ечка" из Лукиног Села. Постоје и друга правна документа која регулишу питање заштите у резервату, урађени су средњорочни и годишњи програми заштите и развоја, правилник о унутрашњем реду и чуварској служби, правилник о накнадама за коришћење простора и други.

Како је ово подручје изузетно вредно, не само с аспекта орнитологије, него и због других природних вредности, потребно га је издвојити и у планским документима и Просторном плану, да би се Резерват посматрао као целина, а не као део катастарских општина у обухвату Просторног плана. Он је централна тачка просторног планирања, и тако га треба и сагледавати.

7.3. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Заштита културних добра подразумева очување свих карактеристика културних добара на основу којих је утврђено њихово културно својство. Услови заштите односе се на све категорије непокретних културних добара и подразумевају конзервацију и презентацију већ истражених непокретних културних добара, као и истраживање угрожених локалитета и спречавање њиховог даљег урушавања.

На свим наведеним археолошким налазиштима није дозвољено предузимање било каквих грађевинских или земљаних радова, без стручног археолошког надзора. У случају посебно вредних налаза неопходно је извршити заштитна археолошка истраживања у непосредној зони налаза, уз учешће надлежног завода за заштиту споменика културе.

На евидентирана културна добра која уживају претходну заштиту примењују се исти услови и мере заштите као и за утврђена културна добра (утврђује надлежни завод за заштиту споменика културе).

Заштиту и очување евидентираних споменика културе потребно је вршити у складу са општим мерама заштите, као што су:

- очување аутентичности, примењених материјала, конструктивног склопа;
- очување основних вредности функционалног склопа и декоративних елемената ентеријера и екстеријера;
- очување и рестаурација изворног изгледа објекта, његових стилских карактеристика и аутентичног колорита;
- у циљу бољег коришћења објеката, дозвољено је осавремењивање објеката увођењем савремених инсталација, под условом да не нарушавају ентеријерске вредности објекта.

За све врсте интервенција на непокретним културним добрима потребно је прибавити услове и сагласност од надлежне установе за заштиту споменика културе.

Стратешки приоритети заштите културног наслеђа се односе на непокретна добра по свим врстама и категоријама:

- непокретна културна добра штитити интегрално са простором у коме се налазе;
- организовање активне заштите непокретног културног наслеђа вршити укључивањем културно-историјских мотива у туристичку понуду и презентацију Резервата;
- очувати постојеће уличне матрице и карактеристике просторне организације;
- очувати евидентиране визуре и непокретна добра као реперне објекте;
- уз ревитализацију и очување објеката етно-архитектуре неговати и етнолошке вредности подручја (традиционална храна, стари занати...) у сарадњи са локалном заједницом.

7.4. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ЗАШТИТУ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И ОДБРАНУ

Заштита од елементарних непогода

Овим Просторним планом се дају основне мере заштите од земљотресакоје ће се детаљније разрадити плановима нижег реда. Мере заштите подразумевају адекватан избор локације за градњу објеката, поштовање урбанистичких показатеља који се односе на степен изграђености и искоришћености земљишта у односу на постојеће и планирано зонирање, утврђивање дозвољене спратности објеката, побољшање квалитета грађевинског фонда у насељима уз већи степен опремљености одговарајућом инфраструктуром, забрана градње у заштићеним деловима природе

као и обавезна примену прописа о техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима код изградње нових односно реконструкције постојећих објеката.

За заштиту од поплава потребно је извршити реконструкцију и надвишење изграђених насипа (на местима где је то потребно), вршити њихово редовно одржавање и обезбедити строго поштовање услова водопривредних организација везано за изградњу објеката на небрањеном и брањеном подручју. Поред тога, неопходно је у наредном периоду изградити планирани одбрамбени насип, од постојећег насипа који се налази на северној страни Царске баре до пута за Бело Блато. На тај начин би насеља Бело Блато и Лукино Село били потпуно заштићени од високих вода реке Тисе.

Превентивне мере заштите од пожара подразумевају планске мере заштите, које се разрађују плановима нижег реда, а обухватају локације за уређење црпилишта воде на природним водотоцима довољног капацитета за потребе гашења пожара, изградњу уличне хидрантске мреже у насељима, планирање мреже саобраћајница потребне ширине у односу на значај и др.

Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере, које су планиране подизањем ваншумског зеленила уз канале, путне коридоре, у оквиру пољопривредног земљишта као и формирање заштитног зеленила уз радне зоне у атару, на деградираном земљишту и сл.

Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље

Услови и захтеви које је поставило Министарство одбране Републике Србије у свему су испоштовани и уграђени у овај Просторни план.

За заштиту становништва од ратних дејстава на подручју обухвата Плана потребно је планирати изградњу склоништа и других заштитних објеката у складу са Уредбом о организовању и функционисању цивилне заштите ("Службени гласник РС", бр. 21/92) и Одлуком о утврђивању степена угрожености насељених места у општини Зрењанин, са рејонима угрожености и одређеном врстом и обимом заштите у тим рејонима (ОШЦЗ, 1992. год.). Детаљнија разрада објеката за заштиту становништва (врста, обим заштите, размештај у односу на угрожене рејоне) биће у плановима нижег реда.

8. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА

Правила уређења и коришћења простора, као и смернице за израду урбанистичких планова утврђене Просторним планом представљају полазни основ за израду урбанистичких планова ужих територијалних целина и насеља. Њихова доследна примена обезбеђује се израдом предвиђене урбанистичке документације, која кроз поступак детаљније разраде (примерене нивоу урбанистичког плана) конкретизује и операционализује имплементацију и реализацију ових правила у простору.

Приликом израде урбанистичке документације обавезно се морају примењивати следећа решења утврђена овим Просторним планом и то:

- граница Општине и катастарских општина,
- граница Резервата са границама режима заштите (I, II и III степена) и заштитном зоном,
- границе међународне заштите природе ("IBA" подручје и "RAMSAR" подручје),
- површине викенд зона и радних зона у атару.

Поред границе, обавезно ће се поштовати дати основни коридори мреже инфраструктуре-саобраћајнице државног нивоа (I и II реда), основна каналска мрежа, основна енергетска и телекомуникациона инфраструктура и др.

На територији обухвата Просторног плана сва насеља имају урбанистичке планове на основу којих се врши уређење простора и изградња објеката. Доношењем овог Просторног плана, урбанистички планови насеља примењиваће се у деловима који нису у супротности са њим.

Границе грађевинских рејона су преузете из важеће просторно-планске и урбанистичке документације. Промене граница грађевинских рејона извршиће се преиспитивањем у одговарајућим урбанистичким плановима.

Услови за изградњу објеката, уређење и коришћење простора морају бити усклађени са Уредбом о заштити Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара" ("Службени гласник РС", бр. 56/94, 86/2004), као и Решењем о претходној заштити подручја предвиђених за проширење граница Специјалног резервата природе "Стари Бегеј-Царска бара" ("Службени гласник РС", бр. 35/2008). Простор дефинисан Решењем о претходној заштити регулисаће се у складу са истим и примењиваће се услови за изградњу објеката, уређење и коришћење унутар граница Специјалног резервата и заштитне зоне из овог Просторног плана, без измене Просторног плана.

На простору обухваћеном Просторним планом, утврђује се обавеза будућим инвеститорима да у поступку даље разраде планског документа, за потребе прибављања одобрења за изградњу, израде студију процене утицаја на животну средину, а у складу са одредбама Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04) и осталим подзаконским актима.

Студија процене утицаја израђује се на нивоу генералног, односно идејног пројекта и саставни је део захтева за издавање одобрења за изградњу.

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 114/2008) инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о Процени утицаја на животну средину, односно донети решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја како је то прописано законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на животну средину прописан је чланом 17. поменутог Закона, а тачан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа за послове заштите животне средине.

8.1. ПОДРУЧЈЕ РЕЗЕРВАТА СА ЗАШТИТНОМ ЗОНОМ

8.1.1. Подручје Резервата

Подручје Резервата стављено је под најстрожи режим заштите (I категорија, природно добро од изузетног значаја) и као такво захтева и строге услове за изградњу објеката и уређење земљишта.

У односу на утврђене режиме заштите I, II и III степена, овим Просторним планом се прописују услови за изградњу, уређење и коришћење простора по зонама заштите.

Зона са режимом заштите I степена

На просторима који се налазе у овој зони искључују се сви други облици коришћења простора и активности осим научних истраживања и контролисане едукације.

Зона са режимом заштите II степена

Дозвољене су само оне активности у простору које омогућавају унапређење стања и презентацију природног добра без последица по његове примарне вредности. Дозвољене су ограничене туристичке активности у складу са мерама заштите за овај степен, организовање и постављање привремених научно-истраживачких едукативних и мониторинг пунктова, организовање фото-сафари туризма, изградња видиковца и формирање туристичких пунктова (одморишта за краће задржавање туриста са надстрешницама, столовима и клупама). Ови садржаји треба да су урађени од природног материјала (дрво, трска).

Зона са режимом заштите III степена

На просторима који се налазе у овом степену заштите дозвољено је формирање пунктова за пријем организованих туристичких група и посетилаца. Пунктови се могу опремити само оним садржајима који ће омогућити обилазак и краћи одмор у овој зони. То су надстрешнице, столови, клупе за одмор, брвнаре, путокази и др.

Такође, дозвољено је у овом простору изградити стазе за бицикле, стазе за јахање, пешачке стазе и сличне садржаје, који могу обогатити понуду еколошког туризма.

8.1.1.1. Услови за уређење туристичких локалитета у границама Резервата

Видиковац

Постојећи видиковац налази се непосредно уз обалу Царске баре, у режиму заштите I степена. Локалитет планираног видиковца је у равни 13. km Старог Бегеја, у режиму заштите II степена, у складу са Студијом.[12]

Изградња видиковца мора бити у складу са следећим условима:

- мора бити од природног материјала;
- капацитет до 50 људи;
- платформу на видиковцу поставити на висини са које ће се омогућити визура на целокупно подручје;
- за изградњу видиковца обавезна је сагласност надлежног завода за заштиту природе.

Туристички пункт

На десној обали Старог Бегеја, у режиму заштите II степена, налази се туристички пункт са изграђеном надстрешницом од природног материјала. Туристички пункт је потребно уредити и допунити одређеним садржајима тако да задовољи основне потребе туриста (имајући у виду услове за овај степен заштите), и то:

- мање дечије игралиште са тобоганом, љуљашкама, клацкалицама и сл.;
- продавница освежавајућих пића и сувенира;
- санитарни чвор (за туристе и запослене).

"Екографски - Царски музеј"

Постојећи објекат ДТД у Ботошком риту, у режиму заштите III степена, потребно је адаптирати (у постојећем габариту) у објекат за презентацију еколошких филмова о Резервату са мањом музејском збирком.

Салаш уз насип до Тигањице

Стари салаш са шталама за око 50 грла говеда налази се у режиму заштите III степена. Салаш је могуће ревитализовати и уврстити у туристичку понуду, у смислу приказивања традиционалних вредности војвођанског подручја и традиционалног облика пашарења. За ове потребе ниво опремљености салаша потребно је довести на виши ниво, што подразумева:

- изграђен приступни пут са чврстом подлогом;
- транспарентна ограда од природног материјала око грађевинског дела салаша;
- обезбеђено снабдевање питком водом и изграђеност одговарајућих водоводних инсталација у постојећим објектима;
- регулисање одвођења отпадних вода.

Јабучњак

У Ботошком риту, у режиму заштите III степена, налази се јабучњак "Царска јабука". Јабучњак заузима површину око 20 ha, са изграђеним стамбеним објектом за домара, складиштем и спортско-рекреативним површинама. Спратност постојећих објеката је П+0. Постојећи објекти се задржавају, али није дозвољена њихова доградња и надоградња, нити изградња нових објеката. Такође, није дозвољено даље ширење јабучњака, односно заузимање нових површина са садницама јабука.

_____

[12] ПППН СРП "Стари Бегеј-Царска бара" - Заштита и уређење постојећих природних вредности - Студија, Завод за заштиту природе Србије, 2007.

8.1.2. Подручје заштитне зоне Резервата

На подручју заштитне зоне Резервата, утврђују се следећи услови за изградњу, уређење и опремање простора:

8.1.2.1. Услови за изградњу у грађевинском рејону насеља

Изградња на грађевинском земљишту у грађевинском рејону насеља Бело Блато и Лукино Село, одвијаће се према условима утврђеним важећим и преиспитаним урбанистичким плановима за та насеља (у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом) и овим Просторним планом, и то:

- УП Месне заједнице Бело Блато до 2010. г. ("Сл. лист општине Зрењанин", бр. 10/88, 3/94 и 11/03);
- УП Месне заједнице Лукино Село до 2010. г. ("Међуопштински сл. лист Зрењанин", бр. 10/88 и "Сл. лист општине Зрењанин", бр. 3/94 и 11/03).

У грађевинском рејону насеља Бело Блато планирана је изградња и реконструкција постојећих објеката који би били укључени у формирање Етно-еко комплекса "Царска бара-Бело Блато", који се састоји из целина планираних у насељу Белом Блату и на простору између Резервата и насеља Бело Блато. Све целине будућег Етно-еко комплекса треба да промовишу развој привреде и туризма на локалном и регионалном нивоу и биле би повезане зеленом стазом. Планирани су:

1. Међународни истраживачко-едукативни центар (у даљем тексу: Центар) у центру Белог Блата. На датој локацији се налази објекат који се тренутно користи као пекара са продавницом, али је у веома трошном стању. Објекат је потребно реконструисати и доградити да би задовољио планирану нову намену.

У склопу нове зграде налазиће се централна зграда са следећим просторијама у приземљу: ентомолошка лабораторија, микробиолошка лабораторија, зоолошка лабораторија, библиотека, санитарни чвор, соба за пресвлачење, магацин, гаража са котларницом на геотермалну енергију.

У наставку зграде планира се изградња још једне гараже и спољног санитарног чвора. У дну дворишта планира се изградња пластеника са зградом у којој би се одржавала едукација практичне наставе производње здравствено безбедне хране у пластеницима и део зграде који би био намењен за домара. Пластеници би били повезани са зградом преко стаклених ходника. Грејање ових објеката би се решило изградњом котларнице уз коришћење обновљивих извора енергије пореклом из пољопривредне производње. Планира се још и изградња бунгалова са капацитетом од 10 кревета, који би изгледали као сеоски мали амбари за житарице.

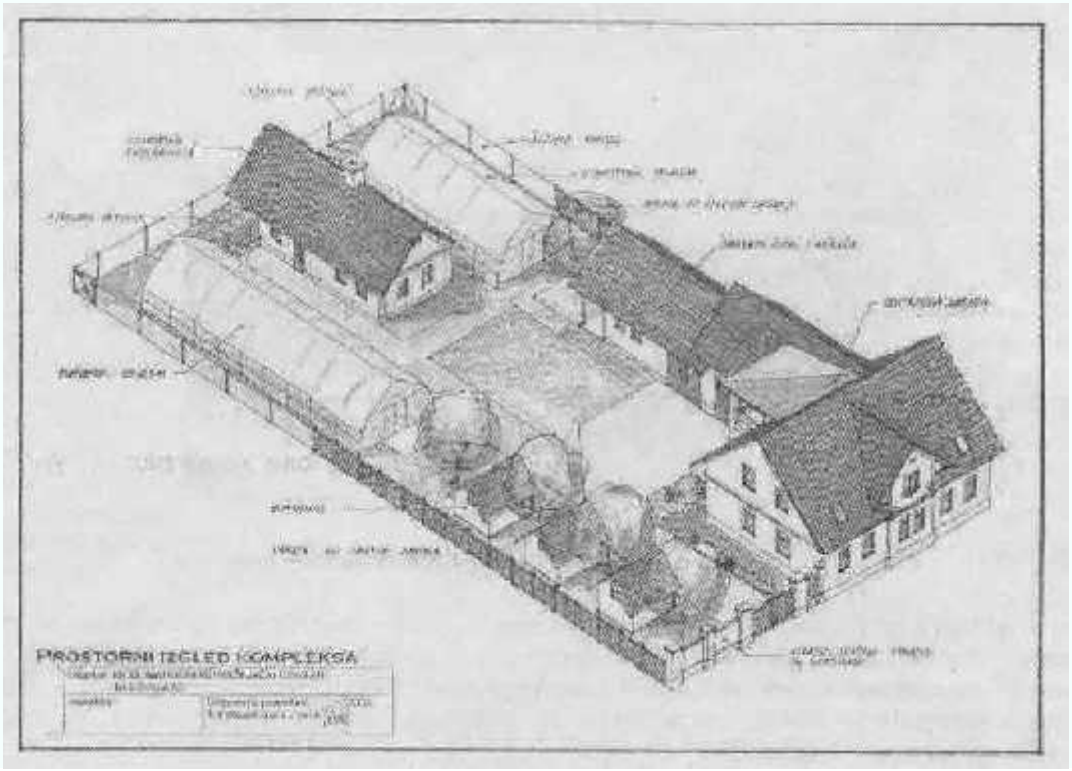

Слика 9: Идејни пројекат међународног истраживачко-едукативног центра[13]

Истраживачко-едукативни програм би се спроводио у Центру и обухватао би следеће научне дисциплине:

1. Биологија (проучавање птица, проучавање риба, микробиолошка испитивања воде, земљишта и др. из специјалног резервата природе "Стари Бегеј Царска бара")
2. Екологија (водоснабдевање, контролисање водног режима, проучавање биодиверзитета на подручју рибњака, Белог Блата и Специјалног резервата "Стари Бегеј-Царска бара)
3. Пољопривреда (компостирање, био производња поврћа у пластеницима, био башта на отвореном)
4. Развој традиционалних вредности и вештина подручја (кулинарство, домаћа радиност, итд.)

У оквиру едукативних програма (у виду предавања, трибина, радионица) организовала би се гостовања стручњака из регионалних земаља, Регионалним парком Adda Nord, регион Ломбардија у Италији и са скупштином Жупаније Бач-

Кишкун, Националним парком Кишкуншаги, Кечкемет који су изразили жељу за сарадњом. Циљна група пројекта су ученици, студенти, заинтересовани за едукативне програме, стручњаци, професори, тренери едукативних програма, локално становништво, туристи и други заинтересовани.

Очекивани резултати су побољшање квалитета живота локалног становништва и материјалног статуса, повећање запошљавања, развој сеоског туризма, очување идентитета простора, традиционалне народне архитектуре, етноелемената, повећање класичне пољопривредне производње и пласмана производа, успоравање миграције Белоблаћана.

_____

[13] Статус пројекта: Добијени су урбанистички услови за изградњу објекта

2. Информативни центар - планира се изградња објекта у традиционалном стилу градње, са двојаком функцијом: информациона и угоститељска.

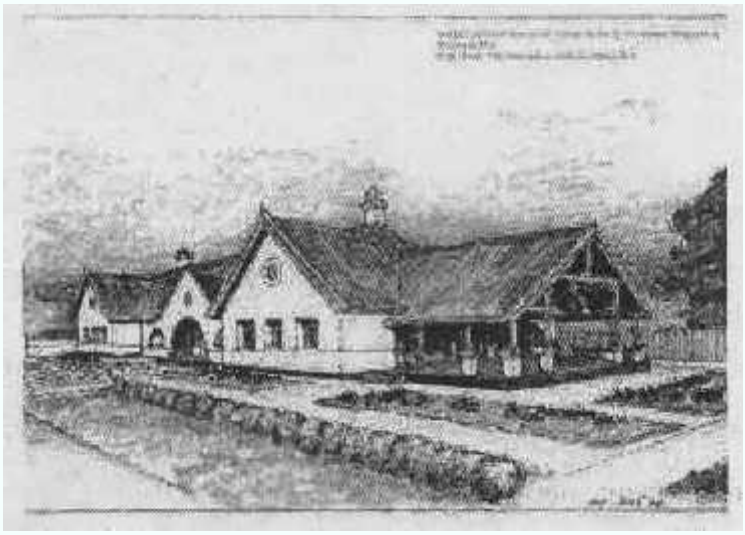

Слика 10: Идејни пројекат Информативног центра[14]

Спратност објекта је П+Пк, садржај: у приземном делу - ресторан са затвореном салом и отвореном терасом за пријем око 100 посетилаца, у поткровљу - конференцијске сале опремљене најсавременијом техником за пружање информационих услуга (о значају Резервата, историјату села, развојним пројектима, разни едукативни садржаји) и одржавање семинара и скупова.

3. Објекти сеоског туризма - наспрам информативног центра планира се изградња 3 објекта у амбијенталном стилу градње, намењена за смештај посетилаца, а у циљу развоја сеоског туризма. Објекти би били изграђени у традиционалном стилу градње са свим елементима савременог комфора. У објектима се планира смештај за око 40-ак посетилаца.

_____

[14] Статус пројекта: За објекте су урађена идејна решења (Агенција за пројектовање "ДОМУС, Кањижа)

Слика 11: Идејни пројекат објеката сеоског туризма[15]

4. Еколошко-едукативни центар у Белом Блату омогућиће различите видове стручних едукативних програма у вези алтернативних извора енергије и органске пољопривредне производње.

Еколошко-едукативни центар представља целину у оквиру Етно-еко која ће путем предавања, и радионице едуковати посетиоце о алтернативним изворима енергије и органској пољопривредној са практичном применом.

У оквиру овог простора планира се простор за смештај биомасе за загревање, ветрењача и соларне плоче за коришћење сунчеве енергије.

_____

[15] Статус пројекта: За објекте су урађена идејна решења (Агенција за пројектовање "ДОМУС", Кањижа)

8.1.2.2. Услови за коришћење простора и изградњу објеката у атару

У заштитној зони Резервата, изван грађевинских рејона насеља Бело Блато и Лукино Село, могу се градити:

- објекти намењени примарној пољопривредној производњи (у складу са Законом о пољопривредном земљишту);
- објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња;
- објекти намењени преради и финалној обради производа пољопривреде (под којима се подразумевају објекти у којима се прерађују пољопривредни производи-повртарска производња, лековито биље, шумски плодови и др.);
- објекти за узгој и држање животиња (ергеле);
- објекти у функцији туризма, спорта и рекреације (уколико нису у супротности са режимом заштите и основном наменом површина);
- други објекти за које се Студијом о процени утицаја на животну средину покаже да немају негативног утицаја на животну средину у заштитној зони Резервата.

Локације за изградњу наведених објеката утврдиће се путем даље разраде овог Просторног плана, кроз израду законом предвиђене планске и урбанистичке документације (урбанистички планови одговарајуће регулационе разраде).

Визиторско и туристичко-рекреативни центар, као део Међународног истраживачко-едукативног центра, планиран је у атару насеља Бело Блато. Комплекс се састоји од две просторно повезане али функционално различите целине. У оквиру визиторског

центра планирана је градња видиковца, која ће посетиоцима омогућити разгледање околине. Видиковац би имао три платформе: једна у нивоу долме, друга три метра више и трећа на висини око 16 m. Најнижа платформа ће имати улогу информационог пункта, а остале две ће служити за разгледање лепоте простора. Са највише платформе визура ће се ширити на целокупно подручје, а очекује се да ће посебно бити атрактивна за љубитеље птица. За Визиторски центар је добијена сагласност Завода за заштиту природе Србије.

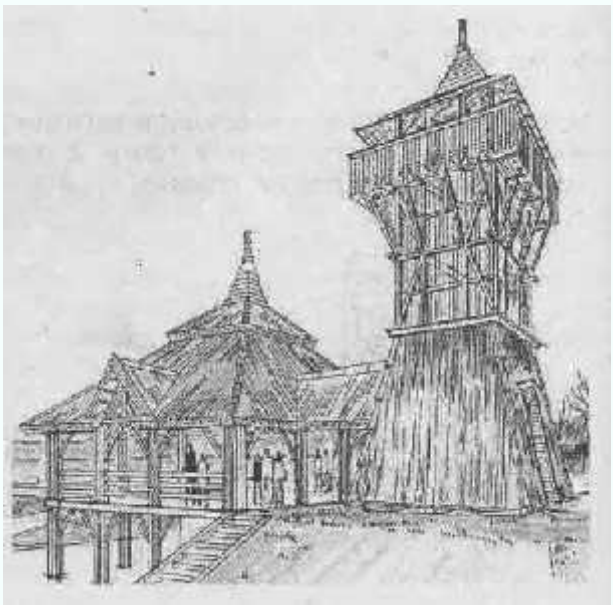

Слика 12: Идејни пројекат визиторског центра[16]

У склопу туристичко-рекреативног центра планирана је градња објеката који ће омогућити развој одрживог туризма уз адекватне рекреативне активности.

Фарма аутохтоних раса животиња и простор намењен за производњу здравствено безбедне хране на отвореном планирана је у близини Еколошко-едукативног центра, али ван грађевинског рејона насеља Бело Блато. Изградња објеката за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних раса животиња вршиће се у складу са Законом о пољопривредном земљишту и условима датим у тачки 2.1.3. овог Поглавља.

Слика 13: Идејна скица фарме аутохтоних раса животиња[17]

Зелена стаза - успостављањем зелене стазе омогућило би се повезивање културно-историјских и природних вредности ширег подручја који обухвата насеља Бело Блато, све целине Етно еко комплекса, Царску бару и насеља Лукино село и Перлез. У простору она би полазила од Етно куће.

Услови за коришћење простора и изградњу објеката у атару на пољопривредном, шумском и водном земљишту дати у тачки 2. овог поглавља, примењују се у потпуности и за коришћење и изградњу објеката у атару у заштитној зони Резервата, уколико нису у супротности са Уредбом.

У циљу мониторинга фауне и повећања степена безбедности Резервата Старалац планира постављање Центра за радарско и термовизијско осматрање између језера Мика и Коча. Услови за изградњу Центра за радарско и термовизијско осматрање су:

- објекат Центра састојаће се од приземног објекта и самосталног челично-решеткастог стуба висине око 50 m;
- у изграђен објекат од чврстог материјала сместити рачунарски центар у који ће доспевати сви прикупљени подаци.

_____

[16] Статус пројекта: За објекте су урађена идејна решења (Агенција за пројектовање "ДОМУС", Кањижа)

[17] Статус пројекта: Идејна скица (Агенција за пројектовање "ДОМУС", Кањижа)

8.2. ПОДРУЧЈЕ ИЗВАН ГРАНИЦА РЕЗЕРВАТА И ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ

На подручју обухвата Просторног плана, изван граница Резервата и заштитне зоне, утврђују се следећи услови за изградњу, уређење и опремање простора.

8.2.1. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште се користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту, Просторним планом, одговарајућим урбанистичким

плановима, као и Основама заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта.

Коришћење обрадивог пољопривредног земљишта од 1-V катастарске класе у непољопривредне сврхе није дозвољено.

Обрадиво пољопривредно земљиште IV и V катастарске класе може да се користи за подизање шума, вештачких ливада и пашњака, уз сагласност надлежног министарства.

Изузетно, коришћење обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе може да се врши ако то захтева општи интерес, у складу са прописима, и када је то неопходно за потребе одбране и то првенствено на земљишту слабијег бонитета.

Обрадиво пољопривредно земљиште не може да се уситњава на парцеле чија је површина мања од 0,5 ha, односно на земљиштима која су уређена комасацијом, парцела не може да буде мања од 1,0 ha.

На пољопривредном земљишту је могућа изградња, адаптација или реконструкција следећих објеката и комплекса, без накнаде за промену намене:

- породичне стамбене зграде (пољопривредно газдинство) и изградња економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу,
- економских објеката који се користе за примарну пољопривредну производњу, односно објеката који су у функцији примарне пољопривредне производње а то су: објекти за смештај механизације, репроматеријала и готових производа, стаје за гајење стоке, објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња и др.
- проширење постојећег гробља или одређивање локације за ново гробље,
- изградња објеката који служе за одбрану од поплава, за одводњавање и наводњавање земљишта или за уређење бујица,
- регулација водотока у функцији уређења пољопривредног земљишта,
- изградња и проширење пољских путева који доприносе рационалнијем коришћењу пољопривредног земљишта,
- пошумљавање обрадивог пољопривредног земљишта VI, VII и VIII катастарске класе, ако је кроз основе утврђено да ће се рационалније користити ако се пошуми,
- подизање пољозаштитних појасева,
- подизање расадника за производњу репродуктивног материјала воћно-лозних и шумских дрвенастих врста.

8.2.1.1. Услови за изградњу објеката за сточарску производњу - фарме

Фарма, према Правилнику о ветеринарско-санитарним условима објеката за узгој и држање копитара папкара, живине и кунића ("Службени гласник РС", бр. 81/06) јесте газдинство у коме се држи или узгаја 20 и више грла копитара, папкара (20 и више грла говеда, 100 и више грла свиња, 150 и више грла оваца и коза) или 350 и више јединки живине и кунића и може да се гради на:

- локацији која се налази на подручју и у зони која, у зависности од врсте и броја животиња, као и еколошких услова не угрожава, нити би била угрожена од стамбених и других објеката у ближој или даљој околини,
- компактном земљишту које не сме бити подводно и које мора имати добре отоке атмосферских вода,
- локацији која се налази изван зоне која може бити угрожена поплавом и клизањем терена,
- објекте треба лоцирати на мање квалитетним типовима земљишта, а уколико ово није могуће према предностима осталих локационих фактора,

- производно-сточарске капацитете градити у близини ливада и пашњака, како би се створили услови за комбиновану исхрану на слободним просторима и у затвореним објектима,

- код изградње објеката сточних фарми мањег капацитета предност имају локације уз локалне и атарске путеве, у близини насеља, како би се могао обезбедити прикључак на постојећу насељску инфраструктуру (пут, електро-енергетска мрежа, водоводна мрежа...),

- основни услов при избору локације је могућност трајног решења прихватања и одвођења сувишних површинских и подземних вода; предност у овом смислу имају локације у непосредној близини мелиоративних канала, јер ће се тако постићи боље одвођење сувишних вода са уређене површине комплекса,

- фарма мора да буде изграђена тако да омогући одговарајуће микроклиматске и зоохигијенске услове зависно од врсте животиња,

- фарма мора бити снабдевена довољном количином воде за пиће из јавног водовода или сопственог бунара, која мора бити контролисана и мора испуњавати стандарде прописане за пијаћу воду,

- одвођење отпадних вода вршиће се тако што ће се:

- атмосферске воде уливати у канализацију или у природни реципијент без пречишћавања,

- отпадне воде које настају током производног процеса или прања објеката и опреме обавезно сакупљати у водонепропусне јаме (осочаре);

- одвод отпадне воде на обрадиве површине мора бити у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине;

- фекалне воде сакупљати у одвојене водонепропусне јаме (осочаре).

- простор за одлагање и збрињавање стајског ђубрива из објекта мора бити смештен, односно изграђен тако да се спречи загађивање околине и ширење узрочника заразних болести животиња и људи, насупрот правцу главних ветрова и мора да буде удаљен најмање 50 m од објекта за узгој животиња.

8.2.1.2. Правила за организацију простора салаша и изградњу објеката

На пољопривредном земљишту могућа је изградња објеката пољопривредних газдинстава-салаша, који садрже објекте намењене породичном становању и објекте намењене пољопривредној производњи у области повртарства, воћарства, виноградарства и нарочито сточарства (фарме и производња за сопствене потребе).

Простори који не садрже било који од наведених садржаја пољопривредне производње, а имају стамбени објекат не могу се сматрати салашем.

Услови за избор локација намењених салашарском виду производње

- изградња салаша дозвољава се на парцелама индивидуалних пољопривредних произвођача у виду изградње нових салаша или доградње и адаптације постојећих салаша;

- не дозвољава се изградња нових салаша на просторима коридора планираних инфраструктурних капацитета који су дефинисани важећом просторно планском документацијом, на просторима специјалне намене и просторима заштићених делова природе и заштићених културних добара;

- просторних ограничења у смислу максималне величине површине ангажоване за салашарску производњу нема; минимална величина парцеле износи од 0,5 до 1,0 ha и односи се на нову парцелацију. Код постојеће парцелације површина парцеле се задржава у постојећим границама.

Услови за изградњу објеката и просторну организацију салаша

- грађевински део салашког простора, односно грађевински објекти морају бити удаљени од јавних саобраћајница у складу са прописима који регулишу област саобраћајне инфраструктуре;
- препоручује се да грађевински објекти буду изграђени од чврстог материјала и да буду приземни (са подрумом);
- препоручује се просторно раздвајање стамбеног и економског дела салаша, а нарочито објеката намењених сточарској производњи, као и подизање заштитног зеленила;
- ниво опремљености простора биће усклађен са могућностима дате локације и могућностима власника да финансира изградњу и опремање објеката и простора.

Висок ниво опремљености салаша подразумева:
- изграђен приступни пут са чврстом подлогом;
- подигнуту ограду око грађевинског дела салаша;
- обезбеђено снабдевање питком водом и изграђеност одговарајућих водоводних инсталација у стамбеном објекту и објектима сточарске производње;
- регулисање одвођења отпадних вода;
- просторно разграничење стамбеног и баштенског дела од дела намењеног сточарској производњи;
- уређен простор за одлагање чврстог дела сточног отпада;
- изграђен објекат за прикупљање осоке;
- поплочан дворишни плато стамбеног дела и дела намењеног за сточарску производњу.

8.2.1.3. Објекти за потребе гајења и приказивања старих аутохтоних сорти биљних култура и раса домаћих животиња

Овакви објекти се могу формирати по принципу салаша, уз услове:
- уколико се на локацији граде сточне стаје, удаљеност од грађевинског реона, спортско-рекреативних и других јавних комплекса мора бити у складу са законима и другим правилницима који регулишу ову област;
- максимални степен заузетости парцеле је 30%, максимални степен изграђености је 0,3;
- минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 10,0 m;
- максимална спратност објеката је приземље и поткровље (П + Пк), са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају;
- парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,20 m;
- комплекс мора бити минимално комунално опремљен: приступни пут, санитарна вода, електроинсталације, водонепропусна септичка јама и др.

8.2.1.4. Изградња у воћарско-виноградарским зонама

У воћарско-виноградарским зонама услови за формирање парцеле и изградњу објекта су следећи:
- парцела на којој се подиже воћњак или виноград, не може бити мања од 1.500 m^2;
- најмање 70% површине парцеле мора се користити као виноград или воћњак;
- површина воћарско-виноградарског објекта износи максимум 25,0 m^2. Дозвољена је изградња надстрешнице, лође, трема, пергола испред и у склопу објекта, који уколико нису застакљени или затворени, не улазе у састав дозвољене површине објекта;

- спратност објекта је приземље. Објекат може имати и подрум уколико дозвољавају хидротехнички услови или се гради на терену у нагибу. Висина подрума изнад терена не може бити виша од 90 cm;

- објекат треба градити претежно од лаких материјала, са већом употребом природног материјала и боје. Форму објекта прилагодити традиционалном облику помоћних зграда овог поднебља;

- кров мора бити кос без назитка (нагиб крова min. 30°, max. 45°), са покривачем од црепа, ћерамиде, теголе и слично;

- ограда може бити жива зелена или транспарентна (жичано плетиво и сл. комбиновано са зеленилом) која се поставља тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде, максималне висине 1,40 m;

- парцеле на којима постоје изграђене виноградарске куће задржавају се онакве какве јесу;

- осим изградње воћарско-виноградарског објекта, спремишта за алат, бунара, пољског нужника, магацина за смештај воћа и поврћа, не дозвољава се изградња других објеката.

Изградња воћарско-виноградарских објеката вршиће се у складу саактом о урбанистичким условима.

8.2.1.5. Стакленици и пластеници

У циљу побољшања пољопривредне производње на пољопривредном земљишту је дозвољена изградња или постављање стакленика и пластеника.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,20 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије.

8.2.1.6. Рибњаци

За подизање рибњака на обрадивом пољопривредном земљишту потребна је сагласност министарства за пољопривреду, уз следеће основне техничке услове:

- границе рибњака морају бити означене видљивим ознакама,

- рибњак мора да располаже уређајима за упуштање и испуштање воде, уређајима за регулисање нивоа воде, као и уређајима који спречавају пролаз риба, рибље млађи и икре у или из рибњака,

- уз рибњак се могу градити објекти за смештај (спремиште) потребног алата и прибора, дозвољена спратност је приземље (П+0),

- рибњак мора бити заштићен од поплава;

- за уклањање смећа и штетних отпадака из рибњака мора постојати уређено место или изграђен технички уређај, који онемогућава загађење рибњака и његове околине;

- уколико је могуће рибњак треба да је ограђен.

8.2.1.7. Ветрозаштитни и пољозаштитни појасеви

У циљу заштите пољопривредног земљишта од штетног дејства ерозије изазване ветром (еолска ерозија), примењују се противерозионе мере које обухватају садњу вишегодишњих дрвенастих биљака или подизање и гајење ваншумског зеленила у виду пољозаштитних појасева.

Ваншумско зеленило је потребно формирати у оквиру саобраћајне и водопривредне инфраструктуре и пољопривредног земљишта на око 2% површина, изузев на површинама Резервата.

8.2.2. Шумско земљиште

Основни принципи - на шумском земљишту је забрањена изградња.

Дозвољена је:

- изградња објеката у функцији шумске привреде;
- изградња објеката инфраструктуре у складу са Просторним планом;
- изградња објеката у функцији туризма, рекреације и ловства према решењима Просторног плана.

Водећи рачуна о основним принципима заштите шума, на шумском земљишту се могу градити следећи садржаји:

- објекти туристичког, ловног или рекреативног карактера;
- објекти за одржавање и експлоатацију шума;
- приступне саобраћајне површине и пратећа инфраструктура.

Шумама и шумским земљиштем у државној својини газдоваће се на основу општих и посебних основа газдовања шумама. Шумама у приватној својини газдоваће се на основу опште основе и програма газдовања приватним шумама. Основе су у обавези да донесу предузећа која газдују шумама, сем програма газдовања приватним шумама, који доноси јавно предузеће за газдовања шумама. Основе и програми се доносе за период од десет година. Спровођење основа и програма газдовања шумама обезбедиће се годишњим извођачким планом газдовања.

Газдовање шумама, у смислу Закона о шумама подразумева:

- гајење шума;
- коришћење шума, шумског земљишта и других потенцијала шума, туристичке и рекреативне потребе;
- изградњу и одржавање шумских саобраћајница и других објеката који служе газдовању шумама и унапређење свих функција шума;

Корисници шума су дужни да:

- газдовање шума прилагођавају начину газдовања високим шумама као основном облику гајења шума, условима средине, биолошким особинама врста дрвећа, стању и функцији шума;
- шумско узгојним и другим мерама обезбеђују природни начин обнављања шума;
- примењују мере неге (чишћење и прореде) и мере заштите шума;
- преводе ниске и деградиране шуме и шикаре у високе шуме;
- пошумљавају стара сечишта, пожаришта, површине оголеле деловањем природних чинилаца, биљних болести и других узрочника;
- у пребирним шумама користе престарела стабла лоших техничких својстава уз предузимање одговарајућих шумско-узгојних радова;
- шумска земљишта штите од даље деградације и ерозије и приводе шумској производњи;
- избор врста дрвећа за пошумљавање прилагоде еколошким условима подручја уз већу примену аутохтоних врста;
- газдовање шумама ускладе са специфичним потребама свих делова шума који су под посебним режимима заштите као природне вредности.

Корисници шума су дужни да изврше пошумљавање површина на којима није успело пошумљавање и подмлађивање, као и ловршина на којима је извршена бесправна сеча и крчење шума. У шумама које се природно обнављају чиста сеча се врши у доба мировања вегетације. Крчење шума се може вршити ради промене врсте дрвећа или

узгојних облика шуме, подизања шумских плантажа и расадника, отварања шумских просека, изградње шумских саобраћајница и других објеката који служе газдовању шумама и којима се обезбеђују унапређење и коришћење у случајевима утврђеним Просторним планом, као и код спровођења комасације и арондације пољопривредног земљишта. У другим случајевима за крчење шума се плаћа надокнада.

Чиста сеча, ако није одобрена као редован вид обнављања шума, може да се врши у складу са Законом о шумама. У шумама је забрањена сеча ретких и угрожених врста дрвећа као и сакупљање плодова и биља који су посебним прописом заштићени. Сакупљање шумских плодова, лековитог и др. биља, коришћење камена, песка, шљунка, хумуса као и пчеларење, испаша стоке и жирење могу да се врши уз одобрење корисника шума.

Корисници шума су дужни да предузимају мере заштите од пожара, других елементарних непогода, биљних болести, штеточина и других штета као и мере неге шумских засада.

Објекти са отвореном ватром (циглане, кречане) и постројења за механичку прераду дрвећа се могу лоцирати у складу са законом (200 m од ивице шуме).

На шумском земљишту у државној и друштвеној својини које је дато у закуп не може се вршити изградња.

8.2.2.1. Посебна правила уређења ловишта и узгајалишта дивљачи

У ловиштима и узгајалишта дивљачи предвидети:

- изградњу ловно-техничких објеката у зависности од бројног стања дивљачи, а градити их од природних материјала и уклопити у природни амбијент ловишта;
- ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења и заштите и лова дивљачи;
- подизање ремиза на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи. Подизањем једногодишњих или вишегодишњих засада на мањим површинама у ловишту створити услове који ће пружити уточиште, заклон и исхрану дивљачи;
- изградњу пролаза за ниску и крупну ловну дивљач у оквиру саобраћајне инфраструктуре ради стварања еколошких коридора за њихово кретање.

8.2.3. Водно земљиште

Изградња и опремање објеката намењених рекреацији, туризму, разоноди на води, спортском риболову и слично, мора бити првенствено од монтажних елемената, са неопходним санитарно-техничким уређајима и архитектонском обрадом која се уклапа у ритски пејзаж. Туристички локалитет може садржати више основних јединица које могу бити и повезане, али тако да имају "разуђену" форму.

Објекти на небрањеном подручју морају се градити на платформи која ће бити изнад нивоа стогодишњих вода реке Дунава и Тисе, на стубовима. Простор испод платформе може се затворити, с тим да се користи за спортско-риболовну опрему.

На локалитетима који су предвиђени за подизање оваквих објеката, слободан простор око објеката се мора користити заједнички, без ограђивања и парцелисања.

На овим просторима је присутна аутохтона вегетација и тај пејзаж треба и даље задржати у његовом изворном облику, не уносећи нове врсте.

Планирање активности и изградња и опремање објеката на овим локалитетима, вршиће се на основу акта о урбанистичким условима, односно урбанистичког плана са детаљном разрадом (ако не постоји разграничено јавно и остало земљиште). Пре израде урбанистичке документације, потребно је прибавити

сагласност и услове од надлежног водопривредног предузећа и завода за заштиту природе и споменика културе.

8.2.4. Грађевинско земљиште

8.2.4.1. Грађевински рејони насеља

Изградња на грађевинском земљишту у грађевинском рејону насеља Книћанин, Перлез и Стајићево, до доношења нових урбанистичких планова, одвијаће се према условима утврђеним важећим и преиспитаним урбанистичким плановима за та насеља, у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом, и то:

- УП Месне заједнице Книћанин до 2010. г. ("Међуопштински службени лист Зрењанин", бр. 4/88 и "Сл. лист општине Зрењанин", бр. 11/03);
- УП Месне заједнице Перлез до 2010. г. ("Међуопштински службени лист Зрењанин", бр. 8/87 и "Сл. лист општине Зрењанин", бр. 3/94 и 11/03);
- УП Месне заједнице Стајићево до 2010. г. ("Службени лист општине Зрењанин", бр. 3/94 и 11/03).

Изван грађевинских рејона насеља могу се градити објекти намењени примарној пољопривредној производњи, (у складу са Законом о пољопривредном земљишту) и преради примарних пољопривредних производа, рибњаци, објекти локационо везани за сировинску основу, као и други привредни капацитети, објекти намењени туризму, угоститељству и рекреацији, викенд објекти у зонама планираним за њихову изградњу и мреже и објекти инфраструктуре.

За све постојеће објекте који се задржавају у наредном планском периоду, а налазе се ван грађевинског рејона насељених места обухваћених Планом, дозволити реконструкцију и доградњу објеката за побољшање услова живота и радаљ односно коришћење објеката путем акта о урбанистичким условима.

8.2.4.2. Зона за изградњу кућа за одмор (викенд објекти)

Постојећа викенд зона се налази између Канала Бегеј и државног пута I реда бр. 24.1. у КО Перлез и КО Стајићево. Уређење и изградња у овој зони вршиће се према следећим условима:

- парцела на којој се гради мора имати обезбеђен колски приступ или забележбу о праву службености колског пролаза у минималној ширини од 3 m;
- површина парцеле на којој се гради кућа за одмор не може бити мања од 1500 m^2
- на парцели се поред куће за одмор могу изградити и помоћни објекти, који су у функцији основног објекта (остава, гаража и сл.);
- дозвољава се изградња лођа, тремова и пергола испред и у склопу објекта према осунчаним просторима и истакнутим природним садржајима. Те површине, уколико нису застакљене, не улазе у састав дозвољене површине објеката;
- укупна корисна површина куће за одмор може да износи 60 m^2, а помоћних објеката може да износи до 20 m^2;
- спратност куће за одмор може бити приземље (П) или приземље и поткровље (П+Пк). Површина поткровља може да износи највише 2/3 површине приземља;
- сви објекти на парцели морају имати косе кровове (не мањи од 30° и не већи од 45°); међусобна удаљеност објеката треба да обезбеди релативну изолованост (визуелну, звучну) али не би требало да буде мања од 10 m;
- архитектонска обрада објекта треба да буде прилагођена непосредном амбијенту и околном пејсажу. Делови зграда, њен структурални склоп од утицаја на обликовање

и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови) морају бити у духу архитектонског наслеђа овог подручја;

- ограђивање парцеле може бити живом зеленом оградом, која се сади у осовини границе грађевинске парцеле, или транспарентном оградом (жичано плетиво и сл., комбиновано са зеленилом) која се поставља тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде. Ограда се може поставити на зидани део чија висина не може бити већа од 60 cm. Максимална висина ограде износи 1,40 m.

Изграђени објекти и извршена парцелација у постојећим зонама кућа за одмор се задржавају у затеченом стању.

Изградња нових кућа за одмор и рекреацију може се одвијати само у зони која је планирана овим Просторним планом, на основу Акта о урбанистичким условима у случају када се не мења регулација, односно када парцеле имају приступ са јавне површине (пута) и када је она у складу са условима из овог Просторног плана. Уколико то није случај, обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана.

8.2.4.3. Радне зоне у атару

Привредни комплекси у атарима могу се градити у радним зонама и на појединачним парцелама. Општа правила за обезбеђење просторних услова за изградњу објеката привреде у атарима су:

- изградњу вршити у оквиру постојећих или планираних радних зона када су у питању капацитети са већим просторним захтевима;
- изградњу капацитета са истим или сличним захтевима у погледу инфраструктурне опремљености такође треба усмеравати у радне зоне у атарима;
- изградња капацитета са специфичним локацијским захтевима (потенцијални загађивачи) мора се вршити првенствено у оквиру радних зона које немају некомпатибилне садржаје и уз строго поштовање прописаних мера заштите;
- изградња на појединачним локацијама, може се вршити уколико технологија рада и обим транспорта које ове активности генеришу не утичу негативно на животну средину (бука, загађење воде, ваздуха, тла), ако су парцеле директно повезане на јавни пут, као и уколико просторне могућности парцеле омогућавају изградњу свих потребних садржаја у складу са прописаним условима и стандардима.

Радне зоне у атарима морајуда испуне и следеће услове:

- радна зона мора да има довољно простора за потребе одвијања производног процеса, одговарајућу инфраструктуру по условима власника инфраструктуре и мора задовољити све услове заштите животне средине;
- у оквиру парцеле могу се планирати пословни објекти, производни, услужни, складишни и економски;
- степен изграђености треба да је max. 2,1 а степен искоришћености земљишта max. 70;
- основна правила уређења, коришћења и заштите у радним зонама биће дефинисана израдом одговарајућег урбанистичког плана;
- изградња на појединачним парцелама може се вршити на основу акта о урбанистичким условима у случају када се не мења регулација, односно када парцеле имају директан приступ са јавне површине (пута), на основу услова датих Просторним планом и законским и подзаконским актима.

На простору уз Канал Бегеј (лева страна), у непосредној близини Резервата, налази се старо бродоградилиште. Формирање радне зоне (реконструкција бродоградилишта) као и њено функционисање у будућности, мора се одвијати уз

строго поштовање мера заштите утврђених од стране надлежног завода за заштиту природе:

- забрањено је упуштање хемијски и органски загађене воде у Канал Бегеј, како не би дошло до загађења подземних вода у Резервату;
- ради детаљнијег сагледавања технологије и евентуалних потенцијалних негативних утицаја бродоградилишта на Резерват, неопходна је израда студије о процени утицаја комплекса бродоградилишта на животну средину;
- пре почетка било каквих радова на бродоградилишту, на десној обали Бегеја поставити звучну баријеру од природног материјала (дрвена преграда, у перспективи зелени појас) између будућег објекта и Резервата. Баријера мора бити лоцирана наспрам бродоградилишта, и шира од њега најмање 100 (сто) метара са сваке стране. Минимална висина баријере мора бити на висини најмање два метра изнад највише тачке будућих радова (према условима надлежног завода за заштиту природе);
- пројекат баријере неопходно је доставити надлежном заводу за заштиту природе), а њено постављање није дозвољено без претходно прибављених услова; поплочавање или бетонирање обале свести на најнеопходнији минимум (што крађу деоницу) и прилагодити захтевима еколошких коридора.
- Поплочани или бетонирани делови обале и они који су стрмији од 45% не могу се пружати без прекида дуже од 400 m. Оптимално на сваких 200-300 m треба их прекидати просторима чија намена дозвољава очување обале и вегетације;
- неопходно је одржавати природне физичке особине обале и приобални појас вегетације у природном или полуприродном стању. На што већем делу простора неопходно је очувати и обнављати природну вегетацију врба, аутохтоних топола и јасена уз обалу;
- ограничити постављање светлосних извора на самој обали реке (дозвољава се минимално осветљење у складу са потребама јавних површина). На локалитетима где је осветљење саме обале неопходно, обезбедити могућност смањења интензитета светлости изван радног времена објекта, односно током друге половине ноћи;
- приликом формирања зелених површина између насипа и обале који су саставни делови еколошког коридора, учешће аутохтоних врста у дендро-материјалу треба да буде преко 50%. Неопходно је очувати разноврсност физиогномије (спратност, флористичка и старосна разноврсност) дрвенасте вегетације.
- обезбедити очување и редовно одржавање травнате вегетације насипа,
- интерне саобраћајнице планирати што даље од обале и од насипа.

8.2.4.4. Објекти намењени преради и финалној обради производа пољопривреде

У ове објекте се сврставају објекти у којима се прерађују примарни производи биљног (ратарске културе, воће, поврће) и животињског порекла (прерађивачи млека, меса). Поред наведених, у ове објекте се могу сврстати и објекти за занатске производе (производи од сирка, трске, вуне...).

Услови за изградњу ових објеката:

- могу се градити на земљиштима лошије бонитетне класе, као и планираним радним зонама или на појединачним парцелама у атарима;
- поред производних капацитета, унутар комплекса могуће је планирати и пословне, услужне и снабдевачке садржаје;
- морају имати прилазни пут са тврдом подлогом min. ширине 5,0 m до мреже јавних путева;
- морају бити снабдевени инсталацијама неопходним за производни процес;

- отпадне воде се морају пречистити пре испуштања у природне реципијенте;
- неорганski отпад мора се одвозити на одговарајуће депоније, а органски на даљу прераду.

Поред ових услова, објекти кланица, хладњача, као и објекти за обраду, прераду и складиштење производа животињског порекла и ратарских култура намењених за јавну потрошњу или за извоз морају да испуњавају и услове прописане законским и подзаконским актима.

Објекти мањег обима производње (занатски објекти) за прераду и складиштење меса, производа од меса, млека и производа од млека и меда намењених за јавну потрошњу могу бити лоцирани поред атара и у насељу, само под одређеним условима (у складу са правилником).

Комплекс мора бити ограђен одговарајућом оградом висине до 2,20 m и уређен тако да поред површина под зеленилом (min. 30%) све остале површине буду поплочане (бетон или асфалт).

8.2.4.5. Објекти у функцији туризма, спорта и рекреације, образовања и културе

У туристички атрактивним природним срединама као што су шуме, приобаља река, али и изграђеним срединама, могу се градити објекти или комплекси у функцији туризма (излетнички, ловни, наутички-марине и др.), спорта и рекреације (спортови на води, стрелишта, јахалишта, хиподроми, голф терени и др.) и образовања и културе (школе у природи, паркови скулптуре, уметничке колоније, летње позорнице, амфитеатри и сл.), као и мотели, ловачки домови, ресторани, кампови и слични садржаји.

Уколико локација марине буде на простору обухвата овог Просторног плана, потребно је да се налази низводно од испусне главе преко које рибњаци "Ечка" испуштају воду, а не изнад упусне главе преко се вода убацује у рибњак, будући да квалитет воде у Резервату у највећој мери зависи од квалитета воде у рибњацима.

Туристичко-рекреативни комплекси морају бити опремљени неопходном комуналном инфраструктуром и санитарно-техничким уређајима, а архитектонска обрада ових објеката може се третирати слободно, са циљем да се уклопе у околни пејсаж. На водним и шумским теренима постојећа вегетација се не сме угрозити, због функције коју обавља.

За ове комплексе потребна је израда одговарајућег урбанистичког плана, уз прибављање услова и сагласности надлежних органа, институција и служби.

8.3. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ И ОБЈЕКТИ

Изградња и реконструкција инфрастуктурних објеката могућа је путем акта о урбанистичким условима, сем у случајевима када је неопходно одвојити јавне површине од површина за друге намене, па је неопходна израда урбанистичког плана одговарајуће разраде.

8.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Основни услови и правила грађења за саобраћајну инфраструктуру за подручје обухвата Просторног плана посебне намене Резервата су:

Друмски саобраћај

- Државне путеве II реда (постојеће трасе), треба реконструисати у оквиру постојећих коридора, с тим да се обезбеде елементи активне и пасивне безбедности који припадају том рангу пута. Сва укрштања решити у нивоу са обезбеђењем потребних елемената безбедности и са увођењем одговарајуће сигнализације. Дуж овог пута минимизирати број укрштања са атарским путевима, а у радним зонама у оквиру насеља обезбедити сервисну саобраћајницу која ће оптимизирати број саобраћајних прикључака,

- Профиле државних путева I и II реда у насељеним местима обезбедити као насељске саобраћајнице са елементима уличног профила који омогућује сегрегацију моторног (динамичког) и немоторног саобраћаја - обостране пешачке стазе са зеленим појасом између површина и по могућству сепарисаном бициклистичком стазом. У зависности од обима саобраћаја у центрима насеља предвидети семафоре и друга решења у циљу заштите насељских функција (мере успоравања саобраћаја и сл.)

Укрштања путева и пруга обезбедити следећим решењима:

- укрштање државног пута I реда, "Банатске магистрале" и пруге предвидети у денивелацији са обебеђењем задовољавајућих елемената активне и пасивне безбедности саобраћаја (обезбеђење слободног профила),

- укрштаје државних путева I и II реда и осталих јавних путева међусобно решити укрштањима у нивоу са одговарајућом прегледношћу и осталим безбедносним мерама,

Општинске - локалне путеве пројектовати по устаљеним трасама-атарским путевима са минимизацијом новог заузимања пољопривредног земљишта, али са обезбеђењем потребних елемената за безбедна кретања.

Водни саобраћај

Приликом изградње објеката у оквиру пловног пута канала пловни Бегеј, услове треба тражити од Дирекције за пловне путеве "Пловпут" из Београда која је задужена за одржавање и развој пловних путева.

Такође у оквиру пловног канала Бегеј, приликом изградње објеката потребно је имати у виду пловне габарите који дефинишу услове пловидбе овим пловним путем.

Услови за ову деоницу канала пловни Бегеј, деоница Клек - државна граница (km 0.0-km 29.0) износе:

- минимална дубина пловног пута је H = 1,8 m,
- ширина пловног пута B = 16 m
- ширина водног огледала B_{vo} = 35 - 40 m

Остали садржаји

Станице за снабдевање горивима (бензинске и гасне станице), као пратећи путни садржаји, могу се градити уз све путеве (државне, општинске и некатегорисане) уз обавезу израде урбанистичког плана одговарајуће разраде, само ако су испуњени сви функционални техничко-технолошки и еколошки услови да се могу имплементирати сви садржаји и да се тим радњама не угрожава окружење.

Аутобуска стајалишта се могу градити уз све путеве у облику сепарисаних ниша и са елементима који обезбеђују безбедан трансфер путника и одвијање динамичког саобраћаја.

8.3.2. Водопривредна инфраструктура

Снабдевање водом

- Снабдевање водом насеља на простору обухваћеном Просторним планом обезбедити из локалних водозахвата;
- Око постојећих и планираних изворишта подземних вода, као и објеката који су у функцији водоводног система (резервоари, црпне станице и доводник) дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите изворишта према Закону о водама;
- Извршити изградњу неопходних објеката на мрежи (резервоари, црпне станице и тд.), како би се комплетирао цео систем, а тиме и обезбедили потребни капацитети;
- Снабдевање индустрије водом нижег квалитета, обезбедити захватањем из речних система или из подземља захватањем прве издани. Висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија);
- Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рециркулације;
- Трасу водоводне мреже у насељу полагати између две регулационе линије у уличном фронту, по могућности у зелени појас. Трасу полагати са једне стране улице или обострано зависно од ширине уличног фронта;
- Трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима;
- Пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим уличним инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде;
- Дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 m - 1,20 m од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења;
- Сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са законом и уз сагласност надлежних органа;

Одвођење вода

- У насељима пројектовати и градити канализациону мрежу као сепаратну, тако да се посебно прихватају санитарне, а посебно атмосферске воде;
- Минимални пречник уличних канализационих колектора не сме бити мањи од Ø 200 mm;
- Минималне падове колектора одредити у односу на усвојене пречнике, према важећим прописима и стандардима;
- Црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило;
- Пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на насељским постројењима за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће;
- Извршити предтретман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу;
- За пречишћавање отпадних вода из РГ "Ечка", предвидети изградњу довољног броја филтарских постројења, као и реконструкцију постојећих пумпних постројења и објеката;
- Атмосферску канализацију градити делимично као зацевљену, положену уз уличне саобраћајнице, а делимично као отворену, у зависности од техно-економске анализе;
- Атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти;

- Одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти;
- Све колске прилазе и укрштања са саобраћајницама, обавезно зацевити према важећим прописима и стандардима;

Хидротехнички објекти и системи

- Улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала;
- Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту;
- Уређење отворених канала и регулационих радова на коритима потока и мелиоративних канала, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и претходним условима ЈВП "Воде Војводине" - Нови Сад;
- Дуж обала реке и канала, са обе стране обезбедити по минимум 14,0 m(у грађевинском подручју мин. 7,0 m) слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала;
- Одбрамбени насип мора бити заштићен тако да се у брањеном појасу ширине 100 m и небрањеном појасу ширине 60 m не могу градити никакви објекти, копати канали, садити дрвеће и сл., у складу Законом о водама.

8.3.3. Електроенергетска инфраструктура

Основни услови и правила грађења за електроенергетску инфраструктуру за подручје обухвата Просторног плана су:
- Трафостанице градити као зидане, монтажно-бетонске (МБТС) и стубне (СТС), за рад на 20 kV напонском нивоу;
- Површина за изградњу зидане или МБТС трафостанице треба да буде око 5,0X6,0m, минимална удаљеност од других објеката треба да буде 3m.
- Стубна трафостаница се може градити у линији постојећег надземног вода или ван њега на парцели власника (корисника), најмање 3,0 m од стамбених и других објеката;
- У зони заштићеног природног добра градити зидане или МБТС трафостанице;
- Високонапонска, средњенапонска и нисконапонска мрежа се може градити надземно или подземно на пољопривредном земљишту, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима, уз сагласност власника (корисника) парцеле;
- Средњенапонску 20 kV мрежу и нисконапонску мрежу на шумском земљишту градити подземно у путном појасу шумског пута или стази;
- У зони заштићеног природног добра електроенергетску мрежу, средњенапонску и нисконапонску, градити подземно у путним коридорима саобраћајница, шумским путевима и стазама II и III степена заштите;
- У зони I степена заштите није дозвољено грађење електроенергетске мреже;
- Око надземних 110 kV далековода обезбедити коридор 25 m од осе далековода са обе стране, а око 10 kV и 20 kV, надземних водова обезбедити коридор од 5 m од осе далековода, са обе стране, у којем неће бити дозвољена градња, као ни засађивање високог растиња;
- Грађење објеката у овом коридору, мора бити у складу са техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења ЈУС Н.ЦО. 105 (Службени лист СФРЈ, бр. 68/86), Заштитом телекомуникационих

постројења од утицаја електроенергетских постројења, Заштитом од опасности JUS N.00101 (Службени лист СФРЈ, бр. 68/88), као и условима надлежног предузећа;

- Електроенергетску мрежу градити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист" СФРЈ, бр. 65/88 и 18/92).

Услови за грађење надземне електроенергетске мреже:

- Минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса пута при укрштању, треба да буде од 10-40m у зависности од категорије пута;
- Надземну електроенергетску мрежу у насељима градити у уличним коридорима, а стубове поставити минимално 1,0 m од саобраћајница;

Услови за изградњу обновљивих извора за производњу електричне енергије (биомаса, биогас, ветроелектране, термоминералне воде, сунчева енергија):

- Обавезна израда урбанистичког плана за изворе који ће служити за општу употребу, тј. који ће бити укључени у јавни електроенергетски систем;
- Обезбедити прикључење на 400(110) kV, односно 20 kV мрежу, односно 0,4 kV;
- Кроз комплекс електроенергетску мрежу градити подземно;
- Стуб на који се поставља ветрогенератор, градити као слободностојећи у складу са законским условима и прописима који важе за изградњу таквих објеката;
- Електроенергетску мрежу која повезује ветрогенератор са потрошачем градити подземно;
- За изградњу малих хидроелектрана на постојећим водопривредним објектима потребно је постојеће водопривредне објекте реконструисати пре уградње агрегата.

Електроенергетску подземну мрежу градити по следећим условима:

- Дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- Електроенергетску мрежу у заштићеном природном добру II и III степена заштите, туристичким локалитетима, зонама заштите непокретног културног добра, зони путних садржаја, у централним деловима већих насеља, парковским површинама, у зонама са вишепородичним становањем, у радним зонама, комуналним површинама, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати;
- Каблове полагати у зеленим површинама или путном појасу поред саобраћајница и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза у насељима;
- Ван насеља, за потребе садржаја предвиђених Просторног планом, електроенергетску каблирану мрежу полагати у коридорима саобраћајница, некатегорисаних путева шумским путевима и стазама, на пољопривредном земљишту уз сагласност власника (корисника) парцеле;
- На периферним деловима насеља мрежа ће бити ваздушна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима;
- У центру насеља парковским површинама, зонама за спорт и рекреацију светиљке за јавно осветљење поставити на канделаберске стубове;
- У деловима насеља где је електроенергетска мрежа грађена надземно, светиљке јавног осветљења поставити на стубове електроенергетске мреже;
- За расветна тела користити живине светиљке високог притиска или натријумове ниског (високог), односно расветна тела у складу са новим технологијама развоја;
- При паралелном вођењу енергетских каблова до 10 kV и телекомуникационих каблова, најмање растојање мора бити 0,50 m, односно 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;
- При укрштању енергетских и телекомуникационих каблова угао укрштања треба да буде око 90°;

- Није дозвољено полагање електроенергетских каблова изнад телекомуникационих, сем при укрштању, при чему минимално вертикално растојање мора бити 0,5 m;

- Паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50 m;

- Није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;

- При укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m.

8.3.4. Телекомуникациона инфраструктура

Основни услови и правила грађења за телекомуникациону инфраструктуру за подручје обухвата Просторног плана су:

- ТТ мрежа за потребе фиксне телефоније ће се у потпуности градити подземно на подручју Плана;

- Дубина полагања ТТ каблова треба да је најмање 0,8 m;

- У зони I степена заштите није дозвољено грађење ТТ мреже;

- Ван насеља, за потребе садржаја предвиђених Просторним планом, ТТ мрежу градити у коридорима саобраћајница, коридорима некатегорисаних путева на пољопривредном земљишту, шумским путевима и стазама, на пољопривредном земљишту уз сагласност власника (корисника) парцеле.

Услови за паралелно вођење и укрштање са осталом структуром:

- При паралелном вођењу телекомуникационих и електроенергетских каблова до 10 kV најмање растојање мора бити 0,5m и 1,0m за каблове напона преко 10 kV. При укрштању најмање вертикално растојање од електроенергетског кабла мора бити 0,5m, а угао укрштања око 90°;

- При укрштању телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода, канализације, вертикално растојање мора бити најмање 0,3 m;

- При приближавању и паралелном вођењу телекомуникационог кабла са цевоводом гасовода, водовода и канализацијом хоризонтално растојање мора бити најмање 0,5 m;

- Услови за грађење подземне мреже кабловског дистрибутивног система (КДС) су исти као за подземну телекомуникацону мрежу фиксне телефоније;

- Слободностојећи антенски стубови, као носачи антена за ТТ, РБС, КДС и РТВ могу се градити у насељу, у привредним зонама, зонама кућа за одмор;

- Слободностојеће антенске стубове у насељима, као носаче антена градити ван централних зона насеља, ван зона заштите заштићеног културног и природног добра;

- У зони заштићеног природног добра стубови се могу градити само у III степену заштите на локацијама одређеним овим Просторним планом;

- Телекомуникациона опрема за потребе ТТ, РБС, КДС и РТВ може бити постављена у помоћни објекат у оквиру комплекса или парцеле, или унутар, тј. на неки од постојећих објеката у насељу (објекат ПТТ, објекат дома културе, ватрогасни дом, силос, вишеспратница и др.);

- Ако се телекомуникациона опрема поставља у засебан комплекс, исти мора бити ограђен;

- Напајање електричном енергијом обезбедити са нисконапонске мреже 0,4 kV или из трафостанице 20/0,4 kV;

- До комплекса обезбедити приступни пут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице;
- Слободну површину комплекса озеленити;
- За све радио релејне коридоре потребно је израдити елаборате заштите слободних радио релејних коридора;
- У насељима каблове телекомуникационе мреже полагати у зеленим површинама или путном појасу поред саобраћајница и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза по условима дефинисаним за паралелно вођење и укрштање са осталом инфраструктуром;
- КДС мрежа се може поставити и на постојеће стубове електроенергетске и ТТ мреже у сагласности са власником исте, док се не стекну услови за подземну КДС мрежу;

Услови за постављања надземне мреже КДС у насељу:

- Самоносиви кабел КДС-а поставити на носаче преко изолатора, на стубове нисконапонске мреже по условима надлежне Електродистрибуције, тј. власника електричне мреже;
- Одстојање најнижег кабла КДС-а од површине тла треба да износи најмање 3,5 m;
- На прелазима преко улица иста висина треба да износи најмање 5 m. Уколико се овај услов не може постићи, кабел поставити подземно на дубини најмање 0,8 m;
- Најмање растојање од најнижих проводника електроенергетске мреже мора бити 1m.

8.4.5. Термоенергетска инфраструктура

Приликом изградње објеката термоенергетске инфраструктуре потребно је обратити пажњу на заштићена природна добра на територији општине. Такође приликом планирања пројектовања и изградње ових објеката, водити рачуна о смањење конфликта између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништва, земљиште, итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програм рекултивације, ревитализације, отклањања штета итд.).

Гасоводи и нафтоводи средњег притиска

Минимална удаљеност мернорегулационих станица (МРС) и регулационо одоризаторских станица (РоС) у објектима од чврстог материјала од стамбених, пословних и фабр. зграда, радионица и склад. запаљивих материјала износи у зависности од притиска 7 bar и 7 до 13 bar износи 10m и 15 m.

Минимална удаљеност МРС у објектима од чврстог материјала од трафо станице износи 30 m.

Минимална удаљеност МРС у објектима од чврстог материјала од надземних електро водова износи 1,5 пута висина стуба.

Минимална удаљеност мернорегулационих станица МРС у објектима од чврстог материјала од осталих инфраструктурних објеката:

државни путеви I реда	20 m
државни путеви II реда и општински путеви	10 m
остали путеви	5 до 8 m

водотоци	5 m
шеталишта и паркиралишта	10 m
остали грађ. објекти	10 m

Растојања у табели дата су у метрима, код путева рачунајући од путног појаса.

Минимална удаљеност заштитне ограде од МРС мора бити 3,0 m, а висина ограде најмање 2,0 m.

Код проласка у близини или паралелног вођења гасовода и нафтовода уз друге објекте одстојање не сме бити мање од:

- 10 m од спољне ивице путног појаса државних путева првог реда,
- 5 m од спољње ивице путног појаса државних путева другог реда и општинских путева,
- 1 m (мерено хоризонтално) од темеља грађевинских објеката, уколико не угрожава стабилност објекта,
- 0,5 m од спољне ивице других укопаних инсталација и мелиорационих објеката,
- 10 m од ножице насипа регулисаних водотока и канала.

Дубина полагања гасовода и нафтовода је од 0,8 m.

Удаљеност гасовода и нафтовода средњег притиска од уличне стубне електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице прокопавањем те саобраћајнице, полаже се у ров на пешчану постељицу и са двоструком антикорозионом изолацијом, према прописима.

Ако се гасовод и нафтовод поставља испод саобраћајнице бушењем рова испод те саобраћајнице мора се употребити одговарајућа заштитна цев гасовода.

При укрштању гасовода и нафтовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90°. За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа.

Трасе ровова за полагање гасне и нафтоводне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре. Вредности минималних дозвољених растојања у односу на укопане инсталације су:

Минимална дозвољена растојања	укрштање	паралелно вођење
- водовод, канализација	0,3 m	0,5 m
- ниско напонски електро каблови	0,3 m	0,5 m
- телефонски каблови	0,3 m	0,6 m
- високо зеленило	-	1,0 m
- општински путеви и улице	1,3 m	0,5 m
- државни путеви првог и другог реда	1,3 m	0,5 m
- бензинске пумпе	-	5,0 m
-гасовод	0,3 m	0,5 m
- вреловод или топловод	0,3 m	0,7 m
- канализација од бетонских цеви	0,3 m	0,7 m
- шахтови	-	0,3 m

Минимално дозвољено растојање гасовода и нафтовода средњег притиска од темеља објеката је:

- 1,0 m за гасоводе притиска од 2-4 bar,
- 3,0 m гасоводе притиска 7-13 bar.

Растојања могу бити мања ако се гасовод или нафтовод полаже у заштитну цев али не мања од 0,5 m за гасоводе притиска од 2-4 bar и 1,0 m гасоводе притиска 7-13 bar.

Гасоводна мрежа ниског притиска

Дубина полагања гасовода је од 0,6 m до 1,0 m. Локација ровова треба да је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.

При паралелном вођењу дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,4 m, а у изузетним случајевима може бити мање од 0,2 m. При укрштању дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,2 m, а при вођењу гасовода поред темеља 1,0 m.

Укрштање дистрибутивног гасовода (ДГ) са саобраћајницама врши се уз његово полагање у заштитну цев или канал, изузев ако се прорачуном докаже да то није потребно. При томе се мора обезбедити природна вентилација канала, заштитне цеви или подземног пролаза.

Минимална дубина укрштања дистрибутивног гасовода са са путевима и улицама је 1,0 m.

При укрштању гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90°. За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа.

Дистрибутивни гасовод се не полаже испод зграда и других објеката високоградње.

Удаљеност гасовода од стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

Топловодна мрежа

Дубина полагања топловода је од 0,6 m до 1,0 m. Локација ровова треба да је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.

При паралелном вођењу дистрибутивног топловода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,4 m, а у изузетним случајевима може бити мање од 0,2 m. При укрштању дистрибутивног гасовода са подземним водовима, минимално светло растојање износи 0,2 m, а при вођењу гасовода поред темеља 1,0 m.

Укрштање топловода са саобраћајницама врши се уз његово полагање у заштитну цев или канал, изузев ако се прорачуном докаже да то није потребно.

Минимална дубина укрштања топловода са са путевима и улицама је 1,0 m.

При укрштању топловода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90°. За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа.

Удаљеност топловода од стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, минимално 0,5 m.

Бушотине

- удаљеност од бушотине од заштитног појаса пловног канала, железнице, далековода опште намене, јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине,

- од ивице појаса ауто пута и путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m, а од других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева најмање 15 m,

- објекти за експлоатацију нафте, земних гасова и слојне воде не смеју бити удаљени мање од 30 m од ивице јавних објеката и стамбених зграда и 10 m од ивице појаса јавних саобраћајница и заштитног појаса далековода и телефонских линија,

- удаљеност осе бушотине од шума, одређује се зависно од поднебља, подручја, конфигурације терена и врста шуме.

- да у појасу ширине минимум од 30 m мерено од осе бушотине буде слободног простора за могућност лоцирања и изградње хидротермалног система на бушотини.

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине, а код осталих објеката и постројења од најистакнутијег дела у правцу мрења.

VI ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СРП "СТАРИ БЕГЕЈ-ЦАРСКА БАРА" ДО 2029. ГОДИНЕ

1. ЛИСТА ПРИОРИТЕТНИХ АКТИВНОСТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Листа приоритетних активности утврђује се за плански хоризонт, а и за прву фазу реализације Просторног плана до 2013. године по секторима активности или областима привређивања.

1.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

На простору Резервата, поред редовног мониторинга који спроводи РХМЗ, потребно је организовати мониторинг квалитета воде и седимента, по могућности три пута годишње, за период: април-мај, август-септембар и новембар - децембар.

У контексту заштите и унапређења животне средине предметног подручја, у планском периоду планира се реализација следећих активности:

- обезбедиће се снабдевање насеља водом највишег квалитета;

- изградиће се канализациони системи и уређај за пречишћавање отпадних вода насеља;

- одлагање комуналног отпада ће се вршити у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, која је донета од стране Владе Републике Србије, у складу са којом је предвиђена изградња регионалне депоније у Зрењанину и мрежа сабирних центара по насељима;

- одлагање сточних лешева ће се вршити у складу са Националном стратегијом и правилницима;

- санација постојећих депонија са рекултивацијом;

- унапредиће се и повећаће се зелени фонд свих категорија насељског зеленила и заштитног зеленила дуж саобраћајница, око комуналних објеката, радних зона, економија и на деградираним површинама;

- вршиће се коришћење пољопривредног и шумског земљишта у складу са Уредбом.

1.2. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

1. Дугорочна санација муља који доспева из рибњака "Ечка" у Стари Бегеј - (Стараоц се обавезује да пречисти воду пре испуштања из рибњака, односно да формира

таложнике у којима би се задржавао муљ, који потом транспортовати на безбедну локацију);

2. Израда пројектне документације за регулисање хидролошког режима,

3. Пречишћавање отпадне воде из рибњака пре упуштања у реципијент (обавеза Стараоца), формирањем таложника у којима би се задржавао муљ, који би се накнадно транспортовао у складу са позитивном законском регулативом,

4. Спровођење ургентних мера чишћења и машинског прочишћавања дела водотока Стари Бегеј,

5. Сузбијање инвазивних врста на природним стаништима треба да укључује и строго контролисано коришћење хербицида, примењених према условима надлежног завода за заштиту природе

6. Инвентаризација постојећег стања шумског растиња у Резервату и замена појединих алохтоних врста аутохтоним врстама дрвећа

1.3. ЗАШТИТА КУЛТУРНИХ ДОБАРА

У области заштите непокретних културних добара планира се реализација следећих активности:

- израда документације за све категорије евидентираних непокретних културних добара ради сагледавања постојећег стања и планирања њихове даље заштите;
- истраживање археолошких локалитета и старих насеобина ради евидентирања, стварања документације и презентације као културолошко и историјско наслеђе;
- истраживање села која гравитирају Резервату ради израде пројекта етно - историјског и археолошког наслеђа, његове заштите и даље презентације;
- организовање активне заштите непокретног културног наслеђа вршити укључивањем културно-историјских мотива у туристичку понуду подручја.

1.4. ЗАШТИТА ШУМА, ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА И ЛОВНИХ ПОДРУЧЈА

- Предузимање мера ради достизања оптималног стања постојећих шума и развоја производних, заштитних функција и туристичко-рекреативних активности;
- Формирање мреже ваншумског зеленила у оквиру путне и каналске мреже и пољопривредног земљишта.

1.5. ИНФРАСТРУКТУРНИ КОРИДОРИ

Саобраћајна инфраструктура

Свеобухватни стратешки развој овог простора функционално зависи и од свеобухватног развоја АП Војводине због великог обима финансијског ангажовања ради реализације свих усвојених стратешких опредељења. Да би установили прагове реализације установљено је следеће разматрање редоследа приоритетних активности имплементације Просторног плана у домену саобраћајне инфраструктуре и они су:

- Прва фаза реализације стратешких опредељења у домену саобраћаја је изградња приступног (општинског) пута из правца Перлеза (ка Белом Блату) и из Лукиног Села (ка Мужљи), као и реконструкција државних путева I и II реда.
- Друга фаза реализације стратегије је изградња трасе општинских путева у функцији афирмације локалитета овог простора - пута до будућих садржаја на Царској Бари: кружног пута од Белог Блата поред рибњака Ечка до Тисе и назад поред Старог Бегеја до канала Бегеј све до ново установљених садржаја у оквиру Царске Баре. Кроз ову фазу потребно је приступити реализацији трасе државног пута "Банатска магистрала". Реализацији овог саобраћајног капацитета значајног за цео Банат претходила би израда Просторног Плана коридора, из чега би касније Планом детаљне регулације била утврђена коначна траса и сви потребни елементи и објекти.

- Трећа фаза реализације у домену саобраћајне инфраструктуре подразумевала би реализацију капацитета наутичког туризма на Тиси и привеза за чамце у Стајићеву и Перлезу.

Будућа динамика реализације стратешких опредељења у овом домену донеће се у оквиру релевантних републичких и покрајинских институција.

Водопривредна инфраструктура

У области водне инфраструктуре планира се реализација следећих приоритетних активности:

- завршетак радова на системима водоснабдевања комплетирањем свих објеката у систему;
- изградња канализационих система и уређаја за пречишћавање отпадних вода;
- опремање туристичких локалитета инсталацијама водовода и канализације и објектима и уређајима за пречишћавање отпадних вода;
- иницијална улагања у системе за наводњавање (оспособљавање каналске мреже за одводњавање и за потребе наводњавања и изградња детаљне каналске мреже);
- регулација водног режима у кориту Старог Бегеја;
- успоставити оптимални водни режим уз континуиран прилив свежих површинских вода;
- чистити корито Старог Бегеја од великих количина муља;
- дислоцирати испуст рибњачких вода.

Енергетска инфраструктура

Термоенергетска инфраструктура

Приоритет развоја гасоводне инфраструктуре је изградња разводних гасовода и МРС за снабдевање гасом насеља Перлез, Бело Блато и Лукино Село, као и дистрибутивне гасоводне мреже у поменутим насељима.

Електроенергетска инфраструктура

- Изградња ТС 110/20 kV "Перлез";
- Изградња прикључног 110 kV далековода до ТС 110/20 kV "Перлез";
- Изградња 20 kV вода од ТС 110/20 kV "Перлез" до насеља Тител.

Телекомуникациона инфраструктура

- Изградња оптичких спојних путева (Перлез-Фаркаждин, Стајићево-Лукино Село, Стајићево-Бело Блато и уградња дигиталних телефонских централа у насељима Лукино Село и Бело Блато;
- Изградња кабловског дистрибутивног система за дистрибуцију радио, ТВ сигнала и интернета у свим насељима;
- Изградња базних станица мобилне телефоније по програмима развоја надлежних предузећа: о64 (- Перлез, Перлез-водоторањ, Книћанин, Книћанин к2, Перлез к2, Бело Блато, Бело Блато к2, Стајићево, Стајићево к2, Лукино Село, Лукино Село к2, 063 (Перлез, Стајићево, Бело Блато,Книћанин).

1.6. ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ

Привреда (пољопривреда, рибарство и индустрија)

- Развој свих видова пољопривредне производње у складу са компаративним предностима подручја и захтевима тржишта;
- Развој мањих агроиндустријских капацитета на бази расположивих сировина;
- Стварање услова за активирање малих и средњих предузећа;
- Даљи развој рибарства (у складу са Програмом развоја Рибарског газдинства "Ечка"), које представља водећу привредну активност на предметном подручју,
- Реконструкција бродоградилишта на каналу Бегеј.

Туризам

- Развој екотуризма уз наставак започетог Пројекта "Екоурални развој подручја СРП Стари Бегеј-Царска бара и насеља Бело Блато";
- Уређење и опремање туристичких локалитета уз очување пејсажних и еколошких вредности и доградња и реконструкција смештајних капацитета;
- Укључивање приобаља и река Тисе и Бегеј у туристичку понуду, посебно кроз развој наутичког туризма.

1.7. СОЦИЈАЛНЕ АКТИВНОСТИ И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Основно образовање: неопходно је побољшати услове за образовање према важећим прописима и стандардима.

Здравствена заштита: побољшање кадровских, организационих и просторних услова за пружање квалитетнијих услуга обавезне здравствене заштите.

Социјална заштита: обезбеђење просторних услова за:
- потпунији обухват деце у предшколском узрасту
- изградњу домова за прихват старих лица

2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Активности на имплементацији Просторног плана вршиће се преко органа и тела која ће формирати Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Средства за финансирање ових активности обезбедиће се из средстава Републике Србије, АП Војводине, општина Зрењанин, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју Просторног плана.

Сходно томе у имплементацији Просторног плана учествују:
- Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију АП Војводине;
- Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство;
- Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој;
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине;
- Покрајински секретаријат за привреду;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- Покрајински секретаријат за образовање и културу;
- Завод за заштиту споменика културе Зрењанин;
- Завод за заштиту природе Србије - Радна јединица у Новом Саду;
- Рибарско газдинство "Ечка" АД, Лукино село
- ЈП "Војводинашуме"-Нови Сад, Ш.Г. "Банат"-Панчево;
- ЈП "Воде Војводине" Нови Сад;
- Град Зрењанин;
- ЈП Дирекција за уређење и изградњу града Зрењанин.

У циљу ефикасног спровођења Просторног плана потребно је, поред Савета Резервата формирати и друга саветодавна, координациона и радна тела, како за

развој целокупног планског подручја, тако и региона. У том смислу, у раду ових тела учествовали би представници града Зрењанина, општине Тител, покрајинских и републичких органа, међународних канцеларија, Старалац Резервата и др. Улога ових тела била би привлачење страних инвестиција и праћење реализације плана развоја.

3. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Важећи документи

Основни плански документ вишег реда на ком је заснована израда овог Просторног плана је Просторни план Републике Србије чије су одредбе у потпуности испоштоване у смислу просторних решења за ово подручје, основних смерница за коришћење и уређење шума и шумског земљишта, основних начела и критеријума за заштиту природних добара и заштиту животне средине, концепције развоја села и унапређења квалитета живљења, те дефинисања коридора основних инфраструктурних система. Испоштована је и важећа просторно-планска и урбанистичка документација за ово подручје (просторни планови општина и урбанистички планови).

До усвајања Просторног плана општине Зрењанин примењиваће се Просторни план општине Зрењанин, ("Међуопштински службени лист Зрењанин", бр. 5/87 и 2/92, као и "Службени лист општине Зрењанин", бр. 11/03).

До доношења нових урбанистичких планова, уређење и изградња у насељима одвијаће се према условима утврђеним важећим и преиспитаним урбанистичким плановима за та насеља, у деловима који нису у супротности са овим Просторним планом, и то:

- УП Месне заједнице Книћанин до 2010. г. ("Међуопштински сл. лист Зрењанин", бр. 4/88 и "Службени лист општине Зрењанин", бр. 11/03);
- УП Месне заједнице Перлез до 2010. г. ("Међуопштински службени лист Зрењанин", бр. 8/87 и "Сл. лист општине Зрењанин", бр. 3/94 и 11/03);
- УП Месне заједнице Стајићево до 2010. г. ("Службени лист општине Зрењанин", бр. 3/94 и 11/03).
- УП Месне заједнице Бело Блато до 2010. г. ("Службени лист општине Зрењанин", бр. 10/88, 3/94 и 11/03);
- УП Месне заједнице Лукино Село до 2010. г. ("Међуопштински службени лист Зрењанин", бр. 10/88 и " Службени лист општине Зрењанин", бр. 3/94 и 11/03).

Због значаја у изради овог Просторног плана потребно је издвојити Студију заштите и уређења постојећих природних вредности СРП "Стари Бегеј-Царска бара" Завода за заштиту природе Србије (2007), Водопривредну основу Републике Србије, као и шумско-привредне и ловне основе за ово подручје.

Нови документи

Даља разрада Просторног плана вршиће се израдом следеће законом предвиђене планске и урбанистичке документације:

1. Просторни план града Зрењанина
2. урбанистичких планова за привредне и остале активности у вангрђевинским подручјима насеља, (трасе и објекти инфраструктуре);
3. урбанистички планови насеља,
4. одговарајући урбанистички планови за зоне у којима су планирани туристички локалитети, радни комплекси, викенд зоне, пољопривредни комплекси...

Поред наведене документације, овај Просторни план спроводиће се обавезним уграђивањем његових одредби у:

- планове и програме јавних предузећа у области инфраструктуре (саобраћај, водопривреда, електропривреда, телекомуникације и др.);

- планове и програме за развој подручја од посебног интереса (зоне заштићених природних и културних добара и др.);
- посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (рибарство, уређење пољопривредног и шумског земљишта, рекултивација деградираног земљишта, заштита животне средине и др.).

На основу члана 24. став 4. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06) и члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 17/91), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 31. марта 2009. године, донела је

Одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица - Зрењанин - Ковин

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2009 од 14.4.2009. године.

1. Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица - Зрењанин - Ковин (у даљем тексту: Просторни план).

2. Циљ доношења Просторног плана је успостављање дугорочне стратегије развоја подручја кроз који пролази инфраструктурни коридор, у складу са регионалним и локалним развојним потенцијалима; утврђивање планских решења којима се резервише простор за инфраструктурни коридор, утврђује посебан режим заштите коридора и контактних подручја, обезбеђују услови за укрштање и пролазе; дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту; функционални размештај и планирање нових компатибилних намена; комплетирање и доградња мреже коридора, у складу са дугорочним потребама, захтевима и међународним стандардима; валоризација постојећих ресурса и развојних потенцијала коридора у циљу потпуније интеграције републике Србије у регион југоисточне Европе.

3. Подручје Просторног плана обухвата делове територија градова Суботица, Зрењанин и Панчево и општина Кањижа, Сента, Нови Кнежевац, Чока, Кикинда, Нова Црња, Нови Бечеј, Жабаљ, Житиште, Ковачица и Ковин, и то: на територији града Суботица целу катастарску општину Биково; на територији града Зрењанин целе катастарске општине Ботош, Фаркаждин, Орловат, Перлез, Томашевац, Српски Арадац, Ечка, Елемир, Јанков Мост, Клек, Лазарево, Лукићево, Меленци, Михајлово, Словачки Арадац, Српски Елемир, Стајићево, Зрењанин 1 и Зрењанин 3.; на територији града Панчево целе катастарске општине Банатски Брестовац, Банатско Ново Село, Долово, Јабука, Качарево, Омољица, Панчево, Старчево, Војиловица 1 и Војиловица 2; на територији општине Кањижа целе катастарске општине Ором, Трешњевац и Велебит; на територији општине Сента целе катастарске општине Батка и Сента; на територији општине Нови Кнежевац целе катастарске општине Банатско Аранђелово, Ћала, Српски Крстур, Мајдан и Нови Кнежевац; на територији општине

Чока целе катастарске општине Јазово, Остојићево, Падеј, Црна Бара, Чока, Санад и Врбица; на територији општине Кикинда целе катастарске општине Банатско Велико Село, Наково, Банатска Топола, Башаид, Иђош, Кикинда, Мокрин, Сајан, Нови Козарци и Руско Село; на територији општине Нова Црња целе катастарске општине Молин, Нова Црња, Радојево, Српска Црња, Тоба, Александрово и Војвода Степа; на територији општине Нови Бечеј целе катастарске општине Бочар и Ново Милошево; на територији општине Жабаљ целе катастарске општине Ђурђево, Госпођинци и Жабаљ; на територији општине Житиште, целе катастарске општине Банатско Карађорђево, Честерег, Хетин, Мења, Нови Итебеј, Српски Итебеј, Банатски Двор, Бегејци, Равни Тополовац, Торда и Житиште; на територији општине Ковачица целе катастарске општине Црепаја, Дебељача, Ковачица и Уздин; на територији општине Ковин целе катастарске општине Баваниште 1, Баваниште 2, Ковин, Плочица и Скореновац.

4. Концепција Просторног плана биће заснована на студијској и планској документацији, резултатима досадашњих истраживања и постојећој урбанистичкој и развојној документацији.

5. Наручилац Просторног плана је Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, носилац активности је Републичка агенција за просторно планирање - Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине, а носилац израде Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад.

6. Покрајински органи управе, посебне организације, јавна предузећа и установе надлежне за послове заштите животне средине, природе и споменика културе, саобраћаја и телекомуникација, пољопривреде и водопривреде, енергетике и др. доставиће у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке све расположиве податке, услове и документацију из делокруга свога рада носиоцу израде Просторног плана, без накнаде.

7. Рок за израду Просторног плана је 10 (десет) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

8. Средстава за израду Просторног плана су обезбеђена суфинансирањем из буџета Аутономне Покрајине Војводине и буџета Републике Србије за 2009. годину.

9. Предлог Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у зградама скупштина градова Суботица, Зрењанин и Панчево и скупштина општина Кањижа, Сента, Нови Кнежевац, Чока, Кикинда, Нова Црња, Нови Бечеј, Жабаљ, Житиште, Ковачица и Ковин.

10. Саставни део ове Одлуке су Програм за израду Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица - Зрењанин - Ковин и Одлука о изради стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута И реда бр. 24 Суботица - Зрењанин - Ковин, која је донета од стране Републичке агенције за просторно планирање - Организационе јединице за територију АП Војводине број 350-19/2009-02 од 17.02.2009. године.

11. Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-1/09

Нови Сад, 31. март 2009. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Синиша Лазић, с.р.

На основу члана 46. став 1. а у вези са чланом 35. став 5. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09 и 81/09 - исправка) и члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 09. децембра 2009. године године, донела је

Одлуку о изради Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2009 од 14.12.2009. године.

1. Приступа се изради Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Регионални просторни план).

2. Циљ доношења Регионалног просторног плана је: утврђивање дугорочне концепције развоја, организације, уређења, заштите и коришћења територије Аутономне Покрајине Војводине; дефинисање планских начела и критеријума за рационално коришћење и очување пољопривредног земљишта, водних и осталих природних ресурса; обезбеђивање просторних услова за развој, изградњу и реконструкцију регионалних инфраструктурних система; развој мреже насеља, локалних инфраструктурних система и објеката јавних служби; активирање територијалног капитала и потенцијала неразвијених подручја за развој; просторни развој и размештај индустрије, пољопривреде, грађевинарства, шумарства, енергетике, туризма и других делатности на планском подручју; подстицање регионалних специфичности и јачање регионалног идентитета; утврђивање мера и просторних услова за саобраћајну, економску, социјалну и еколошки одрживу интеграцију планског подручја и ширег окружења; утврђивање мера за заштиту и унапређење животне средине, природних и непокретних културних добара; јачање економске и социјалне кохезије; већи ниво конкурентности и ефикасности.

3. Подручје за које се доноси Регионални просторни план обухвата територију Аутономне Покрајине Војводине утврђене законом.

Подручје Регионалног просторног плана приказано је на графичком приказу који је саставни део ове Одлуке.

4. Регионални просторни план треба да садржи нарочито: полазне основе за израду Регионалног просторног плана; оцену постојећег стања (SWOT анализа); дугорочну визију, опште и оперативне циљеве и принципе регионалног просторног развоја; концепцију регионалног просторног развоја; принципе и пропозиције заштите, уређења и развоја природе и природних система; концепцију и пропозиције просторног развоја и дистрибуције становништва, мреже насељених места и јавних служби; функционално повезивање насељених места; принципе и пропозиције просторног развоја привреде, дистрибуцију активности и употребу земљишта; просторни развој саобраћаја, регионалних инфраструктурних система и повезивање са инфраструктурним системима од значаја за Републику Србију; мере заштите, уређења и унапређења природних и културних добара; дефинисање интеррегионалних и интрарегионалних функционалних веза и трансграничне сарадње; мере заштите животне средине; мере за подстицање регионалног развоја; мере за равномерни територијални развој региона; мере и инструменте за

остваривање регионалног просторног плана и приоритетних планских решења односно, стратешко-развојних пројеката за прву етапу спровођења; мере за спровођење Регионалног просторног плана.

Регионални просторни план садржи текстуални и графички део и обавезне прилоге.

5. Текстуални и графички део и обавезни прилози Регионалног просторног плана, израђују се у аналогном и дигиталном облику.

6. Истовремено са израдом Регионалног просторног плана приступа се изради аналитичко-документационе основе.

7. Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

8. Носилац израде Регионалног просторног плана је Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство.

9. Припрему, координацију и праћење израде Регионалног просторног плана обављаће Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине.

10. Обрађивач Регионалног просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад уз ангажовање еминентних институција и стручњака за поједине области.

11. Ефективни рок за израду Нацрта Регионалног просторног плана је 12 (дванаест) месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

12. Нацрт Регионалног просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у седиштима јединица локалне самоуправе на територији Аутономне Покрајине Војводине.

13. Средства за израду Регионалног просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне Покрајине Војводине.

14. Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине на животну средину, која је донета од стране Републичке агенције за просторно планирање, Организационе јединице за територију АП Војводине број 350-286/2009-02 од 25.11.2009. године.

15. Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-3/09

Нови Сад, 09. децембар 2009. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Синиша Лазић, с.р.

На основу члана 24. став 4. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06) и члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 20. априла 2007. године, донела је

Одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2007 од 20.4.2007. године.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Циљ доношења Просторног плана је утврђивање концепције планских решења, режима и услова коришћења, организације, уређења и заштите подручја Специјалног резервата природе "Горње Подунавље"; трајна заштита, унапређење, одрживо коришћење и управљање природним вредностима подручја; очување јединствености, изворности и аутентичности природних вредности; заштита и презентација природних и културно-историјских вредности; усмеравање дугорочног развоја подручја, туризма, водопривреде, пољопривреде и других активности комплементарних функцији презентације Специјалног резервата природе и изградње и уређења насеља, инфраструктурних система и објеката; обезбеђење просторних услова за функционалну интеграцију простора са окружењем.

Члан 3.

Подручје Просторног плана обухвата делове територија општина Сомбор и Апатин и то: на територији општине Сомбор целе катастарске општине Бачки брег и Колут и делове катастарских општина Бездан и Бачки Моноштор; на територији општине Апатин делове катастарских општина Купусина, Апатин и Сонта.

Члан 4.

Концепција Просторног плана биће заснована на студијској и планској документацији, резултатима досадашњих истраживања и постојећој урбанистичкој и развојној документацији.

Члан 5.

Наручилац Просторног плана је Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, носилац активности је Републичка агенција за просторно планирање - Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, а обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад.

Члан 6.

Покрајински органи управе, посебне организације, јавна предузећа и установе надлежне за послове заштите животне средине, природе и споменика културе, саобраћаја и телекомуникација, пољопривреде и водопривреде, енергетике и др. доставиће у року од 30 дана од дана ступања на снагу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" (у даљем тексту: Одлука) све расположиве податке, услове и документацију из делокруга свога рада носиоцу израде Просторног плана, без накнаде.

Члан 7.

Рок за израду Просторног плана је 15 месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана су планирана и реализована Одлуком о буџету за 2005. годину ("Сл. лист АПВ", број 32/04, 2/05-испр., 13/05 и 15/05-испр.), Одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2006. годину ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине", бр. 19/05, 7/06 и 14/06) и биће планирана у Одлуци о буџету за 2007. годину.

Члан 9.

Предлог Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у згради Скупштине општине Сомбор и згради Скупштине општине Апатин.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке су Програм за израду Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" и Одлука о изради стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" која је донета од стране Републичке агенције за просторно планирање - Организационе јединице за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду бр. 350-57/2007-01 од 02.02.2007. године.

Члан 11.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-1/07

Нови Сад, 20. април 2007. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ, НОВИ САД

Е - 2213

ПРОГРАМ ЗА ИЗРАДУ

ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ

ГОРЊЕ ПОДУНАВЉЕ

УЧЕСНИЦИ У ИЗРЛДИ ПРОГРЛМЛ

СТРУЧНИ ТИМ ЈП ЗЛВОД ЗА УРБЛНИЗЛМ ВОЈВОДИНБ:

Одговорни планер:
мр Оливера Добривојевић, дипл.прос.план.

Руководилац и организатор посла:
мр Оливера Добривојевић, дипл.прос.план.
Бранко Миловановић, [illegible]нж.мелио.

УЖЕ СТРУЧНИ ТИМ ПО ОБЛАСТИМА

Природа, природни ресурси:
Тамара Васиљевић Зеленовић, дипл.биолог
Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
мр Оливера Добривојевић, дипл.прос.план.
Милан Жижић, дипл.инж.маш.

Шуме и шумарство:
Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.

Пољопривреда:
Жељко Берић, дипл.инж.мелио.

Туризам:
мр Оливера Добривојевић, дипл.прос.план.
Гордана Стојаковић, дипл.туризмолог

Становништво, привреда:
Љиљана Јовичић Малешевић, дипл.екон..

Мрежа насеља, јавне службе:
мр Оливера Добривојевић, дипл.прос.план.

Заштита природних добара:
Тамара Васиљевић Зеленовић, дипл.биолог
Славица Пивнички, дипл.инж.пејз.арх.

Заштита културних добара:
мр Оливера Добривојевић, дипл.прос.план.

Заштита животне средине:
мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт.
Тамара Васиљевић Зеленовић, дипл.биолог

Водни ресурси, водопривредна инфраструктура:
Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.

Саобраћајна инфраструктура:
Бранислав Вукадиновић, дипл.инж.саобр.
Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.

Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура:

Енергетска инфраструктура:
Зорица Санадер, дипл.инж.елек
Милан Жижић, дипл.инж.маш.

Правни основ:
Теодора Томин Рутар, дипл.правник

Геодетско-документациона и аналитичко-информациона основа:
Милко Бошњачић, инж.геод.
Оливера Његомир, дипл.мат.

Графички прилози Радојка Miiiinili, арх. техничар и техничка обрада:
Дејан Илић, арх. техничар
Драгана Матовић, оператер
Душко Ђоковић, копирант

КОНСУЛТАЦИЈЕ И САРАДЊА:

- ЗЛВОД ЗЛ ЗЛШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ, РЛДНЛ ЈЕДИНИЦЛ У НОВОМ СЛДУ
- ПОКРЛЈИНСКИ ЗЛВОД ЗЛ ЗЛШТИТУ СПОМЕНИКЛ КУЛТУРЕ
- ЈП ЗЛ ПРОСТОРНО И УРБЛНИСТИЧКО ПЛЛНИРЛЊЕ, УРБЛНИЗЛМ И ЗЛШТИТУ СПОМЕНИКЛ КУЛТУРЕ, СОМБОР
- ЈП "ВОЈВОДИНЛ ШУМЕ", НОВИ СЛД, ШГ "СОМБОР"
- ЈП ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ, БЕОГРЛД
- НИС НЛФТЛГЛС, НОВИ СЛД
- ЈВП "ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ", НОВИ СЛД
- ВДП "ЗЛПЛДНЛ БЛЧКЛ", СОМБОР
- РЛДИО ТЕЛЕВИЗИЈЛ СРБИЈЕ, БЕОГРЛД
- ЛОВЛЧКО УДРУЖЕЊЕ "ЗЛПЛДНЛ БЛЧКЛ", СОМБОР
- ЛОВЛЧКИ СЛВЕЗ ВОЈВОДИНЕ, НОВИ СЛД
- ТЕЛЕКОМ СРБИЈЕ, ИЗВРШНЛ ЈЕДИНИЦЛ СОМБОР
- 063 МОБТЕЛ СРБИЈЛ, НОВИ БЕОГРЛД
- ТЕЛЕКОМ СРБИЈЛ, ДИРЕКЦИЈЛ ЗЛ МОБИЛНЕ ТЕЛЕКОМУНИКЛЦИЈЕ, СЕКТОР ЗЛ МРЕЖУ, БЕОГРЛД
- РЕПУБЛИЧКЛ ДИРЕКЦИЈЛ ЗЛ ПУТЕВЕ, РЕГИОНЛЛНИ ЦЕНТЛР "СЕВЕР", НОВИ СЛД
- ЕЛЕКТРОПРИВРЕДЛ СРБИЈЕ, ЕЛЕКТРОВОЈВОДИНЛ, ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈЛ "СОМБОР"
- ТЕЛЕКОМ СРБИЈЛ, ПРЕДУЗЕЋЕ ЗЛ ТЕЛЕКОМУНИКЛЦИЈЕ, ДИРЕКЦИЈЛ ЗЛ МРЕЖУ, СЕКТОР ЗЛ ЕОМ, БЕОГРЛД
- ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ "ДУНЛВ", ЛД БЛЧКЛ ПЛЛЛНКЛ
- РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗЛВОД, БЕОГРЛД
- РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗЛВОД, БЕОГРЛД
- ЕЛИЗЛБЕТЛ СТЛЈНИЋ ВОЈНИЋ ХЛЈДУК
- ЗОРЛН ЉУБЕНОВИЋ, дипл.инж.арх.
- ГОРДЛНЛ СТОЈЛНОВИЋ, дипл.туризмолог

САДРЖАЈ

ТЕКСТУЛЛНИ ДЕО

УВОД

1. ВРСТА ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА

2. РАЗЛОЗИ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

3. ОБУХВАТ ПЛАНА

4. ПРАВНИ ОСНОВ

5. ПРЕДМЕТ, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
5.1. ПРЕДМЕТ ПЛАНА
5.2. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

6. ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ И ОГРАНИЧЕЊА КАРАКТЕРИСТИЧНИ ЗА ПЛАНСКО ПОДРУЧЈЕ
6.1. СТАНОВНИШТВО
6.2. ПРИВРЕДА
6.3. МРЕЖА НАСЕЉА
6.4. ИНФРАСТРУКТУРА
6.5. ШУМЕ, ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ И ЛОВНА ПОДРУЧЈА
6.6. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА
6.7. ЗАШТИТА СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ
6.8. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

7. ПОТЕНЦИЈАЛИ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА И ЕВЕНТУАЛНИ ПРИОРИТЕТИ РАЗВОЈА
7.1. ПРИРОДНИ ПОТЕНЦИЈАЛИ
7.2. СТАНОВНИШТВО
7.3. МРЕЖА НАСЕЉА
7.4. ПРИВРЕДНИ ПОТЕНЦИЈАЛ
7.5. САОБРАЋАЈНИ ПОТЕНЦИЈАЛ
7.6. ВОДОПРИВРЕДНИ ПОТЕНЦИЈАЛ
7.7. ЕНЕРГЕТСКИ ПОТЕНЦИЈАЛ
7.8. ШУМЕ, ШУМСКА И ЛОВНА ПОДРУЧЈА
7.9. ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРА И ПРОСТОРИ ЕВИДЕНТИРАНИ ЗА ЗАШТИТУ
7.10. ЗАШТИТА СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ
7.11. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

8. ПРЕГЛЕД И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ПОДЛОГА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

9. САДРЖАЈ ОСНОВНИХ ФАЗА ИЗРАДЕ ПЛАНА

10. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

11. ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ОСНОВНИХ ФАЗА ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

12. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

СПИСАК TABELA, ГРАФИКОНА И КАРАТА У ТЕКСТУ:

Табела 1: Обухват плана
Табела 2: Средњи месечни протицаји Дунава код Бездана од 1971. до 1990. год, ($м^3/с$)
Табела 3: Средње месечне и средња годишња температура ваздуха (0і Ц) за метеоролошку станицу Сомбор (1971-1990)
Табела 4: Средње месечне и средња годишња релативна влажност ваздуха (%) за метеоролошку станицу Сомбор (1971-1990) Табела 5: Средње месечне и годишња количина падавина (мм) за метеоролошку станицу Сомбор (1971-1990)
Табела 6: Честина ветрова и тишина према подацима са метеоролошке станице Сомбор (1971-1990)
Табела 7: Број насеља и број становника 2002. године на подручју Плана

Прилог 1: Графички приказ површина у обухвату Плана Прилог 2: Крива трајања водостаја Дунава-профил Апатин
Прилог 3: Средњи месечни водостаји Дунава на водомерним станицама Бездан, Апатин и Богојево за период 1995-2003. год.
Прилог 4: Графички приказ климатских вредности на подручју СРП Горње Подунавље

Прилог 5: Специјални резерват природе Горње Подунавље (алтернативна решења снабдевања водом

Војводине, 2005. Јарослав Черни, ГРАФИЧКИ ДЕО:
1. Обухват Просторног плана подручја посебне намене СРП Горње Подунавље и основне информације о простору 1: 50 000

ПРИЛОГ ПРОГРАМА:

- Уредба

- Услови
- Мишљење Министарства спољних послова и Републичке агенције за просторно планирање у Београду

УВОД

Влада Републике Србије је Уредбом о заштити Специјалног резервата природе Горње Подунавље ("Службени гласник Ре- публике Србије", бр. 45/2001) утврдила обавезу израде одгова- рајућег просторног плана.

На основу Годишњег програма пословања Јавног предузећа за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "За- вод за урбанизам Војводине" за 2005. годину за који је ИВ АПВ донело решење о давању сагласности бр. 023-0000-4/2005, ("Службени лист АПВ", бр. 5/2005), приступило се изради Програма за израду Просторног плана подручја посебне наме- не СРП Горње Подунавље (у даљем тексту: Програм).

Програм је урађен у складу са одредбама члана 25. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06) и члана 29. Правилника о садржини и изради планских докумената ("Службени гласник РС", бр. 60/03).

Према одредбама члана 25. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06) Одлука о изради планског документа припрема се на основу Програма за изра- ду планског документа који је саставни део Одлуке.

На основу Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/2004) стратешка процена се врши и за планове, програме и основе у области просторног планирања. Одлуку о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана или програма. С об- зиром да је предмет овог планског документа специфичан про- стор, односно Специјални резерват природе Горње Подуна- вље, предлаже се израда стратешке процене утицаја на живот- ну средину.

Основни циљ израде Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Горње Подунавље је стварање планског основа за организовани просторни развој, заштиту и уређење овог подручја.

За изналажење оптималних планских решења коришћена је и релевантна информациона, студијска и техничка докумената- ција, као и планска, урбанистичка и друга документација из ове области.

Елаборат Програма презентиран је у виду целовитог текста са графичким приказом обухвата Плана (Р 1: 50 000), 5 прило- га и 7 табела.

1. ВРСТА ПЛАНСКОГ ДОКУМЕНТА

Врсте планских докумената дефинисане су чланом 16. Зако- на о планирању и изради који у ставу 1. тачка 3. прописује из- раду планског документа под називом Просторни план под- ручја посебне намене.

Чланом 19. наведеног закона утврђују се подручја за која се доноси ова врста планског документа.

Правилником о садржини и изради планских докумената, у члану 19. став 1. тачка 1. утврђено је да просторни план под- ручја посебне намене обухвата проглашено или предложено подручје природног добра.

Ред. број	Кат. општина	Катастарска општина			Број насеља		Број становника	
	Општина	П у км²	П у обухв.*	%	Укупно	Uобухвату	Укупно	% U обухвату
1.	Бачки Брег	32,90	32,90	100,00		1	1388	
2.	Колут	43,35	43,35	100,00		1	1710	
3.	Бездан	80,43	79,26	98,78		1	5263	
4.	Бачки Моноштор	85,28	77,97	91,43		1	3920	
А	Сомбор	1177,8	233,48	19,82	16	4	12281	12,63
5.	Купусина	34,49	34,49	100,00		1	2356	
6.	Апатин	112,78	110,13	97,65		1	19320	
7.	Сонта	124,48	121,90	97,93		1	4992	
Б	Апатин	349,51	266,52	76,26	5	3	26668	81,27
	А+Б	1527,3	500,00	32,74	21	7	38949	29,94

Територије које административно не припадају општинама Сомбор и Апатин

1	I		26,14			-	-	
2	II		18,80			-	-	
3	III		17,93			-	-	
4	IV		8,59			-	-	
5	V		2,02			-	-	
Ц			73,48			-	-	
	А+Б+Ц		573,48		21	7	38949 1)	29,94

У складу са наведеним одредбама потребно је урадити Про- сторни план са следећим називом: Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе Горње Подунавље.

Карактер и садржај планског документа утврђени су Зако- ном о планирању и изградњи и Правилником о садржини и из- ради планских докумената.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Основни разлог за израду Просторног плана подручја по- себне намене СРП Горње Подунавље налази се у потреби стварања услова за реализацију националних, републичких, покрајинских и локалних интереса на подручју обухваћеном израдом Плана, првенствено у области заштите, унапређења и развоја подручја Специјалног резервата природе, као и у по- треби стварања услова за даљи развој обухваћеног подручја на принципима одрживог развоја.

Овај документ такође треба да пружи основ за реализацију европских иницијатива, различитих конвенција (које је потпи- сала наша земља а које се односе на режим пловидбе, заштиту приобаља, квалитет воде Дунава), стратегије просторног раз- воја и на њима заснованих развојних програма и пројеката (PHARE, ISPA, SAPARD, INTEREG III, CADSES, DONAU- HANSE - пројекат који укључује мрежу градова који се нала- зе на реци Дунав, у оквиру кога је планирана и бициклистичка стаза која пролази и кроз нашу земљу а тиме кроз простор об- ухваћен овим планом), као и за прекогранични и регионалну сарадњу.

3. ОБУХВАТ ПЛАНА

Чланом 19. став 2. Правилника о садржини и изради план- ских докумената утврђено је да се границе планског подручја (за просторне планове подручја посебне намене) одређују гра- ницама општина или катастарских општина.

Овим Програмом дате су прелиминарне границе обухвата Плана, који захвата делове општина Сомбор (КО Бачки Брег, КО Колут, део КО Бездан и део КО Бачки Моноштор) и Апа- тин (део КО Купусина, део КО Апатин и део КО Сонта), коју чине: на северу државна граница Србије и Црне Горе са Репу- бликом Мађарском, са источне стране, спољне границе (ис- точне) катастарских општина Бачки Брег, Њзлут, Бездан и Бачки Моноштор, у општини Сомбор, као и спољне границе (источне) катастарских општина Купусина, Апатин и Сонта, у општини Апатин. Јужну и западну границу обухвата Плана чи- ни регулациона линија пловног пута Дунав. Површине за које РГЗ не води евиденцију, не могу се дефинисати, а обухват пла- на подлеже променама у складу са будућим договорима о раз- граничењу Међудржавне дипломатске комисије.

Овако обухваћен простор покрива територију од 573,48 км^2, која је подељена на следеће површине:

Табела бр. 1 - Обухват Плана [130]

[130] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

* Површине добијене планиметрисањем !) Број становника
- Општина Сомбор - 97 263 } + 130 076
- Општина Апатин - 32 813

У оквиру овако обухваћене територије налази се СРП Гор- ње Подунавље, чија је површина утврђена Уредбом о заштити Специјалног резервата природе Горње Подунавље ("Службе- ни гласник Републике Србије", бр. 45/01) и износи 196489 ха или 34,26% укупно обухваћеног простора.

4. ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за израду Просторног плана подручја посебне намене СРП Горње Подунавље садржан је у одредбама:
- члана 19. Закона о планирању и изградњи ("Службени гла- сник Републике Србије", бр. 47/03 и 34/06), којим се пропису- је да се просторни план подручја посебне намене доноси и за подручје које, због својих карактеристика, има посебну на- мену која захтева посебан режим организације, уређења, ко- ришћења и заштите простора,
- Правилника о садржини и изради планских докумената ("Службени гласник Републике Србије", бр. 60/03),
- Закона о Просторном плану Републике Србије ("Службени гласник Републике Србије", бр. 13/96).
- члана 12. Уредбе о заштити Специјалног резервата природе Горње Подунавље ("Службени гласник Републике Србије" бр. 45/01) којом је утврђено да ће се за ово подручје донети одговарајући просторни план у складу са законом,
- Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Ре- публике Србије", бр. 135/04),
- Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Ре- публике Србије", бр. 66/91, 67/93, 48/94, 44/95, 53/95 и 135/04),
- Уредбе о заштити природних реткости ("Службени гласник Републике Србије", бр. 3/93 и 50/93),
- Закона о културним добрима ("Службени гласник Републи- ке Србије", бр. 71/94).

Просторни план такође мора бити усаглашен и са одредба- ма других закона и подзаконских аката којима се на одређени начин (посредно или непосредно) регулишу различите актив- ности у простору. [1]

-графички приказ површина у обухвату плана-
ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СРП ГОРЊЕ ПОДУНАВЉЕ

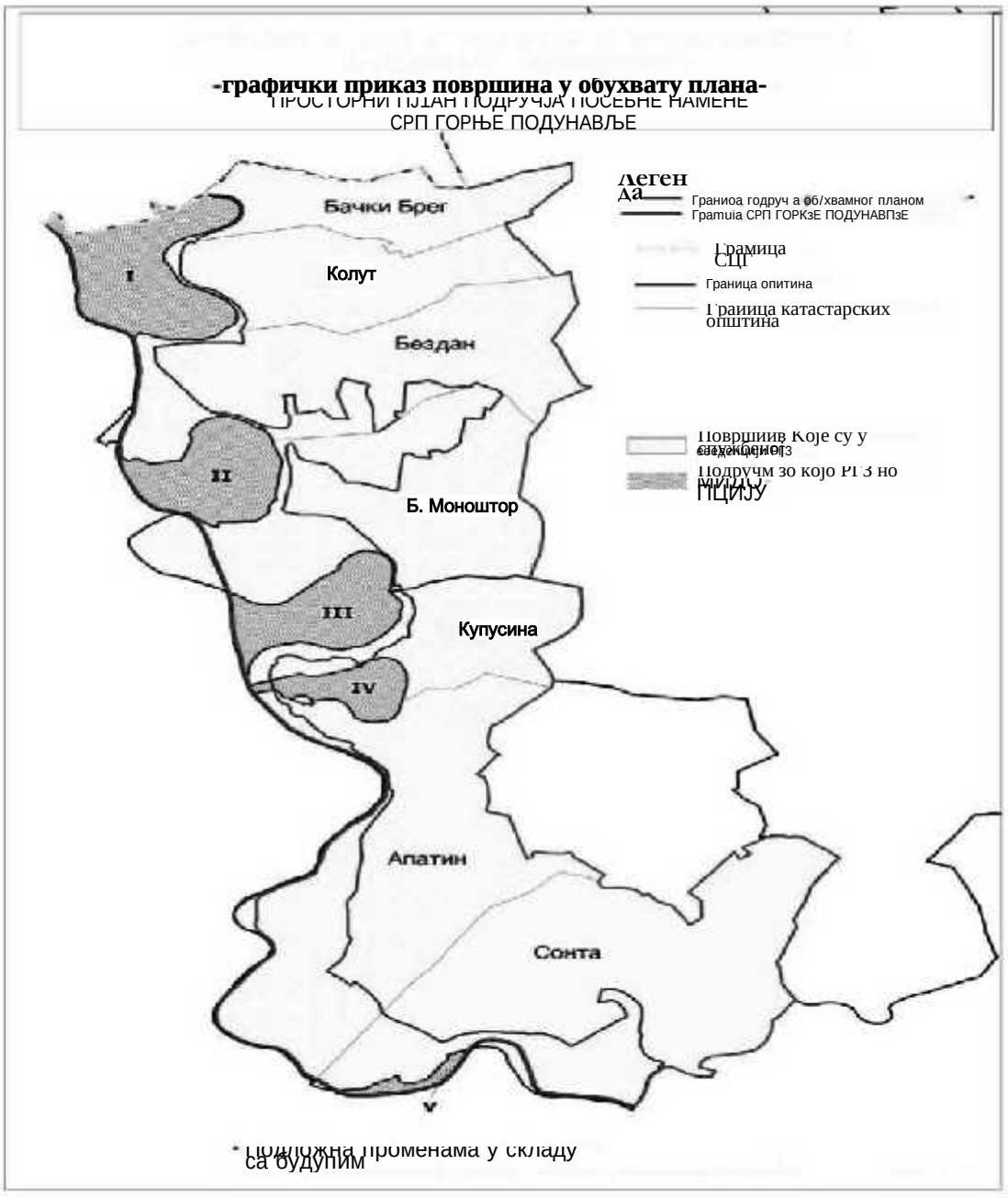

* Предложена променама у складу са будућим

комиоијв

ПРИЛОГ 1

5. ПРЕДМЕТ, ЦИЉЕВИ И ЗЛДЛЦИ ЗА ИЗРЛДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

5.1. ПРЕДМЕТ ПЛЛНЛ

Предмет Просторног плана подручја посебне намене Горње Подунавље је заштита, развој, организација и уређење при- родне, привредне, насеобинске, културолошке и туристичке целине.

Уредбом о заштити Специјалног резервата природе Горње Подунавље ("Службени гласник РС", број 45/2001) део долин- ске равни и водотока Дунава на територији Републике Србије од државне границе са Републиком Мађарском до Богојева, ставља се под заштиту и сврстава у заштићена природна добра од изузетног значаја, односно I категорије.

Специјални резерват природе Горње Подунавље ставља се под заштиту као подручје са посебно израженим одликама ре- љефа и хидрографским појавама и објектима инундационо- алувијалног речног појаса очуваним и бујним изворним биљ- ним заједницама ритова, које карактерише разноврсност и бо- гатство флоре ретких и проређених врста биљака, богатство фауне, нарочито крупних сисара, риба и птица мочварница, присуство ретких и проређених животињских врста и особита лепота пејзажа.

Уредбом је дефинисана граница Специјалног резервата при- роде, и укупна површина Резервата која износи 19.648 ha.

На подручју Специјалног резервата природе Горње Подуна- ваље установљена су три режима заштите:

- режим заштите I степена обухвата површину од 261,62 ha,
- режим заштите II степена обухвата површину од 4.834,81 ha,
- режим заштите III степена обухвата површину од 14.542,57 ha.

Планом је обухваћено шире подручје односно катастарске општине које делом улазе у подручје Специјалног резервата природе, тако да укупна површина обухваћена Планом [131] изно- си 573,48 км^2.

Планом ће се регулисати коришћење природних ресурса у складу са прописаним режимима заштите.

5.2. ЦИЉЕВИ И ЗЛДЛЦИ ИЗРЛДЕ ПЛАНА

СТАНОВНИШТВО

У области демографског развоја основни циљ је успоравање негативних тенденција у кретању укупног броја становника и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика попу- лације.

ПРИВРЕДА

Циљ израде Просторног плана подручја посебне намене СРП Горње Подунавље у области привреде је утврђивање стратегије развоја подручја компатибилне са основним циље- вима заштите, развоја и унапређења, природног комплекса и створених вредности и контроле утицаја привредних активно- сти на животну средину.

Циљеви израде Плана различито су постављени у зависно- сти од зоне заштите. Према Уредби о заштити Специјалног резервата природе Горње Подунавље у све три зоне заштите забрањена је експлоатациј а минералних сировина и градња индустријских и других објеката и обављање радова којима се нарушавају морфолошке и хидролошке карактеристике тере- на, уништава биљни и животињски свет или се на било који други начин нарушава интегритет простора.

У области пољопривреде најзначајнији задатак је омогући- ти остварење одрживог развоја пољопривредне производње у окружењу специјалног резервата природе Горње Подунавље.

Подручје обухвата плана [132] може се поделити на две целине: сам специјални резерват природе Горње Подунавље и остала територија обухвата Плана.

Режими коришћења пољопривредног земљишта различити су у зависности од зона заштите на ком се налазе.

Заступљеност пољопривредних површина у самом резервату је врло мала и претежно су на земљишту у Резервату заступље- не шумске заједнице, док је пољопривредна производња орга- низована у непосредном окружењу резервата. Укупна површи- на пољопривредног земљишта износи 7% територије СРП.

У I зони заштите није дозвољен ни један вид пољопривред- не производње.

На подручју II и III зоне заштите дозвољена је пољопри- вредна производња уз поштовање ограничења која се односе на очување површина и плодности пољопривредног земљишта уз потпуније коришћење компаративних погодности за еко- номски рационалну производњу здраве хране.

У III зони заштите могуће је развијати традиционалне начи- не коришћења пољопривредног земљишта уз производњу са редукованом применом хемијских средстава и минералних |у- брива, даљи развој сточарства с коришћењем ливада и пашња- ка у складу са њиховим биолошким капацитетима. Могућ је развој пчеларства на целокупном простору обухвата плана.

На пољопривредном земљишту обухваћеном овим Планом које се налази ван границе резервата, нема ограничења у орга- низацији пољопривредне производње усклађене са применама позитивних законских прописа.

Последњих деценија 20. века туризам је постао светски про- цес који утиче на економију, екологију али и на социјалном и културном плану. Схватајући значај туризма, али и опасности које неконтролисани процеси могу имати на глобалном плану, Светска туристичка организација (WTO) уз подршку Програ- ма за заштиту природне средине Организације уједињених на- ција (UNEP), Светског савета за путовање и туризам уз друге заинтересоване организације дала је допринос решавању про- блема у области одговорног и одрживог развоја туризма, пре свега у односу на заштиту и развој природне и културне ба- штине.

Светска туристичка организација је 1988. године дефиниса- ла одрживи туризам као: "водећи фактор у управљању свим ресурсима на начин да се економске, естетске и друштвене по- требе могу задовољити а да се при том одрже културне вред- ности, витални еколошки процеси, биолошка разноврсност и систем за одржање живог света." [133] Принципи одрживог разво- ја туризма односе се како на "туристичке активности и пројек- те /конвенционалне и алтернативне/, тако и на туристичку привреду и све остале укључене у туризам" [134].

Сваки одрживи план развоја туризма полази од реалних по- тенцијала у које спадају: степен очуваности природних и кул- турних вредности и вредности локалне заједнице, садржајност простора, туристичке вредности неке дестинације или регије, приступачност дестинације у односу на туристички емитивна подручја, оцена изграђености дестинације у погледу туристич- ке и друге - пратеће инфраструктуре, укљученост у постојеће туристичке токове... Циљ је да се у оквиру потенцијала плани- рају садржаји и активности како би се повећао туристички промет планског подручја, повећали приходи од туризма, по- већао проценат становништва који остварује приход од тури- зма. Све ово се мора постићи кроз планиран и контролисан развој туризма који неће угрозити

---

[131] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

[132] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

[133] Одрживи и одговорни развој туризма у XXI веку, Агенда 21 за туристичку приврe- ду, Општи етички кодекс у туризму, Београд 2000.

природну и културну ба- штину подручја. WTO и UNEP су поставили циљеве за развој и управљање одрживим туризмом: "економска оправданост, развој локалне заједнице, повећање запослености становни- штва у локалној заједници и побољшање квалитета послова, широко дистрибуирана економска и социјална добит, сигур- ност, задовољење потреба туриста, осигурање да контрола развоја и планирања буде у рукама локалне заједнице, побољ- шање услова живота становника локалне заједнице, очување богатства културне баштине, очување просторних вредности, очување биолошког диверситета, заштита и очување природ- них целина, станишта, биљног и животињског света, смањење употребе енергетских потенцијала који се не могу регенериса- ти, смањење загађења ваздуха, воде, земљишта и решавање проблема око смећа које производе туристичка предузећа и туристи" [6].

[5] Исто

[6] Dr Richard Denman, The Tourism Company UK, WTO expert, Policies as a tool for sustainable tourism and their application to transitional economies, Papers from the WTO European Meeting on Tourism As a tool for sustainable development in transitional economies, Belgrade 20/21 June 2005,

[7] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

Један од основних предуслова одрживог развоја туризма у заштићеним подручјима је едукација свих учесника у туризму: туристичких радника, локалног становништва, туриста и свих осталих укључених у туристичке и пратеће активности.

Просторни план подручја посебне намене СРП Горње Поду- навље у погледу развоја туризма мора да:

- допринесе очувању и заштити екосистема Специјалног ре- зервата природе Горње Подунавље;
- допринесе развоју локалне заједнице и региона на преми- сама одрживог развоја и на заштити природне и културне ба- штине;
- омогући да локална заједница има одлучујућу улогу у раз- воју туризма /добит, запошљавање, едукација/.

У односу на претходно утврђене циљеве Просторни план подручја посебне намене СРП Горње Подунавље мора, кроз детектовање економских, социјалних, културних и еколошких утицаја које туризам има на посматрано подручје, да одреди:

- приоритетне облике и обим туристичких активности и под- ручја на којима ће се спроводити;
- идентификује достижне и реалне циљеве развоја туризма на подручју обухваћеном Планом са временским ограничењи- ма и носиоцима активности;
- узме у обзир развојне планове туризма за читав регион /Војводина, Србија, Подунавље/, са циљем да се поспеши тури- стички развој самостално и у оквиру региона кроз туристичке производе и заједничку маркетиншку презентацију;
- узме у обзир међународно постављене стандарде, препору- ке WTO UNEP, Euro Gites... који се односе на политику, циље- ве и средства код планирања одговорног и одрживог развоја туризма;
- предложи програмска усмерења за постављање одрживих стратегија туристичког развоја која ће довести до идентифи- кације и коришћења потенцијала Специјалног резервата при- роде Горње Подунавље као препознатљивог подручја у окви- ру читавог Подунавског региона.

МРЕЖА НАСЕЉА

На подручју обухваћеном планом [7] развила су се насеља Бачки Брег, Колут, Бездан, Бачки Моноштор, Купусина, Апа- тин и Сонта.

Сем ових насеља, планом ће бити третирана и насеља која се налазе у контрактивној зони у ширем појасу СРП Горње Подунавље, на чији развој би могао да утиче резерват и обрну- то њихов утицај на коришћење, уређење и заштиту СРП Гор- ње Подунавље (насеља Гаково, Сомбор, Пригревица, Свилоје- во, Богојево).

Највећи део насеља у ужем и ширем појасу СРП Горње По- дунавље су насеља на нивоу месне заједнице чија је основна функција, у погледу становања, задржавање што већег броја становника тамо где већ сада живе и станују. Сем становања, у оквиру ових насеља становници треба да задовоље свакоднев- не потребе из области снабдевања, услуга и социјалних актив- ности (васпитање и образовање, здравство, култура и др.) и де- лом рада, односно запослења, док су за остало упућени на оп- штинске центре.

Изузетак чини насеље Апатин, јер је то центар истоимене општине, као и Сомбор који се налази у ширем појасу СРП Горње Подунавље.

Основни циљеви и смернице за будући развој насеља на под- ручју обухваћеном Планом [135] су:

- подстицање даљег развоја постојећих насеља, уз усмерава- ње промена у структури делатности, са циљем да се остваре што повољнији односи између привредних и непривредних де- латности;
- смањење разлика у нивоима социо-економске развијено- сти и насељености појединих делова подручја;
- подстицање развоја сеоског туризма и развоја терцијарних делатности, посебно у области снабдевања и пружања услуга за задовољавање разноврсних потреба становништва и посе- тилаца (туриста);
- развијање социјалних активности и услуга за потребе соп- ственог становништва и за могућност опслуживања повреме- них корисника;
- побољшање комуналне опремљености, чији се недостатак огледа у недовољно изграђеној саобраћајној мрежи;
- остваривање циљева даљег развоја и организације мреже насеља условљено је правцима развоја и размештаја најзначај- нијих привредних и друштвених делатности у ширем окруже- њу.

ИНФРАСТРУКТУРА

Саобраћајна инфраструктура

Основни циљеви дугорочног развоја саобраћајне инфра- структуре на простору обухваћеном Планом [136] [137] су:

- обезбеђење интеграције овог простора у трансевропску и регионалну саобраћајну мрежу према одредницама Простор- ног Плана Републике Србије (ППРС);
- постизање рационалне организације простора и усклађива- ње нивоа коришћења са могућностима и ограничењима у рас- полагању природним и створеним вредностима уз омогућава- ње доступности како би се те природне вредности приближи- ле што већем броју организованих посетилаца;
- дефинисање просторних услова развоја саобраћајне ин- фраструктуре са минимизацијом утицаја на биодиверзитет и животну средину.

[135] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

[136] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

Посебни циљеви развоја саобраћајне инфраструктуре су:

- саобраћајну функцију у оквиру Просторног плана посебне намене СРП Горње Подунавље подредити заштити посебно вредних, угрожених и деградираних подручја;
- формирати саобраћајно повезан систем ради координира- ног интегралног управљања развојем овог подручја, а нарочи- то у домену заштите природе и заштите животне средине;
- саобраћајну функцију простора учинити таквом да се оствари заштита станишта биљне заједнице и осталих екоси- стема чак и у условима акцидентних ситуација.

Остали циљеви су:

- саобраћајну инфраструктуру изградити на више хијерар- хијских нивоа тако да се обезбеди елементарна заштита угро- жених екосистема;
- успоставити доступност до утврђених локалитета (тзв "ме- ка кретања" - безмоторна кретања) ради приближавања ових локалитета већем броју посетилаца;
- успостављање нових капацитета бициклистичких стаза (DONAUHANSE) и пешачких стаза како би се лепоте пејзажа и амбијента приближиле што већем броју корисника.

Водопривредна инфраструктура

Циљеви дугорочног развоја водопривреде су следећи:

- захватање подземне воде за потребе регионалног снабде- вања;
- рационално коришћење вода, а нарочито вода за пиће;
- приоритет у коришћењу вода има планска рационализаци- ја потрошње и вишекратно коришћење вода у технолошким процесима;
- побољшање снабдевања водом свих корисника;
- изградња система за одвођење отпадних вода;
- пречишћавање отпадних вода;
- осигурање повољног режима коришћења и заштите под- земних вода;
- усаглашавање развоја система водовода и канализације са потребама;
- заштита квалитета подземних и површинских вода;
- заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривред- них површина од спољних и унутрашњих вода.

Енергетска инфраструктура

У области енергетике утврђују се следећи циљеви:

- гасификација свих насеља у сврху задовољавања потреба широке потрошње;
- рационално коришћење и штедња необновљивих ресурса, штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које допри- носе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине;

[10] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу међудржавне дипломатске комисије

- смањење конфликата између коришћења енергетских ре- сурса и заштите животне средине (насеља, становништво, зе- мљиште итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програми рекултивацију е/ревитализа- ције, отклањање штета итд.),
- коришћење алтернативних облика енергије.

Електроенергетска инфраструктура

У области електроенергетске инфраструктуре постављени су следећи циљеви:

- обезбедити квалитетну и сигурну испоруку електричне енергије диктирану потрошњом у наредном периоду за све по- трошаче на подручју,
- у потпуности ревитализовати преносну мрежу,
- обезбедити коридоре за нову преносну мрежу,
- обезбедити довољно капацитета ТС 110/20kV,
- у насељима, туристичким и рекреационим пунктовима из- градити квалитетну спољну расвету по захтевима JCO,
- изградња електроенергетске мреже у зонама са прописа- ним режимима заштите, мора бити прилагођена и диктирана истим.

Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

У области телекомуникационог и РТВ система неопходно је:

- обезбедити потребан број телефонских прикључака за све кориснике,
- обезбедити мрежу високог квалитета, поузданости и рас- положивости изградњом јединствене транспортне мреже,
- изградити међумесни телекомуникациони систем ПТТ, за осигурање квалитета међумесних веза довољног капацитета,
- положити оптичке каблове уз све важније путне правце и омогућити савремен систем преноса до свих корисника,
- заменити дотрајалу опрему и модернизовати мрежу, да би се обезбедило поузданије и квалитетније функционисање те- лекомуникационог система ПТТ и услови за увођење савреме- них услуга,
- увести нове телекомуникационе услуге увођењем оптич- ких каблова у месне мреже,
- вести мобилне услуге засноване на радио преносу,
- изградити модерне приступне кабловске мреже, за обезбе- ђење широкопојасних сервиса,
- развој јавних, комерцијалних и локалних радио и ТВ про- грама, уз константно праћење и укључивање нових технологи- ја у складу са светским трендовима,
- осигурање коридора за телекомуникационе каблове дуж свих нових и постојећих путева, а посебно дуж магистралне мреже,
- осигурање коридора за РР везе,
- изградња микроталасних система за дистрибуцију радио и телевизијских програма у сеоским и мањим градским средина- ма изолованим острвима КДС.

ШУМЕ, ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ И ЛОВ

Предмет израде овог Плана је део простора Севернобачког шумског подручја на коме се налазе шуме, шумско земљиште и ловна дивљач, у оквиру СРП Горње Подунавље као и повр- шине под шумама и ловна дивљач ван Резервата.

Циљеви у области шумарства и ловне фауне у границама резервата су:

- заштита и обнова шума, посебно мешовитих аутохтоних,
- усклађивање дозвољених видова коришћења природних ресурса (шуме, ловна фауна), са потребама заштите и очувања - природног добра уз поштовање принципа одрживог развоја,
- очување садашњег односа површина под шумама и чисти- нама,
- замена површина под шумским културама аутохтоним вр- стама,
- побољшање станишних услова шума кроз побољшање хи- дролошких услова у брањеном делу,
- заштита, гајење, лов и одржавање ловишта на принципу трајности газдовања ловним ресурсом и

заштита ретких и угрожених врста.

Циљеви у области шумарства и ловне фауне ван граница ре- зервата су:

- повећавање површина под шумама,
- унапређивање стања постојећих шума,
- повећање површина под ваншумским зеленилом и
- унапређење услова за развој ловне фауне и заштита рет- ких и угрожених врста.

ЗАШТИТА ПРИРОДЕ

Предмет израде овог Плана је простор СРП Горње Подуна- вље кога чини компактан ритски комплекс који се простире уз леву обалу Дунава и у коме доминирају шумске површине, као и простор који припада деловима општина Сомбор и Апатин, а налази се у обухвату Плана.

На подручју СРП Горње Подунавље као природном добру I категорије од изузетног значаја, установљени су режими I, II и III степена заштите у складу са важећом уредбом.

Циљеви у области заштите природе у границама резервата су :

- заштита специфичних и посебних типова акватичне, мо- чварно-барске, ливадске вегетације, вегетације аутохтоних шума и популације ретких и угрожених врста флоре и фауне,
- активна заштита екосистема, санација и ревитализација вредних станишта и реинтродукција ретких или угрожених вр- ста, уз успостављање свеобухватног мониторинга,
- усклађивање дозвољених видова коришћења природних ресурса са потребама заштите и очувања природног добра уз поштовање принципа одрживог развоја,
- развој туристичко-рекреативних потенцијала, уз развој по- себних видова туризма у складу са режимима заштите,
- очување Резервата и усклађеност свих нивоа његовог ко- ришћења са прописаним режимима заштите у циљу уписа у на- ционалну мрежу Рамсарских подручја (мочварна и друга вла- жна подручја према Конвенцији о заштити мочварних подруч- ја) и проглашења за Резерват биосфере (MaB-UNESCO) и
- сагледавање заштићених простора у плавном подручју Ду- нава, у циљу остваривања прекограничне сарадње, повезива- ња и усклађивања активности у заштити природе.

Циљеви заштите природе ван простора резервата у прелими- нарним границама обухвата Плана[138] су:

- заштита природних добара и
- заштита евидентираних локалитета за стављање под за- штиту.

ЗАШТИТА СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

Основни правци очувања и заштите културних добара на подручју обухваћеном Планом[138] [139] подразумевају валоризацију културних добара и потпуну заштиту културно историјских споменика.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљеви заштите животне средине на предметном простору су:

- коришћење природних ресурса мора бити усклађено са очувањем аутохтоности и амбијенталних одлика простора,
- успостављање адекватних режима подземних вода као и њихова заштита од негативних утицаја,
- заштита квалитета подземних и надземних вода,
- унапређење комуналне инфраструктуре у насељима,
- заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривред- них површина,
- заштита аутохтоних шумских комплекса од расцепкавања и смањења,
- контролисано ширење плантажних засада топола,
- успостављање адекватног мониторинга квалитета водото- ка Дунава у циљу заштите, како воде као природног ресурса, тако и флоре и фауне у контактној зони,
- санација и ревитализација орнитолошких локалитета, који су били под утицајем негативних фактора,
- заштита рибљег фонда,
- адекватно одлагање комуналног отпада у складу са Наци- оналном стратегијом управљања комуналним отпадом.

6. ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ И ОГРАНИЧЕЊА КАРАКТЕРИСТИЧНИ ЗА ПЛАНСКО ПОДРУЧЈЕ

6.1. СТАНОВНИШТВО

Неповољну демографску слику овог подручја карактерише пад укупног броја становника (сем у Апатину), висок мортали- тет, као последица велике просечне старости становништва (нарочито у сеоским насељима), процес уситњавања домаћин- става а све то доводи до одређених проблема и ограничења за даљи развој планског подручја.

Основне карактеристике становништва су такве да неће обезбедити побољшање демографске ситуације ни у наредном периоду, осим у Апатину, општинском центру.

6.2. ПРИВРЕДА

Проблеми и ограничења у области привреде огледају се пре свега у недовољној искоришћености постојећих капацитета, паду производње, незапослености, престанку рада неких пред- узећа, незавршеном процесу приватизације у појединим пред- узећима, стагнацији мале привреде и услужног занатства, не- достатку савремених трговинских капацитета, лошој опре- мљености угоститељских објеката као и недостатку смештај- них капацитета.

Poqoppivpeda

Планско подручје распростире се на територији катастар- ских општина које у укупним површинама имају значајне по- љопривредне површине :

- Бачки Брег - 2578 ха или 78,36 % земљишта
- Колут - 3480 ха или 80,26 % од укупне површине КО
- Бездан - 5608 ха или 69,72 %
- Бачки Моноштор - 4476 ха или 52,48 %
- Купусина - 2718 ха или 78,81 %
- Апатин - 6230 ха или 55,24 %
- Сонта - 9254 ха или 74,34 %

Најзначајнија грана пољопривредне производње је ратар- ство. Услови за ратарску производњу су веома добри с аспек- та природних услова, а најзаступљеније ратарске културе су кукуруз, пшеница, соја, сунцокрет, итд.

С обзиром на природне услове и традицију у

[138] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

[139] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

гајењу поврћа и воћа ове гране пољопривредне производње нису довољно развијене и постоје реалне могућности за њихов даљи развој.

Сточарску производњу, као и у другим деловима Војводине, карактерише недовољно искоришћење потенцијала који пру- жају природни услови.

Укупно стање пољопривредне производње на посматраном подручју, а ван границе резервата пружа могућност за развој свих грана пољопривреде.

Туриам

Проблеми и ограничења у овој области везани су за:

- непостојање стратегија развоја туризма на националном, регионалном и локалном нивоу које су рађене на бази потен- цијала, циљних тржишта, очувања природне и културне ба- штине и у односу на за то одређене фондове и одговарајућу за- конску регулативу,
- привреда је у транзицији па се многи субјекти од значаја за туристички развој налазе, или ће се наћи у поступку власнич- ке трансформације,
- нема битних улагања у туристички сектор, нема пореских олакшица што са неодговарајућом законском регулативом чи- ни неповољни оквир за развој туристичког сектора,
- изостанак информација о актуелним пројектима на интер- националном и националном нивоу везаним за Подунавље /би- циклистичке стазе, развој сеоског туризма.../,
- недефинисани туристички производ подручја који сам по себи не може чинити заокружену понуду већ се мора ослања- ти на туристичку понуду суседних - туристички развијених ре- гија /Копачки рит, суботичко, новосадско подручје/,
- недостатак смештајних капацитета (Бачки Моноштор, Ку- пусина и Сонта а затим Колут, Бездан, Бачки Брег.../,
- непостојање програма (понуде) презентације природне и културне баштине осим оне везане за ловни туризам,
- недефинисани туристички садржаји, непостојање водичке службе, пријемног информативног пункта,
- недовољно афирмисани едукативно-научно-истраживачки програми за младе, сем Еколошке учионице "Барачка",
- непостојање јаких локалних туристичких агената или орга- низација заинтересованих за креирање туристичке понуде и улагање у маркетинг дестинације,
- недовољна саобраћајна повезаност туристичких локалите- та,
- нема интересног повезивања туристичке привреде на ло- калном и регионалном плану /туристичка организација, удру- жења агенција и хотелијера, повезивање кроз јединствену по- нуду или туристичке производе/.

6.3. ИРЕЖА НАСЕЉА

Валоризујући просторне карактеристике насеља на просто- ру обухваћеном Планом [12], поред низа позитивних карактери- стика, уочени су и следећи недостаци:

- просечна густина насељености износи 67,9 ст/км^2 на под- ручју обухваћеном Просторним планом, у односу на 94 ст/ км^2 за подручје Војводине;
- ниска густина мреже насеља (1,2 насеља 100/км^2 у односу на 2,2 насеља 100/км^2 на подручју Војводине);
- запоседање нових простора, за изградњу "викенд" кућа у близини насеља, са нарушавањем природних и пејзажних вред- ности СРП Горње Подунавље. Истовремено, слаба динамика развоја и изградње насеља због недовољне економске моћи да своје територије изграде и уреде;
- недовољна саобраћајна повезаност насеља са ширим под- ручјем.

6.4. ИНФРАСТРУКТУРА

Саобраћајна шфраструктура

У области саобраћајне инфраструктуре јављају се следећи проблеми и ограничења који лимитирају развој простора Спе- цијалног резервата природе Горње Подунавље:

- непостојање генералне стратегије развоја свих облика сао- браћаја који имају утицаја на функционисање и афирмацију овог простора.
- непостојање система саобраћајне мреже чији сегменти оп- служују овај простор, чиме се у знатној мери лимитира могућ- ност приступа локалитетима у СРП Горње Подунавље.
- неизграђеност и неразвијеност путне мреже у оквиру СРП Горње Подунавље значајно утиче на степен угрожености овог простора у акцидентним ситуацијама.
- непостојање утврђених путања немоторних кретања која неће нарушавати природне услове живота.

liodonpimpediia шфраструктура

Оценом створених услова на подручју Горњег Подунавља констатовано је да је досадашњи развој створио следеће про- блеме у области водопривреде:

- смањена отворена површина воденог огледала;
- недовољна снабдевеност водом насеља, индустрије, пољо- привредних структура;
- недовољна изграђеност и непостојање система одвођења отпадних вода као и третман отпадних вода (УПОВ);
- недовољна изграђеност мреже уличних отворених канала за прихват атмосферских вода
- незаштићеност водних ресурса од загађивања.

Енергетска 1нфраструктура

Подручје Горњег Подунавља је специфична природна сре- дина која има велики значај у заштити животне средине По- крајине. Према њој се морамо трајно обазриво односити и ко- ристити је у сагласности са спроведеним режимом заштите и унапређења природне средине. Стога се на то мора обратити посебна пажња приликом проширења и изградње гасоводне мреже, експлоатације бушотина геотермалне воде, формира- ња истражних бушотина, мора водити рачуна у фази планира- ња, а касније и изградњи поменуте термоенергетске инфра- структуре. То се односи на подручје ван границе резервата.

Главна ограничења коришћењу алтернативних енергетских извора леже у захтеву да енергија из ових извора буде конку- рентна конвенционалној. Такође, разлог у застоју развоја ал- тернативних енергетских извора лежи у:

- недовољном програмском повезивању научно-истражи- вачких и производних организација,
- већим инвестиционим трошковима него за класичне систе- ме и одсуством стимулативних мера финансијско-кредитне и пореске политике за њихово коришћење.

Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом потрошача на просто- ру обухваћеном планом обезбеђено је из трафостаница TS 110/20 kV "Апатин", инсталисане снаге 2x31kVA, TS 110/20 kV "Сомбор1", инсталисане снаге 2x31kVA и TS 110/20 kV "Сом- бор2", инсталисане снаге 2x31kVA. Све три трафостанице су везане у 110 kV далеководну петљу Сомбор-Апатин-Оџаци- Врбас-Кула-Црвенка-Сомбор, те је обезбеђена велика сигур- ност напајања потрошача на овом простору.

У обухвату плана изграђени су 110kV далеководи број 1215 Апатин -Бели Манастир, 110/3 Апатин-

Оцаци и 110/2 Апатин- Сомбор2.

Већи део преносне мреже је одговарајућег квалитета. Цело- купно подручје се напаја са 20kV напонског нивоа. Капаците- ти изграђених трафостаница такође су задовољавајући.

Секундарна (нисконапонска) мрежа непосредно напаја по- трошаче и може се констатовати да покрива сва насељена ме- ста као и појединачне туристичке локалитете.

Насеље Апатин се напаја преко TS 110/20 kV "Апатин" пре- ко осам 20 kV извода.

Купусина се напаја преко 20 kV "Аеродром", а постоји веза за напајање преко 20 kV извода "Бачки Моноштор".

Сонта се напаја преко 20 kV "Сонта", а постоји веза за напа- јање преко 20 kV извода "Богојево".

Бачки Брег се напаја преко 20 kV "Колут", а постоји веза за напајање преко 20 kV извода "Бездан".

Колут се напаја преко 20 kV "Колут", а постоји веза за на- пајање преко 20 kV извода "Бездан".

Бачки Моноштор се напаја преко 20 kV "Бачки Моно- штор", а постоји веза за напајање преко 20 kV извода "Бездан" и извода "Аеродром".

Бездан се напаја преко 20 kV "Бездан", а постоји веза за на- пајање преко 20 kV извода "Бачки Моноштор".

Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом вазду- шна, кабловски начин напајања углавном је заступљен у већим градским насељима. Потребно је извршити реконструкцију нисконапонске мреже у насељима. То је је делимично урађено.

Јавна расвета у насељима, као и на туристичким локалите- тима није потребног нивоа.

Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

Телекомуникациона инфраструктура, на подручју Горњег Подунавља којом су обухваћени телекомуникациони објекти, телефонске централе, спојни путеви и примарна мрежа у насе- љима већим делом, и по квалитету, и по капацитету је на задо- вољавајућем нивоу. Секундарна мрежа није на задовољавају- ћем нивоу, велики део је изграђен надземно и недовољног је капацитета.

У насељима је извршена аутоматизација и дигитализација телекомуникационе опреме и система. Спојни путеви између телефонских централа остварени су оптичким кабловима уз главне путне правце, а мањим делом радио-релејном везом.

Месна ТТ мрежа у већини насеља такође није осавремење- на, секундарна мрежа је углавном још увек ваздушна.

Преко простора обухваћеног планом прелазе радио-релејни коридори телекомуникационог система веза "Телекома":

- Сомбор-Апатин
- Сомбор-Бездан

и мобилних телекомуникација "Мобтела":

- Сонта-Пригревица
- Сонта-Сивац
- Сонта-Каравуково
- Сомбор-Апатин
- Купусина-Бачки Моноштор
- Бачки Брег-Бездан
- Бездан-Гаково
- Бездан-Купусина
- Сомбор-Бездан

За потребе система ГСМ мреже мобилних телекомуникаци- ја изграђене су базне радио станице у КО Апатин, КО Сонта, КО Купусина, КО Сомбор, КО Бездан, КО Бачки Брег, КО Бачки Моноштор.

6.5. ШУИБ, ШУИСКО ЗЕИЉИШТБ И ЛОВНЛ ПОДРУЧЈЛ

Основни проблеми на подручју СРП Горње Подунавље про- истичу из поремећеног водног режима из прошлог периода ко- ји је довео до сушења великих површина под аутохтоним шу- мама које су тада замењене шумским културама.

На подручју резервата је потребно успоставити адекватну сарадњу између свих корисника простора.

На простору обухвата Плана [140], ван граница Резервата је потребно повећати шумовитост и усагласити коришћење про- стора са заштитом евидентираних природних добара.

6.6. ZA[TITA PRIRODNIH DOBARA

Основни проблем у области заштите природних добара је неусклађеност између њихове заштите и коришћења.

6.7. ZA[TITA SPOMENIKA KULTURE

На простору које је обухваћено просторним планом подруч- ја посебне намене СРП Горње Подунавље [141] основни проблем у погледу заштите културних добара односно археолошких локалитета је њихова недовољна истраженост, као и неаде- кватна презентација и одржавање евидентираних непокретних културних добара.

6.8. ZA[TITA @IVOTNE SREDINE

Предметни простор представља у већој мери очувани екоси- стем са посебно израженим одликама рељефа и хидрограф- ским појавама, изворним и разноврсним представницима фло- ре и фауне. Овај простор је под интензивним утицајем антро- погених фактора, посебно у делу простора уз Дунав, који је ка- сније заштићен изградњом одбрамбеног насипа.

У незаштићеном делу је измењен режим воде изградњом од- брамбеног насипа, што је утицало на измену просторног раз- мештаја аутохтоне вегетације, али су задржане основне карак- теристике подручја: простране плитке мочваре- ритови на ни- жим теренима, обрасли типичном ритском вегетацијом и по- плавне шуме на узвишенијим деловима.

Изградњом насипа, уски део Дунава у Апатинском риту, остао је у небрањеном делу, као еколошки највреднији део ри- та, са очуваним поплавним шумама беле и црне тополе, ре- ликтним лужњаковим шумама и реликтном хидрофилном флором.

Под утицајем мелиоративног деловања, у делу природног добра, у великој мери измењен је изглед вегетације: аутохтоне шуме су превођене у шумске културе, фаворизовањем поједи- них аутохтоних и увођењем нових дендролошких врста.

Посебан проблем представљају физичко-хемијске и биоло- шке карактеристике Дунава, који је последњих година загађен индустријским, градским, канализационим и пољопривредним отпадним водама, које садрже разне материје и једињења (при- суство нафте и уља у води, фенола, пестицида и сл.), што нега- тивно утиче на квалитет животне средине, на флору и фауну, посебно на ихтиофауну.

Акватични екосистеми, који бивају плављени услед природ- ног режима вода угрожени су услед неодржавања оптима^не дубине водене масе, па захтевају примену мера заштите у на- веденом контексту.

Повећање површина под засадима плантажних топола, сма- њује плавну зону, која за време висок^х вода представља основну средину за природни мрест ихтиофауне. Рибљи фонд је посебно угрожен нерационалном и неконтролисаном екс- плоатацијом, путем риболова.

Изградња викенд насеља има негативан утицај на Резерват због повећаног броја корисника простора,

[140] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

[141] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

што има за после- дицу неконтролисано коришћење простора.

7. ПОТЕНЦИЈАЛИ ПАНОНСКОГ ПОДРУЧЈА И ЕВЕНТУАЛНИ ПРИОРИТЕТИ РАЗВОЈА

7.1. ПРИРОДНИ ПОТЕНЦИЈЛЛИ

Геолошке, хидрогеолошке и геоморфолошке карактеристике

Западна Бачка у ширем смислу је део Војводине, односно део Панонског неогеног басена између телечке лесне заравни на истоку и Дунава на западу. У јужном делу се сучељава са ју- жном Бачком приближно на линији Сивац-Лалић-Младенево.

У геолошкој грађи овог терена, као и на целом Панонском неогеном басену, налазе се три макро јединице: панонска маса, неогене наслаге и квартарне наслаге.

У песковито-шљунковитим наслагама квартара формиране су и егзистирају акумулације подземних вода које представља- ју основни ресурс подземних вода за снабдевање водом за пиће становништва и индустрије западне Бачке и шире, целе Војво- дине.

Водоносне средине највећег континуираног пространства и највеће водопропусности су:

- пескови, шљунковити пескови и песковити шљункови у по- лицикличним речним (речно-језерским) наслагама еоплеи- стоцвна u старијвг плвистоцвна који представљају основни водоносни комвлекс распрострањен практично на подручју целог Панонског басена,
- пескови, шљунковити пескови, подређено песковити шљункови млађег квартара-алувијалне равни и "варошке" те- расе Дунава који представљају, са повлатним полупропусним слојем, типичну двослојевиту средину.

У водоносним срединама основног водоносног комплекса на подручју западне Бачке и шире, на подручју Војводине и Па- нонског неогеног басена формирана је хидродинамички једин- ствена субартеска и артеска основна издан, локално подвојена полупропусним алевритима и алевритским глинама.

Простор обухваћен Планом [142] обухвата делове општина Сомбор и Апатин. У геоморфолошком смислу овај простор карактеришу три јасно одвојене геоморфолошке целине. Иду- ћи од реке Дунав ка истоку уочава се инундациона раван Дуна- ва са алувијалним наносима чије се коте крећу од 85 м.н.м. на северу до 81 м.н.м. на југу простора обухваћеног планом.

Цео простор Специјалног резервата природе Горње Поду- навље налази се на алувијалним наносима формираним на инундационој тераси Дунава.

На алувијалну раван наслања се Дунавска лесна тераса као део велике Бачке лесне терасе и њене коте терена крећу се у интервалу од 88 до 92 м.н.м. На овој тераси формирана су рит- ска земљишта, черноземи а на потезу Бездан - Моноштор и Свилојево - Сонта распростиру се значајније површине слати- на.

Лесна тераса прелази на лесни плато (зараван) Телечке, ко- ја се простире на североистоку посматраног простора и на њој су преовлађујућа земљишта чернозема са својим подтиповима и варијететима.

Хидролошке и хидрографске карактеристике

Површинске vode

Дунав је главно хидролошко обележје Специјалног резерва- та природе Горње Подунавље. Са бројним меандрима, рукав- цима, ујезереним рукавцима, барама и адама - Дунав у Специ- јалном резервату природе Горње Подунавље ствара несваки- дашњу хидрографску слику.

Режим Дунава је последица различитих природних фактора, али и утицаја човека. Ме|у природним факторима од примар- ног значаја су климатске прилике, пре свега падавине и темпе- ратуре, односно испаравање. Падавине утичу првенствено сво- јом количином, затим распоредом у току године, обликом и интензитетом излучивања. На режим Дунава у простору око Специјалног резервата природе Горње Подунавље највише утичу климатске прилике у Алпима, са којих Дунав добија нај- већу количину воде. Поред климатских фактора од утицаја су и рељеф, геолошки и педолошки састав, коефицијент пошу- мљености слива, густина речне мреже, облик слива. Посебно је значајна корелација утицаја више различитих фактора. Из- узетно високи водостаји Дунава на овом сектору су после ду- гих, хладних и снегом богатих зима.

Дунав у Специјалном резервату природе Горње Подунавље има одлике плувијално - нивалног режима. Највиши средњи месечни водостаји се јављају у јуну и то у Бездану 322 цм, а у Апатину 403 цм. То је последица топљења снега, који се са Ал- па посредством десних притока слива у Дунав. На овај макси- мум утичу и ране летње кише које се у поменутом периоду из- лучују у овим деловима Панонске низије. Најнижи водостаји се јављају у октобру и новембру.

Режим протицаја прати режим водостаја. Највећи је забеле- жен у јуну (2747 м^3/с), а најнижи у новембру (1554 м^3/с) и окто- бру (1555 м^3/с).

Табела бр. 2
- Средњи месечни протицаји Дунава код Бездана
- од 1971. до 1990. године (м^3/с)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ср. год.
Бездан	1957	2088	2168	2631	2682	2747	2618	2160	1735	1555	1554	1901	2150

Дунавска вода и њен режим су ме|у одлучујућим факторима опстанка биљног и животињског света. Честе и велике осци- лације режима Дунава мењају услове у екосистемима од врло повољних до врло неповољних.

Основни водоносни слој је у директној хидрауличкој вези са реком. Стога стање водостаја реке Дунав диктира и режим ни- воа подземних вода на подручју. На прилогу бр. 1 приказана је крива трајања водостаја на Дунаву код Апатина, за период од 1931. до 1990. године.

[142] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- [16] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни-

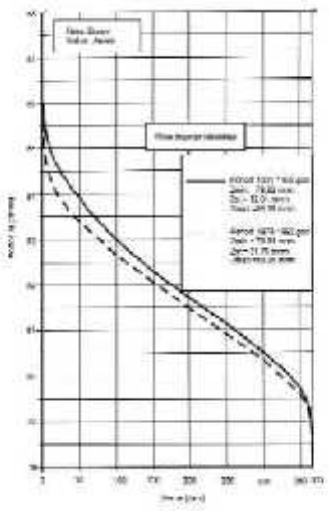

Прилог бр. 2 - Крива трајања водостаја Дунава - профил
Апатин
(Извор: Алтернативна решења снабдевања водом Војводине -
2005, Јарослав Черни)

С обзиром да се подручје обухвата Плана [143], простире 10- так и више километара узводно (Буџак), односно низводно од Апатина (Месарске ливаде) анализирани су водостаји на три водомерне станице: узводној (Бездан), код Апатина (Апатин) и низводној (Богојево). Анализиран је исти временски период (1995-2003.година), карактеристичан по појави како изузетно високих (лета 1999., 2000. и 2002. године) тако и ниских водо- стаја (2003.година).

чењу Међудржавне дипломатске комисије

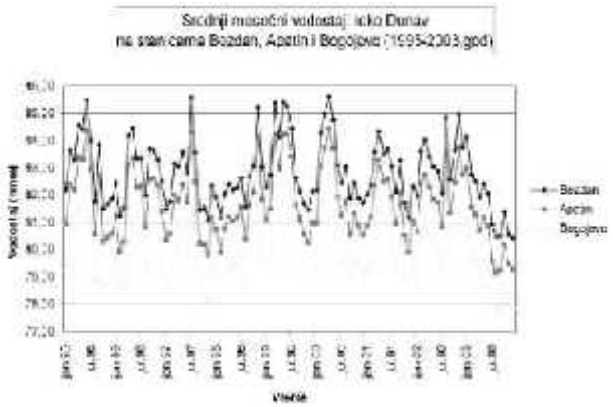

Прилог бр. 3 - Средњи месечни водостаји Дунава на водомерним станицама Бездан,
Апатин и Богојево за период 1995-2003. год.
(Извор: Алтернативна решења снабдевања водом Војводине -
2005, Јарослав Черни)

Површинске воде основне каналске мреже су углавном у посредној хидрауличкој вези са подземним водама због полу- пропусних наслага у дну канала.

Поред Дунава, као најзначајнијег површинског тока у Спе- цијалном резервату природе се налази још неколицина значај- них површинских акваторија.

Плазовић на простору Специјалног резервата природе Гор- ње Подунавље протиче у оном појасу где се граница заштиће- ног природног добра провлачи између Бездана и Бачког Мо- ноштра, односно у појасу шумског комплекса Штрбац. Укупна дужина тока у заштићеној зони износи 4 км. Ширина речне до- лине овде износи 80-100 м, а речног корита око 3-4 м. Меандри- рање реке је мање изражено него у северним деловима тока.

Велики бачки канал је део каналске мреже Дунав-Тиса-Ду- нав. Кроз Специјални резерват природе Велики бачки канал протиче у дужини од 6 км у два, границом заштићеног природ- ног добра, одвојена сектора. Први се протеже од отвора на Ду- наву до оближњег моста, у дужини од 1 км. Овде Велики бач- ки канал излази ван граница Специјалног резервата природе. Низводно се налази велико излетничко насеље, које знатно нарушава изворни амбијент целог простора. Такође, код Без- дана, на обали канала, налази се бродоградилиште Бездан. Из- ме|у Бездана и Бачког Моноштра канал поново "улази" у по- јас заштићеног природног добра и унутар његових граница протиче у дужини од 5 км. У појасу канал се налази под режи- мом II степена заштите. Са таквим положајем има функцију коридора између Моношторског рита и шуме Штрбац.

Канал Бездан - Пригревица кроз Специјални резерват при- роде протиче у дужини од 18 км. Он представља напајајући крак система Дунав - Тиса - Дунав, водом из уставе код Безда- на. Канал са једним делом тока, од Бачког Моноштра до про- стора југоисточно од Купусине, налази у старом кориту Дуна- ва. Налази се у режиму II степена заштите.

Речни рукавци, језера и баре су једна од главних хидрограф- ских одлика Специјалног резервата природе. Настали су у не- престаном процесу меандрирања реке и померања речног ко- рита. Бројне меандре Дунав је стварао приликом високих во- достаја и изливања, када би градио себи ново корито, а старо напуштао.

На овим просторима, као и у многим другим деловима По- дунавља, народ речне рукавце назива дунавцима. Унутар гра- ница "Горњег Подунавља" налази се неколико оваквих мар- кантних хидрографских објеката.

Бајски канал се протеже паралелно са Дунавом, од Баје до Великог бачког канала, са којим је спојен преко преводнице и уставе Шегеш Фок. Дужина Бајског канала у Србији и Црној Гори, уједно и на простору "Горњег Подунавља", износи око
10 км. Највећим делом Бајски канал се налази у напуштеном кориту Дунава. Једино су крајњи јужни делови накнадно про- копани што се јасно уочава на основу његове ширине и геоме- тријски прецизног правца север - југ. Због вредних акватичних екосистема које поседује, Бајски канал је заштићен режимом
11 степена заштите.

Барачка се протеже правцем исток - запад. Овај рукавац је очигледан пример утицаја човека на хидрографију Специјал-

ног резервата природе Горње Подунавље. Барачка је у једном сектору пресечена одбрамбеним насипом. Пресечени део ру- кавца се зове Мртва Барачка. Она се опет рачва на два мања рукавца - на северу се протеже Бандафок, а на југу Шебеш- фок. Западно од насипа се налази Жива Барачка, која се кори- сти као зимовник за бродове и чамце. На контакту између Жи- ве и Мртве Барачке се налазе црпне станице Бездан I и Бездан II. Крајњим источним деловима Барачка се повија према Бај- ском каналу (Бандафок и Шебешфок), са којим у хидромор- фолошком погледу представљала јединствену целину - стари ток Дунава. Жива Барачка се налази у режиму III степена за- штите, а Мртва Барачка је у режиму II степена заштите.

Моношторски Дунавац (II степен заштите) се налази јужно од Бачког Моноштра у дужини од око 8,5 км. Протеже се, уз мања одступања у потезу око острва Шаркањ, правцем север - југ. Од Дунава је одвојен насипом, подигнутим 1966. године. Због тога је изграђена устава Кузук, којом је Моношторски Дунавац технички ипак спојен са Дунавом.

Југозападно од Бачког Моноштра се налазе још два рукав- ца. Оба су позната под именом Стари Дунавац. Први се нала- зи западно од насипа у плављеној зони, а други источно. Слич- но као и код Моношторског Дунавца и ова два су технички спојена са упусно - испусном уставом "Старо Село". Налази се у режиму II степена заштите.

Петрешки Дунавац (II степен заштите) је један од три изра- зита рукавца у Апатинском риту. Има полумесечасти облик и дуг је 5 км. Са источне стране опкољава локалитет Зверињак. Само при високим водостајима има површински контакт са Дунавом. При нижим водостајима Петрешки рукавац егзисти- ра као мртваја.

Сребренички Дунавац (II степен заштите), такође, у Апа- тинском риту, настао је крајем XIX века пробијањем дравског просека, у циљу скраћивања пловног пута. При ниским водо- стајима Дунава, ниво воде у њему нагло опада, а повремено и пресушује.

Стакларски Дунавац (II степен заштите) се налази у крај- њим јужним деловима "Горњег Подунавља", на локалитету Стаклара.

Језера и баре Специјалног резервата природе Горње Поду- навље представљају последицу укупне активности Дунава. То значи да су у морфолошко-генетском погледу флувијалног по- рекла. У Резервату их има на десетине (Сакадаш, Црна бара на Штрпцу, Црна бара у Моношторском риту, Мирковића бара, Дангузац...).

Подручје посебне намене Горње Подунавље се простире на територији општине Апатин, а мањим делом захвата терито- рију општине Сомбор.

У границама општине Апатин налазе се системи за одвод- њавање Кучка, 9-За Апатин, Штајер I и II, Пригревица, Свило- јево - Сонта, Сонћански рит, Кеверча и Дубоки јендек. Овом општином су обухваћени и делови система за одводњавање Сига - Казук, ДТД Чичови - Милетић, ДТД Буковац и 9-6 Ку- пусина. Други део ових система се налази на делу општине Сомбор. Поред ових система у границама општине Сомбор се налазе Кенђија - Карапанџа, Бездан - Бачки Брег, Бездан, Острво, Бездан - Бачки Моноштор, Плазовић као и систем за одводњавање Северна Мостонга. На наведеним системима за одводњавање постоји тренутно око 1.065 км канала за одвод- њавање различитих карактеристика са око 927 цевастих и пло- частих пропуста, устава, уливних грађевина итд., као и два де- онична центра за одбрану од поплава: "Апатин" у Апатину и "Старо Село" на подручју Сига - Казук.

Целокупна површина општина Сомбор и Апатин, сем уског појаса у небрањеном делу између корита Дунава и насипа пр- ве одбрамбене линије обухваћена је системима односно одвод- њава се.

Подзвмнв воде

Подземне воде (фреатске и артешке) имају утицаја на биљ- ни и животињски свет. Оне су значајан чинилац у формирању водених, мочварних, ливадских и шумских екосистема у Спе- цијалном резервату природе Горње Подунавље.

Фреатске воде сачињавају воду која лежи у порозном зе- мљишту до првог вододрживог слоја. Најчешће пространство заузимају у стенама са интегралном порозношћу. Фреатска из- дан се храни инфилтрацијом атмосферских падавина, инфил- трацијом воде из Дунава и притицањем воде из више лесних и пешчаних предела.

У алувијалној равни фреатске воде се налазе на малим дуби- нама. У напуштеним меандрима и засутим рукавцима Дунава, изданска вода најчешће избија на површину формирајући баре и мочваре. Уобичајене дубине фреатских вода у алувијалној равни су између 1,5 и 2,5 м. У југозападним деловима Апатин- ског рита током пролећа и почетком лета, изданска вода се приближава површини на дубини мањој од 1 м, док на вишим површинама она премашује дубину од 3 м.

Анализе средњих месечних вредности фреатске издани, на основу мерења у атару Купусине, показују да ниво фреатске издани расте, доста правилно, од новембра када је најдубљи, све до маја, јуна и јула, када је најближи површини. Поред но- вембра, ниско стање подземних вода бележе и два суседна ме- сеца - октобар и децембар.

Порасту нивоа подземних вода претходи пораст водостаја Дунава. Када је апсолутна висина водостаја Дунава већа од ви- сине фреатске издани, ниво издани расте. Насупрот томе, ни- во издани се спушта у дубину, када је ниво Дунава нижи од ни- воа издани. То значи да водостај Дунава утиче на режим фре- атске издани у приобаљу.

Од водопривредних објеката за заштиту од штетног дејства вода на предметном подручју налазе се: насип прве одбрамбе- не линије од км 0+000 до км 61+394, насипи друге одбрамбене линије и локализационе линије са укупном дужином од км 0+000 до км 53+841. Насипом прве одбрамбене линије се брани око 50.000 ха пољопривредног земљишта и 22 насељена места са 100.000 становника.

Сеизмичке карактеристике

У погледу сеизмичности, према карти макросеизмичке рејо- низације, подручје обухваћено Планом, највећим делом се на- лази у зони са могућим интензитетом земљотреса од 6iMCS, те су нужне пасивне и активне мере заштите од трусних поме- рања.

Климатске карактеристике

Подручје обухваћено Планом [144] се налази у појасу умерено континенталне климе, у којој су јасно изражена сва четири го- дишња доба. Карактеристике овог климатског појаса су топла и сува лета, хладне зиме са падавинама у виду снега, док су пролећа и јесени умерено топли са падавинама у виду кише.

Температуре ваздуха се у Специјалном резервату природе Горње Подунавље, односно, метеоролошкој станици у Сомбо- ру, која је најближа овом

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
-0,6	1,5	6,3	11,3	17,1	20,1	21,7	21,2	16,8	11,0	4,9	1,5	11,1

заштићеном природном добру, крећу слично као и код осталих метеоролошких станица у Војводи- ни, од најнижих у јануару (-0,6i Ц), до највиших у јулу (21,7i Ц). Температурна амплитуда износи 22,3!Ц.

Табела бр. 3 - Средње месечне и средња годишња температу-
ра вадуха (0i Ц)
- за метеоролошку станицу Сомбор (1971-1990)

Извор: Метеоролошки годишњаци од 1971. до 1990. године

Како су један од доминантних ресурса Специјалног резервата природе Горње Подунавље биљни и животињски свет, тако анализа и проучавање кретања температурних вредности по годишњим добима добија на значају. Најхладније годишње до- ба у просеку има позитивну температуру (0,8i Ц). Просечна температура вегетационог периода износи 18i Ц, а средња го- дишња температура 11,1i Ц.

Релативна влажност ваздуха се током године креће од 68 % у мају и јулу до 86 % у децембру. То потврђује да годишњи ток релативне влажности стоји у обрнутом односу са годишњим током температуре ваздуха. Средња годишња вредност

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
85	81	73	69	68	69	68	71	74	76	84	86	75

рела- тивне влажности ваздуха износи 75 %. Посматрано по годи- шњим добима релативна влажност има следеће средње вред- ности - највећа је у току зиме (84 %), а најнижа у току лета (69 %). Јесен има већу влажност ваздуха (78 %) од пролећа (70 %).

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
34	30	35	47	58	85	57	55	35	45	50	38	569

N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	C
172	79	100	99	70	70	97	169	144

[144] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

Средња годишња влажност ваздуха за вегетациони период из- носи 70 %.

Табела бр. 4 - Средње месечне и средња годишња релативна
влажност ваздуха (%)
за метеоролошку станицу Сомбор (1971-1990)

Извор: Метеоролошки годишњаци од 1971. до 1990. године

Годишњи ток облачности је доста сличан годишњем у току релативне влажности ваздуха. Насупрот томе, облачност сто- ји у обрнутом односу са током температуре ваздуха, па је облачност највећа у хладнијем делу године, а најмања у топли- јем делу године. Максимална облачност је у јануару (71 %), за- тим следе децембар (70 %) и фебруар (67%). Најмања облач- ност је током августа (41 %), а затим следе јули (43 %) и сеп- тембар (45 %). Средња годишња вредност облачности износи 57 %. Најоблачније годишње доба је зима, затим следе проле- ће, јесен, док је лето најведрије. Средња облачност за вегета- циони период износи 50 %.

Падавине - Подручје Специјалног резервата природе је је- дан од најкишовитијих простора у Војводини, посебно простор око Апатина. Букуров (1975) овакве прилике објашњава тиме што кишоносни облаци долазе са запада, па пре излучују пада- вине у западним крајевима Бачке. На повећану количину тало- га утичу и водене површине и шуме које се простиру у алуви- јалној равни Дунава, односно у Горњем Подунављу, али и у су- седној Барањи у Копачком риту.

Табела бр. 5 - Средње месечне и годишња количина падавина
(мм)
за метеоролошку станицу Сомбор (1971-1990)

Извор: Метеоролошки годишњаци од 1971. до 1990. године

Према подацима за двадесетогодишњи период највећа коли- чина падавина се излучи у јуну (85 %) а најмања у фебруару (30 %). Вредност годишње висине падавина за метеоролошку станицу Сомбор износи 569 мм. Анализом распореда суме па- давина током месеци уочавају се два максимума и два миниму- ма. Главни максимум се јавља крајем пролећа и почетком ле- та, са највише падавина у јуну. Секундарни максимум настаје у другој половини јесени, са највише падавина у новембру. При- марни минимум се јавља почетком године са најмањом коли- чином падавина у фебруару. Други сушни период настаје на прелазу лета у јесен, односно, у септембру. Посматрано по го- дишњим добима највише талога се излучи у току лета (197 мм), затим у пролеће (140 мм), док се у току јесени излучи 130 мм падавина. Најмања количина талога се излучи у току зиме, свега 102 мм. У вегетационом периоду се излучи 337 мм тало- га.

Ветровитост - Према вредностима годишњих честина ветр- ова и тишина највећу учесталост имају ветрови из северног (172 %0), и северозападног (169 %0) правца а најмању из ју- жног и југозападног правца (70 %0). Средње годишња вред- ност броја тишина је 144 %0 (С).

Табела бр. 6 - Честина ветрова и тишина према подацима са
метеоролошке станице Сомбор (%0)

Средњи број дана у години са појавом ветрова од 6 и више степени Бофорове скале износи 22,2.

Педолошке карактеристике

Основну педолошку подлогу у Специјалном резервату при- роде Горње Подунавље чине алувијална земљишта формира- на у инундационој равни реке Дунав. Ова земљишта имају по- тенцијално високу производну вредност и повољна су за биљ- ну производњу свих врста.

На лесној тераси Која се налази источно од реке Дунав до- минирају черноземи, ритска земљишта и слатине.

Черноземи и ритске црнице представљају најпродуктивнија пољопривредна земљишта на простору обухваћеном овим планом док су слатине деградирана земљишта која захтевају специфичан начин примене агротехничких мера у савременој пољопривредној производњи, и њихова производна вредност је релативно ниска.

7.2. СТАНОВНИШТВО

На подручју обухвата ППППН [145] СРП Горње Подунавље налази се 7 насељених места, која припадају двема општинама, са укупно 38949 становника. Просечна густина насељености износи 67,9 ст/ км^2.

Табела бр. 7 - Број насеља и број становника 2002.

Општина / насеља	Број становника
Сомбор	
Бачки Брег	1388
Бачки Моноштор	3920
Бездан	5263
Колут	1710
Апатин	
Апатин	19320
Купусина	2356
Сонта	4992
Укупно	38949

године на
подручју обухваћеном Планом:

Четири насеља из општине Сомбор, са укупно 12281 станов- ником и три насеља општине Апатин са укупно 26668 станов- ника. Просечна популациона величина насеља је 5564 станов- ника, чему највише доприноси Апатин, административни цен- тар истоимене општине који је највеће насеље са 19320 станов- ника. Насеље Бачки Брег из општине Сомбор је најмање, са 1388 становника.

У оквиру Специјалног резервата природе Горње Подунавље не налази се ни једно насељено место.

7.3. МРЕЖА НАСЕЉА

Насеља, на простору обухваћеном Планом [146], чија се величи- на по броју становника креће у односу 1:15 (Бачки Брег 1388 и Апатин 19320 становника), одликују следеће карактеристике: већа густина насељености 67,9 стан/км^2, мали степен изграђе- ности, доста неизграђених површина у свом ткиву, што омогу- ћује даљу изградњу у њима и трансформацију ка бољем уређе- њу и организацији у оквиру постојећих граница. Објекти соци- јалних активности и услуга у већини насеља постоје и могу да чине језгра која ће се даље развити сходно потребама станов- ништва и посетилаца усмерених на СРП Горње Подунавље.

7.4. ПРИВРЕДНИПОТЕНЦИЈАЛ

Потенцијали планског подручја у области привреде темеље се на расположивим природним ресурсима и радом створеним вредностима.

Најважнији привредни потенцијал, као основа будућег раз- воја посматраног подручја, је пољопривредно земљиште, шу- ме и природне вредности Специјалног резервата природе Гор-ње Подунавље, које су недовољно искоришћене у функцији развоја туризма.

Потенцијали и приоритети развоја у области привреде су:

• у области пољопривреде, природни и радом створени по- тенцијали

• у области индустрије, сировинско залеђе за динамичнији развој агроиндустријског комплекса; интензивнији развој бро- доградње и мале привреде

[145] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

[146] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

Пољоиривреда

Основ за развој пољопривреде у обухвату плана на просто- ру ван СРП Горње Подунавље чине природни и створени усло- ви.

Природне услове пре свега представљају:

- земљишни фонд релативно високог квалитета који се мо- же користити за све видове пољопривредне производње,
- могућност наводњавања ширег подручја,
- могућност производње здраве хране у подручјима II и III зоне заштите и ван Специјалног резервата природе Горње По- дунавље.

Створене вредности су:

- повољан однос обрадивих површина и пољопривредног зе- мљишта,
- традиција у повртарској и воћарској производњи,
- подручје је и погранична област према Хрватској и мањим делом ка Мађарској, што пружа могућност извоза здраве хра- не на подручја Европске уније.

Подручје Горњег Подунавља пружа могућност за развој ри- барства како у самим водотоцима у специјалном резервату природе, тако и у непосредном окружењу.

У зони обухвата плана за сада постоје три формирана ша- ранска рибњака (Бездан, Колут и Свилојево) док је у Бајском каналу започет кавески узгој рибе.

У претходном периоду покушало се са организованим узго- јем рибе у природним условима, порибљавањем отворених во- дених површина у пределу старе пумпе код Апатина, али нема података о економским ефектима оваквог узгоја.

Све водене површине у подручју обухвата плана предста- вљају идеална подручја за развој риболовног туризма, како у рукавцима Дунава тако и у каналима основне каналске мреже.

На целом простору постоје добри услови за проширење по- стојећих и формирање нових рибњака.

Највећи привредни потенцијал у области индусшрије посто- ји у Апатину и мање у Бездану. Потенцијали осталих насеља у обухвату Плана још увек су недовољно искоришћени да би мо- гли да доприносе бржем развоју посматраног подручја.

Туризам

Садржајношћу простора и очуваношћу природне средине, Специјални резерват природе Горње Подунавље поседује ве- лики еколошки значај и туристички потенцијал. Изузетна вредност простора, његова раритетност која се огледа како у разноврсности биљног и животињског света, присуству угро- жених биљака и животиња, нарочито птица, али и богатству различитих екосистема чини простор Специјалног резервата природе Горње Подунавље потенцијално туристички врло вредним.

Вредност се повећава у условима када се туристички произ- води креирају у односу на тражњу која се окреће ка индивиду- алном госту, већој садржајности и разноврсности садржаја бо- равка, враћању природи и културним вредностима који нису само интересовање за споменике културе већ и за етнолошко наслеђе, старе занате и локалне манифестације и обичаје. Стога се туристички производи креирају за мање групе или ин- дивидуалце.

Подручје је и погранична област према Хрватској и мањим делом ка Мађарској што је значајно због могућности заједнич- ких програма који су финансирани од стране ЕУ. То је од зна- чаја и за повезивање са туристичком понудом суседних регија /Копачки рит, циклотуризам.../.

Специјални резерват природе Горње Подунавље мора се по- сматрати као комплексно туристичко подручје од национал- ног значаја те је близина великих градских, туристичких цен- тара изузетно важна. Сомбор са значајном културном башти- ном, манифестацијама, музејима, галеријама, туристичком ин- фраструктуром (смештајни капацитети, туристичке агенције, ресторани, водичка служба, рекреативни и забавни садржа- ји....) сервисном инфраструктуром (поште, банке, болнице, АМСС...) саобраћајном инфраструктуром... представља ком- плементарну туристичку дестинацију која може бити полазна тачка али и центар који ће понудити смештајне капацитете и друге садржаје који недостају Специјалном резервату природе. То исто може бити у одређеној мери и Апатин.

Вредност подручја у погледу садржајности употпуњује пону- да бањског туризма: Бања Јунаковић на територији општине Апатин и извор термалне воде богате јодом код Бездана...

Ободна насеља, пре свих Бачки Моноштор, Купусина и Сонта, су посебне амбијенталне целине чији становници чува- ју специфичну традицију, обичаје, ношње, старе занате, те стога имају значајан потенцијал за развој еко-туризма [147] [148]. За сада постоје смештајни капацитети у Бачком Моноштру и Чонопљи, Купусина вредну етнолошку збирку, Сонта је по- зната по чипки и ћилимима. Постоји богатство фолклорних манифестација "Купусинска свадба", "Буњевачка Дужијан- ца", "Фаршанг у Сонти и Купусини"... Поред тога ту су стари занати, разноврсна и богата гастрономска понуда...

Потенцијално највећи број туриста на посматрано подручје може доћи аутомобилима и аутобусима и Дунавом. Зато се посебна пажња мора посветити планирању путне мреже и по- требне инфраструктуре. Посебну пажњу треба посветити ограничењу уласка у посматрано подручје планирањем пар- кинга, који би требало да буду последње станице до којих се може доћи аутобусом или колима. Бициклистичке стазе по ободу Специјалног резервата природе Горње Подунавље би- ле би део великог европског пројекта бициклистичких стаза дуж Дунава.

Такође се мора планирати наутичка инфраструктура и ак- тивности које се могу одвијати у приобаљу Дунава, Великог бачког канала, на каналу Бездан - Пригревица, Бајском кана- лу (нарочито локалитет Шебеш Фок), Живе и Мртве Барач- ке, Моношторском рукавцу, Старом Дунавцу, Петрешком Дунавцу, Сребреничком Дунавцу, Стакларском Дунавцу, реч- ним рукавцима и језерима. Овај резерват се може најатрак- тивније сагледати и доживети пловећи кроз бројне канале, ру- кавце и дуж Дунава. Планом је потребно дефинисати области и кључне локалитете где је могуће развијати наутички тури- зам а то значи дефинисати врсте прихватних објеката /нау- тичка сидришта, пристане, туристичка пристаништа (домаћа и међународна) и марине/, пловне објекте који могу ући у ре- зерват /рекреативни пловни објекти, излетнички пловни објекти, туристичке јахте и пловни објекти за туристичка кр- старења/, активности: разгледање и вожња за организовање групе, разгледање и вожња за рекреативне објекте, јахте... За- тим је потребно дефинисати плаже и друге просторе за рекре- ативне активности поред воде.

Планом се мора дефинисати развој викенд насеља од којих су највећа Барачка, Шебеш Фок, Дарашки фок, Вагони... као и већ постојећих садржаја од значаја за туристичку понуду: камп Црвеног крста код Бачког Моноштра, ЗОО врт у Колу- ту. Такође се Планом мора дати одговор да ли је одрживо уво- |ење нових садржаја боравка где то не угрожава природну и културну баштину: аутокамп, отворене и уређене површине за излетнике.

Јасно је да се вредности Специјалног резервата природе Горње Подунавље и читаве регије у погледу туристичке вало- ризације могу оценити као велике у погледу садржајности простора, вредности природне и културне баштине и у погле- ду приступачности дестинације. До сада је простор обухваћен Планом у погледу туристичких активности био познат по лов- ном туризму који је достигао оптимални обим.

Просторним планом подручја посебне намене, пажњу је по- требно усмерити на Подунавље које постаје све значајнији тури- стички коридор Европе и његово повезивање са суседним регија- ма. Поред изградње пристана и марина у току је велики европски пројекат бициклистичких стаза дуж Дунава од Пасауа до Делте. Бициклистичке стазе и циклотуризам као један од доминантних облика туристичких кретања у западној и средњој Европи може бити значајан и за подручје Горњег Подунавља под условом да се сва потребна инфраструктура усклади са приоритетима који су постављени у вези очувања природне баштине.

Сеоски /рурални, агро, салашарски/ туризам добар је модел развоја пољопривредних домаћинстава али захтева извесна улагања па и градњу која мора бити у складу са локалном ар- хитектуром и наслеђем.

Садржаји боравка у заштићеним подручјима морају бити ограничени на научно истраживачке и едукативне програме, пешачења, посматрање птица, дозвољене наутичке активно- сти, друге видове рекреације у областима у којима су оне до- звољене и контролисане... У ободним подручјима могу се ор- ганизовати ловни и риболовни туризам вожња фијакером, учење старих заната, школе пчеларења, обилазак културних добара, фолклорне и друге манифестације, излетнички, ре- креативни, wellness програми, школа у природи, адреналин програми /падобрански скокови, вожња балоном.../.

7.5. САОБРАЋЈНИПОТЕНЦИЈАЛ

Основни потенцијал овог простора је међународни пловни пут-река Дунав, као и постојећа саобраћајна инфраструктура свих видова саобраћаја која уз реконструкцију, модернизацију и бољу координацију може унапредити општи развој и зашти- ту овог простора.

Основни потенцијал овог подручја је и присуство свих обли- ка инфраструктуре у окружењу који се уз системско уређење могу довести у функцију афирмације овог простора а за све то постоје одличне просторне могућности.

Потенцијал овог простора представља могућност импле- ментације тзв. мирних и меких кретања (кретања без употре- бе мотора) са воде и земљишта чиме се неутралише њихов не- гативни утицај на живи свет.

7.6. ВОДОПРИВРЕДНИПОТЕН

ЦИЈАЛ *Снабдевање водом*

Водопривредном основом Србије (ВОС), са гледишта мо- гућности отварања изворишта регионалног типа, издвојена је потенцијална зона у приобаљу Дунава на сектору Бездан-Бо- гојево и то на локацијама Апатин-Месарске ливаде и Буџак-Апатин, на којима су вршена испитивања.

Истраживани простор Месарске ливаде, припада западном делу велике Бачке равнице, у непосредном приобаљу Дунава, од 1387 до 1397 километра тока. Ка северу границу чини уз- вишење терена (под називом Брег), прецизније дренажни ка- нал у његовом подножју. Јужна граница је приступни пут ка ловачком дому на Месарским ливадама, који пролази кроз средишњи део простора Јеленско острво. Западну границу чини одбрамбени насип, док је источна граница локални пут од Апатина до Великог Салаша - Рибарева.

Према постојећем фонду информација прикупљених на терену, на сектору од Месарских ливада до Апатина, нема значајнијих потенцијалних жаришта загађења подземних во- да. Деградација квалитета вода се може јавити на рачун при- мене хербицида, пестицида и инсектицида у периоду инте- зивних пољопривредних радова. Са простора

[147] "Одговорно путовање у области природе, којим се чува животна средина и одржава благостање локалне заједнице" О.Хаџић "Културни туризам" Нови Сад, 2005, 22.

ван анализира- ног сектора, процеђивање загађења се може очекивати од депоније комуналног отпада Апатина. На депонији се не спроводе адекватне мере одржавања и заштите, прописане за објекте дате намене ("Правилником о критеријумима за одређивање локације и уређење депонија отпадних матери- ⁞алᵃ").

Испитивани простор Буџак, припада крајње западном делу велике Бачке равнице, у непосредном приобаљу Дунава, од 1402 до 1410 километра тока. Западну и јужну границу чини одбрамбени насип, док је источна граница канал ДТД (При- гревица - Бездан) и обод градске зоне Апатина. Ка северу границу чини Моношторски и Купусински Дунавац.

Према постојећем фонду информација, на сектору од Апа- тина до Буџака нема потенцијалних жаришта загађења под- земних вода. Деградација квалитета се може очекивати на рачун примене хемијских средстава за заштиту биља (херби- цида, пестицида и инсектицида), у периоду интезивних пољо- привредних активности. У мањој мери могуће је процеђива- ње отпадних вода од локалних домаћинстава у приобаљу Ду- нава.

На прилогу бр. 4 приказан је положај поменутих истражи- ваних простора на подручју Специјалног резервата природе Горње Подунавље.

Прилог бр 5 : Специјални резерват природе Горње Подунавље
(Извор: Алтернативна решења снабдевања водом Војводине - 2005, Јарослав Черни)

Одвођење вода

Поред изградње регионалног система за снабдевање водом северне Бачке (подсистем Плазовић), за потребе ревитализа- ције подручја "Сига-Казук", урађен је елаборат Хидротехнич- ко уређење подручја "Сига-Казук", као и Хидротехничко уре- |ење подручја "Календош" пројекат "Север", са приказаним неопходним мерама за завршетак започетих радова на изград- њи система за ревитализацију целокупног подручја "Сига-Ку- зук", а у смислу решавања акутног проблема одвођења повр- шинске воде из депресија односно делова терена са најнижим котама. Поменуто подручје је део некадашњег Моношторског рита односно инундационог простора реке Дунав. Простире се између корита реке Дунава односно насипа прве одбрамбене линије км 35+250 (место укрштања са насипом друге одбрам- бене линије код "Вагона") до км 47+800 (место укрштања са насипом друге одбрамбене линије код "0"), наведених насипа друге одбрамбене линије и канала ДТД Бездан-Пригревица. Површина износи око 5.300 ха. Подручје се састоји углавном од шумског земљишта испресецаног "високим гредама" и ду- боким коритима бивших дунавских рукаваца.

У области водопривредв приоритети су:

- Захватање подземне воде за потребе регионалног система водоснабдевања на потесима у околини Апатина (Буџак и Ме- сарске ливаде) изградњом линијских низова бунара поред од- брамбеног насипа.
- Прелазак на регионални систем снабдевања насеља водом и успостављање и дефинисање зона и појасева санитарне за- штите изворишта у складу са Законом о водама. ("Сл. гласник РС", бр. 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96).

7.7. ЕНЕРГЕТСКИПОГЕНЦИЈЛЛ

Са аспекта коришћења енергетских извора (гас, нафта, тер- моминералне воде) према Просторном плану Републике Ср- бије Горње Подунавље спада у перспективно подручје. Из тих разлога на предметном подручју треба предузети низ истра- жних радова (истражне бушотине) [21].

Гасоводна инфраструктура

На простору обухваћеном Планом [22] изграђен је разводни гасовод високог притиска за гасификацију насеља Апатин као и свих насеља у општини, изграђен је и комплекс ГМРС "АПАТИН" са МРС за широку потрошњу на кат. парц. 5714/2.

Осим насеља Апатин и Бање Јунаковић у којима је у току изградња дистрибутивне гасоводне мреже, остала насеља на подручју обухвата плана нису гасификована.

21 Према покрајинског секретаријата за минералне сировине бр. 115-3100/2-03/04-02 предузећу НИС-Нафтагас одобрава се извођење детаљних истра- жних радова на простору северне Бачке истражни простор бр 5069

22 Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разгранi- чењу Међудржавне дипломатске комисије

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне мреже, пру- жају могућност њеног проширења и даље изградње у циљу га- сификације свих насеља на овом подручју.

Нафтоводна инфраструктура

На подручју обухвата Плана [149] не постоји и не планира се изградња нафтоводне инфраструктуре.

Гасна и нафтна поља и лежишта подземне воде и бушотине

На подручју обухвата плана постоје лежишта термомине- ралне воде која представљају потенцијал, за коришћење и при- мену геотермалне енергије за топлотне и бањско-рекреативне потребе. Такође се, налази постојећа термоминерална бушо- тина Бање Јунаковић, термоминерална бушотина у насељу Сонта и Бездан, као и термоминерални системи у насељу Апа- тин и Бачки Брег.

Коришћење алтернативних облика енергије (биомаса, биогас, сунчева енергија, енергија ветра)

Коришћењем алтернативних облика енергије утиче се на раст животног стандарда, очување и

149 Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

заштиту животне среди- не.

Биомаса

Енергетски потенцијал биомасе је сконцентрисан у отпаци- ма из пољопривреде, шумске и дрвопрерађивачке производње (98% отпаци из пољопривреде, 1,5% отпаци из шумске производње и 0,5% отпаци из дрвопрерађивачке производње).

Биогас

Биогас се производи и користи првенствено из разлога еко- номичног управљања стајским ђубривом, ради оптимизације дохотка по хектару обрадиве површине, заштите човекове средине и радне околине и из потребе снабдевања фарми сопственом енергијом.

Сунчева енергија

Сунчево зрачење може да се користи за добијање топлотних и хемијских извора енергије, за трансформацију у механичку и електричну енергију.

Енергија ветра

Енергетски потенцијал ветра утврђује се:

1. Коришћењем метеоролошких података, са метеороло- шких станица;
2. Теренским испитивањима, да би се идентификовале обла- сти за детаљна испитивања (мерење брзине ветра, правац ду- вања ветра);
3. Верификацијом локација, на које треба поставити торње- ве високе 50 м са метеоролошким инструментима на неколико нивоа.

Приоритети развоја енергетске инфраструктуре:

- Гасификација свих насељених места на простору обухвата Плана, изградњом разводне и дистрибутивне гасоводне мре- же,
- Стимулисати развој и коришћење алтернативних облика енергије (геотермална енергија, биомаса, биогас, сунчева енергија и енергија ветра).

Телекомуникациони и РТВ потенцијал

Изграђени оптички спојни путеви уз све важније путне правце и дигитализовани систем у већини насеља представља потенцијал у овој области.

За квалитетно одвијање телекомуникационог саобраћаја на подручју у обухвату Плана [150], потребно је изградити квали- тетне спојне путеве оптичким кабловским везама, уз све глав- не и локалне путне правце.

Систем преноса треба да се одвија преко дигиталних ауто- матских телефонских централа довољног капацитета, које треба поставити у свим насељима. За свако домаћинство обез- бедити по један директан телефонски прикључак, као и довољан број прикључака за све привредне кориснике.

У свим насељима и на туристичким и другим локалитетима, потребно је изградити примарну и секундарну кабловску мрежу.

Изградити антенске системе базних радио- станица по пла- новима развоја надлежних предузећа, како би се омогућио рад овог система телекомуникација на целом планском подручју.

У свим насељима за квалитетан пријем и дистрибуцију ра- дио и ТВ сигнала, изградити кабловски дистрибутивни систем (КДС).

Електроенергетска инфраструктура

Изграђена преносна и дистрибутивна електроенергетска мрежа и трафостанице представљају потенцијал у овој обла- сти.

На простору обухваћеном Планом [151], потребно је у потпу- ности ревитализовати преносну мрежу у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача.

Потребно је обезбедити довољно капацитета у постојећим ТС 110/20 kV и изградити нове капацитете.

Нисконапонску мрежу у свим насељима, као и ону за потре- бе туристичких и других локалитета, на простору у обухвату Плана, потребно је у потпуности реконструисати.

7.8. ШУМЕ, ШУИСКЛ И ЛОВНЛ ПОДРУЧЈЛ

Потенцијали планског подручја су шуме, шумско земљиште у оквиру Резервата, као и шуме на простору који је у директ- ном контакту са Резерватом а налазе се у обухвату Плана.

Шуме, шумско земљиште и ловна фауна у СРП Горње Подунавље

У оквиру Резервата се налазе шуме и шумско земљиште у површини од 11.121,76 ha од чега је шумом обрасла површина од 10'.213,41 ha [152] што чини 51,98 % шумовитости.

Шумама газдују ЈП "Војводинашуме" и ЈП "Воде Војводи- не" у мањем делу. Заступљене су углавном високе шуме које чине аутохтоне шуме и шумске културе. На мањим површина- ма се налазе изданачке шуме које чине аутохтоне шуме и шу- ме багрема.

У оквиру режима I и II степена заштите налазе се фрагмен- ти аутохтоних шумских састојина изузетно вредни за заштиту.

На простору Резервата постоје два ловишта којима газдује ЈП "Војводинашуме" ("Козара", "Апатински рит") на повр- шини од 6.579 ha. Ово су ловишта отвореног типа која су огра- |ена према пољопривредном залеђу. Главне врсте дивљачи су јелен, срнећа дивљач и дивља свиња, а интензивно се гаји европски јелен. Одређени број врста је заштићен као природ- на реткост.

Приоритети развоја шумарства и ловних подручја на под- ручју резервата су:

- реализација општих циљева заштите и развоја подручја ко- јима би се обезбедила трајна заштита шумских екосистема, фрагмената аутохтоних шума, биљних и животињских при- родних реткости,
- рационално и вишенаменско коришћење шума и
- развој ловног и фото-сафари туризма.

Шуме, шумско земљиште, ваншумско зеленило и ловна фауна ван СРП Горње Подунавље

На простору ван резервата а у оквиру обухвата Плана [153] на- лазе се мање површине под шумама и шумским земљиштем и шуме уз каналску мрежу. Према катастарским подацима из 1987. године за општину Сомбор и 2004. године за општину Апатин, укупне површине под шумама за катастарске општи- не у обухвату овог Плана чине 9943,89 ха. Катастарски се не воде делови шума и шумског земљишта СРП Горње Подуна- вље, као и део простора у општини Апатин КО Купусина ван Резервата, јер су ти подаци недоступни. Из тог разлога није би- ло могуће сагледати стваран однос између шума СРП Горње Подунавље за који постоје ажурирани подаци ЈП "Војводина- шуме" и шума ван Резервата и дати стварну шумовитост про- стора у обухвату Плана.

На овом простору су евидентирана два ловишта ловачких удружења ("Западна Бачка" на територији општине Сомбор и "Крушковац" на територији општине Апатин), као и два риб- њака - ловишта ("Колут" на територији општине Сомбор и "Свилојево

---

[150] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

[151] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

[152] Podatak iz Programa zajtite; razvoja SRP "Gorwe Podunavge" za period 20022006., JpaVojvodinajma", [G "Sombor"

[153] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни-

рибњак" на територији општине Апатин). У лови- штима ловачких удружења заступљена је крупна и ситна ди- вљач, а на површинама рибњака је заступљена углавном пер- ната дивљач.

Приоритети развоја шума, ваншумског зеленила и ловних подручја ван обухвата Резервата су:

- подизање нових шумских површина и унапређење опште- корисних функција постојећих шума,
- подизање ваншумског зеленила посебно у виду заштитних појасева уз каналску и путну мрежу и заштитног зеленила на свим деградираним површинама,
- стварање вегетацијских коридора којима би се повезале шумске површине у атару са шумама Подунавља и омогућио проток биљних и животињских врста и
- повећање бројности и структуре дивљачи уз очување рет- ких и угрожених врста.

7.9. ЗАШТИЋЕНА ПРИРОДНА ДОБРЛ И ПРОСТОРИ ЕВИДЕНТИРАНИ ЗА ЗАШТИТУ

Заштићена природна добра ван СРП Горње Подунавље

Ван простора Резервата, а у границама обухвата Плана [154] се налазе заштићена појединачна стабла и групе стабала (гинко у

[28] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграничењу Међудржавне дипломатске комисије

Заштићена природна добра СРП Горње Подунавље

СРП Горње Подунавље је природно добро I категорије које обухвата 19.648,00 ха ритског комплекса уз леву обалу Дунава. Према Уредби о заштити на подручју резервата се спроводи тростепени режим заштите (режим I степена на површни од 261,62 ha, режим II степена на површини од 4.831,81 ha и режим III степена на површини од 14.542,57 ha).

Резерват одликују очувани и разноврсни хидрографски об- лици ритова (острва, аде, водени рукавци, меандри, ритске ба- ре и мочваре) очуване изворне биљне заједнице (ритске шуме, ливаде и шевари), разноврсна флора и ретке проређене биљне врсте (бели и жути локвањ, ребратица, борјак, курјак и др.), разноврсна фауна, нарочито птице мочварице и рибе и проре- ђене и угрожене врсте (орао белорепан, црна рода, куна злати- ца и белица, јазавац, дивља мачка).

Ово подручје одликује функционална повезаност воде и копна. Шуме и воде пружају услове за живот многобројним за- једницама дивље фауне, а вегетација је у директној вези са ни- воом плавних и подземних вода и микрорељефом терена.

Резерват је регистрован као међународно значајно стани- ште птица (IBA подручје), а номинован је за Рамсарско под- ручје (мочварна и друга влажна подручја према Конвенцији о заштити мочварних подручја) и Резерват биосфере (MaB-UNESCO).

Резерват је укључен и у пројекат прекограничне сарадње са суседним подручјима у Мађарској (Национални парк "Дунав- Драва") и Хрватској (Парк природе "Копачки рит"), као и у пројекат Европског резервата биосфере "Драва-Мура".

Приоритети развоја СРП Горње Подунавље су:

- доношење и усаглашавање планова, основа и програма као и друге документације са Уредбом о заштити,
- успостављање свих видова сарадње ме|у корисницима овог простора ЈП "Војводинашуме", ЈП "Воде Војводине", излет- ници, и др.,
- развијање свих облика презентације природних вредности и туристичко-едукативних садржаја,
- инвентаризација флоре и фауне, идентификација стани- шта и популација ретких и угрожених врста, картирање стања, праћење стања водног ресурса и
- успостављање сарадње у оквиру регионалне, националне и међународне мреже заштићених подручја природе.

чењу Међудржавне дипломатске комисије

Лпатину, амерички платан код Сонте и група стабала храста код Јеленског острва) и Лрборетум - стари парк код Сонте као споменик пејзажне архитектуре.

Евидентирани су и простори који својим природним вредно- стима представљају природна добра која заслужују да буду стављена под заштиту. То су: Сонћанска бара, водоток Кићош (Плазовић), Колутски рибњак, Канал ДТД, Церик - Поповац (ловачка ремиза), Брешка шума, Црна шума, Света Лна (Југо- во поље - слатина).

Приоритети заштите на простору ван Резервата су заштита и очување већ заштићених природних добара и валоризација и стављање под заштиту простора значајних природних добара.

7.10. ЗЛШТИТА СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

На простору обухваћеном Просторним планом [155] [156] подручја посебне намене СРП Горње Подунавље, забележена су 74 ар- хеолошка локалитета . Сви археолошки локалитети се на- лазе у широј зони Просторног плана, сем једног локалитета (красносредњевековно насеље) који се налази у оквиру зоне резервата. Ради потпуније евиденције културних добара треба спровести додатна истраживања. Реконстриусање насеља из богате прошлости овог региона обогатиће његову културну и туристичку понуду.

За све будуће грађевинске радове који би се спроводили на археолошким локалитетима, или у његовој близини потребна је сагласност Покрајинског завода за заштиту споменика кул- туре у Новом Саду.

7.11. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Основни потенцијал СРП Горње Подунавље представљају природне карактеристике овог простора:

- посебан режим вода Дунава и његових рукаваца, као и режим подземних вода, које стварају меандре, мртваје, ма- ла језера, баре, мочваре и алувијалне наносе,
- аутохтоне састојине врба, храста лужњака и других вр- ста дрвећа, које представљају велико природно богатство,
- разноврстан биљни и животињски свет са великим бро- јем разноврсних биоценоза,
- велико богатство ихтиофауне,
- станиште великог броја птица, од којих су неке веома ретке,
- специфичан просторни распоред биљних формација, што је утицало да ово подручје представља последњу оазу аутохтоних станишта панонског јелена,
- станишта јелена и других врста фауне.

У циљу заштите и развоја СРП Горње Подунавље по- требно је реализовати следеће:

- предузимати активности које поспешују или усмеравају природне и антропогене процесе у циљу задржавања по- стојећих изворних природних вредности,
- обезбедити интегралну заштиту карактеристичних ста- ништа флоре и фауне,
- све облике туристичко-рекреативних и привредних ак- тивности ускладити са природним потенцијалима просто- ра.

8. ПРЕГЛЕД И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ПОДЛОГА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Постојећа документација представља добру информациону основу за израду Просторног плана подручја посебне намене СРП Горње Подунавље.

Просторни план Републике Србије је најважнија основа и полазни документ укупне документационе основе Просторног плана подручја посебне намене СРП Горње Подунавље.

Просторни план посебне намене Северно Подунавље - доку- ментациона основа, 1982. година

Концепција просторног уређења мађарско-југословенских пограничних рекреативних подручја - Северно Подунавље - анализа стања, 1982. година.

---

[155] Обухват плана подлеже променама у складу са будућим договорима о разграни- чењу Међудржавне дипломатске комисије

[156] Подаци добијени од Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Нови Сад

Постојећа просторно-планска и урбанистичка документација урађена за општине Сомбор и Апатин

Општина Сомбор

- Просторни план општине Сомбор 1984. године.
- Урбанистички план за Бездан 1994. године.
- Урбанистички план за Бачки Брег 1988. године
- Урбанистички план за Бачки Моноштор 1990. године
- Урбанистички план за Колут 1996. године

Општина Лпатин

- Просторни план општине Лпатин 1992. године
- Генерални план града Лпатина 1995. године
- Урбанистички план М3 Купусина 1989. године
- Урбанистички план М3 Сонта 1989. године

Документација урађена од стране корисника простора:

• Програм заштите и развоја Специјалног резервата приро- де Горње Подунавље за период 2002-2006. године шумско га- здинство "Сомбор", 2002. године.

• Специјални резерват природе Горње Подунавље-зашти- ћена природна добра и екотуризам Војводине, Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство, Нови Сад 2004. године

Документација о шумама и ловним подручјима:

• Општа шумска основа Севернобачког шумског подручја за период 1995-2004.год.

• Посебне шумске, ловне и риболовне основе.

У области туризма консултована је следећа документација:

• Одрживи и одговорни развој туризма у 21. веку, Лгенда 21. конференција УН 1992. ДиО

• Одрживи туризам, принципи, прописи, политика одржи- вости, Република Србија, министарство за заштиту природних богатстава и животне средине и министарство за трговину, ту- ризам и услуге, Београд 2002. године.

• Стратегија развоја туризма Републике Србије - израда у току

• Др О. Хаџић "Културни туризам" Нови Сад 2005. године.

Остала документација релевантна за подручје СРП Горње Подунавље:

• Мр Владимир Стојановић: Примена концепта одрживог развоја у специјалним резерватима природе Војводине, Нови Сад, 2004. године, Департман за географију, туризам и хотели- јерство.

• Програм за израду Просторног плана подручја Дунавско- Савског појаса, Република Србија; Министарство грађевина; Завод за просторно планирање и урбанизам, Београд; 2000.го- дине.

За потребе израде Програма прибављене су топографске карте размере 1:25000, 1:50000, и прегледни катастарски пла- нови размере 1:10000 за катастарске општине Колут, Бачки Брег, Бачки Моноштор и Бездан као и катастарски планови 1:2500 КО Лпатин 1:2880 КО Сонта и КО Купусина.

Општина	Катастарска општина	Прибављене подлоге			
		Премер	Премер	Топографске карте	Прегледни шм
		Грађевински рејон	Вангра|евински рејон	1:5000 1:25000 1:50000	1:10000
Сомбор	БачкиБрег				"
	Колут				"
	Бездан				"
	Бачки Моноштор				"
Апатин	Купусина	1:2880	1:2880	II	
	Лпатин	1:1000	1:2500		
	Сонта	1:2880	1:2880		

Поред топографских и катастарских карата и планова, при- бављени су од надлежне службе РГЗ статистички прегледи ко- ришћења катастарских парцела по културама и класама.

8. САДРЖАЈ ОСНОВНИХ ФАЗА ИЗРАДЕ ПЛАНА

Фазе израде Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Горње Подунавље су:

I Стратегија развоја планског подручја; и

II Предлог Просторног плана

За прву фазу, најпре ће се формирати сценарио фазе, поста- вити прелиминарни циљеви, затим ће се дефинисати предмет и проблеми (све према постојећим документима и искуству), а на основу тога утврдити непосредни задаци за израду експер- тиза. Према овим задацима обрађивачи ће прикупити потреб- ну документацију, а израда експертиза ће бити праћена и коор- динирана од стране главног обрађивача Просторног плана. Завршене експертизе ће се синтетизовати у складу са сценари- јом фазе и прелиминарним циљевима, да би се формирала нај- шира подлога за израду варијантних решења.

На основу критеријума извучених из експертиза и прику- пљене документације утврдиће се предлози основних и посеб- них циљева, предлог основних правила коришћења, уређења, заштите и развоја планског подручја. Неопходно је направити евиденцију и сагледати могућност решавања конфликата у простору на принципима одрживог развоја. Предложиће се најпогодније варијанте развоја у оквиру Стратегије, као и смернице за избор приоритета развоја.

По обављеној стручној контроли, о Стратегији развоја планског подручја ће се усаглашавати ставови надлежних Ми- нистарстава, посебних републичких организација, органа те- риторијалних јединица, локалне самоуправе, као и корисника простора, ради рационалнијег завршетка израде и доношења планског документа.

Друга фаза представљаће Предлог просторног плана за ал- тернативу утврђену Стратегијом развоја и уређења планског подручја, након обављене стручне контроле и јавног увида.

Просторни план ће садржати текстуални део и графички приказ, у складу са садржајем дефинисаним Правилником о садржини и изради планских докумената ("Службени гласник Републике Србије", бр. 60/03).

Формиран Предлог просторног плана се поново излаже на јавни увид, после извршене стручне контроле.

Уговор о имплементацији Просторног плана је његов са- ставни део и закључује се по доношењу истог.

За потребе израде Просторног плана формираће се анали- тичко-документациона основа просторног развоја, чији је са- ставни део и Стратегија развоја планског подручја.

10. САДРЖАЈ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Просторни план подручја посебне намене Специјалног ре- зервата природе "Горње Подунавље", у складу са чл. 16, 21 и 22 Закона о планирању и изградњи (Службени гласник Репу- блике Србије 47/03 и 34/06) садржи:

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

I Полазне основе

1. Опис границе подручја Просторног плана;
2. Обавезе, услове и смернице из планских докумената ви- шег реда и суседних подручја;
3. Скраћени приказ постојећег стања (природни ресурси, становништво, мрежа и функције насеља, рурална подручја, привредне делатности, услужне делатности и јавне службе, са- обраћај и инфраструктурни системи, животна средина, при- родна и културна добра и др.);
4. Ограничења и потенцијали подручја Просторног плана.

II Циљеви просторног развоја

1. Општи и посебни циљеви;
2. Циљеви развоја по појединим областима.

III Границе целина и подцелина посебне намене и зона заштите

IV Положај и регионални аспекти развоја подручја посебне намене

V Намена површина посебне намене са билансима планираних намена и садржаја

VI Правила коришћења, уређења и заштите планског подручја

1. Уређење и коришћење подручја према утврђеном режиму заштите;

2. Коришћење и заштита природних ресурса;

3. Развој и уређење мреже насеља;

4. Просторни развој и уређење руралних подручја;

5. Просторни развој и размештај привредних делатности;

6. Просторни развој и размештај услужних делатности и јав- них служби;

7. Просторни развој, размештај и коришћење инфраструк- турних система;

8. Заштита животне средине;

9. Заштита природних и културних добара;

10. Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље и заштиту од елементарних непогода.

VII Процена економске оправданости и социјалне прихватљи- вости планираних активности, објеката и функција посебне намене

VIII Имплементација просторног плана

1. Листа приоритетних активности за имплементацију Про- сторног плана;
2. Учесници у имплементацији Просторног плана;
3. Мере и инструменти за имплементацију Просторног пла- на;
4. Уговор о имплементацији Просторног плана.

ГРАФИЧКИ ДЕО

Графички део Просторног плана садржаће реферaлне кар- те у размери 1: 50 000, и то:

1. Посебна намена простора;
2. Мрежа насеља, функција, јавних служби и инфраструк- турних система;
3. Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара.

11. ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ОСНОВНИХ ФАЗА ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Израда и доношење Просторног плана подручја посебне на- мене Специјалног резервата природе Горње Подунавље одви- јаће се по следећој динамици:

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

Израда радне верзије Стратегије развоја планског подручја

(интерпретација резултата анализе постојеће документаци- је за планско подручје и резултат урађених експертиза по раз- личитим областима; опис стања, потенцијала и ограничења на планском подручју; предлог основних и посебних циљева; предлог основних правила коришћења, уређења заштите и развоја планског подручја; евиденција и могућност решавања конфликата у простору на принципима одрживог развоја, ва- ријанте развоја; смернице за избор приоритета и прироритети развоја; други елементи од значаја за израду просторног пла- на)

Рок: 7 месеци

- Стручна контрола Стратегије развоја планског подручја и усаглашавање ставова надлежних министарстава, посебних републичких организација, органа територијалних јединица, локалне самоуправе и корисника простора

Рок: 1 месец

- Израда финалне верзије Стратегије развоја планског под- ручја

Рок: 0,5 месеци

ПРЕДЛОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

ИЗРАДА РАДНЕ ВБРЗИЈБ ПРЕДЛОГА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Рок: 3,5 месеца

СТРУЧНА КОНТРОЛА РАДНЕ ВЕРЗИЈЕ ПРЕДЛОГА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Рок: 1 месец

ИЗРЛДЛ ФИНЛЛНБ ВБРЗИЈБ ПРБДЛОГЛ ПРОСТОРНОГ ПЛЛНЛ

Рок: 0,5 месеци

ОБЛВЉЛЊБ ЈЛВНОГ УВИДЛ Рок: 1 месец

ИЗРЛДЛ ПРОСТОРНОГ ПЛЛНЛ

Рок: 0,5 месеци

Укупно време за израду Просторног плана у свим фазама износи 15 месеци.

12. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Потребна средства за израду Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Горње Поду- навље по фазама израде плана износе:

- Стратегија развоја планског подручја 6 000 000,00 дин.
- Предлог Просторног плана 2 000 000,00 дин.

Укупно дин.	8 000 000,00

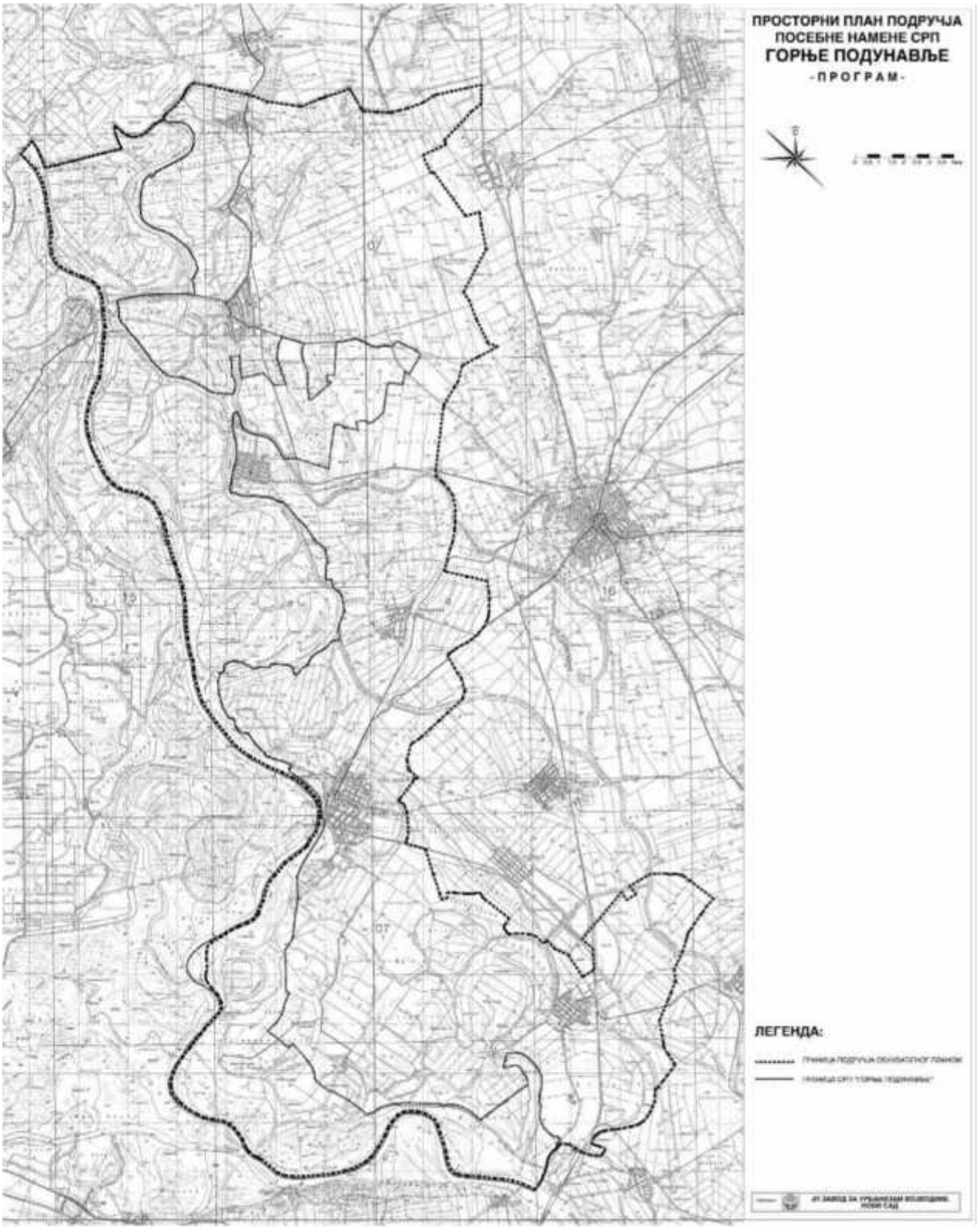

На основу члана 9. став 1. Закона о стратешкој процени ути- цаја на животну sredinu ("Slybeni гласник RS", broj 135/04), чл. 6 и чл. 8. Закона о планирању и изградњи ("Слу- 'beHi гласник RS", bp. 47/03 и 34/06), чл. 5. и чл. 13. Статута Републичке агенције за просторно планирање ('^лу^ени гласник RS", bpoj 96/03), Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Лутоном- не Покрајине Војводине у Новом Саду, доноси

ОДЛУКУ
О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ ГОРЊЕ ПОДУНАВЉЕ

Члан 1.

Овом одлуком се: утврђују разлози за обављање стратешке процене утицаја на 'ивотну средину подручја у обухвату Про- сторног плана подручја посебне намене Специјалног резерва- та природе "Горње Подунавље" (у даљем тексту: Просторни план); одређују питања и проблеми везани за 'ивотну средину који се разматрају у стратешкој процени; одређују елементи извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" на 'ивотну средину (у даљем тексту: Из- вештај о стратешкој процени); одређује носилац израде Изве- штаја о стратешкој процени и утврђују његове обавезе, као и начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавно- сти у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени.

Саставни део ове одлуке су Програмске основе за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" на 'ивотну средину (у даљем тексту: Програмске основе), које су одштампане у прилогу.

Члан 2.

Основни разлог за вршење стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана (у даљем тексту: страте- шка процена) је заштита, унапређење и одрживо коришћење заштићеног природног добра I категорије, које је на међуна- родном нивоу значајно подручје за птице, значајно подручје за биљке, планирано за номинацију за упис у Рамсарска подручја и разматра се као међународни резерват биосфере. Остали разлози за вршење стратешке процене се односе на сагледава- ње, процену и утврђивање могућности значајних утицаја на жи- вотну средину на основу промена у просторно-функционалној организацији подручја које се планирају Просторним планом, а које могу бити од утицаја на стање животне средине, са проце- ном мера које је потребно предузети како би се евентуални мо- гући значајни штетни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум а позитивни увећали.

Члан 3.

У оквиру стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми везани за животну средину у Просторном плану:

- очување јединствености, изворности и аутентичности при- родних вредности подручја;
- трајна заштита, унапређење, одрживо коришћење и упра- вљање природним вредностима;
- усклађивање планских и програмских докумената (шум- ске, ловне, риболовне основе, програм заштите и развоја ре- зервата итд.) са другим законским актима и Уредбом о зашти- ти резервата;
- заштита специјског и екосистемског диверзитета и типова станишта, специфичних и посебних типова акватичне, мочвар- но^арске, ливадске вегетације, вегетације аутохтоних шума и популације ретких и угрожених врста флоре и фауне;
- активна заштита екосистема ревитализација вредних ста- ништа и успостављање свеобухватног мониторинга;
- развој туристичко-рекреативних потенцијала;
- заштита, унапређење и очување природних и културних вредности резервата и усклађеност његовог коришћења са прописаним режимима заштите.

Члан 4.

Разлози за изостављање појединих питања и проблема веза- них за животну средину у Просторном плану из стратешке процене, биће садржани у Извештају о стратешкој процени.

Члан 5.

За потребе израде Просторног плана приступа се изради Извештаја о стратешкој процени.

Елементи Извештаја о стратешкој процени су:

I Полазне основе стратешке процене
II Општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора
III Процена могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних и увећање позитивних утицаја на животну средину
IV Смернице за израду стратешких процена на нижим хије- рархијским нивоима и процена утицаја пројеката на жи- вотну средину
V Програм праћења стања животне средине у току спро- вођења Просторног плана (мониторинг)
VI Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене
VII Приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог Просторног плана са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у радну верзију предлога просторног плана
VIII Закључци до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљени на начин разумљив јавности
IX Други подаци од значаја за стратешку процену.

Елементи Извештаја о стратешкој процени ближе су дати у Програмским основама.

Члан 6.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени одређу- је се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/ III (у даљем тексту: Завод).

За израду Извештаја о стратешкој процени Завод ће фор- мирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломи- рани биолог, дипломирани инжењер архитектуре, дипломира- ни инжењер грађевине (хидроинжењер), дипломирани инже- њер агрономије, дипломирани инжењер пејзажне архитекту- ре, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер машинства, дипломирани економиста, дипломирани правник и др.

Завод и стручни тим су у обавези да утврде методологију из- раде Извештаја о стратешкој процени.

Рок за израду Извештаја о стратешкој процени је 12 месеци од дана доношења ове Одлуке.

Члан 7.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој проце- ни обезбеђује Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Лутономне Покрајине Војводине у Новом Саду.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о страте- шкој процени спроводи Републичка агенција

за просторно планирање, Организациона јединица за територију Лутоном- не Покрајине Војводине у Новом Саду, истовремено са огла- шавањем излагања на јавни увид Предлога Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедbе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 8.

Sредства за израду Извештаја о стратешкој процени биће obезbеђена у byџету Лутономне Покрајине Војводине за 2007. годину.

Број: 350-
57/2007-01
Дана:
02/02/2007.
Директор

ОБРЛЗЛОЖЕЊЬ

Одлука о изради стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана подручја посебне намене Специјал- ног резервата природе Горње Подунавље (у даљем тексту: Од- лука) доноси се на основу члана 9. став 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04), чл. 6. и чл. 8. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/03 и 34/06), чл. 5. и чл. 13. Ста- тута Републичке агенције за просторно планирање ("Службе- ни гласник РС", број 96/03).

Републичка агенција за просторно планирање, Организаци- она јединица за територију Лутономне Покрајине Војводине у Новом Саду (у даљем тексту: Организациона јединица Нови Сад) надлежна је за доношење ове Одлуке. Из разлога што је чланом 9. став 1. Закона о стратешкој процени утицаја на жи- вотну средину прописано да одлуку о изради стратешке проце- не доноси орган надлежан за припрему плана и програма, а на основу чл. 6. и чл. 8. Закона о планирању и изградњи и чл. 5. и чл. 13. Статута Републичке агенције за просторно планирање. Организациона јединица Нови Сад обавља између осталог, по- слове који се односе на припрему и предлагање Скупштини Лутономне Покрајине Војводине просторних планова подруч- ја посебне намене на територији Лутономне Покрајине Војво- дине.

На основу члана 9. ст. 1. Закона о стратешкој процени ути- цаја на животну средину, донета је Одлука о изради стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана под- ручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље". Одлука о потреби обављања стратешке процене донета је на основу Програмских основа за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја, који су дати у прилогу. Сви еле- менти Одлуке су настали као резултат разматрања стручних проблема везаних за животну средину (вода, ваздух, земљи-ште), а у циљу обезбеђивања заштите животне средине и уна- пређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајање планова и програма. Размотрени су елементи из члана 4. Зако- на о стратешкој процени утицаја на животну средину, на осно- ву чега је утврђена потреба обављања стратешке процене ути- цаја на животну средину и у том смислу израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја по- себне намене Специјалног резервата природе Горње Подуна- вље на животну средину.

У складу са одредбама Закона о стратешкој процени утица- ја на животну средину овом Одлуком се: утврђују разлози за обављање стратешке процене утицаја на животну средину; се одређују питања и проблеми који ће се разматрати у страте- шкој процени; утврђују разлози за изостављање појединих пи- тања и проблема везаних за животну средину у Просторном плану из стратешке процене; одређују елементи Извештаја о стратешкој процени; одређује носилац израде Извештаја о стратешкој процени и утврђују његове обавезе, као и одређује начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавно- сти у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени.

Извештај о стратешкој процени садржаће разлоге за изо- стављање појединих питања и проблема везаних за животну средину у Просторном плану, који ће се утврдити на основу по- ступка евакуације могућих утицаја који немају стратешки зна- чај по интензитету и просторним димензијама, а истовремено ће се преиспитати везе са усвојеним плановима и програмима урађеним у складу са Законом о стратешкој процени.

Чланом 11. ст. 1. и ст. 2 Закона о стратешкој процени утица- ја на животну средину прописано је да је у припреми Одлуке о изради стратешке процене орган надлежан за доношење одлу- ке дужан да затражи мишљење од органа надлежног за посло- ве заштите животне средине и заинтересованих органа и орга- низација. У том смислу у припреми Одлуке затражено је ми- шљење од: Покрајинског секретаријата за заштиту животне средине и одрживи развој, Покрајинског секретаријата за ар- хитектуру, урбанизам и градитељство, Покрајинског секрета- ријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Завода за заштиту природе Србије, Јавног водопривредног предузећа Војводинаводе, Покрајинског завода за заштиту споменика културе, ЈП за Просторно и урбанистичко планирање, урбани- зам и заштиту споменика културе Сомбор, ЈП "Војводинашу- ме" Нови Сад, Шумско газдинство "Сомбор", ЈП Железнице
Србије Београд, НИС Нафтагас Нови Сад, ВДП "Западна Бачка" Сомбор, Ловачког савеза Војводине, Телеком Србија - Извршна јединица Сомбор, Теленор д.о.о. Телеком Србија - Дирекција за мобилне телекомуникације, сектор за мрежу Бе- оград, Дирекција за мрежу, ЈП "Путеви Србије" - регионални центар "Север" Нови Сад, ЈП "Електропривреда Србије" - Електровојводина - Електродистрибуција "Сомбор", Вп "Ду- нав" - АД Бачка Паланка, Републичког сеизмолошког завода, Републичког хидрометеоролошког завода.

Према члану 11. ст. 3. и ст. 4 Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, рок за достављање мишљења је 15 дана од дана пријема захтева за давање мишљења. Уколико се мишљење не достави у том року сматра се да нема примед- би на предложену садржину одлуке о изради стратешке проце- не, и у том смислу сматра се да органи и организације које ни- су доставили мишљења немају примедбе на ову одлуку.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени биће обезбеђена у буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2007. годину.

Република Србија Лутономна Покрајина Војводине Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој
Булевар Михајла
Пупина 16 21000 Нови
Сад Број 9-501-
00002/2007-04 Датум:
08. 01. 2007.

Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој на основу члана 9. став 3. члана 11. став 1. За- кона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Слу- жбени гласник РС", број 35/2004), на захтев Републичке аген- ције за просторно планирање - организациона јединица за те- риторију АП Војводине из Новог Сада, у поступку давања ми- шљења о потреби израде Стратешке процене утицаја на жи- вотну средину за Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље", доноси

МИШЉЕЊЕ

о изради стратешке процене утицаја на животну средину

За потребе израде Просторног плана подручја посебне на- мене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље", по- требна је израда Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину

ОБРЛЗЛОЖЕЊЕ

Републичка агенција за просторно планирање - организаци- она јединица за територију ЛП Војводине из Новог Сада, за- тражила је Мишљење о потреби израде стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана подручја посеб- не намене Специјалног резервата природе "Горње Подуна- ве". Уз захтев је достављен предлог Одлуке о изради страте- шке процене утицаја на животну средину за Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" и Програмске основе за израду извешта- ја о Стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Поду- навље" на животну средину, којима се предлаже приступање изради Извештаја о стратешкој процени. Предлог Одлуке о изради стратешке процене садржи све елементе прописане чланом 9. став 2. Закона о стратешкој процени утицаја на жи- вотну средину ("Службени гласник РС", број 135/04).

По прегледу достављене документације, закључено је да у циљу унапређења квалитета животне средине стратешка про- цена утицаја мора бити интегрисана у процес планирања, те је донето мишљење о приступању изради Извештаја о страте- шкој процени утицаја на животну средину Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Горње Подунавље".

Покрајински секретар
Проф. др Золтан Ђармати

Решење доставити:
Подносиоцу
захтева Лрхиви

Република Србија Лутономна Покрајина Војводине Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство

Број 112-35-00001/2007-01
Датум: 08. 01. 2007.
НОВИ СЛД

РЕПУБЛИЧКЛ ЛГЕНЦИЈЛ ЗА ПРОСТОРНО ПЛЛНИРЛЊЕ БЕОГРАД КРАЉА МИЛУТИНА 10а

У смислу члана 11. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, у прилогу дописа достављамо мишљење на Предлог одлуке о изради стратешке процене утицаја на жи- вотну средину Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Горње Подунавље.

Покрајински секретар за архитектуру, урбанизам и градитељство Владимир Зеленовић, дипл. инж. маш.

Република Србија Лутономна Покрајина Војводине Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство

Број: 112-35-00001/2007-01 Дана: 08. 01. 2007. године
НОВИ СЛД

Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и гра- дитељство, сходно члану 9. и члану 11. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004), поступајући по захтеву Републичке агенције за про- сторно планирање, од 24. 12. 2006. године, запримљеног у овом секретаријату 04. 01. 2007. године за давање мишљења на Пред- лог одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана подручја посебне намене Специјал- ног резервата природе Горње Подунавље, даје следеће

МИШЉЕЊЕ

РАЗМАТРАЈУЋИ САДРЖИНУ ОДЛУКЕ О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛА- НА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НА- МЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ГОРЊЕ ПОДУНА- ВЉЕ, НАРОЧИТО РАЗЛОГЕ ЗА ВРШЕЊЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПРЕД- МЕТНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ПИТАЊА И ПРОБЛЕ- МЕ ВЕЗАНЕ ЗА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ КОЈИ ЋЕ СЕ РАЗ- МАТРАТИ У ОКВИРУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ, КАО И ЕЛЕМЕНТЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ, А КОЈИ СУ НАВЕДЕНИ У ОВОЈ ОДЛУЦИ, МИШЉЕЊА СМО ДА ЈЕ БИЛО ОСНОВА ЗА ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИ- ВОТНУ СРЕДИНУ ПРЕДМЕТНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛА- НА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕ- НИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.

Покрајински секретар за архитектуру, урбанизам и градитељство Владимир Зеленовић, дипл. инж. маш.

НОВИ БЕОГРЛД, др Ивана Рибара 91
Радна јединица НОВИ СЛД Радничка 20Л
Тел: 021/489-6-301 Факс: 021/6616-252

Р е п у б л и к а С р б и ј а
Републичка агенција за просторно планирање
БЕОГРАД, Краља Милутина 10 а

Предмет: Веза Ваш допис број 350-731/2006-01

Републичка агенција за просторно планирање Београд, до- ставила је Заводу за заштиту природе Србије Предлог одлуке о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Про- сторног плана посебне намене специјалног резервата природе "Горње Подунавље" у складу са чланом 9. Закона о Страте- шкој процени утицаја на животну средину ("Службени гла- сник РС"; број 135/04).

У складу са одредбама члана 9. и 11. цитираног Закона као и достављеног Предлога одлуке о изради Стратешке процене утицаја на животну средину ППП намене СРП "Горње По- дунавље" истичемо следеће:

- У предлогу Одлуке о изради Стратешке процене недоста- је период за који се Просторни план доноси;
- У члану 2. Предлога одлуке мишљења смо да треба иста- ћи да се стратешка процена врши за заштићено природно до- бро чиме се и наглашава значај и неопходност израде и доно- шења стратешке процене;
- У члану 3. тачка 2. треба да садржи заштиту, унапређење, и одрживо коришћење и управљање природног добра;
- Члан 3. тачка 3. усклађивање свих планских и програм- ских докумената (шумске, ловне, риболовне основе, програм заштите и развоја резервата) су по Уредби о заштити Резерва- та у законској обавези да се усагласе;
- Члан 3. тачка 4. заштита се односи на специски и екоси- стемски диверзитет и типове станишта у Резервату а посебно на оне који су приоритетни за заштиту природе, због чега је Резерват и успостављен;
- Члан 3. тачка 7. заштита, унапређење и очување природ- них и културних вредности Резервата као и коришћење пропи- сано је Режимима заштите. Није тачна констатација да се то ради у циљу уписа на листу Рамсарских подручја (не постоји национална мрежа Рамсарских подручја, постоји светска ли- ста ових подручја на којој су до сада уписана четири природна добра из Србије) и проглашења за Резерват биосфере.
- Члан 4. није у складу са чланом 12. и 15. Закона о Страте- шкој процени утицаја на животну средину. Како се ради о при- родном добру не могу се навести разлози за изостављање по- једниних питања и проблема везаних за животну средину него напротив та питања и проблеми морају бити обрађени у Стра- тешкој процени и морају се наћи како у Одлуци тако

и у Изве- штају о Стратешкој процени.

Ово подручје је значајно за заштиту на националном и ме|у- народном нивоу. Заштићено је на међународном нивоу као значајно подручје за птице (IBA), значајно подручје за биљке (IPA), номинује се за упис у Рамсарска подручја (званична но- минација планирана за 2. 02. 2007.), разматра се као међуна- родни резерват биосфере и прекогранично подручје. Истиче- мо да СРП "Горње Подунавље" заједно са ПП "Копачки рит" у Републици Хрватској и НП "Дунав - Драва" у Републици Ма- ђарској на које се надовезује, представљају највеће и најзначај- није плавно подручје у средњем току Дунава.

• Члан 6. тачка 2. препоручујемо да се више укључе струч- њаци из области заштите природе, односно биолози оних сме- рова због којих је Резерват и проглашен као и хидроинжиње- ри;

• У складу са наведеним препорукама неопходно је и уса- гласити и дато образложење.

Завод за заштиту природе Србије је мишљења да је неопход- но у предлог Одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе "Горње Подунавље" уградити напред наведене примедбе и предлоге у противном сматрамо да у достављеној форми неће дати целовите одговоре на пита- ња заштите, уређења и коришћења простора и природних ре- сурса природног добра.

Директор др. Лидија Амиџић

Доставити:
- Наслову
- Лрхива
- Документација

НОВИ БЕОГРЛД, Др Ивана Рибара 91 Радна јединица НОВИ СЛД НОВИ СЛД, Радничка 20 а
Тел: 021/489-6-301 Факс: 6616-252
Дат. 23. 05. 2006.
Број: 03-670/2
МИНИСТЛРСТВО НЛУКБ И ЗЛШТИТБ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
УПРЛВЛ ЗЛ ЗЛШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Омладинских бригада 1 11 070 Београд

Веза: ваш број 353-02-412/2006-03

Предмет: Мишљење на иницијативу за измену граница Спе- цијалног резервата природе "Горње Подунавље"

Министарство науке и заштите животне средине обратило се Заводу за заштиту природе Србије ради давања мишљења на иницијативу за измену граница Специјалног резервата при- роде "Горње Подунавље" коју је покренула Скупштина оп- штине Лпатин својим актом број 015-1/06, од 6. марта 2006. го- дине.

Завод за заштиту природе Србије у неколико наврата је имао прилику да се изјасни о могућности постављања робно- транспортног центра (РТЦ) у Лпатину. Сваки пут до сада ис- тицали смо разлоге због којих се на предметном подручју не може градити планирани центар.

Разлози су суштинске природе а за одбрану става Завода ис- тичемо следеће:

1. Скупштина општине Лпатин донела је, у сагласности са Скупштином општине Сомбор, 1982. године Решење којим је "Горње Подунавље" заштитила као регионални парк (Решење о одређивању и утврђивању регионалног парка "Горње Поду- навље" на делу територије општина Сомбор и Лпатин ("Слу- жбени лист општине Лпатин", бр. 14/1982 и "Службени лист општине Сомбор", бр. 7/1982). Овим актом утврђене су спољ- не границе заштићеног природног добра и утврђено је да при- оритет у Регионалном парку има узгој и заштита високе ди- вљачи, а могу се вршити и све делатности које неће нарушити основни природни изглед или лепоту предела или довести до промене неке од његових основних особености због којих је ово подручје стављено под заштиту.

2. Просторним планом општине Лпатин (Службени лист оп- штине Лпатин", бр. 4/1989) године у границама регионалног парка "Горње Подунавље" предвиђена је изградња робно- транспортног центра. Полазећи од овлашћења из тачке 5, став 2 цитираног Решења, Покрајински Завод за заштиту природе Војводине није издао дозволу за изградњу робно-транспортног центра у образложењу свог мишљења (број: 425/1989 од 8. ма- ја 1989. године) истичући да се изградњом робно-транспортног центра" директно се задире у природни комплекс и нарушава интегритет регионалног парка, што је у директној супротно- сти са остваривањем посебног друштвеног интереса који је у основи установљења овог регионалног парка; Друштвени до- говор о основама за утврђивање јединственог режима и степе- на заштите барањско-бачког и илочког ловно-шумског под- ручја, закљученог између Савезног извршног већа, Извршног већа Сабора СР Хрватске, Извршног већа СЛП Војводине, СО Бели Манастир, Вуковар, Лпатин, Сомбор, Шид и ловно- шумског и пољопривредног газдинства "Јелен" (Службени лист СФРЈ, бр. 23/1977). Предвиђене разноврсне намене пред- стављање изузетно загађење, не само за део који је предвиђен за грађевински реон, него и околину без обзира на предвиђене мере заштите."

3. Просторним планом Републике Србије ("Службени гла- сник РС", бр. 13/1996) у делу 3. Заштита природних добара, у подтачки 3.2 утврђено је да у планском периоду и даље остају заштићене просторне целине које су до доношења овог плана биле заштићене. У ове просторне целине између осталих спа- да и Регионални парк "Горње Подунавље".

4. Влада Републике Србије је 2001. године донела Уредбу о заштити СРП "Горње Подунавље" ("Службени гласник РС", бр. 45/2001) којом је утврдила да се ради о природном добру од изузетног националног значаја и сврстала га у I категорију за- штићених природних добара. Чланом 12 цитиране Уредбе, утврђено је да се планови и програми уређења простора који обухватају подручје овог Резервата морају усагласити са Про- сторним планом Републике Србије и Програмом и режимима заштите утврђених овом Уредбом. За подручје СРП "Горње Подунавље" донеће се одговарајући просторни план у складу са законом.

5. СРП "Горње Подунавље" поред националне заштите, у међународним оквирима проглашено је за IBA (Important bird area) - значајно подручје за птице, IPA (Important plant area) - значајно ботаничко подручје, номиновано је за Резерват биос- фере, у току је номинација за упис у рамсарско подручје, због граничног положаја интензивно се ради на прекограничној са- радњи са суседном Хрватском и Мађарском. Наиме СРП "Гор- ње Подунавље" граничи са националним парком "Дунав-Дра- ва" и парком природе "Копачки рит".

6. Скупштина општине Лпатин приступила је 2005. године изради генералног плана Лпатина и Изради плана детаљне ре- гулације робно-транспортног центра и слободне зоне у Лпати- ну не водећи рачуна о постојању Уредбе Владе Републике Ср- бије о заштити Специјалног резервата природе "Горње Поду- навље", као природног добра од изузетног значаја I категори- је. У складу са цитираном Уредбом и прописаним режимом за- штите изградња робно-транспортног центра није могућа у Ре- зервату, па је Завод својим актом (број: 03-342/2 од 30. маја 2005.) навео да се на подручју заштићеног природног добра не могу градити индустријски и други објекти и обављати радови којима се нарушавају морфолошке и хидролошке карактери- стике терена, као ни промена намене површина.

7. Представници Завода за заштиту природе Србије прису- ствовали су 9. Седници Скупштине

општине Лпатин, која је одржана 30. септембра 2005. године, а поводом предлога одлу- ка о изради наведених планова. И том приликом представници Завода поново су указали на важеће прописе који регулишу ову област и чињеницу да се предвиђени РТЦ не може гради- ти у границама Резервата, јер би се тиме угрозио његов опста- нак. Истовремено је указано на обавезу да се просторно план- ска документација усклади са важећом Уредбом о заштити. (У прилогу: Извештај директору Завода, бр. 02-796, од 4. октобра 2005.). И поред свега Скупштина општине Лпатин није извр- шила усаглашавање просторно-планске документације, свесно одступајући од услова Завода за заштиту природе Србије (бр. 03-490/2 од 27. јула 2004. и бр. 03-342/2 од 30. маја 2005.).

8. Завод за заштиту природе Србије је још једном, на ваш захтев, размотрио утврђене границе СРП "Горње Подунавље" и нашао да су оне утврђене сагласно природним вредностима које ово заштићено природно добро поседује. Од момента до- ношења акта о заштити, до данас нису се променили услови који су непосредно утицали на утврђивање границе, односно Лпатински рит и даље представља једно од најочуванијих, нај- богатијих и најразноврснијих плавних подручја у небрањеном делу Дунава у Србији.

9. Истичемо да се спољна граница СРП "Горње Подунавље" није мењала у односу на спољну границу Регионалног парка. Разлике у површини настале су обухватањем свих плавних природних површина уз леву обалу реке Дунав.

Из свега наведеног Завод за заштиту природе Србије је ми- шљења да Иницијатива Скупштине општине Лпатин за изме- ну граница Специјалног резервата природе "Горње Подуна- вље" није основана, те да је из наведених разлога, као неосно- вану треба одбити.

У прилогу:

Решење Скупштине општине Лпатин и Сомбор о одређива- њу и утврђивању регионалног парка "Горње Подунавље".

Друштвени договор о заштити, унапређењу, газдовању и ра- ционалном коришћењу одређених барањских, бачких, илоч- ких и шидских шумских и ловних површина.

Извештај Завода бр. 02-796.

Достављено:
Министарству
Документација
Лрхива

Директор Завода: Проф. др Лидија Лмиџић

ЈП "Војводинашуме" Петроварадин
ШГ "Сомбор" Сомбор
Лпатински пут 11, 25000 Сомбор
Тел.+381 25 463 111, fax: +381 25 463 115
www.sgsombor.co.yu
srpgp@EUnet.yu
Број: 3/2007
Датум: 23. 01. 2007.
Република Србија
Републичка агенција за просторно планирање Београд, Краља Милутина 10 Л

Предмет: Примедбе на Предлог одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину ПППП СРПГП

Дописом бр. 350-731/2006-01 Републичка агенција за про- сторно планирање Београд доставила је ЈП "Војводинашуме" ШГ "Сомбор" Предлог одлуке о изради Стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана посебне наме- не Специјалног резервата природе "Горње Подунавље" у складу са чланом 9 Закона о Стратешкој процени утицаја на животну средину (Сл. РС. 135/04)

У складу са одредбама чл. 9. и 11. цитираног Закона, као и достављеног предлога Одлуке о изради Стратешке процене утицаја на животну средину ПППП намене СРП "Горње По- дунавље" мишљења смо да треба уважити следеће напомене:

- У ПППП намене треба нагласити да се ради о заштићеном природном добру I категорије - Специјални резерват природе, установљеног због заштите специјског и екосистемског дивер- зитета и типова станишта у резервату.
- Сва планска и програмска документација која се односи на простор СРПГП мора бити усклађена са Уредбом о проглаше- њу резервата (Шумско привредне основе, Ловне основе, Про- грами заштите и развоја резервата, Програми развоја рибар- ства, Планови...)
- Унапређење и очување природних и културних вредности Резервата, као и његово коришћење прописано је режимима заштите. Ово подручје је значајно за заштиту на националном и међународном нивоу. На међународном нивоу заштићено је као значајно подручје за птице (IBA), значајном подручју за биљке (IPA), номинује се за упис у Рамсарска подручја, пред- ложен је за међународни резерват биосфере, заједно са ПП "Копачки рит" у Р. Хрватској и НП "Дунав-Драва" у Р. Ма|ар- ској представља највеће и најзначајније плавно подручје на средњем току Дунава.
- У израду ППП намене обавезно укључити инжињере шу- марства.

С' поштовањем

ДИРБКТОР ШГ "Сомбор"
Стипан Кустурин дипл. инж.

Број: ИН/3В 6. 20. 3-29/2 Датум: 22. 01. 2007. год.

Република Србија
Републичка агенција за просторно планирање

11000 Београд

Краља Милутина бр. 10А

ПРЕДМЕТ: Обавештење

- на Ваш број 350-731/2006-01 од дана 27. 12. 2006. год.

У вези са вашим дописом број 350-731/2006-01 од дана 27. 12. 2006. год. и запримљеним Предлогом одлуке о изради Страте- шке процене утицаја на животну средину Просторног плана подручја посебне намене, специјалног резервата природе "Горње Подунавље", на мишљење, сходно одредбама члана 9. и члана 11. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, обавештавате се да на исти немамо примедби нити предлога.

С поштовањем

Директор огранка Александар Маливук, дипл. инж.

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ, НОВИ САД

ПРОГРАМСКЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ППППН СРП ГОРЊЕ ПОДУНАВЉЕ
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ДИРЕКТОР

Перица Манојловић, дипл. инж. саобр.

Нови Сад, август 2006. године Наручилац активности:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА АРХИТЕКТУРУ, УРБАНИЗАМ И ГРАДИТЕЉСТВО

Покрајински секретар Владимир Зеленови}, дипл. инж. маш.

Носилац активности:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА ЗА ТЕРИТОРИЈУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Обрађивач:

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ, НОВИ САД

Одговорни планер

Љубица Проти} Ереми}, дипл.инж.хорт.

Директор

Перица Манојловић, дипл.инж.саоб.

САДРЖАЈ

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

2. РАЗЛОЗИ ЗА ВРШЕЊЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
2.1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
2.2. ПОСТОЈЕЋИ ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
2.3. ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈИ ЋЕ БИТИ РАЗМАТРАНИ У ИЗВЕШТАЈУ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ
2.3.1. Приказ циљева и основних развојних карактеристика просторног плана
2.3.2. Евалуација могућих значајних утицаја (према члану 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину)

3. РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПИТАЊА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ИЗ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА

4. ЕЛЕМЕНТИ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ

5. НАЧИН УЧЕШЋА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА И ЈАВНОСТИ У ПОСТУПКУ ИЗРАДЕ И РАЗМАТРАЊА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

6. ИЗБОР И ОБАВЕЗЕ НОСИОЦА ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ
6.1. ИЗБОР НОСИОЦА ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈАНА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
6.2. ГАНТОГРАМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
6.3. ПРЕДЛОГ МЕТОДОЛОГИЈЕ
6.4. САСТАВ СТРУЧНОГ ТИМА

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Израда Извештаја о стратешкој процени утицаја на живот- ну средину се врши у контексту реализације принципа одржи- вог развоја у процесу доношења одлука о изради планских до- кумената. Значај стратешке процене утицаја на животну сре- дину огледа се у:

- заснивању на принципима одрживог развоја, бавећи се узроцима настајања еколошких проблема на њиховом извору,
- обради питања и утицаја ширег значаја, који се не могу поделити на пројекте,
- провери предности различитих варијанти развојних кон- цепата,
- избегавању ограничења која се појављују код процене утицаја на животну средину већ дефинисаног пројекта;
- обезбеђивању локационе компатибилности планираних решења са аспекта животне средине,
- утврђивању одговарајућег контекста за анализу утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентифика- цију проблема и утицаја који заслужују детаљније истражива- ње, итд.

Стратешка процена утицаја на животну средину уведена је у процес планирања ступањем на снагу "сета закона о заштити животне средине", и то:

- Законом о заштити животне средине

("Службени гласник РС", број 135/2004), и

- Законом о стратешкој процени утицаја на животну среди- ну

("Службени гласник РС, број 135/2004).

Одредбама члана 35. Закона о заштити животне средине од- ређено је да се "Стратешка процена утицаја на животну среди- ну ради за планове, програме и основе у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, енерге- тике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама и других области и саставни је део плана, односно про- грама или основе". Стратешка процена утицаја на животну средину мора бити усклађена са другим проценама утицаја на животну средину, као и са плановима и програмима заштите животне средине и врши се у складу са поступком прописаним посебним законом, односно, Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Ступањем на снагу Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину утврђена је обавеза да се за наведени план изради Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене СРП Горње Подунавље на жи- вотну средину.

- Одредбама члана 9. Закона о стратешкој процени уги- цаја на животну средину ближе је прописан начин доношења одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну среди- ну. Одлуку о изради стратешке процене доноси орган надле- жан за припрему плана по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и дру- гих заинтересованих органа и организација.

Програмске основе за израду Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене СРП Горње Поду- навље на животну средину би требало да представљају основу информација за доношење Одлуке о изради и обухвату страте- шке процене. Програмске основе су саставни део Програма за израду ППППН СРП Горње Подунавље, који поред програм- ских елемената за израду Просторних плана дефинише елемен- те за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја на живот- ну средину, као и начин учешћа надлежних органа и заинтере- сованих организација и јавности у разматрању извештаја.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ВРШЕЊЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

2.1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Правни основ за вршење стратешке процене и израду Изве- штаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана под- ручја посебне намене СРП Горње Подунавље на животну сре- дину (даље: Извештај о стратешкој процени) налази се у:

1) Одредбама члана 5. став 1., Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину којом је прописан предмет страте- шке процене и којом је утврђена обавеза вршења стратешке процене за просторне планове.

2) Одредбама члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој про- цени утицаја на животну средину, којима је утврђено да Од- луку о изради стратешке процене утицаја доноси орган над- лежан за припрему плана и програма по претходно приба- вљеном мишљењу органа надлежног за послове заштите жи- вотне средине и других заинтересованих органа и организа-ција, као и да Одлука чини саставни део одлуке о припреми плана и програма и објављује се у "Службеном гласнику Ре- публике Србије".

Сагласно одредбама члана 6. Закона о стратешкој процени, критеријуми за утврђивање могућности значајних утицаја на животну средину планова и доношење одлуке о изради страте- шке процене садржани су у Прилогу I. Ови критеријуми засни- вају се на: (1) карактеристикама плана и (2) карактеристикама утицаја. За доношење одлуке о изради и обухвату стратешке процене утицаја на животну средину, уз примену осталих кри- теријума, посебно је важна идентификација проблема заштите животне средине планског подручја и могућност утицаја плана на:

- ваздух
- воде
- земљиште
- климу
- биљни и животињски свет
- станишта и
- заштићена природна добра
- становништво и здравље
- градове и друга насеља
- културно-историјску
- инфраструктурне,
- друге створене вредности

2.2. ПОСТОЈЕЋИ ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Основни проблем у области заштите природних добара на подручју Специјалног резервата природе Горње Подунавље је неусклађеност између њихове заштите и начина коришћења.

У обухвату Просторног плана, са аспекта заштите животне средине, присутни су следећи проблеми:

- измењен просторни распоред аутохтоне вегетације због промене режима воде, који је условљен изградњом одбрамбе- ног насипа у незаштићеном делу,
- недовољна снабдевеност насеља водом,
- неизграђена фекална и атмосферска канализација у насе- љима,
- угроженост водотока отпадним водама,
- неадекватно одлагање комуналног отпада и отпада живо- тињског порекла,
- изградња викенд насеља је изазвала неконтролисано ко- ришћење простора.

Основни проблеми у области шума и шумског земљишта у оквиру СРП проистичу због поремећеног водног режима у прошлости, односно осушене су велике површине аутохтоних шума, које су замењене шумским културама.

Основни проблеми у области шума и шумског земљишта ван СРП су:

- мала шумовитост,
- неразвијене категорије ваншумског зеленила.

Постојећи проблеми и ограничења за даљи развој подручја обухваћеног Просторним планом у области мреже насеља од- носе се на:

- неразвијеност хијерархије насеља по

критеријуму агломе- рације становништва због мале густине насељености (67,9 цт/кмУу односу на 94 цт/км/за подручје АП Војводине);

• ниска густина мреже насеља (1,2 насеља/100 км/ односу на 2,2 насеља/100 км/на подручју АП Војводине);

• неконтролисано ширење насеља, првенствено везано за тзв. викенд изградњу.

Основни проблеми и ограничења у развојном смислу везани за становништво овог подручја су:

• изражена тенденција старења популације;

• демографско пражњење насеља.

Основни проблеми и ограничења везани за развој привреде проистичу из:

• пада производње, недовољне изкоришћености постојећих капацитета;

• значајног корпуса проблема везаних за становништво као непосредни развојни фактор (виталне карактеристике, старо- сна структура...);

• дејства специфичних фактора током 90-тих година про- шлог века (чије последице до данас нису елиминисане), који су условили погоршање пословних резултата, смањење финан- сијског, као и слабљење развојног потенцијала привреде под-
ручја.

Пољопривредна производња на подручју СРП Горње Поду- навље у погледу гајења воћа и поврћа није у довољној мери развијена.

Проблеми и ограничења у области заштите непокретних културних добара односе се на:

- недостатак истраживања и угроженост евидентираних ар- хеолошких локалитета;
- успорену динамику истраживања и вршења одговарајућих конзерваторских радова;
- недовољну туристичку и медијску презентацију непокрет- них културних добара.
- У функционисању саобраћајне инфраструктуре проблем представља непостојање тзв. саобраћајне политике односно стратешких опредељења који би кумулисали све правце разво- ја и афирмације оваквих локалитета у остварењу оптималне користи за цело друштво, али и очувању свих природних вред- ности СРП Горње Подунавље. Оцењује се да је саобраћај не- довољно укључен у укупну афирмацију овог простора, јер је овај простор недовољно заступљен у оквиру туристичке пону- де. Оценом створених услова на предметном подручју конста- товано је да је досадашњи развој створио следеће проблеме у области водопривреде:
- смањена отворена површина воденог огледала,
- недовољна снабдевеност становништва квалитетном во- дом у насељима, производних, услужних и пољопривредних структура,
- неизграђеност и непостојање система одвођења отпадних вода као и третман отпадних вода (ППОВ),
- недовољна изграђеност мреже уличних отворених канала за прихват атмосферских вода, и
- незаштићеност водних ресурса од загађивања.

2.3. ПРОБЛЕМИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КОЈИ ЋЕ БИТИ РАЗМАТРАНИ У ИЗВЕШТАЈУ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ

2.3.1. Приказ циљева, и основних карактеристика развојних просторног плана

Основни циљ израде Просторног плана је стварање план- ског основа за организовани просторни развој, заштиту и уре- ђење Специјалног резервата природе Горње Подунавље.

Задашак Просторног плана јесте да се помире интереси за- штите природног добра, рибарства, туризма, водопривреде, пољопривреде и осталих корисника простора.

Са аспекта заштите природе и животне средине основни циљ израде Просторног плана је спровођење заштите овог природног феномена и њено постављање на виши ниво, у ци- љу реализације утврђених режима заштите, са усмеравањем људских активности у наведеном контексту.

Због изузетних природних вредности, које указују на један- ственост подручја националних и европских размера, присутне људске делатности и могућности заштите и коришћења овог простора, основни циљеви Просторног плана треба да буду:

- очување јединствености, изворности и аутентичности природних вредности подручја,
- трајно одрживо управљање и коришћење природних ре- сурса уз поштовање Уредбе о заштити СРП "Горње Подуна- вље" ("Службени гласник РС", бр. 45/2001),
- усклађивање шумских основа са другим законским акти- ма и Уредбом о заштити резервата,
- заштита специфичних и посебних типова акватичне, мо- чварно-барске, ливадске вегетације, вегетације аутохтоних шума и популације ретких и угрожених врста флоре и фауне,
- активна заштита екосистема, ревитализација вредних ста- ништа и успостављање свеобухватног мониторинга,
- развој туристичко-рекреативних потенцијала,
- очување Резервата и усклађеност његовог коришћења са режимима заштите у циљу уписа у националну мрежу Рамсар- ских подручја и проглашења за Резерват биосфере.

2.3.2. Евалуација могућих значајнијих утицаја (према члану 6. закона о стратешкој процени утицаја на животну средину

Обзиром да се одлука о изради и обухвату извештаја о стра- тешкој процени доноси када надлежни орган утврди да посто- ји могућност значајних утицаја плана на животну средину, пре- ма

Табела: Критеријуми за оцењивање величине утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	- 3	Јак негативан утицај дужег трајања
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Вероватни мањи негативни утицаји
Нејасан утицај	0	Нема података или није приказано
Позитиван	+ 1	Мањи позитиван утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

критеријумима прописаним у Закону, неопходно је изврши-

Значај	Ознака	Опис
Глобални	V	Могућ глобални утицај
Државни	IV	Могућ утицај на националном нивоу
Регионални	III	Могућ утицај у оквиру простора регије
Општински	II	Могућ утицај у простору општине
Локални	I	Могућ утицај у зони извора утицаја

ти евалуацију значаја могућих утицаја планских решења на животну средину.

Посебно је важно, а недовољно дефинисано питање метода одређивања значајних утицаја, за које су у Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дати само основни елементи. Као погодан приступ предлаже се модел вредновања утицаја изведен на основу методологије британ- ског министарства за животну средину 1. Значај утицаја про- цењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и про- сторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти, планских решења, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус за позитивне промене, како је приказа- но у наредној табели. Овај систем вредновања примењује се како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне ка- тегорије преко збирних индикатора.

Ознаке оцена негативних утицаја (-), Ознаке оцена пози- тивних утицаја (+)

Табела 7. Критеријуми за оцењивање размера утицаја

На основу критеријума из горњих табела, као и ниво детаљ- ности планског документа утицајима од стратешког значаја треба сматрати оне утицаје који се могу остваривати на оп- штинском нивоу или вишем, а у погледу интензитета нивоа 2 и 3, како у негативном тако и у позитивном смислу, односно за подручја заштићених природних добара, потребно је размо- трити све утицаје.

У оквиру стратешке процене биће разматрани проблеми могућих утицаја планских решења и заштите животне средине планског подручја у односу на елементе наведене у Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину.

На основу издвојених просторних зона и њиховог значаја, као и преовлађујуће намене, извршиће се процена могућих значајних утицаја плана на животну средину, како следи:

- квалитет ваздуха
- квалитет вода
- хидрогеологија
- квалитет земљишта
- предеоне карактеристике
- станишта природних реткости и биодиверзитет
- заштићена природна добра
- заштићена непокретна културна добра
- бука и вибрације
- здравље становништва
- демографија и насеља
- развој пољопривреде
- развој индустрије
- развој енергетике
- развој туризма
- водопривредна инфраструктура

[1] Стојановић В., 2002, Управљање животном средином у просторном и урбанистич- ком планирању: Стање и перспективе, у монографији "Новији приступи и искуства у планирању", ИДУС, стр. 119-140

- саобраћајна инфраструктура
- ризик од елементарних непогода

3. РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ПИТАЊА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ИЗ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА

На основу спроведеног поступка евалуације, утврдиће се од- ређен број могућих утицаја који нема стратешки значај ни по интензитету нити по просторним димензијама, те ће бити изо- стављени из Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

ЕЛЕМЕНТИ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ

Извештај о стратешкој процени је документ којим се опису- ју, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и одређу- ју мере за смањење негативних утицаја на животну средину. Предлаже се следећи садржај извештаја:

I Полазне основе стратешке процене

1. кратак преглед садржаја и циљева Просторног плана СРП Горње Подунавље и односа са другим плановима и програмима;
2. карактеристике животне средине у областима за које по- стоји могућност да буду изложене значајном утицају;
3. разматрана питања и проблеми заштите животне средине у Просторном плану и приказ разлога за изостављање одређе- них питања и проблема из поступка процене (нпр. недостатак валидних података, неадекватна мерења стања квалитета еле- мената животне средине - ваздуха, воде и земљишта, и сл.);
4. приказ припремљених варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану СРП Горње Подунавље, укључујући варијантно решење у случају нереали- зовања Просторног плана;
5. резултате претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битне са становишта циљева и процене могућих утицаја стратешке процене.

II Општи и посебни циљеви стратешке процене и избори ин- дикатора

1. циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захте- ва и циљева у погледу заштите животне средине у другим пла- новима и програмима, циљева заштите животне средине утвр- ђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупље- них података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Просторном плану;
2. на основу дефинисаних циљева врши се избор одговарају- ћих индикатора који ће се користити у изради стратешке про- цене.

III Процена могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину

1. приказ процењених утицаја варијантних решења радне верзије предлога Просторног плана повољних са становишта заштите животне средине са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних ути- цаја на животну средину;
2. поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења;
3. приказ процењених утицаја радне верзије предлога Про- сторног плана на животну средину са описом мера за спреча- вање и ограничавање негативних, односно увећање позитив- них утицаја на животну средину;
4. начин на који су при процени утицаја узети у обзир чини- оци животне средине укључујући податке о: ваздуху, води, зе- мљишту, клими, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљном и животињском свету, становима и би- одиверзитету; заштићеним природним добрима; становни- штву, здрављу људи, насељима, културно-историјском насле- ђу, инфраструктурним, индустријским и другим објектима или другим створеним вредностима;
5. начин на који су при процени узете у обзир карактеристи- ке утицаја: вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибил- ност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просторна димензија (локација, географска област, број изло- жених становника, прекогранична природа утицаја), кумула- тивна и синергијска природа утицаја.

IV Смернице за израду стратешких процена на нижим хијерар- хијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну сре- дину

1. извештај о стратешкој процени садржи смернице за пла- нове или програме на нижим хијерархијским нивоима које об- ухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину.

V Програм праћења стања животне средине у току спровође- ња просторног плана (мониторинг)

1. индикатори за праћење стања животне средине;
2. поступање у случају појаве неочекиваних негативних ути- цаја (акцидентне ситуације),
3. други елементи.

VI Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стра- тешке процене

1. опис методског приступа;
2. приказ околности (тешкоће) у поступку стратешке процене.

VII Приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана и програма са аспекта разматраних вари- јантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у радну верзију предлога Просторног плана

1. опис активности у изради плана и стратешке процене.

VIII Закључци до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавно- сти

IX Други подаци од значаја за стратешку процену

5. НАЧИН УЧЕШЋА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА И ЈАВНОСТИ У ПОСТУПКУ ИЗРАДЕ И РАЗМАТРАЊА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

На основу одредаба члана 11. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, орган надлежан за припрему пла- на у припреми Одлуке о изради стратешке процене дужан је да, од органа надлежног за послове заштите животне средине и заинтересованих органа и организација затражи мишљење. У том смислу, потребно је затражити мишљење о овим Про- грамским основама за израду стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана подручја посебне намене СРП Горње Подунавље, као саставног дела Програма за изра- ду Просторног плана.

Према члану 19. Закона о стратешкој процени

утицаја на животну средину, потребно је обезбедити учешће јавности у разматрању Извештаја у оквиру излагања Просторног плана на јавни увид и одржавања јавне расправе.

Досадашњи начин јавне расправе у оквиру процеса доноше- ња просторних планова није усклађен са савременом праксом у већини европских земаља, а посебно одступа од пропозиција "Архус конвенције о доступности информација, учешћу јавно- сти у доношењу одлука и доступности правосуђа по питањима заштите животне средине" (ECE/CEP/43/98), које су нашле своје место у Закону о заштити животне средине (члан 81).

Због значаја могућих негативних и позитивних утицаја предложеног Просторног плана на животну средину, здравље људи, социјални и економски статус локалних заједница, наро- чито је важно адекватно укључивање заинтересованих страна (инвеститора, надлежних државних органа, локалних управа, невладиних организација и становништва) у процес доношења одлука по питањима заштите животне средине. Учешће надле- жних органа и организација обезбеђује се писменим путем и путем презентација и консултација у свим фазама израде и разматрања стратешке процене.

Истовремено, у току израде Програма за израду Простор- ног плана, извршене су прелиминарне консултације са локал- ним органима управе и прибављени су одговарајући подаци о стању животне средине и простора.

6.2. ИЗБОР И ОБАВЕЗЕ НОСИОЦА ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ

6.1. ИЗБОР НОСИОЦА ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Носилац израде Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину Просторног плана подручја посебне намене СРП Горње Подунавље је ЈП Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад.

6.2. ГАНТОГРАМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

АКТИВНОСТ/МЕСЕЦ		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ПРИПРЕМНЕ АКТИВНОСТИ		^											
1	Израда Предлога одлуке за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја на												
2	Прибављање мишљења на Предлог одлуке за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину (чл.												
3	Доношење Одлуке о изради Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну												
ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ													
4	Прикупљање, анализа и оцена података о стању животне средине												
5	Разрада методологије и индикатора за процене утицаја												
6	Процена утицаја планом предвиђених активности на животну средину, СРП Горње Подунавље, биодиверзитет и културна добра, становиштво и друштвено-економске												
7	Кумулативна процена ефеката планираног развоја по варијантама на животну средину												
8	Планирање мера заштите и њихове имплементације												
9	Израда Програма мониторинга												
10	Израда прелиминарног извештаја о стратешкој процени утицаја												
ЈАВНИ УВИД И СТРУЧНА РАСПРАВА (ЈАВНЕ КОНСУЛТАЦИЈЕ)													
11	Стручна расправа о прелиминарном извештају о стратешкој процени утицаја												
12	Јавна расправа о Извештају о стратешкој процени (30 дана)												
13	Припрема коначног извештаја о стратешкој процени утицаја												
14	Усвајање извештаја о стратешкој процени утицаја												

6.3. ПРЕДЛОГ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Примениће се методологија која се користи у Бвропској унији и посебно методе из "Практичног упутства за примену ЕУ Директиве 2001/42/ЕС на урбанистичке и просторне планове" Енглеске и Упутства ЕС DG XI за процену индиректних и кумулативних утицаја као и интеракција утицаја, као и ре- зултата научних истраживања у овој области:

1) The Strategic Environmental Assessment Directive: Guidance for Planning Authorities, Practical guidance on applying European Directive 2001/42/EC 'on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment' to land use and spatial plans in England, October 2003, Office of the Deputy Prime Mini- ster: London

2) EC DG XI, Guidelines for the Assessment of Indirect and Cu- mulative Impacts as well as Impact Interactions, MAY 1999, NE80328/D1/3

6.4. САСТАВ СТРУЧНОГ ТИМА

Стручни тим биће састављен од стручњака одговарајућег профила, и то: инжењера

архитектуре, грађевине, агрономије, пејзажне архитектуре, машинства, просторних планера, еко- номиста, биолога, правника, и др.

На основу члана 19. став 4. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" бр. 47/03 и 34/06) и члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" бр. 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, уз сагласност Републичке агенције за просторно планирање, на седници одржаној 24. маја 2006. године, донела је

Одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе Обедска бара

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2006 од 31.5.2006. године.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе Обедска бара (у даљем тексту: Просторни план) који је саставни део ове Одлуке.

Члан 2.

Просторним планом утврђују се концепције планских решења, режима и услова коришћења, организације, уређења и заштите подручја обухваћеног Просторним планом на територијама општина: Пећинци и Рума.

Члан 3.

Просторни план састоји се из текстуалног дела и графичког приказа.

Графички део Просторног плана садржи рефералне карте у размери 1:50.000 и то: посебна намена простора; инфраструктурни системи; мрежа насеља, функција и јавних служби; природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара.

Графичке приказе из става 2. овог члана, израђене у 8 примерака, оверава својим потписом Покрајински секретар за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Члан 4.

Просторни план се остварује просторним и урбанистичким плановима, плановима и програмима развоја и прописима и општим актима донетим за његово спровођење.

Члан 5.

Уговор о имплементацији Просторног плана, који је саставни део Просторног плана, закључује Републичка агенција за просторно планирање - Организациона јединица за територију АП Војводине у Новом Саду, Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Покрајински секретаријат за привреду, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Покрајински секретаријат за образовање и културу, Завод за заштиту природе Србије - одељење у Новом Саду, Покрајински завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица, ЈП "Војводина шуме", ШГ "Сремска Митровица" Сремска Митровица и скупштине општина Пећинци и Рума.

Члан 6.

По један примерак графичких приказа из члана 3. став 2. ове Одлуке чува се трајно у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, скупштинама општина: Пећинци и Рума, у министарству надлежном за послове просторног планирања и урбанизма, у Републичкој агенцији за просторно планирање и у ЈП за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, а по два примерка у Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Аналитичка документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Члан 7.

Право на непосредан увид у графичке приказе из члана 3. став 2. ове Одлуке имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања и урбанизма.

Члан 8.

Просторни и урбанистички планови, планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове Одлуке у року од две године од дана њеног ступања на снагу.

Просторни и урбанистички планови, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове Одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности са овом Одлуком.

Члан 9.

Текстуални део Просторног плана објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 10.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-2/2006

Нови Сад, 24. маја 2006. год.

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Борислав Новаковић, с.р.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ ОБЕДСКА БАРА

Наручилац активности: Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство

Покрајински секретар
Владимир Зеленовић, дипл. инж. маш.

Носилац активности: Република Србија
Републичка агенција за просторно планирање
Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине

Директор организационе јединице за територију АПВ
Др Предраг Шиђанин, дипл. инж. арх.

Обрађивач: ЈП Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад

Е-2162

Одговорни планер
Драгана Дунчић, дипл. простор. пл.

Директор
Перица Манојловић, дипл. инж. саоб.

САДРЖАЈ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ		343
1.	ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ	343
1.1.	ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	344
1.2.	Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда	346
1.3.	Скраћени приказ постојећег стања	347

1.3.1.	Природни ресурси	347
1.3.2.	Становништво	350
1.3.3.	Мрежа и функције насеља	351
1.3.4.	Рурална подручја	351
1.3.5.	Јавне службе	351
1.3.6.	Привредне делатности	351
1.3.7.	Саобраћај и инфраструктурни системи	352
1.3.8.	Животна средина	353
1.3.9.	Природна добра	354
1.3.10.	Културна добра	355
1.3.11.	Угроженост и повредљивост подручја посебне намене од елементарних непогода	356
1.4.	Ограничења и потенцијали подручја Просторног плана	356
2.	ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	359
2.1.	Општи и посебни циљеви	359
2.2.	Посебни циљеви	359
3.	ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ЗОНА ЗАШТИТЕ	362
4.	ПОЛОЖАЈ И РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	363
5.	НАМЕНА ПОВРШИНА СА БИЛАНСОМ ПЛАНИРАНИХ НАМЕНА И САДРЖАЈА	363
6.	ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА, УРЕЂЕЊА И ЗАШТИТЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА	364
6.1.	Уређење и коришћење подручја према утврђеном режиму заштите	364

6.2.	Коришћење, уређење и заштита природних ресурса	365
6.2.1.	Пољопривредно земљиште	365
6.2.2.	Воде	365
6.2.3.	Шуме и шумско земљиште	366
6.2.4.	Лов и ловна подручја	366
6.2.5.	Риболов и риболовно подручје	367
6.3.	Развој и уређење мреже насеља	367
6.4.	Просторни развој и уређење руралних подручја	367
6.5.	Просторни развој и размештај привредних делатности	368
6.5.1.	Пољопривреда	368
6.5.2.	Шумарство	369
6.5.3.	Мала привреда	369
6.5.4.	Туризам	369
6.6.	Просторни развој и размештај услужних делатности и јавних служби	370
6.7.	Просторни развој, размештај и коришћење инфраструктурних система	370
6.7.1.	Саобраћајна инфраструктура	370
6.7.2.	Водопривредна инфраструктура	370
6.7.3.	Енергетска инфраструктура	372
6.7.4.	Електроенергетска инфраструктура	372
6.7.5.	Телекомуникациона и РТВ инфраструктура	373
6.8.	Заштита животне средине	373
6.9.	Заштита природних добара	373

6.10.	Заштита културних добара	374
6.11.	Коришћење и уређење простора од интереса за заштиту од елементанрих непогода и акцидентних ситуација	375
6.12.	Услови за изградњу објеката, уређење и коришћење простора	376
7.	ПРОЦЕНА ЕКОНОМСКЕ ОПРАВДАНОСТИ И СОЦИЈАЛНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ ОБЈЕКАТА И ФУНКЦИЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	377
8.	ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОБЕДСКА БАРА ДО 2022. ГОДИНЕ	378
8.1.	Листа приоритетних активности за имплементацију Просторног плана	378
8.1.1.	Заштита животне средине	378
8.1.2.	Заштита природних добара	378
8.1.3.	Заштита културних добара	379
8.1.4.	Заштита шума, шумског земљишта и ловних подручја	379
8.1.5.	Инфраструктурни коридори	379
8.1.6.	Природне активности	380
8.1.7.	Социјалне активности и јавне службе	381
8.2.	Учесници у имплементацији Просторног плана	381
8.3.	Мере и инструменти за реализацију Просторног плана	381

СПИСАК ГРАФИЧКИХ ПРИКАЗА

ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ	**Размера**
1. ПРЕДЛОГ ЗА ИЗМЕНУ ГРАНИЦЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ ОБЕДСКА БАРА СА ПРЕДЛОГОМ ИЗМЕНЕ ГРАНИЦЕ РЕЖИМА ЗАШТИТЕ	1 : 50 000

РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ

1. ПОСЕБНА НАМЕНА ПРОСТОРА	1 : 50 000
2. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ	1 : 50 000
3. МРЕЖА НАСЕЉА, ФУНКЦИЈА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ	1 : 50 000
4. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА	1 : 50 000

ПРИЛОЗИ ПЛАНА

1. Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Обедска бара

2. Мишљење надлежних органа на финалну верзију Стратегије развоја ППППН СРП Обедска бара

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Обедска бара приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Обедска бара ("Службени лист АПВ", број 17/03), чији је саставни део Програм израде Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Обедска бара.

Садржај и основна решења овог Плана утврђени су у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/03), Правилника о садржини и изради планских докумената ("Службени гласник Републике Србије", број 60/03) и Закона о Просторном плану Републике Србије ("Службени гласник Републике Србије", број 13/96). Законски оквир за израду овог Плана представљају такође Уредба о заштити Специјалног резервата природе Обедска бара ("Службени гласник Републике Србије", број 56/94), Закон о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Србије", број 135/04), Закон о шумама ("Службени гласник Републике Србије, број 46/91, 83/92, 54/93, 60/93, 48/94, 54/96), Закон о културним добрима ("Службени гласник Републике Србије", број 71/94), као и други прописи битни за уређење обухваћеног подручја.

У току рада ангажовани су стручњаци из разних области: за област заштите природе из Завода за заштиту природе Србије - Одељење у Новом Саду, за област шумарства, лова и риболова из ЈП "Војводинашуме", ШГ "Сремска Митровица", ЈП "Воде Војводине" Нови Сад, ловачких удружења, за област заштите културних добара из Завода за заштиту споменика културе Сремска Митровица, за област експлоатације минералних сировина, термалних вода и енергетике из Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине и са Електротехничког факултета у Београду. Остварена је сарадња са надлежним

одељењима општина Пећинци и Рума, као и са заинтересованим друштвеним организацијама, посебно из области спорта и туризма.

За изналажење оптималних планских решења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација за ово подручје.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

Обедска бара представља специфичан барско мочварни комплекс који карактерише универзалност природних вредности, присутност одређених фактора угрожавања стабилности екосистема и низак ниво опремљености подручја. Имајући у виду садашњи формално правни статус Обедске баре као заштићеног дела природе, њен међународни значај, потребу планског, организованог, стручног и систематског праћења стања и спровођења мера заштите, унапређивања и уређивања, поступак израде и доношења Просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе Обедска бара (у даљем тексту Просторни план) превасходно мора бити усаглашен са специфичностима самог подручја, као и са његовим укупним значајем који је садржан у верификованим друштвеним опредељењима.

Претпоставке за израду Просторног плана, дефинисане су нарочито:

- међународним статусом, значајем и обавезама у погледу праћења стања, предузимања мера заштите и унапређивања. Обедска бара уписана је у листу мочвара од међународног значаја, што је верификовано њеним стављањем на листу водених станишта од светског значаја по Рамсарској конвенцији 1977. и ратификованој од стране наше земље, као и уврштивањем у списак IBA подручја 1989. године као једног од најважнијих станишта птица у Европи. Подручје Обедске баре се такође налази и на листи за номинацију као будући Резерват биосфере (UNESCO MaB програм), а у току је упис у Ботанички значајна подручја (IPA). Дефинисањем међународног статуса Обедске баре, отворене су могућности које постоје на међународном плану у смислу експертске и друге помоћи (пројекти UNESCO). На тај начин ће се утврдити услови и могућности за ефикасно спровођење и за реализовање установљених облика међународне комуникације, помоћи и сл. и предложити услови који се морају задовољити у поступку доношења одговарајуће просторно-планске документације;
- опредељењима Просторног плана Републике Србије према којима је за овај простор изузетних природних вредности међународног значаја, неопходно обезбедити одговарајући виши ниво заштите;
- реалношћу ситуације у којој је пракса показала да постојећи начин и ниво заштите није довољан, те да су многе активности на самом локалитету, као и на ширем подручју непримерене међународном значају и вредности које овај простор изузетне природне вредности има.

Суштинска вредност Специјалног резервата природе Обедска бара је очуваност разноликих природних вредности у одређеном културно-историјски и етнолошки вредном амбијенту околине. Овакве вредности подручја указују на могућност коришћења у области науке, културе и образовања, а нарочито кроз специјалне видове туризма (еко-туризам) и угоститељства.

Околности у којима данас егзистира подручје Обедске баре представљају:

1. Природни услови

Подручје Обедске баре до сада је изучавано превасходно са становишта природних обележја. Међутим, највећи део сазнања о тим обележјима резултат су уско-стручног начина посматрања. У таквим условима у ситуацији смо да већину парцијалних сазнања о простору тако и схватамо, при чему проблем дефинисања целине Обедске баре и даље остаје отворен. Ова истраживања која су до сада обављена представљају драгоцене улазне податке за дефинисање интегралног природног комплекса. У условима постојеће интерпретације сазнања о природним карактеристикама подручја могао би се стећи утисак да се ради о простом збири појединих обележја, док је стварно у питању један сложен природни систем са мноштвом међувеза.

Први корак ка потпуном разумевању природних феномена који се сустичу на овом подручју треба да буде усмерен ка повезивању свих познатих чинилаца о природном окружењу. Пут доласка до тог циља подразумева идентификацију свих природних и антропогених утицаја и процеса угрожавања темељних вредности и карактеристика Обедске баре.

Међутим, прави одговори о узроцима и последицама угрожавања ових вредности Обедске баре, траже један нов методолошки приступ који је могуће остварити промишљеним креирањем истраживања у оквиру израде Просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе Обедска бара.

2. Створени услови

Досадашња истраживачка концентрација на природне услове имала је за последицу да утицаји створених услова на укупне вредности Обедске баре у посматрањима добију секундарни значај.

Тумачење могућих или већ уочених поремећаја природне равнотеже који владају на поменутом подручју није могуће ван сазнања о свим чиниоцима затеченог стања. Мада постоји тенденција да се Обедска бара посматра изоловано, у оквиру природним границама дефинисаног подручја, мора бити јасно да и околна насеља, постојећи инфраструктурни, хидротехнички и остали објекти, итекако утичу на квалитет, али и начине коришћења затечених вредности.

3. Активност у простору

Посматрање утицаја активности у простору на подручју Обедске баре до сада се најчешће сводило на оне које се одвијају непосредно у оквиру уобичајено дефинисаних природних граница. Чињеница је, међутим, да управо идентификовање свих активности на најужем и ширем утицајном подручју, њихова класификација и одређивање значаја могу да определе и начине коришћења који треба да буду у складу са карактером подручја као заштићеног дела природе. Минимум активности које се сада одвијају на овом простору сигурно подразумева оне које су сконцентрисане у оквиру две велике групе - спонтане и усмераване. Свакако да уочавање и валоризација активности које произилазе из еколошког, научног, васпитно-образовног и туристичког значаја одређују и начине његовог коришћења. Мора се знати да све активности данас захтевају и једну савремену интерпретацију која се не ограничава на њихов сужен избор, нити на административно дефинисање границе. У том смислу све активности и њихови утицаји на подручје Обедске баре морају добити одређену просторну интерпретацију.

4. Еколошки систем

Скуп све три групе услова - природни, створени и активности - чине јединствен оквир функционисања Обедске баре као вишеструко значајног природног резервата. Једно од најважнијих методолошких опредељења просторно-планског односа према подручју свакако је обједињавање свих тих услова и активности, како у односу на валоризацију, тако и у односу на планске претпоставке. Очевидан недостатак једног броја просторно-планских докумената управо је у том што нису имали синтетички приступ који повезује све појаве у простору. Тражење одговара о узроцима нарушеног система функционисања и формулисања одговора о врсти, начинима и степену стручног, научног и друштвеног ангажовања, представља једно од основних опредељења за израду Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Обедска бара".

Долазак до одговора о могућностима и условима просторног развоја произилази из: (а) класификације утицаја природних и радом створених чинилаца, (б) избора критеријума за оцену квалитета подручја и (в) дефинисања секторских и синтезних негативних и позитивних утицаја на подручје са исказом могућих ефеката.

У методолошком погледу, због низа специфичних утицаја који се на подручју Обедске баре појављују, разликује се и степен детаљности посматрања унутар појединих поглавља. Међутим, начин рада омогућио је да се све секторске оцене интегришу на начин који недвосмислено упућује на потребу истовременог посматрања свих утицаја.

Значај подручја Обедске баре и сазнање о стручним, научним и организационим активностима на изради сличне просторно-планске документације у другим срединама, наметнули су интердисциплинарни рад као једини могућ приступ.

Носилац израде Плана, као и координатор укупног рада био је ЈП Завод за урбанизам Војводине у сарадњи са: Заводом за заштиту природе Републике Србије, одељење у Новом Саду, ЈП "Војводинашуме", ШГ "Сремска Митровица" из Сремске Митровице и Заводом за заштиту споменика културе из Сремске Митровице.

1.1. ОПИС ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Обухват плана

Обухват подручја Просторног плана је одређен деловима општина Пећинци и Рума и то површинама целих катастарских општина са укупном површином од 29.431,25 ha. У општини Пећинци Планом су обухваћене КО Купиново, КО Ашања, КО Обреж и КО Огар, а у општини Рума КО Грабовци.

У обухвату Плана налазе се пет насеља (Купиново, Ашања, Обреж, Огар и Грабовци) са укупно 7.558 становника.

Табела 1. Површине, број насеља и број становника 2002. године на подручју Просторног плана

Општине (КО)	Површина (ha)	Број насеља	Број становника

Пећинци (КО Купиново, КО Ашања, КО Обреж и КО Огар)	22.965,75	4	6.078
Рума (КО Грабовци)	6.465,50	1	1.480
УКУПНО	29.431,25	5	7.558

Граница подручја Просторног плана одређена је границама целих катастарских општина, односно делова територија обухваћених општина.

У обухвату Просторног плана се налази Специјални резерват природе "Обедска бара" у површини од 9.880,43 ha. Заштитна зона специјалног резервата природе од 19.550,82 ha се својим спољним границама поклапа са границом обухвата Плана. Ове површине се разликују у односу на површине дате Уредбом.

До промене површина Резервата и заштитне зоне у Просторном плану, које се односе на повећање површине Резервата за 60,43 ha и смањење заштитне зоне за 60,18 ha, у односу на Уредбу о заштити СРП "Обедска бара" ("Сл. гласник РС", бр. 56/94) је дошло због:

- предлога Завода за заштиту природе Србије да се у СРП "Обедска бара" укључи рибњак код Обрежа. Предлог спољне границе Резервата је дат у наставку овог поглавља са описом по катастарским парцелама ради лакшег спровођења Плана;
- идентификација граница између режима заштите II и III степена на појединим специфичним локалитетима (поплавна станишта са отвореним воденим окнима и шеварима). Упоређивањем фактичког стања са текстом Уредбе, дошло се до сазнања да нису у сагласности;
- техничких грешака у тексту Уредбе насталих ненавођењем неких парцела или навођењем целих парцела уместо њихових делова што не одговара фактичком стању на терену (у режиму заштите I, II и III степена).

Опис граница Специјалног резервата природе "Обедска бара"[1]

Почетна тачка описа границе специјалног резервата природе "Обедска бара" налази се у К.О. Грабовци на тромеђи парцеле 2291, локалног пута Кленак - Грабовци, парцела 2636 и границе катастарских општина К.О. Грабовци и К.О. Кленак.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати јужну међу локалног пута Кленак - Грабовци, источну међу парцеле 2076 и јужну границу грађевинског реона насеља Грабовци и јужну међу локалног пута, парцела 2251/2 до границе катастарских општина К.О. Грабовци и К.О. Обреж.

Одавде граница наставља у правцу југоистока јужном међом локалног пута, парцела 1851, која се налази у К.О. Обреж, до тромеђе парцела 1851, 1643 и 1679.

Од тромеђе граница у правцу истока прати северну међу парцела 1679, 1736, 1738, 1472/2 и 1469/2 до границе катастарских општина К.О. Обреж и К.О. Купиново.

Након преласка у К.О. Купиново граница прати спољашњу међу Обедске баре, парцела 3005/2 а затим у правцу југа прати источну међу парцела 3005/1, 2994, 2991, 2987 до северне међе реке Саве, парцела 3631.

Одавде граница у правцу запада прати кроз катастарске општине К.О. Купиново, К.О. Обреж и К.О. Грабовци северну међу реке Саве до границе Катастарских општина К.О. Грабовци и К.О. Кленак.

Овде граница мења правац и ка северу прати постојећу границу катастарских општина К.О. Грабовци и К.О. Кленак до почетне тачке описа границе Специјалног резервата природе "Обедска бара".

Површина Специјалног резервата природе "Обедска бара" износи 9880,43 ha.

_____

[1] Опис границе дат је након усаглашавања са фактичким стањем на терену.

Подела на зоне заштите

1 - режим заштите I степена који обухвата подручје Дебеле горе, површине 324,93 ha, што чини 3,29% СРП Обедска бара.

2 - режим заштите II степена који обухвата подручје Грабовачко - Витојевачког острва, Обрешких ширина и Купинске греде, површине од 2536,22 ha, што чини 25,67% СРП Обедска бара.

3 - режим заштите III степена који обухвата површину од 7019,28 ha која је означена у опису граница, што чини 71,04% СРП Обедска бара.

Попис катастарских парцела првог и другог степена заштите

Катастарске парцеле у оквиру првог степена заштите, К.О. Купиново:

Целе парцеле: 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3018, 3019, 3020, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3122, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130

Катастарске парцеле у оквиру другог степена заштите, К.О. Купоново:

целе парцеле: 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3066, 3067, 3068, 3074, 3075, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3188, 3189, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197/1, 3198/1, 3199, 3200, 3206, 3208, 3266, 3267, 3277, 3278, 3303, 3304/1.

делови парцела: 3005/2, 3073, 3076, 3085, 3190, 3197/2, 3198/2, 3205, 3207.

К.О. Обреж:

целе парцеле: 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1675, 1676, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1696,1699, 1702, 1707, 1708, 1709, 1715, 1716, 1719, 1720, 1721, 1722, 1737, 1738, 1764, 1765.

делови парцела: 1472/2, 1674, 1677, 1678, 1679, 1695, 1697, 1698, 1700, 1701, 1703, 1706, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1717, 1718, 1736, 1739, 1740, 1744, 1774, 1779.

К.О. Грабовци:

целе парцеле: 2076, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2296, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2313, 2315, 2318, 2319, 2320/2, 2323, 2324, 2325, 2335/2, 2337, 2360, 2361, 2364, 2404, 2405, 2406, 2423, 2424, 2430, 2457, 2460, 2461, 2462, 2463, 2472, 2508, 2509, 2510, 2512, 2517, 2518, 2519, 2521, 2522, 2549, 2551, 2560, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2635.

делови парцела: 2079, 2077/1, 2077/2, 2295, 2297, 2299, 2304, 2311, 2312, 2314, 2316, 2317, 2320/1, 2322, 2330, 2333, 2335/1, 2336, 2338, 2339, 2345, 2353, 2363, 2365, 2370, 2398, 2403, 2407, 2422, 2427, 2429, 2431, 2455, 2458, 2471, 2505, 2507, 2516, 2520, 2544, 2550, 2559, 2568, 2569, 2570, 2584, 2635, 2639, 2

1.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Основни плански документ чија се решења разрађују овим Просторним планом је Просторни план Републике Србије. Коришћене су смернице Водопривредне и Шумскопривредне основе чији се изводи не наводе јер су уграђени у текст Просторног плана.

Према одредбама ППР Србије подручје обухваћено израдом Просторног плана СРП Обедске баре до 2004. године припада дунавско-савском појасу интензивног развоја I степена са гравитацијом ка индустријским центрима Шабац и Сремска Митровица, као и војвођанско-подрињско-лимском појасу интензивног развоја (Нови Сад - Рума - Сремска Митровица).

У области развоја становништва основни циљ је равномернији територијални размештај становништва и његово интензивније обнављање, односно повећање удела млађих контингената у миграционим подручјима и подручјима са високим индексом старења, путем комбинованих и усклађених мера демографске политике и политике регионалног развоја. Општине у обухвату Плана припадају подручју са просечном густином насељености мањом од 50 становника на 1 km^2, а мањим делом подручју са просечном густином насељености од 75-99 становника на 1 km^2.

Просторним планом Републике Србије утврђена је хијерархијска диференцијација мреже градова према којој су насеља обухваћена Планом усмерена на субрегионални центар Рума и општински центар Пећинци.

Насеља на подручју обухваћеном израдом овог Плана припадају функционалном подручју регионалног система насеља Сремска Митровица (насеља општине Рума, Пећинци, Сремска Митровица, Шид).

Концепција развоја села и унапређења квалитета живљења у сеоским подручјима предпоставља успостављање одговарајућег степена координације и комбинованог развоја пољопривреде и других привредних, услужних и посредничких делатности, од малих индустријских погона, занатства, трговине, сервисних и финансијских услуга, до туризма и домаће радиности.

У Просторном плану су дате препоруке за организацију јавних служби према хијерархијском нивоу насеља, које полазе од постојећих мрежа јавних служби и са предпоставком да ће се будући развој у овом сектору прилагођавати економским, институционалним и својинским променама, као и планерским пропозицијама утврђеним Планом.

Обедска бара је Просторним планом Републике Србије дефинисана као подручје заштите посебних природних вредности која има међународни статус заштите и уписана је у Рамсарску листу.

Према Просторном плану Републике Србије и мерама заштите животне средине, које је потребно предузимати у односу на степен загађености, предметни простор припада 8. категорији.

Основна начела заштите културних добара, а која су од значаја за подручје обухваћено Планом су:

- непокретна културна добра штите се интегрално са простором у коме се налазе;

- непокретна културна добра третирају се као развојни потенцијал подручја у коме се налазе;

- заштита културних добара је интегрални део развоја друштва;

- наслеђе које из разних разлога није обухваћено режимом заштите, уводи се у тај режим;

- у поступку планирања, мере заштите се предвиђају и за добра која уживају претходну заштиту, као и добра која још увек нису адекватно вреднована и заштићена.

Основне смернице за коришћење и уређење шума и шумског земљишта на основу ППР Србије, односе се на унапређење стања шума и повећање површина под шумама. Сремски округ ће имати највећу шумовитост од 19,8%, што ће чинити његову оптималну шумовитост. У циљу повећања површина под шумама дају се следеће смернице које ће се реализовати кроз просторне планове:

- утврдити површине за пошумљавање и деградиране површине пренаменити у шумско земљиште;

- обезбедити трајност, систематичност и интегралност у газдовању шумама и шумским подручјима;

- извршити бонитирање простора ради разграничења земљишта на пољопривредно и шумско.

Основни правци развоја ловства су повећање бројности популације ситне и крупне дивљачи, побољшање структуре крупне дивљачи, очување ретких и угрожених врста дивљачи и остале фауне.

Просторним планом Републике Србије извршена је рејонизација пољопривредне производње, по којој простор обухваћен овим Планом припада ратарско-сточарском рејону и има изванредне потенцијале за вођење економски ефикасне и разноврсне ратарске, повртарске и сточарске производње.

Развој пољопривреде на заштићеном природном добру мора се ускладити са установљеним режимима заштите.

Смернице развоја пољопривреде на осталом пољопривредном земљишту односе се на:

- чување површина и плодности пољопривредног земљишта упоредо са предузимањем целовитих и ефикасних мера очувања других природних ресурса за потребе дугорочног развоја;

- потпуније искоришћавање компаративних предности појединих подручја за економски рационалну производњу здравствено безбедне хране, како за домаће тржиште, тако и за извоз;

- стварање услова за обнову, опстанак и развој породичних пољопривредних газдинстава на подручјима која су захваћена процесима депопулације;

- подстицање ситних пољопривредних газдинстава у правцу повећања робности путем интензивне производње поврћа, воћа, грожђа, лековитог биља и других производа;

- бржи развој сеоских подручја кроз развојне програме и пројекте са "чистим технологијама";

- побољшање бонитетне структуре обрадивих површина строгом и делотворном заштитом најплоднијих земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе.

Према Просторном плану Републике Србије подручје Обедске баре, по својим природним и створеним вредностима од значаја за туризам, припада централној туристичкој зони другог степена. Основни циљ развоја туризма у наредном периоду треба да буде развој оних облика и врста туризма, који за базу имају природне мотиве везане за реку. Објективно, постоје услови за развој научно-

истраживачког, културно-образовног, ловног, риболовног, излетничког, сеоског и транзитног туризма, усмереног ка туристичким атрактивностима Обедске баре.

Простор обухваћен овим Планом припада Сремском регионалном систему за водоснабдевање и ослања се на коришћење воде из савског алувиона на сектору Јарак - Грабовац. Локална изворишта остају у употреби до рационалних лимита.

Предметни простор припада сремском регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода. Сремски систем ће се убрзано развијати са реализацијом каналских система који треба да омогуће коришћење транзитних вода на подручју Срема, а предвиђа се реализација постројења за пречишћавање отпадних вода свих већих концентрисаних загађивача. Посебно се предвиђа заштита изворишта подземних вода Кленак - Јарак деривацијом и пречишћавањем отпадних вода Сремске Митровице и Руме.

Просторним планом РС у домену саобраћајне инфраструктуре у оквиру гравитационе зоне Специјалног природног резервата Обедске баре планирани су капацитети водног и друмског саобраћаја. У домену друмског саобраћаја планирано је пружање аутопута Е-70, као основног саобраћајног капацитета, који омогућава доступност на највишем нивоу саобраћајне услуге.

У области водног саобраћаја просторни комплекс Обедске баре тангира пловни пут-реку Саву, који својим потенцијалом у потпуности задовољава исказане захтеве за превозом свих потенцијалних посетилаца.

Остали видови саобраћаја нису просторно присутни, већ се налазе у ближем окружењу и то железнички саобраћај у Руми и Старој Пазови, а ваздушни преко аеродрома Сурчин у Београду.

Просторним планом РС обухваћена је преносна мрежа 220 kV и 400 kV електроенергетског система, док се мрежа од 110 kV, као и нижег напона обрађује кроз регионалне просторне планове.

Имајући у виду трајање објеката преносне мреже 110 kV, 220 kV и 400 kV, планира се значајни обим, ревитализације делова мреже, уз уважавање свих техничких критеријума и перспективе појединих постројења. Тако се планира увођење трансформације 400/Х kV у осам постојећих трафостаница 220/Х.

У просторним плановима нижег реда биће резервисан простор за далеководе и постројења преносне и дистрибутивне мреже 110 kV.

Развој и унапређење телекомуникационог система у Републици реализоваће се у складу са просторно-функционалном територијализацијом Републике, а на основу утврђених Генералних планова развоја појединих ималаца система веза. Ради ефикаснијег и бржег развоја, као и ангажовања свих потенцијалних извора финансирања, приступиће се даљој демонополизацији телекомуникационог система, изградњи нових капацитета, као што су оптички каблови, где год је то могуће и економски оправдано и у интересу Републике, а посебно код изградње транспортне мреже и магистралне кабловске дистрибутивне мреже.

У погледу осигурања простора за потребе телекомуникационог система потребно је осигурати простор за поштанске и телекомуникационе објекте у центру насеља, осигурање коридора за телекомуникационе каблове дуж нових и постојећих путева, а посебно оних који се поклапају са магистралном мрежом, осигурање простора за РР везе.

Са аспекта коришћења енергетских извора (нафта, природни гас и хидрогеотермалне воде) Обедска бара према Просторном плану Републике Србије спада у подручје умерене перспективности.

У области енергетике утврђују се следећи циљеви:

- побошљање квалитета рада и поузданости постојеће магистралне нафтне и гасне мреже, као и даљи развој тих система/мрежа;
- гасификација градова у Републици, на бази усклађених концепција гасификације и топлификације, у сврху задовољавања потреба широке потрошње;
- рационално коришћење и штедња необновљивих ресурса, штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине;
- смањење конфликата између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништво, земљиште итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програми рекултивације/ревитализације, отклањање штета итд.).

1.3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊА

1.3.1. Природни ресурси

За потребе израде Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Обедска бара урађена је Студија "Стратегија заштите, развоја и уређења Обедске баре" која даје приказ садашњег стања и очуваности природних вредности, односно простора значајних за очување укупног биодиверзитета Обедске баре, као и заштићених природних добара и потенцијалних природних добара значајних за заштиту.

Геоморфолошке и геолошке карактеристике

Обедска бара се налази на сремској, левој страни реке Саве. Пружа се лучно између Обрежа и Купинова, испод одсека лесне терасе. Дужина баре износи 13,5 km, а ширина 750 m. Површина баре је по последњим подацима 7,2 km^2, али се она због засипања и зарастања у вегетацију стално мења. Дубина корита баре је 12 m, а надморска висина обалног подручја варира између 71 и 73 m.

Алувијална раван је настала акумулацијом флувијалног материјала муља и песка, док су основне одлике њеног рељефа уздигнуте греде и уске уздужне депресије које се наизменично смењују.

Поједине рељефне целине од севера према југу смењују се у сагласности са променом геолошког састава. Постоји, такође, корелација између геолошког састава и нивоа подземних вода, односно нивоа издани и нивоа реке Саве. Подземне воде су везане за песковите и шљунковите слојеве у које су умешани прослојци глине, односно алувијалне наслага. У зависности од разних геолошких и хидролошких својстава појављује се и различита хидрографија у северном и јужном делу.

Сеизмика

Према карти макросеизмичке рејонизације за повратни период од 50 година, издате од стране Сеизмолошког завода Србије у Београду 1987. године подручје Обедске баре се налази у зони од 6° односно 7°MCS. Земљотрес датог интензитета представља релативно ограничавајући фактор развоја.

Хидрогеолошке карактеристике јужног Срема

У хидрогеолошком погледу јужни Срем, посебно његов западни део, чини јединствену целину са Посавином и Мачвом. На овом подручју истичу се две геоморфолошке јединице вишег реда:

а) алувијална раван Саве (инундациона раван и млађа алувијална тераса) апсолутне висине од 74 - 85 m АНВ;

б) варошка (лесна) тераса издигнута за 2 - 4 m изнад алувијалне равни, која се у благом успону диже до висине око 100 m АНВ.

У подручју јужног Срема укључујући и делове Мачве налазе се два типа издани:

1. слободна издан формирана у горњем делу алевритског комплекса у подручју варошке терасе и

2. субартерске и артерске издани формиране у песковито-шљунковитим наслагама квартарне и горњеплиоценске старости.

Подземне воде

Преглед пијезометара на подручју Обедске баре на левој обали од km 50 до km 94 Саве, показује да је на сектору Обедске баре било интензивних осматрања подземних вода. Осматрања је вршила ХЕ "Ђердап" у склопу мера праћења утицаја успора и заштите приобаља од успора. За те потребе је у приобаљу постављена мрежа пијезометара која је повремено обнављана, допуњавана и погушћивана. Последњих година нису вршена обнављања, па је мрежа пијезометара редукована.

Данас осматрања нивоа подземних вода врши ВП Галовица из Земуна и то само на пијезометру ЛП-130, који је лоциран у близини споја канала Вок са Обедском баром. Он показује велику корелацију са водостајима Саве (дубине 2 до 5 m, и може послужити при изналажењу решења за освежавање воде Обедске баре.

Хидролошке карактеристике подручја

Простор којем припада Обедска бара представља нижи инундациони терен, који заузима највећу површину, налази се између Грабоваца и Прогара. Облик баре сличан је потковици, а простире се на територији КО Обреж.

Хидролошки режим Саве у зони Обедске баре

Река Сава се према расположивим подацима у Шапцу осматра од 1923. године. Водни режим Обедске баре је у тесној вези са режимом Саве, која је некада бржа и непосреднија, некада спорија. Режим воде Потковице је сложен. Ако се Потковица посматра као систем или акумулација, онда је улаз у систем - доток у Потковицу. Потковица као акумулација прима воду и трансформише доток по некој својој законитости у отицање - излаз из система.

Доток воде у Потковицу одвија се на следеће начине:

- из Саве кроз канал Ревеницу,
- из Саве кроз канал Вок,

из Саве подземно,

- из залеђа површински,
- из залеђа подземно,
- од падавина.

Отицање тј. одлажење воде из Потковице одвија се на следеће начина:

- у Саву кроз канал Ревеницу,

- у Саву кроз канал Вок,
- у Саву подземно,
- испаравањем са водене површине,
- евапотранспирацијом биљака.

Хидротехнички циљ ревитализације Обедске баре ће бити управљање водним режимом ради обезбеђења пожељног водног биланса.

Псамолошке одлике Саве и Потковице

Сава је алувијална река која тече кроз сопствени алувион који је нестабилан. У зависности од количине воде која тече коритом, мења се енегија тока, а самим тим и вучна сила воде. Аутоматски са променом - повећањем количине воде, долази до процеса покретања речног наноса, са смањењем количине долази до исталожавања. Савска вода утиче у Потковицу при средњим и високим водостајима, што значи да уноси и знатне количине наноса. Таложење наноса који дође у корито Потковице је један од два основна узрока засипања Потковице.

На сектору Обедске баре, Сава је проносила у зависности од протицаја од минимално 22 kg/sec просечно месечно у августу, до максимално 210 kg/sec просечно месечно у априлу (подаци из мерења 1995. године). Просечна количина за ту годину износи 108,11 kg/sec. Сумарно је то износило у августу 59.000 тона, у априлу 544.000 тона, а сумарно за ту годину око 3.420.000 тона. Просечан проток Саве у Сремској Митровици је износио 1.593 m^3/sec, сумарно је протекло 50.237 милиона m^3 и пронето је 3.420.000 тона наноса, што износи 0,07 kg/m^3.

Према подацима мерења, суспендовани нанос по механичком саставу чини 2% песак, 22 - 36% прашинасти песак и 76 - 62% прашина.

Педолошке карактеристике

Педолошке карактеристике подручја су мозаично изражене, јер се на малом простору сусрећу различити типови земљишта. Очувани чернозем доминира на вишим теренима, док се у депресијама под утицајем подземних вода јавља као карбонатни, безкарбонатни и са знацима забарења. На најнижим теренима развијена је ритска карбонатна црница. Испод хумусног слоја се јавља глеј. Гајњача је формирана на подлози од речног алувијума. На малим површинама лесне терасе јављају се слатинаста земљишта од којих се најчешће среће солођ. Алувијална земљишта су песковита и иловаста, са варијантом забареног алувијалног земљишта које доминира. У зони Потковице се налазе дебели слојеви барског тресета.

Табела 2: Типови земљишта у СРП Обедска бара

Типови земљишта	**Површина у ha**	**%**
Черноземи	820	2,96
Гајњаче	9403	33,91
Алувијална земљишта	9853	35,53
Ритска земљишта	4897	17,66

Слатина	1806	6,51
Ливадска црница	619	2,23
Мочварно глејно земљиште	328	1,18
Укупно	27.726	100,00

Разлика површине исказане у табели 2 и укупне површине обухвата Просторног плана односи се на водене површине реке Саве.

Пољопривредно земљиште

Од укупне површине у обухвату Просторног плана (29.431,25 ha), највећи део чини плодно земљиште - 90,09% (пољопривредно и шумско). Пољопривредно земљиште чини 12.832,95 ha или 46,60%, а налази се највећим делом у заштитној зони резервата. Од ове површине 11.725,51 ha је обрадиво земљиште (39,84%), а 1.107,43 ha (3,76%) необрадиво.

Природне вредности

Природну вредност овог подручја чини специјални резерват природе "Обедска бара" који је највеће плавно подручје у СЦГ. Карактерише се изузетним богатством биодиверзитета са значајним присуством ретких и угрожених врста од националног и међународног значаја. У њему се налазе бројни осетљиви (фрагилни) екосистеми, посебно влажна станишта, као и прастаре шуме храста лужњака и слатине. Обедска бара има посебан значај за реку Саву кроз очување и унапређење квалитета речне воде, за мрест риба, репродукцију водоземаца и гимизаваца, као и за опстанак ретких и угрожених акватичних врста биљака.

Уже подручје Резервата представља одсечен меандар, фосилно корито реке Саве, под именом Потковица, који се пружа у дужини од 13,5 km, а просечне је ширине 750 m. Везу између Потковице и Саве при нижим водостајима чини канал Вок на истоку и канал Ревеница на западу подручја, док је при високим водостајима готово цела алувијална раван поплављена. Цела алувијална раван, која је ширине од 1,7 до 7 km, испресецана је наизменичним гредама и дољама. На гредама расту шуме храста лужњака са јасеном и грабом, док се у дољама налазе углавном лучно повијене баре.

На овом сразмерно малом простору постоји низ различитих природних средина, различитих биотопа, у којима се развио и егзистира разноврстан биљни свет, почев од биљних заједница отворених стајаћих и споро текућих вода, мочвара, влажних ливада и шума, до умерено влажних ливада и шума са високом и јако сложеном организацијом заједнице.

Вегетација је представљена мозаиком шумске, жбунасте, травне, мочварне и водене вегетације. Поред ове мозаичности вегетацијских типова, треба нагласити и велику разноврсност флоре у свим типовима вегетације.

За ово подручје карактеристична је велика разноврсност биљних заједница у свим типовима вегетације. Срећу се различите мочварне и водене заједнице: приобалске, заједнице плитких вода, заједница водене површине "окана", заједнице мочварних и влажних шума у којима је преко лета суво земљиште итд.

Нужно је подвући и значај жбунастих, шумских, мочварних и ливадских заједница за очување јединствене богате и разноврсне птичје колоније на Обедској бари. Велик број птица зависи од водене и мочварне средине у којима налазе храну, али исто тако и од жбунастих биљака. Такође се многобројне врсте птица гнезде по дрвећу у шумама, а траже храну на многобројним мочварама у читавом подручју Обедске баре.

Комплекс еколошких услова, бујна вегетација и други фактори условљавају да на релативно малом простору живи веома разнолика и интересантна фауна, од које су неке врсте (посебно птичје), ретке не само у нашој земљи већ и шире.

Екосистемски и специјски биодиверзитет Обедске баре представља једну од њених темељних вредности. У оквиру резервата је описано више десетина (око 30) водених и мочварних, шумских и ливадских фитоценоза. Укупно доказано богатство фауне птица је 220 врста, сисара 50 врста са значајним представницима: видра (Lutra lutra), шакал (Canis aureus), дивља мачка (Felix silvestris), куна златица (Martes martes), водоземаца 13 врста, гмизаваца 12 врста са најзначајнијим представником шарком (Vipera berus), риба 16 врста, инсеката преко 250 врста, зоопланктона преко 200 врста, гљива око 180 врста, биљака 500 врста и маховина 50 врста. Нема сумње да је стварна биолошка разноврсност на Обедској бари још већа, што представља изазов истраживачима у даљем раду.

Пространо плавно подручју резервата Обедска бара је природно мрестилиште за велики број савских врста риба и њихова неопходна хранидбена база. Посебно значајне врсте риба су штука (Ecox lucius), чиков (Misgurnus fossilis), шаран (Cuprinus carpio), караш (Carassius carssius), итд.

Посебну пажњу привлачи веома разнолик и богат птичји свет, сконцентрисан на овом сразмерно малом простору, где нарочиту природну вредност представља колонија птица мочварица која се формира на Обедској бари скоро сваке године и по чему је Обедска бара позната у целом свету.

БИОЦЕНОЛОШКА КАРАКТЕРИСТИКЕ[2]

У границама обухвата Просторног плана издваја се подручје специјалног резервата природе "Обедска бара" и стабла која уживају појединачну заштиту.

Обедска бара је природно добро I категорије, природно добро од изузетног значаја. На подручју резервата установљен је тростепени режим заштите којим се штити еколошка вредност простора и његова биолошка разноврсност. Установљена је заштитна зона резервата која са природним добром чини обухват Просторног плана.

Темељне одлике Обедске баре имају посебне природне вредности од националног и међународног значаја и чине их:

- у знатном степену очуваност, јединственост, изворност и аутентичност природних вредности подручја;
- богатство екосистемског диверзитета и мозаичан распоред шумских, ливадских, мочварних и водених заједница;
- богатство специјског диверзитета, посебно фауне птица, уз присуство великог броја биљака и животиња, ретких, угрожених у националним и међународним размерама.

Нарочито треба истаћи значај мочварних предела Обедске баре са фрагментима влажних ливада и пашњака, као и отворених водених површина (окана).

СРП "Обедска бара" због својих опште познатих вредности има верификован међународни статус. Укључена је у конвенцију о светски значајним мочварним

стаништима (Рамсар 1977.) и у списак подручја од изузетног значаја за птице Европе (IBA, IBA-Nº041, 1989 и 2000.). У току је упис у Ботанички значајна подручја (ИПА) као и за Резерват биосфере.

[2] Извод из Студије ППППН СРП "Обедска бара" - стратегија заштите, развоја и уређења, РС Завод за заштиту природе Србије, Радна јединица у Новом Саду, Нови Сад, јун 2004.

ФЛОРА И ВЕГЕТАЦИЈА

Шири простор Обедске баре припада измењеној природној средини за обрадивим површинама, а природну вегетацију карактеришу остаци шума и мале површине влажних и умерено-влажних ливада до сувих станишта са остацима степе на слатинама.

СРП "Обедска бара" се у вегетацијском смислу налази у шумско-степској зони и карактерише је присуство водене, мочварне, ливадске, слатинасте, коровне и шумске вегетације. Досадашњим истраживањем забележено је 500 биљних врста. Око 25 врста биљака се односи искључиво на водене, а на мочварне 28 врста. Остале биљне врсте представљају коровске, ливадске, ливадско-шумске и шумске врсте.

Флора Обедске баре

У зони отворених вода (окна) појављује се вегетација потопљених (субмерзних) биљака као што су дрезга и сита. У нешто плићим деловима расте вегетација пливајућих (флотантних) биљака и то: бели и жути локвањ, тестерица, жабогриз. У зони прелаза водених биљних заједница и мочварних појављују се хидро-хелиофите, а то су: трска, сита, иђирот и др.

На подручју Обедске баре сусрећу се представници субендемске врсте биљака, као и биљне врсте реликтног карактера. Група медитеранских биљака представља водене макрофите и мочварне врсте реликтног порекла из терцијара. Из ове групе издвојене су угрожене врсте Црвене књиге флоре Србије. На подручју Обедске баре расте и лековита биљка (иђирот) која је такође у нестајању, па је на "Црвеној листи".

Многе биљке су стављене под заштиту као природне реткости Уредбом о заштити природних реткости ("Сл. гласник РС", бр. 50/93), што подразумева установљење најстрожијих режима заштите њихових станишта.

Шуме и шумско земљиште

Укупне површине под шумама и шумским земљиштем износе 13.680,48 ha (у границама Плана) што чини шумовитост од 46,48%. Највећа пошумљеност је на територијама катастарских општина насеља Купиново, Обреж и Грабовци. У СРП се налази 6.652 ha шума и шумских култура што чини шумовитост Резервата од 68%. Покривеност шумом заштитне зоне је 35,8%. Овакав однос између шумског земљишта, тј. шума (обраслих површина) и осталог земљишта чини изузетан природни ресурс овог подручја, који утиче на укупну слику предела, његове микроклиматске и биоценолошке вредности, али оставља и могућности за његово одрживо коришћење.

Шумска вегетација

Најзначајнији шумски екосистеми Обедске баре представљени су заједницом храста лужњака са јасеном и брестом. Рецентну вегетацију на малим површинама и фрагметно, чине дрвенасте врсте врба (барска ива), топола, јасен и багремац. На већем простору од дрвенасте вегетације присутни су храст лужњак, јасен, граб, брест, чисте или мешовите састојине са пратећим врстама (подраст) клен, глог, дрен, курика, жешља и др.

ФАУНА ОБЕДСКЕ БАРЕ

Животињски свет у СРП Обедска бара је прилагођен еколошким условима водених станишта. Чине га представници ентомофауне (инсекти), батрахофауне и херпетофауне (водоземци и гмизавци), орнитофауне (птице) и сисара. Поред тога бара је богата и рибом (шаран, караш и штука).

Ентомофауна

У оквиру класе инсеката издвојено је 256 врста сврстаних у 51 фамилију и 8 редова. Најбројнија група је фамилија осоликих мува, затим тврдокрилци и стенице.

Највећи број врста су врсте са широким ареалом, међутим један број их је везан за влажна станишта. Многе врсте су угрожене, а неке су издвојене као природне реткости. Поједине врсте су ендемичне, а на овом подручју су откривене и нове врсте за науку (род Псилота). Многе врсте инсеката су, као природне вредности, заштићене Уредбом о заштити природних реткости ("Сл. гласник РС", бр. 50/93).

Батрахофауна и херпетофауна

Водоземци и гмизавци Обедске баре представљају хранидбену базу за многе врсте птица, али и регулатор бројности фауне бескичмењака, нарочито инсеката. На подручју Обедске баре забележено је 13 врста водоземаца и 12 врста гмизаваца. Велики број ових врста значајан је у међународним и националним размерама. Разноликост врста су условили различити типови станишта. Неке врсте бораве у воденој средини кратко време, док остатак године проводе на околним локалитетима.

Многе врсте водоземаца и гмизаваца су заштићене Уредбом о заштити природних реткости РС ("Сл. гласник РС", бр. 50/93) многе су у категорији угрожених врста, у групи оних чија заштита захтева одређивање посебних области за њихову заштиту (Анекс II Европске уније), као и оних које захтевају строгу заштиту (Анекс IV Европске уније).

Орнитофауна

Укупно богатство фауне птица Обедске баре износи 220 врста птица од чега се у гнездалице сврстава 142 врсте. Садашње стање због евидентних промена предела износи 195 врста од којих су 111 гнездарица. Најчешће птице Обедске баре су црноглава грмуша, зеба, црвендаћ, велика сеница, а најређе су чапља кашикара, жута чапља, мала бела чапља, пловка црнка, орао белорепан, степски соко и црногрла станарица.

Највредније групе птица су птице водених станишта (чапље и роде) и птице грабљивице које су посебно бројне и разноврсне по столетним храстовим шумама.

Посебну орнитофауну чине птице из групе птица певачица. Са оваквом разноликошћу орнитофауне Обедска бара представља међународно значајно станиште птица у Европи (IBA YU 09 SE) на површини од 23.000 ha која обухвата резерват и заштитну зону. Многе врсте птица су од посебног међународног значаја и налазе се на црвеним листама угрожених врста према ИУГН категоријама. Око 120 врста свих птица које насељавају ово подручје проглашено је за природне реткости на основу Уредбе о заштити природних реткости ("Сл. гласник РС", бр. 50/93).

Фауна сисара

Фауна сисара и богатство станишта, од сувих до слатинастих преко барско мочварних, од ливада до шумских комплекса, на Обедској бари пружа услове за опстанак великог броја врста. Од сисара су заступљени бубоједи који су најбројнија група сисара, глодари и месоједи. Многе врсте сисара су Законом заштићене као природне реткости.

Присутна је и висока дивљач (дивља свиња, срна и јелен у пролазу).

МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ И ХИДРОТЕРМАЛНИ РЕСУРСИ

На ширем подручју Обедске баре утврђене су резерве високоминерализованог тресета. Његов значај би се могао наћи у органској пољопривредној производњи. У циљу његове експлоатације потребно је извршити детаљна геолошка испитивања, како би се дефинисале резерве и квалитет сировине.

На територији обухваћеној овим Просторним планом, на тзв. Хидротермалном пољу Купиново, утврђен је хидрогеотермални потенцијал, са две истражне бушотине. Унутар граница овог поља планира се истраживање и експлоатација хидрогеотермалне енергије и њена примена у пољопривреди за загревање стакленика, у сточарству и живинарству за загревање фарми, у индустрији као технолошка вода, у балнеотерапији и спортско-туристичким центрима, за загревање објеката, у рибарству и сл.

1.3.2. Становништво

Анализа демографског развоја насеља у обухвату Просторног плана извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1948-2002. године. Према последњем попису становништва 2002. године, у 5 насеља у обухвату Плана живи 7558 становника. Једно насеље је из општине Рума (Грабовци), док остала припадају општини Пећинци.

Дистрибуција становништва према величинским категоријама у ових пет насеља указује да је просечна популациона величина 1512 становника, и сва насеља су у величинској категорији од 1001-3000 становника.

Табела 3: Кретање укупног броја становника

Насеља	**Година пописа**							**Прос. стопа раста**	
	1948.	**1953.**	**1961.**	**1971.**	**1981.**	**1991.**	**2002.**	**1948/02**	**1981/02**
Грабовци	1434	1712	1742	1728	1594	1487	1480	0,06	-0,35

Ашања	468	1465	1608	1455	1481	1494	1488	0,03	0,02
Купиново	2182	2162	2220	2057	2002	2006	2047	0,12	0,1
Обреж	1327	1254	1312	1387	1429	1415	1400	0,1	-0,1
Огар	932	1030	1157	1119	1096	1113	1143	0,38	0,2
Укупно	7343	7623	8039	7746	7602	7515	7558	0,05	-0,03

Анализа кретања укупног броја становника у обухвату Плана, за период од 1948-2002. године, указала је на тренд веома благог пораста укупног броја становника, по просечној годишњој стопи од 0,05%, тј. популациона величина има изузетно ниска колебања, те је присутан стагнантни облик демографског развоја.

У периоду од 1948-1961. године расте укупан број становика, док је надаље карактеристичан перманентан пад популације, до последњег Пописа када је забележен незнатан пораст укупног броја становника.

Анализа миграционих кретања извршена је на основу података Пописа 2002. године. Према тим подацима учешће аутохтоног становништва је 61,5%, а највећи број становника досељен је из друге општине, односно републике.

Поред спољних, у насељу су заступљене и дневне миграције. Према попису из 2002. године број запослених у ових пет насеља износи 1531 лице, од чега су чак 58% дневни мигранти.

Структура становништва

Анализа структуре становништва по великим добним групама указује на неповољну старосну структуру становништва са екстремно високим индексом старења од 1,0, који је готово уједначен посматрано по насељима. Половину популације насеља у обухвату Плана чини старије средовечно и старо становништво.

Радни контингент (жене 15-59 год. и мушкарци 15-64 год.) чини 61,9% укупне популације. Укупан број активних лица је 3282, а општа стопа активности 43,4. Искоришћеност радног контингента је 70,2%.

Према последњем попису 21,6% од укупне популације је пољопривредно становништво, од чега је 62,2% активно у пољопривреди.

У 2002. години лица са личним приходом чинила су 15,4% укупне популације посматраног подручја, а издржавана лица 41,1% укупне популације. Коефицијент издржаваности (однос издржаваних лица и броја активних) је веома висок 0,95.

Према анализи образовне структуре становништва у популацији старијој од 10 година 4,3% је неписмено становништво. Анализа образовне структуре становништва према школској спреми показује да трећину становништва старијег од 15 година чини становништво без школске спреме и незавршеног основног образовања. У популацији старијој од 15 година највеће учешће има становништво са завршеним средњим (32,5%) и основним образовањем (29,9%).

Кретање укупног броја домаћинстава је у анализираном периоду (1948-2002. год.), имало тренд благог пораста. Просечна величина домаћинства опадала је од 4,3 до 3,2 члана по домаћинству.

Табела 4: Број домаћинстава

Насеља	Година пописа							Прос.стопа раста	
	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	1948/02	1981/02
Грабовци	353	444	453	476	455	486	499	0,6	0,4
Ашања	358	360	400	391	435	458	481	0,5	0,5
Купиново	512	541	616	625	632	635	668	0,5	0,3
Обреж	282	293	318	369	399	414	431	0,8	0,4
Огар	223	244	281	293	316	321	323	0,7	0,1
Укупно	1727	1882	2068	2154	2237	2314	2402	0,6	0,3

Изражене негативне демографске тенденције могу бити отежавајућа околност за бржи развој овог подручја у целини.

1.3.3. Мрежа и функције насеља

Мрежу насеља на простору обухваћеном Просторним планом подручја посебне намене СРП "Обедска бара" чини 5 насеља просечне величине 1511 становника.

Остварени демографски и привредни развој насеља није довео до промена у просторној организацији посматраног подручја које обухвата 294 km^2, што је непосредно изражено у ниској густини насељености, малој просечној величини насеља, незнатним променама у величинској и хијерархијској структури насеља, као и у функционалној неиздиференцираности подручја.

На посматраном подручју формирана је мрежа насеља релативно мале густине (на сваки 100 km^2 налази се у просеку 1,7 насеља), што је испод покрајнског просека (у Војводини се налази 2,2 насеља на 100 km^2).

Просечна величина насеља у Војводини износи 4351 становника, а у насељима посматраног подручја 1511 становника, што указује на то да је уситњеност насеља и мала густина мреже насеља последица недовољно повољних природних услова за настањивање.

Просечна густина насељености износи 25,7 ст/km^2 већу густину имају насеља је која припадају општини Пећинци 26,4 (ст/km^2), а нижу густину има насеље општине Рума 23,1 (ст/km^2).

Сва насеља, од највећег насеља (Купиново) са 2047 становника и најмањег (Огар) са 1143 становника, сврстана су у величинску категорију од 1000-3000 становника.

Настанак и развој насеља овог подручја условљен је природним и створеним чиниоцима, који нису подјенако утицали на одређивање положаја насеља, нити су током историје равномерно утицали на њихов развој.

Најбитнији фактори који су били од пресудног значаја за положај насеља су природни фактори: река Сава, геоморфолошке карактеристике и пољопривредне површине које опкољавају Обедску бару.

1.3.4. Рурална подручја

Анализирајући генетско-морфолошки изглед насеља уочава се специфична урбанистичка структура као последица специфичне генезе, формирана током XVII и XVIII века. Већина насеља је планске композиције геометријског карактера ортогоналне шеме улица, колико то допуштају локални геоморфолошки услови.

Ова насеља су у литератури позната као панонска насеља колонизационог типа са извесним одступањима због топографских услова терена, те се унеколико разликују од војвођанских насеља уобичајеног изгледа. Куће у насељима су ушорене и збијене једна поред друге. Улице су праве и широке код већине насеља.

1.3.5. Јавне службе

Развијеност јавних служби у насељима у обухвату Плана је у директној вези са нивоом развијености подручја, као и бројем и структуром становништва. Укупно посматрано, најлошија је ситуација у области, јер ниједно насеље не поседује ниједан садржај из ове области. Предшколско васпитање је заступљено само обухватом деце 6-7 година. Основно образовање је заступљено у свим насељима, као и здравствена заштита у оквиру амбуланти, или здравствене станице са стално или повремено присутним лекаром. Делатност културе је недовољно развијена, мада у већини насеља постоје домови културе (у доста лошем стању). Библиотеке су формиране у оквиру домова културе или школа. Спортски терени (углавном фудбалска игралишта и терени за мале спортове) постоје у свим насељима.

1.3.6. Привредне делатности

Валоризација привредних активности анализираног подручја указује на недовољно развијено подручје. Подручје које обухвата Просторни план карактерише рурална привреда у којој услови производње још увек нису најповољније решени, привреда која не може да упосли већи број квалификоване радне снаге и коју карактеришу веома споре структурне промене.

Најзначајнија привредна делатност, односно доминантна активност у насељима у обухвату Просторног плана је пољопривреда.

Остварени народни доходак укупне привреде планског подручја није исказан, јер је посматрано планско подручје састављено од делова општина, а статистички подаци о оствареном народном дохотку дају се на нивоу општине. Из тог разлога није могуће исказати или процентуално учешће народног дохотка од пољопривреде у укупној привреди планског подручја.

Пољопривреда

Анализом пољопривредних активности у обухвату Просторног плана долази се до закључка да се потенцијали за развој пољопривреде недовољно користе. Пољопривредни објекти (фарме, економска дворишта...) нису у функцији, а структура ратарске производње и сточног фонда знатно заостаје за могућностима подручја.

Површине под њивама и вртовима у обухвату Плана обухватају укупно 11353,00 ha (11336,73+16,27 ha) или 38,57%. Највеће површине под њивама су у КО Ашања (3331,15 ha), а најмање у КО Купиново (1526,97 ha).

Површине под пашњацима (311,23 ha) и ливадама (281,32 ha), заузимају укупно 592,55 ha или 2,01% од укупно посматране површине. У овој категорији КО Купиново је на првом месту са 137,85 ha под ливадама и 73,70 ha под пашњацима.

На посматраном подручју површине под воћњацима и виноград има износе свега 91,20 ha (85,29+5,91) или занемарљивих 0,3%. Овако мале површине под овим културама, искључиво служе за сопствене потребе домаћинства.

Индустрија и терцијарне делатности

Индустрија је неразвијена, а делатности терцијарног сектора још увек нису достигле ниво који захтевају савремени стандарди живљења.

Шумарство

Шумарство представља значајну привредну грану овог подручја. Укупно се под шумама у оквиру обухвата Плана налази 13,680,48 ha (катастарски подаци из 2004. године), што чини шумовитост од 46,48% и значајан шумски потенцијал подручја. Највећи део ових шума је у државном власништву, а у приватном власништву је 48,94 ha. Највећим делом шума газдује ЈП "Војводинашуме", ШГ "Сремска Митровица" 13168,61 ha, а мањим делом шума Војна установа "Моровић" из Моровића у површини 1727,43 ha (подаци из шумске основе). Ове шуме имају сем општекорисних функција, и функцију производње техничког, целулозног и огревног дрвета.

Производна функција се одвија на површинама шума и шумских култура у оквиру режима заштите III степена СРП "Обедска бара" и његовој заштитној зони према усвојеним посебним основама газдовања шумама у оквиру више газдинских јединица.

Пласман техничког дрвета се врши у предузећа дрвне индустрије у Сремској Митровици, Моровићу, Руми, Хртковцима, Шиду, Београду и Дебељачи.

У производне функције шума спада и производња гљива и лековитог биља, као и узгој и производња ловне фауне, првенствено у ловиштима којима газдује ЈП "Војводинашуме", а која се налазе на територијама њихових шума.

Туризам

Најзначајније природне и културне вредности на подручју обухваћеном Планом, које су основ за избор праваца развоја и потенцијалних облика туризма су:

Природне вредности које имају велики биолошки и еколошки значај, док се њихова туристичка вредност тренутно не може у довољној мери и на адекватан начин валоризовати због неопремљености простора, и прилагођености простора за туристичке посете. Потенцијално највећу туристичку вредност има богатство орнитофауне, атрактиван и разнолик очуван пејзаж и богатство ловне дивљачи на ширем простору изван строгог резервата.

Од антропогених вредности највећу потенцијалну туристичку вредност има сеоски амбијент насеља Купиново, остаци града Купиника, црква Св. Луке, остаци цркве Мајке Ангелине и појединачни сеоски објекти у околним насељима.

Данас је туризам у стагнацији, а карактеришу га неорганизованост, непостојање туристичке понуде прилагођене захтевима заштите простора, и туристички неопремљен простор. Општа оцена развијености туризма на простору Обедске баре је да садашње стање не одговара потенцијалним могућностима развоја туризма.

Полазећи од основних карактеристика заштићеног простора Обедске баре, оцењује се да постоје основни нормативни предуслови за туристичку валоризацију простора. Општа туристичка вредност овог простора је потенцијално висока и може имати национални и међународни значај.

Од облика туризма на простору обухваћеном Планом присутни су научно-истраживачки и културно-образовни, а по дужини трајања и начину организованости излетнички и екскурзиони, индивидуални или групни.

1.3.7. Саобраћај и инфраструктурни системи

Саобраћај

Геосаобраћајни положај простора је ексцентричан у односу на постојеће саобраћајне капацитете свих видова саобраћаја у окружењу. Јужну границу Просторног плана чини пловни пут река Сава, али она нема већег значаја на афирмацију овог простора у домену пословања и туризма.

Основни вид саобраћаја који опслужује овај простор је друмски саобраћај преко мреже категорисаних путева/регионалних путева Р-121 Пећинци-Купиново, Р-103 Пећинци-Карловчић и Р-153-а Карловчић-Сурчин и локалних путева Шимановци-Деч-Ашања - Р-121 и локалног пута Сурчин-Прогар-Купиново. Ови сви путеви су са савременим коловозом и они омогућују доступност при свим временским условима, као и везе са субрегионима преко аутопута Е-70 Београд-Рума.

Изграђеност и постојеће стање категорисаних путева који омогућују доступност Обедској бари не задовољавају основне критеријуме изграђености и лаке доступности, комфора вожње, као и нивоа саобраћајне услуге јер трасе пролазе кроз насеља и имају мноштво неодговарајућих елемената од релевантног утицаја на одвијање и безбедност саобраћаја.

Анализе постојеће саобраћајне матрице у окружењу Обедске баре су указале на извесну стихијност и просторну неусклађеност које се односе на:

- неповезаност путева различитих нивоа;
- недоступност овом комплексу из правца Шапца и Сремске Митровице (непостојање директне везе, већ само заобилазне Шабац-Платичево-Никинци-Брестач-Суботиште-Обреж, због војног полигона) и
- превоз путем скеле из правца Централне Србије је због непостојања реда превоза, организован тако да се задовољавају појединачни захтеви (по потреби).

Постојеће тангенцијално пружање регионалног пута и постојање транзитних кретања по ободу природног резервата се негативно одражавају на одрживи развој и заштиту животне средине, нарочито у домену барске фауне.

Непостојање објеката пратеће инфраструктуре (за стационирање саобраћаја свих структура возила у потребном облику) такође утиче на смањење обима индивидуалних и организованих посета.

Остали видови саобраћаја (водни, железнички и ваздушни) иако су својим капацитетима присутни у региону, нису у функцији остварења посета специјалном природном резервату јер не функционише интегрално повезивање укључујући и ову дестинацију у локацију својих кретања.

Водопривредна инфраструктура

Снабдевање водом становништва и индустрије

Снабдевање водом како појединих насеља, тако и пунктова на посматраном постору, врши се из локалних извора, који су већ застарели и при крају су експлоатационог века.

Одвођење вода

Канализациона мрежа за прихват отпадних нигде није изграђена, већ се отпадне воде директно упуштају у водотокове без претходног пречишћавања или се за прикупљање и евакуацију отпадних вода и даље користе септичке јаме ограниченог капацитета. У великом броју су изведене од напуштених бунара, чиме се директно угрожава непосредна животна средина и подземље. Заостајање изградње канализације за водоводном мрежом је веома изражено на овом подручју, што доприноси перманентном загађењу животне средине и што је најважније - угрожавању водних ресурса.

У већини насеља постојећа атмосферска канализација не функционише, канали су запуштени и полузатрпани, тако да данас углавном служе као ретензије за атмосферске воде.

Постојећи водопривредни системи

У свим досадашњим активностима корисника простора у широј и ближој околини Обедске баре, спровођене су активности у правцу мењања начина коришћења простора, стварањем што повољнијих услова коришћења потенцијала, пре свега земљишта и воде, у коју сврху су изграђени разни водопривредни системи.

Системи заштите од поплава реке Саве

1. Насип од Прогара до Купинова високим тереном:

Леви насип Саве од Прогара до Купинова деонице од km 51+279 до km 54+300 и од km 55+470 до km 56+900 са котом круне у нивоу стогодишње велике воде;

Насип према Обедској бари од km 6+998 до km 8+884 са заштитним зидом висине 0,9 m.

Системи за одводњавање пољопривредног земљишта

Одвођење воде са површина инундационе равни се парцијално спроводи, са циљем да се освоје нове површине за пољопривредну производњу. У ту сврху су изграђени системи за одводњавање на сливовима Криваја, Врањ, J1 и на делу слива Прогарска Јарчина, чији преглед је дат у следећој табели:

Табела 7: Системи за одводњавање

Ред. бр.	**Слив**	**Реципијент**	**Начин одводње**	**Хидро-модул система**	**Површина под дренажом**	**Дужина каналске мреже (m)**		
						Главна	**Секундарна**	**Укупно**
1	Прогарска Јарчина	Сава	Ц.С.	1,097	1.400	38.400	431.110	469.510
2	Крчевине	Обедска бара	Гравитација	0		2.075	1.700	3.775
3	Криваја	Обедска бара	Гравитација	1,16		12.600	64.400	77.000
4	Врањ	Сава	Ц.С.	0,542	160	39.800	341.299	381.099

5.	J-1	Инундација		0		3.100	12.460	15.560
Укупно:						95.975	850.969	946.944

Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом потрошача на простору обухваћеном Планом обезбеђено је из трафостаница ТС 110/20 kV "Пећинци", инсталисане снаге 31 kVA.

На подручју Обедске баре изграђен је 400 kV далековод бр. 409/2 РП Обреновац (Младост) - Ср. Митровица 2,406/1 и 450 Обреновац (РП Младост) - Нови Сад 3, као и 220 kV далековод 217/1 Обреновац 1 - Нови Сад 3. Ови далеководи чине и део основне преносне електроенергетске мреже за територију АП Војводине.

Постојеће капацитете електроенергетске инфраструктуре карактерише неприлагођеност захтевима стално растуће потрошње. Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовољавајућа у погледу покривености простора, али не и у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница.

Већи део преносне мреже је одговарајућег квалитета. Део средњенапонске мреже је грађен за 10 kV напонски ниво, те се мора реконструисати или заменити. Средњенапонска 20 kV мрежа на простору обухваћеном Планом је углавном надземна, на дрвеним, бетонским и гвоздено решеткастим стубовима, сем кратких кабловских деоница и напаја се енергијом из два правца. Један правац напајања је Никинци-Платичево-Витојевци-Грабовци, а други правац је Пећинци-Суботиште-Доњи Товарник-Огар-Обреж-Купиново-Ашања. Од Ашање постоји далековод 20 kV, у правцу Деча и Шимановаца, тако да постоји могућност резервног напајања за овај део простора.

Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

Телекомуникациона инфраструктура којом су обухваћени телекомуникациони објекти, телефонске централе, спојни путеви и примарна мрежа у насељима, већим делом и по квалитету и по капацитету није на задовољавајућем ниову. Секундарна мрежа није на задовољавајућем нивоу, велики део је изграђен надземно и недовољног капацитета.

У мањим насељима, још увек није извршена аутоматизација и дигитализација телекомуникационе опреме и система. Спојни путеви између телефонских централа већим делом нису остварени оптичким кабловима, те су малих капацитета и телекомуникациони саобраћај се одвија отежано.

Спојни путеви ка надређеним централама Платичево-Витојевци-Павловци, Доњи Товарник-Огар-Обреж, Обреж-Купиново-Ашања, реализовани су бакарним кабловима.

За потребе система ГСМ мреже мобилних телекомуникација на простору Обедске баре нема изграђених базних радио-станица, радио-релејних станица и припадајућих антенских стубова.

Енергетска инфраструктура

Гасоводна и нафтоводна инфраструктура

Постојећа гасоводна мрежа на подручју Обедске баре, повезана је у јединствени гасоводни систем Републике Србије

На подручју Обедске баре изграђен је разводни гасовод средњег притиска за гасификацију насеља Грабовци.

На подручју обухвата Плана не постоје изграђени нафтоводи.

Лежишта енергетских извора

Предпоставља се да на овом подручју постоје потенцијална лежишта енергетских извора (нафта, природни гас и хидрогеотермалне воде), чији су потенцијали утврђени низом истражних радова.

У експлоатацији је хидротермално поље Купиново, са својим бушотинама.

Бушотине

На подручју обухваћеном израдом Плана избушене су до сада три хидротермалне бушотине Куп-1/х и Куп-2/х и Куп-3/х.

Бушотина Куп-1/х је избушена у центру Купинова, а Куп-2/х за потребе ПД "Купиново", док се Куп-3/х налази у атару истог насеља.

1.3.8. Животна средина

Простор обухваћен израдом Просторног плана покрива површине са значајним природним вредностима, потенцијално угрожене просторе и деградиране површине.

Најзначајнији фактори угрожености екосистема СРП Обедска бара су неповољне промене водног режима, процес еутрофизације воде, зарастање, исушивање и нестајање влажних станишта, смањење слободних водених површина, влажних ливада, што има за последицу смањење броја птица гнездарица. Уочљиве су промене режима вода (због мелиорационих захвата на околном пољопривредном земљишту, изградње водозахвата, копања - бушења рени бунара на обали реке Саве и подизања одбрамбеног насипа). Присутна је и појава сушења старих састојина храста лужњака у режиму заштите I степена као последица престарелости састојина храста.

Дуготрајан утицај човека је изражен кроз коришћења замљишта, шума, сточарство, лов и риболов.

Обедску бару и остале мање барске површине плави река Сава у време високих водостаја, што одржава водене површине на заштићеном локалитету неопходне за опстанак изворних екосистема. На месту уласка савске воде у бару, нема изграђеног хидротехничког објекта, који би контролисао доток воде, што угрожава стабилност екосистема на простору Обедске баре која директно зависи од квалитета воде реке Саве.

Део простора северно од Саве, у заштитној зони Резервата, користи се за интензивну ратарску производњу, уз примену вештачког ђубрива и хемијских средстава, што може изазвати деградацију квалитета подземних вода, а индиректно и вода Обедске баре.

Изнад предметног простора дувају ветрови из правца исток-запад, југоисток-северозапад и северозапад-југоисток. Ветрови из правца северозапада доносе релативно чист ваздух јер на том потезу нема загађивача, а ветрови из правца југоистока доносе ваздух изнад термоелектрана "Обреновац 1"; "Обреновац 2" и у Лазаревцу, који представљају изворе могућег загађења ваздуха. Према извршеним мерењима параметара, који карактеришу квалитет ваздуха, измерене

концентрације не прелазе GVI, али одређени пункт загађења представљају депоније пепела, који се под ударима ветра развејава и преноси у околину.

Изградња мелиорационих система и каналске мреже изазвала је исушивање трстика, бара и водених огледала, што је утицало на измену биоценотске заједнице јер су нестали делови флоре и фауне, који представљају основну исхрану орнитофауне.

Подизањем нових шума, посебно брзорастућих топола, није постигнут велик допринос у повећању еколошких вредности на предметном простору. Подизање засада топола утиче на смањење биодиверзитета и естетских вредности простора.

Изградња насипа дуж реке Саве утицала је на смањење водених огледала и барских површина, тј. неопходног простора за исхрану орнитофауне.

Комунална неопремљеност насеља и неконтролисана изградња викенд објеката изазивају деградацију природних вредности овог подручја.

Извор загађења представља и директно упуштање отпадних санитарних и атмосферских вода у Обедску бару, јер у насељима није зграђена канализациона мрежа.

Пунктове деградације предметног подручја представљају неуређене депоније и неконтролисано одлагање комуналног отпада.

1.3.9. Природна добра

На подручју обухваћеном израдом Плана налазе се следећа заштићена добра:

1. Специјални резерват природе "Обедска бара"

СРП "Обедска бара" представља природно добро I категорије од изузетног значаја, према Правилнику о категоризацији заштићених природних добара ("Сл. гласник РС", бр. 30/92). Некада чувени орнитолошки резерват и краљевско ловиште, а данас Специјални резерват природе односно мочварно-шумско подручје у јужном Срему, због својих аутентичних вредности, има верификован и међународни статус.

Екосистемски и специјски биодиверзитет представљају један од њених темељних вредности. У оквиру Резервата је до сада евидентирано више десетина (око 30) мочварних, шумских и ливадских фитоценоза. На подручју резервата је успостављен тростепени режим заштите, са дефинисаним активностима и мерама заштите, којима се омогућује одрживо коришћење природних ресурса.

Многе биљке (13 биљних таксона) су стављене под заштиту као природне реткости Уредбом о заштити природних реткости ("Сл. гласник РС", бр. 50/93), што подразумева најстрожији режим заштите њихових станишта. Поједине биљке су у фази нестајања, па се као угрожене врсте налазе на листи Црвене књиге флоре Србије.

У оквиру ентомофауне, поједине врсте су такође издвојене као природне реткости. Фауна водоземаца и гмизаваца обилује врстама које су заштићене као природне реткости Уредбом о заштити природних реткости Србије (водоземаца - 10 врста, а гмизаваца 8 врста) и обухваћене су Annex-ом II Европске уније и Annex-ом IV Европске уније (захтевају строжију заштиту).

У погледу орнитофауне, Обедска бара је међународно значајно станиште птица у Европи (IBA YU 09SE), на површини од 23.000 ha, која обухвата и заштитну зону. Многе врсте птица су од међународног значаја и налазе се на црвеним листама угрожених врста према IUCN категоријама, а више од 2/3 свих птица које

насељавају ово подручје проглашено је за природне реткости у Србији ("Сл. гласник", бр. 50/93).

На подручју Обедске баре и већи број сисара представља природне реткости (сви бубоједи, текуница, дивља мачка).

2. Стабло црне тополе (Populus nigra)

Налази се у Доњем Срему, између Купинова и Прогара, на локалитету Белило-Јасенска. Стабло је заштићено као природни споменик-ботанични (09. 06. 1980. год.), високо је и правилно формирано и релативно доброг здравственог стања.

3. Стабло беле тополе (Populus alba)

Налази се на истом локалитету Јасенска, у шуми, високо је 32-35 m, са пречником око 1 m и доброг здравственог стања.

1.3.10. Културна добра

Остаци насељавања подручја Обедске баре евидентирани су од периода млађег каменог доба. Велики број остатака везује се за винчанску и старчевачку културу. Такође, забележени су остаци из периода Римске цивилизације и то архитектонски остаци вила, насеља са некрополама и пољопривредних добара.

Од тада до данас ово подручје је пролазило кроз различите периоде (од развоја, стагнације, опадања). Релативна изолованост и неискоришћавање локације близине великих центара на једној страни, као и природних потенцијала подручја, условила је депопулацију и опадање активности, односно са аспекта заштите споменика културе, само физичко задржавање старих објеката етно-архитектуре без њиховог одржавања и функције.

Укупно стање културне баштине на простору Обедске баре је говото алармантно. Минимална улагања у објекте сакралне архитектуре нису допринела побољшању његовог укупног стања, односно утицала су само на њихово физичко и функционално одржавање.

Објекти сакралне архитектуре

На посматраном подручју као најзначајнија издваја се црква Св. Луке из 15. века, са иконостасом Јакова Орфелина из 1780. године, која представља редак пример овог типа архитектуре сакралних објеката у Срему.

Црква Преображења у Обрежу и Црква Св. Духа у Купинову (данас црква у фази обнове) представљају карактеристичне примере црквене архитектуре за период свог настанка, (друга половина 18. и почетак 19. века).

Остаци манастира Обед, односно Црква мајке Ангелине, третирана је двојако и као сакрални објекат и као археолошки локалитет. У својим претходним разматрањима служба заштите је покушала да дефинише оквире њене будуће обнове као реконструкцију предпостављеног првобитног стања. Објекат завређује целовит третман, од фазе истраживања до фазе реконструкције по посебним условима заштите, а у контексту интегралног посматрања његове специфичне локације и односа према природним вредностима непосредног окружења.

Објекти грађанске архитектуре

Ови објекти налазе се као ретки примери у архитектури подручја. Представљају потврду одређених фаза у развоју и изградњи подручја (период Војне границе), а потом обнове након разарања у Првом светском рату или присуство врло заначајне делатности у подручју - шумарства, као управне зграде шумских газдинстава нпр. Огару и Купинову.

Објекти народног градитељства

Објекти народног градитељства представљају карактеристичне примере примене дрвета у архитектури кућа и помоћних објеката на територији Срема, односно врло специфично у делу јужног Срема. Дрво се користи не само као конструктивни део објекта, него и као део декорације на фасадама. Декоративни елементи са флоралним мотивима коришћени су на стамбеним, али у још већој мери на пољопривредним објектима, амбарима и котобањама, који најчешће представљају и најдоминантније објекте окућнице.

Објекти етно-архитектуре јављају се појединачно и у оквиру две целине у Грабовцима, као мањи низ задружних кућа са помоћним објектима, и у Купинову као репрезентативна целина етно-села од 10 окућница око цркве Св. Луке.

Зоне заштите непокретних културних добара у оквиру посматраног подручја су:

А. Зона примарне заштите - део насеља Купиново

Б. Зона секундарне заштите - преостали део подручја обухваћен Планом.

А. Зона примарне заштите обухвата део села Купионова као зону са највећом концентрацијом културних добара, односно као амбијент са посебним просторним и градитељским особинама. Зону примарне заштите чине две физички одвојене структуре - део села Купинова око цркве Светог Луке и остаци средњевековне тврђаве са окружењем. У састав зоне улазе следећа културна добра:

1. Српска православна црква Светог Луке - Непокретно културно добро од изузетног значаја;
2. Етно -парк - просторно-културно-историјска целина са 10 окућница - Непокретно културно добро од великог значаја;
3. Кућа и окућница Бранка Маџаревића бр. 133 - Непокретно културно добро од великог значаја;
4. Тврђава Купиник - Непокретно културно добро од великог значаја;
5. Локалитет "Порта Српске православне цркве Св. Луке" - археолошки локалитет - евидентирана непокретност;
6. Остаци манастира Обед, односно Црква мајке Ангелине - у фази истраживања.

Б. Зона секундарне заштите обухвата преостали део подручја обухваћен Планом са дисперзним и готово уравнотеженим распоредом присутних културних добара. Концентрација добара се повећава у зони насеља, односно можемо рећи да су археолошки локалитети готово равномерно идентификовани у посматраном подручју.

1.3.11. Угроженост и повредљивост подручја посебне намене од елементарних непогода

1. Земљотрес

На основу досадашње сеизмичке активности и карте микросеизмичке рејонизације територије Војводине, подручје Просторног плана угрожено је појавом земљотреса интензитета 6Ё MCS и 7Ё MCS. Земљотресом јачине 6Ё MCS, који се сматра као слабији земљотрес са лакшим последицама (оштећењима), угрожено је више од 2/3 површине подручја. У случају појаве земљотреса овог интензитета, оштећења би претрпели објекти који су изграђени од необрађеног камена, од черпића и набоја. Такође, оштећења би претрпели и неки објекти изграђени од опеке, великих блокова или префабрикованих материјала, али то би била лакша оштећења и то појединачна, што је искључиво условљено квалитетом градње таквих објеката. Појава земљотреса јачине 7Ё MCS могуће је на делу подручја око насеља Купиново ка југоистоку према реци Сави. У случају појаве земљотреса овог интензитета, могу се очекивати масовнија тешка оштећења на објектима од черпића и набоја, као и необрађеног камена, док би лакша оштећења, али такође масовнија претрпели објекти од опеке, префабрикованих блокова и објекти са делимично дрвеном конструкцијом.

2. Поплаве

Изливањем реке Саве из свог корита нису у великој мери угрожена насеља која се налазе у границама обухвата Плана. Садашњи систем заштите од поплава чини делимично изграђен насип од Прогара до Купинова и насип према Обедској бари од km 6+988 до km 8+884. Деоница од Купинова према Обрежу је најважнија за саму Обедску бару и на том делу се не планирају неки већи радови јер је став да Обедску бару не треба бранити од поплава изградњом насипа већ да одбрамбену линију чини природна висока обала.

3. Олујни ветар

У односу на правац и честину ветрова, подручје Обедске баре нема повољан положај и спада у врло ветровито подручје. Најчешћи је источни ветар, а затим западни, североисточни и југозападни ветар. Сем ужег подручја Обедске баре коју окружују природни шумски комплекси као што су "Обрешке ширине", "Купински кут", "Белило-Јасенска" и "Матијевица-Кадионица", на осталом подручју је веома слабо заступљено ваншумско и комунално зеленило. Не постоје полъозаштитни појасеви, дрвореди поред путева су веома ретки, а зеленило у насељима је слабо развијено што доводи до закључка да је заштита од олујних ветрова веома слаба и да се одговарајућим планским мерама мора побољшати. Мора се напоменути да на очување Специјалног резервата природе "Обедска бара" неповољан утицај могу да имају и термоелектране "Обреновац 1" и "Обреновац 2" које се налазе на правцу дувања југоисточног ветра које могу да донесу аерозагађења на поменути заштићени простор. Такође, и термоелектрана код Лазаревца која се налази на правцу дувања овог ветра представља извор могућег загађења ваздуха. Међутим, и поред ових потенцијалних опасности, на простору Обедске баре не врше се мерења загађења ваздуха, концентрације штетних гасова, као ни анализа квалитета атмосферских падавина.

4. Пожари

Насеља у обухвату Просторног плана су у групи малих насеља сеоског типа са претежно приземним објектима, великим двориштима и широким улицама и без

великих концентрација запаљивог материјала. Могући су пожари локалног карактера и мањих размера.

5. Снежни наноси и поледице

Обзиром да путеви који повезују насеља у окружењу Обедске баре нису оптерећени великим саобраћајем, снежни наноси на путевима нису евидентирани као елементарна непогода која би зауставила саобраћај и изазвала веће последице.

6. Град и суша

Подручје Просторног плана не спада у изразито градобитно подручје, већ је подложно само повременим продорима олујних и градобитних облака. Климатски услови, који имају тенденцију мењања у смислу повећања броја дана са високим температурама без падавина, знатно утичу на појаву суше која највећу учесталост има у вегетационом периоду када су пољопривредне културе најосетљивије и када су штете од ове непогоде у то време највеће.

1.4. ОГРАНИЧЕЊА И ПОТЕНЦИЈАЛИ ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Обедска бара представља подручје са значајним развојним потенцијалима у погледу изузетно богатог екосистемског и специјског диверзитета као темеља природних вредности, затим хидролошких особености, значајног шумског фонда, хидротермалних потенцијала, квалитетног пољопривредног земљишта и разноврсности понуде туристичких мотива. Створене вредности развојних потенцијала налазе се у пољопривреди, саобраћајним ресурсима, инфраструктури и непокретним културним добрима.

Велико плавно подручје Специјалног резервата природе Обедска бара, које износи готово 10.000 хектара, има велики хидролошки значај за читав Доњи Срем. И поред обимних хидромелиоративних радова у другој половини XX века на лесном платоу, алувијална раван Резервата значајно утиче на позитивно кретање нивоа подземних вода. Овај простор је од посебног значаја за водоснабдевање Београда и околних насеља. Захваљујући великом плавном подручју, Обедска бара има велики значај за одбрану од поплава насеља и обрадивих поља низводно од Резервата, а такође значајно смањује снагу матице реке и степен ерозије обала. Широка плавна зона Обедске баре, са густом вегетацијом посебно од трске и рогоза, представља веома добар фитофилтер за савску воду коју знатно прочишћава и уједно акумулира велике количине наноса које долазе реком при високим водостајима.

На овом сразмерно малом простору постоји низ различитих природних средина, различитих биотопа, у којима се развио и егзистира разноврстан биљни свет, почев од биљних заједница отворених стајаћих и споро текућих вода, мочвара, влажних ливада и шума, до умерено влажних ливада и шума са високом и јако сложеном организацијом заједнице.

Комплекс еколошких услова, бујна вегетација и други фактори условљавају да на релативно малом простору живи веома разнолика и интересантна фауна, од које су неке врсте (посебно птичје) ретке, не само у нашој земљи, већ и шире.

Нужно је подвући и значај жбунастих, шумских, мочварних и ливадских заједница за очување јединствене богате и разноврсне птичје колоније на Обедској бари. Веома је разнолик и богат птичји свет, сконцентрисан на овом

сразмерно малом простору, где нарочиту природну вредност представља колонија птица мочварица која се формира на Обедској бари скоро сваке године и по чему је Обедска бара позната у целом свету.

Основни потенцијал Обедске баре, који чини да овај простор има посебну природну вредност су:

- делимична очуваност и разноврсност орографских и хидрографских ритских облика;
- очуваност изворних биљних заједница и разноврсност фауне (посебно орнито), разноврсност и богатство природних појава и облика и њихова међусобна повезаност и преплетеност;
- изворне, природне вредности ритских станишта, која су свуда у свету у нестајању.

Обедска бара поседује јединствен сплет природних и културно-историјских вредности на релативно малом простору, што је чини додатно атрактивном за развој еколошког и других видова одрживог туризма. На источном краку њене потковице постоје рушевине средњевековног утврђења Купника из 1388. године, остатака манастира Обед из 1501. године, црква Св. Луке на рубу Купинова из 1451. године као и етно-комплекс састављен од групе старих кућа. Осим цркве Св. Луке и етно-комплекса, остале локације се за сада не налазе у стању које омогућава туристичке посете. Рестаурацијом средњевековног утврђења и манастира и ревитализацијом њихове околине, било би омогућено потпуно сагледавање природних и културно историјских вредности овог дела Обедске баре и стављање у функцију једне од најатрактивнијих зона за развој еколошког туризма.

СРП Обедска бара у складу са својим потенцијалима може да буде основна компонента будуће успешне егзистенције становништва, да пружи реалне услове за развој еко-туризма, рекреације, едукације, стручног усавршавања и реализације истраживачких програма.

Јасно је да се вредности Обедске баре у погледу туристичке валоризације могу оценити као велике на плану садржајности простора, вредности природне и културне баштине и делом приступачности дестинације.

У радијусу од 100 km од посматраног подручја налазе се Београд (51 km од Обрежа) и Нови Сад (80 km од Обрежа), два највећа туристичка подручја у Србији. Поред тога у истом радијусу су Сремска Митровица и Шабац. Ободним деловима општине Пећинци пролазе најважније саобраћајне магистрале: аутопут и железничка пруга Београд-Загреб, пут Београд-Нови Сад и Нови Сад-Шабац. Београдски аеродром Сурчин налази се на ободу ширег простора Обедске баре. Река Сава је такође значајна саобраћајница, пловна читавим током кроз Срем.

Изузетна садржаност простора и његова раритетност која се огледа како у разноврсности биљног и животињског света, присуству угрожених биљака и животиња, нарочито птица, али и у богатству споменика културе чини простор Обедске баре потенцијално туристички врло вредним подручјем. Вредност се повећава у условима када се туристички производи креирају у односу на тражњу која се окреће ка индивидуалном госту, већој садржајности и разноврсности садржаја боравка, враћању природи и културним вредностима који нису само интересовање за споменике културе већ и за етнолошко наслеђе, старе занате и локалне манифестације и обичаје.

Највећи проблем досадашњег развоја туризма на Обедској бари је у томе што нису јасно дефинисани носиоци развоја туризма, што корисници тог простора не сносе консеквенце недовољног или неадекватног коришћења простора за потребе

туризма, као и то што нису постојале озбиљне активности везане за развој туризма на Обедској бари, јер савремено туристичко тржиште захтева конкретне и атрактивне програме развоја.

Хотел "Обедска бара" у Обрежу располаже са 34 лежаја, рестораном, два салона, терасом и паркингом. Поред хотела је приступ Обрешком окну-Језеру, тако да је могуће изнајмити чамац, водича, узети риболовну дозволу (дневну или годишњу).

Реално, културно-историјско наслеђе ширег простора специјалног резервата природе Обедска бара изузетне је вредности, али у исто време није туристички валоризовано. Већина споменика културе није ни припремљена за туристичке посете (археолошка налазишта, амбари са котобањама, неки сакрални објекти по селима), а не постоји ни музејска поставка која би на једном месту дала бар делимични увид у етнолошко наслеђе (куће, амбари са котобањама), што би уз археолошку поставку могло да представи увид у богатство културно-историјског наслеђа посматраног подручја.

Ограничење развоја туризма ширег простора Обедске баре са којим се сусреће и овај План је непостојећа стратегија развоја подручја која би подразумевала јасан модел развоја, одговарајуће фондове, законску регулативу, носиоце и фазе развоја, контролу остваривања плана и јавност у раду - како предвиђа велики број декларација, препорука које се примењују у Европи.

Резултат планирања без постојања економских модела, правне регулативе, интересног повезивања привредних субјеката и великог утицаја локалне заједнице, доводи до резултата који су сада на делу. Туристички промет на Обедској бари опада. Региструју се, поред научно истраживачких група и кампова, екскурзиони токови. Током године буде до 20.000 посетилаца - ђака, а од тог броја само се 2.000 ђачких оброка послужи у хотелу "Обедска бара". И поред тога што лов на подручју Обедске баре има дугу традицију, не може се рећи да спада у посећенија ловишта на подручју Војводине.

Изграђеност и постојеће стање саобраћајне инфраструктуре, односно категорисаних путева који омогућују доступност Обедској бари, не задовољавају основне критеријуме изграђености и лаке доступности, комфора вожње као и нивоа саобраћајне услуге, јер трасе пролазе кроз насеља и имају мноштво неодговарајућих елемената од релевантног утицаја на одвијање и безбедност саобраћаја.

Постојећи саобраћајни потенцијал мреже се лако може модификовати изградњом и доградњом појединих сегмената, како би смањењем дужине рута приступа утицали на повећање броја посетилаца из градских агломерација.

Присуство водног саобраћаја у блиском окружењу Обедске баре је сада неискоришћени потенцијал који у будућности треба да прерасте у један од основних потенцијала, нарочито ако се жели да Обедска бара постане значајна туристичка дестинација.

Општа демографска ситуација на посматраном подручју је неповољна. Основне структуре становништва су такве да неће обезбедити побољшање демографске ситуације ни у наредном периоду.

На основу утврђених биодинамичких карактеристика популације, досадашњих развојних тенденција, планираних мера демографске политике, као и прогнозираног привредног и укупног друштвеног развоја, у периоду 2002-2033. год. за посматрана насеља је прогнозирана стагнација укупног броја становника, тако да ће 2022. године у насељима у обухвату Плана живети 7.645 становника.

Просечна величина домаћинства износиће 3,0 члана по домаћинству, а укупан број домаћинстава биће 2.514.

Табела 8: Преглед броја становника и домаћинстава по насељима

Насеље	Број становника		Индекс	Прос. стопа раста	Број домаћинстава		Просечна величина домаћинства	
	2002.	2022.	2022/02	2002/22	2002.	2022.	2002.	2022.
Грабовци	1480	1465	98,99	-0,05	499	505	3,0	2,9
Ашања	1488	1475	99,13	-0,05	481	492	3,1	3,0
Купиново	2047	2130	104,05	0,2	668	710	3,1	3,0
Обреж	1400	1370	97,86	-0,1	431	442	3,3	3,1
Огар	1143	1205	105,42	0,3	323	365	3,5	3,3
Укупно	7558	7645	101,15	0,06	2402	2514	3,2	3,0

Главне привредне делатности на подручју СРП Обедска бара су шумарство и пољопривреда, потенцијално и туризам. Шумарство као облик коришћења доминира унутар Резервата, а пољопривреда у заштитној зони.

Шуме у оквиру обухвата чине значајан природни и привредни потенцијал подручја. Карактерише их, посебно оне шумске заједнице у оквиру Резервата, богатство биљних и животињских врста. Основне функције шума су заштитна и едукативна, научно-истраживачка, функција обнове и развоја дивљачи, али и производна.

Укупна површина под шумама и шумским земљиштем у обухвату Просторног плана (Резерват и његова заштитна зона) је 13.680,48 ha (катастарски податак) што чини шумовитост 46,48%. У Специјалном резервату природе у режимима заштите I, II и III степена се налази 6.652 ha шума и шумских плантажа (7.539 ha укључујући и шумско земљиште), што чини шумовитост Резервата од 68%.

Шумовитост заштитне зоне Резервата од 35,8%, указује на веома повољан однос обрасло-необрасло земљиште. Шуме заштитне зоне, иако чине знатну процентуалну заступљеност у односу на укупну површину, су неравномерно распоређене, и слабо међусобно повезане заштитним зеленилом које би чинило вегетацијске коридоре за проток биљних и животињских врста.

Основна ограничења која угрожавају природне вредности су:

- недовољна компатибилност и усклађеност између програма заштите природних добара у СРП и програма/планова рада у шумарству;
- угроженост локалитета Дебела гора-Велика греда (темељни природни феномен), због посете туриста уместо у режим заштите I степена стављен је у режим заштите III степена;
- у неким случајевима развој интензивног шумарства, посебно подизање плантажних засада клонских топола, на местима где су раније биле влажне ливаде и пашњаци;
- изостанак обнављања старих природних шума са храстом лужњаком (условљен променом нивоа подземних вода, масовним присуством питомих свиња и надирањем агресивних врста дрвећа - јасен, жешља, клен, топола).

Шуме, на чијим територијама се налазе ловишта, идеална су станишта за узгој крупне дивљачи (јелен, срна, дивља свиња) и ситне дивљачи (зец, дивља патка,

фазан, јаребица). У ловишту "Купиник" организациони фактори управљања ловиштем, као и присуство домаће стоке су довели до ометања радова на узгоју дивљачи, па и смањења броја јелена и дивље свиње. Ово ловиште обухвата већи део СРП "Обедска бара". У режиму заштите I степена искључен је лов, док је у режиму заштите II степена дозвољен санитарни лов у циљу очувања бројности животиња (спречавања заразних болести). У ловишту "Каракуша" је ограђени део (у површини од 2257,12 ha) и фазанерија, а део овог ловишта се налази у обухвату Просторног плана.

У обухвату Просторног плана су и ловишта ловачких удружења "Обедска бара" на територији општине Пећинци и "Срем" на територији општина Рума и Пећинци. У овим ловиштима, сем јелена, присутне су већ поменуте врсте као гајена дивљач. У свим ловиштима сем гајених врста дивљачи и ловостајем заштићених врста, присутне су и трајно заштићене врсте дивљачи и дивљач ван режима заштите.

Риболовна фауна је заступљена са 16 врста у сва три степена заштите. Врста Misqurnus fosillus се налази на списку природних реткости. Присуство ихтиофауне има економски значај, али и значај у очувању генофонда рибљих врста.

У области пољопривреде развојне потенцијале чине:

- здрава еколошка средина, која преовлађује у окружењу Обедске баре;
- повољни климатски услови за развој пољопривреде континенталног типа;
- солидна педолошка основа за развој земљорадње;
- могућност развоја сточарства базираног на пашњачким потенцијалима, аутохтоних врста;
- развој Обедске баре као туристичког подручја, са могућношћу да се значајан део пољопривредних продуката утроши на том подручју.

Осим природних, постоји и више просторних и демографских карактеристика, које представљају одређену предност у односу на друге локације:

- повољан однос обрадивих површина и пољопривредног становништва;
- релативна близина Београда као значајног конзумента пољопривредних продуката;
- могућност да се део производа валоризује кроз туристичку понуду.

Пољопривредна производња у заштићеним подручјима у какве спада и Обедска бара има низ ограничења, која проистичу из потребе њеног усклађивања са режимом заштите еколошке целине у чијем окружењу се одвија.

Основни проблеми и ограничења делатности секундарног и терцијарног сектора су:

- неразвијена индустрија (пар капацитета радно-интензивног карактера);
- незапосленост;
- престанак рада неких предузећа (погона);
- проблеми у процесу приватизације;
- стагнација мале привреде и услужног занатства;
- недостатак савремених трговинских капацитета и недовољан магацински простор;
- лоша опремљеност угоститељских објеката, низак ниво услуге, као и недовољна искоришћеност јединог смештајног капацитета.

Водопривредна инфраструктура

На делу водног подручја који је обухваћен Просторним планом подручја посебне намене СРП "Обедска бара" налазе се капитални водопривредни објекти,

од значаја како за водопривреду, тако и за становништво које живи на том простору.

Хидролошке особености подручја Обедске баре представљају истовремено и потенцијал и ограничење за заштиту и коришћење вода и водотока. Те особености су заслуга утицаја човека, чиме је битно поремећен водни режим баре.

Човек својим активностима угрожава Обедску бару по разним основама. Те активности би се могле сврстати у неколико категорија:

1. Промена водног режима површинских и подземних вода:

- режим површинских вода се мења изградњом канала за одводњавање залеђа Обедске баре. Воде које падну на слив бивају прикупљане и брзо спроведене каналима у Саву, а део воде који се инфилтрира у земљиште и подземно прихрањује инундацију Саве се смањује;

- површинске воде у инундацији стварају баре, ометају узгој шума и отежавају пролаз кроз инундацију, зато се исушују системом канала и природни режим се прилагођава технологији узгоја шума;

- на неким местима се ограничава течење воде кроз баре;

- подземне воде су угрожене захватима из подземља. То доводи до промене струјне слике у подземљу и до промене режима, а у оквиру промене режима - до примене нивоа воде;

- системи за одводњавање омогућује промену намене површина и запоседање до сада незапоседнутих површина за привредну делатност;

3. Изградња објеката и постројења која непосредно или посредно мењају ужу или ширу околину Обедске баре.

4. Примена разних хербицида и пестицида у пољопривреди и шумарству.

5. Разним привредним и другим активностима које нарушавају природно стање (слободни узгој свиња унутар Потковица, коришћење шуме, обрада пољопривредних површина у зони заштите Обедске баре).

Основна ограничења на овом простору везана су за изградњу хидротехничких објеката за одводњавање, сливова Врањ, Криваја (Обреж) и Прогарска јарчина чиме је трајно исушено на хиљаде хектара некада замочвареног и забареног земљишта на којем се данас одвија интензивна пољопривредна производња. Овим радовима је поремећен јединствен екосистем и нарушена је равнотежа између простора Обедске баре и њеног непосредног окружења, што је довело до нестајања бара и трстика, исушивања појединих водених површина, а самим тим и нестајања дела флоре и фауне које представљају важну карику за одржавање и исхрану орнитофауне на посматраном простору. Свака даља промена устаљених хидролошких карактеристика на овој врсти заштићеног дела природе изазвала би катастрофалне последице и директно би угрозила стабилност укупног екосистема и може се рећи да би у том случају цео заштићени део простора био изложен трајној деградацији његових природних темељних вредности.

Уређење насељских територија Обрежа и Купинова и њихова комунална опремљеност је на таквом нивоу да не обезбеђује активну заштиту контактних површина са Обедском баром.

Посебан проблем представља непостојање система за одвођење отпадних и атмосферских вода које се данас директно упуштају у Обедску бару или се процеђују у подземље путем непрописно изведених септичких јама и копаних бунара.

Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура

Постојећа електроенергетска и телекомуникациона мрежа уз потребно увећање капацитета и ревитализацију омогућиће квалитетно и сигурно напајање електричном енергијом и одвијање телекомуникационог саобраћаја на планском простору.

Енергетска инфраструктура

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне мреже на подручју Обедске баре, пружају могућност њеног проширења и даље изградње у циљу гасификације свих насеља на овом подручју.

Хидрогеотермална енергија

Према подацима Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине хидрогеотермални потенцијали испитани су само на нивоу проспекцијских истраживања и то на Хидротермалном пољу Купиново.

На основу светских и домаћих искустава, оцењује се да би се геотермалне воде Панонског басена Војводине, с обзиром на физичко-хемијске и геотермлане одлике, могле користити у следећим областима: пољопривреди за загревање стакленика, у сточарству и живинарству за загревање фарми, у индустрији као технолошка вода, у балнеотерапији и спортско-туристичким центрима, загревање објеката, у рибарству и сл.

Минералне сировине

На ширем подручју Обедске баре установљене су резерве високоминерализованог тресета. У фази ревитализације - измуљивања Обедске баре би се могла обављати експлоатација тресета и његовог коришћења у пољопривредној производњи. У циљу дефинисања резерви и квалитета сировине, на читавом подручју са појавом тресета, могућа су детаљна геолошка истраживања.

Заштита природе и животне средине

Подручје Обедске баре се налази под непрестаним утицајем различитих фактора, који доводе до деградације природних вредности.

Под антропогеним утицајем (мелиорациони радови, подизање плантажних заседа клонских топола, претварање шумског земљишта у пољопривредно, градња рени бунара, непланско ширење насеља) убрзавају се процеси природне сукцесије - зарашћивање мочварног биотопа, што може изазвати његов нестанак са свим природним вредностима.

Водена огледала Обедске баре и осталих мањих барских простора плави река Сава у време високих водостаја, што позитивно утиче на водене површине због одржавања целокупног живота овог специфичног простора. Овај позитивни ефекат плављења је умањен због сталне загађености воде реке Саве, која би требало да припада II категорији чистоће воде, међутим степен чистоће воде варира и креће се између II и IV категорије, што негативно утиче на стабилност и очуваност еко-система обедске баре.

Изградњом мелиорационих система, основне и детаљне каналске мреже, заустављен је процес прекомерног влажења земљишта, што је изазвало промене

у екосистему: трстици и баре су нестали, водена огледала су исушена, нестао је део флоре и фауне и измењен је ланац исхране, што се негативно одражава на орнитофауну.

Због наведених разлога неопходно је успоставити оптималан режим вода тј. створити хидрауличну везу Обедска бара - река Сава, користећи савремена хидрорешења.

Процеси деградације природних вредности су изазвани различитим факторима при чему је процес зарашћивања - еутрофизација најважнији. Зарастање водених површина је проузроковало смањење слободних водених површина, а закоровљавање површина под травном вегетацијом (влажне ливаде, слатина) довело до њиховог смањења. Посебан проблем представља "гушење" водених огледала трском, која их својом великом биомасом и продукцијом исушује, што захтева контролисано коришћење ове биљне врсте.

Екстензивно сточарство (гајење свиња) није прилагођено заштити и очувању највреднијих природних шумских екосистема (зоне под режимом заштите I и II степена).

Због зарастања водених станишта и случајева рибокрађе смањене су могућности за мрест и обнављање рибљег фонда.

Недостатак одговарајућих пројеката и средстава за адекватно управљање заштићеним природним добром од међународног значаја су неки од фактора који отежавају заштиту природних вредности Резервата.

Непосредно окружење северно од реке Саве, интензивно се користи за ратарску производњу, уз велику примену вештачког ђубрива и хемијских средстава заштите, што негативно утиче на квалитет подземних вода, које се крећу до реке Саве. Индиректно, ове промене утичу и на квалитет подземних вода Обедске баре.

Примена вештачких ђубрива и пестицида у пољопривредној производњи, путем оцедних вода поспешује еутрофизацију и изазива деградацију водених екосистема у резервату.

Дивље депоније и неадекватно одлагање комуналног отпада по насељима представљају изворе деградације земљишта, а индиректно и подземних вода и ваздуха.

Изнад простора Обедске баре дувају ветрови из праваца југоисток-северозапад и северозапад-југоисток. Ветрови из правца северозапада доносе чист ваздух јер у непосредној близини нема лоцираних већих загађивача, али из правца југоистока доносе ваздух са простора термоелектрана "Обрановац 1" и "Обреновац 2", који може бити оптерећен аерозагађивачима, који настају сагоревањем угља. Термоелектрана у Лазаревцу такође представља потенцијални извор загађења ваздуха, што може изазвати појаву киселих киша и засипање тла, флоре, фауне и воденог огледала пепелом, о чему до сада нема егзактних показатеља.

2. ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2.1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

1. Општи циљеви

Општи циљеви развоја подручја обухваћеног израдом Плана проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног развоја Републике и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу:

- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја (Просторни план Републике Србије);

- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог (уравнотеженог) развоја подручја, нарочито у области сфере животне средине, економске и друштвене сфере;

- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања;

- дефинисање просторних услова развоја подручја, као дела интегралног управљања у оквиру целокупног система заштите животне средине.

2.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

Као посебни циљеви наводе се:

- заштита посебно вредних, угрожених и деградираних подручја;

- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја;

- планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;

- увођење енергетски економичнијих технологија и постепени прелазак на максимално могуће коришћење обновљивих природних ресурса;

- подстицање производње и примене технологија које смањују загађивање животне средине и производњу отпада;

- максимално могуће смањење, у складу са достигнутим степеном друштвено-економског развоја, свих активности које имају негативне ефекте на природни систем;

- развој и уређење села треба третирати интегрално са организацијом и уређењем сеоског атара као простора непосредних развојних услова и ресурса сеоских насеља.

Циљеви развоја по појединим областима

Становништво

Основни циљ даљег развоја становништва односи се на успоравање процеса депопулације подручја и спречавање даљег погоршавања виталних карактеристика популације.

Мрежа насеља

Основне циљеве и смернице за будући развој и размештај насеља на подручју Обедске баре сачињавају:

- уравнотежен популациони раст по појединим насељима, те постизање оптималне густине насељености у насељима у зависности од укупних потенцијала окружења;

- подстицање даљег развоја постојећих насеља, уз усмеравање промена у структури делатности, са циљем да се остваре што повољнији односи између привредних и непривредних делатности;

- повећање нивоа социо-економске развијености подручја;

- подстицање развоја сеоског туризма и развоја терцијарних делатности, посебно у области снабдевања и пружања услуга за задовољавање разноврсних потреба становништва и посетилаца (туриста).

Привреда

Циљ израде Просторног плана у области привреде је утврђивање стратегије развоја подручја компатибилне са основним циљевима заштите, развоја и

унапређења природног комплекса (заштићени делови природе, заштитна зона). Развојни циљ, у привредном смислу, је валоризација природних погодности, на осовини пољопривреда - шумарство - туризам, уз очување и унапређење еколошких вредности подручја.

Полазећи од расположивих ресурса производње најважнији привредни потенцијали, као основа будућег развоја су пољопривредно земљиште, шуме и природне и антропогене вредности подручја Обедске баре, које су данас недовољно искоришћене за развој туризма. Сходно томе, развојни циљ овог подручја требало би да буде динамичнији развој туризма, у односу на остале привредне гране.

У циљу повећања степена запослености и прихода становништва треба подстицати развој мале привреде. Да би се достигао ниво који захтевају савремени стандарди живљења неопходан је развој и изградња капацитета терцијарних делатности (трговине, угоститељства, занатства).

Пољопривреда

У области пољопривреде основни задатак је изналажење могућности за остварење одрживог развоја пољопривреде у непосредној близини осетљивог екосистема Обедске баре.

Због изузетних природних вредности Обедске баре, које указују на јединственост подручја у националним, али и међународним размерама, циљеви Просторног плана у области пољопривреде су:

- да изврши заштиту природних вредности и усклади могућности пољопривредне валоризације подручја и очување јединственог екосистема;
- да уравнотежи развој насеља обухваћених Планом кроз максимално коришћење дозвољених видова пољопривреде и непољопривредних делатности;
- да обезбеди очување и оптимално коришћење земљишта предвиђеног за пољопривреду и сачува га од свих врста деградације (заслањивања, претерана употреба хемијских средстава, као и промена намене пољопривредног земљишта);
- потпуно искоришћавање компаративних погодности подручја за економски исплативу производњу здраве хране;
- смањивање разлика у интензитету пољопривредне производње међу различитим типовима газдинстава и деловима посматраног подручја.

Шумарство

Општи циљеви газдовања шумама на подручју Просторног плана су:

- заштита, очување и унапређење стања и функција шумских екосистема у складу са принципима одрживог развоја;
- коришћење шума у оквиру рекреативно-туристичких, научно-истраживачких, васпитно-образовних, привредних и др. активности у складу са еколошким принципима и режимима заштите специјалног резервата природе и
- повећање доприноса шума заштити природних вредности, унапређењу ловства, водоснабдевања, заштити водног и пољопривредног земљишта, производњи здраве хране и др.

Посебни циљеви у области шумарства на подручју Специјалног резервата природе су:

- спровођење тростепеног режима заштите, посебно у трајно усклађеном коришћењу и обнови шума;
- усаглашавање интереса шумарства са осталим корисницима;
- усаглашавање шумских основа са програмима заштите и развоја овог подручја, Актом о заштити

- Резервата, Уредбом о заштити природних реткости РС и Рамсарском конвенцијом;
- замена шумских култура у деловима резервата аутохтоним врстама;
- очување садашњег односа површина под шумама, чистинама, барама и ливадама;
- очување стабала на којима се гнезде ретке птице грабљивице и црне роде, како би се поспешили услови за опстанак угрожене фауне птица.

Посебни циљеви у области шумарства и ваншумског зеленила у заштитној зони Специјалног резервата природе су:
- развијање производних функција шума у складу са њиховом основном наменом;
- ширење, повезивање и заштита биљака и животиња кроз стварање вегетацијских коридора између међусобно удаљених биотопа, као мере уређивања предела;
- побољшање микроклиматских услова и позитивних утицаја у области пољопривреде и водопривреде кроз формирање ваншумског зеленила у оквиру саобраћајне инфраструктуре, уз водотоке и у оквиру пољопривредног комплекса;
- заштита појединачних деградационих пунктова (депоније, позајмишта, копови), изворишта вода и насеља од штетних утицаја имисија, формирањем заштитног зеленила;
- уношење аутохтоних врста и смањење употребе пестицида и вештачких ђубрива.

Лов и риболов

Посебни циљеви у области ловства у ловишту ЈП "Војводинашуме" и ловачких удружења су:
- заштита, гајење, лов и одржавање ловишта у циљу очувања еколошке равнотеже у природи;
- заштита, лов и коришћење других, ловостајем заштићених, врста дивљачи које стално или повремено живе у ловишту;
- трајно одржавање економског капацитета ловишта кроз обнављање и прираст дивљачи главних гајених врста;
- заштита ретких, проређених и угрожених врста (колоније птица мочварица, орлови белорепани, црне роде и др. врсте);
- усмеравање главног вида коришћења туризма на ловни и еколошки (фотосафари), посебно у ловишту ЈП "Војводинашуме";
- развијање комерцијалног лова одстрелом дивљачи и продајом меса и трофеја у зонама заштите специјалног резервата где је то дозвољено;
- побољшање природних станишта посебно у режиму заштите I и II степена Резервата и адекватно опремање ловишта;
- усаглашено газдовање свих ловишта с обзиром на неограничено кретање дивљачи;
- стварање услова за обављање научно-истраживачког рада у ловишту "Купиник".

Општи циљеви у оквиру газдовања риболовном фауном су:
- очување и побољшање рибљег фонда кроз стварање повољнијих природних услова за континуирану рибљу продукцију и обезбеђење користи од риболовних ресурса, у складу са природним могућностима овог подручја;
- газдовање риболовним водама у заштићеном добру спроводити у складу са прописаним режимима заштите;

- праћење и проучавање популације свих значајних, посебно ретких и угрожених рибљих врста.

Туризам

Основни циљ израде Просторног плана је обезбеђивање просторних услова за ревитализацију, заштиту и одрживи развој туризма. У складу са тим потребно је:

- дефинисати носиоце развоја туризма Обедске баре како би организација, уређење и опремање простора Обедске баре били у функцији развоја одрживог туризма;

- опредељење за оне облике туризма, односно такав туристички производ који је конкурентан на туристичком тржишту;

- ускладити просторни размештај локалитета са постојећим објектима и расподелом ресурса, тако да се локалитети налазе на лако доступним локацијама;

- определити се за оне активности које воде развоју следећих облика туризма: еколошко-образовни, културно-манифестациони, спортско-рекреативни, лов и риболов, излетнички и сеоски.

Заштита природе и животне средине

Приоритетни циљеви заштите природног феномена Обедске баре базирани су на принципу активне заштите у складу са утврђеним режимима, односно са ограниченим начином и обимом коришћења, који ће обезбедити очување биолошке разноврсности и оптимално одржавање основних биолошких функција;

- успоставити оптималан функционални режим вода, повезивањем Обедске баре са реком Савом, каналима Вок и Ревеница и изградњом адекватних хидротехничких објеката;

- очување барско-мочварног комплекса Обедска бара у целини, у погледу природних хидролошких услова и типичног вегетацијског покривача и унапређење станишних услова једног од последњих ритско-плавних подручја реке Саве;

- заштита специфичних типова акватичне, мочварно-барске, влажно ливадске вегетације, аутохтоних шумских састојина, популација ритских угрожених врста флоре (нарочито вегетације на влажним ливадама) и фауне (посебно птица мочварица);

- подизање аутохтоних састојина на површинама на којима станишни услови то дозвољавају;

- усклађивање дозвољених видова коришћења природних ресурса (шумарство, лов, риболов и сточарство) у складу са режимом заштите и очувања овог простора.

У заштитној зони, у контексту заштите природних ресурса, неопходно је реализовати следеће циљеве и задатке:

- одвођење отпадних вода решити изградњом канализационе мреже и њиховим пречишћавањем на одговарајућим уређајима;

- решити проблем система за одводњавање пољопривредног земљишта у заштитној зони (реципијент-река Сава);

- коришћење пољопривредног земљишта вршити уз контролисану примену хемијских средстава заштите и вештачког ђубрива;

- формирање ваншумског зеленила у виду пољозаштитних појасева и дуж инфраструктурних коридора;

- вршити заштиту и очување вредних биоценотских заједница;

- адекватно одлагати комунални отпад и вршити елиминацију сточних лешева, у складу са Националном стратегијом управљања отпадом и важећим правилницима;

- експлоатацију минералних сировина вршити у складу са Законом о рударству.

Саобраћајна инфраструктура

У области саобраћајне инфраструктуре постављају се следећи циљеви:

- план саобраћајне инфраструктуре на простору обухваћеном израдом Плана треба да буде успостављен на бази стратешких опредељења датих у оквиру Просторног плана Републике Србије;

- увођење дестинације "Обедска бара" у систем понуде Новог Сада, Београда, Сремске Митровице кроз обезбеђење оптималних услова разних прилаза (водом и друмом) кроз изградњу и реконструкцију путева свих нивоа, као и успостављањем капацитета који ће омогућити и прилаз преко пловног пута реке Саве;

- укључивање потенцијала пловног пута реке Саве у домен путничког превоза заинтересованих комитената;

- утврђивање оптималне саобраћајне мреже категорисаних и некатегорисаних путева у окружењу Обедске баре, уз уважавање свих просторно-функционалних и еколошких критеријума за одржавање еколошких карактеристика одрживог развоја овог специфичног простора;

- усмеравање развоја саобраћајне инфраструктуре у оквиру овог простора како би се остварила противпожарна заштита, као и еколошка заштита биодиверзитета;

- формирање система пешачких и бициклистичких стаза и на тај начин приближити природне вредности Обедске баре.

Водопривредна инфраструктура

Циљеви дугорочног развоја водопривредне инфраструктуре на подручју Обедске баре су:

- регулација корита Обедске баре;

- санација источног лука корита Обедске баре (корито баре и канал Вок);

- продубљивање западног лука Обедске баре - Ревенице ради омогућавања дотока воде у бару;

- резервација простора за потребе будућег изворишта за регионалног водоснабдевање становништва;

- рационално коришћење вода, а нарочито вода за пиће;

- приоритет у коришћењу вода има планска рационализација потрошње и вишекратно коришћење вода у технолошким процесима;

- побољшање снабдевања водом свих корисника;

- изградња система за одвођење отпадних вода;

- пречишћавање отпадних вода;

- осигурање повољног режима коришћења и заштите подземних вода;

- усаглашавање развоја система водовода и канализације са потребама корисника;

- заштита квалитета подземних и површинских вода;

- заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода.

Електроенергетска инфраструктура

- обезбедити квалитетну и сигурну испоруку електричне енергије диктирану потрошњом у наредном периоду за све потрошаче на подручју;

- у потпуности ревитализовати преносну мрежу;

- обезбедити коридоре за нову преносну мрежу;

- обезбедити довољно капацитета;

- реконструисати постојећу 10 kV мрежу и изградити нову 20 kV у складу са променом трансформације електричне енергије, тако да сва насеља, туристички центри и остали локалитети туристичко рекреативне намене и експлоатације, буду повезани мрежом од 20 kV. Нисконапонска дистрибутивна мрежа, преко које се директно снабдевају сви потрошачи на овом подручју, треба да се усклади са овим променама;

- изградити нове и реконструисати постојеће трафостанице на 20/0,4 kV, у складу са захтевима реконструисане дистрибутивне мреже;

- у насељима, туристичким и рекреационим пунктовима изградити квалитетну спољну расвету по захтевима ЈСО;

- изградња електроенергетске мреже у режимима заштите, мора бити прилагођена и диктирана истим.

Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

- обезбедити потребан број телефонских прикључака за све кориснике (домаћинства у насељима и привредне субјекте);

- обезбедити мрежу високог квалитета, поузданости и расположивости изградњом јединствене транспортне мреже;

- изградити међумесни телекомуникациони систем ПТТ, за осигурање квалитета како међумесних веза довољног капацитета тако и међународних;

- положити оптичке каблове и омогућити савремен систем преноса;

- заменити дотрајалу опрему и модернизовати мрежу, да би се обезбедило поузданије и квалитетније функционисање телекомуникационог система ПТТ и услови за увођење савремених услуга;

- увести нове телекомуникационе услуге увођењем оптичких каблова у месне мреже;

- увести мобилне услуге засноване на радио преносу;

- изградити модерне приступне кабловске мреже, за обезбеђење широкопојасних сервиса;

- развој јавних, комерцијалних и локалних радио и ТВ програма, уз константно праћење и укључивање нових технологија у складу са светским трендовима;

- осигурање коридора за телекомуникационе каблове дуж свих нових и постојећих путева, а посебно дуж магистралне мреже;

- осигурање коридора за РР везе;

- изградња микроталасних система за дистрибуцију радио и телевизијских програма у сеоским и мањим градским срединама изолованим острвима КДС.

Енергетска инфраструктура

- гасификација свих насељених места;

- експлоатација постојеће лежишта хидротермалног поља "Купиново";

- спровођење основних геолошких и детаљних инжењерско-геолошких истраживања потенцијалних лежишта енергетских извора;

- искоришћавање хидротермалне енергије из постојећих бушотина;

- стимулисати развој и коришћење алтернативних облика енергије, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

3. ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ЗОНА ЗАШТИТЕ

Дефинисање граница целина и подцелина посебне намене и зона заштите Обедске баре представља вишеструко сложен поступак. Прихватајући чињеницу да законске одреднице захтевају прецизно утврђивање граница специјалног

природног резервата, у Просторном плану неопходно је извршити и дефинисање специфичних зона утицаја, те по том основу издвојити целине и подцелине. У односу на функционисање и квалитет екосистема Обедске баре, од значаја су услови који регулишу начин коришћења простора (природних ресурса и створених вредности) и активности на знатно ширем простору.

На тај начин уочена је потреба за дефинисањем бар три утицајна подручја:

(а) зона непосредног утицаја,

(б) зона утицаја ширег подручја где доминантну улогу имају природни фактори и

(ц) зона утицаја ширег подручја где доминантну улогу имају створене вредности и људске активности, која се простире и изван граница Плана.

Према томе, утврђивање граница подручја утицаја у сваком сегменту је имало за циљ да задовољи две основне претпоставке: (а) да буде у функцији дефинисања директног утицаја и (Б) диференцира простор на начин који ће бити у функцији укупног економско и туристички одрживог развоја подручја.

С обзиром на сложеност дефинисања граница утицаја на подручје и њихово међусобно преплитање, у претходном поступку израде Плана, било је неопходно утврдити и посебне методолошке поступке. Специфичност подручја захтевала је и дефинисање помоћног истраживачког апарата са циљем да се одговори на отворена питања функционисања подручја Обедске баре као јединственог екосистема, са једне стране, и начина коришћења простора у ширем окружењу, са друге. Мада је степен детаљности посматрања природног комплекса и радом створених вредности различит, у синтезном поступку доведени су на ниво који је омогућио дефинисање интегралних зона утицаја.

Подручје обухваћено израдом Плана чине две, у просторно-функционалном смислу, различите целине (Реферална карта бр. 1):

- подручје СРП Обедска бара (9.880,43 ha);
- заштитна зона, односно утицајно подручје које чини простор између границе СРП Обедска бара и границе обухвата Плана (19.550,82 ha).

1. Целина СРП Обедска бара

У оквиру подручја СРП Обедска бара, издвајају се следеће подцелине према природним карактеристикама:

- Обедска бара
- Купинске греде
- Купински кут
- Витојевачко острво и Чењинске греде
- река Сава.

На подручју СРП Обедска бара, Уредбом о заштити су установљена подручја са различитим режимима заштите, која се издвајају као посебна подцелина у оквиру СРП:

1. режим заштите I степена површине 324,93 ha,
2. режим заштите II степена површине 2.536,22 ha и
3. режим заштите III степена површине 7.019,28 ha.

2. Целина заштитне зоне

Ово подручје чине пољопривредно земљиште, шумско земљиште, водно земљиште, грађевинска подручја насеља у обухвату Плана, зоне кућа за одмор,

радне зоне изван насеља и површине под међунасељском и регионалном инфраструктуром.

БИЛАНС ПОВРШИНА ПЛАНИРАНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ЗОНА ЗАШТИТЕ И УТИЦАЈНОГ ПОДРУЧЈА

Табела 9: Биланс површина

Р.бр.	**НАЗИВ**	**Површина у ha**
1.	СРП Обедска бара	9.880,43
1.1.	ПОДЦЕЛИНЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	
	- туристичка зона "Купинске греде"	
1.2.	- туристичка зона "Чењин"	
	- туристичка зона "Грабојевачко -	324,93
	Витојевачко острво	2.536,22
		7.019,28
	ЗОНЕ РАЗЛИЧИТИХ РЕЖИМА ЗАШТИТЕ	
	- режим заштите I степена	
	- режим заштите II степена	
	- режим заштите III степена	
2.	УТИЦАЈНО ПОДРУЧЈЕ	19.550,82
	- пољопривредно земљиште и рибњаци	
	- шумско земљиште	
	- водно земљиште	
	- грађевински рејони насеља	
	- туристички локалитети	
	- радне зоне изван насеља	
	- међунасељска и регионална инфраструктура	

Планом су, као просторно-функционалне подцелине посебне намене утврђени туристички локалитети "Купиново", "Обреж" и "Пландиште", као и туристичке зоне Купинске греде, Чењин и Грабојевачко-Витојевачко острво (Референтна карта бр. 3). Туристички локалитети се налазе у оквиру целине заштитне зоне, док се туристичке зоне простиру у оквиру целине СРП Обедска бара.

4. ПОЛОЖАЈ И РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

За планирање села и руралног подручја Обедске баре (које подразумева насеља са припадајућим атарима) неопходно је применити регионални ниво планирања, имајући у виду да појединачна сеоска насеља нису економски, организационо, институционално и кадровски способна за обављање комплексних задатака просторног развоја на принципима одрживог развоја.

Обзиром да су природне вредности Обедске баре добиле и међународну верификацију, регионални аспект развоја планског подручја добио је своју међународну димензију. У том смислу, целокупан комплекс заштите, коришћења и унапређења простора није могуће локализовати само на објекат Обедске баре и његово најуже окружење, јер се морају уважавати захтеви међународних Конвенција и пројеката.

У складу са посматрањем утицајних фактора независно од административних граница, утврђено је да је подручје Обедске баре изложено вишеструким утицајима следећих фактора:

- зона утицаја северно од објекта Обедске баре на територији општина Рума и Пећинци и даље према гребену Фрушке горе;
- утицај реке Саве у свом целокупном току;
- утицај подручја са десне стране реке Саве (територије општина Обреновац, Владимировци и Шабац), са изузетном концентрацијом и неповољним утицајима објеката и активности;
- утицајна зона београдске агломерације, нарочито у област изворишта за снабдевање града водом.

Утицај регионалног окружења на простор Обедске баре стално је присутан и надаље ће, током планског периода битно утицати на стварање услова и могућност очувања те посебно вредне природне средине.

5. НАМЕНА ПОВРШИНА СА БИЛАНСОМ ПЛАНИРАНИХ НАМЕНА И САДРЖАЈА

Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе Обедска бара обухвата површину од 29.431,25 ha која се према режимима заштите дели на:

Табела 10: Обухват Просторног плана према режимима заштите

	Режим заштите (ha)	**%**	**Предлог измене режима ha**	**%**
Специјални резерват природе	9820,00	33,4	9880,43	33,6
- режим заштите I степена[1]	314,92[2]	1,1	324,93	1,1
- режим заштите II степена	2565,08	8,7	2536,22	8,6
- режим заштите III степена	6940,00	23,6	7019,28	23,9
Заштитна зона СРП	19611,25	66,6	19551,07	66,4
Укупно	29431,25	100,0	29431,25	100,00

Биланс површина подручја Просторног плана према структури коришћења земљишта по катастарским категоријама дат је у следећој табели:

Табела 11: Биланс површина подручја Просторног плана према структури коришћења земљишта по катастарским категоријама у ha

Назив КО	**шумско**	**њива**	**врт**	**воћњак**	**виноград**	**ливада**	**обрадиво**	**пашњак**	**трстици мочваре**	**необр.**	**неплодно**	**Укупно**
Ашања	464.14	3331.14	0.00	20.68	1.70	52.10	3405.65	64.52	0.00	64.52	279.97	4214.29
Купиново	4617.96	1511.35	15.62	32.65	0.13	137.84	1697.62	73.69	794.60	868.29	936.55	8120.44
Обреж	4078.24	2048.92	0.00	4.55	1.60	1.64	2056.72	62.77	0.00	62.77	355.56	6553.30
Огар	1291.78	2422.22	0.00	4.43	1.49	88.61	2516.77	60.79	1.59	62.39	206.75	4077.70
Грабовци	3228.33	2023.07	0.64	22.96	0.95	1.10	2048.74	49.43	0.00	49.43	1138.97	6465.49
Укупно	13680.48	11336.73	16.27	85.28	5.90	281.32	11725.51	311.23	796.19	1107.43	2917.81	29431.25

Основна карактеристика коришћења простора је високо учешће категорије шума и шумског земљишта од 13.680,42 ha или 46,48% укупне површине обухвата Просторног плана.

После категорије шума и шумског земљишта следи категорија обрадивог земљишта (у којој су следеће структуре: њива, врт, воћњак, виноград, ливада), са укупном површином од 11.725,52 ha што износи 39,84% укупне површине обухвата Просторног плана.

Површина под плодним земљиштем (пољопривредно и шумско земљиште) износи 26.513,43 ha што чини 90,09% укупне површине обухвата Плана.

Ови изузетно повољни односи плодног и неплодног земљишта, обрадивог и необрадивог, као и шумског и пољопривредног земљишта биће задржани и у планском периоду.

Укупно подручје обухваћено Просторним планом дели се, према основним категоријама коришћења земљишта у планском периоду, на следеће површине:

Табела 12: Основна намена површина

Основне категорије коришћења земљишта	**2004. год.**[1]		**2024. год.**	
	ha	**%**	**ha**	**%**
А. Шумско земљиште	13680,48	46,48	13701,75	46,70
Б. Пољопривредно земљиште[2]	11744,42	40,00	11558,15	39,40
В. Водно земљиште (река Сава и објекти водопривредне инфраструктуре)	1652,92	5,62	1652,92	5,62

Г. Неплодно земљиште	2353,43	8,00	2518,43	8,25
- грађевински рејон насеља	1073,00	3,64	1073,00	3,64
- радне зоне изван насеља	194,67	0,18	194,67	0,18
- саобраћајни објекти и коридори	151,64	0,52	151,64	0,52
- објекти водопривреде (канали, насипи, црпне станице и др.)	909,24	3,10	909,24	3,10
- рибњаци	-	-	175,00	0,60
- природно неплодно земљиште (јаруга, вододерина, спруд...)	24,88	0,08	14,88	0,05
УКУПНО (А+Б+В+Г)	29431,25	100,00	29431,25	100,00

У установљеном обухвату Просторног плана (29431,25 ha) шумско земљиште повећава постојећу површину у односу на пољопривредно земљиште, формирањем ветрозаштитних појасева уз путне коридоре. У планираној намени предвиђени су рибњаци код Обрежа и Јасенска.

У обухвату Просторног плана налази се 5 насеља, лоцираних у заштитној зони специјалног резервата природе. Границе грађевинских рејона ових насеља су дефинисане важећом просторнопланском и урбанистичком документацијом.

_____

[3] Површина из Уредбе о заштити СРП "Обедска Бара"

[4] Површина утврђена након исправљања техничких грешака у Уредби о заштити СРП "Обедска бара"

6. ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА, УРЕЂЕЊА И ЗАШТИТЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

6.1. УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПОДРУЧЈА ПРЕМА УТВРЂЕНОМ РЕЖИМУ ЗАШТИТЕ

Комплекси (подручја) посебне заштите природе:

На подручју СРП "Обедска бара" Уредбом о заштити специјалног резервата природе "Обедска бара" ("Сл. гласник РС", бр. 56/94) успостављени су:

1. Режим заштите I степена који обухвата подручје Дебеле горе.

На подручју режима заштите I степена спроводе се мере утврђене законом који уређује заштиту животне средине, односно забрана коришћења природних богатстава и искључују сви други облици коришћења простора и активности, осим научних истраживања и контролисане едукције.

2. Режим заштите II степена обухвата северни и североисточни део потковице Обедске баре, Купинске греде, Рогозита бару, Костурницу, бару Врбовача, бару Кошарњача, канал Ревеницу, подручје бара и греда Грабовачко-Витојевачког острва, Витојевачке храстове и канал Врањ.

На подручју режима заштите II степена забрањено је:

1. промена састава шумских састојина и њихово привредно коришћење,
2. пошумљавање бара и ливада,

3. вршење свих делатности које мењају услове живота у биотопима, загађивање вода, извођење земљаних радова, промена вегетације и сл.,

4. лов и риболов осим када је то потребно ради очувања оптималне бројности животиња и заштите од заразних болести,

5. сакупљање и коришћење заштитћених биљних и животињских врста,

6. кретање људи без посебних дозвола

У подручју режима заштите II степена обезбеђује се: планска санитарна сеча стабала, узгојни радови за шумске састојине, кошење ливада после 15. јула сваке две до три године, презентација заштићених подручја, праћење стања природних вредности и успостављање мониторинга за научно-истраживачки рад.

Основно обележје Обедске баре је њена Потковица, која представља некадашње активно корито реке Саве.

Поремећај водног режима условљен је затрпавањем доводног канала Ревенице, и сувишним продубљивањем одводног канала Вока, као и одводног канала Ревеница код Цреповца.

_____

[5] Подаци добијени од РГЗ и Службе за катастар непокретности општина које се налазе у обухвату Плана

[6] Укупна површина која се налази изван зона кућа за одмор (викенд зоне) и грађевинских рејона насеља

3. Границе режима заштите III степена чине спољне границе СРП "Обедска бара" и унутрашње границе површина првог и другог степена заштите. Подручје трећег степена заштите обухвата целокупни преостали простор Специјалног резервата природе који представља такође мозаик разноврсних екосистема који се карактеришу у мањој или већој мери нарушеном структуром животних заједница због разних видова човековог деловања, а који је веома битан за функционисање целокупног простора и очување темељних природних вредности предела. На овом простору се могу обављати све радње и активности предвиђене трећим степеном заштите.

На подручју режима заштите III степена забрањено је:

1. пошумљавање бара и ливада,

2. сакупљање и коришћење заштићених биљних и животињских врста,

3. проширивање површина под еуро-америчким тополама,

4. сеча појединачних стабала и група стабала аутохтоних топола и врба старијих од 30 година,

5. третирање шума хемијским средствима авио-методом, осим у изузетним случајевима неопходним за заштиту специјалног резервата "Обедска бара",

6. на местима гнежђења орла белорепана и црних рода извођење радова и других активности у кругу од 100 метара,

7. риболов испред упусно-испусних канала у полупречнику од 100 метара од упуста, односно испуста.

У подручју режима заштите III степена дозвољава се: испаша стоке према плану пашарења, извођење хидротехничких радова ради трајног напајања овог резервата водом, активности на побољшању и одржавању еколошких услова, развој туризма, изградња објеката у традиционалном стилу у циљу презентације основних вредности подручја.

Око заштићеног природног добра утврђена је заштитна зона. На подручју заштитне зоне специјалног резервати "Обедска бара" забрањено је: упуштање

отпадних вода, непланска сеча шума и шумских површина, неконтролисана употреба вештачких ђубрива, као и непланска изградња објеката.

На подручју заштитне зоне, у непосредном контактном подручју са Резерватом дозвољена је изградња само објеката у функцији туризма и рекреације, као и лов и риболов у складу са ловном, односно риболовном основом.

Остале значајне просторне целине

У резервату и заштитној зони постоје и друге значајне просторне целине за очување природних вредности подручја, развој еколошког туризма, производњу здраве хране и друге видове одрживог развоја:

- Купиново са етно-комплексом, Црквом Светог Луке и тврђавом Купиник, који се наслањају на источни крак Потковице и канал Вок;
- хотел "Обедска бара" са околином, у чијој близини се налази Обрешко окно и шума Матијевица;
- отворени предели унутар источног дела Купинских греда, на ливадама Мајке Ангелине, где се налазе остаци манастира Обед;
- шума Матијевица, Кадионица, Висока шума и Лошинци;
- слатине северно од Ашање;
- пашњаци код Огара;
- слатине северно од Матијевице ка каналу Јарчина;
- широка бара и Криваја уз Јасенску иза Купинова;
- шума Јасенска са барама;
- слатина у Матијевици.

За све активности које ће се дешавати на наведеним значајним просторним целинама морају се добити услови Завода за заштиту природе Републике Србије.

Коришћење, уређење и заштита природног добра

Коришћење природног добра[7] не сме бити на штету очувања природних вредности, а коришћење природних ресурса мора бити засновано на принципима одрживог развоја.

Коришћење подручја је усмерено на следеће активности у области шумарства, ловства, научно-истраживачких и едукативних програма:

- Експлоатација трске која је један од природних ресурса на Обедској бари, мудрим и трајно одрживим коришћењем може да представља везу између интереса заштите природе и локалне заједнице. Важно питање будућих редовних активности на Обедској бари је организовање експлоатације трске, која сада својом биомасом и продукцијом све више гуши Потковицу и прети да је у скорој будућности потпуно затрпа и исуши.
- Повећање површина под влажним ливадама и пашњацима због ублажавања изузетно негативног утицаја подигнутих засада плантажа топола (преко 5.000 ha) у региону Обедске баре, које су потпуно уништиле влажне ливаде и пашњаке на овом простору и тако десетковале њихов живи свет, а тиме и општи биодиверзитет (заштићеног добра).
- Израда програма и реализација санације канала "Ревеница 1" и "Ревеница 2" ради успостављања повољнијег водног режима у Обедској бари, а који су од великог значаја за правилну цикличност плављења и протока воде кроз Потковицу Обедске баре. Због тога је прворазредни интерес њихова санација и стављање у функцију очувања оптималног водног режима у целом резервату, како у источном (Потковица и Купинске греде), тако и у западном делу (Витојевачко и Грабовачко острво).

- Санација канала Вок ради повољнијег водног режима у Потковици и Копиту који има основну функцију да уводи воду из Саве када је она у порасту. Много је важнија функција Вока као канала којим се бара готово искључиво празни у летњим месецима. Због тога је за очување што повољнијег водног режима у Потковици и Копиту веома важно регулисање динамике отицања.

- Поновно активирање малог шаранског рибњака код Обрежа који би био значајан за већину птица водених станишта, које спадају међу најугроженије у Европи, а лако би се могао ставити у функцију развоја еколошког туризма и обогаћивања сада сиромашне туристичке понуде.

- Намена планираних засада топола које се по најновијој међународној еколошкој стандардизацији станишта сврставају у агрикултурно земљиште, на источном делу Купинских греда заменити аутохтоним шумама. Плантажне засаде је потребно сасвим изместити из Купинских греда, које са Потковицом чине највреднији део СРП "Обедска бара".

- Усклађивање потреба заштите природе, шумског газдовања и интереса локалног становништва за испашу стоке, посебно свиња у пространим чистим и мешовитим шумама са храстом, било у плавној алувијалној равни (Купинске греде, Јасенска, Чењин, Купински кут, итд.) или у сувљим шумама лесног платоа (Матијевица, Кадионица, Висока шума, итд.).

У Уредби о заштити Специјалног резервата природе "Обедска бара" из 1994., забрањена је испаша стоке на подручјима под режимом заштите I степена (Дебела гора и део Ливада код Цркве Мајке ангелине), као и на површинама под режимом заштите II степена (средишњи делови Купинских греда, делови Ширина и Витојевачког и Грабовачког острва). Пашарење је дозвољено на подручјима под режимом заштите III степена. Испаша се може проводити само према Плану пашарења.

_____

[7] регулисано је Уредбом о заштити специјалног резервата природе "Обедска бара" ("Службени гласник Републике Србије", број 56/94)

6.2. КОРИШЋЕЊЕ, УРЕЂЕЊЕ И ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Трајно одрживо управљање и коришћење шумских, биљних, животињских и осталих природних ресурса ће се вршити уз пуно поштовање одредаба из Уредбе о заштити Резервата, што ће на најбољи могући начин избалансирати потребе шумарства као привредне гране и заштите природе, али и других делатности и интереса, посебно у односу на локалну заједница.

Израда програма управљања природним ресурсима, треба да уважи интересе заштите природе, локалне заједнице и постојећих привредних делатности: шумарство, сточарство, ратарство, риболов, лов, водопривреда, сакупљање шумских плодова, итд.

Коришћење природних ресурса мора бити на принципу одрживости (дрво, трска, барски тресет, лековито биље и споредни шумски производи, туризам, здрава храна, итд.).

Током 1999-2000. године у Потковици Обедске баре су вршена интензивна истраживања наслага и квалитета тресета, за потребе студије о могућем комерцијалном коришћењу у оквиру надлежних републичких министарстава и института. Прелиминарни резултати су указали на изузетно велике наслаге и квалитет тресета на подручју Обедске баре, па ће у наредном периоду бити озбиљније разматрана могућност чишћења и продубљивања Потковице, управо усмереном и одрживом експлоатацијом тресета.

6.2.1. Пољопривредно земљиште

Земљиште у оквиру обухвата Просторног плана чини изузетан природни ресурс. У СРП "Обедска бара" највеће површине се налазе под шумским земљиштем, а у заштитној зони под пољопривредним и шумским земљиштем.

Коришћење пољопривредног земљишта у оквиру обухвата Просторног плана је условљено прописаним режимима заштите, с обзиром да планско подручје обухвата сва три степена заштите у Специјалном резервату природе и заштитну зону Резервата.

На подручју под режимом заштите I степена забрањује се свака врста пољопривредне делатности.

На подручју под режимом заштите II степена забрањене су све врсте делатности које мењају услове живота у биотопима, испаша стоке, загађивање вода, извођење земљаних радова, промену вегетације и сакупљање и коришћење заштићених биљних и животињских врста. Изузетно је дозвољено контролисано сакупљање биљних и животињских врста у привредне сврхе у складу са Уредбом о стављању под контролу и промет дивљих биљних и животињских врста ("Службени гласник Републике Србије", број 16/96 и 44/96).

У режиму заштите III степена СРП Обедска бара дозвољена је контролисана испаша аутохтоних врста стоке, пчеларство и сакупљање лековитог биља, али није дозвољено разоравање пашњачких и других површина, као и други видови пољопривредних активности (ратарство, сточарство, воћарство, виноградарство, повртарство итд.).

У заштитној зони су дозвољене пољопривредне активности уз ограничену примену вештачких ђубрива и других хемијских средстава.

6.2.2. Воде

Вода као природни ресурс по правилу врши позитивни утицај на живи свет и окружење, међутим, она такође може бити изузетно деструктивна како због својих природних особина (поплаве, ерозије и др.), тако и због све већег загађивања.

У свим досадашњим активностима корисника простора и широј и ближој околини Обедске баре, спровођене су активности у правцу мењања начина коришћења простора, стварањем што повољнијих услова за коришћење водних потенцијала.

У наредном периоду, неопходно је обнављање природних карактеристика непосредног окружења, стварањем услова за интегрално коришћење, уређење и заштиту водних ресурса.

У том смислу, на простору Обедске баре предвиђена су решења која су у функцији заштите и коришћења вода као јединственог природног ресурса која су детаљније описана у поглављу 6.7.2.

6.2.3. Шуме и шумско земљиште

Шумама и шумским земљиштем у обухвату Просторног плана које припадају Сремском шумском подручју, газдоваће се на основу Опште основе и посебних основа газдовања шумама. Шумама у приватној својини ће се газдовати и на основу Опште основе и програма газдовања. Основе и програми се односе на десетогодишње газдовање шумама, а њихово спровођење ће се обезбедити кроз годишње извођачке планове уз уважавање Закона о шумама и ППР Србије.

Све Посебне основе којима се газдује у СРП "Обедска бара" треба усагласити са годишњим програмима заштите и развоја овог подручја, Актом о заштити резервата, Уредбом о заштити природних реткости РС и Рамсарском конвенцијом.

Коришћење шума Специјалног резервата ће бити усаглашено са режимима заштите. То подразумева трајно усклађено коришћење природног ресурса шума засновано на принципима "обазривог" и усклађеног развоја.

Газдовање шумама ће обухватити радове на гајењу, обнављању и заштиту шума:

- заштиту шума у подручју I степена заштите;
- планске санитарне сече стабала и узгојне радове за шумске састојине (чишћење, прореде састојина и др. радове) у II степену заштите;
- извођење радова на основу усвојених посебних основа газдовања шумама у III степену заштите;
- све видове коришћења шума у заштитној зони резервата.

На подручју Резервата није дозвољено:

- коришћење природних богатстава и спровођење активности сем научних истраживања и контролисане едукације у I степену заштите;
- промена састава шумских састојина и њихово коришћење (сече обнове) у режиму заштите I и II степена;
- пошумљавање бара и ливада;
- проширивање површина под ЕА тополом у режиму заштите III степена;
- сеча појединачних стабала и групе стабала аутохтоних топола и врба у режиму заштите III степена старијих од 30 година;
- сеча стабала на местима гнежђења орла белорепана и црне роде у кругу од 100 m у режиму заштите III степена;
- непланска сеча шума у заштитној зони резервата.

У заштитној зони специјалног резервата сем радова на планском коришћењу, нези и заштити постојећих шума (шуме ШГ "Ср. Митровица" и Војне установе "Моровић" и осталих корисника), биће спроведени радови на формирању нових површина под шумама:

- формирање нових шумских површина на необраслом шумском земљишту и површинама запуштених пашњака, необрађених и деградираних површина, као и земљиштима непогодним за пољопривредну производњу (VI, VII, VIII бонитетна класа) користећи аутохтоне лишћарске врсте;
- формирање ваншумског зеленила у оквиру пољопривредног комплекса ради повећања приноса у пољопривреди, формирање заштитног зеленила у оквиру линије експропријације уз путеве ради заштите од ветра, наноса снега, поправљања микроклиматских услова и стварања вегетацијских коридора. Заштитно зеленило формирати у виду група аутохтоних лишћара и шибља на међусобном растојању које зависи од ранга саобраћајнице, односно брзине одвијања саобраћаја;
- формирање мањих површина под заштитним зеленилом око депонија комуналног отпада, радних комплекса у атару насеља и подизање ремиза ради пружања заштите дивљачи;
- формирање зелених површина свих категорија у грађевинском рејону насеља која су у обухвату Просторног плана, посебно зелених површина јавног коришћења и заштитног зеленила.

Нове површине под шумама ће се формирати у складу са важећом законском регулативом из области шумарства, водопривреде, пољопривреде и саобраћаја.

За формирање ветрозаштитних и пољозаштитних појасева у оквиру саобраћајне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, обавезна је израда пројектне документације којом ће се одредити типови појасева, њихова ширина, међусобна растојања и конкретан избор врста у складу са условима станишта. Препоручују се ажурни појасеви, максималне ширине до 10 m на угроженим локалитетима. Одговарајућом студијом би се оценила оправданост подизања ових појасева, који би били ван коридора путног појаса и заузимали пољопривредно земљиште.

6.2.4. Лов и ловна подручја

У обухвату Просторног плана су ловишта "Купиник" и "Каракуша" (део) којима газдује ЈП "Војводинашуме" ШГ "Сремска Митровица" из Сремске Митровице и ловишта "Срем" ловачког удружења "Сремац" из Руме и ловиште "Обедска бара" истоименог ловачког удружења из Пећинаца.

Правила коришћења, уређења и заштите ловишта ЈП "Војводинашуме" подразумевају планско газдовање у складу са Уредбом о заштити СРП "Обедска бара".

То подразумева:

- забрану лова у режиму заштите I степена (ловиште "Купиник");
- санитарни лов у циљу очувања оптималне бројности животиња и спречавања заразних болести у режиму заштите II степена (ловиште "Купиник" и "Каракуша");
- забрану свих делатности које мењају услове станишта у режиму заштите II степена;
- спровођење лова у режиму заштите III степена;
- забрану проширивања површина под ЕА тополама и третирања шума хемијским средствима авио-методом, осим у случајевима заштите резервата у режиму заштите III степена и забрану сече стабала на местима гнежђења орла белорепана и црних рода у кругу од 100 m у режиму заштите III степена.

У складу са ловним основама је неопходно спровођење мера гајења, заштите, одстрела дивљачи и уређивања ловишта:

- заштита ретких и проређених врста дивљачи које су стављене под трајну заштиту;
- гајење главних гајених врста дивљачи (јелен обичан, срна, дивља свиња и фазан) и споредних врста - дивљачи на "природан" начин за отворена ловишта, до постизања њиховог еконмског капацитета;
- заштита дивљачи од болести, предатора, криволова, елементарних непогода (поплава);
- узгојни и трофејни одстрел дивљачи уз адекватну селекцију грла и фаворизовање фотосафарија и посматрање птица и
- уређивање ловишта изградњом ловно-техничких објеката, ловних објеката, одржавање просека, ловних путева и комуникација у ловишту.

Ловиштима ЈП "Војводинашума" и осталим ловиштима у обухвату Просторног плана ће се газдовати у складу са ловним основама и годишњим плановима газдовања.

У свим ловиштима, уз спровођење основних планских мера у оквиру газдовања ловиштем, биће створени бољи услови за развој ловног туризма.

У ловиштима предвидети и:

- изградњу ловно-техничких објеката у зависности од бројног стања дивљачи, а градити их од природних материјала и уклопити у природни амбијент ловишта;

- ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења и заштите и лова дивљачи;
- изградњу ловно-производних објеката (фазанерија и прихватилишта за фазане);
- подизање ремиза на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи: Подизањем једногодишњих или вишегодишњих засада на мањим површинама у ловишту створити услове који ће пружити уточиште, заклон и храну дивљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминоза, влатастих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишегодишње ремизе подизати од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста у зависности од услова средине. Вишегодишње ремизе ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати и економску функцију (кроз вредност дрвне масе) и већу концентрацију дивљачи на малом простору;
- изградњу пролаза за ниску и крупну дивљач у оквиру саобраћајне инфраструктуре ради стварања еколошких коридора за њихово кретање.

6.2.5. Риболов и риболовно подручје

Све активности у области риболова ускладити са Уредбом о заштити СРП "Обедска бара".

Коришћење риболовне фауне у виду спортског риболова је могуће у режиму заштите I и II степена, на основу годишњих планова газдовања.

Неопходно је израдити јединствен Средњерочни програм рибарства за риболовно подручје којим газдују ЈП "Војводинашуме" и рибарско газдинство Београд. Након израде овог Програма установити могућност комерцијалног риболова у режиму заштите III степена (река Сава).

Привредни риболов ће се развијати на локалитету Јасенска.

Ради заштите риболовне фауне неопходно је установити везу између канала Вок, Ревеница и реке Саве. Обезбедити мир за повољне услове мрешћења и сезонске миграције рибљих врста.

Посебним програмима испланирати и дефинисати селективни риболов, риболов у научно-истраживачке сврхе и врсте природних реткости, одредити капацитет целог подручја, као и појединих зона за спортски риболов и развој спортско-риболовног туризма (рибњак код Обрежа). Обедску бару укључити у редован пункт за мерење и осматрање вода.

Ради уређивања подручја риболова неопходно је:
- организовати чуварску службу
- уредити риболовна места и
- уредити приступе водотоцима.

6.3. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА

Развој и уређење мреже насеља (функционална подручја) произилазе из степена развијености мреже насеља, развојних потенцијала, степена утицаја центара развоја и нивоа интегрисаности просторних структура у регији.

Пројекција мреже насеља на посматраном подручју извршена је на основу комплексног сагледавања постојећих и претпостављених природних и створених услова за насељавање на простору обухваћеном Планом. Најзначајнији елементи у пројекцији су били:
- неразвијеност хијерархије насеља по критеријуму агломерације становништва и изразите функционалне диференцијације;

- непостојање изразите просторне доминације насеља градског карактера;
- топографски положај насеља у односу на рељефно-морфолошке целине.

Просторно-функционална организација подручја урађена је са циљем да се обезбеди:

- рационализација управљања и ефикасније обављање послова из домена свакодневних потреба грађана;
- организација јавних служби усклађенија са потребама, могућностима и интересима локалних заједница;
- ефикасније координирање активности и програма локалних заједница.

Простор обухваћен Планом, у складу са критеријумима и циљевима, организује се у оквиру два општинска функционална подручја, са општинским, субрегионалним и регионалним центром као центром вишег реда за дато функционално подручје.

У будућој мрежи насеља на подручју Обедске баре коју ће чинити 5 насеља, издвајају се 2 групе насеља, без диференцијације у функционалном смислу:

- Купиново, Обреж и Грабовци, као насеља у самој контактној зони са Обедском баром;
- Огар и Ашања, као насеља у окружењу.

Сва насеља су нивоа примарно сеоско насеље, са припадајућом функционалном опремљеношћу. Хијерархијска диференцијација насеља у обухвату Просторног плана постављена је на основу:

- постојеће мреже насеља и центара, положаја и функција појединих насеља;
- величине и капацитета гравитационих зона центара;
- положаја појединих центара у односу на систем постојећих и планираних зона интензивног развоја.

6.4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА

Планирање села и руралног подручја Обедске баре полази од начела вишефункционалног/интегралног развоја. Ова концепција подразумева координацију и комбиновани развој пољопривреде, шумарства и туризма, као и других привредних и услужних делатности.

Улога државе у операционализацији овакве концепције развоја села обухвата:

- интегрисање села у социјални, привредни и културни развој;
- повезивање села у систем насеља и комуникација са центрима вишег реда (ревитализацијом постојеће
- и изградњом нове инфраструктуре);
- интегрисани развој и уређење села и атара;
- активирање локалних развојних потенцијала сеоског подручја заснованих на домаћинству/газдинству као основној производној и социо-културној категорији на селу.

У планском подручју не предвиђа се повећање грађевинских реона насеља у обухвату Просторног плана. Границе грађевинских реона су утврђене и преузете из важеће просторно-планске и урбанистичке документације. Овим Просторним планом даје се смерница да промене границе грађевинских реона теже оптимизацији целокупног простора обухвата, што би значило да се насеља не повећавају на уштрб пољопривредних површина.

Изградња на грађевинском земљишту у грађевинским реонима насеља у обухвату Просторног плана, одвијаће се према условима утврђеним одговарајућим урбанистичким планом.

Ван грађевинских реона, на територијама катастарских општина у обухвату Плана могуће је градити:

- објекте у функцији туризма, на локалитетима и просторима предвиђеним Просторним планом;
- објекте у функцији пољопривреде (економија, машински парк, прозводња сточне хране, стакленике, пластенике и сл.);
- објекте путне привреде и саобраћајнице, у оквиру саобраћајних коридора;
- објекте неопходне за спровођење заштите и коришћења Специјалног резервата природе и других заштићених локалитета;
- објекте везане за заштиту од елементарних непогода;
- објекте у функцији инфраструктурних система.

Изградња на туристичким локалитетима и на новопланираним пољопривредним комплексима ће се обавезно вршити на основу претходно урађене урбанистичке документације са детаљном разрадом, којим се дефинишу јавне површине. За остале набројане садржаје ће врста детаљне урбанистичке разраде зависити од планиране локације, постојеће опремљености и др.

Затечена просторна организација насеља посматраних у оквиру Плана пружа могућност одвијања планираних насељских функција које проистичу из њихове будуће улоге у заштити и коришћењу Обедске баре.

С обзиром да у наредном периоду треба искористити веће могућности комплементарног развоја насеља у самој контактној зони са Обедском баром, потребно је извршити одређене просторне реконструкције унутар насеља (Грабовци, Ашања, Огар, а нарочито Обреж и Купиново). За планиране туристичке локалитете Обреж, Купиново и Пландиште на Сави, потребно је урадити планове детаљне регулације на основу смерница дефинисаним у наредном поглављу (тачка 6.5.4. Туризам).

Просторно уређење насеља треба да се базира на претпоставци формирања потпуне комуналне опремљености насеља.

6.5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Просторни размештај привредних капацитета у обухвату Плана има низ ограничења, која проистичу из потребе усклађивања са режимима заштите овог простора. За све пројекте, у смислу Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", број 135/2004), надлежни орган ће, у складу са Законом, утврдити потребу израде Студије о процени утицаја на животну средину.

6.5.1. Пољопривреда

Развој пољопривреде се, због специфичности подручја, мора посматрати двојако:

- на простору самог Специјалног резервата природе, као издвојена целина;
- на осталом обухваћеном простору (атарима) као пољопривредно земљиште које се може користити, али тако да не нарушава стабилност укупног екосистема.

Услови за развој пољопривредне производње на подручју Специјалног резервата природе утврђени су у складу са планираним режимима заштите.

Развој пољопривредне производње базираће се у северном делу подручја обухваћеног Просторним планом, односно у заштитној зони специјалног резервата природе. У циљу остваривања предвиђених мера заштите у заштитној зони, развој пољопривредне производње одвијаће се у смеру постепеног преласка конвенционалне пољопривреде на систем биолошког ратарења, што би,

дугорочно посматрано требало да обезбеди брже и лакше укључивање производа пољопривреде на тржиште земаља Европске уније.

Наведено преструктурирање пољопривредне производње обухватиће промене у начину како биљне, тако и сточарске производње.

Карактер сточарске производње биће у функцији производње здравствено безбедне хране и заштите посматраног простора. Развој сточарске производње кретаће се у смеру повећања бројног стања сточног фонда, побољшања расног састава сточног фонда, потпунијег коришћења сировинске базе ратарске производње, рационалнијег коришћења пашњака и ливада. Укупан сточни фонд би требало да достигне вредност од 1-1,5 условног грла стоке /ha ораничне површине у условима наводњавања.

Развој биљне производње засниваће се на:

- изменама у структури сетве у корист веће заступљености легуминоза, крмног биља, поврћа, лековитог, ароматског биља и цвећа;
- смањењу примене хемијских средстава;
- минимализацији обраде земљишта зависно од земљишно-климатских и привредних услова;
- остваривању две сетве годишње, чиме ће се повећати физички обим производње.

У наредном периоду повртарска производња ће се одвијати на знатно већим површинама, при чему је акценат на производњи у заштићеном простору (стакленици и пластеници у КО Купиново који ће користити геотермалне воде из бушотина). Производња у заштићеном простору омогућиће промене у структури биљне производње, повећање приноса и прихода по хектару, практичну примену најновијих научних и техничких решења у овој производњи. Структура производње у затвореном простору биће употпуњена производњом цвећа и украсног биља уз производњу поврћа.

Обезбедиће се услови за подизање рибњака и развој рибарства на подручју Просторног плана, на погодним теренима у КО Купиново и КО Обреж, нарочито на потезу Јасенска.

Значајне могућности пружа и сакупљање природног лековитог биља и шумских плодова, које такође мора бити праћено подизањем погона за конфекционирање и прераду, у непосредном окружењу. Природни услови пружају могућност узгоја ретких врста биљака које би се могле пласирати за реинтродукцију на слична станишта у Европи.

6.5.2. Шумарство

Шуме и шумско земљиште у обухвату Просторног плана чине део Сремског шумског подручја. Сем општекорисних функција шума у планском периоду ће се развијати и њихове производне функције у складу са Актом о заштити, Уредбом о заштити природних реткости РС, Рамсарском конвенцијом и програмима заштите и развоја СРП "Обедска бара", а према важећим шумским основама.

У Резервату, у режимима заштите I, II и III степена однос између обраслог и необраслог шумског земљишта се неће мењати. Производне активности у шумарству ће се одвијати само у режиму заштите III степена.

У заштитној зони резервата се однос обрасло-необрасло шумско земљиште може мењати повећањем површина под шумама на рачун шумског земљишта и VI, VII и VIII бонитетне класе пољопривредног земљишта. Све активности у шумарству ће се одвијати у складу са посебним основама газдовања шумама.

С обзиром на велики привредни значај ових шума очекује се и даље пласман техничког дрвета у предузећа дрвне индустрије у окружењу.

6.5.3. Мала привреда

Поред пољопривреде, која ће и у планском периоду бити најзначајнија привредна делатност, планира се подстицање развоја мале привреде (за производне јединице мањег капацитета које својим функционисањем неће угрожавати животну средину).

У складу са тим опредељењем приоритет у развоју капацитета мале привреде имала би насеља у ширем окружењу Обедске баре, а то су Огар и Ашања. Капацитети мале привреде могу се лоцирати на територији читавих насеља, под условом да просторне могућности парцеле то дозвољавају и да својом активношћу (буком, вибрацијама, загађењем воде, ваздуха и земљишта) не утичу негативно на животну средину.

Даљи развој трговине и угоститељства требао би бити усмераван на улагања у опремање и изградњу савремених трговинских капацитета и угоститељско-туристичких објеката, што ће бити условљено порастом животног стандарда и куповном моћи становништва.

Развој капацитета трговине и угоститељства пратиће просторну дистрибуцију становништва, као и развој туристичких локалитета.

6.5.4. Туризам

Основни услови који се морају остварити пре туристичког активирања су: адекватна заштита простора и утврђивање дозвољене намене и оптерећења простора како по врсти, тако и по обиму.

У просторној организацији туризма на подручју Просторног плана, на основу стратешких приоритета за развој одређених облика туризма (еколошко-образовни, културно-манифестациони, спортско-рекреативни, лов и риболов, излетнички и сеоски) издвојене су туристичке зоне и туристички локалитети.

Туристичка активност је планирана у туристичким зонама А, Б и В. У вези са коришћењем ових туристичких зона важно је развијање одређених активности у туристичким локалитетима у Обрежу, Купинову и на обали Саве (Пландиште).

Туристичка зона А - Купинске греде

- Основна туристичка активност је разгледање резерватских површина (у оквиру развоја еколошко-образовног облика туризма). Приступ овој зони је од хотела "Обреж" чамцем преко Крстоношића окна са изласком у Дебелу гору и Купинске греде. Други излаз у ову зону је од Купинова, поред града Купиника стазом кроз Купинске греде. За туризам је отворено само одељење 1. Дебеле горе које је у III степену заштите, док је остатак Дебеле горе намењен само за научно-истраживачки рад и контролисану едукацију, а не и за масовни туризам. Стаза због тога треба да од Обрешког окна, преко 1. од Дебеле горе, затим између 15. и 14. одељења, па поред баре Велика Рогозита и даље шумском стазом до чворишта одељења 29, 30, 39, 40 где излази на изграђени шумски пут, одакле један крак продужава путем на југ до асфалтног пута Пландиште-Купиново, а други крак ка истоку до цркве Мајке Ангелине и ревитализованих ливада и

пашњака. У средини ове зоне налазе се резервати који се разгледају само са уређених осматрачница на границама Резервата. Приликом уређења зоне поштовати правила:

- уређивање стаза са прилазима до бара (основна мера заштите је усмеравање посетилаца на кретање само дуж означених и уређених стаза);
- контролисање броја посетилаца (важно је ограничити број посетилаца у односу на еколошку издржљивост и режим заштите);
- формирање водичке службе (природне вредности биће правилно презентоване путем стручно оспособљене водичке службе);
- организовање чуварске службе;
- уређење зоне вршити према мерама утврђеним Уредбом о заштити СРП Обедска бара.

Туристичка зона Б - Чењин

Туристичка активност у овој зони подразумева рекреативни туризам, вожњу еколошким видовима саобраћаја (бициклом или сеоском запрегом) уређеном стазом до обале реке Саве. Туристичка стаза се пружа дуж шумског пута који кружно повезује Обреж-Пландиште-Купиново.

На обали Саве је могуће уредити плажу за купање и излетнички простор. Узводно и низводно од плаже могу се уредити места за спортски риболов.

На улазу у ову зону налази се Обрешки рибњак, који може послужити за одвијање спортског риболова и развијање угоститељских активности. На самом рибњаку поставити и осматрачнице. Приликом уређења зоне поштовати правила:

- уређивање стазе до реке Саве, плаже на Сави, излетничког простора, као и места за спортски риболов и угоститељске активности вршити према мерама заштите из Уредбе о заштити СРП Обедска бара ("Службени гласник Републике Србије", број 56/94);
- организовати чуварску и водичку службу.

Туристичка зона В - Грабовачко-Витојевачко острво

Трећи приступ у Специјални резерват природе Обедска бара налази се код насеља Грабовци. Туристичка стаза се пружа дуж шумског пута који повезује Грабовце са реком Савом наспрам Оридске аде. У туристичку зону укључиће се и крак пута који води уз канал Врањ до Саве. Уређеном стазом кроз шумску просеку може се пешице, бициклом или запрегом (кочијом) доћи до реке Саве. Обала ће се овде уредити за потребе излетничких активности. Уређењем обале остварују се видици на другу обалу Саве и пружа се могућност шетње и посматрања пејсажа. При уређењу ове зоне потребно је поштовати правила:

- уређивање прилаза до Саве кроз шумске просеке вршити према мерама заштите из Уредбе о заштити СРП;
- обележити главне правце кретања;
- организовати чуварску и водичку службу.

Најчешћи посетиоци излетничких пунктова ће бити ђачке екскурзије, па је потребно број посетилаца (места за седење) прилагодити просечном броју ученика у једном ђачком аутобусу (50). То се односи посебно на локацију "Пландиште" на Сави која има асфалтни пут од Купинова и која је директно повезана као чворна тачка са стазама на правцима до А и Б.

У свакој туристичкој зони формирати излетнички пункт као уређен простор на погодном месту где постоји могућност снабдевања водом и приступ теренским возилом за снабдевање храном, дрвима и одвоз смећа. У уређење простора спада "надстрешница" са столовима и клупама за 50 корисника, "вашариште", "дрвљаник", простор за прихват смећа, пољскиWC, уређена чесма.

Намена му је да се учесницима програма понуди упознавање природних вредности, омогући предах, заклон у случају невремена и ручак у природи.

Поред предложених зона планирано је формирање два локалитета са комплексном понудом:

1. Локалитет Обреж који непосредно належе на насеље Обреж и пут ка Купинову, на самој обали Обедске баре. Одређен је природним условима, као и постојећим објектима. Неопходни садржај локалитета би требало да буде:

- хотел са бунгаловима;
- природњачки музеј са информативно-пропагандним центром;
- објекти непосредне услуге - продавнице пића, брзе хране и сл.;
- камп са централним објектом и плацевима за шаторе или камп приколице;
- спортски терени (мини голф, кошарка, одбојка, тенис) стазе за шетње, јахање, вожњу бицикла, на самој обали привез за чамце на весла;
- цикло-центар - изнајмљивање и сервис бицикала.

Потребно је планирати реконструкцију и повећање квалитета смештаја и услуге у постојећем хотелу и повећање лежаја (мах. до 50 - један аутобус), а у исто време планирати проширење капацитета у домаћој радиности у Купинову, Обрежу, Ашањи и Грабовцу.

2. Локалитет Купиново који се налази на крају насеља Купиново и предвиђен је за етно-парк. Површина етно-парка је заштићена просторно-културно-историјска целина и, са остацима средњевековне тврђаве Купиник, чини најстарији део насеља. Од затечених објеката руралне архитектуре неколико објеката су аутохтоне фолклорне вредности, а неколико су без изражених обликовних вредности које треба адаптирати и пренаменити. На локалитету Купиново издвајају се групе садржаја:

- Купиник - средњевековни град;
- етно-парк са управом;
- пратећи садржаји - мањи ресторан и продајни пунктови;
- скелски прелаз за скелу која ће саобраћати између Купинова и насеља Скела на десној обали Саве.

Уређење овог локалитета вршити према условима Завода за заштиту природе, као и Завода за заштиту споменика културе из Сремске Митровице. У оквиру комплекса етно-парка старе сеоске куће и помоћне објекте уредити тако да се за комплекс етно-парка обезбеде и услови за живот домаћинстава етно-парка, као и коначиште за туристе, угоститељски објекат, музеј, летњу позорницу.

3. Локалитет Пландиште који се налази у алувијалној равни реке Саве предвиђен је за развој излетничког туризма. Обала ће се овде уредити за потребе излетничких активности. Уређењем обале остварују се видици на другу обалу Саве и пружа се могућност шетње и посматрања пејсажа.

Гранични капацитет броја посетилаца у туристичким зонама и локалитетима утврђен је на основу збира појединачних граничних капацитета различитих режима заштите, према условима Завода за заштиту природе Србије.

Појединачни гранични капацитети за целокупни простор обухвата Просторног плана (СРП + заштитна зона) износе:

- у режиму заштите I степена - користи се за научно-истраживачке активности и контролисану едукацију и није предвиђен за посету туриста
- у режиму заштите II степена - 500 једновремених корисника уз пратњу стручног водича
- у режиму заштите III степена - 1500 једновремених корисника
- у заштитној зони - 3000 једновремених корисника.

Укупан капацитет Резервата са заштитном зоном износи 5000 једновремених посетилаца/корисника.

Највећи број туриста потребно је усмерити на ободне делове ван резервата (Обреж, Купиново, Грабовци) где је капацитет посетилаца многоструко већи. Поред смештајних капацитета, нужно је побољшати и структуру угоститељских објеката, тиме што би значајније били заступљени ресторански објекти (данас су заступљене претежно кафане са нижим квалитетом опремљености и услуга). Опремљеност угоститељских објеката такође треба да задовољава међународне стандарде, а имајући у виду претежно сезонски карактер туристичке понуде, потребно је формирати много више капацитета на отвореном простору.

Туристички локалитети треба да буду опремљени и информативним пунктовима, продавницама свакодневне и изузетне куповине (у складу са планираном туристичком понудом).

Локалитети са комплексном туристичком понудом не налази се у резервату већ у његовој заштитној зони. Готово сви планирани најважнији туристички садржаји су везани за зону заштите III степена.

Уређење насеља ће се вршити на основу урбанистичке документације, при чијој изради треба узети у обзир планиране туристичке садржаје, дате оријентационо у овом Плану.

За све облике туризма неопходно је обезбедити и квалитетан смештај и одговарајуће пратеће услуге. За све постојеће и планиране локалитете обавезна је израда детаљне урбанистичке документације, са претходно јасно дефинисаним програмима у области туристичке понуде и могућих капацитета.

6.6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ УСЛУЖНИХ ДЕЛАТНОСТИ И ЈАВНИХ СЛУЖБИ

Организација простора и изградња капацитета намењених услужним делатностима у функцији развоја туризма, одвијаће се уз обавезу обезбеђења услова за реализацију темељних принципа одрживог развоја подручја Обедске баре. Овим се подразумева планирано умерено или ограничено коришћење укупних ресурса подручја, уз формирање атрактивног и туристичким потребама примереног туристичког производа.

Јавне службе ће се развијати у скалду са критеријумима датим Просторним планом Републике Србије, како би насеља била опремљена јавним службама у складу са нивоом који заузима у мрежи насеља. Обзиром да сва насеља имају најнижи степен у мрежи насеља-примарно сеоско насеље, прерасподелу и развој-јавних служби треба извршити у оквиру ширег функционалног подручја (општински, регионални центар).

Поред улагања у постојеће објекте јавних служби потребно је повећати њихову доступност и то формирањем мобилних јавних служби.

6.7. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, РАЗМЕШТАЈ И КОРИШЋЕЊЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

6.7.1. Саобраћајна инфраструктура

Изградња планиране мреже путева у оквиру Просторног плана подразумева изградњу саобраћајних капацитета у:

1. окружењу Обедске баре
2. и у оквиру обухвата Просторног плана

Правила грађења за саобраћајну инфраструктуру подразумевају следеће:

3. све регионалне и локалне путеве градити за двосмерни саобраћај са носивошћу за средње тешки саобраћај (регионални путеви) и за средњи саобраћај (локални путеви),
4. сви ови путеви морају имати елементе који им по закону припадају, са ширином коловоза од мин. 6,0 m са једностраним нагибом коловоза и правилним одводњавањем,
5. у оквиру обухвата Плана дужина и изграђеност путева се минимизира иако су у функцији само прилаза до изграђених туристичких локалитета или простора за стационирање саобраћаја,
6. све интерне приступне саобраћајнице градити за двосмерни саобраћај од савремених конструкција са ширином саобраћајница од мин. 5,5 m са једностраним нагибом,
7. просторе за паркирање путничких возила градити као стални објекат.

Стални објекти за стационирање возила су паркинзи за путничка возила (димензија 5,0 x 2,5 m) од савремених конструкција (бетонских плоча или бехатона), али обавезно у ЕКО изради (свако четврто место је простор за дрвеће) тако да се подигне ниво конфора чувања возила и минимизира негативан утицај паркинг површина на микроклимат и биодиверзитет на животну средину као и сам простор Обедске баре.

Простори за повремено стационирање возила су унапред утврђени простори у зеленом окружењу који ће се само стабилизовати, тако да би се могли повремено укључити у систем паркинг површина у време повремених манифестација.

Остала правила грађења подразумевају:

1. укрштање јавних путева са осталим инфраструктурним објектима (водопривреда, енергетика, везе и др.) треба вршити тако да се не омета одвијање саобраћаја, не угрожава стабилност путева, безбедност и режим саобраћаја на путевима,
2. код укрштања јавних путева са атарским и осталим земљаним путевима, мора се поштовати услов да се земљани путеви који се прикључују на јавне путеве са савременим коловозом, морају изградити са тврдом подлогом у дужини од најмање 50 за магистрални пут, 40 m за регионални пут и 30 m за локални пут, рачунајући од ивице коловоза јавног пута и минималне ширине од 5,0 метара,
3. на местима међусобног укрштања јавних путева, прикључења јавног пута на други пут, обезбеђују се троуглови прегледности чије странице износе 120 метара, рачунајући од тачке пресека осовине тих путева, односно осовине железничке пруге.
4. у троугловима прегледности не смеју се подизати засади, градити објекти или вршити други радови који би ометали прегледност јавног пута,
5. у земљишном појасу пута не могу да се граде објекти (стамбени, пословни, помоћни, затим бунари, резервоари, септичке јаме и сл.), осим објеката који служе саобраћају.

6.7.2. Водопривредна инфраструктура

Према стратегији развоја, уређења и заштите планираног подручја, на подручју Обедске баре развијаће се вишенаменски системи, којима се интегрално решавају проблеми коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава.

(1) регионални системи за обезбеђивање вода највишег квалитета, за насеља и оне индустрије које захтевају воду тог квалитета,

(2) регионални системи за коришћење, уређење и заштиту речних вода (тзв. речни системи), којима се подмирују остали корисници, и уређују и штите воде.

У складу са стратешким опредељењима, снабдевање водом највишег квалитета, остваривање се развојем регионалних система, из којих ће се снабдевати највећи број насеља и само они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

Сремски систем се ослања на два моћна алувиона: дрински, на ушћу Дрине и савски. Значајне издани подземних вода у алувијалним наслагама се простиру дуж леве обале Саве, на потезима Сремска Митровица - Јамена и Јарак - Грабовци, а делом и у Купинском куту, са добром хидрауличком везом са Савом.

Из дринског изворишта вода ће се упућивати преко Богатића и Сремске Митровице до -Руме, док се други део насеља Срема снабдева из савског изворишта. Могуће повезивање са београдским системом и новосадским системом.

Око изворишта подземних вода, дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите изворишта у склопу са Законом о водама ("Службени гласник Републике Србије", број 46/91; 53/93; 67/93; 54/96).

Насеља у обухвату Плана ће се до реализације регионалних система, водом снабдевати из локалних изворишта, уз неопходне реконструкције и доградње система (бунари, резервоари, црпне станице).

Простор Обедске баре припада сремском регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода. Систем ће се убрзано развијати са реализацијом каналских система који треба да омогуће коришћење транзитних вода на подручју Срема, а предвиђа се реализација постројења за пречишћавање отпадних вода свих већих концентрисаних загађивача, посебно се предвиђа заштита изворишта подземних вода Кленак-Јарак деривацијом и пречишћавањем отпадних вода Сремске Митровице и Руме.

Основни проблеми на овом простору је одржати у функцији објекте и режиме који су "наметнути" природи (насипе, дренажни систем, небрањени део приобаља и др.). Природа путем ветра, таласа, вегетације угрожава водопривредне објекте због чега су они предмети - редовног одржавања, интервенција и санација.

У области заштите од вода, предвиђа се завршетак изградње пројектованог насипа од Прогара ка Купинову уз леву обалу Саве од km 3+100 до km 8+562 (споја канал Вок са Обедском баром). На завршном делу насипа обезбеђена је заштитна висина око 1 m изнад нивоа стогодишње воде.

У подручју заштитне зоне Обедске баре се не планира проширење система за одводњавање, већ само одржавање (чишћење канала од муља и растиња) и евентуалне реконструкције постојећих. Могуће је будуће двонаменско коришћење постојећих система за потребе наводњавања. У резервату је наводњавање као мера забрањена због нарушавања ионако угроженог водног режима.

У циљу освежавања Обедске баре водом из Саве, неопходно је оспособљавање канала Вок за двојну строго контролисану функцију - пуњење и пражњење водом Обедске баре, као и продубљивање западног лука Обедске баре - Ревенице ради омогућавања дотока воде у бару. Предвиђа се и санација самог корита баре.

Са водопривредног становишта, приоритети развоја предметног простора и мере које треба предузети јесу:

- обезбеђивање довода воде у корито Обедске баре, Купинске греде и остала подручја посматраног простора;
- при обнављању воде, вода мора да протиче кроз корито Баре и подручје које захватају лукови Обедске Баре;
- обезбедити да ниво вода достигне 75 m ANV и поплави поред корита Баре и греде у Купинском куту. Обнављање воде обезбедити у пролетњим месецима при високом водостају реке Саве;
- да ниво воде у кориту Обедске баре не буде нижи од 73 m ANV у било ком периоду године. У циљу успоравања истицања воде извршити санацију источног лука корита Обедске баре на делу између узвишења са старим градом Купиником; Санацију - насипање извршити до коте 73,50 m ANV;
- да се обезбеди могућност промене нивоа воде (колебања водостаја) између 73 и 75 m ANV, у зависности од оптималних услова за развој флоре и фауне.

Уређење отворених канала и регулационих радова на простору Обедске баре, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и претходним условима Јавног водопривредног предузаћа "Воде Војводине" - Нови Сад.

У циљу заштите вода, у насељима ће се развијати сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Индустријске отпадне воде по потреби, решаваће се посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз предтретман, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном и атмосферском отпадном водом.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент предвиђа се њихово пречишћавање на уређајима за пречишћавање отпадних вода. Карактер реципијента предвиђа, односно захтева висок степен пречишћавања. После пречишћавања на уређајима за пречишћавање отпадних вода, пре испуштања у реципијент, концентрација појединих загађујућих материја у ефлуенту мора задовољавати услове које прописује надлежно водопривредно предузеће.

Туристички локалитети и центри ће проблем одвођења отпадних вода решавати преко компактних мини-уређаја за биолошко пречишћавање, или ће се отпадне воде евакуисати у бетонске водонепропусне септичке јаме које ће се периодично празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежне комуналне организације, а садржај одвозити на депонију.

Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђена делом рационално уклапа у будуће решење.

Ефикасна заштита од поплава подразумева и реализацију следећих организационих мера:

1. нормативно спречавање неконтролисане градње у просторима који су угрожени од поплава, применом одговарајућих урбанистичких и планских мера,

како се не би повећавале потенцијалне штете од поплава уз конкретизацију водопривредних услова;

2. адекватно одржавање заштитних објеката и система, према унапред дефинисаним плановима,

3. стално ажурирање превентивних и оперативних мера у периоду одбране од великих вода;

4. политиком осигурања имовине, која висину премија условљава и степеном ризика од поплава.

6.7.3. Енергетска инфраструктура

Гасоводна инфраструктура

На предметном подручју планира се изградња разводних гасовода средњег притиска за гасификацију насеља, од планираног гасовода РГ-05-10.

Нафтоводна инфраструктура

На предметном подручју не планира се изградња нафтовода.

Лежишта енергетских извора

Поред експлоатације постојећег лежишта Купиново, на предметном подручју планирају се истражни радови од стране Предузећа НИС Нафтагас-Нови Сад, у истражном простору на основу Решења издатог од Министарства рударства и енергетике.

Бушотине

Простор око бушотине Kup-1/H, је предвиђен за изградњу бање и купалишта.

Простор око бушотине Kup-2/H, предвиђен је за изградњу пластеника и стакленика и њихово загревање.

На локалитету око бушотине Kup-3/H, предвиђен је простор за I фазу истраживања лежишних потенцијала.

Поред експлоатације постојећих хидротермалних бушотина, планирана је изградња низа истражних и контурно истражних бушотина у дефинисаном истражном подручју, које се налази ван граница СРП Обедска бара, у заштитном подручју.

Евентуална изградња објеката који прате енергетских извора (сабирни системи, приступни путеви и сл.) вршиће се на овим истражним односно експлоатационим просторима.

Извори енергије

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење алтернативних облика енергије, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Приликом развоја и коришћења алтернативних облика енергије, редослед приоритета развоја је: геотермална енергија, биомаса, биогас, сунчева енергија, енергија ветра.

6.7.4. Електроенергетска инфраструктура

На простору обухваћеном Планом, потребно је у потпуности ревитализовати преносну мрежу у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача.

Потребно је обезбедити довољно капацитета у постојећим ТС 110/20 kV и изградити нове капацитете.

Средњенапонски 35 kV водови прећи ће на 20 kV напонски ниво, а трафостанице 35/10 kV и 35/20 kV задржаће се као 20 kV разводна чворишта.

Целокупна 10 kV мрежа ће се реконструисати за рад на 20 kV напонски ниво. Изградњом дистрибутивних трафостаница 20/0,4 kV напонског преноса и реконструкцијом постојећих 10/0,4 kV обезбедити довољно капацитета за све потрошаче.

Нисконапонску мрежу у свим насељима, као и ону за потребе туристичких и других локалитета, на простору Обедске Баре, потребно је реконструисати и одржавати по плановима надлежних дистрибуција.

На простору обухваћеном Планом задржава се целокупна постојећа преносна мрежа 400 kV и 220 kV. По "Студији дугорочног развоја мреже ЕПС-а на конзумном подручју Војводине", нема планиране 400 kV, 220 kV и 110 kV преносне мреже на планском простору.

Постојећу преносну мрежу на овом подручју потребно је ревитализовати.

Електрична енергија за снабдевање потрошача на подручју Обедске Баре, обезбедиће се из постојеће трафостаница ТС 110/20 kV "Пећинци", преко 20 kV мреже и дистрибутивних трафостаница 20/0,4 kV.

Ради обезбеђења довољног капацитета потребно је у постојећу трафостаницу у наредном периоду уградити још један трафо снаге 31,5 kV поред постојећег исте снаге.

У насељима ће се изградити нови капацитети дистрибутивних трафостаница 20/0,4 kV, а постојеће трафостанице 10/0,4 kV биће реконструисане за 20 kV напон. Нисконапонску мрежу у свим насељима потребно је реконструисати. У наредном периоду потребно је изградити далековод 20 kV на релацији Грабовци-Огар, ради стварања могућности за резервно напајање Грабоваца.

У свим насељима, туристичким и другим локалитетима потребно је изградити квалитетну јавну расвету.

6.7.5. Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

За квалитетно одвијање телекомуникационог саобраћаја на подручју Обедске Баре, потребно је изградити квалитетне спојне путеве оптичким кабловским везама, уз све главне и локалне путне правце.

Систем преноса одвијаће се преко дигиталних аутоматских телефонских централа, које треба поставити у свим насељима. За свако домаћинство обезбедиће се по један директан телефонски прикључак, као и довољан број прикључака за све привредне кориснике, што ће укупно износити око 2600 прикључака.

У свим насељима и на туристичким и другим локалитетима, потребно је изградити примарну и секундарну кабловску мрежу.

Изградњом антенских система и базних станица мобилне телефоније, омогућити рад овог система телекомуникација на целом планском подручју.

У свим насељима за квалитетан пријем и дистрибуцију радио и ТВ сигнала, изградити кабловски дистрибутивни систем (КДС).

На подручју Обедске Баре, у зони од интереса за израду Просторног плана, на основу дугорочног плана развоја предузећа Телеком Србија и Идејног пројекта за изградњу дигиталне комутационе и транспортне мреже на подручју регионалног чвора Сремска Митровица, предвиђена је изградња оптичких спојних каблова међумесне мреже, уместо постојећих бакарних спојних путева на релацијама:

Платичево-Витојевци-Грабовци,

Доњи Товарник-Огар-Обреж,

Обреж-Купиново-Ашања.

Базне радио станице мобилних телекомуникација планиране су у насељима: Ашања, Грабовци, Купиново, Обреж, Огар, као и ван резервата у складу са Заводом за заштиту природе у складу са условима надлежних предузећа за мобилне телекомуникације.

6.8. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешко опредељење развоја подручја обухваћеног израдом Просторног плана усмерено је на реализацију посебних режима заштите просторних целина са значајним природним вредностима и санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности, уз очување изворности овог подручја.

У циљу заштите природних ресурса, спречиће се њихова даља деградација унапређењем комуналне инфраструктуре насеља, увођењем гасификационе мреже, адекватним газдовањем шумама и др.

Заштита ваздуха

Заштита ваздуха ће се обезбедити следећим мерама:

- гасификацијом насеља;
- реконструкцијом и модернизацијом саобраћајне мреже;
- експлоатацијом минералних сировина, уз обезбеђење мера заштите ваздуха у складу са Законом о рударству;
- адекватним улагањем комуналног отпада у складу са важећим Правилником и Националном страгегијом управљања отпадом (Влада Републике Србије), која за регион, на који су усмерене општине Пећинци и Рума (које делом припадају предметном подручју), подразумевају изградњу регионалне депоније у Ср. Митровици са центром за рециклажу, центром за компостирање и формирање трансфер станица у Пећинцима и мреже сабирних центара по насељима;
- одлагање сточних лешева у складу са Правилником и Националном стратегијом управљања отпадом;
- санација постојећих депонија са рекултивацијом;
- формирање свих категорија насељског зеленила и заштитног зеленила дуж саобраћајница, око комуналних објеката, радних зона, економија и на деградираним површинама.

Заштита вода

У контексту заштите вода као природног ресурса, предвиђене су следеће мере:

- за насеља ће се обезбедити вода највишег квалитета из локалних изворишта;
- у насељима ће се изградити сепарациони канализациони системи, посебно за фекалне отпадне воде, а посебно за атмосферске воде, истовремено са развојем система водоснабдевања;

- пре испуштања у реципијент, отпадне воде ће се пречишћавати на уређајима за пречишћавање;
- на туристичким локалитетима проблем одвођења отпадних вода ће се решавати путем комплетних мини - уређаја за пречишћавање отпадних вода;
- вршиће се заштита од поплава адекватним одржавањем објеката и система, који су изграђени у том контексту;
- изградиће се пројектовани насип од Прогара ка Купинову на левој обали Саве;
- вршиће се одржавање система за одводњавање (чишћење канала од муља и растиња) уз евентуалну реконструкцију;
- у циљу освежавања простора Обедске баре водом из Саве оспособиће се канал Вок за двојну, контролисану функцију - пуњење и пражњење и продубиће се западни лук Ревеница, што ће омогућити доток воде у бару;
- извршиће се санација само корита баре;
- око постојећих и планираних изворишта подземних вода дефинисаће се зоне и појасеви санитарне заштите, у складу са Законом о водама.

Заштита земљишта

У циљу заштите земљишта, спроводиће се следеће мере:
- коришћење пољопривредног и шумског земљишта у складу са Уредбом;
- адекватно одвођење отпадних вода;
- контролисана примена хемијских средстава у пољопривредној производњи и агротехничких мера;
- на местима експлоатације минералних сировина спроводиће се строге мере заштите, у складу са Законом о рударству;
- вршиће се адекватно одлагање комуналног отпада и сточних лешева у складу са важећим Правилницима и Националном стратегијом управљања отпадом;
- формирање заштитног зеленила, посебно на правцима доминантних ветрова и деградираним површинама.

6.9. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Специјални резерват природе "Обедска бара" је проглашен 1994. год. ("Службени гласник Републике Србије", број 56/94) и подељен је у три степена заштите и заштитну зону која се поклапа са обухватом Просторног плана. Исте године је донета Уредба о заштити резервата ("Службени гласник Републике Србије", број 56/94), која је дефинисала услове управљања и коришћења природних ресурса на овом простору.

Због својих темељних одлика, који јој даје изузетну природну вредност, Обедска бара је добила међународни статус јер је укључена у конвенцију о светски значајним мочварним становштима (Рамсар, 1977.), као и у списак подручја од изузетног значаја за птице Европе (IBA, IBA-N° 041-1989. и 2000.). Обедска бара је такође предложена и за номинацију као Резерват Биосфере (UNESCO-MaB програм) и у току је припрема за упис у Ботанички значајна подручја (IPA).

Многи представници флоре и фауне су стављени под заштиту као природне реткости Уредбом о заштити природних реткости ("Службени гласник Републике Србије", број 50/93), што подразумева најстрожији режим заштите њихових станишта. Поједине биљне и животињске врсте су у фази нестајања, па се као угрожене врсте налазе на листи Црвене књиге флоре Србије.

На простору специјалног резервата природе "Обедска бара", у циљу интегралне заштите и очувања екосистемских веза и свих темељних природних вредности уз ограничење и контролисане водове коришћења, спроводиће се тростепени режим

заштите, везан за одређене површине и локалитете у Резервату, за целокупно подручје Специјалног резервата природе "Обедска бара". Према Уредби о заштити ("Службени гласник Републике Србије", број 56/94) важе следећи режими:

Подручје режима заштите првог степена

Режим заштите првог степена се налази у Купинским гредама (локалитет Дебела гора). То је центар биолошке разноврсности живог света у СРП "Обедска бара". Основне карактеристике подручја су састојине храста лужњака старости преко 180 година који подсећа на "прашумски" облик шума, а јавља се и сплет мочварних и шумских заједница које обезбеђују изузетну бројност и разноврсност живог света.

За ово подручје, режим првог степена заштите, подразумевају се мере утврђене Законом о заштити животне средине и искључују сви видови коришћења богатства.

Подручје режима заштите другог степена

У режиму заштите другог степена који је установљен на одређеним површинама, либералнији је вид коришћења природних ресурса и то у газдинским јединицама: "Грабовачко-Витојевачко острво", "Обрешке ширине" и "Купинске греде". То су делови Резервата испреплетани барама, депресијама и гредама, где су очувани фрагментирано изворни облици екосистема и очуваног природног предела са присутношћу значајних аутохтоних поплавних шумских заједница. Наведени режим заштите прописује ограничено и строго контролисано коришћење, унапређење и презентацију природних вредности на овим површинама, кроз дозвољене и забрањене активности.

Подручје режима заштите трећег степена

Режим заштите трећег степена прописан је за остале површине Специјалног резервата природе "Обедска бара" који обухвата следеће газдинске јединице: "Купинске греде", "Купински пут", "Грабовачко-Витојевачко острво" и "Чењин-Обрешке ширине".

То су површине са мешовитим аутохтоним састојинама храста лужњака, јасена и граба, чисте састојине храста, јасена и култура ЕА топола (код којих је доста измењена изворна флора и фауна). Поред шума, у подручју трећег степена налазе се и значајна станишта бара, влажних ливада и пашњака. Ове површине заокружују и доприносе укупном очувању екосистема, угрожених станишта и појединачних специфичних и јединствених природних реткости.

Опште мере заштите из режима заштите прописаних Уредбом о заштити Специјалног резервата природе "Обедска бара" уградиће се у сва нормативна и планска акта и спроводиће се континуирано. Дозвољене и обавезне радње из наведених режима заштите уграђене су у текст Просторног плана.

Заштитна зона

Уредбом о заштити Специјалног резервата природе "Обедска бара", установљена је и заштитна зона, а наведеном Уредбом прописан је следећи режим у заштитној зони:

Дозвољено је:

- сви видови коришћења шума, лов и риболов;
- туристичко-рекреативне активности;
- коришћење обале за утовар дрвета, уз обавезу да се после тога сидришта врате у првобитно стање;
- сви радови према Правилнику о анализи утицаја објеката, односно радова на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", број 61/92 и 47/01).

Забрањено је:

- упуштање отпадних вода;
- непланска сеча шума;
- неконтролисана употреба вештачких ђубрива;
- непланска изградња објеката.

6.10. ЗАШТИТА КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Структура непокретних културних добара

Поступком валоризације извршена је идентификација стечених вредности, а у складу са врстама и категоријама непокретног наслеђа. Стратешке одреднице дефинисане су на основу вредновања целокупног подручја и ужег и ширег окружења.

Просторним повезивањем непокретности идентификоване су просторне целине - зоне заштите непокретног наслеђа изван контекста формалних категорија и врста.

Зоне заштите у оквиру посматраног подручја су:

А. Зона примарне заштите - део насеља Купиново

Б. Зона секундарне заштите - заштићена околина осталих непокретних културних добара.

Заштићену околину зоне примарне заштите чине спољне ивице К.П. 285 до 271, спољне ивице К.П. 269, односно за утврђење спољне ивице К.П. 3335, 3336, 3337/1, 3337/2 и 3337/3 КО Купиново.

Заштићену околину непокретности у зони секундарне заштите чине спољне ивице суседних парцела, као и припадајућа парцела на којој се непокретности налазе. Изузетак представљају археолошки локалитети за које заштићена околина није просторно одређена.

Услови заштите непокретних културних добара и евидентираних непокретности које уживају претходну заштиту и њихове заштићене околине

Услови заштите непокретног културног наслеђа односе се на опште одреднице (односе се на евидентиране карактеристике - специфичности насеља) и посебне услове очувања, одржавања и коришћења што подразумева очување свих карактеристика на основу којих је утврђено споменичко својство. Услови заштите односе се на све категорије добара.

Општи услови заштите

Општи услови се односе на непокретна добра по свим врстама и категоријама:

- очување евидентираних визура и непокретних добара као реперних објеката;
- сву планску, урбанистичку и техничку документацију за ове целине радити у складу са условима и мерама заштите непокретног културног добра, утврђеним од стране надлежне службе за заштиту културних добара;
- потребно је очувати старе урбане матрице насеља, са карактеристичним урбаним елементима и регулацијама;
- забрањује се извођење радова који могу угрозити статичку стабилност објекта.

Посебни услови заштите непокретних културних добара и евидентираних непокретности које уживају претходну заштиту

Посебни услови заштите одређују елементе очувања, одржавања и коришћења, као и потребне поступке и ограничења, за сваку од идентификованих зона споменичког наслеђа. Уколико се врше класификације по наведеним критеријумима посебни услови дефинишу преглед добара.

1. Зона примарне заштите - Купиново

Поред наведених општих услова заштите посебни услови садрже:
- очување амбијенталних вредности и просторне организације;
- очување карактеристичних елемената архитектуре, габарита, конструктивних и декоративних елемената екстеријера и ентеријера, карактеристичне материјализације и мобилијара на заштићеним објектима;
- забрана радова који могу угрозити статичку стабилност и споменичка својства објекта;
- дозвољена обнова непокретности под заштитом по појединачним условима;
- дозвољена замена, уклањање или изградња нових објеката који нису обухваћени режимом заштите, у оквиру заштићених парцела и заштићене околине по посебним условима заштите, а у складу са општим и посебним условима.

2. Зона секундарне заштите

Поред наведених општих услова заштите посебни услови су дефинисани у складу са врстама непокретних добара, а примењују се на све категорије добара:

а) Сакрални објекти
- очување карактеристичних елемената архитектуре, габарита, конструктивних и декоративних елемената екстеријера и ентеријера, карактеристичне материјализације и мобилијара;
- забрана радова који могу угрозити статичку стабилност објекта.

б) Објекти грађанске архитектуре
- очување карактеристичних елемената архитектуре, габарита, конструктивних и декоративних елемената екстеријера и ентеријера, карактеристичне материјализације и мобилијара;
- забрана радова који могу угрозити статичку стабилност објекта.

в) Објекти народног градитељства
- чување изгледа, конструктивних и декоративних елемената, материјализације, као и функционалних карактеристика;
- забрана извођења грађевинских радова који могу угрозити статичку стабилност и споменичка својства споменика културе;

- дозвољава се обнова и промена намене непокретности која неће угрозити споменичка својства, а по појединачним условима службе заштите.

д) Меморијални комплекси, споменици и спомен обележја

Идентификоване су три категорије меморијалних целина, споменика и спомен обележја, односно одређени су објекти са очувањем:

- обележја и локације где није могућа замена или дислокација;
- обележја где је могућа дислокација;
- локације где је могућа замена обележја.

ђ) Археолошки локалитети

- који су проглашени за непокретна културна добра дозвољена је изградња инфраструктуре и извођење грађевинских радова уз претходно прибављање појединачних мера заштите и обезбеђивање заштитних археолошких ископавања, праћење радова и адекватну презентацију налаза;
- у зони оних који су евидентирани као непокретности које уживају претходну заштиту забрањује се изградња и промена намене објекта.

3. Услови заштите непокретности наслеђа у зони заштићене околине

Заштита непокретности наслеђа у зони заштићене околине, заснива се на одређивању потребних активности и забрани радова које могу угрозити споменичко својство својом непосредном близином.

Мере заштите заштићене околине непокретних добара и евидентираних добара под претходном заштитом су:

- дозвољено урбанистичко, комунално и хортикултурно опремање, уређење и одржавање;
- очување постојеће уличне матрице и карактеристика просторне организације;
- забрана радова који могу угрозити статичку стабилност објекта;
- забрана подизања објеката који архитектуром, габаритом или наменом могу угрозити споменик културе;
- забрана складиштења отпадних и штетних материја;
- у случају земљаних радова обавезно је археолошко праћење радова;
- у заштићеној околини проглашених археолошких локалитета дозвољена је изградња инфраструктуре и извођење грађевинских радова уз претходно прибављање појединачних мера заштите и обезбеђивање заштитних археолошких ископавања, праћења радова и адекватна презентација налаза.

6.11. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ЗАШТИТУ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА

Мере заштите од елементарних непогода

1. Земљотрес

Мере заштите које су уграђене у просторна решења у овом Просторном плану чине факторе који су од утицаја на смањење повредљивости простора, а уједно и на трансформацију ка бољем уређењу и организацији у оквиру постојећих граница. Овај План даје само оквирне услове за изградњу и организацију насељских површина јер ће се детаљније разрадити на нивоу урбанистичких планова самих насеља. Оквирни услови предвиђени Планом су: задржавање

степена изграђености земљишта уз максимални услов до 30%, ограничење густине насељености, спратност објекта, планирање слободних површина за потребе евентуалног измештања и збрињавања становништва, побољшање квалитета стамбеног и грађевинског фонда у насељима уз већи степен опремљености одговарајућом инфраструктуром.

Грађевинско-техничке мере: правилан избор локације за објекте; забрана градње у заштићеним деловима природе, на неподесним теренима, као и строго поштовање и примена важећих законских прописа за градњу на сеизмичким подручјима.

2. Поплаве

Завршетак изградње преосталог дела пројектованог насипа од Прогара ка Купинову трајно ће решити заштиту простора Јасенска где се река Сава до тада редовно изливала. На завршном делу насипа обезбеђена је заштитна висина од око 1 метар изнад нивоа стогодишње воде. Просторно полагање трасе насипа за одбрану од спољних вода по високим котама терена на делу од Купинова до Обрежа омогућиће да велике воде реке Саве несметано протичу кроз ниске терене испред, иза и кроз саму Обедску бару. Пуњење и пражњење водом простора Обедске баре омогућиће се оспособљавањем канала Вок за ову строго контролисану функцију.

3. Олујни ветар

Дендролошке мере се сматрају најбитнијим мерама заштите од олујних ветрова које се примењују у организацији и уређењу ширих простора, заштити насеља и појединих насељских делова, као и код уређења непосредне околине сваког објекта. Ове мере подразумевају формирање одговарајућих заштитних шумских појасева довољне ширине, планско засађивање група високог дрвећа и шибља и одређеном распореду. Поред свих путева на овом подручју планирано је формирање заштитног зеленила у виду група аутохтоних лишћара и шибља. У грађевинском рејону насеља планирано је повећање зелених површина свих категорија, нарочито зелених површина јавног коришћења и заштитног зеленила. Формирање мањих површина под заштитним зеленилом планирано је и око депонија комуналног отпада, радних комплекса у атару насеља, пољопривредних комплекса и др.

Обзиром да се термоелектране налазе на правцу дувања ветрова и представљају потенцијалну опасност за флору и фауну заштићеног дела природе, Планом је предвиђено да се у наредном периоду прате утицаји ових локалитета како би се у случају потребе предузеле одговарајуће мере заштите.

4. Пожари

У циљу заштите шума и шумског земљишта на подручју Специјалног резервата природе у оквиру радова на заштити шума неопходно је спроводити мере за спречавање појаве пожара:

- направити карту шума по степену угрожености од пожара;
- планирати мере за борбу против потенцијалних изазивача пожара;
- планирати мере биолошко-техничке заштите шума;
- прогнозирати опасност од шумског пожара;

- откривати пожаре осматрањем у шуми;
- изградити и одржавати пожарне путеве;
- обезбедити снабдевање водом за гашење пожара;
- планирати опрему и средства за гашење пожара и
- организовати људство за руковођење гашења пожара.

Такође, Просторним планом је ограничено неконтролисано ширење викенд зона и туристичких локалитета ради заштите постојећих шума нарочито од сече или евентуалних пожара.

Ради заштите од пожара у насељима је поред урбанистичких мера потребно да се примењују и грађевинско-техничке мере заштите од пожара у складу са прописима о изградњи објеката, као и прописи и мере заштите од пожара код електроенергетских и гасних постројења, прилагођавање природних водотокова и уређење сталних црпилишта воде за потребе коришћења гашења пожара.

5. Снежни наноси и поледице

Планирани заштитни зелени појасеви уз путеве у виду група аутохтоних лишћара и шибља омогућиће заштиту од наноса снега, безбеднији ток саобраћаја у зимском периоду и коришћење еколошког и туристичког потенцијала Обедске баре у том периоду. Пројектном документацијом ће се одредити ширина заштитних појасева, међусобна растојања и конкретан избор врста зеленила.

6. Град и суша

Уколико дође до настајања градобитних облака, не постоје услови да се непогода спречи а ни знатније ублажи, јер није изграђен систем противградне заштите.

Објекти и инсталације противградне заштите планирају се и граде на основу урбанистичких планова нижег реда.

Превентивне мере у случају суше су агротехничке мере као и планирање изградње система за наводњавање на што већим површинама.

6.12. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА

СРП Обедска бара

Подручје СРП Обедска бара стављено је под најстрожи режим заштите (I категорија природно добро од изузетног значаја) и као такво захтева и строге услове за изградњу објеката и уређење земљишта.

У односу на утврђене режима заштите I, II и III степена, овим Планом се прописују услови за изградњу, уређење и коришћење простора по зонама заштите.

На просторима који се налазе у зони специјалног резервата природе Обедска бара није дозвољена изградња објеката и инфраструктуре, осим оне која је утврђена овим Планом.

Организација простора подразумева опремање простора само оним садржајима у оквиру туристичких зона који ће омогућити обилазак и краћи одмор. То су надстрешнице, столови, клупе за одмор, видиковци (на одговарајућем локалитету са ког се виде веће шумске површине и простори), брвнаре, путокази и друго.

Такође, дозвољено је у овом простору изградити стазе за бицикле, стазе за јахање, пешачке стазе и сличне садржаје који могу обогатити понуду еколошког и рекреативног туризма.

Услови за изградњу објеката у туристичким зонама и локалитетима

Изградња и опремање објеката намењених рекреацији, наутичком туризму (пристаништа, марине), спортском риболову и слично, мора бити у складу са урбанистичким плановима одговарајуће регулационе разраде и пројектно-техничком документацијом уз поштовање минималних услова у погледу њиховог уређења и опремања (са неопходним пратећим садржајима и санитарно-техничким уређајима). Архитектонска обрада ових објеката може се третирати слободно, са циљем, да се уклопе у пејзаж.

На просторима који су предвиђени за подизање оваквих објеката, слободан терен се мора користити заједнички, без икаквог ограђивања. На овим теренима вегетација је аутохтона и тај пејзаж треба и даље задржати у његовом изворном облику, не уносећи никакве нове врсте.

Подручје заштитне зоне СРП Обедска бара

На подручју заштитне зоне, изван границе СРП Обедска бара, утврђују се следећи услови за изградњу, уређење и опремање простора:

Услови за изградњу на грађевинском земљишту

Изградња на грађевинском земљишту у грађевинском рејону насеља одвијаће се према условима утврђеним одговарајућим урбанистичким планом.

У насељима за која нису донети урбанистички планови изградња ће се одвијати у оквиру постојећих грађевинских рејона у складу са одговарајућим просторним планом (уколико су тим планом дати услови) и уважавањем услова утврђених овим Планом.

Изградња на грађевинском земљишту изван грађевинског рејона насеља вршиће се према условима утврђеним просторним планом општине или другим одговарајућим плановима.

Услови за изградњу објеката привреде

Изван грађевинских рејона насеља, могу се градити:

- објекти намењени примарној пољопривредној производњи (у складу са Законом о пољопривредном земљишту),
- објекти намењени преради и финалној обради производа пољопривреде (под којима се подразумевају објекти у којима се прерађују пољопривредни производи-повртарска производња, лековито биље, шумски плодови и др.),
- објекти локационо везани за сировинску основу (односи се на минералне сировине, могућност експлоатације геотермалне воде и др.),
- објекти за узгој дивљачи,
- објекти у функцији туризма, спорта, рекреације и трговине (уколико нису у супротности са режимима заштите и основном наменом површина),
- други објекти за које се Студијом о процени утицаја покаже да немају негативног утицаја на животну средину.

Локације за изградњу наведених објеката утврдиће се путем даље разраде овог Плана, кроз израду законом предвиђене планске и урбанистичке документације (урбанистички планови одговарајуће регулационе разраде).

Изградња објеката привреде у грађевинским рејонима насеља вршиће се у складу са условима утврђеним одговарајућим урбанистичким плановима насеља.

Основна правила изградње привредних објеката у насељима су:

- изградњу вршити у оквиру радних зона или појединачних просторних јединица унутар насељског ткива;
- у радне зоне усмеравати капацитете са већим просторним захтевима, капацитете са истим или сличним захтевима у погледу инфраструктурне опремљености и капацитете са специфичним локацијским захтевима (потенцијални загађивачи);
- унутар насељског ткива, на појединачним локацијама, могу се градити капацитети чија технологија рада и обим транспорта не утичу негативно на остале насељске функције (бука, загађење воде, ваздуха, тла);
- на рубовима насеља се, поред објеката мале привреде, могу градити и индустријски објекти мањих капацитета чија технологија рада и обим транспорта не утичу негативно на животну средину. Ове објекте би требало лоцирати у постојећим радним зонама или формирањем нових радних зона које ће бити дефинисане даљом разрадом овог Плана, кроз израду законом предвиђене планске и урбанистичке документације (просторни планови општина и одговарајућа урбанистичка документација). За све објекте који могу имати негативног утицаја на животну средину потребно је израдити Студију о процени утицаја на животну средину, у складу са законским прописима који регулишу област.

7. ПРОЦЕНА ЕКОНОМСКЕ ОПРАВДАНОСТИ И СОЦИЈАЛНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ ОБЈЕКАТА И ФУНКЦИЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Последњих година је запажено појачано интересовање за влажна станишта и њихове осетљиве екосистеме (какав је и Обедска бара), што је један од разлога за њихово правовремено адекватно очување, сходно еколошком, привредном, научном и културном значају.

Основни задатак израде Просторног плана је утврђивање циљева и концепције организације, уређења, коришћења и заштите планског подручја на принципима одрживог развоја, као и утврђивање одговарајућих мера и инструмената за реализацију планских решења, која морају бити реално остварљива са аспекта процењених развојних потенцијала подручја. Привредни и економски значај специјалног резервата природе базира се на изворним природним ресурсима. Планска решења су заснована на поштовању основних принципа одрживог развоја у влажним подручјима.

Утицај планираних активности на заштићено природно добро реализује се кроз развијање шумарства, лова, сточарства (пашарења), као и кроз неке делатности које имају посебну традицију, а по свом карактеру могу бити изразито значајне за реализацију идеје о одрживом коришћењу ресурса. То су рибарство, прерада трске, контролисано пашарење и коришћење тресета. У пракси све више долази до неговања традиционалних привредних делатности, чији се производи у савременом друштву високо цене због здраве и еколошке компоненте.

У посебну групу делатности које би квалитетним планирањем могле иницирати заштиту ресурса СРП спада туризам. Одрживи и еколошки туризам је једна од великих развојних шанси влажних станишта чије могућности треба користити, како због новчаних средстава којима би се могла финансирати заштита, тако и због еколошке едукације.

Значајан чинилац у одрживом развоју представља локално становништво. Сагледавање повезаности природних ресурса и становништва током прошлости, значајно је за проучавање везе између човека овог поднебља и животне средине којој припада, као и за плански период у коме може бити покретачка спона еколошки заснованог привредног развоја. Демографски трендови у обухвату Просторног плана (као и у читавој Војводини) не иду у прилог одрживом развоју руралних подручја. Исправљање таквог стања мора се решавати превасходно на националном нивоу. Посматрано локално, концепт одрживог развоја може се унапредити кроз јачање свести о неопходности заштите природе и њеног рационалног коришћења путем боље едукације становништва, развијања свести о припадности заштићеном природном добру, спровођења економске политике која ће да пружи потпору онима који своју шансу виде у бављењу једном од привредних активности на бази коришћења ресурса СРП и заштитне зоне. Добро информисано становништво је један од важних фактора квалитетне заштите и одрживог развоја планског подручја.

Утицај планских решења и пропозиција у наведеном смислу по појединим областима је следећи:

- становништво: задржавање становништва у постојећим насељима захваљујући развоју привреде и подизању комуналног и друштвеног стандарда на виши ниво чиме би се овом становништву компензирале предности живљења у граду;
- привреда: подизање укупне привредне развијености подручја, повећање степена запослености и прихода локалног становништва подстицањем развоја пољопривреде, туризма, шумарства, лова и риболова, мале привреде, занатства и угоститељства као области са изузетно вредним природним предусловима који се могу брзо активирати:
- пољопривреда: стварање услова за интензивирање пољопривредне производње у свим њеним сегментима, за ужу специјализацију ка неком од планираних водова производње, за могућност повезивања пољопривредне понуде са туристичким активностима, за повезивање са другим гранама привреде (прерађивачким капацитетима, саобраћај, грађевинарство, туризам);
- туризам: активирање постојећих природних и створених предуслова за развој туризма у складу са реалним капацитетом простора;
- инфраструктура: обезбеђење просторних услова за реализацију планираног развоја мреже и објеката инфраструктурних система;
- насеља: подизање комуналног стандарда у целини, развој јавних служби у складу са планираним нивоом насеља у мрежи насеља подручја, развој привредних капацитета;
- СРП Обедска бара: обезбеђење потребних услова за заштиту, уређење и унапређење подручја на принципима одрживог развоја, уз поштовање међународних и националних обавеза које регулишу ову област.

8. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОБЕДСКА БАРА ДО 2022. ГОДИНЕ

8.1. ЛИСТА ПРИОРИТЕТНИХ АКТИВНОСТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Листа приоритетних активности утврђује се за плански хоризонт, а и за прву фазу реализације Просторног плана до 2009. године по секторима активности или областима привређивања.

8.1.1. Заштита животне средине

У конткесту заштите и унапређења животне средине предметног подручја, у планском периоду планира се реализација следећих активности:

- обезбедиће се снабдевање насеља водом највишег квалитета;
- изградиће се канализациони системи и уређај за пречишћавање отпадних вода насеља;
- изградиће се пројектовани насип на деоници Саве, од Прогара ка Купинову;
- извршиће се гасификација насеља;
- вршиће се експлоатација минералних сировина. Тресет ће се експлоатисати из корита Обедске баре. Геотермалне воде ће се експлоатисати са лежишта Купиново, ван граница СРП Обедске баре, у заштитној зони, са обезбеђењем свих мера заштите животне средине, у складу са Законом о рударству;
- стимулисаће се развој и коришћење алтернативних облика енергије, са приоритетима: биомаса, биогас, геотермална енергија, сунчева енергија, и енергија ветра;
- одлагање комуналног отпада ће се вршити у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, која је донета од стране Владе Републике Србије, а подразумева изградњу регионалне депоније у Сремској Митровици са центром за рециклажу, центром за компостирање и формирање трансфер станице у Пећинцима и мреже сабирних центара по насељима;
- одлагање сточних лешева ће се вршити у складу са Националном стратегијом и Правилником;
- санација постојећих депонија са рекултивацијом;
- унапредиће се и повећаће се зелени фонд свих категорија насељског зеленила и заштитног зеленила дуж саобраћајница, око комуналних објеката, радних зона, економија и на деградираним површинама;
- вршиће се коришћење пољопривредног и шумског земљишта у складу са Уредбом.

Листа приоритетних активности за период од 2005-2009. године:

- обезбедиће се снабдевање насеља водом највишег квалитета;
- одлагање комуналног отпада ће се вршити у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, која је донета од стране Владе Републике Србије, а подразумева изградњу регионалне депоније у Сремској Митровици са центром за рециклажу, центром за компостирање и формирање трансфер станице у Пећинцима и мреже сабирних центара по насељима;
- санација постојећих депонија са рекултивацијом.

8.1.2. Заштита природних добара

У области заштите и унапређења природних добара, у планском периоду планира се покретање пројекта "Санација и ревитализација природних вредности СРП "Обедска бара", који треба да пружи смернице за успостављање низа

пројектних задатака, чијом ће се реализацијом спречити реализација неодрживих видова коришћења простора и омогућити решавање низа актуелних проблема:

- Водни режим:

- обезбедити одговарајући режим вода кроз израду и реализацију одговарајућег пројекта санације водног режима, путем успостављања бољег контакта између реке Саве и Резервата (Вок и Ревеница) и омогућавања природних протока воде посебно коришћењем природног пада терена долином депресије Ревенице, уз измуљивање дна Потковице (експлоатацијом тресета) и повезивање окана у Потковици системом водених коридора (канала),

- изградити наменске бране (уставе) на издвојеним каналима, уз сезонско нивелисање режима вода у Резервату, посебно нивоа и брзине протока, дужине трајања поплаве и зона плављености,

- онемогућити реализацију идеја које би додатно нарушиле водни режим у Резервату, као што су промена тока реке Саве (пресецање меандра Купински кут), изградња бране на реци, насипа у плавној зони, као и на даљој изградњи рени бунара, итд.

- Екосистемски диверзитет:

- успоставити оптимални однос између процентуалног учешћа и просторног распореда барске, шумске и ливадске вегетације и њихових заједница, редукцијом површина под плантажама топола и врба, шикарама од багремца, глога и јасена, посебно на површинама које су зарасле током последњих деценија 20. века услед изостанка адекватног управљања простором и поремећеног водног режима. Редовно (уз одрживо и усаглашено коришћење) косити и пашарити влажне и друге ливаде ради спречавања њиховог зарастања багремцом и јасеном;

- смањити појасеве водене, мочварне и жбунасте вегетације уз повећање отворених водених површина, редукцијом површина под трском и ивама, али са задржавањем појаса трске као фитофилтера (у првој фази посебно за зону Обрешког окна);

- омогућити контролисано обнављање мешовитих шума са храстом лужњаком и спречити даље униформисање шумских површина по саставу, структури, старости обрасту;

- спречити даље подизање и ширење плантажа клонских топола и других алохтоних врста дрвећа, уз борбу за редукцију постојећих засада и фаворизовање природних шума.

- Специјски диверзитет:

- обезбедити додатне изворе хране за представнике животињског света, градњом наменских рибњака и других водних станишта у широј зони око Резервата (пројектовани рибњак у Јасенској и мали, раније постојећи рибњак код Обрежа).

Приоритети заштите природе у периоду 2005. до 2009. године:

- Измена Уредбе о заштити Специјалног резервата природе "Обедска бара" сагласно одредбама датим у Просторном плану Обедске баре (поглавље 1.1. Опис граница Просторног плана).

- Израда одговарајућег Средњерочног програма заштите и развоја, који ће омогућити адекватно провођење прописаних режима заштите и на најбољи могући начин избалансирати потребе заштите природе, привреде (шумарство, пољопривреда, водопривреда) и локалне заједнице (становништво) и тако трасирати примену активног концепта заштите и управљања уз смањивање антагонизма и противречности између њих, уз пуну имплементацију одредница из Просторног плана.

- Поспешити развој одрживог еколошког туризма и довршити градњу информативних центара на Обедској бари (у Купинову и Обрежу) и стављање у функцију (рестаурација и одржавање) културно-историјских споменика велике важности који су део наслеђа Резервата (Црква Мајке Ангелине-Манастир Обед, тврђава Купиник, Црква Светог Луке, етно-комплекс у Купинову). Санирати објекат хотела "Обедска бара" и претворити га у еколошки центар међународног карактера. Значајно унапредити промоцију Резервата у јавности.

- Интензивирање контаката и сарадње са међународним организацијама, посебно бироом Рамсарске конвенције, уз имплементацију те и других значајних конвенција у планским документима и пракси, уз припрему и реализацију низа пројеката на природном добру подржаних од међународних институција и фондација.

- Јачање стручних и материјалних капацитета Стараоца за управљања природним добром, уз формирање посебне организационе јединице за имплементацију одредница из Просторног плана и Програма заштите и развоја.

- Потпуно дислоцирати плантажне засаде конских топола из Купинских греда и Чењина, као и из средишњег дела Купинског кута и Ширина, уз њихову замену природним састојинама са храстом-јасеном-грабом и ливадама, сачувати мешовиту шуму Дебела гора са јединственим биодиверзитетом.

8.1.3. Заштита културних добара

У области заштите непокретних културних добара у планском периоду планира се реализација следећих активности:

- израда документације за све категорије евидентираних непокретних културних добара ради сагледавања постојећег стања и планирања њихове даље заштите;

- истраживање археолошких локалитета и старих насеобина по ободу Обедске баре ради евидентирања, стварања документације и презентације као културолошко и историјско наслеђе;

- истраживање села која гравитирају Обедској бари ради израде пројекта етно-историјског и археолошког парка, његове заштите и даље презентације.

Листа приоритетних активности за период од 2005-2009. године:

- истраживање села која гравитирају Обедској бари ради израде пројекта етно-историјског и археолошког парка, његове заштите и даље презентације.

- стављање у функцију (уз рестаурацију и одржавање) културно-историјских споменика велике важности који су део наслеђа Резервата (Црква Мајке Ангелине-Манастир Обед, тврђава Купиник, Црква Светог Луке, етно-комплекс у Купинову).

8.1.4. Заштита шума, шумског земљишта и ловних подручја

У области шумарства ће се спроводити: радови на гајењу и коришћењу шума, радови у оквиру ловног и риболовног газдовања, радови на заштити шума (од ентомолошких и фитопатолошких обољења, од дивљачи, стоке и пожара), коришћење других шумских производа, изградња, одржавање и експлоатација других објеката у шуми, научно истраживачки рад и уређивање шума.

У заштитној зони резервата приоритетни радови су формирање ваншумског зеленила у виду заштитних појасева.

У оквиру СРП "Обедска бара" у области шумартва ће се спроводити радови на гајењу и коришћењу шума у складу са Актом о заштити резервата, Уредбом о

заштити природних реткости Републике Србије, Рамсарском конвенцијом, Општом и посебним шумским основама.

У оквиру уређивања шума неопходно је приступити изради Опште основе газдовања за сремско шумско подручје с обзиром да је истекла важност Основе која је донета за период 01.01.1996. - 31.12.2004. Потребно је упоредо приступити изради и посебних основа за газдинске јединице које су обухваћене овим Просторним планом.

Приоритетни радови у периоду 2005-2009. су:

1. у оквиру Резервата неопходни су: очување и заштита шума у режиму I степена заштите, мелиорација шума, обнављање мешовитих шума храстом лужњаком, смањење површина под ЕА тополом и очување садашњег односа обрасло-необрасло шумско земљиште;
2. ван подручја Резервата формирање ветрозаштитних појасева на угроженим локалитетима уз претходну израду студије и пројектне документације;
3. израда Опште и посебних основа газдовања шумама по истеку њихове важности.

8.1.5. Инфраструктурни коридори

Саобраћајна инфраструктура

Приоритетне активности у области саобраћаја у планском периоду:

Друмски саобраћај

- реконструкција регионалног пута Р-121, Пећинци-Обреж-Купиново, на деоници истог кроз подручје обухвата Просторног плана, у дужини од 18260 m;
- доградња и реконструкција свих локалних путева кроз подручје обухвата Просторног плана у дужини од 33414 m (реконструкција) и 1280 m (доградња),
- изградња бициклистичких стаза, у дужини 27001 m;
- изградња нових и текуће одржавање постојећих атарских и шумских путева у дужини од око 70 km.

Водни саобраћај

- израда урбанистичке документације за потребе модернизације постојећих и изградње нових капацитета водног саобраћаја.

Листа приоритетних активности за период од 2005-2009. године:

- текуће и инвестиционо одржавање регионалног пута Р-121;
- реконструкција локалног пута од Купинова до скеле на Сави, у дужини од 1.280 km;
- реконструкција локалног пута Купиново-Прогар у дужини од 4 km;
- реконструкција локалног пута Шимановци-Купиново (Крст у дужини од око 16 km);
- израда пристана за путничке бродове на Сави, на локалитету у близини скелског прелаза.

Водопривредна инфраструктура

У области водне инфраструктуре у планском периоду планира се реализација следећих активности:

- Завршетак радова на системима водоснабдевања комплетирањем свих објеката у систему.
- Завршетак изградње канализационих система и уређаја за пречишћавање отпадних вода већих насеља.
- Завршетак изградње пројектованог насипа на деоници Саве (локална стационажа од km 3+100 до km 8+562).
- Оспособљавање канала Вок за двојну, контролисану функцију (пуњење и пражњење), ради освежавања простора Обедске баре водом из Саве и продубљење западног лука Ревенице, како би се омогућио доток воде у бару.
- Санација самог корита баре.
- Листа приоритетних активности за период од 2005-2009. године:
- Санациони радови у кориту Обедске баре, као и стварање услова за освежавање воде у кориту баре.
- изградња канализационих система и уређаја за пречишћавање отпадних вода већих насеља (Обреж, Купиново, Грабовци).
- опремање туристичких локалитета (Купиново, Обреж и Пландиште на Сави) инсталацијама водовода и канализације и објектима и уређајима за пречишћавање отпадних вода.
- иницијална улагања у системе за наводњавање (оспособљавање каналске мреже за одводњавање и за потребе наводњавања и изградња детаљне каналске мреже).

Енергетска инфраструктура

Приоритетне активности у планском периоду:

- гасификација насељених места у обухвату плана Огар, Обреж, Ашања и Купиново, изградњом разводних гасовода и мерно-регулационих станица за свако насељено место, као и изградњом дистрибутивне гасоводне мреже у насељима;
- стимулација развоја и коришћење алтернативних облика енергије (геотермална енергија, биомаса, биогас, сунчева енергија и енергија ветра), чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине;
- експлоатације постојећих хидро-геотермалних бушотина Куп-1/Х, Куп-2/Х и Куп-3/Х;
- изградња низа истражних и конутрно истражних бушотина на дефинисаном истражном простору.

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:

- изградњом разводног гасовода РГ-05-10 и ГМРС "Пећинци", чија се реализација очекује у току 2006-2007 године, створиће се услови за даљу изградњу разводних гасовода и мерно-регулационих станица за насељена места Огар, Обреж, Ашања и Купиново чија се реализација очекује до 2009. године;
- поред експлоатације постојећих хидро-геотермалних бушотина Куп-1/Х, Куп-2/Х и Куп-3/Х, планира се изградња низа истражних и контурно истражних бушотина на дефинисаном истражном простору, чија динамика развоја до 2009. год. ја везана за развојне планове НИС-НАФТАГАСА.

Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура

У области електроенергетске инфраструктуре реализоваће се:

- Ревитализација постојеће мреже
- Изградња 400 kV далековода Обреновац-Сремска Митровица 2
- Уградња још једног трансформатора снаге 31.5 kVA у ТС 110/20 kV "Пећинци"
- Изградња далековода 20 kV на релацији Грабовци-Огар, ради стварања могућности за резервно напајање Грабоваца.
- Реконструкција нисконапонске мреже у насељима
- Реконструкција јавне расвете на туристичким локалитетима и у свим насељима.

Листа приоритетних активности за период од 2005-2009. године:

- Изградња далековода 20 kV на релацији Грабовца-Огар, ради стварања могућности за резервно напајање Грабоваца.
- Реконструкција нисконапонске мреже у насељима
- Реконструкција јавне расвете на туристичким локалитетима и у свим насељима

У области телекомуникационе инфраструктуре реализоваће се:

- реконструкција и модернизација постојеће мреже
- развијање дигиталних мрежа са интегрисаним ИСДН
- изградња кабловског дистрибутивног система у свим насељима;
- изградња антенских система мобилних комуникација по плановима развоја надлежних предузећа.
- Изградња оптичких спојних путева

1. Платичево-Витојевци-Грабовци
2. Доњи Товарник-Огар-Обреж
3. Обреж-Купиново-Ашања

Листа приоритетних активности за период од 2005-2009. године:

- Изградња оптичких спојних путева

1. Платичево-Витојевци-Грабовци
2. Доњи Товарник-Огар-Обреж
3. Обреж-Купиново-Ашања

- Уградња дигиталних централа у насељима Грабовци, Обреж, Огар, Купиново, Ашања

8.1.6. Привредне активности

Пољопривреда

Приоритетне активности у планском периоду су:

- израда одговарајућих планских докумената о могућностима развоја оних видова пољопривредне производње за које постоје погодни природни услови посебно;
- израда пројектне документације за заснивање рибњака на за то погодним теренима у ратарској производњи остварити промену структуре сетве у корист веће заступљености легуминоза, крмног биља, поврћа, лековитог, ароматског биља и цвећа;
- остваривање знатно веће повртарске производње у стакленицима и пластеницима;
- редукција и строга контрола употребе хемијских средстава за заштиту и вештачког ђубрива;
- интензивирање сточарења на бази пашњачког узгоја и уз увођење гајења аутохтоних раса стоке.

Листа приоритетних активности за период од 2005-2009. године:

- у ратарској производњи остварити промену структуре сетве у корист веће заступљености легуминоза, крмног биља, поврћа, лековитог, ароматског биља и цвећа;
- остваривање знатно веће повртарске производње у стакленицима и пластеницима;
- редукција и строга контрола употребе хемијских средстава за заштиту и вештачког ђубрива;
- интензивирање сточарења на бази пашњачког узгоја и уз увођење гајења аутохтоних раса стоке;
- развој рибарства на погодним теренима у КО Купиново и КО Обреж.

Све ове активности морају бити пропраћене и проширењем прерађивачких капацитета, јер у непосредном окружењу нема значајнијих могућности за прераду пољопривредних производа.

Туризам

У области туризма у планском периоду планира се реализација следећих активности:

- формирање туристичких зона (Купинске греде, Чењин и Грабовачко-Витојевачко острво) и туристичких локалитета (Обреж, Купиново и Пландиште) са пратећим садржајима, уз очување пејзажно-амбијенталне и еколошке вредности подручја;
- израда етно-еколошког пројекта за туристичку понуду села по ободу СРП Обедска бара;
- маркетиншка презентација потенцијала (проспекти, брошуре, ЦД презентације, наступи на сајмовима);
- формирати одговарајуће предузеће које ће имати задатак да обједини, стандардизује, креира и у сарадњи са туристичким агенцијама презентује туристичку понуду подручја Обедска бара.

Имплементација Просторног плана подручја посебне намене Обедска бара, у области развоја туризма, у периоду 2005-2009. године реализоваће се израдом Средњерочног програма развоја туризма на планском подручју којим ће бити обухваћене планиране активности:

- маркетиншка презентација потенцијала (проспекти, брошуре, ЦД презентације, наступи на сајмовима);
- формирање туристичко-информативних центара у Обрежу и Купинову, као и одговарајућег предузећа које ће имати задатак да обједини, стандардизује, креира и у сарадњи са туристичким агенцијама презентује туристичку понуду подручја Обедска бара;
- планирање водичке и чуварске службе са одговарајућим пунктовима, продавнице сувенира, продавнице еколошки здраве хране.

8.1.7. Социјалне активности и јавне службе

Основно образовање: заступљено је у свим насељима било да постоји основна школа, или се ученици упућују у суседно насеље, што је усклађено са величином насеља, односно бројем ученика. Неопходно је побољшати услове за образовање према важећим прописима и стандардима.

Здравствена заштита: побољшање кадровских, организационих и просторних услова за пружање квалитетнијих услуга обавезне здравствене заштите.

Социјална заштита: обезбеђење просторних услова за потпунији обухват деце у предшколском узрасту.

8.2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Активности на имплементацији Просторног плана вршиће се преко органа и тела која ће формирати Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Средства за финансирање ових активности обезбедиће се из средстава Републике Србије, АП Војводине, општина Пећинци и Рума, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју Просторног плана.

Сходно томе у имплентацији Просторног плана учествују:

- Републичка агенција за просторно планирање;
- Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство;
- Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој;
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине;
- Покрајински секретаријат за привреду;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- Покрајински секретаријат за образовање и културу;
- Покрајински завод за заштиту споменика културе;
- Завод за заштиту природе Србије - Радна јединица у Новом Саду;
- ЈП "Војводинашуме" ШГ "Сремска Митровица";
- ЈП "Воде Војводине" Нови Сад;
- Скупштине општина Пећинци и Рума.

8.3. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Важећи документи

Основни плански документ вишег реда на ком је заснована израда овог Просторног плана је Просторни план Републике Србије чије су одредбе у потпуности испоштоване у смислу просторних решења за ово подручје, основних смерница за коришћење и уређење шума и шумског земљишта, основних начела и критеријума за заштиту природних добара и заштиту животне средине, концепције развоја села и унапређења квалитета живљења, те дефинисања коридора основних инфраструктурних система. Испоштована је и важећа просторно-планска и урбанистичка документација за ово подручје (просторни планови општина и урбанистички планови).

Због значаја у изради овог Просторног плана потребно је издвојити Програм заштите СРП "Обедска бара" за период 2002-2007. године - ЈП "Војводинашуме" ШГ "Сремска Митровица", Водопривредну основу Републике Србије, као и шумско-привредне и ловне основе за ово подручје.

Нови документи

Даља разрада Плана вршиће се израдом следеће законом предвиђене планске и урбанистичке документације:

1. просторни планови општина (усклађивање постојећих или доношење нових планова),

2. просторно-планска и урбанистичка документација за посебно вредне делове простора (природна и културна добра),

3. просторно-планска и урбанистичка документација за привредне и остале активности у вангрђевинским подручјима насеља (трасе и објекти инфраструктуре);

4. урбанистички планови насеља,

5. урбанистички планови за зоне у којима су планирани туристички локалитети, пољопривредни комплекси.

Поред наведене документације, овај Просторни план спроводиће се обавезним уграђивањем његових одредби у:

- планове и програме јавних предузећа у области инфраструктуре (саобраћај, водопривреда, електропривреда, телекомуникације и др.);
- планове и програме републичких дирекција (за развој, геолошка истраживања, пољопривреду и шумарство, путеве, екологију и др.);
- планове и програме за развој подручја од посебног интереса (зоне заштићених природних и културних добара и др.);
- посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (уређење пољопривредног и шумског земљишта, рекултивација деградираног земљишта, заштита животне средине и др.).

Разрада овог Просторног плана вршиће се кроз:

- вишегодишње и годишње програме заштите и развоја СРП Обедска бара;
- посебне пројекте и програме за поједине области (уређење земљишта у насељима, уређење пољопривредног и шумског земљишта, стамбена изградња и др.);
- основе заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта, као документу који се доноси у циљу рационалнијег искоришћавања пољопривредног земљишта, унапређења животне средине, производње здраве хране и рејонизације пољопривредне производње
- просторно-планску и урбанистичку документацију.

На основу члана 31. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије, број 47/2003) и члана - ----- Одлуке о доношењу Просторног плана подручја посебне намене СРП ---------- ("Службени лист АПВ", број -----/2005), Републичка агенција за просторно планирање - организациона јединица за територију АП Војводине, Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Покрајински секретаријат за привреду, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Покрајински секретаријат за образовање и културу, Завод за заштиту природе Србије, Покрајински завод за заштиту споменика културе, старалац СРП Обедса бара ЈП "Војводина шуме" ШГ "Сремска Митровица" и Скупштине општина Пећинци и Рума закључују

УГОВОР О ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СРП ОБЕДСКА БАРА

Члан 1.

Уговорне стране сагласно констатују:

1. да је Скупштина АП Војводине донела Одлуку о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене ("Службени лист АП Војводине", број ----/2005), (у даљем тексту: Одлука), на основу члана 19. став 4. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/2003), (у даљем тексту: Закон);

2. да се на основу члана 31. Закона и члана ---- Одлуке, закључује Уговор о имплементацији Просторног плана подручја посебне намене (у даљем тексту: Уговор о имплементацији);

3. да је предмет Уговора о имплементацији, уређивање обавеза уговорних страна у реализацији планских решења за прву фазу спровођења Просторног плана подручја посебне намене СРП Обедска бара за период до 2009. године.

Члан 2.

Уговорне стране предузимају обавезе из Просторног плана које су утврђене за прву фазу реализације Просторног плана за период до 2009. године.

Члан 3.

Остваривање основног Уговора о имплементацији обезбедиће се анексима Уговора или посебним уговорима о примени за утврђене приоритете Плана између надлежних секретаријата, општина, јавних предузећа и других учесника у имплементацији Просторног плана.

Члан 4.

Уговорне стране су сагласне да се о извршењу овог уговора стара Републичка агенција за просторно планирање - организациона јединица за територију АП Војводине.

Члан 5.

Уговорне стране су сагласне да сем у случају да дође до различитих ставова у вези са имплементацијом Просторног плана, Извршном већу АП Војводине упути о томе информације и предложи доношење одговарајућег закључка, у складу са законом.

Предлог Извршном већу АП Војводине у смислу става 1. овог члана, може да поднесе свака од уговорних страна.

Члан 6.

Овај уговор ступа на снагу даном потписивања свих уговорних страна.

Члан 7.

Овај уговор је сачињен у --- примерка, од којих се по 2 (два) примерка налазе код сваке уговорне стране.

Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство

Секретар

_____

Владимир Зеленовић

Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој
Секретар

_____
Проф. др Золтан Ђармати
Покрајински секретаријат за привреду
Секретар

_____
Синиша Лазић
Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Секретар

_____
Даниел Поповић
Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине
Секретар

_____
Драган Сурдучки
Покрајински секретаријат за образовање и културу
Секретар

_____
Золтан Буњик
Завод за заштиту природе Србије, одељење у Новом Саду
Директор

_____
др Лидија Амиџић
Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица
Директор

_____
Љубиша Шулаја
ЈП "Војводина шуме", ШГ "Сремска Митровица" Сремска Митровица
Директор

_____
Пера Добројевић
Скупштина општине Пећинци
Председник

_____
Живко Марковић
Скупштина општине Рума
Председник

_____
Љубиша Јездимировић

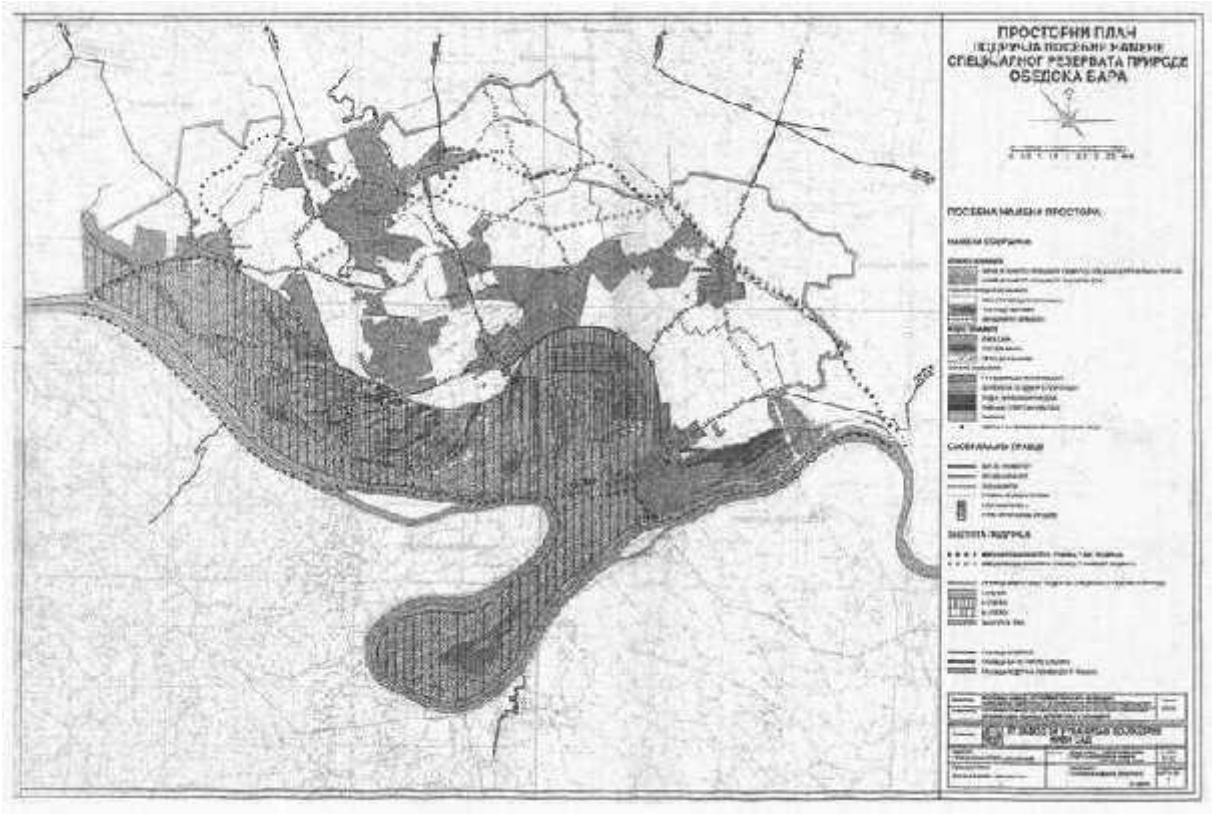

На основу члана 19. став 4. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" бр. 47/03 и 34/06) и члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" бр. 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, уз сагласност Републичке агенције за просторно планирање, на седници одржаној 24. маја 2006. године, донела је

Одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе Делиблатска пешчара

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2006 од 31.5.2006. године.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе Делиблатска пешчара (у даљем тексту: Просторни план) који је саставни део ове Одлуке.

Члан 2.

Просторним планом утврђују се концепције планских решења, режима и услова коришћења, организације, уређења и заштите подручја обухваћеног Просторним

планом на територијама општина: Алибунар, Вршац, Бела Црква, Ковин и Панчево.

Члан 3.

Просторни план састоји се из текстуалног дела и графичког приказа. Графички део Просторног плана садржи рефералне карте у размери 1:50.000 и то: основна намена површина и саобраћајна инфраструктура; инфраструктурни системи; природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара; и рефералну карту у размери 1:100.000 мрежа насеља, функција и јавних служби.

Графичке приказе из става 2. овог члана, израђене у 11 примерака, оверава својим потписом Покрајински секретар за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Члан 4.

Просторни план се остварује просторним и урбанистичким плановима, плановима и програмима развоја и прописима и општим актима донетим за његово спровођење.

Члан 5.

Уговор о имплементацији Просторног плана, који је саставни део Просторног плана, закључује Републичка агенција за просторно планирање - Организациона јединица за територију АП Војводине у Новом Саду, Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Покрајински секретаријат за привреду, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Покрајински секретаријат за образовање и културу, Завод за заштиту природе Србије - радна јединица у Новом Саду, Завод за заштиту споменика културе Панчево, ЈП "Војводина шуме", ШГ "Банат" Панчево и скупштине општина: Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковин и Панчево.

Члан 6.

По један примерак графичких приказа из члана 3. став 2. ове Одлуке чува се трајно у Скупштини АП Војводине, скупштинама општина: Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковин и Панчево, у министарству надлежном за послове просторног планирања и урбанизма, у Републичкој агенцији за просторно планирање и у ЈП за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, а по два примерка у Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Аналитичка документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Члан 7.

Право на непосредан увид у графичке приказе из члана 3. став 2. Одлуке имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања и урбанизма.

Члан 8.

Просторни и урбанистички планови, планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове Одлуке у року од 2 године од дана њеног ступања на снагу.

Просторни и урбанистички планови, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове Одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности са овом Одлуком.

Члан 9.

Текстуални део Просторног плана објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 10.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-1/2006

Нови Сад, 24. маја 2006. год.

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Борислав Новаковић, с.р.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА

Наручилац активности:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА АРХИТЕКТУРУ, УРБАНИЗАМ И ГРАДИТЕЉСТВО

Покрајински секретар
Владимир Зеленовић, дипл. инж. маш.

Носилац
активности:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РЕПУБЛИЧКА АГЕНЦИЈА ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА ЗА ТЕРИТОРИЈУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Директор организационе јединице за територију АПВ
Др Предраг Шиђанин

Обрађивач:

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ, НОВИ САД

Е-2161

Одговорни планер
мр Љубица Протић Еремић, дипл. инж. хорт.

Директор
Перица Манојловић, дипл. инж. саоб.

САДРЖАЈ

УВОД 287

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ 287

1.1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 287

1.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА 288

1.3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА 290

1.3.1. Природне карактеристике подручја 290

1.3.2. Становништво 293

1.3.3. Мрежа и функције насеља 293

1.3.4. Рурална подручја 293

1.3.5. Јавне службе и комунална опремљеност насеља 294

1.3.6. Привреда 295

1.3.7. Шуме и шумско земљиште 296

1.3.8. Лов и ловна подручја 296

1.3.9. Саобраћај и инфраструктурни системи 296

1.3.10. Животна средина 298

1.3.11. Природна добра 299

1.2.12. Непокретна културна добра 299

1.3.13. Угроженост подручја од елементарних непогода 300

1.4. ОГРАНИЧЕЊА И ПОТЕНЦИЈАЛИ ПОДРУЧЈА ПЛАНА 301

2. ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА 304

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ 304

2.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ 304

2.2.1. Циљеви развоја по појединим областима 304

3. ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ЗОНА ЗАШТИТЕ И УТИЦАЈНО ПОДРУЧЈЕ 307

4. ПОЛОЖАЈ И РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 307

5. НАМЕНА ПОВРШИНА СА БИЛАНСИМА ПЛАНИРАНИХ НАМЕНА И САДРЖАЈА 308

6. ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА, УРЕЂЕЊА И ЗАШТИТЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА 309

6.1. ПРИРОДНА ДОБРА 309

6.1.1. Уређење и коришћење подручја природних вредности према утврђеном режиму заштите 309

6.1.2. Заштита природних добара 310

6.2. КОРИШЋЕЊЕ И ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСА 311

6.2.1. Пољопривредно земљиште 311

6.2.2. Шуме и шумско земљиште 311

6.2.3. Лов и ловна подручја 312

6.2.4. Риболов и риболовна подручја 312

6.2.5. Водопривреда 313

6.2.6. Минералне сировине 314

6.3. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА 314

6.4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА 315

6.5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ 316

6.5.1. Пољопривреда 316

6.5.2. Шумарство 317

6.5.3. Мала привреда, трговина и угоститељство 317

6.5.4. Туризам 318

6.6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ЈАВНИХ СЛУЖБИ 320

6.7. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, РАЗМЕШТАЈ И КОРИШЋЕЊЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА 321

6.7.1. Саобраћај 321

6.7.2. Водопривредна инфраструктура 323

6.7.3. Енергетска инфраструктура 324

6.7.4. Електроенергетска инфраструктура 327

6.7.5. Телекомуникациона и РТВ инфраструктура 328

6.8. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 329

6.9. ЗАШТИТА КУЛТУРНИХ ДОБАРА 330

6.10. БИЛАНСИ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА 330

6.11. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТУ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА 331

6.12. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА 332

6.12.1. СРП Делиблатска пешчара 332

6.12.2. Подручје изван границе СРП Делиблатска пешчара 332

7. ПРОЦЕНА ЕКОНОМСКЕ ОПРАВДАНОСТИ И СОЦИЈАЛНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ, ОБЈЕКАТА И ФУНКЦИЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 333

8. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПЛАНА 334

8.1. ЛИСТА ПРИОРИТЕТНИХ АКТИВНОСТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА 334

8.2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПЛАНА 336

8.3. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПЛАНА 336

УГОВОР О ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ППППН СРП ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА

ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ **Размера**

1. ОСНОВНА НАМЕНА ПОВРШИНА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА 1:50 000

2. МРЕЖА НАСЕЉА, ФУНКЦИЈА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ 1:100 000

3. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ 1:50 000

4. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА 1:50 000

ТЕМАТСКА КАРТА

1. ЦЕЛИНЕ И ПОДЦЕЛИНЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ЗОНЕ ЗАШТИТЕ И УТИЦАЈНО ПОДРУЧЈЕ 1:135 000

ПРИЛОЗИ ПЛАНА

1. Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара

2. Структура коришћења пољопривредног земљишта по категоријама, 2004. године

3. Педолошка карта

УВОД

Изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара приступило се на основу Одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара ("Службени лист АПВ", број 17/03), чији је саставни део Програм израде Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара.

Садржај и основна решења овог Плана утврђени су у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/03), Правилника о садржини и изради планских докумената ("Службени гласник Републике Србије", број 60/03) и Закона о Просторном плану Републике Србије ("Службени гласник Републике Србије", број 13/96). Законски оквир за израду овог Плана представљају такође Уредба о заштити Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара ("Службени гласник Републике Србије", број 3/02), Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Србије", број 135/04), Закон о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Србије", број 66/91, 67/93, 48/94, 44/95, 53/95 и 135/04), Уредба о заштити природних реткости ("Службени гласник Републике Србије", број 3/93 и 50/93), Закон о културним добрима ("Службени гласник Републике Србије", број 71/94), као и други прописи од значаја за уређење, коришћење и заштиту обухваћеног подручја.

Прву фазу израде планског документа, у складу са Законом, представља Стратегија развоја планског подручја, која је верификована од стране Комисије за стручну контролу и јавни увид дана 16.11.2004. године, односно 18.11.2004. године. Овај документ представља полазну основу за израду Предлога просторног

плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара.

За изналажење оптималних планских решења такође је коришћена релевантна информациона, студијска и техничка документација, као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација за ово подручје.

У току рада ангажовани су стручњаци из разних области: за област заштите природе из Завода за заштиту природе Србије - Радна јединица у Новом Саду, за област шумарства, лова и риболова из ЈП "Војводинашуме" ШГ "Банат" Панчево, Водопривредног предузећа "Подунавље" Ковин, ЈП "Воде Војводине" Нови Сад, ловачких удружења из Алибунара, Вршца, Беле Цркве, Ковина, Панчева, за област експлоатације минералних сировина, термалних вода и енергетике из Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине и са Електротехничког факултета у Београду. Остварена је сарадња са надлежним Одељењима општина Алибунар, Вршац, Бела Црква, Ковин и Панчево, као и са заинтересованим друштвеним организацијама, посебно из области спорта и туризма.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1.1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара (у даљем тексту План) обухвата укупну површину од 111.196,43 ha, на којој се налазе следеће целе катастарске општине:

1. Алибунар, Банатски Карловац, Николинци - општина Алибунар;
2. Уљма, Избиште, Шушара - општина Вршац;
3. Дупљаја, Гребенац, Кајтасово, Врачев Гај, Банатска Паланка са Старом Паланком - општина Бела Црква;
4. Дубовац, Шумарак, Гај и Мало Баваниште, Делиблато, Мраморак - општине Ковин;
5. Долово - општина Панчево.

Табела 1-1: Површине општина и број насеља на подручју Плана

Р. бр.	Општина	Површина у ha			Број КО		Број насеља	
		укупна	у обухвату	%	укуп.	у обухвату	укуп.	у обухвату
1.	Алибунар	60.135,26	24.085,49	40,05	10	3	10	3
2.	Бела Црква	35.334,13	16.091,79	45,54	20	5	8	5
3.	Вршац	79.994,76	14.901,65	18,63	24	3	24	3
4.	Ковин	73.002,28	44.380,78	60,79	10	5	10	6
5.	Панчево	75.665,00	11.736,72	15,51	12	1	10	1
	Укупно	324.131,43	111.196,43	34,31	76	17	62	18

Табела 1-2: Број становника 2002. године на подручју Плана

Општине	Број насеља	Број становника
Алибунар	3	10.491
Вршац	3	5.702
Бела Црква	5	4.563
Ковин	6	11.828
Панчево	1	6.835
УКУПНО	**18**	**39.419**

Подручје Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара обухвата укупну површину од 34.829,32 ha од чега је 34.609,32 ha на територији АП Војводине, односно у обухвату овог Плана. Планом се задржавају одредбе Уредбе о заштити Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара ("Сл. гласник РС", бр. 3/2002) у погледу границе Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара и граница режима I, II и III степена заштите за подручје које је у обухвату Плана.

Граница обухвата плана

Граница подручја обухваћеног Планом утврђена је Одлуком о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара ("Сл. лист АПВ", број 17/2003) и представља саставни део овог документа.

Граница подручја Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара

Граница подручја Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара (у даљем тексту: СРП Делиблатска пешчара) је дефинисана Уредбом о заштити Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара ("Сл. гласник РС", бр. 3/2002) (у даљем тексту: Уредба). Површина СРП Делиблатска пешчара утврђена Уредбом износи 34.829,32 ha. Овим Планом је, у складу са Одлуком о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара ("Сл. лист АПВ", број 17/2003) и њоме утврђеном границом обухвата Плана, третиран део СРП Делиблатска пешчара који се налази на територији АП Војводине и чија површина износи 34.609,32 ha. Изван граница обухвата Плана остало је подручје Аде Жилава (92 ha) и део акваторије Дунава (128 ha). Овим Планом се не предлаже измена Уредбом утврђене границе СРП Делиблатска пешчара на територији АП Војводине.

Планом је, у складу са Уредбом, дефинисана и подела на зоне заштите унутар обухваћеног дела СРП Делиблатска пешчара:

1. режим заштите I степена, који обухвата површину од 2.261,80 ha (6,53%),

2. режим заштите II степена, који обухвата површину од 8.218,59 ha (23,75%),

3. режим заштите III степена, који обухвата површину од 24.128,93 ha (69,72%),

1.2. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ је основни план вишег реда, чија се решења разрађују овим Планом. Просторни планови општина, који покривају ово подручје, примењени су у деловима који нису у супротности са основним циљевима израде овог Плана.

Основне смернице за коришћење и уређење шума и шумског земљишта на основу Просторног плана Републике Србије, односе се на унапређење стања шума и повећање површина под шумама.

Јужно-банатски округ, треба да достигне оптималну шумовитост од 17,9%. У циљу повећања површине под шумама дају се следеће смернице које ће се реализовати кроз просторне планове:

- утврдити површине за пошумљавање и превођење деградираног земљишта у шумско;
- обезбедити трајност, систематичност и интегралност у газдовању шумама и шумским подручјима;
- извршити бонитирање земљишта ради разграничења земљишта на пољопривредно и шумско.

Према одредбама Просторног плана Републике Србије делови подручја обухваћени Планом припадају различитим појасевима интензивног развоја;

- дунавско-савски појас интензивног развоја I значаја;
- појас интензивног развоја II значаја од Београда, преко Панчева, Алибунара и Вршца, до румунске границе;
- појас интензивног развоја III значаја од Вршца до Беле Цркве.

У складу са планском оријентацијом ка полицентричном развоју и размештају активности, насеља Ковин, Алибунар и Бела Црква су сврстани у категорију малих индустријских центара.

Према Просторном плану Републике Србије подручје обухваћено израдом Плана припада туристичкој регији Делиблатска пешчара у оквиру Централне туристичке зоне II степена националног ранга. Као водећа туристичка активност је летња рекреација, док су остале излетничке, наутичке, еколошке.

Према Просторном плану Републике Србије планско подручје СРП Делиблатска пешчара припада воћарско-виноградарско-сточарском рејону што и није карактеристично за подручје Војводине, где већина простора припада ратарском рејону. Развој пољопривреде на заштићеном природном добру треба ускладити са установљеним режимима заштите. Смернице развоја пољопривреде на осталом пољопривредном земљишту односе се на:

- чување површина и плодности пољопривредног земљишта упоредо са предузимањем целовитих и ефикасних мера очувања других природних ресурса за потребе дугорочног развоја;
- потпуније искоришћавање компаративних предности појединих подручја за економски рационалну производњу здравствено безбедне хране, како за домаће тржиште, тако и за извоз;
- стварање услова за обнову, опстанак и развој породичних пољопривредних газдинстава на подручјима која су захваћена процесима депопулације;

- подстицање ситних пољопривредних газдинстава у правцу повећања робности, путем интензивне производње поврћа, воћа, грожђа, лековитог биља и других производа;

- брзи развој сеоских подручја кроз развојне програме и пројекте са "чистим технологијама";

- побољшање бонитетне структуре обрадивих површина строгом и делотворном заштитом најплоднијих земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе.

Основни правци развоја ловства су повећање бројности популације ситне и крупне дивљачи, побољшање структуре крупне дивљачи, очување ретких и угрожених врста дивљачи и остале фауне.

Просторни план Републике Србије својом концепцијом у домену саобраћајне инфраструктуре је иницирао саобраћајне капацитете који се односе на простор и окружење СРП Делиблатска пешчара.

У оквиру концепта железничке мреже Републике Србије, на подручју обухвата Плана егзистираће следеће железничке пруге:

- Београд - Панчево - Вршац - Република Румунија;
- Панчево - Ковин - Смедерево;
- Вршац - Бела Црква.

У оквиру концепта друмског саобраћаја планирани су следећи капацитети:

- магистрални пут Панчево - Вршац - Република Румунија;
- регионални пут Р-123 (банатска магистрала) Ђала - Сечањ - Делиблато - Ковин - Смедерево;
- регионални пут Р-7 Уљма - Бела Црква - граница Румуније.

Концептом ваздушног саобраћаја у оквиру гравитационог подручја овог простора егзистираће мањи аеродроми у Панчеву, Ковину, Вршцу и Белој Цркви. Основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део Србије је аеродром Београд.

Подручје обухвата Плана тангира међународни пловни пут реке Дунав, као и канал из система ДТД. Ови потенцијали у домену водног саобраћаја треба да се укључе у систем прерасподеле путника и роба, као и да својим будућим капацитетима (марине, пристаништа и сл.) допринесу афирмацији овог простора кроз омогућавање интегралног превоза свих заинтересованих корисника.

Предметни простор припада банатском регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода. Банатски систем чини већ постојећа мрежа канала хидросистема ДТД, који ће се проширивати на појединим подручјима новим елементима, као и низом постројења за пречишћавање отпадних вода у циљу очувања и унапређења квалитета воде.

Подручје обухваћено овим Планом припада Јужно-банатском регионалном систему за водоснабдевање који се ослања на коришћење основне издани, као и алувион регионалног значаја Ковин - Дубовац - Банатска Паланка. Такође, постоји могућност пребацивања одређене количине воде из алувиона са десне обале Дунава. Из овог система вршило би се водоснабдевање насеља у следећим општинама: Ковин, Панчево, Опово, Вршац, Пландиште и Бела Црква.

У снабдевању насеља водом, приоритетно и максимално биће коришћена локална изворишта подземних и површинских вода, а недостајуће количине биће обезбеђиване из великих регионалних система, са ослањањем на изворишта која су законом заштићена од загађења.

Вода за технолошке потребе биће захватана, по правилу, из водотокова.

Смернице у области енергетике су:

- повећање производње енергије и ослањање на сопствене изворе заснивање се превасходно на коришћењу лигнита и хидропотенцијала; мањи део ископаног лигнита (највише 10'%) биће коришћен за производњу сушеног лигнита и за друге потребе; за веће коришћење угља у индустрији и широкој потрошњи неопходно је повећати капацитете постројења за оплемењивање лигнита и отворити нове руднике са подземном експлоатацијом;

- повећање производње и истражености резерви нафте и природног гаса; интензивирање истраживања нафте и природног гаса; интензивирање истраживања и повећање производње у иностранству (путем концесија);

- побољшање степена искоришћења нафте из постојећих и нових лежишта (применом савремених секундарних и терцијарних метода експлоатације);

- коришћење обновљивих извора енергије, нарочито од 2000., превасходно за задовољавање нискотемпературних топлотних потреба (коришћење за аутономне и локалне сврхе, у оквиру тзв. мале енергетике); приоритет ће имати развој малих система централизованог снабдевања топлотном енергијом (у градским насељима и/или мањим центрима, пољопривредним комбинатима, бањама итд.), на бази коришћења геотермалне енергије, биомасе и целулозних отпадака из пољопривреде; реконструисање/изградња сточних фарми, ради производње биогаса (биогорива); коришћење сунчеве енергије и енергије ветра за специфичне локалне намене;

- побољшање квалитета рада и поузданости постојеће електропреносне мреже и магистралне нафтне и гасне мреже, као и даљи развој тих система/мрежа;

- гасификација градова у Републици Србији, на бази усклађених концепција гасификације и топлификације, у сврху задовољавања потреба широке потрошње;

- рационално коришћење и штедња необновљивих ресурса и произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине;

- смањење конфликата између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништво, земљиште итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програми рекултивације/ревитализације, отклањање штета итд.);

- изградња 400 kV далековода Дрмно - Кикинда у области система основне преносне електроенергетске мреже.

Са становишта организације, уређења и коришћења простора Републике Србије, основни циљ је равномернији територијални размештај становништва и његово интензивније обнављање, односно повећање удела млађих контингената у емиграционим подручјима и подручјима са високим индексом старења.

Према Просторном плану Републике Србије општине у обухвату Плана припадају подручјима са различитом просечном густином насељености. Општина Алибунар припада подручју са просечном густином насељености мањом од 50 становника на 1 km^2, општине Бела Црква, Вршац и Ковин подручју са просечном густином насељености од 50-74 становника на 1 km^2, а општина Панчево подручју са просечном густином насељености од 150-199 становника на 1 km^2.

Просторним планом Републике Србије утврђена је хијерархијски диференцирана мрежа градова, према којој су Панчево и Вршац регионални центри, са припадајућим гравитационим подручјима. Гравитационој зони Панчева припадају, између осталих, насеља општине Ковин и општине Алибунар, а гравитационој зони Вршца припадају насеља општине Бела Црква.

Концепција развоја села и унапређења квалитета живљења у сеоским подручјима предпоставља успостављање одговарајућег степена координације и комбинованог развоја пољопривреде и других привредних, услужних и посредничких делатности, од малих индустријских погона, занатства, трговине, сервисних и финансијских услуга, до туризма и домаће радиности.

У Плану су дате препоруке за организацију јавних служби према хијерархијском нивоу насеља, које полазе од постојећих мрежа јавних служби и са претпоставком да ће се будући развој у овом сектору прилагођавати економским, институционалним и својинским променама, као и планерским пропозицијама утврђеним Планом.

Према Просторном плану Републике Србије и мерама заштите животне средине, које је потребно предузимати у односу на степен загађености, предметни простор припада 8. категорији.

Заштита природних добара обухвата заштиту изузетних и јединствених делова природе, карактеристичних представника појединих екосистема, природних предела око културно-историјских споменика и заштитних зона око заштићених природних добара.

Циљеви заштите биодиверзитета обухватају његово очување, истраживања, праћење стања и одржавање у складу са политиком одрживог развоја. Циљ заштите природних добара је њено приближавање нивоу заштите развијених европских држава. Приоритет у заштити природе у Војводини имају водени токови и обална подручја, као и степска и пешчараска подручја. Просторним планом Републике Србије предлаже се стицање међународног статуса заштите за целину заштићеног природног добра СРП Делиблатска пешчара, односно упис у Светску листу заштићене природне и културне баштине (UNESCO).

Основна начела заштите културних добара, а која су од значаја за подручје обухваћено Планом су:

- културна добра штите се интегрално са простором у коме се налазе;
- културна добра третирају се као развојни потенцијал подручја у коме се налазе;
- заштита културних добара је интегрални део развоја друштва;
- наслеђе које из разних разлога није обухваћено режимом заштите, уводи се у тај режим;
- у поступку планирања, мере заштите се предвиђају и за добра која уживају претходну заштиту, као и добра која још увек нису адекватно вреднована и заштићена.

1.3. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

1.3.1. Природне карактеристике подручја

Климатске карактеристике

Клима пешчаре класификована је као измењена континентална клима панонског типа, са јасним елементима степске климе. Она припада субхумидној клими сувљег типа.

Вредности појединих климатских елемената дају одређене специфичности Пешчари у односу на окружење.

Средње максималне температуре су ниже за 0,7 - 1,1°C од просечне средње максималне температуре за подручје Војводине, а средње минималне температуре су на Шушари испод нуле од децембра до априла. Апсолутни

максимум температуре ваздуха је +40°C, а апсолутни минимум -30°C. Највећи број мразних дана је у јануару и то на простору Делиблато-Гребенац-Банатска Паланка. Од јула до краја септембра индекс суше је испод 20.

У погледу падавина у току године, јуни има максималне количине падавина (96,6 mm Шушара, 94,2 mm Фламунда); минималне количине падавина су у фебруару, изузетно у марту.

Према средњим месечним вредностима релативне влажности ваздуха, највлажнији су месеци децембар и јануар, а најсувљи април и септембар.

Просечно трајање сунчевог сјаја износи 2.150 часова.

Присутна је доминација ветрова из два супротна правца: југоистока и северозапада. Из свих осталих праваца ветрови дувају у 122 . Просечна јачина ветрова, изражена у бофорима, износи из правца југоистока 3,8; из правца југ-југоисток 3,5; из правца истока 3,2; из правца исток-југоисток 3,1. Основна карактеристика овог простора је да највећи ветрови нису и најјачи.

Сеизмика

Према карти макросеизмичке рејонизације за повратни период од 50 година, издате од стране Сеизмолошког завода Србије у Београду 1987. године, подручје у обухвату Плана налази се у зони од 7° МЦС скале. Земљотрес овог интензитета представља релативно ограничавајући фактор развоја.

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

Целина СРП Делиблатска пешчара даје изглед засвођене и таласасте греде чије висине постепено расту, идући од југоистока према северозападу. Степенасто издизање приметно је и идући од југозапада према североистоку.

Најнижи појас, који се назива ниски песак, са просечним надморским висинама од 75 до 85 метара, простире се од инундационих терена уз Дунав од Банатске Паланке па до Дубовца. Средњи појас (средњи песак), са просечним надморским висинама од 65 до 100 метара, простире се од трасе поменутог пута до замишљеног појаса који повезује Хатарице са насељем Кајтасово. Појас високог песка, који иде од поменуте линије, има просечно висинске коте од 100 до 135 метара надморске висине.

У обликовању рељефа је доминирао флувијални фактор. У ниском песку дебљине слоја се крећу од 5 до 30 m, у средњем песку од 9 до 50 m, у високом песку од 20 до 100 m, с тим што се у овом појасу на већим површинама, на подлози песка, налази и лес.

Хидрогеолошке карактеристике

У хидрогеолошком погледу јужни Банат представља најсложенији део Војводине што је последица литостратиграфске и тектонске грађе овог терена.

На овом подручју присутно је више геоморфолошких и хидрогеолошких целина, са наглим прелазима једних у друге. Највећи део представља висок терен саме пешчаре, која због готово искључиво песковитог састава суштински представља пространо сабирно подручје.

На највећем делу СРП Делиблатска пешчара основни водоносни комплекс је дебљине 50 метара, и налази се на дубини од 100 до 150 метара. Ова издан исклињава према Дунаву (на дубини од 25 до 50 метара), а исклињавањем у

другим смеровима, уклапа се у основни водоносни комплекс подручја јужног Баната (на дубини од 75 до 100 па и 125 метара). Формирана издан, као последица хидрогеолошких одлика песковите средине и постојања водонепропусне подине, има своје природне изливе и изворе по ободу пешчаре, и утиче на њихов режим подземних вода.

Алувијална раван Дунава је у висинском погледу нижи од успорених вода Дунава, а режим подземних вода се формира под утицајем дотицаја подземних вода из залеђа СРП Делиблатска пешчара и Дунав.

На овом подручју се налазе значајни ресурси подземних вода:

- дубоке издани у СРП Делиблатска пешчара;
- издани основног водоносног комплекса на ободу СРП Делиблатска пешчара, посебно југозападно од Вршца;
- издани у алувијалној равни Дунава (од Ковина до ушћа канала Хс ДТД у Дунав), које се прихрањују успореним водама Дунава, и представљају најзначајније потенцијално изворište за регионално водоснабдевање становништва јужног Баната дефинисано Просторним планом Републике Србије и Водопривредном основом Републике Србије.

На ободу СРП Делиблатска пешчара су местимично заступљене артеске издани са самоизливајућим бунарима.

Хидролошке карактеристике јужног Баната

Предметно подручје има специфичне хидрогеографске и хидролошке одлике које се веома разликују од суседних подручја. На подручју СРП Делиблатска пешчара нема никаквих хидрографских облика, осим неколико бара, које се формирају на местима са повишеним нивоом подземних вода. Због велике пропустљивости тла, атмосферске воде брзо пониру у ниже слојеве, па површински остају без довољно влаге. Песак се током лета и услед дувања кошаве исушује и до 0,5 m дубине и на 4% влажности. Међутим, близина Тамиша, Караша и нарочито Дунава има велики утицај на ниво подземних вода.

Од природних водотокова доминантан је Дунав, са својим перманентно успореним режимом. Ту је још низводни ток Караша, међудржавни нерегулисани водоток са малим капацитетом минор корита и честим изливањем и плављењем пољопривредног земљишта, низводни ток Нере (по ободу) међудржавне граничне реке са Румунијом, са својим бујичним режимом и израженом ерозијом приобаља.

Ту је и мањи природни водоток Доловачки Бегеј, који гравитира водотоку Надел, и који је у више наврата продубљиван и проширивaн са неколико кракова.

На подручју обухвата Плана налазе се Белоцркванска језера, настала експлоатацијом шљунка, затим језера на Црној бари (Горње, Велико и Доње) и акумулација Краљевац код Делиблата, а постоје услови за акумулисање воде (вишенаменска акумулација) на Доловачком Бегеју.

Педологија

Регија Јужни Банат у којој се налази СРП Делиблатска пешчара, карактеристично је подручје чернозема (карбонатни и бескарбонатни са раним знацима забаривања). На подручју СРП Делиблатска пешчара преовлађују у великој мери песковита земљишта.

Делови у којима се СРП Делиблатска пешчара наслања на черноземе чини песковити чернозем. Западно од СРП Делиблатска пешчара, у подручју насеља

Долово, значајне су површине под черноземом и ливадском црницом, а у близини насеља Мраморак и Делиблато има знатних површина под ливадском црницом. На потезу између насеља Ковин и Дубовац, уз Дунав, сусрећемо знатне површине под разним варијететима ритских црница (песковитих, заслањених, тешких). Непосредно уз сам ток Дунава, на његовим речним адама и у прибрежју реке Караш преовлађују алувијална земљишта.

Сва земљишта типа чернозема су високих производних потенцијала, осим заслањених и тешких ритских црница. Песковита земљишта су у целини ниских производних вредности.

Подручје обухвата Плана, које захвата простор од 111.196 ha, у педолошком смислу карактерише чак 40 типова, подтипова, варијетета и форми земљишта. Основне карактеристике група земљишта су:

Черноземи (55.172 ha или 49,60%) са својим подтиповима, варијететима и формама заузимају доминантне површине на подручју обухвата Плана. Налазе се првенствено на лесним заравнима и лесним терасама, а само делимично на сувој и оцедитој алувијалној тераси Дунава.

Одликују се релативно дубоким хумусним хоризонтом, веома повољним хемијским, физичким, водно-ваздушним и производним особинама. Ова земљишта су лака за обраду. Највећим делом то су првокласна земљишта за пољопривредну производњу и представљају највеће природно богатство Војводине.

Иницијална земљишта и смеђа степска земљишта и антропогени пескови (31.948 ha или 28,73%) су јако песковита земљишта слабо снабдевена хумусом, азотом и фосфором. На подручју обухвата Плана, услед нижег нивоа подземних вода, она представљају апсолутно шумска земљишта.

Ритска земљишта (9.022 ha или 8,12%) чине групу хидроморфног земљишта. Представљају их ритске црнице и ритске смонице. Веома се разликују по својим хемијским, физичким, водно-ваздушним и производним карактеристикама.

Ритске црнице и ритске смонице су потенцијално плодна земљишта, која захтевају увођење водног режима и примену интензивне агротехнике. У пољопривредној производњи користе се за њивске културе.

Алувијална земљишта (6.494 ha или 5,83%) су формирана у приобаљу река Дунава, Караша и Нере. Карактерише их лакши механички састав и смањена присутност хумуса и биљних хранива. Ова земљишта су лака за обраду, а веома су погодна за гајење повртарских и њивских култура.

Ливадска црница (3.992 ha или 3,59%) се одликује релативно дубоким хумусним хоризонтом, одличном структуром, повољним водно-ваздушним, хемијским и производним карактеристикама. По својим особинама спада у првокласна земљишта на којима се, са пуним успехом, могу гајити све пољопривредне културе.

Слатине (2.381 ha или 2,14%) су дефектна земљишта која су због штетних соли, абсорбованог натријума и лоших физичких карактеристика, више или мање неподобна за биљну производњу. За сада се користе као веома оскудни пашњаци.

Мочварна земљишта (1.729 ha или 1,56%) су превлажена земљишта која се најчешће налазе дуж обала река, бара и језера. Ова земљишта нису погодна за пољопривредну производњу.

Тресетно земљиште (275 ha или 0,25%) се у АП Војводини налази на свега 420 ha, тако да се овај простор може сматрати природном реткошћу.

Смонице (201 ha или 0,18%) се простиру у јужном делу посматраног простора, на ободу границе СРП Делиблатска пешчара. Одликују се дубоким хумусним хоризонтом, тешким механичким саставом. Водно ваздушне особине ових

земљишта су незадовољавајуће. Тешке су за обраду. Користе се за њивске културе, делимично за виноградарство и воћарство, али су производни ефекти слабији него на земљиштима виших класа.

Прилог бр. 1: Педолошка карта ППППН СРП Делиблатска пешчара

Флора и вегетација

Разноврсну и богату флору СРП Делиблатска пешчара чини око 900 врста виших биљака, међу којима су многе реткости, реликти, као и врсте чије је распрострањење ограничено на Панонску низију (панонски ендеми) и њено окружење (панонски субендеми). Све ове врсте су од нарочитог научног значаја. Међу врстама, од којих су многе законом заштићене, истичу се оне за које је СРП Делиблатска пешчара једино налазиште у Војводини и Србији. Такве су: банатски божур (Paeonia oficinallis subsp. banatica), степски божур (Paeonia tenuifolia), панчићев пелен (Artemisia pancicii), шерпет (Rindera umbellata), коцкавица Дегенова (Fritilaria degeniana) и многе друге.

Већина ових врста, као и пешчарско смиље (Helichrysum arenarium), имају популације сведене на границу опстанка и према критеријумима Међународне асоцијације за заштиту природе (IUCN) сврстане су у групу врста у опасности да ишчезну, чије је очување један од приоритета заштите природе. Све наведене врсте, поред клеке (Juniperus communis) - јединог самониклог четинара Панонске низије, те пешчарског ковиља (Stipa joanis) специфичне су за СРП Делиблатска пешчара.

У вегетацији СРП Делиблатска пешчара издваја се више заједница пешчарских, степских, шумо-степских и мочварних типова, чији су просторни, мозаични распоред, а често и јединствена комбинација врста, кључни чиниоци еколошке равнотеже и опстанка живог света. На растреситом, полувезаном песку, са минималним количинама органских материјала, развија се, само на овом подручју присутна заједница, која је због тога названа Festucetum vaginatae deliblaticum.

Основну степску фитоценозу, флористички најбогатију, са јединственом комбинацијом биљних врста степе представља Chrysopogonetum pannonicum, док се у условима интензивне испаше јавља травни покривач ниског типа, који је посебно значајан за опстанак специфичне фауне овог подручја.

Шуме СРП Делиблатска пешчара представљају прелаз између термофилних и мезофилних храстових шума, а посебан печат им даје заједница чији су градитељи пасдрен (Rhamnus tinctoria i Rh.catarctica) и виргилијански храст (Quercus virgiliana), карактеристични само за овај простор.

Фауна

Као раритети у фауни СРП Делиблатска пешчара истичу се, пре свега, врсте степских станишта.

Међу инсектима значајна је првенствено ентомофауна голог песка, иницијалних заједница песка, пешчарске и степске вегетације. Утврђен је и знатан број ендема, па чак и родова и врста чије је уобичајено распрострањење у северноафричким пустињама.

Проширењем граница, којим је СРП Делиблатска пешчара обухватио и део Дунава, ритова и дунавских ада, укупна биолошка разноврсност заштићеног природног добра значајно је обогаћена компонентом ихтиофауне. У првом реду

треба споменути врсте риба од економског значаја, затим врсте које су заштићене као природне реткости, али и неизбежне интродуковане (алохтоне) врсте.

СРП Делиблатска пешчара, са 24 регистроване врсте водоземаца и гмизаваца, представља фаунистички веома богато и, истовремено, по биогеографским карактеристикама херпетофауне, јединствено подручје у Европи, које је уз то, због склопа аутохтоних биотопа степског типа и њиховог укупног биодиверзитета, прототип биогенетског резервата.

По орнитолошким вредностима СРП Делиблатска пешчара са ширим окружењем, са укупно 171 врстом гнездарица, на првом је месту по значају у Србији. У групи најугроженијих птица наше земље, Европе, па и света су грабљивице, међу којима су на Делиблатској пешчари заступљене многе веома ретке врсте, као што су банатски соко (Falco herrug), орао крсташ (Aquila heliaca), орао кликташ (Aquila pomarina) и многе друге, које се налазе и на светској Црвеној листи. Њихов опстанак директно је условљен очувањем пашњачких површина са текуницом, која представља основ њихове исхране.

СРП Делиблатска пешчара представља посебно повољно подручје за гнежђење многих врста птица из реда певачица, као и врста из редова прилагођених степским и полупустињским условима климе, а посебно се издвајају врсте којима је СРП Делиблатска пешчара најважније, или једно од најважнијих гнездилишта у Војводини и Србији.

На подручју Дубовачког рита и делом аде Чубуклије гнезди се чак 55 врста птица и постоји једна од највећих мешовитих колонија чапљи и корморана у Србији, у којој се гнезди око 700 парова укупно 8 врста птица.

Стрми одсеци преко којих се СРП Делиблатска пешчара наслања на Дунав станиште су једне од највећих колонија ласте брегунице (Riparia riparia) у Европи (преко 15.000 парова). Пространство Дунав представља значајно средње-европско одморište птица мочварица на пролећној и јесењој сеоби - просечно се овде задржава око 80.000 птица припадника 25 врста, од чега већину представљају лиске и дивље патке, али често и преко 5.000 дивљих гусака и 10.000 корморана.

Териофауну СРП Делиблатска пешчара у целини, чини укупно 39 врста, при чему обележје фауни дају врсте које припадају степи и шумо-степи. Међу степским представницима се налазе и најзначајније ретке и угрожене врсте, као што су: у нашој земљи једино овде регистрован, степски скочимиш (Sicista subtilis), слепо куче (Spalax leucodon), коме је СРП Делиблатска пешчара једно од три преостала налазишта у Војводини и текуница (Spermophylus citellus). Слепо куче и текуница налазе се на Црвеној листи угрожених врста света (IUCN, 1996.), са статусом "рањивих врста".

Куриозитет СРП Делиблатска пешчара је и присуство вука (Canis lupus), врсте са Црвене листе Европе и заштићене, као природна реткост, на подручју Војводине.

Минералне сировине

Минералне сировине на овом подручју чине: нафта и гас, шљунак, угаљ, опекарска глина и тресет.

Са аспекта коришћења енергетских извора (гас, нафта, геотермална енергија) према Просторном плану Републике Србије СРП Делиблатска пешчара спада у подручје високе перспективности. Из тих разлога на предметном подручју планира се извођење истражних радова (истражне бушотине). Међутим, како се

ради о веома лабилној средини, према њој се мора трајно обазриво односити и користити је само пажљивим и доследно спроведеним режимом заштите и даље изградње и унапређењем природне средине.

На подручју обухвата Плана лоцирана су гасна, нафтна и лежишта геотермалне воде: "Мраморак", "Тилва" и "Николинци". Ова лежишта имају довољно потенцијала за даљу експлоатацију, како постојећег тако и повећаног интензитета.

Велике залихе шљунка се налазе у јужном делу територије општине Бела Црква (највеће у нашој земљи), уз ток реке Нере. Експлоатација траје дуги низ година, што за последицу има стварање познатих белоцркванских језера. Језера на којима је завршена експлоатација шљунка данас представљају атрактивне туристичке локалитете, чија је валоризација, са аспекта туризма, у току.

На Планом обухваћеном подручју се налази део Костолачко-ковинског лигнитског басена, као део једног од четири највећа лигнитска басена у земљи. У инундацији Дунава је у току експлоатација угља на површинском копу Ковин, подводним начином откопавања. На истом копу се, поред угља, вади и шљунак. Планира се да се на постојећем локалитету, у небрањеном делу инундације Дунава, настави експлоатација наредних 10 година, имајући у виду да су на потезу Ковин - М. Баваниште - Дубовац, у претходном периоду откривене велике резерве квалитетног лигнита у износу од 270.000.000 t, а који се према резултатима истраживања из 2003/4 године могу проширити на 400.000.000 t. На овом подручју се, изузев објеката за регионално водоснабдевање Баната, у наредном периоду не могу планирати други садржаји, а земљиште ће се користити искључиво у пољопривредне сврхе.

Да би се сагледао евентуални утицај рудника "Ковин" на главни водоносни хоризонт Ковин-Дубовац, потребно је да сеураде одговарајућа хидрогеолошка доистраживања у циљу утврђивања утицаја експлоатације угља на подземне воде на потезу Дубовац - Бела Црква како у инундацији Дунава, тако и у брањеном делу - потенцијалном изворишту и тако провери могућност одрживог коришћења оба минерална ресурса (и не само то већ и шљунка).

Такође, неопходно је урадити и студијска и друга истраживања и анализе, којима ће се утврдити утицај рада рудника на животну средину, са мерама заштите и детаљним програмима праћења тих утицаја.

Опекарска глина се вади на подручју општине Панчево, Алибунар и Вршац, где су лоциране и циглане. Проблем санације и рекултивације након експлоатационог периода је и овде присутан, као и на већини локација на територији Војводине. Сви корисници се обавезују да спроведу рекултивацију деградираних површина, у складу са важећом законском регулативом.

На посматраном подручју налазиште тресета налази се југоисточно од Гаја на потезу према Дубовцу (налазиште "Велики лап"). На овом лежишту су у претходном периоду утврђене и оверене билансне резерве врло квалитетног тресета а процењено је да се на ширем подручју налазе велике количине потенцијалних резерви.

С обзиром да су низијске тресаве по међународним конвенцијама сврстане у приоритетна станишта за заштиту, потребно је извршити детаљна истраживања постојећих тресава са аспекта заштите биолошке разноврсности у циљу сагледавања евентуалне могућности коришћења.

Водни ресурси

Значајне водне ресурсе, на посматраном подручју чине: подземне воде, геотермалне воде и река Дунав.

На овом подручју се налазе значајни ресурси подземних вода: дубоке издани у СРП Делиблатска пешчара; издани основног водоносног комплекса на ободу СРП Делиблатска пешчара, посебно југозападно од Вршца; издани у алувијалној равни Дунава (од Ковина до ушћа канала ХС ДТД у Дунав) које се прихрањују успореним водама Дунава.

Према Водопривредној основи Републике Србије алувијон између Ковина и Дубовца представља једно од два највећа изворишта питке воде у Србији. Због изузетне важности ресурса, ово подручје се дефинише као потенцијално изворište за регионално водоснабдевање становништва јужног Баната.

Прва систематска и организована истраживања термоминералних вода и хидрогеотермалне енергије у Војводини започета су још 1969. године. Производња термоминералних вода и геотермалне енергије у Војводини почиње 1978. године у балнеотерапији и за загревање спортских и пољопривредних објеката. На основу светских и домаћих искустава, оцењује се да би се геотермалне воде Панонског басена Војводине, с обзиром на њене физичко-хемијске и геотермалне карактеристике, могле користити: у пољопривреди за загревање стакленика, у сточарству и живинарству за загревање фарми, у индустрији као технолошка топла вода, у балнеотерапији и спортско-рекреационо-туристичким центрима, за загревање насеља и других објеката, за снабдевање становништва санитарном топлом водом, у рибарству. Највећи проблем у коришћењу су висока улагања и недостатак финансијских средстава.[1)] Данас се на посматраном подручју, геотермалне воде користе на територији општине Алибунар, на локалитету Девојачки бунар, за спортско-рекреативне објекте.

Река Дунав је општепознати природни ресурс, чији је значај једнако вредан и у погледу природних карактеристика битних за очување карактеристичне флоре и фауне, за развој туризма, као и за развој водног (путничког и теретног) саобраћаја и повезивање европских земаља.

———————

[1)] Извор података: Информација о могућностима коришћења термоминералних вода на подручју АПВ, ИВ АПВ, новембар 2003.

1.3.2. Становништво

Анализа демографског развоја насеља у обухвату Плана извршена је на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1948-2002. године.

Према последњем попису становништва 2002. године у 18 насеља у обухвату Плана живи 39.419 становника. Најмање насеље Шумарак (општина Ковин), има свега 180 становника, док је најмногољудније Долово (општина Панчево), са 6.835 становника. Дистрибуција становништва према величинским категоријама у ових 18 насеља указује да је просечна популациона величина 2.190 становника, од тога је шест насеља мање од 1.000 становника, а само два су у категорији од 5.001-10.000.

Анализа демографског развоја подручја у обухвату Плана указала је да је процес сенилизације захватио становништво. У анализираном периоду дошло је до пада укупног броја становника, повећања контингента старог становништва (екстремно висок индекс старења), веома благог пораста укупног броја

домаћинстава и пада просечне величине домаћинства, као последице процеса раслојавања домаћинстава. Просечна величина домаћинства је опадала од 4,1 до 3,2 члана по домаћинству. Радни контингент чини 61,2% укупне популације, а четвртина популације је пољопривредно становништво, од чега је око 60% активно. Образовна структура становништва је неповољна, што се негативно одражава и на активност становништва и ефекте тих активности. У популацији старијој од 10 година 4,6% је неписмено становништво. Од становништва старијег од 15 година без школске спреме је 7,6% и када се томе додају становници са највише завршеном основном школом то износи преко 60% овог контингента.

На основу свега може се оценити да је општа демографска ситуација на посматраном подручју неповољна. Основне структуре становништва су такве да неће обезбедити побољшање демографске ситуације ни у наредном периоду.

1.3.3. Мрежа и функције насеља

Мрежу насеља на подручју у обухвату Плана чини 18 насеља просечне величине 2.190 становника, од тога су само Алибунар (3.431 ст.), центар општине и Банатски Карловац (5.820 ст.) центри сложеније структуре делатности и функција (остало су сеоска насеља).

Остварени демографски и привредни развој насеља није довео до промена у просторној организацији посматраног подручја које обухвата 1.111 km^2, што је непосредно изражено у густини насељености, просечној величини насеља, променама у величинској и хијерархијској структури насеља, као и у функционалној неиздиференцираности подручја.

На посматраном подручју формирана је мрежа насеља релативно мале густине (на сваких 100 km^2 налази се у просеку 1,6 насеља), што је испод покрајинског просека (у АП Војводини се налази 2,2 насеља на 100 km^2). Просечна величина насеља у АП Војводини износи 4.351 становника, а у насељима посматраног подручја 2.190 становника, што указује на то да је уситњеност насеља и мала густина мреже насеља последица неповољних природних услова за настањивање.

Густина насељености на подручју обухвата Плана износи 29 ст/km^2, највећа је у делу који припада општини Панчево (58 ст/km^2), а најнижу густину имају насеља општине Ковин (27 ст/km^2).

Највећи број насеља (6) је у категорији до 1.000 становника. Просечна величина насеља (2.190 становника) припада категорији насеља од 1.000-3.000 становника. У насељима од 3.000-5.000 становника се налази 43,06% укупног становништва у обухвату Плана.

1.3.4. Рурална подручја

Настанак и развој насеља на подручју обухвата Плана условљен је природним и створеним чиниоцима, који нису подједнако утицали на одређивање положаја насеља, нити су током историје равномерно утицали на њихов развој. Најбитнији фактори који су били од пресудног значаја за положај насеља су природни фактори: СРП Делиблатска пешчара, река Дунав и пољопривредне површине које окружују СРП Делиблатска пешчара.

Анализирајући генетско-морфолошки изглед насеља уочава се специфична урбанистичка структура као последица специфичне генезе, формирана током XVII и XVIII века. Већина насеља је планске композиције геометријског карактера ортогоналне шеме улица, колико то допуштају локални геоморфолошки услови.

Ова насеља су у литератури позната као панонска насеља колонизационог типа са извесним одступањима због топографских услова терена, те се унеколико разликују од војвођанских насеља уобичајеног изгледа. Куће у насељима су ушорене и збијене једна поред друге. Улице су праве и широке код већине насеља.

Поред 18 насеља, на подручју обухвата Плана постоје и салаши, који су разбацани по лесним узвишењима и гредама. У атарима насеља јужног обода СРП Делиблатска пешчара постоје веће скупине салаша (Скореновачки рит, Бели брег, Старо село), а неки салаши су претворени у насеља (Сигет у Мало Баваниште и Емануеловац у Шумарак).

Као последица одвијања неке од пољопривредних активности (виноградарство, сточарство) остале су скупине објеката (виноградарске кућице), које су сада напуштене а лоциране су на просторима који и данас носе име Мраморачки, Делиблатски и Дубовачки виногради. Објекти који су служили сточарству су ишчезли, а налазили су се у СРП Делиблатска пешчара, као скупине колиба у којима су боравили чобани.

Процес економске, демографске, социјалне и културне ревитализације руралних подручја би се могао отворити афирмацијом концепта интегралног и одрживог развоја, чије најважније компоненте чине производња биолошки квалитетне хране, развој туризма и мале привреде.

1 Извор података: Информација о могућностима коришћења термоминералних вода на подручју АПВ, ИВ, АПВ, новембар, 2003. год.

1.3.5. Јавне службе и комунална опремљеност насеља

Развијеност јавних служби у обухваћеним насељима анализирана је у складу са одредбама Просторног плана Републике Србије. Укупно посматрано, најлошије стање је у области социјалне заштите, јер ни у једном насељу, укључујући и Алибунар, као центар општине, не постоји ни један садржај из ове области. Предшколско васпитање и образовање је заступљено у већини насеља, с тим што је претежно обухваћен предшколски узраст (5-7 год.). Основно образовање је заступљено у свим насељима, било да постоји основна школа, или се ученици упућују у суседно насеље, што је усклађено са величином насеља, односно бројем ученика. Здравствена заштита је решена на нивоу општине тако што сви општински центри имају домове здравља, а насеља здравствене станице или амбуланте, са стално или повремено присутним лекаром, што је у директној зависности од величине насеља. Делатност културе је недовољно развијена, мада у већини насеља постоје објекти дома културе; библиотеке су формиране у саставу дома културе или школе. Спортски терени (углавном фудбалска игралишта) такође постоје у скоро свим насељима. Већа насеља имају фискултурне сале уз школске објекте.

Табела 1-3: Приказ јавних садржаја по насељима

Општина - насеље -	Основна школа Средња школа	Дечија установа	Социј. заштита	Здравст. заштита	Апотека	Дом културе	Библо-тека	Спорт. терени
АЛИБУНАР								

АЛИБУНАР	++	+	-	+	+	+	+	+
Б. КАРЛОВАЦ	+	+	-	+	+	+	+	+
НИКОЛИНЦИ	+	+	-	+	+	+	+	+
ВРШАЦ								
УЉМА	+	+	-	+	+	+	+	+
ИЗБИШТЕ	+	+	-	+*	+	±	±	+
ШУШАРА	+*	-	-	+*	-	-	-	-
БЕЛА ЦРКВА								
ГРЕБЕНАЦ	+		-	+	+	+	+(шк)	+
ДУПЉАЈА	+*	-	-	-	-	-	-	-
КАЈТАСОВО	+*	-	-	-	-	-	-	-
ВРАЧЕВ ГАЈ	+	+	-	+	+	+	+(шк)	+
БАН.ПАЛАНКА	+	+	-	+	+	+	+(шк)	+
КОВИН								
МРАМОРАК	+	+	-	+	+	+	+	
ДЕЛИБЛАТО	+	+	-	+	+	+	+	+
ШУМАРАК	+*	-	-	+	-	-	-	-
ДУБОВАЦ	+	+	-	+		+		+
ГАЈ	+	+	-	+	+	+	+	+
М.БАВАНИШТЕ	+*	-	-	-	-	-	-	-
ПАНЧЕВО								
ДОЛОВО	+	+	-	+	+	+	+	+

Напомена:

* због величине насеља није оправдано формирати укупан садржај у насељу, већ се потребе задовољавају у другом насељу општине.

± постоји објекат који није у функцији.

+ (шк) садржај се налази у оквиру школе.

Сагледавајући стање развијености јавних функција у целини, може се закључити да је потребно улагати у сваком смислу у унапређење и развој сваке појединачне делатности, чиме би се подигао здравствени, образовни и културни ниво становништва подручја.

Комунална опремљеност свих сеоских насеља је слична, што подразумева следеће:

- сва насеља имају изграђене водоводе, али је присутан проблем недовољне снабдевености водом, како стамбених делова насеља, тако и радних комплекса и туристичких локалитета;
- неизграђеност система за одвођење отпадних вода (одвођење се врши путем септичких јама, које често нису изграђене по прописима);
- изграђену гасоводну инфраструктуру имају сва насеља општине Алибунар (Алибунар, Банатски Карловац и Николинци);
- изграђену гасоводну инфраструктуру имају сва насеља општине Вршац (Уљма и Избиште);
- у општини Бела Црква ни једно насеље нема изграђену гасоводну инфраструктуру;
- изграђену гасоводну инфраструктуру у општини Ковин има насеље Мраморак, а у општини Панчево има насеље Долово;
- сва насеља имају електроенергетску инфраструктуру и телефонију.

1.3.6. Привреда

Доминантна активност у већини насеља је пољопривреда, док су пратеће функције становања из области терцијарног сектора и друштвених делатности недовољно развијене у односу на потребе становништва. Оваква ситуација утиче на даљу депопулацију ових насеља, као и на преливање значајних средстава у развијене градске центре, у којима ово становништво задовољава велики део својих потреба у области трговине и услужних делатности, као и у области друштвене надградње. Иако су ове тенденције присутне већ дуги низ година, значајнијих друштвених активности (на локалном, регионалном и републичком нивоу), у смислу превазилажења наведених проблема, није било.

Пољопривреда

На простору СРП Делиблатска пешчара доминира пољопривредна производња у условима сувог ратарења.

Доминантне њивске културе су пшеница, кукуруз, соја, сунцокрет, шећерна репа а однос површина мења се из године у годину и условљен је тржишним условима.

Сточарска производња је у константном опадању а постојећи капацитети за смештај стоке су у лошем стању.

Воћарско-виноградарски засади нису заступљени у мери у којој би могли бити с обзиром на погодности простора, а за сада су формирани углавном на уситњеним поседима са доста проређеним и остарелим засадима.

Пољопривредна производња у заштићеним подручјима, у које спада и СРП Делиблатска пешчара, има ограничења, која проистичу из потребе да се она

усклади са режимом заштите еколошке целине у којој се одвија. У досадашњој пракси нису искоришћене могућности бављења пољопривредом (сточарством) у оквиру самог СРП Делиблатска пешчара, што је негативно утицало на очување и заштиту природе, а посебно на очување пашњачких површина, које су, због недостатка испаше, претворене у шикаре.

Пољопривреда има највише изражену развојну комплементарност са туризмом, уз вишеструке обостране позитивне утицаје. На основу сагледавања структуре пољопривредних површина према начину коришћења, може се закључити да постојећа структура пољопривредне производње не може значајније утицати на побољшање структуре и квалитета туристичког производа субрегиона.

Шумарство као привредна грана

Једна од функција шума Банатског шумског подручја, у чијем је оквиру и подручје обухваћено израдом овог Плана је и производна функција.

У оквиру ШГ "Банат" Панчево, шуме СРП Делиблатска пешчара у зони III степена заштите се користе углавном као огревно и ситно техничко дрво тврдих лишћара (багрем). Овим се делимично подмирују потребе околног становништва у овим сортиментима. Меки лишћари на површинама ван СРП Делиблатска пешчара се користе као индустријско дрво.

Мањи корисници шума у обухвату овог Плана (водопривреда, пољопривредни комбинати и приватна лица), такође, користе шуме за техничко и огревно дрво.

Пласман дрвних производа се врши у предузећима дрвне индустрије у Панчеву, Кањижи, Забрежју и Сремској Митровици, а постоје и мањи капацитети за резање трупаца.

Туризам

Субрегион Јужни Банат има периферан географско-саобраћајни положај у односу на територију Војводине и Србије, са израженом приграничном позицијом. У односу на друге туристички значајне просторно-географске целине на територији Србије, ово подручје има повољан положај према Дунаву и Ђердапској регији, која се сврстава у туристички највредније делове Србије, што може доћи до изражаја у развоју туризма кроз комплементарне односе ове две просторне целине.

У погледу спољашње саобраћајне повезаности (и туристичке доступности) највећи значај има магистрални правац Панчево-Алибунар-Вршац-Румунија (Е-70), кога прати железничка пруга истог ранга, а који се знатним делом поклапа са веома прометним источноевропским туристичким правцем. Овим саобраћајницама је подручје повезано са једном од најфреквентнијих саобраћајница Европе - Коридором 10. Велики значај у туристичкој доступности би могла имати трансевропска дунавска саобраћајница (водени коридор).

Унутрашња саобраћајна повезаност обезбеђена је преко постојећих регионалних (Ковин - Бела Црква, Бела Црква - Вршац) и локалних путних праваца, чија би мрежа морала бити допуњена да би се остварила квалитетна доступност до постојећих и будућих значајних туристичких локалитета, као и међусобна повезаност појединих насеља и обезбедила квалитетна веза са центрима у окружењу (Ковин-Смедерево, Београд, Панчево...).

Разнолика хидрографска мрежа посматраног подручја, у садејству са другим природним елементима и појавама, доприноси укупној туристичкој атрактивности

и рекреативној функционалности субрегиона (реке Дунав, Нера, Караш, канал ДТД - ОКМ, мањи водотоци, вештачка језера, забарене површине, извори питке воде, подземне питке и геотермалне воде).

Туристичка вредност природних потенцијала овог подручја је значајна, већ због саме чињенице да СРП Делиблатска пешчара, по својим укупним карактеристикама, представља значајну туристичку вредност. Дински рељеф, специфична клима, разноврсност флоре и фауне, чине овај простор изузетно привлачним за посетиоце разних интересовања.

СРП Делиблатска пешчара са непосредним окружењем је врло атрактивна и погодна за развој еколошког, ловног, риболовног, наутичког и рекреативног туризма. Постојећи и потенцијални туристички локалитети су Девојачки бунар, Чардак, Шумарак, Дубовачки рит, део Подунавља, доњи део долине Караша и туристички локалитети Загајичких брда и Думаче. Сви ови локалитети, изузев Девојачког бунара и Чардака, налазе се на периферним деловима СРП Делиблатска пешчара. Због установљених режима заштите нема услова за изградњу нових туристичких пунктова у оквиру самог СРП Делиблатска пешчара. Стара Паланка, због свог положаја, би могла да преузме улогу носиоца развоја туризма на овом простору, а сва околна насеља би могла да буду укључена у формирање адекватне туристичке понуде.

Мада на овом подручју постоје одређени туристички капацитети, до сада остварени резултати у области туристичке привреде се не могу оценити као задовољавајући.

Остале гране привреде

На подручју обухвата Плана (ван СРП Делиблатска пешчара) индустрија је неравномерно развијена, а делатности терцијарног сектора још увек нису достигле ниво који захтева савремени стандард живљења.

Према Уредби, у СРП Делиблатска пешчара на простору под режимом заштите I степена забрањена је свака делатност (активност) осим научних истраживања и контролисане едукације. На подручју режима заштите II и III степена забрањује се изградња индустријских и других објеката чији рад и постојање могу изазвати неповољне промене квалитета земљишта, воде, ваздуха, живог света и лепоте предела, односно извођење радова који могу нарушити морфолошке и хидролошке карактеристике терена и интегритет простора.

1.3.7. Шуме и шумско земљиште

Мозаичан распоред различитих типова земљишта утиче на појаву различитих типова вегетације. Основни типови шума на подручју СРП Делиблатска пешчара су шуме лужњака са ђурђевком на паларендзинама на песку (лужњак у првом спрату и ђурђевак у приземној флори) и шуме крупнолисног медунца на сирозему и песку до почетне и средње фазе органогене паларендзине (пионирске врсте, борови и багрем на плитким земљиштима са мало хумуса).

Вегетацију СРП Делиблатска пешчара чини шумска, жбунаста и травна вегетација. Шумску вегетацију чине багрем, црни и бели бор и у мањој мери липа, храст, топола и остали лишћари. Багремове шуме су најбројније, али и најслабијег квалитета. Већи део борових састојина је страдао у пожару. У алувијалној равни Дунава заступљени су различити типови шума тополе и врбе.

СРП Делиблатска пешчара је под тростепеним режимом заштите. Највећи део површине заузимају шуме у III степену заштите (87,4% од укупне површине шума), а највреднији шуме, са аспекта заштите природе, су у I и II степену и чине 12,6% површине.

Шуме ван СРП Делиблатска пешчара су недовољно заступљене, као и шумско земљиште. Шуме се налазе у приобаљу Дунава, уз Основну каналску мрежу (шуме водопривреде) и у оквиру пољопривредних комбината и добара у атару насеља. Незнатне површине шума су у приватном власништву.

У приобаљу Дунава у оквиру ВП "Подунавље" из Ковина се налазе шуме домаћих и ЕА топола са делимичним учешћем природних састојина врба и тврдих лишћара. Уз Основну каналску мрежу се налазе вештачке састојине домаћих и ЕА топола, врба, пољског јасена и бреста у виду заштитних појасева. Ове шуме су недовољно заступљене и делимично деградиране.

Недовољна шумовитост окружења СРП Делиблатска пешчара утиче на погоршање микроклиматских услова и смањење приноса у пољопривреди (утицаји ветра и еолске ерозије). Нагли прекид вегетације на граници заштићеног природног добра и окружења негативно утиче и на био-еколошко стање природног добра.

Ваншумско зеленило (линијско зеленило атара и насељско зеленило) је, такође, недовољно развијено. У насељима недостају категорије зелених површина јавног коришћења и заштитно зеленило.

Табела 1-4: Преглед укупних површина шумског земљишта по општинама

Р. бр.	**Општина**	**Ук.пов. дела општине у обухвату Плана (ha)**	**Укупна површина шумског земљишта у обухвату Плана (ha)**			**% ук. шумског земљиш.**
			остали	приватно	укупно	
1.	Алибунар	24085,48	1667,80	19,42	1687,23	7,01
2.	Бела Црква	16091,79	2225,23	543,67	2768,91	17,21
3.	Вршац	14901,65	2207,71	100,31	2308,03	15,49
4.	Ковин	44380,78	10342,49	62,75	10405,24	23,45
5.	Панчево	11736,72	22,16	0,49	22,65	0,19
УКУПНО		**111 196,43**	**16 465,40**	**726,67**	**17 192,08**	**15,46**

1.3.8. Лов и ловна подручја

Већи део СРП Делиблатска пешчара је у саставу ловишта "Делиблатска пешчара". Ловно-риболовни центар "Лабудово окно" је, такође у саставу овог ловишта, а обухвата део Подунавља. Главне гајене врсте дивљачи су јелен

обичан, срна, дивља свиња и дивља патка глувара, које су уједно и врсте трофејне дивљачи. У ограђеном делу ловишта "Драгићев хат" се гаји обичан јелен и дивља свиња.

Сем гајених врста дивљачи у ловишту су заступљени: зец, фазан, пољска јаребица и други сисари и птице, који су ловостајем заштићене врсте, дивљач ван режима заштите и многобројне трајно заштићене врсте (вук, рис, видра, орао, јастреб, соко и друге врсте).

Ловиштем "Делиблатска пешчара" газдује ШГ "Банат" из Панчева. Суседна ловишта насељавају изузев јелена-обичног, исте врсте дивљачи (срна, зец, фазан, пољска јаребица и дивља патка - глувара). То су ловишта ловачких удружења: "Средњи Банат" на делу територије општине Алибунар, "Вршачка кула" на делу територије општине Вршац, "Нера" на делу територије општине Бела Црква, "Јужни Банат" на делу територије општине Ковин и ловиште "Тамиш" које се налази на територији општине Панчево.

Ловно-риболовни центар "Лабудово окно" је, такође, у саставу овог ловишта, а обухвата део Подунавља. У оквиру заштићеног подручја евидентирано је око 50 врста риба, груписаних у 13 фамилија, различитог степена истражености и значаја.

Последњих деценија састав ихтиофауне водених екосистема СРП Делиблатска пешчара је измењен и нарушен променом еколошких услова.

1.3.9. Саобраћај и инфраструктурни системи

На подручју обухвата Плана егзистирају капацитети свих облика саобраћаја преко система путева, железничких пруга, канала ДТД и пловног пута реке Дунав.

Геосаобраћајни положај овог простора је ексцентричан у односу на постојеће друмске саобраћајне капацитете и мреже Војводине и Србије. Путеви из система категорисане и реконструисане путне мреже су:

- М - 1.9 Панчево - Вршац;
- М - 24 Панчево - Ковин;
- М - 7.1. Уљма - Бела Црква;
- Р - 123 Ковин - Делиблато - Банатски Карловац;
- Р - 115 Ковин - Бела Црква.

У постојећем стању, путна мрежа није системски формирана и не постоји интегралност повезивања између различитих видова саобраћаја.

Изграђеност постојећих категорисаних путева, који омогућују доступност СРП Делиблатска пешчара из више праваца, не задовољава основне критеријуме комфора и нивое саобраћајне услуге, те трасе пролазе кроз насеља. У саобраћајним токовима су присутне све структуре возила, а елементи ових путева не задовољавају основне критеријуме безбедности.

Систем некатегорисаних путева чине приступни и шумски путеви који су утврђени у шумској привредној основи.

Некатегорисани путеви у оквиру СРП Делиблатска пешчара углавном повезују поједине важније локалитете (шумске куће, видиковце - осматрачнице и сл.) и у функцији су заштите од акцидентних ситуација и заштите и одржавања екосистема. Ови путеви имају ограничену проходност, јер су без савремене подлоге, осим пута Шушара - Делиблато, који је, због своје изграђености, попримио и друге, нежељене функције (одвијање јавног саобраћаја). Утврђени систем некатегорисаних путева има полиномну функцију прилаза појединим локалитетима као и функцију заштите у случајевима акцидентне ситуације.

На подручју обухвата Плана постоје капацитети железничког саобраћајакоји се минорно користе. Изузетак је железничка пруга Београд - Панчево - Вршац - граница (Румунија), која је у путничко-робној експлоатација, али са експлоатационим карактеристикама далеко испод европских стандарда. Железничке пруге Владимировац - Ковин и Вршац - Бела Црква се не користе, осим повремено као индустријски колосеци. Капацитети железничког саобраћаја, уз модернизацију, представљају добру основу за успостављање интегралног саобраћаја у функцији овог простора.

Водни саобраћај на простору обухваћеном Планом заступљен је преко главног пловног пута реке Дунав и пловног пута канала из система ДТД, али превозни капацитети се користе далеко испод могућности. Водни потенцијали овог простора дају одличне просторне и инфраструктурне могућности за будућу афирмацију.

Ваздушни саобраћај за потребе овог подручја се одвија преко аеродрома Сурчин (за путнички и карго саобраћај), који у потпуности задовољава садашње обиме захтева. Мањи аеродроми на овом простору су лоцирани у Вршцу (за мање авионе), Ковину и Белој Цркви. За потребе пољопривредне авијације постоје полетно-слетне травнате стазе у свим општинама обухваћеним Планом. Постојећа инфраструктура даје добру основу за даљи развој ваздушног саобраћаја.

Водопривредна инфраструктура

Становништво се снабдева пијаћом водом организовано, на локалном нивоу. Једино се сва насеља општине Бела Црква снабдевају водом из централног изворишта "Стража".

На ободима СРП Делиблатска пешчара издан је местимично артеска (самоизливни бунари), као на пример у општини Алибунар. Сеоска насеља захватају просечно 1-6 l/s, а општински центри од 13 (Алибунар), до 55 l/s на изворишту Стража, за целу белоцркванску општину. У општини Ковин се за становништво захвата 32 l/s, уз додатних 20 l/s за индустрију.

Квалитет подземних вода на подручју обухвата Плана углавном задовољава критеријуме воде за пиће, као и са изворишта "Стража", док је у осталим насељима регистрован повећан садржај гвожђа, мангана или амонијака изнад МДК. Убудуће је на овом подручју довољан први степен прераде сирове подземне воде до нивоа квалитета воде за пиће (аерација, филтрација и дезинфекција), а у приобаљу Дунава, због плићих нивоа и веће подложности загађењу, други степен (поред наведених мера за први степен потребан је и хемијски третан).

Што се одређења воде тиче, канализациона мрежа за прихват отпадних вода скоро нигде није изграђена, сем делимично у Алибунару и Банатском Карловцу, већ се отпадне воде директно упуштају у водотокове (канале) без претходног пречишћавања, или се упуштају у подземље путем упијајућих бунара. У наредном периоду би требало, у складу са финансијским могућностима, прећи на потпуно механичко и биолошко пречишћавање отпадних вода у насељима.

Системи за одводњавање пољопривредног земљишта су бројни, са густом каналском мрежом и многобројним црпним станицама. Задатак ових система је да благовремено одведу вишак воде са пољопривредног земљишта, али често и да прихвате атмосферске воде из мањих насеља.

Најгушћа мрежа и највећи црпни капацитети су на ниском терену у приобаљу Дунава, који је под перманентним утицајем успора Дунава, изазваног браном Ђердап. Ту се налазе и површине под дренажом. Овим системима се потпуно

диригује режимом подземних вода на овом заиста угроженом подручју (дотицаји воде и са севера, са СРП Делиблатска пешћара, и са југа, из Дунава). Питање одвођења сувишних површинских и подземних вода са овог подручја има прворазредни приоритет.

Системе заштите од поплава Дунава чине:

- насипи уз леву обалу Дунава (са уставама) и заштитни системи (канали, самоизливни бунари и црпне станице), којима се подвирне и процедне воде успореног Дунава кроз насип прикупљају и препумпавају назад у Дунав);
- десни насип Нере који штити подручје од честих изливања ове бујичне реке;
- насипи уз ХС ДТД штите подручје од диригованог режима ХС ДТД (узводно од уставе Кајтасово) и режима Дунава који се протеже каналом ХС ДТД низводно од уставе Кајтасово.

Велике воде Караша се изливају по подручју без заштите. У зони високог терена је обала углавном заштићена обалоутврдама, а ток се местимично регулише наперима.

Основна ограничења на овом простору везана су за:

- угрожавање успостављеног водног режима на Дунаву (акумулација), на каналу ДТД, рекама Караш и Нера (успор), дренажном систему "Нера-Караш-Кајтасово" и Белоцрквaнским језерима;
- угрожавање система за наводњавање;
- заштита квалитета воде, како површинских, тако и подземних.

Енергетска инфраструктура

Постојећа гасоводна мрежа на подручју обухвата Плана, повезана је у јединствени гасоводни систем Републике Србије. Изграђени су следећи гасоводи:

- МГ-01 ф 323.9 mm Мокрин-Панчево, капацитета 25.000 m^3/час;
- гасовод високог притиска Панчево-Тилва, пречника 8", капацитета 10.000 m^3/час;
- бушотински гасоводи од бушотина до СОС (сабирно-отпремна станица) Тилва;
- разводни гасовод од МГ-01 до насеља Алибунар, пречника 4", капацитета 2.500 m^3/час;
- разводни гасовод од СОС Тилва до насеља Банатски Карловац и Николинци, пречника 4", капацитета 2.500 m^3/час;
- разводни гасовод од СОС Тилва до насеља Уљма и Избиште, пречника 4", капацитета 2.500 m^3/час;
- разводни гасовод од гасовода Панчево-Тилва до насеља Мраморак и Долово, пречника 4", капацитета 2.500 m^3/час.

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне мреже ван СРП Делиблатска пешчара пружају могућност њеног проширења и даље изградње у циљу гасификације свих насеља на овом подручју, што нема утицаја на очување природе у оквиру граница СРП Делиблатска пешчара. Гасоводне инсталације, које се налазе у оквиру самог СРП Делиблатска пешчара немају утицаја на окружење, јер су све инсталације изграђене подземно, тако да се транспорт гаса врши у затвореном систему.

На подручју обухвата Плана не постоје изграђени нафтоводи.

На подручју обухвата Плана лоцирана су следећа лежишта гаса, нафте, подземне воде: лежиште "Мраморак", лежиште "Тилва" и лежиште "Николинци".

На подручју обухвата Плана евидентиране су следеће гасне, нафтне и хидротермалне разрадне и производне бушотине:

- 14 гасних бушотина које су у производњи (9 у СРП Делиблатска пешчара);
- 5 гасних бушотина које нису у производњи (1 у СРП Делиблатска пешчара);
- 1 нафтна бушотина која је у производњи;
- 1 нафтна бушотина која није у производњи;
- 2 бушотине воде које су у производњи;
- 13 конзервираних бушотина (3 у СРП Делиблатска пешчара);
- 14 негативних бушотина (2 у СРП Делиблатска пешчара).

У границама обухвата Плана хидрогеотермални потенцијали испитани су само на нивоу проспекцијских истраживања и то северно од потеза Банатско Ново Село - Мали Луг - Парта, где су у протеклом периоду избушене три истражне бушотине на ширем подручју Банатског Карловца и Алибунара.

Туристичка организација "Девојачки бунар" из Алибунара, користи хидротермалну бушотину Db-1/H за отворени рекреациони базен од 1986. године. Бушотина је оптималне издашности 7,4 l/s и температуре воде 14°C.

Подручје обухвата Плана у погледу снабдевања електричном енергијом није јединствено. Поједини делови подручја снабдевају се из разних праваца. На датом простору постоји изграђена преносна мрежа са припадајућим трафостаницама различитог напонског нивоа од 110 kV и 400 kV, дистрибутивна средњенапонска 35 kV, 20 kV и 10 kV, као и нисконапонска 0,4 kV и припадајуће трафостанице.

Постојеће капацитете електроенергетске инфраструктуре карактерише неприлагођеност захтевима стално растуће потрошње. Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовољавајућа у погледу покривености простора, али не и у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница.

Снабдевање електричном енергијом потрошача на простору обухваћеном Планом обезбеђено је из трафостаница ТС 110/20 kV "Бела Црква", инсталисане снаге 31 kVA, ТС 110/20 kV "Вршац 2", инсталисане снаге 31 kVA, ТС 110/35 kV "Вршац 1", инсталисане снаге 2x20 kVA, '', ТС 110/20 kV "Алибунар", инсталисане снаге 2x31 kVA, ТС 110/20 kV "Ковин", инсталисане снаге 31 kVA, ТС 110/20 kV "Панчево 4", инсталисане снаге 2x31 kVA.

На подручју Делиблатске пешчаре изграђен је 40 kV далековод 453 Панчево - ТЕ Дрмно, као и 110 kV далеководи 151/2 Панчево -Алибунар, 151/3 kV Алибунар - Вршац, 1156 Вршац 2 - Вршац 1, 1002 Вршац - Бела Црква. Ови далеководи чине и део основне преносне електроенергетске мреже за територију АП Војводине.

Већи део преносне мреже је одговарајућег квалитета. Део средњенапонске мреже је грађен за 10 kV напонски ниво, те се мора реконструисати или заменити. Капацитети изграђених трафостаница такође су незадовољавајући, те је потребно у наредном периоду повећати инсталисану снагу трафоа и изградити нове капацитете.

Секундарна (нисконапонска) мрежа непосредно напаја потрошаче и може се констатовати да она покрива сва насељена места подручја, као и појединачне туристичке локалитете.

Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом ваздушна, кабловски начин напајања углавном је заступљн у већим градским насељима. Реконструкција нисконапонске мреже у насељима је делимично извршена, те је потребно у потпуности исту извршити.

Скоро сви излетнички локалитети у обухвату Плана су снабдевени електричном енергијом. Потребно је повећати сигурност и квалитет напајања.

Јавна расвета у насељима, као и на туристичким локалитетима није потребног нивоа.

Постојећа електроенергетска мрежа са незадовољавајућим карактеристикама, представља сметњу даљем развоју подручја.

Телекомуникациона инфраструктура, којом су обухваћени телекомуникациони објекти, телефонске централе, спојни путеви и примарна мрежа у насељима већим делом, и по квалитету, и по капацитету је на задовољавајућем нивоу. Секундарна мрежа није на задовољавајућем нивоу, велики део је изграђен надземно и недовољног капацитета.

У мањим насељима, још увек није извршена аутоматизација и дигитализација телекомуникационе опреме и система. Спојни путеви између телефонских централа већим делом остварени су оптичким кабловима уз главне путне правце, а мањим делом коаксијалним кабловима и радио-релејном везом. Спојни путеви, који нису остварени оптичким кабловима, су малих капацитета те се телекомуникациони саобраћај одвија отежано.

Месна ТТ мрежа у већини насеља такође није осавремењена, секундарна мрежа је углавном још увек ваздушна.

За потребе система ФСМ мреже мобилних телекомуникација на подручју обухвата Плана изграђене су базне радио-станице, радио-релејне станице и припадајући антенски стубови на следећим локацијама: у Белој Цркви, Алибунару, Вршцу, Уљми, Долову, Банатском Карловцу и на локалитету Девојачки бунар.

1.3.10. Животна средина

Утицај човека на унапређење и усмеравање развоја СРП Делиблатска пешчара и његовог окружења је неопходан због основне карактеристике његовог биотопа, односно иреверзибилности еволуције. Дефлациони процеси изазивају нестабилност екосистема и шире дезертификацију земљишта, често уз велике штете.

У насељима свих општина која се налазе у обухвату Плана, присутна је еолска ерозија због мањег процента шумовитости, недостатка заштитног зеленила и неадекватног коришћења пољопривредног земљишта. Недостатак шумског зеленила се може превазићи садњом појасева дрвећа и грмља уз постојеће и планиране путеве, уз каналску мрежу и нарочито пољопривредне површине, што би допринело смањењу утицаја ветрова и еолске ерозије.

Неадекватно водоснабдевање насеља је изазвано недостатком воде због угроженог, раније успостављеног режима на Дунаву. Посебно треба обратити пажњу на очување приобалних вода, јер је због изградње Ђердапа изазван успор Дунава, што има за последицу таложење органског и неорганског материјала и чини ове воде неподесним за коришћење у наведеном контексту.

У домену пољопривредне производње, неконтролисана примена хемијских средстава заштите и вештачког ђубрива изазива загађење земљишта, што има утицаја и на квалитет производа.

Експлоатација минералних сировина има негативног утицаја на земљиште, првенствено у погледу његовог заузећа, поремећају структуре земљишта, а отварањем позајмишта долази и до промене намене коришћења земљишта.

Ови деградирани простори захтевају рекултивацију, након завршетка експлоатације.

Функционисање регионалног пута, обзиром на обим саобраћаја, има у малој мери негативне рефлексије на околину (у погледу миграција одређених врста фауне и сл.).

Недовољна и неадекватна комунална опремљеност насеља за последицу има загађење свих природних ресурса.

1.3.11. Природна добра

СРП Делиблатска пешчара, са моћним наслагама еолског песка и израженим динским рељефом, те присутним пешчарским, степским и шумским екосистемима, са карактеристичним мозаиком животних заједница и типичним представницима флоре и фауне, представља природни феномен јединствен у Европи. Специфична флора и вегетација обилује раритетима, реликтима, ендемима и субендемима, а међу природним реткостима бројне су и животињске врсте којима је СРП Делиблатска пешчара једино, или једно од ретких станишта код нас. Овај простор, као највећа оаза пешчарско-степске и шумске вегетације која је некада доминирала Панонском низијом, један је од најважнијих европских центара биолошке разноврсности и најзначајније је степско подручје на простору јужнословенских земаља. Као таква, СРП Делиблатска пешчара је и јединствен научни полигон. Истовремено, ово подручје је вековима под утицајем човека, а нарочито за последњих готово двесто година интензивних радова у шумарству, који су у многоме изменили предеони лик СРП Делиблатска пешчара.

Поред СРП Делиблатска пешчара, у обухвату Плана налазе се и друга значајна природна подручја чије је вредновање, или поступак заштите, у току.

Једно од њих је подручје заштићено Решењем о претходној заштити ("Службени гласник Републике Србије", број 112/2003) бара "Краљевац" са "Вашаристем" и "Обзовиком", интересантан хидролошки феномен, станиште водене флоре и фауне, као и значајно станиште текунице (Spermophilus citellus) - природне реткости и глобално угрожене врсте. Ово природно добро покрива око 160 ha и, уз очување природних вредности, представља идеално место за спортски риболов, туризам и рекреацију, као и извођење едукативних програма у природи.

Као природни наставак СРП Делиблатска пешчара пружају се пашњаци на локалитету Хатарице (са десне стране пута Гај-Дубовац), као и пашњаци на атрактивно заталасаном рељефу Малог песка (с леве и десне стране пута Дубовац - Бела Црква, иза канала). Оба локалитета представљају значајна станишта природних реткости у флори и фауни (гороцвет, текуница, слепо куче, хранидбена подручја и гнездилишта дневних птица грабљивица) која уживају посебан статус заштите на основу Уредбе о заштити природних реткости ("Службени гласник Републике Србије", број 50/93 и 93/93). Ови простори треба да се и у будућности користе као пашњаци, без преоравања, пошумљавања и изградње, а могу се веома добро уклопити у специфичну туристичку понуду подручја (посматрање природе, пешачење, јахање, школа у природи и сл.).

У обухвату Плана, нарочито на делу алувијалне равни Дунава, између села Гај и Дубовац, налазе се фрагменти низијских тресава. Оне данас представљају најређе екосистеме Панонске низије. По категоризацији IUCN-а сврстане су међу фрагилне (веома осетљиве) екосистеме, код којих и најмања промена абиотичких и биотичких фактора (нестанак само 1-2 врсте) повлачи за собом њихово потпуно нестајање. Уз то су низијске тресаве центри биодиверзитета, чије је очување обавеза наше земље по Декларацији потписаној у Рио де Женеиру 1992. године,

којом се наша земља обавезала да доследно и на еколошким принципима засновано, спроводи политику очувања биолошке разноврсности на својој територији. Низијске тресаве су, с обзиром на своје порекло, оквир живота реликтних биљних врста, које данас карактеришу високопланинска подручја.

Као типове влажних станишта која се не могу обновити (јер су настала у специфичним условима прошлости) Рамсарска конвенција (на 8-мој конференцији, 2002. године) идентификује тресаве, заједно са мангровама и коралним гребенима, као најрањивије и најугроженије због губитка и деградације станишта, којима су неопходне ургентне приоритетне активности заштите и очувања (Global of Wetland Resources and Priorities for Wetland Inventory). Стога је низијске тресаве на овом подручју нужно очувати као резервоар регионалне и глобалне биолошке разноврсности.

Веома атрактиван предео још очуване природе представља и речица Нера, чије ће ушће бити укључено у будуће Рамсарско подручје. Већ прва истраживања флоре и вегетације овога подручја истичу његов значај за науку и заштиту природе. Стога овај водоток са ритским шумама и ливадама уз њега треба сачувати, уз могућност коришћења за науку и едукацију, као и специјалне видове туризма.

На северо-западном ободу СРП Делиблатска пешчара, уз викенд насеље "Векерле", налази се невелика површина са изузетно густом популацијом степског божура (Peonia tenuifolia), врсте која представља природну реткост у Србији, а може се сматрати симболом СРП Делиблатска пешчара. Овај простор треба очувати без изградње, преоравања и пошумљавања, а као такав може допринети туристичкој понуди, нарочито у оквиру садржаја на локалитету "Девојачки бунар".

У односу на природне ресурсе и планове за њихово коришћење (проширење површинског копа угља, формирање пепелишта) на подручју Ковин-Дубовац, истичемо да овај простор непосредно належе на границе СРП "Делиблатска пешчара", IBA подручје "Рам-Дубовац", као и будуће Рамсарско подручје. Сем тога налази се већим делом у оквиру пројектованих граница Резервата биосфере, у оквиру кога се промовише развој локалних заједница усклађен и заснован на заштити природе (пољопривреда - производња здраве хране, традиционални занати, туризам). Како се наведени простор уз то налази на подручју изворишта подземних вода, његова будућа намена треба да буде водоснабдевање, не само јужног региона, већ и средњег Баната.

1.3.12. Непокретна културна добра

Досадашња археолошка истраживања иако недовољна, показала су да је ово подручје било насељено у преисторијском добу. Археолошка налазишта Старчево, Жидовар и Дупљаја показују трајање култура на тлу Баната још од палеолита. Трагови римске културе такође су видљиви на овом подручју. У периоду од I-IV века ту су живела сарматска племена. Велика сеоба народа (IV - IX век) је захватила и подручје јужног Баната. Крајем IX века ово је подручје, иако у оквиру Угарске државе, било поприште политичких и културних утицаја Византије.

Читава територија данашње Војводине се нашла под влашћу Турака падом Баната 1522. године. Као заштита од упада Турака на јужним границама Хабзбуршке монархије образована је војна граница. Јужни Банат је из стратешких разлога требало населити, па је досељавање десетина хиљада породица разних народности спровођено планski, уз врло повољне услове.

Током XVIII века и касније почиње значајнији развој Војводине, па и јужног Баната: почиње изградња великих мелиорационих канала, интензивна градња железничке мреже, формирају се слободни краљевски градови, када почиње и њихов привредни развој...

Простор обухваћен Планом је културолошки и историјски изузетно занимљив. Посебну вредност представља чињеница да се културно-историјски развој одвијао у условима хетерогене етничке структуре.

У археолошком погледу овај простор није довољно истражен јер се сматрао трајним, ненастањеним простором због "негостољубиве" животне средине (дебеле наслаге ситног и лако покретљивог песка и недостатка воде). Према ономе што је до сада познато, стара насеља су основана по ободном делу СРП Делиблатска пешчара, у близини речних токова (Дунава и Караша), на просторима где се данас налазе Дубовац, Кајтасово, Гребенац, Гај... Трагови постојања насеља датирају још из гвозденог доба и средњег века.

Насеља на овом простору су плански изграђена и сачувана на оригиналној регулационој матрици. Могућност презентације народног градитељства кроз етно-паркове посебно је изражена у селима која гравитирају Белој Цркви и језерима односно обали Дунава.

Као значајни појединачни објекти се издвајају сакрални објекти проглашени за споменике културе, евидентирана културна добра индустријског наслеђа, као и појединачни објекти везани за значајне личности.

Споменици културе су цркве у Долову, Гребенцу и Делиблату изграђене крајем XVII и у XVIII веку. Њихов значај за историју и културу је велики, јер се не ограничава само на верске побуде, из којих су настале, већ се проширује и на културне и економске везе које су ти објекти у средњем веку имали.

Објекти индустријског наслеђа су стари млинови и зграде железничких станица, који су евидентирани као културна добра.

Основни проблем заштите непокретних културних добара је недостатак документације, односно недовољна истраженост простора.

1.3.13. Угроженост подручја од елементарних непогода

Земљотрес

На основу досадашње сеизмичке активности и карте микросеизмичке рејонизације територије Војводине, подручје обухвата Плана угрожено је појавом земљотреса интензитета 7° MCS скале. У случају појаве земљотреса овог интензитета могу се очекивати масовнија тешка оштећења на зградама грађеним од черпића и набоја обзиром на неповољан квалитет грађевинског фонда у насељима. Масовнија лакша оштећења претрпели би објекти изграђени од опеке и префабрикованих материјала.

Насеља, која се налазе на подручју обухвата Плана карактерише мали степен изграђености, са доста неизграђених површина у свом ткиву и велики проценат зграда грађених неквалитетним грађевинским материјалима.

Поплаве

Подручје је веома карактеристично по својим хидрогеографским и хидролошким одликама. Због велике пропустивости тла атмосферске воде брзо пониру у ниже слојеве па површински остају без довољно влаге. Међутим, близина Тамиша,

Караша и нарочито Дунава има велики утицај на ниво подземних вода. Од природних водотока доминантан је Дунав, који на овом делу има изузетно ерозивно дејство на изграђени насип услед успореног (повишеног) водостаја због изградње ХЕ "Ђердап" тако да су ниски терени приобаља, који припадају у већем делу КО Гај и мањем делу КО Дубовац, изложени негативном дејству. Низводни ток Караша, са малим капацитетом минор корита, честим изливањем и плављењем пољопривредног земљишта и низводни ток Нере са својим бујичним режимом и израженом еолском ерозијом приобаља, такође имају утицаја на ово подручје.

Ово подручје се од поплава штити изграђеним објектима за заштиту од поплава и то одбрамбеним насипом на левој обали Дунава и главним каналом ДТД са диригованим режимом отицања вода, који има задатак да све велике воде које долазе из суседне Румуније (осим вода реке Нере) евакуише у Дунав.

Олујни ветар

Олујни ветар спада у групу опасних хидрометеоролошких појава и то нарочито када удари ветра прелазе 17,2 m/sek или када се јавља у виду пијавице или торнада, што је карактеристично за југоистични Банат. Ово подручје карактерише велики број дана у току године са доминацијом ветрова из два супротна правца: југоистока и северозапада и стога се сврстава у најугроженије подручје од дејства олујних ветрова у Војводини.

Нестабилност екосистема СРП Делиблатска пешчара изазива песак који покрећу олујни ветрови и који угрожава вегетацију и развој ужег и ширег окружења.

Пожари

Насеља у оквиру обухвата Плана спадају у групу малих насеља сеоског типа, са претежно приземним објектима, великим двориштима и широким улицама, без великих концентрација запаљивог материјала, тако да су могући пожари мањих размера и локалног карактера, без ширих последица.

Екстремни услови у СРП Делиблатска пешчара и досадашње појаве пожара окарактерисале су овај шумски комплекс као један од најугроженији у нашој земљи. Специфичност овог шумског комплекса је што је изразито осетљив на избијање пожара имајући у виду структуру засада (око 4300 ha или око 26% је под четинарима) и климатске услове (учестали јаки ветрови). Посебан проблем представља непроходност и неприступачност појединим деловима шума. У погледу врсте дрвећа, од четинара је најзаступљенији бор који је уједно и најугроженији, јер су се пожари најчешће појављивали баш на површинама засађеним овим четинаром. Од лишћара најзаступљенији је багрем, који покрива 66% површина шума, а затим топола, црни орах, амерички јасен и липа.

Снежни наноси и поледице

На основу хидрометеоролошких података и искустава у одбрани од снежних наноса и поледице на саобраћајницама, на овом подручју евидентирана су тзв. критична места на путевима и железничким пругама. То су деонице магистралног пута М-1/9 (Е-70) Београд-Панчево-Вршац-граница и то на делу пута Владимировац-Алибунар и Николинци-Уљма и жељезничка пруга Београд-Вршац на делу Алибунар - Банатски Карловац.

Ерупције нафте и гаса

Опасностима од ерупције нафте и гаса највише су изложена подручја на којима се налазе нафтна и гасна поља са високим слојним притисцима знатно изнад хидростатичких. На простору СРП Делиблатска пешчара, у потезу од Девојачког бунара према југу ка насељу Шушара, налазе се гасна поља Тилва и Мраморак као и 9 експлоатационих гасних бушотина са пратећом инфраструктуром.

Код активних бушотина, у случају евентуалне ерупције, на угроженост околине утичу многи фактори, као што су климатски услови (годишње доба, ваздушна струјања), конфигурација терена, близина насеља и друго. Такође, у случају ерупције постоји и опасност од пожара већих размера и ширења отровних гасова, што представља непосредну опасност за сав живи свет у околини. У случају ерупције без пожара, околина може бити загађена сланом водом, угљоводоницима, угљем диоксидом итд.

До неконтролисаних ерупција може доћи и на бушотинама у току истраживања и разраде. Настајање неконтролисаних ерупција гаса може се свести на најмању меру стриктном применом и поштовањем прописаних превентивних мера и њиховим доследним спровођењем у свим фазама рада на бушотини.

Град и суша

Подручје обухвата Плана не спада у подручје угрожено градом, већ је подложно само повременим продорима олујних и градобитних облака. Климатски услови, који имају тенденцију мењања у смислу повећања броја дана са високим температурама без падавина, знатно утичу на појаву суше која највећу учесталост има у вегетационом периоду, када су пољопривредне културе најосетљивије и када су штете од ове непогоде у то време највеће.

1.4. ОГРАНИЧЕЊА И ПОТЕНЦИЈАЛИ ПОДРУЧЈА ПЛАНА

Подручје обухвата Плана представља подручје са значајним развојним потенцијалима у погледу природних ресурса - специфична клима, земљишта за различите видове производње, разнолика хидрографска мрежа, богада и разноврсна флора и фауна у оквиру СРП Делиблатска пешчара. Афирмацијом концепта интегралног и одрживог развоја, чије најважније компоненте чине производња здраве хране, развој туризма и мале привреде, на овом подручју би се могао остварити процес економске, демографске, социјалне и културне ревитализације руралних подручја.

Заштита природе

Као последња и највећа оаза пешчарско-степске и шумске вегетације, која је некад доминирала Панонском низијом, СРП Делиблатска пешћара је један од најважнијих центара биодиверзитета у Србији и Европи. Богатство флоре (око 900 врста, подврста и варијетета) садржи варијетете, реликте, ендеме и субендеме, а међу варијететима фауне истичу се врсте степских станишта.

Природне ресурсе заштићеног природног добра, које је потребно усклађено користити, чине:

- шуме и шумске културе;
- травне површине намењене испаши;
- ловна фауна;
- фауна риба.

Основну вредност заштићеног простора СРП Делиблатска пешчара чине површине под пешчарском и степском вегетацијом. Мозаични распоред различитих екосистема и биодиверзитета су главне особености предеоних вредности СРП Делиблатска пешчара.

Укупна површина под шумама и шумским земљиштем у обухвату Плана је 17.192,08 ha, што чини шумовитост од 15,46%.

У СРП Делиблатска пешчара се налази 16.998,48 ha шума. Највећи део у СРП Делиблатска пешчара заузимају шуме у III степену заштите (87,4% од укупне површине шума), док су највредније шуме, са аспекта заштите природе, у I и II степену заштите, а њихова површина износи 12,6%. Шумовитост СРП Делиблатска пешчара износи 48,80%.

На подручју СРП Делиблатска пешчара у шумарству су присутни процеси који доводе до деградације постојећих шума и претварања пашњачких површина у жбунасте. Евидентиран је и недостатак аутохтоних шума.

Простор ван СРП Делиблатска пешчара, а у оквиру обухвата Плана, има шумовитост од 0,93% што указује на нагли прекид шумске вегетације између СРП Делиблатска пешчара и окружења. Одсуство шумске вегетације у окружењу СРП Делиблатска пешчара негативно се одражава на стање заштићеног природног добра и утиче на стварање неповољних микроклиматских услова укупног простора. Последице мале шумовитости окружења СРП Делиблатска пешчара и непостојања ветрозаштитних појасева су олујни ветрови из правца југоистока, еолска и речна ерозија, дезертификација земљишта и смањен проток и заштита биљних и животињских врста између међусобно изолованих биотопа.

Дивљач представља значајан природни потенцијал на подручју обухвата Плана, због повољних станишних услова, а укупна површина ловишта износи 33.610 ha. У ловишту су заступљене разне врсте гајене крупне и ситне дивљачи и бројне врсте природних реткости. Матични фонд дивљачи са реалним прирастом требало би да обезбеди трајно одржавање економског капацитета ловишта. У том контексту би требало створити услове за:

- заштиту, гајење, лов, уређивање и одржавање ловишта у циљу одржавања еколошке равнотеже у природи;
- трајно одржавање економског капацитета ловишта кроз обнављање и прираст дивљачи главних гајених врста и одржавање стабилних станишних услова;
- побољшање услова станишта и заштиту ретких и проређених врста, на основу посебног програма;
- усмеравање главног вида коришћења дивљачи на ловни и еколошки туризам.

У оквиру заштићеног подручја, евидентирано је око 50 врста риба, груписаних у 13 фамилија, различитог степена истражености и значаја. У циљу заштите и унапређења укупног рибљег фонда у наредном периоду неопходно је обезбедити мониторинг услова станишта, односно квалитет и режим вода и предузимати мере на сузбијању негативних појава, тј. вршити заштиту угрожених врста рибе - према међународним и националним критеријумима и стандардима.

Обзиром да СРП Делиблатска пешчара даје могућност развоја традиционалног бављења спортским и привредним риболовом, требало би развијати риболовни туризам и привредни риболов. Будуће газдовање водним ресурсима би требало усмерити на повећање рибље продукције Дунава и плавне зоне.

Становништво

Пројекција укупног броја становника за наредни плански период указује на наставак негативних тенденција, пре свега у старосној структури становника. Процес депопулације, заједно са лошом образовном структуром становништва, свакако представљају ограничавајући фактор развоја подручја.

На основу утврђених биодинамичких карактеристика популације, досадашњих развојних тенденција, планираних мера демографске политике, као и прогнозираног привредног и укупног друштвеног развоја, у периоду 2002-2022. год. може се претпоставити да ће укупан број становника благо опадати по просечној годишњој стопи од -0,3%. То није велики пад, те се квантитет укупног становништва неће много променити, па не треба очекивати да ће то значајније реметити свеукупан развој. Значајнији ће бити утицај квалитета становништва, јер негативан природни прираштај становништва значи његово старење, а тај поодмакли процес заоштраваће проблеме обезбеђивања довољног броја радно способног становништва, попуњавање пензионих фондова и збрињавања остарелог становништва. Тако ће 2022. године, у обухвату Плана, живети око 36.920 становника. Просечна величина домаћинства износиће око 3,0 члана по домаћинству, а укупан број домаћинстава биће око 12.407.

Табела 1-5: Пројекција становништва, броја домаћинстава и просечне величине домаћинства

Насеље	**Број становника**		**Прос. стопа раста**	**Број домаћинстава**		**Просечна величина домаћинства**	
	2002.	**2021.**	**2002/21**	**2002.**	**2021.**	**2002.**	**2021.**
Алибунар	3431	3350	-0,13	1166	1155	2,9	2,9
Б.Карловац	5820	5800	-0,02	1985	2000	2,9	2,9
Николинци	1240	870	-1,9	408	300	3,1	2,9
Б.Паланка	837	690	-1,0	227	200	3,7	3,5
Врачев Гај	1568	1300	-1,0	479	420	3,3	3,1
Гребенац	1017	670	-2,2	340	250	3,0	2,7
Дупљаја	854	700	-1,1	262	220	3,3	3,2
Кајтасово	287	230	-1,2	89	77	3,2	3,0
Избиште	1728	1580	-0,5	548	525	3,2	3,0
Уљма	3598	3350	-0,4	1089	1050	3,3	3,2
Шушара	376	320	-0,8	139	120	2,7	2,7
Гај	3302	3180	-0,2	989	995	3,3	3,2
Делиблато	3498	3370	-0,2	1011	990	3,5	3,4
Дубовац	1283	1150	-0,7	373	350	3,4	3,3
Мало Баваниште	420	335	-1,2	136	115	3,1	3,0

Мраморак	3145	2930	-0,4	1075	1050	2,9	2,8
Шумарак	180	195	0,4	59	65	3,1	3,0
Долово	6835	6900	0,05	2119	2225	3,2	3,1
Укупно:	**39419**	**36920**	**-0,3**	**12494**	**12407**	**3,2**	**3,0**

Мрежа насеља

Насеља на подручју обухвата Плана, чија се величина по броју становника креће у односу скоро 1:40 (Шумарак 180, а Долово 6835 становника), одликују следеће карактеристике: ниска густина насељености (28 становника/km^2), мали степен изграђености, доста неизграђених површина у насељском ткиву, што омогућује даљу изградњу у њима и трансформацију ка бољем уређењу и организацији у оквиру постојећих граница. Недостатак станова није видно изражен, па је, поред становања сопствених становника, могуће лакше обезбедити простор за повремени боравак посетилаца заинтересованих за СРП Делиблатска пешчара, под условом осавремењавања.

Објекти социјалних активности и услуга у већини насеља постоје (више у удаљенијим: Алибунар, Банатски Карловац, Долово) и чине језгра која ће се даље развити сходно потребама сопственог становништва и посетилаца усмерених на СРП Делиблатска пешчара.

Привреда

Основне развојне потенцијале на подручју обухвата Плана чине природне и радом створене вредности. Природне погодности представљају основни потенцијал развоја овог подручја, а приоритет треба да буде интензивирање различитих видова туризма и производња здраве хране.

Земљиште које окружује СРП Делиблатска пешчара пружа широк дијапазон могућности за развој разних облика пољопривреде.

Основ за развој пољопривреде представљају природни предуслови:

- земљишни фонд солидарног квалитета који се може користити за ратарску, повртарску, али и воћарску и виноградарску производњу;
- могућност искоришћавања природних пашњака за узгој крупних и ситних преживара, као и могућност формирања вештачких ливада као крмне базе за ту врсту узгоја стоке;
- могућност вештачког узгоја лековитог биља;
- повољни предуслови за пчеларство.

Подручје обухвата Плана, са расположивим природним, културно-историјским, еколошким и другим вредностима, има добре предиспозиције за развој туризма. Веома је повољан положај у односу на београдско туристичко тржиште (највећа удаљеност појединих локалитета не прелази 110 km), које емитује бројну и разноврсну тражњу, а посебно ону која је везана за излетнички, наутички, ловни, риболовни, спортско-рекреативни, еколошки, културни и манифестациони туризам. Значајан удео у туристичком тржишту може да има и тржиште Војводине, северне и централне Србије. Што се тиче иностраног тржишта, у будућности се може рачунати на оне сегменте туристичког производа који ће се формирати на бази наутичких потенцијала Дунава, еколошких и амбијенталних вредности СРП Делиблатска пешчара, могућности лова, као и транзитне позиције подручја.

Инфраструктура

У области саобраћајне инфраструктуре постојећи изграђени потенцијали (друмски и железнички) представљају добру основу за надоградњу, реконструкцију и модернизацију саобраћаја, чиме би се омогућио брз и лак приступ овом подручју из већих градских агломерација.

Вода и водни режим су витални ресурс овог подручја и представљају фактор развоја, али такође и фактор ограничења за остварење развојних планова на простору општине. Стога, за потребе реализације просторног и урбанистичког планирања, неопходно је сагледати потенцијале водног режима, остваренog степена искоришћења водног потенцијала као и утицаја режима на подручје обухваћено планским актом. У оквиру анализе вода и водних ресурса неопходно је сагледати постојеће стање водопривредних ресурса, објеката, као и целокупне проблематике са дефинисањем планова и смерница развоја водопривреде на предметном подручју у наредном временском периоду.

Хидрографске особености подручја у обухвату Плана, количине вода које протичу и резерве подземних вода, представљају изванредан ресурс и фактор развоја.

У исто време, хидротехничка проблематика која је последица природних хидролошких услова, конфигурације терена, али и значајних људских захвата на измени водног режима, представља и фактор ограничења за остварење развојних планова на подручју. За елиминацију утицаја водотокова и на подручју је изграђена веома сложена хидротехничка инфраструктура.

У области водопривреде на подручју које је обухваћено Планом, налазе се капитални водопривредни објекти од значаја за водопривреду и становништво које живи на том простору: заштитни објекти за одбрану од поплава, системи за одводњавање и наводњавање, пловни канали, приобаље Ђердапа, природни водотокови, вештачка језера и др.

На подручју обухвата Плана констатована су значајна лежишта питке воде. Водопривредна основа Републике Србије, која је донета 2002. године, указује да приликом израде програма истраживања потенцијалних изворишта посебну пажњу треба посветити намени површина шире зоне и анализи могућности вишенаменског коришћења простора, односно проблему који је у великој мери присутан на подручју Ковин-Дубовац.

Приоритети водопривредног развоја су резервација простора на потесу Ковин-Дубовац-Банатска Паланка за потребе изворишта регионалног водовода, изградња постројења за прераду воде за пиће и главног дистрибутивног правца ка Кикинди, регулација река Нере и Караш, као и регулација водотока Јаруга (али без битне промене тока, односно корита река и водотока) и изградња рибљака на брањеним и небрањеним површинама у складу са Уредбом о заштити СРП Делиблатска пешчара.

У области енергетске инфраструктуре постојећи капацитети и изграђеност гасоводне инфраструктуре пружају могућност њеног даљег развоја и проширења, у циљу гасификације свих насеља. Приоритет развоја на предметном подручју је гасификација насеља која још нису добила гас.

Електроенергетски потенцијали на подручју Плана стварају услове за реконструкцију и изградњу електроенергетске мреже као развојног приоритета у овој области.

Коришћење обновљивих извора енергије, хидропотенцијала на већ постојећем водопривредном објекту ХС ДТД Кајтасово, изградњом минихидроелектране.

У области телекомуникационе и РТВ инфраструктуре приоритети су изградња нових оптичких каблова, аутоматских телефонских централа, кабловске мреже, система мобилне телефоније и кабловског дистрибутивног система.

Минералне сировине

На подручју обухвата Плана установљене су резерве различитих минералних сировина: угља (лигнит), тресета, шљунка, нафте и гаса и геотермалних вода. Експлоатација ових сировина мора бити у потпуности усклађена са обавезом заштите СРП Делиблатска пешчара.

Коришћење алтернативних облика енергије

Коришћењем алтернативних облика енергије утиче се на раст животног стандарда, очување и заштиту животне средине.

На основу светских и домаћих искустава, оцењује се да би се потенцијали геотермалних вода Панонског басена Војводине, с обзиром на физичко-хемијске и геотермалне одлике, могле користити у следећим областима: пољопривреди за загревање стакленика, у сточарству и живинарству за загревање фарми, у индустрији као технолошка вода, у балнеотерапији и спортско-туристичким центрима за загревање објеката, у рибарству и сл.

Енергетски потенцијал биомасе је сконцентрисан у отпацима из пољопривреде, шумске и дрвопрерађивачке производње (98% отпаци из пољопривреде, 1,5% отпаци из шумске производње и 0,5% отпаци из дрвопрерађивачке производње).

Због специфичних услова и особина енергетска валоризација биљних остатака пољопривреде рационална је уз ограничење да се врши непосредно сагоревање у стању настанка и прикупљања са минимумом транспорта и манипулације и припреме. Из тих разлога треба тежити коришћењу биомасе у непосредној близини места настанка, у првом реду у циљу задовољења енергетских потреба саме пољопривредне производње.

Биогас се производи и користи првенствено из разлога економичног управљања стајским ђубривом, ради оптимизације дохотка по хектару обрадиве површине, заштите човекове средине и радне околине и из потребе снабдевања фарми сопственом енергијом.

Сунчево зрачење може да се користи за добијање топлотних и хемијских извора енергије, за трансформацију у механичку и електричну енергију. Ограничавајући фактор коришћења сунчеве енергије је велика почетна инвестиција, а потребне су и велике површине за инсталисање сунчевих колектора. Коришћење сунчеве енергије треба комбиновати са неким другим видом конвенционалне енергије, због немогућности адекватне акумулације и коришћења током целе године.

Коришћење енергије ветра подразумева постављање ветрењача, што представља деликатан и одговоран посао. Стога избору локације претходи низ претходних активности (коришћење метеоролошких података, теренска испитивања, регионална испитивања, верификација локација итд.). Утицај на околину постављања ветрењача су: расположивост земљишта, телевизијске и радио сметње, бука, естетика, утицај на биосферу и остала локална ограничења. Процењивање економичности ветрењача је комплексно. Јединствени параметар

с којим се може поредити с осталим изворима енергије је производна цена енергије, односно време отплате инвестиције.

Основна ограничења у коришћењу алтернативних енергетских извора се налазе у захтеву да енергије из ових извора буду конкурентне конвенционалној. Разлози у застоју развоја ових извора леже и у:

- недовољном програмском повезивању научно-истраживачких и производних организација;
- недовољној обавештености инвеститора и одговарајућих државних органа о стању развоја технологија и могућим ефектима супституције, односно смањења енергетских трошкова експлоатације применом ових извора енергије;
- већим инвестиционим трошковима него за класичне системе и одсуством стимулативних мера финансијско-кредитне и пореске политике за њихово коришћење.

Заштита животне средине

Дефлациони процеси, присутни на овом простору су изазвали у одређеној мери нестабилност екосистема и дезертификацију земљишта, често уз велике штете.

У насељима свих општина која се налазе у обухвату Плана, присутна је еолска ерозија због мањег процента шумовитости, недостатка заштитног зеленила и неадекватног коришћења пољопривредног земљишта.

Отежано водоснабдевање насеља је изазвано недостатком воде због неадекватно успостављеног режима на Дунаву. Посебан проблем представља очување приобалних вода, јер је због изградње Ђердапа изазван успор Дунава, што има за последицу таложење органског и неорганског материјала и чини ове воде неподесним за коришћење у наведеном контексту.

Недовољна комунална опремљеност насеља за последицу има загађење свих природних ресурса: воде, ваздуха и земљишта.

Непосредно окружење се интензивно користи за ратарску производњу, уз велику примену вештачког ђубрива и хемијских средстава заштите, то негативно утиче на квалитет земљишта, а индиректно и на подземне воде.

Дивље депоније и неадекватно одлагање комуналног отпада по насељима представљају изворе деградације земљишта, а индиректно и подземних вода и ваздуха.

Да би се ваздух, као природни ресурс заштитио, потребно је успоставити мониторинг квалитета ваздуха, чији би резултати указали на потребу примене одређених мера, посебно из правца Панчева.

2. ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Општи циљеви развоја подручја обухваћеног израдом Плана проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног развоја Републике Србије и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу:

- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја (Просторни план Републике Србије);
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог развоја подручја, нарочито у области сфере животне средине, економске и друштвене сфере;

- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања;
- дефинисање просторних услова развоја подручја, као дела интегралног управљања у оквиру целокупног система заштите животне средине.

2.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

Посебни циљеви су:
- заштита, очување и унапређивање вредних и угрожених и ревитализација деградираних подручја;
- интеграција заштите животне средине у све појединачне, секторске политике и стратегије развоја;
- планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;
- увођење енергетски економичнијих технологија и постепени прелазак на максимално могуће коришћење обновљених природних ресурса;
- подстицање производње и примене технологија које смањују загађивање животне средине и производњу отпада;
- максимално могуће смањење, у складу са достигнутим степеном друштвено-економског развоја, свих активности које имају негативне ефекте на природни систем СРП Делиблатска пешчара.

2.2.1. Циљеви развоја по појединим областима

Становништво

У области демографског кретања основни циљ је успоравање процеса депопулације подручја и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације.

Мрежа насеља

За будући развој и размештај насеља на подручју обухвата Плана, циљеви су:
- подстицање даљег развоја постојећих насеља, уз усмеравање промена у структури делатности, са циљем да се остваре што повољнији односи између привредних и непривредних делатности;
- коришћење веће могућности комплементарног развоја насеља која се налазе у самој контактној зони са СРП Делиблатска пешчара (Шушара, Дубовац, Шумарак, Банатска Паланка са Старом Паланком) уз усаглашеност са условима заштите и коришћења СРП Делиблатска пешчара;
- смањење разлика у нивоима социо-економске развијености и насељености појединих делова подручја.

Циљеви који се односе на уређење насеља су:
- опремање насеља јавним службама у складу са смерницама датим Просторним планом Републике Србије и осавремењавање постојећих садржаја;
- побољшање комуналне опремљености насеља изградњом нових и реконструкцијом постојећих мрежа инфраструктуре;
- решавање проблема депоновања комуналног и другог отпада у складу са важећим законским прописима.

Привреда

У области привреде посебни циљеви су везани за утврђивање стратегије развоја подручја компатибилне са основним циљевима заштите, развоја и унапређења природног комплекса (заштићени делови природе).

У области пољопривреде у СРП Делиблатска пешчара утврђују се следећи циљеви:

- контролисана испаша аутохтоним расама говеда и оваца (уз утврђивање капацитета и начина пашарења) у режиму заштите II степена (на за то одређеним подручјима), и интензивирање испаше у режиму заштите III степена;
- стимулисање традиционалних начина коришћења пољопривредних површина у режиму заштите III степена (виноградарство, воћарство);
- редовно кошење травних површина до заснивања пашњака;
- развој пчеларства;
- организовано сакупљање лековитог биља.

За део подручја у обухвату Плана, изван СРП Делиблатска пешчара, циљеви су:

- развој села треба третирати интегрално са организацијом и уређењем сеоског атара;
- пољопривредно газдинство треба да задржи своју базичну функцију у економској и социјалној репродукцији села;
- развој задругарства, јер су, на посматраном подручју као и у другим деловима земље, поседи релативно уситњени.

Циљеви газдовања шумама на подручју Плана су:

- заштита, очување и унапређење стања и функција шумских екосистема у складу са принципима одрживог развоја;
- коришћење шума у оквиру рекреативно-туристичких, научно истраживачких, образовно-васпитних и привредних активности у складу са еколошким принципима;
- повећање доприноса шума заштити природних вредности, унапређењу ловства, водоснабдевања, заштити водног и пољопривредног земљишта, производњи здраве хране и др.

Циљеви развоја туризма, на подручју обухвата Плана, реализоваће се кроз следеће задатке:

- утврђивање основа за комплексно сагледавање развоја туризма, са циљем обезбеђења његовог интегралног развоја;
- валоризација потенцијала туристичке понуде за иностран и домаћи туризам;
- организовање заокружене туристичке понуде датог подручја која садржи афирмисане мотиве и омогућава афирмисање нових мотива, посебно екотуризма;
- повећање степена искоришћености капацитета;
- повећање туристичког промета у оквирима које неће угрозити природну и културну баштину, кроз профилисање туристичког производа чији је основни садржај тзв. екотуризам (циклотуризам, стари занати, етно наслеђе...);
- развој туризма ће иницирати развој локалне заједнице, одрживим коришћењем постојећих ресурса и њиховим развојем (здрава храна, стари занати, манифестације);
- организховање, уређивање, заштита и коришћење туристичких локалитета уз примену критеријума и стандарда заштите животне средине, природне и културне баштине;
- стимулисање здравствене и спортске рекреације и едукације деце и омладине.

Инфраструктура

Основни циљеви дугорочног развоја саобраћајне инфраструктуре, на подручју обухвата Плана, су:

- утврђивање оптималне саобраћајне мреже која ће опслуживати све садржаје, уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума;
- обезбеђење просторних услова за правилно функционисање свих саобраћајних система, у зони или близини подручја СРП Делиблатска пешчара;
- будући план саобраћајне инфраструктуре треба да је установљен на бази стратешких опредељења Републике Србије и АП Војводине;
- динамика реализације планираног саобраћајног система биће заснована на саобраћајно-економским, функционалним и еколошким принципима, где је саобраћајна инфраструктура само иницијални фактор свеобухватног развоја овог подручја.

Циљеви дугорочног развоја водопривредне инфраструктуре су:

- рационално коришћење вода, а нарочито вода за пиће;
- изградња фабрике воде регионалног водовода Дубовац-Кикинда;
- приоритет у коришћењу вода има планска рационализација потрошње и вишекратно коришћење вода у технолошким процесима;
- побољшање снабдевања водом свих корисника;
- изградња система за одвођење отпадних вода;
- пречишћавање отпадних вода;
- осигурање повољног режима коришћења и заштите подземних вода;
- санација подручја захваћених еолском ерозијом;
- усаглашавање развоја система водовода и канализације са потребама;
- заштита квалитета подземних и површинских вода;
- заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода;
- проширење дренажног система поред Дунава и канала ДТД;
- регулација Нере за велике и мале воде;
- регулација Караша за велике воде;
- повишење коте круне насипа и ојачање косина насипа, као мере заштите од поплава.

У области енергетике утврђују се следећи циљеви;

- побољшање квалитета рада и поузданости постојеће магистралне гасоводне мреже, као и даљи развој тих система/мрежа;
- даља гасификација насеља, на бази усклађених планова гасификације и топлификације, у сврху задовољавања потреба широке потрошње;
- изградња гасовода за гасификацију насеља Врачев Гај;
- гасификација насеља Гај, изградњом разводног гасовода из правца насеља Ковин уз пут Р-115;
- гасификација насеља Делиблато, изградњом разводног гасовода из правца насеља Мраморак уз локални пут Мраморак-Делиблато;
- даља експлоатација постојећих бушотина (природног гаса, нафте и подземне воде) на целом подручју обухвата Плана;
- изградња истражних и контурно истражних бушотина на простору изван граница СРП Делиблатска пешчара;
- изградња објеката који прате експлоатацију нафте, гаса и термоминералних вода (сабирни системи, приступни путеви и сл.) вршиће се на овим истражним односно експлоатационим просторима;

- рационално коришћење и штедња необновљивих ресурса, штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине;
- изградња мини-хидроелектране на постојећем објекту ХС ДТД Кајтасово;
- развој и коришћење алтернативних облика енергије као што су геотермална енергија, биомаса, биогас, сунчева енергија, енергија ветра;
- смањење конфликата између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (насеља, становништво, земљиште итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програми рекултивације / ревитализације, отклањање штета итд.).

У области телекомуникационог и РТВ система утврђују се следећи циљеви:
- обезбеђење потребног броја телефонских прикључака за све кориснике;
- обезбеђење мреже високог квалитета, поузданости и расположивости изградњом јединствене транспортне мреже;
- изградња међумесних телекомуникационих система ПТТ, за осигурање квалитета међумесних веза довољног капацитета;
- увођење мобилних услуга заснованих на радио преносу;
- изградња модерне приступне кабловске мреже, за обезбеђење широкопојасних сервиса;
- развој јавних, комерцијалних и локалних радио и ТВ програма, уз константно праћење и укључивање нових технологија у складу са светским трендовима;
- изградња микроталасних система за дистрибуцију радио и телевизијских програма у сеоским и мањим градским срединама изолованим острвима КДС.

Заштита животне средине

У контексту одрживог развоја овог подручја, а у складу са условима активне заштите, циљеви су:
- заштита и праћење стања биљних и животињских врста, њихових популација и очување станишта;
- очување динског рељефа и других пејзажних вредности, које представљају изворне и оригиналне особености овог простора;
- адекватно инфраструктурно опремање насеља и туристичких локалитета, које ће бити у функцији заштите свих природних ресурса;
- коришћење пољопривредног земљишта на адекватан начин (адекватна обрада и законски прописано коришћење хемијских средстава);
- заштита земљишта од дезертификације;
- заштита насеља од еолске ерозије;
- успостављање савременог начина управљања комуналним отпадом, у складу са Националном стратегијом управљања отпадом.

Заштита природних добара

Приоритетни циљеви заштите, коришћења и развоја овог природног добра су базирани на принципима активне заштите са свим елементима ограничења, начина и обима коришћења који треба да обезбеде очување свих видова установљене биолошке разноврсности. Циљеви су:
- заштита и праћење стања биљних и животињских врста, њихових популација и станишта;

- управљање популацијама природних реткости;
- очување динског рељефа и осталих природних вредности;
- очување разноврсности екосистема биљног и животињског света и мозаичног распореда животних заједница;
- контролисано скупљање биљних и животињских врста;
- одржавање травних површина, нега и обнова аутохтоних лишћара и уклањање борава у складу са режимима заштите;
- ревитализација пожаришта у циљу успостављања травних станишта (отварање позајмишта није дозвољено);
- замена деградираних багремових састојина и потпомагање сукцесије жбунасте у шумску заједницу аутохтоних лишћара;
- научно истраживачки рад и мониторинг, васпитно образовне активности и презентација природног добра;
- сарадња у оквиру националне и међународне мреже заштићених природних подручја;
- заштита биодиверзитета, односно очување генетског, специјског и екосистемског биодиверзитета;
- очување простора ван СРП Делиблатска пешчара - бара "Краљевац" и ушће Нере.

Заштита и коришћење природних ресурса

Посебни циљеви заштите и коришћења шума и шумског земљишта су:

а) на подручју СРП Делиблатска пешчара

- спровођење тростепеног режима заштите и коришћење шума у складу са режимима заштите;
- заштита, унапређење и обнова природне средине кроз спровођење биолошких и техничких мера ради спречавања дефлације;
- нега и обнова аутохтоних лишћара, уклањање затечених борова, где је прописано режимима заштите;
- спонтана или планска ревитализација пожаришта;
- замена деградираних багремових састојина и потпомагање сукцесије жбунасте у шумску заједницу аутохтоних лишћара.

б) на подручју обухвата Плана, ван СРП Делиблатска пешчара:

- повећање шумовитости укупног подручја у складу са Просторним планом Републике Србије;
- заштита ширег подручја СРП Делиблатска пешчара од дезертификације песком формирањем шумског и ваншумског зеленила управно на правац дувања доминантног ветра;
- заштита приобаља Дунава од речне ерозије;
- ширење, повезивање и заштита биљака и животиња кроз стварање вегетацијских коридора између међусобно удаљених биотопа као мера уређивања предела;
- побољшање микроклиматских услова и позитивних утицаја у области пољопривреде и водопривреде кроз формирање ваншумског зеленила у оквиру саобраћајне инфраструктуре, уз водотоке и у оквиру пољопривредног комплекса (у општинама Бела Црква, Вршац, Алибунар, Ковин и Панчево);
- заштита појединачних деградационих пунктова (депоније, позајмишта, копови);

- заштита насеља и изворишта воде од штетних утицаја формирањем заштитног зеленила;
- уношење аутохтоних врста и смањивање употребе пестицида и вештачких ђубрива;
- развијање производних функција шума у складу са њиховом основном наменом.

Лов

Посебни циљеви у области ловства у ловишту ЈП "Војводинашуме" и ловачких удружења су:
- заштита, гајење, лов и одржавање ловишта у циљу очувања еколошке равнотеже у природи;
- заштита, лов и коришћење других ловостајем заштићених врста дивљачи, које стално или повремено живе у ловишту;
- трајно одржавање економског капацитета ловишта кроз обнављање и прираст дивљачи главних гајених врста;
- побољшање услова станишта гајених врста дивљачи и заштита ретских, прорећених и угрожених врста;
- усмеравање главног вида коришћења туризма на ловни и еколошки (фотосафари), посебно у ловишту ЈП "Војводинашуме" и адекватно опремање простора.

Риболов

Посебни циљеви у оквиру газдовања риболовном фауном су:
- очување и унапређивање стања рибљег фонда, кроз стварање повољнијих услова станишта;
- спровођење газдовања риболовним водама у заштићеном природном добру у складу са прописаним режимом заштите;
- праћење и проучавање популације свих значајних, посебно ретких и угрожених врста.

Минералне сировине

Циљеви у области експлоатације минералних сировина су:
- рационално искоришћавање сировина, уз избегавање раубовања лежишта и деградације других ресурса у непосредној близини лежишта;
- смањење деградације средине у процесу експлоатације минералних сировина;
- санација и рекултивација деградираног земљишта;
- експлоатација лежишта минералних сировина:
- лежиште "Мраморак" (нафта и природни гас),
- лежиште "Тилва" (нафта и природни гас),
- лежиште "Николинци" (нафта и природни гас),
- Ковински угљоносни басен рудник "Ковин" (угаљ и шљунак),
- лежиште "Бачин Брег, Долово" (опекарска глина),
- циглана "Стоиљковић" Уљма, локалитет "круг фабрике" (опекарска глина),
- лежиште "Калварија" (опекарска глина),
- лежиште "Позјалово" (опекарска глина),

- компанија а.д. Шљункара "Бела Црква" Бела Црква, локалитет "Језеро шљункара" (шљунак и песак),

- лежиште "Жарковац" код Ковина (шљунак).

Граице експлоатационих простора дате су према условима добијеним од Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине (Референтна карта бр. 4). За потребе проширења експлоатационог простора треба се обратити надлежном секретаријату, које ће тај захтев обрадити и издати решење којим се то одобрава или не, и дефинисати границе експлоатационог простора.

Заштита културних добара

Основне активности везане за заштиту и коришћење културних добара треба да се одвијају у два правца:

1. заштита, неговање и презентација споменика културе и других, евидентираних културних добара;

2. истраживање, откривање и проучавање нових непокретних културних добара, уз поштовање циљева утврђених овим Планом:

- очување темеља националне културе, као и култура које су постојале пре појаве националних култура, или су се паралелно развијале;

- организовано развијање свести о значају културног наслеђа за живот и рад, као битног предуслова за очување националног идентитета;

- реинтеграција непокретних културних добара у савремени животни амбијент;

- развијање службе заштите културних добара, како би добила улогу активног учесника у обликовању простора;

- заштита културног наслеђа мора бити стална, свеобухватна и ефикасна.

3. ГРАНИЦЕ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ЗОНА ЗАШТИТЕ И УТИЦАЈНО ПОДРУЧЈЕ

Подручје обухваћено израдом Плана чине две, у просторно-функционалном смислу, различите целине (Тематска карта бр. 1):

1. подручје СРП Делиблатска пешчара (34.609,32 ha);

2. утицајно подручје које ини простор између границе СРП Делиблатска пешчара и границе обухвата Плана (76.687,11 ha).

ПОДРУЧЈЕ СРП ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА

На подручју СРП Делиблатска пешчара, установљена су подручја са различитим режимима заштите: режим заштите I стешена површине 2.261,80 ha, режим заштите II степена површине 8.218,59 ha и режим заштите III степена површине 24.128,93 ha. Границе појединих режима заштите су дефинисане Уредбом (Референтна карта бр. 4, Тематска карта бр. 1).

На подручју СРП Делиблатска пешчара као посебна функционална целина утврђено је ловиште "Делиблатска пешчара", а као подцелина ограђени делови ловишта "Драгићев Хат".

Поред овога, Планом су као просторно-функционалне целине посебне намене утврђени туристички локалитети Девојачки бунар и Чардак, као и постојеће зоне кућа за одмор.

УТИЦАЈНО ПОДРУЧЈЕ

Ово подручје чине пољопривредно земљиште, шумско земљиште, водно земљиште, грађевинска подручја насеља у обухвату Плана, зоне кућа за одмор,

радне зоне изван насеља и површине под међунасељском и регионалном инфраструктуром.

Основну карактеристику овог подручја чини да планиране активности немају негативног утицаја на подручје СРП Делиблатска пешчара, чиме су у њеном окружењу обезбеђени услови за очување стабилности екосистема овог природног добра.

БИЛАНС ПОВРШИНА ПЛАНИРАНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ЗОНА ЗАШТИТЕ И УТИЦАЈНОГ ПОДРУЧЈА

Табела 3-1: Биланс површина

Р.бр.	**НАЗИВ**	**Површина у ha**
1.	**СРП Делиблатска пешчара**	**34.609,32**
1.1.	ЗОНЕ РАЗЛИЧИТИХ РЕЖИМА ЗАШТИТЕ	
	- режим заштите I степена	2.261,80
1.2.	- режим заштите II степена	8.218,59
	- режим заштите III степена	24.128,93
	ПОДЦЕЛИНЕ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	
	- ловиште "Делиблатска пешчара"	28.942,00
	- ловиште "Драгићев хат"	2.142,00
	- туристички локалитет "Девојачки бунар"	35,50
	- туристички локалитет "Чардак"	17,50
	- зоне кућа за одмор	221,34
2.	**УТИЦАЈНО ПОДРУЧЈЕ**	**76.587,11**
	- пољопривредно земљиште и рибњаци	66.603,73
	- шумско земљиште	304,95
	- водно земљиште	462,60
	- грађевински рејони насеља	4.094,96
	- зоне кућа за одмор	726,58
	- радне зоне изван насеља	194,67
	- међунасељска и регионална инфраструктура	3.473,87

4. ПОЛОЖАЈ И РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

СРП Делиблатска пешчара припада просторном комплексу јужног Баната. Њен геосаобраћајни положај се може сматрати врло повољним, јер га опслужују

четири вида саобраћаја, који се међусобно интегрално допуњују, нудећи висок ниво комфора и саобраћајне услуге свим потенцијалним корисницима. Да је геосаобраћајни положај повољан показује и њено укључење у систем европског мултимодалног саобраћаја, чији ће се капацитети у будућности имплементирати на овом простору.

Систем саобраћајних праваца и путева највишег хијерархијског нивоа у оквиру овог простора чине:

- магистрални пут М-1/9 (Панчево - Вршац);
- магистрални пут М-24 (Панчево - Ковин - Смедерево);
- магистрални пут М-7/1 (Зрењанин - Вршац);
- регионални пут Р-115 (Ковин - Бела Црква);
- планирани регионални пут Ковин - Алибунар - Сечањ ("банатска магистрала").

Железнички саобраћај на овом простору је присутан преко међународне пруге Београд - Панчево - Вршац - граница (Румунија), као и преко локалних железничких пруга. Најважније железничке станице су у Панчеву, Владимировцу и Вршцу.

Водни саобраћај је заступљен преко међународног пловног пута реке Дунав, као и преко канала ДТД система ОКМ. На Дунаву егзистира пристаниште у Београду, Панчеву, Ковину. Планиран је пристан за мање бродове у Дубовцу и пристаниште у Старој Паланци.

Ваздушни саобраћај се за кориснике овог простора обавља преко аеродрома Београд, као и мањих аеродрома у Вршцу, Панчеву и Ковину.

Постојећа и будућа саобраћајна инфраструктура омогућују регионални развој овог подручја, као и његово укључење у европске туристичке дестинације, нарочито ако се успостави интегрално повезивање свих видова саобраћаја.

За планирање насеља, села и руралног подручја у обухвату Плана неопходно је применити јединствен ниво планирања, имајући у виду да насеља која су у обухвату Плана нису економски, организационо, институционално и кадровски способна за обављање комплексних задатака просторног развоја на принципима одрживог развоја.

Обзиром да су природне вредности СРП Делиблатска пешчара добиле и међународну верификацију, регионални аспект развоја планског подручја добио је своју међународну димензију. У том смислу, целокупан комплекс заштите, коришћења и унапређења простора није могуће локализовати само на заштићено подручје и његово најуже окружење.

У складу са посматрањем утицајних фактора, независно од административних граница, утврђено је да је подручје СРП Делиблатска пешчара изложено вишеструким утицајима следећих фактора:

- захтеви међународних Конвенција и пројеката;
- зона утицаја вршачке и белоцрквенске општине;
- утицајна она Београда и Панчева;
- утицај реке Дунав у свом целокупном току (имајући у виду могућа загађења у горњем току);
- утицај магистралних, посебно међународних путних праваца (друмских, железничких и водних);
- евентуални утицај подручја са десне стране реке Дунав (територија општина Пожаревац и Смедерево), са неповољним утицајима објеката и активности.

Утицај регионалног окружења на простор СР Делиблатска пешчара стално је присутан и надаље ће, током планског периода, битно утицати на стварање услова и могућност очувања те посебно вредне природне средине.

5.НАМЕНА ПОВРШИНА СА БИЛАНСИМА ПЛАНИРАНИХ НАМЕНА И САДРЖАЈА

Укупно подручје обухваћено Планом износи 111.196,43 ha, од чега СРП Делиблатска пешчара заузима површину од 34.609,32 ha односно 31,12%.

У СРП Делиблатска пешчара установљена су три режима заштите са следећим површинама:

Табела 5-1: Режими заштите у СРП Делиблатска пешчара

Режим заштите	**Површина (ha)**	**%**
I степен	2.261,80	6,53
II степен	8.218,59	23,75
III степен	24.128,93	69,72
Укупно СРП Делиблатска пешчара	34.609,32	100

Укупно подручје обухваћено Планом дели се, према категоријама коришћења земљишта (Референтна карта бр. 1), на следеће површине:

Табела 5-2: Основна намена површина

Основне категорије коришћења земљишта	**2004. год.[1]**		**2024. год.**	
	ha	%	ha	%
А. Шумско земљиште	17.192,08	15,46	17.303,43	15,56
- у СРП Делиблатска пешчара	16.998,48	15,29	16.998,48	15,29
- изван СРП Делиблатска пешчара	193,60	0,17	304,95[2]	0,27
Б. Пољопривредно земљиште[3]	83.588,37	75,17	82.533,69	74,22
- у СРП Делиблатска пешчара	16.064,18	14,45	16.064,18	14,45
- изван СРП Делиблатска пешчара	67.524,19	60,72	66.469,51	59,77
В. Водно земљиште	1.465,60	1,32	1.465,60	1,32
- у СРП Делиблатска пешчара (река Дунав)	1.003,00	0,90	1.003,00	0,90
- изван СРП Делиблатска пешчара	462,60	0,42	462,60	0,42
Г. Неплодно земљиште	8.950,38	8,05	9.893,71	8,90
- грађевински рејони насеља	4.094,96	3,68	4.094,96	3,68
- викенд зоне	977,92	0,88	977,92	0,88

(У СРП Делиблатска пешчара) -	(221,34)		(221,34)	
(изван СРП Делиблатска пешчара) -	(756,58)		(756,58)	
- радне зоне изван насеља	194,67	0,18	194,67	0,18
- саобраћајни објекти и коридори	1.990,57	1,79	2.653,38	2,39
(у СРП Дел. пешчара 235,05 ha) -	(235,05)		(235,05)	
(изван СРП Делиблатска пешчара) -	(1.755,52)		(2.418,33)	
- објекти водопривреде (канали, насипи, црпне станице и др.)	909,24	0,82	1.055,54	0,95
- рибњаци	-	-	134,22	0,12
- остало неплодно земљиште	783,02	0,70	783,02	0,70
УКУПНО (А+Б+В+Г)	111.196,43	100	111.196,43	100

_____

[2] Подаци добијени од РГЗ - Служба за катастар непокретности општина које се налазе у обухвату Плана

[3] У планском периоду повећаће се површине под ваншумским зеленилом

[4] Површина пољоп. земљ. која се налази изван зона кућа за одмор (викенд зоне) и грађевинских рејона насеља

Пољопривредно земљиште заузима и даље највећу површину и она износи 82.533,69 ha односно нешто више од 74% од укупне површине. У планском периоду доћи ће до смањења ових површина највише због изградње планиране саобраћајне инфраструктуре (662,81 ha) и објеката водопривреде (146,30 ha).

Категорија неплодно земљиште ће се повећати у планском периоду за око 0,85% и имаће учешће у укупној површини од 8,9%. На повећање ће највише утицати реализација планиране инфраструктуре, која износи око 809 ha односно 0,70%, док су остале категорије незнатно заступљене (рибњак 0,12%).

Шумско земљиште заузима површину од 17.192,08 ha односно 15,46% од укупне површине. Чине се шуме и шумско земљиште у СРП Делиблатска пешчара, приобаљу Дунава, као и у атару које чине мањи засади уз канале, путеве и у оквиру пољопривредних објеката. Највећи део површина налази се у СРП Делиблатска пешчара и износи 16.998,48 ha (15.29% од укупне површине) а само 194 ha односно 0,17% од укупне површине се налази ван СРП Делиблатска пешчара. На планирано повећање, које се односи на подручје ван СРП Делиблатска пешчара, највише утицаја ће имати формирање ваншумског зеленила уз путеве и радне зоне у атару и формирање ветрозаштитних појасева и сл.

Површина грађевинских рејона насеља у обухвату Плана преузета је из важеће просторне и урбанистичке документације тако да укупна површина износи 4.095

ha. Викенд зоне заузимају површину од око 978 ha и представљају постојеће викенд зоне.

6. ПРАВИЛА КОРИШЋЕЊА, УРЕЂЕЊА И ЗАШТИТЕ ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

6.1. ПРИРОДНА ДОБРА

6.1.1. Уређење и коришћење подручја природних вредности према утврђеном режиму заштите

Свест о свим угрожавајућим факторима, потреби да се проблеми које са собом носе превазиђу и нужност да се СРП Делиблатска пешчара посматра, пре свега, као заштићено природно добро, са Законом утврђеним обавезама које из тога проистичу за све учеснике у њеној заштити, управљању и коришћењу, условљавају и могуће правце развоја и уређивања овог природног добра.

Очување травних површина, као основног атрибута заштићеног природног добра, могуће је једино, уз њихово одговарајуће коришћење, које је истовремено основа развоја овога подручја и ширег региона.

Делатност везана од давнина за подручје СРП Делиблатска пешчара са ширим окружењем је сточарство - традиционално пашарење, данас лоцирано само на ободне пашњаке. Забрана пашарења седамдесетих година, на простору тадашњег СРП Делиблатска пешчара, није довела само до зарастања некадашњих пашњака и стварања данас често непроходних шикара глога (чиме су угрожена станишта многих природних реткости), већ и до постепеног смањивања сточног фонда и напуштања екстензивног узгоја говеда и оваца у околним насељима.

Стога је у будућем газдовању заштићеним природним добром неопходно стимулисати пашарење на за то предвиђеним локалитетима (уз одговарајуће напоре државе и локалне управе и учешће свих заинтересованих субјеката), уз утврђивање врсте стоке и капацитета пашњака за сваки појединачни локалитет. У функцији заштите посебних природних вредности - чишћења зараслих травних површина (са позитивним економским ефектом), потребно је увести и прегонску (или повремену стационарну) испашу коза одговарајућих раса. Имајући у виду присуство вука у СРП Делиблатска пешчара, неопходно је обезбедити одговарајуће чување стада као превентива могућих штета (уобичајени "самопас" у околини лугарница не би требало да буде начин напасања стоке).

Формирање стада појединих раса стоке (како на ободним пашњацима, тако и на комплексима заштићене природе какви су Корн, Воловска паша или Краван) потребно је остварити у сарадњи са одговарајућим институцијама, а у служби формирања банке гена домаћих раса оваца и говеда.

Екстензивно пашарање, са чобанским настамбама израђеним у традиционалном стилу, уз присуство аутохтоних раса овчарских паса и производња меса и млечних производа са атрибутима здраве хране и употребних предмета у пастирском животу као сувенира, допринело би укупним вредностима заштићеног природног добра и њиховој промоцији и презентацији кроз специјалне видове, па чак и масовни туризам.

Овако комплексно сточарство може представљати основу развоја читавог региона, а посебно интерес локалних заједница који, као битну компоненту резервата биосфере, истиче севиљска стратегија.

Ловство, пчеларство, коришћење лековитог биља, такође су везани за опстанак изворног мозаичног распореда травних, жбунастих и шумских површина, односно учување и проширивање травних површина - потребних дивљачи, пчеларима за изванредну пчелињу пашу расцветалих ливада, са великим бројем степских врста лековитог и ароматичног биља.

Зоне заштите, режими и мере (просторни распоред зона)

Утврђивањем зона заштите у самом СРП Делиблатска пешчара издвојени су природно највреднији делови простора и опредељена намена добијених целина. При зонирању су консултоване и препоруке Севиљске стратегије (M&B - резервати биосфере) и Законски оквир за мрежу резервата биосфере, како би заштита природе и развој целокупног подручја били у пуном складу.

У основи зонирања, кроз тростепени режим заштите (у складу са важећим законом), зоном I степен заштите обухваћени су простори које треба сачувати као такве - највредније са аспекта заштите природе, за које се као обавеза прописује очување, уз предузимање за то неопходних мера.

Међу локалитетима укљученим у зону режима заштите I степена налази се "Црни врх", предеона целина, заштићена непрекидно од 1912. године, са очуваним исконским одликама мозаичног распореда шумских састојина аутохтоних лишћара и травних заједница Chrysopogonetum panonicum Stjep. - Ves., i Festuceto/Potentilletum arenariae Stjep. / ves., карактеристичних за подручје СРП Делиблатска пешчара. За ову предеону целину, као и остале просторе у оквиру зоне режима заштите I степена, значајно је присуство многих врста природних реткости, као што су коцкавица дегенова, више врста орхидеја, овчије руно и многе друге. Режим заштите I степена уживају и делови подручја Дунава - Дубовачки рит и ада Жилава, као станиште многих заштићених врста орнитофауне, међу којима посебно треба истаћи глобално угрожене врсте какве су мали корморан, пловка црнка, црни ибис и прдавац.

Зоном II степена заштите обухваћени су простори на којима је ради очувања изворних природних вредности потребно предузимати посебне мере унапређивања (чишћење од жбуња, одговарајући третман постојећих шумских засада, пашарење).

Више од 50% површина у оквиру зоне режима заштите II степена налази се под исконским пешчарским и степским травним заједницама и пашњацима, највреднијим стаништима за очување биолошке разноврсности читаве Панонске низије, Европе и света. Међу природним реткостима ових простора налазе се и глобално угрожене врсте као што су орао крсташ, степски соко, текуница и слепо куче, као и значајан број пешчарских и степских биљака (пешчарско смиље, степски божур, панчићев пелен - за које Делиблатска пешчара представља једино или једно од ретких налазишта код нас). Значајни комплекси у оквиру ове зоне заштите су: Корн, Брандибул, Краван, Воловска паша, Дубовачки пашњаци, Стеванова равница, Загајичка брда и др.

У зони III степена заштите, где се омогућује одвијање већине делатности у функцији развоја, потребно је деловати у циљу повећања укупних вредности заштићеног природног добра (природних, културних, естетских) и тиме обезбедити адекватну заштиту и разумно коришћење.

У оквиру простора под режимом заштите III степена, налазе се највеће површине шума багрема и бора, заједница аутохтоних жбуња, као и водених и мочварних станишта. Ови простори, мада најмање вредни са аспекта очувања

специфичне биолошке разноврсности, представљају својеврстан, данашњи оквир природних вредности СРП Делиблатска пешчара.

Зонирањем су, на основу валоризације природних вредности и могућности њиховог очувања и унапређивања, издвојене просторне целине посебне заштите природе[5]: комплекси у централном делу заштићеног природног добра, и подручја а ободним деловима, којима су у највећој могућој мери обухваћене природне вредности и реткости, као и пејсажно-амбијентална богатства целокупног простора. Просторне целине 12 комплекса уживају искључиво режим I и II степена заштите, док се код подручја, поред режима I и II степена заштите појављује, у функцији развоја, и режим III степена заштите.

_____

[5] Подаци добијени од Завода за заштиту природе Србије, Радна јединица у Новом Саду

Остале значајне просторне целине које нису могле бити обухваћене комплексима или подручјима, али је њихово укључивање у зоне режима I и II степена заштите у функцији стварања коридора за очување посебних природних вредности, су појединачне веће травне површине, станишта природних реткости, значајни пејсажи и природни споменици, као и експерименталне површине.

У зони режима I степена заштите дозвољено је једино извођење радњи које су неопходне ради очувања и унапређивања природних вредности, као што је спречавање зарастања травних површина и обрастања водених површина, санитарни лов и риболов, као и научно истраживачки рад.

У зони режима II степена заштите прописане су, између осталог и следеће потребне, дозвољене и забрањене радње:

- затечене засаде борова неопходно је, након опходње, уклонити - не чистом сечом, већ сечом на пруге у интервалу од неколико година, зависно од величине састојине - како би се омогућио спонтани развој травне вегетације;
- затечене састојине багрема (које углавном представљају мање појединачне површине) треба оставити без икаквих радова - да "заматоре", како би ова алохтона врста временом нестала и уступила место изворној вегетацији;
- пожаришта се или препуштају сукцесији травне вегетације, или се пошумљавају боровима на мањим површинама, у мозаичном распореду, или на пруге (у складу са препорукама датим "Програму мера за санацију и ревитализацију СРП Делиблатска пешчара након дејства пожара из августа 1996. године");
- дозвољене су радње којима се унапређују природне вредности, научно истраживачки рад, контролисана едукација и специјални видови туризма, контролисан лов, спортски риболов;
- на површинама намењеним очувању травних подручја дозвољена је и неопходна контролисана испаша (уз утврђивање врсте стоке, капацитета, начина пашарења),
- забрањено је свако пошумљавање (осим одређених делова пожаришта).

У зони режима III степена заштите потребно је, између осталог:

- потпомагање природне обнове и успостављање састојина аутохтоних лишћара;
- садња култура белог и црног бора само на местима где је то неопходно, на мањим површинама, мозаично, нормално на правац кошаве (као мере превентиве од пожара), уз предузимање свих потребних мера неге, како би се успоставио спрат жбуња неопходан за очување и унапређивање биолошке разноврсности СРП Делиблатска пешчара;

- мелиорација деградираних багремових састојина (које чине највећи део шумских површина и све су деградиране);

- стимулисање традиционалних начина коришћења на пољопривредним површинама (виноградарство, воћарство) и производња здраве хране;

- стимулисање сточарства, узгој аутохтоних раса домаћих животиња и изградња сточарских објеката у традиционалном стилу (и као основ локалне туристичке понуде),

- стимулисање производње садног и семенског материјала угрожених биљних врста као основе за њихово поновно насељавање на просторе са којих су нестале.

Међу дозвољеним активностима у оквиру ове зоне су, поред наведених и пчеларење, лов, привредни и спортски риболов, контролисано коришћење "споредних шумских производа", развој туристичко рекреативних активности.

У оквиру ове зоне налазе се туристички локалитети Девојачки бунар и Чардак, као и зоне кућа за одмор, које се као изграђене површине задржавају, уз забрану њиховог даљег ширења. Укупна површина туристичких локалитета износи око 53 ha док површина зона кућа за одмор износи око 222 ha (мали део "викенд зоне" код Палфи колоније од око 25 ha, површина од око 55 ha код Девојачког бунара и остале површине код насеља Шумарак, Дубовац и део Мраморачких винограда).

Од забрањених активности посебно истичемо следеће:

- пошумљавање травних површина већих од 1 ha;

- замена аутохтоних шума састојинама алохтоних врста;

- чиста сеча на великим површинама борових култура;

- уношење алохтоних врста биљака и животиња, без претходно прибављеног мишљења надлежног завода за заштиту природе;

- ширење постојеће мреже саобраћајница;

- ширење постојећих изграђених површина (дозвољена је реконструкција постојећих објеката у границама утврђених зона);

- сви остали радови и активности који су на било који начин у супротности са основном наменом заштићеног природног добра.

Однос површина различитих режима заштите унутар укупног заштићеног природног добра је 30,36% I и II степена : 69,65% III степена. Посматрајући учешће појединих биотоп-типова у зонама заштите уочљиво је да је највећи број сађених - производних шума остао ван подручја режима I и II степена заштите, у зони режима III степена заштите.

На тај начин је у пуној мери омогућено газдовање, односно гајење, унапређивање и коришћење шума као природног ресурса. Уредбом о заштити СРП Делиблатска пешчара је такође дата могућност развоја (шумарства, ловства, пољопривреде, туризма) усклађеног са основном наменом природног добра, односно трајно коришћење које промовише и идеја резервата биосфере (UNESCO - M&B).

6.1.2. Заштита природних добара

СРП Делиблатска пешчара је јединствено и непоновљиво огледало историје природе и човековог трајања у њој и, као таква, представља значајни генетски ресурс наше Планете.

Непоновљиве природне вредности, у Европи јединственог геоморфолошког феномена, сврставају СРП Делиблатска пешчара у један од научних полигона, не само националног, већ и светског значаја. Од првих истраживачких радова са почетка прошлог века до данас, многи стручњаци бавили су се Банатском

пешчаром у оквиру фундаменталних и примењених наука. О томе сведочи преко 600 библиографских јединица, објављених у стручним и научним часописима и реферисаних на бројним скуповима, међу којима су и три међународна симпозијума посвећена заштити и унапређивању СРП Делиблатска пешчара.

Поред изузетног научног значаја, СРП Делиблатска пешчара је од непроцењиве вредности за образовање. Постојање мозаик - комплекса различитих типова екосистема на овом простору, пружа могућност упознавања функционисања природних законитости, настајања природних специфичности и утицаја људског деловања на природу.

Панонске пешчаре, као станишта изузетно богатог и разноврсног живог света, често састављеног од "специјалиста" - специфичних врста биљака и животиња које настањују само одређена станишта на песковима, Европска заједница прихвата као приоритете у заштити станишта, уз обавезу њиховог очувања кроз посебне програме. Истовремено, у оквиру програма LIFE - Natura, подржавају се мере очувања и обнове природних станишта биљака и животиња. Овај програм треба да допринесе и бољем остваривању Fauna - Flora - Habitat смерница, као и смерница за заштиту птица у Европској унији, те да потпомогне изградњу мреже заштићених подручја у оквиру европског програма Natura 2000.

Тренутно се у Аустрији реализује Life - Natura пројекат, који има за циљ трајно очување и развој последњих фрагмената панонских пешчара, уз тешњу сарадњу и интензивнију размену информација у области заштите природе, пре свега између Аустрије, Мађарске, Словачке и Србије. Уз одговарајућу заштиту на националном нивоу и прекограничну и међудржавну сарадњу, израда овог Плана је још један допринос остваривању постављеног циља.

Међународну верификацију су природне вредности СРП Делиблатска пешчара добиле и њеним укључивањем у листу најзначајнијих станишта птица у Европи. (IBA, N° 038 i N° 039), уз констатацију да је то јединствено и вероватно најзначајније подручје за птице из бивше Југославије на европском нивоу, и да му је стога потребна хитна и адекватна заштита ради очувања аутохтоних станишта и орнитофауне у њима. У границама СРП Делиблатска пешчара данас су издвојена два IBA подручја: IBA Делиблатска пешчара, на површини од 38.000 ha (YU16SE) и IBA "Рам - Дубовац" површине од 12.000 ha (YU34SE). Ово је само потврда националног вредновања подручја - наиме према Атласу птица гнездарица Југославије, издатом 1988. године, географски простор који обухвата СРП Делиблатска пешчара (UTN 50x50 km - квадрат) је сврстан у најбогатије и највредније подручје, са преко 150 врста гнездарица.

Део СРП Делиблатска пешчара који обухвата подручје Дунава, Дубовачког рита, дунавских ада и влажних ливада, као и ушће речица Караш и Нера има, већ и само по својим орнитолошким вредностима, све атрибуте да буде проглашен као међународно значајно влажно подручје - по Рамсарској конвенцији. Стога је у припреми документација неопходна за увртшење СРП Делиблатска пешчара у листу Рамсарских подручја.

Посебно значајно са аспекта заштите и мудрог коришћења природе је место СРП Делиблатска пешчара у светској мрежи резервата биосфере UNESCO M&B програм). Наиме, ово заштићено природно добро је, 1997. године, увртшено на националну листу подручја за резервате биосфере и у току је припрема документације за његову номинацију код одговарајуће комисије UNESCO-a. Предвиђено је да граница будућег резервата биосфере "Делиблатска пешчара" обухвати, сем заштићеног природног добра СРП Делиблатска пешчара подручја насеља која се на њега наслањају, а по слободном избору локалног становништва.

Стога развој региона усклађен са потребама заштите природе, у складу са Севиљском стратегијом, треба да буде један од циљева и овога Плана.

6.2. КОРИШЋЕЊЕ И ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

СРП Делиблатска пешчара је претрпела промене под антропогеним утицајем, што је условило измењену пешчарско-степску вегетацију и смањена је изворна биолошка разноврсност. Због потребе очувања посебних природних вредности овог подручја, неопходна је примена активних мера заштите.

Трајно одрживо управљање и коришћење шумских, биљних, животињских и осталих природних ресурса ће се вршити уз пуно поштовање одредаба из Уредбе, што ће на најбољи могући начин избалансирати потребе шумарства, туризма и других могућих привредних делатности и заштите природе, као и других интереса, посебно у односу на локалну заједницу.

Израда програма управљања природним ресурсима треба да уважи интересе заштите природе, локалне заједнице и постојећих привредних делатности: шумарство, сточарство, ратарство, лов, риболов, сакупљање шумских плодова, итд. Коришћење природних ресурса мора бити на принципу одрживости.

Коришћење минералних сировина на подручју обухвата Плана такође мора бити засновано на принципу одрживости, што подразумева изузетно пажљиве и избалансиране активности у том смислу.

6.2.1. Пољопривредно земљиште

У укупном билансу обухваћених површина, пољопривредно земљиште учествује са око 76,82%. У оквиру пољопривредног земљишта оранице и баште чине 71,89%, а воћњаци и виногради око 1,53%. Највећи део површина под оранicама и баштама налази се на територијама катастарских општина Долово, Уљма, Избиште. Најизраженија концентрација површина под воћњацима и виноградима је на деловима територија катастарских општина Николинци, Гребенац, Врачев Гај. Површине под воћњацима и виноградима су уситњене и прилагођене конфигурацији терена, са застарелим и проређеним засадима, док плантажних воћњака и винограда има мало. На овим просторима је присутна изградња воћарско-виноградарских кућа, које често прерастају у викенд-куће, односно стамбене објекте.

Прилог бр. 2: - Структура коришћења пољопривредног земљишта по категоријама

Из ове табеле јасно се сагледава да се, у катастарским општинама лоцираним у западном делу обухвата Плана, проценат површина под пољопривредним земљиштем креће и преко 90%.

Источни и југоисточни делови посматраног подручја су знатно оскуднији по проценту укупног пољопривредног земљишта и овај проценат у три К.О. не прелази 50%: Банатска Паланка 38,43%, Дубовац 44,08%, Кајтасово 45,94%.

Оваква општа ситуација пружа значајне предуслове за даље унапређење пољопривредне производње.

6.2.2. Шуме и шумско земљиште

Шуме и шумско земљиште СРП Делиблатска пешчара

Од укупне површине под шумама у СРП Делиблатска пешчара од 16.998,48 ha, највећи део површина се налази у III степену заштите (14.866,31 ha) односно 87,4%.

Највредније шуме са аспекта заштите природе су шуме I и II степена заштите (2.132,17 ha) односно 12,6%.

Глобална оријентација у коришћењу шума СРП Делиблатска пешчара ће бити усаглашена са режимима заштите. То подразумева мелиорацију и узгој и заштиту постојећих шума уз фаворизовање аутохтоних лишћара у СРП Делиблатска пешчара.

Газдовање постојећим шумама ће обухватити радове:

- мелиорацију деградираних багремових састојина;
- спонтану и планску ревитализацију пожаришта;
- мере заштите од пожара одржавањем постојећих и просецањем нових просека уз мозаичан распоред шумских култура;
- замену багремових састојина аутохтоним лишћарима и сукцесију жбунасте вегетације у шумску;
- природну обнову аутохтоних лишћара на одређеним локалитетима;
- контролисано сакупљање биљних и животињских врста ради одржавања њиховог оптималног стања;
- заштиту шума (од биљних и ентомолошких болести, дивљачи, стоке и пожара);
- коришћење шума у III степену заштите уз обавезу усклађивања са прописаним режимима и мерама заштите.

Остале шуме и шумско земљиште и ваншумско зеленило

Остале шуме и шумско земљиште се налазе на мањим површинама у непосредном окружењу пешчаре (шуме ШГ "Банат", ПИК Ковин) и уз водоток Дунава и Основну каналску мрежу (шуме водопривреде). Незнатне површине под шумама су у приватном власништву.

Планирани радови на пошумљавању простора изван граница СРП Делиблатска пешчара, а у обухвату Плана, ће обухватити:

- мере неге и заштите постојећих шума које треба подићи на квалитетнији ниво уз максимално очување постојећег шумског фонда;
- формирање нових површина под шумама на шумском земљишту и површинама запуштених пашњака, необрађених, еродираних и на други начин деградираних површина, као и на земљиштима непогодним за пољопривредну производњу (VI, VII и VIII бонитетна класа) користећи првенствено аутохтоне лишћарске врсте;
- формирање ритских шума у форланду и приобаљу Дунава, мањих водотокова и Основне каналске мреже у функцији заштите насипа и одбране од таласа. Шумски заштитни појас поред Дунава подићи у ширини од 50-100 m и у функцији заштите од аерозагађења СРП Делиблатска пешчара од пепелишта термоелектрана Дрмно и Костолац. На тај начин ће се повратити еколошка аутохтона баштина биљног и животињског света поред Дунава, који је непосредно повезан са СРП Делиблатска пешчара. У брањеном појасу Дунава и уз Основну и Детаљну каналску мрежу формирати заштитне шуме, које би биле штит од аерозагађења СРП Делиблатска пешчара и насеља и значајан ресурс за развој туризма. Користити аутохтоне мешовите шумске састојине лишћарских врста (домаћа топола, врба, јасен, брест) и друге првенствено аутохтоне врсте лишћара;

- формирање заштитног зеленила уз путеве у оквиру линије експропријације у виду аутохтоних лишћара и шибља на међусобном растојању група које зависи од ранга саобраћајнице, односно брзине одвијања саобраћаја. На тај начин ће се поправити микроклиматски услови, услови визуелног вођења саобраћаја, повезати међусобно удаљени биотопи и створити вегетацијски коридори за проток биљних и животињских врста;

- формирање ваншумског зеленила у оквиру пољопривредног комплекса ради заштите од ветра и повећања приноса у пољопривреди. У том смислу је потребно формирати пољозаштитне (ветрозаштитне) појасеве нарочито на територији општина Вршац, Бела Црква, Алибунар, Ковин и Панчево, које спадају у најветровитија подручја у Војводини. Препоручују се вишередни ажурни ветрозаштитни појасеви ширине до 30 m на најугроженијим деоницама;

- формирање мањих површина под заштитним зеленилом око депонија комуналног отпада, радних комплекса у атару насеља и подизање ремиза ради пружања заштите дивљачи;

- формирање зелених површина свих категорија у грађевинском рејону насеља која су у обухвату Плана, посебно зелених површина јавног коришћења и заштитног зеленила.

Шумама и шумским земљиштем које припадају банатском шумском подручју у обухвату Плана, газдоваће се на основу Опште основе и посебних основа газдовања шумама. Шумама у приватној својини ће се газдовати на основу Опште основе и програма газдовања. Шумама водопривреде (шуме уз каналску мрежу и Дунав) ће се газдовати на основу Посебних основа. Основе и програми се односе на десетогодишње газдовање шумама, а њихово спровођење ће се обезбедити кроз годишње извођачке планове уз уважавање Закона о шумама.

Све посебне основе којима се газдује у СРП Делиблатска пешчара треба усагласити са важећом Уредбом о заштити и условима Завода за заштиту природе Србије.

Нове површине под шумама и заштитно - ваншумско зеленило ће се формирати у складу са важећом законском регулативом из области шумарства, водопривреде, пољопривреде и саобраћаја.

За формирање ветрозаштитних и пољозаштитних појасева у оквиру саобраћајне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, обавезна је израда студије која би оценила оправданост подизања ових појасева који би били ван линије путног појаса и заузимали пољопривредно земљиште, на просечно 2% површине територије општине, не рачунајући површине које су у саставу СРП Делиблатска пешчара. Пројектном документацијом ће се одредити типови појасева, њихова ширина, међусобна растојања и конкретан избор врста у складу са условима станишта.

6.2.3. Лов и ловна подручја

У обухвату Плана је целина ловишта "Делиблатска пешчара" којим газдује ЈП "Војводинашуме" ШГ "Банат" из Панчева и делови пет ловишта ловачких удружења из Алибунара, Вршца, Беле Цркве, Ковина и Панчева.

У ловиште "Делиблатска пешчара" планско газдовање, које је у складу са Уредбом, ће бити усмерено на:

- побољшање услова станишта (очување шумо-степских чистина и мешовитих шумских састојина);

- обезбеђење воде у ловишту и изградњу ловно-техничких објеката у ловишту;

- заштиту ретких и проређених врста дивљачи (птице: орао крсташ, банатски соко, мали корморан, црни ибис, пловка црнка и прдавац и сисари: текуница и вук) по посебним Програмима;

- постизање економског капацитета ловишта добром прогнозом динамике развоја популације дивљачи (увећањем матичног фонда уз уважавање реалног прираста дивљачи, губитака и одстрела);

- ограђивање новог дела ловишта у СРП Делиблатска пешчара, у склопу довршења Програма интензивног узгоја јелена и дивљих свиња за узгојни центар "Драгићев хат";

- насељавање дивљачи у ловиште (изградња прихватилишта за фазане и насељавање јелена обичног и дивљих свиња у ограђени део ловишта);

- експерименталну прозводњу великог тетреба на основу посебног Програма;

- одстрел дивљачи у оквиру ловног туризма и фаворизовање фотосафарија и посматрања птица.

Ловиштем "Делиблатска пешчара" и осталим ловиштима у обухвату Плана се газдује на основу ловних основа и годишњих планова газдовања.

У свим ловиштима ловачких удружења уз спровођење основних планских мера у оквиру газдовања ловиштем биће створени бољи услови за развој ловног туризма.

У ловиштима предвидети:

- изградњу ловно-техничких објеката у зависности од бројног стања дивљачи, а градити их од природних материјала и уклопити у природни амбијент ловишта;

- ограђивање делова ловишта ради интензивног гајења и заштите и лова дивљачи;

- изградњу ловно-производних објеката (прихватилишта за фазане);

- подизање ремиза на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи. Подизањем једногодишњих или вишегодишњих засада на мањим површинама у ловишту створити услове који ће пружити уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминоза, влатастих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишегодишње ремизе подизати од мешовитих вишеспратних дрвенастих врста у зависности од услова средине. Вишегодишње ремизе ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати економску функцију (кроз пласман дрвне масе) и већу концентрацију дивљачи на малом простору;

- изградњу пролаза за ниску и крупну ловну дивљач у оквиру саобраћајне инфраструктуре ради стварања еколошких коридора за њихово кретање.

6.2.4. Риболов и риболовна подручја

Обзиром да СРП Делиблатска пешчара даје могућност развоја традиционалног бављења спортским и привредним риболовом, требало би развијати риболовни туризам и привредни риболов.

Будуће газдовање водним ресурсима треба усмерити на повећање рибље продукције Дунава и плавне зоне.

Ради уређивања подручја риболова неопходно је:

- обезбеђење мониторинга услова станишта, односно квалитета и режима вода;

- предузимање мера на сузбијању негативних појава;

- заштита угрожених врста рибе - према међународним и националним критеријумима - стандардима.

Осим тога, потребно је:

- организовати чуварску службу;
- уредити риболовна места;
- уредити приступе водотоцима.

Све активности у области рибарства у границама СРП Делиблатска пешчара треба да се одвијају у складу са Уредбом о заштити СРП Делиблатска пешчара, програмом заштите и развоја СРП Делиблатска пешчара а ван граница СРП Делиблатска пешчара у складу са важећим риболовним основама за то подручује, на основу Закона о рибарству.

Коришћење риболовне фауне у виду спортског риболова је могуће у режиму II степена заштите, на основу годишњих планова газдовања.

Неопходно је израдити јединствен Средњерочни програм рибарства за риболовно подручје, а након израде овог програма установити могућност комерцијалног риболова.

Посебним програмима испланирати и дефинисати селективни риболов, риболов у научно-истраживачке сврхе и врсте природних реткости. Потребно је одредити капацитет целог подручја, као и појединих зона за спортски риболов и развој спортско-риболовног туризма.

6.2.5. Водопривреда

Основне смернице за развој водопривредне инфраструктуре дефинисане су стратешким документима у области водопривреде: у Водопривредној основи Републике Србије и Европској директиви о водама.

Динамика развоја водопривреде на овом подручју, заснована је на концепту одрживог развоја, уз напомену да је услед малих улагања у ову област, у протеклој деценији готово угрожена функционалност постојећих водопривредних система.

У првој фази реализације Плана (до 2009. год.) треба обезбедити потребну функционалност и поузданост постојећих водопривредних система, као и иницијална улагања за унапређење у области коришћења вода и то:

- елиминацијом узрока евентуалних штета на подручју од штетног дејства вода (санација угрожених сегмената система; обезбеђење оптималног режима одржавања система),
- стварањем предуслова за спровођење смерница у области водоснабдевања (дефинисање изворишта и заштита природних ресурса питке воде),
- обезбеђењем техничко-технолошких предуслова за спровођење смерница у области заштите вода од загађења (припрема инвестиционе техничке документације - пројеката насељских канализационих система и избор савремених техничко-технолошких решења постројења за пречишћавање отпадних вода, уређење контролисаног прикупања и одвода пречишћених отпадних вода);
- обезбеђењем техничко-технолошких предуслова за спровођење смерница у области наводњавања (припрема инвестиционе техничке документације-студија могућности формирања уређених комплекса пољопривредног земљишта са савременим системима за наводњавање).

До краја планског периода, на подручју обухвата Плана треба обезбедити повећање поузданости заштитних система наставком изградње започетих делова постојећих и доградњом нових делова система, као и обезбеђењем техничко-

технолошких предуслова за спровођење смерница у свим осталим областима водопривреде.

Проблему очувања приобалних вода на делу изворишта Ковин - Дубовац - Банатска Паланка мора се посветити посебна пажња, јер је успор Дунава услед изградње Ђердапа изазвао таложење материјала органског и неорганског порекла, са знатним количинама тешких метала и стварање услова за еутрофикацију језера са свим негативним последицама по коришћење ових вода. Из тог разлога је простор у приобаљу Дунава на том потесу резервисан за потребе водоснабдевања становништва Јужног Баната. Обзиром да је у току израда студије чији су предмет хидрогеолошки истражни радови на потесу Ковин - Дубовац - Банатска Паланка, тачна микролокација будућег изворишта биће дефинисана према резултатима те студије.

У циљу заштите водних ресурса, на предметном потесу успоставиће се зоне и појасеви санитарне заштите изворишта, у складу са Законом о водама.

У зони непосредне заштите изворишта "Ковин - Дубовац - Банатска Паланка", забрањено је грађење свих врста инвестиционих објеката, осим објеката водоснабдевања, приступ лицима која нису запослена, транспортовање отрова, обрада земљишта уз коришћење ђубрива, пестицида и хербицида, непланско сађење дрвећа, бацање и депоновање отпада и испуштање било каквих отпадних вода.

У ужој зони заштите, поред ограничења наведених за зону непосредне заштите, забрањена је изградња путева, копање канала и извођење земљаних радова, коришћење земљишта на начин који може угрозити исправност и количину воде и загађивање на било који начин подземних и површинских вода.

У широј зони заштите забрањује се: изградња инвестиционих објеката у гранама индустријске производње чије отпадне воде садрже опасне и штетне материје; изградња пратећих објеката (септичке јаме, стаје и сл.) у насељима Гај, Дубовац, Банатска Паланка, без претходно прибављене сагласности и санитарне дозволе; складиштење и употреба отпадних штетних материја; изградња септичких јама и сахрањивање угинулих животиња у близини водотока и канала у широј зони заштите до 50 m; бацање и депоновање отпада; обављање пољопривредне производње без успостављене контроле и надзора хемијског и биолошког састава подземне воде на контролним пунктовима лоцираним у широј зони заштите.

Такође, потребно је успоставити појас заштите око магистралних цевовода од изворишта до постројења за прераду воде за пиће, у ширини од 5 m са обе стране цевовода. У овом појасу забрањује се градња свих врста инвестиционих објеката, осим водопривредих бјеката и објеката за водоснабдевање, и постављање уређаја и обављање активности које могу на било који начин загадити воду и угрозити стабилност функције цевовода.

У области заштите вода од прворазредног је значаја изградња комуналне инфраструктуре и постројења за пречишћавање насељских и индустријских отпадних вода, односно комуналне инфраструктуре и постројења у свим насељима у зони могућег утицаја на ресурсе квалитетних подземних вода.

Одржавање и евентуалне реконструкције постојећих водопривредних система на подручју обухвата Плана морају бити обезбеђени у свим условима коришћења овог простора и у будуће.

Неопходно је стално одржавање система заштите од поплава, према садашњем и будућем, евентуално измењеном, режиму.

Потребно је заштити насељена места Банатски Карловац и Николинци од сувишних површинских вода из залеђа (виших терена).

У циљу регулисања режима, а у оквиру међудржавне сарадње са Румунијом, извршиће се регулација Нере за мале и велике воде и регулација Караша за велике воде.

Предстоји регулација природног водотока "Јаруга" (у оквиру постојећег корита), као дела дренажног система "Нера-Караш-Кајтасово".

Планирана је и санација регулационих грађевина на ушћу канала ХС ДТД у Дунав и заштита обала канала ДТД постављањем каменог набачаја у зони уреза воде.

У циљу повећања, у садашњем тренутку, мале проточности хидросистема ДТД, на већ постојећим објектима хидросистема предвиђа се изградња мини хидроелектрана, и то на постојећем објекту у Кајтасову.

Не планира се значајније проширење система за одводњавање, већ само одржавање (чишћење од замуљења и растиња), и евентуална реконструкција постојећих. Могуће је будуће двонаменско коришћење постојећих система (и за потребе наводњавања).

Реално је очекивати улагања у наводњавање, пре свега због постојећих система за наводњавање, која значајно умањују иницијална улагања у инфраструктуру за довод воде до пољопривредних комплекса. У томе је евидентна предност у односу на друга подручја, где се тренутно граде читави системи водозахвата и доводних цевовода до комплекса пољопривредног земљишта.

Уређење отворених канала и извођење регулационих радова на подручју обухвата Плана, биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и претходним условима Јавног водопривредног предузећа "Воде Војводине" - Нови Сад.

6.2.6. Минералне сировине

Овим Планом се утврђује да се у СРП Делиблатска пешчара у режимима заштите I и II степена све бушотине за експлоатацију минералних сировина морају затворити (ликвидирати). У границама СРП Делиблатска пешчара забрањује се изградња истражних и контурно истражних бушотина (нафта, природни гас). Ван граница СРП дозвољени су истражни радови односно изградња истражних и контурно истражних бушотина, на одобреном истражном простору од надлежног Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине.

Експлоатација лежишта шљунка уз ток реке Нере и даље ће се наставити. До проширења или отварања нових копова, земљиште ће се користити у пољопривредне сврхе.

Планом је предвиђена експлоатација угља на површинском копу Ковин, подводним начином откопавања, уз обавезна хидрогеолошка доистраживања у циљу утврђивања утицаја експлоатације угља на подземне воде и животну средину, са предлогом мера заштите и израдом детаљних програма праћења тих утицаја. На овом простору земљиште се може користити искључиво у пољопривредне сврхе.

Експлоатација глине на постојећим лежиштима ће се и даље наставити уз обавезу санације и рекултивације.

С обзиром да тресаве представљају веома осетљиве екосистеме, који се одликују изузетно великим биодиверзитетом, потребно је извршити детаљна

истраживања постојећих тресава са аспекта заштите биолошке разноврсности у циљу сагледавања евентуалне могућности коришћења.

На подручју обухвата Плана, ван СРП Делиблатска пешчара, могу се планирати истраживања и експлоатација подземних вода и геотермалних извора, у складу са Дугорочном стратегијом и политиком развоја геолошких истраживања на подручју АП Војводине.

Геотермалне воде могу се користити ван граница СРП Делиблатска пешчара у радним зонама, у сврху бањског туризма и пољопривредној производњи за загревање пластеника и стакленика, а транспорт се може вршити кроз СРП Делиблатска пешчара уз услове Завода за заштиту природе (свакако ван граница зона под режимом заштите I степена).

6.3. РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ МРЕЖЕ НАСЕЉА

Заједнице насеља и подручја њихових интензивних унутрашњих веза одређени су, према поставкама Просторног плана Републике Србије, на основу следећих у критеријума:

- значај и улога насеља као центра у мрежи насеља:
- величина насеља;
- степен развијености јавних служби.
- као центар рада:
- степен концентрације радних места;
- зоне интензивних веза (становање - рад).
- зоне интензивних трансформација насеља:
- популационе промене (смер и интензитет промена);
- интензитет промена функционалне структуре.
- морфолошки склоп терена и услови за повезивање насеља;
- правци и зоне традиционалних веза насеља у околном простору;
- принципи уједначеније дистрибуције регионалног развоја.

Овакве заједнице насеља (функционална подручја) произилазе из степена развијености мреже насеља, развојних потенцијала, степена утицаја центара развоја и нивоа интегрисаности просторних структура у регији.

Пројекција мреже насеља на посматраном подручју извршена је на основу комплексног сагледавања постојећих и предпостављених природних и створених услова за насељавање на простору обухваћеном Планом. Најзначајнији елементи у пројекцији су били:

- неразвијеност хијерархије насеља по критеријуму агломерације становништва и изразите функционалне диференцијације;
- непостојање изразите просторне доминације насеља градског карактера;
- топографски положај насеља у односу на рељефно-морфолошке целине;
- просторно-географски положај насеља у односу на саобраћајнице и радне површине.

Просторно-функционална организација подручја урађена је са циљем да се обезбеди:

- рационализација управљања и ефикасније обављање послова из домена свакодневних потреба грађана;
- организација јавних служби усклађенија са потребама, могућностима и интересима локалних заједница;
- ефикасније координирање активности и програма локалних заједница.

Подручје обухваћено Планом, у складу са критеријумима и циљевима, организује се у оквиру 5 општинских функционалних подручја (Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковин и Панчево).

Диференцијација у значају насеља, у мрежи насеља на подручју обухвата Плана довела је до издвајања следећих нивоа (Реферална карта бр. 2):

- засеок (мањи број кућа на локалитетима старих насеља са аутентичном архитектуром) - Бели Брег;
- примарно сеоско насеље (пољопривредна насеља са минималном опремљеношћу јавним услугама и службама, без икаквих спољних функција према суседним насељима) - Дупљаја, Кајтасово, Шушара, Мало Баваниште;
- центар заједнице насеља (поред унутрашње имају развијене и спољне функције према примарним насељима) - Банатска Паланка, Гребенац, Уљма, Гај, Дубовац;
- локални центар (насеље највише категорије у регионално-територијалној организацији мреже сеоских насеља обухваћених Планом. Насеља ове категорије имају висок степен опремљености) - Врачев Гај, Избиште, Николинци, Банатски Карловац, Долово, Мраморак, Делиблато;
- општински центар - Алибунар.

Мрежа насеља и центара обухваћених Планом има следећу функционалну диференцијацију насеља:

1. Функционално подручје општине Алибунар обухвата два локална центра Банатски Карловац и Николинци, који гравитирају општинском центру Алибунар.
2. Функционално подручје општине Бела Црква обухвата следећа насеља распоређена у функционалне подцелине:

- примарно сеоско насеље Кајтасово за задовољење основних потреба здравствене заштите и основног образовања гравитира Гребенцу, као центру заједнице насеља, док примарно сеоско насеље Дупљаја гравитира Јасенову, због близине и досадашње ослоњености на ово насеље;
- Гребенац и Банатска Паланка са Старом Паланком, као центри заједнице насеља, гравитирају Врачев Гају који је локални центар и има висок степен опремљености.

3. Функционално подручје општине Вршац обухвата примарно сеоско насеље Шушару, које гравитира Избишту као центру заједнице насеља. Уљма, као локални центар са постојећим и планираним јавним службама може да задовољи потребе насеља Шушара и Избиште.
4. Функционално подручје општине Ковин обухвата следећа насеља распоређена у функционалне подцелине:

- примарно сеоско насеље Мало Баваниште и засеок Бели Брег гравитирају Гају, као центру заједнице насеља;
- примарно сеоско насеље Шумарак гравитира Дубовцу, као центру заједнице насеља;
- Мраморак и Делиблато, као локални центри, имају највиши степен опремљености који задовољава потребе.

5. Функционално подручје општине Панчево обухвата једно насеље, Долово које је локални центар, а које гравитира Панчеву, као општинском центру.

6.4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И УРЕЂЕЊЕ РУРАЛНИХ ПОДРУЧЈА

Планирање села и руралних подручја у Србији има основу у планском документу највишег ранга, Просторном плану Републике Србије, према коме концепција развоја наших села и унапређење квалитета живљења у сеоским подручјима полази од начела вишефункционалног/интегралног развоја. Ова концепција подразумева координацију и комбиновани развој пољопривреде и других привредних, услужних и посредничких делатности.

Улога државе у операционализацији овакве концепције развоја села обухвата:

- интегрисање села у социјални, привредни и културни развој;
- повезивање села у систем насеља и комуникација са центрима вишег реда (ревитализацијом постојеће и изградњом нове инфраструктуре);
- интегрисани развој и уређење села и атара;
- активирање локалних развојних потенцијала сеоског подручја заснованих на домаћинству/газдинству као основној производној и социо-културној категорији на селу.

Границе грађевинских рејона су преузете из важеће просторно-планске и урбанистичке документације. Промене граница грађевинских рејона извршиће се преиспитивањем и утврђивањем просторним плановима општина и одговарајућим урбанистичким плановима. Овим Планом се дају смернице да промене граница грађевинских рејона теже оптимизацији насеља у целокупном обухвату Плана.

Изградња на грађевинском земљишту у грађевинским рејонима насеља у обухвату Плана, одвијаће се према условима утврђеним урбанистичким планом одговарајуће регулационе разраде.

Ван грађевинских рејона, на територијама катастарских општина у обухвату Плана, могуће је градити:
- објекте у функцији туризма, на локалитетима и просторима предвиђеним Планом;
- објекте у функцији пољопривреде (економија, машински парк, производња сточне хране, рибњаци и сл.);
- узгајалишта дивљачи са пратећим садржајима;
- мање објекте у оквиру воћарско-виноградарских зона;
- куће за одмор у оквиру утврђених викенд-зона;
- објекте путне привреде уз саобраћајнице, у оквиру саобраћајних коридора;
- објекте неопходне за спровођење заштите и коришћења СРП Делиблатска пешчара и других заштићених локалитета;
- објекте везане за заштиту од елементарних непогода;
- објекте у функцији инфраструктурних система.

Изградња на туристичким локалитетима, у оквиру викендзона и на новопланираним пољопривредним комплексима ће се обавезно вршити на основу урбанистичких планова одговарајуће регулационе разраде. За остале набројане садржаје, врста урбанистичке разраде зависиће од планиране локације, постојеће опремљености и др.

Изградња ван грађевинских рејона насеља вршиће се према условима утврђеним просторним планом општина, у складу са Законом.

Постојећи салаши се задржавају с тим да је могућа и изградња нових салаша, уколико постоји интерес и економска основа за то. При реконструкцији и изградњи нових салаша морају се поштовати хигијенско-технички услови за организацију пољопривредног домаћинства. Реконструкција и изградња салаша може се дозволити и у циљу стварања простора погодних за културне и уметничке делатности (галерије, уметничке колоније и сл.).

Затечена просторна организација насеља, која се налазе у обухвату Плана, пружа могућност одвијања планираних насељских функција која проистичу из њихове будуће улоге у заштити и коришћењу СРП Делиблатска пешчара.

У наредном периоду треба искористити веће могућности комплементарног развоја насеља која се налазе у контактној зони СРП Делиблатска пешчара, и из тих разлога извршити одређене просторне реконструкције унутар насеља. То су нарочито насеља Банатска Паланка са Старом Паланком (општина Бела Црква), Шушара (општина Вршац) и Дубовац и Шумарак (општина Ковин).

Просторно уређење свих насеља у обухвату Плана, треба да се базира на формирању потпуне комуналне опремљености насеља (снабдевање водом, одвођење отпадних и атмосферских вода, гасификација и квалитетно снабдевање електричном и телекомуникационом инфраструктуром).

Насеља Банатска Паланка са Старом Паланком, Гребенац, Кајтасово, Дупљаја и Врачев Гај (општина Бела Црква)

Туристички локалитети и центар за водни туризам у Старој Паланци, изградња етно-историјског и археолошког парка, укључивање насеља Гребенац и Кајтасово у етно-еколошки пројекат туристичке понуде као и близина Белоцркванских језера, планирани су садржаји који ће допринети развоју не само насеља него и општине Бела Црква, на чијем се подручју налазе наведени садржаји.

Насеља Шушара, Уљма и Избиште (општина Вршац)

Насеља Шушара остварује директан контакт са СРП Делиблатска пешчара, односно граница грађевинског рејона овог насеља се наслања на границу СРП Делиблатска пешчара.

За ово насеље је планиран развој сеоског туризма и изградња малих погона за финалну прераду прехрамбених производа здраве хране (сушара лековитог биља, џемара, медара) због изузетне близине воћарско-виноградарске зоне.

Насеља Уљма и Избиште су већа насеља на чији развој ће највише утицати развој привредних делатности општине Вршац.

Алибунар, Банатски Карловац и Николинци (општина Алибунар)

На поручју општине Алибунар, а у СРП Делиблатска пешчара, налази се туристички локалитет Девојачки бунар, који је од примарног значаја за цео простор у обухвату Плана. Овај локалитет ће и даље остати најфреквентнији туристички локалитет. Планирани даљи развој овог туристичког локалитета (опремање спортско-рекреативним садржајима уз коришћење геотермалног извора као и реконструкција постојеће и изградња планиране инфраструктуре) допринеће развоју не само околних насеља, већ и целог подручја у обухвату Плана.

Такође, планирана траса магистралног полу-ауто пута М-1.9. Панчево-Вршац, као и регионални пут Девојачки бунар-Векерле-Долово допринеће развоју овог подручја кроз транзитни туризам и бољој вези овог дела Јужног Баната са ширим окружењем.

Веома значајно за ова насеља је и могућност развоја повртарске производње, коришћењем геотермалне воде из бушотина за стакленике и пластенике, развој воћарства и виноградарства, изградња планираног рибњака у КО Николинци и др.

Дубовац, Шумарак, Делиблато, Мраморак, Гај и Мало Баваниште (општина Ковин)

Подручје општине Ковин заузима највећу површину у обухвату Плана (-61%) и развој насеља на овом подручју је у изузетној зависности од реализације планираних мера у области туризма, пољопривреде и експлоатације минералних сировина.

Планом утврђен даљи развој туристичког локалитета Чардак, који се налази у самом СРП Делиблатска пешчара и представља најквалитетнији туристички локалитет, допринеће нарочито развоју насеља Шумарак и Дубовац, у којима је планиран сеоски, културно-манифестациони (планиран је Парк скулптура) и еко-туризам, уз развој традиционалних заната, чији би производи употпунили туристичку понуду, као и развој ловног туризма у атарима ових села.

Велике пашњачке површине су веома погодне за развој сточарства, што ће омогућити изградњу мањих прерађивачких капацитета у радним зонама насеља.

Бара "Крањевац" са "Вашаришем" и "Обзовиком" је значајно природно добро које је планирано за спортски риболов, туризам и рекреацију, а које се налази између насеља Мраморак и Делиблато, и имаће значајн утицај за развој ових насеља.

Велики развојни потенцијал овог подручја представља река Дунав, рудник "Ковин" као и изградња планираних локалних путева и реконструкција постојећих регионалних путева.

6.5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Просторни размештај привредних капацитета у обухвату Плана има низ ограничења, која проистичу из потребе усклађивања са режимима заштите овог простора. За све пројекте, у смислу Закона о процени утицаја на животну средину, надлежни орган ће, у складу са Законом, утврдити потребу израде Студије о процени утицаја на животну средину.

6.5.1. Пољопривреда

Развој пољопривреде се, због специфичности подручја, мора посматрати двојако:

- на простору СРП Делиблатска пешчара, као издвојена целина;
- на осталом простору (атарима) у обухвату Плана, као пољопривредно земљиште које се може користити, али тако да не нарушава стабилност укупног екосистема.

Услови за развој пољопривредне производње на подручју СРП Делиблатска пешчара утврђени су у складу са планираним режимима заштите.

Подручје под режимом заштите I степена (2261,80 ha), биће искључено из сваке врсте пољопривредне производње и под најстрожијом врстом заштите, што искључује сваку врсту обраде, испаше, пчеларења и сакупљања лековитог биља, све у циљу очувања аутохтоног биотопа.

На подручју под режимом II степена заштите предвиђено је:

- контролисана испаша аутохтоним расама говеда и оваца;
- превођење постојећих ораничних површина у пашњачке;
- до заснивања пашњака редовно кошење травних површина.

На подручју под режимом III степена заштите предвиђено је:

- стимулисање традиционалног коришћења земљишта за производњу без употребе хемијских средстава за заштиту биља и без употребе минералних ђубрива;
- испаша и кошење ливада;
- развој пчеларства.

И поред тога што Просторни план Републике Србије предвиђа различит третман подручја под II и III степеном заштите, предлог за конкретно подручје СРП

Делиблатска пешчара био би да се и за подручје под II степеном заштите (8218,59 ha) и за подручје под III степеном (24128,93 ha) не дозволи разоравање, због специфичности матичне подлоге песка. Пољопривреда на овом подручју треба да се базира на сточарској производњи, заснованој на испаши и потрошњи сточне хране добијене кошењем за то подесног травног покривача (са подручја под III степеном заштите). На подручјима под заштитом могуће је гајење аутохтоних раса, као што су подолска раса говеда, виторога овца и сл., које би представљале велику туристичку атракцију, уз могућност прераде у деликатесне финалне производе од млека и меса заштићеном робном марком. За економски исплативу производњу неопходно је гајење одавно интродукованих производних раса: сименталских (домаће шарено) говеда и оваца расе цигоја, које су добро прилагођене поднебљу јужног Баната и имају солидну производну вредност. Друге расе говеда и оваца треба узгајати физички одвојено и ван заштићеног подручја СРП Делиблатска пешчара, да не би дошло до међусобног мешања. Обилна и квалитетна испаша учинила би производњу млека и меса знатно јефтинијом, а корист од ђубрења тла или стварања биомасе има непроцењив значај. У Банатском Карловцу већ постоје кланице и месна индустрија могу да апсорбују и прераде целокупну производњу. Неопходно је изградити погон за прераду млека и млечних производа, као и смештајне капацитете за зимски смештај стоке.

Велику развојну шансу представља и развој пчеларства на простору под II и III степеном заштите. Биљни покривач СРП Делиблатска пешчара представља специфичну биоценозу, која мед произведен на овом подручју чини деликатесном робом, врхунског квалитета. Производња меда на овом подручју, осим природних предуслова, има и богату традицију. Сваке године у Девојачком бунару одржава се сабор пчелара, а производни потенцијали СРП Делиблатска пешчара процењују се на око милион килограма меда.

Значајне могућности пружа и сакупљање природног лековитог биља и шумских плодова, које такође мора бити праћено подизањем погона за конфекционирање и прераду, у непосредном окружењу СРП Делиблатска пешчара. Природни услови пружају могућност узгоја ретких врста биљака које би се могле пласирати за реинтродукцију на слична станишта у Европи.

Пољопривредна производња на подручју ван СРП Делиблатска пешчара, које се налази у непосредном окружењу, ће бити конципирана као и у осталим деловима јужног Баната, с тим што свакако треба више повести рачуна о рејонизацији производње засноване на природним предусловима.

Ратарство је најзначајнија грана пољопривреде. Поред постојања значајних површина под слатинастим земљиштима, услови за ратарење се могу, генерално гледано, сматрати повољним. Развој пољопривредне производње одвијаће се у смеру постепеног преласка конвенционалне пољопривреде на систем биолошког ратарења, што би, дугорочно посматрано требало да обезбеди брже и лакше укључивање производа пољопривреде на тржиште земаља Европске уније.

С обзиром на природне предиспозиције, компаративне предности овог подручја за развој воћарства и виноградарства и на веома дугу традицију у гајењу воћа и винове лозе, овој грани пољопривреде треба дати много већи значај, обезбеђењем услова, пре свега финансијских, за формирање нових плантажних воћњака и винограда. Досадашње скромне површине под трајним засадима, које заузимају мање од 2% укупних површина, треба сукцесивно повећавати водећи рачуна о избору терена и сортимента. За очекивати је да се преласком на интензивну производњу ван СРП Делиблатска пешчара, у наредном планском

периоду формира нових мин. 1000 ha воћњака и винограда. Посебне погодности имају подручја северно и североистично од СРП Делиблатска пешчара (обухваћена подручја општина Алибунар, Вршац и Бела Црква).

У наредном периоду повртарска производња ће се одвијати на знатно већим површинама, при чему је акценат на производњи на подручју општине Бела Црква, у долини Нере, затим коришћење стакленика и пластеника (посебно на територији општине Алубинар, где могу да се користе геотермалне воде из бушотина). Производња у затвореном простору омогућиће промене у структури биљне производње, повећање приноса и прихода по хектару, практичну примену најновијих научних и техничких решења у овој производњи.

Релативно мале површине које се користе за производњу поврћа, треба да се повећају за бар 1000 ha, од чега би у наредном планском периоду производњу у стакленицима и пластеницима требало организовати на нових мин 100 ha.

Сточарска производња ће се базирати на искоришћавању природних погодности - велике пашњачке површине и могућност стварања јаке крмне базе за високу продукцију меса и млека, као и створених услова - у непосредној близини постоје значајни прерађивачки капацитети у области месне индустрије и индустрије прераде млека (Банатски Карловац, Ковин, Вршац, Панчево...). Повећање сточног фонда у СРП Делиблатска пешчара, у режиму заштите II (контролисана испаша) и III степена, вршити узгојем аутохтоних раса говеда и оваца, уз поштовање биолошког капацитета пашњака и ливада.

Обезбедиће се услови за подизање рибњака и развој рибарства на подручју обухвата Плана, пре свега у КО Николинци.

У свим насељима обухваћеним Планом постоји интересовање за неконвенционалне видове производње.

У биљној производњи од ненаведених видова најизраженије је интересовање за производњу цвећа како на отвореном простору тако и у заштићеним условима.

Неконвенционални видови анималне производње за које постоји интересовање су:

- узгој фазана у контролисаним условима;
- фармски узгој препелица;
- гајење пужева;
- узгој нутрија, чинчила и куница;
- фармско гајење глиста (лумбрикултура);
- фармско гајење дивљачи (јелен, дивља свиња, муфлон);
- узгој пчела.

Као посебни облик производње у пољопривреди издваја се производња на салашима, коју треба подстицати посебним мерама. Овај вид производње подразумева производњу воћа, поврћа, грожђа и сточарску производњу на посебно уређеним и изграђеним површинама, ван грађевинских рејона насеља, под условима утврђеним Планом и планском и урбанистичком документацијом којом се у даљој процедури разрађује овај План.

Поред постојећих система за одводњавање и наводњавање, у наредном периоду потребно је обезбедити реконструкцију и осавремењавање постојећих и изградњу нових система.

Очекује се да ће се изградити нови системи за наводњавање на бар 12.000 ha, што је предвиђено аграрним програмом АП Војводине. Избор система вршиће се према специфичностима терена, педолошким карактеристикама и врсти производње.

6.5.2. Шумарство

Сем општекорисних функција шума у планском периоду ће се развијати и њихове производне функције у складу са Актом о заштити, Уредбом о заштити природних реткости, Рамсарском конвенцијом и програмима заштите и развоја СРП Делиблатска пешчара, а према важећим шумским основама.

У СРП Делиблатска пешчара, у режимима I, II и III степена заштите, однос између обраслог и необраслог шумског земљишта се неће мењати. Производне активности у шумарству ће се одвијати само у режиму III степена заштите.

У окружењу СРП Делиблатска пешчара се однос обрасло-необрасло шумско земљиште може мењати повећањем површина под шумама на рачун пољопривредног и шумског земљишта (земљишта VI, VII и VIII бонитетне класе). Све активности у шумарству ће се одвијати у складу са посебном основама газдовања шумама.

6.5.3. Мала привреда, трговина и угоститељство

Поред пољопривреде, која ће и у планском периоду бити најзначајнија привредна делатност, планира се подстицање развоја мале привреде - за производне јединице мањег капацитета које својим функционисањем неће угрожавати животну средину.

Подстицање развоја мале привреде има за циљ да се повећа степен запослености и приход становништва, као и да се подигне степен укупног привредног развоја посматраног подручја.

Развој мале привреде подразумева поред развоја приватног предузетништва и самосталних радњи и читав низ делатности које се могу организовати у оквиру постојећих привредних капацитета и у сеоским домаћинствима.

Избор делатности је релативно широк и може се сврстати у неколико група: сакупљачко-одгајивачко делатности, прерађивачке делатности, занатство и личне услуге и домаћа радиност.

Сакупљачко-одгајивачке делатности се могу организовати у релативно кратком року: прикупљање природног лековитог биља и шумских плодова, гајење лековитог биља, производња печурака, пчеларство, организовано гајење пужева итд.

Избор прерађивачких делатности првенствено треба базирати на пољопривреди (мањи прерађивачки погони), односно извршити избор производа за којима постоји тражња на тржишту.

Развој занатства и личних услуга треба подстицати првенствено у правцу развоја дефицитарних заната, у функцији задовољавања потреба становништва и привреде овог подручја, као и у функцији развоја туризма.

Развој домаће радиности (као основне или допунске делатности становништва) треба да је у сарадњи са носиоцима развоја туризма, како би израда предмета била у функцији развоја туризма.

У политици развоја мале привреде, општине са овог подручја треба да одиграју активну улогу путем потстицања и усмеравања предузетничких иницијатива ка програмима који доприносе бољем коришћењу расположивих природних и створених ресурса, радном ангажовању незапослених, а истовремено имају задовољавајући степен профитабилности и не захтевају велика почетна улагања. Општине треба да припреме оперативне планове развоја мале привреде, којима

би се дефинисали конкретни програми, динамика њихове реализације и потстицајни механизми.

У складу са тим опредељењем приоритет у развоју капацитета мале привреде имала би насеља у ширем окружењу, значи она која се не наслањају на сам СРП Делиблатска пешчара. Капацитети мале привреде могу се лоцирати на територији читавих насеља, под условом да просторне могућности парцеле то дозвољавају и да својом активношћу (буком, вибрацијама, загађењем воде, ваздуха и земљишта) не утичу негативно на животну средину.

Даљи развој трговине и угоститељства требао би бити усмераван на улагања у опремање и изградњу савремених трговинских капацитета и угоститељско-туристичких објеката, што ће бити условљено порастом животног стандарда и куповном моћи становништва.

Просторни размештај капацитета трговине и угоститељства пратиће просторну дистрибуцију становништва и туристичких локалитета.

6.5.4. Туризам[6]

У просторној организацији туризма на подручју обухвата Плана, на основу стратешких приоритета за развој одређених облика туризма издвојене су туристичке зоне, туристичке просторне целине и туристички локалитети.

_____

[6] Коришћења Студија: "Оцена потенцијала и стратешких праваца туризма на подручју субрегиона општина Вршац, Бела Црква, Ковин, Алибунар и Пландиште", Институт економских наука, Београд, 2003. год.

На основу природних и створених потенцијала, као и њиховог просторног размештаја, на овом подручју се могу успоставити четири туристичке зоне:

А) туристичка зона СРП Делиблатска пешчара

Б) Подунавска туристичка зона

В) Белоцкрванска туристичка зона

Г) Вршачка туристичка зона.

А) СРП Делиблатска пешчара је цела стављена под заштиту, осим туристичког локалитета Девојачки бунар, који је изузет због великог броја изграђених објеката. На југоисточној страни СРП Делиблатска пешчара досеже до саме обале Дунава, али су заштићене површине, због постизања целовите заштите простора, проширене и на нижи приобални део и на дунавску аду Чибуклија. СРП Делиблатска пешчара у целини представља специфичан, атрактиван и високо вредан туристички простор, уз обавезу уважавања ограничења у погледу начина туристичког коришћења и изградње туристичких капацитета.

Основна планирана туристичка активност је разгледање површина СРП Делиблатска пешчара (у оквиру развоја еколошко-образовног облика туризма). Приликом уређења зоне треба поштовати следећа правила:

- уређивање пешачких стаза (основна мера заштите је усмеравање посетилаца на кретање само дуж означених и уређених стаза);
- контролисање броја посетилаца (важно је ограничити број посетилаца у односу на еколошку издржљивост и режим заштите);
- формирање водичке службе (природне вредности биће правилно презентоване путем стручно оспособљене водичке службе);
- организовање чуварске службе;
- уређење зоне вршити према мерама утврђеним Уредбом.

Периферни делови СРП Делиблатска пешчара су, такође, пејзажно разноврсни и атрактивни екосистеми, на којима су формирани туристички локалитети Девојачки бунар и Чардак. Девојачки бунар је локалитет који ће, уз планско уређење и опремање и настојање да се очувају пејзажно-амбијенталне и еколошке вредности, остати најкомплетнији и најфреквентнији туристички локалитет СРП Делиблатска пешчара. То потврђује и чињеница да су на том локалитету изграђене бројне куће за одмор, али и за становање. Да не би дошло до деградације овог простора, потребно је дефинисати биолошки и еколошки капацитет простора (прихватљив обим и структуру смештајних и услужних капацитета). На овом локалитету је могуће развити квалитетан рекреативно-туристички центар, чија је посебна погодност постојање извора геотермалне воде (која се и данас користи за пуњење отвореног спортског базена).

Локалитет Чардак је, са изграђеним смештајним капацитетима, инфраструктуром, туристичко-рекреативним садржајима, еколошким и амбијенталним вредностима, најквалитетнији туристички локалитет СРП Делиблатска пешчара. Даља развојна орјентација овог локалитета треба да буде његово враћање у туристичке токове, дефинисање оптималне туристичко-развојне функције, укључујући и релевантне сегменте иностраног туристичког тржишта.

Међу значајније потенцијалне туристичке просторне целине и локалитете спадају село Шушара, Загајичка брда и Думача, као и атари села Шумарак и Дубовац са ловним теренима.

Село Шушара, са око 350 домаћинстава, једино село које се налази фактички унутар СРП Делиблатска пешчара (мада је изузето из заштићеног подручја) карактеришу аутентични пешчарски екосистеми и привлачни ратарско-виноградарски пејзажи, што су, уз изградњу савремених смештајних, инфраструктурних и комуналних објеката врло респективне претпоставке за формирање туристичке понуде етно-еколошког карактера, у чијој би дугорочној развојној основи били агро-туризам, односно туристичка понуда савременог руралног типа. Развој туризма у Шушари, али и укључивање у туристичке токове и села Кајтасово и Гребенац, треба да подстакне туристичко активирање атрактивних природних и еколошких предела Загајичких брда и Думаче.

Села Шумарак и Дубовац такође располажу задовољавајућим географским, просторним и еколошким условима, где је могуће планирати и развијати одговарајућу смештајну, рекреативну, еколошку и угоститељску понуду. У туристичке токове се могу укључити и насеља Делиблато и Мраморак, која се налазе на југозападном ободу СРП Делиблатска пешчара.

Б) Подунавска туристичка зона је, по разноврсности физичких структура екосистема и испреплетаности постојећих и потенцијалних функција, најсложеније и еколошки најосетљивије подручје субрегиона. Планом обухваћена просторна целина обухвата део тока Дунава, Дубовачки рит, ритско-мочварни и ливадски простор Лабудовог окна, Стеванску равницу, најнижи део долине Караша и рибарско насеље и пристаниште Стару Паланку, са ушћем Нере. Велике водене и мочварне површине Дунава и богата мочварна вегетација представљају идеално станиште и зимовалиште разних птица и богато риболовно подручје за привредни и спортски риболов. Ова предеона целина је еколошки добро очувана, вегетацијски и пејзажно мозаична, разноврсна и атрактивна. Главне развојне ослонце чине ловни туризма, привредни и спортски риболов, који се могу организовати и у условима заштићене природе.

В) У оквиру Белоцркванске туристичке зоне најзначајније туристичке локалитете чине: Банатска Паланка заједно са Старом Паланком; седам белоцркванских језера; доњи део долине Караша, односно Канала ДТД, са вредним природним и еколошким туристичким мотивима и одређеним културно-историјским и етнографским наслеђем; долина реке Нере, са веома атрактивним приобалним пејзажом, што омогућава њено вишеструко туристичко вредновање. Ту је и само насеље Бела Црква, са својим културно-историјским наслеђем и другим вредностима.

Стара Паланка, као старо рибарско насеље, заједно са Банатском Паланком, новијим и већим насељем, представља најперспективнији туристички локалитет овог дела посматраног подручја. Будући развој и уређење подразумева уређење и проширење пристаништа за путничке бродове, изградњу марине, уређење и осавремењавање насеља, изградњу нових туристичких, угоститељских и пословних објеката, са оријентацијом да ово насеље израсте у туристичко-информативни и мали пословно-туристички центар за организовање наутичког, рекреативног, спортско-рекреативног, риболовног и ловног туризма на Дунаву, Нери, каналу ДТД (од места где се река Караш спаја са Каналом) и на југоисточном делу СРП Делиблатска пешчара.

Комплекс Белоцкрванских језера обухвата седам језера различите величине, груписаних на релативно малом простору, југозападно од Беле Цркве. Налазе се на доста деградираном и делимично изграђеном простору, међусобно нису повезана, а само два су уређена. Овај локалитет је потенцијално погодан за формирање спортско-рекреативног туристичког центра, са локалним, регионалним и ширим значајем за интегрисање и функционално повезивање највећег дела туристичке понуде ове зоне.

Долина Караша представља малу и узану просторну целинуканалисане реке, од њеног ушћа у Дунав до села Дупљаја. Ниски део морфолошки је преобликован праволинијским облицима Канала, са издигнутим и пошумљеним обалама и бројним испресецаним меандрима напуштеног речног корита. Средишни и нешто виши делови (Ледине, Мали песак, атари села Кајтасово, Гребенац и Дупљаја) припадају нискоj Пешчари. Због морфолошких, хидрографских и вегетацијских одлика ово подручје представља стимулативан тип предела за рекреативни боравак, излете, лов и спортски риболов на каналу, спортове на води. Поменута села су недовољно уређена и комунално опремљена, али представљају велики потенцијал за развој сеоског туризма, чиме би се употпунила туристичка понуда ове просторне целине.

У оквиру ове зоне могуће је организовати разне спортове на води (веслање, једрење са малим једрилицама, пливање, ватерполо и др.) и спортове на сувом (атлетски крос, бициклистичка такмичења на природним стазама, голф, коњички спортови на ободним деловима СРП Делиблатска пешчара и други спортови који не ремете заштићену природу).

На ширем подручју долине Нере могуће је изградити етно-село, у коме би се на адекватан начин презентовала стара архитектура, народна уметност, обичаји, па и врсте јела и пића.

Г) Вршачка туристичка зона мањим делом улази у ово подручје - ту је, пре свега, село Шушара, које припада и зони СРП Делиблатска пешчара, док су остала два насеља мање атрактивна.

На основу сагледавања природних и антропогених потенцијала, који условљавају могуће облике туризма, издвојени су туристички локалитети, који се

на овом подручју могу сматрати рутистичким локалитетима примарног значаја. То су:

Девојачки Бунар - на овом локалитету је присутна најшира туристичка понуда, имајући у виду све облике туризма који могу истовремено да се одвијају: еко-туризма, манифестационог, спортског, рекреативно-боравишног и излетничког туризма.

Стара Паланка - овом локалитету посебну предност дају водни потенцијали - Дунав, Нера, Канал ДТД, Лабудово окно, што подручје чини изузетним за развој свих облика туризма везаних за воду: наутички, риболовни, спортски туризам. Стара Паланка има природне предиспозиције за развој транзитног туризма везаног за водни саобраћај, што подразумева формирање пристана за путничке бродове и марине.

Чардак - као најуређенији и најбоље опремљен локалитет у оквиру СРП Делиблатска пешчара, пружа могућности развоја пре свега излетничког и спортског, а затим и других видова туризма - манифестационог, образовног туризма.

На овим локалитетима потребно је изградити недостајуће смештајне капацитете високе категорије и формирати информативне центре, који ће својом пропагандном делатношћу допринети популаризацији целог подручја.

Белоцркванска језера - локалитет погодан за развој излетничког, спортско-рекреативног и манифестационог туризма. Језера се наслањају на урбано ткиво Беле Цркве и својим потенцијалом на комплементаран начин употпуњују туристичку понуду СРП Делиблатска пешчара.

Локалитети секундарног значаја су:

Подручје насеља Дубовац и Шумарак, посебно атрактивни за развој ловног туризма, затим, сеоског, културно-манифестационог и еко-туризма. У атару насеља Шумарак, ван СРП Делиблатска пешчара, за потребе развоја културно-манифестационог туризма планира се формирање Парка скулптуре односно музеја на отвореном, чији ће ближи локалитет и форма бити утврђени израдом урбанистичког плана одговарајуће регулационе разраде (Референтна карта бр. 1). Насеља Дубовац и Шумарак су погодна за развој традиционалних заната са овог подручја чији би производи имали туристички, али и привредни значај.

Подручје долине Караша, са насељима Кајтасово, Гребенац и Дупљаја своје потенцијале заснива на близини Загајичких брда и Думаче, Канала ДТД, Малог песка и излетишта Кремењак и бара Замфира, где је могуће развијати спортски, риболовни, излетнички, рекреативно-боравишни, еко туризам.

Насеље Шушара - због свог положаја у оквиру СРП Делиблатска пешчара и близине атрактивних пољопривредних површина (воћњаци, виногради) је идеално место за развој сеоског туризма, као и за изградњу малих погона за финалну прераду прехрамбених производа из програма здраве хране (мала млекара, сушара лековитог биља, џемара, медара).

На основу примењених критеријума (мотивски, просторни, еколошки, економски, функционални) за ово подручје предвиђен је развој следећих основних облика туризма:

- транзитни- посебно потенциран на овом подручју изградњом међународног магистралног пута Београд-Панчево-Алибунар-Вршац-Румунија, за кога се везује већина транзитног путничко-туристичког промета субрегиона и афирмацијом реке Дунав као међународног пловног пута,

- наутички- најпрофитабилнији облик туристичког промета - на овом подручју постоје повољни природни и други услови за изградњу марине, пристана за путничке и туристичке бродове, зимовника за мања пловила,

- спортски- подручје располаже бројним могућностима за развој овог облика туризма, посебно садржане у природним, а нарочито воденим погодностима (колективни спортови на отвореном или затвореном простору-кошарка, одбојка, ватерполо, спортови на води-веслање, једрење, пливање, атлетски кроз у СРП Делиблатска пешчара, бициклизам, голф...),

- ловни и риболовни- подручје располаже великим могућностима пружања разноврсних услуга ловцима и риболовцима, домаћим и страним, што може да резултира разноликом и обимном туристичком потрошњом,

- еколошки- представља значајну развојну шансу за туризам субрегиона (школе природе и школе у природи, еколошки кампови, екскурзије стручни и студијски боравци за одрасле, посматрање птица и фото сафари),

- рекреативно-боравишни- облик туризма који је већ присутан на овом простору захваљујући природним погодностима, а даљи развој подразумева изградњу нових смештајних и услужних капацитета (мањи хотели, хостели, апартмани, сеоске куће са високим нивоом опремљености, ловачке куће...), подзање нивоа услуга на знатно виши ниво, укључивање локалног становништва у пружање услуга,

- излетнички и викенд туризам- најзаступљенији облик туризма данас, а евидентно је да постоје разнолике погодности за његов знатно обимнији и квалитетнији развој;

- културно-манифестациони, који ће користити предности богатог културно-историјског и етнолошког наслеђа ширег подручја (Вршац, Бела Црква...), етно-архитектуре, успостављене традиције разних културних и других манифестација ("Лов на сома капиталца", "Карневал Цвећа", "Сабор пчелара", "Фијакеријада").

- сеоски- као све присутнији и траженији облик, који ће својом понудом у руралном амбијенту понудити туристима све компаративне предности овог простора (здрава храна, домаћа радиност, стари занати, културно-историјски мотиви).

Гранични капацитет броја посетилаца у СРП Делиблатска пешчара утврђен је на основу збира појединачних граничних капацитета различитих режима заштите:

I степен заштите - око 2350 једновремених корисника;

II степен заштите - око 12300 једновремених корисника;

III степен заштите - око 48500 једновремених корисника.

Укупан капацитет резервата би био око 63150 једновремених корисника.

При планирању смештајних капацитета у појединим зонама треба имати у виду:

- значајно просторно преклапање зона (посебно изражено код зона СРП Делиблатска пешчара и подунавске зоне);

- сезонски карактер туристичке понуде;

- значајно учешће излетничког туризма.

Такође треба имати у виду близину већих центара који већ имају изграђене одређене капацитете, као што су Вршац, Панчево, Ковин и Бела Црква. Највећи проценат смештајних капацитета треба да има белоцрквanska зона, а затим зона СРП Делиблатска пешчара (које треба заједно да покривају око 70% потребних капацитета).

Структуру смештајних капацитета треба изменити. На средњи рок, треба настојати да се са садашњих око 20,5%, учешће основних капацитета повећа на

око 30%. Дугорочно посматрано треба тежити да се успостави однос на нивоу 55:45% у корист основних капацитета (хотели, мотели, пансиони, апартмани). Објекте градити уз примену општеприхваћених (ISO) стандарда. Поред тога, неопходно је побољшати квалитет комплементарног смештаја.

Поред смештајних капацитета, нужно је побољшати и структуру угоститељских објеката, тиме што би значајније били заступљени ресторански објекти (данас су заступљене претежно кафане са нижим квалитетом опремљености и услуга). Опремљеност угоститељских објеката такође треба да задовољава међународне стандарде, а имајући у виду претежно сезонски карактер туристичке понуде, потребно је формирати много више капацитета на отвореном простору.

Туристички локалитети треба да буду опремљени и информативним пунктовима, продавницама свакодневне и изузетне куповине (у складу са планираном туристичком понудом).

Уређење насеља ће се вршити на основу урбанистичке документације, при чијој изради треба узети у обзир планиране туристичке садржаје, дате оријентационо у овом Плану и детаљније дефинисане у просторном плану општине.

За све облике туризма неопходно је обезбедити и квалитетан смештај и одговарајуће пратеће услуге. За све постојеће и планиране локалитете обавезна је израда урбанистичког плана одговарајуће регулационе разраде, са претходно јасно дефинисаним програмима у области туристичке понуде и могућих капацитета.

6.6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И РАЗМЕШТАЈ ЈАВНИХ СЛУЖБИ

Организација простора и изградња капацитета намењених услужним делатностима у функцији развоја туризма, одвијаће се уз обавезу обезбеђења услова за реализацију темељних принципа одрживог развоја подручја у обухвату Плана. Овим се подразумева планирано умерено или органичено коришћење укупних ресурса подручја, уз формирање атрактивног и туристичким потребама примереног туристичког производа.

Јавне службе ће се развијати у складу са критеријумима датим Просторним планом Републике Србије, циљевима развоја мреже насеља и посебним особеностима овог подручја (Реферална карта бр. 2).

Планирана мрежа јавних служби обезбеђује задовољење основних насељских потреба и потреба ширих просторних целина, у складу са планираним нивоом насеља, односно његовим функционалним значајем у мрежи насеља овог подручја.

За примарна сеоска насеља (Мало Баваниште, Шумарак, Кајтасово, Дупљаја и Шушара) планирано је да имају основне садржаје који се односе на основно образовање од 1-4 разреда (ако није могуће у насељу мора имати организовани превоз до школе), затим здравствену заштиту (здравствена станица) и библиотеку.

Насеља опремљена предложеним садржајима и организована тако да могу да обављају предвиђене функције, задовољиће захтеве рационалне организације и квалитета услуга.

Центри заједнице насеља углавном већ сада имају основне садржаје везано за образовање, здравствену заштиту и културу, док ће се предложеним развојем и размештајем јавних служби функционисање насеља подићи на виши ниво.

Локални центри имају највиши степен опремљености за ниво који заузимају у мрежи насеља.

Сва насеља, без обзира на величину и функционалну диференцијацију, гравитирају својим општинским центрима (Ковин, Панчево, Алибунар, Вршац и Бела Црква).

Поред улагања у постојеће објекте јавних служби потребно је повећати њихову доступност и то формирањем мобилних јавних служби.

6.7. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ, РАЗМЕШТАЈ И КОРИШЋЕЊЕ ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

6.7.1. Саобраћај

Друмски саобраћај

Основу стратешког концепта уређења СРП Делиблатска пешчара у домену саобраћајне инфраструктуре чине планови вишег реда, што се пре свега односи на просторну уређеност околног простора као и ободно успостављање саобраћајних капацитета највиших хијерархијских нивоа, као основе нове саобраћајне матрице овог дела Баната.

Нова успостављена саобраћајна матрица би кумулисала и водила сва даљинска -транзитна кретања ван или на контролисаним деловима простора СРП Делиблатска пешчара. Сва кретања дуж категорисаних путева око СРП Делиблатска пешчара ће бити контролисано вођена, а у будућности и управљана тако да обезбеђују доступност до свих репрезентативних локалитета и садржаја, чиме ће се минимизирати негативни утицаји на стање природне средине СРП Делиблатска пешчара.

Концепт саобраћајне инфраструктуре успоставља нове саобраћајне капацитете и то магистрални пут Београд-Панчево-Вршац, ван насеља, са елементима који омогућују перформансе за полуаутопут, са денивелисаним укрштањима и петљама. Ово би био основни саобраћајни капацитет који би омогућавао доступност из субрегиона, пружајући највиши ниво саобраћајне услуге. Овај саобраћајни капацитет би кумулисао сва кретања у окружењу и имао би просторне везе са свим макросаобраћајним капацитетима (аутопутевима, магистралним и регионалним путевима), али и свим микросаобраћајним капацитетима (локални, некатегорисани и приступни путеви), преко денивелисаних укрштања.

Траса овог магистралног пута је успостављена у циљу афирмације простора СРП Делиблатска пешчара и ширег окружења тј. прибоаља Дунава.

Нови саобраћајни капацитети у оквиру обухвата Плана су регионални пут, од магистралног пута М-1.9 код Уљме до Беле Цркве и Румуније, као и сегмент регионалног пута Р-123 из правца Сечња, око СРП Делиблатска пешчара, до Делиблата, Ковина и насеља на Дунаву код Смедерева.

Ови саобраћајни капацитети су нижег хијерархијског нивоа, субрегионалног значаја, али су од релевантног значаја јер се пружају са североисточне и југоисточне стране СРП Делиблатске пешчаре, тако да ће представљати веома важан "прстен" око овог простора готово са свих аспеката. Изградња ових саобраћајних капацитета ће врло афирмативно утицати на цео простор, с тим да ће се иницирати и привредни развој овог подручја. Трасе ових путева су тако просторно обликоване да се иницира заузимање нових површина и земљишта

(вођење по "ленијама" и атарски путеви), али и тако да афирмативно утичу и на будућу локалну и некатегорисану мрежу путева.

Постојећи регионални путе Ковин - Гај - Врачев Гај - Бела Црква остаје у постојећем коридору, с тим што се планира реконструкција и побољшање елемената пасивне безбедности.

Сви постојећи категорисани путеви постаће локални путеви, с тим што ће и они бити уклопљени у будућу саобраћајну матрицу, тако да могу да пруже оптималне услове за афирмацију СРП Делиблатска пешчара.

Планирани локални путеви:

- Р-115 - Банатска Паланка 2,5 km
- Шушара - Гребенац 8,7 km
- Р-115 - Лабудово окно 2,8 km
- Дубовац - Дунав 2,5 km

Планиране бициклистичке стазе:

- Бела Црква - Врачев Гај 4,6 km
- Р-115 - Стара Паланка 4,4 km

Да би у потпуности сагледали све просторне активности које могу афирмативно утицати на развој овог простора, сагледани су и некатегорисани путеви, како би њихова изградња донела општималне економске ефекте и пружила могућност заштите од акцидентних ситуација (пожар, олуја, и сл.).

Саобраћајна матрица планираних путева је затворен систем са радијалним правцима, која омогућује доступност СРП Делиблатска пешчара из више праваца.

Ограничавајући фактор који утиче на планирање саобраћајне матрице на подручју обухвата Плана је услов да се у СРП Делиблатска пешчара не може планирати изградња путева, осим шумских путева - просека, како би се спречио пренос пожара.

Такође, ограничавајући фактор за развој путева је и присуство просторних препрека (Дунав, канал ДТД) као и потреба да се постојећи путеви максимално искористе тј. да се минимизира заузимање плодног земљишта у ове сврхе. Просторна присутност других видова саобраћаја такође је делом условљена и концептом друмског саобраћаја јер се тежило оптималном интегралном повезивању свих саобраћајних капацитета који могу имати било ког утицаја на садржаје и функције у оквиру СРП Делиблатска пешчара.

Функција друмског саобраћаја у обухвату Плана је обједињавање свих саобраћајних терминала, станица, пристаништа, марина и сл. у један интегрални систем допрема и отпрема свих потенцијалних посетилаца овог простора, нудећи различит ниво превоза и услуга у зависности од потребе посетилаца. Стварање оваквог система интегралне повезаности ће на ширем нивоу афирмисати потенцијале овог простора, укључивањем СРП Делиблатска пешчара у дестинације тур оператера.

Будући концепт интегралног повезивања СРП Делиблатска пешчара са окружењем подразумева стални, повремени или уговорени превоз до жељених локалитета или унапред утврђених пунктова и станица, као и друмски трансфер до жељеног терминала, уз могућност коришћења више видова саобраћаја.

Туристички локалитети и садржаји морају имати уређени простор за одмор и стационирање возила, уз задовољење свих еколошких критеријума који важе за СРП Делиблатска пешчара.

Бициклистичке стазе за немоторна кретања (бицикл крос, триатлон) као и стазе за пешачко кретање (рекреативне и трим стазе) биће прецизније дефинисане кроз даљу разраду овог Плана.

Објекти за снабдевање горивом (бензинске и гасне станице) као и објекти за одржавање техничке исправности возила могу се градити дуж магистралних, регионалних и локалних путева само ако су задовољени критеријуми и услови за очување и унапређење стања животне средине.

Анализа саобраћајних параметара од релевантног утицаја на подстицајни развој појединих локалитета на подручју обухвата Плана.

Анализе постојећих саобраћајних капацитета као прогнозе будућег саобраћајног оптерећења у оквиру гравитационе зоне - обухвата Плана, показале су следеће параметре који се могу табеларно исказати:

Табела 6-1: Категорисани путеви у оквиру обухвата Плана (планско решење)

Категорисани пут	Дужина у обухвату Плана (km)	Теоријски капацитет (воз/24 h)	Саобраћајно оптерећење (воз/24 h) 2004. год.	Саобраћајно оптерећење (воз/24 h) 2025. год.	Индекс 2025/2004	Ниво услуге однос ток/капацитет (q/C)
Пут вишег тех. станд. (полу или ауто-пут) Е-70 (9,0 m)	18,8	12000	-	7580		"C"
Магистрални пут М-1.9 (државни пут I реда) (7,1 m)	24,7	10000	8310	6800	0,8	"C"
Магистрални пут М-7.1 (државни пут I реда) (7,1 m)	7,6	10000	3270	4790	1,5	"B"
Регионални пут Р-115 (државни пут II реда) (7,0 m)	39,2	10000	4120	6280	1,6	"C"

Категорисани пут	Дужина у обухвату Плана (km)	Теоријски капацитет (воз/24 h)	Саобраћајно оптерећење (воз/24 h) 2004. год.	Саобраћајно оптерећење (воз/24 h) 2025. год.	Индекс 2025/2004	Ниво услуге однос ток/капацитет (q/C)
Регионални пут Р-115.1 (државни пут	6,5	10000	2915	4630	1,6	"B"

II реда) (6,0 m)						
Регионални пут Р-123 (државни пут II реда) (6,0 m)	6,2	10000	2850	3870	1,4	"В"
Регионални пут Р-125 (државни пут II реда) (6,0 m)	7,3	8000	3120	4155	1,3	"А"
Регионални пут М-1.9-Долово-Р-115 (државни пут II реда) (6,0 m)	20,8	8000	-	4880	-	"А"
Општински путеви (локални путеви) (5,0 m)	147,8	6000	2460	3810	1,5	"Ц"
Бициклистичке стазе (1,6 m)	48,9					

Постојећа саобраћајна мрежа задовољава захтеве саобраћаја (у домену транзита) али не задовољава захтеве полазно доступног карактера до локалитета у оквиру СРП Делиблатска пешчара, јер поједине дестинације прилаза имају продужену трајекторију кретања и то по путевима незадовољавајуће изграђености.

Да би задовољили сва перспективна очекивања иницијалног развоја свих локалитета и подручја мора се обезбедити ниво европских стандарда приступа тј. потребно је обезбедити ниво лаког, брзог, безбедног и комфорног приступа као и ниво високих саобраћајних услуга до свих локалитета који су у дестинацијама тур оператора. Да би се то обезбедило постоје просторни услови, само треба обезбедити средства за њихову реализацију.

Водни саобраћај

Водни саобраћај на подручју обухвата Плана заступљен преко главног пловног пута реке Дунав и главног канала из система ДТД. Развој овог вида саобраћаја планиран је изградњом објекта за ове намене у местима Дубовац, Стара Паланка, Кајтасово и Дупљаја, с тим да је обезбеђено њихово повезивање са осталим видовима саобраћаја.

Разрада планираних локалитета за изградњу објеката водног саобраћаја вршиће се урбанистичким плановима одговарајуће регулационе разраде.

Железнички саобраћај

На подручју обухвата Плана железнички саобраћај се минорно користи, осим железничке пруге Београд-Панчево-Вршац која је у путничко-робној експлоатацији али са експлоатационим карактеристикама далеко од европских стандарда. За укључивање овог вида саобраћаја за превоз будућих посетилаца СРП Делиблатска пешчара, пруге треба реконструисати а возове довести на ниво европских стандарда.

Ваздушни саобраћај

Аеродром Београд ће уз интегрално повезивање бити један од пунктова за прихват посетилаца са удаљених дестинација. Клијентела која буде користила сопствене мале авионе за приступ до простора у оквиру СРП Делиблатска пешчара за приступ ће користити аеродром у7 Ковину, Вршцу и Белој Цркви, а директан контакт са жељеним одредиштем биће омогућен и хеликоптером, с тим да се у оквиру простора Девојачког бунара и насеља Дубовац планирају простори за хелиодроме, обавезно изван граница СРП Делиблатска пешчара.

Изградња планиране саобраћајне мреже путева на подручју обухвата Плана подразумева изградњу саобраћајних капацитета:

- у СРП Делиблатска пешчара,
- на подручју обухвата Плана, изван СРП Делиблатска пешчара.

Основна правила грађења за саобраћајну инфраструктуру подразумевају:

У СРП Делиблатска пешчара

Задржавају се сви постојећи изграђени саобраћајни капацитети и то регионални пут Р-115 Ковин - Бела Црква, пут Делиблато-Шушара који треба да остане некатегорисан пут и да служи потребама СРП Делиблатска пешчара у смислу заштите и презентовања природних вредности некатегорисани путеви Дубовац-Дунав и пут од Р-115 до Лабудовог окна, који ће се модернизовати и постојећа мрежа шумских путева коју треба довести у функцију и редовно одржавати. Наведени саобраћајни капацитети надопуњују се новоизграђеним капацитетима (око СРП Делиблатска пешчара), како би се формирао систем путева који би обезбедио висок ниво доступности из свих праваца.

На подручју обухвата Плана, изван СРП Делиблатска пешчара

- све путеве највишег хијерархијског нивоа градити према установљеним саобраћајним капацитетима (аутопут, полуаутопут) и према установљеним трасама, а везе са СРП Делиблатска пешчара остварити преко утврђених локација за денивелисана укрштања;
- сва укрштања ових саобраћајних капацитета са железничком пругом су у денивелацији;
- сва укрштања са атарским путевима ових капацитета су контролисана и вођена путем сервисних саобраћајница до денивелација.

Планирана носивост коловозне конструкције је:

- за магистрални пут - средње тешки саобраћај;
- за регионални пут - средњи саобраћај;
- за локалне путеве - лаки саобраћај.

Нови саобраћајни капацитети који се планирају изван СРП Делиблатска пешчара су за двосмерни саобраћај са две саобраћајне траке, с тим што се планира двосмерни саобраћај са елементима који обезбеђују висок ниво

саобраћајне услуге и воск ниво безбедности (пут Девојачки бунар - Векерле - Долово и Шушара - Загајичка брда - Гребенац).

Сви ови путеви ће имати путне елементе који припадају тој категорији пута и биће са једностраним нагибом и са правилним одводњавањем.

Бициклистичке стазе градити ширине од 1,6 m са савременом конструкцијом (бетонске плоче, асфалт) по трасама утврђеним овим Планом. Поред бициклистичких стаза планирати и бициклистичке пунктове и то углавном уз туристичке објекте. Капацитети ових пунктова треба да обезбеде довољан простор за чување и сервисирање бицикла. Обим и садржај пунктова биће ближе одређени даљом разрадом овог Плана, израдом планова нижег реда.

Капацитети за стационирање возила биће грађени на основу планова нижег реда, уз установљени локалитет - Девојачки бунар (изван СРП Делиблатска пешчара), за време јавног масовног окупљања.

У оквиру планова нижег реда дефинисаће се простори за повремено стационирање возила (подлога - стабилизовано тло) у оквиру постојећих зелених површина.

Сви капацитети за стационирање возила се морају градити у ЕКО изведби (свако треће место за дрво), како би се помогао ниво конфора чувања возила и минимизирао негативни утицај стационираних возила на микроклимат, биодиверзитет и животну средину у СРП Делиблатска пешчара.

Остала правила грађења подразумевају:

- укрштање јавних путева са осталим инфраструктурним објектима (водопривреда, енергетика, везе и др.) треба вршити тако да се не омета одвијање саобраћаја, не угрожава стабилност путева, безбедност и режим саобраћаја на путевима;
- код укрштања јавних путева са атарским и осталим земљаним путевима, мора се поштовати услов да се земљани путеви који се прикључују на јавне путеве са савременим коловозом, морају изградити са тврдом подлогом у дужини од најмање 50 m за магистрални пут, 40 m регионални пут у 30 m за локални пут, рачунајући од ивице коловоза јавног пута и минималне ширине од 5,0 m;
- на местима међусобног укрштања јавних путева, прикључења јавног пута на други пут, обезбеђују се троуглови прегледности чије странице износе 120 m, рачунајући од тачке пресека осовине тих путева, односно осовине железничке пруге;
- у троугловима прегледности не смеју се подизати засади, градити објекти или вршити други радови који би ометали прегледност јавног пута;
- у земљишном појасу пута не могу да се граде објекти (стамбени, пословни, помоћни, затим бунари, резервоари, септичке јаме и сл.), осим објеката који служе саобраћају.

6.7.2. Водопривредна инфраструктура

На подручју обухвата Плана развијаће се вишенаменски системи, којима се интегрално решавају проблеми коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава:

1. регионални системи за обезбеђивање вода највишег квалитета, за насеља и оне индустрије које захтевају воду тог квалитета;
2. регионални системи за коришћење, уређење и заштиту речних вода (тзв. речни системи), којима се подмирују остали корисници, и уређују и штите воде.

Снабдевање водом највишег квалитета остваривање се развојем регионалних система, из којих ће се снабдевати највећи број насеља и само они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета.

У перспективи могуће је пребацивање одређених количина воде са Годоминско - Шалиначког изворишта у Јужно-банатски регионални систем, као и коришћење вода Дунава (непосредно или упуштањем у подземље) уколико исте имају одговарајући квалитет. Из овог система вршило би се водоснабдевање насеља у следећим општинама: Ковин, Панчево, Опово, Ковачица, Алибунар, Вршац, Пландиште и Бела Црква. Постоји могућност слања вода из овог система даље на север, у правцу Зрењанина и Сечња.

На основу постављених циљева перспективно реализовати следеће активности: просторно, организационо и правно дефинисање зона водоснабдевања - изворишта ради њихове заштите; дефинисање и резервација простора за трасе будућег регионалног водовода, постројења за пречишћавање воде (ППВ) и постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), како би се стекли услови комплетног водоснабдевања и третмана употребљених вода; сукцесивно повезивање свих насељских водовода у јединствен систем, којим се остварује висока поузданост функционисања и прописан, стално контролисан квалитет воде; смањивање специфичне потрошње воде у домаћинствима (180 лит/с/дан) политиком реалних цена воде, мерењем утрошка воде и мерама планске рационализације потрошње; увођење рециклирања и вишекратног коришћења воде у производним процесима; управљачко-информационо осавремењавање будућег регионалног водовода, увођењем мониторинг система, који ће омогућавати праћење динамике потрошње у свим важнијим гранама мреже, као и брзу дијагностику поремећаја и кварова у раду система; и приоритет при изградњи ППОВ имају насеља која највише угрожавају околину и која су највише угрожена: Алибунар, Банатски Карловац, Дубовац, Гај.

До изградње регионалног система за цело подручје, насеља на подручју обухвата Плана ће се и надаље снабдевати водом из локалних изворишта, уз неопходне реконструкције и доградње система (бунари, резервоари, црпне станице).

У циљу заштите вода, у насељима ће се развијати сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно атмосферске отпадне воде.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Индустријске отпадне воде по потреби, решаваће се посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз предтретман, па ће тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном и атмосферском отпадном водом.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент предвиђа се њихово пречишћавање на уређајима за пречишћавање отпадних вода. Карактер реципијента предвиђа, односно захтева висок степен пречишћавања. После пречишћавања на уређајима за пречишћавање отпадних вода, пре испуштања у реципијент, концентрација појединих загађујућих материја у ефлуенту мора задовољавати услове, које прописује надлежно водопривредно предузеће.

Туристички локалитети и центри ће проблем одвођења отпадних вода решавати преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање или ће се отпадне воде евакуисати у бетонске водонепропусне септичке јаме, које ће се периодично празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежне комуналне организације, а садржај одвозити на депонију.

Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша итд.), а етапно реализовати тако да се изграђена делом рационално уклапа у будуће решење.

6.7.3. Енергетска инфраструктура

Развој постојеће енергетске инфраструктуре ће представљати основ економског, социјалног и еколошког развоја.

Дефинисани коридори, заштитни појасеви и зоне енергетске инфраструктуре представљају стратешку вредност у правилном газдовању, уређењу и коришћењу простора, као и заштити самих техничких система.

Природни гас је еколошки најчистије (спречава се загађење ваздуха) и најекономичније фосилно гориво, које се једноставно и лако транспортује до потрошача. Након почетних инвестиционих улагања у изградњу гасоводне инфраструктуре, коришћење природног гаса ће одмах почети да оправдава почетна инвестициона улагања, што ће се одразити на побољшање животног стандарда и квалитета живота, као и на очување природе и животне средине.

Коришћење алтернативних облика енергије ће знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природе и животне средине.

Постојећа и планирана енергетска инфраструктура ће омогућити:

- развој туристичких локалитета Девојачки бунар и Чардак;
- развој потенцијалних туристичких просторних целина насеља Шушара, Делиблато и Мраморак;
- развој Подунавске туристичке зоне;
- развој Белоцркванске туристичке зоне;
- развој општина Алибунар, Вршац, Бела Црква, Ковин и Панчево и свих насељених места у овим општинама;
- развој свих привредних субјеката на овом постору;
- побољшање животног стандарда и квалитета живота и заштите животне средине.

Гасоводна инфраструктура

На подручју обухвата Плана планира се:

- гасификација насеља Гај, изградњом разводног гасовода из правца насеља Ковин уз пут Р-115,
- гасификација насеља Делиблато, изградњом разводног гасовода из правца насеља Мраморак, уз локални пут Мраморак-Делиблато.

Табела 6-2: Постојећа гасовна инфраструктура

Назив	**Дужина**	**Пречник**	**Капацитет**
МГ-01	13 km	φ 323.9 mm	25.000 m^3/h

Панчево-Тилва	23 km	8"	10.000 m^3/h
бушотински гасоводи од бушотина до СОС (сабирно-отпремна станица) Тилва	17 km	4"	2.500 m^3/h
разводни гасовод од СОС Тилва до насеља Уљма и Избиште	6 km	4"	2.500 m^3/h
разводни гасовод од гасовода Панчево - Тилва до насеља Мраморак и Долово	8 km	4"	2.500 m^3/h
разводни гасовод од СОС Тилва до насеља Банатски Карловац и Николинци	9 km	4"	2.500 m^3/h
разводни гасовод од МГ-01 до насеља Алибунар	2 km	4"	2.500 m^3/h

Табела 6-3: Планирана гасоводна инфраструктура

Гасовод	**Дужина**	**Пречник**	**Капацитет**
разводни гасовод за насеље Врачев Гај	3 km	4"	2.500 m^3/h
разводни гасовод за насеље Делиблато	3,5 km	4"	2.500 m^3/h
разводни гасовод за насеље Шумарак	2 km	3"	800 m^3/h
разводни гасовод за насеље Дубовац	9 km	3"	1000 m^3/h
разводни гасовод за насеље Гај	4,5 km	4"	2500 m^3/h
разводни гасовод за насеље М. Баваниште	6 km	3"	800 m^3/h
разводни гасовод за насеље Шушара	6 km	3"	800 m^3/h
разводни гасовод за насеље Б. Паланка	3,5 km	3"	800 m^3/h
разводни гасовод за насеље Дупљаја	1 km	3"	800 m^3/h
разводни гасовод за насеље Гребенац	3 km	3"	800 m^3/h

разводни гасовод за насеље Кајтасово	1,5 km	3"	800 m^3/h

Нафтоводна инфраструктура

На подручју обухвата Плана планира се изградња Паневропског нафтовода чија коначна траса није дефинисана јер предстоји израда прединвестиционе студије нафтовода од границе Румунија - Србија до Трста, кроз Србију[7]. Све активности на избору трасе будућег Паневропског нафтовода потребно је ускладити са Уредбом, уз поштовање прописаних активности у зонама заштите и овим Планом.

[7] Подаци добијени од Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине АП Војводине

Лежишта природног гаса, нафте и подземне воде

Поред експлоатације постојећих лежишта "Мраморак", "Тилва" и "Николинци", на предметном подручју планирају се истражни радови од стране Предузећа НИС Нафтагас-Нови Сад на локалитету Банат-Источна Бачка, истражни простор бр. 1384.

Табела 6-4: Границе истражног простора

Ознака тачака	**X**	**Y**
1	5.114.000	7.391.000
2	5.114.000	7.437.000
3	4.998.000	7.450.000
4	4.962.000	7.432.000
5	4.962.000	7.450.000
6	4.996.000	7.432.000
7	4.946.000	7.487.000
8	4.962.000	7.545.000
9	5.014.000	7.391.000
10	5.014.000	7.436.000

По истеку истражног права, НИС-Нафтагас је у обавези да поднесе нови захтев у ком мора да, у оквиру ових граница, дефинише приоритетна подручја за даља истраживања у знатно суженијим границама.

Бушотине

Експлоатација постојећих бушотина (природног гаса, нафте и подземне воде) наставиће се на бушотинама ван граница СРП Делиблатска пешчара, док се све бушотине у СРП Делиблатска пешчара у режимима заштите I и II степена морају затворити.

Изградња низа истражних и контурно истражних бушотина на већ дефинисаном истражном подручју, вршиће се ван граница СРП Делиблатска пешчара.

Евентуална изградња објеката који прате експлоатацију нафте, гаса и геотермалних вода (сабирни системи, приступни путеви и сл.) вршиће се на овим истражним односно експлоатационим просторима ван СРП Делиблатска пешчара.

Транспорт геотермалне воде се може вршити кроз СРП Делиблатска пешчара уз услове Завода за заштиту природе (свакако ван граница зона под режимом заштите I степена) за потребе бањског туризма и пољопривредне производње за загревање пластеника и стакленика.

Коришћење алтернативних облика енергије

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење алтернативних облика енергије као што су геотермална енергија, биомаса, биогас, сунчева енергија, енергија ветра, чиме би се знатно утицало на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Услови за гасоводну и нафтоводну инфраструктуру

Гасоводну мрежу градити на основу главних пројеката у складу са важећим законским прописима.

Гасоводи високог и средњег притиска и објекти у саставу гасовода

Услови за пројектовање, грађење и испитивање гасовода високог и средњег притиска одређени су Правилником о техничким условима и нормативима за безбедан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима за међународни транспорт ("Службени лист СФРЈ", број 26/85, са применом до доношења новог важећег прописа).

Уређаји у стаставу гасовода високог и средњег притиска, мерно-регулационе станице, компресорске станице, чистачке станице и блок станице/блокадни вентили са издувавањем, морају се лоцирати да задовоље прописана растојања од различитих објеката, дата у наредној табели.

Табела 6-5: Растојања објеката у саставу гасовода од осталих објеката (у метрима, рачунајући од ивице путног појаса)

	Објекти у саставу гасовода					
	Мерно-регулационе станице			Комп. стан.	Блок стан.	Чистачке стан.
	У објекту од чврстог материјала		Под надстрешницом и на отвореном			
	до 30.000 m^3/h	изнад 30.000 m m^3/h	За све капацитете			
Стамбене, пословне и	15 m	25 m	30 m	100 m	30 m	30 m

фабричке зграде, радионице и скл. запаљивих матер.						
Електро неизоловани надземни водови	Висина стуба далековода + 3,0 m					
Трафо станице	30 m					
Магистрални путеви	20 m	20 m	30 m	20 m	30 m	20 m
Регионални и локални путеви	10 m					
Остали путеви	6 m	10 m	10 m	10 m	15 m	10 m
Водотоци	5 m	5 m	5 m	20 m	5 m	5 m
Шеталишта и паркинзи	10 m	15 m	20 m	15 m	30 m	30 m
Остали грађев. објекти	10 m	15 m	20 m	30 m	15 m	15 m

Код проласка у близини или паралелног вођења гасовода уз друге објекте одстојање не сме бити мање од:

- 10 m од спољне ивице путног појаса магистралних путева,
- 5 m од спољне ивице путног појаса регионалних и локалних путева,
- 1 m (мерено хоризонтално) од темеља грађевинских објеката, уколико не угрожава стабилност објекта,
- 0,5 m од спољне ивице других укопаних инсталација и мелиорационих објеката,
- 10 m од ножице насипа регулисаних водотока и канала.

Удаљеност укопаног гасовода средњег притиска од уличне стубне електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, али не мања од 0,5 m слободног размака.

Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице прокопавањем те саобраћајнице, полаже се у ров на пешчану постељицу и са двоструком антикорозионом изолацијом, према прописима.

Ако се гасовод поставља испод саобраћајнице, бушењем рова испод те саобраћајнице, мора се употребити одговарајућа заштитна цев гасовода.

При укрштању гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90°. За укрштање под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа.

Гасоводна мрежа ниског притиска

Технички нормативи за пројектовање и полагање гасовода од ПЕ цеви за радни притисак до 4 бара одређени су одговарајућим Правилником ("Службени лист СРЈ", број 20/92).

Гасовод ниског притиска се води подземно и надземно. Када се гасовод води подземно дубина полагања гасовода је 0,6-1,0 m од његове горње ивице. Препоручује се дубина од 0,8 m. Изузетно је дозвољена дубина 0,5 m код укрштања са другим укопаним инсталацијама или на изразито тешком терену, уз примену додатних техничких мера заштите. Локација ровова треба да је у зеленом појасу између тротоара и ивичњака улице, тротоара и ригола, тротоара и бетонског канала. На локацији где нема зеленог појаса гасовод се води испод уличног тротоара, бетонираних платоа и површина или испод уличних канала за одвод атмосферске воде на дубини 1,0 m од дна канала или ригола. Изузетно, гасовод се полаже дуж трупа пута, уз посебне мере заштите од механичких и других оштећења.

Трасе ровова за полагање гасне инсталације се постављају тако да гасна мрежа задовољи минимална прописана одстојања у односу на друге инсталације и објекте инфраструктуре. Вредности минималних дозвољених растојања у односу на укопане инсталације су:

Минимална дозвољена растојања	укрштање	паралелно вођење
- други гасовод	0,2 m	0,3 m
- водовод, канализација	0,5 m	1,0 m
- ниско и високо-напонски електро каблови	0,5 m	0,5 m
- телефонски каблови	0,5 m	1,0 m
- технолошка канализација	0,5 m	1,0 m
- бетонски шахтови и канали	0,5 m	1,0 m
- железничка пруга и индустријски колосек	1,5 m	5,0 m
- високо зеленило	-	1,5 m
- темељ грађевинских објеката	-	1,0 m
- локални путеви и улице	1,0 m	0,5 m
- магистрални и регионални путеви	1,3 m	1,0 m
- бензинске пумпе	-5,0 m	

Укрштање дистрибутивног гасовода (ДГ) са саобраћајницама врши се уз његово полагање у заштитну цев или канал, изузев ако се прорачуном докаже да то није потребно. При томе се мора обезбедити природна вентилација канала, заштитне цеви или подземног пролаза.

За укрштање и паралелно вођење гасовода са путевима и улицама, потребна је сагласност одговарајућих организација.

Дистрибутивни гасовод се не полаже испод зграда и других објеката високоградње.

Удаљеност укопаних стубова електричне расвете, ваздушне нисконапонске и ПТТ мреже мора бити толика да не угрожава стабилност стубова, али не мање од 0,5 m слободног размака.

При полагању дистрибутивних гасовода треба предузети одговарајуће мере заштите постојећих инсталација у радном појасу.

Укрштање и паралелно вођење са другим инсталацијама се пројектује у складу са условима и сагласностима надлежних органа, а на следећи начин:

- пролаз испод путева и улица се изводи у заштитној челичној цеви уз механичко подбушивање на дубини од 1,0 m;
- пролаз испод кућне саобраћајнице се ради раскопавањем или подбушивањем, у складу са дубином рова;
- пролази испод осталих канала и ригола изводе се у заштитним цевима или без њих, раскопавањем или подбушивањем на дубину 1,0 m од коте дна канала.

Код паралелног вођења гасовода у односу на горе наведене објекте примењују се минимална одстојања из важећих прописа уз додатак 1,0 до 2,0 m, у зависности од могућности на терену.

Укрштање и паралелно вођење у односу на укопане инсталације треба пројектовати да се задовоље сви услови власника предметних инсталација. Код укрштања настојати да се гасовод укопа изнад других инталација, у противном гасовод треба положити у заштитну цев.

Услов и сагласност за прикључење на гасну мрежу је потребно затражити од надлежне комуналне службе.

Бушотине

Услови предвиђени за начин и поступак лоцирања објеката за истраживање и производњу нафте, гаса и терминалних вода-бушотина, регулисани су Правилником о техничким мерама и заштити на раду при истраживању и производњи нафте, земних гасова и слојних вода (Службени билтен "Нафтагаса", број 7/83).

Удаљеност бушотине од заштитног појаса пловног канала, далековода, јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине.

Удаљеност бушотине од ивице појаса путева првог и другог реда мора бити најмање 30 m од осе бушотине, а других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева најмање 15 m.

Објекти за експлоатацију нафте, земних гасова и слојне воде не смеју бити удаљени мање од 30 m од ивице јавних објеката и стамбених зграда и 10 m од ивице појаса јавних саобраћајница и заштитног појаса далековода и телефонских линија.

Удаљеност осе бушотине од шума, одређује се зависно од поднебља, подручја, конфигурације терена и врсте шуме.

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине, а код осталих објеката и постројења од најистакнутијег дела у правцу мерења.

Поред ових услова мора се поштовати Закон о рударству ("Службени гласник Републике Србије", број 44/95), Закона о заштити од пожара ("Службени гласник Републике Србије", број 37/88), Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника ("Службени лист СРЈ, број 27/97). Из ових закона неопходно

је придржавати се услова везаних за зоне опасности од експлозије (зоне I и II), као и зоне опасности од пожара.

6.7.4. Електроенергетска инфраструктура

На подручју обухвата Плана, потребно је у потпуности ревитализовати преносну мрежу у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача.

Према поставкама планског решења, насеља обухваћена Планом и површине у околини насеља, намењени су трустичко-рекреативним активностима и изградњи кућа за одмор. Сходно томе, предвиђа се пораст потрошње електричне енергије у сваком од појединих насеља, туристичким локалитетима и зонама кућа за одмор у обухвату Плана, посматрано у целини.

Повећањем потрошње електричне енергије постојећих потрошача, домаћинстава и индустрије, изградњом предвиђених туристичко-рекреативних садржаја и кућа за одмор, повећаће се оптерећење постојећих дистрибутивних трафостаница. Зато ће бити потребно повећати инсталисане снаге трафостаница, реконструкцијом постојећих и изградњом нових трафостаница. Од посебне је важности предвидети све потребе у инсталисаној снази и обезбедити их благовремено, како не би дошло до преоптерећења дела мреже и појединих трафостаница, а самим тим и до кварова и прекида у снабдевању електричном енергијом.

Планира се да ће годишња потрошња електричне енергије до краја планског периода за све потрошаче у обухвату Плана износити око 173,04 GWh, а вршна снага око 26,18 MW. То значи да је потребно око 42 дистрибутивне трафостанице ТС 20/0,4 kV са просечном инсталисаном снагом од 630 kVA.

Напајање електричном енергијом на подручју обухвата Плана обезбедиће се из трафостаница 110/20 kV, "Панчево 4", "Ковин", "Ковин рудник", "Бела Црква", "Вршац 1", "Вршац 2", "Вршац 3" и "Алибунар", са инсталираним капацитетима трафоа од по 2 X 31,5 MVA.

Табела 6-6: Потрошња електричне енергије на подручју обухвата Плана за плански период

Насеље	**Потрошња GWh 2025. год.**	**Вршна снага MWh 2025. год.**	**Број трафостаница 630 kVA**
Алибунар	15,94	3,62	8
Николинци	2,01	0,46	1
Б.Карловац	23,85	5,42	11
Уљма	17,95	4,08	9
Избиште	4,09	0,93	2
Шушара	0,65	0,15	1
Гребенац	0,89	0,36	1
Дупљаја	1,31	0,30	1
Кајтасово	0,89	0,20	1

Врачев Гај	2,69	0,61	1
Бачка Паланка	3,47	0,79	2
Мраморак	7,23	1,64	4
Делиблато	11,21	2,55	4
Шумарак	0,45	0,10	1
Дубовац	3,04	0,69	2
Гај	6,78	1,54	3
Мало Баваниште	0,54	0,12	1
Долово	14,35	3,26	5

Студијом перспективног развоја преносне мреже 400 kV, 220 kV и 110 kV на подручју Републике Србије, за период до 2020. године, предвиђена је изградња следећих објеката преносне мреже:

далековод 400 kV Дрмно-Кикинда;

трафостаница ТС 400/110 kV Вршац 3, увођење 400 kV "Дрмно-Кикинда", 110 kV далековода "Дебељача-Пландиште" и 110 kV далековода "Алибунар-Вршац 1" у ТС 400/110 kV Вршац 3;

далековод 110 kV рудник Ковин- Бела Црква.

Средњенапонски 35 kV водови прећи ће на 20 kV напонски ниво, а трафостанице 35/10 kV и 35/20 kV задржаће се као 20 kV разводна чворишта.

Целокупна 10 kV мрежа ће се реконструисати за рад на 20 kV напонском нивоу.

Ради побољшања снабдевања насеља електричном енергијом потребно је:

- изградити 20 kV далековод од насеља Алибунар до локалитета Девојачки бунар;
- реконструисати постојећу 10 kV мрежу за прелазак на 20 kV напонски пренос на локалитету Девојачки бунар;
- изградити 20 kV далековод који ће повезати насеља Уљма и Шушару;
- реконструисати постојећу 10 kV мрежу за прелазак на 20 kV напонски пренос у насељима Шумарак, Дубовац, Алибунар, Банатски Карловац, Уљма, Николинци, Избиште и Шушара;
- реконструисати постојећи 10 kV далековод који повезује Банатски Карловац и Тилву, за прелазак на 20 kV напонски пренос;
- изградити 20 kV далековод од насеља Гај до насеља Делиблато;
- реконструисати постојећи 10 kV далековод који повезује насеље Ковин и насеље Дубовац, за прелазак на 20 kV напонски пренос.

Изградњом дистрибутивних трафостаница 20/0,4 kV напонског преноса и реконструкцијом постојећих 10/0,4 kV обезбедити довољно капацитета за све потрошаче.

Нисконапонску мрежу у свим насељима на подручју обухвата Плана, као и ону за потребе туристичких и других локалитета на простору СРП Делиблатске пешчаре, потребно је у потпуности реконструисати и изградити нову за планиране потрошаче.

Електроенергетску инфраструктуру реализовати према следећим условима:

- трафостанице градити као зидане, монтажно бетонске и стубне, за рад на 20 kV напонском нивоу;
- трафостаница монтажно бетонска (зидана), може бити постављена (изграђена) на јавној површини, унутар комплекса, унутар објекта;
- стубна трафостаница може бити изграђена на јавној површини, у линији постојећег надземног вода или ван њега, унутар комплекса, најмање 3,0 m од стамбених објеката;
- високонапонску преносну мрежу градити надземно, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима, ван заштићених зона на простору, по условима надлежних институција заштите;
- око надземних 400 kV, 220 kV и 110 kV далековода обезбедити коридор од 50 m са обе стране осе далековода, а око 20 kV, надземних водова обезбедити коридор од 20 m са обе стране осе далековода у којем неће бити дозвољена градња, као ни засађивање високог растиња;
- надземно укрштање електроенергетских водова са путевима од I - IV реда извешће се постављањем стубова на минималном растојању од 5-20 m од путног појаса у зависности од категорије пута, а минимална висина најнижих високонапонских проводника мора бити 7,0 m;
- укрштање са путем и пругом по могућности извести под углом од 90°, али не мањим од 45°, при чему најмања висина проводника од горње ивице коловоза треба да буде 7 m, а од шина железничке пруге 12 m;
- минимална удаљеност електричног стуба при укрштању са електрифицираном пругом треба да буде 15 m, а са обичном од 5-10 m;
- минимална висина најнижих високонапонских проводника мора бити 12,0 m од електрифициране пруге и 7,0 m од обичне пруге;
- електроенергетску мрежу у зонама заштите, туристичким локалитетима, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати;
- каблове полагати у зеленим површинама поред саобраћајница, шумских путева и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза;
- дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m;
- електроенергетску мрежу у насељима, у централним деловима, парковским површинама, у зонама са породичним становањем, у радним зонама, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати;
- каблове полагати у зеленим површинама поред саобраћајница и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза;
- на периферним деловима насеља мрежа ће бити ваздушна, грађена на бетонским и гвоздено решеткастим стубовима;
- у центру насеља и парковским површинама, светиљке за јавно осветљење поставити на канделаберске стубове;
- у деловима насеља где је електроенергетска мрежа грађена ваздушно, светиљке јавног осветљења поставити на стубове електроенергетске мреже;
- за расветна тела користити живине светиљке високог притиска или натријумове ниског (високог) притиска како би се добио одговарајући ниво осветљености саобраћајница у складу са препорукама ЈКО-а (Југословенски комитет за осветљење).

При полагању подземне електроенергетске мреже морају се поштовати следећи услови:

- електроенергетске каблове полагати у зеленим површинама поред саобраћајница и пешачких стаза или, уколико за то нема могућности, испод пешачких стаза;
- електроенергетску мрежу полагати најмање 0,50 m од темеља објеката и 1 m од саобраћајница;
- при укрштању са саобраћајницом кабел мора бити постављен у заштитну цев, а угао укрштања треба да буде око 90°;
- при паралелном вођењу енергетских и телекомуникационих каблова најмање растојање мора бити 0,50 m за каблове напона до 10 kV, односно 1,0 m за каблове напона преко 10 kV. Угао укрштања треба да буде 90°;
- паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50 m;
- није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације;
- при укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m.

6.7.5. Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

За квалитетно одвијање телекомуникационог саобраћаја на подручју обухвата Плана, потребно је изградити квалитетне спојне путеве оптичким кабловским везама, уз све главне и локалне путне правце.

Систем преноса треба да се одвија преко дигиталних аутоматских телефонских централа довољног капацитета, које треба поставити у свим насељима. За свако домаћинство обезбедити по један директан телефонски прикључак, као и довољан број прикључака за све привредне кориснике.

У свим насељима и на туристичким и другим локалитетима, потребно је изградити примарну и секундарну кабловску мрежу.

У свим насељима планирана је по једна поштанска јединица са по једном шалтерском службом. Препоручује се да се у оквиру туристичких локалитета организује продаја разгледница, писама и марака, као и евентуални новчани промет за посетиоце у оквиру хотелских садржаја, као и постављање поштанског ковчежића.

Потребе за телефонским прикључцима одређене су према планираном броју домаћинстава у насељима, туристичким локалитетима и зонама кућа за одмор.

Табела 6-7: Потребе за телефонским прикључцима

Насеље	**бр.дом.**	**бр.тп.**	**тп/100ст**
Алибунар	1155	1500	44,7
Николинци	300	350	40,2
Б.Карловац	2000	2500	43,2
Уљма	1050	1400	41,7
Избиште	525	650	41,1
Шушара	120	150	46,8
Гребенац	250	280	41,7
Дупљаја	220	250	35,7

Кајтасово	77	100	43,4
Врачев Гај	420	520	40,0
Бан.Паланка	200	300	43,4
Мраморак	1050	1200	40,9
Делиблато	990	1400	41,5
Шумарак	65	80	41,0
Дубовац	350	420	40,0
Гај	995	1300	40,8
М.Баваниште	115	150	44,7
Долово	2225	2800	40,0

- тп - телефонски прикључци
- тп/100 ст - број телефонских прикључака на 100 становника

Изградњом антенских система и базних станица мобилне телефоније, на локацијама Мраморак, Делиблато, Гај, Дубовац, Банатска Паланка, Врачев Гај, Гребенац, Шушара омогућиће се рад овог система телекомуникација на целом планском подручју.

У свим насељима за квалитетан пријем и дистрибуцију радио и ТВ сигнала, изградити кабловски дистрибутивни систем (КДС).

- ТТ мрежа ће се у потпуности градити подземно;
- дубина полагања ТТ каблова треба да је најмање 0,80 m, а на међумесним релацијама 1,2 m;
- ТТ каблове на међумесним релацијама (оптичке каблове) полагати у путним појасевима саобраћајница;
- ТТ мрежу у насељима полагати у уличним зеленим површинама (удаљеност од високог растиња мин. 1,5 m) поред саобраћајница - на растојању најмање 1,0 m од саобраћајница, или поред пешачких стаза. У случају да се то не може постићи ТТ каблове полагати испод пешачких стаза;
- при укрштању са саобраћајницама каблови морају бити постављени у заштитне цеви, а угао укрштања треба да буде 90°;
- при укрштању са електроенергетским кабловима, најмање растојање мора бити 0,50 m, а угао укрштања треба да буде 90°. При паралелном вођењу са електроенергетским кабловима најмање растојање мора бити 0,50 m за каблове напона до 10 kV и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;
- при укрштању са цевоводом гасовода, водовода и канализације вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању у паралелном вођењу 0,50 m;
- КДС мрежа ће се у потпуности градити подземно;
- дубина полагања каблова за потребе КДС треба да је најмање 0,80 m;
- мрежу КДС у насељима полагати у уличним зеленим површинама (удаљеност од високог растиња мин. 1,5 m) поред саобраћајница на растојању најмање 1,0 m од саобраћајница, или поред пешачких стаза. У случају да се то не може постићи, каблове КДС полагати испод пешачких стаза;
- при укрштању са саобраћајницама каблови морају бити постављени у заштитне цеви, а угао укрштања треба да буде 90°;

- при паралелном вођењу са електроенергетским кабловима најмање растојање мора бити 0,50 m за каблове напона до 10 kV и 1,0 m за каблове напона преко 10 kV;

- при укрштању са електроенергетским кабловима најмање растојање мора бити 0,50 m, а угао укрштања 90°;

- при укрштању са цевоводом гасовода, водовода и канализације вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m;

- објекти за смештај телекомуникационих уређаја мобилне телекомуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, у зонама привредне делатности у објекту у оквиру појединачних корисника;

- објекат за смештај телекомуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни, или смештен на стубу;

- комплекс са телекомуникационом опремом и антенски стуб мора бити ограђен;

- у комплекс се поставља антенски стуб са антенама, а на тлу се постављају контејнери базних станица;

- најмање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 1 kV;

- до комплекса за смештај мобилне телекомуникационе опреме и антенских стубова са антенама, обезбедити приступни ут мин. ширине 3 m до најближе јавне саобраћајнице;

- слободна површина комплекса се мора озеленети;

- антене се могу поставити и на фасаде постојећих објеката;

- у зонама заштите није дозвољено постављање антенских стубова. Ван заштитних зона стубови се могу постављати по условима надлежних институција заштите;

- за све радио релејне коридоре потребно је израдити елаборате заштите слободних радио релејних коридора.

6.8. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешко опредељење развоја подручја у обухвату Плана усмерено је на реализацију тростепеног режима заштите просторних целина са значајним природним вредностима и на санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности животне средине, уз очување изворности и усклађености овог подручја са његовом основном наменом.

У контексту заштите природних ресурса (вода, ваздух и земљиште), предвиђене су одређене мере и активности, чијом реализацијом ће се зауставити њихова даља деградација, а унапредиће се квалитет животне средине овог подручја.

У циљу заштите ваздуха од загађења предвиђају се следеће мере:

- унапређење комуналне инфраструктуре у насељима;

- реконструкција и модернизација саобраћајне мреже;

- гасификација насеља;

- формирање заштитног зеленила у виду пољозаштитних и ветрозаштитних појасева;

- посебно на правцима доминантних ветрова;

- повећање насељског зеленила, посебно категорије заштитног зеленила дуж саобраћајница, комуналних објеката, око радних зона и на деградираним површинама;

- адекватно одлагање комуналног отпада у складу са правилницима и Националном стратегијом управљања отпадом, која подразумева изградњу:

а) регионалних депонија у Панчеву и Вршцу, на које су усмерене предметне општине;

б) трансфер станица;

в) мреже сабирних центара по насељима;

г) одлагање сточних лешева у складу са важећим правилницима и Националном стратегијом управљања отпадом,

- вршење експлоатације минералних сировина уз примену свих мера заштите животне средине у скалду са Законом о рударству и условима Завода за заштиту природе;

- санација постојећих и дивљих депонија са рекултивацијом, применом биотехничких мера.

Земљиште, као природни ресурс ће се заштитити следећим мерама и активностима:

- адекватно одвођење отпадних вода у насељима и туристичким локалитетима;

- примена хемијских средстава заштите и агротехничких мера у пољопривреди на подручју изван режима заштите, у складу са позитивним законским прописима;

- адекватно одлагање комуналног отпада, у складу са правилницима и Националном стратегијом управљања отпадом, која је базирана на принципима ЕУ у овој области, која подразумева, осим напред набројаног и санацију постојећих и дивљих депонија са рекултивацијом (биотехничке мере);

- истраживања и експлоатација минералних сировина ће се вршити у складу са Законом о рударству, Законом о геолошким истраживањима и условима Завода за заштиту природе, уз примену свих предвиђених мера заштите животне средине;

- након завршене експлоатације минералних сировина неопходно је извршити санацију и рекултивацију земљишта, у складу са Законом;

- у циљу заштите земљишта од дезертификације унутар СРП Делиблатска пешчара извршиће се пошумљавање на свим деградираним локалитетима, у складу са шумско-привредном основом и режимима заштите, врстама које добро везују тло (бор, багрем и др.);

- на подручју изван СРП Делиблатска пешчара подићи ће се пољозаштитни и ветрозаштитни појасеви, који ће бити у функцији заштите тла од еолске ерозије.

У циљу заштите вода од загађења спроводиће се следеће мере:

- вршиће се снабдевање свих насеља водом високог квалитета;

- изградиће се канализациона мрежа у насељима и вршиће се адекватно одвођење атмосферских вода;

- пре упуштања у реципијент, отпадне воде ће се пречистити до прописаног нивоа надлежног водопривредног предузећа;

- на туристичким локалитетима проблем одвођења отпадних вода ће се решити компактним мини-уређајима за биолошко пречишћавање;

- одвођење отпадних вода из индустријских објеката ће се вршити уз претходно пречишћавање кроз предтретман, а затим на заједничко пречишћавање са санитарном и атмосферском отпадном водом;

- око постојећих и планираних изворишта подземних вода неопходно је утврдити зоне и појасеве санитарне заштите, у складу са Правилником о начину одвођења и одржавања зона и појасева санитарне заштите објеката за снабдевање система заштите од поплава;

- обезбедиће се заштита насељених места Банатски Карловац и Николинци од сувишних површинских вода из залеђа;

- извршиће се регулација водотокова Нере, Јаруге и Караша, у оквиру постојећих корита;

- вршиће се редовно одржавање канала за одводњавање;
- током експлоатације минералних сировина, неопходно је спроводити мере заштите вода од загађења, у складу са Законом о рударству;
- вршиће се адекватно одлагање комуналног отпада и сточних лешева, у складу са Националном стратегијом управљања комуналним отпадом.

6.9. ЗАШТИТА КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Услови заштите културног наслеђа односе се на опште одреднице (евидентиране карактеристике-специфичности насеља и локалитета) и посебне услове очувања, одржавања и коришћења, што подразумева очување свих карактеристика на основу којих је утврђено споменичко својство. Услови заштите односе се на све категорије добара.

Општи услови заштите

Општи услови се односе на непокретна културна добра по свим врстама и категоријама:
- очување постојеће уличне матрице и карактеристика просторне организације;
- очување евидентираних визура и непокретних културних добара као реперних објеката.

Поссебни услови заштите

Посебни услови заштите одређују елементе очувања, одржавања и коришћења, као и потребне поступке и ограничења, за сваки објекат или локалитет споменичког наслеђа.

Археолошка налазишта

Простор обухваћен Планом у археолошком погледу је неистражен, готово непознат, мада су поједина истраживања показала да постоје трагови насеља из гвозденог доба (X-III век старе ере) и средњег века (XIII-XV век) у северном делу атара Гај и јужни део Мраморка. У атарима насеља Дубовац (Старо село, Слатина) и Банатске Паланке (Ђурица, Рудине) пронађени су остаци вишеслојних насеобина које су трајале од XIII века старе ере до XVI века наше ере, а у атарима Кајтасова (Биркеш) и Гребенца (Скамјел, Велики и Мали град) од XIII века старе ере до XV века нове ере (Референтна карта бр. 4).

Број наведених археолошких налазишта није коначан, с обзиром на мало, готово симболично интересовање за ово подручје.

На свим констатованим археолошким налазиштима потребно је пре предузимања било каквих радова тражити посебне услове заштите од надлежног завода за заштиту споменика културе.

Приликом извођења земљаних радова већег обима (спортски терени, базени) или приликом изградње инфраструктуре у оквиру целог подручја обухваћеног Планом, обавезно је обезбедити праћење ових радова од стране надлежног завода за заштиту споменика културе, а у случају посебно вредних случајних налаза неопходно је извршити заштитна археолошка истраживања у непосредној зони налаза.

Заштита евидентираних археолошких налазишта подразумева обавезу да се, у складу са Законом о културним добрима, у планску и урбанистичку документацију

угради и услови и мере заштите дефинисани од стране надлежног завода за заштиту споменика културе.

Споменици културе

На подручју обухвата Плана налазе се споменици културе који су разврстани у категорије културних добара од великог значаја и културна добра:

Културна добра од великог значаја

1. Српска православна црква преноса моштију Св. Николе "Мала горња" у Долову;
2. Српска православна црква преноса моштију Св. Николе "Велика доња" у Долову;
3. Српска православна црква преношења моштију Св. Николе у Делиблату;
4. Румунска православна црква Вазнесења господњег у Гребенцу;
5. Родна кућа народног хероја Жарка Зрењанина у Избишту;
6. Три надгробна споменика (у порти СПЦ) у Делиблату.

Културна добра

1. Родна кућа композитора Аксентија Максимовића у Долову;
2. Зграда основне школе "Аксентије Максимовић" у Долову.

Заштита споменика културе вршиће се применом следећих услова и мера:

- сву урбанистичку и техничку документацију радити у складу са условима и мерама заштите утврђеним од стране надлежног завода за заштиту споменика културе;
- за све врсте грађевинских интервенција потребно је прибавити сагласност и услове од надлежног завода за заштиту споменика културе;
- црква са околином подлеже највишем степену заштите кроз примену конзерваторских мера и очување аутентичности, карактеристичних елемената архитектуре, габарита, конструктивних и декоративних елемената екстеријера и ентеријера;
- конзерваторско-рестаураторске радове на сликарству могу вршити само овлашћена лица, у складу са Законом о културним добрима;
- споменичка обележја потребно је штитити у изворном облику.

Поред наведених културних добара, на подручју обухвата плана евидентирано је више објеката индустријског наслеђа, као непокретна културна добра, и то су:

- црпна станица у Дубовцу (из 1908. год. у функцији);
- стари млин у Алибунару;
- стари млин у Банатском Карловцу;
- стари млин у Улъми;
- све зграде железничких станица.

Заштита евидентираних објеката индустријског наслеђа подразумева обавезу да се, у складу са Законом о културним добрима, у планску и урбанистичку документацију угради услови и мере заштите утврђени од стране надлежног завода за заштиту споменика културе.

6.10. БИЛАНСИ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Најзначајније природне ресурсе овог подручја чине:

- Пољопривредно земљиште са површином од 82.534 ha, чији квалитет омогућава разноврсну производњу у области ратарства, воћарства, виноградарства и сточарства;
- Шуме и шумско земљиште са површином од 17.303 ha, од чега шуме и шумско земљиште у СРП Делиблатска пешчара покривају површину од 16.998,48 ha а шуме и шумско земљиште изван СРП Делиблатска пешчара 304,95 ha;
- Реке Дунав, Караш и Нера као најзначајнији простор за развој туризма на водама;
- Угаљ у ковинском делу Костолачко ковинског лигнитског басеначије резерве износе 400.000.000 т;
- Подземне воде у алувијону Дунава (изворište Ковин-Дубовац), које према Водопривредној основи Републике Србије чине основу водоснабдевања Јужног Баната, односно регионално изворište за овај део АП Војводине. Обновљиве годишње резерве подземних вода на овом сектору премашују данашње капацитете готово свих објеката за водоснабдевање у АП Војводини. Процењени потенцијални капацитет овог изворишта у условима природног прихрањивања износи 1.500 l/sec., а у условима вештачког прихрањивања износа и 2.500 l/sec., а у условима вештачког прихрањивања износа и 2.500 l/sec.;
- Истражена и делимично истражена налазишта гаса;
- Значајни потенцијали за развој лова и риболова;
- Природни потенцијали за развој туризма различитих видова категорија, које чине СРП Делиблатска пешчара, природни водотоци и Белоцркванска језера.

6.11. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТУ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

Коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље, као и процена угрожености и повредљивости подручја дати су, због поверљивих података, у посебном Анексу, а услови и захтеви који се односе на просторно решење уграђени су у овај План.

Заштита од елементарних непогода

Земљотрес

Мере заштите које су уграђене у просторна решења у овом Плану чине факторе који су од утицаја на смањење повредљивости простора, а уједно и на трансформацију ка бољем уређењу и организацији у оквиру постојећих граница. Овај План даје само оквирне услове за изградњу и организацију насељских површина, јер ће се детаљније разрадити израдом планова нижег реда. Оквирни услови предвиђени Планом су: задржавање степена изграђености парцеле, уз максимални услов до 50%, ограничење густине насељености, систем изградње, спратност објекта, планирање слободних површина за потребе евентуалног измештања и збрињавања становништва. Побољшање квалитета стамбеног и грађевинског фонда у насељима уз већи степен опремљености одговарајућом инфраструктуром искључиво је везано за развој СРП Делиблатска пешчара за потребе еколошког туризма, лова, спортског риболова и друго, што је овим Планом предвиђено.

Грађевинско-техничке мере предвиђају правилан избор локације за објекте, забрану изградње у заштићеним деловима природе, на неподесним теренима као

и строго поштовање и примену важећих законских прописа за градњу на сеизмичким подручјима.

Поплаве

Постојећи заштитни објекти за одбрану од поплава су у великој мери и сада у функцији, али ради даље и боље заштите неопходно је те објекте реконструисати и грађевинско-техничким мерама побољшати њихову основну сврху.

Регулација реке Нере за мале и велике воде и реке Караш за велике воде уз регулацију природног водотока "Јаруга" као дренажног система "Нера-Караш-Кајтасово" допринеће заштити овог подручја од поплава. Такође, планирано је боље коришћење канала ДТД уз постављање каменог набачаја рада ојачања косина насипа као заштита његових облала.

Олујни ветар

Дендролошке мере се сматрају најбитнијим мерама заштите од олујних ветрова, које се примењују у организацији и уређењу ширих простора, заштити насеља и појединих насељских делова, као и код уређења непосредне околине сваког објекта. Ове мере подразумевају формирање одговарајућих заштитних шумских појасева довољне ширине, планско засађивање високог дрвећа у одређеном распореду и др.

Ради заштите овог подручја од олујних ветрова, Планом је предвиђено формирање пољозаштитних појасева у оквиру пољопривредног комплекса (што ће имати утицаја и на повећање приноса), затим формирање заштитног зеленила уз путеве у виду група аутохтоних лишћара и шибља, формирање мањих група заштитног зеленила око депонија комуналног отпада, радних комплекса у атару насеља и подизање ремиза ради заштите дивљачи, као и формирање зелених површина свих категорија у грађевинском рејону насеља.

Грађевинско-техничке мере подразумевају да се код градње објеката на подручјима угроженим од јаких ветрова користи квалитетан грађевински материјал, планира изградња објеката ниже спратности, стриктно примењују важећи прописи који се односе на утицај ветра при пројектовању и изградњи објеката и друго.

Пожари

У циљу заштите шума и шумског земљишта на подручју СРП Делиблатска пешчара планира се реконструкција деградираних и подизање нових шума у III степену заштите као и пошумљавање пожаришта. Засади борових састојина ће се формирати у мозаичном распореду, или на пруге, управно на правац дувања доминантних ветрова, а према Програму санације. Реконструкција и одржавање постојећих противпожарних путева и изградња нових одвијаће се по пројекту предузећа у чијој је надлежности заштита и очување СРП Делиблатска пешчара. У циљу заштите од пожара планира се и изградња објеката (осматрачнице, лугарнице, бунари) и набавка опреме (за одржавање ПП путева, за обнављање радио мреже). Утврђене су границе постојећих викенд зона и туристичких локалитета са забраном ширења у простор СРП Делиблатска пешчара, ради заштите и спречавања даљег нарушавања природних и пејсажних вредности, као и смањења потенцијалних узрочника пожара.

Ради заштите од пожара у насељима је, поред урбанистичких, потребно примењивати и грађевинско-техничке мере заштите од пожара, у складу са прописима о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења. Обавезно је прилагођавање природних водотокова и уређење сталних црпилишта воде за потребе коришћења гашења пожара.

Снежни наноси и поледице

Планирани заштитни зелени појасеви уз путеве у виду група лишћара и шибља на међусобном растојању група које зависи од ранга саобраћајнице, а посебно на евидентираним критичним местима, смањиће нагомилавање снежних наноса и тиме омогућити безбеднији ток саобраћаја у зимском периоду.

Заштита пруга се врши постављањем снегобрана на местима усека где је евидентно да може доћи до снежних наноса и прекида саобраћаја (ова мера је у надлежности железнице).

Ерупције нафте и гаса

Редовно спровођење превентивних мера заштите смањује могућност настанка ерупције нафте и гаса. Ове мере се првенствено односе на правилан избор технологије бушења, постројења за израду бушотина, редовне контроле бушотина и сигурносних уређаја и друго.

И поред предузимања свих мера предострожности и заштите од избијања неконтролисане ерупције, она се не може потпуно искључити. Интервенција у случају настанка ерупције и санирање последица везана је за предузеће које врши те радове.

Урбанистичке мере се односе на планирање зоне заштите око простора за експлоатацију, односно трасе цевовода. Ова зона заштите не сме имати никаквих препрека, мора бити стално приходна за приступ тешких возила, а избор врста биљних засада у зони мора бити ограничен на оне чији је корен до 1 m дубине, није дозвољена никаква градња.

Град и суша

Уколико дође до настајања градобитних облака, не постоје услови да се непогода спречи а ни знатније ублажи, јер није у потпуности изграђен систем противградне заштите. Из тих разлога, неопходно је као приоритет планирати изградњу система противградне одбране и то на целој територији АП Војводине, у сарадњи са Републичким хидрометеоролошким заводом.

Систем противградне одбране за целу територију АП Војводине омогућиће да се у складу са тим системом, плановима нижег реда разради мрежа објеката и инсталација противградне заштите за подручје обухвата Плана.

6.12. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА

6.12.1. СРП Делиблатска пешчара

Подручје СРП Делиблатска пешчара стављено је под најстрожи режим заштите (I категорија, природно добро од изузетног значаја) и као такво захтева и строге услове за изградњу објеката и уређење земљишта.

У односу на утврђене режиме заштите I, II и III степена, овим Планом се прописују услови за изградњу, уређење и коришћење простора по зонама заштите.

Зона са режимом заштите I степена

На просторима који се налазе у овој зони није дозвољена изградња објеката и инфраструктуре, осим оне која је утврђена овим Планом.

Зона са режимом заштите II степена

Дозвољене су само оне активности у простору које омогућавају унапређење стања и презентацију природног добра. Дозвољава се уређење одморишта за краће задржавање пешака (туриста) са надстрешницама, столовима и клупама. Ови садржаји треба да су урађени од природног материјала.

Зона са режимом заштите III степена

Простори који се налазе у овом степену заштите могу се опремити само оним садржајима који ће омогућити обилазак и краћи одмор у овој зони. То су надстрешнице, столови, клупе за одмор, видиковци (на одговарајућем локалитету са ког се виде веће шумске површине и простори), брвнаре, путокази, колибе за сточаре и друго.

Такође, дозвољено је у овом простору изградити стазе за бицикле, стазе за јахање, пешачке стазе и сличне садржаје, који могу обогатити понуду еколошког и рекреативног туризма.

Услови за уређење постојећих зона кућа за одмор (викенд зона) у границама СРП Делиблатска пешчара:

- у постојећим зонама кућа за одмор забрањена је било каква изградња нових објеката;
- дозвољена је реконструкција постојећих објеката ради побољшања функционалности и услова коришћења, уз употребу природних материјала (дрво, опека, цреп);
- обавезно је неговање аутохтоне вегетације, а забрењено уношење нових врста, пољопривредних култура и воћа;
- забрањена је изградња ограде на парцели;
- реконструкција и евентуална доградња инфраструктуре дозвољена је само за потребе постојећих објеката.

Услови за уређење постојећих туристичких локалитета у границама СРП Делиблатска пешчара:

- туристички локалитет Девојачки бунар могуће је опремити спортско-рекреативним садржајима који ће се базирати на коришћењу извора геотермалне воде;
- на туристичком локалитету Чардак дозвољена је изградња недостајућих објеката за смештај туриста, са потребним садржајима. Број и капацитет објеката биће утврђен израдом урбанистичког плана одговарајуће регулационе разраде. Објекти се могу градити само унутар постојећих граница овог локалитета, са малом спратношћу, претежно од природних материјала;
- све инсталације инфраструктуре обавезно градити подземно.

Услови за уређење ловишта "Делиблатска пешчара"

Уређење ловишта "Делиблатска пешћара" ће се вршити у складу са важећом ловног основном, годишњим плановима и програмима.

Објекти у функцији лова, који су изграђени без потребне урбанистичке и грађевинске документације, могу се легализовати уз претходно прибављене услове од надлежног завода за заштиту природе и стараоца СРП Делиблатска пешчара и у складу са законом прописаном процедуром.

6.12.2. Подручје изван границе СРП Делиблатска пешчара

На подручју обухвата Плана, изван границе СРП Делиблатска пешчара, утврђују се следећи услови за изградњу, уређење и опремање простора:

Услови за изградњу на грађевинском земљишту

Изградња на грађевинском земљишту, у грађевинском рејону насеља одвијаће се према условима утврђеним одговарајућим урбанистичким планом.

У насељима за која нису донети урбанистички планови изградња ће се одвијати у оквиру постојећих грађевинских рејона у складу са просторним планом општине (уколико су тим планом дати услови) и уважавањем свих услова утврђених овим Планом.

Изградња на грађевинском земљишту изван грађевинског рејона насеља вршиће се према условима утврђеним просторним планом општине, у складу са Законом.

Услови за изградњу кућа за одмор ("викенд куће"), виноградарских кућа и услови за опремање и уређење парцеле

Изградња нових кућа за одмор и рекреацију ("викенд куће") може се одвијати само у оквиру простора који су утврђени за ове намене, на основу урбанистичког плана са одговарајућом регулационом разрадом, у складу са следећим условима:

- површина парцеле на којој се гради "викенд кућа" не може бити мања од 800,00 km^2;
- на парцели се може изградити једна "викенд кућа" са помоћним објектом који је у функцији основног објекта (остава, гаража и др.);
- укупна површина свих објеката на парцели износи до 10% од површине парцеле;
- спратност "викенд куће" може бити приземље (П) или приземље и поткровље (П+Пк),
- међусобна удаљеност објеката треба да обезбеди релативну изолованост (визуелну, звучну) али не би требало да буде мања од 10 m;
- "Викенд куће" треба да су својим изгледом прилагођене непосредном амбијенту и пејзажу;
- ограда око парцеле потребно је да буде од живице висине до 1,50 m.

Изграђени објекти и извршена парцелација у постојећим зонама кућа за одмор се задржавају у затеченом стању.

У воћарско-виноградарским зонама потребно је поштовати следеће услове:

- парцела на којој се подиже воћњак или виноград, не може бити мања од 2.500 km^2;
- на парцели се може градити виноградарска кућа максималне површине 30,00 km^2;
- на парцели није дозвољена изградња других објеката.

Услови за изградњу објеката, уређење и коришћење земљишта у приобаљу Дунава

Објекти намењени рекрацији, наутичком туризму (пристаништа, марине), спортском риболову и сл. морају имати неопходне пратеће садржаје и санитарно-техничке уређаје. Архитектонска обрада ових објеката може се третирати слободно, са циљем, да се уклопе у пејзаж.

На просторима који су предвиђени за подизање оваквих објеката, слободан терен се мора користити заједнички, без икаквог ограђивања. На овим теренима вегетација је аутохтона и тај пејзаж треба и даље задржати у његовом изворном облику, не уносећи никакве нове врсте.

За просторе намењене за ове потребе обавезна је израда урбанистичких планова одговарајуће регулационе разраде.

Услови за изградњу објеката привреде

Изван грађевинских рејона насеља, у атарима, могу се градити следећи објекти:

- објекти намењени примарној пољопривредној производњи, у складу са Законом о пољопривредном земљишту;
- објекти намењени преради и финалној обради производа пољопривреде;
- објекти локационо везани за сировинску основу;
- рибњаци;
- објекти намењени туризму;
- објекти за узгој дивљачи;
- други објекти за које се Студијом о процени утицаја покаже да немају негативног утицаја на животну средину.

Изградња наведених објеката вршиће се путем даље разраде овог Плана, кроз израду законом предвиђене урбанистичке документације односно имплементација урађене урбанистичке документације у делу који није у супротности са овим Планом.

У грађевинским рејонима насеља привредне објекте је потребно градити у складу са следећим основним правилима:

- објекте градити у оквиру радних зона или појединачних просторних јединица унутар насељског ткива;
- у радне зоне усмеравати објекте са већим просторним захтевима, са истим или сличним захтевима у погледу инфраструктурне опремљености као и објекте са специфичним локацијским захтевима (потенцијални загађивачи);
- на појединачним локацијама унутар насељског ткива, могу се градити само објекти чија технологија рада и обим транспорта не утичу негативно на остале насељске функције (бука, загађење воде, ваздуха, тла).

Изградња објеката привреде у грађевинским рејонима насеља вршиће се у складу са условима утврђеним одговарајућим урбанистичким плановима насеља,

односно просторним планом општине (за она насеља која немају урбанистичке планове).

Услови за изградњу и уређење салаша

Изградња нових салаша дозвољава се на пољопривредним површинама изван грађевинских реона насеља. Општи услови за изградњу салаша су:

- изградња пута са чврстом подлогом (приступни пут);
- снабдевање објеката електричном енергијом;
- подигнута ограда око грађевинског дела салашарског простора;
- одвајање стамбеног, смештајног и баштенског дела од дела намењеног сточарској производњи;
- изградња одговарајућих водоводних инсталација у стамбеном и радном делу намењеном сточарској производњи;
- изградња осочаре;
- уређен простор за одлагање стајњака.

Подизање нових салаша се не дозвољава на подручју заштићеног природног добра, на постојећим и планираним инфраструктурним коридорима, као и на подручјима специјалне намене.

7. ПРОЦЕНА ЕКОНОМСКЕ ОПРАВДАНОСТИ И СОЦИЈАЛНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ, ОБЈЕКАТА И ФУНКЦИЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Дугорочно економско заостајање и неповољна социјална структура овог подручја (пре свега због неискоришћених или неодговарајуће коришћених природних потенцијала изузетних вредности) чине га једним од најзаосталијих подручја у АП Војводини.

У том смислу Планом су дефинисане активности и адекватна просторна решења која ће овом подручју у целини, као и појединачним корисницима простора, а не доводећи у питање основни циљ израде Плана (заштита и унапређење СРП Делиблатска пешчара), дугорочно, уз могућност етапне реализације обезбедити услов за бржи и динамичнији напредак.

Основни задатак израде овог Плана је утврђивање циљева и концепције организације, уређења, коришћења и заштите планског подручја на принципима одрживог развоја, а посебно СРП Делиблатска пешчара, као и утврђивање одговарајућих мера и инструмената за реализацију планских решења, која морају бити реално остварљива са аспекта процењених развојних потенцијала подручја.

Економска оправданост и социјална прихватљивост различитих варијанти планских решења тражена је у простору који чине укупни развојни потенцијали подручја на једној страни, затим могућности, пре свега локалне самоуправе, у погледу финансирања реализације планских решења на другој страни и укупних карактеристика становништва као непосредног развојног фактора на трећој страни.

У том смислу као основни развојни приоритети планског подручја утврђени су:

- заустављање депопулације подручја и побољшање биодинамичких карактеристика популације;
- развој туризма, шумарства и пољопривреде као активности компатибилних основним функцијама СРП Делиблатска пешчара;
- побољшање квалитета постојећих и изградња нових инфраструктурних система као битног предуслова подизања укупне атрактивности подручја.

Реализација наведених приоритета представља економски оправдан и социјално прихватљив оквир за елиминисање уочених негативних тенденција у развоју подручја и стварање услова за његов бржи и комплекснији развој.

Утицај планских решења и пропозиција у наведеном смислу, по појединим областима, је следећи:

- становништво: задржавање становништва у постојећим насељима захваљујући развоју привреде и подизању комуналног и друштвеног стандарда на виши ниво чиме би се овом становништву компензирале предности живљења у граду;
- привреда: подизање укупне привредне развијености подручја, повећање степена запослености и прихода локалног становништва подстицањем развоја пољопривреде, шумарсрва, лова и риболова, мале привреде, туризма, занатства и угоститељства као области са изузетно вредним природним предусловима који се могу брзо активирати;
- пољопривреда: стварање услова за интензивирање пољопривредне производње у свим њеним сегментима, за ужу специјализацију ка неком од планираних видова производње, за могућност повезивањем пољопривредне понуде са туристичким активностима, за повезивање са другим гранама привреде (прерађивачким капацитетима, саобраћај, грађевинарство, туризам);
- туризам: активирање постојећих природних и створених предуслова за развој туризма у складу са реалним капацитетом простора;
- инфраструктура: обезбеђење просторних услова за реализацију планираног развоја мреже и објеката инфраструктурних система;
- насеља: подизање комуналног стандарда у целини, развој јавних служби у складу са планираним нивоом насеља у мрежи насеља подручја, развој привредних капацитета;
- СРП Делиблатска пешчара: обезбеђење потребних услова за заштиту, уређење и унапређење подручја на принципима одрживог развоја, уз поштовање свих законских одредби које регулишу ову област.

8. ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПЛАНА

8.1. ЛИСТА ПРИОРИТЕТНИХ АКТИВНОСТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПЛАНА

Заштита животне средине

Приоритетне активности у планском периоду:

- унапређење комуналне инфраструктуре у насељима;
- гасификација насеља;
- формирање заштитног зеленила у виду пољозаштитних и ветрозаштитних појасева посебно на правцима доминантних ветрова;
- повећање насељског зеленила;
- одлагање комуналног отпада и сточних лешева ће се вршити у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, која је донета од стране Владе Републике Србије, а подразумева изградњу:
  - регионалних депонија у Панчеву и Вршцу на које су усмерене предметне општине,
  - трансфер станица,
  - мреже сабирних центара по насељима,

• система за сакупљање и одлагање отпада животињског порекла преко пунктова за привремено складиштење и кафилерија;

- санација напуштених депонија са рекултивацијом;

- након завршене експлоатације минералних сировина неопходно је извршити санацију и рекултивацију деградираног земљишта;

- вршити заштиту земљишта од дезертификације;

- на туристичким локалитетима решити проблем одовђења отпадних вода;

- обезбедити заштиту насељених места Банатски Карловац и Николинци од сувишних површинских вода из залеђа;

- вршити пречишћавање отпадних вода из индустријских објеката;

- вршити заштиту и очување вода на делу изворишта Ковин-Дубовац;

- око постојећих и планираних изворишта подземних вода неопходно је утврдити зоне и појасеве санитарне заштите, у складу са Правилником.

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:

- одлагање комуналног отпада и сточних лешева ће се вршити у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, која је донета од стране Владе Републике Србије, а подразумева изградњу:

• регионалних депонија у Панчеву и Вршцу, на које су усмерене предметне општине;

• трансфер станица;

• мреже сабирних центара по насељима;

• система за сакупљање и одлагање отпада животињског порекла преко пунктова за привремено складиштење и кафилерија;

- санација напуштених депонија са рекултивацијом.

Заштита природних добара

Приоритетне активности у планском периоду:

- очување и ревитализација простора највреднијих са аспекта биолошке разноврсности у оквиру СРП Делиблатска пешчара - пешчарских, степских и пашњачких површина у склопу зоне режима заштите II степена;

- стимулисање пашарења, уз узгој аутохтоних раса говеда и оваца, на за то одређеним површинама у границама заштићеног природног добра, као и на околним пашњацима у обухвату Плана;

- управљање популацијама природних реткости у оквиру СРП Делиблатска пешчара уз одговарајући мониторинг;

- обезбеђење међународног статуса подручја: резерват биосфере (UNESCO, M&B) и Рамсарско подручје (Конвенција о међународно значајним влажним подручјима) - за део Дунава, ада, ритова и влажних ливада у обухвату Плана;

- развој информативно-пропагандне делатности у циљу укључивања подручја у међународне пројекте заштите и одрживог развоја;

- стимулисање научних истраживања, примењивих у заштити природе и развоја едукативних садржаја на заштићеном природном добру и у његовом окружењу;

- валоризација природних вредности и очување простора ван граница СРП Делиблатска пешчара ("Краљевац", "Мали песак", "Хатарице", подручје водотока реке Нере).

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:

- обезбеђење међународног статуса подручја: резерват биосфере (UNESCO, M&B) и Рамсарско подручје (Конвенција о међународно значајним влажним подручјима) - за део Дунава, ада, ритова и влажних ливада у обухвату Плана;

- развој информативно-пропагандне делатности у циљу укључивања подручја у међународне пројекте заштите и одрживог развоја;
- стимулисање научних истраживања, примењивих у заштити природе и развоја едукативних садржаја на заштићеном природном добру и у његовом окружењу;
- валоризација природних вредности и очување простора ван граница СРП Делиблатска пешчара ("Краљевац", "Мали песак", "Хатарице", подручје водотока реке Нере и низијске тресаве).

Заштита непокретних културних добара

Приоритетне активности у планском периоду:
- израда документације за све категорије евидентираних непокретних културних добара ради сагледавања постојећег стања и планирања његове даље заштите;
- даље истраживање и евидентирање објеката индустријског наслеђа као непокретног културног добра;
- истраживање археолошких локалитета и старих насеобина по ободу Делиблатске пешчаре ради евидентирања, стварања документације и презентације као културолошко и историјско наслеђе;
- истраживање села која гравитирају белоцрквanским језерима и обали Дунава ради израде пројекта етно-историјског и археолошког парка, његове заштите и даље презентације.

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:
- израда документације у складу са одредбама Закона о културним добрима за све категорије евидентираних непокретних културних добара ради сагледавања постојећег стања и планирања њихове даље заштите;
- истраживање археолошких локалитета и старих насеобина по ободу СРП Делиблатска пешчара ради евидентирања, стварања документације и презентације као културолошко и историјско наслеђе;
- истраживање села која гравитирају белоцрквanским језерима и обали Дунава ради израде пројекта етно-историјског и археолошког парка, његове заштите и даље презентације.

Шуме, шумско земљиште, ваншумско зеленило и ловна подручја

Приоритетне активности у планском периоду:
- у области шумарства спроводити радове на гајењу, коришћењу и заштити шума. Сви радови у оквиру СРП Делиблатска пешчара ће се спроводити у складу са Уредбом о заштити и Општом основом газдовања шумама за банатско шумско подручје и посебним основама;
- у оквиру СРП Делиблатска пешчара планирани су радови на уређивању шума, уређењу, коришћењу и заштити природних добара, научно-истраживачки рад, коришћење других шумских производа, изградња шумских саобраћајница и унапређивање стања ловишта и дивљачи;
- приоритетни радови у шумарству у оквиру СРП Делиблатска пешчара су ревитализација пожаришта, мелиорација шума, пошумљавање и замена састојина аутохтоним шумама у складу са Уредбом о заштити СРП Делиблатска пешчара;
- с обзиром да се важност Опште основе газдовања шумама за банатско шумско подручје односи на период 01. 01. 1998. до 31. 12. 2007. године, потребно је по истеку овог рока приступити изради нове опште основе као и посебних основа;

- на површинама ван СРП Делиблатска пешчара формирати ваншумско зеленило у виду ветрозаштитних и пољозаштитних појасева.

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:

- израда студије која би утврдила оправданост подизања ветрозаштитних и пољозаштитних појасева у општинама Вршац, Бела Црква, Алубинар, Ковин и Панчево и израда пројектне документације;
- формирање ветрозаштитних и пољозаштитних појасева, на основу Студије и пројектне документације на подручјима ван СРП Делиблатска пешчара у деловима општина Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковин и Панчево, који су обухват Плана.

Саобраћајна инфраструктура

Приоритетне активности у планском периоду:

- изградња локалног пута Девојачки бунар-Делиблато;
- изградња локалног пута Р-115 - Дупљаја;
- изградња бициклистичке стазе уз реку Неру;
- изградња бициклистичке стазе Бела Црква - Баваниште.

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:

- изградња локалног од пута Р-115 - Банатска Паланка;
- изградња локалног пута Шушара-Гребенац;
- модернизација локалног пута од Р-115 до Лабудовог окна;
- модернизација локалног пута Дубовац-Дунав;
- реконструкција пута Р-115-Гребенац-Кајтасово-Јасеново;
- изградња бициклистичке стазе Бела Црква - Врачев Гај.

Водопривредна инфраструктура

Приоритетне активности у планском периоду:

- снабдевање водом највишег квалитета развојем регионалних система водоснабдевања;
- изградња регионалног изворишта воде на потесу Ковин-Дубовац-Банатска Паланка;
- завршетак изградње канализационог система и уређаја за пречишћавање отпадних вода већих насеља;
- завршетак радова на регулацији реке Нере за мале и велике воде;
- регулација Караша за велике воде.

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:

- изградња изворишта воде регионалног водовода на потесу Ковин-Дубовац-Банатска Паланка;
- изградња главног цевоводног правца од изворишта ка Кикинди;
- изградња канализационих система и уређаја за пречишћавање отпадних вода већих насеља (Алибунар, Банатски Карловац), као и за насеља која могу угрозити животну средину простора предвиђеног за изворište (Гај, Дубовац и Банатска Паланка);
- завршетак радова на регулацији реке Нере за мале и велике воде, као и регулација Караша за велике воде;
- извршити додатна истраживања кроз израду студије о утицају Дунава (лева обала) на део простора СРП Делиблатска пешчара на ком није дозвољена израда обалоутврде (према условима Завода за заштиту природе);

- опремање туристичких локалитета Стара Паланка и Белоцркванска језера инсталацијама водовода и канализације и објектима и уређајима за пречишћавање отпадних вода;

- иницијална улагања у системе за наводњавање (оспособљавање каналске мреже за одводњавање и за потребе наводњавања и изградња детаљне каналске мреже).

Енергетска инфраструктура

Приоритетне активности у планском периоду:

- гасификација насеља Врачев Гај (изградња разводног гасовода из правца насеља Ковин уз пут Р-115);

- гасификација насеља Делиблато (изградњом разводног гасовода из правца насеља Мраморак уз локални пут Мраморак-Делиблато);

- експлоатација постојећих бушотина (природног гаса, нафте и подземне воде);

- изградња истражних и контурно истражних бушотина на већ дефинисаном истражном подручју, ван граница СРП Делиблатска пешчара, на основу и у складу са развојним плановима НИС - Нафтагаса;

- експлоатација постојећих лежишта "Мраморак", "Тилва" и "Николинци";

- настављање истражних радова од стране предузећа "НИС Нафтагас", Нови Сад на локалитету Банат - Источна Бачка, истражни простор бр. 1384 према решењу Министарства рударства и енергетике Републике Србије;

- развој и коришћење алтернативних облика енергије.

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:

- гасификација насеља Гај изградњом разводног гасовода из правца насеља Ковин уз регионални пут Р-115, као и изградња МРС "Гај" и дистрибутивне гасоводне мреже у насељу;

- гасификација насеља Делиблато изградњом разводног гасовода из правца насеља Мраморак уз локални пут Мраморак-Делиблато, као изградња МРС "Делиблато" и дистрибутивне гасоводне мреже у насељу;

- гасификација насеља Врачев Гај изградњом разводног гасовода и МРС "Врачев Гај" и дистрибутивне гасоводне мреже у насељу;

- проширење капацитета и реконструкција постојеће гасоводне инфраструктуре, ради безбедног транспорта стабилизације снабдевања свих потрошача природним гасом;

- наставиће се експлоатација постојећих лежишта минералних сировина (природни гас, нафта, подземне воде), лежишта "Мраморак", "Тилва" и "Николинци", док ће се бушотине које се налазе у зони режима заштите I и II степена затворити;

- поред експлоатације постојећих бушотина, планира се изградња низа истражних и контурно истражних бушотина на дефинисаном истражном простору ван СРП Делиблатска пешчара, чија је динамика развоја до 2009. год. везана за развојне планове НИС-НАФТАГАСА.

Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура

Приоритетне активности у планском периоду су:

Изградња далековода

- далековод 110 kV рудник Ковин-Бела Црква;

- 20 kV далековод од насеља Алибунар до локалитета Девојачки бунар;

- 20 kV далековод од насеља Уљма и Шушара;
- 20 kV далековод од насеља Гај до насеља Делиблато.

Реконструкција далековода

- постојећа 10 kV мрежа за 20 kV напонски пренос на локалитету Девојачки бунар;
- постојећа 10 kV мрежа за 20 kV напонски пренос у насељима Шумарак, Дубовац, Алибунар, Банатски Карловац, Уљма, Николинци, Избиште и Шушара;
- постојећи 10 kV далековод који повезује насеље Банатски Карловац и Тилву, за 20 kV напонски пренос;
- постојећи 10 kV далековод који повезује насеље Ковин и насеље Дубовац, за 20 kV напонски пренос.

Такође, средњенапонски 35 kV водови прећи ће на 20 kV напонски ниво, а трафостанице 35/10 kV и 35/20 kV задржаће се као 20 kV разводна чворишта.

У области телекомуникационе инфраструктуре реализоваће се:

- реконструкција и модернизација постојеће мреже;
- развијање дигиталних мрежа са интегрисаним ISDN;
- изградња кабловског дистрибутивног система у свим насељима;
- изградња антенских система мобилних комуникација по плановима развоја надлежних предузећа.

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:

- далековод 110 kV рудник Ковин-Бела Црква;
- 20 kV далековод од насеља Алибунар до локалитета Девојачки бунар;
- 20 kV далековод од насеља Уљма и Шушара;
- 20 kV далековод од насеља Гај до насеља Делиблато;
- опремање туристичког локалитета Стара Паланка (MBTS 20/0,4 kV, 630 kVA, 20 kV мрежа, јавна расвета, нисконапонска мрежа, телекомуникациона инфраструктура);
- опремање туристичког локалитета Белоцркванска језера (MBTS 20/0,4 kV, 630 kVA, 20 kV мрежа, јавна расвета, нисконапонска мрежа, телекомуникациона инфраструктура).

Пољопривреда

Приоритетне активности у планском периоду су:

- израда одговарајућих планских докумената о могућностима развоја свих видова пољопривредне производње;
- даљи развој пчеларства коришћењем природног потенцијала СРП Делиблатска пешчара и створених услова кроз традицију ове привредне делатности;
- израда пројектне документације за заснивање рибњака на за то погодним теренима уз поштовање режима заштите СРП Делиблатска пешчара.

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:

- израда пројектне документације за подизање стакленика и пластеника батеријског типа на погодним теренима за ту производњу;
- интензивирање развоја сточарске производње, уз правилан избор раса засноване на испаши и кошењу травног покривача.

Туризам

Приоритетне активности у планском периоду су:

- уређење и опремање туристичких локалитта Девојачки бунар и Чардак уз очување пејзажно-амбијенталне и еколошке вредности, изградња недостајућих смештајних капацитета, формирање информативних центара;
- формирање центра за водни туризма на простору Старе Паланке користећи потенцијал Дунава, Нере, канала ДТД и Лабудовог окна;
- израда етно-еколошког пројекта за туристичку понуду села по ободу СРП Делиблатска пешчара (Шушара, Гребенац, Кајтасово, Дубовац).

Листа приоритетних активности за период од 2005. године до 2009. године:
- уређење и опремање туристичких локалитета Девојачки бунар и Чардак;
- формирање туристичког локалитета у Старој Паланци.

Социјалне активности и јавне службе

Основно образовање: заступљено је у свим насељима било да постоји основна школа, или се ученици упућују у суседно насеље, што је усклађено са величином насеља, односно бројем ученика. Неопходно је побољшати услове за образовање према важећим прописима и стандардима.

Здравствена заштита: побољшање кадровских, организационих и просторних услова за пружање квалитетнијих услуга обавезне здравствене заштите.

Социјална заштита: обезбеђење просторних услова за потпунији обухват деце у предшколском узрасту.

8.2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПЛАНА

У имплементацији Плана учествују:
- Министарство науке и заштите животне средине Републике Србије,
- Републичка агенција за просторно планирање,
- Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство,
- Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој,
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине,
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
- Покрајински секретаријат за образовање и културу,
- Завод за заштиту споменика културе, Панчево,
- Завод за заштиту природе Србије - Радна јединица у Новом Саду,
- ЈП "Војводинашуме" ШГ "Банат" Панчево,
- ЈП "Воде Војводине" Нови Сад,
- Скупштине општина Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковин и Панчево.

Средства за финансирање активности на имплементацији Плана обезбедиће се из средстава Републике Србије, АП Војводине, општина Алчибунар, Бела Црква, Вршац, Ковин и Панчево, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на подручју обухвата Плана.

8.3 МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПЛАНА

Важећи документи

Основни плански документ вишег реда на ком је заснована израда овог Плана је Просторни план Републике Србије чије су одредбе у потпуности испоштоване у смислу просторних решења за ово подручје, основних смерница за коришћење и уређење шума и шумског земљишта, основних начела и критеријума за заштиту

природних добара и заштиту животне средине, концепције развоја села и унапређења квалитета живљења, те дефинисања коридора основних инфраструктурних система. Важећа просторно-планска и урбанистичка документација за ово подручје (просторни планови општина и урбанистички планови), испоштована је у мери у којој не доводи у конфликт са основним циљем Плана - заштита, очување и унапређење природних вредности подручја.

Поред наведених докумената, израда Плана заснована је и на водопривредној основи Републике Србије, Програму заштите СРП Делиблатска пешчара за период 2002. година - 2007. година - ЈП "Војводинашуме" ШГ "Банат" Панчево, шумско привредне и ловне основе за ово подручје, као и Дунавске студије.

Нови документи

Даља разрада Плана вршиће се израдом следеће законом предвиђене планске и урбанистичке документације:

1. просторни планови општина (усклађивање постојећих или доношење нових планова у складу са овим Планом);
2. просторно-планска и урбанистичка документација за инфраструктурне коридоре и инфраструктурне објекте планиране Просторним планом Републике Србије и овим Планом (магистрални и регионални путеви, електроенергетски, телекомуникациони и други коридори);
3. просторно-планска и урбанистичка документација за посебно вредне делове простора (бара "Краљевац" са "Вашаристем" и "Обзовиком");
4. урбанистички планови насеља за која се просторним планом општине утврди да их је потребно радити;
5. урбанистички планови одговарајуће регулационе разраде за зоне кућа за одмор, примарне и секундарне туристичке центре, узгајалишта дивљачи, пољопривредне комплексе.

Приоритети у припремању и доношењу просторно-планске и урбанистичке документације до 2009. године имаће:

1. просторни планови општина Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковин и Панчево;
2. урбанистички планови одговарајуће регулационе разраде туристичких локалитета примарног значаја (Девојачки бунар, Чардак, Стара Паланка);
3. урбанистички планови одговарајуће регулационе разраде за зоне кућа за одмор у СРП Делиблатска пешчара.

До доношења просторних планова општина примењиваће се усвојени урбанистички планови и то на површинама на којима је започета реализација изградње, а на осталим површинама само у случају када нису у супротности са овим Планом.

Поред наведене документације, овај План спроводиће се обавезним уграђивањем његових одредби у:

- планове и програме јавних предузећа у области инфраструктуре (саобраћај, водопривреда, електропривреда, телекомуникације и др.),
- планове и програме републичких дирекција (за развој, геолошка истраживања, пољопривреду и шумарство, путеве, екологију и др.),
- планове и програме за развој подручја од посебног интереса (зоне заштићених природних и културних добара и др.),
- посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (уређење пољопривредног и шумског земљишта, рекултивација деградираног земљишта, заштита животне средине и др.).

Разрада овог Плана вршиће се у:

- вишегодишњим и годишњим програмима заштите и развоја СРП Делиблатска пешчара,
- посебним пројектима и програмима за поједине области (уређење земљишта у насељима, уређење пољопривредног и шумског земљишта, стамбена изградња и др.),
- основама заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта, као документу који се доноси у циљу рационалнијег коришћења пољопривредног земљишта, унапређења животне средине, производње здраве хране и рејонизације пољопривредне производње.

На основу члана 31. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије, број 47/2003) и члана ___ Одлуке о доношењу Просторног плана подручја посебне намене СРП _____ ("Службени лист АПВ", број __/2006), Републичка агенција за просторно планирање - организациона јединица за територију АП Војводине, Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Покрајински секретаријат за привреду, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Покрајински секретаријат за образовање и културу, Завод за заштиту природе Србије, Завод за заштиту споменика културе Панчево, старалац СРП Делиблатска пешчара, ЈП "Војводина шуме", ШГ "Банат" Панчево и скупштина општина Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковин и Панчево закључују

УГОВОР О ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СРП ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА

Члан 1.

Уговорне стране сагласно констатују:

1. да је Скупштина АП Војводине донела Одлуку о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене ("Службени лист АП Војводине", број __/2006), (у даљем тексту: Одлука), на основу члана 19. став 4. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 47/2003), (у даљем тексту: Закон);
2. да се на основу члана 31. Закона и члана __ Одлуке, закључује Уговор о имплементацији Просторног плана подручја посебне намене (у даљем тексту: Уговор о имплементацији);
3. да је предмет Уговора о имплементацији, уређивање обавеза уговорних страна у реализацији планских решења за прву фазу спровођења Просторног плана подручја посебне наменеСРП Делиблатска пешчара за период до 2009. године.

Члан 2.

Уговорне стране преузимају обавезе из Просторног плана које су утврђене за прву фазу реализације Просторног плана за период до 2009. године.

Члан 3.

Остваривање основног Уговора о имплементацији обезбедиће се анексима Уговора или посебним уговорима о примени за утврђивање приоритета

Просторног плана између надлежних секретаријата, општина, јавних предузећа и других учесника у имплементацији Просторног плана.

Члан 4.

Уговорне стране су сагласне да се о извршењу овог уговора стара Републичка агенција за просторно планирање - организациона јединица за територију АП Војводине.

Члан 5.

Уговорне стране су сагласне да сем у случају да дође до различитих ставова у вези са имплементацијом Просторног плана, Извршном већу АП Војводине упути о томе информације и предложи доношење одговарајућег закључка, у складу са законом.

Предлог Извршном већу АП Војводине у смислу става 1. овог члана, може да поднесе свака од уговорних страна.

Члан 6.

Овај уговор ступа на снагу даном потписивања свих уговорних страна.

Члан 7.

Овај уговор је сачињен у __ примерака, од којих се по 2 (два) примерка налазе код сваке уговорне стране.

Републичка агенција за просторно планирање-Организациона јединица за територију АП Војводине.

Директор

_____

Предраг Шиђанин

Покрајинси секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство

Секретар

_____

Владимир Зеленовић

Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој

Секретар

_____

Проф. др Золтан Ђармати

Покрајински секретаријат за привреду

Секретар

_____

Синиша Лазић

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство

Секретар

_____

Даниел Поповић

Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине

Секретар

_____

Драган Сурдучки
Покрајински секретаријат за образовање и културу
Секретар

_____
Золтан Буњик
Завод за заштиту природе Србије, Радна јединица у Новом Саду
Директор

_____
др Лидија Амиџић
Завод за заштиту споменика културе Панчево
Директор

_____
Тамара Тасић
ЈП "Војводина шуме", ШГ "Банат" Панчево
Директор

_____
Александар Обрадовић
Скупштина општине Алибунар
Председник

_____
Павел Стањо
Скупштина општине Бела Црква
Председник

_____
Богдан Рогач
Скупштина општине Вршац
Председник

_____
Бранислав Дангубић
Скупштина општине Ковин
Председник

_____
Миленко Грујић
Скупштина општине Панчево
Председник

_____
Милан Бабић

УГОВОР О ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ППППН СРП ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА - ПРИЛОГ

БИЛАНС ОБАВЕЗА УГОВОРНИХ СТРАНА У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СРП ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА

Институције/Обавезе	**Планови**	**Програми**	**Пројекти**	**Објекти**
- Министарство науке и заштите		- Израда Студије за	- Валоризација природних	

животне средине Републике Србије; - Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој; - Завод за заштиту природе Србије; - ЈП "Војводина шуме"		проглашење резервата биосфере и Рамсарског подручја	вредности; - Развој информативно -пропагандне делатности; - Реализација научних истраживања кроз израду пројекта	
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство; - Општине: Бела Црква, Вршац и Ковин	- План детаљне регулације приобаља Дунава код Старе Паланке за водни саобраћај и туризма		- Реконструкција регионалног пута Р-115 на подручју ПППГН	- Изградња локалног пута Р-115 - Банатска Паланка у дужини од 2,5 km; - Изградња локалног пута Шушара - Гребенац дужине 8,7 km, ширине 6 km; - Модернизација локалног пута од Р-115 до Лабудовог окна у дужини од 2,8 km; - Модернизација локалног пута Дубовац-Дунав у дужини од 2,5 km; - Изградња бициклистичке стазе Бела Црква - Врачев Гај у дужини од 4,6 km
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и		- Израда Опште основе газдовања шумама за	- Израда Пројектне документације за подизање	- Подизање ветрозаштитних и пољозаштитни

шумарство; - Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој; - Надлежни општински органи; - Надлежна општинска јавна предузећа; - Покрет горана		банатско шумско подручје; - Израда посебних основа газдовања шумама у СРП Делиблатска пешчара; - Израда Студије оправданости подизања ветрозаштитних и пољозаштитних појасева у општинама Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковин и Панчево	ветрозаштитних и пољозаштитних појасева на подручјима ван СРП Делиблатска пешчара у деловима општина Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковин и Панчево	х појасева у општинама Алибунар: Бела Црква: Вршац: Ковин: Панчево:
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство		- Програм развоја аграра Јужног Баната	- Израда техничке документације	- Изградња пластеника и стакленика; - Реконструкција система за наводњавање; - Изградња система за наводњавање; - Подизање трајних засада (воћњаци и виногради); - Реконструкција постојећих фарми; - Изградња фарми; - Изградња рибњака; - Реконструкција ДКМ;

- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство - ЈП "Воде Војводине"	- План детаљне регулације изворишта регионалног водовода		- Израда пројектно-техничке документације	- Изрградња изворишта Ковин-Дубовац; - Изградња главног цевовода од изворишта према Кикинди; - Изградња канализационог система и УПОВ-а за насеља Алибунар, Б.К. Гај, Дубовац и Б. Паланка - Регулација водотокова Нере и Караша; - Опремање туристичких локалитета инсталацијама водовода и канализације
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине			- Израда техничке документације за гасификацију насеља Врачев Гај и Делиблато	- Изградња МРС "Гај", МРС "Врачев Гај" и МРС "Делиблато"; - Гасификација насеља Врачев Гај (изградња разводног гасовода), гасификација насеља Делиблато (изградња разводног гасовода уз локални пут Мраморак-Делиблато), и гасификација насеља Гај

				изградњом разводног гасовода из правца Ковина, уз пут Р-115
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине; - Општине Алибунар, Ковин, Вршац, Панчево и Бела Црква; - Дистрибутер електричне енергије			- Израда техничке документације	- Изградња далековода 110 kV рудник Ковин-Бела Црква; - Изградња 20 kV далековода Алибунар-Девојачки бунар; - Изградња 20 kV далековода Уљма-Шушара; - Изградња 20 kV далековода Гај-Делиблато; - Опремање туристичког локалитета Стара Паланка; - Опремање туристичког локалитета Белоцркванска језера
- Завод за заштиту споменика културе Панчево		- Средњорочни програм уређења предела археолошких налазишта	- Израда документације за све категорије евидентираних културних добара; - Израда пројекта етноисторијског и археолошког парка за простор између	- Истраживања археолошких локалитета и старих насеобина по ободу СРП Делиблатска пешчара

			белоцрквански х језера и обале Дунава	
- Општина Алибунар	- Просторни план општине; - Урбанистичк и планови насеља; - Урбанистичк и планови одговарајуће регулационе разраде за туристички локалитет Девојачки бунар и за викенд зоне		- Израда пројектно-техничке документације за туристички локалитет Девојачки бунар	- Туристички локалитет Девојачки бунар
- Општина Бела Црква	- Просторни план општине; - Урбанистичк и планови насеља; - Урбанистичк и планови одговарајуће регулационе разраде за центар за водни туризам код Старе Паланке		- Израда пројектно-техничке документације за центар за водни туризам код Старе Паланке	- Центар за водни туризам код Старе Паланке
- Општина Вршац	- Просторни план општине; - Урбанистичк и планови насеља			

- Општина Ковин	- Просторни план општине; - Урбанистички планови насеља; - Урбанистички планови одговарајуће регулационе разраде за туристички локалитет Чардак		- Израда порјектно-техничке документације за туристички локалитет Чардак	- Туристички локалитет Чардак

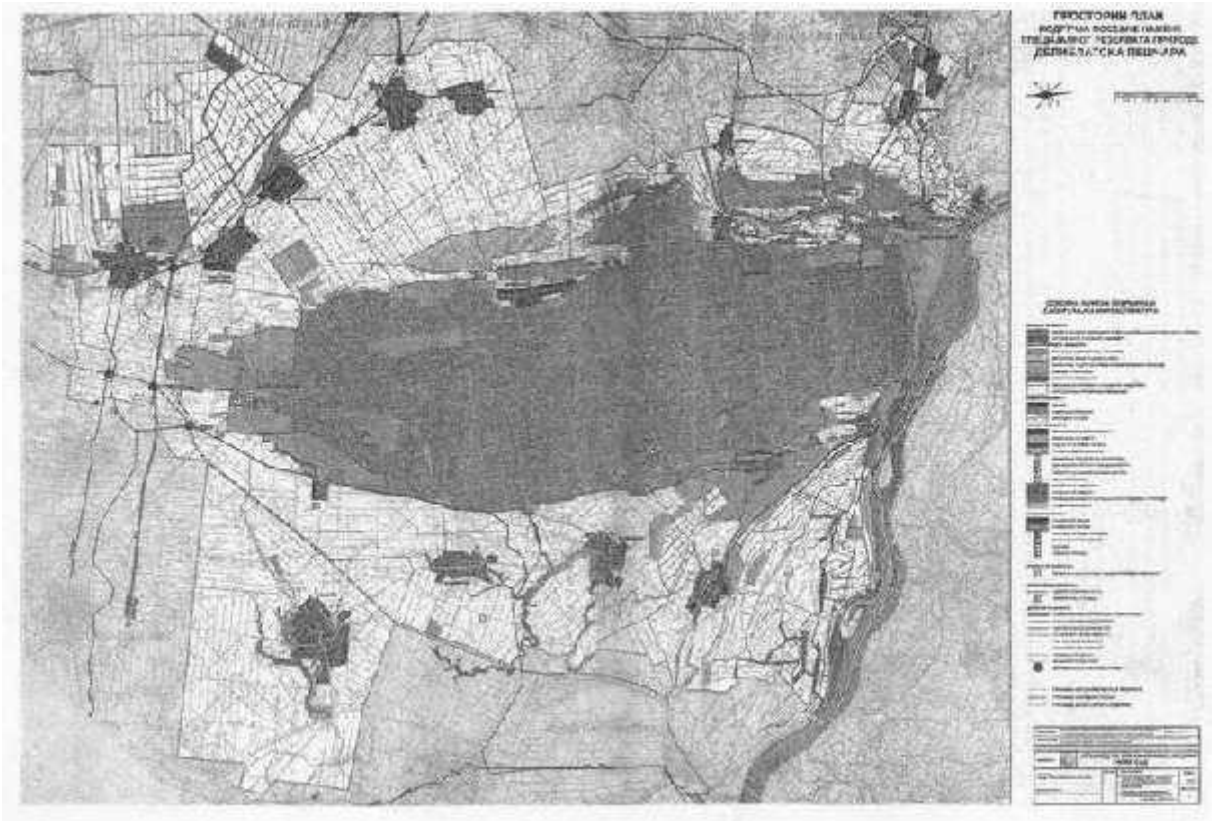

На основу члана 19. став 4. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 47/2003) и члана 21. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, уз сагласност Републичке агенције за просторно планирање, на седници одржаној 29. јуна 2004. године, донела је

Одлуку о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2004 од 27.8.2004. године.

Члан 1.

Доноси се Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године (у даљем тексту: Просторни план), који је одштампан уз ову Одлуку и чини њен саставни део.

Члан 2.

Просторним планом утврђују се основе организације, коришћења, уређења и заштите подручја обухваћеног Просторним планом, на територијама општина: Бачка Паланка, Беочин, Инђија, Ириг, Град Нови Сад - општина Петроварадин, Рума, Сремска Митровица, Сремски Карловци и Шид.

Члан 3.

Просторни план састоји се из текстуалног дела и графичких приказа.

Графички прикази (реферални карте): основна намена површина и размештај туристичких локалитета: мрежа насеља, функција и јавних служби; план инфраструктурних система; природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара, израђени су у размери 1:50.000.

Графичке приказе из става 2. овог члана, израђене у 14 примерака, оверава својим потписом покрајински секретар за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Члан 4.

Просторни план се остварује просторним и урбанистичким плановима, плановима и програмима развоја и прописима и општим актима донетим за његово спровођење.

Члан 5.

Уговор о имплементацији Просторног плана закључује Републичка агенција за просторно планирање, Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство, Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Покрајински секретаријат за привреду, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајински секретаријат за образовање и културу, Покрајински завод за заштиту споменика културе, Завод

за заштиту природе Србије - Одељење у Новом Саду, Јавно предузеће Национални парк "Фрушка гора" и скупштине општине: Бачка Паланка, Беочин, Инђија, Ириг, Град Нови Сад - општина Петроварадин, Рума, Сремска Митровица, Сремски Карловци и Шид, као и другим учесницима у реализацији планских решења.

Члан 6.

По један примерак графичких приказа из члана 3 став 2. ове Одлуке чува се трајно у Скупштини АП Војводине, скупштинама општина: Бачка Паланка, Беочин, Инђија, Ириг, Град Нови Сад - општина Петроварадин, Рума, Сремска Митровица, Сремски Карловци и Шид, Министарству надлежном за послове просторно планирање, а по два примерка у Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Аналитичко-документациона основа на којој се заснива Просторни план чува се у Покрајинском секретаријату за архитектуру, урбанизам и градитељство.

Члан 7.

Право на непосредан увид у графичке приказе из члана 3. став 2. ове Одлуке имају правна и физичка лица, под условима и на начин који ближе прописује министар надлежан за послове просторног планирања и урбанизма.

Члан 8.

Просторни и урбанистички планова, планови и програми развоја који се доносе по посебним прописима, прописи и други општи акти ускладиће се са одредбама ове Одлуке у року од две године од дана њеног ступања на снагу.

Просторни и урбанистички планови, планови и програми развоја донети до дана ступања на снагу ове Одлуке, примењују се у деловима који нису у супротности са овом Одлуком.

Члан 9.

Текстуални део просторног плана објављује се у "Службеном листу АПВ".

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 35-3

Нови Сад, 29. јуна 2004. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Ненад Чанак, с.р.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ФРУШКЕ ГОРЕ ДО 2022. ГОДИНЕ

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе обухвата подручје од 139.430,01 ha, са општинама Сремски Карловци, Петроварадин и Беочин у целости, и деловима општина Ириг, Инђија, Ср. Митровица, Шид, Бачка Паланка и Рума, што чини 39,28% од њихових укупних територија:

Табела I-1: Обухват Просторног плана

Р. бр.	Општина	Површина у ha			Број КО		Број насеља	
		укупна	у обухвату	%	укуп.	у обухвату	укуп.	у обухвату
1.	Б. Паланка	57.865,24	4.360,11	7,53	15	2	14	2
2.	Беочин	18.590,04	18.590,04	100	8	8	8	8
3.	Инђија	38.458,46	24.683,55	64,18	9	6	11	7
4.	Ириг	23.028,25	21.230,95	92,20	14	11	12	10
5.	Петроварадин	8.925,33	8.925,33	100	4	4	5	5
6.	Рума	58.206,00	3.477,12	5,97	18	2	17	2
7.	С. Карловци	5.054,32	5.054,32	100	1	1	1	1
8.	С. Митровица	76.152,98	23.596,64	30,99	23	8	26	10
9.	Шид	68.703,46	29.511,67	42.96	19	12	19	12
	Укупно	354.984,08	139.430,01	39,28	111	54	113	57

Поред општина Беочин, Петроварадин и Сремски Карловци које се налазе са укупном територијом у посматраном подручју, велику заступљеност имају и општине Ириг (са 92,20%) и Инђија (са 64,18%).

Најмање је обухваћено подручје општине Рума са учешћем од 5,97% укупне површине, односно Банке Паланке са 7,53%.

Међутим, ако се посматра површина општина и делова општина у укупној површини обухваћеној Планом, онда највеће учешће има општина Шид са површином од 29.511,67 ha или 21,17%, а најмање општина Рума са 3.477,112 ha или само 2,49% учешћа у укупној површини Плана.

Планом су обухваћене 54 катастарске општине од укупно 111, односно 57 насеља од 113 колико имају посматране општине. Сва насеља обухваћена овим Планом налазе се изван утврђених граница Националног парка "Фрушка гора".

2. ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ЗА КОЈЕ СЕ ПЛАН ДОНОСИ

2.1. Граница Просторног плана

Граница подручја обухваћеног израдом Плана утврђена је Одлуком о изради Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године ("Сл. лист АПВ", бр. 18/02) и представља саставни део овог документа.

2.2. Граница Националног парка "Фрушка гора"

Постојећа граница Националног парка "Фрушка гора" утврђена је Законом о националним парковима ("Сл. гласник РС", бр. 39/93).

Овим Планом предлаже се измена границе Националног парка "Фрушка гора" у следећим катастарским општинама:

Табела I-2: Предлог за измену граница и површине Националног парка "Фрушка гора"

Ред. бр.	Општина	Катастарска општина	Површине у ha проширење	Површине у ha изузимање	Укупно у општини у ha	
					проширено	изузето
1.	Бачка Паланка	1. Визић	91.42	-	96.11	-
		2. Нештин	4.19	-		
2.	Беочин	1. Баноштор	-	-	118.96	39.25
		2. Беочин	40.77	29.50		
		3. Грабово	-	-		
		4. Луг	-	-		
		5. Раковац	36.33	-		
		6. Свилош	-	-		
		7. Сусек	-	-		
		8. Черевић	41.86	9.75		
3.	Ириг	1. Велика Ремета	-	14.00	123.63	435.71
		2. Врдник	16.88	211.88		
		3. Гргетег	52.80	15.12		

		4. Ириг	4.51	88.40		
		5. Јазак Село	-	-		
		6. Јазак Прњавор	45.14	40.0		
		7. Крушедол Прњавор	-	-		
		8. Крушедол Село	-	-		
		9. Мала Ремета	-	81.43		
		10. Нерадин	4.30	-		
		11. Ривица	-	-		
4.	Петроварадин	1. Буковац	23.75	8.03	53.27	32.12
		2. Лединци	29.52	9.50		
		3. Петроварадин	-	-		
		4. Сремска Каменица	-	14.59		
5.	Рума	-	-	-	-	-
6.	Ср. Карловци	1. Сремски Карловци	8.05	6.97	8.05	6.97
7.	Ср. Митровица	1. Бешенов. Прњавор	2.87	68.72	69.49	266.23
		2. Бешеново Село	-	-		
		3. Гргуревци	9.33	12.91		
		4. Дивош	22.50	141.65		

		5. Лежимир	34.79	42.95		
		6. Манђелос	-	-		
		7. Чалма	-	-		
		8. Шуљам	-	-		
УКУПНО:					469.54	780.28

Опис границе Националног парка "Фрушка гора" утврђене овим Планом

1. Подручје Националног парка Фрушка гора налази се на територијама општина: Петроварадин[1], Сремски Карловци, Беочин, Бачка Паланка, Шид, Сремска Митровица, Ириг и Инђија.

Површина Националног парка износи 25520 ha. Површина је добијена на основу идентификације парцела са катастарских планова.

_____

[1] Болдован текст означава измену постојећег описа границе Националног парка (Закон о Националном парку) - Предлог граница утврђен овим Планом

2. Границе Националног парка обухватају граничне парцеле које су у оквиру Националног парка, а то су: граница почиње на тромеђи Партизанског пута, парцела 7912 (у КО Сремски Карловци) и парцела 1208 (локални пут Велика Ремета - Партизански пут) и 384. Одавде граница у правцу запада прати јужну, међу парцела 384 и 327 до пута, парцела 386. Од пута граница у правцу севера прати западну међу парцела 328 и 384 до пута, парцела 394 где скреће ка југу пратећи источну међу парцела 393, 397, 392, 399, 356/2, 398, 428 и 404. Овде граница пресеца пут, парцела 1231 и у правцу истока прати северну међу парцела 433, 487/1, 498/4, 498/1, 498/2, 487/1 и 529 до тромеђе путева, парцеле 1229 и 1224 и парцеле 487/1 где граница скреће ка западу и прати јужну међу парцеле 487/1 до тромеђе путева, парцеле 502 и 1231 и парцеле 487/1. Одавде граница у правцу истока прати источну међу пута, парцела 1231 а затим истим правцем прати северну међу парцела 1110, 1111, 1112/2 и 1112/1 до тромеђе пута, парцела 1231 и парцела 1112/1 и 1113. Граница даље прати у правцу југа источну међу пута, парцела 1231, пресеца га, а затим ка западу прати јужну међу парцела 1109, 1108, 1107, 1105, 1103 пресеца пут, парцела 1232 и у истом правцу иде јужном међом парцеле 425 и пресеца пут који иде на гребен Фрушке горе, парцела 1236.

Овде граница прелази у КО Гргетег, и даље у правцу севера иде путем и западном међом парцеле 266 до тромеђе пута и парцела 203 и 813. Овде граница скреће у правцу запада и прати јужну међу парцела 203, 217, 219, 220, 812, 337 и 815 до тромеђе пута, парцела 815 и парцела 304 и 305. Од тромеђе граница у правцу југа прати источну међу парцела 305, 816, 279, 281, 293, 291, 292, 772, пресеца пут, парцела 806 и даље ка југу иде источном међом парцеле 771/2 до југоисточне међе парцеле 771/2

и 804. Одавде граница скреће у правцу севера и западном међом парцеле 771/2 долази до тромеђе парцела 771/2, 760 и пута парцела 805. Од тромеђе граница у правцу запада пресеца пут, парцела 85 и иде јужном међом парцела 761, 762, 764 и 765 где долази до четворомеђе парцела 765, 766, 588 и 586. Одавде граница у правцу севера прати западну међу парцеле 766 до тромеђе парцела 766, 769 и 474. Од тромеђе граница у правцу истока прати северну међу парцела 766, 768, 769, пресеца пут, парцела 806 а затим у правцу севера прати западну међу парцеле 305 до тромеђе путева, парцеле 306, 815 и парцеле 305. Одавде граница у правцу запада пресеца пут, парцела 815 и прати јужну међу парцела 321, 323 и 322 до тромеђе парцела 815, 328 и 322. Од тромеђе, граница у правцу севера прати источну међу пута, парцела 807, пресеца га и ка западу иде јужном међом парцела 151/1, 151/2, 150/2, 152 и 153 до тромеђе парцела 153, 377 и 381. Одавде граница наставља у правцу запада јужном међом парцела 381, 382, 442, 382, 390, 391, 392, 430, 395, 427, 428, 426, 425, 424 и 423.

Овде прелази преко пута број 3750 у КО Нерадин и иде даље у правцу запада јужним међама парцела бр. 617, 616, 635, 634. Овде граница прелази пут, парцела 3739, и наставља ка западу јужном међом парцела 350/2, 354, 653, пресеца пут, парцела 3734 и даље у правцу запада прати јужну међу парцела 688, 686, 706, 403/1 и 449 до тромеђе парцела 448, 449 и пута, парцела 3738. Од тромеђе граница у правцу севера прати јужну међу парцела 403/1, 403/14, 403/13 и 403/1 до тромеђе парцела 412, 413 и 403/1. Од тромеђе, граница у правцу запада иде јужном међом парцела 412, 403/1, 403/4, 403/3, 403/2, 794, 793, 3767, 795, 796, 797 и 801 до тромеђе парцела 801, 803 и 843. Одавде граница у правцу југа прати источну међу парцела 843, 810, 842/2 и 843 а затим у правцу севера дужином сса 500 m прати западну међу парцеле 843.

Овде прелази пут који иде до гребена Фрушке горе, а затим прелази у КО Ириг. Граница иде даље у правцу севера источном међом потока, парцела 9710 а затим у правцу запада јужном међом граничних парцела бр. 350, 370, 368, 367, 365, 366, 359, 358, 401, 402, 397, 381/2 и 392 до пута, парцела 434. Од тромеђе пута и парцела 392 и 393 граница у правцу севера прати источну међу пута, парцела 434 до парцела 187 где граница ка западу прати јужну међу парцела 189, 190, 194, 193, 205, 208/1, 209, 210, 211 и пресеца пут, парцела 212. Одавде граница у правцу југа прати западну међу пута 461 до парцеле 456/2, а потом ка западу прати јужну међу парцела 456/2, 467/2, пресеца пут, парцела 9737 и наставља јужном међом парцела 483/2, 486/2, 1739, 1738, 1737, 500, 1723, 1727, 1718, 1717, пресеца пут, парцела 1704, јужном међом парцеле 1690 и пресецајући пут, парцела 9734 долази до парцеле 1629. Одавде граница ка југу прати источну међу парцела 1679, 74, 84, 83/3 и 83/2 до тромеђе парцела 83/2, 9713/2 и 9753/2. Овде граница у правцу северозапада прати јужну међу пута, парцела 9751 до потока, парцела 9712 а потом ка југозападу прати јужну међу парцела 1621, 1199, пресеца пут, парцела 9751 до тромеђе парцела 1190, 1198/2 и 9751. Одавде граница ка северу прати западну међу парцела 1198/2, 1197, 48 и пресеца магистрални пут М - 21, Петроварадин - Шабац, парцела 9723. Након преласка пута граница ка северозападу прати јужну међу пута, парцела 9741, 590, 675, 615 и источном међом парцела 671, 670, 667 и 664 долази

до тромеђе парцела 663, 665 и 691. Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну међу парцела 663, 3/1, 638/1, 638/2, 638/3, 638/4, пресеца пут, парцела 9744, даље наставља јужном међом парцеле 915 а потом у правцу југа прати источну међу Змајевачког пута, парцела 9839 до тромеђе пута и парцела 916/1 и 917.

Овде граница прелази у КО Врдник и иде даље југозападно јужном међом парцела 1645, 3073 и 3514 до тромеђе парцела 3552, 3578 и 3580. Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну међу парцела 3070, 3583, 3584, 3586, 3587, 3592, 3593 и 3070 до тромеђе парцела 3070, 3606 и 3610. Одавде граница скреће ка северу и прати западну међу парцеле 3070, пресеца поток, парцела 3607 и даље наставља ка северу западном међом парцела 3040, 3034, 3036, 3037, 3041, 3042, 3043, 3044/2, 3044/3, 3044/1, 3045/2, 3045/1, 3046, 3047, 3057, 3052, 3053 и 3054 до тромеђе путева, парцеле 7167, 1773 и парцеле 3054. Од тромеђе граница скреће ка истоку и прати северну међу парцеле 3054, 3055 и 3057 до југоисточне међе парцеле 1762 где се ломи у правцу севера пратећи западну међу парцела 3057, 1687, 1666, 1665, 1670, 1663, 1645, пресеца пут, парцела 7167 и даље ка северу прати западну међу парцела 1570 и 1569 до тромеђе парцела 1573, 1571 и 1569. Одавде граница ка југу прати источну међу парцеле 1569 до тромеђе потока, парцела 7158 и парцела 1586 и 1569. Овде граница скреће ка западу и иде јужном међом парцела 1569, 1565, 1541/1, 1551, 1548, 1541/1, 1540 и 1517 до тромеђе парцела 1517, 1519 и 1522. Од тромеђе граница наставља у истом правцу пратећи јужну међу парцела 1517, 1503, 1506, 1467, 1465, 1432, 1458, 1457, 1455, 1456, 1449, 1446 и 2487 до регионалног пута Р - 130, Нови Сад - Врдник, парцела 7162. Овде граница пресеца пут и прати јужну међу парцела 1419, 1401, 1411 и 1410 до пута Нови Сад - Врдник, а затим ка истоку прати дужином сса 350 m северну међу пута, парцела 7162, пресеца га и у правцу југоистока прати северну међу пута парцела 7172/1 и парцела 2476, 2475, 7171 2358/1, 2359/2 и 2360/1 до тромеђе парцела 2360/1, 2353/1 и 2354. Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну међу парцела 2361, 2360/1, 2360/2, 2359/1, пресеца поток и даље јужну међу парцела 7156, 7173, 2449/2, 2450, 2449/1, 2448, 2470, 2469, 2468, 2467, 2466, пресеца пут, парцела 7172/1 а затим ка северу дужином сса 110 m иде западном међом пута, парцела 7172/1 до тромеђе пута и парцела 2530/2 и 2499. Овде граница скреће у правцу запада јужном и источном међом парцела 2499 и 2502 до тромеђе парцела 2499, 2508 и 2509. Овде граница пресеца укинуту индустријску пругу, парцела 2722, поток, парцела 2724/8, пут, парцела 2721 и скреће у правцу југа и даље прати источну међу парцела 1379/1, 1367, 1368 и 1379/1 до регионалног пута Р - 130, Нови сад - Врдник. Граница пресеца пут, парцела 2729 и напуштену пругу, парцела 2730 и ка југу прати западну међу потока Дубочаш, парцеле 7154 и 1239 и западну међу парцела 1222 и 1238 до међе парцела 1273 и 1238. Одавде граница у правцу југа пресеца напуштену пругу, парцела 1273 и прати источну међу парцеле 1219 а затим ка западу јужну међу парцела 1219 и 1211 до тромеђе парцела 1209, 1211 и 1288. Од тромеђе граница у правцу југа прати источну међу парцела 1288, 1291 и 1290 до Нове колоније, где скреће ка југозападу и прати јужну међу парцеле 1291 и 1295 до тромеђе парцела 1295, 3989 и 1140. Одавде граница у правцу северозапада иде

западном међом парцеле 1295 и јужном међом парцела 1296, 1297, 1299, 1325, 1328 и 1329. У КО Врдник се налазе шумске честице ван граница Националног парка и чине их следеће парцеле - 2778, - 1733, - 1881, 1882, 1883, 1901, 1902, 1903, 1905, 1906, 1918, 1919, 1920, 1921, 1927, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1950, 1636/1, 1936/2 и 7176.

Овде граница прелази у КО Јазак манастир, иде ка северозападу источном међом парцеле 993/6 а затим скреће ка југу и прати источну међу парцела 993/2, 993/1, 994, 993/8, 993/16, 993/15, 1002, пресеца пут, парцела 1056 и наставља даље у истом правцу источном међом парцела 976/6, 976/3, 977 и 1026. Граница наставља у правцу југа пратећи западну међу парцеле 1021/1, 1021/7, 1021/6 а затим код парцеле 1021/5 скреће ка западу и иде јужном међом парцела 1021/5, 1024/4, 93, 92, 1022/5, 1, пресеца пут, парцела 1044, наставља јужном међом парцела 9 и 10 до тромеђе парцела 10, 17 и 522. Од тромеђе граница наставља ка југу источном међом парцеле 522, скреће ка западу и прати јужну међу парцела 521 и 514. Овде граница скреће ка југу источном међом пута, парцела 1066, обухвата парцелу 386 и пресецајући пут, парцела 1066 наставља у правцу запада јужном међом парцела 390 и 388 до тромеђе пута, парцела 1067 и парцела 513 и 387. Од тромеђе, граница пресецајући пут, парцела 1067 наставља у правцу запада јужном међом парцела 512, 511, 501 и 507 до тромеђе парцела 507, 679/1 и 508/2. Одавде граница иде у правцу југа источном међом парцеле 679/1, обухвата парцеле 682/5, 682/3 и 683/2 прати јужну међу парцеле 682/10. Обухватајући парцеле 682/1 и 683 долази до међе парцела 682/10 и пута, парцела 1073. Граница наставља ка западу источном међом парцеле 787/7 и јужном међом парцела 704, 710, 702, 787/8 и 787/1. У КО Јазак Прњавор се налази шумска честица ван граница Националног парка коју чине парцеле 417 и 418.

Овде граница прелази у КО Мала Ремета и иде даље према западу јужном међом парцела 1188, 1189, 1192 и 1209, западном међом парцеле 1208 и поново јужном међом парцеле 1203 до тромеђе парцела 1203, 1204/1 и 1404. Од тромеђе, граница скреће ка југу источном међом парцела 1404, 1215, 1216, 1217, 1226/2, 1226/1, 1231, 1230 и 1252/1 до тромеђе парцела 1252/1, 1252/3 и пута, парцела 1406. Овде граница скреће ка западу северном међом парцеле 117, пресеца пут, парцела 1429, у истом правцу прати јужну међу парцела 119, 120, 123 и пресецајући пут, парцела 1429 долази до тромеђе путева, парцеле 1434 и 1429 и парцеле 1258/1. Од тромеђе граница у наставља у правцу северозапада и пратећи западну међу парцела 1258/1, 1404, 1399, 1367 до тромеђе пута, парцела 1432 и парцела 1367 и 1399.

Овде граница прелази у КО Бешеново манастир и иде даље према југу западном међом путева, парцеле 1974 и 1814/1, обухватајући парцелу 993 скреће ка западу јужном међом парцела 815, 812/1, 976/2, 812/3, 972/1, пресеца пут Бешеново - Црвени Чот, парцела 1974 и затим иде ка северу западном међом парцела 816/1, 812/4, 806/1 где пресецајући пут, парцела 1797/1 скреће ка југу источном међом парцела 755/1, 755/2 и 819 и долази до тромеђе пута, парцела 834 и парцела 817/8 и 819. Од тромеђе граница у правцу запада прати северну међу пута,

парцела 834, западну међу парцеле 839 и јужном међом парцела 840, 762, 751, 752 долази до тромеђе пута, парцела 1974 и парцела 752 и 748/1. Овде граница у правцу запада пресеца пут и јужном међом парцеле 754 долази до тромеђе 708/10, 708/2 и 754. Одавде граница у правцу севера прати западну међу парцела 754, 755/4, пресеца пут, парцела 1974, наставља западном међом парцела 732/2, 755/1, 756, 770, 781, 782, 787, 379 и пресецајући поток Росово, парцела 1809 долази до тромеђе потока и парцела 455 и 456. Овде граница скреће ка југозападу и прати источну међу парцела 460/1, 498, 497, 501, 460/1, 508, 509 и 507 до тромеђе парцела 507, 529 и 553. Од тромеђе граница у правцу севера иде западном међом парцела 507, 501, 505, 503, 502 и 460/1 до тромеђе путева, парцеле 558, 483 и парцеле 460/1. Овде граница скреће ка западу и прати северну међу путева, парцеле 558 и 1796, парцела 274/4, 274/5 и 274/1 до међе пута, парцела 266 и парцеле 272. Граница скреће ка северу и иде источном међом парцеле 262, пресеца поток Провалије, парцела 1810 и ка југу прати источну међу парцеле 1/1. Овде граница скреће у правцу севера и иде источном међом парцела 1213, 1214, 1217, пресеца пут парцела 1795 и наставља западном међом парцела 233/1, 234/1 и 1/1 до тромеђе парцела 1/1, 8/2 и 10. Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну међу парцела 8/2, 9, 13, 14/1, 14/2, 20, прати северну међу пута, парцела 26 а затим ка југу иде источном међом парцела 173, 177, 150, 183/1, 149 до тромеђе парцела 149, 1249 и 199. Одавде граница иде јужном међом парцеле 149, обухватајући парцелу 148 иде у правцу севера западном међом парцела 148, 152, 153, 154, 155 и 150 до тромеђе парцела 150, 157/1 и 139. Од тромеђе, граница у правцу запада иде северном међом парцела 139, 141, 128 а затим у правцу северозапада јужном међом парцела 80 и 129 а затим западном међом парцеле 83 и пресецајући пут, парцела 90 обухвата парцелу 95 са јужне стране.

Овде прелази преко потока Мутаљ и иде даље западно у КО Шуљам јужном међом парцела 729, 734, пресеца пут, парцела 2249 и даље наставља ка западу јужном међом парцела 1010, 1011 и 1012, пресеца пут, парцела 2247 и даље скреће ка југозападу западном међом парцела 1035, 1039, 1040, 1044, 1046/1, 1048, 1051, 1052, 1112, 1115, 1117, 1119/1, 1119/2, 1122, 1125, 1163, 1165, 1160, 1158, 1157, 1178 а затим пресецајући пут, парцела 2246 долази до међе пута и парцеле 1191. Овде граница скреће ка западу и прати јужну међу парцела 1191, 1190, пресеца пут, парцела 1239 и даље наставља јужном међом парцела 1238, 1237 и 730/1.

Овде напушта шуму и иде даље кроз КО Гргуревци ка северозападу источном међом парцеле 3892 и јужном међом парцела 378/1, 377/1, 376, 382, 405, 369, 370, 408, пресеца пут, парцела 4075 и у истом правцу наставља јужном међом парцела 359, 362, 353, 346, 347, 348, 331/2 и 330 до тромеђе парцела 496, 493 и пута, парцела 4074. Од тромеђе, граница наставља ка северу западном међом парцела 315, 309, 308/2, 307 и 305 а затим ка западу иде северном међом парцеле 306/1 до тромеђе парцела 306/1, 306/2 и пута, парцела 4071. Одавде граница скреће ка југу и прати источну међу парцеле 306/2 и враћа се ка северу источном међом пута, парцела 4066, пресеца га и иде западном међом парцеле 271, а потом иде ка западу јужном међом парцела 267 и 265 до тромеђе пута, парцела 4069 и парцела 265 и 263. Овде граница скреће

ка југу западном међом парцеле 4070 до тромеђе пута, парцела 4070 и парцела 230 и 231. Од тромеђе граница иде ка западу јужном међом парцела 271, 219, 195, 196, 200, пресеца парцелу 153 а затим јужном међом парцеле 158, западном међом пута парцела 4065 а затим даље ка западу јужном међом парцела 129/2, 116/2, 115/2, 115/1, 4065, 33, 78 и 77 до четворомеђе парцела 75, 76, 77 и 79. Одавде граница иде ка западу јужном међом парцела 76, 73 и 72 а потом источном и западном међом парцеле 40 ка северу, источном међом парцеле 41 и јужном међом парцеле 43/1 прелази у К.О. Манђелос.

Граница кроз К.О. Манђелос иде даље западно јужном међом парцела 184, 183, 169, 3, 2, 43 и 44.

Овде прелази у К.О. Лежимир и даље иде у правцу севера источном међом парцела бр. 3321, 3320, 3312, 3310, 3309, 3305 и 3303 где скреће ка северозападу и иде северном међом парцела 3301, 3300, 3299, 3295, 3293, 3292 до тромеђе парцела 3292, 3294 и пута, парцела 455. Од тромеђе, граница иде у правцу југа источном међом парцела 455, 3291, 3282 и 3286 до тромеђе парцела 3282, 3306 и пута, парцела 5331. Овде граница скреће ка западу и прати јужну међу парцела 3282, 448, пресеца пут, парцела 5307, даље прати јужну међу парцеле 457, обилази Кречанску јаму парцеле 458 и 1078 и иде северном међом пута, парцела 460 где код парцеле 461 скреће ка североистоку иде западном међом парцеле 461 а затим код парцеле 465 скреће у правцу северозапада и прати јужну међу пута, парцела 5308, обухватајући парцеле 445, 446, 447 и 444. Даље граница наставља ка западу јужном међом парцеле 443 до регионалног пута Р - 116 (Лежимир - Свилош), парцела 5295. Овде граница пресеца пут и ка западу иде јужном међом парцела 565, 5295, 400/1, 1241, 1240, пресеца пут, парцела 5303 до међе пута и парцеле 1242. Овде скреће на југ и иде путем број 5303 граничним парцелама 1242, 1243, 1244, 1248 и 1249 до тромеђе путева, парцеле 5303 и 1250 и парцеле 1252/2. Од тромеђе, граница иде ка северу западном међом пута, парцела 1250 где код парцеле 1273 скреће ка југу и прати источну међу парцела 1273, 1260, 1256, 1272, 1362, 1368/1, 1368/5, 1368/6, 1368/2, 1368/3, 1368/4, 1366/1, 1366/2. Овде граница скреће ка западу и иде јужном међом парцеле 1362 а затим ка северу прати западну међу парцеле 1351, пресеца пут, парцела 5315 и наставља западном међом парцеле 1273 до тромеђе парцела 1273, 1345 и 1349. Затим иде даље у правцу северозапада јужном међом парцела бр. 1349, 1348, 1347, 1273. Овде граница прелази пут, парцела 5313 прати јужну међу парцеле 1327 да би прешла пут, парцела 1326 и ишла даље јужном међом парцеле 1298. У КО Лежимир поред комплекса Националног парка, налази се и један мали шумски комплекс звани Ђанишевац који припада Националном парку и обухвата катастарске честице бр. 1885, 1877, 1876, 1875 и 1902.

Граница иде даље у КО Дивош мењајући смер према југу путем бр. 774 граничним парцелама 2448, 2452, 2453, 2454, 2456, 2458, 2462, 2463, 2465 до тромеђе пута, парцела 7745 и парцела 2465 и 2467. Од тромеђе, граница скреће према западу и иде даље јужном међом парцела 2466, 2466, 2461, 2431, 2560, 2559, 2571, 2572 и 2431. Овде прелази пут, парцела 7740 и мења правац према северу западном међом парцела 2421, 2420, 2418, 2421, 2228 и 2210 до тромеђе пута, парцела 7741/2 и парцела 2210 и 2211, а затим ка истоку северном међом парцела 2210, 2209, 2422, 2084,

2421, 2071, 2428 и 2426 до тромеђе парцела 2062, 2036/2 и 2426. Од тромеђе, граница скреће ка северу и иде западном међом парцела 2062, 2060 и 2088 до тромеђе парцела 2058, 2059/1 и 2051. Одавде граница у смеру северозапада иде јужном међом парцела 2051, 2052/1, 2037/2 и 2035/1 до тромеђе пута, парцела 7701/2 и парцела 2034 и 2032. Овде граница ка северу иде јужном међом пута, парцела 7701/2, пресеца га а затим западном међом парцела 91, 129, 134 пресецајући поток, парцела 65/1 скреће ка западу и прати јужну међу парцела 65/2, 64/2, 221, 227, 228 пресецајући пут до тромеђе пута, парцела 7699 и парцела 230 и 231. Од тромеђе, граница у правцу југа прати западну међу пута, парцела 7699, пресеца га и даље западном међом пута, парцела 7704 до тромеђе путева, парцеле 7704 и 7698 и парцеле 410. Одавде граница прати источну међу парцеле 410, јужну међу парцеле 412 и источну међу пута, парцела 415 до тромеђе парцела 413/7, 414 и 415. Овде граница скреће на југ северном међом парцеле 414 и западном међом пута, парцела 7698 до тромеђе путева, парцеле 7698 и 416 и парцеле 405, а затим пресецајући пут ка југу источном међом парцела 1962 и 2287.Код парцеле број 1846 мења смер и иде у правцу севера западном међом парцела 1846, 1847 и 2287 до тромеђе пута, парцела 7698 и парцела 2287 и 1960, одакле пресецајући пут иде ка западу јужном међом парцела 417, 1890, обухвата парцелу 1888 са источне и западне стране и даље ка западу прати западну међу парцела 1887, 1391, 1385 и јужну међу парцела 467/2, 467/3, 467/8, 467/9, 467/10, 467/12, 467/13, 467/14, 468/5, 468/7, 468/6, 468/9, 468/11, 468/14, 468/13, 468/12, 470, 471, 465/2, 484/2. Овде граница у правцу североистока прати источну међу пута, парцела 7780 а затим скреће у правцу истока и прати северну међу парцела 473/1, 474/1, 465/2 а потом западну међу парцела 463, 462 и пута, парцела 7708/2 до пута, парцела 439. У КО Дивош налазе се два мања шумска комплекса који су ван граница Националног парка и чине их парцеле - 108, 109, 110, - 2001, 2136, 2138/1 и 2139.

Овде прелази путем у КО Ђипша и иде даље према западу границом шуме парцела 908/2, 908/3 затим обилази потез Кишелце по западној и источној међи парцеле 908/6 и 908/4, где даље наставља у правцу југозапада јужном међом парцела 907/1 и 486/1.

Граница даље иде према западу у КО Бингула источном и јужном међом шуме парцела 788.

Затим даље иде према западу у КО Ердевик границом са КО Визић и прати јужну међу парцеле 2459 до тромеђе парцеле 2459, 2492 и 4261. Овде граница скреће према северу и иде полукружно парцелом 2459 а затим се поново враћа на југ источном међом парцеле 2738 и 2744/1 до тромеђе пута, парцела 6268/2 и парцела 4094/2 и 2744/1. Овом парцелом скреће према западу и иде даље парцелама 2667 и 2744/1. Овде граница северном међом парцеле 2769 додирује КО Љуба, затим у правцу запада прати источну и западну међу парцеле 2874 до тромеђе путева, парцеле 6270/1 и 6271 и парцеле 2874. У КО Ердевик налази се шумски комплекс и обухвата парцелу 2684.

Овде граница прелази у КО Љуба и у правцу североистока прати северну међу парцеле 1563/6 до тромеђе парцела 1093, 1096 и 1563/6. Од тромеђе граница иде у правцу истока северном међом парцела 1563/6, 1114, 1113, 1119, 1117 и 1517 где код парцеле 1446/1 скреће ка

северу и прати западну међу парцела 1517 и 1515 где прелази у КО Визић.

Граница у КО Визић наставља у правцу североистока северном међом парцеле 1296 а затим источном међом исте парцеле скреће ка југу и северном међом парцела 1318, 1332, 1439/2, 1485 и 1504 у правцу истока прелази КО Бингула.

Даље граница у правцу истока прати границу катастарских општина Визић и Бингула по северној међи парцеле 788 КО Бингула.

Овде граница прелази у КО Ђипша и у правцу истока иде северном међом парцеле 486/1 а затим код парцеле 460/3 скреће ка северу и прати западну међу парцела 907/1, 908/5, 908/2 и 10. Код манастира Ђипша граница скреће ка западу и прати јужну међу парцела 1003/4, 1003/1, 1008/34 и 1008/1. Код парцеле 1008/2 граница скреће у правцу југозапада и наставља границом катастарских општина Ђипша и Нештин до тромеђе катастарских општина Нештин, Визић и Ђипша.

Граница затим даље иде према северу кроз КО Нештин, западном међом парцела бр. 2537 и 2209 а затим у правцу југа источном међом парцела 2499, 2497, 2496, 2495, 2494, 2503, 2209, 2516, 2523, 2519, 2537, 2540, 2539, 2537, 2597, 2597, 2598, 2600, 2605, 2537. Овде прелази пут и иде даље према истоку граничним парцелама 2603, 3211/2, 2790, 2791, 2793, 3211/2. Овде граница скреће нагло на север и иде путем граничним парцелама 2944, 2955, 2964, 2967, 2969, 2979, 2990, 2989, 2991, 2993, 2994, 2999, 3003, 3008, 3018, 3017, 3030, 3031/3, 3031/2. Између парцеле 3032 и парцеле 2426 прелази пут и иде даље према северу парцелама 2434, 2432, 2372, прелази пут, парцела 4781 и даље иде према северу парцелама 2369, 2363, 2361, 2360, 9254, 2356, 2369. Граница иде даље на север путем граничном парцелом број 2373 у дужини од 1000 метара. Затим напушта пут и даље иде на север граничним парцелама 1928, 2373, 2374, 1819, 1817, 1808, 3692, 3691, 3690, 3689, 3714/1. У КО Нештин налази се мањи комплекс у који улазе следеће парцеле 2448, 2455 - 2463, 2472 - 2475, 2479, 2559/1-2, 2560-2565 и 2630.

Овом парцелом прави неправилну избочину на север и скреће на југоисток у КО Сусек северном међом катастарских парцела 5835, 5834, 5833, 5723, 5538, 5537 и 5415. Овде прелази пут, парцела 6150 и иде даље југоисточно источном међом парцела бр. 5447, 5446, 5445, 5444, 5495, 5496, 5497, 5498, 5531, 5521, 5524, 5526, 5528, 5531.

Граница даље иде кроз КО Луг правцем југоистока источном међом граничних парцела 1407, 1426. Између ове и парцеле број 1458 прелази поток Лишвар и иде даље на исток северном међом граничних парцела 1466 и 1468.

Затим граница иде даље према истоку у КО Свилош северном међом парцела 1538, 1539, 1542, 1886, прелази пут Свилош - Сремска Митровица (Р -116), парцела број 1899, затим иде даље према истоку северном међом парцела 1868/1, 1866/2, 1853, 1862. У КО Свилош налазе се још два одвојена шумска комплекса на удаљености од 1500 метара од шума званих Шумовић и Чорат које обухватају катастарске честице 440, 439, 801, 803.

Затим граница иде даље према истоку кроз КО Грабово северном међом парцела 924, 923, пресеца пут, парцела 944 и иде даље према истоку северном међом парцела 916, 919, затим скреће на север западном међом парцела 920, 692, 693, 677, 689/1, 143/1, 142, 141/1, а затим прелази у КО Баноштор и иде даље североисточно северном међом парцела 2016/1, 1850, 1558, 1561, 1562,

1563, 1176, 1173 и 1075. Између парцела 1075 и 1078/1 прелази Ивански поток, а затим иде даље истим правцем северном међом парцеле 1078/1.

Граница даље иде према истоку кроз КО Черевић северном међом граничних парцела 3796, 3916. Одавде граница према северу прати западну међу парцеле 4072 а затим према истоку северне међе граничних парцела 8604/3 и 8603/3 а потом ка северу прати западну међу пута, парцела 4036. Овде граница према истоку прати северну међу граничних парцела 3797/2, 3796/1, 3759/2, 3734, 3736/1, 3726 и 3727, где потом у правцу југоистока прати западну међу пута парцела 4037 а потом са јужне стране прати парцеле 3581 и 3577 а потом са северне стране парцеле 3576, 3556, 3557/1 и 3562. Овде иде даље западном међом потока, парцела 4070 до граничне парцеле 3437 где скреће ка истоку и прати северну међу граничних парцела 3432, 2544, 2552. Овде граница иде ка југу источном међом граничних парцела 2553, 2554 и 2765/2 до граничне парцеле 3196 одакле ка југоистоку прати граничне парцеле 3201, 3204, 3205 са северне стране а парцеле 2765/3, 3366 и 3365 са источне стране до пута, парцела 4065. Овде граница пресеца пут и у правцу истока иде северном међом граничних парцела 3358/2, 3355, 3351, 3350 и 3349 где дужином од 380 m пресеца парцелу 3339 до парцеле 3318. Овде граница у правцу југа прати источну међу парцеле 3339 до пута, парцела 4074 (граница са КО Беочин).

Граница иде даље према истоку преко пута у КО Беочин Манастир северном међом парцела бр. 3710, 3712, 3676, 3532, 3425, 3428/1, 3426/2 а потом прати јужну међу локалног пута Беочин - Чот до пута, парцела 3891/1. Даље иде западном међом пута, парцела 3891/1, затим га пресеца и иде даље према истоку северном међом граничних парцела 3381, 3380, пресеца пут, парцела 3893/1, а потом граничном парцелом 3735/4 и јужном међом локалног пута Беочин - Чот. Код парцеле 3735/1 граница пресеца локални пут и у правцу истока обухвата са северне стране граничне парцеле 3735/7, 37373, 3230/2, 3230/1, 3267, 3268, 3269, 3270, 3276, 3277, 3782/1, 3792, 3913, 3801 и 3803 до Козарског потока. Граница иде даље преко Козарског потока, пресеца парцелу 3815, прелази пут Осовље - Беочин - Манастир и иде даље северном међом парцеле 3096 до парцеле 3174 где дужином од 150 mпресеца парцелу 3096 до источне међе парцеле 3178/2, иде западном међом парцеле 3096 и дужином од 82 m од тромеђе парцела 3918, 3096 и 3094 прати источну међу пута, парцела 3918 а затим у правцу истока пресеца дужином од 236 m парцелу 3094 до југоисточне међе парцела 3094 и 3096. Одавде граница у дужини од 140 mпрати западну међу парцеле 3094 а затим дужином од 130 m пресеца парцелу 3096 до југоисточне међе парцеле 3173 (потес Опћиште). Одавде граница у правцу истока прати северну међу парцела 3096 и 3094 а потом иде западном међом парцела 3089, 2911/2, 2911/3, 3090, 3089/1, 2878 и 2877 до пута парцела 2865. Овде граница пресеца пут и правцу истока прати северну међу парцела 2876, 2827, 2825 и источну међу парцеле 2812 до пута, парцела 3921. Граница потом пресеца пут и прати северну међу пута, парцела 3921, пресеца га и прати источну међу парцела 2929, 3087 и пут, парцела 3927 до тромеђе парцела 3081, 3084 и 3927. Одавде граница у правцу истока прати северну међу парцела 3081, 3070, пресеца поток, парцела 3879 а потом ка истоку иде северном међом

парцела 3049, 3047, 2634, 2631, 2628 и 2527 до Думбовачког потока, парцела 4051. Одавде граница у правцу југа прати источну међу Думбовачког потока до момента преласка у КО Раковац.

Граница даље иде кроз КО Раковац границом поседа Националног парка и границом шуме парцелама 3152, 3114, 3002, 2982, 2980, 2972/1, 2973, 2952/3. Овде прелази пут за Мајдан и Раковачки поток и иде даље према истоку катастарским честицама 2810, 2812, западним међама парцела 2793, 2792, 2790, 2788, 2784, 2783, 2782, 4017, 2766, 2764, 2763, 2762, 2761, обилази парцелу 2754 а потом по источној међи парцела 2748, 2769, 4018 и северном међом парцела 2823,2693, 2694 долази до границе са КО Лединци. У КО Раковац се налази шумска честица ван граница Националног парка и сачињава је парцела 3039.

Затим граница прелази у КО Лединци идући даље према истоку прати северну међу парцеле 3348 и северну и источну међу парцела 3365 и 3366/1 а потом ка југозападу источну међу парцела 3507, 3509, 3516, 3517/1 и 3518. Одавде граница у правцу истока прати северну међу парцела 3571, 3574/1 и пресеца пут, парцела 3437. Овде граница скреће у правцу севера и прати западну међу парцеле 3432/1 а потом ка истоку прати северну међу парцела 3432/7, 3432/8, 3432/9 и 2977. Одавде граница у правцу севера прати западну међу Дубоког потока, парцела 4018 до тромеђе потока и парцела 2942 и 2945 где у правцу запада обухвата парцеле 2942, 2937 и 2545/2. У КО Лединци се налази више мањих шумских честица које се налазе ван граница Националног парка а чине их следеће парцеле - 3023, - 2559, 2560, - 2554, - 2556, 2557, 2557, 2578, 2579, 2580, - 2615, 2617, 2636, 2864/2, 2871/1, 2871/6-8, 2872, 2877, 2880, 2881, 2884, 2905/1-5, 2906, 2907/1-2, 2908, 2909 и делови парцела 2595 и 3622.

Овде граница прелази Дубоки поток у КО Сремска Каменица и према истоку северном међом парцела 3949, 2309, 2497. Скреће према југу источном међом парцела 2499, 2496, 2500, 3949, 3853, 3847 а затим поново иде према истоку граничним парцелама 3952, 3948/6, 3948/4, 3863/2, 3863/1, 3861/2, 3861/1, 3864, 3865, 3902, 3906, 3916, 3923, 3934, 3933, 3952/7, 3609, 3610, 3612/2, 3613. Између парцела 3613 и 3965/2 прелази пут Нови Сад - Рума и прати северну међу парцела 3965/2, 3558 и источну међу парцеле 3560 у дужини од 90 m. Одавде у правцу севера граница пресеца парцелу 3552 неправилном линијом у дужини од 500 m (по граници одсека Д и Е одељења 36 шумског газдинства) до југоисточне међе парцеле 3035, одакле у правцу севера катастарским честицама 3053, 3552, 3063, 3072, 3073 а затим поново се враћа према југу источним међама парцела 3181, 3182, 3184, 3200, 3206, 3207, 3552. Овде граница поново скреће према истоку северном међом парцеле 3965/1 и пресеца парцелу 3533, и поново северном међом парцеле 3965/1 прелази у КО Буковац.

Граница иде даље у КО Буковац северном међом граничних парцела 2591, 2633, 2657/1. Код парцеле број 2656 граница скреће јужно и иде источном међом парцела 2657/1 и 2671 а потом обухватајући парцелу 2709 наставља у правцу југа источном међом парцеле 2706, 2700, 2698, 3091, 3099, 3100, 3103, 2673, 3128, 3130, 3301 и 3299. Овде граница скреће у правцу истока по северној међи парцела 3296, 3311. Затим се граница враћа према северу западном међом граничних парцела 3074, 3078, 3080 а затим северном међом парцела 3068, 3067, 3065, 3063, 3062, 3058, 3056, 3053,

3043/1, 3043/2 и 3044 прелази у КО Сремски Карловци. У КО Буковац се налази више појединачних шумских честица ван граница Националног парка а то су следеће парцеле 2703, 2704, 2866, 2867, 2868, 2871, 2872, 2873, 2878, 2879, 2882, 2885 и 2887.

Граница даље иде према истоку кроз КО Сремски Карловци северном међом катастарских парцела 5254, 5252, 5258, 5259, 5261, 5109, 5103, 5102, 5101, 5100, 5092, 5088, источном међом парцела 5089, 5291, 5293/1 5293/2, 5294 а затим северном међом парцела 5281, 5302, 5303, 5308. Граница овде у правцу севера иде западном међом парцела 5316, 5317, 5012, 5011 и 5014 а потом скреће у правцу југа источном међом парцела 5013 и 5011. Одавде граница у правцу североистока прати северну међу парцела 4997, 4983 и 4981 до пута Сремски Карловци - Стражилово.Парцелом број 4981 граница додирује пут и чини најисточнију границу Националног парка у комплексу, а затим граница под оштрим углом скреће на југ и иде даље граничним парцелама 5385, 5384, 5387, 5389, 5390, 5391, 5392, 5402, 5435, 5433,5432, 5431, 5430, 5329, 5428, 5425. Овде граница скреће ка западу јужном међом парцела 5422 и 5419 а затим скреће ка југу и прати источну међу парцеле 5402 до Партизанског пута. Одавде граница у правцу истока иде северном међом парцеле 7709 а затим у дужини од сса 1500 m прати јужну међу Партизанског пута где се завршава.

У саставу Националног парка Фрушка гора укључују се и следећи шумски комплекси Фрушке горе који нису обухваћени граничним линијама:

- Чортановачка шума - обухвата комплекс шума поред Дунава на подручју две катастарске општине у дужини 4.950 метара и просечној ширини 500 метара; граница се поклапа са границом поседа Националног парка а обухвата катастарске честице у КО Сремски Карловци 3479, 3478, 3477/1, 3476, 6958; У КО Чортановци бројеви катастарских честица су: 3349-3368, 3328-3337, 3325/1, 2, 3, 4;
- Калиште - обухвата подручје римских шума поред Дунава у КО Сремски Карловци, катастарске честице број 2166 у облику троугла димензија страна 1500 метара и 1800 метара с 100 метара;
- Шидско церје - одвојен шумски комплекс у облику правоугаоника дужине 4600 метара и ширине 650 метара; налази се у КО Шид а обухвата катастарске честице 5417 - 5444.
- Крушедолска шума (гај) - шумски комплекс који се налази у КО Крушедол - Прњавор са катастарским честицама бр. 624 и 628/3 јужно од Фрушке горе; и
- Подручје Корушка - подручје поред Дунава у КО Сусек са катастарским честицама бр. 1017, 1018, 1019.
- Комплекс обухвата парцеле у КО Ердевик, КО Сот и КО Љуба. Граница комплекса почиње на североисточној међи парцеле 5037 у КО Ердевик и КО Љуба и даље наставља јужно у КО Ердевик источном међом парцела 5037, 5019, 5018, 5017, 5037 где код парцеле 5058 скреће ка западу јужном међом парцела 5058 и 5056. Код парцеле граница скреће ка северу западном међом парцела 5056 и 5057 а затим мења правац ка југозападу и иде јужном међом парцела 5036 и 5037.

Овде прелази пут и граница долази у КО Сот граничном парцелом број 2188, скреће на север и заједно са парцелом 2188иде северно 2000 метара, до парцеле број 2574, затим даље иде према западу парцелама 2188, 2546, 2559 и 2529 до тромеђе парцела 2559, 2188 и 2342/2. Од тромеђе

граница у правцу севера иде западном међом парцеле 2188, а код парцеле 2341 скреће ка западу пратећи јужну међу парцела 2188 и 2189. Код границе са КО Кукујевци мења правац ка северу и иде западном међом парцеле 2189 а затим ка истоку пресецајући пут, парцела 3316 иде северном међом пута, парцела 3317. Овде скреће ка северу западном међом парцеле 1297 и обухватајући парцеле 1358 и 1359 мења смер ка истоку до тромеђе језера, парцела 1195 и парцела 1197 и границе са КО Љуба. Од тромеђе граница ка западу обухвата парцеле 1246, 1247, 1248, 588/1, 288/2, 589, 3298, 1126, 592, 591, 593, 590, 601, 3309, 600/2, 605, 604, 603, 602 и део магистралног пута Бачка Паланка - Шид, парцела 3306 и прелази у КО Љуба.

Овде граница иде даље западно правећи избочину према северу степенастог облика парцелама 1839, 1931, 1932, 1933, 1935, 1936, 1938, 2465, 2466, 2470, 2471, 2472, 2479/2, 2484/1, 2486, 2488, 2489, 2490, 2492 а затим ка југу парцелама 2405, 2426, 2429, 2430, 2432, 2433, 1829, 2178, 1799/1, 1662, 1664, 1665, 1702. Граница даље иде на исток северном међом парцеле 1564/1. На крају ове парцеле у КО Ердевик затвара енклаву - комплекс Националног парка.

- Комплекс обухвата парцелу 1138 у КО Привина Глава - потес Врело и парцеле 1198/1 и 1198/2 у КО Сот - потес Лазине. У КО Привина Глава налази се још један шумски комплекс који обухвата парцеле 1060, 1061, 1069 и 1141. У КО Сот налазе се три мање шумске честице које сачињавају парцеле 1191, 1192 и 1193 и парцела 1461 и парцела 2520.
- Комплекс обухвата парцеле 3057/1-3, 3058, 3059, 3060 и 3403 у КО Беркасово и парцелу 1431 у КО Привина Глава. У КО Беркасово налазе се и следећи мањи шумски комплекси и то на потесу Дангуба их чине парцеле 2536, 2537 и парцеле 2461, 3368 и 3458 а у КО Привина Глава парцеле 1627, 1631, 1632 и 1633.

2.3. Граница заштитне зоне Националног парка

Граница заштитне зоне националног парка се, према одредбама Закона о националним парковима ("Сл. гласник РС", 39/33) утврђују овим Просторним планом (Реферална карта бр. 1 и Реферална карта бр. 4).

Опис границе заштитне зоне Националног парка

Граница заштитне зоне Националног парка Фрушка гора почиње на државној граници са Републиком Хрватском и у правцу истока прати ток Дунава до тромеђе катастарских општина Чортановци, Бешка и Ковиљ. Од тромеђе граница скреће у правцу југа и иде границом катастарских општина Чортановци и Бешка, а затим кроз КО Марадик путевима, парцеле 2999, 3002, границом катастарских општина Бешка и Марадик. Кроз КО Марадик у правцу запада прати путеве, парцеле 3957, 3434 а затим у правцу југозапада путевима, парцеле 3712, 594, 711, 667, 469, 969, 966 и 1012 обилази село Марадик јужном међом парцела 4271-4275 и путевима, парцеле 4323 и 4308 прелази у КО Крушедол село. Кроз КО Крушедол село граница у правцу северозапада прати путеве, парцеле 1851, 2063, 446, 444 и северном међом парцеле 2070 прелази у КО Крушедол Прњавор. Кроз КО Крушедол Прњавор граница у правцу запада иде путевима, парцеле 2072 и 2071 и прелази у КО Нерадин. Кроз КО Нерадин граница у правцу запада иде путевима, парцеле 3981, 3980 и 3972 и прелази у КО Ириг. Кроз КО Ириг граница у правцу југозапада иде путевима, парцеле 9780, 9728, 5014, магистралним путем Нови Сад

- Рума, парцеле 11996 и 11197 и путем, парцела 9727 прелази у КО Ривица. Граница даље иде у правцу запада путевима, парцеле 3838, 3837 и 3852 (КО Ривица), 7217 и 7216 (КО Врдник), 1672, 1796, јужном међом парцела 1318 и 1343 (КО Павловци), путевима, парцеле 3769, 3768 и 3765 (КО Јазак), 1419 (КО Мала Ремета), 1927 (КО Стејановци), 1500, 1609/3, 1598, пресеца парцеле 1589 и 1586, западном међом парцеле 1853 и путем, парцела 1813 (КО Бешеново село), источном међом парцеле 2379/2, пресеца исту, јужном међом границе села, пресеца парцелу 2379/1, 2382/1, јужном међом парцеле 1341, скреће ка северу путем, парцела 1341 (КО Шуљам), ка западу јужном међом 3162, 3159 путем, парцеле 1093, 4040, 1087, 3395, 1086, 2816 и 2164 (КО Гргуревци), путевима, парцеле 946, 949, јужном међом парцеле 900/3, 867/1, 844, пресеца парцелу 834, јужном међом парцеле 1677/3 (КО Манђелос), иде путем Лежимир - Сремска Митровица, парцела 5297, путевима, парцеле 5348, 5345, 4441, 5344, 5346 (КО Лежимир), северном међом парцеле 6833, путем, парцела 7762, јужном међом парцела 7079, 7080, 71081, 7086, 7286, 7263, путем, парцела 7766, јужном међом парцела 7362, путевима, парцеле 7769, 7697, северном међом парцеле 7606, 7602, 7655, путевима, парцеле 5277, 4679 и 5173 (КО Дивош). Овде граница прелази на територију Општине Шид и наставља у правцу запада путем, парцела 2097, западном међом парцела 910, путевима, парцеле 2115, 2113, 2075, 2105, 2109, 2106, 1199, 2108, 2098 (КО Бингула), путевима, парцеле 6258, 2443, 2442, 2445, 2456, 2457, 6265 и 6314 (КО Ердевик), 3324 (КО Сот), 4953 (КО Кукујевци), 3357 (КО Бачинци), 3227, 3228, 3229, 3221, 3223, 3222, 3220, 3205, 3199 и ка северу границом са КО Шид (КО Гибарац), ка северозападу путевима, парцеле 8545, 8541, границом катастарских општина Шид и Беркасово, путем парцела 3384 у КО Беркасово и даље границом катастарских општина Шид и Беркасово, путем, парцела 8489 (КО Шид) до државне границе са Републиком Хрватском. Одавде граница иде даље у правцу истока пратећи државну границу са Републиком Хрватском до почетне тачке описа границе заштитне зоне Националног парка Фрушка гора.

3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА

Основни плански документи чија се решења даље разрађују овим Планом су Просторни план Републике Србије, Просторни план подручја инфраструктурног коридора Е-75 и Просторни план подручја инфраструктурног коридора Е-70.

Према одредбама ППР Србије подручје обухваћено израдом ПППН Фрушке горе до 2022. године припада дунавско-савском појасу интензивног развоја I степена, као и подрињско-лимском појасу интензивног развоја II степена (Нови Сад - Рума - Сремска Митровица). Стратегија дугорочног регионалног развоја ширег простора није утврђена, с обзиром да у време доношења ППРС није био донет план развоја Републике, те није била могућа ни адекватна функционално-развојна територијализација овог подручја у том смислу.

У области развоја становништва основни циљ је равномернији територијални размештај становништва и његово интензивније обнављање, односно повећање удела млађих контингената у миграционим подручјима и подручјима са високим индексом старења, путем комбинованих и усклађених мера демографске политике и политике регионалног развоја.

Просторним планом Републике Србије на подручју Фрушке горе утврђена је хијерархијска диференцијација мреже градова:

- регионални центар: Сремска Митровица
- субрегионални центар: Рума
- развијени градски центар: Инђија, Шид
- градски центар са развијеном структуром услуга: Сремски Карловци.

Насеља на подручју обухваћеном израдом овог Плана припадају следећим функционалним подручјима регионалних система насеља:

- Нови Сад (насеља општина Нови Сад, Сремски Карловци, Бачка Паланка, Беочин, Инђија, Ириг)
- Сремска Митровица (насеља општине Рума, Сремска Митровица, Шид).

Смернице развоја које за подручје Фрушке горе проистичу из Просторног плана Републике Србије односе се на:

- подстицање равномернијег размештаја привредних активности,
- успоравање процеса деаграризације,
- бржи развој сеоских подручја кроз развојне програме и пројекте са тзв. чистим технологијама,
- стварање територијално диференцираног амбијента привређивања,
- усмеравање и подстицање развоја мањих капацитета традиционалне, локационо флексибилне индустрије (прехрамбена, текстилна, кожна, дрвна...) у мање индустријске центре и насеља,
- стимулисање развоја производног занатства,
- валоризација и активирање свих туристичких потенцијала подручја туристичке регије Фрушка гора, која у туристичком зонирању и регионализацији Републике Србије има национални значај,
- реализација приоритета I групе за развој туристичког простора Фрушке горе до 2010. године (у смислу расподеле подстицајних, секторских републичких фондова за израду студија и програма развоја, просторних и урбанистичких планова, изградњу инфраструктуре и некомерцијалних садржаја друштвеног стандарда, као и за заштиту природе, животне средине и природне и културне баштине овог подручја),
- чување површина и плодности пољопривредног земљишта, упоредо са предузимањем целовитих и ефикасних мера очувања других природних ресурса за потребе дугорочног развоја,
- побољшавање бонитетне структуре обрадивих површина строгом и делотворном заштитом најплоднијих земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе, уз истовремено враћање деградираног земљишта природној намени и предузимање одговарајућих мелиоративних захвата,
- потпуније искоришћавање компаративних погодности појединих подручја/газдинстава за економски рационалну производњу здравствено безбедне хране, како за домаће тржиште, тако и за извоз,
- смањивање разлика у интензитету пољопривредне производње, између појединих подручја/типова газдинстава, са пуним уважавањем значаја породичних пољопривредних газдинстава за успостављање усклађенијег развоја пољопривреде, као и њихове многостране улоге у коришћењу природних ресурса, људског рада и материјалних чинилаца развоја,
- стварање услова за обнову, опстанак и развој породичних пољопривредних газдинстава на подручјима која су захваћена процесима депопулације,
- развој пољопривредног задругарства и других облика заједничког организовања производње, дораде, прераде и промета пољопривредно-прехрамбених производа,

- подстицање ситних пољопривредних газдинстава у правцу повећања робности путем интензивне производње поврћа, воћа, грожђа, лековитог биља и других производа,

- предузимање мера биолошке заштите и техничко-технолошких побољшања пољопривредног земљишта.

Основни циљеви експлоатације руда метала и неметала су:

- рационално искоришћавања руда, уз избегавање раубовања лежишта и деградације других ресурса у непосредној близини лежишта,

- побољшање технолошке опремљености рудника,

- заштита од непланске изградње изнад лежишта,

- смањење деградације средине у процесу експлоатације и прераде руде,

- санација и рекултивација деградираног земљишта.

Фрушкогорска зона са активним површинским коповима сировина за производњу цемента у Беочину издвојена је као зона експлоатације неметалних сировина. Експлоатација лежишта техничког камена на локалитету Раковац биће обустављена.

Основне смернице за коришћење и уређење шума и шумског земљишта на основу ППР Србије за подручје обухваћено ППППН Фрушка гора односи се пре свега, на унапређење стања шума и повећање површина под шумама.

Унапређење постојећих шума у мањем обиму ће обухватати;

- превођење изданачких шума у високе,

- мелиорацију деградираних шума у високо - продуктивне састојине,

- мелиорацију изданачких шума лошег квалитета,

- реконструкцију неквалитетних деградираних високих шума у квалитетне,

- реконструкцију, попуњавање и обнављање необновљивих површина у високим шумама,

- санитарне сече, заштитно - санитарно - узгојне мере, природно обнављање и попуњавање површина које су угрожене процесима сушења,

- интензивну негу и заштиту постојећих шума у свим фазама развоја, усклађивањем стања са приоритетним функцијама.

Пошумљавање ће се вршити на следећим површинама:

- на земљиштима VI, VII и делом VIII бонитетне класе,

- на земљишту угроженом воденом ерозијом,

- у оквиру изворишта вода, водних комуникација и речних токова,

- у оквиру јаловишта,

- у граничним зонама индустријских постројења и саобраћајница (имисионе шуме).

Сремски округ по ППРС има највећу шумовитост од 19,8%, што чини његову оптималну шумовитост. У циљу повећања површина под шумама дају се следеће смернице које ће се реализовати кроз просторне планове:

- утврдити површине за пошумљавање,

- утврдити које ће се деградиране површине пренаменити у шумско земљиште,

- одредити површине за подизање шума и вегетацијских појасева у функцији заштите изворишта питке воде,

- одредити имисионе заштитне шуме,

- дефинисати саобраћајне коридоре,

- избећи смањење површина под шумама,

- обезбедити трајност, систематичност и интегралност у газдовању шумама и шумским подручјима,

- извршити бонитирање простора ради разграничења земљишта на пољопривредно и шумско.

Основни правци развоја ловства на основу ППР Србије, су повећање бројности популације ситне и крупне дивљачи, побољшање структуре крупне дивљачи, очување ретких и угрожених врста дивљачи и остале фауне.

Просторни план Републике Србије утврдио је следеће циљеве и стратешка опредељења у области саобраћаја.

Железничку мрежу на простору Фрушке горе, односно у њеној гравитационој зони чине:

- Пруге за велике брзине на правцу коридора X и то Београд - Рума - Шид - Београд - Инђија - Нови Сад,

Мрежу друмског саобраћаја чине:

аутопутеви у правцу коридора

- Е-75 Суботица-Нови Сад-Београд, Е-70 Граница Хрватске-Ср. Митровица-Београд

и то као највиши хијерархијски нивои путне инфраструктуре у оквиру гравитационе зоне Фрушке горе

магистрални путеви и то:

- М-22 - Нови Сад - Ср. Карловци - Инђија
- М-21 - Нови Сад - Ириг - Рума
- М-18/А - Бачка Паланка - Шид

и нови магистрални правац Бачка Паланка - Ердевик - Кузмин - РБИХ.

Ваздушни саобраћај

Планира се успостављање аеродрома од релевантних утицаја на простор Фрушке горе и то

- мали Радинци
- Раковац
- Ченеј

који би требали да допринесу афирмацији активности на подручју Фрушке горе, док основни капацитет у трансферу путника и робе за овај део Србије остаје аеродром Београд.

Водни саобраћај

ППР Србије је у домену водног саобраћај установио луке и пристаништа у Бачкој Паланци, Новом Саду и Сремској Митровици које би садашњим, а и будућим, инсталисаним капацитетима требале да задовоље све захтеве за транспортом овим видом саобраћаја свих путника и будућих посетиоца Фрушке горе.

Електроенергетска инфраструктура

Просторним планом РС обухваћена је преносна мрежа 220 kV и 400 kV електроенергетског система, док се мрежа од 110 kV, као и мрежа нижег напона обрађује кроз регионалне просторне планове.

Преносна мрежа се планира у складу са:

- сагледавањем простора потрошње електричне енергије и снаге, како укупне тако и по појединим подручјима
- изградњом нових производних капацитета

- постојећим и новим аранжманима за испоруку електричне енергије изван конзумног подручја ЕПС-а (везе са суседним државама)

- резултатима студијских истраживања и дугорочног сагледавања мреже.

Имајући у виду трајање објеката преносне мреже 110 kV, 220 kV и 400 kV, планира се значајни обим ревитализације делова мреже, уз уважавање свих техничких критеријума и перспективе појединих постројења. Тако се планира увођење трансформације 400/X kV у осам постојећих трафостаница 220/X.

Због потребе да се повећа могућност размене Електропривреде Србије са суседним државама потребно је изградити 400 kVводове.

У просторним плановима нижег реда биће резервисан простор за далеководе и постројења преносне и дистрибутивне мреже 110 kV.

У области енергетике утврђују се следећи циљеви:

- побољшање квалитета рада и поузданости постојеће магистралне нафтне и гасне мреже, као и даљи развој тих система/мрежа;

- гасификација градова у Републици, на бази усклађених концепција гасификације и топлификације, у сврху задовољавања потреба широке потрошње;

- рационално коришћење и штедња необновљивих ресурса и штедња произведене енергије и стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине;

- смањење конфликата између коришћења енергетских резурса и заштите животне средине (насеља, становништво, земљиште итд.) и предузимање одговарајућих мера за санирање негативних последица (програми рекултивације/ревитализације, отклањање штета итд.).

У области хидроенергетике Просторним планом РС планирано је целовито искоришћење хидропотенцијала у оквиру комплексних система вишенаменског карактера. У том смислу неопходно је резервисати простор за реализацију хидроелектране на Дунаву ХЕПС Нови Сад (1.056 GWh) која ће омогућити искоришћавање већег дела преосталог хидропотенцијала Дунава, узводно од успора ХЕ Ђердап до мађарске границе.

На подручју у ком је предвиђена изградња ХЕПС Нови Сад (Беочин) и пратећих инфраструктурних објеката забрањују се било какве активности које могу да онемогуће или отежају изградњу овог објекта.

Изградња овог објекта, такође је планирана у Водопривредној основи Републике Србије, с обзиром да би се она повољно одразила на рад хидросистема ДТД, јер би било омогућено гравитационо захватање воде.

Развој и унапређење телекомуникационог система у Републици реализоваће се у складу са просторно-функционалном територијализацијом Републике, а на основу утврђених Генералних планова развоја појединих ималаца система веза. Ради ефикаснијег и бржег развоја, као и ангажовања свих потенцијалних извора финансирања, приступиће се даљој демонополизацији телекомуникационог система, изградњи нових капацитета, као што су оптички каблови, где год је то могуће, економски оправдано и у интересу Републике, а посебно код изградње транспортне мреже и магистралне кабловске дистрибутивне мреже, приступиће се заједничким улагањем појединих имаоца система и на бази усаглашених Генералних планова развоја.

У погледу осигурања простора за потребе телекомуникационог система потребно је осигурати простор за поштанске и телекомуникационе објекте у центру насеља, осигурање коридора за телекомуникационе каблове дуж нових и

постојећих путева, а посебно оних који се поклапају са магистралном мрежом, осигурање простора за РР везе.

Будући телекомуникациони систем састојаће се од три функционалне целине:

- комутирана мрежа на бази савремених дигиталних комутационих система великог капацитета и моћних ресурса процесорског управљања. Ускопојасни ИСДН са комутацијом канала 64 kbit/s у првој фази и широкопојасна ИСДН у другој фази, треба да буду основа будућег дигиталног телекомуникационог система, који ће омогућити знатно повећање броја телефонских прикључака, уз могућност коришћења преноса података;
- транспортна мрежа у складу са најновијим трендовима светских достигнућа, треба да има прстенасту (уместо звездасту) топологију:
- медијуме преноса у свим саобраћајним равнима представљаће оптички каблови телекомуникационих система, укључујући и радио-дифузију и РР везе телекомуникационог система.

У области водопривреде предвиђено је да ће се Сремски систем, у оквиру ког се налази простор обухваћен овим Планом, водом снабдевати из дринског алувиона на ушћу Дрине, и савског на сектору Јарак - Грабовац. Вода ће се упућивати преко Богатића и Сремске Митровице до Руме, а постоји могућност повезивања са Савско - београдским системом.

Простор обухваћен овим планом, припада Сремском регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода. Систем ће се убрзано развијати са реализацијом каналских система који треба да омогуће коришћење транзитних вода на подручју Срема (каналски системи за наводњавање), затим се предвиђа реализација постројења за пречишћавање отпадних вода свих већих концентрисаних загађивача, а посебно се предвиђа заштита изворишта подземних вода Кленак - Јарак деривацијом и пречишћавањем отпадних вода Сремске Митровице и Руме.

Дугорочни програмски циљ у области заштите вода је да се највећи број река и деоница на њима одржи у I и IIа и IIб класи, односно да се врати у те класе, уколико су сада у горем стању.

Антиерозиона заштита се спроводи као мера интегралног коришћења вода и уређења простора. Посебна пажња биће посвећена биолошкој заштити.

Површине распоређене у најдубљим депресијама, као и на слатинастим површинама у близини великих река предвидети за изградњу шаранских рибњака. Такође, у рибњаке преводити и акумулације уколико испуњавају одређене услове и уколико те акумулације нису предвиђене за водоснабдевање становништва.

У области заштите природних добара утврђују се:

- циљеви заштите посебних природних вредности
- циљеви заштите биодиверзитета
- посебни циљеви.

Национални парк "Фрушка гора" и Специјални резерват природе "Ковиљско-петроварадински рит" су заштићене просторне целине.

Регионални приотет заштите природних добара на овом подручју имају заштита водених токова и обалног подручја, заштита влажних и забарених површина и интензивна заштита подручја са аутохтоним шумама.

Основна начела заштите културних добара, а која су од посебног значаја за подручје Фрушке горе су:

- непокретна културна добра штите се интегрално са простором у коме се налазе,

- у подручјима где су непокретна културна добра у потпуности интегрисана у природни простор, непокретна културна добра штите се заједно са очуваном природом и природним простором,

- непокретна културна добра третирају се као развојни потенцијал подручја у ком се налазе,

- заштита културних добара је интегрални део развоја друштва,

- наслеђе које из разних разлога није обухваћено режимом заштите, уводи се у тај режим,

- у поступку планирања, мере заштите предвиђају се и за добра која уживају претходну заштиту, као и добра која још увек нису адекватно вреднована и заштићена.

4. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

4.1. Природне вредности подручја

За потребе израде Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године урађена је Студија[1)] која даје приказ садашњег стања и очуваности природних вредности, односно простора значајних за очување укупног диверзитета Фрушке горе, као и заштићених природних добара и потенцијалних природних добара значајних за заштиту.

У границама обухвата Просторног плана подручја посебне намене издваја се подручје Националног парка "Фрушка гора" у коме су одређене целине биле под заштитом као строги и научно-истраживачки резервати, споменици природе и др. Како је Фрушка гора законом заштићена као национални парк - природно добро I категорије од изузетног значаја за Републику Србију, заштита се обезбеђује на целокупном простору, а изузетне вредности се штите прописаним мерама и активностима у оквиру установљења режима заштите I, II и III степена.

У првом делу документационе основе Студије дат је приказ основних природних вредности геолошког и геоморфолошког карактера, као и значајне компоненте "екосистемског и специјског диверзитета" који се огледају у богатству и разноликости биљних и животињских врста и њихових заједница. Поред тога за очување најугроженијих компонената биодиверзитета дата је оцена угрожености и предлог стратегије заштите у циљу њиховог очувања.

У другом делу документационе основе издвојени су и детаљно обрађени појединачни локалитети и станишта (геолошки и геоморфолошки, појединачна стабла, групе биљних врста, врста инсеката, птица и сисара, као и локалитет значајних шумских екосистема), са циљем да се прикаже њихова основна вредност и да истраживања и оцена стања сваког локалитета и станишта, послуже као основа за одређивање, пре свега, степеновања режима заштите, али и конкретних мера заштите ради очувања природних вредности, односно живог света на овим стаништима.

Овако дате мере омогућавају спровођење активне заштите у простору, како за сваки појединачни локалитет и станиште, тако и за простор у целини.

Поред тога дат је приказ заштићених природних добара, као и потенцијалних подручја значајних за заштиту у границама обухвата Просторног плана: подручје Ковиљско-петроварадинског рита које је Уредбом Владе Републике Србије проглашено за Специјални резерват природе ("Сл. гласник РС", бр. 27/98), Парк природе "Бегечка јама" - део Шашићева ада, заштићена Одлуком града Новог Сада ("Сл. лист града Новог Сада", бр. 14/99), Споменик природе "Лесни профил код Старог Сланкамена", ("Сл. лист општине Срема", бр. 19/75), Споменик природе

"Беочинска плажа", Острво љубави и Дунавац ("Сл. лист општина Срема", бр. 22/82), као и већи број заштићених споменика природе у насељима, као и евидентирана потенцијална подручја значајна за заштиту.

Специјални резерват природе "Ковиљско-петроварадински рит", друго по величини плавно подручје Дунава, пружа се дуж леве и десне обале Дунава, од 1230-1250-ог km његовог тока и заузима површину од 4841 ha. Просторним планом посебне намене Фрушке горе обухваћено је 2.040,81 ha или 41% (КО Петроварадин, КО Сремски Карловци, КО Чортановци и КО Бешка). Представља сложени мозаик различитих екосистема (шумских, жбунастих, ливадских, мочварних, барских), који су међусобно повезани у јединствену природну целину. На основу сагледаних природних вредности и биодиверзитета, као и великог значаја рита као станишта птица мочварица и природног мрестилишта, ово подручје је заштићено и сврстано у категорију природних добара од изузетног значаја за Републику Србију. По међународним критеријумима, то подразумева ограничене људске интервенције, чији је основни циљ очување одрживих биљних и животињских популација, као и заштиту ретких и угрожених врста, односно унапређење подручја.

_____

[1)] "Степеновање режима заштите подручја Националног парка "Фрушке горе" и заштита природних вредности у границама обухвата Плана", Завод за заштиту природе Србије, Одељење у Новом Саду, Нови Сад, 2003. године

Климатске карактеристике

Клима Фрушке горе је условљена њеним географским положајем, рељефом и висином масива По свом географском положају Фрушка гора припада области умерено-континенталне климе. На овом масиву се сусрећу утицаји континенталне климе, који долазе из северних и источних степских области и западне влажне атлантске климе. Годишња количина падавина расте од подножја Фрушке горе са 652 на 833 m на Иришком венцу. Најкишовитији месеци на овој планини су мај-јуни и октобар-новембар, што је у првом случају карактеристика средњеевропске, а у другом субмедитеранске климе.

Педолошке карактеристике

На овом подручју утврђени су следећи типови земљишта: иницијална земљишта (сироземи), рендзине и пararендзине, хумусно-силикатно земљиште, (ранкер), чернозем (карбонатни, еродирани, заруђени и огајњачени), гајњача и кисело-смеђе земљиште, а затим и алувијално-делувијална земљишта.

Геолошке карактеристике

Фрушка гора представља јединствен природни феномен због чињенице да је на овако ниској острвској планини забележен историјат формирања самог масива од постанка земљине коре до данас, због чега је многи сматрају "огледалом геолошке прошлости".

На Фрушкој гори најраспрострањеније су седиментне стене, затим метаморфне, док су најмање заступљене магматске стене.

Геоморфолошке карактеристике

На подручју обухваћеном израдом Плана издвајају се три морфолошке целине: Фрушка гора, Сремска лесна зараван и алувијална раван Дунава.

Рељеф Фрушке горе одликује се низом елемената тектонског и егзогеног порекла, док њена основна маса има облик великог хорста.

Сремска лесна зараван пружа се у међуречју Дунава и Саве, окружујући било Фрушке горе. Формирана је у хетерогеној седиментној серији у којој се наслаге еолског леса смењују са фосилним педолошким хоризонтима, падинским седиментима, флувијалним шљунковима и песковима. У оквиру Сремске лесне заравни издвајају се више микроцелина: лесни одсеци уз десну обалу Дунава, лесна зона северне подгорине Фрушке горе, северо-источни део лесне заравни, итд.

Трећа морфолошка целина је алувијална раван Дунава са малим издвојеним алувијалним равнима, Петроварадинским ритом, речним адама...

Тектоника

Тектоника Фрушке Горе је веома сложена, али доминантан правац пружања свих литолошких чланова је исток - запад. Могу се према доминирајућим наборним и раседним појавама издвојити три основна структурна спрата, који се геоморфолошки и хидрогеолошки уочавају, на терену:

1. Првом структурном спрату припадају палеозојске творевине интензивно убране и израседане са пружањем основних структура исток - запад. Граде највише терене - било Фрушке горе.

2. Други структурни спрат представљен је тријаским и горње кредним седиментним стенама са набораним структурама и реверсним раседима правца пружања исток - запад. На терену се издваја са изворишним челенкама свих потока.

3. Трећем структурном спрату припадају миоценски и плиоценски седименти који леже трансгресивно и дискордантно преко старијих паркетно - блоковских структура. Периклинално падају према северу и југу ка главним ерозионим базисима: Дунаву и Сави.

Због наизменичног смењивања водопропустних и водонепропустних литолошких чланова и великог нагиба дуж десне обале Дунава изражено је клизање терена. Интензивни процеси раседања, краљуштања, навлачења и убирања довели су до формирања карактеристичних полуотворених хидрогеолошких структура са доминантном улогом тектонике у храњењу и дренирању акумулација подземних вода.

Хидрогеолошке одлике стенских маса

У циљу сагледавања потенцијалности са становишта могућности акумулирања подземних вода, њихове циркулације и пре свега захватања за водоснабдевање односно валоризације водозахвата на појединим локацијама, све стенске масе су условно издвојене на основу следећих критеријума:

- литолошког састава
- степена механичке оштећености
- типа порозности, водопропустности и водопроводности

Према типу порозности све стенске масе Фрушке горе сврставају се у две групе:

- стене са интергрануларним типом порозности
- стене са пукотинском или пукотинско - кавернозним типом порозности.

Сваки тип порозности је према водопропустности подељен у четири групе:
- практично водонепропустне стене
- комплекс водопропустних и водонепропустних стена
- слабо водопропустне стене са коефицијентима филтрације од 10^{-5} до 10^{-7} m/s
- доброводопропустне стене са коефицијентима филтрације већим од 10^{-5} m/s.

Термалне и минералне воде

Термалне воде у Врднику. Позната врдничка бања "Термал", сигурно је јединствена, бар у нашој земљи, са аспекта лековитости термалне издани, а посебно средине из које се експлоатише. Она је откривена случајно после катастрофалне поплаве јужног ревира рудника мрког угља у Врднику 1931. године.

Храњење термалног изворишта због велике дубине залегања водоносника у којем је акумулирана термална издан, искључиво је везано за структурни склоп и веома је сложено.

Обнављање статичких резерви врши се дуж западног раседа, преко силификованих стена тектоником оштећеног силификованог комплекса кога чине кварцити, рожнаци, силификовани кречњаци и кречњаци, откривени у потоку Добочаш, левој притоци Великог потока дуж кога се простире траса западног раседа (Јазак). На том простору обавља се транзит површинских вода које циркулишу дубоко према трасама унутрашњих раседа тектонског рова.

Извор код манастира Хопово. "Топли извор" избија у самом кориту Липовог потока на тектонском контакту миоценских лапораца, шкриљаца и серпентинита. Издашност варира од 0,4 l/s до 0,5 l/s. Температура воде износи 18,5°C. Доминантни јони у води су сулфати и ферохидроксид. Извор је узлазни дуж раседне линије. Меша се са водама прве издани у алувиону потока Липа. Нема значаја као туристичко - бањски потенцијал.

Сланкаменачка бања. Извор слане воде појављује се на контакту алувијалних седимената Дунава и плиоценских и миоценских седимената. Температура воде је 18,5°C.

Остале појаве термоминералних вода. Бушењем на нафту откривене су термалне воде у Инђији. Вода у бушотини у Инђији је слана, са доминантним јоном Na и Cl. Ова бушотина представља енергетски потенцијал.

Хидрогеолошка рејонизација[1)]

Усвојени основни параметри за рејонирање терена су:
- перспективност терена као носиоца свих природних ресурса који се могу користити као привредни ресурс;
- перспективност терена као простора битног за водоснабдевање насеља;
- перспективност терена посебно значајних за туристичку валоризацију.

Основни је критеријум потенцијалност простора за коришћење вода за водоснабдевање. У том смислу на основу расположиве документације (старе 30 година) и анализе капацитета извора и различитих типова водозахвата као индикатора те потенцијалности основни закључак је да се потенцијалност појединих зона поклапа са распоредом стена са различитом хидрогеолошком функцијом и зоналним распоредом тектонских дислокација. Зато су као критеријуми за рејонизацију усвојена још два параметра: топографија терена и садашње границе националног парка Фрушка гора.

На основу ових параметара издвојене су четири зоне:

I зона фрушкогорског била са котама изнад 300 mnm.

II зона са котама терена од 200 до 300 mnm.

III зона са котама терена нижим од 200 mnm.

IV зона посебних тачкасто распоређених ресурса у свакој од претходне три зоне који са хидрогеолошког аспекта (могу бити загађивачи) захтевају комплетне мере заштите и валоризације терена.

За овај ниво просторног плана не може се дати и зоналност по сливовима. Међутим, при изради планова нижег реда исти тип рејонизације важи и за сливове.

Због доста малих сливних површина и велике издужености слива може се применити иста рејонизација на три зоне по хипсометријском положају и четврта зона која због тачкастог појављивања није карактеристична за сваки слив.

_____

[1)] Аутор извештаја: Др Драгица Стојиљковић, ванр. проф. Пољопривредни факултет, Департман за уређење вода Нови Сад, Нови Сад, 2003. године

Биоценолошке одлике[1]

Флористичке карактеристике

Флора Фрушке горе је разноврсна и специфична захваљујући разноврсној педолошкој подлози, бројним орографским одликама и појавама и посебно утицају климе. Микроклима је умерено-континентална, али је због сукобљавања хладних, континенталних струјања са утицајем влажне, атлантске климе и осетним продорима субмедитеранске климе, настао специфичан и разноврстан биљни свет. Отуда се на овако малом простору јавља велика разноврсност флоре. Обрадовић (1966.) констатује на Фрушкој гори 1454 аутохтоне врсте, 31 подврсту, 30 субспонтаних, 6 устаљених хибрида и 24 културне и егзотичне врсте. Касније истраживања су показала да је тај број и већи. Новијим истраживањима флоре у свим типовима вегетације источног дела Фрушке горе (Буторац, 1986., 1987.), забележено је 1426 аутохтоних врста, 142 гајене и подивљале и 216 интраспекцијских таксона.

Разноликост флоре, огледа се првенствено у чињеници да она води порекло из давнашњих геолошких доба. Према већини аутора флорагенеза биљног покривача везана је за период терцијара када је Фрушка гора била копно у Панонском мору, што доказују биљне врсте реликтног карактера.

Специфичност флоре огледа се и у чињеници да врсте воде порекло из 14 биљногеографских подручја, где су најзаступљенији бројни европски флорни елементи, а затим медитеранских, понтских, панонских, атлантско-медитеранских, балканских, дацијских, мезијских, бореалних и алпијских. У односу на биљногеографску припадност најзначајнији су представници уског ареала или на граници распрострањења, какви су панонски ендеми и субендеми, везани за регион Панонске низије.

На основу анализе флоре (Обрадовић, 1978.) од укупно броја биљака забележених на Фрушкој гори, 12% су од посебног значаја за науку као ретке и реликтне врсте. Због тога аутор издваја Фрушку гору у рефугијум станишта свих врста.[2]

Многе од ретких врста су законом заштићене као природне реткости Уредбом Владе Републике Србије ("Сл. гласник Републике Србије", бр. 50/93).

Флористичку разноврсност усложњавају многи ксеротермни реликти ван граница Националног парка. Из тих разлога Буторац и други аутори (Буторац, Игић, Стојнић и Боза, 1995.) дају предлог за проширење граница заштићеног добра на подручјима побрђа под реликтном степом, у чијој структури је забележен већи број панонских ендемита и субендемита и реликата ксеротермног доба бореала. У овим степским рефугијумима забележено је и 13 врста заштићених као природне реткости Србије (Црвена књига флоре Србије).

_____

[2] Студија "Степеновање режима заштите подручја Националног парка и заштита природних вредности у границама обухвата Плана" - I део Документациона основа, Нови Сад, 2003. година.

Вегетацијске карактеристике

Зељаста вегетација

Лесни платои, а делом и лесне терасе Фрушке горе били су покривени степском вегетацијом свезе Festucion rupicolae, која се местимично смењивала са састојинама шумских заједница храста и жестике.

Данас су ова станишта добрим делом претворена у обрадиве површине, а шумо-степске фитоценозе су потиснуте на ободне делове и падине лесних платоа и представљају већином деградационе стадијуме исходишне вегетације.

Климазонална степска вегетација и шумо-степска вегетација Фрушке горе углавном је везана за високопродуктивно земљиште (чернозем и његови варијетети) и за геолошку подлогу лес. Данас је углавном ограничена на крајњи источни, брдски регион Фрушке горе, са малим бројем енклава на северном побрђу.

Најспецифичније степске састојине налазе се ван граница подручја Националног парка "Фрушка гора".

Реликтна степска вегетација са бројно заступљеним ретким и угроженим биљним врстама од посебног је значаја за заштиту. Значај очувања геофонда, флористичких разноврсности и самих екосистема, који су фрагилног карактера, потенциран је све израженијим претварањем степе у обрадиве површине.

С обзиром на специфичности и особености 3 степске заједнице побрђа Фрушке горе и 2 фитоценозе исог карактера, очито је да зоо-антропогени утицаји који су били изражени у овом подручју нису успели да битно измене аутохтону флору и вегетацију.

Из тих разлога има основа, и флористичких и биљногеографских, а посебно фитоценолошких, да се најрепрезентативнија станишта поменутих заједница ставе под строгу заштиту и сачувају као сведоци процеса флорагенезе овог подручја.

Шумска вегетација

Шумска вегетација Фрушке горе је веома разноврсна, са низом специфичности у флористичом саставу и мозаичним смењивањем шумских заједница на различитим стаништима. До сада је издвојено преко 20 шумских асоцијација. Карактеристична је велика распрострањеност заједнице китњака и граба, као и масовно присуство сребрне липе. Такође је, у малим фрагментима, заступљена и фитоценоза чистог граба, затим заједнице китњака и сребрне липе, китњака и

киселъака, мешовите шуме храстова и грабића, брдске букове шуме, шуме лужњака и граба, заједнице цера и крунолисног медунца, док је у најнижим деловима подножја Фрушке горе заступљена вегетација поплавних шума. Већина шума Фрушке горе су изданачког порекла, док су шуме семеног порекла врло ретке.

Фаунистичке карактеристике[1]

Ентомофауна

Богатство ентомофауне Фрушке горе условљено је разноврсном педолошком подлогом, специфичном орографијом и климом, као и флористичком разноврсношћу. Сам положај Фрушке горе, као и геолошки историјат њеног настанка, условили су заступљеност врста са различитим типовима ареала. Анализом доступних података из литературе запажа се велики проценат врста са широким ареалом распострањења (европски шири), нешто више него на преосталом подручју Балкана. Претпоставка је да је разлог томе одсуство биома, као што су шуме бореалног типа и нордијске тундре са великим садржајем алпских елемената, које насељавају врсте са ужим ареалом. Нешто мањи је број врста инсеката са средњеевропским и северно - средњеевропским ареалом, а у малом броју се јављају широкомедитеранске, медитеранске и врсте са посебним ареалом (ендеми, субендеми). Мали проценат медитеранских и атланских врста је у овом случају веома значајан. Највероватније се ради о врстама древноперипанонског распрострањења, које су се овде задржале само на рефугијалним стаништима, какво је Фрушка гора.

Ово је подручје са израженим, снажним антропогеним утицајем. Услед промена и нестајања природних станишта, популације многих ретких и специфичних врста су смањене или ишчезавају.

Многе од ретких врста инсеката су заштићене као природне реткости Уредбом Владе Републике Србије ("Сл. гласник Републике Србије", бр. 50/93). Неке од њих имају и међународни статус рањивих и угрожених врста према светској и европској IUCN категоризацији.

_____

[1)] Извод из студије "Степеновање режима заштите подручја Националног парка и заштита природних вредности у границама обухвата Плана" - Нови Сад, 2003. године

Ихтиофауна

Подручје Дунава у границама Просторног плана насељава око 60 врста риба из 11 породица са доминацијом таксона из породице cuprinidae(шаранске врсте) које су заступљене са 12 врста, а остале породице се јављају са 48 врста. Дуж леве и десне обале Дунава лоцирана су природна мрестилишта, која су саставни делови заштићених природних добара "Бегечка јама" и "Ковиљско - петроварадински рит".

Овај део Дунава представља рибарско подручје (Дунав II) на коме су дозвољени спортски и привредни риболов.

Заштита и коришћење фауне риба Дунава спроводи се по средњорочним и годишњим програмима корисника подручја, интегралним управљањем, уз уважавање еколошких и економских принципа, обезбеђујући рационално коришћење простора и природних ресурса, а у складу са Законом о рибарству и Уредбом о заштити природних реткости.

Херпетофауна

Иако не представљају темељну природну вредност водоземци и гмизавци неодвојива су и веома важна карика у укупним трофичким односима екосистемски веома комплексног подручја какво је Фрушка гора.

Фрушка гора има специфичну, и за своју релативно малу површину, веома богату херпетофауну. Од 23 врсте водоземаца и 22 врсте гмизаваца колико живи на простору Републике Србије, односно од 17 врста водоземаца и 15 врста гмизаваца који живе на територији Аутономне Покрајине Војводине, на Фрушкој гори живи 13 врста из класе водоземаца (Amphibia) сврстаних у два реда, 6 фамилија и 7 родова и 11 врста из класе гмизаваца (Reptilia) сврстаних у 2 реда са 2 подреда, 6 фамилија и 8 родова. Стога је подручје Фрушке горе веома значајно као репродуктивни центар и центар биодиверзитета фауне водоземаца и гмизаваца.

Већина врста водоземаца и гмизаваца који живе на територији коју обухвата Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе је Уредбом Владе Републике Србије о заштити природних реткости ("Сл. гласник РС", бр. 50/93) заштићена као природна реткост.

Даља, континуирана фаунистичка и биоценолошка истраживања, као и истраживања структура популација присутних врста, треба да дају одговор које врсте су најугроженије ради предузимања потребних мера заштите. За поједине врсте, потребно је извршити и процену могућности њихове реинтродукције.

У циљу очувања богатства биодиверзитета херпетофауне Фрушке горе највећу пажњу треба посветити очувању њихових станишта и спречавању њихове даље фрагментације чиме се појединачне, најчешће мале популације доводе у стање генетске изолације. Такође треба посветити пажњу и очувању влажних предела, бара и потока, као неопходних станишта за размножавање свих врста водоземаца.

Орнитофауна

Фрушка гора је свакако најважније гнездилиште птица везаних за пространа брдовита шумска и ливадска станишта у Војводини, што је чини посебно значајном и интересантном за многе врсте птица, које су у другим подручјима знатно ређе. Због свога пространства и релативно континуираних комплекса шума, она на подручју Војводине представља центар биолошке разноврсности фауне птица. Посебну међународну вредност Фрушкој гори даје чињеница да се на њој гнезди велики број птица од међународног значаја по разним критеријумима.

Табела I-3: Број забележених птица и гнездарица на Фрушкој гори у периоду 1860-2003.

Период	Бр. забележених врста на Фрушкој гори	Бр. познатих гнездарица на Фрушкој гори
1860-1900.	око 70	око 60
до 1950.	око 90	око 70

до 1980.	132	око 90
до 2003.	211	око 130

Најновијим истраживањима утврђено је да фауна птица целокупног масива Фрушке горе обухвата укупно 211 врста. У границама Националног парка "Фрушка гора" (шумска станишта) забележено је око 150 врста птица.

Орнитолошка вредност се пре свега огледа у богатству ретких и угрожених врста птица на гнежђењу, али и у бројном присуству врста при миграцији и зимовању. Готово цела Фрушка гора има уједначене орнитолошке вредности, али се неки њени делови ипак посебно издвајају. Генерално гледано, посебно су занимљиве крајње југоисточне падине планине, затим јужне и северне падине централног дела, као и крајње југозападне и западне падине.

Међународни значај фауне птица Фрушке горе, верификован је 1989. године кроз укључивање у ИБА пројекат. Од тада Фрушка гора званично постаје међународно значајно станиште птица у Европи (YU031), на површини од 25.000 ha. У 1997. години је извршена ревизија ИБА пројекта, којом је површина обухваћеног подручја повећана на 42.000 ha (YU006) - (Пузовић и Грубач, 2000.).

Основне вредности фауне птица Фрушке горе су се углавном очувале. Међутим, због сталних антропогених утицаја, на ужем и ширем простору неке врсте су сасвим нестале, док су неке друге захваљујући формирању нових вештачких станишта освојиле ове просторе и у многим случајевима се успешно размножавају.

Велики број врста птица на Фрушкој гори су од значаја у међународним и националним размерама и налазе се на многим црвеним листама, конвенцијама, уредбама и др.: Светска црвена листа, 1996.; Европска црвена листа, 1991.; Spes category (IUCN, 1994.); "Природне реткости" по Уредби Владе Републике Србије ("Сл. гласник Републике Србије", бр. 50/93); врсте заштићене Законом о ловству ("Сл. гласник Републике Србије", бр. 39/93).

Териофауна

Укупне природне вредности сваког природног добра, а пре свега заштићеног, у органској су повезаности са представницима животињског света. Стога је и териофауна, као компонента укупног функционисања екосистема Фрушке горе кроз постојеће трофичке односе, један од приоритета у заштити, очувању и рационалном коришћењу природе.

Иако териофауна Фрушке горе, на први поглед, нити у квалитативном, нити у квантитативном погледу, не показује велико богатство, ипак на релативно малом простору Националног парка налазимо припаднике 6 (од укупно 7) редова и нешто више од половине (51) од укупног броја врста фауне сисара Карпатског басена и Балканског полуострва. То указује на значај подручја као једног од специфичних центара биодиверзитета у Војводини, па и целој Србији.

Глодари чине најразноврснију и најмногобројнију групу териофауне Фрушке горе, у оквиру које има и врста заштићених законом, међу којима су бројне врсте заштићене као природне реткости и сврстане у националне и међународне црвене листе као ретке и угрожене врсте.

Ради очувања разноликости врста глодара, њиховог просторног распореда и динамике њихових популација, неопходно је очувати и унапређивати разноврсност станишта, а пре свега сачувати пашњачке површине.

4.2. Становништво

Анализа становништва планског подручја извршена је на основу података Пописа становништва, станова и домаћинстава из 2002. године који су, у време њене израде, били доступни обрађивачу Плана.

Треба напоменути да између пописа рађеног 2002. године и ранијих пописа не постоји потпуна упоредивост података (стално и укупно становништво; статус насеља Стари Лединци) што у незнатној мери утиче на прецизност ове анализе.

Кретање укупног броја становника

Становништво подручја осетно је повећано у периоду 1991.-2002. година.

Стално становништво повећано је за 14.698 људи, односно за 13,1%. Број становника повећан је у 38 насеља (2/3 укупног броја насеља), а у 18 насеља је смањен.

Пораст укупног броја становника овог подручја у периоду 1991.-2002. година, је резултат високо позитивног миграционог салда, док је природни прираштај био негативан.

Природни прираштај је у периоду 1991.-2002. године био негативан у чак 47 насеља, нулти прираштај је забележен у једном насељу, а позитиван природни прираштај имало је свега 7 насеља.

Миграциони салдо је једини извор оствареног пораста броја становника за 44 насеља (80% укупног броја насеља). Основни разлог одлучујућег доприноса миграција демографском развоју овог подручја је избеглиштво. Избеглице су, са уделом од 25,2%, премашивале четвртину домаћег становништва, а скоро 30.000 лица нашло је уточиште у насељима ове области. Најзначајнији разлог великог насељавања овог подручја је близина простора са којих је становништво избегло, као и могућност трајног решавања избегличког проблема разменом имања са породицама које су живеле у насељима ове области.

4.3. Мрежа насеља

Мрежу насеља (Реферална карта бр. 2) на простору обухваћеном Просторним планом подручја посебне намене Фрушка гора чини 57 насеља просечне величине 2226 становника.

Остварени демографски и привредни развој насеља довео је до промена у просторној организацији посматраног подручја, што је непосредно изражено у густини насељености, просечној величини насеља, променама у величинској и хијерархијској структури насеља, као и у функционалној специјализацији ужих подручја.

На посматраном подручју формирана је мрежа насеља релативно велике густине (на сваких 100 km^2 налази се у просеку 3,9 насеља, што је далеко изнад покрајинског просека; у Војводини се налази 2,2 насеља на 100 km^2).

Просечна величина насеља у Војводини износи 4351 становника, а у насељима посматраног подручја 2226 становника, што указује на то да је велика густина мреже насеља Фрушке горе последица уситњености насеља.

Густина насељености подручја Фрушке горе износи 90 ст/km^2, највећа је у насељима општине Петроварадин (340 ст/km^2), а најнижу густину имају насеља општине Бачка Паланка (29 ст/km^2).

Сва насеља, од највећег насеља (Шид) са 16311 становника и најмањег (Велика Ремета) са 42 становника, сврстана су у величинске категорије и приказана следећом табелом:

Табела I-4: Дистрибуција становништва према величинским категоријама насеља 2002. године

Величинска категорија	Број насеља	Број становника	% од укупног становништва	Просечна величина насеља
до 500	16	3926	3.09	245
501-1000	13	10098	7.96	777
1001-3000	17	29309	23.10	1724
3001-5000	5	18908	14.90	3782
5001-10000	3	23136	18.24	7712
10001-15000	2	25178	19.85	12589
15001-20000	1	16311	12.86	16311
УКУПНО	57	126866	100.00	2226
ВОЈВОДИНА	467	2031992		4351

Највећи број насеља (17) и становника (23.1%) је у категорији од 1000-3000 становника. Такође, просечна величина насеља Фрушке горе (2226 становника) припада поменутој категорији насеља. Посматрајући табелу, уочава се концентрација становништва у насељима до 3000 становника, у којима се налази 34.15% укупног становништва Фрушке горе и 46 насеља, што говори о уситњености насеља и дисперзном размештају становника.

Настанак и развој фрушкогорских насеља условљен је природним и створеним чиниоцима, који нису подједнако утицали на одређивање положаја насеља, нити су током историје равномерно утицали на њихов развој.

Најбитнији фактори који су били од пресудног значаја за положај фрушкогорских насеља су природни фактори: река Дунав, фрушкогорски потоци, Фрушка гора као планина и лесна зараван која опкољава Фрушку гору.

Анализирајући генетско-морфолошки изглед фрушкогорских насеља уочавају се три основна типа. Према положају су планинска, подунавска и равничарска насеља[3]:

- Највећи број планских насеља Фрушке горе су збијеног типа. Улице су уске и кривудаве, нагнуте према поточном кориту и у правцу поточног отицања, а насеља су претежно издуженог облика. Мањи број планинских насеља припада групи разбијених насеља.

- Подунавска насеља припадају групи насеља полузвездастог облика, јер су најчешће подизана на ушћима фрушкогорских потока у Дунав, што је условило формирање улица у правцу поточних долина.

- Равничарска насеља су лоцирана на плодним деловима западног и јужног обода Фрушке горе, који представљају лесне наслаге са апсолутним висинама од 90 до 120 метара. Насеља су четвртастог облика, улице су широке са ортогоналном шемом.

_____

[3] др Бранисла Букуров: "Географски положај, типови и облици фрушкогорских насеља"

4.4. Привреда

Подручје обухваћено израдом Плана захвата делове 6 општина (Бачка Паланка, Инђија, Рума, Ириг, Сремска Митровица, Шид) и три општине у целини (Беочин, Петроварадин, Сремски Карловци). С обзиром да се основни показатељи привредног развоја статистички прате на нивоу општина, те да не постоји могућност праћења токова привређивања на нивоу насеља и катастарских општина, анализа привредног развоја у оквиру овог Плана има извесних недостатака у смислу прецизније алокације ефеката привређивања по насељима и катастарским општинама.

Анализа структуре привреде овог подручја и потенцијала и активности Националног парка "Фрушка гора" указује на одсуство квалитетне интеграције ова два простора и на конфликт интереса у одређеним областима (заштита животне средине, заштита природе, саобраћај, експлоатација минералних сировина...).

Основне карактеристике привреде подручја обухваћеног Планом су:

- заступеност различитих привредних области (пољопривреда, шумарство, индустрија и рударство, трговина, саобраћај, занатство, мала привреда, туризам и угоститељство, комунална привреда...),
- различити ниво развијености наведених привредних области у односу на расположиве ресурсе, компаративне предности подручја и реално исказане потребе,
- концентрација становништва, капацитета индустрије, трговине, услужних делатности и угоститељства у насељима Беочин, Сремски Карловци, Петроварадин, Шид и Ириг, као резултат постојеће сировинске основе и повољних услова за саобраћајну повезаност са ширим окружењем,
- непотпуно и неравномерно коришћење природних и радом створених компаративних предности подручја нарочито у области пољопривреде (воћарство, виноградарство, сточарство) и туризма и угоститељства.

Уколико се из анализе привредне развијености подручја искључе насеља на потезу Сремски Карловци - Петроварадин - Беочин и насеље Шид добија се слика неразвијене и монофункционалне привреде у стагнацији.

Доминантна активност у већини насеља је пољопривреда, док су пратеће функције становања из области терцијарног сектора и друштвених делатности недовољно развијене у односу на потребе становништва.

Оваква ситуација, између осталих фактора, утиче на даљу депопулацију већег дела подручја, на преливање значајних средстава у развијеније градске центре у којима становништво ових насеља задовољава велики део својих потреба у области трговине и услужних делатности, као и у области друштвене надградње и јавних служби.

Иако су ове тенденције присутне већ дуги низ година значајнијих друштвених активности (на локалном, регионалном и републичком нивоу), у смислу превазилажења наведених проблема није било.

Према ангажованим површинама и броју становништва активног упољопривреди ова привредна област је још увек најзначајнија за већину насеља у регији.

Структуру коришћења земљишта на подручју обухваћеном израдом Плана карактерише високо учешће површина под пољопривредним земљиштем (97158 ha, 69,68%), површине под шумама захватају 29293,79ha (21,01%, док је под категоријом неплодно 12 978,38 ha или 9,31%.

Површине под њивама и вртовима заузимају 55,52% (77.410,00 ha) и највеће су у општинама Шид, Инђија Сремска Митровица и Ириг.

Најзначајнији удео под воћњацима има подручје општине Сремска Митровица 25,56%, потом следи подручје општине Ириг са 19,88%, Инђија са 13,84% и Беочин са 11,21%, док све друге општине располажу са знатно мањим површинама.

Површине под виноградима учествују у општини Инђија са 22,53% укупне површине, у Шиду са 19,50%, у Петроварадину са 17,85% и Иригу са 14,06%, док је учешће ових категорија земљишта у другим општинама знатно мање.

Укупна површина под пашњацима и ливадама износи 10.460,87 ha или (7,5%) од укупне површине посматраног простора.

Трстици и мочваре заузимају врло мале површине, свега 245,95 ha или 1,76% површине обухваћене Планом.

С обзиром на природне предиспозиције, компаративне предности овог подручја за развој воћарства и виноградарства и на веома дугу традицију у гајењу воћа и винове лозе, ова грана пољопривреде је недовољно развијена. Површине под воћњацима и виноградима су углавном уситњене и са застарелим и проређеним засадима, док плантажних воћњака и винограда има мало.

Основна карактеристика индустрије на овом подручју је велика разноврсност у погледу заступљених грана, разлике у величини капацитета и броју запослених, разлике у величини индустријско-просторних јединица и концентрација највећег дела фондова индустрије и запослених на потезу Беочин - Петроварадин - Сремски Карловци и у Иригу и Шиду, као појединачним енклавама индустријског развоја.

Поред наведеног, у одређеном броју насеља присутни су и мањи капацитети индустрије, капацитети мале привреде са карактеристикама индустријске производње, као и капацитети за примарну прераду пољопривредних производа и за производњу сточне хране. Међутим, величина и ефекти ових капацитета не утичу значајније на опште стање привреде у тим срединама.

Развој трговине остварује се преко капацитета за реализацију свакодневних, повремених и изузетних потреба становника. Највеће учешће у структури малопродајних капацитета имају објекти намењени реализацији свакодневних потреба. Ови објекти су углавном мале површине, те је и продајни простор по становнику нижи од војвођанског просека. У највећем броју ради се о објектима са класичним системом услуживања, без довољно хладног простора и са неадекватним магацинским простором. Просторна дистрибуција капацитета трговине је врло неравномерна, тако да је у насељима Беочин, Петроварадин, Сремски Карловци, Ириг и Шид, сконцентрисано око 60% укупног броја објеката.

Табела I-5: Структура коришћења пољопривредног земљишта по категоријама

Општина	њиве и вртови	%	воћ-њаци	%	вино-гради	%	ливаде	%	Укупно обрадиво	%	пашњаци	%	трстици мочваре	%	Укупно необрад.	%	Укупно пољопр.	%
Б. Паланка	1,965.11	74.18	71.75	2.71	85.49	3.23	150.28	5.67	2,272.64	85.79	369.43	13.95	6.96	0.26	376.38	14.21	2,649.01	100
Беочин	5,263.70	62.04	440.14	5.19	478.22	5.64	568.15	6.70	6,750.21	79.56	1,704.67	20.09	29.54	0.35	1,734.21	20.44	8,484.41	100
Инђија	16,756.79	81.68	543.11	2.65	1,152.6	5.62	236.24	1.15	18,688.7	91.10	1,818.67	8.87	7.16	0.03	1,825.82	8.90	20,514.6	100
Ириг	12,521.02	80.85	780.45	5.04	719.11	4.64	402.23	2.60	14,422.8	93.13	1,045.18	6.75	18.26	0.12	1,063.44	6.87	15,486.2	100
Петроварадин	1,933.58	45.10	313.17	7.30	912.83	21.2	278.60	6.50	3,438.18	80.19	738.01	17.21	111.20	2.59	839.21	19.81	4,287.39	100
Рума	2,781.86	86.32	207.34	6.43	46.49	1.44	47.07	1.46	3,082.76	95.65	140.05	4.35	0.00	0.00	140.05	4.35	3,222.82	100
Ср. Карловци	1,274.94	50.10	212.12	8.33	379.74	14.9	297.70	11.70	2,164.51	85.05	322.33	12.67	58.19	2.29	380.52	14.95	2,545.03	100
Ср. Митровица	14,553.60	83.61	1,003.39	5.76	343.23	1.97	365.53	2.10	16,265.7	93.45	1,137.50	6.53	3,39	0.02	1,140.89	6.55	17,406.6	100
Шид	20,359.63	90.24	354.12	1.57	997.43	4.42	275.48	1.22	21,986.6	97.45	563.78	2.50	11.26	0.05	575.03	2.55	22,561.6	100
Укупно	77,410.23	79.67	3,925.59	4.04	5,115.20	5.26	2,621.27	2.70	89,072.30	91.68	7,839.60	8.07	245.95	0.25	8,085.55	8.32	97,157.84	100
АПВ укупно	1579457.7	87.95	13781.56	0.76	17842.28	0.99	41154.36	2.29	1652235.99	92.04	124663.50	6.94	18385.57	1.02	143049.08	7.96	1795285.07	100

Табела I-6: Степен развијености општина према одређеним показатељима

ОПИС	ОПШТИНА								
	Бачка Паланка	Беочин	Инђија	Ириг	Нови Сад град	Рума	Сремска Митровица	Сремски Карловци	Шид
- укупан број запослених 2001. год. (год. просек)	14 351	4 062	9 374	2197	101 282	11 934	23 493	734	8 039
- удео жена у укупном броју запослених (%) 2001. год. (год. просек)	41,4	35,1	44	47,3	46,2	40,8	41,5	47,5	38,7
- бр. запослених на 1000 стан. 2001. год. (год. просек)	247	269	209	202	364	219	277	92	236
- запослени у предузећима, установама, задругама и др. 2001. год. (год. просек)	83,1	80,6	60,8	62,3	81,3	81,9	74,5	100	84,5
- лица која самостално обављају делатност (%) 2001. год. (год. просек)	16,9	19,4	39,2	37,7	18,7	18,1	25,5	-	15,5
- народни доходак по становнику (дин.) 2000. год.	54 382	39 439	27 152	44 339	52 151	38 695	41 594	31 256	38.327
- народни доходак по становнику (дин.) 2000/2001. год.	96 237	73 974	50 465	78 004	76 480	75 271	63 227	43 978	63 754

- народни доходак индекс 200=100	176,4	188,8	185	174,3	146,6	193,8	151,5	140,7	165,9
- ниво народног дохотка 2001 (РС=100)	167	128,4	87,6	135,4	132,7	130,6	109,7	76,3	110,6
- пољопривредна површина (ha) 2002. год. (друштвена и индивид. пољ. газдинства)	47 282	8 759	33 110	17 120	53 401	42 260	57 180	2 498	41 608
- број изграђених станова на 1000 становника 2001. год.	0,6	0,5	0,5	0,6	0,7	1,6	1,6	0	1,4
- број телефон. претплат. 2001. год.	18 202	2 769	10 952	3 234	121 494	15 307	25 134	2 788	9 442
- број становника на 1 лекара 2001. год.	726	686	863	1 363	190	993	388	-	1 003

4.4.1. Туризам

Најзначајније природне и културне вредности на простору Фрушке горе, које су основ за избор праваца развоја, општих и посебних циљева развоја, као и дозвољених облика туризма су следеће:

Туристичко-географски положај - Фрушка гора својим положајем и висином доминира над сремско-бачком равницом. Пружа се упореднички, а бројни уздужни и попречни правци прожимају овај простор и повезују га са околним подручјем и градским центрима Новим Садом, Београдом, Сремском Митровицом, Шидом, Румом, Шапцом, као емитивним центрима потенцијалних туриста. Мрежа путева на Фрушкој гори је врло разграната. Међутим стање уређености и опремљености путева, као и информативно обележавање је такво да ти путеви не представљају подстицајни фактор развоја. С друге стране, ограничено и отежано кретање домаћих туриста последње деценије морало би бити компаративна предност коју су неки други слични простори (Копаоник, Златибор, Сребрно језеро и други), искористили, али не и Фрушка гора.

Природне вредности - су до сада биле основ развоја туризма. Геолошка грађа и геоморфолошки облици, велики комплекси липових шума и мешовитих

састојина, шумска и ловна дивљач, Фрушкогорско виногорје..., мање или више уређена излетишта, у једном периоду развоја су представљали довољан подстицај за долазак туриста на Фрушку гору. Туристичка вредност већине природних вредности није највиша, нити на националном или вишем нивоу. Такође, стање уређености и опремљености ових простора за садржајнији, а тиме и дужи боравак туриста је такво да представља ограничење за даљи развој туризма.

Компаративна предност је у разноврсности простора и различитости од околне војвођанске равнице.

Културне вредности - Оне најзначајније се налазе по ободу Националног парка и то су: Фрушкогорски манастири, Сремски Карловци, Петроварадин, амбијенталне вредности појединих сеоских насеља и манастирских прњавора и појединачни споменици. За разлику од природних вредности културне вредности су постигле већу атрактивност и посећеност последњих година.

Компаративна предност културних вредности је у њиховој разноврсности, концентрацији и препознатљивости у културним, па и туристичким просторима.

Туристички и угоститељски објекти - На целој Фрушкој гори је изграђен велики број објеката. Тачан број је тешко утврдити, јер је један број објеката затворен или је променио првобитну намену. Број и структура објеката би били довољни за потребе пружања услуга туристима, али њихова опрема, уређење и функционисање нису на одговарајућем нивоу.

Природне предиспозиције, културно-историјско наслеђе и материјална база Фрушке горе су фактори који утичу на конципирање развоја туризма. Досадашња искуства у развоју туризма су врло различита од периода до периода, али генерално туризам је углавном био пратећа, а често и споредна грана, ретко када прихваћена као врло захтевна и својствена привредна грана, која резултате развоја даје само уз велика улагања.

Досадашњи ниво развијености туризма је такав да заправо на Фрушкој гори има само активности сродних туризму. Правог, савремено схваћеног туризма и нема, те нема ни адекватних ефеката његовог развоја.

Једине активности које се одвијају су:

- ђачке и друге организоване екскурзије, односно обиласци Стражилова и фрушкогорских манастира, у организацији туристичких агенција, или у самоорганизацији учесника екскурзија;
- планинарске активности - традиционалне и оне свакодневне, уз добру организацију и одржавање система пешачких стаза,
- самоиницијативни излети и посете Фрушкој гори љубитеља ове планине су све ређи и своде се на пар дана у пролеће и јесен, као и зими у току снежних дана.

Садашњи степен развијености туризма на Фрушкој гори нижи је него раније, не одговара могућностима које постоје на Фрушкој гори, нити одговара захтевима туристичке тражње.

4.4.2. Минерално-сировински ресурси Фрушке горе[1)]

Изузимајући истраживања нафте и гаса која су вршена на подручју целе Војводине, највише и најчешће је истраживана Фрушка гора. Сложена геолошка историја хорст структуре Фрушке горе, изражена кроз стварање бројних литостратиграфских јединица, вишеструких тектонских покрета и више пута обнављане магматске активности, условила је стварање већег броја лежишта

различитих минерално-сировинских ресурса, првенствено неметала и угља, док се за металичне минералне сировине може констатовати да су оне на садашњем степену истражености, практично остале на нивоу појава.

Неметаличне минералне сировине су релативно бројне и разноврсне и обухватају цементне лапорце, кречњаке, доломите, пешчаре, латите (трахите), дацитско-андезитске стене, неолитске и друге туфове, бентоните, опекарске глине, магнезите, пескове, јувелирске сировине, азбест силиковани серпентинит.

После затварања рудника мрког угља у Врднику (1968. године), неметали су једине сировине које се експлоатишу на подручју Фрушке горе, како у Националном парку, тако и у његовој непосредној близини.

_____

[1)] Експертска анализа: "Управљање минерално-сировинским ресурсима у Националном парку Фрушка гора", Рударско-геолошки факултет Универзитета у Београду, Београд, 2003. године

Неметаличне минералне сировине

Сировине за грађевинарство су сировине које се користе у производњи цемента (цементни лапорци, кречњаци и туфови), као и грађевинско-технички камен који је на Фрушкој гори заступљен првенствено као латит (трахит), али и кречњаци, доломити, дацито - андрезити, серпентинити и пешчари. У грађевинарству се користе и глине и пескови.

Цементне сировине

Најновији подаци показују да је стање резерви минерално-сировинске базе цементних лапораца следеће:

- ПК "Филијала - Северно поље" - Беочин - Генетски, лежиште припада седиментном типу са великом перспективом.

Укупне резерве лапорца износе: 34.800.078 t

ПК "Филијала - Међупоље" - Беочин - Генетски, лежиште припада седиментном типу са великом перспективом.

Укупне резерве према последњем прорачуну износе: 3.791.000 t

Производња из "Северног поља" и "Међупоља", износи око 1.300.000 tровне руде годишње, што значи да до сада утврђене резерве у овом лежишту обезбеђују експлоатацију за наредних двадесет година.

Кречњаци са лапорцима чине саставни део сировина које се користе у производњи цемента.

- ПК "Мутаљ" - налази се на јужним падинама Фрушке горе (КО Шуљан и КО Бешеново) око 3 km северозападно од насеља Бешенова.

Генетски тип лежишта је седиментни са великом перспективом, како због саме величине лежишта, тако и због добрих хемијских и технолошких карактеристика кречњака, као и лаке експлоатације.

Резерве у лежишту утврђене су као А категорија и износе 49.706.000 tшто уз планирану годишњу производњу обезбеђује експлоатацију у наредних четрдесет година.

Сировина се од лежишта до фабрике у Беочину где се откопана стенска маса меље, превози асфалтним путем, преко Националног парка "Фрушка гора".

Грађевинско-технички камен

Трахити (латити)

Појављују се на више локалитета. Захваљујући врло добрим физичко-механичким карактеристикама, камен се за различите потребе експлоатише више од 55 година (путоградња, железница, хидротехнички објекти и др.) на два отворена копа: "Кишњева глава" (КО Раковац и КО Лединци) и "Сребро" (КО Лединци).

- ПК "Кишњева глава" је једини активан коп грађевинско-техничког камена у АП Војводини. Оверене биланске резерве трахита (Републичка комисија Министарства енергетике и рударства) износе 3.291.335 m^3 ч.м. (стање на дан 30.06.2003. године), док су експлоатационе резерве око 2.000.000 m^3 ч.м.

- ПК "Сребро" је данас потопљен локалитет (језеро), чиме су "заробљене" највеће резерве квалитетног грађевинског - техничког камена у АП Војводини.

Министарства енергетике и рударства износе 7.037.510 m^3 ч.м. (на дан 31.12.2001. године), а експлоатационе резерве 5.000.000 m^3 ч.м.

Зеолити - зеолитисани туфови (туфити)

Појављују се на више локалитета, али је озбиљније истражено само лежиште "Опћиште" (КО Беочин). У геолошком смислу лежиште је изграђено од подинских лапораца, зеолитисаних туфова и повлатног материјала: леса, осулине и нешто хумуса.

Систематска геолошка истраживања туфова (као потенцијалне цементне сировине) на локалитету "Опћиште", вршена су у периоду од 1982.-1984. године и тада су само делимично одређене границе лежишта, тако да постоји могућност даљег повећања резерви.

Током 1990. године извршена су контролна истраживања и потврђени резултати испитивања из 1984. године, тако да је ово подручје оцењено као високоперспективно и као приоритетно уврштено у "Студију потенцијалности терцијарних басена Србије на зеолите" (ДП "Геозавод - Неметали", Београд и Државни институт за неметале из Казења).

На основу резултата досадашњих истраживања и испитивања у истраженом делу лежишта, по садржају зеолитске компоненте, издвојене су три зоне:

Табелела I-7: Утврђене резерве зеолита по зонама

Зона	Минерални састав	Учешће зеолита у %	Резерве у t
Зона - 1	вулканско стакло, фелдспат, лискуни	5,00	650-750.000
Зона - 2	зеолит, вулканско стакло, фелдспат, лискуни	53,00	650-750.000
Зона - 3	зеолит, фелдспат, лискуни	88,00	650-750.000

Зеолит је код нас још увек нетрадиционална неметалична минерална сировина, док у свету, већ одавно, налази примену као еколошка сировина у многим индустријским гранама, затим у медицини, фармацији, козметичкој индустрији, и др.

Опекарске глине

Експлоатација опекарских глина и производња опекарских елемената врши се у:

- ДП "Стражилово" - Сремски Карловци - производња шупљих блокова и таваничких елемената
- ДП "Слога" - Петроварадин - производња фасадних опека
- "Циглана" - Черевић - производња пуне опеке

ДП "Стражилово" из Сремских Карловаца спада у ред највећих произвођача зидних шупљих блокова. Експлоатација и индустријски процес су савремени, што уз велики капацитет и повољну сировину, сврстава ово предузеће у најакумулативније у својој грани.

ДП "Слога" из Петроварадина има задовољавајући техничко-технолошки ниво експлоатације и производње, међутим, просторна ограничења локације условљавају дислокацију овог индустријског погона.

Циглана у Черевићу је приватна, мала и са застарелом опремом и сезонском производњом.

Табела I-8: Транспорт сировина са површинских копова и транспорт готових производа

Ред. бр.	Назив површинског копа	Транспорт сировина	Транспорт готових производа
ЛБФЦ - Беочин			
1.	ПК "Филијала" - северно поље - међупоље	- гуменим транспортним тракама - камионима	- камионима - железницом - шлеповима
2.	ПК "Мутаљ"	- камионима	
Рудници неметала - Раковац			
1.	ПК "Кишњева глава"	- камионима - жичаром	- камионима
2.	ПК "Сребро"*	- камионима	- камионима
3.	"Агрегат" - Лединци - сепарација	- камиони - жичара	- камиони (65%) - железница (20%) - шлепови (15%)
Циглане (Сремски Карловци, Петроварадин, Черевић)			
1.	"Стражилово"	- транспортне траке	- камиони

2.	"Слога"	- транспортне траке	- железница
3.	Черевић	- камиони	- шлепови

_____

* На овом копу престала је експлоатација 1998. године

Табелела I-9: Експлоатација минералних сировина

Ред. бр.	Назив површинског копа	Врста минералних сировина	Количине у t-годишња експлоатација	Површина копова у ha	Време експлоатације	Урађени рударски пројекти	Урађени пројекти рекултивације	Објекти на површинским коповима
ЛБФЦ - Беочин - Постојећи копови								
1.	ПК "ФИЛИЈАЛА" - северно поље	лапорац		183,61				Управна зграда машинска радионица цистерна за гориво
2.	ПК "МУТАЉ"	кречњак		68,36	од 1996. год.			Објекти се налазе на ПК "Бели камен"
3.	ПК "БЕЛИ КАМЕН"	кречњак	-	85,24	експлоатација завршена 1996. године	Главни рударски пројекат затварања копа (2002.) на ревизији	Урађен пројекат рекултивације - рекултивација се врши по њему	Управна зграда - канцеларије, менза за ручавање, санитарни чвор и приручни магацин
4.	ПК "СРЕДЊЕ БРДО"	кречњак	-	22,67	завршена током 2002.	Главни пројекат затварања копа биће завршен до краја године	Урађен пројекат рекултивације - рекултивација се ради у складу са пројектом	
Рудници неметала - Раковац - Постојећи копови								
1.	"КИШЊЕВА ГЛАВА"	технички грађевински камен	3.200.000 m^3	60,00 ha 53,00 ha	започета 1937.		урађени, али нису верификовани	Управна зграда, дробилице, машинска радионица, магацини
2.	"СРЕБРО"	технички грађевински камен	7.600.000 m^3	28,56 ha потребно резерва још 15 ha			урађен и верификован 2001. године	Управна зграда, дробилице, машинска радионица,

								магацин, трафо станица, бензинска пумпа
3.	ПОГОН "АГРЕГАТ" ЛЕДИНЦИ	финална прерада техничког камена		5 ha 18 a 15 m				

4.5. Шуме и шумско земљиште

Укупне површине под шумама и шумским земљиштем у границама обухвата овог Плана чине 21,01% од укупне површине. У овим површинама, шуме Националног парка учествују са око 84%, а 16% чине остале шумске површине.

Покривеност Националног парка шумом износи 92,3% површине, а покривеност заштитне зоне износи 4,17%. Шумовитост катастарских општина које су у обухвату овог Плана се креће од 0,00% до 78,37%.

У КО Јазак нема шума и шумског земљишта, а 25 катастарских општина има мању шумовитост од 19,8%, колико је ППРС планирано за Сремски округ.

Шуме Националног парка "Фрушка гора"

Укупна површина земљишта обухваћена шумско - привредном основом износи 25548,89 ha, од чега је шумом обрасло 23 066,82 ha (90,3%) што се са еколошког становишта може сматрати обраслошћу блиској оптимуму.

Од укупне обрасле површине 97,6% чине државне шуме, а 2,4% су шуме у приватном власништву.

На укупној површини шумског земљишта утврђена су три степена заштите.

У државним шумама шуме I степена заштите чине 3,70%, II степена 67,00%, а у трећем степену заштите налази се 29,30% од укупне обрасле површине. За све приватне шуме утврђен је II степен заштите. Овакав однос утврђених режима се сматра оптималним и усклађеним са потребама Националног парка "Фрушка гора".

Шуме Националног парка су сврстане у седамнаест наменских целина.

У Националном парку су посебно заштићене ретке и угрожене шумске заједнице, појединачна стабла појединих врста дрвећа и геоморфолошки феномени.

У Националном парку у државним шумама доминирају састојине изданачког порекла (80,3%), високих шума има 9%, вештачки подигнутих састојина 9,7% и шибљака 1%, док у приватним шумама такође доминирају састојине изданачког порекла (78,7%), вештачки подигнутих састојина има 20,1%, високих шума 0,4%, и шикара има 0,8%.

У шумском фонду у државним шумама доминирају очуване састојине 84,9%, разређених састојина има 12,2%, девастираних 1,9% и шибљака 1%, док у приватним шумама доминирају очуване састојине са 81,5%, разређених састојина има 6,6%, а девастираних 11,1% од укупне површине приватних шума.

Просечне вредности основних производних показатеља су различите у оквиру основних узгојних категорија. Просечна запремина на нивоу Националног парка је 245 m^3/ha, а просечан запремински прираст је 6,22 m^3/ha, односно врло је висока вредност процента прираста - Pi = 2,54%. У приватним шумама просечна запремина је 156 m^3/ha, просечан запремински прираст 6,46 m^3/ha, а Pi = 4,14%.

Стање састојина по смеси у државним шумама је повољно, са доминацијом мешовитих састојина (79%) и тиме знатно увећаном биоеколошком стабилношћу. Стање састојина по смеси у приватним шумама је неповољно, јер чистих састојина има 41,5%, а мешовитих 58,5%.

Национални парк "Фрушка гора" карактеришу тридесет три типа шуме међу којима доминирају типови мешовитих шума лужњака, типови шума китњака и граба, чистог китњака и букве. На ксеротермнијим стаништима доминирају шуме цера и медунца.

У Националном парку су евидентиране 54 врсте дрвећа, од чега је седамнаест унешених врста. При том доминантна врста је сребрна липа (37,6% у запремини), потом китњак (18,8%), цер (11,8%), буква (8,8%) и граб (6,6%). Остале врсте су појединачно незнатно присутне у шумском фонду. Унешене врсте у шумском фонду учествују са 5,9%, од чега багрем са 2,1% и са тог аспекта не представљају знатнији проблем, док је у приватним шумама евидентирано 25 врста дрвећа.

У Националном парку сагласно усвојеним критеријумима, издвојен је велики број газдинских класа, а најзаступљенија по површини је категорија изданачких шума липе, града и букве (г.к. 26 288 602) на типу шуме Querco Fagetum Tupicum на киселим смеђим земљиштима са укупном површином од 625,35 ha.

Стање шума по старосној структури по појединим газдинским класама није задовољавајуће (доминантна је заступљеност дозревајућих, зрелих и презрелих састојина). У односу на прописану опходњу (оријентационог карактера) за основне врсте дрвећа учешће површина зрелих састојина износи 36% (8.070 ha).

Здравствено стање ових шума може се сматрати осредњим. Сушење шума у последњих петнаест година је нанело знатне штете укупној физичкој кондицији ових шума, при чему је посебно страдао храст китњак. У комплексу су евидентирана различита ентомолошка и фитопатолошка оболења али, с обзиром на тренутну израженост и интензитет, значајнији су као потенцијални угрожавајући фактори.

Стање необраслих површина је гледано са аспекта укупне површине повољно.

Стање дивљачи у подручју Националног парка "Фрушка гора" може се оценити неповољним, с обзиром да се основне врсте дивљачи срећу само као појединачни примерци. Због тога се насељавање, заштита и очување односе на сву дивљач, а посебно ретку и заштићену.

Шуме и ваншумско зеленило заштитне зоне Националног парка

Већина општинских подручја је покривена шумским земљиштем (највише до 78,37%). Изузетак чине КО Стејановци и КО Павловци које су покривене са само 0,17%. Највећи недостатак распореда шумског земљишта је груписање ових површина на одређеним локалитетима.

Шумска вегетација у заштитној зони Националног парка (са 4,17% учешћа шума) указује на веома лабилну потпору Националном парку, који је са 92,3% покривен шумском вегетацијом. Тако нагли прекид контакта шумске вегетације Националног парка са окружењем је веома штетан. Та штетност се огледа у томе што је целокупни био-еколошки систем Националног парка директно изложен свим негативним "спољним чиниоцима".

Ваншумско зеленило, насељско и атарско, такође није довољно заступљено и развијено.

Табелела I-10: Шумско земљиште - Укупно и по општинама

Ред. бр.	Општина	Укупна површина шумског земљишта у општини (ha)			Укупна површина шумског земљишта у плану (ha)			% обухвата		
		приватно	друштвено државно	укупно	приватно	друштвено државно	укупно	приватно	друштвено државно	укупно
1.	Бачка Паланка	129,3995	3.906,2419	4.035,6414	92,5226	1.149,4543	1.241,9769	71,50	29,43	30,78
2.	Беочин	765,4284	6.935,7951	7.701,2235	765,4284	6.935,7951	7.701,2235	100,00	100,00	100,00
3.	Инђија	191,1974	1.033,7716	1.224,9690	173,2803	996,3509	1.169,6312	90,63	96,38	95,48
4.	Ириг	346,3774	4.135,5329	4.481,9103	334,6536	4.115,1695	4.449,8231	96,62	99,51	99,28
5.	Петроварадин	152,7089	2.901,7605	3.054,4694	152,7089	2.901,7605	3.054,4694	100,00	100,00	100,00
6.	Рума	107,1160	8.330,8379	8.437,9539	6,2269	0,5913	6,8182	5,81	0,00	0,00
7.	СР. Карловци	186,8150	1.563,1017	1.749,9167	186,8150	1.563,1017	1.749,9167	100,00	100,00	100,0
8.	Ср. Митровица	1.442,8483	9.408,9255	10.851,7738	244,6994	4.885,5906	5.130,2900	16,96	51,93	47,28
9.	Шид	589,5264	21.063,6116	21.653,1380	547,3679	4.242,2861	4.789,6540	92,85	20,14	22,12
Укупно		3.911,4173	59.279,5787	63.190,9960	2.503,703	26.790,100	29.293,803	64,01	45,19	46,36

Табелела I-11: Шумско земљиште у КО и у НП "Фрушка гора"

Ред. бр.	Катастарска општина	Шумско земљиште у ha			
		У катастарској општини[1)]			У НП Ф. гора[2)]
		Укупно	Приватно	Државно	Државно
ОПШТИНА БАЧКА ПАЛАНКА					
1.	Визић	406,4091	62,2528	344,1563	341,6199

2.	Нештин	835,5678	30,2698	* 805,2890	* 809,8408
ОПШТИНА БЕОЧИН					
1.	Беочин	1.939,4402	312,6738	1.626,7664	1.616,6221
2.	Баноштор	822,6953	47,5825	775,1128	750,1874
3.	Грабово	660,6585	42,0296	* 618,6289	* 629,7224
4.	Луг	260,9678	17,0570	243,9108	243,9808
5.	Раковац	935,0702	220,1934	* 714,8768	* 738,2686
6.	Свилош	397,3395	22,2738	* 375,0657	* 381,4493
7.	Сусек	1.204,9108	68,3380	1.136,5728	727,4973
8.	Черевић	1.480,1412	35,2803	* 1.444,8609	* 1.457,1961
ОПШТИНА ИНЂИЈА					
1.	Бешка	112,6612	13,2233	99,4379	-
2.	Крчедин	25,0556	12,9610	12,0946	9,3505
3.	Марадик	65,4013	48,6241	16,7772	-
4.	Н. Сланкамен	92,4466	59,1776	33,2690	3,8788
5.	С. Сланкамен	30,4328	22,3029	* 8,1299	* 24,0279
6.	Чортановци	843,6337	31,1644	812,4693	196,5194
ОПШТИНА ИРИГ					
1.	Ириг	876,1215	133,1732	* 742,5483	* 764,4212
2.	Велика Ремета	221,4434	24,1540	* 197,2894	* 210,1457
3.	Врдник	1.383,1506	19,3711	* 1.363,7795	* 1.373,9237
4.	Гргетег	363,3578	8,4208	* 356,9370	* 394,7690
5.	Јазак Прњавор	1.040,6496	21,1720	* 1.019,4776	* 1.048,3871
6.	Јазак Село	-	-	-	-
7.	Круш. Прњавор	131,6515	37,2354	94,4161	13,2045
8.	Круш. Село	44,8154	32,2022	* 12,6132	-
9.	Мала Ремета	103,7336	4,6704	* 99,0632	* 109,9160
10.	Нерадин	258,9052	42,1437	216,7615	214,1752
11.	Ривица	23,9945	12,1108	11,8837	-

ОПШТИНА ПЕТРОВАРАДИН					
1.	Буковац	477,9011	28,0318	* 449,8693	* 452,9573
2.	Лединци	868,4326	72,1066	796,3260	753,3949
3.	Петроварадин	292,1211	18,3632	273,7579	13,4818
4.	Ср. Каменица	1.416,0146	34,2073	1.381,8073	1.356,6465
ОПШТИНА РУМА					
1.	Павловци	0,0874	0,0874	-	-
2.	Стејановци	6,7308	6,1395	0,5913	-
ОПШТИНА СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ					
1.	Ср. Карловци	1.749,8917	186,8150	1.563,0767	631,4043
ОПШТИНА СРЕМСКА МИТРОВИЦА					
1.	Б. Прњавор	822,7839	22,2464	* 800,5375	* 820,8400
2.	Лежимир	1.089,5648	52,1440	* 1.037,4208	* 1.051,9414
3.	Дивош	1.150,9130	82,6156	* 1.068,2964	* 1.076,8917
4.	Манђелос	310,8578	21,0177	289,8401	263,4062
5.	Гргуревци	886,3118	25,1977	861,1141	852,8752
6.	Б. Село	3,6760	3,6760	-	-
7.	Чалма	13,4984	3,4149	10,0835	-
8.	Шуљам	852,6843	34,3871	818,2972	812,7307
ОПШТИНА ШИД					
1.	Шид	351,3312	17,6714	* 333,6598	* 324,0507
2.	Бачинци	55,1438	53,1991	1,9447	-
3.	Беркасово	281,8670	52,5079	* 229,3591	* 231,6714
4.	Бингула	364,7099	1,8571	362,8528	354,5297
5.	Гибарац	21,5578	20,5397	1,0181	-
6.	Ердевик	812,6495	78,4070	* 734,2425	* 1.018,7842
7.	Ђипша	418,0791	3,7808	414,2983	414,2752
8.	Кукујевци	56,3225	50,4231	5,8994	-
9.	Љуба	763,2074	44,9677	* 718,2397	* 729,2220
10.	Моловин	443,0949	27,9070	415,1879	-
11.	Привина Глава	490,4271	91,5339	398,8932	376,9982

12.	Сот	731,2638	104,5732	*	626,6906	*	691,9553

Табелела I-12: Шумско земљиште у НП "Фрушка гора" по општинама и структури власништва

Ред. бр.	Општина	Површина шумског земљишта (државно, друштвено)	
		ha	%
1.	Бачка Паланка	1.151,4607	4,74
2.	Беочин	6.544,9240	26,95
3.	Инђија	233,7766	0,96
4.	Ириг	4.128,9424	17,00
5.	Петроварадин	2.576,4805	10,61
6.	Рума	-	-
7.	Ср. Карловци	631,4043	2,60
8.	Ср. Митровица	4.878,6852	20,09
9.	Шид	4.141,4867	17,05
	Укупно	24.287,1604	100,00
Укупно државно у НП		24.287,1614	95,45
Приватни посед у НП		1.158,2300	4,55
	Укупно	25.445,3904	100%

_____

[1)] Подаци катастра земљишта и катастра непокретности добијени од РГЗ - Служба за катастар непокретности - стање за 2002. годину

[2)] Подаци добијени из Опште основе за газдовање шумама за Национални парк "Фрушка гора" (2002-2011.)

* Уочене неусаглашености између података Опште основе и података Катастра земљишта и катастра непокретности.

4.5.1. Лов и ловна подручја

На Фрушкој гори и делу Подунавља заступљена је крупна дивљач. Густина популације три најважније врсте: (срна, дивља свиња и јелен) је у опадању, посебно јелена који је практично нестао са Фрушке горе. Ситна дивљач (зец, пољска јаребица) показује знаке повећања популације за разлику од фазана чија је популација смањена услед смањеног уноса фазана у ловишта и смањене ловно туристичке тражње из иностранства.

На подручју обухваћеном израдом Плана установљено је, решењима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, једанаест ловишта која су дата на коришћење јавним предузећима, привредним организацијама и ловачким удружењима.

У већим ловиштима ловачких удружења у обухвату Плана постоје добри услови за развој и гајење дивљачи.

Ловиште "Сусек-рибњак" којим газдује "ДТД-рибарство" из Петроварадина не пружа добре услове. У овом ловишту дивљих патака, (главна гајена врста), станиште не одговара у потпуности, јер се рибњак који она насељава празни у току године (од октобра до марта је празан).

Ловиште "Војводинашуме", Ш.Г. "Нови Сад" "Ковиљски рит", пружа добре услове за развој и гајење дивљачи.

Ловиште "Национални парк Фрушка гора", којим газдује ЈП Национални парк "Фрушка гора", иако има нарушене критеријуме мира, пружа добре услове за гајење и развој дивљачи (конфигурација терена, орографски, педолошки, хидролошки услови и вегетацијски и прехрамбени потенцијал).

У свим ловиштима постоје бројни ловно-технички и ловно-производни објекти који су у добром стању и функцији, сем у отвореном делу ловишта "Национални парк Фрушка гора" где су дотрајали због нередовног одржавања.

4.6. Инфраструктурни системи

4.6.1. Саобраћај

Саобраћајна инфраструктура представља основ уређења простора Републике Србије, па самим тим и подручја Фрушка горе и посматрана је кроз све гране саобраћаја (путни, железнички, водни, ваздушни и др.).

Да би предложена стратегија и концепција развоја саобраћајне инфраструктуре на подручју обухваћеном Планом представљала део јединственог саобраћајног система Републике Србије, СЦГ-е и интегрисане Европе, сагледани су сви стратешки и развојни планови и уграђени у овај План.

Геосаобраћајни положај Фрушке горе се може сматрати врло повољним, јер су заступљени сви видови саобраћајних капацитета различитог хијерархијског значаја који пружају одличну доступност свим потенцијалним корисницима.

Јединствено пројектовани систем ТЕМ путева Европе омогућава Србији активно укључивање у примарну европску мрежу путева, чиме би постали њен саставни део. У оквиру европских система ТЕМ путева, основни коридор који се пружа правцем север-југ, од Балтика ка Медитерану, пролази подручјем Републике Србије (правац пута Е-75) и Фрушке горе.

Подручје Фрушке горе пресеца мрежа Е-путева, коју чине главни везни и прикључни путеви:

- Е-75 (М-22, М-1) - Будимпешта-Суботица-Београд-Ниш-Скопље-Атина (у дужини од око 11,00 km)
- Е-70 (М-1, М-1.9) - Загреб-Београд (у дужини око 2,70 km)

затим магистрални правци

- М-21 - Нови Сад-Петроварадин-Ириг-Рума (29,30 km)
- М-22/1 - Нови Сад-Инђија-Београд (22,50 km)
- М-18 - Нештин-Визић-Ердевик-Бијељина (11,60 km)
- М-18/1 - Бачка Паланка-Шид-Е-70 (14,80 km)

На мрежу ових путева наслања се мрежа регионалних путева Р-103/1 (5,30 km); Р-106 (26,90 km); Р-107 (41,70 km); Р-116 (22,50 km) и Р-130 (35,30 km) и мрежа локалних путева.

Северну границу Фрушке горе чини европски магистрални пловни пут - река Дунав која протиче кроз нашу земљу у дужини од око 600 km (у обухвату овог Плана 85 km) и чини окосницу мреже унутрашњих пловних путева Србије, а уједно Србију повезује са мрежом пловних путева Европе. Својим пловним капацитетом може да допринесе афирмацији Фрушке горе, јер путнички бродови у оквиру међународне пловидбе могу пристати у оквиру овог простора и остварити посете фрушкогорским знаменитостима у луци Бачка Паланка, Нови Сад и у пристаништу Сремски Карловци, као и теретни бродови у пристаништу Беочин.

Водопривредном основом Републике Србије, у периоду до 2020. године, дат је приоритет радовима и активностима везаним за укључење домаћих пловних путева у европску мрежу, а пре свега, уређењу и одржавању међународног пловног пута на Дунаву.

Железнички саобраћај у гравитационој зони Фрушке горе је присутан преко две међународне железничке линије Беч - Будимпешта - Београд - Атина и Софија - Београд - Загреб - Беч које кумулишу сва кретања на овом правцу и омогућују доступност готово свим деловима Фрушке горе овим видом превоза.

Ваздушни саобраћај је заступљен преко аеродрома у Београду, чиме је омогућено интегрално повезивање друмског и ваздушног саобраћаја.

Простор Фрушке горе у домену саобраћајне инфраструктуре је потпуно опслужен. Потребно је планирати интегрално повезивање свих облика саобраћаја, ради постизања жељеног нивоа услуге за све потенцијалне посетиоце овог простора.

4.6.2. Водопривреда

Класификација водотокова

Подручје Фрушке горе је дугим брдским масивом подељено на два слива: северни део припада сливу Дунава (79 215 ha) а јужни сливу реке Саве (96 207 ha). На северној падини егзистирају 24 потока дубоко усечена у своје корито, односно масив лесне висоравни, док на јужној падини има 28 потока са релативно слабо израженим карактеристикама бујичарских токова.

Класификација водотока на подручју Фрушке горе извршена је према класификацији бујичарских токова по С. Гавриловићу а сходно хидрографским класама:

1. хидрографска класа А (бујичне реке) - Патка-Будоар и Мећеш,
2. хидрографска класа Б (бујичне речице) - Шидска Шидина, Баракут, Кузминска Шидина, Манђелос, Чикаш, Кудош, Мећеш, Шелевренац, Новоселски поток, Нештински и Борков поток,
3. хидрографске класе Ц (бујични потоци), Д (суводолине) и Е (јаруге и вододерине) где спадају сви остали потоци.

Акумулације

Претходне анализе (Генерално решење за снабдевање водом Срема, 1986.) су указале да се у просечној хидролошкој години, с обзиром на геоморфолошке и

хидролошке услове, може акумулисати око 42,5 x 10^6 m^3воде (вештачке акумулације).

У периоду од 1965. г. до 1986. г. изграђено је 10 акумулација и 4 микроакумулације (Чалма I и II на Поповици и Капавица изнад Нештина). Сврха градње ових акумулација је углавном одбрана од бујичарских вода, акумулисање воде ради наводњавања пољопривредних култура, рекреације и туризма, рибогојства, гушчарства, индустрије, итд.

Данас је експлоатација ових акумулација препуштена случају. Неке од њих и даље су у надлежности ЈП "Воде Војводине" (Борковац, Сот и Мохарач), али је већина предата пољопривредним добрима, риболовачким и ловачким друштвима, а нека чак и месним заједницама.

С друге стране, већина акумулација није никад напунила свој корисни акумулациони простор. Разлог за то је или лоша процена биланса вода при пројектовању, или непланско испуштање воде (кад се користе за рибарство). Такође, неке од њих су пројектоване, с тим да се пуне из подсистема за снабдевање водом Срема, који још није изграђен.

Снабдевање насеља водом

У оквиру уже зоне Националног парка је током вишекратних истраживања, утврђено присуство бројних појава извора који нису довољно искоришћени (у највећем броју случајева капацитети ових извора су до 0,1 l/s). Извори због малих капацитета уз копане бунаре различитих дубина, служе за (локално) индивидуално водоснабдевање становника у селима, у горњим деловима речних долина. Ретки извори веће издашности у лајтовачким кречњацима каптирани су за потребе туристичких објеката[1)].

Коришћење воде за водоснабдевање везано је за градске центре по ободу Фрушке горе. Преко дубоких бушених бунара, експлоатише се издан под притиском у лајтовачким кречњацима у Јазку и Врднику (изворište, водовод и термална вода за потребе хотела "Термал"). У осталим насељима експлоатишу се збијене издани са слободним нивоом у алувијалној равни Дунава (Беочин и Петроварадин) и збијене издани са нивоом под притиском формиране у песковима.

На северним падинама Фрушке горе централизовано водоснабдевање становника решено је у беочинској и петроварадинској општини. Већина насеља на јужним падинама Фрушке горе решила су водоснабдевање прикључивањем на регионалне водоводе у Руми, Сремској Митровици и Шиду. У истим општинама постоје и индустријска изворишта везана за веће фабрике.

Већина насеља на посматраном подручју нема изграђену канализациону мрежу, изузев Петроварадина, Сремских Карловаца, Сремске Каменице, Сремске Митровице, Беочина и делом Ирига, али и ова насеља немају потпуне системе за одвођење и третирање отпадних вода, јер се исте испуштају у реципијенте без пречишћавања. За прикупљање и евакуацију отпадних вода се и даље користе септичке јаме ограниченог капацитета, које су у великом броју изведене од напуштених бунара, чиме се директно угрожава непосредна животна средина и подземље. Заостајање изградње канализације за водоводном мрежом је веома изражено на овом подручју, што доприноси перманентном загађењу животне средине, заостајању комуналног стандарда и угрожавању водних ресурса, што представља и највећи проблем.

Развој канализација индустријских погона је у блиској вези са усвојеном технологијом производње и локацијом индустријских објеката у односу на насељска језгра, карактеристике водопријемника, рационалног заједничког пречишћавања итд. На основу статистичких података, удео индустријске отпадне воде у јавној канализацији износио око 25%, што је зависило од активности предузећа. Ово показује да је велики део отпадних вода индустрије био прихватан јавном канализацијом, и да се очекује да ће се оживљавањем индустријске производње повећати удео ових отпадних вода у укупним.

_____

[1)] Извештај - Проф. др Драгица Стојиљковић, Београд 2003. године

Заштита од спољних вода

Одбрана од великих вода Дунава и фрушкогорских водотока вршена је изградњом одбрамбених насипа са пратећим објектима (Сремски Карловци, Петроварадин, Сремска Каменица, Беочин) као и извођењем регулационих грађевина у коритима потока, регулисањем ушћа и изградњом акумулација у сливу.

На деловима површина релативно равних платоа и у брежуљкасто-брдским реонима, какав је посматрани простор Фрушке горе, превлаживање настаје претежно у пролеће утицајем површинских вода од падавина и спољних вода са виших рељефских облика.

За системе у Срему је карактеристична велика дужина главних реципијената каналске мреже који истовремено имају транзитну функцију воде од крајњих тачака Фрушке горе до Саве и Дунава. Таква околност потенцира као приоритетни задатак потребу редовног одржавања каналске мреже у повољном функционалном стању, ради правовременог сакупљања и транзита сувишних вода до црпних станица и гравитационих испуста на Сави.

4.6.3. Енергетика

4.6.3.1. Гасоводна инфраструктура

Сва постојећа гасоводна мрежа на подручју Фрушке горе укључена је у јединствен гасоводни систем Републике Србије.

На подручју Фрушке горе изграђени су следећи гасоводи:

- РГ 02-28 (Госпођинци - Беочин)
- РГ 05-05 (РГ 05-04/I - Сремска Митровица)
- МГ 04/II (Госпођинци - Батајница)
- РГ 04-24 (МГ 04/II - Нова Пазова)
- РГ 04-17 (МГ 04/ II - Сремска Митровица)
- РГ 04-05 (РГ 04-17 - Инђија)
- РГ 05-10 (РГ 04-17 - Пећинци)
- РГ 05-06 (РГ 04-17 - Рума)
- РГ 04-06 (Нова Пазова - Стара Пазова)
- РГ 02-09 (Сремска Каменица - Сремски Карловци)
- разводни гасовод Инђија - Нови Карловци
- МГ 04/II Бешка
- МГ 04/II Бановци

Изведена је гасификација у западном делу општине Рума изградњом следећих гасовода: Рума-Вогањ, Рума-Стејановци-Павловци.

Изведена је гасификација насеља у источном делу општине Руме и Ириг изградњом следећих гасовода: РГ 04-17 - ГМРС "Путинци" (која снабдева гасом општину Ириг), Путинци-Доњи Петровци-Добринци-Краљевци, Путинци-Ириг.

Изведена је гасификација у северном делу општине Ириг изградњом гасовода од гасног чвора Ч4, гасовод средњег притиска који се протеже на север до границе општине Ириг, а од њега се одвајају прикључци за следеће потрошаче: манастир Хопово и викенд насеље, хотел "Варадин" и планинарски дом, санаторијум и "НОРЦЕВ".

4.6.3.2. Електроенергетска инфраструктура

Подручје Фрушке горе у погледу снабдевања електричном енергијом није јединствено. Поједини делови подручја снабдевају се из разних праваца. На датом простору постоји изграђена преносна мрежа са припадајућим трафостаницама различитог напонског нивоа од 110 kV, 220 kV и 400 kV, дистрибутивна средњенапонска 35 kV, 20 kV и 10 kV, као и нисконапонска 0,4 kV и припадајуће трафостанице.

Снабдевање електричном енергијом потрошача на простору обухваћеном Планом обезбеђено је из трафостаница ТС 110/35 kV "Рума 1", инсталисане снаге 31 kVA, ТС 110/20 kV "Рума 2", инсталисане снаге 31 kVA, ТС 110/20 kV "Шид", инсталисане снаге 31 kVA, ", ТС 110/20 kV "Ср. Митровица 3", инсталисане снаге 2x31 kVA, ТС 400/220/110 kV "Ср. Митровица 2", инсталисане снаге 400 kVA, ТС 110/35/20 kV "Ср. Митровица 1", инсталисане снаге 31 kVA, ТС 110/20 kV "Инђија", инсталисане снаге 31 kVA, ТС 110/20 kV "Б. Паланка 2", инсталисане снаге 31 kVA, ТС 110/35/6 kV "БФЦ", инсталисане снаге 31 kVA, ТС 110/20 kV "Нови Сад 6", инсталисане снаге 2x31 kVA, ТС 110/35 kV "Нови Сад 1", инсталисане снаге 2x20 kVA, као и из трафостаница 35/10(20) kV "Беочин", "Транџамент" и "Ср. Карловци", које су 35 kV водовима повезане са ТС 110/35 kV "Нови Сад 1" и , ТС 110/20 kV "Нови Сад 6".

На подручју Фрушке горе изграђен је 400 kV далековод 409/2 Ср. Митровица - Обреновац и 409/3 Ср. Митровица -Ернестиново, као и 220 kVдалековод 209/2 Ср. Митровица 1 - Србобран. Од 110 kV мреже изграђени су далеководи 199/2 Шид - Ернестиново, 199/1 Шид - Ср. Митровица 2, Ср. Митровица 2 - Ср. Митровица 3, Ср. Митровица 2 - Ср. Митровица 1, 124/3 Ср. Митровица 1 - Рума 2, 195/2 Ср. Митровица 2 - БФЦ, 195/1 БФЦ - Нови Сад 1, 124/1 Рума - Нови Сад 1, као и 110 kV, далеководи који повезују трафостаницу Нови Сад 3 са трафостаницама Нови Сад 9, Нови Сад 2, Нови Сад 4, Нови Сад 5 и Нови Сад 1. Ово далеководи чине основну преносну електроенергетску мрежу за територију АП Војводине. Постојеће капацитете електроенергетске инфраструктуре карактерише неприлагођеност захтевима стално растуће потрошње. Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовољавајућа у погледу покривености простора, али не и у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница.

Већи део преносне мреже, око 60%, на подручју Фрушке горе, није задовољавајућег квалитета. Део средњенапонске мреже је грађен за 10 kVнапонски ниво, те се мора реконструисати или заменити. Капацитети изграђених трафостаница такође су незадовољавајући, те је потребно у наредном периоду повећати инсталисану снагу трафоа и изградити нове капацитете.

Секундарна (нисконапонска) мрежа непосредно напаја потрошаче и може се констатовати да она покрива сва насељена места подручја као и појединачне туристичке локалитете.

Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом ваздушна, кабловски начин напајања углавном је заступљен у већим градским насељима. Реконструкција нисконапонске мреже у насељима је делимично извршена, те је потребно у потпуности исту извршити.

Скоро сви излетнички локалитети Фрушке горе, као и манастирски комплекси су снабдевени електричном енергијом. Потребно је повећати сигурност и квалитет напајања.

Јавна расвета у насељима, као и на туристичким локалитетима није потребног нивоа.

Постојећа електроенергетска мрежа са незадовољавајућим карактеристикама, представља сметњу даљем развоју подручја.

4.6.4. Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

Телекомуникациона инфраструктура, на подручју Фрушке горе, којом су обухваћени телекомуникациони објекти, телефонске централе, спојни путеви, примарна и секундарна мрежа у насељима већим делом, ни по квалитету, нити по капацитету није на задовољавајућем нивоу.

Сем у већим градским центрима Нови Сад, Ср. Митровица, Шид, као и у малом броју мањих насеља, још увек није извршена аутоматизација и дигитализација телекомуникационе опреме и система. Спојни путеви између телефонских централа мањим делом остварени су оптичким кабловима уз главне путне правце, а већим делом коаксијалним кабловима и радио-релејном везом. Спојни путеви, остварени на овај начин, су малих капацитета те се телекомуникациони саобраћај одвија отежано.

Месна ТТ мрежа у већини насеља такође није осавремењена, секундарна мрежа је углавном још увек ваздушна.

Табела I-13: Постојеће стање оптичких каблова на подручју Фрушке горе

Ред. бр.	Релација	Орјентациона дужина (km)
1.	С. Митровица-Шид Привод Кукујевци	36
2.	Шид-Вашица	6
3.	Рума-Нови Сад Рума-Ириг-Иришки Венац	27
4.	Београд-Нови Сад	
5.	Одвајање за Инђију- одвајање за Бешку	8
6.	Одвајање за Бешку-раскрсница за Ковиљ	15

7.	Раскрсница за Ковиљ-Нови Сад	17
8.	Нови Сад-Петроварадин	10
9.	Петроварадин-Ср. Карловци	7
10.	Нови Сад-Сремска Каменица	7
11.	Ср. Каменица-Беочин Привод Лединци	8 1

Телекомуникациона инфраструктура мобилне телефоније није обухваћена планом вишег реда, тј. Просторним планом Републике Србије, с обзиром да је њен развој на нашим просторима уследио у каснијем периоду, те ће бити обухваћена овим Планом.

Мрежа јавне мобилне телекомуникације омогућава аутоматско успостављање телефонских веза на простору који је покривен овом мрежом, без обзира на тренутну лоцираност корисника.

Систем мобилне телефоније се састоји од управљачког и комутационог центра и радио-релејних станица са припадајућом опремом, антенама и базним станицама на локацијама неопходним за покривање радио сигналом на територији Србије.

Покривеност простора радио сигналом обезбеђује се преко мреже базних радио-станица, од којих свака покрива одређену територију, која се назива ћелија. Оне се међусобно додирују и на тај начин омогућују целокупно покривање простора.

Базне радио станице континуирано примају и емитују сигнале. Оне су повезане кабловским или радио релејним везама са фиксном телефонском мрежом. Преко телефонских централа за мобилну телефонију усмерава се телефонски саобраћај и прати где се у мрежи налази сваки од активираних мобилних телефона.

Свака базна радио-станица ради на додељеним радио каналима на фреквенцијама из опсега 90 MHz и излазном снагом од око 50 W. Веза између базних радио станица и контролера, преко којих се управља базним станицама, обезбеђује се преко посебних система преноса - кабловских (постојећа фиксна телекомуникациона мрежа ПТТ) или радио релејна веза (посебни уређаји МОБТЕЛ-а, који раде у фреквенцијском опсегу од око 7, 15 или 23 GHz, а на антенском систему имају излазну снагу 0,1 W, усмереност коришћених антена реда величине 40 dBi).

Примењују се три типа базних радио станица:

ТИП I - уређаји базне радио станице и радио релејних веза се постављају у метални контејнер поред антенског стуба на коме су антенски системи на тлу

ТИП II - уређаји базне радио станице и радио релејних веза се постављају на крову зграде, где су и антенски стубови, односно носачи антена на фасадама објеката

ТИП III - уређаји базне радио станице и радио релејних веза се постављају у расположиви простор унутар зграде, док су антенски стубови на или поред зграде, односно на фасадама.

За потребе система ГСМ мреже мобилних телекомуникација на простору Фрушке горе изграђене су базне радио-станице, радио-релејне станице и припадајући антенски стубови на следећим локацијама: Врдник, Ириг, Бешка, Сремски Карловци, Шид, Чортановци, Беочин, Петроварадин, Бранковац.

Покривеност простора радио и ТВ сигналом обезбеђена је предајницима постављеним на локацији Црвени Чот, Бранковац и Електровојводина. Ови системи радио релејних веза су магистралног значаја и покривају не само подручје Фрушке горе, већ и подручје АП Војводине заједно са локалним предајницима.

4.7. Заштита подручја

4.7.1. Заштита животне средине

Простор обухваћен израдом Плана, покрива површине са значајним природним вредностима, потенцијално угрожене просторе и деградиране површине.

Потенцијално угрожени простори представљају површине у оквиру агрикултурне зоне, мањи део површина на највишим гребенским деловима Фрушке горе и станишта са плитким, сувим земљиштем, са приметним ерозионим процесима, излетнички локалитети и појасеви уз магистралне саобраћајнице.

Деградиране површине су настале као резултат промена природних услова и под антропогеним утицајем.

Под утицајем неповољних природних услова деградиране су стране потока, које су изложене дуже времена утицају флувијалне ерозије и створена су клизишта на северним падинама Фрушке горе.

Под антропогеним утицајем деградиране су површине каменолома и на местима депоновања јаловине, искрчене су велике површине шума због изградње далековода, жичара, саобраћајница, телекомуникационих објеката и просека. Непланско ширење викенд насеља је такође утицало на трајне измене пејзажа.

Насеља представљају потпуно измењене делове природе. На простору Фрушке горе, који је предмет обухвата Плана, налази се 57 насеља, у оквиру 9 општина.

Квалитет животне средине је различит по насељима. Основни комунални проблеми су: недостатак квалитетне воде за пиће, неадекватно одвођење отпадних вода, недостатак уређаја за пречишћавање отпадних вода, нефункционисање депонија у складу са савременим правцима одлагања комуналног отпада и појава аерозагађења у урбаним центрима (Беочин, Ириг).

На територији општине Сремска Митровица се налази 9 фрушкогорских села, које у одређеној мери имају деградирану животну средину због неадекватног одвођења отпадних вода, депоновања отпадних материја и сточног гробља, које не функционишу у складу са законским прописима.

У свим селима није изграђена канализациона мрежа и евакуација отпадних вода се врши путем септичких јама, које представљају потенцијалне пунктове загађења воде и земљишта, као природних ресурса.

Сточна гробља нису комунално опремљена и не врши се сахрањивање лешева у складу са санитарно-хигијенским прописима.

Локације за депоновање смећа су неуређене и комунално неопремљене, па у великој мери угрожавају животну средину.

Водоснабдевање насеља се врши из митровачког изворишта и сопствених бунара, што захтева проналажење решења за генерално снабдевање свих села водом за пиће путем водоводне мреже.

Општина Беочин нема израђен катастар загађивача на својој територији и нема евиденцију о технолошким процесима, врсти и токовима отпадних материја, начину њиховог одлагања, иако је фабрика БФЦ-Лафарж евидентан загађивач и непосредног и ширег окружења и представља највећи пункт загађења на целом простору, који је обухваћен овим Планом.

Депоније за одлагање комуналног отпада не функционише у складу са законским прописима, што захтева проналажење адекватног решења.

Општина Беочин нема уређаје за пречишћавање.

У општини Сремски Карловци нема, према њиховој евиденцији, загађивача животне средине у погледу технолошких процеса.

У насељу изграђена канализациона мрежа у свим деловима, па септичке јаме представљају извор загађења водоносних слојева и земљишта.

Осим дивљих депонија, у овој општини није формирана депонија за одлагање комуналног отпада у складу са законским прописима и није изграђен ниједан уређај за пречишћавање отпадних вода.

Општина Шид има у одређеној мери деградиране природне ресурсе јер су евидентирани загађивачи (индустрија), на основу спорадичних мерења аерозагађења. Ови индустријски објекти испуштају и отпадне воде, без пречишћавања, а цела општина не поседује ниједан пречистач отпадних вода и колектор фекалне канализације.

Постојећа депонија не функционише у складу са законским прописима.

Општина Петроварадин на својој територији има индустријских објеката који у одређеној мери деградирају животну средину, али општина нема података у наведеном контексту. Индустријски објекти "Победа" и "Навип" ослобађају веће количине отпадних вода, оптерећених органским материјама, које би требало претходно упутити на предтретман, посебно "Победа" која је и емитор зауљених вода.

Све отпадне воде Петроварадина и Института у Сремској Каменици, (атмосферске и отпадне), се директно или посредно изливају у Дунав у близини Петроварадинске аде, значајног изворишта воде за пиће за град Нови Сад. Претходног пречишћавања ни отпадних ни атмосферских вода нема.

На око 2 km од каћког моста на старом каћком путу налази се тзв. депонија за муљ из септичких јама, чврсти отпад са решетки и талог из базена црпних станица канализације и за муљ од чишћења сливника и канализационе мреже. Депонија је неуређена. Са две стране се граничи мелиорационим каналима слива Калиште и старим каћким путем. Оцедне воде из муља се сливају директно у канале. Ово одлагалиште - депонија се користи још од шездесетих година прошлог века. Сем цистерни ЈКП "Водовод и канализација", на овај простор одлажу садржај септичких јама и друга предузећа. У скорије време почело је одлагање и чврстог отпада.

Комунални отпад на територији Петроварадина депонује се на Градској депонији, која је лоцирана према ГП-у Новог Сада, на површини од 23 ha и представља санитарно-технички уређен простор за контролисано одлагање отпада са инсталисаним постројењем за сепарацију, сабирање и балирање отпада.

Услови, начин одвожења и одлагања сакупљеног смећа на депонији и начин уређивања, технички и други услови за експлоатацију, одржавање депоније и начин обезбеђивања континуитета и одлагању и депоновању отпада на територији града у прописани Одлуком о уређивању и одржавању депоније ("Сл. лист града Новог Сада", бр. 6/2003).

Општина Ириг није обезбеђена довољном количином воде за пиће и нема изграђену канализациону мрежу у насељима.

Такође недостаје уређај за пречишћавање вода.

Општина нема података о праћењу квалитета ваздуха, али је аерозагађење присутно због прометне саобраћајнице (М-21), која пролази кроз центар насеља.

Проблем одлагања комуналног отпада се решава уређењем нове локације депоније, у складу са законским прописима.

Сточно гробље функционише у складу са санитарно-хигијенским условима.

Од општина Бачка Паланка и Инђија нису добијени подаци о квалитету животне средине и комуналној опремљености насеља.

Општина Рума има на својој територији евидентирне загађиваче животне средине тј. индустријске објекте (фабрика коже "Рума-Гума", "Нова гума" и сл.), који током функционисања издвајају отпадне материјале у течном, чврстом и гасовитом стању. Њихов неповољан положај у односу на правац ветрова се негативно одражава на Фрушку гору јер ветрови доносе загађујуће материје на овај простор.

Водоснабдевање и одвођење отпадних вода из насеља је у већем делу обезбеђено, што значи да је у овим деловима и извршена заштита воде и тла, као природних ресурса.

На подручју Националног парка Институт за заштиту здравља Нови Сад спроводи здравствену контролу квалитета воде за пиће у фрушкогорским туристичким локалитетима Андревље, Стражилово и Тестера и подаци (месец мај 2003. године) показују да вода за пиће испуњава захтеве о хигијенској исправности.

Фрушкогорски водотоци, који припадају сливу реке Дунав и сливу реке Саве, имају неповољно дејство на поједина насеља изазивајући поплаве, ерозију и клизишта.

Поплавама су угрожена насеља Моловин, Нештин, Сусек, Луг, Свилош, Баноштор, Черевић, Бразилија, Беочин, Стари Раковац и Нови Раковац, део Лединаца, Сремска Каменица, Петроварадин, Буковац, део Сремских Карловаца, Чортановци, Бачинци, јужни део Ердевика, Визић, Стара Бингула и Бингула, Дивош, Шишатовац, Лежимир, Манђелос, Врдник, Ривица и Ириг. У овим насељима је присутна појава ерозије и клизишта, што захтева примену заштитних мера (регулација водотока и пошумљавање угрожених површина).

Клизишта земље присутна на северним падинама Фрушке горе, уз поточне долине, настала су услед штетног дејства ерозије и подземних и атмосферских вода. Највише је угрожено подручје десне долинске стране Дунава.

У погледу угрожености подручја од пожара, шумски комплекс је мање опасан јер изразито осетљивих засада од пожара има свега 315 ha тј. 1,5% од укупних засада.

Локалитети који могу бити угрожени од експлозија су већа складишта привредног експлозива: БФЦ Лафарж и каменолом Раковац, са два копа "Кишњева глава" и "Сребро". Одређене количине радиоактивних материја се налазе у Институту за ТБЦ у Сремској Каменици, али оне не могу бити извор акцидената већих размера.

У погледу ревитализације и рекултивације површинских копова, ниједан пројекат није реализован, па је на одређеним коповима вршена спонтана обнова аутохтоне вегетације. На појединим коповима је чак поново вршена експлоатација ("Кишњева глава" - Раковац, "Парагово-Орлово бојиште" и "Средње брдо-Андревље"), што је утицало на директну деградацију земљишта, воде, ваздуха и живог света.

4.7.2. Карактеристике и заштита природних добара[1]

_____

[1] Завод за заштиту природе Србије, Одељење у Новом Саду, Студија Степеновање режима заштите подручја Националног парка Фрушка гора и заштита природних вредности у границама об. П, Нови Сад, 2003.

Национални парк "Фрушка гора" је природно добро од изузетног значаја за Републику Србију (Закон о заштити животне средине "Сл. гласник РС", бр. 66/91).

Према класификацији међународне организације за заштиту природе (IUCN) одређено је као II категорија - Национални парк по којој су национални паркови релативно велики простори, који садрже репрезентативне примерке главних природних региона, појава и крајолика где биљне и животињске врсте, геоморфолошке знаменитости и станишта имају посебан научни, образовни и рекреациони значај. Они садрже један или више целовитих екосистема који нису материјално измењени људском експлоатацијом и присутношћу.

Као усамљена острвска планина у Панонској низији Фрушка гора има специфичну историју, са постојањем мора и језера у прошлости Панонског басена. Са очуваном богатом фосилном фауном и флором, разноврсним стенама и минералима у којима је забележен историјат формирања масива од постанка земљине коре до данас, може да послужи као огледало геолошке прошлости Панонско-карпатског басена, што је довољан аргумент за проглашење подручја Националним парком.

Биљни свет води порекло од краја плиоцена, када је вода, која је опкољавала ово острво у панонском басену знатно ублажила климу без већих екстрема, што је погодовало очувању многих врста као што је сребрна липа, врсте храстова: китњак, ситнолисни и крупнолисни медунац, цер, сладун, затим грабић, црни јасен, кострика и друге врсте медитеранског и субмедитеранског обележја.

Разноврсност шумских екосистема се састоји од издвојених 7 заједница чистих и мешовитих храстових шума, 3 заједнице мешовитих храстових шума и 5 заједница чистих и мешовитих букових шума, као и један број еколошко-географских варијанти термофилних шума са цером, медунцем и сладуном. Доминантна фитоценоза шумских екосистема Фрушке горе, шума китњака и граба са костриком (Rusco-Querco-Carpinetum) представља географску варијанту храстово-грабове заједнице Србије (Querco-Carpinetum Serbicum). Она је климарегионална за Фрушку гору, најближа исходишним шумама овог региона.

Посебно се истиче рефугијум на Стражилову са мешовитом шумом храстова са грабићем Carpineto-orienralis-Quercetum, субмедитеранског обележја и реликтног карактера. Значајна је заједница крунолисног медунца и цера (Orno-Quercetum cerris-virgilianae) на платоима јужних падина, јер представља зоналну вегетацију јужног обода Панонске низије. Специфичност екосистемског диверзитета чине букове шуме у монтаном појасу од 300 метара надморске висине до гребена Фрушке горе. Ради се о заједници липе и брдске букве Tilio-Fagetum submontanum, док су чисте шуме субмонтане букве изузетно ретке.

Највредније шуме овог типа су очуване у Папратском долу, који је од 1955. године под строгом заштитом. Шуме Фрушке горе одликује значајно учешће липе на преко 30% површине, што је јединствена појава у европским размерама. Антропогеним утицајем, сечом шума у даљој и блиској прошлости, липа се интензивно шири и осваја станишта храста и других дрвенастих врста Фрушке горе.

Зељаста вегетација обухвата флористички богате степске заједнице из свезе Festucion rupicole. Овај тип вегетације на Фрушкој гори је, у односу на

типичне степе Војводине, најмезофилнијег карактера са наглашеним шумостепским обележјем. Основна степска асоцијација Фрушке горе је Inulo-Chusopogonetum grilli која је распрострањена на нижим обронцима северног и источног побрђа.

Специфичност фрушкогорског региона чини заједница Crambo-Artemisierum campestris, са само једним налазом на брду Кошевац, у источном делу Фрушке горе. У њен састав улазе бројни степски реликти, те је и сама заједница реликтног карактера. Степске површине су очуване само на ободу фрушкогорског лесног платоа, ван Националног парка. Због њиховог значаја за очување укупног биодиверзитета Фрушке горе предлаже се проширење граница заштите и на ова подручја.

Флористичко богатство карактерише око 1500 врста васкуларне флоре. Од укупно 216 биљних врста, природних реткости на Фрушкој гори, забележено је преко 40. У Црвеној књизи Флоре Србије ишчезлих и критички угрожених таксона, са Фрушке горе је описано 14 врста. Специфичност флоре Фрушке горе огледа се у присуству терцијарних реликата: ловорасти јеремичак Daphne laureola, кадивка Kitaibelia vitifolia, звончић Campanula lingulata, пљевика Cheilanthes marantae и др., а од ксеротермних реликата степе, панонских ендемита и субендемита: татарско зеље Crambe tataria, велика саса Pulsatilla vulgaris subsp. grandis, гороцвет Adonis vernalis, зимзелен Vinca herbacea, бабалушка Sterbergia colchiciflora и др. Флористичко богатство употпуњује присуство 32 врсте из породице орхидеја (Orhidacea), од укупно 64 забележених на територији Србије, од којих је 18 од међународног значаја за балканске просторе.

Фауна Фрушке горе је такође богата и разноврсна, али недовољно проучена, поготову група бескичмењака. Комплетно су истражене само група осоликих мува (Surphidae) и комарци (Culicidae) из реда Диптера. Као природне реткости су заштићени инсекти: јеленак Lucanus cervus, рији шумски мрав Formicae rufa, храстова стрижибуба Morimus funereus, Rosalia alpina и др. за подручје Фрушке горе су везане медитеранске и атлантске врсте, највероватније древноперипанонског распрострањења којима је ово рефугијално станиште. Такве су врсте Surphidae: Brachuopa insenilis, Muolepta potens, Neocnemodon brevidens, чија су станишта издвојена за строги режим заштите. Опстанак врста Cerambuh cerdo и Rpsalia alpina, као изразито монофагних врста стрижибуба, је доведен у питање услед нестајања станишта нерационалном сечом шума великих размера и необнављања храстових шума на овим просторима.

Подручје Дунава у границама Просторног плана насељава око 60 врста риба из 11 породица, са доминацијом таксона из породице Cuprinidae(паренске врсте) које су заступљене са 12 врста. Овај део Дунава представља рибарско подручје (Дунав II) на коме су дозвољени спортски и привредни риболов.

Дуж леве и десне обале Дунава су природна мрестилишта, саставни делови заштићених природних добара "Бегечка јама" и "Ковиљско-петроварадински рит".

Фрушка гора, као релативно мали планински масив, има богату херпетофауну. Од 23 врсте водоземаца и 22 врсте гмизаваца са простора Србије, на Фрушкој гори живи 13 врста водоземаца и 11 врста гмизаваца. Отуда је Фрушка гора значајан репродуктиван центар и центар биодиверзитета фауне водоземаца и гмизаваца. Из ове групе организама 17 врста је заштићено као природне реткости. На Црвеној листи угрожених врста света (IUCN, 1994) налази се 14 врста. За најугроженије врсте као што је шарени даждевњак (Salmandra salamandra) и шарка (Vipera berus), које нису регистроване последњих неколико година, потребно је проценити могућност њихове реинтодукције.

Фауна птица целокупног масива Фрушке горе обухвата 211 врста птица, од којих се 130 врста гнезде и изводе потомство, због чега спада у најважнија подручја гнежђења ретких птица грабљивица у Војводини, и шире у Србији и Панонској низији. Међу њима се издваја орао крсташ (Aquila heliaca) коме је Фрушка гора сада вероватно једино активно гнездилиште у целој Србији, патуљасти орао (Hiepaaetus pennatus) и орао кликтавац (Aquila pomarina). Значај фауне птица Фрушке горе је верификован проглашењем за међународно значајно станишта птица у Европи (ИБА) на површини од 42000 ha. На простору Националног парка је забележено 150 врста, а само на падинама, ван заштићеног добра има 140 врста гнездарица.

Фауна сисара (Mammalia) броји 60 врста. Од укупног броја сисара 38 је заштићено као природна реткост. Значајна је заштићена група слепих мишева (Chiroptera), нарочито арбориколних врста љиљака, којима су за опстанак неопходне дупље старих стабала. Од ситних сисара присутна је текуница (Spermobilis citelus) и слепо куче (Spalah leucodon) на степским и пашњачких стаништима која су у нестајању на Фрушкој гори и у Војводини.

Међу крупнијим сисарима јављају се: шакал (Canis aureus), дивља мачка (Felis silvestris), јелен (Cervus elaphus) и срна (Calpeolus capreolus). Већина њих су аутохтоне врсте, осим јелена лопатара и муфлона, који се гаје у ловном резервату Ворово.

4.7.3. Заштита непокретних културних добара

Споменици културе налазе се на читавом подручју које обухвата Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе, али су неравномерно распоређени, тако да зона Националног парка "Фрушка гора" претежно обухвата споменике новије историје, зона заштитног појаса - насеља и манастире, односно подручје несталих надземних материјалних трагова културне баштине - археолошке локалитете.

Материјални остаци, до којих се ископавањем дошло, показују да се у подножју Фрушке горе човек населио врло рано и да се углавном задржавао на приобаљу Дунава, Саве и њихових притока које се спуштају са фрушкогорских падина.

Први материјални трагови присуства на овом подручју потичу из периода мезозолита (крај мезозолита) - када су две миграционе струје, које су се на овом простору у то доба сусретале, створиле две оригиналне културе: керешку и старчевачку. Следећи период, млађи неолит, доноси нову винчанску културу. Антички период репрезентативно је заступљен Сирмијумом, који у III веку постаје центар за романизацију целе источне покрајине.

Трагови стабилизације римске империје налазе се, између осталог, и у остацима важног римског пута од Земуна, преко Нових Бановаца(Burgunac), Сурдука (Pittium), Сланкамена (Acumincum) и Баноштра (Malata Bononia), који десном обалом Дунава води до најсевернијих граница Панонније.

Ратна разарања су до темеља уништила све остатке утврђења, градова, комуникација, привредних и сакралних објеката, али систематска и случајна ископавања показују да је Фрушка гора богата доказима о начину живота, а посебно о војним захватима из овог периода.

Око средине IV века старе ере у Подунавље стижу Келти, доносећи своју тзв. латенску културу. Археолошки локалитети овог периода су већ регистровани на обема странама Фрушке горе.

Период борби око римских северних граница, пад Сирмијума, надирање Авара и Словена и њихове борбе са Византијом представљају улазак у средњи век, а борбе Авара са Францима (791-796) уводе панонску равницу у сферу експанзије Западног царства.

У то доба се учвршћује црквена организација и Срем добија епископију, а затим у XIII веку бискупију. У Баноштру се крајем XII века оснива бенедиктански манастир. Истовремено се формира и административно-територијална организација по којој је Фрушка гора са Сремом била подељена линијом Сремска Митровица - Баноштор (стари римски пут) на сремску и вуковарску жупанију. Турски упади у Срем од 1390. и 1392. најављују ново немирно поглавље историје.

После дефинитивног уласка у ова подручја Турци су своју власт организовали углавном по градовима, који су као центри власти добијали турски карактер. Тако је Сремска Митровица била највеће муслиманско насеље у Срему.

После победе Евгенија Савојског над Турцима код Сенте 1697. године, односно закључења Карловачког мира 1699. године јужни градови и даље остају под Турцима, а живаљ из њих се сели у хришћанску Угарску и, задржавајући се на падинама Фрушке горе, насељава прњаворе подигнутих или обновљених манастира.

У средњем веку је на подручју Фрушке горе изграђен велики број манастира, од којих неки уопште нису сачувани, док су преостали много изгубили од своје првобитне физиономије.

У време када су оснивани представљали су значајне духовне, али и привредне центре. Њихова организациона повезаност (метоси, филијале) и њихови поседи (прњавори) земље и људство, давали су им знатну економску снагу и утицај. Подигнути су углавном у периоду до XVIII века, тако да данашњи комплекси и цркве у њима имају мало (или нимало) од првобитне архитектуре, али су првобитне организације комплекса знатно сачуване. Археолошка ископавања у тим комплексима и друга истраживања (у првом реду архивска) даће сигурно нове податке о првобитном изгледу и значају ових манастира.

Њихов значај за историју и културу је велики, јер се не ограничава само на верске побуде из којих су настали, већ се проширује и на културне и економске везе које су ти објекти у средњем веку имали. Због тога се њима и њиховом третману у Просторном плану посвећује посебна пажња.

Сем манастирских, постојале су и цркве у насељима. Њима се или изгубио траг, или су касније радикално реконструисане.

Фрушка гора је у средњем веку представљала стратешки важан простор, а утврђења, која су на њој и у њеном подножју подизана, контролисала су и бранила широке потезе значајне за економику и политику свих оних који су је почетком средњег века имали у свом поседу, као и оних који су на те просторе претендовали.

Нешто боље сачувано утврђење, истина новијег датума је Петроварадин који је представљао важан стратешки положај на природно брањеном месту, усамљене, издигнуте стене која задире у Дунав.

Новије доба, под којим подразумевамо период после одласка Турака (Карловачки мир 1699. и Пожаревачки мир 1718.) и развојачење војне границе, доноси Војводини, а самим тим и Фрушкој гори многе просторне и етничке промене.

Вароши Сремска Митровица, Сремски Карловци и Ириг одржале су свој значај, док су Сланкамен, Каменица и Нештин изгубили од првобитног значаја: Рума и Шид, тадашња села, развила су се у градове. Посебну амбијенталну вредност из

новијег периода представљају Сремски Карловци, који почињу да напредују од времена кад постају резиденција патријарха и седиште митрополита. Тада се у њима зида катедрала, митрополитов двор (стари и нови), зграде магистрата и друге јавне зграде, а има и једну поплочану улицу.

Петроварадин је такође град у коме се појединачни споменици не могу издвојити, јер у целини представља наслеђе које треба чувати. Тврђава, подграђе, цркве и манастири, јавни, стамбени и војни објекти, које је прошлост оставила, представљају хомогену целину, јединствену у Војводини, а и шире.

Поред огромног природног и створеног богатства, посебне амбијентално-споменичке вредности чине насеља. Специфична по свом настанку, морфолошком изгледу, просторној организацији, као и карактеристичној архитектури стамбених и помоћних објеката (кошеви, амбари, чардаци, колнице, пецаре и сл.) чине амбијенталне целине које је потребно проучавати и сачувати.

Фрушка гора је такође, од кад се могу пратити трагови човека на њој, пружала људима заштиту у најтежим данима борбе и превирања. Ова њена улога је посебно дошла до изражаја у периоду II светског рата. Бројни споменици на овом подручју то и потврђују.

Поред највећих спомен-обележја (споменик на Иришком венцу, затим у градовима, као што су Сремска Митровица и Рума, али и у селима Раковац, на пример, и подручјима ратних збивања "Рохаљ базе", "Летенка" и др.), обележени су и појединачни гробови пали бораца.

4.7.4. Угроженост подручја од елементарних непогода

Подручје посебне намене Фрушке горе које је обухваћено овим Планом највише је изложено негативном дејству земљотреса, одроњавања и клизања земљишта, пожара, града и суше, као појавом која директно утиче на пољопривредно земљиште и планирани принос.

Угроженост и повредљивост подручја од елементарних непогода

Земљотрес

На основу досадашње сеизмичке активности и карте микросеизмичке рејонизације територије Војводине, подручје посебне намене Фрушке горе угрожено је појавом земљотреса интензитета 6°MCS, 7°MCS и 8°MCS.

Појава земљотреса интензитета 6°MCS могућа је на целој територији општине Шид и на делу територије општине Беочин.

Појава земљотреса интензитета 7°MCS могућа је на деловима територија општина Ириг, Рума, Беочин и Инђија.

Зона са могућим земљотресом интензитета 8°MCS обухвата територију општине Петроварадин (Сремска Каменица, Петроварадин и Мишелук), целу територију општине Сремски Карловци и мањи део територије општине Инђија.

Последице јачих земљотреса који су се јављали на територији Војводине, па самим тим и на овом подручју, нису забележене, нити посебно анализиране. Међутим, према досадашњим искуствима са земљотресима који су се догодили на другим подручјима, може се претпоставити да ће највише бити угрожена подручја у зони земљотреса јачине 8°MCS јер се процењује да ће у том случају настати тешка разарања на 1/4 објеката, поједини објекти ће бити срушени, а многи ће постати неупотребљиви за становање. На овлаженом земљишту и на стрмим

падинама настају пукотине, а могуће је покретање земљишта на активним клизиштима. У случају земљотреса јачине 7°MCS највећа оштећења (тешка) ће претрпети објекти грађени од черпића и набоја, необрађеног камена и сеоске зграде, док ће лакша оштећења имати зграде од опеке, великих блокова префабрикованих материјала и сл.

Одроњавање и клизање земљишта

Одроњавање земљишта нема велику учесталост и одвија се углавном као појединачна мања појава, али представља опасност за објекте који су изграђени близу лесних одсека.

Клизање земљишта је најизраженије на северним падинама Фрушке горе где у и највећа клизишта (подручје десне долинске стране Дунава - од Нештина до Сусека; од Баноштора до Черевића; западни део Сремске Каменице; у Сремским Карловцима подручје Ровина и источни део Сремских Карловаца у ширем подручју Липовца; од циглане у Сремским Карловцима до Бешке; Стари Сланкамен према Чоту.

Део терена у Сремској Каменици, односно подручје Рибњака и Каменичког парка, које спада у грађевинско подручје града Новог Сада, представља клизиште, које може да се активира уколико дође до нове изградње већег обима и већег оптерећења земљишта.

Поред дунавског типа клизишта, појединачна клизишта су активна у ширем подручју Фрушке горе, али су она знатно мања по површини, плића су и тим клизиштима су најчешће угрожени појединачни објекти.

Саобраћајна инфраструктура је такође угрожена клизиштима и одроњавањем земљишта и то, путеви: - М-22/1, Нови Сад-Београд, клизиште у дужини од 955 m; М-21, Нови Сад-Рума, одрон на делу пута Парагово-Иришки Венац у дужини од 1000 m; Р-107, Нови Сад-Беочин, клизиште на делу пута у подножју Транџамента у дужини од 50 m; код срушене зграде ТВ Нови Сад у дужини од 100 m и на делу пута Баноштор-Черевић у дужини од 2000 m), као и делови железничких праваца (пруга Београд - Суботица, клизиште на делу Чортановци - Карловачки Виногради у дужини од 4200 m).

Снежни наноси и поледице

На основу хидрометеоролошких података и искустава у одбрани од снежних наноса и поледице на саобраћајницама, евидентно је да су угрожени делови саобраћајница и то:

- на путу Нови Сад-Београд (стари пут) око Чортановаца, Бешке и Марадика;
- на путу Нови Сад-Шабац, око Иришког Венца (1,5 km), део пута Иришки Венац-Ириг (2,0 km) и део пута Ириг-Рума (2,5 km).

Град и суша

Подручје Фрушке горе не спада у изразито градобитно подручје, већ је подложно само повременим продорима односно упадима олујних и градобитних облака. Нешто израженији градобитни рејони су северни и западни Срем. Климатски услови, који имају тенденцију повећања температуре, знатно утичу на појаву суше која највећу учесталост има у вегетационом периоду, када су пољопривредне културе најосетљивије и када су штете од ове непогоде у то време највеће.

Поплаве

Границу северног дела Фрушке горе дефинише река Дунав. Заштита од продора високих дунавских вода решава се изградњом примарних и секундарних одбрамбених насипа. Изграђени насипи на реци Дунав са данашњим степеном одбране урађени су 1965. године после велике поплаве, с тим да су они

надвишени до нивоа стогодишње воде уз додатну заштитну висину од 0,70 m до 1,40 m, ради заштите од таласа и преливања. Лева обала Дунава је у потпуности заштићена изграђеним и реконструисаним насипима, док је десна обала Дунава (са сремске стране) делимично регулисана насипима, а делимично су остале ритске површине.

Подручје Фрушке горе, карактерише и велики број сталних извора и мањих водотока, од којих многи који полазе са њеног врха не стигну до подножја, већ се губе у лесним деловима тла. Такође, изградњом брана на водотоцима створене су акумулације које, поред основне намене која се односи на наводњавање, имају још и функцију ублажавања поплавног таласа као основног уређења водног режима, снабдевања водом, рибарства, рекреације и спорта и др. До сада је изграђено једанаест брана, од којих пет спада у категорију високих брана (класирају се по висини и запремини).

Нагомилавање леда на реци Дунав може да изазове поплаве. На основу дугогодишњих осматрања и искустава утврђено је да постоји неколико сектора на Дунаву, који су изразито угрожени од стварања ледених баријера и чепова, а у односу на простор за који се овај план ради, такав сектор је евидентиран код Сремских Карловаца на делу плићака Аранка.

Пожари

Простор за који се план ради обухвата 57 насељених места од којих су најбројнија насеља сеоског типа, без великих концентрација запаљивог материјала, са широким улицама и приземним или зградама мале спратности, тако да се могу појавити пожари мањих размера и локалног карактера. Већа опасност од пожара је могућа у насељима мешовитог и градског типа, у којима је и већа густина насељености, као и већа спратност изграђених објеката.

Изграђеност саобраћајница између насељених места је задовољавајућа што омогућава несметан долазак снага за гашење пожара. Проблем проходности саобраћаја може бити изражен у зимском периоду, у случају великих снежних падавина и наноса.

Акциденти и техничке катастрофе (експлозије, радиоактивно и хемијско загађивање)

Опасност од настанка експлозије коју са собом носи складиштење, превоз, промет и рад са експлозивним материјама присутна је и у појединим технолошким процесима а односи се на предузећа која се баве производњом и ускладиштењем нафте и нафтних деривата, као и гаса.

На подручју Фрушке горе а и шире, не постоје радиоактивне материје у количини која би могла изазвати акциденте типа елементарне непогоде.

5. ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА ПОДРУЧЈА

Фрушка гора представља подручје са значајним развојним потенцијалима у погледу изузетно повољног геосаобраћајног положаја, квалитетног пољопривредног земљишта за развој одређених видова производње, значајног шумског фонда, хидроенергетских и геолошких потенцијала, разноврсности понуде туристичких мотива и садржаја. Такође су значајни и радом створени развојни потенцијали у области пољопривреде, индустрије и рударства, саобраћајних ресурса, туризма и угоститељства и непокретних културних добара.

Пројекција развоја становништва, као основног, непосредног развојног фактора указују на погоршање његовог квалитета, пре свега због све неповољније старосне структуре. Изражени процеси депопулације утицаће на потпуно гашење неких насеља.

Оваква кретања изазваће заоштравање проблема обезбеђења потребног броја радно-способних становника, што ће захтевати и озбиљне промене у техничко-технолошкој опремљености и производној оријентацији одређених подручја.

Значајно ограничење у функционисању подручја представља и недовољно развијена мрежа насеља, са неповољном величинском дистрибуцијом и малом просечном величином насеља. Дистрибуција привредних капацитета је врло неравномерна. Највећа концентрација остварена је на линији Сремски Карловци - Петроварадин - Беочин, као резултат постојеће сировинске основе и повољних услова за саобраћајну повезаност са ширим просторијама. Негативни аспекти огледају се у значајном обиму тешког транспорта, девастацији и деградацији простора и значајном аерозагађењу на појединим локалитетима.

У области пољопривреде развојне потенцијале чине:

- здрава природна средина, која преовлађује на готово целокупном подручју Фрушке горе,
- повољни климатски и педолошки услови у прибрежним деловима планине,
- изузетна повољност делова Фрушке горе чија је надморска висина од 100-200 m за воћарско-виноградарску производњу великих могућности,
- инсолација дунавског "огледала" које даје значајан допринос осунчаности целог предела, нарочито северних и источних падина Фрушке горе,
- предност представља и географски положај, односно близина значајних потрошачких центара као што су Београд и Нови Сад, а такође и значајних саобраћајница које пресецају или тангирају Фрушку гору.

У недостатке, или ограничавајуће факторе са становишта пољопривредне производње спадају следеће околности:

- да су виши делови Фрушке горе преко 200 mnv у највећој мери обрасли шумским покривачем, а и да су доста стрми и изложени ерозивним процесима,
- знатна уситњеност земљишних поседа, која не пружа могућност шире примене плантажног узгоја воћа и грожђа,
- неповољна старосна, полна и образовна структура пољопривредног становништва условљена континуираним процесом депопулације села и преливањем великог броја радно способног становништва у оближње градове.

Досадашњи развој туризма у Националном парку "Фрушка гора" и на целом ширем простору Фрушке горе има већ годинама силазни тренд. Некада веома позната и омиљена планина и рекреативна зона Београда и Новог Сада са врло различитим и за та времена интензивним коришћењем простора, Фрушка гора доживљава последњих година не само стагнацију, него и константни пад свих туристичких активности. Простор Фрушке горе је запуштен, неуређен и необележен.

Највећи проблем досадашњег развоја туризма на Фрушкој гори је у томе што нису јасно дефинисани носиоци развоја туризма, што корисници тог простора не сносе консеквенце недовољног или неадекватног коришћења простора, и на крају што до сада нису ни спровођени програми развоја који су доношени. Најважније је, пре свега, што не постоје озбиљне активности везане за развој туризма на Фрушкој гори, јер савремено туристичко тржиште захтева конкретне програме развоја, који знатижељним и пробирљивим туристима нуде атрактивне програме, специфичне и раритетне.

Шуме Фрушке горе карактерише богатство биљних и животињских врста. Основне функције шума Националног парка су заштитна, едукативна и научно-истраживачка, затим функција обнове и развоја дивљачи, као и производна

функција. Такође је од изузетног значаја и њихова водозаштитна улога која се пре свега односи на заштиту изворишта и заштиту чистоће воде.

Шуме и ваншумско зеленило заштитне зоне Националног парка су недовољно заступљени у односу на потребе остваривања функције заштите шума Националног парка.

Основни проблем везан за истраживање и експлоатацију минералних сировина везан је за сукоб интереса на релацији истраживање и експлоатација - заштита животне средине. Такође треба указати на проблем недовољног степена њихове истражености, на могућност рационалније експлоатације активних лежишта, на потребу оцењивања употребне вредности појединих сировина за профитабилнија подручја примене, као и на испитивање могућности супституције неких минералних сировина експлоатацијом са других, алтернативних локација.

Досадашња искуства у односу на експлоатацију минералних сировина у оквиру Националног парка "Фрушка гора" и у њеним непосредним границама јасно указују да су рударске активности у последња скоро два столећа, а нарочито после Другог светског рата, имале неповољан утицај на еко-систем ове планине (напуштени копови, уништени путеви, деградирана природа, и др.).

На бази прелиминарне АТК анализе, као и утврђеног стања на теренима произилази да треба онемогућити било какву експлоатацију чврстих минералних сировина на подручју Националног парка "Фрушка гора". Геолошка истраживања треба свести на меру која неће изазивати додатну деградацију животне средине[1)].

Не постоји никакав разлог да се интензивира било какво истраживање обојених метала на овим просторима, јер оно не може бити само себи циљ, с обзиром да је веома тешко и замислити шта би за Национални парк значило отварање рудника никла, бакра, олова и цинка и сл. Такође, поновна експлоатација угља у угљоносном басену Врдник не би била могућа првенствено из еколошких, монтан-геолошких и других разлога. Лицитирање са резервама од више милиона тона квалитетног мрког угља, као и бентонита, у овом басену је само ставка у инвентару ванбиланских резерви.

Експлоатација минералних сировина могућа је у заштитној зони на коповима за потребе ЛБФЦ (постојећим и планираним).

Такође, основни пунктови развоја грађевинарства остају и даље Сремски Карловци, Петроварадин и Бешка (опекарски производи).

_____

[1)] Експертска анализа: Управљање минерално-сировинским ресурсима у Националном парку "Фрушка гора", Рударско-геолошки факултет Универзитета у Београду, 2003. година

Превоз сировина врши се гуменим транспортним тракама, жичарама, речним, железничким и камионским транспортом.

Превоз сировина гуменим транспортним тракама релативно мало утиче на деградацију простора и еко-система Фрушке горе. Транспорт је организован са копа "Филијала" до фабрике на кратком растојању (око 4,0km). Сировине се транспортују са високим садржајем влаге, а ниво буке и вибрација није висок (потребно је вршити мерење у периоду од 15 месеци и приказати резултате истраживања).

Утицај речног транспорта на деградацију простора је занемарљив, па је потребно економским и другим мерама утицати на повећање удела превоза готових производа речним транспортом.

Транспорт сировина жичарама је повољнији од камиона и железница, али је потребно квантификовати његов утицај на животну средину.

Железнички транспорт има мали удео у превозу сировина и готових производа са Фрушке горе. У принципу сматра се да транспорт железницом знатно мање утиче на деградацију простора од камионског превоза.

Сматра се да камионски транспорт, више од других видова транспорта утиче на деградацију простора. Наведени утицаји нису довољно проучени, а посебно је мало релевантних података за конкретне услове Фрушке горе. Данас превоз камионима, како сировине, тако и готових производа има највећи удео (90%) у укупном превозу сировина преко Фрушке горе, како преко Националног парка Фрушке горе (са локалитета "Мутаљ"), тако и кроз заштитну зону. При томе, треба нагласити да се превоз одвија већином асфалтним путевима, отвореним и за јавни транспорт.

На основу досад вршених експерских анализа[1)] везаних за могућност супституције камионског транспорта, сва друга разматрана решења (транспортне траке, жичаре, железнички транспорт, хидраулични транспорт и др.) су се показала као мање повољна, било из економских, технолошких или еколошких разлога.

Из извршених анализа закључено је да за сада нема могућности супституције камионског транспорта дела сировина, али да су значајне могућности смањења штетних утицаја овог вида превоза руде.

Постојеће капацитете електроенергетске инфраструктурекарактерише неприлагођеност захтевима стално растуће потрошње. Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовољавајућа у погледу покривености простора, али не и у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница.

Већи део преносне мреже, око 60%, на подручју Фрушке горе, није задовољавајућег квалитета. Део средњенапонске мреже је грађен за 10 kVнапонски ниво, те се мора реконструисати или заменити. Капацитети изграђених трафостаница такође су незадовољавајући, па је потребно у наредном периоду повећати инсталисану снагу трафоа и изградити нове капацитете.

Секундарна (нисконапонска) мрежа непосредно напаја потрошаче и може се констатовати да она покрива сва насељена места подручја, као и појединачне туристичке локалитете.

Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом ваздушна, кабловски начин напајања углавном је заступљен у већим градским насељима. Реконструкција нисконапонске мреже у насељима је делимично извршена, те је потребно у потпуности исту завршити.

Скоро свих излетнички локалитети Фрушке горе, као и манастирски комплекси су снабдевени електричном енергијом. Потребно је повећати сигурност и квалитет напајања.

Јавна расвета у насељима, као и на туристичким локалитетима није потребног нивоа.

Постојећа електроенергетска мрежа, са наведеним незадовољавајућим карактеристикама, представља сметњу даљем развоју подручја.

_____

[1)] Експертска анализа: "Могућност смањења рудника - геолошких утицаја на деградацију простора и екосистема "Фрушке горе"; Рударско-геолошки факултет Универзитета у Београду, Београд 1991. године

Телекомуникациона инфраструктура на подручју Фрушке горе, којом су обухваћени телекомуникациони објекти, телефонске централе, спојни путеви, примарна и секундарна мрежа у насељима већим делом, ни по квалитету, нити по капацитету није на задовољавајућем нивоу.

Постојећи капацитети и изграђеност гасоводне мреже на подручју Фрушке горе пружају могућност њеног проширења и даље изградње у циљу гасификације свих насеља на овом подручју.

Приликом проширења и изградње гасоводне мреже мора се обратити посебна пажња у фази планирања на избор трасе гасовода, јер се изградња врши на подручју посебне намене.

У области водопривреде уочени су следећи проблеми:

- недовољан степен истражености хидрогеолошких односа и појава издани;
- мала издашност и велика просторна дисперзија откривених извора;
- неравномеран годишњи распоред падавина;
- нерегулисан режим отицања површинских вода;

Подземне воде су скоро једини извор висококвалитетних вода потребних за водоснабдевање становништва.

На основу раније рађених хидролошких и хидрогеолошких студија за подручје Фрушке горе, утврђено је да се не може рачунати на велики потенцијал подземних вода за водоснабдевање насеља.

Из тих разлога, за ово подручје, су посебно значајне алувијалне издани поред Дунава, Саве и Дрине, па се на њима и предвиђају изворишта регионалног значаја.

Међутим, потребно је подземне воде одговарајућег квалитета на савремен и рационалан начин заштити и искористити за водоснабдевање уз уважавање принципа да се прво искористе локална изворишта, а да се недостајуће количине допремају регионалним системима.

Остале подземне воде, уколико њихова експлоатација не угрожава природну средину, могу се користити за потребе индустрије, наводњавања и у друге сврхе. Код снабдевања индустрије (привреда) водом (изузев прехрамбене индустрије и сл.), потребно је користити воду из река и каналских система, уз захватање рационалних количина и уз коришћење рециркулације.

Такође је до данас остао неискоришћен потенцијал површинских вода. Сви водни потенцијали Фрушке горе хране се падавинама, које су просечно веће у односу на остале делове Војводине. Међутим, због мале површине била и великих падова поточних долина, мањи део падавина се утроши на евапотранспирацију и инфилтрацију, а већи део се без могућности ретенције врло брзо дренира развијеном поточном мрежом у Саву и Дунав.

Захватање и задржавање воде која отиче је основни задатак у валоризацију вода као привредног и туристичког ресурса, па самим тим и потенцијала за водоснабдевање.

Применом техничких мера потребно је продужити ретенцију површинских вода, са максималном заштитом водних ресурса и минималним негативним еколошким утицајем.

- појава бујичних вода, поплава и штета у насељима и на комуникацијским објектима;
- недовољна изграђеност објеката за регулацију водотока и бујица.

Оценом створених услова на подручју Фрушке горе констатовано је да је:

- недовољна снабдевеност водом насеља, индустрије, пољопривредних структура и туристичких локалитета;

- недовољна изграђеност и непостојање система одвођења отпадних вода као и третмана отпадних вода (УПОВ);
- недовољна изграђеност и непостојање хидромелиорационих система
- незаштићеност водних ресурса од загађивања.

Воде које службе за наводњавање земљишта морају да буду одговарајућег квалитета. У зависности од карактеристика земљишта и режима подземних вода, наводњавање, по правилу, треба да је у спрези са одводњавањем и општим уређењем мелиоративног подручја.

Будући систем морају да се планирају и користе у комплексу интегралних водопривредних решења и треба да обухвате како заштиту од спољних вода (заштита од поплаве), унутрашњих вода (одводњавање), тако и све мере хидротехничких и агротехничких мелиорација.

Посебну пажњу треба поклонити ревитализацији и бољем коришћењу постојећих система за наводњавање.

Коришћење вода за потребе хидроенергетике мора бити усклађено са потребама других корисника вода и заштите од воде.

Подручје Фрушке горе је покривено или га тангирају основни међународни, магистрални и регионални правци свих видова саобраћајне инфраструктуре. Сваки од ових праваца чини систем за себе, са неколико додирних тачака (Шид, Рума-Ириг, Сремски Карловци, Бешка).

Путна мрежа има задовољавајућу структуру магистралних, регионалних, локалних и некатегорисаних путева, али са знатно већом густином од густине мреже АП Војводине, што је са становишта могућности заштите Националног парка Фрушке горе веома неповољно. Негативне карактеристике путне мреже са овог аспекта су и могућност транзитирања кроз целокупан комплекс Фрушке горе, хаотичан режим саобраћаја као последица непостојања функционалне категоризације путева и утврђивања њихове намене, што се одржава на усмеравање хетерогене структуре саобраћаја у готово све елементе мреже.

По гребену Фрушке горе не пружају се линије јавног превоза путника, што утиче на недовољну посету подручју и онемогућава трансформацију путовања са индивидуалног на линије јавног превоза.

Железнички саобраћај је недовољно коришћен вид транспорта и присутна је стална тенденција опадања како броја путника, тако и количине превезене робе. Основни проблем железничког транспорта роба је недовољна носивост колосека (пруга Петроварадин-Беочин), као и недовољна оријентација роба на превоз железницом.

Водни саобраћај такође није адекватно валоризован.

Код превоза излетника и кретања посетилаца кроз Фрушку гору, фаворизован је индивидуални саобраћај, док је јавни саобраћај заступљен симболично, што је такође утицало на мањи обим туристичке посете.

Највећи део простора Националног парка заузимају површине са значајним природним вредностима, мањи део обухватају потенцијално угрожени простори, а деградиране површине имају најмање учешће. Деградирани простори су настали као резултат промена природних услова и под антропогеним утицајем.

Квалитет животне средине у насељима је различити и у одређеној мери угрожен. Основни комунални проблеми су: недостатак квалитетне воде за пиће, неадекватно одвођење отпадних вода, непостојање уређаја за пречишћавање отпадних вода, нефункционисање депонија у складу са савременим принципима одлагања комуналног отпада и појава аерозагађења у урбаним центрима (Беочин, Ириг, Шид).

Подручје Фрушке горе је под великим утицајем човека што се негативно одразило на очување природних одлика и појава, као и биодиверзитетских вредности природног добра Националног парка "Фрушка гора" и подгорине Фрушке горе.

Аутохтоност биљних заједница, флора и вегетација су очувани, али у скромнијем обиму тако да је присутно смањење бројности, па чак и нестајање популација биљних и животињских врста услед деградације и угрожавања њихових станишта.

Најзначајнији фактори угрожавања састоје се у:

- Деградацији шума услед честих сеча у даљој и блиској прошлости, тако да је преко 80% шума изданачког порекла. У последњих педесет и више година у доминантним шумама китњака и граба преовлађује сребрна липа која је променила састав, старосну структуру и виталност шуме. У овим шумама није присутна мешовитост састава дрвећа (храстова, букве, јавора). Просечна старост се смањила услед опадања виталности састојина које се генерацијама вегетативно обнављају из истог корена, односно пања. Шуме пањаче се тешко обнављају јер не могу да произведу квалитетно семе. У последњих десетак година угрожене су и шуме храста китњака у централном делу Фрушке горе. Иако постоје састојине у којима се китњак обновио, мере неге на осветљавању и чишћењу подмлатка се не спроводе у одговарајућем обиму сваке године. Угрожене су и лужњачкове шуме западног дела Фрушке горе (Ердевик) где је липа потиснула лужњак и граб са природних станишта. Обнова храстових шума је основни задатак у спречавању деградације шумског екосистема у Националном парку уз примену одговарајућих метода и поступака којима се благовременом негом усмерава и подиже шума семеног порекла и мешовитог састава, тим пре што су климатски, педогенетски и други фактори средине повољни.

- Поред шумског, угрожени су и значајни фрагилни екосистеми степског карактера у побрђу Фрушке горе, са ливадама и пашњацима који нестају преоравањем и интензивном пољопривредном производњом, подизањем воћњака и винограда и изградњом викенд насеља која је до сада била под недовољном контролом. Како су ово станишта ретких биљних врста и представника ситних сисара, који су значајна храна птицама, оправдана је њихова заштита у циљу очувања равнотеже трофичких односа травних површина, ситних глодара и птица грабљивица.

- Други облици деградације и угрожености састоје се у коришћењу и експлоатацији минералних сировина. У Националном парку постоји 20 површинских копова од којих је активан један - "Кишњева глава". Дуготрајна експлоатација камена и других сировина довела је до деградације великих размера, која се састоји у осиромашењу екосистема, уништењу земљишта, шуме и других станишта живог света и нестанку појединих фитоценоза, птичијих и других врста. Напуштени копови нису рекултивисани и ревитализовани, у складу са важећим Законима нити постоје урађени пројекти затварања копова и рекултивације у складу са тим Законима.

- Током ратних разарања 1999. године Национални парк је претрпео велика оштећења. Уништене су природне и културне вредности, на простору од око 10.000 ha. То су у првом реду шумска земљишта, шуме и живи свет, туристичко-рекреативна подручја, као и материјална добра Националног парка. Током 2000. године су евидентиране штете од накнадног дејства са снегоизвалама у окружењу бомбардованих локалитета, са великим уништењем дрвне запремине и опасности

од ерозије и настајања голети. Наведене промене у сложеним екосистемима Фрушке горе захтевају и нова просторно планска решења.

Споменичко благо Фрушке горе састоји се из познатих проучених и обрађених објеката, али у исто време и од мноштва остатака прошлих култура који нису још истражени, или откривени, иако се зна да на овом подручју морају постојати.

Велики значај и изузетна бројност споменика културе на Фрушкој гори, као и њихова хетерогеност, изискују напоре заједнице за њихово чување, презентацију и коришћење. У протеклом периоду, настојања да се ови споменици у потпуности заштите, нису била довољна.

Сви савремени технички захвати у домену земљаних радова (ископ темеља, риголовање, мелиорације) сваког дана доводе до нових открића како из праисторије, тако и из каснијих периода.

Даље мере које треба предузимати су проучавање историјске баштине како би се из ње издвојили још незаштићени објекти који поседују споменичка својства, одржавање постојећих споменика и њихова ревитализација, као и реконструкција насељских ткива у складу са амбијенталним вредностима.

6. ПОЛОЖАЈ И РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје Фрушке горе карактеришу повољан геосаобраћајни положај и изузетне и испреплетане природне, културне, духовне и историјске вредности.

Изузетан геосаобраћајни положај наглашен је европским коридорима "X" и "VII", који се на овом простору укрштају код насеља Бешка.

Посматрано у ширем републичком и међународном окружењу, ово подручје има изразито повољан саобраћајно-комуникативни положај, као лако проходни дунавско-савски правац. Дунав, као део међународног пловног система Рајна-Мајна-Дунав, представља најзначајнију окосницу саобраћајне и укупне развојне интеграције Републике Србије и подручја Фрушке горе у међународне токове.

Фрушка гора својим положајем и висином доминира над сремско-бачком равницом. Пружа се упоредnички, а бројни уздужни и попречни правци прожимају овај простор и повезују га са околним подручјем и градским центрима Нови Сад, Београд, Сремска Митровица, Шид, Рума, Шабац, као емитивним центрима потенцијалних туриста.

Такође, положај Фрушке горе и Националног парка који захвата највредније просторе овог планинског масива, треба у будућности посматрати и на релацији неколико регионалних, пре свега туристичких директриса:

- директриса која повезује највредније комплексе и објекте са становишта културно-историјских, духовних и природних вредности АП Војводине и Републике Србије у ширем смислу (језгро Новог Сада - Фрушка гора - старо језгро Земуна - језгро Београда - Авала - Космај - Губеревачке шуме - Топола - Крагујевац). Повезивањем ових простора програмски и функционално нагласила би се садржајна кохезија Србије преко најатрактивнијих просторних целина посебних особина;

- директриса на правцу крака коридора Хб преко Зобнатице, старог језгра Суботице, Палићког и Лудошког језера у правцу јужне Мађарске и њених туристичких дестинација

- директриса на правцу исток-запад која повезује све атрактивније туристичке комплексе западне Румуније и источне Хрватске са атрактивним али слабо

искоришћеним дестинацијама Војводине (Карађорђево, ловишта и дворци, стара варошка језгра, Вршачки брег, белоцркванска језера).

Богатство природних и културно-историјских вредности, пре свега духовне, историјске и културне вредности бројних манастира, чине да Фрушка гора представља јединствен споменик у геолошком, геоморфолошком, литолошком и стратиграфском смислу и има изузетан биолошки, историјски, образовни, научни, културни и историјски значај.

Ово подручје има и значајне природне развојне ресурсе и потенцијале, који се огледају у пољопривредном земљишту, нарочито погодном за развој воћарства и виноградарства, значајном шумском фонду, лежиштима неметаличних сировина, као и природним и створеним условима за развој широког спектра туристичких активности.

Такође су значајни и радом створени потенцијали подручја, нарочито на потезу Сремски Карловци - Петроварадин - Беочин, као и у Шиду, Иригу, Врднику и Ердевику.

Према Просторном плану Републике Србије ово подручје (Подунавље), припада појасу интензивног развоја I значаја, а на потезу Нови Сад - Рума - Сремска Митровица појасу интензивног развоја II значаја. Фрушка гора се налази у зони утицаја макрорегионалних центара Београд и Нови Сад и регионалног центра Сремска Митровица.

Посебан регионални аспект Фрушке горе чини мрежа урбаних центара у овом подручју или на његовом ободу, од којих неки имају ниво макрорегионалног центра (Нови Сад), регионалног центра (Сремска Митровица), субрегионалног центра (Рума), развијеног градског центра (Инђија, Шид) или градског центра посебних особина (Сремски Карловци, Петроварадин, Беочин), као и читав низ мањих насеља која имају посебан значај и утицај на развој Фрушке горе.

Значајан потенцијал овог подручја (поред саобраћајне) чине и остали видови инфраструктуре регионалног значаја која пролази преко Фрушке горе, често без функционалног значаја за сам Национални парк, већ више користећи повољне географске предиспозиције (телекомуникације, енергетска и водна инфраструктура).

Треба нагласити да су ове изузетне предиспозиције Фрушке горе у претходном развојном периоду недовољно и неадекватно валоризоване, пре свега због слабљења институционално-финансијског оквира, који је препустио Фрушку гору углавном спонтаним, а мање планско-програмским акцијама.

Такође треба истаћи да Национални парк "Фрушка гора" за сада не испуњава у потпуности услове Међународне уније за заштиту природе којима се одређено подручје дефинише као национални парк. У том смислу, потребно је у реализацији Плана ангажовати значајне материјалне и организационе ресурсе, како би се омогућило остварење ових међународних услова.

II ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основни циљ израде овог Плана и свих активности на његовој дугорочној имплементацији је заштита, уређење, унапређење и развој Националног парка "Фрушка гора" и његових специфичних делова као јавног добра од националног значаја, а такође и његовог окружења, на начин да се обезбеди такво динамичко стање укупног система које је најближе појму еколошке равнотеже. То, између осталог, подразумева одрживи развој оних привредних функција које су компатибилне основној функцији Националног парка и које су у сагласју са

високим стандардима Европе у области интегративне заштите и уређења природних, културно историјских и духовних вредности.

1. Општи циљеви

Општи циљеви развоја подручја обухваћеног израдом овог Плана проистичу из усвојених циљева и опредељења просторног развоја Републике и специфичности овог подручја у просторно-функционалном смислу:

- постизање рационалне организације и уређења простора, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у располагању природним и створеним вредностима и са потребама дугорочног социјалног и економског развоја,
- обезбеђење просторних услова за реализацију концепта трајно одрживог и уравнотеженог развоја подручја, нарочито у области сфере животне средине, економске и друштвене сфере,
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања, мониторинга и контроле свих облика загађивања,
- дефинисање просторних услова развоја подручја, као дела интегралног управљања у оквиру целокупног система заштите животне средине.

2. Посебни циљеви

Као посебни циљеви наводе се:

- заштита посебно вредних, угрожених и деградираних подручја,
- интеграција заштите животне средине у све појединачне и секторске политике и стратегије развоја,
- планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије,
- увођење енергетски економичнијих технологија и постепени прелазак на максимално могуће коришћење обновљивих природних ресурса,
- подстицање производње и примене технологија које смањују загађивање животне средине и производњу отпада,
- максимално могуће смањење, у складу са достигнутим степеном друштвено-економског развоја, свих активности које имају негативне ефекте на природни систем Националног парка Фрушка гора.

3. Циљеви развоја по појединим областима

Становништво

Основни циљ даљег развоја становништва односи се на успоравање процеса депопулације подручја и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације.

Мрежа насеља

- подстицати даљи развој постојећих и стварање нових центара-полова развоја, уз усмеравање промена у структури делатности центара, са циљем да се остваре што повољнији односи између производних и непроизводних делатности;
- тежити ка формирању равномерније размештене мреже насеља, која ће омогућити ширење и интензивнији процес урбанизације, као и смањење разлика у нивоима социо-економске развијености и насељености појединих делова подручја;
- тежити ка равномернијем размештају центара услуга, њиховој даљој децентрализацији и приближавању корисницима, уз смањење разлика у условима и стандардима коришћења;

- подстицати стварања заједнице насеља различитих величина и садржаја заједничких интереса;

- развој центара заједница треба усмерити тако да они буду носиоци развоја и организације мреже насеља, пружања услуга за задовољавање разноврсних потреба становништва, али и основи покретачи трансформације мреже околних насеља.

Привреда

- привредну структуру мењати у правцу даљег јачања секундарних и терцијарних делатности и оживљавања производње у традиционалним делатностима насеља,

- површине погодне за пољопривредну производњу сачувати, а оне површине које су непогодне препустити оном виду коришћења којим ће се остварити и заштитна функција,

- у области шумарства створити услове за комплексно коришћење шума при чему треба имати стално у виду основни циљ - заштиту и унапређење укупног простора,

- развој индустрије треба да је у складу са заштитом средине. Развијати само оне капацитете који немају негативних утицаја на околину. Негативне утицаје постојеће индустрије санирати у потпуности, у складу са закључцима и мерама Анализе утицаја, чија је израда обавезна за све кориснике простора у Националном парку и заштитној зони,

- развој трговине базирати на формирању мреже објеката и стварању понуде која ће поред задовољења потреба становништва насеља и викенд зона, омогућити и снабдевање туриста на овом подручју.

Пољопривреда

- чувати површине и плодност пољопривредног земљишта упоредо са предузимањем целовитих и ефикасних мера очувања других природних ресурса за потребе дугорочног развоја,

- побољшавати бонитетну структуру обрадивих површина строгом и делотворном заштитом најплоднијих земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе, уз истовремено враћање деградираног земљишта природној намени и предузимање одговарајућих мелиоративних захвата,

- потпуније искоришћавање компаративних погодности појединих подручја/газдинстава за економски рационалну производњу здравствено безбедне хране, како за домаће тржиште, тако и за извоз,

- смањивањити разлику у интензитету пољопривредне производње, између појединих подручја/типова газдинстава, са путним уважавањем значаја породичних пољопривредних газдинстава за успостављање усклађенијег развоја пољопривреде, као и њихове многостране улоге у коришћењу природних ресурса, људског рада и материјалних чинилаца развоја,

- повећати површине под воћњацима и виноградима и обнављати нископродуктивне, старе и проређене засаде,

- доградити или изградити нове прерађивачке капацитете за производе и пољопривреде.

Туризам

Циљеви организације, уређења и опремања простора Фрушке горе у функцији развоја туризма, али и обезбеђења услова за активан одмор и рекреацију становника контрактивне зоне и других посетилаца су:

- опремање, уређење и коришћење простора ускладити са принципима одрживог развоја који подразумевају задовољење потреба заштите, очувања и унапређења простора, али и обезбеђење услова да боравак у тој средини побољшава квалитет живљења посетилаца,

- определити се за оне облике туризма, односно такав туристички производ који је конкурентан на туристичком тржишту - било као специфичан (ослоњен на примарне атрактивности простора), или који је дефицитаран на туристичком тржишту,

- развој туризма конципирати тако да тече стално у времену и простору, а у првој фази определити се за оне облике туризма чија организација може стартовати одмах и без великих финансијских улагања,

Развијати различите облике излетничког туризма који не захтевају велика улагања у материјална добра, али траже добру организацију туризма и комплетан маркетинг:

- просторни размештај локалитета треба ускладити са постојећом мрежом објеката и распоредом ресурса, тако да се локалитети налазе на лако доступним локацијама у емитивним зонама околних градова,

- определити се за оне активности које омогућавају формирање туристичког производа који се може пласирати на туристичком тржишту. Два основна облика туризма су изабрана као најпогоднија за наступ на тржишту, а то су: спортско-рекреативни и културно-образовни,

- пажњу усмерити ка формирању једног (евентуално два) летња и једног зимског центра за одмор и активности рекреације, пре свега за омладину (омладински и дечји кампови за образовање, спорт, комуникације).

Шуме и шумско земљиште

Шуме, шумско земљиште и ваншумско зеленило које се налази у границама обухвата овог Плана, глобално ће бити подељено на шуме Националног парка "Фрушка гора" и шуме и ваншумско зеленило заштитне зоне Националног парка "Фрушка гора".

Општи циљеви развоја, уређења и заштите шума у оквиру Националног парка "Фрушка гора" су њихово:

- трајно чување, заштита и унапређење и

- трајно и вишенаменско коришћење.

Посебни циљеви газдовања шумама у оквиру Националног парка су:

- заштита биодиверзитета Националног парка,

- потпуна и трајна заштита природних резервата и осталих заштићених делова природе,

- трајна заштита шумског екосистема од нежељеног дејства ерозионих процеса,

- очување и обезбеђење сталности издани и чистоће воде,

- трајна заштита шумских саобраћајница уз истовремену заштиту од негативног имисионог дејства,

- трајна визуелна заштита објеката специјалне намене,

- опстанак, одржавање, нега и заштита шумских заједница,

- остваривање што повољнијих природних услова уз објекте инфраструктуре,

- трајно естетско и функционално урешење ширег споменичког подручја,

- производња техничког и целулозног дрвета најбољег квалитета уз истовремену заштиту поплавног дела приобаља Дунава,

- узгој и заштита аутохтоних врста крупне дивљачи.

Општи циљеви газдовања шумама заштитне зоне Националног парка "Фрушка гора" су:

- организовање трајне максималне шумске производње уз оптимално очување шума,
- развој еколошке и социо-културне функције шума.

Посебни циљеви газдовања шумама заштитне зоне су:

- адекватни избор врста ради постизања виталности састојина и већих производних могућности,
- повећање површина под шумама пошумљавањем чистина,
- очување аутохтоне вегетације и пејзажа,
- заштита водотока и насипа,
- делимично природно обнављање ритских шума,
- производња техничког и целулозног дрвета уз рационално коришћење дрвне масе,
- потпуна и трајна заштита заштићених делова природе у оквиру шума,
- развој естетско-рекреативних функција шума очувањем и унапређењем пејсажа.

Крајњи циљеви газдовања шумама заштитне зоне Националног парка "Фрушка гора" (шуме пригорја Фрушке горе и ритске шуме Подунавља) су повећање површине под шумама и њихово подизање на квалитетнији ниво.

Циљ повећања површина под зеленилом је и повећање свих форми ваншумског зеленила (заштитни појасеви и зеленило насеља) и њихово повезивање са шумама у јединствен систем зеленила.

Лов

Општи циљеви развоја и уређења ловишта су:

- лов и коришћење дивљачи, уређивање и одржавање ловишта на принципу трајности газдовања, одржавања биолошке равнотеже ловишта и усаглашено газдовање са корисницима суседних ловишта,
- постизање стабилне и здраве популације, заштита ловостајем заштићених врста сем на малим деловима ловишта (Мохарач, Бруја и Јанок), држање под контролом врста ван режима заштите (лисице, свраке и сиве вране) и заштита станишта.

Посебни циљеви газдовања ловиштима су:

- заштита дивљачи, а нарочито њених ретких и прорећених врста,
- побољшање природних услова станишта у ловишту, а нарочито за гајене врсте дивљачи,
- гајење главних врста дивљачи одређених за текуће раздобље ради постизања економског капацитета ловишта, полне и старосне структуре, квалитета трофеја...,
- гајење, заштита и коришћење дивљачи у ограђеним деловима ловишта, организовано коришћење дивљачи и њених делова,
- заштита засада, усева и друге имовине у ловишту и његовој непосредној околини,
- евидентирање свих промена и збивања у ловишту,
- стварање услова у ловиштима који ће моћи да задовоље захтеве ловства и ловног туризма,
- у оквиру газдовања ловиштем "Национални парк Фрушка гора" један од најважнијих циљева је заштита ретких и прорећених врста забраном лова или њеним насељавањем, побољшавање услова станишта, заустављање неконтролисане изградње објеката, спречавање загађења животне средине и смањење ловокрађе и криволова. У ограђеном делу ловишта "Борово" који је намењен интензивном гајењу и коришћењу дивљачи, један од најважнијих

циљева је усклађивање начина газдовања у шумарству са потребама ловног задовања и стварање бољег прехрамбеног потенцијала ловишта.

Водопривредна инфраструктура

Основни циљ дугорочног развоја водопривредне инфраструктуре на овом подручју је заштита подземних и површинских вода. Хидрогеолошки аспект заштите водних резурса Фрушке горе обухвата разматрање квантитативних и квалитативних одлика вода.

Квантитативне одлике штитиће се рационалним захватањем свих вода у сливу (каптаже извора, разни типови бунара или друге техничке грађевине) у складу са законском регулативом.

Рационално захватање подземних и површинских вода у сливу подразумева експлоатацију само динамичких резерви воде, односно експлоатацију обновљивих количина воде. Дефицит водног ресурса надокнађује се инфилтрацијом падавина, подземним и површинским дотицајем.

Квалитативне одлике водних ресурса у сливу штитиће се у складу са законском регулативом којом су, или ће бити, дефинисане вредности концентрације елемената физичко-хемијског састава воде као прехрамбеног, туристичког или привредног ресурса.

Заштита подземних вода од антропогених утицаја подразумева низ мера и активности којима би се пратила и оцењивала изложеност деградацији система површинских и подземних вода по сливовима, и то организованим и сталним праћењем појава и активности (мониторинг).

Поред активности сталног праћења потребно је предузимати и превентивне мере које подразумевају формирање специфичних организација управљања водним ресурсима по сливовима, поштовање законске регулативе из области истраживања и експлоатације минералних сировина, заштита средине, стандарда квалитета испуштених отпадних вода у водотокове, стандарда при планирању и изградњи водозахвата, као и стандарда при изградњи депонија, и др.

Код заштите акфивера Фрушке горе треба водити рачуна да су издани са пукотинским и пукотинско-кавернозним типом порозности врло осетљиве на инфилтрацију загађивача. Због великог распрострањења система пукотина и каверни и немогућности адсорпције загађивача, загађивање се простире далеко од тачке уласка у акфивер.

Остали циљеви из области водопривреде су:

- сви потрошачи равноправно учествују у расподели воде без обзира на локацију;
- рационално коришћење вода, а нарочито вода за пиће;
- приоритет у коришћењу вода има планска рационализација потрошње и вишекратно коришћење вода у технолошким процесима;
- боља истраженост и коришћење термоминералних вода;
- побољшање снабдевања водом свих корисника;
- пречишћавање отпадних вода;
- санација активних бујичних токова и подручја захваћених ерозијом;
- ревитализација изграђених акумулација и искоришћавање њиховог потенцијала;
- усаглашавање развоја система водовода и канализације са потребама;
- заштита квалитета подземних и површинских вода, и

- заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода.

Саобраћајна инфраструктура

Основни стратешки циљеви развоја саобраћајне инфраструктуре на планираном подручју су:

- обезбеђење што боље интегрисаности подручја Фрушке горе у трансевропску и регионалну саобраћајну мрежу,
- обезбеђење заштите животне средине,
- повећање саобраћајне сигурности.

Као посебни циљеви наводе се:

- обезбеђење јединственог саобраћајног система на подручју Фрушке горе,
- превоз терета усмеравати првенствено на водни и железнички транспорт, а на краћим релацијама само на мрежу основних путних праваца,
- за превоз путника фаворизовати јавни у односу на индивидуални саобраћај, изналажењем најатрактивнијих начина и средстава за превоз и кретање путника и посетилаца,
- све елементе саобраћајне мреже ускладити у циљу смањења аерозагађења; негативне утицаје буке и вибрација свести на минимум, спречити визуелно нарушавање амбијената и идентитета простора,
- основу саобраћајног система подручја Фрушке горе треба да чине елементи постојеће мреже саобраћајница и саобраћајних површина; трансформацију постојећег система треба вршити етапно, зависно од обезбеђења материјалних средстава и израде студија и истраживачких пројеката развоја односно инвестиционо-техничке документације.

Електроенергетска инфраструктура

- обезбедити квалитетну и сигурну испоруку електричне енергије диктирану потрошњом у наредном периоду за све потрошаче на подручју,
- у потпуности ревитализовати преносну мрежу,
- обезбедити коридоре за нову преносну мрежу,
- обезбедити довољно капацитета,
- реконструисати постојећу 10 kV мрежу и изградити нову 20 kV у складу са променом трансформације електричне енергије, тако да сва насеља, туристички центри, манастирски комплекси и остали локалитети туристичко рекреативне намене и експлоатације, буду повезани мрежом од 20 kV. Нисконапонска дистрибутивна мрежа, преко које се директно снабдевају сви потрошачи на овом подручју, треба да се усклади са овим променама,
- изградити нове и реконструисати постојеће трафостанице на 20/0,4 kV, у складу са захтевима реконструисане дистрибутивне мреже,
- у насељима, туристичким и рекреационим пунктовима изградити квалитетну спољну расвету по захтевима ЈКО,
- изградња електроенергетске мреже у подручјима са установљеним режимима заштите, мора бити прилагођена и диктирана истим.

Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

- обезбедити потребан број телефонских прикључака за све кориснике, домаћинства у насељима и привредне субјекте,
- обезбедити мрежу високог квалитета, поузданости и расположивости изградњом јединствене транспортне мреже,
- изградити међумесни телекомуникациони систем ПТТ, за осигурање квалитета како међумесних веза довољног капацитета, тако и међународних,

- положити оптичке каблове и омогућити савремен систем преноса,
- заменити дотрајалу опрему и модернизовати мрежу, да би се обезбедило поузданије и квалитетније функционисање телекомуникационог система ПТТ и услова за увођење савремених услуга,
- увести нове телекомуникационе услуге увођењем оптичких каблова у месне мреже,
- увести мобилне услуге засноване на радио преносу,
- изградити модерне приступне кабловске мреже за обезбеђење широкопојасних сервиса,
- развој јавних, комерцијалних и локалних радио и ТВ програма, уз константно праћење и укључивање нових технологија у складу са светским трендовима,
- осигурање коридора за телекомуникационе каблове дуж свих нових и постојећих путева, а посебно дуж магистралне мреже,
- осигурање коридора за РР везе,
- изградња микроталасних система за дистрибуцију радио и телевизијских програма у сеоским и мањим градским срединама изолованим острвима КДС.

Гасоводна инфраструктура

- гасификација свих насеља на овом подручју, а у првој етапи гасификација општине Шид, као и завршетак планиране гасификације насеља у источном делу општине Рума и Ириг, насеља у општини Беочин (Баноштор и Сусек) и општини Бачка Паланка (Висић и Нештин).

Заштита животне средине

Основни циљеви заштите животне средине су:
- рационално коришћење природних ресурса Фрушке горе, посебно исцрпљивих и делимично обновљивих,
- санација и унапређење деградираних простора,
- предузимање превентивних мера у циљу заштите потенцијално угрожених простора
- заустављање даље деградације воде, ваздуха и земљишта у насељима и на излетничким локалитетима што подразумева:
• гасификацију индустријских насеља и топлификацију централних и стамбених зона,
• водоснабдевање свих насеља и туристичких центара, уз планску рационализацију потрошње воде, посебно воде за пиће,
• изградњу колектора за регионално прикупљање воде из насеља и станице за пречишћавање, тамо где технолошки и економски услови то дозвољавају,
• усаглашавање развоја система водовода и канализације са потребама корисника,
• стварање услова за повољан режим коришћења и заштиту подземних вода,
• заштиту насеља, индустријских комплекса и пољопривредних површина од спољних и унутрашњих вода,
• савремено управљање комуналним и индустријским отпадом (изградња регионалних центара за рециклажу),
• изградњу планираних обилазница тј. смањење саобраћаја кроз насеља,
• у индустријским насељима, посебно Беочину, успостављање савременог система управљања и контроле животне средине путем мониторинга,
• повећање фонда јавног зеленила и повезивање преко атарског зеленила са шумама Националног парка

- решавање проблема појаве бујичних вода, поплава и штета у насељима и на комуникацијским објектима,
- предузимање мера за заустављање урвинских процеса и санирање активних клизишта на ободу Фрушке горе дуж Дунава,
- предузимање мера за заштиту од ерозије и деградације тла на падинама без шумског покривача,
- регулисање већих водотока у циљу заштите од поплава (насеља, пољопривредних површина),
- санирање краћих бујичних токова и површина њихових страна нападнутих ерозијом,
- обезбеђење заштите термоминералних вода и стварање услова за њихово коришћењењ у туристичке и здравствене сврхе,
- заштиту и унапређење шума у складу са правцем развоја изворних природних карактеристика аутохтоне флоре и фауне и аутентичног пејзажа,
- очување и унапређење шума и природних вредности заустављањем процеса деградације, као последице антропогеног и зоогеног утицаја,
- заштиту ваздуха од загађивања на целом простору Фрушке горе утврђивањем строгих режима кретања саобраћаја,
- заштиту земљишта од ерозије, адекватним одвођењем отпадних вода и савременим начином елиминације комуналног отпада из свих насеља, излетишта и објеката изграђених на територији Фрушке горе,
- заштиту земљишта од загађења путем селективне и контролисане примене хемијских средстава заштите и минералних ђубрива,
- ревитализацију и рекултивацију напуштених копова камена и лапорца и депонија јаловине,
- озелењавање дуж путева, железничких пруга и слободних површина унутар КО, а за ове намене користити земљишта одговарајуће бонитетне класе.

Заштита природних добара

Основни циљеви заштите природних добара су:

- заштита простора (станишта):

• посебних природних вредности од значаја за научне, културно-образовне, рекреативне и друге сврхе,

• карактеристичних представника појединих екосистема и изразитих биогеографских подручја;

• природних предела, амбијената и пејзажа око културно-историјских споменика;

• заштитних зона (зона утицаја) око заштићених природних добара;

- заштита биодиверзитета односно очување генетског, специјског и екосистемског биодиверзитета.

Посебни циљеви заштите природних добара су:

- реконструкција осетљивих екосистема:

• Обнова храстових шума (китњака, лужњака, сладуна, медунца) и реликтних шума грабића Фрушке горе,

- управљање популацијама угрожених биљних (представници фамилије орхидеја, пљевике, сасе и др.) и животињских врста (врсте из фамилије осоликих мува Surphudae, орла крсташа, црне роде и других врста),

- санација и рекултивација деградираних подручја (површинских копова, саобраћајница, подручја оштећених бомбардовањем).

Заштита непокретних културних добара

Непокретна културна добра треба штитити интегрално са простором у коме се налазе и третирати их као развојни потенцијал подручја Фрушке горе и шире.

Културно наслеђе треба максимално штитити од свих облика неконтролисане урбанизације и изградње, затим од реконструкција које су непримерене постојећој насељској структури, од изградње индустријских погона и великих инфраструктурних система, објеката посебне намене и других објеката, који могу трајно да деградирају не само њихово окружење, већ и да им угрозе идентитет.

Основне активности везане за заштиту и коришћење споменика културе треба да се одвијају у правцу:

1. заштите, неговања и презентације познатих споменика, и

2. истраживања, откривања и проучавања нових, уз поштовање основних циљева утврђених овим Планом:

- очување темеља националне културе, као и култура које су постојале пре појаве националних култура, или су се паралелно развијале,
- организовано развијање свести о значају културног наслеђа за живот и рад, као битног предуслова за очување националног идентитета,
- реинтеграција непокретних културних добара у савремени животни амбијент,
- развијање службе заштите културних добара како би добила улогу активног учесника у стварању и обликовању простора,
- заштита културног наслеђа мора бити стална, свеобухватна и ефикасна.

III ОСНОВЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Основе просторног развоја подручја обухваћеног израдом овог Плана концептуално су постављене тако да се омогући реализација основног циља и задатка израде Плана - интегративна заштита подручја, уз одрживи развој свих планираних активности.

1. СТАНОВНИШТВО

Пројекције становништва по петогодиштима до 2022. године урађене су методом експоненцијалног тренда[1)], уместо методом компонената, из два разлога. Прво, подаци о старосној и полној структури по насељима нису били доступни у време израде пројекција. Друго, према препоруци Уједињених нација метод компонената треба користити једино код популација са више од 300 хиљада становника. Дакле, пројектовано је само укупно становништво по насељима и у подручју у целини, те се не располаже пројекцијама појединих функционалних контигената, што би било пожељније.

Претпоставке

Усвојени метод експоненцијалног раста[2)] захтева претпоставке о стопи раста у пројекционим периодима. Најједноставније и најлогичније је претпоставити да ће становништво у наредном периоду наставити да расте као и у претходном међупописном периоду. У овом случају наведени приступ није примењен, јер је на раст становништва у међупописном периоду 1991-2002. године битно утицало избеглиштво. Полазећи од претпоставке да избеглиштво у будућности више неће утицати на раст броја становника, то значи да се ни стопе раста укупног становништва из међупописног периода 1991-2002. године не могу користити у пројекцијама.

Становништво у земљи такође није упоредиво, јер су 2002. године пописане и избеглице.

Да би се искључио утицај избеглиштва, сталном становништву из пописа 1991. године додат је природни прираштај насеља и тако увећани број поређен са основним.

Пројекција становништва

Већи број становника имаће само седам насеља и то: Беочин, Луг, Свилош, Буковац, Лединци, Сремска Каменица и Бешеново. Само у Буковцу пораст ће бити већи од 10%. Број становника Мале Ремете биће непромењен, а у преосталих 48 насеља доћи ће до депопулације. У 20 насеља депопулација ће бити мања од 10%, а исто толико њих забележиће пад између 10 и 20%. За више од 20% број становника смањиће се у три насеља (Крушедол Село, Нерадин и Павловци), преко четвртине становништва изгубиће такође три насеља (Стари Сланкамен, Крушедол Прњавор и Сот), а највеће смањење, од преко 40% становништва, десиће се у Гргетегу, тако да седам побројаних насеља са највећом депопулацијом на крају периода неће више функционисати као самостална насеља.

Говорећи о самоодрживом демографском развоју само на основу актуелних демографских кретања, можемо закључити да у групу перспективних насеља овог подручја спадају насеља са преко хиљаду становника у околини Новог Сада, док су у стадијуму изумирања насеља са мање од хиљаду становника, која су удаљена од својих општинских центара.

Према резултатима најновијих пројекција у наредних 20 година број становника овог подручја смањиће се за пет процената. То није велики пад, тако да се квантитет укупног становништва неће много променити, па не треба очекивати да ће то значајније реметити свеукупни развој. Значајнији ће бити утицај квалитета становништва, јер негативан природни прираштај становништва значи и његово старење, а тај поодмакли процес заоштраваће проблеме обезбеђивања довољног броја радно способног становништва, попуњавања пензионих фондова и збрињавања остарелог становништва.

Избеглиштво јесте поправило демографско стање подручја, али како су репродуктивне норме новодосељеног становништва скоро на истом нивоу као и код староседелаца, то побољшање је само привремено, тј. оно неће зауставити депопулацију у будућности.

_____

[1)] Коришћена је формула експоненцијалног раста: $p^t = p^0 ehp^n$

[2)] Стопа раста рачуната је према формули: $r = (l/t)\ln(p^t/p^0)$

Табела III-1: Пројекција становништва по насељима до 2022. године

Општина	Р. бр.	Насеље	Станов-ништво 2002.	Ст. раста 1991-2002.	Пројекција становништва				Индекс 2022/2002.
					2007.	2012.	2017.	2022.	
Б. Паланка	1.	Визић	349	-0.0028	344	339	334	329	94.4
	2.	Нештин	900	-0.0068	870	841	812	785	87.2

	3.	Баноштор	780	-0.0085	747	716	686	658	84.3
	4.	Беочин	8038	0.0032	8192	8328	8466	8607	106.8
	5.	Грабово	138	-0.0033	136	134	131	129	93.6
	6.	Луг	801	0.0006	804	806	809	811	101.3
	7.	Раковац	1989	-0.0004	1984	1980	1975	1970	99.1
	8.	Свилош	362	0.0002	362	363	363	364	100.5
	9.	Сусек	1132	-0.0041	1109	1086	1063	1041	92.0
Беочин	10.	Черевић	2826	-0.0034	2777	2729	2682	2636	93.3
	11.	Бешка	6239	-0.0019	6177	6116	6055	5995	96.1
	12.	Крчедин	2878	-0.0066	2784	2693	2605	2519	87.5
	13.	Марадик	2298	-0.0073	2215	2135	2058	1984	86.3
	14.	Нови Сланкамен	3455	-0.0109	3271	3097	2932	2775	80.3
	15.	Сланк. Виногради	266	-0.0103	253	240	228	216	81.3
	16.	Стари Сланкамен	674	-0.0154	624	578	535	495	73.4
Инђија									

	17.	Чортановци	2308	-0.0076	2222	2139	2059	1982	85.9
	18.	Велика Ремета	42	-0.0051	41	40	39	38	90.1
	19.	Врдник	3704	-0.0107	3510	3326	3152	2986	80.6
	20.	Гргетег	85	-0.0257	75	66	58	51	59.8
	21.	Ириг	4848	-0.0069	4684	4525	4371	4223	87.1
	22.	Јазак	1100	-0.0046	1075	1050	1025	1002	91.1
	23.	Круш. Пръавор	277	-0.0164	255	235	216	199	71.9
	24.	Крушедол Село	388	-0.0129	364	361	320	300	77.2
	25.	Мала Ремета	151	0	151	151	151	151	100.0
	26.	Нерадин	551	-0.0141	513	478	446	415	75.3
	27.	Ривица	657	-0.0082	630	605	581	557	84.8
Ириг									
	28.	Буковац	3585	0.0065	3704	3828	3955	4087	114.0
	29.	Лединци +	1641	0.0027	1663	1686	1709	1733	105.6
	30.	Стари Лединци							
	31.	Петроварадин	13973	-0.0009	13910	13847	13784	13722	98.2
Нови Сад									

	32.	Ср. Каменица	11205	0.0036	11410	11619	11831	12047	107.5
Рума	33.	Павловци	460	-0.0122	433	407	383	360	78.3
	34.	Стејановци	1020	-0.0069	985	951	919	888	87.0
Сремски Карловци	35.	Ср. Карловци	8839	-0.0016	8765	8691	8618	8546	96.7
Сремска Митровица	36.	Бешен. Прњавор	145	-0.0033	143	140	138	136	93.5
	37.	Бешеново	965	0.0040	985	1005	1026	1047	108.5
	38.	Гргуревци	1312	-0.0046	1282	1253	1224	1196	91.2
	39.	Дивош	1585	-0.0037	1555	1526	1498	1470	92.7
	40.	Стара Бингула	190	-0.0075	183	176	170	164	86.1
	41.	Лежимир +	947	-0.0098	901	858	816	777	82.0
	42.	Шишатовац							
	43.	Манђелос	1533	-0.0009	1526	1518	1511	1504	98.1
	44.	Чалма	1675	-0.0039	1642	1610	1579	1548	92.4
	45.	Шуљам	744	-0.0073	717	691	666	642	86.3

	46.	Бачинци	1374	-0.0102	1305	1240	1178	1119	81.4
	47.	Беркасово	1228	-0.0098	1169	1113	1059	1008	82.1
	48.	Бингула	906	-0.0085	568	832	797	764	84.3
	49.	Гибарац	1158	-0.0022	1145	1132	1119	1107	95.6
	50.	Ердевик	3316	-0.0066	3208	3103	3002	2904	87.6
	51.	Кукујевци	2252	-0.0058	2188	2125	2064	2005	89.0
	52.	Љуба	559	-0.0046	346	534	521	509	91.1
	53.	Моловин	298	-0.0036	293	587	282	277	93.0
	54.	Привина Глава	221	-0.0093	211	201	192	183	82.9
	55.	Бикић До	336	-0.0015	333	331	328	326	96.9
	56.	Сот	791	-0.0143	736	685	637	593	75.0
	57.	Шид	16311	-0.0001	16298	16286	16273	16260	99.7
Шид									
УКУПНО			125825	-0.0025	124214	122624	121054	119505	95.0
ВОЈВОДИНА			2031992	-0.0038	1993491	1955720	1918665	1882312	92.6

2. МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ

2.1. Мрежа насеља

Веома изражене регионалне разлике у степену развоја мреже насеља, инфраструктурних система, привреде, јавних служби, и услуга искључују могућност успостављања јединствених критеријума за класификацију насеља и центара на територији обухваћеној Планом (Референтна карта бр. 2).

Заједнице насеља и подручја њихових интензивних унутрашњих веза одређени су, према поставкама Просторног плана Републике Србије, на основу следећих критеријума:

• значај и улога насеља као центра у мрежи насеља
- величина насеља,
- степен развијености јавних служби
• као центар рада:
- степен концентрације радних места
- зоне интензивних веза (становање - рад)
• зоне интензивних трансформација насеља
- популационе промене (смер и интензитет промена)
- интензитет промена функционалне структуре
• морфолошки склоп терена и услови за повезивање насеља
• правци и зоне традиционалних веза насеља у околном простору
• принципи уједначеније дистрибуције регионалног развоја.

Овакве заједнице насеља (функционална подручја) произилазе из степена развијености мреже насеља, развојних потенцијала, степена утицаја центара развоја и нивоа интегрисаности просторних структура у регији.

Просторно-функционална организација подручја урађена је са циљем да се обезбеди:

• рационализација управљања и ефикасније обављање послова из домена свакодневних потреба грађана,
• организација јавних служби усклађенија са потребама, могућностима и интересима локалних заједница,
• ефикасније координирање активности и програма локалних заједница.

Простор обухваћен Планом, у складу са критеријумима и циљевима, организује се у оквиру 9 општинских функционалних подручја, са општинским, субрегионалним и регионалним центром као центром вишег реда за дато функционално подручје. Диференцијација у значају сеоских насеља у мрежи насеља, довела је до издвајања следећих нивоа:

- примарно сеоско насеље - то су пољопривредна насеља, са минималном опремљеношћу јавним услугама и службама, без икаквих спољних функција према суседним селима;
- центар заједнице насеља II ступња - поред унутрашњих имају развијене и спољне функције према примарним насељима. Представљају мање локалне центре. Извесна села ове функционалне категорије имају самосталан карактер. У том случају, она не обједињавају више примарних сеоских насеља, већ се у мрежи и систему насеља везују само за насеље више категорије (Марадик, Чортановци);
- центар заједнице насеља I ступња - насеља највише категорије у регионално-територијалној организацији мреже сеоских насеља Фрушке горе. Насеља ове категорије имају највиши степен опремљености.

Хијерархијска диференцијација насеља у обухвату Плана постављена је на основу:

• постојеће мреже насеља и центара, положаја и функција појединих насеља,

• величине и капацитета гравитационих зона центара;

• положаја појединих центара у односу на систем постојећих и планираних зона интензивног развоја;

Мрежа насеља и центара Фрушке горе има 9 општинских функционалних подручја са следећом функционалном диференцијацијом насеља:

• функционално подручје општине Бачка Паланка обухвата два примарна сеоска насеља - Нештин и Визић, која гравитирају Бачкој Паланци;

• функционално подручје општине Беочин са 8 насеља: 3 примарна сеоска насеља (Луг, Свилош, Грабово) гравитирају Сусеку који је центар заједнице насеља II ступња; 2 примарна сеоска насеља (Баноштор и Раковац) која гравитирају општинском центру Беочину, 1 самостално насеље (Черевић) које је центар заједнице насеља II ступња и гравитира Беочину;

• функционално подручје општине Петроварадин, са 3 насеља (Ср. Каменица, Лединци и Буковац) која гравитирају центру Петроварадину као општинском центру - односно Новом Саду;

• функционално подручје општине Сремски Карловци обухвата једно насеље - Сремске Карловце, које гравитира ка Новом Саду;

• функционално подручје општине Шид обухвата 12 насеља, распоређених у следеће функционалне подцелине:

- Љуба и Бингула као примарна сеоска насеља гравитирају Ердевику који је центар заједнице насеља I ступња;

- Моловин, Бикић До и Привина Глава као примарна сеоска насеља гравитирају Соту који је центар заједнице насеља II ступња;

- Бачинци као примарно сеоско насеље гравитира Кукујевцима, који су центар заједнице насеља II ступња;

- Беркасово и Гибарац, као примарна сеоска насеља, и Сот, Ердевик и Кукујевци гравитирају Шиду.

Шид, као општински центар, гравитира Сремској Митровици - регионалном центру.

• функционално подручје општине Сремска Митровица обухвата 9 насеља, распоређених по следећим функционалним целинама:

- Стара Бингула, као примарно сеоско насеље, гравитира Дивошу, који је центар заједнице насеља II степена; Дивош гравитира Чалми која је центар заједнице насеља I степена; Чалма гравитира општинском центру, Сремској Митровици

- Бешеново, Шуљам и Бешеновачки Прњавор, као примарна сеоска насеља, гравитирају Гргуревцима, који је центар заједнице насеља IIстепена; Гргуревци и Лежимир гравитирају Манђелосу који је центар заједнице насеља I степена;

Манђелос гравитира општинском центру, Сремској Митровици;

• функционално подручје општине Ириг обухвата следеће функционалне целине:

- Мала Ремета и Јазак, као примарна сеоска насеља, гравитирају Врднику који је центар заједнице насеља I степена; Врдник гравитира општинском центру Иригу;

- Велика Ремета и Гргетег, као примарна сеоска насеља гравитирају Крушедолу, који са Крушедол Селом чини центар заједнице насеља IIстепена; Крушедол гравитира Иригу;

- Ривица и Нерадин, као примарна сеоска насеља, гравитирају Иригу.

• функционално подручје општине Рума обухвата два примарна сеоска насеља, Павловце и Стејановце, који гравитирају Руми као општинском центру;

• функционално подручје општине Инђија обухвата следеће функционалне целине:

- Чортановци и Марадик, као центри заједнице насеља II степена гравитирају насељу Бешка, који је центар заједнице насеља I степена; насеље Бешка гравитира Инђији као општинском центру;

- Сланкаменачки Виногради, као примарно сеоско насеље, гравитирају Крчедину, који је центар заједнице насеља II степена; Крчедин гравитира насељу Бешка, као центру заједнице насеља I ступња;

- Стари Сланкамен, као примарно сеоско насеље, гравитира Новом Сланкамену, који је центар заједнице насеља II степена; Нови Сланкамен гравитира општинском центру Инђији;

Сви општински центри у оквиру Плана (Беочин, Петроварадин, Шид, Ириг и Сремски Карловци), као и они чија се насеља налазе у граници обухвата, а центри су им ван граница Плана (Бачка Паланка, Сремска Митровица, Рума и Инђија), без обзира на величинску и функционалну диференцијацију (регионални, субрегионални центри) гравитирају покрајинском центру - Новом Саду, као и макрорегионалном центру - Београд.

2.2. Мрежа јавних служби

Будући развој, просторни размештај и организација јавних служби на подручју овог Плана, дефинисани су у складу са одредбама Просторног плана РС, циљевима развоја мреже насеља и посебним особеностима овог подручја.

Планирана мрежа јавних служби обезбеђује задовољење основних насељских потреба и потреба ширих просторних целина, у складу са планираним нивоом насеља, односно његовим функционалним значајем у мрежи насеља овог подручја.

Табела III-2: Мрежа јавних служби према хијерархијском нивоу насеља

Организација јавних служби			Ниво насеља			
			примарно	IIстепен	Iстепен	Општински центар
I Социјална заштита и предшколско васпитање						
А.	Социјална заштита					
	1.	Домови за смештај деце без родитељског старања			◦	•
	2.	Центри (комплекси) за старе			◦	•
	3.	Дечије установе		◦	•	•
Б.	Предшколско васпитање и образовање		•	•	•	•
II Образовање						
	1.	Основне школе - подручне	•	•		

	2.	Основне школе - потпуне		◦	•	•
	3.	Средње школе			◦	•
	4.	Више школе и факултети				◦
	5.	Ученички студентски домови			◦	•
III Здравствена заштита						
	1.	Амбуланта, здравствена станица, мобилна здравствена служба	•	•	•	•
	2.	Дом здравља			•	•
	3.	Општа болница				◦
	4.	Социјалне (специјализоване) болнице, заводи и институције	◦	◦	◦	◦
	5.	Апотеке		◦	•	•
	6.	Ветеринарске станице		◦	•	•
IV Култура						
	1.	Библиотеке	•	•	•	•
	2.	Домови културе	◦	◦	•	•
	3.	Народни универзитети			◦	•
	4.	Музеји	◦	◦	◦	•
	5.	Архиви			◦	•
	6.	Галерије и изложбени простори	◦	◦	◦	•
	7.	Сценско-музичке делатности			◦	•
	8.	Заводи за заштиту споменика				◦
V Информатичке делатности и комуникације					◦	•
VI Физичка култура						
	1.	Отворени - уређени простори	•	•	•	•
	2.	Отворени - уређени и опремљени простори		•	•	•

	3.	Покривени објекти физичке културе			◦	•
	4.	Мањи спортско-рекреативни центри				◦

• обавезни садржаји

◦ могући садржаји ако постоји интерес и економска основа за организовање садржаја, или код насеља са специфичним функцијама

Опремљена предложеним садржајима и организована тако да могу да обављају предвиђене функције насеља ће (сврстана у предложене нивое) представљати рационалнији систем него што је то данас.

3. ПРИВРЕДА

Имајући у виду услове заштите природне средине и културно-историјских и амбијенталних вредности, ограничавајуће просторне услове, као и оцену степена развијености постојећих привредних капацитета, валоризацију фактора атрактивности и компаративних предности подручја, приоритет у развоју Фрушке горе треба да добију следеће активности:

- у области пољопривреде: виноградарство, воћарство, рибарство, пчеларство, сточарство, лековито биље,
- у области индустрије: капацитети који не захтевају значајније ангажовање простора, велики обим транспорта, не изазивају загађивање животне средине и омогућавају висок ниво ангажовања радне снаге,
- у области занатства: капацитети намењени пружању услуга човеку и домаћинству (становништво и посетиоци), капацитети са карактеристикама мале привреде, традиционални занати,
- у области трговине: специјализовани капацитети намењени задовољавању потреба посетилаца,
- у области угоститељства и туризма: специјализовани капацитети високог квалитета намењени пружању услуга пића и исхране посетиоцима Фрушке горе, капацитети за смештај посетилаца, капацитети за обједињавање и презентацију туристичке понуде Фрушке горе.

Основни циљ привредног развоја насеља у заштитној зони, кроз подстицање развоја наведених делатности, садржан је у потреби формирања стабилне и развијене привредне структуре која ће, дугорочно посматрано, омогућити коришћење постојећих ресурса и компаративних предности подручја према принципима одрживог развоја.

Будући програм развоја привредних делатности на подручју Плана дефинисан је на основу утврђивања компаративних предности подручја, процене развојних могућности постојећих капацитета, утврђивања ограничавајућих фактора у смислу развоја појединих делатности и потребе оживљавања традиционалних производних делатност.

3.1. Пољопривреда и рибарство

Развој пољопривреде базираће се на примени савремених метода производње и интензификацији производње, остварењем вишег степена искоришћавања земљишта и потпунијим коришћењем еколошких услова подручја.

Продуктивно земљиште ће променити структуру у корист шумског земљишта и воћњака и винограда.

Извршиће се рејонизација воћарске и виноградарске производње плантажног типа.

Обнова виноградарства и подрумарства у заштитној зони Националног парка треба да чини основу развоја пољопривреде. Подизањем винограда валоризоваће се специфични природни ресурси и обновити традиција и препознатљивост Фрушке горе (Сремски Карловци, Ириг, Ердевик и др.). Препорученим лозним сортиментима обезбедиће се нове количине врхунских вина, богатог сортимента са утврђеним географским пореклом. Упоредо са подизањем винограда неопходно је приступити синхронизованом обнављању подрумских капацитета са одговарајућим инфраструктурним садржајима.

Главна подручја развоја воћарства и виноградарства биће околина Сремских Карловаца, подручје између Манђелоса и Гргуреваца, околина Ирига, потез Ердевика, Бингула и подручје Нештина (Реферална карта број 1).

Обезбедиће се услови за подизање рибњака и развој рибарства на подручју Плана. Развијаће се привредни и спортски риболов, са свим пратећим активностима - порибљавање, изградња пристаништа, марина за чамце, планирање "Аласких центара" (Сремски Карловци, Стари Сланкамен, Корушка, Баноштор, Нештин и др.).

Развој пчеларства заснивaће се на наставку богате пчеларске традиције и осавремењавању пчеларства које треба да се одвија кроз следеће активности: постављање огледаних пчелињака, производња селекционисаних матица, гајење медоносног биља, кроз специјализовану производњу пчеларства и др.

Организоваће се прикупљање, гајење и прерада лековитог биља, заснована на традицији овог подручја.

Развој сточарства обезбедиће се кроз оптималну производњу, која ће се базирати на подизању фарми у заштитној зони и зони активне заштите.

3.2. Индустрија, занатство и трговина

У дефинисању индустријских делатности које би се могле развијати на подручју Фрушке горе пошло се од става да сви капацитети (постојећи и планирани) морају да задовоље следеће услове:

- да обављају активности уз минимално ангажовање простора за саму производњу и за обављање неопходних транспортних активности,
- да обављају активности уз ангажовање постојећих ресурса (сировине, радна снага) према принципима одрживог развоја,
- да при производњи не загађују природну средину, или да је загађење у границама дозвољеним Законом и да постоји могућност примене строгих мера заштите природне средине,
- да се омогући поштовање предвиђених просторних и урбанистичких мера за заштиту животне средине и амбијенталних вредности насеља и других подручја.

На основу наведених услова утврђене су делатности које их задовољавају и чији би развој омогућио значајније активирање подручја у привредном смислу:

- производња пића (вина, винског дестилата, жестоких пића, минералне воде и сл.),
- прерада и конзервирање воћа и поврћа (мармелада, џемови, компоти, воћни сирупи, сокови и др.),
- прерада и конзервирање рибе (сољење, сушење, димљење, конзервирање, производња рибљих филета),
- израда финалних производа од дрвета (галантерије од дрвета и плуте, намештаја, корпи, амбалаже од трске и прућа и сл.),
- производња трикотажних предмета,

- производња кожне галантерије,
- производња дечјих играчака (од природних материјала),
- производња накита и другог.

Све наведене активности могу у просторном смислу бити организоване као појединачне просторне јединице у насељским ткивима, или у оквиру мањих индустријских зона.

Основни пунктови за развој грађевинарства остају и даље Беочин, Сремски Карловци и Бешка.

Значајни ефекти на укупан привредни развој подручја могу се остварити бржим развојем занатства. У циљу повећања атрактивности насеља и подизања укупног стандарда живљења потребно је:

- развијати услуге намењене потребама човека и домаћинства (становништво и посетиоци).
- развијати занатске капацитете са карактеристикама мале привреде, у циљу повећања степена запослености.
- подстицати развој традиционалних заната који ће поред оживљавања традиционалног профила насеља, имати и едукативно дејство (казанџије, ковачи, колари, ужари, столари, ћурчије, опанчари, воскари и др.).
- формирати центре за занатство чији би задатак био чување старих заната и занатских технологија (Сремски Карловци, Ириг).

Занати за чије производе и данас постоји одређено тржиште чували би се као активни и њихова би производња, уз одређено прилагођавање захтевима савременог тржишта, могла да буде од основа за бржи развој појединих насеља.

Центри за чување старих заната имаће следеће садржаје:

- архив занатства у коме би се чували подаци о развоју занатства у прошлости,
- изложбени простор у коме би били изложени сачувани примерци производа старих заната, као и алати којима је обављана производња,
- радионице за занатску производњу која је задржана као активна,
- учионице у којима би се вршила обука заинтересованих за учење старих заната,
- продајни простор производа активних старих заната.

У активност оваквих центара могли би се на одговарајући начин укључити у специјализоване школе и факултети (историја, етнографија, историја уметности и сл.).

У области трговине планира се развој специјализованих капацитета високог нивоа услуга и асортимана намењених задовољењу потреба становништва и посетилаца, као и капацитета намењених ексклузивној продаји и дистрибуцији, пре свега карактеристичних производа са овог подручја (вино, производи пчеларства, производи од млека, производи од рибе, лековито биље, чајеви, производи занатства и др.).

3.3. Туризам

Будући развој туризма на подручју Фрушке горе треба, с обзиром на услове заштите Националног парка, да задовољи принципе одрживог развоја што подразумева:

- обезбеђење планираног, усмереног и ограниченог коришћења свих природних ресурса,
- формирање таквог производа и пласмана који ће бити атрактиван и одговарајући за задовољавање потреба туриста.

Основе развоја туризма чиниће:

- природне вредности - географски положај Фрушке горе, геолошка грађа и геоморфолошки облици, велики (у Европи највећи) комплекси липових шума и мешовитих састојина, шумска и ловна дивљач, Фрушкогорско виногорје, карактеристични пејсажи у складу са европским конвенцијама о заштити пејсажа. Ове вредности нису у највишим категоријама, али су компаративне предности у разноврсности мотива,

- културно-историјске и духовне вредности - најзначајније се налазе по ободу Националног парка и то су пре свега Фрушкогорски манастири и Сремски Карловци, Петроварадин, амбијенталне вредности сеоских насеља и манастирских прњавора, као и други споменици културе.

Природне и створене вредности, као и критеријуми за избор облика туризма које се могу дозволити у заштићеном природном добру, условили су следећи избор могућих врста туризма:

1. Мотивски критеријум

• рекреативни: зимски и летњи, омладинске спортске школе - излетнички и стационарни облици;

• културни: културни и етно-туризам, манифестациони, рурални, агротуризам, различити омладински кампови: школе природе, еколошки кампови- екскурзиони и стационарни облици,

• здравствени: превентивни и лечилишни туризам;

• риболовни: језера и Дунав.

2. Просторни критеријум - сви претходни облици туризма

3. Еколошки критеријум

• културни туризам - сви облици

• здравствени туризам;

• рурални;

• рекреативни туризам - условно (могуће је контролисати стационарни, излетнички мање, иако је излетнички најтипичнији облик туризма на Фрушког гори)

4. Економски критеријум

• здравствени (превентивни и лечилишни)

• рекреативни (стационарни условно - ако је током целе године),

• риболовни туризам

• ловни туризам

• рурални

5. Функационални критеријум - (компензацијска улога туризма)

• сви облици туризма уколико се остваре максимално дозвољене концентрације објеката и људи.

На основу примењених критеријума и могућих облика туризма закључено је да је најпогодније на Фрушкој гори развијати следеће основне облике туризма:

1. Културни (сви облици) - школе природе и у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручни и студијски боравци за одрасле, манифестације у области културе, верски туризам.

2. Рекреативни - стационарни и специјализовани (планинари, љубитељи природе...).

3. Здравствени - превентивни одмор за децу, омладину, раднике и специјализоване групе (спортисти, инвалиди...), као и лечилишни (у бањама) и климатско лечење.

4. Рурални - као све присутнији и траженији облик, а за који постоје услови на Фрушкој гори.

Такође је важно да се констатује да једино културни туризам презентује неке од компаративних предности Фрушке горе, па као такав може да има ту екслузивност на основу које би се очекивао бржи развој туризма.

Туристичка тражња се оцењује као повољна компонента туристичког развоја, ка којој мора бити усмерена еластична и добро организована туристичка понуда.

Просторно, туристичку тражњу чине:

I зона:	Јужна Бачка, Срем и Београд са градовима: Нови Сад, Бачка Паланка, Београд, Инђија, Стара Пазова, Рума, Ириг, Сремска Митровица и Шид.
IIзона:	Већи део Војводине, Мачва, делови Шумадије, са градовима: Суботица, Сомбор, Бачка Топола, Кула, Врбас, Србобран, Бечеј, Нови Бечеј, Зрењанин, Панчево, Смедерево, Младеновац, Обреновац, Шабац.
IIIзона:	делови суседних регија у земљи и иностранству са којима се остварује регионална сарадња.

Туристичка понуда Фрушке горе

У утврђивању туристичке понуде Фрушке горе треба се определити за оне облике туризма који се могу развијати брзо и без великих почетних улагања, који су конкурентни на туристичком тржишту, као и на оне облике који могу да се одвијају стално у простору и времену.

Излетничка кретања која је могуће развијати у првој фази развоја су:

- културно-образовни излети: 1. посете и обиласци манастира и других споменика културе, 2. једнодневне посете манифестацијама културе (културнозабавног, етно или другог карактера), 3. обиласци заштићених и других уређених делова природе, али након обезбеђења просторних услова (обележени објекти, стазе, евентуално изложбене поставке),
- рекреативни излети - планинарење, пешачење, игре и одмор у природи, купање и пецање на језерима, Дунаву, спортске игре,

Стационарни облици туризма су:

- културно-образовни боравци: школе културе, уметности, природе, стручни семинари, течајеви и радионице образовног карактера за све узрастне и интересне категорије посетилаца
- спортко-рекреативни боравци: припреме спортиста, школе спортова, викенд и годишњи одмори, семинари и течајеви спортских група, различитих алтернативних спортова,
- рурални туризам (етно, или еко- карактера): кратке и дуже посете сеоским насељима, сеоским културно-забавним манифестацијама, боравак у сеоским домаћинствима уз учешће у животу села,
- бањски, здравствено-рекреативни, лечилишни.

Сагласно са природним условима, ови облици туризма се временски могу организовати у току целе године, на различитим локалитетима, са различитим активностима, а самим тим и различитим ефектима.

Туристичке зоне, правци и локалитети

У просторној организацији су издвојене туристичке зоне, правци и локалитети (Реферална карта бр. 1).

I зона - Подунавље

Ова зона обухвата цело "фрушкогорско Подунавље", као део Подунавља у европским и југословенским оквирима. Дунав треба и може бити окосница развоја овог простора за многе активности, па и за туризам.

У приобаљу Дунава се издвајају два физиономски и садржајно различита дела:

- ЗОНА А - приобаље Дунава од Новог Сада, преко Сремских Карловаца и Чортановаца до Старог Сланкамена претежно са условима за наутички туризам, а мање за купалишни (сем дела код Чортановаца и Старог Сланкамена).

- ЗОНА Б - од Новог Сада узводно до Бачке Паланке, са доминантним и врло повољним условима за купалишни, спортско-рекреативни и наутички туризам. Бројне аде, пешчане обале, спрудови и рукавци дају овом простору изузетност и велику атрактивност, што се и показује кроз интензитет коришћења (продужено летњем периоду од априла до краја октобра).

Туристички правци ове зоне су: Нови Сад - Сремски Карловци - Чортановци - Стари Сланкамен у источном делу, а у западном делу Нови Сад - Сремска Каменица - подунавски пут до Нештина и локални водни правци између места на обе обале Дунава.

Туристички локалитети ове зоне су: Сремски Карловци, Чортановци, Стари Сланкамен у источном делу, а у западном делу: Корушка-Сусек, и сезонски локалитети на адама.

Значајна је и тачка укрштања два коридора (Хб и VII) због могућности комбиновања различитих видова саобраћаја и повезивања подручја Фрушке горе са наведеним коридорима.

II зона - Иришки венац

Ова зона обухвата шири простор источног била Фрушке горе од Поповице, преко Иришког венца до јужних падина. Ово је, уз Подунавље уједно и најперспективнији простор за развој туризма Фрушке горе. Доминантне активности су рекреација и одмор у шумско-брдском простору који нуди природни амбијент шуме, свеж ваздух, али и бројне активности различите од оних које се могу упражњавати у градовима, у најширем смислу, са различитим подоблицима. Осим тога у манастирима и око њих је могуће организовати активности из области културе (манифестације, окупљања, семинаре), а у насељима различите активности руралног туризма.

Туристички правци су: Нови Сад - Поповица - Иришки венац, Нови Сад - Парагово - Иришки венац - "НОРЦЕВ", Рума - Ириг - Хопово - Иришки венац, Ириг - Врдник - Змајевац (или Врдник - Јазак), Инђија - Марадик - Крушедол - Иришки венац.

Туристички локалитети у овој зони су: Стражилово, Иришки венац, "НОРЦЕВ", Змајевац, бања Врдник, манастири - Крушедол, Хопово, Јазак, и сеоска насеља - Врдник, Нерадин и Јазак.

III зона - Црвени чот

Ова зона обухвата централни део Фрушке горе, нешто дислоциран у односу на главна емитивна подручја, али са врло снажним туристичким атрактивностима. Главни садржаји у овој зони су доминантно рекреативни садржаји излетничког или боравишног карактера.

Туристички правци ове зоне су: Беочин - Бранковац - Летенка; Беочин - Черевић - Тестера - Андревље; Врдник - Бранковац.

Туристички локалитети ове зоне су: Бранковац, Андревље, Тестера, Летенка, Осовље.

IV зона - Западна Фрушка гора

Ова зона обухвата западни део Фрушке горе. Емитивна зона у овом подручју је смањена јер је зона сада погранична, а и лоше повезана са осталим деловима Фрушке горе. Из тих разлога потребно је планирати организацију простора за туризам, пре свега за локалне потребе становника околних насеља и за ловни туризам везан за Ворово. То наравно не искључује могућност појаве и значајних локалитета, уколико би се формирала понуда и производи који би били веома атрактивни и конкурентни.

Туристички правци у овој зони би могли бити: из Сремске Митровице и Шида до Ердевика и даље до Сота, Липоваче и других локалитета.

Туристички центри ове зоне би могли бити: Липовача, Бања Кулина са језером Мохарач, језеро Сот, манастири, ловиште Ворово, сеоска насеља Љуба, Моловин и други мањи локалитети.

Пета зона обухвата цело фрушкогорско виногорје, од Дунава до шумских делова на северу, као и јужне падине. У овој зони је потребно одређеним мерама омогућити ревитализацију Фрушке горе, као виноградарско-воћарског реона и простора са другом традицијом, тако да би могла да се укључи у савремене европске токове оживљавања и организовања "винских тура".

Туристички локалитети ове зоне би могли бити већи вински подруми и насеља у којима има више индивидуалних подрума, чија би понуда била интересантна за посетиоце. Центри би могли бити: Сремски Карловци, Ириг, Нештин, Ердевик пре свега, а и друга насеља у којима постоји традиција и пракса гајења винове лозе и прављења вина.

Приказ планираних намена и садржаја туристичких локалитета дат је у следећој табели:

Табела III-3: Намена и садржај туристичких локалитета

ФУНКЦИЈЕ	ЛОКАЛИТЕТ	НАМЕНА ЛОКАЛИТЕТА	НЕОПХОДНА ОПРЕМА
ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТРИ - I КАТЕГОРИЈА			
РЕГИОНАЛ. ЦЕНТАР	ИРИШКИ ВЕНАЦ	ПРИМАРНИ ТУРИСТИЧКИ ЦЕНТАР - ОПШТЕ НАМЕНЕ	- основни и/или допунски објекти смештаја - комплетна инфраструктурна опрема - прилазни путеви доброг квалитета - паркинг простор - помоћни услужни објекти угоститељства и трговине - информативни центар са салом и продајним делом - допунски мањи
РЕГИОНАЛ. ЦЕНТАР	СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ	РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАР КУЛТУРНОГ ТУРИЗМА	
РЕГИОНАЛ. ЦЕНТАР	НЕРАДИН	РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАР РУРАЛНОГ ТУРИЗМА	
ЦЕНТРИ ЗОНА			
I А ЗОНА	ЧОРТАНОВЦИ	КУПАЛИШНИ И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ ЦЕНТАР	
I Б ЗОНА	СУСЕК-КОРУШКА	КУПАЛИШНИ И РИБОЛОВНИ ЦЕНТАР	
II ЗОНА	СТРАЖИЛОВО	ЦЕНТАР КУЛТУРНОГ ТУРИЗМА	

II ЗОНА	ВРДНИК	БАЊСКИ И ЗДРАВСТВЕНО-РЕКРЕАТИВНИ ЦЕНТАР	објекти у функцији посебне намене сваког центра - комплетна туристичка опремљеност простора-информ. табле, одморишта, чесме, тоалети - објекти и опрема уклопљени у простор и основна својства Фрушке горе - величином, врстом материјала, стилом градње
III ЗОНА	ЛЕТЕНКА	ОМЛАДИНСКИ ЦЕНТАР, омлад. и невладине организације	
IV ЗОНА	ЛИПОВАЧА	СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ ЦЕНТАР	
V ЗОНА	ЕРДЕВИК	ЦЕНТАР ВИНСКОГ ТУРИЗМА	
БОРАВИШНИ ТУРИСТИЧКИ ЛОКАЛИТЕТИ - II КАТЕГОРИЈА			
I ЗОНА	СТАРИ СЛАНКАМЕН	БАЊСКИ, ЗДРАВСТВЕНО-ЛЕЧИЛИШНИ И КУПАЛИШНИ ЦЕНТАР	- допунски објекти смештаја мањег капацитета - комплетна инфраструктурна опрема - прилазни путеви доброг квалитета - паркинг простор - мањи помоћни услужни објекти угоститељства и трговине - мањи информативни пункт - допунски мањи објекти у функцији посебне намене сваког центра
	НЕШТИН	КУПАЛИШНИ И НАУТИЧКИ	
II ЗОНА	"НОРЦЕВ"	СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ	
	ЗМАЈЕВАЦ	ЦЕНТАР ЗА ПОСЕБНЕ ГРУПЕ И АКТИВНОСТИ[1]	
	ПОПОВИЦА	ЦЕНТАР ПЛАНИНАРСТВА	
III ЗОНА	ТЕСТЕРА	ЦЕНТАР АКТИВНОСТИ МАЛЕ ДЕЦЕ	
	АНДРЕВЉЕ	ЦЕНТАР ЗА ОМЛАДИНУ И СПОРТ	
	БРАНКОВАЦ	СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ ЛОКАЛИТЕТ	

[1] те посебне групе и активности су на пример: различите омладинске невладине организације, спортске организације, или друге посебне групе

Наставак табеле III-3:

ФУНКЦИЈЕ	ЛОКАЛИТЕТ	НАМЕНА ЛОКАЛИТЕТА	НЕОПХОДНА ОПРЕМА
	ЛЕЖИМИР	СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИ ЛОКАЛИТЕТ	- комплетна туристичка опремљеност простора-информ. табле, одморишта, чесме, тоалети - објекти и опрема максимално уклопљени
	ОСОВЉЕ	ЦЕНТАР ЗА ПОСЕБНЕ ГРУПЕ	
IV ЗОНА	СОТ	РИБОЛОВАЧКИ И КУПАЛИШНИ	

	БАЊА КУЛИНА И ЈЕЗЕРО МОХАРАЧ	КУПАЛИШНИ, РИБОЛОВАЧКИ И БАЊСКИ ЛОКАЛИТЕТ	у простор и основна својства Фрушке горе - величином, врстом материјала, стилом градње - простором треба да доминира допунска опрема прилагођена специфичној намени локалитета
	ВОРОВО	ЛОКАЛИТЕТ ЛОВНОГ ТУРИЗМА	
ЦЕНТРИ ВЕРСКОГ ТУРИЗМА			
	ХОПОВО	ЦЕНТРИ ВЕРСКОГ И КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНОГ ТУРИЗМА ЗА СПЕЦИЈАЛНЕ МАЛЕ ГРУПЕ ПОСЕТИЛАЦА	- смештај посетилаца за мале специјалне групе у склопу постојећих верских целина и објеката (смештај у конацима или адаптација помоћних објеката) - осмишљени простори за окупљања, манифестације - прилагођени угоститељски и трговински објекти - инфраструктурна и саобраћајна опрема у складу са потребама манастира - добра туристичка опремљеност - табле, чесме, клупе
	КРУШЕДОЛ		
	ВРДНИК		
	ГРГЕТЕГ		
	БЕОЧИН		
	ВЕЛИКА РЕМЕТА		
	ЈАЗАК		
	РАКОВАЦ		
	ШИШАТОВАЦ		
	МАЛА РЕМЕТА	ЦЕНТРИ ВЕРСКОГ ТУРИЗМА СА КРАЋИМ ЗАДРЖАВАЊЕМ	- без смештаја посетилаца - специјализовани објекти - спомен собе, изложбене поставке, ризнице, - инфраструктурна опремљеност по потреби - туристичка опремљеност мања
	ПРИВИНА ГЛАВА		
	СТАРО ХОПОВО		
	КУВЕЖДИН		
	БЕШЕНОВО		
	ЂИПША		
	СВ. ПЕТКА		

Наставак табеле III-3:

ФУНКЦИЈЕ	ЛОКАЛИТЕТ	НАМЕНА ЛОКАЛИТЕТА	НЕОПХОДНА ОПРЕМА

ЦЕНТРИ РУРАЛНОГ И ВИНСКОГ ТУРИЗМА			
	ИРИГ	ВИНСКИ ТУРИЗАМ	- туристички објекти за смештај посетилаца мали и угоститељски и трговински објекти - сви у склопу постојећих сеоских објеката (смештај у домаћинствима, или адаптација сеоских кућа - специјализовани објекти - вински подруми, етно-куће, спомен собе, изложбене поставке - осмишљени простори за окупљања, манифестације - инфраструктурна и саобраћајна опрема у складу са потребама села - добра туристичка опремљеност - табле, чесме, клупе
	НЕШТИН	ВИНСКИ ТУРИЗАМ	
	ВЕЛИКА РЕМЕТА	РУРАЛНИ ТУРИЗАМ	
	ДИВОШ	РУРАЛНИ ТУРИЗАМ	
	ЧЕРЕВИЋ	РУРАЛНИ ТУРИЗАМ	
	ВИЗИЋ	РУРАЛНИ ТУРИЗАМ	
	ЉУБА	РУРАЛНИ ТУРИЗАМ	
ОСТАЛЕ РЕКРЕАТИВНЕ ПОВРШИНЕ			
		ВЕЋА И МАЊА ОДМОРИШТА	- клупе, столови, информативне табле, надстрешнице и путокази - унифицирани, од природних материјала, у натур-стилу - одморишта и видиковце треба просећи, очистити да се добије светлост и ваздух - овакви локалитети се морају уредити и одржавати
		МЕСТА ЗА ПИКНИКЕ	
		ВИДИКОВЦИ	
		УРЕЂЕНИ ПЕЈЗАЖИ И АМБИЈЕНТИ	
		ПЛАНИНАРСКЕ И ШЕТНЕ СТАЗЕ	

Услови организовања простора за одмор посетилаца

У првој фази развоја организованог одмора, треба сву пажњу усмерити ка формирању центара за летњи одмор (два на Дунаву и најмање један на језеру) и једног зимског центра за одмор.

а) Летњи одмор

На ширем потезу Чортановаца и Корушке, одабраће се локација за летњи камп. Основне активности које би требало нудити су: могућности постављања шатора за одмор, вожња чамцима, пецање, организоване активности на и у води (школе пливања, веслања или једрења на дасци и у чамцу). Камп мора бити обезбеђен основним објектима са особљем и чуварском службом. Од објеката у кампу треба обезбедити: камп плацеве, камп кућице, централни објекат кампа, привез за чамце, уређену плажу или понтонску плажу, услужни објекат, објекат за продају хране, пића и остале робе шире потрошње и терене за рекреацију.

Исти или сличан летњи центар би било неопходно обезбедити на неком од језера. Због изузетно повољне локације у односу на места тражње то би могло да буде језеро Међеш код Ирига или Шелевренац у источном делу и акумулација Сот у западном делу Фрушке горе, као и друге акумулације за које би се урадили адекватни програми.

б) Зимски одмор

За организовање активности зими најповољнија је локација за ски стазу код НОРЦЕВ-а са коришћењем смештаја у околним објектима, на потезу од Иришког венца до НОРЦЕВ-а. На том потезу од Ливаде на Иришком венцу коју треба оставити за санкање, па до трасе већ пројектоване ски стазе за алпско скијање, могуће је организовати следеће активности: скијање (алпско и нордијско), санкање и разне забавне активности на снегу (вожња саоницама, коњима).

Неопходно је адаптирати и уредити објекте у складу са савременом тражњом туриста, изградити ски лифт, поставити монтажне услужне објекте, уредити ланг-лауф стазе.

Услови организовања простора за рекреацију посетилаца

Од рекреативних активности у функцији туризма могу се организовати једнодневни, викенд или вишедневни излети и боравци.

а) Једнодневни излети

За једнодневне излете потребно је обезбедити услове за превоз до Фрушке горе, организоване шетње по стазама здравља које већ постоје или их треба испројектовати (Стражилово, Чортановци, Поповица, Андревље и Иришки венац - НОРЦЕВ, Липовача), рекреативне активности.

б) Викенд и вишедневни аранжмани

За ове облике туризма потребно је приступити адаптацији, реконструкцији и уређењу постојећих објеката, осавремењавању њихове опреме, околних терена и простора. Након тога могуће је организовати боравак за мање групе које се могу сместити у објектима на Фрушкој гори. Да би објекти заиста и функционисали, морају се осмислити одговарајући програми, у противном ће објекти и даље остати празни и све брже и брже пропадати.

Потенцијални корисници рекреативних активности могу бити школска деца, омладина и студенти, љубитељи природе, групе различитих алтернативних

организација. Лоцирање највећег броја рекреативних активности треба усмерити на локалитете на којима постоје објекти и на локације на којима постоје стазе или други објекти.

ц) Спортске школе и кампови

Потребно је обезбедити услове за одвијање спортских школа и кампова у објектима којима се располаже. Спортске школе и кампови могу да буду веома интересантна понуда Фрушке горе, у току целе године и то је облик активности који је потпуно и неоправдано занемарен.

У I фази, треба реализацију усмерити на локације Летенка и Тестера, а затим реконструисати објекте и просторе на Змајевцу, Липовачи, Андревљу, Стражилову, као и планинарске објекте. Садржаји које је могуће понудити су вишедневни боравци деце и омладине у организацији спортских клубова и друштава, или у сопственој организацији, уз ангажовање стручњака за спорт. Основни садржај боравка је реализација програма обуке учесника за одређену спортску дисциплину.

Овим спортским школама треба додати и могућност организовања кампова за децу и омладину са различитим темама (радионицама).

Услови организовања простора за спортске активности

За разлику од спортских школа и кампова за децу и омладину, врхунски спорт захтева знатно квалитетније објекте, спортске терене и услове за боравак. У овом моменту, на Фрушкој гори нема објеката који задовољавају те услове, било због услова у објекту или због недостатка квалитетних спортских терена. У таквој ситуацији могуће је евентуално организовати само кондиционе припреме, са боравком у неком од објеката.

Минимални услови су, сем комфорног објекта, спортска сала, трим кабинет и отворени терени.

Просторни услови развоја културног туризма

Богато културно-историјско наслеђе са очуваним споменицима културе и културним манифестацијама и традицијом посећивања, намеће потребу организовања туристичког производа који базира на овим вредностима.

Основни облици туристичке презентације културних туристичких вредности могу бити:

- туристичке кружне туре и викенд боравци,
- туристичке манифестације,
- изложбе, музејске поставке, информативни центар,
- школе или кампови културе, уметности, образовања.

За све ове активности су такође потребни одговарајући просторни услови, објекти, опрема и уређени простори са адекватном опремом, садржајима и информацијама.

Организовање простора за излетничке облике културног туризма

До сада најразвијенији облик туристичке посете Фрушкој гори су организовани излети. То подразумева претходно добро осмишљене програме и још бољу организацију. За све ове програме потребно је да цео простор Фрушке горе буде добро опремљен, уређен, са добрим саобраћајницама, информативним таблама, са атрактивним програмима.

Најчешће туристичке културне туре су обиласци манастира у различитим комбинацијама и из различитих праваца. Међутим, за ове обиласке нису обезбеђени одговарајући услови ни простор ни на путевима, ни у манастирима, те корист од тога имају само туристичке агенције као организатори.

Осим ових тура општег карактера, могуће је организовати специјализоване туре, као на пример: Путевима песника (Бранко Радичевић, Милица Стојадиновић Српкиња, Јован Јовановић Змај), или путевима историјских личности Фрушке горе. Ту можемо убројати и висинске туре, као тренутно врло атрактивне и тражене на туристичком тржишту. Затим туристичке туре са обиласцима етнолошких мотива у селима - етно куће (Нештин, Јазак, Прњавор), занатске радионице и слично.

Организовање простора за културне туристичке манифестације

Организованих туристичких манифестација културе на Фрушкој гори је врло мало ("Бранково коло"), иако постоје добри услови за њихову организацију (културног, забавног или рекреативног карактера).

За одвијање ових манифестација такође треба да постоје добро изабрани и уређени простори, а пре свега добро осмишљени програми.

Организовање простора за објекте културе

Изложбе и музејске поставке су добар начин да се на једном месту, посетиоцима прикажу вредности Фрушке горе. У Националном парку "Фрушка гора" морао би да се осмисли и организује, као што је већ више пута било планирано, Музеј националног парка, са више изложбених сталних или повремених поставки:

- изложба природних вредности прилагођена едукативном програму у школама и развоју еколошќе свести,
- изложба историјских и културних вредности Фрушке горе,
- пројекција филмова о Фрушкој гори или тематских филмова.

Осим објеката културе могуће је организовати и школе и кампове везане за културу. У варијанти са спортским школама у објектима на Летенки и Тестери могуће је организовање летњих и зимских кампова за децу, омладину или специјализоване школе или организације (музичка омладина, млади техничари, драмске секције...).

Осим ових омладинских кампова, могу се организовати различити сусрети љубитеља културе, стручњака и познавалаца културних и историјских вредности.

Из тих разлога, неопходно је што пре формирати сложенију понуду са боравком, исхраном, посетама изложбама, музеју, пројекцијама филмова. То подразумева објекте, савремену аудио и видео опрему, или опрему за мултимедијалне презентације.

3.4. Минералне сировине

Овим Просторним планом се утврђује да се на подручју Националног парка не могу резервисати нове површине за експлоатацију минералних сировина.

Експлоатација цементних сировина, за потребе Лафарж БФЦ-а, планира се на постојећим површинским коповима "Филијала" и "Мутаљ", на површини од око 250 ha (180 ha + 70 ha), који се налазе у заштитној зони Националног парка.

На основу стеченог истражног права на локалитету "Бело брдо" (заштитна зона), резервише се простор од око 160 ha за детаљна геолошка истраживања, односно концесиони простор за експлоатацију, за потребе Лафарж БФЦ-а.

Планира се изузимање површине од око 11 ha - локалитет "Опћиште" (шире подручје лежишта зеолитисаних туфова) из Националног парка, за детаљна геолошка истраживања, односно као потенцијално експлоатациони поље - концесиони простор. Зеолитисани туфови имају специфичну примену у заштити животне средине и савремене пољопривредне производње.

У циљу реализације смерница ПП Републике Србије потребно је да "Рудници неметала" - Раковац, у складу са важећом законском регулативомураде и верификују потребну, законом предвиђену, планску и техничку документацију рекултивације постојећих копова. Даља активност на коповима вршиће се у складу са тим плановима и пројектима и искључиво као део техничке рекултивације.

Геолошка истраживања чврстих минералних сировина треба ограничити на ниво проспекцијских истраживања[1)], у циљу глобалног и потпунијег сагледавања минералног богатства Фрушке горе.

На подручју Фрушке горе могу се планирати истраживања и експлоатација подземних вода и геотермалних извора, у складу са Дугорочном стратегијом и политиком развоја геолошких истраживања на подручју АП Војводине.

_____

1) Експертска анализа: "Управљање минерално-сировинским ресурсима у Националном парку Фрушка гора", Рударско-геолошки факултет Универзитета у Београду, Београд, 2003. године

Табела III-4: Активни копови за експлоатацију минералних сировина и истраживање нових лежишта

Ред. бр.	Назив површинског копа	Врста минералних сировина	Количине у t - годишња експлоатација	Површина копова у ha	Време експлоатације	Урађени рударски пројекти	Урађени пројекти реултивије	Објекти на површинским коповима
1.	ПК "ФИЛИЈАЛА - северно поље међупоље јужно поље"	лапорац	1.300.000,00	183,61	20 година			
2.	ПК "МУТАЉ"	кречњак	900.000,00	68,36	45 година			Користе се објекти са ПК "Бели камен"

ИСТРАЖИВАЊА НОВИХ ЛЕЖИШТА								
1.	"БЕЛО БРДО"	лапорац	очекиване резерве 60.000.000,00	159,27		Елаборат истраживања треба да буде завршен до 2004. године		
2.	"ОПТЋИШТЕ"	туф	оверене резерве	10,70	нема дозволу за експлоатацију	Урађен главни рударски пројекат и оверене резерве		

4. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Како би се постигли задати циљеви и остварили основне функције шума у оквиру обухвата Плана, планирано је унапређење постојећих шума и пошумљавање нових површина.

Шуме у оквиру обухвата овог Плана остваривање следеће функције: заштитне, културно-социјалне и производне.

4.1. Шуме и шумско земљиште Националног парка "Фрушка гора"

Шуме Националног парка ће чинити 92,3% његове површине и биће обухваћене са три степена (режима) заштите. У првом степену заштите ће бити 942 ha или 3,70%, у другом 17.028 ha или 67,00% и у трећем 29,30% (7.423 ha) површина под шумама.

Планом се предвиђа унапређење стања шума Националног парка и у том смислу ће се обавити радови на обнављању, попуњавању и нези састојина.

Унапређење постојећих шума Националног парка у којима доминирају изданачке састојине (80,03% у односу на високе (9,0%) и вештачки подигнуте састојине (9,7%) у зони заштите I и II степена постићи ће се:

- конверзијом разређених и девастираних високих шума у састојине густог склопа, високог степена стабилности производности,
- конверзијом и реконструкцијом изданачких шума у високи узгојни облик,
- суптистуцијом у делу површине вештачки подигнутих састојина уношењем аутохтоних врста,
- конверзијом шикара у стабилне високо продуктивне састојине,
- попуњавањем монокултура мешовитим састојинама као биолошки стабилнијим,
- реконструкцијом дела површина састојина у којима доминира липа која, иако најбројнија врста, претежно изграђује изданачке састојине,
- смањењем учешћа зрелих састојина,
- прерасподелом односа између шума и шумских чистина,
- заштитом шума од болести и штеточина,
- уређивањем површина за одмор и рекреацију,
- очувањем и заштитом посебно заштићених објеката природе у I зони заштите.

Планским газдовањем шумама, кроз планиране радове на гајењу, коришћењу и заштити шума, постићи ће се:

- очување и заштита подручја Националног парка,
- стабилизовање статуса посебно вредних делова природе,
- повећање дрвног фонда,
- увећање површине високих састојина, а умањење површина изданачких шума,
- побољшање старосне структуре састојина,
- обнова шума (кроз план попуњавања),
- смањење узгојне запуштености (осветљавањем и чишћењем састојина),
- боље здравствено стање састојина,
- здравствена стабилност шумских екосистема, бољи услови коришћења укупних потенцијала Националног парка,
- боље стање, бројност и квалитет дивљачи и фауне у целини.

Планско газдовање шумама остварић се спровођењем Опште основе газдовања шумама за Национални парк Фрушка гора, којом се планирају радови на обнављању, попуњавању и нези шума у укупној површини од око 13.420 ha (план гајења). Уједно ће се на површини од око 13.433 haвршити радови у оквиру коришћења шума (план сеча, обнављања и проредних сеча).

4.2. Шуме и ваншумско зеленило заштитне зоне Националног парка "Фрушка гора"

Шуме и ваншумско зеленило заштитне зоне Националног парка чиниће саставни део система озелењавања подручја Фрушке горе. Планираном структуром шума и ваншумског зеленила и њиховом прерасподелом у простору (у зависности од услова средине и намене) остварић се заштитна, културно-социјална и производна функција. Шуме и ваншумско зеленило сачињаваће: шуме пригорја Фрушке горе и ритске шуме Подунавља, зеленило заштитних појасева, зеленило у подручју потока, зеленило путних појасева, зеленило викенд зона и зеленило насеља.

Планом озелењавања заштитне зоне Националног парка ће се:

- задржати све постојеће шуме и ваншумско зеленило,
- формирати ритске шуме у форланду и у приобаљу водотокова у функцији заштите насипа и одбране од таласа,
- задржати ритске шуме на свим оним површинама које представљају изузетну природну вредност,
- постојеће шуме и ваншумско зеленило одговарајућим биолошко-техничким и узгојно-уређивачким мерама подићи на виши квалитетни ниво,
- нове шуме подизати на површинама запуштених пашњака и необрађених површина, на просторима дубодолина и еродираним подручјима, као и на земљиштима непогодним за пољопривредну производњу (VI, VII и VIII бонитетна класа),
- остварити подизање високог ваншумског зеленила на деловима простора уз потоке, путне коридоре, викенд - зоне и насеља.

4.3. Лов и ловна подручја

Сва ловишта у границама подручја обухваћеног Планом имају добре услове за развој и гајење дивљачи. У наредном периоду се не очекује установљење нових ловишта, већ само обнављање решења о давању ловишта на газдовање (ловишту "Национални парк Грушка гора", ловачким удружењима у општинама које су у границама Плана, шумском газдинству "Нови Сад" из Новог Сада и ДТД "Рибарство" у Петроварадину).

Свако ловиште ће, у складу са Законом о ловству, газдовати својим ловиштем на основу важећих ловних основа и годишњих планова газдовања, којима ће се прописати конкретне планске мере које ће имати за виљ заштиту, исхрану и коришћење дивљачи.

Пун економски капацитет ловишта ће се постизати добром прогнозом динамике развоја популације дивљачи, односно пројекцијом оптималног матичног фонда за сваку ловну годину, уз уважавање реалног прираста, губитака и одстрела дивљачи.

У оствареном ловишту "Национални парк Фрушка гора" за разлику од осталих ловишта у којима је дозвољен улов дивљачи у складу са годишњим плановима газдовања, гајена дивљач (дивља свиња, срна, јелен) се неће ловити због њеног малог броја у односу на економски капацитет ловишта.

Одстрел шакала као изузетно прилагодљиве врсте ће бити дозвољен, јер је последњих година дошло до повећања његовог броја.

У ограђеном делу ловишта Национални парк "Фрушка гора" ("Ворово") гајиће се јелен лопатар, муфлон и дивља свиња, с тим да ће се задржати оптималан матични фонд ових врста дивљачи уз планирани одстрел. Планира се преграђивање дела постојеће ограде где би се гајила дивља свиња и формирање прихватног гатера за европског јелена који ће се касније гајити у отвореном делу ловишта.

Интродукција европског јелена ће се вршити уз сагласност надлежног Министарства у сарадњи са Републичким заводом за заштиту природе.

Економско-финансијски ефекти газдовања ловиштима ће се планирати за плански период газдовања ловиштима и на основу ових показатеља ће се установити рентабилност газдовања (однос прихода од лова, посебно ловаца - туриста и расхода који обухватају улагања у побошање услова за гајење и лов дивљачи).

5. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

5.1. Саобраћај

Процеси економске интеграције Европе стављају у први план модернизацију и интеграцију магистралних саобраћајних система.

На Паневропској конференцији о саобраћају идентификовано је за даљу операционализацију десет приоритетних саобраћајних коридора. Коридор "X" следи традиционалне саобраћајне правце за југоисточну Европу преко СЦГ, што је од посебног значаја за нашу земљу.

Подручје Фрушке горе налази се између коридора "X" и коридора "Xб".

Положај Фручке горе између овако два значајна међународна правца, који уједно представљају и два значајна путна правца са становишта државне путне мреже, захтева валоризацију путних праваца који повезују ова два коридора, пролазе преко подручја Фрушке горе, а уједно су и значајне путне деонице које остварују саобраћајне токове СЕВЕР-ЈУГ у саставу националне путне мреже (Тематска карта бр. 1 и Референтна карта бр. 3).

Са друге стране, неопходно је да се створе услови за изградњу ободне регионалне путне мреже и тако смањи већи проток саобраћаја кроз Фрушку гору. Локална путна мрежа била би у том случају, својим великим делом, само у функцији туристичког опслуживања корисника Националног парка, а једним мањим делом служила за потребе локалног становништва у циљу повезивања насељених места.

Са друге стране, у циљу заштите животне средине и обезбеђења стратегије одрживог саобраћајног развоја неопходно је остварити следеће главне циљеве саобраћајне политике:

- циљно планирање и управљање саобраћајним токовима,
- смањење штетног утицаја на околину,
- повећање сигурности у саобраћају,

Стратешко планирање саобраћаја у зони Фрушке горе се сигурно мора прилагодити објективним могућностима јавног сектора у домену инвестиционих радова са једне стране, а са друге стране, неопходно је да исто буде у функцији привредног развоја региона и државе уопште, уз уважавање одрживог развоја у зони Националног парка. Да би се спровело назначено стратешко опредељење потребно је да постоје следеће основне претпоставке:

- дугорочност у планирању уз доследну примену усвојених планова,
- шири просторни обухват код планирања,
- усаглашеност на нивоу регионалне и државне саобраћајне мреже,
- компатибилност свих саобраћајних видова,

Имплементација предвиђене саобраћајне политике у зони Фрушке горе подразумева сарадњу са свим ресорима, како би се осигурала доследна примена Просторног плана, што подразумева примену у области:

- регулативне политике,
- инвестиционе политике,
- просторног планирања,
- социјалне политике.

Економска оправданост мора бити основ за имплементацију зацртаних стратешких планова и заштите животне средине и утемељена на процени екстерних трошкова, због лошег стања и неадекватних решења саобраћајне инфраструктуре и уз назнаку досадашњег неадекватног коришћења мултимодалног система саобраћаја (пут-железница-брод) који у зони Фрушке горе има основе за примену.

Друмски саобраћај

Међународни коридори, Коридор X и Xб, повезани су преко Фрушке горе магистралним правцима М-18, М-18/1, М-21 и М-22/1.

Путни правци М-18 и М-21 имају и значајну улогу у повезивању Војводине са осталим деловима наше државе, као и са Републиком БиХ и Републиком Хрватском, државама у окружењу.

Магистрални путеви

У складу са стратешким опредељењем развоја саобраћаја на посматраном подручју за магистралне путне правце неопходно је планирати активности које би довеле ове правце у склад са планским циљевима. Реализацијом ових активности би се остварили постављени циљеви и обезбедили неопходни услови за одвијање саобраћаја кроз заштићено природно добро.

Табела III-5: Магистрални путеви - план активности

Број пута	Деоница
	Нови Сад - Парагово - Иришки Венац - Ириг

М-21	Стратешка опредељења
	Изградња тунела испод Иришког венца и изградња приступних путева за потребе тунела
	Изградња обилазнице око насељеног места ИРИГ
	Изградња треће траке за спора возила-успонска трака са сремске стране
	Веза пута М-21 са обилазницом око Ср. Каменице
	Изградња обилазнице око Петроварадина и моста преко Дунава - веза са Е-75
М-22.1	Нови Сад - Банстол - М-22.2 (Инђија)
	Стратешка опредељења
	Изградња треће траке за спора возила-успонска трака до Банстола
М-18	Нештин - Визић - Ердевик
	Стратешка опредељења
	Израда планске и пројектне документације и утврђивање категорије пута
	Наставак изградње пута Визић - Ердевик
	Изградња обилазнице М-18 око Кузмина
	Изградња мора преко Дунава у зони Челарево - Нештин (нови коридор)
М-18/1	Стратешка опредељења
	Изградња обилазнице око Шида
	Израда планске и пројектне документације и изградња граничног прелаза Принциповац

Регионални путеви

Регионални путни правци Р-106 и Р-107 су типични примери ободних путева. Њиховим комплетирањем и рехабилитацијом добили би се регионални путни правци који не би опслуживали транзитни саобраћај, већ би били у служби регионалних саобраћајних потреба. Поред ова два правца било би неопходно и остале путне правце изанализирати и извршити одговарајуће рехабилитације, реконструкције и прекатегоризације, а све у циљу обезбеђења услова везаних за стратешки план развоја саобраћајне инфраструктуре у Националном парку. У следећој табели дате су најнеопходније планске активности на регионалним путним правцима.

Табела III-6: Регионални путеви - план активности

Број пута	Деоница
Р-103	Граница СЦГ - Шид - Кукујевци - аутопут Е-70
	Врста интервенције
	Изградња граничног прелаза Шид - Товарник
	Изградња надвожњака преко пруге Београд - Загреб
	Изградња обилазнице Р-103 око Шида
Р-103.1	Кукујевци - Чалма
	Врста интервенције
	Рехабилитација пута Р-103.1 деоница Кукујевци - М-18
	Изградња путне деонице Р-103.1 деоница М-18 - Чалма
Р-106	Граница СЦГ - Ердевик - Чалма - В. Радинци
	Врста интервенције
	Рехабилитација пута Р-106 деоница Граница СЦГ-Љуба-Ердевик
	Изградња граничног прелаза Љуба
	Изградња дела регионалног пута Р-106 деоница: Чалма-В. Радинци
Р-107	Граница СЦГ - Беочин - Сремска Каменица - Нови Сад
	Врста интервенције
	Рехабилитација пута Р-107 деоница Граница СЦГ-Ср. Каменица-Нови Сад
	Санација клизишта "Транџамент" у зони Петроварадинске тврђаве
	Изградња обилазног пута око Сремске Каменице
Р-116	Регионални пут Р-107 - Свилош - Лежимир - Манђелос - аутопут Е-70
	Врста Интервенције
	Рехабилитација пута Р-116 деоница Р-107 - Аутопут Е-70
	Изградња моста преко Дунава у продужетку правца Р-116 - Бегеч (Челарево)

Р-130	Регионални пут Р-130 Р-107 - Змајевац - Врдник - Ириг - Марадик - Бешка - Сланкамен - Сурдук - Белегиш - Бановци - Батајница
	Врста интервенције
	Реконструкција пута Р-130 деоница Р-107 - крст Марадик (М-22.1)
	Планска документација за утврђивање наставка Р-130 део од Крста Марадик (М-22.1) - Бешка - Сланкамен - Сурдук - Белегиш - Бановци - Батајница
	Рехабилитација и изградња деонице од Крста Марадик (М-22.1) - Бешка - Сланкамен - Сурдук - Белегиш - Бановци - Батајница

Наведена мрежа магистралних и регионалних деоница сложена је по приоритету реализације планом усвојених интервенција које захтевају, свака за себе, израду планских докумената нижег реда и техничке документације.

Локални путеви

Локална путна мрежа ће бити предмет разраде планских докумената нижег реда, али је неопходно дефинисати неке правце који су већ у фази реализације, а имају поред туристичког значаја и већи значај за функционисање локалног саобраћаја. То су следеће деонице:

Табела III-7: Локални путеви - план активности

Локални путеви	Павловци - Врдник (Р-130)
	Наставак изградње деонице Павловци - Врдник
	Р-106 - Павловци - Јазак - Врдник (Р-130)
	Реконструкција деонице Р-106 - Јазак и рехабилитација Јазак-Врдник
	Ердевик - Кукујевци
	Наставак изградње деонице локалног пута Ердевик - Кукујевци
	Крчедин - Нови Сланкамен
	Изградња дела локалног пута Крчедин - Нови Сланкамен

Некатегорисани и остали путеви

Остали некатегорисани путеви разматраће се у планским документима нижег реда и њихова основна функција ће бити везана за развој туристичке понуде Националног парка. Пешачење, као вид кретања, је темељна људска потреба и као таква део је стратегије развоја Националног парка. Пешачке и бициклистичке стазе свих видова биће разрађене планским документима нижег реда. Планира се даљи развој пешачких стаза које би по својој концепцији и уређености биле намењене популацији пешака различитог узраста, где би се до обода тих зона формирала доступност индивидуалном и јавном саобраћају, уз организовано стационирање возила.

Унутар простора Фрушке горе треба формирати јавни туристички превоз. Такође је потребно успоставити информативно-контролне пунткове на свим главним путним правцима (улазима у Национални парк) у циљу адекватног информисања посетилаца и пролазника, као и контроле поштовања режима заштите, односно природних вредности подручја.

Железнички саобраћај

Изградња мреже пруга за велике брзине југоисточне Европе представља дугорочан стратешки циљ (Реферална карта бр. 3).

Једино рационално решење за проблем загушења друмског и ваздушног саобраћаја је стварање мреже пруга за велике брзине која, уз технолошку модернизацију возних средстава, представља моћно средство за решавање проблема у саобраћају.

Да би обезбедила веће учешће у транспортним услугама, железница мора да побољша своју конкурентност у односу на друге видове саобраћаја.

Овај стратешки циљ уграђен је и у Просторни план Републике Србије. У Плану су дати основни циљеви и опредељења од општег интереса за модернизацију пруга и резервисан је коридор.

Магистрални правци Суботица - Београд, Шид - Београд, који пресецају, односно тангирају подручје Фрушке горе, представљају саставни део мреже пруга за велике брзине Европе и налазе се у приоритетном саобраћајном Коридору "X".

Модернизација пруге Београд-Суботица остариће се реконструкцијом постојеће једноколосечне пруге у двоколосечну пругу за мешовити саобраћај и велике брзине и подразумева решења која су:

- технички и технолошки савремена, са високим степеном безбедности у одвијању саобраћаја,
- економски рационална и уклопљена у постојећу и планирану просторну структуру у коридору пруге,
- на целој својој дужини пруга мора да буде двоколосечна, електрифицирана и опремљена савременим сигнално-сигурносним постројењима, тако да има максималну пропусну и превозну моћ у датим условима,
- пруга мора да испуни све услове АГЦ Споразума о најважнијим магистралним пругама Европе у погледу брзине вожње, нагиба нивелете, дужине претицајних колосека, дужине перона, осовинских оптерећења, габарита, денивелације путних прелаза и других услова.

Водни саобраћај, ободно присутан (река Дунав) у односу на простор Фрушке горе, може својим капацитетима да допринесе лепези понуде овог простора у циљу постизања што бољих економских ефеката.

Међународним пловним путем - реком Дунав, Република Србија као и ово подручје, повезани су са читавом пловном мрежом Европе, укључујући Северно и Црно море.

Коришћење вода на постојећим водотоцима европског ранга за пловидбу, подразумева рационалан развој водног саобраћаја, што за услове пловидбе Дунавом подразумева реконструкцију и доградњу постојеће инфраструктуре у складу са европским стандардима.

Пловни пут на Дунаву има, сем мањих деоница, обезбеђене пловидбене габарите прописане од стране Дунавске комисије. Даље побољшање пловидбених услова на овом делу Дунава, могуће је у комбинацији допунских регулационих мера (сужење речног корита регулационим грађевинама и њихово надвишење у односу на данашње стање поштујући услове одбране од великих вода) и

каналисање Дунава изградњом "степеница" за потребе пловидбе и хидроенергетског искоришћавања водног потенцијала.

Такође се планира даљи развој пристанишне мреже на Дунаву кроз модернизацију и проширење претоварних и складишних капацитета постојећих пристаништа. Пристаниште у Новом Саду ће прерасти у робно-транспортни центар, а такође се планира и даљи развој и модернизација пристаништа у Бачкој Паланци.

Природне вредности и бројни културно-историјски споменици и насеља у приобаљу (Нови Сад - Петроварадин, Сремски Карловци и др.) представљају значајни туристичко-рекреативни потенцијал овог дела Дунава.

Интензивно коришћење пловног пута на Дунаву у туристичко-рекреативне сврхе, условиће реконструкцију и изградњу одговарајуће инфраструктуре, као и ревитализацију постојећих и изградњу нових путних пристаништа и марина са пратећим садржајима.

Ваздушни саобраћај својим капацитетима може афирмативно да утиче на простор Фрушке горе, јер ће клијентела из далеких дестинација такође бити корисник услуга овог простора.

5.2. Водопривреда

На подручју Фрушке горе, развијаће се вишенаменски системи, којима се интегрално решавају проблеми коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава (Реферална карта бр. 3):

- регионални системи за обезбеђивање вода највишег квалитета, за насеља и оне индустрије које захтевају воду тог квалитета,
- регионални системи за коришћење, уређење и заштиту речних вода (тзв. речни системи), којима се подмирују остали корисници, и уређују и штите воде.

У складу са стратешким опредељењима, снабдевање водом највишег квалитета остварiће се развојем регионалних система, из којих ће се снабдевати највећи број насеља и само они технолошки процеси у којима је неопходна вода највишег квалитета. Сремски систем се ослања на два моћна алувиона: дрински, на ушћу Дрине и савски, на сектору Јарак - Грабовац. Из дринског изворишта вода ће се упућивати преко Богатића и Сремске Митровице до Руме, док се други део насеља Срема снабдева из савског изворишта. Могуће је повезивање са београдским системом и новосадским системом.

У свим решењима комплексних водопривредних система који користе воду највишег квалитета, снабдевање становништва увек има приоритет при расподели воде на кориснике.

Потребне количине воде одређене су на бази будућег броја становника и усвојене јединичне потрошње и то за градска насеља 500 l/стан на дан и 400 l/стан на дан за остала насеља.

Снабдевање насеља водом у планском периоду усмериће се на проширење и међусобно повезивање регионалних система за снабдевање водом становништва. На простору Фрушке горе то су регионални систем Новог Сада на који ће се у блиској будућности везати Беочински водовод, регионални водовод Батровци из Шида, водовод Руме и регионални систем Источни Срем, преко којег ће се водом снабдевати насеља општине Инђија и регионални систем Сремске Митровице. Регионални систем Сремске Митровице се са водоводом Руме повезује преко Јарка, а преко Кузмина са шидским системом. Даље ширење система биће у складу са могућностима ефикасног прикључења појединих насеља, чији ће се локални системи задржавати као допуна система у шпицевима потрошње.

Регионално изворište "Источни Срем" (на простору између Јарка и Кленка) чине постројење за прераду подземне воде и дистрибутивни систем до потрошача у општинама Пећинци, Инђија, Стара Пазова и до Града Београда. У међувремену се дошло до нових сазнања са аспекта нових локалитета изворишта који би се складно уклопили у изградњу регионалног система Источни Срем. То је изворište Зидине (локалитет на левој обали Саве, јужно од насеља Бољевци, Јаково и Сурчин - ближе Сави), које се налази у оквиру зоне Београдског изворишта и има изграђену, а непотпуно искоришћену инфраструктуру (цевоводе сирове воде до постројења и капацитете самих постројења за завршну прераду подземне воде). Њиме би се, на повољан начин, добиле нове количине у Београдском водоводном систему и омогућила реализација договора о транспорту одређених количина вода из овог система до најугроженијих потрошача Источног Срема, што би требало да представља I фазу регионалног водоводног система Источни Срем.

Након сагледавања хидрогеолошких параметара тла на сектору од Јарка до Кленка, одабрана је локација Хртковачке Драге (непосредно јужно од Хртковаца) као најповољнија. Са овог локалитета се може добити системом бунара поред реке 1,5 m^3/s, а доградњом инфилтрационих објеката још 2,5 m^3/s подземне воде. На изворишту Зидине се, применом методе вештачке инфилтрације, може добити 1,5 m^3/s подземне воде. Потребе насеља Источног Срема су одређене и оне износе око 1,5 m^3/s за планирани временски период. Важно је напоменути да ова насеља, услед опадања и количине и квалитета воде на данашњим изворištима, практично немају алтернативу овом регионалном систему.

Изградња регионалног водоводног система Источни Срем се предвиђа у 3 фазе:

- I фазу чини изградња инфилтрационог изворишта Зидине капацитета од 1,2 до 1,5 m^3/s, изградња цевовода Ø 1000 око Батајнице, затим од Батајнице, преко Нове и Старе Пазове до Инђије (Ø 800 и Ø 700) и од Батајнице до Бановаца (Ø 400). Са овим цевоводом ће потрошачи у поменутим насељима Срема добити количину воде коју заинтересоване стране договоре (вероватно до 500 l/s).
- II фазу чини изградња изворишта Хртковачка Драга као ред бунара поред реке (капацитет 1,5 m^3/s), и изградња постројења за финални третман подземних вода и дистрибутивног система до потрошача у Источном Срему.
- III фазу чини доградња изворишта Хртковачка Драга применом методе вештачке инфилтрације (нових 2,5 m^3/s), и доградња постројења за пречишћавање подземних вода.

Код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, потребно је увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рециркулације, чиме ће се обезбедити вишеструка употреба захваћане воде, очување и заштита водних ресурса како од загађења, тако и од прекомерне експлоатације и исцрпљивања појединих издани.

Сремски регионални систем за коришћење, уређење и заштиту речних вода обезбеђује воду нижег квалитета за индустрију 7 насеља и омогућава наводњавање преко 63000 ha обрадиве површине. На подручју Срема истиче се повољност регионалних решавања каналисања и пречишћавања отпадних вода насеља Рума, Ириг и Сремска Митровица са изливом испод великог изворишта за водоснабдевање Јарак - Кленак. Од система на овом простору, биолошко пречишћавање са нитрификацијом и денитрификацијом потребно је предвидети за систем насеља Шид и Пећинци, а остали системи имали би биолошко пречишћавање и одговарајуће испусте у Дунав, односно Саву.

Површинске воде, природни и вештачки водотокови, изложени су перманентној деградацији упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове

отпадне воде морају прихватити и одвести до реципијента. На простору Фрушке горе развијаће се сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно зауљене атмосферске отпадне воде.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Канализациони системи су у врло уској вези са водоснабдевањем и представљају функционалну и органску целину са њим. Због тога се канализациони системи морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања.

Индустријске отпадне воде по потреби, решаваће се посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз предтретман, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном и атмосферском отпадном водом.

Пре упуштања отпадних вода у реципијент предвиђа се њихово пречишћавање на централним уређајима за пречишћавање отпадних вода.

Планом се предвиђа да сва насеља са оптерећењем комуналних или заједничких индустријских и домаћих отпадних вода већих од 5000 ЕС (еквивалентних становника), морају да изграде постројења за биолошки третман у предвиђеном року.

Туристички локалитети и центри ће проблем одвођења отпадних вода решавати преко компактних мини - уређаја за биолошко пречишћавање, или ће се отпадне воде евакуисати у бетонске водонепропусне септичке јаме које ће се периодично празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежне комуналне организације, а садржај одвозити на депонију.

Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша, итд.), а етапно реализовати тако да се изграђено рационално уклапа у будуће решење.

Реконструкцијом постојећих насипа на водотоцима, као и регулационим радовима у коритима фрушкогорских потока, остварiће се висок степен заштите урбаних и индустријских насеља, као и потпуна заштита пољопривредних површина.

Регулисање водног режима у земљишту, уз изградњу и реконструкцију постојећих система за одводњавање омогућиће интензивну пољопривредну производњу.

Воде које служе за наводњавање земљишта морају бити одговарајућег квалитета. У зависности од карактеристика земљишта и режима подземних вода, наводњавање, по правилу, треба да је у спрези са одводњавањем и општим уређењем мелиоративног подручја.

Мелиорационо подручје Срема обухвата општине Шид, Сремска Митровица, Рума, Пећинци, Ириг, Инђија, Стара Пазова и Земун, укупне површине од преко 380000 ha (110 насеља - без Земуна). За ово подручје урађен је Генерални пројекат регионалног хидросистема "Срем", као базни технички документ.

Полазиште за техничка решења у домену хидротехничких мелиорација[1]је ревитализација постојећих и изградња нових мелиорационих система. Будући системи се планирају као интегрални мелиорациони системи(одводњавање, наводњавање, заштита од спољних вода), са свим мерама хидротехничких и агротехничких мелиорација.

_____

[1] Генерални пројекат регионалног хидросистема "Срем" Институт за водопривреду "Јарослав Черни", Београд, 2001. год.

За усвојено техничко решење, подручје је подељено на пет делова, са планираном површином за наводњавање од око 225000 ha.

- ЗГ - Западни Срем - горња зона - П - 34800 ha
- ЗД - Западни Срем - доња зона - П - 38100 ha
- ИГ - Источни Срем - горња зона - П - 54300 ha
- ИС - Источни Срем - средња зона - П - 32600 ha
- ИД - Источни Срем - доња зона - П - 65400 ha

Главни водозахвати за наведене делове система су црпне станице које се налазе на спољним водотоцима Сави и Дунаву. Локације и капацитети тих црпних станица за наводњавање, дати су следећом табелом:

Табела III-8: Локација и капацитети црпних станица

Део система	Назив водозахвата	Локација водозахвата	Капацитет (m^3/s)
ЗГ	ЦС "Нештин"	Дунав (km 1292+500)	7.5
ЗД	ЦС "Липац"	Сава (km 200+000)	1.6
	ЦС "Босут"	Сава (km 160+000)	7.5
	ЦС "Попова бара"	Сава (km 147+500)	1.0
	ЦС "Петровци"	Сава (km 141+800)	1.1
ИГ	ЦС "Бешка - мост"	Дунав (km 1232+500)	7.5
ИС	ЦС "Бановци"	Дунав (km 1192+000)	11.0
ИД	ЦС "Јарак"	Сава (km 120+200)	12.0
	ЦС "Хртковци"	Сава (km 112+800)	0.6
	ЦС "Прогар"	Сава (km 46+700)	6.6
	Галовица - гравитац.	Сава (km 10+900)	3.0

Део система у обухвату Просторног плана посебне намене Фрушке горе до 2022. год.

Решење обезбеђења пољопривредних површина Срема водом базира се на коришћењу акумулација (фрушкогорских за горњу зону, босутске и каналских за доњу зону система) за изравнање потреба у води, чиме се значајно смањују капацитети спољашњих црпних станица и других објеката унутар система. Укупна запремина фрушкогорских акумулација, које се повезују у јединствен систем, износи 25 милиона m^3, док је запремина босутске и каналских акумулација, које су искоришћене за доњу зону око 20 милиона m^3.

Повезивање фрушкогорских акумулација за горњу зону Срема извршено је унутрашњим црпним станицама са магистралним цевоводима као дистрибутивним органима (ИГ), или у комбинацији са каналима (ЗГ). Транспорт воде унутар савских делова система врши се постојећом каналском мрежом за одводњавање

преливањем из једне каналске акумулације у другу, или препумпавањем из нижих зона у више. Допремање воде до површина на којима не постоји изграђена каналска инфраструктура врши се црпним станицама високог притиска и цевном мрежом. За горњу зону допремање воде до парцеле врши се искључиво цевном мрежом.

За усвојено техничко решење наводњавања Срема, предвиђено је преко 60 устава разних типова, 11 спољних и 20 каналских црпних станица, преко 40 km доводних канала за наводњавање и велики број мањих објеката различитог типа.

Планом се предвиђа шире коришћење природних и вештачких акваторија за спорт, рекреацију и туризам, посебно у близини свих већих насеља.

Такође, треба интензивније користити воду за рибарство и спортски риболов, при чему се не смеју угрозити основне намене вода. Изградњу рибњака планирати на земљиштима непогодним за пољопривредну производњу, као и у депресијама и старачама поред реке.

Експлоатација грађевинског материјала из водотока допушта се искључиво на бази посебних пројеката којима се доказује да те активности неће имати негативне последице на режим вода, стабилност корита, функције речних објеката и водене екосистеме.

5.3. Енергетика и везе

5.3.1. Електроенергетска инфраструктура

На простору обухваћеном Планом, потребно је у потпуности ревитализовати преносну мрежу у циљу квалитетног и сигурног снабдевања електричном енергијом потрошача (Реферална карта бр. 3).

Потребно је обезбедити довољно капацитета у постојећим ТС 110/20 kVи изградити нове капацитете.

Средњенапонски 35 kV водови прећи ће на 20 kV напонски ниво, а трафостанице 35/10 kV и 35/20 kV задржаће се као 20 kV разводна чворишта.

Целокупна 10 kV мрежа ће се реконструисати за рад на 20 kV напонски ниво.

Изградњом дистрибутивних трафостаница 20/0,4 kV напонског преноса и реконструкцијом постојећих 10/0,4 kV потребно је обезбедити довољно капацитета за све потрошаче.

Нисконапонску мрежу у свим насељима, као и ону за потребе туристичких и других локалитета, на простору Фрушке горе, потребно је у потпуности реконструисати.

На простору обухваћеном планом задржаће се целокупна постојећа преносна мрежа 400 kV, 220 kV и 110 kV. По "Студији дугорочног развоја мреже ЕПС-а на конзумном подручју Војводине "планиран је прикључни далековод 400 kV, за будућу ТС 400/110 kV, "Бачка Паланка", од ТС 400/110 kV, Ср. Митровица 2. Коридор овог далековода прелазио би преко подручја Фрушке горе. С обзиром да на овом простору већ постоји коридор 220 kV, Ср. Митровица 2 - Србобран најповољнији је, са аспекта заштите, да планирани 400 kV далековод прати овај коридор у делу подручја Фрушке горе (мање крчење шума).

Такође се планирају 400 kV далеководи од ТС 400/220/110 kV Сремска Митровица 2 - Угљевик, трасом уз постојећи коридор 400 kV вода за Ернестиново (са јужне стране) и од ТС 400/220/110 kV Сремска Митровица 2 - РП Младост Обреновац, такође паралелан вод постојећем, са јужне стране.

Постојећу преносну мрежу на овом подручју потребно је ревитализовати. Ово се посебно односи на 220 kV далековод и поједине деонице постојећих 110 kV далековода.

Електрична мрежа за директно снабдевање потрошача на подручју Фрушке горе напонског стања 20 kV, обезбедиће се из постојећих трафостаница ТС 110/20 kV:

Шид	110/20 kV	2x31,5 kVA
Сремска Митровица	110/20 kV	2x31,5 kVA
Рума	110/20 kV	2x31,5 kVA
Инђија	110/20 kV	2x31,5 kVA
Нови Сад	110/20 kV	2x31,5 kVA
Лединци	110/20 kV	2x31,5 kVA
Беочин	110/20 kV	2x31,5 kVA
Сремски Карловци	110/20 kV	2x31,5 kVA
БГФЦ	110/20/6 kV	1x31,5 kVA

Ради обезбеђивања довољног капацитета трафостаница у наредном периоду реконструисаће се трафостаница ТС 110/35 kV "Нови Сад 1", у 110/20 kV, на локацијама трафостаница 30/10(20) kV "Беочин" и "Ср. Карловци" изградиће се трафостанице 110/20 kV, а остале трафостанице 30/10(20) kV ће се реконструисати у 20 kV разводно постројење.

Из ТС 110/35 kV "Нови Сад 1", напаја се каменолом Раковац 35 kVдалеководом. У оквиру каменолома изграђене су две ТС 35/0,4 kV. Реконструкцијом ТС 110/35 kV "Нови Сад 1" у ТС 110/20 kV, постојећи далеководи ће се припремити за рад под напоном 20 kV. Постојеће трафостанице ће се реконструисати у ТС 20/0,4 kV. Планира се изградња 20 kV кабловског вода од ТС "Каменолом" до последње ТС у насељу Стари Лединци, на 20 kV изводу "Лединци".

Такође се планира изградња 20 kV далековода, који ће повезати викенд насеље Артиљево и викенд насеље Брестови. Изградњом овог далековода извршиће се повезивање 20 kV извода од Сремска Каменица и 20 kVизвода "Лединци" из ТС 110/20 kV "Лединци".

Релеј Црвени Чот, одмаралиште "Нафтагас" Осовље, одмаралиште "ПТТ Бранковац" и Летенка напајају се из ТС "Беочин" 20 kV изводом "Црвени Чот". Планирано је измештање 3ТС "Црвени Чот". Како се постојећа ТС руши потребно је од постојећег ДВ до будуће ТС изградити нов кабловски 20 kV вод. Постојеће кабловске водове из ТС Релеј "Црвени Чот" до ТС "ПТТ Бранковац" потребно је увезати у нову трафостаницу.

Одмаралишта Тестера и Андревље напајају се 6 kV напоном из ТС 110/35/6 kV "БФЦ". Да би се обезбедило напајање електричном енергијом наведених одмаралишта потребно је изградити одговарајуће прикључне водове 20 kV од СТС 20/0,4 kV "Сунчица" до ТС "Тестера" и од СТС "Тестера" до 3ТС "Андревље". ТС "Тестера" и 3ТС "Андревље" потребно је реконструисати за рад под 20 kV напоном.

Део конзума насеља (Визић, викенд насеље Ћипша), који се налази на обронцима Фрушке горе напаја се 20 kVA изводом Нештин из ТС 110/20 kV"Б. Паланка 2". Конзум ЕД "Нови Сад" и ЕД "Ср. Митровица" повезаће се

20 kV изводом "Нештин", изградњом 20 kV далековода Дивош-Стара Бингула-Визић.

Конзумно подручје које се напаја из ТС 110/20 kV "Рума" на простору обухваћеном планом су потрошачи следећих насеља: Бешка, Чортановци, Гргетег, Ириг, Јазак, Јазачки Прњавор, Крчедин, Крушедол, Прњавор, Марадик, Мала Ремета, Нерадин, Нови Сланкамен, Павловци, Ривица, Стејановци, Стари Сланкамен, Врдник, Велика Ремета. Снабдевање електричном енергијом ових насеља је реализовано преко средњенапонског нивоа 10 kV и 20 kV.

Мрежа напонског нивоа 10 kV је заступљена у насељима Врдник, Мала Ремета, Јазак, Иришки Венац, Нерадин, Гргетег, Велика Ремета и једним делом Ириг. У свим овим насељима потребно је у потпуности реконструисати постојећу мрежу на 20 kV напонски ниво. Такође је потребно изградити нове 20 kV водове:

- далековод 20 kV од изласка из Ирига (трасом постојећег 10 kVдалековода) у правцу Иришког Венца
- далековод 20 kV на релацији Нерадин - Гргетег - Велика Ремета (трасом постојећег 10 kV далековода)
- далековод 20 kV на релацији Врдник - Јазак - Мала Ремета (трасом постојећег 10 kV далековода)

Целокупну 10 kV на простору обухваћеном планом потребно је реконструисати у 20 kV мрежу.

Све дистрибутивне трафостанице напонског преноса 10/0,4 kV потребно је реконструисати на 20/0,4 kV напонски пренос.

На конзумном подручју Дистрибуције Сремска Митровица планирана је изградња следећих 20 kV водова:

- далековод 20 kV ТС 110/20 kV "Шид" - ТС 35/10 kV "Кузмин"
- прикључни далековод 20 kV за Гибарац
- прикључни далековод 20 kV за Бачинце
- далековод 20 kV ТС 35/10 kV "Кузмин" - Ердевик

Реконструкцијом трафостанице ТС 110/35 kV "Нови Сад 1", у 110/20 kV, трафостанице 30/10(20) kV ће се реконструисати у 20 kV разводно постројење.

Конзумно подручје које се напаја из ТС 110/20 kV "Нови Сад 1" и ТС 110/20 kV "Нови Сад 6" на простору обухваћеном планом су потрошачи следећих насеља:

У насељима ће се изградити нови капацитети дистрибутивних трафостаница 20/0,4 kV, постојеће трафостанице 10/0,4 kV биће реконструисане за 20 kV напон. Нисконапонску мрежу у свим насељима потребно је у потпуности реконструисати.

У свим насељима, туристичким и другим локалитетима потребно је изградити квалитетну јавну расвету.

5.3.2. Гасоводна инфраструктура

Стратешки развој гасоводне мреже ће се одвијати по принципу хијерархијске структуре, где ће се на већ постојеће магистралне и разводне гасоводе прикључивати и изградити разводни и дистрибутивни гасоводи. Опредељење за развој гасоводне инфраструктуре засновано је на утврђеним потребама подручја.

Стратешко опредељење за развој гасоводне инфраструктуре, везано је за рационално коришћење и штедњу необновљивих ресурса и штедњу произведене енергије, стимулисање примене нових технологија производње енергије (нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и

заштити животне средине) и смањење конфликата између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (Реферална карта бр. 3).

Планира се завршетак гасификације насеља у источном делу општине Рума и Ириг изградњом гасовода који иде од гасног чвора ЧЗ на запад до следећих насеља: Ривица, Јазак, Мала Ремета и Врдник. У сваком од ових места биће изграђене МРС (мерне регулационе станице) за широку потрошњу, с тим што ће се Мала Ремета снабдевати преко МРС "Јазак". На гасну мрежу средњег притиска биће повезани и већи индустријски потрошачи који ће имати своју посебну МРС а то су: "Фрушка гора", "Фриго систем", и "Сушара" у Иригу и "Ентес", "Ули", "Фадип" и "Термал" у Врднику, као и Фабрика за флаширање воде у Јазку.

У северном делу општине Ириг планира се изградња прикључног гасовода и МРС за санаторијум.

У општини Беочин планира се изградња разводног гасовода и МРС-а за гасификацију насеља Баноштор и Сусек.

У општини Бачка Паланка планира се гасификација насеља Нештин и Визић изградњом доводног гасовода из правца насеља Сусек.

Гасификација општине Шид је у фази идејног решења.

5.3.3. Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

За квалитетно одвијање телекомуникационог саобраћаја на подручју Фрушке горе, потребно је изградити квалитетне спојне путеве оптичким кабловским везама, уз све главне и локалне путне правце (Реферална карта бр. 3).

Систем преноса треба да се одвија преко дигиталних аутоматских телефонских централа довољног капацитета, које треба поставити у свим насељима. За свако домаћинство обезбедити по један директан телефонски прикључак, као и довољан број прикључака за све привредне кориснике.

У свим насељима и на туристичким и другим локалитетима, потребно је изградити примарну и секундарну кабловску мрежу.

Изградњом антенских система и базних станица мобилне телефоније, омогућити рад овог система телекомуникација на целом планском подручју.

У свим насељима за квалитетан пријем и дистрибуцију радио и ТВ сигнала, изградити кабловски дистрибутивни систем (КДС).

Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

На подручју Фрушке горе, у зони од интереса за израду просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022., на основу дугорочног плана развоја предузећа Телеком Србија и Идејног пројекта за изградњу дигиталне комутационе и транспортне мреже на подручју регионалног чвора Сремска Митровица, предвиђена је изградња оптичких спојних каблова међумесне мреже на релацијама чији је преглед дат у табели, док је у Шиду предвиђена изградња релација у ММ која је дата у табели.

Дигитализација телефонске мреже подразумева увођење дигиталних комутационих центара и дигиталних система преноса у свим равнима мреже. Ово подразумева и полагање каблова са оптичким влакнима као медијумом преноса на свим нивоима међумесне мреже, са перспективом увођења оптичких каблова и у месне мреже. Оптички каблови омогућују рад више система преноса великог домета са различитим дигиталним протоком, који се коришћењем нових техника

мултиплексирања и модерних оптоелектронских компонената могу даље повећавати до веома великих капацитета.

Табела III-9: Планирано стање оптичких каблова на подручју Фрушке горе

Р.б.	Релација	Орјентациона дужина (km)
1.	Митровица-Шид привод Бачинци привод Гибарац	 1 1
2.	Шид-РДЛУ Шид-Запад привод РДЛУ Шид Југ	1.5 0.5
3.	Шид-Беркасово	3.5
4.	Беркасово-Бикић До	2.5
5.	Бикић До-Сот	3.5
6.	Бикић До-Привина Глава	2
7.	Сот-Моловин	5
8.	Ердевик-Кукујевци	7
9.	Ердевик-Љуба	6.5
10.	Љуба-Сот	6
11.	Ердевик-Бингула	3.5
12.	Бингула-Чалма	5
13.	привод Дивош	2
14.	Чалма-раскршће Манђелос	4
15.	Ириг-Нерадин	6
16.	Нерадин-Крушедол	4
17.	Врдник-Ириг	10
18	Крушедол-Марадик	4
19.	Привод Манђелос	2
20.	Манђелос-Гргуревци	7
21.	раск. Манђелос-Велики Радинци	6
22.	В. Радинци-Бешеново	8.5
23.	Бешеново-Беш. Прњавор	4
24.	раскршће Бешеново-Стејановци	3.5

25.	раскршће Манђелос-Лежимир	7.5
26.	Н. Карловци-Н. Сланкамен	7.5
27	Н. Сланкамен-С. Сланкамен	2
28.	С. Виногради-Крчедин	9
29.	привод Бешка	2
30.	Бешка-Марадик	9
31.	привод Крчедин	4.5
32.	привод Чортановци	2
33.	Беочин-Нештин	24
34.	Нештин-Визић	4
35.	Сусек-Луг	4
36.	Баноштор-Свилош	4.5
37.	Баноштор-Бегеч	3.5
38.	Свилош-Грабово	3.5
39.	Свилош-Лежимир	5

Базне радио-станице мобилних телекомуникација планиране су на следећим локацијама Доњи Брдеж, Велика Ремета, Марадик, Иришки Венац, Кота 515, Кота 390, Бранковац 2, Јазак, Бешеновачки Прњавор, Стејановци, Гргуревци, Кота 455, Кота 465, Лежимир, Рибњак, Кувеждин, Стара Бингула, Ђипша, Бачинци, Беркасово, Бикић До, Сот, Стражилово, Буковац, Главица, Баноштор, Копреш, Свилош, Луг, Сусек, Нештин, Петроварадин 2.

Овим планом обухваћене су све постојеће и планиране локације базних радио-станица и радио-релејних станица имаоца система веза.

С обзиром на бржи развој телекомуникационог система и услове које буде диктирала нова технологија, нове локације базних радио-станица и радио-релејних станица биће одређиване у складу са потребама имаоца система веза, урбанистичком и техничком документацијом, уз задовољење законских и техничких прописа за ту врсту објеката на простору на којем се гради (обавезна израда Детаљне анализе утицаја, сагласност надлежног министарства, сагласност надлежних институција).

6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Стратешко опредељење развоја подручја Националног парка усмерено је на реализацију посебних режима заштите просторних целина са значајним природним вредностима и санацију, заштиту и унапређење природних и радом створених вредности животне средине, уз очување аутохтоности овог простора.

У циљу заштите природних ресурса, спречиће се њихова даља деградација, што подразумева унапређење комуналне опремљености насеља и туристичких локалитета адекватним водоснабдевањем, посебно водом за пиће, изградњом канализационе мреже за одвођење отпадних вода, изградњом колектора за прикупљање вода из насеља и станица за пречишћавање, увођењем система

даљинског грејања и одлагањем комуналног отпада на уређене депоније, које се налазе изван граница Националног парка.

На просторима Фрушке горе на којима су према овом Плану лоцирани индустријски и енергетски објекти, који у одређеној мери врше деградацију природних ресурса, неопходно је применити предвиђене мере заштите животне средине у складу са законским прописима и вршити континуирану контролу квалитета ваздуха, отпадних вода и буке.

На подручју фабрике ЛБФЦ-а у Беочину, потребно је успоставити савремени систем управљања и контроле животне средине путем мониторинга.

У индустријским објектима који загађују животну средину, а функционишу по застарелој технологији потребно је извршити новелирање и реконструкцију технолошког процеса и опреме. За све реконструкције и нове индустријске и енергетске објекте неопходна је израда Анализе утицаја предвиђених радова или објеката на животну средину, у складу са Законом о заштити животне средине, која ће дефинисати мере заштите и услове за функционисање предвиђених објеката, без негативног утицаја на околину.

На просторима намењеним експлоатацији минералних сировина може се почети са радовима на основу одобрења за експлоатацију, које у складу са Законом издаје надлежни орган управе, техничке документације за извођење рударских радова, одобрења за извођење рударских радова и других услова, у складу са Законом о рударству.

Експлоатација минералних сировина врши се на експлоатационом пољу, које обухвата истражни простор у коме су оверене билансне резерве минералних сировина, као и простор предвиђен за јаловишта и за изградњу објеката прераде, одржавања, водозахвата и других објеката, а ограничено је одговарајућим линијама на површини или природним границама, и простире се неограничено у дубину земље.

На местима експлоатације минералних сировина утврђеним овим Планом, морају се стално спроводити строге мере заштите које подразумевају:

- спровођење одређених радова на обликовању терена у смислу прилагођавања експлоатационог подручја рељефу непосредне околине,
- обликовање и припремање терена потребним мелиоративним мерама за успешан развој вегетације
- подизање нових засада прилагођених вегетацији непосредне околине.

При утврђивању локације за одлагање јаловине неопходно је поштовати следеће мере заштите:

- одлагање јаловине на изабраној локацији не сме изазвати поремећај хидролошких услова на самом локалитету и у непосредној околини,
- не сме се изазвати покретање тла на постојећим потенцијалним клизиштима,
- на изабраној локацији морају се обезбедити услови за стабилизовање одложене јаловине, како би се што пре могло приступити ревитализацији.

Током експлоатације, субјекат је дужан да у циљу заштите вода и животне средине:

- планира мере којима се спречава угрожавање режима вода и животне средине, односно мере рекултивације и санације и да обезбеди извршење прописаних мера;
- води податке о врстама и количинама опасних и штетних материја које користи у вршењу делатности, односно да води податке о врстама и количинама опасних, штетних и отпадних материјала, које испушта или одлаже у животну средину;

- спроводи мере и услове за спречавање угрожавања режима вода и животне средине садржане у Анализи утицаја обављања делатности на животну средину и режим вода;

- ради на сталном усавршавању технолошког процеса у циљу смањења укупних негативних ефеката производног процеса на животну средину.

Мерама заштите вода и животне средине ће се обезбедити:

- непосредна контрола спровођења прописаних мера заштите вода и животне средине;

- израда планова заштите од хаварија, акцидената и других удеса;

- праћење утицаја вршења делатности на режим вода и на животну средину;

- давање предлога за предузимање мера заштите и унапређивања животне средине и режима вода.

Субјекат који врши експлоатацију минералних сировина дужан је да по завршетку радова, најкасније у року од једне године, изврши рекултивацију земљишта у потпуности према пројекту рекултивације земљишта тј. да предузме мере заштите земљишта на коме су се изводили радови и мере заштите и санације животне средине и вода, у циљу заштите живота и здравља људи и имовине.

На просторима напуштених копова мора се извршити ревитализација и рекултивација, у складу са Законом и донетим документима и перманентно спроводити мере неге и заштите.

Заштита ваздуха ће се обезбедити следећим мерама:

- изградњом планираних тунела и обилазница за одређена насеља, чиме ће се смањити аерозагађење, односно заштитити квалитет ваздуха;

- гасификацијом индустријских насеља и топлификацијом централних и стамбених зона;

- формирањем заштитног зеленила уз саобраћајнице, а на одређеним местима фреквентних саобраћајних коридора постављањем чврстих баријера, као мерама заштите од буке и аерозагађења и као визуелна изолација.

Транспорт кречњака за потребе ЛБФЦ-а, од копа "Мутаљ" до фабрике у Беочину одвијаће се највећим делом кроз Национални парк "Фрушка гора" (II степен заштите и мањим делом III степен заштите) што захтева посебан однос са становишта заштите природе, земљишта и ваздуха и заштите од буке.

Због вишеструко негативних ефеката превоза терета (прашина, бука, утицај на биљке и животиње) потребно је да се саобраћај одвија као организован транспорт на целој деоници кроз Национални парк, на возилима која користе еколошки прихватљива горива уз примену одговарајућих катализатора (стандарди ЕВРОПА 2 и ЕВРОПА 3).

Земљиште, као природни ресурс ће се заштити поред адекватног одвођења отпадних вода, строгом контролом примене хемијских средстава у пољопривредној производњи, применом начина коришћења пољопривредног земљишта, очувањем способности агроценоза за обнављање, уз примену адекватних агротехничких мера и заустављањем процеса ерозије путем пошумљавања.

Механичка обрада тла мора бити усклађена са рељефом. Ратарска производња обављаће се без ограничења на теренима са нагибом до 5°. На нагибима од 5-10° препоручује се подизање вишегодишњих засада, воћњака и винограда, са садњом и обрадом по изохипсама, где то услови дозвољавају. На нагибима преко 20° препоручује се подизање, зависно од услова, шумског и ваншумског зеленила.

Насеља и пољопривредне површине ће се заштити од поплава, ерозије и клизишта регулацијом водотока и пошумљавањем, а према потреби и другим мерама.

У циљу постизања квалитетнијег и ефикаснијег коришћења пољопривредног земљишта, предузеће се следеће мере:

- промена начина коришћења пољопривредног земљишта као биолошка мера заштите, у контексту производње високоакумулативних пољопривредних култура,
- техничко-технолошка побољшања земљишта,
- ствараће се просторне основе за усклађивање развојно-производних програма у области пољопривреде са потребама домаћег тржишта и извоза,
- рејонизација пољопривредне производње у циљу ефикаснијег коришћења земљишта.

Дозвољава се корекција грађевинских рејона према насталим потребама, али без повећања на рачун обрадивог пољопривредног земљишта.

Изградња објеката у атарима, ван граница грађевинских рејона вршиће се у складу са условима прописаним овим Планом.

Све ресурсе вода, као јединствену целину, потребно је рационално и оптимално користити дефинишући улоге појединих објеката система у оквиру целине.

Подземне воде су скоро једини извор висококвалитетних вода. Посебно су значајне за ово подручје алувијалне равни река Дунав, Сава и Дрина, па се на њима планирају изворишта регионалног значаја. Из тих разлога потребно их је на савремен и рационалан начин заштитити и користити.

Поред регионалних треба штитити и сва локална изворишта висококвалитетних вода.

Приликом коришћења вода не смеју се угрозити прописани водни режими, довести у опасност здравље људи, угрозити биљни и животињски свет, природне и културне вредности и добра, као и потребе низводних корисника и заинтересованих за воде.

Воде које служе за наводњавање земљишта морају бити одговарајућег квалитета.

Будући системи морају се планирати и користити у комплексу интегралних водопривредних решења и треба да обухвате како заштиту од спољних вода (заштита од поплава), унутрашњих вода (одводњавање), тако и све мере хидротехничких и агротехничких мелиорација.

Предвиђеним мерама заштите животне средине и природних ресурса, спречиће се њихова даља деградација, што подразумева првенствено побољшање комуналне опремљености насеља и туристичких локалитета тј. њихово инфраструктурно опремање.

У циљу заштите вода од загађења, предвиђене су следеће активности:

- водоснабдевање свих насеља и туристичких центара, уз планску рационализацију потрошње воде, посебно воде за пиће, која је ограничен ресурс на планском подручју;
- изградња канализационе мреже у насељима и адекватно одвођење отпадних вода на туристичким локалитетима;
- до изградње канализационе мреже, отпадне воде одводити у водонепропусне септичке јаме,
- изградња колектора за регионално прикупљање воде из насеља и станице за пречишћавање, где технолошки и економски услови то дозвољавају;

- у циљу заштите подземних вода од загађења вршиће се контролисана примена хемијских средстава у пољопривредној производњи;
- отпадне воде из индустријских капацитета ће се пречишћавати пре упуштања у реципијент, до законски утврђеног нивоа квалитета воде;
- вршиће се мере заштите термоминералних вода и стварање се услови за њихово коришћење у туристичке и здравствене сврхе;
- вршиће се заштита водозахвата, у складу са законским прописима;
- спроводиће се заштита насеља, индустријских комплекса и пољопривредних површина од атмосферских вода.

Заштита подручја од вода вршиће се применом следећих мера:
- вршиће се заштита од бујичних вода регулацијом водотока (насипи, изградња акумулација, устава и сл.);
- предузеће се мере за заустављање урвинских процеса и санираће се активна клизишта на ободу Фрушке горе дуж Дунава;
- обезбедиће се заштита од ерозије и деградације тла на падинама фрушкогорских водотока без шумског покривача озелењавањем свих угрожених косих површина;
- обезбедиће се заштита од поплава у угроженим насељима;
- у насељима угроженим процесима ерозије и клизања земљишта спроводиће се ефикасне мере заштите од наведених процеса (насипи, регулација водотока, пошумљавање).

Заштита и унапређење шума и заштитног зеленила ће се извршити одређеним санационим и заштитним мерама, у правцу развоја изворних природних карактеристика, аутохтоне флоре и фауне и аутентичног пејзажа и заустављањем процеса деградације под антропогеним и зоогеним утицајем.

У циљу заштите оригиналности подручја, пејзажних и амбијенталних вредности неопходно је зауставити непланску градњу викенд насеља тј. дозволити градњу само на основу просторно-планске и урбанистичке документације.

Зелени фонд ће се повећати унутар насеља формирањем нових зелених јавних површина и подизањем заштитног зеленила дуж путева и на земљишту веће бонитетне класе (веће од VI класе).

Деградирани простори, напуштени копови камена и лапорца и депоније јаловине, ће се санирати, ревитализовати и рекултивисати, у складу са Законом о рударству.

Дуж аутопутева примењиваће се адекватне мере заштите од буке и формираће се заштитни појасеви, у складу са Просторним планом подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-75 и Просторним планом подручја инфраструктурног коридора аутопута Е-70.

У контактној зони са аутопутем, испод аутопута морају се предвидети улазно-излазни отвори за пролаз животиња, а испред ових отвора подићи ремизе (извршити озелењавање) и поставити заштитне конструкције за смањење буке на најугроженијим местима.

По завршеној изградњи ових инфраструктурних система, током експлоатације неопходно је успоставити мониторинг систем за испитивање квалитета воде, ваздуха, земљишта, праћење нивоа буке и вибрација, како би се предузимале, по потреби, адекватне мере заштите животне средине.

Планирање, модернизацију и изградњу пруге за возове велике брзине вршити у складу са условима утврђеним овим Планом.

За све постојеће и планиране саобраћајнице у коридору пруге потребно је техничким решењем омогућити континуитет трасе саобраћајница, тако да се задржи или побољша ниво саобраћајне повезаности.

Укрштање пруге са постојећом и планираном путном мрежом треба свести на рационалну меру и решити их денивелисано са пругом. Треба тежити да се у насељима испоштују већ успостављена укрштања примарне путне мреже и пруге, нарочито ако су она усаглашена и са просторно-планском документацијом. Број укрштаја локалних и атарских путева треба свести на разуман обим, изградњом паралелних путева уз ограду пруге до денивелисаних прелаза, који ће имати исте техничке квалитете као постојећи пут. Код избора тачака укрштања пруге и атарских путева, предност треба дати атарском путу на граници две катастарске општине.

Подручја укрштања железничке пруге и путева треба озеленити затрављивањем и садњом групација ниског растиња аутохтоних врста пејзажног типа.

Сва укрштања пруге са водопривредним објектима (постојећим и планираним) морају се изводити тако да се не угрозе основна намена и функција водопривредних објеката.

Пропусте и мостове треба по правилу типизирати и димензионисати према максималном протоку тако да се обезбеди пропуштање стогодишњих вода и не дође до угрожавања безбедности пруге.

За сва планирана укрштања пруге са водотоцима и постојећим и планираним водопривредним објектима морају се пре почетка израде техничке документације прибавити конкретни водопривредни услови од надлежних органа Републике, водопривредних и комуналних предузећа.

Обале канала у зони мостова треба обезбедити од штетног дејства ерозије и обезбедити континуитет инспекционих стаза за одржавање канала.

Атмосферске воде треба одводити у депресије или на земљишта у близини пруге чији ретензиони капацитет омогућава брзо упијање воде у дубље слојеве, како не би долазило до забаривања земљишта у околини планиране трасе пруге.

На местима где траса пруге пролази кроз зоне изворишта обавезно је да се одреде зоне санитарне заштите и пропишу мере и поступци у случају акцидентних ситуација, на основу пројекта заштите са посебним детаљним условима грађења и коришћења, систематско хидрогеолошком контролом и осматрањем квалитета подземних вода, и др.

Заштита од повишене буке мора се обезбедити применом одговарајућих мера заштите на свим деловима пруге на којима ће ниво буке бити виши од дозвољеног за одређену зону намене или објекте, без обзира на удаљеност од пруге. У зонама у којима постоје заштићени објекти природе (угрожене биљне и животињске врсте) - уколико пројекат заштите флоре и фауне утврди да је то потребно - такође треба спровести мере заштите од буке и вибрација.

У грађевинским подручјима (насеља, викенд зоне, привредни комплекси) треба такође планирати заштитне зелене појасеве ради визуелне изолације и заштите грађевинских подручја од штетних утицаја пруге.

На деоницама где се постављају само чврсте баријере њих треба замаскирати вегетацијом, нарочито у стамбеним зонама.

За заштиту од буке треба превасходно користити четинаре и зимзелене лишћаре, јер врше функцију током целе године.

Главним пројектом уређења слободних и зелених површина и заштите од буке треба, по појединим деоницама, разрадити ове услове и прорачунати заштитни ефекат у траженим оквирима.

Заштиту од вибрација објеката унутар зоне од 100 m са сваке стране од пруге треба прецизно утврдити посебним пројектом мера заштите, као делом техничке документације.

При изради пројекта мера заштите животне средине од буке и вибрација (који прати главни пројекат пруге) треба обавезно поштовати следеће:

- основу за избор и димензионисање заштитних конструкција за заштиту од буке и вибрација представљаће анализа детаљног прорачуна буке и вибрација у коридору пруге;
- пројекат у свим детаљима мора бити урађен према важећим законским прописима и стандардима.

Након реализације пројекта реконструкције треба вршити мерење нивоа буке и вибрација, у циљу праћења ефеката мера за заштиту од ових утицаја, како би било могуће спровести евентуално потребне корекције мера у домену заштите од буке и вибрација.

Заштита пејзажа. Као линијски систем, железничка пруга није контраиндицирана пејзажу али су битни услови постављања и димензионисања заштитних зидова, као и услови обликовања надвожњака, улаза и излаза из тунела и високих насипа и усека у пружном појасу.

При избору заштитних конструкција за заштиту од буке треба имати у виду да је озелењен земљани насип најприхватљивије решење са аспекта пејзажа, али да у насељима (где су ове мере углавном и потребне) најчешће нема довољно простора, па се прибегава изградњи заштитних зидова типа екрана, озелењених монтажних конструкција и земљаних насипа са потпорним зидом, јер они захтевају ангажовање мањих површина.

Негативне визуелне ефекте треба умањити адекватним, озелењавањем насипа и монтажних конструкција и ликовном обрадом површине зида.

Усеке и насипе треба пројектовати тако да прате терен односно да се уклапају у природни облик терена.

Изградњу пруге на насипима висине веће од 6 m треба избегавати. У случају потребе изградње таквог насипа, неопходно је проширити пружни појас и обликовати терен у складу са пејзажом.

Шкарпе се морају покрити вегетацијом како би се створио пријатан визуелни утисак који се уклапа у општу слику предела. Благе насипе и усеке треба озеленити врстама које ће се брзо развити и учврстити тло. На већим нагибима шкарпе се могу обликовати у виду хоризонталних бразди или зелених тераса. Земљишта доста стрмих шкарпи треба учврстити жичаном мрежом испод које се сади трава и аутохтоно шибље.

По завршеном извођењу грађевинских радова потребно је поново успоставити трајни биљни покривач на свим угроженим местима, руководећи се локалном, аутохтоном флором. Треба спроводити спонтано обнављање вегетације и садњу одговарајућих жбунастих и дрвенастих врста. Нове биљне засаде треба уклопити у природну средину, како би се постигло боље биолошко прилагођавање и одржавање еколошке равнотеже.

На прилазима и излазима из тунела треба композиционим решењем зелених масива уклопити ове објекте у околни предео.

За подизање појасева заштитног зеленила, који ће истовремено побољшати и услове опстанка живог света треба изабрати декоративне врсте које ће допринети

естетском обликовању амбијента. Распоред зелених масива мора бити такав да смањи утицај монотоности трасе, наизменичним отварањем и затварањем визура према околном пределу.

Постојећа, као и модернизована железничка пруга, пролази највећим делом преко пољопривредног земљишта (њиве, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци) и мањим делом преко шумског земљишта.

Међутим, пруга пролази и кроз подручје Националног парка "Фрушка гора" (Чортановачке шуме) и тангира Специјални резерват природе, "Ковиљско-петроварадински рит", који су природна добра од изузетног значаја, па је у циљу заштите биљног и животињског света потребно:

- обезбедити заштиту земљишта и подземних вода од загађења при редовном функционисању пруге и у акцидентним ситуацијама,
- ублажити могуће негативне утицаје модернизације пруге и постављања заштитне ограде на племениту дивљач и осталу фауну, изградњом и уређењем пропуста за животиње и одговарајућим планирањем ремиза. Планиране ремизе морају бити део укупног система озелењавања атара, односно ширег простора,
- обезбедити да се на местима пресецања депресија и влажних ливада оцедне воде са трасе пруге не сливају у околне депресије са природном водом, већ у посебне таложнике,
- рекултивисати позајмишта и депоније земље према посебним пројектима.

Ради ублажавања могућих негативних утицаја који ће настати модернизацијом пруге за возове великих брзина, предлажу се следеће мере:

- на потезу НП "Фручка гора", Специјалног резервата природе "Ковиљско-петроварадински рит", као и њихових заштитних зона, није дозвољено отварање никакавих позајмишта нити трајно депоновање земљаног или другог материјала, као ни насипање постојећих депресија, потока, а нарочито ритских подручја. Дуж пружног појаса може се привремено депоновати само хумус који ће се, у целини искористити за санацију оштећеног терена;
- посебно осетљив систем Петроварадинског рита, чијим ивичним делом пролази пруга, захтева и посебне мере заштите; планом и пројектом треба предвидети максимално приближавање пружног појаса постојећој железничкој траси, с тим што се дозвољава коришћење терена ван пружног појаса за пролаз радних возила. Нису дозвољени копање, промена рељефа и друго; на овој деоници обавезно је обезбедити слободан проток постојећих водених токова, као и довољан број пропуста за пролаз атмосферске воде, како не би дошло до ремећења водног режима; у склопу овог дела пројекта неопходно је обезбедити и додатна истраживања ритског подручја у непосредном контакту са пругом; уз сагласност и уз сарадњу Завода за заштиту природе треба извршити (по потреби и по посебном пројекту) неопходно чишћење водених окана и обезбедити њихову заштиту на начин и под условима који ће се накнадно утврдити;
- обавезује се инвеститор пруге да за деоницу пруге кроз Петроварадински рит обезбеди посебан пројекат заштите овог локалитета са свим потребним истражним и другим радовима, у сарадњи са надлежним Заводом за заштиту природе и уз сагласност Министарства за заштиту животне средине, пре издавања грађевинске дозволе за ову деоницу.

Утицај пруге на земљиште и подземне воде појављује се при нормалној експлоатацији пруге као последица одводњавања атмосферских вода са трупа пруге, а у случају акцидентних ситуација као последица изливања или расипања штетних материја.

За целу дужину трасе мора се обезбедити адекватно одводњавање трупа пруге и коректно функционисање мелиоративних канала на потезима у заштитном појасу железничке пруге, како не би долазило до плављења уз труп пруге, што је штетно како за саму пругу, тако и за околно толо, односно подземне воде.

Одлагање и третман комуналног и индустријског отпада са подручја обухваћеног овим Планом вршиће се у складу са одредбама Националне стратегије управљања отпадом. Према овом документу подручје Фрушке горе припада делу региона бр. 4, 6 и 7, у оквиру којих је предвиђена изградња регионалне депоније, центра за рециклажу, трансфер станице, центра за компостирање, центра за инсинерацију.

На подручју изван граница Националног парка до изградње планиране регионалне депоније, центра за рециклажу и других објеката утврђених Националном стратегијом управљања отпадом, депоније ће функционисати у складу са прописаним санитарно-хигијенским условима. Нове локације ће се одређивати у складу са релевантним законским одредбама.

7. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

У циљу заштите, очувања и унапређења просторних целина са значајним природним вредностима и појавама, одређени су режими коришћења и мере заштите на подручју заштићеног природног добра (Реферална карта бр. 4).

За подручје Националног парка "Фрушка гора", као природног добра Iкатегорије, утврђени су режими I, II и III степена заштите:

- Подручја режима I степена са искључењем свих облика коришћења и активности осим научно-истраживачког рада, контролисане едукације и активности којима се спречава деградација и нестанак осетљивих екосистема. То су простори специфичних геолошких, геоморфолошких и других облика и појава, значајни шумски екосистеми Фрушке горе, као и станишта заштићених биљних и животињских врста у оквиру заштите биодиверзитета Националног парка.

- Подручја режима II степена на угроженим и значајним просторима, са мерама којима се ограничава и строго контролише коришћење. Дозвољене су активности на унапређењу и презентацији природних вредности. То је највећи део шумског комплекса Националног парка који захтева специфичне мере неге и обнове нарушених шумских екосистема и станишта значајне флоре и фауне Фрушке горе на којима су неопходне интервентне мере заштите и очувања.

- Подручја режима III степена на којима је одређено ограничено коришћење и контролисане активности у складу са функцијама Националног парка, традиционалним привредним делатностима и становањем, укључујући и туристичку изградњу. То су туристичко-рекреативни и културно историјски локалитети, деградиране површине под шумском вегетацијом, површински копови, акумулације и сл.

За остала заштићена природна добра изван границе Националног парка, у границама обухвата Просторног плана режими и мере заштите су прописани у складу са актом о проглашењу заштите. То су делови Специјалног резервата природе "Ковиљско-петроварадински рит", и споменици природе: "Лесни профил код Старог Сланкамена", "Дворска башта у Сремским Карловцима" и појединачна стабла - значајни представници биљног света.

У границама обухвата Просторног плана изван граница Националног парка, одређене су целине са предлогом намене простора као подручја значајна за заштиту-потенцијална природна добра. То су станишта, односно локалитети као генетски, специјски и екосистемски вредни простори за очување укупног

биодиверзитета Фрушке горе и целине фрушкогорских манастира. Издвојени су као:

- природна добра за која су покренути поступци за стављање под заштиту са документационом основом и установљеним режимом и мерама заштите (Лесни профил Чот),
- природна добра која на основу истраживања испуњавају услове за стављање под заштиту: палеонтолошки локалитети ("Лака стаза", стратиграфски стуб "Филијала"), палеофлористички локалитети ("Јанда" и кањон потока "Алмаш"), станиште заштићених биљних врста (долина Калин потока, ливада на Белом камену, Корушка), станишта угрожених врста инсеката (подручје изнад насља Лежимир), станишта угрожених врста птица (Кошевац, Патка бара и поток Будовар, Барба до, Кречанске јаме, велики број пашњака, дубодолина и увала).

Најочуванији пашњаци и ливаде на Фрушкој гори, изван Националног парка, налазе се у долинама, дубодолинама и увалама потока, на јужној и северној подгорини. Ово су највреднија и најзначајнија хранилишта птица грабљивица (орла крсташа, орла кликтавца, степског сокола и великог броја других птичјих врста). То су истовремено и станишта ретких и заштићених врста сисара, као што су текуница, слепо куче и др.

Ови локалитети представљају остатак фрагилних степских и ливадско-степских екосистема у чији флористички састав улази велики број заштићених биљних врста (представници породице орхидеја, гороцвета, ливадска саса, велика саса и др.).

Предложеним концептом заштите остатака степе у предпланинском делу обезбеђује се заштита укупног биодиверзитета Фрушке горе.

У подножју Фрушке горе издвојене су и акумулације са околним пашњацима на којима је регистрован значајан број ретких птица водених станишта, као и значајна фауна сисара.

Планом се предлаже за заштиту већи број локалитета у плавној зони Дунава, међу којима су најзначајнији:

- Крчединска ада. Због својих међународних вредности проглашена је за европски значајно станиште птица по IBA пројекту (Canbridge, 2000.), а такође и вишеструко испуњава критеријуме по фауни птица да се прогласи и за међународно значајно водено станиште (Рамсарска конвенција).
- Сусечка ада, Нештинска ада, Велика ада, сусечки рибњак са околним пашњацима и барама, плавно подручје од Раковца до Черевића.

Предложеним концептом заштите потребно је обезбедити очување осетљивих (фрагилних) станишта плавне зоне уз обалу Дунава; не планирати радове који ће угрозити водни режим и тиме довести до нестајања влажних станишта; обезбедити очување површина под пашњацима и влажним ливадама; ограничити даље подизање плантажних засада топола и врба и регулисати кретање људи и непосредан негативан утицај на значајне и угрожене представнике живог света и њихова осетљива станишта.

У следећој табели дат је преглед установљених режима заштите по појединачним локалитетима:

Табела III-10: Режим заштите - I степен

Ред. бр.	ЛОКАЛИТЕТ	ОПШТИНА	КАТАСТ. ОПШТИНА	КАТ. ПАРЦ. БР.		ПОВРШИНА у ha
				ДЕЛОВИ	ЦЕЛЕ	

ЗНАЧАЈНИ ШУМСКИ ЕКОСИСТЕМИ						
1.	Папратски До	Ср. Митровица	Гргуревци	1	4	62,68
2.	Стражилово	Ср. Карловци	Ср. Карловци	5283, 5276	-	14,10
3.	Змајевац	Беочин Нови Сад	Раковац Лединци	2915 3551, 3556, 3567, 3529	-	27,99
4.	Краљеве Столице	Нови Сад	Лединци	3574		13,34
5.	Равне	Беочин Сремска Митровица	Грабово Манђелос Гргуревци			107,74
6.	Јазак	Ириг	Јазак Село			4,76
7.	Краљевац	Сремска Митровица	Бешеновачки Прњавор			6,55
8.	Биклав	Ср. Митровица Беочин	Лежимир Свилош	390 1886		10,90
ГЕОЛОШКИ И ГЕОМОРФОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТИ						
9.	Палеонтол. лок. "Гргетег"	Ириг	Гргетег	150/2	150	0,15
10.	Палеонт. нал. слив Орловачког доброг и Черевићког потока	Беочин	Черевић	3758/2	-	8,34
11.	Гргуревачка пећина на Поповом чоту	Сремска Митровица	Гргуревци	28, 30	29	0,85
12.	Стена "Орловац"	Беочин	Беочин Черевић	3769/1 3758/2	-	

13.	Палеонт. лок. "Папрадине"	Нови Сад	Сремска Каменица	3965/1		
ЗНАЧАЈНА СТАНИШТА УГРОЖЕНИХ БИЉНИХ ВРСТА						
14.	Станиште пљевике "Велики Градац"	Беочин	Раковац		2953	0,74
15.	Станиште пљевике "Чендревити чот" (кобила)	Беочин	Беочин		3868	0,80
16.	Станиште орхид. "Брдо Подгорац"	Беочин	Беочин		3435	18,00
17.	"Брдо Комесаровац"	Беочин	Черевић	опис границе у тексту		52,60
ЗНАЧАЈНА СТАНИШТА УГРОЖЕНИХ ВРСТА ИНСЕКАТА						
18.	Стан. осоликих мува "Лежимир"	Сремска Митровица	Лежимир	443, 435, 434	446	29,35
19.	Долина Роковог потока на Главици стан. са "Папрадинама"	Нови Сад	Сремска Каменица	3965/1	3534	38,60
20.	"Јаворнати до" код Ст. Лединаца	Нови Сад	Лединци	3529, 3526, 3517, 3496	3525, 3527, 3524, 3523, 3522, 3521, 3520, 3519, 3486, 3481, 3478, 3476	13,06
ЗНАЧАЈНА СТАНИШТА УГРОЖЕНИХ ВРСТА ПТИЦА						
21.	"Раковачки мали поток"	Беочин	Раковац	3001, 4026, 3002, 4025,	3004, 2998, 2999	73,39

				2997, 2995, 3000, 30003		
22.	Черевићки поток "Ђерова коса"	Беочин	Черевић	3951	3758/2	98,90
23.	"Кишелез"	Беочин	Сусек Луг	5531 1408, 1426	- 1407, 1409, 1425	62,22
24.	"Радованац"	Ириг	Нерадин	403/1, 693/1	403/11, 403/10, 403/12, 693/2, 451, 452, 453	40,38
25.	"Шуљам"	Ср. Митровица	Гргуревци		20	16,32
26.	"Срнећи поток - Татарица"	Ириг	Јазачки Прњавор		932/2	56,28
27.	"Црвене кречане - Козарски поток"	Беочин	Беочин	3827, 3917, 3828, 3829, 3870		48,00
28.	"Ђурђин граб"	Ср. Митровица	Шуљам	3570		59,26
29.	"Калин поток"	Ириг	Гргетег	150		56,71
30.	"Орловац" (укључена стена Орловац)	Беочин	Беочин Черевић	3769/1, 3758/2		29,00

* Станишта Стражилово, Папратски до и Равне - обрађени у оквиру локалитета заштите шумских екосистема

Табела III-11: Режим заштите - II степен

Ред. бр.	ЛОКАЛИТЕТ	ОПШТИНА	КАТАСТ. ОПШТИНА	КАТ. ПАРЦ. БР.		ПОВРШИНА у ha
				ДЕЛОВИ	ЦЕЛЕ	
ГЕОЛОШКИ И ГЕОМОРФОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТИ						

1.	Палеонтолошки лок. "Гргетег"	Ириг	Гргетег		152	0,15
2.	Вулкански туф код села Раковца	Беочин	Раковац	2810, 2812, 1602, 1483/2	1533/1, 1482/2	0,93
3.	"Гргуревачка пећина" на "Поповом чоту"	Сремска Митровица	Гргуревци	28, 30	29	0,85
4.	Локалитет "Козје брдо"	Беочин	Беочин Черевић	3766 3578/2		4,38
5.	Палеонтолошки лок. "Шакотинац"	Беочин	Беочин	3748, 3876	3747	1,07
ПОЈЕДИНАЧНА СТАБЛА, ГРУПЕ СТАБАЛА И ПАРКОВИ						
6.	Састојина црне јове на Тестери	Беочин	Черевић	3802	3925, 3924, 3923, 3921, 3801	1,40
7.	Састојина црне јове на Андревљу	Беочин	Баноштор	1116	-	0,54
8.	Парк манастира Беочин	Беочин	Беочин	-	3819/1	0,595
ЗАШТИТА БИОДИВЕРЗИТЕТСКИХ ВРЕДНОСТИ - ЗНАЧАЈНА СТАНИШТА УГРОЖЕНИХ ВРСТА ИНСЕКАТА						
9.	"Бања Кулина" код Љубе	Шид				14,36
10.	Долина потока Велешић	Шид	Љуба	1908, 1922	-	1,76
ЗНАЧАЈНА СТАНИШТА УГРОЖЕНИХ ВРСТА ПТИЦА						
11.	Чортановачка шума	Инђија	Чортановци	опис границе		84,00
12.	Кречанске јаме	Сремска Митровица	Лежимир	460, 5307, 454, 455, 456	1078, 458, 459, 461, 457, 448, 3294,	89,77

					440, 450, 451, 452, 453, 3286, 3282	
13.	"Гложањ" - пашњаци изнад Гргуревца	Сремска Митровица	Гргуревци	330, 382, 390, 4075, 4074	383, 384, 385, 386	48,28
14.	"Мала Санча"	Сремска Митровица	Гргуревци	33, 153		46,00
15.	Поток Мохарач са ак.			прегледна карта		100,69
16.	Ворово			прегледна карта		235,63
17.	Ливаде - беочинске и др.					
18.	Површински копови - Козје брдо, Попов чот, Ердељ, Сребро (део) и Црвене Кречане					

РЕЖИМИ ЗАШТИТЕ - III СТЕПЕН

У режиму заштите III степена налазе се:

- Појединачна стабла и групе стабала
- Заштита биодиверзитетских вредности

Значајна станишта угрожених врста птица

- Ловни резерват Ворово
- Површински копови

"Стражилово 1", "Стражилово 2", "Мајдан", "Парагово-Орлово Бојиште", "Парагово", "Иришки венац", "Стари каменолом Раковац", "Ердевик-Кулина", "Лежимир", "Средње брдо", "Андревље", "Опћиште"

- Локалитети

Чортановци, Иришки венац, Бања Врдник, Бања Ердевик, Сусек - Корушка, Липовача, Змајевац, Андревље, Бранковац, Осовље, Главица, Поповица, Парагово, "Електровојводина", Тестера, Летенка, Рохаљ базе, Цигански логор, Вилине воде, Стражилово, Манастири

Ова природна добра и локалитети детаљно су описани у Студији "Степеновање режима заштите подручја националног парка Фрушка гора и заштита природних вредности у границама обухвата Плана".

8. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Временска и тематска разноврсност споменика културе на подручју Фрушке горе - од праисторије до најскорије прошлости и од етнографије до знаменитих места пружа широке могућности за укључивање ове огромне баштине у савремене токове живота и адекватно коришћење простора, али истовремено поставља крупне обавезе корисницима тог простора (Реферална карта број 4).

Мере заштите споменика синхронизоваће се са осталим активностима (туризам, култура, становање итд.), полазећи од основног значаја и природе сваког појединачног споменика.

Археолошки локалитети

На територији обухваћеној израдом Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године регистровано је 414 археолошких налазишта, од времена палеолита до периода турске владавине у Срему. Постојање већине локалитета утврђено је рекогносцирањем (површинском проспекцијом), а на мањем броју су обављена и археолошка ископавања. Број регистрованих налазишта није коначан, с обзиром на то да се неке врсте археолошких локалитета не манифестују површинским налазима.

Антички споменици

Неопходно је комплетирати слику живота Фрушке горе у римском периоду, нарочито тражећи доказе о римским зидарским, фортификационим и другим активностима и презентирати их.

Средњовековни споменици и споменици новијег периода (до 1918)

Средњи век је на овом подручју оставио веома значајне споменике културе. Сакрални средњевековни споменици представљају најпознатије и највредније споменичко благо. Велики је и непроцењив значај манастира на Фрушкој гори, у мери која далеко превазилази уске верске оквире, јер чињеница да су били не само велики духовни, већ и културни и привредни центри и да су допринели стварању и развијању архитектуре, сликарства, примењене уметности, књижевности, васпитања и образовања на широком простору, то најбоље потврђује.

Манастирски комплекси биће дефинитивно истражени у читавом њиховом обиму, укључујући конаке, економске зграде и утврђења. Обавиће се конзерваторско-рестаураторски радови и остварiће се њихово привођење одговарајућим савременим потребама.

За манастирске комплексе утврђују се зоне заштите непокретног културног добра:

- ужа зона заштите,
- шира зона заштите са зонама контролисане изградње.

Ужа зона заштите[1)] обухвата манастирски комплекс који подлеже највишем степену заштите кроз примену конзерваторских и рестаураторских радова.

Шира зона заштите[2)] обухвата подручје око манастирског комплекса и у њој посебно утврђене просторе контролисане градње објеката за потребе привређивања манастирског братства и потребе туристичке презентације манастира (паркинзи, санитарни чворови, продаја сувенира, приступне саобраћајнице).

Манастирски прњавори - као прилазни коридори, обухваћени су широм зоном заштите како би се избегла неконтролисана градња и сачувала постојећа регулација и спратност објеката.

Сакрални објекти

Насељске цркве ће се уредити и обезбедиће се нарочито оне у којима се налазе значајнији покретни споменици, или уметничка дела која нису регистрована као споменици.

Просторна културно-историјска целина насеља

Објекти профане архитектуре средњег века, остаци градова, кула, утврђења, бедема, биће археолошки истражени, конзервирани, рестаурирани и укључени у мрежу туристичких мотива.

_____

1) Студија заштите непокретних културних добара - Покрајински завод за заштиту споменика културе - 2003. год.

2) "Предлог заштите простора око непокретних културних добара" - Елаборат Завода за заштиту природе Републике Србије

Табела III-12: Археолошки локалитети - Непокретна културна добра[1]

Ред. бр.	Локалитет	Општина	Катаст. општина	Парц. број	Година заштите нкд	Категорија заштите нкд
1.	"Градина" "Акуминикум"	Инђија	Стари Сланкамен	Грађ. подручје нас.		од великог значаја, катег. 1991.
2.	Утврђење	Инђија	Стари Сланкамен	грађ. подручје нас.	сп. кул. бр. 1153 / 1948.	од великог значаја, катег. 1991.
3.	"Калакача"	Инђија	Бешка	атар	арх. налаз бр. 112 / 1974.	од великог значаја, катег. 1991.
4.	Михаљевачка шума "Просјанице"	Инђија	Чортановци	атар	арх. налазиште бр. 109 / 1962.	од великог значаја, катег. 1991.
5.	"Градина"	Беочин	Раковац	1005	арх. налаз бр. 111	од великог значаја, катег. 1991.
6.	Манастир Раковац	Беочин	Раковац	1369, 1368	сп. кул. бр. 1019	од изузетног значаја, 1991.

7.	Потес "Думбово" "Марин До"	Беочин	Раковац	3746, 3753-3763, 3766, 3767		
			Беочин	1716, 1888-1896, 1900-1906, 1917-1919, 1933-1937	културно добро бр. 80	културно добро, 1991.
8.	Манастир "Беочин"	Беочин	Беочин		сп. култ. бр. 1018 (1912) / 1949.	од изузетног значаја, 1990.
9.	"Градац"	Беочин	Черевић	3796	споменик културе	културно добро
10.	Сретењска црква	Ириг	Крушедол село		сп. култ. бр. 1027 (286) / 1957.	од изузетног значаја
11.	Манастир Крушедол	Ириг	Крушедол Прњавор		сп. култ. бр. 1040 (1923) / 1949.	
12.	Манастир Велика Ремета	Ириг	Велика Ремета		сп. култ. бр. 1022 (1942) / 1949.	од изузетног значаја, 1990.
13.	Манастир Гргетег	Ириг	Гргетег		сп. култ. бр. 1024 (1941) / 1949.	од изузетног значаја, 1990.
14.	Манастир Ново Хопово	Ириг	Ириг		сп. култ. бр. 1041 (1980) / 1949.	од изузетног значаја, 1990.
15.	Манастир Старо Хопово	Ириг	Ириг		сп. култ. бр. 1042 / 1949.	од изузетног значаја, 1990.

16.	Врдничка кула	Ириг	Врдник	2499	сп. култ. бр. 1289	од великог значаја, 1990.
17.	Манастир Врдник-Раваница	Ириг	Врдник		сп. култ. бр. 1023 (1957) / 1949.	од изузетног значаја, 1990.
18.	Манастир Нови Јазак	Ириг	Јазачки Прњавор		сп. култ. бр. 1025 (1979) / 1949.	од изузетног значаја, 1990.
19.	Манастир Мала Ремета	Ириг	Мала Ремета		сп. култ. бр. 1026 (1961) / 1949	од изузетног значаја, 1990.
20.	Остаци манастира Светог Гргура	Сремска Митровица	Гргуревци		Сп. култ. бр. 117/73	

_____

[1] У табели су дата само заштићена непокретна културна добра. Евидентирана културна добра (претходна заштита) дата су на графичким приказима (Графички прилог број 8 и Реферална карта број 4) а детаљно обрађена у Студији заштите непокретних културних добара, Покрајински завод за заштиту споменика културе, Нови Сад, 2003. године, која је саставни део Плана.

Табела III-13: Сакрални објекти

Манастири[1)]

Ред. бр.	Комплекс манастира	Општина	Катастар. општина	Оснивач	Период изградње	Година заштите непок. култ. добра	Категорија заштите непок. култ. добра
1.	Привина глава	Шид	Привина Глава	породица Бранковић Игуман Максим	XV-XVIвек	реш. бр. 1958/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
2.	Ђипша	Шид	Ђипша	Деспот Јован Бранковић	XV-XVIвек	реш. бр. 1960/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)

3.	Беочин	Беочин	Беочин	Јован Бранковић	XVI век	реш. бр. 1912/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
4.	Раковац	Беочин	Раковац	Рака Милошевић	Манастир основан 1498. Црква изграђена 1563.	реш. бр. 1913/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
5.	Велика Ремета	Ириг	Велика Ремета	Краљ Драгутин	XV-XVIвек	реш. бр. 1942/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
6.	Крушедол	Ириг	Крушедол Село	Владика Максим Бранковић	XVI век	реш. бр. 1923/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
7.	Гргетег	Ириг	Гргетег	I-Змај Огњени Вук II-Деспот Гргур Бранковић	XV век	реш. бр. 1941/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
8.	Старо Хопово	Ириг	Ириг	Владика Максим	XVI век	1949. год	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
9.	Ново Хопово	Ириг	Ириг	Деспот Максим Бранковић	XV-XVIвек	1980/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
10.	Врдник-Раваница	Ириг	Врдник		XVI век	реш. бр.	нкд од изузетног

						1957/49	значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
11.	Јазак	Ириг	Јазачки Прњавор		XV-XVIII XVIII век	реш. бр. 1979/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
12.	Мала Ремета	Ириг	Мала Ремета		XVI XVIII век	реш. бр. 1961/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
13.	Бешеново	Ср. Митровица	Бешеновачки Прњавор	Краљ Драгутин	XV-XVIвек	-	археолошки локалитет претходна заштита
14.	Шишатовац	Ср. Митровица	Лежимир	Деспот Стефан Штиљановић	XV-XVIвек	реш. бр. 1943/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
15.	Петковица	Ср. Митровица	Дивош	Јелена - удовица С.Штиљановића	XVI век	реш. бр. 1959/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)
16.	Кувеждин	Ср. Митровица	Дивош	Деспот Стефан Штиљановић	XVI век	реш. бр. 1944/49	нкд од изузетног значаја ("Сл. гл. СРС", бр. 16/90)

_____

1) Графички прилог број 8 у размери 1:100000 са детаљима (од 1-16) комплекса манастира са зонама заштите у размери 1:5000 и Реферална карта број 4

Објекти профане архитектуре новијег доба и амбијенталне целине биће оцењивани у урбанистичким плановима тих насеља и ревитализовани у складу са принципима заштите и савременим потребама.

Објекти народног градитељства

На утврђивање зона заштите непокретних културних добара у насељима и евидентирања зона са амбијенталним вредностима утицале су пре свега карактеристике првобитне матрице насеља, сачуваност првобитног система парцелације и регулације, улични профили, као и концентрација оригиналних објеката са очуваним аутентичним карактеристикама. Заштитом ових зона чувају се карактеристичне визуре и ведуте насеља.

Приликом утврђивања локације етно села (Нештин, Јазак - Јазак Прњавор) водити рачуна о вредности постојећих објеката као и могућности преноса етнолошких објеката на ове локације, амбијенталној вредности заштићене зоне, постојећој инфраструктури и могућности одговарајућег саобраћајног повезивања.

8.1. Правила заштите, уређења и коришћења подручја непокретних културних добара

Услови заштите непокретног културног наслеђа у овом Плану, односе се на опште одреднице (евидентиране карактеристике - специфичност насеља) и посебне услове очувања, одржавања и коришћења на основу којих је утврђено споменичко својство.

Услови заштите односе се на све категорије добара. Појединачни услови заштите за свако културно добро утврђени су у Студији заштите непокретних културних добара, која је саставни део Плана.

Археолошки локалитети

На свим констатованим археолошким налазиштима, која су утврђена у Плану, односно на археолошким налазиштима која су проглашена за непокретна културна добра и у њиховој заштићеној околини, као и у зони археолошких локалитета који су евидентирани као непокретности које уживају претходну заштиту, потребно је пре предузимања било каквих земљаних радова тражити од надлежног Завода посебне услове заштите. На овим локалитетима дозвољена је изградња инфраструктуре и извођење грађевинских радова само уз претходно прибављање појединачних мера заштите и обезбеђивања заштитних археолошких ископавања, праћења радова и адекватне презентације налаза.

Мере заштите археолошких налазишта укључују и археолошку контролу приликом земљаних радова већег обима у оквиру целе зоне обухваћене Просторним планом Фрушке горе, и ван наведених локација и парцела на којима су евидентирани археолошки локалитети, што подразумева благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту о планираним радовима.

Заштита евидентираних археолошких локалитета подразумева обавезу да се, у складу са Законом о културним добрима, у планску и урбанистичку документацију уграде услови и мере заштите утврђени од стране надлежног Завода за заштиту културних добара.

Манастири

Ужа зона заштите манастирског комплекса уређиваће се применом следећих мера:

- забрањује се грађење нових објеката,
- сву планску, урбанистичку и техничку документацију треба радити у складу са условима и мерама заштите непокретног културног добра утврђеним од стране

надлежне службе за заштиту културних добара (уређење порте, инфраструктурно опремање и сл.),

- очувати карактеристичне елементе архитектуре, габарита, конструктивних и декоративних елемената екстеријера и ентеријера, карактеристичне материјализације (без могућности примене савремених материјала за обраду фасада и сл.) и мобилијара,
- урадити ремоделацију архитектонски неприхватљивих објеката у зони,
- у случају земљаних радова обавезно је археолошко праћење радова.

Шира зона заштите манастирског комплекса уређиваће се применом следећих мера:

- сву планску, урбанистичку и техничку документацију за уређење шире зоне заштите као и изградњу планираних објеката радити у складу са условима утврђеним од стране надлежних служби за заштиту природе и културних добара,
- у широј зони заштите забрањује се:
- изградња великих инфраструктурних система,
- извођење радова којима се може угрозити статичка стабилност објеката,
- складиштење отпадних и штетних материја.

Сакрални објекти

Заштита сакралних објеката вршиће се применом следећих услова и мера:

- сву планску, урбанистичку и техничку документацију радити у складу са условима и мерама заштите непокретног културног добра, утврђеним од стране надлежне службе за заштиту културних добара,
- црква са заштићеном околином, као непокретно културно добро од изузетног или великог значаја, подлеже највишем степену заштите кроз примену конзерваторских мера и очување аутентичности, карактеристичних елемената архитектуре, габарита, конструктивних и декоративних елемената екстеријера и ентеријера, карактеристичне материјализације (без примене савремених материјала за обраду фасада) и мобилијара,
- за уређење порте потребно је урадити пројекат партерног, хортикултурног и пејсажног уређења по условима службе за заштиту природе и службе за заштиту споменика културе,
- као предуслов за конзервацију и потенцијалну реконструкцију извршити неопходна археолошка истраживања самог храма и околног простора,
- конзерваторско-рестаураторске радове на сликарству могу вршити само овлашћена лица, у складу са Законом.

Просторне културно-историјске целине насеља

Заштита и уређивање просторне културно-историјске целине насеља реализоваће се применом следећих услова и мера:

- сву планску, урбанистичку и техничку документацију за ове целине радити у складу са условима и мерама заштите непокретног културног добра, утврђеним од стране надлежне службе за заштиту културних добара,
- потребно је очувати старе урбане матрице насеља, са карактеристичним урбаним елементима и регулацијама,
- очувати постојећу парцелацију, волумен и изграђеност парцела,

- очувати постојеће грађевинско-регулационе линије и принцип ивичног, традиционалног грађења тамо где је очуван, као и ревитализовати принцип ивичне регулације,

- очувати архитектонске облике објеката са утврђеним својствима (вертикални и хоризонтални габарит, изгледи фасада, кровне масе), традиционалне материјализације (материјали за изградњу и обраду, кровни покривач, декоративни елементи); за све интервенције у простору, за које се прибавља грађевинска дозвола морају се прибавити мере техничке заштите које утврђује надлежни Завод за заштиту споменика културе,

- посебним пројектом предвидети оживљавање и уређење простора центра насеља, по условима и мерама службе заштите,

- извршити рехабилитацију или замену новим објектима девастираних објеката и ремоделацију непримерених архитектонских форми; доградња постојећих објеката утврђиваће се у односу на валоризацију појединачних објеката,

- свако урбано санирање које би обухватало уклањање објеката са утврђеним својствима (архитектонско, амбијентално, историјско) мора се извршити уз претходне услове службе заштите,

- урбанистичко, комунално и хоритикултурно опремање, уређење и одржавање јавних простора утврђиваће се у складу са условима службе заштите споменика културе,

- забрањује се извођење радова који могу угрозити статичку стабилност објекта.

Објекти народног градитељства

Заштита објеката народног градитељства вршиће се применом следећих услова и мера:

- очувати постојећу парцелацију, волумен и изграђеност парцела,

- очувати постојећи хоризонтални и вертикални габарит објеката,

- очувати архитектонски облик и традиционалне грађевинске материјале којима су објекти грађени, а који ће се детаљно утврдити путем мера техничке заштите,

- очувати или реконструисати изворни изглед, стил, декоративне елементе уз примену оригиналних материјала на основу конзерваторских услова,

- у случају девастираних објеката, извршити рехабилитацију или замену на основу сачуваних обликовних елемената и података,

- у непосредној близини споменика забранити изградњу објеката који својом архитектуром, димензијама, формом и функцијом деградирају споменичко својство заштићеног објекта,

- забранити радове који могу пореметити статичку стабилност објекта,

- за све радове у непосредној близини споменика неопходна је сагласност надлежног Завода за заштиту споменика културе.

У зонама нових амбијенталних вредности могуће је остварити већи опсег нове градње која би требало да се врши сходно општим мерама заштите.

У службама заштите и другим одговарајућим институцијама потребно је:

- формирати свеобухватну, потпуну и ажурну документацију (текстуално, нумерички и графички) како би се успоставио регистар непокретних културних добара која су заштићени, или које треба заштитити и за њих утврдити стање, као и одговарајуће мере заштите,

- припремати одговарајућу документацију посебно за појединачне споменике које није могуће ефикасно заштитити мерама техничке заштите,

- преиспитати до сада коришћене критеријуме за вредновање и сврставање културних добара у појединачне категорије,
- израдити Дугорочни програм заштите, систематског истраживања и проучавања укупног културно-историјских наслеђа Фрушке горе, који ће бити основ за израду просторно-планске и пројектоно-техничке документације,
- припремати и израђивати појединачне програме, планове и пројекте заштите, презентације и коришћења непокретних културних добара.

Меморијални комплекси, споменици и спомен обележја

Заштита ових објеката вршиће се применом следећих услова и мера:
- споменичка подручја и објекте штитити у изворном, интегралном облику
- дозвољене су урбанистичке интервенције у циљу регулације приступа спомен обележју, као и партерна решења заштићене зоне спомен обележја.

9. ОСНОВНА НАМЕНА ПОВРШИНА

Просторним планом подручја посебне намене Фрушке горе обухваћена је површина од 139.430,01 ha која је подељена на три зоне (Реферална карта бр. 1).

1. Зона - Зона заштићених природних добара која покрива површину од 27489,60 ha (19,72%) и обухвата:
- Национални парк "Фрушка гора" (25393 ha)
- Специјални резерват природе "Ковиљско-петроварадински рит" (део територије резервата који припада општинама Петроварадин, Сремски Карловци и Инђија - 2194 ha)
- Строге резервате природе и споменике природе (97,40 ha)

2. Зона - Заштитна зона Националног парка "Фрушка гора", са површином од 66.090,82 ha или 47,04% укупне површине, и

3. Зона - Зона активне заштите која покрива 45.849,62 ha (32,88%) и налази се између границе заштитне зоне Националног парка и границе обухвата Плана.

Укупно подручје обухваћено Планом даље се дели, према категоријама коришћења земљишта, на следеће површине (Реферална карта бр. 1):

Табела III-14: Основна намена површина

Основне категорије коришћења земљишта	2002.[1)]				2022.			
	ha	a	m^2	%	ha	a	m^2	%
А. Шумско земљиште	29293	80	30	21,01	29372	43	30	21,07
Б. Пољопривредно земљиште	97157	82	91	69,68	95605	93	50	68,60
В. Неплодно земљиште	12978	37	40	9,31	14451	63	79	10,33
- површинске воде (реке, потоци, акумулације, рибњаци)	4298	23	78		5061	01	78	
- неплодно земљиште (крш, јаруга, спруд, депоније јаловине, и др.)	827	10	41		836	32	41	

- објекти водопривреде (канали, насипи, црпне станице, и др.)	2366	11	86		2543	28	86	
- саобраћајни објекти и инфраструктурни коридори	1594	45	26		1723	49	26	
- објекти у индустрији, шумарству, пољопривреди, терцијарним делатностима	25	62	79		33	31	63	
- стамбени објекти	160	62	16		176	68	38	
- викенд објекти	3	40	86		4	43	16	
- комунални објекти, објекти јавних служби и др.	218	87	01		240	75	71	
- земљиште уз објекте (дворишта, и др.)	3483	93	27		3832	32	60	
Укупно А+Б+В	139430	00	59	100,00	139430	00	59	100,00

_____

[1)] Подаци добијени од РГЗ - Службе за катастар непокретности општина које се налазе у обухвату Плана

Пољопривредно земљиште заузима и даље највећу површину и она износи око 95606,3 ha (68,60% од укупне површине). У планском периоду доћи ће до смањења ових површина због реализације планираних микроакумулација (762,80 ha) и објеката за потребе система за наводњавање и одводњавање (177,20 ha), као и изградње планиране саобраћајне инфраструктуре (129,00 ha).

Такође ће доћи до промене структуре коришћења пољопривредног земљишта у корист површина под воћњацима и виноградима, која ће износити око 13286,00 ha, од чега ће под плантажним воћњацима и виноградима бити око 6180,00 ha, док ће воћарско виноградарске зоне покривати површину од 7106,00 ha (Реферална карта бр. 1).

Табела III-15: Пољопривредне површине - воћњаци и виногради

Ред. бр.	Општина	Воћарско-виногр.зоне[1)]		Плантаже	
		П у ha	%	П у ha	%
1.	Бачка Паланка	84,74	1,20	475,38	7,69
2.	Беочин	389,07	5,47	173,97	2,82
3.	Инђија	586,74	8,26	1260,19	20,39
4.	Ириг	1972,12	27,75	1750,11	28,32
5.	Петроварадин	392,28	5,52	12,50	0,20
6.	Рума	96,11	1,35	69,67	1,13

7.	Сремски Карловци	1429,94	20,12	-	-
8.	Сремска Митровица	11164,02	16,38	1671,40	27,05
9.	Шид	991,23	13,95	766,68	12,40
Укупно		7106,28	100,00	6179,90	100,00

_____

[1)] Површине дате у овој табели су површине воћњака и винограда, које се налазе изван зона кућа за одмор (викенд зоне) и грађевинских рејона насеља

Шумско земљиште заузима површину од око 29373,00 ha (21,00% од укупне површине) и чине га шуме и шумско земљиште Националног парка "Фрушка гора", шуме Подунавља, као и шуме атара које чине мањи засади уз путне појасеве, потоке и привредне објекте у атару, ловне ремизе, и др.

Категорија неплодно ће се повећати у планском периоду, и имаће учешће у укупној површини од 10,33%. До повећања ће доћи услед реализације планиране водне инфраструктуре, путне и железничке мреже, изградње привредних и стамбених објеката у насељима, као и објеката у пољопривреди и шумарству.

Највеће учешће у категорији неплодно (35,03%), имаће објекти водопривреде, саобраћаја, као и остали инфраструктурни објекти који ће покривати око 4267,00 ha или 29,52%. Земљиште уз објекте (дворишта) износиће око 3832,00 ha (26,52%), док су остале категорије симболично заступљене (8,93%).

Овим Планом је обухваћено 57 насеља (у окружењу Националног парка), чији су грађевински рејони утврђени и преузети из важеће просторне и урбанистичке документације и покривају површину од око 11671,00 ha. Викенд зоне заузимају површину од око 7058,00 ha и такође представљају постојеће викенд зоне (Референтна карта бр. 1).

Табела III-16: Површина насеља и викенд зона по општинама

Ред. бр.	Општина	Насеља			Викенд зоне	
		Број	П у ha	%	П у ha	%
1.	Бачка Паланка	2	140,50	1,20	169,27	2,20
2.	Беочин	8	1737,44	14,89	481,16	6,31
3.	Инђија	7	1714,13	14,69	3293,20	42,91
4.	Ириг	10	1036,48	8,88	1492,30	19,45
5.	Петроварадин	5	3482,02	29,84	394,33	5,14
6.	Рума	2	152,14	1,30	-	-
7.	Сремски Карловци	1	460,06	3,94	447,27	5,83
8.	Сремска Митровица	10	959,69	8,22	757,53	9,87
9.	Шид	12	1988,29	17,04	636,19	8,29
Укупно		57	11670,75	100,00	7674,25	100,0

Грађевински рејони насеља општине Петроварадин (5 насеља), покривају највећу површину (3482,02 ha) и учествују чак са 29,84% у укупној површини насеља на подручју Плана.

Истовремено, у укупној површини под викенд зонама, општине Инђија и Ириг учествују чак са 62,36% или 4785,50 ha. Оне су смештене највећим делом на јужним падинама Фрушке горе.

IV ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА

1. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОДРУЧЈА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ ПРЕМА УТВРЂЕНОМ РЕЖИМУ ЗАШТИТЕ

Заштита, очување и унапређење просторних целина у заштићеном природном добру Национални парк "Фрушка гора", реализоваће се посебним мерама тј. одредиће се облици коришћења и могуће активности, на просторима за које су утврђени режими I, II и III степена заштите.

1.1. Опште мере заштите у Националном парку "Фрушка гора"

Да би се на укупној површини Националног парка "Фрушка гора" обезбедили услови који су неопходни за његово функционисање и опстанак природних и створених вредности обавезно је:

- очување репрезентативних геолошких, геоморфолошких и хидролошких појава и одлика, биогеографских обележја подручја, екосистемског, специјског и генетског диверзитета[1],
- очување мешовитог састава аутохтоних шумских екосистема,
- очување и обнављање генетског фонда обновом потенцијалне вегетације и поновним уношењем биљних и животињских врста које су живеле на подручју Националног парка,
- издвајање и узгајање семенских објеката,
- презентација и популаризација природних и створених вредности Националног парка,
- уређивање подручја и изградња објеката у циљу очувања, обнављања и унапређивања природних и културних вредности у зависности од степена режима заштите,
- санација и ревитализација угрожених и деградираних делова Националног парка,
- одрживи развој туристичких, рекреативних и других развојних функција при коришћењу природних и културних вредности, на начин којим се осигурава заштита и очување тих вредности.

_____

[1] Студија "Степеновање режима заштите подручја Националног парка "Фрушка гора" и заштита природних вредности у границама обухвата Плана, Завод за заштиту природе Србије, Нови Сад, 2003. год.

Истовремено, није дозвољено:

- сећи и уништавати дрвеће и жбуње и осталу вегетацију када се тиме угрожава шумски екосистем и нарушава заштита земљишта од ерозије, осим санитарних сеча,

- вршити чисту сечу у аутохтоним шумским састојинама,
- уништавати јединке заштићених врста биљака, гљива и лишајева и њихових развојних облика (брањем, сакупљањем, сечењем или чупањем),
- хватати, заробљавати, убијати или озлеђивати заштићене врсте животиња, сакупљати или уништавати јаја птица, сакупљати или уништавати гнезда или легла животиња, узнемиравати животиње у периоду гнежђења и подизања младих,
- угрожавати или уништавати станишта заштићених врста, лишајева, гљива, биљака и животиња,
- уносити алохтоне биљне врсте, осим за потребе спречавања ерозије и клизишта и потребе обнове шумског земљишта и шума у подручју под режимом заштите II и III степена,
- уносити алохтоне животињске врсте које слободно живе,
- ловити дивљач, изузев санитарног и узгојног одстрела на подручју режима II и III степена заштите,
- градити објекте или изводити друге радове којима се загађује ваздух и земљиште, погоршава квалитет вода, мења њихова количина, просторни и временски распоред, осим објеката и радова заштите од ерозије, бујица и поплава и објеката за потребе водоснабдевања и хидроенергије на подручју режима III степена заштите,
- градити надземне енергетске и друге водове на подручју режима I и IIстепена заштите и подземне водове на подручју режима I степена заштите,
- експлоатисати минералне и неминералне сировине,
- градити нуклеарне објекте, депоновати индустријске и комуналне отпаде, радиоактивне и друге опасне отпадне материје,
- градити магистралне и регионалне путеве на подручју режима I и IIстепена заштите, осим када је то предвиђено овим Просторним планом,
- користити шумске путеве за јавни саобраћај,
- предузимати све друге активности које могу нарушити основна обележја Националног парка.

1.2. Општа правила, услови и мере заштите природних вредности под режимом I степена

На подручју режима I степена заштите спроводе се мере утврђене законом који уређује заштиту животне средине и посебне мере на очувању осетљивих екосистема Фрушке горе.

Мере заштите на очувању гео-наслеђа и биодиверзитета

Геолошки и геоморфолошки локалитети

- Поставити решетку на улазу у пећину на Поповом чоту,
- По пројекту санације од ерозије израдити уставе-бране за регулацију водног режима на сливовима потока.

Значајни шумски екосистеми

- очувати мешовитост састава шумских састојина,
- провести обнову букве, храста китњака, сладуна и медунца на потенцијалним стаништима,
- провести обнову грабића на реликтним стаништима,

- спровести програме мониторинга шумских састојина.

Станишта угрожених биљних врста

- спречити обрастање жбунасте вегетације на ливадско-степским површинама, вршити планско контролисано кошење ливада,
- сачинити програме управљања популацијама са установљавањем мониторинга и спровођењем активности на очувању врста ("in situ" и "ex situ" заштита)

Станишта угрожених врста инсеката

- спровести обнову термофилних храстових (цера и медунца) и букових шума,
- сачинити програме управљања популацијама са мониторингом.

Станишта угрожених врста птица

- спровести обнову храстових и букових шума,
- очувати мешовити састав шуме са значајним учешћем старих стабала,
- очувати пашњаке и ливаде у непосредном окружењу као хранидбену базу птица,
- мере на обнови шумских састојина обављати ван репродуктивног периода птица (април-јун),
- сачинити програме управљања популацијама.

1.3. Општа правила, услови и мере заштите природних вредности под режимом II степена

Подручја режима II степена заштите обухватају угрожене и значајне просторе за заштиту, очување и обнављање природних вредности. У зонама режима заштите II степена се ограничава и строго контролише коришћење природних богатстава. Дозвољене активности су прописане у мери и обиму којима се унапређује стање и презентација природних вредности Националног парка.

Дозвољено је и потребно урадити:

- уређивање, гајење и обнову шума по верификованим уређајним плановима и програмима заштите и развоја Националног парка,
- санацију и рекултивацију уништених и оштећених шумских екосистема после бомбардовања Фрушке горе 1999. године по посебном Пројекту санације и рекултивације Националног парка (2000. године),
- израдити Студију обнове храстових шума, као научне и стручне подлоге за увођење нових метода обнове шума Фрушке горе,
- израдити планове и пројекте обнове храстових шума на њиховим потенцијалним стаништима са којих су потиснути доминантном обновом липе и цера,
- издвајати огледне површине за обнову храстових шума у циљу избора оптималних метода обнове храстових шума Фрушке горе,
- постепено обнављати изданачке шуме оптималним продужетком опходње приликом извођења оплодних сеча у циљу смањења негативних последица сече шума,

- благовремено спровођење узгојних мера у младим састојинама у поступку обнове храстових и других шума,
- постепено превођење постојећих изданачких шума у виши узгојни облик, са искључивом применом аутохтоних врста овог подручја,
- потенцирање природне обнове шумских састојина,
- очувати мешовити састав шуме са значајним учешћем старих стабала,
- потенцирање обнове букве, храста китњака, сладуна и медунца на њиховим потенцијалним стаништима,
- потенцирање обнове грабића на реликтном станишту источног дела Фрушке горе,
- очување и унапређење стања високих шума применом природне обнове и благовремено и планско извођење мера неге и обнове шума, којима се обезбеђује оптимална структура и састав ових шума,
- постепено превођење постојећих изданачких шума у виши узгојни облик, са искључивом применом аутохтоних врста овог подручја,
- спречавање ерозије земљишта садњом аутохтоних и одређених алохтоних врста које везују подлогу,
- сакупљање дивљих врста гљива, биљака и животиња у складу са Наредбом о контроли сакупљања, коришћења и промета дивљих биљних и животињских врста ("Сл. гласник РС", бр. 17/99) по посебном програму за Национални парк,
- биолошке мере против фитопатолошких и ентомолошких обољења шума,
- контролисано пашарење,
- успостављање мониторинга ради праћења, заштите, очувања и унапређивања заштићених биљних и животињских врста и њихових заједница,
- израда програма управљања популацијама угрожених врста,
- информативно пропагандна презентација природних вредности и едукација,
- кошење ливада по прописаној динамици за појединачна подручја,
- контролисано коришћење меких некатегорисаних путева уз примену заштитних мера од ерозије,
- контролисана изградња и кретање по локалним путевима,
- контролисано кретање посетилаца (излетника, планирана и др.),
- контролисано трасирање и изградња планинарских и других стаза.

Забрањено је:
- промена намене простора,
- експлоатација минералних и неминералних сировина,
- сакупљање и коришћење заштићених биљних и животињских врста,
- извођење свих шумских радова на издвојеним шумским стаништима током репродуктивног периода птица (април-јул),
- пошумљавање шумских и травних станишта у периоду IV-IX месеца,
- исушивање и мењање еколошких карактеристика станишта,
- уношење алохтоних биљних врста, осим за потребе спречавања ерозије и клизишта,
- насељавање алохтоних врста животиња у слободном простору,
- лов, осим за потребе одржавања здравственог стања и бројности популација дивљачи и планских активности предвиђеним ловним основама у ловиштима,
- привредни риболов,
- преоравање ливада и пашњака,
- употреба инсектицида и фунгицида,
- депоновање чврстог отпада,
- упуштање отпадних и непречишћених вода,

- изградња сталних и привремених објеката, сем оних који се директно односе на очување природних одлика локалитета,
- изградња рибњака и акумулација,
- изградња нових јавних путева,
- постављање ознака на живим стаблима при обележавању праваца кретања и сличних информација,
- обављање осталих активности које би могле нарушити природне вредности.

1.4. Општа правила, услови и мере заштите природних вредности под режимом III степена заштите

На подручју режима III степена заштите одређује се селективно и ограничено коришћење природних богатстава и контролисане привредне и остале активности, укључујући и туристичку изградњу.

Дозвољено је и потребно вршити:

- уређење и очување шумских екосистема по уређајним плановима,
- санацију и рекултивацију деградираних и оштећених подручја (напуштени површински копови, бомбардована подручја 1999. године),
- спречавање ерозије земљишта садњом аутохтоних и одређених алохтоних врста које везују подлогу,
- организовану семенску и расадничку производњу,
- развој туризма у складу са могућностима простора,
- развој спортско-риболовног туризма у складу са развојним функцијама Националног парка,
- израдити програм заштите и коришћења фауне риба,
- лов у складу са ловном основом,
- спортски риболов на акумулацијама,
- санитарни риболов и риболов у научно-истраживачке сврхе,
- изградњу објеката - туристичко-рекреативних, здравствено-рехабилитационих, културно-образовних (у складу са еколошким капацитетом простора),
- изградњу неопходне инфраструктуре за планиране објекте,
- пољопривредну производњу усклађену са функцијама Националног парка (воћарство, виноградарство, лековито биље, производња здраве хране, пчеларство и др.),
- традиционалне привредне делатности у функцији Националног парка (занатство, трговина, угоститељство),
- заштиту и уређење изворишта,
- одржавање постојећих путева, без проширења путева,
- уређење излетничких и других простора,
- контролисано и усмерено кретање посетилаца (излетника, планинара, туристичких тура и др.),
- контролисано коришћење некатегорисаних путева уз примену заштитних мера од ерозије,
- контролисано трасирање и изградњу планинарских и других стаза,
- обнову шуме у окружењу јавних путева у циљу заштите од имисионих дејстава.

Нису дозвољене следеће активности:

- промена намене простора,
- сакупљање и коришћење заштићених биљних и животињских врста,
- експлоатација минералних и неминералних сировина,
- отварање каменолома и позајмишта камена и песка,

- експлоатација воде у индустријске сврхе,
- изградња рибњака и акумулација,
- изградња индустријских, инфраструктурних, хидротехничких и других објеката чији рад може негативно утицати на квалитет земљишта, воде, ваздуха, живог света, пејсажне вредности и културна добра са околином,
- садња четинарских и других унесених врста, осим за потребе заштите од ерозије и обнове шумског земљишта,
- депоновање чврстог отпада,
- испуштање отпадних и непречишћених вода у водотоке.

2. ПРАВИЛА И РЕШИМИ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА

Шумама и шумским земљиштем у државној својини, које су обухваћене Сремским и Јужнобачким шумским подручјем и шумама Националног парка "Фрушка гора", газдоваће се на основу општих и посебних основа газдовања шумама.

Шумама у приватној својини газдоваће се на основу опште основе и програма газдовања приватним шумама.

Основе су у обавези да донесу предузећа која газдују шумама, сем програма газдовања приватним шумама, који доноси јавно предузеће за газдовања шумама. Основе и програми се доносе за период од десет година. Спровођење основа и програма газдовања шумама обезбедиће се годишњим извођачким планом газдовања.

Газдовање шумама, у смислу Закона о шумама подразумева:
- гајење шума,
- коришћење шума, шумског земљишта и других потенцијала шума, туристичке и рекреативне потребе,
- изградњу и одржавање шумских саобраћајница и других објеката који служе газдовању шумама и
- унапређење свих функција шума.

Корисници шума су дужни да:
- газдовање шума прилагођавају начину газдовања високим шумама као основном облику гајења шума, условима средине, биолошким особинама врста дрвећа, стању и функцији шума,
- шумско узгојним и др. мерама обезбеђују природни начин обнављања шума,
- примењују мере неге (чишћење и прореде) и мере заштите шума,
- преводе ниске и деградиране шуме и шикаре у високе шуме,
- пошумљавају стара сечишта, пожаришта, површине оголеле деловањем природних чинилаца, биљних болести и других узрочника,
- у пребирним шумама користе престарела стабла лоших техничких својстава уз предузимање одговарајућих шумско-узгојних радова,
- шумска земљишта штите од даље деградације и ерозије и приводе шумској производњи.

Корисници шума су дужни да изврше пошумљавање површина на којима није успело пошумљавање и подмлађивање, као и површина на којима је извршена бесправна сеча и крчење шума.

У шумама које се природно обнављају чиста сеча се врши у доба мировања вегетације.

Крчење шума се може вршити ради промене врсте дрвећа или узгојних облика шуме, подизања шумских плантажа и расадника, отварања шумских просека,

изградње шумских саобраћајница и др. објеката који служе газдовању шумама и којима се обезбеђују унапређење и коришћење у случајевима утврђеним Просторним планом, као и код спровођења комасације и арондације пољопривредног земљишта. У другим случајевима за крчење шума се плаћа надокнада.

Чиста сеча, ако није одобрена као редовни вид обнављања шума, може да се врши у складу са Законом о шумама.

У шумама је забрањена сеча ретких и угрожених врста дрвећа, као и сакупљање плодова и биља који су посебним прописом заштићени. Сакупљање шумских плодова, лековитог и др. биља, коришћење камена, песка, шљунка, хумуса као и пчеларење, испаша стоке и жирење могу да се врше уз одобрење корисника шума.

Корисници шума су дужни да предузимају мере заштите од пожара, других елементарних непогода, биљних болести, штеточина и других штета, као и мере неге шумских засада.

Објекти са отвореном ватром (циглане, кречане) и постројења за механичку прераду дрвећа се могу лоцирати у складу са Законом (200 m од ивице шуме).

На шумском земљишту у државној и друштвеној својини које је дато у закуп не може се вршити изградња.

3. ПРАВИЛА И РЕЖИМИ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ЛОВИШТА

Ловиштем "Национални парк Фрушка гора" и осталим ловиштима у оквиру заштитне зоне Националног парка ће се газдовати на основу важећих ловних основа и годишњих планова газдовања, које доносе корисници ловишта у складу са Законом о ловству и Правилником о садржини и начину израде ловне основе ловишта, ловне основе ловног подручја и годишњег газдовања ловиштем. Установљење ловишта је у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, које даје сагласност на ловну основу и издаје решење о газдовању ловиштем.

У ловиштима се могу оградити делови ловишта који ће бити намењени интензивном гајењу, заштити, лову, као и размножавању дивљачи ради насељавања ловишта.

У ловиштима је потребно створити одговарајуће услове за гајење, заштиту и коришћење дивљачи.

У том смислу у ловиштима одржавати постојеће и изградити нове ловно-техничке објекте (хранилишта за дивљач - крупну и ситну, солишта, појилишта, стабилне чеке - осматрачнице, и др.).

Број ловно-техничких објеката зависиће од бројног стања дивљачи у ловишту. Ловно техничке објекте градити од природних материјала и уклапати у природни амбијент ловишта.

Поред ловно-техничких објеката у ловиштима се могу градити и ловно-производни објекти (прихватилишта за фазанске пилиће и ремизе). Прихватилишта за фазанску дивљач градити у свим ловиштима у које се уносе фазанчићи из вештачке производње.

Ремизе у ловиштима подизати на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи. Подизањем једногодишњих или вишегодишњих засада на мањим површинама, у ловишту ће се створити услови који ће пружити уточиште, заклон и исхрану дивљачи. Једногодишње ремизе заснивати од различитих група једногодишњих биљака (легуминоза, влатастих трава или коренасто-кртоластих биљака). Вишегодишње ремизе подизати од

мешовитих вишеспратних дрвенастих врста, у зависности од услова средине. Вишегодишње ремизе, ће сем стварања бољих услова за заштиту дивљачи, имати и економску функцију (кроз вредност дрвне масе) и већу концентрацију дивљачи на малом простору.

У сваком ловишту ће се у току планског газдовања (период од 10 год.) установити резерват који ће износити најмање 1/5 укупне површине ловишта.

У ловиштима ће се ради развијања интензивног ловства, односно унапређења ловног туризма, посебно иностраног, оградити делови ловишта у којима ће се гајити одређене врсте квалитетне дивљачи.

4. ПРАВИЛА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА, ЗАШТИТЕ И КОРИШЋЕЊА ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

4.1. Саобраћај

Изградња планиране мреже и објеката саобраћајне инфраструктуре мора се вршити уз примену следећих правила, услова и мера:

- укрштање јавних путева са осталим инфраструктурним објектима (водопривреда, енергетика, везе и др.) треба вршити тако да се не омета одвијање саобраћаја, не угрожава стабилност путева, безбедност и режим саобраћаја на путевима,
- код укрштања јавних путева са атарским и осталим земљаним путевима, мора се поштовати услов да се земљани путеви који се прикључују на јавне путеве са савременим коловозом, морају изградити са тврдом подлогом у дужини од најмање 50 m за магистрални пут, 40 m за регионални пут и 30 m за локални пут, рачунајући од ивице коловоза јавног пута и минималне ширине од 5,0 метара,
- на местима међусобног укрштања јавних путева, прикључења јавног пута на други пут, или укрштања јавног пута са железничком пругом у истом нивоу, обезбеђују се троуглови прегледности чије странице износе 120 метара, рачунајући од тачке пресека осовине тих путева, односно осовине железничке пруге,
- у троугловима прегледности не смеју се подизати засади, градити објекти или вршити други радови који би ометали прегледност јавног пута или железничке пруге,
- у земљишном појасу пута не могу да се граде објекти (стамбени, пословни, помоћни, затим бунари, резервоари, септичке јаме и сл.) осим објеката који служе саобраћају,
- ширина заштитног појаса у коме не могу да се отварају рудници, каменоломи и граде кречане, циглане, подижу индустријске зграде и постројења и депоније отпада и смећа, као и слични објекти, износи за ауто-путеве 60 метара, магистралне и регионалне путеве 40 метара и локалне путеве 20 метара,
- ширина заштитног појаса у коме не могу да се подижу далеководи и стубне трафо станице, постављају индустријски колосеци, износи код укрштања далековода са јавним путем најмање висину стуба далековода, односно стубне трафостанице. Код паралелног вођења ове инфраструктуре најмања ширина заштитног појаса износи 40 метара за ауто-путеве и магистралне путеве, односно 20 метара за регионалне и 10 метара за локалне путеве,
- стамбене, пословне, помоћне и друге зграде, као и копани бунари, резервоари и септичке јаме и сл., не могу се подизати у заштитном појасу од 20 метара поред ауто-путева и магистралних путева, 10 метара поред регионалних путева и у зони од 5 метара поред локалних путева,

- ширина заштитног појаса (растојања) рачуна се од спољне ивице земљишног појаса,
- телеграфске и телефонске ваздушне и кабловске линије и водови ниског напона, индустријски колосеци и други слични објекти и постројења могу да се постављају у заштитном појасу јавног пута уз сагласност Дирекције за путеве, односно другог правног лица које управља путевима,
- ограде и дрвеће поред јавних путева могу се подизати тако да не ометају прегледност јавног пута и не угрожавају безбедност саобраћаја,
- ширина појаса поред јавних путева у коме не могу да се подижу ограде и дрвеће износи три метра, рачунајући од спољне ивице земљишног појаса,
- ради заштите јавних путева и заштите у земљишном појасу од спирања и одроњавања, потребно је стране усека, засека и насипа, као и друге косине у путном појасу озеленити травом, украсити шибљем и другим растињем које омогућава прегледност јавног пута.

4.2. Водопривреда

4.2.1. Правила и режими заштите, уређења и коришћења простора

У циљу реализације планиране заштите, уређења и коришћења простора у области водопривреде утврђује се следеће:
- насеља која нису прикључена на регионалне водоводе, до прикључења ће се и даље водом снабдевати из локалних изворишта,
- око постојећих и планираних изворишта подземних вода, дефинисати зоне и појасеве санитарне заштите изворишта према Правилнику о начину одређивања и одржавања зона и појасева санитарне заштите објеката за снабдевање водом за пиће,
- снабдевање индустрије водом нижег квалитета обезбедити захватањем из речних система, или из подземља захватањем прве издани; висококвалитетну воду могу користити само индустрије које по природи технолошког процеса захтевају квалитетну воду (прехрамбена индустрија),
- код снабдевања индустријских капацитета, који продукују веће количине отпадних вода, увести обавезу рационализације потрошње увођењем процеса рециркулације;
- трасе регионалних система полагати уз главне путне правце, а према усвојеним пројектним решењима,
- пролазак испод саобраћајница и укрштање са осталим уличним инсталацијама обезбедити челичном заштитном цеви, односно према рангу пута и условима путне привреде,
- дубина укопавања не би смела да је плића од 1,0 - 1,20 метара од нивелете терена, због зоне мржњења и саобраћајног оптерећења,
- сви радови на пројектовању и изградњи водоводног система морају се извести у складу са законом и уз сагласност надлежних органа,
- извршити предтретман отпадне воде индустрије до нивоа квалитета који задовољава санитарно-техничке услове за испуштање у јавну канализацију, па тек онда их упустити у насељску канализациону мрежу,
- црпне станице фекалне канализације радити као шахтне и лоцирати их у зеленој површини са прилазом за сервисно возило,
- пре упуштања у реципијент, отпадне воде пречистити на насељском уређају за пречишћавање отпадних вода (УПОВ) до степена који пропише надлежно водопривредно предузеће,

- атмосферске воде пре упуштања у реципијент очистити од механичких нечистоћа на таложнику, односно сепаратору уља и масти,
- одвођење атмосферских вода из индустријских зона и комплекса вршити искључиво преко сепаратора уља и масти,
- улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала,
- забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и дизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту,
- уређење отворених канала и регулационих радова на коритима мелиоративних канала биће дефинисано израдом одговарајуће пројектно-техничке документације и претходним условима надлежног Јавног водопривредног предузећа,
- дуж обала канала, са обе стране, обезбедити по минимум 14,0 m (у грађевинском подручју мин. 7,0 метара) слободног простора преко којег ће се вршити одржавање канала,
- одбрамбени насип мора бити заштићен тако да се у брањеном појасу ширине 100 m и небрањеном појасу ширине 50 m не могу градити никакви објекти, копати канали, садити дрвеће и сл. у складу са одредбама Заона о водама.

4.2.2. Правила и услови за изградњу објеката, уређење и коришћење мреже и објеката водопривреде и водног земљишта

Ефикасна заштита од поплава подразумева и реализацију следећих организационих мера: (а) нормативно спречавање неконтролисане градње у просторима који су угрожени од поплава, применом одговарајућих урбанистичких и планских мера, како се не би повећавале потенцијалне штете од поплава уз конкретизацију водопривредних услова; (б) адекватно одржавање заштитних објеката и система, према унапред дефинисаним плановима, (ц) стално ажурирање превентивних и оперативних мера у периоду одбране од великих вода; (д) политиком осигурања имовине, која висину премија условљава и степеном ризика од поплава.

4.3. Енергетика

4.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Изградњу планиране мреже и објеката електроенергетске инфраструктуре реализовати према следећим правилима и условима:
- електроенергетску мрежу и објекте градити у складу са важећим законским прописима,
- трафостанице градити као зидане, монтажно бетонске и стубне, за рад на 20 kV напонском нивоу,
- трафостаница монтажно бетонска (зидана), може бити постављена (изграђена) на јавној површини, унутар комплекса, унутар објекта,
- стубна трафостаница може бити изграђена на јавној површини, у линији постојећег надземног вода или ван њега, унутар комплекса, најмање 3,0 m од стамбених објеката,
- високонапонску преносну мрежу градити надземно, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима, ван заштићених зона на простору, по условима надлежних институција заштите,

- око надземних 400 kV, 220 kV и 110 kV далековода обезбедити коридор од 50 m, а око 20 kV, надземних водова обезбедити коридор од 20 m у којем неће бити дозвољена градња, као ни сађење високог растиња,

- укрштање електроенергетских водова до 20 kV са аутопутем и пругом извешће се каблирањем и постављањем у заштитну цев, са минималном дубином укопавања од 1 m испод дна одводног канала, под углом од 90° и удаљености стуба електричног вода и пруге од 10-40 m,

- остали електроенергетски водови напонског нивоа 35 kV, 110 kV, 220kV и 400 kV могу се укрштати и надземно са аутопутем и пругом по могућности под углом од 90°, али не мањим од 45°, при чему најмања висина проводника од горње ивице коловоза треба да буде 7 m, а од шина железничке пруге 12 m,

- минимална удаљеност електричног стуба од земљишног појаса аутопута треба да буде од 10-40 m при укрштању; најмања удаљеност стуба, од железничке пруге треба да буде 15 m; при паралелном вођењу електроенергетских водова напона до 35 kV, најмања удаљеност стуба од земљишног појаса треба да буде 100 m, а преко 35 kV је 150 m.

При полагању подземне електроенергетске мреже морају се поштовати следећа правила и услови:

- у зони I степена заштите није дозвољена изградња каблиране електроенергетске мреже,

- у зони I и II степена није дозвољена изградња надземне електроенергетске мреже,

- електроенергетску мрежу у зонама заштите, туристичким комплексима, манастирским комплексима, као и зонама за спорт и рекреацију обавезно каблирати,

- каблове полагати у зеленим површинама поред саобраћајница, шумских путева и пешачких стаза, уз удаљеност мин. 1,0 m од коловоза и 0,5 m од пешачких стаза,

- дубина полагања каблова треба да буде најмање 0,8 m,

- електроенергетске каблове полагати у зеленим површинама поред саобраћајница и пешачких стаза или, уколико за то нема могућности, испод пешачких стаза;

- електроенергетску мрежу полагати најмање 0,50 m од темеља објеката и 1 m од саобраћајница;

- при укрштању са саобраћајницом кабл мора бити постављен у заштитну цев, а угао укрштања треба да буде око 90°.

- при паралелном вођењу енергетских и телекомуникационих каблова најмање растојање мора бити 0,50 m за каблове напона до 10 kV, односно 1,0 m за каблове напона преко 10 kV; угао укрштања треба да буде 90°,

- паралелно полагање електроенергетских каблова и цеви водовода и канализације дозвољено је у хоризонталној равни, при чему хоризонтално растојање мора бити веће од 0,50 m.

- није дозвољено полагање електроенергетског кабла изнад или испод цеви водовода или канализације.

- при укрштању електроенергетских каблова са цевоводом гасовода вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m.

4.3.2. Гасоводна инфраструктура

Изградњу планиране мреже и објеката гасоводне инфраструктуре вршити према следећим правилима и условима:

- гасоводну мрежу градити на основу главних пројеката у складу са важећим законским прописима,
- гасоводи високог и средњег притиска у атару се по правилу граде изван комплекса индустријских објеката, саобраћајних чворова, заштитних појасева питке и лековите воде и објеката специјалне намене. Гасовод је при изради пројектно-техничке документације потребно, класификовати у одговарајући разред и примењивати одредбе прописа за дати разред гасовода (зависно од густине насељености у појасу цевовода),
- у појасу ширине 30 m на једну и другу страну од осе гасовода високог и средњег притиска у атару забрањено је градити зграде за становање и боравак људи; изузетак од овога може наступити уколико је грађење већ пре пројектовања гасовода било предвиђено урбанистичким планом, с тим да се поштују најмања растојања ивице зграде и гасовода:
  - од 10 m за гасовод пречника до 125 mm,
  - од 15 m за гасовод пречника од 125 mm до 300 mm,
  - од 20 m за гасовод пречника од 300 mm до 500 mm,
  - од 30 m за гасовод пречника већи од 500 mm,
- уређаји у саставу гасовода високог и средњег притиска, мерно-регулационе станице, компресорске станице, чистачке станице и блок станице/блокадни вентили са издувавањем, морају се лоцирати тако да задовоље прописана растојања од различитих објеката,
- код проласка у близини, или паралелног вођења гасовода уз друге објекте одстојање не сме бити мање од:
  - 20 m од спољне ивице путног појаса ауто-путева,
  - 10 m од спољне ивице путног појаса магистралних путева,
  - 5 m од спољне ивице путног појаса регионалних и локалних путева,
  - 20 m од спољне ивице пружног појаса железничке пруге, осим ако је гасовод постављен на друмски или железнички мост,
  - 15 m од осе крајње индустријског колосека,
  - 1 m (мерено хоризонтално) од темеља грађевинских објеката, уколико не угрожава стабилност објекта,
  - 0,5 m од спољне ивице других укопаних инсталација и мелиорационих објеката,
  - 10 m од ножице насипа регулисаних водотока и канала.
- ако гасовод пролази у близини нерегулисаних водотокова, бунара, извора или изворишта, а такође електроенергетских постројења и водова, потребно је прибавити сагласности надлежних установа,
- ако се гасовод поставља испод саобраћајнице прокопавањем те саобраћајнице, полаже се у ров на пешчану постељицу и са двоструком антикорозионом изолацијом, према прописима,
- ако се гасовод поставља испод саобраћајнице бушењем рова испод те саобраћајнице, мора се употребити одговарајућа заштитна цев гасовода,
- при укрштању гасовода са саобраћајницама, водотоцима и каналима, угао заклапања њихових оса мора бити између 60° и 90°; за укрштањем под мањим углом потребна је сагласност надлежног органа; таква сагласност се не може издати за укрштање са железничком пругом,
- гасовод код полагања у ров мора бити обележен одговарајућом траком упозорења, која би сигнализирала његов положај и присуство при откопавању;

траса гасовода мора бити обележена посебним видљивим ознакама, а посебне ознаке морају бити постављене на местима укрштања са другим објектима и инсталацијама,

- гасовод мора бити заштићен од подлокавања, плављења, нестабилности тла, одрона земљишта и других опасности које могу изазвати његово померање или додатно оптерећење; гасовод треба да је заштићен од деловања корозије.

4.4. Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

Изградња мреже и објеката ТТ и РТВ инфраструктуре вршиће се у складу са следећим правилима и условима:

- телекомуникациону мрежу и објекте градити у складу са важећим законским прописима,
- у зони I степена заштите није дозвољена изградња надземне телекомуникационе мреже,
- ТТ мрежа ће се у потпуности градити подземно,
- дубина полагања ТТ каблова треба да је најмање 0,80 m, а на међумесним релацијама 1,2 m,
- ТТ каблове на међумесним релацијама (оптичке каблове) полагати у путним појасевима саобраћајница,
- при укрштању са саобраћајницама каблови морају бити постављени у заштитне цеви, а угао укрштања треба да буде 90°,
- при укрштању са електроенергетским кабловима, најмање растојање мора бити 0,50 m, а угао укрштања треба да буде 90°. При паралелном вођењу са електроенергетским кабловима најмање растојање мора бити 0,50 m за каблове напона до 10 kV и 1,0 kV за каблове напона преко 10 kV,
- при укрштању са цевоводом гасовода, водовода и канализација вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m,
- КДС мрежа ће се у потпуности градити подземно,
- дубина полагања каблова за потребе КДС треба да је најмање 0,80 m,
- при укрштању са саобраћајницама каблови морају бити постављени у заштитне цеви, а угао укрштања треба да буде 90°.
- при паралелном вођењу са електроенергетским кабловима најмање растојање мора бити 0,50 m за каблове напона до 10 kV и 1,0 kV за каблове напона преко 10 kV,
- при укрштању са електроенергетским кабловима најмање растојање мора бити 0,50 m, а угао укрштања 90°,
- при укрштању са цевоводом гасовода, водовода и канализације вертикално растојање мора бити веће од 0,30 m, а при приближавању и паралелном вођењу 0,50 m,
- објекти за смештај телекомуникационих уређаја мобилне телекомуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити у оквиру објекта, на слободном простору, на грађевинској парцели индивидуалног становања, у зонама привредне делатности, у објекту у оквиру појединачних корисника, у оквиру комплекса појединачних корисника а по добијању дозволе за фреквенцију од надлежног органа,
- објекат за смештај телекомуникационе и РТВ опреме може бити зидани или монтажни, или смештен на стубу,
- комплекс са телекомуникационом опремом и антенски стуб морају бити ограђени,

- у комплекс се поставља антенски стуб са антенама, а на тлу се постављају контејнери базних станица,
- напајање електричном енергијом вршиће се из нисконапонске мреже 10 kV,
- до комплекса за смештај мобилне телекомуникационе опреме и антенских стубова са антенама обезбедити приступни пут мин. ширине 3 mдо најближе јавне саобраћајнице,
- слободна површина комплекса се мора озеленити,
- антене се могу поставити и на фасаде постојећих објеката,
- за све радио релејне коридоре потребно је израдити Елаборате заштите слободних радио релејних коридора,
- у зони I и II степена заштите није дозвољена изградња антенских стубова.

5. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА, ПРЕМА СТЕПЕНУ ЗАШТИТЕ

5.1. Национални парк "Фрушка гора"

Подручје Националног парка Фрушка гора налази се под настрожијим режимом заштите и тражи строге услове за изградњу објеката и уређење земљишта.

У складу са Законом о националним парковима, овим Планом, одређени су режими заштите I, II и III степена и утврђени услови за изградњу, уређење и коришћење простора по зонама заштите.

Зона са режимом заштите I степена

На овим просторима забрањује се изградња објеката и инфраструктуре, осим оне која је утврђена овим Планом.

У њиховој непосредној близини дозвољава се постављање и уређење одморишта за краће задржавање пешака и за заштиту од временских непогода.

Зона са режимом заштите II степена

Забрањује се изградња објеката. Дозвољене су само оне активности у простору које се могу вршити у мери која омогућава унапређење стања и презентацију природних добара, без последица по његове примарне вредности.

У овој зони енергетске и друге водове треба водити подземно, док се надземно може градити инфраструктура (саобраћајна) утврђена овим Планом.

Зона са режимом заштите III степена

Изградња објеката, уређење и коришћење простора туристичко-рекреативних локалитета

Организација простора и изградња капацитета намењених туризму одвијаће се уз обавезу обезбеђења услова за реализацију темељних принципа одрживог развоја овог подручја. Ово подразумева планирано, умерено или ограничено коришћење укупних ресурса подручја, уз формирање атрактивног и туристичким потребама примереног туристичког производа.

Приликом уређења ових локалитета мора се водити рачуна о положају објеката, а нарочито централних, који опредељују просторну композицију.

Сви објекти морају се укомпоновати у пејзаж и лоцирати на ивицу шуме или пропланка. Њима треба да почиње или да се завршава слободан простор уокривен високом вегетацијом. Морају бити обликовани на савремен начин,

хоризонтално положени по терену и са малом спратношћу (макс. П+3+П). У моделовању спољних облика користити пропорције архитектонског наслеђа и претежно природне материјале, нарочито код мањих објеката намењених сервисима, помоћним објектима, инфраструктурним пунктовима, надстрешницама против кише и сунца, продавницама за снабдевање излетника, самосталним санитарним објектима, камповима, као и при постављању слободних гарнитура за седење, одмор и уживање. Настојати да се за изградњу користе мало узнемирени терени, лепо експонирани са којих се виде веће шумске површине и простори.

Све инсталације инфраструктуре обавезно градити подземно.

Услови изградње, обликовања и уређења објеката на одмориштима и слободним просторима

Користиће се претежно природни материјал за изградњу клупа за одмор, надстрешница, столова, каптираних извора и чесама, видиковаца, брвнара и мостића, путоказа, ложишта и огњишта за припрему хране, простора и судова за отпатке и друго.

На просторима намењеним свечаним приликама или културним манифестацијама и прославама, као што је подручје Иришког венца, Змајевца, Стражилова, Рохаљ базе, Бранковца и осталих, при третирању зеленила не могу се користити оне врсте флоре које нису аутохтоне за ову средину.

Услови за уређење, опремање и изградњу у оквиру ограђеног дела ловишта - Ворово

Уређивати, опремати и изграђивати овај простор уважавајући следеће критеријуме:

- забрањена је измена аутохтоне вегетације и карактеристичног екосистема,
- неопходна је строга изолација простора у односу на посетиоце Фрушке горе,
- нужна је изградња инфраструктуре под истим условима који важе за остале објекте у Националном парку "Фрушка гора",
- обавезна је контролисана изградња објеката, тако да не поремете природну средину. Начин обликовања објеката, њихова величина, као и остала својства морају да буду у функцији намене овог простора.

Услови за изградњу, уређење и коришћење земљишта на микроакумулацијама и акумулацијама

Посебним уређајима одржаће се ниво воде у језерима, према условима надлежне водопривредне организације, да би се омогућило уређење обале у туристичко-рекреативне сврхе.

Уређење плажа, изградња туристичко-рекреативних објеката, као и осталих пратећих капацитета мора бити у складу са уређењем осталих објеката и простора у Националном парку "Фрушка гора".

Услови за реконструкцију постојећих зона кућа за одмор и рекреацију у границама Националног парка

Уређивати и реконструисати постојеће зоне према следећим критеријумима:

- забрањена је изградња нових кућа за одмор,
- забрањена је измена и доградња постојећих објеката ако се тиме нарушава успостављен урбанистичко-архитектонски и пејзажно-обликовни однос у простору,
- обавезно је неговање аутохтоне вегетације а забрањено уношење нових врста, пољопривредних култура и воћа,
- нужна је реконструкција и изградња инфраструктуре под истим условима који важе за остале објекте у Националном парку "Фрушка гора",

- забрањена је изградња ограде и живице на парцели, а постојеће се морају уклонити.

5.2. Заштитна зона Националног парка "Фрушка гора"

У заштитној зони Националног парка "Фрушка гора" утврђују се услови за изградњу, уређење и опремање простора према следећем:

Услови за изградњу на грађевинском земљишту

Изградња на грађевинском земљишту у грађевинском реону насеља одвијаће се према условима утврђеним одговарајућим урбанистичким планом.

У насељима за која нису донети урбанистички планови изградња ће се одвијати у оквиру постојећих грађевинских реона уважавањем свих услова утврђених овим Планом.

Изградња на грађевинском земљишту изван грађевинског реона насеља вршиће се према условима утврђеним просторним планом општине, или другим одговарајућим плановима.

Услови за изградњу виноградарских кућа, објеката за одмор и рекреацију, услови за опремање и уређење парцеле

У планираним воћарско-виноградарским зонама потребно је код парцелације и изградње виноградарских објеката поштовати следеће услове:

- парцела на којој се подиже воћњак или виноград, не може да буде мања од 2500,0 m^2,
- парцела би, по правилу, требала да има правоугаони или квадратни облик,
- на парцели се може градити помоћни објекат (виноградарска кућа) максималне површине до 30,0 m^2. Форма објекта треба да је прилагођена облику помоћних зграда овог поднебља,
- на парцели није дозвољена изградња других објеката,
- препоручује се да ограда око парцеле буде од живице, висине до 1,5 m.

Уколико је комплекс под засадима већи од 1,0 ha (једног хектара), на комплексу је могућа изградња објекта за прераду воћа. Број објеката, површина и детаљна намена, дефинисаће се урбанистичком документацијом.

Комплекс чини једна или више парцела, истих или различитих власника.

Изградња кућа за одмор и рекреацију ("викенд објекти") може се одвијати само у оквиру планираних зона кућа за одмор и рекреацију ("викенд зона"), на основу одговарајућег плана, а у складу са следећим условима:

- парцела на којој се гради "викенд објекат" не може да буде мања од 1500,00 m^2,
- у постојећим "викенд зонама", у којима је парцелација извршена пре доношења овог Плана, парцела може да буде и мање површине, али не мања од 800,00 m^2,
- на парцели се може изградити један "викенд објекат" са помоћним објектима који су у функцији основног објекта (остава, гаража и сл.),
- укупна површина свих објеката на парцели износи 10% (десет) од површине парцеле, али не више од 150,0 m^2 (нето површина),
- спратност "викенд објекта" може бити приземље (П) или приземље и поткровље (П+П). На нагнутим теренима дозвољава се изградња помоћних просторија у сутерену "викенд објекта",

- архитектонска обрада објекта треба да буде прилагођена непосредном амбијенту и околном пејзажу, односно архитектонском наслеђу овог подручја,
- препоручује се да ограда око парцеле буде од живице, висине до 1,5 m.

Услови за уређење и обликовање пејзажа и третман зеленила у заштитној зони

Уређење предела у заштитној зони Националног парка, подразумева уношење високе и полувисоке вегетације коју чине врсте раноцветајућег шибља у групама или живицама, солитерна стабла, групе грмља и друго дрвеће.

На овај начин мора се третирати зеленило културног пејзажа, хортикултурне интервенције на површинама поред саобраћајница и река, заштита карактеристичних делова пејзажа, пејзажно уређење рекреативних зона и шумских појасева као и заштита од ветрова, ерозије и клизишта.

Услови изградње објеката, уређења и коришћења земљишта у заштитној зони Националног парка - приобаље Дунава

Изградња и опремање објеката, намењених рекреацији, туризму, разоноди на води, спортском риболову и слично, мора бити првенствено од монтажних елемената, са неопходним санитарно-техничким уређајима. Архитектонска обрада ових објеката може се третирати слободно, са циљем, да се уклопе у ритски пејзаж. Димензије објеката не смеју да пређу у основи површину од 30,0 m^2.

Режими и коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозионих процеса и поремећаја режима извора, потока и подземних вода.

Пожељно је да објекти имају терасу окренуту Дунаву, као органски део објекта. Зграде су на платформи +80,00 m на стубовима. Простор испод платформе може се затворити, с тим да се користи за спортско-риболовну опрему.

На просторима који су предвиђени за подизање оваквих објеката остали слободан терен мора се користити заједнички без икаквог ограђивања и парцелисања. На овим теренима вегетација је аутохтона и тај пејзаж треба и даље задржати у његовом изворном облику, не уносећи никакве нове врсте.

5.3. Услови за изградњу објеката привреде

Услови за изградњу објеката привреде дефинишу се за следећа подручја:
- подручје заштићеног природног добра Национални парк "Фрушка гора",
- заштитна зона Националног парка
- грађевински реони насеља.

У Националном парку могу се градити објекти који служе очувању, обнављању и унапређивању природних и културно-историјских вредности и њиховој презентацији, објекти намењени санацији и ревитализацији угрожених делова Националног парка и развоју туристичких, рекреативних и других развојних функција Националног парка. Посебним програмима и основама, у складу са Законом, утврђују се услови уређивања грађевинског и пољопривредног земљишта у Националном парку, а према условима заштите утврђеним Просторним планом овог подручја.

У заштитној зони Националног парка, изван грађевинских реона насеља, могу се градити објекти намењени примарној пољопривредној производњи, у складу са Законом о пољопривредном земљишту, објекти намењени преради и финалној обради производа пољопривреде, објекти локационо везани за сировинску

основу, као и објекти чија Анализа утицаја на животну средину у заштитној зони националног парка то дозвољава. Локације за изградњу наведених објеката утврдиће се путем даље разраде овог Плана, кроз израду Законом предвиђене планске и урбанистичке документације.

Изградња објеката привреде у грађевинским реонима насеља вршиће се у складу са условима утврђеним одговарајућим урбанистичким плановима насељених места.

Основна правила изградње привредних објеката у насељима су:

- изградњу вршити у оквиру радних зона или појединачних просторних јединица унутар насељског ткива; у радне зоне усмеравати капацитете са већим просторним захтевима, капацитете са истим или сличним захтевима у погледу инфраструктурне опремљености и капацитете са специфичним локацијским захтевима (потенцијални загађивачи); унутар насељског ткива, на појединачним локацијама, могу се градити капацитети чија технологија рада и обим транспорта који генеришу не утичу негативно (бука, загађење воде, ваздуха, тла) на остале насељске функције.

6. ПРАВИЛА И УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ЗАШТИТА, КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

До 2022. године на подручју Фрушке горе континуирано ће се одвијати систематске мере заштите и одбране од елементарних непогода, које настају као последица климатских, орографских, хидролошких и сеизмичких карактеристика на овом подручју.

Остварiће се строго поштовање законских прописа о пројектовању и изградњи објеката на трусним подручјима. На деловима територије које представљају ерозионе зоне и зоне клизишта забрањује се свака активност која, у случајевима трусног померања тла, може допринети увећању штетних ефеката. Успоставити мониторинг појава деформације у функцији времена, ради предузимања благовремених и рационалних решења.

Активна одбрана од града и могућих штета остварiће се у потпуности. Подручје Фрушке горе биће брањено мрежом противградних објеката, као делом система противградне одбране на територији АП Војводине (Краљеве столице и др.).

Позитивни ефекти у смањењу ризика и штета од јављања олујних ветрова остварiће се подизањем заштитног и полузаштитног зеленила на јужним падинама Фрушке горе и на широј територији југоисточно од Фрушке горе.

Приликом изградње ваншумског и полузаштитног зеленила на просторима угроженим појавом пролетњих мразева, мора се обезбедити несметана циркулација ваздуха.

Елиминисаће се појаве еолске ерозије подизањем ваншумског и полузаштитног зеленила на територији Фрушке горе и на ширем контактном подручју са његове југоисточне стране, смањењем површина под монокултурама и уз строгу примену мера биолошке агрикултуре.

Ризик од појаве пожара умањиће се просторно-планским мерама заштите - шумске састојине ће бити уређене тако да ће се створити услови за ефикасну просторну заштиту, а посебним мерама заштите заштити ће се пољопривредно земљиште.

До 2022. године биће санирана она клизишта на којима ће материјална улагања бити оправдана, као и она која данас непосредно угрожавају значајне грађевинске и инфраструктурне објекте.

Санирање активности клизишта на северној падини Фрушке горе и спречавање појава нових ручева извршиће се применом техничких и биолошких мера, и то:

- спречавањем продирања атмосферских и проточних вода кроз одређене геолошке слојеве, односно кроз постојеће клизне равни,
- одвођењем вода из водоносних слојева у паду у зони клизних равни, односно каптирањем свих вода које потхрањују клизишта,
- изградњом дренажних система на већим потезима појава клизишта,
- пошумљавањем угрожених подручја врстама са разгранатим кореновим системом.

Степен заштите одбрамбених линија планира се на сигурност одбране од великих вода учесталости појаве једном у 100 година, за Петроварадин и Сремске Карловце, а за остала подручја учесталости појаве једном у 50 година.

Уређење бујичних токова на Фрушкој гори и санирање појава ерозије на појединим девастираним површинама вршиће се применом техничко-биолошких мера у горњем делу појединих сливова. Једна од основних мера заштите је задржавање наноса, каскадирање и задржавање поплавних вода у самим сливовима.

Код израде пројеката за модернизацију пруге за возове великих брзина Београд-Суботица, потребно је поштовати следеће просторно-планске услове:

- у зонама изворишта водоснабдевања (Петроварадинска ада) посебним пројектом треба дефинисати мере заштите изворишта које ће се предузети у случају удеса на прузи,
- треба обезбедити приступне путеве и платое уз пругу и поред мостовских конструкција и улазе-излазе из тунела за потребе експлоатације, одржавања и хитних интервенција, као и удеса (евакуација путника),
- на делу трасе где пруга тангира Ковиљско-петроварадински рит, потребно је кроз посебан пројекат заштите предвидети и мере које ће се предузети у случају акцидентних ситуација,
- у пројекту заштите животне средине (као делу техничке документације) неопходно је дефинисање свих радова на санацији и уређивању заштитног појаса, као и подизање ветрозаштитних и снегобраних појасева целокупном дужином трасе, али и шире (као део једног ширег пројекта за целу Војводину),
- планирање и подизање заштитних зелених појасева за поједине деонице треба вршити на основу главних пројеката озелењавања и заштите,
- на деоницама са усецима обезбедиће се заштита од ерозије одређеним биоинжењерским мерама, у складу са степеном могућности, експозицијом и подлогом (педолошки састав).

Приликом израде Просторног плана подручја посебне намене, посебно при планирању организације и уређења простора и намене површина, у свему су поштовани и уграђени у План услови и захтеви Министарства одбране Србије и Црне Горе, сектор за грађевинско-урбанистичку делатност, Београд.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ФРУШКЕ ГОРЕ ДО 2022. ГОДИНЕ

Имплементација Просторног плана садржи листу приоритетних активности која треба да се реализују у периоду до 2008. године, односно до временског хоризонта важења Уговора о имплементацији Просторног плана, утврђивање учесника у имплементацији Просторног плана, као и дефинисање мера и инструмената за имплементацију Просторног плана.

1. ЛИСТА ПРИОРИТЕТНИХ АКТИВНОСТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Листа приоритетних активности утврђује се за прву фазу реализације Плана до 2008. године по секторима активности, или областима привређивања.

Приоритети у имплементацији Плана дати су функцијама, активностима и садржајима од заједничког, јавног значаја, којима се задовољавају национални интереси и социо-економске потребе локалне заједнице. Ове функције, активности и садржаји дати су у Плану егзактно и представљају обавезан предмет имплементације, од стране управних субјеката на нивоу Републике, АП Војводине и општина. Све остале активности и садржаји, димензионисани су у Плану само као основе и улази за утврђивање садржаја и капацитета активности од јавног значаја, те се њихова имплементација препушта другим управним документима (програмима, основама и пројектима), у партнерству јавног и приватног сектора.

1.1. Заштита, уређење и унапређење животне средине, природних и непокретних културних добара

1.1.1. Заштита, уређење и унапређење животне средине

У периоду до 2008. године реализоваће се следеће активности:

- реализација и рекултивација простора напуштених копова у складу са Законом о рударству и урађеним и верификованим пројектима рекултивације,
- успостављање система управљања и контроле животне средине путем мониторинга за ваздух, воду и земљиште и примена адекватних мера заштите у складу са резултатима испитивања на подручју комплекса фабрике ЛБФЦ у Беочину и дуж колског пута коп "Мутаљ" - фабрика,
- потребна детаљна истраживања и у складу са њима предузимање мера за заустављање урвинских процеса и санацију активних клизишта на ободу Фрушке горе, а дуж Дунава,
- обезбеђење заштите тла од ерозије и деградације на огољеним падинама фрушкогорских водотока применом одговарајућих биолошких и техничких мера, а у складу са динамиком утврђеном Општом основом газдовања шумама и Посебном водопривредном основом,
- формирање заштитног зеленила, а према потреби, у циљу заштите од буке, постављање заштитне конструкције, поред трасе аутопутева Е-70 и Е-75 и коридора Е-85, у складу са пројектном документацијом,
- санација, рекултивација и затварање постојећих депонија у обухвату Плана након изградње регионалних депонија, трансфер станица и сабирних центара (на основу Националне стратегије управљања отпадом),
- изградња кафилерије за третман отпада животињског порекла,
- наставак истраживања термоминералних вода и стварање услова за њихово коришћење у здравствено-рекреативне и туристичке сврхе,
- истраживање локалних изворишта и обезбеђење заштите постојећих и новопланираних изворишта у складу са законским прописима,

- обезбеђење заштите од поплава, ерозија и клизања земљишта изградњом насипа, регулацијом водотока и пошумљавањем косина,
- за све врсте објеката и радова који се планирају на заштићеном природном добру, као и у заштитној зони непокретног културног добра неопходна је израда Анализе утицаја објеката односно радова на животну средину.

1.1.2. Заштита природних добара

Обнова храстових шума Националног парка

У периоду до 2008. године приступиће се радовима на обнови храстових састојина које су у презрелом стадијуму на површини од 8.216 ha.

За потребе обнове храста на површинама на којима је потиснут обрастањем липе, као и заштите шумског земљишта од ерозије израдиће се Студија обнове храстових шума у Националном парку "Фрушка гора" са издвајањем огледних површина и избором оптималних метода за обнову и превођење изданачких шума у виши узгојни облик са применом аутохтоних врста подручја Фрушке горе и повећање расадничке производње у циљу обнове храстових шума.

Режими заштите

У складу са установљеним режимима заштите извршиће се обележавање границе зона I, II и III степена, при чему је приоритет обележавање 30 локалитета у зони I степена заштите.

Заштита и унапређење геодиверзитета

Заштита, уређење и презентација геолошких вредности Националног парка вршиће се на основу Пројекта уређења геолошких, геоморфолошких и палеонтолошких локалитета, у складу са којим ће се уредити следећи локалитети:
- локалитет Гргетег,
- слив Черевићког, Орловог и Доброг потока,
- вулкански туф,
- Гргуревачка пећина,
- стене Орловац,
- Папрадине.

Уређењем наведених локалитета и пешачких стаза до њих утврдиће се геолошке маршруте.

Заштита и унапређење биодиверзитета

ФЛОРА - наставиће се израда Пројекта картирања флоре на подручју Националног парка у циљу идентификације свих природних реткости и њихових станишта, очувања биолошког диверзитета и аутохтоног генетског фонда. На основу тога пратиће се стање популације и контролисати експлоатација.

ФАУНА - У циљу даљег истраживања и заштите фауне израдиће се:
- Пројекат постављања експерименталних кућица за дендрофилне врсте слепих мишева (Chiroptera) и поставити 100 кућица на одређеним локалитетима
- Пројекат истраживања фауне вилинских коњица (Odonata)

- Пројекат истраживања врсте храстове стрижибубе Morimus funereus (Cerambycidae)
- Пројекат истраживања птица у напуштеним и активним површинским коповима на простору Фрушке горе

ФУНГИЈА (гљиве) - наставиће се истраживање распрострањености врста гљива на Фрушкој гори.

Управљање популацијама ретких и угрожених врста

Израдиће се Програм управљања популацијама у циљу заштите и очувања ретких врста, природних реткости: Орла крсташа (Aquila heliaca), црне роде (Ciconia nigra) и других птичјих врста, представника фамилије осоликих мува (Syrphidae), текунице (Spermophilus citellus), биљних врста, представника фамилије орхидеја (Orchidecae), пљевике (Cheilanhes marantae), велике сасе (Pulsailla vulgaris subps. grandis) и других степских врста.

Одређеним мерама ће се очувати и проширити њихова станишта, обављаће се реинтродукција на станишта са којих су ошчезле и интродукција на њихова очувана потенцијална станишта.

Биоценолошка истраживања Фрушке горе

Наставиће се комплексна истраживања шумског екосистема са мониторингом очувања и обнове природних екосистема шума Фрушке горе на угроженим и деградираним подручјима.

Заштита шума и шумског земљишта

Планови заштите и унапређења шумских екосистема обухватају радове на нези и обнови шума, као и биолошке радове на заштити шума прописане важећом Шумском основом. Одређивањем степена режима заштите Просторним планом обавиће се усаглашавање основе са прописаним мерама према степену режима заштите.

Вршиће се унапређење расадничке производње у три расадника где се припремају саднице за масовно пошумљавање (храст, липа, буква, топола и врба), и украсног шибља и грмља различитих четинара за сопствене и друге потребе.

Заштита шума од шумских пожара вршиће се годишњим плановима заштите шуме од пожара, којим су одређене активности које спроводи надзорна служба уз редовну контролу и присуство на терену.

Заштита и коришћење природних ресурса

Коришћење споредних шумских производа - Контролисаће се коришћење биљних и животињских врста које су под контролом промета. У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије одредиће се годишње дозвољене количине за сакупљање.

Заштита и узгој ловне фауне - Газдовање у Ловишту "Национални парк Фрушка гора" се заснива на усвојеној Ловној основи ловишта "Национални парк Фрушка гора" 1999-2009. године. У току су припреме за ревизију Ловне основе у делу ограђеног ловишта "Ворово", где ће се постојеће ловиште поделити у 3

самосталне целине, прва као ловиште, друга за репродукциони центар и трећа за узгој и лов.

Заштита и унапређење риболовне фауне - Израдиће се Средњорочни програм унапређења риболовног подручја Националног парка Фрушка гора и спроводити мере заштите, очувања и унапређења стања риболовне фауне и активности на развоју спортско-рекреативног риболова.

Водни ресурси - Извршиће се заштита водних ресурса (920 хабиолошких радова на заштити шума од ерозије, каптирање изворишта - 8 изворишта питке воде) и унапредити риболовне воде (акумулације Сот, Мохарач, Брује).

Мониторинг квалитета животне средине

Саобраћај - Вршиће се прикупљање података о оптерећености путних праваца кроз Национални парк, анализа буке, као и анализе ваздуха, земљишта и биљака ради снимања стања режима саобраћаја и негативног утицаја на природне вредности и квалитет животне средине на подручју Националног парка.

Мониторинг ће се вршити у складу са критеријумима и методологијом надлежних институција.

Поставиће се бројачи саобраћаја на гребенском путу, путу Беочин-Мутаљ и путу Свилош-Сремска Митровица. Истовремено, на овим путним правцима, вршиће се мерење буке.

Земљиште - Узимаће се узорци земљишта поред саобраћајница, како би се сагледао негативни утицај издувних гасова на земљиште.

Анализа воде - Праћење стања квалитета воде за пиће вршиће се анализом каптираних извора: "Скевина јама", "Раковачки извор" и "Девојачки извор", а према упутствима и критеријумима Завода за заштиту здравља.

Анализа ваздуха - Поставиће се три мерна места у Националном парку за контролу квалитета ваздуха на путу Беочин-Мутаљ. Национални парк ће поставити 3 мерна места на путу Парагово-Ириг, Стражилову и Иришком венцу, као местима која су најчешће посећена.

Упоредо са радовима на валоризацији гљива подручја Националног парка, започеће реализација пројекта утврђивања садржаја тешких метала у гљивама које расту у близини главних путева који пролазе кроз Национални парк. Ови подаци послужиће за дефинисање зона са највећим аерозагађењем на подручју Националног парка.

Анализа биљака - За анализу биљака узимаће се 3-4 доминантне врсте са локалитета где су узимани узорци земљишта. Добијени резултати ће се користити за утврђивање и оцену утицаја загађења на појаву сушења шума Националног парка.

1.1.3. Заштита непокретних културних добара

Заштита непокретних културних добара у периоду до 2008. године реализоваће се кроз следеће активности:

- у склопу израде Атласа наредног градитељства Србије обрадиће се и подручје Националног парка "Фрушка гора",
- у периоду до 2006. године израдиће се пројекат етно-села са едукативном музејском наменом у Нештину, а радови ће се реализовати до 2012. године,
- израдиће се публикација Народног градитељства Националног парка "Фрушка гора",

- наставиће се израда пројектне документације за угрожене појединачне споменике етнологије,
- израдиће се археолошка карта Националног парка у склопу археолошке карте Војводине,
- наставиће се истраживачки радови на манастирским комплексима, археолошком локалитету "Сирмијум", на магистралним инфраструктурним трасама, као и праћење радова на цигланама,
- израдиће се пројекти манастирских комплекса за које недостаје пројектна документација,
- наставиће се радови на реконструкцији манастирских конака и цркава,
- израдиће се пројектна документација за појединачне споменике сакралне и профане архитектуре,
- наставиће се обнова и реконструкција појединих знаменитих места и заштићених културно-историјских целина,
- спровођење процедуре за упис манастира Фрушке горе у Листу светске културне баштине.

1.1.4. Заштита шума, шумског земљишта и ловних подручја

У оквиру Националног парка "Фрушка гора" ће се спроводити радови на унапређивању стања шума (обнављање, попуњавање и нега састојина) и у оквиру коришћења шума (сече, обнављања шума и проредне сече) на основу Опште основе газдовања шумама за Национални парк "Фрушка гора" (2002-2011. године) и посебних основа.

Унапређивање стања шума у периоду важности Опште основе газдовања шумама ће се спроводити на укупној површини од око 13.420 ha (План гајења), а на површини од око 13.433 ha ће се спроводити коришћење шума. Појединачни радови ће се реализовати кроз Годишње извођачке планове газдовања и Средњорочне програме газдовања Националним парком.

План гајења шума ће обухватити следеће активности:

1. обнављање шума
- обнављање шума природним и вештачким путем,
- обнављање багрема котличењем,
2. попуњавање састојина
- попуњавање природно обновљених и вештачки подигнутих култура сетвом и садњом,
3. расадничку производњу
- у постојећем расаднику у Беочину и планираном у Врднику,
- издвајање семенских објеката,
4. негу састојина
- осветљавање подмлатка,
- чишћење у младим природним састојинама,
- чишћење култура,
- проредне мере неге.

План коришћења шума у делу Националног парка у коме је у законски утврђеним степенима заштите то могуће обухвата:

1. план сеча обнављања
- одређивање и образложење приноса,
- план сеча обнављања.
2. план проредних сеча.

Остали радови у оквиру шума Националног парка обухватају:

- заштиту шума од болести и штеточина,
- унапређивање стања ловне дивљачи и дивље фауне,
- коришћење осталих шумских производа (шумско воће, лековито биље, гљиве и мед),
- уређивање површина за одмор (обележавање праваца за кретање, уређивање ливада и изградња инфраструктуре),
- изградњу и одржавање саобраћајница и других објеката у шуми и
- спровођење пројеката у оквиру научно-истраживачког рада.

На осталом шумском земљишту у државној својини ће се, такође, вршити радови на унапређивању стања шума, гајењу и коришћењу (коришћење шума као техничко дрво).

У оквиру шумског земљишта на свим заштићеним природним добрима ће се спровести мере и услови заштите Завода за заштиту природе Србије.

Подизаће се све категорије ваншумског зеленила, посебно у оквиру саобраћајних коридора, викенд зона и насеља.

У оквиру ловишта и ловних подручја ће се преиспитати и обновити решења о давању постојећих ловишта на даље коришћење.

У оквиру постојећих ловишта ће бити створени бољи услови за гајење и лов, посебно гајених врста дивљачи и заштиту ретких и прорећених врста.

У отвореном делу ловишта "Национални парк Фрушка гора" ће се газдовати на основу важеће Ловне основе (1999-2009.). Тежиће се подизању бројности главних врста гајене дивљачи у циљу достизања економског капацитета уз истовремено успостављање оптималне полне и старосне структуре. Из тих разлога се не предвиђа у наредном периоду коришћење дивљачи (дивља свиња, јелен, срна).

У ограђеном делу ловишта ће бити усклађено газдовање у шумарству са потребама ловног газдовања. Планира се подизање нове унутрашње ограде ради реинтродукције обичног јелена, наставиће се газдовање дивљом свињом као и гајење јелена лопатара и муфлона.

Планира се изградња и одржавање ловно-техничких објеката (високе чеке, солишта, хранилишта, сењака, појилишта, хватаљки за дивљач, једне ловачке куће и магацина).

Одстрел крупне дивљачи вршиће се само у ограђеном делу ловишта према утврђеној динамици развоја популације, као и других ловостајем заштићених врста.

1.2. Инфраструктурни системи

1.2.1. Водопривредна инфраструктура

До краја 2008. године на подручју обухваћеном Просторним планом, планирано је да се снабдевање водом највишег квалитета остварује развојем регионалних система, из којих ће се снабдевати највећи број насеља. Из дринског изворишта вода ће се упућивати преко Богатића и Сремске Митровице до Руме, док ће се други део насеља Срема снабдевати из савског изворишта. Очекује се завршетак радова на регионалним системима комплетирањем свих објеката у систему.

Планира се завршетак изградње канализационих система и уређаја за пречишћавање отпадних вода већих насеља.

У наредном периоду се очекује санација ерозионих и бујичних жаришта, као и конзервација и рекултивација сливова. У избору редоследа заштите, први приоритет имају сливови акумулација, као и уређење оних ерозивних сливова и

бујица који угрожавају насеља, значајне привредне и инфраструктурне објекте и мелиорационе системе.

1.2.2. Саобраћајна инфраструктура

У области саобраћајне инфраструктуре у периоду до 2008. године реализоваће се:

Друмски саобраћај

Аутопут Е-75 и аутопут Е-70
- изградња аутопута Е-75 - деоница Нови Сад - Београд
- изградња моста преко Дунава код Бешке

М-21 Нови Сад - Парагово - Иришки венац - Ириг - Рума
- рехабилитација постојећег коловоза од Парагова до Ирига
- изградња обилазнице око насеља Ириг
- изградња везе пута М-21 са обилазницом око Сремске Каменице
- изградња треће траке за спора возила - успонска трака Ириг - Иришки венац

М-22.1 Нови Сад - Банстол - М-22.2 (Инђија)
- рехабилитација коловоза од Новог Сада до везе са М-22.2 (Инђија)
- изградња треће траке за спора возила - успонска трака до Банстола

М-18 Нештин - Визић - Ердевик
- наставак изградње пута Визић - Ердевик
- рехабилитација пута Нештин - Визић

М-18.1 Гранични прелаз "Принциповац" - Беркасово - Шид
- изградња обилазнице око Шида
- изградња граничног прелаза "Принциповац"

Р-103 Граница СЦГ - Шид - Кукујевци - веза са аутопутем Е-70
- изградња граничног прелаза "Шид"
- изградња обилазнице (Р-103) око насеља Шид
- изградња надвожњака (Р-103) преко пруге Београд - Загреб

Р-103.1 Кукујевци - Чалма
- рехабилитација пута Р-103.1 - деоница Кукујевци - веза на М-18

Р-107 Граница СЦГ - Беочин - Петроварадин
- изградња обилазног пута око Сремске Каменице
- санација клизишта "Транџамент" у зони Петроварадинске тврђаве,
- рехабилитација пута - деоница граница СЦГ - Сремска Каменица - Петроварадин

Р-130 Веза пута са Р-107 - Змајевац - Врдник - Ириг - Марадик - Бешка - Н. Сланкамен - Сурдук
- реконструкција пута Р-130 на деоници Р-130 на деоници веза пута са Р-107 до Марадика (крст)
- изградња дела пута Крчедин - Нови Сланкамен

Р-166 Веза пута са Р-107 - Свилош - Лежимир - Манђелос - аутопут Е-70
- рехабилитација пута Р-116 на деоници - веза пута са Р-107 - аутопут Е-70 - Свилош - Лежимир - Манђелос

Локални путеви

Локални пут Павловци - Врдник

- завршетак изградње деонице веза Р-106 (Павловци) са везом на Р-130 (Врдник)

Локални пут - веза Р-106 - Павловци - Јазак - Врдник

- реконструкција деонице - веза Р-106 - Јазак и рехабилитација Јазак - Врдник

Локални пут Ердевик - Кукујевци

- наставак изградње деонице Ердевик - Кукујевци

Железнички саобраћај

Извршиће се ревитализације железничке пруге Петроварадин - Беочин.

1.2.3. Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура

У области електроенергетске инфраструктуре реализоваће се:

- реконструкција ТС 110/35 kV "Нови Сад 1" на ТС 110/20 kV
- реконструкција ТС 35/10 "Сремски Карловци" у 20 kV чвориште
- реконструкција ТС 35/20/10 у ТС 35/20
- реконструкција 10 kV мреже у 20 kV на подручју ЕД "Нови Сад", ЕД "Рума" и ЕД "Сремска Митровица"
- изградња 20 kV Дивош - Стара Бингула - Визић
- изградња 20 kV ДВ од СТС "Сунчице" до ТС "Тестера" и од ТС "Тестера" до 3ТС "Андревље"
- реконструкција ТС "Тестера" и 3ТС "Андревље" за рад на 20 kVнапонски ниво
- изградња 20 kV ДВ Ириг - Иришки венац
- изградња 20 kV ДВ Нерадин - Гргетег - Мала Ремета
- изградња 20 kV Врдник - Јазак - Мала Ремета
- изградња 20 kV ДВ Шид - Кузмин
- изградња 20 kV ДВ Кузмин - Ердевик
- изградња 20 kV ДВ Шид - Гибарац
- изградња 20 kV ДВ Шид - Бачинци
- реконструисати све ТС 10/0,4 kV на ТС 20/0,4 kV на конзумном подручју ЕД "Рума", ЕД "Сремска Митровица", ЕД "Нови Сад"

У области телекомуникационе инфраструктуре реализоваће се следећи оптички каблови:

Табела V-1: Општички каблови

Релација	Орјентациона дужина (km)
Митровица-Шид Привод Бачинци Привод Гибарац	 1 1
Шид-Беркасово	3.5
Беркасово-Бикић До	2.5
Бикић До-Сот	3.5
Бикић До-Привина Глава	2

Сот-Моловин	5
Ердевик-Кукујевци	7
Ердевик-Љуба	6.5
Љуба-Сот	6
Ердевик-Бингула	3.5
Бингула-Чалма	5
Привод Дивош	2
Чалма-раскршће Манђелос	4
Ириг-Нерадин	6
Нерадин-Крушедол	4
Врдник-Ириг	10
Крушедол-Марадик	4
Привод Манђелос	2
Манђелос-Гругревци	7
Раск. Манђелос-Велики Радинци	6
В. Радинци-Бешеново	8.5
Бешеново-Беш. Прњавор	4
Раскршће Бешеново-Стејановци	3.5
Раскршће Манђелос-Лежимир	7.5
Н. Карловци-Н. Сланкамен	7.5
Н. Сланкамен-С. Сланкамен	2
С. Виногради-Крчедин	9
Привод Бешка	2
Бешка-Марадик	9
Привод Крчедин	4.5
Привод Чортановци	2
Беочин-Нештин	24
Нештин-Визић	4
Сусек-Луг	4
Баноштор-Свилош	4.5
Баноштор-Бегеч	3.5

Свилош-Грабово	3.5
Свилош-Лежимир	5
Шид-РДЛУ Шид-Запад	1.5
Привод РДЛУ Шид Југ	0.5

1.2.4. Енергетска инфраструктура

До 2008. године на подручју Фрушке горе, планира се завршетак гасификације насеља у источном делу општине Рума и следећих насеља у општини Ириг: Ривица, Јазак, Мала Ремета и Врдник. У северном делу општине Ириг планира се изградња прикључног гасовода и МРС за санаторијум.

За насеља у западном делу општине Беочин, планска и пројектна документација налази се у завршној фази, те се очекује да се са радовима на изградњи гасне мреже у насељима Сусек, Баноштор, Свилош и Луг крене одмах након верификације пројектне документације. Овим пројектима гасификације обухваћена су и насеља општине Бачка Паланка - Нештин и Визић.

Приоритет је израда студија гасификације насеља Шид и свих насеља у општини, као и планска и пројектна документација која претходи изградњи гасне мреже.

1.3. Привредне активности

1.3.1. Индустрија

У периоду до 2008. године у области индустрије реализоваће се следеће активности:

- завршетак процеса својинске трансформације,
- технолошко, организационо и кадровско унапређење постојећих индустријских капацитета и активности,
- обнављање постојећих и изградња нових капацитета запреради производа пољопривреде, нарочито воћарства и виноградарства,
- изградња капацитета за флаширање воде у Јаску,
- активирање простора у постојећим радним зонама,
- реализација планираних радних зона у Петроварадину, Сремским Карловцима, Иригу и Беочину.

1.3.2. Пољопривреда

Основни приоритети који усмеравају динамику развоја пољопривреде на подручју Фрушке Горе у периоду до 2008. године јесу развој виноградарства и воћарства.

План рејонизације винограда, односно опредељивање за оптималан избор, пре свега винских сорти, већ је у току и свакако ће бити завршен пре 2008. године. Израда овог плана је основ за реализацију и то на два колосека:

а) обнова старих винограда и реактивирање површина које су већ биле под овом културом, али су у претходном периоду искрчене (Сремски Карловци, Ириг и др.),

б) подизање засада на новим површинама, на којима до сада није гајена ова култура (Бингула, Гргуревци, Манђелос).

Повећање површина под виноградима, подразумева и одговарајуће проширење прерађивачких и смештајних капацитета, као и реактивирање већ постојећих, а неискоришћених објеката.

Повећање тражње за свежим воћем, воћним соковима и другим прерађевинама намеће потребу проширења површина под воћњацима. Динамику проширења воћњака диктираће могућност кредитирања, а са друге стране и могућност пласмана конзумног воћа и финалних продуката, односно повећање куповне моћи становништва.

Развој рибарства подразумева уређење рибњака у Сусеку, уређење и константно порибљавање фрушкогорских језера. Све ово биће урађено до 2008. године.

1.3.3. Туризам

У области развоја туризма израдиће се Средњорочни програм развоја туризма на планском подручју на основу кога ће се вршити реализација планираних активности, а нарочито:

- формирање центара за летњи одмор на Дунаву на ширем потезу Чортановаца и Корушке,
- формирање центара за летњи одмор на језеру Међеш и Шелевренац, као и на акумулацији Сот,
- изградња ски стазе код објекта НОРЦЕВ,
- реконструкција и опремање објеката на Летенки и Тестери,
- реконструкција и опремање планинарских објеката,
- изградња секундарног информационог центра (Парагово).

1.4. Социјалне активности и јавне службе

У области социјалних активности и јавних служби реализоваће се:

Основно образовање: побољшање просторних услова за образовање према важећим прописима и стандардима и побољшање просторне доступности школа ученицима са већих удаљености.

Средње образовање: побољшање просторне доступности средњих школа и просторних услова за образовање према важећим прописима и стандардима.

Здравствена заштита: побољшање кадровских, организационих и просторних услова за пружање квалитетнијих услуга обавезне здравствене заштите.

Социјална заштита: обезбеђење просторних услова за потпуни обухват деце у предшколском узрасту; обезбеђење просторних услова за заштиту старих и хендикепираних лица са повећањем обухвата институционалне и организационе заштите.

2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПЛАНА

Све приоритетне активности имплементације Просторног плана изводиће се преко радног тела које ће формирати ИВ АП Војводине. Средства за финансирање ових активности биће предмет посебних конструкција финансирања и обезбедиће се комбиновањем средстава Републике Србије, АП Војводине, општина Бачка Паланка, Беочин, Инђија, Ириг, Петроварадин (Нови Сад), Рума, Сремска Митровица, Сремски Карловци, Шид, посебних фондова, могућих концесионара,

иностраних донатора и спонзора, као и средстава грађана, корисника и инвеститора на планском подручју.

Правни основ за извођење свих планираних активности чиниће легислатива Република Србије.

Сходно томе у имплементацији Просторног плана учествују следећи потписници Уговора о имплементацији:

- Републичка агенција за просторно планирање,
- Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство,
- Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој,
- Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине,
- Покрајински секретаријат за привреду,
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство,
- Покрајински секретаријат за образовање и културу,
- Покрајински завод за заштиту споменика културе,
- Завод за заштиту природе Србије - одељење у Новом Саду,
- Јавно предузеће Национални парк "Фрушка гора",
- Скупштине општина Бачка Паланка, Беочин, Инђија, Ириг, Петроварадин (Нови Сад), Рума, Сремска Митровица, Сремски Карловци и Шид.

3. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПЛАНА

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем подручја Плана заснивање се на: развојно-управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркетиншкој, истраживачкој и другим подршкама.

3.1. Развојно-управљачки документи

Важећи документи

Основни плански документ вишег реда на ком је заснована израда овог Плана је Просторни план Републике Србије, чије су одредбе у смислу просторних решења за ово подручје, затим планских начела и критеријума коришћења природних ресурса и заштите животне средине, услов за заштиту и коришћење подручја од посебног значаја, утврђивања основних критеријума уређивања насеља, те дефинисање коридора основних инфраструктурних система, у потпуности испоштоване и доследно спроведене кроз планска решења.

Такође је испоштована и важећа просторно-планска и урбанистичка документација за ово подручје (просторни планови општина, просторни планови инфраструктурних коридора Е-70 и Е-75, урбанистички планови).

Базни документи за израду Плана били су такође Водопривредна основа РС и Општа основа газдовања шумама за Национални парк Фрушка гора, као и посебне шумске основе за ово подручје.

Нови документи

Даља разрада Плана вршиће се израдом следеће законом предвиђене планске и урбанистичке документације:

1. просторни планови општина (усклађивање постојећих или доношење нових планова у складу са Просторним планом Фрушке горе)
2. просторно-планска и урбанистичка документација за реализацију инфраструктурних коридора и инфраструктурних објеката планираних

Просторним планом РС и овим Планом (коридор пруге за велике брзине Е-85, електроенергетски, телекомуникациони и други коридори и објекти)

3. просторно-планска и урбанистичка документација за посебно вредне делове простора (природна и културна добра)

4. просторно-планска и урбанистичка документација за привредне и остале активности у ванграђевинским подручјима насеља

4. урбанистички планови насеља

5. урбанистички планови за зоне у којима ће се градити куће за одмор (викенд-зоне)

Поред наведене документације, овај Просторни план спроводиће се обавезним уграђивањем његових одредби у:

- планове и програме јавних предузећа у области инфраструктуре (саобраћај, водопривреда, електропривреда, телекомуникације и др.)
- планове и програме републичких дирекција (за развој, геолошка истраживања, пољопривреду и шумарство, путеве, екологију и др.)
- планове и програме за развој подручја од посебног интереса (зоне заштићених природних и културних добара и др.)
- посебне планове, програме, пројекте и основе за поједине области (уређење пољопривредног и шумског земљишта, рекултивација деградираног земљишта, заштита животне средине и др.).

Разрада овог Плана вршиће се у:

- вишегодишњим и годишњим програмима заштите и развоја подручја од посебног значаја (Национални парк Фрушка гора, Сремски Карловци, Ковиљско-петроварадински рит и др.)
- посебним пројектима и програмима за поједине области (уређење земљишта у насељима, уређење пољопривредног и шумског земљишта, стамбена изградња и др.),
- основама заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта, као документу који се доноси у циљу рационалнијег искоришћавања пољопривредног земљишта, унапређења животне средине, производње здраве хране и рејонизације пољопривредне производње.

3.2. Извори финансирања заштите и развоја подручја

Финансирање заштите и развоја подручја обухваћеног Просторним планом у периоду до 2008. године вршиће се у складу са Програмом финансирања прве фазе имплементације, који садржи изворе и конструкцију финансирања, динамику реализације и извршиоце.

Основне линије финансирања чиниће буџетска средства републичког, покрајинског и општинског нивоа, кредитна средства банака и фондова, донације и средства из посебних европских и светских програма за заштиту културне баштине и природних добара, редовни програми и фондови ресорних органа и јавних предузећа.

3.3. Стимулативне политике развоја и заштите подручја

За остваривање заштите, развоја и уређења планског подручја, за развој туристичке понуде, пољопривреде, шумарства и других комплементарних активности Извршно веће АП Војводине установиће и у сарадњи са скупштинама општина Сремски Карловци, Петроварадин, Беочин, Бачка Паланка, Шид, Сремска Митровица, Рума, Ириг, Инђија, спроводити следеће стимулативне управне политике:

- финансијска политика (стимулације из фондова Републике, односно АП Војводине за планску регулативу, изградњу у функцији презентације планског подручја и његових вредности, као и значајна селективна олакшања за улагања у културне, туристичке и друге садржаје)

- кредитна политика (са бенифицираним каматама, грејс периодом и др.), за изградњу садржаја од примарног значаја, за заштиту и презентацију подручја

- селективна пореска политика (ослобађање, или умањење пореза и доприноса за прве кораке учешћа у културолошкој понуди, прве кораке улагања у туризам, пољопривреду и малу привреду).

3.4. Институционална подршка имплементацији плана

Управљање заштитом и развојем планског подручја захтева успостављање јединственог управљачког система, у коме би са својим надлежностима, обавезама и интересима партиципирали сви субјекти - потписници уговора о имплементацији Просторног плана.

С обзиром да у постојећем законодавном и институционалном амбијенту не постоји субјект који би адекватно и у потпуности одговорио комплексном задатку управљања просторним развојем подручја Просторног плана, потребно је формирати радно тело за имплементацију Плана, које ће вршити координацију свих активности за реализацију Плана и које ће преко својих чланова и експерата учествовати у свим активностима на имплементацији Плана.

3.5. Информатичка, промотерско-маркетиншка и истраживачка подршка спровођењу плана

Праћење и координацију активности на реализацији Плана вршиће радно тело за имплементацију уз помоћ одговарајућег информационог система у коме ће, поред праћења промена у простору, бити обједињено и праћење туристичке понуде и потражње, као и праћење комплементарних активности у пољопривреди. Ово ће омогућити перманентну процену укупних ефеката заштите и развоја подручја, као и евентуално доношење корективних одлука, у односу на усвојена планска решења.

ЈП Национални парк Фрушка гора ће, у сарадњи са државним и локалним управним субјектима, као и значајним домаћим и страним комерцијалним партнерима уз одговарајуће кадровско, организационо, технолошко и финансијско унапређење, бити основни носилац активности промоције и маркетиншке презентације природних и културно историјских вредности овог подручја.

КАРТЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ФРУШКЕ ГОРЕ ДО 2022. ГОДИНЕ

Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022. године графички је приказан на четири рефералне карте у размери 1:50000.

РЕФЕРАЛНЕ КАРТЕ:

1. ОСНОВНА НАМЕНА ПОВРШИНА И РАЗМЕШТАЈ ТУРИСТИЧКИХ ЛОКАЛИТЕТА	1 : 50 000
2. МРЕЖА НАСЕЉА, ФУНКЦИЈА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ	1 : 50 000
3. ПЛАН ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА	1 : 50 000

4. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА	1 : 50 000

Реферални карте представљају синтезу (селективну) садржаја четири тематске карте урађене у размери 1:50000, једне синтезне карте урађене у размери 1:50000, као и девет графичких приказа урађених у размери 1:10000.

ТЕМАТСКЕ КАРТЕ - ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	1 : 50 000
2. ВОДОПРИВРЕДНА ИНФРАСТРУКТУРА	1 : 50 000
3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА	1 : 50 000
4. ГАСНА ИНФРАСТРУКТУРА	1 : 50 000

СИНТЕЗНЕ КАРТЕ - ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

1. СТАЊЕ, ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА	1 : 50 000

ГРАФИЧКИ ПРИКАЗИ - ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

1. ОБУХВАТ ПЛАНА - ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ	1 : 100 000
2. ПРЕДЛОГ ЗА ИЗМЕНУ ГРАНИЦЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА "ФРУШКА ГОРА"	1 : 100 000
3. МРЕЖА НАСЕЉА И ФУНКЦИОНАЛНА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНИ РАЗМЕШТАЈ ПРИВРЕДНИХ АКТИВНОСТИ	1 : 100 000
4. ОРГАНИЗАЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ ПО НАСЕЉИМА	1 : 100 000
5. ПРОСТОРНА ОРГАНИЗАЦИЈА ТУРИЗМА	1 : 100 000
6. УСТАНОВЉЕНА ЛОВИШТА - ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ	1 : 100 000
7. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ И СТЕПЕНОВАЊЕ РЕЖИМА ЗАШТИТЕ	1 : 100 000
8. ЗАШТИТА КУЛТУРНИХ ДОБАРА	1 : 100 000
9. ХИДРОГЕОЛОШКА РЕЈОНИЗАЦИЈА	1 : 100 000

ТАБЕЛЕ ПППН ФРУШКЕ ГОРЕ ДО 2022. ГОДИНЕ

Табела I-1: Обухват Просторног плана

Табела I-2: Предлог заизмену граница и површине Националног парка "Фрушка гора"

Табела I-3: Број забележених птица и гнездарица на Фрушкој гори у периоду 1860-2003.

Табела I-4: Дистрибуција становништва према величинским категоријама насеља 2002. године

Табела I-5: Структура коришћења пољопривредног земљишта по категоријама

Табела I-6: Степен развијености општина према одређеним показатељима

Табела I-7: Утврђене резерве зеолита по зонама

Табела I-8: Транспорт сировина са површинских копова и транспорт готових производа

Табела I-9: Експлоатација минералних сировина

Табела I-10: Шумско земљиште - Укупно и по општинама

Табела I-11: Шумско земљиште у КО и у НП "Фрушка гора"

Табела I-12: Шумско земљиште у НП "Фрушка гора" по општинама и структури власништва

Табела I-13: Постојеће стање оптичких каблова на подручју Фрушке горе

Табела III-1: Пројекција становништва по насељима до 2022. године

Табела III-2: Мрежа јавних служби према хијерархијском нивоу насеља

Табела III-3: Намена и садржај туристичких локалитета

Табела III-4: Активни копови за експлоатацију минералних сировина и истраживање нових лежишта

Табела III-5: Магистрални путеви - план активности

Табела III-6: Регионални путеви - план активности

Табела III-7: Локални путеви - план активности

Табела III-8: Локација и капацитети црпних станица

Табела III-9: Планирано стање оптичких каблова на подручју Фрушке горе

Табела III-10: Режими заштите - I степен

Табела III-11: Режими заштите - II степен

Табела III-12: Археолошки локалитети - Непокретна културна добра

Табела III-13: Сакрални објекти

Табела III-14: Основна намена површина

Табела III-15: Пољопривредне површине - воћњаци и виногради

Табела III-16: Површина насеља и викенд зона по општинама

Табела V-1: Оптички каблови

САДРЖАЈ

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ 262

1. ОБУХВАТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 262
2. ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ЗА КОЈЕ СЕ ПЛАН ДОНОСИ 263
   - 2.1. ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 263
   - 2.2 ГРАНИЦА НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА "ФРУШКА ГОРА" 263
   - 2.3. ГРАНИЦА ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА 273
3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА 274
4. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА 279
   - 4.1. ПРИРОДНЕ ВРЕДНОСТИ ПОДРУЧЈА 279
   - 4.2. СТАНОВНИШТВО 287
   - 4.3. МРЕЖА НАСЕЉА 288
   - 4.4. ПРИВРЕДА 289
     - 4.4.1. Туризам 293
     - 4.4.2. Минерално-сировински ресурси Фрушке горе 294
   - 4.5. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ 298
     - 4.5.1. Лов и ловна подручја 302
   - 4.6. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ 303
     - 4.6.1. Саобраћај 303
     - 4.6.2. Водопривреда 304
     - 4.6.3. Енергетика 306
     - 4.6.4. Телекомуникациона и РТВ инфраструктура 308
   - 4.7. ЗАШТИТА ПОДРУЧЈА 309

4.7.1. Заштита животна средине 309
4.7.2. Карактеристике и заштита природних добара 312
4.7.3. Заштита непокретних културних добара 314
4.7.4. Угроженост подручја од елементарних непогода 316
5. ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА ПОДРУЧЈА 319
6. ПОЛОЖАЈ И РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ 325

II ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА 326
1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ 326
2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ 327
4. ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ПО ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА 327

III ОСНОВЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА 334
1. СТАНОВНИШТВО 334
2. МРЕЖА НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ 337
2.1. МРЕЖА НАСЕЉА 337
2.2 МРЕЖА ЈАВНИХ СЛУЖБИ 339
3. ПРИВРЕДА 340
3.1. ПОЉОПРИВРЕДА И РИБАРСТВО 340
3.2. ИНДУСТРИЈА, ЗАНАТСТВО И ТРГОВИНА 341
3.3. ТУРИЗАМ 342
3.4. МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ 352
4. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ 355
4.1. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА "ФРУШКА ГОРА" 355
4.2. ШУМЕ И ВАНШУМСКО ЗЕЛЕНИЛО ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА "ФРУШКА ГОРА" 356
4.3. ЛОВ И ЛОВНА ПОДРУЧЈА 356
5. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ 357
5.1. САОБРАЋАЈ 357
5.2. ВОДОПРИВРЕДА 361
5.3. ЕНЕРГЕТИКА И ВЕЗЕ 365
5.3.1. Електроенергетска инфраструктура 366
5.3.2. Гасоводна инфраструктура 367

5.3.3. Телекомуникациона и РТВ инфраструктура 368

6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 370

7. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА 377

8. ЗАШТИТА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА 382

8.1. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОДРУЧЈА НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА 386

9. ОСНОВНА НАМЕНА ПОВРШИНА 389

IV ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА 391

1. ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОДРУЧЈА ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ ПРЕМА УТВРЂЕНОМ РЕЖИМУ ЗАШТИТЕ 391

1.1. ОПШТА ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ У НАЦИОНАЛНОМ ПАРКУ "ФРУШКА ГОРА"

1.2. ОПШТА ПРАВИЛА, УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ ПОД РЕЖИМОМ I СТЕПЕНА 392

1.3. ОПШТА ПРАВИЛА, УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ ПОД РЕЖИМОМ IIСТЕПЕНА 393

1.4. ОПШТА ПРАВИЛА, УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ ПОД РЕЖИМОМ IIIСТЕПЕНА ЗАШТИТЕ 394

2. ПРАВИЛА И РЕЖИМИ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ШУМА И ШУМСКОГ ЗЕМЉИШТА 395

3. ПРАВИЛА И РЕЖИМИ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ЛОВИШТА 396

4. ПРАВИЛА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА, ЗАШТИТЕ И КОРИШЋЕЊА ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА 397

4.1. САОБРАЋАЈ 397

4.2. ВОДОПРИВРЕДА 398

4.2.1. Правила и режими заштите, уређења и коришћења простора 398

4.2.2. Правила и услови за изградњу објеката, уређење и коришћење мреже и објеката водопривреде и водног земљишта 399

4.3. ЕНЕРГЕТИКА 399

4.3.1. Електроенергетска инфраструктура 399

4.3.2. Гасоводна инфраструктура 400

4.4. ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОНА И РТВ ИНФРАСТРУКТУРА 401

5. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРОСТОРА, ПРЕМА СТЕПЕНУ ЗАШТИТЕ 401
5.1. НАЦИОНАЛНИ ПАРК "ФРУШКА ГОРА" 402
5.2. ЗАШТИТНА ЗОНА НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА "ФРУШКА ГОРА" 404
5.3. УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА ПРИВРЕДЕ 406
6. ПРАВИЛА И УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ЗАШТИТА, КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ 407
V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ФРУШКЕ ГОРЕ ДО 2022. ГОДИНЕ 408
1. ЛИСТА ПРИОРИТЕТНИХ АКТИВНОСТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА 408
1.1. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРИРОДНИХ И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА 409
1.1.1. Заштита, уређење и унапређење животне средине 409
1.1.2. Заштита природних добара 409
1.1.3. Заштита непокретних културних добара 412
1.1.4. Заштита шума, шумског земљишта и ловних подручја 412
1.2. ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ 414
1.2.1. Водопривредна инфраструктура 414
1.2.2. Саобраћајна инфраструктура 414
1.2.3. Електроенергетска и телекомуникациона инфраструктура 415
1.2.4. Енергетска инфраструктура 416
1.3. ПРИВРЕДНЕ АКТИВНОСТИ 417
1.3.1. Индустрија 417
1.3.2. Пољопривреда 417
1.3.3. Туризам 418
1.4. СОЦИЈАЛНЕ АКТИВНОСТИ И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ 418
2. УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПЛАНА 418
3. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПЛАНА 419
3.1. РАЗВОЈНО-УПРАВЉАЧКИ ДОКУМЕНТИ 419
3.2. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА ЗАШТИТЕ И РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА 420
3.3. СТИМУЛАТИВНЕ ПОЛИТИКЕ РАЗВОЈА И ЗАШТИТЕ ПОДРУЧЈА 420
3.4. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ПОДРШКА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ПЛАНА 421

Полазећи од Устава Републике Србије према којем свако има право на здраву животну средину и на благовремено и потпуно обавештавање о њеном стању, као и од тога да је свако - а посебно Република Србија и аутономна покрајина - одговоран за заштиту животне средине, имајући у виду нормативни оквир у области животне средине, пре свега, међународну Декларацију о животној средини и развоју (Рио декларација) донету на конференцији Уједињених нација у Рио де Жанеиру 1992. године, те одредбе Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18 - др. закон и 95/18 - др. закон), Закона о заштити природе ("Сл. гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16 и 95/18 - др. закон) и других домаћих и међународних општих правних аката у овој области, на основу чл. 13. и 31. алинеја друга Статута Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 28. маја 2019. године донела је

Декларацију о заштити животне средине у Аутономној покрајини Војводини

Декларација је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 24/2019 од 28.5.2019. године.

I

Суочена с кључним изазовима нашег времена у области животне средине, Аутономна покрајина Војводина, путем својих органа:

1) предузеће мере да се у процесу образовања младих стичу знања и подиже свест о значају заштите, унапређивања животне средине и одрживог развоја, као и о изворима, узроцима и последицама њеног загађивања;

2) подстицаће рад институција јавне управе, као и рад научноистраживачких и образовних институција, које се баве заштитом животне средине и обезбедиће услове за потпуну и отворену размену информација међу научницима и доносиоцима одлука;

3) развијаће сарадњу са организацијама цивилног друштва у области заштите животне средине, позивајући цивилне групе да се укључе у доношење одлука о одрживом развоју и промовисању начела заштите животне средине, обезбеђујући им благовремени приступ информацијама, користећи истовремено њихове информације и стручност;

4) промовисаће концепт циркуларне економије, примењујући финансијске подстицаје за истраживања и иновативне приступе у области животне средине, стварајући услове за развој еколошки нешкодљивих технологија и система управљања животном средином и пружајући подршку обукама у вези са еколошким аспектом управљања предузећима и политикама које резултирају активностима и производима који имају мањи негативни утицај на животну средину.

II

Свесни тога да се животна средина, економски и друштвени развој не могу посматрати као изоловане области, посвећени деловању којим се обезбеђује заштита и адекватно управљање природним вредностима, које су основа одрживог развоја, покрајински органи трудиће се да остваре комплексне и захтевне циљеве:

1) спроводиће доследно све мере интегрисане заштите природних вредности и биолошке разноврсности на територији Аутономне покрајине Војводине; трудиће се да унапреде систем заштићених подручја, који обухвата: национални парк, парк природе, предео изузетних одлика, строги резерват природе и специјални резерват природе, споменик природе и заштићено станиште; осим повећања укупних површина под заштитом, ангажоваће се и на успостављању еколошке мреже и развоју ефикасног система управљања у овим подручјима;

2) унапредиће систем контроле и праћења (мониторинг) свих фактора који утичу на угроженост природе и тиме на биолошку и геолошку разноврсност. Полазећи од података садржаних у Националном регистру извора загађивања обезбедиће непрекидно вршење надзора, у складу са законом, ради раног упозоравања на проблеме који директно узрокују угроженост животне средине на територији Аутономне покрајине Војводине, као и њиховог отклањања;

3) развијаће сарадњу с надлежним државним органима и подржаваће очување, унапређивање, одрживо коришћење, уређење и приказивање природних и других вредности подручја Националног парка "Фрушка гора"; с тим у вези, помагаће надлежним органима у настојањима да се поправи штета која се нанесе активностима, делатностима и процесима, који представљају фактор угрожавања заштићеног подручја, а утврђују се Планом управљања Националним парком Фрушка гора; фактори угрожавања јесу: саобраћај, површински копови,

отпад, дивља градња, објекти у Националном парку, сакупљање дивљих биљака, животиња и глива, пашарење, шумокрађа и бесправна сеча, криволов, посетиоци и пожари.

4) ангажоваће се на повећању покривености Аутономне покрајине Војводине шумама (тренутно на нивоу од 6,51% површине); подржаће планове којима је предвиђено да се сади више шума, да се гаје шуме које су продуктивније и отпорније, да се постојеће шуме заштите и смање загађивачи који на њих утичу; развијаће урбано пошумљавање ради озелењавања свих насељених места, подстицаће коришћење шума с малим штетним утицајем, као и одрживо управљање свим областима које се граниче са шумама.

5) подстицаће и координираће сарадњу јединица локалне самоуправе на припреми заједничких пројеката за изградњу регионалних депонија, као и за решавање питања санације и рекултивације несанитарних депонија; подржаће мере јединица локалне самоуправе за превазилажење проблема у области управљања отпадом, одговорног поступања са отпадом;

6) упутиће препоруке јединицама локалне самоуправе на територији Аутономне покрајине Војводине да својим плановима и програмима управљања природним ресурсима и добрима утврде мере за отклањање штете нанете екосистемима услед неодрживог коришћења и бацања производа израђених од пластике, укључујући и забрану коришћења пластичних кеса и других пластичних производа предвиђених за једнократну употребу, до краја 2020. године; истовремено, подржаће и активности проналажења приступачних алтернатива нешкодљивих по животну средину;

7) предузеће мере да установе чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, до краја 2024. године припреме пројектну документацију на основу које ће - најкасније до краја 2029. године - постојеће системе за загревање објеката које користе заменити енергетски ефикасним системима. Предузеће мере у правцу смањења штетне емисије у процесу сагоревања енергената и коришћење обновљивих извора енергије, уз поштовање принципа одрживог развоја;

8) настојаће, у сарадњи са органима градова (Нови Сад, Вршац, Зрењанин, Кикинда, Панчево, Сомбор, Сремска Митровица и Суботица), да у наредних десет година приоритетно подстичу пројекте и технологије за унапређивање јавног градског превоза, набавком еколошки прихватљивијих возила која ће трошити алтернативна горива; по истеку овог периода, у наредних пет година, ове мере предузимаће се и у општинама на територији Аутономне покрајине Војводине, које имају организован јавни превоз; модернизацијом јавног градског превоза постигло би се смањење емисије гасова који стварају ефекат стаклене баште и производе штетне материје које утичу на здравље људи.

9) наставиће да пружа подршку јединицама локалне самоуправе када је реч о припреми и реализацији пројеката за изградњу постројења за прераду воде за пиће; неопходно је да се технолошким линијама савремених постројења омогући континуирано снабдевање грађана здравом пијаћом водом;

10) пружаће финансијску и административну подршку јединицама локалне самоуправе у напорима да обезбеде пројектно-техничку документацију и изграде системе за прераду отпадних вода с пратећом инфраструктуром; имајући у виду то што су воде у Аутономној покрајини Војводини добрим делом загађене, неопходно је елиминисати или смањити узроке загађења, смањити количину штетних материја и предузети мере да се загађена вода, након обраде пречишћавањем, врати поново у систем;

11) предузеће мере за безбедније коришћење токсичних хемикалија; залагаће се за бољу контролу пестицида и укидање или забрану хемикалија високог ризика; предузеће активности на смањењу ризика, употребом мање токсичних или нехемијских средстава и подстицаће иновације и размену знања у области управљања хемикалијама како би се обезбедили безбеднији и мање токсични токови материјала ради заштите здравља људи и животне средине.

III

Имајући у виду то да трошкови последица неактивности могу да превазиђу финансијске трошкове спровођења мера одрживог развоја и нанесу несагледиву штету по јавно здравље и друштвени развој у целини, Аутономна покрајина Војводина, у складу са законом, обезбеђује средства за заштиту животне средине у свом буџету.

Органи Аутономне покрајине Војводине, у сарадњи с Владом Републике Србије и другим државним органима, ради постизања склада између заштите биолошке разноврсности и коришћења биолошких ресурса, коришћењем средстава националних фондова, подстицаће иновативне економске механизме и модалитете, који су неопходни да би се обезбедила додатна финансијска средства за ове намене.

Због неопходности обезбеђивања финансијских средстава за одрживе инвестиције и унапређивање одрживих пословних модела, Аутономна покрајина Војводина, путем својих органа, пружаће сву потребну подршку пројектима којима се конкурише за средства из програма и фондова Европске уније, Уједињених нација и међународних организација.

IV

Ова декларација објавиће се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-1/2019-01
Нови Сад, 28. мај 2019. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2 у вези с чланом 27. тачка 5. алинеја 4 Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 20/2014) и члана 41а. став 3. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, број: 36/2009, 88/2010, 91/2010 - исправка и 14/2016), а по прибављеној сагласности Министарства заштите животне средине, број: 353-02-109/2017-17, од 11.12.2018. године, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 13. фебруара 2019. године, доноси

Покрајинску скупштинску одлуку о заштити Парка природе „Русанда“

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2019 од 13.2.2019. године, а ступила је на снагу 21.2.2019.

Члан 1.

Подручје које обухвата заслањено језеро Русанда, са околним мозаиком очуваних ливадско-степских и мочварних станишта и антропогеним путем измењених природних станишта, као и парк Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда” (у даљем тексту: Парк) проглашено Покрајинском уредбом о проглашењу Парка природе „Русанда” („Службени лист АПВ”, број: 27/2014), наставља да постоји као заштићено подручје од покрајинског значаја, односно II категорије, као парк природе под називом „Русанда” (у даљем тексту: Парк природе „Русанда”), у складу са одредбама ове одлуке.

Члан 2.

Парк природе „Русанда” ставља се под заштиту ради остваривања следећих циљева:

1. заштита станишта панонских сланих степа и сланих мочвара, приоритетних за заштиту на националном и међународном нивоу, очување њихових еколошких карактеристика, као и очување биодиверзитета специфичног за Панонски биогеографски регион;

2. заштита просторно највећег заслањеног језера у Србији, на ком - због положаја и специфичних еколошких карактеристика - егзистира велики диверзитет биљних и животињских врста;

3. очување популација строго заштићених и заштићених врста флоре и фауне, нарочито оних чије је постојање повезано са сланим језерима Панонског биогеографског региона и с панонским сланим степама и сланим мочварама, међу којима су нарочито значајне следеће врсте биљака: цаклењача (Salicornia europaea), солњача (Salsola soda), панонска јурчица (Suaeda pannonica), Bassia sedoides, Scorzonera parviflora, лепљиви пуцавац (Silene viscosa), Trifolium ornithopodioides, панонски звездан (Aster tripolium subsp. pannonicus), Шварценбергова боквица (Plantago schwarzenbergiana); рачића Eoleptestheria spinosa и Imnadia banatica; птица: сива ветрушка (Falco vespertinus), властелица (Himantopus himantopus), сабљарка (Recurvirostra avosetta), велика царска шљука (Numenius arquata), црноврати гњурац (Podiceps nigricollis), пловка кашикара (Anas clypeata), црвеноноги спрудник (Tringa totanus) и сисара: текуница (Spermophilus citellus);

4. очување коридорске функције и унапређивање стања еколошког коридора, омогућавање несметане миграције живог света и олакшавање комуникације између природних станишта унутар слатинско-степског коридора у банатском потисју;

5. одржавање и ревитализација станишта строго заштићених и заштићених врста, односно значајних станишних типова;

6. очување Парка - као подручја значајне хортикулурне вредности, који представља једину шумолику површину у средњем Банату;

7. очување природних вредности и ресурса, нарочито језерског пелоида (седимента из језера), као и побољшање квалитета и лековитости пелоида и воде заслањеног језера Русанда;

8. смањење интензитета, односно уклањање угрожавајућих фактора и фаворизовање чинилаца који позитивно делују на заштићено подручје и његове компоненте.

Члан 3.

Парк природе „Русанда” налази се на подручју Општине Нови Бечеј и на територији Града Зрењанина, обухватајући парцеле уписане у катастарске општине Кумане и Меленци.

Укупна површина Парка износи 1159 ha 97 a 89 m^2, од чега је 775,21 ha (67%) у државној својини, 237,16 ха (20%) у задружној својини, 132,85 ha (12%) у приватној својини и остало у другим облицима својине (14,76 ha или 1%).

Око Парка природе „Русанда” успоставља се заштитна зона која обухвата површину од 4482,03 ha у катастарским општинама Кумане и Меленци.

Опис граница заштићеног подручја Парка природе „Русанда” и његове заштитне зоне, списак катастарских парцела заштићеног подручја по режимима заштите, као и графички приказ граница заштићеног подручја и заштитне зоне, дати су у прилогу ове одлуке и чине њен саставни део.

Члан 4.

Циљеви заштите из члана 2. ове одлуке реализују се путем:

1. одржавања и ревитализације станишта строго заштићених и заштићених врста, значајних станишних типова и лековитог пелоида језера;
2. мониторинга биодиверзитета, станишта строго заштићених и заштићених врста и еколошких карактеристика подручја;
3. усаглашавања водног режима језера с потребама дугорочног очувања хидролошке динамике слатина и карактеристика слатинских језера Панонског биогеографског региона;
4. усмеравања сукцесије вегетације путем контролисане испаше и кошења травних станишта, као и планском сечом трске;
5. промене намене обрадивих у необрадиве пољопривредне површине;
6. откупа и замене површина за потребе рестаурације станишта, као и унапређивањем еколошких коридора и другим мерама за унапређивање стања еколошких коридора;
7. откупа и замене површина за потребе формирања тампон-зона, као и њиховим уређењем за одрживе видове туристичких и пољопривредних активности;
8. стимулисања традиционалних видова коришћења простора и узгоја аутохтоних раса и сорти, као и путем других активности које доприносе очувању и унапређивању биодиверзитета;
9. унапређивања природних и полуприродних елемената коридора, у складу с предеоним и вегетационим карактеристикама подручја;
10. планских активности и интервентних мера на побољшању квалитета воде и стања екосистема језера;
11. подизања зеленила у складу с просторно-планском документацијом и условима заштите природе;
12. спречавања, односно смањења, те путем контроле и санације свих облика загађивања;
13. елиминације или ублажавања негативних утицаја на живи свет и смањивања нарушавања еколошког и визуелног интегритета подручја, зоналним распоредом руралних садржаја и применом одговарајућих планско-грађевинских, техничко-технолошких и других решења;
14. сузбијања инвазивних врста и постепене замене парковске дендрофлоре врстама које нису инвазивне;
15. уређења и одржавања парка, спровођењем биотехничких мера неге и заштите, као и етапним обнављањем Парка, према пројектно-техничкој документацији;
16. спровођења санационих и других неопходних мера у ванредним случајевима;
17. популаризације заштите природе, промоције природних вредности, те одрживог развоја туризма и руралног подручја, као и путем других мера.

Члан 5.

На простору Парка природе „Русанда” успостављају се следећи режими заштите - режим заштите II степена и режим заштите III степена.

Режим заштите II степена, укупне површине 397 ha 72 a 84 m2, односно 34% подручја, обухвата следеће природне целине:

Северни крак водног басена Велике Русанде, као и ливаде на сланом земљишту с којима су у непосредном контакту;

1. Мало селиште - Широка слатина;
2. Куманска ледина између пруге и канала;
3. Тривуњић копао (централни део);
4. Бара на локалитету Бабино јајце;
5. Бара испод Бечког брда;
6. Канал Кумане 2(29);
7. Канал К-3-7.

Режим заштите III степена, укупне површине 762 ha 25 a 5 m^2, односно 66% подручја, обухвата

1. Велика Русанда (с комплексом Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”, парком и слатином северно од комплекса);
2. Мала Русанда и Мутљача;
3. Куманска ледина - Корњачара;
4. Тривуњић копао;
5. Триангла.

Члан 6.

На подручју Парка природе „Русанда” забрањује се:
1. заоравање, преоравање и мелиорација травних станишта;
2. уклањање травног покривача са слојем земљишта;
3. узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање фауне;
4. лов на водену пернату дивљач;
5. уништавање и непланско уклањање вегетације и дивље флоре, као и нарушавање стања хортикултурних вредности и вртно-архитектонских елемената;
6. изградња рибњака и порибљавање језера Русанда;
7. постављање предајника телевизије и мобилне телефоније у парку, као и других објеката који нарушавају визуелни интегритет парковског простора;
8. изградња, односно постављање надземне инфраструктуре ван подручја Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”, изградња производних објеката, постављање нафтовода, гасовода и продуктовода, изградња постројења за коришћење енергије ветра и друге инфраструктуре која би угрозила еколошке и предеоне карактеристике подручја;
9. радови и активности које мењају водни режим и физичко-хемијске карактеристике слатинских станишта, уколико те промене за резултат имају трајне негативне последице на природне вредности заштићеног подручја;
10. непланско одлагање и складиштење инертног материјала (нпр. песак, шљунак, земља) и обављање осталих радова и активности, који нису у складу с принципима одрживог коришћења природних ресурса;
11. одлагање свих врста отпадних и опасних материја, као и успостављање транспортне руте опасног отпада;
12. остали радови и активности, којима се загађују ваздух, земљиште, седименти, као и подземне и површинске воде.

На подручју Парка природе „Русанда” ограничава се:
1. могућност промене намене површина (земљишта) и култура - на промене с циљем смањења интензитета коришћења простора (нпр. превођење обрадивих површина у пашњаке), формирања заштитног појаса и ради ревитализације станишта;
2. формирање новог грађевинског земљишта - на површине неопходне за изградњу објеката предвиђених до покретања поступка заштите важећом просторно-планском документацијом;
3. промена морфологије терена - на планске активности усмерене на уређење обале уз грађевинско подручје насеља и побољшање еколошких услова станишта, као и на потребе коришћења пелоида за рад Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”;
4. уклањање флотантне, субмерзне и приобалне вегетације - на планску сечу и уклањање трске, као и обављање планских активности за потребе управљања каналима;
5. извођење радова за потребе експлоатације минералних сировина - на коришћење пелоида (седимента из језера), термалне и термоминералне воде за потребе Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”;
6. коришћење рекреативних пловних објеката (бројно, временски и просторно) - на планski утврђен број одговарајућих пловила, ван периода репродукције строго заштићених дивљих врста, по утврђеној траси/површини унутар режима заштите III степена;
7. коришћење врсте пловних објеката - на коришћење чамаца који се покрећу људском снагом или електромотором и других рекреативних пловних објеката којима се не угрожавају вредности екосистема језера;
8. изградња молова и стационираних плутајућих објеката - на оне за потребе управљања, као и на планski постављене у оквиру постојећег грађевинског подручја ради организовања одрживих видова туризма, рекреације и едукације;
9. изградња нових објеката - на простор у оквиру обухвата Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда” и на максималну спратност објеката од два спрата и поткровља;
10. изградња нових путева - на планski предвиђене саобраћајнице до покретања поступка заштите, а асфалтирање и бетонирање постојећих некатегорисаних путева ограничава се на простор Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”;
11. лоцирање туристичких и других садржаја и активности, који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света - на просторе који су од обале језера и од границе простора под режимом заштите другог степена удаљени најмање: а) 20 метара унутар грађевинског земљишта и б) 200 метара ван грађевинског подручја;

12. организовање јавних скупова и манифестација - на простор у оквиру Специјалне болнице за рехабилитацију „Русанда”;

13. примена техничких решења заштите обале - на планску заштиту унутар грађевинског подручја, која укључује примену еколошки повољних решења (у складу с предеоним карактеристикама језера);

14. садња дрвећа и жбуња, уношење и гајење алохтоних врста - на просторе парковских површина, као и на врсте које нису инвазивне у Панонском биогеографском региону; приликом обнове парковског зеленила ограничава се покровност четинарских врста, на највише 30%;

15. сеча стабала - на плански утврђена појединачна стабла;

16. кретање транспортних возила и пољопривредне механизације - на постојеће путеве и оранице;

17. употреба ђубрива и средстава за заштиту биља - на парковске површине и оранице, у складу с потребама очувања биолошке разноврсности;

18. хортикултурно и грађевинско уређење Парка - на планске активности.

Члан 7.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, поред забрана из члана 6. став 1. ове одлуке, забрањује се:

1. постављање стационираних објеката на језеру и у приобалној зони;

2. организовање јавних скупова и манифестација.

Члан 8.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, поред ограничења из члана 6. став 2. ове одлуке, ограничава се:

1. постављање мобилијара - на плански утврђене за потребе управљања, едукације и истраживања природних вредности подручја;

2. коришћење пловних објеката - на потребе управљања као и просторно и временски утврђена истраживања;

3. кретање посетилаца просторно и временски - на кретање претходно најављено чуварској служби.

Члан 9.

У заштитној зони Парка природе „Русанда” забрањује се:

1. извођење радова и активности које утичу на промене водног режима и физичко-хемијских карактеристика слатинских станишта, уколико су резултати те промене трајне негативне последице на природне вредности заштићеног подручја или уколико угрожавају квалитет земљишта, седимента, подземне и површинске воде;

2. изградња рибњака, депонија комуналног отпада, постројења за коришћење енергије ветра и других објеката, као и извођење радова којима се нарушавају еколошки и визуелни интегритет подручја.

Члан 10.

У заштитној зони Парка природе „Русанда” ограничава се:

1. изградња саобраћајница вишег реда (државни пут I и II реда) - на плански предвиђене до покретања поступка заштите;

2. складиштење/депоновање стајњака, осоке и других извора еутрофикације - на за ту сврху предвиђене, прописно опремљене локације, те на делу простора који није у контакту с подземним водама;

3. формирање новог грађевинског земљишта - на просторне целине чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 200 метара; изградња укопаних складишта на овим просторним целинама могућа је уколико се дно складишта налази изнад коте максималног нивоа подземне воде;

4. изградња индустријских објеката и подземно одлагање свих врста опасних материја - на простор грађевинског подручја, чија је минимална удаљеност од границе заштићеног подручја 500 метара, где дубина подземних вода износи 3,5 метра и више метара;

5. планирање туристичких и других садржаја који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света неодговарајућим коришћењем осветљења - на растојање веће од 200 метара од границе заштићеног подручја;

6. уношење и гајење алохтоних врста - на антропогене површине и на врсте које нису инвазивне у Панонском биогеографском региону;

7. упуштање отпадних вода након завршетка изградње канализационог система и система за пречишћавање комуналних и/или индустријских вода из насеља, на ефлуент одговарајућег квалитета чије се упуштање врши у водно тело Типа 5, II-III класе еколошког потенцијала;

8. подизање високог зеленила ван грађевинског подручја, на минималну удаљеност 200 метара од границе заштићеног подручја.

Члан 11.

За радове и активности на простору Парка природе „Русанда” прибавља се акт о условима и мерама заштите природе, који издаје Покрајински завод за заштиту природе, у складу са Законом о заштити природе.

Члан 12.

Парк природе „Русанда” поверава се на управљање Установи „Резервати природе” Зрењанин, ул. Војводе Петра Бојовића 2, Зрењанин (у даљем тексту: Управљач).

Управљач је дужан нарочито да: чува, унапређује, промовише заштићено подручје; спроводи прописане режиме заштите; доноси план управљања и акт о унутрашњем реду и чуварској служби утврђен актом о проглашењу; обележи заштићено подручје, границе и режиме заштите у складу с посебним правилником о начину обележавања; осигура неометано одвијање природних процеса и одрживог коришћења заштићеног подручја; обезбеди надзор над спровођењем услова и мера заштите природе; прати кретање и активности посетилаца и обезбеђује обучене водиче за туристичке посете; води евиденције о природним вредностима и о томе доставља податке Покрајинском заводу за заштиту природе; води евиденцију о људским активностима, делатностима и процесима, који представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја и да о томе доставља податке Покрајинском заводу за заштиту природе, покрајинском органу управе надлежном за послове заштите животне средине и министарству надлежном за послове заштите животне средине; у сарадњи с републичком и покрајинском инспекцијом и органима безбедности, спречава све активности и делатности које су у супротности са актом о заштити и представљају фактор угрожавања и девастације заштићеног подручја; доноси акт о накнадама; врши и друге послове утврђене законом и актом о проглашењу.

Ако Управљач вршењем послова утврди да је учињен прекршај или да постоји основана сумња да је учињено кривично дело или привредни преступ, овлашћен је и дужан да поднесе одговарајућу пријаву или захтев за покретање прекршајног поступка.

Уколико се у поступку надзора над радом, стручног и инспекцијског надзора утврди да Управљач не извршава обавезе установљене актом о проглашењу, управљање заштићеним подручјем се одузима и поверава другом управљачу.

Члан 13.

Очување, унапређивање, одрживо коришћење и приказивање природних и других вредности Парка природе „Русанда” спроводи се према плану управљања, који Управљач доноси за период од десет година (у даљем тексту: План управљања).

План управљања из става 1. овога члана садржи нарочито:

1. приказ главних природних и створених вредности, као и природних ресурса;
2. оцену стања животне средине заштићеног подручја;
3. преглед конкретних активности, делатности и процеса који представљају фактор угрожавања заштићеног подручја;
4. дугорочне циљеве заштите, очувања и унапређивања и одрживог развоја;
5. анализу и оцену услова за остваривање тих циљева;
6. приоритетне активности и мере на заштити, одржавању, праћењу стања и унапређивању природних и створених вредности;
7. приоритетне задатке научноистраживачког и образовног рада;
8. планиране активности на одрживом коришћењу природних вредности, развоју и уређењу простора;
9. просторну идентификацију планских намена и режима коришћења земљишта;
10. активности на промоцији вредности заштићеног подручја;
11. студијску (истраживачку), програмску, планску и пројектну документацију потребну за спровођење циљева и активности;
12. облике сарадње и партнерства с локалним становништвом и другим власницима и корисницима непокретности;
13. активности и мере на спровођењу плана с динамиком и субјектима реализације плана управљања и начин оцене успешности његове примене;
14. финансијска средства и друге материјалне претпоставке за извршавање поверених послова у управљању заштићеним подручјем и начин њиховог обезбеђења.

План управљања садржи и превентивне мере заштите од пожара, сходно законима којима се регулише ова област и прописима донетим на основу тих закона.

На план управљања из става 1. овог члана сагласност даје покрајински орган управе надлежан за послове заштите животне средине, по претходно прибављеном мишљењу Покрајинског завода за заштиту природе.

Управљач је дужан да анализира спровођење Плана управљања и остварене резултате и да, по потреби, изврши његову ревизију.

О предлогу плана управљања заштићеним подручјем Управљач је дужан да обавести јавност. Обавештење јавности подразумева јавни увид у предложени план.

Јавни увид организује и спроводи Управљач и траје 30 дана.

Члан 14.

План управљања из члана 13. става 1. ове одлуке остварује се годишњим програмима управљања, на које сагласност даје покрајински орган управе надлежан за послове заштите животне средине.

Годишњи програм управљања садржи нарочито: детаљан приказ задатака односно послова у периоду до истека календарске године на чувању, одржавању, унапређивању, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социоекономског развоја; приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршење програма, висине и извора потребних финансијских средстава.

Извештај о остваривању годишњег програма управљања за претходну годину Управљач доставља покрајинском органу надлежном за послове заштите животне средине до 15. децембра текуће године, годишњи програм управљања за наредну годину Управљач доставља покрајинском органу надлежном за послове заштите животне средине до 15. новембра текуће године, а извештај о остваривању плана из члана 13. става 1. ове одлуке најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет.

Члан 15.

Управљач је дужан да обезбеди унутрашњи ред и чување заштићеног подручја - у складу с правилником о унутрашњем реду и чуварској служби, који доноси уз сагласност покрајинског органа управе надлежног за послове заштите животне средине.

Актом из става 1. овог члана утврђују се правила за спровођење прописаног режима заштите, а нарочито: начин понашања посетилаца и других корисника при кретању, боравку и обављању послова на заштићеном подручју; начин обављања делатности при коришћењу природних ресурса и простора за изградњу објеката; места, површине и објекти у којима се због очувања дивљих биљака и животиња и других вредности ограничава кретање или забрањује и ограничава обављање одређених радњи, као и трајање тих мера; врсте дивљих биљака и животиња чије је коришћење, односно брање, сакупљање и излов ограничено, као и начин и услови обављања тих радњи; услови заштите приликом обављања научних истраживања и образовних активности; места и услови за одлагање отпада; начин одржавања уредности и чистоће заштићеног подручја; поступак издавања сагласности и других аката корисницима; начин и организација чуварске службе, чувања заштићеног природног добра, опрема и средства неопходна за чување и одржавање; начин спровођења превентивних мера заштите од пожара, других елементарних непогода и удеса.

Правила одређена актом из става 1. овога члана и друге неопходне информације за спровођење режима заштите, Управљач је дужан да јавно огласи и да - на погодан начин - учини доступним посетиоцима и корисницима.

Члан 16.

Управљач је дужан да донесе акт о накнади за коришћење заштићеног подручја Парк природе „Русанда” и достави га на сагласност покрајинском органу управе надлежном за послове заштите животне средине.

Актом о накнади, Управљач одређује висину, начин обрачуна и плаћања накнаде за коришћење заштићеног подручја - у складу с критеријумима које прописује Влада Републике Србије.

Управљач је дужан да средства од накнада за коришћење заштићеног подручја користи за заштиту, развој и унапређивање заштићеног подручја, односно за спровођење плана и програма управљања.

Средства од накнада из става 3. овога члана Управљач је дужан да води на посебном рачуну.

Акт о накнади се објављује у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине” и на други погодан начин који одреди Управљач.

Члан 17.

Финансирање Парка природе „Русанда” обезбеђује се из прихода остварених обављањем делатности и управљања заштићеним подручјем, од накнаде за коришћење заштићеног подручја, средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе, из буџета Аутономне покрајине Војводине, из буџета Општине Нови Бечеј и Града Зрењанина, као и донација, поклона, помоћи и из других извора финансирања, у складу са законом.

Члан 18.

План управљања и годишњи програм управљања Управљач ће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

До доношења докумената из става 1. овог члана, Управљач ће послове заштите и развоја обављати према привременом програму управљања, који ће донети у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке, уз сагласност покрајинског органа управе надлежног за послове заштите животне средине.

Привремени програм управљања из става 2. овог члана садржи нарочито: детаљан приказ задатака односно послова у периоду до доношења Плана управљања на чувању, одржавању, унапређивању, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социоекономског развоја; приказ конкретних послова на изради и доношењу управљачких докумената, првенствено Плана управљања, правилника о унутрашњем реду и чуварској служби и акта о накнади за коришћење заштићеног подручја; приказ задатака на обележавању заштићеног подручја, заснивању информационог система и противпожарној заштити; приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршење програма, висине и извора потребних финансијских средстава.

Члан 19.

Управљач ће у року предвиђеном у Плану управљања идентификовати спољне границе заштићеног природног добра и границе површина односно локалитета с режимом заштите II степена на терену и обележити их на прописани начин, у сарадњи с Републичким геодетским заводом и Покрајинским заводом за заштиту природе.

Управљач је дужан да у року предвиђеном у Плану управљања заснује дигиталну базу података односно географски информациони систем о природним и створеним вредностима, непокретностима, активностима и другим подацима значајним за управљање Парком природе „Русанда”.

Члан 20.

Планови изградње и уређења простора, планови, програми и основе из области шумарства, ловства, водопривреде, пољопривреде, заштите споменика културе, туризма и други програми и планови, који су у вези с коришћењем природних ресурса и простора у заштићеном подручју Парка природе „Русанда”, морају бити усаглашени с просторним планом Републике Србије, регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине, са овом одлуком, као и с Планом управљања из члана 13. ове одлуке.

Члан 21.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Покрајинска уредба о проглашењу Парка природе „Русанда” („Службени лист АПВ”, број: 27/2014).

Члан 22.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-1/2019-01

Нови Сад, 13. фебруар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Иштван Пастор, с.р.

Pásztor István, s.k.

Прилог:

ОПИС ГРАНИЦА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА ПАРК ПРИРОДЕ „РУСАНДА” И ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ

1. Опис граница заштићеног подручја Парк природе „Русанда”

Почетна тачка описа граница заштите Парка природе „Русанда” јесте тромеђа парцела 4434, 8242 и 8236 КО Кумане, Општина Нови Бечеј. Граница иде на исток, јужном међном линијом парцеле 8236, до тромеђе парцела 8236, 4350 и 4349, ломи се на југоисток северном граничном линијом парцеле 4350, до парцеле 8240. Пресеца потом ту парцелу и скреће на југозапад, источном границом парцеле 8240, до тромеђе парцела 8240, 4345 и 4344. Ломи се на југоисток, границом парцела 4344, 4345, 4248/3, 4248/2, скреће на североисток, границом парцела 4090, 4091/1, и ломи се на северозапад, идући границом парцела 4247, 4248/1; 4247, 4248/24, до пута број 8239. Граница скреће на север источном границом парцеле 8239, до парцеле 8236. Ломи се на југоисток, јужном, односно западном границом парцеле 8236, до међног камена КО Меленци, Град Зрењанин. Скреће на југозапад међном линијом двеју општина до јужне међне тачке парцеле 4090, КО Кумане. Скреће на север, западном граничном линијом парцеле 4090, ломи се на југ, источном границом парцеле 4090, до парцеле 8238. Њеном источном границом иде на југ, до парцеле 8243, пресеца потом ту парцелу и ломи се на северозапад, границом парцела 8243, 4249, до тромеђе парцела 8243, 4340 и 8246. У правцу запада иде јужном границом парцеле 4340, обухвата парцелу 4362/1, јужном границом парцеле 4361, до парцеле 8248. Скреће на југозапад, границом парцеле 8248, ломи се на југоисток, источном границом парцеле 4364, пресеца пут број 8247, иде на југ западном границом парцеле 4331, источном границом парцеле 4328, ломи се на запад, јужном границом парцела 4328, 4372, пресеца пут број 8248, ломи се на југозаопад западном границом пута, пресеца парцелу 8255, скреће на северозапад,

8123, ломи се на исток, па на југ, границом парцеле 5576, поново источном границом парцеле 8123, скреће на исток, па на југ, границом парцеле 5669. У правцу југа, источном границом парцела 5720, 5830, 5834, 5933, до преломне међне тачке парцеле 5933 и 8285. Скреће на исток, пресеца парцелу 8285 и - у истом правцу - иде рубом периодично плављене депресије, на растојању од 165 метара од северне граничне линије парцеле 8286, до тачке на граничној линији парцела 5934/7 и 5934/8, при том пресецајући парцеле 5934/1, 5934/2 и 5934/7. Од те тачке, граница се ломи на југоисток, пресецајући парцеле 5934/8, 5934/9, 5934/10, до тачке на међној линији парцела 5934/10 и 5934/11, удаљене 100 метара од северне међне линије парцеле 8286. Пресеца парцелу 8286 и скреће на исток, северном линијом парцеле 5960, ломи се на југ, источном линијом исте парцеле, до међне тачке са КО Меленци, Град Зрењанин. Граница се ломи на североисток, границом двеју општина до наспрам северне међне тачке парцеле 8834 КО Меленци, Град Зрењанин. Скреће на југоисток, пресеца парцелу 12886 и наставља границом парцеле 8834, до тромеђе парцела 8834, 8835, и 12890. Ломи се на југ, па на исток, пратећи северну границу парцеле 8834, 8503, 8834, до међног камена грађевинског реона. Граница скреће на североисток, границом грађевинског реона до парцеле 12908. Ломи се на југоисток ивицом стазе, притом пресеца парцелу 2/1 до тромеђе парцела 2/1, 3 и 24. Иде на југ, источном границом парцеле 3, пресеца парцелу 23/2 и скреће на запад, јужном границом парцеле 10, пресеца парцелу 21, и ломи се на исток, северном гарницом парцеле 20, изостављајући парцелу 19, наставља на исток, северном границом парцеле 18, до парцеле 3830. Граница скреће на запад, северном границом парцела 3833, 630, 631, до међног камена грађевинског реона. Ломи се на југоисток, идући границом грађевинског реона до међног камена с КО Кумане, Општина Нови Бечеј, односно југоисточне међне тачке парцеле 8292, КО Кумане. Граница иде на северозапад, јужном границом парцела 8292, 6091, западном границом парецела 6088, 6086, 6084, 6083, 6081, 6079, 6078, 6077, 6076, 6075, 6072, 8293, 6069, до тромеђе парцела 6069, 8125/2 и 8215. Скреће на југозапад, пресеца парцелу 8215 (железничка пруга Кикинда-Београд), ломи се на северозапад, па на запад, јужном границом парцеле 8126, до тромеђе парцела 8126, 6825/2 и 6827. Скреће на југ, источном границом парцела 6827, 8410, до локалног пута Кумане-Меленци, пресеца пут и иде на север, источном границом парцела 6908, 6907/1, ломи се на запад, јужном границом парцеле 8438, скреће на североисток, западном границом парцеле 8403, до међног камена грађевинског реона Кумана. Ломи се на југоисток, границом грађевинског реона до северозападне међне тачке парцеле 6856. Њеном јужном граничном линијом граница иде на исток, до парцеле 8427. Ломи се на југ, до парцеле 8125/1. Скреће на исток, па на североисток, северном границом парцеле 8125/1, западном границом парцела 8408, 8124, до југоисточне међне тачке парцеле 6844. Граница скреће на северозапад, пресеца парцелу 6844, до југоисточне међне тачке парцеле 6841. У истом правцу, граница иде јужном границом парцеле 6841, до међног камена грећевинског реона. Ломи се на северозапад, идући границом грађевинског реона, до југоисточне међне тачке парцеле 8304. Граница иде на север, западном границом парцеле 5906, до тромеђе парцела 5906, 5904 и 8303. Ломи се на југоисток, североисточном границом парцела 5906, 8302, до тромеђе парцела 8302, 5909 и 5916. Скреће на север, западном границом парцела 5916, 5917, 5847, до парцеле 8279. Скреће на исток, јужном границом парцеле 8279, до тромеђе парцела 8279, 8278 и 5845/1. Скреће на југ, источном границом парцела 5845/1, 5921, до парцеле 8303. Ломи се на југоисток, северном границом парцеле 8303, до југозападне међне тачке парцеле 5932. Скреће на североисток, северозападном међном линијом парцела 5932, 5835, западном међном линијом парцела 5829, 5721, 5668/2, до парцеле 8261. Ломи се на исток, јужном границом парцеле 8261, до парцеле 8123. Скреће на север, западном границом парцела 8123, 5560, до парцеле 8255. Ломи се на северозапад, границом парцеле 8255, до наспрам југозападне међне тачке парцеле 8249. Скреће на североисток, пресеца парцелу 8255 и наставља северозападном међном линијом парцеле 8249, до наспрам северне међне тачке парцеле 4395. Ломи се на југоисток, пресеца парцелу 8249, и иде границом парцеле 4395, до тромеђе парцела 4395, 4396 и 4397. Скреће на исток, северном границом парцеле 4396, до парцеле 8248. Ломи се на североисток, северозападном границом парцеле 8248, до међне тачке парцеле 4418. Скреће на севозапад, границом парцела 4418 , 4417, до парцеле 4419. Ломи се на југозапад, јужном границом парцеле 4419, до парцеле 8249. Пресеца потом наведену парцелу и скреће на североисток, северозападном границом парцеле 8249, до наспрам северозападне међне тачке парцеле 4420. Ломи се на југоисток, северном границом парцела 4420, 4422, 4420, до парцеле 8248. Скреће на североисток, северозападном међном линијом парцеле 8248, до јужне међне тачке парцеле 4434. Ломи се на северозапад границом парцеле 4434, до парцеле 8242. Скреће на североисток, источном границом парцеле 8242, до почетне тачке описа границе заштите.

Из подручја описаног границом заштите изостављају се две одвојене целине. Почетна тачка описа простора I целине јесте југозападна међна тачка парцеле 8285. Граница иде на североисток, северозападном границом парцеле 8285, ломи се на исток северном границом парцеле 8286, скреће на југ, источном границом парцеле 8288, до границе КО Меленци, Град

8861. Скреће на југозапад, границом парцела 8861, 8862, до границе КО Кумане, Општина Нови Бечеј. У истом правцу границом парцела 6053, 6054 КО Кумане, пресеца парцелу 8290, и скреће на северозапад, западном границом парцеле 8290, ломи се на југозапад, југоисточном границом парцеле 8296, и скреће на исток, северном границом парцеле 6042, 6041. Ломи се на југ, западном границом парцеле 6051, скреће на запад, северном границом парцеле 6067, пресеца железничку пругу Кикинда-Београд и наставља јужном границом парцеле 8407, до наспрам југоисточне међне тачке парцеле 6839. Ломи се на север, пресеца парцелу 8407 и иде источном границом парцеле 6839, пресеца пругу, источном границом парцела 6022, 6020, пресеца парцелу 8290, до почетне тачке описа границе простора I целине.

Почетна тачка описа границе простора II целине је тромеђа парцела 8846, 8874/2, 8875. КО Меленци, Град Зрењанин. Граница иде на југоисток, границом парцела 8846, 8845, 8844, 8843, 8842, 8841, 8843, скреће на југозапад, северном границом парцела 8840, 10293, до тромеђе парцела 10293, 10093 и 10094. Пресеца парцелу 10293, до међног камена КО Кумане. У правцу северозапада, иде источном границом парцела 6060, 6051, до наспрам северозападне међне тачке парцела 6056. Скреће на североисток, границом парцела 6056, 6055 до КО Меленци. У истом правцу наставља границом парцела 8874/2 и 8875 КО Меленци, па до почетне тачке описа простора II целине.

1.1. Површине с режимом заштите II степена

1. Локалитет: Бара испод Бечког брда

Налази се у КО Кумане, Општина Нови Бечеј. Обухвата парцеле: 4354, део 8240 и 4344.

2. Локалитет: Бара на локалитету Бабино јајце

Налази се у КО Кумане, Општина Нови Бечеј. Обухвата парцеле: 4394, део 8248 и 4372.

3. Локалитет: Тривуњић копао (средњи део)

Налази се у КО Кумане, Општина Нови Бечеј. Обухвата парцеле: 5720, 5721, део 8269, део 8266, 5829, 5830, део 8274, 5834 и део 8123.

4. Локалитет: Куманска лединa

Налази се у КО Кумане, Општина Нови Бечеј. Обухвата парцеле: 6839 и 6838.

5. Локалитет: Северни крак Велике Русанде

Налази се у КО Кумане, Општина Нови Бечеј и у КО Меленци, Град Зрењанин. Обухвата парцеле: 5960, КО Кумане и парцеле: део 12886, део 8834, 8833, део 8839/1, 8846, део 8845, 8503, 8836, КО Меленци.

6. Локалитет: Мало селиште - Широка слатина

Налази се у КО Кумане, Општина Нови Бечеј и у КО Меленци, Град Зрењанин. Обухвата парцеле: 6051, 6047, 6048, 6067, 8294, 6069, део 8295, 6062, 6068, 8291, 6060, КО Кумане и део парцеле 10293, КО Меленци.

7. Локалитет: Канал Кумане 2 (29)

Налази се у КО Кумане, Општина Нови Бечеј. Обухвата парцеле: део 8125/1, 8123, део 8124, 8408.

8. Локалитет: Канал К-3-7

Налази се у КО Кумане, Општина Нови Бечеј и у КО Меленци, Општина Зрењанин. Обухвата парцеле: 8126, 8125/2, КО Кумане и парцелу 12421, КО Меленци.

2. Опис граница заштитне зоне Парка природе „Русанда”

Почетна тачка описа границе заштитне зоне Парка природе „Русанда” јесте тромеђа парцела 4495, 8236 КО Кумане, Општина Нови Бечеј, и међног камена КО Нови Бечеј. Граница иде на исток, јужном међном линијом парцеле 8236, ломи се на југ, источном међном линијом исте парцеле, до међног камена с КО Меленци, Град Зрењанин. Скреће на југозапад, границом двеју општина, до југозападне међне тачке парцеле 4106. Ломи се на северозапад, границом парцела 4106, 4107, пресеца парцелу 8244 и скреће на југозапад, западном међном линијом парцеле 8244, до југозападне међне тачке парцеле 4220. Даље се ломи на северозапад, границом парцела 4220, 4219, пресеца парцелу 8245 и скреће на југозапад, западном међном линијом исте парцеле, до југозападне међне тачке парцеле 4291. Скреће на северозапад, границом парцела 4291, 4292/10 до парцеле 8246. Ломи се на југозапад, источном међном линијом исте парцеле, до парцеле 8256. Потом, скреће на југоисток, северном границом парцеле 8256, до наспрам северне међне тачке парцеле 5688. Затим, ломи се на југ, пресецајући парцеле 8256, и наставља западном међном линијом парцеле 5688, до парцеле 8265. Ломи се на исток, северном границом парцеле 8265, скреће на југозапад, границом парцела 5705/1, 5704 и 5831/11, 5831/12 и 5833/18, 5833/17 и пресеца парцелу 8275, и њеном јужном међном линијом скреће на исток, до међног камена с КО Меленци. Потом се ломи на североисток, границом двеју општина, до југоисточне међне тачке парцеле 4164/5 КО Кумане. Граница даље скреће на југоисток, пресеца парцеле 12409 КО Меленци, Град Зрењанин. Затим, у истом правцу, наставља северном међном линијом парцела 7969/3, 7969/1, до парцеле 12879, скреће на југ, западном границом парцеле 12879, ломи се на југоисток, јужном границом парцеле 12881, на југозапад, западном границом

12860, 12910 и 8386. Граница даље скреће на југозапад, источном границом парцеле 12910, ломи се на југоисток, границом парцела 8370, 8371, пресеца парцелу 12413 и њеном јужном међном линијом иде до парцеле 12859. Скреће на југоисток, границом парцела 12859, 8362, до наспрам југозападне међне тачке парцеле 12847. Скреће на североисток, пресеца парцелу 12859 и иде северном међном линијом парцеле 12859, до наспрам северне међне тачке парцеле 8263/12. Ломи се на југоисток, пресеца парцелу 12859 и иде границом парцела 8263/12, 8263/9, 8263/8, 8263/7, 8263/6 и 8263/5, до североисточне међне тачке парцеле 8263/5. У истом правцу, граница пресеца парцелу 8263/1, до северне међне тачке парцеле 8264, наставља границом те парцеле, поново пресеца парцелу 8263/1, до северозападне међне тачке парцеле 8331/2. Даље у правцу југоистока, иде северном међном линијом парцела 8331/2, 8330/2, 8329/2, 8328/2, 8327/2 и 8326/2, јужном међном линијом парцеле 12845/1, ломи се на исток, северном границом парцела 8270/8, 8270/9, 8270/10, 8270/11 и 8270/12. Скреће на југ, источном, међном линијом парцела 8270/12 и 8270/5, ломи се на југоисток, границом парцела 11286 и 11287, скрећући на југ, источном границом парцела 11240 и 12789, скреће на запад, јужном међном линијом парцеле 12809, пресеца парцелу 12424/1 и у истом правцу иде границом грађевинског реона, до северозападне међне тачке парцеле 12815. Потом се граница ломи на југ, западном границом парцеле 12815, скреће на запад, јужном границом парцеле 12818, до парцеле 12423 (железничка пруга). Ломи се на север, источном границом парцеле 12423, до међног камена грађевинског реона. Скреће на запад, јужном границом парцела 12835 и 12836, ломи се на север, границом парцела 10389 и 10390/11, до парцеле пута 12425. Скреће на југозапад, јужном границом пута, ломи се на северозапад, јужном међном линијом парцеле 12839, до међног камена са КО Кумане, Општина Нови Бечеј. Даље иде у правцу запада, јужном границом парцела 6098, 6100 и 6113, КО Кумане, до парцеле 8412. Пресеца затим ту парцелу и скреће на север, западном међном линијом исте парцеле, до југоисточне међне тачке парцеле 6222/5. Ломи се на југозапад, јужном међном линијом парцеле 6222/5, скреће на северозапад, западном међном линијом парцеле 8414, до југоисточне међне тачке парцеле 6310. Скреће на запад, јужном међном линијом парцеле 6310, скреће на северозапад, западном линијом парцеле 8418, ломи се на запад, јужном границом парцеле 6372, скреће на север, источном границом парцеле 8419/1, ломи се на запад, северном границом парцела 8422, 8435, на северозапад, источном границом парцеле 8439/2, скреће на југозапад, северном границом парцеле 8442, до југозападне међне тачке парцеле 6884/6. Скреће на север, западном границом парцеле 6884/6, ломи се на југозапад, јужном границом парцеле 8441, до парцеле 7351. Скреће на северозапад, источном границом парцеле 7351, до парцеле 8125/1. Ломи се на исток, јужном границом парцеле 8125/1, на североисток, источном границом исте парцеле, до границе заштите природног добра. У правцу севера и истока, прати границу заштите, до северозападне међне тачке парцеле 6856 и међног камена грађевинског реона насеља Кумане. Граница, надаље, прати границу грађевинског реона, до границе заштите. Упоредо с границом заштите, заштитна зона иде на северозапад, даље наставља границом грађевинског реона, до југоисточне међне тачке парцеле 8373, скреће на север, источном границом парцеле 8373, ломи се на исток, северном границом парцела 8309 и 8281, до југозападне међне тачке парцеле 5863. Скреће на север, западном границом парцела 5863, 5777, ломи се на исток, северном границом парцеле 8269, скреће на север, западном границом парцеле 5739, на запад, северном границом парцеле 8262, ломи се на север, западном границом парцела 5651, 5594, до парцеле 8258. Скреће на запад, јужном међном линијом парцеле 8258, ломи се на север, западном међном линијом парцеле 5528/1, скреће на запад, јужном међном линијом парцеле 8257. Наставља на север, источном међном линијом парцеле 8304, ломи се на северозапад, границом парцеле 8255, до међног камена са КО Нови Бечеј. Граница скреће на североисток, границом двеју катастарских општина, па до почетне тачке описа границе заштитне зоне Парка природе „Русанда”.

СПИСАК КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА ПАРК ПРИРОДЕ „РУСАНДА” ПО РЕЖИМИМА ЗАШТИТЕ

Списак катастарских парцела са режимом заштите II степена

Општина Нови Бечеј, КО Кумане: 4344, 4354, 4372, 4394, 5720, 5721, 5829, 5830, 5834, 5960, 6047, 6048, 6051, 6060, 6061, 6062, 6067, 6068, 6069, 6838, 6839, 8123, 8124, 8125/1 део, 8125/2, 8126, 8240 део, 8248 део, 8266 део, 8269 део, 8274 део, 8291, 8294, 8295 део, 8408.

Општина Зрењанин, КО Меленци: 8503, 8833, 8834, 8836, 8839/1, 8843, 8845, 8846, 10293 део, 12421, 12886 део.

Списак катастарских парцела са режимом заштите III степена

Општина Нови Бечеј, КО Кумане: 4090, 4247, 4248/3, 4248/4, 4248/5, 4248/6, 4328, 4329, 4339, 4340, 4341, 4342, 4343, 4350, 4351, 4352, 4353, 4355, 4356, 4357, 4358, 4359, 4360, 4361, 4362/1, 4362/2, 4364, 4365, 4366, 4367, 4368, 4369, 4370, 4371, 4391, 4393, 4395, 4396, 4418, 4419, 4420, 4421, 4422, 4434, 5560, 5576, 5668/2, 5669, 5835, 5845/1, 5845/2, 5846, 5847, 5906, 5916, 5917, 5918, 5919, 5920, 5921, 5922, 5923, 5932, 5933, 5934/1 део, 5934/2 део, 5934/7 део, 5934/8 део,

6070, 6071, 6072, 6073, 6074, 6075, 6076, 6077, 6078, 6079, 6080, 6081, 6082, 6083, 6084, 6085, 6086, 6087, 6088, 6089, 6090, 6091, 6092, 6827, 6840, 6841, 6844 део, 6846, 6847, 6848, 6849, 6850, 6851, 6857, 6858, 8215 део, 8238 део, 8239 део, 8240 део, 8241, 8243 део, 8247 део, 8248 део, 8249 део, 8255 део, 8256 део, 8262 део, 8265 део, 8275 део, 8279 део, 8281 део, 8285 део, 8286 део, 8290 део, 8292, 8293, 8299, 8300, 8301, 8302, 8303 део, 8403, 8407 део, 8409, 8410, 8427 део, 8438.

Општина Зрењанин, КО Меленци: 2/1 део, 2/2, 3, 4, 5, 6, 7/1, 7/2, 8, 9, 10, 11, 12/1, 12/2, 13, 14/1, 14/1, 15, 16, 17, 18, 20, 21 део, 23/1, 23/2, 8837, 8838, 8839/1, 8839/2, 8840, 8841, 8842, 8843, 8844, 8845, 8862, 8863, 8864, 8865, 8866, 8867, 8868, 8869, 8870, 8871, 8872, 8873, 8874/1, 8874/2, 10293 део, 10294, 10296, 12915.

ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ ГРАНИЦА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА ПАРК ПРИРОДЕ „РУСАНДА" И ЊЕГОВЕ ЗАШТИТНЕ ЗОНЕ, ПО РЕЖИМИМА ЗАШТИТЕ

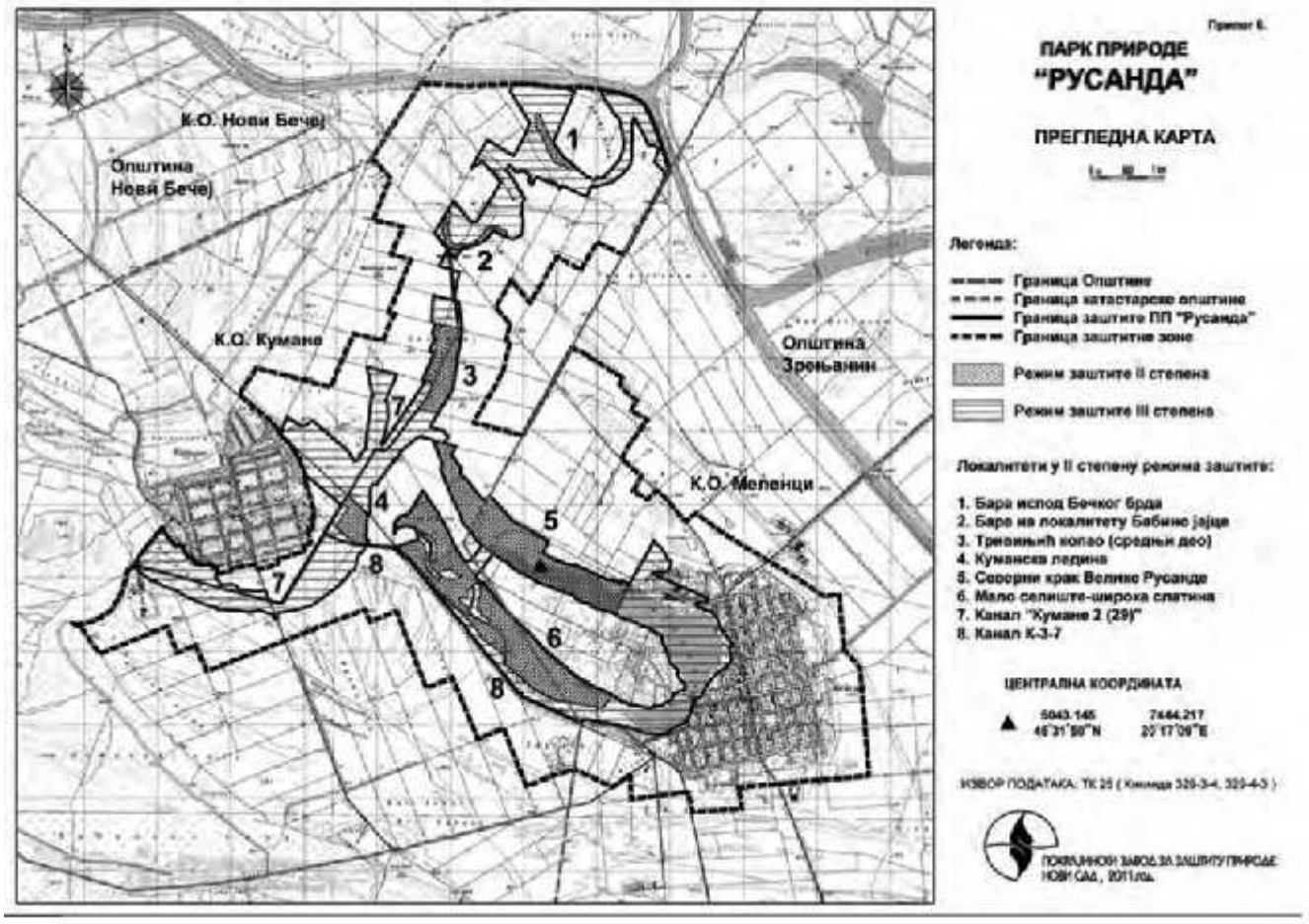

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. а у вези са чланом 13. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 68. став 1. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 72/09 - др. закон, 43/11 - одлука УС), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 04. марта 2016. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму заштите животне средине Аутономне покрајине Vojводине за период 2016-2025. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2016 од
4.3.2016. године, а ступила је на снагу 12.3.2016.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: одлука) утврђује се Програм заштите животне средине Аутономне покрајине Војводине за период 2016-2025. године.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 5-5/15
Нови Сад, 04. март 2016. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.

-

Програм заштите животне средине Аутономне покрајине Војводине за период 2016-2025. године

1. УВОД

Програм заштите животне средине на територији Аутономне покрајине Војводине, за период од 2016. до 2025. године (у даљем тексту: Програм), израђен је на основу Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 – др. закон, 72/09 – др. закон), којим је прецизирано да се такав програм доноси на националном и на локалном нивоу, те да се односи на аутономну покрајину, општину и град.

Устав Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06) прописује да надлежности над заштитом животне средине имају Република Србија, аутономна покрајина и локална самоуправа, као и други субјекти. Устав гарантује право на здраву животну средину коју грађанима, пре свега, омогућавају наведени нивои власти, с тим што највећу одговорност сносе Република Србија и аутономна покрајина. Предвиђено је да се програм заштите животне средине доноси за период од најмање десет година.

Прикупљање података и њихова обрада ради израде адекватног програма заштите животне средине, уз усаглашавање интереса и активности на економском, социјалном и еколошком плану, подразумевало је примену принципа одрживог развоја друштва. Програмом се остварује и мултисекторски приступ, јер се питање проблема заштите животне средине актуелизује отвореним дијалогом заинтересованих субјеката. Активности на изради програма на националном нивоу, трајале су седам година и развијале су се у више пројектних фаза, потпомогнутих европским фондовима. Национални програм заштите животне средине Републике Србије донет је у марту 2010. године. Програми заштите животне средине за територије Града Београда и Новог Сада донети су крајем 2015. године. Велика већина локалних самопурава у Републици Србији још увек није донела своје програме заштите животне средине.

Много фактора утиче на ниво и ефикасност мера заштите животне средине и сви они чине оквир за израду овог програма. Животна средина, као медијум у којем се рефлектују и испољавају последице свих активности човека, разматра се у ширем друштвеном контексту, сходно укупној социјалној, привредној и економској ситуацији. На подручју Аутономне покрајине Војводине, Програм представља кључни документ за установљавање/планирање политике заштите животне средине у наредном десетогодишњем периоду; интегрисање проблема заштите животне средине у друге секторске политике постиже се усклађивањем различитих интереса. Он је показатељ и основа за израду стратешких развојних докумената пољопривреде, енергетике, индустрије, саобраћаја и тако даље.

У првој фази припреме Програма, након вишегодишњих активности у погледу сакупљања и обраде бројних података и информација, објављена је публикација „Стање животне средине у Аутономној покрајини Војводини: стање–изазови–перспективе”. У изради овог документа учествовало је 60 експерата из 15 реномираних стручних и научних институција. Приликом оцене стања и промена основних елемената и параметара животне средине, примењен је индикаторски приступ. Касније, у сарадњи са Заводом за урбанизам Војводине, уз анализу више од девет милиона података за медијуме вода, амбијентални ваздух и земљиште, израђена је „Студија о просторној диференцијацији животне средине на територији Војводине ради идентификације најугроженијих локалитета”. Овај својеврсни еколошки атлас Војводине веома је значајан као полазна основа за планирање и провођење стратешких активности у простору, посебно у зонама деградиране животне средине. Објављивање поменута два документа, као и усвојени Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине до 2020. године представљали су основ и услов за успешан завршетак израде овог програма.

Скраћенице које се употребљавају у Програму:

BAT - најбоље доступне технике

CFC - гасови који оштећују озонски омотач

CENELEC - Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике

CMR - хемикалије класификоване као карциногене, мутагене и токсичне по репродукцију
EEA - Европска агенција за животну средину
EIA - процена утицаја на животну средину
EIONET - Европска мрежа за информисање о животној средини
ELV - возила на крају употребног века
EMAC - систем управљања и контроле заштите животне средине
EMEP - Програм мониторинга и евалуације преноса загађујућих материја у ваздуху на великим удаљеностима
EMC - систем управљања заштитом животне средине
GEF - Глобални механизам за финансијску подршку у области животне средине
GHS - Глобално хармонизовани систем класификације и обележавања хемикалија
GTZ - Програм техничке помоћи Немачке
IAEA - Међународна агенција за атомску енергију
ICPF - Међународни кооперативни програм за шуме
IPA/ИПА - Инструмент за претприступну помоћ
IPPC - интегрисана превенција и контрола загађења
IRPA/INRI - Међународна асоцијација за заштиту од зрачења
OECD - Организација за економску сарадњу и развој
PAH - полиароматични угљоводоници
PBT - перзистентне, биоакумулативне, токсичне супстанце
PCB - полихлоровани бифенили
PCDF/D - полихлоровани дибензофурани и диоксини
PM - суспендоване честице
POPs - дуготрајне органске загађујуће супстанце
REACH - Уредба Европске уније о регистрацији, евалуацији, ауторизацији и ограничењима
PRTR - регистар загађења и трансфера загађујућих материја
QC - контрола квалитета производа
SIDA - Шведска агенција за међународну сарадњу
SWOT - анализа предности, слабости, шанси и претњи
VOC - испарљива органска једињења
UNECE - Економска комисија Уједињених нација за Европу
UNICEF - Фонд Уједињених нација за децу
UNFCCC - Оквирна конвенција Уједињених нација о промени климе
WHO - Светска здравствена организација
БДП - бруто друштвени производ
ДЛП - добра лабораторијска пракса
ЕУ - Европска унија
ГМО - генетски модификовани организми
ГВЕ - гранична вредност емисије
ХПК - хемијска потрошња кисеоника
ЈКП - јавно комунално предузеће
СРПС - српски стандард
ЛЕАП - локални акциони план за заштиту животне средине
НЕАП - Национални акциони план заштите животне средине
НПЗЖС - Национални програм заштите животне средине
НПИ - Национални програм за интеграцију Републике Србије у ЕУ
НСОР - Национална стратегија одрживог развоја
ОИЕ - обновљиви извори енергије употребе хемикалија
РЗС - Републички завод за статистику
ППРС - Просторни план Републике Србије

Навешћемо значење појединих израза који се користе у Програму.

Животна средина јесте скуп природних и створених вредности, чији комплексни међусобни односи чине окружење – простор и услове за живот.

Природа представља јединство геосфере и биосфере, изложено атмосферским променама и различитим утицајима и обухвата природна добра и природне вредности које се исказују биолошком, геолошком и предеоном разноврсношћу.

Acquis communitaire јесте правна тековина ЕУ која садржи (поред оснивачких уговора) више од двадесет хиљада прописа из секундарног законодавства и четири хиљаде судских пресуда.

Биодиверзитет јесте разноврсност организама у оквиру врсте, међу врстама и међу екосистемима и обухвата укупну разноврсност гена, врста и екосистема на локалном, националном, регионалном и глобалном нивоу.

Економски инструменти јесу категорија инструмената чији је циљ да утичу на понашање економских чинилаца променом финансијских подстицаја ради побољшања исплативости управљања заштитом животне средине и природним ресурсима.

Емисија јесте испуштање и истицање загађујућих материја у гасовитом, течном и чврстом агрегатном стању или емисија енергије из извора загађивања у животну средину.

Геодиверзитет јесте присуство или распрострањеност разноврсних елемената и облика геолошке грађе, геолошких структура и процеса, геохронолошких јединица, стена и минерала различитог састава и начина постанка и разноврсних палеоекосистема мењаних у простору, под утицајима унутрашњих и спољашњих геодинамичких чинилаца током

Ниво загађујуће материје јесте концентрација загађујуће материје у животној средини, којом се изражава квалитет животне средине у неком времену и простору.

Извори загађивања животне средине јесу локацијски одређени и просторно ограничени тачкасти, линијски и површински извори загађујућих материја и енергије у животну средину.

Инфраструктуру за заштиту животне средине чине постројења за спречавање загађења или третман загађења на крају процеса (постројења за пречишћавање отпадних вода, санитарне депоније, опрема за смањење загађења ваздуха).

Капацитет животне средине јесте способност животне средине да прихвати одређену количину загађујућих материја, без нарушавања равнотеже и наступања неповратне штете у животној средини.

Регистар извора загађивања животне средине јесте скуп систематизованих података и информација о врстама, количинама, начину и месту уношења, испуштања или одлагања загађујућих материја у гасовитом, течном и чврстом агрегатном стању или испуштања енергије (буке, вибрација, топлоте, јонизујућег и нејонизујућег зрачења) из тачкастих, линијских и површинских извора загађивања у животну средину.

Квалитет животне средине јесте стање животне средине које се исказује физичким, хемијским, биолошким, естетским и другим индикаторима.

Мониторинг јесте планско, системско и континуално праћење стања природе, односно делова биолошке, геолошке и предеоне разноврсности, као део целовитог система праћења стања елемената животне средине у простору и времену.

Биомониторинг је организован систем праћења биолошких промена у времену и простору, који на најбољи могући начин осликава комплекс природних и антропогених појава, утицаја и процеса.

Најбоље доступне технике представљају најделотворније и најмодерније фазе у развоју активности и начину њиховог обављања, које указују на практичну погодност одређених техника за утврђивање основа за одређивање, односно достизање граничних вредности емисија,у циљу спречавања или, ако то није изводљиво, с циљем смањења емисија и утицаја на животну средину као целину.

Регулаторни инструменти јесу категорија инструмената за спровођење политике у области заштите животне средине којима органи управе налажу потребан учинак који треба да се оствари или технологије које треба да се користе у области заштите животне средине.

Оператер јесте свако физичко или правно лице које, у складу с прописима, управља постројењем, односно комплексом или га контролише или је овлашћен за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења.

Ризик јесте мера одређеног нивоа вероватноће да нека активност, директно или индиректно, изазове опасност по животну средину, живот и здравље људи.

Санација, односно ремедијација јесте чишћење или коришћење других метода за уклањање загађења с локације, до нивоа који је безбедан за будуће коришћење.

Удес јесте изненадни и неконтролисани догађај који настаје ослобађањем, изливањем или расипањем опасних материја, обављањем активности при производњи, употреби, преради, складиштењу, одлагању или дуготрајном неадекватном чувању.

Заинтересована јавност јесте јавност на коју утиче или на коју може утицати доношење одлуке надлежног органа или која има интереса у томе, укључујући и удружења грађана и друштвене организације које се баве заштитом животне средине и које су евидентиране код надлежног органа.

1.2. Надлежности Аутономне покрајине Војводине у области заштите животне средине

Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту – АП Војводина), путем својих органа, у складу са Законом о утврђивању надлежности АП Војводине („Службени гласник РС”, бр. 99/09, 67/12 – одлука УС), Статутом АП Војводине („Службени лист АПВ”, бр. 20/14) и посебним законима у области заштите животне средине

- доноси акт о стављању природног добра под заштиту, у складу са законом којим се уређује заштита природе;
- доноси програм заштите животне средине на својој територији у складу с националним програмом, акционим и санационим планом и својим интересима и специфичностима;
- доноси планове и програме управљања природним ресурсима и добрима у складу са стратешким документима;
- врши контролу коришћења и заштиту природних ресурса и добара на територији АП Војводине;
- обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине (мониторинг) и доноси програм мониторинга на својој територији, који мора бити у складу с програмом мониторинга који доноси Влада Републике Србије за период од две године;
- даје услове за обезбеђење мера и услова заштите животне средине, на захтев органа надлежног за припрему и доношење просторних и урбанистичких планова, а на основу услова и мишљења надлежних стручних организација;
- учествује у поступку припреме и доношења просторних и урбанистичких планова и других планова;
- доноси екстерни план заштите од удеса, који је саставни део плана за реаговање у ванредним ситуацијама на основу надлежности из прописа којим се уређује материја заштите и спасавања;
- у случају удеса, проглашава стање угрожености животне средине на територији АП Војводине, у складу са законом којим се уређује заштита животне средине;
- оснива буџетски фонд у складу са прописом којим се уређује буџетски систем, који ће се финансирати из прихода остварених на територији АП Војводине;
- оснива Покрајински завод за заштиту природе, ради обављања послова заштите природе и природних добара

која се у целини налазе на територији АП Војводине;

- даје сагласност на програме унапређења рибарства на рибарским подручјима на територији АП Војводине;
- уступа на коришћење рибарска подручја на територији АП Војводине;
- убира средства од накнада за коришћење рибарског подручја на територији АП Војводине;
- даје сагласност на студију о процени утицаја на животну средину, за пројекте за које одобрење за изградњу издаје надлежни покрајински орган за послове урбанизма;
- даје сагласност на извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину за територију АП Војводине;
- издаје интегрисане дозволе за постројења и активности за која дозволу и одобрење за изградњу и почетак рада, односно извођење или обављање активности, издаје други надлежни покрајински орган;
- даје претходну сагласност у поступку доношења основа, планова и програма заштите и унапређивања заштићеног природног добра, флоре и фауне, шума и вода на територији ;
- образује информациони систем за заштиту и унапређивање животне средине, као део јединственог информационог система Републике Србије;
- решава по жалби против решења општинске, односно градске управе на територији АП Војводине;
- обавља послове инспекцијског надзора у области заштите и одрживог коришћења рибљег фонда корисника рибарских подручја у заштићеним природним добрима на територији АП Војводине и промета риба на територији АП Војводине;
- врши инспекцијски надзор у области заштите животне средине и предузима мере за отклањање незаконитости у тој области, осим инспекцијског надзора: у случају удеса, у области јонизујућег зрачења, над прекограничним кретањем роба које подлежу надлежности републичке инспекције за заштиту животне средине, као и над испуњеношћу услова оператера за добијање дозволе за прекогранично кретање роба (радиоактивност, отпад, отрови, супстанце које оштећују озонски омотач, заштићене биљне и животињске врсте), над одређеним објектима на територији АП Војводине, који ће бити одређени посебним актом;
- врши инспекцијски надзор над коришћењем и заштитом природних добара и ресурса;
  - у области управљања отпадом – учествује у изради стратегије и појединачних националних планова управљања отпадом, координира и обавља послове управљања отпадом, који су значајни за аутономну покрајину и прати стање, даје сагласност на регионалне планове управљања отпадом на својој територији, издаје дозволе, сагласности, потврде и друге акте у складу са законом, води евиденцију и податке доставља министарству (поверени послови), врши надзор и контролу мера поступања са отпадом на својој територији у складу са законом (поверени послови), врши и друге послове утврђене законом;
  - у области заштите ваздуха – успоставља локалну мрежу мерних станица за фиксна мерења на територији АП Војводине; доноси план

квалитета ваздуха, односно краткорочне акционе планове ради достизања граничних/циљних вредности; издаје дозволе за рад новоизграђеним или реконструисаним стационарним изворима загађивања за које није прописана обавеза издавања интегрисане дозволе, односно израде студије о процени утицаја на животну средину;

• у области заштите од буке – утврђује мере и услове заштите од буке, односно звучне заштите у плановима, програмима и пројектима и обезбеђује финансирање мониторинга буке у животној средини на својој територији;

• у области заштите од нејонизујућих зрачења – обезбеђује систематско испитивање нивоа нејонизујућег зрачења у животној средини, учествује у изради Програма и обезбеђује финансијска средства за његову реализацију на територији АП Војводине; утврђује испуњеност услова за коришћење извора нејонизујућег зрачења од посебног интереса, као и за испитивање нивоа нејонизујућег зрачења од посебног интереса.

• У области заштите природе – обезбеђује контролу мера у складу са Законом о заштити природе у оквиру заштићена подручја на територији АП Војводине, као и контролу промета и сакупљања ретки и угрожених врста.

1.3. Садржај, сврха и структура Програма

Програм заштите животне средине на територији АП Војводине, за период од 2016. до 2025. године обухвата све значајне аспекте ове мултидисциплинарне области, са основном сврхом да омогући институционални и финансијски оквир за очување и унапређивање стања основних компоненти животне средине и њиховог мудрог коришћења у функцији обезбеђивања одрживог развоја локалних заједница на територији АП Војводине. Планирање и управљање заштитом животне средине обезбеђује се и остварује спровођењем овог програма.

Законом о заштити животне средине дефинисано је да јединице локалне самоуправе и аутономне покрајине доносе своје посебне програме заштите животне средине, у складу са стратешким документима на националном новоу, уз уважавање регионалних и локалних специфичности и особености.

Циљ израде Програма јесте дефинисање приоритета, праваца развоја и политике управљања животном средином на територији АП Војводине, у периоду од десет година. Основни принципи за израду Програма утврђени су у Националној стратегији одрживог развоја Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 57/08) и Националном програму заштите животне средине („Службени гласник РС”, бр. 12/10). Приликом израде овог програма, посебно су у обзир узете две студије („Стање животне средине у Аутономној покрајини Војводини: стање−изазови−перспективе” и „Студија о просторној диференцијацији животне средине на територији Војводине ради идентификације најугроженијих локалитета”).

Програм је конципиран тако да садржи све релевантне сегменте значајне за ову веома комплексну област која се прожима путем бројних секторских политика. У његовој структури и садржају обрађују се следеће посебно важније теме:

- опис и оцена стања животне средине, уз идентификацију главних проблема и изазова;
- дефинисање тенденција основних компоненти животне средине;
- дефинисање циљева и критеријума за спровођење заштите животне средине у целини, по областима и просторним целинама, с приоритетним мерама заштите;
- давање услова за примену најповољнијих привредних, техничких, технолошких, економских и других мера за одрживи развој и управљање заштитом животне средине;
- дефинисање дугорочних и краткорочних мера за спречавање, ублажавање и контролу загађивања;

У првом делу Програма приказане су полазне основе за израду програма, где су дефинисане основне поставке о привреди и друштву, природним ресурсима, правном и институционалном оквиру. Након тога, представљено је постојеће стање животне средине у АП Војводини, с посебним акцентом на воду, ваздух, земљиште, климатске промене, природу, биодиверзитет и геодиверзитет и шуме.

У другом делу Програма идентификовани су међусекторски узроци деградације животне средине, где су посебно обрађени отпад, хемикалије, хемијски удеси, бука и вибрације, нејонизујуће и јонизујуће зрачење, као и утицај животне средине на здравље, с посебним акцентом на контролу популација комараца и амброзије.

У трећем делу Програма обрађени су поједини привредни сектори и њихов утицај на животну средину, са посебним освртом на утицај индустрије, рударства, енергетике, пољопривреде, шумарства, водопривреде, рибарства, ловства, саобраћаја. Посебно је анализиран значај просторног планирања и урбанизма, као и туризма на животну средину.

Посебан део Програма посвећен је идентификацији циљева заштите животне средине на територији АП Војводине у наредних десет година. Дефинисан је стратешки оквир за одређивање општих циљева, као и избор приоритета. Према временском оквиру за имплементацију, циљеви политике заштите животне средине

подељени су на краткорочне (2016−2020), средњорочне (2021−2025) и континуиране циљеве (2016−2025).

У наредном делу Програма обрађене су мере за његово успешно спровођење, с динамиком реализације. Посебно су разматрана поглавља о реформи регулаторних инструмената и институционалног оквира, о мониторингу животне средине и информационом систему, као и о економским мерама и систему финансирања животне средине. Обрађено је и поглавље о развијености свести грађана о значају животне средине, с посебним акцентом на удружења грађана и образовни систем, као и поглавље о значају прекограничне и еврорегионалне сарадње.

На крају Програма обрађен је веома значајан аспект финансирања области животне средине и реализације самог Програма, дефинисањем постојећих и потенцијалних извора финансирања и неопходних улагања у наредној деценији. На крају, дефинисано је праћење спровођења програма, уз осврт на израду пратећих докумената, акционих и санационих планова.

У оквиру појединих тематских целина Програма, приказано је актуелно стање животне средине у АП Војводини, с посебним освртом на оно што се дешавало у ближој прошлости. На основу тога, сагледане су тенденције промена, изведени су одговарајући закључци и дефинисане препоруке и циљеви. Сагледавањем стања, притисака и трендова, дефинисане су приоритетне активности за достизање стања одрживог развоја у наредној деценији. Програм је припремљен ради развоја модерне политике заштите животне средине у АП Војводини, у складу са ЕУ стандардима. Програм је урађен тако да омогући подизање квалитета животне средине и унапређивање услова живота становништва у АП Војводини, како би се досегли потребни критеријуми у овој области ради придруживања Републике Србије Европској унији.

1.4. Методологија израде Програма

Вишегодишње активности на припреми Програма захтевале су фазну реализацију и мултидисциплинарни приступ, уз укључивање широког круга сарадника и заинтересованих страна. Приликом утврђивања циљева политике у области заштите животне средине и идентификације средстава за њихово постизање, полазило се са становишта да је одговорност за ову област подељена на више субјеката и новоа власти. При изради Програма, тежило се постизању већег степена интеграције с другим секторским политикама, стратегијама и програмима. Посебна пажња посвећена је анализи стања животне средине у локалним самоуправама на подручју АП Војводине (укупно четрдесет пет општина и градова), на њихове специфичности, проблеме и потребе у области заштите животне средине.

Сама израда Програма била је фазна и партиципативна. Прво су прикупљени и обрађени доступни подаци, а затим су утврђени кључни проблеми у области животне средине. Уколико су поједине значајне информације са одређених подручја недостајале, приступало се њиховом допунском прикупљању − у складу с могућностима. На основу формиране базе података и идентификованих проблема, одређени су општи и специфични циљеви политике заштите животне средине за следећу деценију на територији АП Војводине.

Током израде појединих значајних студија које интегрално обрађују област животне средине на трериторији АП Војводине (стање животне средине, диференцијација животне средине и идентификација посебно угрожених подручја), одржали су се бројни радни састанци, уз укључивање заинтересованих страна и шире јавности. Организоване су јавне презентације и конференције за штампу. Све то је помогло да се на избалансиран начин обраде поједина поглавља унутар Програма, с посебним акцентом на одређивање општих и специфичних циљева и издвајање приоритета.

Након конципирања основних текстова и структуре Програма, припремљени нацрт стављен је на увид јавности путем сајта и одговарајуће презентације, те прослеђен стручњацима за поједине области на

допунску проверу. Укључивањем свих релевантних сугестија и мишљења, конципирана је завршна верзија Програма.

2. НАЧЕЛА ПРОГРАМА

У креирању и имплементацији Програма примењена су следећа начела.

2.1. Начело одрживог развоја

Начело одрживог развоја дефинисано је на Конференцији Уједињених нација о животној средини и развоју, одржаној 1992. године у Рио де Жанеиру.

Одрживи развој јесте развој који задовољава потребе садашње генерације, без угрожавања потреба будућих генерација за живот у оквиру капацитета животне средине. То подразумева да је одрживи развој усклађени систем техничко-технолошких, економских и друштвених активности у укупном развоју, с циљем да се − на принципима економичности и разумног коришћења природних и радом створених вредности Републике Србије − сачува и унапреди квалитет животне средине за садашње и будуће генерације.

Одрживи развој је дугорочни концепт који подразумева стални економски раст с циљем да се обезбеди смањење сиромаштва, праведна расподела богатства, унапређивање здравствених услова и квалитета живота, уз смањење нивоа загађења на ниво капацитета чинилаца животне средине и спречавање будућих загађења, те уз и очување биодиверзитета.

Важан фактор чине и етички принципи који претпостављају подстицање свих оних мера, радњи и процеса којима се подстиче подизање еколошке свести (прилагођавање економских, привредних, културних и социјалних образаца понашања очувања животне средине), сензибилизација (оспособљавање друштва – личности, институција и привредних субјеката − за препознавање потенцијалних еколошких опасности и решавање постојећих, историјских загађења) и хуманизација друштва (усклађивање и дефинисање односа међу људима, према природи, животној и радној средини).

Полазећи од концепта одрживог развоја, Програм обезбеђује решавање кључних проблема заштите животне средине на територији АП Војводине, који су усклађени са заштитом животне средине, економским и друштвеним развојем.

2.2. Начело очувања природних вредности

У остваривању циља одрживог развоја, путем начела очувања природних вредности, потребно је обезбедити поштовање принципа одрживог коришћења природних вредности и прихватљиве супституције.

Природне вредности користе се под условима и на начин којима се обезбеђује очување вредности геодиверзитета, биодиверзитета, заштићених природних добара и предела. Обновљиви природни ресурси користе се под условима који обезбеђују њихову трајну и ефикасну обнову и стално унапређивање квалитета. Необновљиви природни ресурси користе се под условима који обезбеђују њихово дугорочно економично и разумно коришћење, укључујући ограничавање коришћења стратешких или ретких природних ресурса и супституцију другим расположивим ресурсима, композитним или вештачким материјалима. Посебно када је у питању супституција фосилних горива и необновљивих извора енергије, обновљивим материјалима и материјалима/енергијом добијеном из отпада.

2.3. Начело компензације

Компензацијом се утврђује начин ублажавања штетних последица на еколошки значајно подручје или заштићено природно добро, изазваних реализацијом пројеката, радова и активности у природи. Спроводи се ради обнављања или замене оштећених делова природе то јест станишта, строго заштићених дивљих врста или заштићених дивљих врста и њихове функције, који подлежу активностима.

Компензација се одређује у зависности од предвиђених или проузрокованих оштећења природе и то: успостављањем новог локалитета који има исте или сличне особине као оштећени локалитет; успостављањем другог локалитета значајног за очување биолошке и предеоне разноврсности, односно за заштиту природног добра; новчаном накнадом у вредности проузрокованог оштећења локалитета − у случају да није могуће спровести компензацијске мере.

Компензација се користи када се мерама санације не достиже природни опоравак и

обнова делова природе, с обзиром на њихову функцију и референтно стање.

2.4. Начело интегралности

Државни органи, органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе обезбеђују интеграцију заштите и унапређивања животне средине у све секторске политике, спровођењем међусобно усаглашених планова и програма и применом прописа путем система дозвола, техничких и других стандарда и норматива, те обезбеђењем финансирања, као и подстицајним и другим мерама заштите животне средине. Ово начело захтева да се питања заштите животне средине укључе у друге секторске политике (на пример: индустрија, пољопривреда, енергетика, транспорт, социјална политика). Заштита животне средине треба да буде саставни део друштвеног и економског развоја.

2.5. Начело „загађивач плаћа”

Ово је једно од кључних начела које је усмеравало развој Програма. Загађивач плаћа накнаду за загађивање животне средине када својим активностима проузрокује или може проузроковати оптерећење животне средине, односно ако производи, користи или ставља у промет сировину, полупроизвод или производ који садржи штетне материје. Загађивач, у складу с прописима, сноси укупне трошкове настале угрожавањем животне средине, који укључују трошкове превенције и уклањања штете нанете животној средини. Интернализација штете настале услед загађења даје велики подстицај, посебно индустрији, да смањи и спречи загађење.

2.6. Начело „корисник плаћа”

Ово начело промовише тврдњу да је свако ко користи природне вредности дужан да плати реалну цену за њихово коришћење, санацију и ремедијацију простора.

2.7. Начело примене подстицајних мера

Државни органи, органи аутономне покрајине, односно органи јединица локалне самоуправе предузимају мере за смањење притисака на животну средину применом економских и других мера, избором најбољих доступних техника, постројења и опреме која не захтева прекомерне трошкове и избором производа и услуга.

2.8. Начело заједничке одговорности

Природа загађења захтева да проблеме животне средине решавају све стране погођене загађењем или које су одговорне за загађење.

2.9. Начело супсидијарности

Начело супсидијарности представља децентрализацију одлучивања до најнижег могућег нивоа. Надлежности и одговорности преносе се с централног нивоа на регионални и локални ниво у складу с донетим законима. Влада Републике Србије одговорна је за успостављање и спровођење стратешког и законског оквира којим се обезбеђује систем заштите и унапређивања квалитета животне средине и који омогућава да се њени јасно изражени циљеви остваре на свим нивоима.

2.10. Начело превенције и предострожности

Начело превенције промовише превенцију загађења животне средине као ефикаснију од решавања проблема загађења када до њега дође. Начело предострожности промовише избегавање активности које представљају опасност по животну средину или здравље људи.

Свака активност мора бити планирана и спроведена тако да: проузрокује најмању могућу промену у животној средини; представља најмањи ризик по животну средину и здравље људи; смањи оптерећење простора и потрошњу сировина и енергије у изградњи, производњи, дистрибуцији и употреби; укључи могућност рециклаже, спречи или ограничи утицај на животну средину на самом извору загађивања.

Начело предострожности остварује се проценом утицаја на животну средину и коришћењем најбољих доступних техника и технологија.

Непостојање пуне научне поузданости не може бити разлог за непредузимање мера спречавања деградације животне средине у случају могућих или постојећих значајних утицаја на животну средину.

2.11. Начело подизања нивоа свести о значају заштите животне средине

Ово начело истиче важност образовања о значају заштите животне средине како би јавност боље разумела проблеме и питања заштите животне средине и како би се што више заинтересовала за њих. Унапређивање стања животне средине не може се ефикасно спровести без активног учешћа целог друштва.

2.12. Начело информисања и учешћа јавности

У остваривању права на здраву животну средину свако има право да буде благовремено и потпуно обавештен о стању животне средине и да учествује у поступку доношења одлука чије би спровођење могло да утиче на животну средину. Подаци о стању животне средине су јавни.

2.13. Начело одговорности загађивача и његовог правног следбеника

Правно или физичко лице које својим незаконитим или неисправним активностима проузрокује загађење животне средине одговорно је за то, у складу са законом. Загађивач је одговоран за загађивање животне средине и у случају ликвидације или стечаја предузећа или других правних лица, у складу са законом. Загађивач односно његов правни следбеник обавезан је да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине. Промена власништва предузећа и других правних лица или други облици промене својине обавезно укључују процену затеченог стања животне средине и одређивање одговорности за загађење животне средине, као и намирење дугова (терета) претходног власника за извршено загађивање и/или штету нанету животној средини.

2.14. Начело заштите права на здраву животну средину и приступа правосуђу

Грађанин или групе грађана, њихова удружења, професионалне или друге организације, право на здраву животну средину остварују пред надлежним органом или судом, у складу са законом.

2 15. Начело усаглашавања националног законодавства с правним тековинама ЕУ (acquis communautaire) у области животне средине

Имајући у виду то да је Република Србија од 2000. године укључена у процес стабилизације и придруживања ЕУ, као и то да је Народна скупштина Републике Србије ратификовала Споразум о стабилизацији и придруживању у септембру 2008. године, Програм је један од кључних докумената у процесу придруживања и приступања ЕУ.

Обавеза усклађивања законодавства Републике Србије с правним тековинама ЕУ први пут се спомиње у Резолуцији о придруживању Европској унији, усвојеној у Народној скупштини Републике Србије октобра 2004. године. У том акту наводи се да ће усклађивање прописа бити приоритет у раду Народне скупштине Републике Србије, уз увођење посебних процедура за побољшање ефикасности.

У октобру 2008. године Влада Републике Србије усвојила је Национални програм за интеграцију Републике Србије у Европску унију, као стратешки документ који обједињује сва документа и акционе планове неопходне за процес европских интеграција и дефинише обавезе свих актера за период до краја 2012. године.

Процес европских интеграција састоји се од три кључна елемента:

- преношење законодавства ЕУ у национално законодавство и његова ефикасна примена;

- успостављање одговарајућих административних и институционалних капацитета на свим нивоима ради правилног преношења и примене прописа ЕУ;
- обезбеђивање финансијских средстава и економских инструмената.

Хармонизација прописа је обиман и неодложан процес за државу која претендује на чланство у ЕУ. Област животне средине је у сталном развоју, па се − сходно потреби правног регулисања ове области − обим ЕУ прописа константно повећава, што захтева стално праћење развоја ЕУ законодавства ради усаглашавања с домаћим прописима. У НПИ документу, ова област је подељена на следећа поглавља: хоризонтално законодавство, квалитет ваздуха и климатске промене, управљање отпадом, заштита и управљање водама, заштита природе, хемикалије, контрола индустријског загађења и управљање ризиком, генетички модификовани организми, заштита од буке, шумарство и и цивилна заштита.

За имплеменацију најкомплекснијих и финансијски најзахтевнијих делова acquis-а потребно је неко време. Искуство нових земаља чланица ЕУ показује да су најсложенији делови acquis-а неке од директива из области квалитета ваздуха, вода, отпада и индустријског загађења.

3. ОПШТИ ПОДАЦИ

3.1. Простор и становништво

3.1.1. Географски и административни положај АП Војводине

Република Србија − и унутар ње АП Војводина− смештена је на јужном делу Панонског басена и као таква представља природни мост између западне Европе и Блиског истока. Војводина заузима северни део Републике Србије. Простире се на Панонској низији, с површином од 21.506 km2, што чини 24,9% укупне територије Србије на којој живи око два милиона становника. На северу се граничи с Мађарском, на истоку с Румунијом, на југу границу чине Дунав и Сава, на западу се граничи са Хрватском, а на крајњем југозападу − с Републиком Српском. Административне границе одступају од географских, тако што Војводини припада део Мачве (насеља око Мачванске Митровице), а Србији део југоисточног Срема (Земун, Нови Београд и ужа околина) и југозападни Банат (део Панчевачког рита). Војводина има повољан географски положај и подељена је на три региона: Бачку, Банат и Срем.

- Бачка је привредно најразвијенији регион, одликује се квалитетном црницом погодном за постизање високих и стабилних приноса у ратарској и повртарској производњи.
- Банат као регија обухвата шире подручје, јер се простире преко територије три државе – Србије (Војводина), Мађарске и Румуније, што отвара могућности за успешну прекограничну сарадњу. Претежно је равничарска регија, богата речним токовима и језерима, у којој се налази највиша тачка Војводине (Вршачки брег 641 m надморске висине) и највећа континентална пешчара Европе (Делиблатска пешчара).
- Срем се поносно уздиже Фрушком гором, која је око 50 km дуга, с више од 500 m надморске висине. Просторно се налази између централне Србије на југу и Хрватске на западу.

3.1.2. Демографски подаци

Према последњем попису из 2011. године, АП Војводина има 1.931.809 становника, што чини 21,56 % од укупног броја становника Републике Србије. АП Војводина позната је по својој мултиетничности и мултиконфенционалности − чак 26 националних

заједница насељава њено подручје, негујући своју традицију, културу и обичаје у хармонији с другима нацијама, што представља јединствен пример на европском нивоу.

Статут АП Војводине − који представља основни правни акт на нивоу покрајине – дозвољава, поред српског, службену употребу још и мађарског, словачког, румунског, русинског и хрватског језика, којим говоре припадници најбројнијих националних мањина - националних заједница.

Демографска кретања у АП Војводини, током последње деценије, карактерише популациона регресија имајући у виду смањење укупног броја становника, пад наталитета, пораст нивоа морталитета, концентрацију становништва у урбаним срединама и пражњење руралних подручја, као и изразито демографско старење становништва. Демографски показатељи старосне структуре становништва упозоравају на то да је веома уочљив старосни дебаланс (константан раст учешћа старије популације у укупној), што је посебно изражено у појединим пограничним и недовољно привредно активним подручјима (окрузима, општинама). То се одразило и на виталност локалног становништва, предузетничку активност и величину активног и радно-способног контигента.

Промена броја становника, изазвана природним и механичким кретањем, одразила се на економски потенцијал подручја (општине, града) и њихов развојни ниво. Бројност и структура становништва по општинама указује на то да постоји висока корелација између привредних кретања и демографских трендова.

3.2. Природни ресурси

АП Војводина захвата јужне и најниже делове пространог Панонског басена. Изузимајући две нископланинске оазе, она је највећим делом низијско и равничарско подручје, где се степенасто смењују благо заталасане и заравњене рељефне целине. Посматрано од највиших ка најнижим областима, у рељефу Војводине могу се издвојити следеће главне геоморфолошке јединице: планине, пешчаре, лесне заравни, лесне терасе и алувијалне равни.

Данашњи рељеф Војводине резултат је набирања, раседања, периодичног навејавања леса, ерозивног рада река, падавина и тако даље. Војводина је изразито равничарски крај, настао после отицања Панонског мора (захвата југоисточни део простране Панонске низије). Стога, рељеф Војводине изразито је равничарски и на ниској надморској висини, те ју карактерише равничарски пејзаж са уздигнутим степенастим површинама. Равница је оивичена ниским планинама − Фрушком гором у северном делу Срема између Саве и Дунава и Вршачким брегом у југоисточном делу Баната. У јужном Банату − између Тамиша, Дунава и Белоцркванске котлине − простире се Делиблатска пешчара, а према Мађарској и на југу према Телечкој − Суботичка пешчара. Гудурички врх (641 m) највиши је врх у Војводини и налази се на Вршачким планинама, док је Црвени чот (539 m) највиши врх на Фрушкој гори. Војвођанска равница спушта се у виду степенастих површина до река. Током миленијума, ветар је наносио прашину и тако је велики део Војводине прекривен дебелим лесним наслагама. На многим местима издвајају се у равничарском пејзажу лесне заравни, од којих су веће Тителски брег и Телечка у Бачкој, Банатска лесна зараван, јужно од Зрењанина у Банату и Сремска, око Дунава и испод јужних падина Фрушке горе у Срему. Делиблатска пешчара у јужном Банату захвата површину од око 300 km2, док је Суботичка пешчара мања, а пружа се северно од Суботице и према истоку до Тисе. Алувијалне равни, познатије као ритови, где су реке усекле своја широка и плитка корита, ниже су десетак метара од лесних тераса, те је њихова надморска висина од 66 до 85 метара.

Клима Војводине је умерено континентална, са извесним специфичностима. Карактеристичан је велики распон екстремних температура, средње максималне температуре у јулу (средња месечна температура − 21,4 C) и средње минималне температуре у јануару (средња

месечна температура − 1,3 C), а средња годишња температура ваздуха је 11 C, што одговара пролећу. Режим падавина у Војводини носи делом обележје средњеевропског, тј. подунавског режима расподеле падавина, са врло великом неравномерношћиу расподеле по месецима. Средња годишња количина падавина у Војводини се креће од 550−600 mm/m², где се могу издвојити изразито кишни периоди почетком лета (јун) и периоди без падавина или с малом количином падавина (октобар и март). Ветрови који дувају у Војводини јесу кошава, северац и јужни ветар.

Природни ресурси АП Војводине обухватају: пољопривредно земљиште, минералне сировине, воде, потенцијал обновљивих извора енергије, као и различите категорије заштићених природних добара.

Пољопривредно земљиште сврстава се у ред оних природних ресурса без чијег се одрживог коришћења не може говорити о одрживом развоју пољопривреде и друштва у целини. Неодговорним коришћењем пољопривредног земљишта продуктивност опада, до његове коначне деструкције. Како земљиште представља сложен и динамичан сиситем, под утицајем пољопривредне производње мењају се његова биолошка, хемијска и физичка својстава. Интензивна пољопривредна производња узрокује опадање квалитета земљишта. Од укупне површине АП Војводине (2.150 600 ha), површине под оранicама износе 1,574 милиона хектара (72,97% укупне површине), под воћњацима је 14. 322 ha (0,66%), под виноградима – 17 630 ha (0,82%), вртовима – 423 ha (0,02%) и ливадама – 41.912 ha (1,90%). Њиве, вртови, воћњаци, виногради и ливаде заједно представљају обрадиво земљиште које обухвата 1,647 мил. хектара, или 76,36% укупне територије АП Војводине. Необрадиво земљиште обухвата укупно 140.657 ha (6,52% укупне територије) и чине га пашњаци – 122 995 ha (5,70%), трстици и мочваре – 17.663 ha (0,82%). Збир обрадивог (76,36%) и необрадивог (6,52%) земљишта представља укупно пољопривредно земљиште с површином од 1.788 мил. хектара (82,89% укупне територије). Према начину коришћења земљишта, АП Војводина представља изразито ратарску област. Најраспрострањенији типови земљишта јесу черноземи и ливадске црнице, а у влажним пределима – ритске црнице и слатине. Черноземи – који захватају 60% обрадивог земљишта – одликују се великом плодношћу, а на њима, као и на ливадским црницама, највеће површине користе се за пшеницу, кукуруз, шећерну репу, сунцокрет, соју и друго индустријско биље, као и за поврће и крмно биље.

Земљишта АП Војводине по својој плодности сврставају се међу најбоља у Европи и у потпуности омогућавају производњу квалитетне хране, али уз неопходност примене система контроле плодности, с циљем постизања профитабилног приноса, уз очување земљишта и агробиоценозе уопште. Главни процеси у вези с губитаком и деградацијом земљишта на територији АП Војводине јесу следећи: промена намене коришћења и губитак и оштећења земљишта услед индустријских, рударских, енергетских и саобраћајих активности, смањење садржаја органске материје земљишта, алкализација и заслањивање земљишта, различити облици загађивања земљишта, еолска ерозија и сабијање – компакција земљишта. Од свих наведених видова деградације, најинтензивнија је ерозија ветром.

АП Војводина је најмање пошумљена регија у Европи (свега 6,8%). Оптималана шумовитост у АП Војводини требало би да износи 14,3 %, што захтева да се подигну нове шуме. Укупна површина шума и шумског земљишта износи 175 136,05 ha (ЈП „Војводинашуме” газдује на 130.589,26 ha, приватне шуме су на 5.567,09 ha, водопривредне организације – 7.575 ha, пољопривредне организације – 5.989 ha, месне заједнице – 722 ha, ВУ „Карађорђево” – 2.243 ha и ЈП НП „Фрушка гора” – на 22.450 ha), што представља 8 10% површине АП Војводине.

Некада Панонско море – данашња Војводина, једно је од најбогатијих подручја у Републици Србији по воденим површинама и токовима. Површина

слатководних вода износи око 32.000 ha, што чини више од половине површине вода Републике Србије.

Широку равницу секу велике реке: Дунав, Сава и Тиса, многе мање и канали система Дунав–Тиса–Дунав. Све реке одликују се малим падом, спорим и кривудавим током, великом акумулативном моћи и склоношћу ка стварању мртваја и меандара. Дунав

протиче кроз АП Војводину дужином од 370 km, ширина корита је од 380 до 2000 m, а дубина од 5 до 23 m. У ширим деловима има доста рукаваца и пространих ада. На територији АП Војводине сливна подручја формирају и мали водотоци, као што су Криваја и Чик у Бачкој; Манђелоски поток, Галовица, Јарчина и већи број потока који се сливају са Фрушке горе, као и Босут и Студва у Срему; Златица, Бегеј (Стари и Пловни), Тамиш, Брзава, Моравица, Караш, Нера, Надела, Ројга у Банату. Пловни путеви у Војводини су дугачки око 14.000 km.

У прошлости, у АП Војводини било је много бара и језера. Када је у 18. веку почела интензивнија обрада земље, приступило се са мелиорацијама и прокопавању канала. Још 1793. године почела је изградња Великог канала који спаја Дунав и Тису, протичући средишњом Бачком у дужини од 118 km. Након великих поплава, у другој половини 19. века предузет је велики захват у измени хидролошке слике АП Војводине: скраћена су речна корита, пресецани меандри, прокопавани многобројни канали, исушивани ритови крај река, подизани одбрамбени бедеми и грађене црпне станице. Иако су многе баре и језера исушени, АП Војводина је још увек богата овим водама. Највеће језеро је Палић код Суботице, с површином од 5 km2. Постоје бројна природна и вештачка водена станишта.

Током Римског периода, термални извори и термалне воде користили су се у Аквинкуму (данас је то Стари Сланкамен), а за време владавине Аустроугарског краљевства, у Војводину је уведена традиција лечења термалним водама и лековитим блатом. Данас су најпознатије бање: Кањижа, бања Русанда у Меленцима, Јунаковић, Врдник, Јодна бања Бечеј, Темеринска, Бездинска и Сланкамен. Богатство термалним водама је велико, али је још увек недовољно искоришћено.

Минерални ресурси сврставају се у групу необновљивих природних ресурса и веома су значајни.

Највеће резерве нафте откривене су у АП Војводини око 97% од укупних резерви, а нешто у мањем обиму на подручју Стига. Домаћа нафта је углавном доброг квалитета, већином је парафинског типа, не садржи сумпор и друге примесе у штетним количинама. Нафта се прерађује у двема рафинеријама Панчеву и Новом Саду.

Природни гас сврстава се у групу гасовитих енергената. Његов значај све више расте, у првом реду као супституит за остале енергенте – угаљ, нафту и огревно дрво. Лежишта природног гаса углавном су повезана с лежиштима сирове нафте. Највећа лежишта лоцирана су на подручју Војводине.

На територији АП Војводине постоје лежишта мрког угља и лигнита, а укупне резерве угља се процењују на нивоу 525.000.000 милиона тона. Квалитетан мрки угаљ, дуги низ година експлоатисан је у Врдничком угљоносном басену, на јужним падинама Фрушке горе. На северним и западним обронцима Фрушке горе, као и на десној обали Дунава, постоји више потенцијалних лежишта: Черевић, Баноштор, Сремска Каменица и и друга. На територији АП Војводине данас се експлоатација угља врши само у руднику угља „Ковин”. Експлоатација лигнита из ковинског рудника врши се из подводног копа, с дна корита реке Дунав.

Потенцијална лежишта металичних минералних сировина на подручју АП Војводине регистрована су и истраживана само на Фрушкој гори и на Вршачком брегу. Међу појавама металичних минерала/минералних сировина, никал и гвожђе заузимају доминантно место, а затим следе појаве олова и цинка.

На територији АП Војводине регистровано је и истражено преко 360 појава и лежишта за 16 врста неметаличних минералних сировина. Истражени и утврђени потенцијали неметаличних минералних сировина знатно су већи од њихове тренутне експлоатације. Као сировине за производњу грађевинских материјала користе се цементни лапорац, кречњак, туф и опекарска глина, а такође регистроване су и истражене следеће неметаличне минералне сировине: магнезити, бентонити, азбест, полудраги камен, тресет, пелоиди –

лековито блато и зеолити. Од наведених неметаличних минералних сировина, на територији АП Војводине експлоатише се тресет из лежишта „Велики Лап” у насељу Гај–Дубовац код Ковина и експлоатише се пелоид из лежишта „Русанда” у Меленцима.

Природна баштина АП Војводине је богата и разнолика. Одликује се израженим екосистемским, специјским и генетским диверзитетом. На подручју АП Војводине, смештене у југоисточном делу Панонског басена, налазе се изузетне природне целине, јединствене у том делу Европе, као што су Делиблатска пешчара (највећа у Европи), Фрушка гора и Вршачке планине, велике равничарске реке и њихове простране плавне зоне (нпр. ритови у Горњем Подунављу, Ковиљско-петроварадински рит, Обедска бара, Царска бара). Посебно треба навести очувана слатинска подручја Баната, јединствена на националном нивоу, као што су Слано копово, Русанда и Окањ. Систем очувања природе, успостављање посебно заштићених подручја, контрола и управљање регулисани су Законом о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – исправка), Законом о заштити животне средине и актима надлежних органа о заштити појединих природних добара.

У АП Војводини под заштитом се налази 133 подручја, на 133.675,89 ha или 6,22% од укупне површине. То су: један национални парк, шеснаест специјалних резервата природе, једанаест паркова природе, два предела изузетних одлика, два заштићена станишта, деведесет четири споменика природе.

До сада је на листу Рамсарских подручја уписано осам подручја, као међународно значајна станишта за птице издвојено је двадесет једно подручје (IBA), а као међународно значајна ботаничка станишта (IPA) издвојено је двадесет седам подручја.

3.3. Привреда

Територија АП Војводине, поред изузетно повољног географског положаја, има богату природну, културну и духовну баштину, што пружа повољне услове за привредни развој и задовољавајући животни стандард. Међутим, повољни природни услови и изграђени привредни капацитети нису подједнако распоређени у свим подручјима, па нису једнаки ни услови за будући привредни развој.

Карактеристично за АП Војводину јесте то да је реч о малој привреди која није довољно усклађена са европским и међународним нормама и стандардима; индустријски производи су недовољно конкурентни и узрокују висок дефицит трговинског биланса. На додатни проблем указује чињеница да је доминација секторских критеријума над структурним и просторним критеријумима, у вишедеценијском периоду, допринела неравномерном развоју, нерационалном регионалном распореду привредних активности, демографском пражњењу сеоских подручја и великој поларизацији. Постојећа привредна структура АП Војводине условљена је закаснелом транзицијом, дугогодишњом изолацијом и одсуством са светског тржишта, дуготрајним недостатком инвестиција и значајним технолошким заостајањем за развијеним привредама.

3.3.1. Економски положај АП Војводине у Републици Србији (Републички завод за статистику) 31. октобра 2014. године

1. Бруто друштвени производ – Регион Војводине, са остварених 557.000 динара БДП по становнику, јесте 3% изнад просека у Републици Србији, што га према Закону о регионалном развоју сврстава у развијен регион. Учешће АП Војводине у стварању укупног националног БДП у 2013. години износи – 27,5%.

2. Локалне самоуправе према степену развијености – Од укупно 45 локалних самоуправа у АП Војводини, чак 26 (58%) сврстава се у категорију равијених, у неразвијене само једна, а девастираних нема. Према Уредби о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе у 2013. години, у прву групу

развијености (степен развијеноси изнад републичког просека) разврстано је укупно 20 јединица локалне самуоправе Републике Србије, од којих чак једанаест с територије АП Војводине. У другу групу развијености (80%–100% републичког просека), од укупно 34 локалне самоуправе из Републике Србије, петнаест је из АП Војводине. У трећу групу развијености, коју чине недовољно развијене (у распону од 60% до 80% републичког просека), од укупно 47 јединица локалне самоуправе из Републике Србије, осамнаест је из АП Војводине. Четврту групу чине изразито неразвијене општине (испод 60% републичког просека), односно 44 јединице локалне самоуправе из Републике Србије, од чега свега једна (Општина Опово) из АП Војводине.

3. Просечне нето зараде по запосленом (јануар – септембар 2014. године) – Просечна нето зарада у наведеном периоду у АП Војводини износила је 42.278 динара, док је републички просек 43.918 динара. Предњачи Београдски регион са 54.705 динара, док доста заостају регони Шумадија и Западна Србија (37.082) и Јужна и Источна Србија (37.912).

4. Запосленост и незапосленост – Према броју незапослених у 2013. години у АП Војводини, уочава се смањење за 1.186 лица у поређењу са 2012. годином, док је укупно повећање у Републици Србији за 8.061 лице. Број незапослених лица на крају септембра 2014. године у АП Војводини износи 106.289, а у Републици Србији укупно 748.549. Знатно већа незапосленост приметна је у остала три региона (Београдски регион – 188.823, Регион Шумадија и Западна Србија – 241.014 и Регион Јужна и Источна Србија – 194 917). Према подацима НСЗ-а, број незапослених лица у Србији у септембру – у односу на просек 2013. године – смањен је за 2,7%. Највеће смањење броја незапослених лица, закључно са септембром, у поређењу с просеком из 2013. године, уочено је у региону АП Војводине (5,5%, – 10.947 лица). Укупан број запослених лица у АП Војводини на крају 2013. године (подаци РЗС) био је 443.296, док је на крају 2012. године био 447.963.

5. Финансијски подаци регионалног развоја од 2010. године и у периоду јануар – септембар 2014. године – Према подацима Агенције за привредне регистре, учешће АП Војводине у подстицајним средствима регионалног развоја у Републици било је далеко испод учешћа АП Војводине у укупном становништву (27%) и њеног учешћа у стварању БДП у 2013. години (27,5%). Од укупних подстицаја реализованих у Републици Србији, који су у 2014. години износили 269,5 милијарди динара, на подстицаје регионалног развоја у АП Војводини усмерено је свега 14,4 милијарде динара, дакле, 4,6% укупних подстицајних средстава. Индустријска производња у АП Војводини у периоду од јануара до септембра 2014. године забележила је раст од 0,9% у односу на исти приод 2013. године.

6. Извоз и увоз – Укупна спољнотрговинска размена привреде АП Војводине за 2014. годину остварена је у износу од 6.120 милиона евра. Повећање обима спољнотрговинске размене у АП Војводини, имајући у виду исти период 2013. године, јесте 5,5%, док је повећање на нивоу Републике Србије – 2,3%.

Увоз АП Војводине у 2014. години већи је за 4,6% од увоза у истом периоду претходне године.

Посебан проблем АП Војводине јесте регионална поларизација између Новог Сада, односно Јужнобачког округа и осталих делова покрајине. Прилив капитала и његово ефикасно улагање основни је предуслов привредног раста, зато је неопходно и остале области Војводине – поред Јужнобачког округа – учинити атрактивним за привлачење инвестиција. За то је првенствено неопходно улагање у савремену привредну инфраструктуру.

У АП Војводини привреда је заснована на великом богатству квалитетног обрадивог земљишта, које захвата 84% њене површине, и чија је природна плодност побољшана мрежом канала за наводњавање, тако да је од 1,78 милиона хектара обрадиве земље око 0,5 милиона дренирано. Око 70% приноса са ових поља отпада на житарице, 20% на индустријско биље, а 10% на остале

културе. Део плодова се извози, али већина се прерађује у домаћој прехрамбеној индустрији, стационираној углавном у АП Војводини (погони за прераду меса, воћа и поврћа, уљаре, шећеране, млекаре, итд.)

Постоји и снажна базична индустрија која производи машине за обраду метала, електричне уређаје и каблове, грађевинске материјале, нафтне деривате, хемијске производе, електромоторе, рото-папир. Развијена је и индустрија производа високог нивоа обраде, попут зубарске опреме, возила, фармацеутских производа, порцелана и другог.

Део прихода војвођанске привреде долази и од туризма, нарочито развијеног на рекама, језерима, термалним изворима и на Фрушкој гори, где се налазе бројни православни манастири српско-византијског стила, подигнути између 15. и 17. века.

4. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

4.1. Воде

4.1.1. Стање вода и водоснабдевање

АП Војводина има велики водни потенцијал у водотоцима – Дунаву, Сави, Тиси и развијеном каналском систему Дунав–Тиса–Дунав. Свега 1% водних ресурса површинских вода су домицилне воде.

Водоснабдевање у АП Војводини оријентисано је искључиво на коришћење подземних вода из различитих водоносних издани („прва” издан, основна издан и плиоцен-субартеска и артеска издан). Процењује се да је укупно захватање просечно око 6,8 m3/s (Бачка 57%, Банат 31% и Срем 12%), од чега на снабдевање водом за пиће (становништва, привреде и јавне потребе), путем јавних водовода, отпада око 5,5 m3/s. Највише се експлоатише основна издан, више од 44% од укупне количине. На подручју северне Бачке и северног Баната захватају се подземне воде скоро искључиво из основне издани (дубина од 60m до 220m). У западној и јужној Бачкој, јужном Банату и Срему захватају се подземне воде из свих водоносних средина (55% основна издан, 26% плиоцен, 18% остала изворишта).

Од укупно захваћених подземних вода за јавно водоснабдевање градских насеља и општинских центара, користи се више од 85% од укупне количине, а за јавно снабдевање водом за пиће сеоских насеља користи се само око 15% од укупне количине захваћених подземних вода.

На свим изворištима градских насеља на којима се захватају подземне воде из водоносних средина основног комплекса, као и водоносних средина плиоцена врши се „надексплоатација”, тј. захватају се количине подземних вода које су знатно веће од обновљивих резерви.

Квалитет подземних вода основних издани најбољи је у подручју југоисточног Баната, а нешто гори у јужном Срему, северној и јужној Бачкој. Сличног квалитета су и воде у Јужном Банату, а најгорег квалитета су воде у северном и средњем Банату и западној Бачки, где поједине компоненте (органске материје, гвожђе, манган и арсен) битно одступају од норми квалитета воде за пиће.

Велики део подземних вода у АП Војводини садржи високе концентрације арсена. Већина водовода не поседује технологије за уклањање арсена из подземних вода, те је садржај арсена у води за пиће, на већем делу подручја АП Војводине, изнад 10 μg/l, што је законски лимит. Најугроженији региони су Северни и Средњи Банат, Западна Бачка, а делом и Северна и Јужна Бачка.

4.1.2. Квалитет површинских вода

Непречишћене отпадне воде насеља, индустрије, пољопривреде и из осталих извора загађују акватичне екосистеме, а последица тога су велика одступања квалитета површинских вода од законских норми.

У АП Војводини регистровано је више од 500 концентрисаних загађивача, доминантно из индустрије. Емисија из прехрамбене индустрије чини око 80% укупног индустријског загађења у АП Војводини.

Укупна продукција отпадних вода, комуналних и индустријских, износи 5,25 милиона еквивалент становника (ЕС), од чега се пречишћава само 10% (европски стандард – 87%). Укупно има двадесет два постројења за пречишћавање комуналних отпадних вода, од чега половина трајно није у функцији. Капацитет градских постројења која раде јесте око 0,5 милиона ЕС. Свега 7% становништва прикључено је на градска постројења за пречишћавање отпадних вода, те се неприхватљиво велика количина отпадних вода из домаћинстава (50%) испушта у воде прве издани. Третман је неадекватан и само два постројења имају терцијарни третман. Само три постројења имају обраду муља.

Само 30% популације повезано је на јавну канализацију, што је незадовољавајуће према европском стандарду (93%). Не постоји град/насеље с потпуном покривеношћу јавном канализационом мрежом. Само У Новом Саду, више од 90% становништва прикључено је на јавну канализацију.

Као последица испуштања непречишћених отпадних вода, региструју се интензивна еутрофикација и акумулација тешких метала у акватичним екосистемима. Концентрације тешких метала прелазе циљне вредности и најизраженији проблем је њихова де-позиција у седименту, као и акумулација осталих приоритетних и приоритетних хазардних супстанци (пестициди, PAH, PCB итд.). Најугроженије деонице су мали водотоци и каналска мрежа због ниске способности самопречишћавања (ДТД канал Врбас–Бездан, Бегеј, Надела, Кудош, Криваја).

4.1.3. Квалитет воде за пиће

На територији АП Војводине има укупно осамнаест постројења за припрему воде за пиће, капацитета 20–1500l/s. Од укупно захваћене подземне воде на територији АП Војводине око једна трећина подвргава се третману на постројењима за припрему воде за пиће.

Од укупне количине захваћених вода, око 58% троши се за домаћинства, око 19% за пословне потрошаче, а преосталих 23% су губици (нпр. физички губици, нерегистрована потрошња).

Пречишћена хлорисана вода за пиће доступна је становништву у свега 16 (36%) од укупно 45 општина на територији АП Војводине. И поред пречишћавања и дезинфекције, у води за пиће је у појединим насељима утврђен повишен садржај гвожђа, мангана, амонијака, природних органских материја, нитрита, арсена и продуката разградње дезинфекционих средстава. Такође, региструје се и повишен садржај укупног броја микроорганизама, показатеља неадекватног и недовољно ефикасног поступка дезинфекције и пречишћавања воде за пиће.

Око 40% становништва у подручју АП Воводине снабдева се са водом која садржи више од 10 μg/l арсена. У већини случајва, концентрација арсена у води за пиће се креће од 50 до 100 μg/l, али има и градова (Зрењанин, Темерин), где се концентрација арсена у води за пиће креће од 150 до 250 μg/l. Међутим, поред арсена, у води за пиће у насељима на подручјима средњег и северног Баната и западне Бачке и делом у јужној Бачки налазе се и ПОМ (природне органске материје) у концентрацијама изнад 5 mg/l TOC (укупни органски угљеник – TOC), па чак и до 13 mg/l TOC, какво је стање у општинама Зрењенину, Нова Црња и Житиште. Исто тако, утврђено је да преко 70% воде за пиће садржи амонијак изнад дозвољених вредности.

На основу резултата испитивања, квалитет воде за пиће генерално је незадовољавајући. Унапређивање дистрибутивних система, односно њихова реконструкција, умногоме може побољшати микробиолошки квалитет. У погледу физичко-хемијског квалитета, неопходно је применити технологије прераде воде, како би се досегао законски захтевани квалитет.

4.2. Ваздух

На квалитет ваздуха у урбаним срединама у АП Војводини утиче велики број термоенергетских постројења и индивидуал-них котларница и ложишта, интензиван саобраћај у градским срединама, застареле технологије и ниска енергетска ефикасност постројења у сектору енергетике и

индустрије, дифузно загађење из пољопривреде и друго. Емисије у ваздух сумпорних и азотних оксида, тешких метала, честица, амонијака и других полутаната из разних извора основни су извор загађења. Квалитет ваздуха се посебно погоршава током неповољних метеоролошких услова и током грејне сезоне.

У термоенергетским постројењима, поред природног гаса, користе се течна и чврста фосилна горива с већим процентом сумпора, а индивидуална ложишта користе различите врсте горива, врло често непознатог порекла. Емисија загађујућих материја из саобраћаја условљена је квалитетом горива (високосумпорни дизел и оловни бензин), процесом сагоревања у моторима у односу на старост возила, густином саобраћаја, инфраструктурним и урбанистичким решењима. Удео емисије азотних оксида, амонијака и метана потиче из пољопривредне производње, као последица неадекватне употребе ђубрива и природне денитрификације.

4.2.1. Емисије загађујућих материја

Емисије оксида сумпора – Емитоване количине оксида сумпора директно зависе од његовог садржаја у гориву, режима сагоревања горива, као и од коришћења система за одсумпоравање, а њихов штетан утицај огледа се у закисељавању постојећих екосистема.

На основу података Агенције за заштиту животне средине, укупна емисија сумпорних оксида у периоду од 2009. до 2012. године у АП Војводини бележи опадајућу тенденцију. У укупној емисионој вредности сумпор-диоксида доминантан је удео хемијске индустрије, а потом следи у далеко мањој мери емисија из прехрамбене индустрије-шећерана. Највећа емисија регистрована је у Панчеву, са уделом од 51% у укупној емисији (2012), доминантно из НИС Рафинерије нафте Панчево. Далеко мањи удели у укупној емисији у 2012. години регистровани су из шећерана у општинама Ковачица (12.6%), Врбас (11.5%) и Пећинци (10.9%). Примена алтернативних горива у фабрици цемента Лафарж БФЦ Беочин утицала је на то да се знатно смање емисије сумпорних оксида у периоду од 2011. до 2012. године (66%). Такође, регистрован је знатан пад емисије у Новом Саду, с доминатним уделом Панонских ТЕ-ТО Нови Сад.

Емисије оксида азота – Висока концентрација азотних оксида има штетан утицај на природне екосистеме (закисељавање и еутрофикација). Такође, значајно утичу на разарање озона у вишим слојевима атмосфере, а у тропосфери представљају један од прекурсора озона.

На основу података Агенције за заштиту животне средине, укупна емисија азотних оксида у периоду од 2009. до 2012. године у АП Војводини бележи опадајућу тенденцију. У укупној емисионој вредности азотних оксида доминантан је удео хемијске индустрије, а потом следи у далеко мањој мери емисија из енергетског сектора. Највећа емисија регистрована је у Панчеву, са уделом од 41,9% у укупној емисији (2012), доминантно из НИС Рафинерије нафте и ХИП Азотаре. Далеко мањи удели у укупној емисији у 2012. години регистровани су у Беочину (21%) и Новом Саду (9,3%). Примена алтернативних горива у фабрици цемента Лафарге БФЦ Беочин утицала је на знатно смањење емисије азотних оксида у периоду од 2011. до 2012. године (72%).

Емисије суспендованих (прашкастих) материја – Емитоване количине прашкастих материја зависе од врсте коришћеног горива, а затим и од сектора употребе, што условљава режим сагоревања, степен оптерећења, као и постојање система за пречишћавање отпадних гасова.

На основу података Агенције за заштиту животне средине, укупна емисија суспендованих честица у периоду од 2009. до 2012. године у АП Војводини бележи опадајућу тенденцију. У укупној емисионој вредности суспендованих честица доминантан је удео хемијске индустрије, а потом следи у далеко мањој мери емисија из осталих активности у ИППЦ постројењима. Највећа емисија регистрована је у Панчеву, са уделом од 23% у укупној емисији (2012.), доминантно из НИС Рафинерије нафте, ХИП Петрохемије и ХИП Азотаре.

4.2.2. Квалитет амбијенталног ваздуха

Праћење квалитета амбијенталног ваздуха у АП Војводини спроводи се аутоматским и мануалним мерењима од стране бројних стручних институција. Системом мониторинга квалитета ваздуха, успостављене су државна мрежа и локалне мреже мерних станица и мерних места за фиксна мерења на територији АП Војводине. Мануални мониторинг квалитета ваздуха обављају заводи за јавно здравље с територије АП Војводине (ЗЗЈЗ–118 мерних места) и СЕПА (седам мерних места) на укупно 125 мерних места.

Квалитет ваздуха у државној мрежи аутоматског мониторинга прати Агенција за заштиту животне средине (СЕПА) на седам мерних станица у АП Војводини. На локалном нивоу, успостављене су две мреже аутоматског мониторинга – од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине за територију АП Војводине (седам аутоматских станица) и Града Панчева за територију Панчева (четири аутоматске станице).

Мреже аутоматског мониторинга стално прате полутанте са основним метеопараметрима. Једночасовне средње мерене концентрације шаљу се путем ADSL/GPRS-а у реалном времену на даље процесирање у централне системе за обраду података који се даље шаљу Европској агенцији за заштиту животне средине. Постоји спецификација мрежа аутоматског мониторинга по EoI класификацији, односно типу станица и мереним основним и специфичним параметрима.

Све аутоматске станице за праћење квалитета ваздуха имају значајне проблеме у обезбеђивању континуалног рада и оптималног функционисања, услед недостатка финансијских средстава. Због проблема у одржавању и сервисирању, ниједна аутоматска станица не испуњава у потпуности захтеве у погледу квалитета података.

За мрежу којом управља ПСУГЗЖС, у наредном периоду, неопходно је обезбедити замену дотрајалих анализатора, с обзиром на дуг експлоатациони период и све веће трошкове одржавања и сервисирања, као и набавку нових анализатора како би се обезбедило праћење свих релевантних параметара (посебан акценат је на суспендованим честицама које представљају највећи проблем у АП Војводини). Неопходно је извршити репозиционирање и промену типа појединих аутоматских станица – у складу са законском регулативом и ЕУ директивама (Зрењанин – саобраћајна у базну и Сомбор – саобраћајна у базну с релокацијом у Суботицу). За све локалне мреже у наредном периоду неопходно је обезбедити праћење квалитета ваздуха путем овлашћеног правног лица, ради адекватног управљања системом аутоматског мониторинга са успостављеним QA/QC протоколима, прикупљањем, обрадом и валидацијом резултата мерења.

4.2.3. Оцена квалитета ваздуха по агломерацијама/зонама

У складу са законском регулативом, на територији АП Војводине одређене су једна зона и две агломерације (Зона „Војводина”, Агломерација „Нови Сад”, Агломерација „Панчево”). У 2013. години, на основу расположивих параметара добијених аутоматским мониторингом квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама, оцењен је квалитет ваздуха по зонама/агломерацијама. Све станице сврстане су у прву категорију квалитета ваздуха, али ова оцена се мора узети као условна, с обзиром на ограничен број обрађених података (неки параметри нису били мерени и за неке параметере није био испуњен услов за минималну расположивост података/валидност података). Неопходно је нагласити и то да резултати мерења у дугорочном периоду (2009–2013) јасно указују на проблем загађења суспендованим честицама и приземним озоном. У посматраном периоду, регистрована су прекорачења дневних и годишњих граничних вредности за PM10, као резултат загађења из саобраћаја, индивидуалних ложишта и индустрије. Највећи број дневних прекорачења регистрован је зими, то јест у току грејне сезоне. Број прекорачења дневне граничне вредности на појединим мерним местима

био је изнад дозвољене границе (46 дана/год), с највишом 36. вредношћу, врло често изнад толерантне вредности. У истом периоду, повишене средње годишње вредности з а PM2.5 з абележене су на с таницама Беочин-центар, НС Дневник и Панчево–Ватрогасни дом, са уоченим сезонским трендом (повишене концентрације зими). Однос PM2.5 /PM10 има јасно уочене сезонске промене, с нижим вредностима током лета. Сезонски тренд овог фракционог односа повезан је са сезонским карактером рада појединих емисионих извора. Током зиме већи је удео финијих честица (PM2.5) које се емитују приликом сагоревања, док су лети доминантније честице биогеног порекла већег промера (нпр. полен). На проблем загађења суспендованим честицама указују и резултати мануалних мерења чађи, укупних суспендованих честица и укупних таложних материја.

Максималне дневне осмочасовне средње вредности за приземни озон биле су више од циљне вредности за здравље људи (120 μg/m3). Уочава се сезонски тренд с регистрованим прекорачењима лети, то јест током интензивнијег сунчевог зрачења и виших температура.

Из резултата мерења у посматраном периоду, јасно се могу издвојити подручја у којима је саобраћај доминантан извор загађења током целе године и подручја у којима током зиме то јест током грејне сезоне концентрације загађујућих материја расту услед сагоревања фосилних горива или горива непознатог порекла.

4.2.4. Полен

Полен биљака за човека је један од најзначајнијих алергена у ваздуху. Биолошка улога полена јесте оплодња биљака, али је полен, нажалост, и један од најзначајнијих алергена и узрочника респираторних алергијских болести. Полен амброзије сврстава се у специфичне агенсе који загађу ваздух, а ветар га може разнети и на удаљеност од неколико стотина километара. Поленова зрна у више од 20% људске популације изазивају алергијске реакције (бронхитис, коњуктивитис, дерматитис, поленска кијавица), док у случају дуготрајног и вишегодишњег излагања високим концентрацијама, један део људске популације оболева од хроничног бронхитиса и бронхијалне астме. Загађеност ваздуха у урбаним, индустријским срединама доприноси појачаном алергијском дејству аерополена. Полен се везује са осталим загађивачима, тако да има још неповољније дејство по човека у урбаним срединама.

Негативан утицај на здравље људи, који изазива полен појединих биљних врста, сврстава ове честице у „природне” загађиваче ваздуха. Концентрација полена биљака у ваздуху зависи од низа фактора који владају у природним стаништима и урбаним срединама. Веома је важно познавање временске и просторне дистрибуције, као и врсте аероалергеног полена, како би се стање пратило и издавало путем извештаја о стању полена, прогноза за наредни период, као и формирање календара полена. Од биологије биљне врсте и од параметара спољашње средине (температура, влажност, инсолација) зависи када, колико дуго и која количина полена ће се наћи у ваздуху. Ови подаци су намењени: превенцији код сензибилисаних особа, као помоћ у ефикаснијем лечењу пацијената у здравственим институцијама, побољшању рада комуналних и урбанистичких служби на уништавању трава и корова које су узрочници алергијских болести, бољем сагледавању потребе увођења законске регулативе, укључивању у међународну сарадњу, јер су проблеми аерополена не само локалног, регионалног, него и глобалног карактера. Један од специфичних агенаса који загађују ваздух јесте полен амброзије. Неспецифични агенси – као што су SO2, NO2, CO2 – уз деловање UV зрака изазивају повећану продукцију полена амброзије и промене хемијског састава једињења који су саставни делови поленових зрна и тиме повећавају број алергогених протеина. Овом чињеницом објашњава се значај аерозагађења за повећан број алергијских респираторних болести. У последњих десет година, концентрација амброзије порасла је десет пута и највећа је јутарњим сатима и пре подне, а након кише

концентрација полена у ваздуху се смањује. Суво и ветровито време је повољно за ширење полена и неповољно је раздобље за преосетљиве особе. Полен се у великим количинама ослобађа током топлих и сунчаних дана, рано ујутру, па како дан одмиче и температура расте, повећава се његова кон

центрација у ваздуху. До касних поподневних сати ова концентрација је висока, да би касније, услед хлађења ваздуха, количина полена опала. Кишно раздобље повољно делује на пацијенте, јер се тада ваздух чисти од диспергованих поленових честица. Ниске температуре спречавају издуживање филамената прашника, а влажност ваздуха спречава отварање поленских кесица.

Временска дистрибуција варирања десетогодишњих просечних дневних концентрација анализираних типова полена и просечног десетодневног тренда указује на појаву три јасно диференцирана периода током годишњег циклуса:

1. период – траје од 1. јануара до 30. априла. Карактеристично за овај период јесте то што обухвата појаву првих поленових зрна у новој сезони, то су поленова зрна дрвенастих биљних врста, код којих се фенофаза цветања и главни део сезоне реализују у овом периоду.
2. период – траје од 1. маја до 31. јула. Карактеристично за овај период јесте регистровање поленових зрна зељасте вегетације, при чему овој групи припада поленова зрна типа: poaceae, plantago, rumex и urticaceae. Ниске дневне концентрације наведених типова полена јављају се у ваздуху крајем првог, али се оне задржавају и током трећег периода.
3. период – траје од 1. августа до 31. октобра. Карактеристично за овај период јесте регистровање поленових зрна зељасте рудералне, коровске вегетације аутохтоне и или адвентивне флоре. Зељастој рудералној, коровској вегетацији припадају поленова зрна типа: chenopodiaceae/ amaranthaceae, artemisia и ambrosia.

Резултати вишегодишњег мониторинга аерополена у АП Војводини указују на присуство јаких алергених типова полена у ваздуху, као и на висок степен варирања карактеристика параметара сезоне.

Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине располаже с пет мерних станица за мерење концентрације полена у ваздуху, које су распоређене тако да покривају цело подручје АП Војводине. Континуирано мерење врши се на следећим мерним местима: Сремска Митровица, Врбас, Сомбор, Зрењанин и Кикинда. Оваквим распоредом клопки обезбеђује се покривеност већине територије АП Војводине. Прати се концентрација за 24 типа полена (јавор, јова, амброзија, пелен, бреза, конопље, граб, пепељуге/штиреви, леска, јасен, орах, дуд, бор/јела/ смрча/кедар, боквица, платан, траве, топола, храст, киселица, врба, тиса/чемпрес, липа, брест и коприве), међу којима се налазе значајни узрочници поленских алергија, али и типови полена значајни у пољопривреди. Поленова зрна прегледају се и пребројавају на оптичком микроскопу на увеличању 400x. Прегледају се траке са узорцима дужине 48 mm, које одговарају периоду узорковања од 24 часа. Поленова зрна прегледају се и пребројавају дуж три хоризонталне линије, а дневне концентрације полена (ПЗ/m3) израчунавају се множењем укупног броја сваког типа полена с корекционим фактором. Потом се припремају недељни календари полена и редовно се информише јавност о стању аерополена у АП Војводини.

Како би се осигурао квалитет и употребљивост добијених података, мониторинг аерополена спроводи се стандардизовано Хирстовом волуметријском методом са апаратима за седмодневно комтинуирано узорковање ваздуха (марке „Burkard Manufacturing Co.Ltd.).

Податак о укупним дневним концентрацијама полена дрвећа у АП Војводини у 2014. години није могуће поредити с протеклим сезонама. Високе дневне концентрације полена дрвећа регистроване у априлу јесу резултат завршетка ослобађања полена током самог краја сезона цветања: брезе ораха, дуда, платана и храста. Током маја, јуна, затим током лета у септембру и октобру регистрована су поленова зрна борова, кедра и липе, што је на годишњем нивоу свакако мали део

укупне количине и временске диструбуције полена дрвећа.

Полен многих биљних врста породице трава, укључујући цереалије, чини укупну количину полена „трава". Уз веома широки спектар и опсег екофизиолошких карактеристика фенофазе цветања, разумљива је појава изузетно дуге сезоне појаве полена овог типа у ваздуху. Полен трава носи алергена јединења на које реагује велики број осетљивих особа. Током 2014. године, мерења нису обухватила готово цео месец од када се полен трава појављује у ваздуху као појединачна поленова зрна. Забележене су разлике у интензитету сезона и временској дистрибуцији дневних концентрација између градова који су дефинисани као мерна места. Посебно се истичу неуобичајено високе дневне вредности забележене у Кикинди и Зрењанину крајем августа и почетком септембра месеца. Поред јаких алергених својстава полена трава, дуга изложеност повишеним дневним концентрацијама додатно повећава неповољан утицај на настанак, ток алергијских симптома и сензибилизацију грађана Војводине на овај тип алергена.

Подаци о укупним дневним концентрацијама полена корова у АП Војводини ове године показују уобичајен ток и интензитет у односу на раније године. Полен корова у Војводини појављује се у ваздуху од маја до краја сезоне. Започиње нижим дневним концентрацијама током маја (полен, боквице, киселице, почетак сезоне полена коприва), а наставља се током јуна и јула, са значајним варирањем и високим дневним вреднстима полена коприва. Типични типови полена корова као што су пепељуге, пелен и коприва доприносе високим концентрацијама полена које се региструју у свих пет градова у АП Војводини током августа и септембра. Ипак, доминатан тип полена у ова два месеца јесте полен амброзије.

Појава полена типа амбросиа карактеристична је за јул, а задржава се у ваздуху до новембра. Просечно, главни део сезоне почиње у првој декади августа, а завршава се у трећој декади септембра. На завршетку, као и на самом почетку годишњег циклуса, ово је тип полена који се најчешће налази у ваздуху, а има секундарно порекло, то јест поленова зрна доспевају у ваздух подизањем с места природног депоновања. Просечно, 99 дана траје период током којих се овај тип полена појављује у ваздуху. Током 2014. године за тип полена амброзија у Војводини утврђен је веома уједначен почетак и завршетак главног дела сезоне у свим градовима. Сомбор је град с највишим вредностима интензитета сезоне (полен индекс и максимална дневна концентрација). Кикинда је град с највише дана када је регистрован полен амброзије. Број дана с повишеним концентрацијама креће се од 39 у Зрењанину до 51 дан у Сомбору. Чак три града (Врбас, Сомбор и Кикинда) имају преко двадесет дана с високим дневним концентрацијама овог типа полена.

Праћење тренда концентрације полена амброзије омогућава потпуније праћење ефикасности акције уништавања амброзије, што је још један разлог за мониторинг полена. Мониторинг полена и аеропалинолошка истраживања могу имати примену у многим областима живота и рада човека. Досадашњи резултати развоја аеропалинолошких истраживања представљени су просторном и временском карактеризацијом стања полена. Крајња потреба да се помогне алергичним особама водила је карактеризацији како алергених особина самог полена, тако и његовог утицаја на осетљиве особе. Резултати анализа аеропалинолошких података недвосмислено потврђују то да полен и појаве повезане с реализацијом његове основне биолошке функције утичу или могу утицати на квалитет животне средине, па самим тим – и на човека. Управо ове чињенице указују на нове правце истраживања и могућност употребе резултата као показатеља квалитета животне средине.

4.3. Природа, биодиверзитет и геодиверзитет

4.3.1. Постојеће стање

АП Војводина налази се у северном делу Републике Србије, у југоисточном делу Панонске низије и заузима површину од

21.506km2. Представља просторно широку равницу која карактеришу изузетне природне и предеоне целине на малом простору.

У АП Војводини, где доминирају пољопривредне површине и где је производња хране једна од основних активности, заштићене природне целине су значајне због општег очувања биолошке

разноврсности насупрот моноагрокултура. АП Војводина, са 82,8% пољопривредних површина, представља типично агро-културно подручје, где се 74,5% површина обрађује, а 6,8% јесу ливаде и пашњаци. У поређењу с Панонским биогеографским регионом, где се под агрокултуром налази 75% површина, а од тога су 8% травне површине, уочава се да у АП Војводини има 7,8% више површина под агрокултуром, да су ливаде и пашњаци мање заступљени за 1,2%, а више се обрађује 7,5% земљишта. То указује на то да природних станишта има процентуално мање, да су остаци природних станишта очувани на малим површинама и изоловани попут острваца. Губитак површина, фрагментација, изолација и неравномеран просторни распоред узрокује деградацију постојећих природних станишта, угрожавајући биолошку разноврсност Војводине (Пањковић, Сабадош, 2009). Војводина се налази у југоисточном делу карпатског басена. Припада Панонском биогеографском региону и заузима 9 % региона (Адамовић, 2008). Биљногеографски, на подручју Војводине одражавају се утицаји Панонске провинције понтско јужносибирске регије (Horvat, Glavač, Ellenberg, 1974). По климазоналној вегетацији, то је подручје шумо – степе у оквиру свезе Aceri – tatarico – Quertion (Јанковић, 1984).

Уједно, ова подручја представљају оазе очуване природе, важне за одржавање опште еколошке равнотеже у региону. Изворност природних процеса чини их подручјима с највишим нивоом квалитета животне средине, вредним за очување основних животних ресурса, воде, ваздуха и земљишта. Такође, природна добра и боравак у природи представљају важан аспект квалитета живота становништва.

Велика биолошка разноврсност на територији АП Војводине условљена је биогеографским положајем, отвореношћу територије према другим регионима у окружењу, као и историјским процесима флорогенезе и фауногенезе у последњих неколико стотина хиљада година. Савремене процене биодиверзитета одређених територија заснивају се на фундаменталним истраживањима и сазањима таксономије, биогеографије и екологије.

Законом о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – исправка) уређују се заштита и очување природе, биолошке, геолошке и предеоне разноврсности као дела животне средине. Под појмом природе – у овом контексту – подразумева се јединство геосфере и биосфере, изложено атмосферским променама и различитим утицајима, као и природна добра и природне вредности које се исказују биолошком, геолошком и предеоном разноврсношћу.

Већина значајних подручја за очување биодиверзитета у АП Војводини јесу заштићена, успостављањем просторне заштите на националном и међународном нивоу. Она су уједно значајна и за успостављање еколошке мреже у Републици Србији, као дела Паневропске еколошке мреже. Просторне целине које садрже станишта значајна за очување биолошке разноврсности, представљају централна подручја еколошке мреже, дефинисане Уредбом о еколошкој мрежи (2010), као еколошки значајна подручја. Према правном статусу, то су: просторне целине које су валоризоване као подручја од међународног значаја (Рамсарска подручја, IBA – значајна подручја за птице, IPA – ботанички значајна подручја, PBA – одабрана подручја за дневне лептире), заштићена подручја значајна за заштиту дивљих врста или станишта, станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Заштићена природна добра јесу једна од најважнијих заоставштина које човечанство може оставити будућим генерацијама. Наиме, заштићена природна добра су заштићена подручја, заштићене врсте и покретна заштићена природна документа. Заштићена подручја представљају просторе који имају изражену геолошку, биолошку, екосистемску или предеону разноврсност и због тога се актом (документом) о заштити проглашавају заштићеним подручјима од општег интереса.

У АП Војводини под заштитом се налазе 133 заштићена подручја, на 133.675,89 ha или 6,22% (извор података: Регистар

заштићених природних добара ПЗЗП, стање на дан 1.04. 2015) од укупне површине. То су: један национални парк, шеснаест специјалних резервата природе, једанаест паркова природе, два предела изузетних одлика, два заштићена станишта, деведест четири споменика природе. Заштићеним подручјима прописује се категоризација вредности подручја и примењује се тростепени режим заштите и то: режим заштите I степена, као режим стриктне заштите по моделу очувања „дивљине", режим заштите II степена, као прелазни режим заштите по моделу „полудивљине" и режим заштите III степена, као слободнији режим заштите са контролисаним коришћењем природних ресурса. Посебна јавна предузећа, основана законом, управљају националним парком, а осталим заштићеним подручјима – јавна предузећа, друштвене организације, ловачка удружења, еколошке организације и други којима је поверено управљање актом о установљењу заштићених подручја, а у складу са законом, уредбама, одлукама, просторним плановима тог подручја, плановима управљања заштићеним подручјем, плановима и програмима коришћења природних ресурса и тако даље.

Поред природних добара заштићених у националним оквирима, у АП Војводини су издвојена и заштићена подручја која су значајна по међународним прописима. Међународно значајна природна добра у АП Војводини такође су основ за развијање међународне и регионалне сарадње, размене искустава, а ради унапређивања заштите природе.

Према правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, на подручју АП Војводине налази се 122 врста васкуларних биљака, 17 врста риба, 14 врста водоземаца, десет врста гмизаваца, 166 врста птица гнездарица и 35 врста сисара.

Геодиверзитет АП Војводине представља разноврсност геоматеријала, појава и процеса под притиском антропогених активности (урбанизације, индустријализације, пољопривреде, и другог). Експлоатација и природних ресурса, изостанак рекултивације земљишта, изградња разних објеката без одговарајућих инжењерско-геолошких подлога и планских документација, употреба агротехничких мера у пољопривреди (које узрокују загађења подземних вода), као и природни геолошки процеси (клизишта, одрони, земљотреси, бујице итд.) јесу фактори који утичу на садашње лоше стање у овој области.

Подручје АП Војводине, од свих делова Србије, највише је изменило свој изглед, посебно у последњих неколико стотина година. Највећим делом Војводине простирала су се влажна станишта плавних подручја великих река, а на вишим деловима степе и слатинска станишта. Данас у Војводини доминира културни предео с пољопривредним површинама, насељима и индустријским регионима, а природна станишта одржала су се у виду мањих издвојених целина. Негативан антропогени утицај одразио се на укупну биолошку разноврсност. Поједине врсте потпуно су нестале, док је многима бројност знатно смањена, према Црвеној књизи флоре Србије, постоји преко 80% биљака које расту у Војводини, а којима прети изумирање због промена и нестанка њихових станишта.

Основни показатељ који указује на то да је стање заштићених подручја у АП Војводини незадовољавајуће јесте њихов удео у укупној површини покрајине, који износи занемарљивих 6,22%. Ради достизања регионалних потреба и европског плана – који износи око 10% – потребно је осмислити стратегију валоризације, повећати заштићене површине и проглашење природних добара. Будући да само постизање статистичког циља није једини имератив, паралелно с повећањем заштићених површина, потребно је очувати и унапредити стање у постојећим природним добрима. Приказ угрожености сваког од наведених заштићених подручја указује на потребу побољшања општег приступа заштите и управљања овим просторима. У том смислу, потребно је првенствено решити питања управљача заштићеним подручјима, који су често недевољно стручно и материјално

опремљени, а умногоме и у сукобу интереса, будући да су истовремено и корисници простора. Из тога би произишло и решење за одговарајуће чуварске службе.

Задаци на заштити, очувању и унапређивању богатог природног наслеђа АП Војводине захтевају мултидисциплинарни приступ и учешће читавог низа стручњака различитог профила. Посебна

пажња посвећује се очувању, санацији и ревитализацији осетљивих/фрагилних екосистема, по којима је Војводина препознатљива, као што су влажна станишта, слатине, степе и пешчаре. На пословима заштите природних вредности АП Војводине, посебно биодиверзитета и природних добара од изузетног националног и међународног значаја, неопходно је укључити све расположиве потенцијале, од државних до невладиних организација и локалних заједница, уз сарадњу међународних фондација и експерата.

Последњих година евидентно је побољшање промоције, популаризације и заштите, а посебно мере активне заштите на ревитализацији станишта, што се превасходно остварује финансирањем Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, стручном помоћи Покрајинског завода за заштиту природе и управљача. Чишћење ливада, измуљивање бара, сузбијање инвазивних врста, ревитализација водених режима представљају најважније активности које у перспективи треба наставити и појачати, уз обавезно праћење ефеката.

Ради успостављања одрживог развоја АП Војводине, посебна пажња посвећује се формирању и развоју екотуристичких садржаја у заштићеним подручјима. Активности су усмерене на изградњу центара за посетиоце, чије су основне функције промоција заштићених подручја, едукација, рекреација, али и размена информација и искустава. Развијени туристички садржаји, не само да обезбеђују средства неопходних за заштиту природних вредности и унапређивање подручја у целини, већ и значајно доприносе популаризацији заштите природне баштине.

4.3.2. Притисак на природу, биодиверзитет и геодиверзитет

Подручје АП Војводине претрпело је значајне промене изгледа предела услед обимних мелиорација, крчења шумских станишта, развоја пољопривреде и изградње насеља. Некада су се њеним највећим делом простирала влажна станишта плавних подручја великих река, а на вишим деловима степска и слатинска станишта, типична за панонски регион. Међутим, данас у АП Војводини доминира културни предео с пољопривредним површинама, насељима и индустријским регионима, а природна станишта одржала су се у виду мањих издвојених целина.

Негативни утицаји различитих човекових активности на шумске екосистеме, као и на друга осетљива станишта изазвали су значајне промене у природи. Прекомерна и неконтролисана експлоатација природних ресурса који су ограниченог капацитета, врше највећи притисак на биодиверзитет и геодиверзитет.

Праћењем стања природних вредности, животне средине и људских активности у заштићеним подручјима, на основу извештаја управљача, Покрајинског завода за заштиту природе и инспекцијских органа, издвојени су многобројни параметри који представљају најзначајније притиске на природу.

Међу најзначајнијим притисцима на природу, биодиверзитет и геодиверзитет издвајају се:

- антагонизам између потреба заштите и коришћења простора; фрагментација екосистема развојем инфраструктуре (просторно раздвајање и изолација станишта и смањење процеса у њима);
- нарушавање и измена природних станишта (деградација и промена намене земљишта подизањем плантажних засада клонских топола посебно на местима где су раније биле влажне ливаде и пашњаци односно исушивање бара и мочвара, комплекси аутохтоних ритских шума замењују се засадима брзорастућих топола, остаци некадашњих пространих степа се преоравају и преводе у обрадиво земљиште, а слатине се претварају у рибњаке); изградња одбрамбених насипа и измена тока река;
- изградња мреже канала и хидромелиорациони радови (последица – снижавање нивоа подземних вода, исушивање,

еутрофизација и нестајање влажних станишта);
- неадекватно управљање заштићеним подручјима; неодговарајуће коришћење природних ресурса (прекомеран и неконтролисан излов дивљачи и рибљег фонда и интензивно коришћење шума, неконтролисано сакупљање дивљих биљних и животињских врста и гљива ради стављања у промет), узнемиравање животиња у репродуктвном периоду;
- уношење алохтоних инвазивних врста флоре и фауне, надирање инвазивних врста дрвећа и жбуња (багремац, пајасен), интродукованих патогена (храстова пепелница и др.) и биолошки јачих аутохтоних врста (јасен, жешља, клен, топола);
- преоравање пољопривредних површина до обале и укрупњавање пољопривредних површина без пољозаштитних појасева, ремиза, живица, заклона; прекомерна употреба хемијских средстава у пољопривреди (примена неодговарајућих метода и хемијских препарата за сузбијање штеточина);
- ширење насеља и индустријских постројења (загађивање ваздуха, водотокова и земљишта загађујућим материјама пореклом из индустрије, енергетике, пољопривреде и саобраћаја);
- урбанизација и интензивни туризам у зонама осетљивих екосистема и заштићеним подручјима (отпадне воде, комунални отпад, премашени капацитети инфраструктуре и броја туриста);
- развој саобраћајне инфраструктуре, хидромелиорација и изградња водних акумулација;
- климатске промене и акцидентна загађења (чешћа појава пожара и поплава);
- геолошки хазарди – клизишта, одрони, слегање терена, земљотреси, бујице, ерупције подземних флуида током рударских радова;
- неадекватно успостављена комунална инфраструктура (неуређеност система за пречишћавање отпадних вода, отклањање отпадака);
- нелегална и непланска градња у заштићеним подручјима;
- бесправна градња објеката којима се угрожавају природне и културне вредности, а штета нанета природи и самовољно понашање инвеститора урушавају систем заштите животне средине.

Многобројни притисци на природу негативно се одражавају на укупну биолошку разноврсност. Поједине врсте су потпуно нестале, док је многима бројност знатно смањена. Због негативних утицаја човека на овим подручјима, преко 80% од најугроженијих биљака којима прети изумирање расте у АП Војводини (Црвена књига флоре Србије 1). Све врсте које насељавају Војводину, највише су угрожене променом и нестанком њихових станишта.

Међутим, генерално гледано – у поређењу с протеклим периодом – заштита природних добара допринела је томе да се у њима процеси који узрокују нарушавање природних станишта, предела и органских врста, одвијају спорије него на подручјима ван граница заштите. Међутим, није постигнут циљ да се у њима потпуно зауставе сви негативни процеси, што представља кључни задатак за наредни период.

4.3.3. Узроци нарушавања природе, биодиверзитета и геодиверзитета

Узроци нарушавања природе, биодиверзитета и геодиверзитета у АП Војводини јесу бројни индиректни фактори који имају изузетно сложен међусобни однос. Настали су услед финансијских, економских, институционалних, али и других недостатака.

Систем очувања природе утврђен је Законом о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – испр.), пратећим подзаконским актима и актима надлежних органа о заштити појединих природних добара. Важна стратешка документа која су усвојена до сада, а односе се на област

природе, биодиверзитета и геодиверзитета, јесу Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011. до 2018. године са Акционим планом за спровођење Стратегије биолошке разноврсности РС („Службени гласник РС”, бр. 13/2011), Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС”, бр. 33/2012), као и Регионални просторни план Ау

тономне покрајине Војводине у складу са Одлуком Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, бр. 22/2011), где је један од важних циљева заштита и унапређивање природних добара и биодиверзитета.

Основни показатељ који указује на то да је стање заштићених подручја у АП Војводини незадовољавајуће, јесте њихов проценту-ални удео у укупној површини те покрајине. Чак и уколико бисмо у укупни збир уврстили и подручја у поступку заштите, то још увек не би било довољно да се достигну регионалне потребе и европски план. Имајући у виду ту чињеницу, неопхопдно је да се унапреди стратегија валоризације и проглашења заштићених подручја.

Управљање заштићеним подручјима изузетно је сложено и врло захтевно. Проблеми управљања заштићеним подручјима у АП Војводини најчешће настају због непостојања организационе јединице која се бави заштитом природе и биодиверзитета, недовољаног броја стручног особља, неразвијеног информационог система, недовољних финансијских средстава, као и неадекватних привредних активности унутар заштићених подручја. Негативне последице неадекватног управљања посебно се одражавају на стање осетљивих екосистема (слатине, степе, старе шуме, влажне ливаде, пашњаци, плитке баре), односно доводе до губитка биодиверзитета. Евидентан је проблем у управљању шумским ресурсима (што укључује сечу, сакупљање биљака, лековитог биља и гљива), јер је врло честа усредсређеност на економску добит, па је очување биодиверзитета у шумским стаништима недовољно вредновано. Такође, недовољна је контрола увођења инвазивних врста, а последица тога је велик притисак, посебно на аутохтоне врсте и станишта.

Узроци проблема:

- неодрживо, односно нерационално коришћење природних ресурса;
- неадекватни правни механизми и финансирање очувања биодиверзитета, геодиверзитета и заштите природе, као и управљања заштићеним подручјима – слабо спровођење постојећих механизама;
- недовољно ефикасно спровођење законских прописа у погледу области заштите животне средине, заштите природе и природних добара;
- неадекватна и недовољна рекултивација деградираних површина;
- непостојање јединственог информационог система и индикатора за мониторинг биодиверзитета и геодиверзитета, како у оквиру заштићених подручја, тако и изван њих;
- недовољна интегрисаност биодиверзитета и геодиверзитета у секторске и законске политике;
- недостатак препознавања и разумевања економске вредности биодиверзитета и геодиверзитета;
- неефикасно спровођење просторног и урбанистичког планирања и неодговарајући систем уређења земљишта;
- непостојање информација, капацитета и координације у управљању и очувању биодиверзитета и геодиверзитета;
- низак ниво јавне свести о значају биодиверзитета и геодиверзитета;
- неефикасан систем и механизам управљања заштићеним подручјима;
- неефикасан систем контроле сакупљања и промета биљних, животињских врста и гљива.

4.3.4. Заштићена природна добра

Систем заштите природних добара утврђен је Законом о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10). У складу с тим законом, заштићена природна добра могу бити заштићена подручја, заштићене врсте и покретна заштићена природна документа.

Регистар заштићених природних добара води се на основу Правилника о регистру заштићених природних добара („Службени гласник РС”, бр. 30/92). На територији АП Војводине регистар води Покрајински завод за заштиту природе, који спроводи поступак ревизије и категоризације свих природних

добара и припрема предлоге надлежним органима (Влада Републике Србије, надлежни орган аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе) за доношење нових аката о проглашењу и категоризацији природних добара, усаглашених са законом.

4.3.4.1. Заштићена подручја

Подручја која имају изражену геолошку, биолошку, екосистемску и/или предеону разноврсност и која су значајна као станишта врста птица и других миграторних врста значајних у складу с међународним прописима, могу се прогласити за заштићена подручја од општег интереса. Проглашавањем неког подручја заштићеним директно се штити простор и стварају се основни предуслови за очување природе. Заштићена подручја могу се прекогранично повезивати са заштићеним подручјима суседних држава. План управљања и мере заштите заштићеног подручја које је прекогранично повезано са заштићеним подручјем суседне државе, споразумно се утврђује с надлежним органима те државе, а уз сагласност надлежног министарства.

На територији АП Војводине налазе се 133 заштићена подручја, укупне површине 133.675,89 ha, која обухвата 6,22% подручја АП Војводине (извор података: Регистар заштичених природних добара ПЗЗП, стање – 1.04.2015. године).

То су: један национални парк (Фрушка гора), шеснаест специјалних резервата природе (Лудашко језеро, Обедска бара, Царска бара, Селевењске пустаре, Пашњаци велике дропље, Ковиљско-петроварадински рит, Карађорђево, Засавица, Делиблатска пешчара, Горње Подунавље, Слано копово, Краљевац, Багремара, Тителски брег, Окањ бара, Ритови доњег Потисја), девет паркова природе (Јегричка, Стара Тиса код Бисерног острва, Тиквара, Бегечка јама, Палић, Поњавица, Камараш, Бељанска бара, Русанда), два предела изузетних одлика (Суботичка пешчара, Вршачке планине), два заштићена станишта (Трсковача, Мали Вршачки рит), два регионална парка природе (Панонија, Зобнатица), осам строгих резервата природе, деведесет три споменика природе (Футошки парк, Каменички парк, Парк челаревског дворца, Парк Бландаш, Стари парк у Влајковцу, Арборетум Стари парк код Сонте, Стари парк Соколац у Новом Бечеју, Вршачки парк, Парк челаревског дворца, Парк Института за грудне болести и туберкулозу у Новом Саду, Парк дворца Јагодић, Парк Алекса Шантић, Парк дворца у Конаку, Дунавски парк у Новом Саду, Стари парк у Темерину, Стража, Ивановачка ада, Чарнок, Шума Јунаковић, Ритске шуме на Мачковом спруду, Хумка на потезу Ливаде, Састојина старих славонских храстова Смогва, Дворска башта у Сремским Карловцима, Стари парк у Великом Гају, Стари парк у Чоки, Жупанијски парк у Зрењанину, Парк челаревског дворца, Парк у Хоргошу, Стари парк у Новом Кнежевцу, Парк у Бачкој Тополи, Парк на ПД Кривај, шездесет дрвореда, група стабала, појединачних стабала, геоморфолошких објеката и меморијалних комплекса и Заштићена околина Манастира Ковиљ). Паркови и заштићена стабла заузимају само незнатни део ове површине. Највеће целине очуваних станишта, а с тим и највеће заштићене површине јесу у брдским деловима (НП Фрушка гора, ПИО Вршачке планине) и у широким плавним подручјима Подунавља и Посавине (СРП Горње Подунавље, СРП Ковиљско-петроварадински рит, СРП Обедска бара), док су на подручјима повољним за развој пољопривреде заштићена добра знатно мања и често састављена од већег броја просторно изолованих целина. У АП Војводини само четири заштићена подручја већа су од 10 000 ha (СРП Делиблатска пешчара – 34 829,32; НП Фрушка гора – 25 393; СРП Горње подунавље – 19 605; Босутске шуме – ревизија, oko 17 000 ha). Величину од 1 000 ha до 10 000 ha има једанаест заштићених подручја. Највише има заштићених подручја која заузимају површину од 100 ha до 1.000 ha (15), а нека природна добра имају површину мању од 100 ha (нпр. СП Јуришина хумка – 0,18 ha; СП Чарнок – 3.22 ha; СП Ивановачка ада – 6.07 ha). Природна станишта у заштићеним подручјима очувана су на знатно мањим површинама у односу на укупну површину заштићеног подручја. На Суботичкој и Делиблатској пешчари

доминирају монокултуре багрема и црног бора, док су остаци исконских пешчарских и степских станишта очувани на

шумским чистинама, ливадским и пашњачким површинама. То се уочава и у природним стаништима под режимима заштите I и II степена, која су мозаично распоређена. Појединачна микростаништа флористичких реткости на пешчарама најчешће су мања од 0,01 ha. Као последица фрагментације природних станишта, у границама заштићених подручја понекад се налази неколико субјединица, делимично изолованих (СРП „Слано Копово”, СРП „Лудашко језеро”) или потпуно одвојених (СРП „Пашњаци велике дропље”, СРП „Селевењске пустаре”). Поједина природна добра су острвског карактера потпуно окружена пољопривредним или урбанизованим површинама (СП „Чарнок”, СП „Јуришина хумка”). Матрица предела састоји се од обрађених површина или од шумских монокултура, које из аспекта заштите природе представљају извор негативних утицаја који се манифестују на природним стаништима као ефекат руба. Како ефекат руба делује на целој површини фрагмената који су мањи од 100, понекад и 500 ha, просторна заштита само успорава ишчезавање исконских заједница и угрожених врста. Заштићени водотоци и лесне долине (ПП Јегричка, Лесне долине реке Криваје – ревизија, СРП Засавица, ПП Бељанска бара) линеарног су облика, што их чини рањивима, па представљају станиште типа руба под директним утицајем окружења. Више од половине заштићених подручја нема успостављену заштитну зону, зато је код заштићених подручја мањим од 1.000 ha израженији утицај угрожавајућих фактора који делују на ефекат руба. Одсуство заштитне зоне омогућава потпуно испољавање ефекта руба, што је нарочито изражено код добара која имају неповољан облик (Пањковић, Сабадош, 2012).

Угрожавајући фактори:

- Фрагментација природних станишта јесте процес који се одвија у континуитету, захваљујући неусклађености постојеће законске регулативе из области пољопривреде, шумарства и водопривреде са заштитом природе, као и због економских интереса.
- Величина и структура заштићених подручја у директној је зависности од степена фрагментације природних станишних типова и већина заштићених подручја нема довољну површину за очување унутрашњих, неизмењених делова станишта и с њима повезаних специјализованих врста.
- Неповољан облик заштићених подручја са израженим рубним ефектом омогућава дубље продирање негативних утицаја из непосредне околине, због чега у Војводини заштитна зона има важну улогу у спречавању негативних утицаја из окружења.

У поступку проглашења, као заштићена подручја од покрајинског значаја налазе се четири подручја, и то: ПИО „Караш-Нера”, ПП „Мртваје горњег Потисја”, ПП „Јегричка” – ревизија и ПП „Стара Тиса” код Бисерног острва – ревизија.

Међународно значајна подручја у АП Војводини

- Рамсарска подручја – подручја која имају међународни статус према Рамсарској конвенцији (конвенција о очувању и одрживом коришћењу; та подручја су од међународног значаја, нарочито као станишта за птице мочварнице) у АП Војводини. До сада, на листу Рамсарских подручја уписано је осам подручја : Обедска бара, Лудашко језеро, Стари Бегеј – Царска бара, Слано копово, Горње Подунавље, Засавица, Лабудово окно и Ковиљско-петроварадински рит, заузимајући 57.255 ha, односно 2,369% територије АП Војводине. За номинацију се разматра још петнаест подручја.
- IBA подручја (Important Bird Areas) – као значајна станишта за птице од међународног значаја издвојено је двадесет једно подручје, укупне површине 354.786 ha која заузимају 16,5% простора АП Војводине;
- IPA подручја (Important Plant Areas) – у оквиру међународног IPA пројекта (значајна ботаничка подручја), у АП

Војводини издвојено је двадесет седам подручја, укупне површине 328.208 ha, тј. 15,3% њене територије;

- PBA подручја (Prime Buterfly Areas in Europe) – одабрана подручја дневних лептира Европе обухватају 91.107 ha и заузимају 4,2% простора АП Војводине; у питању су следећа подручја: Горње Подунавље, Фрушка гора, Делиблатска пешчара и Засавица;
- Резервати биосфере – у оквиру пројекта UNESCO „Човек и биосфера" чији је циљ обједињавање заштите биодиверзитета, културних вредности и економског развоја одређеног подручја за резерват биосфере номиновано је СРП „Горње Подунавље", док су СРП „Обедска бара" и СРП „Делиблатска пешчара" предложени за номинацију;
- EMERALD подручја – укупно је издвојено седамнаест подручја;
- Значајна прекогранична подручја – издвојени су НП „Фрушка гора", ПП „Палић", СРП Лудашко језеро", СРП „Селевењске пустаре", СРП „Горње Подунавље", као део будућег прекограничног резервата биосфере „Драва–Мура–Дунав" (TBR MDD), који ће се пружати у пет држава (Аустрија, Словенија, Мађарска, Хрватска и Србија), СРП „Засавица" и СРП „Делиблатска пешчара".

4.3.4.2. Заштићене врсте

Заштићене врсте у смислу овога закона одређују се на основу националних и међународних црвених листа или црвених књига, стручних налаза и научних сазнања.

Актом о проглашењу утврђују се мере заштите за строго заштићене и заштићене дивље врсте биљака, животиња и гљива, као и мере заштите њихових станишта; тај акт објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије".

На подручју АП Војводине, према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС", 5/2010), налазе се 364 дивље врсте. Евидентирано је 481 станиште заштићених и строго заштићених дивљих врста, укупне површине 373 786 ha, што представља 17,4% територије АП Војводине. Регистрована станишта (подручја заштићена као приоритетна станишта у Европи, подручја са улогом коридора или пуфер-појасева, у зависности од резултата валоризације) представљају основу за формирање националне еколошке мреже. Приликом даље валоризације ових станишта, утврђује се на којим стаништима постоје услови за трајно очување природних вредности, а за које постоје други приоритети одрживог развоја.

Из Црвене књиге флоре Србије 1 – ишчезли и крајње угрожени таксони, од 171 таксона, у флори АП Војводине присутно је 52. У Прелиминарној црвеној листи васкуларне флоре Србије налази се преко 800 таксона, од којих је 250 на подручју АП Војводине. Влажна, слатинска и степска станишта погодују очувању типичне ентомофауне с бројним ретким и заштићеним врстама. Веома су значајни и угрожени шумски комплекси храстових и букових шума на Фрушкој гори и Вршачким планинама, као и низијске шуме у плавним подручјима река.

У Републици Србији постоји око 95 врста риба, а на територији АП Војводине око 75 врста из 15 фамилија. На подручју АП Војводине забележено је 17 строго заштићених врста. Реке – по саставу врста – припадају ципринидном (шаранском) региону.

Од 23 врсте водоземаца који живе у Србији, подручје Војводине насељава 17 врста или 74%. Од тог броја, 14 врста је строго заштићено.

Од 24 врсте гмизаваца које живе на територији Србије, подручје Војводине насељава 14 врста или 58%, а десет врста је строго заштићено.

Поред основних видова угрожавања путем нарушавања станишта, птице у Војводини угрожене су и директним утицајима, међу којима су илегалан лов, узнемиравање, страдање на путевима, сакупљање јаја и пестициди. Од укупно 193 врста птица гнездарица у Војводини, 166 врста птица су строго заштићене. Међу најугроженије врсте

сврставају се ретке гнездарице степских и шумо-степских подручја: орао крсташ (Aquila heliaca), велика дропља (Otis tarda), степски соко (Falco cherrug) и модроврана (Coracias garrulus).

Од 98 врста сисара који живе у Србији, подручје Војводине насељава 75 врста или 76,5%. Од тог броја, 35 врста је строго заштићено у Војводини. Већи број представника реда бубоједа (Insectivora) и слепих мишева (Chiroptera) строго су заштићени. Представници оба реда су регулатори бројности инсеката. Из реда глодара, значајне су две угрожене врсте – слепо куче (Spalax leucodon) и текуница (Spermopohilus citelus) – које су од некада широко распрострањених и бројних, доспеле на националне и светске црвене листе као ретке и угрожене врсте.

Мониторинг и заштита заштићених и строго заштићених врста

Како је успостављање еколошке мреже Натура 2000 у складу с критеријума ЕУ један од најактуелнијих задатака заштите природе, активности мониторинга треба да се фокусирају на овај задатак, посебно на обједињавање података о величини и бројности популација.

Теме из области очувања специјског диверзитета умногоме су у вези са заштитом и праћењем стања најугроженијих врста дивље флоре и фауне, њихових популација и станишта.

Допуна базе података станишта заштићених и строго заштићених врста

База података станишта заштићених и строго заштићених врста представља део документационе основе еколошке мреже и регистра који се води за територију АП Војводине. Допуна података предвиђена је ради праћења промена на познатим полигонима, односно у случају евидентирања нових станишта.

Контрола коришћења и промета дивље флоре и фауне

Ова контрола врши се у оквиру јавних овлашћења на спровођењу Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС”, бр. 31/05, 45/05 – исправка, 38/08, 9/10) и представља следеће активности: утврђивање контигената, односно дозвољених количина за сакупљање и промет, разматрање захтева откупљивача, односно радних организација, узгајивача биљних и животињских врста на територији АП Војводине ради издавања мишљења за сакупљене биљне врсте из природе (округ, количина и период тражења врсте), за фарме пужева и биљне плантаже, инспекцијски надзор у контроли сакупљања, рада откупљивача и фармера и спречавања недозвољеног промета, сарадњу са откупљивачима ради усавршавања начина правилног сакупљања врста у складу са овом уредбом, као и прикупљање што објективнијих информација о сакупљеним количинама и подручјима на којима се сакупља, ажурирање базе података о регистрованим откупним станицама за сакупљање заштићених дивљих врста, као и података о плантажама и фармама у оквиру информационог система Завода, ревизију поменуте уредбе и Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, израда периодичног извештаја о раду на спровођењу ове уредбе, мишљења на увоз/извоз врста и њихових деривата које су на Правилнику контроле промета дивљих биљних и животињских врста, као и на CITES листама.

Заштита станишта

Теме из области очувања станишта, поред мултидисциплинарних истраживања с циљем заштите одређених подручја и стручног надзора и мониторинга у заштићеним подручјима, односе се и на издвајање потенцијалних подручја за еколошку мрежу, чија је основа успостављена током 2009. године, у перспективи и за мрежу Натура 2000. Поред заштићених подручја, као основних елемената ове мреже, потребно је прецизирати потенцијална заштићена подручја и станишта строго заштићених врста, као и еколошке коридоре.

Анализом укупне површине, као и учешћа различитих станишних типова у укупном броју и површини издвојених станишта у националној еколошкој мрежи, утврђено је смањење или нестанак појединих станишта. На пример, случај низијских тресава које припадају глобално најугроженијој групи станишта, а у АП Војводини има их на свега четири локалитета с веома малим површинама. Незнатна укупна површина (0,8%) станишта текућих вода (река и

потока) потиче од неповољних еколошких особина регулисаних водотокова. Површина регистрованих значајних станишта ван заштићених подручја јесте показатељ и степена заштићености станишта. Мали проценат неких станишта у бази података ПЗЗП указује на то да су они већ укључени у заштићена подручја, као што је то случај с пешчарским стаништима. Велики проценат слатина указује на изостанак просторне заштите и на угроженост ретких слатинских врста, од којих су многе од међународног значаја. Треба истаћи и то да слатинска и степска станишта представљају доминантне типове исконске вегетације Војводине, због чега треба да добију приоритет приликом планирања будућих заштићених подручја. Панонске лесне и пешчарске степе, као и панонске слатине јесу прироритетна станишта за заштиту, не само у Србији (Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, 2010), него и у земљама ЕУ (Directive 92/43/EEC Annex I), што указује на њихову угроженост и у међународним размерама.

Појава вештачких влажних станишта скоро у једној трећини станишта унутар еколошке мреже у АП Војводини објашњава се измењеном структуром културног предела региона. Нестанком исконских влажних станишта због регулације река и одводњавања, све већи број ретких и угрожених врста насељава рибњаке, копове, акумулације и индустријске лагуне. Рибњаци и индустријске лагуне значајне су за гнежђење, сеобу и зимовање птица водених станишта (Tucakov et al, 2006; Tucakov et al, 2009), а мозаици влажних станишта у запуштеним коповима меког супстрата представљају изванредна заменска станишта птица, ситних кичмењака или угрожених бескичмењака (Сантовац, 2007).

Еколошка мрежа „Натура 2000”

Прва фаза успостављања еколошке мреже подручја од европског значаја одвија се у оквиру Твининг пројекат CP07-ИБ-ЕН-02 „Јачање административних капацитета заштићених подручја у Србији – Натура 2000”. У том смислу, у плану је учешће у идентификацији подручја за еколошку мрежу Натура 2000 и у изради стручних основа за планове управљања подручјима у оквиру мреже.

Национална еколошка мрежа

На основу члана 13 Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/2010), Покрајински завод, у сарадњи с Републичким геодетским заводом, идентификује границе делова еколошке мреже на простору АП Војводине, на државној карти у размери 1:5.000, тако што се на ортофото подлози државне карте, преко које су преклопљене границе катастарских парцела, наносе границе делова еколошке мреже. Базе података о стаништима допуњују се сагласно извршењу послова на идентификацији и картирању, воде се у Покрајинском заводу, доступне су јавности у складу са законом и достављају се Републичком заводу.

На територији АП Војводине утврђено је двадесет еколошки значајних подручја и дванаест еколошких коридора од међународног значаја. Управљање деловима еколошке мреже спроводи се на основу планова управљања. По члану 11. Уредбе о еколошкој мрежи, на подручју еколошке мреже обезбеђује се праћење стања станишта популација дивљих врста, типова станишта од посебног значаја очување и ефективности спроведених мера заштите и унапређивање, као и степена остварења утврђених циљева очувања и унапређивања функционалности и интегритета еколошке мреже.

Стање еколошке мреже прати поменути завод, у сарадњи с другим стручним и научним институцијама и управљачима, а у складу са законом. Референтно стање еколошких коридора ће бити снимљено приликом идентификације. Први период мониторинга треба да пружи информације о првој фази примене планова управљања, а резултати мониторинга треба да обезбеде стручну основу за унапређивање стања еколошке мреже у наредном периоду.

За успешно планирање и спровођења заштите веома је важно познавање просторног распореда, површине и структуре станишних типова, а посебно приоритетних типова станишта за заштиту. На територији АП Војводине заштита природе успостављена је на 6,22% површина, и издвојено је 683 станишта, која се налазе изван заштићених подручја (површина: 159221 хектар, или 7,41%). Регистрована станишта – подручја заштићена као приоритетна станишта у Европи, подручја са улогом коридора или пуфер-појасева у зависности од резултата валоризације –,представљају основу националне еколошке мреже и еколошке мреже NATURA 2000. Ради очувања метапопулација на расцепканим, малим и изолованим стаништима, неопходно је омогућити кретање јединки између подручја међу којима је и раније постојала природна веза, очувањем или формирањем еколошких коридора (Bloemenn et al, 2004). Еколошки коридори на простору Војводине треба да одговарају захтевима врста влажних, шумских и травних станишта. Водотоци долазе из суседних земаља као елементи међународних еколошких мрежа (Уредба о еколошкој мрежи Србије, 2010). Како урбанизација приобаља смањује функционалност речних коридора, неопходно је применити адекватна планска и техничка решења за пробољшање њихове проходности (Kicošev et al, 2008). Најзначајнија шумска станишта у Војводини налазе се у плавним подручјима великих река или се надовезују на речне коридоре, због чега очување и унапређивање станишта и коридора на овим просторима представља јединствен циљ (Киш и сар., 2011). За повезивање остатака панонских слатина и степа потребно је очувати још постојеће ливаде и пашњаке, формирајући слатинско-степске коридоре травних станишта. У аграрним подручјима, где су еколошки коридори уништени или деградовани, неопходно је идентификовати оне полуприродне или вештачке просторне елементе који функционишу као коридори. Мрежа мелиоративних канала, равномерно распоређена на простору Војводине, повезује већину слатинских и ливадских фрагмената, због чега представља важан елеменат еколошке мреже за врсте влажних и травних станишта аграрног предела (Szabados et al, 2011). Заштитни појасеви одговарајућег састава и структуре (Buček et al, 1995), могу да повезују руралне мозаике, шумостепске остатке и шумарке – како међусобно, тако и с коридорима вишег реда. Већина постојећих појасева високог зеленила у Војводини не поседују својства еколошких коридора, јер им недостаје основна функција, тј. повезивање шумских екосистема значајних за очување биолошке разноврсности. Они представљају станишта за врсте адаптиране на пољопривредно окружење (Пањковић, Сабадош, 2012).

Доминантни типови исконске вегетације Војводине нису обухваћени просторном заштитом природних добара у довољној мери, али значајна површина подручја АП Војводине под степама и слатинама као приоритетним станишним типовима у Европи указује на чињеницу да еколошка мрежа Војводине може да се формира по европским нормама.

Најугроженије врсте, у великом броју случајева, евидентиране су на полуприродним или секундарним (антропогена) стаништима која представљају погодна „заменска" станишта због деструкције пространих природних подручја. Очување ових станишта не може да се остварује проглашавањем заштићених природних добара, али она треба да постану делови еколошке мреже.

Интеграција еколошки значајних подручја у регионални развој

На подручју АП Војводине, у складу са смерницама Просторног плана Србије, предвиђени су заштитни појасеви за спречавања еолске и флувијалне ерозије. Заштитни појасеви сложене структуре (са одређеним процентом травнате и жбунасте вегетације) представљају станишта за врсте аграрних предела, а на одређеним локацијама могу да имају улогу и ловне ремизе. Усмерено уређење предела с циљем побољшања квалитета ловишта у складу је с међународним стандардима заштите природе. Уз модификације структуре, ови

појасеви могу да имају и улогу еколошких коридора. Уређени пуфер-појасеви и заштитне зоне могу да допринесу и развоју туризма као привредне делатности и да задовоље потребе локалног становништва – као простори предвиђени за рекреацију и туризам.

Заједнички интереси водопривреде, пољопривреде и шумарства са сектором заштите природе јављају се приликом заштите хидролошких целина, унапређивања еколошких коридора, мултифункционалног уређења тампон-појасева и ревитализације влажних станишта приликом стварања мултифункционалних ретензија за заштиту од поплава. Мелиоративна мрежа ствара основу еколошке мреже пољопривредног предела, повезујући већину слатинских и ливадских станишта. Имајући у виду да квалитет воде и стање приобаља одређује и функционалност еколошког коридора, унапређивање стања каналске мреже треба да буде приоритет за сарадњу између сектора водопривреде и заштите природе.

Картирање станишта

У складу са Уредбом о еколошкој мрежи, у сарадњи са другим стручним и научним институцијама, поменути завод припрема документацију и обавља послове идентификације и картирања типова станишта, а и базе података о стаништима за територију АП Војводине воде се у њему.

Основне активности на спровођењу картирања станишта представљају израда дигиталних карата типова станишта – ГИС базе података за имплементацију Правилника о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување, као и допуњавање и ажурирање података на простору АП Војводине о стаништима издвојеним на основу Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива. Кад се анализирају површине заштићених подручја, природних добара у поступку заштите и подручја приоритетних за валоризацију и стављање под заштиту, уочава се да се у АП Војводини под заштиту државе може ставити око 11% њене територије.

Значајна површина АП Војводине под приоритетним станишним типовима у Европи (степе и слатине) указује на чињеницу да еколошка мрежа АП Војводине може да се формира по европским стандардима, што омогућује повећање површина издвојених за заштиту природе за још неколико процената. Под заштитом се налази 16,51% (заштићена подручја, подручја у поступку заштите и еколошка мрежа). Унутар националне еколошке мреже (рачунајући и коридоре и заштитне зоне мреже) и ЕУ еколошке мреже Natura 2000, може се очекивати да буде обухваћено највише до 18% површине у АП Војводини. Предстојећим процесом валоризације издвојених природних станишта треба да се утврди на којим стаништима постоје услови за трајно очување природних вредности, а за које постоје други приоритети одрживог развоја.

4.3.4.3. Покретна заштићена природна документа

Покретна заштићена природна документа односе се на делове геолошког и палеонтолошког наслеђа, као и биолошка документа од нарочитог научног, образовног и културног значаја. Покретна заштићена природна документа могу бити различити типови фосила, минерали и/или кристали и минералне друзе на лежишту, типске врсте фосила појединачних минерала и кристала, различите миколошке, ботаничке и зоолошке збирке, као и други појединачни препарати органских врста. Сходно закону, забрањено је сакупљање и уништавање ових заштићених природних добара и уништавање или оштећивање њихових налазишта.

4.4. Шуме

4.4.1. Постојеће стање

Прегледно стање шумског покривача на подручју АП Војводине, и с тим у вези еколошке, привредне и друге конотације које из приказане површине, структуре и састава шума произлазе, можемо сагледати интерепретацијом података Регионалног просторног плана АП Војводине

(„Службени лист АПВ”, број 22/2011). Према подацима овог плана интегралног карактера, под шумом се у АП Војводини налази свега 6,7% површине, од

чега је у државном власништву 87%, у приватном власништву 7%, док је преосталих 6% у другим облицима својине. У периоду након доношења цитираног плана, реституцијом шума десиле су се незнатне промене власничке структуре шума (манастирске шуме), чиме су створене нове газдинске јединице и нови корисници шума. У погледу састава шума, Србија се налази међу свега седам европских земаља у којима монодоминанатне шуме покривају преко 40% укупне површине шума, а које у Војводини имају учешће од чак 52% укупне површине шума. У наведеној категорији налазе се и монокултуре хибридних топола које чине 20,5% шумског покривача. Овакав састав шумског покривача указује на знатно одступање, односно флористичко сиромашење у поређењу с природном шумском вегетацијом Војводине, приказаном у бројним научним радовима. Анализом просторног распореда шумског покривача, може се увидети да неколико већих шумских целина сачињава око 90% шумског покривача, док су преостале шумске површине расцепкане унутар културног предела. Мање од 1% шумског покривача има дванаест општина, 1% до 2% – десет општина, од 3% до 5% – пет општина, што заједно сачињава око 60% територије АП Војводине. Наведене констатације, у погледу састава, структуре и просторног распореда, указују на знатно умањену могућност испољавања позитивних еколошких, економских и социјалних фукција шума, препозантих Законом о шумама („Сл. гласник РС”, бр. 33/2010 и 93/2012), односно екосистемских услуга шума исказаних Националном стратегијом одрживог коришћења природних ресурса („Сл. гласник РС”, брј 33/2012). Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара наводи се као један од најзначајнијих стратешких докумената у Националној стратегији Србије за приступање ЕУ. Шуме и шумски екосистеми препознати су као најзначајнији биоеколошки ресурс и најсвестранији чинилац обновљивих природних ресурса који, поред директног социо-економског значаја (продукцијом биомасе – као основне сировине механичке и хемијске прераде дрвета), истовремено представљају екосистеме од непроцењивог значаја у заштити природе и регулацији квалитета животне средине. У решавању проблема очувања, заштите и унапређивања квалитета животне средине, шуме својим екосистемским услугама остварују позитивно глобално дејство на све компоненте животне средине и тиме обезбеђују повољне услове за обављање привредних делатности. Уважавајући све функције које имају шуме, наведено стање је више него забрињавајуће. Потенцијали шума у АП Војводини омогућавају годишњу производњу око 1.2 милиона m3 дрвета, што представља само део производних могућности шума, узимајући у обзир укупну биолошку продукцију шумских екосистема.

Заштићеним подручјима обухваћено је 50,4% шумског покривача АП Војводине, при чему је око 58% укупне површине заштићених подручја покривено шумама и шумским засадима. Под одређеним режимом заштите налази се 12.895.044 m3 или 45,6% запремине шумског фонда. Унутрашњом поделом заштићених подручја на режиме заштите I, II и III степена заштите, за већи део шума прописан је III степен заштите, у којем је дозвољено редовно коришћење шума у оквирима одрживог газдовања шумама, са забраном крчења и превођења шума у друге намене. Режимом заштите I степена – који једини искључује могућност коришћења шума– обухваћено је мање од 1% шума у Војводини. Анализом распрострањења и одлика вегетацијског покривача заштићених подручја и станишта заштићених и строго заштићених врста обухваћених полигонима Еколошке мреже Србије, утврђено је да се удео шумских монокултура унутар заштићеног подручја креће се од 36% до 90%.

Осим производне функције, нарочито у културном пределу као што је Војводина, с доминацијом обрадивих површина, од велике важности јесу и заштитно-регулаторне функције шума. Ремедијација земљишта, ваздуха и вода путем циклуса кружења воде и материје, представља веома важну екосистемску услугу, коју нам

шумски екосистеми пружају истовремено са осталим услугама. Укупна економска вредност наведених директних и индиректних производа и услуга које нам шуме пружају највећа је управо код алувијалних шума. Томе доприноси велики капацитет влажних шума за фиторемедијацију, што посебно треба имати у виду с обзиром да се око 65% процењених водних залиха у Србији налази у алувијалним изданима. Просечна површина шумског и ваншумског зеленила по становнику у Војводини износи само 7 ари, што пре свега указује на потребу очувања постојећег шумског и ваншумског зеленила, односно целовито вредновање шумских површина приликом одређивања намене и потенцијалне промене намене шумских целина. Планирано је повећање шумовитости Војводине на око 12%, подизањем преко 100.000 ha нових шума и заштитног зеленила, чија реализација умногоме зависи од планског издвајања деградираних пољопривредних земљишта у поступку комасације земљишта и усклађивања секторских планова.

4.4.2. Притисци на шуме

Мала шумовитост, ширење урбаних зона, нагле промене станишних услова, пораст потражње за техничким и огревним дрветом, промена намене земљишта и други социо-економски проблеми, велики су изазов за одрживо управљање шумама у АП Војводини. Међу проблемима који представљају непосредан антропогени утицај на шумовитост и стање шума, издваја се њих неколико. У поступку израде просторно-планске документације, променом намене шумских целина (у грађевинско подручје, радне зоне), трајно се губе шумска станишта са свим производним и заштитно-регулаторним функцијама шума, што се може видети увидом у референтне карте просторних планова општина. Имајући у виду укупну вредност добара и услуга шума у поплавним подручјима, истиче се недостатак анализе кумулативног утицаја промене намене шумских површина у речним сливовима. Ширењем грађевинских подручја ка обалама река, осим директног уништавања шумских станишта, стварају се „уска грла“ у протицајним профилима водотока, што за последицу има повећање апсолутних кота водостаја, а тиме и веће ризике од поплава. Повећање учесталости екстрема хидролошких параметара, евидентирано хидрометеорошким осматрањима (појава стогодишњих вода којима следи период дуготрајне суше), доводи до девитализације шумских екосистема. Након суше и дефицита влаге током 2012. и 2013. године, уследило је акутно сушење шума у АП Војводини. Сушењем су једнако погођење и хигрофилне шуме алувијалних подручја, услед пада нивоа подземних вода. ЈП „Војводинашуме” евидентирало је преко 80.000 m3 у стаблима за санитарну сечу, што представља додатних 15% у односу на укупан годишњи сечиви принос тог предузећа. ВУ „Моровић”, РЈ „Карађорђево” у истом периоду евидентирало је око 15.000 m3 за санитарну сечу. Услед мањих капацитета за газдовање и контролу здравственог стања, у шумама сопственика количина сувих стабала није евидентирана. Досадашња искуства у реализацији санитарних сеча указују на значајан губитак вредности добијених сортимената у односу на здрава стабла. Осим неочекиваног смањења шумског фонда (живе дрвне запремине), који носи производност шума, санација шума захтевала је хитност поступања и промене у планираним радовима на сечи и обнови шума. Да би се наведени шумски радови реализовали у складу са законом, приступљено је измени шумских основа, с додатним трошковима и ангажовањем служби за планирање газдовања шумама. Велик број сувих стабала у шумама такође доноси и повећање ризика од озлеђивања (лом сувих грана), како шумских радника, тако и излетника и других корисника шумских подручја. Поплавни талас Саве који је потом уследио 2014. године, акцидентним изливањем у шуме Босутског басена маја месеца, услед немогућности благовремене евакуације поплавних вода проузроковао је прекомерно влажење шума, пропадање тек обновљених шума и изваљивање здравих стабала. Недостатак интегралног управљања поплавним подручјем и техничких решења

којима би се омогућила евакуација поплавних вода заробљених у залеђу одбрамбеног насипа, резултује додатним губитком шумског покривача и повећањем трошкова обнове шума.

Пољопривредно земљиште у државној својини, којим газдују привредне организације у стечају, реструктуирању, као и пољопривредно земљиште које из других разлога није обрађивано неколико деценија, често је обрасло шумском вегетацијом. Такве шуме нису обухваћене постојећим системом газдовања шумама, који обавезује на израду и спровођење шумских основа и планова газдовања. Изостанак планског газдовања и контроле омогућава нелегалне сече и деградацију шума, што је током 2013. и 2014. године и забележено у југоисточном Банату, у сливу река Караш и Нера.

Од свих биолошких притисака на шуме, истиче се ширење инвазивних биљних врста. Биљним инвазијама угрожено је 76% заштићених подручја и 25% станишта заштићених врста изван природних добара, што представља значајну деградацији шумских станишта. Највише је заражена станишна категорија шумских плантажа (74%), јер се обрадом површинског слоја земљишта ствара билошки празан простор који инвазивне биљне врсте насељавају брже од аутохтоних. У садашњим условима обилне појаве инвазивних врста и периодичних дистурбација станишта чистом сечом, стабилност шумских заједница и син-динамски процеси битно су измењени, а промене у вегетацијском покривачу имају одлике антропогено усмерене сукцесије.

Планирано повећање пошумљености АП Војводине, на око 12%, углавном на ниско продуктивним и земљиштима нижих категорија (IV, V и више), представља велики изазов за секторе шумарства, пољопривреде и заштите природе. Законом о пољопривреди („Сл. гласник РС”, бр. 41/2009 и 10/2013) омогућено је подизање шума на свим бонитетним класама пољопривредног земљишта. Значајна средства за пошумљавање обезбеђују се из Буџетског фонда за шуме АП Војводине, која су усмерена на повећање шумовитости и унапређивање стања шума. И поред отворених конкурса за субвенционисано пошумљавање пољопривредног земљишта, укључујући и земљишта сопственика, одзив потенцијалних корисника није довољан да се утроше обезбеђена средства. У периоду од 2011. до 2014. године, финансирана су нова пошумљавања на 1703,34 ha, као и мелиорације деградираних шума на 521,56 ha, чиме је незнатно повећана шумовитост покрајине. Међу основним узроцима слабог одзива на конкурс за пошумљавање државног земљишта јесте већ устаљен систем давања државног земљишта у закуп, чиме локалне самоуправе обезбеђују сигуран извор прихода. По обављеном издавању у закуп, без корисника остају парцеле ниског бонитета, најчешће заслањења или песковита земљишта. Природан развој шумске вегетације на слатинама ограничен је станишним условима, услед чега пошумљавање таквих станишта представља еколошки неодрживу и економски неоправдану инвестицију, без остваривања директних или индиректних користи од таквог зеленила. На тим, за пољопривреду и шумарство сиромашним и маргиналним земљиштима, налазе се веома ретка травна станишта, која у ЕУ уживају статус приоритетних станишта за заштиту у оквиру Европске еколошке мреже Natura 2000. Њихово очување, путем одрживог газдовања у складу с наменом, препознато је и као саставни део принципа одрживог газдовања шумама.

4.4.3. Законодавни оквир

Газдовање шумама на целокупном подручју Републике Србије регулисано је општим и посебним прописима, односно Законом о шумама с подзаконским актима, као и прописима из других области. Кровни документи за планирање развоја шумарства на одржив начин јесу Стратегија развоја шумарства Републике Србије, Стратегија одрживог коришћења природних ресурса и други стратешки документи. Општи циљ одрживог коришћења шумских ресурса јесте уравнотежен однос у коришћењу свих функција шума, којим се обезбеђује трајна вишефункционалност у пружању материјалних добара и других екосистемских услуга од шума. Од прописа из других области/сектора, газдовање шумама нарочито је усмерено прописима из сектора заштите природе, што је сасвим разумљиво, имајући у виду да шуме удомљују око 80% биолошке разноврсности копнених станишта и да су као тип станишта приоритетне за заштиту према националним, али и међународним прописима транспонованим у националну законску регулативу.

Савремене тенденције у шумарству, првенствено стицање сертификата о одрживом газдовању шумама, умногоме се преклапају с потребама очувања биолошке разноврсноти и заштите животне средине. Иако релативно нова, сертификација одрживог газдовања шумама веома је значајна и води газдовање шумама ка вишем степену одрживости. Шуме којима газдује

ЈП „Војводинашуме” обухваћене су сертификатом о одрживом газдовању шумама (SGS-FM/COC-005064), који се заснива на испуњењу десет принципа, са 56 критеријума одрживости. Сертификат садржи неколико важних мера за очувања биолошке разноврсности и заштиту животне средине, од којих су посебно значајне мере у погледу састава и структуре шума, успостављања заштитних појасева и очувања високовредних екосистема. Издвајањем неког процента површина репрезентативних природних и блископриродних шума и других типова станишта, за површине високих конзервационих вредности, подржава се очување ретких врста и угрожених типова станишта. Шуме којима газдују водопривредна предузећа и шума сопственика нису у систему сертификације. Даљим развојем међусекторске сарадње и имплементацијом научних сазнања и европских норми у планирању, може се знатно повећати укупна продуктивност и стабилност шума, уз истовремено пружање других екосистемских услуга друштву.

4.4.4. Корисници шума

Шумама у државној својини у АП Војводини газдују јавна предузећа (ЈП „Војводинашуме”, ЈВП „Воде Војводине”, ЈП „НП Фрушка гора”, општинска предузећа), као и други правни субјекти којима су шуме поверене на газдовање (Институт за низиско шумарство и животну средину, Војна установа Моровић). Шумама с правом својине газдују сами шумовласници или организације којима су одговарајућим уговором пренета одређена права и обавезе (нпр. манастирске шуме у НП „Фрушка гора”, Шумска заједница из Беочина). Процесом реституције, значајне површине шума враћене су верским организацијама (манастири, патријаршија), мада те промене нису значајније промениле редослед корисника шума према величини поседа. Јавно предузеће „Војводинашуме” газдује с преко 70% шума АП Војводине. Међу већим корисницима војвођанских шума налазе се и ЈП Национални парк „Фрушка гора”(16% са услужним газдовањем манастирским шумама), водопривредне организације (4,4 %), те Војна установа „Моровић” (2,8 %). Мање површине шума налазе се у поседу пољопривредних задруга и пољопривредних добара, од којих су многе приватизоване, затворене или у стечају.

Пошто шуме нису биле предмет приватизације, сада се њима не газдује у складу са Законом о шумама.

4.5. Земљиште

Глобални концепт одрживог управљања земљиштем има важну агро-еколошку и социо-економску димензију, а развијен је као резултат растуће свести о утицају који људске активности имају на животну средину. Ради очувања земљишта АП Војводине, у оквиру интегралног система заштите животне средине прати се стање и начин коришћења земљишта, идентификују се осетљива подручја, одређују се степен и карактеристике загађења.

4.5.1. Распрострањеност, својства и пољопривредна вредност најзаступљенијих типова земљишта у АП Војводини

У АП Војводини заступљен је разноврстан педолошки покривач с бројним типовима и њиховим подтиповима и варијететима, што су последице хетерогености матичног супстрата и наглашено различитих услова влажења плитким подземним водама. Најзаступљенији типови земљишта у АП Војводини јесу: черноземи (60%), ливадске црнице, ритске црнице и алувијална земљишта формирана у алувијалним равнима река. Од осталих типова земљишта, која су значајније распрострањена у АП Војводини, важно је поменути: делувијална земљишта, ритске смонице, гајњаче, иницијална земљишта, смеђа степска земљишта, смонице, псеудоглеј, рендзине, пararендзине и тако даље. Такође, значајне површине у АП Војводини покривају земљишта из класе слатина, чији су представници солончак, солоњец и солођ, а која су најзаступљенија у Банату.

4.5.2. Структура и категорије коришћења земљишта АП Војводине

Укупна површина АП Војводине износи 2.156.626 ha. Анализирајући структуру коришћења земљишта, уочава се да шуме и

шумско земљиште покривају 6,7% укупне територије АП Војводине, односно 144.388 ha, што њу карактерише као једну од најслабије пошумљених регија у Европи. Удео по општинама креће се од 0.01% (С. Пазова) до 41.52% (Беочин).

Анализирајући категорије коришћења земљишта, може се закључити да се АП Војводина сврстава у привредну регију са изразитом пољопривредном производњом. Неплодна земљишта чине 10,4% укупне територије АП Војводине, односно 224.682 ha. Неопходно је напоменути и то да се под категоријом неплодних земљишта подразумевају и водене површине, односно површине речних и каналских токова, језера и влажна станишта.

Анализирајући категорију пољопривредног земљишта, може се закључити да већина општина у АП Војводини имају преко 70% пољопривредног земљишта, осим Беочина (43,46%), Сремских Карловаца (50,31%) и Шида (59,73%). С друге стране, највеће површине под пољопривредним земљиштем има општина Мали Иђош (93,52%). Високи проценат пољопривредног земљишта (преко 85%) одликује углавном општине на чијој територији се не налазе речно-каналски системи, влажна станишта и шумске површине односно тамо где су минимално заступљени.

4.5.3. Промена начина коришћења земљишта

Анализа промена начина коришћења земљишта у АП Војводини, у периоду од 2000. до 2006. године, показује да су највеће промене у оквиру категорије вештачких површина, при чему се уочава повећање од 938 ha (0.85%). Пољопривредне површине у посматраном периоду повећавају се за 4827 ha (0.28%). Површине под категоријом шума генерално се смањују за 4970 ha (3.28%), при чему су се смањиле површине под широколисним и четинарским шумама и то за 5147 ha (3.69%), док су се површине под мешовитим шумама повећале за 176 ha (3.6%). Категорија полуприродних површина (природни травнати предели, прелазно подручје шумски предео/ жбуње, плаже, дине, пескови), смањене су за 2933 ha (3.04%). Уочене су и промене у оквиру површине под влажним подручјима, коју карактерише класа копнених мочвара, а које су се повећале за 1044 ha (5.77%). Подручја под воденим басенима повећана су за 948 ha (2.43%), углавном због изградње нових вештачких језера.

Анализа Corine Land Cover базе података за 2006. годину, за АП Војводину, показује да има 26 од 44 класа CLC номенклатуре, при чему доминирају пољопривредне површине, око 81%, затим шуме и полуприродна подручја 10,78%, вештачке површине 5,14%, водени басени 2,13% и влажна подручја 0,88%.

У оквиру пољопривредних површина које су заступљене са око 81%, 70% заузима категорија оранице које се не наводњавају, 0,25% заузимају површине под виноградима, 0,19% површине под воћњацима, 2,67% површине је под пашњацима, 5,4% заузимају комплекси парцела које се обрађују, док су на 1,9% претежно пољопривредна земљишта са значајним површинама под природном вегетацијом.

Да би се приказали главни покретачи и притисци који доводе до промене начина коришћења земљишта на нивоу АП Војводине, анализира се заузимање земљишта различитим типовима антропогених активности.

Такође, анализира се заузимање земљишта различитим типовима људских активности у периоду од 2000 до 2006. године.

Анализа доприноса појединих категорија начина коришћења земљишта које су заузете урбаним развојем у Војводини у периоду 2000–2006. показује да су углавном заузимана земљишта под ораницама које се не наводњавају, комплексима парцела које се обрађују и пашњацима.

Према подацима Републичког завода за статистику, на простору АП Војводине прати се промена употребе пољопривредног земљишта пренаменом у друге класе пољопривредног земљишта. Праћењем површина под пољопривредним земљиштем у периоду 2006–2012. уочава се тренд смањења површина под пашњацима и повећање површина под ораницама и баштама.

4.5.4. Ерозија земљишта

Ветар и вода су два основна природна агенса ерозије земљишта. Водна ерозија се у Војводини јавља на занемарљиво малим површинама (600 ha еродираног земљишта,

Републички завод за статистику Србије, 2005) и то на нагнутим теренима (обронци Фрушке горе) а флувијална ерозија јавља се у речним коритима (117.000 ha поплављено спољним водама, Републички завод за статистику Србије, 2005).

Земљиште у АП Војводини угрожено је еолском ерозијом, будући да је она изузетно слабо пошумљена. У АП Војводини је 144.388 ha под шумом. Неповољна околност је што су површине под шумом концентрисане на области Фрушке горе, Делиблатске и Суботичко-хоргошке пешчаре, као и уз долине великих река, док на највећем простору АП Војводине шуме заузимају испод 5% површине. Пре подизања шумских засада, најугроженија подручја АП Војводине еолском ерозијом биле су Делиблатска и Суботичко-хоргошка пешчара.

Земљиште у АП Војводини угрожено је ветровима различитог интензитета и праваца, који премештају честице земљишта с незаштићених пољопривредних површина, засипају каналску мрежу, комуникације, насеља и друге површине, и на тај начин чине непроцењиве штете пољопривреди, водопривреди, урбанизму, животној средини и тако даље. Ови процеси су посебно заступљени у западном делу Бачке, где су доминантни северни и северозападни ветрови, нарочито у зимско-пролетњем и јесењем периоду кад су пољопривредне површине углавном без заштите.

На подручју АП Војводине не постоје одговарајућа истраживања интензитета еолске ерозије. Степен угрожености земљишта еолском ерозијом, у зависности од начина његовог коришћења, односно, стања заштитног покривача, зависи од више параметара од којих су најважнији: ветар, структура и влага земљишта, еродибилност и вегетација и друго.

4.5.5. Садржај органског угљеника у земљишту

На простору АП Војводине није рађена систематска процена резерви органске материје у земљиштима. Појединачни пројекти, који су имали циљ да утврде квалитет земљишта, обухватали су и испитивање удела органске материје у површинском слоју земљишта. Међутим, до сада није вршена интегрална процена резерви органске материје на нивоу наше земље.

Базни статус органске материје у земљишту представља садржај органске материје утврђен у периоду до 1990. године. Сматра се да су у периоду након 1990. године промене начина коришћења земљишта и климатских фактора значајније утицале на промену садржаја органске материје у земљишту.

4.5.6. Управљање контаминираним локалитетима

Циљ израде Инвентара је да се идентификацијом контаминираних локација обезбеде систематизовани подаци о изворима загађења као што су: врста, количина, начин и место испуштања загађујућих материја у земљиште, како би могле да се спроведу мере спречавања, санације и ремедијације. Инвентар контаминираних локација представља саставни део информационог система заштите животне средине, који води Агенција за заштиту животне средине.

Прикупљени подаци обухватају локалитете на којима су испољени процеси деградације и деструкције (одлагалишта отпада, локације привредних субјеката-оператера чије загађење проузрокују активне или неактивне инсталације, или оператери у чијем окружењу су депоноване опасне материје, локације удеса, односно локације загађене услед ванредних догађаја, и индустријски девастиране локације односно „brownfield” локације на којима су се обављале делатности које су могле да допринесу значајној контаминацији земљишта.

Закључно с подацима из 2013. године, на територији АП Војводине идентификована су 174 потенцијално контаминирана локалитета. Анализом мера спроведених на идентификованим локалитетима, утврђено је да се највећи број контаминираних локалитета (88) налази на локалитетима где се врши експлоатација и прерада нафте, а следе депоније отпада (44). Анализом спроведених мера на идентификацији локалитета утврђено је да је на највише

локалитета извршена само њихова идентификација. Такође, утврђено је да је на веома мало локалитета (5,14%) извршена ремедијација.

У оквиру истраживања, разматрано је и питање који су ризици главни приоритети за иницирање мера за смањење ризика по људе и животну средину на потенцијално контаминираним и контаминираним локалитетима.

Циљ на Републичком нивоу постављен у Националној листи програма за заштиту животне средине („Службени гласник РС”, бр. 12/10) односи се на успостављање приоритетне листе локалитета за ремедијацију до 2014. године, а за 2015. годину циљ представља ремедијација 20% приоритетних локалитета.

4.5.7. Системско праћење квалитета и деградације земљишта

Земљиште, као условно обновљив природни ресурс, подноси све већи притисак. Коришћењем земљишта често долази до поремећаја равнотеже појединих састојака земљишта, што неминовно доводи до његовог оштећења. Једна од мера заштите и очувања земљишта јесте спровођење мониторинга – праћења промена у пољопривредном и непољопривредном земљишту, а посебно праћења садржаја опасних и штетних материја као и интегралног посматрања са другим чиниоцима животне средине у систему заштите.

Подаци добијени реализацијом програма систематског праћења квалитета земљишта у државној и локалној мрежи праћења квалитета земљишта користе се за оцењивање квалитета земљишта, као и за израду извештаја о стању земљишта и саставни су део информационог система заштите животне средине.

Мониторинг земљишта у периоду 2002–2014. који је финансирао ПСУГЗЖС, обухватио је праћење хемијских, радиолошких и биолошких индикатора квалитета:

- пољопривредног земљишта (педесет локалитета по критеријуму заступљености појединих геоморфолошких целина – алувијални наноси, лесни плато, лесна тераса, еолски пескови, Фрушка гора и Вршачке планине, и типови земљишта преко 1000 ha);
- непољопривредног земљишта на преко сто локалитета у индустријским зонама већих градова (Панчево, Беочин, Сомбор, Нови Сад, Врбас, Зрењанин, Суботица и Кикинда), заштићеним подручјима и другим угроженим локалитетима (бензинске пумпе, дечја игралишта, основне школе, водоизворишта, депоније).

На основу испитивања квалитета пољопривредног земљишта, која су имала за циљ добијање глобалне слике о стању плодности и евентуалне загађености земљишта Војводине, може се закључити да је ово подручје перспективно за производњу високовредне хране.

Испитивано земљиште индустријских зона у погледу хемијских особина не одступа у већој мери од особина околног пољопривредног земљишта, те се не може указати на евентуално загађење. Регистровано је присуство тешких метала на појединим локалитетима индустријских зона (Сомбор – Фабрика акумулатора: олово, Беочин – БФЦ Лафарж: никал) и заштићених природних добара (Вршачке планине, СРП Ковиљско-петроварадински рит: бакар, као резултат дуготрајне примене фунгицида на бази бакра), које је последица антропогеног загађења. Микробиолошка испитивања указују на смањење биогености земљишта услед неповољних физичко-хемијских својстава. Испитивања на другим угроженим локалитетима такође указују на значајан антропогени утицај.

5. МЕЂУСЕКТОРСКИ УЗРОЦИ ДЕГРАДАЦИЈЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

5 1. Општи узроци проблема у животној средини

1. Непостојање стратешких и планских докумената из области заштите животне средине и одрживог коришћења природних ресурса дефинисаних Законом о заштити животне средине и посебним законима
2. Слаба интеграција политике заштите животне средине у политике других сектора. У креирању политике у Републици Србији и АП Војводине, још увек доминира секторско

планирање уз врло мало хоризонталног интегрисања. Постојеће секторске стратегије нису довољно усаглашене у односу на заштиту животне средине.

3. Недовољни институционални капацитети. Капацитети институција нису довољни да одговоре широј реформи политике, односно законодавства у области заштите животне средине. Услед недовољне институционалне координације, како на хоризонталном, тако и на вертикалном нивоу, доношење и спровођење стратешких докумената, закона и других прописа је отежано. Евидентно је да посебно капацитети на локалном нивоу нису довољно развијени за спровођење четири закона из децембра 2004. године. Новим законима из области заштите животне средине, усвојеним у мају 2009. године, настављено је преношење надлежности на локални ниво тако да даља подела надлежности у правцу децентрализације спровођења политике и прописа захтева јачање капацитета.

4. Неделотворан систем мониторинга и извештавања. Нису утврђени сви релевантни критеријуми и индикатори за мониторинг. Систем мониторинга заштите животне средине није још на задовољавајућем нивоу. Карактерише га недостатак референтних лабораторија, недовољно коришћење стандардних метода и контрола квалитета анализа.

5. Недовољно ефикасно спровођење прописа у области заштите животне средине произлази из незаокруженог правног система, недовољних институционалних капацитета, недовољно ефикасног инспекцијског надзора и спорости судова.

6. Низак ниво свести о животној средини, недовољна едукација о животној средини и неадекватно учешће јавности у одлучивању. Општи ниво свести о значају заштите животне средине у Републици Србији јесте низак. Уочљиво је велико неразумавање важности и хитности решавања ових питања ради очувања здравља људи. Формално образовање из области заштите животне средине у оквиру васпитно-образовног рада, од предшколских установа до универзитета, још није задовољавајуће. Недовољно неформално образовање из области заштите животне средине изражено је као последица недоступности одговарајућих информација и ограниченог интереса медија. Недовољно је учешће грађана у програмима образовања становништва и подизања јавне свести о значају заштите животне средине. Не постоје довољно развијени механизми за учешће грађана у одлучивању о проблемима заштите животне средине.

5.2. Отпад

Индикатори животне средине представљају кључни/основни инструмент за процену стања животне средине. То су они елементи-компоненете који негативно утичу на животну средину. У анализи утицаја управљања отпадом, полази се од индикатора који су дефинисани Правилником о националној листи индикатора у области заштите животне средине: укупна количина произведеног отпада, количина произведеног комуналног отпада, количина произведеног опасног отпада, количина произведеног индустријског отпада, количина произведеног отпада по посебним токовима отпада, санитарне депоније, овлашћени привредни субјекти за управљање отпадом, количина рециклираног отпада, количина биоразградивог отпада и количина издвојено прикупљеног отпада.

5.2.1. Постојеће стање

АП Војводина не поседује потпуне и поуздане податке о количинама, саставу и токовима генерисаног отпада. Нарочито је лоше стање инфраструктуре за управљање отпадом: недостају потребна постројења за третман, постојећи капацитети за обраду су

неадекватни, са застарелим технологијама и не користе се на задовољавајући начин. Посебан проблем представља одређи

вање локација за постројење за поступање с отпадом. Недовољно су развијене активности у области едукација и подизања нивоа јавне еколошке свести (идивидуалне и колективне).

5.2.2. Токови отпада

Количина комуналног отпада у АП Војводини. Већина јавних комуналних предузећа, којима је поверена делатност сакупљања и одлагања комуналног отпада, не поседује опрему за мерење и не евидентирају одложене количине па, отуда, доступни подаци представљају, највећим делом, паушалне процене. Поједине општине не поседују никакве податке. С обзиром на ове околности, Агенција за заштиту животне средине, која прикупља податке о количинама комуналног отпада и броју домаћинстава из којих се он сакупља, има непоуздане податке будући да се разликују од општине до општине.

Расположиви подаци указују на то да се на подручју АП Војводине генерише 572.589 тона комуналног отпада годишње, при чему градско становништво генерише просечно 1 кг комуналног отпада по становнику на дан, док сеоско становништво просечно генерише 0,7 кг отпада по становнику на дан.

Састав комуналног отпада у АП Војводини. Будући да се не раде одговарајуће анализе и мерења, подаци који се налазе у различитим студијама, а тичу се састава отпада, засновани су на проценама.

Према морфолошком саставу, органски отпад (баштенски отпад и остали биоразградиви отпад) заузима готово 50% у маси комуналног отпада, при чему је остали биоразградиви отпад са 37,62% око три пута заступљенији од баштенског. Укупни отпад од пластике чини 12,73%, док укупна количина картона износи 8,23%, затим следе стакло (5,44%), папир (5,34%), текстил (5,25%), пелене за једнократну употребу (3,65%) и метал (1,38%).

Биоразградиви отпад из домаћинства. Количина укупног биоразградивог отпада, укључујући биоразградиви отпад са зелених површина, износи 50%, односно 300.000 тона годишње. Поуздани подаци о количинама биодеградабилног индустријског отпада не постоје. Карактеристике комуналног отпада поседује и отпад „из туризма" који је, свакако, подложан сезонским варијацијама. Процењена количина овог отпада је 500 тона.

5.2.3. Опасан отпад

Због смањене активности индустрије, претпоставља се да и настајање индустријског опасног отпада стагнира. Податке за Интегрални катастар загађивача (Регистар извора загађивања), који води Агенција, доставило је преко шестсто предузећа. У току је успостављање информационог система који ће омогућити ефикасно прикупљање и анализу података према различитим параметрима и доступности јавности. Постоје, међутим, и заостале велике количине отпада настале услед неадекватног третмана – историјски отпад. Треба истаћи да је, у протеклом периоду интензивних индустријских активности, била изражена нестазмерно висока продукција отпада по јединици производа, као и нерационално коришћење сировина и ниска енергетска ефикасност.

У АП Војводини постоји, према прелиминарној листи, седамдесет постројења за која се, у складу са законом, издаје интегрисана дозвола. То су истовремено и постројења која стварају највеће количине индустријског опасног и неопасног отпада. Према Извештају о стању животне средине у РС за 2012. годину, генерисано је 238.480,72 тона опасног индустријског отпада у Републици Србији. Опасан отпад генеришу и оператери који не подлежу интегрисаној дозволи. Због своје бројности и широког спектра делатности, ови оператери стварају значајан део опасног отпада. У АП Војводини не постоји ниједна локација за одлагање опасног отпада, али се у последње време примењују поступци солидификације и биоремедијације опасног отпада. Такође, не постоји трајно складиште опасног отпада ни на територији Републике Србије, ни АП Војводине. Произвођачи опасног отпада привремено складиште опасни отпад на сопственим локацијама у привременим складиштима, (у некима од њих отпад стоји и више од двадесет година).

Промет отпада подлеже систему дозвола, у складу са Законом о ратификацији Базелске конвенције о прекограничном кретању отпада и његовом одлагању, Законом о заштити животне средине као и Законом о управљању отпадом. Увоз опасног отпада је забрањен. Изузетно се могу увозити поједине врсте опасног отпада које су потребне као секундарне сировине прерађивачкој индустрији, у складу с националним циљевима прераде тих отпада. Република Србија је чланица Базелске конвенције и прекогранично кретање отпада одвија се у складу са усвојеним принципима.

5.2.4. Неопасан отпад

Подаци о количинама неопасног отпада такође су недовољно прецизни. Према Извештају о стању животне средине у РС за 2012. годину, генерисано је 1.540.407,13 тона неопасног индустријског отпада у Републици Србији, без отпада из термичких процеса. По групама делатности, највеће количине отпада су из прерађивачке индустрије, знатне су количине отпада из пољопривреде, експлоатације минералних сировина и из грађевинарства. Ради поновне употребе и рециклаже, неопасни отпад се увози, а у зависности од тражње на тржишту и извози. За извоз, увоз и транзит неопасног отпада потребна је дозвола коју издаје министарство. Анализирајући статистичке податке прекограничног кретања отпада, може се закључити да је извоз отпада и остатака доминантан у односу на увоз. Најчешће су се извозили отпадни метали, а посебно отпад од гвожђа и челика. И код отпада од алуминијума и бакра и легура бакра присутан је уочени тренд. Увоз отпада и остатака углавном је равномерно расподељен по свим врстама.

5.2.5. Посебни токови отпада

Амбалажни отпад. У АП Војводини недостаје организован систем управљања амбалажним отпадом; количина се стално повећава због раста удела неповратне амбалаже, посебно ПЕТ-а и лименки. Највећи део сакупља се заједно с комуналним отпадом и одлаже на депоније. Поједине општине имају систем одвојеног сакупљања ПЕТ амбалаже, папира, пластичних кеса и фолија које спроводи локално јавно комунално предузеће. Амбалажни отпад сакупља се и путем делатности приватних привредних субјеката који су исходовали дозволу за управљање отпадом.

Истрошене батерије и акумулатори. Процењује се да се у Војводини генерише око девет хиљада тона отпадних оловних акумулатора и да се комплетна количина рециклира, али поуздани подаци не постоје. Не постоји организован систем сакупљања истрошених батерија, тако да завршавају на депонијама. Поједине локације су контаминиране због декомпозиције оловних акумулатора. Капацитети оператера који обављају организовано сакупљање и преузимање отпадних оловних акумулатора у АП Војводини износи четрдесет седам хиљада тона по години (Сомбор АД и Монбат Инђија).

Отпадна уља. Процена је да се годишње троши око десет хиљада тона различитих уља минералног порекла. Осим тога, процена је да се на територији АП Војводине потроши и око две до три хиљаде тона моторних и других уља и мазива. Поједини оператери врше сакупљање и привремено складиштење, док су у знатно мањој мери заступљени сакупљање и регенерација уља из сопствене производње, као и регенерација уља код приватних предузетника. Део отпадних уља се извози на коначно збрињавање и третман, а један део се нелегално сакупља и „збрињава”, најчешће у енергетске сврхе. Отпадна јестива уља, која се организовано сакупљају, најчешће се користе за производњу биодизела. Постоје и одређени капацитети за третман уљних емулзија ултрафилтрацијом и накнадно збрињавање насталог уљног концентрата поступком солидификације. Фабрика цемента ЛАФАРЖ Беочин има дозволу за суспаљивање отпадних уља.

Отпадне гуме. Процењује се да у Воводини има преко десет хиљада тона отпадних гума. Организованим легалним сакупљањем и коначним збрињавањем у енергетске сврхе (коин

синерација), бави се цементара у Беочину, која има дозволу за коришћење максимално петнаест хиљада тона годишње. Изражено је и организовано сакупљање и извоз гумене пиљевине која настаје у процесу протектирања истрошених гума. У АП Војводини постоји инсталисани капацитет за рециклажу отпадних гума различитих димензија који је тренутно на нивоу од око тридесет шест хиљада тона годишње.

Отпадна возила. Сакупљање и збрињавање отпадних возила у највећој мери зависи од понуде и потражње. Пре поступка рециклаже отпадних возила не издвајају се опасне материје. Делови који имају употребну вредност издвајају се у незнатној мери, сходно израженој старости и истрошености отпадних возила. У Војводини постоји неколико фирми које се баве рециклажом и продајом ауто-делова. Отпадна возила се у највећем броју случајева уступају или продају као секундарне сировине. Постоји велики број ауто-отпада који складиште извожена возила и баве се прометом половних делова, али не правом рециклажом отпадних возила.

Отпад од електричне и електронске опреме. Сакупљање и збрињавање отпада од електричних и електронских производа заступљено је само у највећим урбаним срединама. Најзаступљеније је сакупљање отпадне рачунарске опреме. Забрањен је увоз половних компјутера, односно електричне и електронске опреме, осим за сопствене потребе. У Војводини се рециклира 5–10% електронског отпада годишње. Део прикупљене отпадне рачунарске опреме се репарира и поново враћа на тржиште. У Војводини постоје оператери који обављају организовано сакупљање и рециклажу (Еко-метал у Врднику, Божић и синови у Панчеву и Фармаком АД из Сомбора). Рециклажа се врши мануелним растављањем и одвајањем засебних компоненти отпада, или машински, с мануелном селекцијом.

Отпад контаминиран дуготрајним органским загађујућим материјама (POPs отпад). Категорија POPs отпада подразмева отпад загађен POPs хемикалијама – стабилна органска једињења која се практично не разграђују хемијским, фотолитичким и биолошким деловањем. У животној средини су присутни у малим количинама, међутим водом и ваздухом се преносе и подручја где никад нису били у употреби. Стокхолмска конвенција забранила је даљу производњу и коришћење POPs хемикалија и поставила услове и рокове за њихово уништавање. У Републици Србији је током 2006–2008. године урађен извештај националних инвентара POPs отпада загађеног са PCB (пре свега PCB трафо-уља, и опрема њима загађена) и POPs пестицидима. Извештај је ажуриран 2014. године. Посебну врсту POPs отпада представља отпад који је настао током НАТО бомбардовања 1999. године и који још увек није санирана , а загађен је PCB уљима. POPs отпад се у АП Војводини не сакупља и не прерађује. Појединци организовано извозе PCB опрему.

Медицински отпад. Прелиминарну процену стања медицинског отпада спровео је Секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој АП Војводине, путем анкете 2004. године, у преко шестсто здравствених институција у државном и приватном сектору, ради процене нивоа продукције медицинског отпада и стицања увида у постојећу праксу управљања овом врстом отпада. Процена количине отпада који се годишње генерише у здравственим установама у Војводини износи око 1700 тона месечно, односно двадесет хиљада тона на годишњем нивоу. Високо ризични/хазардни токови отпада покривају мање од 10% укупне продукције отпада. Инфраструктура за прераду опасног медицинског отпада не постоји. Уз помоћ ЕАР, у В ојводини је аутоклавима за стерилизацију медицинског отпада снабдевено десет општина.

Отпад животињског порекла (анимални отпад). Животињски отпад настаје у кланицама, постројењима за прераду меса, риба, објектима за узгој и држање животиња и тако даље. Поступање са животињским отпадом подразумева сакупљање, разврставање према степену ризика (категорије), складиштење и третман. У Војводини има 240 погона за клање стоке и прераду меса. Више од половине

генерисаног отпада животињског порекла генерише се у кланицама, а остали део у домаћинствима. Такође, биохазардни отпад животињског порекла генерише се и у ветеринарским станицама (28) и институтима. Постројења за третман отпада животињског порекла отвореног типа у АП Војводини постоје у Инђији, Сомбору, Зрењанину и Бачкој Тополи. Објекти затвореног типа су у Сремској Митровици, Житишту, Врбасу и Пландишту.

Пољопривредни отпад. Настаје од остатака из пољопривреде, шумарства, прехрамбене и дрвне индустрије. Процењено је да се сваке године у Војводини произведе девет милиона тона биомасе (72% од укупне количине у Србији). Од ове количине, четвртина биомасе може да се користи за заоравање или као простирка за производњу стајњака с циљем повећања плодности земљишта, четвртина може да се користи за производњу сточне хране, четвртина за производњу топлотне енергије и четвртина за остале сврхе. Поступање с пољопривредним отпадом је недовољно и неадекватно, имајући у виду његов велики потенцијал. Највећи проблем представља неконтролисано паљење и бацање пољопривредних отпадака.

Последњих година отпадна биомаса из агрокомплекса користи се за загревање простора индивидуалних сеоских домаћинстава, а приметан је пораст коришћења биомасе у индустрији, (индустријски котао на отпадно дрво „Таркет" – Бачка Паланка). Урађено је више котлова на отпадну биомасу у Митросрему у Ср. Митровици (на сламу пшенице) у уљарама у Сомбору, Шиду, Новој Црњи, Зрењанину, Врбасу (сировина љуска сунцокрета). Брикетирање и пелетирање биомасе слабо је заступљено. Изграђена је Фабрика за брикетиријe биљног отпада у Вршцу.

Отпад из сточарске производње. Укупно 269.000 говеда која се узгајају у Војводини производи око 5.300 m3 стајског ђубрива, док је количина ђубрива пореклом од узгоја свиња око 4.400 m3, од оваца и коза 5600 m3 и живине 1322 m3. Неадекватно је управљање отпадом на фармама (не постоје постројења за пречишћавање отпадних вода ни објекти за складиштење стајског ђубрива), што доводи до загађења водотокова нутријентима.

Муљ из уређаја за пречишћавање комуналних отпадних вода. Према подацима из статистичког годишњака, количина комуналних отпадних вода која настаје у Војводини износи 71,6 милиона m3 годишње. Од укупне количине комуналних отпадних вода пречишћава се 32,9 механички или биолошки или комбинованим системом. Муљ који настаје након пречишћавања отпадних вода одлаже се на депоније, што у овом тренутку износи око четири хиљаде тона годишње и не представља значајан притисак. Међутим, изградњом постројења за третман комуналних отпадних вода, очекују се велике количине отпадног муља који треба збринути на одговарајући начин.

Према расположивим подацима, током протекле четири деценије започето је или је пак изграђено више од двадесет централних постројења за пречишћавање градских отпадних вода капацитета изнад 2.000 ЕС. Највећи део постројења не ради, или пак ради с незадовољавајућим ефектом.

На три постројења постоји адекватна обрада муља, са стабилизацијом и машинским одводњавањем.

Поред већих централних постројења за пречишћавање градских отпадних вода постоји известан број мањих постројења капацитета до 2.000 ЕС. О њиховим локацијама и броју нема поузданих података.

Муљ из постројења могао би да се користи у пољопривреди, уз адекватан третман и постизање карактеристика које би се користиле за прехрану земљишта.

Грађевински отпад и отпад од рушења. Процењује се да у Војводини годишње настаје око 0,3 милиона тона грађевинског отпада и отпада од рушења. Грађевински отпад у Војводини завршава на депонијама комуналног отпада, а користи се и као инертан материјал за прекривање отпада на депонији. Рециклажа

грађевинског отпада не постоји (у малим количинама се рециклира асфалт), иако се поново може употребити око 80% грађевинског отпада.

Отпад који садржи азбест. Збрињавање отпада који садржи азбест у Војводини није решено. Отпад који садржи азбест може се наћи у грађевинском отпаду. Поједини оператери имају дозволу за сакупљање и превоз отпада који садржи азбест, а санитарна депонија у Кикинди има дозволу за одлагање под контролисаним условима.

Отпад од експлоатације минералних сировина и отпад из енергетике. У Војводини постоје привремене депоније исплаке од нафтних бушотина. За одлагање овог отпада изграђена је депонија у Новом Милошеву и решено је коначно одлагање 600.000 m3 исплаке. Депонија исплаке је интерна депонија у власништву руске компаније Гаспром-Њефт.

Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу. Флуоресцентне цеви, електронски и електрични уређаји, производи који садрже живу могу се наћи на сметлиштима, јер немају економску вредност на црном тржисту.

Не постоје подаци о количинама отпадних флуоресцентних цеви. У Војводини не постоји одвојено сакупљање ових цеви. Оне се, заједно с комуналним отпадом, одлажу на депоније. Део флуоресцентних цеви које садрже живу прикупља се и третира код овлашћених оператера који имају лиценцу за третман ове врсте отпада.

Индустријски отпад. Процентуални удео индустријског отпада у укупно генерисаном отпаду на територији АП Војводине износи 30%. Опасан отпад створен у оквиру индустријских комплекса углавном се не складишти на законски и технички исправан начин тако да представља велику опасност по здравље људи и животну средину. У оквиру опасних отпада који се складиште у АП Војводини највише су заступљени различити катализатори, муљеви из десалтера и сепаратора, рабљена уља, киселине и базе, отпадни разређивачи, шљака и песак из ливница. Количина отпада која је ускладишена на одговарајући начин врло је мала, углавном је то случај код нових постројења која су добила интегрисану дозволу. Четири су таква у АП Војводини: Монбат Инђија, Дуохем Нова Пазова, Сирмиум стил Ср. Митровица и Метал цинкара Инђија. Највеће (неадекватне) индустријске депоније налазе се у Суботици (фосфогипс) и у Панчеву (ХИП – петрохемија, муљ контаминиран живом у количини од 11 m3 и муљ настао из постројења за прераду отпадних вода у количини од 50.000 m3), рафинерија нафте Нови Сад, зауљена земља као последица бомбардовања и пуцања резервоара. У АП Војводини као посебан проблем јављају се депоније исплаке које настају у току експлоатације нафтних бушотина. За одлагање овог отпада изграђена је депонија у Новом Милошеву и решено је коначно одлагање око 600.000 m3 исплаке. По нашој информацији постоји још око педесет зауљених исплачних јама на територији Војводине, које треба санирати. Највећи број њих налази се око Србобрана – Турија (25). Процењена количина исплачног материјала је сто хиљада тона. У току 2011. и 2012. Гаспром – НИС а.д. Нови Сад санирао је, изместио, рекултивисао осамдесет исплачних јама на територији АП Војводине и санирано земљиште предао власнику. У нашој земљи рециклира се око 15% индустријског отпада што је далеко испод европског процента рециклаже.

5.2.6. Управљање отпадом

Интегрално управљање отпадом подразумева сагледавање отпада од његовог настајања, минимизације, преко сакупљања, транспорта, третмана и одлагања. Систем за прикупљање, прераду и коначно одлагање комуналног чврстог отпада заснива се на следећој хијерархији: минимизирање отпада на месту настајања, обнављање материјалних ресурса на местима настајања отпада кроз примарну и/или секундарну селекцију и рециклажа тако издвојених секундарних сировина, изградња трансфер-станица у којима се, осим претовара из транспортних возила у возила за трансфер, врши и сабијање отпада и алтернативно, зависно од бројних фактора; одлагање непрерађеног отпада на санитарну депонију или прерада отпада у постројењу за

обнављање материјалних и енергетских ресурса, па коначно одлагање инертног остатка и пепела на санитарну депонију и опасног отпада на депонију опасног отпада, те компостирање отпада.

Сакупљање отпада у АП Војводини.

Под термином сакупљање отпада подразумева се не само сакупљање отпада из различитих извора, већ и његов транспорт до локације на којој ће обавити пражњење возила за транспорт отпада. Сакупљање комуналног отпада у општинама АП Војводине није организовано на задовољавајућ начин. Отпад се сакупља из урбаних средина, али недовољно и непотпуно из руралних. Организовано сакупљање комуналног отпада обављају јавно-комунална предузећа чији су оснивачи општине. На основу расположивих података, проценат обухвата становништва од ког се сакупља комунални отпад износи 70%.

Компостирање.

У Војводини се не врши организовано компостирање, иако Војводина с релативно великим садржајем органског отпада, као и с пољопривредним отпадом има основу да развија ову опцију прераде отпада.

Рециклажа отпада.

Основни начин за сакупљање секундарних сировина јесте изградња мреже постројења за рециклажу и сакупљање отпада, којом би се сакупила највећа количина доступног папира, стакла, пластике и метала из отпада из домаћинстава, комерцијале, индустрије и вратила у процес прераде. Регионална постројења за сортирање морају бити изграђена за завршно сортирање селективно сакупљених материјала. Ова постројења такође служе и за припрему материјала за транспорт (балиран или издробљен отпад). У АП Војводини је обим рециклирања комуналног отпада веома скроман. Недостаје највећи број интегралних шема изворне сепарације секундарних сировина. Поједини градови и општине у АП Војводини већ дужи низ година раде на успостављању рециклаже и постоји значајна приватна иницијатива, тако да је организован низ предузећа која се баве рециклажом појединих токова отпада.

На територији Града Новог Сада функционише прво изграђено Постројење за сепарацију и балирање отпада, које је отворено 2002. године у Новом Саду.

На преосталом делу територије АП Војводине, највећи удео у спровођењу рециклаже има неформални сектор.

Дозволе за управљање отпадом.

За обављање једне или више делатности у области управљања отпадом издаје се дозвола за обављање делатности управљања отпадом, и то за: сакупљање отпада, транспорт отпада, складиштење отпада, третман отпада и одлагање отпада. За обављање више наведених делатности може се издати једна дозвола. Ове дозволе издају се за обављање делатности за које се, према закону, не издаје интегрисана дозвола.

Надлежни орган аутономне покрајине издаје: дозволе за складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада на територији више јединица локалне самоуправе на територији аутономне покрајине; дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање отпада за сва постројења за која дозволу за рад издаје надлежни орган аутономне покрајине.

Од доношења Закона о управљању отпадом (2009), надлежни орган АП Војводине, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, издао је укупно 213 дозвола за управљање отпадом, од тога 113 за сакупљање и транспорт отпада на територији АП Војводине и 98 за складиштење и/ или третман отпада – од тога 19 само за делатност складиштења

отпада, 42 дозволе за складиштење и/или третман опасног отпада, од којих је 14 за медицински отпад, две за отпад из ветеринарских установа и једна за фармацеутски, те 56 дозвола за складиштење и третман неопасног и две дозволе за одлагање отпада.

5.2.7. Одлагање отпада

Стање одлагања.

Комунални отпад у АП Војводини највећим делом одлаже се на општинским депонијама на неконтролисан начин. Уочљиво је да се на депоније одлажу велике количине корисних компоненти комуналног отпада. Оваква пракса онемогућава искоришћавање енергетских и материјалних потенцијала из отпада, односно представља велики губитак ресурса и несагледиву опасност по животну средину и здравље људи. На основу сакупљених података из свих општина на територији АП Војводине о броју и површини депонија (сметлишта), начину организовања рада и опреме и другим параметрима, релевантним за систем сакупљања и одлагања отпада, уочава се да су постојеће депоније у надлежности јавно-комуналних предузећа у већој или мањој мери неуређене, а комунални отпад се најчешће одлаже директно на депонију, на неконтролисан начин, без сабијања или прекривања, односно без уважавања санитарно-хигијенских услова, који су прописани за ову намену. Изузетке представљају: депонија у Новом Саду која има вагу, компактор, постројење за сепарацију отпада, примењује мере заштите животне средине у складу с пројектом санације и Кикинда и Сремска Митровица које имају санитарне депоније. У неким општинама (Панчево, Инђија) граде се нове санитарне депоније у складу са захтеваним прописима. Поред комуналне неопремљености, на већини депонија се не примењују предвиђене мере заштите животне средине. Релативно су добро лоциране у односу на околне садржаје, али без ограде и зеленог заштитног појаса.

Регионално планирање.

Национална стратегија управљања отпадом Републике Србије (2010–2019) најзначајнији је стратешки документ у области управљања отпадом и установљава оквир за управљање чврстим отпадом, дефинише хијерархију управљања отпадом, предлаже правне, техничке и економске алате, а такође укључује програм хармонизације са ЕУ. Један од кључних принципа Стратегије управљања отпадом јесте принцип близине и регионални приступ управљању отпадом, што значи да отпад треба да се третира или одлаже што је могуће ближе месту његовог настајања, односно у региону у којем је произведен да би се у току транспорта отпада избегле нежељене последице на животну средину. Регионално управљање отпадом обезбеђује се развојем и применом регионалних стратешких планова заснованих на европском законодавству и националној политици.

На основу до сада потписаних међуопштинских споразума о заједничком вршењу послова у управљању чврстим комуналним отпадом, на територији АП Војводине успостављено је девет регионалних центара за интегрално управљање отпадом односно девет регионалних депонија са одговарајућим бројем постројења (трансфер станице, сабирни центри, рециклажни центри, компостане, постројења за третман отпада и друго).

На територији АП Војводине, формирано је девет региона за управљање отпадом, с потписаним међуопштинским споразумима и то Суботица (Суботица, Сента, Кањижа, Бачка Топола, Чока, Мали Иђош и Нови Кнежевац), Инђија (Инђија, Ириг, Рума, С. Карловци, Шид, Стара Пазова, Пећинци), Сомбор (Кула, Оџаци, Бач, Апатин и Сомбор), Вршац (Вршац, Бела Црква, Пландиште и Алибунар), Сремска Митровица (Сремска Митровица и Шабац), Панчево (Панчево и Опово), Кикинда (Кикинда, Ада, Бечеј и Нови Бечеј), Зрењанин (Зрењанин, Сечањ, Ковачица, Тител и Житиште) и Нови Сад (Нови Сад, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин, Врбас).

Регионална депонија Сремска Митровица изграђена је и добила је дозволу за пробни рад. Укупна вредност изградње санитарне регионалне депоније износи 6.320.000 евра,

и у њеном финансирању учествовали су: ЕУ са донацијом од 5.020.000 евра, кроз програм за развој општина МИСП, градови са 1.000.000 евра, док је 300.000 евра обезбеђено преко некадашњег Еко фонда министарства за заштиту животне средине.

Регионална депонија Инђија има изграђено тело депоније и приступни пут са саобраћајницама, али због недостатка средстава обустављени су радови. Изградња депоније до сада је коштала 642,5 милиона динара. Како би се депонија увела у функцију, на њој је потребно изградити вагу, те халу за постројење за сепарацију.

У току је реализација Пројекта санације регионалне депоније Долово у Панчеву, коју је подржала шведска агенција Сида. Укупна обезбеђена средства за завршетак прве фазе и стављање депоније у функцију јесу 517.000 евра.

Регионална депонија Суботица финансира се средствима Европске уније као пројекат ИПА прве компоненте, те из домаћих извора. Средствима опредељеним из ИПА фонда Европске уније финансира се изградња регионалне депоније, изградња и опремање трансфер станица, набавка опреме за регионални центар и надзор над извођењем радова у износу од 16.850.000 евра.

Санитарна депонија у Кикинди у приватном је власништву, на основу међуопштинског споразума има регионални статус, али још није почела с депоновањем отпада из околних општина.

Регионална депонија Нови Сад још прибавља планско-техничку документацију. Регионални центри Сомбор, Зрењанин и Вршац заостају с реализацијом пројеката.

Дивље депоније.

Посебан проблем представља постојање великог броја неуређених сметлишта које је неопходно санирати и рекултивисати. Агенција за заштиту животне средине је током 2006. започела с прикупљањем података о депонијама у Србији; подаци су сачињени на основу достављених упитника од стране ЈКП-а. Идентификацију дивљих депонија урадио је Факултет техничких наука у Новом Саду, у оквиру пројекта „Идентификација и категоризација дивљих депонија, процена финансијских средстава за њихову санацију – ремедијацију на територији АП Војводине" 2008. године. Према подацима приказаним у овој студији, регистровано је 569 неуређених-дивљих депонија; забележене су површине депоније, облик, те евентуално постојање неких других објеката од интереса у непосредној близини. Овим пројектом успостављена је прва база података стања дивљих депонија у Војводини.

Прекогранични промет отпада

Прекограничан промет отпада врши се с циљем поновног искоришћења и рециклаже. У Републици Србији дозвољен је прекогранични промет неопасног отпада, тако да се одређене количине неопасног отпада извозе и увозе, сходно захтевима тржишта.

Евиденцију о прекограничном кретању отпада врше министарство и Агенција за заштиту животне средине. Не ради се посебна евиденција о стању увоза и извоза отпада за АП Војводину. За извоз, увоз и транзит неопасног отпада потребна је дозвола коју издаје министарство надлежно за животну средину.

5.2.8. Карактеристике стања и препоруке

Основне карактеристике стања су: недостатак стратешког планирања у управљању отпадом, непостојање базе података, подаци који се базирају на проценама, недовољно развијена инфраструктура и покривеност организованим прикупљањем отпада, неадекватно управљање посебним токовима отпада, непостојање система одвојеног прикупња отпада и тако даље.

АП Војводина мора увести интегрално управљање отпадом,

односно управљање отпадом у свим његовим фазама, закључно с коначним одлагањем. Такође, мора се увести управљање свим токовима отпада.

Ради увођења интегралног управљања отпадом, потребно је следити одређене препоруке, и то: за комунални отпад обезбедити јачање капацитета надлежних институција, доношење регионалних планова за управљање отпадом, формирање базе података на основу прецизних мерења, санација постојећих сметлишта, организација рециклаже, увођење компостирања, пуна накнада трошкова за услуге сакупљања и одлагања отпада и увођење подстицајних инструмената за поновно коришћење и рециклажу отпада; за опасан отпад: јачање капацитета, формирање базе података, јачање инфраструктуре за сакупљање, прераду и извоз опасног отпада, увођење концепта чистије производње у постројењима у Војводини; за амбалажни отпад: спровођење активности сакупљања амбалажног отпада, поновне употребе и уз увођење стимулативних мера за коришћење рециклираних материјала; за посебне токове отпада: израда плана управљања у Покрајини, организовати одвојено сакупљање посебних токова отпада, утврдити прецизно количине које се генеришу, стимулисати рециклажу; за медицински отпад: израдити план управљања у Покрајини, успоставити систем селективног сакупљања и третмана медицинског отпада и основати центре за третман инфективног отпада; за отпад животињског порекла: успоставити систем за територију АП Војводине, реконструисати постојеће кафилерије, израда операционог плана за управљање отпадом животињског порекла с програмом сакупљања, складиштења и транспорта отпада животињског порекла по прописаним категоријама, као и успостављање третмана; за пољопривредни отпад: урадити програм за коришћење пољопривредног отпада као енергента и коришћење анималног отпада за производњу биогаса, и за муљ из уређаја за пречишћавање комуналних отпадних вода, урадити програм са анализама за коришћење стабилизованог муља из постројења за обраду отпадних вода у пољопривредне сврхе.

5.3. Хемикалије

5.3.1. Постојећи документи и законска регулатива

Законом о хемикалијама („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12), који је усаглашен с прописима ЕУ, створен је савремени регулативни оквир који се заснива на начелу предострожности. Циљ овог прописа је да се осигура да произвођач и увозник, а потом и дистрибутер, ставља у промет хемикалије које не представљају неприхватљив ризик по здравље људи и животну средину, као и да се осигура комуникација у ланцу снабдевања, како би се пренело обавештење о опасности и ризику који поједине хемикалије представљају.

Овај циљ се остварује:

- проценом опасности и проценом ризика од хемикалија;
- класификацијом и обележавањем опасних хемикалија, дистрибуцијом безбедносног листа за те хемикалије и обележавањем простора у малопродајним објектима где се продају опасне хемикалије;
- ограничењима и забранама производње, стављања у промет и коришћења хемикалија;
- информисањем о својствима и добијањем сагласности за увоз и извоз одређених опасних хемикалија;
- контролом дистрибуције хемикалија, као и коришћења од стране физичких лица, а нарочито опасних хемикалија;
- систематским праћењем хемикалија и биоцидних производа.

5.3.2. Постојеће стање

Производња хемикалија и хемијских производа и вештачких и синтетичких влакана је важна област индустрије чији су приходи, запосленост, извоз и увоз значајни. Слабости овог сектора су недовољна енергетска и сировинска ефикасност, висок ниво стварања индустријског отпада по јединици производа, примена застарелих технологија, дотрајалост постројења и високи трошкови адекватних технологија и

постројења за смањење загађења. Мали је број предузећа која су увела и примењују систем управљања животном средином. Претежно се примењује приступ финалног третмана отпадних токова, док је решавање узрока настајања проблема у технолошком процесу врло ретко. У процесу приватизације, у већини случајева, проблеми заштите животне средине нису адекватно третирани.

Предузећа базне хемије обухватају производњу: хемикалија, хемикалија за пољопривреду, хемијских влакана и пластичних маса, вештачких и синтетичких влакана. Предузећа која се баве прерадом хемијских производа обухватају производњу: лекова и фармацеутских сировина, средстава за прање и козметичких препарата, боја и лакова, амбалаже од пластичних маса, као и прераду пластичних маса и друго.

Хемијска индустрија је у изузетно лошем стању, далеко од захтева БАТ-а, изузев фармацеутске индустрије и појединих позитивних примера. Проблем представљају загађење земљишта и воде неприкладним складиштењем хемикалија које нису употребљене, и загађење ваздуха, воде и земљишта неконтролисаном и неадекватном употребом опасних хемикалија. Предузећа хемијске индустрије су врло осетљива из аспеката безбедности процеса и појаве удеса, чије су потенцијалне негативне последице на животну средину велике.

Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (IPPC), дефинисана је интегрисана дозвола, која се издаје за рад нових постројења, као и битне измене постојећих постројења која су у обавези да прибаве интегрисану дозволу до 2015. године, односно на основу Закона о изменама и допунама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађења до 2020 године. Чланом 12. Директиве, обавезују се надлежни органи да контролишу:

- избор локације нових постројења;
- модификације постојећих постројења;
- планирање изградње нових повредивих објеката у близини постојећих опасних постројења, као што су саобраћајна чворишта, објекти јавне намене, велики тржни центри, стамбене зоне и друго.

Дугорочно посматрано, спровођење наведених услова обезбедиће одговарајућа сигурносна одстојања између опасних постројења и стамбених зона, зграда и простора јавне намене, рекреационих и других осетљивих зона. Ови услови подразумевају да се просторне импликације већих акцидената морају узети у обзир приликом планирања намена земљишта. То је прва и најважнија мера заштите од последица акцидената већих размера.

Прописи који су уређивали област управљања хемикалијама до маја 2009. нису дефинисали критеријуме за класификацију хемикалија на начин како је то уређено прописима ЕУ и нису довољно прецизирали техничке детаље који су неопходни за класификацију хемикалија. То је узроковало бројне проблеме при класификацији, а самим тим и неадекватно обележавање хемикалија које је имало за последицу да корисници нису били адекватно информисани о својствима хемикалија. Овакав приступ у домаћим прописима показао се као неодржив у пракси и зато што расподела обавеза и одговорности за класификацију између државних органа и произвођача, односно дистрибутера, није била адекватна, што је створило „уско грло” приликом класификације. У новом закону о хемикалијама дат је правни основ за прописивање детаља о класификацији, паковању и обележавању у подзаконским прописима који ће бити у складу са одговарајућим прописима ЕУ.

Поред неодговарајуће класификације, обележавања и паковања, један од значајних узрока неинформисаности професионалних корисника било је и непостојање обавезе да се сачини одговарајући безбедносни лист.

Из аспекта уређања ове области, веома је значајна свеобухватна база података о хемикалијама на тржишту. Из тог разлога, успостављање и развој информационог система за управљање хемикалијама веома су важни, јер омогућавају формирање и

константно ажурирање базе података о хемикалијама, биоцидним производима

и средствима за заштиту биља на тржишту, односно Интегралног регистра хемикалија, као и планирање превентивних мера за смањење ризика и спровођење инспекцијског надзора.

За контролу појединих ограничења која су у складу са ЕУ прописима, као и контролу класификације, обележавања и паковања, потребна је посебна методологија инспекцијског надзора, која подразумева и специфична стручна знања инспекције.

Такође, тренутно не постоји праћење промета и коришћења нарочито опасних хемикалија, које би минимизовало могућност да оне доспеју у руке опште популације. У Закону о хемикалијама предвиђа се издавање дозвола за обављање делатности правним лицима која дистрибуирају, односно физичким лицима која користе нарочито опасне хемикалије.

5.4. Хемијски удеси

5.4.1. Постојеће стање

Хемијски удес јесте изненадни и неконтролисани догађај, који настаје ослобађањем, изливањем или расипањем опасних материја, обављањем активности при производњи, употреби, преради, складиштењу, одлагању и дуготрајном чувању.

Дана 23. маја 2009. године ступио је на снагу Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине, а 25. маја 2009. године ступио је на снагу Закон о ратификацији Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса („Службени гласник РС”, број 42/09), чиме је створен нови законски оквир којим се хемијски удес у Србији регулише на начин који је усклађен с важећим прописима ЕУ (Директива 96/82/ЕЗ - Seveso II упутство и наведеном конвенцијом).

5.4.2. Предузећа која манипулишу опасним хемијском материјама у АП Војводини

С циљем идентификације локација које представљају највеће потенцијалне ризике од хемијског удеса, 2008. године сачињена је Прелиминарна листа Seveso II постројења, нижег и вишег реда, која подлежу обавезама израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, односно која су у обавези да израде Политику превенције удеса. То су предузећа која обављају различите врсте делатности и која на својој локацији могу имати одређене врсте опасних материја у количинама изнад прописаних. Неке од њих су:

- НИС а.д. Нови Сад, организациони део Рафинерија нафте Панчево и Рафинерија нафте Нови Сад;
- ХИП Азотара – вештачка ђубрива;
- ХИП Петрохемија – петрохемијски производи.

5.4.3. Значајни хемијски удеси протеклих година на територији АП Војводини

Значајнији хемијски удеси који су се десили током протеклих година јесу:

- изливање смеше вода–пепео у водоток реке Турије (2007);
- пожар у одељењу топионице фабрике „Радијатор” Зрењанин. Овај пожар је захватио 600 кондензаторских батерија пуњених ПЦБ-ом (2008);
- испарења техничке азотне киселине 57%, услед грешке приликом утакања у аутоцистерну у ХИП Азотара Панчево (2008);
- истицања нафте и контаминација околног земљишта на дубини и до три метра, услед оштећења нафтовода Нови Сад – Панчево, код места Глогоњ, Панчево (2008).

Јула 2009. године, Министарство је издало приручник Водич за одговор на удес (превод америчког водича Emergency Response Guidebook – ERG2008), намењен инспекторима, ватрогасним јединицама, полицији и свим службама чији припадници први стижу на место удеса који се десио приликом превоза опасних материја. Приручник је користан у

идентификацији или генеричкој класификацији материја и садржи упутства за заштиту учесника и становништва током почетне фазе одговора на удес.
Изливање нафте и хемикалија из пловила на водотоковима представља значајан извор загађења. Доношење Закона о хемикалијама први је и најважнији корак којим се успоставља јединствен систем управљања хемикалијама у Републици Србији, осигурава висок ниво заштите здравља и животне средине и побољшава слободан промет хемикалијама са земљама Европске уније.

5.4.4. Узроци проблема

Узроци проблема су:

- неадекватно и недовољно спровођење закона и прописа о управљању ризиком од удеса;
- непостојање система за управљање ризиком;
- недовољна координација међу учесницима у управљању ризиком (индустрије, надлежни органи и организације и друго);
- неправилно складиштење хемикалија и опасног отпада;
- застареле индустријске технологије;
- недовољна технолошка дисциплина и обученост;
- слаба организација и спровођење превентивних мера, као и непажња и неправилно руковање хемикалијама и опасним отпадом;
- лоше стање саобраћајне инфраструктуре и средстава;
- утицај на животну средину:
- загађење земљишта и вода ослобађањем опасних материја;
- загађење ваздуха ослобађањем опасних материја.

5.5. Бука у жувотној средини

5.5.1. Постојеће стање

Основни циљ утврђивања и праћења нивоа буке у животној средини јесте заштита здравља људи и очување и унапређивање стања животне средине. Према подацима Светске здравствене организације, бука представља значајан фактор ризика у животној средини и њено штетно дејство на здравље људи добија све веће размере у урбаним срединама. Највећи узрочник буке је саобраћај, а остали извори као што су индустрија, грађевински и јавни радови, рекреација, спорт и забава, заступљени су у мањој мери. Извори буке из природе (удар грома, јаки ветрови, водопади) мање су значајни од антропогених.
Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, број 36/09) и пратећим прописима и правилницима, створен је законски оквир да се област штетног дејства буке регулише на начин усклађен с важећим прописима ЕУ (Директива 2002/49/ЕС о процени и управљању буком у животној средини).

5.5.2. Мониторинг буке у животној средини

У складу са чланом 7. Закона о заштити од буке у животној средини („Сл. Гласник РС” бр. 36/2009 и 88/2010) аутономна покрајина утврђује мере и услове заштите од буке, односно звучне заштите у плановима, програмима и пројектима и обезбеђује финансирање мониторинга буке у животној средини на својој територији.
У складу са члановима 7. и 23. овог закона, АП Војводина обезбеђује процену, праћење и контролу нивоа буке у животној средини и обезбеђује финансијска средства за његово спровођење. Мониторинг буке врши се систематским мерењем, оцењивањем или прорачуном одређених индикатора буке.

У складу са чланом 20. овог закона, аутономна покрајина има обавезу обезбеђивања и доставе података Агенцији за заштиту животне средине о нивоима буке у животној средини, који су основа за израду стратешких карата и акционих планова заштите од буке.
Приоритет за израду стратешких карата буке јесу агломерације с више од сто хиљада становника, главни путеви с просечним годишњим протоком саобраћаја већим од 3.000.000 возила, и пруге с просечним годишњим протоком саобраћаја већим од тридесет хиљада возова.

Контрола нивоа буке у животној средини један је од показатеља квалитета животне средине и захтева континуално праћење стања.

Секретаријат због недостатка финасијских средстава није спроводио мониторинг буке у животној средини. На основу података који су добијени из јединица локалних самоуправа које су спроводиле мониторинг буке у периоду од 2009. до 2014. године, извршена је анализа нивоа буке у животној средини на територији АП Војводине. Од четрдесет општина/градова (од укупно 45 у АП Војводини) које су доставиле тражене податке, само 19 општина (45%) спроводи мониторинг буке, који се разликује по броју мерних места, учесталости и методи мерења Локалне самоуправе Тител, Мали Иђош, Нови Кнежевац, Бела Црква и Пландиште, нису доставиле тражене податке.

У 2014. години, систематско испитивање нивоа буке у АП Војводини вршило је 13 локалних самоуправа (29%) на укупно 123 мерна места. У току пролећно-летњег периода, ниво буке у животној средини мерио се на 65 мерних места од којих је у 49,2% мерних места (32мм) меродавни ниво буке за дан изнад граничних вредности за дату зону мерења, док је у 72,3% мерних места (47мм) меродавни ниво буке за ноћ изнад граничних вредности. У току периода јесен/зима, ниво буке је праћен на 83 локације, где је меродавни ниво буке за дан прекорачен на 49,4% мерних места (41 мерно место), док је на 61,4% мерних места (51мм) прекорачен меродавни ниво буке за ноћ. Доминантни извор буке је друмски саобраћај. У току периода јесен/зима 2014. године, просечни измерени ниво буке за дан и ноћ (61dB и 54dB) виши је за око 2 dB од просечног измереног нивоа буке у току пролећно-летњег периода (59dB и 52dB), што се може приписати утицају саобраћаја при лошијим временским условима.

Утврђено је да су у просеку највећа прекорачења дозвољених нивоа буке у зони подручја за одмор и рекреацију, у стамбеним подручјима и подручјима зоне градског центра и градских саобраћајница.

Приликом мерења нивоа буке на саобраћајницама истовремено је праћен и број тешких и лаких возила и мотоцикала у дефинисаним временским интервалима, на основу чега је извршена процена броја возила током 24 часа.

Акустично зонирање извршиле су следеће локалне самоуправе: Апатин, Ириг, Кикинда, Ковачица, Нови Сад, Рума, Сента, Србобран, Стара Пазова и Кула. За град Нови Сад урађена је стратешка карта буке за део градског подручја (Лиман 1–4), а до 30. јуна 2015. године планира се израда стратешке карте буке за део градског подручја које недостаје.

5.6. Нејонизујуће зрачење

Технолошки развој условио је велики број вештачких извора електромагнетног зрачења у животној средини (радио и ТВ предајници, мобилна телефонија, далеководи, трансформатори, електрични и електронски уређаји). Употреба све већег броја оваквих уређаја допринела је све вишем нивоу професионалне и амбијенталне изложености човека електромагнетном зрачењу и довела до повећања електромагнетне емисије.

Основни циљ заштите од нејонизујућих зрачења јесте да се ризик од излагања сведе на „прихватљив ниво”. Проблем заштите у области електричних, магнетних и електромагнетних поља (0Hz- 300GHz) условљен је непотпуним познавањем биолошких дејстава ових поља на људски организам и утицаја на здравље, а самим тим и ризика услед излагања.

5.6.1. Мониторинг нејонизујућих зрачења

Законска регулатива прописује базична ограничења и референтне граничне нивое излагања становништва електричним, магнетним и електромагнетним пољима различитих фреквенција. Базична ограничења излагања су ограничења у излагању временски

променљивим изворима електромагнетних поља (нискофреквентна, високофреквентна, укључујући радио-фреквенцијска, микро-таласна и друга). Физичке величине којима се ова ограничења изражавају, зависно од фреквенције поља, јесу густина магнетног флукса или магнетна индукција, густина струје, специфични ниво апсорбовања енергије и густина снаге. Референтни гранични нивои служе за практичну процену изложености како би се одредило да ли постоји вероватноћа да базична прекорачења буду прекорачена.

У циљу откривања присуства, утврђивања опасности, обавештавања и предузимања мера заштите од нејонизујућих зрачења, на територији АП Војводине спроводи се систематско испитивање нивоа нејонизујућег зрачења у животној средини у нискофреквентном (трансформаторске станице, подземни и надземни далеководи) и високофреквентном подручју (радиобазне станице мобилне телефоније и телекомуникациони предајници радиорелејних система).

Ниво нејонизујућих зрачења испитиван је према утврђеном програму републичке владе, у насељеним местима у АП Војводини, у зонама повећане осетљивости (подручја стамбених зона у којима се особе могу задржавати и 24 сата дневно; школе, домови, предшколске установе, породилишта, болнице, туристички објекти, дечја игралишта; површине неизграђених парцела намењених, према урбанистичком плану, за наведене намене, у складу с препорукама СЗО).

Мониторинг је реализован у периоду 2011–2014. у 13 насељених места (Нови Сад, Србобран, Суботица, Сомбор, Зрењанин, Кикинда, Панчево, Сремска Митровица, Вршац, Врбас, Бачка Паланка, Бечеј, Кула) у нискофрекевентном подручју (трансформаторске станице – 254 мерна места; надземни електроенергетски водови – 240 мерних места), а у десет насељених места (Нови Сад, Суботица, Сомбор, Зрењанин, Кикинда, Панчево, Сремска Митровица, Вршац, Врбас, Бечеј) у високофрекевентном подручју (радиобазне станице мобилне телефоније – 238 мерних места; телекомуникациони предајници радиорелејних система – 253 мерна места). Утврђено је да измерене вредности интензитета електромагнетног поља не прелазе референтне граничне вредности дефинисане законском регулативом у овој области.

5.7. Животна средина и здравље људи

Одржив развој животне средине један је од миленијумских циљева (циљ 7) Уједињених нација, а здрава и безбедна животна средина један од циљева Светске здравствене организације, дефинисаних у оквиру програма „Здравље у Европи за 21. век”. У складу с тим је и Европска унија у своју стратегију развоја уврстила решавање проблема везаних за квалитет животне средине и здравље. Здрава и чиста животна средина јасан је предуслов доброг здравља.

На људско здравље утичу многобројни фактори свакодневног живота, као што су стил живота, начин исхране и услови радне и животне средине. Човек је изложен загађењу из ваздуха, воде, земљишта, хране, отпада, хемикалија и производа који се употребљавају у домаћинству или на послу.

Микробиолошка загађења присутна у човековој околини, посебно микробиолошка загађења воде за пиће, воде намењене рекреацији и купању грађана, хране и ваздуха доприносе порасту броја заразних болести у популацији, а нарочито међу осетљивом групом становништва (одојчад, деца, труднице, дојиље, старе и оболеле особе).

Физичко-хемијски утицај животне средине на здравље људи је разнолик. Удисање честица прашине и гасова може допринети развоју појединих плућних и срчаних обољења и алергијских болести, изложеност човека прекомерној комуналној буци доводи до оштећења слуха, психосоматских обољења и представља доприносни чинилац настанка и

развоја кардиоваскуларних обољења, интезивно УВ зрачење доприноси настанку рака коже, различити хемијски утицаји могу изазвати хормонске поремећаје, па и поремећаје раста и развоја.

Важност утицаја животне средине на здравље људи тешко је измерити. И поред многобројних досадашњих истраживања о могућем утицају животне средине на здравље људи, врло је мало података којима се може показати, а посебно доказати, директан утицај животне средине на здравље људи. Посебан проблем у прикупљању таквих података јесте доказивање веза између одређеног утицаја околине и здравља људи. Истраживања су често дуготрајна, индикације могу бити последица посредног или непосредног утицаја, очекивани здравствени ефекат је различит у односу на старосну структуру становништва и тако даље.

5.7.1. Сузбијање комараца

У свету постоји око три хиљаде врста комараца распрострањених скоро на целој земљиној кугли – у тропским прашумама, саванама, али и поларним пределима. У војводини је до сада регистровано 33 врсте комараца који се различито понашају у смислу биологије, бројности, сезонске активности, миграције и избора домаћина. За наше подручје значајне су врсте:

Aedes – полажу појединачна јаја на сувом тлу или вегетацији која је плављена;

Culex – полажу јаја у групама (стотину и више) у стајаћу воду богату органским материјама;

Anopxeles – полажу јаја, с крилцима која им омогућују да плутају, на површину свеже воде с воденим биљкама које обезбеђују заштиту од риба и других предатора.

Без обзира на то којој врсти припадају, током живота комарци пролазе кроз четири развојне фазе, а то су јаје, ларва (четири развојна стадијума), лутка (нимфа или пупа) и одрасли (имаго или адулт). Територија АП Војводине са својим хидролошким режимом, климатским карактеристикама и географским положајем представља врло повољан регион за развој и масовну појаву комараца. Речни токови с великим плавним теренима и мочварним областима, густа каналска мрежа, сталне и повремене стајаће воде, као и висок ниво подземних вода на овом подручју чине идеалне услове за масовни развој ове врсте инсеката.

Осим тога што су потенцијални преносиоци болести попут маларије, жуте грознице, Рихтерове грознице, енцефалитиса Западног Нила, комарци својом бројношћу могу ометати извођење пољопривредних радова, коришћење рекреативних центара и излетишта и свакодневне активности људи. На основу података Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” Београд, 2012. године, пријављен је 71 лабораторијски дијагностикован случај, а од тога је девет случајева са смртним исходом, а у 2013. години, званично су пријављена 302 случаја оболевања од грознице Западног Нила од чега је на територији АП Војводине регистровано деведесет оболелих. У току 2013. године на територији целе републике регистровано је 35 смртних исхода који се могу довести у вези са инфекцијом вирусом грознице Западног Нила. Институту за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” током 2014. године званично је пријављено 56 лабораторијски потврђених случајева и двадесет вероватних случајева инфекције вирусом Западног Нила. Регистровано је девет смртних исхода који се могу довести у везу са инфекцијом вирусом грознице Западног Нила. Светска здравствена организација, такође у циљу превенције и спречавања ширења опасних болести, као најзначајнију меру препоручује сузбијање вектора–комараца. Из тих разлога, неопходно је организовано и континуирано сузбијање ових инсеката.

Покрајинским средствима финансира се искључиво спровођење биолошког концепта контроле бројности ларви комараца, док се хемијски адултицидни третмани спроводе само

када је то неопходно у случајевима прекорачења критичних бројности популација одраслих форми комараца и то из средстава локалних самоуправа.

Концепт интегралног сузбијања комараца заснован је на пажљивом избору по животну средину нешкодљивих мера и средстава борбе, дефинисању одрживог биолошког и финансијског обима сузбијања комараца с познавањем толерантне бројности за различите еколошке средине и врсте комараца и циљем да се њихова бројност контролише у стадијуму ларве (када насељавају најмањи простор). Овакав приступ подразумева контролу њихових потенцијалних станишта, биолошку контролу (употреба природних непријатеља комараца у контроли бројности), затим употребу билошких препарата и на крају хемијских, али тек након утврђивања потребе третирања на основу реалне ситуације на терену, односно праћења животног циклуса комараца.

Спровођење биолошког концепта сузбијања ларви, који се дужи низ година реализује на територији целе АП Војводине, подразумева сузбијање комараца у стадијуму ларве, које је ограничено на водене површине и прихватљивије је из аспекта заштите животне средине и дугорочно из економског аспекта, у односу на сузбијање одраслих форми комараца, које се изводи једино хемијским средствима. Најзначајнија предност је висока селективност, чиме се штити животна средина од негативних утицаја који могу настати масовном применом хемијских третмана комараца и смањују се третиране површине уз мањи утрошак препарата што обезбеђује и економску предност. Применом биоларвицида постиже се висока ефикасност у условима правовремене примене, висока селективност, немогућност појаве резистентних форми комараца, нема токсичности за пчеле, животиње и човека и тако даље. На овај начин доприноси се очувању биодиверзитета и обезбеђује квалитетнији систем заштите животне средине и унапређује животна средина. Ларвицидни третмани спроводе се биолошким препаратом на бази бактерије Bacillus thuringiensis var. islaelensis регистроване од стране надлежног органа. Bacillus thuringiensis var. islaelensis јесте високоселективни биоинсектицид, први пут описан 1978. године. Када се препарат на бази Bti унесе у воду у којој су ларве комараца, оне их уносе у тело, а будући да Bti споре садрже кристализовани токсин чијом разградњом настају руптуре у дигестивном такту ларви, они угињавају. Третман ларви комараца се изводи у приобалном подручју река, мелиорационим каналима, језерима, и другим сталним или привременим воденим површинама. На овај начин Војводина се приближава начину сузбијања комараца који се примењује у високоразвијеним земљама.

Покрајинска влада задужила је Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине за спровођење, организовање и координацију покрајинске акције сузбијања ларви комараца. Секретаријат је 2004. и 2005. године суфинансирао општинске акције сузбијања комараца, а од 2006. године, самостално спроводи акцију биолошког сузбијања ларви комараца у АП Војводини.

Година	Са земље	Из ваздуха	Укупно хектара
2006.	18.145	37.400	55.545
2007.	37.876	92.535	130.411
2008.	41.524	176.476	218.000
2009.	15.964	84.630	100.594
2010.	19.218	86.650	105.868
2011.	10.036	72.684	85.000
2012.	7.067	80.233	87.300
2013.	-	126.000	126.000

2014.	-	126.000	126.000

На основу члана 31. алинеја 2 у вези са чланом 27. тачка 5. алинеја 4 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 41а. став 3. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10 - исправка), а по прибављеној сагласности Министарства пољопривреде и заштите животне средине број: 353-02-1252/2014-17/1 од 06.02.2015. године, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. април 2015. године, доноси

Покрајинску скупштинску одлуку о заштити предела изузетних одлика "Караш - Нера"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у
"Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године,
а ступила је на снагу 16.4.2015.

Члан 1.

Проглашава се подручје оивичено доњим токовима река Караш и Нера, које обухвата мртваје Караша, долину реке Нере у Србији и пешчарска станишта на локалитету Мали песак, заштићеним подручјем од покрајинског значаја, односно II категорије, као Предео изузетних одлика "Караш - Нера" (у даљем тексту: ПИО "Караш - Нера").

Члан 2.

ПИО "Караш - Нера" ставља се под заштиту ради очувања еколошких коридора од међународног значаја дуж долина река Караш и Нера, најупадљивијег предела динског рељефа у АП Војводини и Србији, пешчарских и степских станишта, која представљају приоритет за заштиту у средњој Европи, ретке и угрожене флоре чији су најважнији представници двоштитаста шаш (Fimbristylis bisumbellata), мочварни маслачак (Taraxacum palustre), шиљата зука (Scirpus mucronatus), змијски језик (Ophioglossum vulgatum), димњача (Fumaria kralikii), калужђарка (Epipactis palustris) и гороцвет (Adonis vernalis), као и ретке и угрожене фауне чији су најзначајнији представници панонски скакавац (Acrida hungarica), мрављи лав (Myremeleon formicarius), двопругаста уклија (Alburnoides bipunctatus), поточна мрена (Barbus meridionalis), манић (Lota lota), степски смук (Dolichophis caspius), степски гуштер (Podarcis tauricus), жаба травњача (Rana temporaria), поскок (Vipera ammodytes), патуљасти орао (Hieraaetus pennatus), степски соко (Falco cherrug), змијар (Circaetus gallicus), риђи мишар (Buteo rufinus), текуница (Spermophillus citellus) и слепо куче (Spalax leucodon). Највећа и најгушћа популација текунице (Spermophillus citellus) у Србији налази се у оквиру овог подручја, на локалитету Мали песак.

Члан 3.

ПИО "Караш - Нера" налази се у југоисточном делу АП Војводине, непосредно уз границу с Румунијом, на територији Општине Бела Црква, састоји се из три целине: "Караш", "Нера" и "Мали песак" и обухвата делове катастарских општина Банатска Паланка (I,II), Врачев Гај, Гребенац, Дупљаја, Кајтасово и Кусић.

Подручје ПИО "Караш - Нера" обухвата површину од 1541,27 ha, од чега је 1289,0369 ha у државној својини, а 170,7014 ha у приватној својини и 81,53 ha је површина реке Нере.

На подручју ПИО "Караш - Нера" установљава се режим заштите II степена на површини од 984,36 ha, и режим заштите III степена на површини од 556,92 ha.

Опис граница и графички приказ ПИО "Караш - Нера" дати су у Прилогу који је одштампан уз ову одлуку и чини њен саставни део.

Члан 4.

Циљеви заштите из члана 2. ове одлуке реализују се путем мера очувања и унапређивања:

1. очување репрезентативних геолошких, геоморфолошких и хидролошких појава и одлика, биогеографских обележја подручја, предеоног, екосистемског, специјског и генетског диверзитета;
2. ревитализација пешчарских, шумских и влажних станишта;
3. планско сузбијање и замена инвазивних алохтоних врста аутохтоним;
4. фаворизовање природног састава и мешовитости шумских састојина;
5. реинтродукција врста несталих са овог подручја;
6. мере активне заштите фауне (прелази, изолатори, вештачка гнезда и др.);
7. одржавање проходности еколошких коридора;
8. мониторинг природних вредности;
9. презентација и популаризација природних и створених вредности;
10. развој туристичке понуде и система управљања посетиоцима;
11. очување, рестаурација и стављање у функцију вредности културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства.

Члан 5.

На целом подручју ПИО "Караш - Нера" забрањено је:

1. грађење објеката за депоновање опасног отпада и других објеката којима би се могао загадити ваздух, вода и земљиште и угрозити флора и фауна;
2. грађење објеката за коришћење енергије ветра;
3. мењање намене земљишта, осим у циљу управљања и ревитализације;
4. експлоатисање песка, земље и минералних сировина;
5. преоравање површина под травном вегетацијом и успостављање пољопривредне производње, осим за органску и/или екстензивну пољопривредну производњу и ограничено коришћење парцела у складу с постојећом наменом;
6. уношење алохтоних и инвазивних врста;
7. пошумљавање травних станишта, ливада и пашњака;
8. замењивање састојине и групације аутохтоних врста дрвећа алохтоним;
9. одлагање остатака од сече у водотоке;
10. исушивање или затрпавање влажних станишта;
11. лов на водену пернату дивљач;
12. узнемиравање, непланско сакупљање и уништавање дивљих животиња;
13. уништавање, непланско уклањање и сакупљање дивљих биљака и гљива;
14. кретање свиња на удаљености већој од 100 метара од салаша;
15. хемијско и физичко загађивање, депоновање чврстог и течног отпада и отпадних загађених вода;

16. испуштање непречишћених отпадних вода, као и вода испод квалитета који одговара II класи;

17. кретање возила на моторни погон, других возила и превозних средстава изван путева, стаза и простора који су за то намењени, осим за службене потребе;

18. кретање чамаца на моторни погон;

19. загађивање буком и светлошћу;

20. обављање радова и активности које могу имати неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела.

Режим заштите II степена спроводи се на делу ПИО "Караш- Нера", који обухвата степско-пешчарска станишта, мртваје уз реку Караш и три целине у приобаљу Нере, код Кусића, Врачевог Гаја и на ушћу у Дунав.

У режиму II степена заштите забрањено је и:

1. изградња нових јавних путева;

2. преоравање и нарушавање површина под травном вегетацијом и успостављање пољопривредне производње;

3. уклањање травног покривача с површинским слојем земљишта.

4. На простору под режимом заштите II степена ограничавају се активности и радови на:

5. изградњу објеката и инфраструктуре, за потребе управљања заштићеним подручјем и одрживог пашарења;

6. асфалтирање путева на реконструкцију постојећих асфалтираних путева;

7. осветљавање простора на усмерено осветљавање објеката и за потребе безбедности;

8. пашарење, на просторно и временски ограничене активности, у складу с капацитетом и природним вредностима;

9. кошење, на просторно и временски ограничене активности, применом заштитних мера за флору и фауну;

10. уклањање приобалне, плутајуће и подводне вегетације, на потребе ревитализације;

11. одрживо газдовање шумама у складу с планском документацијом, уз очување аутохтоних врста дрвећа и спречавање пренамножавања патогена;

12. лов, на период од 1. октобра до 1. марта;

13. риболов на рекреативни риболов, санациони риболов и риболов у научноистраживачке сврхе;

14. туризам на просторно, временски и капацитетом ограничене активности, у складу с потребом очувања природних вредности.

На простору под режимом заштите III степена ограничавају се активности и радови на:

1. изградњу објеката и инфраструктуре, за потребе одрживог туризма и рекреације, управљања природним добром и одрживог пашарења;

2. пашарење, на просторно и временски ограничене активности, у складу с капацитетом и природним вредностима;

3. кошење, на просторно и временски ограничене активности, применом заштитних мера за флору и фауну;

4. одрживо газдовање шумама у складу с планском документацијом, уз очување аутохтоних врста дрвећа и спречавање пренамножавања патогена;

5. осветљавање простора на усмерено осветљавање објеката, приземних површина и површине земљишта, као и за потребе безбедности саобраћајница, туристичких садржаја и културно-историјских вредности;

6. лов, на период од 1. октобра до 1. марта;

7. риболов и то спортски риболов, рекреативни и санациони риболов, те риболов у научноистраживачке сврхе, као и на порибљавање аутохтоним врстама за потребе реинтродукције;

8. коришћење пестицида и вештачког ђубрива уз сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине;

9. туристичке активности на одрживе облике туризма и рекреације на локалитетима, објектима и стазама који су за то уређени.

Члан 6.

За радове и активности на простору ПИО "Караш - Нера" прибавља се акт о условима и мерама заштите природе које издаје Покрајински завод за заштиту природе у складу са Законом о заштити природе.

Члан 7.

ПИО "Караш - Нера" поверава се на управљање Јавном предузећу предузећу "Дирекција за изградњу општине Бела Црква", Бела Црква". (у даљем тексту: Управљач).

Управљач је дужан да:

1. чува заштићено подручје и спроводи прописане режиме заштите;

2. унапређује и промовише заштићено подручје;

3. доноси план управљања и акт о унутрашњем реду и чуварској служби утврђен актом о заштити;

4. обележи заштићено подручје, границе и режиме заштите у складу с посебним правилником о начину обележавања;

5. осигура неометано одвијање природних процеса и одрживог коришћења заштићеног подручја;

6. даје сагласност за обављање научних истраживања, извођење истражних радова, снимање филмова, постављање привремених објеката на површинама у заштићеном подручју и даје друга одобрења у складу са овим законом и правилником о унутрашњем реду и чуварској служби;

7. обезбеди надзор над спровођењем услова и мера заштите природе;

8. прати кретање и активности посетилаца и обезбеђује обучене водиче за туристичке посете;

9. води евиденције о природним вредностима и о томе доставља податке Заводу;

10. води евиденцију о људским активностима, делатностима и процесима који представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја и о томе доставља податке Покрајинском заводу за заштиту природе, покрајинском органу управе надлежном за послове заштите животне средине и министарству надлежном за послове заштите животне средине;

11. води евиденцију о непокретностима с подацима значајним за управљање заштићеним подручјем;

12. у сарадњи с републичком и покрајинском инспекцијом и органима безбедности, спречава све активности и делатности које су у супротности са актом

о заштити и које представљају фактор угрожавања и девастације заштићеног подручја;

13. доноси акт о накнадама;

14. обавља и друге послове утврђене законом и актом о заштити.

Ако управљач вршењем послова утврди да је учињен прекршај или постоји основана сумња да је учињено кривично дело или привредни преступ, овлашћен је и дужан да поднесе одговарајућу пријаву или захтев за покретање прекршајног поступка.

Члан 8.

Очување, унапређивање, одрживо коришћење и приказивање природних и других вредности ПИО "Караш - Нера" спроводи се према плану управљања који се доноси за период од десет година (у даљем тексту: План управљања).

План управљања из става 1. овога члана садржи нарочито:

1. приказ главних природних и створених вредности, као и природних ресурса;

2. оцену стања животне средине заштићеног подручја;

3. преглед конкретних активности, делатности и процеса који представљају фактор угрожавања заштићеног подручја;

4. дугорочне циљеве заштите, очувања и унапређивања и одрживог развоја;

5. анализу и оцену услова за остваривање тих циљева;

6. приоритетне активности и мере на заштити, одржавању, праћењу стања и унапређивању природних и створених вредности;

7. приоритетне задатке научноистраживачког и образовног рада;

8. планиране активности на одрживом коришћењу природних вредности, развоју и уређењу простора;

9. просторну идентификацију планских намена и режима коришћења земљишта;

10. активности на промоцији вредности заштићеног подручја;

11. студијску (истраживачку), програмску, планску и пројектну

12. документацију потребну за спровођење циљева и активности;

13. облике сарадње и партнерства с локалним становништвом и другим власницима и корисницима непокретности;

14. активности и мере на спровођењу плана с динамиком и субјектима реализације плана управљања и начин оцене успешности његове примене;

15. финансијска средства и друге материјалне претпоставке за извршавање поверених послова у управљању заштићеним подручјем и начин њиховог обезбеђења.

На план управљања из става 1. овог члана, сагласност даје покрајински орган надлежан за послове заштите животне средине по претходно прибављеном мишљењу Покрајинског завода за заштиту природе.

План управљања из става 1. овога члана остварује се годишњим програмом управљања на који сагласност даје покрајински орган управе надлежан за послове заштите животне средине.

Извештај о остваривању годишњег програма за претходну годину и годишњи програм управљања за наредну годину, управљач доставља покрајинском органу надлежном за заштиту животне средине до 15. децембра текуће године, а извештај о остваривању плана управљања из става 1. овога члана најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет.

О предлогу плана управљања заштићеним подручјем управљач је дужан да обавести јавност. Обавештење јавности подразумева јавни увид у предложени план.

Јавни увид организује и спроводи управљач и траје 30 дана.

Члан 9.

Управљач је дужан да обезбеди унутрашњи ред и чување заштићеног подручја у складу с правилником о унутрашњем реду и чуварској служби који доноси уз сагласност покрајинског органа надлежног за послове заштите животне средине.

Актом из става 1. овог члана утврђују се правила за спровођење прописаног режима заштите, а нарочито: начин понашања посетилаца и других корисника при кретању, боравку и обављању послова на заштићеном подручју; начин обављања делатности при коришћењу природних ресурса и простора за изградњу објеката; места, површине и објекти у којима се због очувања дивљих биљака и животиња и других вредности ограничава кретање или забрањује и ограничава обављање одређених радњи, као и трајање тих мера; врсте дивљих биљака и животиња чије је коришћење, односно брање, сакупљање и излов ограничено, као и начин и услови обављања тих радњи; услови заштите приликом обављања научних истраживања и образовних активности; места и услови за одлагање отпада; начин одржавања уредности и чистоће заштићеног подручја; поступак издавања сагласности и других аката корисницима које издаје управљач; начин и организација чуварске службе, чувања заштићеног природног добра, опрема и средства неопходна за чување и одржавање; начин спровођења превентивних мера заштите од пожара, других елементарних непогода и удеса.

Правила одређена актом из става 1. овога члана и друге неопходне информације за спровођење режима заштите, управљач је дужан да јавно огласи и на погодан начин учини доступним посетиоцима и корисницима.

Висину, начин обрачуна и плаћања накнаде за коришћење заштићеног подручја одређује својим актом Управљач у складу с критеријумима које прописује Влада Републике Србије.

На акт из става 4. овога члана сагласност даје покрајински орган управе надлежан за послове заштите животне средине.

Управљач је дужан да средства од накнада за коришћење заштићеног подручја користи за заштиту, развој и унапређивање заштићеног подручја, односно за спровођење плана и програма управљања.

Средства од накнада из става 6. овога члана, управљач је дужан да води на посебном рачуну.

Члан 10.

Средства за заштиту и развој ПИО "Караш - Нера" обезбеђују се из прихода остварених обављањем делатности и управљања заштићеним подручјем, од накнаде за коришћење заштићеног подручја, средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе, из буџета Аутономне покрајине Војводине, донација, поклона, помоћи и из других извора у складу са законом.

Члан 11.

Програм управљања и годишњи програм управљања управљач ће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

До доношења докумената из става 1. овог члана управљач ће послове заштите и развоја обављати према привременом програму управљања који ће донети у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке, уз сагласност покрајинског органа надлежног за послове заштите животне средине.

Управљач ће у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове одлуке извршити идентификацију граница заштићеног природног добра на терену и њихово обележавање на прописани начин, у сарадњи с Републичким геодетским заводом и Покрајинским заводом за заштиту природе.

Члан 12.

Планови уређења простора, планови, програми и основе из области шумарства, ловства, водопривреде, пољопривреде и туризма и други програми и планови који се односе на коришћење природних ресурса и простора у ПИО "Караш - Нера", усагласиће се с Просторним планом Републике Србије, Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине, овом одлуком и планом управљања из члана 8. ове одлуке.

Члан 13.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-4/15

Нови Сад, 08. април 2015. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

Прилог

ОПИС ГРАНИЦА И ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА ПРЕДЕО ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА "КАРАШ - НЕРА"

Подручје предложено за заштиту састоји се од три одвојене просторне целине:

1. Просторна целина "Караш"
2. Просторна целина "Нера"
3. Просторна целина "Мали песак"

1. ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА "КАРАШ"

Почетна тачка описа границе заштите локалитета "Караш" је тромеђа парцела 3537, 3538/1 и 3512/4, К.О. Дупљаја, Општина Бела Црква. Граница иде на југ, источном граничном линијом парцеле 3512/4 до међне тачке парцеле 3219/1. Северном граничном линијом граница иде на исток, парцела 3219/1 и 3219/2, до тромеђе парцела 3219/2, 3433/1 и 3432/1. Ломи се на североисток западном међном линијом парцела 3432/1, 3432/2, пресеца парцелу 3429, граничном линијом парцела 3308 и 3309 до доње ножице насипа на каналу ДТД. Скреће на југоисток доњом ножицом насипа до међне линије парцела 454/2 и 458/4 К.О. Кајтасово. Скреће на југозапад међном линијом ових парцела до југоисточне међне тачке парцеле 454/2. Ломи се на запад међном линијом до јужне међне тачке парцеле 442/2. Даље на запад, северозапад јужном међном линијом парцела 442/2, 450/2, 392/2, 392/1 до

тромеђе парцела 392/1, 357 и 358. Граница заштите скреће на југозапад границом парцела 357 и 358, у истом правцу пресеца парцелу 354/2 до тромеђе парцеле 354/2, 354/1 и 352. Скреће на запад, пресеца парцелу 352 и наставља северном међном линијом парцела 336, 334 и 333 до њене североисточне међне тачке. Ломи се на југ западном међном линијом парцеле 333, пресеца парцелу 319/1 до североисточне међне тачке парцеле 269. Ломи се на северозапад јужном међном линијом парцеле 319/1 до северозападне међне тачке парцеле 254. У истом правцу пресеца парцелу 319/1, иде северном међном линијом парцеле 318, поново пресеца парцелу 318/1, у дужини од 125 до рубне тачке деградираног простора, благо се ломи на североисток северним рубом у дужини од 300 м до међног камена К.О. Гребенац. Ломи се на североисток границом двеју катастарских општина до међне тачке парцеле 320. Скреће на север, улази у К.О. Гребенац западном међном линијом парцеле 1271 до тромеђе парцела 1342, 1343 и 1271. Ломи се на југ, пресеца парцелу 1271, пресеца парцелу 3512/4 К.О. Дупљаја до почетне тачке описа овог локалитета.

2. ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА "НЕРА"

Просторна целина "Нера" обухвата цео ток реке Нере кроз Србију. Ова просторна целина не може се у потпуности описати преко катастарских парцела, будући да је река од почетка XX века, када су израђене катастарске мапе, до данас, меандрирајући значајно изменила свој ток. Услед тога, катастарска мапа не одговара актуелном положају на терену. Такође, у време разграничавања Румуније и Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, Нера је била гранична река. Граница је остала непромењена, а река је изменила ток, тако да данас на појединим местима граница иде уз Неру, док се на другим Нера налази у потпуности у Србији или у потпуности у Румунији.

Имајући у виду горенаведено, ПИО "Караш - Нера", у оквиру просторне целине "Нера", обухвата део тока реке Нере кроз Србију приказан картографски, као и катастарски описане три најважније природне целине у долини Нере, "Нера-Кусић", "Нера - Врачев Гај" и "Ушће Нере".

2.1. Опис граница локалитета "Нера-Кусић"

Почетна тачка описа границе заштите локалитета "Нера-Кусић" је тромеђа парцела 808/1, 4888/1 и 1020, К.О. Кусић I, Општина Бела Црква. Граница иде на исток северном границом парцеле 1020 до парцеле 4387. Ломи се на југ источном међном линијом парцеле 4387 до тромеђе парцела 4383/1, 43832 и 4387. Скреће на југозапад, пресеца парцеле 4387, 4390 до ивице обале реке Нере. Ломи се на запад, границом обале, односно јужне међне тачке парцеле 4390 до међне тачке парцеле 4389/1. Ломи се на север, западном међом парцеле 4390 до парцеле 1020. Скреће на запад јужном границом парцеле 1020 до тромеђе парцела 1020, 856 и 855. Ломи се на север, пресеца парцелу 1020, да би скренула на исток, северном међном линијом парцеле 1020 до почетне тачке описа границе заштите овог локалитета.

2.2. Опис граница локалитета "Нера - Врачев Гај"

Почетна тачка описа границе заштите локалитета "Нера-Врачев Гај" је северна међна тачка парцеле 2036 К.О. Врачев Гај, Општина Бела Црква. Граница иде на исток, па на југ границом парцеле 2036. У истом правцу границом парцеле 2014/21 до тромеђе парцела 2030, 2029 и 2014/21. Ломи се на југ, пресеца парцелу 2014/21 и скреће на југозапад јужном границом парцеле 2014/21 до тромеђе парцела 2014/21,

2012 и 2204. Скреће на север источном граничном линијом парцеле 2204 до почетне тачке описа границе заштите овог локалитета.

2.3. Опис граница локалитета "Ушће Нере"

Почетна тачка описа границе заштите локалитета "Ушће Нере" је тромеђа парцела 1123/4, 1123/2 и 1128 К.О. Банатска Паланка I. Граница иде на југ, западном границом парцеле 1128 до њене јужне преломне међне тачке код парцеле 1113. Ломи се на југозапад, пресеца парцеле 1113, 1112, 1111, 1110, 1109, 1104/2, 1103/1, 1103/2, 1103/3 до међног камена са К.О. Банатска Паланка II, односно до парцеле 1701, К.О. Банатска Паланка II. Скреће на југозапад, јужном међном линијом парцеле 1701 у дужини од 150 м, где се ломи на запад, пресеца парцелу 1701 до јужне међне тачке парцеле 1714/3. Скреће на северозапад границом парцела 1715/2 и 1714/3; 1715/2 и 1714/2; 1715/2 1714/1 до западне међне тачке парцеле 1714/1. Ломи се на североисток границом парцеле 1714/1 до парцеле 1720. Ломи се на северозапад до западне обале реке Нере. Скреће на север западном обалом у дужини од 430 м, где скреће на југоисток, до почетне тачке описа границе заштите овог локалитета.

3. ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА "МАЛИ ПЕСАК"

Почетна тачка описа границе заштите локалитета "Мали песак" је тромеђа парцела 2024, 2025 и 2043/1, К.О. Дупљаја, Општина Бела Црква. Граница заштите иде на исток, северном граничном линијом парцела 2024, пресеца парцелу 2021, 2019, 2016, 2015, ломи се на југ источном међном линијом парцела 2015, 2014, 2043/1 до тромеђе парцела 2043/1, 2044/1 и 2012. Граница скреће на југоисток северном, односно источном међном линијом парцеле 2044/1, пресеца парцелу 1712 и наставља на југоисток међном линијом парцеле 2101/1 до њене североисточне међне тачке. Ломи се на југозапад међном линијом исте парцеле до северозападне међне тачке парцеле 2240. Њеном северном међном границом иде на југоисток до међне тачке са К.О. Врачев Гај. Граница скреће на североисток границом двеју катастарских општина до североисточне међне тачке парцеле 2759/21, К.О. Врачев Гај, Општина Бела Црква. Граница се ломи на југоисток границом парцела 2759/21 и 2759/15, пресеца парцелу 2751/3 до парцеле 2751/2. Ломи се на североисток границом парцела 2751/2 и 2751/3; 2751/2 и 2757; 2751/1 и 2757 до крајње северне међне тачке парцеле 2751/1. Скреће на југоисток, источном међном линијом парцеле 2751/1, пресеца парцелу 2750/2 и наставља у истом правцу источном међном линијом парцеле 2748/1 до међне тачке са К.О. Банатска Паланка I. Граница скреће на југозапад границом двеју катастарских општина до северне међне тачке парцеле 2589/1, К.О. Банатска Паланка I, Општина Бела Црква. Граница иде на југоисток, источном међном линијом парцеле 2589/1 до њене крајње јужне међне тачке. Ломи се на северозапад и све време прати границу парцеле 2586/1 до тромеђе парцела 2586/1, 2513 и 2520. Граница иде на југоисток, граничном линијом парцеле 2520 до тромеђе парцела 2520, 2522 и 2525. Скреће на југозапад, па на северозапад и пресеца парцелу 2824 и скреће на југ, пресецајући парцелу 2823 до северозападне међне тачке парцеле 2825/1. Ломи се на југоисток границом парцела 2825/1 и 2823, пресеца парцелу 2803 и ломи се на југоисток јужном границом парцеле 2803 у дужини од 100 м, где скреће на југ, пресецајући парцелу 2801/1 до северне међне тачке парцеле 2821. Даље на југоисток граничном линијом парцеле 2801/1 до јужне међне тачке парцеле 2810/1. Граница се ломи на југ, пресеца парцеле 2801/1, 2747/1, 2862/1 до северозападне међне тачке парцеле

2886. Граница иде на југоисток границом парцела 2886 и 2862/1 до јужне међне тачке парцеле 2891. У истом правцу пресеца парцелу 2862/1 до северозападне међне тачке парцеле 2903. Даље граница заштите иде на југоисток, па на југозапад, да би скренула на северозапад, пратећи све време граничну линију парцеле 2862/1 до тромеђе парцела 2862/1, 2747/1 и 2862/10. Наставља на северозапад, па на југоисток граничном линијом парцеле 2746/1 до парцеле пута 2747/1. Ломи се на исток, северном међном линијом парцеле 2747/1, да би скренула на северозапад, западном међном линијом парцеле 2801/1 до тромеђе парцела 2801/1, 2799 и 2659. Граница у истом правцу иде граничном линијом парцела 2799 и 2659; 2658/3 и 2801/1 и даље граничном линијом парцеле 2801/1 до тромеђе парцела 2801/1, 2648/1 и 2647/2. Граница скреће на североисток, пресеца парцеле 2801/1, 2803, 2606/1 до тромеђе парцела 2606/1, 2595/5 и 2595/4. У истом правцу граница иде границом парцела 2595/4 и 2595/5 до парцеле 2606/1. Ломи се на северозапад границом парцеле 2606/1 до међне тачке са К.О. Врачев Гај. Ломи се на југозапад границом двеју катастарских општина до североисточне међне тачке парцеле 2607/2. Скреће на југ источном међном линијом парцела 2607/2, 2608, 2609, 2610, 2613 (односно границом пута 7А6 Дубовац – Врачев Гај) до доње ножице насипа на каналу ДТД у К.О. Кајтасово. Граница иде на северозапад доњом ножицом насипа до парцеле 3236 К.О. Дупљаја. Ломи се на североисток границом парцела 3236 и 3219/4; 3217/21 и 3201/3 до тромеђе парцела 3201/3, 3217/21 и 3201/1. Граница скреће на северозапад, западном границом парцеле 3201/1, обухвата парцелу 3144 и наставља у истом правцу до парцеле 2557. Даље на северозапад границом парцела 2557, 2558, 2566/1, 2566/3, 2566/2, 2567, 2568/1, 2568/7, 2568/6, 2568/3, 2568/4, 2570/2, 2570/1, 2568/5 (парцеле се налазе унутар граница заштите) до парцеле 2571. Скреће на североисток границом парцеле 2571, пресеца парцелу 2579 и наставља границом парцела 2585/17 и 2585/20, 2585/21, пресеца парцелу 2587 и, у истом правцу, границом парцела 2588/2 и 2588/18 до парцеле 2592. Скреће на северозапад спољном границом парцела 2592, 2603 до парцеле 2615/1. Скреће на југозапад границом парцела 2614/1 и 2615/1; источном међном линијом парцеле 2615/2 до тромеђе парцела 2615/2, 2626 и 2625. Граница скреће на југоисток границом парцеле 2625 до тромеђе парцела 2625, 2629/1 и 2628/3. Ломи се на југозапад границом парцела 2629/1, 2634/2, 2634/1, 2636/1, 2636/2 (парцеле се налазе ван граница заштите) до парцеле 2638. Ломи се на север, пресеца парцелу 2744/2 до међне тачке са К.О. Гребенац (односно до ножице насипа на каналу ДТД). Ножицом насипа граница иде на североисток до парцеле 5802/1, К.О. Гребенац. Западном границом исте парцеле иде на север до наспрамне северне међне тачке парцеле 2024, К.О. Дупљаја. Граница скреће на исток пресеца парцеле 5802/1, К.О. Гребенац и 2043/1, К.О. Дупљаја до северне међне тачке парцеле 2024, која је и почетна тачка описа границе заштите локалитета "Мали песак".

ПОВРШИНЕ С РЕЖИМОМ ЗАШТИТЕ II СТЕПЕНА

1. ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА "КАРАШ"

Локалитет: К.О. ГРЕБЕНАЦ

1271/6 део.

Локалитет: К.О. ДУПЉАЈА

3219/1, 3219/2 део, 3272/3 део, 3273 део, 3274/1, 3274/2, 3275 део, 3283 део, 3285 део, 3286 део, 3287/1, 3287/2, 3288/1, 3288/2, 3288/3, 3289, 3290, 3291, 3292/1,

3292/2, 3293, 3294/1, 3294/2, 3295, 3296/1, 3296/2, 3297, 3298/1, 3298/2, 3299, 3300, 3301/1, 3301/2, 3302, 3303/1, 3303/2, 3304/1 део, 3304/2 део, 3305, 3306/1, 3306/2 део, 3308 део, 3429 део, 3430/1, 3430/2, 3431/1, 3431/2, 3431/3, 3431/4, 3432/1, 3432/2, 3512/4 део.

Локалитет: К.О. КАЈТАСОВО

319/1 део, 319/2, 320, 392/1, 392/2, 442/2, 443/1 део, 443/2, 443/3, 444, 447, 448 део, 449 део, 450/2 део, 451/1 део, 451/2 део, 452/3 део, 452/4 део, 453/2 део, 454/2 део.

2. ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА "НЕРА"

2.1. Опис граница локалитета "Нера-Кусић"

Локалитет: К.О. КУСИЋ I

1020 део, 4387 део, 4390/1, 4390/2.

2.2. Опис граница локалитета "Нера - Врачев Гај"

Локалитет: К.О. ВРАЧЕВ ГАЈ I

2014/21 део, 2015, 2036.

2.3. Опис граница локалитета "Ушће Нере"

Локалитет: К.О. БАНАТСКА ПАЛАНКА I

1103/1 део, 1103/2 део, 1103/3 део, 1104/2 део, 1109 део, 1110 део, 1111 део, 1112 део, 1113 део, 1114, 1115, 1116, 1117, 1123/1, 1123/3 део, 1123/4 део, 4363 део.

Локалитет: К.О. БАНАТСКА ПАЛАНКА II

1701 део, 1714/1, 1714/2, 1714/3, 1720 део.

3. ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА "МАЛИ ПЕСАК"

Локалитет: К.О. БАНАТСКА ПАЛАНКА I

2520, 2521, 2522/1, 2522/2, 2586/1, 2586/2, 2589/1, 2589/2, 2591/1, 2591/2, 2592, 2595/5, 2606 део, 2607/2, 2608, 2609, 2610, 2613, 2614/1, 2614/2 део, 2615/3 део, 2627 део, 2628/1 део, 2628/2 део, 2629 део, 2630 део, 2631 део, 2632, 2633/1, 2633/2, 2634, 2635, 2636/1, 2636/2, 2637, 2638/1, 2638/2, 2657, 2658/2, 2798, 2799/1, 2799/2, 2800, 2801 део, 2803 део, 2823 део, 2824 део, 2862/1 део, 2862/2, 2862/3.

Локалитет: К.О. ВРАЧЕВ ГАЈ I

2644/1, 2644/2, 2644/3, 2644/4, 2644/5, 2644/6, 2644/7, 2644/8, 2644/9, 2644/10, 2644/11, 2645/2 део, 2646 део, 2647/1, 2647/2, 2647/3, 2647/4, 2647/5, 2647/6, 2647/7, 2647/8, 2647/9, 2647/10, 2647/11, 2647/12, 2647/13, 2647/14, 2647/15, 2647/16, 2647/17, 2647/18, 2647/19, 2647/20, 2647/21, 2647/22, 2647/23, 2647/24, 2647/25, 2647/26, 2647/27, 2647/28, 2647/29, 2647/86, 2647/88, 2647/93, 2647/94, 2648/1, 2648/3 део, 2648/4, 2648/5, 2648/6, 2650, 2651/1, 2651/2, 2652, 2748/1, 2748/2, 2751/1 део, 2751/2, 2751/3 део, 2751/4, 2759/16, 2759/21, 2759/22.

Локалитет: К.О. ГРЕБЕНАЦ

5802/1 део, 5802/2 део, 5967/1 део, 5967/2, 5967/3 део.

Локалитет: К.О. ДУПЉАЈА

2043/1 део, 2043/2 део, 2043/3, 2044/1 део, 2044/2 део, 2045, 2094/1, 2094/2, 2095, 2098, 2099/1, 2099/2, 2100, 2101/1, 2101/2, 2419, 2490, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2603, 2615/1, 2615/2, 2744/2 део, 3218, 3219/4 део.

Локалитет: К.О. КАЈТАСОВО

887 део, 896 део, 897 део, 898, 899/1, 899/2, 899/3, 900/1, 901, 902, 903 део, 904 део, 905 део, 906/2 део, 907 део, 908 део, 909/1 део, 918/1 део, 918/2 део, 919 део, 920/3 део, 920/4, 921, 922 део, 923, 924 део, 925 део, 926 део, 927/1, 927/2 део, 928/1, 928/2, 928/3, 929/1 део, 929/2 део, 930 део, 931 део, 932 део, 933 део, 934, 935, 936/1

део, 936/2, 936/3 део, 937 део, 938/1 део, 938/2 део, 939/1, 939/2, 940/1 део, 940/2 део, 941 део, 942 део, 943, 948 део, 951 део, 952, 953/1, 953/2, 954, 955, 956, 957, 958/1 део, 958/2 део, 959 део, 960/1 део, 960/2 део, 960/3 део, 961/1 део, 961/2 део, 962 део, 965 део, 1488 део, 1489, 1490,1491/1,1491/2,1492/1,1492/2.

Прегледна карта

ПРЕДЕО ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА "Караш - Нера"

На основу члана 31. алинеја 2 у вези с чланом 27. тачка 5. алинеја 4 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 41а. став 3. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10 и 91/10 - исправка и 14/16), а по прибављеној сагласности Министарства заштите животне средине, број: 353-02-1355/2017-04, од 17. августа 2018. године, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 14. и 15. новембра 2018. године, доноси

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Покрајинске скупштинске одлуке о заштити предела изузетних одлика "Караш - Нера"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2018 од 15.11.2018. године, а ступила је на снагу 23.11.2018.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о заштити Предела изузетних одлика "Караш-Нера" ("Службени лист АПВ", број 14/15), члан 7. став 1. мења се и гласи:

"ПИО "Караш-Нера" поверава се на управљање Јавном комуналном предузећу "Белоцрквански комуналац", Бела Црква (у даљем тексту: управљач)."

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

"Управљач је дужан да изврши упис делатности управљања заштићеним подручјем, у складу с прописима којима се уређује класификација делатности у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке."

Члан 2.

Члан 8. став 5. мења се и гласи:

"Извештај о остваривању годишњег програма управљања за претходну годину управљач доставља покрајинском органу управе надлежном за заштиту животне средине до 15. децембра текуће године, годишњи програм управљања за наредну годину управљач доставља покрајинском органу управе надлежном за заштиту животне средине до 15. новембра текуће године, а извештај о остваривању плана управљања из става 1. овога члана најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет."

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 32-1/2018-01

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 34. алинеја 17. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), члана 26. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број 99/09) и члана 133. став 1. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", број 36/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 16. фебруара 2010. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у
"Службеном листу АПВ", бр. 2/2010 од 26.2.2010. године.

Члан 1.

Оснива се организација за заштиту природе и природних добара која се целом својом површином налазе на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Организација из става 1. овог члана пословаће под називом: "Покрајински завод за заштиту природе".

Седиште Покрајинског завода за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) је у Новом Саду, улица Радничка број 20а.

Оснивач Завода је Аутономна Покрајина Војводина за коју оснивачка права врши Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 2.

Завод има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом одлуком и Статутом.

Завод послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Члан 3.

Завод обавља стручне послове заштите природе и природних добара на територији Аутономне Покрајине Војводине и ти послови односе се нарочито на:

1) прикупљање и обраду података о природи и природним вредностима;

2) праћење стања и оцену очуваности природе и степена угрожености објеката геонаслеђа, дивљих врста и њихових станишта, станишних типова, екосистема, еколошки значајних подручја, заштићених подручја, еколошких коридора, еколошке мреже и предела;

3) израду студија заштите којима се утврђују вредности подручја предложених за заштиту и начин управљања тим подручјима;

4) израду предлога акта о заштити подручја;

5) израду предлога акта о престанку заштите подручја;

6) израду предлога за претходну заштиту подручја;

7) давање услова за радове на заштићеним природним добрима, издавање мишљења на план управљања заштићеног подручја;

8) вршење стручног надзора на заштићеним природним добрима са предлогом мера;

9) пружање стручне помоћи управљачима заштићених природних добара, органима локалне самоуправе, удружењима грађана, групама грађана и појединцима на заштити природе, предела и природних добара;

10) утврђивање услова и мера заштите природе и природних вредности у поступку израде и спровођења просторних и урбанистичких планова, пројектне документације, основа (шумских, ловних, риболовних, водопривредних и др.), програма и стратегија у свим делатностима које утичу на природу;

11) обављање стручних послова у поступку израде оцене прихватљивости радова и активности у природи, припремања и спровођења пројеката и програма на заштићеном подручју;

12) предлагање обима и садржаја студија изводљивости и процене утицаја на животну средину у поступку реинтродукције и насељавања дивљих врста у слободну природу;

13) вођење евиденције о начину и обиму коришћења, као и фактoрима угрожавања заштићених и строго заштићених дивљих врста ради утврђивања и праћења стања њихових популација;

14) учествовање у поступку јавног увида ради проглашавања заштићених природних добара;

15) организовање и спровођење васпитно-образовних и промотивних активности у заштити природе;

16) учешће у спровођењу ратификованих међународних уговора о заштити природе;

17) вођење регистра заштићених природних добара и других података од значаја за заштиту природе;

18) инвентаризацију појединачних елемената геолошке, биолошке и предеоне разноврсности са статистичким анализама и извештајима о њиховом стању;

19) вођење базе података у области заштите природе као дела јединственог информационог система Агенције за заштиту животне средине;

20) обавештавање јавности о природним вредностима, заштити природе, њеној угрожености, факторима и последицама угрожавања;

21) обављање и других послова утврђених законом.

Члан 4.

У обављању послова из члана 3. ове Одлуке Завод остварује сарадњу са Заводом за заштиту природе Србије кроз усаглашавање програма заштите природних добара.

Завод доставља извештај о остваривању годишњег програма Заводу за заштиту природе Србије, најкасније до 31. марта текуће године за протеклу годину.

У обављању послова из члана 3. ове одлуке Завод остварује сарадњу са организацијама из области науке, културе, образовања, васпитања и других области и организује активности усмерене на подизање нивоа еколошке свести.

Члан 5.

Послови из члана 3. ове Одлуке обављају се на основу средњорочног и годишњег програма заштите природних добара које доноси Завод.

Средњорочни, односно годишњи програм заштите природних добара доноси се у складу са Стратегијом заштите природе и природних вредности коју доноси Влада Републике Србије, као и програмима заштите природе које доноси Аутономна Покрајина Војводина у оквиру надлежности утврђених законом.

На средњорочни програм заштите природних добара сагласност даје Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, а на годишњи програм Влада Аутономне Покрајине Војводине.

О остваривању средњорочног и годишњег програма заштите природних добара Завод подноси извештај покрајинском органу надлежном за послове заштите животне средине.

Члан 6.

Средства за оснивање обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Средства, права и обавезе за рад Завода представљају део средстава, права и обавеза досадашњег Завода за заштиту природе Србије које се налазе на подручју Аутономне Покрајине Војводине.

Подела средстава, права и обавеза настала за време досадашњег рада Завода за заштиту природе Србије утврдиће се деобним билансом досадашњег Завода за заштиту природе Србије.

Средства за остваривање програма из члана 5. ове Одлуке и за рад Завода обезбеђују се из буџета Аутономне Покрајине Војводине, прихода од обављања делатности и услуга за трећа лица, донаторством и из других извора у складу са законом.

Члан 7.

Органи Завода су управни одбор, надзорни одбор и директор.

Органе из става 1. овог члана именује и разрешава Влада Аутономне Покрајине Војводине на период од четири године.

Ближи услови за именовање и разрешење директора, чланова Управног и Надзорног одбора биће уређени Статутом Завода.

Члан 8.

Статутом Завода уредиће се организација и начин рада Завода, заступање и представљање Завода као и друга питања од значаја за рад и пословање Закона.

Члан 9.

Управни одбор има пет чланова од којих је један председник. Три члана управног одбора се именују из реда оснивача, а два члана из реда запослених.

Управни одбор:

1) доноси Статут Завода;

2) одлучује о пословању Завода;

3) доноси финансијски план;

4) усваја извештај о пословању и годишњи обрачун;

5) доноси средњорочни програм заштите природних добара и годишњи програм заштите природних добара;

6) доноси одлуку о расподели добити;

7) одлучује о коришћењу средстава у складу са законом.

На средњорочни програм заштите природних добара сагласност даје Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, а на статут, финансијски план, одлуку о расподели добити и годишњи програм заштите природних добара сагласност даје Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 10.

Надзорни одбор има три члана, од којих је један председник. Два члана именују се из реда оснивача, а један члан именује се из реда запослених.

Надзорни одбор:

1) врши надзор над пословањем Завода;

2) прегледа годишњи извештај, периодичне обрачуне, годишњи обрачун и расподелу добити;

3) извештава о резултатима надзора органа Завода и оснивача указујући на евентуалне неправилности и пропусте.

Члан 11.

Радом Завода руководи директор.

Директор:

1) представља и заступа Завод;

2) организује процес рада и води пословање Завода;

3) доноси одлуке из оквира своје надлежности;

4) одговара за законитост рада Завода;

5) предлаже основе пословне политике, програм и план рада Завода и предузима мере за њихово спровођење;

6) извршава одлуке Управног одбора;

7) доноси акт о организацији и систематизацији послова уз сагласност управног одбора;

8) врши и друге послове утврђене законом и Статутом;

9) подноси пријаву за упис у регистар Завода.

Актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места може се предвидети организовање послова Завода преко организационих јединица и ван седишта Завода.

Члан 12.

Надзор над законитошћу рада Завода врши покрајински орган управе надлежан за заштиту животне средине.

Члан 13.

Влада Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове управног и надзорног одбора и вршиоца дужности директора до именовања директора.

Управни одбор Завода дужан је да у року од 30 дана од дана именовања донесе Статут и друга акта неопходна за упис Завода у надлежни регистар.

Члан 14.

Даном почетка рада Завод преузима део средстава, права, обавеза и запослених у досадашњем Заводу за заштиту природе Србије у складу са Законом и чланом 6. ове Одлуке.

Члан 15.

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе ("Службени лист АПВ", број 6/03).

Члан 16.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 023-3/10

Нови Сад, 16. фебруар 2010. године

Потпредседница
Скупштине АП Војводине,
Мр **Маја Седларевић**, с.р.

На основу члана 31. став 1 алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), члана 26. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник РС", бр. 99/09 и 67/12 - одлука УС) и члана 133. став 1. Закона о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, 99/10 - испр. и 14/16), Скупштина Аутономне покрајине Војводине на седници одржаној 08. маја 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2018 од 9.5.2018. године, а ступила је на снагу 17.5.2018.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о оснивању Покрајинског завода за заштиту природе ("Службени лист АПВ", број 2/10), у члану 3. тачка 4), брише се.

Тачка 15) мења се и гласи: "организовање и спровођење васпитно-образовних и промотивних активности у области заштите природе презентацијом широј јавности и упознавање с биљним и животињским врстама које чине изложбену поставку Завода;".

Члан 2.

У члану 4. став 2. мења се и гласи: "Завод доставља средњорочни и годишњи програм заштите природних добара и извештај о њиховом остваривању Заводу за заштиту природе Србије."

Члан 3.

У чл. 1, 5, 7, 9. и 13. речи: "Влада Аутономне Покрајине Војводине" у одређеном падежу, замењују се речима: "Покрајинска влада" у одговарајућем падежу.

Члан 4.

Завод је дужан да Статут Завода и друга општа акта усклади са овом одлуком у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 023-2/2018-01

Нови Сад, 08. мај 2018. година

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 100. став 1. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС, број: 135 /04, 36/09, 36/09, 72/09), члана 64. став 1. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС, број 54/09) у вези са чланом 6. став 2. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", број 36/09), члана 2. став 1. тачка 3. и члана 25. став 1. Покрајинске скупштинске Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 17/03 и 18/09), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној дана 20. јануара 2010. године, донела је

Одлуку о образовању Покрајинског буџетског фонда за заштиту животне средине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2010 од 28.1.2010. године.

Члан 1.

Образује се Покрајински буџетски фонд за заштиту животне средине (у даљем тексту: Покрајински буџетски фонд), као евиденциони конто у оквиру главне књиге трезора и то као индиректни корисник буџетских средстава, функција 560 - заштита животне средине некласификована на другом месту.

Члан 2.

Покрајински буџетски фонд образује се у циљу обезбеђивања финансијских средстава за подстицање заштите и унапређивања животне средине на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 3.

Средства за функционисање Покрајинског буџетског фонда обезбеђују се из:

1) накнада за коришћење рибарског подручја на територији Аутономне Покрајине Војводине;

2) апропријација обезбеђених у оквиру буџета за текућу годину;

3) прихода који проистичу из управљања ликвидним средствима буџетског фонда;

4) донација и других прихода које оствари фонд.

Члан 4.

Средства Покрајинског буџетског фонда користе се наменски, за финансирање акционих и санационих планова, у складу са Националним програмом заштите животне средине, односно за финансирање програма заштите животне средине Аутономне Покрајине Војводине и јединица локалне самоуправе.

Средства од накнаде за коришћење рибарског подручја користе се наменски за заштиту, унапређење и одрживо коришћење рибљег фонда.

Средства Покрајинског буџетског фонда користе се на основу утврђеног програма коришћења средстава буџетског фонда који доноси Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 5.

Уплата средстава из члана 3. став 1. тачка 1., 3. и 4. ове Одлуке, вршиће се на уплатне рачуне јавних прихода, одакле ће се преко рачуна буџета преносити на подрачун Покрајинског буџетског фонда, отвореног у оквиру консолидованог рачуна трезора Аутономне Покрајине Војводине.

Уплата средстава из члана 3. став 1. тачка 2. ове Одлуке, вршиће се на подрачун Покрајинског буџетског фонда, у оквиру консолидованог рачуна трезора Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 6.

Покрајински буџетски фонд оснива се на неограничено време, почев од 01. јануара 2010. године.

Члан 7.

Покрајинским буџетским фондом управља Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој.

Члан 8.

Плаћање на терет Покрајинског буџетског фонда врши се до нивоа средстава расположивих у Покрајинском буџетском фонду, а обавезе се преузимају у оквиру реално планираних прихода Покрајинског буџетског фонда.

На крају текуће године, неискоришћена средства са рачуна Покрајинског буџетског фонда преносе се у наредну годину.

Члан 9.

Стручне и административно - техничке послове за Покрајински буџетски фонд, обавља Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој.

Члан 10.

О реализацији ове Одлуке, стараће се Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој.

Члан 11.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 025-00088/2009

Нови Сад, 20. јануар 2010. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 100. став 1. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", број: 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон), члана 64. став 1. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број 54/09) у вези са чланом 6. став 2. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда ("Службени гласник РС", број 36/09), члана 35. став 1. Покрајинске скупштинске Одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 28. априла 2010. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о образовању Покрајинског буџетског фонда за заштиту животне средине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2010 од 6.5.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о образовању Покрајинског буџетског фонда за заштиту животне средине ("Службени лист АПВ", број 1/10), члан 5. мења се и гласи: "Средства Покрајинског буџетског фонда се одвојено евидентирају у оквиру главне књиге трезора".

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 025-00029/2010

Нови Сад, 28. април 2010. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04), члана 73. став 2. и члана 75. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09 и 81/09 - исправка), члана 5. и члана 13. Статута Републичке агенције за просторно планирање ("Службени гласник РС", број 14/07), Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине доноси

Одлуку о изради стратешке процене утицаја Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине на животну средину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2009 од 14.12.2009. године.

Члан 1.

Овом Одлуком се утврђују разлози за вршење стратешке процене утицаја Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине на животну средину (у даљем тексту: Стратешка про- цена утицаја), одређују питања и проблеми који ће се разматрати у Стратешкој процени утицаја, одређују елементи Извештаја о стратешкој процени утицаја Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени утицаја), одређује носилац израде Извештаја о стратешкој процени и утврђују његове обавезе и одређује начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени.

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене утицаја су сагледавање, процена и утврђивање могућности значајних штетних утицаја на животну средину на основу промена у просторно-функционалној организацији подручја која се планирају Регионалним просторним планом Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту Регионални просторни план), а која могу бити од утицаја на стање животне средине, са проценом мера које је потребно предузети како би се евентуални могући значајни штетни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене утицаја разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Регионалног просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја;
- идентификација проблема у области заштите животне средине и могућности Регионалног просторног плана у контексту решавања проблема у вези са заштитом и одрживим коришћењем природних вредности: ваздуха, воде, земљишта, шума, геолошких ресурса, биљног и животињског света;
- решавање проблема очувања климатских карактеристика, обезбеђење адекватног управљања и заштите природних добара, природног наслеђа и биодиверзитета, заштита становништва на подручју Регионалног просторног плана и очување јавног здравља становништва градова и других насеља, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;
- решавање питања и проблема кроз израду Регионалног просторног плана са аспекта заштите животне средине, која се односе на инфраструктурне, индустријске и друге објекте као и друге створене вредности;
- одрживо коришћење и заштита подручја са изразитим загађењем параметара стања животне средине под утицајем високог антропогеног притиска;
- заштита необновљивих природних ресурса, посебно енергетских, уз истовремену стимулацију примене и коришћења обновљивих извора енергије;
- рационално управљање отпадом;
- израда катастра загађивача на простору Регионалног просторног плана;
- успостављање јединствене мониторинг мреже за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Члан 4.

За потребе израде Регионалног просторног плана приступа се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Извештај о стратешкој процени утицаја ће бити следеће садржине:

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

2. Полазне основе стратешке процене УТИЦАЈА

2.1. Повод, предмет и разлог за израду Стратешке процене утицаја Регионалног просторног плана

2.2. Кратак преглед садржаја и циљева Регионалног просторног плана

2.2.1 Општи циљеви Регионалног просторног плана

2.2.2. Посебни циљеви Регионалног просторног плана

2.3. Преглед релевантних планова и програма и однос са Регионалним просторним планом

2.4. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине у обухвату Регионалног просторног плана

2.4.1. Природне карактеристике

2.4.1.1. Ваздух

2.4.1.2. Вода

2.4.1.3. Земљиште

2.4.1.4. Шуме

2.4.1.5. Заштићена природна подручја, еколошки значајна подручја и биодиверзитет

2.4.1.6. Отпад

2.4.1.7. Експлоатација минералних сировина

2.4.1.8. Обновљиви извори енергије

2.4.1.9. Просторна диференцијација животне средине

2.4.2. Створене карактеристике

2.5. Карактеристике животне средине у појединим областима које могу бити изложене негативном утицају

2.6. Разматрана питања и проблеми заштите животне средине у Регионалном просторном плану

2.7. Приказ припремљених варијантних решења

2.7.1. Најповољније варијантно решење са становишта заштите животне средине

2.7.2. Варијантно решење у случају нереализовања Регионалног просторног плана

8.8. Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битне са становишта циљева и процене могућих утицаја Стратешке процене утицаја

3. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

3.1. Општи циљеви Стратешке процене утицаја

3.2. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја

3.3. Избор индикатора Стратешке процене утицаја

4.4. Компатибилност циљева Стратешке процене утицаја са циљевима Регионалног просторног плана

5. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА РЕГИОНАЛНОГ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

4.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења и опис мера за спречавање и ограничавање негативних утицаја и увећање позитивних утицаја на животну средину

4.2. Поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења

4.3. Приказ процењених утицаја Регионалног просторног плана на животну средину и опис мера за спречавање и ограничавање негативних утицаја и увећање позитивних утицаја на животну средину

4.4. Анализа процењених утицаја Регионалног просторног плана на животну средину у односу на:

4.4.1. Ваздух

4.4.2. Воду

4.4.3. Земљиште

4.4.4. Климатске карактеристике

4.4.5. Јонизујуће и нејонизујуће зрачење

4.4.6. Буку

4.4.7. Биљни и животињски свет, станишта и биодиверзитет

4.4.8. Заштићена природна добра

4.4.9. Становништво

4.4.10. Здравље становништва

4.4.11. Културно историјску баштину

4.4.12. Инфраструктуру, објекте и друге створене вредности

4.5. Анализа карактеристика утицаја Регионалног просторног плана на животну средину

4.5.1 Процена карактеристика утицаја Регионалног просторног плана у односу на:

4.5.1.1. Вероватноћу утицаја

4.5.1.2. Интензитет утицаја

4.5.1.3. Временску димензију утицаја

4.5.1.4. Сложеност/реверзибилност утицаја

4.5.2. Просторна димензија утицаја Регионалног просторног плана на животну средину

4.5.3. Кумулативна и синергијска природа утицаја Регионалног просторног плана на животну средину

5. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

6. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

6.1. Опис циљева Регионалног просторног плана

6.2. Предлог индикатора за праћење стања животне средине

6.3. Права и обавезе надлежних органа

6.4. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја

7. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

7.1. Приказ коришћене методологије

7.1.1. Општи методолошки принципи

7.1.2. Примењен метод рада

7.2. Тешкоће у изради Стратешке процене утицаја

8. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8.1. Приказ разлога за избор одговарајућих планских решења током разматрања варијантних решења

8.2. Приказ начина на који су планска решења усклађена са заштитом животне средине.

9. ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ

10. ДОКУМЕНТАЦИЈА И ЛИТЕРАТУРА

11. ПРИЛОЗИ

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

За израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломира- ни биолог, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја, дипломирани економиста, дипломирани просторни планер, дипломирани инжењер шумарства, дипломирани инжењер пољопривреде, дипломирани инжењер геологије, дипломирани инжењер рударства, дипломирани инжењер мелиорације и друга стручна лица квалификована за анализу елемената стратешке процене утицаја.

Израда Извештаја о стратешкој процени утицаја ће се радити истовремено са израдом Регионалног просторног плана.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Регионалног просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".
Број: 350-286/2009-02
Датум: 25.11.2009. године

Директор
Весна Поповић, с.р.

На основу члана 9. став 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04), члана 6. став 2. и члана 8. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/2003), члана 5. и члана 13. Статута Републичке агенције за просторно планирање ("Службени гласник РС", број 96/2003),

Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, доноси

Одлуку о изради стратешке процене утицаја на животну средину просторног плана подручја посебне намене специјалног резервата природе Делиблатска пешчара

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2005 од 8.12.2005. године.

Члан 1.

Овом Одлуком се утврђују разлози за вршење стратешке процене утицаја на животну средину подручја у обухвату Просторног плана подручне посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатске пешчаре (у даљем тексту: Просторни план), одређују питања и проблеми који ће се разматрати у стратешкој процени, одређују елементи извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Делиблатске пешчаре на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени, одређује носилац израде Извештаја о стратешкој процени и утврђују његове обавезе и одређује начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени.

Члан 2.

Разлози за вршење стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана су сагледавање, процена и утврђивање могућности значајних штетних утицаја на животну средину на основу промена у просторно-функционалној организацији подручја које се планирају Просторним планом, а које могу бити од утицаја на стање животне средине, са проценом мера које је потребно предузети како би се евентуални могући значајни штетни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми везани за животну средину:

- заштита и праћење стања биљних и животињских врста и њихових станишта;
- очување и унапређење аутохтоних шума;

- очување природних предела, амбијената и пејзажа;
- заштита биодиверзитета;
- коришћење шума у складу с режимима заштите;
- унапређење комуналне опремљености насеља и туристичких локалитета;
- заштита земљишта од ерозије и дезертификације;
- организовано и контролисано коришћење пољопривредног земљишта;
- савремено управљање комуналним отпадом;
- успостављање новог система организовања активности у контроли загађивача и стању загађености, превентивном деловању и санацији постојећег стања у области водопривреде;
- подређивање система категорисаних путева заштити и очувању Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара;
- усклађивање експлоатације минералних сировина са режимима заштите, уз примену неопходних мера заштите животне средине.

Члан 4.

За потребе израде Просторног плана приступа се изради Извештаја о стратешкој процени.

Елементи Извештаја о стратешкој процени су:

1. Садржај и циљеви Просторног плана Делиблатска пешчара
1.1. Посебни циљеви
2. Валоризација животне средине
2.1. Природне карактеристике подручја
2.2. Становништво
2.3. Мрежа функција и насеља
2.4. Рурална подручја
2.5. Јавне службе и комунална опремљеност насеља
2.6. Привреда
2.7. Шуме и шумско земљиште
2.8. Лов и ловна подручја
2.9. Инфраструктурни системи
2.10. Животна средина
2.11 Природна добра
2.12. Непокретна културна добра
2.13. Угроженост подручја од елементарних непогода
3. Карактеристике животне средине простора који може бити изложен негативном утицају
4. Разматрани проблеми из области заштите животне средине у Просторном плану
5. Приказ Просторним планом предвиђених варијантних решења у контексту заштите животне средине
6. Резултати претходних консултација са надлежним и заинтересованим органима и организацијама поводом израде Стратешке процене
II Општи и посебни циљеви Стратешке процене
III Процена могућих утицаја Просторним планом предвиђених активности на животну средину са мерама заштите

1. Процена утицаја варијантних решења Просторног плана на животну средину са мерама заштите

2. Варијантно решење у случају нереализовања Просторног плана

3. Процена утицаја планираних активности на животну средину

3.1. Ваздух

3.2. Воду

3.3. Земљиште

3.4. Природна добра (флору, фауну и биодиверзитет)

3.5. Пејзаж

3.6. Становништво

3.7. Насеље (архитектонско наслеђе)

3.8. Непокретна културна добра

3.9. Инфраструктура

3.9.1. Водопривредна инфраструктура

3.9.2. Електроенергетска инфраструктура

3.9.3. Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

4. Усклађеност планских решења са стандардима, просторно-планском документацијом и правним прописима

5. Методологија израде Стратешке процене

6. Идентификација могућих прекограничних утицаја на животну средину

7. Мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја

IV. Смернице за планове на нижим хијерархијским нивоима

V. Програм праћења стања животне средине

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III(у даљем тексту: Завод).

За израду Извештаја о стратешкој процени Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер грађевине, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја и дипломирани економиста.

Завод и стручни тим су у обавези да утврде методологију израде Извештаја о стратешкој процени.

Рок за израду Извештаја о стратешкој процени је 31. 12. 2005. године.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени обезбеђује Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени спроводи Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, истовремено се оглашавањем излагања на јавни увид Предлога просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и

физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени обезбеђена су Одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2005. годину ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине", број 32/2004).

Број: 350-146/2005-2

Дана: 12.09. 2005.

Директор
Организационе јединице
проф. др. **Предраг Шиђанин**,
дипл. инж. арх.

На основу члана 9. став 1. закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04), члана 6. став 2. и члана 8. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 47/2003), члана 5. и члана 13. Статута Републичке агенције за просторно планирање ("Службени гласник РС", број 96/2003),

Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, доноси

Одлуку о изради страштеке процене утицаја на животну средину просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Обедска бара

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2005 од 8.12.2005. године.

Члан 1.

Овом Одлуком се утврђују разлози за вршење стратешке процене утицаја на животну средину подручја у обухвату Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Обедске баре (у даљем тексту: Просторни план), одређују питања и проблеме који ће се разматрати у стратешкој процени, одређују елементи извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе Обедске баре на животну средину (у даљем тексту: Извештај о стратешкој процени), одређује носилац израде Извештаја о стратешкој процени и утврђују његове обавезе и одређује начин учешћа заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени.

Члан 2.

Разлози за вршење стратешке процене утицаја на животну средину Просторног плана су сагледавање, процена и утврђивање могућности значајних штетних утицаја на животну средину на основу промена у просторно-функционалној организацији подручја које се планирају Просторним планом, а које могу бити од утицаја на стање животне средине, са проценом мера које је потребно предузети

како би се евентуални могући значајни штетни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми везани за животну средину:

- заштита и праћење стања биљних и животињских врста и њихових станишта;
- очување и унапређење аутохтоних шума;
- очување природних предела, амбијената и пејзажа;
- заштита биодиверзитета;
- коришћење шума у складу са режимима заштите;
- унапређење комуналне опремљености насеља и туристичких локалитета;
- заштита земљишта од ерозије и дезертификације;
- организовано и контролисано коришћење пољопривредног земљишта;
- савремено управљање комуналним отпадом;
- успостављање новог система организовања активности у контроли загађивача у стању загађености, превентивном деловању и санацији постојећег стања у области водопривреде;
- подређивање система категорисаних путева заштити и очувању Специјалног резервата природе Обедска бара;
- усклађивање експлоатације минералних сировина са режимима заштите, уз примену неопходних мера заштите животне средине.

Члан 4.

За потребе израде Просторног плана приступа се изради Извештаја о стратешкој процени.

Елементи Извештаја о стратешкој процени су:

1. Садржај и циљеви Просторног плана Обедска бара
1.1. Посебни циљеви
2. Валоризација животне средине
2.1. Природне карактеристике подручја
2.2. Становништво
2.3. Мрежа функција и насеља
2.4. Рурална подручја
2.5. Јавне службе и комунална опремљеност насеља
2.6. Привреда
2.7. Шуме и шумско земљиште
2.8. Лов и ловна подручја
2.9. Инфаструктурни системи
2.10. Животна средина
2.11. Природна добра
2.12. Непокретна културна добра
2.13. Угроженост подручја од елементарних непогода
3. Карактеристике животне средине простора који може бити изложен негативном утицају
4. Разматрани проблеми из области заштите животне средине у Просторном плану

5. Приказ Просторним планом предвиђених варијантних решења у контексту заштите животне средине

6. Резултати претходних консултација са надлежним и заинтересованим органима и организацијама поводом израде Стратешке процене

II Општи и посебни циљеви Стратешке процене

III Процена могућих утицаја Просторним планом предвиђених активности на животну средину са мерама заштите

1. Промена утицаја варијантних решења Просторног плана на животну средину са мерама заштите

2. Варијантно решење у случају нереализовања Просторног плана

3. Процена утицаја планираних активности на животну средину

3.1. Ваздух

3.2. Воду

3.3. Земљиште

3.4. Природна добра (флору, фауну и биодиверзитет)

3.5. Пејзаж

3.6. Становништво

3.7. Насеље (архитектонско наслеђе)

3.8. Непокретна културна добра

3.9. Инфраструктура

3.9.1. Водопривредна инфраструктура

3.9.2. Електроенергетска инфраструктура

3.9.3. Телекомуникациона и РТВ инфраструктура

4. Усклађеност планских решења са стандардима, просторно-планском документацијом и правним прописима

5. Методологија израде Стратешке процене

6. Идентификација могућих прекограничних утицаја на животну средину

7. Мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја

IV Смернице за планове на нижим хијерархијским нивоима

V Програм праћења стања животне средине

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III(у даљем тексту: Завод).

За израду Извештаја о стратешкој процени Завод ће формирати мултидисциплинарни стручни тим у саставу: дипломирани инжењер хортикултуре, дипломирани инжењер архитектуре, дипломирани инжењер пејзажне архитектуре, дипломирани биолог, дипломирани инжењер грађевине, дипломирани инжењер електротехнике, дипломирани инжењер машинства, дипломирани инжењер саобраћаја и дипломирани економиста.

Завод и стручни тим су у обавези да утврде методологију израде Извештаја о стратешкој процени.

Рок за израду Извештаја о стратешкој процени је 31. 12. 2005. године.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени обезбеђује Републичка агенција за

просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени спроводи Републичка агенција за просторно планирање, Организациона јединица за територију Аутономне Покрајине Војводине у Новом Саду, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Предлога просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени обезбеђена су Одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2005. годину ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине", број 32/2004).

БРОЈ: 350-145/2005-02

ДАНА: 12. 09. 2005.

Директор
Организационе јединице
проф. др **Предраг Шиђанин**, дипл. инж. арх.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14 и 145/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 06. марта 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изради Просторног плана подручја посебне намене за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2018 од 6.3.2018. године, а ступила је на снагу 14.3.2018.

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне намене за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана дефинисаће се Нацртом Просторног плана.

Подручје обухваћено оквирном границом обухвата у целости општине: Рума, Пећинци, Сремска Митровица - град, Шид и Ириг.

Површна подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи 2748,49 км² (подаци о површинама општина преузети од Републичког геодетског завода - портал НИГП).

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком приказу, који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице од значаја за израду Просторног плана садржани су у: Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године ("Службени гласник РС", број 88/10) и Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 22/11).

Плански и стратешки документи од значаја за израду Просторног плана су:

- Одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе ("Службени лист АПВ", број 16/2004),
- Покрајинска скупштинска одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене система за водоснабдевање Источни Срем ("Службени лист АПВ", број 57/17),
- Покрајинска скупштинска одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене система за наводњавање Срема ("Службени лист АПВ", број 57/17),
- Покрајинска скупштинска одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Сремска Митровица-Шид са елементима детаљне регулације ("Службени лист АПВ", број 57/17),
- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене транснационалног гасовода "Јужни ток" ("Службени гласник РС", број 119/12),
- Уредба о изменама и допунама Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене транснационалног гасовода "Јужни ток" ("Службени гласник РС", број 98/2013),
- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора Државног пута првог реда бр. 21 (Нови Сад - Рума - Шабац) и Државног пута првог реда бр. 19 (Шабац-Лозница) ("Службени гласник РС", број 40/2011),
- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја инфраструктурног коридора граница Хрватске-Београд (Добановци) ("Службени гласник РС", број 69/2003, 147/14),
- Одлука о доношењу Просторног плана подручја посебне намене СРП Обедска бара ("Службени лист АПВ", број 8/06),
- Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене СРП "Засавица" ("Службени гласник РС", број 66/11),
- као и Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара ("Службени гласник РС", бр. 33/12) и
- Одлука о стратегији водоснабдевања и заштите вода у АП Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 1/10).

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, техничкој и другој документацији као резултатима досадашњих истраживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и катастарско-топографске подлоге, дигитални катастарски планови и дигитални ортофото планови као и друге подлоге за које се укаже да су неопходне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обухвату Просторног плана заснива се на принципима:

- одрживости коришћења природних ресурса,
- јачању конкурентности подручја Просторног плана,
- ефикасности система и усмереност ка кориснику,
- економичности изградње и коришћења система,
- унапређења заштите животне средине,
- обезбеђења технички исправне воде,
- унапређења интегрисаности са окружењем и територијалне кохезије,

- стварања услова за инвестирање у систем за пречишћавање отпадних вода у складу са важећом домаћом и европском регулативом, кроз различите облике финансирања.

Члан 5.

Визија уређења Планског подручја, прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема је заштита слива реке Саве, заштита изворишта за водоснабдевање, као и заштита животне средине.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су:

- заштита слива реке Саве у региону Срема,
- обезбеђивање одрживог коришћења природних ресурса, одржавање квалитета воде реке у I и II класи,
- заштита изворишта за водоснабдевање становништва,
- сагледавање ресурсних и просторних могућности и ограничења,
- планирање регионалних и међумесних канализационих система отпадних/употребљених вода,
- планирање постројења за пречишћавање отпадних вода у складу са принципом отклањања загађења на самим изворима,
- успостављање интегралног приступа и стварање јединственог и функционалног плана реализације комуналне функције сакупљања, одвођења, транспорта и третмана отпадних вода на територији региона Срем у сливу реке Саве.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја се заснива на сагледавању природних ресурса и просторних могућности и ограничења изградње објеката, усвајање генералне концепције, дефинисање макролокација и просторних диспозиција објеката и постројења, на основу чега ће се утврдити основне функционалне, технолошке и техничке карактеристике траса и објеката комуналне инфраструктуре, етапност градње, услови експлоатације, као и однос према простору и животној средини.

Неопходна је концепција којом ће се обезбедити одрживи привредни и демографски развој, јавни интерес, као и унапређење заштите животне средине.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 15 (петнаест) месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у општинама: Рума, Пећинци, Сремска Митровица - град, Шид и Ириг, као и у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема на животну средину је саставни део Аналитичко-документационе основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка број 6/III.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене податке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 10 (десет) примерка у аналогном и 10 (десет) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигиталној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у општини Рума (један примерак), у општини Пећинци (један примерак), у општини Сремска Митровица - град (један примерак), у општини Шид (један примерак), у општини Ириг (један примерак) и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-2/2018-01

Нови Сад, 06. март 2018. година

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

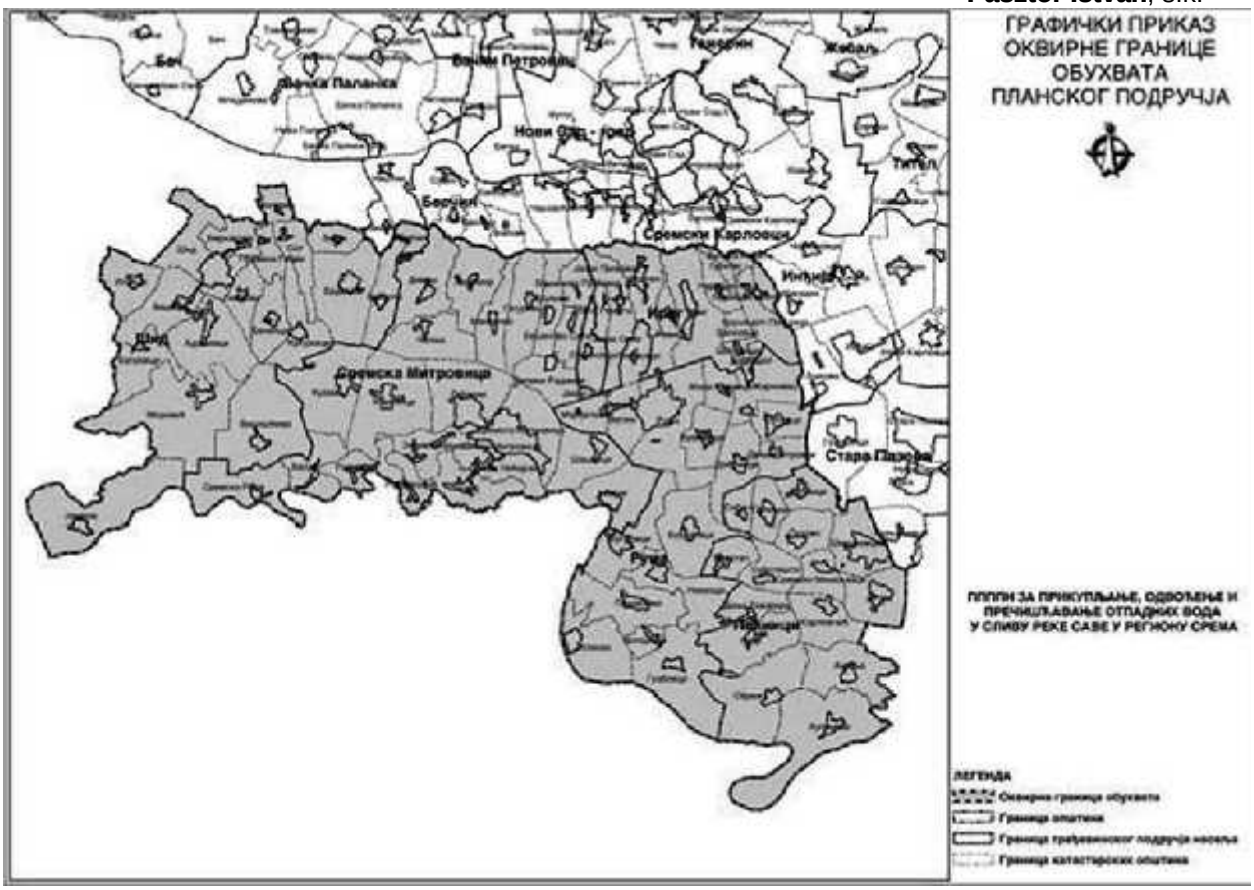

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи

(„Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017), Покрајински секретаријатза урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, доноси

ОДЛУКУ
О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ЗА ПРИКУПЉАЊЕ, ОДВОЂЕЊЕ И ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДАУ СЛИВУ РЕКЕ САВЕ У РЕГИОНУ СРЕМА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом;
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја планског подручја;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштићених подручја;
- очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;
- утицај постојећих и планираних инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине на планском подручју;
- успостављање мониторинг система за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину посматраног подручја.

Члан 4.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, ће да садржи:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
- релевантне планске и друге документе
- кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
- резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА
   - општи и посебни циљеви Стратешке процене
   - индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА
   - процена утицаја варијантних решења на животну средину
   - образложење избора најповољнијег варијантног решења
   - процена утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину
   - приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
   - процена утицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску природу утицаја

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
   - опис циљева плана
   - индикатори за праћење стања животне средине
   - права и обавезе надлежних органа
   - поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ

10. ЛИТЕРАТУРУ

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема на

животну средину одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/111 (у даљем тексту: Завод).
Израда Стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину пратиће динамику израде Нацрта Просторног плана.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 15 (петнаест) месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи и обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду стратешке процене утицаја и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема на животну средину обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: 140-35-6/2018-01
Датум: 25.01.2018. године

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017), Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, доноси

Одлуку о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене предела "Вршачке планине" на животну средину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 26/2018 од 31.5.2018. године.

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене предела "Вршачке планине" на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом;
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

У оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

- значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја планског подручја;
- дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштићених подручја;
- очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;

- утицај постојећих и планираних инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине на планском подручју;

- успостављање мониторинг система за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину посматраног подручја.

Члан 4.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, ће да садржи:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- кратак приказ садржаја циљева Просторног плана
- релевантне планске и друге документе
- кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
- резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

- општи и посебни циљеви Стратешке процене
- индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

- процена утицаја варијантних решења на животну средину
- образложење избора најповољнијег варијантног решења
- процена утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину
- приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
- процена утицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску природу утицаја

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- опис циљева плана
- индикатори за праћење стања животне средине
- права и обавезе надлежних органа
- поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА
8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)
9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ
10. ЛИТЕРАТУРУ

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене предела "Вршачке планине" на животну средину одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/III (у даљем тексту: Завод).

Израда Стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину пратиће динамику израде Нацрта Просторног плана.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 9 (девет) месеци од дана достављања Обрађивачу: Извештаја о обављеном раном јавном увиду у материјал за израду Просторног плана, адекватних катастарско-топографских планова, достављања податка и документације који су од значаја за израду Просторног плана и неопходних услова од овлашћених органа, организација и предузећа који су од значаја за израду Просторног плана и Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи и обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене предела "Вршачке планине" на животну средину обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: 140-501-633/2018-01

Датум: 14.05.2018. године

Покрајински секретар
Владимир Галић, с.р.

На основу чл. 35. и 36. став 3. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), а у вези с Декларацијом о заштити животне средине у Аутономној покрајини Војводини („Службени лист АПВ”, број: 24/19), Покрајинска влада, на седници одржаној 11. септембра 2019. године, донела је

Препоруку о утврђивању мера за отклањање штете која се наноси екосистемима услед неодрживог коришћења и бацања производа израђених од пластике

Препорука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 39/2019 од 11.9.2019. године.

1. Ради обезбеђивања заштите и адекватног управљања природним вредностима, с циљем спречавања узрока деградације, загађивања или уништавања животне средине, јединицама локалне самоуправе на територији Аутономне покрајине Војводине п р е п о р у ч у ј е с е:

1) да својим плановима и програмима управљања природним ресурсима и добрима, у складу са законом, утврде мере за отклањање штете која се наноси екосистемима услед неодрживог коришћења и бацања производа израђених од пластике, до краја 2020. године.

2) да се актима – које донесу ради спровођења ове препоруке – утврде услови коришћења кеса за испоруку робе на месту продаје роба и услуга, захтеви у погледу материјала од којих је кеса произведена, као и права и обавезе трговаца у вези с коришћењем кеса приликом испоруке робе на месту продаје.

3) да подстичу иновативне механизме и модалитете, који су неопходни за проналажење приступачних алтернатива нешкодљивих по животну средину.

2. Ова препорука објавиће се у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 501-951/2019

Нови Сад, 11. септембар 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу чл. 16. став 2, 24. став 2. и 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - др. пропис, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар за урбанизам и заштиту животне средине, донео је

Правилник о суфинансирању програма и пројеката које реализују удружења из области заштите животне средине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2020 од 5.2.2020. године, а ступио је на снагу 13.2.2020.

Члан 1.

Овим правилником утврђују се критеријуми, услови, обим, начин и поступак доделе, као и начин и поступак враћања средстава за суфинансирање програма и пројеката из области заштите животне средине за које постоји потреба и интерес да се реализују на територији Аутономне покрајине Војводине, а које реализују удружења.

Члан 2.

Средства из члана 1. овог правилника обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру посебног раздела Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 3.

Програмима и пројектима из области заштите животне средине, из члана 1. овог правилника, сматрају се активности на заштити и унапређењу животне средине у оквиру следећих тема и области:

1. Заштита природе - еколошка мрежа и заштићена подручја,
2. Мониторинг и заштита животне средине (управљање отпадом и отпадним водама, заштита од загађења ваздуха, земљишта и вода, заштите од буке и заштита од нејонизујућих зрачења),
3. Природа у урбаним срединама - озелењавање, урбане баште, зелени кровови.

Члан 4.

Додела средстава за суфинансирање програма и пројеката из члана 3. овог правилника, за које су обезбеђена средства у буџету Аутономне покрајине Војводине, врши се путем јавног конкурса, који се расписује најмање једном годишње.

Право учешћа на јавном конкурсу имају сва удружења регистрована сагласно Закону о удружењима најкасније до дана објављивања јавног конкурса, која имају седиште на територији Аутономне покрајине Војводине и која, сагласно одредбама свог оснивачког акта, обављају активности у области заштите животне средине (у даљем тексту: удружења).

Средствима обезбеђеним у буџету Аутономне покрајине Војводине за реализацију програма и пројеката из члана 3. овог правилника неће се суфинансирати куповина опреме за рад удружења, режијски трошкови и други слични трошкови за редован рад удружења.

Члан 5.

Удружење на јавном конкурсу може да конкурише за недостајући део средстава уз, обавезно достављање оверене и потписане изјаве о висини учешћа сопствених средстава, односно висини учешћа других субјеката у реализацији програма/пројекта.

Удружење може на јавном конкурсу да учествује са више програма или пројеката, с тим што му се на том конкурсу могу доделити средства за суфинансирање највише једног програма/ пројекта.

Члан 6.

Пријава на јавни конкурс се доставља на попуњеном Обрасцу пријаве уз који се подноси следећа документација:

1. уверење (потврда, извод) да је удружење уписано у Регистар привредних субјеката,
2. оверена фотокопија извода из статута удружења у коме је утврђено да се циљеви удружења остварују у области у којој се пројекат реализује,

3. фотокопија потврде о пореском идентификационом броју,

4. потписана и оверена изјава о висини учешћа сопствених средстава, односно, висини учешћа других субјеката у реализацији пројекта,

Образац пријаве садржи податке о подносиоцу предлога програма односно пројекта, основне податке о програму/пројекту и потребним финансијским средствима за реализацију.

Пријава се подноси у року који не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања конкурса.

Подносилац пријаве на обрасцу који је саставни део пријаве на конкурс треба да се изјасни о томе да ли ће документацију наведену под тачкама 1. и 2. обавезне документације прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат по службеној дужности.

Члан 7.

Јавни конкурс објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", у јавном гласилу које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине и на интернет страници Секретаријата.

Члан 8.

Јавни конкурс нарочито садржи:

1. назив акта на основу ког се расписује,
2. намену и висину укупних средстава предвиђених за доделу,
3. право учешћа на јавном конкурсу,
4. услове које удружење мора да испуњава као учесник у јавном конкурсу,
5. програм односно пројекти задатак,
6. начин подношења пријава,
7. критеријуми за оцену пријава,
8. рок за подношење пријаве и предлога програма или пројекта,
9. највиши појединачни износ који се удружењу може доделити, по програму односно пројекту,
10. обавезну документацију која се подноси за учешће на конкурсу,
11. крајњи рок за реализацију програма односно пројеката,
12. рок за доношење одлуке о избору програма односно пројеката,
13. начин објављивања одлуке о избору програма односно пројеката.

Члан 9.

Јавни конкурс спроводи комисија коју образује покрајински секретар за урбанизам и заштиту животне средине (у даљем тексту: Комисија).

Састав, број чланова, као и друга питања од значаја за рад Комисије утврђује се за сваки јавни конкурс.

Члан 10.

Комисија има задатак:

- да испита благовременост и уредност поднетих пријава,
- да прегледа и оцени све предлоге програма и пројеката пријављених на јавни конкурс,
- да о прегледу и оцени пријављених програма и пројеката сачини записник са предлогом одлуке о избору програма и пројеката и износом средстава за суфинансирање, као и предлогом о одбијању пријава, у року одређеном у јавном конкурсу.

Члан 11.

Комисија, у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава, утврђује Листу вредновања и рангирања пријављених програма/пројеката узимајући у обзир следеће елементе:

- циљеви који се постижу: обим задовољавања јавног интереса, степен унапређења животне средине Аутономне покрајине Војводине,
- квалитет програма/пројекта (изводљивост, одрживост, оригиналност),
- сарадња у реализацији програма/пројекта са другим субјектима,
- број учесника носиоца програма/пројекта,
- медијски публицитет (друштвене мреже, web сајтови, штампани медији, радио и тв),
- финансирање програма/пројеката из других извора.

Листа из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата.

Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију по утврђивању Листе из става 1. овог члана, у року од три дана од дана објављивања Листе.

На Листу из става 1. овог члана учесници конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања,

Одлуку о приговору доноси Комисија најкасније у року од петнаест дана од дана пријема приговора.

Члан 12.

Извештај о спроведеном поступку јавног конкурса са записником и предлогом Листе из члана 11. став 1. овог правилника са висином средстава за сваки од предложених програма односно пројеката Комисија доставља покрајинском секретару за урбанизам и заштиту животне средине у року од 15 дана од дана њеног доношења.

Покрајински секретар за урбанизам и заштиту животне средине, након разматрања достављеног материјала и предлога из става 1. овог члана, доноси акт о избору програма/пројекта и утврђивању висине средстава за реализацију сваког појединачног програма/пројекта.

Члан 13.

Средства из члана 12. став 2. овог Правилника, као наменска средства буџета Аутономне покрајине Војводине преносе се удружењу у складу са уговором који са удружењем закључује Секретаријат и могу се користити искључиво за реализацију конкретног програма/пројекта.

Уговором се, поред службених, односно, пословних података о удружењу и овлашћеном лицу регулише и следеће:

- предмет уговора - назив програма или пројекта који се суфинансира у оквиру јавног конкурса;
- висина средстава за суфинансирање реализације програма/пројекта која обезбеђује Аутономна покрајина Војводина путем Секретаријата и утврђује динамика обезбеђења и преноса средстава;
- утврђује крајњи рок за реализацију програма/пројекта у складу са јавним конкурсом;
- обавезује удружење да Секретаријату пружа доказе о динамици реализације и наменском утрошку средстава, а по захтеву Секретаријата;
- обавезује удружење да по реализацији програма/пројекта достави извештај на обрасцу чије елементе утврђује Секретаријат у оквиру документације за јавни конкурс;
- утврђује начин и поступак враћања средстава додељених за суфинансирање програма/пројеката у случају да удружење добијена средства не користи наменски за реализовање одобреног програма/ пројекта, и
- одређују и друга питања која су од значаја за реализацију изабраног програма/пројекта удружења.

Члан 14

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 140-401-614/2020-02

Датум: 5. фебруар 2020. године

НОВИ САД

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

Меморандум о сарадњи између регије Ломбардија (Република Италија) и Аутономне покрајине Војводине (Република Србија)

Меморандум је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 45/2019 од 23.10.2019. године.

Регија Ломбардија (Република Италија) и Аутономна покрајина Војводина (Република Србија), у даљем тексту стране, имају намеру да успоставе сарадњу у областима од заједничког интереса с циљем да допринесу друштвено-економском развоју у својим регијама, као и да подстакну међурегионалну сарадњу у оквиру процеса европских интеграција.

У складу с повереним надлежностима у области међурегионалних односа, а на основу члана 117. Устава Републике Италије, регија Ломбардија приступа закључивању овог меморандума о сарадњи у складу са чланом 6. став 2. Закона број 131/2013, а Аутономна покрајина Војводина у складу са чланом 181. Устава Републике Србије и у складу с Покрајинском скупштинском одлуком о закључивању споразума између Аутономне покрајине Војводине и одговарајућих територијалних заједница других држава ("Службени лист АПВ" број 18/2015).

Стране су се споразумеле о тексту овог меморандума о сарадњи, који прихватају, и деле заједничке обавезе.

Меморандум о сарадњи обухвата следеће:

Члан 1.

Стране се обавезују да ће промовисати стварање услова за економски развој у својим регијама, уз посебан акценат н а мала и средња предузећа и развој локалних производних процеса.

Стране ће промовисати развој технологије и управљање људским ресурсима у дефинисаним областима.

У складу са унутрашњим правним прописима, стране промовишу могуће облике помоћи физичким и правним лицима, која учествују у сарадњи у области стручног усавршавања као и здравствене инфраструктуре, с циљем обезбеђивања хармоничног развоја друштвених, економских и здравствених области.

Стране подстичу и омогућавају редовну размену информација, као и процену укључености институција, организација и у дружења, истовремено поштујући њихову аутономију, у складу с националним правним системима.

Члан 2.

Стране су сагласне да ће оснажити сарадњу, посебно у доленаведеним областима, а у складу са својим надлежностима и финансијским могућностима:

- Пољопривреда, шумарство и заокружени процес пољопривредно-прехрамбене производње (пољопривредна механизација; прерада, безбедност и следљивост прехрамбених производа и производа шумарства);
- Индустрија (посебно текстилна индустрија - дизајн и мода), истраживања и технолошке иновације;
- Енергетика (укључујући обновљиве изворе енергије и биомасу);
- Здравство;
- Промовисање заштите животне средине;
- Култура.

Стране раде заједно на промоцији израде заједничких пројеката, укључујући научне и технолошке иницијативе, у једној или више области, који ће бити достављени и одобрени у складу са законодавством њихових матичних држава.

Свака страна именује по једну особу задужену за један или више пројеката у оквиру исте области, која је одговорна за надзор и извештавање о пројектним активностима.

Све финансијске обавезе које могу произаћи из овог меморандума о сарадњи испуњавају стране потписнице, без стварања додатних трошкова за буџете националних влада.

Члан 3.

Стране су сагласне да започну заједничке активности, у складу с планом рада који ће усагласити обе стране, са сврхом да се управља активностима сарадње између страна, као и да се спроводе надзор и процена пројеката.

Стране обавештавају амбасаде које имају територијалну надлежност за дате државе, о напредовању активности сарадње, које су планиране у оквиру спровођења овог меморандума о сарадњи.

Члан 4.

Меморандум о сарадњи склапа се на италијанском, српском и енглеском језику, од којих су сва три текста једнако аутентична. У случају различитог тумачења одредаба, меродавна је верзија на енглеском језику.

Члан 5.

Меморандум о сарадњи склапа се на период од пет година, почевши од тренутка ступања на снагу у оба правна система, у складу са унутрашњим правним прописима обе стране.

Члан 6.

Обе стране могу отказати сарадњу, писменим путем, уз отказни рок од 90 дана од датума обавештавања друге уговорне стране.

Члан 7.

Сви спорови који настану у тумачењу и примени овог меморандума о сарадњи биће решени у оквиру пријатељских консултација и преговора између страна, у складу с позитивним правом.

Члан 8.

Овај меморандум о сарадњи примењује се у потпуности у складу са законима, прописима и правилима, који су на снази у матичним државама, као и са међународним међусобно преузетим обавезама и обавезама проистеклим из чланства Републике Италије у Европској унији.

Меморандум о сарадњи је закључен у Новом Саду, дана 24. новембра 2018. године.

У име председника Регије Ломбардија Република Италија	У име Аутономне покрајине Војводине Република Србија
Алан Кристијан Рици, с.р. Подсекретар	Игор Мировић, с.р. председник Покрајинске владе

Заједничка изјава о намерама о сарадњи између департмана Вал Доаз (Република Француска) и Аутономне покрајине Војводине (Република Србија)

Заједничка изјава је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 45/2019 од 23.10.2019. године.

Департман Вал Доаз (Република Француска) који заступа први потпредседник Већа департмана и градоначелник Онгјон ле Бон Филип Суер,

и Аутономна покрајина Војводина (Република Србија) коју заступа председник Покрајинске владе Игор Мировић, у даљем тексту "партнери",

имајући у виду тежњу да се развију и унапреде односи између два партнера и успоставе нове везе и контакти између грађана оба региона,

изражавају жељу да додатно интензивирају сарадњу.

Партнери су сагласни с тим да ће сарадњу проширити, пре свега, у следећим областима:

- Привредна сарадња и развој слободних зона;
- Школство, образовање, култура и туризам;
- Развој пољопривреде и руралних области;
- Подршка партнерствима између локалних самоуправа;
- Размена запослених двеју администрација.

Партнери ће настојати да за горенаведене области сарадње развију конкретне акционе планове и да их редовно актуализују.

Као подршка сарадњи, интензивно ће се користити програми Европске уније. Сарадња може бити продубљена организовањем конференција, семинара и радионица.

Након што оба партнера потпишу заједничку изјаву о намерама, она ступа на снагу и важи наредних пет година. Сходно заједничкој изјави о намерама, свака страна може да раскине сарадњу писменим путем, с роком најаве од шест месеци.

Потписано у Новом Саду, дана 24. новембра 2018. године, у два истоветна примерка, од којих свака страна задржава по један примерак на француском и српском језику.

За департман Вал Доаз (Република Француска)	за Аутономну покрајину Војводину
први потпредседник Већа департмана градоначелник Онгјон ле Бон	(Република Србија) председник Покрајинске владе
Филип Суер, с.р.	Игор Мировић, с.р.

Писмо о намерама о успостављању и развијању пријатељских односа и сарадње између Аутономне покрајине Војводине (Република Србија) и провинције Хебеј (Народна Република Кина)

Писмо је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 45/2019 од 23.10.2019. године.

Аутономна покрајина Војводина (Република Србија) и Провинција Хебеј (Народна Република Кина), у сврху даљег јачања и развијања пријатељских односа и сарадње између две стране, промовисањем интензивних односа на регионалном нивоу, пријатељским консултацијама, постигле су договор о успостављању институционалне сарадње потписивањем Писма о намерама о успостављању и развијању пријатељских односа и сарадње између Аутономне покрајине Војводине (Република Србија) и Провинције Хебеј (Народна Република Кина), у даљем тексту: Писмо о намерама.

Две стране сагласиле су се с тим да раде - на бази реципроцитета и узајамне користи - на реализацији и промовисању сарадње и контаката између становништва и привредних друштава, развоју интензивне привредне сарадње, посебно у домену високих технологија и иновација, те на реализацији инвестиционих пројеката и размени искустава у области пољопривреде (посебно коришћења високих технологија у домену пољопривредне производње), образовања, туризма, културе, као и у другим областима од заједничког интереса, а у складу с међународним споразумима које су закључиле Народна Република Кина и Република Србија.

Стране ће интензивно радити на организацији званичних посета на високом нивоу, посета привредних делегација, те на размени запослених у регионалним администрацијама, као и на учешћу на сајамским манифестацијама, чија би реализација требало да убрза економски развој.

Писмо о намерама сачињено је у три примерка, на кинеском, српском и енглеском језику. Сва три текста подједнако су веродостојна и ступају на снагу даном потписивања.

Закључено у Новом Саду, дана 5. јула 2019. године.

Народна Република Кина Провинција Хебеј	Република Србија Аутономна покрајина Војводина
Је Донгсонг, с.р. председавајући Кинеске народне политичке консултативне конференције Комитета Провинције Хебеј	Игор Мировић, с.р. председник Покрајинске владе

На основу члана 31. алинеје друга и девета Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14),

Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 26. јуна 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о закључивању и извршавању Споразума Аутономне покрајине Војводине са одговарајућим територијалним заједницама других држава

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 29/2019 од 26.6.2019. године, а ступила је на снагу 4.7.2019.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком уређују се појам, надлежност, садржина и поступак закључивања и извршавања споразума које Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина) закључује са одговарајућим територијалним заједницама других држава, као и друга питања у вези са закључивањем споразума.

Појам споразума које АП Војводина закључује са одговарајућим територијалним заједницама других држава

Члан 2.

Споразум са одговарајућим територијалним заједницама других држава (у даљем тексту: међурегионални споразум) јесте споразум који АП Војводина закључи у писаном облику с једном или више регија или других облика територијалних заједница других држава или с

једном или више међународних организација које окупљају регионални и локални ниво власти.

Међурегионални споразуми у смислу ове покрајинске скупштинске одлуке јесу: споразум о сарадњи, меморандум о сарадњи и уговор о сарадњи.

Протоколи и изјаве (писма) о намерама, записници и други акти са елементом иностраности које - ради закључивања или извршавања међурегионалних споразума - закључују односно усвајају овлашћени органи, не сматрају се, у смислу ове покрајинске скупштинске одлуке, међурегионалним споразумом.

Надлежност за закључивање међурегионалних споразума

Члан 3.

Међурегионалне споразуме закључује Скупштина Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина АП Војводине) на предлог одбора Скупштине АП Војводине надлежног за међурегионалну сарадњу или Покрајинске владе.

Садржина међурегионалних споразума

Члан 4.

Међурегионални споразум по правилу садржи:

- Уговорне стране;
- Циљ који се жели постићи;
- Предмет међурегионалног споразума;
- Одредбе о потписницима међурегионалног споразума;
- Језике на којима се међурегионални споразуми закључују;
- Ступање на снагу;
- Услове за раскид;
- Престанак важења међурегионалног споразума.

II ПОСТУПАК ЗАКЉУЧИВАЊА МЕЂУРЕГИОНАЛНИХ СПОРАЗУМА

Међурегионални споразуми о парламентарној сарадњи

Члан 5.

Међурегионалне споразуме о парламентарној сарадњи закључује Скупштина АП Војводине с парламентима одговарајућих територијалних заједница других држава.

Одбор Скупштине АП Војводине надлежан за међурегионалну сарадњу утврђује текст међурегионалног споразума о парламентарној сарадњи и упућује га Скупштини АП Војводине ради закључивања.

Међурегионалне споразуме о парламентарној сарадњи потписује председник Скупштине АП Војводине или друго лице које Скупштина АП Војводине овласти.

Ради закључивања или извршавања међурегионалних споразума о парламентарној сарадњи, одбор Скупштине АП Војводине надлежан за међурегионалну сарадњу усваја односно закључује протоколе, изјаве (писма) о намерама, записнике и друга акта.

Међурегионални споразуми који се закључују на предлог Покрајинске владе

Члан 6.

Поступак за вођење преговора и закључивање међурегионалног споразума (у даљем тексту: поступак преговарања) покреће покрајински орган управе надлежан за послове међурегионалне сарадње или покрајински орган управе у чији делокруг претежно спадају питања која се уређују међурегионалним споразумом.

Поступак преговарања покреће се доношењем одлуке о покретању поступка преговарања, о чему се обавештавају одбор Скупштине АП Војводине надлежан за међурегионалну сарадњу и Покрајинска влада.

Покрајински орган управе који је покренуо поступак преговарања води преговоре и израђује нацрт међурегионалног споразума чији текст мора бити усаглашен са другом страном потписницом међурегионалног споразума.

Уколико нацрт међурегионалног споразума сачињава покрајински орган управе у чији делокруг претежно спадају питања која се уређују међурегионалним споразумом, овај орган дужан је да затражи мишљење покрајинског органа управе надлежног за међурегионалну сарадњу.

Ради закључивања или извршавања међурегионалних споразума, Покрајинска влада може закључити односно усвојити протоколе, изјаве (писма) о намерама, записнике и друга акта.

Члан 7.

Покрајински орган управе који је покренуо поступак преговарања доставља Покрајинској влади усаглашен текст нацрта међурегионалног споразума ради утврђивања предлога и упућивања Скупштини АП Војводине на доношење.

Уз текст предлога међурегионалног споразума, Покрајинска влада предлаже Скупштини АП Војводине и лице које ће у име АП Војводине потписати међурегионални споразум.

Члан 8.

На основу предлога Покрајинске владе, Скупштина АП Војводине закључује међурегионални споразум и овлашћује лице за потписивање међурегионалног споразума.

III ОБЈАВЉИВАЊЕ, ЕВИДЕНТИРАЊЕ И ЧУВАЊЕ МЕЂУРЕГИОНАЛНИХ СПОРАЗУМА

Члан 9.

Међурегионални споразуми објављују се у "Службеном листу АП Војводине".

Члан 10.

Оригинални примерци потписаних међурегионалних споразума о парламентарној сарадњи евидентирају се и чувају у Служби Скупштине АП Војводине.

Оригинални примерци потписаних међурегионалних споразума који се закључују на предлог Покрајинске владе евидентирају се и чувају у покрајинском органу управе надлежном за међурегионалну сарадњу.

IV ИЗВРШАВАЊЕ МЕЂУРЕГИОНАЛНИХ СПОРАЗУМА

Члан 11.

О извршавању међурегионалних споразума о парламентарној сарадњи стара се одбор Скупштине АП Војводине надлежан за међурегионалну сарадњу.

О извршавању међурегионалних споразума стара се Покрајинска влада преко надлежних покрајинских органа управе.

Међурегионалне споразуме којима се стварају обавезе за АП Војводину извршавају органи АП Војводине у чијем су делокругу обавезе које се уређују тим споразумима.

Члан 12.

Покрајински орган управе надлежан за међурегионалну сарадњу једанпут годишње извештава одбор Скупштине АП Војводине надлежан за међурегионалну сарадњу о активностима у вези са извршавањем међурегионалних споразума.

Покрајинска влада извештава Скупштину АП Војводине о извршавању међурегионалних споразума.

V ИЗМЕНЕ И ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА МЕЂУРЕГИОНАЛНИХ СПОРАЗУМА

Члан 13.

На поступак измене међурегионалних споразума сходно се примењују одредбе ове покрајинске скупштинске одлуке које се односе на закључивање међурегионалних споразума.

Члан 14.

Међурегионални споразум престаје да важи у складу са одредбама самог споразума и општеприхваћеним правилима међународног права.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Међурегионални споразуми који су закључени до ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке, извршаваће се у складу са овом покрајинском скупштинском одлуком.

Члан 16.

Даном ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о закључивању споразума Аутономне покрајине Војводине са одговарајућим територијалним заједницама других држава ("Службени лист АПВ", број: 18/15).

Члан 17.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 93-11/2019-01

Нови Сад, 26. јун 2019. године

На основу члана 10. тачка 6. и члана 21. тачка 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", број 17/91), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 19. септембра 2009. године, донела је

Одлуку о оснивању Фонда "Европски послови" Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2009 од 19.9.2009. године.

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Ради праћења, проучавања и имплементације европских интеграционих процеса и изградње и јачања институционалних капацитета Аутономне Покрајине Војводине, у циљу бржег укључивања Републике Србије у главне европске политичке и економске токове, и остваривања привредне, научне, образовне, и културне сарадње са европским градовима и регијама и њиховим институцијама, оснива се Фонд "Европски послови" Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Фонд).

Члан 2.

Овом одлуком уређује се положај, начин финансирања, делатност, управљање, и друга питања од значаја за рад Фонда.

Члан 3.

Фонд има својство правног лица, са обавезама и одговорностима утврђеним овом одлуком.

Седиште Фонда је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина бр. 16.
Фонд за своје обавезе одговара својом имовином.
Фонд се уписује у регистар у складу са законом.

II ДЕЛАТНОСТ ФОНДА И СРЕДСТВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ

Члан 4.

Средства за рад Фонда обезбеђују се из:
1. буџетских средстава
2. донација
3. других извора у складу са законом.

Члан 5.

Средства Фонда се користе у складу са овом Одлуком, Статутом Фонда и Програмом рада Фонда.

Члан 6.

Ради остваривања делатности из члана 1. ове одлуке, Фонд обавља следеће послове:
1. Координација активности покрајинских институција у процесима европских интеграција;
2. Активности везане за коришћење европских структурних и развојних фондова, као и програма техничке помоћи ЕУ;
3. Координација са активностима Канцеларије за Европске интеграције Владе Републике Србије;
4. Сарадња са органима локалних самоуправа и другим организацијама, телима и установама које се баве питањима европских интеграција;
5. Сарадња са међународним и европским органима и институцијама;
6. Остваривање привредне, научне, образовне и културне сарадње са подунавским градовима и регионима;
7. Јачања процеса регионалне сарадње;
8. Израда и објављивање стручних и научних радова у области европских интеграција;
9. Едукација у области европске интеграције;
10. Сарадња са научним институцијама и факултетима у областима које су предмет делатности;
11. Промоција заједничких европских вредности и идеја у средствима јавног информисања, као и кроз одржавање семинара, округлих столова, трибина и предавања;
12. Оснивања стручне библиотеке и документационог центра.

Поред делатности из претходног става Фонд ће обављати и друге делатности утврђене општим актима Фонда.

III ОРГАНИ ФОНДА

Члан 7.

Органи Фонда су: Управни одбор, Надзорни одбор и директор Фонда.

Мандат председника и чланова Управног одбора, директора и председника и чланова Надзорног одбора траје 4 године, с могућношћу поновног избора.

Члан 8.

Управни одбор Фонда има председника и 4 члана.

Председника и чланове Управног одбора Фонда именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

Управни одбор Фонда:

1. доноси Статут,
2. доноси Програм рада,
3. усваја финансијски план,
4. усваја периодични и годишњи извештај о пословању,
5. усваја завршни рачун и извештај о ревизији,
6. одлучује о статусним променама,
7. доноси пословник о свом раду,
8. обавља и друге послове утврђене Статутом Фонда.

На Статут Фонда, програм рада, финансијски план и завршни рачун, сагласност даје Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, а на статусне промене сагласност даје Скупштина Аутономне Покрајине Војводине.

Управни одбор подноси извештај о пословању Фонда Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине и Скупштини Аутономне Покрајине Војводине једном годишње.

Члан 10.

Директора Фонда именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 11.

Директор Фонда:

1. представља и заступа Фонд,
2. организује и руководи радом Фонда,
3. предлаже акте које доноси Управни одбор Фонда,
4. извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење,
5. стара се и одговара за законитост рада и коришћење и располагање имовином Фонда,
6. доноси акт о организацији и систематизацији радних места,

7. обавља и друге послове утврђене Статутом Фонда.

Члан 12.

Надзорни одбор Фонда има председника и 2 члана.

Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 13.

Надзорни одбор Фонда:

1. врши надзор над законитошћу рада директора и Управног одбора Фонда,
2. прегледа завршни рачун и финансијске извештаје и утврђује да ли је сачињен у складу са прописима,
3. утврђује да ли се пословне књиге и друга документа воде уредно и у складу са прописима,
4. извештава о годишњим рачуноводственим исказима и извештајима о пословању који се подносе Управном одбору.
5. доноси пословник о свом раду,
6. обавља и друге послове утврђене Статутом Фонда. Надзорни одбор Фонда најмање једанпут годишње подноси извештај Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине и Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, о резултатима извршеног надзора.

Члан 14.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Фонда и директора Фонда, у року од 15 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Управни одбор дужан је да у року од 30 дана, од дана именовања, донесе Статут.

Члан 15.

Општи акти Фонда су Статут, акт о организацији и систематизацији радних места и други општи акти.

Статутом Фонда ближе се уређује: назив и седиште Фонда, делатност, органи и њихов делокруг, начин одлучивања органа, заступање, поступак измене Статута и друга питања од значаја за рад Фонда.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

До конституисања органа Фонда и доношења Статута, послове из члана 6. ове Одлуке обављаће органи и запослени постојеће Канцеларије за европске послове.

Фонд предузима све започете послове, уговорне обавезе, запослене, имовину, средства рада и пословни простор Канцеларије за европске послове

Члан 17.

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о образовању Канцеларије за европске послове ("Службени лист АПВ", број 4/06).

Члан 18.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 025-13/09

Нови Сад, 19. септембар 2009. год.

Председник Скупштине АП Војводине,
Егереши Шандор, с.р.

На основу члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 16. фебруара 2010. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању Фонда "Европски послови" Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2010 од 26.2.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Фонда "Европски послови" Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 13/09), назив Одлуке мења се и гласи: "Покрајинска скупштинска Одлука о оснивању фонда "Европски послови" Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 2.

У члану 7. став 2. мења се и гласи:

"Мандат председника, заменика председника и чланова Управног одбора, директора, председника и чланова Надзорног одбора Фонда траје 4 године, с могућношћу поновног избора".

Члан 3.

Члан 8. мења се и гласи:

"Управни одбор Фонда има председника, заменика председника и 3 члана.

Председник Управног одбора Фонда је председник Скупштине Аутономне Покрајине Војводине.

Заменик председника Управног одбора Фонда је старешина покрајинског органа управе задужен за послове регионалне и међународне сарадње.

Председника, заменика председника и чланове Управног одбора Фонда именује и разрешава Влада Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 4.

У члану 14. став 1. мења се и гласи:

"Влада Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника, заменика председника и чланове Управног одбора Фонда и директора Фонда, председника и чланове Надзорног одбора Фонда, у року од 15 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке".

Члан 5.

У члановима 9, 10, 12. и 13. речи "Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине", у одговарајућем падежу замењује се речима "Влада Аутономне Покрајине Војводине" у одговарајућем падежу.

Члан 6.

Ова Покрајинска скупштинска Одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 025-13/09

Нови Сад, 16. фебруар 2010. године

Потпредседница
Скупштине АП Војводине,
Мр Маја Седларевић, с.р.

Споразум о сарадњи између Жупаније Арад (Румунија) и Аутономне покрајине Војводине (Република Србија)

Споразум је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2019 од 10.1.2019. године, а ступио је на снагу 24.11.2018.

Жупанија Арад (Румунија) и Аутономна покрајина Војводина (Република Србија), у даљем тексту Стране.

Имајући у виду пријатељске односе и добру сарадњу између органа локалне самоуправе обе државе, препознајући важност међурегионалне сарадње, а посебно сарадње у оквиру Еврорегиона Дунав - Криш - Мориш - Тиса, којом се омогућава опсежна сарадња у области привреде, образовања, културе, науке и спорта, као и целокупан процес европске сарадње,

Склапањем овог споразума, Стране су се споразумеле како следи:

Члан 1

Стране успостављају радну групу ради анализирања могућности за сарадњу, посебно путем директних састанака између представника регионалних управа, представника локалних самоуправа, привредних удружења и невладиних организација из оба региона, на основу њихових надлежности према важећим прописима у њиховим земљама.

Члан 2

Стране изражавају спремност да успоставе сарадњу у следећим областима:

1) Промоцији и унапређењу привредне сарадње и доступних локација за инвестирање;

2) Размени искустава и сарадњи привредних комора и других институција које раде на развојним политикама, као што су развојне агенције, технолошки паркови и посебне привредне зоне;

3) Размени искустава у коришћењу Европских структурних и инвестиционих фондова, укључујући инструменте предприступне помоћи;

4) Размени искустава у области пољопривреде;

5) Сарадњи институција и њихових јединица у области културе, посебно у спровођењу АКТИВАРИЈУМ културног конзорцијума, чији је циљ да развије културну платформу за организовање догађаја према заједничком плану у оквиру Еврорегиона Дунав - Криш - Мориш - Тиса;

6) Сарадњи у области науке, посебно успостављања и одржавања сарадње између универзитета, истраживачких центара и других институција;

7) Сарадњи у области туризма;

8) Сарадњи у области спорта и омладине.

Члан 3

Стране независно сносе трошкове који су настали током спровођења актуелног Споразума о сарадњи, у оквирима одређеним националним законима две Стране.

Члан 4

Актуелни Споразум о сарадњи закључен је на неодређен временски период и ступа на снагу даном потписивања. Измене и допуне ступају на снагу на дан њиховог потписивања.

Стране могу отказати актуелни Споразум о сарадњи упућивањем писаног обавештења другој Страни. У том случају, актуелни Споразум о сарадњи престаје да важи три месеца након дана обавештења.

Раскид актуелног Споразума о сарадњи не утиче на спровођење програма и пројеката који су започети током периода важења Споразума, осим уколико се Стране нису другачије договориле. Све спорове који настану у вези са тумачењем или применом актуелног Споразума о сарадњи Стране решавају споразумно директним преговорима.

Члан 5

Свака Страна именује координатора који је одговоран за ефикасну примену овог Споразума о сарадњи.

Координатори које Стране одреде, припремају план спровођења и предлажу додатне активности које могу да спроводе обе Стране.

Потписано у Новом Саду, дана 24. новембра 2018. године, у два оригинална примерка, на румунском, српском и енглеском језику, сви примерци се сматрају једнако веродостојним. У случају различитог тумачења, сматра се меродавним примерак на енглеском језику.

У име ЖУПАНИЈЕ АРАД (РУМУНИЈА) председник	У име Аутономне покрајине Војводине, (РЕПУБЛИКА СРБИЈА) председник Покрајинске владе
Јустин Ћонка, с.р.	**Игор Мировић**, с.р.

Меморандум о намерама о сарадњи између Нижегородске области (Руска Федерација) и Аутономне покрајине Војводине (Република Србија)

Меморандум је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2019 од 10.1.2019. године, а ступио је на снагу 28.9.2018.

Нижегородска област (Руска Федерација) - коју заступа В.д. губернатор Нижегородске области, Председника владе Љуљин Евгениј Ворисович, на основу Статута Нижегородске области од 30. децембра 2005. године бр. 219-З, усвојеног на основу Одлуке Законодавне Скупштине Нижегородске области, од 22. децембра 2005. године, бр. 1809-III, Закона Нижегородске области од 3. октобра 2007. године бр. 129-З о Влади Нижегородске области, и Аутономна покрајина Војводина (Република Србија) - коју заступа председник Покрајинске владе Игор Мировић, изабран одлуком Скупштине АП Војводине од 20. јуна 2016. године, бр. 01 Број: 020-25/16,

које се у даљем тексту заједнички именују као "Стране",

на основу претходно спроведених преговора и имајући у виду узајамни интерес у вези с развојем и јачањем међурегионалне сарадње у трговинско-економској области, научнотехнолошкој области, као и у културним, образовним и другим сферама, споразумеле су се о следећем:

1. Стране констатују своје намере у вези са унапређивањем сарадње у наведеним областима:

- индустријска производња;
- грађевинарство и урбанизам;
- пољопривреда;
- информационо-телекомуникационе технологије и иновације;
- наука, образовање, спорт, култура и туризам.

2. У оквиру својих надлежности - у складу са законодавством Руске Федерације и законодавством Републике Србије - Стране стварају повољне услове за:

- успостављање директних веза између привредних субјеката (на основу уговора);
- реализацију заједничких инвестиционих пројеката, с циљем модернизације привредних друштава, оснивања нових производних капацитета, те подршке другим капиталним улагањима;
- заједничку производну, предузетничку делатност и другу делатност привредних субјеката;
- оснивање и пословање правних лица и њихових представништава (филијала) регистрованих у Нижегородској области (Руска Федерација) и Аутономној покрајини Војводини (Република Србија), односно на територији Страна.

3. У складу са законодавством Руске Федерације и законодавством Републике Србије, Стране потврђују спремност за развој међурегионалне сарадње - путем организације заједничких сајмова, конгреса, форума, семинара, промоција робе и услуга на њиховим територијама, на тржиштима Нижегородске области (Руска Федерација) и Аутономне покрајине Војводине (Република Србија), као и за учешће привредних субјеката у наведеним активностима.

4. У оквиру своје надлежности, Стране пружају подршку у размени података која доприноси реализацији овог меморандума, осим података који се сматрају државном, пословном или другом тајном, као и оних који се штите правним прописима, у складу са законодавством Руске Федерације односно законодавством Републике Србије.

5. Стране доприносе реализацији заједничких пројеката усмерених:

- на развој сарадње у области образовања и научнотехнолошке делатности између образовних институција Нижегородске области (Руска Федерација) и Аутономне покрајине Војводине (Република Србија), укључујући високошколске установе у следећим правцима:

- израда и реализација заједничких образовних и научних програма у области образовања;

- размена студената, професора и научника, који учествују у образовним активностима ради обуке, усавршавања и унапређивања научне и образовне делатности;

- спровођење заједничких научних истраживања;

- спровођење заједничких образовних, научноистраживачких и научнотехнолошких пројеката, скупова, конференција и семинара и учешће у њима;

- организација гостовања позоришних и концертних трупа;

- промоција културног наслеђа;

- успостављање контаката и развој односа у областима туризма, спорта, политике према младима и у другим областима на територијама Нижегородске области (Руска Федерација) и Аутономне покрајине Војводине (Република Србија).

6. Стране ће подстицати узајамне посете и састанке својих представника и стручних делегација у различитим облицима сарадње.

7. Овај Меморандум о намерама за сарадњу је прелиминаран документ, потписује се на период од 3 године и ступа на снагу од дана када су га потписале обе стране.

Стране у оквиру својих надлежности намеравају да наставе рад по питању припреме за потписивање Споразума о сарадњи, у складу са законодавством Руске Федерације и законодавством Републике Србије.

8. Свака од Страна може да раскине Меморандум о намерама о сарадњи кад једна од Страна проследи писано обавештење другој Страни о својој намери да раскине овај меморандум.

9. Овај меморандум потписан је у Нижњем Новгороду, 28. септембра 2018, по два примерка - на руском и српском језику; текстови на оба језика имају исту правну снагу.

У име Нижегородске области (Руска Федерација):	У име Аутономне покрајине Војводине (Република Србија):
В.д. губернатора Нижегородске области, Председника владе	председник Покрајинске владе
Е.В. Љуљин, с.р.	**И. Мировић**, с.р.

На основу члана 59. Закона о агенцији за борбу против корупције ("Сл. гласник РС", број 97/2008, 53/2010, 66/2011 - одлука УС, 67/2013 - одлука УС, 11/2013 - аутентично тумачење и 8/2015 - одлука УС) и члана 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", број 37/2014 и 37/2016), Покрајински секретар за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, доноси

ПРАВИЛНИК О ПОНАШАЊУ ЗАПОСЛЕНИХ У СПРЕЧАВАЊУ СУКОБА ИНТЕРЕСА У ПОКРАЈИНСКОМ СЕКРЕТАРИЈАТУ ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ, МЕЂУРЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 51/2017 од 16.11.2017. године

Члан 1.

Овим правилником уређују се општа правила понашања покрајинских службеника (у даљем тексту: запослени) у Покрајинском секретаријату за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу (у даљем тексту: Секретаријат), с циљем заштите угледа Секретаријата као органа територијалне аутономије, поштовања и комуникације запослених међу собом, са руководством и са странкама, у циљу спречавања сукоба интереса запослених.

Члан 2.

На сва питања о правилима понашања која нису регулисана овим Правилником, примењују се одредбе Одлуке о Кодексу понашања у покрајинским органима ("Службени листу АПВ", бр. 9/2013).

Члан 3.

Запослени су дужни да својим понашањем чувају углед Секретаријата и свој властити углед на радном месту, као и ван радног места.

Члан 4.

Запослени су дужни да у обављању послова и задатака поступају законито, професионално, ефикасно и непристрасно.

Члан 5.

Запослени су дужни да приликом обављања послова ставе јавни интерес изнад личног уколико дође до сукоба или несклада међу њима.

Запослени су дужни да својим радом и понашањем у земљи и у иностранству, као и при изношењу ставова Секретаријата, воде рачуна о угледу Секретаријата.

У јавним наступима када представљају Секретаријат, запослени износе ставове Секретаријата, у складу са прописима, добијеним овлашћењима и стручним знањем, без изношења ставова који су у супротностима са службеним ставовима Секретаријата.

У јавним наступима када не представља Секретаријат, а који су тематски повезани са покрајинском управом, запослени је дужан да истакне да износи лични став.

Члан 6.

Запослени подлеже дисциплинској одговорности уколико пропусти да обавести надлежно лице о свом приватном интересу/сукобу интереса који има у вези са послом који обавља.

Дисциплинској одговорности подлеже и запослени уколико прими поклон супротно Правилнику, као и пропусти да пријави поклон лицу задуженом за то.

Члан 7.

Старешина органа решењем одређује лице/тело којем се пријављује сукоб интереса и које управља сукобом интереса запослених који немају статус јавних функционера.

Члан 8.

У обављању својих редовних послова запослени је дужан да се придржава закона и других прописа, упутстава, наредби, инструкција и других аката.

Запослени је дужан да се према странкама опходе са поштовањем и уважавањем, поштујући њихову приватност.

Запослени је дужан да се према руководиоцима, колегама и подређенима односи непристрасно, са поштовањем и уважавањем.

Члан 9.

Запослени се у вршењу послова из своје надлежности не може руководити својим политичким убеђењима.

Недозвољено је свако истицање и позивање на својство запосленог у Секретаријату р ади директног и ли индиректног добијања привилегија, услуга, награда у било ком облику и било које вредности или стицања других погодности.

Члан 10.

Запослени је дужан да непосредно након склапања уговора о раду или ступања на функцију, као и у току радног односа или вршења функције у Секретаријату, потпише изјаву о обављању допунских послова на начин прописан законом.

Члан 11.

Запослени не сме да прими поклон у вези с вршењем својих послова, изузев протоколарног или пригодног поклона мање вредности, нити било какву услугу или другу корист за себе или друга лица.

На пријем поклона из става 1. овог члана примењују се прописи којима се уређују права и дужности државних службеника и намештеника.

Члан 12.

Запослени је дужан да сваки покушај, обећање или понуду давања поклона из члана 11. овог Правилника, с циљем да се утиче на запосленог да у оквиру својих службених овлашћења и дужности изврши службену радњу коју не би смео извршити односно коју би иначе морао извршити, или да не изврши службену радњу коју би морао извршити, односно коју иначе не би смео извршити (давање мита) без одлагања пријави одговорном лицу.

Члан 13.

Пригодним поклоном у смислу овог Правилника сматра се поклон мале вредности који је запосленом уручен или понуђен у приликама када се традиционално размењују поклони и који је израз захвалности или пажње а не намере да се оствари утицај на непристрасно и објективно обављање послова запосленог и на тај начин прибави корист, неко право или погодност.

Протоколарним поклоном у смислу овог Правилника, сматра се поклон мале вредности који је запосленом уручен или понуђен приликом гостовања или при службеној посети, у својству представника Секретаријата.

Члан 14.

Под поклоном мале вредности сматра се поклон чија вредност не прелази 5% просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији, односно пригодни поклони чија укупна вредност у појединој календарској години не премашује износ од једне просечне месечне зараде без пореза и доприноса у Републици Србији.

Члан 15.

Забрањено је примање пригодних и протоколарних поклона ако су дати у новцу и хартијама од вредности, без обзира на њихову вредност.

Члан 16.

Старешина органа решењем одређује лице које води евиденцију поклона које примају запослени, као и евиденцију примљених поклона лица која врше јавну функцију у Секретаријату.

Члан 17.

Правилник се доставља свим запосленим и постављеним лицима у Секретаријату.

Члан 18.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Број: 141-021-60/2017-01
Датум 01.11.2017. год.

Покрајински секретар
Огњен Бјелић, с.р.

На основу члана 31. алинеја друга Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), члана 104. став 10. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број: 88/17 и 27/18 - др. закони) и члана 34. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/09, 67/12 - Одлука Уставног суда ИУз 353/09), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 18. септембра 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о броју и просторном распореду јавних средњих школа на територији Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 45/2018 од 18.9.2018. године.

Члан 1.

Овом Покрајинском скупштинском одлуком планира се број и просторни распоред јавних средњих школа (у даљем тексту: мрежа јавних средњих школа) на територији Аутономне покрајине Војводине, према врсти и структури, односно подручјима рада.

Члан 2.

Мрежу јавних средњих школа на територији Аутономне покрајине Војводине чини 129 средњих школа, а распоређене су у 7 округа:

СЕВЕРНОБАНАТСКИ ОКРУГ: 3 ГИМНАЗИЈЕ, 1 МЕШОВИТА ШКОЛА И 8 СТРУЧНИХ ШКОЛА

Општина Ада: 1 стручна школа

1. Техничка школа

- Машинство и обрада метала
- Електротехника
- Текстилство и кожарство
- Геодезија и грађевинарство
- Геологија, рударство и металургија

Град Кикинда: 1 гимназија, 3 стручне школе

1. Гимназија "Душан Васиљев"

- Природно-математички смер
- Друштвено-језички смер
- Општи тип гимназије
- Ученици са посебним способностима за рачунарство и информатику

2. Економско-трговинска школа

- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

3. Средња стручна школа "Милош Црњански"

- Хемија, неметали и графичарство
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Геодезија и грађевинарство
- Здравство и социјална заштита

4. Техничка школа

- Машинство и обрада метала
- Електротехника
- Саобраћај
- Геологија, рударство и металургија

Општина Кањижа: 1 стручна школа

1. Пољопривредно-технички средњошколски центар "Беседеш Јожеф"

- Машинство и обрада метала
- Пољопривреда, производња и прерада хране

Општина Нови Кнежевац: 1 мешовита школа

1. Гимназија и стручна школа "Доситеј Обрадовић"

- Општи тип гимназије
- Ученици са посебним способностима за рачунарство и информатику
- Машинство и обрада метала
- Саобраћај
- Трговина, угоститељство и туризам

Општина Сента: 2 гимназије, и 2 стручне школе

1. Сенћанска гимназија

- Општи тип гимназије
- Друштвено-језички смер

2. Гимназија са домом ученика за талентоване ученике "Бољаи"

- Обдарени ученици у математичкој гимназији
- Култура, уметност и јавно информисање

3. Економско-трговинска школа

- Економија,право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

4. Средња медицинска школа

- Здравство и социјална заштита

Општина Чока: 1 стручна школа

1. Хемијско-прехрамбена средња школа

- Хемија, неметали и графичарство
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Остала делатност личних услуга
- Геологија, рударство и металургија
- Здравство и социјална заштита

СРЕДЊОБАНАТСКИ ОКРУГ: 1 ГИМНАЗИЈА, 6 СТРУЧНИХ ШКОЛА, 3 МЕШОВИТЕ ШКОЛЕ, 1 УМЕТНИЧКА ШКОЛА И 1 ШКОЛА ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ

Град Зрењанин: 1 гимназија, 6 стручних ш кола, 1 у метничка школа и 1 школа за ученике са сметњама у развоју

1. Зрењанинска гимназија

- Општи тип гимназије

2. Економско-трговинска школа "Јован Трајковић"

- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

3. Медицинска школа

- Здравство и социјална заштита
- Остала делатност личних услуга

4. Средња пољопривредна школа

- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Шумарство и обрада дрвета

5. Хемијско-прехрамбена и текстилна школа "Урош Предић"

- Хемија, неметали и графичарство
- Текстилство и кожарство
- Пољопривреда, производња и прерада хране

6. Електротехничка и грађевинска школа "Никола Тесла"

- Електротехника
- Геодезија и грађевинарство

7. Техничка школа

- Машинство и обрада метала
- Саобраћај
- Геологија, рударство и металургија
- Електротехника

8. Музичка школа "Јосиф Маринковић"

- Култура, уметност и јавно информисање

9. Основна и средња школа "9. мај"

- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Шумарство и обрада дрвета

- Машинство и обрада метала
- Текстилство и кожарство
- Геодезија и грађевинарство
- Трговина, угоститељство и туризам

Општина Нова Црња: 1 мешовита школа

1. Средња школа "Ђура Јакшић", СРПСКА ЦРЊА
- Општи тип гимназије
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Трговина, угоститељство и туризам
- Економија, право и администрација

Општина Нови Бечеј: 1 мешовита школа

1. Средња школа
- Општи тип гимназије
- Машинство и обрада метала
- Текстилство и кожарство
- Економија, право и администрација
- Електротехника
- Трговина, угоститељство и туризам

Општина Сечањ: 1 мешовита школа

1. Средња школа "Вук Караџић"
- Општи тип гимназије
- Машинство и обрада метала
- Трговина, угоститељство и туризам
- Економија, право и администрација

ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ: 2 ГИМНАЗИЈЕ, 12 СТРУЧНИХ ШКОЛА, 3 МЕШОВИТЕ ШКОЛЕ, 3 УМЕТНИЧКЕ ШКОЛЕ, 2 ШКОЛЕ ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ

Општина Алибунар: 1 стручна школа

1. Економско-трговинска школа "Доситеј Обрадовић"
- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

Општина Бела Црква: 1 мешовита школа, 1 стручна школа

1. Белоцркванска гимназија и економска школа
- Општи тип гимназије
- Економија, право и администрација

2. Техничка школа "Сава Мунћан"
- Машинство и обрада метала
- Саобраћај
- Трговина, угоститељство и туризам
- Остала делатност личних услуга
- Економија, право и администрација

Град Вршац: 1 гимназија, 3 стручне ш коле,1 уметничка школа и 1 школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом

1. Гимназија "Борислав Петров Браца"
- Општи тип гимназије
- Друштвено-језички смер
- Природно-математички смер

2. Пољопривредна школа "Вршац"
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Трговина, угоститељство и туризам

3. Хемијско-медицинска школа
- Хемија, неметали и графичарство
- Текстилство и кожарство
- Здравство и социјална заштита

4. Школски центар "Никола Тесла"
- Машинство и обрада метала
- Електротехника
- Економија, право и администрација

5. Школа за основно и средње образовање "Јелена Варјашки"

- Хемија, неметали и графичарство
- Текстилство и кожарство
- Остала делатност личних услуга

6. Музичка школа "Јосиф Маринковић"
- Култура, уметност и јавно информисање

Општина Ковачица: 1 мешовита школа

1. Гимназија "Михајло Пупин"
- Општи тип гимназије
- Електротехника

Општина Ковин: 1 мешовита школа, 1 стручна школа

1. Гимназија и економска школа "Бранко Радичевић"
- Општи тип гимназије
- Економија, право и администрација

2. Средња стручна школа "Васа Пелагић"
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Трговина, угоститељство и туризам

Град Панчево: 1 гимназија, 6 стручних школа, 2 уметничке школе и 1 школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом

1. Гимназија "Урош Предић"
- Друштвено-језички смер
- Природно-математички смер

2. Економско-трговинска школа "Паја Марговић"
- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

3. Медицинска школа "Стевица Јовановић"
- Здравство и социјална заштита

4. Пољопривредна школа "Јосиф Панчић"
- Пољопривреда, производња и прерада хране

5. Машинска школа "Панчево"
- Машинство и обрада метала
- Саобраћај
- Електротехника

6. Електротехничка школа "Никола Тесла"
- Електротехника

7. Техничка школа "23. мај"
- Хемија, неметали и графичарство
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Геодезија и грађевинарство
- Остала делатност личних услуга
- Геологија, рударство и металургија

8. Музичка школа "Јован Бандур"
- Култура, уметност и јавно информисање

9. Балетска школа "Димитрије Парлић"
- Култура, уметност и јавно информисање

10. Школа за основно и средње образовање "Мара Мандић"
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Машинство и обрада метала
- Шумарство и обрада дрвета
- Текстилство и кожарство
- Остала делатност личних услуга
- Хемија, неметали и графичарство

СЕВЕРНОБАЧКИ ОКРУГ: 2 ГИМНАЗИЈЕ, 7 СТРУЧНИХ ШКОЛА, 1 МЕШОВИТА ШКОЛА, 1 УМЕТНИЧКА ШКОЛА И 2 ШКОЛЕ ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ

Општина Бачка Топола: 1 мешовита школа, 2 стручне школе

1. Гимназија и економска школа "Доситеј Обрадовић"
- Општи тип гимназије
- Економија, право и администрација

2. Пољопривредна школа

- Пољопривреда, производња и прерада хране

3. Средња техничка школа "Шинковић Јожеф"

- Машинство и обрада метала
- Геодезија и грађевинарство
- Шумарство и обрада дрвета
- Остала делатност личних услуга
- Електротехника

Град Суботица: 2 гимназије, 5 стручних ш кола, 1 уметничка школа и 2 школе за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом

1. Гимназија "Светозар Марковић"

- Општи тип гимназије
- Ученици са посебним способностима за рачунарство и информатику
- Природно-математички смер
- Друштвено-језички смер

2. Гимназија за талентоване ученике "Деже Костолањи"

- Општи тип гимназије
- Обдарени ученици у филолошкој гимназији

3. Економска средња школа "Боса Милићевић"

- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

4. Средња медицинска школа

- Здравство и социјална заштита
- Остала делатност личних услуга

5. Политехничка школа

- Геодезија и грађевинарство
- Шумарство и обрада дрвета
- Хемија, неметали и графичарство
- Култура, уметност и јавно информисање

6. Хемијско-технолошка школа

- Хемија, неметали и графичарство
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Текстилство и кожарство
- Геологија, рударство и металургија

7. Техничка школа "Иван Сарић"

- Машинство и обрада метала
- Електротехника
- Саобраћај
- Геологија, рударство и металургија

8. Музичка школа

- Култура, уметност и јавно информисање

9. Основна и средња школа "Жарко Зрењанин"

- Машинство и обрада метала
- Текстилство и кожарство
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Остала делатност личних услуга
- Хемија, неметали и графичарство
- Трговина, угоститељство и туризам

10. Школски центар са домом ученика "Доситеј Обрадовић"

- Машинство и обрада метала
- Текстилство и кожарство
- Хемија, неметали и графичарство
- Геологија, рударство и металургија
- Остала делатност личних услуга
- Шумарство и обрада дрвета
- Геодезија и грађевинарство

ЗАПАДНОБАЧКИ ОКРУГ: 1 ГИМНАЗИЈЕ, 10 СТРУЧНИХ ШКОЛА, 3 МЕШОВИТЕ ШКОЛЕ, 1 УМЕТНИЧКА ШКОЛА И 1 ШКОЛА ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ

Општина Апатин: 1 мешовита школа, 1 стручна школе

1. Гимназија и стручна школа "Никола Тесла"
- Општи тип гимназије
- Геодезија и грађевинарство
- Шумарство и обрада дрвета

2. Техничка школа са домом ученика
- Машинство и обрада метала
- Текстилство и кожарство
- Трговина, угоститељство и туризам
- Саобраћај

Општина Кула: 1 мешовита школа, 3 стручне школе

1. Основна школа и гимназија "Петро Кузмјак" са домом ученика, РУСКИ КРСТУР
- Општи тип гимназије
- Трговина, угоститељство и туризам

3. Економско-трговинска школа
- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

2. Средња техничка школа "Михајло Пупин"
- Машинство и обрада метала
- Електротехника

4. Средња стручна школа, ЦРВЕНКА
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Машинство и обрада метала
- Остала делатност личних услуга
- Саобраћај
- Хемија, неметали и графичарство

Општина Оџаци: 1 мешовита школа, 1 стручна школа

1. Гимназија и економска школа "Јован Јовановић Змај"
- Општи тип гимназије
- Економија, право и администрација

2. Техничка школа
- Машинство и обрада метала
- Текстилство и кожарство
- Хемија, неметали и графичарство
- Трговина, угоститељство и туризам
- Електротехника

Град Сомбор: 1 гимназија, 5 стручних школа, 1 уметничка школа и 1 школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом

1. Гимназија "Вељко Петровић"
- Општи тип гимназије
- Друштвено-језички смер
- Природно-математички смер
- Ученици са посебним способностима за рачунарство и информатику

2. Средња економска школа
- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

3. Средња медицинска школа "Др Ружица Рип"
- Здравство и социјална заштита

4. Средња пољопривредно-прехрамбена школа
- Пољопривреда, производња и прерада хране

5. Средња школа "Свети Сава"
- Текстилство и кожарство
- Остала делатност личних услуга
- Хемија, неметали и графичарство

6. Средња техничка школа
- Машинство и обрада метала
- Електротехника
- Саобраћај

7. Школа за основно и средње образовање са домом "Вук Караџић"
- Пољопривреда, производња и прерада хране

- Машинство и обрада метала
- Текстилство и кожарство
- Трговина, угоститељство и туризам

8. Музичка школа "Петар Коњовић"

- Култура, уметност и јавно информисање

ЈУЖНОБАЧКИ ОКРУГ: 8 ГИМНАЗИЈА, 15 СТРУЧНИХ ШКОЛА, 4 МЕШОВИТЕ ШКОЛЕ, 3 УМЕТНИЧКЕ ШКОЛЕ И 2 ШКОЛЕ ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ

Општина Бач: 1 стручна школа

1. Пољопривредна школа

- Пољопривреда, производња и прерада хране

Општина Бачка Паланка: 1 гимназија, 2 стручне школе

1. Гимназија "20. октобар"

- Општи тип гимназије
- Друштвено-језички смер
- Природно-математички смер

2. Средња стручна школа "др Радивој Увалић"

- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

3. Техничка школа "9. мај"

- Машинство и обрада метала
- Електротехника
- Текстилство и кожарство

Општина Бачки Петровац: 1 мешовита школа

1. Гимназија "Јан Колар" са домом ученика

- Општи тип гимназије
- Ученици са посебним способностима за рачунарство и информатику
- Трговина, угоститељство и туризам

Општина Бечеј: 1 гимназија, 2 стручне школе и 1 школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом

1. Гимназија

- Општи тип гимназије
- Друштвено-језички смер

2. Економско-трговинска школа

- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам
- Пољопривреда, производња и прерада хране

3. Техничка школа

- Машинство и обрада метала
- Електротехника
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Остала делатност личних услуга

4. Школа за основно и средње образовање "Братство"

- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Машинство и обрада метала
- Хемија, неметали и графичарство
- Остала делатност личних услуга
- Трговина, угоститељство и туризам
- Геодезија и грађевинарство
- Текстилство и кожарство
- Шумарство и обрада дрвета

Општина Врбас: 1 гимназија, 1 стручна школа

1. Гимназија "Жарко Зрењанин"

- Општи тип гимназије
- Друштвено-језички смер
- Природно-математички смер

2. Средња стручна школа "4. јули"

- Хемија, неметали и графичарство
- Пољопривреда, производња и прерада хране

- Саобраћај
- Машинство и обрада метала

Општина Жабаљ: 1 мешовита школа

1. Средња школа "22. октобар"
- Општи тип гимназије
- Машинство и обрада метала
- Економија, право и администрација
- Трговина угоститељство и туризам

Град Нови Сад: 4 гимназије, 8 стручних школа, 3 уметничке школе и 1 школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом

1. Гимназија "Јован Јовановић Змај"
- Општи тип гимназије
- Природно-математички смер
- Обдарени ученици у математичкој гимназији
- Оглед за гимназије за ученике са посебним способностима за физику
- Ученици са посебним способностима за рачунарство и информатику

2. Гимназија "Светозар Марковић"
- Општи тип гимназије

3. Гимназија "Исидора Секулић"
- Друштвено-језички смер
- Природно-математички смер

4. Гимназија "Лаза Костић"
- Општи тип гимназије

5. Средња школа "Светозар Милетић"
- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

6. Медицинска школа "7. април"
- Здравство и социјална заштита
- Остала делатност личних услуга

7. Пољопривредна школа са домом ученика, Футог
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Шумарство и обрада дрвета

8. Средња машинска школа
- Машинство и обрада метала
- Геологија, рударство и металургија

9. Електротехничка школа "Михајло Пупин"
- Електротехника

10. Техничка школа "Павле Савић"
- Хемија, неметали и графичарство
- Остала делатност личних услуга
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Економија, право и администрација

11. Техничка школа "Милева Марић - Ајнштајн"
- Геодезија и грађевинарство
- Шумарство и обрада дрвета
- Хемија, неметали и графичарство
- Текстилство и кожарство

12. Саобраћајна школа "Пинки"
- Саобраћај

13. Музичка школа "Исидор Бајић"
- Култура, уметност и јавно информисање

14. Балетска школа
- Култура, уметност и јавно информисање

15. Школа за дизајн "Богдан Шупут"
- Култура, уметност и јавно информисање

16. Школа за основно и средње образовање "Милан Петровић"
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Шумарство и обрада дрвета
- Машинство и обрада метала
- Хемија, неметали и графичарство

- Текстилство и кожарство
- Геодезија и грађевинарство
- Остала делатност личних услуга
- Трговина, угоститељство и туризам
- Саобраћај

Општина Србобран: 1 мешовита школа

1. Гимназија и економска школа "Светозар Милетић"
- Општи тип гимназије
- Трговина, угоститељство и туризам
- Ученици са посебним способностима за рачунарство и информатику

Општина Сремски Карловци: 1 гимназија

1. Карловачка гимназија
- Обдарени ученици у филолошкој гимназији

Општина Темерин: 1 мешовита школа

1. Средња школа "Лукијан Мушицки"
- Машинство и обрада метала
- Текстилство и кожарство
- Трговина, угоститељство и туризам
- Остала делатност личних услуга
- Економија, право и администрација
- Општи тип гимназије

Општина Тител: 1 стручна школа

1. Средња техничка школа "Милева Марић"
- Машинство и обрада метала
- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

СРЕМСКИ ОКРУГ: 4 ГИМНАЗИЈЕ, 14 СТРУЧНИХ ШКОЛА, 1 МЕШОВИТА ШКОЛА, 1 УМЕТНИЧКА ШКОЛА И 2 ШКОЛЕ ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ

Општина Инђија: 1 гимназија, 2 стручне школе

1. Гимназија
- Друштвено-језички смер
- Природно-математички смер

2. Техничка школа "Михајло Пупин"
- Машинство и обрада метала
- Електротехника
- Саобраћај

3. Средња школа "др Ђорђе Натошевић"
- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам
- Текстилство и кожарство
- Остала делатност личних услуга

Општина Пећинци: 1 стручна школа

1. Техничка школа "Миленко Веркић - Неша"
- Машинство и обрада метала
- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам
- Електротехника
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Општи тип гимназије

Општина Рума: 1 гимназија, 3 стручне школе

1. Гимназија "Стеван Пузић"
- Општи тип гимназије
- Друштвено-језички смер

2. Средња пољопривредно-прехрамбена школа "Стеван Петровић-Бриле"
- Пољоприведа, производња и прерада хране
- Трговина, угоститељство и туризам
- Хемија, неметали и графичарство

3. Средња техничка школа "Миленко Брзак-Уча"

- Машинство и обрада метала
- Електротехника

4. Средња стручна школа "Бранко Радичевић"

- Текстилство и кожарство
- Трговина, угоститељство и туризам
- Економија, право и администрација
- Остала делатност личних услуга

Општина Ириг: 1 стручна школа

1. Средња стручна школа "Борислав Михајловић - Михиз"

- Трговина, угоститељство и туризам
- Пољопривреда, производња и прерада хране

Град Сремска Митровица: 1 гимназија, 4 стручне школе, 1 уметничка школа и 1 школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом

1. Митровачка гимназија

- Општи тип гимназије
- Друштвено-језички смер
- Природно-математички смер
- Ученици са посебним способностима за рачунарство и информатику
- Обдарени ученици у рачунарској гимназији
- Обдарени ученици у филолошкој гимназији

2. Економска школа "9. мај"

- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

3. Медицинска школа "Драгиња Никшић"

- Здравство и социјална заштита
- Остала делатност личних услуга

4. Прехрамбено-шумарска и хемијска школа

- Хемија, неметали и графичарство
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Шумарство и обрада дрвета
- Текстилство и кожарство

5. Средња техничка школа "Никола Тесла"

- Машинство и обрада метала
- Електротехника
- Геодезија и грађевинарство

6. Музичка школа "Петар Кранчевић"

- Култура, уметност и јавно информисање

7. Школа за основно и средње образовање "Радивој Поповић"

- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Шумарство и обрада дрвета
- Машинство и обрада метала
- Хемија, неметали и графичарство
- Текстилство и кожарсто
- Остала делатност личних услуга
- Геодезија и грађевинарство
- Трговина, угоститељство и туризам

Општина Стара Пазова: 1 гимназија, 2 стручне школе и 1 школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом

1. Гимназија "Бранко Радичевић"

- Општи тип гимназије
- Друштвено-језички смер

2. Економско-трговинска школа "Вук Караџић"

- Економија, право и администрација
- Трговина, угоститељство и туризам

3. Техничка школа

- Машинство и обрада метала
- Текстилство и кожарство
- Хемија, неметали и графичарство
- Саобраћај

4. Школа за основно и средње образовање "Антон Скала"

- Машинство и обрада метала
- Текстилство и кожарство

Општина Шид: 1 мешовита школа, 1 стручна школа

1. Гимназија "Сава Шумановић"
- Општи тип гимназије
- Друштвено-језички смер
- Економија, право и администрација

2. Техничка школа "Никола Тесла"
- Машинство и обрада метала
- Пољопривреда, производња и прерада хране
- Текстилство и кожарство
- Електротехника

Члан 3.

Овлашћује се Покрајинска влада да оснива установе у складу са чланом 2. и да даје сагласност на статусне промене, назива или седишта установа из члана 2. ове одлуке.

Члан 4.

Оснивање установа, статусне промене,промене назива или седишта установа из члана 2. а у складу са овом одлуком реализоваће се током школске 2018/2019.

Члан 5.

Ступањем на снагу ове Покрајинске скупштинске одлуке, престаје да важи Одлука о броју, структури и просторном распореду средњих школа чији је оснивач АП Војводина ("Службени лист АП Војводине", број: 7/05, 8/06, 13/07, 20/08, 9/09).

Члан 4.

Ова Покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 022-8/2018-01

Нови Сад, 18. септембар 2018. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2, а у вези с чланом 27, тачка 9, ал. 1. и 3. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АП Војводине", број 20/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. априла 2015. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године, а ступила је на снагу 16.4.2015.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком уређује се намена и начин за доделу буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и

у области ученичког стандарда на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Члан 2.

Програмске активности и пројекти у смислу члана 1. ове одлуке су:

1) у области основног образовања:

- подизање квалитета основног образовања;
- двојезичка настава на српском и енглеском језику у основним школама;
- образовање одраслих;
- модернизација инфраструктуре основних школа;

2) у области средњег образовања:

- подизање квалитета средњег образовања;
- двојезичка настава на српском и енглеском језику у средњим школама;
- модернизација инфраструктуре средњих школа;

3) у области ученичког стандарда:

- подизање квалитета ученичког стандарда;
- регресирање превоза ученика средњих школа;
- модернизација инфраструктуре установа ученичког стандарда.

Члан 3.

Средства за намене из члана 2. ове одлуке обезбеђују се у буџету АП Војводине и воде се у оквиру посебног раздела покрајинског органа управе, надлежног за област образовања (у даљем тексту: Покрајински секретаријат).

Члан 4.

Право на доделу средстава имају:

1. установе основног и средњег образовања и васпитања на територији АП Војводине, за намене из члана 2. тачка 1) и 2);

2. установе ученичког стандарда на територији АП Војводине, за намене из члана 2. тачка 3), алинеја 1 и алинеја 3;

3. јединице локалне самоуправе на територији АП Војводине за намене из члана 2. тачка 3), алинеја 2;

4. удружења и национални савети националних мањина за намене из члана 2. тачка 1), алинеја 1 и тачка 2), алинеја 1;

5. регионални центри за професионални развој запослених у образовању са седиштем на територији АП Војводине, за намене из члана 2. тачка 1), алинеја 1 и тачка 2), алинеја 1.

Члан 5.

Средства се додељују путем конкурса, који расписује Покрајински секретаријат најмање једном годишње.

Конкурс за доделу средства објављује се на начин утврђен одлуком о буџету АП Војводине. Конкурс садржи податке о томе ко може да учествује на конкурсу, о висини и намени средстава која се додељују, као и друге податке који су важни за спровођење поступка доделе средстава.

Пријава на конкурс подноси се на јединственом обрасцу, чију садржину утврђује Покрајински секретаријат.

Члан 6.

Изузетно, покрајински секретар може одлучити да се за део средстава не спроводи поступак, већ се средства могу доделити на основу захтева у складу са одлуком о буџету АП Војводине.

Члан 7.

Покрајински секретар образује комисију за спровођење конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Комисија разматра пријаве у погледу испуњености услова из Конкурса, сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га Покрајинском секретару.

Члан 8.

О додели средстава одлучује Покрајински секретар решењем, на предлог Комисије.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Решење из става 1. овог члана с табеларним прегледом, који садржи податке о додели средстава, објављује се на интернет презентацији Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретаријат преноси додељена средства на рачун корисника, у складу с динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

Обавезу за доделу средстава Покрајински секретаријат преузима на основу уговора, којим се регулишу права и обавезе обе уговорне стране.

Члан 9.

Корисник је дужан да додељена средства користи законито и искључиво за намену за коју су додељена, а неутрошена средства да врати буџету АП Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе Покрајинском секретаријату извештај о коришћењу средстава, са одговарајућом документацијом.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Покрајински секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 10.

Покрајински секретар доноће акт за области из члана 2. којим ће прописати начин, услове и критеријуме за доделу средстава за програмске активности и пројекте из члана 2. ове одлуке.

Члан 11.

На поступке који су започети до дана почетка примене ове одлуке, примењују се прописи по којима су започети.

Члан 12.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о условима регресирања превоза ученика средњих школа ("Службени лист АПВ", број 1/13).

Члан 13.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 40-46/2015

Нови Сад, 08. април 2015. година

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 31. алинеја 2, а у вези с чланом 27, тачка 9, ал. 1. и 3. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АП Војводине", број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 21. фебруара 2017. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2017 од 21.2.2017. године, а ступила је на снагу 29.2.2017.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Сл. лист АПВ" бр. 14/15) у члану 1. после речи: "у области" додаје се реч: "предшколског," .

Члан 2.

Члан 2. мења се и гласи:

"Програмске активности и пројекти у смислу члана 1. ове одлуке су:

1) у области предшколског васпитања:

- подизање квалитета предшколског васпитања;
- реализација двојезичке наставе у предшколским установама;
- модернизација инфраструктуре предшколских установа

2) у области основног образовања:

- подизање квалитета основног образовања;
- реализација двојезичке наставе у основним школама;
- образовање одраслих;
- модернизација инфраструктуре основних школа;

3) у области средњег образовања:

- подизање квалитета средњег образовања;
- реализација двојезичке наставе у средњим школама;
- модернизација инфраструктуре средњих школа;

4) у области ученичког стандарда:

- подизање квалитета ученичког стандарда;
- регресирање превоза ученика средњих школа;
- модернизација инфраструктуре установа ученичког стандарда."

Члан 3.

Члан 4. мења се и гласи:

"Право на доделу средстава имају:

1. установе основног и средњег образовања и васпитања на територији АП Војводине, за намене из члана 2. тачка 2) и 3);

2. установе ученичког стандарда на територији АП Војводине, за намене из члана 2. тачка 4), алинеја 1 и алинеја 3;

3. јединице локалне самоуправе на територији АП Војводине, за намене из члана 2. тачка 1), и тачка 4) алинеја 2;

4. удружења и национални савети националних мањина за намене из члана 2. тачка 2), алинеја 1 и тачка 3), алинеја 1;

5. регионални центри за професионални развој запослених у образовању са седиштем на територији АП Војводине, за намене из члана 2. тачка 2), алинеја 1 и тачка 3), алинеја 1."

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Број: 101-4022/2017-01

Нови Сад, 21. фебруар 2017. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István)

На основу члана 90. став 1. чл. 107. и 185. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број: 88/17 и 27/18 - др. закон), чл. 4. и 27. став 2. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон и 83/14 - др. закон), члана 34. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/09, 67/12 - Одлука Уставног суда ИУз 353/09), члана 32. став 1. тачка 4. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), а у вези с чланом 3. Покрајинске скупштинске одлуке о броју и просторном распореду јавних средњих школа на територији Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 45/18), Покрајинска влада, на седници одржаној 10. јануара 2019. године, донела је

Одлуку о оснивању Гимназије и Стручне школе "Никола Тесла" у Апатину и о укидању Гимназије "Никола Тесла" у Апатину и Средње грађевинске и дрвопрерађивачке стручне школе у Апатину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2019 од 10.1.2019. године, а ступила је на снагу 18.1.2019.

Члан 1.

Оснива се Гимназија и стручна школа "Никола Тесла" у Апатину (у даљем тексту: Школа) за обављање делатности у области средњег образовања и васпитања. Гимназија и стручна школа "Никола Тесла" у Апатину почиње са радом 1. септембра 2019. године.

Члан 2.

Укидају се Гимназија "Никола Тесла" са седиштем у Апатину, улица Блок број 112 ББ и Средња грађевинска и дрвопрерађивачка стручна школа са седиштем у Апатину, улица Блок број 112 (у даљем тексту: укинуте школе), са даном 31. августом 2019. године.

Члан 3.

Школа ће пословати под називом: Гимназија и стручна школа "Никола Тесла".

Седиште Школе је у Апатину, улица Блок број 112 ББ.

Члан 4.

На оснивање, организацију и рад Школе примењују се прописи о јавним службама и средњем образовању и васпитању.

Члан 5.

Средства за почетак рада и обављање делатности Школе обезбеђују се у складу са законом.

Члан 6.

Школа остварује планове и програме наставе и учења општег гимназијског образовања и васпитања у четворогодишњем трајању и стручног образовања и васпитања у четворогодишњем трајању за следећа подручја рада: геодезија и грађевинарство и шумарство и обрада дрвета.

План и програм наставе и учења остварује се на српском језику.

Члан 7.

До именовања школског одбора у складу са законом, Школом ће управљати привремени школски одбор, у саставу:

1) Дубравка Корач, психолошкиња из Апатина;
2) Саша Добријевић, дипломирани економиста из Апатина;
3) Драгана Узелац, професорка физичког васпитања из Апатина;
4) Владимир Дукић, правник из Апатина;
5) Гордана Јовић, економисткиња из Апатина.

Члан 8.

Привремени школски одбор:

1) донеће статут Школе до 1. септембра 2019. године;
2) донеће годишњи програм рада Школе;
3) обављаће друге послове из надлежности школског одбора утврђене законом.

Привремени школски одбор престаје с радом када се именује школски одбор у складу са законом.

Члан 9.

До именовања директора Школе, његове послове ће обављати и вршити његова овлашћења Дражић Милан, професор географије из Апатина, као вршилац дужности директора Школе.

Члан 10.

Општи акти Школе донеће се у року од 30 дана од дана доношења статута Школе.

Члан 11.

Ученици уписани у укинуте школе имају право да заврше започети разред у укинутим школама закључно са 31. августом 2019. године, и да наставе школовање у Школи, од 1. септембра 2019. године.

Члан 12.

Школа је дужна да преузме матичне књиге и другу евиденцију укинутих школа.

Члан 13.

Укинуте школе дужне су да предају матичне књиге и другу евиденцију Школи, закључно са 31. августом 2019. године.

Члан 14.

Запослене у укинутим школама преузима Школа.

Члан 15.

Имовину, права и обавезе по основу дужничко-поверилачких односа од укинутих школа преузима Школа.

Члан 16.

Укинуте школе ће усвојити завршни рачун са стањем на дан 31. август 2019. године.

Члан 17.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-981/2018
Нови Сад, 10. јануар 2019. године

Председник
Покрајинске владе

На основу члана 90. став 1. чл. 107. и 185. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број: 88/17 и 27/18 - др. закон), чл. 4. и 27. став 2. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон и 83/14 - др. закон), члана 34. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/09, 67/12 - Одлука Уставног суда ИУз 353/09), члана 32. став 1. тачка 4. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), а у вези с чланом 3. Покрајинске скупштинске одлуке о броју и просторном распореду јавних средњих школа на територији Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 45/18), Покрајинска влада, на седници одржаној 10. јануара 2019. године, донела је

Одлуку о оснивању Гимназије и Стручне школе "Доситеј Обрадовић" у Новом Кнежевцу и о укидању Гимназије у Новом Кнежевцу и Средње школе "Доситеј Обрадовић" у Новом Кнежевцу

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2019 од 10.1.2019. године, а ступила је на снагу 18.1.2019.

Члан 1.

Оснива се Гимназија и стручна школа "Доситеј Обрадовић" у Новом Кнежевцу (у даљем тексту: Школа) за обављање делатности у области средњег образовања и васпитања. Гимназија и стручна школа "Доситеј Обрадовић" у Новом Кнежевцу почиње с радом 1. септембра 2019. године.

Члан 2.

Укидају се Гимназија са седиштем у Новом Кнежевцу, улица Краља Петра I Карађорђевића број 11 и Средња школа "Доситеј Обрадовић" са седиштем у Новом Кнежевцу, улица Краља Петра I Карађорђевића број 11 (у даљем тексту: укинуте школе), са даном 31. августом 2019. године.

Члан 3.

Школа ће пословати под називом: Гимназија и стручна школа "Доситеј Обрадовић".

Седиште Школе је у Новом Кнежевцу, улица Краља Петра I Карађорђевића број 11.

Члан 4.

На оснивање, организацију и рад Школе примењују се прописи о јавним службама и средњем образовању и васпитању.

Члан 5.

Средства за почетак рада и обављање делатности Школе обезбеђују се у складу са законом.

Члан 6.

Школа остварује планове и програме наставе и учења гимназијског образовања и васпитања у четворогодишњем трајању и стручног образовања и васпитања у трогодишњем и четворогодишњем трајању за следећа подручја рада саобраћај, машинство и обрада метала и трговина, угоститељство и туризам.

План и програм наставе и учења остварује се на српском и мађарском језику.

Члан 7.

До именовања школског одбора, у складу са законом, Школом ће управљати привремени школски одбор, у саставу:

1) Ивица Брзак, дипломирани правник из Новог Кнежевца;
2) Стојанка Попов, дипломирана правница из Српског Крстура;
3) Радован Бутулија, професор физичког васпитања из Сенте;
4) Матеја Пантелић, дипломирани психолог из Кикинде;

5) Недељко Кришанов, професор физичког васпитања из Новог Кнежевца.

Члан 8.

Привремени школски одбор:

1) донеће статут Школе до 1. септембра 2019. године;

2) донеће годишњи програм рада Школе;

3) обављаће друге послове из надлежности школског одбора утврђене законом.

Привремени школски одбор престаје с радом када се именује школски одбор у складу са законом.

Члан 9.

До именовања директора Школе, његове послове ће обављати и вршити његова овлашћења Ангела Фекете, професорка енглеског језика из Новог Кнежевца, као вршилац дужности директора Школе.

Члан 10.

Општи акти Школе донеће се у року од 30 дана од дана доношења статута Школе.

Члан 11.

Ученици уписани у укинуте школе имају право да заврше започети разред у укинутим школама закључно са 31. августом 2019. године, и да наставе школовање у Школи, од 1. септембра 2019. године.

Члан 12.

Школа је дужна да преузме матичне књиге и другу евиденцију укинутих школа.

Члан 13.

Укинуте школе дужне су да предају матичне књиге и другу евиденцију Школи, закључно са 31. августом 2019. године.

Члан 14.

Запослене у укинутим школама преузима Школа.

Члан 15.

Имовину, права и обавезе по основу дужничко-поверилачких односа од укинутих школа преузима Школа.

Члан 16.

Укинуте школе усвојиће завршни рачун са стањем на дан 31. август 2019. године.

Члан 17.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-980/2018

Нови Сад, 10. јануар 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 11. став 3. и члана 24. став 2. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", број: 72/09) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 20. септембра 2012. године, донела је

ОДЛУКУ О ДЕЛИМИЧНОМ ПРЕНОСУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ГИМНАЗИЈОМ „ЈАН КОЛАР“ СА ДОМОМ УЧЕНИКА БАЧКИ ПЕТРОВАЦ У БАЧКОМ ПЕТРОВЦУ

("Сл. лист АП Војводине", бр. 25/2012)

Члан 1

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као оснивач Гимназије „Јан Колар“ са Домом ученика у Бачки Петровац (у даљем тексту: Установа), са седиштем у Бачком Петровцу, 14. Војвођанске ударне словачке бригаде 12, преноси делимично (у 50%) оснивачка права над овом установом на Национални савет словачке националне мањине са седиштем у Новом Саду Булевар Михајла Пупина 1/IV (у даљем тексту: Национални савет).

Члан 2

Овлашћује се Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада) да са Националним саветом, у складу са законом, закључи уговор о делимичном преносу оснивачких права.

Уговором из става 1. овог члана ће се регулисати међусобна права и обавезе органа Аутономне Покрајине Војводине и Националног савета, права управљања која се преносе, начин финансирања Установе од стране оснивача као и годишњи обим средстава која се обезбеђују у буџету Аутономне Покрајине Војводине за финансирање делатности ове установе.

Покрајинска влада припремиће уговор и закључити га са Националним саветом у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 3

Установа ће у складу са овом одлуком и закљученим уговором, усагласити своја општа акта у року од три месеца од дана закључења уговора.

Члан 4

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 022-1/12
Нови Сад, 20. септембар 2012. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 11. став 3. и члана 24. став 2. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", број: 72/09) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 07. децембра 2011. године, донела је

ОДЛУКУ О ДЕЛИМИЧНОМ ПРЕНОСУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД СЕНЂАНСКОМ ГИМНАЗИЈОМ У СЕНТИ

("Сл. лист АП Војводине", бр. 21/2011)

Члан 1

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као оснивач Сенћанске гимназије, *Zentai Gimnázium* (у даљем тексту: установа), са седиштем у Сенти, Главни трг 12, преноси делимично (у 40%) оснивачка права над овом установом на Национални савет мађарске националне мањине са седиштем у Суботици (у даљем тексту: Национални савет), Аге Мамужића 11.

Члан 2

Овлашћује се Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада) да са Националним саветом, у складу са законом, закључи уговор о делимичном преносу оснивачких права.

Уговором из става 1. овог члана ће се регулисати међусобна права и обавезе органа Аутономне Покрајине Војводине и Националног савета, права управљања која се преносе, начин финансирања установе од стране оснивача као и годишњи обим средстава која се обезбеђују у буџету Аутономне Покрајине Војводине за финансирање делатности ове установе.

Покрајинска влада припремиће уговор и закључити га са Националним саветом у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 3

Установа ће у складу са овом одлуком и закљученим уговором, усагласити своја општа акта у року од три месеца од дана закључења уговора.

Члан 4

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 6-13/11
Нови Сад, 07. децембар 2011. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Бранимир Митровић, с.р.

На основу члана 11. став 3. и члана 24. став 2. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", број: 72/09) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 07. децембра 2011. године, донела је

ОДЛУКУ О ДЕЛИМИЧНОМ ПРЕНОСУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКОМ ШКОЛОМ У СЕНТИ

("Сл. лист АП Војводине", бр. 21/2011)

Члан 1

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као оснивач Економско-трговинске школе Сента, *Közgazdasági és Kereskedelmi Iskola Zenta*, (у даљем тексту: установа), са седиштем у Сенти, Главни трг 12, преноси делимично (у 30%) оснивачка права над овом установом на Национални савет мађарске националне мањине са седиштем у Суботици (у даљем тексту: Национални савет), Аге Мамужића 11.

Члан 2

Овлашћује се Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада) да са Националним саветом, у складу са законом, закључи уговор о делимичном преносу оснивачких права.

Уговором из става 1. овог члана ће се регулисати међусобна права и обавезе органа Аутономне Покрајине Војводине и Националног савета, права управљања која се преносе, начин финансирања установе од стране оснивача, као и годишњи обим средстава која се обезбеђују у буџету Аутономне Покрајине Војводине за финансирање делатности ове установе.

Покрајинска влада припремиће уговор и закључити га са Националним саветом, у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 3

Установа ће у складу са овом одлуком и закљученим уговором, усагласити своја општа акта у року од три месеца од дана закључења уговора.

Члан 4

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 6-12/11
Нови Сад, 07. децембар 2011. године

Потпредседник

Скупштине АП Војводине,
Бранимир Митровић, с.р.

На основу члана 11. став 3. и члана 24. став 2. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", број: 72/09) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 07. децембра 2011. године, донела је

ОДЛУКУ О ДЕЛИМИЧНОМ ПРЕНОСУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ПОЉОПРИВРЕДНОМ ШКОЛОМ У БАЧКОЈ ТОПОЛИ

("Сл. лист АП Војводине", бр. 21/2011)

Члан 1

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као оснивач Пољопривредне школе (у даљем тексту: установа), са седиштем у Бачкој Тополи, Суботички пут бб, преноси делимично (у 30%) оснивачка права над овом установом на Национални савет мађарске националне мањине са седиштем у Суботици (у даљем тексту: Национални савет), Аге Мамужића 11.

Члан 2

Овлашћује се Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада) да са Националним саветом, у складу са законом, закључи уговор о делимичном преносу оснивачких права.

Уговором из става 1. овог члана ће се регулисати међусобна права и обавезе органа Аутономне Покрајине Војводине и Националног савета, права управљања која се преносе, начин финансирања установе од стране оснивача као и годишњи обим средстава која се обезбеђују у буџету Аутономне Покрајине Војводине за финансирање делатности ове установе.

Покрајинска влада припремиће уговор и закључити га са Националним саветом у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 3

Установа ће у складу са овом одлуком и закљученим уговором, усагласити своја општа акта у року од три месеца од дана закључења уговора.

Члан 4

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 6-11/11
Нови Сад, 07. децембар 2011. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Бранимир Митровић, с.р.

На основу члана 11. став 3. и члана 24. став 2. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", број: 72/09) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 07. децембра 2011. године, донела је

ОДЛУКУ О ДЕЛИМИЧНОМ ПРЕНОСУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ТЕХНИЧКОМ ШКОЛОМ У АДИ

("Сл. лист АП Војводине", бр. 21/2011)

Члан 1

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као оснивач Техничке школе (у даљем тексту: установа), са седиштем у Ади, Моше Пијаде 47, преноси делимично (у 50%) оснивачка права над овом установом на Национални савет мађарске националне мањине са седиштем у Суботици (у даљем тексту: Национални савет), Аге Мамужића 11.

Члан 2

Овлашћује се Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада) да са Националним саветом, у складу са законом, закључи уговор о делимичном преносу оснивачких права.

Уговором из става 1. овог члана ће се регулисати међусобна права и обавезе органа Аутономне Покрајине Војводине и Националног савета, права управљања која се преносе, начин финансирања установе од стране оснивача као и годишњи обим средстава која се обезбеђују у буџету Аутономне Покрајине Војводине за финансирање делатности ове установе.

Покрајинска влада припремиће уговор и закључити га са Националним саветом у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 3

Установа ће у складу са овом одлуком и закљученим уговором, усагласити своја општа акта у року од три месеца од дана закључења уговора.

Члан 4

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 6-10/11
Нови Сад, 07. децембар 2011. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Бранимир Митровић, с.р.

На основу члана 11. став 3. и члана 24. став 2. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", број: 72/09) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 07. децембра 2011. године, донела је

ОДЛУКУ О ДЕЛИМИЧНОМ ПРЕНОСУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ПОЉОПРИВРЕДНО-ТЕХНИЧКИМ СРЕДЊОШКОЛСКИМ ЦЕНТРОМ "БЕСЕДЕШ ЈОЖЕФ" У КАЊИЖИ

("Сл. лист АП Војводине", бр. 21/2011)

Члан 1

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као оснивач Пољопривредно-техничког средњошколског центра "Беседеш Јожеф", *Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpont* (у даљем тексту: установа), са седиштем у Кањижи, Широка 70, преноси делимично (у 40%) оснивачка права над овом установом на Национални савет мађарске националне мањине са седиштем у Суботици (у даљем тексту: Национални савет), Аге Мамужића 11.

Члан 2

Овлашћује се Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада) да са Националним саветом, у складу са законом, закључи уговор о делимичном преносу оснивачких права.

Уговором из става 1. овог члана ће се регулисати међусобна права и обавезе органа Аутономне Покрајине Војводине и Националног савета, права управљања која се преносе, начин финансирања установе од стране оснивача као и годишњи обим средстава која се обезбеђују у буџету Аутономне Покрајине Војводине за финансирање делатности ове установе.

Покрајинска влада припремиће уговор и закључити га са Националним саветом у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 3

Установа ће у складу са овом одлуком и закљученим уговором, усагласити своја општа акта у року од три месеца од дана закључења уговора.

Члан 4

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
01 Број: 6-9/11
Нови Сад, 07. децембар 2011. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Бранимир Митровић, с.р.

На основу члана 11. став 3. и члана 24. став 2. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", број: 72/09) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 07. децембра 2011. године, донела је

ОДЛУКУ О ДЕЛИМИЧНОМ ПРЕНОСУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД СРЕДЊОМ МЕДИЦИНСКОМ ШКОЛОМ У СЕНТИ

("Сл. лист АП Војводине", бр. 21/2011)

Члан 1

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као оснивач Средње медицинске школе, Средње медицинске школе, *Egészségügyi Középiskola*, (у даљем тексту: установа), са седиштем у Сенти, Главни трг 12, преноси делимично (у 30%) оснивачка права над овом установом на Национални савет мађарске националне мањине са седиштем у Суботици (у даљем тексту: Национални савет), Аге Мамужића 11.

Члан 2

Овлашћује се Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада) да са Националним саветом, у складу са законом, закључи уговор о делимичном преносу оснивачких права.

Уговором из става 1. овог члана ће се регулисати међусобна права и обавезе органа Аутономне Покрајине Војводине и Националног савета, права управљања која се преносе, начин финансирања установе од стране оснивача као и годишњи обим средстава која се обезбеђују у буџету Аутономне Покрајине Војводине за финансирање делатности ове установе.

Покрајинска влада припремиће уговор и закључити га са Националним саветом у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 3

Установа ће у складу са овом одлуком и закљученим уговором, усагласити своја општа акта у року од три месеца од дана закључења уговора.

Члан 4

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
01 Број: 6-8/11
Нови Сад, 07. децембар 2011. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Бранимир Митровић, с.р.

На основу члана 11. став 3. и члана 24. став 1. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", број: 72/09) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 05. априла 2011. године донела је

ОДЛУКУ

О ДЕЛИМИЧНОМ ПРЕНОСУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ГИМНАЗИЈОМ СА ДОМОМ УЧЕНИКА ЗА ТАЛЕНТОВАНЕ УЧЕНИКЕ "БОЉАИ" СЕНТА

("Сл. лист АП Војводине", бр. 5/2011)

Члан 1

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као оснивач Гимназије са домом ученика за талентоване ученике "Бољаи" - *Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium*, у Сенти (у даљем тексту: установа), са седиштем у Сенти, Поштанска 18, преноси делимично (у 50%) оснивачка права над овом установом на Национални савет мађарске националне мањине са седиштем у Суботици (у даљем тексту: Национални савет), Аге Мамужића 11.

Члан 2

Овлашћује се Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада) да са Националним саветом, у складу са законом, закључи уговор о делимичном преносу оснивачких права.

Уговором из става 1. овог члана ће се регулисати међусобна права и обавезе органа Аутономне Покрајине Војводине и Националног савета, права управљања која се преносе, начин финансирања установе од стране оснивача као и годишњи обим средстава која се обезбеђују у буџету Аутономне Покрајине Војводине за финансирање делатности ове установе.

Покрајинска влада припремиће уговор и закључити га са Националним саветом у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 3

Установа ће у складу са овом одлуком и закљученим уговором усагласити своја општа акта у року од три месеца од дана закључења уговора.

Члан 4

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
01 Број: 022-3/11
Нови Сад, 05. април 2011. године

Потпредседница
Скупштине АП Војводине,
Мр Маја Седларевић, с.р.

На основу члана 11. став 3. и члана 24. став 1. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", број: 72/09) и члана 34. став 1. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 05. априла 2011. године донела је

ОДЛУКУ О ДЕЛИМИЧНОМ ПРЕНОСУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ГИМНАЗИЈОМ ЗА ТАЛЕНТОВАНЕ УЧЕНИКЕ „ДЕЖЕ КОСТОЛАЊИ“ СУБОТИЦА

("Сл. лист АП Војводине", бр. 5/2011)

Члан 1

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као оснивач Гимназије за талентоване ученике "Деже Костолањи" у Суботици, *Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium-Szabadka,* Гимназија за надарене ученике *"Dezső Kosztolányi"* у Суботици *"* у Суботици (у даљем тексту: установа), са седиштем у Суботици, Трг жртава фашизма 21, преноси делимично (у 50%) оснивачка права над овом установом на Национални савет мађарске националне мањине, са седиштем у Суботици (у даљем тексту: Национални савет), Аге Мамужића 11.

Члан 2

Овлашћује се Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада) да са Националним саветом, у складу са законом, закључи уговор о делимичном преносу оснивачких права.

Уговором из става 1. овог члана ће се регулисати међусобна права и обавезе органа Аутономне Покрајине Војводине и Националног савета, права управљања која се преносе, начин финансирања установе од стране оснивача, као и годишњи обим средстава која се обезбеђују у буџету Аутономне Покрајине Војводине за финансирање делатности ове установе.

Покрајинска влада припремиће уговор и закључити га са Националним саветом у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 3

Установа ће у складу са овом одлуком и закљученим уговором, усагласити своја општа акта у року од три месеца од дана закључења уговора.

Члан 4

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
01 Број: 022-2/11
Нови Сад, 05. април 2011. године

Потпредседница
Скупштине АП Војводине,
Мр Маја Седларевић, с.р.

На основу члана 12. и 21. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91) и члана 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број 6/02),
Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2005. године, донела је

Одлуку о одређивању средњих школа од изузетног значаја за Аутономну Покрајину Војводину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2005 од 23.12.2005. године.

Члан 1.

Овом Одлуком одређују се средње школе од изузетног значаја за Аутономну Покрајину Војводину (у даљем тексту: Покрајина), чији је оснивач Скупштина Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 2.

Средње школе од изузетног значаја за Покрајину су:
- Гимназија "Јован Јовановић Змај" у Новом Саду,
- "Карловачка гимназија" у Сремским Карловцима,
- Филолошка гимназија "Деже Костолањи" у Суботици,
- Гимназија са Домом ученика за талентоване ученике "Бољан" у Сенти,
- Гимназија "Јан Колар" са Домом ученика у Бачком Петровцу,

- Основна школа и Гимназија "Петро Кузмјак" у Руском Крстуру,
- Гимназија "Борислав Петров Браца" у Вршцу,
- Школа за дизајн "Богдан Шупут" у Новом Саду и
- Балетска школа у Новом Саду.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 6-23/2005.
Нови Сад, 20. децембар 2005. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Борислав Новаковић, с.р.

На основу члана 4. и 13. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 42/91 и 71/94), а у вези са чланом 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/2002) и члана 21. тачка 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", број 17/91),
Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 24. септембра 2003. године, донела је

Одлуку о оснивању Педагошког завода Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2003 од 9.10.2003. године.

Члан 1.

Оснива се установа Педагошки завод Војводине (у даљем тексту: Завод) ради унапређења и развоја стручно-истраживачког рада у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања.

Члан 2.

Назив Завода је "Педагошки завод Војводине".
Седиште Завода је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 6.

Члан 3.

Средства за оснивање и почетак рада Завода обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.
Средства за рад Завод обезбеђује:
- из буџета Аутономне Покрајине Војводине,
- од корисника услуга обављањем послова из своје делатности,
- од донаторства и
- из других извора у складу са законом.

У случају престанка рада Завода, преостала средства припадају оснивачу.

Члан 4.

У обављању делатности Завод:

- стручно истражује садржаје програма рада у предшколским установама и наставних планова и програма за основне и средње школе и програма васпитног рада у домовима ученика;
- организује стручно усавршавање васпитача, наставника и сарадника који изводе образовно-васпитни рад на језицима националних мањина;
- пружа услуге у обављању стручно-педагошких послова покрајинским органима и организацијама;
- сарађује са одговарајућим владиним и невладиним организацијама и установама у земљи и иностранству ради праћења и размене искустава о систему образовања и васпитања и решава проблеме од заједничког интереса;
- анализира и истражује критеријуме и стандарде школског простора, опреме и наставних средстава за предшколске установе, основне и средње школе и домове ученика;
- предлаже мере за унапређивање образовно-васпитног рада у предшколским установама, основним и средњим школама и домовима ученика са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине;
- организује саветовања, семинаре и округле столове о питањима везаним за делатност Завода;
- издаје стручне публикације из области образовања;
- израђује наставне програме за језике националних мањина, поједине наставне програме од значаја за националне мањине, даје мишљење на уџбенике за језике националних мањина, програме васпитног рада предшколских установа, наставне планове и програме за основне и средње школе и програме васпитног рада за домове ученика;
- обавља и друге послове у складу са законом у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда од интереса за Аутономну Покрајину Војводину.

Завод може, у складу са статутом, обављати и друге делатности, уз сагласност Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 5.

Органи управљања Завода су: директор, Управни одбор и Надзорни одбор.

Директора, чланове Управног и Надзорног одбора именује Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на четири године.

Члан 6.

До именовања директора послове и овлашћења директора Завода обављаће вршилац дужности директора, Даница Стефановић, професор историје, председник Добротворног друштва "Панонија" из Новог Сада.

Члан 7.

Управни одбор Завода има девет чланова, од којих се три члана именују из реда запослених у Заводу, а осталих шест чланова из реда истакнутих научних и просветних радника.

Члан 8.

До именовања Управног одбора, функцију органа управљања обављаће привремени Управни одбор.

За чланове Привременог управног одбора именује се:

за председника

- др Јован Комшић, ванредни професор, виши научни сарадник у Центру за социолошка истраживања Института друштвених наука у Београду,
за чланове:
- Светлана Вујовић, помоћник покрајинског секретара за образовање и културу, за област образовања,
- Бранка Беадер, помоћник покрајинског секретара за образовање и културу, за правне и опште послове,
- др Светлана Радосављевић, руководилац одељења ЈП Завода за уџбенике и наставна средства - Одељење у Новом Саду и
- Екрес Розалија, начелник одељења - виши саветник за економско-финансијске послове и односе са трезором у Покрајинском секретаријату за образовање и културу.

Члан 9.

Привремени управни одбор ће:
- донети Статут Завода,
- донети Годишњи програм рада Завода,
- донети Финансијски план Завода,
- обавити и друге послове из надлежности Завода, у складу са законом.

Члан 10.

Надзорни одбор Завода има три члана. Један члан Надзорног одбора се именује из реда запослених у Заводу, а два члана из реда истакнутих дипломираних правника и дипломираних економиста.

Члан 11.

Надзорни одбор:
- врши надзор над законитошћу рада Завода,
- прегледа периодичне и годишње обрачуне и утврђује да ли су сачињени у складу са законом,
- утврђује да ли се документи Завода воде у складу са законом и другим прописима и може их дати на вештачење,
- доноси пословник,
- обавља и друге послове утврђене Статутом Завода.

О резултатима надзора Надзорни одбор обавештава Скупштину Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 12.

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине даје сагласност на Статут Завода.
Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине даје сагласност на Финансијски план, Завршни рачун и Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Заводу.

Члан 13.

Завод подноси извештај о раду Скупштини Аутономне Покрајине Војводине најмање једанпут годишње.

Члан 14.

За обављање појединих стручних послова из своје надлежности Завод може ангажовати друга правна или физичка лица.

Члан 15.

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Завода у року од три месеца од дана именовања Управног одбора.

Члан 16.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-30
Нови Сад, 24. септембра 2003. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Ненад Чанак, с.р.

На основу члана 2, а у вези са чланом 65. став 1. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Сл. гласник РС", број: 6/2002) и члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине,
Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. јула 2003. године, донела је

Одлуку о начину рада домова ученика и средњих школа са домом ученика са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2003 од 17.7.2003. године.

Основне одредбе

Члан 1.

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као оснивач домова ученика и средњих школа са домом ученика (у даљем тексту: дом) са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајина), овом одлуком уређује начин рада домова са седиштем на територији Покрајине, начин коришћења услуга дома и друга питања везана за обављање делатности дома.

Члан 2.

У обављању делатности утврђене законом дом:
- ствара повољне услове за образовање ученика и развија код ученика радне, културне и хигијенске навике,
- развија код ученика смисао за колективни живот,
- изграђује код ученика навике за културно-стваралачко коришћење слободног времена и спортско-рекреативне активности,
- развија код ученика етничку и верску толеранцију и обезбеђује уставом загарантоване људске слободе и права,
- предузима мере за јачање поверења међу ученицима и спречава понашања која нарушавају међуетничку толеранцију и право на разликовање,
- организује трибине са програмима међусобног упознавања, развоја креативности, такмичења, едукације за толеранцију и интеркултуралност, културно-забавни живот ученика и спортско-рекреативне активности.

Домови организују културно-забавну активност ученика и спортско-рекреативне активности ученика самостално или у сарадњи са другим установама и организацијама.

Члан 3.

У дому су забрањене активности којима се угрожавају и омаловажавају групе и појединци по основу расне, националне, језичке, верске или полне припадности и политичког опредељења и подстицање таквих активности.

У дому је забрањено физичко кажњавање и вређање личности ученика.

Програм рада

Члан 4

Дом доноси петогодишњи програм развоја делатности уз сагласност Скупштине Аутономне Покрајине Војводине.

Дом доноси до 15. септембра годишње програм рада за школску годину.

Годишњи програм рада и извештај о остваривању овог програма дом доставља покрајинском органу управе надлежном за послове ученичког и студентског стандарда у року од 30 дана од дана доношења.

На годишњи програм рада и на извештај о остваривању овог програма сагласност даје Скупштина Аутономне Покрајине Војводине.

Статусне промене и промене делатности

Члан 5.

Дом може вршити статусне промене, променити назив, седиште и делатност само уз претходну сагласност Скупштине Аутономне Покрајине Војводине.

Одговорност васпитача и стручних сарадника

Члан 6.

Васпитач и стручни сарадник који не остварују програм васпитног рада са ученицима и циљ и задатке васпитног рада, и васпитач, стручни сарадник и други запослени који својим понашањем угрожава и омаловажава групе и појединце по основу расне, националне, језичке и верске или полне припадности и политичког опредељења или подстиче на такво понашање, који физички кажњава или вређа личност ученика, чини тежу повреду радне обавезе.

Директор дома удаљава васпитача и стручног сарадника из дома због повреде радне обавезе из става 1. овог члана до окончања дисциплинског поступка.

Ако директор дома не удаљи из дома васпитача и стручног сарадника у случајевима из става 1. овог члана, васпитача и стручног сарадника ће удаљити покрајински орган управе надлежан за послове ученичког и студентског стандарда.

Коришћење услуга дома

Члан 7.

Ученици се примају у дом од 1. септембра до 30. јуна наредне године.

У периоду од 30. јуна до 30. августа домови могу пружати услуге трећим лицима у случајевима и по ценовнику који утврди управни одбор дома на предлог директора.

Дом закључује уговор са родитељем ученика који је примљен у дом.

Уговором се утврђују међусобна права и обавезе уговорних страна у коришћењу услуга дома. Уговор обавезно садржи време коришћења услуга дома.

Члан 8.

Ученици су дужни да користе услуге дома на начин утврђен статутом и другим општим актом дома.

Сагласност на статут дома и општи акт којим се уређује начин коришћења услуга дома даје Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

У коришћењу услуга дома ученици су дужни да се брижљиво односе према имовини дома.

Родитељи ученика који учини материјалну штету у коришћењу услуга дома намерно или из крајње непажње, дужни су да штету надокнаде.
Директор дома је дужан да покрене поступак за утврђивање материјалне штете, висине штете, околности под којима је штета настала, ученика који је штету проузроковао и начина на који ће родитељи починиоца штете штету надокнадити.

Члан 10.

Против ученика који не поштује правила понашања у дому покреће се дисциплински поступак и изричу дисциплинске мере: опомена, укор, укор пред забрану коришћења услуга дома, привремена и трајна забрана коришћења услуга дома.
Статутом дома се утврђују повреде дисциплине, органи и поступак изрицања и извршавања дисциплинских мера.
Укор пред забрану коришћења услуга дома, привремена и трајна забрана коришћења услуга дома изричу се за теже повреде дисциплине.

Члан 11.

Тежим повредама дисциплине сматрају се:
- остваривање права на коришћење услуга дома на основу исправа са лажним подацима,
- фалсификовање јавних исправа на основу којих се остварује право на коришћење услуга дома,
- уништавање имовине дома намерно или из крајње непажње,
- распиривање расне, националне и верске мржње и нетрпељивости и радње које указују на етничку и верску нетолеранцију,
- организовање активности којима се угрожавају или омаловажавају ученици у дому по основу расне националне, језичке, верске или полне припадности или политичког опредељења или подстицање таквих активности,
- продаја и конзумирање алкохола и других психоактивних супстанци,
- изазивање туче у дому,
- крађа имовине ученика у дому или имовине дома, и
- друге повреде предвиђене статутом дома.

За теже повреде дисциплине из става 1. алинеје 1. до 8. овог члана обавезно се изриче дисциплинска мера трајне забране коришћења услуга дома.
О изреченим дисциплинским мерама дом води евиденцију.

Казнене одредбе

Члан 12.

Новчаном казном од 10.000,00 до 50.000,00 динара казниће се за прекршај дом:
- ако не донесе годишње програм рада (члан 4. став 2. и 3.) и ако га не достави покрајинском органу управе надлежном за послове ученичког и студентског стандарда (члан 4. ставови 2. и 3.),
- ако не закључи уговор са родитељем ученика, корисника услуга дома (члан 7. став 3.),
- ако не покрене поступак за утврђивање материјалне штете причињене дому (члан 9. став 3.),
- ако не покрене поступак против ученика за теже повреде дисциплине из члана 11. став 1. ове одлуке,
- ако за теже повреде дисциплине из члана 11. став 1. тачке 1. до 8. ове одлуке не изрекне дисциплинску меру трајне забране коришћења услуга дома.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у дому новчаном казном од 1.000,00 до 10.000,00 динара.

Члан 13.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 6-6
Нови Сад, 10. јула 2003. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Јелена Јевтић, с.р.

На основу члана 2. а у вези са чланом 65. став 1. Закона о утврђивању одређених надлежности Аутономне Покрајине ("Службени гласник РС", број 6/02) и члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91),
Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. маја 2006. године, донела је

Одлуку о измени Одлуке о начину рада домова ученика и средњих школа са домом ученика са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2006 од 31.5.2006. године.

Члан 1.

У Одлуци о начину рада домова ученика и средњих школа са домом ученика са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 10/03), у члану 4. став 4. се брише.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 6-6/2003.
Нови Сад, 24. маја 2006. год.

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Борислав Новаковић, с.р.

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине, а у вези са чланом 13. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број: 6/2002), и чланом 14. Закон о средњој школи ("Службени гласник Републике Србије", број 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 24/96 и 23/2002)
Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 22. априла 2003. године, донела је

Одлуку о оснивању Филолошке гимназије "Деже Костолањи" у Суботици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2003 од 30.4.2003. године.

Члан 1.

Оснива се Филолошка гимназија "Деже Костолањи" у Суботици (у даљем тексту: Гимназија) за школовање обдарених ученика.

Члан 2.

Назив Гимназије је: Филолошка гимназија "Деже Костолањи"
"Kosztolányi Dezső" nyelvi gimnázium.
Седиште Гимназије у Суботици, Трг Жртава фашизма 21.

Члан 3.

Средства потребна за оснивање и почетак рада установе обезбеђују се у Буџету АП Војводине.
Сагласност на Статут Гимназије у име оснивача даје Извршно веће АП Војводине.

Члан 4.

Гимназија ће почети са радом школске 2003/2004. године, почев од I разреда.

Члан 5.

Наставни план и програм ће се остваривати на мађарском језику.

Члан 6.

Функцију органа управљања Гимназије обављаће привремени Школски одбор.
За председника и чланове привременог Школског одбора именују се:
• за председника
др Тамаш Корхец, покрајински секретар за прописе, управу и националне мањине и члан Извршног већа АП Војводине,
• за чланове:
- Кучера Геза, председник Извршног одбора Општине Суботица,
- Арпаши Илдико, главни и одговорни уредник радио програма на мађарском језику Радио Суботице,
- Шош Едит, професор биологије Хемијско-технолошке средње школе "Лазар Нешић" у Суботици и
- Хорват Милитичи Емилиа, професор енглеског и француског језика у пензији.

Члан 7.

Овлашћења привременог Школског одбора су:
- да донесе Статут Школе до 15. јуна 2003. године,
- да распише конкурс за избор наставника и стручних сарадника и да мишљење о кандидатима који су се пријавили на конкурс,
- да организује изборе за чланове Савета родитеља,
- да припреми предлоге кандидата за чланове Школског одбора из реда Наставничког већа и Савета родитеља,
- да распише конкурс за директора Гимназије,
- да организује адаптацију и опремање зграде Гимназије.
Привремени Школски одбор престаје са радом даном конституисања Школског одбора у складу са законом.

Члан 8.

Послове директора Гимназије ће обављати у статусу вршиоца дужности директора Нађ Тибор, професор историје, директор Основне школе "Стари Ковач Ђула" у Старој Моравици.

Члан 9.

Скупштина општине ће именовати чланове Школског одбора Гимназије до 30. септембра 2003. године.
Школски одбор ће изабрати директора Гимназије у року од два месеца од дана конституисања.

До адаптације зграде на адреси Трг Жртава фашизма 21 Гимназија ће привремено обављати делатност у згради Техничке школе у Суботици.

Члан 10.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-6
Нови Сад, 22. априла 2003. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Егереши Шандор, **с.р.**

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине, а у вези са чланом 13 став 1. тачка 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02) и чланом 31. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 62/03), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. септембра 2003. године, донела је

Одлуку о измени Одлуке о оснивању Филолошке гимназије "Деже Костолањи" у Суботици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2003 од 9.10.2003. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Филолошке гимназије "Деже Костолањи" у Суботици ("Сл. лист АПВ", бр. 6/03), у члану 3. став 2. се брише.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-6
Нови Сад, 24. септембра 2003. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Ненад Чанак, с.р.

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине, а у вези са чланом 13. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број: 6/2002) и чланом 14. Закона о средњој школи ("Службени гласник РС", број 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 24/96 и 23/2002) Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 22. априла 2003. године, донела је

Одлуку о оснивању Гимназије за талентоване ученике природно-математичког усмерења у Сенти

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2003 од 30.4.2003. године.

Члан 1.

Оснива се Гимназија за талентоване ученике природно-математичког усмерења у Сенти (у даљем тексту: гимназија) за школовање талентованих ученика природно-математичког усмерења.

Члан 2.

Назив Гимназије је: Гимназија за талентоване ученике природно-математичког усмерења. Седиште Гимназије је у Сенти, улица Генерала Петра Драпшина број 18.

Члан 3.

Средства потребна за оснивање и почетак рада установе обезбеђују се у Буџету АП Војводине.

Сагласност на Статут Гимназије у име оснивача даје Извршно веће АП Војводине.

Члан 4.

Гимназија ће почети са радом школске 2003/2004. године, почев од I разреда.

Члан 5.

Наставни план и програм ће се остваривати на мађарском језику.

Члан 6.

Функцију органа управљања Гимназије обављаће привремени Школски одбор.

За председника и чланове привременог Школског одбора именују се:

• за председника

- Хајнал Јане, магистар лингвистичких наука из Сенте, запослен у Културно-образовном центру "Турзо Лајош" у Сенти.

• за чланове:

- Ковач Нандор, наставник музичке културе из Сенте, члан извршног одбора СО Сента,
- др Жолдош Ференц, запослен у Основној школи "Стеван Сремац" у Сенти,
- Шипош Елвира, професор математике запослена у Гимназији у Сенти и
- Маријаш Илдико, професор хемије, запослена у Гимназији у Сенти.

Члан 7.

Овлашћења привременог Школског одбора су:

- да донесе Статут гимназије до 15. јуна 2003. године,
- да распише конкурс за избор наставника и стручних сарадника и да мишљење о кандидатима који су се пријавили на конкурс,
- да организује изборе за чланове Савета родитеља,
- да припреми предлоге кандидата за чланове Школског одбора из реда Наставничког већа и Савета родитеља,

- да распише конкурс за директора Гимназије,
- да организује адаптацију и опремање зграде Гимназије.

Привремени Школски одбор престаје са радом даном конституисања Школског одбора, у складу са законом.

Члан 8.

Послове директора гимназије ће обављати у статусу вршиоца дужности директора Патаки Тибор, професор историје, запослен у гимназији у Сенти.

Члан 9.

Скупштина општине ће именовати чланове Школског одбора Гимназије до 30. септембра 2003. године.

Школски одбор ће изабрати директора Гимназије у року од два месеца од дана конституисања.

Гимназија ће обављати делатност у згради Културно образовног центра "Турзо Лајош" у Сенти. Одговарајућу опрему и наставна средства за извођење наставе обезбедила је СО Сента.

Члан 10.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-7

Нови Сад, 22. априла 2003. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Егереши Шандор, с.р.

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине, а у вези са чланом 13. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), и члана 29. став 2. и члана 31. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 62/03),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. септембра 2003. године, донела је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању Гимназије за талентоване ученике природно-математичког усмерења у Сенти

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2003 од 9.10.2003. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Гимназије за талентоване ученике природно-математичког усмерења у Сенти ("Сл. лист АПВ", бр. 6/03), у називу Одлуке иза речи: "Гимназије" додају се речи: "са домом ученика".

Члан 2.

Члан 1. мења се и гласи:

"Оснива се Гимназија са домом ученика за талентоване ученике природно-математичког усмерења у Сенти (у даљем тексту: Гимназија) за школовање, смештај и исхрану талентованих ученика природно-математичког усмерења".

Члан 3.

У члану 2. прва реченица мења се и гласи:
"Назив Гимназије је: Гимназија са домом ученика за талентоване ученике природно-математичког усмерења у Сенти".

Члан 4.

У члану 3. став 2. се брише.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-7
Нови Сад, 24. септембра 2003. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Ненад Чанак, с.р.

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине, а у вези са чланом 13. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број: 6/2002),
Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 22. априла 2003. године, донела је

Одлуку о оснивању Средње медицинске школе у Сенти

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2003 од 30.4.2003. године.

Члан 1.

Оснива се Средња медицинска школа у Сенти (у даљем тексту: Средња школа) као стручна школа за обављање делатности у подручју рада здравство и социјална заштита, област здравство за занимања медицинара.

Члан 2.

Назив Средње школе је: Средња медицинска школа.
Седиште Средње школе је у Сенти, Трг маршала Тита 12.

Члан 3.

Средња школа ће обављати делатност у згради Гимназије у Сенти.
За извођење наставе Средња школа ће користити опрему и наставна средства Гимназије у Сенти.

Члан 4.

Средња школа ће почети са радом школске 2003/2004. године, у одељењима I до IV разреда.

Члан 5.

Наставни план и програм ће се остваривати на српском и мађарском језику.

Члан 6.

Функцију органа управљања Средње школе обављаће привремени Школски одбор.
За председника и чланове привременог Школског одбора именују се:

1. др Месарош Антал, професор физике, запослен у Гимназији у Сенти, на место председника Школског одбора,
за чланове Школског одбора:
2. Сегедински Жужана, наставник здравствене неге, запослена у Гимназији у Сенти,
3. др Нађ Абоњи Ендре, професор здравствених предмета, запослен у Болници у Сенти,
4. Варга Францишка, наставник здравствене неге, запослена у Гимназији у Сенти,
5. Борош Бела, професор математике, запослен у Гимназији у Сенти,
6. Спречкић Горјана, професор хемије, запослена у Гимназији у Сенти,
7. Гајда Атила, професор физичког васпитања, запослен у Гимназији у Сенти.

Члан 7.

Овлашћења привременог Школског одбора су:
- да донесе Статут Школе до 15. јуна 2003. године,
- да распише конкурс за избор наставника и стручних сарадника и да мишљење о кандидатима који су се пријавили на конкурс,
- да организује изборе за чланове Савета родитеља,
- да припреми предлоге кандидата за чланове Школског одбора из реда Наставничког већа и Савета родитеља,
- да распише конкурс за директора Средње школе.

Привремени Школски одбор престаје са радом даном конституисања Школског одбора у складу са законом.

Члан 8.

Послове директора Школе ће обављати у статусу вршиоца дужности директора Нађ Абоњи Золтан, професор физике, запослен у Гимназији у Сенти.

Члан 9.

Скупштина општине ће именовати чланове Школског одбора Средње школе до 31. августа 2003. године.
Школски одбор ће изабрати директора Средње школе у року од два месеца од дана конституисања.

Члан 10.

Ученици који су започели школовање као ученици Медицинске школе у Зрењанину, у издвојеним одељењима у Сенти, за образовне профиле: медицинска сестра - техничар и физиотерапеут техничар, настављају образовање као ученици Средње школе.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-8
Нови Сад, 22. априла 2003. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Егереши Шандор, с.р.

На основу члана 10. така 3. и члана 21. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", бр. 17/91.), а у вези са чланом 12. став 1. тачка 13. и ставом 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС"; бр. 6/2002.),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 27. јуна 2002. године, донела је

Одлуку о начину утврђивања подручја за упис деце у основне школе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2002 од 8.7.2002. године.

Члан 1.

Поверава се Граду Новом Саду и општинама на територији Аутономне Покрајине Војводине утврђивање подручја са којих се деца уписују у одређену основну школу.

Члан 2.

Обавезују се Град Нови Сад и општине на територији Аутономне Покрајине Војводине да о извршеним повереним пословима доставе извештај Покрајинском секретаријату за образовање и културу.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 61-8
Нови Сад, 27. јуна 2002. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Јелена Јефтић, с.р.

На основу члана 185. став 1, а у вези са чланом 28. став 6. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18 - др. закон и 10/19) и члана 15. и 16. став 2., члана 24. став 2. и члана 37. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар д о н о с и:

Правилник о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2019 од 29.5.2019. године, а ступио је на снагу 6.6.2019.

Члан 1.

Овим правилником утврђује се време остваривања образовно-васпитног рада у току школске 2019/2020. године и време и трајање школског распуста ученика у основним школама са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине.

Остали обавезни и факултативни облици образовно-васпитног рада предвиђени наставним планом и програмом за основне школе планирају се годишњим планом рада.

Члан 2.

Настава и други облици образовно-васпитног рада у основној школи се остварују у току два полугодишта.

Прво полугодиште почиње у понедељак, 2. септембра 2019. године, а завршава се у понедељак, 23. децембра 2019. године. У првом полугодишту има 80 наставних дана.

Друго полугодиште почиње у среду, 15. јануара 2020. године и завршава се:

- у уторак 16. јуна 2020. године, за ученике од првог до седмог разреда и има 100 наставних дана,
- у уторак, 02. јуна 2020. године, за ученике осмог разреда и има 90 наставних дана.

Члан 3.

Наставни план и програм за ученике од првог до седмог разреда остварује се у 36 петодневних наставних недеља, односно 180 наставних дана.

Наставни план и програм за ученике осмог разреда остварује се у 34 петодневне наставне недеље, односно 170 наставних дана.

Табеларни преглед школског календара за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину, који се налази у прилогу овог правилника као његов саставни део, исказан је у полугодиштима и квартално.

Први квартал има 40, други 40, трећи 51 наставни дан.

Четврти квартал има 49 наставних дана за ученике од првог до седмог разреда, а 39 наставних дана за ученике осмог разреда.

Члан 4.

Основна музичка и балетска школа може да изводи наставу и у току шест наставних дана у недељи, према годишњем плану рада школе у складу са законом.

Члан 5.

У току наставног периода школа може утврдити у свом годишњем плану рада највише четири наставне суботе и то у случају ако се:

- у наставни дан обележава дан школе, или
- у наставни дан, истовремено, за већи део ученика школе, реализују екскурзије, или неке друге активности
- у наставни дан са већином ученика учествује на некој спортској или друштвеној манифестацији, или је школа домаћин такмичења, друштвене или спортске манифестације, или
- је због одсуства већег броја ученика или запослених, који обележавају верски празник, или празник националне мањине утврђен од стране националног савета одређене националне мањине у Републици Србији, у дан тог празника отежано извођење наставе.

Наставна субота у којој се надокнађује пропуштен рад у смислу става 1. овог члана, налази се у истом кварталу у коме је и дан који је одређен као ненаставни.

У свим другим случајевима одступања од школског календара, школа је дужна да поступа у складу са чланом 28. став 5. и 105. став 3. и 4. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017 и 27/2018).

Члан 6.

У току школске године ученици имају зимски, пролећни и летњи распуст.

Зимски распуст почиње у уторак, 24. децембра 2019. године, а завршава се у уторак, 14. јануара 2020. године.

Пролећни распуст почиње у петак, 10. априла 2020. године, а завршава се у понедељак, 20. априла 2020. године.

За ученике од првог до седмог разреда, летњи распуст почиње у среду, 17. јуна 2020. године, а завршава се у петак, 31. августа 2018. године. За ученике осмог разреда летњи распуст почиње по завршетку завршног испита, а завршава се у суботу, 31. августа 2020. године.

Члан 7.

Време саопштавања успеха ученика и поделе ђачких књижица, сведочанстава и диплома по завршетку првог, односно другог полугодишта, школа утврђује годишњим планом рада.

Члан 8.

У школи се празнују државни и верски празници у складу са Законом о државним и другим празницима у Републици Србији ("Службени гласник РС" број 43/01, 101/07 и 92/11).

У школи се обележава:

- Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату, који пада у понедељак 21. октобра 2019. године, радни је и наставни дан.

- Дан примирја у Првом светском рату, који пада у понедељак, 11. новембра 2019. године је нерадни и ненаставни дан.

- Свети Сава - Дан духовности, који пада у понедељак, 27. јануара 2020. године и ненаставни дан.

- Сретење - Дан државности, који пада у суботу, и недељу 15. и 16. фебруара 2020. године, обележава се првог наредног радног дана у понедељак 17.02.2020 године као нерадни и ненаставни дан.

- Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату, који пада у среду, 22. априла 2020. године, радни је и наставни дан.

- Празник рада, који пада у петак и суботу 1. и 2. маја 2020. године, нерадни су и ненаставни дани.

- Дан победе, који пада у суботу, 9. маја 2020. године, као радни и ненаставни дан, и Видовдан-спомен на Косовску битку, који пада у недељу, 28. јуна 2020. године и нерадни је дан.

У школама се обележава и Дан просветних радника, који пада у петак, 8. новембра 2019. године, радни је и наставни дан.

Члан 9.

Ученици и запослени у школи имају право да не похађају наставу, односно да не раде, у дане верских празника:

- православци - на први дан крсне славе.

- припадници верских заједница које обележавају верске празнике по Грегоријанском односно Јулијанском календару - на први дан Божића и у дане Ускршњих празника почев од Великог петка закључно са другим даном празника.

- припадници Исламске заједнице - петак, 31. јул 2020. године, на први дан Курбан Бајрама и недеља, 24. мај 2020. године, на први дан Рамазанског Бајрама.

- припадници Јеврејске заједнице - среда, 09. октобар 2019. године, на први дан Јом Кипура и четвртак, 09. априла 2020. године на Пасху или Песах.

Члан 10.

Одлукама националних савета националних мањина утврђени су следећи национални празници националних мањина:

- за мађарску националну заједницу:

* 15. март - Дан револуције и ослободилачке борбе 1848/49;

* 20. август - Дан Светог Стевана и

* 23. октобар - Дан почетка револуције и ослободилачке борбе 1956. године.

- за бошњачку националну заједницу:

* 11. мај - Дан Бошњачке националне заставе;

* први дан Рамазанског бајрама;

* први дан Курбанског бајрама и

* 20. новембар - Дан ЗАВНОС-а.

- за буњевачку националну заједницу:

* 2. фебруар - Дан великог прела;

* 23. фебруар - Дан избора првог Националног савета;

* 15. август - Дан Дужијанце и

* 25. новембар - Дан када је 1918. године у Новом Саду одржана Велика Народна скупштина Срба, Буњеваца и осталих Словена.

- за хрватску националну заједницу:

* 19. март - благдан Светог Јосипа;

* 15. август - датум рођења суботичког бискупа Ивана Антуновића;

* 16. октобар - датум рођења бана Јосипа Јелачића и

* 15. децембар - датум оснивања Хрватског националног вијећа.

- за румунску националну заједницу:

* 15. јануар - датум рођења националног песника Михаи Еминескуа;

* 4. септембар - празник Велике госпојине;

* 1. децембар - Национални празник Румуније и

* 7. децембар - Дан националног савета.

- за русинску националну заједницу:

* 17. јануар - Дан Русина.

- за украјинску националну заједницу:

* 17. мај - Дан украјинске заједнице у Србији и
* 14. октобар - Дан украјинских хероја.
- за македонску националну заједницу:
* 2. август - Илинден - Дан устанка народа Македоније против Турака;
* 8. септембар - Дан државности Републике Македоније;
* 11. октобар - Дан борца и
* 16. децембар - Дан Националног савета.
- за немачку националну заједницу:
* 15. децембар - Дан оснивања националног савета.
- за ромску националну заједницу:
* 14. јануар -Василица;
* 3. петак у марту - Бибија;
* 8. април - Међународни дан Рома и
* 6. мај -Ђурђевдан.
- за бугарску националну заједницу:
* 3. март -Дан ослобођења од турског ропства;
* 24. мај - Дан Кирила и Методија и
* 1. новембар - Дан народних будитеља.
- за чешку националну заједницу:
* 4. фебруар - Дан чешке књижевности;
* 28. март - Дан образовања;
* 16. мај - Дан националног савета;
* 28. септембар - Дан Чеха (Св. Вацлав) и
* 4. октобар - Дан чешког језика.
- за словачку националну заједницу:
* први викенд у августу - Дани словачких народних свечаности.

Члан 11.

За време зимског распуста, школа може да планира реализовање додатног и допунског рада са ученицима.

О броју часова, обухвату ученика и распореду извођења додатног и допунског рада са ученицима из става 1. овог члана, на предлог наставничког већа одлучује директор.

Члан 12.

Ученици осмог разреда полагаће пробни завршни испит у петак, 27.03.2020. године и у суботу, 28.03.2020. године, а завршни испит у среду, 17.06.2020. године, четвртак, 18.06.2020. године и петак, 19.06.2020. године.

Члан 13.

Годишњим планом рада Школа је обавезна да планира два радна дана на нивоу школске године (субота - 14. септембар или 21. септембар 2019. године у првом полугодишту и субота 23. или 30. маја 2020. године у другом полугодишту) за организовање и реализацију активности из области изборних предмета (грађанско васпитање, верска настава и др.), ваннаставних активности, спортских активности, области екологије и заштите животне средине, културно-уметничке активности, као на пример:

- одлазак у верске објекте - цркве, манастири и храмови,
- одлазак у музеје и галерије, спомен збирке,
- обилазак етно кућа, историјских налазишта,
- одлазак у национални парк, природне резервате,
- организовање акција озелењавања и уређења школе и околине,
- активности у локалној заједници,
- спортски сусрети,
- сусрети школа,
- организован одлазак на едукативне и креативне радионице,
- организовање мини истраживачких пројеката,
- забавна међуодељењска дружења (квиз такмичење, прослава рођендана, игранке) и слично.

Годишњим планом рада Школа треба да предвиди дан за организовану посету ученика међународном сајму образовања "Путокази" у Новом Саду. Уколико се ова активност реализује у наставни дан, школа утврђује начин надокнађивања пропуштеног образовно-васпитног рада до краја полугодишта у којем је организована посета.

Члан 14.

У уторак, 12. новембра настава се изводи према распореду од понедељка, у среду, 20. новембра 2019. године настава се изводи према распореду од понедељка, у четвртак, 28. новембра 2019. године настава се изводи према распореду од петка.

Члан 15.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине", а сходно члану 53. став 2. Закона о државној управи ("Службени гласник РС", бр 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), биће објављен и у "Службеном гласнику РС".

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Број: 128-610-2/2019-01

У Новом Саду, 28.05.2019. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 28. став 5. тачка 1, члана 185. став 1 Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 10/19 и 6/20) и члана 15, 16, 24. и 37. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар д о н о с и:

Правилник о изменама и допунама Правилника о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 30/2020 од 21.5.2020. године, а ступио је на снагу 29.5.2020.

Члан 1.

У Правилнику о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. ("Службени лист АПВ", бр. 29/2019) у члану 2. став 3. алинеја друга речи:

"у уторак, 2. јуна 2020. године" замењују се речима: "у петак, 5. јуна 2020. године".

Члан 2.

Члан 3. мења се и гласи:

Наставни план и програм за ученике од првог до седмог разреда остварује се у 36 петодневних наставних недеља, односно 180 наставних дана.

Наставни план и програм за ученике осмог разреда остварује се у 34 петодневне наставне недеље, односно 170 наставних дана.

У случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће да школе остваре обавезне облике образовно-васпитног рада у пуном броју наставних седмица и наставних дана на годишњем нивоу, могуће је одступање у броју до 5% од утврђеног броја петодневних наставних седмица, односно наставних дана.

Школа је у обавези да годишњим планом рада равномерно распореди дане у седмици, изузев у случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће да дани у седмици, који су распоређени годишњим планом рада, буду равномерно распоређени.

Сваки дан у седмици неопходно је да буде заступљен 36, односно 34 пута, изузев у случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће обезбедити да сваки дан у седмици буде заступљен утврђен број пута.

У периоду од понедељка, 1. јуна 2020. године до уторка, 16. јуна 2020. године, школа организује посебне часове наставе на којима се ученицима пружа могућност да покажу бољи ниво постигнућа из одређене наставне области/теме у оквиру одговарајућег предмета, програма и активности. О намери да похађају посебне часове наставе ученици претходно обавештавају одељенског старешину.

Посебни часови наставе организују се на начин који осигурава безбедност и здравље ученика и запослених, у складу са препорукама надлежних органа и институција, у школском простору.

У периоду од среде, 3. јуна 2020. године до понедељка, 15. јуна 2020. године, школа организује припрему за полагање завршног испита (у даљем тексту: припремна настава), у складу са исказаним потребама ученика, а дужна је да организује припремну наставу у трајању од десет дана, у складу са законом.

Изузетно, припремна настава може да се организује и као настава на даљину, у складу са препорукама надлежних органа и институција."

Члан 3.

У члану 4. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

"У случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће да школе остваре обавезне облике образовно-васпитног рада у пуном броју наставних седмица и наставних дана на годишњем нивоу, могуће је одступање у броју до 5% од утврђеног броја петодневних наставних седмица, односно наставних дана."

Члан 4.

У члану 5. став 3. иза израза "27/2018 - др. закон", додаје се: "10/2019 и 6/2020".

Члан 5.

У члану 6. став 1. реч: "пролећни" брише се.

У члану 6. став 3. брише се.

Члан 6.

У члану 8. став 2. алинеја трећа иза речи: "године" додају се речи: "је радни".

Члан 7.

Члан 12. мења се и гласи:

Ученици осмог разреда полагаће пробни завршни испит у уторак 2. јуна 2020. године, а завршни испит у среду 17. јуна 2020. године, у четвртак 18. јуна 2020. године и у петак 19. јуна 2020. године.

Овај Правилник о изменама допунама Правилника о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ", а сходно члану 53. Закона о државној управи ("Службени гласник РС", бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/10 - др. закон), биће објављен и у "Службеном гласнику РС"

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Nyilas Mihály

(Михаљ Њилаш

На основу члана 185. став 1, а у вези са чланом 28. став 6. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр: 88/17, 27/18 - др. закон и 10/19.) и члана 15. и 16. став 2., члана 24. став 2. и члана 37. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар д о н о с и:

Правилник о школском календару за средње школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2019 од 29.5.2019. године, а ступио је на снагу 6.6.2019.

Члан 1.

Овим правилником утврђује се време остваривања образовно-васпитног рада (теоријска настава, практична настава и вежбе) у току школске 2019/2020. године и време и трајање школског распуста ученика у средњим школама са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине.

Остали обавезни и факултативни облици образовно-васпитног рада предвиђени наставним планом и програмом за средње школе планирају се годишњим планом рада.

Члан 2.

Настава и други облици образовно-васпитног рада у средњој школи се остварују у току два полугодишта.

Прво полугодиште почиње у понедељак, 2. септембра 2019. године, а завршава се у понедељак, 23. децембра 2019. године. У првом полугодишту има 81 наставни дан.

Друго полугодиште почиње у среду, 15. јануара 2020. године и завршава се:

- у петак, 22. маја 2020. године и има 84 наставних дана за ученике четвртог разреда гимназије;
- у петак, 29. маја 2020. године и има 89 наставних дана за ученике четвртог разреда четворогодишњих и трећег разреда трогодишњих средњих стручних школа;
- у петак, 19. јуна 2020. године и има 104 наставних дана, за ученике првог, другог и трећег разреда гимназије и четворогодишњих средњих стручних школа и ученике првог и другог разреда трогодишњих средњих стручних школа.

Друго полугодиште за ученике првог и другог разреда трогодишњег, односно првог, другог и трећег разреда четворогодишњег образовања стручних школа, за које је наставним планом и програмом прописана реализација професионалне праксе према индивидуалном плану реализације ове праксе за сваког ученика, завршава се најкасније у понедељак, 10. августа 2020. године.

Члан 3.

Образовно-васпитни рад из члана 1. став 1. овог правилника остварују се:

- у гимназији:
  - у првом, другом и трећем разреду у 37 петодневних наставних седмица, односно 185 наставних дана;
  - у четвртом разреду у 33 петодневне наставне седмица, односно 165 наставних дана.
- у средњој стручној школи:
  - у првом и другом разреду трогодишњег и у првом, другом и трећем разреду четворогодишњег образовања у 37 петодневних наставних седмица, односно 185 наставних дана;
  - у трећем разреду трогодишњег и четвртом разреду четворогодишњег образовања у 34 петодневне наставне седмице, односно 170 наставних дана.

Табеларни преглед школског календара за средње школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину, који се

налази у прилогу овог правилника као његов саставни део, исказан је у полугодиштима и квартално.

Први квартал има 40, други 41 и трећи 52 наставна дана.

Четврти квартал има 52 наставних дана за ученике првог, другог и трећег разреда гимназије и четворогодишњих средњих стручних школа и ученике првог и другог разреда трогодишњих средњих стручних школа, 38 наставних дана за ученике трећег разреда трогодишњих стручних школа и четвртог разреда четворогодишњих стручних школа и 33 наставних дана за ученике четвртог разреда гимназије.

Члан 4.

Наставни план и програм за уметничке школе у првом, другом, трећем и четвртом разреду остварује се према годишњем плану рада школе у петодневним или шестодневним наставним седмицама, у складу са законом.

Члан 5.

У току наставног периода школа може утврдити у свом годишњем плану рада највише четири наставне суботе и то у случају ако:

- у наставни дан обележава дан школе, или
- у наставни дан, истовремено, за већи део ученика школе, реализује екскурзије или другу активност, или
- у наставни дан са већином ученика учествује на некој спортској или друштвеној манифестацији, или је домаћин такмичења, друштвене или спортске манифестације, или
- је због одсуства већег броја ученика или запослених, који обележавају верски празник, или празник националне мањине утврђен од стране националног савета одређене националне мањине у Републици Србији, у дан тог празника отежано извођење наставе.

Наставна субота у којој се надокнађује пропуштен рад у смислу става 1. овог члана, налази се у истом кварталу у коме је и дан који је одређен као ненаставни.

У свим другим случајевима одступања од школског календара, школа је дужна да поступа у складу са чланом 28. став 5. и 105. став 3. и 4. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017 и 27/2018).

Члан 6.

У току школске године ученици имају зимски, пролећни и летњи распуст.

Зимски распуст почиње у уторак, 24. децембра 2019. године, а завршава се у уторак, 14. јануара 2020. године.

Пролећни распуст почиње у петак, 10. априла 2020. године, а завршава се у понедељак, 20. априла 2020. године.

За ученике четвртог разреда гимназије, четвртог разреда четворогодишњих и трећег разреда трогодишњих средњих стручних школа летњи распуст почиње по завршетку матурског/завршног испита, а завршава се у суботу, 31. августа 2020. године.

За ученике првог, другог и трећег разреда гимназије и четворогодишњих средњих стручних школа и ученике првог и другог разреда трогодишњих средњих стручних школа летњи распуст почиње у понедељак, 22. јуна 2020. године, а завршава се у суботу, 31. августа 2020. године.

Члан 7.

Време саопштавања успеха ученика и поделе ђачких књижица, сведочанстава и диплома по завршетку првог, односно другог полугодишта, школа утврђује годишњим планом рада.

Члан 8.

У школи се празнују државни и верски празници у складу са Законом о државним и другим празницима у Републици Србији ("Службени гласник РС" број 43/01, 101/07 и 92/11).

У школи се обележава:

- Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату, који пада у понедељак 21. октобра 2019. године, радни је и наставни дан;
- Дан примирја у Првом светском рату, који пада у понедељак, 11. новембра 2019. године је нерадни и ненаставни дан;
- Свети Сава - Дан духовности, који пада у понедељак, 27. јануара 2020. године и ненаставни дан;

- Сретење - Дан државности, који пада у суботу и недељу, 15. и 16. фебруара 2020. године, обележава се првог наредног радног дана, у понедељак 17.02.2020. године као нерадни и ненаставни дан;

- Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату, који пада у среду, 22. априла 2020. године, радни је и наставни дан;

- Празник рада, који пада у петак и суботу 1. и 2. маја 2020. године, нерадни су и ненаставни дани;

- Дан победе, који пада у суботу, 9. маја 2020. године, као радни и ненаставни дан, и Видовдан-спомен на Косовску битку, који пада у недељу, 28. јуна 2020. године и нерадни је дан.

У школама се обележава и Дан просветних радника, који пада у петак, 8. новембра 2019. године, радни је и наставни дан.

Члан 9.

Ученици и запослени у школи имају право да не похађају наставу, односно да не раде, у дане верских празника:

- православци - на први дан крсне славе;

- припадници верских заједница које обележавају верске празнике по Грегоријанском односно Јулијанском календару - на први дан Божића и у дане Ускршњих празника почев од Великог петка закључно са другим даном празника;

- припадници Исламске заједнице - петак, 31. јул 2020. године, на први дан Курбан Бајрама и недеља, 24. мај 2020. године, на први дан Рамазанског Бајрама;

- припадници Јеврејске заједнице - среда, 09. октобар 2019. године, на први дан Јом Кипура и четвртак, 09. априла 2020. године на Пасху или Песах.

Члан 10.

Одлукама националних савета националних мањина утврђени су следећи национални празници националних мањина:

- за мађарску националну заједницу:

* 15. март - Дан револуције и ослободилачке борбе 1848/49;

* 20. август - Дан Светог Стевана и

* 23. октобар - Дан почетка револуције и ослободилачке борбе 1956. године.

- за бошњачку националну заједницу:

* 11. мај - Дан Бошњачке националне заставе;

* први дан Рамазанског бајрама;

* први дан Курбанског бајрама и

* 20. новембар - Дан ЗАВНОС-а.

- за буњевачку националну заједницу:

* 2. фебруар - Дан великог прела;

* 23. фебруар - Дан избора првог Националног савета;

* 15. август - Дан Дужијанце и

* 25. новембар - Дан када је 1918. године у Новом Саду одржана Велика Народна скупштина Срба, Буњеваца и осталих Словена.

- за хрватску националну заједницу:

* 19. март - благдан Светог Јосипа;

* 15. август - датум рођења суботичког бискупа Ивана Антуновића;

* 16. октобар - датум рођења бана Јосипа Јелачића и

* 15. децембар - датум оснивања Хрватског националног вијећа.

- за румунску националну заједницу:

* 15. јануар - датум рођења националног песника Михаи Еминескуа;

* 4. септембар - празник Велике госпојине;

* 1. децембар - Национални празник Румуније и

* 7. децембар - Дан националног савета.

- за русинску националну заједницу:

* 17. јануар - Дан Русина.

- за украјинску националну заједницу:

* 17. мај - Дан украјинске заједнице у Србији и

* 14. октобар - Дан украјинских хероја.

- за македонску националну заједницу:

* 2. август - Илинден - Дан устанка народа Македоније против Турака;

* 8. септембар - Дан државности Републике Македоније;

* 11. октобар - Дан борца и

* 16. децембар - Дан Националног савета.
- за немачку националну заједницу:
* 15. децембар - Дан оснивања националног савета.
- за ромску националну заједницу:
* 14. јануар-Василица;
* 3. петак у марту - Бибија;
* 8. април - Међународни дан Рома и
* 6. мај-Ђурђевдан.
- за бугарску националну заједницу:
* 3. март -Дан ослобођења од турског ропства;
* 24. мај - Дан Кирила и Методија и
* 1. новембар - Дан народних будитеља.
- за чешку националну заједницу:
* 4. фебруар - Дан чешке књижевности;
* 28. март - Дан образовања;
* 16. мај - Дан националног савета;
* 28. септембар - Дан Чеха (Св. Вацлав) и
* 4. октобар - Дан чешког језика.
- за словачку националну заједницу:
* први викенд у августу - Дани словачких народних свечаности.

Члан 11.

За време зимског распуста, школа може да планира реализовање додатног и допунског рада са ученицима.

О броју часова, обухвату ученика и распореду извођења додатног и допунског рада са ученицима из става 1. овог члана, на предлог наставничког већа одлучује директор.

Члан 12.

Годишњим планом рада Школа је обавезна да планира два радна дана на нивоу школске године (субота - 14. септембар или 21. септембар 2019. године у првом полугодишту и субота 23. или 30. мај 2020. године у другом полугодишту) за организовање и реализацију активности из области изборних предмета (грађанско васпитање, верска настава и др.), ваннаставних активности, спортских активности, области екологије и заштите животне средине, културно-уметничке активности, као на пример:

- одлазак у верске објекте - цркве, манастири и храмови,
- одлазак у музеје и галерије, спомен збирке,
- обилазак етно кућа, историјских налазишта,
- одлазак у национални парк, природне резервате,
- организовање акција озелењавања и уређења школе и околине,
- активности у локалној заједници,
- спортски сусрети,
- сусрети школа,
- организован одлазак на едукативне и креативне радионице,
- организовање мини истраживачких пројеката,
- забавна међуодељењска дружења (квиз такмичење, прослава рођендана, игранке) и слично.

Годишњим планом рада Школа треба да предвиди дан за организовану посету ученика међународном сајму образовања "Путокази" у Новом Саду. Уколико се ова активност реализује у наставни дан, школа утврђује начин надокнађивања пропуштеног образовно-васпитног рада до краја полугодишта у којем је посета организована.

Члан 13.

У суботу, 16. новембра 2019. године настава се изводи према распореду часова за понедељак, у среду, 20. новембра 2019. године настава се изводи према распореду од понедељка, у четвртак, 28. новембра 2019. године настава се изводи према распореду од петка и у суботу 18. јануара 2020. године настава изводи према распореду часова за понедељак.

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине", а сходно члану 53. став 2. Закона о државној управи ("Службени

гласник РС", бр: 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), биће објављен и у "Службеном гласнику РС".

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Број: 128-611-7/2019-01
У Новом Саду, 28.05.2019. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 185. став 1, а у вези са чланом 28. став 6. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18 - др. закон и 10/19) и члана 15. и 16. став 2., члана 24. став 2. и члана 37. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар д о н о с и:

Правилник о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2019 од 29.5.2019. године, а ступио је на снагу 6.6.2019.

Члан 1.

Овим правилником утврђује се време остваривања образовно-васпитног рада у току школске 2019/2020. године и време и трајање школског распуста ученика у основним школама са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине.

Остали обавезни и факултативни облици образовно-васпитног рада предвиђени наставним планом и програмом за основне школе планирају се годишњим планом рада.

Члан 2.

Настава и други облици образовно-васпитног рада у основној школи се остварују у току два полугодишта.

Прво полугодиште почиње у понедељак, 2. септембра 2019. године, а завршава се у понедељак, 23. децембра 2019. године. У првом полугодишту има 80 наставних дана.

Друго полугодиште почиње у среду, 15. јануара 2020. године и завршава се:

- у уторак 16. јуна 2020. године, за ученике од првог до седмог разреда и има 100 наставних дана,
- у уторак, 02. јуна 2020. године, за ученике осмог разреда и има 90 наставних дана.

Члан 3.

Наставни план и програм за ученике од првог до седмог разреда остварује се у 36 петодневних наставних недеља, односно 180 наставних дана.

Наставни план и програм за ученике осмог разреда остварује се у 34 петодневне наставне недеље, односно 170 наставних дана.

Табеларни преглед школског календара за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину, који се налази у прилогу овог правилника као његов саставни део, исказан је у полугодиштима и квартално.

Први квартал има 40, други 40, трећи 51 наставни дан.

Четврти квартал има 49 наставних дана за ученике од првог до седмог разреда, а 39 наставних дана за ученике осмог разреда.

Члан 4.

Основна музичка и балетска школа може да изводи наставу и у току шест наставних дана у недељи, према годишњем плану рада школе у складу са законом.

Члан 5.

У току наставног периода школа може утврдити у свом годишњем плану рада највише четири наставне суботе и то у случају ако се:

- у наставни дан обележава дан школе, или
- у наставни дан, истовремено, за већи део ученика школе, реализују екскурзије, или неке друге активности
- у наставни дан са већином ученика учествује на некој спортској или друштвеној манифестацији, или је школа домаћин такмичења, друштвене или спортске манифестације, или
- је због одсуства већег броја ученика или запослених, који обележавају верски празник, или празник националне мањине утврђен од стране националног савета одређене националне мањине у Републици Србији, у дан тог празника отежано извођење наставе.

Наставна субота у којој се надокнађује пропуштен рад у смислу става 1. овог члана, налази се у истом кварталу у коме је и дан који је одређен као ненаставни.

У свим другим случајевима одступања од школског календара, школа је дужна да поступа у складу са чланом 28. став 5. и 105. став 3. и 4. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017 и 27/2018).

Члан 6.

У току школске године ученици имају зимски, пролећни и летњи распуст.

Зимски распуст почиње у уторак, 24. децембра 2019. године, а завршава се у уторак, 14. јануара 2020. године.

Пролећни распуст почиње у петак, 10. априла 2020. године, а завршава се у понедељак, 20. априла 2020. године.

За ученике од првог до седмог разреда, летњи распуст почиње у среду, 17. јуна 2020. године, а завршава се у петак, 31. августа 2018. године. За ученике осмог разреда летњи распуст почиње по завршетку завршног испита, а завршава се у суботу, 31. августа 2020. године.

Члан 7.

Време саопштавања успеха ученика и поделе ђачких књижица, сведочанстава и диплома по завршетку првог, односно другог полугодишта, школа утврђује годишњим планом рада.

Члан 8.

У школи се празнују државни и верски празници у складу са Законом о државним и другим празницима у Републици Србији ("Службени гласник РС" број 43/01, 101/07 и 92/11).

У школи се обележава:

- Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату, који пада у понедељак 21. октобра 2019. године, радни је и наставни дан.
- Дан примирја у Првом светском рату, који пада у понедељак, 11. новембра 2019. године је нерадни и ненаставни дан.
- Свети Сава - Дан духовности, који пада у понедељак, 27. јануара 2020. године и ненаставни дан.
- Сретење - Дан државности, који пада у суботу, и недељу 15. и 16. фебруара 2020. године, обележава се првог наредног радног дана у понедељак 17.02.2020 године као нерадни и ненаставни дан.
- Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату, који пада у среду, 22. априла 2020. године, радни је и наставни дан.
- Празник рада, који пада у петак и суботу 1. и 2. маја 2020. године, нерадни су и ненаставни дани.
- Дан победе, који пада у суботу, 9. маја 2020. године, као радни и ненаставни дан, и Видовдан-спомен на Косовску битку, који пада у недељу, 28. јуна 2020. године и нерадни је дан.

У школама се обележава и Дан просветних радника, који пада у петак, 8. новембра 2019. године, радни је и наставни дан.

Члан 9.

Ученици и запослени у школи имају право да не похађају наставу, односно да не раде, у дане верских празника:

- православци - на први дан крсне славе.

- припадници верских заједница које обележавају верске празнике по Грегоријанском односно Јулијанском календару - на први дан Божића и у дане Ускршњих празника почев од Великог петка закључно са другим даном празника.

- припадници Исламске заједнице - петак, 31. јул 2020. године, на први дан Курбан Бајрама и недеља, 24. мај 2020. године, на први дан Рамазанског Бајрама.

- припадници Јеврејске заједнице - среда, 09. октобар 2019. године, на први дан Јом Кипура и четвртак, 09. априла 2020. године на Пасху или Песах.

Члан 10.

Одлукама националних савета националних мањина утврђени су следећи национални празници националних мањина:

- за мађарску националну заједницу:

* 15. март - Дан револуције и ослободилачке борбе 1848/49;

* 20. август - Дан Светог Стевана и

* 23. октобар - Дан почетка револуције и ослободилачке борбе 1956. године.

- за бошњачку националну заједницу:

* 11. мај - Дан Бошњачке националне заставе;

* први дан Рамазанског бајрама;

* први дан Курбанског бајрама и

* 20. новембар - Дан ЗАВНОС-а.

- за буњевачку националну заједницу:

* 2. фебруар - Дан великог прела;

* 23. фебруар - Дан избора првог Националног савета;

* 15. август - Дан Дужијанце и

* 25. новембар - Дан када је 1918. године у Новом Саду одржана Велика Народна скупштина Срба, Буњеваца и осталих Словена.

- за хрватску националну заједницу:

* 19. март - благдан Светог Јосипа;

* 15. август - датум рођења суботичког бискупа Ивана Антуновића;

* 16. октобар - датум рођења бана Јосипа Јелачића и

* 15. децембар - датум оснивања Хрватског националног вијећа.

- за румунску националну заједницу:

* 15. јануар - датум рођења националног песника Михаи Еминескуа;

* 4. септембар - празник Велике госпојине;

* 1. децембар - Национални празник Румуније и

* 7. децембар - Дан националног савета.

- за русинску националну заједницу:

* 17. јануар - Дан Русина.

- за украјинску националну заједницу:

* 17. мај - Дан украјинске заједнице у Србији и

* 14. октобар - Дан украјинских хероја.

- за македонску националну заједницу:

* 2. август - Илинден - Дан устанка народа Македоније против Турака;

* 8. септембар - Дан државности Републике Македоније;

* 11. октобар - Дан борца и

* 16. децембар - Дан Националног савета.

- за немачку националну заједницу:

* 15. децембар - Дан оснивања националног савета.

- за ромску националну заједницу:

* 14. јануар -Василица;

* 3. петак у марту - Бибија;

* 8. април - Међународни дан Рома и

* 6. мај -Ђурђевдан.

- за бугарску националну заједницу:

* 3. март -Дан ослобођења од турског ропства;

* 24. мај - Дан Кирила и Методија и

* 1. новембар - Дан народних будитеља.

- за чешку националну заједницу:

* 4. фебруар - Дан чешке књижевности;
* 28. март - Дан образовања;
* 16. мај - Дан националног савета;
* 28. септембар - Дан Чеха (Св. Вацлав) и
* 4. октобар - Дан чешког језика.
- за словачку националну заједницу:
* први викенд у августу - Дани словачких народних свечаности.

Члан 11.

За време зимског распуста, школа може да планира реализовање додатног и допунског рада са ученицима.

О броју часова, обухвату ученика и распореду извођења додатног и допунског рада са ученицима из става 1. овог члана, на предлог наставничког већа одлучује директор.

Члан 12.

Ученици осмог разреда полагаће пробни завршни испит у петак, 27.03.2020. године и у суботу, 28.03.2020. године, а завршни испит у среду, 17.06.2020. године, четвртак, 18.06.2020. године и петак, 19.06.2020. године.

Члан 13.

Годишњим планом рада Школа је обавезна да планира два радна дана на нивоу школске године (субота - 14. септембар или 21. септембар 2019. године у првом полугодишту и субота 23. или 30. маја 2020. године у другом полугодишту) за организовање и реализацију активности из области изборних предмета (грађанско васпитање, верска настава и др.), ваннаставних активности, спортских активности, области екологије и заштите животне средине, културно-уметничке активности, као на пример:

- одлазак у верске објекте - цркве, манастири и храмови,
- одлазак у музеје и галерије, спомен збирке,
- обилазак етно кућа, историјских налазишта,
- одлазак у национални парк, природне резервате,
- организовање акција озелењавања и уређења школе и околине,
- активности у локалној заједници,
- спортски сусрети,
- сусрети школа,
- организован одлазак на едукативне и креативне радионице,
- организовање мини истраживачких пројеката,
- забавна међуодељењска дружења (квиз такмичење, прослава рођендана, игранке) и слично.

Годишњим планом рада Школа треба да предвиди дан за организовану посету ученика међународном сајму образовања "Путокази" у Новом Саду. Уколико се ова активност реализује у наставни дан, школа утврђује начин надокнађивања пропуштеног образовно-васпитног рада до краја полугодишта у којем је организована посета.

Члан 14.

У уторак, 12. новембра настава се изводи према распореду од понедељка, у среду, 20. новембра 2019. године настава се изводи према распореду од понедељка, у четвртак, 28. новембра 2019. године настава се изводи према распореду од петка.

Члан 15.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине", а сходно члану 53. став 2. Закона о државној управи ("Службени гласник РС", бр 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), биће објављен и у "Службеном гласнику РС".

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Број: 128-610-2/2019-01

У Новом Саду, 28.05.2019. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 28. став 5. тачка 1, члана 185. став 1 Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 10/19 и 6/20) и члана 15, 16, 24. и 37. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар д о н о с и:

Правилник о изменама и допунама Правилника о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 30/2020 од 21.5.2020. године, а ступио је на снагу 29.5.2020.

Члан 1.

У Правилнику о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. ("Службени лист АПВ", бр. 29/2019) у члану 2. став 3. алинеја друга речи:

"у уторак, 2. јуна 2020. године" замењују се речима: "у петак, 5. јуна 2020. године".

Члан 2.

Члан 3. мења се и гласи:

Наставни план и програм за ученике од првог до седмог разреда остварује се у 36 петодневних наставних недеља, односно 180 наставних дана.

Наставни план и програм за ученике осмог разреда остварује се у 34 петодневне наставне недеље, односно 170 наставних дана.

У случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће да школе остваре обавезне облике образовно-васпитног рада у пуном броју наставних седмица и наставних дана на годишњем нивоу, могуће је одступање у броју до 5% од утврђеног броја петодневних наставних седмица, односно наставних дана.

Школа је у обавези да годишњим планом рада равномерно распореди дане у седмици, изузев у случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће да дани у седмици, који су распоређени годишњим планом рада, буду равномерно распоређени.

Сваки дан у седмици неопходно је да буде заступљен 36, односно 34 пута, изузев у случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће обезбедити да сваки дан у седмици буде заступљен утврђен број пута.

У периоду од понедељка, 1. јуна 2020. године до уторка, 16. јуна 2020. године, школа организује посебне часове наставе на којима се ученицима пружа могућност да покажу бољи ниво постигнућа из одређене наставне области/теме у оквиру одговарајућег предмета, програма и активности. О намери да похађају посебне часове наставе ученици претходно обавештавају одељенског старешину.

Посебни часови наставе организују се на начин који осигурава безбедност и здравље ученика и запослених, у складу са препорукама надлежних органа и институција, у школском простору.

У периоду од среде, 3. јуна 2020. године до понедељка, 15. јуна 2020. године, школа организује припрему за полагање завршног испита (у даљем тексту: припремна настава), у складу са исказаним потребама ученика, а дужна је да организује припремну наставу у трајању од десет дана, у складу са законом.

Изузетно, припремна настава може да се организује и као настава на даљину, у складу са препорукама надлежних органа и институција."

Члан 3.

У члану 4. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

"У случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће да школе остваре обавезне облике образовно-васпитног рада у пуном броју наставних седмица и наставних дана на годишњем нивоу, могуће је одступање у броју до 5% од утврђеног броја петодневних наставних седмица, односно наставних дана."

Члан 4.

У члану 5. став 3. иза израза "27/2018 - др. закон", додаје се: "10/2019 и 6/2020".

Члан 5.

У члану 6. став 1. реч: "пролећни" брише се.

У члану 6. став 3. брише се.

Члан 6.

У члану 8. став 2. алинеја трећа иза речи: "године" додају се речи: "је радни".

Члан 7.

Члан 12. мења се и гласи:

Ученици осмог разреда полагаће пробни завршни испит у уторак 2. јуна 2020. године, а завршни испит у среду 17. јуна 2020. године, у четвртак 18. јуна 2020. године и у петак 19. јуна 2020. године.

Овај Правилник о изменама допунама Правилника о школском календару за основне школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ", а сходно члану 53. Закона о државној управи ("Службени гласник РС", бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/10 - др. закон), биће објављен и у "Службеном гласнику РС"

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Nyilas Mihály
(Михаљ Њилаш

На основу члана 185. став 1, а у вези са чланом 28. став 6. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр: 88/17, 27/18 - др. закон и 10/19.) и члана 15. и 16. став 2., члана 24. став 2. и члана 37. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар д о н о с и:

Правилник о школском календару за средње школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2019 од 29.5.2019. године, а ступио је на снагу 6.6.2019.

Члан 1.

Овим правилником утврђује се време остваривања образовно-васпитног рада (теоријска настава, практична настава и вежбе) у току школске 2019/2020. године и време и трајање школског распуста ученика у средњим школама са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине.

Остали обавезни и факултативни облици образовно-васпитног рада предвиђени наставним планом и програмом за средње школе планирају се годишњим планом рада.

Члан 2.

Настава и други облици образовно-васпитног рада у средњој школи се остварују у току два полугодишта.

Прво полугодиште почиње у понедељак, 2. септембра 2019. године, а завршава се у понедељак, 23. децембра 2019. године. У првом полугодишту има 81 наставни дан.

Друго полугодиште почиње у среду, 15. јануара 2020. године и завршава се:

- у петак, 22. маја 2020. године и има 84 наставних дана за ученике четвртог разреда гимназије;
- у петак, 29. маја 2020. године и има 89 наставних дана за ученике четвртог разреда четворогодишњих и трећег разреда трогодишњих средњих стручних школа;
- у петак, 19. јуна 2020. године и има 104 наставних дана, за ученике првог, другог и трећег разреда гимназије и четворогодишњих средњих стручних школа и ученике првог и другог разреда трогодишњих средњих стручних школа.

Друго полугодиште за ученике првог и другог разреда трогодишњег, односно првог, другог и трећег разреда четворогодишњег образовања стручних школа, за које је наставним планом и програмом прописана реализација професионалне праксе према индивидуалном плану реализације ове праксе за сваког ученика, завршава се најкасније у понедељак, 10. августа 2020. године.

Члан 3.

Образовно-васпитни рад из члана 1. став 1. овог правилника остварују се:

- у гимназији:
  - у првом, другом и трећем разреду у 37 петодневних наставних седмица, односно 185 наставних дана;
  - у четвртом разреду у 33 петодневне наставне седмица, односно 165 наставних дана.
- у средњој стручној школи:
  - у првом и другом разреду трогодишњег и у првом, другом и трећем разреду четворогодишњег образовања у 37 петодневних наставних седмица, односно 185 наставних дана;
  - у трећем разреду трогодишњег и четвртом разреду четворогодишњег образовања у 34 петодневне наставне седмице, односно 170 наставних дана.

Табеларни преглед школског календара за средње школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину, који се налази у прилогу овог правилника као његов саставни део, исказан је у полугодиштима и квартално.

Први квартал има 40, други 41 и трећи 52 наставна дана.

Четврти квартал има 52 наставних дана за ученике првог, другог и трећег разреда гимназије и четворогодишњих средњих стручних школа и ученике првог и другог разреда трогодишњих средњих стручних школа, 38 наставних дана за ученике трећег разреда трогодишњих стручних школа и четвртог разреда четворогодишњих стручних школа и 33 наставних дана за ученике четвртог разреда гимназије.

Члан 4.

Наставни план и програм за уметничке школе у првом, другом, трећем и четвртом разреду остварује се према годишњем плану рада школе у петодневним или шестодневним наставним седмицама, у складу са законом.

Члан 5.

У току наставног периода школа може утврдити у свом годишњем плану рада највише четири наставне суботе и то у случају ако:

- у наставни дан обележава дан школе, или
- у наставни дан, истовремено, за већи део ученика школе, реализује екскурзије или другу активност, или
- у наставни дан са већином ученика учествује на некој спортској или друштвеној манифестацији, или је домаћин такмичења, друштвене или спортске манифестације, или
- је због одсуства већег броја ученика или запослених, који обележавају верски празник, или празник националне мањине утврђен од стране националног савета одређене националне мањине у Републици Србији, у дан тог празника отежано извођење наставе.

Наставна субота у којој се надокнађује пропуштен рад у смислу става 1. овог члана, налази се у истом кварталу у коме је и дан који је одређен као ненаставни.

У свим другим случајевима одступања од школског календара, школа је дужна да поступа у складу са чланом 28. став 5. и 105. став 3. и 4. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017 и 27/2018).

Члан 6.

У току школске године ученици имају зимски, пролећни и летњи распуст.

Зимски распуст почиње у уторак, 24. децембра 2019. године, а завршава се у уторак, 14. јануара 2020. године.

Пролећни распуст почиње у петак, 10. априла 2020. године, а завршава се у понедељак, 20. априла 2020. године.

За ученике четвртог разреда гимназије, четвртог разреда четворогодишњих и трећег разреда трогодишњих средњих стручних школа летњи распуст почиње по завршетку матурског/завршног испита, а завршава се у суботу, 31. августа 2020. године.

За ученике првог, другог и трећег разреда гимназије и четворогодишњих средњих стручних школа и ученике првог и другог разреда трогодишњих средњих стручних школа летњи распуст почиње у понедељак, 22. јуна 2020. године, а завршава се у суботу, 31. августа 2020. године.

Члан 7.

Време саопштавања успеха ученика и поделе ђачких књижица, сведочанстава и диплома по завршетку првог, односно другог полугодишта, школа утврђује годишњим планом рада.

Члан 8.

У школи се празнују државни и верски празници у складу са Законом о државним и другим празницима у Републици Србији ("Службени гласник РС" број 43/01, 101/07 и 92/11).

У школи се обележава:

- Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату, који пада у понедељак 21. октобра 2019. године, радни је и наставни дан;
- Дан примирја у Првом светском рату, који пада у понедељак, 11. новембра 2019. године је нерадни и ненаставни дан;
- Свети Сава - Дан духовности, који пада у понедељак, 27. јануара 2020. године и ненаставни дан;
- Сретење - Дан државности, који пада у суботу и недељу, 15. и 16. фебруара 2020. године, обележава се првог наредног радног дана, у понедељак 17.02.2020. године као нерадни и ненаставни дан;
- Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и других жртава фашизма у Другом светском рату, који пада у среду, 22. априла 2020. године, радни је и наставни дан;
- Празник рада, који пада у петак и суботу 1. и 2. маја 2020. године, нерадни су и ненаставни дани;
- Дан победе, који пада у суботу, 9. маја 2020. године, као радни и ненаставни дан, и Видовдан-спомен на Косовску битку, који пада у недељу, 28. јуна 2020. године и нерадни је дан.

У школама се обележава и Дан просветних радника, који пада у петак, 8. новембра 2019. године, радни је и наставни дан.

Члан 9.

Ученици и запослени у школи имају право да не похађају наставу, односно да не раде, у дане верских празника:

- православци - на први дан крсне славе;
- припадници верских заједница које обележавају верске празнике по Грегоријанском односно Јулијанском календару - на први дан Божића и у дане Ускршњих празника почев од Великог петка закључно са другим даном празника;
- припадници Исламске заједнице - петак, 31. јул 2020. године, на први дан Курбан Бајрама и недеља, 24. мај 2020. године, на први дан Рамазанског Бајрама;
- припадници Јеврејске заједнице - среда, 09. октобар 2019. године, на први дан Јом Кипура и четвртак, 09. априла 2020. године на Пасху или Песах.

Члан 10.

Одлукама националних савета националних мањина утврђени су следећи национални празници националних мањина:

- за мађарску националну заједницу:

* 15. март - Дан револуције и ослободилачке борбе 1848/49;

* 20. август - Дан Светог Стевана и
* 23. октобар - Дан почетка револуције и ослободилачке борбе 1956. године.
- за бошњачку националну заједницу:
* 11. мај - Дан Бошњачке националне заставе;
* први дан Рамазанског бајрама;
* први дан Курбанског бајрама и
* 20. новембар - Дан ЗАВНОС-а.
- за буњевачку националну заједницу:
* 2. фебруар - Дан великог прела;
* 23. фебруар - Дан избора првог Националног савета;
* 15. август - Дан Дужијанце и
* 25. новембар - Дан када је 1918. године у Новом Саду одржана Велика Народна скупштина Срба, Буњеваца и осталих Словена.
- за хрватску националну заједницу:
* 19. март - благдан Светог Јосипа;
* 15. август - датум рођења суботичког бискупа Ивана Антуновића;
* 16. октобар - датум рођења бана Јосипа Јелачића и
* 15. децембар - датум оснивања Хрватског националног вијећа.
- за румунску националну заједницу:
* 15. јануар - датум рођења националног песника Михаи Еминескуа;
* 4. септембар - празник Велике госпојине;
* 1. децембар - Национални празник Румуније и
* 7. децембар - Дан националног савета.
- за русинску националну заједницу:
* 17. јануар - Дан Русина.
- за украјинску националну заједницу:
* 17. мај - Дан украјинске заједнице у Србији и
* 14. октобар - Дан украјинских хероја.
- за македонску националну заједницу:
* 2. август - Илинден - Дан устанка народа Македоније против Турака;
* 8. септембар - Дан државности Републике Македоније;
* 11. октобар - Дан борца и
* 16. децембар - Дан Националног савета.
- за немачку националну заједницу:
* 15. децембар - Дан оснивања националног савета.
- за ромску националну заједницу:
* 14. јануар-Василица;
* 3. петак у марту - Бибија;
* 8. април - Међународни дан Рома и
* 6. мај-Ђурђевдан.
- за бугарску националну заједницу:
* 3. март -Дан ослобођења од турског ропства;
* 24. мај - Дан Кирила и Методија и
* 1. новембар - Дан народних будитеља.
- за чешку националну заједницу:
* 4. фебруар - Дан чешке књижевности;
* 28. март - Дан образовања;
* 16. мај - Дан националног савета;
* 28. септембар - Дан Чеха (Св. Вацлав) и
* 4. октобар - Дан чешког језика.
- за словачку националну заједницу:
* први викенд у августу - Дани словачких народних свечаности.

Члан 11.

За време зимског распуста, школа може да планира реализовање додатног и допунског рада са ученицима.

О броју часова, обухвату ученика и распореду извођења додатног и допунског рада са ученицима из става 1. овог члана, на предлог наставничког већа одлучује директор.

Члан 12.

Годишњим планом рада Школа је обавезна да планира два радна дана на нивоу школске године (субота - 14. септембар или 21. септембар 2019. године у првом

полугодишту и субота 23. или 30. мај 2020. године у другом полугодишту) за организовање и реализацију активности из области изборних предмета (грађанско васпитање, верска настава и др.), ваннаставних активности, спортских активности, области екологије и заштите животне средине, културно-уметничке активности, као на пример:

- одлазак у верске објекте - цркве, манастири и храмови,
- одлазак у музеје и галерије, спомен збирке,
- обилазак етно кућа, историјских налазишта,
- одлазак у национални парк, природне резервате,
- организовање акција озелењавања и уређења школе и околине,
- активности у локалној заједници,
- спортски сусрети,
- сусрети школа,
- организован одлазак на едукативне и креативне радионице,
- организовање мини истраживачких пројеката,
- забавна међуодељењска дружења (квиз такмичење, прослава рођендана, игранке) и слично.

Годишњим планом рада Школа треба да предвиди дан за организовану посету ученика међународном сајму образовања "Путокази" у Новом Саду. Уколико се ова активност реализује у наставни дан, школа утврђује начин надокнађивања пропуштеног образовно-васпитног рада до краја полугодишта у којем је посета организована.

Члан 13.

У суботу, 16. новембра 2019. године настава се изводи према распореду часова за понедељак, у среду, 20. новембра 2019. године настава се изводи према распореду од понедељка, у четвртак, 28. новембра 2019. године настава се изводи према распореду од петка и у суботу 18. јануара 2020. године настава изводи према распореду часова за понедељак.

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине", а сходно члану 53. став 2. Закона о државној управи ("Службени гласник РС", бр: 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), биће објављен и у "Службеном гласнику РС".

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Број: 128-611-7/2019-01

У Новом Саду, 28.05.2019. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 28. став 5. тачка 1, члана 185. став 1 Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18 - др. закон, 10/19 и 6/20) и члана 15, 16, 24. и 37. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар д о н о с и:

Правилник о изменама и допунама Правилника о школском календару за средње школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 30/2020 од 21.5.2020. године, а ступио је на снагу 29.5.2020.

Члан 1.

У Правилнику о школском календару за средње школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину ("Службени лист АПВ", бр. 29/19), у члану 3. додају се ставови 1а. и 1 б. који гласе:

"Члан 3.

Став 1а: У случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће да гимназије остваре обавезне облике образовно-васпитног рада у пуном броју наставних седмица и наставних дана на годишњем нивоу, могуће је одступање у броју до 5% од утврђеног броја петодневних наставних седмица, односно наставних дана.

Став 1б: У оквиру 37, односно 33 петодневне наставне седмице, гимназија је у обавези да годишњим планом рада равномерно распореди дане у седмици, изузев у случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће да дани у седмици, који су распоређени годишњим планом рада, буду равномерно распоређени.

Став 4. допуњује се реченицом: "Изузев у случају када због угрожене безбедности и здравља ученика и запослених није могуће да дани у седмици, који су распоређени годишњим планом рада, буду равномерно распоређени".

Члан 2.

После члана 7. додаје се члан 7а. и гласи:

"Члан 7а.

Пријемни испити за упис ученика у средње школе, за школску 2020/2021. годину, биће организовани према следећем календару:

- пријављивање за упис у образовне профиле по дуалном моделу: четвртак, 4. јун и петак 5. јун 2020. године;
- предаја докумената за упис у одељења спортске гимназије: понедељак, 8. јун и уторак 9. јун 2020. године;
- пријемни испит за упис у средње школе у којима се део наставе одвија на страном језику: понедељак, 8. јун и уторак 9. јун 2020. године;
- пријемни испит за упис у средње балетске школе: недеља 7. јун, понедељак, 8. јун и уторак 9. јун 2020. године;
- пријемни испит за упис у математичка одељења гимназије: уторак 9. јун 2020. године;
- пријемни испит за упис у одељења ученика са посебним способностима за физику и у одељења ученика са посебним способностима за рачунарство и информатику: среда 10. јун 2020. године;
- пријемни испит за упис у одељења ученика са посебним способностима за сценске и аудио-визуелне уметности: среда 10. јун 2020. године;
- пријемни испит за упис у одељења ученика са посебним способностима за историју и географију: четвртак 11. јун 2020. године;
- пријемни испит за упис у одељења ученика са посебним способностима за биологију и хемију: петак 12. јун 2020. године;
- пријемни испит за упис у филолошке гимназије и одељења филолошке гимназије: петак 12. јун 2020. године - испит из српског/матерњег језика и књижевности и субота 13. јун 2020. године - испит из страног језика;
- пријемни испит за упис у средње музичке школе: петак 12. јун, субота 13. јун и недеља 14. јун 2020. године;
- пријемни испит за упис у уметничке школе ликовне области и на образовне профиле у области уметности: петак 12. јун, субота 13. јун и недеља 14. јун 2020. године."

Члан 3.

Овај Правилник о изменама допунама Правилника о школском календару за средње школе са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине за школску 2019/2020. годину ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу

АПВ", а сходно члану 53. Закона о државној управи ("Службени гласник РС", бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/10 - др. закон), биће објављен и у "Службеном гласнику РС".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Nyilas Mihály
(Михаљ Њилаш)

На основу члана 10. Покрајинска скупштинска одлука о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 14/15 и 10/17) и чл. 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. Одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице д о н о с и

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу, националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области јачања језичких компетенција ученика основних и средњих школа у АП Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 9/2019 од 20.2.2019. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником се уређује начин, услови, приоритети и критеријуми за доделу буџетских средстава (у даљем тексту: средства) за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области јачања језичких компетенција ученика основних и средњих школа у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина), у складу са апропријацијама одобреним одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру посебног раздела Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу, националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Право на доделу средстава имају установе основног и средњег образовања и васпитања на територији АП Војводине, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а које су домаћини окружних и међуокружних такмичења из познавања језика (мађарски, румунски, словачки, русински и хрватски језик) и језичке културе (у даљем тексту: корисници).

Члан 3.

Програми и пројекти из члана 1. овог правилника се финансирају и суфинансирају путем конкурса (у даљем тексту: конкурс), који Секретаријат расписује најмање једном годишње, у складу са финансијским планом Секретаријата.

Конкурс садржи податке о називу акта на основу ког се расписује конкурс, висини укупних средстава предвиђених за доделу по конкурсу, о томе ко може да се пријави на конкурс и за које намене, податке о критеријумима по којима ће се рангирати пријаве на конкурс, начину и року за подношење пријава на конкурс, као податке о другој документацији, којом се доказује испуњеност услова за подношење пријаве на конкурс.

Члан 4.

Конкурс се објављује на званичној интернет страници Секретаријата, у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и у једном од јавних гласила, које покрива целу територију АП Војводине.

Конкурс се може објавити и на језицима националних мањина - националних заједница који су у службеној употреби у раду органа АП Војводине.

Члан 5.

Пријава на конкурс се подноси у писменој форми, на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Секретаријата и који садржи циљ, активности, кориснике, финансијски план и одрживост програма и пројеката са роком његовог завршетка.

Једно правно лице може да поднесе једну пријаву.

Члан 6.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, по потреби, затражи додатну документацију и информације.

Члан 7.

Комисија неће разматрати:

- непотпуне пријаве (пријаве које не садрже комплетну документацију потребну за пријаву на конкурс, које нису потписане и оверене печатом, са непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу или садрже неразумљиве и нечитке податке);
- неблаговремене пријаве (пријаве послате након рока који је означен као последњи дан конкурса);
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране лица која су неовлашћена и субјеката који нису предвиђени конкурсом);
- пријаве које се не односе на конкурсом предвиђене намене у члану 10. овог правилника;
- пријаве које се односе на набавку опреме или одржавање опреме која је у функцији реализације пројекта;
- пријаве корисника који у претходном периоду нису оправдали додељена средства путем финансијских и наративних извештаја;
- пријаве корисника који наративни/финансијски извештај о реализацији програма/пројекта из претходног конкурсног периода нису доставили у предвиђеним роковима.

Члан 8.

Покрајински секретар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: покрајински секретар) образује Комисију за спровођење конкурса за доделу средстава за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области јачања језичких компетенција ученика основних и средњих школа (у даљем тексту: Комисија).

Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.

Комисија утврђује испуњеност прописаних услова на конкурсу.

Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га Покрајинском секретару.

Члан 9.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и одлучује о расподели средстава корисницима решењем.

Решење из става 1. овог члана јесте коначно.

Резултати конкурса се објављују на интернет страници Секретаријата.

Члан 10.

Приликом разматрања пријава на конкурс, Комисија ће узети у обзир програме и пројекте у области основног и средњег образовања и васпитања, који се односе на јачање језичких компетенција ученика основних и средњих школа, припадника националних заједница, који наставу похађају на матерњем, мањинском језику, путем организације и реализације окружних и међуокружних такмичења из познавања језика (мађарски, румунски, словачки, русински и хрватски језик) и језичке културе, а у складу са Календаром такмичења и смотри ученика основних и средњих школа, који доноси Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Члан 11.

Приликом одређивања висине средстава за доделу, примењују се следећи критеријуми:

1. Одговор на тему пројекта

- Циљеви и активности пројекта су у складу са приоритетима конкурса
- Циљеви пројекта су јасни, конкретни и остварив
- Активности су реалне и адекватне за постизање циљева

2. Утицај предложеног пројекта

- Видљивост пројекта
- Одрживост резултата пројекта

3. Компетентност предлагача и досадашње искуство

- Досадашња искуства у реализацији пројеката који доприносе унапређењу образовно-васпитног рада.

Члан 12.

Обавезу доделе средстава Секретаријат преузима на основу уговора, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

Члан 13.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, са припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.

Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.

Уколико корисник не достави извештај из става 2. овог члана, губи право да конкурише за расподелу средстава са новим програмима односно пројектима.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 14.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за суфинансирање програма и пројеката у области јачања језичких компетенција ученика основних и средњих школа у АП Војводини ("Службени лист АПВ" број 7/18).

Члан 15.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а биће постављен и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ - НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-451-496/2019-01

Нови Сад, 20.02.2019. године

Покрајински секретар

Nyilas Mihály

(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 14/15 и 10/17) и чл. 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/2016 и 29/2017), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице д о н о с и

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе,

управу, националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области предшколског васпитања и образовања у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 9/2019 од 20.2.2019. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником се уређује начин, услови, приоритети и критеријуми за доделу буџетских средстава (у даљем тексту: средства) за финансирање и суфинансирање програма и пројеката предшколског васпитања и образовања у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина), у складу са апропријацијама одобреним одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру посебног раздела Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу, националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Право на доделу средстава имају јединице локалне самоуправе на територији АП Војводине, у име установа предшколског васпитања и образовања на територији АП Војводине чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: корисници).

Члан 3.

Програми и пројекти из члана 1. овог правилника се финансирају и суфинансирају путем конкурса (у даљем тексту: конкурс), који Секретаријат расписује најмање једном годишње, у складу са финансијским планом Секретаријата.

Конкурс садржи податке о називу акта на основу ког се расписује конкурс, висини укупних средстава предвиђених за доделу по конкурсу, ко може да се пријави на конкурс и за које намене, податке о критеријумима по којима ће се рангирати пријаве на конкурсу, начин и рок за подношење пријава на конкурс, као и податке о другој документацији, којом се доказује испуњеност услова за подношење пријаве на конкурс.

Члан 4.

Конкурс се објављује на званичној интернет страници Секретаријата, у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и у једном од јавних гласила, које покрива целу територију АП Војводине.

Конкурс се може објавити и на језицима националних мањина - националних заједница који су у службеној употреби у раду органа АП Војводине.

Члан 5.

Пријава на конкурс се подноси у писменој форми, на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Секретаријата и који садржи опште податке о подносиоцу и опште податке о програму/пројекту: назив, приоритет, општи и специфичне циљеве, период реализације, учеснике и крајње кориснике, активности, очекиване резултате, финансијски план, утицај и одрживост програма/пројекта.

Једна јединица локалне самоуправе може да поднесе највише две пријаве, односно да конкурише за највише два програма/пројекта.

Члан 6.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, по потреби, затражи додатну документацију и информације.

Члан 7.

Комисија неће разматрати:

- непотпуне пријаве;
- неблаговремене пријаве;
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране лица која су неовлашћена и субјеката који нису предвиђени конкурсом);

- пријаве које се не односе на конкурсом предвиђене намене из члана 10. овог Правилника;

- пријаве које се односе на набавку опреме или одржавање опреме која је у функцији реализацији пројекта;

- пријаве корисника који у претходном периоду нису оправдали додељена средства путем финансијских и наративних извештаја;

- пријаве корисника који наративни/финансијски извештај о реализацији програма/пројеката из претходног конкурсног периода нису доставили у предвиђеним роковима;

- програме односно пројекте чија реализација не може претежно да се реализује у току текуће буџетске године.

Члан 8.

Покрајински секретар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: покрајински секретар) образује Комисију за спровођење конкурса за доделу средстава за програме и пројекте у области предшколског васпитања и образовања (у даљем тексту: Комисија).

Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.

Комисија утврђује испуњеност прописаних услова на конкурсу.

Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га покрајинском секретару.

Члан 9.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и одлучује о расподели средстава корисницима решењем.

Решење из става 1. овог члана јесте коначно.

Резултати конкурса се објављују на интернет страници Секретаријата.

Члан 10.

Приликом разматрања пријава на конкурс, Комисија ће узети у обзир програме и пројекте у области предшколског васпитања и образовања који се односе на:

1. Модернизацију васпитно-образовног рада

1а) осавремењивање васпитно-образовног рада путем иновативности и креативности свих учесника,

1б) стручно усавршавање кадра (за неразвијене и изразито неразвијене јединице локалне самоуправе према јединственој листи развијености региона и јединица локалних самоуправа.

2. Подршка инклузивном васпитању и образовању

2а) друштвено укључивање и напредовање деце са сметњама у развоју и инвалидитетом и деце из друштвено осетљивих група

2б) подршка деци са изузетним способностима, развој талената у складу са њиховим васпитно-образовним потребама

3. Неговање мултикултуралности/интеркултуралности и традиције, матерњег језика припадника националних мањина - националних заједница

- стварање услова за међусобно упознавање и стицање знања о историји, култури и традицији деце припадника различитих националних мањина - националних заједница

Члан 11.

Приликом одређивања висине средстава за доделу, примењују се следећи критеријуми:

1. Одговор на тему програма/пројекта:

- Циљеви и активности програма/пројекта су у складу са приоритетима конкурса
- Циљеви програма/пројекта су јасни, конкретни и остварив
- Активности су реалне и адекватне за постизање циљева

2. Утицај предложеног програма/пројекта

- Величина циљне групе
- Видљивост програма/пројекта
- Одрживост резултата програма/пројекта
- Укљученост партнерских институција у реализацију програма/пројекта

3. Компетентност предлагача и досадашње искуство

- Досадашња искуства у реализацији програма/пројеката који доприносе унапређењу образовно-васпитног рада.

Члан 12.

Обавезу доделе средстава Секретаријат преузима на основу уговора који закључује са јединицом локалне самоуправе, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

Члан 13.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, са припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.

Кориснику који не достави извештај у прописаном року, шаље се опомена.

Уколико ни након пријема Опомене у року од 8 дана од дана пријема исте не достави комплетан наративни и финансијски извештај, корисник је у обавези да изврши повраћај средстава у буџет АПВ и губи право аплицирања приликом расписивања следећег конкурса.

Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а биће постављен и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ - НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-451-326/2019

20.02.2019. година, Нови Сад

Покрајински секретар

Nyilas Mihály

(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 14/15 и 10/17) и чл. 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. Одлука 37/2016, 29/2017 и 24/2019), и на основу Решења покрајинског секретара за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, број 128-031-241/2016-01 од 28.11.2018. године, заменик покрајинског секретара д о н о с и

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, Управу и националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2020 од 19.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником се уређује начин, услови, приоритети и критеријуми за доделу буџетских средстава (у даљем тексту: средства) за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина), у складу са апропријацијама одобреним одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру посебног раздела Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу, националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Право на доделу средстава имају установе основног и средњег образовања и васпитања на територији АП Војводине чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, Регионални центри за професионални развој запослених у образовању са седиштем на територији АП Војводине и удружења са седиштем на територији АП Војводине, која су као један од циљева удруживања предвидела и активности у области образовања (у даљем тексту: корисници).

Члан 3.

Програми и пројекти из члана 1. овог правилника финансирају се и суфинансирају путем конкурса (у даљем тексту: конкурс), који Секретаријат расписује најмање једном годишње, у складу са финансијским планом Секретаријата.

Конкурс садржи податке о називу акта на основу ког се расписује конкурс, висину укупних средстава предвиђених за доделу по конкурсу, о томе ко може да се пријави на конкурс и за које намене, критеријуме по којима ће се рангирати пријаве на конкурс, начин и рок за подношење пријава на конкурс, као и другу документацију којом се доказује испуњеност услова за подношење пријаве на конкурс.

Члан 4.

Конкурс се објављује на званичној интернет страници Секретаријата, у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и у једном од јавних гласила, које покрива целу територију АП Војводине.

Конкурс се може објавити и на језицима националних мањина - националних заједница који су у службеној употреби у раду органа АП Војводине.

Члан 5.

Пријава на конкурс подноси се у писменој форми, на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Секретаријата и који садржи опште податке о подносиоцу и опште податке о програму/пројекту: назив, приоритет, област (основно или средње образовање), опште и специфичне циљеве, период реализације, учеснике и крајње кориснике, активности, очекиване резултате, финансијски план, утицај и одрживост програма/ пројеката с роком његовог завршетка.

Једно правно лице може да поднесе највише две пријаве.

Члан 6.

Уз пријаву на конкурс, подноси се следећа документација:

1) фотокопија решења о упису у регистар код агенције за привредне регистре за удружења;

2) фотокопија потврде о пореском идентификационом броју;

3) фотокопија извода из статута удружења или оснивачког акта (у коме је утврђено да се циљеви удружења остварују у области која је предвиђена конкурсом) оверена од стране удружења;

4) уговор о закупу објекта или дела објекта у јавној својини Аутономне покрајине Војводине и доказ о уплати средстава у буџет Аутономне покрајине Војводине.

Секретаријат ће по службеној дужности прибавити податке о чињеницама из тачке 1. и 2. овог члана, осим ако странка изричито изјави да ће податке прибавити сама.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, по потреби, затражи додатну документацију и информације.

Члан 7.

Комисија неће разматрати:

- непотпуне пријаве;
- неблаговремене пријаве;
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране лица која су неовлашћена и субјеката који нису предвиђени конкурсом);
- пријаве које се не односе на конкурсом предвиђене намене из члана 10. овог правилника;
- пријаве које се односе на набавку опреме или одржавање опреме која је у функцији реализације пројекта;
- пријаве корисника који у претходном периоду нису оправдали додељена средства путем финансијских и наративних извештаја;
- пријаве корисника који наративни/финансијски извештај о реализацији програма/пројеката из претходног конкурсног периода нису доставили у предвиђеним роковима;
- програме односно пројекте чија реализација не може претежно да се изврши у току текуће буџетске године.

Члан 8.

Покрајински секретар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: покрајински секретар) образује Комисију за спровођење конкурса за доделу средстава за програме и пројекте у области основног и средњег образовања и васпитања (у даљем тексту: Комисија).

Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.

Комисија утврђује испуњеност прописаних услова на конкурсу.

Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га покрајинском секретару.

Члан 9.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и одлучује о расподели средстава корисницима решењем.

Решење из става 1. овог члана јесте коначно.

Резултати конкурса се објављују на интернет страници Секретаријата.

Члан 10.

Приликом разматрања пријава на конкурс, Комисија ће узети у обзир програме и пројекте у области основног и средњег образовања и васпитања, који се односе на:

1. Модернизацију образовно-васпитног рада

1а) осавремењивање наставног процеса путем иновативности и креативности свих учесника;

1б) стручно усавршавање наставног кадра

1в) медијска популаризација образовања ради истицања добрих примера из праксе и савремених трендова у образовању

1г) обука за коришћење интерактивних табли у образовно-васпитном раду, односно програми за чију реализацију су потребне интерактивне табле

2. Усаглашавање образовања с потребама тржишта рада

- унапређивање предузетничког духа, развој практичних и животних вештина;

професионална оријентација и каријерно вођење, подизање квалитета стручне праксе.

3. Неговање мултикултуралности/интеркултуралности и традиције, матерњег језика припадника националних мањина - националних заједница

- стварање услова да се ученици припадници различитих националних заједница боље међусобно упознају као и да стекну додатна знања о историји, култури и другим важним чињеницама о суживоту, јачање међунационалног поверења.

4. Подршку инклузивном образовању и превенцију раног напуштања формалног образовања

4а) друштвено укључивање и напредовање ученика (са сметњама у развоју, специфичним потешкоћама у учењу и ученика из друштвено осетљивих група), као и превенција раног напуштања формалног образовања;

4б) подршка ученицима са изузетним способностима, развој талената у складу с њиховим образовно-васпитним потребама (прилагођавањем начина и услова рада, обогаћивањем и проширивањем наставних садржаја, такмичењима ученика која нису у

организацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја/међурегионална, међународна).

5. Подстицање ваннаставних активности

- организовано и стручно вођено слободно време ученика у ваннаставном периоду и током школских распуста путем едукативних кампова, сусрета ученика, секција, спортских, научно-техничких, културних и других садржаја).

Члан 11.

Приликом одређивања висине средстава за доделу, примењују се следећи критеријуми:

1. Одговор на тему програма/пројекта:

- Циљеви и активности програма/пројекта у складу су с приоритетима конкурса;
- Циљеви програма/пројекта су јасни, конкретни и остварив;
- Активности су реалне и адекватне за постизање циљева;
- Примењен је иновативни приступ у планирању активности којима се преносе знања и искуства школа и удружења грађана на ширу друштвену заједницу;

2. Утицај предложеног програма/пројекта

- Величина циљне групе;
- Степен укључености циљне групе којој је програм/пројекат намењен;
- Видљивост програма/пројекта;
- Одрживост резултата програма/пројекта;
- Укљученост партнерских институција у реализацију програма/пројекта.

3. Компетентност предлагача и досадашње искуство

- Досадашња искуства у реализацији програма/пројеката који доприносе унапређивању образовно-васпитног рада.

4. Износ средстава који се оствари од закупа објекта или дела објекта у јавној својини Аутономне покрајине Војводине.

Члан 12.

Обавезу доделе средстава Секретаријат преузима на основу уговора, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

Члан 13.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, с припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.

Кориснику који не достави извештај у прописаном року, шаље се опомена.

Уколико ни након 8 дана од дана пријема Опомене не достави комплетан наративни и финансијски извештај, корисник је у обавези да изврши повраћај средстава у буџет АПВ и губи право аплицирања приликом расписивања следећег конкурса.

Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 14.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за суфинансирање програма и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања у Аутономној покрајини Војводини број 128-451-214/2019-01 од 5. фебруара 2019. године.

Члан 15.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ - НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-451-1046/2020-01

Нови Сад, 19.02.2020. године

П.О. ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРА

Милан Ковачевић

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ" бр. 14/15 и 10/17) и члана 16. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ" бр. 37/14, 54/14 - др. одлука и 37/16) покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, д о н о с и

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање модернизације инфраструктуре предшколских установа на територији АП Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2017 од 15.3.2017. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником се уређује начин, услови и критеријуми доделе буџетских средстава јединицама локалне самоуправе на територији АП Војводине за потребе финансирања и суфинансирања модернизације инфраструктуре предшколских установа на територији АП Војводине у складу са апропријацијама одобреним одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру посебног раздела Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

Под модернизацијом инфраструктуре предшколских установа на територији АП Војводине у смислу овог правилника подразумева се изградња и доградња, реконструкција, адаптација, санација, инвестиционо одржавање објеката, текуће одржавање зграда и објеката, прибављање техничке документације и набавка опреме.

Члан 2.

Право на доделу средстава за намене из члана 1. имају јединице локалне самоуправе на територији АП Војводине.

Члан 3.

Додела средстава за финансирање и суфинансирање за намене из члана 1. врши се путем конкурса.

Конкурс се може расписати за одређену намену, више намена или све намене из члана 1. став 2, што се утврђује конкурсом.

Конкурс садржи податке о називу акта на основу ког се расписује конкурс, висину укупних средстава предвиђених за доделу по конкурсу, ко може да се пријави на конкурс и за које намене, начин и рок за подношење пријава на конкурс, као и другу документацију којом се доказује испуњеност услова за подношење пријаве на конкурс и критеријуме за оцену пријава.

Члан 4.

Конкурс се објављује на званичној интернет страници Секретаријата, у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и у једном од јавних гласила, које покрива целу територију АП Војводине.

Конкурс се може објавити и на језицима националних мањина-националних заједница који су у службеној употреби у раду органа АП Војводине.

Члан 5.

Пријава на конкурс се подноси у писменој форми, на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Секретаријата и који садржи опште податке о подносиоцу, опште податке о предшколској установи за чије се потребе израђује техничка документација, назив пројекта, период реализације, предвиђене активности, очекиване резултате, финансијски план као и планирани рок завршетка пројекта.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, по потреби, затражи додатну документацију и информације.

Члан 6.

Комисија неће разматрати:

- непотпуне пријаве;
- неблаговремене пријаве (пријаве послате након рока који је означен као последњи дан конкурса);
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом);
- пријаве које се не односе на конкурсом предвиђене намене;
- пријаве корисника који у претходном периоду нису оправдали средства додељена из покрајинског буџета кроз финансијске и наративне извештаје.

Члан 7.

Критеријуми за оцену пријава су:

1. Значај реализације пројекта у односу на безбедност деце, васпитача и запослених који користе објекте
2. Значај реализације пројекта у односу на обезбеђивање квалитетних услова за боравак и васпитно-образовни рад
3. Финансијска оправданост пројекта
4. Одрживост пројекта
5. Активности које су предузете у циљу реализације пројекта
6. Обезбеђени извори средстава за реализацију пројекта

Члан 8.

Покрајински секретар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: покрајински секретар) образује Комисију за спровођење конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.

Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га покрајинском секретару.

Члан 9.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и одлучује о расподели средстава корисницима решењем.

Решење из става 1. овог члана јесте коначно.

Резултати конкурса се објављују на интернет страници Секретаријата.

Члан 10.

Обавезу доделе средстава Секретаријат преузима на основу уговора, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

Члан 11.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, са припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.

Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.

Уколико корисник не достави извештај из става 2. овог члана, губи право да конкурише за расподелу средстава са новим програмима односно пројектима.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а биће постављен и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине националне заједнице.

Број: 128-451-1412/2017

Нови Сад, 13. март 2017. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály, s.r.
(**Михаљ Њилаш**)

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 14/15) и чл. 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. Одлука и 37/16), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице доноси

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката за подизање квалитета ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2017 од 1.2.2017. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником се уређује начин, услови, приоритети и критеријуми за доделу буџетских средстава (у даљем тексту: средства) за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката за подизање квалитета ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина), у складу са апропријацијама одобреним одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Покрајински секретаријат).

Члан 2.

Право на доделу средстава имају установе ученичког стандарда - домови ученика средњих школа, школе са домом ученика, специјалне школе са домом ученика, ученички центри, ученичка одмаралишта и ученички културни центри на територији АП

Војводине чији је оснивач Република Србија односно АП Војводина (у даљем тексту: корисници).

Члан 3.

Програмске активности и пројекти за подизање квалитета ученичког стандарда из члана 1. овог правилника финансирају односно суфинансирају се путем конкурса (у даљем тексту: конкурс), који Покрајински секретаријат расписује најмање једном годишње, у складу са финансијским планом Покрајинског секретаријата и одлуком о буџету АП Војводине.

Конкурс садржи податке о називу акта на основу ког се расписује конкурс, висини укупних средстава предвиђених за доделу по конкурсу, о томе ко може да се пријави на конкурс и за које намене, критеријуме на којима ће се заснивати оцена пријава на конкурс, односно висина и намена средстава која се расподељују, начин и рок за подношење пријава на конкурс, као и друге податке који су значајни за спровођење конкурса.

Члан 4.

Конкурс се објављује на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата, у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и у једном од јавних гласила које покрива целу територију АП Војводине.

Конкурс се може објавити и на језицима националних мањина-националних заједница који су у службеној употреби у раду органа АП Војводине.

Члан 5.

Пријава на конкурс се подноси у писменој форми на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Покрајинског секретаријата и који садржи опис, циљ и финансијски план програмске активности односно пројекта са роком његовог завршетка.

Члан 6.

Уз пријаву на конкурс, потребно је доставити фотокопију потврде о пореском идентификационом броју.

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, по потреби, затражи додатну документацију и информације.

Непотпуне и неблаговремене пријаве неће бити разматране.

Члан 7.

Покрајински секретар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: Покрајински секретар) образује Комисију за спровођење конкурса за доделу средстава за програмске активности и пројекте у циљу подизања квалитета ученичког стандарда (у даљем тексту: Комисија).

Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.

Комисија утврђује испуњеност прописаних услова на конкурсу.

Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га Покрајинском секретару.

Члан 8.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и одлучује о додели средстава корисницима решењем.

Решење из става 1. овог члана јесте коначно.

Решење из става 1. овог члана са табеларним прегледом који садржи податке о додели средстава објављује се на интернет презентацији Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретаријат ће о резултатима конкурса, када процени да је то неопходно и писмено обавестити подносиоце пријава.

Члан 9.

Приликом разматрања пријава на конкурс, Комисија ће дати приоритет следећим програмским активностима и пројектима за подизање квалитета ученичког стандарда:

- организовању сусрета домова ученика у АП Војводини;
- реализацији програма и пројеката из области образовања и васпитања, културе, уметности, спорта;
- реализацији разних манифестација;
- увођењу и одржавању HACCP и ISO стандарда у установама ученичког стандарда и

- остваривању других програмских активности и пројеката у функцији подизања нивоа ученичког стандарда.

Члан 10.

Приликом одређивања висине средстава за доделу, примењују се критеријуми:

- значај програмских активности односно пројеката за развој ученичког стандарда у АП Војводини;
- број учесника у програмским активностима и пројектима;
- степен развијености јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази установа ученичког стандарда;
- постојање других извора финансирања програмских активности односно пројеката;
- успешна реализација додељених средстава из буџета АП Војводине претходних година са достављеним извештајем и доказима о наменском и законитом коришћењу буџетских средстава;
- да програмска активност и пројекат може претежно реализовати у текућој буџетској години

Члан 11.

Обавезу за доделу средстава Покрајински секретаријат преузима на основу уговора, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

Члан 12.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, са припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.

Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.

Уколико корисник не достави извештај из става 2. овог члана, губи право да конкурише за расподелу средстава са новим програмима односно пројектима.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Покрајински секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а биће постављен и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката за подизање квалитета ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини, број: 128-451-935/2015-01 од 17.04.2015. године.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ - НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-451-56/2017-01

Нови Сад, 01.02.2017.

Покрајински секретар

Nyilas Mihály, s.r.

(**Михаљ Њилаш**)

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 14/15) и члана 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. Одлука и 37/16), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице доноси:

Правилник о условима регресирања превоза ученика средњих школа у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2017 од 1.2.2017. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником уређује се начин, услови и критеријуми за расподелу буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) општинама и градовима на територији Аутономне покрајине Војводине, у циљу регресирања превоза ученика средњих школа у међуградском саобраћају у Аутономној покрајини Војводини.

Члан 2.

Међуградски саобраћај у смислу овог правилника подразумева међумесни, приградски и локални саобраћај.

Под међуградским односно међумесним превозом у смислу овог правилника подразумева се превоз ученика средњих школа између насељених места две општине односно градова.

Под приградским односно локалним превозом у смислу овог правилника подразумева се превоз ученика средњих школа између два насељена места на територији општине односно града.

Члан 3.

Средства за намену из члана 1. овог правилника доделиће се корисницима у складу са расположивим средствима у буџету Аутономне покрајине Војводине, обезбеђеним на посебном разделу Покрајинског секретаријата.

Члан 4.

У смислу овог правилника, корисници који имају право да учествују у расподели средстава су општине и градови на територији Аутономне покрајине Војводине.

Члан 5.

Средства се додељују за финансирање, односно суфинансирање превоза ученика средњих школа у међуградском саобраћају који свакодневно путују од места становања до школе и назад.

Члан 6.

Средства се додељују путем конкурса (у даљем тексту: конкурс), који се расписује у складу са финансијским планом Покрајинског секретаријата и одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Део средстава Покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице (у даљем тексту: Покрајински секретар) може

доделити корисницима без објављивања конкурса, за ванредне, непредвиђене ситуације, у складу са одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 7.

Пријава на конкурс се подноси у писменој форми на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Покрајинског секретаријата и који садржи кратак опис намене, број ученика - путника у међуградском саобраћају, укупну вредност регресирања превоза, износ тражених средстава од Покрајинског секретаријата, износ из општинског/градског буџета, износ регреса по ученику на месечном нивоу.

Документацију која се подноси уз пријаву на конкурс, Покрајински секретаријат ће прописати у конкурсу.

Члан 8.

Покрајински секретар образује Комисију за спровођење конкурса за регресирање превоза ученика средњих школа у Аутономној покрајинини Војводини (у даљем тексту: Комисија).

Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.

Комисија утврђује испуњеност прописаних услова на конкурсу.

Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га Покрајинском секретару.

Члан 9.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и одлучује о расподели средстава корисницима решењем.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Решење из става 1. овог члана са табеларним прегледом који садржи податке о додели средстава објављује се на интернет страници Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретаријат о резултатима конкурса може писмено обавестити подносиоце пријава.

Члан 10.

Висина средстава за намене из члана 5. овог правилника, утврђује се на основу следећих критеријума:

1) број ученика средњих школа са подручја општине или града који свакодневно путују од места становања до школе,

2) релације путовања,

3) степен развијености општине или града у Аутономној покрајини Војводини, утврђен актом Владе Републике Србије и

4) могућности финансирања из општинског/градског буџета

Члан 11.

Средства се распоређују корисницима из члана 4. овог правилника на основу критеријума из члана 10. овог правилника.

Примењујући критеријуме под тачком 1) и 2) корисници ће утврдити укупна потребна средства за трошкове превоза ученика на месечном односно годишњем нивоу, у табели која је саставни део јединственог обрасца пријаве на конкурс, с тим да се трошкови коригују применом критеријума утврђеним тачком 3) и 4).

Расподела средстава ће се вршити на основу процентуалног учешћа коригованих износа потребних средстава у односу на укупна потребна средства за све општине и градове на територији Аутономне покрајине Војводине.

Критеријум под тачком 3) утврђује се на основу акта Владе републике Србије о степену развијености општине или града. По степену развијености корисници се сврставају у четири групе:
- I група - обухвата јединице локалне самоуправе чији је степен развијености изнад републичког просека,
- II група - обухвата јединице локалне самоуправе чији је степен развијености у распону од 80%-100% републичког просека,
- III група - обухвата јединице локалне самоуправе чији је степен развијености у распону од 60%-80% републичког просека и
- IV група - обухвата јединице локалне самоуправе чији је степен развијености испод 60% републичког просека.

Корективни коефицијенти за кориснике утврђују се сваке године у складу са актом Владе Републике Србије.

Критеријум под тачком 4) утврђује се на основу достављених података од корисника о издвојеном износу регреса по ученику из средстава општинског/градског буџета (без средстава буџета АП Војводине).

Корективни коефицијенти ће се одредити у складу са висином издвојених средстава из општинских/градских буџета за регрес по ученику, тако да виши коефицијент добија општина/град која обезбеђује више средства из сопственог буџета, по ученику.

Члан 12.

Распоређена средства по корисницима на основу овог правилника упоређују се са траженим средствима на основу конкурса. Корисницима чији је тражени износ средстава већи од износа који се добије на основу критеријума, додељује се износ утврђен на основу критеријума, а корисницима чији је тражени износ мањи од утврђеног износа на основу критеријума, додељује се тражени износ.

Неискоришћена средства се поново распоређују међу корисницима чији су захтеви већи од додељеног износа.

Средства се могу определити једном кориснику максимално до траженог износа.

Члан 13.

Обавезу за доделу средстава Покрајински секретаријат преузима на основу уговора, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

Члан 14.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, са припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.

Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.

Уколико корисник не достави извештај из става 2. овог члана, губи право да конкурише за расподелу средстава са новим програмима односно пројектима.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Покрајински секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 15.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о условима регресирања превоза ученика средњих школа у АП Војводини ("Службени лист АПВ" број 39/15).

Члан 16.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а биће постављен и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ-НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-451-48/2017-01
Нови Сад, 01. фебруар 2017. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály, s.r.
(**Михаљ Њилаш**)

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини („Службени лист АПВ”, бр. 14/15 и 10/17) и чл. 15. и 16. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ”, бр. 37/14 и 54/14 – др. одлука, 37/16 и 29/2017), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице доноси

Правилник о измени Правилника о условима регресирања превоза ученика средњих школа у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2018 од 7.2.2018. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

У Правилнику о условима регресирања превоза ученика средњих школа у Аутономној покрајини Војводини покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице („Службени лист АПВ”, број 6/2017), у члану 11 додаје се став 8. који гласи:

„Уколико Корисник не реализује у целости сопствена средства које је навео у пријави на конкурс за текућу буџетску годину, за намену из члана 1. овог Правилника, приликом расподеле средстава за намене из члана 1. овог Правилника у наредној буџетској години, Покрајински секретар има право да умањи износ средстава.”

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице

Број: 128-451-106/2018-01

Дана: 07.02.2018. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 14/15) и чл. 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука и 37/16), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице д о н о с и

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање набавке опреме за основне школе које имају статус јавно признатих организатора активности формалног основног образовања одраслих на територији Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2017 од 1.2.2017. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником се уређује начин, услови и критеријуми за доделу буџетских средстава (у даљем тексту: средства) за финансирање и суфинансирање набавке опреме у основним школама које имају статус јавно признатих организатора активности формалног основног образовања одраслих на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина), у складу са апропријацијама одобреним одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице (у даљем тексту: Покрајински секретаријат).

Члан 2.

Право на доделу средстава имају основне школе на територији АП Војводине чији је оснивач Република Србија, АП Војводина и јединица локалне самоуправе и које имају статус јавно признатих организатора активности формалног основног образовања одраслих, односно имају решење Покрајинског секретаријата о испуњености прописаних услова за обављање делатности формалног основног образовања одраслих (у даљем тексту: корисници).

Члан 3.

Набавка опреме из члана 1. овог правилника финансира односно суфинансира се путем конкурса (у даљем тексту: конкурс), који Покрајински секретаријат расписује, у складу са финансијским планом Покрајинског секретаријата и одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 4.

Пријава на конкурс се подноси у писменој форми на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Покрајинског секретаријата и који садржи опис, циљ и финансијски план набавке опреме са роком реализације.

Члан 5.

Документацију која се подноси уз пријаву на конкурс, Покрајински секретаријат ће прописати у конкурсу.

Члан 6.

Покрајински секретар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: Покрајински секретар) образује Комисију за спровођење конкурса за финансирање и суфинансирање набавке опреме за основне школе које имају статус јавно признатих организатора активности формалног основног образовања одраслих на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: - Комисија).

Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.

Комисија утврђује испуњеност прописаних услова на конкурсу.

Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га Покрајинском секретару.

Члан 7.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и одлучује о расподели средстава корисницима решењем.

Решење из става 1. овог члана јесте коначно.

Решење из става 1. овог члана са табеларним прегледом који садржи податке о додели средстава објављује се на интернет презентацији Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретаријат ће о резултатима конкурса, када процени да је то неопходно и писмено обавестити подносиоце пријава.

Члан 8.

Приликом разматрања поднетих пријава на конкурс и одлучивања о расподели средстава, примењују се следећи критеријуми:

1. значај планираног улагања у опрему у циљу подизања квалитета и модернизације извођења наставе,
2. неопходност опреме за организовање извођења наставе,
3. број полазника у школи- број крајњих корисника,
4. степен развијености јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази установа образовања ;
5. постојање других извора финансирања набавке опреме,
6. набавка опреме која може претежно да се реализује у текућој буџетској години

Члан 9.

Обавезу за доделу средстава Покрајински секретаријат преузимана основу уговора, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

Члан 10.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.
Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, са припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.
Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.
Уколико корисник не достави извештај из става 2. овог члана, губи право да конкурише за расподелу средстава са новим програмима односно пројектима.
У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Покрајински секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 11.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за суфинансирање и суфинансирање набавке опреме за основне школе које имају статус јавно признатих организатора активности формалног основног образовања одраслих на територији Аутономне покрајине Војводине, број 128-451-2452/2015-01 од 19. 08. 2015. године.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у ‚Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а биће постављен и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ-НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-451-44/2017-01
Нови Сад, 01.02.2017. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály, s.r.
(**Михаљ Њилаш**)

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ" бр. 14/15) и члана 16. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ" бр. 37/14, 54/14 - др. одлука и 37/16) покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, д о н о с и

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу, националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање модернизације инфраструктуре установа

основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда на територији АП Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2016 од 20.1.2017. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником се уређује начин, услови и критеријуми доделе буџетских средстава установама основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда на територији АП Војводине за финансирање и суфинансирање модернизације инфраструктуре установа основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда на територији АП Војводине у складу са апропријацијама одобреним одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру посебног раздела Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

Под модернизацијом инфраструктуре установа основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда на територији АП Војводине у смислу овог правилника подразумева се изградња и доградња, реконструкција, адаптација, санација, инвестиционо одржавање објеката, текуће одржавање зграда и објеката, прибављање техничке документације и набавка опреме.

Члан 2.

Право на доделу средстава имају установе основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда на територији АП Војводине, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: корисници).

Члан 3.

Додела средстава за финансирање и суфинансирање за намене из члана 1. врши се путем конкурса.

Конкурс се може се расписати за одређену намену, више намена или све намене из члана 1. став 2, што се утврђује конкурсом.

Конкурс садржи податке о називу акта на основу ког се расписује конкурс, висину укупних средстава предвиђених за доделу по конкурсу, ко може да се пријави на конкурс и за које намене, начин и рок за подношење пријава на конкурс, као и другу документацију којом се доказује испуњеност услова за подношење пријаве на конкурс и критеријуме за оцену пријава.

Члан 4.

Конкурс се објављује на званичној интернет страници Секретаријата, у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и у једном од јавних гласила, које покрива целу територију АП Војводине.

Конкурс се може објавити и на језицима националних мањина-националних заједница који су у службеној употреби у раду органа АП Војводине.

Члан 5.

Пријава на конкурс се подноси у писменој форми, на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Секретаријата и који садржи опште податке о

подносиоцу, назив пројекта, период реализације, предвиђене активности, очекиване резултате, финансијски план као и планирани рок завршетка пројекта.
Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, по потреби, затражи додатну документацију и информације.

Члан 6.

Комисија неће разматрати:
- непотпуне пријаве;
- неблаговремене пријаве (пријаве послате након рока који је означен као последњи дан конкурса);
- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране неовлашћених лица и субјеката који нису предвиђени конкурсом);
- пријаве које се не односе на конкурсом предвиђене намене;
- пријаве корисника који у претходном периоду нису оправдали средства додељена из покрајинског буџета кроз финансијске и наративне извештаје.

Члан 7.

Критеријуми за оцену пријава су:
1. Значај реализације пројекта у односу на безбедност ученика, наставника и запослених који користе објекте
2. Значај реализације пројекта у односу на обезбеђивање квалитетних услова за извођење васпитно - образовног рада
3. Финансијска оправданост пројекта
4. Одрживост пројекта
5. Локални односно регионални значај пројекта
6. Активности које су предузете у циљу реализације пројекта
7. Обезбеђени извори средстава за реализацију пројекта

Члан 8.

Покрајински секретар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: покрајински секретар) образује Комисију за спровођење конкурса (у даљем тексту: Комисија).
Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.
Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га покрајинском секретару.

Члан 9.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и одлучује о расподели средстава корисницима решењем.
Решење из става 1. овог члана јесте коначно.
Резултати конкурса се објављују на интернет страници Секретаријата.

Члан 10.

Обавезу доделе средстава Секретаријат преузима на основу уговора, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

Члан 11.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.
Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, са припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.
Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.

Уколико корисник не достави извештај из става 2. овог члана, губи право да конкурише за расподелу средстава са новим програмима односно пројектима.
У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 12.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за финансирање набавке опреме за школе основног образовања и васпитања и за школе средњег образовања на територији Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист" број 16/15) и Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице за финансирање набавке опреме за установе ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Сл. лист" број 16/15).

Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а биће постављен и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине националне заједнице.
Број: 128-451-27/2017-04
Нови Сад, 17. јануар 2017. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**)

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 14/15) и чл. 15. и 16. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице д о н о с и

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу, националне мањине - националне заједнице за суфинансирање програма и пројеката удружења у области подизања квалитета основног и средњег образовања у АП Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 33/2016 од 30.5.2016. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником се уређује начин, услови, приоритети и критеријуми за доделу буџетских средстава тексту: средства) удружењима за суфинансирање програма и пројеката чији је циљ подизање квалитета у области основног и средњег

образовања и васпитања у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина), у складу са апропријацијама одобреним одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру посебног раздела Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу, националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Право на доделу средстава имају удружења грађана са седиштем на територији АП Војводине која су као један од циљева удруживања статутом предвидела подизање квалитета основног и средњег образовања едукацијом у области информационо-комуникационих технологија и заштите животне средине.

Члан 3.

Програми и пројекти из члана 1. овог правилника се суфинансирају путем конкурса (у даљем тексту: конкурс), који Секретаријат расписује најмање једном годишње, у складу са финансијским планом Секретаријата.

Конкурс садржи податке о називу акта на основу ког се расписује конкурс, висини укупних средстава предвиђених за доделу по конкурсу, о томе ко може да се пријави на конкурс и за које намене, критеријуме по којима ће се рангирати пријаве на конкурс, начин и рок за подношење пријава на конкурс, као и друга документација, којом се доказује испуњеност услова за подношење пријаве на конкурс.

Члан 4.

Конкурс се објављује на званичној интернет страници Секретаријата, у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и у једном од јавних гласила, које покрива целу територију АП Војводине.

Конкурс се може објавити и на језицима националних мањина-националних заједница који су у службеној употреби у раду органа АП Војводине.

Члан 5.

Пријава на конкурс се подноси у писаној форми, на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Секретаријата и који садржи циљ, активности, кориснике, финансијски план и одрживост програма и пројеката са роком његовог завршетка.

Удружење може да поднесе две пријаве.

Члан 6.

Уз пријаву на конкурс, подноси се следећа документација:

1) фотокопија потврде о пореском идентификационом броју

2) доказ о отвореном наменском рачуну код Управе за трезор.

Секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, по потреби, затражи додатну документацију и информације.

Члан 7.

Комисија неће разматрати:

- непотпуне пријаве (пријаве које не садрже комплетну документацију потребну за пријаву на конкурс, које нису потписане и оверене печатом, са непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, пријаве које нису поднете на одговарајућем обрасцу или садрже неразумљиве и нечитке податке);
- неблаговремене пријаве (пријаве послате након рока који је означен као последњи дан конкурса);

- недопуштене пријаве (пријаве поднете од стране лица која су неовлашћена и субјеката који нису предвиђени конкурсом);
- пријаве које се не односе на конкурсом предвиђене намене у члану 10. овог правилника;
- пријаве корисника који у претходном периоду нису оправдали додељена средства путем финансијских и наративних извештаја.

Члан 8.

Покрајински секретар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: покрајински секретар) образује Комисију за спровођење конкурса за доделу средстава за програме и пројекте у области подизања квалитета у области основног и средњег образовања и васпитања у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: Комисија).
Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.
Комисија утврђује испуњеност прописаних услова на конкурсу.
Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га Покрајинском секретару.

Члан 9.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и одлучује о расподели средстава корисницима решењем.
Решење из става 1. овог члана јесте коначно.
Резултати конкурса се објављују на интернет страници Секретаријата.

Члан 10.

Приликом разматрања пријава на конкурс, Комисија ће узети у обзир програме и пројекте у области основног образовања и васпитања, који се односе на јачања информационо комуникационих компетенција и компетенција у области трајно одрживог развоја ученика основних и средњих школа у АП Војводини.

Члан 11.

Приликом одређивања висине средстава за доделу, примењују се следећи критеријуми:
1. Одговор на тему пројекта (од 0 до 50 бодова)
- Циљеви и активности пројекта су у складу са приоритетима конкурса
- Циљеви пројекта су јасни, конкретни и остварив
- Активности су реалне и адекватне за постизање циљева
2. Утицај предложеног пројекта (од 0 до 50 бодова)
- Величина циљне групе
- Степен укључености циљне групе којој је пројекат намењен
- Видљивост пројекта
- Одрживост резултата пројекта
3. Компетентност предлагача и досадашње искуство (од 0 до 50 бодова)
- Досадашња искуства у реализацији пројеката који доприносе унапређењу образовно-васпитног рада
4. Закључен Протокол о сарадњи са Покрајинским секретаријатом (од 0 до 50)
Максималан број бодова по програму / пројекту може бити 200.

Члан 12.

Обавезу доделе средстава Секретаријат преузима на основу уговора, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.
Уговором се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: утврђен предмет програма - пројекта, рок у коме се програм - пројект

реализује, конкретне обавезе уговорних страна, износ средстава и начин обезбеђења и преноса средстава, инструменте обезбеђења за случај ненаменског трошења средстава обезбеђених за реализацију програма - пројекта, односно за случај неизвршења уговорне обавезе, односно предмета програма - пројекта.

Члан 13.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, са припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.

Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а биће постављен и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ - НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-451-3275/2016-01

Нови Сад, 30.05.2016. године

Покрајински секретар

Nyilas Mihály

(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини (“Службени лист АПВ“, број 14/15 и 10/17) и чл. 15. и 16. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи (“Службени лист АПВ”, бр. 37/2014, 54/2014 - др. Одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар доноси

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице за финансирање и суфинансирање основних и средњих школа у АПВ које реализују двојезичну наставу

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2018 од 7.2.2018. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником уређују се начин и критеријуми распоређивања средстава за финансирање и суфинансирање основних и средњих школа у АПВ које реализују двојезичну наставу (у даљем тексту: двојезичне школе).

Средства из става 1. овог члана користе се за:

1. набавку опреме у функцији реализације двојезичне наставе и

2. финансирање извршилаца који реализују двојезичну наставу, трошкова материјала за образовање, стручног усавршавања запослених – обука наставног кадра (у земљи и иностранству), трошкова набавке стручне литературе и дидактичког материјала, годишње чланарине за лиценцу Кембриџ центра и чланарине за међународну матуру – ИБ као и свих других трошкова у функцији реализације двојезичне наставе.

Средства за намене из става 2. овог члана, обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: буџет АП Војводине) и воде се на посебном буџетском разделу Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Покрајински секретаријат).

Члан 2.

Право на доделу средстава имају установе основног и средњег образовања које су добиле сагласност Министарства просвете, науке и технолошког развоја (у даљем тексту: Министарство) за извођење двојезичне наставе.

Члан 3.

Двојезичне школе из члана 1. овог правилника финансирају се, односно суфинансирају путем конкурса који Покрајински секретаријат расписује најмање једном годишње (у даљем тексту: конкурс), у складу са финансијским планом Покрајинског секретаријата.

Конкурс садржи податке о називу акта на основу којег се расписује конкурс, висини укупних средстава предвиђених за доделу по конкурсу, о томе ко може да се пријави на конкурс и за које намене, те критеријуме на којима ће се заснивати оцењивање пријава на конкурс, односно висина и намена средстава која се расподељују, начин и рок за подношење пријава на конкурс, као и друге податке који су значајни за спровођење конкурса.

Члан 4.

Конкурс се објављује на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата, у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“ и у једном од јавних гласила које покрива целу територију АП Војводине.

Конкурс се може објавити и на језицима националних мањина - националних заједница који су у службеној употреби у раду органа АП Војводине.

Члан 5.

Пријава на конкурс подноси се у писменој форми на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Покрајинског секретаријата и који садржи опис, циљ и финансијски план програма односно пројекта с роком његовог завршетка.

Члан 6.

Уз пријаву на конкурс, подноси се следећа документација:

1) фотокопија акта којим се доказује добијена сагласност Министарства;

2) невезана понуда - предрачун за програмске трошкове, набавку опреме (калкулација трошкова).

Покрајински секретаријат задржава право да од подносиоца пријаве, по потреби, затражи додатну документацију и информације.

Непотпуне и неблаговремене пријаве неће бити разматране.

Члан 7.

Покрајински секретар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: покрајински секретар) образује Комисију за спровођење конкурса за доделу средстава за основне и средње школе у АПВ које реализују двојезичну наставу (у даљем тексту: Комисија).

Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.

Комисија утврђује испуњеност прописаних услова на конкурсу.

Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га покрајинском секретару.

Члан 8.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и решењем одлучује о расподели средстава корисницима.

Решење из става 1. овог члана јесте коначно.

Решење из става 1. овог члана с табеларним прегледом, који садржи податке о додели средстава, објављује се на интернет презентацији Покрајинског секретаријата.

Покрајински секретаријат ће о резултатима конкурса, када процени да је то неопходно и писмено обавестити подносиоце пријава.

Члан 9.

Приликом одређивања висине средстава за доделу, примењују се следећи критеријуми за намене из члана 1. став 2. тачка 1. овог правилника:

- Број двојезичких одељења;
- Број наставних предмета који се предају двојезично.

Приликом одређивања висине средстава за доделу, примењују се следећи критеријуми за намене из члана 1. став 2. тачка 2. овог правилника:

- Број наставника који учествују у двојезичној настави;
- Број ученика у двојезичној настави;
- Оправданост у смислу даљег развијања двојезичне наставе (лиценца Кембриџ центра и/или међународна матура).

Члан 10.

Обавезу за доделу средстава Покрајински секретаријат преузима на основу уговора, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

Члан 11.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, с припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.

Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.

Уколико корисник не достави извештај из става 2. овог члана, губи право да конкурише за расподелу средстава с новим програмима односно пројектима.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Покрајински секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 12.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање основних и средњих школа у АПВ које реализују двојезичну наставу („Службени лист АПВ“, број 6/17).

Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у ‘’Службеном листу Аутономне покрајине Војводине’’, а објавиће се и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ - НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-451-72/2018-01

Нови Сад, 6.02.2018. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Nyilas Mihály

Михаљ Њилаш, с.р.

На основу чл. 54. став 2. и 57. став 8, а у вези с чланом 137. став 1. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 88/17, 27/18 - др. закон, 73/18 и 67/19) и члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, д о н е л а је

Покрајинску скупштинску одлуку о статусној промени Универзитета у Новом Саду, Учитељског факултета на мађарском наставном језику у Суботици

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Овом одлуком врши се статусна промена Универзитета у Новом Саду, тако што се високошколска јединица без својства правног лица под називом "Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Суботици", која је у Регистру Привредног суда у Новом Саду регистрована као огранак Универзитета у Новом Саду (у даљем тексту: Учитељски факултет), издваја и оснива као високошколска јединица са својством правног лица под називом "Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Суботици" (у даљем тексту: Факултет).

Факултет је високошколска установа са својством правног лица, са свим правима и обавезама у правном промету и према трећим лицима, у саставу Универзитета у Новом Саду, која остварује академске студијске програме и развија научноистраживачки и стручни рад, у више области.

Факултет је установа која обавља делатност високог образовања кроз остваривање основних и мастер академских студија, из више научних и стручних области у оквиру образовно-научног поља друштвено-хуманистичких наука.

Члан 2.

Назив Факултета је "Учитељски факултет на мађарском наставном језику у Суботици".

Назив "Универзитет у Новом Саду" стоји испред назива Факултета.

Седиште Факултета је у Суботици, Штросмајерова 11.

Члан 3.

Факултет има орган управљања - савет, орган пословођења - декана, стручне органе и студентски парламент.

Утврђивање органа, поступак избора и разрешења, број чланова колективних органа, надлежност и друга питања у вези са органима Факултета, уређују се статутом Факултета, у складу са законом.

Члан 4.

Средства за обављање делатности Факултета обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, Републике Србије и других извора финансирања, у складу са законом.

Члан 5.

До избора и конституисања Савета Факултета, у складу са Законом о високом образовању, статутом и општим актима Факултета, његове послове обављаће привремени савет у саставу:

1) др Габор Црнковић, председник;
2) Јене Ревид, члан;
3) Кристина Пастор, члан;
4) Гергељ Габор Барат, члан;
5) Анико Јерас, члан.

Члан 6.

Привремени савет Факултета:

1) донеће статут Факултета у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке;
2) донеће годишњи програм рада Факултета;
3) донеће опште акте неопходне за обављање делатности и функционисање Факултета, у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке;
4) спровешће анализу пословања Учитељског факултета;
5) обављаће и друге послове из надлежности Савета утврђене Законом, статутом и другим општим актима.

Члан 7.

За вршиоца дужности декана Факултета именује се др Јосип Ивановић, са Учитељског факултета.

Вршилац дужности декана Факултета обављаће послове органа пословођења Учитељског факултета, до избора декана, без ограничења.

Члан 8.

Вршилац дужности декана Факултета подноси захтев за издавање дозволе за рад у року од 60 дана од дана доношења Статута Факултета.

Члан 9.

Савет, декан и стручни органи Факултета и студентски парламент биће изабрани, односно именовани, у складу са Законом о високом образовању, статутом и општим актима Факултета, у року од шест месеци од дана доношења статута.

Избором, односно именовањем стручних органа и студентског парламента Факултета у складу са Законом, статутом и општим актима Факултета, престаје мандат стручним органима и студентском парламенту Учитељског факултета.

Члан 10.

Студенти Учитељског факултета уписани на студијске програме закључно са школском 2019/2020. годином настављају студије на уписаним студијским програмима према започетом студијском програму, условима и правилима студија, у складу са Законом.

Члан 11.

До добијања дозволе за рад и уписа Факултета у судски регистар, Учитељски факултет наставља извођење акредитованих студијских програма, у складу с важећом дозволом за рад.

Члан 12.

До добијања дозволе за рад и уписа Факултета у судски регистар, јавне исправе потписиваће ректор Универзитета у Новом Саду и вршилац дужности декана Факултета.

Члан 13.

Даном уписа у судски регистар, Факултет преузима запослене, имовину, права и обавезе, архиву, матичне књиге студената и све друге евиденције Учитељског факултета.

Члан 14.

Ступањем на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке престаје мандат органу управљања Учитељског факултета, органима пословођења Учитељског факултета, са неограниченим овлашћењем за заступање (ректор Универзитета) и ограниченим овлашћењем за заступање (декан и продекани Учитељског факултета).

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 022-37/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. година

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ,
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 9. став 3. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, број: 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018 и 95/2018), члана 20. и 26. Закона о иновационој делатности („Сл. гласник РС“, број: 110/2005, 18/2010 и 55/2013) и члана 25. алинеја 15, и члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине („Сл. лист АП Војводине“, број: 20/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 13. фебруара 2019. године, доноси

Покрајинску скупштинску одлуку о оснивању друштва с ограниченом одговорношћу „Научно-технолошки парк Нови Сад“

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2019 од 13.2.2019. године, а ступила је на снагу 21.2.2019.

Основни подаци

Члан 1.

Научно-технолошки парк Нови Сад оснива се као привредно друштво које у оквиру дефинисаног простора пружа инфраструктурне и стручне услуге високошколским установама, научноистраживачким и иновационим организацијама, као и високотехнолошким и средњетехнолошким привредним друштвима у одређеној научној, истраживачко-развојној или производној групацији с циљем њиховог повезивања и што брже примене нових технологија, стварања и пласмана нових производа и услуга на тржишту.

„Научно-технолошки парк Нови Сад“ д.о.о. Нови Сад се оснива као друштво које ће промовисати комерцијализацију истраживачких и научних резултата, развијати климу за развој предузетништва, отварање нових радних места и промоцију самозапошљавања, а све са циљем креирања идеја и готових решења за пословни свет.

Члан 2.

Пословно име друштва је „Научно-технолошки парк Нови Сад“ д.о.о. Нови Сад (даље: Друштво).

Скраћено пословно име Друштва је: „НТП Нови Сад“ д.о.о.

Промена послованог имена Друштва може се вршити само изменама и допунама оснивачког акта.

Члан 3.

Седиште Друштва је у Новом Саду, улица Фрушкогорска број 1.

Члан 4.

Друштво је основано на неодређено време.

Друштво је основано у правној форми друштва с ограниченом одговорношћу.

Члан 5.

Оснивач и једини члан друштва је Аутономна покрајина Војводина, као власник 100% удела у укупном капиталу Друштва.

Права оснивача врши Покрајинска влада, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, матични број 08068615, ПИБ 103762102.

Оснивач има право на исплату добити, у складу са законом.

Члан 6.

Друштво може управљати непокретностима у јавној својини Аутономне покрајине Војводине под условима које посебним актом одреди оснивач, као носилац права јавне својине на непокретности.

Друштво може на основу уговора закљученог са оснивачем, уз накнаду или без накнаде, користити непокретности у јавној својини Аутономне покрајине Војводине које му нису уложене у капитал, а које су неопходне за обављање делатности ради које је основано и може ту непокретност дати и у закуп под условима утврђеним у јавном позиву за пружање услуга, у складу са прописима о иновационој делатности.

Делатности Друштва

Члан 7.

Претежна делатност Друштва је:

72.19 Истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама.

Остале делатности су:

63.99 Информационе услужне делатности на другом месту непоменуте;

64.99 Остале непоменуте финансијске услуге, осим осигурања и пензионих фондова;

68.20 Изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање њима;

69.20 Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови;

70.22 Консултантске активности у вези са пословањем и осталим управљањем;

72.20 Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама;
74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности;
82.11 Комбиноване канцеларијско-административне услуге;
82.30 Организовање састанака и сајмова;
82.99 Остале услужне активности подршке пословању.

Члан 8.

Друштво обезбеђује инфраструктурну подршку иновационим делатностима коју пружа у оквиру дефинисаног простора парка у виду инфраструктурних и стручних услуга високошколским установама, научноистраживачким и иновационим организацијама, као и високотехнолошким и средњетехнолошким привредним друштвима у одређеној научној, истраживачко-развојној или производној групацији, с циљем њиховог повезивања и што брже примене нових технологија, стварања и пласмана нових производа и услуга на тржишту, у складу са Законом о иновационој делатности.

Поред просторних и инфраструктурних услова за рад, Друштво истовремено пружа остале услуге и то:

1. коришћење пословног простора за рад, који може бити опремљен намештајем, опремом и инсталацијама;
2. коришћење заједничких пословних просторија, које служе за пословне састанке, пријеме и у друге сврхе;
3. секретарске услуге;
4. административне услуге;
5. књиговодствене и рачуноводствене услуге;
6. услуге реклама и продаје;
7. услуге пословног саветовања;
8. телекомуникационе и информационе услуге, које између осталог обухватају приступ телефону, телефаксу, електронској пошти и интернету;
9. услуге пословног планирања;
10. услуге финансијског саветовања;
11. услуге обуке и тренинга,
12. финансијске услуге;
13. техничке и друге услуге, у складу са законом.

Друштво се може бавити свим делатностима које служе основној делатности, у складу са Законом о иновационој делатности и Законом о привредним друштвима. У том циљу, по потреби, Друштво може допуњавати своје делатности и уписивати у Регистар привредних друштава и Регистар иновационе делатности.

О допуни делатности одлучује скупштина Друштва.

Друштво може обављати и друге делатности, укључујући послове спољнотрговинског промета и услуге у спољнотрговинском промету из оквира своје делатности, у складу са законом и овом одлуком.

Печат и штамбиљ друштва

Члан 9.

Друштво има печат и штамбиљ.

Печат Друштва је округлог облика, пречника 32 mm, на коме је исписано пословно име Друштва и седиште Друштва на српском језику, ћириличним писмом.

Штамбиљ Друштва је правоугаоног облика, дужине 55 mm и ширине 25 mm, на коме је исписано пословно име Друштва и седиште Друштва на српском језику, ћириличним писмом.

Директор Друштва доноси одлуку којом се утврђује начин употребе и чувања печата и штамбиља Друштва.

Износ основног капитала

Члан 10.

Укупан уписани новчани део основног капитала Друштва износи 500.000,00 динара (словима: петстохиљада динара), који ће се уплатити у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 11.

Средства за обављање делатности Друштва се обезбеђују:

- из буџета АП Војводине
- из буџета Републике Србије
- од донатора
- других извора у складу са законом.

Члан 12.

Основни капитал повећава се на основу одлуке скупштине Друштва.

Основни капитал Друштва може се смањити одлуком скупштине Друштва, али не испод законом прописаног минималног основног капитала.

Члан 13.

Добит Друштва, утврђена у складу са законом, опредељиваће се одлуком оснивача за инвестирање у развој Друштва, имајући у виду циљ оснивања Друштва према прописима којима се уређује иновациона делатност или за друге намене у складу са одлуком оснивача.

Управљање Друштвом

Члан 14.

Управљање Друштвом је организовано као дводомно.

Органи Друштва су скупштина, надзорни одбор и директор.

Делокруг скупштине

Члан 15.

Скупштину Друштва чине председник скупштине Друштва, покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, као члан Покрајинске владе и два члана које ће именовати Покрајинска влада посебним актом.

Члан 16.

Скупштина Друштва:

1. предлаже измене оснивачког акта;
2. усваја финансијске извештаје, као и извештаје ревизора ако су финансијски извештаји били предмет ревизије;
3. бира и разрешава чланове надзорног одбора и утврђује накнаду за њихов рад;
4. усваја извештаје надзорног одбора;
5. одлучује о повећању и смањењу основног капитала Друштва;
6. одлучује о расподели добити и начину покрића губитака;
7. именује ревизора и утврђује накнаду за његов рад;
8. одлучује о покретању поступка ликвидације, као и о подношењу предлога за покретање стечајног поступка од стране Друштва;
9. именује ликвидационог управника и усваја ликвидационе билансе и извештаје ликвидационог управника;
10. одлучује о покретању поступка у спору са чланом надзорног одбора;
11. одлучује о статусним променама и променама правне форме;
12. даје сагласност на стицање, залагање или друго располагање имовином;
13. доноси пословник о свом раду;
14. врши друге послове и одлучује о другим питањима, у складу са законом и оснивачким актом.

Члан 17.

Седнице скупштине могу бити редовне и ванредне.

Поред надзорног одбора, седнице скупштине Друштва, по потреби може сазвати Покрајинска влада, у име оснивача.

Редовна седница скупштине Друштва одржава се једном годишње, најкасније у року од три месеца након завршетка пословне године.

Ванредна седница скупштине одржава се по потреби, као и када је то одређено Законом.

Члан 18.

Скупштина доноси одлуке обичном већином укупног броја гласова.

Гласање на седници скупштине Друштва је јавно.

Надзорни одбор Друштва

Члан 19.

Надзорни одбор Друштва има председника и четири члана, које бира скупштина Друштва. Предлог за избор председника и 50% чланова одбора даје оснивач, а

других 50% чланова предлаже Влада Републике Србије, на позив скупштине Друштва.

Чланови надзорног одбора не могу имати заменике.

Мандат члана надзорног одбора траје 4 године.

Председник и чланови надзорног одбора региструју се у складу са законом о регистрацији.

Члан 20.

Мандат члана надзорног одбора престаје истеком периода на који је именован или када престане да испуњава услове да буде члан надзорног одбора Друштва, у складу са законом.

Члан 21.

Члан надзорног одбора Друштва може у свако доба скупштини Друштва дати оставку писаним путем. Оставка производи дејство даном подношења, осим ако у њој није наведен неки каснији датум.

Члан 22.

Надзорни одбор:

1. предлаже пословну стратегију друштва;
2. сазива седнице скупштине Друштва;
3. именује и разрешава директора и остале заступнике и утврђује накнаду за његов рад, односно начела за утврђивање тих накнада;
4. надзире рад директора и усваја извештаје директора Друштва;
5. врши унутрашњи надзор над пословањем Друштва;
6. врши надзор над законитошћу пословања Друштва;
7. даје сагласност на закључење уговора о издавању простора у оквиру објекта Научно-технолошког парка у Новом Саду;
8. установљава рачуноводствене политике друштва и политике управљања ризицима;
9. даје налог ревизору за испитивање годишњих финансијских извештаја Друштва;
10. предлаже скупштини избор ревизора и награду за његов рад;
11. одлучује о покретању поступка и давању пуномоћја за заступање Друштва у спору са директором Друштва;
12. врши и друге послове одређене одлуком скупштине Друштва.

Члан 23.

Надзорни одбор је дужан да једном годишње поднесе скупштини Друштва у писаној форми извештај о пословању Друштва и спроведеном надзору над радом директора Друштва.

Члан 24.

Надзорни одбор Друштва одржава најмање четири седнице годишње.

Седнице надзорног одбора сазива председник надзорног одбора.

Надзорни одбор одлуке доноси већином гласова од укупног броја чланова надзорног одбора.

Члан 25.

Члан надзорног одбора одговара у складу са одредбама Закона.

Директор Друштва

Члан 26.

Друштво има једног Директора. Директора именује надзорни одбор Друштва.

Мандат директора траје четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 27.

Директор је надлежан за следеће:

1. заступа Друштво према трећим лицима у складу са оснивачким актом и одлукама скупштине и упутствима надзорног одбора Друштва;
2. води послове Друштва у складу са оснивачким актом и одлукама скупштине Друштва и упутствима надзорног одбора Друштва;
3. утврђује предлог пословног плана;
4. даје предлог за доношење одлука од стране скупштине Друштва;
5. спроводи одлуке скупштине Друштва;
6. доноси све опште акте Друштва чије доношење није у надлежности скупштине Друштва и надзорног одбора;
7. одлучује о свим аспектима радно-правних односа у Друштву и
8. обавља све послове и доноси одлуке о свим питањима које нису у надлежности скупштине и надзорног одбора Друштва.

Директор не може вршење горе наведених послова пренети на друга лица, осим када је то изричито предвиђено законом.

Члан 28.

Директор Друштва одговоран је за уредно вођење пословних књига Друштва.

Директор одговара за тачност финансијских извештаја Друштва.

Члан 29.

Директор је у обавези да води евиденцију о свим донетим одлукама скупштине Друштва.

Заступање Друштва

Члан 30.

Директор заступа Друштво интерно и према трећим лицима, у пословима унутрашњег и спољнотрговинског промета, сагласно овлашћењима утврђеним овим оснивачким актом и одлукама скупштине Друштва, у складу са законом.

Заштита животне средине

Члан 31.

Друштво је, при обављању делатности, дужно да се стара о заштити животне средине, у складу са законом.

Престанак друштва

Члан 32.

Одлуку о престанку Друштва може донети оснивач.
Друштво престаје у случајевима предвиђеним законом.

Измене оснивачког акта

Члан 33.

Измене оснивачког акта доноси скупштина Друштва, у писаној форми. На измену оснивачког акта сагласност даје Покрајинска влада у име оснивача.
Будуће измене оснивачког акта се не оверавају.

Завршне одредбе

Члан 34.

Друштво почиње са радом даном регистрације у Регистар привредних субјеката, у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Члан 35.

До избора директора Друштва, дужност директора обављаће у својству вршиоца дужности директора лице које ће именовати Покрајинска влада посебним актом и који ће бити обавезан да у року од 30 дана од дана почетка рада Друштва, у складу са прописима о условима за упис у Регистар иновационе делатности који води министарство надлежно за иновациону делатност, обезбеди предуслове и поднесе захтев за упис Друштва у тај регистар.

Члан 36.

На сва питања која нису регулисана овим актом о оснивању примењиваће се прописи којима се регулише правни положај привредних друштава и област иновационе делатности.

Члан 37.

Овај акт о оснивању је састављен у 6 (шест) примерака, од којих 1 (један) за поступак регистрације, 1 (један) за орган овере, 2 (два) за оснивача и 2 (два) за Друштво.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 022-1/2019-01

Нови Сад, 13. фебруар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Иштван Пастор, с.р.

Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2, а у вези са чланом 27. тачка 13. алинеја 1. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АП Војводине" број: 20/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине на седници одржаној 08. априла 2015. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о полагању пријемног испита односно испита за проверу склоности и способности за упис на високошколску установу чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина на језицима националних мањина - националних заједница

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године, а ступила је на снагу 16.4.2015.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком се утврђује право кандидата на полагање пријемног испита односно испита за проверу склоности и способности (у даљем текст: пријемног испита) на језицима националних мањина-националних заједница, за упис на факултет односно уметничку академију у саставу универзитета, академију струковних студија, високу школу и високу школу струковних студија чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: високошколске установе).

Члан 2.

Високошколска установа је дужна да кандидатима омогући полагање пријемног испита на језику националне мањине - националне заједнице, под условом да је то један од језика који је у службеној употреби у локалној самоуправи на територији Аутономне покрајине Војводине.

Члан 3.

Кандидат за упис на високошколску установу има право да се приликом подношења пријаве на конкурс за упис на студије определи за језик на коме ће полагати пријемни испит.

Члан 4.

Покрајинска влада донеће Упутство о спровођењу ове покрајинске скупштинске одлуке у року од 15 дана од дана ступања на снагу ове Покрајинске скупштинске одлуке.

Покрајински орган управе задужен за послове превођења пружиће стручну помоћ високошколским установама приликом организовања пријемног испита на језицима националних мањина-националних заједница који су у службеној употреби у органима Аутономне покрајине Војводине.

Средства за организовање пријемног испита на језицима националних мањина-националних заједница који су у службеној употреби у локалној самоуправи на територији Аутономне покрајине Војводине, а који нису у службеној употреби у органима Аутономне покрајине Војводине обезбедиће се у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 5.

Високошколска установа ће ускладити опште акте којима се уређује полагање пријемног испита са овом одлуком у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 6.

Надзор над применом ове одлуке врши покрајински орган управе надлежан за послове високог образовања.

Члан 7.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о полагању пријемног испита односно испита за проверу склоности и способности за упис на високошколску установу на језицима националних заједница ("Службени лист АПВ", бр. 15/2013).

Члан 8.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 6-2/15

Нови Сад, 08. април 2015. година

Председник

Скупштине Ап Војводине,

Иштван Пастор, с.р.

(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 21. став 1. тачке 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05 - др. закон 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона), члана 16. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број 6/02) и члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 11/02), а у вези са Протоколом о сарадњи ради реализације пројекта изградње студентског дома "Европа" - Európa Kollégium у Новом Саду од 28. децембра 2007. године

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 18. марта 2008. године,

Национални савет мађарске националне мањине на седници одржаној 28. марта 2008. године и

Фондација "Европа" на седници Куратторија одржаној 1. априла 2008. године донели су

Одлуку о оснивању установе студентског стандарда Студентски дом "Европа" - Európa Kollégium у Новом Саду

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2008 од 21.4.2008. године.

Члан 1.

Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: Покрајина) заједно са Националним саветом мађарске националне мањине (у даљем тексту: Национални савет) и Фондацијом "Европа" из Новог Сада (у даљем тексту: Фондација) оснива установу студентског стандарда Студентски дом "Европа" - Európa Kollégium са седиштем у Новом Саду (у даљем тексту: Студентски дом) ради јачања културне везе, међунационалног разумевања, дијалога и толеранције између Срба и Мађара.

Права и обавезе Покрајине као оснивача врши Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће).

Члан 2.

Назив Студентског дома је: "Студентски дом "Европа" - Európa Kollégium".

Седиште Студентског дома је у Новом Саду ул. Ћирила и Методија бр. 11.

Студентски дом има својство правног лица са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом одлуком и статутом Студентског дома.

Члан 3.

Делатност Студентског дома је:

85311

- стварање услова за смештај и исхрану студената,

- стварање услова за извршавање образовних обавеза студената,

- стварање услова за подстицање, остваривање и

- унапређивање физичког здравља, спортско-рекреативних активности, развијања културно-забавних и информатичких активности и других друштвених активности студената,

- обезбеђивање и остваривање права студената и другог законом утврђеног интереса,

- стварање услова за здравствену и социјалну заштиту студената,

- пружање угоститељских услуга исхране и

- пружање услуга трећим лицима;

92511 - делатност библиотека;

92130 - приказивање филмова;

92200 - радио и телевизијске активности;

22120 - издавање новина;

22130 - издавање часописа и сличних периодичних издања;

22150 - остала издавачка делатност;

55233 - остали смештај за краћи боравак;

55300 - ресторани;

55510 - кантине.

Студентски дом може обављати и друге делатности у складу са законом, које служе делатности уписаној у регистар, које се уобичајено обављају уз те делатности у мањем обиму или привремено.

Члан 4.

Студентски дом ће обављати делатности на основу својих програмских и планских докумената, одлука и закључака свих облика деловања (орган, радних тела, одбора), форумским и непосредним радом и укључивањем свих компетентних и заинтересованих организација и установа, представника републичких, покрајинских и општинских органа и појединаца из културе, просвете и образовања, науке.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Студентског дома обезбеђује Извршно веће и Фондација у складу са Протоколом о сарадњи ради реализације пројекта изградње студентског дома "Европа" - Európa Kollégium у Новом Саду закљученог 28. децембра 2007. године.

Износ средстава потребних за рад и програмску делатност Студентског дома регулисаће се посебним уговорима на основу финансијског плана за сваку буџетску годину.

Члан 6.

Студентски дом средства за рад и програмску делатност обезбеђује из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине,
2. прихода остварених из сопствених делатности,
3. фондова, фондација, донација и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица,
4. других извора у складу са законом.

Средства из става 1. овог члана користе се у складу са законом, овом одлуком, статутом Студентског дома, програмом рада и финансијским планом Студентског дома.

У случају престанка рада Студентског дома правна судбина уложених средстава решава се споразумом оснивача.

Члан 7.

За своје обавезе у правном промету Студентски дом одговора целокупном својом имовином.

Члан 8.

Органи Студентског дома су:

1. директор,

2. управни одбор,
3. надзорни одбор.

Члан 9.

Директор руководи Студентским домом.

Директора именује и разрешава Извршно веће на заједнички предлог Националног савета и Фондације, на период од четири године, са могућношћу поновног именовања.

Услове које мора испуњавати кандидат за директора утврђују се статутом Студентског дома.

Члан 10.

Директор:

1. заступа Студентски дом,
2. организује и руководи радом Студентског дома,
3. извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење,
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Студентског дома,
5. предлаже програм рада,
6. предлаже акта које доноси управни одбор,
7. доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места,
8. врши и друге послове утврђене законом и статутом Студентског дома.

Члан 11.

Управни одбор Студентског дома има шест чланова.

Чланове управног одбора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета, односно Фондације тако што Национални савет предлаже 3 члана од којих Извршно веће именује 2 члана, а Фондација предлаже 5 чланова од којих Извршно веће именује 4 члана.

Чланови Управног одбора међусобно бирају председника Управног одбора.

Мандат председника и чланова управног одбора је четири године са могућношћу поновног именовања.

Члан 12.

Управни одбор:

1. доноси статут Студентског дома,
2. доноси годишњи програм рада,
3. усваја финансијски план,
4. усваја извештај о пословању,
5. усваја завршни рачун,
6. одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом,
7. доноси одлуке о статусним променама, у складу са законом,
8. обавља и друге послове утврђене законом, актима Покрајине и статутом Студентског дома.

Члан 13.

Надзорни одбор Студентског дома има три члана.

Чланове надзорног одбора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета, односно Фондације, тако што Национални савет предлаже 2

члана од којих Извршно веће именује 1 члана, а Фондација предлаже три члана од којих Извршно веће именује 2 члана.

Чланови Надзорног одбора међусобно бирају председника Надзорног одбора.

Члан 14.

Надзорни одбор:

1. врши надзор над законитошћу рада Студентског дома,

2. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;

3. обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

О резултатима извршеног надзора надзорни одбор извештава Извршно веће, Национални савет и Фондацију.

Члан 15.

Извршно веће, Национални савет и Фондација имају право да директору и управном одбору Студентског дома предлажу мере ради несметаног функционисања Студентског дома и обављања делатности за које је Студентски дом основан и да траже подношење других извештаја који се односе на рад и пословање Студентског дома, а који нису предвиђени овим актом, као и да предузимају друге мере којима се обезбеђују услови за обављање делатности Студентског дома.

Члан 16.

Међусобна права, обавезе и одговорности Извршно веће, Национални савет и Фондација уређују уговором.

Члан 17.

Студентски дом активно учествује у спровођењу политике покрајинског органа управе надлежног за област образовања и студентског стандарда.

Члан 18.

Извршно веће даје сагласност на статут, програм рада, финансијски план, завршни рачун Студентског дома, акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Студентског дома, по прибављеном мишљењу Националног савета и Фондације.

Члан 19.

Студентски дом подноси извештај о свом пословању Извршном већу, Националном савету и Фондацији најмање једанпут годишње.

Члан 20.

За вршиоца дужности директора Студентског дома до именовања директора Студентског дома, именује се мр Бела Миавец.

Члан 21.

Национални савет и Фондација у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке подносе Извршном већу предлог за именовање директора и предлоге чланова Управног и Надзорног одбора.

Извршно веће директора и чланове Управног и Надзорног одбора именује у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Управни одбор Студентског дома је дужан да у року од 30 дана од дана именовања донесе статут Студентског дома.

Члан 22.

Студентски дом стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Члан 23.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-4/08
Нови Сад, 18. март 2008. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Борислав Новаковић, с.р.

Национални савет мађарске националне мањине

Број: 6/2008
Суботица, 28. март 2008. године

Председник Националног савета
мађарске националне мањине
Ласло Јожа, с.р.

Фондација "ЕВРОПА"

Број: 13/08
Нови Сад, 1. април 2008. године

Председник
Кураторија Фондације "Европа"
мр **Бела Миавец**, с.р.

На основу члана 31. алинеја 16. и 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05 - др. закон 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона), члана 36. став 1. тачка 2 . Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број 99/09, 67/12-УС) и члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 11/02), а у вези са Протоколом о сарадњи ради реализације пројекта изградње студентског дома "Европа" - Európa Kollégium" у Новом Саду од 28. децембра 2007. године, Скупштина Аутономне покрајине Војводине на седници одржаној 07. јула 2015. године, Национални савет мађарске националне мањине на седници одржаној 15. Јула 2015. године и Фондација "Европа" на седници Кураторија одржаној 13. Јула 2015. године донели су

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама Одлуке о оснивању установе студентског стандарда студентски дом "Европа" - Európa Kollégium у Новом Саду

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 31/2015 од 15.7.2015. године, а ступила је на снагу 23.7.2015.

Члан 1.

Назив Одлуке о оснивању установе студентског стандарда студентски дом "Европа"- Európa Kollégium" мења се и гласи: "Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Студентског центра "Студентски дом "Европа"- Európa Kollégium" у Новом Саду.

Члан 2.

У Одлуци о оснивању установе студентског стандарда Студентски дом "Европа" - Európa Kollégium у Новом Саду ("Службени лист АПВ" бр. 8/2008") у члану 1. речи: "Студенти дом "Европа" - Európa Kollégium" са седиштем у Новом Саду (у даљем тексту Студентски дом)" замењују се речима: "Студентски центар "Студентски дом "Европа" - Európa Kollégium" са седиштем у Новом Саду".

Члан 3.

У члан 2. став 1. мења се и гласи:

"Назив Студентског центра је: "Студентски дом Европа - Európa Kollégium" (у даљем тексту Студентски дом).".

Члан 4.

Члан 3. мења се и гласи:

"Делатност Студентског дома је:

Основна делатност Студентског дома је:

55.90 Остали смештај

Остале делатности Студентског дома јесу:

52.21 Услужне делатности у копненом саобраћају

55.20 Одмаралишта и слични објекти за краћи боравак

58.11 Издавање књига

58.13 Издавање новина

58.14 Издавање часописа и периодичних издања

58.19 Остала издавачка делатност

59.14 Делатност приказивања кинематографских дела

72.19 Истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама

72.20 Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама

74.30 Превођење и услуге тумача

74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности

82.19 Фотокопирање, припремање докумената и друга специјализована канцеларијска подршка

82.30 Организовање састанака и сајмова

85.51 Спортско и рекреативно образовање

85.52 Уметничко образовање

85.59 Остало образовање

85.60 Помоћне образовне делатности

91.01 Делатност библиотека и архива

Студентски дом може обављати и друге делатности у складу са законом, које служе делатности уписаној у регистар, које се уобичајено обављају уз те делатности у мањем обиму или привремено."

Члан 5.

У члану 5. у ставу 1. речи: "студентског дома Европа - Európa Kollégium" замењују се речима: "Студентског дома",

Став 2. брише се.

Члан 6.

Члану 6. мења се и гласи:

"Студентски дом средства за рад и програмску делатност обезбеђује из:

1. буџета Националног савета;
2. прихода остварених из сопствених делатности;
3. буџета Покрајине, на основу посебних уговора;
4. донација и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица;
5. других извора у складу са законом.

Средства из става 1. овог члана користе се у складу са законом, овом одлуком, статутом Студентског дома, програмом рада и финансијским планом Студентског дома.

У случају престанка рада Студентског дома правна судбина уложених средстава решава се споразумом оснивача, у складу са уделом уложених средстава",.

Члан 7.

У члану 8. тачка 3. брише се.

Члан 8.

У члану 9. речи: "Извршно веће" замењују се речима: "Управни одбор".

Члан 9.

Члан 10. мења се и гласи:

"Директор:

1. заступа и представља Студентски дом;
2. доноси акт о организацији и систематизацији послова у Студентском дому;
3. одлучује о коришћењу средстава у складу са законом и одговара за одобравање и наменско коришћење средстава утврђених финансијским планом Студентског дома;
4. стара се о остваривању развојног плана Студентског дома;
5. стара се о остваривању годишњег плана рада Студентског дома;
6. стара се о осигурању квалитета и унапређењу рада Студентског дома;
7. стара се о благовременом обавештавању запослених, стручних органа и управног одбора о свим питањима од интереса за рад Студентског дома и тих органа;
8. предлаже управном одбору одлуке из његове надлежности и стара се о њиховом спровођењу;
9. предузима мере ради извршавања налога инспекцијских органа;
10. подноси извештај о раду установе управном одбору и надлежном покрајинском секретаријату;
11. сарађује са другим установама и организацијама;
12. обавља и друге послове у складу са законом и општим актом установе".

Члан 10.

У члану 11. став 1. мења се и гласи:

"Управни одбор Студентског дома има осам чланова, од којих два члана именује и разрешава Покрајинска влада, два члана именује и разрешава Национални савет, два члана именује и разрешава Фондација а преостала два члана бирају се из круга запослених".

Став 2. брише се.

Досадашњи ставови 3. и 4. постају ставови 2. и 3.

Члан 11.

Члан 12. мења се и гласи:

"Управни одбор:

1. доноси статут и друге опште акте Студентског дома;
2. доноси развојни план и годишњи план рада и усваја извештаје о њиховом остваривању;
3. доноси финансијски план Студентског дома;
4. усваја годишњи план јавних набавки Студентског дома;
5. усваја извештај о пословању и завршни рачун;
6. подноси оснивачима извештај о пословању;
7. расписује конкурс, образује конкурсну комисију и именује директора Студентског дома;
8. одлучује о правима, обавезама и одговорностима директора;
9. разматра резултате рада и предузима мере за побољшање услова и резултата рада;
10. образује другостепену дисциплинску комисију;
11. обавља и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом".

Члан 12.

Члан 13. брише се.

Члан 13.

Члан 14. брише се

Члан 14.

Члан 18. мења се и гласи:

"Студентски дом доноси статут, програм рада, финансијски план, завршни рачун, акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места по прибављеном мишљењу Националног савета, а доставља их Покрајинској влади и Фондацији".

Члан 14а.

У члану 21. став 1 и 2 речи:" и Надзорног" бришу се".

Члан 15.

У Одлуци о оснивању установе студентског стандарда "Европа"- Európa Kollégium" речи: "Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине" у одређеном падежу замењују се речима "Покрајинска влада" у одговарајућем падежу.

Члан 16.

Ова Покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 022-4/2008

Нови Сад, 07. јули 2015. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

Национални савет мађарске националне мањине

Број: Н/18/2015
Суботица, 15. јул 2015. година

Председник Националног савета
мађарске националне мањине
Хајнал Јене, с.р.
(**Hajnal Jenő**, s.k.)

Фондација "ЕВРОПА"

Број: 143/2015
Нови Сад, 13. јул 2015. година

Управитељ Кураторијa
Фондације "Европа"
Киш Ђула, с.р.
(**Kiss Gyula**, s.k.)

На основу члана 2. а у вези са чланом 65. став 1. Закона о утврђивању одређених надлежности Аутономне Покрајине ("Службени гласник РС", број 6/02) и члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. маја 2006. године, донела је

Одлуку о измени Одлуке о начину рада студентских центара са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2006 од 31.5.2006. године.

Члан 1.

У Одлуци о начину рада студентских центара са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 18/02), у члану 6. став 4. се брише.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-10/2002.
Нови Сад, 24. маја 2006. год.

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Борислав Новаковић, с.р.

На основу члана 21. став 1. тачке 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 17/91), и члана 2. став 2. и 65. став 1. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/2002),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 12. децембра 2006. године, донела је

Одлуку о измени Одлуке о начину рада студентских центара са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2006 од 13.12.2006. године.

Члан 1.

У Одлуци о начину рада студентских центара са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 18/2002) у члану 2. брише се став 2.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

У досадашњем ставу 3. речи: "југословенских органа" замењују се речима: "Републике Србије".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-10

Нови Сад, 12. децембар 2006. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

Члан 5. тачка 6. Покрајинске скупштинске одлуке о спровођењу Статута Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2009 од 14.12.2009. године.

Члан 5.

Одлуке које је Скупштина донела у оквиру своје надлежности настављају да се примењују као покрајинске скупштинске одлуке и то:

...

6. Одлука о начину рада студентских центара са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 18/02, 08/06, 19/06) као Покрајинска скупштинска одлука о начину рада студентских центара са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине;

На основу члана 99. став 3. и члана 137. став 1. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 88/17 и 27/18 - др. Закон и 73/2018), као и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 22. маја 2019. године, донела је

Одлуку о броју студената за упис у прву годину основних струковних студија, који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине, у високим школама струковних студија, чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, у школској 2019/2020. години

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2019 од 22.5.2019. године, а ступила је на снагу 30.5.2019.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се број студената држављана Републике Србије, који могу уписати прву годину студијских програма основних струковних студија у високим школама струковних студија, чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, у школској 2019/2020. години.

Члан 2.

Укупан број студената из члана 1. ове одлуке, као и студената који се уписују по афирмативним мерама:

1) студената са инвалидитетом;

2) студената припадника ромске националности;

3) држављана Републике Србије који су завршили средњу школу у иностранству, у школској 2019/2020. години јесте 1.079.

Члан 3.

Број студената за упис у прву годину основних струковних студија на високим школама струковних студија:

Висока школа струковних	Број студената	Студенти који се уписују на основу афирмативних мера

студија чији је оснивач АП Војводина	који се финансирају из буџета	1) Студенти са инвалидитетом	2) Студенти ромске националности	3) Држављани РС који су завршили средњу школу у иностранству
1. Висока техничка школа струковних студија у Новом Саду	180	2	2	2
2. Висока техничка школа струковних студија у Суботици	182	2	2	2
3. Висока техничка школа струковних студија у Зрењанину	166	2	2	2
4. Висока пословна школа струковних студија у Новом Саду	100	1	1	1
5. Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Новом Саду	80	1	1	1
6. Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди	75	1	1	1
7. Висока школа струковних студија за васпитаче и	80	1	1	1

пословне информатичаре - Сирмијум у Сремској Митровици				
8. Висока школа струковних студија за образовање васпитача и тренера у Суботици	80	1	1	1
9. Висока школа струковних студија за васпитаче "Михаило Палов" у Вршцу	100	1	1	1
УКУПНО	1.043	12	12	12

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 612-25/2019
Нови Сад, 22. мај 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 99. став 3. и 137. став 1. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 88/2017, 27/18 - др. закон и 73/2018) и чл. 35. и 36. ст. 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 22. маја 2019. године, д о н е л а је

Одлуку о броју студената за упис у прву годину основних струковних, академских и

интегрисаних студија, који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, у школској 2019/2020. години

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2019 од 22.5.2019. године, а ступила је на снагу 30.5.2019.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се број студената држављана Републике Србије који могу уписати прву годину основних струковних, академских и интегрисаних студија, који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине, на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина у школској 2019/2020. години.

Члан 2.

Укупан број студената из члана 1. ове одлуке и студената који се уписују по афирмативним мерама:

1) Студената са инвалидитетом;

2) Студената припадника ромске националности;

3) Држављана Републике Србије који су завршили средњу школу у иностранству, у школској 2019/2020. години јесте 5.589 студената.

Члан 3.

Број студената за упис у прву годину основних струковних, академских и интегрисаних студија, који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, у школској 2019/2020. години је:

ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ, АКАДЕМСКЕ И ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	Број студената који се финансирају из буџета	Студенти који се уписују на основу афирмативних мера		
		1) Студенти са инвалидитетом	2) Студенти ромске Националности	3) Држављани РС који су завршили средњу школу у иностранству
ФАКУЛТЕТ	Буџет			

ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ	565	6	6	6
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ	544	5	5	5
ТЕХНОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	225	2	2	2
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ	177	2	2	2
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ	415	4	4	4
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА	1493	15	15	15
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ	489	5	5	5
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ	693	7	7	7
АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ	154	2	2	2
ГРАЂЕВИНСКИ ФАКУЛТЕТ	110	1	1	1
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ "МИХАЈЛО ПУПИН"	249	2	2	2
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	163	2	2	2
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	112	1	1	1
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	35	1	1	1

УКУПНО	5424	55	55	55

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 612-26/2019

Нови Сад, 22. мај 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 99. став 3. и 137. став 1. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 88/17, 27/18 - др. закон и 73/2018) и чл. 35. и 36. ст. 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 22. маја 2019. године, донела је

Одлуку о броју студената за упис у прву годину мастер академских студија и докторских академских студија, које се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, у школској 2019/2020. години

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2019 од 22.5.2019. године, а ступила је на снагу 30.5.2019.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се број студената држављана Републике Србије који се могу уписати у прву годину мастер академских студија и докторских академских студија које се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, у школској 2019/2020. години.

Члан 2.

Укупан број студената који се могу уписати у прву годину мастер академских студија и докторских академских студија које се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду јесте 2.830 студената.

БРОЈ СТУДЕНАТА ЗА УПИС У ПРВУ ГОДИНУ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА И ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА, ПО ФАКУЛТЕТИМА:

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	Број студената који се финансирају из буџета
ФАКУЛТЕТ	
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ	120
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ	319
ТЕХНОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	123
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ	45
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ	10
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА	987
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ	181
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ	418
АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ	130
ГРАЂЕВИНСКИ ФАКУЛТЕТ	76
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ "МИХАЈЛО ПУПИН"	87
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	31
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	30
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	35
ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНЕ СТУДИЈЕ НА НИВОУ УНС	2
УКУПНО	2594

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	Број студената који се финансирају из буџета
ФАКУЛТЕТ	
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ	30

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ	3
ТЕХНОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	27
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ	0
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ	25
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА	67
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ	6
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ	42
АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ	18
ГРАЂЕВИНСКИ ФАКУЛТЕТ	5
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	5
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	8
УКУПНО	236

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ И ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ УКУПНО: 2.830.

Члан 3.

Лица са инвалидитетом, односно студенти припадници ромске националности, која су применом афирмативних мера уписала и завршила основне студије у статусу студента чије су студије финансиране из буџета Аутономне покрајине Војводине, у прву годину студијских програма мастер академских студија који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на Универзитету у Новом Саду и факултетима у његовом саставу на којима су завршили те студије, у школској 2019/2020. години уписују се применом афирмативних мера које се спроводе у складу са програмом примене афирмативних мера за упис на студије лица са инвалидитетом, односно припадника националних мањина.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 612-27/2019

Нови Сад, 22. мај 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 99. став 3. и 137. став 1. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 88/17, 27/18 - др. закон и 73/18) и чл. 35. и 36. ст. 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 5. јуна 2019. године, д о н е л а ј е

Одлуку о измени Одлуке о броју студената за упис у прву годину мастер академских студија и докторских академских студија, које се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, у школској 2019/2020. години

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 26/2019 од 5.6.2019. године, а ступила је на снагу 13.6.2019.

Члан 1.

У Одлуци о броју студената за упис у прву годину мастер академских студија и докторских академских студија, које се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, у школској 2019/2020. години ("Службени лист АПВ", број: 23/19), члан 3. мења се и гласи:

"Члан 3.

Лица са инвалидитетом, односно студенти припадници ромске националности, која су применом афирмативних мера уписала и завршила основне студије у статусу студента чије су студије финансиране из буџета Аутономне покрајине Војводине, у прву годину студијских програма мастер академских студија који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на Универзитету у Новом Саду и факултетима у његовом саставу на којима су завршили те студије, у школској 2019/2020. години уписују се применом афирмативних мера које се спроводе у складу са програмом примене афирмативних мера за упис на студије лица са инвалидитетом, односно припадника ромске националне мањине.“

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 612-27/2019
Нови Сад, 5. јун 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 99. став 3. и члана 137. став 1. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 88/17, 27/18 - др. закон, 73/2018, 67/19, 6/20 - др. закон и 6/20 - др. закон) и чл. 35. и 36. ст. 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 27. маја 2020. године, донела је

Одлуку о броју студената за упис у прву годину мастер академских студија и докторских академских студија, које се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, у школској 2020/2021. години

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 31/2020 од 27.5.2020. године, а ступила је на снагу 4.6.2020 и 34/2020 - исправка.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се број студената држављана Републике Србије који се могу уписати у прву годину мастер академских студија и докторских академских студија које се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, у школској 2020/2021. години.

Члан 2.

Укупан број студената који се могу уписати у прву годину мастер академских студија и докторских академских студија које се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, јесте 2.835 студената.

БРОЈ СТУДЕНАТА ЗА УПИС У ПРВУ ГОДИНУ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА И ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА, ПО ФАКУЛТЕТИМА:

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	Број студената који се финансирају из буџета
ФАКУЛТЕТ	

ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ	120
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ	319
ТЕХНОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	123
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ	45
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ	10
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА	979
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ	181
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ	418
АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ	128
ГРАЂЕВИНСКИ ФАКУЛТЕТ	76
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ "МИХАЈЛО ПУПИН"	87
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	31
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	30
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	25
ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНЕ СТУДИЈЕ НА НИВОУ УНС	2
УКУПНО	2.574

ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	Број студената који се финансирају из буџета

ФАКУЛТЕТ	
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ	30
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ	3
ТЕХНОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	27
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ	0
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ	25
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА	67
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ	6
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ	42
АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ	18
ГРАЂЕВИНСКИ ФАКУЛТЕТ	5
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ "МИХАЈЛО ПУПИН"	5
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	5
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	8
УКУПНО	241

МАСТЕР СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ	Број студената који се финансирају из буџета
ФАКУЛТЕТ	
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА	18

УКУПНО	18

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	Број студената који се финансирају из буџета
ФАКУЛТЕТ	
АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ	2
УКУПНО	2

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ, ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ, МАСТЕР СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ И СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ УКУПНО: 2.835.

+ **Види:**
Исправку - 35/2020-1277.

Члан 3.

Лица са инвалидитетом, односно студенти припадници ромске националности, која су применом афирмативних мера уписала и завршила основне студије у статусу студента чије су студије финансиране из буџета Аутономне покрајине Војводине, у прву годину студијских програма мастер академских студија који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на Универзитету у Новом Саду и факултетима у његовом саставу на којима су завршили те студије, у школској 2020/2021. години уписују се применом афирмативних мера које се спроводе у складу са програмом примене афирмативних мера за упис на студије лица са инвалидитетом, односно припадника ромске националне мањине.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 612-109/2020
Нови Сад, 27. мај 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

Исправка Одлуке о броју студената за упис у прву годину мастер академских студија и докторских академских студија, које се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у

саставу Универзитета у Новом Саду, у школској 2020/2021. години

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 34/2020 од 3.6.2020. године.

У **ОДЛУЦИ О БРОЈУ СТУДЕНАТА ЗА УПИС У ПРВУ ГОДИНУ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА И ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА, КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ НА ФАКУЛТЕТИМА У САСТАВУ УНИВЕРЗИТЕТА У НОВОМ САДУ, У ШКОЛСКОЈ 2020/2021. ГОДИНИ, 127 БРОЈ:** 612-109/2020, од 27. маја 2020. године, која је објављена у "Сл. листу АП Војводине", у броју: 31/2020, од 27. маја 2020. године, дошло је до техничке грешке.

У члану 2. Одлуке, у Табеларном приказу **МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ** иза речи **ГРАЂЕВИНСКИ ФАКУЛТЕТ у рубрици Број студената који се финансирају из буџета** број "79" замењује се бројем "76", а у Табеларном приказу **ДОКТОРСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ**, после реда:

"ГРАЂЕВИНСКИ ФАКУЛТЕТ	5"

додаје се нови ред

"ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ "МИХАЈЛО ПУПИН"	5"

127 БРОЈ: 612-109/2020
ДАТУМ: 1. јун 2020. године

СЕКРЕТАР
Покрајинске владе
Татјана Гашовић

На основу члана 99. став 3. и члана 137. став 1. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 88/2017, 27/18 - др. закон, 73/2018, 67/19, 6/20 - др. закон и 6/20- др. закон) и чл. 35. и 36. ст. 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 27. маја 2020. године, донела је

Одлуку о броју студената за упис у прву годину основних струковних, академских и интегрисаних студија, који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, у школској 2020/2021. години

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 31/2020 од 27.5.2020. године, а ступила је на снагу 4.6.2020.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се број студената држављана Републике Србије који могу уписати прву годину основних струковних, академских и интегрисаних студија, који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине, на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина у школској 2020/2021. години.

Члан 2.

Укупан број студената из члана 1. ове одлуке и студената који се уписују по афирмативним мерама:

Студената са инвалидитетом;

Студената припадника ромске националности;

Држављана Републике Србије који су завршили средњу школу у иностранству у школској 2020/2021. години јесте 5.584 студента.

Члан 3.

Број студената за упис у прву годину основних струковних, академских и интегрисаних студија, који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине на факултетима у саставу Универзитета у Новом Саду, у школској 2020/2021. години је:

ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ, АКАДЕМСКЕ И ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ	Број студената који се финансирају из буџета	Студенти који се уписују на основу афирмативних мера		
ФАКУЛТЕТ	Буџет	1) Студенти са инвалидитетом	2) Студенти ромске националности	3) Држављани РС који су завршили средњу школу у иностранству
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ	565	6	6	6
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ	544	5	5	5
ТЕХНОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	225	2	2	2
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ	177	2	2	2
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ	415	4	4	4
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА	1483	15	15	15
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ	489	5	5	5
ПРИРОДНО-	693	7	7	7

МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ				
АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ	154	2	2	2
ГРАЂЕВИНСКИ ФАКУЛТЕТ	110	1	1	1
ТЕХНИЧКИ ФАКУЛТЕТ "МИХАЈЛО ПУПИН"	244	2	2	2
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	163	2	2	2
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ	112	1	1	1
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ НА МАЂАРСКОМ НАСТАВНОМ ЈЕЗИКУ	45	1	1	1
УКУПНО	5.419	55	55	55

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 612-111/2020
Нови Сад, 27. мај 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мирови

На основу члана 99. став 3. и члана 137. став 1. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 88/17, 27/18 - др. закон, 73/2018, 67/19, 6/20 - др. закон и 6/20 - др. закон), као и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 27. маја 2020. године, донела је

Одлуку о броју студената за упис у прву годину основних струковних студија, који се финансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине, у високим школама струковних студија, чији је оснивач

Аутономна покрајина Војводина, у школској 2020/2021. години

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 31/2020 од 27.5.2020. године, а ступила је на снагу 4.6.2020.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се број студената држављана Републике Србије, који могу уписати прву годину студијских програма основних струковних студија у високим школама струковних студија, чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, у школској 2020/2021. години.

Члан 2.

Укупан број студената из члана 1. ове одлуке, као и студената који се уписују по афирмативним мерама:

1) студената са инвалидитетом;
2) студената припадника ромске националности;
3) држављана Републике Србије који су завршили средњу школу у иностранству;

у школској 2020/2021. години јесте 851.

Члан 3.

Број студената за упис у прву годину основних струковних студија на високим школама струковних студија:

Висока школа струковних студија чији је оснивач АП Војводина	Број студената који се финансирају из буџета	Студенти који се уписују на основу афирмативних мера		
		1) Студенти са инвалидитетом	2) Студенти ромске националности	3) Држављани РС који су завршили средњу школу у иностранству
1. Висока техничка школа струковних студија у Новом Саду	170	2	2	2
2. Висока техничка школа струковних студија у Суботици	160	2	2	2
3. Висока техничка	105	2	2	2

школа струковних студија у Зрењанину				
4. Висока пословна школа струковних студија у Новом Саду	75	1	1	1
5. Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Новом Саду	80	1	1	1
6. Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди	50	1	1	1
7. Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре - Сирмијум у Сремској Митровици	60	1	1	1
8. Висока школа струковних студија за образовање васпитача и тренера у Суботици	55	1	1	1
9. Висока школа	60	1	1	1

струковних студија за васпитаче "Михаило Палов" у Вршцу				
УКУПНО	815	12	12	12

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 612-108/2020
Нови Сад, 27. мај 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор

На основу члана члана 30. став 1. тачка 11. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 4/10), а у вези са чланом 43. став 2. и чланом 108. став 1. Закона о високом образовању (‚‘Службени гласник РС‘‘, број: 76/05, 100/07-аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12 и 89/13), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 15. маја 2014. године, д о н е л а ј е

О Д Л У К У
(“Службени лист АПВ“, број: 18/14)

I Врши се промена седишта Универзитета у Новом Саду са адресе Нови Сад, Трг Доситеја Обрадовића 5, на адресу Нови Сад, др Зорана Ђинђића 1.

II Ова одлука објавиће се у „Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине“.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др Драгослав Петровић,с.р.

Број: 022-276/2014
Нови Сад, 15. мај 2014. године

На основу члана 30. став 1. тачка 5., 7. и 11. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/10) и члана 25. став 3. и члана 88. став 1. Закона о ученичком и студентском стандарду ("Службени гласник РС", број: 18/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2013. године, донела је

Одлуку о мрежи установа студентског стандарда чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2013 од 17.4.2013. године, а ступила је на снагу 25.4.2013.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се мрежа установа студентског стандарда чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина.

Члан 2.

Мрежу установа студентског стандарда из ове одлуке чине:

I СТУДЕНТСКИ ЦЕНТРИ

1.1 СТУДЕНТСКИ ЦЕНТАР "НОВИ САД" у Новом Саду, са јединицама:

1) Студентски дом "Слободан Бајић" у Новом Саду,
2) Студентски дом "Вељко Влаховић" у Новом Саду,
3) Студентски дом "Фејеш Клара" у Новом Саду,
4) Студентски дом "23. октобар" у Новом Саду,
5) Студентски дом "Сајмиште" у Новом Саду,
6) Студентски дом "Проф. Живојин Ћулум" у Новом Саду,
7) Студентски дом "Цар Лазар" у Новом Саду,
8) Студентски дом "Никола Тесла" у Новом Саду,
9) Студентски дом "Михајло Предић - др Миша" у Зрењанину,
10) Студентски дом "Др Зоран Ђинђић" у Сомбору,
11) Студентски ресторан I, Нови Сад,
12) Студентски ресторан II, Нови Сад,
13) Студентски ресторан III, Нови Сад,

1-2 СТУДЕНТСКИ ЦЕНТАР "СУБОТИЦА" у Суботици, са јединицама:

1) Студентски дом "Иво Лола Рибар" у Суботици,
2) Студентски дом "Боса Милићевић" у Суботици,
3) Студентски ресторан I, Суботица,
4) Студентски ресторан II, Суботица.

II СТУДЕНТСКИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР

1) Студентски културни центар у Новом Саду.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-317/2013

Нови Сад, 17. април 2013. године

Председник
Владе АП Војводине
Др **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 36. став 1. тачка 9. Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/09, 67/12 - УС РС), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 23. јануара 2013. године, д о н е л а је

Одлуку о регресирању превоза студената у Аутономној Покрајини Војводини

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2013
од 23.1.2013. године, а ступила је на снагу 31.1.2013.

Члан 1.

Овом одлуком уређује се начин, услови и критеријуми за расподелу буџетских средстава Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој општинама и градовима на територији Аутономне Покрајине Војводине, у циљу регресирања превоза студената у међуградском, односно међумесном саобраћају у Аутономној Покрајини Војводини.

Члан 2.

Под међуградским, односно међумесним превозом студената, подразумева се превоз студената између насељених места две општине, општине и града или два града.

Члан 3.

Средства за намену из члана 1. ове одлуке, доделиће се корисницима у складу са расположивим средствима у буџету Аутономне Покрајине Војводине, обезбеђеним на посебном разделу Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој.

Члан 4.

У смислу ове одлуке, корисници који имају право да учествују у расподели средстава су општине и градови на територији Аутономне Покрајине Војводине

Члан 5.

Средства се додељују за финансирање, односно учешћа у финансирању превоза студената у међуградском, односно међумесном саобраћају који кумулативно испуњавају следеће услове: имају пребивалиште на подручју општине или града, свакодневно путују на међуградској, односно међумесној релацији до установе високог образовања (нису корисници услуге смештаја у студентским центрима),

школују се на терет буџета, први пут уписују годину студија, нису корисници студентских стипендија и кредита од стране надлежних министарстава, Владе Републике Србије, надлежних покрајинских органа управе, Владе Аутономне Покрајине Војводине, локалних самоуправа, Републичког фонда за развој научног и уметничког подмлатка, Фонда за стипендирање даровитих студената Универзитета у Новом Саду и других институција, фондова и фондација.

Члан 6.

Висина средстава за намене из члана 5. ове одлуке, утврђује се на основу следећих критеријума:

1) броја студената у међуградском, односно међумесном саобраћају из члана 5. ове Одлуке.

2) месечне калкулације трошкова превоза студената који испуњавају услове из члана 5. ове одлуке.

Члан 7.

Средства се расподељују корисницима из члана 4. ове одлуке путем конкурса, који расписује Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, најмање једанпут годишње.

Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој образује комисију за спровођење конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Део средстава, покрајински секретар за науку и технолошки развој може доделити корисницима без објављивања конкурса, за ванредне, непредвиђене ситуације, у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 8.

Конкурс садржи податке о називу акта на основу ког се расписује конкурс, о томе ко може да се пријави на конкурс, критеријуме на којима ће се заснивати висина додељених средстава, висина и намена средстава која се расподељују, начин и рок за подношење пријава на конкурс, као и друге податке који су од значаја за спровођење конкурса.

Члан 9.

Пријава на конкурс подноси се Покрајинском секретаријату за науку и технолошки развој, на јединственом обрасцу, чију садржину утврђује Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој.

Члан 10.

О додели средстава корисницима по спроведеном поступку, одлучује покрајински секретар за науку и технолошки развој решењем, на предлог Комисије.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Члан 11.

Обавезу за доделу средстава, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој преузима на основу уговора, којим ће се регулисати међусобна права и обавезе уговорних страна.

Члан 12.

Корисник је дужан да средства користи искључиво за намене, за која су она додељена, а неутрошена средства врати буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе периодичне извештаје до 10. у месецу, након истека кварталног периода у текућој години, а на крају буџетске године целовит извештај о коришћењу средстава са одговарајућом документацијом, овереном од стране одговорних лица.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле законитог и наменског коришћења средстава.

Члан 13.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 612-10/2013

Нови Сад, 23. јануар 2013. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу чл. 35. и 36. став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), и члана 36. став 1 тачка 9. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/09, 67/12 - УС РС), Покрајинска влада, на седници одржаној 25. јануара 2017. године, д о н е л а је

Одлуку о изменама Одлуке о регресирању превоза студената у Аутономној Покрајини

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2017
од 25.1.2017. године, а ступила је на снагу 2.2.2017.

Члан 1.

У Одлуци о регресирању превоза студената у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", број: 1/2013) у чл. 1, 3, 7, 9, 11. и 12. речи: "Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој", у одређеном падежу замењују се речима: "Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност", у одговарајућем падежу.

Члан 2.

У члану 5. речи: "Владе Аутономне Покрајине Војводине", замењују се речима: "Покрајинске владе".

Члан 3.

У чл. 7. ст 3. и 10 ст. 1 речи: "Покрајински секретар за науку и технолошки развој", замењују се речима: "Покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност".

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 451-23/2017

Нови Сад, 25. јануар 2017. године

Председник Покрајинске владе

Игор Мировић, с.р.

На основу члана 54. Пословника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број:11/10), Одбор за образовање, науку, културу, омладину и спорт, на Трећој седници одржаној 13. септембра 2012. године, донео је

Одлуку о финансијској подршци Фонду за стипендирање и подстицање напредовања даровитих студената и младих научних радника и уметника Универзитета у Новом Саду

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 24/2012 од 24.9.2012. године.

Члан 1

Овом Одлуком утврђује се број стипендија које ће Скупштина Аутономне Покрајине Војводине као Спонзор доделити даровитим студентима и младим научним радницима и уметницима у школској 2012/2013. години, на основу претходно спроведеног конкурса од стране Фонда за стипендирање и подстицање напредовања даровитих студената и младих научних радника и уметника у Новом Саду (у даљем тексту: Фонд).

Члан 2

Фонду ће се обезбедити средства за стипендирање три студента Универзитета у Новом Саду.

Уколико се, приликом селекције кандидата пријављених на конкурс за доделу стипендија, бира између два кандидата која испуњавају све услове и критеријуме конкурса, потребно је предност дати студенту који се образује из области наставних предмета и познаје језик националне заједнице.

Одлуку о висини стипендије за школску 2012/2013. годину доноси Савет Фонда.

Члан 3

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, као Спонзор и Универзитет у Новом Саду, као оснивач Фонда, закључиће Уговор о сарадњи за школску 2012/2013. годину, којим ће се регулисати међусобна права и обавезе које настају у реализацији ове одлуке.

Члан 4

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Одбор за образовање,науку, културу, омладину и спорт

11 Број: 10-3/12

Нови Сад, 13. септембар 2012. године

Председник одбора

проф. др **Светлана Лукић-Петровић**, с.р

На основу члана 34. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), члана 43. став 2. и члана 108. став 1. и 2. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број: 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08 и 44/10),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 05. априла 2011. године, донела је

Одлуку о утврђивању назива високих школа струковних студија чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2011 од 15.4.2011. године.

Члан 1.

Утврђују се називи и седишта високих школа струковних студија, као самосталних високошколских установа, чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина:

1. Висока техничка школа струковних студија у Суботици - Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Szabadka - Суботица, Улица Марка Орешковића број 16;
2. Висока техничка школа струковних студија у Новом Саду, Улица школска број 1;
3. Висока техничка школа струковних студија у Зрењанину, Улица Ђорђа Стратимировића 23;
4. Висока пословна школа струковних студија у Новом Саду, Улица Владимира Перића Валтера број 4;
5. Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Новом Саду, Улица Петра Драпшина број 8;
6. Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди, Улица Светосавска 57;
7. Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Сремској Митровици, Улица Змај Јовина број 29;
8. Висока школа струковних студија за образовање васпитача и тренера у Суботици - Felsőfokú Szakirányú Óvóképző és edző Szak Szabadka - Суботица, Улица Банијска број 67 и
9. Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов у Вршцу - Şcoala de înalte Studii de specialitate Mihailo Palov din Vârşeţ - Вршац, Омладински трг број 1.

Члан 2.

О статусној промени, промени назива и седишта високих школа струковних студија из члана 1. ове одлуке одлучује Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 3.

Даном ступања на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о промени назива виших школа чији је оснивач Скупштина Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 13/07 и 5/08).

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-1/11

Нови Сад, 05. априла 2011. године

Председник Скупштине АП Војводине,

Егереши Шандор, с.р.

На основу члана 2. Одлуке о утврђивању назива високих школа струковних студија чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина ("Службени лист АПВ", број 5/11) и чл. 33. и 35. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. априла 2013. године, д о н е л а је

Одлуку о промени назива високих школа струковних студија чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2013 од 10.4.2013. године, а ступила је на снагу 11.4.2013.

Члан 1.

Овом одлуком врши се промена назива високих школа струковних студија за образовање васпитача, чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина, на следећи начин:

Назив Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Сремска Митровица, Змај Јовина број 29, мења се тако да гласи: "Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре - Сирмијум", Сремска Митровица, Змај Јовина број 29.

Назив Висока школа струковних студија за образовање васпитача "Михаило Палов" Вршац - Şcoala de Înate Studii de Specialitate "Mihailo Palov" din Vârşet, Вршац, Омладински трг број 1, мења се тако да гласи: "Висока школа струковних студија за васпитаче "Михаило Палов" Вршац - Şcoala de Înalte Studii de Specialitate pentru Educatori "Mihailo Palov" Vârşeţ - Mihailo Palov Óvóképző Szakfőiskola Versec, Вршац, Омладински трг број 1".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-300/2013

Нови Сад, 10. април 2013. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", бр. 17/91), а у вези са чланом 15. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 13. маја 2004. године, донела је

Одлуку о оснивању Факултета за европску економију и бизнис у Новом Саду

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2004 од 18. маја 2004. године.

Члан 1.

Оснива се Факултет за европску економију и бизнис у Новом Саду (у даљем тексту: Факултет).

Факултет је у саставу Универзитета у Новом Саду.

Члан 2.

Назив Факултета је Факултет за европску економију и бизнис у Новом Саду.

Седиште факултета је у Новом Саду, улица др Симе Милошевића 6.

Члан 3.

Факултет ће обављати делатност у згради Економског факултета у Суботици, Наставног одељења у Новом Саду.

За обављање делатности Факултет ће користити опрему и наставна средства Економског факултета у Суботици, Наставног одељења у Новом Саду.

Члан 4.

Факултет обавља образовно-научну делатност у области економских наука.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Факултета обезбедиће се у складу са законом.

Члан 6.

Функцију органа управљања обављаће привремени Савет Факултета у саставу:

1. проф. др Тихомир Шуваков, редовни професор Економског факултета у Суботици;
2. проф. др Фуада Станковић, ректор Универзитета у Новом Саду,
3. проф. др Радмила Маринковић-Недучин, проректор за наставу Универзитета у Новом Саду;

4. проф. др Милан Трипковић, редовни професор Филозофског факултета у Новом Саду;

5. Борислав Новаковић, председник Скупштине Града Новог Сада,

6. мр Бранислав Поморишки, председник Извршног одбора Града Новог Сада; и

7. Јошеф Кабок, помоћник покрајинског секретара за образовање и културу.

Члан 7.

Овлашћење привременог Савета Факултета су:

1. да именује чланове комисије за избор наставника и сарадника Факултета и изврши њихов избор,

2. да утврди предлог наставног плана и програма и прибави потребну сагласност, у складу са законом,

3. да донесе статут Факултета,

4. да донесе годишњи програм рада Факултета,

5. да обави друге послове из надлежности Савета Факултета утврђене законом.

Члан 8.

Послове и овлашћења декана Факултета ће обављати у статусу вршиоца дужности декана проф. др Коста Јосифидис, редовни професор Економског факултета у Суботици.

Члан 9.

Савет Факултета ће се конституисати у року од 60 дана од дана доношења статута Факултета.

Члан 10.

Савет Факултета ће изабрати декана Факултета у року од два месеца од дана конституисања.

Члан 11.

Факултет ће донети опште акте у року од шест месеци од дана доношења статута Факултета.

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022 - 13

Нови Сад 13. маја 2004. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Ненад Чанак, с.р.

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), а у вези са чланом 15. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број 6/2002)

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. марта 2004. године донела је

Одлуку о оснивању Педагошког факултета у Сремској Митровици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2004 од 8.4.2004. године.

Члан 1.

Оснива се Педагошки факултет у Сремској Митровици (у даљем тексту: Факултет).

Факултет је у саставу Универзитета у Новом Саду.

Члан 2.

Назив Факултета је Педагошки факултет у Сремској Митровици.

Седиште Факултета је у Сремској Митровици, улица Змај Јовина број 29.

Члан 3.

Факултет ће обављати делатност у згради Више школе за образовање васпитача у Сремској Митровици.

За обављање делатности Факултет ће користити опрему и наставна средства Више школе за образовање васпитача у Сремској Митровици.

Члан 4.

Факултет обавља образовно-научну делатност за образовање наставника у основној школи, за наставу на српском језику.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Факултета обезбедиће се у складу са законом.

Члан 6.

Функцију органа управљања обављаће привремени Савет Факултета у саставу:

1. проф. др Вјекослав Будимировић, професор, математика (алгебра), Виша хемијско-технолошка школа, Шабац;
2. проф. др. Милован Мишков, ванредни професор, музичко васпитање, Учитељски факултет, Сомбор;
3. др Душко Радосављевић, доцент социологије, Факултет за услужни бизнис, Нови Сад, потпредседник Извршног већа АП Војводине, Нови Сад;
4. проф. др Вјекослав Сајферт, професор физике, Факултет техничких наука "Михајло Пупин", Зрењанин;
5. проф. др Исидор Граовац, професор педагогије, Виша школа за образовање васпитача, Нови Сад;
6. проф. Александар Гавриловић, СО Сремска Митровица и
7. проф. Маја Седларевић, СО Сремска Митровица.

Члан 7.

Овлашћења привременог Савета Факултета су:

1. да именује чланове комисије за избор наставника и сарадника Факултета и изврши њихов избор,
2. да утврди предлог наставног плана и програма и прибави потребну сагласност, у складу са законом,
3. да донесе статут Факултета,
4. да донесе годишњи програм рада Факултета,

5. да обави друге послове из надлежности Савета Факултета утврђене законом.

Члан 8.

Послове и овлашћења декана Факултета ће обављати у статусу вршиоца дужности декана проф. др Брана Иванковић, досадашњи директор Више школе за образовање васпитача у Сремској Митровици.

Члан 9.

Савет Факултета ће се конституисати у року од 60 дана од дана доношења статута Факултета.

Члан 10.

Савет Факултета ће изабрати декана Факултета у року од два месеца од дана конституисања.

Члан 11.

Факултет ће донети опште акте у року од шест месеци од дана доношења статута Факултета.

Члан 12.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-11

Нови Сад, 30. марта 2004. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Ненад Чанак, с. р.

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", бр. 17/91.), а у вези са чланом 15. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02.),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 13. августа 2004. године, донела је

Одлуку о измени Одлуке о оснивању Педагошког факултета у Сремској Митровици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2004 од 20.8.2004. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Педагошког факултета у Сремској Митровици ("Сл. лист АПВ", бр. 5/04.) у члану 6. тачка 2. мења се и гласи:

"2. Данило Небригић, професор педагогије у пензији, Сремска Митровица;"

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-11

Нови Сад, 13. августа 2004. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Александар Кравић, с.р.

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), а у вези са чланом 15. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању одређених надлежности Аутономне Покрајине ("Службени гласник РС", број 6/2002)

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. марта 2004. године донела је

Одлуку о оснивању Учитељског факултета у Суботици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2004 од 8.4.2004. године.

Члан 1.

Оснива се Учитељски факултет у Суботици (у даљем тексту: Факултет).

Факултет је у саставу Универзитета у Новом Саду.

Члан 2.

Назив Факултета је Учитељски факултет у Суботици.

Седиште Факултета је у Суботици, улица Банијска број 67.

Члан 3.

Факултет ће обављати делатности у згради Више школе за образовање васпитача у Суботици.

За обављање делатности Факултет ће користити опрему и наставна средства Више школе за образовање васпитача у Суботици.

Члан 4.

Факултет обавља образовно-научну делатност за образовање наставника у основној школи, за наставу на мађарском и хрватском језику.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Факултета обезбеђују се у складу са законом.

Члан 6.

Функцију органа управљања обављаће привремени Савет Факултета у саставу:

1. проф. др Ирен Габрић-Молнар, редовни професор, Економски факултет, Суботица;

2. проф. др Геза Цекуш, ванредни професор, Учитељски факултет у Сомбору, Наставно одељење Суботица;

3. мр Славица Костић, директор Више школе за образовање васпитача, Суботица;

4. доц. др Ева Хожа, доцент, Филозофски факултет, Нови Сад;

5. мр Јосип Ивановић, асистент, Катедра за педагошке науке Учитељског факултета у Сомбору, Наставно одељење Суботица;

6. Едита Пинтер-Молнар, члан Извршног одбора СО Суботица задужен за образовање и

7. доц. др Хајналка Пеич, доцент, продекан за наставу, Грађевински факултет, Суботица.

Члан 7.

Овлашћења привременог Савета факултета су:

1. да именује чланове комисије за избор наставника и сарадника Факултета и изврши њихов избор.

2. да утврди предлог наставног плана и програма и прибави потребну сагласност, у складу са законом.

3. да донесе статут Факултета,

4. да донесе годишњи програм рада Факултета,

5. да обави друге послове из надлежности Савета Факултета утврђене законом.

Члан 8.

Послове и овлашћења декана Факултета ће обављати у статусу вршиоца дужности декана проф. др Геза Цекуш, досадашњи координатор Одељења Учитељског факултета Сомбор у Суботици.

Члан 9.

Савет Факултета ће се конституисати у року од 60 дана од дана доношења статута Факултета.

Члан 10.

Савет Факултета ће изабрати декана Факултета у року од два месеца од дана конституисања.

Члан 11.

Факултет ће донети опште акте у року од шест месеци од дана доношења статута Факултета.

Члан 12.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-5

Нови Сад, 30. марта 2004. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Ненад Чанак, с. р.

Техничка исправка Одлуке о оснивању Учитељског факултета у Суботици

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2004 од 18. маја 2004. године.

У Одлуци о оснивању Учитељског факултета у Суботици ("Службени лист АПВ", број 5/2004), у члану 2. ставу 2. уместо речи "Вршцу" треба да стоји реч "Суботици".

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), а у вези са чланом 15. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број 6/02),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 29. јуна 2004. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Учитељског факултета у Суботици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2004 од 9.7.2004. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Учитељског факултета у Суботици ("Службени лист АПВ", број 5/04) у члану 6. тачка 2. мења се и гласи:

"2. др Иштван Богнер, ванредни професор, Више техничке школе, Суботица;".

Члан 2.

Члан 8. мења се и гласи:

"Послове и овлашћења декана Факултета ће обављати у статусу вршиоца дужности декана др Золтан Јегеш, ванредни професор Грађевинског факултета у Суботици."

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу" Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-5

Дана: 29. јуна 2004. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Јелена Јевтић, с.р.

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", бр. 17/91.), а у вези са чланом 15. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 13. августа 2004. године, донела је

Одлуку о измени Одлуке о оснивању Учитељског факултета у Суботици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2004 од 20.8.2004. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Учитељског факултета у Суботици ("Службени лист АПВ", бр. 5/04 и 10/04), у члану 6. тачка 3. мења се и гласи:

"3. др Иштван Шилинг, ванредни професор, Учитељски факултет у Сомбору";

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-5

Нови Сад, 13. августа 2004. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Александар Кравић, с.р.

На основу члана 21. тачка 3. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), а у вези са чланом 15. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању одређених надлежности Аутономне Покрајине ("Службени гласник РС", број 6/2002)

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. марта 2004. године донела је

Одлуку о оснивању Учитељског факултета у Вршцу

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2004 од 8.4.2004. године.

Члан 1.

Оснива се Учитељски факултет у Вршцу (у даљем тексту: Факултет).

Факултет је у саставу Универзитета у Новом Саду.

Члан 2.

Назив Факултета је Учитељски факултет у Вршцу.

Седиште Факултета је у Вршцу, улица Омладински трг број 1.

Члан 3.

Факултет ће обављати делатности у згради Више школе за образовање васпитача у Вршцу.

За обављање делатности Факултет ће користити опрему и наставна средства Више школе за образовање васпитача у Вршцу.

Члан 4.

Факултет обавља образовно-научну делатност за образовање наставника у основној школи, за наставу на српском и румунском језику.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Факултета обезбеђују се у складу са законом.

Члан 6.

Функцију органа управљања обављаће привремени Савет Факултета у саставу:

1. Милорад Ђурић, председник СО Вршац;
2. Стеван Србиновски, члан ИО СО Вршац задужен за образовање;
3. проф. др Грозданка Гојков, руководилац Наставног одељења Учитељског факултета у Вршцу;
4. доц. др Адријан Негру, професор, Наставно одељење Учитељског факултета у Вршцу;
5. проф. др Аурел Божин, професор, Наставно одељење Учитељског факултета у Вршцу;
6. проф. др Илеана Магда, професор, Наставно одељење Учитељског факултета у Вршцу и
7. доц. др Јон Лелеа, професор, Наставно одељење Учитељског факултета у Вршцу.

Члан 7.

Овлашћења привременог Савета факултета су:

1. да именује чланове комисије за избор наставника и сарадника Факултета и изврши њихов избор,
2. да утврди предлог наставног плана и програма и прибави потребну сагласност, у складу са законом,
3. да донесе статут Факултета,
4. да донесе годишњи програм рада Факултета,
5. да обави друге послове из надлежности Савета Факултета утврђене законом.

Члан 8.

Послове и овлашћења декана Факултета ће обављати у статусу вршиоца дужности декана проф. др Грозданка Гојков, досадашњи руководилац наставног одељења Учитељског факултета у Београду, у Вршцу.

Члан 9.

Савет Факултета ће се конституисати у року од 60 дана од дана доношења статута Факултета.

Члан 10.

Савет Факултета ће изабрати декана Факултета у року од два месеца од дана конституисања.

Члан 11.

Факултет ће донети опште акте у року од шест месеци од дана доношења статута Факултета.

Члан 12.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-4

Нови Сад, 30. марта 2004. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Ненад Чанак, с. р.

На основу чланова 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, доноси:

Правилник о критеријумима за учешће у Програму подстицања сарадње научноистраживачких организација и привреде

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 37/2019 од 28.8.2019. године, а ступио је на снагу 5.9.2019.

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником утврђује се циљ Програма, предмет финансирања, услови за учешће, мерила и поступак предлагања и избора кандидата за учешће у Програму подстицања сарадње научноистраживачких организација и привреде, које финансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Финансијска средства за ову намену предвиђена су буџетом АП Војводине, а обим средстава утврђује се финансијским планом Секретаријата.

Члан 2.

Циљ Програма подстицања сарадње акредитованих научноистраживачких организација (института, факултета, универзитета и центара изузетних вредности), које имају седиште на територији АП Војводине, са привредним друштвима или јавним предузећима, јесте јачање позиције научноистраживачких организација кроз пословну сарадњу с привредом и промоција њихових услуга и производа у условима тржишног пословања.

Члан 3.

Пријаве за финансирање Програма подстицања сарадње научноистраживачких организација и привреде могу да подносе привредна друштва и јавна предузећа која испуњавају следеће услове:

- подносилац пријаве, привредно друштво, мора бити регистровано у Републици Србији у складу с важећим Законом о привредним друштвима Републике Србије, односно јавно предузеће мора бити основано као предузеће које обавља делатност од општег интереса, а које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, у складу с важећим Законом о јавним предузећима;
- измирене доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине у складу с прописима Републике Србије;
- да није под изреченом мером забране обављања делатности, која је на снази у време објављивања јавног конкурса, односно у време подношења пријаве;
- да није у претходном поступку стечаја или ликвидације.

Члан 4.

Секретаријат ће финансирати сарадњу научноистраживачких организација и привреде, на основу исплаћених фактура или уговора, као доказа о реализованим пословима - куповини производа/ услуга научноистраживачких организација од стране привредних друштава, односно јавних предузећа.

II

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ У ФИНАНСИРАЊУ ПРОГРАМА ПОДСТИЦАЊА САРАДЊЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ПРИВРЕДЕ

Члан 5.

За финансирање овог Програма, Секретаријат за текућу годину расписује јавни конкурс у коме се подносиоци пријава обавештавају о начину, условима и роковима за пријављивање.

Пријава за учешће у Програму подноси се у виду обрасца пријаве, чију садржину прописује Секретаријат, а која је доступна на интернет презентацији Секретаријата.

Члан 6.

Неблаговремене и непотпуне пријаве, пријаве које нису поднете на утврђеном обрасцу, пријаве које имају неисправне податке о подносиоцу и пријаве подносиоца који не испуњавају услове - неће се разматрати.

Члан 7.

Секретаријат образује трочлану комисију која има председника и два члана, а чији је задатак да прегледа у року пристигле пријаве, изврши селекцију и евалуацију оних које испуњавају прописане услове за учешће у Програму подстицања сарадње научноистраживачких организација и привреде.

Након извршене евалуације, Комисија даје предлог, а коначну одлуку о финансирању и висини одобрених средстава по појединачном уговору/фактури доноси покрајински секретар.

Члан 8.

По основу Решења о одобравању, Секретаријат закључује Уговор о финансирању и подстицању сарадње научноистраживачких организација и привреде, којим се дефинишу и ближе одређују услови, рокови и износ средстава намењених за финансирање конкретне реализоване сарадње између научноистраживачке организације и подносиоца пријаве.

Члан 9.

Документација потребна за пријаву:

- попуњени образац пријаве у два примерка;
- извод из регистра привредних субјеката, који је издала Агенција за привредне регистре за подносиоца пријаве, односно акт о оснивању за јавна предузећа;
- финансијски извештај подносиоца пријаве за претходне две године;
- уверење надлежног пореског органа да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине, у складу с прописима Републике Србије;
- уверење надлежног локалног пореског органа да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине, у складу с прописима Републике Србије;
- потврда органа за регистрацију привредних субјеката да нису под изреченом мером забране обављања делатности, која је на снази у време објављивања јавног конкурса односно у време подношења пријаве и да нису у претходном поступку стечаја или ликвидације;
- фактуре или уговор са акредитованом научноистраживачком организацијом, који садржи назив и новчану вредност производа/услуга који су предмет куповине;
- извод рачуна којим се доказује да је исплата по основу датог посла у целости извршена током текуће пословне године;
- изјава о тачности података наведених у приложеној конкурсној документацији.

Члан 10.

Вредност средстава која се одобрава за финансирање по појединачном Уговору износи:

- за привредна друштва: до 50% износа уговорених и исплаћених средстава
- за јавна предузећа: до 30% износа уговорених и исплаћених средстава, при чему максимални износ за исплату од стране Секретаријата износи 2.000.000,00 динара по појединачном уговору/фактури.

Члан 11.

Одобрена средства ће се исплаћивати у целости, на начин прецизираним Уговором о финансирању и подстицању сарадње научноистраживачких организација и привреде, у складу с приливом средстава у Буџет АП Војводине.

III

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 12.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу АП Војводине.

Даном доношења престаје да важи Правилник о критеријумима за учешће у Програму сарадње научноистраживачких организација и привреде број 142-451-2919/2018-03 од 12. јула 2018. године.

Нови Сад, 27.08.2019. године

Број: 142-451-2719/2019-01

Покрајински секретар

Проф. др Зоран Милошевић, с.р.

На основу члана 15. и члана 16. став 1, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар за високо образовање и научно-истраживачку делатност доноси

Правилник за реализацију акције "Право на прву шансу"

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 32/2019 од 17.7.2019. године, а ступио је на снагу 25.7.2019.

Prest

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим Правилником утврђује се циљ финансирања акције "Право на прву шансу", лица која имају право учешћа на конкурсу, услови и поступак за реализацију акције, начин финансирања пројекта и његову реализацију, као и праћење и оцењивање успешности реализације научноистраживачких односно примењено-истраживачких пројеката које финансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат), у оквиру акције "Право на прву шансу".

Члан 2.

Циљ акције "Право на прву шансу" реализује се као настојање Покрајинске владе да ангажује незапослене докторе наука с територије АП Војводине на пројектима из њихових ужих научних области.

Пројекте пријављују кандидати који испуњавају услове за конкурисање у складу са овим Правилником.

II

УСЛОВИ И ПОСТУПАК ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Члан 3.

Општи критеријуми за оцену предложених научноистраживачких пројеката јесу:

- научна оправданост предложених истраживања,
- научна заснованост предложених истраживања,
- применљивост резултата пројекта,
- ниво оригиналности истраживања.

Члан 4.

Право конкурисања имају сва лица која испуњавају следеће услове:

1) да су држављани Републике Србије;

2) да имају пребивалиште на територији Аутономне покрајине Војводине;

3) да су звање доктора наука стекли у складу с барем једним од наведених модалитета:

- у оквиру акредитованих докторских студија,
- према раније важећим прописима,
- признавањем стране високошколске исправе

4) да поседују ажуриран картон научног радника као део јединствене базе података истраживача у АП Војводини коју води Секретаријат;

5) да су евидентирани у бази Националне службе за запошљавање као незапослена лица.

Члан 5.

За реализацију акције "Право на прву шансу" Секретаријат расписује јавни конкурс, којим се лица заинтересована за подношење пријаве обавештавају о условима за конкурисање.

Пријава на конкурс подноси се у виду обрасца пријаве чију садржину прописује Секретаријат, а која је доступна на интернет презентацији Секретаријата.

Пријава пројекта садржи:

- опште податке о подносиоцу;
- предлог пројекта (предмет, садржај и циљ истраживања);
- стање истраживања у области;
- планиране резултате пројекта и могућност њихове применљивости;
- предлог научноистраживачких институција с територије АП Војводине с којима би се реализовао предложени пројекат;
- предлог финансијског плана са евентуално потребним средствима за покривање материјалних трошкова (без средстава за личне дохотке и режијске трошкове одговарајућих институција).

Јавним конкурсом могу се утврдити и други подаци, односно прилози који се достављају уз пријаву, а битни су за одлучивање приликом избора пројеката.

Секретаријат образује комисију за спровођење конкурса. Комисија доставља образложени предлог покрајинском секретару, уз мишљење и оцену предлога пројеката које даје стручни савет из научне области којој припада тема пројекта, који доноси решење о реализацији суфинансирања.

Члан 6.

Кандидати који испуњавају услове из члана 4. овог Правилника подносе предлог научноистраживачког односно примењено-истраживачког пројекта у трајању до 12 месеци.

Елементи пројекта морају бити повезани са елементима одбрањене докторске дисертације или с другим научноистраживачким референцама кандидата.

Пројекат се усмерава ка једној или највише две од следећих научних области:

1) техничке науке;
2) технолошке науке
3) медицинске науке;
4) спортске науке;
5) природно-математичке науке;
6) биотехничке науке;
7) друштвене и хуманистичке науке;
8) правне и економске науке

Члан 7.

Кандидат мора имати препоруку најмање једног научног радника чији је укупни фактор компетенције преко 20 - у последњих пет година, не рачунајући текућу годину, на основу података из картона научног радника.

Члан 8.

Кандидат је обавезан да препоручи најмање две регистроване научноистраживачке организације или развојне јединице с територије Аутономне

покрајине Војводине у којима би се реализовало или с чијим истраживачима би се сарађивало у реализацији предложеног пројекта.

Секретаријат ће обезбедити сарадњу са одговарајућом научном институцијом и обезбедити покриће режијских трошкова за њено учешће у реализацији акције "Право на прву шансу".

Члан 9.

Пре почетка евалуације пријављених пројеката, Секретаријат ће одбацити пријаве у следећим случајевима:

- непотпуне пријаве,
- пријаве поднете од стране лица која не испуњавају прописане услове
- пријаве поднете по истеку рока дефинисаног јавним конкурсом

Члан 10.

Мишљење и оцену предлога пројеката даје стручни савет из научне области којој припада тема пројекта, а који је формиран у складу с Правилником о стручним саветима. Стручни савет може предложити подносиоцу пријаве промену садржаја предлога пројекта (нпр. план активности, обим и садржај рада, опис очекиваних резултата).

Члан 11.

Коначну одлуку о прихватању предлога пројеката доноси покрајински секретар, имајући у виду:

- спремност предложене научне институције за реализацију пројекта;
- компетенцију предложеног ментора за реализацију пројекта;
- оцену пројекта по евалуацији од стручног савета из одговарајуће научне области;
- услове дефинисане јавним позивом;
- расположива средства предвиђена финансијским планом за ове намене.

За прихваћене предлоге Секретаријат закључује уговор о реализацији пројекта с подносиоцем пријаве и одговарајућом институцијом с којом се реализује пројекат.

III

ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА

Члан 12.

Средства Секретаријата у оквиру финансирања пројеката акције "Право на прву шансу" намењена су:

- за исплату зарада истраживача према средњој цени истраживачког месеца Министарства просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије за звање научни сарадник;
- за материјалне трошкове за реализацију пројеката;
- по један истраживач месец за ментора пројекта;

- за режијске трошкове институције с којима би се сарађивало у реализацији пројекта, максимално до 5% од укупне финансијске вредности пројекта.

Члан 13.

Средства за реализацију акције "Право на прву шансу" предвиђена су буџетом Аутономне покрајине Војводине, а обим средстава утврђује се финансијским планом Секретаријата.

Износ средстава по појединачном пројекту зависиће од укупног броја пријављених пројеката, оцене коју пројекат добије по евалуацији стручног савета, као и од планираног обима средстава у буџету Аутономне покрајине Војводине.

IV

ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ УСПЕШНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКАТА

Члан 14.

Реализација пројеката прати се на основу завршног извештаја, а регулише се уговором између Секретаријата и корисника средстава.

Извештаји из става 1. овог члана подносе се на обрасцима чију садржину прописује Секретаријат.

Члан 15.

Истраживања се оцењују на основу поређења остварених резултата и планираних резултата, у складу с наводима из обрасца пријаве.

Члан 16.

Уколико учесник акције "Право на прву шансу", у току трајања реализације пројекта, одлучи да своје радно ангажовање настави на другој институцији, односно код другог послодавца, у обавези је да о томе обавести Секретаријат најмање 15 дана пре дана који се наводи као дан престанка радног односа заснованог на основу реализације акције "Право на прву шансу".

Сходно томе, институција на којој се реализује пројекат, у обавези је да сразмеран део средстава која су намењена за финансирање пројекта за период након раскида уговора, врати Секретаријату.

Члан 17.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

Ступањем на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник за реализацију акције "Право на прву шансу", број: 142-451-2382/2018-01 од 18. јуна 2018. године.

Нови Сад, 12. јул 2019. године

Број: 142-451-2683/2019-01

Покрајински секретар
проф. др Зоран Милошевић, с.р.

На основу члана 15. и члана 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016 и 29/2017), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси

Правилник о критеријумима за финансирање пројеката који се баве истраживачко-уметничким стваралаштвом у области уметности, са територије АП Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2019 од 8.5.2019. године, а ступио је на снагу 16.5.2019.

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником утврђују се циљ финансирања пројеката акредитованих високошколских установа које обављају научноистраживачку делатност, и које имају акредитован студијски програм из поља уметности с територије АП Војводине, у складу са Законом о научноистраживачкој делатности, које имају право учешћа на конкурсу, избор и рад комисије, начин одлучивања, критеријуми за финансирање пројеката, начин финансирања и праћење реализације пројеката који се баве истраживачко-уметничким стваралаштвом у области уметности, с територије АП Војводине, које финансира или суфинансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Финансијска средства за ову намену предвиђена су буџетом АП Војводине, а обим средстава утврђује се финансијским планом Секретаријата.

Члан 2.

У оквиру програма истраживања, биће реализовани пројекти чији је циљ развој истраживања у пољу уметности, на територији АП Војводине.

Приоритетне области истраживања:

- примењене уметности (науке о примењеним уметностима; примењено стваралаштво и дизајн);

- музичка уметност (науке о музичкој уметности; музичко стваралаштво; музичко извођаштво);
- ликовне уметности (науке о ликовним уметностима; ликовно стваралаштво);
- драмске уметности (науке о драмским уметностима; драмско и аудио-визуелно стваралаштво);
- примењене области из научног истраживања, примењеног на интердисциплинарне области у којима постоји уметничка компонента: пројекти из области рестаурације и конзервације (очување културног наслеђа);
- архитектура (истраживање архитектонског стваралаштва).

Члан 3.

За остваривање пројектног финансирања, Секретаријат за текућу годину расписује јавни конкурс у коме се научноистраживачке институције обавештавају о условима за пријављивање пројеката.

Право учешћа на конкурсу имају акредитоване високошколске установе које обављају научноистраживачку делатност, и које имају акредитован студијски програм из поља уметности с територије АП Војводине, у складу са Законом о научноистраживачкој делатности.

Члан 4.

Ради оцењивања предлога пројеката, решењем покрајинског секретара образује се комисија.

Комисију чине три члана - представника регистроване научно-истраживачке институције с програмима академских студија на територији АП Војводине и два члана - представника Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност.

Чланови комисије не могу истовремено бити руководиоци, нити чланови истраживачког тима пројеката који су предмет оцене комисије.

Члан 5.

Општи критеријуми за евалуацију предложених пројеката јесу:
- оправданост предложених истраживања;
- применљивост резултата пројекта;
- компетентност истраживачког тима;
- компетентност руководиоца пројекта,
- опремљеност реализатора пројекта;
- значај пројекта у области уметности;
- неистраживани пројекти.

На основу општих критеријума, комисија даје оцену за сваки предлог пројекта. Предлог пројекта може бити оцењен оценама од 5 до 10, што се уноси у извештај који комисија подноси покрајинском секретару - као своје мишљење о прегледаним пријавама предлога пројеката.

Члан 6.

Коначну одлуку о прихватању предлога пројеката доноси покрајински секретар, имајући у виду значај пројекта за развој науке у уметности, ради унапређивања уметничког стваралаштва у АП Војводини.

Покрајински секретар изузетно може донети одлуку о прихватању предлога пројекта и без мишљења комисије, ако је то од посебног значаја за остваривање утврђеног циља финансирања пројеката.

За прихваћене предлоге пројеката, Секретаријат закључује уговор о реализацији пројекта са свим институцијама које су пријављене као учеснице на пројекту.

II

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА КОЈИ СЕ БАВЕ ИСТРАЖИВАЧКО-УМЕТНИЧКИМ СТВАРАЛАШТВОМ У ОБЛАСТИ УМЕТНОСТИ

Члан 7.

Организације из члана 3. став 1. овог правилника конкуришу за извођење пројеката на начин и у роковима утврђеним јавним конкурсом.

За учешће на конкурсу, високошколске установе из члана 3. став 2, у обавези су да доставе доказ - уверење о акредитацији студијског програма из поља уметности.

За учешће на конкурсу, високошколске установе из члана 3. став 2, у обавези су да - уз пријаву с предлогом пројекта - приложе и сагласност наставно-научног већа. Уколико реализација пројекта подразумева учешће више институција, уз пријаву се доставља сагласност наставно-научних већа свих учесница у пројекту.

Члан 8.

Пријава пројекта мора да садржи:

- опште, административне податке;
- предмет, садржај и циљ истраживања;
- стање истраживања у области;
- планиране резултате пројекта и могућност применљивости резултата пројекта;
- предлог истраживачког тима и предлог броја истраживачких месеци;
- податке о компетентности истраживача;
- податке о инфраструктурној подршци за реализацију пројекта;
- детаљан финансијски план трошкова за реализацију пројекта.

Јавним конкурсом могу се утврдити и други подаци, односно прилози који се достављају уз пријаву, а битни су за одлучивање приликом избора пројеката.

Образац пријаве прописује Секретаријат и може се преузети на његовој званичној интернет презентацији.

Члан 9.

Пријаве пројеката које су непотпуне, које нису у складу са овим правилником, које садрже нетачне податке о члановима пројектног тима, као и пријаве које нису предате у року дефинисаном јавним конкурсом, биће одбачене и комисија их неће разматрати.

Члан 10.

У извођењу пројеката мора учествовати 2/3 наставног особља из акредитованих високошколских установа које обављају научноистраживачку делатност, и које имају акредитован студијски програм из поља уметности с територије АП Војводине, у складу са Законом о научноистраживачкој делатности. Истраживачи морају имати картон научног радника, као део јединствене базе података истраживача у АП Војводини.

Истраживачки тим мора да има најмање три, а највише седам реализатора.

Рок за реализацију пројекта јесте најдуже 12 месеци.

Члан 11.

Пројектом непосредно управља руководилац пројекта.

Руководилац мора имати најмање наставно звање доцента или звање доктора уметности и релевантне уметничке референце из области из које се пројекат предлаже.

Руководилац пројекта одговоран је за тачност података наведених у пријави, за реализацију пројекта, као и за тачност информација и извештаја о реализацији пројекта.

Пријаву пројекта потписује његов руководилац и одговорно лице организације која пријављује пројекат, односно одговорна лица свих институција учесника на пројекту.

Члан 12.

Наставна и научна звања кореспондирају на следећи начин:

- редовни професор = научни саветник = редовни професор (звање из поља уметности);
- ванредни професор = виши научни сарадник = ванредни професор (звање из поља уметности);
- доцент = научни сарадник = професор струковних студија = доцент (звање из поља уметности);
- асистент = истраживач сарадник = предавач = асистент, асистент са докторатом, виши стручни сарадник, виши стручни сарадник корепетитор, самостални стручни сарадник, самостални стручни сарадник корепетитор, виши уметнички сарадник и самостални уметнички сарадник;
- сарадник у настави = истраживач приправник = стручни сарадник, стручни сарадник корепетитор, уметнички сарадник, наставник страних језика, односно вештина.

Члан 13.

Истраживач коме током реализације пројекта престане радни однос због одласка у пензију може наставити да учествује у пројекту ком је одобрено финансирање или да руководи њиме, уз сагласност наставно-научног већа регистроване научноистраживачке институције с програмима академских студија, при чему може бити ангажован на истом пројекту, с нула истраживач месеци.

За истраживаче учеснике у извођењу пројекта, који користе одсуство више од три месеца, обуставља се финансирање до њиховог повратка.

Руководилац пројекта се обавезује да промене наведене у ставу 1. овог члана, као и све промене радног ангажовања (нпр. одлазак у пензију, промена организације запослења, одлазак у иностранство, одлазак на трудничко или породиљско) пријави Секретаријату у року од 15 дана од дана настанка промене.

III

НАЧИН ФИНАНСИРАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

Члан 14.

Средства Секретаријата у оквиру пројектног суфинансирања могу бити намењена за:

- исплату месечних примања (не више од три истраживач месеца);
- трошкове набавке репроматеријала и потрошног материјала;
- трошкове набавке ситније опреме;
- трошкове путовања ради реализације пројектних задатака;
- трошкове услуга других лица (висина средстава за категорију "услуге других лица" може да износи до 20% од укупно опредељених средстава за пројекат);
- режијске трошкове (нпр. интернет, телефон) максимално до 5% од укупне финансијске вредности пројекта.

Висина месечне накнаде утврђује се према цени истраживач месеца Министарства просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије, у складу с компетенцијом истраживача.

Категоризацију истраживача одређује Секретаријат, као укупан број поена продукције у последњих пет година, не рачунајући текућу годину, а имајући у виду М71 и М72, на основу података из картона научног радника.

Члан 15.

Одобрена финансијска средства исплаћиваће се на начин дефинисан уговором, у складу с приливом средстава у Буџет АП Војводине.

Члан 16.

Реализација пројекта прати се на основу периодичних извештаја и завршног извештаја, који се регулишу уговором између Секретаријата и институција које реализују пројекат.

Извештаји из става 1. овог члана подносе се на обрасцима чију садржину прописује Секретаријат.

За податке наведене у извештају одговарају руководилац пројекта и одговорно лице организације која пријављује пројекат.

Члан 17.

Истраживање се оцењује на основу поређења остварених и планираних резултата - у складу с поднетом пријавом пројекта.

Одлуку о прихватању периодичних извештаја доноси покрајински секретар, на основу претходно прибављеног мишљења комисије.

У случајевима давања нетачних података о реализацији пројеката, прикривања стварног стања рада на пројекту, као и у случају да се пројекат не реализује, покрајински секретар може - осим покретања законом дефинисаних мера - да тражи повраћај средстава и да одговорна лица лиши права учествовања или руковођења пројектима Секретаријата.

IV

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ". Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за финансирање пројеката који се баве истраживачко-уметничким стваралаштвом у пољу уметности, број: 142-451-2381/2018-01, од 16. априла 2018. године.

Нови Сад, 30. април 2019. године

Број: 142-451-2238/2019-01

Покрајински секретар

проф. др Зоран Милошевић, с.р.

На основу чл. 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. пропис, 37/2016 и 29/2017), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, доноси

Правилник о критеријумима за суфинансирање учешћа на научним скуповима у иностранству научноистраживачких радника и студената који су показали посебне резултате

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2019 од 15.1.2019. године, а ступио је на снагу 23.1.2019.

Члан 1.

Овим правилником се уређују критеријуми, мерила и поступак за реализацију и суфинансирање учешћа на научним скуповима у иностранству научноистраживачких радника и студената с територије АП Војводине, који су показали посебне резултате.

Средства за остваривање суфинансирања обезбеђена су финансијским планом Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

За остваривање суфинансирања, Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат) расписује јавни конкурс једном годишње, који је отворен за текућу годину.

Пријаве на конкурс подносе се у виду обрасца који прописује Секретаријат.

Члан 3.

Секретаријат ће учествовати у суфинансирању учешћа научних радника на научним скуповима у иностранству, према следећим условима:

1. да пријаву подносе:

- регистрована научноистраживачка организација с територије АП Војводине у којој је кандидат запослен;
- млади истраживачи или редовни студенти и студенти постдипломских студија, који су показали посебне резултате на факултетима где реализују школовање, а који имају одлуку надлежне институције о упућивању на научни скуп у иностранству. Пријаве за ову категорију кандидата подноси матични факултет;

2. да је учешће на међународном научном скупу у функцији остваривања и унапређивања научноистраживачког развоја Аутономне покрајине Војводине и успостављања међурегионалне и међународне сарадње у области научноистраживачке делатности;

3. да пријављени кандидат има наставно-научно звање или истраживачко звање (изузев кандидата чији су рад или резултати, према мишљењу стручног савета, препорука за упућивање на научни скуп), да има рад прихваћен за усмено излагање / постер излагање у који је унета афилијација припадајућег универзитета, позив за учешће на скупу или потврда о прихватању рада односно документ на основу ког се види да је кандидат на листи учесника скупа;

4. да је рад претходно верификовало наставно-научно веће факултета, научно веће института, односно одговарајуће тело институције подносиоца пријаве.

Члан 4.

Предност приликом одлучивања имаће кандидати који учествују у раду на светским конгресима, или председавају стручним секцијама; кандидати који саопштавају резултате значајне за међурегионалне пројекте АП Војводине; кандидати који су у претходној календарској години објавили један рад у референтном часопису међународног значаја или два рада у претходне две године; млади истраживачи до 35 година живота.

Члан 5.

Суфинансирање обухвата трошкове котизације, путне трошкове и трошкове боравка у укупном износу до 500 евра, у динарској противвредности. Изузетно, укупан износ суфинансирања може бити и изнад ове суме уколико кандидат учествује на скупу од посебног значаја за афирмацију научноистраживачке делатности Аутономне покрајине Војводине.

С тим у вези, средства Секретаријата научни радник може да користи једном у две године.

Изузетак од могућности конкурисања за средства једном у две године јесу:

- првих 30 научних радника из базе картона научних радника Секретаријата, према индексу компетентности;
- првих 10 научних радника до 30 година живота, из базе картона научних радника Секретаријата, према индексу компетентности;
- првих 10 доктора наука до 40 година живота, из базе картона научних радника Секретаријата, према индексу компетентности.

Секретаријат ће разматрати само пријаве с потпуном документацијом које су благовремено достављене, најмање 30 дана пре одржавања скупа. Изузетно, рок може бити и краћи ако постоје оправдани разлози (у вези са организацијом или типом скупа).

Суфинансирање за учешће на истом научном скупу, може се реализовати за највише пет кандидата из исте научноистраживачке институције.

Секретаријат неће суфинансирати учешће на истом научном скупу за више кандидата са истим радом.

Члан 6.

Секретаријат образује Комисију за спровођење конкурса. Комисија доставља образложени предлог покрајинском секретару, који доноси решење о реализацији суфинансирања.

Решење о реализацији суфинансирања доноси покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, а према критеријумима из члана 3. овог правилника.

По потреби, пре доношења одлуке о суфинансирању покрајински секретар може тражити мишљење стручног савета из одговарајуће научне области.

Члан 7.

Секретаријат прати реализацију суфинансирања путем писмених извештаја и финансијског извештаја с документацијом, које подносе носиоци суфинансирања у року од 15 дана по повратку са скупа.

Члан 8.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу АПВ.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за суфинансирање учешћа на научним скуповима у иностранству научноистраживачких радника и студената који су показали посебне резултате, од 21. фебруар 2017. године.

Нови Сад, 14. јануар 2019. године

Број: 142-451-34/2019-01

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
проф. др Зоран Милошевић, с.р.

На основу чл. 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014 и 54/2014 - др. пропис, 37/2016 и 29/2017), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси

Правилник о критеријумима за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2019 од 15.1.2019. године, а ступио је на снагу 23.1.2019.

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником уређују се критеријуми, начин и услови за расподелу буџетских средстава намењених за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини.

Члан 2.

За програме/пројекте у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини, финансијска средства намењена су за:

- обезбеђивање услова за популаризацију и подизање квалитета научноистраживачког рада;
- побољшање услова рада невладиних организација ради реализације програма/пројеката у овим областима деловања;
- суфинансирање међурегионалних и међународних скупова у области научноистраживачке делатности;
- суфинансирање организовања скупова, трибина, семинара, који доприносе развоју научноистраживачке делатности;
- суфинансирање публиковања монографија, часописа, електронских публикација, специјално дизајнираних интернет презентација који доприносе популаризацији и развоју научноистраживачког рада.

Члан 3.

Финансијска средства за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини предвиђена су буџетом Аутономне покрајине Војводине, а износ средстава утврђује се годишњим финансијским планом Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 4.

Финансијска средства за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини додељују се путем јавног конкурса, који Секретаријат расписује за текућу годину.

Пријава на конкурс подноси се у виду обрасца, чију садржину утврђује Секретаријат. Овај образац може се преузети на званичној интернет презентацији Секретаријата.

Подносилац пријаве, уз образац, треба да приложи:

- фотокопију регистрације невладине организације (решење АПР-а);
- фотокопију потврде о пореском идентификационом броју (ПИБ);
- званичан доказ о отвореном рачуну у Управи за трезор (подаци о подрачуну корисника јавних средстава и фотокопија депо картона).

Рок за реализацију програма/пројекта јесте најдуже 12 месеци.

Члан 5.

Секретаријат образује комисију за спровођење конкурса (у даљем тексту: Комисија). Комисија доставља образложени предлог покрајинском секретару, који доноси решење о реализацији суфинансирања.

II

КРИТЕРИЈУМИ, ПОСТУПАК ИЗБОРА И УСЛОВИ ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА/ПРОЈЕКАТА У ОБЛАСТИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАЗВОЈА НЕВЛАДИНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 6.

Право учешћа на јавном конкурсу имају невладине организације регистроване у Аутономној покрајини Војводини.

Невладине организације које конкуришу морају испуњавати услов да су регистроване најкасније до 31. децембра 2018. године.

Члан 7.

Јавни конкурс садржи податке о условима и начину пријављивања, критеријуме релевантне за одлуку о висини додељених средстава, намени средстава која се расподељују, рок за подношење пријава на конкурс, као и друге податке који су значајни за спровођење конкурса.

Члан 8.

Расподела финансијских средстава утврдиће се на основу следећих критеријума:

1) врста, значај и разлог планираног програма/пројекта;

2) подршка и развој програмској и организационој делатности невладиних организација која је усмерена на популаризацију и подизање квалитета научноистраживачког рада;

3) реализација интердисциплинарних програма/пројеката невладиних организација као и оних с међународним учешћем;

4) подршка издавачкој делатности (у папирној, електронској и интернет форми) невладиних организација у областима које доприносе популаризацији и развоју научноистраживачке делатности;

5) обезбеђивање бољих услова за реализацију научноистраживачке делатности невладиних организација;

6) укупних трошкова потребних за реализацију програма/пројеката;

7) висине финансирања из других извора;

8) оцене конкурсне документације.

Члан 9.

Решење о реализацији суфинансирања доноси покрајински секретар у складу с чланом 5.

Секретаријат може од подносиоца пријаве, по потреби, затражити додатну документацију или информације.

Секретаријат ће о резултатима Конкурса писмено обавестити подносиоце пријаве.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Члан 10.

Неблаговремене, непотпуне, неправилно попуњене пријаве, пријаве које су поднела неовлашћена лица и пријаве које нису предмет Конкурса неће се разматрати.

Секретаријат неће разматрати пријаве подносилаца којима су додељена средства по основу претходних конкурса секретаријата а нису измирили преузете обавезе по тим конкурсима.

Члан 11.

Обавезу за доделу средстава Секретаријат преузима на основу уговора у складу са законом. Овим уговором ће бити регулисана међусобна права и обавезе уговорних страна.

Уговор се закључује у року од 15 дана од дана доношења решења из члана 9.

Члан 12.

Корисник средстава је дужан да средства користи искључиво за намене за која су она додељена, а неутрошена средства врати у буџет Аутономне покрајине Војводине.

Члан 13.

Секретаријат прати и контролише реализацију суфинансирања програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини на основу писмених извештаја с финансијском документацијом које су наведене организације дужне да поднесу, на прописаном обрасцу, у року од 15 дана након завршетка реализације програма/пројекта.

Ако утврди да додељена средства нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле законитог и наменског коришћења средстава.

Ако установа не достави извештај о наменском коришћењу средстава или ако не испоштује рок из става 1. овог члана, Секретаријат ће покренути поступак о повраћају додељених средстава у буџет АП Војводине.

III

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу АПВ.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини, од 15. јануара 2018. године.

Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност

Нови Сад: 14. јануар 2019. године

Број: 142-451-20/2019-01

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

проф. др Зоран Милошевић, с.р.

На основу члана 59. став 1. тачка 8. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 76/2005, 100/2007 - аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 - аутентично тумачење, 68/2015 и 87/2016), члана 15. и члана 16. став 2, а у вези са чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - др. одлука и 37/2016), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси

Правилник о критеријумима за доделу средстава за даровите студенте установама високог образовања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2017 од 1.3.2017. године, а ступио је на снагу 21.2.2017.

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником уређују се критеријуми, начин и услови за доделу средстава установама високог образовања чији је оснивач АП Војводина (у даљем тексту: Установа) за рад са даровитим студентима односно за обезбеђење материјалне накнаде даровитим студентима од стране оснивача и од стране компанија, с циљем креирања услова за повећање запослености даровитих студената и стварања изгледне перспективе за најобразованији део нашег друштва.

Члан 2.

Финансијска средства за намене из члана 1. предвиђена су буџетом Аутономне покрајине Војводине, а износ средстава утврђује се Годишњим финансијским планом Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 3.

Финансијска средства за рад с даровитим студентима додељују се високошколским установама у Аутономној покрајини Војводини путем јавног конкурса, који расписује Секретаријат једном годишње, а који је отворен за текућу годину.

Јавни конкурс садржи податке о условима и начину пријављивања, износу и намени средстава која се расподељују, року за подношење пријава на конкурс, као и друге податке који су од значаја за спровођење конкурса.

Рок за пријављивање на конкурс је од датума расписивања конкурса у неком од јавних гласила и на интернет презентацији Секретаријата до 18. априла 2017. године.

Неблаговремене, непотпуне, неправилно попуњене пријаве, пријаве поднете од стране неовлашћених лица и пријаве које нису предмет Конкурса, неће се разматрати.

Члан 4.

Пријава на конкурс подноси се у форми Обрасца бр. 7, чију садржину утврђује Секретаријат. Овај образац се може преузети на званичној интернет презентацији Секретаријата.

Студент - кандидат подноси документацију Установи, а Установа прилаже обједињену документацију Секретаријату. Комплетна документација треба да садржи следеће:

- ПРИЈАВУ (Образац бр. 7);
- УВЕРЕЊЕ о уписаној школској години и статусу на одговарајућој години студија;
- Уверење о оствареној просечној оцени положених испита односно постигнутом успеху и броју остварених ЕСПБ, закључно са завршетком претходне школске године;
- Потписан УГОВОР између кандидата (студента) и приватне компаније о суфинансирању или стипендирању студента од стране компаније, обављању праксе и запошљавању након завршетка студија;
- Изјаву кандидата (студента) да није корисник других стипендија;
- Штампане податке са електронске личне карте или фотокопију старе важеће личне карте.

Кандидат који је студент на студијама другог степена поред горенаведених докумената, подноси и следећа документа:

- фотокопију уверења о дипломирању на основним студијама;

- доказ да није у радном односу - извод из евиденције незапослених лица Националне службе за запошљавање или потврду надлежног органа којом се потврђује да студент није у радном односу.

II

КРИТЕРИЈУМИ, ПОСТУПАК ИЗБОРА И УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Право учешћа на јавном конкурсу имају установе високог образовања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина.

Право аплицирања за ова средства имају студенти Установа чији је оснивач Република Србија или Аутономна покрајина Војводина, а који испуњавају следеће услове:

- да су уписани први пут у текућој школској години на студије првог или другог степена, чије се школовање финансира из буџета;
- да имају држављанство Републике Србије;
- да нису губили ниједну годину током студија, уз максималну ефикасност током студирања;
- да нису корисници студентских стипендија од стране надлежних министарстава, надлежних покрајинских органа управе, локалних самоуправа и других институција, фондова и фондација;
- да имају пребивалиште на територији Аутономне покрајине Војводине.

На конкурс се могу пријавити студенти од II до V (и VI) године основних студија и студенти другог степена студија који нису у радном односу, односно који су одмах по завршетку основних студија наставили студије другог степена, уз испуњење услова наведених у претходном ставу.

Број студентских надокнада утврђује се према расположивим средствима предвиђеним годишњим финансијским планом Секретаријата.

Члан 6.

Установа доставља Секретаријату списак од највише седам студената по приватној компанији који су рангирани према следећим критеријумима:

- успех оствареног у претходном школовању;
- ефикасност студирања;
- висина финансијских средстава које суфинансира компанија.

Успех остварен у претходном школовању исказује се бројем бодова у висини просечне оцене положених испита током студирања, закључно са завршетком претходне школске године.

Ефикасност студирања исказује се бројем израчунатим на следећи начин:

ЕС = година студија + (број остварених ЕСПБ/((година студија - 1)*60))

Висина финансијских средстава које суфинансира компанија с којом је студент склопио уговор исказује се бројем бодова тако да се бруто износ финансијских

средстава који месечно суфинансира компанија подели са износом који суфинансира Секретаријат.

Члан 7.

Секретаријат образује Комисију за спровођење конкурса (у даљем тексту: Комисија). Комисија доставља образложени предлог покрајинском секретару, који доноси решење о преносу средстава високошколским установама на територији АП Војводине за рад с даровитим студентима.

Члан 8.

Висина средстава које обезбеђује Секретаријат јесте 15.000,00 динара бруто, месечно, по студенту. Износ средстава који обезбеђује приватна компанија и који је специфициран међусобним уговором између студента и приватне компаније треба да буде додатних најмање 5.000,00 динара бруто, месечно, по студенту.

Члан 9.

Секретаријат ће пренети средства Установи у износу од десет месечних исплата, из претходног члана, по студенту, у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине, а Установа има обавезу исплате ових средстава студенту, о чему доставља извештај Секретаријату, с пратећом документацијом (извод).

III

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу када га потпише покрајински секретар за науку и технолошки развој.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за доделу средстава за даровите студенте установама високог образовања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, број: 114-451-25/2016-03 од 19. јануара 2016. године.

Нови Сад, 21. фебруар 2017. године

Број: 142-451-201/2017-02

Покрајински секретар
проф. др Зоран Милошевић, с.р.

На основу члана 15. и члана 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ" бр. 37/14, 54/14 - др. одлука и 37/16), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси:

Правилник о критеријумима за суфинансирање набавке машина и опреме у установама високог образовања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2017 од 1.3.2017. године, а ступио је на снагу 24.2.2017.

I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником уређују се критеријуми, начин и услови за расподелу буџетских средстава намењених за набавку машина и опреме у установама високог образовања (у даљем тексту: установе) чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина.

Члан 2.

Набавка машина и опреме у установама чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина обухвата:

- набавку нових машина и опреме које се користе у наставно-научном процесу и који значајно унапређују његов квалитет;
- замену постојећих машина и опреме због њихове застарелости.

Члан 3.

Финансијска средства за суфинансирање набавке и сервисирање машина и опреме у установама предвиђена су буџетом Аутономне покрајине Војводине, а износ средстава утврђује се Финансијским планом Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 4.

Финансијска средстава за набавку машина и опреме у установама додељују се путем јавног конкурса, који расписује Секретаријат најмање једанпут годишње, који је отворен за текућу годину.

Пријава на конкурс подноси се на обрасцу бр. 3, чију садржину утврђује Секретаријат. Овај образац може се преузети на званичној интернет презентацији Секретаријата.

Подносилац пријаве, уз попуњени образац бр. 3, треба да приложи:

- предрачун/понуду за набавку машина и опреме;
- фотокопију регистрације установе код надлежног органа са описом делатности за коју је установа регистрована;
- фотокопију потврде о пореском идентификационом броју.

Члан 5.

Секретаријат образује Комисију за спровођење конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Комисија доставља образложени предлог расподеле финансијских средстава покрајинском секретару, који доноси решење о расподели средстава.

II

КРИТЕРИЈУМИ, ПОСТУПАК ИЗБОРА И УСЛОВИ ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ НАБАВКЕ И СЕРВИСИРАЊА МАШИНА И ОПРЕМЕ

Члан 6.

Право учешћа на јавном конкурсу имају установе високог образовања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина.

Члан 7.

Конкурс садржи податке о намени средстава која се расподељују конкурсом, податке о критеријумима и условима конкурса, начину пријављивања, рок за подношење пријаве на конкурс, одлучивање по захтевима, као и друге податке који су значајни за спровођење конкурса.

Члан 8.

Расподела финансијских средстава установама утврдиће се на основу следећих критеријума:

1) значај и разлог планиране набавке машина и опреме;
2) неопходност машине и опреме у функционисању наставно-научног процеса установе;
3) модернизација и унапређивање наставних средстава и наставног процеса;
4) застарелост (век трајања) постојећих машина и опреме који се користе у наставно-научном процесу установе;
5) укупни трошкови потребни за реализацију набавке машина и опреме;
6) континуитет у суфинансирању, односно, да ли се средства први пут траже за реализацију планираних набавки машина и опреме;
7) процена ризика за студенте и запослене, због квара или недостатака на постојећим машинама и опреми (налази, записници инспекције и других органа);
8) досадашња улагања;

9) квалитет конкурсне документације.

Члан 9.

Приоритет у расподели средстава за суфинансирање набавке машина и опреме имаће набавке машина и опреме које су ван употребе или уништене, због утицаја елементарних непогода.

Члан 10.

Решење о одобравању суфинансирања доноси покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, према критеријумима из чл. 8. и 9. овог правилника, на предлог Комисије за спровођење конкурса (у даљем тексту: Комисија).

Изузетно, покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност може решењем одобрити финансијска средства и без предлога Комисије у случајевима ванредних и непредвиђених околности.

Секретаријат може од подносиоца пријаве, по потреби, затражити додатну документацију или информације.

Секретаријат ће о резултатима конкурса писмено обавестити подносиоце пријава.

Члан 11.

Неблаговремене, непотпуне, неправилно попуњене пријаве, пријаве које су поднела неовлашћена лица и пријаве које нису предмет Конкурса неће се разматрати.

Члан 12.

Обавезу за доделу средстава Секретаријат преузима на основу уговора у складу са законом. Овим уговором ће бити регулисана међусобна права и обавезе уговорних страна.

Уговор се закључује у року од 15 дана од дана доношења решења из члана 10, став 1. и 2.

Установа се обавезује да обезбеди неопходне законске и друге услове за набавку машина и опреме за које су одобрена средства.

Члан 13.

Установа је дужна да средства користи искључиво за намене за која су она додељена, а неутрошена средства врати буџету Аутономне покрајине Војводине.

За набавку машина и опреме, за коју су средства додељена, у вредности изнад износа који је у складу са законом ослобођен јавних набавки, установе примењују поступак јавних набавки, у складу с прописима који регулишу тај поступак.

Члан 14.

Секретаријат прати и контролише реализацију суфинансирања набавке машина и опреме на основу писмених извештаја с потребном документацијом, коју су установе дужне да поднесу у року од 15 дана након њихове набавке. Потребна документација обавезно садржи: записник о примопредаји опреме, доказ о извршеној уплати (оверени извод Управе за трезор), рачуне и отпремнице.

Уколико установа којој су додељена средства не испуни услове из члана 12. став 2. и 3, Секретаријат може ставити ван снаге решење о одобравању средстава односно раскинути уговор о финансирању и средства преусмерити другим пријављеним установама.

Ако додељена средства нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле законитог и наменског коришћења средстава.

Ако установа не достави извештај о наменском коришћењу средстава или ако не испоштује рок из става 1. овог члана, секретаријат ће покренути поступак о повраћају додељених средстава у буџет АП Војводине.

III

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Овај правилник ступа на снагу када га потпише покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за суфинансирање набавке машина и опреме у установама високог образовања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, број: 114-451-22/2016-03, од 19. јануара 2016. године.

Нови Сад, 24. фебруар 2017. године

Број: 142-45417/2017-02

Покрајински секретар

проф. др Зоран Милошевић, с.р.

На основу члана 15. и члана 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ" бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси:

Правилник о измени Правилника о критеријумима за суфинансирање набавке машина и опреме у установама високог

образовања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 17/2019 од 10.4.2019. године, а ступио је на снагу 18.4.2019.

Члан 1.

Назив Правилника о критеријумима за суфинансирање набавке машина и опреме у установама високог образовања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина мења се и гласи: "Правилник о критеријумима за суфинансирање набавке машина, опреме и нематеријалне имовине у установама високог образовања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина."

Члан 2.

У Правилнику о критеријумима за суфинансирање набавке машина и опреме у установама високог образовања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина ("Службени лист АПВ", број 12/2017; у даљем тексту: Правилник) члан 1. мења се и гласи:

"Овим правилником уређују се критеријуми, начин и услови за расподелу буџетских средстава намењених за набавку машина, опреме и нематеријалне имовине у установама високог образовања (у даљем тексту: установе), чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина."

Члан 3.

У Правилнику члан 2. мења се и гласи:

"Набавка машина, опреме и нематеријалне имовине у установама чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина обухвата:

- набавку нових машина, нове опреме и нематеријалне имовине, који се користе у наставно-научном процесу, што значајно унапређује његов квалитет;
- замену постојећих машина и постојеће опреме због њихове застарелости;
- набавку или замену софтвера ради унапређивања наставно-научног процеса."

Члан 4.

У Правилнику члан 3. мења се и гласи:

"Финансијска средства за суфинансирање набавке и сервисирање машина и опреме, као и набавке нематеријалне имовине у установама, предвиђена су буџетом Аутономне покрајине Војводине, а износ тих средстава утврђује се финансијским планом Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат)."

Члан 5.

У Правилнику члан 4. мења се и гласи:

"Финансијска средстава за набавку машина, опреме и нематеријалне имовине у установама додељују се путем јавног конкурса који расписује Секретаријат најмање једном годишње и који је отворен за текућу годину.

Пријава на конкурс подноси се на обрасцу бр. 3, чију садржину утврђује Секретаријат. Овај образац може се преузети на званичној интернет презентацији Секретаријата.

Подносилац пријаве, уз попуњени образац бр. 3, треба да приложи:

- предрачун/понуду за набавку машина, опреме и/или нематеријалне имовине;
- фотокопију регистрације установе у надлежном органу, са описом делатности за коју је установа регистрована;
- фотокопију потврде о пореском идентификационом броју."

Члан 6.

У Правилнику члан 8. мења се и гласи:

"Расподела финансијских средстава установама утврдиће се на основу следећих критеријума:

1) значај и разлог планиране набавке машина, опреме и нематеријалне имовине;

2) неопходност машина, опреме и нематеријалне имовине у функционисању наставно-научног процеса установе;

3) модернизација и унапређивање наставних средстава и наставног процеса;

4) застарелост (век трајања) постојећих машина, постојеће опреме и нематеријалне имовине, који се користе у наставно-научном процесу установе;

5) укупни трошкови потребни за реализацију набавке машина, опреме и нематеријалне имовине;

6) континуитет у суфинансирању, односно да ли се први пут траже средства за реализацију планираних набавки машина, опреме и нематеријалне имовине;

7) процена ризика за студенте и запослене, због квара или недостатака на постојећим машинама, постојећој опреми и нематеријалној имовини (налази, записници инспекције и других органа);

8) досадашња улагања;

9) квалитет конкурсне документације."

Члан 7.

У Правилнику члан 9. мења се и гласи:

"Приоритет у расподели средстава за суфинансирање набавке машина, опреме и нематеријалне имовине имаће набавке машина, опреме и нематеријалне имовине које су нису употребљиве односно које су уништене због утицаја елементарних непогода."

Члан 8.

У Правилнику члан 13. мења се и гласи:

"Установа је дужна да средства користи искључиво за намене за које су она додељена, а да неутрошена средства врати у буџет Аутономне покрајине Војводине.

За набавку машина, опреме и нематеријалне имовине, за коју су средства додељена, у вредности изнад износа који је - у складу са законом - ослобођен јавних набавки, установе примењују поступак јавних набавки, сходно прописима који регулишу тај поступак."

Члан 9.

У Правилнику члан 14. мења се и гласи:

"Секретаријат прати и контролише реализацију суфинансирања набавке машина, опреме и нематеријалне имовине на основу писмених извештаја с потребном документацијом, које су установе дужне да поднесу у року од 15 дана након њихове набавке. Потребна документација обавезно садржи: записник о примопредаји опреме или нематеријалне имовине, доказ о извршеној уплати (оверени извод Управе за трезор), рачуне и отпремнице.

Уколико установа којој су додељена средства не испуни услове из члана 12. ст. 2. и 3, Секретаријат може ставити ван снаге решење о одобравању средстава односно раскинути уговор о финансирању и средства преусмерити другим пријављеним установама.

Ако додељена средства нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле законитог и наменског коришћења средстава.

Ако установа не достави извештај о наменском коришћењу средстава или ако не испоштује рок из става 1. овог члана, Секретаријат ће покренути поступак о повраћају додељених средстава у буџет АП Војводине."

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

Нови Сад, 10. април 2019. године

Број: 142-45417/2017-02/01

Покрајински секретар

проф. др Зоран Милошевић, с.р.

На основу чл. 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси

Правилник о критеријумима за финансирање краткорочних пројеката од посебног интереса за одрживи развој у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2020 од 7.5.2020. године, а ступио је на снагу 15.5.2020.

I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником утврђују се циљ, критеријуми, мерила и поступак предлагања и избора краткорочних пројеката од посебног интереса за одрживи развој у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина), које финансира или суфинансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Финансијска средства за ову намену предвиђена су буџетом АП Војводине, а обим средстава утврђује се финансијским планом Секретаријата.

Члан 2.

Циљ финансирања краткорочних пројеката јесте унапређивање и развој истраживања од посебног интереса за одрживи развој у АП Војводини.

Сматраће се да је посебан интерес изражен у случајевима када постоји ургентна потреба за истраживањем или мониторингом у вези са:

- проблемима насталим као последица елементарних непогода или климатских промена које непосредно утичу на безбедност и здравље становништва или којима се угрожава функционалност значајних елемената привредног система;
- интензивним истраживањем узрока и мера ради одређивања одговарајућих метода и методологија, како би се унапредили стратешки пројекти значајни за одрживи развој;
- краткорочним пилот-истраживањима од посебног интереса за припрему међународних пројеката, који ће се финансирати из фондова Европске уније.

Члан 3.

За остваривање пројектног финансирања, Секретаријат за текућу годину расписује јавни конкурс у коме се научноистраживачке организације обавештавају о условима за пријављивање пројеката.

Члан 4.

Право учешћа на конкурсу имају регистроване научноистраживачке организације с територије АП Војводине, у складу са Законом о науци и истраживањима.

Пројекте изузетно могу пријавити и друге организације које се баве научноистраживачким радом, а према посебној одлуци Секретаријата.

Члан 5.

Општи критеријуми за оцену предложених научноистраживачких пројеката јесу:

- оправданост предложених истраживања;
- применљивост резултата пројекта;
- компетентност истраживачког тима;
- компетентност руководиоца пројекта;
- опремљеност реализатора пројекта;
- значај пројекта за одрживи развој АП Војводине.

Члан 6.

Предлог пројекта оцењује стручни савет из научне области којој припада тема пројекта, а уколико пројекат има интердисциплинарни карактер, оцењују га стручни савети из релевантних области. Стручни савет може предложити подносиоцу пријаве промену садржаја предлога пројекта (нпр. план активности, обим и садржај рада, опис очекиваних резултата).

Коначну одлуку о прихватању предлога пројеката доноси покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: покрајински секретар), имајући у виду значај пројекта за одрживи развој у АП Војводини. Покрајински секретар

може донети одлуку о прихватању предлога пројекта и без мишљења стручног савета, ако је то од посебног значаја за остваривање утврђеног циља финансирања пројекта.

Чланови стручних савета не могу истовремено бити ни руководиоци, нити чланови истраживачког тима пројеката који су предмет оцене.

Секретаријат закључује уговор о реализацији прихваћених предлога пројекта са свим научноистраживачким организацијама које су пријављене као учеснице на пројекту.

II

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ КРАТКОРОЧНИХ ПРОЈЕКТА

Члан 7.

Организације из члана 4. овог правилника конкуришу за извођење пројеката на начин и у роковима утврђеним јавним конкурсом.

За учешће на конкурсу, организације које поднесу пријаву предлога пројекта у обавези су да - уз пријаву предлога пројекта - приложе сагласност научног, односно, наставно-научног већа. Уколико реализација пројекта подразумева учешће више научноистраживачких организација, уз пријаву се доставља сагласност научних, односно наставно-научних већа свих учесница на пројекту.

Члан 8.

Пријава пројекта мора да садржи:

- опште, административне податке;
- предмет, садржај и циљ истраживања;
- стање истраживања у области;
- планиране резултате пројекта и могућност применљивости резултата пројекта;
- предлог истраживачког тима и предлог броја истраживач месеци;
- податке о компетентности истраживача;
- податке о инфраструктурној подршци за реализацију пројекта;
- детаљан финансијски план трошкова за реализацију пројекта.

Јавним конкурсом могу се утврдити и други подаци, односно прилози који се достављају уз пријаву, а битни су за одлучивање приликом избора пројеката.

Образац пријаве прописује Секретаријат, а може се преузети на његовој званичној интернет презентацији.

Члан 9.

Секретаријат ће одбацити следеће пријаве:

- непотпуне пријаве пројеката;
- пријаве које имају неисправне носиоце података (у питању су пријаве које се подносе у електронској форми) с подацима о пријави пројекта;
- пријаве које садрже нетачне податке о члановима пројектног тима;
- пријаве које нису предате у року дефинисаним јавним конкурсом.

Члан 10.

У извођењу пројеката могу учествовати сви истраживачи с територије АП Војводине. Истраживачи морају имати картон научног радника, као део јединствене базе података истраживача у АП Војводини.

Истраживачки тим мора да има најмање три реализатора.

Рок за реализацију пројекта јесте најдуже 12 месеци.

Члан 11.

Пројектом непосредно управља руководилац пројекта.

Руководилац пројекта мора имати титулу доктора наука и научну афирмацију у области из које се пројекат предлаже.

Руководилац пројекта из области природно-математичких наука, техничких наука, технолошких наука, биотехничких наука и области медицинских наука мора имати најмање два рада публикована у часописима са SCI листе (са импакт фактором).

Руководилац пројекта из области друштвених и хуманистичких наука, спортских наука и правних и економских наука мора имати најмање један рад публикован у часопису са SCI

листе (са импакт фактором) или најмање три рада у водећем часопису националног значаја (М51).

Руководилац пројекта не може бити научни радник који је у претходних шест година био два или више пута руководилац пројеката по овом програму/конкурсу.

Руководилац пројекта одговоран је за тачност наведених података у пријави, за реализацију пројекта, као и за тачност информација и извештаја о реализацији пројекта.

Пријаву пројекта потписују руководилац пројекта и одговорно лице организације која пријављује пројекат, као и одговорна лица свих организација учесника на пројекту.

Члан 12.

Наставна и научна звања кореспондирају на следећи начин:

- редовни професор = научни саветник;
- ванредни професор = виши научни сарадник;
- доцент = научни сарадник;
- асистент = истраживач сарадник;
- сарадник у настави = истраживач приправник = наставник страног језика, односно вештина.

Звања високих школа струковних студија и научна звања, кореспондирају на следећи начин:

- професор струковних студија = виши научни сарадник;
- виши предавач = научни сарадник;
- предавач = истраживач сарадник.

Члан 13.

Истраживач ком током периода реализације пројекта престане радни однос због одласка у пензију може наставити да учествује у пројекту или да руководи пројектом за који је одобрено финансирање, уз сагласност научног, односно наставно-научног већа и уз сагласност директора института/декана факултета, при чему може бити ангажован на пројекту, с нула истраживач месеци.

За истраживаче учеснике у извођењу пројекта, који користе одсуство више од три месеца, финансирање се обуставља до њиховог повратка.

Руководилац пројекта обавезује се да промене наведене у ставу један овог члана, као и све промене радног ангажовања (на пример: одлазак у пензију, промена организације запослења, одлазак у иностранство, одлазак на трудничко или породиљско одсуство), пријави Секретаријату у року од 15 дана од дана настанка промене.

III

НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКАТА

Члан 14.

Средства Секретаријата у оквиру пројектног суфинансирања могу бити намењена за:

- исплату месечних примања (не више од три истраживач месеца)
- трошкове набавке репроматеријала и потрошног материјала;
- трошкове набавке ситније опреме за научну инфраструктуру;
- трошкове путовања ради реализације пројектних задатака;
- трошкове услуга других лица (висина средстава за ову намену може да износи највише 20% од укупно опредељених средстава за пројекат);
- режијске трошкове (интернет, телефон, и друго - висина средстава за ову намену може да износи највише 5% од укупно опредељених средстава за пројекат).

Висина месечне накнаде утврђује се према цени истраживач месеца Министарства просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије, у складу с наставно-научном компетенцијом и звањем истраживача.

Категоризацију истраживача одређује Секретаријат, као укупан број поена продукције у последњих пет година, не рачунајући текућу годину, имајући у виду М71 и М72, на основу података из картона научног радника.

Члан 15.

Реализација пројекта прати се на основу периодичних извештаја и завршног извештаја, који се регулишу уговором између Секретаријата и организација које реализују пројекат.

Извештаји из става 1. овог члана подносе се на обрасцима чију садржину прописује Секретаријат.

За податке наведене у извештају одговарају руководилац пројекта и одговорно лице организације која пријављује пројекат.

Одлуку о прихватању периодичних извештаја доноси покрајински секретар, према потреби и на основу претходно прибављеног мишљења стручног савета.

Члан 16.

Одобрена финансијска средства ће се исплаћивати у ратама прецизираним уговором, а након прихватања периодичних извештаја, у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Члан 17.

Истраживање се оцењује на основу поређења остварених и планираних резултата у складу с поднетом пријавом пројекта.

У случајевима давања нетачних података о реализацији пројеката, прикривања стварног стања рада на пројекту, као и у случају да се пројекат не реализује, покрајински секретар - поред покретања законом дефинисаних мера - може да тражи повратак средстава и да одговорна лица лиши права учествовања или руковођења на пројектима Секретаријата.

IV

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за финансирање краткорочних пројеката од посебног интереса за одрживи развој у Аутономној покрајини Војводини, број: 142-451-2380/2018-01, од 16. априла 2018. године.

Нови Сад, 05. маја 2020. године

Број: 142-451-3035/2020-01

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
проф. др **Зоран Милошевић**, с.р.

На основу чл. 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014 и 54/2014 - др. пропис, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар доноси

Правилник о критеријумима за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, а ступио је на снагу 30.1.2020.

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником уређују се критеријуми, начин и услови за расподелу буџетских средстава намењених за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини.

Члан 2.

За програме/пројекте у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини, финансијска средства намењена су за:

- обезбеђивање услова за популаризацију и подизање квалитета научноистраживачког рада;
- побољшање услова рада невладиних организација ради реализације програма/пројеката у овим областима деловања;
- суфинансирање међурегионалних и међународних скупова у области научноистраживачке делатности;
- суфинансирање организовања скупова, трибина, семинара, који доприносе развоју научноистраживачке делатности;
- суфинансирање публиковања монографија, часописа, електронских публикација, специјално дизајнираних интернет презентација који доприносе популаризацији и развоју научноистраживачког рада.

Члан 3.

Финансијска средства за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини предвиђена су буџетом Аутономне покрајине Војводине, а износ средстава утврђује се годишњим финансијским планом Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 4.

Финансијска средства за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини додељују се путем јавног конкурса, који Секретаријат расписује за текућу годину.

Пријава на конкурс подноси се у виду обрасца, чију садржину утврђује Секретаријат. Овај образац може се преузети на званичној интернет презентацији Секретаријата.

Подносилац пријаве, уз образац, треба да приложи:

- фотокопију регистрације невладине организације (решење АПР-а);
- фотокопију потврде о пореском идентификационом броју (ПИБ);
- званичан доказ о отвореном рачуну у Управи за трезор (подаци о подрачуну корисника јавних средстава и фотокопија депо картона).

Рок за реализацију програма/пројекта јесте најдуже 12 месеци.

Члан 5.

Секретаријат образује комисију за спровођење конкурса (у даљем тексту: Комисија). Комисија доставља образложени предлог покрајинском секретару, који доноси решење о реализацији суфинансирања.

II

КРИТЕРИЈУМИ, ПОСТУПАК ИЗБОРА И УСЛОВИ ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА/ПРОЈЕКАТА У ОБЛАСТИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАЗВОЈА НЕВЛАДИНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 6.

Право учешћа на јавном конкурсу имају невладине организације регистроване у Аутономној покрајини Војводини.

Невладине организације које конкуришу морају испуњавати услов да су регистроване најкасније до 31. децембра претходне календарске године.

Члан 7.

Јавни конкурс садржи податке о условима и начину пријављивања, критеријуме релевантне за одлуку о висини додељених средстава, намени средстава која се

расподељују, рок за подношење пријава на конкурс, као и друге податке који су значајни за спровођење конкурса.

Члан 8.

Расподела финансијских средстава утврдиће се на основу следећих критеријума:

1) врста, значај и разлог планираног програма/пројекта;

2) подршка и развој програмској и организационој делатности невладиних организација која је усмерена на популаризацију и подизање квалитета научноистраживачког рада;

3) реализација интердисциплинарних програма/пројеката невладиних организација као и оних с међународним учешћем;

4) подршка издавачкој делатности (у папирној, електронској и интернет форми) невладиних организација у областима које доприносе популаризацији и развоју научноистраживачке делатности;

5) обезбеђивање бољих услова за реализацију научноистраживачке делатности невладиних организација;

6) укупних трошкова потребних за реализацију програма/пројеката;

7) висине финансирања из других извора;

8) оцене конкурсне документације.

Члан 9.

Решење о реализацији суфинансирања доноси покрајински секретар у складу с чланом 5.

Секретаријат може од подносиоца пријаве, по потреби, затражити додатну документацију или информације.

Секретаријат ће о резултатима Конкурса писмено обавестити подносиоце пријаве.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Члан 10.

Неблаговремене, непотпуне, неправилно попуњене пријаве, пријаве које су поднела неовлашћена лица и пријаве које нису предмет Конкурса неће се разматрати.

Секретаријат неће разматрати пријаве подносилаца којима су додељена средства по основу претходних конкурса секретаријата а нису измирили преузете обавезе по тим конкурсима.

Члан 11.

Обавезу за доделу средстава Секретаријат преузима на основу уговора у складу са законом. Овим уговором ће бити регулисана међусобна права и обавезе уговорних страна.

Уговор се закључује у року од 15 дана од дана доношења решења из члана 9.

Члан 12.

Корисник средстава је дужан да средства користи искључиво за намене за која су она додељена, а неутрошена средства врати у буџет Аутономне покрајине Војводине.

Члан 13.

Секретаријат прати и контролише реализацију суфинансирања програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини на основу писмених извештаја с финансијском документацијом које су наведене организације дужне да поднесу, на прописаном обрасцу, у року од 15 дана након завршетка реализације програма/пројекта.

Ако утврди да додељена средства нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле законитог и наменског коришћења средстава.

Ако установа не достави извештај о наменском коришћењу средстава или ако не испоштује рок из става 1. овог члана, Секретаријат ће покренути поступак о повраћају додељених средстава у буџет АП Војводине.

III

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу АПВ.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини, од 14. јануара 2019. године.

Нови Сад: 13. јануар 2020. године

Број: 142-451-20/2020-01

Покрајински секретар
проф. др **Зоран Милошевић**

На основу члана 4. Покрајинске скупштинске одлуке о полагању пријемног испита односно испита за проверу склоности и способности за упис на високошколску установу чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина на језицима националних мањина - националних заједница ("Сл. лист АП Војводине" бр. 14/2015) и чл. 35. и 36. став 5. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Сл. лист АП Војводине" бр. 37/14),

Покрајинска влада, на седници одржаној 24. јуна 2015. године, донела је

Упутство о спровођењу Покрајинске скупштинске одлуке о полагању пријемног испита односно испита за проверу склоности и способности за упис на високошколску установу чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина на језицима националних мањина - националних заједница

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2015 од 24.6.2015. године, а ступило је на снагу 25.6.2015.

Члан 1.

Овим упутством уређује се начин пружања стручне помоћи од стране покрајинског органа управе задуженог за послове превођења, као и друга питања у вези са организовањем пријемног испита односно испита за проверу склоности и способности (у даљем тексту: пријемног испита) на језицима националних мањина - националних заједница, који су у службеној употреби у јединицама локалне самоуправе на територији Аутономне покрајине Војводине, за упис на високошколску установу чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: високошколска установа).

Високошколска установа из става 1. овог члана, која је до дана доношења овог упутства самостално организовала полагање пријемног испита на језицима националних мањина - националних заједница, наставља самостално да организује испит, без стручне помоћи, на начин који је утврђен њеним интерним актом

Члан 2.

Приликом подношења пријаве на конкурс за полагање пријемног испита, кандидат за упис на високошколску установу, на обрасцу који је саставни део овог упутства, опредељује се за језик на коме жели да полаже пријемни испит.

Након истека рока за пријем пријава на конкурс за полагање пријемног испита, високошколска установа сачињава списак језика на којима ће се полагати пријемни испит, с бројем кандидата за сваки језик. Високошколска установа, у року од два

радна дана од истека рока за пријем пријава, доставља списак покрајинском органу управе надлежном за област високог образовања.

Члан 3.

Средства за превођење на језике који нису у службеној употреби у органима Аутономне покрајине Војводине, обезбедиће се у буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру раздела покрајинског органа управе надлежног за област високог образовања, који је дужан да спроведе одговарајуће поступке ради одређивања лица које ће вршити превођење пријемног испита.

Члан 4.

У случају да високошколска установа не може сама да организује полагање пријемних испита на језицима националних мањина - националних заједница, покрајински орган управе задужен за послове превођења, на њен захтев, самостално или у сарадњи с покрајинским органом управе надлежним за високо образовање, пружиће стручну помоћ у реализацији полагања пријемних испита.

Члан 5.

Надзор над применом овог упутства вршиће покрајински орган управе надлежан за високо образовање, путем инспектора за област високог образовања.

Члан 6.

Покрајински орган управе надлежан за област високог образовања дужан је да Покрајинској влади поднесе обједињени извештај о извршеним пословима у смислу овог упутства, који ће се састојати од извештаја покрајинског органа управе надлежног за област високог образовања и покрајинског органа управе задуженог за послове превођења, као и извештаја о реализацији полагања пријемних испита на језицима националних мањина - националних заједница, који ће високошколска установа доставити покрајинском органу управе надлежном за област високог образовања, најкасније месец дана након реализације полагања пријемних испита.

Члан 7.

Ступањем на снагу овог упутства, престаје да важи Упутство о спровођењу Покрајинске скупштинске одлуке о полагању пријемног испита односно испита за проверу склоности и способности за упис на високошколску установу чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина на језицима националних мањина - националних заједница ("Сл. лист АП Војводине", бр. 22/2015).

Члан 8.

Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 612-88/2015
Нови Сад, 24. јун 2015. године

Председник
Покрајинске владе
Др **Бојан Пајтић**, с.р.

Образац изјаве на којем језику се полаже пријемни испит

У складу са чланом 3. Покрајинске скупштинске одлуке о полагању пријемног испита односно испита за проверу склоности и способности за упис на високошколску установу чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина на језицима националних мањина - националних заједница ("Службени лист АПВ", број 14/15), изјављујем да желим да пријемни испит односно испит за проверу склоности и способности полажем на једном од следећих језика:

1. српски
2. мађарски
3. словачки
4. хрватски
5. румунски
6. русински
7. бугарски
8. македонски
9. чешки
10. црногорски

_____

(име и презиме)

На основу члана 35. став 1. Закона о научноистраживачкој делатности ("Службени гласник РС", број: 110/2005, 50/2006 - испр. и 18/2010) и члана 31. алинеја 16. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. априла 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о оснивању Института БиоСенс - истраживачко-развојног института за информационе технологије биосистема

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године, а ступила је на снагу 16.4.2015.

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: Оснивач) оснива Институт БиоСенс-истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема (у даљем тексту: Институт), као јавну установу која обавља претежно примењена и развојна истраживања усмерена ка задовољавању потреба непосредних корисника резултата истраживања и основна истраживања као основу за примењена и развојна истраживања.

Институт се оснива од постојеће организационе јединице Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, БиоСенс Центра.

Права и обавезе у име оснивача вршиће Покрајинска влада.

Оснивач даје сагласност да Институт може вршити своју делатност и у саставу Универзитета у Новом Саду.

Члан 2.

Пословно име Института је: "Институт БиоСенс - истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема".

Члан 3.

Седиште Института је у Новом Саду, Др Зорана Ђинђића бр. 1.

Члан 4.

Делатности Института су:

СЕКТОР М - СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ, ИНОВАЦИОНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ

М72.1 Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама

Такође, Институт ће обављати и следеће споредне делатности:

СЕКТОР А - ПОЉОПРИВРЕДА, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО

01.6 Услужне делатности у пољопривреди и делатности после жетве

02.4 Услужне делатности у вези са шумарством

03.2 Аквакултуре

СЕКТОР Ц - ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА

18 Штампање и умножавање аудио и видео записа

18.1 Штампање и штампарске услуге

18.12 Остало штампање

18.13 Услуге припреме за штампу

20.5 Производња осталих хемијских производа

20.59 Производња осталих хемијских производа
20.60 Производња вештачких влакана
21.20 Производња фармацеутских препарата
22.29 Производња осталих производа од пластике
23.43 Производња изолатора и изолационог прибора од керамике
23.44 Производња осталих техничких производа од керамике
23.49 Производња осталих керамичких производа
25.9 Производња осталих металних производа
26.11 Производња електронских елемената
26.12 Производња штампаних електронских плоча
26.30 Производња комуникационе опреме
26.40 Производња електронских уређаја за широку потрошњу
26.51 Производња мерних, истраживачких и навигационих инструмената и апарата
26.60 Производња опреме за зрачење, електромедицинске и електротерапеутске опреме
26.70 Производња оптичких инструмената и фотографске опреме
27.33 Производња опреме за повезивање жица и каблова
27.40 Производња опреме за осветљење
27.90 Производња остале електричне опреме
28.22 Производња опреме за подизање и преношење
28.30 Производња машина за пољопривреду и шумарство
28.93 Производња машина за индустрију хране, пића и дувана
28.99 Производња машина за остале специјалне намене
30.30 Производња ваздушних и свемирских летелица и одговарајуће опреме
33.1 Поправка металних производа, машина и опреме
33.2 Монтажа индустријских машина и опреме
СЕКТОР Е - СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ; УПРАВЉАЊЕ ОТПАДНИМ ВОДАМА, КОНТРОЛИСАЊЕ ПРОЦЕСА УКЛАЊАЊА ОТПАДА И СЛИЧНЕ АКТИВНОСТИ
36.00 Скупљање, пречишћавање и дистрибуција воде
СЕКТОР Ф - ГРАЂЕВИНАРСТВО
43.21 Постављање електричних инсталација
СЕКТОР Г - ТРГОВИНА НА ВЕЛИКО И ТРГОВИНА НА МАЛО; ПОПРАВКА МОТОРНИХ ВОЗИЛА И МОТОЦИКАЛА
45.11 Трговина аутомобилима и лаким моторним возилима
46.5 Трговина на велико информационо-комуникационом опремом
46.51 Трговина на велико рачунарима, рачунарском опремом и софтверима
46.52 Трговина на велико електронским и телекомуникационим деловима и опремом
46.6 Трговина на велико осталим машинама, опремом и прибором
46.69 Трговина на велико осталим машинама и опремом
СЕКТОР Ј ИНФОРМИСАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ
58.1 Издавање књига, часописа и друге издавачке делатности
58.19 Остала издавачка делатност
58.29 Издавање осталих софтвера
61.20 Бежичне телекомуникације
61.30 Сателитске телекомуникације
61.90 Остале телекомуникационе делатности
62.0 Рачунарско програмирање, консултантске и с тим повезане делатности

63.1 Обрада података, хостинг и с тим повезане делатности; веб-портали

СЕКТОР М - СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ, ИНОВАЦИОНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ

69.10 Правни послови

70.2 Менаџерски консултантски послови

71.1 Архитектонске и инжењерске делатности и техничко саветовање

71.12 Инжењерске делатности и техничко саветовање

71.20 Техничко испитивање и анализа

72.2 Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама

73.20 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења

74.10 Специјализоване дизајнерске делатности

74.20 Фотографске услуге

74.90 Остале стручне, научне и техничке делатности

77.3 Изнајмљивање и лизинг машина, опреме и материјалних добара

77.4 Лизинг интелектуалне својине и сличних производа, ауторских дела и предмета сродних права

78.30 Остало уступање људских ресурса

82.19 Фотокопирање, припремање докумената и друга специјализована канцеларијска подршка

82.30 Организовање састанака и сајмова

82.99 Остале услужне активности подршке пословању

СЕКТОР П - ОБРАЗОВАЊЕ

85.4 Високо образовање

85.60 Помоћне образовне делатности

СЕКТОР С - ОСТАЛЕ УСЛУЖНЕ ДЕЛАТНОСТИ

94.1 Делатност пословних и професионалних организација и послодаваца

95.1 Поправка рачунара и комуникационе опреме.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Института у износу од 84.883.862,53 динара, обезбеђује оснивач преносом права коришћења на опреми са Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду на Институт.

О преносу права коришћења из става 1. овог члана, одлучиће Покрајинска влада посебним актом, у складу са законом.

Институт од Факултета техничких наука преузима све пројекте БиоСенс Центра укључујући и финансијска средства која припадају овим пројектима и финансијска средства са осталих радних налога БиоСенс Центра, у складу са Елаборатом о оправданости оснивања Института БиоСенс - Истраживачко-развојног института за информационе технологије биосистема, као и сва права и обавезе, предмете у раду, службену документацију и архиву насталу у раду БиоСенс Центра.

Члан 6.

Институт средства за рад обезбеђује из:

1. буџета Аутономне покрајине Војводине;
2. пројектног финансирања;
3. прихода остварених из сопствених делатности;
4. донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица;
5. других извора, у складу са законом.

Члан 7.

За своје обавезе у правном промету, Институт одговара целокупном својом имовином.

Члан 8.

Институт престаје с радом у случајевима предвиђеним законом.

У случају престанка рада Института спроводи се стечај или ликвидација Института, у зависности од основа престанка рада Института.

Члан 9.

Органи Института су: директор и Управни одбор.

Стручни орган Института је Научно веће.

Члан 10.

Институтом руководи директор.

Управни одбор именоваће директора у року од 90 дана од дана оснивања Института, на основу јавног конкурса, на четири године, из реда истраживача у научном звању који су компетентни за научну област којом се Институт бави.

Директора именује Управни одбор на образложен предлог Научног већа и уз претходно прибављену сагласност покрајинског секретара за послове науке и технолошког развоја.

До избора директора у складу са Законом и Статутом, за в.д. директора именује се др Владимир Црнојевић, као лице овлашћено за заступање без ограничења.

Члан 11.

Управни одбор Института:

- доноси Статут Института,
- одлучује о пословању Института,
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун,
- доноси програм и план рада Института, на предлог директора Института,
- доноси програм дугорочног развоја Института, на предлог Научног већа,
- доноси програм развоја научноистраживачког подмлатка Института, на предлог Научног већа,
- именује и разрешава директора,
- доноси одлуке о статусним променама у складу са законом,
- одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом,
- врши и друге послове, у складу са законом и Статутом.

Члан 12.

Управни одбор има седам чланова, које именује и разрешава Покрајинска влада.

Четири члана Управног одбора чине представници Оснивача, а три члана предлаже Научно веће Института, из реда истраживача у научном звању запослених у Институту.

Председника Управног одбора именује Покрајинска влада, из реда својих представника.

Заменика председника Управног одбора именује и разрешава Управни одбор, из реда чланова које предлаже Научно веће Института.

Мандат чланова Управног одбора је четири године.

О питањима из свог делокруга Управни одбор одлучује већином гласова.

Члан 13.

Општи акти Института су Статут и други акти којима се на општи начин уређују питања битна за његов рад.

Управни одбор доноће опште акте Института, у року од 60 дана од дана оснивања.

Члан 14.

Статут садржи: основне одредбе; пословно име и седиште; правни положај, заступање и представљање; делатност, унутрашњу организацију и послове који се обављају у Институту; статусне промене; планирање рада и развоја; стицање и распоређивање прихода и исказивање финансијског резултата пословања; органе Института; права и обавезе запослених у Институту; безбедност и заштиту запослених на раду; обавештавање запослених; сарадњу са синдикатима; заштиту животне средине; јавност рада и пословну тајну; овлашћење за иступање у правном промету и одговорност за преузете обавезе; решавање спорова и заштиту појединачних права; народну одбрану; прелазне и завршне одредбе.

Члан 15.

Институт стиче својство правног лица даном уписа у судски регистар.

Члан 16.

Први управни одбор Института, именује се најкасније у року од 15 дана од дана доношења ове одлуке.

Члан 17.

Председник Управног одбора организоваће неопходне активности на припреми Статута Института, као и других аката неопходних за његову регистрацију и оснивање, као и обављање других послова значајних за обезбеђивање услова за почетак рада Института.

Члан 18.

Институт ће по испуњавању услова за обављање делатности преузети део запослених који су радили на пројектима БиоСенс центра при Факултету техничких наука Универзитета у Новом Саду.

Члан 19.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 6-2/2015

Нови Сад, 08. април 2015. године

Председник
Скупштине Ап Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 35. став 1. Закона о научноистраживачкој делатности ("Службени гласник РС", број: 110/2005, 50/2006 - испр. и 18/2010) и члана 31. алинеја 16. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 07. јула 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Института БиоСенс - Истраживачко-развојног института за информационе технологије биосистема

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 29/2015 од 7.7.2015. године, а ступила је на снагу 15.7.2015.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о оснивању Института БиоСенс - истраживачко-развојног института за информационе технологије биосистема ("Службени лист АПВ", број 14/2015), члан 4. мења се и гласи:

"Делатност Института је:

СЕКТОР М - СТРУЧНЕ, НАУЧНЕ, ИНОВАЦИОНЕ И ТЕХНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ

М72.1 Истраживање и експериментални развој у природним и техничко-технолошким наукама

Такође, Институт ће обављати и следеће споредне делатности:

ОБАВЉАЊЕ СПОЉНОТРГОВИНСКОГ ПРОМЕТА

- Обављање послова спољнотрговинског промета (увоза и извоза роба и услуга)

- Вршење услуга у спољнотрговинском промету."

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 6-2/2015

Нови Сад, 07. јули 2015. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 35. став 1. Закона о научноистраживачкој делатности ("Службени гласник РС", број: 110/2005, 50/2006 - испр. и 18/2010) и члана 31. алинеја 16. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 07. октобра 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Института БиоСенс - истраживачко-развојног института за информационе технологије биосистема

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 42/2015 од 7.10.2015. године, а ступила је на снагу 15.10.2015.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о оснивању Института БиоСенс - истраживачко-развојног института за информационе технологије биосистема ("Службени лист АПВ", број 14/2015 и 29/2015), члан 5. мења се и гласи:

"Средства за оснивање и почетак рада Института у износу од 500.000,00 динара обезбеђује оснивач.

Оснивач преноси права коришћења на опреми коју је користио БиоСенс Центар са Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду на Институт.

О преносу права коришћења из става 2. овог члана, одлучиће Покрајинска влада посебним актом, у складу са законом.

Институт од Факултета техничких наука преузима све пројекте БиоСенс Центра укључујући и финансијска средства која припадају овим пројектима и финансијска средства са осталих радних налога БиоСенс Центра, у складу са Елаборатом о оправданости оснивања Института БиоСенс - Истраживачко-развојног института за информационе технологије биосистема, као и сва права и обавезе, предмете у раду, службену документацију и архиву насталу у раду БиоСенс Центра."

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 6-2/15

Нови Сад, 07. октобар 2015. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

Уставни суд у саставу: председник Весна Илић Прелић и судије Татјана Бабић, Братислав Ђокић, др Горан П. Илић, др Драгана Коларић, др Тамаш Корхец (Korhecz Tamás), др Милан Марковић, Снежана Марковић, Мирослав Николић, Милан Станић, Сабахудин Тахировић, др Јован Ћирић, др Милан Шкулић и др Тијана Шурлан, на основу члана 167. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, на седници одржаној 6. априла 2017. године, донео је

Одлуку

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2017 од 7.6.2017.

Утврђује се да Покрајинска скупштинска одлука о оснивању јавне установе „Војвођанска академија наука, уметности и културе” („Службени лист АПВ”, број 29/15) није у сагласности са Уставом и законом.

О б р а з л о ж е њ е

I

Уставном суду поднет је предлог за оцену уставности и законитости Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању јавне установе „Војвођанска академија наука, уметности и културе” („Службени лист АПВ”, број 29/15). У предлогу се као спорна наводе следећа уставноправна питања:

1. као претходно, да ли, сагласно Уставу, аутономна покрајина може да уређује питања од покрајинског значаја и у другим областима, мимо оних одређених одредбом члана 183. став 2. Устава;

2. да ли одредбе Статута Покрајине на које се позива оснивачки акт (члан 16, а у вези са чланом 17), представљају довољан правни основ за оснивање Јавне установе „Војвођанска академија наука, уметности и културе”, са циљем обављања послова у области науке, културе и уметности са другачијим положајем и организацијом од законом прописаног облика оснивања организација за обављање научноистраживачке делатности, те делатности у области културе и уметности чији оснивач, сагласно закону, може бити и аутономна покрајина;

3. да ли Закон о Српској академији наука и уметности искључује могућност да јединице територијалне аутономије и локалне самоуправе у области науке и уметности оснивају организације које по разлозима оснивања и називу садрже решења аналогна онима које садржи тај закон, имајући у виду да је Српска академија наука и уметности Законом уређена као „sui generis” установа од посебног националног значаја „заснована на принципима и традицији академијског организовања у Србији”;

4. да ли се, будући да Српска академија наука и уметности, на основу закона, у свом саставу има огранке, те да је Статутом Српске академије наука и уметности предвиђено постојање огранка те академије у АП Војводини, који организује истраживања и друге активности у области научног и уметничког стваралаштва у оквиру задатака САНУ, а посебно везаних за подручје Војводине, овде ради о истовременом постојању „паралелних институција” у овим областима.

Поводом постављених питања, подносилац предлога износи мишљење да је аутономна покрајина оспореном одлуком прекорачила Уставом и законом утврђене надлежности, имајући у виду да аутономна покрајина представља облик територијалне децентрализације власти, да сагласно Уставу нема изворне надлежности у области науке, те да закон не предвиђа да аутономна покрајина за обављање поверених и изворних послова у области науке и културе може да оснива установе са различитим положајем и организацијом од оних предвиђених законом, те да стога оспорена одлука, из наведених разлога, у целини, није у сагласности са Уставом и законом. У предлогу се на крају тражи да до доношења коначне одлуке, Уставни суд обустави извршење појединачног акта или радње предузете на основу оспорене Покрајинске одлуке, јер би њиховим извршавањем могле наступити неотклоњиве штетне последице.

У спроведеном претходном поступку Уставни суд је, 12. фебруара 2016. године, доставио предлог на одговор Скупштини Аутономне покрајине Војводине, који у остављеном року, а ни након истека тог рока, није добијен. Стога је поступак настављен, сагласно одредби члана 34. став 3. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС”, бр. 109/07, 99/11, 18/13 – Одлука УС, 40/15 – др. закон и 103/15).

II

У спроведеном поступку, Уставни суд је утврдио следеће:

Оспорену Покрајинску скупштинску одлуку о оснивању јавне установе „Војвођанска академија наука, уметности и културе” (у даљем тексту: оспорена Одлука) донела је скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 7. јула 2015. године. Одлука је објављена у „Службеном листу АПВ”, број 29 од 7. јула 2015. године, а ступила је на снагу 15. јула 2015. године. Оспорена Одлука је донета с позивом на члан 31. алинеју 2. и члан 16, а у вези са чланом 17. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”,

број 20/14) и члан 4. Закона о јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 42/91, 71/94, 79/05 – др. закон, 81/05 – испр. др. закона, 83/05 – испр. др. закона и 83/14 – др. закон).

Оспореном Одлуком је прописано: да Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: оснивач) оснива „Војвођанску академију наука, уметности и културе” са циљем унапређивања области науке, уметности и културе Аутономне покрајине Војводине (члан 1.); да ВАНУК послује као установа у складу са прописима о јавним службама и да има својство правног лица (члан 2.); да може користити скраћени назив ВАНУК на начин утврђен њеним статутом и да је седиште ВАНУК-а у Новом Саду (члан 3.); да се оснива на принципима и традицијама организовања научне, уметничке и културне делатности савременог европског простора и да је рад ВАНУК-а јаван (члан 4.); да се у раду ВАНУК-а стварају услови за обезбеђивање равноправности, очувања и поштовања различитости култура националних мањина – националних заједница које постоје у АП Војводини (члан 5.); да се ВАНУК оснива ради проучавања научних, уметничких и културних питања специфичних за АП Војводину, а такође и ради подстицања, унапређивања, помагања и пропагирања научног стваралаштва у складу са законом, подстицања, унапређивања, помагања и пропагирања уметничког стваралаштва, изучавања, развијања и представљања културе народа и националних заједница које постоје у АП Војводини, сакупљања, сређивања и проучавања грађе из области науке, уметности и културе Војводине, бављења издавачком делатношћу, сарађивања са сродним установама у земљи и иностранству (члан 6.); да се средства за оснивање и почетак рада и делатност обезбеђују из буџета АП Војводине, да се средства за рад обезбеђују из буџета АП Војводине, накнада од корисника услуга и других прихода које оствари обављањем послова из своје делатности, донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица и других извора у складу са законом, а да у случају престанка рада ВАНУК-а, преостала средства припадају оснивачу (члан 7.); да се ВАНУК региструје за – делатност струковних удружења, издавање књига, издавање часописа и периодичних издања, осталу издавачку делатност, истраживање и експериментални развој у биотехнологији, истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама, истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама, остале стручне, научне и техничке делатности, високо образовање, делатност библиотека и архива, делатност музеја, галерија и збирки (члан 8.); да ВАНУК почиње са радом даном уписа у судски регистар и да органи руковођења, управљања и надзора ВАНУК-а јесу директор, управни одбор и надзорни одбор, које именује и разрешава Покрајинска влада (члан 9.). Одредбама чл. 10–17. Одлуке одређена је садржина статута ВАНУК-а, као и састав и надлежност органа ВАНУК-а, а одредбама чл. 18–20. Одлуке предвиђена је обавеза подношења извештаја о раду ВАНУК-а оснивачу, одређен рок за именовање органа ВАНУК-а и за доношење унутрашњих аката, као и дан ступања на снагу ове одлуке.

Уставом Републике Србије је утврђено: да је државна власт ограничена правом грађана на покрајинску аутономију и локалну самоуправу и да право грађана на покрајинску аутономију и локалну самоуправу подлеже само надзору уставности и законитости (члан 12.); да је научно и уметничко стваралаштво слободно и да република Србија подстиче и помаже развој науке, културе и уметности (члан 73. ст. 1. и 3.); да су аутономне покрајине надлежне у питањима која се, на сврсисходан начин, могу остваривати унутар аутономне покрајине, у

којима није надлежна Република Србија и да се законом одређује која су питања од републичког, покрајинског и локалног значаја (члан 177.); да Република Србија може законом поверити аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе поједина питања из своје надлежности (члан 178. став 1); да аутономне покрајине, у складу са Уставом и статутом аутономне покрајине, самостално прописују уређење и надлежност својих органа и јавних служби (члан 179.); да аутономне покрајине, у складу са Уставом и својим статутом, уређују надлежност, избор, организацију и рад органа и служби које оснивају, да аутономне покрајине, у складу са законом, уређују питања од покрајинског значаја у области просторног планирања и развоја, пољопривреде, водопривреде, шумарства, лова и риболова, туризма, угоститељства, бања и лечилишта, заштите животне средине, индустрије и занатства, друмског, речног и железничког саобраћаја и уређивања путева, приређивања сајмова и других привредних манифестација, просвете, спорта, културе, здравствене и социјалне заштите и јавног информисања на покрајинском нивоу, да се аутономне покрајине старају о остваривању људских и мањинских права, у складу са законом, да аутономне покрајине утврђују симболе покрајине и начин њиховог коришћења и да аутономне покрајине управљају покрајинском имовином на начин предвиђен законом (члан 183. ст. 1. и 2.).

С обзиром на то да, сагласно Уставу, питања од покрајинског значаја у областима које су одређене одредбом члана 183. став 2. Устава аутономна покрајина уређује у складу са законом, Уставни суд је, оцењујући уставност и законитост оспорене Одлуке, имао у виду:

1) да је Законом о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС”, бр. 99/09 и 67/12 – Одлука УС) прописано: да питања од покрајинског значаја АП Војводина уређује својим актима, у областима које су у складу са Уставом у надлежности АП Војводине, да се акти из става 1. овог члана доносе у складу са Уставом, потврђеним међународним уговорима, законом и Статутом АП Војводине, да Влада, односно други овлашћени предлагач може покренути поступак за оцењивање уставности или законитости општег акта АП Војводине, у складу са Уставом и законом, да извршење појединачног акта или радње органа АП Војводине која је предузета на основу општег акта органа АП Војводине чија се уставност или законитост оцењује – може бити обустављено, у складу са Уставом и законом (члан 9. ст. 1, 2, 4. и 5.). Надлежност АП Војводине у области културе прописана је одредбама чл. 41–46. Закона, па је тако, поред осталог, одредбом члана 41. тачка 3.) овог закона прописано да АП Војводина, преко својих органа, у области културе, у складу са законом, оснива архиве, музеје, библиотеке, позоришта, заводе и друге установе у области културе, док је одредбама члана 43. ст. 1. и 4. Закона (кинематографија и филмска уметност) прописано да АП Војводина, преко својих органа, у складу са законом којим се уређује област кинематографије, врши инспекцијски надзор и да се овај посао врши као поверен посао;

2) да је Законом о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, бр. 110/05, 50/06, 18/10 и 112/15) уређен систем научноистраживачке делатности у Републици, и то – планирање и остваривање општег интереса у научноистраживачкој делатности, обезбеђивање квалитета научно-истраживачког рада и развоја научноистраживачке делатности, општа начела оснивања, организације и управљања организацијама које обављају ову делатност, општи интерес у научноистраживачкој делатности и услови за обављање те делатности ради остваривања општег интереса, стицање звања

истраживача, финансирање програма од општег интереса, као и друга питања од значаја за обављање научноистраживачке делатности (члан 1.) и прописано је да се општи интерес у научноистраживачкој делатности, у смислу овог закона, остварује путем програма од општег интереса за Републику, уз одређивање који су програми од општег интереса за Републику (члан 10.), да програме од општег интереса за Републику могу остваривати – 1) Српска академија наука и уметности, 2) Матица српска, 3) акредитоване научноистраживачке организације (институти, факултети, интегрисани универзитети и центри изузетних вредности), 4) истраживачи и студенти докторских студија, односно стипендисти, 5) друге организације, у складу са овим законом (члан 30.), да су Српска академија наука и уметности и Матица српска институције од националног значаја, да се оснивање и рад Српске академије наука и уметности и института чији је она оснивач уређују посебним законом, односно актима у складу са тим законом, те да се оснивање и рад Матице српске уређују посебним законом (члан 31.);

3) да је Законом о Српској академији наука и уметности („Службени гласник РС”, број 18/10) прописано да је Српска академија наука и уметности највиша научна и уметничка установа у Републици Србији, да Академија развија и подстиче науку, организује и унапређује основна и примењена научна истраживања, подстиче и унапређује уметничку делатност и тиме доприноси општем добру народа Републике Србије и државе, да је Академија установа од посебног националног значаја и да је Академија једина установа која представља Републику Србију у међународним удружењима државних академија (члан 2.), да Академија ради на основу овог закона, закона којим се уређује научноистраживачка делатност, Статута Академије и других прописа и да се Статутом уређује њена организација, начин рада и управљања (члан 5.), одређен је предмет рада Академије (члан 6.), чланови Академије (чл. 8. до 16.), те да се делатност Академије обавља у седишту, у Огранку Академије, у јединицама Академије ван њеног седишта и у центрима за научна истраживања (члан 17.);

4) да је Законом о култури („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 13/16 и 30/16) утврђен општи интерес у култури, начин остваривања општег интереса у култури и обављање културних делатности, права, обавезе и одговорности Републике Србије, аутономних покрајина и општина, градова и града Београда у култури, као и услови за деловање свих субјеката у култури (члан 1. став 1.) и прописано је: да се аутономна покрајина стара о спровођењу културне политике на својој територији и уређује питања од покрајинског значаја у области културе, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом (члан 4. став 1.); да аутономна покрајина, у циљу спровођења културне политике на својој територији, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом, а у складу са Стратегијом развоја културе Републике Србије, доноси програм развоја културе за који се средства за финансирање обезбеђују у буџету аутономне покрајине (члан 7. став 1.); да установа културе, у смислу овог закона, јесте правно лице основано ради обављања културне делатности којом се обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољавање потреба грађана, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у области културе (члан 22.); да установу може основати Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, друго правно или физичко лице, под условима прописаним законом, да се законом могу утврдити посебни услови за оснивање установа у појединим делатностима у култури (члан 23. ст. 1. и 4.); да Република Србија,

аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу оснивати установе ради очувања, унапређења и развоја културне посебности и очувања националног идентитета националних мањина (члан 24.); да у области заштите културних добара Влада оснива централне установе заштите и да аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе оснива установе заштите за територију аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе (члан 25.); да се установе чији су оснивачи Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, финансирају или суфинансирају из буџета оснивача и других извора предвиђених овим законом (члан 74.);

5) да је Законом о јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 42/91, 71/94, 79/05 – др. закон и 83/14) прописано: да се ради обезбеђивања остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области образовања, науке, културе, физичке културе, ученичког и студентског стандарда, здравствене заштите, социјалне заштите, друштвене бриге о деци, социјалног осигурања, здравствене заштите животиња, оснивају установе, да се делатности, односно послови у областима из става 1. овог члана којима се не обезбеђује остваривање законом утврђених права и остваривање другог законом утврђеног интереса не обављају као јавне службе у смислу овог закона (члан 3. ст. 1. и 2.); да установу, предузеће и други облик организовања за обављање делатности, односно послова из члана 3. овог закона могу основати – Република, аутономна покрајина, град, општина и друга правна и физичка лица (члан 4.); да установа, предузеће и други облик организовања обавља делатност, односно послове из члана 3. овог закона под условима и на начин утврђен законом, а у складу са циљевима ради којих се оснива (члан 5.); да Република, аутономна покрајина, град и општина могу обезбедити обављање делатности, односно послова из члана 3. овог закона из оквира својих права и дужности оснивањем установа, односно предузећа или поверавањем вршења тих делатности односно послова другим правним и физичким лицима (члан 6. став 1.);

6) да је Статутом Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 20/14) предвиђено: да у оквиру својих Уставом и законом утврђених надлежности АП Војводина оснива установе у области образовања, студентског и ученичког стандарда, науке, културе, физичке културе, здравствене заштите, социјалне заштите и у другим областима, у складу са законом (члан 17); да се стара о спровођењу културне политике на територији АП Војводине, оснива архиве, музеје, библиотеке, позоришта, заводе и друге установе од покрајинског значаја у области културе и уређује друга питања од покрајинског значаја у области културе. у складу са законом (члан 27. тачка 9. алинеја 8); да Скупштина доноси покрајинске скупштинске одлуке, резолуције, декларације, препоруке, закључке и друге акте (члан 31. алинеја 1);

7) да је Статутом Српске академије наука и уметности, који је донела Скупштина Српске академије наука и уметности, на својој I редовној седници од 10. јуна 2010. године, предвиђено: да је Српска академија наука и уметности највиша научна и уметничка установа у Републици Србији, да Академија развија и подстиче науку, организује и унапређује основна и примењена научна истраживања, подстиче и унапређује уметничку делатност и тиме доприноси општем добру српског народа, државе и народа Републике Србије, да примерним научним и уметничким радом својих чланова и њиховим учешћем у раду образовних, научних и уметничких установа, Академија доприноси привредном и културном развоју и угледу Републике Србије, да је Академија установа од посебног националног значаја и да је Академија јединa установа

која представља Републику Србију у међународним удружењима државних академија (члан 2.); да Академија има Огранак са седиштем у Новом Саду и да је он њен саставни део, да Огранак Академије организује истраживања и друге активности у области научног и уметничког стваралаштва у оквиру задатака Академије наведених у члану 7. овог статута, а посебно везаним за подручје Војводине (члан 54.); да у састав Огранка Академије улазе чланови Академије који живе или раде у Војводини, да у активностима Огранка Академије могу учествовати и остали чланови Академије (члан 55.); да се организација и рад Огранка Академије уређују Правилима Огранка Академије, која морају бити у складу са Статутом Академије, да се Правила доносе на скупу свих чланова Огранка Академије, да Правила Огранка Академије потврђује Председништво Академије (члан 56.); да радом Огранка Академије руководи Извршни одбор Огранка Академије на чијем је челу председник Огранка Академије, да се чланови Извршног одбора Огранка Академије и председник Огранка Академије бирају тајним гласањем на скупу свих чланова Огранка Академије, већином од укупног броја свих чланова Огранка Академије, умањеног бројем оних чланова који су стално настањени у иностранству, као и чланова који због болести, дужег одсуствовања или других оправданих разлога нису дуже од годину дана учествовали у раду Огранка Академије, уколико они не присуствују том скупу, да се чланови Извршног одбора Огранка Академије и председник Огранка Академије бирају на период од четири године (члан 57.); да се средства за рад Огранка Академије утврђују и распоређују као посебна позиција у финансијском плану Академије (члан 58.).

III

Приликом разматрања предлога за оцену уставности и законитости оспорене Одлуке, Уставни суд је најпре пошао од уставноправног положаја аутономне покрајине према одредбама Устава Републике Србије од 2006. године. Наиме, садржина и граница покрајинске аутономије, као облика територијалне децентрализације Републике, одређене су и ограничене одредбама чл. 177, 178. и 183. Устава. У том смислу, када је реч о изворној надлежности аутономне покрајине, према већ заузетом ставу Суда (видети Одлуку Уставног суда ИУз-353/2009, објављену у „Службеном гласнику Републике Србије”, број 67/12), уставотворац је одредио области у којима аутономна покрајина уређује питања која су законом прописана као питања од покрајинског значаја, уз ограничење да у овим областима аутономна покрајина нема законодавну власт, већ односе уређује „у складу са законом”, као и да те области нису у целини пренете у надлежност аутономне покрајине, већ изворна надлежност обухвата уређивање само оних питања која су, у конкретној области, одређена као питања од покрајинског значаја. При томе, области науке и уметности нису области које су утврђене чланом 183. став 2. Устава, јер је, по схватању Суда, листа области у којима законом могу бити одређена поједина питања која су од покрајинског значаја, што значи области у којима може бити одређена изворна надлежност аутономне покрајине, закључена одредбама Устава.

У области културе, која спада у изворну надлежност Аутономне покрајине, сагласно члану 183. став 2. тачка 3. Устава, одредбама члана 41. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине су утврђена питања од покрајинског значаја у овој области, тако да АП Војводина преко својих органа, у области културе, у складу са законом, има надлежност да, поред

осталог, оснива архиве, музеје, библиотеке, позоришта, заводе и друге установе у области културе.

Оцењујући уставност и законитост оспорене Покрајинске одлуке којом је основана Војвођанска академија наука, уметности и културе, а имајући у виду одредбу члана 4. став 1. ове одлуке према којој се „ВАНУК оснива на принципима и традицијама организовања научне, уметничке и културне делатности савременог европског простора", као и одредбе члана 6. Одлуке којима је, између осталог, предвиђено да се „ВАНУК оснива ради проучавања научних, уметничких и културних питања специфичних за АП Војводину, као и ради подстицања, унапређења, помагања и пропагирања научног и уметничког стваралаштва у складу са законом" и члана 8. Одлуке, којима је утврђено да се ВАНУК региструје, поред осталог и за „истраживање и експериментални развој у биотехнологији, као и истраживање и развој у осталим природним и техничко-технолошким наукама и друштвеним и хуманистичким наукама", Уставни суд констатује да је Република на основу уставног овлашћења да уређује и обезбеђује, поред осталог, научно-технолошки развој, као и друге односе од интереса за Републику, Законом о Српској академији наука и уметности одредила ову академију као највишу научну и уметничку установу у Републици и као установу од посебног националног значаја, те да је исти статус Српска академија наука и уметности имала и према Закону о Српској академији наука и уметности из 1992. године, а на основу кога су престали да важе покрајински закони којима су биле основане покрајинске академије наука и уметности.

С обзиром на то да Српска академија наука и уметности, која је основана 19. новембра 1841. године, представља не само највишу научну и уметничку установу у Републици, већ и установу од посебног националног значаја, по оцени Суда, законодавац је доношењем посебног закона о Српској академији наука и уметности, те уређивањем посебног статуса, предмета рада и положаја њених чланова, искључио могућност да аутономна покрајина, која сагласно Уставу представља облик територијалне децентрализације Републике, оснива установу која по називу и предмету рада има у основи исти карактер као и Српска академија наука и уметности која представља установу од националног значаја. Наиме, из Закона о Српској академији наука и уметности произлази да институција каква је академија наука и уметности није јавна служба, већ особена sui generis установа, која се бави научноистраживачком делатношћу, а не културом, као и да овај закон не садржи правни основ за образовање Војвођанске академије наука и уметности. Међутим, уважавајући положај АП Војводине, овај закон је прописао да се делатност Српске академије наука и уметности (у даљем тексту: Академија) обавља не само у седишту Академије, већ и у њеном Огранку, као саставном делу Академије, те је Статутом Академије предвиђено да Академија има Огранак у Новом Саду, да Огранак Академије организује истраживања и друге активности у области научног и уметничког стваралаштва у оквиру задатака Академије наведених у члану 7. овог статута, а посебно везаних за подручје Војводине (члан 54.), да у састав Огранка Академије улазе чланови Академије који живе или раде у Војводини (члан 55. став 1.), као и да се средства за рад Огранка Академије утврђују као посебна позиција у финансијском плану (члан 58). Имајући у виду све наведено, Уставни суд је оценио да је оспореном Одлуком Аутономна покрајина Војводина основала по положају и предмету рада „паралелну" установу у односу на Српску академију наука и уметности као установу од националног значаја, иако такво овлашћење, односно надлежност аутономне покрајине није

предвиђена Уставом, као ни законима којима су уређени надлежност АП Војводине и питања из области науке и културе.

Уставни суд, при томе, примећује да промена организације ВАНУК-а и положаја њених чланова у односу на претходно установљену Војвођанску академију наука и уметности, која се огледа у томе да „ВАНУК послује као установа, у складу са прописима о јавним службама и да почиње са радом даном уписа у судски регистар", као и да органи руковођења, управљања и надзора ВАНУК-а јесу директор, управни и надзорни одбор које именује и разрешава Покрајинска влада (за разлику од председника, председништва и Скупштине Академије и академика као чланова Академије), нису од значаја за став Уставног суда у овом уставносудском поступку, имајући у виду да су разлози за оснивање ВАНУК-а и предмет рада ове институције остали суштински непромењени у односу на Војвођанску академију наука и уметности, поводом чије Одлуке о оснивању је Уставни суд већ утврдио неуставност у незаконитост у својој Одлуци ИУ-427/2003 од 26. децембра 2013. године („Службени гласник РС", број 61/14). Уставни суд је, при томе, нарочито имао у виду да је „Војвођанска академија наука, уметности и културе" основана Покрајинском скупштинском одлуком, дакле актом који је по својој правној природи пропис – општи правни акт којим, сагласно одредби члана 25. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине, „АП Војводина путем својих органа... уређује питања од покрајинског значаја, у складу са законом". Полазећи од тога да је сам доносилац оснивање спорне институције, коју је формално определио као установу, сматрао уређивањем питања од покрајинског значаја која, сагласно Статуту, морају бити у складу са законом, то је Уставни суд нашао да, у конкретном случају, има основа за поступање у овом уставносудском спору, упркос начелном правном ставу да оснивачки акти јавних предузећа и установа нису општи правни акти за чију је оцену надлежан Уставни суд. Ово посебно из разлога што се Уставни суд и у својој досадашњој пракси упуштао у оцену уставности и законитости оснивачких аката јавних предузећа и установа, пре свега са становишта овлашћења доносиоца за њихово оснивање, односно са становишта овлашћења доносиоца да уреди поједина питања садржана у оснивачком акту (видети одлуке Уставног суда ИУл-140/2009 од 29. априла 2010. године и ИУп-153/2008 од 19. јуна 2012. године).

Сагласно свему изложеном, Уставни суд је оценио да је аутономна покрајина оспореном Одлуком прекорачила Уставом и законом утврђене надлежности, те да оспорена Одлука, из наведених разлога, у целини није у сагласности са Уставом и законом.

Полазећи од наведеног, Уставни суд је, на основу одредаба члана 42а став 1. тачка 2) и члана 45. тач. 1) и 4) Закона о Уставном суду, донео Одлуку као у изреци.

На основу одредбе члана 168. став 3. Устава, Покрајинска скупштинска одлука наведена у тачки 1. изреке престаје да важи даном објављивања Одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије".

Број ИУо-314/2015

Председник
Уставног суда,
Весна Илић Прелић, с.р.

На основу члана 42а став 1. тач. 2) и 4), члана 45. тачка 1) и члана 46. тачка 10) Закона о уставном суду и члана 60. Пословника о раду Уставног суда, прилажем

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ
у вези са Одлуком Уставног суда број ИУо-314/2015, од 6. априла 2017. године.

Уставни суд, на седници одржаној 6. априла 2017. године, у предмету ИУо-314/2015, већином гласова донео је одлуку према којој је утврђено следеће:

„1. Утврђује се да Покрајинска скупштинска одлука о оснивању јавне установе Војвођанска академија наука, уметности и културе („Службени лист АПВ”, број 29/15) није у сагласности са Уставом и законом.”

У вези са овом одлуком, издвајам следеће мишљење:

I.

На основу предлога Владе Републике Србије, Уставни суд спровео је поступак оцене уставности и законитости Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању јавне установе Војвођанска академија наука, уметности и културе („Службени лист АПВ”, број 29/15 – у даљем тексту: Одлука о оснивању ВАНУК-а) и одлуком већине судија утврдио је њену несагласност са Уставом и законом у целини. Уверен сам да је Уставни суд погрешио и не могу да се сложим с већинским ставом израженим у овој одлуци због више разлога. Одлука Уставног суда заснована је умногоме на формалном и некритичком преузимању и на примени ставова и тумачења Уставног суда из Одлуке ИУо-427/2003, од 26. децембра 2013. године, којом је овај суд утврдио несагласност са Уставом и законом Покрајинске скупштинске одлуке о Војвођанској академији наука и уметности („Службени лист АПВ”, бр. 15/03 и 18/09), иако између ова два акта Скупштине АП Војводине постоје битне и правно релевантне разлике – како у погледу правног основа за доношење, тако и у погледу правног карактера и садржине одредаба тих правних аката. О битним разликама између два акта касније ћу подробније писати, али пре тога желим да образложим своју основну тезу према којој Уставни суд није био надлежан да утврђује сагласност Одлуке о оснивању ВАНУК-а са Уставом и законом, пошто она није пропис – општи правни акт чију уставност и законитост оцењује Уставни суд на основу члана 167. Устава.

II.

Одређивање правног карактера (правне природе) Одлуке о оснивању ВАНУК-а јесте важно питање, јер од тога зависи постојање или непостојање надлежности Уставног суда да цени уставност и законитост овог акта Скупштине АП Војводине. Већ након првог читања оспореног акта и његових одредаба, неспорно се може утврдити да је реч о правном акту, с правним дејством, те да је у питању акт којим се стварају нова права и обавезе, то јест којим се уводе промене у правни поредак. Истовремено, поставља се оправдано питање да ли је реч о појединачном правном акту или општем правном акту – пропису највишег органа АП Војводине. То питање је релевантно јер Уставни суд на основу члана 167. Устава оцењује сагласност општих правних аката са Уставом и законом, а нема надлежност да оцењује уставност и законитост појединачних правних аката – што је надлежност судова опште и посебне надлежности. Одлуку о оснивању ВАНУК-а Скупштина АП Војводине донела је на основу непосредног овлашћења на основу Закона о јавним службама и Статута АП Војводине. Наиме, према одредбама поменутог закона и Статута АП Војводине, реч је о оснивачком акту којим се оснива установа. Сврха и циљ

таквог акта јесте оснивање нове, до тада непостојеће установе. Као прво, потребно је одредити правни карактер оснивачког акта то јест да ли је оснивачки акт установе појединачни или општи правни акт. Као друго, потребно је посебно анализирати садржину одредаба Одлуке о оснивању ВАНУК-а, па утврдити да ли су те одредбе, по својој садржини, одредбе законом прописане као обавезан и уобичајни део оснивачког акта установе, или су у питању одредбе које су по својој садржини опште норме и нису обавезни и уобичајни садржај оснивачког акта одређене установе.

Када је реч о правном карактеру оснивачких аката јавних служби, већински став наше правне теорије, али и струке уопште, јесте да такви акти, по правилу, представљају појединачне правне акте. Иако се ове норме не конзумирају једнократном употребом и применом, оне се односе само на један, конкретан субјекат, једно правно лице. Такав став и такво схватање о правном карактеру правној природи аката о оснивању јавног предузећа и акта о оснивању установа представљају изричит став Уставног суда Републике Србије (од 19. марта 1998. године). Тај општи став касније је потврђен у више одлука овог суда и након уставних промена 2006. године. Тако, у предмету ИУ-11/2007, дана 20. новембра 2008. године, Уставни суд донео је Закључак о одбацивању предлога за оцену уставности и законитости Одлуке о оснивању Јавног предузећа за изградњу општине Горњи Милановац, са образложењем „да оспорена одлука којом се оснива јавно предузеће и уређују питања која се односе на фирму и седиште предузећа, заступање и представљање, делатност предузећа и томе сл., по својој форми и садржини не представља општи акт за чију оцену уставности и законитости је, према члану 167. Устава Републике Србије, надлежан Уставни суд.” Четири године касније, исти став Уставни суд заузео је и у предмету који се односи на оснивачки акт установа. У предмету ИУо-819/2012, дана 19. фебруара 2013. године, Уставни суд донео је Закључак о одбацивању иницијативе за оцену законитости Одлуке о оснивању Центра за заштиту жртава трговине људима, уз образложење „да оспорена одлука којом се оснива установа социјалне заштите и уређују питања која се односе на седиште, делатност установе и томе слично, по својој форми и садржини не представља општи акт за чију оцену законитости је, према члану 167. Устава Републике Србије, надлежан Уставни суд.” Готово идентичан став, уз идентично схватање, суд је заузео и у предмету ИУо-15/2014, дана 29. октобра 2015. године. Из свега наведеног, неспорно следи закључак да оснивачки акт јавне службе (јавних предузећа и установа), према својој форми и садржини, није општи правни акт уколико се његовим одредбама „уређују питања која се односе на седиште, делатност установе и томе слично”.

Међутим, за правилну оцену уставности и законитости Одлуке о оснивању ВАНУК-а, као и за одређивање њеног правног карактера, потребно је проучити, анализирати и размотрити саме одредбе те одлуке, потребно је утврдити да ли су то одредбе којима се „уређују питања која се односе на седиште, делатност установе и томе слично”, односно да ли садрже неке опште правне норме које нису прописане Законом о јавним службама као уобичајени или обавезан садржај таквог акта. Пажљивим читањем и тумачењем укупно двадесет чланова Одлуке о оснивању ВАНУК-а и њиховим упоређивањем са садржином акта о оснивању установе из члана 13. Закона о јавним службама, може се закључити да одредбе те одлуке представљају обавезну и уобичајену садржину акта о оснивању, прописану чланом 13. Закона о јавним службама (назив оснивача, назив и седиште установе, делатност установе, износ средстава за оснивање и

начин обезбеђивања средстава за рад, права и обавезе оснивача, међусобна права и обавезе установе и оснивача, уређивање органа управљања, одређивање привременог одговорног лица, рок за доношење статута и именовање директора и органа управљања итд.). Све одредбе оспорене одлуке представљају законом прописани садржај акта о оснивању, а можда једини изузетак представља члан 4. став 1. који гласи: „ВАНУК-а се оснива на принципима и традицијама организовања научне, уметничке и културне делатности савременог европског простора.” Ова одредба, заправо, по свом карактеру представља својеврсну политичку декларацију, програмску одредбу, а не правну норму.

На основу свега горенаведеног, може се закључити да је Одлука о оснивању ВАНУК-а – према садржини својих одредаба – уобичајни акт о оснивању јавне службе и да као такав није општи правни акт чију уставност и законитост оцењује Уставни суд.

Сматрам да је такође потребно да се накратко осврнем и на образложење Одлуке Уставног суда о уставности и законитости Одлуке о оснивању ВАНУК-а. У свом образложењу, Уставни суд кратко и површно анализира горепостављене дилеме о правном карактеру Одлуке о оснивању ВАНУК-а у свега три проширене реченице. Своју надлежност за оцену уставности и законитости Уставни суд заснива на томе да је према члану 25. Статута АП Војводине „покрајинска скупштинска одлука” општи правни акт – пропис којим се према тој статутарној одредби „уређују питања од покрајинског значаја”. Надаље, Уставни суд се позива на неке своје одлуке у којима је оцењивао уставност и законитост оснивачких аката са „становишта овлашћења доносиоца за њихово оснивање, односно са становишта овлашћења доносиоца да уреди поједина питања садржана у оснивачком акту”.

Када је реч о облику акта, сматрам да за одређивање надлежности Уставног суда то питање није релевантно. За оцену уставности и законитости није од значаја чињеница да је Скупштина АП Војводине Одлуку о оснивању ВАНУК-а донела у облику „покрајинске скупштинске одлуке” која се – према Статуту и Пословнику Скупштине АП Војводине – не користи за оснивање јавне службе, него се њоме уређују питања од покрајинског значаја. Избор неодговарајуће форме не мења карактер правног акта и не може променити садржину његових одредаба. Тај, за мене очигледан номотехнички пропуст не може бити основ утврђивања надлежности Уставног суда, нарочито због тога што „покрајинска скупштинска одлука”, као посебна врста акта Скупштине АП Војводине, није уставни ни законски појам, него појам одређен Статутом АП Војводине, а Уставни суд нема надлежност да утврђује сагласност аката скупштине АП Војводине с њеним статутом. Произвољан и ничим неутемељен јесте закључак Уставног суда према коме је „сам доносилац оснивање спорне институције, коју је формално определио као установу, сматрао уређивањем питања од покрајинског значаја”. Овакав произвољан закључак о „намерама” доносиоца акта нема утемељење ни у спорној одлуци, нити у било којем акту у списима предмета. У прилог мојој тези о номотехничком пропусту доносиоца, говори и чињеница да је Скупштина АП Војводине неке установе и јавна предузећа образовала „покрајинском скупштинском одлуком”, док је друге образовала „одлуком”, што недвосмислено указује на номотехничку недоследност и на пропусте у пракси Скупштине АП Војводине. Међутим, номотехничка непрецизност и недоследност, према схватању и пракси Уставног суда, нису разлози за касирање одредбе неког акта.

У свом образложењу, Уставни суд позвао се и на неке своје раније одлуке у којима је оцењивао уставност и законитост оснивачких аката са „становишта овлашћења доносиоца за њихово оснивање, односно са становишта овлашћења доносиоца да уреди поједина питања садржана у оснивачком акту”. Те одлуке Уставног суда (ИУп-153/2008 и ИУл-140-2009) донете су у предметима који су и правно и чињенично битно различити од предмета о ком издвајам мишљење. У њима се не анализирају и не заузимају ставови о правном карактеру оснивачких аката и зато оне тешко да могу послужити као основ за утврђивање надлежности Уставног суда за поступање у овом предмету. Конкретно, у првом предмету који сам навео, Уставни суд је размотрио одлуку Владе Републике Србије о образовању Националног савета за инфраструктуру са становишта принципа поделе власти и постојања надлежности Владе РС да именује председника Републике Србије у тело Владе РС. У другој наведеној одлуци размотрена је уставност и законитост акта о оснивању привредног друштва, којим су незаконито уређена нека питања у вези с комуналним пословима јединице локалне самоуправе. Ни ова одлука не разматра питања правног карактера оснивачког акта установе, али зато незаконитост тог акта заснива управо на томе што се његовим одредбама овлашћује привредно друштво за вршење појединих овлашћења која су у надлежности органа јединице локалне самоуправе, то јест неуставност и незаконитост овог оснивачког акта утврђена је управо због садржине њених конкретних одредаба. У образложењу своје одлуке о уставности и законитости Одлуке о оснивању ВАНУК-а, Уставни суд у целости заобилази ова питања, што и не чуди, пошто би конкретна анализа чланова те одлуке указала на то да су то одредбе које су строго у оквирима законом прописане садржине акта о оснивању установе.

Иако сматрам да је ова анализа аргументовано утврдила да Уставни суд није био надлежан да одлучује о уставности и законитости Одлуке о оснивању ВАНУК-а, јер тај акт није општи акт о чијој уставности и законитости одлучује Уставни суд, ипак, желим укратко да се осврнем и на хипотетичко питање да ли је АП Војводина уопште надлежна да оснива установу у области науке, културе и уметности, односно у којој мери је оправдано да се с тим у вези Уставни суд позове на своју одлуку (ИУо-427/2003, од 26. децембра 2013. године) о уставности и законитости Покрајинске скупштинске одлуке о Војвођанској академији наука и уметности („Службени лист АПВ”, бр. 15/03 и 18/09).

III.

Садашња одлука Уставног суда умногоме је заснована на формалном и некритичком преузимању образложења, ставова и тумачења из наведене одлуке којом је Уставни суд утврдио неуставност и незаконитост Покрајинске скупштинске одлуке о Војвођанској академији наука и уметности („Службени лист АПВ”, бр. 15/03 и 18/09). Као судија Уставног суда, вероватно не бих могао да подржим ни ту одлуку, но чак и да заузмемо став да је та одлука исправна, она никако не би могла послужити као прецедент на којем се може засновати садашња одлука Уставног суда. А ово је управо такав случај. Сличност образложења Уставног суда обе одлуке јесте толика да као да је реч о правним актима истоветне садржине. Ове две одлуке, међутим, битно се разликују – како у погледу правног основа за њихово доношење, тако и у погледу садржине и правне природе готово сваке одредбе коју садрже.

Уставни суд у свом образложењу констатује да су органи руковођења и управљања ВАНУК-а различити од ВАНУ-а, али да су „разлози за оснивање

ВАНУК-а и предмет рада ове институције остали суштински непромењени у односу на Војвођанску академију наука и уметности". Та констатација Уставног суда прихватљива је само ако не прочитамо и не упоредимо оснивачке акте обе установе. За разлику од оснивачких аката, оно што је у суштини непромењено јесте образложење обе одлуке Уставног суда. Неуставност и незаконитост засноване су у бити на два аргумента. Први аргумент јесте то да наука и уметност нису области у којима АП Војводина може да уређује питања од покрајинског значаја, нити да има изворне надлежности уопште, па тако ни надлежност за оснивање установа, док се други заснива на Закону о Српској академији наука и уметности, који према одлукама Уставног суда не омогућује АП Војводини да оснива установу „која по називу, предмету рада, организацији и положају њених чланова има у основи исти карактер као и Српска академија наука и уметности која представља институцију од националног значаја". Када је у питању први аргумент, мислим да је Уставни суд погрешно закључио да непостојање надлежности АП Војводине да у области науке и уметности уређује питања од покрајинског значаја уједно искључује то да АП Војводина има било какву изворну надлежност у тим областима, па тако и за оснивање установа. Иако се овакав рестриктиван став појављује у неким одлукама Уставног суда, ја не видим уставно утемељење за тако рестриктивно тумачење. Уосталом, АП Војводина је оснивач великог броја високошколских установа које се у оквиру своје редовне делатности законито баве и научним и уметничким радом.

Не могу да се отмем утиску да је Уставни суд – уместо да пажљиво и брижљиво упореди конкретну садржину одредаба оснивачких аката ВАНУ-а и ВАНУК-а – у овом случају своју одлуку засновао на истоветности доносиоца и сличности назива ових аката и установа. Уверен сам у то да је Уставни суд погрешио, те да за утврђивање неуставности и незаконитости једног правног акта АП Војводине не може бити довољно да се у њој нађу речи „војвођанска", „академија", „наука" и „уметност". Надаље, Уставни суд не би смео да – приликом оцене уставности и законитости – своју одлуку заснива на претпоставци о намерама и жељама доносиоца, него искључиво на праву и на садржини одредаба и норми. Још мање би Уставни суд требало своју одлуку да заснива на квалитету и оправданости постојања и рада неке установе, јер се све то сврстава у домен јавних политика – ако демократски представници народа у скупштини процене да рад неке установе није користан и потребан, треба да угасе ту установу. Тај задатак и ту улогу не сме да преузме Уставни суд. Као судије, наше право, наша одговорност и наша дужност јесу да решавамо правне спорове, у нашем случају уставно-правне спорове, а не да оцењујемо скривене или нескривене намере и да доносимо судове о корисности или штетности неке установе.

Устав Републике Србије јемчи слободу научног и уметничког стваралаштва свакоме.

Судија Уставног суда,
др **Тамаш Корхец**, с.р.
(Korhecz Tamás)

На основу члана 10. став 1. тачка 6. и члана 21. став 1. тачка 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 17/91) и члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона)

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. марта 2008. године, донела је

Одлуку о оснивању Установе - Центра за привредно-технолошки развој Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2008 од 11.3.2008. године.

Члан 1.

У циљу спровођења едукације и реализације активности у областима привреде, технологије, истраживања и екологије оснива се Установа - Центар за привредно-технолошки развој Војводине (у даљем тексту: Центар).

Права и обавезе у име оснивача врши Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Оснивач).

Члан 2.

Назив Центра је: Установа - Центар за привредно-технолошки развој Војводине.

Седиште Центра је: на потесу Андревље/Капела, насељено место Баноштор, КО Баноштор.

Члан 3.

Центар је установа са својством правног лица.

На оснивање, рад и организацију Центра примењује се прописи о јавним службама.

Члан 4.

У обављању своје делатности Центар ће обезбеђивати организационе, маркетиншке, административне, финансијске и друге активности, и организовати презентације, саветовања, симпозијуме, семинаре, припреме, одмор и рекреацију, за различите намене и кориснике.

Члан 5.

Делатности Центра су:

- 75120 Уређивање активности друштвених делатности
- 74130 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења
- 74140 Консалтинг и менаџмент послови
- 80420 Образовање одраслих и остало образовање на другом месту непоменуто
- 63300 Делатност путничких агенција и туроператора; помоћ туристима на другом месту непоменута
- 92622 Остале спортске активности
- 92720 Остале рекреативне активности, на другом месту непоменуте
- 22220 Штампање, на другом месту непоменуто
- 55110 Хотели и мотели, с рестораном
- 55233 Остали смештај за краћи боравак
- 55300 Ресторани
- 55510 Кантине

- 63214 Услуге у друмском саобраћају
- 74402 Остале услуге рекламе и пропаганде

Центар ће обављати и послове спољнотрговинског промета из области услуга а из оквира уписане делатности за коју се оснива.

Члан 6.

Средства за оснивање и почетак рада Центра обезбеђује Оснивач.

Оснивач обезбеђује пословни простор са неопходном опремом.

Средства за оснивање и почетак рада Центра су у државној својини.

Члан 7.

Центар средства за рад обезбеђује из:
- буџета Аутономне Покрајине Војводине,
- пројектног финансирања,
- непосредно од корисника,
- продајом производа и услуга на тржишту,
- донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица, и
- других извора, у складу са законом.

У случају престанка рада Центра, преостала средства припадају Оснивачу.

Средства из става 1. овог члана користе се у складу са законом, овом одлуком, Статутом Центра, Програмом рада и финансијским планом Центра.

Члан 8.

За своје обавезе у правном промету, Центар одговара целокупном својом имовином.

Члан 9.

Центар је дужан да Оснивачу подноси годишњи извештај о раду и остваривању делатности.

Члан 10.

Оснивач има право да директору и Управном одбору Центра предлаже мере у циљу несметаног функционисања Центра и обављања делатности за које је Центар основан и да тражи подношење других извештаја који се односе на рад и пословање Центра а који нису предвиђени овим актом, и да предузима мере којима се обезбеђују услови за обављање делатности Центра.

Члан 11.

Оснивач даје сагласност на промену назива, седишта, делатности, на статусне промене и завршни рачун Центра.

Члан 12.

Оснивач даје сагласност на Статут, програм рада, финансијски план и Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Центру.

Члан 13.

Органи Центра су:
- директор
- управни одбор
- надзорни одбор.

Члан 14.

Центром руководи директор.

Директор има права и дужности директора привредног друштва.

Члан 15.

Директора именује и разрешава Оснивач, на период од четири године, са могућношћу поновног избора.

Услови које мора испуњавати кандидат за директора утврђују се Статутом.

Члан 16.

Директор:

- заступа и представља Центар, у унутрашњем и пословима спољнотрговинског промета
- доноси Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места
- стара се о законитости рада Центра
- одлучује о правима и обавезама запослених у Центру
- организује и руководи радом Центра
- извршава одлуке Управног одбора Центра, и
- врши и друге послове утврђене законом и Статутом.

Члан 17.

Управни одбор именује и разрешава Оснивач.

Управни одбор има 7 чланова, и то: 5 чланова представника Оснивача и 2 члана из реда запослених Центра.

Мандат чланова Управног одбора је четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 18.

Управни одбор:

- доноси Статут
- доноси финансијски план
- усваја извештај о раду и пословању и завршни рачун
- доноси програм и план рада, на предлог директора Центра
- одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом
- доноси одлуке о статусним промена, у складу са законом
- врши и друге послове утврђене законом, овом одлуком и Статутом.

Члан 19.

Надзорни одбор именује и разрешава Оснивач.

Надзорни одбор има 5 чланова, и то: 4 члана представника Оснивача и 1 члана из реда запослених Центра.

Мандат чланова Надзорног одбора је четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 20.

Надзорни орган:

- врши надзор над законитошћу рада
- прегледа извештај о пословању и завршни рачун и друга акта и утврђује да ли су сачињени у складу са законом
- врши и друге послове утврђене Статутом.

О резултатима надзора надзорни одбор обавештава Оснивача.

Члан 21.

За вршиоца дужности директора Центра, до именовања директора Центра, именује се Сава Свирчевић.

Вршилац дужности директора Центра обавља послове и врши овлашћења директора Центра, до именовања директора Центра.

Члан 22.

Ради реализације основних циљева Центра који се односе на реализацију активности у областима привреде, технологије, истраживања и екологије, Центар образује савете и комисије.

Делокруг рада, начин конституисања и улога савета и комисије ближе се одређује Статутом Центра.

Члан 23.

Оснивач ће именовати директора, чланове Управног одбора и Надзорног одбора у року од 30 дана од дана доношења ове одлуке.

Члан 24.

Управни одбор донеће Статут у року од 30 дана од дана именовања Управног одбора.

Члан 25.

Општа акта Центра донеће се у року од 30 дана од дана доношења Статута Центра.

Члан 26.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 023-10/07

Нови Сад, 10. март 2008. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

На основу члана 35. Закона о научноистраживачкој делатности ("Службени гласник РС" број 110/05 и 50/06), члана 2. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 25. октобра 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Истраживачко-развојног института за низијско шумарство и животну средину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2006 од 27.10.2006. године.

Члан 1 .

Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: Оснивач) оснива Истраживачко-развојни институт за низијско шумарство и животну средину.

Права и обавезе у име оснивача вршиће Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Институт за низијско шумарство и животну средину, (у даљем тексту: Институт) оснива се као Истраживачко-развојни институт - установа и обавља претежно примењена и развојна истраживања усмерена за задовољење потреба непосредних корисника резултата истраживања и основна истраживања као

основа за примењена и развојна истраживања, у области низијског шумарства и животне средине.

Оснивач даје Сагласност да Институт може вршити своју делатност и у саставу Универзитета у Новом Саду.

Члан 2.

Пословно име Института је: "Истраживачко-развојни институт за низијско шумарство и животну средину".

Члан 3.

Седиште Института је у Новом Саду, Антона Чехова бр. 13д.

Члан 4.

Делатности Института су:

01121	Гајење поврћа, цвећа и украсног биља
01122	Гајење воћних садница
01123	Гајење лозних садница
01220	Узгој оваца, коза, коња, магараца, мула и мазги
01250	Узгој осталих животиња
01412	Уређење и одржавање паркова, зелених и рекреационих површина
01500	Лов, траперство, обнављање и узгој дивљачи укључујући одговарајуће услуге
02010	Узгој и искоришћавање шума
02020	Услуге у узгоју и искоришћавању шума
20101	Производња резане грађе
20300	Производња грађевинске столарије и елемената
20400	Производња амбалаже од дрвета
22110	Издавање књига, брошура и других публикација
22130	Издавање часописа и сличних периодичних издања
51130	Посредовање у продаји дрвне грађе и грађевинског материјала
51220	Трговина на велико цвећем и растињем
51530	Трговина на велико дрветом и грађевинским материјалом
72300	Обрада података
72400	Израда базе података
73102	Истраживања и експериментални развој у техничко-технолошким наукама
73103	Истраживања и експериментални развој у биотехничким наукама
73105	Истраживања и експериментални развој у мултидисциплинарним наукама
73109	Истраживања и експериментални развој у непоменутим природним

наукама

74140 Консалтинг и менаџмент послови

74201 Просторно планирање

74204 Остале архитектонске и инжењерске активности и технички савети

Члан 5 .

Средства за оснивање и почетак рада Института, у износу од 37.823.788,56 динара, обезбеђује Оснивач, на основу Споразума између Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине и Пољопривредног факултета у Новом Саду.

Члан 6.

Институт средства за рад обезбеђује из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине,
2. пројектног финансирања,
3. прихода остварених из сопствених делатности,
4. донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица;
5. других извора, у складу са законом.

Средства за рад из буџета обезбеђују се почев од 01. јануара 2007. године.

Члан 7.

За своје обавезе у правном промету, Институт одговара целокупном својом имовином.

Члан 8.

Институт престаје са радом у случајевима предвиђеним законом.

У случају престанка рада Института спроводи се стечај или ликвидација Института, у зависности од основа престанка Института.

Члан 9.

Органи Института су: директор и Управни одбор.

Стручни орган Института је Научно веће.

Члан 10.

Институтом руководи директор.

Управни одбор именоваће директора у року од 90 дана од дана оснивања Института, на основу јавног конкурса, на 4 године, из реда истраживача у научном звању који су компетентни за научну област којим се Институт бави.

Директора именује Управни одбор Института на образложен предлог Научног већа и уз претходно прибављену сагласност покрајинског секретара надлежног за послове науке и технолошког развоја.

До избора директора у складу са Законом и Статутом, за в.д. директора именује се др Саша Орловић, као лице овлашћено за заступање без ограничења.

Члан 11.

Управни одбор Института:

- доноси Статут Института,
- одлучује о пословању Института,
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун,
- доноси програм и план рада Института, на предлог директора Института,
- доноси програм дугорочног развоја Института, на предлог Научног већа,
- доноси програм развоја научно-истраживачког подмлатка Института, на предлог Научног већа,
- именује и разрешава директора,

- доноси одлуке о статусним променама у складу са Законом,
- одлучује о коришћењу средстава, у складу са Законом,
- врши и друге послове, у складу са Законом и Статутом.

Члан 12.

Управни одбор има осам чланова, које именује и разрешава Извршно Веће Аутономне Покрајине Војводине.

Четири члана Управног одбора чине представници Оснивача, а четири члана Управног одбора предлаже Научно веће Института, из реда истраживања у научном звању запослених у Институту.

Председника Управног одбора именује Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, из реда својих представника.

Заменика председника Управног одбора именује и разрешава Управни одбор, из реда чланова које предлаже Научно веће Института.

Мандат чланова Управног одбора је четири године.

О питањима из свог делокруга Управни одбор одлучује већином гласова.

Члан 13.

Општи акти Института су Статут и други акти којима се на општи начин уређују питања битна за рад Института.

Управни одбор Института донеће опште акте, у року од 60 дана од дана оснивања.

Члан 14.

Статут садржи основне одредбе; фирма и седиште; правни положај, заступање и представљање; делатност, унутрашња организација и послови који се обављају у Институту; статусне промене; планирање рада и развоја; стицање и распоређивање прихода и исказивање финансијског резултата пословања; органи Института; истраживачи; организација научно-истраживачког рада; општа акта Института; права и обавезе запослених у Институту; безбедност и заштита запослених на раду; обавештавање запослених; сарадња са синдикатима; заштита животне средине; јавност рада и пословна тајна; овлашћење за иступање у правном промету и одговорност за преузете обавезе; решавање спорова и заштита појединачних права; народна одбрана; прелазне и завршне одредбе.

Члан 15.

Институт стиче својство правног лица даном уписа у судски регистар.

Члан 16.

Први Управни одбор Института именује се у року од 15 дана од доношења ове Одлуке.

Члан 17.

Председник Управног одбора организоваће неопходне активности на припреми Статута Института, као и других аката неопходних за регистрацију и оснивање Института, као и обављање других послова од значаја за обезбеђење услова за почетак рада Института.

Члан 18.

Институт ће по испуњавању услова за обављање делатности, а најраније 01. јануара 2007. године, преузети запослене који су радили у Истраживачко-развојном центру Институт за низијско шумарство и животну средину Пољопривредног факултета у Новом Саду.

До доношења аката о унутрашњој организацији и систематизацији радних места и других аката Института, од значаја за извршење послова утврђених

законом и другим прописима за обезбеђење несметаног рада регистрованих активности Института, примењиваће се акти Истраживачко-развојног центра Институт за низијско шумарство и животну средину Пољопривредног факултета у Новом Саду, којима се уређује обављање послова из оквира делатности, а који су на снази на дан почетка рада Института.

Члан 19.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 023-00039/2006

Нови Сад, 25. октобар 2006. године

Председник
Извршног већа
мр **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу члана 35. став 1. Закона о научноистраживачкој делатности ("Службени гласник РС", број: 110/05, 50/06 - испр. и 18/10), чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 2. фебруара 2011. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању истраживачко-развојног Института за низијско шумарство и животну средину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2011 од 2.2.2011. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању истраживачко-развојног Института за низијско шумарство и животну средину ("Службени лист АПВ", број 16/06), члан 12. мења се и сада гласи:

"Управни одбор има седам чланова, које именује и разрешава Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Председника и три члана Управног одбора одређује Влада, као своје представнике а три члана предлаже научно веће Института, из реда истраживача у научним или наставним звањима запослених у Институту.

Управни одбор има председника и заменика председника.

Заменика председника управног одбора именује и разрешава управни одбор, из реда чланова које предлаже научно веће Института.

Мандат председника, заменика председника и чланова управног одбора траје четири године.

Председник, заменик председника и чланови управног одбора могу бити разрешени и пре истека мандата, на лични захтев или на образложен захтев овлашћеног предлагача из става 1. овог члана.

Акт о разрешењу председника и чланова управног одбора доноси Влада."

Члан 2.

У члану 1. став 2. Одлуке о оснивању истраживачко-развојног Института за низијско шумарство и животну средину ("Службени лист АПВ", број 16/06), речи: "Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине", мењају се у

одговарајућем падежу, речима: "Влада Аутономне Покрајине Војводине". Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 3.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 023-14/2011

Нови Сад, 2. фебруара 2011. године

Потпредседница

Владе АП Војводине

Ана Томанова-Маканова

На основу члана 35. Закона о научноистраживачкој делатности ("Службени гласник РС" број 110/05 и 50/06), члана 2. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 25. октобра 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Научног института за прехрамбене технологије

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2006 од 27.10.2006. године.

Члан 1.

Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: Оснивач) оснива Научни институт за прехрамбене технологије.

Права и обавезе у име оснивача вршиће Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Научни институт за прехрамбене технологије (у даљем тексту: Институт) оснива се као Научни институт - установа и обавља основна, примењена и развојна истраживања усмерена ка подизању општег фонда знања, у области прехрамбених технологија.

Оснивач даје Сагласност да Институт може вршити своју делатност и у саставу Универзитета у Новом Саду.

Члан 2.

Пословно име Института је: "Научни институт за прехрамбене технологије".

Члан 3.

Седиште Института је у Новом Саду, Булевар цара Лазара 1.

Члан 4.

Делатности Института су:

15130 Прерада животињског и живинског меса

15200 Прерада и конзервисање рибе и производа од рибе

15310 Прерада и конзервисање кромпира

15320 Производња сокова од воћа и поврћа

15330 Прерада и конзервисање воћа и поврћа

15410 Производња сирових масти и уља

15420	Производња рафинираних масти и уља
15430	Производња маргарина и сличних јестивих масти
15510	Производња млечних производа
15520	Производња сладоледа и других смрзнутих смеса
15610	Производња млинских производа
15620	Производња скроба и производа од скроба
15710	Производња готове хране за узгој животиња
15720	Производња готове хране за кућне љубимце
15811	Производња хлеба и пецива
15812	Производња свежих колача и других неконзервисаних колача од теста
15821	Производња кекса
15822	Производња двопека, конзервисаног пецива, колача и других конзервисаних производа од теста
15840	Производња шећера
15841	Производња какаа, чоколаде и чоколадних производа
15842	Производња бомбона и других кондиторских производа
15850	Производња макарона, резанаца кускуса и других производа од брашна
15860	Прерада чаја и кафе
15870	Производња зачина и других додатака храни
15880	Производња хомогенизованих храњивих препарата и дијететске хране
15890	Производња осталих прехрамбених производа
15910	Производња дестилованих алкохолних пића
15920	Производња етил алкохола из ферментисаних материјала
15930	Производња вина из свежег грожђа
15940	Производња јабуковаче и вина од осталог воћа
15950	Производња осталих недестилованих пића
15970	Производња слада
22110	Издавање књига брошура, музичких књига и других публикација
22120	Издавање новина
22130	Издавање часописа и сличних периодичних издања
22140	Издавање звучних записа
22150	Остала издавачка делатност

22250	Остале активности везане са штампањем
030040	Заштита вода од загађења
37200	Рециклажа неметалних отпадака и остатака
52470	Трговина на мало књигама, новинама и писаћим материјалом
522	Трговина на мало храном пићима и дуваном
55510	Кантине
55520	Кетеринг
72300	Обрада података
72400	Изградња база података
73102	Истраживање и експериментални развој у техничко-технолошким наукама
73103	Истраживање и експериментални развој у биотехничким наукама
73105	Истраживање и експериментални развој у мултидисциплинарним наукама
73109	Истраживање и експериментални развој у непоменутим природним наукама
74130	Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења
74140	Консалтинг и менаџмент послови
74150	Холдинг послови
74203	Инжењеринг
74204	Остале архитектонске и инжењерске активности и технички савети
74300	Техничко испитивање и анализа
74402	Остале услуге рекламе и пропаганде
74830	Секретарске и преводилачке активности
74840	Остале пословне активности на другом месту непоменуте
80420	Образовање одраслих и остало образовање
92511	Делатност библиотека

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Института, у износу од 11.746.449,83 динара, обезбеђује Оснивач, на основу Споразума између Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине и Технолошког факултета у Новом Саду.

Члан 6.

Институт средства за рад обезбеђује из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине,
2. пројектног финансирања,
3. прихода остварених из сопствених делатности,

4. донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица;

5. других извора, у складу са законом.

Средства за рад из буџета обезбеђују се почев од 1. јануара 2007. године.

Члан 7.

За своје обавезе у правном промету, Институт одговара целокупном својом имовином.

Члан 8.

Институт престаје са радом у случајевима предвиђеним законом.

У случају престанка рада Института спроводи се стечај или ликвидација Института, у зависности од основа престанка Института.

Члан 9.

Органи Института су: директор и Управни одбор.

Стручни орган Института је Научно веће.

Члан 10.

Институтом руководи директор.

Управни одбор именоваће директора у року од 90 дана од дана оснивања Института, на основу јавног конкурса, на 4 године, из реда истраживача у научном звању који су компетентни за научну област којом се институт бави.

Директора именује Управни одбор института на образложен предлог научног већа и уз претходно прибављену сагласност покрајинског секретара надлежног за послове науке и технолошког развоја.

До избора директора у складу са Законом и Статутом, за в.д. директора именује се др Јасна Мастиловић, као лице овлашћено за заступање без ограничења.

Члан 11.

Управни одбор Института:

- доноси Статут Института,
- одлучује о пословању Института,
- усваја извештај о пословању и годишњи обрачун,
- доноси програм и план рада Института, на предлог директора Института,
- доноси програм дугорочног развоја Института, на предлог научног већа,
- доноси програм развоја научно истраживачког подмлатка Института, на предлог Научног већа,
- именује и разрешава директора,
- доноси одлуке о статусним променама у складу са законом,
- одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом,
- врши и друге послове, у складу са законом и Статутом.

Члан 12.

Управни одбор има осам чланова, које именује и разрешава Извршно Веће Аутономне Покрајине Војводине.

Четири члана Управног одбора чине представници Оснивача, а четири члана Управног одбора предлаже Научно веће Института, из реда истраживача у научном звању запослених у Институту.

Председника Управног одбора именује Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, из реда својих представника.

Заменика председника Управног одбора именује и разрешава Управни одбор, из реда чланова које предлаже Научно веће Института.

Мандат чланова Управног одбора је четири године.

О питањима из свог делокруга Управни обор одлучује већином гласова.

Члан 13.

Општи акти Института су Статут и други акти којима се на општи начин уређују питања битна за рад Института.

Управни одбор донеће опште акте Института, у року од 60 дана од дана оснивања.

Члан 14.

Статут садржи основне одредбе, пословно име и седиште; правни положај, заступање и представљање; делатност, унутрашња организација и послови који се обављају у Институту; статусне промене; планирање рада и развоја; стицање и распоређивање прихода и исказивање финансијског резултата пословања; органи Института; истраживачи; организација научно-истраживачког рада; општа акта Института; права и обавезе запослених у Институту; безбедност и заштита запослених на раду; обавештавање запослених; сарадња са синдикатима; заштита животне средине; јавност рада и пословна тајна; овлашћење за иступање у правном промету и одговорност за преузете обавезе; решавање спорова и заштита појединачних права; народна одбрана; прелазне и завршне одредбе.

Члан 15.

Институт стиче својство правног лица даном уписа у судски регистар.

Члан 16.

Први Управни одбор Института, именује се најкасније у року од 15 дана од дана доношења ове Одлуке.

Члан 17.

Председник Управног одбора организоваће неопходне активности на припреми статута Института, као и других аката неопходних за регистрацију и оснивање Института, као и обављање других послова од значаја за обезбеђење услова за почетак рада Института.

Члан 18.

Институт ће по испуњавању услова за обављање делатности, а најраније 1. јануара 2007. године, преузети запослене који су радили у Научном центру за прехрамбено инжењерство Технолошког факултета у Новом Саду.

До доношења аката о унутрашњој организацији и систематизацији радних места и других аката Института, од значаја за извршење послова утврђених законом и другим прописима за обезбеђење несметаног рада регистрованих активности института, примењиваће се акти научног центра за прехрамбено инжењерство Технолошког факултета Нови Сад, којима се уређује обављање послова из оквира делатности, а који су на снази на дан почетка рада Института.

Члан 19.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 023-00040/2006

Нови Сад, 25. октобар 2006. године

Председник
Извршног већа
мр **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу члана 35. став 1. Закона о научноистраживачкој делатности ("Службени гласник РС", број: 110/05, 50/06 - испр. и 18/10), чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајино Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 2. фебруара 2011. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Научног института за прехрамбене технологије

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2011 од 2.2.2011. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Научног института за прехрамбене технологије ("Службени лист АПВ", број 16/06), члан 12. мења се и гласи:

"Управни одбор има седам чланова, које именује и разрешава Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Председника и три члана управног одбора одређује Влада, као своје представнике а три члана предлаже научно веће Института, из реда истраживача у научним или наставним звањима запослених у Институту.

Управни одбор има председника и заменика председника.

Заменика председника управног одбора именује и разрешава управни одбор из реда чланова које предлаже научно веће Института.

Мандат председника, заменика председника и чланова управног одбора, траје четири године.

Председник, заменик председника и чланови управног одбора, могу бити разрешени и пре истека мандата, на лични захтев или на образложен захтев овлашћеног предлагача из става 1. овог члана.

Акт о разрешењу председника и чланова управног одбора доноси Влада."

Члан 2.

У члану 1. став 2. Одлуке о оснивању Научног института за прехрамбене технологије ("Службени лист АПВ", број 16/06) речи: "Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине", мењају се у одговарајућем падежу, речима: "Влада Аутономне Покрајине Војводине".

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 023-13/2011

Нови Сад, 2. фебруара 2011. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова

На основу чланова 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, доноси:

Правилник о критеријумима за учешће у Програму подстицања сарадње научноистраживачких организација и привреде

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 37/2019 од 28.8.2019. године, а ступио је на снагу 5.9.2019.

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником утврђује се циљ Програма, предмет финансирања, услови за учешће, мерила и поступак предлагања и избора кандидата за учешће у Програму подстицања сарадње научноистраживачких организација и привреде, које финансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Финансијска средства за ову намену предвиђена су буџетом АП Војводине, а обим средстава утврђује се финансијским планом Секретаријата.

Члан 2.

Циљ Програма подстицања сарадње акредитованих научноистраживачких организација (института, факултета, универзитета и центара изузетних вредности), које имају седиште на територији АП Војводине, са привредним друштвима или јавним предузећима, јесте јачање позиције научноистраживачких организација кроз пословну сарадњу с привредом и промоција њихових услуга и производа у условима тржишног пословања.

Члан 3.

Пријаве за финансирање Програма подстицања сарадње научноистраживачких организација и привреде могу да подносе привредна друштва и јавна предузећа која испуњавају следеће услове:

- подносилац пријаве, привредно друштво, мора бити регистровано у Републици Србији у складу с важећим Законом о привредним друштвима Републике Србије, односно јавно предузеће мора бити основано као предузеће које обавља делатност од општег интереса, а које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, у складу с важећим Законом о јавним предузећима;
- измирене доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине у складу с прописима Републике Србије;
- да није под изреченом мером забране обављања делатности, која је на снази у време објављивања јавног конкурса, односно у време подношења пријаве;
- да није у претходном поступку стечаја или ликвидације.

Члан 4.

Секретаријат ће финансирати сарадњу научноистраживачких организација и привреде, на основу исплаћених фактура или уговора, као доказа о реализованим пословима - куповини производа/ услуга научноистраживачких организација од стране привредних друштава, односно јавних предузећа.

II

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ У ФИНАНСИРАЊУ ПРОГРАМА ПОДСТИЦАЊА САРАДЊЕ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ПРИВРЕДЕ

Члан 5.

За финансирање овог Програма, Секретаријат за текућу годину расписује јавни конкурс у коме се подносиоци пријава обавештавају о начину, условима и роковима за пријављивање.

Пријава за учешће у Програму подноси се у виду обрасца пријаве, чију садржину прописује Секретаријат, а која је доступна на интернет презентацији Секретаријата.

Члан 6.

Неблаговремене и непотпуне пријаве, пријаве које нису поднете на утврђеном обрасцу, пријаве које имају неисправне податке о подносиоцу и пријаве подносиоца који не испуњавају услове - неће се разматрати.

Члан 7.

Секретаријат образује трочлану комисију која има председника и два члана, а чији је задатак да прегледа у року пристигле пријаве, изврши селекцију и евалуацију оних које испуњавају прописане услове за учешће у Програму подстицања сарадње научноистраживачких организација и привреде.

Након извршене евалуације, Комисија даје предлог, а коначну одлуку о финансирању и висини одобрених средстава по појединачном уговору/фактури доноси покрајински секретар.

Члан 8.

По основу Решења о одобравању, Секретаријат закључује Уговор о финансирању и подстицању сарадње научноистраживачких организација и привреде, којим се дефинишу и ближе одређују услови, рокови и износ средстава намењених за финансирање конкретне реализоване сарадње између научноистраживачке организације и подносиоца пријаве.

Члан 9.

Документација потребна за пријаву:

- попуњени образац пријаве у два примерка;

- извод из регистра привредних субјеката, који је издала Агенција за привредне регистре за подносиоца пријаве, односно акт о оснивању за јавна предузећа;

- финансијски извештај подносиоца пријаве за претходне две године;

- уверење надлежног пореског органа да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине, у складу с прописима Републике Србије;

- уверење надлежног локалног пореског органа да је подносилац пријаве измирио доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине, у складу с прописима Републике Србије;

- потврда органа за регистрацију привредних субјеката да нису под изреченом мером забране обављања делатности, која је на снази у време објављивања јавног конкурса односно у време подношења пријаве и да нису у претходном поступку стечаја или ликвидације;

- фактуре или уговор са акредитованом научноистраживачком организацијом, који садржи назив и новчану вредност производа/услуга који су предмет куповине;

- извод рачуна којим се доказује да је исплата по основу датог посла у целости извршена током текуће пословне године;

- изјава о тачности података наведених у приложеној конкурсној документацији.

Члан 10.

Вредност средстава која се одобрава за финансирање по појединачном Уговору износи:

- за привредна друштва: до 50% износа уговорених и исплаћених средстава

- за јавна предузећа: до 30% износа уговорених и исплаћених средстава, при чему максимални износ за исплату од стране Секретаријата износи 2.000.000,00 динара по појединачном уговору/фактури.

Члан 11.

Одобрена средства ће се исплаћивати у целости, на начин прецизираним Уговором о финансирању и подстицању сарадње научноистраживачких организација и привреде, у складу с приливом средстава у Буџет АП Војводине.

III

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 12.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу АП Војводине.

Даном доношења престаје да важи Правилник о критеријумима за учешће у Програму сарадње научноистраживачких организација и привреде број 142-451-2919/2018-03 од 12. јула 2018. године.

Нови Сад, 27.08.2019. године

Број: 142-451-2719/2019-01

Покрајински секретар

Проф. др Зоран Милошевић, с.р.

На основу чл. 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014 и 54/2014 - др. пропис, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар доноси

Правилник о критеријумима за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, а ступио је на снагу 30.1.2020.

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником уређују се критеријуми, начин и услови за расподелу буџетских средстава намењених за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини.

Члан 2.

За програме/пројекте у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини, финансијска средства намењена су за:

- обезбеђивање услова за популаризацију и подизање квалитета научноистраживачког рада;
- побољшање услова рада невладиних организација ради реализације програма/пројеката у овим областима деловања;
- суфинансирање међурегионалних и међународних скупова у области научноистраживачке делатности;
- суфинансирање организовања скупова, трибина, семинара, који доприносе развоју научноистраживачке делатности;
- суфинансирање публиковања монографија, часописа, електронских публикација, специјално дизајнираних интернет презентација који доприносе популаризацији и развоју научноистраживачког рада.

Члан 3.

Финансијска средства за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини предвиђена су буџетом Аутономне покрајине Војводине, а износ средстава утврђује се годишњим финансијским планом Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 4.

Финансијска средства за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини додељују се путем јавног конкурса, који Секретаријат расписује за текућу годину.

Пријава на конкурс подноси се у виду обрасца, чију садржину утврђује Секретаријат. Овај образац може се преузети на званичној интернет презентацији Секретаријата.

Подносилац пријаве, уз образац, треба да приложи:

- фотокопију регистрације невладине организације (решење АПР-а);
- фотокопију потврде о пореском идентификационом броју (ПИБ);

- званичан доказ о отвореном рачуну у Управи за трезор (подаци о подрачуну корисника јавних средстава и фотокопија депо картона).

Рок за реализацију програма/пројекта јесте најдуже 12 месеци.

Члан 5.

Секретаријат образује комисију за спровођење конкурса (у даљем тексту: Комисија). Комисија доставља образложени предлог покрајинском секретару, који доноси решење о реализацији суфинансирања.

II

КРИТЕРИЈУМИ, ПОСТУПАК ИЗБОРА И УСЛОВИ ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОГРАМА/ПРОЈЕКАТА У ОБЛАСТИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАЗВОЈА НЕВЛАДИНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

Члан 6.

Право учешћа на јавном конкурсу имају невладине организације регистроване у Аутономној покрајини Војводини.

Невладине организације које конкуришу морају испуњавати услов да су регистроване најкасније до 31. децембра претходне календарске године.

Члан 7.

Јавни конкурс садржи податке о условима и начину пријављивања, критеријуме релевантне за одлуку о висини додељених средстава, намени средстава која се расподељују, рок за подношење пријава на конкурс, као и друге податке који су значајни за спровођење конкурса.

Члан 8.

Расподела финансијских средстава утврдиће се на основу следећих критеријума:

1) врста, значај и разлог планираног програма/пројекта;

2) подршка и развој програмској и организационој делатности невладиних организација која је усмерена на популаризацију и подизање квалитета научноистраживачког рада;

3) реализација интердисциплинарних програма/пројеката невладиних организација као и оних с међународним учешћем;

4) подршка издавачкој делатности (у папирној, електронској и интернет форми) невладиних организација у областима које доприносе популаризацији и развоју научноистраживачке делатности;

5) обезбеђивање бољих услова за реализацију научноистраживачке делатности невладиних организација;

6) укупних трошкова потребних за реализацију програма/пројеката;

7) висине финансирања из других извора;

8) оцене конкурсне документације.

Члан 9.

Решење о реализацији суфинансирања доноси покрајински секретар у складу с чланом 5.

Секретаријат може од подносиоца пријаве, по потреби, затражити додатну документацију или информације.

Секретаријат ће о резултатима Конкурса писмено обавестити подносиоце пријаве.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Члан 10.

Неблаговремене, непотпуне, неправилно попуњене пријаве, пријаве које су поднела неовлашћена лица и пријаве које нису предмет Конкурса неће се разматрати.

Секретаријат неће разматрати пријаве подносилаца којима су додељена средства по основу претходних конкурса секретаријата а нису измирили преузете обавезе по тим конкурсима.

Члан 11.

Обавезу за доделу средстава Секретаријат преузима на основу уговора у складу са законом. Овим уговором ће бити регулисана међусобна права и обавезе уговорних страна.

Уговор се закључује у року од 15 дана од дана доношења решења из члана 9.

Члан 12.

Корисник средстава је дужан да средства користи искључиво за намене за која су она додељена, а неутрошена средства врати у буџет Аутономне покрајине Војводине.

Члан 13.

Секретаријат прати и контролише реализацију суфинансирања програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини на основу писмених извештаја с финансијском документацијом које су наведене организације дужне да поднесу, на прописаном обрасцу, у року од 15 дана након завршетка реализације програма/пројекта.

Ако утврди да додељена средства нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле законитог и наменског коришћења средстава.

Ако установа не достави извештај о наменском коришћењу средстава или ако не испоштује рок из става 1. овог члана, Секретаријат ће покренути поступак о повраћају додељених средстава у буџет АП Војводине.

III

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу АПВ.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за суфинансирање програма/пројеката у области научноистраживачког развоја невладиних организација у Аутономној покрајини Војводини, од 14. јануара 2019. године.

Нови Сад: 13. јануар 2020. године

Број: 142-451-20/2020-01

Покрајински секретар
проф. др **Зоран Милошевић**

На основу чл. 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. пропис, 37/2016 и 29/2017), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, доноси

Правилник о критеријумима за суфинансирање учешћа на научним скуповима у иностранству научноистраживачких радника и студената који су показали посебне резултате

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2019 од 15.1.2019. године, а ступио је на снагу 23.1.2019.

Члан 1.

Овим правилником се уређују критеријуми, мерила и поступак за реализацију и суфинансирање учешћа на научним скуповима у иностранству

научноистраживачких радника и студената с територије АП Војводине, који су показали посебне резултате.

Средства за остваривање суфинансирања обезбеђена су финансијским планом Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

За остваривање суфинансирања, Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат) расписује јавни конкурс једном годишње, који је отворен за текућу годину.

Пријаве на конкурс подносе се у виду обрасца који прописује Секретаријат.

Члан 3.

Секретаријат ће учествовати у суфинансирању учешћа научних радника на научним скуповима у иностранству, према следећим условима:

1. да пријаву подносе:

- регистрована научноистраживачка организација с територије АП Војводине у којој је кандидат запослен;
- млади истраживачи или редовни студенти и студенти постдипломских студија, који су показали посебне резултате на факултетима где реализују школовање, а који имају одлуку надлежне институције о упућивању на научни скуп у иностранству. Пријаве за ову категорију кандидата подноси матични факултет;

2. да је учешће на међународном научном скупу у функцији остваривања и унапређивања научноистраживачког развоја Аутономне покрајине Војводине и успостављања међурегионалне и међународне сарадње у области научноистраживачке делатности;

3. да пријављени кандидат има наставно-научно звање или истраживачко звање (изузев кандидата чији су рад или резултати, према мишљењу стручног савета, препорука за упућивање на научни скуп), да има рад прихваћен за усмено излагање / постер излагање у који је унета афилијација припадајућег универзитета, позив за учешће на скупу или потврда о прихватању рада односно документ на основу ког се види да је кандидат на листи учесника скупа;

4. да је рад претходно верификовало наставно-научно веће факултета, научно веће института, односно одговарајуће тело институције подносиоца пријаве.

Члан 4.

Предност приликом одлучивања имаће кандидати који учествују у раду на светским конгресима, или председавају стручним секцијама; кандидати који саопштавају резултате значајне за међурегионалне пројекте АП Војводине; кандидати који су у претходној календарској години објавили један рад у референтном часопису међународног значаја или два рада у претходне две године; млади истраживачи до 35 година живота.

Члан 5.

Суфинансирање обухвата трошкове котизације, путне трошкове и трошкове боравка у укупном износу до 500 евра, у динарској противвредности. Изузетно, укупан износ суфинансирања може бити и изнад ове суме уколико кандидат учествује на скупу од посебног значаја за афирмацију научноистраживачке делатности Аутономне покрајине Војводине.

С тим у вези, средства Секретаријата научни радник може да користи једном у две године.

Изузетак од могућности конкурисања за средства једном у две године јесу:

- првих 30 научних радника из базе картона научних радника Секретаријата, према индексу компетентности;
- првих 10 научних радника до 30 година живота, из базе картона научних радника Секретаријата, према индексу компетентности;
- првих 10 доктора наука до 40 година живота, из базе картона научних радника Секретаријата, према индексу компетентности.

Секретаријат ће разматрати само пријаве с потпуном документацијом које су благовремено достављене, најмање 30 дана пре одржавања скупа. Изузетно, рок може бити и краћи ако постоје оправдани разлози (у вези са организацијом или типом скупа).

Суфинансирање за учешће на истом научном скупу, може се реализовати за највише пет кандидата из исте научноистраживачке институције.

Секретаријат неће суфинансирати учешће на истом научном скупу за више кандидата са истим радом.

Члан 6.

Секретаријат образује Комисију за спровођење конкурса. Комисија доставља образложени предлог покрајинском секретару, који доноси решење о реализацији суфинансирања.

Решење о реализацији суфинансирања доноси покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, а према критеријумима из члана 3. овог правилника.

По потреби, пре доношења одлуке о суфинансирању покрајински секретар може тражити мишљење стручног савета из одговарајуће научне области.

Члан 7.

Секретаријат прати реализацију суфинансирања путем писмених извештаја и финансијског извештаја с документацијом, које подносе носиоци суфинансирања у року од 15 дана по повратку са скупа.

Члан 8.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу АПВ.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за суфинансирање учешћа на научним скуповима у иностранству научноистраживачких радника и студената који су показали посебне резултате, од 21. фебруар 2017. године.

Нови Сад, 14. јануар 2019. године

Број: 142-451-34/2019-01

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
проф. др Зоран Милошевић, с.

На основу чл. 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси

Правилник о критеријумима за финансирање краткорочних пројеката од посебног интереса за одрживи развој у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2020 од 7.5.2020. године, а ступио је на снагу 15.5.2020.

.

I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником утврђују се циљ, критеријуми, мерила и поступак предлагања и избора краткорочних пројеката од посебног интереса за одрживи развој у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина), које финансира или суфинансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Финансијска средства за ову намену предвиђена су буџетом АП Војводине, а обим средстава утврђује се финансијским планом Секретаријата.

Члан 2.

Циљ финансирања краткорочних пројеката јесте унапређивање и развој истраживања од посебног интереса за одрживи развој у АП Војводини.

Сматраће се да је посебан интерес изражен у случајевима када постоји ургентна потреба за истраживањем или мониторингом у вези са:

- проблемима насталим као последица елементарних непогода или климатских промена које непосредно утичу на безбедност и здравље становништва или којима се угрожава функционалност значајних елемената привредног система;
- интензивним истраживањем узрока и мера ради одређивања одговарајућих метода и методологија, како би се унапредили стратешки пројекти значајни за одрживи развој;
- краткорочним пилот-истраживањима од посебног интереса за припрему међународних пројеката, који ће се финансирати из фондова Европске уније.

Члан 3.

За остваривање пројектног финансирања, Секретаријат за текућу годину расписује јавни конкурс у коме се научноистраживачке организације обавештавају о условима за пријављивање пројеката.

Члан 4.

Право учешћа на конкурсу имају регистроване научноистраживачке организације с територије АП Војводине, у складу са Законом о науци и истраживањима.

Пројекте изузетно могу пријавити и друге организације које се баве научноистраживачким радом, а према посебној одлуци Секретаријата.

Члан 5.

Општи критеријуми за оцену предложених научноистраживачких пројеката јесу:

- оправданост предложених истраживања;
- применљивост резултата пројекта;

- компетентност истраживачког тима;
- компетентност руководиоца пројекта;
- опремљеност реализатора пројекта;
- значај пројекта за одрживи развој АП Војводине.

Члан 6.

Предлог пројекта оцењује стручни савет из научне области којој припада тема пројекта, а уколико пројекат има интердисциплинарни карактер, оцењују га стручни савети из релевантних области. Стручни савет може предложити подносиоцу пријаве промену садржаја предлога пројекта (нпр. план активности, обим и садржај рада, опис очекиваних резултата).

Коначну одлуку о прихватању предлога пројеката доноси покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: покрајински секретар), имајући у виду значај пројекта за одрживи развој у АП Војводини. Покрајински секретар може донети одлуку о прихватању предлога пројекта и без мишљења стручног савета, ако је то од посебног значаја за остваривање утврђеног циља финансирања пројекта.

Чланови стручних савета не могу истовремено бити ни руководиоци, нити чланови истраживачког тима пројеката који су предмет оцене.

Секретаријат закључује уговор о реализацији прихваћених предлога пројекта са свим научноистраживачким организацијама које су пријављене као учеснице на пројекту.

II

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ КРАТКОРОЧНИХ ПРОЈЕКТА

Члан 7.

Организације из члана 4. овог правилника конкуришу за извођење пројеката на начин и у роковима утврђеним јавним конкурсом.

За учешће на конкурсу, организације које поднесу пријаву предлога пројекта у обавези су да - уз пријаву предлога пројекта - приложе сагласност научног, односно, наставно-научног већа. Уколико реализација пројекта подразумева учешће више научноистраживачких организација, уз пријаву се доставља сагласност научних, односно наставно-научних већа свих учесница на пројекту.

Члан 8.

Пријава пројекта мора да садржи:
- опште, административне податке;
- предмет, садржај и циљ истраживања;
- стање истраживања у области;
- планиране резултате пројекта и могућност применљивости резултата пројекта;
- предлог истраживачког тима и предлог броја истраживач месеци;
- податке о компетентности истраживача;
- податке о инфраструктурној подршци за реализацију пројекта;
- детаљан финансијски план трошкова за реализацију пројекта.

Јавним конкурсом могу се утврдити и други подаци, односно прилози који се достављају уз пријаву, а битни су за одлучивање приликом избора пројеката.

Образац пријаве прописује Секретаријат, а може се преузети на његовој званичној интернет презентацији.

Члан 9.

Секретаријат ће одбацити следеће пријаве:
- непотпуне пријаве пројеката;
- пријаве које имају неисправне носиоце података (у питању су пријаве које се подносе у електронској форми) с подацима о пријави пројекта;
- пријаве које садрже нетачне податке о члановима пројектног тима;
- пријаве које нису предате у року дефинисаним јавним конкурсом.

Члан 10.

У извођењу пројеката могу учествовати сви истраживачи с територије АП Војводине. Истраживачи морају имати картон научног радника, као део јединствене базе података истраживача у АП Војводини.

Истраживачки тим мора да има најмање три реализатора.

Рок за реализацију пројекта јесте најдуже 12 месеци.

Члан 11.

Пројектом непосредно управља руководилац пројекта.

Руководилац пројекта мора имати титулу доктора наука и научну афирмацију у области из које се пројекат предлаже.

Руководилац пројекта из области природно-математичких наука, техничких наука, технолошких наука, биотехничких наука и области медицинских наука мора имати најмање два рада публикована у часописима са SCI листе (са импакт фактором).

Руководилац пројекта из области друштвених и хуманистичких наука, спортских наука и правних и економских наука мора имати најмање један рад публикован у часопису са SCI листе (са импакт фактором) или најмање три рада у водећем часопису националног значаја (М51).

Руководилац пројекта не може бити научни радник који је у претходних шест година био два или више пута руководилац пројеката по овом програму/конкурсу.

Руководилац пројекта одговоран је за тачност наведених података у пријави, за реализацију пројекта, као и за тачност информација и извештаја о реализацији пројекта.

Пријаву пројекта потписују руководилац пројекта и одговорно лице организације која пријављује пројекат, као и одговорна лица свих организација учесника на пројекту.

Члан 12.

Наставна и научна звања кореспондирају на следећи начин:

- редовни професор = научни саветник;
- ванредни професор = виши научни сарадник;
- доцент = научни сарадник;
- асистент = истраживач сарадник;
- сарадник у настави = истраживач приправник = наставник страног језика, односно вештина.

Звања високих школа струковних студија и научна звања, кореспондирају на следећи начин:

- професор струковних студија = виши научни сарадник;
- виши предавач = научни сарадник;
- предавач = истраживач сарадник.

Члан 13.

Истраживач ком током периода реализације пројекта престане радни однос због одласка у пензију може наставити да учествује у пројекту или да руководи пројектом за који је одобрено финансирање, уз сагласност научног, односно наставно-научног већа и уз сагласност директора института/декана факултета, при чему може бити ангажован на пројекту, с нула истраживач месеци.

За истраживаче учеснике у извођењу пројекта, који користе одсуство више од три месеца, финансирање се обуставља до њиховог повратка.

Руководилац пројекта обавезује се да промене наведене у ставу један овог члана, као и све промене радног ангажовања (на пример: одлазак у пензију, промена организације запослења, одлазак у иностранство, одлазак на трудничко или породиљско одсуство), пријави Секретаријату у року од 15 дана од дана настанка промене.

III

НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКАТА

Члан 14.

Средства Секретаријата у оквиру пројектног суфинансирања могу бити намењена за:

- исплату месечних примања (не више од три истраживач месеца)
- трошкове набавке репроматеријала и потрошног материјала;
- трошкове набавке ситније опреме за научну инфраструктуру;
- трошкове путовања ради реализације пројектних задатака;
- трошкове услуга других лица (висина средстава за ову намену може да износи највише 20% од укупно опредељених средстава за пројекат);
- режијске трошкове (интернет, телефон, и друго - висина средстава за ову намену може да износи највише 5% од укупно опредељених средстава за пројекат).

Висина месечне накнаде утврђује се према цени истраживач месеца Министарства просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије, у складу с наставно-научном компетенцијом и звањем истраживача.

Категоризацију истраживача одређује Секретаријат, као укупан број поена продукције у последњих пет година, не рачунајући текућу годину, имајући у виду М71 и М72, на основу података из картона научног радника.

Члан 15.

Реализација пројекта прати се на основу периодичних извештаја и завршног извештаја, који се регулишу уговором између Секретаријата и организација које реализују пројекат.

Извештаји из става 1. овог члана подносе се на обрасцима чију садржину прописује Секретаријат.

За податке наведене у извештају одговарају руководилац пројекта и одговорно лице организације која пријављује пројекат.

Одлуку о прихватању периодичних извештаја доноси покрајински секретар, према потреби и на основу претходно прибављеног мишљења стручног савета.

Члан 16.

Одобрена финансијска средства ће се исплаћивати у ратама прецизираним уговором, а након прихватања периодичних извештаја, у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине.

Члан 17.

Истраживање се оцењује на основу поређења остварених и планираних резултата у складу с поднетом пријавом пројекта.

У случајевима давања нетачних података о реализацији пројеката, прикривања стварног стања рада на пројекту, као и у случају да се пројекат не реализује, покрајински секретар - поред покретања законом дефинисаних мера - може да тражи повратак средстава и да одговорна лица лиши права учествовања или руковођења на пројектима Секретаријата.

IV

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за финансирање краткорочних пројеката од посебног интереса за одрживи развој у Аутономној покрајини Војводини, број: 142-451-2380/2018-01, од 16. априла 2018. године.

Нови Сад, 05. маја 2020. године

Број: 142-451-3035/2020-01

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

проф. др **Зоран Милошевић**

На основу члана 15. и члана 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016 и 29/2017, 24/2019 и 12/2020), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси

Правилник о критеријумима за финансирање пројеката који се баве истраживачко-уметничким стваралаштвом у области уметности, с територије АП Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2020 од 26.2.2020. године, а ступио је на снагу 5.3.2020.

I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником утврђују се циљ финансирања пројеката акредитованих високошколских установа које обављају научноистраживачку делатност, и које имају акредитован студијски програм из поља уметности с територије АП Војводине, у складу са Законом о високом образовању и Законом о науци и истраживањима, које имају право учешћа на конкурсу, избор и рад комисије, начин одлучивања, критеријуми за финансирање пројеката, начин финансирања и праћење реализације пројеката који се баве истраживачко-уметничким стваралаштвом у области уметности, с територије АП Војводине, које финансира или суфинансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Финансијска средства за ову намену предвиђена су буџетом АП Војводине, а обим средстава утврђује се финансијским планом Секретаријата.

Члан 2.

У оквиру програма истраживања, биће реализовани пројекти чији је циљ развој истраживања у пољу уметности, на територији АП Војводине.

Приоритетне области истраживања:

- примењене уметности (науке о примењеним уметностима; примењено стваралаштво и дизајн);
- музичка уметност (науке о музичкој уметности; музичко стваралаштво; музичко извођаштво);
- ликовне уметности (науке о ликовним уметностима; ликовно стваралаштво);
- драмске уметности (науке о драмским уметностима; драмско и аудио-визуелно стваралаштво);
- примењене области из научног истраживања, примењеног на интердисциплинарне области у којима постоји уметничка компонента: пројекти из области рестаурације и конзервације (очување културног наслеђа);
- архитектура (истраживање архитектонског стваралаштва).

Члан 3.

За остваривање пројектног финансирања, Секретаријат за текућу годину расписује јавни конкурс у коме се научноистраживачке институције обавештавају о условима за пријављивање пројеката.

Право учешћа на конкурсу имају акредитоване високошколске установе које обављају научноистраживачку делатност, и које имају акредитован студијски програм из поља уметности с територије АП Војводине, у складу са Законом високом образовању и Законом о науци и истраживањима.

Члан 4.

Ради оцењивања предлога пројеката, решењем покрајинског секретара образује се комисија.

Комисију чине три члана - представника регистроване научно-истраживачке институције с програмима академских студија на територији АП Војводине и два члана - представника Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност.

Чланови комисије не могу истовремено бити руководиоци, нити чланови истраживачког тима пројеката који су предмет оцене комисије.

Члан 5.

Општи критеријуми за евалуацију предложених пројеката јесу:

- оправданост предложених истраживања;
- применљивост резултата пројекта;
- компетентност истраживачког тима;
- компетентност руководиоца пројекта,
- опремљеност реализатора пројекта;
- значај пројекта у области уметности;
- неистраживани пројекти.

На основу општих критеријума, комисија даје оцену за сваки предлог пројекта. Предлог пројекта може бити оцењен оценама од 5 до 10, што се уноси у извештај који

комисија подноси покрајинском секретару - као своје мишљење о прегледаним пријавама предлога пројеката.

Члан 6.

Коначну одлуку о прихватању предлога пројеката доноси покрајински секретар, имајући у виду значај пројекта за развој науке у уметности, ради унапређивања уметничког стваралаштва у АП Војводини.

Покрајински секретар изузетно може донети одлуку о прихватању предлога пројекта и без мишљења комисије, ако је то од посебног значаја за остваривање утврђеног циља финансирања пројеката.

За прихваћене предлоге пројеката, Секретаријат закључује уговор о реализацији пројекта са свим институцијама које су пријављене као учеснице на пројекту.

II

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКАТА КОЈИ СЕ БАВЕ ИСТРАЖИВАЧКО-УМЕТНИЧКИМ СТВАРАЛАШТВОМ У ОБЛАСТИ УМЕТНОСТИ

Члан 7.

Организације из члана 3. став 1. овог правилника конкуришу за извођење пројеката на начин и у роковима утврђеним јавним конкурсом.

За учешће на конкурсу, високошколске установе из члана 3. став 2, у обавези су да доставе доказ – уверење о акредитацији студијског програма из поља уметности.

За учешће на конкурсу, високошколске установе из члана 3. став 2, у обавези су да - уз пријаву с предлогом пројекта - приложе и сагласност наставно-научног већа. Уколико реализација пројекта подразумева учешће више институција, уз пријаву се доставља сагласност наставно-научних већа свих учесница у пројекту.

Члан 8.

Пријава пројекта мора да садржи:

- опште, административне податке;
- предмет, садржај и циљ истраживања;
- стање истраживања у области;
- планиране резултате пројекта и могућност применљивости резултата пројекта;
- предлог истраживачког тима и предлог броја истраживачких месеци;
- податке о компетентности истраживача;
- податке о инфраструктурној подршци за реализацију пројекта;
- детаљан финансијски план трошкова за реализацију пројекта.

Јавним конкурсом могу се утврдити и други подаци, односно прилози који се достављају уз пријаву, а битни су за одлучивање приликом избора пројеката.

Образац пријаве прописује Секретаријат и може се преузети на његовој званичној интернет презентацији.

Члан 9.

Пријаве пројеката које су непотпуне, које нису у складу са овим правилником, које садрже нетачне податке о члановима пројектног тима, као и пријаве које нису предате у року дефинисаном јавним конкурсом, биће одбачене и комисија их неће разматрати.

Члан 10.

У извођењу пројеката мора учествовати 2/3 наставног особља из акредитованих високошколских установа које обављају научноистраживачку делатност, и које имају акредитован студијски програм из поља уметности с територије АП Војводине, у складу са Законом о научноистраживачкој делатности. Истраживачи морају имати картон научног радника, као део јединствене базе података истраживача у АП Војводини.

Истраживачки тим мора да има најмање три, а највише седам реализатора.

Рок за реализацију пројекта јесте најдуже 12 месеци.

Члан 11.

Пројектом непосредно управља руководилац пројекта.

Руководилац мора имати најмање наставно звање доцента или звање доктора уметности и релевантне уметничке референце из области из које се пројекат предлаже.

Руководилац пројекта одговоран је за тачност података наведених у пријави, за реализацију пројекта, као и за тачност информација и извештаја о реализацији пројекта.

Пријаву пројекта потписује његов руководилац и одговорно лице организације која пријављује пројекат, односно одговорна лица свих институција учесника на пројекту.

Члан 12.

Наставна и научна звања кореспондирају на следећи начин:

- редовни професор = научни саветник = редовни професор (звање из поља уметности);
- ванредни професор = виши научни сарадник = ванредни професор (звање из поља уметности);
- доцент = научни сарадник = професор струковних студија = доцент (звање из поља уметности);
- асистент = истраживач сарадник = предавач = асистент, асистент са докторатом, виши стручни сарадник, виши стручни сарадник корепетитор, самостални стручни сарадник, самостални стручни сарадник корепетитор, виши уметнички сарадник и самостални уметнички сарадник;
- сарадник у настави = истраживач приправник = стручни сарадник, стручни сарадник корепетитор, уметнички сарадник, наставник страних језика, односно вештина.

Члан 13.

Истраживач коме током реализације пројекта престане радни однос због одласка у пензију може наставити да учествује у пројекту ком је одобрено финансирање или да руководи њиме, уз сагласност наставно-научног већа регистроване научноистраживачке институције с програмима академских студија, при чему може бити ангажован на истом пројекту, с нула истраживач месеци.

За истраживаче учеснике у извођењу пројекта, који користе одсуство више од три месеца, обуставља се финансирање до њиховог повратка.

Руководилац пројекта се обавезује да промене наведене у ставу 1. овог члана, као и све промене радног ангажовања (нпр. одлазак у пензију, промена организације запослења, одлазак у иностранство, одлазак на трудничко или породиљско) пријави Секретаријату у року од 15 дана од дана настанка промене.

III
НАЧИН ФИНАНСИРАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

Члан 14.

Средства Секретаријата у оквиру пројектног суфинансирања могу бити намењена за:

- исплату месечних примања (не више од три истраживач месеца);
- трошкове набавке репроматеријала и потрошног материјала;
- трошкове набавке ситније опреме;
- трошкове путовања ради реализације пројектних задатака;
- трошкове услуга других лица (висина средстава за категорију "услуге других лица" може да износи до 20% од укупно опредељених средстава за пројекат);
- режијске трошкове (нпр. интернет, телефон) максимално до 5% од укупне финансијске вредности пројекта.

Висина месечне накнаде утврђује се према цени истраживач месеца Министарства просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије, у складу с компетенцијом истраживача.

Категоризацију истраживача одређује Секретаријат, као укупан број поена продукције у последњих пет година, не рачунајући текућу годину, а имајући у виду М71 и М72, на основу података из картона научног радника.

Члан 15.

Одобрена финансијска средства исплаћиваће се на начин дефинисан уговором, у складу с приливом средстава у Буџет АП Војводине.

Члан 16.

Реализација пројекта прати се на основу периодичних извештаја и завршног извештаја, који се регулишу уговором између Секретаријата и институција које реализују пројекат.

Извештаји из става 1. овог члана подносе се на обрасцима чију садржину прописује Секретаријат.

За податке наведене у извештају одговарају руководилац пројекта и одговорно лице организације која пријављује пројекат.

Члан 17.

Истраживање се оцењује на основу поређења остварених и планираних резултата - у складу с поднетом пријавом пројекта.

Одлуку о прихватању периодичних извештаја доноси покрајински секретар, на основу претходно прибављеног мишљења комисије.

У случајевима давања нетачних података о реализацији пројеката, прикривања стварног стања рада на пројекту, као и у случају да се пројекат не реализује, покрајински секретар може - осим покретања законом дефинисаних мера - да тражи повраћај средстава и да одговорна лица лиши права учествовања или руковођења пројектима Секретаријата.

IV
ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ". Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за финансирање пројеката који се баве истраживачко-уметничким стваралаштвом у пољу уметности, број: 142-451-2238/2019-01, од 30. априла 2019. године.

Нови Сад, 26.02.2020. године

Број: 142-451-1750/2020-01

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
проф. др **Зоран Милошевић**

На основу члана 15. и члана 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016 и 29/2017), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник о критеријумима за финансирање развојноистраживачких пројеката високих школа струковних студија с територије АП Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 20/2018 од 18.4.2018. године, а ступио је на снагу 26.4.2018.

I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником утврђује се циљ финансирања пројеката, високошколске установе које имају право учешћа на конкурсу, избор и рад комисије, начин одлучивања, критеријуми за финансирање пројеката, начин финансирања и праћење реализације пројеката високих школа струковних студија с територије АП Војводине, које финансира или суфинансира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Финансијска средства за ову намену предвиђена су буџетом АП Војводине, а обим средстава утврђује се финансијским планом Секретаријата.

Члан 2.

Циљ финансирања развојноистраживачких пројеката високих школа струковних студија с територије АП Војводине јесте унапређивање и развој стручне, истраживачке, уметничке или образовне делатности.

Приоритетне области истраживања које се финансирају у оквиру развојноистраживачких пројеката јесу следеће:

1. Заштита животне средине, обновљиви извори енергије, енергетска ефикасност;
2. Информационо-комуникационе технологије;
3. Машинство и електротехника;
4. Унапређивање квалитета и ефикасности високошколске наставе;
5. Модели развијања способности и вештина деце у АП Војводини;
6. Истраживања производних потенцијала АП Војводине;
7. Развој привреде, тржишног система и пословања предузећа;
8. Одрживи привредни развој.

Члан 3.

Ради финансирања развојноистраживачких пројеката, Секретаријат за текућу годину расписује јавни конкурс, у коме се високе школе струковних студија обавештавају о условима за пријављивање пројеката.

Право за учешће на конкурсу имају акредитоване високе школе струковних студија, које су регистроване на територији АП Војводине, а у складу са Законом о високом образовању.

Члан 4.

За потребе оцене предлога пројеката, решењем покрајинског секретара образује се Комисија.

Комисију чине три члана представника високих школа струковних студија с територије АП Војводине и два члана представника Секретаријата.

Чланови Комисије не могу истовремено бити руководиоци нити чланови истраживачког тима пројеката, који су предмет оцене Комисије.

Члан 5.

Општи критеријуми за евалуацију предложених пројеката јесу:

- оправданост предложених истраживања;
- применљивост резултата пројекта;
- компетентност истраживачког тима;
- компетентност руководиоца пројекта;
- опремљеност реализатора пројекта;
- значај пројекта за унапређивање и развој стручне, развојноистраживачке или истраживачке, уметничке или образовне делатности АП Војводине.

На основу општих критеријума, Комисија даје оцену за сваки предлог пројекта. Предлог пројекта може бити оцењен оценама од 5 до 10, што се уноси у извештај који Комисија подноси покрајинском секретару - као своје стручно мишљење о прегледаним пријавама предлога пројеката.

Члан 6.

Коначну одлуку о прихватању предлога пројекта доноси покрајински секретар, на основу стручног мишљења комисије, а имајући у виду значај пројекта за развој и унапређивање стручне, истраживачке, уметничке или образовне делатности у АП Војводини.

Покрајински секретар изузетно може донети одлуку о прихватању предлога пројекта и без мишљења комисије, ако је то од посебног значаја за остваривање утврђеног циља финансирања пројеката.

За прихваћене предлоге пројеката Секретаријат закључује уговор о реализацији пројекта са свим високошколским установама које су пријављене као учеснице на пројекту.

II

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ РАЗВОЈНОИСТРАЖИВАЧКИХ ПРОЈЕКАТА

Члан 7.

Високе школе струковних студија конкуришу за извођење пројеката на начин и у роковима утврђеним јавним конкурсом.

За учешће на конкурсу, високе школе струковних студија у обавези су да уз пријаву с предлогом пројекта приложе и сагласност наставно-стручног већа. Уколико реализација пројекта подразумева учешће више високих школа струковних студија, уз пријаву се доставља сагласност наставно-стручних већа свих учесница на пројекту.

Члан 8.

Пријава пројекта мора да садржи:
- опште, административне податке;
- предмет, садржај и циљ истраживања;
- стање истраживања у области;
- планиране резултате пројекта и могућност применљивости резултата пројекта;
- предлог истраживачког тима и предлог броја истраживачких месеци;
- податке о компетентности истраживача;
- податке о инфраструктурној подршци за реализацију пројекта;
- детаљан финансијски план трошкова за реализацију пројекта.

Јавним конкурсом могу се утврдити и други потребни подаци, односно прилози који се достављају уз пријаву, а који могу бити важни за одлучивање приликом избора пројеката.

Образац пријаве прописује Секретаријат, а може се преузети на његовој званичној интернет презентацији.

Члан 9.

Пријаве предлога пројеката које су непотпуне, које нису у складу са овим Правилником, које садрже нетачне податке о члановима пројектног тима као и пријаве које нису предате у року дефинисаним јавним конкурсом, биће одбачене и Комисија их неће разматрати.

Члан 10.

У извођењу пројеката може учествовати наставно особље с високих школа струковних студија с територије АП Војводине, у складу са Законом о високом образовању. Истраживачи морају имати картон научног радника, као део јединствене базе података истраживача у АП Војводини.

Истраживачки тим мора да има најмање три, а највише седам реализатора пројекта.

Рок за реализацију пројекта јесте најдуже дванаест месеци.

Члан 11.

Пројектом непосредно управља руководилац пројекта.

Руководилац пројекта мора имати титулу доктора наука и афирмацију у области из које се пројекат предлаже.

Руководилац пројекта одговоран је за тачност података наведених у пријави, за реализацију пројекта, као и за тачност информација и извештаја о реализацији пројекта.

Пријаву пројекта потписује његов руководилац и одговорно лице високе школе струковних студија која пријављује пројекат, као и одговорна лица свих установа учесника на пројекту.

Члан 12.

Истраживач којем током реализације пројекта престане радни однос због одласка у пензију, може наставити да учествује или руководи пројектом за који је одобрено финансирање, уз сагласност наставно-стручног већа, при чему ће се ангажовање на пројекту вредновати с нула истраживач месеци.

Члан 13.

За истраживаче учеснике у извођењу пројекта, који користе одсуство више од три месеца, обуставља се финансирање до њиховог повратка.

Руководилац пројекта обавезује се да промене наведене у ставу 1. овог члана, као и све промене радног ангажовања (као што су одлазак у пензију, промена високошколске установе запослења, одлазак у иностранство, одлазак на трудничко или породиљско одсуство) пријави Секретаријату у року до 15 дана од дана настанка промене.

III

НАЧИН ФИНАНСИРАЊА И ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКАТА

Члан 14.

Средства Секретаријата у оквиру пројектног финансирања могу бити намењена за:
- исплату месечних примања (не више од три истраживач месеца);
- трошкове набавке репроматеријала и потрошног материјала;
- трошкове набавке ситније опреме;
- трошкове путовања ради реализације пројектних задатака;

- трошкове услуга других лица (висина средстава за ову намену може да износи највише 20% од укупно опредељених средстава за пројекат);

- режијске трошкове (интернет, телефон, и друго - висина средстава за ову намену може да износи највише 5% од укупно опредељених средстава за пројекат).

Висина месечне накнаде утврђује се према цени истраживач месеца Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, у складу с наставним или сарадничким звањем.

Категоризацију истраживача одређује Секретаријат, као укупан број поена продукције у последњих пет година, не рачунајући текућу годину, узимајући у обзир М71 и М72, на основу података из картона научног радника.

Члан 15.

Одобрена финансијска средства исплаћиваће се на начин дефинисан уговором, у складу с приливом средстава у Буџет АП Војводине.

Члан 16.

Реализација пројекта прати се на основу периодичних извештаја и завршног извештаја, који се регулишу уговором између Секретаријата и високих школа струковних студија које реализују пројекат.

Извештаји из става 1. овог члана подносе се на обрасцима чију садржину прописује Секретаријат.

За податке наведене у извештају одговарају руководилац пројекта и одговорно лице високошколске установе која реализује пројекат.

Члан 17.

Истраживање се оцењује на основу поређења остварених и планираних резултата у складу с поднетом пријавом пројекта.

Одлуку о прихватању периодичних извештаја доноси покрајински секретар, а на основу претходно прибављеног стручног мишљења Комисије.

У случајевима давања нетачних података о реализацији пројеката, прикривања стварног стања рада на пројекту, као и у случају да се пројекат не реализује, покрајински секретар - осим покретања законом дефинисаних мера - може да тражи и повраћај средстава и да одговорна лица лиши права учествовања или руковођења пројектима Секретаријата.

IV

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања у Службеном листу АП Војводине.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о критеријумима за финансирање развојноистраживачких пројеката високих струковних школа с територије АП Војводине, број: 142-451-142/2017-01 од 21. фебруара 2017. године.

Нови Сад, 17. април 2018. године

Број: 142-451-44/2018-02

Покрајински секретар

Проф. др **Зоран Милошевић**, с.р.

На основу чл. 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ”, бр. 37/2014 и 54/2014 – др. одлука, 37/2016 и 29/2017), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси

Правилник о критеријумима за суфинансирање организовања научно-стручних скупова

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2018 од 24.1.2018. године, а ступио је на снагу 1.2.2018.

Члан 1.

Правилником о критеријумима за суфинансирање организовања научно-стручних скупова (у даљем тексту: Правилник), Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат) утврђује: критеријуме и поступак за суфинансирање организовања научно-стручних скупова, обавезе организатора научно-стручног скупа и Секретаријата.

Члан 2.

Циљеви доношења овог правилника јесу подстицај научном стваралаштву и размена научно-стручних достигнућа значајних за АП Војводину.

Члан 3.

Средства за суфинансирање организовања научно-стручних скупова обезбеђена су финансијским планом Секретаријата у оквиру буџета АП Војводине.

Члан 4.

За остваривање суфинансирања Секретаријат расписује јавни конкурс једном годишње, који је отворен за текућу годину.

Пријаве на конкурс подносе се у виду обрасца који прописује Секретаријат.

Члан 5.

Организатори научно-стручних скупова морају бити регистроване научноистраживачке организације с територије АП Војводине.

Научно-стручни скупови на којима се не саопштавају научни резултати могу бити суфинансирани с највише 50% од износа средстава која се додељују оним скуповима на којима се саопштавају резултати оригиналних истраживања.

Члан 6.

Организатор научно-стручног скупа, на основу јавног позива, подноси пријаву за суфинансирање организовања научно-стручног скупа. Основни критеријуми које организатор скупа мора испунити јесу:

1) да је донета одлука научно-наставног већа, односно научног већа или одговарајућег органа научноистраживачке организације о организовању научно-стручног скупа и финансијском плану;

2) да је организатор научно-стручног скупа обезбедио оперативно-техничке услове за организовање скупа:

а) одговарајући простор,

б) информационо-техничку подршку,

в) изворе средстава којим се реализује финансијски план скупа;

3) да су конституисани организациони и научни одбор скупа;

4) да је прихваћен програм скупа, у коме су наведени и подаци о именима аутора радова који ће се презентовати на скупу, називу рада, институције и земље из које аутор долази.

Члан 7.

Предност у суфинансирању скупова имаће: међународни скупови, скупови на којима се презентују резултати у вези с реализовањем регионалних научноистраживачких пројеката које суфинансира Покрајинска влада; интердисциплинарни скупови; скупови с више организатора; скупови посвећени презентацији и евалуацији рецензираних научно-стручних радова; скупови за које је организатор скупа припремио основни материјал за скуп – зборник радова са скупа или абстракт за скуп и зборник радова непосредно после скупа.

Члан 8.

Секретаријат ће суфинансирати реализацију програмских активности скупа, укључујући и део средстава за публиковање зборника радова са скупа.

Члан 9.

Пријаву за суфинансирање научно-стручног скупа, организатор скупа подноси најкасније 30 дана пре одржавања скупа, изузев у случајевима када је јавни конкурс за текућу годину објављен у току тог периода.

Пријава се подноси на посебном обрасцу који прописује Секретаријат.

Пријава садржи списак потребне документације, наведене у члану 6. овог правилника.

Члан 10.

Секретаријат образује комисију за спровођење конкурса. Комисија доставља образложени предлог покрајинском секретару, који доноси решење о реализацији суфинансирања. Уколико постоји потреба, покрајински секретар може тражити мишљење стручног савета из одговарајуће области.

Члан 11.

Решење о суфинансирању научно-стручног скупа, узимајући у обзир значај скупа за развој и афирмацију науке и финансијске могућности Секретаријата и трошкове скупа, доноси покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност.

Члан 12.

Организатор скупа се обавезује да ће средства Секретаријата наменски утрошити, о чему подноси извештај Секретаријату, у року од 15 дана након завршеног скупа и доставља један примерак зборника радова или материјала у другој форми.

Члан 13.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу АПВ.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о критеријумима за суфинансирање организовања научно-стручних скупова, од 21. фебруара 2017. године.

Нови Сад, 15. јануар 2018. године

Број: 142-451-27/2018-01

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
проф. др **Зоран Милошевић**, с.р.

На основу члана 15. и члана 16. став 2, а у вези с чланом 40, Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука и 37/2016), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: покрајински секретар) доноси

Правилник о стручним саветима

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2017 од 8.3.2017. године, а ступио је на снагу 7.2.2017.

Члан 1.

Овим правилником уређују се број, начин рада и критеријуми за избор стручних савета које - у складу са својом делатношћу - формира Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Стручни савети су експертска радна тела Секретаријата.

Стручни савети се формирају за следеће научне области:

1. Техничке науке;
2. Природно-математичке науке;
3. Медицинске науке;
4. Спортске науке;
5. Биотехнологија и пољопривреда;
6. Друштвене и хуманистичке науке;
7. Правне и економске науке;
8. Технологија и заштита животне средине.

Акт о образовању стручних савета доноси покрајински секретар.

У случају потребе и ради реализације активности Секретаријата, могу се формирати и други стручни савети - као привремена радна тела.

Одлуку о потреби рада стручних савета, у вези са одређеном проблематиком, доноси покрајински секретар.

Члан 3.

Делатност стручних савета обухвата:

- стручне анализе пројеката с комплетном документацијом, који су пријављени на основу јавних конкурса Секретаријата;
- предлагање промена и допуна пријављених пројеката;
- давање мишљења и преглед релевантних података о пројектима који су пријављени на основу јавних конкурса Секретаријата;
- евалуација поднетих извештаја, од стране истраживача, у оквиру одобрених пројеката;
- стручне анализе информација за Покрајинску владу АП Војводине - у смислу научне, истраживачке и развојне компоненте.

Члан 4.

Стручни савети ће се у свом раду руководити критеријумима који се непосредно прописују посебним правилницима Секретаријата. Осим правилника из става 1 овог члана, чланови стручних савета ће

се у свом раду руководити професионалном етиком, искуством у научнонаставном раду и савременим светским научним достигнућима.

Члан 5.

Стручни савети у свом саставу имају од три члана до пет чланова.

Чланови стручних савета, по правилу, јесу реномирани научноистраживачки радници, значајне компетенције, изражене путем М фактора и цитираности, запослени у научноистраживачким институцијама на територији Аутономне покрајине Војводине.

Члан стручног савета не може учествовати у валоризацији пријаве и резултата пројеката чији је учесник.

Члан 6.

Председника и чланове стручног савета именује својим решењем покрајински секретар.

Радом стручног савета руководи председник који се бира из реда чланова стручног савета.

Председник стручног савета организује рад стручног савета.

Председник стручног савета, у писменој форми, представља резултате рада стручног савета и одговоран је за његов рад.

Члан 7.

Председник сазива састанке стручног савета, обрађује и анализира приспеле пријаве и обавља друге послове.

Стручни савет дужан је да приспеле пријаве обради у року до 30 дана од њиховог приспећа. У изузетним случајевима, покрајински секретар може продужити или скратити назначени рок.

Председник ће благовремено обавестити чланове стручног савета о термину одржавања седница.

Члан 8.

Стручни савет може ваљано одлучивати уколико је присутна већина.

Стручни савет мишљење доноси већином гласова свих чланова.

Мишљење потписује председник стручног савета.

О раду стручног савета води се записник који мора да садржи мишљење донето на одржаној седници стручног савета.

Члан 9.

Стручни савети о свом раду - у складу са обимом посла - подносе извештај Секретаријату.

Извештај треба да садржи активности стручног савета: број обрађених предмета, број седница савета, донета мишљења у вези са обрађеним предметима, финансијски извештај о раду савета, и друго.

За податке наведене у извештају одговоран је председник стручног савета.

Члан 10.

Председник и чланови стручних савета -који се формирају сагласно члану 2, став 2. овог правилника за поједине научне области -селектују се у поступку јавне набавке. Критеријуми за доделу уговора по предметној јавној набавци дефинисани су конкурсном документацијом.

Члановима стручних савета, који се селектују у поступку јавне набавке, припада новчана накнада за рад који обављају у савету - у складу са оним што је уговорено након спроведеног поступка јавне набавке.

Средства за новчану накнаду предвиђена су буџетом АП Војводине и финансијским планом Секретаријата.

Члан 11.

Административне и техничке послове за потребе стручних савета обављаће одговарајућа служба Секретаријата.

Члан 12.

Правилник ступа на снагу када га потпише покрајински секретар.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о стручним саветима од 12. јануара 2016. године, број: 114021-4/2016-01.

Нови Сад, 07. фебруар 2017. године

Број: 142-612-22/2017-02

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
проф. др **Зоран Милошевић**

На основу члана 15., члана 16. став 2. и члана 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АП Војводине", бр. 37/2014), покрајински секретар за науку и технолошки развој доноси

Правилник о критеријумима за суфинансирање припреме предлога активности међународне сарадње

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2016 од 20.1.2016. године, а ступио је на снагу 19.1.2016.

I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником утврђују се критеријуми, мерила и поступак евидентирања и избора, као и методологија утврђивања расподеле средстава за припрему предлога активности међународне сарадње које суфинансира Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој (у даљем тексту: Секретаријат).

Средства за суфинансирање припреме предлога активности међународне сарадње, обезбеђена су Финансијским планом Секретаријата у оквиру буџета Покрајинске владе.

Члан 2.

Секретаријат суфинансира искључиво оне припреме предлога активности међународне сарадње које се подносе међународним институцијама и фондовима, као и оне које се подносе на отворене позиве за билатералну и мултилатералну сарадњу.

Приоритет ће имати пријаве за програм Хоризонт 2020.

Члан 3.

Пријаве за припрему предлога активности међународне сарадње могу да подносе регистроване научноистраживачке организације у складу са Законом о научноистраживачкој делатности, а изузетно и друге институције које се баве научноистраживачким радом и према посебној одлуци.

Члан 4.

За остваривање суфинансирања припреме предлога активности међународне сарадње Секретаријат расписује јавни позив који ће бити отворен у текућој години.

Члан 5.

Секретаријат образује Комисију за спровођење конкурса. Комисија доставља образложени предлог покрајинском секретару, који доноси решење о реализацији суфинансирања.

Решење о реализацији суфинансирања доноси покрајински секретар за науку и технолошки развој, имајући у виду компетентност истраживачког тима, компетентност руководиоца активности међународне сарадње и значај активности међународне сарадње за развој науке и технологије у АП Војводини, као и мишљење стручних тела Секретаријата.

По потреби, пре доношења одлуке о суфинансирању покрајински секретар може тражити мишљење Стручног савета из одговарајуће научне области.

За прихваћене припреме предлога активности међународне сарадње Секретаријат закључује уговор о реализацији припреме предлога активности међународне сарадње са одговорним лицем организације која пријављује активност међународне сарадње и са руководиоцем активности међународне сарадње.

Члан 6.

Пријаву припреме предлога активности међународне сарадње подносе руководилац активности међународне сарадње и одговорно лице организације која пријављује активност међународне сарадње, а који својим потписима гарантују за тачност података наведених у пријави.

Руководиоци активности међународне сарадње морају имати картон научног радника као део јединствене базе података истраживача у АП Војводини.

Члан 7.

Пријава предлога активности међународне сарадње садржи:

- Назив институције подносиоца предлога активности међународне сарадње;
- Назив предлога активности међународне сарадње;
- Име и презиме руководиоца активности међународне сарадње из АП Војводине;
- Назив програма за који се конкурише;
- Релевантни део из предлога пројекта који се односи на учеснике на пројекту;
- Податке о вредности предлога активности међународне сарадње;
- Релевантни део из предлога пројекта са следећим подацима: општи подаци о пројекту, кратак садржај пројекта, основне пројектне активности и циљеви који ће се постићи пројектом, што ће бити коришћено као основни материјал за прибављање мишљења експерта који ће дати релевантну оцену (до 10 страна).

Позивом се могу утврдити и други подаци, односно прилози који се достављају уз пријаву, а битни су за одлучивање приликом избора пројеката, као и елементи везани за висину средстава. Образац пријаве прописује Секретаријат.

Члан 8.

Намена одобрених финансијских средстава утврђује се решењем и уговором о финансирању припремања предлога активности међународне сарадње.

Члан 9.

Висина средстава за суфинансирање припреме предлога активности међународне сарадње у текућој години утврђује се на основу укупно расположивих средстава у буџету Секретаријата за те намене, а према следећој табели:

Ред. број	Тип активности међународне сарадње	Сума (динара)
1	Активности међународне сарадње из програма FP7, CIP и Хоризонт 2020	3 * Б
2	Активност међународне сарадње мултилатералног карактера, активност из програма: IPA, EUREKA, SEE.ERA-NET, као и активност која се ради у оквиру Stability Pact, SEE Transnational Cooperation Programme, IAEA и NATO-SPS Programme	2,5 * Б
3	CEEPUS, DAAD, SCOPES и US EPA активности међународне сарадње	2 * Б

4	ЕРАСМУС+, ТЕМПУС и COST активност међународне сарадње	1,5 * Б
5	Билатерална активност међународне сарадње	Б

При чему је:

Б = Укупна планирана средства за ове намене у финансијском плану Секретаријата/100.

Активности које нису наведене у табели сврставаће се у категорију билатералних или мултилатералних активности међународне сарадње у зависности од броја учесника на пројекту.

Члан 10.

Праћење реализације припреме предлога активности међународне сарадње врши се на основу извештаја, који се регулишу уговором између Секретаријата и институције која реализује активност међународне сарадње.

Извештај из става 1. овог члана, подноси се на обрасцима чију садржину прописује Секретаријат.

За податке наведене у извештају одговара руководилац предлога активности међународне сарадње и одговорно лице организације која пријављује предлог активности међународне сарадње.

Члан 11.

У случајевима давања нетачних података о реализацији припреме предлога активности међународне сарадње Покрајински секретар може затражити повратак средстава у целини или једним делом.

II

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 12.

Правилник ступа на снагу када га потпише Покрајински секретар.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о критеријумима за суфинансирање активности међународне сарадње од 19. фебруара 2015. године.

Нови Сад, 19.01.2016. године

Број: 114-451-13/2016-01

Покрајински секретар
Владимир Павлов, с.р.

На основу члана 15. и члана 16. став 2, а у вези са чланом 40, Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ" број 37/2014 и 54/2014-др. одлука), покрајински секретар за науку и технолошки развој доноси

Правилник о критеријумима за суфинансирање радних места истраживача - повратника из иностранства

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 39/2015 од 16.9.2015. године, а ступио је на снагу 19.2.2015.

Члан 1.

Овим Правилником се уређују критеријуми, мерила и поступак за суфинансирање радних места истраживача-повратника из иностранства, које реализује Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој (у даљем тексту: Секретаријат).

Средства за остваривање суфинансирања обезбеђена су Финансијским планом Секретаријата у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

За остваривање суфинансирања Секретаријат расписује јавни конкурс почетком године, који ће бити отворен за текућу годину.

Пријава на конкурс подноси се кроз форму обрасца који прописује Секретаријат.

Члан 3.

Секретаријат ће учествовати у суфинансирању запошљавања истраживача-повратника из иностранства, према следећим условима:

1. Да пријаву, уз сагласност истраживача-повратника, подноси регистрована научноистраживачка организација

2. Да истраживач за кога се подноси пријава испуњава следеће услове:

- да је непрекидно, најмање 5 година, провео у иностранству обављајући делатност у вези са стручним усавршавањем или научну продукцију у области за коју се предлаже

- да стеченим научним звањем и научном продукцијом испуњава услове за предложено радно место

3. Да пријаву претходно верификује Наставно већа факултета или Научно веће института.

Члан 4.

Предност приликом одлучивања имаће кандидати који су пре одласка у иностранство већ обављали делатност у научно-истраживачким институцијама и чија је научна продукција значајним делом реализована у приоритетној области наведеној у конкурсу.

Члан 5.

Суфинансирање обухвата трошкове радног места у бруто износу који одговара звању за које се кандидат бира, а који се утврђује према цени истраживач месеца, која се формира у складу са критеријумима Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Радно место истраживача повратника биће финансирано на следећи начин: прва половина периода на који је истраживач изабран у звање у целини ће се финансирати од стране Секретаријата, а друга половина периода у целини ће се финансирати од стране научно-истраживачке организације која заснива радни однос са кандидатом.

Секретаријат и научно-истраживачка организација која заснива радни однос са истраживачем повратником сачиниће Уговор којим ће се ближе дефинисати права и обавезе уговорних страна.

Секретаријат ће разматрати само пријаве са потпуном документацијом и благовремено достављене.

Члан 6.

Секретаријат образује Комисију за спровођење конкурса. Комисија доставља образложени предлог покрајинском секретару, који доноси решење о реализацији суфинансирања.

Решење о реализацији суфинансирања доноси покрајински секретар за науку и технолошки развој, а према критеријумима из члана 3. овог Правилника.

По потреби, пре доношења одлуке о суфинансирању покрајински секретар може тражити мишљење Стручног савета из одговарајуће научне области.

Члан 7.

Секретаријат прати реализацију суфинансирања путем писмених извештаја и финансијског извештаја са документацијом, које подносе корисници средстава, на сваких 6 месеци по пријему средстава за финансирање радног места.

Члан 8.

Правилник ступа на снагу, када га потпише покрајински секретар за науку и технолошки развој.

Ступањем на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за суфинансирање радних места истраживача-повратника из иностранства, од 08. фебруара 2010. године.

Нови Сад, 19. фебруар 2015. године

Број: 114-451-79/2015-01-01

Покрајински секретар

Владимир Павлов, с.р.

На основу чл. 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси

Правилник о критеријумима за финансирање научноистраживачких и развојноистраживачких пројеката националних мањина - националних заједница у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2020 од 19.2.2020. године, а ступио је на снагу 27.2.2020.

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником утврђују се критеријуми, мерила и поступак предлагања и избора научноистраживачких и развојноистраживачких пројеката националних мањина - националних заједница на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Финансијска средства за ову намену предвиђена су буџетом АП Војводине, а обим средстава утврђује се финансијским планом Покрајинског секретаријата за високо образовање и научно-истраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Циљ доношења овог правилника јесте утврђивање начина и услова за финансирање научноистраживачког и развојноистраживачког рада, унапређивање уметничке и образовне делатности у сврху афирмације научних заједница на језицима националних мањина - националних заједница.

Члан 3.

За остваривање пројектног финансирања, Секретаријат за текућу годину расписује јавни конкурс у коме се високошколске установе обавештавају о условима конкурса.

Пријаву с предлогом програма и пројеката подносе акредитоване високошколске установе које имају седиште на територији АП Војводине, на којима се изводе студијски програми у складу са Законом о високом образовању.

Уз попуњени пријавни образац неопходно је приложити:

- сагласност наставно-научног већа или сагласност наставно-стручног већа и
- потврду националног савета за одређену националну мањину - националну заједницу која се истражује.

Уколико реализација пројекта подразумева учешће више високошколских установа, уз пријаву се доставља сагласност наставно-научног већа или наставно-стручног већа свих учесника на пројекту.

Члан 4.

Оцену предлога пројекта даје стручни савет из научне области којој припада тема пројекта, а уколико пројекат има интердисциплинарни карактер, оцењују га стручни савети из релевантних области. Стручни савет може предложити подносиоцу пријаве промену садржаја предлога пројекта (нпр. план активности, обим и садржај рада, опис очекиваних резултата).

Члан 5.

Општи критеријуми за евалуацију предложених научноистраживачких и развојноистаживачких пројеката јесу:

- оправданост предложених истраживања;
- применљивост резултата пројекта;
- компетентност истраживачког тима;
- компетентност руководиоца пројекта;
- опремљеност реализатора пројекта;
- значај пројекта за националне мањине - националне заједнице АП Војводине;
- неистраживани пројекти;
- значај пројекта за унапређивање и развој стручне, научне, односно развојноистраживачке, уметничке или образовне делатности АП Војводине.

Члан 6.

Коначну одлуку о прихватању предлога пројеката доноси покрајински секретар, имајући у виду значај пројекта за афирмацију научне заједнице на језицима националних мањина - националних заједница у АП Војводини.

Покрајински секретар може донети одлуку о прихватању предлога пројекта и без мишљења стручног савета, ако је то од посебног значаја за остваривање утврђеног циља пројекта.

Чланови стручних савета не могу истовремено бити ни руководиоци, нити чланови истраживачког тима пројеката који су предмет оцене.

За прихваћене предлоге пројеката, Секретаријат закључује уговор о реализацији пројекта са свим високошколским установама које су пријављене као учеснице на пројекту.

II

КРИТЕРИЈУМИ ЗА УЧЕШЋЕ У ФИНАНСИРАЊУ ПРОГРАМА

Члан 7.

Организације из члана 3. став 2. овог правилника конкуришу за извођење пројеката на начин и у роковима утврђеним јавним конкурсом.

Пријава пројекта садржи:
- опште, административне податке;
- предмет, садржај и циљ истраживања;
- стање истраживања у области;
- планиране резултате пројекта и могућност применљивости резултата пројекта;
- предлог истраживачког тима и предлог броја истраживач месеци;
- податке о компетентности истраживача;
- податке о инфраструктурној подршци за реализацију пројекта;
- детаљан финансијски план трошкова за реализацију пројекта.

Јавним конкурсом могу се утврдити и други подаци, односно прилози који се достављају уз пријаву, а битни су за одлучивање приликом избора пројеката.

Образац пријаве прописује Секретаријат.

Члан 8.

Секретаријат неће разматрати :
- непотпуне и неблаговремене пријаве;
- пријаве које у опису пројекта не садрже елементе који се односе на афирмацију националних мањина - националних заједница у Аутономној покрајини Војводини;
- пријаве које имају неисправне податке (односи се на пријаву која се подноси у електронској форми) с подацима о пријави пројекта;
- пријаве које садрже нетачне податке о члановима пројектног тима.

Члан 9.

У извођењу пројеката могу учествовати сви истраживачи, наставно особље високошколских установа с територије АП Војводине у складу са Законом о високом образовању.

Истраживачки тим мора да има најмање три, а највише седам реализатора, који морају имати картон научног радника као део јединствене базе података истраживача у АП Војводини.

Истраживач може учествовати с пријавом и бити ангажован само на једном пројекту.

Рок за реализацију пројекта јесте најдуже 12 месеци.

Члан 10.

Пројектом непосредно управља руководилац пројекта.

Руководилац пројекта мора имати звање доктора наука и научну компетентност у области из које се пројекат предлаже.

Руководилац мора имати најмање један (1) рад публикован у часопису са SCI листе (са импакт фактором) или најмање три (3) рада у водећем часопису националног значаја (М51).

Руководилац пројекта је одговоран за тачност наведених података у пријави, реализацију пројекта, као и за тачност информација и извештаја о реализацији пројекта.

Пријаву пројекта потписује руководилац пројекта и одговорно лице установе која пријављује пројекат, као и одговорна лица свих институција учесника на пројекту.

Члан 11.

Наставна и научна звања кореспондирају на следећи начин:

редовни професор = научни саветник = професор струковних студија;

ванредни професор = виши научни сарадник;

доцент = научни сарадник = предавач с докторатом;

асистент = истраживач сарадник = предавач без доктората;

сарадник у настави = истраживач приправник/наставник страног језика, односно вештина.

Члан 12.

Истраживач коме током реализације пројекта престане радни однос због одласка у пензију може наставити да учествује у пројекту или да руководи пројектом ком је одобрено финансирање, уз сагласност наставно-научног већа, односно наставно-стручних већа, и уз сагласност органа пословођења може бити ангажован на том пројекту, с нула истраживач месеци.

Руководилац пројекта се обавезује да промене наведене у ставу 1. овог члана, као и све промене радног ангажовања (као што су одлазак у пензију, промена организације запослења, одлазак у иностранство) пријави Секретаријату у року од 15 дана од дана настанка промене.

III

ФИНАНСИРАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

Члан 13.

Средства Секретаријата у оквиру пројектног суфинансирања могу бити намењена за:

- исплату месечних примања (не више од три истраживач месеца);
- трошкове набавке репроматеријала и потрошног материјала;
- трошкове набавке ситније опреме за научну инфраструктуру;
- трошкове путовања ради реализације пројектних задатака;
- трошкове услуга других лица (висина средстава за ову намену може да износи највише 30% од укупно опредељених средстава за пројекат);
- режијске трошкове (интернет, телефон, и друго - висина средстава за ову намену може да износи највише 5% од укупно опредељених средстава за пројекат).

Висина месечне накнаде утврђује се према цени истраживач месеци Министарства просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије, у складу с наставно-научном компетенцијом истраживача.

Категоризацију истраживача одређује Секретаријат, као укупан број поена продукције у последњих пет година, не рачунајући текућу годину, а имајући у виду М71 и М72, на основу података из картона научног радника.

Члан 14.

Одобрена финансијска средства исплаћиваће се на начин дефинисан уговором, у складу с приливом средстава у Буџет АП Војводине.

Члан 15.

Реализација пројекта прати се на основу завршног извештаја, који се регулишу уговором између Секретаријата и институција које реализују пројекат.

За податке наведене у извештају одговара руководилац пројекта и одговорно лице организације која пријављује пројекат.

Истраживања се оцењују на основу поређења остварених резултата и планираних резултата, у складу с поднетом пријавом пројекта.

У случајевима давања нетачних података о реализацији пројеката, прикривања стварног стања рада на пројекту, као и у случају да се пројекат не реализује, покрајински секретар може, осим покретања законом дефинисаних мера, да тражи

повратак средстава и да одговорна лица лиши права учествовања или руковођења пројектима Секретаријата.

IV

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за финансирање научноистраживачких пројеката националних мањина - националних заједница у Аутономној покрајини Војводини, број: 142-451-2383/2018-01, од 10. априла 2018. године.

Нови Сад, 18. фебруар 2020. године

Број: 142-451-184/2020-01

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

проф. др **Зоран Милошевић**

На основу члана 23. став 1. Закона о култури ("Сл. гласник РС", број: 72/09, 13/16 и 30/16 - исправка), члана 41. тачка 3. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - одлука УС) и члана 31. алинеје друга и шеснаеста Статута Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о оснивању Установе "Музеј 20 21"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Оснива се "Музеј 20 21" (у даљем тексту: Музеј), као установа заштите културних добара која обавља послове од општег интереса у култури и бави се истраживањем, прикупљањем, сређивањем, чувањем, систематизовањем, евидентирањем и стручном обрадом и презентацијом покретних културних добара, која сведоче о историји приватног живота на територији Аутономне покрајине Војводине у XX и XXI веку.

Члан 2.

Музеј послује као установа, у складу с прописима о јавним службама.

Музеј има својство правног лица, с правима, обавезама и одговорностима, утврђеним законом, овом покрајинском скупштинском одлуком и статутом.

Члан 3.

Оснивач Музеја је Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина).

Оснивачка права врши Покрајинска влада.

Члан 4.

Музеј послује под називом "Музеј 20 21".

Седиште Музеја је у Новом Саду, Улица Игњата Павласа 3-7.

Члан 5.

Средства за рад Музеја обезбеђују се из:

1. буџета Аутономне покрајине Војводине;
2. прихода које Музеј оствари обављањем послова из своје делатности;
3. фондова, фондација, донација, прилога од спонзора, домаћих и страних правних и физичких лица;
4. других извора, у складу са законом.

У случају престанка рада Музеја, преостала средства припадају оснивачу.

Члан 6.

Делатност Музеја је 91.02 - делатност музеја, галерија и збирки.

Музеј се бави и следећим делатностима:

1. истраживање и евидентирање добара која уживају претходну заштиту;
2. предлагање и утврђивање културних добара;
3. вођење регистра и документације о културним добрима;
4. пружање стручне помоћи на чувању и одржавању културних добара сопственицима и корисницима тих добара;
5. старање о коришћењу културних добара у сврхе одређене законом;
6. предлагање и праћење спровођења мера заштите културних добара;
7. прикупљање, сређивање, чување, одржавање и коришћење покретних културних добара;
8. спровођење мера техничке и физичке заштите културних добара;
9. издавање публикација о културним добрима и о резултатима рада на њиховој заштити;
10. излагање културних добара, организовање предавања и других пригодних облика културно-образовне делатности;
11. други послови у области заштите културних добара утврђени законом и на основу закона.

Музеј се бави и развојем музејске делатности у оквиру области за коју је основан на територији Аутономне покрајине Војводине.

У складу са Статутом (у даљем тексту: Статут), Музеј може обављати и друге делатности - уз сагласност Покрајинске владе.

Члан 7.

Музеј, у складу са законом који уређује систем заштите и коришћења културних добара, обрађује и чува податке које прикупља од грађана, организација и органа.

Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина) путем својих органа врши надзор над радом Музеја.

Члан 8.

Органи управљања Музеја јесу: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Директора, чланове управног и надзорног одбора именује Покрајинска влада, на период од четири године.

Члан 9.

До именовања директора установе, послове и овлашћења директора Музеја обављаће вршилац дужности директора, кога ће именовати Покрајинска влада.

Члан 10.

Директор:

1. заступа Музеј;

2. организује рад Музеја и руководи њиме;

3. извршава одлуке управног одбора Музеја и преузима мере за њихово спровођење;

4. стара се о законитости рада Музеја;

5. одговоран је за спровођење програма рада Музеја;

6. предлаже акте које доноси управни одбор Музеја;

7. доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;

8. одговоран је за материјално-финансијско пословање Музеја;

9. врши и друге послове утврђене законом и Статутом.

Покрајинска влада даје сагласност на акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Члан 11.

Директора именује Покрајинска влада, на основу претходно спроведеног јавног конкурса, на период од четири године, у складу са законом и Статутом.

Члан 12.

Услови за избор кандидата за директора утврђују се Статутом, у складу са законом.

Члан 13.

Покрајинска влада може именовати вршиоца дужности директора, без претходно спроведеног јавног конкурса, у случају када директору престане дужност пре истека мандата, односно када јавни конкурс за директора није успео.

Вршилац дужности може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Вршилац дужности директора мора да испуњава услове за избор кандидата за директора.

Вршилац дужности има сва права, обавезе и овлашћења директора.

Члан 14.

Управни одбор Музеја има шест чланова, које именује Покрајинска влада, на период од четири године.

Четири члана именују се из реда истакнутих стручњака и познавалаца културне делатности.

Два члана управног одбора именује се из реда запослених у Музеју, на предлог репрезентативног синдиката, а уколико не постоји репрезентативни синдикат, на предлог већине запослених.

Најмање један од чланова управног одбора из реда запослених мора да буде из реда носилаца основне, тј. програмске делатности.

Председника управног одбора именује Покрајинска влада из реда чланова управног одбора.

Чланови управног одбора могу бити именовани највише два пута.

Састав управног одбора треба да обезбеди заступљеност од најмање 30% представника мање заступљеног пола.

Члан 15.

На начин рада управног одбора сходно се примењују закон, Статут и друга акта.

Члан 16.

Покрајинска влада може до именовања председника и чланова управног одбора да именује вршиоце дужности председника и чланова управног одбора.

Покрајинска влада може именовати вршиоца дужности председника и члана управног одбора и у случају када председнику, односно члану управног одбора престане дужност пре истека мандата.

Вршилац дужности председника, односно члана управног одбора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Члан 17.

Управни одбор:

1. доноси Статут;
2. доноси опште акте Музеја предвиђене законом и Статутом;
3. утврђује пословну и развојну политику Музеја;
4. одлучује о пословању Музеја;
5. доноси програм рада на предлог директора;
6. доноси годишњи финансијски план;
7. усваја годишњи обрачун;
8. усваја годишњи извештај о раду и пословању;
9. даје предлог о статусним променама оснивачу, у складу са законом;
10. даје предлог оснивачу о кандидату за директора;
11. закључује уговор о раду с директором у складу са законом;
12. одлучује о другим питањима утврђеним законом и Статутом.

Сагласност на акте из т. 1, 5. и 6. даје Покрајинска влада.

Члан 18.

Покрајинска влада има право да - осим годишњег извештаја о раду и пословању - тражи подношење и других извештаја о раду и пословању Музеја и да предлаже мере ради квалитетнијег остваривања делатности.

Члан 19.

Надзорни одбор има три члана, и то: два члана представника оснивача и једног члана из реда запослених у Музеју.

Председника надзорног одбора именује Покрајинска влада из реда чланова надзорног одбора.

Чланови надзорног одбора именују се на период од четири године и могу бити именовани највише два пута.

За члана надзорног одбора не може бити именовано лице које је члан управног одбора.

На начин рада надзорног одбора сходно се примењују закон, статут и друга акта.

Члан 20.

Надзорни одбор:

1. врши надзор над законитошћу рада Музеја;

2. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу с прописима;

3. доноси пословник о раду;

4. обавља и друге послове утврђене законом и Статутом.

О резултатима извршеног надзора, надзорни одбор извештава Покрајинску владу.

Члан 21.

Покрајинска влада може до именовања председника и чланова надзорног одбора да именује вршиоце дужности председника и чланова надзорног одбора.

Покрајинска влада може именовати вршиоца дужности председника и члана надзорног одбора и у случају када председнику, односно члану надзорног одбора престане дужност пре истека мандата.

Вршилац дужности председника, односно члана надзорног одбора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Члан 22.

У Музеју се може образовати програмски, односно стручни савет (у даљем тексту: Савет).

Савет разматра питања из програмске, односно стручне делатности Музеја и директору даје мишљења и предлоге у вези с програмским и стручним радом установе.

Састав, надлежност и начин рада Савета ближе се уређује Статутом.

Члан 23.

Вршиоци дужности чланова управног и надзорног одбора Музеја биће именовани у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке.

Вршиоци дужности Управног одбора Музеја дужни су да у року од 30 дана од дана именовања донесу Статут.

Члан 24.

Испуњеност услова за почетак рада Музеја утврђује орган управе одређен законом.

Услови за престанак рада Музеја уредиће се Статутом.

Члан 25.

Вршилац дужности директора Музеја из члана 9. ове Одлуке подноси пријаву за упис Музеја у судски регистар.

Члан 26.

Музеј почиње с радом даном уписа у судски регистар.

Члан 27.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 022-36/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. година

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона), члана 23. Закона о култури ("Службени гласник РС", број 72/09) и члана 34. став 1. алинеје 2. и 17. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 25. новембра 2010. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о оснивању Војвођанског симфонијског оркестра

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

Оснива се Војвођански симфонијски оркестар (у даљем тексту: Симфонијски оркестар).

Циљ оснивања Симфонијског оркестра је обављање културне делатности, путем неговања музичке културне баштине, продукције, организовања и извођења концерата и свих сродних видова културно уметничких манифестација, неговање и развијање оркестарског музицирања, подстицање савременог стваралаштва у области музичке културе и сарадња са сродним музичким установама и оркестрима у земљи и иностранству.

Оснивач Симфонијског оркестра је Аутономна Покрајина Војводина.

Права и обавезе Оснивача врши Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада).

Средства за оснивање Симфонијског оркестра, обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 2.

Симфонијски оркестар има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом Одлуком и Статутом.

Симфонијски оркестар послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Члан 3.

Симфонијски оркестар послује под називом "Војвођански симфонијски оркестар", Нови Сад.

Седиште Симфонијског оркестра је у Новом Саду, улица Николе Пашића број 6/III.

Члан 4.

Средства за рад Симфонијског оркестра, обезбеђују се из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине;
2. фондова, фондација, донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица;
3. прихода остварених из сопствених делатности и
4. других извора, у складу са законом.

У случају престанка рада Симфонијског оркестра, преостала средства припадају оснивачу.

Члан 5.

Симфонијски оркестар обавља културно - уметничку делатност од општег интереса уписаних у регистар делатности под шифрама:

90.01 - Извођачка уметност,

90.02 - Друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности,

90.04 - Рад уметничких установа,

58.19 - Остала издавачка делатност,

59.20 - Снимање и издавање звучних записа и музике.

Поред делатности из става 1. овог члана, Симфонијски оркестар може у складу са Статутом да обавља и друге делатности, које служе делатностима уписаним у регистар делатности, које се уобичајено обављају уз те делатности у мањем обиму и повремено уз сагласност Покрајинске владе.

Члан 6.

Оснивач преко својих органа врши надзор и остварује права у погледу обављања делатности, ради којих је Симфонијски оркестар основан, у складу са законом, актима Аутономне Покрајине Војводине и Статутом Симфонијског оркестра.

Члан 7.

Органи Симфонијског оркестра су: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Директора, чланове Управног и Надзорног одбора, именује и разрешава Покрајинска влада.

Члан 8.

Симфонијским оркестром руководи директор.

Директора именује и разрешава Покрајинска влада, на основу претходно спроведеног јавног конкурса, на период од четири године и може бити поново именован.

Директору може престати дужност и пре истека времена на које је именован, уколико буде разрешен дужности или поднесе оставку.

Услови за избор кандидата за директора утврђују се Статутом Симфонијског оркестра.

Члан 9.

Директор:

1. организује и руководи радом Симфонијског оркестра;
2. заступа Симфонијски оркестар;

3. доноси акт о организацији и систематизацији радних места и друга општа акта у складу са законом и Статутом Симфонијског оркестра;

4. одговоран је за спровођење програма рада Симфонијског оркестра;

5. одговоран је за материјално - финансијско пословање и законитост рада Симфонијског оркестра;

6. извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;

7. стара се о законитости рада Симфонијског оркестра;

8. врши друге послове утврђене законом и статутом Симфонијског оркестра.

Члан 10.

Симфонијским оркестром управља Управни одбор.

Чланове Управног одбора именује и разрешава Покрајинска влада, из реда истакнутих стручњака и познавалаца културне делатности, на период од четири године и могу бити именовани највише два пута.

Председника Управног одбора именује Покрајинска влада из реда чланова Управног одбора.

Управни одбор Симфонијског оркестра има пет чланова, који се именују у складу са Законом.

Члан 11.

Управни одбор:

1. доноси Статут Симфонијског оркестра;

2. доноси друге опште акте Симфонијског оркестра, предвиђене законом и Статутом Симфонијског оркестра;

3. утврђује пословну и развојну политику;

4. одлучује о пословању Симфонијског оркестра;

5. доноси програме рада Симфонијског оркестра, на предлог директора;

6. доноси годишњи финансијски план;

7. усваја завршни рачун;

8. усваја годишњи извештај о раду и пословању;

9. даје предлог о статусним променама, у складу са законом;

10. даје предлог Покрајинској влади о кандидату за директора;

11. закључује уговор о раду са директором;

12. одлучује о другим питањима утврђеним законом и Статутом Симфонијског оркестра.

Члан 12.

У Симфонијском оркестру се образује Надзорни одбор.

Надзорни одбор обавља надзор над пословањем Симфонијског оркестра.

Надзорни одбор има три члана.

Чланове Надзорног одбора именује и разрешава Покрајинска влада у складу са Законом, на период од четири године и могу бити именовани највише два пута.

Председника Надзорног одбора именује Покрајинска влада из реда чланова Надзорног одбора.

Члан 13.

Надзорни одбор:

1. врши надзор над законитошћу рада Симфонијског оркестра.

2. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;

3. доноси пословник о раду;

4. обавља и друге послове утврђене законом и Статутом Симфонијског оркестра.

Надзорни одбор, најмање једанпут годишње, подноси извештај о свом раду Покрајинској влади.

Члан 14.

Општи акти Симфонијског оркестра су Статут, акт о организацији и систематизацији радних места и други општи акти.

Статутом Симфонијског оркестра се уређује: делатност, унутрашња организација, органи, њихов састав, услови за именовање и разрешење директора, одговорност за обавезе у правном промету и друга питања од значаја за рад Симфонијског оркестра.

Члан 15.

На Статут Симфонијског оркестра, програм рада, акт о организацији и систематизацији радних места, финансијски план и завршни рачун, сагласност даје Покрајинска влада, а на статусне промене сагласност даје Скупштина Аутономне Покрајине Војводине.

Симфонијски оркестар подноси извештај о пословању Покрајинској влади, најмање једанпут годишње.

Члан 16.

До именовања председника и чланова Управног одбора, послове и овлашћења овог органа, вршиће привремени Управни одбор Симфонијског оркестра, чије ће чланове именовати Покрајинска влада, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 17.

Привремени Управни одбор Симфонијског оркестра дужан је да, најкасније у року од 30 дана од дана именовања, донесе Статут и друга акта, неопходна за упис Симфонијског оркестра у надлежни регистар.

Привремени Управни одбор Симфонијског оркестра дужан је да, најкасније у року од 60 дана од дана именовања, спроведе поступак избора директора Симфонијског оркестра у складу са Законом.

Члан 18.

До именовања директора Симфонијског оркестра, послове и овлашћења директора обављаће вршилац дужности директора Берислав Скендеровић.

Члан 19.

Ова Покрајинска скупштинска одлука, ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", а примењује се од 01. јануара 2011. године.

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-14/10

Нови Сад, 25. новембар 2010.

Потпредседница
Скупштине АП Војводине,
мр **Маја Седларевић**, с.р.

На основу члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05-др. закон, 81/05-испр. др. закона и 83/05-испр. др. закона) и члана 34. став 1. алинеја 2. и 17. Статута Аутономне Покрајине Војводине

("Службени лист АПВ", број:17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 25. октобра 2012. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Војвођанског симфонијског оркестра

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 29/2012 од 25.10.2012. године.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о оснивању Војвођанског симфонијског оркестра ("Службени лист АПВ", број 21/10), члан 3. став 2. мења се и гласи:

"Седиште Симфонијског оркестра је у Новом Саду, Улица Змај Јовина, број 1."

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-14/10

Нови Сад, 25. октобар 2012. године

Потпредседница
Скупштине АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 34. алинеја 17. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), а у вези са члановима 3. и 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона) и чланом 41. тачке 3. и 8. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број 99/09),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 11. октобра 2010. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о преношењу оснивачких права над установама културе које је основала Аутономна Покрајина Војводина на Владу Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2010 од 11.10.2010. године.

Члан 1.

Овом Покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) преносе се оснивачка права над установама културе које је основала Аутономна Покрајина Војводина, на Владу Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада) и то над:

- Покрајинским заводом за заштиту споменика културе, Петроварадин, Штросмајерова број 22 (уписан у судски регистар на основу Закона о утврђивању одређених надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", бр. 6/2002);

- Архивом Војводине, Нови Сад, Дунавска број 35 (уписан у судски регистар, на основу Решења бр. 04-456/1 од 14.III 1968. г.);

- Галеријом ликовне уметности - Поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад, Васе Стајића број 1 (уписане у судски регистар на основу Одлуке Скупштине САП Војводине, Нови Сад број 6-32/84 од 27.12.1984. год.);

- Музејом савремене уметности Војводине, Нови Сад, Дунавска број 37. (уписан у судски регистар, на основу Одлуке Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, број: 05-170, од 01. фебруара 1966.);

- Музејом Војводине, Нови Сад, Дунавска број 35; (уписан у судски регистар, на основу Одлуке Скупштине АП Војводине, број: 022-28/92, од 20. маја 1992.);

- Позоришним музејом Војводине, Нови Сад, Краља Александра број 5/1; (уписан у судски регистар, на основу Одлуке 01 бр. 022-27/92, "Сл. лист АПВ", бр. 8/92, од 20.05.1992.);

- Српским народним позориштем, Нови Сад, Позоришни трг број 1; (уписано у судски регистар, на основу Закона о делатностима од општег интереса у области културе ("Сл. гласник РС", 49/92)-Оснивач Влада Републике Србије);

- Народним позориштем - Népszinház - Narodnim kazalištem, Суботица, Иве Војновића број 2. (уписано у судски регистар, на основу Одлуке од 18.10.1995. године);

- Завод за културу Војводине, Нови Сад, Војводе Путника број 2 (уписан у судски регистар, на основу Одлуке број 022-23 од 10.07.2003. године).

Члан 2.

Директори установа културе из члана 1. ове Одлуке, предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Члан 3.

Органи установа из члана 1. Одлуке усагласиће своја општа акта са овом Одлуком, у року од 15 дана од њеног ступања на снагу.

Члан 4.

Органи установа из члана 1. Одлуке настављају са радом у постојећем саставу, до истека њихових мандата.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број : 022-13/2010.

Нови Сад, 11. октобар 2010. година

На основу члана 21. тачка 2, а у вези са чланом 12. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", број 17/91) и члана 4. и 13. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 42/91 и 71/94),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. јула 2003. године, донела је

Одлуку о оснивању Завода за културу Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2003 од 17.7.2003. године.

Члан 1.

Оснива се Завод за културу Војводине (у даљем тексту: Завод), установа која се бави научним, стручним, развојним и примењеним истраживањима у области културе,

менаџментом, продукцијом и туризмом у култури, као и организовањем културно-уметничких манифестација.

Члан 2.

Завод послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Завод има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом одлуком и статутом.

Члан 3.

Завод послује под називом "Завод за културу Војводине".

Седиште Завода је у Новом Саду, Улица војводе Путника бр. 2.

Члан 4

Средства за рад Завода обезбеђују се из:

1. буџета Покрајине;
2. прихода које оствари обављањем послова из своје делатности;
3. фондова, фондација, донација, прилога од спонзора, домаћих и страних правних и физичких лица;
4. других извора, у складу са законом.

У случају престанка рада Завода, преостала средства припадају оснивачу.

Члан 5.

Завод се бави следећим делатностима које обухватају неговање, развијање и организовање:

- културе и језика народа, националних и етничких заједница у АП Војводини;
- ликовних и сценско-музичких делатности у АП Војводини (драмска, оперска, балетска и сродне уметничке делатности);
- галеријске делатности (Завод организује изложбе слика ликовних уметника, продајне изложбе слика, изложбе књига, и сл.);
- аматеризма у АП Војводини према плану и програму савеза аматера Војводине;
- сарадње и консултације са органима управе надлежним за послове културе и заинтересованим невладиним организацијама и удружењима грађана;
- мултикултуралности и интеркултуралности на подручју Војводине;
- успостављања веза и сарадње установа културе, организација и појединаца у АП Војводини са међународним установама и организацијама (Савет Европе, Пакт за стабилност Југоисточне Европе, Европска унија, УНЕСКО, и др.);
- промовисања једнакости између државних, приватних и грађанских иницијатива у области културе и уметности;
- нормативе у области културе и уметности и усклађивање са европским стандардима; и
- тржишне оријентације ради побољшања услова за рад и делатност.

Завод може у складу са статутом обављати и друге делатности уз сагласност Скупштине АП Војводине.

Члан 6.

Завод ће обављати делатност на основу својих програмских и планских докумената, одлука и закључака свих облика деловања (органа, радних тела, одбора), форумским и непосредним радом и укључивањем свих компетентних и заинтересованих организација и установа, представника републичких, покрајинских и општинских органа и појединаца из културе, просвете и образовања, науке, уметности и стваралаштва.

Члан 7.

Завод активно учествује у спровођењу политике покрајинског органа надлежног за област културе.

Покрајина преко својих органа врши надзор и остварује права у погледу обављања делатности ради којих је Завод основан, у складу са законом, актима Покрајине и статутом Завода.

Члан 8.

Органи управљања Завода су: директор, Управни одбор и Надзорни одбор.

Директора, чланове Управног и Надзорног одбора именује Скупштина АП Војводине на период од четири године.

Члан 9.

До именовања директора установе, послове и овлашћења директора Завода обављаће Душан Вујичић, саветник покрајинског секретара за образовање и културу.

Члан 10.

Директор:
1. заступа Завод;
2. организује и руководи радом Завода;
3. извршава одлуке Управног одбора и преузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада Завода;
5. предлаже програм рада;
6. предлаже акте које доноси Управни одбор;
7. доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;
8. врши и друге послове утврђене законом и статутом;
9. подноси пријаву за упис Завода у судски регистар.

Члан 11.

Ближи услови за именовање и разрешење директора, чланова Управног и Надзорног одбора биће уређени статутом Завода.

Директора именује Скупштина АП Војводине у року од шест месеци од дана доношења ове Одлуке.

Члан 12.

Управни одбор Завода има девет чланова. Седам чланова именује Скупштина АП Војводине из реда истакнутих уметника и стручњака из области културе, а два члана именује из реда стручњака запослених у Заводу.

Члан 13.

Управни одбор:
1. доноси статут Завода, на који сагласност даје Скупштина АП Војводине;
2. доноси годишњи програм рада;
3. усваја финансијски план;
4. усваја извештај о пословању;
5. усваја завршни рачун;
6. доноси опште акте;
7. доноси пословник о раду;
8. обавља и друге послове утврђене законом, актима Покрајине и статутом.

Одлуке из става 1. тач. 1., 3. и 5. овог члана доносе се уз сагласност Скупштине АП Војводине.

Члан 14.

Надзорни одбор Завода има три члана. Два члана именује Скупштина АП Војводине из реда истакнутих уметника и стручњака из области културе, а једног члана именује из реда стручњака запослених у Заводу.

Члан 15.

Надзорни одбор:
1. врши надзор над законитошћу рада Завода;
2. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;
3. доноси пословник о раду;
4. обавља и друге послове утврђене законом и статутом;

О резултатима извршеног надзора надзорни одбор извештава Скупштину АП Војводине.

Члан 16.

Завод подноси извештај о свом пословању Скупштину АП Војводине најмање једанпут годишње.

Члан 17.

Чланови Управног и Надзорног одбора Завода биће именовани у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Управни одбор Завода дужан је да у року од 30 дана од дана именовања донесе статут Завода.

Члан 18.

Даном почетка рада, Завод преузима средства, права и обавезе, као и запослене у Културно-просветној заједници Војводине у Новом Саду, у складу са законом.

Члан 19.

Од дана ступања на снагу ове Одлуке, Културно-просветна заједница Војводине у Новом Саду не може отуђивати или оптерећивати имовину и запошљавати нове раднике.

Члан 20.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-23

Нови Сад, 10. јула 2003. године

На основу члана 21. став 1. тачка 2. а у вези са чланом 12. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91) и члана 4. и 13. Закона о Јавним службама ("Службени лист АПВ", број 42/91, 71/94 и 79/2005),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. маја 2006. године, донела је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању Завода за културу Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2006 од 31.5.2006. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Завода за културу Војводине ("Службени лист АПВ", број 10/03) у члану 13. став 1. тачка 1. речи: "на који сагласност даје Скупштина Војводине АП Војводине", бришу се.

У истом члану став 2. брише се.

Члан 2.

После члана 13. додаје се нов члан 13а. који гласи:

"Члан 13а.

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине даје сагласност на Статут Завода.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине даје сагласност на Финансијски план, Завршни рачун и Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Заводу".

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-23/2003.

Нови Сад, 24. маја 2006. год.

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Борислав Новаковић, с.р.

На основу члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона, 83/05 - испр. др. закона и 83/14 - др. закон), члана 23. став 1. Закона о култури ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 13/16 и 30/16 - исправка) и чл. 27. тачка 9. алинеја осма и 31. алинеја друга Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 14. и 15. новембра 2018. године, доноси

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању Завода за културу Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2018 од 15.11.2018. године, а ступила је на снагу 23.11.2018.

Члан 1.

Назив Одлуке о оснивању завода за културу Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 10/03 и 8/06) мења се и гласи: "Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Културног центра Војводине "Милош Црњански".

Члан 2.

У члану 1. речи: "Завод за културу Војводине (у даљем тексту: Завод)" замењују се речима: "Културни центар Војводине "Милош Црњански" (у даљем тексту: Културни центар).

Члан 3.

У чл. 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 15 и 16. реч "Завод" у одређеном падежу, замењује се речима: "Културни центар" у одговарајућем падежу.

Члан 4.

После члана 2. додаје се члан 2а који гласи:

"Члан 2а

Оснивач Културног центра је Аутономна покрајина Војводина.

Оснивачка права врши Покрајинска влада.".

Члан 5.

Члан 3. мења се и гласи:

"Културни центар послује под називом "Културни центар Војводине "Милош Црњански"".

Седиште Културног центра је у Новом Саду, Улица Војводе Путника бр. 2.".

Члан 6.

У чл. 5. став 2, 8. став 2, 15. став 2. и 16. речи: "Скупштина АП Војводине", замењују се речима: "Покрајинска влада" у одређеном падежу.

Члан 7.

У члану 10. додаје се став 2. који гласи:

"Покрајинска влада даје сагласност на акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.".

Члан 8.

Члан 11. мења се и гласи:

"Директор се именује на основу претходно спроведеног јавног конкурса, на период од четири године и може бити поново именован.

Јавни конкурс из става 1. овог члана расписује и спроводи управни одбор Културног центра.

Јавни конкурс се расписује 60 дана пре истека мандата директора.

Јавни конкурс се објављује на сајту Националне службе за запошљавање и у најмање једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике Србије.

Рок за подношење пријаве на јавни конкурс је 15 дана од дана оглашавања јавног конкурса. Неблаговремене, недопуштене, неразумљиве или непотпуне пријаве и пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, управни одбор одбацује закључком против кога се може изјавити посебна жалба покрајинском органу управе надлежном за послове културе, у року од три дана од дана достављања закључка. Жалба не задржава извршење закључка.

Управни одбор Културног центра обавља разговор са кандидатима који испуњавају услове из конкурса и у року од 30 дана од дана завршетка јавног конкурса доставља оснивачу образложени предлог листе кандидата (у даљем тексту: Листа). Листа садржи мишљење управног одбора о стручним и организационим способностима сваког кандидата и записник о обављеном разговору.

Оснивач именује директора Културног центра са Листе.

Листа се доставља покрајинском органу управе надлежном за послове културе, који предлаже оснивачу кандидата за директора са листе.

Ако покрајински орган управе надлежан за послове културе не прихвати предлоге са Листе дужно је да о разлозима за то обавести Покрајинску владу.

Јавни конкурс није успео ако управни одбор утврди да нема кандидата који испуњава услове да уђе у изборни поступак о чему је дужан да обавести Покрајинску владу, односно уколико Покрајинска влада не именује директора Културног центра са Листе.".

Члан 9.

После члана 11. додају се чл. 11а и 11б који гласе:

"Члан 11а

Кандидат за директора мора имати високо образовање и најмање пет година радног искуства у струци. Остали услови за избор кандидата за директора утврђују се Статутом.

Кандидат за директора дужан је да предложи програм рада и развоја установе, који подноси уз пријаву на конкурс.

Члан 11б

Покрајинска влада може именовати вршиоца дужности директора, без претходно спроведеног јавног конкурса, у случају када директору престане дужност пре истека мандата, односно када јавни конкурс за директора није успео.

Вршилац дужности може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Вршилац дужности директора мора да испуњава услове за избор кандидата за директора.

Вршилац дужности има сва права, обавезе и овлашћења директора.".

Члан 10.

Члан 12. мења се и гласи:

"Управни одбор Културног центра има девет чланова, које именује Покрајинска влада на период од четири године из реда истакнутих стручњака и познавалаца културне делатности.

Председника Управног одбора именује Покрајинска влада из реда чланова Управног одбора.

Једна трећина чланова Управног одбора именује се из реда запослених у Културном центру, на предлог репрезентативног синдиката, а уколико не постоји репрезентативни синдикат, на предлог већине запослених.

Најмање један од чланова Управног одбора из реда запослених мора да буде из реда носилаца основне, тј. програмске делатности.

Чланови Управног одбора могу бити именовани највише два пута.

Састав Управног одбора треба да обезбеди заступљеност од најмање 30% представника мање заступљеног пола.

Дужност члана Управног одбора престаје истеком мандата и разрешењем.

Оснивач ће разрешити члана Управног одбора пре истека мандата:

- на лични захтев;
- ако обавља дужност супротно одредбама закона;
- ако је против њега покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање те дужности, односно ако је правоснажном судском одлуком осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање дужности председника, односно члана Управног одбора;
- из других разлога утврђених законом или Статутом.

У случају спречености председника Управног одбора, седницу Управног одбора може заказати и њом председавати најстарији члан Управног одбора.

Председнику и члановима Управног одбора може припадати накнада за рад.".

Члан 11.

После члана 12. додаје се члан 12а који гласи:

"Члан 12а

Покрајинска влада може до именовања председника и чланова Управног одбора да именује вршиоце дужности председника и чланова Управног одбора.

Покрајинска влада може именовати вршиоца дужности председника и члана Управног одбора и у случају када председнику, односно члану Управног одбора престане дужност пре истека мандата.

Вршилац дужности председника, односно члана Управног одбора може обављати ту функцију најдуже једну годину.".

Члан 12.

Члан 13. мења се и гласи:

"Управни одбор:

1) доноси Статут;

2) доноси опште акте Културног центра предвиђене законом и Статутом;

3) утврђује пословну и развојну политику Културног центра;

4) одлучује о пословању Културног центра;

5) доноси програм рада на предлог директора;

6) доноси годишњи финансијски план;

7) усваја годишњи обрачун;

8) усваја годишњи извештај о раду и пословању;

9) даје предлог о статусним променама оснивачу;

10) даје предлог оснивачу о кандидату за директора;

11) закључује уговор о раду са директором у складу са законом;

12) одлучује о другим питањима утврђеним законом и Статутом.

Сагласност на акте из тач. 1, 5, 6. и 7. даје Покрајинска влада.".

Члан 13.

Члан 13а мења се и гласи:

"Покрајинска влада има право да осим годишњег извештаја о раду и пословању тражи подношење и других извештаја о раду и пословању Културног центра и да предлаже мере у циљу квалитетнијег остваривања делатности.".

Члан 14.

Члан 14. мења се и гласи:

"Надзорни одбор има три члана, и то: два члана представника оснивача и једног члана из реда запослених у Културном центру.

Председника Надзорног одбора именује Покрајинска влада из реда чланова Надзорног одбора.

Чланови Надзорног одбора именују се на период од четири године и могу бити именовани највише два пута.

За члана Надзорног одбора не може бити именовано лице које је члан Управног одбора.

Председнику и члановима Надзорног одбора може припадати накнада за рад.".

Члан 15.

После члана 15. додају се чл. 15а и 15б који гласе:

"Члан 15а

Покрајинска влада може до именовања председника и чланова Надзорног одбора да именује вршиоце дужности председника и чланова Надзорног одбора.

Покрајинска влада може именовати вршиоца дужности председника и члана Надзорног одбора и у случају када председнику, односно члану Надзорног одбора престане дужност пре истека мандата.

Вршилац дужности председника, односно члана Надзорног одбора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Члан 15б

Дужност члана Надзорног одбора престаје истеком мандата и разрешењем.

Покрајинска влада разрешиће члана Надзорног одбора пре истека мандата:

1) на лични захтев;

2) ако обавља дужност супротно одредбама закона;

3) ако је против њега покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање дужности члана Надзорног одбора, односно ако је правоснажном судском одлуком осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање дужности члана Надзорног одбора;

4) других разлога утврђених законом или Статутом.".

Члан 16.

После члана 16. додаје се члан 16а који гласи:

"Члан 16а.

У Културном центру може се образовати програмски, односно стручни савет (у даљем тексту: Савет).

Савет разматра питања из програмске, односно стручне делатности Културног центра и директору даје мишљења и предлоге у вези са програмским и стручним радом установе.

Састав, надлежност и начин рада Савета ближе се уређује Статутом.".

Члан 17.

Од дана ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке, Завод за културу Војводине наставља рад као Културни центар Војводине "Милош Црњански".

Члан 18.

Директор, Управни одбор и Надзорни одбор настављају са радом до истека мандата на који су именовани.

Члан 19.

Органи Културног центра дужни су да усагласе Статут и друга општа акта са овом одлуком у року од 30 дана од њеног ступања на снагу.

Промена назива Завода за културу Војводине у Културни центар Војводине "Милош Црњански" уписује се у одговарајуће регистре код надлежних органа.

Члан 20.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 022-10/2018-01

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

Одлука о оснивању Завода за културу војвођанских Хрвата

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2008 од 7.4.2008. године.

Члан 1.

Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: Покрајина) заједно са Националним саветом хрватске националне мањине (у даљем тексту: Национални савет), оснива Завод за културу војвођанских Хрвата (у даљем тексту: Завод), ради очувања, унапређења и развоја културе војвођанских Хрвата.

Права и обавезе Покрајине као оснивача, врши Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће).

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за културу војвођанских Хрвата" "Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata".

Седиште Завода је у Суботици, Ул. Беле Габриња бр. 4.

Члан 3.

Делатност Завода је:

- 22110 издавање књига, брошура, музичких књига и публикација;
- 22130 издавање часописа и сличних периодичних издања;
- 22140 издавање звучних записа;
- 22220 остале штампарске услуге;
- 22150 остала издавачка делатност;
- 73201 истраживање и експериментални развој у друштвеним наукама;
- 73202 истраживање и експериментални развој у хуманистичким наукама;
- 74130 истраживање тржишта и испитивање јавног мњења;

- 74140 консалтинг и менаџмент послови;
- 74840 остале пословне активности, на другом месту непоменуте;
- 92511 делатност библиотека;
- 92512 делатност архива;
- 92521 делатност музеја, галерија и збирки;
- 92522 заштита културних добара, природних и других знаменитости;
- 72400 изградња база података;
- 63300 делатност путничких агенција и туроператора, помоћ туристима, на другом месту непоменута.

Завод ће обављати и послове спољнотрговинског промета из области услуга а из оквира уписане делатности за коју се оснива, у складу са Законом.

Члан 4.

Завод ће обављати делатност на основу својих програмских и планских докумената, одлука и закључака свих облика деловања (органа, радних тела, одбора), форумским и непосредним радом и укључивањем свих компетентних и заинтересованих организација и установа, представника републичких, покрајинских и општинских органа и појединаца из културе, просвете и образовања, науке, уметности и стваралаштва.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода обезбеђују оснивачи.

Износ средстава потребних за рад и програмску делатност Завода, регулисаће се посебним уговорима, на основу финансијског плана за сваку буџетску годину.

Члан 6.

Завод средства за рад и програмску активност обезбеђује из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине,
2. прихода остварених из сопствених делатности,
3. фондова, фондација, донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица,
4. других извора, у складу са Законом.

Средства из става 1. овог члана, користе се у складу са Законом, овом Одлуком, Статутом Завода, Програмом рада и Финансијским планом Завода.

Члан 7.

За своје обавезе у правном промету, Завод одговара целокупном својом имовином.

Члан 8.

Органи Завода су:

- директор,
- Управни одбор,
- Надзорни одбор.

Члан 9.

Директор руководи Заводом.

Директора именује и разрешава Извршно веће, на предлог Националног савета, на период од четири године, са могућношћу поновног именовања.

Услови које мора испуњавати кандидат за директора утврђују се Статутом.

Члан 10.

Директор:

1. представља и заступа Завод;
2. организује и руководи радом Завода;
3. извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода;
5. предлаже програм рада;
6. предлаже акте које доноси Управни одбор;
7. доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;
8. врши и друге послове утврђене Законом и Статутом.

Члан 11.

Управни одбор Завода има председника и осам чланова.

Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава Извршно веће, на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова Управног одбора, садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова Управног одбора који се именује.

Мандат председника и чланова Управног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 12.

Управни одбор:
1. доноси статут Завода;
2. доноси годишњи програм рада;
3. усваја финансијски план;
4. усваја извештај о пословању;
5. усваја завршни рачун;
6. одлучује о коришћењу средстава, у складу са Законом;
7. доноси одлуке о статусним променама, у складу са Законом,
8. обавља и друге послове утврђене Законом, актима Покрајине и Статутом.

Члан 13.

Надзорни одбор Завода има председника и два члана.

Председника и чланове Надзорног одбора, именује и разрешава Извршно веће, на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова Надзорног одбора, садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова Надзорног одбора који се именује.

Мандат председника и чланова Надзорног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 14.

Надзорни одбор:
1. врши надзор над законитошћу рада Завода;
2. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;
3. обавља и друге послове утврђене Законом и Статутом.

О резултатима извршеног надзора, Надзорни одбор извештава Извршно веће и Национални савет.

Члан 15.

Извршно веће и Национални савет имају право да директору и Управном одбору Завода, предлажу мере ради несметаног функционисања Завода и обављања делатности за које је Завод основан и да траже подношење других

извештаја који се односе на рад и пословање Завода, а који нису предвиђени овим актом, као и да предузимају друге мере којима се обезбеђују услови за обављање делатности Завода.

Члан 16.

Међусобна права, обавезе и одговорности, Извршно веће и Национални савет уређују уговором.

Члан 17.

Завод активно учествује у спровођењу политике покрајинског органа управе надлежног за област културе и надлежног за област остваривања права националних мањина.

Члан 18.

Извршно веће даје сагласност на Статут, Програм рада, Финансијски план, завршни рачун, акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Завода, по прибављеном мишљењу Националног савета.

Члан 19.

Завод подноси извештај о свом пословању Извршном већу и Националном савету, најмање једанпут годишње.

Члан 20.

За вршиоца дужности директора Завода, до именовања директора Завода, именује се Томислав Жигманов, проф. филозофије.

Члан 21.

Национални савет ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке, поднети Извршном већу предлог за именовање директора и председника и чланове Управног и Надзорног одбора.

Извршно веће ће именовати директора и председника и чланове Управног и Надзорног одбора у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Управни одбор Завода дужан је да у року од 30 дана од дана именовања донесе Статут Завода.

Члан 22.

Завод стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Члан 23.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-1/08

Носи Сад, 10. март 2008. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

Национални савет хрватске националне мањине

Број: 8/23

Суботица, 29. март 2008. године

Председник
Националног савета
хрватске националне мањине

Бранко Хорват, с.р.

На основу члана 21. став 1. тачке 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 42/91, 71/94, 79/2005 - др. закон, 81/2005 - испр. др. закона и 83/2005 - испр. др. закона) и члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Сл. лист СРЈ", број 11/2002) Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 31. марта 2009. године и Национални савет хрватске националне мањине, на седници одржаној 06. априла 2009. године донели су

Одлуку о измени Одлуке о оснивању Завода за културу војвођанских Хрвата

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2009 од 15.5.2009. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Завода за културу војвођанских Хрвата ("Службени лист АПВ", број 7/2008) члан 2. став 2 мења се и гласи:

"Седиште Завода је у Суботици, улица Харамбашићева број 14."

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-1/08

Нови Сад, 31. март 2009. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Синиша Лазић, с.р.

Национални савет хрватске националне мањине

Број: 1/19

Суботица, 06. април 2009. године

Председник
Националног савета хрватске националне мањине
Бранко Хорват, с.р.

На основу члана 21. став 1. тачке 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/2005 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона) и члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 11/02),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. марта 2008. године и Национални савет мађарске националне мањине, на седници одржаној 28. марта 2008. године донели су

Одлуку о оснивању Завода за културу војвођанских Мађара

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2008 од 7.4.2008. године.

Члан 1.

Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: Покрајина) заједно са Националним саветом мађарске националне мањине (у даљем тексту: Национални савет) оснива Завод за културу војвођанских Мађара (у даљем тексту: Завод) ради очувања, унапређења и развоја културе војвођанских Мађара.

Права и обавезе Покрајине као оснивача врши Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће).

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за културу војвођанских Мађара" "Vajdasági Magyar Művelődési Intézet".

Седиште Завода је у Сенти, Ул. Поштанска 18.

Члан 3.

Делатност Завода је:

- 22110 издавање књига, брошура, музичких књига и публикација
- 22130 издавање часописа и сличних периодичних издања
- 22140 издавање звучних записа
- 22220 остале штампарске услуге
- 22150 остала издавачка делатност
- 73201 Истраживање и експериментални развој у друштвеним наукама;
- 73202 Истраживање и експериментални развој у хуманистичким наукама;
- 74130 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења;
- 74140 Консалтинг и менаџмент послови;
- 74840 Остале пословне активности, на другом месту непоменуте;
- 92511 Делатност библиотека;
- 92512 Делатност архива;
- 92521 Делатност музеја, галерија и збирки;
- 92522 Заштита културних добара, природних и других знаменитости;
- 72400 Изградња база података;
- 63300 Делатност путничких агенција и туроператора; помоћ туристима, на другом месту непоменута.

Завод ће обављати и послове спољнотрговинског промета из области услуга а из оквира уписане делатности за коју се оснива, у складу са законом.

Члан 4.

Завод ће обављати делатност на основу својих програмских и планских докумената, одлука и закључака свих облика деловања (органа, радних тела, одбора), форумским и непосредним радом и укључивањем свих компетентних и заинтересованих организација и установа, представника републичких, покрајинских и општинских органа и појединаца из културе, просвете и образовања, науке, уметности и стваралаштва.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода обезбеђују оснивачи.

Износ средстава потребних за рад и програмску делатност Завода регулисаће се посебним уговорима на основу финансијског плана за сваку буџетску годину.

Члан 6.

Завод средства за рад и програмску активност обезбеђује из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине,
2. прихода остварених из сопствених делатности,

3. фондова, фондација, донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица,

4. других извора, у складу са законом.

Средства из става 1. овог члана користе се у складу са законом, овом одлуком, статутом Завода, програмом рада и финансијским планом Завода.

Члан 7.

За своје обавезе у правном промету, Завод одговара целокупном својом имовином.

Члан 8.

Органи Завода су:

- директор,
- управни одбор,
- надзорни одбор.

Члан 9.

Директор руководи Заводом.

Директора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета, на период од четири године, са могућношћу поновног именовања.

Услови које мора испуњавати кандидат за директора утврђују се статутом.

Члан 10.

Директор:

1. представља и заступа Завод;
2. организује и руководи радом Завода;
3. извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода;
5. предлаже програм рада;
6. предлаже акте које доноси управни одбор;
7. доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;
8. врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 11.

Управни одбор Завода има председника и осам чланова.

Председника и чланове управног одбора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова управног одбора садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова управног одбора који се именује.

Мандат председника и чланова управног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 12.

Управни одбор:

1. доноси статут Завода;
2. доноси годишњи програм рада;
3. усваја финансијски план;
4. усваја извештај о пословању;
5. усваја завршни рачун;
6. одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом;
7. доноси одлуке о статусним променама, у складу са законом,
8. обавља и друге послове утврђене законом, актима Покрајине и статутом.

Члан 13.

Надзорни одбор Завода има председника и два члана.

Председника и чланове надзорног одбора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова надзорног одбора садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова надзорног одбора који се именује.

Мандат председника и чланова надзорног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 14.

Надзорни одбор:

1. врши надзор над законитошћу рада Завода;

2. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;

3. обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

О резултатима извршеног надзора надзорни одбор извештава Извршно веће и Национални савет.

Члан 15.

Извршно веће и Национални савет имају право да директору и управном одбору Завода предлажу мере ради несметаног функционисања Завода и обављања делатности за које је Завод основан и да траже подношење других извештаја који се односе на рад и пословање Завода, а који нису предвиђени овим актом, као и да предузимају друге мере којима се обезбеђују услови за обављање делатности Завода.

Члан 16.

Међусобна права, обавезе и одговорности Извршно веће и Национални савет уређују уговором.

Члан 17.

Завод активно учествује у спровођењу политике покрајинског органа управе надлежног за област културе и надлежног за област остваривања права националних мањина.

Члан 18.

Извршно веће даје сагласност на статут, програм рада, финансијски план, завршни рачун, акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Завода, по прибављеном мишљењу Националног савета.

Члан 19.

Завод подноси извештај о свом пословању Извршном већу и Националном савету, најмање једанпут годишње.

Члан 20.

За вршиоца дужности директора Завода, до именовања директора Завода, именује се Хајнал Јене (Hajnal Jenő) из Сенте.

Члан 21.

Национални савет ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке поднети Извршном већу предлог за именовање директора и председника и чланове управног и надзорног одбора.

Извршно веће ће именовати директора и председника и чланове управног и надзорног одбора у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Управни одбор Завода дужан је да у року од 30 дана од дана именовања донесе статут Завода.

Члан 22.

Завод стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Члан 23.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-39/07

Нови Сад, 10. март 2008. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

Национални савет мађарске националне мањине

Број: 4/2008

Суботица 28. март 2008. године

Председник
Националног савета
мађарске националне мањине
Ласло Јожа, с.р.

На основу члана 21. став 1. тачке 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона) и члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 11/02),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. марта 2008. године и Национални савет румунске националне мањине, на седници одржаној 22. марта 2008. године донели су

Одлуку о оснивању Завода за културу војвођанских Румуна

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2008 од 7.4.2008. године.

Члан 1.

Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: Покрајина) заједно са Националним саветом румунске националне мањине (у даљем тексту: Национални савет) оснива Завод за културу војвођанских Румуна (у даљем тексту: Завод) ради очувања, унапређења и развоја културе војвођанских Румуна.

Права и обавезе Покрајине као оснивача врши Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће).

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за културу војвођанских Румуна" "Institutul de Culturã al Românilor din Voivodina".

Седиште Завода је у Зрењанину, Пупинова број 6.

Члан 3.

Делатност Завода је:

- 22110 издавање књига, брошура, музичких књига и публикација
- 22130 издавање часописа и сличних периодичних издања

- 22140 издавање звучних записа
- 22220 остале штампарске услуге
- 22150 остала издавачка делатност
- 73201 Истраживање и експериментални развој у друштвеним наукама;
- 73202 Истраживање и експериментални развој у хуманистичким наукама;
- 74130 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења;
- 74140 Консалтинг и менаџмент послови;
- 74840 Остале пословне активности, на другом месту непоменуте;
- 92511 Делатност библиотека;
- 92512 Делатност архива;
- 92521 Делатност музеја, галерија и збирки;
- 92522 Заштита културних добара, природних и других знаменитости;
- 72400 Изградња база података;
- 63300 Делатност путничких агенција и туроператора; помоћ туристима, на другом месту непоменута.

Завод ће обављати и послове спољнотрговинског промета из области услуга а из оквира уписане делатности за коју се оснива, у складу са законом.

Члан 4.

Завод ће обављати делатност на основу својих програмских и планских докумената, одлука и закључака свих облика деловања (органа, радних тела, одбора), форумским и непосредним радом и укључивањем свих компетентних и заинтересованих организација и установа, представника републичких, покрајинских и општинских органа и појединаца из културе, просвете и образовања, науке, уметности и стваралаштва.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода обезбеђују оснивачи.

Износ средстава потребних за рад и програмску делатност Завода регулисаће се посебним уговорима на основу финансијског плана за сваку буџетску годину.

Члан 6.

Завод средства за рад и програмску активност обезбеђује из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине,
2. прихода остварених из сопствених делатности,
3. фондова, фондација, донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица,
4. других извора, у складу са законом.

Средства из става 1. овог члана користе се у складу са законом, овом одлуком, статутом Завода, програмом рада и финансијским планом Завода.

Члан 7.

За своје обавезе у правном промету, Завод одговара целокупном својом имовином.

Члан 8.

Органи Завода су:

- директор,
- управни одбор,
- надзорни одбор.

Члан 9.

Директор руководи Заводом.

Директора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета, на период од четири године, са могућношћу поновног именовања.

Услови које мора испуњавати кандидат за директора утврђују се статутом.

Члан 10.

Директор:

1. представља и заступа Завод;
2. организује и руководи радом Завода;
3. извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода;
5. предлаже програм рада;
6. предлаже акте које доноси управни одбор;
7. доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;
8. врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 11.

Управни одбор Завода има председника и осам чланова.

Председника и чланове управног одбора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова управног одбора садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова управног одбора који се именује.

Мандат председника и чланова управног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 12.

Управни одбор:

1. доноси статут Завода;
2. доноси годишњи програм рада;
3. усваја финансијски план;
4. усваја извештај о пословању;
5. усваја завршни рачун;
6. одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом;
7. доноси одлуке о статусним променама, у складу са законом,
8. обавља и друге послове утврђене законом, актима Покрајине и статутом.

Члан 13.

Надзорни одбор Завода има председника и два члана.

Председника и чланове надзорног одбора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова надзорног одбора садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова надзорног одбора који се именује.

Мандат председника и чланова надзорног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 14.

Надзорни одбор:

1. врши надзор над законитошћу рада Завода;
2. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;
3. обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

О резултатима извршеног надзора надзорни одбор извештава Извршно веће и Национални савет.

Члан 15.

Извршно веће и Национални савет имају право да директору и управном одбору Завода предлажу мере ради несметаног функционисања Завода и обављања делатности за које је Завод основан и да траже подношење других извештаја који се односе на рад и пословање Завода, а који нису предвиђени овим актом, као и да предузимају друге мере којима се обезбеђују услови за обављање делатности Завода.

Члан 16.

Међусобна права, обавезе и одговорности Извршно веће и Национални савет уређују уговором.

Члан 17.

Завод активно учествује у спровођењу политике покрајинског органа управе надлежног за област културе и надлежног за област остваривања права националних мањина.

Члан 18.

Извршно веће даје сагласност на статут, програм рада, финансијски план, завршни рачун, акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Завода, по прибављеном мишљењу Националног савета.

Члан 19.

Завод подноси извештај о свом пословању Извршном већу и Националном савету, најмање једанпут годишње.

Члан 20.

За вршиоца дужности директора Завода, до именовања директора Завода, именује се Коста Рошу, новинар из Новог Сада.

Члан 21.

Национални савет ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке поднети Извршном већу предлог за именовање директора и председника и чланове управног и надзорног одбора.

Извршно веће ће именовати директора и председника и чланове управног и надзорног одбора у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Управни одбор Завода дужан је да у року од 30 дана од дана именовања донесе статут Завода.

Члан 22.

Завод стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Члан 23.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-36/07

Нови Сад, 10. март 2008. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

Национални савет румунске националне мањине

Број: 44/08

Нови Сад, 22. март 2008. године

Председник
Националног савета

румунске националне мањине
Даниел Петровић, с.р.

На основу члана 34. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 17/09), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 42/91, 71/94, 79/05 - др. Закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона), члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", бр. 11/02) и члана 16. став 2. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", бр. 72/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 16. фебруара 2010. године и Национални савет румунске националне мањине, на седници одржаној 02. марта 2010. године, донели су

Одлуку о измени Одлуке о оснивању Завода за културу војвођанских Румуна

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2010 од 23.3.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Завода за културу војвођанских Румуна ("Службени лист АПВ", број 7/08) члан 2. став 2. мења се и гласи:

"Седиште Завода је у Зрењанину, Улица Мирослава Тирше број 4."

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-36/07

У Новом Саду, 16. фебруара 2010. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Егереши Шандор, с.р.

Национални савет румунске националне мањине

Број: 44/10

У Новом Саду, 02. марта 2010. године

Председник
Националног савета
румунске националне мањине
Даниел Петрови

На основу члана 21. тачке 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона) и члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 11/02),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. марта 2008. године и Национални савет русинске националне мањине, на седници одржаној 28. марта 2008. године донели су

Одлуку о оснивању Завода за културу војвођанских Русина

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2008 од 7.4.2008. године.

Члан 1.

Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: Покрајина) заједно са Националним саветом русинске националне мањине (у даљем тексту: Национални савет) оснива Завод за културу војвођанских Русина (у даљем тексту: Завод) ради очувања, унапређења и развоја културе војвођанских Русина.

Права и обавезе Покрајине као оснивача врши Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће).

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за културу војвођанских Русина" "Завод за културу войводянских Руснацох".

Седиште Завода је у Руском Крстуру, Фрушкогорска 64.

Члан 3.

Делатност Завода је:

- 22110 издавање књига, брошура, музичких књига и публикација;
- 22130 издавање часописа и сличних периодичних издања;
- 22140 издавање звучних записа;
- 22220 остале штампарске услуге;
- 22150 остала издавачка делатност;
- 73201 Истраживање и експериментални развој у друштвеним наукама;
- 73202 Истраживање и експериментални развој у хуманистичким наукама;
- 74130 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења;
- 74140 Консалтинг и менаџмент послови;
- 74840 Остале пословне активности, на другом месту непоменуте;
- 92511 Делатност библиотека;
- 92512 Делатност архива;
- 92521 Делатност музеја, галерија и збирки;
- 92522 Заштита културних добара, природних и других знаменитости;
- 72400 Изградња база података;
- 63300 Делатност путничких агенција и туроператора; помоћ туристима, на другом месту непоменута.

Завод ће обављати и послове спољнотрговинског промета из области услуга а из оквира уписане делатности за коју се оснива, у складу са законом.

Члан 4.

Завод ће обављати делатност на основу својих програмских и планских докумената, одлука и закључака свих облика деловања (органа, радних тела, одбора), форумским и непосредним радом и укључивањем свих компетентних и заинтересованих организација и установа, представника републичких, покрајинских и општинских органа и појединаца из културе, просвете и образовања, науке, уметности и стваралаштва.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода обезбеђују оснивачи.

Износ средстава потребних за рад и програмску делатност Завода регулисаће се посебним уговорима на основу финансијског плана за сваку буџетску годину.

Члан 6.

Завод средства за рад и програмску активност обезбеђује из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине,
2. прихода остварених из сопствених делатности,
3. фондова, фондација, донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица,
4. других извора, у складу са законом.

Средства из става 1. овог члана користе се у складу са законом, овом одлуком, статутом Завода, програмом рада и финансијским планом Завода.

Члан 7.

За своје обавезе у правном промету, Завод одговара целокупном својом имовином.

Члан 8.

Органи Завода су:
- директор,
- управни одбор,
- надзорни одбор.

Члан 9.

Директор руководи Заводом.

Директора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета, на период од четири године, са могућношћу поновног именовања.

Услови које мора испуњавати кандидат за директора утврђују се статутом.

Члан 10.

Директор:
1. представља и заступа Завод;
2. организује и руководи радом Завода;
3. извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода;
5. предлаже програм рада;
6. предлаже акте које доноси управни одбор;
7. доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;
8. врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 11.

Управни одбор Завода има председника и осам чланова.

Председника и чланове управног одбора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова управног одбора садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова управног одбора који се именује.

Мандат председника и чланова управног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 12.

Управни одбор:
1. доноси статут Завода;
2. доноси годишњи програм рада;
3. усваја финансијски план;
4. усваја извештај о пословању;
5. усваја завршни рачун;
6. одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом;
7. доноси одлуке о статусним променама, у складу са законом;
8. обавља и друге послове утврђене законом, актима Покрајине и статутом.

Члан 13.

Надзорни одбор Завода има председника и два члана.

Председника и чланове надзорног одбора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова надзорног одбора садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова надзорног одбора који се именује.

Мандат председника и чланова надзорног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 14.

Надзорни одбор:

1. врши надзор над законитошћу рада Завода;

2. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;

3. обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

О резултатима извршеног надзора надзорни одбор извештава Извршно веће и Национални савет.

Члан 15.

Извршно веће и Национални савет имају право да директору и управном одбору Завода предлажу мере ради несметаног функционисања Завода и обављања делатности за које је Завод основан и да траже подношење других извештаја који се односе на рад и пословање Завода, а који нису предвиђени овим актом, као и да предузимају друге мере којима се обезбеђују услови за обављање делатности Завода.

Члан 16.

Међусобна права, обавезе и одговорности Извршно веће и Национални савет уређују уговором.

Члан 17.

Завод активно учествује у спровођењу политике покрајинског органа управе надлежног за област културе и надлежног за област остваривања права националних мањина.

Члан 18.

Извршно веће даје сагласност на статут, програм рада, финансијски план, завршни рачун, акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Завода, по прибављеном мишљењу Националног савета.

Члан 19.

Завод подноси извештај о свом пословању Извршном већу и Националном савету, најмање једанпут годишње.

Члан 20.

За вршиоца дужности директора Завода, до именовања директора Завода, именује се Мирослав Кевежди, професор филозофије из Новог Сада.

Члан 21.

Национални савет ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке поднети Извршном већу предлог за именовање директора и председника и чланове управног и надзорног одбора.

Извршно веће ће именовати директора и председника и чланове управног и надзорног одбора у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Управни одбор Завода дужан је да у року од 30 дана од дана именовања донесе статут Завода.

Члан 22.

Завод стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Члан 23.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-37/07

Нови Сад, 10. март 2008. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

Национални савет русинске националне мањине

Број: 54/08

Нови Сад, 28. март 2008. године

Председник
Националног савета
русинске националне мањине
Славко Орос, с.р.

На основу члана 34. алинеја 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. Закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона), члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 11/02) и члана 16. став 2. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", бр. 72/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 07. децембра 2011. године и Национални савет русинске националне мањине, на седници одржаној 17. децембра 2011. године, донели су

Одлуку о измени Одлуке о оснивању Завода за културу војвођанских Русина

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2011 од 14.12.2011. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Завода за културу војвођанских Русина ("Службени лист АПВ", број 7/08), у члану 1. став 2. речи: "Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће)" замењују се речима: "Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада)", а у члану 9. став 2, члану 11. став 2, члану 13. став 2, члану 14. став 2, чл. 15, 16, 18, 19, 21. став 1. и 2. речи: "Извршно веће" замењују се речима: "Покрајинска влада" у одговарајућем падежу.

Члан 2.

У Одлуци о оснивању Завода за културу војвођанских Русина ("Службени лист АПВ", број 7/08) члан 2. став 2. мења се и гласи:

"Седиште Завода је у Новом Саду, Улица Футошка број 2/III."

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-37/07

Нови Сад, 07. децембар 2011. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Бранимир Митровић, с.р.

Национални савет русинске националне мањине

Број: 260-5/11

Руски Крстур, 17. децембар 2011. године

Председник
Националног савета русинске националне мањине
Славко Рац, с.р.

На основу члана 21. став 1. тачке 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона) и члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 11/02),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. марта 2008. године и Национални савет словачке националне мањине, на седници одржаној 27. марта 2008. године донели су

Одлуку о оснивању Завода за културу војвођанских Словака

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2008 од 7.4.2008. године.

Члан 1.

Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: Покрајина) заједно са Националним саветом словачке националне мањине (у даљем тексту: Национални савет) оснива Завод за културу војвођанских Словака (у даљем тексту: Завод) ради очувања, унапређења и развоја културе војвођанских Словака.

Права и обавезе Покрајине као оснивача врши Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће).

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за културу војвођанских Словака" "Ústav pre kultúru vojvodinských Slovákov".

Седиште Завода је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 1/V.

Члан 3.

Делатност Завода је:

- 22110 издавање књига, брошура, музичких књига и публикација;
- 22130 издавање часописа и сличних периодичних издања;
- 22140 издавање звучних записа;
- 22220 остале штампарске услуге;
- 22150 остала издавачка делатност;
- 73201 Истраживање и експериментални развој у друштвеним наукама;

- 73202 Истраживање и експериментални развој у хуманистичким наукама;
- 74130 Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења;
- 74140 Консалтинг и менаџмент послови;
- 74840 Остале пословне активности, на другом месту непоменуте;
- 92511 Делатност библиотека;
- 92512 Делатност архива;
- 92521 Делатност музеја, галерија и збирки;
- 92522 Заштита културних добара, природних и других знаменитости;
- 72400 Изградња база података;
- 63300 Делатност путничких агенција и туроператора; помоћ туристима, на другом месту непоменута.

Завод ће обављати и послове спољнотрговинског промета из области услуга а из оквира уписане делатности за коју се оснива, у складу са законом.

Члан 4.

Завод ће обављати делатност на основу својих програмских и планских докумената, одлука и закључака свих облика деловања (органа, радних тела, одбора), форумским и непосредним радом и укључивањем свих компетентних и заинтересованих организација и установа, представника републичких, покрајинских и општинских органа и појединаца из културе, просвете и образовања, науке, уметности и стваралаштва.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода обезбеђују оснивачи.

Износ средстава потребних за рад и програмску делатност Завода регулисаће се посебним уговорима на основу финансијског плана за сваку буџетску годину.

Члан 6.

Завод средства за рад и програмску активност обезбеђује из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине,
2. прихода остварених из сопствених делатности,
3. фондова, фондација, донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица,
4. других извора, у складу са законом.

Средства из става 1. овог члана користе се у складу са законом, овом одлуком, статутом Завода, програмом рада и финансијским планом Завода.

Члан 7.

За своје обавезе у правном промету, Завод одговара целокупном својом имовином.

Члан 8.

Органи Завода су:

- директор,
- управни одбор,
- надзорни одбор.

Члан 9.

Директор руководи Заводом.

Директора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета, на период од четири године, са могућношћу поновног именовања.

Услови које мора испуњавати кандидат за директора утврђују се статутом.

Члан 10.

Директор:

1. представља и заступа Завод;
2. организује и руководи радом Завода;
3. извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода;
5. предлаже програм рада;
6. предлаже акте које доноси управни одбор;
7. доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;
8. врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 11.

Управни одбор Завода има председника и осам чланова.

Председника и чланове управног одбора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова управног одбора садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова управног одбора који се именује.

Мандат председника и чланова управног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 12.

Управни одбор:

1. доноси статут Завода;
2. доноси годишњи програм рада;
3. усваја финансијски план;
4. усваја извештај о пословању;
5. усваја завршни рачун;
6. одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом;
7. доноси одлуке о статусним променама, у складу са законом;
8. обавља и друге послове утврђене законом, актима Покрајине и статутом.

Члан 13.

Надзорни одбор Завода има председника и два члана.

Председника и чланове надзорног одбора именује и разрешава Извршно веће на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова надзорног одбора садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова надзорног одбора који се именује.

Мандат председника и чланова надзорног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 14.

Надзорни одбор:

1. врши надзор над законитошћу рада Завода;
2. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;
3. обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

О резултатима извршеног надзора надзорни одбор извештава Извршно веће и Национални савет.

Члан 15.

Извршно веће и Национални савет имају право да директору и управном одбору Завода предлажу мере ради несметаног функционисања Завода и обављања делатности за које је Завод основан и да траже подношење других

извештаја који се односе на рад и пословање Завода, а који нису предвиђени овим актом, као и да предузимају друге мере којима се обезбеђују услови за обављање делатности Завода.

Члан 16.

Међусобна права, обавезе и одговорности Извршно веће и Национални савет уређују уговором.

Члан 17.

Завод активно учествује у спровођењу политике покрајинског органа управе надлежног за област културе и надлежног за област остваривања права националних мањина.

Члан 18.

Извршно веће даје сагласност на статут, програм рада, финансијски план, завршни рачун, акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Завода, по прибављеном мишљењу Националног савета.

Члан 19.

Завод подноси извештај о свом пословању Извршном већу и Националном савету, најмање једанпут годишње.

Члан 20.

За вршиоца дужности директора Завода, до именовања директора Завода, именује се Милина Склабински, магистар уметности из Новог Сада.

Члан 21.

Национални савет ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке поднети Извршном већу предлог за именовање директора и председника и чланове управног и надзорног одбора.

Извршно веће ће именовати директора и председника и чланове управног и надзорног одбора у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Управни одбор Завода дужан је да у року од 30 дана од дана именовања донесе статут Завода.

Члан 22.

Завод стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Члан 23.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-38/07

Нови Сад, 10. март 2008. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

Национални савет словачке националне мањине

Број: 02-90

Нови Сад, 27. март 2008. године

Председник
Националног савета
словачке националне мањине

Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 21. став 1. тачке 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 42/91, 71/94, 79/2005 - др. закон, 81/2005 - испр. др. закона и 83/2005 - испр. др. закона) и члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Сл. лист СРЈ", број 11/2002) Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 31. марта 2009. године и Национални савет словачке националне мањине, на седници одржаној 09. априла 2009. године донели су

Одлуку о измени Одлуке о оснивању Завода за културу војвођанских Словака

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2009 од 15.5.2009. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Завода за културу војвођанских Словака ("Службени лист АПВ", број 7/2008) члан 2. став 2. мења се и гласи:

"Седиште Завода је у Новом Саду, улица Његошева број 16/II/7."

Члан 2

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-38/07

Нови Сад, 31. март 2009. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Синиша Лазић, с.р.

Национални савет словачке националне мањине

Број: 02-189

Нови Сад, 09. април 2009. године

Председник
Националног савета
словачке националне мањине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 2. став 1. тачка 3. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) и члана 7. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Сл. гласник РС", број 6/2002), Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 14. јула 2004. године, донело је

Одлуку о установама и програмима у области културе за које се обезбеђују средства у буџету Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2004 од 21.7.2004. године.

Члан 1.

Овом одлуком одређују се установе у области културе за чији се рад и програме у целости или већим делом обезбеђују средства у буџету Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајина) и програми установа и других организација културе којима се доприноси развоју културе у Покрајини и обезбеђује развој културе народа и националних мањина за које се средства обезбеђују у буџету Покрајине.

Одлуком се утврђују начин и поступак за додељивање ових средстава.

Члан 2.

Из буџета Покрајине обезбеђују се средства за плате, додатке, накнаде и друга примања запослених у установама културе, средства за рад, сталне трошкове, инвестиционо одржавање и средства за текуће поправке и одржавање, и то за:

- Покрајински завод за заштиту споменика културе у Новом Саду;
- Архив Војводине у Новом Саду;
- Српско народно позориште у Новом Саду;
- Музеј савремене ликовне уметности у Новом Саду, и
- Позоришни музеј Војводине у Новом Саду.

Из буџета Покрајине обезбеђују се средства за програме рада ових установа у висини 2/3 потребних средстава, а 1/3 средстава за програме рада ових установа обезбеђује се из буџета Републике Србије.

Средства за заштиту споменика културе коју обавља Покрајински завод за заштиту споменика културе обезбеђују се у целини у буџету Републике Србије.

Члан 3.

Из буџета Покрајине обезбеђују се средства за обављање матичне делатности у библиотекама које обављају матичне функције на територији Покрајине, и то: Библиотеке Матице српске у Новом Саду, Градске библиотеке у Новом Саду, Градске библиотеке "Жарко Зрењанин" у Зрењанину, Градске библиотеке "Карло Бијелицки" у Сомбору, Градске библиотеке у Панчеву, Библиотеке "Глигорије Возаревић" у Сремској Митровици, Градске библиотеке у Суботици и Народне библиотеке "Јован Поповић" у Кикинди.

Из буџета Покрајине обезбеђују се средства за трошкове наведене у ставу 1. овог члана у висини 2/3 потребних средстава, а 1/3 средстава обезбеђује се из буџета Републике Србије.

Члан 4.

Из буџета Покрајине обезбеђују се средства за програме мреже архива на територији Покрајине, и то за архиве у: Новом Саду, Панчеву, Зрењанину, Сремској Митровици, Кикинди, Суботици, Белој Цркви, Сомбору и Сенти.

Из буџета Покрајине обезбеђују се средства за трошкове наведене у ставу 1. овог члана у висини 2/3 потребних средстава, а 1/3 средстава обезбеђује се из буџета Републике Србије.

Члан 5.

Из буџета Покрајине обезбеђују се у целини средства за рад, сталне трошкове, инвестиционо одржавање, средства за текуће поправке и одржавање и средстава за програме установа у области културе и уметности чији је оснивач Покрајина, и то:

- Завода за културу Војводине у Новом Саду,
- Спомен-збирке Павла Бељанског у Новом Саду, и
- Галерије ликовне уметности - Поклон-збирке Рајка Мамузића у Новом Саду.

Члан 6.

Из буџета Покрајине обезбеђују се средства за плате, додатке, накнаде и друга примања запослених, средства за рад, сталне трошкове, инвестиционо одржавање, средства за текуће поправке и одржавање и средстава за програме Народног позоришта - Nêpszinház - Narodnog kazališta у Суботици, у складу са Одлуком о организацији установе Народног позоришта -Nêpszinház у Суботици.

Из буџета Покрајине обезбеђују се средства за трошкове наведене у ставу 1. овог члана у висини 1/2 потребних средстава.

Члан 7.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за програме Војвођанских симфоничара у Новом Саду, у складу са Протоколом о реализацији програма Војвођанских симфоничара.

Члан 8.

Из буџета Покрајине обезбеђују се средства за две премијере и двадесет репризних представа установа у области позоришног стваралаштва националних мањина, основаних за територију Покрајине, и то за:

• Словачко војвођанско позориште у Бачком Петровцу,

• Професионалну сцену на румунском језику у Вршцу - Народно позориште "Стерија", и

• Русинско народно позориште "Петар Ризнич Ђађа" у Руском Крстуру.

Члан 9.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за сталне трошкове, трошкове текућих поправки и одржавања и део средстава за програме установа културе којима се доприноси развоју културе и уметности народа и националних мањина у Покрајини, и то за:

• Галерију слика Саве Шумановића у Шиду,

• Галерију наивне уметности у Ковачици,

• Спомен галерију "Стојан Трумић" у Тителу,

• Галерију наивне уметности у Уздину, и

• Задужбину и Музеј Михајла Пупина у Идвору.

Из буџета Покрајине обезбеђују се средства за трошкове наведене у ставу 1. овог члана у висини 1/2 потребних средстава.

Члан 10.

Из буџета Покрајине могу се обезбедити и средства за сталне трошкове, средства за рад, програме, средства за инвестиционо одржавање и текуће поправке и одржавање других установа културе чији је оснивач локална самоуправа, а којима се доприноси развоју културе и уметности у Покрајини.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине одлучује о обезбеђивању средстава из става 1. овог члана, на предлог покрајинског секретаријата надлежног за послове културе.

Члан 11.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за значајна остварења у свим областима којима се доприноси развоју културе и уметности народа и националних мањина у Покрајини, и то за:

• књижевне, музичке, музичко-сценске, позоришне, филмске, ликовне и рецитаторске манифестације којима се доприноси развоју културе и уметности у Покрајини;

• програме којима се доприноси развоју позоришног стваралаштва народа и националних мањина у Покрајини (гостовања врхунских позоришних представа за одрасле и за децу, професионалних и аматерских ансамбала и прва извођења нових оригиналних и преведених драмских дела и драматизованих дела аутора из СЦГ, и друге програме у овој области од значаја за Покрајину);

• програме којима се доприноси развоју издавачке и библиотечке делатности народа и националних мањина у Покрајини (издавање капиталних и других вредних дела из области уметности и културе на српском језику и на језицима националних мањина које живе у Покрајини, превођење значајних дела са српског језика на језике националних мањина у Покрајини и дела са језика националних мањина на српски језик, као и дела са неког од језика националних мањина на неки други језик националних мањина, и друге програме у овој области од значаја за Покрајину),

• издавање значајних часописа за културу и уметност на језицима народа и националних мањина које живе у Покрајини, као и часописа за децу и омладину од значаја за развој културе и уметности у Покрајини;

• за набавку књига за библиотеке у Покрајини ради опремања библиотечких фондова;

• програме којима се доприноси развоју музичког и музичко-сценског стваралаштва у Покрајини (гостовања врхунских музичких ансамбала и уметника-солиста, и други програми у овој области од значаја за Покрајину),

• програме заштите непокретне и покретне културне баштине у Покрајини (истраживања, ископавања и презентовања археолошких локалитета, издавање значајних и вредних књига из области заштите културне баштине, израда или осавремењавање сталних поставки установа заштите културне баштине, савремене начине презентовања програма и пројеката у области заштите културне баштине у дигиталној форми, организовање тематских изложби установа заштите од значаја, сарадња установа заштите у АП Војводини ради организовања заједничких програма у земљи и иностранству, и друге пројекте у овој области од значаја за Покрајину);

• програме којима се доприноси развоју и презентацији ликовног и примењеног уметничког стваралаштва Војводине (организовање изложби из свих области културе и уметности, програми мултимедијалне и алтернативне уметности у местима Војводине, програме уметничких колонија од значаја за развој ликовне и примењене уметности Покрајине);

• програме којима се подстиче и развија филмско стваралаштво у Покрајини и остали видови кинематографије (производња дугометражних, краткометражних - играних и документарних и анимираних филмова и њихова презентација);

• мултикултуралне пројекте, алтернативне смерове и нове технологије у уметности за припаднике народа и националних мањина који живе у Покрајини;

• програме талентованих младих уметника и врхунских стваралаца у области културе и уметности који доприносе даљем развоју културе и уметности народа и националних мањина у Покрајини;

• програме чувања, неговања, подстицања и презентација наредног стваралаштва, музичког и фолклорног наслеђа који доприносе очувању културног идентитета народа и националних мањина који живе у Покрајини;

• стварање услова за развој култура и уметности националних мањина и етничких група које живе у Покрајини, и то програме националних савета основаних за сваку националну мањину, и

• друге програме у области културе и уметности којима се доприноси развоју културе и уметности у Покрајини или обезбеђује развој културе припадника народа и националних мањина у Покрајини.

Члан 12.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за стварање услова за развој културе и уметности у економски недовољно развијеним општинама у Покрајини по остварењу уступљених прихода буџета општина и Града Новог Сада по становнику.

Члан 13.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за програме најзначајнијих књижевних, позоришних, филмских, ликовних, музичких и музичко-сценских манифестација, фестивала и смотри од изузетног значаја за развој културе и уметности у Покрајини, Републици Србији и Државној заједници СЦГ, и то за:

• музичко и музичко сценско стваралаштво:

- Новосадске музичке свечаности - НОМУС у Новом Саду,
- Међународни фестивал Џез - импровизована музика у Кањижи,
- Међународни фестивал нове музике - ИНТЕРЗОНЕ у Новом Саду,
- Новосадски jezz фестивал у Новом Саду,
- Пијанистички меморијал Исидор Бајић у Новом Саду,
- Фестивал Златна тамбурица у Новом Саду,
- Дани Јосифа Маринковића Обзорје на Тиси - Фестивал српске соло песме и композиторски конкурс у Новом Бечеју,
- Такмичење соло певача Никола Цвејић у Руми, и
- EXIT - Nois Summer Festival у Новом Саду;

• ликовно стваралаштво:

- Међународни симпозијум скулптуре у теракоти Тера у Кикинди,
- Ликовна колонија Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине у Чортановцима,
- Сазив акварелиста Југославије и Сликарски сазив сликара који се баве класичном сликарском техником у Ечки код Зрењанина
- ФОРМА - Бијенална изложба примењене уметности и дизајна Војводине у Новом Саду,
- Ликовни сусрет у Суботици,
- Графички атеље Ликовног сусрета у Суботици,
- Интернационална уметничка радионица Стакло у Панчеву,
- Интернационални бијенале младих у Вршцу, и
- Новосадски салон у Новом Саду.

• позоришно стваралаштво:

- Драмски фестивал Стеријино позорје у Новом Саду,
- Фестивал професионалних позоришта Војводине,
- Интернационални фестивал алтернативног и новог театра - ИНФАНТ у Новом Саду,
- Међународни фестивал позоришта за децу у Суботици,
- Фестивал еколошког позоришта за децу и младе у Бачкој Паланци,

• филмско стваралаштво:

- Фестифал европског филма - ЕУРОНС у Новом Саду,
- Међународни филмски фестивал Палић у Суботици,
- Међународни видео фестивал Видеомедеја у Новом Саду,
- Фестифал домаћег играног филма Новосадска арена у Новом Саду,

- Међународна манифестација филмског и фото стваралаштва на тему: Живот села - ЖИСЕЛ у Омољици, и

- МЕФЕСТ - Међународни фестивал туристичког, еколошког и спортског филма у Врднику;

• књижевно стваралаштво:

- Змајеве дечије игре у Новом Саду (фестивал стваралаштва за децу и Децембарски Змајдани),

- Бранково коло у Сремским Карловцима,

- Међународна књижевна колонија Српског књижевног друштва у Чортановцима,

- Дани Милоша Црњанског у Иланџи,

- Меморијал Мирослав Антић у Мокрину,

- Књижевно-ликовна манифестација Липарске вечери - Ђурини дани у Српској Црњи,

- Колонија књижевника у Кањижи, и

- Књижевна манифестација Фонда Тодор Манојловић у Зрењанину.

Члан 14.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за програме издавања најзначајнијих часописа за културу и уметност на језицима народа и националних мањина који живе у Покрајини и дечијих часописа, и то:

• на српском језику:

- "Летопис Матице српске", издавач: Матица српска у Новом Саду,

- "Поља", издавач: Културни центар Новог Сада у Новом Саду,

- "Сцена", издавач: Стеријино позорје у Новом Саду,

- "Домети", издавач: Градска библиотека "Карло Бијелицки " у Сомбору,

- "Руковет", издавач: НИП "Суботичке новине" у Суботици,

- "Свеске", издавач: Заједница књижевника Панчева,

- "Улазница" издавач: Градска народна библиотека "Жарко Зрењанин" у Зрењанину,

- "Чувар баштине", издавач: Културни форум у Сремској Митровици,

- "Златна греда", издавач Друштво књижевника Војводине у Новом Саду,

- "Сунчани сат", КПЗ Сремска Митровица,

- "Свети Дунав", издавач: Невладина организација "Свети Дунав" у Новом Саду,

- "Арт магазин" издавач: УПИДИВ, у Новом Саду;

- "Digital arts", издавач: УПИДИВ у Новом Саду,

- "Натрон", издавач: Арт пројект у Зрењанину,

- "Стање ствари", издавач: Савез студената Филозофског факултета у Новом Саду,

- "Кровови", издавач: Културни центар "Карловачка уметничка радионица" у Сремским Карловцима,

- "Сити фокус", издавач: Агенција Сити фокус у Бечеју,

- "Квартал", издавач: Удружење књижевника и књижевних преводилаца, у Панчеву,

- "Северни бункер", издавач: ЈП Информативни центар у Кикинди,

- "Арт контекст", издавач: Центар за визуелну културу Конкордија у Вршцу, и

- "Екозер", издавач: Друштво за заштиту животне средине ФТН у Новом Саду.

• на мађарском језику:

- "Aracs", издавач ДО "Aracs" у Суботици, и

- "Uzenet", издавач: Књижевна заједница у Суботици.

• на словачком језику:

- "Novy život", издавач: АД Штампарија "Култура" у Бачком Петровцу, и

- "Либер", издавач: Библиотека "Штефан Хомола" у Бачком Петровцу.

• на румунском језику:

- "Лумина", издавач: НИУ "Либертатеа" у Панчеву, и

- "Традиција", издавач: Румунско друштво за етнографију и фолклор у Новом Саду,

• на русинском језику:

- "Ерато над куцуром", издавач: Друштво за русински језик, књижевност и културу у Новом Саду,

- "Шветлосц", издавач: НИУ "Руске слово" у Новом Саду, и

- "Студиа рутеника", издавач: Друштво за русински језик, књижевност и културу у Новом Саду.

• на хрватском језику:

- "Класје наших равни", издавач: Матица хрватска у Суботици.

• на украјинском језику:

- "Украјинско слово", издавач: Друштво за украјински језик, књижевност и културу Војводине у Новом Саду.

• двојезични часописи:

- "Ромологија", издавач: Друштво Војводине за језик, књижевност и културу Рома у Новом Саду (на ромском и српском језику),

- "Орбис", издавач: Уметничка радионица "Кањишки круг" у Кањижи (на српском и мађарском језику),

- "Оглинда - Огледало", Издавач: КПЗ Сечањ (на српском и румунском језику), и

- "Наше слово", издавач: "Наше слово" у Новом Саду и Москви (на српском и руском језику).

• мултијезички часописи:

- "Мост", издавач: Завод за културу Војводине у Новом Саду.

- Web магазин "Etna", издавач: Удружење грађана "Etna", Сента (на српском и мађарском језику),

• часописи за децу и омладину:

- "Детињство", издавач: Змајеве дечје игре у Новом Саду (на српском и енглеском језику),

- "Невен " и "Мали невен", издавач: "Дневник" Холдинг у Новом Саду (на српском језику),

- "Машталица", Издавач: Креативна радионица у Новом Саду,

- "Кикиндијанци", издавач: Дом омладине у Кикинди (на српском језику),

- "Képes ifjuság", издавач: ДОО "Форум" у Новом Саду (на мађарском језику),

- "Jó pajtás" и "Mézes kalács" издавач ДОО "Amicus - Jó pajtás" у Новом Саду (на мађарском језику),

- "Tinereta" и "Bucuria copilor", издавач НИУ "Либертатеа" у Панчеву (на румунском језику),

- "Зворничка", издавач: АД Штампарија "Култура" у Бачком Петровцу (на словачком језику),

- "Vzlet", издавач: НИУ "Хлас луду" Нови Сад (на словачком језику), и

- "Мак" и "Zahratka", издавач НИУ "Руске слово" у Новом Саду (на русинском језику).

Члан 15.

Покрајински секретаријат за образовање и културу расписује конкурс за суфинансирање програма и пројеката у појединим областима културног и уметничког стваралаштва, и то за:

• област заштите културне баштине у Аутономној Покрајини Војводини,

• програме, пројекте и фестивале у области професионалног врхунског уметничког стваралаштва народа и националних мањина у Аутономној Покрајини Војводини,

• снимање дугометражних и краткометражних (играних, играно-документарних и документарних) и анимираних филмова у Аутономној Покрајини Војводини,

• објављивање књига од значаја за културу и уметност народа и националних мањина у Аутономној Покрајини Војводини,

• превођење значајних дела, и

• програме и пројекте фестивала и смотри професионалних и аматерских установа, организација, удружења, група и самосталних уметника у области савременог и народног уметничког стваралаштва националних мањина у Аутономној Покрајини Војводини.

Члан 16.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за културне, васпитно - образовне, зоопедагошке и друге едукативне програме рада за децу и омладину у Зоолошком врту на Палићу који се реализује кроз летње кампове, радионице, семинаре, предавања и друге садржаје.

Члан 17.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за програме Савеза организације слепих и слабовидих Војводине и то за програме издавачке и библиотечке делатности за слепе и слабовиде.

Члан 18.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за:

• програме сарадње у области културе и уметности са установама и организацијама у државној заједници Србија и Црна Гора,

• програме којима се доприноси очувању и презентацији културног стваралаштва Срба у Мађарској, Румунији и Хрватској, и

• програме међународне и регионалне сарадње у области културе и уметности.

Члан 19.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за:

• програме обележавања јубиларних годишњица значајних догађаја и личности из културе и уметности Војводине, и

• део средстава за награђивање стваралаца у култури и уметности, установа и организација у области културе за врхунска остварења у области културе и уметност.

Члан 20.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за:

• програме организација које се баве културним стваралаштвом хендикепираних лица,

• програме научноистраживачког рада и стручног усавршавања у области уметности и културе у земљи и у иностранству, и за

• изградњу мреже јединственог информационог система у библиотечкој, архивској, музејској и галеријској делатности и делатности заштити споменика културе.

Члан 21.

Из буџета Покрајине обезбеђује се део средстава за изградњу и опремање објеката културе од значаја за развој културе и уметности у Војводини.

Члан 22.

Покрајински секретар за образовање и културу доноси решење о начину расподеле средстава за програме из члана 2. до 9. ове одлуке у складу са годишњим програмом рада установа културе и уметности које су усвојили њихови управни одбори и специфичностима њихових програма.

Пројекти и програми из члана 11. и 15. ове одлуке суфинансирају се на основу јавног конкурса за финансирање програма и пројеката у појединим областима културног и уметничког стваралаштва који расписује Покрајински секретаријат за образовање и културу у октобру текуће године за наредну годину.

Члан 23.

Покрајински секретаријат за образовање и културу образује комисије за избор програма и пројеката у појединим областима културе и уметничког стваралаштва по конкурсима из члана 15. ове одлуке.

Комисије из става 1. овог члана дају стручно мишљење о програмима и пројектима пристиглим на конкурсе и предлажу избор програма и пројеката који ће се суфинансирати из буџета Покрајине.

Комисија из става 1. овог члана одлучује на основу пословника о раду и критеријума и мерила за обезбеђивање средстава за програме у области културе и уметности које утврђује Покрајински секретаријат за образовање и културу.

Члан 24.

Покрајински секретар за образовање и културу одлучује о додели средстава из члана 22.

Члан 25.

Корисник средстава обавезан је да до краја календарске године поднесе покрајинском секретаријату за образовање и културу извештај о раду за који су обезбеђена средства, односно да у року од 15 дана од дана реализовања програма поднесе извештај о реализацији програма са одговарајућом документацијом.

Члан 26.

Покрајински секретар за образовање донеће, у оквиру средстава утврђених у буџету Аутономне Покрајине Војводине за финансирање потреба у области културе, оквирни план финансирања појединих области предвиђених овом одлуком, у року од 30 дана од дана усвајања буџета Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 27.

Покрајински секретаријат за образовање и културу подноси на крају календарске године извештај Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине о реализацији средстава по овој одлуци.

Члан 28.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о установама и програмима у области културе за коју се обезбеђују средства у буџету Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 16/2002).

Члан 29.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 401-00340/2004.

Нови Сад, 14. јул 2004. г.

Председник
Извршног већа АП Војводине
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", бр. 17/91), а у вези са чланом 5. став 1. тачка 6. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. септембра 2003. године, донела је

Одлуку о утврђивању мреже Завода за заштиту споменика културе на територији Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2003 од 9.10.2003. године.

Члан 1.

Овом Одлуком утврђује се мрежа завода за заштиту споменика културе на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 2.

Послове заштите непокретних културних добара за територију утврђену овом Одлуком обављају:

1) Покрајински завод за заштиту споменика културе Нови Сад за територију општина: Апатин, Кула, Оџаци, Сомбор, Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Бечеј, Врбас, Жабаљ, Србобран, Сремски Карловци, Темерин и Тител;

2) Завод за заштиту споменика културе града Новог Сада за територију општине Нови Сад и општине Петроварадин;

3) Завод за заштиту споменика културе Панчево за територију општина: Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковачица, Ковин, Опово, Панчево и Пландиште;

4) Завод за заштиту споменика културе Сремска Митровица за територију општина: Инђија, Ириг, Пећинци, Рума, Сремска Митровица, Стара Пазова и Шид;

5) Завод за заштиту споменика културе Зрењанин за територију општина: Сечањ, Житиште, Зрењанин, Нова Црња и Нови Бечеј;

6) Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица за територију општина: Бачка Топола, Мали Иђош, Суботица, Ада, Кањижа, Кикинда, Нови Кнежевац, Сента и Чока.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 022-27

Нови Сад, 24. септембра 2003. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Ненад Чанак, с.р.

На основу члана 2. тачке 14. подтачке 10. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02 и 23/02) а у вези са чланом 5. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број: 6/2002),

Извршно веће АП Војводине, на седници одржаној 29. јула 2003. године, донело је

Одлуку о утврђивању функције матичне установе Архива Војводине у Новом Саду у области заштите архивске грађе и регистратурског материјала

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2003 од 16.8.2003. године.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се функција установе Архива Војводине у Новом Саду, као матичне установе у области заштите архивске грађе и регистратурског материјала на територији Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајина).

Члан 2.

Архив Војводине у Новом Саду, као матична установа, поред своје основне делатности:

- прати и проучава заштиту архивске грађе и регистратурског материјала на територији Покрајине и предлаже мере за њено унапређење;
- прати развој архивске службе и предлаже мере за њено унапређење на територији Покрајине;
- остварује увид у стање културних добара (архивске грађе и регистратурског материјала) и предузима мере у вези са њиховом заштитом и коришћењем на територији Покрајине;
- води евиденцију установа заштите архивске грађе и регистратурског материјала на територији Покрајине;
- врши стручни надзор над радом архива на територији Покрајине, и налаже мере за отклањање утврђених недостатака;
- води регистре за архивску грађу и регистратурски материјал по врстама, као и документацију о тим културним добрима на територији Покрајине;
- образује и води компјутерски информациони центар архивске грађе по врстама на територији Покрајине;
- врши надзор, прати и предузима мере за заштиту архивске грађе од изузетног значаја на територији Покрајине;
- утврђује архивску грађу од великог значаја на територији Покрајине;
- организује полагање стручних испита за запослене у архивама на територији Покрајине;
- доноси стручна упутства о условима и начину чувања, коришћења и одржавања архивске грађе и регистратурског материјала, стара се о њиховом спровођењу, у архивама на територији Покрајине;
- стара се о стручном усавршавању радника који раде на заштити архивске грађе и регистратурског материјала;
- пружа стручну помоћ и унапређује рад на заптити архивске грађе и регистратурског материјала, нарочито у погледу савремених метода рада;
- доставља предлог Архиву Србије за проглашавање архивске грађе од изузетног значаја;
- иницира и предлаже мрежу архивских установа;
- иницира доношење, измену и допуну подзаконских аката којим се регулише делатност заштите архивске грађе.

Члан 3.

Средства за обављање матичне делатности Архива Војводине у Новом Саду обезбеђује се у буџету Покрајине.

Члан 4.

Ова одлука објавиће се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине.".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 630-00012/2003-01

Нови Сад, 29. јул 2003. год.

Председник Извршног већа

Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 2. тачке 14. подтачке 10. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези са чланом 5. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број: 6/2002),

Извршно веће АП Војводине, на седници одржаној 19. фебруара 2003. године, донело је

Одлуку о утврђивању функције матичне установе Музеја Војводине у Новом Саду у области заштите покретних културних добара

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2003 од 6.3.2003. године.

I

Овом одлуком утврђује се функција установе Музеја Војводине у Новом Саду, као матичне установе у области заштите покретних културних добара на територији Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајина) од значаја за археологију, ликовну уметност пре 1900-те године, нумизматику, историју Покрајине, етнологију, етнографију и примењену уметност.

II

Музеј Војводине у Новом Саду, као матична установа, поред своје основне делатности:

- води евиденцију установа заштите покретних културних добара на територији Покрајине;
- остварује увид у стање покретних културних добара и предузима мере у вези са њиховом заштитом и коришћењем на територији Покрајине;
- врши стручни надзор над радом музејских установа на територији Покрајине;
- пружа стручну помоћ и унапређује рад на заштити покретних културних добара, нарочито у погледу примене савремених метода стручног рада, на територији Покрајине;
- стара се о стручном усавршавању радника који раде на пословима заштите музејске грађе у Покрајини;
- предузима мере техничке заштите на покретним културним добрима од изузетног значаја на територији Покрајине;
- води регистре за покретна културна добра по врстама, као и документацију о тим културним добрима на територији Покрајине;
- организује полагање стручних испита за запослене у музејима на територији Покрајине;
- доставља предлог Народном музеју у Београду, музејској установи од националног значаја, за проглашавање покретних културних добара на територији Покрајине која су од изузетног и великог значаја.

III

Средства за обављање матичне делатности Музеја Војводине у Новом Саду обезбеђују се у буџету Покрајине.

IV

Ова одлука објавиће се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00568/2002-01

Нови Сад, 19. фебруар 2003. год.

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.

На основу члана 6. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о установљавању награде Аутономне покрајине Војводине и покрајинских признања ("Службени лист АПВ", број: 54/18), као и чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 30. јануара 2019. године, донела је

Покрајинску уредбу о поступку за доделу покрајинских признања

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2019 од 30.1.2019. године, а ступила је на снагу 7.2.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском уредбом утврђује се поступак за доделу покрајинских признања.

Члан 2.

Покрајинска признања додељују се за значајна остварења у следећим областима:

1. култура - за подстицај развоју културе;
2. уметност - за посебан допринос уметничком стваралаштву;
3. наука - за научно остварење, односно научни рад, који представља допринос развоју научне области, објављен у научној и стручној литератури, одговарајућим научним часописима или другим начином јавног саопштавања;
4. образовање - за изузетне резултате постигнуте у васпитно-образовном раду, предшколским установама, основним и средњим школама, васпитачима у предшколским установама, наставницима у основним и средњим школама и педагозима и психолозима у овим установама са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине;
5. привреда - за дугогодишњи рад у привреди и изузетне резултате у свим областима привређивања, као и за допринос у остваривању економског развоја Аутономне покрајине Војводине;
6. спорт - најбољим спортистима и спортским организацијама за рад или резултате изузетне вредности, којима су дали значајан допринос афирмацији, развоју и унапређивању спорта;
7. равноправност полова - за изузетан допринос у области равноправности полова;

8. људска и мањинска права - за ангажовање и постигнуте резултате у области заштите људских и мањинских права, унапређивања толеранције, једнакости и равноправности.

Покрајинска признања додељују се поводом датума од покрајинског значаја, и то:

1) покрајинска признања из става 1. т. 1), 4), 5), 6) и 7) овог члана додељују се 25. новембра;

2) покрајинска признања из става 1. т. 2) и 3), овог члана додељују се 15. маја;

3) покрајинско признање из става 1. тачка 8) овог члана додељује се 10. децембра.

Члан 3.

Покрајинско признање додељује се за резултате постигнуте у години која претходи години у којој се оно додељује.

Члан 4.

Поступак за доделу покрајинског признања спроводи покрајински орган управе у чијем је делокругу област за коју се признање додељује.

Члан 5.

За доделу покрајинског признања из члана 2. став 1. т. 2) и 3) ове покрајинске уредбе, покрајински орган управе у чијем је делокругу област за коју се признање додељује најкасније до 1. марта објављује у дневним новинама јавни позив са обавештењем о условима за доделу покрајинског признања и року за достављање предлога кандидата.

За доделу покрајинског признања из члана 2. став 1. т. 1), 4), 5), 6), 7) и 8) ове покрајинске уредбе, покрајински орган управе у чијем је делокругу област за коју се признање додељује најкасније до 1. октобра у дневним новинама објављује јавни позив са обавештењем о условима за доделу признања и року за достављање предлога кандидата.

Члан 6.

Право предлагања кандидата за покрајинска признања имају правна и физичка лица.

Предлози кандидата за покрајинска признања достављају се покрајинском органу управе у чијем је делокругу област за коју се признање додељује.

Члан 7.

Предлог се доставља у писаној форми са образложењем и садржи назнаку области за коју се кандидат предлаже, као и податке о кандидату и резултатима његовог рада.

Уз предлог, доставља се и одговарајућа документација која се после одлучивања о додели покрајинског признања не враћа предлагачу.

Члан 8.

Покрајински орган управе у чијем је делокругу област за коју се покрајинско признање додељује, у року од 10 дана од дана истека рока за достављање предлога кандидата, сачињава листу предложених кандидата коју, са комплетном документацијом, доставља Комисији за доделу Покрајинске награде и покрајинских признања (у даљем тексту: Комисија).

Члан 9.

Одлуку о додели покрајинског признања доноси Комисија.

Стручне и административне послове за Комисију обавља покрајински орган у чијој је надлежности област за коју се предлаже признање.

Члан 10.

Члан Комисије не може да буде кандидат за доделу покрајинског признања.

Члан 11.

Покрајинско признање додељује се у виду дипломе и у новчаном износу.

Облик и садржина дипломе из става 1. овог члана утврдиће се на основу идејног решења које ће изабрати Комисија након спроведеног јавног позива.

Висина новчаног износа покрајинског признања утврђује се у нето износу од 100.000,00 динара са припадајућим порезима и доприносима.

Члан 12.

Комисија је самостална у раду.

Рад Комисије је јаван.

Комисија доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Члан 13.

Комисија о свом раду подноси извештај Покрајинској влади, у року од 30 дана након доношења одлуке о додели покрајинских признања.

Члан 14.

На рад Комисије сходно се примењују одредбе Пословника о раду Покрајинске владе.

Члан 15.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 02-8/2019

Нови Сад, 30. јануар 2019. године

Председник
Покрајинске владе

Игор Мировић, с.р.

На основу члана 4. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о установљавању награде Аутономне покрајине Војводине и покрајинских признања ("Службени лист АПВ", број: 54/18) и чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 30. јануара 2019. године, донела је

Покрајинску уредбу о поступку за доделу Награде Аутономне покрајине Војводине "Михајло Пупин"

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2019 од 30.1.2019. године, а ступила је на снагу 7.2.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском уредбом утврђује се поступак за доделу Награде Аутономне покрајине Војводине "Михајло Пупин" (у даљем тексту: Награда), која се додељује 25. новембра, као највише признање физичком лицу за дугогодишњи рад, лично залагање и изузетне резултате у свим областима стваралаштва, чиме је дат трајан допринос развоју Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Одлуку о додели Награде доноси Комисија за доделу покрајинске награде и покрајинских признања (у даљем тексту: Комисија).

Члан 3.

Комисија, најкасније до 1. марта, у дневним новинама објављује јавни позив са обавештењем о условима за доделу Награде, као и о року за предлагање кандидата.

Члан 4.

Право предлагања кандидата за Награду имају правна и физичка лица.

Предлози за Награду достављају се Комисији најкасније до 31. августа у години у којој се Награда додељује, путем Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама.

По истеку рока за подношење предлога за Награду Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама доставља приспеле предлоге Комисији.

Члан 5.

Предлог се доставља у писаној форми са образложењем и садржи податке о кандидату и резултатима његовог рада.

Уз предлог, доставља се и одговарајућа документација која се после одлучивања о додели Награде не враћа предлагачу.

Члан 6.

Награда се додељује у виду дипломе, уметничког предмета и новчаног износа.

Облик и садржина дипломе и уметничког предмета из става 1. овог члана утврдиће се на основу идејног решења које ће изабрати Комисија након спроведеног јавног позива.

Висина Награде утврђује се у нето износу од 200.000,00 динара, са припадајућим порезима и доприносима.

Члан 7.

Члан Комисије предложен за Награду не учествује у раду Комисије у години за коју је предложен.

Члан 8.

Комисија је самостална у раду.

Рад Комисије је јаван.

Комисија доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Члан 9.

Одлуку о додели Награде саопштава председник Комисије, на свечаности поводом прославе 25. новембра.

Члан 10.

Комисија о свом раду подноси извештај Покрајинској влади, у року од 30 дана од доношења одлуке о додели Награде.

Члан 11.

На рад Комисије сходно се примењују одредбе Пословника о раду Покрајинске владе.

Члан 12.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 02-7/2019

Нови Сад, 30. јануар 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 41. став 1. тачка 1. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", бр. 99/09 и 67/12 - Одлука УС), члана 77. и 78. Закона о култури ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 13/16 и 30/16 - испр.) и члана 16, 24. став 2. и 34. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АП Војводине", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама доноси

Правилник о начину, критеријумима и мерилима за суфинансирање текућих расхода и издатака установа културе и других субјеката у култури које својим програмима превазилазе локални значај и трајније задовољавају културне потребе грађана Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2018 од 13.4.2018. године, а ступио је на снагу 21.4.2018.

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређује начин, мерила и критеријуми за суфинансирање текућих расхода и издатака установа културе и других субјеката у култури регистрованих у Аутономној покрајини Војводини, који се не финансирају редовно из буџета АП Војводине (у даљем тексту: установе културе) које својим програмима превазилазе локални значај и трајније задовољавају културне потребе грађана у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина).

Члан 2.

Покрајински секретар за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама (у даљем тексту: покрајински секретар) посебним решењем, за сваку буџетску годину, утврђује списак установа културе, чији ће се текући расходи и издаци суфинансирати из буџета АП Војводина са раздела Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама (У даљем тексту: Секретаријат).

Члан 3.

Висина средстава за суфинансирање текућих расхода и издатака установа културе, на годишњем нивоу, не може премашити износ од 45% од укупних

текућих расхода и издатака установе културе, чији се текући расходи и издаци суфинансирају.

Члан 4.

Установе културе из члана 1. овог правилника подносе Секретаријату захтев за суфинансирање текућих расхода и издатака и достављају:

1. Програм рада за текућу годину усвојен од стране управног одбора/скупштине установе, односно другог субјекта у култури,
2. Финансијски план за текућу годину усвојен од стране управног одбора/скупштине установе, односно другог субјекта у култури,
3. Захтев за суфинансирање дела текућих расхода и издатака за текућу годину са описом активности и утврђеном расподелом трошкова која се траже од Секретаријата,
4. Стратешки развојни план за пет година усвојен од стране управног одбора/скупштине установе односно другог субјекта у култури и
5. Извештаје о петогодишњем раду, усвојен од стране управног одбора/скупштине установе односно другог субјекта у култури.

Члан 5.

Секретаријат суфинансира део текућих расхода и издатака установа културе из члана 1. овог правилника из буџета АП Војводине уколико испуњавају најмање три од доле наведених критеријума:

1. својим програмима превазилазе простор својих локалних самоуправа и трајније задовољавају културне потребе грађана у АП Војводини;
2. у својим фондовима и збиркама поседују грађу и друге предмете (музејске експонате, уметничко-историјска дела, архивску грађу, стару и ретку књигу, кинотечки материјал и друго) који имају својство културног добра на основу Закона о културним добрима и по свом садржају и вредности представљају јединствене фондове и збирке у АП Војводини и Републици Србији;
3. имају седиште у неразвијеним и слабије развијеним јединицама локалне самоуправе;
4. својом основном програмском делатношћу представљају посебност, препознатљиву на културној мапи АП Војводине и Републике Србије;
5. у значајној мери доприносе афирмацији културног наслеђа и уметничког стваралаштва српског народа и националних мањина - националних заједница у АП Војводини, обезбеђује очување њиховог културног идентитета и реализују пројекте којима се промовише мултикултуралност;
6. својим програмским садржајима и резултатима рада евидентно примењују савремене принципе, моделе и стандарде рада и тиме у значајној мери унапређују промоцију културног и уметничког стваралаштва, примењују савремене технологије и дигитализацију културног наслеђа и стваралаштва и брину се о заштити и презентацији културног наслеђа и очување нематеријалног наслеђа српског народа и националних мањина - националних заједница у АП Војводини,
7. својим програмима квалитетно и у већој мери доприносе промоцији и презентацији културе и уметности АП Војводине у земљи и иностранству, и
8. имају успостављену сарадњу и успешно реализоване пројекте са сродним установама у земљи и иностранству.

Члан 6.

На основу достављене документације, утврђене овим Правилником, покрајински секретар доноси решење којим, за сваку буџетску годину утврђује списак установа културе чији ће се текући расходи и издаци суфинансирати из буџета и износ средстава за сваког корисника појединачно. Средства се одобравају у складу са буџетом АП Војводине и финансијским планом Секретаријата.

Обавезу за доделу средстава Секретаријат преузима на основу уговора о суфинансирању, у складу са законом. Овим уговором ће бити регулисана међусобна права и обавезе уговорних страна. Уговором одобрена средства подлежу контроли буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине у погледу примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 7.

Установе културе којима се на годишњем нивоу суфинансира део текућих расхода и издатака, дужне су да, најкасније до 31. децембра текуће године доставе финансијски извештај и доказе о наменском коришћењу средстава, оверен од стране одговорног лица.

Члан 8.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину, критеријумима и мерилима за суфинансирање текућих расхода и издатака установа културе и других субјеката у култури у АП Војводини које својим програмима превазилазе локални значај и трајније задовољавају културне потребе грађана АП Војводини ("Сл. лист АП Војводине", број 61/16).

Број: 137-451-2344/2018-06

Нови Сад, 10. април 2018. године

Покрајински секретар

Драгана Милошевић, с.р.

На основу члана 77. Закона о култури ("Службени гласник РС", број 72/09, 13/06 и 30/06 - испр.) и члана 15, 16. став 2. и 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14 и 54/14 - др. одлука), покрајински секретар за културу и јавно информисање доноси

Правилник о начину, критеријумима и мерилима за суфинансирање дела текућих расхода и издатака репрезентативних удружења у АП Војводини и других уметничких удружења и савеза којима се доприноси развоју културе у АП Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2016 од 17.4.2016. године, а ступио је на снагу 15.4.2016.

Члан 1.

Овим Правилником се ближе уређују начин, мерила и критеријуми за суфинансирање дела текућих расхода и издатака репрезентативних удружења у АП Војводини и других уметничких удружења и савеза којима се доприноси развоју културе и уметности у АП Војводини.

Члан 2.

Суфинансирање текућих расхода и издатака врши се на основу и у износу утврђеним буџетом АП Војводине и финансијским планом Покрајинског секретаријата на културу и јавно информисање (у даљем тексту: Секретаријат), на годишњем нивоу, по основу уговора о суфинансирању који закључују Секретаријат и корисник средстава, на основу достављене документације.

Покрајински секретар за културу и јавно информисање (у даљем тексту: покрајински секретар) посебном одлуком, за сваку буџетску годину, утврђује репрезентативна удружења и друга уметничка удружења и савеза у АП Војводини чији ће се део текућих расхода и издатака суфинансирати из буџета Секретаријата, на основу овог правилника и у складу са финансијским могућностима Секретаријата.

Члан 3.

Висина средстава за суфинансирање текућих расхода и издатака установа културе и других субјеката у култури из става 1. овог члана не може премашити износ од 45% њихових укупних текућих расхода и издатака, на годишњем нивоу.

Члан 4.

Репрезентативних удружења и друга уметничка удружења из члана 1. овог правилника, приликом подношења захтева за суфинансирање, достављају Секретаријату:

1. програм рада удружења за текућу годину,
2. финансијски план за текућу годину, са утврђеном расподелом трошкова која се траже од Секретаријата,
3. извештај о петогодишњем раду и стратешки развојни план за наредних пет година.

Члан 5.

Секретаријат суфинансира део текућих расхода и издатака установа културе и других субјеката у култури из члана 1. овог правилника из буџета АП Војводине уколико испуњавају најмање три доле наведена критеријума:

1) имају статус репрезентативног удружења у култури утврђен Одлуком Владе Републике Србије, или спадају у друга уметничка удружења и савезе којима се доприноси развоју културе и уметности у АП Војводини;

2) својом делатношћу превазилазе простор својих локалних самоуправа и трајније задовољавају културне потребе грађана у АП Војводини;

3) својом основном програмском делатношћу представљају посебност, препознатљиву на културној мапи АП Војводине и Републике Србије;

4) у значајној мери доприносе афирмацији културног наслеђа и уметничког стваралаштва народа и националних мањина - националних заједница у АП

Војводини, обезбеђује очување њиховог културног идентитета и реализују пројекте којима се промовише мултикултуралност;

5) својим програмским садржајима и резултатима рада евидентно примењују савремене принципе, моделе и стандарде рада и тиме у значајној мери унапређују промоцију културног и уметничког стваралаштва, заштиту културне баштине и очување нематеријалног наслеђа народа и националних мањина - националних заједница у АП Војводини, и

6) својим програмима квалитетно и у већој мери доприносе промоцији културе и уметности АП Војводине у земљи и иностранству и имају успостављену сарадњу и успешно реализоване пројекте са сродним установама у земљи и иностранству.

Члан 6.

Правилник ће бити објављен у "Службеном листу АП Војводине".

Члан 7.

Правилник ступа на снагу даном доношења.

Број: 132-451-47/2014-04

Датум: 15. април, 2016. године

Покрајински секретар за културу и јавно информисање

Славиша Грујић, с.р.

На основу члана 76. став 6. Закона о култури ("Службени гласник РС", број 72/09) и члана 15, 16. став 2. и 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14 и 54/14 - др. одлука), покрајински секретар за културу и јавно информисање доноси

Правилник о начину, критеријумима и мерилима за избор програма и пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2016 од 27.1.2016. године, а ступио је на снагу 26.1.2016.

Члан 1.

Овим Правилником се ближе уређују начин, мерила и критеријуми за избор програма и пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета АП Војводине.

Члан 2.

Финансирање и суфинансирање програма и пројеката у култури, као и програма и пројеката уметничких, односно стручних и научних истраживања у култури (у даљем тексту: програми и пројекти) врши се на основу јавног конкурса (у даљем тексту: Конкурс) који расписује Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 3.

Конкурс се објављује на званичној интернет страни Секретаријата, у "Службеном листу АП Војводине", у једном од дневних јавних гласила на српском језику које покрива целу територију АП Војводине и у јавним гласилима на језицима националних мањина - националних заједница у службеној употреби у АП Војводини.

Члан 4.

О избору програма и пројеката по расписаном Конкурсу одлучују комисије за избор програма и пројеката.

Комисије се образују за следеће области културне делатности:

1) производњу филмова у АП Војводини;

2) набавку књига и других публикација за јавне општинске и градске библиотеке у АП Војводини;

3) пројекте и програме у области заштите и очувања културног наслеђа у АП Војводини;

4) пројекте и програм у области заштите и очувања традиционалног народног стваралаштва Срба у АП Војводини и удружења Срба у Мађарској, Хрватској и Румунији;

5) програме и пројекте очувања, унапређења и развоја културе и уметности националних мањина - националних заједница у АП Војводини, у које спада савремено уметничко стваралаштво и заштита нематеријалног културног наслеђа;

6) издавачку делатност у АП Војводини на српском језику и језицима националних мањина - националних заједница;

7) пројекте и програме у култури у области савременог уметничког стваралаштва АП Војводине.

Комисије из става 1. овог члана, које чине председник и најмање два члана, образује Секретаријат.

Члан 5.

Право учешћа на конкурсима имају подносиоци пријава који испуњавају све опште услове:

1) субјекти у култури у смислу чл. 21. Закона о култури и други субјекти у култури у складу са чланом 73. Закона о култури, осим установа чији је оснивач АП Војводина;

2) програм или пројекат којим се конкурише мора бити искључиво из области културе и уметности;

3) пријава се подноси у року који је утврђен конкурсом;

4) конкурсна документација мора да садржи опис пројекта, реалан и одржив финансијски план и неопходну документацију:

- оверену и потписану изјаву од стране овлашћеног лица Подносиоца пријаве;
- фотокопију Потврде о регистрацији подносиоца пријаве код надлежног органа;
- фотокопију Потврде о пореском идентификационом броју;
- званичан доказ о рачуну у банци.

Секретаријат задржава право да од подносиоца који су благовремено поднели пријаве по потреби затражи додатну документацију и информације.

Непотпуне и неблаговремене пријаве на конкурсима неће бити разматране.

Пријаве корисника којима је Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање током претходне две године доделио средства на име финансирања или суфинансирања програма и пројеката, а који нису поднели извештај о њиховој реализацији, неће се узимати у разматрање.

Секретаријат неће финансирати и суфинансирати пројекте и програме који вређају људско достојанство, угрожавају људска права или заговарају мржњу и насиље.

Испуњеност прописаних услова утврђују овлашћена лица у Секретаријату.

Мерила за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у култури

Производња филмова у АП Војводини

Члан 6.

Приликом избора пројеката за суфинансирање производње филмова у АП Војводини, оценом од нула до три (0-3) се оцењује сваки од следећих критеријума:

- квалитет, значај и садржајна оригиналност и иновативност понуђеног пројекта;
- тема и садржај сценарија се базирају на особи, лику, догађајима или простору који чине део културног и историјског миљеа АП Војводине;
- реализација пројекта у целости или делом на територији АП Војводине;
- допринос реализацији пројекта од стране аутора и/или филмских радника са територије АП Војводине;
- успешност претходних филмских пројеката редитеља филма (учешћа на фестивалима, награде);
- капацитет продуцента да спроведе предложени пројекат (успешност претходних филмских пројеката - учешћа на фестивалима, награде);
- изводљивост пројекта, реалан буџет, финансијски и временски план и различити облици суфинансирања (копродукција, партнерство и слично);
- подстицање стваралаштва младих аутора и филмских радника у области кинематографије;
- подстицање филмског стваралаштва за децу, младе и припаднике осетљивих друштвених група;
- очекивана привлачност пројекта за домаћи и инострани културни простор.

Члан 7.

Учесник конкурса за суфинансирање производње документарних, документарно - играних и анимираних филмова дужан је да Секретаријату достави следећу документацију:

- основне податке о продуценту (назив, адреса, значајни претходни пројекти, опремљеност и др.);
- фотокопију Решења Агенције за привредне регистре (АПР) о упису у Регистар - са описом делатности за коју је регистрован;
- два примерка сценарија (за анимиране филмове обавезно доставити књигу снимања - storyboard);
- две потписане рецензије;
- листу аутора са кратком биографијом;
- за младог редитеља дебитантског филма: препоруку реномираног филмског аутора и/или професора;
- детаљан финансијски план за реализацију филма;
- износ средстава подносиоца пријаве у финансирању реализације филма;
- податке о обезбеђеним средствима из буџета и/или на основу удруживања средстава са домаћим или страним партнерима, донаторима и сл. (са доказима о њиховом учешћу у финансирању филма);
- износ средстава који се тражи од Секретаријата.

Секретаријат ће суфинансирати до 50% буџета продукције, осим када су у питању филмови са тешким и сложеним садржајем и нискобуџетни филмови, где је могуће суфинансирати до 90% буџета продукције.

Кориснику средстава је дозвољено да ван територије Републике Србије потроши највише 20% додељених средстава.

Набавка књига и других публикација за јавне општинске и градске библиотеке у АП Војводини

Члан 8.

На Конкурсу за суфинансирање набавке књига и других публикација за библиотеке могу да учествују јавне општинске и градске библиотеке чији су оснивачи локалне самоуправе и које су регистроване на подручју АП Војводине.

Расподела средстава за набавку књига вршиће се пропорционално броју активних чланова јавне општинске или градске библиотеке у односу на укупан број становника те општине или града.

Члан 9.

Секретаријат ће додељивати средства библиотекама за набавку књига и других публикација које значајно доприносе развоју и популаризацији науке, културе и уметности и обезбеђују допуну и обнављање фондова јавних општинских и градских библиотека у АП Војводини, објављених на српском језику, језицима националних мањина - националних заједница и страним језицима.

Заштита и очување културног наслеђа у АП Војводини

Члан 10.

Пројекти и програми у области заштите и очувања културног наслеђа који се финансирају и суфинансирају из буџета АП Војводине подељени су према тематским областима:

- истраживање, заштита, очување и промоција непокретног културног наслеђа;

- истраживање, заштита, очување и промоција покретног и нематеријалног културног наслеђа и

- међурегионална сарадња у области заштите културног наслеђа.

Приликом избора пројеката и програма заштите, очувања и промоције непокретног, покретног и нематеријалног културног наслеђа, оценом од један до пет (1-5) се оцењују критеријуми из више категорија.

Капацитет носиоца/партнера на пројекту (категорија укупно носи 5 бодова):

1) досадашње искуство и резултати у области у којој се реализује пројекат.

Квалитет пројекта или програма (категорија укупно носи 45 бодова):

1) допринос истраживању, заштити, очувању, евиденцији, валоризацији, презентацији и одрживом коришћењу непокретног, покретног и нематеријалног културног наслеђа;

2) категорија, степен угрожености и препознатљивости културног наслеђа,

3) допринос развоју информационог друштва, примени савремених метода, унапређивању и побољшавању услова рада у области заштите, очувања и презентације културног наслеђа;

4) учешће релевантних стручњака у реализацији пројектних активности;

5) одрживост пројекта;

6) допринос развоју и промовисању мултикултуралности и интеркултуралности кроз заштиту културног наслеђа;

7) допринос пројекта са аспекта развоја и унапређења струке, едукације, примене стандарда и метода рада;

8) допринос упознавању и популаризацији културног наслеђа код деце и младих и ширењу свести о значају очувања и промовисања културног наслеђа за заједницу;

9) допринос повећавању доступности, препознатљивости и популаризацији културног наслеђа.

Међусекторска сарадња (категорија укупно носи 10 бодова):

1) допринос умрежавању јавних институција у области заштите културног наслеђа и невладиног сектора у земљи и региону;

2) мултидисциплинарност пројекта или програма и његова повезаност са осталим областима - образовањем, руралним развојем, туризмом, науком, предузетништвом и одрживим економским развојем.

Децентрализација (категорија укупно носи 10 бодова):

1) допринос пројекат очувању и развоју регионалних и културних идентитета и унапређења заштите културног наслеђа на локалном и регионалном нивоу;

2) допринос стварању услова за равномеран културни развој у АП Војводини.

Значај пројекта или програма на међурегионалном плану (категорија укупно носи 10 бодова):

1) допринос развоју међурегионалне сарадње и промовисању културе АП Војводине у иностранству;

2) допринос укључивању носиоца у међународне мреже и пројекте и имплементација примера добре праксе.

Утицај на буџет АП Војводине (категорија укупно носи 20 бодова):

1) усклађеност структуре трошкова са активностима на пројекту;

2) оправданост тражених средстава од Секретаријата;

3) структура суфинансирања пројекта или програма;

4) економичност коришћења средстава.

Члан 11.

На Конкурсу за финансирање и суфинансирање пројеката и програма у области заштите непокретног културног наслеђа у АП Војводини могу да учествују искључиво органи локалне самоуправе или територијално надлежне установе заштите културних добара, и то са пројектима заштите категорисаних споменика културе за које је:

- израђена планско-техничка документација (о чему се доставља копија пројекта као доказ) за пројекте код којих је то неопходно или код којих постоји пројектна документација;
- одређена намена и корисник;
- издато коначно решење надлежног органа о условима за извођење мера техничке заштите и других радова, и
- издато коначно решење надлежног органа о сагласности на пројекат и решење о одређивању лица за вршење конзерваторског надзора.

Документација о испуњености наведених услова обавезно се доставља уз конкурсну пријаву.

Заштита и очување традиционалног народног стваралаштва Срба у АП Војводини и удружења Срба у Мађарској, Хрватској и Румунији

Члан 12.

Пројекти и програми у области заштите и очувања традиционалног народног стваралаштва Срба који се суфинансирају из буџета АП Војводине подељени су према следећим тематским областима:

- истраживање, заштита и очување традиционалног народног стваралаштва Срба у АП Војводини, и
- истраживање, заштита и очување традиционалног народног стваралаштва Срба у Мађарској, Хрватској и Румунији.

Приликом избора пројеката и програма заштите, очувања и промоције непокретног, покретног и нематеријалног културног наслеђа, оценом од један до пет (1-5) се оцењују следећи критеријуми:

1) допринос истраживању, прикупљању, обради, заштити, валоризацији, евидентирању и неговању традиционалног народног стваралаштва Срба у циљу очувања њиховог културног идентитета;

2) допринос презентацији традиционалног народног стваралаштва Срба на високом уметничком нивоу и у складу са савременим стандардима и методама;

3) допринос подстицању међусобне сарадње установа, организација и појединаца Срба у Мађарској, Хрватској и Румунији и сарадње са установама, организацијама и стручњацима из земље ради унапређења евидентирања, заштите, неговања и презентовања традиционалног народног стваралаштва, реализације заједничких пројеката, унапређења знања и примене савремених научних и стручних стандарда;

4) допринос јачању капацитета, умрежавање и унапређење рада појединаца, установа и организација Срба у АП Војводини и удружења Срба у Мађарској, Хрватској и Румунији на пројектима заштите културног наслеђа и неговања традиционалног народног стваралаштва;

5) допринос упознавању и промовисању традиционалног народног стваралаштва Срба у АП Војводини и Срба у Мађарској, Хрватској и Румунији код деце и младих и ширењу свести о значају неговања традиционалног народног стваралаштва и укљученост деце и младих у реализацију пројекта;

6) допринос унапређењу и осавремењавању услова за доступност садржаја, грађе, предмета, знања или услуга јавности;

7) допринос усавршавању и едукацији у области неговања традиционалног народног стваралаштва Срба у АП Војводини и Срба у Мађарској, Хрватској и Румунији;

8) допринос обележавању јубилеја везаних за значајне личности и историјске догађаје;

9) значај пројекта за развој, едукацију, иновирање стандарда и метода рада и постизање нових резултата у области неговања традиционалног народног стваралаштва Срба у АП Војводини и Срба у Мађарској, Хрватској и Румунији;

10) наставак вишегодишњих пројеката који су показали значајне резултате у претходним годинама, односно фазама;

11) публиковање и презентација резултата пројеката у земљи и иностранству;

12) допринос пројекта развоју регионалне и међурегионалне сарадње у области неговања и презентовања традиционалног народног стваралаштва Срба у АП Војводини и Срба у Мађарској, Хрватској и Румунији;

13) допринос пројекта едукацији и промоцији знања о значају и вредновању традиционалног народног стваралаштва за очување идентитета и посебности заједнице;

14) остварена подршка јединица локалне самоуправе, других партнера и организација у остваривању пројеката,

15) подршка културно-уметничком аматеризму у неразвијеним и мање развијеним срединама АП Војводине,

16) допринос социјалној интеграцији, развоју креативних и уметничких потенцијала, подизању свести и едукацији особа са инвалидитетом кроз пројекте у области неговања традиционалног народног стваралаштва Срба у АП Војводини и Срба у Мађарској, Хрватској и Румунији и реализација пројеката у којима су особе са инвалидитетом непосредни учесници, а не само корисници.

Очување, унапређење и развој културе и уметности националних мањина - националних заједница у АП Војводини

Члан 13.

Пројекти и програми очувања, унапређења и развоја културе и уметности националних мањина - националних заједница у АП Војводини, који се суфинансирају из буџета АП Војводине, подељени су према тематским областима.

1) У циљу развоја савременог уметничког стваралаштва националних мањина - националних заједница које живе на територији АП Војводине обезбеђују се средства за суфинансирање програма и пројеката и то у следећим областима:

- књижевно стваралаштво,
- аматерско позоришно стваралаштво и интерпретација, репертоарни програм аматерских позоришта на језицима националних мањина - заједница,
- музичко и музичко-сценско стваралаштво и плес,
- ликовно, примењено и мултимедијално стваралаштво,

- програми гостовања у земљи и иностранству,
- награде за значајна остварења у области уметности.

2) У циљу заштите, неговања и презентације нематеријалног културног наслеђа националних мањина - националних заједница које живе на територији АП Војводине обезбедиће се средства за суфинансирање програма и пројеката који се односе на области:

- изворни народни плес, изворне народне песме и музика, народни обичаји и веровања и стари народни занати:
- очување, развој и подстицање неговања традиционалне народне културе;
- фестивали и такмичења од изузетног значаја за очување посебности националних мањина - националних заједница на територији АП Војводине;
- прикупљање података на терену, истраживање, документовање, издавање брошура, каталога;
- стварање услова за рад фолклорних ансамбала, изворних народних оркестара и певачких група, радионица старих народних заната (израда народних ношњи, набавка и поправка традиционалних инструмената, набавка основних сировина и опреме за рад радионица старих заната);
- стварање, презентација и промовисање нових садржаја заснованих на заштити културног наслеђа (израда нових кореографија за фолклорне ансамбле, издавање CD-а са изворном народном музиком, гостовања и сл.);
- изложбе, конкурсне изложбе и такмичења рукотворина старих народних заната (припрема и пропратни рад), и
- унапређење квалитета презентације традиционалног народног стваралаштва кроз едукацију (стручни семинари, курсеви, летњи кампови, радионице).

Приликом избора пројеката и програма очувања, унапређења и развоја културе и уметности националних мањина - националних заједница у АП Војводини оцењују се критеријуми из више категорија.

Мишљење националног савета националне мањине - националне заједнице (категорија укупно носи 50 бодова).

Капацитет носиоца пројекта или програма (укупно носи 10 бодова):

- Досадашње искуство и резултати у области у којој се реализује пројекат, квалитет и улога удружења у културном животу средине.

Квалитет пројекта или програма (укупно носи 20 бодова):

- континуитет и допринос који својим дугогодишњим одржавањем има за културни идентитет националне мањине - националне заједнице или одређене средине (пројекти од изузетног значаја за очување посебности националних мањина - националне заједница на територији АП Војводине);
- допринос унапређењу квалитета презентације савременог и традиционалног народног стваралаштва (са аспекта развоја и унапређења струке, едукације, радионице);
- допринос упознавању и популаризацији културног наслеђа код деце и младих и ширењу свести о значају очувања и промовисања културног наслеђа за заједницу;
- допринос повећавању доступности, препознатљивости и популаризацији културног наслеђа.

Децентрализација (укупно носи 10 бодова):

- допринос стварању услова за равномеран културни развој у АП Војводини.

Буџет (укупно носи 10 бодова):

- усклађеност структуре трошкова са активностима на пројекту;
- економичност коришћења средстава.

Издавачка делатност на српском језику у АП Војводини

Члан 14.

У циљу афирмације и одржавања квалитета књижевног стваралаштва и издаваштва на територији АП Војводине обезбедиће се средства за суфинансирање објављивања некомерцијалних првих издања књига насталих на српском језику и превода који су од значаја за културу и уметност АП Војводине, из књижевности, уметности и друштвених и хуманистичких наука у области културе.

Члан 15.

На конкурсу за суфинансирање издавачке делатности на српском језику могу да учествују правна лица и предузетници регистровани за бављење издавачком делатношћу који послују најмање једну годину пре објављивања конкурса.

Поред уредно попуњене Конкурсне пријаве, подносилац пријаве дужан је да Секретаријату достави следећу документацију:

- податке о књизи - опис рукописа (тематика и структура);
- податке о аутору, преводиоцу, приређивачу/уреднику;
- доказ о регулисаним ауторским правима (потписан уговор са аутором, односно потписан уговор са преводиоцем и потписан уговор о ауторским правима);
- потписану рецензију.

Члан 16.

Приликом избора књига чије ће објављивање суфинансирати Секретаријат, оценом од нула до два (0-2) оцењују се критеријуми из више категорија. Максимум могућих остварених бодова је 22, а минимум за квалификацију је 12 бодова.

Капацитет подносиоца пријаве (категорија укупно носи 8 бодова):

- продукција подносиоца пријаве у претходне три године (просечан број објављених књига);
- заступљеност награђиваних наслова у продукцији подносиоца пријаве у последње три године;
- учешће подносиоца пријаве на домаћим и иностраним сајмовима у последње три године;
- успешност подносиоца пријаве у реализацији пројеката суфинансираних од стране секретаријата у последње три године

Квалитет предложеног дела (категорија укупно носи 8 бодова)

1) за дело настало на српском језику:

- релевантност аутора;
- релевантност рецензента;
- повезаност теме и садржаја и/или аутора са културом и уметношћу АП Војводине;
- дело повећава видљивост културне особености АП Војводине;

2) за преведено дело:

- релевантност аутора;
- релевантност рецензента;

- релевантност преводиоца;
- релевантност дела у односу на међународну афирмацију.

Прихватљивост трошкова (категорија укупно носи 4 бода)
- оправданост висине тражених средстава од Секретаријата;
- оправданост структуре трошкова.

Издавачка делатност на језицима националних мањина - националних заједница у АП Војводини

Члан 17.

У циљу афирмације и одржавања квалитета књижевног стваралаштва и издаваштва на језицима националних мањина - националних заједница на територији АП Војводине обезбедиће се средства за суфинансирање објављивања првих издања књига насталих на језицима националних мањина - националних заједница и превода од значаја за културу и уметност националне мањине - националне заједнице са територије АП Војводине, из књижевности, уметности и друштвених и хуманистичких наука у области културе.

Приликом избора књига чије ће објављивање суфинансирати Секретаријат, оценом од нула до два (0-2) оцењују се критеријуми из више категорија. Максимум могућих остварених бодова је 22, а минимум за квалификацију је 12 бодова.

Капацитет подносиоца пријаве (категорија укупно носи 8 бодова):

- продукција подносиоца пријаве у претходне три године (просечан број објављених књига);
- заступљеност награђиваних наслова у продукцији подносиоца пријаве у последње три године;
- учешће подносиоца пријаве на домаћим и иностраним сајмовима у последње три године;
- успешност подносиоца пријаве у реализацији пројеката суфинансираних од стране секретаријата у последње три године.

Квалитет предложеног дела (категорија укупно носи 8 бодова):

1) за дело настало на језику националне мањине - националне заједнице:
- релевантност аутора;
- релевантност рецензента;
- повезаност теме и садржаја и/или аутора са културом и уметношћу националне мањине - националне заједнице АП Војводине;
- дело повећава видљивост културне особености националне мањине - националне заједнице

2) за преведено дело:
- релевантност аутора;
- релевантност рецензента;
- релевантност преводиоца;
- релевантност дела у односу на међународну афирмацију.

Прихватљивост трошкова (категорија укупно носи 4 бодова):
- оправданост висине тражених средстава од Секретаријата;
- оправданост структуре трошкова.

Члан 18.

На конкурсу за суфинансирање издавачке делатности на језицима националних мањина - националних заједница могу да учествују правна лица и предузетници регистровани за бављење издавачком делатношћу који послују најмање једну годину пре објављивања конкурса.

Поред уредно попуњене Конкурсне пријаве, подносилац пријаве дужан је да Секретаријату достави следећу документацију:

- податке о књизи - опис рукописа (тематика и структура);
- податке о аутору, преводиоцу, приређивачу/уреднику;
- доказ о регулисаним ауторским правима (потписан уговор са аутором, односно потписан уговор са преводиоцем и потписан уговор о ауторским правима);
- потписану рецензију.

Члан 19.

На конкурсима за суфинансирање издавачке делатности пријаве не могу да поднесу установе културе чији је оснивач АП Војводина.

Савремено уметничко стваралаштво у АП Војводини

Члан 20.

Програми и пројекти који се финансирају и суфинансирају из буџета АП Војводине у области савременог уметничког стваралаштва АП Војводине подељени су према тематским областима:

- визуелна уметност и мултимедија: изложбе, колоније, фестивали, манифестације, радионице;
- филмска уметност и аудиовизуелно стваралаштво: фестивали, манифестације, филмске радионице и филмске презентације;
- књижевно стваралаштво: фестивали, манифестације, награде, меморијали, колоније, издавање публикација као дела програма;
- музичко стваралаштво: фестивали, манифестације, снимање ауторског материјала, концерти, радионице;
- сценско стваралаштво - позориште/уметничка игра: фестивали, манифестације, радионице, позоришне, оперске, балетске представе и представе уметничке игре.

Члан 21.

Секретаријат ће финансирати и суфинансирати програме и пројекте у области савременог уметничког стваралаштва АП Војводине према следећим критеријумима, који се оцењују оценом од један до пет (1-5):

- допринос развоју културе и уметности у земљи и иностранству садржајем и уметничким значајем и промоција културе наше земље у свету,
- укљученост у међурегионалне мреже и пројекте;
- представљање културног идентитета средине у којој се одржавају и АП Војводине;
- допринос остваривању међурегионалне културне сарадње;
- допринос неговању културе, унапређење и промоција савременог уметничког стваралаштва у АП Војводини;

- подстицање дечијег стваралаштва и стваралаштва за децу и младе у култури и уметности;
- подстицање културног и уметничког стваралаштва особа са инвалидитетом и доступност културних садржаја особама са инвалидитетом;
- примењивање нових технологија;
- промоција и подстицање интеркултуралности и мултикултуралности;
- допринос остваривању сарадње у земљи и иностранству са другим установама културе у области савременог уметничког стваралаштва;

Члан 22.

На Конкурсу за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области савременог уметничког стваралаштва АП Војводине право учешћа имају субјекти у култури у смислу чл. 21. Закона о култури и други субјекти у култури у складу са чланом 73. Закона о култури са територије АП Војводине, осим установа чији је оснивач АП Војводина.

Изузетно, комисија може да одлучи да се финансира пројекат или програм у овим тематским областима подносиоца пријаве чије је седиште ван територије АП Војводине, уколико доприноси развоју културе и уметности АП Војводине.

Члан 23.

Резултати конкурса објављују се на званичној интернет страници Секретаријата. Сви подносиоци пријава се писмено обавештавају од стране Секретаријата.

Члан 24.

Правилник се објављује у "Службеном листу АП Војводине".

Члан 25.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о начину, критеријумима и мерилима за избор пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АП Војводине", број 39/14).

Члан 26.

Правилник ступа на снагу даном доношења.

Број: 132-451-51/2016-04

У Новом Саду, 26. јануара 2016. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР ЗА КУЛТУРУ И ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ

Славиша Грујић

На основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача ("Службени гласник РС", број 128/2014), Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених ("Службени гласник РС", број 49/2015) и члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014 и 54/2014 - др. одлука), покрајински секретар за културу и јавно информисање доноси

Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 51/2015 од 11.12.2015. године, када је и ступио на снагу.

Уводна одредба

Члан 1.

Овим правилником уређује се поступак унутрашњег узбуњивања у Покрајинском секретаријату за културу и јавно информисање у складу са одредбама Закона и подзаконских прописа.

Значење појединих појмова

Члан 2.

1) "Узбуњивање" је откривање информације која садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера. Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу. Послодавац и овлашћени орган дужни су да поступају и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

2) "Узбуњивач" је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;

3) "Унутрашње узбуњивање" је откривање информације послодавцу.

Поступак унутрашњег узбуњивања

Покретање поступка

Члан 3.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације послодавцу, односно лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се писмено или усмено.

Достављање информације

Члан 4.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредном предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом, на e-mail лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, уколико постоје техничке могућности.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења послодавцу сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са Законом.

Уколико се достављање писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем врши обичном или препорученом пошиљком, односно електронском поштом, издаје се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем. У том случају се као датум пријема код препоручене пошиљке наводи датум предаје пошиљке пошти, а код обичне пошиљке датум пријема пошиљке код послодавца.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем код послодавца или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може да отвори само лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације

Члан 5.

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмена или усмено, о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем саставља се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем и то приликом пријема писмена, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи следеће податке:

1) кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;

2) време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;

3) број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању;

4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;

5) податке о послодавцу;

6) печат послодавца;

7) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Записник о усмено достављеној информацији

Члан 6.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник.

Такав записник садржи:

1) податке о послодавцу и лицу које саставља записник;

2) време и место састављања;

3) податке о присутним лицима;

4) опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, податке о времену, месту и начину кршења прописа из области радних односа, безбедности и здравља на раду, људских права запослених, опасностима по њихов живот, здравље, општу безбедност, животну средину, указивање на могућност настанка штете великих размера и друго;

5) примедбе узбуњивача на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;

6) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

7) печат послодавца.

Поступање по информацији

Члан 7.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем је дужно да пре давања изјаве о информацијама у вези са унутрашњим узбуњивањем:

1) обавести узбуњивача о својим правима прописаним Законом, а нарочито да не мора откривати свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,

2) поучи узбуњивача да своје информације у вези са унутрашњим узбуњивањем даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног исказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног законика.

Члан 8.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом.

Послодавац не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

Члан 9.

Након пријема информације, послодавац је дужан да по њој поступи без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава послодавац, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Послодавац се обавезује да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

Члан 10.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, овлашћено лице које води поступак може узимати изјаве од других лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему саставља записник.

Такав записник садржи:

1) податке о послодавцу и лицу које саставља записник;

2) време и место састављања;

3) податке о присутним лицима;

4) опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;

5) примедбе присутног лица на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;

6) потпис присутних лица и лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

7) печат послодавца.

Информисање узбуњивача

Члан 11.

На захтев узбуњивача, послодавац је дужан да пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Послодавац је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Члан 12.

По окончању поступка овлашћено лице:

1) саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;

2) предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама

Члан 13.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем из члана 12. тачка 1) овог правилника доставља се: 1) послодавцу и 2) узбуњивачу.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи:

1) време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;

2) радње које су након тога предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;

3) која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење датума и начин њиховог обавештавања;

4) шта је утврђено у поступку о информацији, уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов и опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице.

5) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

6) печат послодавца.

Члан 14.

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 8 дана.

Предлагање мера

Члан 15.

На основу поднетог извештаја, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем предлаже мере у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 8 дана од дана достављања извештаја послодавцу и узбуњивачу.

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем могу да се предузму одговарајуће мере на основу извештаја из става 1. овог члана, о чему овлашћено лице доноси Предлог мера.

Предлог мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем обавезно садржи:

1) податке о послодавцу и лицу које саставља записник;

2) време и место састављања;

3) навођење и детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем;

4) конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем као и рокови за њихово извршење;

5) образложење због чега се баш тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем;

6) име лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;

7) печат послодавца.

Право на заштиту узбуњивача

Члан 16.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом, ако:

1) изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом;

2) открије информацију која садржи податке о кршењу прописа и др. у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;

3) ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 17.

Право на заштиту од узбуњивања имају и повезана лица.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Члан 18.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 19.

Лице које је овлашћено за пријем информације дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Лице овлашћено за пријем информације дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 20.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

1) достави информацију за коју је знало да није истинита;

2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 21.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати послодавцу, а ако се информација односи на лице које је овлашћено да поступа по информацији, информација се подноси руководиоцу послодавца.

У случају да послодавац није у року од 15 дана поступио по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорио или није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити овлашћеном органу.

Изузетно од става 3. овог члана, у случају да се информација односи на руководиоца послодавца, информација се подноси овлашћеном органу.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај и накнада штете

Члан 22.

Послодавац је дужан да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

1) запошљавање;

2) стицање својства приправника или волонтера;

3) рад ван радног односа;

4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;

5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;

6) дисциплинске мере и казне;

7) услове рада;

8) престанак радног односа;

9) зараду и друге накнаде из радног односа;

10) учешће у добити послодавца;

11) исплату награде и отпремнине;

12) распоређивање или премештај на друго радно место;

13) непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;

14) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 23.

Забрањено је предузимати штетне радње.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

Судска заштита

Члан 24.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

Завршне одредбе

Члан 25.

Правилник ће бити објављен у "Службеном листу АП Војводине".

Члан 26.

Правилник ступа на снагу даном доношења.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ И ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ

Број: 132-031-243/2015-04

У Новом Саду, 11. децембра 2015. године

Покрајински секретар за културу и јавно информисање

Славиша Грујић, с.р

На основу члана 14. став 1. и 2. Колективног уговора за органе Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 7/13 и 9/14) и члана 15, 16. и 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14), покрајински секретар за културу и јавно информисање је дана 26. новембра 2014. године донео

Правилник о утврђивању службене одеће запослених који врше инспекцијски надзор у установама културе

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 49/2014 од 26.11.2014. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим Правилником утврђује се службена одећа запослених у Покрајинском секретаријату за културу и јавно информисање (у даљем тексту: Секретаријат), који врше послове инспекцијског и другог надзора у установама културе (у даљем тексту: инспектори).

Члан 2.

Инспектори имају зимску и летњу службену одећу.

Зимску службену одећу чини:		Летњу службену одећу чини:	
1) за жене:	2) за мушкарце	1) за жене:	2) за мушкарце
- капа	- капа	- летњи сако (блејзер)	- летњи сако
- блуза - три комада	- кошуља - три комада	- сукња или панталоне - два комада	- панталоне - два комада
- сукња или панталоне - два комада	- панталоне - два комада	- блуза кратких рукава - три комада	- блуза кратких рукава - три комада
- сако (блејзер)	- сако	- ципеле	- кравата - два комада
- чизме	- кравата - два комада		- ципеле
- џемпер или пуловер	- чизме		
- мантил са улошком	- џемпер или пуловер		
- пословна ташна	- мантил са улошком		
	- пословна ташна		

Члан 3.

Службена одећа се носи само за време вршења службе и инспектор је дужан да је одржава чисту и уредну.

Члан 4.

Службена одећа се обнавља сваке две године осим мантила са улошком, који се обнавља сваке три године.

Члан 5.

Ако инспектору престане радни однос у Секретаријату, може да задржи службену одећу уз плаћање одговарајуће накнаде. Износ накнаде израчунава се према цени по којој је службена одећа набављена и према трајању њене употребе.

У случају престанка радног односа инспектора у Секретаријату због одласка у пензију или због смрти, службена одећа се не враћа нити се за њу плаћа накнада.

Члан 6.

Доношењем овог Правилника ставља се ван снаге Правилник о утврђивању службене одеће и ознака запослених који врше инспекцијски и други надзор у установама у области образовања и културе бр. 126-031-2187/2008-02 од 8. септембра 2008. године, који је донео покрајински секретар за културу.

Члан 7

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ И ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ

Број: 132-031-208/2014-04

Нови Сад, 26. новембар 2014. године

Покрајински секретар за културу и јавно информисање

Славиша Грујић, с.р.

На основу члана 45. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број 99/09 и 67/12 - одлука УС), члана 22. став 4. Закона о библиотечко-информационој делатности ("Службени гласник РС", број 52/11) и члана 21, 23. и 36. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", број: 4/10, 4/11 и 20/12), покрајински секретар за културу и јавно информисање доноси

Решење о одређивању библиотека које обављају матичне функције у библиотечко-информационој делатности на територији АП Војводине

Решење је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2012 од 10.10.2012. године.

I

Матичне функције за универзитетске библиотеке, високошколске библиотеке и библиотеке научноистраживачких института и установа обавља Библиотека Матице српске у Новом Саду.

II

Матичне функције за јавне библиотеке, школске библиотеке, специјалне библиотеке, као и информационе центре при другим установама, организацијама или удружењима обављају:

1) Градска библиотека у Новом Саду на територији града Новог Сада и општина Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Бечеј, Врбас, Жабаљ, Србобран, Сремски Карловци, Темерин и Тител;

2) Градска библиотека Вршац на територији општина Вршац, Алибунар, Бела Црква и Пландиште;

3) Градска народна библиотека "Жарко Зрењанин" Зрењанин на територији града Зрењанина и општина Житиште, Нова Црња, Нови Бечеј и Сечањ;

4) Народна библиотека "Јован Поповић" Кикинда на територији града Кикинде и општина Ада, Кањижа, Нови Кнежевац, Сента и Чока;

5) Градска библиотека Панчево на територији града Панчево и општина Ковачица, Ковин и Опово;

6) Градска библиотека "Карло Бијелицки" Сомбор на територији града Сомбора и општина Апатин, Кула и Оџаци;

7) Библиотека "Глигорије Возаровић" Сремска Митровица на територији града Сремске Митровице и општина Инђија, Ириг, Пећинци, Рума, Стара Пазова и Шид;

8) Градска библиотека Суботица на територији града Суботице и општина Бачка Топола и Мали Иђош.

III

Ово решење објавити у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање

Нови Сад, 5. октобар 2012. године

Потпредседник Владе АП Војводине
и покрајински секретар за културу
и јавно информисање
Славиша Грујић, с.р.

На основу члана 486. Закона о привредним друштвима ("Сл. гласник РС", бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон и 5/2015), а у вези са чланом 12. Закона о јавним службама ("Сл. гласник РС" бр. 42/1991, 71/1994, 79/2005, 81/2005, 83/2005 и 83/2014), члана 32. став 1. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Сл. лист АП Војводине", бр. 37/2014), члана 1. Одлуке о преузимању права и обавеза оснивача над Новинско-издавачком установом "Мисао" у Новом Саду ("Сл. лист АП Војводине", број 13/2003) и члана 1. став 1. алинеја 9) Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу оснивачких права над установама културе које је основала Аутономна Покрајина Војводине на Владу Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АП Војводине", број 18/2010), Покрајинска влада, на седници одржаној 25. новембра 2015. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРИПАЈАЊУ ИЗДАВАЧКЕ УСТАНОВЕ "МИСАО" ЗАВОДУ ЗА КУЛТУРУ ВОЈВОДИНЕ

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 48/2015 од 25.11.2015. године

Члан 1

Даје се сагласност на Одлуку Управног одбора Издавачке установе "Мисао" и Управног одбора Завода за културу Војводине број 21/1 и 403/1, донету на заједничкој седници одржаној 3. новембра 2015. године о припајању ИУ "Мисао" Заводу за културу Војводине, на основу које се Издавачка установа "Мисао", Нови Сад, Николе Пашића 6, ПИБ 103078892, матични број 08123705, регистрована при Привредном суду у Новом Саду, П. бр. И Фи. 3803/04 од 26. октобра 2004. године (у даљем тексту: ИУ Мисао), припаја Заводу за културу Војводине, Нови Сад, Војводе Путника 2, ПИБ 103113944, матични број 08799083, регистрованом при Привредном суду у Новом Саду, П. бр. И Фи. 3668/03 од 30. октобра 2003. године.

Оснивач установа из става 1. је Аутономна покрајина Војводина, а оснивачка права над наведеним установама врши Покрајинска влада.

Члан 2

Статусна промена припајања извршиће се дана 31. децембра 2015. године.

Даном наступања статусне промене, Завод за културу Војводине наставља да постоји и обавља делатност под истим именом, а ИУ "Мисао" престаје да постоји даном

регистрације статусне промене Завода за културу Војводине у Привредном суду и брише се из Регистра.

ИУ "Мисао" ће пренети целокупну своју покретну имовину, права и обавезе на Завод за културу Војводине, укључујући и ненаплаћена потраживања, а сва новчана средства која се затекну на рачуну ИУ "Мисао" у тренутку гашења ове установе, биће пренета на рачун Завода за културу Војводине.

Даном наступања статусне промене, ИУ "Мисао" сачиниће попис покретне имовине, финансијски извештај и завршни рачун.

Финансијски извештај и завршни рачун сачиниће се према стању на дан настанка статусне промене, а у складу са законом којим се уређује буџетско рачуноводство и ревизија.

Члан 3

По наступању статусне промене, директор и чланови управног и надзорног одбора Завода за културу Војводине, настављају с радом до истека мандата.

Даном наступања статусне промене, директор и чланови управног и надзорног одбора ИУ "Мисао" разрешавају се дужности.

Члан 4

ИУ "Мисао" ће Заводу за културу Војводине доставити свој програм рада и финансијски план за 2016. годину, као и друге акте којима се уређује рад ИУ "Мисао", а с циљем интегрисања делатности и запослених ИУ "Мисао" у Завод за културу Војводине, од наступања статусне промене.

Завод за културу Војводине ће интегрисати све утврђене активности и програме ИУ "Мисао" у свој програм рада и реализовати их.

Завод за културу Војводине преузеће запослене у ИУ "Мисао".

Члан 5

Завод за културу Војводине ускладиће свој статут, акт о организацији и систематизацији послова, као и друге акте са одредбама ове одлуке, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 6

Директори ИУ "Мисао" и Завода за културу Војводине, закључиће посебан уговор којим ће се ближе уредити права и обавезе које произилазе из статусне промене припајања.

Овлашћују се Мирко Себић - директор ИУ "Мисао" и Владимир Копицл - директор Завода за културу Војводине, да потпишу уговор из става 1. овог члана.

Члан 7

Саставни део ове одлуке је бруто биланс ИУ "Мисао" на дан потписивања Уговора о припајању и прихватању припајања из члана 2. ове одлуке.

Све пословне промене настале у ИУ "Мисао" од дана потписивања уговора наведеног у члану 6. ове одлуке, до дана брисања из регистра, биће исказане у финансијском извештају установе из члана 2. став 5. ове одлуке.

Члан 8

Одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 022-659/2015

Нови Сад, 25. новембар 2015. године

Потпредседник Покрајинске владе

Мирослав Васин,с.р.

На основу члана 21. став 1. тачке 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/19), члана 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона) и члана 19. став 7. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 11/02),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. марта 2008. године и Национални савет мађарске националне мањине, на седници одржаној 28. марта 2008. године, донели су

ОДЛУКУ О ОСНИВАЊУ ИЗДАВАЧКОГ ЗАВОДА "ФОРУМ" – FORUM KÖNYVKIADÓ INTÉZET

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2008 од 7.04.2008. године

Члан 1

Аутономна Покрајина Војводина (у даљем тексту: Покрајина) заједно са Националним саветом мађарске националне мањине (у даљем тексту: Национални савет) оснива Издавачки завод "Форум" – *Forum Könyvkiadó Intézet*, (у даљем тексту: Завод) ради очувања, унапређења и развоја издавачке делатности војвођанских Мађара.

Права и обавезе Покрајине као оснивача врши Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће).

Члан 2

Назив Завода је: "Издавачки завод Форум" - за издавање књига и часописа, Нови Сад.

Forum *Könyvkiadó Intézet - könyv és folyòirat kiadó, ùjvidék*.

Скраћени назив Завода је: Издавачки завод "Форум" *Forum Könyvkiadó Intézet*

Седиште Завода је у Новом Саду, Ул. Војводе Мишића 1.

Члан 3

Делатност Издавачког завода "Форум" је:

- 22110 издавање књига, брошура, музичких књига и публикација

- 22130 издавање часописа и сличних периодичних издања

- 22140 издавање звучних записа

- 22220 остале штампарске услуге

- 22150 остала издавачка делатност

- 51470 трговина на велико осталим производима за домаћинство (производима од папира, књигама, часописима и новинама),

- 52470 трговина на мало књигама, новинама (домаћим и иностраним) и писаћим материјалом

- 52610 трговина на мало у продавницама које поштом достављају наручену робу

- 52620 трговина на мало на тезгама и пијацама

- 52630 остала трговина на мало изван продавница

- продаја новина преко колпортера

- 60250 превоз робе у друмском саобраћају

- 74402 остале услуге, рекламе и пропаганде

- 74810 фотографске услуге

- 74840 остале пословне активности на другом месту напоменуте

- 92400 делатност новинских агенција.

Издавачки завод "Форум" обавља послове спољно-трговинског промета у оквиру делатности, трговине на велико у унутрашњем и услуге у спољно-трговинском промету, као и услуге у унутрашњем промету.

Издавачки завод "Форум" може да промени делатност само уз претходну прибављену сагласност Извршног већа и Националног савета.

Завод ће обављати и послове спољнотрговинског промета из области услуга, а из оквира уписане делатности за коју се оснива, у складу са законом.

Члан 4

Завод ће обављати делатност на основу својих програмских и планских докумената, одлука и закључака свих облика деловања (органа, радних тела, одбора), форумским и непосредним радом и укључивањем свих компетентних и заинтересованих организација и установа, представника републичких, покрајинских и општинских органа и појединаца из културе, просвете и образовања, науке, уметности и стваралаштва.

Члан 5

Средства за оснивање и почетак рада Завода обезбеђују оснивачи.

Износ средстава потребних за рад и програмску делатност Завода регулисаће се посебним уговорима на основу финансијског плана за сваку буџетску годину.

Члан 6

Завод средства за рад и програмску активност обезбеђује из:

1. буџета Аутономне Покрајине Војводине,

2. сопствених прихода из редовне делатности,

3. фондова, фондација, донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица,

4. других извора, у складу са законом.

Средства из става 1. овог члана користе се у складу са законом, овом Одлуком, статутом Завода, планом и програмом рада и Финансијским планом Завода.

Члан 7

За своје обавезе у правном промету, Завод одговара целокупном својом имовином.

Члан 8

Органи Завода су:

- директор,

- Управни одбор,

- Надзорни одбор.

Члан 9

Директор руководи Заводом, заступа Завод без ограничења.

Директора именује и разрешава Извршно веће, на предлог Националног савета, на период од четири године, са могућношћу поновног именовања.

Општи и посебни услови које мора испуњавати кандидат за директора утврдиће се статутом.

Члан 10

Директор:

1. представља и заступа Завод;

2. организује и руководи радом Завода;

3. спроводи одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово извршење;

4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода;

5. предлаже план и програм рада;

6. предлаже акте које доноси Управни одбор;

7. доноси акт о систематизацији послова у заводу;

8. врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 11

Управни одбор Завода има председника и четири члана и то три члана из реда јавних, културно-образовних радника и два из реда запослених у Заводу.

Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава Извршно веће, на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова Управног одбора садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова Управног одбора који се именују из реда јавних, културно-образовних радника.

Мандат председника и чланова Управног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 12

Управни одбор:

1. доноси статут Завода;

2. доноси годишњи план и програм рада;

3. усваја финансијски план;

4. усваја извештај о пословању;

5. усваја завршни рачун;

6. одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом;

7. доноси одлуке о статусним променама, у складу са законом;

8. обавља и друге послове утврђене законом, актима Покрајине и статутом.

Члан 13

Надзорни одбор Завода има председника и два члана и то два члана из реда јавних, културно-образовних радника и једног из реда запослених у Заводу.

Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава Извршно веће, на предлог Националног савета.

Предлог за именовање председника и чланова Надзорног одбора садржи најмање за трећину већи број кандидата од броја чланова Надзорног одбора који се именују из реда јавних, културно-образовних радника.

Мандат председника и чланова Надзорног одбора је четири године, са могућношћу поновног именовања.

Члан 14

Надзорни одбор:

1. врши надзор над законитошћу рада Завода;

2. прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;

3. обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

О резултатима извршеног надзора Надзорни одбор извештава оснивача.

Члан 15

Извршно веће и Национални савети имају право да директору и Управном одбору Завода предлажу мере ради несметаног функционисања Завода и обављања делатности за које је Завод основан и да траже подношење других извештаја који се односе на рад и пословање Завода, а који нису предвиђени овим актом, као и да предузимају друге мере којима се обезбеђују услови за обављање делатности Завода.

Члан 16

Међусобна права, обавезе и одговорности Извршно веће и Национални савети уређују уговором.

Члан 17

Завод активно учествује у спровођењу политике покрајинског органа управе надлежног за област културе и надлежног за област остваривања права националних мањина.

Члан 18

Извршно веће даје сагласност на статут, план и програм рада, финансијски план, завршни рачун, акт о систематизацији послова Завода, по претходно прибављеном мишљењу Националног савета.

Члан 19

Завод најмање једанпут годишње подноси извештај о свом пословању Извршном већу и Националном савету.

Члан 20

До именовања органа завода из чл. 8. ове Одлуке те функције ће обављати Немет Ференц садашњи директор, Управни и Надзорни одбор ЈП "Форум-Издавачка делатност" за издавање књига и часописа.

Члан 21

Национални савет ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке поднети Извршном већу предлог за именовање директора и председника и чланове Управног и Надзорног одбора.

Извршно веће ће именовати директора и председника и чланове Управног и Надзорног одбора у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Управни одбор Завода дужан је да у року од 30 дана од дана именовања донесе статут Завода.

Члан 22

Доношењем и ступањем на снагу Одлуке о оснивању Издавачког завода "Форум" - *Форум Könyvkiadó Intézem*, Скупштина Аутономне Покрајине Војводине ставља ван снаге Одлуку о Јавном предузећу "Форум-издавачка делатност" за издавање књига и часописа ("Службени лист АПВ", број 12/01).

Имовину, права и обавезе Јавног предузећа "Форум - издавачка делатност" за издавање књига и часописа, преузима Завод.

Члан 23

Завод стиче својства правног лица уписом у судски регистар.

Члан 24

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број:022-40/07

Нови Сад, 10. март 2008. године

Председник Скупштине АП Војводине,

Бојан Костреш,ср.

Национални савет мађарске националне мањине

Број:5/2008 Суботица, 28. март 2008.године

Председник Националног савета мађарске националне мањине

Ласло Јожа,ср.

На основу члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 17/91), а у вези са чланом 14. и чланом 101. Закона о јавном информисању ("Службени гласник РС", број: 43/03 и 61/05),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. маја 2006. године, донела је

Одлуку о преношењу оснивачких права над новинама "Пољопривредник"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2006 од 31.5.2006. године.

Члан 1.

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине преноси оснивачка права над новинама "Пољопривредник" на "Дневник-Пољопривредник" а.д., Нови Сад, Булевар ослобођења 81.

Новине "Пољопривредник" су двонедељне новине за пољопривреду и село.

Члан 2.

Даном ступања на снагу ове Одлуке "Дневник-Пољопривредник" а.д., Нови Сад преузима оснивачка права над новинама "Пољопривредник".

Члан 3.

"Дневник-Пољопривредник" а.д. ће, у року 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке ускладити општа акта са одредбама ове Одлуке и изабрати одговорног уредника новина "Пољопривредник".

Одговорни уредник новина "Пољопривредник" ће обављати послове одговорног уредника до избора одговорног уредника новина "Пољопривредник", у складу са општим актима "Дневник-Пољопривредник" а.д.

Даном избора одговорног уредника из става 2. овог члана, престаје да важи Одлука о избору одговорног уредника новина "Пољопривредник" ("Службени лист АП Војводине број: 4/02).

Члан 4.

Надзор над спровођењем ове одлуке вршиће покрајински орган управе надлежан за информисање.

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 023-20/2006

Нови Сад, 24. мај 2006. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

На основу члана 21. став 1. тачка 1. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", бр.17/91) и члана 7. и 185., а у вези са чланом 452. став 2. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 125/04),

Скупштина АП Војводине на седници одржаној 24. маја 2006. године, донела је

Одлуку о "Дневник" Холдинг акционарском друштву за новинско-издавачку делатност

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2006 од 31.5.2006. године.

Члан 1.

"Дневник" Холдинг акционарско друштво за новинско-издавачку делатност које је основано Одлуком о оснивању Новинско-издавачког штампарског јавног предузећа "Дневник" ("Сл. лист АПВ", бр. 18/91), Одлуком о давању сагласности на организовање НИШЈП "Дневник" у Холдинг корпорацију - јавно предузеће "Дневник" ("Сл. лист АПВ", бр. 1/94), Одлуком о "Дневник" Холдинг јавном предузећу за новинско-издавачку делатност ("Службени лист АПВ", бр. 3/99, 8/2001, 7/2002, 18/2002, 5/2004, 10/2004) усклађује своју делатност са Законом о привредним друштвима и наставља са радом као "Дневник" Холдинг акционарско друштво за новинско-издавачку делатност, у складу са законом и овом одлуком.

Ова одлука садржи одредбе о:

1) оснивачку,

2) пословном имену и седишту,

3) делатностима;

4) означење да ли је друштво отворено или затворено;

5) износу основног капитала, уписаног и уплаћеног, и начину његовог уношења, односно облику у коме се уноси улог;

6) броју акција и њиховој номиналној вредности,

7) броју акција сваке врсте и класе које су уписане и издате;

8) органима, заступању и одлучивању,

9) општим актима

10) заштити животне средине,

11) другим питањима која су од значаја за несметано обављање делатности за коју је "Дневник" Холдинг основан.

Члан 2.

Аутономна Покрајина Војводина оснивач је "Дневник" Холдинг акционарског друштва за новинско-издавачку делатност (у даљем тексту: "Дневник" Холдинг).

Члан 3.

Пословно име "Дневник" Холдинга је: "Дневник" Холдинг акционарско друштво за новинско-издавачку делатност, Нови Сад.

Скраћено пословно име је: "Дневник" Холдинг а.д, Нови Сад.

Седиште је у Новом Саду, Булевар ослобођења 81.

Члан 4.

"Дневник" Холдинг је оснивач АД "Дневник-Пољопривредник" и А "Дневник-Редакција Дневник" као и друштава са ограниченом одговорношћу: ДОО "Дневник - Штампарија" - ДОО "Дневник - Промет" и - ДОО "Дневник - Новине и часописи" и саоснивач "Дневник - Војводина пресс" д.о.о. и "Дневник - Продаја" д.о.о.

Члан 5.

"Дневник" Холдинг акционарско друштво за новинско-издавачку делатност послује као затворено акционарско друштво, када се за то стекну услови.

Члан 6.

Делатност "Дневник" Холдинга је 74150 - холдинг послови "Дневник" Холдинг обавља и послове за повезана друштва која обављају неке од наведених делатности:

- 22110 издавање књига, брошура, музичких књига и других публикација.
- 22120 издавање новина
- 22130 издавање часописа и сличних периодичних издања
- 22150 остала издавачка делатност
- 22210 штампање новина
- 22230 књиговезачки и завршни радови
- 22240 репродукција и слагање
- 22250 остале активности у вези са штампањем
- 52470 трговина на мало књигама, новинама и писаним материјалом,
- 72200 пружање савета и израда компјутерских програма
- 72300 обрада података
- 72400 изградња база података
- 72600 остале активности у вези са компјутерима.

У обављању холдинг послова друштво обавља и: рачуноводствене и књиговодствене послове и послове и послове контроле, саветодавне послове у вези са порезом, опште правне и кадровске послове, консалтинг и менаџмент послове и друге послове по захтеву повезана друштава.

"Дневник" Холдинг може да обавља и друге делатности, утврђене Статутом, а у складу са законом.

Члан 7.

"Дневник" Холдинг има основни капитал у износу од 650.990.000,00 динара, који је у целости уписан, унет и уплаћен.

На основу капитала имају учешће:

1) Аутономна Покрајина Војводина у износу од 346.300.000,00 динара, што чини 53,20% учешћа у основном капиталу и

2) Република Србија у износу од 304.690.000,00 динара што чини 46,80% учешћа у основном капиталу.

"Дневник" Холдинга је издао 65.099 обичних акција на име, номиналне вредности, на дан издавања, од 10.000,00 динара и то:

1) Аутономној Покрајини Војводини 34.630 акција

2) Републици Србији 30.469 акција.

Уписана, уплаћена и узета средства чине имовину "Дневник" Холдинга.

Члан 8.

За своје обавезе у правном промету "Дневник" Холдинг, одговара целокупном својом имовином.

"Дневник" Холдинг не одговара за обавезе повезаних друштава, а повезана друштва не одговарају за обавезе "Дневник" Холдинга.

Члан 9.

Органи "Дневник" Холдинга су: Скупштина, Управни одбор, Извршни одбор и Надзорни одбор.

Начин избора као и начин рада органа "Дневник" Холдинга ближе се уређује Статутом "Дневник" Холдинга и Пословником о раду сваког органа.

Члан 10.

Скупштину акционара "Дневник" Холдинга чине овлашћени представници Акцонара, Аутономне Покрајине Војводине и Републике Србије.

Скупштина "Дневник" Холдинга има 19 чланова.

Чланови Скупштине бирају надлежни органи акционара у броју који је сразмеран њиховом учешћу у основном капиталу.

Скупштина акционара има председника.

Члан 11.

Скупштина "Дневник" Холдинга.

1) доноси статут "Дневник" Холдинга,

2) доноси акта пословне политике;

3) доноси акта којима ће се ближе уредити услови и начин обављања делатности "Дневник" Холдинга;

4) усваја годишње извештаје: управног одбора, ревизора и надзорног одбора;

5) одлучује о употреби и распоређивању остварене добити, односно покрићу губитака;

6) одлучује о повећању капитала "Дневник" Холдинга и висини улагања у основна средства "Дневник" Холдинга и висини улагања у основна средства "Дневник" Холдинга;

7) одлучује о износу и структури резерви сигурности;

8) бира и разрешава чланове Управног одбора;

9) одлучује о статусним променама и променама правне форме "Дневник " Холдинга;

10) бира и разрешава ревизора;

11) доноси план развоја и програм рада "Дневник" Холдинга;

12) доноси пословник о свом раду;

13) обавља и друге послове утврђене овом одлуком, законом којим се уређује правни положај привредних друштава и Статутом "Дневник" Холдинга.

По доношењу одлука из надлежности Скупштине "Дневник" Холдинга, саставља се и потписује записник, а донете одлуке уписују се у књигу одлука.

Члан 12.

Управни одбор има председника и десет чланова.

Чланови Управног одбора бира и разрешава Скупштина "Дневник" Холдинга.

Четири члана Управног одбора бирају се из реда запослених у "Дневник" Холдингу, на начин утврђен Статутом.

Чланови Управног одбора "Дневник" Холдинга бира Скупштина "Дневник" Холдинга на свакој годишњој Скупштини, а могу бити бирани и на било којој ванредној Скупштини која је сазвана ради тог избора.

Члан 13.

Управни одбор "Дневник" Холдинга надлежан је нарочито за одлучивање о питањима које се односе на:

1) контролу тачности финансијских извештаја и информација;

2) управљање развојем друштва и стратегијом и надзирањем извршних директора и администрације друштва;

3) утврђивање или одобравање пословног плана друштва;

4) сазивање седнице Скупштине акционара и утврђивање предлога дневног реда;

5) даје и опозива прокуру;

6) утврђивање предлога одлука Скупштине акционара и контрола њиховог спровођења;

7) утврђивање вредности акција и друге имовине у складу са овим законом;

8) избор и разрешење извршних директора, одобравање услова уговора које друштво закључује са њима и утврђивање њихове накнаде;

9) утврђивање износа и дана дивиденде, дана плаћања и поступка плаћања дивиденди,

10) доношење одлука о другим питањима у складу са овим законом, оснивачким актом или Статутом.

О питањима из свог делокруга Управни одбор одлучује већином гласова присутних чланова.

У случају једнаке поделе гласова, одлучујући је глас председника Управног одбора.

Члан 14.

Чланове Извршног одбора бира Управни одбор "Дневник" Холдинга.

Чланови Извршног одбора су извршни директори.

Делокруг Извршног одбора укључује спровођење одлука Управног одбора "Дневник" Холдинга и сва питања повезана са вођењем послова и текућим пословима "Дневник" Холдинга, осим питања која су у надлежности Управног одбора и Скупштине "Дневник" Холдинга.

Делокруг рада и број чланова Извршног одбора ближе се одређује Статутом "Дневник" Холдинга.

Члан 15.

Генерални директор "Дневник" Холдинга је председник Извршног одбора. Генералног директора "Дневник" Холдинга бира и разрешава Скупштина АП Војводине.

Члан 16.

Надзорни одбор "Дневник" Холдинга има 7 (седам) чланова. Чланове Надзорног одбора бира и разрешава Скупштина "Дневник" Холдинга. Три члана Надзорног одбора бирају се из реда запослених у "Дневник" Холдингу, на начин утврђен Статутом.

Надзорни одбор "Дневник" Холдинга извештава Скупштину "Дневник" Холдинга о следећем:

1) рачуноводственој пракси, извештајима и пракси финансијског извештавања "Дневник" Холдинга и његових повезаних друштава;

2) усклађености пословања "Дневник" Холдинга са законским и другим захтевима регулаторних тела;

3) квалификованости, независности и способности независног ревизора друштва;

4) уговорима склопљеним између "Дневник" Холдинга и чланова Управног одбора "Дневник" Холдинга, као и са повезаним лицима у смислу овог закона.

Надзорни одбор контролише и расправља са Управним одбором "Дневник" Холдинга, када то сматрају потребним и о:

1) избору и накнади за рад ревизора;

2) веродостојности и потпуности финансијских извештаја друштва и предлога за расподелу добити и друга плаћања акционарима;

3) веродостојности и потпуности извештавања акционара друштва о финансијским и другим чињеницама;

4) усклађености организације и деловања друштва са кодексом понашања;

5) целисходности пословне политике друштва и њене усклађености са законом;

6) поступању по приговорима акционара, органа друштва или других лица.

Надзорни одбор подноси извештај Скупштини акционара на свакој годишњој скупштини акционара, а на ванредној Скупштини ако то Скупштина од њих затражи.

Члан 17.

Општи акти "Дневник" Холдинга су Статут и други општи акти којима се на општи начин уређују питања битна за рад "Дневник" Холдинга.

Статут је основни општи акт "Дневник" Холдинга који садржи основне одредбе о пословању и управљању "Дневник" Холдинга и одредбе о другим питањима од значаја за рад и пословање "Дневник" Холдинга, у складу са законом.

Други општи акти "Дневник" Холдинга морају бити у сагласности са Статутом.

Члан 18.

Ако "Дневник" Холдинг заврши пословну годину са губитком, губитак се покрива из средстава "Дневник" Холдинга.

Губитак "Дневник" Холдинга који се не може покрити на начин из става 1. овог члана покрива се смањењем основног капитала "Дневник" Холдинга, у складу са законом.

Члан 19.

"Дневник" Холдинг може да обавља делатност која обухвата прераду и ускладиштење материја опасних и штетних по здравље и животну средину, а које настају у поступку обављања редовне делатности, кад надлежни орган утврди да "Дневник" Холдинг испуњава услове у погледу техничке опремљености, заштите на раду и унапређења животне средине, као и друге прописане услове.

Члан 20.

"Дневник" Холдинг је дужан да своју организацију, Статут и опште акте усклади са овом одлуком, у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Лица која је Скупштина АП Војводине у складу са Одлуком о "Дневник" Холдинг акционарском друштву за новинско-издавачку делатност ("Службени лист АПВ", бр. 3/99, 8/2001, 7/2002, 18/2002, 5/2004, 10/2004) именовала за чланове

Скупштине "Дневник" Холдинга као и генерални директор "Дневник" Холдинга, настављају са радом до истека мандата.

Члан 21.

Даном ступања на снагу ове одлуке престају да важе: одредбе Одлуке о "Дневник" Холдинг акционарском друштву за новинско-издавачку делатност ("Службени лист АПВ", бр. 3/99, 8/2001, 7/2002, 18/2002, 5/2004, 10/2004) и Одлука о именовању председника и чланова Надзорног одбора "Дневник" Холдинг акционарског друштва за новинско-издавачку делатност ("Службени лист АПВ", бр. 5/05 и2/06).

Члан 22.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 023-21/2006.

Нови Сад, 24. маја 2006. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

На основу члана 19. став 7. а у вези члана 17. став 1. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Службени лист СРЈ", број 11/2002), члана 1. Одлуке о преношењу оснивачких права над Новинско-издавачком установом "Хлас људу", Нови Сад и новинама "Хлас људу" ("Сл. лист АП Војводине" бр. 10/2004) и члана 1. статута Националног савета Словачке националне мањине, Национални савет Словачке националне мањине на седници одржаној дана 18. 10. 2004. донео је

Одлуку о преузимању оснивачких права над новинско-издавачком установом "Хлас људу" Нови Сад и новинама "Хлас људу"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 26/2004 од 1.11.2004. године.

Члан 1.

Национални савет Словачке националне мањине преузима оснивачка права над Новинско-издавачком установом "Хлас људу", Нови Сад и новинама "Хлас људу" од Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 2.

Новинско-издавачку установу "Хлас људу", Нови Сад, Булевар ослобођења 81 (у даљем тексту: НИУ "Хлас људу") чини Новинско-издавачка установа "Хлас људу", са делатностима, средствима, правима и обавезама и запосленима, са билансним стањем на дан 30. јуна 2004. године.

Новине "Хлас људу" су недељне информативно-политичке новине на словачком језику.

Члан 3.

Национални савет Словачке националне мањине преузима оснивачка права над НИУ "Хлас људу" и новинама "Хлас људу" у складу са одредбом члана 2. ове Одлуке, од 1. јула 2004. године.

Члан 4.

Део средстава за финансирање НИУ "Хлас људу" обезбедиће се у складу са законом и Одлуком о преношењу оснивачких права над Новинско-издавачком установом "Хлас људу", Нови Сад и новинама "Хлас људу" ("Службени лист АПВ" бр. 10/2004.) из буџета АП Војводине најмање на нивоу буџетом утврђених средстава, у време преузимања оснивачких права.

Члан 5.

Национални Савет словачке националне мањине именоваће председника и чланове Управног одбора и председника и чланове Надзорног одбора НИУ "Хлас људу" у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 6.

Управни одбор НИУ "Хлас људу" је дужан да у року од 30 дана од дана именовања донесу Статут НИУ "Хлас људу".

Члан 7.

Директор НИУ "Хлас људу" и одговорни уредник новина "Хлас људу" остају на дужности директора НИУ "Хлас људу" и одговорног уредника новина "Хлас људу" до избора који ће се извршити у складу са Статутом НИУ "Хлас људу".

Члан 8.

Ова одлука ће се објавити у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Председник Националног савета
Словачке националне мањине
Ана Томанова - Маканова

На основу члана 31. алинеја 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму неонаталног скрининга на цистичну фиброзу у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђује се Програм неонаталног скрининга на цистичну фиброзу у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину, као и обим средстава за његово спровођење и начин њиховог распоређивања и коришћења.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-10/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. година

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ НЕОНАТАЛНОГ СКРИНИНГА НА ЦИСТИЧНУ ФИБРОЗУ У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА 2020. ГОДИНУ

I

Приказ и анализа постојеће ситуације

Цистична фиброза јесте најчешћа генска, аутосомно рецесивна болест људи беле расе. То је хронична, прогресивна, мултисистемска болест која у првом реду захвата плућа и панкреас. Болест плућа доводи до учесталих инфекција плућног паренхима, хроничне колонизације бактеријама, потом и настанка структурног оштећења у виду појаве бронхиектазија, респираторне инсуфицијенције. Као компликација болести, с временом се јавља оштећење свих органских система, настају дијабетес мелитус, остеопороза, артропатија, срчана инсуфицијенција. Код дечака постоји примарни недостатак вас деференса. Половином XX века - када је болест откривена - деца оболела од цистичне фиброзе умирала су током прве године живота. Данас, раном дијагностиком, раним лечењем, те применом нових лекова, просечан век оболелих јесте преко 40 година. Сматра се да ће ови пацијенти - код којих је дијагноза постављена путем неонаталног скрининга и код којих је рано започето спровођење свих превентивних и терапијских интервенција - доживети пету или шесту деценију.

Спровођење скрининга започето је спорадично пре тридесет година, а последњих десет година, бројне земље Европске уније, све државе Сједињених Америчких Држава, Русија и поједине земље Јужне Америке увеле су скрининг - као редовну дијагностичку методу цистичне фиброзе. У Европи се скрининг спроводи регионално или - све чешће - као свеобухватан национални програм. У Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина), у оквиру овог програма, скрининг се спроводи од 2009. године. Од 2018. године, пилот-пројекат скрининга спроводи се у Македонији, а у току су припреме за увођење скрининга у Словенији, Грчкој и Мађарској.

Корист раног постављања дијагнозе цистичне фиброзе неонаталним скринингом јесте вишеструка:

- значајно боље преживљавање оболелих, дужи и квалитетнији живот - до пре тридесет година, болест се завршавала летално у раном детињству; пацијенти код којих је дијагноза постављена рано - неонаталним

скринингом, доживеће пету или шесту деценију;

- спорија прогресија плућне болести, значајно боља плућна функција;
- превенција малнутриције, боља ухрањеност и нормалан раст и развој деце;
- мањи број тешких акутних погоршања која захтевају болничко лечење - мањи број хоспитализација током детињства;
- мањи трошкови лечења обољења деце, која су откривена неонаталним скринингом: лечење 50% оболелих након скрининга кошта мање од 1.000 долара годишње по пацијенту, док су трошкови лечења - уколико је дијагноза постављена касније током детињства - код 75% пацијената изнад 10.000 долара годишње по пацијенту;
- откривање болести код сиблинга, код којих до тада није постављена дијагноза ЦФ;
- тенденција опадања инциденције болести применом генетског саветовања;
- побољшан квалитет живота оболелих и њихових фамилија;
- дијагностиковање веома благих форми болести које се касно испољавају атипичном клиничком сликом, врло често само стерилитетом, полипима носа, као и оболелих који су у групи болести које се означавају као "цистична фиброза удружене болести" или болести са "инконклузивном дијагнозом цистичне фиброзе", који се такође морају редовно контролисати и лечити;
- планирање породице (путем генетског саветовања и пренаталне дијагностике).

Од августа 2009. године, из средстава буџета АП Војводине, спроводи се пилот-студија неонаталног скрининга на цистичну фиброзу, а као посебан програм здравствене заштите - од 2013. године. Од октобра 2013. године, неонаталним скринингом на цистичну фиброзу обухваћена су сва новорођена деца у АП Војводини. Скрининг се обавља уколико су се родитељи с тим сложили и потписали информисани пристанак. На годишњем нивоу, уради се скрининг од 15.000 до 17.000 новорођенчади, у зависности од броја порођаја. Током 2017. године, скринингом је било обухваћено 15.560 новорођенчади из АП Војводине. Обухват је преко 90% новорођених. У нашој земљи, једина здравствена установа која спроводи неонатални скрининг на цистичну фиброзу јесте Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Нови Сад.

У оквиру овог посебног програма, усавршен је протокол по коме се скрининг спроводи. Такође, у оквиру програма уведена је нова метода - генетско тестирање на цистичну фиброзу - одређивање најчешћих мутација ЦФТР гена ПЦР методом (36 најчешћих мутација). На тај начин, на поменутом институту заокружена је дијагностика цистичне фиброзе и у потпуности је овладано новом технологијом одређивања најчешћих мутација ЦФТР гена. Током 2015. године, спровођена је нова метода узорковања зноја макродукт методом за одређивање хлорида у зноју, ради дијагностике болести, као и компатибилно лабораторијско одређивање хлорида у зноју, путем апарата који је набављен у оквиру специјалног скрининг програма јануара 2014. године.

До сада, скринингом је обухваћено 118.000 новорођенчади, а откривено је двадесет једно оболело дете. Код свих пацијената одређене су мутације ЦФТР гена испитивањем 36 мутација. Деца се редовно контролишу и лече код пулмолога на Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, имају задовољавајући раст и развој. Испитани су и сиблинзи оболелих. Родитељи су укључени у генетско саветовање.

Према досадашњим резултатима неонаталног скрининга на цистичну фиброзу у АП Војводини, инциденција цистичне фиброзе износи 1:5619 новорођенчади. Инциденција оболелих од цистичне фиброзе у Европи креће се од 1:1.700 (Ирска) до 1:6.369 (Република Чешка).

Чланом 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 25/19) утврђено је да аутономна покрајина може донети посебне програме здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну покрајину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на републичком нивоу, у складу са својим могућностима и утврдити цене тих појединачних услуга, односно програма.

Програм неонаталног скрининга на цистичну фиброзу у АП Војводини за 2020. годину реализоваће Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Нови Сад.

II

Циљеви, активности, методологија реализације и индикатори програма

Општи циљеви програма

- рано откривање оболелих од цистичне фиброзе у неонаталном узрасту;
- спровођење скрининга код све новорођене деце у АП Војводини;
- едукација лекара и даље усавршавање протокола.

Специфични циљеви програма

- рано спровођење терапијских интервенција пре настанка иреверзибилних промена на органима;

- едукација родитеља о болести и примени терапије;

- продужавање живота оболелих;

- побољшавање квалитета живота оболелих и њихових породица;

- утврђивање инциденције оболелих од цистичне фиброзе у АП Војводини;

- даље усавршавање нове методе узорковања зноја за одређивање хлорида у зноју (Macroduct метода);

- даље усавршавање протокола ИРТ - ПАП - ИРТ.

Циљна група и промене које се очекују након реализације програма

- циљна група јесу сва новорођенчад, рођена у породилиштима у АП Војводини, чији су родитељи потписали информисани пристанак;

- очекује се нормалан раст и развој оболеле деце, одржавање плућне функције близу граница референтних вредности, рана детекција и лечење ванплућних компликација, превенција малнутриције, дефицита липосолубилних витамина и лечење гастроинтестиналих поремећаја.

Планирани обухват програмом у 2020. године јесте 14.300 новорођенчади, али тај број је апроксимативан. Дефинитиван број новорођенчади која ће бити обухваћена програмом зависи од броја новорођених и од одзива родитеља, с обзиром на то што овај скрининг није обавезан.

Активности програма

- информисани пристанак за мајке односно родитеље који желе да се овај скрининг уради код њихових беба;

- прикупљање узорака крви за Гатријев тест у породилиштима (исти узорак крви користи се и за друга два скрининга који су законски обавезни - на хипотиреозу и фенилкетонурију), узорковање капиларне крви новорођенчади на филтер-папир;

- даље усавршавање нове методе узорковања зноја за одређивање хлорида у зноју (Macroduct метода) и даља обука особља;

- пријем новодијагностиковане деце на болничко лечење, током ког се спроводе детаљне почетне претраге, укључује терапија, те детаљно разговора с родитељима о природи болести и начину даљег лечења;

- психолошка подршка родитељима и деци;

- редовне контроле и лечење оболелих;

- објављивање резултата скрининг програма на скуповима у земљи и иностранству;

- сачињавање и подношење извештаја о резултатима скрининга;

- након постављања дијагнозе, биће могуће одређивање мутација гена код оболелих генетским испитивањем на Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине у оквиру остваривања здравствене заштите.

Методологија спровођења програма

- скрининг се спроводи по тачно утврђеном протоколу који је у складу с доступним литературним подацима;

- нови протокол започет је 2019. године с циљем смањења лажно позитивних налаза и смањеном потребом за долазак новорођенчади на други ИРТ у 4. недељи. Нови протокол подразумева одређивање имунореактивног трипсиногена (ИРТ/ИРТ), потом панкреас удруженог протеина (ПАП) из капиларне крви новорођенчета, у првој и - по потреби понављање ИРТ2 - у четвртој недељи живота;

- у првој недељи живота, у оквиру Гатријевог теста, одређује се имунореактивни трипсиноген (ИРТ),

- рачунају се граничне вредности (на 99. перцентилу) као референтне; у случају повишених вредности 1. ИРТ изнад 99. пцт, ради се из исте капи крви ПАП. Ако су вредности изнад референтних одређује се други ИРТ2 из новог узорка крви у четвртој недељи живота новорођенчета. У случају позитивног скрининга, одређују се хлориди у зноју - примењује се нова Macroduct метода узорковања зноја. У случају позитивне или инконклузивне дијагнозе, деца се редовно контролишу на Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине.

Индикатори

Показатељи за праћење: број новорођенчади која су обухваћена скринингом (%), број новооткривених случајева оболелих и инциденција, број деце с повишеним вредностима првог ИРТ, број лекара који су едуковани и презентација резултата.

Према литературним подацима, cost/benefit однос изразито је повољан, због чега је овај скрининг уведен као регуларан у бројним земљама света. Такође, значајно је побољшано преживљавање, као и квалитет живота оболелих и њихових породица. Пре 50 година, оболела деца умирала су током прве године живота, а данас је животни век оболелих у просеку 40 година; сматра се да ће деца код које се спроводе ране терапијске интервенције доживети и 60 година. Посебна предност ране и генске дијагностике омогућава даље генетско саветовање родитеља, што такође може утицати на смањење инциденције болести, посматрано током дужег времена.

III

Финансијска средства потребна за реализацију програма

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ УКУПНИХ ТРОШКОВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА У 2020. ГОДИНИ

Табела 1 (Табела 1.1.+ Табела 1.2.)

- у динарима

Редни број	НАЗИВ ТРОШКОВА ПРОГРАМА	ИЗНОС УКУПНО ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА
1	2	3
1.	ТРОШКОВИ НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА И УСЛУГА	9.580.737,00
2.	ТРОШКОВИ УСЛУГА И НАКНАДА (са едукацијом)	2.298.937,97
	УКУПНО:	11.879.674,97

ЦЕНА ПОЈЕДИНАЧНЕ УСЛУГЕ ПО ПАЦИЈЕНТУ: 830,75 динара по једном новорођенчету и планирани број од 14.300 новорођенчади.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА И УСЛУГА

Табела 1.1.

- у динарима

Редни број	НАЗИВ МАТЕРИЈАЛА	Количина	Јединична цена без ПДВ-а	Укупан износ с ПДВ-ом
1.1.1.	н-ИРТ кит	34 паковања/ 14.300 новорођенчади	201.972,75	8,240.488,20
1.1.2.	контакт ланцете	400 комада	24,00	10.560,00
1.1.3.	Мисорар/ F, 96 тестова, Pap Test	седам (7) паковања	86.632,00	727.708,80
1.1.4.	сакупљање зноја -	23 сета	10.950,00	302.220,00
	Macroduct			
1.1.5.	одређивање концентрације хлорида у зноју - реагенс	два (2) паковања	94.900,00	227.760,00
1.1.6.	одређивање концентрације хлорида у зноју - стандард	6 паковања	10.000,00	72.000,00
	УКУПНО 1.1.:			9.580.737,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА УСЛУГА И НАКНАДА ЛИЦА АНГАЖОВАНИХ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА (са едукацијом)

Табела 1.2.

- у динарима

Редни број	Број учесника у програму	Бруто износ	Нето износ
1.2.1.	17 учесника (лекари специјалисти, дипл. хемичар, дипл. фармацеут, дипл. економиста, медицински и лабораторијски техничари)	2.126.582,31	1.344.000,00
1.2.2.	трошкови учешћа на конгресу из пулмологије за једног учесника	172.355,66	172.355,66
	УКУПНО 1.2.:	2.298.937,97	1.516.355,66

На основу члана 31. алинеја 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму раног откривања промена функције и ремоделинга леве коморе и циркадијалног ритма крвног притиска код хипертензивних трудница у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђује се Програм раног откривања промена функције и ремоделинга леве коморе и циркадијалног ритма крвног притиска код хипертензивних трудница у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (у даљем тексту: Програм), као и обим средстава за његово спровођење и начин њиховог распоређивања и коришћења.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-9/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. година

ПОТПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ РАНОГ ОТКРИВАЊА ПРОМЕНА ФУНКЦИЈЕ И РЕМОДЕЛИНГА ЛЕВЕ КОМОРЕ И ЦИРКАДИЈАЛНОГ РИТМА КРВНОГ ПРИТИСКА КОД ХИПЕРТЕНЗИВНИХ ТРУДНИЦА У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА 2020. ГОДИНУ

I

Приказ и анализа постојеће ситуације

Према подацима Института за јавно здравље Војводине, садржаним у анализи "Здравствено стање становништва АП Војводине 2017. године", међу водећим групама болести у ванболничком морбидитету у АП Војводини, у служби опште медицине, јесу болести система крвотока (18,7%), а водећа дијагноза у укупном морбидитету јесте повишен крвни притисак - и у службама опште медицине (12,2%), као и у службама медицине рада (7,9%).

Један од водећих фактора ризика за настанак кардиоваскуларних и цереброваскуларних болести јесте хипертензија, а нарочито велики проблем представљају труднице с хипертензијом, јер се код њих знатно чешће трудноћа компликује прееклампсијом, еклампсијом и перипарталном кардиомиопатијом, као и застојем у интраутерином развоју и расту плода. Такође, у случају жена које имају повишен крвни притисак у трудноћи чешће се јавља артеријска хипертензија у наредним трудноћама. Према подацима из светске литературе, 10-15% трудница има хипертензију, а хипертензивни синдром у трудноћи један је од водећих узрока морбидитета мајке и плода и чини 15-33% укупног материнског морталитета, односно на другом је месту као узрок смрти мајке. Осим тога, жене које су имала хипертензију у току трудноће, чак и ако је она била транзиторна, у наредном периоду живота имају четири пута већи ризик да оболе од хипертензије и два пута већи ризик да оболе од исхемијске болести срца него нормотензивне труднице.

Такође, према подацима из литературе, код хипертензивних трудница

настају дијастолна дисфункција леве коморе, депресија систолне функције, смањење минутног волумена, дисфункција леве преткоморе, повећање масе миокарда, као и промене геометрије леве коморе, у смислу ексцентричне хипертрофије и концентричног ремоделинга.

Према препорукама Интернационалног удружења за хипертензију у трудноћи, потребан је тзв. рани скрининг трудница пре 20. гестацијске недеље (ГН) - у виду ехокардиографског прегледа и двадесетчетворосатног амбулаторног мониторинга крвног притиска (АМКП), ради регистровања потенцијално ризичних група трудница за развој гестацијске хипертензије и преeклампсије. Такође, наводи се да је неопходно свим хипертензивним трудницама наведене прегледе понављати у току трудноће, као и мерити сатурацију кисеоником. Уколико је вредност сатурације кисеоником - која се добија пулсним оксиметром - испод 90%, индикација је за завршавање трудноће код тешких облика гестацијске хипертензије и преeклампсије.

Од септембра 2013. до децембра 2016. године, из средстава буџета АП Војводине, реализован је посебан програм здравствене заштите раног откривања промена у систолној и дијастолној функцији миокарда леве коморе код хипертензивних трудница. У оквиру наведеног програма, набављена је савремена медицинска опрема (два апарата за ехокардиографски преглед, пет апарата за двадесетчетворосатни амбулаторни мониторинг крвног притиска и ЕКГ-а, апарат за електричну дефибрилацију и пулсног оксиметра). У наведеном периоду, прегледано је 992 труднице којима је урађено 2.320 кардиолошких прегледа, 3.476 ехокардиографских прегледа, 2.271 двадесетчетворосатни амбулаторни мониторинг крвног притиска и 117 прегледа крутости артерија крвних судова. Током 2018. и до августа 2019. године, предледане су 503 труднице којима је урађено 1.360 кардиолошких прегледа, 1.457 ехокардиографских прегледа и 1.057 прегледа двадесетчетворосатног амбулаторног мониторинга крвног притиска и ЕКГ-а.

Анализом података добијених у току спровођења овог програма, издвојили су се одређени параметри функције срца, који су статистички значајно повезани са интраутериним застојем у расту и превременим порођајем. Научни радови учесника на реализацији програма презентовани су на националним, европским и светским кардиолошким конгресима и конгресима који су били посвећени хипертензији у трудноћи и кардиолошким проблемима у трудноћи (укупно 18 радова), као и у еминентним светским стручним часописима. Редовним кардиолошким контролама постиже се адекватно праћење и лечење ове посебно вулнерабилне популације, а савременим дијагностичким методама могу се регистровати посебно ризичне групе трудница код којих се чешће јављају компликације - када су у питању и мајка и плод. Утврђивање одсуства очуваног дневно-ноћног ритма крвног притиска (што се дијагностикује двадесетчетворосатним амбулаторним мониторингом крвног притиска), али и утврђивање промена у функцији и ремоделингу леве коморе (што се дијагностикује ехокардиографским прегледом) код хипертензивних трудница, од круцијалног су значаја за исход трудноће, јер је могуће адекватније ординирати антихипертензивну терапију.

Чланом 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 25/19) утврђено је да аутономна покрајина може донети посебне програме здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну покрајину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на републичком нивоу, те утврдити цене тих појединачних услуга, односно програма.

Програм раног откривања промена функције и ремоделинга леве коморе и циркадијалног ритма крвног притиска код хипертензивних трудница у АП Војводини за 2020. годину реализоваће Институт за кардиоваскуларне болести Војводине, Сремска Каменица.

II

Циљеви, активности, методологија реализације и индикатори програма

Општи циљ програма

- смањити број компликација у трудноћи и током порођаја, насталих као последица хипертензије.

Специфични циљеви програма

- рано откривање потенцијално угрожених трудница и правовремено ординирање адекватне кардиолошке терапије;

- контрола ефикасности терапије поновљеним ехокардиографским и кардиолошким прегледом;

- израда протокола за регистрацију и праћење хипертензивних трудница, који би - и по завршетку овог програма - служио као база за рутинско мониторисање трудница код којих се постави дијагноза хипертензије, али и трудница које имају друга кардиолошка обољења;

- анализа резултата правовременог третмана и контроле хипертензивних

трудница у односу на настанак компликација у току трудноће, као и у току и након порођаја.

Активности програма

Планирано је да програмом буде обухваћено више од 300 хипертензивних трудница и трудница које имају остале кардиолошке болести. Планирано је да се ураде два кардиолошка и два ехокардиографска прегледа у току трудноће (први након постављања дијагнозе хипертензије и други, контролни у трећем триместру трудноће), као и контролни кардиолошки и ехокардиографски преглед шест недеља након порођаја, што представља око 900 кардиолошких и око 900 ехокардиографских прегледа, тј. укупно око 1.800 прегледа - уз мерење сатурације кисеоником пулсним оксиметром свакој трудници на сваком прегледу (око 600 мерења). Такође, планирано је да се уради минимално један двадесетчетворосатни амбулаторни мониторинг крвног притиска и ЕКГ у току трудноће и шест недеља након порођаја, тј. укупно око 600 прегледа двадесетчетворосатног амбулаторног мониторинга крвног притиска и ЕКГ-а.

Методологија спровођења програма

Хипертензивне труднице и труднице које имају остала кардиолошка обољења на преглед на Клинику за кардиологију Института за кардиоваскуларне болести Војводине - из општих болница и домова здравља с територије Аутономне покрајине Војводине - упућиваће надлежни лекари гинеколози-акушери из Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине, општих болница и домова здравља.

Индикатори

Реализација програма ће се пратити путем задатих индикатора: извршених кардиолошких и ехокардиографских прегледа и прегледа амбулаторног мониторинга крвног притиска трудница.

III

Финансијска средства потребна за реализацију програма

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ УКУПНИХ ТРОШКОВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ЗА 2020. ГОДИНУ

Табела 1

- у динарима

Редни број	НАЗИВ ТРОШКОВА ПРОГРАМА	ИЗНОС УКУПНО ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА
1	2	3
1.	ТРОШКОВИ УСЛУГА И НАКНАДА	1.992.409,92
	УКУПНО:	1.992.409,92

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА УСЛУГА И НАКНАДА ЛИЦА АНГАЖОВАНИХ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Табела 1.1.

- у динарима

Редни број	Број учесника у програму	Бруто износ	Нето износ
1.	једанаест (11) доктора медицине - специјалиста кардиологије и четири (4) медицинске сестре	1.992.409,92	1.470.000,00
	УКУПНО 1.1.:	1.992.409,92	1.470.000,00

На основу члана 31. алинеја 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму очувања плодности код оболелих од малигних болести у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђује се Програм очувања плодности код оболелих од малигних болести у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (у даљем тексту: Програм), као и обим средстава за његово спровођење и начин њиховог распоређивања и коришћења.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-5/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ ОЧУВАЊА ПЛОДНОСТИ КОД ОБОЛЕЛИХ ОД МАЛИГНИХ БОЛЕСТИ У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА 2020. ГОДИНУ

I

Приказ и анализа постојеће ситуације

Према подацима Института за јавно здравље Војводине, садржаним у "Анализи здравственог стања становништва Аутономне покрајине Војводине 2017. година", водећи узроци смрти становништва Војводине јесу хроничне незаразне болести. Најчешћи узрок смрти биле су болести система крвотока - од којих је умрла свака друга особа (51,5%) и тумори - од којих је умрла скоро свака четврта особа (22,8%). Стопа преживљавања након лечења малигних болести у последњих неколико деценија драматично је повећана, а примена савремених хируршких, радиотерапијских и хемиотерапијских протокола допринела је успешнијем лечењу малигнитета. Као последица, евидентира се изражено нарушавање плодности пацијената третираних овим протоколима (код мушкараца смањење, односно губитак оплодне моћи након хируршког одстрањивања тестиса, хемиотерапије и зрачне терапије, а код жена плодност се нарушава одстрањивањем јајника или материце, али и дејством потентних цитостатика и зрачне терапије, јер се тиме уништавају и јајне ћелије).

Очување плодности код пацијената с малигнитетима и омогућавање родитељства особама леченим због малигних болести јесте један од највећих изазова у савременој онкологији и нераздвојан је део пружања услуга квалитетног лечења онколошким пацијенткињама и пацијентима.

Посебан програм здравствене заштите за унапређивање квалитета живота оболелих од малигних болести, омогућавањем очувања плодности и реализације родитељства након завршеног онколошког лечења, на територији Аутономне покрајине Војводине реализује се од 2015. године.

Чланом 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19) утврђено је да аутономна покрајина може донети посебне програме здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну покрајину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на републичком нивоу, у складу са својим могућностима и утврдити цене тих појединачних услуга, односно програма.

Програм очувања плодности код оболелих од малигних болести у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (Програм) реализоваће Клинички центар Војводине, Нови Сад.

II

Циљеви, активности, методологија реализације и индикатори програма

Општи циљ Програма

- омогућавање родитељства онколошким пацијенткињама и пацијентима животне доби до 40 година, уз максималну онколошку безбедност, чиме се умногоме унапређује квалитет живота особа оболелих од малигних

болести, као и квалитет услуга здравствене заштите које им се пружају.

Специфични циљ Програма

- криопрезервација ембриона, сперматозоида и јајних ћелија код пацијената с малигним обољењем.

Активности Програма

Савремени терапијски протоколи у лечењу малигних тумора свих локализација утичу на бројне сегменте живота пацијената, прилично умањујући њихов квалитет живота. Сегмент репродукције и остварења биолошког родитељства на врху је лествице вредности, те трајан губитак ове могућности представља сваком појединцу ненадокнадив губитак. Ангажовањем стручњака путем Програма, заједно са оболелим од малигне болести и члановима њихове уже породице, уз оптималани план лечења који обезбеђује максималну корист у побољшању исхода болести, може се понудити и побољшан квалитет живота - остварењем родитељства.

Након добијања мишљења Конзилијума за онкофертилитет, почиње процес који води у криопрезервацију (замрзавање и чување) гамета - јајних ћелија и сперматозоида, као и ембриона.

Поступци спровођења вантелесне оплодње, замрзавања и чувања гамета - сператозоида и јајних ћелија, као и ембриона, спроводиће се на Клиници за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине, радом тима лекара и ембриолога у Заводу за хуману репродукцију, применом стандардизованих протокола стимулације за онколошке пацијенте, мониторинга стимулисаних циклуса и аспирацију јајних ћелија, као и протокола криопрезервације гамета и ембриона. У специфичним случајевима, за потребе Програма, у рад се укључују лекари - специјалисти патологије, радиологије и урологије. Планирани обухват у 2020. години јесте око двадесет пацијената. Обухват пацијената програмом у 2018. години био је 21 пацијент, у 2017. години - 24 пацијента, у 2016. години - 22 пацијента, а у 2015. години - 25 пацијената. Програмом су били обухваћени сви потенцијални кандидати за укључивање у програм, који су испуњавали услове који се односе на: жељу пацијента за остваривањем родитељства, искљученост метастатске болести, процену безбедности у случају примене планираних процедура, основне онколошке дијагнозе, стадијума болести и прогностичких параметара, врсте планираног онколошког лечења, процене ризика потецијалне трудноће и др.

Методологија спровођења Програма

Основни предуслов за квалитетно функционисање Програма јесте правовремено упућивање оболелих од малигних болести - у периоду од постављања дијагнозе до започињања онколошких терапијских третмана. У случају да је лечење већ започето, у свакој од фаза омогућене су консултације.

Примарну селекцију за упућивање пацијената и пацијенткиња спроводе:

- лекари на онколошкој комисији/конзилијуму за поједине локализације у Институту за онкологију Војводине, Сремска Каменица;
- лекари/хирурзи који раде припрему за операцију и оперишу оболеле - Институт за онкологију Војводине, Сремска Каменица, Клинички центар Војводине, Нови Сад опште болнице, приватне болнице и ординације;
- лекари из онколошких диспанзера АП Војводине;
- лекари медикални онколози - пре започињања хемиотерапије;
- радиотерапеути - пре започињања зрачног третмана.

Прво информисање оболелих од малигних болести млађих од 40 година живота и њихово даље евентуално укључивање у Програм могуће је на следећим пунктовима здравствене мреже:

- домови здравља (лекари опште праксе и специјалисти);
- одсеци за онкологију општих болница (девет у АП Војводини - Суботица, Сомбор, Сремска Митровица, Панчево, Вршац, Кикинда, Сента, Врбас и Зрењанин);
- опште болнице (уролози, хирурзи, гинеколози, педијатри, хематолози, медикални онколози);
- Клинички центар Војводине и Институт за онкологију Војводине;
- приватна пракса;
- самостална иницијатива оболелог.

Иницијално, у тренутку јављања, пацијенти се налазе у две могуће фазе лечења малигних болести:

1. пре започињања онколошког лечења: у фази припреме за операцију, хемиотерапију или зрачну терапију;
2. у међуфазама: после операције, а пре наставка адјувантне хемиотерапије, зрачне терапије или биолошке терапије.

Лекар који информише оболеле од малигних болести о могућностима укључивања у овај програм, након прибављања сагласности, шаље попуњени образац доктору медицине уже специјалности за фертилитет, у форми медицинског формулара који садржи податке значајне за прву селекцију (дијагноза, стадијум болести, патохистолошки налаз, планирани протокол лечења и дужина трајања лечења).

Следе консултација с доктором медицине уже специјалности за плодност и селекција првог нивоа, након увида у

документацију - у историју болести и налазе који упућују пацијенткиње и пацијенте на Конзилијум за онкофертилитет.

Конзилијум за онкофертилитет доноси препоруке с јасним смерницама према: врсти планиране процедуре за очување плодности, временском оквиру и додатној дијагностици.

Индикатор

Број урађених замрзавања сперматозоида, јајних ћелија и ембриона код пацијената с малигним обољењем.

III

Финансијска средства потребна за реализацију Програма

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ УКУПНИХ ТРОШКОВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА У 2020. години

Табела 1 (Табела 1.1.+ Табела 1.2.)

- у динарима

Редни број	НАЗИВ ТРОШКОВА ПРОГРАМА	ИЗНОС УКУПНО ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА
1	2	3
1.	ТРОШКОВИ НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА И УСЛУГА	2.000.000,00
2.	ТРОШКОВИ УСЛУГА И НАКНАДА	650.000,00
	УКУПНО:	2.650.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА И УСЛУГА

Табела 1.1.

- у динарима

Редни број	НАЗИВ МАТЕРИЈАЛА	Укупан износ с ПДВ-ом
1.1.1.	Трошкови потрошног материјала	600.000,00
1.1.2.	Трошкови лекова	1.400.000,00
	УКУПНО 1.1.:	2.000.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА УСЛУГА И НАКНАДА ЛИЦА АНГАЖОВАНИХ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Табела 1.2.

- у динарима

Редни број	Број учесника у програму	Бруто износ	Нето износ
1.2.1.	седам (7) учесника (доктори медицине - - специјалисти гинекологије, ембриологије, патологије и урологије)	650.000,00	452.660,00
	УКУПНО 1.2.:	650.000,00	

На основу члана 31. алинеја 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембар 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму унапређивања дијагностике и лечења обољења штитасте жлезде у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у

"Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђује се Програм унапређивања дијагностике и лечења обољења штитасте жлезде у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину, као и обим средстава за његово спровођење и начин њиховог распоређивања и коришћења.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-3/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ УНАПРЕЂИВАЊА ДИЈАГНОСТИКЕ И ЛЕЧЕЊА ОБОЉЕЊА ШТИТАСТЕ ЖЛЕЗДЕ У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА 2020. ГОДИНУ

I

Приказ и анализа постојеће ситуације

Структура морбидитета у стационарним здравственим установама у 2017. години од злоћудних тумора штитасте жлезде и болести штитасте жлезде према подацима Института за јавно здравље Војводине, Нови Сад дата је у табели 1.

Табела 1

Број лица лечених у болничким здравственим установама у Војводини од злоћудних тумора штитасте жлезде (Ц73) и болести штитасте жлезде (Е00-Е07), по полу, у 2017. години ("Извештај о хоспитализацији")

Шифра	Назив обољења	Мушкарци	Жене	Укупно
МКБ-10				
Ц73	Злоћудни тумори штитасте жлезде	48	154	202
Е00	Синдром урођеног недостатка јода	1	1	2
Е01	Ендемска нетоксична гушавост и друга стања	2	10	12
Е02	Клинички неизражена смањена функција штитасте жлезде због недостатка јода	0	0	0
Е03	Друге смањене функције штитасте жлезде	32	134	166
Е04	Друга нетоксична гушавост	70	403	473
Е05	Тиреотоксикоза - повећана функција штитасте жлезде	33	109	142
Е06	Запаљење штитасте жлезде	18	93	111
Е07	Друге болести штитасте жлезде	0	11	11
Е00-Е07	Болести штитасте жлезде (укупно)	156	761	917

Табела 2.

Број утврђених болести штитасте жлезде у примарној здравственој заштити у Војводини у 2017. години ("Извештај о

обољењима, стањима и повредама", образац СИ-06)

Шифре МКБ-10	Назив категорије	Број утврђених болести
E00-E02	Поремећаји штитасте жлезде због недостатка јода	764
E05	Thyreotoxicosis	2943
E03-E04, E06-E07	Други поремећаји штитасте жлезде	25.680

Наведени подаци Института за јавно здравље Војводине, Нови Сад и светски показатељи указују на то да се поремећаји штитасте жлезде јављају код све млађе популације, те је реализација посебног програма здравствене заштите у Клиничком центру Војводине - као терцијарној здравственој установи којој гравитирају пацијенти с целе територије Војводине - значајна за благовремено дијагностиковање и третман оболелих. Програм унапређивања дијагностике и лечења обољења штитасте жлезде у Аутономној покрајини Војводини реализује се од 2017. године.

Чланом 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19) утврђено је да аутономна покрајина може донети посебне програме здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну покрајину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на републичком нивоу, у складу са својим могућностима и утврдити цене тих појединачних услуга, односно програма.

Програм унапређивања дијагностике и лечења обољења штитасте жлезде у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину реализоваће Клинички центар Војводине, Нови Сад.

II

Циљеви, активности, методологија реализације и индикатори програма

Општи циљ програма

Циљ програма јесте смањење морбидитета у постинтервенцијском току, краћи боравак у болници, успешнији опоравак и смањен инвалидитет. Применом апарата за микроталасну аблацију, могућа је аблација тумора штитасте жлезде перкутаним приступом, без оперативног реза.

У савременој медицинској пракси, ниједна грана медицине не може више да функционише без помоћи неких од радиолошких метода - и у погледу постављања дијагнозе, као и у погледу терапије пацијената тј. третирања пацијената интервентним радиолошким процедурама. У одређеним случајевима, уместо хируршких процедура, примењују се процедуре из области интервентне радиологије, што подразумева минимално инвазивне хируршке интервенције, вођене неком од сликовних радиолошких метода (ултразвук, савремени рендгенски апарат са софтверима који подржавају различите интервенције).

Специфични циљеви

Унапређивање дијагностике и лечења обољења штитасте жлезде.

Пружање правовремене терапије ендокринолошким и онколошким пацијентима с минималним посттерапијским морбидитетом.

Активности програма

- ендокринолошка и лабораторијска обрада пацијената;
- УЗ штитне жлезде, по потреби патохистолошка верификација постављене дијагнозе (радиолог или ендокринолог);
- третман - аблација тумора радиофреквентном и microwave техником;
- УЗ контрола третираних пацијената (радиолог или ендокринолог).

Програмом је предвиђена набавка апарата за радиофреквентну аблацију најновије генерације са додатном могућношћу апликације лека у ткиво штитне жлезде. Планирани број пацијената је 15-20.

Методологија спровођења програма

- селекција пацијената са издиференцираном дијагнозом након ендокринолошко-радиолошке обраде за третман радиоталасном и microwave техником на индикационим тимовима састављеним од ендокринолога и интервентних радиолога;
- набавка потребне опреме и материјала (сонде);
- едукација интервентних радиолога, радиолога и доктора медицине на специјализацији из радиологије за наведени третман;
- едукација и упознавање интерниста ендокринолога с могућностима третирања пацијената са обољењем тиреоидее с нехируршким методама.

Индикатори

- број пацијената који је након ендокринолошке, лабораторијске и радиолошке обраде и постављања дијагнозе третиран нехируршки, односно аблација тумора радиоталасном и microwave техником;

- скраћен постоперативни ток, смањење б.о. дана у односу на класичан хируршки третман;
- едукације за педесет лекара.

III

Финансијска средства за реализацију програма

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ УКУПНИХ ТРОШКОВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА У 2020. ГОДИНИ

Табела 1 (Табела 1.1.+ Табела 1.2.)

у динарима

Редни број	НАЗИВ ТРОШКОВА ПРОГРАМА	ИЗНОС УКУПНО ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА
1	2	3
1.	ТРОШКОВИ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ	2.350.000,00
2.	ТРОШКОВИ НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА И УСЛУГА	2.700.000,00
3.	ТРОШКОВИ УСЛУГА И НАКНАДА	900.000,00
	УКУПНО:	5.950.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА НАБАВКЕ ОПРЕМЕ

Табела 1.1.

- у динарима

Редни број	НАЗИВ ОПРЕМЕ	Количина	Јединична цена	Укупан износ с ПДВ-ом
1.1.1.	апарата за РФ аблацију најновије генерације	1	2.350.000,00	2.350.000,00
	УКУПНО 1.1.:			2.350.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА И УСЛУГА

Табела 2.1.

- у динарима

Редни број	НАЗИВ ОПРЕМЕ	Количина	Јединична цена	Укупан износ с ПДВ-ом
2.1.1.	сонде за радиофреквентну технику	10	110.000,00	1.100.000,00
2.1.2.	сонде за microwave технику	5	240.000,00	1.200.000,00
2.1.3.	едукација за 50 лекара	2	200.000,00	400.000,00
	УКУПНО 2.1.:			2.700.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА УСЛУГА И НАКНАДА ЛИЦА АНГАЖОВАНИХ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Табела 1.3.

- у динарима

Редни број	Број учесника у програму	Бруто износ	Нето износ
1.3.1.	16 учесника (доктори медицине лекари специјалисти радиологије, ендокринологије, виши РТГ техничар и административни тим)	900.000,00	597.546,96
	УКУПНО 1.3.:	900.000,00	

На основу члана 31. алинеја 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и

члана 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму раног препознавања и смањења броја менталних поремећаја развојног доба у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђују се Програм раног препознавања и смањења броја менталних поремећаја развојног доба у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (у даљем тексту: Програм), као и обим средстава за његово спровођење и начин њиховог распоређивања и коришћења.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-8/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. година

ПОТПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ РАНОГ ПРЕПОЗНАВАЊА И СМАЊЕЊА БРОЈА МЕНТАЛНИХ ПОРЕМЕЋАЈА РАЗВОЈНОГ ДОБА У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА 2020. ГОДИНУ

I

Приказ и анализа постојеће ситуације

Дечјом и адолесцентном психијатријом на територији Аутономне покрајине Војводине (АП Војводина) бави се изузетно мало психијатара (укупно шест специјалиста), а за збрињавање малолетних лица с менталним поремећајима постоји само једно болничко одељење, с тринаест болничких постеља. Наведени разлози и чињеница - на коју указују савремена истраживања - да се веома често различити ментални (психијатријски) поремећаји дечјег доба касно препознају, условили су потребу да се реализују активности стручне подршке раду здравствених радника и здравствених сарадника на територији АП Војводине на раном препознавању менталних поремећаја развојног доба, ради њиховог смањења. Те активности започете су 2018. године, у оквиру посебног програма здравствене заштите. Грубе психијатријске поремећаје у развојном добу није тешко препознати, а прави проблем представљају дуготрајне, постепене промене на психичком плану код деце и адолесцената, које се - уколико се касно препознају - веома отежано лече и не доводе до стања потпуне ремисије код ове изузетно осетљиве популације.

Појава менталних поремећаја и поремећаја понашања у популацији деце и омладине, уз наведени ограничени број стручњака из ове области, доводе до отежаног пружања адекватне здравствене заштите једној од најосетљивијих група становништва, што захтева спровођење активности усмерених на пружање правовремене и ефикасне здравствене заштите. На основу доступних података и стручне процене, више од 15.000 деце и адолесцената с територије АП Војводине има неке сметње менталног здравља, док је ментални поремећај стручно дијагностикован само код половине ове популације. У прилог томе иде и чињеница да је само Клинички центар Војводине прошле године обавио више од 3.400 прегледа деце и адолесцената с менталним поремећајима.

Чланом 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник

РС", број: 25/19) утврђено је да аутономна покрајина може донети посебне програме здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну покрајину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на републичком нивоу и утврдити цене тих појединачних услуга, односно програма.

Програм раног препознавања и смањења броја менталних поремећаја развојног доба у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (у даљем тексту: Програм) реализоваће Клинички центар Војводине, Нови Сад.

II

Циљеви, активности, методологија реализације и индикатори Програма

Општи циљ Програма

- редукција медицинских и друштвених последица у виду дуготрајног лечења, повећаних трошкова лечења (учесталих хоспитализација) и недовољног нивоа излечења код деце с менталним поремећајима.

Специфични циљеви Програма

- едукација здравствених радника (доктора медицине специјалиста педијатрије, лекара опште праксе, медицинских сестара, али и адултних психијатара) и здравствених сарадника (психолога, педагога и социјалних радника) у погледу адекватније дијагностике и третмана деце с психијатријским поремећајима у домовима здравља у Тителу, Бачу, Пећинцима, Малом Иђошу, Житишту и Новој Црњи;

- формирање регионалних тимова - у оквиру здравствених установа у АП Војводини - за рану дијагностику и третман психијатријских поремећаја развојног доба.

Активности Програма

Активности Програма спроводиће доктори медицине специјалисти психијатрије (анализа актуелног стања, коришћење литературе, припрема пројектних активности, припрема едукације и штампаног материјала, извођење едукативних семинара и евалуација спроведеног програма). Од 2019. године, у поређењу с посебним програмом који је реализован током 2018. године, укључивање у тим стручњака омогућило је проширење поља планиране едукације у погледу правовременог и адекватног препознавања и третмана злоупотребе психоактивних супстанци и болести зависности у популацији деце и адолесцената.

Методологија спровођења Програма

редни бр.	врста делатности	трајање (у месецима)
1.	припрема пројектних активности	један (1) месец
2.	припрема литературе	један (1) месец
3.	израда и припрема штампаног материјала	два (2) месеца
4.	припрема предавања	један (1) месец
5.	извођење курсева	шест (6) месеци
6.	евалуација успешности Програма	један (1) месец

Индикатори

- ниво оспособљености здравствених радника и сарадника за дијагностику и адекватно медицинско збрињавање пацијената (што би се у оквиру Програма евалуирало тестовима),

- мања учесталост хоспитализација деце с менталним сметњама.

III

Финансијска средства потребна за реализацију Програма

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ УКУПНИХ ТРОШКОВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА У 2020. ГОДИНИ

Табела 1 (Табела 1.1.+ Табела 1.2.)

- у динарима

редни број	НАЗИВ ТРОШКОВА ПРОГРАМА	ИЗНОС УКУПНО ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА
1	2	3
1.	ТРОШКОВИ НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА И УСЛУГА	86.400,00
2.	ТРОШКОВИ УСЛУГА И НАКНАДА (накнаде извршиоцима)	1.057.600,00
	УКУПНО:	1.144.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА И УСЛУГА

Табела 1.1.

- у динарима

редни број	НАЗИВ МАТЕРИЈАЛА	количина	јединична цена	укупан износ с ПДВ-ом
1.1.1.	трошкови израде штампаног материјала	240	360,00	86.400,00
	УКУПНО 1.1.:			86.400,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА УСЛУГА И НАКНАДА ЛИЦА АНГАЖОВАНИХ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Табела 1.2.

- у динарима

редни број	број учесника у програму	бруто износ	нето износ
1.2.1.	три учесника (доктори медицине - специјалисти психијатрије)	807.600,00	562.413,00
1.2.2.	административни тим	250.000,00	156.142,92
	УКУПНО 1.2.:	1.057.600,00	718.555,92

На основу члана 31. алинеја 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 14. став 2. Закона о јавном здрављу ("Службени гласник РС", број: 15/16), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембар 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Посебном програму јавног здравља за територију Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђује се Посебан програм јавног здравља за територију Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину (у даљем тексту: Програм), као и обим средстава за његово спровођење и начин њиховог распоређивања и коришћења.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-2/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Дамир Зобеница, с.

ПОСЕБАН ПРОГРАМ ЈАВНОГ ЗДРАВЉА ЗА ТЕРИТОРИЈУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ ЗА 2020. ГОДИНУ

УВОД

Приоритетне области очувања и унапређивања здравља становништва јесу оне области које су у вези с превенцијом и

контролом хроничних незаразних болести – којима је данашње друштво највише оптерећено, те с превенцијом и контролом заразних болести – због сталне претње ових болести и могуће појаве нових, као и с заштитом и унапређивањем животне средине и с факторима који имају или могу да имају утицај на здравље. Стога, предложен је посебан програм који се односи на ове приоритетне области. Као полазна основа за дефинисање ових приоритета, мора се најпре пратити и анализирати здравствено стање становништва Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Правни основ за доношење Посебног програма из области јавног здравља за територију АП Војводине за 2020. годину (у даљем тексту: Програм) јесте члан 14. став 4. Закона о јавном здрављу („Службени гласник РС”, број: 15/16), којим је утврђено да аутономна покрајина доноси и финансира посебне програмеиз области јавног здравља за своју територију – које сачињава у сарадњи са институтима и заводима за јавно здравље, у складу са законом.

Приоритетне области којима ће се посветити програмски задаци из области јавног здравља за територију АП Војводине јесу:

- регистрација оболелих од хроничних незаразних болести;
- контрола заразних болести;
- повећање одговорности за здравље.

С циљем очувања и унапређивања здравља становништва, развоја здравих окружења и афирмације здравих стилова живота, потребно је и надаље унапређивати активности промоције здравља и здравственог васпитања, нарочито оне које су усмерене на осетљиве популационе групе и здравствене проблеме који највише доприносе оптерећењу болестима становништва АП Војводине.

ПРИКАЗ И АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕ ЗДРАВСТВЕНЕ СИТУАЦИЈЕ

Витално-демографска ситуација

- Према процени Републичког завода за статистику, у 2016. години у АП Војводини живело је 1.871.515 становника, што је за више од 160.000 становника мање него на попису из 2002. године.
- Очекивана дужина живота у АП Војводини дужа је за жене (77,3 године) него за мушкарце (71,9 година), а краћа је него у Београдском региону, на југу Србије и у земљама европског региона.
- Изражено је старење становништва – просечна старост становништва јесте 42,7 година, а скоро свака шеста особа (18,7%) старија је од 65 година.
- Стопа наталитета је неповољна (9,4 на 1.000 становника). Просечна старост мајке при рођењу детета јесте 29,6 година.
- Стопа морталитета одржава се на високим вредностима (14,8‰).
- Становништво АП Војводине најчешће умире од кардиоваскуларних болести (51,5%), тумора (22,8%) и болести система за дисање (5,7%).
- Стопа смртности одојчади износи 4,4‰ и има повољне вредности.
- Природни прираштај је неповољан и има негативну вредност (-5,4‰).

Морбидитет – обољевање становништва

- Најзначајнији здравствени и јавноздравствени проблем становништва АП Војводине јесу хроничне незаразне болести (кардиоваскуларне болести, малигна обољења, хроничне болести органа за дисање и група болести мишићно-коштаног система и везивног ткива).
- Готово половину од укупног ванболничког морбидитета одраслог становништва АП Војводине чине болести система за дисање, болести крвотока, мишићно-коштаног система и везивног ткива, као и болести мокраћно-полног система.
- Водећа дијагноза одраслог становништва јесте есенцијална артеријска хипертензија.
- Најчешћи узроци обољевања деце предшколског и школског узраста АП Војводине јесу болести система за дисање и заразне и паразитарне болести, док се у морбидитету школске деце издвајају још и повреде, тровања и последице деловања спољних фактора.
- У ванболничком морбидитету жена, посебан значај имају тумори који се налазе на четвртом месту.
- У болничком морбидитету доминирају тумори (15,6%), болести система крвотока (11,7%) и фактори који утичу на здравствено стање и контакт са здравственом службом (8,2%). Водећи узроци болничког морталитета јесу болести система крвотока, тумори и болести система за дисање.

Ситуација у вези са заразним болестима

- У погледу већег броја заразних болести, епидемиолошка ситуација у АП Војводини остала је уобичајена за ово подручје, а стопа смртности од заразних болести остала је ниска.

- Изменама у законској регулативи у области заразних болести током 2016 –2017. године, посебно укидањем збирних пријава, вишеструко је смањен број пријављених заразних болести, али је повећано учешће заразних болести са егзактном лабораторијском потврдом. До сада, водећа обољења из ове групе (стрептококне инфекције, варичела, инфективна мононуклеоза) више не подлежу обавезном пријављивању.
- Највећи број цревних заразних болести, као и претходних година, пријављен је под клиничком дијагнозом – заразни проливи (ентеритиси и гастроентеритиси), која обухвата све случајеве дијареје и гастроентеритиса, чији узрочник није лабораторијски доказан, а постоји уверење да су инфективне природе.
- Мада би превенција сексуално преносивих заразних болести могла бити ефикасна када би се примењивале индивидуалне мере заштите, ипак ове болести и даље остају значајна патологија становништва.
- ХИВ инфекције остају глобално један од водећих народноздравствених проблема. У 2017. години, број ХИВ позитивних особа је за око 23% већи него 2016. године. Забрињавајући податак јесте то што су све оболеле особе свој ХИВ статус сазнале у моменту постављања дијагнозе обољења, што указује на то да особе с ризичним понашањем не спроводе превентивно тестирање у довољној мери и благовремено. С обзиром на то што период неманифестне инфекције траје више година, ове особе дуго представљају потенцијалну опасност за преношење ХИВ-а.
- Глобалној промени географске дистрибуције векторских болести допринео је утицај климатских фактора на распрострањеност и учесталост вектора.
- Мада су у националној патологији зоонозе заступљене с малим бројем оболелих, због епидемиолошких карактеристика ових болести, великог епидемијског потенцијала, тешкоћа у сузбијању и могућих здравствених и економских последица, надзор над овим болестима изузетно је значајан.
- Дивљи
- Дефицитет, неправовременост и недовољност ММР вакцине у претходном периоду, као и нагомилавање осетљиве популације, доводе у питање достизање елиминације морбила/рубеле у предвиђеном року, индиректно отежавају одржавање поверења родитеља у систем имунизације, који је последњих година озбиљно уздрман активностима антивакциналног покрета.
- Обухват имунизацијом по клиничким индикацијама (вакцина против грипа, пнеумококних инфекција) остао је низак и недовољан да би се овом мером успешније утицало на смањење обољевања и умирања.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ:

Унапређивање и очување здравља становништва на територији АП Војводине, обезбеђивањем информација неопходних за процену здравствених ресурса усмерених ка унапређивању здравља, продужењу живота, побољшању квалитета живљењаи оспособљавању становништва АП Војводине за независно функционисање.

Специфични циљеви:

- унапређивање јавног електронског сервиса за зараз- не болести и евиденцију хроничних болесника, који ће моћи да подржи све процесе евидентирања и извештавања у вези са заразним и незаразним болестима на територији АП Војводине, али и да обезбеди друге информације значајне за евиденцију и епидемиолошко испитивање;
- обезбеђивање информација о епидемиолошким карактеристикама заразних и незаразних болести, с циљем планирања интервентних мера и активности;
- унапређивање надзора над одређеним заразним болестима (нпр. ОСГ, грип, акутне респираторне инфекције, вирусни гастроентерититси) у популацији и код хоспитализованих болесника;
- унапређивање епидемиолошког надзора над трансмисивним антропозоонозама на територији АП Војводине, доказивањем узрочника ових инфекција у специфичним векторима;
- смањење уноса натријум-хлорида код деце предшколског и школског узраста и код младих, ради смањења ризика за развој хипертензије, кардиоваскуларних и других болести у одраслом добу;
- унапређивање здравља породица с малом децом у АП Војводини путем повећања доступности информација, знања и вештина о здрављу у домовима здравља и институтима / заводима за јавно здравље;
- процена епидемиолошке ситуације повреда и идентификација најугроженијих популационих група.

АКТИВНОСТИ ПРОГРАМА:

Активности Програма спроводе се путем осам програмских задатака.

Програмски задаци:

1. праћење и анализа здравственог стање становништваАП Војводине;
2. унапређивање јавног електронског сервиса за пријављивање заразних болести и евидентирање хроничних болесника на територији АП Војводине;
3. унапређени клиничко-епидемиолошки надзор над одређеним заразним болестима на територији АП Војводине;
4. интегрисани надзор и контрола трансмисивних антропозооноза на територији АП Војводине;
5. контрола садржаја натријум-хлорида у оброцима организоване друштвене исхране деце предшколског узраста и адолесцената у АП Војводини;
6. унапређивање здравствене писмености популације – „Знањем до здравих избора”;
7. унапређивање менталног здравља породице - ,‘Подршка од самог почетка‘‘;
8. епидемиолошки надзор над повредама на територији АП Војводине.

Активности и методологија детаљно се описују уз сваки програмски задатак засебно.

Посебне програме из области јавног здравља за територију АП Војводине реализоваће Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад и заводи за јавно здравље, у сарадњи са здравственим установама на свим нивоима здравствене заштите, док ће у програмски задатак под бројем 4 бити укључени и Институт за ветеринарство Нови Сад и ветеринарски специјалистички институти у АП Војводини, као и Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду.

ИНДИКАТОРИ И МЕТОДОЛОГИЈА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Индикатори и методологија спровођења Програма дефинишусе уз сваки програмски задатак засебно.

НАЗИВ ПРОГРАМСКОГ ЗАДАТКА

Праћење и анализа здравственог стања становништва АП Војводине

Приказ и анализа постојеће ситуације

Анализа здравственог стања становништва јесте основа за сагледавање постојеће ситуације, те за објективну идентификацију приоритетних здравствених проблема и доношење мера за њихово решавање. Она је неопходна за адекватно планирање здравствене заштите, доношење одговарајућих стратегија,

програма и постављање циљева здравствене политике. Ови параметри не анализирају се на нивоу АП Војводине програмима који су донети и финансирани на републичком нивоу.

Циљеви програмског задатка

Општи циљ:

Обезбеђивање информација неопходних за процену здравствених ресурса усмерених ка унапређивању здравља, побољшању квалитета живота и продужењу животног века становништва АП Војводине.

Специфични циљеви:

- идентификација најзначајнијих здравствених проблема, тенденција кретања обољења, фактора ризика, изложености становништва опасностима из животне средине, уочавање разлика у здравственом стању и здравственој заштити становништва различитих подручја и категорија;
- планирање интервентних мера и активности за решавање водећих здравствених проблема, као и проблема у погледу рада и организације здравствене службе.

Методологија и активности спровођења програмског задатка

Здрављестановништва АПВојводинепроцењиваћесеконтинуирано – мониторингом. Дефинисаће се садржај анализе здравственог стања становништва за сваку годину посебно. Стручњаци Института за јавно здравље Војводине одредиће врсту података који ће се користити у анализи здравственог стања становништва.

Прикупљање и обрада података за анализу здравственог стања

На основу дефинисаних стручно-методолошких процедура, прикупљају се подаци од окружних завода за јавно здравље АП Војводине, те се достављају Институту за јавно здравље Војводине, који надаље контролише и обрађује те податке.

Контрола анализе здравственог стања

Анализу обављају лекари Института за јавно здрављеВојводине. Обједињена и верификована анализа здравственог стања шаље се оснивачу Института за јавно здравље Војводине, заводима за јавно здравље на територији АП Војводине и другима.

Извршиоци програмског задатка

Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад, Завод за јавно здравље Сремска Митровица, Завод за јавно здравље Панчево, Завод за јавно здравље Зрењанин, Завод за јавно здравље Кикинда, Завод за јавно здравље Суботица, Завод за јавно здравље Сомбор.

Индикатори:

1. демографски показатељи;
2. умирање становништва (морталитет): морталитет по полу, старости и водећим узроцима умирања;
3. очекивано трајање живота на рођењу;
4. обољевање становништва – морбидитет: подаци о регистрованом ванболничком и болничком морбидитету;
5. коришћење и рад здравствене службе: подаци о коришћењу ванболничке и болничке здравствене заштите;
6. активности промоције здравља и здравственог васпитања;
7. спољашња средина: надзор здравствене исправности воде за пиће, намирница, квалитета ваздуха животне средине, исправности воде отворених и затворених базена, јавних купалишта, река и језера, који представљају показатеље стања животне средине;
8. резистенција бактерија на антимикробне лекове.

За реализацију овог програмског задатка у 2020. години из буџета АП Војводине потребно је издвојити 221.445,33 динара.

НАЗИВ ПРОГРАМСКОГ ЗАДАТКА

Унапређивање јавног електронског сервиса за пријављивање заразних болести и евидентирање хроничних болесника на територији АП Војводине

(вођење, прикупљање и обрада података обавља се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности)

Приказ и анализа постојеће ситуације

Праћење заразних болести

Највећи број заразних болести на подручју АП Војводине пријављује се на основу клиничке дијагнозе, без етиолошке потврде (лабораторијска микробиолошка дијагностика). Због неусаглашености критеријума пријављивања, исти клинички ентитети пријављују се под различитим дијагнозама. Етиолошки неразјашњене случајеве обољења није могуће епидемиолошки повезати, те се највећи број заразних болести региструје као појединачна обољења. Имплементацијом софтверског решења у домовима здравља и прикупљањем података потребних за евидентирање и прикупљање пријава заразних болести, од 2013. године, пријаве су почеле да пристижу континуирано, свакодневно, увек у истом периоду за претходни дан. У току 2017. године, електронским сервисима обухваћено је преко 99% становништва АП Војводине. У току 2018. године, сачињен је модул који је инкорпориран у сервис за заразне болести, те који има за циљ препознавање дифеиниција случаја које прописује Европска комисија, а које су уведене у наше прописе и објављене на сајту Института за јавно здравље Србије. Као такав, модултреба да буде подршка и раду лекара и примарној здравственој заштити, за почетак, као изборна могућност за коришћење. С временом, унапређивањем модула и на основу захтева самих корисника, очекује се да модул постане рутински део у раду за сваког пацијента, а не да буде само изборна могућност лекара. У 2020. години, планирано је да се уведе у домове здравља у центру управних округа, а након тога, наредних година, у све домове здравља на комплетној територији АП Војводине.

Праћење имунизације

Услед дисконтинуитета у снабдевању вакцинама, у АП Војводини, као и у другим деловима Републике Србије, уочљив је пад обухвата обавезним вакцинама, али и вакцинама које се – према важећем правилнику – дају према клиничким и епидемиолошким индикацијама.

Важећим законским прописима, утврђено је и обавезно пријављивање нежељених реакција после имунизације. Лекар који утврди нежељену реакцију дужан је да то пријави епидемиолошкој служби надлежног института / завода за јавно здравље, на прописаном обрасцу. Постојећим начином регистрације није могуће утврдити учешће нежељених реакција у односу на укупан број вакцинисане деце и број апликованих доза одређене вакцине. У 2020. години, планирано је да се обавезно пријављивање нежељених реакција после имунизације уведе у домове здравља у центру управних округа, а након тога, наредних година, у све домове здравља на комплетној територији АП Војводине.

Праћење хроничних незаразних болести

Увођење јавног електронског сервиса даје могућности за евидентирање и праћење броја оболелих од хроничних незаразних болести (хроничних болесника) на територији АП Војводине, као и за сагледавање удела хроничних болесника у општој популацији и праћење хроничних незаразних обољења која се не прате путем регистара.

До сада, су у електронски сервис за евидентирање лица оболелих од хроничних незаразних обољења укључена су 43 дома здравља (од 44 с територије АП Војводине), с тенденцијом постизања обухвата од 100%. Саставни део сервиса чини електронски имунизациони регистар (који на нивоу Републике

Србије не постоји), који треба да обезбеди контролу обухвата систематском вакцинацију и да омогући повећање обухвата одраслог становништва вакцинацијом против грипа, тетануса и пнеумокока, као и да омогући да се лакше сагледава потрошња вакцина ради што бољег планирања набавке вакцина.

Циљеви програмског задатка

Општи циљеви:

- Успостављање јавног електронског сервиса с циљем да подржи све процесе пријављивања и извештавања у вези са заразним болестима на територији АП Војводине (у складу с поменутим законом и правилником).
- Обезбеђивање информација о епидемиолошким карактеристикама заразних болести, карактеристикама узрочника обољења и факторима ризика, с циљем планирања интервентних мера и активности.
- Успостављање модерног, ефикасног и флексибилног имунизационог сервиса у АП Војводини, којим ће се стећи увид у вакцинални обухват свим вакцинама – у складу са законом.
- Унапређивање јавног електронског сервиса с циљем обухвата целокупне популације на територије АП Војводине за све процесе евидентирања хроничних болесника.
- Обезбеђивање информација о епидемиолошким карактеристикама незаразних болести и факторима ризика.

Специфични циљеви:

- развој модерног система раног откривања и упозоравања на претње по здравље становништва АП Војводине, посебно у ванредним ситуацијама;
- усаглашавање критеријума пријављивања с препорукама Европске уније;
- унапређивање протока података о појави одређених заразних болести, као и података о извршеним микробиолошким услугама унутар здравственог система на територији АП Војводине;
- увођење електронског имунизационог регистра треба да омогући: прецизно и ажурно сагледавање обухвата систематском вакцинацијом; лакше извештавање и планирање имунизације; праћење безбедности вакцина; евиденцију разлога неодазивања на вакцинацију; инкорпориран систем активног подсећања на термин имунизације; повећање обухвата одраслог становништва вакцинацијом против грипа, тетануса и пнеумокока; лакше сагледавање потрошње вакцина ради што бољег планирања набавке вакцина;
- утврђивање стопе јављања поствакциналних реакција и компликација у односу на број вакцинисане деце одређеном вакцином и број апликованих доза одређене вакцине, као и утврђивање учешћа тежих нежељених реакција и компликација и њиховог утицаја на остварени обухват имунизацијом;
- повећање нивоа знања здравствених радника који спроводе имунизацију о вакцинама и вакцинама превентабилним болестима;
- изградња регистра хроничних болесника.

Методологија и активности спровођења програмског задатка

1. имплементација софтверског система за прикупљање података о лицима оболелим од заразних и хроничних незаразних обољења у домовима здравља у АП Војводини;
2. имплементација имунизационог регистра у већини домова здравља АП Војводине (служба за здравствену заштиту деце) у сарадњи са стручњацима Института за јавно здравље Војводине, завода за јавно здравље на територији АП Војводине и Институтом за здравствену заштиту деце и омладине Војводине;
3. мониторинг рада и извештавање о постигнутим резултатима.

Извршиоци:

Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад, Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Нови Сад, Завод за јавно здравље Сремска Митровица, Завод за јавно здравље Панчево, Завод за јавно здравље Зрењанин, Завод за јавно здравље Кикинда, Завод за јавно здравље Суботица и Завод за јавно здравље Сомбор, здравствени радници из седам домова здравља који спроводе имунизацију на територији АП Војводине (домови здравља у Новом Саду, Суботици, Кикинди, Сомбору, Панчеву, Сремској Митровици и Зрењанину).

Индикатори:

- број здравствених установа које користе јавни електронски сервис за пријављивање заразних болести;
- пораст инциденције одређених заразних болести, регистрованих у здравственим установама које користе јавни електронски сервис за пријављивање заразних болести;
- број регистрованих епидемија, са утврђеним инфективним агенсом;
- број (%) лекара домова здравља који су учествовали у надзору у ≥ 60% у току године;
- број (%) нежељених реакција након имунизације – по врстама обавезне вакцине и узрасту деце;
- број (%) тежих нежељених реакција након имунизације – по врстама обавезне вакцине и узрасту деце;
- број здравствених установа које користе јавни електронски сервис за евиденцију хроничних болесника;
- број изабраних лекара који правилно попуњавају податке о евиденцији хроничних болесника;
- инциденције и преваленције одређених незаразних болести.

За реализацију овог програмског задатка, у 2020. години из буџета АП Војводине потребно је издвојити 600.872,02 динара.

НАЗИВ ПРОГРАМСКОГ ЗАДАТКА

Унапређени клиничко-епидемиолошки надзор над одређеним заразним болестима на територији АП Војводине

Приказ и анализа постојеће ситуације:

Од сезоне 2013–2014. године, сентинелним надзором надОСГ и АРИ обухваћене су све општине АП Војводине. Надзор координишу заводи за јавно здравље – као партнери Института за јавно здравље АП Војводине.

У епидемији грипа, АРДС јесте водећи узрок смртног исхода од ове болести. Поред вируса грипа, други инфективни агенси такође могу бити узрочно повезани с тешким акутним респираторним обољењима, као што је нови корона вирус назван Middle East Respiratory Syndrome Coronavirus (МЕРС-ЦоВ), који се разликује од других корона вируса, досад изолованих из људи, укључујући и САРС-ЦоВ. Највећи број оболелих јесу становници Саудијске Арабије, али и инострани грађани који су боравили у тој земљи.

Због тога, постављање етиолошке дијагнозе има и епидемиолошки значај за праћење тежине епидемије грипа, учешћа других инфективних агенса у етиологији ових болести и откривање импортовања обољења која могу да представљају глобалну претњу (вируси грипа Х5 и Х7 и МЕРС-ЦоВ, хумани мета пнеумовирус, хумани параинфлуенца вируси 1, 2, 3и 4, хумани риновирус, аденовируси, хумани бокавирус и респираторни синцицијални вирус).

Ротавирусни гастроентеритиси јесу један од главних узрочника морбидитета у дечјем узрасту. Норовируси, после ротавируса, други су најчешћи узрочници небактеријских, вирусних гастроентеритиса код деце и најчешћи етиолошки ирусни фактори акутних гастроентеритиса код одраслих. Водећи су узрочници епидемија повезаних са употребом контаминиране хране, а преносе се и контаминираном водом и контактом са инфицираним особом или контаминираним предметима.

Данас се зна да су астровируси чести узрочници гастроентеритиса, нарочито код деце узраста до две године и код старијих особа. Аденовирусни гастроентеритиси јављају се током целе године. Аденовируси су други најчешћи узрочници пролива код деце (иза ротавируса). Обољевају деца млађа од две године.

Увођењем молекуларне дијагностике за доказивање вирусне етиологије гастроентеритиса, омогућено је да се код 42% хоспитализованих пацијената из циљне групе постави етиолошка дијагноза болести и да се број епидемија цревних заразних болести с непознатим узрочником смањи за једну трећину. Резултати који су постигнути посебним програмима у областијавног здравља у АП Војводине у надзору над инвазивном пнеумококном болешћу обезбедили су поред других, доказе у корист увођења имунизације против инвазивне пнеумококнеболести у Републици Србији, која је од 2018. године обавезна за сву одојчад.

Циљеви програмског задатка

Општи циљеви:

- Унапређивање надзора над грипом и другим узрочницима акутних респираторних инфекција.
- Унапређивање епидемиолошког надзора над вирусним гастроентеритисима.
- Унапређивање надзора над инвазивним бактеријским обољењима ради благовремене дијагнозе и лечења оболелих и предлагања мера спречавања и сузбијања ових обољења.
- Прикупљање и одржавање банке серума за сероепидемиолошка истраживања у АП Војводини.

Специфични циљеви:

- правовремено прикупљање информација о активности вируса грипа у АП Војводини и размена информација с другим мрежама у земљи и у Европи;
- прикупљање, обрада, анализа и јавна доступност клиничко-епидемиолошких и вирусолошких података о активности вируса грипа у АП Војводини;
- јачање и хармонизација епидемиолошких и вирусолошких метода, примарно базираних на интегрисаном моделу сентинел надзора;
- обезбеђивање валидних информација за планирања мера и спровођење активности у епидемији грипа;
- унапређивање рада Националног инфлуенца центра СЗО Института за јавно здравље Војводине, као дела мреже лабораторија СЗО у Европи и у свету;
- процена учешћа других узрочника АРИ (респираторни синцицијални вирус, аденовируси);
- правовремено откривање импортовања узрочника који могу да представљају глобалну претњу здрављу становништва АП Војводине;
- децентрализација лабораторијске дијагностике у АП Војводини;
- утврђивање учесталости ротавируса, норовируса, астровируса и аденовируса, као етиолошких фактора вирусних гастроентеритиса на узорку хоспитализованих пацијената, с посебним освртом на узраст до пет година;
- утврђивање најчешћих серотипова бактерија Streptococcus pneumoniae, Haemophilus influenyae и Neisseria meningitides, које се налазе на нашем подручју;
- утврђивање резистенције изолата Streptococcus pneumoniae, Haemophilus influenyae и Neisseria meningitides на антибиотике;
- праћење утицаја имунизације на јављање ових обољења.;
- праћење утицаја имунизације на промену структуре изолованих сојева Streptococcus pneumoniae, Haemophilus influenyae.
- прикупљање банке серума према ECEH2 методологији (око 3.500 серума), која географски, узарсно и према полу одсликава популацију АП Војводине односно представља репрезентативни узорак становништва;
- утврђивање прокуженост (проценат имуних) популације против одређених заразних болести према процени епидемиолошке службе АП Војводине;
- обезбеђење објективних показатеља за процену епидемиолшке ситуације и за правовремено планирање противеопидемијских мера како би се смањили негативни ефекти епидемијског ширења обољења.

Методологија и активности спровођења програмског задатка

1. Циљна група за сентинелни надзор јесте становништво АП Војводине. Популацију под надзором чиниће уговорени пацијенти сентинелних лекара. Мрежу сентинелних лекара чиниће лекари домова здравља (лекари опште медицине, педијатри из дечјег и школског диспанзера). Планира се да један лекар прати ОСГ и АРИ у популацији од 500 до 2.500 особа. Координација спровођења сентинел надзора, на нивоу округа, у надлежности је епидемиолога из института и завода за јавно здравље на територији АП Војводине. Планира се да у свакој општини надзором буде обухваћено 3–5% популације, разврстане по добним групама (0–4, 5–14, 15–29, 30–64 и ≥65 година). Унутар те популације, регистроваће се ОСГ и АРИ и пратиће се специфична стопа инциденције ОСГ и АРИ – по узрасту, на територији општине, округа и АП Војводине. У складу са утврђеном методологијом, сентинелни надзор спроводи се од 40. недеље текуће године до 20. недеље наредне године. У том периоду, број регистрованих случајева ОСГ и АРИ прати се по недељама, а подаци о броју регистрованих случајева ОСГ и АРИ, по добним групама, сентинелни лекари или надлежни епидемиолози завода уносе електронским путем у посебно конструисану базу за унос података. Анализа актуелне епидемиолошке ситуације, на недељном нивоу, континуирано ће се постављати на сајт Института за јавно здравље Војводине. Лекар с територије општине где је тенденција инциденције ОСГ у порасту у поређењу с претходном недељом надзора и који утврди да пацијенти током актуелне недеље испуњавају дефиницију случаја обољења сличног грипу, обавештава епидемиолога надлежног института / завода за јавно здравље, ради узорковања болесничког материјала и прикупљања основних епидемиолошко-клиничких података. Примењиваће се ПЦР метода. Планира се узимање око 500 узорака у току једне сезоне.

Поступак реализације наведених активности укључује:

- формирање нове сентинелне мреже (утврђивање броја сентинелних лекара који су били укључени у надзор, као и укључивање нових);
- утврђивање величине актуелне популације под надзором лекара који су већ ангажовани и популације лекара који су први пут укључени у активности;
- формирање стручног тима и избор/реизбор окружних координатора;
- израду документације;
- едукацију нових учесника у надзору;
- пријављивање ОСГ и АРИ;
- узорковање и транспорт болесничког материјала;
- лабораторијску обраду;
- тумачење и издавање резултата;
- обраду и анализу података, израду и прослеђивање извештаја свим извршиоцима и Покрајинском секретаријату за здравство.

2. Циљну групу за посвећени надзор над тешком акутном респираторном болешћу чине хоспитализовани болесници код којих је дошло до развоја САРИ и АРДС-а, а да није познат други узрок настанка. Програмски за- датак реализоваће се путем сарадње болничких уста- нова у којима се лече пацијенти код којих је дошло до

развоја САРИ и АРДС-а, регионалних завода за јавно здравље на територији АП Војводине и Института за јавно здравље Војводине. Применом електронске платформе за специјализовани надзор, унапредиће се сарадња међу учесницима. На основу постављене индикације ординирајућег лекара, узорковаће се болеснички материјал (назални/фарингеални брис) за лабораторијско испитивање с циљем постављања етиолошке дијагнозе болести. Испитивање ће се спроводити на вирусе грипа. У случају негативног резултата, испитивање ће се проширити и на друге вирусне агенсе (MERC-ЦоВ, хумани мета пнеумовирус, хумани параинфлуенца вируси 1, 2, 3 и 4, хумани риновирус, аденовируси, бока вирус и респираторни синцицијални вирус), а према клиничким и епидемиолошким индикацијама, испитивање ће се спровести и на узрочнике легионарске болести и Q грознице. Лабораторијско испитивање спроводиће Институт за јавно здравље Војводине. У процесу децентрализације лабораторијске дијагностике у АП Војводини, лабораторијско испитивање на најчешће очекиване узрочнике тешке акутне респираторне болести (грип А и Б и легионела), спроводиће и заводи за јавно здравље у Суботици, Сремској Митровици, Сомбору, Кикинди и Панчеву. Лабораторијско испитивање на Q спроводиће се у сарадњи с референтном лабораторијом Завода за јавно здравље Зрењанин. За спровођење овог програмског задатка, поред постојеће РТ ПЦР технологије која је обезбеђена у свим заводима за јавно здравље, Институт за јавно здравље Војводине користиће Real time multiplex PCR аутоматизован систем. Апарат ће у једном времену моћи да потврди или да одбаци 13–17 различитих вирусних и бактеријских узрочника.

Поступак реализације наведених активности укључује:

- формирање стручног тима;
- дефинисање методологије;
- израду документације (анкете, извештајни обрасци);
- едукацију микробиолога и биолога / здравствених техничара из завода за јавно здравље у Суботици и Сремској Митровици;
- регистровање болесника у складу с дефиницијом;
- узорковање болесничког материјала;
- транспорт болесничког материјала;
- лабораторијско испитивање узорака и тумачење резултата;
- прикупљање епидемиолошких и клиничких података;
- обраду и анализу података, израду и прослеђивање извештаја свим извршиоцима и Покрајинском секретаријату за здравство.

Планирано је да се прегледа 100 узорака фецеса хоспитализованих пацијената који болују од гастроентеритиса и 100 узорака фецеса оболелих у епидемијама гастроентероколитиса за које је постављена сумња на вирусну етиологију.

Прикупљање и обрада узорака фецеса пацијената сумњивих на вирусни гастроентеритис

Узорци столице, за хоспитализоване пацијенте, биће достављани у сарадњи са Институтом за заштиту здравља деце и омладине Војводине и Клиником за инфективне болести, Клиничког центра Војводине. Узорци столице пацијенатаоболелих у епидемијама биће достављани у сарадњи са епидемиолошком службом надлежног завода за јавно здравље на територији АП Војводине.

Изолација и доказивање вирусних нуклеинских киселина из узорака фецеса

За извођење Real time PCR теста биће употребљен комерцијални кит, за истовремено доказивање и диференцијацију РНК ротавируса, норовируса и астровируса и за доказивање ДНК аденовируса.

Обрада података и анализа добијених резултата

Добијени резултати биће обрађени и анализирани у поређењу с карактеристикама пацијената оболелих од гастроентеритиса, односно епидемија вирусних гастроентеритиса.

За спровођење овог програмског задатка, поред постојеће RTP PCR технологије, Институт за јавно здравље Војводине користиће Real time multiplex PCR.

Програмски задатак ће се реализовати сарадњом болничких установа у којима се пацијенти лече, односно у које су упућени пацијенти из целе АП Војводине (Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине и Клиника за инфективне болести Клиничког центра Војводине) и из Института за јавно здравље Војводине. Циљна група јесу болесници свих узраста код којих је дошло до развоја менингитиса/сепсе, а за Streptococcus pneumoniae и Haemophilus influenyae и болесници дечјег узраста код којих је дошло до развоја инвазивне пнеумоније (с позитивном хемокултуром) и који су упућени на болничко лечење.

У складу с методологијом ECEH2 пројекта, спровођеног у земљама Европске уније, прикупиће се по 100 резидуалних узорака серума за сваку годину старости испитаника млађих од 19 година, затим по 200 узорака серума за седам узрасних група ≥20 година (20–24, 25–28, 30–34, 35–39, 40–49, 50–59, ≥60), који представљају стратуме. На тај начин, прикупиће се укупно 3.570 серума (0,18% укупне популације АП војводине) који представљају Главну банку серума Војводине. Заступљеност полова испитаника биће подједнака (М:Ж=1:1). Прикупљаће се узорци крви / резидуалних серума становника АП Војводине, који се, у наведеном периоду, јаве у лабораторију здравствене установе ради рутинског лабораторијског испитивања. Подаци о идентитету биће шифрирани, чиме ће се обезбедити анонимност испитаника. Учешће испитаника је било и биће на добровољној бази. Испитаници ће бити информисани о комплетној процедури која ће бити спроведена уз њихову писану сагласност за узимање крви/серума.

Извршиоци:

Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад, Завод за јавно здравље Сремска Митровица, Завод за јавно здравље Панчево, Завод за јавно здравље Зрењанин, Завод за јавно здравље Кикинда, Завод за јавно здравље Суботица, Завод за јавно здравље Сомбор, 135 сентинелних лекара из 44 дома здравља с територије АП Војводине.

Индикатори:

- број (%) домова здравља који су учествовали у надзору у ≥ 90% извештајних недеља;
- број (%) сентинелних лекара који су доставили ≥ 80% планираних недељних извештаја о регистрованим ОСГ и АРИ, у складу с протоколом;
- број лабораторијски испитаних узорака болесничког материјала;
- број потврђених случајева грипа у односу на укупан број тестираних узорака;
- број испитаних узорака болесничког материјала;
- број (%) болесника код којих је постављена етиолошка дијагноза тешке акутне респираторне болести;
- број (%) болесника са етиолошком дијагнозом тешке акутне респираторне болести за које су добијени клиничко-епидемиолошки подаци;
- број (%) узорака прикупљених од хоспитализованих пацијената, код којих је постављена сумња на вирусни гастроентеритис;
- број (%) пацијената са утврђеном етиолошком дијагнозом вирусног гастроентеритиса;
- број обрађених епидемија гастроентероколитиса;
- број (%) епидемија гастроентероколитиса за које је утврђена вирусна етиологија;
- број (%) изолата пнеумокока који су серотипизовани;
- број (%) узорака серума/крви који је обезбеђен за Главну банку серума у АП Војводини.

Квалитативни показатељи:

- географска раширеност обољења у популацији (у односу на ОСГ);
- интензитет клиничке активности вируса (у односу на ОСГ);
- тренд инциденције обољења сличних грипу (у односу на ОСГ);
- степен оптерећења у примарној здравственој заштити (у односу на АРИ).

За реализацију овог програмског задатка, у 2020. години из буџета АП Војводине потребно је издвојити 1.942.504,05 динара.

НАЗИВ ПРОГРАМСКОГ ЗАДАТКА

Интегрисани надзор и контрола трансмисивних антропозооноза на територији АП Војводине

Приказ и анализа постојеће ситуације

One Health (јединствено здравље) концепт јесте нови корак ка унапређивању здравствене заштите, путем спајања политика заштите здравља људи и животиња у свим релевантним секторима. Водећу улогу у развоју овог концепта преузеле су поједине државе и групе држава (Европска унија). Поред њих, у центру се налази и неколико међународних организација: Food and Agricultural Organisation (FAO), World Organisation for Ani-mal Health (OIE), World Health Organisation (WHO), World Bank, United Nations System Influenza Coordination (UNSIC), United Nations Children's Fund (UNICEF), European Center for Disease Prevention and Control (ECDC) i European Food Safety Agency (EFSA). Унапређивање епидемиолошког надзора јесте предуслов за контролу трансмисивних антропозооноза на територији АП Војводине. Интегрисани приступ епидемиолошког и епизоотолошког надзора могућ је сарадњом здравствених установа у области јавног здравља и здравствене заштите (Институт за јавно здравље Војводине – ИЗЈЗВ, Клинички центар Војводине, Клиника за инфективне болести – КЦВИ), референтних установа у области ветерине (Научни институт за ветеринарство Нови Сад – НИВНС) и референтне научнообразовне установе у области праћења активности вектора (Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Лабораторија за медицинску и ветеринарску ентомологију и Лабораторија за дијагностику инфективних болести и зооноза – ПФ).

Интегрисани приступ постићи ће се применом савремених информационо комуникационих технологија, путем електронске платформе за брзу и свеобухватну размену података у области медицине, ветерине и ентомологије развијене у току 2019. године.

Овим приступом, омогућиће се правовремено предлагање, планирање и спровођење одговарајућих мера контроле одређених траснмисивних антропозооноза, како би се обезбедило здравље становништва АП Војводине и сачувао економски потенцијалу области пољопривреде односно стачарства. Интегрисаним надзором пратиће се одређени узрочници заразних болести код људи и/или животиња и њихови вектори, као и присуство болести које се могу разврстати у следећих неколико група.

1. Болести – код људи и животиња; узрочник потрвђен у популацији вектора на територији АП Војводине односно Републике Србије (инфекције вирусом западног Нила, лајмска болест, Q грозница).
2. Болести – код људи и животиња; узрочник није потврђен у популацији вектора на територији АП Војводине односно Републике (хумана моноцитотрофна ерлихиоза); вектори присутни на територији АП Војводине (Aedes spp. и Ixodes spp.).
3. Болести које имају потенцијал да изазову обољење код људи и животиња; узрочник потврђен у популацији вектора на територији АП Војводине односно Републи-ке Србије (крпељски менингоенецефалитис, бабесиоза, лејшманијаза, инфекције изазване усуту вирусом, анаплазмоза, филариозе).
4. Болести којих нема код људи и животиња; узрочник није потврђен у популацији вектора, али одговарајући вектор постоји на територији АП Војводине однос- но Републике Србије или у земљама у окружењу (маларија, цхикунгуна грозница, денга); вектори присутни на територији АП Војводине (Anopheles spp., Aedes albopictus).
5. Болести којих нема код људи и животиња; одговарајући вектор није присутан на територији АП Војводине односно Републике Србије или у земљама у окружењу, али се може пренети путем путника или роба у међународном саобраћају, услед миграција становништва и задржати у популацији вектора на територији АП Војводине односно Републике Србије (јапански енецефалитис, жута грозница).

Интегрисани приступ епидемиолошком, епизоотиолошком надзору комбинованим са активним надзором над популацијама вектора (крпељи и комарци) не спроводи се и за сада се не планира на нивоу Републике Србије. Пољопривредни факултет, Лабораторија за медицинску ентомологију и Лабораторија за дијагностику заразних болести животиња и антропозооноза јесу учесници конзорцијума у пројекта VectorNet, који финансирају Европски центар за конторлу болести (ЕЦДЦ) и Европска агенција за безбедност хране (ЕФСА), а којим се прате све векторске врсте зглавкара у Европи и у северној Африци. Лабораторија за медицинску ентомологију јесте референтна лабораторија пројекта MedilLabSecure, којим се обезбеђује интегрисани приступ у области трансмисивних болести повезивањем ентомолошких и вирусолошких лабораторија у Европи.

Лабораторија за дијагностику заразних болести животињаи антропозооноза представља национални центар за тестирање епидемиолошких, клиничких и лабораторијских протокола за пријаву лајмске болести на подручју Републике Србије.

Циљеви програмског задатка

Општи циљ:

Унапређивање епидемиолошког надзора над трансмисивним антропозоонозама на територији АП Војводине, доказивањем узрочника ових инфекција у специфичним векторима који циркулишу у испитиваном подручју, у животињама као домаћинима и у хуманој популацији, откривање акутно оболелих и асимптоматских случајева код људи и животиња, уједначавањем критеријума и проширивањем лабораторијског дијагностичког спектра.

Специфични циљеви:

- утврђивање распрострањености и величине популација вектора трансмисивних антропозооноза (комараца, пешчаних мушица и крпеља);
- утврђивање присуства и учесталости узрочника трансмисивних антропозооноза код вектора, људи и животиња применом метода култивације и молекуларне биологије (PCR, секвенцирање генома);
- утврђивање серопреваленције инфекција одређених трансмисивним антропозооноза у циљним групама код људи (општа популација и клинички суспектни случајеви, професионална експозиција);
- утврђивање серопреваленције инфекција одређених трансмисивним антропозооноза код великих животиња (коњи, велики и мали преживари, дивље животиње, птице и зечеви) и код малих животиња (кућни љубимци) и утврђивање учесталости акутних арбовирусних и других векторски преносивих зооноза у суспектним клиничким случајевима;
- утврђивање учесталости траснсмисивних антропозооноза у високосуспектним клиничким случајевима (хоспитализовани пацијенти);
- утврђивање учесталости траснсмисивних антропозооноза у суспектним клиничким случајевима код животиња;

- израда мапа за приказ и процену ризика инфицирања узрочницима трансмисивних антропозооноза;
- правовремено предлагање мера контроле болести код људи и животиња односно мера у области пољопривреде и заштите животне средине с циљем прекидања ланца инфекције.

Методологија и активности спровођења програмског задатка

1. Редовно заседање координационог тима стручњака из области јавног здравља (ИЗЈЗВ), здравствене заштите (КЦВИ), ветеринарске медицине (НИВНС, ПФ), ентомологије и биоцида (ПФ), који ће спроводити програм и – на основу налаза – благовремено предлагати неопходне мере контроле болести код људи и животиња, као и друге мере у области заштите животне средине
2. Размена података применом електронске платформе и израда мапа ризике инфицирања у области медицине, ветеринарске медицине, ентомологије и биоцида у Институту за јавно здравље Војводине, ради брже обраде и анализе података и правовременог добијања резултата интегрисаног надзора како би се предлагале мере. 3. Клиничка обрада пацијената и оболелих животиња са епидемиолошком и епизоотиоолошком класификацијом случајева.
3. Прикупљање и обрада узорака крви и ликвора пацијената за анализу на узрочнике векторски преносивих зооноза.
4. Прикупљање и обрада узорака крви малих и великих дивљих и домаћих животиња за анализу узрочнике векторски преносивих зооноза.
5. Прикупљање и обрада збирних узорака комараца, пешчаних мушица и крпеља за анализу на узрочнике векторски преносивих зооноза.
6. Израда годишњег извештаја, с предлогом мера.

У току спровођења програма, планирано је следеће.

Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад, годишње треба да прегледа најмање:

- 4.000 узорака крви опште популације (нпр. трудница, припрема за операцију, деца) серолошким тестовима (ЕЛИСА, ИИФТ и неутрализациони тест);
- 50 узорака крви и ликвора високосуспектних клиничких случајева (хоспитализовани пацијенти) серолошким и молекуларним Real time PCR;
- 200 збирних узорака комараца PCR методом и секвенцирањем.

Испитивања ће се радити употребом комерцијалних тестова и прегледом обојеног размаза периферне крви или Buffy coat и методом густе капи (бабезије, ерлихије, анаплазме и плазмодијуми).

НИВНС и ПФ годишње прегледа најмање:

- 100 узорака крви птица молекуларном методом (PCR);
- 200 узорака малих дивљих животиња (нпр. зечеви, лисице, шакали) серолошким тестовима и мање групе клинички суспектних случајева PCR методом;
- 450 узорака крви коња серолошким тестовима и мање групе клинички суспектних случајева PCR методом;
- 450 узорака крви говеда серолошким тестовима и мање групе клинички суспектних случајева PCR методом;
- 150 узорака крви паса серолошким тестовима и мање групе клинички суспектних случајева PCR методом;
- 450 узорака крви оваца и коза серолошким тестовима и мање групе клинички суспектних случајева PCR методом;
- 200 збирних узорака одраслих аутохтоних врста комараца PCR методом и секвенцирањем;
- 20 збирних узорака одраслих инвазивних врста комараца PCR методом и секвенцирањем;
- 75 збирних узорака одраслих аутохтоних врста пешчаних мушица PCR методом и секвенцирањем;
- 100 збирних узорака крпеља култивисањем, PCR методом и секвенцирањем.

Испитивања ће се радити употребом комерцијалних тестова,а код одређених узрочника – и прегледом обојеног размаза периферне крви или Buffy coat (бабезије, ерлихије и анаплазме).

ПФ годишње ради утврђивања распрострањености и величине популација вектора трансмисивних антропозооноза (комараца, пешчаних мушица и крпеља), прикупи и детерминише најмање:

- 200 збирних узорака одраслих аутохтоних врста комараца;
- 20 узорака одраслих инвазивних врста комараца
- 400 узорака јаја/ларви инвазивних врста комараца;
- 75 збирних узорака одраслих аутохтоних врста пешчаних мушица;
- 100 збирних узорака крпеља.

Детерминација ће се вршити употребом детерминационих кључева (морфолошка детерминација, а по потреби PCR методом и секвенцирањем.

Прикупљање и обрада узорака крви и ликвора пацијената за анализу на узрочнике векторски преносивих зооноза

Узорци крви пацијената опште популације прикупљаће се у пријемној лабораторији ИЗЈЗВ. Од сваког пацијента тражиће се добровољни пристанак за истраживање и сваки пацијент ће бити у обавези да попуни анкетни упитник (географски и демографски подаци).

Узорци крви и ликвора високосуспектних клиничких случајева (хоспитализовани пацијенти) биће достављани у сарадњи с Клиником за инфективне болести, Клиничког центра Војводине у Центар за вирусологију ИЗЈЗВ.

Обраду биолошког материјала и припрему за серолошке и молекуларне анализе спроводиће Центар за вирусологију ИЗЈЗВ.

Серолошки тестови изводиће се употребом комерцијалних ЕЛИСА и ИИФТ тестова. Позитивни серуми на више арбовирусних узрочника (унакрсна реакција) биће додатно анализирани вирус неутализационим тестом (НТ) у референтној лабораторији за арбовирусе.

Изолација и доказивање нуклеинских киселина из крви и ликвора вршиће се комерцијалним китом за изолацију ДНК/РНК. Тестирање узорака нуклеинских киселина на присуство РНК/ ДНК вршиће се методом Real time PCR .

Прикупљање и обрада узорака крви ималих и великих дивљих и домаћих животиња за анализу на узрочнике векторски преносивих зооноза

Узорке крви животиња прикупљаће НИВ и ПФ Нови Сад.

Обраду крви и припрему за серолошке и молекуларне анализе спроводиће НИВ и ПФ Нови Сад.

Серолошки тестови изводиће се употребом ЕЛИСА, ИФАТ, ВНТ и WБ тестова. Позитивни серуми на више арбовирусних узрочника (унакрсна реакција) биће додатно анализирани ВНТ у лабораторији НИВ.

Изолација и доказивање нуклеинских киселина из крви вршиће се китом за изолацију ДНК или РНК. Тестирање узорака нуклеинских киселина на присуство ДНК/РНК вршиће се методом PCR (Real time PCR и RT-PCR и конвенционални PCR и RT-PCR) у НИВ и ПФ.

Прикупљање и детерминација комараца, пешчаних мушица и крпеља ради утврђивања распрострањености и величине популација вектора и анализе на присуство узрочника векторски преносивих зооноза

Обрада и анализа збирних узорака комараца, пешчаних мушица и крпеља на присуство узрочника векторски преносивих зооноза

Збирне узорке комараца, пешчаних мушица и крпељаприкупиће ПФ. Прикупљени узорци комараца биће достављаниу Центар за вирусологију Института за јавно здравље Војводине, Нови Сад, ради даље обраде и анализе на WHB. Прикупљени узорци комараца, пешчаних мушица и крпеља биће достављаниу ПФ и НИВНС ради даље обраде и анализе на WHB, ТБЕВ,УСУТУВ, ЦХИЦВ, ДЕНВ, ЈЕВ, ҮФВ, Phlebovirus ssp., Borrelia spp., Erlichia spp., Anaplasma spp., Coxiella burnetii, Francisella tu- larensis, Babesia spp., Plasmodium spp., Leishmania spp., Dirofilaria spp.

Из достављених узорака вектора, извршиће се екстракција нуклеинских киселина (РНК или ДНК) применом комерцијалних китова, а потом детекција специфичних гена узрочника векторски преносивих зооноза применом конвенционалне, нестед или Real time PCR методе са специфичним прајмерима и последичним секвенцирањем. Изузетно, из прикупљених крпеља вршиће се култивација Боррелиа спп.

Индикатори:

- број испитаних пацијената (хумани узорак);
- број (%) пацијената опште популације – општа преваленца ЕЛИСА ИгГ антитела;
- број (%) хоспитализованих пацијената – инциденца на основу ЕЛИСА ИгМ и ИгГ антитела у ликвору и серуму;
- број (%) хоспитализованих пацијената – с доказином нуклеинском киселином узрочника молекуларном методом;
- број испитаних животиња (дивљих и домаћих);
- број (%) животиња (дивљих и домаћих) – општа преваленца ЕЛИСА ИгГ антитела;
- број (%) животиња (дивљих и домаћих) – с доказаном нуклеинском киселином узрочника молекуларном методом;
- број (%) збирних узорака аутохтоних одраслих комараца – детерминисаних и разврстаних у пулове за анализу на присуство узрочника векторски преносивих трансмисивних болести;
- број (%) збирних узорака инвазивних одраслих комараца – детерминисаних и разврстаних у пулове за анализу на присуство узрочника векторски преносивих трансмисивних болести;
- број (%) узорковања јаја/ларви инвазивних комараца – детерминисаних и разврстаних у пулове за анализу на присуство узрочника векторски преносивих трансмисивних болести;
- број (%) узорковања одраслих пешчаних мушица – детерминисаних и разврстаних у пулове за анализу на присуство узрочника векторски преносивих трансмисивних болести;
- број (%) збирних узорака крпеља – детерминисаних и разврстаних у пулове за анализу на присуство узрочника векторски преносивих трансмисивних болести;
- бкупан број испитаних збирних узорака комараца, пешчаних мушица и крпеља;
- број (%) збирних узорака аутохтоних одраслих комараца – с доказаном нуклеинском киселином узрочника векторски преносивих трансмисивних болести молекуларном методом;
- број (%) збирних узорака инвазивних одраслих комараца – с доказаном нуклеинском киселином узрочника векторски преносивих трансмисивних болести молекуларном методом;
- број (%) узорковања одраслих пешчаних мушица – с доказаном нуклеинском киселином узрочника векторски преносивих трансмисивних болести молекуларном методом;
- број (%) збирних узорака крпеља – с доказаном нуклеинском киселином узрочника векторски преносивих трансмисивних болести молекуларном методом.

За реализацију овог програмског задатка, у 2020. години из буџета АП Војводине потребно је издвојити 3.348.984,00 динара.

НАЗИВ ПРОГРАМСКОГ ЗАДАТКА

Контрола садржаја натријум-хлорида у оброцима организоване друштвене исхране деце предшколског узраста и адолесцената у АП Војводини

Епидемиолошка истраживања, клиничке и експерименталне студије урађене у бројним земаљама недвосмислено су утврдиле да је унос натријум-хлорида у директној линеарној корелацији с преваленцијом хипертензије и средњом вредношћу висине крвног притиска у популацији, општим морталитетом и специфичним морталитетом од кардиоваскуларних и цереброваскуларних болести. Превелики унос натријум-хлорида представља допринесећи чинилац за развој канцера желуца, остеопорозе, бубрежних каменаца и тежину астме, а често је удружен и с превеликим калоријским уносом, односно с гојазношћу, посебно код адолесцената. Према подацима Министарства здравља из 2013. године, преваленција хипертензије одраслог становништва Републике Србије износи 47,5%. Истраживање Института за јавно здравље Војводине показало је да око 66% особа старијих од 45 година има хипертензију. Први резултати контроле садржаја натријум-хлорида у оброцима друштвене исхране деце предшколског и школског узраста и студентске омладине у Новом Саду показали су да знатно превазилази препоручени дневни унос од пет (5) грама дневно (односно три грама дневно за децу старијег предшколског узраста). Успостављање партнерских односа с предшколским установама у Новом Саду, основним школама, домовима ученика и студентским центром, помогло је да се – након неколико година спровођења програма – садржај соли у овим оброцима статистички знатно смањи. Обрађени подаци контроле садржаја соли у објектима организоване друштвене исхране деце предшколског узраста на територији АП Војводине, у периоду 2012–2017. године, показали су да је унос соли превелик у објектима у урбаној, као и у објектима у руралној средини. Иако је постигнуто неко смањење, утврђено је да деца предшколског узраста оброцима организоване друштвене исхране и даље уносе веће количине натријум-хлорида од препоручених количина. Садржај натријум-хлорида и у оброцима у објектима организоване друштвене исхране деце школског узраста, адолесцената и студентске омладине на територији АП Војводине такође је превелик. Улагање у програм за редукцију уноса соли препозанто је не међународном нивоу, као један од најисплативијих програма (Best Buy) за смањење преваланције високог крвног притиска у популацији и оптрећености становништва масовним незаразним болестима. Све земље чланице Европске уније, у сарадњи са Светском здравственом организацијом, још од 2008. године спроводе националне програме за редукцију уноса соли. Светска здравствена организација је препоручила свим земљама да предузму све потребне мере како би се до 2025. године унос соли смањио за 30%.

Циљеви програмског задатка

Општи циљ:

Смањење уноса натријум-хлорида деце предшколског и школског узраста и адолесцената, с циљем смањења ризиказа развој хипертензије, кардиоваскуларних и других болестиу одраслом добу, за које је утврђено да велики унос натријум-хлорида представља фактор ризика или доприносећи чинилац.

Специфични циљеви

- праћење садржаја натријум-хлорида у оброцима организоване друштвене исхране деце предшколског узраста и адолесцената у домовима ученика у АП Војводини, по јединственој, међународно признатој методи рада;
- прикупљање, обрада и анализа података о садржају натријум-хлорида у оброцима организоване друштвене исхране деце предшколског узраста и адолесцената у домовима ученика у АП Војводини;
- контрола садржаја натријум-хлорида у узорцима индустријски произведених намирница које се користе у исхрани деце предшколског узраста и адолесцената у домовима ученика;

- подизање нивоа свести о значају смањеног уноса натријум-хлорида у исхрани људи, путем рада у локалној заједници.

Методологија и активности спровођења програмског задатка

Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад, припрема план рада и координише активности свих извршилаца програма. План рада обухвата:

- укупан број узорака целодневних оброка организоване друштвене исхране деце предшколског узраста и адолесцената у домовима ученика у којима ће се одређивати садржај натријум-хлорида;
- укупан број узорака индустријски произведених намирница у којима ће се одређивати садржај натријум-хлорида.;
- усаглашавање методологије рада;
- формирање базе података, односно јединственог начина доставе, обраде и анализе резултата контроле садржаја натријум-хлорида у оброцима организоване друштвене исхране деце и у узорцима индустријски произведених намирница;
- израда извештаја са израђеном проценом ризика за здравље деце, адолесцената и одраслих.

План рада ће се реализовати путем следећих активности:

1. успостављање партнерске сарадње с руководством објеката и планерима организоване друштвене исхране деце у предшколским установама и домовима ученика на територији АП Војводине;
2. узорквање оброка и контрола садржаја натријум-хлорида;
3. узорковање и контрола садржаја натријум-хлорида у индустријски произведеним намирницама;
4. унапређивање електронске базе података;
5. прикупљање и обрада података;
6. едукативни програм о значају смањеног уноса натријум-хлорида у локалној заједници (септембар–новембар 2020);
7. организовање годишње конференције (децембар 2020);
8. израда годишњег извештаја (децембар 2020).

Извршиоци:

Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад, Завод за јавно здравље Суботица, Завод за јавно здравље Сомбор, Заводза јавно здравље Кикинда, Завод за јавно здравље Зрењанин, Завод за јавно здравље Панчево и Завод за јавно здравље Сремска Митровица.

Индикатори:

- успостављена програмска институционална сарадња са окружним заводима за јавно здравље и установама,у којима постоји организована друштвена исхрана деце предшколског узраста и адолсцената у домовима ученика;
- урађена лабораторијска испитивања;
- формирана база података;
- организовани едукативни програми о значају смањеног уноса натријум-хлорида у локалној заједници (6);
- организована стручна конференција (1);
- припремљен извештај о постигнутим резултатима.

За реализацију овог програмског задатка, у 2020. години из буџета АП Војводине потребно је издвојити 1.265.802,00 динара.

НАЗИВ ПРОГРАМСКОГ ЗАДАТКА

Унапређивање здравствене писмености популације – „Знањем до здравих избора”

Приказ и анализа постојеће ситуације

Концепт промоције здравља подразумева процес оспособљавања људи да повећају контролу над својим здрављем и да тако га унапреде, комбинацијом здравственог васпитања и других организационих, политичких и економских програма, дизајнираних тако да потпомогну промене у понашању и животној средини које воде здрављу. Према подацима из публикације „Здравствено стање становништва Војводине за 2018. годину”, приметно је да се визуелна здравствено-васпитна средства не израђују у довољној мери за популацију АП Војводине (недовољан тираж штампаних средстава и недовољно презентација за емитовање), ни за децу и омладину, нити за најважније теме (животне вештине и знања за очување здравља, превенција фактора ризика и обука за контролу водећих болести).

Циљеви програмског задатка

Општи циљ:

Унапређивање здравља породица с малом децом у АП Војводини путем повећања доступности информација, знања и вештина о здрављу у домовима здравља и институту / заводимаза јавно здравље.

Специфични циљеви:

- повећање доступности знања о здрављу породица с малом децом путем обезбеђивања штампаних и електронских, рецензираних, здравствено-васпитних средставау домовима здравља и у институту / заводима за јавно здравље АП Војводине;
- унапређивање техничке опремљености домова здравља и института / завода за јавно здравље за емитовање и објављивање здравствено-васпитних средстава у електронском облику;
- обука здравствених радника за повећање доступности информација, знања и вештина о здрављу за рад с породицама с малом децом у домовима здравља и институту / заводима за јавно здравље у АП војводини.

Методологија и активности спровођења програмског задатка

1) Израда садржаја и дизајнирање презентација за чекаонице домова здравља у Војводини

Стручњаци Института за јавно здравље Војводине припремиће садрђај, дизајн и писано упутство за употребу здравственоваспитних презентација на ТВ мониторима у 20 домова здравља (саветовалишта за децу и развојним саветовалиштима), с посебним тежиштима на општине с малим бројем становника и на мање развијене општине, на српском, мађарском и словачком језику за ТВ мониторе у институту / заводима за јавно здравље у АП Војводини.

Биће укључени домови здравља из следећих општина: Нови Сад, Сремска Митровица, Сомбор, Суботица, Кикинда, Зрењанин, Панчево, Шид, Бач, Ковачица, Пландиште, Сечањ, Житиште, Кула, Оџаци, Бачки Петровац, Жабаљ. Мали Иђош, Нови Кнежевац и Ада (с тројезичким презентацијама – на српском, мађарском и словачком језику).

Теме презентација за саветовалишта за децу и развојна саветовалишта домова здравља биће у вези са унапређивањем здравља и спречавањем фактора ризика за здравље одојчади имале деце:

- развојне карактеристике и деце и значај ране стимулације;
- значај дојења, лична и општа хигијена и правилна исхрана одојчади;
- значај превентивних прегледа (општих и стоматолошких);
- значај имунизације;

хранa и физичка активност мале деце (од две године до шест година);
- превенција изложености мале деце загађењима из животне средине (нпр. хигијена стана, куће и окућнице, грејање и хлађење, превенција и заштита од извора загађења ваздуха, буке, УВ зрачења);
- рана превенција образаца понашања који погодују развоју болести зависности;
- превенција повреда (нпр. у кући, дворишту, игралишту, саобраћају) и тровања (нпр. од лекова, средстава за одржавање куће, алкохола);
- превенција насиља и занемаривања;
- подршка менталном здрављу детета, мајке и породице (превенција постпарталне депресије, грађење вештина емоционалне и социјалне компетенције детета и родитеља).

Теме презентација за чекаонице института / завода за јавно здравље биће у вези са општим и специфичним мерама спречавања и сузбијања заразних болести:

- мере правилне личне хигијене и хигијене простора;
- имунизација и друге специфичне мере спречавања заразних болести.

2) Набавка опреме за пројекцију здравствено – васпитних презентација у чекаоницама домова здравља и у институту / заводима за јавно здравље у Војводини

Институт за јавно здравље Војводине спровешће јавну набавку за 27 „смарт" ТВ са УСБ улазом, с пратећом опремом (зидни држачи, УСБ), за пројектовање видео-презентација у 20 домова здравља и седам (7) института / завода за јавно здравље. Такође, поменути институт ће организовати преузимање опреме, уз потписивање услова за коришћење (својинска права, услови коришћења – искључиво пуштање видео-презентација из овог програмског задатка или резензираних садржаја, без рекламних садржаја, одређени тачни термини емитовања у односу на фреквенцију посета саветовалиштима за децу и развојним саветовалиштима дома здравља, особа задужена за укључивање и искључивање ТВ монитора и њена замена).

3) Израда штампаних здравствено-васпитних средстава

Институт за јавно здравље Војводине израдиће и публиковати седам врста здравствено-васпитних средстава за све домове здравља и заводе за јавно здравље у АП Војводини:

- врсте плаката (на теме значаја вакцинације, превентивних стоматолошких прегледа, очувања репродуктивног здравља и животних вештина од значаја за очување здравља – комуникационе вештине и волонтирање за здравље);
- једну врсту агитке на тему подршке дојењу;
- једну врсту летка на тему вакцинације против ХПВ.

Дистрибуција и обука за примену здравствено-васпитних средстава

Институт за јавно здравље Војводине припремиће писано упутство за употребу штампаних здравствено-васпитних средстава и садржаја седам врста презентација и спровешће акредитовану обуку представника завода за јавно здравље из АП војводине за њихову примену. Припремљена штампана здравствено-васпитна средства биће дистрибуирана у све заводе за јавно здравље на територији АП Војводине, а затим у установе примарне здравствене заштите, претежно у службе за здравствену заштиту деце – превентивна саветовалишта.

Опремање интернет странице института и завода за јавно здравље у АП Војводини за већу подршку здравствено-васпитног рада у домовима здравља и просветним установама

На интернет страници Института за јавно здравље Војводине формираће се посебан део намењен овој активности програмског задатка. Садржај интернет странице омогућиће преузимање електронских обилка здравственио-васпитних средстава, презентација и упутстава за њихову примену.

Медијска промоција програмских активности

Институт за јавно здравље Војводине објавиће све релевантне информације о спроведеним активностима овог програма на интернет страници и на редовним конференцијама за медијеи спровешће медијске активности у сарадњи с Покрајинским секретаријатом за здравство.

Евалуација програмских активности

Стручњаци Института за јавно здравље Војводине сачиниће евалуациони упитник за процену потреба за израду нових здравствено-васпитних садржаја и за општу оцену задовољства појединим здравствено- васпитним средствима.

Извршиоци:

Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад, Завод за јавно здравље Суботица, Завод за јавно здравље Сомбор, Заводза јавно здравље Кикинда, Завод за јавно здравље Зрењанин, Завод за јавно здравље Панчево, Завод за јавно здравље Сремска Митровица, 20 домова здравља.

Индикатори

Квалитативни процесни индикатори:

- садржај интернет страница института и завода за јавно здравље на територији АП Војводине;
- садржај и дизајн здравствено-васпитних средстава;
- садржај и дизајн седам врста презентација;
- списак учесника обуке представника завода за јавно здравље.

Квантитативни процесни индикатори:

- тираж штампаних здравствено-васпитних средстава;
- појединачни тираж штампаних здравствено-васпитних средстава на различите теме;
- број учесника обуке представника завода за јавно здравље;
- број обухваћених домова здравља;
- број и врста медијских прилога о активностима програма;
- просечна оцена задовољства корисника различитим аспектима здравствено-васпитних средстава.

За реализацију овог програмског задатка, у 2020. години из буџета АП Војводине потребно је издвојити 2.675.360.94 динара.

НАЗИВ ПРОГРАМСКОГ ЗАДАТКА

Унапређивање менталног здравља породице – „Подршка од самог почетка"

Приказ и анализа постојеће ситуације

Светска здравствена организација (СЗО) дефинисала је ментално здраље као „стање добробити, у којем појединац остварује своје потенцијале, може се носити с нормалним животним стресом, може радити продуктивно и плодно, способан да допринос заједници". Европска унија такође наглашава важност менталног здравља – Европски пакт за ментално здравље и животно благостање (European Pact for Mental Healt and Well-being), под потронатом СЗО, прихваћен је на конференцији у Бриселу 2008. године.

Заштита менталног здравља становништва је важна у свим периодима живота, а научни консензус потврђује да је посебно важно пружити добар почетак сваком детету. Томе у прилог говори и теорија, као и истраживања о афективној везаности, која истичу значај раног развоја и стварања сигурне везе детата од најранијих дана (па и у пренаталном периоду) с родитељима односно старатељима.

Циљ овог програмског задатка јесте да оснажи породицу – од момента формирања партнерског односа и одлуке о заједничком животу, преко момената планирања родитељства и животних догађаја који могу да прате тај период, као што су трудноћа, губитак трудноће или бебе, до постпарталног периода. Ово су животни периоди и догађаји, који захтевају значајне адаптације и реорганизације – како на психолошком плану, тако и у свакодневном функционисању у свим сегментима (партнерски однос, односи с породицом порекла, односи с пријатељима и односи у пословном окружењу). Већина трудница и породиља које имају сметње у психичком функционисању осећају нелагоду, стив и кривицу да говоре о свјим тегобама, тако да ови поремећаји, иако излечиви, често остају непрепознати и нелечени. С друге стране, иако велики број жена доживи ситуацију спонтаног побачаја, ова тема је још увек табу, праћена стигмом и стидом. Такве друштвене околности ремете процес туговања и психолошке интеграције овакве врсте губитака и тиме представљају ризик за појаву менталних поремећаја и тешкоћа у даљем функционисању. Овој теми Светска здравствена организација посветила је посебну капању 2019. године, под називом „Зашто је важно да разговарамо о губитку бебе?". Увидом у расположиве услуге система здравствене заштите за труднице и породиље (гинеколошко-акушерске службе, школа за труднице, патронажне службе дома здравља), уочава се да се акценат у бризи ставља на медицинску бригу о трудници, породиљи и новорођенчету, те да се менталном здрављу не посвећује потребна пажња.

Значај овог програмског задатка огледа се у томе што ће – путем својих циљева и активности – деловати превентивно, у смеру заштите менталног здравља породице у раним фазама настанка, као и што ће сензибилисати стручну јавност, али и ширу заједницу, у погледу важности заштите и унапређивања менталног здравља породице.

УНИЦЕФ је у Србији покренуо две кампање: „Сваки тренутак је важан", кампању која истиче значај првих 1.000 дана живота за развој детета, са саветима родитељима о аспектима односа с бебом, те „Позитивно родитељство – дар за читав живот", кампању која охрабрује родитеље да стварају сигурно и подстицајно окружење за дете, где оно може да истражује, учи и да буде успешно. Програмски задатак Унапређивање менталног здравља породице – „Подршка од самог почетка" бави се оним аспектима менталног здравља породице, који су важни а који нису обухваћени претходно наведеним иницијативама.

Циљеви програмског задатка

Општи циљ:

Унапређивање менталног здравља породица у настајању и с малом децом путем социјално-маркетиншке интервенције, едукације становништва и унапређивања квалитета подршке у здравственом систему.

Специфични циљеви:

- информисање и оснаживање породица у настајању и породица с малом децом о принципима успешних партнерских односа, о психолошким аспектима трудноће и постпарталног периода, путем обезбеђивања штампаних, стручно верификованих, здравствено-васпитних средстава, трибина и социјално-маркетиншке интервенције;
- унапређивање квалитета подршке породицама у настајању и породицама с малом децом едукацијом здравствених радника о психолошким аспектима трудноће и постпарталног периода.

Методологија и активности спровођења програмског задатка

1) Дизајн, штампа и дистрибуција здравствено-васпитних средстава

У току 2020. године, Институт за јавно здравље Војводине, у сарадњи са спољним стручним сарадницима, израдиће и публиковати четири врсте штампаних здравствено-васпитних средстава, за све домове здравља, породилишта и заводе за јавно здравље у АП Војводини:

- једну мини-брошуру на тему успешних партнерских односа;
- једну брошуру на тему заштите менталног здравља трудница и партнера;
- једну брошуру на тему заштите менталног здравља породице са искуством спонтаног побачаја или смрти новорођенчета и одојчета;
- једну брошуру на тему заштите менталног здравља породице у постпарталном периоду.

Пре штампања брошура, пројектни тим ће организовати фокус-групе, с циљним групама ради тестирања њихове ефективности.

2) Израда интернет презентације за социјално- маркетиншке интервенције

Институт за јавно здравље Војводине, у сарадњи са спољним стручним сарадницима, дизајнираће и осмислити садржај посебне интернет странице на тему подршке примарној породици у настајању и породицама с децом предшколског узраста. Интернет сајт ће имати препознатљив логотип и слоган, који ће бити компатибилни са осталим садржајима социјално- маркетиншке интервенције (блог и одељак за преузимање здравствено-васпитних средстава – брошура).

3) Писање текстова за блог

Институт за јавно здравље Војводине, у сарадњи са спољним стручним сарадницима, дизајнираће и осмислити садржај блога (као саставног дела интернет странице), који ће садржати најмање шест текстова различитих аутора, стручњака за сваку од тема текста, писаних језиком прилагођеним општој популацији. Текстови ће обухватити следеће тематске области: психологија партнерских односа, ментално здравље трудница и партнера, ношење с губитком плода/бебе, превенција постпарталне депресије. Пројектни тим прикупиће искуства особа које су прошле претходно наведене ситуације и објавиће најмање два текста о томе на какве изазове су наилазиле и на који начин су се изборили с њима, с пописом здравствених установа и других субјеката, који пружају здравствену/социјалну заштиту и психолошку подршку.

4) Опремање интернет странице института и завода за јавно здравље у АП Војводини за већу подршку здравствено-васпитног рада у домовима здравља

На интернет страницама Института за јавно здравље Војводине и шест завода за јавно здравље у АП Војводини формираћесе посебан део намењен овом програмском задатку. Садржај интернет страница омогућиће и преузимање електронских облика здравствено-васпитних средстава и упутстава за њихову дистрибуцију и примену.

5) Вођење социјално-маркетиншке интервенције на друштвеним мрежама

Отвориће се посебни фејсбук и инстраграм профили кампање, где ће се објављивати садржаји повезани с кампањом и с темом менталног здравља породице, које ће осмислити пројектни тим и други стручно верификовани извори.

6) Организација трибине ради представљања програмског задатка

Институт за јавно здравље Војводине, у сарадњи са спољним стручним сарадницима, организоваће трибину на тему заштите менталног здравља примарне породице у настајању и породице с малом децом.

7) Едукација здравствених радника

Институт за јавно здравље Војводине, у сарадњи са спољним стручним сарадницима, припремиће, акредитовати и одржати едукацију за здравствене раднике који раде с трудницама и породиљама, као и за парове који планирају родитељство, на тему психолошке подршке породици у моменту планирања и оснивања родитељства. Едукација ће пружити потребна знања и потребне

вештине како би се унапредио квалитет пружених здравствених услуга (у релацији с менталним здрављем) женама и њиховим партнерима, који пролазе кроз животне догађаје, као што су: планирање породице, покушаји зачећа, трудноћа, губитак трудноће, рођење детета, порођај, дојење, поремећај здравља детета).

8) Анкетирање о индикаторима менталног здравља код трудница и породиља

Пројектни тим ће саставити скуп питања/тестова за процену одређених индикатора менталног здравља код трудница и породиља (који ће се поставити на интернет страницу социјално-маркетиншке интервенције), те ће обрадити и анализирати податке и потом сачинити извештај.

9) Медијска промоција активности

Институт за јавно здравље Војводине објавиће све релевантне информације о спроведеним активностима програмског задаткана интернет страници и редовним конференцијама за медијеи спровести медијске активности у сарадњи с Покрајинским секретаријатом за здравство.

10) Евалуација програмских активности

Индикатори

Квалитативни процесни индикатори:

- садржај интернет страница института и завода за јавно здравље на територији АП Војводине;
- садржај интернет странице социјално-маркетиншке интервенције;
- садржај текстова за блог;
- садржај објава на фејсбук и инстраграм страни социјално-маркетиншке интервенције;
- садржај и дизајн здравствено-васпитних средстава;
- списак учесника обука здравствених радника;
- фото-документација са обука здравствених радника;
- фото-документација с трибине.

Квантитативни процесни индикатори:

- тираж штампаних здравствено-васпитних средстава;
- појединачни тираж штампаних здравствено-васпитних средстава на различите теме;
- број објава на фејсбук и инстраграм страници кампање;
- број учесника обука здравствених радника;
- број обухваћених здравствених установа;
- број учесника трибина;
- број и врста медијских прилога о активностима програма.

За реализацију овог програмског задатка, у 2020. години из буџета АП Војводине потребно је издвојити 1.145.666,10 динара.

НАЗИВ ПРОГРАМСКОГ ЗАДАТКА

Епидемиолошки надзор над повредама на територији АП Војводине

Приказ и анализа постојеће ситуације

Повреде су један од најзначајних јавноздравствених проблема у савременом свету и препознате су као фактор који умногоме опртерећује здравствени систем. Повреде су означене као приоритетан изазов с обзиром на то што су сврстане у групу превентабилних здравствених поремећаја. Према процени Светске здравствене организације, широм света, сваке године више од пет милиона људи страда од последица повреда.

Према подацима из базе података Извештаја о хоспитализацији у току 2017. године, због повреда, тровања и осталих последица спољашних узроја болнички је лечено 10.404 лица, што је чинило 5,3% од укупног броја болнички лечених лица у стационарним установама на територији АП Војводине. Број дана лечења од последица повреда у 2017. години износио је укупно 125.592 дана болничког лечења. Међу болнички леченим лицима због повреда, водеће су биле следеће подгрупе дијагноза:повреде кука и повреде бутине – 2.425 лица, повреде главе – 1.951 лице, повреде колена и повреде потколеница – 1.436 лица. Просечна дужина болничког лечења због повреда износила је 10,4 дана.

Према подацима Републичког завода за статистику, услед повреда, тровања и осталих последица спољашњих узрока у 2017. години на територији АП Војводине умрло је 875 особа (640 мушкараца и 235 жена), што чини 3,2% свих узрока смрти. Саобраћајни удеси били су спољашни узрок смрти код сваке пете особе умрле насилном смрћу (19,7%), а више од трећине насилних смрти (38,2%) биле су последица намерног самоповређивања.

За прецизну анализу величине проблема повреда у АП Војводини не постоји јединствена база повреда, која може да пружи увид о броју повреда, о томе ко се повређује или о начину, месту повређивања и исходу лечења. Увођење јединствене базе за епидемиолошки надзор над повредама омогућава континуирано праћење повреда, увид о броју повреда, анализирање фактора ризика, као и планирање и извођење превентивних програмаи њихове евалуације. На тај начин, смањила би се учесталост повређивања и умањиле би се трајне последице – за појединца и за друштвену заједницу у целини.

Циљеви програмског задатка

Општи циљ:

Успостављање епидемиолошког надзора, процена епидемиолошке ситуације повреда и идентификација најугроженијих популационих група на територији АП Војводине.

Специфични циљеви:

- утврђивање учесталости и распрострањености повре-да (број повреда и тип повреда и карактеристике сваког типа повреда) код болнички лечених лица;
- утврђивање популације у ризику (најчешће повреде у одређеним популационим група);
- утврђивање фактора ризика, који доприносе настанку повреда;
- анализа кретања броја повређених лица током времена;
- анализа резултата по окрузима;
- анализа резултата и планирање адекватних превентивних мера;
- успостављање система извештавања о повредама, чиме би се здравствене установе и заводи за јавно здравље припремили за обавезу пријављивања повреда и за вођење регистра, што је предвиђено Законом о здравственој документацији и виденцијама у области здравства.

Методологија и активности спровођења програма

Циљна група јесу акутно повређене особе које су се јавиле у болничку здравствену установу на територији АП Војводине како би им се указала стручна лекарска помоћ.

Пријава повреде и трауматизма (у даљем тексту: ППТ) попуњава се за сваку повређену особу која се јавила у здравствену установу ради дијагностике или лечења. ППТ се попуњава за хоспитализоване пацијенте, као и за пацијенте који након постављења дијагнозе и збрињавања повреде не захтевају боравак у болници.

ППТ је посебно креиран упитник, с демографским подацима и подацима о повреди, који попуњава надлежни лекар/координатор на одељењу за пријем и збрињавање хитних стања за амбулантно лечене пацијенте, односно надлежни лекар/координатор на одељењу где је повређена особа хоспитализована.

Попуњени ППТ образац доставља се у року од 30 дана од дана постављања дијагнозе надлежном институту / заводу за јавно здравље, центру за контролу и превенцију болести.

Образац пријаве ће бити креиран у складу с Правилникомо обрасцима и садржају образаца за вођење здравствене документације, евиденција, извештаја, регистара и електронског медицинског досијеа и проширен за неколико додатних питања у односу на минималан сет података који је предвиђен поменутим правилником. На основу података из достављених ППТ образаца, институт / заводи за јавно здравље на територији АПВ креираће и водити базе лица с повредама и трауматизмом.

Дефиниција случаја повреде за који се попуњава ППТ образац укључује:

- особе са акутном повредом које долазе на одељење за пријем и збрињавање акутних стања или друга одељења ради дијагностике или лечења;
- акутно тровање или токсични ефекат, укључујући предозирање или погрешно узимање лека.

Критеријуми за искључење (упитник се не попуњава):

- психичка траума;
- особе које након акутне физичке повреде долазе на контролне прегледе;
- сви случајеви у којима је природа повреде према МКБ-10 шифрована са T78, T80-T88 или T98.3, односно спољни узрок повреде шифриран у распону Y40-Y84.

Поступак реализације наведених активности укључује:

- формирање стручног тима и мултисекторску сарадњу;
- дефинисање мера и активности спровођења програма;
- израду документације (образац пријаве повреде и трауматизма, извештајни образац);
- креирање базе података;
- едукацијуа здравствених радника о попуњавању пријаве и начину прикупљања података;
- обраду и анализу података, израду и слање извештаја свим извршиоцима и Покрајинском секретаријату за здравство.

Извршиоци:

Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад, Завод за јавно здравље Суботица, Завод за јавно здравље Сомбор, Заводза јавно здравље Кикинда, Завод за јавно здравље Зрењанин, Завод за јавно здравље Панчево и Завод за јавно здравље Сремска Митровица. Стационарне здравствене установе: Клинички центар Војводине Нови Сад, Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине Нови Сад, Институт за пућне болести Војводине Сремска Каменица, опште болнице у Врбасу, Сенти, Суботици, Кикинди, Зрењанину, Сремској Митровици, Панчеву, Сомбору и Вршцу.

Индикатори

- број болнички лечених лица због повреда и тровања у популацији под надзором;
- специфична инциденција повреда и тровања (према полу и старости у популацији под надзором);
- најчешћи типови повреда и тровања (према полу и старости);
- механизам настанка повреде (према полу и старости);
- број дана болничког лечења због повреде и тровања.

За реализацију овог програмског задатка, у 2020. години из буџета АП Војводине потребно је издвојити 1.223.321,00 динара.

Табела: Преглед програмских задатака, с потребним буџетом				
ознака програмског задатка	назив програмског задатка	укупно потребна средства за реализацију (динара)	потребна средства из буџета АП Војводине (динара)	Средства Института за јавно здравље Војводине
1.	Праћење и анализа здравственог стања становништва АП Војводине	221.445,33	221.445,33	-
2.	Унапређивање јавног електронског сервиса за пријављивање заразних болести и евидентирање хроничних болесника на територији АП Војводине	780.872,02	600.872,02	180.000,00
3.	Унапређени клиничко-епидемиолошки надзор над одређеним заразним болестима на територији АП Војводине	1.942.504,05	1.942.504,05	-
4.	Интегрисани надзор и контрола трансмисивних антропозооноза на територији АП Војводине	3.348.984,00	3.348.984,00	-
5.	Контрола садржаја натријум-хлорида у оброцима организоване друштвене исхране деце предшколског узраста у АП Војводини	1.265.802,00	1.265.802,00	-
6.	Унапређивање здравствене писмености популације – „Знањем до здравих избора”	2.675.360,94	2.675.360,94	-
7.	Унапређивање менталног здравља породице – ‘’Подршка од самог почетка’’	1.445.666,10	1.145.666,10	300.000,00
8.	Епидемиолошки надзор над повредама на територији АП Војводине	1.223.321,00	1.223.321,00	-
	УКУПНО	12.903.955,44	12.423.955,44	480.000,00

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму неурорехабилитације пацијената с последицама обољења и повреда централног нервног система у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од

20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђују се Програм неурорехабилитације пацијената с последицама обољења и повреда централног нервног система у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (у даљем тексту: Програм), као и обим средстава за његово спровођење и начин њиховог распоређивања и коришћења.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-7/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. година

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ НЕУРОРЕХАБИЛИТАЦИЈЕ ПАЦИЈЕНАТА С ПОСЛЕДИЦАМА ОБОЉЕЊА И ПОВРЕДА ЦЕНТРАЛНОГ НЕРВНОГ СИСТЕМА, У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА 2020. ГОДИНУ

I

Приказ и анализа постојеће ситуације

Васкуларне болести мозга заузимају треће место по морбидитету и морталитету у свету, те имају огроман утицај на ресурсе друштвене заједнице - у људском и материјалном смислу. Према подацима из Анализе здравственог стања становништва АП Војводине 2017. године Института за јавно здравље Војводине, Нови Сад, мождани удар (инфаркт мозга) једна је од десет водећих дијагноза - као узрок хоспитализације у АП Војводини у 2017. години. Због можданог удара, у 2017. години у АП Војводини хоспитализован је 2.981 пацијент. Такође, у 2017. години у АП Војводини, остварено је 54.194 болничких дана лечења хоспитализованих пацијената од можданог удара и 110.421 дан рехабилитације болесника од можданог удара. Просечна дужина болничког лечења најдужа је у случајевима можданог удара (око 17 дана). У АП Војводини 2017. године, од болести система крвотока умрло је 14.037 особа, а најзаступљенији узрок смрти биле су болести повишеног крвног притиска (18,9), као главног узрока можданог удара (више од 50% оболелих). У нашој средини, мождани удар је први узрок смртног исхода у популацији жена у болничким срединама, а други водећи узрок смрти мушкараца. Мождани удар јавља се код 75% особа старијих од 65 година; 33% болесника с можданим ударом умре у првој години, 22% захтева туђу помоћ, а 20% болесника смешта се трајни смештај у стационарне установе.

Последица неуролошких обољења и траума с доминантним захватањем централног нервног система најчешће јесте дефицит у следећим функцијама: покретљивост, активности самозбрињавања, когнитивне функције, комуникација и слично. Рана мобилизација пацијента укључује и активности свакодневног живота, које се започињу чим опште здравствено стање пацијента то омогућује. Рехабилитација покрета захтева специјално едуковане лекаре, терапеуте и медицинске сестре. Интензитет рехабилитације планира се у складу с могућностима пацијента да партиципира у њима (најмање 45-60 минута дневно) и у складу са очекиваним напретком функцијског статуса који је најинтензивнији у првих шест месеци након обољења и повреда централног нервног система.

Циљ неурорехабилитације код болесника са обољењима и повредама централног нервног система јесте подстицање неуропластичности мозга, постизање што већег нивоа функционалне оспособљености, одржавање и продужење функционалне независности, самосталности, спречавање деформитета, спровођење потпуне интеграције у друштво, с високим квалитетом живота, уз мултудисциплинарни приступ.

У Клиници за медицинску рехабилитацију Клиничког центра Војводине, Нови Сад, годишње се стационарно лечи око 1.500 болесника (око 250 болесника с последицама обољења централног нервног система), који пролазе програм акутне и субакутне рехабилитације (просечно трајање - 21 дан). Од 16.350 пацијената који се амбулантно лече на поменутој клиници, око 700 пацијената годишње долази на амбулантне третмане због различитог степена функционалне онеспособљености, те због дефицита моторике горњих и доњих екстремитета. Услуге програма могло би да користи око 60% пацијената који се лече у Клиници за медицинску рехабилитацију. Рехабилитација обухвата вежбе дисања, вежбе обима покрета вежбе снаге, те постепену мобилизацију пацијента, која захтева ангажман већег броја физиотерапеута (до три) и медицинских сестара (две-три) за пацијенате с тежим моторичким дефицитима, хемиплегијама, дихемиплегијама, ради што ранијег функционалног оспособљавања, прилагођеног могућностима сваког пацијента. За примену специфичних кинезитерапијских техника (проприоцептивне неуромишићне фацилитације, вежби по Bobathu, према Војта концепту), мултисензорне стимулације којом се наглашава сензорни feedback у олакшању мишићних активности, те омогућава вољно контролисана селективна активност појединих сегмената тела и побољшава функција горњих екстремитета, као и за тренинге хода, потребно је време, а потребни су и специјално обучени физиотерапеути и радни терапеути.

У нашој земљи тренутно се не користи предложена технологија (електронски уређај за терапију покретом, уз мотивационе и терапијске програме), те би Клинички центар Војводине, Нови Сад, постао референтна установа за ову врсту терапије.

Увођење посебног програма примене електронског уређаја за терапију покретом, специјално прилагођеног пацијентима с моторичким дефицитима, појачаним тонусом мишића у пределу горњих и доњих екстремитета и когнитивним потешкоћама, значајно би поспешило акутну и субакутну рехабилитацију. Након што би медицинске сестре, техничари или физиотерапеути - у складу са упутствима добијеним од доктора медицине специјалисте физикалне медицине и рехабилитације - изабрали адекватни мотивациони и терапијски програм, медицинско особље могло би да ради с другим пацијентима, а пацијенти би били адекватно припремљени за активни рад с физиотерапеутом и радним терепеутом, који би имали више времена за примену специфичних кинезитерапијских техника након адекватне апаратурне припреме. Применом електронског уређаја за терапију покретом, могу се спроводити пасивне, активно потпомогнуте и активне вежбе за горње и доње екстремитете. На тај начин, с постојећим особљем, могли би се постићи превенција компликација, бржи и ефикаснији функционални опоравак пацијената, скратити дужина хоспитализације, те модернизовати рехабилитација - увођењем и мотивационих програма којима се подстиче и когнитивни опоравак. У нашем систему здравствене заштите, неурорехабилитација болесника неправедно је занемарена, иако представља кључни фактор за постизање пацијентових функционалних, психичких и радних способности, а има велики социоекеономски значај.

Чланом 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19) утврђено је да аутономна покрајина може донети посебне програме здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну покрајину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на републичком нивоу, у складу са својим могућностима, и утврдити цене тих појединачних услуга, односно програма.

Програм неурорехабилитације пацијената с последицама обољења и повреда централног нервног система у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (Програм) реализоваће Клинички Центар Војводине, Нови Сад.

II

Циљеви, активности, методологија реализације и индикатори Програма

Општи циљ Програма

- рана мобилизација - ради превенције компликација основног обољења, превенције функционалне онеспособљености и бржег опоравка пацијената.

Специфични циљеви Програма

- набавка специјализоване помоћне опреме за спровођење терапије покретом - ране мобилизације и припреме за специјалне кинезитерапијске технике (електронски уређаји за терапију покретом);

- спречавање губитка мишићне масе и мишићне снаге пацијената, стимулација проприоцепције, бржа вертикализација до успостављања хода, боља координација и издржљивост при покретима, побољшање пажње, концентрације - уз мотивационе програме.

Активности Програма

- акредитована едукација 40 медицинских сестара, медицинских техничара и физиотерапеута, запослених у Клиничком центру Војводине, Нови Сад, на Клиници за медицинску рехабилитацију;

- акредитована обука десет лекара специјалиста за програме ране рехабилитације, који укључују примену електронског уређаја за терапију покретом;

- спровођење рехабилитационих програма индивидуално креираних, у складу с функционалним дефицитима, код 100 пацијената у оквиру рехабилитације.

Методологија спровођења Програма

- тестови за процену моторике и спастицитета - на почетку и на крају третмана (Signe Brunnstrom скала, Aschworth скала);

- процена функционалног опоравка применом Бартел индекса (Barthel indeks) - на почетку и на крају третмана.

Индикатори

- проценат повећања ефикасности рехабилитације (мерене Бартел индексом) код пацијената с последицама обољења и повреда централног нервног система у периоду од почетка примене програма до децембра 2020. године, у поређењу са истим периодом у току 2019. године у Клиници за медицинску рехабилитацију Клиничког центра Војводине, Нови Сад;

- проценат повећања просечног броја пацијената на нивоу једног радног дана, којима се у Клиници за медицинску рехабилитацију Клиничког центра Војводине, Нови Сад, обезбеђује рехабилитација са истим бројем здравствених радника, у периоду пре и после примене нове технологије неурорехабилитације до децембра 2020. године, у поређењу са истим периодом у току 2019. године у наведеној клиници;

- скраћење просечног времена чекања на укључивање у програм рехабилитације пре и после примене нове технологије неурорехабилитације до децембра 2020. године, у поређењу са истим периодом у току 2019. године у Клиници за медицинску рехабилитацију Клиничког центра Војводине, Нови Сад.

III

Финансијска средства потребна за реализацију Програма

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ УКУПНИХ ТРОШКОВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА У 2020. ГОДИНИ

Табела 1 (Табела 1.1.+ Табела 1.2.)

- у динарима

Редни број	НАЗИВ ТРОШКОВА ПРОГРАМА	ИЗНОС УКУПНО ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА

1	2	3
1.	ТРОШКОВИ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ	1.000.000,00
2.	ТРОШКОВИ УСЛУГА И НАКНАДА	1.450.000,00
	УКУПНО:	2.450.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА НАБАВКЕ ОПРЕМЕ

Табела 1.1.

- у динарима

редни број	назив опреме	количина	јединична цена	укупан износ с ПДВ-ом
1.1.1.	тренажер за руке и ноге (најновије генерације)	1	1.000.000,00	1.000.000,00
			УКУПНО 1.1.:	1.000.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА УСЛУГА И НАКНАДА ЛИЦА АНГАЖОВАНИХ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Табела 1.2.

- у динарима

редни број	број учесника у програму	бруто износ	нето износ
1.2.1.	- двадесет (20) учесника (доктори медицине специјалисти физикалне медицине и рехабилитације, физиотерапеути и медицинске сестре)	1.200.000,00	835.680,00
1.2.2.	административни тим	250.000,00	156.142,92
	УКУПНО 1.2.:	1.450.000,00	991.822,92

На основу члана 31. алинеја 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму ране процене нутритивног статуса критично оболелог хируршког болесника у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђује се Програм ране процене нутритивног статуса критично оболелог хируршког болесника у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (у даљем тексту: Програм), као и обим средстава за његово спровођење и начин њиховог распоређивања и коришћења.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 број: 5-6/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. година

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ РАНЕ ПРОЦЕНЕ НУТРИТИВНОГ СТАТУСА КРИТИЧНО ОБОЛЕЛОГ ХИРУРШКОГ БОЛЕСНИКА У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА 2020. ГОДИНУ

Приказ и анализа постојеће ситуације

Лечење малнутриције и ране нутритивне интервенције у јединицама интензивне терапије имају значајан позитиван утицај на исход лечења критично оболелог болесника. Преваленција малнутриције у јединицама интензивне терапије креће се од 13% до 78%. Малнутриција је последица хиперметаболизма и неадекватног уноса нутритијената, нарочито протеинског дефицита. Малнутриција је повезана с продуженим лечењем у јединицама интензивне терапије. Благовремено и прецизно одређивање нутритивног статуса значајно је за превенцију и лечење малнутриције, као и за процену ефеката спроведене нутритивне интервенције и рационализацију употребе препарата за артефицијелну нутрицију.

Програм ране процене нутритивног статуса критично оболелог хируршког болесника спроводи се од 2019. године. Новина у постојећим активностима програма од 2020. године јесте обухват критично оболелих болесника који су интубирани и на механичкој вентилацији плућа. У Клиничком центру Војводине, Нови Сад, у оба одељења интензивног лечења, годишње се лечи просечно око 1.800 болесника (око 950 болесника - траума и ургентна хирургија; око 900 болесника - елективна хирургија). Свим тим болесницима, у неком моменту лечења и боравка на одељењима интензивне терапије, потребна је нутритивна потпора. Да би се нутриција критично оболелог хируршког болесника спроводила на најадекватнији и најекономичнији начин, нутритивне потребе треба проценити за сваког

болесника посебно. Прекомерна нутриција или неадекватна нутриција праћене су низом компликација и негативно утичу на исход лечења болесника. Постоје различите математичке формуле (које се тренутно и користе у свакодневном раду) којима се могу израчунати дневне потребе у калоријама и хранљивим материјама, али оне могу бити недовољно прецизне због метаболичког одговора на хируршки стрес, основне болести итд. Индиректна калориметрија јесте поуздана неинвазивна метода која прецизније може одредити потребе базалног метаболизма. Најугроженија групација болесника у јединицама интензивне неге јесу болесници који захтевају дуготрајну механичку вентилацију плућа (више од 72 часа). Одређивање базалног метаболизма и дневних калоријских потреба код оваквих болесника представљају клинички изазов и за то су потребни специјализовани апарати за индиректну калориметрију, који се могу инкорпорирати у систем постојеће механичке вентикације плућа и тако дати тачне и адекватне резултате и омогућити правовремену и оптималну исхрану критично оболелих. Набавка ове специјализоване опреме, обука лекара и медицинских сестара и спровођење програма трајно би унапредили лечење критично оболелих болесника.

Овај програм може да користи највећи број пацијената збринутих на интензивној нези, односно сви пацијенти осим оних са изузетно тешким обољењима, оних који су на високим дозама хемодинамске потпоре или оних који имају хируршке компликације. То подразумева да би скоро 80% пацијената - који се налазе у јединицама интензивне неге - могло проћи овај програм. Просечно, на годишњем нивоу, на одељењу интензивне неге I и II, лечи се 1.500-1.900 пацијената.

У нашој земљи, у јединицама интензивног лечења, тренутно се не користи ова технологија, те би Клинички центар Војводине, Нови Сад, постао референтна установа за ову врсту терапије.

Чланом 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 25/19) утврђено је да аутономна покрајина може донети посебне програме здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну покрајину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на републичком нивоу, у складу са својим могућностима, и утврдити цене тих појединачних услуга, односно програма.

Програм ране процене нутритивног статуса критично оболелог хируршког болесника у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (Програм) реализоваће Клинички Центар Војводине, Нови Сад.

II

Циљеви, активности и индикатори програма

Општи циљ програма

- рана процена нутритивног статуса хируршког болесника, ради превенције малнутриције и скраћења периода лечења у јединицама интензивне неге.

Специфични циљеви програма

- побољшање исхода лечења критично оболелих хируршких болесника;
- набавка специјализоване опреме за спровођење индиректне калориметрије код интубираних болесника и на механичкој вентилацији плућа;
- едукација лекара и медицинског особља за рад са опремом.

Активности програма

Едукација

- Спровешће се специјална едукација, пријављена и акредитована у Здравственом савету Србије. Специјално ће се обучити и двадесет лекара специјалиста за програм мерења индиректне калориметрије код интубираног болесника на механичкој вентилацији плућа. Извршиоци ове активности биће лекари Клинике за анестезију интензивну терапију и терапију бола Клиничког центра Војводине и реализоваће је без накнаде.
- Предвиђен је практичан рад с болесницима и спровођење процене нутритивног статуса и индиректне калориметрије за интубираног критично оболелог болесника, с планираним обухватом од 200 пацијената.

Индикатори

1. укупан број болесника укључених у програм;
2. број болесника који су имали рану нутритивну интервенцију;
3. укупан и просечан број болесника укључених у програм током једног радног дана.

ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА У 2020. ГОДИНИ

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ УКУПНИХ ТРОШКОВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Табела 1 (Табела 1.1.+ Табела 1.2.)

- у динарима

Редни број	НАЗИВ ТРОШКОВА ПРОГРАМА	ИЗНОС УКУПНО ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА
1	2	3
1.	ТРОШКОВИ НАБАВКЕ ОПРЕМЕ	3.200.000,00
2.	ТРОШКОВИ УСЛУГА И НАКНАДА	630.000,00
	УКУПНО:	3.830.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА НАБАВКЕ ОПРЕМЕ

Табела 1.1.

- у динарима

Редни број	НАЗИВ ОПРЕМЕ	Количина	Јединична цена	Укупан износ с ПДВ-ом
1.1.1.	Индиректни калориметар за интубиране болеснике	1	3.200.000,00	3.200.000,00
			УКУПНО 1.1.:	3.200.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА УСЛУГА И НАКНАДА ЛИЦА АНГАЖОВАНИХ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Табела 1.2.

- у динарима

Редни број	Струка (звање) учесника у програму	Бруто износ	Нето износ
1.2.1.	пет (5) учесника (лекари специјалисти анестезиологије с реаниматологијом, медицинске сестре и техничари)	380.000,00	264.632,00

1.2.2.	административни тим	250.000,00	156.142,92
	УКУПНО 1.2.:	630.000,00	420.774,92

На основу члана 31. алинеја 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14) и члана 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму унапређивања лечења стерилитета биомедицински потпомогнутим оплођењем и преимплантационом генетском дијагностиком у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђује се Програм унапређивања лечења стерилитета биомедицински потпомогнутим оплођењем и преимплантационом генетском дијагностиком у Аутономној покрајини Војводини за 2020. годину (у даљем тексту: Програм), као и обим средстава за његово спровођење и начин њиховог распоређивања и коришћења.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-4/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ УНАПРЕЂИВАЊА ЛЕЧЕЊА СТЕРИЛИТЕТА БИОМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТИМ ОПЛОЂЕЊЕМ И ПРЕИМПЛАНТАЦИОНОМ ГЕНЕТСКОМ ДИЈАГНОСТИКОМ У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА 2020. ГОДИНУ

I

Приказ и анализа постојеће ситуације

Према подацима Института за јавно здравље Војводине из "Анализе здравственог стања становништва Аутономне покрајине Војводине 2017. године", у АП Војводини је живорођено 17.564 деце, а стопа наталитета износила је 9,4% и може се оценити као ниска (повољне стопе наталитета јесу од 13 до 20%).

Клиника за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине једина је здравствена установа у државној својини која спроводи поступке биомедицински потпомогнутог оплођења на територији АП Војводине. Поступци биомедицински потпомогнутог оплођења захтевају мултидисплинаран приступ, уз ангажовање кадра различитих профила, висок ниво просторно-техничке опремљености, као и обучености кадра за успешно извођење процедура. Смањење ризика настанка мултиплих трудноћа и повећање стопе имплантације ембриона и трудноће јесте стални изазов за стручњаке који спроводе поступке биомедицински потпомогнутог оплођења. Концепт "трансфера једног ембриона" умногоме редукује појаву мултиплих трудноћа, док - истовремено - повећава вероватноћу да не дође до имплантације нити једног вијабилног ембриона. То потенцијално умањује стопу трудноће по ембриотрансферу.

Хромозомске аберналности и анеуплоидије ембриона имају снажан утицај на успешност и исход поступака асистиране репродукције. С годинама, код жене удео анеуоплоидних ембриона расте, те је након 38. године преко 50%, а после 40. године - 65%. Овакве абнормалности не могу се ефикасно детектовати применом морфолошке анализе.

Из студије спроведене на Клиници за гинекологију и акушерство у Новом Саду, као и из референте литературе, смернице и предуслови за успешан преимплантациони генетски скрининг јесу: ефикасан систем култивације ембриона до стадијума бластоцисте (5. дан старости ембриона), примена преимплантациони генетски скрининг протокола на стадијуму бластоцисте и развијен програм витрификације, следствен елективни трансфер једног ембриона и квалитетан, едукован и увежбан тим стручњака који подразумева висок ниво квалитета у смислу безбедног биоптирања трофоектодерма, а потом и технике компрехенсивног хромозомског скрининга применом (аЦХГ, НГС) адекватних анализа.

Постојећа опрема на Институту за заштиту здравља деце и омладине Војводине користи се и за друге врсте генетске дијагностике, ради унапређивања генетског здравља популације АП Војводине - пренатална и постнатална молекуларна дијагностика најчешћих анеуплоидија. Узорци који се анализирају пренатално јесу плодова вода, чупице и крв плода, а након рођења - слузница образа, крв или било које ткиво чије ћелије имају једро.

Предности молекуларно-генетске дијагностике - у поређењу с досадашњим цитогенетским приступом - јесу могућност откривања већег броја наследних болести (моногенске и већина хромозомских неправилности), прецизнија дијагностика, брже издавање резултата и врло често јефтинија анализа.

У случају молекуларно-генетских анализа, време издавања налаза јесте у просеку један дан до два дана. Брзина издавања налаза кључна је када је реч о преимплантационој генетској дијагностици, али је такође изузетно битна и за пренаталну дијагностику. Брзо издавање резултата молекуларно-генетских анализа представља огромно психичко олакшање за трудице и будуће очеве.

Преимплантациони генетски скрининг (ПГС) користи се у процесима асистиране репродукције, како би се повећала успешност трудноћа трансфером еуплоидних ембриона. Предлаже се женама старије животне доби, паровима с понављаним неуспешним имплантацијама, паровима с мултиплим необјашњивим побачајима и паровима код којих се јавља тежак мушки инфертилитет.

Програм унапређивања лечења стерилитета биомедицински потпомогнутим оплођењем и преимплантационом генетском дијагностиком спроводи се од 2013. године. У оквиру тог програма, обезбеђена је адекватна опрема за успостављање система преимплантационе, пренаталне и постнаталне генетске дијагностике.

Чланом 12. став 6. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 25/19) утврђено је да аутономна покрајина може донети посебне програме здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну

покрајину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на републичком нивоу, у складу са својим могућностима и утврдити цене тих појединачних услуга, односно програма.

Програм за 2020. годину реализоваће Клинички центар Војводине, Нови Сад и Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Нови Сад.

II

Циљеви, активности, методологија реализације и индикатори овог програма

Општи циљ

Општи циљ овог програма јесте унапређивање лечења брачне неплодности поступцима БМПО.

Специфични циљ

Специфични циљ овог програма јесте увођење нових процедура из области биомедицински потпомогнутог оплођења и постнаталних генетских анализа.

Активности програма

Планирано је да се у 2020. години ураде генетске анализе 75 узорака бластомера или бластоциста ембриона насталих поступком вантелесне оплодње, у склопу преимплантационог генетског скрининга на анеуплоидије пацијената у програму биомедицински потпомогнуте оплодње, генетске анализе код 75 пренаталних узорака плодове воде или хорионских чупица на најчешће анеуплоидије живорођених (хромозоми 13, 18, 21, X и Y). Разлика у наведеној и до сада коришћеној цитогенетској методи пренатзалне дијагностике је што се време добијања резултата скраћује са просечних 15 на два дана и што се овим методама проширује опсег перинатолошких интервенција којима се обезбеђује фетално ткиво, чиме се период генетске дијагностике помера на ранији период трудноће. Планирано је да се генетске анализе код мушког партнера неплодног пара - анализа микроделеције Y хромозома спроведе код 30 мушкараца.

Методологија спровођења програма

Преимплантациони генетски скрининг спроводи се уз потписан пристанак пацијенткиње у поступку вантелесне оплодње на Клиници за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине, Нови Сад и ради се биопсија ембриона (узорци бластомере и узорци ћелија TE трофоектодерма бластоцисте), а потом се врши компаративна геномска хибридизација на Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Нови Сад, с циљем селекције еуплоидних ембриона.

Биопсија свих ембриона спроводи се код пацијенткиња које испуњавају један од прописаних инклузионих критеријума за оправдану примену овакве софистициране технологије или више њих: пацијенткиње изнад 38 година старости с пет или више осмоћелијских ембриона због високог удела анеуплоидија код старијих жена, претходни циклуси с неуспешним имплантацијама, претходне трудноће које су завршене побачајима, пацијенти који већ имају оболело дете или који су носиоци неке генетске наследне болести.

Индикатори

Реализација Програма пратиће се путем задатих индикатора.

Број генетских анализа, пренаталних и постнаталних:

а) преимплантациони генетски скрининг;

б) пренаталне анализе на најчешће анеуплоидије (хромозоми 13, 18, 21, X, У), QF-PCR методом из плодове воде или хориона;

в) генетске анализе код мушког партнера неплодног пара (микроделеције Y хромозома).

III

Финансијска средства потребна за реализацију Програма

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ УКУПНИХ ТРОШКОВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА У 2020. ГОДИНИ

Табела 1 (Табела 1.1.+ Табела 1.2.)

- у динарима

Редни број	НАЗИВ ТРОШКОВА ПРОГРАМА	ИЗНОС УКУПНО ПОТРЕБНИХ СРЕДСТАВА
1	2	3
1.	ТРОШКОВИ НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА И УСЛУГА	4.400.000,00
2.	ТРОШКОВИ УСЛУГА И НАКНАДА	1.600.000,00
	УКУПНО:	6.000.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА НАБАВКЕ МАТЕРИЈАЛА

Табела 1.1.

- у динарима

редни број	НАЗИВ МАТЕРИЈАЛА	укупан износ с ПДВ-ом
1.1.1.	Реагенси за ПГС за 75 анализа (Клинички центар Војводине)	300.000,00
1.1.2.	Реагенси за 75 ПГС, 75 пренаталних анализа плодове воде или хориона и 30 постнаталних анализа на микроделеције ипсилон хромозома (Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине)	4.100.000,00
	УКУПНО 1.1.:	4.400.000,00

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ТРОШКОВА УСЛУГА И НАКНАДА ЛИЦА АНГАЖОВАНИХ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Табела 1.2.

- у динарима

редни број	број учесника у програму	бруто износ	нето износ
1.2.1.	осам (8) учесника (доктори медицине специјалисти гинекологије, ембриолози и адм. радник) Клинички центар Војводине	800.000,00	553.528,58
1.2.2.	десет (10) учесника (доктори медицине клинички генетичари, клинички биохемичар, молекуларни биолог, дипл. биолог, лаборант, дипл. економисти и правници) Институт за	800.000,00	505.599,99

	здравствену заштиту деце и омладине Војводине		
	УКУПНО 1.2.:	1.600.000,00	

На основу чл. 31. алинеја 2. и 45. алинеја 17. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14), а у вези са чл. 29. став 2, 30. став 1, 34. став 2. и 262. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 25/19), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 28. маја 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 24/2019 од 28.5.2019. године, а ступила је на снагу 5.6.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком овлашћује се Покрајинска влада да, на основу надлежности које има аутономна покрајина у области здравства и које су одређене Законом о здравственој заштити, у име Аутономне покрајине Војводине:

- преузима оснивачка права над здравственим установама које обављају здравствену делатност на примарном нивоу здравствене заштите у јавној својини (осим здравствене установе апотеке), које су основане на територији Аутономне покрајине Војводине, а над којима је оснивачка права вршила јединица локалне самоуправе;
- утврди предлог Плана мреже здравствених установа за територију Аутономне покрајине Војводине у јавној својини и достави га Влади Републике Србије ради доношења;
- оснива, укида, врши поделу и спајање здравствених установа у јавној својини чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, у складу са Планом мреже здравствених установа који доноси Влада Републике Србије.

Члан 2.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 022-3/2019-01

Нови Сад, 28. мај 2019. година

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 56. став 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9. и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 7. фебруара 2020. године, д о н е л а је

Одлуку о утврђивању недељног распореда рада, почетка и завршетка радног времена у Институту за јавно здравље Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2020 од 7.2.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена у Институту за јавно здравље Војводине, Нови Сад, Футошка број 121 (у даљем тексту: Институт).

Члан 2.

Под радним временом, у смислу ове Одлуке, подразумева се време у коме Институт обавља здравствену делатност у области јавног здравља, а недељни распоред рада, почетак и завршетак радног времена утврђује се на следећи начин:

- радна недеља у Институту траје шест дана, од понедељка до суботе;
- од понедељка до петка Институт ради од 6.30 до 20.00 часова, а суботом од 07.00 до 12.00 часова;
- недеља је нерадни дан у Институту.

Члан 3.

Институт је дужан да, у оквиру утврђеног недељног распореда рада, почетка и завршетка радног времена, пружа здравствену заштиту радом у једној, две или више смена, у складу са делатношћу коју обавља, о чему одлуку доноси директор Института.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу "Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-89/2020
Нови Сад, 7. фебруар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

Одлуке о преузимању оснивачких права

Одлуке су објављене у "Службеном листу АПВ", бр. 53/2019 од 18.12.2019. године, а ступиле су на снагу 26.12.2019.

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ДР ЈАНОШ ХАЏИ" БАЧКА ТОПОЛА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Бачка Топола оснивачка права над Домом здравља "Др Јанош Хаџи" Бачка Топола (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Бачкој Тополи, Улица Светог Стефана број 1.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Дора Калоци, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-01

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ДР МАРТОН ШАНДОР" МАЛИ ИЂОШ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Мали Иђош оснивачка права над Домом здравља "Др Мартон Шандор" Мали Иђош (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Малом Иђошу, Улица Занатлијска број 1.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Марко Мартиновић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-02

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА СУБОТИЦА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Суботице оснивачка права над Домом здравља Суботица (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Суботици, Улица Петефи Шандора број 7.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће Иванка Беоковић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-03

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА ЖИТИШТЕ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Житиште оснивачка права над Домом здравља Житиште (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Житишту, Улица Иве Лоле Рибара број 16.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Дојнел Китареску, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-04

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ДР БОШКО ВРЕБАЛОВ" ЗРЕЊАНИН

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Зрењанина оснивачка права над Домом здравља "Др Бошко Вребалов" Зрењанин (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Зрењанину, Улица Светосавска број 31.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Гордана Ђурић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача

Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-05

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА СРПСКА ЦРЊА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Нова Црња оснивачка права над Домом здравља Српска Црња (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Српској Црњи, Улица Жарка Зрењанина број 15.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Даница Вучуревић Ђукин, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-06

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА НОВИ БЕЧЕЈ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Нови Бечеј оснивачка права над Домом здравља Нови Бечеј (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Новом Бечеју, Улица Трг ослобођења број 2.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Жарко Ђорђевић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-07

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА СЕЧАЊ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Сечањ оснивачка права над Домом здравља Сечањ (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Сечњу, Улица Партизански пут бб.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Јасмина Шешлија, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-08

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА АДА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Ада оснивачка права над Домом здравља Ада (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Ади, Улица Јожеф Атиле број 9.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Андраш Балог, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-09

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА КАЊИЖА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Кањижа оснивачка права над Домом здравља Кањижа (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Кањижи, Улица Карађорђева број 53.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће Каролина Ђолаи, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача

Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-10

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ДОМ ЗДРАВЉА КИКИНДА" КИКИНДА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Кикинде оснивачка права над домом здравља "Дом здравља Кикинда" Кикинда (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Кикинди, Улица Краља Петра Првог број 106.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Биљана Марковић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-11

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Нови Кнежевац оснивачка права над Домом здравља Нови Кнежевац (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Новом Кнежевцу, Улица Краља Петра I Карађорђевића број 85.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Рената Миклош, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-12

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА СЕНТА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Сента оснивачка права над Домом здравља Сента (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Сенти, Улица Бошка Југовића број 6.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Густав Шурјан, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају са радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-13

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА ЧОКА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Чока оснивачка права над Домом здравља Чока (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Чоки, Улица Сенћанска број 3.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Биљана Мусулин Јањић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају са радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-14

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "АЛИБУНАР"

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Алибунар оснивачка права над Домом здравља "Алибунар" (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Алибунару, Улица Трг слободе број 8.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Динка Кожокар Даждеа, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача

Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-15

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "БЕЛА ЦРКВА" БЕЛА ЦРКВА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Бела Црква оснивачка права над Домом здравља "Бела Црква" Бела Црква (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Белој Цркви, Улица Јована Поповића бб.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Слађана Лацмановић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-16

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА ВРШАЦ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Вршца оснивачка права над Домом здравља Вршац (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Вршцу, Улица Абрашевићева бб.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Родика Петку, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-17

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "КОВАЧИЦА"

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Ковачица оснивачка права над Домом здравља "Ковачица" (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Ковачици, Улица Штурова број 42.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Предраг Винковић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-18

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "КОВИН"

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Ковин оснивачка права над Домом здравља "Ковин" (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Ковину, Улица Трг ослобођења број 4.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће Јасмина Ђаков, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-19

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА ОПОВО

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Опово оснивачка права над Домом здравља Опово (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Опову, Улица Бориса Кидрича број 6.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Софија Поповић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача

Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-20

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА ПАНЧЕВО

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Панчева оснивачка права над Домом здравља Панчево (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Панчеву, Улица Милоша Обреновића број 2.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Стојан Вишекруна, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-21

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "1. ОКТОБАР" ПЛАНДИШТЕ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Пландиште оснивачка права над Домом здравља "1. Октобар" Пландиште (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Пландишту, Улица Карађорђева број 13.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Драго Божић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-22

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА АПАТИН

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Апатин оснивачка права над Домом здравља Апатин (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Апатину, Улица Нушићева бб.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Бранислав Ракетић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-23

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА КУЛА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Кула оснивачка права над Домом здравља Кула (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Кули, Улица Трг ослобођења број 9.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Жарко Шевин, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-24

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА ОЏАЦИ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Оџаци оснивачка права над Домом здравља Оџаци (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Оџацима, Улица Мостонга број 25.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Стева Панић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача

Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-25

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ДР ЂОРЂЕ ЛАЗИЋ" СОМБОР

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Сомбора оснивачка права над Домом здравља "Др Ђорђе Лазић" Сомбор (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Сомбору, Улица Мирна број 3.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Емеше Ури, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-26

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА БАЧ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Бач оснивачка права над Домом здравља Бач (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Бачу, Улица Бачка број 2.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Жељко Меселџија, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-27

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА ,,ДР МЛАДЕН СТОЈАНОВИЋ" БАЧКА ПАЛАНКА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Бачка Паланка оснивачка права над Домом здравља ,,Др Младен Стојановић" Бачка Паланка (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Бачкој Паланци, Улица Краља Петра I број 26/а.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Горан Ступар, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-28

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "БАЧКИ ПЕТРОВАЦ" БАЧКИ ПЕТРОВАЦ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Бачки Петровац оснивачка права над Домом здравља "Бачки Петровац" Бачки Петровац (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Бачком Петровцу, Улица Маршала Тита број 6.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Ана Болдоцки Илић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-29

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ДР ДУШАН САВИЋ ДОДА" БЕОЧИН

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Беочин оснивачка права над Домом здравља "Др Душан Савић Дода" Беочин (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Беочину, Улица Светосавска бб.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Масоуд Момени Седехи, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-30

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "БЕЧЕЈ" БЕЧЕЈ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Бечеј оснивачка права над Домом здравља "Бечеј" Бечеј (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Бечеју, Улица Браће Тан број 3.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Косана Нешић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-31

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ВЕЉКО ВЛАХОВИЋ" ВРБАС

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Врбас оснивачка права над Домом здравља "Вељко Влаховић" Врбас (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Врбасу, Улица Палих бораца број 20.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Јасмина Асси, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-32

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА ЖАБАЉ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Жабаљ оснивачка права над Домом здравља Жабаљ (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Жаблју, Улица Николе Тесле број 66.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Никола Јакшић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје мандат досадашњег директора Дома здравља.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-33

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "НОВИ САД", НОВИ САД

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Новог Сада оснивачка права над Домом здравља "Нови Сад", Нови Сад (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Новом Саду, Улица Булевар цара Лазара број 75.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће прим. Др Веселин Бојат, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-34

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ДР ЂОРЂЕ БАСТИЋ" СРБОБРАН

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Србобран оснивачка права над Домом здравља "Др Ђорђе Бастић" Србобран (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Србобрану, Улица Јована Поповића број 25/1 .

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Кладар Властимир, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-35

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ТЕМЕРИН" ТЕМЕРИН

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Темерин оснивачка права над Домом здравља "Темерин" Темерин (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Темерину, Улица Народног фронта број 82.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Томислав Угарковић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-36

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА ТИТЕЛ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Тител оснивачка права над Домом здравља Тител (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Тителу, Улица Главна број 22.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Миодраг Јанковић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-37

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 80. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ЗАВОДОМ ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ СТУДЕНАТА НОВИ САД

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Новог Сада оснивачка права над Заводом за здравствену заштиту студената Нови Сад (у даљем тексту: Завод), са седиштем у Новом Саду, Улица Др Симе Милошевића број 6.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Завода, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Завод вршиће Славица Петровић, до именовања директора Завод у складу са законом и Статутом Завода.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Завода, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Завода поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Завода и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-38

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 80. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ЗАВОДОМ ЗА ЗДРАВСТВЕНУ ЗАШТИТУ РАДНИКА НОВИ САД

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Новог Сада оснивачка права над Заводом за здравствену заштиту радника Нови Сад (у даљем тексту: Завод), са седиштем у Новом Саду, Улица Футошка број 121.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Завода, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Завод вршиће прим. др Радован Латиновић, до именовања директора Завода у складу са законом и Статутом Завода.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Завода, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Завода поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Завода и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-39

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 80. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ЗАВОДОМ ЗА ХИТНУ МЕДИЦИНСКУ ПОМОЋ НОВИ САД

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Новог Сада оснивачка права над Заводом за хитну медицинску помоћ Нови Сад (у даљем тексту: Завод), са седиштем у Новом Саду, Улица Булевар патријарха Павла број 26а.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Завода, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Завод вршиће др Богдан Живановић, до именовања директора Завода у складу са законом и Статутом Завода.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Завода, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Завода поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Завода и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-40

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ДР МИЛОРАД - МИКА ПАВЛОВИЋ" ИНЂИЈА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Инђија оснивачка права над Домом здравља "Др Милорад - Мика Павловић" Инђија (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Инђији, Улица Српскоцрквена број 5.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Јово Комазец, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-41

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ИРИГ"

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Ириг оснивачка права над Домом здравља "Ириг" (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Иригу, Улица Војводе Путника број 5.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Небојша Ацин, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-42

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ДР ДРАГАН ФУНДУК" ПЕЋИНЦИ

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Пећинци оснивачка права над Домом здравља "Др Драган Фундук" Пећинци (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Пећинцима, Улица Јове Негушевића број 5-7.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Дубравка Цветковић-Мићић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-43

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "РУМА"

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Рума оснивачка права над Домом здравља "Рума" (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Руми, Улица Орловићева бб.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Јелена Стојанац-Мрачевић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-44

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о

Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА СРЕМСКА МИТРОВИЦА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Града Сремске Митровице оснивачка права над Домом здравља Сремска Митровица (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Сремској Митровици, Улица Стари Шор број 65.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Мирослава Шево, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-45

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ДР ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ" СТАРА ПАЗОВА

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Стара Пазова оснивачка права над Домом здравља "Др Јован Јовановић Змај" Стара Пазова (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Старој Пазови, Улица Владимира Хурбана број 2.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Снежана Табаковић, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-46

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 1. алинеја 1. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу одређених овлашћења на Покрајинску владу која има Скупштина Аутономне покрајине Војводине у области здравства ("Службени лист АПВ", број: 24/19), чл. 74. и 262. ст. 1. и 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 25/19), чл. 32. тачка 9, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донела је

ОДЛУКУ О ПРЕУЗИМАЊУ ОСНИВАЧКИХ ПРАВА НАД ДОМОМ ЗДРАВЉА "ШИД" ШИД

Члан 1.

Аутономна покрајина Војводина преузима од Општине Шид оснивачка права над Домом здравља "Шид" Шид (у даљем тексту: Дом здравља), са седиштем у Шиду, Улица Алексе Шантића број 1.

Члан 2.

Оснивачка права из члана 1. ове одлуке у име Аутономне покрајине Војводине врши Покрајинска влада.

Члан 3.

Од дана преузимања оснивачких права, средства за финансирање Дома здравља, за намене утврђене законом, обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине, доприноса за обавезно социјално осигурање, као и из других извора у складу са законом.

Члан 4.

Дужност и послове директора Дома здравља вршиће др Крсто Куреш, до именовања директора Дома здравља у складу са законом и Статутом Дома здравља.

До именовања председника и чланова управног одбора и надзорног одбора, у складу са законом, настављају с радом председник и чланови Управног одбора и Надзорног одбора Дома здравља, именовани до дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 5.

Одмах по ступању на снагу ове одлуке, лице које врши дужност директора Дома здравља поднеће надлежном органу пријаву за упис у регистар промене оснивача Дома здравља и по извршеном упису у регистар одмах ће обавестити покрајински орган управе надлежан за послове здравства.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-827/2019-47

Нови Сад, 18. децембар 2019. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 32. став 1. тачка 4. и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14) и чл. 10. и 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину ("Службени лист АПВ", број: 60/18), а у вези с чланом 13. став 1. тачка 5. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05, 72/09 - други закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 - други закон, 93/14, 96/15, 106/15, 105/17 - други закон и 113/17 - др. закон), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. јануара 2019. године, д о н е л а је

Одлуку о поступку и критеријумима за доделу буџетских средстава Покрајинског секретаријата за здравство за изградњу, одржавање и опремање здравствених установа чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2019 од 15.1.2019. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се поступак и критеријуми за доделу средстава Покрајинског секретаријата за здравство (у даљем тексту: Секретаријат), обезбеђених за вршење оснивачких права над здравственим установама чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, у складу са законом и Планом мреже здравствених установа.

Средства из става 1. овог члана, обезбеђена су у буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину, у оквиру раздела 08 Покрајински секретаријат за здравство, програм 1807 Развој инфраструктуре здравствених установа, програмска активност 1001 Изградња и опремање здравствених установа у државној својини чији је оснивач АП Војводина.

Члан 2.

Средства из члана 1. ове одлуке додељују се за финансирање, односно суфинансирање:

- изградње, одржавања и опремања здравствених установа, односно за инвестиционо улагање (изградња, доградња, реконструкција, адаптација, санација, промена намене објекта, уградња унутрашњих инсталација у постојећи објекат и томе слично, укључујући и израду неопходне пројектне документације), инвестиционо-текуће одржавање просторија;
- медицинске и немедицинске опреме;
- превозних средстава и опреме у области интегрисаног здравственог информационог система;
- хитних капиталних поправки за које се средства не обезбеђују на основу уговора закљученог с Републичким фондом за здравствено осигурање о пружању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања осигураним лицима, а које су неопходне за обављање делатности здравствене установе (нпр. велике поправке, капитални ремонт, замена битних саставних делова основног средства чија је трајност краћа од века употребе основног средства као целине, поправка крова, замена столарије на зградама и сл.).

Члан 3.

Право на доделу средстава имају здравствене установе чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, у складу с Планом мреже здравствених установа.

Члан 4.

Средства за намене утврђене чланом 2. ове одлуке додељују се путем јавног конкурса.

Јавни конкурс расписује се најмање једном годишње.

Члан 5.

Јавни конкурс расписује Секретаријат, а објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", јавном гласилу које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине и на интернет страници Секретаријата: www.zdravstvo.vojvodina.gov.rs.

Члан 6.

Јавни конкурс садржи податке о акту на основу ког се он расписује, податке о висини укупних средстава предвиђених за доделу по јавном конкурсу, право учешћа на јавном конкурсу, податке о задатку који је предмет јавног конкурса и о року за његов завршетак, податке о начину и року за подношење пријава, односно о року до када је конкурс отворен, те о критеријумима за оцену пријава, као и друге податке који су важни за његово спровођење.

Члан 7.

Пријава на јавни конкурс подноси се у једном примерку, на обрасцу пријаве који утврђује Секретаријат и обавезно садржи:

- опште податке о подносиоцу пријаве,
- предмет пријаве (нпр. опис инвестиционог улагања, медицинске или немедицинске опреме за коју се средства траже, опис хитне капиталне поправке и сл.),
- опис потребе (нпр. разлоге за потребу набавке медицинске и немедицинске опреме, разлоге за инвестиционо улагање, узрок настанка квара и сл.),
- место реализације (објекат и организациона јединица здравствене установе у којој је неопходно извршити инвестиционо улагање или набавку тражене опреме),
- циљ и очекиване резултате,
- образложење потребе за финансирањем, односно суфинансирањем (нпр. образложење степена хитности набавке медицинске опреме/поправке с обзиром на немогућност пружања здравствених услуга, значај изградње, одржавања и опремања за организацију рада и обављање делатности, допринос унапређењу доступности и приступачности здравствене заштите, смањењу листа чекања и сл.),
- динамику реализације (термин почетка и окончања реализације),
- висину тражених средстава (укупан износ потребних средстава за реализацију, износ средстава тражених од Секретаријата, износ сопствених средстава и износ средстава из осталих извора са навођењем извора),
- детаљну структуру трошкова.

Члан 8.

Неблаговремене и непотпуне пријаве, пријаве које су поднела неовлашћена лица и пријаве које нису поднете на прописаном обрасцу - неће се разматрати.

Члан 9.

Поступак јавног конкурса за доделу средстава спроводи комисија коју образује покрајински секретар за здравство, решењем којим се утврђују задаци и састав комисије. Комисија се образује за сваки конкурс посебно.

Комисија из става 1. овог члана има председника и два члана, који се именују из реда запослених у Секретаријату; комисија ради и одлучује у пуном саставу и о свом раду води записник, а одлуке доноси већином од укупног броја чланова. Комисија на првој седници бира председника комисије, који координира радом комисије и води седнице.

Чланови комисије, након доношења решења из става 1. овог члана, потписују изјаву којом потврђују да у предметном јавном конкурсу нису у сукобу интереса. Уколико у току поступка јавног конкурса сазнају да могу доћи у сукоб интереса, чланови комисије о томе, без одлагања, обавештавају покрајинског секретара за здравство, који предузима потребне мере како не би дошло до штетних последица у даљем току поступка јавног конкурса.

Члан 10.

Након разматрања и процене пријава приспелих на јавни конкурс према критеријумима утврђеним овом одлуком, комисија сачињава бодовну листу и образложени предлог за доделу средстава по јавном конкурсу и доставља га покрајинском секретару за здравство.

О додели средстава решењем одлучује покрајински секретар за здравство, у складу с ликвидним могућностима буџета.

Решење из става 3. овог члана јесте коначно и објављује се на интернет страници Секретаријата.

На основу решења из става 3. овог члана, Секретаријат и корисник средстава закључују уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе уговорних страна.

Члан 11.

Пријаве за доделу средстава за намене из члана 2. алинеја 1, 2. и 3, бодују се према следећим критеријумима:

- степен неопходности реализације изградње, одржавања, односно опремања здравствене установе за организацију рада и обављање делатности здравствене установе - укупан број бодова који се може доделити јесте 35;
- допринос унапређивању доступности и приступачности здравствене заштите, односно скраћењу чекања на здравствену услугу - укупан број бодова који се може доделити јесте 30;
- постојање налога инспекције за поступање - укупан број бодова који се може доделити јесте 5;
- допринос увођењу и примени нових здравствених технологија - укупан број бодова који се може доделити јесте 15;
- висина тражених средстава, те однос трошкова и очекиваних резултата - укупан број бодова који се може доделити јесте 15.

Члан 12.

Пријаве за доделу средстава за намене из члана 2 алинеја 4, бодују се према следећим критеријумима:

- степен хитности поправке - имајући у виду немогућност пружања здравствених услуга, обављања делатности и организацију процеса рада здравствене установе - укупан број бодова који се може доделити јесте 50;
- немогућност обезбеђења средстава из других извора - укупан број бодова који се може доделити јесте 15;
- висина тражених средстава - укупан број бодова који се може доделити јесте 15;
- узрок настанка квара односно штете (нпр. виша сила, елементарна непогода, друге непредвиђене околности, истек гарантног рока и др.) - укупан број бодова који се може доделити јесте 20.

Члан 13.

Средства додељена по јавном конкурсу корисници средстава могу користити искључиво за намене за које су додељена и у обавези су да врате неутрошена

средства. Уколико буде утврђено да корисник средстава није средства користио наменски, Секретаријат задржава право да затражи повраћај пренетих средстава са законском затезном каматом, рачунајући од дана уплате до дана поврата додељених средстава.

Средства из става 1. овог члана подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине. Стога, корисник средстава дужан је да овој служби омогући несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора код корисника средстава.

Члан 14.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да у свим јавним публикацијама и објављивањима о активностима који се финансирају по јавном конкурсу наведу да је у њиховом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина, односно Секретаријат.

Корисници средстава из става 1. овог члана дужни су да Секретаријату поднесу извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 дана од рока утврђеног за реализацију, са документацијом о њиховом наменском коришћењу, коју је оверило одговорно лице.

Члан 15.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Правилник о поступку и критеријумима за распоређивање буџетских средстава Покрајинског секретаријата за здравство у вршењу оснивачких права над здравственим установама чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, број: 138-021-7/2018, од 3. јануара 2018. године ("Службени лист АПВ", број: 2/18), осим за поступке који су започети до почетка примене ове одлуке, који ће се окончати применом прописа према којима су започети.

Члан 16.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-7392/2018

Нови Сад, 15. јануар 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/09), у

вези са чланом 123. став 1. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник", број: 107/05 и 72/09-други закон) и у вези са чланом 47. став 1. тачка 5. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број 99/09), а у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 15. децембра 2010. године, донела је

Одлуку о оснивању Завода за трансфузију крви Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2010 од 20.12.2010. године.

Члан 1.

За обављање трансфузиолошке делатности за територију Аутономне Покрајине Војводине, оснива се Завод за трансфузију крви Војводине (у даљем тексту: Завод).

Оснивач Завода је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Завода је "Завод за трансфузију крви Војводине".

Седиште Завода је у Новом Саду, у улици Хајдук Вељкова број 9а.

Члан 3.

Завод је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Завода, примењују се прописи о јавним службама, здравственој заштити и трансфузиолошкој делатности.

Члан 4.

Завод, у складу са законом којим се уређује здравствена заштита и законом којим се уређује трансфузиолошка делатност, обавља:

21.10 производњу основних фармацеутских производа која обухвата и прераду крви;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви.

Члан 5.

Поред послова из члана 4. ове одлуке, Завод на територији Аутономне Покрајине Војводине координира, усклађује и повезује рад овлашћених трансфузиолошких установа и болничких банака крви при стационарним здравственим установама,

усклађује обављање трансфузиолошке делатности везане за избор даваоца крви, прикупљање, тестирање, прераду, чување, дистрибуцију и издавање крви и компонената крви за клиничку употребу, као и надзор над озбиљним нежељеним догађајима односно озбиљним нежељеним реакцијама у вези са трансфузијом крви и води јединствени регистар давалаца крви.

Члан 6.

Средства за оснивање и почетак рада Завода чине средства, имовина, права и обавезе постојећег Завода за трансфузију крви Војводине, утврђене финансијским извештајима на дан 31. децембра 2010. године.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор постојећег Завода за трансфузију крви Војводине.

Пословне промене настале између 31. децембра 2010. године и дана уписа Завода у судски регистар, обухватају се у пословним књигама Завода.

Члан 7.

Завод почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 8.

Даном почетка рада, Завод преузима средства, имовину, права и обавезе постојећег Завода за трансфузију крви Војводине, преузима запослене у постојећем Заводу за трансфузију крви Војводине и у свом раду примењује акта постојећег Завода за трансфузију крви Војводине.

Члан 9.

Органи Завода су: директор, управни и надзорни одбор, које именује и разрешава Влада Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 10.

До именовања директора, послове и овлашћења директора Завода обављаће директор постојећег Завода за трансфузију крви Војводине др Мирослав Милосављевић, до истека мандата на који је именован Решењем Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 11.

У вршењу послова и овлашћења директора Завода, др Мирослав Милосављевић:

1. представља и заступа Завод у оснивању;
2. организује и руководи радом Завода у оснивању;
3. извршава одлуке Управног одбора Завода и предузима мере за њихово спровођење;

4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода у оснивању;

5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 12.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Завода, послове и овлашћења Управног и Надзорног одбора наставиће да врше председник и чланови Управног и Надзорног одбора постојећег Завода за трансфузију крви Војводине, до истека мандата на који су именовани Решењем Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 13.

Управни одбор ће донети Статут Завода и друге опште акте потребне за упис Завода у судски регистар и обављаће друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 14.

Управни одбор донеће Статут Завода и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-838/2010

Нови Сад, 15. децембар 2010. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07 и 84/08), Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 26. марта 2009. године, донело је

Одлуку о оснивању Специјалне болнице за рехабилитацију "Јунаковић", Апатин, Апатин, одвајањем од Дома здравља Апатин

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2009 од 14.4.2009. године.

Члан 1.

Оснива се Специјална болница за рехабилитацију "Јунаковић", Апатин, Апатин (у даљем тексту: Специјална болница) за обављање здравствене делатности у области рехабилитације, одвајањем од Дома здравља Апатин, уз оснивање Специјалне болнице.

Оснивач Специјалне болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 2.

Назив Специјалне болнице је: "Специјална болница за рехабилитацију "Јунаковић", Апатин, Апатин".

Скраћени назив Специјалне болнице је: "РХ центар "Јунаковић" Апатин".

Седиште Специјалне болнице је у Апатину, улица Пригревичка бб.

Члан 3.

Специјална болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Специјалне болнице, примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Специјална болница обавља:

85110 делатност болнице која обухвата услуге хоспитализације, медицинске услуге као што су дијагностика, лечење, анализе, хитне интервенције и друго, као и услуге збрињавања као што су смештај, исхрана и друго;

85120 медицинску праксу која обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине који обављају лекари опште праксе и специјалисти;

85141 медицинску рехабилитацију која обухвата медицинску рехабилитацију за амбулантне и хоспитализоване пацијенте;

85142 остале видове здравствене заштите који обухватају и медицинске лабораторије за лабораторијску, рентген и другу дијагностику; и

52310 издавање и справљање лекова по рецептури преко болничке апотеке из области физикалне медицине и рехабилитације, опште и интерне медицине,

здравствене неге, балнеоклиматологије, лабораторијске и друге дијагностике и фармацеутске делатности.

Специјална болница у складу са прописима који уређују област туризма, може пружати и услуге из туризма.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Специјалне болнице чини део средстава, имовине, права и обавеза Дома здравља Апатин, које је користила организациона јединица Дома здравља Апатин - Центар за рехабилитацију, са билансним стањем на дан 31. децембра 2008. године, које је утврдио Управни одбор Дома здравља Апатин.

Члан 6.

Специјална болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада, Специјална болница преузима средства, имовину, права, обавезе и запослене организационе јединице Дома здравља Апатин - Центар за рехабилитацију.

Члан 8.

Органи Специјалне болнице су директор, Управни одбор и Надзорни одбор, које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Специјалне болнице, послове и овлашћења директора Специјалне болнице, вршиће др Живорад Смиљанић, доктор медицине, специјалиста гинекологије и акушерства.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Специјалне болнице, др Живорад Смиљанић:

1. представља и заступа Специјалну болницу у оснивању;
2. доноси акт о организацији и систематизацији послова Специјалне болнице у оснивању;
3. организује рад и руководи процесом рада у Специјалној болници у оснивању;
4. извршава одлуке привременог Управног одбора Специјалне болнице;
5. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Специјалне болнице у оснивању и
6. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног одбора Специјалне болнице, овлашћења Управног одбора Специјалне болнице вршиће привремени Управни одбор.

У привремени Управни одбор, именују се:

за председника

Жељко Рајчевић, адвокат из Апатина, представник оснивача;

за чланове:

1. Доц. др Бранислава Белић, доктор медицине, специјалиста трансфузиолог из Новог Сада, представник оснивача;
2. Бранко Суџуковић, професор разредне наставе из Пригревице, представник оснивача;
3. др Тот Тивадар, доктор медицине, специјалиста офталмолог из Палића, представник оснивача;
4. др Милена Баста, доктор медицине, специјалиста физикалне медицине и рехабилитације из Апатина, из реда запослених;
5. Драгомир Обрадовић, дипл. економиста из Апатина, из реда запослених;
6. Ђоко Дубаић, КВ конобар из Апатина, из реда запослених.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Специјалне болнице и друге опште акте потребне за упис Специјалне болнице у судски регистар и обавиће друге послове из надлежности Управног одбора у складу са законом.

Члан 13.

До именовања председника и чланова Надзорног одбора Специјалне болнице, овлашћења Надзорног одбора Специјалне болнице вршиће привремени Надзорни одбор.

У привремени Надзорни одбор, именују се:

за председника

Проф. др Ненад Вуњак, професор Економског факултета у Суботици, из Суботице, представник оснивача;

за чланове:

1. Зоран Богић, машински техничар из Апатина, представник оснивача;
2. Александра Шћекић, дипломирани економиста из Апатина, представник оснивача;
3. Ингрид Смиљанић, медицинска сестра из Апатина, из реда запослених и
4. Жељко Декан, КВ конобар из Сонте, из реда запослених.

Члан 14.

Привремени Управни одбор донеће Статут Специјалне болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Специјалне болнице, у року од три месеца од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Специјалне болнице, у року од два месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Специјалне болнице.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00182/2009

Нови Сад, 26. март 2009. године

Потпредседник
Извршног већа
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05 и 72/09-други закон) и са чланом 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05-други закон), а у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. новембра 2010. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Специјалне болнице за рехабилитацију "Јунаковић" Апатин, Апатин, одвајањем од Дома здравља Апатин

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Специјалне болнице за рехабилитацују "Јунаковић" Апатин, Апатин, одвајањем од Дома здравља Апатин ("Службени лист АПВ", број 5/09), у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Оснивач Специјалне болнице је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Специјална болница обавља:

86.10 делатност болнице која обухвата дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болници које укључује услуге медицинског и немедицинског особља; услуге лабораторија и техничке услуге, услуге хитне помоћи; услуге болничке апотеке, услуге исхране и друге болничке услуге;

86.21 општу медицинску праксу која обухвата саветовање и лечење у области опште медицине које обављају доктори опште медицине;

86.22 специјалистичку медицинску праксу која обухвата консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора медицине специјалиста;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и санитетски превоз пацијената, из области физикалне медицине и рехабилитације, опште и интерне медицине, здравствене неге, балнеоклиматологије, лабораторијске и друге дијагностике и фармацеутске делатности.

Специјална болница у складу са прописима који уређују област туризма, може пружати и услуге из области туризма."

Члан 3.

Управни одбор ускладиће Статут Специјалне болнице са овом одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-767/2010

Нови Сад, 17. новембар 2010. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Борис Барјактаровић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о

организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06, 119/07 и 84/08), Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 11. фебруара 2009. године, донело је

Одлуку о оснивању Опште болнице Панчево, Панчево услед поделе Здравственог центра "Јужни Банат", Панчево

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2009 од 5.3.2009. године.

Члан 1.

За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне здравствене делатности на секундарном нивоу, за територију општина Панчево, Ковачица, Ковин, Опово и за територију насељеног места Владимировац у Општини Алибунар оснива се Општа болница Панчево, Панчево (у даљем тексту: Општа болница) у државној својини поделом Здравственог центра "Јужни Банат", Панчево уз оснивање Опште болнице и дома здравља.

Оснивач Опште болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 2.

Назив Опште болнице је: "Општа болница Панчево, Панчево".

Седиште Опште болнице је у Панчеву, улица Милоша Требињца број 11.

Члан 3.

Општа болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Опште болнице примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Општа болница обавља:

85110 делатност болнице која обухвата услуге хоспитализације, медицинске и хируршке техничке услуге, као што су дијагностика, лечење, операције, анализе, хитне интервенције и др. као и услуге збрињавања као што су смештај, исхрана и друго;

85120 медицинску праксу која обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине које обављају лекари опште праксе,

специјалисти и хирурзи као и медицинске консултације и лечење код куће (хитна помоћ);

85141 медицинску рехабилитацију која обухвата делатност преко амбуланти за медицинску рехабилитацију;

85142 остале видове здравствене заштите који обухватају и медицинске лабораторије за лабораторијску, рентген и другу дијагностику; и

52310 издавање и справљање лекова по рецептури преко болничке апотеке из интерне медицине, пнеумофтизиологије, инфективних болести, дерматовенерологије, неурологије, психијатрије, опште хирургије са пластичном и реконструктивном хирургијом, ортопедије и трауматологије, урологије, оториноларингологије, офталмологије, гинекологије и акушерства, педијатрије и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу Општа болница обавља и продужену болничку негу, палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести као и лечење оболелих у току дневног рада.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Опште болнице чини део средстава, имовине, права и обавеза Здравственог центра "Јужни Банат", Панчево које је користила организациона јединица Здравственог центра "Јужни Банат", Панчево - Општа болница, са билансним стањем на дан 30. јуна 2006. године и на основу свих књиговодствених промена закључно са 31. децембром 2008. године, које је утврдио Управни одбор Здравственог центра "Јужни Банат", Панчево.

Члан 6.

Општа болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Даном уписа у судски регистар Опште болнице и дома здравља, као самосталних здравствених установа Здравствени центар "Јужни Банат", Панчево престаје са радом и брише се из судског регистра.

Члан 7.

Даном почетка рада Општа болница преузима средства, имовину, права обавезе и запослене Здравственог центра "Јужни Банат", Панчево - организационе јединице Општа болница.

Члан 8.

Органи Опште болнице су директор, Управни одбор и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Опште болнице, послове и овлашћења директора Опште болнице вршиће др сци. мед. др Милан Милић, доктор медицине, специјалиста психијатар.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Опште болнице др сци. мед. др Милан Милић, доктор медицине, специјалиста психијатар:

1. представља и заступа Општу болницу у оснивању;
2. доноси акт о организацији и систематизацији послова Опште болнице у оснивању;
3. организује рад и руководи процесом рада у Општој болници у оснивању;
4. извршава одлуке привременог Управног одбора Опште болнице;
5. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Опште болнице у оснивању; и
6. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице овлашћења Управног одбора Опште болнице вршиће привремени Управни одбор.

У привремени Управни одбор именују се:

за председника

- Душан Рајин, дипл. инг. технологије, из Банатског Новог Села, представник оснивача;

за чланове:

1. Данијел Кишмартон, средња школа унутрашњих послова, из Алибунара, представник оснивача;
2. Иштван Бан, дипл. економиста, из Дебељаче, представник оснивача;
3. др Валерија Рајковић, доктор медицине, специјалиста опште медицине из Качарева, представник оснивача;
4. др Тодор Вишекруна, доктор медицине, специјалиста анестезиолог, из Банатског Новог Села, из реда запослених;
5. др Мирослава Вранић, доктор медицине, специјалиста офталмолог, из Панчева, из реда запослених;
6. Гордана Мркаљ, виша медицинска сестра, из Панчева, из реда запослених.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Опште болнице и друге опште акте потребне за упис Опште болнице у судски регистар и обавиће друге послове из надлежности Управног одбора у складу са законом.

Члан 13.

До именовања председника и чланова Надзорног одбора Опште болнице овлашћења Надзорног одбора Опште болнице вршиће привремени Надзорни одбор.

У привремени Надзорни одбор именују се:

за председника

- Златко Бекић, гимназија, из Панчева, представник оснивача;

за чланове:

1. др Снежана Пејчић, доктор стоматологије, из Ковина, представник оснивача;

2. Ласло Молнар, дипл. економиста, из Дебељаче, представник оснивача;

3. др Нада Брмболић, доктор медицине, специјалиста педијатар, из Београда, из реда запослених;

4. др Славица Џигурски, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатар, из Панчева, из реда запослених.

Члан 14.

Привремени Управни одбор донеће Статут Опште болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Опште болнице у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Опште болнице у року од два месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00076/2009

Нови Сад, 11. фебруар 2009. године

Потпредседник
Извршног већа
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), у вези са чланом 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05 и 72/09-други закон) и са чланом 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05-други закон), а у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. новембра 2010. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Опште болнице Панчево, Панчево услед поделе Здравственог центра "Јужни Банат", Панчево

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице Панчево, Панчево услед поделе Здравственог центра "Јужни Банат", Панчево ("Службени лист АПВ", број 3/09), у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Оснивач Опште болнице је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Општа болница обавља:

86.10 делатност болнице која обухвата дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болници које укључује услуге медицинског и немедицинског особља; услуге лабораторија и техничке услуге, укључујући радиолошке и анестезиолошке услуге и др.; услуге хитне помоћи; услуге болничке апотеке, услуге исхране и друге болничке услуге; услуге медицинског третмана као што је стерилизација или прекид трудноће, са смештајем и активности у склопу дневних болница;

86.22 специјалистичку медицинску праксу која обухвата консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора медицине специјалиста;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви, медицинску, односно клиничку биохемију, патохистологију; санитетски превоз пацијената, из интерне медицине, пнеумофтизиологије, инфективних болести, дерматовенерологије, неурологије, психијатрије, опште хирургије са пластичном и реконструктивном хирургијом, оралне хирургије, ортопедије и трауматологије, урологије, оториноларингологије, офталмологије, гинекологије и акушерства, педијатрије и из других грана медицине, у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о Плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и продужену болничку негу, палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести као и лечење оболелих у току дневног рада."

Члан 3.

Управни одбор ускладиће Статут Опште болнице Панчево, Панчево са овом одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-768/2010

Нови Сад, 17. новембар 2010. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Борис Барјактаровић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) и у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07 и 84/08), Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 14. јануара 2009. године, донело је

Одлуку о оснивању Опште болнице Вршац, Вршац, услед поделе Здравственог центра "Вршац", Вршац

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2009 од 30.1.2009. године.

Члан 1.

За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне здравствене делатности на секундарном нивоу, за територију општина Вршац, Пландиште, Бела Црква и за територију насељених места Алибунар, Селеуш, Иланџа, Нови Козјак, Добрица, Банатски Карловац, Николинци, Локве и Јаношик у Општини Алибунар оснива се Општа болница Вршац, Вршац (у даљем тексту: Општа болница) у државној својини, поделом Здравственог центра "Вршац", Вршац уз оснивање Опште болнице, дома здравља и апотеке.

Оснивач Опште болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 2.

Назив Опште болнице је: "Општа болница Вршац, Вршац".

Седиште Опште болнице је у Вршцу, улица Абрашевићева бб.

Члан 3.

Општа болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Опште болнице примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Општа болница обавља:

85110 делатност болнице која обухвата услуге хоспитализације, медицинске и хируршке техничке услуге, као што су дијагностика, лечење, операције, анализе, хитне интервенције и др. као и услуге збрињавања као што су смештај, исхрана и друго;

85120 медицинску праксу која обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине које обављају лекари опште праксе, специјалисти и хирурзи као и медицинске консултације и лечење код куће (хитна помоћ);

85141 медицинску рехабилитацију која обухвата делатност преко амбуланти за медицинску рехабилитацију;

85142 остале видове здравствене заштите који обухватају и медицинске лабораторије за лабораторијску, рентген и другу дијагностику; и

52310 издавање и справљање лекова по рецептури преко болничке апотеке из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, хирургије, ортопедије са трауматологијом, урологије, оториноларингологије, офталмологије, инфектологије, неурологије и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, продужену болничку негу, лечење оболелих у току дневног рада.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Опште болнице чини део средстава, имовине, права и обавеза Здравственог центра "Вршац", Вршац које је користила организациона јединица Здравственог центра "Вршац", Вршац - Општа болница, са билансним стањем на дан 30. јуна 2006. године и на основу свих књиговодствених промена закључно са 31. децембром 2008. године, који је утврдио Управни одбор Здравственог центра "Вршац", Вршац.

Члан 6.

Општа болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Даном уписа у судски регистар Опште болнице, дома здравља и апотеке, као самосталних здравствених установа, Здравствени центар "Вршац", Вршац престаје са радом и брише се из судског регистра.

Члан 7.

Даном почетка рада Општа болница преузима средства, имовину, права обавезе и запослене Здравственог центра "Вршац", Вршац - организационе јединице Општа болница.

Члан 8.

Органи Опште болнице су директор, Управни одбор и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Опште болнице, послове и овлашћења директора Опште болнице вршиће др Славко Тимотијевић, доктор медицине, специјалиста опште хирургије.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Опште болнице др Славко Тимотијевић:

1. представља и заступа Општу болницу у оснивању;
2. доноси акт о организацији и систематизацији послова Опште болнице у оснивању;
3. организује рад и руководи процесом рада у Општој болници у оснивању;
4. извршава одлуке привременог Управног одбора Опште болнице у оснивању;
5. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Опште болнице у оснивању; и
6. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице овлашћења Управног одбора Опште болнице вршиће привремени Управни одбор.

У привремени Управни одбор именују се:

за председника

Јарослава Дега, дипломирани правник из Вршца, представник оснивача;

за чланове:

1. Златко Радосављевић, програмер из Вршца, представник оснивача;
2. Горица Максимовић, дипл. андрагог из Беле Цркве, представник оснивача;
3. Бранислав Дангубић, дипл. правник из Пландишта, представник оснивача;
4. др Даница Ковачевић, доктор медицине специјалиста офталмологије из Вршца, из реда запослених;

5. др Вида Павловић-Токин, доктор медицине специјалиста педијатрије из Вршца, из реда запослених; и

6. др Јон Сфера, доктор медицине из Војводинаца, из реда запослених.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Опште болнице и друге опште акте потребне за упис Опште болнице у судски регистар и обавиће друге послове из надлежности Управног одбора у складу са законом.

Члан 13.

До именовања председника и чланова Надзорног одбора Опште болнице овлашћења, Надзорног одбора Опште болнице вршиће привремени Надзорни одбор.

У привремени Надзорни одбор именују се:

за председника

Дарко Гавриловић, дипломирани правник из Вршца, представник оснивача;

за чланове:

1. Лантош Лајош, економиста, из Вршца, представник оснивача;
2. Даринка Михајловић, дипл. правник, из Вршца, представник оснивача;
3. Зорица Пантин, медицинска сестра, из Вршца, из реда запослених; и
4. Драган Милошевић, виши физиотерапеут, из Вршца, из реда запослених.

Члан 14.

Привремени Управни одбор донеће Статут Опште болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Опште болнице у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Опште болнице у року од два месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-000011/2009

Нови Сад, 14. јануар 2009. године

Потпредседник
Извршног већа
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05 и 72/09-други закон) и са чланом 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05-други закон), а у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. новембра 2010. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Опште болнице Вршац, Вршац, услед поделе Здравственог центра "Вршац", Вршац

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице Вршац, Вршац услед поделе Здравственог центра "Вршац", Вршац ("Службени лист АПВ", број 1/09), у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Оснивач Опште болнице је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Општа болница обавља:

86.10 делатност болнице која обухвата дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болници које укључује услуге медицинског и немедицинског особља; услуге лабораторија и техничке услуге, укључујући радиолошке и анестезиолошке услуге и др.; услуге хитне помоћи; услуге болничке апотеке, услуге исхране и друге болничке услуге; услуге медицинског третмана као што је стерилизација или прекид трудноће, са смештајем и активности у склопу дневних болница;

86.22 специјалистичку медицинску праксу која обухвата консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора медицине специјалиста;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви, медицинску, односно клиничку биохемију, патохистологију; санитетски превоз пацијената, из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, хирургије, ортопедије са трауматологијом, урологије, оториноларингологије, офталмологије, инфектологије, неурологије и из других

грана медицине у складу, са Законом о здравственој заштити и Уредбом о Плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, продужену болничку негу и лечење оболелих у току дневног рада."

Члан 3.

Управни одбор ускладиће Статут Опште болнице Вршац, Вршац са овом одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-762/2010

Нови Сад, 17. новембар 2010. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Борис Барјактаровић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) и у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07 и 84/08), Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 14. јануара 2009. године, донело је

Одлуку о оснивању Опште болнице "Др Радивој Симоновић" Сомбор, Сомбор, услед поделе Здравственог центра "Др Радивој Симоновић" Сомбор

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2009 од 30.1.2009. године.

Члан 1.

За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне здравствене делатности на секундарном нивоу, за територију општина Сомбор, Оџаци, Апатин и за територију насељених места Крушчић, Нова Црвенка, Црвенка и Сивац у Општини Кула оснива се Општа болница "Др Радивој Симоновић" Сомбор, Сомбор (у даљем тексту: Општа болница) у државној својини, поделом Здравственог центра "Др Радивој Симоновић" Сомбор уз оснивање Опште болнице и дома здравља.

Оснивач Опште болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 2.

Назив Опште болнице је: "Општа болница "Др Радивој Симоновић" Сомбор, Сомбор".

Седиште Опште болнице је у Сомбору, улица Војвођанска број 75.

Члан 3.

Општа болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Опште болнице примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Општа болница обавља:

85110 делатност болнице која обухвата услуге хоспитализације, медицинске и хируршке техничке услуге, као што су дијагностика, лечење, операције, анализе, хитне интервенције и др. као и услуге збрињавања као што су смештај, исхрана и друго;

85120 медицинску праксу која обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине које обављају лекари опште праксе, специјалисти и хирурзи као и медицинске консултације и лечење код куће (хитна помоћ);

85141 медицинску рехабилитацију која обухвата делатност преко амбуланти за медицинску рехабилитацију;

85142 остале видове здравствене заштите који обухватају и медицинске лабораторије за лабораторијску, рентген и другу дијагностику; и

52310 издавање и справљање лекова по рецептури преко болничке апотеке из интерне медицине, пнеумофтизиологије, инфектологије, неурологије, дерматовенерологије, хирургије (општа, васкуларна, максиофацијална, орална, пластична, дечија), урологије, ортопедије са трауматологијом, оториноларингологије, офталмологије, гинекологије и акушерства, педијатрије, психијатрије и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести и лечење оболелих у току дневног рада.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Опште болнице чини део средстава, имовине, права и обавеза Здравственог центра "Др Радивој Симоновић" Сомбор, које је користила организациона јединица Здравственог центра "Др Радивој Симоновић" Сомбор - Општа болница, са билансним стањем на дан 30. јуна 2006. године и на основу свих књиговодствених промена закључно са 31. децембром 2008. године, које је утврдио Управни одбор Здравственог центра "Др Радивој Симоновић" Сомбор.

Члан 6.

Општа болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Даном уписа у судски регистар Опште болнице и дома здравља, као самосталних здравствених установа, Здравствени центар "Др Радивој Симоновић" Сомбор престаје са радом и брише се из судског регистра.

Члан 7.

Даном почетка рада Општа болница преузима средства, имовину, права обавезе и запослене Здравственог центра "Др Радивој Симоновић" Сомбор - организационе јединице Општа болница.

Члан 8.

Органи Опште болнице су директор, Управни одбор и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Опште болнице, послове и овлашћења директора Опште болнице вршиће др Бранислав Бојић, доктор медицине специјалиста интерне медицине, субспецијалиста кардиолог.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Опште болнице др Бранислав Бојић:

1. представља и заступа Општу болницу у оснивању;
2. доноси акт о организацији и систематизацији послова Опште болнице у оснивању;
3. организује рад и руководи процесом рада у Општој болници у оснивању;
4. извршава одлуке привременог Управног одбора Опште болнице у оснивању;
5. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Опште болнице у оснивању; и
6. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице, овлашћења Управног одбора Опште болнице вршиће привремени Управни одбор.

У привремени Управни одбор именују се:

за председника

- Шварц Јожеф, дипл. економиста, из Сомбора, представник оснивача

за чланове:

1. Милан Лукић, електротехничар, из Апатина, представник оснивача;
2. Топлица Машић, дипл. грађевински инжењер, из Сомбора, представник оснивача;
3. др Влада Димитријевић, доктор медицине из Оџака, представник оснивача;
4. др Невенка Борковић-Радуновић, доктор медицине специјалиста интерне медицине - кардиолог из Сомбора, из реда запослених;
5. др Стеван Цветичанин, доктор медицине специјалиста опште хирургије из Сомбора, из реда запослених;
6. др Драгослав Видовић, доктор медицине специјалиста гинекологије и акушерства из Сомбора, из реда запослених.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Опште болнице и друге опште акте потребне за упис Опште болнице у судски регистар и обавиће друге послове из надлежности Управног одбора у складу са законом.

Члан 13.

До именовања председника и чланова Надзорног одбора Опште болнице, овлашћења Надзорног одбора Опште болнице вршиће привремени Надзорни одбор.

У привремени Надзорни одбор именују се:

за председника

- Војкан Илић, виша пословна школа - економиста, из Црвенке, представник оснивача;

за чланове:

1. Борислава Станичков, дипл. политиколог, из Сомбора, представник оснивача;
2. Звонко Штрбац, дипл. правник из Сомбора, представник оснивача;
3. др Адела Машић, доктор медицине специјалиста патологије из Сомбора, из реда запослених; и
4. др Милош Вејновић, доктор медицине специјалиста пнеумофтизиологије из Сомбора, из реда запослених.

Члан 14.

Привремени Управни одбор донеће Статут Опште болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Опште болнице у року од три месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Опште болнице у року од два месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00010/2009

Нови Сад, 14. јануар 2009. године

Потпредседник
Извршног већа
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), у вези са чланом 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05 и 72/09-други закон) и са чланом 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05-други закон), а у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. новембра 2010. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Опште болнице "Др Радивој Симоновић" Сомбор, Сомбор, услед поделе Здравственог центра "Др Радивој Симоновић", Сомбор

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице "Др Радивој Симоновић" Сомбор, Сомбор, услед поделе Здравственог центра "Др Радивој Симоновић" Сомбор ("Службени лист АПВ", број 1/09), у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Оснивач Опште болнице је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Општа болница обавља:

86.10 делатност болнице која обухвата дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болници које укључује услуге медицинског и немедицинског особља; услуге лабораторија и техничке услуге, укључујући радиолошке и анестезиолошке услуге и др.; услуге хитне помоћи; услуге болничке апотеке, услуге исхране и друге болничке услуге; услуге медицинског третмана као што је стерилизација или прекид трудноће, са смештајем и активности у склопу дневних болница;

86.22 специјалистичку медицинску праксу која обухвата консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора медицине специјалиста;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви, медицинску, односно клиничку биохемију, патохистологију; санитетски превоз пацијената, из интерне медицине, пнеумофтизиологије, инфектологије, неурологије, дерматовенерологије, хирургије (општа, васкуларна, максиофацијална, орална, пластична, дечија), урологије, ортопедије са трауматологијом, оториноларингологије, офталмологије, гинекологије и акушерства, педијатрије, психијатрије и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о Плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести и лечење оболелих у току дневног рада."

Члан 3.

Управни одбор ускладиће Статут Опште болнице "Др Радивој Симоновић" Сомбор, Сомбор са овом одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-770/2010

Нови Сад, 17. новембар 2010. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Борис Барјактаровић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о

организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 13. фебруара 2008. године д о н е л о је

Одлуку о оснивању Опште болнице Кикинда, Кикинда, услед поделе Здравственог центра "Коста Средојев Шљука", Кикинда

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2008 од 28.2.2008. године.

Члан 1

За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне здравствене делатности на секундарном нивоу, за територију општина Кикинда, Чока и Нови Кнежевац, оснива се Општа болница Кикинда, Кикинда (у даљем тексту: Општа болница) у државној својини, поделом Здравственог центра "Коста Средојев Шљука", Кикинда, уз оснивање Опште болнице и дома здравља.

Оснивач Опште болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 2

Назив Опште болнице је: "Општа болница Кикинда, Кикинда".

Седиште Опште болнице је у Кикинди, улица Ђуре Јакшића број 110.

Члан 3

Општа болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Опште болнице, примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4

Општа болница обавља:

85110 делатност болнице која обухвата услуге хоспитализације, медицинске и хируршке техничке услуге, као што су дијагностика, лечење, операције, анализе, хитне интервенције и др. као и услуге збрињавања као што су смештај, исхрана и друго;

85120 медицинску праксу која обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине које обављају лекари опште праксе,

специјалисти и хирурзи као и медицинске консултације и лечење код куће (хитна помоћ);

85141 медицинску рехабилитацију која обухвата делатност преко амбуланти за медицинску рехабилитацију;

85142 остале видове здравствене заштите који обухватају и медицинске лабораторије за лабораторијску, рентген и другу дијагностику и

52310 издавање и справљање лекова по рецептури преко болничке апотеке из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, хирургије (општа, васкуларна) инфективних болести, неурологије, дерматовенерологије, пнеумофтизиологије, урологије, ортопедије и трауматологије, оториноларингологије, офталмологије, психијатрије и из других грана медицине, у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести и лечење оболелих у току дневног рада.

Члан 5

Средства за оснивање и почетак рада Опште болнице, чини део средстава, имовине, права и обавеза Здравственог центра "Коста Средојев Шљука", које је користила организациона јединица Здравственог центра "Коста Средојев Шљука", Кикинда - Општа болница, са билансним стањем на дан 31. децембра 2007. године, који је утврдио Управни одбор Здравственог центра "Коста Средојев Шљука", Кикинда.

Члан 6

Општа болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Даном уписа у судски регистар Опште болнице и дома здравља, као самосталних здравствених установа, Здравствени центар "Коста Средојев Шљука", Кикинда, престаје са радом и брише се из судског регистра.

Члан 7

Даном почетка рада, Општа болница преузима средства, имовину, права, обавезе и запослене Здравственог центра "Коста Средојев Шљука", Кикинда - организационе јединице Општа болница.

Члан 8

Органи Опште болнице су директор, Управни одбор и Надзорни одбор, које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9

До именовања директора Опште болнице, послове и овлашћења директора Опште болнице, вршиће др Душан Н. Коларовић.

Члан 10

У вршењу послова и овлашћења директора Опште болнице, др Душан Н. Коларовић:

1. представља и заступа Општу болницу у оснивању;
2. доноси акт о организацији и систематизацији послова Опште болнице у оснивању;
3. организује рад и руководи процесом рада у Општој болници у оснивању;
4. извршава одлуке привременог Управног одбора Опште болнице;
5. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Опште болнице у оснивању и
6. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11

До именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице, овлашћења Управног одбора Опште болнице, вршиће привремени Управни одбор.

У привремени Управни одбор, именују се:

за председника:

Радиша Сувачаров, инжињер агроекономије из Кикинде, представник оснивача;

за чланове:

1. Бранко Грбанушић, професор из Кикинде, представник оснивача;
2. Кабок Атила, правник из Руског Села, представник оснивача;
3. Милош Шибул, дипл. инг. заштите биља из Кикинде, представник оснивача;
4. др Гојко Љубоја, доктор медицине, специјалиста опште хирургије из Кикинде, из реда запослених;
5. мр сци. мед. др Душан Лујанов, доктор медицине, специјалиста неуропсихијатрије из Кикинде, из реда запослених и
6. прим. др сци. мед. Шефер Илона, доктор медицине, специјалиста анестезије и реаниматологије из Кикинде, из реда запослених.

Члан 12

Привремени Управни одбор ће донети Статут Опште болнице и друге опште акте потребне за упис Опште болнице у судски регистар и обавиће друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13

До именовања председника и чланова Надзорног одбора Опште болнице, овлашћења Надзорног одбора Опште болнице вршиће привремени Надзорни одбор.

У привремени Надзорни одбор, именују се:

за председника:

Марио Орашанин, дипл. инг. машинства из Кикинде, представник оснивача;

за чланове:

1. Младен Дука, дипл. агроекономиста из Кикинде, представник оснивача;

2. Емил Илофгезанг, апсолвент из Мокрина, представник оснивача;

3. др Зорица Вребалов, доктор медицине, специјалиста анестезије и реаниматологије из Кикинде, из реда запослених и

4. Јелена Радин, економиста из Кикинде, из реда запослених.

Члан 14

Привремени Управни одбор донеће Статут Опште болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Опште болнице, у року од три месеца од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, именоваће директора Опште болнице у року од два месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице.

Члан 15

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00082/2008

Нови Сад, 13. фебруар 2008. године

Потпредседник
Извршног већа
Др Лоди Г. Габор

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06), Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 16. априла 2008. године, донело је

Одлуку о измени Одлуке о оснивању Опште болнице Кикинда, Кикинда, услед поделе

Здравственог центра "Коста Средојев Шљука", Кикинда

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2008 од 21.4.2008. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице Кикинда, Кикинда, услед поделе Здравственог центра "Коста Средојев Шљука", Кикинда ("Службени лист АПВ", број 2/08) у члану 1. став 1. мења се и гласи:

"За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне делатности на секундарном нивоу, за територију Општине Кикинда и за део територије Општине Нова Црња, оснива се Општа болница Кикинда, Кикинда (у даљем тексту: Општа болница) у државној својини, поделом Здравственог центра "Коста Средојев Шљука", Кикинда, уз оснивање Опште болнице и дома здравља".

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00229/2008

Нови Сад, 16. април 2008. године

Потпредседник
Извршног већа
Др Лоди Г. Габор, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05 и 72/09-други закон) и са чланом 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05-други закон), а у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. новембра 2010. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Опште болнице Кикинда, Кикинда, услед поделе

Здравственог центра "Коста Средојев Шљука", Кикинда

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице Кикинда, Кикинда, услед поделе Здравственог центра "Коста Средојев Шљука" Кикинда ("Службени лист АПВ", број: 2/08 и 8/08), у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Оснивач Опште болнице је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Општа болница обавља:

86.10 делатност болнице која обухвата дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болници које укључује услуге медицинског и немедицинског особља; услуге лабораторија и техничке услуге, укључујући радиолошке и анестезиолошке услуге и др.; услуге хитне помоћи; услуге болничке апотеке, услуге исхране и друге болничке услуге; услуге медицинског третмана као што је стерилизација или прекид трудноће, са смештајем и активности у склопу дневних болница;

86.22 специјалистичку медицинску праксу која обухвата консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора медицине специјалиста;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви, медицинску, односно клиничку биохемију, патохистологију; санитетски превоз пацијената, из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, хирургије (општа, васкуларна), инфективних болести, неурологије, дерматовенерологије, пнеумофтизиологије, урологије, ортопедије и трауматологије, оториноларингологије, офталмологије, психијатрије и из других грана медицине, у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о Плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, продужену болничку негу и лечење оболелих у току дневног рада."

Члан 3.

Управни одбор ускладиће Статут Опште болнице Кикинда, Кикинда са овом одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-763/2010

Нови Сад, 17. новембар 2010. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Борис Барјактаровић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 13. фебруара 2008. године, д о н е л о је

Одлуку о оснивању Опште болнице Сента, Сента, услед поделе Здравственог центра "Др Гере Иштван" Сента

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2008 од 28.2.2008. године.

Члан 1

За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне здравствене делатности на секундарном нивоу, за територију општина Сента и Ада, оснива се Општа болница Сента, Сента (у даљем тексту: Општа болница) у државној својини поделом Здравственог центра "Др Гере Иштван" Сента, уз оснивање Опште болнице, дома здравља и апотеке.

Оснивач Опште болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 2

Назив Опште болнице је: "Општа болница Сента, Сента".

Седиште Опште болнице је у Сенти, улица Карађорђева бб.

Члан 3

Општа болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Опште болнице, примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4

Општа болница обавља:

85110 делатност болнице која обухвата услуге хоспитализације, медицинске и хируршке техничке услуге, као што су дијагностика, лечење, операције, анализе, хитне интервенције и др. као и услуге збрињавања као што су смештај, исхрана и друго;

85120 медицинску праксу која обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине које обављају лекари опште праксе, специјалисти и хирурзи као и медицинске консултације и лечење код куће (хитна помоћ);

85141 медицинску рехабилитацију која обухвата делатност преко амбуланти за медицинску рехабилитацију;

85142 остале видове здравствене заштите који обухватају и медицинске лабораторије за лабораторијску, рентген и другу дијагностику; и

52310 издавање и справљање лекова по рецептури преко болничке апотеке из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, опште хирургије, пнеумофтизиологије, неурологије, ортопедије са трауматологијом, урологије, оториноларингологије, офталмологије, психијатрије, и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, лечење оболелих у току дневног рада и продужену болничку негу.

Члан 5

Средства за оснивање и почетак рада Опште болнице чини део средстава, имовине, права и обавеза Здравственог центра "Др Гере Иштван", Сента, које је користила организациона јединица Здравственог центра "Др Гере Иштван", Сента, - Општа болница, са билансним стањем на дан 31. децембра 2007. године, које је утврдио Управни одбор Здравственог центра "Др Гере Иштван", Сента.

Члан 6

Општа болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Даном уписа у судски регистар Опште болнице, дома здравља и апотеке, као самосталних здравствених установа, Здравствени центар "Др Гере Иштван", Сента, престаје са радом и брише се из судског регистра.

Члан 7

Даном почетка рада, Општа болница преузима средства, имовину, права, обавезе и запослене Здравственог центра "Др Гере Иштван", Сента - организационе јединице Општа болница.

Члан 8

Органи Опште болнице су директор, Управни одбор и Надзорни одбор, које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9

До именовања директора Опште болнице, послове и овлашћења директора Опште болнице вршиће др Тари Јене.

Члан 10

У вршењу послова и овлашћења директора Опште болнице, др Тари Јене:

1. представља и заступа Општу болницу у оснивању;
2. доноси акт о организацији и систематизацији послова Опште болнице у оснивању;
3. организује рад и руководи процесом рада у Општој болници у оснивању;
4. извршава одлуке привременог Управног одбора Опште болнице;
5. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Опште болнице у оснивању и
6. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11

До именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице, овлашћења Управног одбора Опште болнице, вршиће привремени Управни одбор.

У привремени Управни одбор, именују се:

за председника:

Слободан Борђошки, професор из Сенте, представник оснивача;

за чланове:

1. Ева Лазић, дипл. економиста из Сенте, представник оснивача;
2. Мр Домањ Золтан, магистар технологије, из Сенте, представник оснивача;
3. Тот Елеонора, дипл. инг. грађевине, из Сенте, представник оснивача;
4. др Драгиша Зековић, доктор медицине из Сенте, из реда запослених;
5. др Цабафи Золтан, доктор медицине, специјалиста опште хирургије из Сенте, из реда запослених и
6. Тот Чантавери Илона, медицинска сестра из Сенте, из реда запослених.

Члан 12

Привремени Управни одбор ће донети Статут Опште болнице и друге опште акте потребне за упис Опште болнице у судски регистар и обавиће друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13

До именовања председника и чланова Надзорног одбора Опште болнице, овлашћења Надзорног одбора Опште болнице вршиће привремени Надзорни одбор.

У привремени Надзорни одбор, именују се:

за председника:

Срђан Недовић, правник из Сенте, представник оснивача;

за чланове:

1. Гион Ержебет, пензионер из Сенте, представник оснивача;
2. Никола Трампа, дипл. економиста из Сенте, представник оснивача;
3. др Векоњ Фајка Гизела, доктор медицине, специјалиста педијатрије, субспецијалиста неонатологије из Сенте, из реда запослених и
4. др Милан Шарац, доктор медицине, специјалиста опште хирургије из Бечеја, из реда запослених.

Члан 14

Привремени Управни одбор донеће Статут Опште болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Опште болнице, у року од три месеца од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, именоваће директора Опште болнице, у року од два месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице.

Члан 15

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00083/2008

Нови Сад, 13. фебруар 2008. године

Потпредседник
Извршног већа
Др Лоди Г. Габор

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06), Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 16. априла 2008. године, донело је

Одлуку о измени Одлуке о оснивању Опште болнице Сента, Сента, услед поделе Здравственог центра "Др Гере Иштван" Сента

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2008 од 21.4.2008. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице Сента, Сента, услед поделе Здравственог центра "Др Гере Иштван" Сента ("Службени лист АПВ", број 2/08) у члану 1. став 1. мења се и гласи:

"За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне здравствене делатности на секундарном нивоу, за територију општина Сента, Ада, Нови Кнежевац и Чока, оснива се Општа болница Сента, Сента (у даљем тексту: Општа болница) у државној својини, поделом Здравственог центра "Др Гере Иштван" Сента, уз оснивање Опште болнице, дома здравља и апотеке".

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00230/2008

Нови Сад, 16. април 2008. године

Потпредседник
Извршног већа
Др Лоди Г. Габор, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05 и 72/09-други закон) и са чланом 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05-други закон), а у складу

са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. новембра 2010. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Опште болнице Сента, Сента, услед поделе Здравственог центра "Др Гере Иштван" Сента

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице Сента, Сента, услед поделе Здравственог центра "Др Гере Иштван" Сента ("Службени лист АПВ", број: 2/08 и 8/08), у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Оснивач Опште болнице је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Општа болница обавља:

86.10 делатност болнице која обухвата дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болници које укључује услуге медицинског и немедицинског особља; услуге лабораторија и техничке услуге, укључујући радиолошке и анестезиолошке услуге и др.; услуге хитне помоћи; услуге болничке апотеке, услуге исхране и друге болничке услуге; услуге медицинског третмана као што је стерилизација или прекид трудноће, са смештајем и активности у склопу дневних болница;

86.22 специјалистичку медицинску праксу која обухвата консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора медицине специјалиста;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви, медицинску, односно клиничку биохемију, патохистологију; санитетски превоз пацијената, из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, опште хирургије, пнеумофтизиологије, неурологије, ортопедије са трауматологијом, урологије, оторалингологије, офталмологије, психијатрије и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о Плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, лечење оболелих у току дневног рада и продужену болничку негу."

Члан 3.

Управни одбор ускладиће Статут Опште болнице Сента, Сента са овом одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-764/2010

Нови Сад, 17. новембар 2010. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Борис Барјактаровић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. јануара 2008. године, донело је

Одлуку о оснивању Опште болнице Сремска Митровица, Сремска Митровица, услед поделе Здравственог центра, Сремска Митровица

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2008 од 31.1.2008. године.

Члан 1.

За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне здравствене делатности на секундарном нивоу, за територију општина Сремска Митровица, Рума, Шид, Стара Пазова, Инђија, Пећинци и Ириг, оснива се Општа болница Сремска Митровица, Сремска Митровица (у даљем тексту: Општа болница) у државној

својини, поделом Здравственог центра, Сремска Митровица уз оснивање Опште болнице и дома здравља.

Оснивач Опште болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 2.

Назив Опште болнице је: "Општа болница Сремска Митровица, Сремска Митровица".

Седиште Опште болнице је у Сремској Митровици, улица Стари шор број 65.

Члан 3.

Општа болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Опште болнице, примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Општа болница обавља:

85110 делатност болнице која обухвата услуге хоспитализације, медицинске и хируршке техничке услуге, као што су дијагностика, лечење, операције, анализе, хитне интервенције и др. као и услуге збрињавања, као што су смештај, исхрана и друго;

85120 медицинску праксу која обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине које обављају лекари опште праксе, специјалисти и хирурзи као и медицинске консултације и лечење код куће (хитна помоћ);

85141 медицинску рехабилитацију која обухвата делатност преко амбуланти за медицинску рехабилитацију;

85142 остале видове здравствене заштите који обухватају и медицинске лабораторије за лабораторијску, рентген и другу дијагностику и

52310 издавање и справљање лекова по рецептури преко болничке апотеке из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, хирургије (општа, дечија, максилофацијална), урологије, ортопедије и трауматологије, оториноларингологије, офталмологије, неурологије, психијатрије, дерматовенерологије и инфективних болести и из других грана медицине, у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, продужену болничку негу и лечење оболелих у току дневног рада.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Опште болнице, чини део средстава, имовине, права и обавеза Здравственог центра, Сремска Митровица које је користила организациона јединица Здравственог центра, Сремска Митровица -

Општа болница, са билансним стањем на дан 31. октобра 2007. године, који је утврдио Управни одбор Здравственог центра, Сремска Митровица.

Члан 6.

Општа болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Даном уписа у судски регистар Опште болнице и дома здравља, као самосталних здравствених установа, Здравствени центар, Сремска Митровица, престаје са радом и брише се из судског регистра.

Члан 7.

Даном почетка рада, Општа болница преузима средства, имовину, права обавезе и запослене Здравственог центра Сремска Митровица - организационе јединице Општа болница.

Члан 8.

Органи Опште болнице су директор, Управни одбор и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Опште болнице, послове и овлашћења директора Опште болнице вршиће др Горан Ивић.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Опште болнице, др Горан Ивић:

1. представља и заступа Општу болницу у оснивању;
2. доноси акт о организацији и систематизацији послова Опште болнице у оснивању;
3. организује рад и руководи процесом рада у Општој болници у оснивању;
4. извршава одлуке привременог Управног одбора Опште болнице;
5. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Опште болнице у оснивању и
6. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице, овлашћења Управног одбора Опште болнице вршиће привремени Управни одбор.

У привремени Управни одбор, именују се:

за председника:

Бојан Гаврић, дипл. правник из Сремске Митровице, представник оснивача

за чланове:

1. Влада Вученовић, пољопривредни техничар из Ноћаја, представник оснивача;

2. др Весна Савчић, доктор медицине, специјалиста физијатар из Руме, представник оснивача;

3. Зоран Бошковић, дипл. економиста, из Сремске Митровице, представник оснивача;

4. др Славко Арбанас, доктор медицине, специјалиста гинекологије и акушерства из Сремске Митровице, из реда запослених;

5. др Мирјана Кендришић, доктор медицине, специјалиста анестезиолог из Сремске Митровице, из реда запослених;

6. др Стеван Живковић, доктор медицине, специјалиста максилофацијалне хирургије из Сремске Митровице, из реда запослених.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Опште болнице и друге опште акте потребне за упис Опште болнице у судски регистар и обавиће друге послове из надлежности Управног одбора у складу са законом.

Члан 13.

До именовања председника и чланова Надзорног одбора Опште болнице, овлашћења Надзорног одбора Опште болнице вршиће привремени Надзорни одбор.

У привремени Надзорни одбор именују се:

за председника:

Владимир Јовановић, дипл. правник из Сремске Митровице, представник оснивача

за чланове:

1. Моника Машић, дипл. инг. упр.т.с. у мед. из Сремске Митровице, представник оснивача;

2. др Мирољуб Милић, доктор пољопривредних наука, из Сремске Митровице, представник оснивача;

3. др Радован Зец, доктор медицине, специјалиста интерне медицине субспец. гастрологије из Лаћарка, из реда запослених и

4. др Богољуб Јанковић, доктор медицине, специјалиста уролог из Сремске Митровице, из реда запослених.

Члан 14.

Привремени Управни одбор донеће Статут Опште болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Опште болнице, у року од три месеца од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, именоваће директора Опште болнице, у року од два месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00015/2008

Нови Сад, 10. јануар 2008. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
Извршног већа
Др Лоди Г. Габор

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05 и 72/09-други закон) и са чланом 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05-други закон), а у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. новембра 2010. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Опште болнице Сремска Митровица, Сремска Митровица, услед поделе Здравственог центра Сремска Митровица

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице Сремска Митровица, Сремска Митровица, услед поделе Здравственог центра Сремска Митровица ("Службени лист АПВ", број 1/08), у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Оснивач Опште болнице је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Општа болница обавља:

86.10 делатност болнице која обухвата дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болници које укључује услуге медицинског и немедицинског особља; услуге лабораторија и техничке услуге, укључујући радиолошке и анестезиолошке услуге и др.; услуге хитне помоћи; услуге болничке апотеке, услуге исхране и друге болничке услуге; услуге медицинског третмана као што је стерилизација или прекид трудноће, са смештајем и активности у склопу дневних болница;

86.22 специјалистичку медицинску праксу која обухвата консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора медицине специјалиста;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви, медицинску, односно клиничку биохемију, патохистологију; санитетски превоз пацијената, из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, хирургије (општа, дечија, максилофацијална), урологије, ортопедије и трауматологије, оториноларингологије, офталмологије, неурологије, психијатрије, дерматовенерологије и инфективних болести и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о Плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, продужену болничку негу и лечење оболелих у току дневног рада."

Члан 3.

Управни одбор ускладиће Статут Опште болнице Сремска Митровица, Сремска Митровица са овом одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-765/2010

Нови Сад, 17. новембар 2010. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Борис Барјактаровић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3 Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05) и члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03), у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 14. новембра 2007. године, донело је

Одлуку о оснивању Опште болнице "Ђорђе Јовановић" Зрењанин услед поделе Здравственог центра Зрењанин

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2007 од 13.12.2007. године.

Члан 1.

За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне здравствене делатности на секундарном нивоу, за територију општина Зрењанин, Житиште, Нова Црња, Нови Бечеј и Сечањ, оснива се Општа болница "Ђорђе Јовановић", Зрењанин (у даљем тексту: Општа болница) у државној својини поделом Здравственог центра Зрењанин уз оснивање Опште болнице и дома здравља.

Оснивач Опште болнице је извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 2.

Назив Опште болнице је: Општа болница "Ђорђе Јовановић", Зрењанин.

Седиште Опште болнице је у Зрењанину, Улица Др Васе Савића, број 5.

Члан 3.

Општа болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Опште болнице, примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Општа болница обавља:

85110 делатност болнице која обухвата услуге хоспитализације, медицинске и хируршке техничке услуге, као што су дијагностика, лечење, операције, анализе, хитне интервенције и др. као и услуге збрињавања, као што су смештај, исхрана и друго;

85120 медицинску праксу која обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине, које обављају лекари опште праксе, специјалисти и хирурзи, као и медицинске консултације и лечење код куће (хитна помоћ);

85141 медицинску рехабилитацију која обухвата делатност преко амбуланти за медицинску рехабилитацију;

85142 остале видове здравствене заштите који обухватају и медицинске лабораторије за лабораторијску, рентген и другу дијагностику и

52310 издавање и справљање лекова по рецептури преко болничке апотеке из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, хирургије, психијатрије, дерматовенерологије, оториноларингологије, офталмологије, инфективних болести, неурологије, ортопедије са трауматологијом и урологије и из других грана медицине, у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, лечење оболелих у току дневног рада и продужену болничку негу.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Опште болнице чини део средстава имовине, права и обавеза Здравственог центра Зрењанин, које је користила организациона јединица Здравственог центра Зрењанин - Општа болница, са билансним стањем на дан 30. септембра 2007. године, које је утврдио Управни одбор Здравственог центра Зрењанин.

Члан 6.

Општа болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Даном уписа у судски регистар Опште болнице и дома здравља, као самосталних здравствених установа, Здравствени центар Зрењанин престаје са радом и брише се из судског регистра.

Члан 7.

Даном почетка рада, Општа болница преузима средства, имовину, права обавезе и запослене Здравственог центра Зрењанин - организационе јединице Општа болница.

Члан 8.

Органи Опште болнице су директор, Управни одбор и Надзорни одбор, које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Опште болнице, послове и овлашћења директора Општине болнице, вршиће др Милета Михајлов.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Опште болнице, др Милета Михајлов:

1. представља и заступа Општу болницу у оснивању;

2. доноси акт о организацији и систематизацији послова Опште болнице у оснивању;

3. организује рад и руководи процесом рада у Општој болници у оснивању;

4. извршава одлуке привременог Управног одбора Опште болнице;

5. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Опште болнице у оснивању и

6. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице, овлашћења Управног одбора Опште болнице вршиће привремени Управни одбор.

У привремени Управни одбор именују се:

за председника:

Горан Ковачевић, дипл. правник из Зрењанина, представник Оснивача

за чланове:

1. Др Торде Ласло, магистар мед. наука из Зрењанина, представник Оснивача

2. Предраг Јовановић, дипл. економиста из Зрењанина, представник Оснивача

3. Мирјана Гавриловић, дипл. инж. менаџмента из Зрењанина, представник Оснивача

4. др Миодраг Дамјанов, доктор медицине, специјалиста ортопед из Зрењанина, из реда запослених

5. Рајко Остојић, економиста из Зрењанина, из реда запослених и

6. Гордана Радојковић, медицинска сестра из Зрењанина, из реда запослених.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Опште болнице и друге опште акте потребне за упис Опште болнице у судски регистар и обавиће друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са Законом.

Члан 13.

До именовања председника и чланова Надзорног одбора Опште болнице, овлашћења Надзорног одбора Опште болнице вршиће привремени Надзорни одбор.

У привремени Надзорни одбор именују се:

за председника:

Неца Бајшански, дипл. инж. грађевине, представник Оснивача

за чланове:

1. Владимир Њагрин, инж. технологије из Зрењанина, представник Оснивача

2. Јухас Бела, професор математике из Мужље, представник Оснивача

3. Вера Мандић, медицинска сестра из Зрењанина, из реда запослених и

4. Милан Милошевић, медицински техничар из Зрењанина, из реда запослених.

Члан 14.

Привремени Управни одбор донеће Статут Опште болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Опште болнице, у року од три месеца од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Опште болнице, у року од два месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00561/2007

Нови Сад, 14. новембар 2007. године

Председник
Извршног већа
Мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), у вези са чланом 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05 и 72/09 - други закон) и са чланом 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05 - други закон), а у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. новембра 2010. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Опште болнице "Ђорђе Јовановић" Зрењанин услед поделе Здравственог центра Зрењанин

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице "Ђорђе Јовановић" Зрењанин услед поделе Здравственог центра Зрењанин ("Службени лист АПВ", број 21/07), у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Оснивач Опште болнице је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Општа болница обавља:

86.10 делатност болнице која обухвата дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болници које укључује услуге медицинског и немедицинског особља; услуге лабораторија и техничке услуге, укључујући радиолошке и анестезиолошке услуге и др.; услуге хитне помоћи; услуге болничке апотеке, услуге исхране и друге болничке услуге; услуге медицинског третмана као што је стерилизација или прекид трудноће, са смештајем и активности у склопу дневних болница;

86.22 специјалистичку медицинску праксу која обухвата консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора медицине специјалиста;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви, медицинску, односно клиничку биохемију, патохистологију; санитетски превоз пацијената, из интерне медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, хирургије, психијатрије, дерматовенерологије, оториноларингологије, офталмологије, инфективних болести, неурологије, ортопедије са трауматологијом, урологије и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о Плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, лечење оболелих у току дневног рада и продужену болничку негу."

Члан 3.

Управни одбор ускладиће Статут Опште болнице "Ђорђе Јоановић" Зрењанин са овом одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-769/2010

Нови Сад, 17. новембар 2010. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Борис Барјактаровић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 12. октобра 2007. године, донело је

Одлуку о оснивању Опште болнице Врбас, Врбас, услед поделе здравственог центра "Вељко Влаховић" Врбас

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2007 од 22.10.2007. године.

Члан 1.

За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне здравствене делатности на секундарном нивоу, за територију општине Врбас, Србобран, Бечеј, Бачка Паланка, Бач, Мали Иђош и за територију насељених места Кула, Руски Крстур и Липар у Општини Кула, оснива се Општа болница Врбас, Врбас (у даљем тексту: Општа болница) у државној својини, поделом Здравственог центра "Вељко Влаховић" Врбас, уз оснивање Опште болнице, дома здравља и апотеке.

Оснивач Опште болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 2.

Назив Опште болнице је: "Општа болница Врбас, Врбас".

Седиште Опште болнице је у Врбасу, Улица Милана Чекића б.б.

Члан 3.

Општа болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Опште болнице, примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Општа болница обавља:

85110 делатност болнице која обухвата услуге хоспитализације, медицинске и хируршке техничке услуге, као што су дијагностика, лечење, операције, анализе,

хитне интервенције и др. као и услуге збрињавања као што су смештај, исхрана и друго;

85120 медицинску праксу која обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине које обављају лекари опште праксе, специјалисти и хирурзи као и медицинске консултације и лечење код куће (хитна помоћ);

85141 медицинску рехабилитацију која обухвата делатност преко амбуланти за медицинску рехабилитацију;

85142 остале видове здравствене заштите који обухватају и медицинске лабораторије за лабораторијску, рендген и другу дијагностику; и

52310 издавање и справљање лекова по рецептури преко болничке апотеке из интерне медицине, пнеумофтизиологије, инфективних болести, неурологије, урологије, хирургије (општа, пластична и реконструктивна, дечија, максиофацијална), офталмологије, оториноларингологије, гинекологије и акушерства, педијатрије, психијатрије, дерматовенерологије, ортопедије са трауматологијом и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, лечење оболелих у току дневног рада и продужену болничку негу.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Опште болнице, чини део средстава, имовине, права и обавезе Здравственог центра "Вељко Влаховић" Врбас које је користила организациона јединица Здравственог центра "Вељко Влаховић" Врбас - Општа болница, са билансним стањем на дан 30. септембра 2007. године, који је утврдио Управни одбор Здравственог центра "Вељко Влаховић" Врбас.

Члан 6.

Општа болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Даном уписа у судски регистар Опште болнице, дома здравља и апотеке, као самосталних здравствених установа, Здравствени центар "Вељко Влаховић" Врбас престаје са радом и брише се из судског регистра.

Члан 7.

Даном почетка рада, Општа болница преузима средства, имовину, права, обавезе и запослене Здравственог центра "Вељко Влаховић" Врбас - организационе јединице Општа болница.

Члан 8.

Органи Опште болнице су директор, Управни одбор и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Опште болнице, послове и овлашћења директора Опште болнице вршиће др Жељко А. Видовић.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Опште болнице, др Жељко А. Видовић:

1. представља и заступа Општу болницу у оснивању;
2. доноси акт о организацији и систематизацији послова Опште болнице у оснивању;
3. организује рад и руководи процесом рада у Општој болници у оснивању;
4. извршава одлуке привременог Управног одбора Опште болнице;
5. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Опште болнице у оснивању; и
6. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице, овлашћења Управног одбора Опште болнице вршиће привремени Управни одбор.

У привремени Управни одбор именују се:

за председника:

Драган Стијеповић, дипломирани економиста из Бачког Доброг Поља, представник оснивача

за чланове:

1. Вукашин Вујичић, правник из Врбаса, представник оснивача
2. Агнеш Контра, неговатељица из Врбаса, представник оснивача
3. Марио Мажар, дипл. економиста из Врбаса, представник оснивача
4. др Милан Ристић, доктор медицине, специјалиста, интерниста кардиолог из Врбаса, из реда запослених;
5. др Данило Немеш, доктор медицине, специјалиста опште хирургије из Врбаса, из реда запослених; и
6. Славица Димитријевић, медицинска сестра, из Бачког Доброг Поља, из реда запослених.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Опште болнице и друге опште акте потребне за упис Опште болнице у судски регистар и обавиће друге послове из надлежности Управног одбора у складу са законом.

Члан 13.

До именовања председника и чланова Надзорног одбора Опште болнице, овлашћење Надзорног одбора Опште болнице вршиће привремени Надзорни одбор.

У привремени Надзорни одбор, именују се:

за председника:

Јулијана Копривица, дипломирани економиста из Врбаса, представник оснивача

за чланове:

1. Имре Гшвенг, дипломирани агроном из Врбаса, представник оснивача
2. Владимир Папуга, дипл. економиста из Врбаса, представник оснивача
3. др Миле Новковић, доктор медицине, специјалиста интерниста - ендокринолог из Врбаса, из реда запослених; и
4. Миодраг Шошкић, дипломирани правник из Савиног Села, из реда запослених.

Члан 14.

Привремени Управни одбор донеће Статут Опште болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Опште болнице, у року од три месеца од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, именоваће директора Опште болнице у року од два месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 320-00021/2007

Нови Сад, 3. октобар 2007. године

Потпредседник
Извршног већа
др Лоди Габор, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), у вези са чланом 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05 и 72/09-други закон) и са чланом 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05-други закон), а у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. новембра 2010. године, д о н е л а је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Опште болнице Врбас, Врбас услед поделе здравственог центра "Вељко Влаховић" Врбас

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице Врбас, Врбас услед поделе Здравственог центра "Вељко Влаховић" Врбас ("Службени лист АПВ", број 19/07), у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Оснивач Опште болнице је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Општа болница обавља:

86.10 делатност болнице која обухвата дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болници које укључује услуге медицинског и немедицинског особља; услуге лабораторија и техничке услуге, укључујући радиолошке и анестезиолошке услуге и др.; услуге хитне помоћи; услуге болничке апотеке, услуге исхране и друге болничке услуге; услуге медицинског третмана као што је стерилизација или прекид трудноће, са смештајем и активности у склопу дневних болница;

86.22 специјалистичку медицинску праксу која обухвата консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора медицине специјалиста;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви, медицинску, односно клиничку биохемију, патохистологију; санитетски превоз пацијената, из интерне медицине, пнеумофтизиологије, инфективних болести, неурологије, урологије, хирургије (општа, пластична и реконструктивна, дечија, максиофацијална), офталмологије, оториноларингологије, гинекологије и акушерства, педијатрије, психијатрије, дерматовенерологије, ортопедије са трауматологијом и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о Плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, лечење оболелих у току дневног рада и продужену болничку негу."

Члан 3.

Управни одбор ускладиће Статут Опште болнице Врбас, Врбас са овом одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-771/2010

Нови Сад, 17. новембар 2010. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Борис Барјактаровић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 29. августа 2007. године, донело је

Одлуку о оснивању Опште болнице Суботица, Суботица, услед поделе Здравственог центра Суботица

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 17/2007 од 14.9.2007. године.

Члан 1.

За обављање стационарне и специјалистичко-консултативне здравствене делатности на секундарном нивоу, за територију општина Суботица, Бачка Топола и Кањижа, оснива се Општа болница Суботица, Суботица (у даљем тексту: Општа болница) у државној својини, поделом Здравственог центра Суботица, уз оснивање Опште болнице и Дома здравља.

Оснивач Опште болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 2.

Назив Опште болнице је: "Општа болница Суботица, Суботица".

Седиште Опште болнице је у Суботици, Улица Изворска број 3.

Члан 3.

Општа болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Опште болнице, примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Општа болница обавља:

85110 делатност болнице која обухвата услуге хоспитализације, медицинске и хируршке техничке услуге, као што су дијагностика, лечење, операције, анализе, хитне интервенције и др. као и услуге збрињавања као што су смештај, исхрана и друго;

85120 медицинску праксу која обухвата медицинске консултације и лечење у области опште и специјалистичке медицине, које обављају лекари опште праксе, специјалисти и хирурзи као и медицинске консултације и лечење код куће (хитна помоћ);

85141 медицинску рехабилитацију која обухвата делатност преко амбуланти за медицинску рехабилитацију;

85142 остале видове здравствене заштите који обухватају и медицинске лабораторије за лабораторијску, рентген и другу дијагностику и

52310 издавање и справљање лекова по рецептури преко болничке апотеке из интерне медицине, пнеумофтизиологије, неурологије, инфектологије, дерматовенерологије, хирургије (општа, дечија, васкуларна, пластична и реконструктивна), ортопедије и трауматологије, урологије, офталмологије, оториноларингологије, педијатрије, гинекологије и акушерство, психијатрије и из других грана медицине, у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, лечење оболелих у току дневног реда и продужену болничку негу.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Опште болнице, чини део средстава, имовине, права и обавеза Здравственог центра Суботица, које је користила организациона јединица Здравственог центра Суботица - Општа болница, са билансним стањем на дан 31. јула 2007. године, који је утврдио Управни одбор Здравственог центра Суботица.

Члан 6.

Општа болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Даном уписа у судски регистар Опште болнице и Дома здравља, као самосталних здравствених установа, Здравствени центар Суботица, престаје са радом и брише се из судског регистра.

Члан 7.

Даном почетка рада, Општа болница преузима средства, права, обавезе и запослене Здравственог центра Суботица организационе јединице Општа болница.

Члан 8.

Органи Опште болнице су директор, Управни одбор и Надзорни одбор, које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Опште болнице, послове и овлашћења директора Опште болнице, вршиће др Горан Бићанин.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Опште болнице, др Горан Бићанин:

1. представља и заступа Општу болницу у оснивању;
2. доноси акт о организацији и систематизацији послова Опште болнице у оснивању;
3. организује рад и руководи процесом рада у Општој болници у оснивању;
4. извршава одлуке привременог Управног одбора Опште болнице;
5. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Опште болнице у оснивању и
6. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице, овлашћења Управног одбора Опште болнице вршиће привремени Управни одбор.

У привремени Управни одбор, именују се:

за председника:

Беркеш Золтан, адвокат из Суботице, представник оснивача

за чланове:

1. Едит Стевановић, дипл. правник из Суботице, представник оснивача;
2. Милко Удицки, дипл. ецц. из Суботице, представник оснивача;
3. Антун Крижановић, предузетник из Суботице, представник оснивача;
4. Др Богданка Прћић Кнежевић, доктор медицине - специјалиста трансфузиолог из Суботице, из реда запослених;
5. Мр сци. мед. др Момчило Павловић, доктор медицине - специјалиста педијатар - субспецијалиста дечије гастроентерологије из Суботице, из реда запослених и
6. Стипан Вуковић, виши медицински техничар из Суботице, из реда запослених.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Опште болнице и друге опште акте потребне за упис у судски регистар и почетак рада Опште болнице и обавиће друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

До именовања председника и чланова Надзорног одбора Опште болнице, овлашћења Надзорног одбора Опште болнице обављаће привремени Надзорни одбор.

У привремени Надзорни одбор именују се:

за председника:

Рајко Врбица, дипл. економиста из Суботице, представник оснивача

за чланове:

1. Стеван Рајновић, правник из Суботице, представник оснивача;
2. Петар Чисар, дипл. инж. електротехнике из Суботице, представник оснивача:
3. Ласло Бећак, дипл. машински инжењер из Суботице, из реда запослених и
4. Др Драган Никодијевић, доктор медицине специјалиста неуропсихијатар из Суботице, из реда запослених.

Члан 14.

Привремени Управни одбор донеће Статут Опште болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Опште болнице, у року од три месеца од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће Директора Опште болнице, у року од два месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Опште болнице.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листи Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00055/2007

Нови Сад, 29. август 2007. године

Потпредседник
Извршног већа
Др Лоди Г. Габор, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 10. чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број: 107/05 и 72/09-други закон) и са чланом 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94 и 79/05-други закон), а у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. новембра 2010. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Опште болнице Суботица, Суботица, услед поделе Здравственог центра Суботица

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Опште болнице Суботица, Суботица услед поделе Здравственог центра Суботица ("Службени лист АПВ", број 17/07), у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Оснивач Опште болнице је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Општа болница обавља:

86.10 делатност болнице која обухвата дијагностичке активности, краткотрајно или дуготрајно лечење у болници које укључује услуге медицинског и немедицинског особља; услуге лабораторија и техничке услуге, укључујући радиолошке и анестезиолошке услуге и др.; услуге хитне помоћи; услуге болничке апотеке, услуге исхране и друге болничке услуге; услуге медицинског третмана као што је стерилизација или прекид трудноће, са смештајем и активности у склопу дневних болница;

86.22 специјалистичку медицинску праксу која обухвата консултације и лечење у области специјалистичких грана медицине од стране доктора медицине специјалиста;

86.90 осталу здравствену заштиту која обухвата и активности медицинских лабораторија за анализу крви, медицинску, односно клиничку биохемију, патохистологију; санитетски превоз пацијената, из интерне медицине, пнеумофтизиологије, неурологије, инфектологије, дерматовенерологије, хирургије(општа, дечија, васкуларна, пластична и реконструктивна,

максилофацијална, неурохирургија), ортопедије и трауматологије, урологије, офталмологије, оториноларингологије, педијатрије, гинекологије и акушерства, психијатрије и из других грана медицине у складу са Законом о здравственој заштити и Уредбом о Плану мреже здравствених установа.

У складу са својом делатношћу, Општа болница обавља и палијативно збрињавање оболелих у терминалној фази болести, лечење оболелих у току дневног рада и продужену болничку негу."

Члан 3.

Управни одбор ускладиће Статут Опште болнице Суботица, Суботица са овом одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-766/2010

Нови Сад, 17. новембар 2010. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Борис Барјактаровић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03) у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Специјалне болнице за рехабилитацију "Термал" Врдник

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

Оснива се Специјална болница за рехабилитацију "Термал" Врдник (у даљем тексту: Специјална болница) за обављање здравствене делатности у области рехабилитације.

Оснивач Специјалне болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Специјалне болнице је: "Специјална болница за рехабилитацију "Термал" Врдник.

Седиште Специјалне болнице је у Врднику, улица Карађорђева број 6.

Члан 3.

Специјална болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Специјалне болнице примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Специјална болница у складу са Законом о здравственој заштити обавља специјалистичко-консултативну и стационарну здравствену делатност у области рехабилитације, лабораторијску и другу дијагностику као и фармацеутску здравствену делатност преко болничке апотеке.

Специјална болница у складу са прописима који уређују област туризма може пружати и услуге из туризма.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Специјалне болнице чине средства, имовина, права и обавезе Завода за специјализовану рехабилитацију "Термал" Врдник у Врднику, утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Завода за специјализовану рехабилитацију "Термал" Врдник у Врднику, који престаје са радом почетком рада Специјалне болнице.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Специјалне болнице у судски регистар обухватају се у пословним књигама Специјалне болнице.

Члан 6.

Специјална болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Специјална болница преузима средства, имовину, права и обавезе Завода за специјализовану рехабилитацију "Термал", Врдник у Врднику, преузима запослене у Заводу за специјализовану рехабилитацију "Термал" Врдник у Врднику и у свом раду примењује акта Завода за специјализовану рехабилитацију "Термал" Врдник у Врднику.

Члан 8.

Органи Специјалне болнице су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Специјалне болнице послове и овлашћења директора обављаће директор Завода за специјализовану рехабилитацију "Термал" Врдник у Врднику Бранко Рашков.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Специјалне болнице Бранко Рашков:

1. представља и заступа Специјалну болницу у оснивању;
2. организује и руководи радом Специјалне болнице у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Специјалне болнице и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Специјалне болнице у оснивању; и
5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Специјалне болнице послове и овлашћења привременог Управног и Надзорног одбора вршиће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Завода за специјализовану рехабилитацију "Термал" Врдник у Врднику.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Специјалне болнице и друге опште акте потребне за упис Специјалне болнице у судски регистар и обавити друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Специјалне болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Специјалне болнице у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Специјалне болнице у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Специјалне болнице.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању Специјалне болнице за рехабилитацију са седиштем у Врднику број: 022-00342/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00342/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 119. став 1. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС" број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03), у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Завода за јавно здравље Суботица

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

За обављање здравствене делатности у области јавног здравља за територију општина Бачка Топола, Мали Иђош и Суботица, оснива се Завод за јавно здравље Суботица (у даљем тексту: Завод).

Оснивач Завода је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за јавно здравље Суботица".

Седиште Завода је у Суботици, улица Змај Јовина број 30.

Члан 3.

Завод је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Завода примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Завод у складу са Законом о здравственој заштити обавља здравствену делатност у области јавног здравља на више нивоа.

У обављању здравствене делатности из става 1. овог члана Завод:

- прати, процењује и анализира здравствено стање становништва и извештава надлежне органе и јавност;
- прати и проучава здравствене проблеме и ризике по здравље становништва;
- предлаже елементе здравствене политике, планове и програме са мерама и активностима намењеним очувању и унапређењу здравља становништва;
- врши информисање, образовање и обуку становништва за бригу о сопственом здрављу;
- врши процену ефикасности, доступности и квалитета здравствене заштите;
- планира развој стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- подстиче развој интегрисаног здравственог информационог система;
- врши примењена истраживања у области јавног здравља;
- сарађује и развија партнерство у друштвеној заједници на идентификацији и решавању здравствених проблема становништва;
- обавља социјално-медицинску, хигијенско-еколошку, епидемиолошку и микробиолошку здравствену делатност;
- врши бактериолошке, серолошке, вирусолошке, хемијске и токсиколошке прегледе и испитивања у вези са производњом и прометом животних намирница, воде, ваздуха, предмета опште употребе, као и у вези са дијагностиком заразних и незаразних болести;
- координира, усклађује и стручно повезује рад здравствених установа у државној својини за територију за коју је основан;
- сарађује са другим здравственим установама на територији за коју је основан, као и са надлежним органима локалне самоуправе и другим установама и организацијама од значаја за унапређење јавног здравља, и
- обавља друге послове, у складу са законом.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода чине средства, имовина, права и обавезе Завода за заштиту здравља Суботица у Суботици, утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Завода за заштиту здравља Суботица у Суботици, који престаје са радом почетком рада Завода.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Завода у судски регистар обухватају се у пословним књигама Завода.

Члан 6.

Завод почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Завод преузима средства, имовину, права и обавезе Завода за заштиту здравља Суботица у Суботици, преузима запослене у Заводу за заштиту здравља Суботица у Суботици и у свом раду примењује акта Завода за заштиту здравља Суботица у Суботици.

Члан 8.

Органи Завода су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Завода послове и овлашћења директора Завода обављаће директор Завода за заштиту здравља Суботица у Суботици др Сања Дарваш.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Завода др Сања Дарваш:

1. представља и заступа Завод у оснивању;
2. организује и руководи радом Завода у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Завода и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода у оснивању; и
5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Завода послове и овлашћења привременог Управног и Надзорног одбора обављаће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Завода за заштиту здравља Суботица у Суботици.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Завода и друге опште акте потребне за упис Завода у судски регистар и обавити и друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Завода и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Завода у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Завода у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Завода.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању Завода за јавно здравље са седиштем у Суботици број: 022-00346/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00346/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 48. став 2. тачка 3. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС" број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03), у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Специјалне болнице за рехабилитацију "Бања Кањижа"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

Оснива се Специјална болница за рехабилитацију "Бања Кањижа" (у даљем тексту: Специјална болница) за обављање здравствене делатности у области рехабилитације.

Оснивач Специјалне болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Специјалне болнице је: "Специјална болница за рехабилитацију "Бања Кањижа"".

Седиште Специјалне болнице је у Кањижи, улица Народног парка бб.

Члан 3.

Специјална болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Специјалне болнице примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Специјална болница у складу са Законом о здравственој заштити обавља специјалистичко-консултативну и стационарну здравствену делатност у области рехабилитације, лабораторијску и другу дијагностику као и фармацеутску здравствену делатност преко болничке апотеке.

Специјална болница у складу са прописима који уређују област туризма може пружати и услуге из туризма.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Специјалне болнице чине средства, имовина, права и обавезе Завода за специјализовану рехабилитацију "Бања Кањижа", Кањижа у Кањижи, утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Завода за специјализовану рехабилитацију "Бања Кањижа", Кањижа у Кањижи, који престаје са радом почетком рада Специјалне болнице.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Специјалне болнице у судски регистар обухватају се у пословним књигама Специјалне болнице.

Члан 6.

Специјална болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Специјалне болнице преузима средства, имовину, права и обавезе Завода за специјализовану рехабилитацију "Бања Кањижа", Кањижа у Кањижи, преузима запослене у Заводу за специјализовану рехабилитацију "Бања Кањижа", Кањижа у Кањижи, и у свом раду примењује акта Завода за специјализовану рехабилитацију "Бања Кањижа", Кањижа у Кањижи.

Члан 8.

Органи Специјалне болнице су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Специјалне болнице послове и овлашћења директора Специјалне болнице обављаће директор Завода за специјализовану рехабилитацију "Бања Кањижа", Кањижа у Кањижи прим. др. мед. Агоштон Ф. Ференц.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Специјалне болнице прим. др мед. Агоштон Ф. Ференц:

1. представља и заступа Специјалну болницу у оснивању;
2. организује и руководи радом Специјалне болнице у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Специјалне болнице и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Специјалне болнице у оснивању; и
5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Специјалне болнице послове и овлашћења привременог Управног и Надзорног одбора вршиће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Завода за специјализовану рехабилитацију "Бања Кањижа", Кањижа у Кањижи.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Специјалне болнице и друге опште акте потребне за упис Специјалне болнице у судски регистар и обавити и друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Специјалне болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Специјалне болнице у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Специјалне болнице у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Специјалне болнице.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању Специјалне болнице за рехабилитацију са седиштем у Кањижи број: 022-00343/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00343/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 119. став 1. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС" број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03), у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Завода за јавно здравље Сомбор

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

За обављање здравствене делатности у области јавног здравља за територију општина Апатин, Кула, Оџаци и Сомбор оснива се Завод за јавно здравље Сомбор (у даљем тексту: Завод).

Оснивач Завода је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за јавно здравље Сомбор".

Седиште Завода је у Сомбору, Улица Војвођанска број 47.

Члан 3.

Завод је здравствена установа са својством правног лица. На оснивање, организацију и рад Завода примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Завод у складу са Законом о здравственој заштити обавља здравствену делатност у области јавног здравља на више нивоа.

У обављању здравствене делатности из става 1. овог члана Завод:

- прати, процењује и анализира здравствено стање становништва и извештава надлежне органе и јавност,
- прати и проучава здравствене проблеме и ризике по здравље становништва;
- предлаже елементе здравствене политике, планове и програме са мерама и активностима намењеним очувању и унапређењу здравља становништва;
- врши информисање, образовање и обуку становништва за бригу о сопственом здрављу;
- врши процену ефикасности, доступности и квалитета здравствене заштите;
- планира развој стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- подстиче развој интегрисаног здравственог информационог система;
- врши примењена истраживања у области јавног здравља;
- сарађује и развија партнерство у друштвеној заједници на идентификацији и решавању здравствених проблема становништва;
- обавља социјално-медицинску, хигијенско-еколошку, епидемиолошку и микробиолошку здравствену делатност;
- врши бактериолошке, серолошке, вирусолошке, хемијске и токсиколошке прегледе и испитивања у вези са производњом и прометом животних намирница, воде, ваздуха, предмета опште употребе, као и у вези са дијагностиком заразних и незаразних болести;
- координира, усклађује и стручно повезује рад здравствених установа у државној својини за територију за коју је основан;

- сарађује са другим здравственим установама на територији за коју је основан, као и са надлежним органима локалне самоуправе и другим установама и организацијама од значаја за унапређење јавног здравља; и
- обавља друге послове, у складу са законом.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода чине средства, имовина, права и обавезе Завода за заштиту здравља Сомбор у Сомбору, утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Завода за заштиту здравља Сомбор у Сомбору, који престаје са радом почетком рада Завода.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Завода у судски регистар обухватају се у пословним књигама Завода.

Члан 6.

Завод почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Завод преузима имовину, права и обавезе Завода за заштиту здравља Сомбор у Сомбору, преузима запослене у Заводу за заштиту здравља Сомбор у Сомбору и у свом раду примењује акта Завода за заштиту здравља Сомбор у Сомбору.

Члан 8.

Органи Завода су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Завода послове и овлашћења директора Завода обављаће директор Завода за заштиту здравља Сомбор у Сомбору др Срђан Мереи.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Завода др Срђан Мереи:

1. представља и заступа Завод у оснивању;
2. организује и руководи радом Завода у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Завода и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода у оснивању; и
5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Завода послове и овлашћења привременог Управног и Надзорног одбора обављаће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Завода за заштиту здравља Сомбор у Сомбору.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Завода и друге опште акте потребне за упис Завода у судски регистар и обавити друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Завода и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Завода у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Завода у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Завода.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању Завода за јавно здравље са седиштем у Сомбору број: 022-00350/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00350/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 119. став 1. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС" број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ",

број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03), у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Завода за јавно здравље Зрењанин

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

За обављање здравствене делатности у области јавног здравља за територију општина Житиште, Зрењанин, Нова Црња, Нови Бечеј и Сечањ оснива се Завод за јавно здравље Зрењанин (у даљем тексту: Завод).

Оснивач Завода је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за јавно здравље Зрењанин".

Седиште Завода је у Зрењанину, улица Др Емила Гаврила број 15.

Члан 3.

Завод је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Завода примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Завод у складу са Законом о здравственој заштити обавља здравствену делатност у области јавног здравља на више нивоа.

У обављању здравствене делатности из става 1. овог члана Завод:

- прати, процењује и анализира здравствено стање становништва и извештава надлежне органе и јавност;
- прати и проучава здравствене проблеме и ризике по здравље становништва;
- предлаже елементе здравствене политике, планове и програме са мерама и активностима намењеним очувању и унапређењу здравља становништва;
- врши информисање, образовање и обуку становништва за бригу о сопственом здрављу;
- врши процену ефикасности, доступности и квалитета здравствене заштите;

- планира развој стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- подстиче развој интегрисаног здравственог информационог система;
- врши примењена истраживања у области јавног здравља;
- сарађује и развија партнерство у друштвеној заједници на идентификацији и решавању здравствених проблема становништва;
- обавља социјално-медицинску, хигијенско-еколошку, епидемиолошку и микробиолошку здравствену делатност;
- врши бактериолошке, серолошке, вирусолошке, хемијске и токсиколошке прегледе и испитивања у вези са производњом и прометом животних намирница, воде, ваздуха, предмета опште употребе, као и у вези са дијагностиком заразних и незаразних болести;
- координира, усклађује и стручно повезује рад здравствених установа у државној својини за територију за коју је основан;
- сарађује са другим здравственим установама на територији за коју је основан, као и са надлежним органима локалне самоуправе и другим установама и организацијама од значаја за унапређење јавног здравља;
- и обавља друге послове, у складу са законом.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетка рада Завода чине средства, имовина, права и обавезе Завода за заштиту здравља Зрењанин у Зрењанину, утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Завода за заштиту здравља Зрењанин у Зрењанину, који престаје са радом почетком рада Завода.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Завода у судски регистар обухватају се у пословним књигама Завода.

Члан 6.

Завод почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Завод преузима средства, имовину, права и обавезе Завода за заштиту здравља Зрењанин у Зрењанину, преузима запослене у Заводу за заштиту здравља Зрењанин у Зрењанину и у свом раду примењује акта Завода за заштиту здравља Зрењанин у Зрењанину.

Члан 8.

Органи Завода су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Завода послове и овлашћења директора Завода обављаће директор Завода за заштиту здравља Зрењанин у Зрењанину мр сци. мед. др Мирко Бачић.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Завода мр сци. мед. др Мирко Бачић:

1. представља и заступа Завод у оснивању;
2. организује и руководи радом Завода у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Завода и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода у оснивању; и
5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Завода послове и овлашћења привременог Управног и Надзорног одбора обављаће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Завода за заштиту здравља Зрењанин у Зрењанину.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Завода и друге опште акте потребне за упис Завода у судски регистар и обавити друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Завода и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Завода у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Завода у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Завода.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању Завода за јавно здравље са седиштем у Зрењанину број: 022-00347/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00347/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 119. став 1. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС" број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03), у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Завода за јавно здравље Сремска Митровица

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

За обављање здравствене делатности у области јавног здравља за територију општина Инђија, Ириг, Пећинци, Рума, Сремска Митровица, Стара Пазова и Шид оснива се Завод за јавно здравље Сремска Митровица (у даљем тексту: Завод).

Оснивач Завода је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за јавно здравље Сремска Митровица".

Седиште Завода је у Сремској Митровици, Улица Стари шор број 47.

Члан 3.

Завод је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Завода примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Завод у складу са Законом о здравственој заштити обавља здравствену делатност у области јавног здравља на више нивоа.

У обављању здравствене делатности из става 1. овог члана Завод:

- прати, процењује и анализира здравствено стање становништва и извештава надлежне органе и јавност;
- прати и проучава здравствене проблеме и ризике по здравље становништва;
- предлаже елементе здравствене политике, планове и програме са мерама и активностима намењеним очувању и унапређењу здравља становништва;
- врши информисање, образовање и обуку становништва за бригу о сопственом здрављу;
- врши процену ефикасности, доступности и квалитета здравствене заштите;
- планира развој стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- подстиче развој интегрисаног здравственог информационог система;
- врши примењена истраживања у области јавног здравља;
- сарађује и развија партнерство у друштвеној заједници на идентификацији и решавању здравствених проблема становништва;
- обавља социјално - медицинску, хигијенско - еколошку, епидемиолошку и микробиолошку здравствену делатност;
- врши бактериолошке, вирусолошке, серолошке, хемијске и токсиколошке прегледе и испитивања у вези са производњом и прометом животних намирница, воде, ваздуха, предмета опште употребе, као и у вези са дијагностиком заразних и незаразних болести;
- координира, усклађује и стручно повезује рад здравствених установа у државној својини за територију за коју је основан;
- сарађује са другим здравственим установама на територији за коју је основан, као и са надлежним органима локалне самоуправе и другим установама и организацијама од значаја за унапређење јавног здравља; и
- обавља друге послове, у складу са законом.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода чине средства, имовина, права и обавезе Завода за заштиту здравља Сремска Митровица у Сремској Митровици, утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Завода за заштиту здравља Сремска Митровица у Сремској Митровици, који престаје са радом почетком рада Завода.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Завода у судски регистар обухватају се у пословним књигама Завода.

Члан 6.

Завод почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Завод преузима средства, имовину, права и обавезе Завода за заштиту здравља Сремска Митровица у Сремској Митровици, преузима запослене у Заводу за заштиту здравља Сремска Митровица у Сремској Митровици и у свом раду примењује акта Завода за заштиту здравља Сремска Митровица у Сремској Митровици.

Члан 8.

Органи Завода су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Завода послове и овлашћења директора Завода обављаће директор Завода за заштиту здравља Сремска Митровица у Сремској Митровици др Јелена Дивац.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Завода др Јелена Дивац:

1. представља и заступа Завод у оснивању;
2. организује и руководи радом Завода у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Завода и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода у оснивању; и
5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Завода послове и овлашћења привременог Управног и Надзорног одбора обављаће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Завода за заштиту здравља Сремска Митровица у Сремској Митровици.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Завода и друге опште акте потребне за упис Завода у судски регистар и обавити друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Завода и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Завода у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Завода у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Завода.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању Завода за јавно здравље са седиштем у Сремској Митровици број: 022-00351/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00351/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 119. став 1. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС" број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03), у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Института за јавно здравље Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

Оснива се Институт за јавно здравље Војводине (у даљем тексту: Институт) за обављање здравствене делатности у области јавног здравља.

Оснивач Института је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Института је: "Институт за јавно здравље Војводине."

Седиште Института је у Новом Саду, Улица Футошка број 121.

Члан 3.

Институт је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Института примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Институт у складу са Законом о здравственој заштити обавља здравствену делатност у области јавног здравља на више нивоа.

У обављању здравствене делатности из става 1. овог члана Институт:

- прати, процењује и анализира здравствено стање становништва и извештава надлежне органе и јавност;
- прати и проучава здравствене проблеме и ризике по здравље становништва;
- предлаже елементе здравствене политике, планове и програме са мерама и активностима намењеним очувању и унапређењу здравља становништва;
- врши информисање, образовање и обуку становништва за бригу о сопственом здрављу;
- врши процену ефикасности, доступности и квалитета здравствене заштите,
- планира развој стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- подстиче развој интегрисаног здравственог информационог система;
- врши примењена истраживања у области јавног здравља;
- сарађује и развија партнерство у друштвеној заједници на идентификацији и решавању здравствених проблема становништва;
- обавља социјално-медицинску, хигијенско-еколошку, епидемиолошку и микробиолошку здравствену делатност,
- врши бактериолошке, серолошке, вирусолошке, хемијске и токсиколошке прегледе и испитивања у вези са производњом и прометом животних намирница, воде, ваздуха, предмета опште употребе, као и у вези са дијагностиком заразних и незаразних болести;
- координира, усклађује и стручно повезује рад здравствених установа у државној својини за територију за коју је основан;
- сарађује са другим здравственим установама на територији за коју је основан, као и са надлежним органима локалне самоуправе и другим установама и организацијама од значаја за унапређење јавног здравља; и

- обавља друге послове, у складу са законом.

Институт обавља и образовну и научноистраживачку делатност.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Института чине средства, имовина, права и обавезе Института за заштиту здравља Нови Сад у Новом Саду, утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Института за заштиту здравља Нови Сад у Новом Саду, који престаје са радом почетком рада Института.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Института у судски регистар обухватају се у пословним књигама Института.

Члан 6.

Институт почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Институт преузима средства, имовину, права и обавезе Института за заштиту здравља Нови Сад у Новом Саду, преузима запослене у Институту за заштиту здравља Нови Сад у Новом Саду и у свом раду примењује акта Института за заштиту здравља Нови Сад у Новом Саду.

Члан 8.

Органи Института су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Института послове и овлашћења директора Института обављаће директор Института за заштиту здравља Нови Сад у Новом Саду проф. др Мирјана Мартинов Цвејин.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Института проф. др Мирјана Мартинов Цвејин:

1. представља и заступа Институт у оснивању;
2. организује и руководи радом Института у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Института и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Института у оснивању; и
5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Института послове и овлашћење привременог Управног и Надзорног одбора вршиће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Института за заштиту здравља Нови Сад у Новом Саду.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Института и друге опште акте потребне за упис Института у судски регистар и обавити друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Института и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Института у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Института у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Института.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању Института за јавно здравље Војводине са седиштем у Новом Саду број: 022-00345/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00345/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 47. став 1. тачка 4. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број 99/09), члана 121. став 5. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05 и 72/09) и на основу члана 30. тачка 10. и члана 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број: 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09 и 24/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 7. јула 2010. године, донела је

Одлуку о изменама и допуни Одлуке о оснивању Института за јавно здравље Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2010 од 14.7.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Института за јавно здравље Војводине ("Службени лист АПВ", број 11/06), члан 1. мења се и гласи:

"За обављање здравствене делатности у области јавног здравља за територију Аутономне Покрајине Војводине и за територију општина Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Бечеј, Врбас, Жабаљ, Србобран, Сремски Карловци, Темерин, Тител, као и за територију Града Новог Сада, оснива се Институт за јавно здравље Војводине (у даљем тексту: Институт).

Оснивач Института је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16."

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Институт у складу са законом обавља здравствену делатност у области:

- физичког, менталног и социјалног здравља становништва;
- промоције здравља;
- животне средине и здравља становништва;
- радне околине и здравља становништва;
- здравственог менаџмента, квалитета и ефикасности здравственог система;
- интегрисаног информационог система јавног здравља;
- јавног здравља у елементарним и другим већим непогодама и ванредним приликама.

У обављању здравствене делатности у областима из става 1. овог члана, Институт на територији општина и Града из члана 1. ове Одлуке:

- прати, процењује и анализира здравствено стање становништва и извештава надлежне органе и јавност;
- прати и проучава здравствене проблеме и ризике по здравље становништва;
- предлаже елементе здравствене политике, планове и програме са мерама и активностима намењеним очувању и унапређењу здравља становништва;
- врши информисање, образовање и обуку становништва за бригу о сопственом здрављу;
- врши процену ефикасности, доступности и квалитета здравствене заштите;
- планира развој стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- подстиче развој интегрисаног здравственог информационог система;
- врши примењена истраживања у области јавног здравља;
- сарађује и развија партнерство у друштвеној заједници на идентификацији и решавању здравствених проблема становништва;
- обавља социјално-медицинску, хигијенско-еколошку, епидемиолошку и микробиолошку здравствену делатност;
- врши бактериолошке, серолошке, вирусолошке, хемијске и токсиколошке прегледе и испитивања у вези са производњом и прометом животних намирница, воде, ваздуха, предмета опште употребе, као и у вези са дијагностиком заразних и незаразних болести;
- координира, усклађује и стручно повезује рад здравствених установа у државној својини за територију за коју је основан;
- сарађује са другим здравственим установама на територији за коју је основан, као и са надлежним органима локалне самоуправе и другим установама и организацијама од значаја за унапређење јавног здравља;
- управља медицинским отпадом и
- обавља и друге послове у складу са законом."

Члан 3.

После члана 4. додаје се члан 4а који гласи:

"Поред послова из члана 4. став 2. ове Одлуке, Институт координира и прати стручни рад завода за јавно здравље и других здравствених установа које на територији Аутономне Покрајине Војводине обављају хигијенско-епидемиолошку и социјално-медицинску делатност, предлаже дугорочне мере здравствене заштите са приоритетима и методолошки руководи њиховим спровођењем на територији Аутономне Покрајине Војводине, предлаже заводу за јавно здравље основаном за територију Републике Србије потребне мере у елементарним и другим већим непогодама и несрећама и врши њихово спровођење у сарадњи са другим установама."

Институт обавља и образовану и научноистраживачку делатност.

Члан 4.

Управни одбор ускладиће Статут Института са овом Одлуком и доставити га Влади Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 02-00063/2010

Нови Сад, 7. јул 2010. год.

Потпредседник
Владе АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.

На основу члана 48. став 2. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС" број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03), у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Специјалне болнице за реуматске болести Нови Сад

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

Оснива се Специјална болница за реуматске болести Нови Сад (у даљем тексту: Специјална болница) за обављање здравствене делатности у области реуматологије.

Оснивач Специјалне болнице је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Специјалне болнице је: "Специјална болница за реуматске болести Нови Сад".

Седиште Специјалне болнице је у Новом Саду, Улица Футошка 68.

Члан 3.

Специјална болница је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Специјалне болнице примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Специјална болница у складу са Законом о здравственој заштити обавља специјалистичко-консултативну и стационарну здравствену делатност у области реуматологије, лабораторијску и другу дијагностику, као и фармацеутску здравствену делатност преко болничке апотеке.

Специјална болница у складу са прописима који уређују област туризма може пружати и услуге из туризма.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Специјалне болнице чине средства, имовина, права и обавезе Завода за реуматизам Нови Сад у Новом Саду, утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Завода за реуматизам Нови Сад у Новом Саду, који престаје са радом почетком рада Специјалне болнице.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Специјалне болнице у судски регистар обухватају се у пословним књигама Специјалне болнице.

Члан 6.

Специјална болница почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Специјална болница преузима средства, имовину, права и обавезе Завода за реуматизам Нови Сад у Новом Саду, преузима запослене у Заводу за реуматизам Нови Сад у Новом Саду и у свом раду примењује акта Завода за реуматизам Нови Сад у Новом Саду.

Члан 8.

Органи Специјалне болнице су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Специјалне болнице послове и овлашћења директора Специјалне болнице обављаће директор Завода за реуматизам Нови Сад у Новом Саду др Милијанка Лазаревић.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Специјалне болнице др Милијанка Лазаревић:

1. представља и заступа Специјалну болницу у оснивању;
2. организује и руководи радом Специјалне болнице у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Специјалне болнице и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Специјалне болнице у оснивању; и
5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Специјалне болнице послове и овлашћења привременог Управног и Надзорног одбора Специјалне болнице вршиће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Завода за реуматизам Нови Сад у Новом Саду.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Специјалне болнице и друге опште акте потребне за упис Специјалне болнице у судски регистар и обавити друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Специјалне болнице и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Специјалне болнице у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Специјалне болнице у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Специјалне болнице.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању Специјалне болнице за реуматске болести са седиштем у Новом Саду број: 022-00341/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00341/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 127. став 1. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03), у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Завода за антирабичну заштиту "Луј Пастер"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

Оснива се Завод за антирабичну заштиту "Луј Пастер" (у даљем тексту: Завод) за обављање здравствене делатности у области превенције и лабораторијске дијагностике, беснила и других заразних болести, на више нивоа.

Оснивач Завода је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за антирабичну заштиту "Луј Пастер".

Седиште Завода је у Новом Саду, улица Хајдук Вељкова број 1.

Члан 3.

Завод је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Завода примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Завод у складу са Законом о здравственој заштити обавља здравствену делатност из области превенције и лабораторијске дијагностике беснила и других заразних болести, односно прати и проучава раширеност беснила и предлаже мере за његово сузбијање.

У обављању здравствене делатности из става 1. овог члана, Завод врши испитивање и примену нових метода превенције и имунопрофилаксе беснила, односно утврђује стручно-медицинске и доктринарне ставове из антирабичне заштите и пружа стручно методолошку помоћ у њиховом спровођењу.

Завод поред послова из става 1. и 2. овог члана може, у складу са законом, обављати и друге послове здравствене заштите.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода чине средства, имовина, права и обавезе Пастеровог завода, Нови Сад у Новом Саду, утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Пастеровог завода, Нови Сад у Новом Саду, који престаје са радом почетком рада Завода.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Завода у судски регистар обухватају се у пословним књигама завода.

Члан 6.

Завод почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Завод преузима средства, имовину, права и обавезе Пастеровог завода, Нови Сад у Новом Саду, преузима запослене у Пастеровом заводу, Нови Сад у Новом Саду и у свом раду примењује акта Пастеровог завода, Нови Сад у Новом Саду.

Члан 8.

Органи Завода су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Завода послове и овлашћења директора Завода обављаће директор Пастеровог завода, Нови Сад у Новом Саду др Јелена Десница.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Завода др Јелена Десница:

1. представља и заступа Завод у оснивању;
2. организује и руководи радом Завода у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Завода и предузима мере за њихово спровођење;

4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода у оснивању; и

5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Завода послове и овлашћења привременог Управног и Надзорног одбора вршиће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Пастеровог завода, Нови Сад у Новом Саду.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Завода и друге опште акте потребне за упис Завода у судски регистар и обавити и друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Завода и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Завода у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Завода у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Завода.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању завода за антирабичну заштиту са седиштем у Новом Саду број: 022-00344/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00344/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 127. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник Републике Србије", број: 107/05), члана 12. Закона о јавним службама ("Службени гласник Републике Србије", број: 42/91 и 71/94), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Покрајинске скупштинске Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03 и 18/09), а у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа ("Службени гласник Републике Србије", број: 42/06, 119/07, 84/08 и 85/09), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 23. децембра 2009. године, донела је

Одлуку о изменама Одлуке о оснивању Завода за антирабичну заштиту "Луј Пастер"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2010 од 28.1.2010. године.

Члан 1.

У Одлуци о оснивању Завода за антирабичну заштиту "Луј Пастер" ("Службени лист АПВ", број: 11/2006), назив Одлуке мења се и гласи:

"Одлука о оснивању Завода за антирабичну заштиту - Пастеров завод, Нови Сад".

Члан 2.

У члану 1. и 2. речи: "Луј Пастер", замењују се речима:

" - Пастеров завод, Нови Сад".

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00019/2009

Нови Сад, 23. децембра 2009. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 119. став 1. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС" број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03), у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Завода за јавно здравље Кикинда

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

За обављање здравствене делатности у области јавног здравља за територију општина Ада, Кањижа, Кикинда, Нови Кнежевац, Сента и Чока оснива се Завод за јавно здравље Кикинда (у даљем тексту: Завод).

Оснивач Завода је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за јавно здравље Кикинда".

Седиште Завода је у Кикинди, Улица краља Петра I број 70.

Члан 3.

Завод је здравствена установа са својством правног лица.

На оснивање, организацију и рад Завода примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Завод у складу са Законом о здравственој заштити обавља здравствену делатност у области јавног здравља на више нивоа.

У обављању здравствене делатности из става 1. овог члана Завод:

- прати, процењује и анализира здравствено стање становништва и извештава надлежне органе и јавност;
- прати и проучава здравствене проблеме и ризике по здравље становништва;
- предлаже елементе здравствене политике, планове и програме са мерама и активностима намењеним очувању и унапређењу здравља становништва;
- врши информисање, образовање и обуку становништва за бригу о сопственом здрављу;
- врши процену ефикасности, доступности и квалитета здравствене заштите;
- планира развој стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- подстиче развој интегрисаног здравственог информационог система;

- врши примењена истраживања у области јавног здравља;
- сарађује и развија партнерство у друштвеној заједници на идентификацији и решавању здравствених проблема становништва;
- обавља социјално-медицинску, хигијенско-еколошку, епидемиолошку и микробиолошку здравствену делатност;
- врши бактериолошке, серолошке, вирусолошке, хемијске и токсиколошке прегледе и испитивања у вези са производњом и прометом животних намирница, воде, ваздуха, предмета опште употребе, као и у вези са дијагностиком заразних и незаразних болести;
- координира, усклађује и стручно повезује рад здравствених установа у државној својини за територију за коју је основан;
- сарађује са другим здравственим установама на територији за коју је основан, као и са надлежним органима локалне самоуправе и другим установама и организацијама од значаја за унапређење јавног здравља; и
- обавља друге послове, у складу са законом.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода чине средства, имовина, права и обавезе Завода за заштиту здравља Кикинда у Кикинди утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Завода за заштиту здравља Кикинда у Кикинди, који престаје са радом почетком рада Завода.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Завода у судски регистар обухватају се у пословним књигама Завода.

Члан 6.

Завод почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Завод преузима средства, имовину, права и обавезе Завода за заштиту здравља Кикинда у Кикинди, преузима запослене у Заводу за заштиту здравља Кикинда у Кикинди и у свом раду примењује акта Завода за заштиту здравља Кикинда у Кикинди.

Члан 8.

Органи Завода су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Завода послове и овлашћења директора Завода обављаће директор Завода за заштиту здравља Кикинда у Кикинди мр сци. мед. др Бранислав Хачко.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Завода мр сци. мед. др Бранислав Хачко:

1. представља и заступа Завод у оснивању;
2. организује и руководи радом Завода у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Завода и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода у оснивању; и
5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Завода послове и овлашћења привременог Управног и Надзорног одбора обављаће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Завода за заштиту здравља Кикинда у Кикинди.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Завода и друге опште акте потребне за упис Завода у судски регистар и обавити друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Завода и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Завода у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Завода у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Завода.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању Завода за јавно здравље са седиштем у Кикинди број: 022-00348/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00348/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 119. став 1. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС" број 107/05), члана 2. став 1. тачка 7. и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03), у складу са Уредбом о Плану мреже здравствених установа ("Службени гласник РС", број 42/06),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о оснивању Завода за јавно здравље Панчево

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

За обављање здравствене делатности у области јавног здравља за територију општина Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковачица, Ковин, Опово, Панчево и Пландиште оснива се Завод за јавно здравље Панчево (у даљем тексту: Завод).

Оснивач Завода је Извршно веће-Аутономне Покрајине Војводине са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 2.

Назив Завода је: "Завод за јавно здравље Панчево".

Седиште Завода је у Панчеву, Улица Пастерова број 2.

Члан 3.

Завод је здравствена установа са својством правног лица. На оснивање, организацију и рад Завода примењују се прописи о јавним службама и здравственој заштити.

Члан 4.

Завод у складу са Законом о здравственој заштити обавља здравствену делатност у области јавног здравља на више нивоа.

У обављању здравствене делатности из става 1. овог члана Завод:

- прати, процењује и анализира здравствено стање становништва и извештава надлежне органе и јавност;
- прати и проучава здравствене проблеме и ризике по здравље становништва;
- предлаже елементе здравствене политике, планове и програме са мерама и активностима намењеним очувању и унапређењу здравља становништва;
- врши информисање, образовање и обуку становништва за бригу о сопственом здрављу;
- врши процену ефикасности, доступности и квалитета здравствене заштите;
- планира развој стручног усавршавања здравствених радника и здравствених сарадника;
- подстиче развој интегрисаног здравственог информационог система;
- врши примењена истраживања у области јавног здравља;
- сарађује и развија партнерство у друштвеној заједници на идентификацији и решавању здравствених проблема становништва;
- обавља социјално-медицинску, хигијенско-еколошку, епидемиолошку и микробиолошку здравствену делатност,
- врши бактериолошке, серолошке, вирусолошке, хемијске и токсиколошке прегледе и испитивања у вези са производњом и прометом животних намирница, воде, ваздуха, предмета опште употребе, као и у вези са дијагностиком заразних и незаразних болести;
- координира, усклађује и стручно повезује рад здравствених установа у државној својини за територију за коју је основан;
- сарађује са другим здравственим установама на територији за коју је основан, као и са надлежним органима локалне самоуправе и другим установама и организацијама од значаја за унапређење јавног здравља, и
- обавља друге послове, у складу са законом.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Завода чине средства, имовина, права и обавезе Завода за заштиту здравља Панчево у Панчеву, утврђена финансијским извештајима на дан 30. јуна 2006. године сачињеним у складу са прописима о рачуноводству.

Финансијске извештаје утврдиће Управни одбор Завода за заштиту здравља Панчево у Панчеву, који престаје са радом почетком рада Завода.

Пословне промене настале између 30. јуна 2006. године и дана уписа Завода у судски регистар обухватају се у пословним књигама Завода.

Члан 6.

Завод почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Даном почетка рада Завод преузима средства, имовину, права и обавезе Завода за заштиту здравља Панчево у Панчеву, преузима запослене у Заводу за заштиту здравља Панчево у Панчеву и у свом раду примењује акта Завода за заштиту здравља Панчево у Панчеву.

Члан 8.

Органи Завода су директор, Управни и Надзорни одбор које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 9.

До именовања директора Завода послове и овлашћења директора Завода обављаће директор Завода за заштиту здравља у Панчеву др Љиљана Лазић.

Члан 10.

У вршењу послова и овлашћења директора Завода др Љиљана Лазић:

1. представља и заступа Завод у оснивању;
2. организује и руководи радом Завода у оснивању;
3. извршава одлуке привременог Управног одбора Завода и предузима мере за њихово спровођење;
4. стара се о законитости рада и одговоран је за законитост рада Завода у оснивању; и
5. врши друге послове утврђене законом.

Члан 11.

До именовања председника и чланова Управног и Надзорног одбора Завода послове и овлашћења привременог Управног и Надзорног одбора вршиће председник и чланови Управног и Надзорног одбора Завода за заштиту здравља Панчево у Панчеву.

Члан 12.

Привремени Управни одбор ће донети Статут Завода и друге опште акте потребне за упис Завода у судски регистар и обавити друге послове из надлежности Управног одбора, у складу са законом.

Члан 13.

Привремени Управни одбор донеће Статут Завода и доставити га Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове Управног и Надзорног одбора Завода у року од 3 месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће директора Завода у року од 2 месеца од именовања председника и чланова Управног одбора Завода.

Члан 14.

Овом одлуком замењује се Одлука о оснивању Завода за јавно здравље са седиштем у Панчеву број: 022-00349/2006 коју је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донело 28. јуна 2006. године.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00349/2006

Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 10. став 1. тачка 3. и члана 21. став 1. тачка 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", бр. 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 15. јануара 2004. године, донела је

Одлуку о оснивању Лекарске коморе Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2004 од 26.1.2004. године.

Члан 1.

У циљу заштите професионалних интереса доктора медицине (у даљем тексту: лекари) организованог учешћа на одређивању и спровођењу здравствене заштите и заштите интереса грађана у уређивању и остваривању права на здравствену заштиту оснива се Лекарска комора Војводине (у даљем тексту: Комора).

Члан 2.

Комора је независна и професионална организација лекара.

Чланови Коморе су лекари који обављају послове лекарске делатности у здравственим установама и другим облицима обављања здравствене делатности на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 3.

Комора има својство правног лица.

Седиште Коморе је у Новом Саду.

Комора има печат.

Облик и садржај печата утврђује се Статутом Коморе.

Члан 4.

Чланови Коморе могу бити редовни, почасни и чланови донатори.

Редовни члан Коморе је лекар који обавља послове лекарске делатности у здравственој установи и другом облику обављања здравствене делатности на подручју за коју је Комора основана.

Почасни члан Коморе је лекар који није обухваћен ставом 2. овог члана из земље или иностранства, а који је посебно допринео развоју и организацији медицинске науке.

Чланови донатори могу бити сви грађани државне заједнице Србије и Црне Горе или страни држављани који Комори завеште покретну или непокретну имовину или финансијска средства.

Одлуку о поступку донатора Коморе доноси Скупштина Коморе на предлог Управног одбора Коморе.

Члан 5.

Комора може, ради ефикаснијег рада организовати огранке као организационе јединице.

Члан 6.

У остваривању својих циљева Комора:

1. израђује етички кодекс рада лекара;
2. учествује у изради стандарда и норматива лекарске праксе;
3. утврђује професионална права, дужности и етичке норме понашања лекара у обављању послова лекарске делатности;
4. штити професионалне интересе лекара;
5. полазећи од кодекса лекарске етике стара се о угледу лекара и њиховој дисциплини у обављању послова лекарске делатности;
6. учествује у утврђивању програма усавршавања лекара и прати примену нових достигнућа медицинске науке у њиховом раду;
7. омогућује корисницима здравствених услуга остваривање њихових права у случају нестручног или неетичког рада лекара;
8. посредује у споровима у обављању лекарске професије;
9. посредује у споровима између лекара и лекара и корисника здравствених услуга;
10. прати стање запослености лекара и даје предлоге за њихово запошљавање;
11. води евиденције чланова Коморе;
12. води именик лекара који раде у здравственим установама и другим облицима обављања здравствене делатности;

13. учествује у припреми закона у области здравствене заштите и здравственог осигурања, као и у припреми прописа за њихово спровођење;
14. учествује у утврђивању цена здравствених услуга;
15. издаје лиценце лекарима за обављање послова лекарске делатности;
16. остварује сарадњу са лекарским коморама у земљи и иностранству;
17. обавља друге послове утврђене Законом и Статутом Коморе.

Начин обављања задатака Коморе ближе се уређују статутом и општим актима Коморе.

Члан 7.

Органи Коморе су:
1. Скупштина
2. Управни одбор
3. Надзорни одбор
4. Председник и два потпредседника
5. Етички одбор
6. Дисциплинско веће
7. Дисциплински тужилац.

Мандат председника и чланова органа Коморе траје четири године са правом једног поновног избора.

Члан 8.

Комора има Статут којим се уређују:
- састав, делокруг и начин рада органа Коморе, начин и поступак избора председника и два потпредседника Коморе, председника и чланова органа Коморе, разлози за разрешење председника и потпредседника Коморе, као и председника и чланова органа Коморе пре истека мандата,
- унутрашња организација и рад Коморе,
- заступање и представљање Коморе.
- права и дужности чланова Коморе,
- број огранака, подручја за који се огранак оснива, седиште огранка, надлежности огранка и друга питања од значаја за рад и функционисање огранка,
- начин обезбеђивања средстава за рад Коморе,
- образовање дисциплинских већа, њихов састав, услове и начин избора и разрешења чланова дисциплинских већа,
- лакше и теже повреде професионалних дужности и угледа лекара,
- поступак за утврђивање дисциплинске одговорности,
- изрицање дисциплинских мера,
- пружање правне помоћи у судском поступку.

Члан 9.

Средства за оснивање и почетак рада Коморе обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Средства за рад Коморе обезбеђују се из:
1. Чланарина
2. Накнада за упис у именик лекара
3. Поклона и легата
4. Других извора прихода.

Члан 10.

Ради обављања стручних, административних и других послова Комора образује стручну службу у складу са Статутом Коморе.

Члан 11.

Припреме за почетак рада Коморе врши комисија која има председника, заменика председника и пет чланова коју образује Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине на предлог Покрајинског секретаријата за здравство и социјалну политику из реда чланова Друштва лекара Војводине (два представника), Огранка за Војводину, Медицинске академије, Српског лекарског друштва, Медицинског факултета у Новом Саду, Института за заштиту здравља Нови Сад, представника Покрајинског секретаријата за здравство и социјалну политику и представника Адвокатске коморе Војводине.

Члан 12.

Комисија обавља послове неопходне за почетак рада Коморе.
Комисија доноси пословник о раду.

Члан 13.

Конституисањем Скупштине Коморе комисија престаје са радом.

Члан 14.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине
01 Број: 022-41/03.
Нови Сад, 15. јануара 2004. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Ненад Чанак, с.р.

На основу члана 20. став 1. тачка 1. и 65. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине ("Службени гласник Републике Србије", број 6/2002) и члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 10/92, 12/92, 1/95 и 3/02), а у вези

члана 15. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник Републике Србије". број 17/92, 26/92. 50/92, 52/93, 53/93, 67/93, 48/94 и 18/02)

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 22. маја 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над здравственим установама које на подручју АП Војводине пружају болничку, специјалистичку и високоспецијалистичку здравствену заштиту

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2002 од 3.6.2002. године

I

Права и обавезе оснивача над:

- Здравственим центром Зрењанин, са седиштем у Зрењанину у улици Др Васе Савића број 5;
- Специјалном болницом за плућне болести "Др Васа Савић" Зрењанин са седиштем у Зрењанину, у улици Петефијева број 4;
- Заводом за заштиту здравља Зрењанин, са седиштем у Зрењанину, у улици 29. новембра број 15;
- Специјалном болницом за физикалну медицину и рехабилитацију "Русанда". са седиштем у Меленцима, у улици Бања Русанда бб;
- Здравственим центром "Коста Средојев Шљука" са седиштем у Кикинди, у улици Ђуре Јакшића број 110;
- Заводом за заштиту здравља Кикинда, са седиштем у Кикинди, у улици Краља Петра I број 70;
- Специјалном болницом за неуро-психијатријска обољења "Свети Врачеви" Нови Кнежевац. са седиштем у Новом Кнежевцу, у улици Краља Петра I Карађорђевића број 85;
- Заводом за здравствену заштиту радника Нови Сад, са седиштем у Новом Саду, у улици Футошка број 121;
- Заводом за здравствену заштиту студената Нови Сад, са седиштем у Новом Саду, у улици Др Симе Милошевића број 6;
- Заводом за реуматизам Нови Сад. са седиштем у Новом Саду, у улици Булевар револуције број 14;
- Заводом за трансфузију крви Нови Сад, са седиштем у Новом Саду, у улици Хајдук Вељкова 9а;
- Институтом за заштиту здравља Нови Сад, са седиштем у Новом Саду, у улици Футошка број 91-93;

- Клиничким центром Нови Сад. са седиштем у Новом Саду. у улици Хајдук Вељкова 1-9;

- Пастеровим заводом Нови Сад, са седиштем у Новом Саду, у улици Хајдук Вељкова 1;

- Клиником за стоматологију, са седиштем у Новом Саду, у улици Хајдук Вељкова 12:

- Институтом за онкологију Сремска Каменица, Нови Сад. са седиштем у Сремској Каменици, у улици Институтски пут број 4;

- Институтом за плућне болести Сремска Каменица, Нови Сад, са седиштем у Сремској Каменици, у улици Институтски пут број 4;

- Институтом за кардиоваскуларне болести Сремска Каменица, Нови Сад, са седиштем у Сремској Каменици, у улици Институтски пут број 4;

- Институтом за здравствену заштиту деце и омладине Нови Сад. са седиштем у Новом Саду, у улици Хајдук Вељкова 10;

- Здравственим центром "Вељко Влаховић" Врбас, са седиштем у Врбасу, у улици Палих бораца број 20;

- Здравственим центром Суботица, са седиштем у Суботици, у улици Изворска број 3;

- Заводом за заштиту здравља Суботица, са седиштем у Суботици, у улици Змај Јовина 30;

- Здравственим центром "Др Гере Иштван", Сента са седиштем у Сенти, у улици Златне греде број 20;

- Заводом за специјализовану рехабилитацију "Бања - Кањижа" Кањижа, са седиштем у Кањижи, у улици Народног парка бб;

- Здравственим центром "Др Радивој Симоновић" Сомбор, са седиштем у Сомбору, у улици Војвођанска број 75;

- Заводом за заштиту здравља Сомбор, са седиштем у Сомбору, у улици Војвођанска број 47;

- Здравственим центром "Вршац", Вршац са седиштем у Вршцу, у улици Абрашевићева бб;

- Здравственим центром "Јужни Банат" Панчево, са седиштем у Панчеву, у улици Милоша Требињца број 11;

- Заводом за заштиту здравља у Панчеву Панчево, са седиштем у Панчеву, у улици Пастерова 2;

- Специјалном болницом за плућне болести "Др Будислав Бабић" Бела Црква. са седиштем у Белој Цркви, у улици Светозара Милетића број 55;

- Специјалном неуропсихијатријском болницом "Др Славољуб Бакаловић" Вршац, са седиштем у Вршцу, у улици Подвршанска број 13;

- Специјалном неуропсихијатријском болницом "Ковин", са седиштем у Ковину. у улици Цара Лазара број 235;

- Здравственим центром Сремска Митровица са седиштем у Сремској Митровици, у улици Стари шор број 65;

- Заводом за заштиту здравља Сремска Митровица. са седиштем у Сремској Митровици, у улици Стари шор број 47;

- Заводом за специјализовану рехабилитацију и рекреацију "Термал" Врдник, са седиштем у Врднику, у улици Карађорђева број 6;

- Специјалном болницом за неуролошка обољења и посттрауматска стања у улици Др Боривоја Гњатића Стари Сланкамен, са седиштем у Старом Сланкамену, у улици Др Боривоје Гњатића број 50;

преузима Аутономна Покрајина Војводина.

II

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине даје сагласност на статуте, именује и разрешава директора и чланове управног и надзорног одбора здравствених установа из тачки I ове одлуке.

III

Директор здравствених установа из тачке I ове одлуке предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Органи управљања здравствених установа из тачке I ове одлуке дужни су да усагласе опште акте са овом одлуком у року од 15 дана од њеног ступања на снагу.

IV

Даном ступања на снагу ове одлуке престају да важе одлуке о преузимању права и обавеза оснивача над здравственим установама које на подручју АП Војводине пружају болничку, специјалистичку и високоспецијалистичку здравствену заштиту објављене у "Службеном листу АП Војводине", број 5/02 и 6/02).

V

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

VI

Ова одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број 022-00003/2002-01

Нови Сад, 22. мај 2002.

Потпредседник Извршног већа

Миле Мандић, с.р.

Исправка Одлуке о преузимању права и обавеза оснивача над здравственим установама које на подручју АП Војводине пружају болничку, специјалистичку и високоспецијалистичку здравствену заштиту

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2002 од 22.7.2002. године.

У Одлуци о преузимању права и обавеза оснивача над здравственим установама које на подручју АП Војводине пружају болничку, специјалистичку и високоспецијалистичку здравствену заштиту ("Службени лист АП Војводине", број 8/02) у тачки I. став 1.:

- у алинеји 9. уместо броја: "16" треба да стоји број: "6";
- у алинеји 21 уместо речи: "Сремска" треба да стоји реч: "Изворска";
- у алинеји 23 иза речи: "Др Гере Иштван" треба да стоји зарез и реч: "Сента";
- у алинеји 27 иза речи: "Вршац", треба да стоји реч "Вршац";
- у алинеји 29 иза речи: "здравља" треба да стоје речи: "у Панчеву" и
- у алинеји 36 уместо речи: "у улици Др Боривоје Гњатић" треба да стоје речи: "у улици Др Боривоја Гњатића".

Из Секретаријата
Извршног већа Аутономне Покрајине
Војводине

На основу чл. 16, 24. и 35. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16, 29/17 и 24/19), чл. 11. и 24. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", бр. 54/19, 12/20, 19/20, 22/20 и 25/20), у вези с чланом 12. став 1. тачка 5. Закона о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 25/19) и чланом 38. Закона о удружењима ("Службени гласник РС", бр. 51/09, 99/11 - други закон и 99/11 - др. закон), покрајински секретар за здравство доноси

Правилник о поступку и критеријумима за доделу средстава Покрајинског секретаријата за здравство удружењима за област здравствене заштите у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 31/2020 од 27.5.2020. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником уређују се поступак и критеријуми за доделу средстава Покрајинског секретаријата за здравство (у даљем тексту: Секретаријат), за финансирање реализације програма или за обезбеђење недостајућег дела средстава за финансирање програма које реализују хуманитарне и стручне организације, савези и удружења на пословима развоја здравствене заштите у 2020. години, као и начин спровођења јавног конкурса за избор програма и права и обавезе корисника средстава чији се програм финансира, односно суфинансира.

Средства из става 1. овог члана планирана су чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", бр. 54/19, 12/20, 19/20, 22/20 и 25/20), у разделу 08 Покрајински секретаријат за здравство, за реализацију програмске активности 18031004 Сарадња са хуманитарним и стручним организацијама, савезима и удружењима у оквиру Програма 1803 Развој квалитета и доступности здравствене заштите.

Члан 2.

Средства из члана 1. овог правилника додељују се за финансирање реализације програма или за обезбеђење недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса, које реализују хуманитарне и стручне организације, савези и удружења у на пословима развоја здравствене заштите, а којима се: доприноси превенцији хроничних незаразних болести и превенцији малигних болести; превенцији заразних болести; унапређивању и очувању здравља деце и младих, репродуктивног здравља, здравља старих лица, особа са инвалидитетом и маргинализованих група становништва; пружа подршка оболелима од малигних болести; унапређује ментално здравље; промовишу и популаришу здрави стилови живота и друге активности усмерене на развој здравствене заштите и унапређивања здравља.

Члан 3.

Додела средстава из члана 1. овог правилника спроводи се путем јавног конкурса који расписује Секретаријат најмање једном годишње; средства се путем јавног конкурса могу доделити удружењима из члана 1. став 1. овог правилника, уписаним у регистар надлежног органа за програме који се реализују на територији Аутономне покрајине Војводине.

Средства из члана 1. овог правилника не додељују се: физичким лицима, индиректним корисницима буџета Аутономне покрајине Војводине, привредним субјектима и другим корисницима чије је финансирање уређено актима које доносе или на њих дају сагласност Скупштина Аутономне покрајине Војводине или Покрајинска влада.

Члан 4.

Јавни конкурс из члана 3. овог правилника објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", у јавном гласилу које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине, на интернет страници Секретаријата www.zdravstvo.vojvodina.gov.rs и огласној табли Секретаријата.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања јавног конкурса.

Члан 5.

Јавни конкурс из члана 3. овог правилника садржи податке о акту на основу ког се расписује јавни конкурс, област од јавног интереса која се подстиче или подржава, податке о висини укупних средстава која се додељују по јавном конкурсу, програм односно пројектни задатак и рок за његов завршетак, податке о кругу могућих учесника на јавном конкурсу, начину и року за подношење пријава на јавни конкурс, критеријумима и мерилима за оцену пријава, обавезној документацији која се подноси уз пријаву, као и друге податке који су од важни за спровођење јавног конкурса.

Јавни конкурс може да садржи податак о максималном износу средстава која се додељују удружењу грађана путем јавног конкурса и о броју пријава које на јавни конкурс може поднети удружење грађана.

Члан 6.

Пријава на јавни конкурс подноси се на обрасцу пријаве чију садржину утврђује Секретаријат (један примерак). Образац пријаве садржи податке о подносиоцу предлога програма, податке о програму и потребним финансијским средствима за реализацију.

Уз пријаву из става 1. овог члана, прилаже се следећа обавезна документација: фотокопија потврде о пореском идентификационом броју и фотокопија ОП обрасца (оверени потписи лица овлашћених за заступање).

Члан 7.

Неблаговремене и непотпуне пријаве, пријаве које нису поднела овлашћена лица, пријаве које нису поднете на утврђеном обрасцу и пријаве које нису предмет јавног конкурса - неће се разматрати.

Члан 8.

Поступак јавног конкурса за доделу средстава спроводи комисија коју образује покрајински секретар за здравство, решењем којим се утврђују састав и задаци комисије. Комисија из става 1. овог члана има председника и два члана, који се именују из реда

запослених у Секретаријату; комисија ради и одлучује у пуном саставу и о свом раду води записник.

Комисија одлуке доноси већином од укупног броја чланова. Комисија на првој седници бира председника комисије који координира радом комисије и води седнице.

Чланови комисије - након доношења решења из става 1. овог члана - потписују изјаву којом потврђују да у предметном конкурсу немају приватни интерес у вези с радом и одлучивањем комисије, односно спровођењем конкурса (изјава о непостојању сукоба интереса). Изјавом о непостојању сукоба интереса члана комисије потврђује се да он или чланови његове породице (брачни или ванбрачни друг, дете или родитељ) нису запослени или члан органа удружења које учествује у предметном конкурсу или било ког другог удружења повезаног на било који начин с тим удружењем, односно да у односу на та удружења нема било који материјални или нематеријални интерес, супротан јавном интересу и то у случајевима породичне повезаности, економских интереса или другог заједничког интереса.

Лица именована у комисију из става 1. овог члана не могу предузимати радње у својству члана комисије пре него што потпишу изјаву из става 4. овог члана.

Уколико у току поступка јавног конкурса члан комисије сазна да се налази у сукобу интереса дужан је да о томе одмах обавести остале чланове комисије, да се изузме из даљег рада комисије и да о томе без одлагања обавести писаним путем покрајинског секретара за здравство, који предузима потребне мере како не би било штетних последица у даљем току поступка јавног конкурса, укључујући именовање новог члана у комисију као замену када утврди постојање сукоба интереса.

Члан 9.

Програме на јавном конкурсу - који се бодују с највише 100 бодова - процењује и вреднује комисија, применом следећих критеријума и доделом одговарајућег броја бодова:

Према референцама програма за област у којој се реализује (укупно највише 30 бодова):

- јасно формулисани циљеви и циљне групе и повезаност циљева и активности (највише 10 бодова);
- дужина трајања програма (највише пет бодова);
- број директних корисника пројекта/програма (највише 10 бодова);
- могућност развијања пројекта/програма и његова одрживост (највише пет бодова).

Према циљевима који се постижу реализацијом програма - обим задовољавања јавног интереса (укупно највише 40 бодова):

- процена доприноса унапређивању развоја здравствене заштите и заштите здравља (највише 20 бодова);
- процена доприноса унапређивању положаја циљне групе (највише 20 бодова).

Према економичности буџета, усклађености буџета с планираним активностима и постојању суфинансирања програма из других извора (укупно највише 25 бодова):

- процена економичности буџета програма и усклађености буџета с планираним активностима (највише 10 бодова);
- висина тражених средстава у поређењу са укупним обимом средстава на која се јавни конкурс односи (највише 10 бодова);
- степен обезбеђености сопствених средстава или средстава из других извора (највише 5 бодова).

4. Према ефикасности коришћења средстава и одрживости ранијих програма (највише 5 бодова) уколико су раније коришћена средства Секретаријата и испуњене уговорне обавезе.

Бодови према критеријумима из тачке 4. овог члана неће се додељивати пријавама подносилаца с којима је Секретаријат у претходне две године раскинуо уговор због ненаменског трошења буџетских средстава.

Члан 10.

Комисија сачињава листу вредновања и рангирања пријављених програма на јавни конкурс применом критеријума из члана 9. овог правилника, у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листа из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата и учесници јавног конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана њеног објављивања.

На листу из става 1. овог члана учесници конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Образложену одлуку о приговору учесника јавног конкурса на листу из става 1. овог члана доноси комисија у року од најдуже 15 дана од дана његовог пријема.

Члан 11.

Одлуку о избору програма и висини средстава решењем које је коначно, покрајински секретар за здравство - у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине доноси у року од најдуже 30 дана од дана истека рока за подношење приговора из члана 10. став 3. овог правилника.

Решење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата.

Члан 12.

На основу решења из члана 11. овог правилника, Секретаријат и корисник средстава закључују уговор којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна.

Корисник средстава, приликом закључења уговора из става 1. овог члана, дужан је да - као гаранцију уредног извршења својих уговорних обавеза - Секретаријату преда меничну изјаву с бланко меницом и овлашћењем и оверену фотокопију картона депонованих потписа овлашћених лица од стране пословне банке, на дан закључења уговора.

У случају да корисник средстава не изврши или да делимично изврши уговорне обавезе, Секретаријат ће попунити меницу укупним износом новчаног дуговања корисника средстава на дан попуњавања као "меницу са доспећем по виђењу", с клаузулом "без протеста", коју ће активирати ради наплате.

Секретаријат је обавезан да меницу врати удружењу грађана након реализације предмета уговора у целости уколико је не искористи у складу са ставом 2. овог члана.

Члан 13.

Секретаријат преноси додељена средства на основу уговора из члана 12. овог правилника на рачун корисника средстава у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 14.

Средства додељена по јавном конкурсу корисници средстава могу користити искључиво за намене за које су додељена и у обавези су да изврше повраћај неутрошених средстава. Уколико буде утврђено да корисник средстава по јавном конкурсу није користио средства наменски, Секретаријат ће затражити повраћај пренетих средстава са законском затезном каматом, рачунајући од дана уплате до дана повратa додељених средстава.

Средства из става 1. овог члана подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине и којој је корисник средстава дужан да омогући несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора код корисника средстава.

Члан 15.

Удружења грађана - корисници средстава по јавном конкурсу - дужни су да, након завршетка реализације програма, Секретаријату поднесу периодични и завршни наративни и финансијски извештај о коришћењу средстава на обрасцу коју прописује Секретаријат, у роковима утврђеним закљученим уговором који садржи документацију коју су оверила одговорна лица.

Реализацију уговора Покрајински секретаријат за здравство прати у складу са Уредбом о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења ("Службени гласник РС", број 16/18).

Секретаријат може с циљем праћења реализације програма реализовати мониторинг посете (најављене или ненајављене). За програме који трају дуже од шест месеци и чија је вредност одобрених средстава већа од 500.000,00 динара и програме који трају дуже од

годину дана, Секретаријат реализује најмање једну мониторинг посету у току трајања програма.

Члан 16.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да у свим јавним публикацијама и приликом објављивања о програмима који се финансирају по јавном конкурсу наведу да је у њиховом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за здравство.

Члан 17.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о поступку и критеријумима за доделу средстава Покрајинског секретаријата за здравство удружењима за област здравствене заштите у 2019. години број: 138-401-3242/2019 од 9. априла 2019. године ("Службени лист АПВ", број 17/19).

Члан 18.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗДРАВСТВО

Број: 138-110-1/2020
Дана: 22. маја 2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
ЗА ЗДРАВСТВО
проф. др **Зоран Гојковић**, с.р.

На основу чл. 20. и 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14), а у вези са Стратегијом подстицања рађања ("Службени гласник РС", број: 25/18) и Одлуке о доношењу програма демографског развоја Аутономне покрајине Војводине са мерама за његово спровођење ("Службени лист АПВ", број: 3/05), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембар 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о праву на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, а ступила је на снагу 28.12.2019.

Члан 1.

Покрајинском скупштинском одлуком о праву на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење (у даљем тексту: Одлука), утврђују се услови и начин за остваривање права на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење (у даљем тексту: БМПО).

Члан 2.

Право из става 1. овог члана могу да остваре брачни и ванбрачни партнери, када пацијенткиња нема више од 45 година старости, те уколико неплодни пар има пребивалиште на територији Аутономне покрајине Војводине најмање годину дана од дана добијања потврде о испуњености услова стручне комисије за БМПО Клиничког центра Војводине у Новом Саду.

Право на суфинансирање трошкова за БМПО може да оствари породица (парови) за услугу која се пружа у здравственим установама у којима Републички фонд за здравствено осигурање финансира програм БМПО и које имају дозволу Министарства здравља за обављање поступака БМПО.

Члан 3.

Средства за суфинансирање трошкова за поступак БМПО обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Право на БМПО породица може да оствари за један покушај стимулативног поступка БМПО и за један поступак криоембриотрансфера једном годишње.

Члан 4.

Номинални износ трошкова за БМПО утврђује се решењем Покрајинске владе, након доношења одлуке о Буџету Аутономне покрајине Војводине, за сваку календарску годину.

Члан 5.

Захтев за остваривање права на суфинансирање трошкова за БМПО подноси се Комисији за остваривање испуњености услова на право на БМПО (у даљем тексту: Комисија), коју образује руководилац покрајинског органа управе, надлежног за послове демографије (у даљем тексту: покрајински секретар).

Комисију чине председник и четири члана из реда запослених у

покрајинском органу управе надлежном за послове демографије.

Задатак Комисије јесте да разматра пристигле захтеве и да сачини предлог за доделу средстава за суфинансирање трошкова за БМПО, који се доставља покрајинском секретару.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и решењем одлучује о додели средстава. Решење покрајинског секретара јесте коначно.

Покрајински орган управе надлежан за послове демографије доноси решење о преносу средстава подносиоцу захтева, на основу решења о номиналном износу суфинансирања трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење за текућу годину, у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 6.

Покрајински секретар прописаће посебним актом ближе услове, критеријуме, начин и поступак остваривања права на суфинансирање трошкова за БМПО.

Члан 7.

Евиденцију корисника права и контролу наменских средстава из ове одлуке врши покрајински орган управе надлежан за послове демографије.

Члан 8.

Ступањем на снагу Одлуке, престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о праву на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење за друго, треће и свако наредно дете ("Службени лист АПВ", број: 42/2014 и 69/2016).

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 45-1/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 11. став 4. Закона о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС”, број: 113/17 и 50/18), члана 31. алинеја 2, а у вези са чланом 20. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 20/14) и Одлуке о доношењу Програма демографског развоја АП Војводине са мерама за његово спровођење („Службени лист АПВ“, број: 3/05), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о остваривању материнског додатка за незапослене мајке за треће или четврто дете

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 60/2018 од 20.12.2018. године, ступила је на снагу 28.12.2018, а примењује се од 1.1.2019.

Члан 1.

Овом Покрајинском скупштинском одлуком утврђује се виши степен заштите породице у виду новчане

помоћи породици у којој је мајка незапослена, а у којој се роди треће или четврто дете, као и услови и начин остваривања ове новчане помоћи.

Члан 2.

Новчану помоћ из члана 1. ове Покрајинске скупштинске одлуке (у даљем тексту: матерински додатак) остварује незапослена мајка која је почев од 1. јула 2018. године родила треће или четврто дете.

Члан 3.

Матерински додатак из члана 2. ове Покрајинске скупштинске одлуке остварује незапослена мајка под следећим условима:

1. да је држављанка Републике Србије;
2. да у тренутку рођења трећег или четвртог детета има пребивалиште најмање годину дана на територији Аутономне покрајине Војводине;
3. да непосредно брине о детету за које је поднела захтев, чија деца претходног реда рођења нису смештена у хранитељску породицу или дата на усвојење и која није лишена родитељског права у односу на децу претходног реда рођења;
4. да се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање најмање годину дана до дана рођења детета као и од дана рођења детета до дана подношења захтева, непрекидно.

Члан 4.

Редослед рођења деце утврђује се према броју живе деце мајке у моменту подношења захтева за остваривање права на матерински додатак.

Члан 5.

Средства за финансирање материнског додатка за незапослене мајке обезбеђују се из Буџета Аутономне покрајине Војводине.

Номинални износ материнског додатка утврђује се решењем Покрајинске владе, након усвајања Одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за сваку календарску годину.

Члан 6.

Матерински додатак уплаћује се мајци на њен текући рачун.

Дужина права на матерински додатак одређује се на основу статуса незапослености мајке и не може трајати дуже од 24 месеца непрекидно.

Члан 7.

Захтев за остваривање права на матерински додатак са потребном документацијом подноси се најкасније до навршених шест месеци живота трећег, односно, четвртог детета, општинској, односно, градској управи у којој је пребивалиште подносиоца захтева, изузев за децу трећег, односно, четвртог реда рођења рођену почевши од 1. јула 2018. године, а закључно са 31. децембром 2018. године за коју ће мајке захтев моћи да поднесу најкасније до 30. јуна 2019. године.

Уз захтев за остваривање права на матерински додатак подносе се потребна документација и уверења надлежних органа о испуњености услова из члана 2, 3. и 4. ове одлуке.

Члан 8.

О праву на матерински додатак у првом степену решава општинска, односно, градска управа у којој је пребивалиште подносиоца захтева.

По жалбама на првостепена решења општинске, односно, градске управе у другом степену решава покрајински орган управе надлежан за послове демографије.

Члан 9.

Покрајински секретар надлежан за послове демографије прописаће ближе услове и поступак остваривања права на матерински додатак за незапослене мајке за треће или четврто дете.

Члан 10.

Евиденцију корисника права и контролу трошења наменских средстава из ове Покрајинске скупштинске одлуке врши Покрајински секретаријат надлежан за послове демографије.

Члан 11.

Ова Покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу АП Војводине“, а примењује се од 1. јануара 2019. године.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-21/2018-01

Нови Сад, 20. децембар 2018. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Иштван Пастор, с.р.

Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 16. и 2. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 20/14), члана 10. став 2. Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС“, број: 24/11) и члана 4. Закона о јавним службама („Службени гласник РС“, број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона, 83/05 - испр. др. закона и 83/14 - др. закон), Скупштина Аутономне покрајине Војводине на седници одржаној 20. децембра 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о оснивању Центра за породични смештај и усвојење Суботица

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 60/2018 од 20.12.2018. године, а ступила је на снагу 28.12.2018.

Члан 1.

Оснива се Центар за породични смештај и усвојење Суботица (у даљем тексту: Центар) за територију Севернобачког, Западнобачког, Севернобанатског управног округа ради пружања услуга процене и саветовања будућих хранитеља и усвојитеља, пружања подршке хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима, као и обављања других послова.

Члан 2.

Оснивач Центра је Аутономна покрајина Војводина.

Права оснивача врши Покрајинска влада.

Седиште Покрајинске владе је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Матични број Покрајинске владе је: 08068615.

ПИБ Покрајинске владе је: 103762102.

Члан 3.

Назив Центра јесте: Центар за породични смештај и усвојење Суботица.

Седиште Центра је у Суботици, Јаше Игњатовића број 6.

Члан 4.

Центар у складу са законом који уређује социјалну заштиту, законом који уређује породичне односе и прописима донетим за њихово спровођење:

1. врши припрему, процену и обуку будућих хранитеља и усвојитеља;

2. пружа подршку хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима;

3. извештава центар за социјални рад о раду хранитеља и функционисању породица које пружају услугу породичног смештаја и предлаже мере ради отклањања евентуалних пропуста;

4. обавља друге послове у складу са законом и другим прописом.

Претежна делатност Центра је:

88.99 остала непоменута социјална заштита без смештаја;

Остале делатности Центра су:

58.11 Издавање књига;

58.13 Издавање новина;

58.14 Издавање часописа и сличних периодичних издања;

63.11 Обрада података хостинг и сл.;

72.20 Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама;

70.10 Управљање економским субјектом;

82.30 Организовање састанака и сајмова;

73.12 Медијско представљање;

84.11 Делатност државних органа;

84.12 Уређивање делатности субјеката који пружају здравствену заштиту, услуге у образовању и култури и друге друштвене услуге, осим обавезног социјалног осигурања;

85.59 Остало образовање;

87.90 Остали облици социјалне заштите са смештајем.

Члан 5.

На оснивање, организацију и рад Центра примењују се пропи си о јавним службама, прописи из области социјалне заштите и породичних односа.

Центар послује као установа, у складу с прописима о јавним службама.

Центар има својство правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом одлуком и статутом.

Члан 6.

За оснивање и рад Центра средства се обезбеђују у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Средства за рад Центра у јавној су својини.

Центар може средства за обезбеђивање услуга социјалне заштите прибављати и путем донација, као и уступањем имовине, оснивањем задужбина и фондација, у складу са законом.

У случају престанка рада Центра преостала средства припадају оснивачу.

Члан 7.

Центар почиње с радом даном уписа у судски регистар.

Члан 8.

Органи руковођења, управљања и надзора Центра јесу: директор, управни одбор и надзорни одбор које именује и разрешава Покрајинска влада. Мандат органа руковођења, управљања и надзора Центра је четири године.

Члан 9.

Директора Центра, под условима прописаним законом, именује Покрајинска влада, на основу конкурса, по прибављеном мишљењу управног одбора Центра.

Директор:

1. представља и заступа Центар;

2. организује и руководи радом Центра;

3. стара се о законитости рада Центра;

4. предлаже програм рада;

5. предлаже акте које доноси управни одбор;

6. доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;

7. врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Сагласност на акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места даје Покрајинска влада.

Члан 10.

Управни одбор Центра има пет чланова и чине га два представника оснивача, представник запослених, представник корисника, односно законских заступника корисника и представник удружења чији су циљеви усмерени на заштиту права лица на домском смештају.

Члан 11.

Управни одбор Центра:

1. доноси статут;

2. доноси програм рада;

3. усваја финансијски план;

4. усваја извештај о раду и пословању и годишњи обрачун;

5. одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом;

6. доноси општа акта Центра;

7. доноси пословник о раду;

8. обавља и друге послове утврђене законом, овом одлуком и статутом.

На акте из тачке 1, 2. и 3. овог члана сагласност даје Покрајинска влада.

Центар подноси извештаје о свом раду Покрајинској влади једанпут годишње.

Члан 12.

Надзорни одбор Центра има три члана и чине га два представника оснивача и један представник запослених.

Члан 13.

Надзорни одбор Центра:

1. врши надзор над пословањем и законитошћу рада Центра;

2. прегледа годишњи извештај и годишњи обрачун и утврђује да ли су сачињени у складу са законом;

3. доноси пословник о раду;

4. обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 14.

Директора, управни и надзорни одбор Центра именоваће Покрајинска влада у року од три месеца, од дана ступања на снагу ове одлуке.

Послове директора Центра, до именовања директора Центра, обављаће и вршити његова овлашћења, вршилац дужности директора кога ће Покрајинска влада именовати у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Лице које обавља послове и врши овлашћења директора Центра, предложиће привременом управном одбору програм рада Центра за 2019. годину, у року од два месеца од дана именовања.

Лице из става 2. овог члана у року од два месеца од дана именовања донеће акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Центра.

Члан 15.

До именовања управног и надзорног одбора Центра, функцију органа управљања обављаће привремени управни одбор и привремени надзорни одбор које ће Покрајинска влада именовати у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке. Привремени управни одбор има 5 чланова а привремени надзорни одбор три члана.

Управни одбор из става 1. овог члана донеће статут Центра и друге опште акте потребне за упис у судски регистар и почетак рада Центра у року од два месеца од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 16.

Статутом Центра ближе ће се уредити делатност, управљање, пословање Центра, услови и поступак за именовање и разрешење директора, као и друга питања значајна за рад Центра.

Члан 17.

Сагласност на промену назива, седишта, делатности и на статусне промене Центра даје Покрајинска влада.

Члан 18.

Ова Покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 5-22/2018-01

Нови Сад, 20. децембар 2018. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Иштван Пастор, с.р.

Pásztor István, s.k.

На основу члана 58. Закона о утврђивању надлежности АП Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/2009 и 67/2012 - Одлука Уставног суда РС ИУз 353/09), члана 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број: 37/2014), а у вези с чланом 4. Одлуке о образовању Буџетског фонда за пронаталитетну популациону политику Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број: 25/2018), чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2019. годину ("Службени лист АП Војводине", број: 60/2018) и чланом 11. став 4. Закона о финансијској подршци породици са децом ("Службени гласник РС", број: 113/2017 и 50/2018), Покрајинска влада, на седници одржаној 20. марта 2019. године донела је

Одлуку о додели бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 15/2019 од 20.3.2019. године, а ступила је на снагу 28.3.2019.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се услови и начин доделе бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Право на доделу бесповратних средстава за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања имају породице на територији АП Војводине у којима се почев од 1. јануара 2018. године, па до дана расписивања конкурса - роди треће или четврто дете.

Породицом из става 1. овог члана сматрају се брачне и ванбрачне заједнице с децом, као и једнородитељске породице.

Редослед рођења детета у брачној заједници, ванбрачној заједници као и код једнородитељских породица, утврђује се према броју живорођене деце мајке у моменту подношења пријаве на конкурс.

Члан 3.

Бесповратна средства додељују се из средстава Буџетског фонда за пронаталитетну популациону политику Аутономне покрајине Војводине опредељених за 2019. годину, путем јавног конкурса који расписује Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Покрајински секретаријат).

Укупна средства која се опредељују за намену утврђену чланом 1. ове одлуке за 2019. годину, износе 175.000.000,00 динара.

Члан 4.

Покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: покрајински секретар) решењем образује комисију за преглед пријава с приложеном документацијом, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: комисија).

Комисија броји седам чланова и састоји се од председника комисије и шест чланова, као и заменика председника и заменика чланова комисије.

У састав комисије именују се чланови из реда запослених у Покрајинском секретаријату, као и по један стручњак из области грађевинске, електротехничке и машинске струке. Заменици чланова комисије из области грађевинске, електротехничке и машинске струке, такође морају бити стручњаци из наведених области.

О свом раду комисија доноси пословник.

Покрајински секретар доноси решење о додели бесповратних средстава у року од 15 дана након добијања предлога за доделу средстава од стране комисије. Одлука покрајинског секретара јесте коначна.

Члан 5.

Евиденцију корисника права и контролу утрошка наменских средстава из ове одлуке обавља Покрајински секретаријат.

Члан 6.

Покрајински секретар својим актом прописаће критеријуме и поступак остваривања права на доделу бесповратних средстава субјектима из члана 2. ове одлуке, у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 553-146/2019

Нови Сад, 20. март 2019. године

Председник Покрајинске владе

Игор Мировић, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14) и члана 20. Закона о социјалној заштити ("Службени гласник РС", број 24/2011), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 08. априла 2015. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму унапређења социјалне

заштите у Аутономној покрајини Војводини

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године, а ступила је на снагу 16.4.2015.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука), утврђује се Програм унапређења социјалне заштите у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: Програм), који обухвата мере и активности за подстицај и развој нових и унапређење квалитета постојећих услуга социјалне заштите.

Члан 2.

Програм из члана 1. ове одлуке, чини његов саставни део.

Члан 3.

Поступак и критеријуми доделе средстава за реализацију Програма утврђују се одлуком Покрајинске владе након доношења одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине, за сваку календарску годину.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 5-2/15

Нови Сад, 08. април 2015. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

ПРОГРАМ УНАПРЕЂЕЊА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ

I

Програм унапређења социјалне заштите у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: Програм) обухвата мере и активности за подстицај и развој нових и унапређење квалитета постојећих услуга социјалне заштите.

II

Програм се финансира на основу члана 208. Закона о социјалној заштити ("Службени гласник РС", број 24/2011), из буџета аутономне покрајине.

Обим средстава за реализацију Програма утврђује се Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине и финансијским планом Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију за сваку календарску годину.

III

Област социјалне заштите усмерена је ка побољшању социјалног статуса грађана на личном, породичном и ширем социјалном плану. Социјална заштита треба да јача друштвену кохезију и да негује независност и способност људи да помогну сами себи.

Ефикасан систем социјалне заштите треба да одговори на потребе грађана у новим околностима и да подржава рањиве и маргинализоване појединце и групе којима је неопходна организована помоћ заједнице и државе, као и грађане који нису у стању да учешћем у економској активности обезбеде своју егзистенцију.

Током периода реформских иницијатива и активности у области социјалне заштите, створени су ново знање, искуство и вештине, као потенцијал за ширу примену и преношење на социјалне актере који нису учествовали у њиховом креирању. Усвајањем Стратегије за смањење сиромаштва на седници Владе Републике Србије 16. октобра 2003. године, направљен је битан корак, јер се овај документ великим делом односи на развој ефикасније социјалне заштите. Основни циљ Стратегије за смањење сиромаштва јесте смањење броја сиромашних и развој ефикасније социјалне заштите:

- веће препознавање и утврђивање најсиромашнијих и већа усмереност на радно неспособне чланове друштва;

- развој услуга социјалне заштите које подржавају живот у заједници - дневних боравака за лица са сметњама у развоју, помоћ у кући;

- развој професионалних стандарда, процедура, протокола и норматива;

- побољшање информисања грађана о различитим програмима социјалне заштите;

- повезивање свих актера социјалне заштите на локалном нивоу;

- преиспитивање и унапређивање заштите особа са инвалидитетом.

Обезбеђење квалитетних услуга у социјалној заштити утврђено је Стратегијом развоја социјалне заштите ("Службени гласник РС", број 108/2005), као један од стратешких праваца развоја реформе система социјалне заштите.

Према наведеној стратегији обезбеђење квалитетних услуга подразумева: подстицање развоја разноврсних социјалних услуга у заједници, увођење нових услуга социјалне заштите у оквиру постојећих установа социјалне заштите и пружалаца услуга социјалне заштите, израду стандарда и унапређивање квалитета услуга које се пружају у оквиру установа социјалне заштите и пружалаца услуга социјалне заштите, подржавање и афирмацију породице као најбољег оквира заштите рањивих група и подстицање развоја хранитељства, усвојења, услуга дневних центара, кућне неге и помоћи и других услуга социјалне заштите, дефинисање и повезивање услуга различитих сектора и подсистема на свим нивоима и увођење ефикасног система жалби.

Развој услуга за живот у заједници, побољшање понуде и квалитета успостављених услуга свих облика смештаја корисника и развој услуга неодложних интервенција, утврђени су задаци у оквиру појединачног циља Стратегије - развој услуга територијално и функционално доступних корисницима.

Реализацијом овог појединачног циља Стратегије развоја социјалне заштите, подстицањем нових и развојем постојећих услуга социјалне заштите, омогућиће се адекватно задовољавање потреба и интереса грађана подршком програма који подржавају живот у заједници и обезбеђују неодложну заштиту. Обезбеђењем квалитетних услуга у социјалној заштити омогућиће се подршка за живот у породици и природном окружењу.

Развој мреже услуга и сервиса у локалној заједници допринеће остваривању права грађана на подршку за живот у породици и природном окружењу. Очекивани ефекти развоја услуга које подржавају живот у заједници јесу:

- останак већег броја деце, одраслих и старијих у биолошкој, сродничкој или другој породици;

- смањење броја деце у установама;

- смањење потреба за смештајем у установе одраслих и старијих грађана.

Очекивани ефекти унапређивања понуде и квалитета заштите корисника у свим облицима смештаја јесу:

- квалитетнији живот корисника у складу са стварним потребама;

- адекватно задовољавање потреба пружањем одговарајућих услуга и разноврсних облика подршке;

- рационално коришћење средстава за развој услуга.

Мере и активности за подстицај и развој услуга социјалне заштите у виду неодложних интервенција, ради осигурања безбедности у ситуацијама које угрожавају живот, здравље и развој корисника, употпуњује систем социјалне заштите.

IV

Развијеност и територијална доступност услуга социјалне заштите у локалним заједницама, намењених различитим корисничким групама, питања су од значаја за доношење Програма.

Како би се стекао увид у актуелни степен развијености и географску заступљеност услуга социјалне заштите на локалном нивоу, као и врсту услуга и њихове пружаоце, прикупљени су подаци од четрдесет једног центра за социјални рад на територији Аутономне покрајине Војводине. Истовремено прикупљени подаци о постојећим услугама пружају увид у недостајуће услуге социјалне заштите и идентификују средине у којима треба развијати локалне услуге.

Укупан број услуга социјалне заштите, које се пружају у 45 јединица локалне самоуправе на територији Аутономне покрајине Војводине јесте 150.

Обрадом прикупљених података о заступљености услуга социјалне заштите у јединицама локалне самоуправе, резултати показују да се на територији Аутономне покрајине Војводине организује укупно 18 различитих локалних услуга социјалне заштите:

становање уз подршку за младе који се осамостаљују; дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју; становање уз подршку за особе са инвалидитетом; предах услуга; помоћ у кући за децу са сметњама у развоју; персонални асистент; лични пратилац детета; дневни боравак за одрасле и старије са сметњама у развоју; дневни боравак за децу и младе с поремећајем у друштвеном понашању; прихватилишта и прихватне станице; помоћ у кући; клуб за старе и пензионере; сигурна кућа - прихватилиште за жене и децу жртве породичног насиља; саветовалиште за брак и породицу; СОС телефон за жртве породичног насиља; СОС телефон за жртве трговином људима; свратиште; социјално становање у заштићеним условима.

Услуге намењене деци и младима у различитом броју организују се у 32 јединице локалне самоуправе, а услуге намењене одраслим и старијим лицима организују се у 38 јединица локалне самоуправе. Услуге подршке породици организују се у свега 17 локалних заједница.

Обрадом података уочава се значајно већа заступљеност услуга социјалне заштите у градовима, док се у 20 локалних самоуправа организују свега једна до две услуге.

Међу услугама социјалне заштите које се реализују на локалном нивоу, највише су заступљене услуге помоћи у кући и услуге дневног боравка, а потом следе услуге саветовалишта за брак и породицу.

Када је реч о услугама намењеним деци и младима, најчешће је организована услуга Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју, која се пружа у 23 јединице локалне самоуправе.

Међу услугама намењеним одраслима и старијима, најзаступљенија је услуга Помоћ у кући, која се организује у 36 општина.

Највећи број услуга пружају центри за социјални рад, а услуге намењене одраслим и старијим особама у значајном броју пружају геронтолошки центри и домови за смештај одраслих и старих.

Значајни пружаоци услуга намењених деци и младима са сметњама у развоју јесу школе за основно и средње образовање деце са сметњама у развоју, установе за смештај деце и младих и центри за социјални рад. Удружења грађана која су значајни пружаоци услуга деци и младима са сметњама у развоју мање су заступљена као пружаоци услуга другим корисничким групама.

V

Програмом се обезбеђује доступност, разноврсност и квалитет услуга социјалне заштите, развој мреже услуга социјалне заштите и процес деинституционализације у Аутономној покрајини Војводини.

Спровођењем Програма обезбедиће се развој нових и унапређење квалитета постојећих услуга и то:

- дневне услуге у заједници, као што су дневни боравак, помоћ у кући и свратиште, а које обухватају активности које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу;

- услуге подршке за самосталан живот, као што су становање уз подршку, персонална асистенција, а које се пружају појединцу да би се његове могућности за задовољење основних потреба изједначиле с могућностима осталих чланова друштва, да би му се побољшао квалитет живота и да би могао да води активан и самосталан живот у друштву;

- саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге - интензивне услуге подршке породици која је у кризи; саветовање и подршка родитеља, хранитеља и усвојитеља; подршка породици која се стара о свом детету или одраслом члану породице са сметњама у развоју; саветовање и подршка у случајевима насиља; породична терапија; медијација; СОС телефони и друге саветодавно-терапијске услуге;

- услуге смештаја подизањем и стандардизацијом квалитета услуга које се пружају корисницима на смештају.

- Наведеним услугама социјалне заштите задовољавају се специфичне потребе корисника:

- деце и младих: без родитељског старања или у ризику од губитка родитељског старања; са сметњама у развоју; у сукобу с родитељима, старатељем и заједницом; жртве злостављања и занемаривања, насиља и експлоатације и жртве трговине људима;

- одраслих и старијих чији су благостање, безбедност и продуктиван живот у друштву угрожени ризицима услед старости, инвалидитета, болести, породичних и других животних околности.

Реализација Програма вршиће се на основу партнерства Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију, установа социјалне заштите и пружалаца услуга -

удружења грађана са територије Аутономне покрајине Војводине.

VI

Средства за реализацију Програма, планирају се Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине и финансијским планом Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију и користиће се за финансирање, односно суфинансирање постојећих и нових услуга социјалне заштите, програма подршке, мера и активности установа социјалне заштите и пружалаца услуга социјалне заштите - удружења грађана чије је седиште на територији Аутономне покрајине Војводине.

Средства се додељују путем јавног конкурса који расписује Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију.

Поступак, ближа мерила и критеријуми за доделу средстава из буџета Аутономне покрајине Војводине за реализацију Програма утврђује Покрајинска влада одлуком.

VII

Услови и начин коришћења средстава за реализацију Програма утврђују се уговором који корисници средстава додељених по јавном конкурсу закључују с Покрајинским секретаријатом за здравство, социјалну политику и демографију.

Исплату средстава за реализацију Програма вршиће Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију, у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.

На основу члана 64. став 1. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број: 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), члана 58. Закона о утврђивању надлежности АП Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - одлука УС), члана 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), а у вези са чланом 11. став 4. Закона о финансијској подршци породици са децом ("Сл. гласник РС", број: 113/2017) и Одлуке о доношењу Програма демографског развоја Аутономне покрајине Војводине са мерама за његово спровођење ("Службени лист АПВ", број: 3/05), Покрајинска влада, на седници одржаној 23. маја 2018. године, д о н е л а је

Одлуку о образовању Буџетског фонда за пронаталитетну популациону политику Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2018 од 23.5.2018. године, а ступила је на снагу 31.5.2018.

Члан 1.

Образује се Буџетски фонд за пронаталитетну популациону политику Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Пронаталитетни фонд), за средства намењена за подстицање и унапређење пронаталитетне популационе политике на територији Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Пронаталитетни фонд се отвара као евиденциони рачун у оквиру главне књиге трезора, у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 3.

Средства за финансирање Пронаталитетног фонда обезбеђују се из:

1. буџета Аутономне покрајине Војводине,
2. донација,
3. фондова Европске уније и
4. других извора у складу са законом.

Члан 4.

Средства Пронаталитетног фонда користе се за спровођење мера утврђених Програмом демографског развоја АП Војводине, као и за креирање и спровођење других пронаталитетних мера у складу са законом.

Члан 5.

Пронаталитетни фонд се образује на неодређено време.

У случају престанка рада Пронаталитетног фонда, права, обавезе и архиву Пронаталитетног фонда преузима Секретаријат.

Члан 6.

Пронаталитетним фондом управља Секретаријат, који обавља стручне и административне послове за Пронаталитетни фонд.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-4330/2018

Нови Сад, 23. мај 2018. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић, с.р.

На основу члана 31. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. децембра 2014. године, донела је

Одлуку о Програму за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима и других облика родно заснованог насиља у АП Војводини за период од 2015. до 2020. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2014 од 23.12.2014. године, а ступила је на снагу 31.12.2014.

Члан 1.

Доноси се Програм за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима и других облика родно заснованог насиља у АП Војводини за период од 2015. до 2020. године. (у даљем тексту: Програм), који чини саставни део ове одлуке.

Члан 2.

Покрајинска влада доноће Акциони план за спровођење Програма.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине"

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 9-5/14

Нови Сад, 23. децембар 2014. година

Председник

Скупштине АП Војводине,

~~**Иштван Пастор**~~, ~~с.р.~~
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 30. став 1. тачка 10. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 10. став 2. Закона о социјалној заштити ("Службени гласник РС", број 24/11) и чланом 4. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број: 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 19. фебруара 2014. године, донела је

Одлуку о оснивању Центра за породични смештај и усвојење Нови Сад

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2014 од 19.2.2014. године, а ступила је на снагу 27.2.2014.

Члан 1.

Оснива се Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад (у даљем тексту: Центар) за територију Јужнобачког, Сремског и Средњобанатског управног округа, ради пружања услуга процене и саветовања будућих хранитеља и усвојитеља, пружања подршке хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима, као и обављања других послова.

Оснивач Центра је Влада Аутономне Покрајине Војводине, са седиштем у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16 (у даљем тексту:Покрајинска влада).

Члан 2.

Назив Центра јесте:Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад.

Седиште Центра је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Члан 3.

Центар у складу са законом који уређује социјалну заштиту, законом који уређује породичне односе и прописима донетим за њихово спровођење:

врши припрему, процену и обуку будућих хранитеља и усвојитеља;

пружа подршку хранитељима, односно породицама које пружају услугу породичног смештаја и усвојитељима;

извештава Центар за социјални рад о раду хранитеља и функционисању породица које пружају услугу породичног смештаја и предлаже мере ради отклањања евентуалних пропуста;

обавља друге послове у складу са законом и другим прописом.

Претежна делатност Центра је:

88.99 остала непоменута социјална заштита без смештаја.

Остале делатности Центра су:

58.11 Издавање књига;

58.13 Издавање новина;

58.14 Издавање часописа и сличних периодичних издања;

63.11 Обрада података хостинг и сл.;

72.20 Истраживање и развој у друштвеним и хуманистичким наукама;

70.10 Управљање економским субјектом;

82.30 Организовање састанака и сајмова;

73.12 Медијско представљање;

84.11 Делатност државних органа;

84.12 Уређивање делатности субјеката који пружају здравствену заштиту, услуге у образовању и култури и друге друштвене услуге, осим обавезног социјалног осигурања;

85.59 Остало образовање;

87.90 Остали облици социјалне заштите са смештајем.

Члан 4.

На оснивање, организацију и рад Центра примењују се прописи о јавним службама, прописи из области социјалне заштите и породичних односа.

Центар послује као установа, у складу с прописима о јавним службама.

Центар има својство правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом одлуком и статутом.

Члан 5.

За оснивање и рад Центра средства се обезбеђују у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Средства за рад Центра у јавној су својини.

Центар може средства за обезбеђивање услуга социјалне заштите прибављати и путем донација, као и уступањем имовине, оснивањем задужбина и фондација, у складу са законом.

У случају престанка рада Центра, преостала средства припадају оснивачу.

Члан 6.

Центар почиње с радом даном уписа у судски регистар.

Члан 7.

Органи руковођења, управљања и надзора Центра јесу: директор, управни одбор и надзорни одбор које именује и разрешава Покрајинска влада. Мандат органа руковођења, управљања и надзора Центра је четири године.

Члан 8.

Директора Центра, под условима прописаним законом, именује Покрајинска влада, на основу конкурса, по прибављеном мишљењу управног одбора Центра.

Директор:

представља и заступа Центар;

организује и руководи радом Центра;

стара се о законитости рада Центра;

предлаже програм рада;

предлаже акте које доноси управни одбор;

доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;

врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Сагласност на акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места даје Покрајинска влада.

Члан 9.

Управни одбор Центра има пет чланова и чине га два представника оснивача, представник запослених, представник корисника, односно законских заступника корисника и представник удружења чији су циљеви усмерени на заштиту права лица на домском смештају.

Члан 10.

Управни одбор Центра:

доноси статут;

доноси програм рада;

усваја финансијски план;

усваја извештај о раду и пословању и годишњи обрачун;

одлучује о коришћењу средстава, у складу са законом;

доноси општа акта Центра;

доноси пословник о раду;

обавља и друге послове утврђене законом, овом одлуком и статутом.

На акте из тачке 1, 2. и 3. овог члана, сагласност даје Покрајинска влада.

Центар подноси извештаје о свом раду Покрајинској влади једанпут годишње.

Члан 11.

Надзорни одбор Центра има три члана и чине га два представника оснивача и један представник запослених.

Члан 12.

Надзорни одбор Центра:

врши надзор над пословањем и законитошћу рада Центра;

прегледа годишњи извештај и годишњи обрачун и утврђује да ли су сачињени у складу са законом;

доноси пословник о раду;

обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 13.

Директора, управни и надзорни одбор Центра именоваће Покрајинска влада, у року од три месеца, од дана оснивања Центра.

Послове директора Центра, до именовања директора Центра обављаће и вршити његова овлашћења вршилац дужности директора Ивана Копривица, дипломирана психолошкиња, мастер пословне психологије из Новог Сада.

Лице које обавља послове и врши овлашћења директора Центра, предложиће привременом управном одбору програм рада Центра за 2014. годину, у року од два месеца од дана именовања.

Лице из става 2. овог члана, у року од два месеца од дана именовања, донеће акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Центра.

Члан 14.

До именовања управног одбора, функцију органа управљања обављаће привремени управни одбор.

Привремени управни одбор Центра ће у року од два месеца од дана именовања:

донети статут Центра и друга акта неопходна за упис Центра у судски регистар;

донети програм рада Центра за 2014. годину;

донети финансијски план за 2014. годину;

обављати и друге послове из надлежности управног одбора, у складу са законом.

Члан 15.

За чланове привременог управног одбора Центра, именују се:

- за председника:

1. Маријана Пујин, дипл. правница из Новог Сада;

- за чланове:

2. Тамара Џабасан, дипл. психолошкиња из Новог Сада;

3. Рада Митровић, дипл. социолошкиња из Новог Сада;

4. Беа Шарчевић, мастер социјалне политике из Суботице;

5. Јелена Шикман, дипл. стручњакиња из интердисциплинарних области Европске студије мастер из Новог Сада.

Члан 16.

За чланове привременог надзорног одбора Центра, именују се:

- за председника:

1. Анкица Достанић, дипл. професорка социологије из Зрењанина;

- за чланове:

2. Марко Векић, дипл. правник мастер из Новог Сада;

3. Јелена Јан, културолошкиња из Новог Сада.

Члан 17.

Статутом Центра ближе ће се уредити делатност, управљање, пословање Центра, услови и поступак за именовање и разрешење директора, као и друга питања значајна за рад Центра.

Члан 18.

Сагласност на промену назива, седишта, делатности и на статусне промене Центра даје Покрајинска влада.

Члан 19.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-40/2014

Нови Сад, 19. фебруар 2014. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу члана 30. тачка 6. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 2. став 1. Одлуке о доношењу програма демографског развоја Аутономне Покрајине Војводине са мерама за његово спровођење ("Службени лист АПВ", број 3/05) и у вези са чланом 58. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - одлука Уставног суда Републике Србије), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 13. фебруара 2013. године, д о н е л а је

Одлуку о остваривању новчане помоћи породици у којој се роди треће дете

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2013 од 14.2.2013. године, ступила је на снагу 22.1.2013, а примењује се од 1.1.2013.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се виши степен заштите породице у виду новчане помоћи породици у којој се роди треће дете (у даљем тексту: новчана помоћ породици за треће дете), као и услови и начин остваривања ове новчане помоћи.

Члан 2.

Новчану помоћ породици за треће дете остварује мајка која на дан 01.01.2013. године и касније роди треће дете под условом да у тренутку рођења трећег детета има пребивалиште најмање годину дана на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Право из става 1. овог члана остварује мајка која непосредно брине о детету за које је поднела захтев, чија деца претходног реда рођења нису смештена у хранитељску породицу или дата на усвојење и која није лишена родитељског права у односу на децу претходног реда рођења.

Новчану помоћ под истим условима као и мајка може да оствари и отац трећег детета, с тим што се редослед рођења трећег детета за које отац подноси захтев за остваривање новчане

помоћи породици за треће дете утврђује према мајци.

Члан 3.

1. Редослед рођења деце утврђује се према броју живе деце мајке у моменту подношења захтева за остваривање права на новчану помоћ породици за треће дете.

2. У случају када се у првом порођају родило троје или више деце, трећим дететом се сматра треће и свако наредно дете рођено у том порођају.

3. У случају када се у другом порођају роди troје или више деце, трећим дететом се сматра треће дете према редоследу рођења и свако наредно дете рођења у том порођају.

4. У случају када мајка која има двоје деце у следећем порођају роди двоје или више деце, сва деца рођена у том порођају сматрају се трећим дететом.

У случају из става 2, 3. и 4. овог члана, исплата новчане помоћи извршиће се за свако рођено дете у том порођају, у износу утврђеном за треће дете.

Члан 4.

Захтев за остваривање новчане помоћи породици за треће дете са потребном документацијом подноси се најкасније до навршене прве године живота детета, општинској, односно градској управи у којој је пребивалиште подносиоца захтева.

Уз захтев за остваривање права на новчану помоћ породици за треће дете, подноси се потребна документација и уверење надлежног органа старатељства о испуњености услова из члана 2.

Члан 5.

Решавање о новчаној помоћи породици за треће дете у првом степену поверава се општинској, односно градској управи у којој је пребивалиште подносиоца захтева.

О новчаној помоћи породици за треће дете општинска, односно градска управа решава на основу поднетог захтева.

Члан 6.

По жалбама на првостепена решења општинске, односно градске управе о новчаној помоћи породици за треће дете у другом степену, решава покрајински орган управе надлежан за послове друштвене бриге о деци.

Члан 7.

Поступак за остваривање новчане помоћи из ове одлуке води се по одредбама Закона о општем управном поступку.

Члан 8.

Новчана помоћ породици за треће дете исплаћује се мајци, односно оцу који је остварио то право путем текућег рачуна.

Новчана помоћ породици за треће дете исплаћује се у 24 једнаке месечне рате, од 01.01.2013. године.

Члан 9.

Средства за финансирање новчане помоћи породици за треће дете обезбеђују се из буџета Аутономне Покрајине Војводине.

Номинални износ новчане помоћи породици за треће дете утврђује се за сваку годину решењем Владе Аутономне Покрајине Војводине, након усвајања Одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине, за сваку календарску годину.

Члан 10.

Старешина покрајинског органа управе надлежан за послове друштвене бриге о деци, прописаће ближе услове и начин остваривања новчане помоћи породици за треће дете.

Члан 11.

Надзор над применом ове одлуке, врши покрајински орган управе надлежан за послове друштвене бриге о деци.

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", а примењује се од 01.01.2013. године.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 553-106/2013

Нови Сад, 13. фебруар 2013. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу чл. 35. и 36. става 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), а у вези са чланом 58. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС РС ИУз 353/09), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. јула 2018. године, д о н е л а је

Одлуку о изменама и допуни Одлуке о

остваривању новчане помоћи породици у којој се роди треће дете

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 35/2018 од 18.7.2018. године, ступила је на снагу 19.7.2018, а примењује се од 1.7.2018. до 31.12.2020.

Члан 1.

У Одлуци о остваривању новчане помоћи породици у којој се роди треће дете ("Службени лист АПВ", број 4/13), члан 2. став 1. мења се и гласи:

"Новчану помоћ породици за треће дете остварује мајка која је у периоду од 1. јануара 2013. године, а закључно са даном 24. децембром 2017. године, родила треће дете, под условом да у тренутку рођења трећег детета има пребивалиште најмање годину дана на територији Аутономне покрајине Војводине".

Члан 2.

У члану 4. став 1. мења се и гласи:

"Захтев за остваривање новчане помоћи породици за треће дете са потребном документацијом, за децу трећег реда рођења рођену закључно са даном 24. децембром 2017. године, подноси се најкасније до навршене прве године живота детета, општинској, односно, градској управи у којој је пребивалиште подносиоца захтева."

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

"Сви корисници права који поднесу захтев за остваривање новчане помоћи породици за треће дете, за децу трећег реда рођења рођену након дана 24. децембра 2017. године, закључно са даном 30. јун 2018. године, наставиће са остваривањем својих права у складу са одредбама закона којим се уређује финансијска подршка породици са децом."

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 3.

Члан 8. мења се и гласи:

"Новчана помоћ породици за треће дете исплаћује се мајци, односно оцу који је остварио то право путем текућег рачуна.

Новчана помоћ породици за треће дете исплаћује се у 24 месечне рате, од 1. јануара 2013. године.

Новчана помоћ породици за треће дете биће исплаћивана најдуже до 31. децембра 2020. године. за децу рођену закључно са даном 24. децембар 2017. године."

Члан 4.

После члана 9. додаје се члан 9а. који гласи:

"9а

Поступци по захтевима за остваривање новчане помоћи породици за треће дете, за децу трећег реда рођења рођену до 24. децембра 2017. године, окончаће се по одредбама ове одлуке".

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине", а примењује се од 1. јула 2018. године, до 31. децембра 2020. године.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 553-253/2018

Нови Сад, 18. јул 2018. године

Председник

Покрајинске владе

Игор Мировић, с.р.

На основу члана 21. тачка 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 12. децембра 2006. године, донела је

Одлуку о оснивању Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2006 од 13.12.2006. године.

Члан 1.

Ради пружања помоћи и обезбеђењу трајног збрињавања лица која имају у складу са законом статус избеглих, прогнаних и расељених лица са боравиштем, односно пребивалиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине, оснива се Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним, и расељеним лицима (у даљем тексту: Фонд).

Члан 2.

Фонд је правно лице.

Назив Фонда је: "Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима".

Седиште Фонда је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 3.

Фонд, на принципима слободе и једнаког значаја повратка и локалне интеграције за решавање проблема лица која имају у складу са законом статус избеглих, прогнаних и расељених лица са боравиштем, односно пребивалиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: корисници Фонда):

1. Пружа помоћ усмерену на стамбено збрињавање корисника Фонда смештених у колективним центрима и подстанарском односу,

2. Пружа помоћ за одрживи повратак корисника Фонда у место претходног пребивалишта,

3. Предлаже надлежним органима мере усмерене на трајну и одрживу интеграцију и повратак корисника Фонда,

4. Предлаже и подржава реализацију програма запошљавања корисника Фонда,

5. Покреће и подржава иницијативе, активности и мере усмерене на пружање помоћи посебно угроженим групама корисника Фонда (лица са инвалидитетом, социјално угрожених лица и др.),

6. Иницира и подржава активности усмерене на обезбеђење информисаности корисника Фонда, посебно о питањима повратка, интеграције и остваривања статусних права,

7. Предлаже и подржава научну, културну и просветну сарадњу у повратничким срединама.

Члан 4.

Помоћ из члана 3. ове Одлуке могу да остваре корисници Фонда који имају боравиште односно пребивалиште на територији Аутономне Покрајине Војводине на дан ступања на снагу ове Одлуке.

Ближи услови за пружање помоћи из члана 3. ове Одлуке биће утврђени посебним актом.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Фонда обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 6.

Извори финансирања послова и рада Фонда су:

- средства обезбеђена у буџету Аутономне Покрајине Војводине,
- средства прикупљена од донација, прилога и помоћи домаћих и страних физичких и правних лица, и
- остала средства, у складу са законом.

Члан 7.

Средства из члана 6. ове Одлуке користе се у складу са законом, овом Одлуком, Статутом Фонда, Програмом рада и Финансијским планом Фонда.

Члан 8.

Органи Фонда су: управни одбор, директор и надзорни одбор.

Члан 9.

Управни одбор Фонда има председника и четири члана које именује и разрешава Извршно веће Аутономне

Покрајине Војводине на период од четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 10.

Управни одбор Фонда:

- доноси Статут Фонда,
- доноси Програм рада,
- усваја Финансијски план,
- усваја извештај о раду и пословању,
- усваја завршни рачун,
- доноси посебне акте утврђене овом Одлуком и Статутом Фонда,
- одлучује о коришћењу средства Фонда, и
- обавља и друге послове утврђене законом, овом Одлуком и Статутом Фонда.

Члан 11.

Надзорни одбор Фонда има три члана које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине на период од четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 12.

Надзорни одбор Фонда:

- врши надзор над пословањем Фонда,
- обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 13.

Директора Фонда именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине на период од четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 14.

Директор Фонда:

- заступа Фонд,
- организује и руководи радом Фонда,
- извршава одлуке управног одбора Фонда, и
- врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 15.

Статутом Фонда уредиће се организација и начин рада Фонда, услови за именовање и разрешење директора и друга питања од значаја за рад и пословање Фонда.

Члан 16.

Сагласност на промену назива, седишта, делатности, на статусне промене и завршни рачун Фонда даје Скупштина Аутономне Покрајине Војводине.

На Статут Фонда, Годишњи програм рада и Финансијски план Фонда сагласност даје Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 17.

Помоћ за стамбено збрињавање корисника Фонда у колективним центрима и у подстанарском односу из члана 3. став 1. тачка 1. ове Одлуке пружа се:

- откупом сеоских кућа са окућницом и обезбеђењем средстава за њихову неопходну адаптацију,
- набавком грађевинског материјала као помоћ започетој изградњи стамбених објеката у власништву корисника Фонда, и
- обезбеђењем средстава за побољшање услова становања у стамбеним објектима у власништву корисника Фонда.

При откупу сеоских кућа са окућницом и обезбеђењу средстава за њихову неопходну адаптацију из става 1. овог члана мора се поштовати уставна одредба о забрани вештачког мењања националног састава становништва.

Члан 18.

Помоћ за одрживи повратак корисника Фонда из члана 3. став 1. тачка 2. ове Одлуке пружа се обезбеђењем корисницима Фонда пакета за повратнике чији садржај чини најнеопходније пољопривредне алатке и покућство.

Члан 19.

Помоћ из члана 17. и 18. ове Одлуке обезбеђује се на основу јавног позива у складу са Програмом рада Фонда и ближим условима из члана 4. став 2. ове Одлуке.

Члан 20.

Фонд ће пружати поједине врсте помоћи утврђене овом Одлуком и лицима која су пре ступања на снагу ове Одлуке имала статус избеглог или прогнаног лица са пребивалиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине а која су се вратила у земљу порекла.

Услови под којим ће се остваривати помоћ из става 1. овог члана биће утврђени посебним актом.

Члан 21.

Извештај о раду и пословању Фонд подноси два пута годишње Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине, а Скупштини Аутономне Покрајине Војводине једном годишње.

Члан 22.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће Управни одбор и Надзорни одбор Фонда у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће вршиоца дужности директора Фонда у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 23.

Управни одбор Фонда ће донети Статут Фонда у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 24.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 025-7/2006

Нови Сад, 12. децембар 2006. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

На основу члана 16. став 1, као и чл. 25. алинеја петнаеста и 31. алинеја друга Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), а у вези с чланом 3. став 1. и с чланом 5. ст. 2. и 3. Закона о избеглицама ("Службени гласник РС", број 18/92, "Службени лист СРЈ", број 42/02 - одлука СУС и "Службени гласник РС", број 30/10), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 17. децембра 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 66/2020 од 17.12.2020. године, а ступила је на снагу 25.12.2020

.

Члан 1.

Назив Одлуке о оснивању Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима ("Службени лист Аутономне покрајине Војводине", број 19/2006) мења се и гласи "Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Фонда за избегла, расељена лица и за сарадњу са Србима у региону".

Члан 2.

Члан 1. мења се и гласи:

"Члан 1.

Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, основан Одлуком о оснивању Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима ("Службени лист АПВ", број 19/06), наставља с радом под називом Фонд за избегла, расељена лица и за сарадњу са Србима у региону (у даљем тексту: Фонд).

Фонд се бави пружањем помоћи избеглим и расељеним лицима, као и остваривањем сарадње у региону.

Овом одлуком уређују се положај, начин финансирања, делатност, управљање и друга питања од значаја за рад Фонда."

Члан 3.

После члана 1. додаје се нови члан 1а који гласи:

"Члан 1а

Следе објашњења у вези с појединим појмовима употребљеним у овој одлуци.

Под изразом "избегла лица" подразумевају се лица која су - услед догађаја од 1991. до 1998. године и њихових последица - избегла или прогнана из бивших југословенских република на територију Републике Србије, а не могу или због страха од прогона односно дискриминације не желе да се врате на територију с које су избегла, а имају пребивалиште односно боравиште на територији Аутономне покрајине Војводине и која у складу са законом имају или су имала статус избеглог односно прогнаног лица.

Под изразом "расељена лица" подразумевају се лица која су интерно расељена с територије Косова и Метохије, а која имају боравиште на територији Аутономне покрајине Војводине и која у складу са законом имају статус интерно расељеног лица.

Под изразом "Срби у региону" подразумевају се припадници српског народа који живе у Републици Словенији, Републици Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори, Републици Северној Македонији, Румунији, Републици Албанији и Републици Мађарској.

Под изразом "корисник" подразумевају се избегла и расељена лица, Срби у региону, институције, организације, удружења и фондације Срба у региону и одговарајуће територијалне заједнице и јединице локалне самоуправе других држава у којима живе Срби.

Под изразом "сарадња у региону" подразумева се сарадња с корисницима."

Члан 4.

Члан 2. мења се и гласи:

"Члан 2.

Фонд има својство правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним овом одлуком.

Назив Фонда јесте: "Фонд за избегла, расељена лица и за сарадњу са Србима у региону".

Седиште Фонда је у Новом Саду, на Булевару Михајла Пупина 25."

Члан 5.

Члан 3. мења се и гласи:

"Члан 3.

У складу са законом и овом одлуком, Фонд:

1. предлаже, организује и подржава културну, просветну, научну и спортску сарадњу Аутономне покрајине Војводине са Србима у региону;

2. иницира и подржава активности које су усмерене на чување и неговање српског језика и ћириличког писма, као и чување и неговање српског културног, етничког и верског идентитета;

3. реализује активности које су усмерене на привредно повезивање, сарадњу и јачање веза Аутономне покрајине Војводине са Србима у региону;

4. иницира и подржава активности опремања и унапређивања капацитета организација, институција, фондација и локалних заједница Срба у региону;

5. подржава активности у вези са информисањем корисника и јавности о питањима значајним за кориснике и за друштвену заједницу у целини;

6. пружа помоћ у погледу стамбеног збрињавања избеглих и расељених лица;

7. пружа помоћ за одрживи повратак избеглих и расељених лица;

8. предлаже надлежним органима мере усмерене на трајну и одрживу интеграцију и повратак избеглих и расељених лица;

9. предлаже и подржава реализацију програма запошљавања и економског оснаживања избеглих и расељених лица;

10. покреће и подржава иницијативе, активности и мере усмерене на пружање помоћи посебно угроженим групама корисника (нпр. лица са инвалидитетом, социјално угрожена лица, млади);

11. иницира и подржава различите програме међурегионалне сарадње с корисницима."

Члан 6.

Члан 4. се брише.

Члан 7.

Члан 6. мења се и гласи:

"Члан 6.

Средства за рад Фонда обезбеђују се из:

1. буџета Републике Србије и буџета Аутономне покрајине Војводине;

2. донација, прилога и помоћи домаћих и страних физичких и правних лица;

3. других извора - у складу са законом.

Члан 8.

У члану 9, 11, 13 и 16. став 2. речи: "Извршно веће Аутономне покрајине Војводине" у одређеном падежу, замењује се речима: "Покрајинска влада" у одговарајућем падежу.

Члан 9.

Члан 14. мења се и гласи:

"Члан 14.

Директор Фонда:

- представља и заступа Фонд;
- организује и руководи радом Фонда;
- предлаже акте које доноси управни одбор;
- извршава одлуке управног одбора Фонда;
- доноси акт о организацији и систематизацији радних места;
- врши и друге послове утврђене законом и статутом Фонда."

Члан 10.

У члану 16. став 1. бришу се речи "и завршни рачун", а у ставу 2. после речи "годишњи програм рада" ставља се зарез и додају се речи "завршни рачун".

Члан 11.

Члан 17. мења се и гласи:

"Члан 17.

Конкретне мере, облици и ближи услови за пружање помоћи и остваривање сарадње, у складу са овом одлуком, биће утврђени посебним актима Фонда."

Члан 12.

Чланови 18, 19. и 20. се бришу.

Члан 13.

Покрајинска влада именоваће управни одбор, надзорни одбор и директора Фонда у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 14.

Управни одбор Фонда ће усагласити Статут Фонда и друга општа акта са овом одлуком у року од 30 дана од дана њеног ступања.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 025-6/2020-01

Нови Сад, 17. децембар 2020. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Александра Малетић, с.р.

На основу члана 21. став 1. тачка 2. и тачка 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. маја 2006. године донела је

Одлуку о оснивању Канцеларије за инклузију Рома

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2006 од 31.5.2006. године.

Члан 1.

У циљу унапређења положаја Рома у области образовања, запошљавања, здравства, становања, људских и других права, као и стварања услова за укључивање Рома у све сфере друштвеног, јавног и политичког живота у Аутономној Покрајини Војводини (у даљем тексту: Покрајина), оснива се Канцеларија за инклузију Рома (у даљем тексту: Канцеларија).

Оснивач Канцеларије је Аутономна Покрајина Војводина.

Средства за оснивање канцеларије обезбеђују се у буџету Покрајине.

Члан 2.

Канцеларија има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом одлуком и статутом.

Канцеларија послује као установа, у складу са Законом о јавним службама.

Члан 3.

Канцеларија послује под називом: "Канцеларија за инклузију Рома", Нови Сад.

Седиште Канцеларије је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 25.

Члан 4.

Канцеларија за своје обавезе одговара целокупном својом имовином (потпуна одговорност).

Члан 5.

Средства за рад Канцеларије обезбеђују се из:

1) буџета Аутономне Покрајине Војводине;

2) накнада (средстава) од корисника услуга и других прихода које оствари обављањем послова из своје делатности;

3) донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица;

4) других извора, у складу са законом.

У случају престанка рада Канцеларије, преостала средства припадају оснивачу.

Члан 6.

Делатност Канцеларије обухвата:

- бављење имплементацијом, надзирањем и применом Стратегије за интеграцију Рома и реализацијом акционих планова на територији Покрајине;

- координацију различитих пројеката за интеграцију Рома у којима би учествовали поједини ресорни Покрајински секретаријати;

- остваривање координације са Националним саветом ромске националне мањине, Саветом за интеграцију Рома у Покрајини и са одговарајућим организацијама и органима на међународном нивоу;

- подстицање и унапређење женских и људских права Рома и Ромкиња на територији Покрајине;
- праћење остваривања процеса интеграције Рома у Покрајини;
- обављање стручних и административно-техничких послова везаних за реализацију одређених пројеката и праћење њихове имплементације;
- припремање аналитичке документације за планирање и програмирање активности у вези са интеграцијом Рома у Покрајини;
- остваривање сарадње и консултација са владиним и невладиним организацијама и органима у области интеграције Рома и унапређења њиховог положаја;
- реализацију пројеката који су засновани на циљевима дефинисаним у Стратегији за интеграцију Рома и акционим плановима;
- координирање примене и остваривања домаћих и међународних програма за интеграцију и унапређење положаја Рома;
- организовање семинара, саветовања, округлих столова о питањима везаним за активности интеграције Рома;
- информационо-документациону делатност и вођење евиденција у погледу интеграције Рома на територији Покрајине;
- праћење и прикупљање информација у вези са мерама које се у СЦГ и другим земљама предузимају у циљу унапређења стручног рада у погледу интеграције Рома;
- оспособљавање и усавршавање стручњака у области интеграције Рома.

22100 - издавање књига, брошура и других публикација

22130 - издавање часописа и сличних периодичних издања

22150 - остала издавачка делатност

72200 - пружање савета и израда компјутерских програма

72300 - обрада података

72400 - изградња база података

74140 - консалтинг и менаџмент послови

74402 - остале услуге рекламе и пропаганде

74840 - остале пословне активности на другом месту непоменуте.

Канцеларија може у складу са статутом обављати и друге делатности уз сагласност Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 7.

Канцеларија је дужна да активно учествује у спровођењу политике надлежних органа Покрајине.

Покрајина преко својих органа врши надзор и остварује права у погледу обављања делатности због којих је Канцеларија основана у складу са законом, актима Покрајине и статутом Канцеларије.

Члан 8.

Органи Канцеларије су: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Директора, председника и чланове управног, председника и чланове надзорног одбора, именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Мандат директора, председника и чланова управног одбора, председника и чланова надзорног одбора, траје четири године са могућношћу поновног избора.

Члан 9.

До именовања директора Канцеларије, послове и овлашћења директора обављаће вршилац дужности директора Татјана Перић.

Члан 10.

За директора Канцеларије може бити именовано лице које има најмање високо образовање и најмање три године радног искуства у области људских и мањинских права.

Члан 11.

Директор:

1) представља и заступа Канцеларију;

2) организује и руководи радом Канцеларије;

3) извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;

4) стара се о законитости рада Канцеларије;

5) предлаже програм рада;

6) предлаже акте које доноси управни одбор;

7) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, на који даје сагласност Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине;

8) врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 12.

Ближи услови за именовање и разрешење директора, чланова управног и надзорног одбора биће уређени статутом Канцеларије.

Члан 13.

Управни одбор Канцеларије има председника и 6 чланова, од којих Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине два члана именује из реда

запослених у Канцеларији, а осталих пет из реда стручњака из области запошљавања, здравства, образовања, људских и мањинских права и родне равноправности.

Члан 14.

Управни одбор:

1) доноси статут Канцеларије;

2) доноси годишњи програм рада;

3) усваја финансијски план:

4) усваја финансијски извештај о пословању;

5) усваја завршни рачун;

6) доноси опште акте;

7) доноси пословник о раду;

8) обавља и друге послове утврђене законом, актима Аутономне Покрајине Војводине и статутом.

Одлуке из става 1. тач. 1), 2), 3) и 5) овог члана доносе се уз сагласност Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 15.

Надзорни одбор Канцеларије има председника и два члана, од којих Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине једног члана именује из реда запослених у Канцеларији, а остала два из реда истакнутих стручњака у области мањинских и људских права.

Члан 16.

Надзорни одбор:

1) прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;

2) доноси пословник о раду:

3) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

О резултатима извршеног надзора, надзорни одбор обавештава Скупштину Аутономне Покрајине Војводине и Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 17.

Канцеларија подноси извештај о пословању Скупштини Аутономне Покрајине Војводине и Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине најмање једанпут годишње.

Члан 18.

За обављање појединих стручних послова из своје надлежности Канцеларија може ангажовати друга правна или физичка лица.

Члан 19.

Права, обавезе и одговорности запослених радника у Канцеларији остварују се у складу са законом, колективним уговором и општим актима.

Члан 20.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће председника и чланове управног, председника и чланове надзорног одбора и директора Канцеларије у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Управни одбор Канцеларије дужан је да у року од 30 дана од дана именовања донесе статут и друга акта неопходна за упис Канцеларије у надлежни регистар.

Члан 21.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 021-2/06

Нови Сад, 24. мај 2006. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

На основу члана 31. алинеја друга Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 12. октобра 2017. године, донела је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању Канцеларије за инклузију Рома

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 46/2017 од 12.10.2017 . године, а ступила је на снагу 20.10.2017 .

Члан 1.

Назив Одлуке о оснивању Канцеларије за инклузију Рома ("Службени лист АП Војводине", бр. 8/2006) мења се и гласи:

"Покрајинска скупштинска Одлука о оснивању Канцеларије за инклузију Рома".

Члан 2.

У члану 6. у алинеји тринаест речи: "СЦГ" замењују се речима: "Републици Србији", а шифре делатности мењају се и гласе:

"5811 - Издавање књига

5812 - Издавање именика и адресара

5814 - Издавање часописа и периодичних издања

5819 - Остала издавачка делатност

6201 - Рачунарско програмирање

6203 - Управљање рачунарском опремом

6311 - Обрада података, хостинг и сл.

6399 - Информационе услужне делатности на другом месту непоменуте

7010 - Управљање економским субјектом

7021 - Делатност комуникације и односа са јавношћу

7022 - Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем

7311 - Делатност рекламних агенција

7312 - Медијско представљање

8299 - Остале услужне активности подршке пословању".

Члан 3.

После члана 6. додаје се члан 6 а. који гласи:

"Члан 6 а

Ради извршавања послова из своје делатности Канцеларија може образовати и издвојене организационе јединице - огранке.

Огранак нема својство правног лица и у правном промету иступа у име и за рачун Канцеларије.

У правном промету огранак наступа под називом Канцеларије, уз навођење да је реч о огранку, адресе огранка, као и назива огранка, уколико га има.

За обавезе према трећим лицима које настану у раду огранка Канцеларија неограничено одговара.

Огранак престаје Одлуком коју доноси орган надлежан и за образовање издвојених организационих јединица, као и у случају престанка рада Канцеларије.

Статутом Канцеларије и Одлуком о образовању издвојених организационих јединица-огранака ближе ће се уредити рад издвојених организационих јединица огранака Канцеларије".

Члан 4.

У члану 8. после став 2. додаје се нови став 3. који гласи:

"Директор Канцеларије именује се, на основу спроведеног конкурса.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 5.

Члан 10. мења се и гласи:

"Члан 10.

За директора канцеларије може бити именовано лице које:

1. има држављанство Републике Србије,

2. стечено високо образовање на основним студијама у трајању од најмање четири године, односно стечено високо образовање на основиним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академском студијама или специјалистичким струковним студијама

3. најмање три године радног искуства у раду са ромском заједницом

Кандидат за директора је дужан да предложи програм рада Канцеларије за мандатни период.

Статутом Канцеларије могу бити одређени и други услови које лице мора да испуни да би било именовано за директора."

Члан 6.

Члан 12. мења се и гласи:

"Члан 12

Ближи услови за именовање и разрешење директора, председнике и чланове управног и надзорног одбора, као и поступак спровођења конкурса за именовање директора биће утврђени Статутом Канцеларије".

Члан 7.

У члану 14. у ставу 1. после тачке 7. додају се нове тачка 8. и 9. које гласе:

"8) доноси одлуку о образовању издвојених организационих јединица-огранака

9) доноси одлуку о расписивању конкурса и спроводи конкурс за именовање директора ." а досадашња тачка 8. постаје тачка 10).

У ставу 2. после тачке 3) додаје се запета, брише се везник "и" а после тачке 5) додаје се везник и број 8).

Члан 8.

У члану 6., 8., 11., 13., 14.,15.,16. и 17. речи: "Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине" у одређеном падежу, замењује се речима: "Покрајинска влада" у одговарајућем падежу.

Члан 9.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 023-10/2017-01

Нови Сад, 12. октобар 2017. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ,
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 2. став 1. тачка 7. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03), а у вези са чланом 4. и 13. Закона о јавним службама ("Службени гласник РС", број 42/91 и 71/94) и чланом 104а. став 1. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", број: 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96, 29/01 и 84/04),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 29. децембра 2005. године, донело је

Одлуку о оснивању Покрајинског завода за социјалну заштиту

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2006 од 17.1.2006. године.

Члан 1

Оснива се Покрајински завод за социјалну заштиту (у даљем тексту: Завод), за обављање послова праћења, унапређивања социјалне заштите, подстицања развоја и обављања истраживачких и стручних послова у области социјалне заштите.

Члан 2.

Назив Завода је: "Покрајински завод за социјалну заштиту".

Седиште Завода је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 3.

На оснивање, организацију и рад Завода примењују се прописи о јавним службама и прописи из области социјалне заштите.

Завод послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Завод има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом одлуком и статутом.

Члан 4.

Средства за оснивање и рад Завода обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Завод може стицати приходе путем донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица и других извора, у складу са законом.

Члан 5.

Завод обавља следеће послове на територији Аутономне Покрајине Војводине:

1. прати и проучава социјалне појаве и проблеме, израђује анализе и извештаје о стању у области социјалне заштите и предлаже мере за унапређење заштите;
2. прати и проучава рад и организацију служби социјалне заштите, стара се о унапређењу њиховог рада и пружа стручну помоћ;
3. израђује за потребе покрајинских органа или установа стручне елаборате и на њихов захтев даје стручно мишљење о појединим питањима;
4. врши надзор над стручним радом установа социјалне заштите, других правних и физичких лица која обављају делатност, односно послове социјалне заштите на територији Аутономне Покрајине Војводине;
5. учествује у изради критеријума за реализовање квалитета услуга социјалног рада и норматива и стандарда услогу социјалне заштите;
6. организује стално стручно усавршавање стручних радника, обавља стручне послове који се односе на развој, праћење и осигурање квалитета рада и стручности запослених у социјалној заштити, стандарде знања, вештина и способности потребних за рад у овој области и за професионално напредовање;
7. сарађује са одговарајућим установама у обављању одређених послова;
8. обавља стручне послове који се односе на подстицај развоја и квалитета заштита лица којима је потребна посебна друштвена подршка (лица ометена у психо-физичком развоју, лица са телесним инвалидитетом, лица оболела од системских болести, лица са

поремећајем у понашању) и стварање позитивног односа јавног мњења и толеранције према овим лицима у Аутономној Покрајини Војводини;

9. објављује резултате свога рада, податке и публикације из оквира своје делатности, и

10. друге послове у складу са законом, актима Покрајине и статутом Завода који су у функцији даљег развоја области социјалне заштите.

Члан 6.

Органи управљања Завода су: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Директора, председнике и чланове управног и надзорног одбора именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине. Мандат органа управљања Завода је четири године.

Члан 7.

Директор:

1. заступа Завод;
2. организује и руководи радом Завода;
3. стара се о законитости рада Завода;
4. предлаже програм рада;
5. предлаже акте које доноси Управни одбор,
6. доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;
7. врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 8.

Управни одбор Завода има девет чланова, од којих се три члана именују из реда запослених у Заводу, а шест чланова из реда истакнутих стручњака у области социјалне заштите.

Члан 9.

Управни одбор завода:

- доноси статут;
- доноси програм рада;
- усваја финансијски план;
- усваја извештај о пословању;
- усваја завршни рачун;
- доноси опште акте;
- доноси пословник о раду;
- обавља и друге послове утврђене законом, овом одлуком и статутом.

Члан 10.

Надзорни одбор завода има три члана, од којих се један члан именује из реда запослених у Заводу, а два члана из реда истакнутих дипломираних правника и дипломираних економиста.

Члан 11.

Надзорни одбор Завода:

- врши назор над законитошћу рада Завода;
- прегледа годишњи извештај и завршни рачун и утврђује да ли су сачињени у складу са законом;
- доноси пословник о раду;
- обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 12.

Директора, управни и надзорни одбор завода именоваће Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у року од три месеца, од дана оснивања Завода.

Послове директора Завода, до именовања директора Завода обављаће и вршити његова овлашћења вршилац дужности директора Биљана Делић, дипл. психолог из Новог Сада.

Лице које обавља послове и врши овлашћења директора Завода, предложиће привременом управном одбору Програм рада Завода за 2006. годину, у року од два месеца од дана именовања.

Лице из става 3. овог члана донеће у року од два месеца од дана именовања акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места Завода.

Члан 13.

До именовања управног одбора, функцију органа управљања обављаће привремени управни одбор.

Привремени управни одбор Завода ће у року од два месеца од дана именовања:

- донети статут Завода и друга акта неопходна за упис Завода у надлежни регистар;
- донети Програм рада Завода за 2006. годину;
- донети Финансијски план; и
- обављати и друге послове из надлежности управног одбора, у складу са Законом.

Члан 14.

За чланове Привременог управног одбора именују се:

- за председника

1. Милан Басарић

за чланове:

2. Иван Медурић
3. Др Ноеми Тишлер-Миклош
4. Маја Лаушевић
5. Александра Јерков
6. Тијана Момчилов-Попин
7. Ђерђ Риц.

Члан 15.

Завод подноси извештај о свом раду Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине једанпут годишње.

Члан 16.

Статутом Завода уредиће се организација и начин рада Завода, ближи

услови за именовање и разрешење директора, чланова управног и надзорног одбора Завода и друга питања од значаја за рад и пословање Завода.

На Статут Завода сагласност даје Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 17.

Сагласност на промену назива, седишта, делатности, на статусне промене и годишњи програм рада Завода даје Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 18.

За обављање појединих стручних послова из своје надлежности Завод може ангажовати друга правна и физичка лица.

Члан 19.

Даном почетка рада, Завод преузима део запослених из Сектора за социјалну политику Покрајинског секретаријата за здравство и социјалну политику који раде на пословима стручног надзора, у складу са законом.

Права, обавезе и одговорности запослених радника у Заводу остварују се у складу са законом, колективним уговором и општим актима Завода.

Члан 20.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00708/2005.

Нови Сад, 29. децембар 2005. године

Председник
Извршног већа
Мр **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу члана 21. тачка 2. и тачка 4. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", бр. 17/91.),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 22. децембра 2004. године, донела је

Одлуку о доношењу Програма демографског развоја Аутономне Покрајине Војводине са мерама за његово спровођење

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2005 од 16.2.2005. године.

Члан 1.

Доноси се Програм демографског развоја Аутономне Покрајине Војводине са мерама за његово спровођење (у даљем тексту: Програм демографског развоја).

Члан 2.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине донеће посебан План реализације мера за спровођење Програма демографског развоја.

О реализацији предузетих мера Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине обавештаваће Скупштину Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 052-1

Нови Сад, 22. децембра 2004. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Борислав Новаковић, с.р.

ПРОГРАМ ДЕМОГРАФСКОГ РАЗВОЈА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ СА МЕРАМА ЗА ЊЕГОВО СПРОВОЂЕЊЕ

I. УВОД

Програм демографског развоја Аутономне Покрајине Војводине са мерама за његово спровођење стратешки је документ Скупштине АП Војводине настао на основу закључка ове скупштине усвојеног у јануару 2004.

године, приликом разматрања Анализе о демографској ситуацији у АП Војводини на основу Пописа становништва 2002. године.

Циљ програма демографског развоја АП Војводине са мерама за његово спровођење је дефинисање целовите и кохерентне политике АП Војводине према фертилитету становништва, односно дефинисање политичког одговора на испољене проблеме у демографском развоју, пре свега на феномен недовољног рађања, прихватање ниских репродуктивних норми код већине становништва, односно негативан природни прираштај, отворену депопулацију, пораст удела старих лица у структури становништва и све раширенији самачки живот.

Програм демографског развоја АП Војводине са мерама за његово спровођење заснива се на досадашњим демографским истраживањима; на искуствима и оценама ранијих мера и мера које сада постоје; на релевантним домаћим документима - Програм привредног развоја АП Војводине (2003); Програм за планирање породице (1998); Закон о финансијској подршци породици са децом (2002); Стратегија за смањење сиромаштва у Србији (2003); Национални план акције за децу Републике Србије (2004); на релевантним међународним документима за пронаталистички одговор - Конвенција о заштити материнства (1955); Техеранска прокламација (1968); Конвенција о правима детета УН (1989); Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима човека; Здравље за све у 21. веку (1998); Здравље 21 (1999); Миленијумски циљеви развоја УН (2002); Свет по мери детета (2002) и др; на искуствима других земаља и на економским могућностима Покрајине, града и општина у њој, за његово остваривање.

Поред оцене стања у области демографског развоја, Програм демографског развоја АП Војводине садржи и мере за превазилажење неповољне демографске ситуације, које би могле да делују на узроке који доводе до недовољног рађања, а заснивају се на научним сазнањима и етичким начелима и уважавају слободу и права појединца да сам одлучује о рађању.

Мада је тешко направити универзалну типологију мера, мере су груписане у неколико категорија и то:

- Могућа решења проблема недовољног рађања
- Очување и унапређење репродуктивног здравља адолесцената
- Борба против стерилитета
- Снижавање психолошке цене родитељства
- Усклађивање рада и родитељства
- Популациона едукација
- Активирање локалне самоуправе

Сваки правац мера је обрађен полазећи од посебне потребе за његовим спровођењем, преко дефинисања мера које представљају његов конкретни израз, до претпостављених очекивања, краткорочног, односно дугорочног типа.

У Програму је такође дат осврт на унапређење породичноправне заштите и законодавне иницијативе за унапређење државних мера у овој области.

II. ДИЗАЈНИРАЊЕ ПРОНАТАЛИТЕТНОГ ПРОГРАМА

Поучени искуствима углавном неуспешних пронаталитетних програма у европским земљама, морамо нагласити важност неких предуслова за примену било којег сета мера, имајући у виду преовлађујуће социоекономске трендове.

- Сваки програм мора бити оријентисан према жени (перспективној мајци), мора водити рачуна о њеном здрављу, образовању и врстама помоћи у подизању деце. Постојано низак фертилитет условљава и транзицију односа међу половима, те су жене све

више укључене у планирање и извршење нових социјалних програма.

- Следећи аспект оријентисаности према жени је нужност да централна јединица програма буде жена и њена деца.

- Програм мора да понуди јасну економску помоћ и мотивацију жени која размишља о рађању. Такав програм не значи да друштво купује "дете", него да преузима на себе финансијске и психичке трошкове које потенцијална мајка предвиђа да ће јој донети ново дете.

- Пронаталитетни програм мора да буде промовисан темељном медијском кампањом, усмереном ка мењању јавног мњења у прилог већем фертилитету. Неко ће тврдити да ово звучи као манипулисање. Ову тврдњу је тешко негирати јер емоционална реакција на страх од изумирања може поново омогућити некоме да тражи децу за државу, цркву, партију, уместо да тражи богатије друштво за људе.

- Програми планирања породице су веома скупи и зато захтевају претходну јавну расправу и јасно одређивање извора финансирања.

- Програм мора бити на националном нивоу, иако се понекад он неко време тестира на мањој територији.

Као алтернативне могућности, у модерном свету све су озбиљнији предлози да мајке на изборима треба да имају додатни глас за свако малолетно дете, а да радно способни треба да уплаћују део свог пензијског осигурања директно својим родитељима. Тако би и радно способни родитељи били стимулисани да имају више деце која би им, у старости, сопственим уплатама повећала пензије. Последњим решењем поново бисмо дошли у ситуацију да нас наша деца "лебом" ране.

У циљу повећања фертилитета војвођанског становништва планирање породице мора бити тако формулисано да узима у обзир број деце који је потребан и да води рачуна о механизму дејства многобројних фактора. Потребна је друштвена акција која подразумева посебно истраживање проблема, мера и искуства код сличних популација у свету, као и праћење остварених резултата.

Основни постулат мора бити: већи фертилитет мора бити економско преимућство. Ако су деца делом и нормално добро, као и свако друго, друштво без довољно деце мора понудити и цену како би "купило" дете више. У оваквој ситуацији није се захвално залагати за већа издвајања. Но, посматрајући дистрибуцију породица према броју деце у подручјима која имају нето стопу репродукције нешто изнад јединице, закључујемо да се не треба плашити да ће број породица са троје, а поготово са више од троје деце, бити нарочито велики.

Судећи по искуствима европских земаља, које имају сличне проблеме, Војводина би могла да достигне услове стационарног становништва, а што можемо означити и као оптималан циљ коме треба тежити. У прилог досезања овог нивоа иду и ставови о идеалној величини породице код жена у Војводини, који су и нешто виши од потреба.

III. ФЕНОМЕН НЕДОВОЉНОГ РАЂАЊА: НИВО, УЗРОЦИ, ПОСЛЕДИЦЕ

Рађање деце далеко испод потреба простог обнављања становништва обележава и демографски развој и демографски моментум Војводине. Са феноменом недовољног рађања Војводина се суочила још средином прошлог века. Већ у 1971. години нето стопа репродукције била је за око 25% нижа од потреба простог обнављања становништва. Током следеће две деценије стопа се углавном стабилизовала око тог нивоа вредности.

Нисконаталитетна подручја Србије у деведесетим годинама XX века карактерише јасан пад рађања. У Војводини нето стопа

репродукције[1] између 1991 и 1999. опала је са 0,83 на 0,68. У 2000. години се бележи, стабилизација нивоа рађања. Подаци за 2001. и 2002. годину указују на благи пораст нето стопе репродукције (0,74 и 0,71). Тешко је проценити да ли је у питању компензациони ефекат услед одлагања рађања у годинама отежаних услова и/или наговештај рехабилитације рађања.

Но, на нивоу 29% испод потреба простог обнављања становништва, што значи да ће следећа генерација жена бити за готово једну трећину мања по броју у односу на садашњу, оно је нешто испод нивоа који бележи централна Србија (нето стопа репродукције 0,76 у 2002. години), али изнад европског просека (0,66). Најнижи ниво нето стопе репродукције међу европским земљама почетком 21. века бележе земље у транзицији социоекономског система - Чешка, Украјина и Руска Федерација, и земље Јужне Европе, Грчка, Шпанија и Италија (око 45% испод потреба просте замене генерација). Највише пак стопе, када се изузме Албанија, бележе земље Северне Европе, Норвешка, Данска, Финска и Холандија, заједно са Француском и Ирском (између 10% и 17% испод потреба просте замене генерација).

Рађање као позитивна природна компонента непосредно утиче на ревитализацију обима становништва и његове старосне структуре. Као такво, са нивоом испод потреба просте замене генерација који траје више деценија, недовољно рађање је основни покретач брзог пада природног прираштаја, отворене депопулације и наглашеног старења становништва. Наиме, становништво Војводине се од 1989. године више не обнавља природним путем, а у 2002. стопа природног прираштаја износила је - 4,7 промила. Војводина је и модерно - старо друштво, према резултатима пописа становништва спроведеног 2002. године 315.185 лица, односно шестина становништва стара је 65 и више година.

Низак ниво рађања становништва је законит процес који на садашњем цивилизацијском нивоу не може да избегне ниједно развијено друштво. У детерминистичкој основи недовољног рађања становништва доминирају варијабле које се односе на репродуктивне норме, учешће становништва у репродукцији и тзв. структуре препреке које спречавају остварење и репродуктивних норми и учешће становништва у репродукцији.

Ниске репродуктивне норме су дубоко условљене и као такве припадају категорији дугорочних феномена. Управо дубока условљеност и дугорочност су особине које мало, ако уопште, остављају простора за спонтане промене актуелних тенденција нивоа рађања у догледној будућности. Наиме, неки од битних фактора ниских норми у сфери рађања иманентни су нашој цивилизацији, било да представљају њена позитивна достигнућа или њене изразите слабости (Рашевић, 1995). Тако су, између осталог, на једној страни еманципација и индивидуализам, нуклеарна породица и измењен положај жене и деце у њој, инсистирање на квалитету и сопственог живота и квалитету живота детета, либералан закон о абортусу и доступност ефикасне контрацепције, а на другој материјалистичка свест са потрошачким менталитетом и лични живот, разуђенији него икада раније. Ови и други узроци подстичу аспирације, било интелектуалне и професионалне, или оне у приватној сфери, укључујући стицање и хедонизам. У новом систему вредности родитељство је задржало високо место, с тим што су се овом циљу придружили нови садржаји који су, такође, високо вредновани. Промене које су Лестиц и Ван де Ка са разлогом назвали "идеологијом индивидуалне аутономије" утицале су да ниске репродуктивне норме, које је проузроковао модеран развој, постану

још ниже и недовољне за просто обнављање становништва. У савременим условима, када су деца изгубила важне социјалне и економске функције карактеристичне за традиционална друштва, жене и мушкарци се рационално опредељују за једно или два детета, задовољавајући првенствено емоционалне и психолошке родитељске потребе уз истовремено избегавање ризика. То се чини у атмосфери у којој је слобода појединаца далеко изнад одговорности и солидарности. Реч је о сопственој микро сфери, у којој нису присутне друштвене демографске потребе, о њима појединац не размишља и/или их не уважава, нити их друштво промовише.

Особине фактора који опредељују учешће становништва у репродукцији су такође продукт модерне културе, савременог начина живота и социјалних и економских услова. Међу њима све важније место имају цивилизацијски фактори који, како сматра Мацура, "врше притисак на институције брака и породице, преко идеја о слободи личности, ерозије колективне свести, ширења потрошачког менталитета и хедонизма, све до алтернативних стилова живота". Савремени модел суживота удвоје подразумева да је брак мање универзалан, ступање у брак касније, разводи чешћи, поново заснивање брачне заједнице ређе и краћег трајања, а алтернативне форме заједништва мушкарца и жене све бројније.

Поред опортуних препрека рађању, осећаја недовољне сигурности и у породици и у широј заједници и трошкова (цене) везаних за усклађивање родитељства и професионалне активности као и родитељства и задовољења различитих интересовања, и структурне препреке: незапосленост, нерешено стамбено питање, проблеми чувања деце, незадовољавајући економски стандард и друге појаве из овог круга, су како варијабла ниских репродуктивних норми тако и битна баријера за реализацију ставова о идеалном броју деце и учешћу становништва у репродукцији. Мада структурне препреке не може да избегне ниједно развијено друштво, њихова важност је била велика у социјалистичким земљама. Значај набројаних структурних препрека је и данас посебно изражен у овим земљама које су ушле у процес транзиције социоекономског система, а њима су придодати и нови елементи могуће индивидуалне пасивизације као што су, на пример, осећај несигурности, социјални маладаптациони синдром на измењене вредности и норме или друштвена аномија.

Пад рађања на нисконаталитетним подручјима Србије уклапа се у теоријска објашњења овог феномена. Међутим, специфичност Војводине и централне Србије је да оне бележе недовољан ниво рађања на знатно нижем степену општег развоја него европске земље. Такође, рађање је осцилирано на ниском нивоу током 1970-их и 1980-их, без тенденције пораста, који је забележен до осамдесетих година у источноевропским земљама, или даљег пада, који је карактеристичан од седамдесетих година за западноевропске земље.

Социјалистички тип убрзаног процеса модернизације, нагли прелазак из села у градове, излазак значајног дела жена на тржиште рада са пуним радним временом и непрекидном активношћу током репродуктивног периода, тешкоће при решавању стамбеног проблема у урбаним срединама, незапосленост или подзапосленост, нагла секуларизација свакако су важни чиниоци ране појаве феномена недовољног рађања. Поред тога, за разлику од осталих социјалистичких земаља, југословенско друштво је било знатно отвореније за западни систем вредности и у већој мери је омогућавало задовољавање индивидуалних потреба, што је условило пораст економске и психолошке цене детета. Истовремено,

друштво је мало учинило да равноправна животна опција буде рађање уопште, а поготово рађање већег броја деце.

Остало је недовољно истражено питање релативне стабилизације нивоа рађања у Србији у седамдесетим и осамдесетим годинама. Једно од објашњења јесте очување универзалности брака. Свакако релевантан чинилац је и бег од друштвене аномије у приватност, породично окружење и родитељство. Ова појава указује на тенденцију реприватизације и ретрадиционализације које могу имати двоструки ефекат. Поред амортизације пада рађања, противречност пораста индивидуалних аспирација и традиционализам породичних вредности могу условљавати својеврстан пасиван отпор жена кроз ограничавање рађања деце вишег реда.

У деведесетим годинама прошлог века вишеструко се повећава, чак драматично, значај и опортуних и структурних препрека у детерминистичкој основи нивоа фертилитета становништва у Србији. Отуда пад нивоа рађања, посматрано с једне стране из угла искуства земаља чије су економије у транзицији, односно с друге стране имајући у виду дубину кризе друштва и јачину бурних догађаја, отвара питање - како демографска цена није била већа? У објашњењу се намеће неколико фактора. Пре свих - брак није био угрожен, а истраживања су потврдила доминацију традиционалистичке вредносне оријентације (Голубовић, Кузмановић, Васовић, 1995; Рашевић, 1995; Благојевић, 1997), а деведесете године карактерише и другачија популациона клима и промењен став државе према популационој политици. У оквиру предузиманих мера које су могле имати ефекте издвајају се заштита радних права породиље и збрињавање деце запослених мајки. Тако је дужина породиљског одсуства у деведесетим годинама износила 25,5 месеци за треће дете, а у општинама са негативном стопом природног прираштаја становништва утврђено је право на пуну надокнаду трошкова боравка у предшколским установама за треће и свако наредно дете у породици.

Полазећи од нивоа рађања становништва Војводине и имајући у виду како дубоку условљеност, тако и последице феномена недовољног рађања, популациона политика у области фертилитета намеће се као неминовност. Утолико пре што су споредне спонтане промене у сфери репродукције становништва, поготово оне радикалне, без шанси. Набројани фактори, за које се претпоставља да су успорили или ублажили пад рађања у претходним деценијама, представљају могући ослонац и битно искуство за политички одговор чији циљ треба да буде рехабилитација рађања.

_____

[1] Нето стопа репродукције представља број живорођене женске деце које би родила једна жена у току прокреативног периода, уколико би фертилитет и морталитет по старости из године посматрања били непромењени током целог прокреативног периода. За просту замену генерација потребно је да вредност овог прецизног показатеља нивоа рађања износи 1,00.

IV. ОСНОВНА ИСКУСТВА ЗА ПОЛИТИЧКИ ОДГОВОР У СФЕРИ ФЕРТИЛИТЕТА СТАНОВНИШТВА

Фактори за које се претпоставља да су успорили или ублажили пад фертилитета становништва Војводине у претходним деценијама представљају могући ослонац и искуство за популациону политику у сфери фертилитета становништва. У том смислу су важни и налази истраживања спроведених 1988. (Милосављевић) и 2001. године (Рашевић) који су показали не само високо вредновање брака и истицање породичног живота и деце као

најважније животне аспирације и циља per se, већ и индивидуално препознавање структурних препрека као најважније баријере између релативно високих репродуктивних намера и понашања, односно јасно издвајање субпопулације која показује спремност да позитивно реагује у условима увођења пронаталитетних мера за које се залажу. Највећи значај даје се решавању стамбених услова породицама са децом путем повољних кредита и мерама за усклађивање рада и родитељства као што су дуго породиљско одсуство и скраћено и/или клизно радно време.

Питање политичког одговора на проблем недовољног рађања је, међутим, изузетно сложено услед недостатка сазнања у погледу достизања нивоа рађања потребног за обнављање генерација, јер рехабилитације рађања није било ни у једној развијеној земљи. Искуства развијених земаља указују да, без обзира на значајне разлике у економским, друштвено-политичким и вредносним системима, као и институционалној основи популационе политике, постоји значајан степен униформности у погледу циљева, праваца мера, као и дефинитивног израза примењених мера.

Данас је у највећој мери присутан индиректан приступ којим се, преко политике подршке породици, односно низа релевантних социјалних политика (социјална сигурност, становање, запошљавање), експлицитно или имплицитно тежи стварању услова који би могли стимулативно утицати на рађање. Он је резултат отпора директном уплитању политике у сферу репродуктивног понашања индивидуе. Историјско искуство, људска права, политичке препреке, неверовање у ефекте популационе политике или веровање у човека као рационално биће неке су од претпоставки које се намећу. Такође, потребно је време, услед природе процеса, да се искусе прве последице незадовољавајућих демографских трендова. Индиректан приступ се, пак, суштински не разликује од отвореног експлицитног пронаталитетног приступа који је карактерисао велики број источно-европских земаља и земаља Централне Европе током социјалистичког друштвеног уређења. Политика према фертилитету и у овим земљама је спровођена посредством политике према породици и других области социјалне политике, мада су пронаталитетни циљеви били интегрисани у развојне планове.

Политика подршке породици има два циља који заправо коегзистирају. Смањивање трошкова родитељства и ублажавање неједнакости у животном стандарду између породица са и без деце, превасходно је социјални циљ, но његови ефекти могу бити стимулативни по рађање чак и у случају да се они не очекују. Овако дефинисани циљ могао би се означити као демографски неутралан. Уобичајено се као циљна група дефинише породица, но у скорашње време са порастом кампање о праву детета, циљ се усмерава на добробит деце. Плурализам форми породичне организације, као и увећање броја породица са једним родитељем, проширује опсег значења социјалног циља једнаких шанси за све. Пронаталитетни циљ, стимулисање већег броја деце у породици како би се достигао жељени ниво рађања, ређе је заступљен на општем нивоу.

Мере којима се операционализују ови циљеви могу бити у новцу или у услугама. Мада је тешко направити универзалну типологију мера помоћи породици, могуће је издвојити: финансијска давања којима се тежи покрити део економског терета подизања деце, чему се, условно, може припојити и систем пореских олакшица; регулисање радног статуса родитеља и одсуствовања током трудноће, порођаја, подизања мале деце и неговања болесног детета, као и могућности

усклађивања рада и родитељства флексибилним системом радног времена; програме чувања деце запослених родитеља; планирање породице.

Политика подршке породици има, најмање, привремени пронаталитетни ефекат. То је утврђено за земље Централне и Источне Европе у време када су спроводиле мере с експлицитно пронаталитетним циљем као и данас за нордијске земље, посебно Шведску и неке земље Западне Европе. Многи аутори оцењују да се постиже и дуготрајан ефекат. Он се креће између неопадања завршеног фертилитета, у Чехословачкој, до повећања просечног броја деце у породици за 10% у Мађарској и Француској. И Екартова студија из деведесетих година, базирана на искуствима једанаест земаља, показала је да високе материјалне бенефиције могу повећати стопу укупног фертилитета у висини од 0,2 детета по жени. Значајан је и пример Шведске. Политика чији је циљ успостављање равнотеже између живота, професије и породице и пружање подједнаке шансе жени за самоостваривање повећала је фертилитет становништва до нивоа који је близу потребног за обнављање генерација у 1990-тим. Стопа укупног фертилитета је у 1991. години, чак, износила 2,13. Део повећања се сигурно дугује повећању рађања првог детета код жена у тридесетим годинама живота, као и смањењу временског размака између рођења првог и другог детета. Међутим, отворено је питање да ли ће и завршени фертилитет становништва расти.

Дакле, највећи број процена указује да је максимални ефекат примењених мера пораст завршеног фертилитета до 10%, што је у условима изузетно ниског нивоа рађања недовољно. Разлози изостајања већих и жељених ефеката су свакако многобројни и треба их тражити, поред сложене детерминистичке основе недовољног рађања, и у одсуству спремности или немогућности да се издвоје одговарајућа финансијска средства, неадекватној операционализацији мера које се спроводе, односно подређености мера популационе политике другим областима социјалне политике.

Од почетка транзиционих промена у Србији усвојена су два закона релевантна за популациону политику у сфери фертилитета становништва: Закон о финансијској подршци породици са децом и Закон о раду. Управо су истраживачки налази, искуства из других средина и сагледавање ефекта мера које су спровођене у деведесетим годинама у Србији, представљали основу за њихово дефинисање. Основно концептуално решење Закона о финансијској подршци породици са децом је, у што је могуће већој мери, раздвајање социјалне и популационе компоненте у моделу помоћи. Такође, битно опредељење је да се повећа значај популационог елемента у оквиру финансијске подршке породици, као и да се концентришу директне мере популационе политике у један инструмент да би био већи пронаталитетни ефекат.

У том смислу је уведен родитељски додатак као главни инструмент популационе политике. Усвојено је да се родитељски додатак исплаћује једнократно и то у износу 50.000 динара за друго дете, 90.000 за треће дете и 120.000 динара за четврто дете. Предвиђено је да се износ родитељског додатка месечно усклађује са трошковима живота. Тако, последњи исплаћен родитељски додатак за друго, треће и четврто дете износио је у јуну 2004. године: 61.819,00; 111.271,00 односно 148.359,00 динара.

Очекује се да ће ова мера представљати подстицај за рађање деце вишег реда и да ће смањити демографску цену транзиције на најмање два начина. Прво, ублажавањем препрека економске природе за остваривање

репродуктивних норми. Друго, деловањем и психолошки позитивно, не само као и свака нова мера која се уводи у систем, већ и путем тога што појединац у тренутку рађања детета прима одређену суму новца уместо да је прима у деловима током већег броја година.

Тако, од 45 општина у Војводини, 34 општине надграђују популациону компоненту Закона о финансијској подршци породици са децом, спроводећи неку од мера популационе политике. Најзаступљеније су мере материјалне природе, а међу њима доминира мера везана за потпуно или делимично регресирање трошкова боравка трећег и наредног детета у породици у предшколској установи.

Такође, Законом о финансијској подршци породици са децом је регулисана и накнада зараде за време породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета. Ова класична мера, путем које се олакшава усклађивање рада и родитељства, дефинисана је у износу 100% зараде за сву децу, без обзира на ред рођења, уз лимитирање највишег износа на нивоу од пет просечних месечних зарада у Републици.

Законом о раду, пак, дефинисано је да запослена жена има право на породиљско одсуство и одсуство ради неге детета у трајању од 365 дана. Прецизирано је и да породиљско одсуство траје до навршена три месеца од дана порођаја, а да запослена жена по истеку породиљског одсуства има право на одсуство са рада ради неге детета до истека 365 дана од дана отпочињања породиљског одсуства. Насупрот већини земаља у транзицији, задржавање права које омогућава мајкама да проведу са дететом годину дана, уз надокнаду једнаку заради, за највећи број породиља је решење које има свој пун демографски смисао, јер задовољава већ стечене индивидуалне потребе у овој сфери. Новина је да и отац има право да користи одсуство са рада ради неге детета, чак и када мајка није у радном односу. Ово решење свакако не спада у сферу излажења у сусрет индивидуалним захтевима, већ пре има за циљ изградњу и ове врсте потребе и покушај је да се створе услови за значајније остваривање улоге оца у родитељству и то на самом почетку живота детета.

Донет је и нов Закон о пензијском и инвалидском осигурању. Њиме је утврђена повластица за мајке које роде треће дете тако што им се по том основу урачунава у посебан стаж време у трајању од две године. Другим речима, рађање трећег детета утиче на висину пензије мајке, али не и на стаж везан за радни однос (стаж осигурања).

Психолози скрећу пажњу на брзо адаптирање на поједине мере које се спроводе у циљу рехабилитације рађања. Важно је не само одржавање вредности дефинисаних мера, већ и њихово или појачавање, или нов израз, или увођење нове мере у модел финансијске помоћи породици са децом и систем радних односа, што такође отвара простор за надградњу Закона о финансијској подршци породици са децом и Закона о раду.

Када је реч о Закону о пензијском и инвалидском осигурању, чини се да решење везано за увећање висине пензије за мајке са троје деце нема пун демографски смисао. Такође, врло је важно да се при усвајању и других закона уважавају демографске потребе, односно да и они шаљу јасну поруку о бризи друштва за породицу и потомство. Пре свих, закони у области породичне правне заштите, здравствене заштите, предшколских установа, пореских решења, асистиране репродукције…

Потребно је донети и Закон о медицински асистираном зачећу. Овим законом потребно је регулисати методе планирања породице у позитивном правцу, као што су артифицијелна инсеминација семеном мужа или ванбрачног партнера (хомологна

инсеминација), семеном даваоца (хетерологна инсеминација), и то in vivo и in vitro, донација јајне ћелије, те заузети став о дозвољености или забрани сурогат материнства. Субјекти медицински асистираног зачећа требало би да буду парови, брачни и ванбрачни (хетеросексуални). Даље, овим законом требало би прецизирати услове на страни даваоца генетског материјала, било да се ради о мушкарцу или жени, а нарочито предвидети број могућих коришћења генетског материјала једне особе (нпр. пет пута), јер се тиме спречава нехотичан инцест, и треба обезбедити некомерцијалност донација.

V. МОГУЋА РЕШЕЊА ПРОБЛЕМА НЕДОВОЉНОГ РАЂАЊА

Мере за повећање фертилитета позитивним подстицајима примењиване су у разним комбинацијама и интензитету у већини држава са недовољним рађањима и имале су ограничено дејство, пре свега, временско. Један од важних разлога могао је бити и у чињеници да у мноштву мера неке од њих нису биле познате потенцијалним корисницима, да неке нису биле погодне за коришћење, а да су се неке од њих неким корисницима чиниле недовољно подстицајним. Зато, стимулус мора бити једноставан, јасан, свима доступан и свима привлачан.

У условима лимитираних средстава нужно је сва средства мобилисати и све мере усмерити ка рађању трећег детета, у породици, тј. у породицама које су у години рађања трећег детета имале приходе по члану домаћинства веће од просечне зараде у АП Војводини. На овај начин могла би се осигурати важна претпоставка за срећније детињство деце у овим породицама.

ТРЕЋЕ ДЕТЕ КАО РЕШЕЊЕ ПРОБЛЕМА НЕДОВОЉНЕ РЕПРОДУКЦИЈЕ

Који је то број деце који је Војводини потребан да би следеће генерације биле исте бројности као садашње? Да бисмо дошли до тога броја, послужили смо се програмима Пописног бироа САД (Pasex програми, 1997) који процењују специфичне стопе фертилитета[2] које одговарају жељеном фертилитету, на основу емпиријских модела. Ниво забележних стопа укупног фертилитета (СУФ) и фертилитета по старости у 2001. као и распоред фертилитета по старости када је жељена сума укупног фертилитета 2,1 дете по мајци дати су у табели 1.

Табела 1. Стварни фертилитет 2001. и потребни фертилитет

Старосна група	Забележени фертилитет 2001.	Потребни фертилитет
15-19	0,0271	0,0352
20-24	0,0952	0,1196
25-29	0,1071	0,1487
30-34	0,0562	0,0787
35-39	0,0209	0,0287
40-44	0,0034	0,0079
45-49	0,0001	0,0011
Сума	0,3100	0,4200
СУФ	1.5500	2,1000

Извори: Статистички годишњак Србије 2003. и Pasex: програм: Asfrpatt, 1997.

На основу потребних специфичних стопа фертилитета у табели 2. израчунати су потребни бројеви деце које треба да роде мајке одређене старости као и укупан број живорођених који Војводини обезбеђује просту репродукцију.

Табела 2. Стварни број 2001. и потребни број деце

Старосна група	Број живорођених	Разлика

	Стварни 2001.	Потребни	Апсолутна	Релативна
15-19	1738	2373	-635	-26,8%
20-24	6374	8295	-1921	-23,2%
25-29	6881	9944	-3063	-30,8%
30-34	3523	5050	-1527	-30,2%
35-39	1378	1989	-611	-30,7%
40-44	246	594	-348	-58,6%
45-49	6	93	-87	-93,5%
Тотал	20145	28338	-8193	-28,9%
СУФ	1,55	2,10	0,55	-26,2%
Стопа наталитета	10,29	13,95	-3,66	-26,2%

* У 2001. години живорођени од мајки непознате старости распоређени су пропорционално у делу живорођених од мајки познате старости.

Извори: Статистички годишњак Србије 2003. и Pasex: програм: Adjasfr, 1997.

Видимо да Војводини за просто обнављање годишње недостаје око осам хиљада живорођених. Значајни мањкови су у узрасту од 20 до 34 године. Укупни мањак живорођених у тих петнаест најпродуктивнијих година износи преко шест хиљада живорођених или 80% од исказаног мањка деце. Дакле, мере планирања величине породице морају се концентрисати на овај део репродуктивног периода, а то значи да морају водити рачуна о особинама и потребама овог контингента.

После одређивања кохорте жена којој треба створити оптималне услове за репродукцију, потребно је јасно артикулисати и паритет, тј. број жена са потребним бројем деце да би се достигао ниво простог обнављања.

[2] Специфичне стопе фертилитета по старости су годишњи бројеви живорођених од хиљаду мајки одређене старости.

МОДЕЛ ПАРИТЕТА У ПРОСТОМ ОБНАВЉАЊУ СТАНОВНИШТВА

У трагању за оптималним паритетом имали смо у виду да десетак процената жена ни у будућности неће учествовати у репродукцији (због стерилитета и све више других разлога) и да је неопходни удео жена са троје деце средина између максимума и минимума. Тако смо дошли до модела завршног паритета у простом обнављању становништва, тј. потребног удела мајки према броју живорођене деце у једној кохорти жена која је на крају репродуктивног периода (табела 3а).

Табела 3а. Модел завршног паритета у простом обнављању становништва

Паритет	Проценат жена	Број деце
0	10%	0
1	20%	20
2	20%	40
3	50%	150
Тотал	100%	210

У складу са табелом 3а, од жена које рађају, 22% њих требало би да имају једно, исто толико њих двоје, а чак 56% жена које рађају треба да заврше своју репродукцију са троје деце. На основу тога можемо израчунати потребне процентуалне уделе првороћене, другороћене и трећероћене деце:

- првороћени: (56/3) + (22/2) + (22/1) = 52%
- другороћени: (56/3) + (22/2) = 30%
- трећероћени: (56/3) = 18%

Ако знамо да је 2001. удео првороћених био 51%, другороћених 36%, а осталих само 13% закључујемо следеће: прогресија ка првом детету је скоро довољна за просто обнављање, прогресија ка другом детету више је него довољна, а основни проблем недовољног рађања је недовољна прогресија од другог ка трећем детету.

На основу већ поменутог годишњег броја деце који је потребан за просто обнављање можемо израчунати и апсолутне бројеве ове деце која треба да се рађају сваке године (табела 3б).

Табела 3б. Модел потребног годишњег паритета у простом обнављању становништва

Паритет	Проценат жена/деце	Број деце
1	52%	14736
2	30%	8501
3	18%	5101
Тотал	100%	28338

МЕРЕ

1. Новчана надокнада за треће дете

Мајци трећег детета обезбедити новчану надокнаду у висини просечне месечне зараде у Покрајини, под условом да је у години рађања трећег детета њена породица остварила приход по члану домаћинства већи од просечне зараде у АП Војводини.

Новчана надокнада се обезбеђује до навршене 19. године живота трећег детета без обзира да ли мајка већ остварује зараду или има неке друге приходе.

На основу ове предложене мере може се од 2005. године очекивати повећање стопе укупног фертилитета од 0,1 до 0,2 детета по мајци по петогодишту. То значи да ниво простог обнављања може бити достигнут до 2020. године (табела 1).

2. Новчана помоћ за треће и четврто дете

Мајци трећег и четвртог детета обезбедити месечну новчану помоћ у висини од 15% за треће дете и 20% за четврто дете од нето зараде по запосленом у Покрајини.

Новчана помоћ се обезбеђује као универзално право, независно од материјалног положаја породице и то за децу трећег и четвртог реда рођења, почев од 1. јануара 2005. године и може се остваривати до 18 година старости трећерођеног односно четворођеног детета.

3. Покрајински дечји додатак за треће и четврто дете

Сваком детету трећег и четвртог реда рођења обезбедити покрајински дечји додатак као универзално право (независно од материјалног положаја породице) у висини од 10% нето зараде по запосленом остварене у Покрајини за претходни месец.

Покрајински дечји додатак остваривало би треће и четврто дете у породици, почев од 2005. године, све до навршених 18 година живота, под условом да је на редовном школовању.

У годинама после 2005. године ова средства ће се увећавати по основу прилива новорођене деце трећег и четвртог реда рођења која ће сваке године, од 2006. до 2023. (још 17 генерација), улазити у право. Године се стабилизовати пошто ће тада отпочети и процес изласка из права јер ће деца која остваре ово право у 2005. години бити пунолетна 2023. године.

4. Потпуно регресирање трошкова боравка у предшколској установи за дете трећег, односно четвртог реда рођења

Ова мера је постојала у периоду пре доношења Закона о финансијској подршци породици са децом и високо је оцењивана, што потврђује и чињеница да су је неке општине задржале и да је финансирају из општинских буџета. Она подразумева потпуно финансирање целодневног или полудневног боравка у предшколској установи за дете трећег, односно четвртог реда рођења.

5. Матерински додатак за треће и четврто дете

Матерински додатак је новчана помоћ незапосленим мајкама за треће и четврто дете, у трајању од годину дана, у висини од 20% нето зараде по запосленом у Покрајини за претходни месец.

6. Родитељски додатак за прво дете у породици

Утврдити право првог детета на родитељски додатак на основу критеријума из Закона о финансијској подршци породици са децом у висини од 40% износа који се утврђује за друго дете, а што у овом моменту износи 28.160,00 динара.

ОЧЕКИВАЊА

Очекује се да ће ефекат установљених мера популационе политике у наредним годинама бити повећање броја деце првог, другог, трећег и четвртог реда рођења.

VI. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ РЕПРОДУКТИВНОГ ЗДРАВЉА АДОЛЕСЦЕНАТА

Очување и унапређење репродуктивног здравља младих у Војводини која пролази социјалну и економску транзицију је посебно потребно из најмање неколико разлога. Први разлог је изузетно низак ниво рађања становништва Војводине. Дуго трајање крупних проблема у сфери репродуктивног здравља становништва Војводине узроковано бројним и стабилним факторима је други разлог. Трећи разлог извире из искустава земаља које пролазе транзицију социоекономског система и тиче се пораста ризичног понашања адолесцената.

Први разлог је то што је изузетно низак ниво рађања основно и истовремено најнеповољније обележје демографског развитка Војводине. Ниво рађања становништва испод нивоа просте репродукције генерација, који траје већ готово пет деценија, условио је брз пад природног прираштаја, отворену депопулацију и одмакло старење становништва. Даљи пад рађања продубио би ове последице због тога што је у условима ниске смртности становништва, каква је данас у Војводини, рађање основни динамички чинилац демографских промена, а њиховим посредством и бројних социјалних и економских процеса.

Очување и унапређење репродуктивног здравља младе генерације је поготово значајно у условима када је репродуктивно здравље становништва Војводине, посматрано са макро аспекта, оптерећено озбиљним проблемима. Два проблема су најмаркантнија. Главни проблем репродуктивног здравља је распрострањеност конзервативне контроле рађања у којој доминира coitus interruptus и последично, у случају када се трудноћа не жели или не може прихватити, прибегавање намерном прекиду трудноће.

И болести које се преносе сексуалним путем можемо да сврстамо у значајне проблеме репродуктивног здравља становништва Војводине, не само зато што инциденција болести које се преносе сексуалним путем расте готово у свим земљама у транзицији, већ у Војводини расте број оболелих од СИДЕ као и број лица заражених ХИВ вирусом.

Трећи разлог извире из искустава земаља које пролазе транзицију социо-економског система и тиче се пораста ризичног понашања адолесцената, које директно и индиректно вишеструко угрожава репродуктивно здравље младих. Наиме, резултати многих истраживања у више средина су показали да су саставни део транзиције пораст инциденције пушења међу свим старосним групама (наглашено међу адолесценткињама), пораст употребе

алкохола међу адолесцентима са посебним карактеристикама као што су снижавање старосне границе у којој се има искуства са алкохолом, уз истовремени пораст фреквенце и квантитета употребе алкохола међу младима, брзо ширење употребе дроге међу адолесцентима и то, пре свега, марихуане, амфетамина и хероина, пораст ванбрачних адолесцентних трудноћа у све ранијим годинама живота, пораст адолесцентних намерних прекида трудноће и пораст сексуално преносивих болести међу младима (УНИЦЕФ, 1999; УНИЦЕФ, 2000).

Пораст ризичног понашања адолесцената у Војводини које директно угрожава њихово репродуктивно здравље већ је регистрован. Тако, пре 40 година само 2,2% средњошколки је имало сексуалне односе, 1980. удео расте на 9,2 процената, а 2000. године свака четврта ученица средње школе имала је сексуално искуство (Капор-Стануловић, Капамаџија, 2000). Истовремено, скрећу пажњу и резултати два истраживања која су се бавила утврђивањем распрострањености ризичног понашања међу младима. Прво, које је обухватило студенте новосадског Универзитета, показало је да је 18% студената имало сексуални однос у вези која је трајала један дан, да је сваки десети студент имао три или више сексуалних партнера у последњих годину дана као и да око 60% анкетираних не користи редовно кондом (Јанкулов, Маринковић, 2000). Према резултатима другог истраживања, које је спровело Министарство просвете и спорта међу ученицима петог и осмог разреда 2001. године, више од трећине младих у Војводини је пробало алкохол, а 2% има искуства са дрогом.

Такође, могуће је утврдити и пораст неких од последица. На пример, мада су стопе фертилитета адолесценткиња преполовљене у односу на 1950. годину, ово снижење је пре свега резултат пада рађања у 18. и 19. години старости. Стопа фертилитета у узрасту од 15. година је, међутим, готово удвостручена и износи 5,0 промила у 2002. години. Поређење стопе абортуса адолесценткиња из 1969. године, када је абортус потпуно либерализован са стопама из 1989. године (последња година поузданих података), указује на њихов лагани раст (21,3 према 22,3 промила).

МЕРЕ

Низ фактора условљава ниво репродуктивног здравља у једној средини. Могу се поделити на оне који извиру из социјалног система (макро детерминанте) и на оне који су везани за индивидуални ниво (микро детерминанте). Најважније макро детерминанте су развијеност саветовалишта за репродуктивно здравље и доступност одговарајућег образовања у школама и квалитетних информација у медијима. Отуда се чини да су ова три правца мера посебно битна за очување и унапређење репродуктивног здравља адолесцената:

1. Развој мреже саветовалишта за репродуктивно здравље младих

Истраживања спроведена у низу средина укључујући и нашу показују да је обезбеђивање интегрисаног програма за младе у примарној здравственој заштити, уз свеобухватан и мултидисциплинаран приступ, а не одвојено пружање услуга за њихове различите проблеме, најуспешнији и најрационалнији начин за задовољавање многоструких здравствених потреба адолесцената (Банићевић, 2000). Примена ових принципа на сферу репродуктивног здравља адолесцената претпоставља обједињавање постојећих превентивних и куративних мера здравствене службе, односно оснивање саветовалишта за репродуктивно здравље младих у оквиру дома здравља, пре свега као делатност школског диспанзера.

Саставни део рада саветовалишта за репродуктивно здравље младих требало би да буде:

- здравствено васпитни групни рад са адолесцентима;
- индивидуални саветодавни рад са психологом, педијатром, гинекологом;
- испитивање и лечење поремећаја репродуктивног здравља младих оба пола.

Групни рад здравственог васпитног типа са адолесцентима се намеће, јер је веома важно да млади људи усвоје основна знања, формирају правилне ставове и развију релевантне вештине да би очували и унапредили своје репродуктивно здравље. У том смислу би га требало континуирано програмски спроводити у кратким временским периодима, али кроз више фаза односно нивоа. Поред прагматичних тема везаних за здраве стилове живота, ризично понашање, пубертет, физиологију репродукције, начине контроле рађања, полно преносиве инфекције, битно је, путем активног учења, обрађивати и теме везане за доношење важних животних одлука, вештину комуникације, односно међу вршњацима, партнерске односе. При томе је адолесцентима неопходно обезбедити агитке и брошуре.

Едукација едукатора, односно припрема младих људи за ширење усвојених знања и вештина, такође је битан део рада у оквиру превентивних активности саветовалишта. То подразумева и обезбеђивање посебног приручника као подршку младим едукаторима.

Психолог обавља индивидуални саветодавни рад везан за развојну проблематику адолесцентног узраста, а специјалисти педијатрије и гинекологије саветовање са младом особом, релевантно за развој његове личне одговорности у очувању и унапређењу репродуктивног здравља.

Такође, лекари ове специјалности утврђивали би стање репродуктивног здравља младе особе путем клиничког прегледа, постављали дијагнозе спровођењем одговарајућих поступака, односно лечење адолесцената код којих се установи неки поремећај репродуктивне функције.

Модел рада саветовалишта за репродуктивно здравље младих развио је Републички центар за планирање породице Института за здравствену заштиту мајке и детета Србије (УНИЦЕФ, 2002). Према овом моделу отворено је двадесетак саветовалишта у централној Србији и саветовалишта у Суботици, Зрењанину и Панчеву. Почеци рада, међутим, подразумевају и постојање низа тешкоћа и препрека које треба отклањати. Отуда је битно отклањање тешкоћа и препрека уз оснаживање рада постојећих и отварање нових саветовалишта за репродуктивно здравље младих у другим великим местима у Војводини. Едукација здравствених радника, праћена одговарајућим приручником за примену јединствене методологије рада са адолесцентима, нужна је претпоставка за њихово оснивање.

2. Систематска едукација за очување и унапређење репродуктивног здравља адолесцената у школама

Школа је најзначајнија карика у ланцу стицања знања везаних за репродуктивно здравље. Стога је неопходно да се најмање током обавезног образовања нађе простор за садржаје као што су пубертет, емотивни живот младих, физиологија репродукције, адолесцентна трудноћа, вештине комуникације, ризична понашања, контрацепција, полно преносиве инфекције укључујући и инфекцију ХИВ, значај породице и деце. Ове теме се могу отварати у оквиру низа предмета (на пример, биологија, књижевност, географија, здравствено и физичко васпитање, социологија, психологија, изборни предмети различитог типа), часова одељенске заједнице, родитељских састанака,

ваннаставних активности (секције, клубови, трибине, новине, интернет).

Познато је, међутим, да знање није довољно за одговорно полно понашање. Савремена педагогија наглашава да је важно и оспособљавање за критички однос према стварности и подстицање личне аутономије, односно развој критичког мишљења, као мишљења које врши селекцију и анализу информација. Потребно је да се, истовремено са пружањем знања, одвија процес освешћивања мишљења, учења, памћења и тзв. когнитивних емоција, као што су осећање да знам, сумња, стрепња, колебање, задовољство, увереност, чуђење, радозналост, самоувереност. То освешћивање когнитивних процеса значи овладавање различитим когнитивним вештинама, усвајање стратегије мишљења, евалуацију сопствених и туђих мисли, осећање задовољства при решавању проблема.

Стављањем у исту раван стицање знања и усвајање животних вештина, подстицање критичког мишљења и развој личне аутономије, поштовање људских права и преузимање одговорности - суштински се отвара простор за промоцију репродуктивног здравља младих у образовању. Наставници, односно професори, психолози и педагози у школама су у контакту са највећим делом популације младих и то у периоду њиховог најинтензивнијег развоја, што им даје могућност да превентивно делују када је у питању и ова област. Приручници, едукативна средства и семинари су им неопходни инструменти као вид помоћи и подршке.

3. Активирање масовних медија за ширење информација из сфере репродуктивног здравља

Масовни медији су данас важна социјална институција. Улога и значај медија у стицању знања, формирању ставова и усвајању вештина може бити велика уопште, а посебно међу младима, имајући у виду да су они генерација која је зависна од штампе, радија и, пре свега, телевизије. Отуда их је битно активирати у ширењу информација релевантних за очување и унапређење репродуктивног здравља адолесцената.

Најважнији начини да медији постану едукатори у овој сфери су:

- издавање специјалног билтена од стране стручњака који се баве заштитом репродуктивног здравља младих;
- организовање округлих столова на различите теме за сензибилизацију и едукацију новинара;
- позивање представника медија на све релевантне скупове;
- ангажовање агенција за маркетинг за израду спотова.

Прва три набројана начина помогла би новинарима штампаних медија, радија и телевизије да имају материјал за дисеминацију теоријских и прагматичних информација и новости везаних за репродуктивно здравље, односно чињенице за писање колумни, организовање дискусија, састављање питања за квизове. Или, другим речима, масовни медији би могли да постану водичи, помоћ и подршка адолесцентима у свакодневном животу да очувају и унапреде своје репродуктивно здравље.

ОЧЕКИВАЊА

- Полазећи од дефиниције здравља Светске здравствене организације, репродуктивно здравље се у најширем контексту дефинише као стање потпуне физичке и менталне способности и социјалне сигурности, а не само као одсуство болести или неспособности, у свим областима које се тичу репродуктивног система и његових функција и процеса. Отуда очување и унапређење репродуктивног здравља не само да смањује морбидитет и морталитет жена, већ смањује и морбидитет и морталитет деце пошто

живот и здравље жена и деце у великој мери зависе од формираног репродуктивног модела и услова у којима се он остварује.

- Поред директних здравствених ефеката, промоцијом репродуктивног здравља остварује се још низ добробити. У демографској сфери чува се и унапређује репродуктивни потенцијал становништва. Затим, подиже се ниво здравствене и сексолошке културе оба партнера, намеће се превенција и здрав живот као стил живота и начин размишљања и промовише се лична одговорност за сопствено здравље. Такође, ставови ишчекивања и препуштања, фатализма и пасивности, као и они који извиру из сфере традиционалног или савременог уверења, претварају се у склоност ка контроли, планирању, преузимању активне улоге у животу, прихватању модерних вредности и нових знања, што доприноси изградњи самопоштовања и подстиче аутономност, олакшавајући одрастање уопште, а поготово у друштву у транзицији.

VII. БОРБА ПРОТИВ СТЕРИЛИТЕТА

Плодност, односно фертилност може да се дефинише и као способност мушкарца и жене да створе нови живот, тј. нову биолошку јединку. За разлику од свих других живих бића, човек је омеђен друштвеним нормама понашања које значајно могу утицати на његову репродуктивну активност, али у основи у свим културама и цивилизацијама потомство се сматра нормалном "обавезом" и последицом брака који каналишу жену и мушкарца да свесно регулишу свој пород.

Неспорна је чињеница да неплодност изазива низ психолошких проблема код таквих брачних заједница. Код многих неплодних брачних заједница постоји осећај животне празнине и недостатка перспективе. Неплодност може угрозити основни сексуални идентитет, осећај сопствене вредности, често изазива осећај кривице, гнева, зависти и изолованости од околине оптерећујући его и кидајући нормалне брачне, породичне и социјалне односе. Са макро аспекта, пак, неплодност директно смањује демографски потенцијал становништва.

Већи број истраживања (Џ. Менкен) показао је да је учесталост неплодности у западним земљама 11 до 15% док је та учесталост у земљама у развоју и значајно виша.

О учесталости те појаве у нашој средини немамо најегзактније показатеље јер су систематска истраживања вршена раних осамдесетих година прошлог века. Према подацима Р. Прудан учесталост неплодних брачних заједница у Војводини 1980. године је била 13%. Према саопштењима Б. Берића и сарадника, из друге половине осамдесетих година, учесталост неплодних брачних заједница у Србији била је око 15%, док подаци које наводи Д. Милачић указују да у Београду има чак 18% неплодних брачних заједница. Имајући у виду трендове повећавања заступљености ове појаве код нас, можемо са високим степеном сигурности закључити да се у Војводини данас са неплодношћу суочава око 17% свих брачних парова. Када говоримо о овој појави, мислимо на примарну и секундарну неплодност, дакле на ону категорију брачних парова који желе, али нису у могућности да остваре родитељство.

На основу података Завода за статистику у периоду од 1990 - 2002. године рођено је укупно 253.800 деце, док је у истом временском периоду умрло 337.281 становника Војводине. У том временском периоду укупни "демографски губитак", дакле негативни природни прираштај, био је 83.481 становник Покрајине. У истом временском периоду склопљено је 145.320 брачних заједница, у просеку 12.110 годишње. Имајући у виду да је стопа неплодности у Војводини око 17%, за тај временски период се

појавило око 30.000 неплодних брачних парова. Та бројка је свакако и већа јер нису узете у обзир стабилне ванбрачне заједнице, које су по позитивним законским прописима изједначене са брачним. Дакле могли бисмо говорити о 35.000 неплодних брачних заједница или о 3.000 нових неплодних брачних заједница које се појављују сваке године.

Графикон 1. Фертилитет по старости мајке, 1991 - 2002.

Графикон преузет из: Анализа о демографској ситуацији у АПВ по Попису становништва 2002. године, стр. 5)

Из графикона се уочава да су максималан фертилитет 2002. године имале жене у животном добу од 25-29 година, док је почетком деведесетих година врх рађања био у животном добу 20-24 године. Јасно је уочљиво да је дошло до одлагања рађања у касније репродуктивне године. Та појава је карактеристична и за развијене земље и она у себи носи ризик повећане стопе неплодности као што се види из следеће табеле:

Табела 1. Неплодност жена према доби

Године жене	Неплодност %
20-24	7.0
25-29	9.0
30-34	14.6
35-39	21.9
40-44	29.0

Извор: Menken J., Trrussel I. J., Larsen U.: Age and infertilyti Science 1986, 23:1389-1394.

Узроци неплодности могу бити појединачни или вишеструки. Узрок неплодности у браку могу бити мушкарац, жена или истовремено оба брачна партнера. Посебно је значајан податак да је данас неплодност мушкараца у 50% случајева неплодности једини узрок тог стања. Одлагање трудноће и порођаја за касније репродуктивне године су разлог за умањену плодност жена и мушкарца због повећаног ризика од оштећења репродуктивног здравља.

Одгођено рађање повећава ризик од:

1. појаве поремећаја овулације;
2. полно преносивих болести које изазивају запаљењска обољења и које могу довести до непроходности јајовода код жене и поремећаја сперматогенезе код мушкарца;
3. намерних побачаја;
4. гинеколошких обољења и операција које могу да компромитују репродуктивно здравље.

Све наведено може да доведе до следствене неплодности.

МЕРЕ

Савремена медицина пружа изузетно широк дијапазон дијагностичко - терапијских могућности које, уколико се примене на време, могућност излечења чине у преко 80% свих случајева неплодности извесним. Успех лечења превасходно зависи од година пацијента, времена трајања дијагностичког поступка, обима промене које су узрок неплодности, као и добро организованих дијагностичко-терапијских центара способних да пруже свеобухватан терапијски третман прилагођен узроку неплодности. Класични терапијски приступи су у могућности да разреше 55-60% свих узрока неплодности, а биолошки потпомогнуто оплођење (вантелесна оплодња и све могућности које она пружа) ту могућност повећава за 25-30%.

Генерално гледајући, данашње могућности лечења које пружа савремена медицина много су веће него што су биле пре 10 или 15 година. Апсурдно је да је ефикасност лечења неплодности код нас много мања него што је била раније. Недостатак савремене опреме, ограничене могућности савремене лабораторијске обраде пацијената као предуслова ефикасног лечења, неопходност

прескупих партиципација за пацијенте при лечењу, гашење многих савремених приступа лечења у нашим здравственим установама због недостатка материјалних средстава, изостављање многих неопходних лекова за лечење неплодности са позитивне листе лекова, поступак лечења, који је и иначе често некомфоран, инвазиван, дуготрајан па и неизвестан, чини тешко приступачним за велики број неплодних брачних парова.

Да би се нагомилани проблеми у подручју репродуктивне медицине превазишли, а процес лечења учинио ефикасним и приступачним за велики број неплодних брачних парова, било би неопходно:

1. Посветити посебну пажњу превентивним делатностима у циљу очувања репродуктивног здравља становништва са крајњим циљем смањења броја неплодних брачних парова у оквире физиолошке учесталости неплодности која се креће од 7-10%;
2. Омогућити да два покушаја вантелесне оплодње за пацијенте буду бесплатна као што је то у свим европским земљама и земљама у нашем непосредном окружењу (око 50% пацијената једину шансу за жељеном трудноћом имају уколико се подвргну лечењу неком од метода вантелесне оплодње);

У Војводини годишње има 1.500 брачних парова код којих је једини могући начин лечења вантелесна оплодња. На 1.500 процедура могло би се очекивати 450-500 рођене деце.

3. Неопходне лекове за лечење неплодности ставити на позитивну листу лекова;
4. Уложити неопходна материјална средства за опремање здравствених установа савременом дијагностичко-терапијском опремом;
5. Опремити савременом опремом барем један центар у Војводини који би био у могућности да пацијентима пружи све услуге у подручју биолошки потпомогнуте оплодње (вантелесна оплодња, преимплантациона, преконцепцијска генетска дијагностика).

ОЧЕКИВАЊА

Већина наших здравствених установа располаже добро едукованим компетентним стручњацима из области репродуктивне медицине, који би, уз стварање неопходних услова, процес дијагностике и посебно лечења учинили ефикасним. Испуњавањем напред наведених циљева било би омогућено да се сваке године роди 2.500-2.600 жељене деце и да се, захваљујући томе, проблем са којим се суочавамо ублажи.

VIII. СНИЖАВАЊЕ ПСИХОЛОШКЕ ЦЕНЕ РОДИТЕЉСТВА

Рађање детета је индивидуални акт. Жена носи дете и рађа дете. Одлучивање о рађању је више или мање продукт двоје људи. У идилично адаптираним и функционалним везама учешће у одлучивању је подједнако. Много чешће одлука је превасходно женина. Чак и у изразито традиционалним друштвима и рестриктивним срединама жена има неке могућности, иако лимитиране, да својом одлуком спречи рађање још једног детета. Дакле, закључак би могао да буде да је репродукција искључиво индивидуални акт, детерминисан искључиво индивидуалним факторима и предиспозицијама. Међутим, жена не живи у социјалном вакууму, и не може а да не реагује на услове средине у којој живи. Жена одраста, формира своју личност, своје ставове, системе вредности и опредељења у једном социјалном окружењу. Под утицајем је климе која влада у том окружењу.

Њени репродуктивни ставови, норме, очекивања, продукт су интеракције те индивидуе са њеним социјалним окружењем.

Друго подручје у коме се индивидуално и друштвено преплићу

јесте сагледавање репродукције као индивидуалног чина са једне стране, и узимања у обзир последица тог индивидуалног чина на макро друштвене токове. Наиме, мало која област живота се тако дубоко тиче сржи човека, његовог постојања, смисла живота и акција, његових емоција и мотивационих токова, његове целокупне личности, као што је то родитељство. Функција родитељства ангажује најинтимније и најскривеније сфере личности човека. С друге стране, индивидуалне акције појединца, сабране и посматране на макроплану, чине основу важних детерминанти једне друштвене заједнице, економских, политичких, па чак и њеног опстанка.

Колико је онда репродукција индивидуални акт, а колико друштвени? И колико рехабилитација рађања зависи од појединца, а колико од друштвених фактора?

Испреплетеност друштвеног и индивидуалног у области репродукције је изразита.

Дакле, неоспорно је да је репродуктивно понашање, иако спада у интиму сваког појединца, под утицајем уже и шире друштвене средине у којој тај појединац живи и истовремено обликује ту друштвену средину, утиче на садашње и будуће друштвене токове.

Подстицајне мере могу да се сврстају на различитим тачкама континуитета који се простире од индивидуалних слобода до притисака и принуда. Јасно је да можемо да очекујемо прихватање (а самим тим и ефикасност) само оних мера које у потпуности осигуравају индивидуалне слободе.

Резолуција, која је прихваћена на Интернационалној конференцији о становништву (Мексико Сити 1984. године), каже да је основно право свих да одлучују о броју и размаку рађања деце, али додато је "да свако признавање права укључује и одговорност; у овом случају подразумева се да парови и појединци треба да користе то право, али узимајући при том озбиљно у разматрање властиту ситуацију, као и последице њихових одлука на уравнотежени развој њихове деце, заједнице и друштва у коме живе" (УН, 1984, стр. 21).

Остаје отворено питање како навести људе да доносе одлуке у овако сложеној ситуацији и са овако сложеним захтевима, да слободно одлучују, испуњавају своја стремљења и жеље, али да при том воде рачуна и о интересима друштвене заједнице у којој живе.

Чини се да је најближи одговор на ову дилему - да се учини сваки расположиви напор да друштвене потребе и циљеви буду усвојени као лични. Јасно је да је за ово неопходно време и да се ниједан друштвени циљ не може лако и брзо преточити у индивидуални.

Стога се све мере које ће бити предложене виде као процес који ће захтевати дуги временски период неопходан да би се споља дефинисани друштвени циљеви постепено преточили у личне и добили личну мотивацију неопходну за њихово спровођење у индивидуалне акције.

Такође, потребно је да се напомене да је неопходно да се састави и примени истовремено читав систем мера, да би се појачало дејство свих предложених мера у смислу постизања зацртаних циљева. Ниједна мера сама по себи не може да доведе до постављеног циља.

Психолошке варијабле на којима могу да се граде програми подстицања рађања:

1. Психолошка цена родитељства

Емоционална задовољства која произлазе из родитељства су врло добро позната. Остаје ипак чињеница да је дете оптерећење за родитеље. Дете захтева време и стрпљење, ремети устаљене обавезе, свакодневицу и одмор, захтева мењање навика, повећава умор, и психички и физички.

Дете узрокује континуирани, повећани ниво стреса код родитеља. Родитељи нерадо говоре о овој страни медаље свог искуства, пошто постоје врло јаки друштвени и лични притисци и очекивања да се буде добар родитељ, посвећен свом детету у сваком тренутку и у свакој прилици. Али неоспорно је да стрес родитељства постоји и да је за неке родитеље тај индекс стреса висок.

Истраживања су показала (Капор-Стануловић) да је индекс стреса родитељства, а тиме и психолошко оптерећење дететом, веће код мајки. Ово делом произлази и из културом уходане праксе у нашој средини да је мајка чешће задужена већим бројем обавеза око подизања детета. Као илустрацију наводимо само неке обавезе које обављају скоро по правилу мајке, а које би врло лако могао да обавља отац. Мајка се по правилу појављује као родитељ који учествује у следећем:

Сарадња са школом, присуствовање родитељским састанцима, посете лекару, брига око болесног детета у кући, детета које је хоспитализовано, праћења детета у предшколску установу, у школу, итд. Анализом свих горе наведених активности лако је закључити да је отац исто толико компетентан и способан да обави све наведене обавезе око деце. Истраживања живота детета у кући додатно су потврдила веће учешће мајке у подизању детета. Чак и у количини времена које проводи са дететом у игри предњачи мајка.

Менталитет у нашој средини, и уходани обрасци породичног живота не стимулишу оца да се појави као активнији родитељ.

2. Сукоб улога код жене и родитељство

Жена има многе улоге. Жена-мајка мора да истовремено буде и адекватна жена-супруга, жена-домаћица, професионално ангажована, ћерка својих родитеља и да има још низ других улога које по правилу долазе у конфликт и компетицију у односу на расположиво време, снагу, психичку и физичку, једне особе.

Веома ретко се дешава да жена размишља о потпуном одрицању од материнства. Истраживања показују да ниједна улога не би могла жени нашег поднебља у потпуности да замени или надомести материнство. (Капор-Стануловић; Рашевић).

Сукоб улога код жена је историјски гледано новијег датума. Стога што је развој ишао претежно у једном правцу - ка остварењу права жена на рад изван куће, али не истовремено и у правцу мењања и модела улоге мушкарца у породици. Мењање улоге жене схваћено је само половично, у смислу њених додатих улога на ону која јој је вековима додељивана као главна - да буде домаћица и мајка.

Зашто се овакав модел одржава и тако тешко искорењује? Због задржавања традиционалне дефиниције улоге полова у генерацији родитеља, деца се путем процеса социјализације и идентификације задржавају на истим моделима поделе послова и улога мушкарца и жене у породици. Таква социјализација није данас адекватна јер представља двоструку препреку за жену - да се лакше прилагоди економским и друштвеним улогама и да развије своје аспирације, али и за мушкарца - да се боље припреми за своју улогу родитеља.

3. Идеалан и реалан број деце

Више истраживања утврдило је да је идеалан број деце код испитаница већи од реално оствареног броја деце, односно, да се породица са више деце сматра пожељнијом. Постоји, дакле, простор који би под извесним условима могао да буде испуњен већим бројем рађања (Рашевић; Капор-Стануловић).

Прве две варијабле "психолошка цена родитељства" и "сукоб улога код жене" погодују јаком тренду смањења рађања.

Али, истовремено, показују правце и области могућих деловања у смислу рехабилитације рађања. Друге две варијабле, вредновање идеалног броја деце који је виши од реално оствареног, као и жеља и склоност да се очува становништво региона у коме се живи могли би, уколико би били подржани и појачани одговарајућим акцијама, да резултују додатним рађањима.

МЕРЕ

1. Мрежа саветовалишта за родитеље која би омогућила једноставно долажење до потребних информација везаних за дилеме око бриге и подизања деце. Саветовалишта треба да су лоцирана у домовима здравља и предшколским установама, што би омогућило родитељима да лако и без посебног улагања напора и времена користе њихове услуге.

2. Промоција улоге оца у родитељству кроз разне облике друштвених притисака да се отац активније укључи у обавезе око деце (обавезно присуство оца на родитељским састанцима, очекивање да отац узима боловање кад је дете болесно, итд).

3. Интензивна промоција информација о значају оца у развоју личности детета, о његовим врло специфичним доприносима формирању индивидуалности детета. Ово треба да се уплете у садржаје различитих предмета. Посебно треба да буде обрађено у оквиру предмета "Грађанско васпитање".

4. Проширити број лако доступних (економски и локацијски) сервисних услуга мајкама у вођењу домаћинства и бриге око деце (сервиси за пеглање, прање, сервиси за полуготове оброке, дечју исхрану).

5. Чланство у "клубовима великих породица" са правом на повластице у различитим областима, као што су куповине, годишњи одмори, путовања. Та припадност треба да је пропраћена и одговарајућим акцијама, организовањем међусобног састајања, заједничког провођења слободног времена. Такве акције треба да буду покривене мас-медијима и тако постану доступне информације широком броју становника из локалне заједнице.

6. Чланство у "клубовима за родитеље" са правом на повластице у различитим областима, као што су куповине, годишњи одмори, путовања.

7. Објављивање приручника (за одрасле) о незаменљивој улози оца у развоју детета и у формирању дететове личности.

ОЧЕКИВАЊА

Очекивања су да ће се ублажити негативно деловање психолошког оптерећења дететом, првенствено код мајке, и сукоб улога код жене, а исто тако појачати повољне предиспозиције за рехабилитацију рађања које обећавају регистровани ставови о идеалном броју деце и склоност ка очувању становништва свог региона.

Конкретно, очекује се да мере које имају за циљ да промовишу улогу оца и његово веће учешће у подизању детета у ствари смањују психолошку цену материнства.

Очекује се да мере које имају за циљ да се породицама са више деце омогући осећање "ексклузивности", односно задовољства што припадају посебној групацији, клубу "великих породица", привуку остале да се одлуче за већи број деце, да би стекли право на исте привилегије и сатисфакције.

Све мере треба да буду операционализоване на локалном нивоу и пропраћене мас-медијима.

IX. УСКЛАЂИВАЊЕ РАДА И РОДИТЕЉСТВА

Усклађивање рада и родитељства, такође, смањује психолошку цену

родитељства. Оно је постало значајно подручје популационе политике од времена када је породица изгубила примат основне јединице друштвене производње, односно када је производња функција издвојена из породице и када су у њеном остваривању почеле да учествују и жене. Учешће жена у плаћеном раду изван породице има тенденцију раста због остварених резултата у образовању и еманципацији жена, а самим тим и порасту њихових професионалних аспирација, као и због промењеног традиционалног система вредности који је жену вредновао, пре свега, кроз породицу и децу. У условима трансформације друштва, промене његове производне структуре и развоја терцијалних делатности, али и услед немогућности да се породица издржава приходом само једног члана - мушкарца запосленост жена ће и даље расти и та чињеница је и реалност и будућност. Учешће жена у плаћеном раду изван породице смањује њихове могућности у извршавању репродуктивне, заштитне и васпитне функције, утиче на положај детета у породици, а условљава и друге промене у њој.

Одговори на промењену сферу рада и учешће жене у њему, односно излазак жене из породице бројни су и разноврсни, а њихов развој тече у правцу универзализације, законског гарантовања и високог уважавања објективних биолошко-психолошких потреба новорођене и мале деце, мајке и оца, као и деце са посебним потребама. У новије време, промене се одвијају и у правцу пружања подршке остваривању породичних функција (флексибилно радно време part-time запослење и др.).

Радно законодавство код нас, по многим решењима која се односе на положај мајке и заштиту детета, не заостаје, а у неким сегментима има и боља решења од индустријски развијених земаља, које дуги низ година спроводе популациону политику, односно политику подршке породицама са децом. Међу боља решења спадају она из корпуса породиљских права - од дужине породиљског одсуства, висине накнаде зараде, одсуства са рада ради посебне неге детета, до изједначених права усвојилаца, старатеља или хранитеља детета са правима родитеља и до права оца на одсуство са рада ради неге детета, уместо мајке, чиме је створена нормативна претпоставка за једнак третман оба родитеља у остваривању родитељске улоге. Посматрано у целини, може се констатовати да законска решења у области рада иду испред праксе, па треба радити на њиховој примени, потпунијем информисању и запослених и послодаваца о њиховом постојању и значењу, као и на њиховој афирмацији.

За усклађивање рада и родитељства, поред сфере рада, важну улогу имају и предшколске установе које су у свету и настале, 1800. године, ради збрињавања мале деце за време радних обавеза њихових родитеља и ради пружања помоћи породици у остваривању њене репродуктивне, заштитне, емоционалне, социјалне, васпитне и економске функције, као и ради задовољавања дечјих развојних потреба.

Делатношћу предшколских установа, већ више од 160 година, и у нашој земљи, поред пружања помоћи породици у збрињавању деце, обезбеђује се и социјална сигурност и социјализација деце, приближно уједначавање услова за њихов развој, подстицање њихових развојних могућности - васпитање и образовање, одговарајућа заштита деце изложене разним облицима ризика и посебна заштита деце ометене у развоју.

Делатност предшколских установа је мултифункционална - васпитно-образовна, социјална и превентивно-здравствена и она се остварује истовремено у јединству наведених функција, што представља нов квалитет који им даје посебан идентитет,

идентитет по себи. Из тога следи потреба обезбеђивања њиховог аутономног места у друштвеној подели рада. Током 160 година трајања, предшколске установе су само кратко време имале такав статус. То је било време када су оне биле део система друштвене бриге о деци. Оне су тада највише напредовале у свим развојним аспектима и у сваком сегменту њихове сложене делатности. Супротно, историја предшколских установа обилује доказима да су када су биле припајане било ком великом систему - просветном, здравственом или социјалном, стагнирале и у својој сложеној делатности неприродно наглашавале само ону функцију која је идентична систему којем су биле придодате, а што је значило смањење њихових објективно могућих домета у задовољавању све различитијих потреба детета, породице и друштва.

Да је уважавање самосвојног идентитета ових установа у нормативном, организационом и практичном смислу боље решење од њиховог припајања неком од великих система (просвета, социјала, здравство), потврђује и Конвенција о правима детета УН која, између осталог, утврђује и обавезу држава потписница на следеће:

"Ради гарантовања и унапређивања права садржаних у овој конвенцији, државе чланице пружају родитељима и законитим старатељима одговарајућу помоћ у обављању дужности васпитања детета и обезбеђују развој институција, објеката и служби за бригу о деци.

Државе чланице предузимају све одговарајуће мере како би обезбедиле да се деца запослених родитеља користе услугама дечјих установа и објеката". (Члан 18. ст. 2. и 3)

Искуства других европских земаља у погледу уређивања статуса предшколских (дечјих) установа и надлежности за њих су различита - неке земље имају подељену надлежност између више министарстава, неке су их сврстале у системе за бригу о породици, а неке у систем васпитања и образовања.

Законским променама, извршеним пре две године код нас, предшколске установе су сврстане у систем образовања и васпитања. Од тада, донет је само Закон о основама система образовања и васпитања и њиме је уређена само васпитно-образовна функција предшколских установа. Превентивно здравствена и социјална функција, које у реалном животу постоје, нису законски уређене и одвијају се на основу старе, сада неважеће регулативе. Закон о предшколском васпитању и образовању, или о предшколским установама још није донет, али он неће моћи да уређује питања која нису садржана у системском закону о образовању и васпитању. На такав закључак упућују и до сада усвојена стратешка документа - Квалитетно образовање за све - пут ка развијеном друштву (Министарство просвете и спорта Републике Србије, Београд, 2002. године), Стратегија за смањење сиромаштва у Србији (Влада Републике Србије, Београд, 2003. године) и План акције за децу Републике Србије (Савет за права детета Владе Републике Србије, Београд, 2004. године), у којима се наглашава само васпитно-образовна функција ових установа, програми васпитавања и повећање обухвата деце годину дана пре поласка у школу програмима у трајању од четири сата. У фокусу пажње надлежних само су развојне потребе деце, док се потребе за збрињавањем мале деце за време док су њихови родитељи на послу и не помињу. У постојећој регулативи потпуно су изостављене дечје јаслице - специфични објекти за децу од једне до три године старости и медицинске сестре као одговарајући стручни кадар за рад са њима.

Овакав нови положај предшколских установа, који је пре наведених промена био добро уређен, довео је до

стагнације у њиховом развоју, па је неопходно да се хитно мења.

МЕРЕ

1. Обезбедити потпунију примену постојећих законских решења која се односе на могућност прерасподеле радног времена и делимичног запослења као и боље информисање, медијско и кроз програме популационе едукације, о законским решењима која се односе на заштиту материнства и породиљска права.

ОЧЕКИВАЊА

- Уређивање сфере рада на респектабилан начин за учешће жене у њему и за подршку родитељству пружиће поуздане ослонце младима да планирају и остварују професионалну каријеру и родитељство и допринеће смањењу конфликта између бројних улога жене у друштву и породици као и побољшању њеног положаја.
- Предшколске установе постаће:
- подршка породици у остваривању њене репродуктивне, заштитне и васпитне функције;
- инструмент за усклађивање рада и родитељства;
- незаобилазан чинилац популационе политике и
- институције за остваривање основних права мале деце, за њихово васпитање и образовање и за уједначавање услова за њихов развој.

X. ПОПУЛАЦИОНА ЕДУКАЦИЈА

Популациона едукација се намеће као нови правац популационе политике имајући у виду да појединац нема довољно специфичних знања. Не види се однос између индивидуалног понашања и макро процеса, не познају се последице незадовољавајућих популационих тенденција, спорост демографских промена и њихово одложено дејство, не разумеју се потребе друштва у овој сфери и потребе будућих генерација.

С друге стране, они испитаници којима се таква знања приближе емотивно реагују постајући осетљиви на демографске проблеме и врло су склони да изнесу свој став о потреби одржавања броја становника једног региона бар на нивоу просте репродукције, односно да високо вреднују пронаталистичку политику на скали друштвених приоритета и предлажу мере за рехабилитацију рађања.

Зашто се знању придаје тако велики значај? Пре свега због тога што је знање несумњиво значајан чинилац при успостављању одређеног система вредности, формирању ставова, стварању мотивације, као и важан фактор у процесу одлучивања у многим областима живота. Отуда стицање знања, као основног елемента свести, може утицати на филозофију живљења, а самим тим и на ставове, погледе, уверења, вољу. И то знање схваћено у ширем смислу, са укљученом социјалном и психолошком димензијом. Социјална димензија одржава уверење индивидуе да је оно о чему стиче знање проверено од других и да му се може веровати. Психолошка димензија, пак, подразумева емоционалну прихватљивост појаве или неког њеног елемента који се сазнаје.

Популациона едукација препозната је као важан елеменат популационе политике и у Програму акције усвојеном на Петој међународној конференцији о становништву и развоју, одржаној у Каиру 1994. године. Посебно је препоручено да се у ширење знања о важности обнављања становништва за социјални и економски развој једне популације укључе све социјалне институције друштва.

МЕРЕ

1. Интензивна континуирана кампања ширења информација о стању у

Војводини, о депопулационим трендовима и последицама, економским и друштвеним, са пројекцијом за будућност.

2. Ширење знања о популационом питању, поред целокупне популације треба да обухвати и посебне циљне групе као што су посланици, политичке странке, локална самоуправа, здравствени радници, просветни радници и сарадници школа, социјални радници, радници предшколских установа, сарадници масовних медија као и сарадници невладиних организација, односно све битне чиниоце за формирање позитивне популационе климе у Војводини.

3. Популациона едукација на свим нивоима школовања, почев од основношколских. Интензивирати едукацију на завршним нивоима школовања (на узрасту пред почетак рађања).

Едукација мора да се обавља на савременим принципима - методолошки и информационо:

- избегавати класичан приступ едукацији, користити искључиво интерактивне методе наставе;
- обучити оне који ће вршити популациону едукацију за савремене и привлачне методе рада;
- користити методу "млади за младе" у циљу боље прихваћености садржаја.

4. Користити индиректне, али моћне начине преношења жељених порука. Нудити моделе за идентификацију (познате личности које ће својим примером промовисати идеју о потреби рехабилитације рађања; приказати у ТВ серијама породице са више деце, итд).

5. Кроз све мас-медије исказивати јасне поруке о пожељним репродуктивним нормама и очекивањима без притиска, али са јасно исказаним потребама друштва.

ОЧЕКИВАЊА

Наравно, као сваки процес који има за циљ да утиче на промену система вредности, ставова и понашања, процес популационе едукације треба да буде и дуготрајан и систематичан. Прави резултати се не могу брзо очекивати, али ако се формира позитивна популациона клима и зачне репродуктивна свест која би подразумевала прихватање личне улоге и одговорности појединца у решавању основних популационих проблема заједнице у којој живи, они би могли бити дугорочне природе.

XI. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Потреба за активирањем локалне самоуправе у популационој политици произлази из чињенице да ниједна државна популациона политика, ма колико била развијена и разуђена, не може одговорити на све потребе и очекивања становништва, нити може изразити специфичности живљења у свакој средини. Мере популационе политике државе су по свом карактеру опште и спроводе се јединствено на целој њеној територији. Али, за популациону политику која претендује да буде успешна, важно је да буде допуњена мерама органа локалне самоуправе и финансирана локалним изворима јавних прихода. Са становишта положаја и улоге локалне самоуправе у политичком систему нема значајнијег питања од непосредног интереса за локално становништво него што је питање репродукције тог становништва. Отуда је локална самоуправа тај чинилац у друштву који најбоље може препознати потребе конкретних родитеља и у оквирима својих овлашћења и компетенције активирати одређене механизме којима се те потребе могу задовољити на најбољи могући начин.

Уставом Републике Србије и важећим Законом о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 9/2002), који је сагласан и са Европском повељом о локалној самоуправи,

одређена је широка скала компетенција и овлашћења локалне самоуправе чијим се вршењем могу ефикасно и квалитетно задовољавати потребе људи.

Изворним делокругом дефинисаним у 35 функција и обављањем поверених послова, локална самоуправа утиче на квалитет живота, а тиме и на мењање понашања у остваривању репродуктивне функције људи. Квалитет везе између државе и окружења и дугорочне родитељске улоге који треба да буде повољан у смислу свакодневног практичног живота, у високом степену зависи од начина на који функционише локална самоуправа. У настојању да побољша квалитет живота, што јесте један од неопходних услова за рехабилитацију рађања и родитељства, локална самоуправа треба да полази од свакидашњег живота у коме се непрекидно одвијају процеси артикулисања потреба породици, породица са децом и деце и у коме треба да се одвијају и процеси проналажења, покретања и коришћења ресурса за њихово задовољавање.

Шематски приказ тих процеса може се изразити на следећи начин:

Претходни услов за конципирање и спровођење мера популационе политике локалне самоуправе је стално праћење стања и кретања у развитку становништва у локалној заједници - општини. У том смислу потребно је да се једном годишње на седници Скупштине општине разматрају следеће информације:

- Информација о природном кретању становништва (наталитет, морталитет и природни прираштај);
- Информација о механичком кретању становништва (емиграције и имиграције);
- Информација о морбидитету становништва и фертилитету у општини;
- Информација о склапању бракова (нупцијалитет) и разводу бракова (диворцијалитет) и
- Информација о друштвено-економском положају породица.

Ове информације треба да припремају одговарајуће службе општинске управе у сарадњи са одговарајућим институцијама. О њиховом садржају, констатацијама и евентуалном предлогу мера треба обавештавати јавност коришћењем свих расположивих комуникацијских канала. На тај начин питање развитка становништва постаје присутно у јавности и добија на значају, што је важан предуслов за мобилизацију ресурса за дефинисање и спровођење пронаталитетне популационе политике локалне самоуправе.

Поред мера локалне самоуправе предложених за смањење трошкова родитељства, активирање локалне самоуправе у популационој политици и њен допринос у побољшању квалитета живота људи могуће је постићи и следећим стратешким и специфичним мерама:

МЕРЕ

Стратешке мере локалне самоуправе

1. Идентификовати ресурсе за популациону политику локалне самоуправе.
2. Утврдити висину средстава у буџету општине која се опредељују за локалну популациону политику.
3. Идентификовати и активирати све друге изворе средстава за локалну популациону политику и створити организационе претпоставке за њихово прикупљање (основати фонд или фондацију, клуб донатора и сл.).
4. Дефинисати мере локалне популационе политике.
5. Одредити институционални оквир за спровођење локалне популације политике (Комисија за популациону политику Скупштине општине, у општинској управи одредити професионалца за локалну популациону политику).

6. Подржавати настајање удружења грађана, невладиних организација и других облика удруживања људи заинтересованих за укључивање у локалну популациону политику.

Специфичне мере локалне популационе политике

1. Мере за смањење трошкова родитељства

Свака општина у АП Војводини (45) може утврдити своје - локалне мере популационе политике које ће финансирати из буџета општине, а радиће и на прикупљању средстава из других извора - приватних предузећа, међународних хуманитарних организација и других, оснивањем Фонда за популациону политику или неког другог институционалног облика.

Оријентациони модели локалних мера за смањење трошкова родитељства су:

1. Беби-пакет - помоћ породици за новорођену бебу, или за -трећу и четврту новорођену бебу у породици. Може се давати у, облику новчаног поклона, у висини коју одреди за то овлашћени орган - Комисија Скупштине општине за популациону политику, на пример. Беби-пакет може бити и у натуралном облику, односно може садржавати прибор, гардеробу, или друга средства потребна за новорођенче. За ову врсту помоћи и подршке битно је да стално има исту реалну вредност и да се додељује на исти начин - приликом изласка из породилишта, у општинској служби за спровођење Закона о финансијској подршци породици са децом, на заједничким свечаностима које се организују периодично (ако садржај беби-пакета чини новац), посетом представника Комисије за популациону политику породици, или на неки други начин.

2. Додатак породици са једним родитељем - материјална помоћ дефицитарној породици ако је њен материјални положај испод одређеног минимума. Ова помоћ може се давати једнократно, периодично, стално или повремено, зависно од могућности општине и то за прво, друго, треће и четврто дете.

3. Додатак за посебну бригу - помоћ деци са посебним потребама. Може се додељивати, такође, једнократно, периодично или месечно, што зависи од средстава којима располаже општина, а критеријум за добијање и висина износа треба да зависи од врсте и степена посебних потреба и материјалног положаја породице.

4. Посебан додатак за породице са троје и четворо деце - помоћ коју треба давати само под одређеним материјалним условима, а зависно од средстава општине одредити карактер ове мере у погледу трајања и висине износа.

5. Поклон-пакет - пригодан поклон за новогодишње и божићне празнике деци из социјално угрожених породица, деци трећег и четвртог реда рођења, деци самохраних родитеља.

6. Школски прибор и књиге - помоћ трећем и четвртом детету у породици, додељује се на почетку сваке школске године.

7. Помоћ за набавку одеће и обуће - помоћ трећем и четвртом детету у виду бесповратних новчаних давања или у виду позајмица, зависно од средстава којима се располаже.

8. Помоћ за лечење стерилитета - помоћ у виду бесповратних новчаних давања или позајмица која се, такође, може обезбеђивати зависно од природе лечења, материјалног положаја потенцијалног корисника и висине средстава којима се располаже.

9. Помоћ за школовање деце у средњим и вишим школама и на факултетима - помоћ за треће и четврто дете у породици у виду једнократног годишњег давања, или месечних давања (стипендија), што зависи од средстава којима се располаже.

10. Награде најуспешнијим ученицима и студентима - помоћ и признање трећем и четвртом детету које је постигло изузетне резултате у свом школовању. Додељује се на крају школске године.

11. Надокнада трошкова путовања до места школовања - помоћ за финансирање трошкова путовања од места боравка до места школовања, за треће и четврто дете.

12. Неке друге помоћи пронаталитетног карактера - којима се може утицати на смањење трошкова родитељства, а које су примерене потребама и карактеристикама локалних заједница.

2. Мере нематеријалне природе

Ове мере налазе се у сфери информација, знања, свести, комуникација и односа у задовољавању личних и друштвених потреба. Циљ ових мера је обезбеђивање подударности личних и друштвених потреба у сфери рађања. Њихова операционализација може, на пример, предвидети следеће мере:

1. Ширење знања и информација о демографској ситуацији, планирању породице, рађању, породици, деци, породичном животу, итд.

2. Промоција здравља, очување репродуктивног здравља, промоција здравог породичног живота.

3. Реафирмација и модернизација саветодавне функције институционалног система.

4. Стварање локалне мреже институција за спровођење локалне популационе политике.

5. Покретање и подржавање одговарајућих пројеката релевантних за локалну популациону политику.

3. Мере организационе и подстицајне природе

Ове мере подразумевају осмишљено деловање на све постојеће потенцијале којима располаже општина и који врше своју функцију, у смислу увођења одређених организационих и функционалних промена којима се може помоћи породици са децом или којима јој се може пружити подршка, а могу се операционализовати на следећи начин:

1. Покретање и спровођење акција и активности за бољи положај породица са децом и деце на принципу - за бољи живот, за лакше родитељство - овде и сада.

2. Медијске кампање о акцијама и активностима.

3. Евалуација спроведених акција - активности.

4. Обавештавање јавности о резултатима евалуације.

4. Мере у сфери комуналних услуга

У овој сфери приступ треба да буде развојни. Развој комуналних делатности је услов за побољшање квалитета живота у општини, при чему циљ треба да буде уједначавање услова живота на подручју општине као целине, смањење унутрашњих миграција и равномеран просторни развитак становништва. У сваком плану развоја комуналних делатности, демографски фактор мора бити респектован, а економски и хумани циљеви повезани.

Могуће конкретне мере су:

1. Олакшице у ценама комуналних услуга за породице са троје и четворо деце.

2. Олакшице за породице са троје и четворо деце у коришћењу грађевинског земљишта.

3. Изградња и одржавање дечјих игралишта.

4. Уређивање слободних површина.

5. Остале мере

1. Унапређивање рада општинске управе у обављању изворних и поверених функција, посебно оних које се односе на остваривање законима утврђених права породице са децом.

2. Побољшање коришћења слободног времена деце бољом културном и спортско-рекреативном понудом.

3. Брига за задовољавање потреба деце за одмором и рекреацијом и проналажење могућности за боље одржавање постојећих и изградњу нових капацитета за одмор.

4. Успостављање сарадње са другим општинама кроз различите програме и пројекте којима се могу заједнички решавати одређена питања, затим, размењивати искуства и информације и међусобно подстицајно деловати.

5. Подстицање и подржавање настајања удружења грађана и других асоцијација за локалну популациону политику.

6. Сталне медијске кампање - континуирано обавештавање јавности о демографском развитку и локалној популационој политици.

ОЧЕКИВАЊА

- Смањење разлика у нивоу животног стандарда између породица без деце и породица са децом.

- Постојање материјалне подршке рађању и подизању деце као трајне оријентације у популационој политици.

- Укључивањем свих нивоа територијално-политичких заједница у популациону политику расте њен значај и значај порука које носи, а мере постају богатије, разноврсније и бројније.

- Интегрисањем мера социјалне и популационе политике смањује се сиромаштво и ствара претпоставка за онемогућавање затварања "зачараног круга сиромаштва" и његовог преношења у наредну генерацију.

- Сигурна исплативост улагања, јер се улагања у децу увек исплате без обзира на трошкове.

- Стварање осећања сигурности за рађање и подизање деце и подстицајнијег амбијента.

XII. УНАПРЕЂИВАЊЕ ПОРОДИЧНОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ

На наталитет, као један од показатеља демографског развоја, утичу индивидуалне одлуке о заснивању и величини породице. Осећај сигурности, односно степен заштите коју породица ужива у одређеном правном систему, представља значајне факторе приликом доношења индивидуалних одлука о рађању деце.

Заштита породици пружа се, између осталих закона, законом из породичноправне области.

Породично законодавство је у Србији старо више од 20 година, на снази је Закон о браку и породичним односима из 1980. године, који је мењан неколико пута, али измене нису реформског карактера. Од 1993. године овај Закон се примењује и у АП Војводини, с обзиром на промену законодавне надлежности Уставом Србије из 1992. године.

Породично право је веома динамична грана правног система и захтева увођење новина које прате друштвене промене. Са аспекта демографског развоја ново породично законодавство требало би да уведе решења - која би допринела бољој заштити породице и деце. У Србији је у току реформа породичног законодавства. Сачињен је Нацрт породичног закона 2003. године.

Најзначајније новине које би требало да садржи ново породично законодавство, а које су унете у Нацрт породичног закона су следеће:

1. Увођење категорије породичног стана (дома), установе којом се штити породица првенствено након развода брака или прекида заједнице живота родитеља. Заштита породици може бити пружена у облику права становања на стану чији је власник други родитељ, у ситуацијама када родитељ који врши родитељско право, а ни дете, немају право својине на другом стану, а које би трајало до пунолетства детета. Право становања не треба да имају дете и

родитељ чији би захтев представљао очигледну неправду за другог родитеља. У имовинским односима требало би, осим тога, предвидети могућност регулисања партнерских односа уговором.

2. У вези са разводом брака требало би ревидирати бракоразводне узроке, нарочито споразумни развод брака, те реформисати мирење, тако да оно прерасте у посредовање у бракоразводном спору са циљем да се односи после развода брака реше споразумно. Поступак посредовања би се могао састојати од две фазе, поступка за покушај мирења и поступка за покушај споразумног окончања спора (нагодба). За посредовање би требало овластити шири круг установа него што је то сада. Осим суда и органа старатељства, требало би предвидети надлежност брачног или породичног саветовалишта, или других установа које су специјализоване за посредовање у породичним односима. Мирење би се спроводило само у брачном спору који је покренут тужбом за развод брака. Сврха мирења јесте да се поремећени односи супружника разреше без конфликта и без развода брака. Сврха нагодбе јесте да се поремећени однос супружника разреши без конфликта након поништења или развода брака. Супружници би се споразумевали о вршењу родитељског права и о деоби заједничке имовине. То значи да би нагодба садржавала споразум о вршењу родитељског права и споразум о деоби заједничке имовине.

3. У родитељском праву потребно је предвидети могућност заједничког вршења родитељског права оба родитеља и после развода брака. Савремена породичноправна решења раздвајају односе партнера од њихових односа као родитеља према деци. Наиме, поремећени односи између супружника не би требало аутоматски да доведу до промене у њиховом родитељском праву, а то се постиже заједничким вршењем родитељског права и после развода брака или прекида заједнице живота. Услов за заједничко родитељско право био би споразум родитеља, који би требало процењивати према најбољем интересу детета. У овом моменту највећи број деце се поверава мајкама које врше родитељско право (у Србији и Црној Гори у 2000. години 74% деце поверено је мајкама, а 21% очевима, док је 4% деце подељено између мајке и оца).[3] Заједничко решење родитељског права омогућава афирмацију оца у одгајању деце.

4. Тенденција у упоредном породичном праву је проширење права детета у породичним односима, а што би требало учинити и у домаћем праву. Посебно је значајно увести право детета на изражавање мишљења у судским и управним поступцима у којима се одлучује о његовим правима, право на добијање неопходних информација с тим у вези и право на обраћање суду и другим органима. Треба предвидети право детета са навршених нпр. 15 година да одлучује о образовању, здравственим интервенцијама, животу са родитељима и одржавању личних односа, са 16 година ако постане родитељ да добије пословну способност. Такође, треба предвидети право детета на заштиту од занемаривања, од физичког, сексуалног и психичког злостављања те од сваке врсте експлоатације.

5. У статусном родитељском праву требало би укинути рокове код утврђивања и оспоравања материнства и очинства када се ради о детету као тужиоцу, и тако уважити интерес детета да сазна своје природно порекло. Везано за асистирану репродукцију требало би унети одредбу која експлицитно каже да је мајка детета зачетог уз биомедицинску помоћ жена која га је родила. Ако је мајка дала писмени пристанак на поступак биомедицински потпомогнутог оплођења, њено материнство се не може оспоравати. Ако је дете зачето уз

биомедицинску помоћ дарованом јајном ћелијом, материнство жене која је даровала јајну ћелију се не може утврђивати. Очинство треба регулисати на следећи начин: Оцем детета које је зачето уз биомедицинску помоћ сматра се муж мајке, односно ванбрачни партнер. Услов је да је муж или ванбрачни партнер дао писмени пристанак. Очинство се у том случају не може оспоравати. Право на оспоравање очинства постоји само ако дете није зачето поступком биомедицински потпомогнутог оплођења. Ако је дете зачето уз биомедицинску помоћ дарованим семеним ћелијама, очинство мушкарца који је даровао семене ћелије не може се утврђивати. Новину треба да представља увођење законске претпоставке о очинству ванбрачног партнера на основу његовог пристанка на поступак биомедицински потпомогнутог оплођења.

6. Установе усвојења и хранитељства потребно је осавременити ради боље и ефикасније заштите деце без родитељског старања. Усвојење би требало да има само један облик, а не два како је сада, а посебно треба ревидирати поступак усвојења.

7. Од посебног значаја би било увођење специјализације судија за породичноправна питања.

8. Породичноправна заштита жртава породичног насиља у домаћем правном систему до сада није постојала. Недавно је у кривично законодавство унето специфично кривично дело које се односи на насиље у породици. Оваква заштита није довољна, потребно је и законом из породичне области регулисати насиље у породици и на тај начин пружити бржу и адекватнију заштиту жртава насиља.

Мере заштите од насиља у породици треба да буду: издавање налога за исељење из породичног стана или куће, без обзира на право својине односно закупа непокретности; издавање налога за усељење у породични стан или кућу, без обзира на право својине односно закупа непокретности; забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености; забрана приступа у простор око места становања или места рада члана породице; забрана даљег узнемиравања члана породице; обавезно лечење од алкохолизма и других болести зависности; обавезно саветовање или психијатријско лечење; друге мере којима се може спречити настанак или наставак насиља у породици.

[3] Статистички годишњак Србије и Црне Горе, 2002. година.

XIII. ЗАКОНОДАВНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ДРЖАВНИХ МЕРА

Између породица без деце и породица са децом постоје разлике у животном стандарду, односно у месечним примањима по члану породице, у поседовању материјалних добара, у трошковима.

Године 1988. у Великој Британији су, на основу Закона о социјалној сигурности и породици, израчунали да у односу на трошкове пара без деце (индекс 100) трошкови пара с једним дететом до 10 година расту за 35%, за дете од 11 до 15 година за 43% и за дете од 16 до 18 година за 51% (Coulter, Cowell, Jenkins, 1990).

Истраживање у Италији из 1987. године показало је да додатни трошкови за једно дете износе 24% у односу на трошкове пара без деце, за двоје деце 41%, а за троје 67% (De Saritis, Righi, 1990).

У Француској су израчунали да су трошкови пара с једним дететом у односу на пар без деце 1979. године имали индекс 1,19, 1984/1985. године 1.26, а 1989. године индекс је порастао на 1,30. За пар са двоје деце за те исте године индекси су 1,42, 1,59 и 1,58 (Slaude, Moutardier, 1990).

Године 1995. у Словенији је утврђено да су трошкови првог детета на узрасту од 1-6 година у односу на трошкове пара без деце износили 25,6%, а за друго дете у истом узрасту 23,5%. За прво дете на узрасту од 7-14 година трошкови су износили 31,7%, а за друго дете истог узраста 29,6% трошкова брачног пара без деце (Stropnik, 1997).

У Србији парови са једним дететом у односу на парове без деце имају 26,6% средстава мање, а парови са двоје деце 37,6% мање у односу на парове без деце (А. Пошарац, 1995).

Од непосредних већи су посредни (опортунитетни) трошкови за децу. Они се дефинишу као изгубљени добици које родитељи нису успели да остваре ради рађања и подизања деце. Неки томе додају и изгубљено време (и зараду) свих особа које на неформалној основи негују, чувају и подижу децу.

У нашим условима, кад је реч о материјалном положају породица са децом, мора се имати у виду да у Србији, према Стратегији за смањење сиромаштва Владе Републике Србије (2003) има 800.000 лица апсолутно сиромашних, а у категорији дубоко сиромашних (чији је месечни приход испод 5.507,00 динара) је 474.000 породица са 1.600.000 чланова, међу којима једну трећину чине деца. Према Националном плану акције за децу Републике Србије (Савет за права детета Владе Републике Србије, 2004), 200.000 деце у Србији се налази испод линије сиромаштва, "а под реалним ризиком да ’склизну’ испод те линије још 200.000. Ако се томе додају деца угрожена неразвијеношћу средине (’сиромаштвом средине’), процена је да је око 1/3 од два милиона деце у Србији на различите начине погођено сиромаштвом".

Полазећи од наведеног, држава је позвана да помогне породицама са децом у покривању повећаних трошкова, односно у смањењу сиромаштва и свих ускраћености које оно собом носи.

Један од најважнијих и најзаступљенијих облика помоћи породицама са децом су дечји додаци. У великом броју земља дечји додаци су истовремено инструмент и социјалне и популационе политике, а тренд који се у њиховом развоју испољава је универзализација, што значи да се дају свој деци.

У нашој земљи, дечји додатак је једна од најстаријих мера социјалне и популационе политике државе (установљен је 1945. године). Током времена дечји додатак се мењао и развијао, добијајући све наглашенији карактер популационе мере.

Важећим Законом о финансијској подршци породици са децом (2002), дечји додатак је дефинисан само као мера социјалне политике, уз веома строге услове за стицање права на његово коришћење, једнаке, али значајно смањене, износе за свако дете и лимитирање броја деце у породици (на четири) за коју се то право може остварити.

Његовом применом број деце у Војводини која користе ово право смањен је са 205.752 на 135.383 или за 34,2%, што је утицало на погоршање положаја преко 70.000 деце, односно преко 35.000 породица које се у највећем броју налазе у категорији сиромашних.

Полазећи од наведеног, за смањење трошкова родитељства, сиромаштва и економске дискриминације породица са децом неопходно је надградити постојеће државне мере финансијске подршке породици са децом.

1. Предложити измене Закона о финансијској подршци породици са децом:

- повећати цензусе за остваривање права на дечји додатак чиме би се повећао обухват деце овим правом;
- утврдити право трећег и четвртог детета на дечји додатак независно од материјалног положаја породице;
- значајније повећати садашње износе дечјег додатка, а потом утврдити

различите - прогресивне износе дечјег додатка према реду рађања и

- износе дечјих додатака усклађивати са растом трошкова живота и зарада.

2. Изменама и допунама Закона о министарствима, Закона о основама система образовања и васпитања и Закона о финансијској подршци породици са децом обезбедити да предшколске установе буду део система подршке породици са децом, матично везане за министарство надлежно за тај систем и повезано са министарствима надлежним за образовање и здравље. Обезбедити да се боравак трећег и четвртог детета у предшколским установама финансира из буџета Републике Србије.

3. Покренути иницијативу за доношење Закона о предшколским установама и утврдити њихову делатност тако да задовољавају потребе породица за збрињавањем деце и развојне потребе деце.

4. Законима којима се регулишу рад, запошљавање и пензионисање и пореска политика обезбедити подстицање за брже запошљавање мајки са децом, посебно мајки са више деце; краће радно време за мајке са троје и четворо деце и бржи одлазак у пензију; и веће износе пензија за мајке са троје и четворо деце.

5. Покренути иницијативу за доношење новог породичног закона чији је Нацрт већ утврдила Влада Републике Србије, а којим ће се извршити неопходно потребна реформа породичноправне заштите.

6. Иницирати доношење Закона о асистираном зачећу којим би се регулисале методе планирања породице на овај начин.

7. Изменама и допунама Закона о здравственој заштити омогућити да два покушаја вантелесне оплодње за пацијенте буду бесплатни, а лекове за лечење неплодности ставити на позитивну листу лекова.

ПРЕГЛЕД МЕРА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА ДЕМОГРАФСКОГ РАЗВОЈА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Прегледом мера за спровођење Програма демографског развоја АП Војводине дат је резиме мера које су груписане у неколико категорија и то:

- Могућа решења проблема недовољног рађања
- Очување и унапређење репродуктивног здравља адолесцената
- Борба против стерилитета
- Снижавање психолошке цене родитељства
- Усклађивање рада родитељства
- Популациона едукација
- Активирање локалне самоуправе

I. МОГУЋА РЕШЕЊА ПРОБЛЕМА НЕДОВОЉНОГ РАЂАЊА

МЕРЕ

1. Новчана надокнада за треће дете

Мајци трећег детета обезбедити новчану надокнаду у висини просечне месечне зараде у Покрајини, под условом да је у години рађања трећег детета њена породица остварила приход по члану домаћинства већи од просечне зараде у АП Војводини.

Новчана надокнада се обезбеђује до навршене 19. године живота трећег детета без обзира да ли мајка већ остварује зараду или има неке друге приходе.

Процена потребних финансијских средстава

Процењује се да ће се у АП Војводини у 2005. години родити 2200 деце треће по реду рођења у породици, па се на основу тога утврђује да су потребна

средства за ову меру у 2005. години 369.600.000,00 динара (2.200 x 14.000,00 x 12).

2. Новчана помоћ за треће и четврто дете

Мајци трећег и четвртог детета обезбедити месечну новчану помоћ у висини од 15% за треће дете и 20% за четврто дете од нето зараде по запосленом у Покрајини.

Новчана помоћ се обезбеђује као универзално право, независно од материјалног положаја породице и то за децу трећег и четвртог реда рођења, почев од 1. јануара 2005. године и може се остваривати до 18 година старости трећерођеног односно четворођеног детета.

Процена потребних финансијских средстава

Према параметрима утврђеним за израду буџета Републике Србије за 2005. годину израчунато је да би новчана помоћ за треће дете износила 2.625,00 динара, а за четврто 3.500,00 динара.

Процењује се да ће се у Војводини у 2005. години родити 2200 деце треће по реду рођења и 300 деце четвртог реда рођења, па је на основу тога утврђено да потребна средства за ову меру у 2005. години износе 45.000.000,00 динара.

3. Покрајински дечји додатак за треће и четврто дете

Сваком детету трећег и четвртог реда рођења обезбедити покрајински дечји додатак као универзално право (независно од материјалног положаја породице) у висини од 10% нето зараде по запосленом остварене у Покрајини за претходни месец.

Покрајински дечји додатак остваривало би треће и четврто дете у породици, почев од 2005. године, све до навршених 18 година живота, под условом да је на редовном школовању.

Процена потребних финансијских средстава

На основу параметара за утврђивање буџета Републике Србије за 2005. годину и процене, да ће се у Војводини у 2005. години родити око 2500 деце трећег и четвртог реда рођења, израчунато је да је за спровођење ове мере у 2005. години потребно 29.000.000,00 динара.

4. Потпуно регресирање трошкова боравка у предшколској установи за дете трећег, односно четвртог реда рођења

Ова мера је постојала у периоду пре доношења Закона о финансијској подршци породици са децом и високо је оцењивана, што потврђује и чињеница да су је неке општине задржале и да је финансирају из општинских буџета. Она подразумева потпуно финансирање целодневног или полудневног боравка у предшколској установи за дете трећег, односно четвртог реда рођења.

Процена потребних финансијских средстава

Очекивани број корисника је око 5000, а према параметрима за утврђивање буџета Републике Србије за 2005. годину израчунато је да би у 2005. години за ову меру било потребно 180.000.000,00 динара.

5. Матерински додатак за треће и четврто дете

Матерински додатак је новчана помоћ незапосленим мајкама за треће и четврто дете, у трајању од годину дана, у висини од 20% нето зараде по запосленом у Покрајини за претходни месец.

Процена потребних финансијских средстава

Процењује се да би ово право у 2005. години користило око 1300 незапослених мајки трећег и четвртог детета, што значи да би за остваривање ове мере у тој години било потребно око 54.600.000 динара.

6. Родитељски додатак за прво дете у породици

Утврдити право првог детета на родитељски додатак на основу критеријума из Закона о финансијској подршци породици са децом у висини од 40% износа који се утврђује за друго дете, а што у овом моменту износи 28.160,00 динара.

Процена потребних финансијских средстава

Број корисника у 2005. години је 10000, те је за спровођење ове мере потребно обезбедити 281.160.000,00 динара.

II. ОЧУВАЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ РЕПРОДУКТИВНОГ ЗДРАВЉА АДОЛЕСЦЕНАТА

МЕРЕ

Низ фактора условљава ниво репродуктивног здравља у једној средини. Могу се поделити на оне који извиру из социјалног система (макро детерминанте) и на оне који су везани за индивидуални ниво (микро детерминанте). Најважније макро детерминанте су развијеност саветовалишта за репродуктивно здравље и доступност одговарајућег образовања у школама и квалитетних информација у медијима. Отуда се чини да су ова три правца мера посебно битна за очување и унапређење репродуктивног здравља адолесцената:

1. Развој мреже саветовалишта за репродуктивно здравље младих
2. Систематска едукација за очување и унапређење репродуктивног здравља адолесцената у школама
3. Активирање масовних медија за ширење информација из сфере репродуктивног здравља

Најважнији начини да медији постану едукатори у овој сфери су:

- издавање специјалног билтена од стране стручњака који се баве заштитом репродуктивног здравља младих;
- организовање округлих столова на различите теме за сензибилизацију и едукацију новинара;
- позивање представника медија на све релевантне скупове;
- ангажовање агенција за маркетинг за израду спотова.

III. БОРБА ПРОТИВ СТЕРИЛИТЕТА

МЕРЕ

Савремена медицина пружа изузетно широк дијапазон дијагностичко-терапијских могућности које, уколико се примене на време, могућност излечења чине у преко 80% свих случајева неплодности извесним.

Да би се нагомилани проблеми у подручју репродуктивне медицине превазишли, а процес лечења учинио ефикасним и приступачним за велики број неплодних брачних парова, било би неопходно:

1. Посветити посебну пажњу превентивним делатностима у циљу очувања репродуктивног здравља становништва са крајњим циљем смањења броја неплодних брачних парова у оквире физиолошке учесталости неплодности која се креће од 7-10%;
2. Омогућити да два покушаја вантелесне оплодње за пацијенте буду бесплатна као што је то у свим европским земљама и земљама у нашем непосредном окружењу (око 50%

пацијената једину шансу за жељеном трудноћом имају уколико се подвргну лечењу неком од метода вантелесне оплодње);

Процена потребних финансијских средстава

Укупни трошкови за два покушаја вантелесне оплодње износе 2.240 евра, а обухватају неопходне лекове и материјал за лабораторијску обраду и трансфер ембриона.

У Војводини годишње има 1.500 брачних парова код којих је једини могући начин лечења вантелесна оплодња. На 1.500 процедура могло би се очекивати 450-500 рођене деце.

3. Неопходне лекове за лечење неплодности ставити на позитивну листу лекова;

4. Уложити неопходна материјална средства за опремање здравствених установа савременом дијагностичко-терапијском опремом;

5. Опремити савременом опремом барем један центар у Војводини који би био у могућности да пацијентима пружи све услуге у подручју биолошки потпомогнуте оплодње (вантелесна оплодња, преимплементациона, преконцепцијска генетска дијагностика);

Процена потребних финансијских средстава

За оснивање једног оваквог центра неопходно је обезбедити: инкубатор за културу ткива, инверзни микроскоп са микроманипулатором, апарат за замрзавање ембриона, стерилна комора, што износи 80.000 евра.

IV. СНИЖАВАЊЕ ПСИХОЛОШКЕ ЦЕНЕ РОДИТЕЉСТВА

МЕРЕ

1. Мрежа саветовалишта за родитеље која би омогућила једноставно долажење до потребних информација везаних за дилеме око бриге и подизања деце. Саветовалишта треба да су лоцирана у домовима здравља и предшколским установама, што би омогућило родитељима да лако и без посебног улагања напора и времена користе њихове услуге.

2. Промоција улоге оца у родитељству кроз разне облике друштвених притисака да се отац активније укључи у обавезе око деце (обавезно присуство оца на родитељским састанцима, очекивање да отац узима боловање кад је дете болесно, итд).

3. Интензивна промоција информација о значају оца у развоју личности детета, о његовим врло специфичним доприносима формирању индивидуалности детета. Ово треба да се уплете у садржаје различитих предмета. Посебно треба да буде обрађено у оквиру предмета "Грађанско васпитање".

4. Проширити број лако доступних (економски и локацијски) сервисних услуга мајкама у вођењу домаћинстава и бриге око деце (сервиси за пеглање, прање, сервиси за полуготове оброке, дечју исхрану).

5. Чланство у "клубовима великих породица" са правом на повластице у различитим областима, као што су куповине, годишњи одмори, путовања. Та припадност треба да је пропраћена и одговарајућим акцијама, организовањем међусобног састајања, заједничког провођења слободног времена. Такве акције треба да буду покривене мас медијима и тако постану доступне информације широком броју становника из локалне заједнице.

6. Чланство у "клубовима за родитеље" са правом на повластице у различитим областима, као што су куповине, годишњи одмори, путовања.

7. Објављивање приручника (за одрасле) о незаменљивој улози оца у развоју детета и у формирању дететове личности.

V. УСКЛАЂИВАЊЕ РАДА И РОДИТЕЉСТВА

МЕРЕ

1. Обезбедити потпунију примену постојећих законских решења која се односе на могућност прерасподеле радног времена и делимичног запослења као и боље информисање, медијско и кроз програме популационе едукације, о законским решењима која се односе на заштиту материнства и породиљска права.

VI. ПОПУЛАЦИОНА ЕДУКАЦИЈА

МЕРЕ

1. Интензивна континуирана кампања ширења информација о стању у Војводини, о депопулационим трендовима и последицама, економским и друштвеним, са пројекцијама за будућност.

2. Ширење знања о популационом питању, поред целокупне популације треба да обухвати и посебне циљне групе као што су посланици, политичке странке, локална самоуправа, здравствени радници, просветни радници и сарадници школа, социјални радници, радници предшколских установа, сарадници масовних медија као и сарадници невладиних организација, односно све битне чиниоце за формирање позитивне популационе климе у Војводини.

3. Популациона едукација на свим нивоима школовања, почев од основношколских. Интензивирати едукацију на завршним нивоима школовања (на узрасту пред почетак рађања).

Едукација мора да се обавља на савременим принципима - методолошки и информационо:

- избегавати класичан приступ едукацији, користити искључиво интерактивне методе наставе;
- обучити оне који ће вршити популациону едукацију за савремене и привлачне методе рада;
- користите методу "млади за младе" у циљу боље прихваћености садржаја.

4. Користити индиректне, али моћне начине преношења жељених порука. Нудити моделе за идентификацију (познате личности које ће својим примером промовисати идеју о потреби рехабилитације рађања; приказати у ТВ серијама породице са више деце, итд).

5. Кроз све мас-медије исказивати јасне поруке о пожељним репродуктивним нормама и очекивањима без притисака, али са јасно исказаним потребама друштва.

VII. АКТИВИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

МЕРЕ

Стратешке мере локалне самоуправе

1. Идентификовати ресурсе за популациону политику локалне самоуправе.

2. Утврдити висину средстава у буџету општине која се опредељује за локалну популациону политику.

3. Идентификовати и активирати све друге изворе средстава за локалну популациону политику и створити организационе претпоставке за њихово прикупљање (основати фонд или фондацију, клуб донатора и сл.).

4. Дефинисати мере локалне популационе политике.

5. Одредити институционални оквир за спровођење локалне популационе политике (Комисија за популациону политику Скупштине општине, у општинској управи одредити професионалца за локалну популациону политику).

6. Подржавати настајање удружења грађана, невладиних организација и других облика удруживања људи заинтересованих за укључивање у локалну популациону политику.

Специфичне мере локалне популационе политике

1. Мере за смањење трошкова родитељства

Свака општина у АП Војводини (45) може утврдити своје - локалне мере популационе политике које ће финансирати из буџета општине, а радиће и на прикупљању средстава из других извора - приватних предузећа, међународних хуманитарних организација и других, оснивањем Фонда за популациону политику или неког другог институционалног облика.

Оријентациони модели локалних мера за смањење трошкова родитељства су:

1. Беби-пакет - помоћ породици за новорођену бебу, или за трећу и четврту новорођену бебу у породици. Може се давати у облику новчаног поклона, у висини коју одреди за то овлашћени орган - Комисија Скупштине општине за популациону политику, на пример. Беби-пакет може бити и у натуралном облику, односно може садржавати прибор, гардеробу, или друга средства потребна за новорођенче. За ову врсту помоћи и подршке битно је да стално има исту реалну вредност и да се додељује на исти начин - приликом изласка из породилишта, у општинској служби за спровођење Закона о финансијској подршци породици са децом, на заједничким свечаностима које се организују периодично (ако садржај беби-пакета чини новац), посетом представника Комисије за популациону политику породици, или на неки други начин.

2. Додатак породици са једним родитељем - материјална помоћ дефицитарној породици ако је њен материјални положај испод одређеног минимума. Ова помоћ може се давати једнократно, периодично, стално или повремено, зависно од могућности општине и то за прво, друго, треће и четврто дете.

3. Додатак за посебну бригу - помоћ деци са посебним потребама. Може се додељивати, такође, једнократно, периодично или месечно, што зависи од средстава којима располаже општина, а критеријум за добијање и висина износа треба да зависи од врсте и степена посебних потреба и материјалног положаја породице.

4. Посебан додатак за породице са троје и четворо деце - помоћ коју треба давати само под одређеним материјалним условима, а зависно од средстава општине одредити карактер ове мере у погледу трајања и висине износа.

5. Поклон пакет - пригодан поклон за новогодишње и божићне празнике деци из социјално угрожених породица, деци трећег и четвртог реда рођења, деци самохраних родитеља.

6. Школски прибор и књиге - помоћ трећем и четвртом детету у породици, додељује се на почетку сваке школске године.

7. Помоћ за набавку одеће и обуће - помоћ трећем и четвртом детету у виду бесповратних новчаних давања или у виду позајмица, зависно од средстава којима се располаже.

8. Помоћ за лечење стерилитета - помоћ у виду бесповратних новчаних давања или позајмица која се, такође, може обезбеђивати зависно од природе лечења, материјалног положаја потенцијалног корисника и висине средстава којима се располаже.

9. Помоћ за школовање деце у средњим и вишим школама и на факултетима - помоћ за треће и четврто дете у породици у виду једнократног годишњег давања, или месечних давања (стипендија), што зависи од средстава којима се располаже.

10. Награде најуспешнијим ученицима и студентима - помоћ и признање трећем и четвртом детету које је постигло изузетне резултате у свом школовању. Додељује се на крају школске године.

11. Надокнада трошкова путовања до места школовања - помоћ за финансирање трошкова путовања од места боравка до места школовања, за треће и четврто дете.

12. Неке друге помоћи пронаталитетног карактера - којима се може утицати на смањење трошкова родитељства, а које су примерене потребама и карактеристикама локалних заједница.

2. Мере нематеријалне природе

Ове мере налазе се у сфери информација, знања, свести, комуникација и односа у задовољавању личних и друштвених потреба. Циљ ових мера је обезбеђивање подударности личних и друштвених потреба у сфери рађања. Њихова операционализација може, на пример, предвидети следеће мере:

1. Ширења знања и информација о демографској ситуацији, планирању породице, рађању, породици, деци, породичном животу, итд.

2. Промоција здравља, очувања репродуктивног здравља, промоција здравог породичног живота.

3. Реафирмација и модернизација саветодавне функције институционалног система.

4. Стварање локалне мреже институција за спровођење локалне популационе политике.

5. Покретање и подржавање одговарајућих пројеката релевантних за локалну популациону политику.

3. Мере организационе и подстицајне природе

Ове мере подразумевају осмишљено деловање на све постојеће потенцијале којима располаже општина и који врше своју функцију, у смислу увођења одређених организационих и функционалних промена којима се може помоћи породици са децом или којима јој се може пружити подршка, а могу се операционализовати на следећи начин:

1. Покретање и спровођење акција и активности за бољи положај породица са децом и деце на принципу - за бољи живот, за лакше родитељство - овде и сада.

2. Медијске кампање о акцијама и активностима.

3. Евалуација спроведених акција - активности.

4. Обавештавање јавности о резултатима евалуације.

4. Мере у сфери комуналних услуга

У овој сфери приступ треба да буде развојни. Развој комуналних делатности је услов за побољшање квалитета живота у општини, при чему циљ треба да буде уједначавање услова живота на подручју општине као целине, смањење унутрашњих миграција и равномеран просторни развитак становништва. У сваком плану развоја комуналних делатности, демографски фактор мора бити респектован, а економски и хумани циљеви повезани.

Могуће конкретне мере су:

1. Олакшице у ценама комуналних услуга за породице са троје и четворо деце.

2. Олакшице за породице са троје и четворо деце у коришћењу грађевинског земљишта.

3. Изградња и одржавање дечјих игралишта.

4. Уређивање слободних површина.

5. Остале мере

1. Унапређивање рада општинске управе у обављању изворних и поверених функција, посебно оних које се односе на остваривање законима утврђених права породице са децом.

2. Побољшање коришћења слободног времена деце бољом културном и спортско-рекреативном понудом.

3. Брига за задовољавање потреба деце за одмором и рекреацијом и

проналажење могућности за боље одржавање постојећих и изградњу нових капацитета за одмор.

4. Успостављање сарадње са другим општинама кроз различите програме и пројекте којима се могу заједнички решавати одређена питања, затим, размењивати искуства и информације и међусобно подстицајно деловати.

5. Подстицање и подржавање настајања удружења грађана и других асоцијација за локалну популациону политику.

6. Сталне медијске кампање - континуирано обавештавање јавности о демографском развитку и локалној популационој политици.

* * *

УНАПРЕЂИВАЊЕ ПОРОДИЧНОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ

Породично право је веома динамична грана правног система и захтева увођења новина које прате друштвене промене. Са аспекта демографског развоја ново породично законодавство требало би да уведе решења која би допринела бољој заштити породице и деце. У Србији је у току реформа породичног законодавства. Сачињен је Нацрт породичног закона 2003. године.

Најзначајније новине које би требало да садрже ново породично законодавство унете су у Нацрт породичног закона.

ЗАКОНОДАВНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ДРЖАВНИХ МЕРА

За смањење трошкова родитељства, сиромаштва и економске дискриминације породица са децом неопходно је надградити постојеће државне мере финансијске подршке породице са децом.

1. Предложити измене Закона о финансијској подршци породици са децом:

- повећати цензусе за остваривање права на дечји додатак чиме би се повећао обухват деце овим правом;
- утврдити право трећег и четвртог детета на дечји додатак независно од материјалног положаја породице;
- значајније повећати садашње износе дечјег додатка, а потом утврдити различите - прогресивне износе дечјег додатка према реду рађања и
- износе дечјих додатака усклађивати са растом трошкова живота и зарада.

2. Изменама и допунама Закона о министарствима, Закона о основама система образовања и васпитања и Закона о финансијској подршци породици са децом обезбедити да предшколске установе буду део система подршке породици са децом, матично везане за министарство надлежно за тај систем и повезано са министарствима надлежним за образовање и здравље. Обезбедити да се боравак трећег и четвртог детета у предшколским установама финансира из буџета Републике Србије.

3. Покренути иницијативу за доношење Закона о предшколским установама и утврдити њихову делатност тако да задовољавају потребе породица за збрињавањем деце и развојне потребе деце.

4. Законима којима се регулишу рад, запошљавање и пензионисање и пореска политика обезбедити подстицање за брже запошљавање мајки са децом, посебно мајки са више деце; краће радно време за мајке са троје и четворо деце и бржи одлазак у пензију; и веће износе пензија за мајке са троје и четворо деце.

5. Покренути иницијативу за доношење новог породичног закона чији је Нацрт већ утврдила Влада Републике Србије, а којим ће се извршити неопходно потребна реформа породичноправне заштите.

6. Иницирати доношење Закона о асистираном зачећу којим би се регулисале методе планирања породице на овај начин.

7. Изменама и допунама Закона о здравственој заштити омогућити да два покушаја вантелесне оплодње за пацијенте буду бесплатни, а лекове за лечење неплодности ставити на позитивну листу лекова.

На основу члана 58. Закона о утврђивању надлежности АП Војводине ("Службени гласник РС", број: 99/2009 и 67/2012 - Одлука Уставног суда РС ИУз 353/09), члана 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број: 37/2014), а у вези с чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АП Војводине", број: 54/2019) и члана 11. став 4. Закона о финансијској подршци породици са децом ("Службени гласник РС", број: 113/2017 и 50/2018), Покрајинска влада, на седници одржаној 22. јануара 2020. године донела је

Одлуку о додели бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, а ступила је на снагу 30.1.2020.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се услови и начин доделе бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Право на доделу бесповратних средстава за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања имају породице на територији АП Војводине у којима се - почев од 01.01.2019. године па до дана расписивања конкурса - роди треће или четврто дете.

Породицом из става 1. овог члана сматрају се брачне и ванбрачне заједнице с децом, као и једнородитељске породице.

Редослед рођења детета у брачној заједници, ванбрачној заједници као и код једнородитељских породица, утврђује се према броју живорођене деце мајке у моменту подношења пријаве на конкурс.

Члан 3.

Бесповратна средства додељују се из средстава буџета Аутономне покрајине Војводине опредељених за 2020. годину, путем јавног конкурса који расписује Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Покрајински секретаријат), најмање једном годишње.

Укупна средства која се опредељују за намену утврђену чланом 1. ове одлуке за 2020. годину износе 300.000.000,00 динара.

Члан 4.

Покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: покрајински секретар) решењем образује комисију за преглед пријава с приложеном документацијом, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: комисија).

Комисија броји пет чланова и састоји се од председника комисије и четири члана, као и заменика председника и заменика чланова комисије.

У састав комисије именују се чланови из реда запослених у Покрајинском секретаријату.

О свом раду комисија доноси пословник.

Покрајински секретар доноси решење о додели бесповратних средстава у року од 15 дана након добијања предлога за доделу средстава од стране комисије.

Одлука покрајинског секретара јесте коначна.

Члан 5.

Евиденцију корисника права и контролу утрошка наменских средстава из ове одлуке обавља Покрајински секретаријат.

Члан 6.

Покрајински секретар својим актом прописаће критеријуме и поступак остваривања права на доделу бесповратних средстава субјектима из члана 2. ове одлуке у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 553-21/2020

Нови Сад, 22. јануар 2020. године

Председник Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 58. Закона о утврђивању надлежности АП Војводине ("Службени гласник РС", бр. 99/2009 и 67/2012 - Одлука Уставног суда РС ИУз 353/09), члана 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број 37/2014), а у вези с чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2020. годину ("Службени лист АП Војводине", бр. 54/2019, 12/2020, 19/2020, 22/2020, 25/2020) и члана 11. став 4. Закона о финансијској подршци породици са децом ("Службени гласник РС", бр. 113/2017 и 50/2018), Покрајинска влада, на седници одржаној 20. маја 2020. године донела је

Одлуку о измени Одлуке о додели бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 29/2020 од 20.5.2020. године, а ступила је на снагу 28.5.2020.

Члан 1.

У Одлуци о додели бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", бр. 5/2020) у члану 3. став 2. број: "300.000.000,00" замењује се бројем: "100.000.000,00".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 553-210/2020

Нови Сад, 20. мај 2020. године

ПРЕДСЕДНИК

Покрајинске владе

Игор Мировић

На основу члана 13. Закона о јавним службама ("Службени гласник Републике Србије", број 42/91 и 71/94), члана 24. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник Републике Србије", број 6/2002), члана 2. став 1. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине", број 10/92, 12/92, 1/95 и 3/02), а у вези члана 69. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник Републике Србије", број 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 30. септембра 2003. године донело је

На основу члана 21. тачка 2. и 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91),

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 12. децембра 2006. године, донела је

Одлуку о оснивању Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2006 од 13.12.2006. године.

Члан 1.

Ради пружања помоћи и обезбеђењу трајног збрињавања лица која имају у складу са законом статус избеглих, прогнаних и расељених лица са боравиштем, односно пребивалиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине, оснива се Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним, и расељеним лицима (у даљем тексту: Фонд).

Члан 2.

Фонд је правно лице.

Назив Фонда је: "Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима".

Седиште Фонда је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина број 16.

Члан 3.

Фонд, на принципима слободе и једнаког значаја повратка и локалне интеграције за решавање проблема лица која имају у складу са законом статус избеглих, прогнаних и расељених лица са боравиштем, односно пребивалиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: корисници Фонда):

1. Пружа помоћ усмерену на стамбено збрињавање корисника Фонда смештених у колективним центрима и подстанарском односу,
2. Пружа помоћ за одрживи повратак корисника Фонда у место претходног пребивалишта,
3. Предлаже надлежним органима мере усмерене на трајну и одрживу интеграцију и повратак корисника Фонда,
4. Предлаже и подржава реализацију програма запошљавања корисника Фонда,
5. Покреће и подржава иницијативе, активности и мере усмерене на пружање помоћи посебно угроженим групама корисника Фонда (лица са инвалидитетом, социјално угрожених лица и др.),
6. Иницира и подржава активности усмерене на обезбеђење информисаности корисника Фонда, посебно о питањима повратка, интеграције и остваривања статусних права,
7. Предлаже и подржава научну, културну и просветну сарадњу у повратничким срединама.

Члан 4.

Помоћ из члана 3. ове Одлуке могу да остваре корисници Фонда који имају боравиште односно пребивалиште на територији Аутономне Покрајине Војводине на дан ступања на снагу ове Одлуке.

Ближи услови за пружање помоћи из члана 3. ове Одлуке биће утврђени посебним актом.

Члан 5.

Средства за оснивање и почетак рада Фонда обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 6.

Извори финансирања послова и рада Фонда су:

- средства обезбеђена у буџету Аутономне Покрајине Војводине,
- средства прикупљена од донација, прилога и помоћи домаћих и страних физичких и правних лица, и
- остала средства, у складу са законом.

Члан 7.

Средства из члана 6. ове Одлуке користе се у складу са законом, овом Одлуком, Статутом Фонда, Програмом рада и Финансијским планом Фонда.

Члан 8.

Органи Фонда су: управни одбор, директор и надзорни одбор.

Члан 9.

Управни одбор Фонда има председника и четири члана које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине на период од четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 10.

Управни одбор Фонда:

- доноси Статут Фонда,
- доноси Програм рада,
- усваја Финансијски план,
- усваја извештај о раду и пословању,
- усваја завршни рачун,
- доноси посебне акте утврђене овом Одлуком и Статутом Фонда,
- одлучује о коришћењу средства Фонда, и
- обавља и друге послове утврђене законом, овом Одлуком и Статутом Фонда.

Члан 11.

Надзорни одбор Фонда има три члана које именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине на период од четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 12.

Надзорни одбор Фонда:

- врши надзор над пословањем Фонда,
- обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 13.

Директора Фонда именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине на период од четири године, са могућношћу поновног избора.

Члан 14.

Директор Фонда:

- заступа Фонд,
- организује и руководи радом Фонда,
- извршава одлуке управног одбора Фонда, и
- врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 15.

Статутом Фонда уредиће се организација и начин рада Фонда, услови за именовање и разрешење директора и друга питања од значаја за рад и пословање Фонда.

Члан 16.

Сагласност на промену назива, седишта, делатности, на статусне промене и завршни рачун Фонда даје Скупштина Аутономне Покрајине Војводине.

На Статут Фонда, Годишњи програм рада и Финансијски план Фонда сагласност даје Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 17.

Помоћ за стамбено збрињавање корисника Фонда у колективним центрима и у подстанарском односу из члана 3. став 1. тачка 1. ове Одлуке пружа се:

- откупом сеоских кућа са окућницом и обезбеђењем средстава за њихову неопходну адаптацију,
- набавком грађевинског материјала као помоћ започетој изградњи стамбених објеката у власништву корисника Фонда, и
- обезбеђењем средстава за побољшање услова становања у стамбеним објектима у власништву корисника Фонда.

При откупу сеоских кућа са окућницом и обезбеђењу средстава за њихову неопходну адаптацију из става 1. овог члана мора се поштовати уставна одредба о забрани вештачког мењања националног састава становништва.

Члан 18.

Помоћ за одрживи повратак корисника Фонда из члана 3. став 1. тачка 2. ове Одлуке пружа се обезбеђењем корисницима Фонда пакета за повратнике чији садржај чини најнеопходније пољопривредне алатке и покућство.

Члан 19.

Помоћ из члана 17. и 18. ове Одлуке обезбеђује се на основу јавног позива у складу са Програмом рада Фонда и ближим условима из члана 4. став 2. ове Одлуке.

Члан 20.

Фонд ће пружати поједине врсте помоћи утврђене овом Одлуком и лицима која су пре ступања на снагу ове Одлуке имала статус избеглог или прогнаног лица са пребивалиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине а која су се вратила у земљу порекла.

Услови под којим ће се остваривати помоћ из става 1. овог члана биће утврђени посебним актом.

Члан 21.

Извештај о раду и пословању Фонд подноси два пута годишње Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине, а Скупштини Аутономне Покрајине Војводине једном годишње.

Члан 22.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће Управни одбор и Надзорни одбор Фонда у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине именоваће вршиоца дужности директора Фонда у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 23.

Управни одбор Фонда ће донети Статут Фонда у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 24.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 025-7/2006

Нови Сад, 12. децембар 2006. године

Председник

Скупштине АП Војводине,

Бојан Костреш, с.р.

На основу члана 16. став 1, као и чл. 25. алинеја петнаеста и 31. алинеја друга Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), а у вези с чланом 3. став 1. и с чланом 5. ст. 2. и 3. Закона о избеглицама ("Службени гласник РС", број 18/92, "Службени лист СРЈ", број 42/02 - одлука СУС и "Службени гласник РС", број 30/10), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 17. децембра 2020. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 66/2020 од 17.12.2020. године, а ступила је на снагу 25.12.2020.

Члан 1.

Назив Одлуке о оснивању Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима ("Службени лист Аутономне покрајине Војводине", број 19/2006) мења се и гласи "Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Фонда за избегла, расељена лица и за сарадњу са Србима у региону".

Члан 2.

Члан 1. мења се и гласи:

"Члан 1.

Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, основан Одлуком о оснивању Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима ("Службени лист АПВ", број 19/06), наставља с радом под називом Фонд за избегла, расељена лица и за сарадњу са Србима у региону (у даљем тексту: Фонд).

Фонд се бави пружањем помоћи избеглим и расељеним лицима, као и остваривањем сарадње у региону.

Овом одлуком уређују се положај, начин финансирања, делатност, управљање и друга питања од значаја за рад Фонда."

Члан 3.

После члана 1. додаје се нови члан 1а који гласи:

"Члан 1а

Следе објашњења у вези с појединим појмовима употребљеним у овој одлуци.

Под изразом "избегла лица" подразумевају се лица која су - услед догађаја од 1991. до 1998. године и њихових последица - избегла или прогнана из бивших југословенских република на територију Републике Србије, а не могу или због страха од прогона односно дискриминације не желе да се врате на територију с које су избегла, а имају пребивалиште односно боравиште на територији Аутономне покрајине Војводине и која у складу са законом имају или су имала статус избеглог односно прогнаног лица.

Под изразом "расељена лица" подразумевају се лица која су интерно расељена с територије Косова и Метохије, а која имају боравиште на територији Аутономне покрајине

Војводине и која у складу са законом имају статус интерно расељеног лица.

Под изразом "Срби у региону" подразумевају се припадници српског народа који живе у Републици Словенији, Републици Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори, Републици Северној Македонији, Румунији, Републици Албанији и Републици Мађарској.

Под изразом "корисник" подразумевају се избегла и расељена лица, Срби у региону, институције, организације, удружења и фондације Срба у региону и одговарајуће територијалне заједнице и јединице локалне самоуправе других држава у којима живе Срби.

Под изразом "сарадња у региону" подразумева се сарадња с корисницима."

Члан 4.

Члан 2. мења се и гласи:

"Члан 2.

Фонд има својство правног лица, с правима, обавезама и одговорностима утврђеним овом одлуком.

Назив Фонда јесте: "Фонд за избегла, расељена лица и за сарадњу са Србима у региону".

Седиште Фонда је у Новом Саду, на Булевару Михајла Пупина 25."

Члан 5.

Члан 3. мења се и гласи:

"Члан 3.

У складу са законом и овом одлуком, Фонд:

1. предлаже, организује и подржава културну, просветну, научну и спортску сарадњу Аутономне покрајине Војводине са Србима у региону;

2. иницира и подржава активности које су усмерене на чување и неговање српског језика и ћириличког писма, као и чување и неговање српског културног, етничког и верског идентитета;

3. реализује активности које су усмерене на привредно повезивање, сарадњу и јачање веза Аутономне покрајине Војводине са Србима у региону;

4. иницира и подржава активности опремања и унапређивања капацитета организација, институција, фондација и локалних заједница Срба у региону;

5. подржава активности у вези са информисањем корисника и јавности о питањима значајним за кориснике и за друштвену заједницу у целини;

6. пружа помоћ у погледу стамбеног збрињавања избеглих и расељених лица;

7. пружа помоћ за одрживи повратак избеглих и расељених лица;

8. предлаже надлежним органима мере усмерене на трајну и одрживу интеграцију и повратак избеглих и расељених лица;

9. предлаже и подржава реализацију програма запошљавања и економског оснаживања избеглих и расељених лица;

10. покреће и подржава иницијативе, активности и мере усмерене на пружање помоћи посебно угроженим групама корисника (нпр. лица са инвалидитетом, социјално угрожена лица, млади);

11. иницира и подржава различите програме међурегионалне сарадње с корисницима."

Члан 6.

Члан 4. се брише.

Члан 7.

Члан 6. мења се и гласи:

"Члан 6.

Средства за рад Фонда обезбеђују се из:

1. буџета Републике Србије и буџета Аутономне покрајине Војводине;

2. донација, прилога и помоћи домаћих и страних физичких и правних лица;

3. других извора - у складу са законом.

Члан 8.

У члану 9, 11, 13 и 16. став 2. речи: "Извршно веће Аутономне покрајине Војводине" у одређеном падежу, замењује се речима: "Покрајинска влада" у одговарајућем падежу.

Члан 9.

Члан 14. мења се и гласи:

"Члан 14.

Директор Фонда:

- представља и заступа Фонд;
- организује и руководи радом Фонда;
- предлаже акте које доноси управни одбор;
- извршава одлуке управног одбора Фонда;
- доноси акт о организацији и систематизацији радних места;
- врши и друге послове утврђене законом и статутом Фонда."

Члан 10.

У члану 16. став 1. бришу се речи "и завршни рачун", а у ставу 2. после речи "годишњи програм рада" ставља се зарез и додају се речи "завршни рачун".

Члан 11.

Члан 17. мења се и гласи:

"Члан 17.

Конкретне мере, облици и ближи услови за пружање помоћи и остваривање сарадње, у складу са овом одлуком, биће утврђени посебним актима Фонда."

Члан 12.

Чланови 18, 19. и 20. се бришу.

Члан 13.

Покрајинска влада именоваће управни одбор, надзорни одбор и директора Фонда у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 14.

Управни одбор Фонда ће усагласити Статут Фонда и друга општа акта са овом одлуком у року од 30 дана од дана њеног ступања.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 025-6/2020-01

Нови Сад, 17. децембар 2020. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Александра Малетић, с.р.

На основу члана 64. став 1. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број: 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), члана 58. Закона о утврђивању надлежности АП Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - одлука УС), члана 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), а у вези са чланом 11. став 4. Закона о финансијској подршци породици са децом ("Сл. гласник РС", број: 113/2017) и Одлуке о доношењу Програма демографског развоја Аутономне покрајине Војводине са мерама за његово спровођење ("Службени лист АПВ", број: 3/05), Покрајинска влада, на седници одржаној 23. маја 2018. године, д о н е л а је

Одлуку о образовању Буџетског фонда за пронаталитетну популациону политику Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2018 од 23.5.2018. године, а ступила је на снагу 31.5.2018.

Члан 1.

Образује се Буџетски фонд за пронаталитетну популациону политику Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Пронаталитетни фонд), за средства намењена за подстицање и унапређење пронаталитетне популационе политике на територији Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Пронаталитетни фонд се отвара као евиденциони рачун у оквиру главне књиге трезора, у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 3.

Средства за финансирање Пронаталитетног фонда обезбеђују се из:

1. буџета Аутономне покрајине Војводине,
2. донација,
3. фондова Европске уније и
4. других извора у складу са законом.

Члан 4.

Средства Пронаталитетног фонда користе се за спровођење мера утврђених Програмом демографског развоја АП Војводине, као и за креирање и спровођење других пронаталитетних мера у складу са законом.

Члан 5.

Пронаталитетни фонд се образује на неодређено време.

У случају престанка рада Пронаталитетног фонда, права, обавезе и архиву Пронаталитетног фонда преузима Секретаријат.

Члан 6.

Пронаталитетним фондом управља Секретаријат, који обавља стручне и административне послове за Пронаталитетни фонд.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-4330/2018

Нови Сад, 23. мај 2018. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 31. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. децембра 2014. године, донела је

Одлуку о Програму за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима и других облика родно заснованог насиља у АП Војводини за период од 2015. до 2020. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2014 од 23.12.2014. године, а ступила је на снагу 31.12.2014.

Члан 1.

Доноси се Програм за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима и других облика родно заснованог насиља у АП Војводини за период од 2015. до 2020. године. (у даљем тексту: Програм), који чини саставни део ове одлуке.

Члан 2.

Покрајинска влада донеће Акциони план за спровођење Програма.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине"

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 9-5/14

Нови Сад, 23. децембар 2014. година

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k

НАЧИН ИЗРАДЕ
ПРОГРАМА

ЗА ЗАШТИТУ ЖЕНА ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ И У ПАРТНЕРСКИМ ОДНОСИМА И ДРУГИХ ОБЛИКА РОДНО ЗАСНОВАНОГ НАСИЉАУ У АП ВОЈВОДИНИ ЗА ПЕРИОД ОД 2015. ДО 2020. ГОДИНЕ.

Скупштина АП Војводине је септембра 2008. године усвојила Стратегију за заштиту од насиља у породици и других облика родно заснованог насиља у АП Војводини за период од 2008. до 2012. године („Сл. лист АП Војводине”, бр. 20/2008) - у даљем тексту: Стратегија. Стратегија је представљала први стратешки документ у Републици Србији, који је био усмерен на превен- цију и заштиту од насиља у породици и у партнерским односи- ма. Стратегија је у периоду од 2009. године до краја јуна 2013. године успешно спроведена, а реализацијом мера руководио је Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова (од јула 2012. године наставио са радом као Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова). Информацију о спровођењу Стратегије размотрила је и прихва- тила Влада АП Војводине на својој седници одржаној 5. фебруара 2014. године.

Имајући у виду потребу да се настави развој оквира за суз- бијање насиља над женама у породично-партнерском односу и обезбеди одрживост резултата остварених у претходном перио- ду, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и рав- ноправност полова иницирао је у мају 2013. године формирање радне групе[1] за израду новог документа с циљем сузбијања на- сиља над женама у породици и у партнерским односима на тери- торији АП Војводине.

Рад групе заснивао се на искуствима спровођења претходне покрајинске Стратегије, а посебно на налазима и препорукама екстерне евалуације, која је спроведена у оквиру пројекта По-

1 Чланице и чланови радне групе: Тања Игњатовић (координаторка радне групе) и Вања Мацановић - НВО Аутономни женски центар из Београда, Марија Срдић - НВО Центар за подршку женама из Кикинде, Свјетлана Тимотић и Ивана Николић - НВО Из круга - Војводина из Новог Сада, Марија Ковачев и Сања Нешић - Удружење Рома Нови Бечеј, Тања Павлов - НВО Група 484 из Београда, Слободан Јосимовић - Основно јавно тужилаштво у Зрењанину, Светлана Грбо - Центар за социјални рад Града Зрењанина, Иван Радин и Драган Јекић - Полицијска управа у Зрењанину, Драгана Гардиновачки - Прекршајни суд у Зрења- нину, Силвија Крањц - Центар за социјални рад Града Сомбора, Босиљка Остовић Павиће- вић - Полицијска управа у Сомбору, Јелица Бојанић Керкез - Апелациони суд у Новом Саду, Јадранка Буљевић - Основни суд у Новом Саду, Босиљка Ђикановић - Медицински факултет Универзитета у Београду, Ранђел Милошевић - Министарство унутрашњих послова Владе Републике Србије, Даница Тодоров - Покрајински заштитник грађана - Омбудсман, Тијана Павлов - Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањи- не-националне заједнице, Биљана Делић и Томислав Богуновић - Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију, Јована Реба и Снежана Станковић - По- крајински секретаријат за спорт и омладину, Ивана Копривица, Татјана Лазор Обрадовић и Анђелија Ђоловић - Покрајински завод за социјалну заштиту, Весна Шијачки и Владислава Игић - Покрајински завод за равноправност полова, Анита Беретић, Марина Илеш, Маја Бранковић Ђундић, Наташа Окиљ и Драган Божанић - Покрајински секретаријат за приврe- ду, запошљавање и равноправност полова

крајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноп- равност полова „Ка свеобухватном систему за сузбијање насиља над женама у Војводини”, а који је реализован од 2009. године до јуна 2013. године и конципиран као подршка спровођењу Страте- гије.

Такође, на конципирање садржаја новог документа утицали су и Закључна запажања Комитета Уједињених нација о Другом и трећем извештају Републике Србије о спровођењу Конвенције о елиминацији свих облика дискриминације жена, и нарочито Конвенција Савета Европе против насиља над женама и насиља у породици, која је у Републици Србији ратификована 31.11.2013. године и која дефинише бројне обавезе државе у овој области. Радна група такође је ускладила текст с релевантним државним документима који су усвојени у периоду од почетка реализације прве Стратегије (2009. године) до данас (видети Поглавље I).

Радна група је до маја 2014. године израдила први нацрт Програма који је обухватио следећа поглавља:

I Увод - кратак приказ међународних докумената, домаћих закона и одлука Аутономне покрајине Војводине, као и претпоставке за израду Програма;
II Анализа стања - приказ кључних података о стању у Ауто- номној покрајини Војводини у области насиља над женама у породици и партнерским односима и институционалном одговору на овај феномен у домену превенције и заштите од насиља над женама и родно заснованог насиља;
III Циљеви - дугорочни циљ и четири краткорочна циља;
IV Мере за спречавање насиља - организоване у пет посебних поглавља:
1. Опште правне и политичке мере;
2. Превентивне мере;
3. Заштита и подршка;
4. Праћење и процена ефеката;
V Препоруке републичким органима;
VI Завршне одредбе.

Поред нацрта Програма, израђена су и три документа (додат- ка):
- Одређење приступа и коришћених појмова;
- Предлог практичне политике за економско оснаживање жена које су преживеле насиље у породичном или партнерском контексту;
- Програм за унапређивање превенције и заштите жена из маргинализованих група од насиља у партнерским односима

Саставни део овог Програма представља и Кодекс родно осетљивог медијског извештавања [2] (додатак бр. 4).

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова организовао је јавну расправу 24.6.2014. године. Радна група је интегрисала пристигле коментаре с јавне расправе у завршну верзију Програма, које је 15. августа 2014. године предала Покрајинском секретаријату за привреду, запошљавање и равноправност полова.

Датум:

ПРОГРАМ

ЗА ЗАШТИТУ ЖЕНА ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ
И У ПАРТНЕРСКИМ ОДНОСИМА
И ДРУГИХ ОБЛИКА
РОДНО ЗАСНОВАНОГ НАСИЉА
У АП ВОЈВОДИНИ

ЗА ПЕРИОД ОД 2015. ДО 2020. ГОДИНЕ.

I

УВОД

Међународне обавезе државе, кључна међународна документа Насиље према женама и насиље у породици представљају различите облике родно заснованог насиља, које у несразмерној мери погађа жене и представља вид дискриминације жена. На- сиље у породици угрожава остваривање основних људских права и слобода жена. Међународна повеља људских права, као и сви други међународни и регионални документи, који постављају стандарде међународног права у погледу људских права, оба- везују државе да испуњавају, штите и поштују људска права и слободе на основу равноправности жена и мушкараца. Отуда про - истиче обавеза држава не само да забране кршење људских права жена, него и да предузимају активне мере спречавања и заштите. Обавеза држава јесте да обезбеде да се насиље у породици не де- шава, а ако се оно деси да заштите жртве.

Усвајањем Закона о потврђивању Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици („Сл. гласник РС - Међународни уговори”, бр. 12/2013), који је ступио на снагу 8. новембра 2013. године, Република Србија наставила је процес усклађивања свог законодавства и поступања надлежних институција с постављеним међународним стандардима у овој области. Стога ће се и овај Програм првенствено ослањати на стандарде предвиђене предметном Конвенцијом, али и на до сада преузете обавезе које проистичу из ових докумената:

- Општа декларација УН о људским правима (1946);
- Конвенција УН о елиминацији свих облика дискриминације жена (CE^A^) (Л.К ^ос. A/34/46) и Општа препорука бр. 19 Комитета за елиминацију свих облика дискриминације жена (^N^o^ A/47/38) 1992 - захтевају предузимање свих неопходних мера ради елиминисања дискриминације према женама и сузбијања насиља у породици, укључујући усвајање специфичне легислативе о насиљу у породици, кривичне санкције за починиоце насиља, грађанске правне лекове, превентивне и заштитне мере;
- Декларација УН против насиља над женама (A/ K.еб/48/104) 1993 - конкретизује акције које би држава требало да предузме ради елиминисања насиља у породици: одговарајуће кривично законодавство, развијање националних планова акције, обезбеђивање услуга и ресурса за жене жртве насиља, обука и родна сензибилизација јавних службеника, те обезбеђивање ресурса из владиног буџета ради борбе против насиља у породици;
- Резолуција Комисије УН за људска права 2003/45, Елиминација насиља над женама (E/C^.4/2003/ћ.11/A^.4) - владе имају „афирмативну обавезу да унапређују и штите људска права жена и девојчица и морају са дужном приљежношћу спречавати, истраживати и кажњавати све акте насиља над женама и девојчицама”;
- Конвенција УН о правима детета (1989) - истиче да су државе обавезне да предузимају „све одговарајуће законодавне, административне, социјалне и образовне мере ради заштите детета од свих облика физичког и менталног насиља”;
- Пекиншка декларација и Платформа за акцију A/ COM/177/20, ch.ap. I (1995) - у области насиља у породици као приоритетно питање препоручено је преиспитивање и ревизија законодавства и предузимање других потребних мера, уз формирање одговарајућих механизама како би се обезбедило да све жене уживају заштиту од насиља у породици, које треба да се третира као кривич- но дело кажњиво законом (т. 124-126);
- Препорука 1450 (2000) Парламентарне скупштине Савета Европе о насиљу над женама у Европи - препоручује стварање европског програма за борбу против насиља у породици;
- Препорука 1582 (2002) Парламентарне скупштине Савета Европе - подстиче државе чланице „да признају да имају обавезу да спречавају, истражују и кажњавају акте насиља у породици и да обезбеђују заштиту жртвама”;
- Препорука 2002 (5) Комитета министара Савета Евро- пе о заштити жена од насиља - дефнише насиље у породици као „.. .насиље које се догађа у породици или домаћинству, укључујући, између осталог, физичку и психичку агресију, емоционално и психичко злостављање, силовање и сексуално злостављање, инцест, силовање супружника, сталних или повремених партнера и ванбрачних супружника, кривична дела учињена у име час- ти, обрезивање гениталија и полних органа и друге традиционалне праксе штетне за жене, као што су принудне удаје” (чл. 1а);
- Препорука 1681 (2004) Парламентарне скупштине Са- вета Европе „Кампања за борбу против насиља над же- нама у Европи” - „Акутна природа овог проблема мора приморати

2 Кодекс родно осетљивог медијског извештавања, Жене то могу у медијима, 2005/2006, НВО Пешчаник, Крушевац

државе чланице Савета Европе да посматрају насиље у породици као национални политички приори- тет и да се баве њиме у ширем политичком оквиру, уз учешће владе, парламента и цивилног друштва. Држа- ве чланице имају обавезу под међународним правом да делују са дужном пријежношћу ради предузимања ефективних корака за окончање насиља над женама, укључујући насиље у породици, и заштиту жртава. Ако не желе да се сматрају одговорним, државе морају пре- дузимати ефикасне мере спречавања и кажњавања так- вих радњи од стране приватних лица и да штите жртве" (чл. 2).

- Препорука Р. (90) 2Е Комитета министара Савета Европе о социјалним мерама у вези са насиљем у породици од- носи се на предузимање превентивних и других мера у области информисања, раног уочавања и пријављивања насиља, те пружања помоћи, терапије, као и мера у ко- рист деце, жена и учинилаца насиља и др.
- Препорука 1905 (2010) Парламентарне скупштине Саве- та Европе указује на потребу заштите деце која су сведо- ци насиља у породици;
- Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама од 2011. године („Сл. гласник РС - међународни уговори", бр. 12/2013), - документ се одно- си на све видове насиља над женама, укључујући и на- сиље у породици, а примењује се на све жртве породич- ног насиља, дефинише кључне појмове из области на- сиља и дискриминације, утврђује конкретне обавезе др- жава у погледу предузимања превентивних и репресив- них мера заштите, као и увођења хитних мера заштите и пружања подршке жртвама насиља, прописује принци- пе међународне сарадње и уводи механизме за праћење примене Конвенције.

Прописи на нивоу Републике Србије:

- Устав Републике Србије („Сл. гласник РС", бр. 98/2006), јемчи равноправност жена и мушкараца и развија поли- тику једнаких могућности (чл. 15), забрањује непосред- ну и посредну дискриминацију на било којој основи (чл. 21. ст. 3), гарантује право на једнаку судску заштиту (чл. 21. ст. 2), правну помоћ (чл. 67), право на рехабилитацију и накнаду материјалне или нематеријалне штете проуз- роковане незаконитим или неправилним радом држав- них или других органа (чл. 35), право грађана на судску заштиту ако им је повређено или ускраћено неко људско или мањинско право, укључујући и обраћање међуна- родним институцијама с циљем заштите зајемчених пра- ва (чл. 22.);
- Кривични законик („Сл. гласник РС", бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012 и 104/2013), насиље у породици дефинише као кривично дело (чл. 194) за које је предвиђена новчана казна или затвор до једне године, односно казна затвора од три месеца до три године у случају тежих облика овог кривичног дела; непоштовање изречених мера заштите од насиља у породици, предвиђених Породичним зако- ном, санкционише се новчаном казном или затвором до три месеца; а силовање у браку такође је санкционисано као кривично дело (чл. 178.);
- Законик о кривичном поступку („Сл. гласник РС", бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013 и 55/2014), предвиђа додатну заштиту посебно осетљивих и заштићених сведока током трајања кривичног поступ- ка и посебне мере заштите оштећених лица;

  Породични закон („Сл. гласник РС", бр. 18/2005 и 72/2011 - др. закон), дефинише насиље у породици као „понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог чла- на породице" (чл. 197), те предвиђа врсте и трајање мера заштите које је суд овлашћен да донесе у посебном по- ступку (чл. 198);

  Закон о јавном реду и миру („Сл. гласник РС", бр. 51/92, 53/93, 67/93, 48/94, 101/2005 - др. закон и 85/2005 - др. закон), примењује се у прекршајном поступку у случаје- вима насиља у породици (чл. 6. ст. 1, 2. и 3);

  Закон о прекршајима („Сл. гласник РС", бр. 65/2013), по- чео је да се примењује од 01.03.2014. године;

  Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кри- вичноправној заштити малолетних лица („Сл. гласник РС", бр. 85/2005), садржи посебне одредбе о заштити ма- лолетних лица која се у кривичном поступку појављују у својству оштећених;

  Закон о програму заштите учесника у кривичном по- ступку („Сл. гласник РС", бр. 85/2005), предвиђа мере за заштиту живота, здравља, физичког интегритета, слобо- де и имовине учесника у кривичном поступку, односно заштићеног лица;

  Закон о посебним мерама за спречавање вршења кривич- них дела против полне слободе према малолетним лици- ма („Сл. гласник РС", бр. 32/2013);

  Закон о извршењу кривичних санкција („Сл. гласник РС", бр. 55/2014);

  Закон о полицији („Сл. гласник РС", бр. 101/2005, 63/2009 - одлука УС и 92/2011);

  Закон о оружју и муницији („Сл. гласник РС", бр. 9/92, 53/93, 67/93, 48/94, 44/98, 39/2003, 101/2005 - др. закон, 85/2005 - др. закон, 27/2011 - одлука УС и 104/2013 - др. закон), онемогућава издавање одобрења за набављање ватреног оружја лицу осуђиваном за кривична дела си- ловања и насилничког понашања и против којег се води кривични поступак (чл. 8), као и да ће у случају наступа- пања ових околности одобрење бити одузето (чл. 24);

  Закон о равноправности полова („Сл. гласник РС", бр. 104/2009);

  Закон о забрани дискриминације („Сл. гласник РС", бр. 22/2009):

  Закон о социјалној заштити („Сл. гласник РС", бр. 24/2011);

  Закон о заштити података о личности („Сл. гласник РС", бр. 97/2008, 104/2009 - др. закон, 68/2012 - одлука УС и 107/2012);

  Закон о оглашавању („Сл. гласник РС", бр. 79/2005);

  Уредба о националном програму здравствене заштите жена, деце и омладине („Сл. гласник РС", бр. 28/2009);

  Национална стратегија за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности („Сл. гласник РС", бр. 15/2009), утврђује политику и циљеве државе у погледу елиминисања дискриминације жена и побољ- шања њиховог положаја у друштву;

  Национална стратегија за спречавање и сузбијање на- сиља над женама у породици и у партнерским односи- ма („Сл. гласник РС", бр. 27/2011), дефинише узроке и облике насиља и утврђује политику и циљеве државе у погледу спровођења заштите жена од свих облика парт- нерског и породичног насиља;

  Стратегија превенције и заштите од дискриминације („Сл. гласник РС", бр. 60/2013);

  Општи протокол о поступању и сарадњи установа, ор- гана и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и партнерским односима (Влада РС, новем- бар 2011. године), утврђује обавезу међусобне сарадње и информисаности институција и њихово заједничко дело- вање у случајевима насиља у породици, а с циљем брзе и ефикасне заштите жртава породичног насиља;

  Посебни протокол о поступању полицијских службе- ника у случајевима насиља над женама у породици и у партнерским односима (Министарство унутрашњих послова, фебруар 2013. године);
- Посебни протокол о поступању центра за социјални рад - органа старатељства у случајевима насиља у породици и женама у партнерским односима (Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, март 2013. године);
- Посебни протокол Министарства здравља Републике Ср- бије за заштиту и поступање са женама које су изложене насиљу (Министарство здравља, 2010. година);
- Посебни протокол за правосуђе у случајевима насиља над женама у породици и у партнерским односима (Ми-

нистарства правде и државне управе, јануар 2014. године);
- Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања (јануар 2009. године), прописује обавезе и активности државе ради спречавања свих облика и врста дискриминације, нарочито у погледу посебно осетљивих категорија лица међу којима су и жртве насиља у породи- ци.

Прописи на нивоу АП Војводине:

- Статут Аутономне покрајине Војводине („Сл. лист АП Војводине“, бр. 20/2014);
- Покрајинска скупштинска одлука о спровођењу Статута Аутономне покрајине Војводине („Сл. лист АП Војводине“, бр. 20/2014);
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Сл. гласник РС”, бр. 99/2009 и 67/2012 - одлука УС);
- Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи („Сл. лист АПВ”, бр. 37/2014);
- Покрајинска скупштинска одлука о Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману („Сл. лист АПВ”, бр. 37/2014 и 40/2014 испр.);
- Декларација о равноправности полова („Сл. лист АПВ”, бр. 14/2004);
- Покрајинска скупштинска одлука о равноправности полова („Сл. лист АП Војводине”, бр. 14/2004 и 18/2009 - промена назива акта);
- Покрајинска уредба о посебним облицима социјалне заштите у Аутономној покрајини Војводини („Сл. лист АП Војводине”, бр. 17/2002 и 18/2009 - промена назива акта).

II

АНАЛИЗА СТАЊА

ПОЧЕТНО СТАЊЕ

Неразвијеност институционалних механизама заштите од насиља у породици и насиља над женама представљала је основни проблем у моменту када је Стратегија почела да се спроводи. Као разлози за то навођени су недореченост прописа и непостојање системских решења у области породичне заштите, недостатак утврђених процедура у поступању, неразвијена сарадња међу институцијама и непостојање обавезе размене информација, као и разлози у вези с људским фактором - непрофесионалност и недовољна обученост стручњака/стручњакиња који/које пружају заштиту, што укључује стереотипне ставове, минимизирање проблема и последица насиља у породици, те неспремност да се пруже подршка и информације о могућностима заштите.

На нивоу АП Војводине није било успостављено систематско прикупљање и анализа података о насиљу у породици и насиљу над женама, што је онемогућавало сагледавање распрострање- ности и специфичности проблема, као и креирање адекватног институционалног одговора на насиље. Поступање институција неретко је карактерисала толеранција према насиљу у породици и блага казнена политика. Такође, није постојао преглед расположивих услуга и начина остваривања права на заштиту од насиља у породици и других облика родно заснованог насиља, за сваку општину и на свим језицима у употреби у АП Војводини. На нивоу локалних самоуправа нису постојали развијени локални планови деловања који би пружили пуну заштиту жртвама насиља у породици.

Један од највећих проблема представљали су и неадекватни капацитети стручњака/стручњакиња који се у свом свакодневном послу баве насиљем у породици. Поред тога, нарочит проблем био је непријављавање случајева насиља услед притиска средине и неповерења у институције.

ОДГОВОР НА УОЧЕНЕ ПРОБЛЕМЕ

Препознајући потребу да се развију институционални механизми и системске мере заштите од насиља у породици и насиља над женама, Скупштина АП Војводине је септембра 2008. године усвојила Одлуку о Стратегији за заштиту од насиља у породици и других облика родно заснованог насиља у Аутономној покраји- ни Војводини за период од 2008. до 2012. године („Сл. лист АП Војводине”, бр. 20/2008). Стратегија је представљала први стратешки документ у Републици Србији, који је био усмерен на превенцију и заштиту од насиља у партнерским односима.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, као предлагач и институција одговорна за спровођење Стратегије, средства за спровођење Стратегије обезбедио је уз финансијску подршку Фонда Уједињених нација за подршку акцијама против насиља над женама (Шке^ ^Цопб Тгиб1 Рип^ 1о Еп^ Уш1епсе адатб! ^отеп - ^^ТР), који је на гло- балном конкурсу подржао трогодишње спровођење Стратегије путем Пројекта „Ка свеобухватном систему за сузбијање насиља над женама у АП Војводини” (један од 21 подржаног пројекта међу 1023 пристигла), у износу од 990.970 америчких долара.

Из буџета Владе АП Војводине било је обезбеђено 1.400.000,00 динара. Учешће Владе огледало се и у обезбеђивању нефинансијске подршке спровођењу активности планираних у оквиру Стратегије: Управа за заједничке послове покрајинских органа обезбедила је значајну подршку у виду услуга штампања и умножавања материјала неопходних за реализацију Пројекта и пружања логистичке подршке приликом организације многобројних догађаја.

Осим подршке пројектним активностима, Влада АП Војводи- не, у сарадњи са Фондом Б92, подржала је изградњу сигурних кућа у Зрењанину, Панчеву и Сомбору, у укупном износу од 17.000.000,00 динара.

Током спровођења Стратегије у АП Војводини, позитивни помаци на националном и међународном нивоу, такође су ути- цали на унапређивање општег оквира за заштиту од насиља над женама у породици. Ту спада усвајање Закона о равноправности полова („Сл. гласник РС”, бр. 104/2009), доношење Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности („Сл. гласник РС”, бр. 15/2009), Националне стратегије за спречавање и сузбијање насиља над женама у по- родици и у партнерским односима („Сл. гласник РС”, бр. 27/2011), као и доношење Акционог плана за спровођење Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности за период од 2010. до 2015. године („Сл. гласник РС”, бр. 67/2010). Такође је донет Општи протокол о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама на- сиља над женама у породици и у партнерским односима (2011. године), као и посебни протоколи о поступању представница/ представника надлежних институција (центара за социјални рад, полицијских службеника, здравствених установа, правосудних органа). Важно је истаћи и доношење Закона о социјалној зашти- ти 2011. године („Сл. гласник РС”, бр. 24/2011), који предвиђа ус- лугу неодложне интервенције која се обезбеђује током 24 часа, уз обавезну сарадњу с другим надлежним органима и службама. Закон такође предвиђа могућност да услугу потребне социјалне заштите, а коју не могу у одговарајућем обиму обезбедити уста- нове социјалне заштите, обезбеђује лиценциран пружалац услуге социјалне заштите (члан 64. Закона).

Кључни документи који утичу на даље активности у Репуб- лици Србији, укључујући и АП Војводину, на спречавању и суз- бијању насиља над женама и насиља у породици, представљају Закључна запажања Комитета Уједињених нација о Другом и трећем извештају Републике Србије о спровођењу Конвенције о елиминацији свих облика дискриминације жена и нарочито Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици, коју је Република Србија ратификовала 31 10.2013. године и која дефинише бројне обавезе државе у овој области (видети у Уводу).

ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА, ЕВИДЕНЦИЈА, ДОКУМЕНТАЦИЈА И ИСТРАЖИВАЊА

Током 2009. године, у АП Војводини први пут је спроведено теренско истраживање о распрострањености насиља над женама и квалитету и доступности општих и специјализованих услуга за заштиту од насиља.[3] Истраживање је спровело Виктимолошко

друштво Србије. Истраживање показује да је насиље у породи- ци озбиљан друштвени проблем у Војводини. Више од половине испитиваних жена одговорило је да су након свог пунолетства биле жртве неког облика насиља у породици. Скоро свака друга жена била је жртва психичког насиља, скоро свакој трећој жени је пређено физичким насиљем, а око трећине је и постало жртва физичког насиља. Скоро свака пета жена била је жртва прогањања, а нешто мање од десетине жена је одговорило да су доживеле сексуално насиље. Истраживањем је идентификовано и велико присуство насиља над децом у породицама у којима постоји насиље над женама.

Налази истраживања и даље указују на изражено непове- рење жртава у државне органе, пре свега полицију и центре за социјални рад, као и незадовољство начином на који су их они третирали. Кључни извор незадовољства представља однос пред- ставница и представника релевантних служби према жртви, који се огледа у омаловажавању, потцењивању, окривљавању жртве, инертности, незаинтересованости, неразумевању проблема и одсуству емпатије. Подршка, професионализам, слушање и адек- ватно информисање јесу главни разлози због којих су испитанице биле задовољне радом државних служби. Удео жртава које се об- раћају за помоћ невладиним организацијама и даље веома мали, али је веома мало и невладиних организација у АП Војводини које пружају помоћ жртвама насиља у породици. Информисаност о мерама заштите од насиља у породици још увек је на ниском нивоу, што говори у прилог потреби да се даље ради на подизању свести жена, посебно у сеоским срединама.

Убиства жена у породично-партнерском контексту у АП Војво- дини. Прикупљањем и анализом новинских чланака, Мрежа „Жене против насиља" дошла је до података да је током 2012. године на територији АП Војводине убијено 11 жена у породич- но-партнерском контексту, а у периоду од 1. јануара до 19. новем- бра 2013. године убијено је десет жена. Учиниоци у свим случаје- вима били су познати жени.[4] Једанаест особа (шест малолетних) у 2012. години и дванаест особа у 2013. години остало је без мајке. Четири жене од 11 у 2012. години, и две жене од десет у 2013. години, пријавиле су насиље и пре него што се убиство десило, док је у осталим случајевима питање претходног пријављивања остало непознато. Уз претпоставку да нису сви случајеви доспели у медије, основано се може сумњати да су наведени бројеви већи.

Током 2010/2011. спроведено је истраживање „Кривично-прав- ни одговор на насиље у породици - правосудна пракса у Војводи- ни".[5] Предмет истраживања јесте поступање јавних тужилашта- ва и судова у Војводини у вођењу кривичног поступка за дело насиља у породици, док је циљ истраживања био да се установе проблеми у вези с правном квалификацијом дела и спровођењем самог поступка, као и ефекти скорашњих измена кривичног за- конодавства. Истраживањем је координирао Аутономни женски центар.

Основни налази истраживања показују да у већини случајева тужилац није обављао разговор ни са оштећеном, ни с лицем про- тив кога је поднета кривична пријава (79,5%). Кривична пријава је одбачена у 66,7% предмета, а најчешће због недостатка доказа. Приметно је одбацивање кривичне пријаве у случајевима када жртва не одговара моделу „идеалне жртве" (када се брани, однос- но када је у питању реактивно насиље).

3 Весна Николић-Ристановић (ур) (2010), Насиље у породици у Војводини, По- крајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Нови Сад

4 Све жене убијене 2012 године, познавале су учиниоца, а од тога, њих пет је убио партнер, а три - супруг Једну жену убио је отац, једну син, једну унук У 2013, три жене је убио син, две супруг, две партнер Једну жену је убио бивши партнер, једну бивши супруг и једну свекар

5 Слађана Јовановић, Биљана Симеуновић-Патић, Вања Мацановић (2012), Кри- вичноправни одговор на насиље у породици у Војводини, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Нови Сад

Међу лицима којима је изречена казна доминирају мушкарци (94%), старости између 33 године и 48 година, средњег образо- вања, запослени (42%), око половине их живи у граду, већином родитељи двоје или једног детета, они који раније нису осуђива- ни (60%) и урачунљиви (57%). У време извршења кривичног дела, око половине (52%) било их је у алкохолисаном стању, а доста њих болује од алкохолизма (39%). Међу жртвама доминирају особе женског пола (84,5%), старости између 33 године и 48 година (35%), најчешће су рођене и живе у граду, са завршеном средњом школом, с двоје деце или с једним дететом, а раније злостављање од стране учиниоца постојало је у 70% случајева. Само шестина жртава тражила је помоћ центара за социјални рад, невладиних организација, лекара или психолога. Доминирало је физичко на- сиље (92,8%), а у две трећине психичко, које је коинцидирало са случајевима физичког насиља.

Иако је кривична пријава подношена у року од неколико дана, време подношења оптужнице је трајало шест месеци (51%) или између шест месеци и годину дана (39,6%). Судска одлука је до- ношена најчешће од пола године до годину од подношења кри- вичне пријаве. У 20,5% случајева жртва се користила правом да не сведочи. Нову процесну меру забране прилажења одређеним лицима са електронским надзором или без њега, суд није ни у једном случају применио, док је мера привременог удаљавања из суднице док жртва сведочи изречена само у једном случају. Међу изреченим санкцијама доминирају мере упозорења (74,3% слу- чајева), пре свега условна осуда (72,0%). Казна је изречена сваком петом учиниоцу. Олакшавајуће околности суд је нашао у 90,1% случајева, међу којима доминирају раније неосуђиваност (23,7%) и родитељство (21,4%).

У истом истраживању, од укупно 606 тужилачких и судских предмета, малолетна лица препозната су као директне жртве на- сиља у породици у само 47 предмета (7,8%). Пријављени учинио- ци насиља над малолетним лицима у највећем броју јесу особе мушког пола (29), биолошки родитељи (31), док је у два случаја поступак вођен у односу на очуха. Међу лицима којима је изрече- на кривична санкција у поступку пред првостепеним судом, код више од половине утврђено је да су били раније осуђивани, што је више него на укупном узорку (40%). Преовлађујући облик насиља над децом јесте физичко насиље (29), затим психичко (19), а у по једном случају било је констатовано постојање сексуалног и еко- номског насиља. Учиниоци не признају дело или оспоравају везу с догађајем или пребацују одговорност на жртву, док се они који признају дело или не кају или изражавају само вербално кајање. У погледу структуре малолетних жртава преовладава нешто већа заступљеност девојчица (22) у односу на дечаке (18), деветоро деце било је предшколског, 14 основношколског и 15 средњош- колског узраста. Нека деца су због насиља прекинула школовање. Раније злостављање детета од стране учиниоца постојало је чак у 27 случајева, док су у два случаја деца раније присуствовала злостављању другог члана породице. У нешто мање од половине случајева у којима је забележено раније злостављање, оно је било раније пријављено. Као последица вишегодишњег насиља, код три малолетна лица забележени су и покушаји суицида.

У шест случајева дете жртва се користило правом да не све- дочи, а нема података о томе да је иједно дете променило исказ током поступка. Нову процесну меру забране прилажења одреће- ним лицима са електронским надзором или без надзора, суд ни у једном случају није применио. Што се тиче структуре изрече- них кривичних санкција, највише је условних осуда (23), док су казне затвора изречене седморици учинилаца (у трајању од три месеца до годину дана). Међу олакшавајућим околностима, пара- доксално, родитељство учиниоца налази се на првом месту. Ту- жилаштво је у само 12 случајева у којима су оштећена малолетна лица, тражило извештај надлежног органа старатељства. Ни у једном случају није забележено да је центар за социјални рад поз- вао представника јавног тужиоца да присуствује конференцији случаја. Охрабрујућа чињеница јесте то што ни у једном случају није било суочавања малолетне жртве и учиниоца.

Истраживање садржи и препоруке за унапређивање судске праксе у случајевима насиља у породици.

Спроведено је истраживање праксе вођења евиденције и до- кументације свих релевантних служби које учествују у пружању стандардних и специјализованих услуга жртвама насиља у поро- дици током 2009. године.[6] Резултати истраживања указали су на то да је ова област недовољно законски уређена и да у моменту

спровођења истраживања, осим центара за социјални рад, ниједна институција нити организација нема правно уређену обавезу вођења евиденција. Један део институција и невладиних организација, у недостатку званичних евиденција, развио је интерне евиденције. Истраживање је такође указало на то да одсуство јединственог начина евидентирања и обраде случајева насиља у породици онемогућава праћење и анализу распрострањености и карактеристика саме појаве, као и праћење и процену праксе помоћи жртвама и изрицања санкција и других мера према извршиоцима. Такође, одсуство стављања података на увид јавности утиче на ниску транспарентност учинака институција и организација, као и на одсуство адекватног информисања јавности о проблему насиља у породици. Истраживање такође садржи препоруке за даље унапређивање евиденције.

Други покрајински органи и организације које делују на територији АП Војводине такође значајно доприносе у прикупљању информација о насиљу у породици.

Канцеларија Покрајинског омбудсмана наставила је праксу прикупљања података о пријављеним и процесуираним случајевима насиља у породици од надлежних институција на територији АП Војводине. Прикупљени подаци се објављују у годишњем извештају Покрајинског омбудсмана.

Према подацима из Извештаја Покрајинског омбудсмана за 2013. годину, полицијске управе су забележиле 4.114 захтева за пружање полицијске интервенције ради заштите од насиља у породици, односно 687 захтева више него 2012. године. Подаци, међутим, нису сасвим упоредиви будући да у 2012. години податке није доставила Полицијска управа Панчево, а у 2013. години на упитник нису одговориле полицијске управе у Суботици и Кикинди (Полицијска управа Нови Сад је одговорила, али није доставила податке о укупном броју захтева за полицијску интервенцију у оба извештајна периода). Полицијски службеници су интервенисали у 4 105 случајева, а највише су користили упозорење - као и претходних година (2.564, или 62,3%). Поднели су 828 прекршајних пријава (274 мање него 2012. године) и 944 кривичне пријаве (83 више него претходне године). Од укупног броја кривичних пријава, 83% односи се на случајеве у којима је жена жртва насиља. Полицијске управе су упознате са Општим протоколом о сарадњи установа, органа и организација у области насиља над женама у породици и партнерским односима и примењују га, а указују на добру сарадњу са осталим институцијама.

Прекршајни судови (11 судова одговорило на упитник), забележили су 773 захтева за покретање прекршајног поступка (захтеве је подносила искључиво полиција), покренули су 675 прекршајних поступака и изрекли 673 пресуде (највише осуђујућих, међу којима преовлађују новчане казне - 273, а за разлику од претходних година, није изречена ниједна мера безбедности - у судовима који су доставили податке). Према подацима које је доставило пет тужилаштава, евидентиране су 1.053 кривичне пријаве, а покренут је 851 поступак. Сва тужилаштва наводе да су упозната с Протоколом, али подаци указују на то да га сви не примењују.

Кад је реч о кривичним поступцима, четири суда која су доставила податке евидентирала су 295 оптужница и оптужних предлога. Од 259 пресуда, 82% су осуђујуће, углавном условне. Од запримања кривичне пријаве до првог рочишта прође највише три месеца, док судски поступци трају између једног месеца и једне и по године. У парничном поступку (само три суда доставило податке), евидентирано је 89 поднетих тужби у вези с насиљем у породици, од којих је 13 повучено. Изречена је 91 мера заштите, од којих је 39 забрана даљег узнемиравања члана породице.

6 Истраживање је спроведено као део активности у оквиру пројекта „Ка свеобухватном систему за сузбијање насиља над женама у Војводини" којим је координирао Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова

Према подацима 26 од 45 центара за социјални рад, забележено је 768 обраћања због насиља у породици. У већини случајева, као и до сада, насиље су пријављивале жртве (296), док су полиција (194 пријаве) и остале институције (144 пријаве) пријављивале насиље више него претходних година. У 323 случаја затражена је психолошка помоћ, а правна помоћ у 234 случаја. Полицији је пријављено 527 случајева. На основу Породичног закона процесуирано је 163, у кривичном 175, а 42 у прекршајном поступку. Сви центри за социјални рад који су доставили податке (осим центара у Сечњу, Новом Бечеју и одељења новосадског центра у Беочину) примењују Посебан протокол о поступању центара за социјални рад - органа старатељства у случајевима насиља у породици и женама у партнерским односима. Центри указују на то да је сарадња с другим институцијама умногоме побољшана пошто је Протокол почео да се примењује.

У 27 домова здравља евидентирано је 514 случајева породичног насиља над женама, а пацијенткиње су саме пријавиле насиље у 91% од наведеног броја. Жене у старосној доби између 20 и 40 година чине 73% укупног броја жртава, а више од половине имају децу. Починиоци су у највећем броју бивши или садашњи муж, односно партнер. Физичко насиље се догодило у 215 случајева, а у 66 случајева је постојала претња или употреба оружја. У 16 случајева пацијенткиња је била трудна, док је у 198 случајева боловала од неке хроничне болести. Процена ризика урађена је само у 29 случајева, а у 288 од укупног броја случајева током времена се, према процени лекара, повећавала учесталост и озбиљност насиља. У 184 случаја жртвама је саветовано да се обрате полицији и центру за социјални рад, а полиција је интервенисала само у 38 одсто случајева.

Формирањем мреже невладиних организација које пружају услугу СОС телефона за жене и децу изложене насиљу у породици и родно-заснованом насиљу на територији АП Војводине - СОС ВОЈВОДИНА, омогућен је стандардизован начин вођења евиденција о пруженим услугама, клијенткињама и другим активностима.[7]

Од покретања телефона, 21. новембра 2012. до 1. октобра 2013. године, обављене су 403 консултације на јединственом бесплатном броју 0800 10 10 10, као и 2293 консултације на бројевима чланица Мреже. У истом периоду реализовано је 125 специјализованих услуга за жене са инвалидитетом, 786 услуга за жене из ромске заједнице, обављене су 954 индивидуалне консултације у Саветовалишту, 286 индивидуалних правних саветовања, 112 услуга писања поднесака, 91 заступање на суду, помоћ у смештању у Сигурну кућу у 13 случајева и 1275 услуга за остваривање права из области социјалне заштите и породичног права. Током 2012. године, женске организације су имале 2139 клијенткиња, а у 2013. години, њихов број је био 1393. Међу женама које су затражиле подршку, око 65% било је без завршене основне школе или са завршеном основном школом, око 84% незапослених, а између 77% и 82% јесу жене са села. Иако у свим случајевима нису прикупљани подаци о деци сведоцима насиља, у 2012. години је регистровано 1000 деце (59% до 14 година и 66% женског пола), а у 2013. години 687 деце (45% до 14 година и 46% женског пола).

Покрајински завод за социјалну заштиту прати и подржава рад центара за социјални рад у АП Војводини и прикупља податке о раду центара у оквиру годишњег извештаја. Анализа извештаја центара за социјални рад, за 2011. и 2012. годину, показује да је број жртава насиља у посматраном периоду у порасту, од 1163 жртве у категорији одрасли (и млади) и старије особе (2010), до 1256 жртава (2011), што је пре свега показатељ повећаног сензибилитета друштва за препознавање феномена насиља и спремности да се на њега реагује.

У 2012. години, центри за социјални рад су покренули укупно 400 поступака за заштиту жртава од насиља по службеној дужности. Од тог броја, око 20% је поступак за изрицање мере заштите од насиља у породици. Много случајева у опцији „друго" (чак 48%) указује на потребу за увођењем прецизнијег извештавања. Такође, покренуто је тридесет кривичних пријава. Према врсти мера заштите од насиља и броју заштићених жртава, у 2012. није издат нити један налог за исељење нити за усељење из породичног стана или куће, изречено је 22 мере забране приближавања члану породице на одређеној удаљености, две мере забране приступа у простор око места становања или места рада члана породице и 150 забрана даљег

7 Мрежу чини шест невладиних организација: Центар за подршку женама (Кикинда), СОС Женски центар (Нови Сад), Из круга Војводина (Нови Сад), Удружење Рома Нови Бечеј - СОС телефон на језицима националних мањина (Нови Бечеј), Зрењанински едукативни центар (Зрењанин), Женска алтернатива (Сомбор)

узнемиравања члана породице (86% свих мера). Укупан број насилника евидентираних у цен- трима за социјални рад, у 2012. години, јесте 1461 починилац. Од тог броја, 72% су починиоци мушког пола.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, у сарадњи са Аутономним женским центром, 2010. године формирао је експертску радну групу са задатком да креира модел административне базе података о насиљу у породичном контексту. Радна група израдила је предлог заједничке (јединствене) евиденције релевантних служби (центар за социјални рад, полиција, здравствене установе, тужилаштво, судо- ви) о пријављеним случајевима насиља у породичном контексту, који подразумева успостављање електронске размене података између служби. Основни приниципи на којима почива предлог заједничке евиденције интегрисани су у Националну стратегију за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и у партнерским односима коју је Влада Републике Србије усвојила 1. априла 2011. године. Израђен је и софтвер за електронску обраду података, који су током 2013. године тестирали професионалци и професионалке из Зрењанина и Сомбора. Такође је набављена и рачунарска опрема за тестирање софтвера. Приликом израде и тестирања софтвера, тражено је мишљење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, по чијим је препорукама поступано.

ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова редовно спроводи и подржава активности које су усмерене на подизање нивоа свести јавности о насиљу у по- родици и неприхватљивости насилног понашања. Сваке године организују се акције поводом кампање „16 дана активизма против насиља над женама” (од 25. новембра до 10. децембра), а у оквиру којих се поред трибина и акција, организују и стручни састанци с представницима свих релевантних институција и организација, или Покрајински секретаријат подржава и учествује у кампањама које спроводе институције. У претходној години, релевантне покрајинске институције - Покрајински заштитиник грађана - Омбудсман, Одбор за равноправност полова Скупштине АП Војводине, Покрајински завод за равноправност полова - у заједничком наступу на прес-конференцијама, као и договором о активности- ма током кампање, остариле су синергију активности које разли- чита покрајинска тела и органи реализују у овој области.

СОС телефони у оквиру Мреже СОС ВОЈВОДИНА, такође су део активности подизања свести током кампање „16 дана активизма”. Ту су и посебни пројекти, медијски наступи, уличне акције, учешће на семинарима, тренинзима, трибинама, штампање лета- ка и обележавање значајних датума.

Посебне активности током спровођења покрајинске стратегије биле су у оквиру медијске кампање под слоганом Хоћу да знаш, реализоване од 2009. до 2012. године, емитовањем телевизијског спота и радио џингла на радио и ТВ станицама у Војводини. Кампању је 2012. године подржало тридесет медија (осам телевизија, седамнаест радио станица и пет радио-телевизијских кућа). Медијски спотови и радио џинглови доступни су на следећој адреси ћир:/М^^.ћоси^а2паб.ог§/ра§е.рћр?М=28

Секретаријат је током спровођења Стратегије одштампао педесет хиљада летака са информацијама о насиљу у породици, мерама заштите и контактима надлежних институција, на српском, мађарском, румунском, русинском, словачком и ромском језику, креираних за сваку општину посебно. Брошуре „Стоп насиљу над женама”, са информацијама о врстама насиља, законској регулативи и улози државних институција, штампане су на свим језицима у службеној употреби у АП Војводини. У сарадњи с Мрежом СОС Војводина, а ради промовисања јединственог СОС броја за жене и децу жртве насиља, одштампано је петнаест хиљада промотивних флајера на српском, мађарском, словачком и ромском језику. Такође, штампана је публикација „Ако познајете неког ко преживљава насиље у породици...”, која је настала у сарадњи с британском женском невладином организацијом Адатб! Уш1епсе ап^ Аћибе (АУА).

С циљем повећања доступности информација о заштити од насиља над женама и насиља у породици, 2009. године покренута је интернет презентација ^^м^.ћоси^агпаб.огд. Посебна пажња посвећена је безбедности жена, а на сајту су истовремено доступ- не основне информације о пројекту, основне чињенице о насиљу у АП Војводини и сви производи настали током пројекта, као и интерактивна база података о капацитетима општине у домену спречавања насиља над женама.

Тренинг и укључивање посланица и посланика у активности спровођења Стратегије представљао је начин да се обезбеди то да се питање насиља над женама увек налази високо на агенди политичких приоритета у АП Војводини, као и да се повећа информисаност доноситељки и доносилаца одлука о насиљу над женама. Информације о спроведеним активностима поднете су Влади АП Војводине и одборима у Скупштини АП Војводине: Одбору за безбедност и Одбору за равноправност полова.

ЕДУКАЦИЈА

Едукације с циљем стицања основних и специфичних знања професионалки и професионалаца у области заштите од насиља у породици, у виду циклуса основних и специјализованих семи- нара и стручних састанака, почеле су у фебруару 2009. године, а до краја 2011. године, одржане су у свих четрдесет пет општина у АП Војводини. Едукације су спроведене према програму Ау- тономног женског центра, који је акредитован у ресорним ин- ституцијама. На тај начин, омогућено је да представнице и пред- ставници центара за социјални рад, који су похађали едукације, добију неопходне лиценце за рад.[8] Учеснице и учесници основне едукације[9] имали су могућност да се упознају са основним кон- цептима, принципима и поступцима заштите од насиља у поро- дици, укључујући вештине за организовање конференције слу- чаја и развој планова локалних акција. На базичним семинарима учествовали су представници и представнице свих релевантних институција и организација, укључујући локалне самоуправе и организације које се баве заштитом од насиља у породици или за- ступају интересе рањивих група жена (Ромкиња, жена са инвали- дитетом, сеоских жена, избеглих или интерно расељених жена).

У периоду од 2009. до 2012. године, одржано је 226 обука, на којима је учествовало 2.888 професионалки и професионалаца (2.001 жена и 887 мушкараца) из четрдесет пет општина, међу којима је био 761 правник и полицајац и 755 професионалки и професионалаца из центара за социјални рад и из здравства. Едукацију о насиљу у породици прошло је 231 запослено лице у образовним институцијама.

Током 2009. године, у сарадњи са Аутономним женским центром, организован је тренинг за вршњачке тренерице и тренере. Одабрани студенти и студенткиње завршили су обуку за вршњач- ке едукаторе и почев од 2010. године, одржали су 45 тренинга о родној равноправности, родно заснованом насиљу и спречавању насиља за 986 средњошколаца и средњошколки у АП Војводини. Израђен је Водич намењен младима о могућностима превенције и заштите од насиља Препознај насиље у партнерским односима, који је дистрибуиран у основним и средњим школама у АП Војво- дини. Водич је препознат као пример добре праксе на страници Виртуелног центра Уједињених нација о размени знања о сузбијању насиља над женама и девојчицама ^^^.еп^уа^по^.огд.

8 Подаци о лицима која су прошла едукацију, као и о броју сати која су провела на обуци, достављени су Министарству рада и социјалне политике (за запослене у цен- трима за социјални рад), Лекарској комори (за здравствене раднике), те Министарству унутрашњих послова (за припаднице и припаднике МУП-а) Све учеснице и учесници добили су сертификате о завршеној едукацији

Средњошколке и средњошколци, учеснице и учесници вршњачке едукације, основали су фејсбук страницу „Хоћу да знаш”, која подстиче умрежавање и дељење информација међу младима, учесницима тренинга. Неки од вршњачких едукатора/ едукаторки након завршених студија наставили су да се баве те- мом насиља у партнерским односима, у оквиру своје струке - као адвокати, психолози у центру за социјални рад, волонтерке на СОС телефону и слично.

Центар за подршку женама из Кикинде такође је реализовао неколико активности чију су циљну групу чинили млади муш-

9Основна едукација састојала се од сета семинара са следећим темама: Насиље у породици и институционална заштита; Организовање конференција случаја за заштиту од насиља у породици; Координирана акција локалне заједнице у превенцији и заштити од насиља у породици

карци и жене. Млади у основним и средњим школама едуковани су у оквиру програма „Крени од себе - препознај насиље у партнерском односу". Студенткиње и студенти педагошких факултета радили су у оквиру пројекта „Спречимо насиље над девојчицама и девојкама."

СИСТЕМ ПОДРШКЕ И ЗАШТИТЕ

Приступ правди, правна помоћ и заштита жртава

Ради обезбеђивања бољег приступа правди и правној помоћи и заштити жртава, спроведене су следеће мере: 1) Едукација правника у центрима за социјални рад и правника општинских служби за пружање бесплатне правне помоћи у вези са покретањем судских поступака током заступања интереса жртви насиља у породици; 2) Специјалистичка едукација судија општинских и окружних судова, тужилаца и правника из центара за социјални рад. Такође, судије, тужиоци и правници из центара за социјални рад били су укључени у базичну обуку о насиљу у породици, како би се повезали и сарађивали с представницима свих других служби и установа на локалном нивоу. На стручним састанцима размотрене су могућности и препреке у оквиру кривичноправне и породичноправне заштите од насиља у породици.

Приступ здравственим, психолошким и социјалним услугама

Ради повећања доступности здравствених, психолошких и социјалних услуга жртвама насиља у породици, спроведене су специјалистичке обуке за психологе и социјалне раднике у центрима за социјални рад о саветодавно-терапијском раду са жртвама насиља. Едукацију је прошло 196 запослених из свих центара за социјални рад. Специјалистичке обуке спроведене су и за здравствене раднике у домовима здравља свих општина, с циљем бољег препознавања раних знакова насиља, обављања медицинског и/ или медицинско-форензичког прегледа и издавања одговарајуће судско-медицинске документације. Едукацију је прошло 170 здравствених радника, односно радница.

Приступ специјализованим услугама

Подржано је формирање јединственог СОС телефона за жене и децу жртве насиља у породици за територију АП Војводине, с циљем повећавања безбедности жена, пружањем адекватних информација и подршком за излазак из насиља. Такође: 1) иницирано је и подржано стратешко планирање заједничког СОС телефона; 2) подстакнуто је оснивање Мреже СОС Војводина; 3) обезбеђена је стручна подршка за стандардизацију услуга СОС телефона у складу са стандардима које је усвојио Савет Европе; 4) суфинансирана је двомесечна обука за нове волонтерке СОС телефона; 5) обезбеђени су компјутери за рад организација; 6) успостављена је сарадња с Телекомом Србије, чиме су обезбеђени технички услови за успостављање бесплатног и јединственог броја за територију целе АП Војводине.

Бесплатни СОС број за територију АП Војводине

Број 0800-10-10-10 бесплатан је и доступан свим женама с територија АП Војводине, сваког радног дана у периоду од 10 до 20 часова. Ову услугу пружају едуковане и посвећене волонтерке невладиних организација „Центар за подршку женама" (Кикинда), „...Из круга Војводина" (Нови Сад) „СОС женски центар" (Нови Сад) „Женска алтернатива" (Сомбор) „Удружење Рома Нови Бечеј - СОС телефон на језицима националних мањина" (Нови Бечеј) и Зрењанински едукативни центар (Зрењанин), које чине Мрежу СОС Војводина. Посебан значај ове иницијативе јесте то што су у њој организације које обезбеђују подршку женама са инвалидитетом, Ромкињама и женама из мањинских заједница, које се суочавају с вишеструким препрекама за излазак из насиља. У наредном периоду потребно је размотрити могућности за обезбеђивање дугорочне одрживости ове услуге, као и начине да се обезбеди њена доступност током 24 часа, сваког дана у години. Искуства војвођанских организација у спровођењу ове специјализоване услуге послужила су Министарству рада и социјалне политике да током 2013. године започне рад на стандардизовању СОС услуге за подршку женама жртвама насиља и формирање јединствене бесплатне националне линије.

Сигурне женске куће у Војводини

Влада АП Војводине је, у сарадњи с Фондом Б92, подржала изградњу сигурних кућа у Зрењанину, Панчеву и Сомбору, у укупном износу од 17.000.000,00 динара. Површина сваке сигурне куће износи 270 м2, а смештајни капацитети јесу од 20 до 25 лежаја. У њима су предвиђени прихват и смештај жена и деце који су преживели насиље у породици или који су били жртве трговине људима, стручни рад у виду пружања психосоцијалне помоћи, едукације, одвијање радно-окупационих и рекреативних активности, а све ради превазилажења последица насиља и припрема за реинтеграцију у социјалну средину. Изградњу сигурних кућа подржале су бројне компаније које послују у Србији.

Бесплатна правна помоћ

Пројекат „Бесплатна правна помоћ и бесплатно правно заступање" трајао је укупно три године. У 19 општина у АП Војводини, седиштима основних организација адвоката, формирана је Служба за бесплатно правно заступање.[10] Обрађено је преко 5400 предмета, и то у првој фази Пројекта 3089 случајева бесплатне правне помоћи, а у другој фази Пројекта 2314 случајева бесплатног правног заступања. Кориснице услуга бесплатне правне помоћи били су подједнако припадници оба пола (1545 жена и 1531 мушкарац) и у највећем броју то су били незапослени, пензионери и издржавана лица (1183 незапослена, 223 издржавана лица и 890 пензионера). Кориснице услуга бесплатног правног заступања у већем броју биле су жене (1605 жена и 709 мушкараца). Незапослени (2078) предњаче у смислу социјалне структуре, а према врстама захтева, најбројнији су парнични (1953 захтева), док је кривичних поступака било само 51. На основу наведених података није било могуће издвојити услуге и поступке који су се односили на насиље у породици. Тренутно, службе бесплатног правног заступања пред судовима престале су да раде. Разлози таквог стања су недостатак законске регулативе и финансијских средстава, иако за то у пракси постоји велика потреба.[11]

САРАДЊА ИЗМЕЂУ ИНСТИТУЦИЈА И ОРГАНИЗАЦИЈА

Сарадња је подстицана путем стручних састанака у свакој општини, подстицањем одржавања конференција случаја и спровођењем координираних акција. Јединствен стандардни општи протокол о поступању и сарадњи усвојила је Влада Републике Србије у децембру 2011. године, а Посебни протокол центара за социјални рад налаже развијање споразума на локалном нивоу, 12 месеци од његовог доношења (до марта 2014. године). У наредном периоду потребно је додатно подстицати локалну интерсекторску сарадњу и развити стандардизовани процес праћења њене реализације и ефеката.

ПРИМЕРИ ДОБРЕ ПРАКСЕ

Сомбор

Искуства „Сомборског модела", који се преко десет година успешно примењује, уграђена су у сам Програм, а представници сомборског Центра за социјални рад и полиције били су укључени у реализацију активности, с циљем подстицања умрежавања свих институција у заједници. Од 2003. године, уз дозволу Министарства унутрашњих послова, на дневном и месечном нивоу размењују се сви подаци о пријављеним случајевима насиља у породици између полиције и Центра за социјални рад и уводи се доступност услуга Центра 24 сата, за потребе хитног реа-

10 Службе су формиране у 19 општина у АП Војводини: Апатин, Ада, Сента, Кањижа, Бачка Паланка, Бачка Топола, Бечеј, Зрењанин, Инђија, Кикинда, Ковин, Кула, Нови Сад, Панчево, Рума, Стара Пазова, Сремска Митровица, Сомбор, Суботица (у Шиду је било предвиђено формирање службе, али до тога није дошло)

11 Информација о бесплатном правном саветовању (БПС) и бесплатном правном заступању (БПЗ) пред судовима у Војводини, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Нови Сад, март 2013

говања у случајевима насиља у породици. У каснијем периоду, трећи кључни фактор постало би и тужилаштво, а затим здравство, потом остале институције и судови. То значи да се међусекторском сарадњом, с јасно дефинисаним процедурама и јасно дефинисаним очекивањима институцаја, постигло правовремено и ефикасно реаговање у заштити од насиља у породици. Хитност реаговања институција, у „Сомборском моделу", подразумева да је у року од једног сата могуће зауставити насиље, дефинисати задужења и поступке умрежених институција. Брза и ефикасна заштита олакшава сарадњу жртве и институција, а посебно помаже Центру за социјални рад у вођењу породице, све док је насиље проблем. Захваљујући успешној размени података између релевантних служби, могуће је приказати спефицичности и трендове насиља у породици на територији Града Сомбора. Према подацима сомборског Центра за социјални рад, за период од 2010. до 2013.

године, највише насилника је мушког пола (84%), а међу жртвама је највише жена (67%). Већина случајева пријављеног насиља одиграло се у градској средини (65%), од чега је 77% пси- хичког насиља, док је физичко насиље најмање заступљено, само 4%. Највише је регистровано насиље у партнерским релацијама. Највећи број случајева бележи се у јануару (15%), а најмањи у јулу (2,5%). Највише случајева насиља одиграло се суботом (16,5%), а најмање недељом и уторком (11,5 - 12,6%), најчешће у периоду од 14 до 15 часова, а затим од 15 до 17 часова (укупно 24,5%).

Зрењанин

Град Зрењанин је препознат као специфичан модел функционисања система локалних институција, у којем се примењују конференције случаја, у виду седмичних састанака представника прекршајног суда, тужилаштва, центра за социјални рад и полиције (који чине неформално локално координационо тело), на којима се разматрају информације о свим регистрованим случајевима породичног насиља. Сарадња и обавештавање обављају се на основу неписаног, али функционалног, протокола о сарадњи. Посебан квалитет овог модела рада јесте то што је одређен заменик јавног тужиоца задужен за координацију рада институција и вођење седмичних састанака и прекршајни судија за предмете насиља у породици, што омогућује специјализацију и утиче на општу ефикасност система.

Према подацима Полицијске управе у Зрењанину, у 2012. години, број пријављених догађаја са индицијом о насиљу у породици је за 69% већи у односу на 2011. годину, док је у Граду Зрењанину тај број удвостручен. По свим пријављеним догађајима полиција је поступала, интервенцијом на лицу места и предузимањем ос- талих овлашћења. Нагли пораст броја догађаја насиља последи- ца је чињенице да је оно било неоткривено и непријављивано, на шта указују и изјаве жртава да се насиље дешавало и раније. Део догађаја насиља који се понављају и које није заустављено, резултат је недовољне едукованости и појединачних, али неоправдавајућих, непрофесионалних и неуједначених поступања полицијских и осталих државних службеника. Уочава се недовољна свест грађана, жртве и насилника, о насиљу у породици, које се и даље сматра „породичним стварима", нарочито у сеоским срединама. Највише догађаја пријави се у месецу јулу и августу, а најчешће се изврши у периоду од 12 до 20 часова (70% укупно пријављеног насиља). Око 89% учинилаца је мушког пола, а 79% жртава јесу жене, док је број догађаја у којима су жртве деца свега око 5%, што указује на тамну бројку, то јест на значајан део непријављеног насиља над децом. Број поднетих кривичних прија- ва на територији Полицијске управе у Зрењанину у 2012. години повећан је за 29%, а на територији града Зрењанина за 43%. Са- мим тим, смањен је број прекршаја услед пријаве насиља у поро- дици за 30%, а на територији града Зрењанина то смањење износи 37%. Увећање броја пријављених догађаја и повећан број кривич- них пријава, резултат су повезаног деловања полиције и других органа и институција, продуктивнијег и свеобухватнијег начина прикупљања доказа и спремности службеника да заштите жртву, што је повећало храброст жртава да пријаве насиље, и допринело процесуирању насилника.

ПРАЋЕЊЕ, ПРОЦЕНА ЕФЕКАТА И РЕВИЗИЈА

Ради праћења спровођења, процене ефеката и ревизије Стратегије израђени су индикатори (ћазе-Нпе бШ^у), на основу којих је извршена процена постигнутих ефеката реализованих мера и активности. Главни налази спољне анализе која је реализована током друге половине 2012. године показују да су најважнија достигнућа Стратегије:

1) Више знања професионалки и професионалаца о насиљу у породици и родно заснованом насиљу, као и о законском оквиру и пружању специјализованих услуга женама жртвама насиља, а уз то - више разумевања професионалки и професионалаца за поменути проблем;
2) Проширено знање жена из немаргинализованих група о насиљу у породици и услугама које се пружају у АП Војводини;
3) Проширено знање опште јавности о истим питањима и њихово боље разумевање;
4) Повећано разумевање међу посланицама и посланицима као доносиоцима одлука у АП Војводини о импликацијама родно заснованог насиља;
5) Повећано разумевање проблема насиља у породици и родно заснованог насиља међу младима.

Ови резултати, највероватније, оста ће одрживи, без обзира на наставак активности.

- Међу битним достигнућима јесте и то да у 15% општина постоје три различита облика функционисања сарадње (протокол о сарадњи, конференције случаја, координационо тело), док најмање 28% има макар једну форму функционалне сарадње која показује напредак у доношењу ефективних и ефикасних координираних мера. Међутим, одрживост ових резултата је несигурна уколико се активности у овој области не наставе, јер примена координираних мера није званичан институционални одговор, већ је под утицајем личног учешћа и става укључених.
- Потешкоће у обезбеђивању поузданих и конзистентних података о пријављеним случајевима насиља, те о услугама које је пружила институција и мерама које је предузела с циљем окончања насиља, приликом евалуације, указале су на важност завршетка успостављања стандардизованог система података пријављених случајева родно заснованог насиља.
- Пројекат је битно утицао на жене као примарну групу ко- рисница, и на локалном, и на покрајинском нивоу; услед напора пројектног тима и успостављања сарадње с др- жавним институцијама и утицаја на Националну страте- гију, реализација Пројекта утицаће на жене и на нацио- налном нивоу. Одрживост ове подршке има позитивне тенденције, првенствено због успостављеног законо- давног оквира.
- Пројекат је значајно утицао на способност професионалки и професионалаца да пруже специјализоване услуге. Такође, он је имао широк обухват (покривено је четрдесет пет општина), али у овој фази имплементације Стратегије, иако је то било неопходно, било је веома тешко увести мере праћења (менторство и мониторинг), које би обезбедиле квалитетну подршку примени стеченог знања.
- Пројекат позитивно утиче на локалне заједнице; међутим, недостатак систематичног рада с доносиоцима одлука на локалном нивоу отежао је посвећеност локалних самоуправа (у смислу планова на локалном нивоу и буџе- та за сузбијање насиља над женама) и „власништва" над резултатима.
- Најмањи напредак постигнут је приликом: 1) проширивања знања о насиљу над женама (и разумевања за то) представника/представница маргинализованих група и у пружању специјализованих услуга тим групама; 2) проширивања знања жена из маргинализованих група о насиљу у породици и родно заснованом насиљу и доступним услугама. Највеће препреке у остваривању ових циљева јесу бројне предрасуде и недовољно разумевања професионалки и професионалаца за питања у вези с дискриминацијом и њеним последицама, као и комуникацијске специфичности које треба имати у виду приликом достављања информација различитим маргинализованим групама жена. Стога, чињеница да посебна пажња треба да се обрати на питање маргинализованих жена, јесте и најважнија лекција научена у оквиру спровођења Стратегије.

III

ЦИЉЕВИ

Дугорочни циљ

Допринос успостављању нулте толеранције на насиље према женама у породици и у партнерским односима у АП Војводини и третирању овог облика насиља као кршења људских права.

Краткорочни циљеви:

1. Подигнут ниво јавне свести о неприхватљивости насиља према женама, укључујући осетљивост на потребе жена из вишеструко маргинализованих друштвених група, развојем система превентивних мера и активностима у које су укључени класични и нови медији, будући професионалци и професионалци из релевантних установа, органа и организација, удружења грађана, посебно женске организације, деца и млади, родитељи и стручњаци који раде с децом и младима у АП Војводини.
2. Развијен и унапређен систем општих и специјализованих услуга заштите и подршке за жене жртве, укључујући децу сведоке и друге сведоке почињеног кривичног дела, који поставља права жртве у средиште свих мера, уважава специфичне потребе жртве, без дискриминације по било ком основу, и примењује се делотворном сарадњом свих надлежних установа, органа и организација.
3. Унапређен систем евидентирања и документовања података о насиљу према женама у породици и у партнерским односима у свим надлежним установама, органима и ор- ганизацијама, заснован на недискриминацији и пошто- вању стандарда заштите личних података, као и систем за праћење, анализу и истраживање појаве и друштвеног одговора, укључујући и независно праћење, процену и извештавање, који омогућава измене постојећих и развој нових стратешких и акционих мера.
4. Повећана финансијска издвајања из буџета и обезбеђени одговарајући људски ресурси за делотворно, ефикасно и свеобухватно спровођење и праћење ефеката мера и активности предвиђених овом стратегијом на територији целе АП Војводине.

IV

МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ НАСИЉА

1.Општи приступ, правила и принципи

1 1. Принципи једнакости, недискримнације, поштовања и заштите људских права

Насиље према женама у породици и у партнерским односима представља кршење људских права. АП Војводина, у оквирима својих надлежности, обезбеђује неопходне мере за заштиту права свакога, посебно жена, да живе слободно од насиља, како у јавној, тако и у приватној сфери.

АП Војводина осуђује све видове дискриминације према женама. У оквирима својих надлежности, АП Војводина ће предузимати мере за спречавање дискриминације и за обезбеђивање практичног остварења принципа једнакости између жена и мушкараца у одговарајућим правним и другим актима. Посебне мере неопходне за спречавање и заштиту жена од насиља не сматрају се дискриминацијом.

АП Војводина, у оквиру својих надлежности, обезбедиће примену мера заштите жртава, без дискриминације по било ком основу, као што су пол, род, раса, боја коже, језик, вероисповест, политичко или неко друго мишљење, национална припадност или етничко порекло, имовина, рођење, сексуална оријентација, родни идентитет, узраст, здравствено стање, инвалидитет, брач- но стање, статус избеглог или расељеног лица, мигранта, азилан- та или неки други статус.[12]

Све мере заштите жена од насиља у породици и у партнерским односима темеље се на принципима усвојеним у Општем протоколу о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима[13] и стандардима које је поставила Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и на- сиља у породици.[14]

Органи АП Војводине, званичници, службеници, установе и други актери који наступају у име АП Војводине уздржаће се од учешћа у било каквом чину насиља према женама. Органи АП Војводине, у границама својих надлежности, с дужном пажњом предузимаће неопходне мере за спречавање и отклањање сваког вида насиља према женама.

1.2. Интегрисани приступ и прикупљање података

Мера: органи и организације АП Војводине обезбедиће одговарајућа финансијска средства и људске ресурсе за спровођење мера и програма за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима, укључујући и оне које спроводе удружења грађана, посебно женске организације.

Носиоци: Скупштина АП Војводине, Покрајинска влада, покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган управе надлежан за област образовања, прописа, управе и националних мањина - националних заједница, покрајински орган управе надлежан за област културе и јавног информисања, покрајински орган управе надлежан за спорт и омладину.

Рок: одређује се према динамици израде буџета АП Војводине за текућу годину.

Мера: органи и организације АП Војводине препознају значај рада удружења грађана, посебно женских организација, у борби против свих облика насиља према женама, те ће они подстицати и подржавати њихов рад и успостављати с њима делотворну сарадњу на свим нивоима.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган управе надлежан за област образовања, прописа, управе и националних мањина - националних заједница, покрајински орган управе надлежан за област културе и јавног информисања, покрајински орган управе надлежан за спорт и омладину, покрајински орган управе надлежан за област међурегионалне сарадње и локалне самоуправе, Покрајински за- вод за социјалну заштиту, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: континуирано.

Мера: надлежни органи и организације у АП Војводини развијаће и унапређивати сарадњу с јединицама локалне самоуправе и њеним органима и телима у активностима на спровођењу овог Програма. Стога, упутиће иницијативу (са образложењем), свим локалним самоуправама и телима за равноправност полова на територији АП Војводине:

(а) приликом дефинисања приоритета у области социјал- не заштите да имају у виду потребе жена и других жр- тава насиља у породици и у партнерским односима, укључујући специфичне потребе вишеструко маргинализованих група жена;

(б) на основу анализе података, у општинска стратешка до- кумента да граде планове за превенцију и заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима, са- гласне с међународним и домаћим стандардима и доку- ментима;

(в) да обезбеде опште услуге подршке и заштите и допри- несу реализацији специјализованих услуга подршке за жене и друге жртве и сведоке насиља у породици и у партнерским односима;

(г) да подрже издвајање средстава за новчану помоћ и фор- мирање фондова за подршку жртвама;

(д) да се придруже јавним акцијама и кампањама против на- сиља према женама у породици и у партнерским односима;

12 У складу са чл 2 Закона о забрани дикриминације, „Сл гласник РС”, бр 22/2009

13 Влада Републике Србије, новембар 2011

14 „Сл гласник РС - међународни уговори” бр 12/2013

(ђ) да развију одговарајуће системе за координацију мера и услуга на локалном нивоу, за прикупљање података и праћење ефеката локалних планова и мера, размену ин- формација с надлежним органима у АП Војводини и редовно извештавање јавности о предузетим мерама и својим активностима.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област међурегионалне сарадње и локалне самоуправе, покрајински ор- ган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за здрав- ство, социјалну политику и демографију.

Рок: до јуна 2015. године припрема иницијативе; континуирано спроводити мере и сарадњу, уз годишње извештавање и ревизију мера у односу на постигнуте ефекте.

Мера: органи и организације АП Војводине ће подржати истраживања на терену свих облика насиља према женама ради проучавања природе, узрока и последица појаве, за анализу реаговања релевантних установа, органа и организација, као и за процену ефикасности предузетих мера. Резултати ових истраживања биће јавно доступни.

Носиоци: Покрајински завод за равноправност полова, покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган управе надлежан за област образовања, прописа, управе и националних мањина - националних заједница, покрајински орган управе надлежан за област културе и јавног информисања, покрајински орган управе надлежан за спорт и омладину, Покрајински завод за социјалну заштиту.

Рок: континуирано.

2. Превентивне мере

2.1. Општи приступ

Сви органи и организације на територији АП Војводине, у складу са својим овлашћењима, предузимаће све неопходне мере за промоцију промене друштвених и културних образаца понашања жена и мушкараца, ради искорењивања предрасуда, обичаја, традиције и других пракси, које се заснивају на идеји о инферирорности жена, односно на стереотипним улогама жена и мушкараца.

Органи и организације на територији АП Војводине, сходно својим овлашћењима, подстицаће мушкарце и дечаке да, у сарадњи са женама и девојчицама, активно учествују и доприносе спречавању свих облика насиља према женама.

2.2. Мере за подизање свести јавности

Мера: подржати и финансирати редовно организовање јавних акција и кампања против насиља према женама, које спроводе женске организације. Развијати и подстицати сарадњу између локалних самоуправа, институција за људска права, тела за равноправност, удружења грађана, посебно женских организација, ради подизања свести и разумевања шире јавности о различитим манифестацијама и последицама насиља према женама и потреби да се такво насиље спречи.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, покрајински орган управе надлежан за област културе и информисања.

Рок: континуирано.

Мера: иницирати директно учешће професионалаца из свих релевантних установа, органа и организација, у сарадњи са активисткињама специјализованих женских организација, на подизању свести грађана и грађанки о проблему насиља према женама, намењено и прилагођено специфичним потребама и животним околностима различитих циљних група. Организовати активности с циљем бољег информисања јавности о надлежностима релевантних установа, органа и организација и о механизмима заштите институција за људска права.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган управе надлежан за област културе и информисања, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: континуирано.

Мера: подржати да све медијске куће на територији АП Војводине, нарочито оне које се финансирају из буџета, примењују Кодекс родно осетљивог извештавања (Кодекс у прилогу овог документа), с циљем да се афирмише култура ненасиља и родне равноправности. Обезебедити сталност у спровођењу и финансирању обука за медијске раднике и раднице о родно осетљивом, недискриминаторном, етичном извештавању о насиљу према женама и насиљу у породици, у складу с Кодексом родно осетљивог извештавања.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област култу- ре и информисања, покрајински орган управе надлежан за област образовања, прописа, управе и националних мањина - националних заједница, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: иницирање примене Кодекса до јуна 2015. године; организовање обука континуирано.

Мера: подстицати класичне и нове медије да реализују темат- ске емисије и медијске активности којима се подиже ниво јавне свести о распростањености, узроцима и последицама насиља, да се информишу грађани и грађанке о начинима реаговања у случајевима када се доживи или уочи насиље, као и о расположивим мерама за спречавање дела насиља. Подстицати медијске куће да активно подрже кампање против насиља и да извештавају о превентивним активностима које спроводе органи и организације на територији АП Војводине и Републике Србије.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област култу- ре и информисања, покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: континуирано.

Мера: уз поштовање слободе изражавања и независности, подстицати приватни сектор, сектор за информационе и комуникационе технологије и средства јавног информисања да дају максимални допринос разради и спровођењу правила, смерница и сопствених регулаторних стандарда за спречавање насиља и деградирајућег приказивања жена.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област култу- ре и информисања, покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: континуирано.

Мера: информисати децу, родитеље и стручњаке који раде с децом и младима о опасностима од деградирајућег садржаја сексуалне или насилне природе, у информационо-комуникационом окружењу.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област образовања, управе и националних заједница, покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: континуирано.

2.3. Програми обуке и стручног усавршавања професионалаца

Мера: обезбедити сталност у спровођењу и финансирању основне и специјализоване обуке службеника и стручњака у полицији, центрима за социјални рад, здравственим и образов- ним установама, тужилаштву и судовима, као и запослених у локалним службама бесплатне правне помоћи и специјализова- ним удружењима грађана за проблематику насиља према жена- ма у

породици и партнерским односима. Едукацију базирати на приступима и принципима садржаним у кључним међународним и домаћим документима, на научним и стручним сазнањима, и фокусирати је на обуку за конкретне поступке и процедуре.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган управе надлежан за област образовања, прописа, управе и националних мањина - националних заједница, Покрајински завод за социјалну заштиту.
Рок: континуирано.

Мера: обезбедити спровођење и финансирање одговарајуће обуке службеника и стручњака у свим релевантним установама, органима и организацијама за рад са жртвама из посебно осетљивих друштвених група, коју спроводе специјализована удружења грађана и женске организације, које и саме припадају осетљивим друштвеним групама, као што је предложено у Програму за унапређење превенције и заштите жена из маргинализованих група од насиља у партнерским односима (Додатак бр. 3).

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије.
Рок: континуирано.

Мера: редовно ажурирати евиденцију службеника и стручњака који су прошли основну и специјализовану обуку, као и потребе за овом обуком. Периодично анализирати ефекте основне и специјализоване обуке службеника и стручњака у свим релевантним установама, органима и организацијама на територији АП Војводине.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, Покрајински завод за социјалну заштиту
Рок: континуирано.

Мера: упутити препоруку и подржати увођење предмета или програмских јединица о родној равноправности и насиљу према женама за будуће професионалце на свим академским и струковним студијама хуманистичких наука на територији АП Војводине.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област образовања, прописа, управе и националних мањина - националних заједница, покрајински орган управе надлежан за област науке и технолошког развоја, покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, Педагош- ки завод Војводине (у оквиру својих надлежности).
Рок: препорука до марта 2015. године; подршка увођењу континуирано.

2.4. Програми у образовању деце и младих

Мера: сачинити целовит преглед садржаја школских програ- ма на свим образовним нивоима (од предшколског до високошколског нивоа) о родној равноправности, насиљу према женама и насиљу у породици, и на бази те анализе предложити допуне наставних планова и програма.
Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област образовања, прописа, управе и националних мањина-националних заједница, покрајински орган управе надлежан за област науке и технолошког развоја, Покрајински завод за равноправност поло- ва, Педагошки завод Војводине.
Рок: до краја 2015. године сачинити преглед; предложити допуну програма за школску 2016/2017. годину, потом пратити реализацију програма сваке школске године.

Мера: подстицати и обезбедити сталност спровођења неформалних облика образовања и програма вршњачке едукације у основним и средњим школама на територији АП Војводине, о питањима родне равноправности, људских права и права жена, превенције насиља према женама и насиља у породици, ненасилној комуникацији и изазовима информационо-комуникационих технологија у овој области, користећи стручне ресурсе свих релевантних установа, органа и организација.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област спорта и омладине, покрајински орган управе надлежан за област прив- реде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област образовања, прописа, управе и нацио- налних мањина - националних заједница, Покрајински завод за равноправност полова.
Рок: континуирано.

2.5. Програми за превенцију понављања насиља

Мера: сагледати ефекте рада (укључујући дугорочне и одложене) постојећих програма за рад са учиниоцима насиља према женама и на основу те анализе и стручне дискусије подстаћи креирање ефективних програма. У случају спровођења програма за рад са учиниоцима насиља осигурати да безбедност и подршка за жртве буду од примарног значаја, да буду реализовани у блиској сарадњи са специјализованим службама за подршку жртвама и да приоритет у финансирању има подршка и рад са жртвама.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, Покрајински завод за социјалну заштиту.
Рок: континуирано.

3. Заштита и подршка

3 1. Општа правила и принципи

Установе, органи и организације на територији АП Војводине, у оквиру својих надлежности, обезбедиће да жене жртве насиља добију свеобухватне мере и услугу заштите и подршке, заснова- не на разумевању насиља према женама и насиља у породици из родне перспективе, усмерене на остваривање људских права и безбедност жртве.

Све мере заштите и подршке треба и да одговарају специфичним потребама свих жена жртава, и да их обухвате без дискриминације по било ком основу. Услуга треба да буде приступачна (лако доступна) женама различите националности, посебно Ромкињама, женама са инвалидитетом, хроничним болестима, психолошким тешкоћама, те сеоским женама, сиромашним женама, младим и старијим женама, избеглим и расељеним женама, као и женама различите сексуалне оријентације и другим.

Мере и услуге заштите и подршке биће засноване на интегрисаном приступу, тако да узимају у обзир однос између жртве, учиниоца, детета и њиховог ширег друштвеног окружења, уз избегавање секундарне виктимизације. Жене жртве насиља у породици и партнерским односима у АП Војводини имају право да буду заштићене од несарадње, неефикасности и дискриминације надлежних установа, органа и организација.

Пружање услуга не сме да зависи од спремности жене жртве да поднесе пријаву или сведочи против било ког учиниоца.
3.2. Опште услуге подршке

Мера: допринети стварању услова за доследну примену Општег протокола о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима и посебних прокотола о поступању по- лиције, правосудних органа, здравствених установа и центара за социјални рад, подршком обукама запослених, обезбеђивањем услова за подршку у раду, и надзором и контролом поступања.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије.
Рок: континуирано.

Мера: обезбедити да све жртве и сведоци насиља према женама у породици и у партнерским односима, укључујући и децу, у свим релевантним установама, органима и организацијама добију одговарајућу и благовремену информацију о доступним психолошким, правним, здравственим и социјалним услугама, финансијској помоћи, становању, образовању, приликама за запошљавање и друге релевантне информације. Обезбедити информације на свим језицима националних мањина - националних заједница, које живе у АП Војводини, укључујући и знаковни језик. Пру- жање информација не сме да зависи од спремности жртве да под- несе пријаву или сведочи против било ког учиниоца.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган управе надлежан за област образовања, прописа, управе и националних мањина - националних заједница, Покрајински завод за социјалну заштиту.
Рок: континуирано.

Мера: иницирати оснивање и подржати постојеће услуге бесплатне правне помоћи, укључујући и специјализоване услуге женских удружења, тако да оне буду доступне за све жене жртве насиља у породици и у партнерским односима.

Носиоци: покрајински орган надлежан за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, покрајински орган надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије.
Рок: иницирање до краја 2015. године, подршка континуирано.

Мера: обезбедити информисање жена жртава насиља о могућностима приступа важећим регионалним и међународним механизмима за индивидуалне и колективне жалбе.

Носиоци: покрајински орган надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова
Рок: континуирано.

Мера: иницирати и подржати рад и развој услуга психосоцијалне подршке за жртве, тако да ова услуга буде усмерена на оснаживање и независност жене, и да буде одговарајућа за специфичне потребе жртве, укључујући и њену децу.

Носиоци: покрајински орган надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, Покрајински завод за социјалну заштиту, покрајински орган надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова.
Рок: континуирано.

Мера: иницирати код надлежних органа да се обезбеде усло- ви за доследну примену Протокола, што подразумева едукацију, техничко-логистичку подршку и креирање безбедног и подржавајућег окружења у коме ће се избећи ретрауматизација и обезбедити да све жене жртве насиља, без дискриминације и без обзира на то да ли ће бити покренут судски поступак, приоритетно (по убрзаној процедури) добију медицински и/или судско-медицин- ски преглед и одговарајућу медицинску документацију.
Носиоци: покрајински орган надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова.
Рок: иницијатива до краја 2015. године; праћење примене континуирано.

Мера: упутити локалним самоуправама препоруку да се, у оквиру права на новчану социјалну помоћ која је у надлежности локалне самоуправе, донесу одлуке о новчаној помоћи за жене жртве насиља у породици и/или да се иницира оснивање фонда за подршку жртвама.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, покрајински орган надле- жан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјал- не политике и демографије.
Рок: препорука до краја 2015. године.

Мера: упутити локалним самоуправама препоруку да се у оквиру права и услуга социјалне заштите на локалном нивоу предвиде посебне мере подршке и услуге становања за жене жртве насиља, као што су становање у заштићеним условима (непрофитно становање), ослобађање плаћања или остваривање субвенција приликом плаћања стамбено-комуналних услуга, усклађено са осталим општим услугама подршке за жене жртве насиља.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије.
Рок: препорука до краја 2015. године.

Мера: усвојити практичне мере за подстицање образовања, обуке и помоћи приликом запошљавања за жене са искуством насиља у породици и у партнерским односима, посебно имајући у виду потребе жена из маргинализованих група, у складу с ме- рама Предлога практичне политике за економско оснаживање жена које су преживеле насиље у породичном или партнерском контексту (Додатак бр.2).

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије.
Рок: континуирано.

3.3. Специјализоване услуге подршке

Мера: обезбедити ажуран преглед извештаја о надзору и супервизији специјализованих услуга подршке за све жртве насиља у породици и насиља у партнерским односима, и на основу тога формулисати предлог конкретних мера за унапређивање свеобухватног, специфичног и одрживог система специјализованих услуга у АП Војводини, који је географски одговарајуће распоређен и усклађен са стандардима услуга у овој области.
Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, Покрајински завод за социјалну заштиту.
Рок: извештавање једном годишње.

Мера: подржати развој и финансирање постојеће специјализоване услуге анонимне и бесплатне подршке саветовања за жене жртве насиља (бесплатна СОС телефонска линија), која треба да буде нон-стоп доступна (двадесет четири сата дневно, седам дана у недељи), и која покрива целу територију АП Војводине. Подр- жати одрживост локалних СОС телефонских линија, приступач- них женама из различитих друштвених група, које воде женска удружења специјализована за пружање ове врсте помоћи.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган упра- ве надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова.
Рок: континуирано.

Мера: подстаћи развој и финансирање сигурних кућа, у довољном броју и одговарајућег географског распореда, тако да буду лако доступне и да омогуће безбедан смештај за жене жртве на- силја и њихову децу. Обезбедити да ове услуге буду повезане са свим потребним општим услугама подршке жена, укључујући подршку у становању и помоћ приликом запошљавања.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу , покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демогра- фије, покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова.

Рок: континуирано.

Мера: подстаћи оснивање и функционисање довољног броја, одговарајуће географски распоређених, лако доступних кризних центара за случајеве силовања, односно центара за жртве сексуалног насиља, који у истом простору обезбеђују услуге лекарског, судско-медицинског и лабораторијског прегледа, као и информисање, психолошко и правно саветовање.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган упра- ве надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова.

Рок: континуирано.

Мера: информисати све надлежне институције и пружаоце услуга о неопходности подстицања и охрабривања жена жртава насиља да пријаве учињено дело, или сумњу да ће насиље бити учињено, настављено или поновљено. Информисати их о обаве- зи пружања подршке жртавама насиља, имајући у виду њихове потребе као сведока у свим фазама истраге и судских поступака, усаглашено с проценом ризика и уз употребу свих одговарајућих мера заштите, сагласно са одговарајућим стандардима Конвен- ције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над же- нама и насиља у породици.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган упра- ве надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, Покрајински завод за социјалну заштиту, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: континуирано.

Мера: информисати све надлежне институције и пружаоце услуга о неопходности подстицања и охрабривања свих особа које имају сазнање о насиљу према женама да надлежним службама пријаве учињено дело насиља или сумњу да је такво дело учиње- но или да ће се такво дело наставити или поновити. Подстаћи надлежне институције да прихвате и с пажњом размотре све анонимне пријаве дела насиља према женама.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган упра- ве надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, Покрајински завод за социјалну заштиту, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: континуирано.

Мера: подстаћи све надлежне институције и пружаоце услу- га да предузму неопходне мере да се приликом пружања услуга заштите и подршке жртвама води рачуна о правима и потребама деце сведока насиља, односно да се деци обезбеди психосоцијал- но саветовање примерено њиховом узрасту и да се омогући присуство особе од поверења у свим процесима у којима дете учествује.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган упра- ве надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област образо- вања, прописа, управе и националних мањина - националних заједница, Покрајински завод за социјалну заштиту, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: континуирано.

Мера: развити јасна упутства и упознати све надлежне институције и пружаоце услуга о могућностима и ограничењима приликом размене поверљивих података о личности у вези с делима насиља према женама.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган упра- ве надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област образо- вања, прописа, управе и националних мањина - националних заједница, Покрајински завод за социјалну заштиту, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: до краја 2015. године.

Мера: иницирати и подржати организовање специфичних активности усмерених на побољшање услова рада и увођење институционалних мера за превенцију и превладавање професионал- ног стреса запослених у установама, органима и организацијама, ангажованих на решавању случајева насиља према женама у породици и у партнерским односима.

Носиоци: Покрајински завод за социјалну заштиту, покрајин- ски орган управе надлежан за област здравства, социјалне поли- тике и демографије.

Рок: континуирано.

4. Праћење, процена ефеката и ревизија

4 1. Праћење спровођења мера и услуга заштите и подршке

Мера: иницирати увођење интерне анонимне корисничке евалуације о приступачности и квалитету информација и услуга, у све установе, органе и организације које пружају услуге женама жртвама насиља, а обавезно у оне које се финансирају из буџета АП Војводине.

Носилац: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова и Покрајински заштитиник грађана - Омбудсман.

Рок: иницирати до краја 2015. године.

Мера: подржавати независно праћење и процену ефеката мера и услуга за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским релацијама, које пружају установе, органи и организације на територији АП Војводине; праћење и процену спроводе удружења грађана, посебно женска удружења специјализована за ову проблематику.

Носиоци: Покрајински завод за равноправност полова, покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, Покрајински заштитиник грађана - Омбудсман.

Рок: континуирано.

4.2. Праћење спровођења и ревизија Програма

Мера: Овај Програм објавити на интернет странама релевантних органа управе АП Војводине и у медијима. Упознати јавност, надлежне установе, органе и организације, укључујући удружења грађана специјализована за ову проблематику, са Програмом.

Носиоци: Покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, и социјалне политике и

демографије, покрајински орган управе надлежан за област образовања, прописа, управе и националних мањина - националних заједница, покрајински орган управе надлежан за област културе и информисања, Покрајински завод за равноправност полова, Покрајински заштитиник грађана - Омбудсман.

Рок: до јуна 2015. године.

Мера: Покрајинска влада, у складу с Конвенцијом Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици, формираће интерсекторско тело надлежно за координацију, праћење и процену ефеката мера овог Програма. Рад и надлежности интерсекторског координационог тела биће регулисани посебним актом (правилником о раду), након формирања овог тела.

Носилац: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова.

Рок: прва половина 2015. године.

V

ПРЕПОРУКЕ РЕПУБЛИЧКИМ ОРГАНИМА И ИНСТИТУЦИЈАМА

1. Предлози за измене и допуне закона

Мера: Иницирати измене и допуне закона који регулишу правну заштиту од насиља у породици и других родно заснованих облика насиља и отклонити постојеће пропусте и недостатке који отежавају пружање правовремене, делотворне и ефикасне правне заштите жртвама родно заснованог насиља.

Носилац: Скупштина Аутономне покрајине Војводине (чл. 31. Статута АП Војводине)

Рок: континуирано.

1 1. Предлози у домену кривичног законодавства:

Изменити одредбе Кривичног законика, тако да оне буду у сагласности с Конвенцијом Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици, тако што ће:

- обезбедити да кривичноправну заштиту уживају сва лица која се према дефиницији насиља у породици из чл. 3. Конвенције, сматрају члановима породице;
- проширити дефиницију насиља у породици како би се сваки акт физичког, психичког, економског и сексуалног насиља сматрао насиљем у породици, у складу с наведеном Конвенцијом;
- обезбедити да се дете увек сматра жртвом, било да трпи директно или индиректно насиље, прописивањем квалификованог облика кривичних дела, уколико су извршена у присуству детета, то јест малолетног лица;
- раздвојити постојећи став 3. члана 194. Кривичног законика, како би кривично дело које је учињено према малолетном лицу у вези са ставовима 1. и 2. било санкционисано у ставу 3, а да кривично дело које је за последицу имало наступање тешке телесне повреде буде санкционисано у посебном ставу 4, док ће постојећи став 4. и 5. постати став 5. и 6;
- изменити одредбе о изрицању казне рада у јавном интересу и предвидети обавезно кумулативно изрицање ове санкције приликом примене мера упозорења (условне осуде и судске опомене), када су у питању кривична дела против брака и породице;
- обезбедити да сваки чин сексуалне пенетрације, без обзира на облик, начин и природу тог чина, учињен над лицем које није дало свој пристанак, представља кривично дело силовања, као и да се за кривично дело силовања у браку гони и без предлога за кривично гоњење;
- обезбедити да сексуално узнемиравање, прогањање и сакаћење женских полних органа буду прописана као посебна кривична дела за која се гони по службеној дужности;

Изменити одредбе Законика о кривичном поступку, Закона о прекршајима, Закона о извршењу кривичних санкција и Закона о полицији, тако да оне буду у сагласности с Конвенцијом Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и на- сиља у породици, тако што ће:

- обезбедити право жртава на информације од прве пријаве и током целокупног поступка;
- обезбедити право жртава на услуге службе за помоћ и подршку током целокупног трајања кривичног поступка (правну и психолошку) и могућност да је током поступка прати „особа од поверења”;
- обезбедити да поступци у случајевима породичног и сексуалног насиља имају статус хитних поступака и да се воде без неоправданог одлагања;
- прописати могућност изрицања хитних мера заштите искључења учиниоца насиља и забране приласка, како би се обезбедила тренутна краткотрајна заштита жртава;
- обезбедити право жртава на заштиту, укључивањем услова да се избегава сваки контакт осумњиченог и жртве, обавезним давањем жртви статуса посебно осетљивог сведока;
- обезбедити примену права жртава на специјалну зашти- ту, уз могућност да испитивање спроведе иста особа на начин прилагођен њеном стању и потребама, уз пошто- вање достојанства и њеног личног интегритета и онемогућавања визуелног контакта осумњиченог и жртве;
- укинути важење одредбе о ослобађању од дужности сведочења (привилегованих сведока) у случајевима кривичних дела предвиђених Конвенцијом, посебно у случајевима када је кривично дело извршено према малолетном лицу;
- обезбедити право жртава на посебан опрез од стране органа у случајевима алтернативног решавања кривичних поступака и ресторативне правде, укључујући и захтев да се води рачуна о томе да ли је то у интересу жртве;
- омогућити жртви олакшан поступак подношења захтева за истицање имовинскоправног захтева и накнаду ствар- них трошкова;
- предвидети дужност достављања судских одлука доне- тих у кривичном поступку Управи за извршење кривич- них санкција и органу старатељства надлежном по пребивалишту жртве и по пребивалишту учиниоца насиља;
- обезбедити да надлежне службе систематски прате поштовање изречених условних осуда.

1.2. Предлози у домену породичноправне заштите:

- допунити постојеће мере породичноправне заштите увођењем мере обавезног лечења од алкохолизма и наркоманије, као и мере којом се извршиоцу насиља налаже да се подвргне одговарајућем психосоцијалном третма- ну, а та мера мора бити самостална и у складу са чл. 16. Конвенције;
- конкретизовати начело нарочите хитности у поступању, прописивањем рока у ком се парнични поступак мора окончати;
- уредити посебна правила о одређивању и спровођењу привремених мера, као инструмента којим се обезбеђује хитна заштита жртвама насиља, доношењем мера зашти- те ех раЛе;
- предвидети обавезу суда који је одредио меру заштите од насиља у породици да пресуду или решење о привреме- ној мери достави жртви насиља у породици у случајеви- ма када жртва није била странка у поступку;
- предвидети могућност да, у случају очигледног избегавања уручења позива или отежане доставе, суд може наредити полицијско довођење лица које активно или пасивно избегава позив или пријем писмена, као и да се уредним позивом сматра позивање телефонским или електронским путем;
- предвидети дужност достављања судских одлука (ре- шења о привременој мери, пресуда о мерама породич- ноправне заштите, решења о извршењу) органу стара- тељства, јавном тужилаштву и полицијској управи на- длежним по пребивалишту жртве и надлежним по пре- бивалишту

учиниоца насиља;
- предвидети могућност достављања тужби за мере зашти- те и тужби за продужење мера заштите надлежним јав- ним тужилаштвима;
- утврдити обавезу органа старатељства да ефективно пра- ти случајеве у којима су изречене мере заштите, те да у случају њиховог кршења, без одлагања предузимају од- говарајуће службене радње;
- уврстити у Породични закон упућујуће норме о околнос- тима о којима суд мора да води рачуна приликом одређи- вања мера заштите од насиља у породици;
- прописати начело нарочите хитности у поступању из- вршног суда у извршењу одлука донетих према Поро- дичном закону и инструкциони рок за спровођење по- ступка извршења;
- предвидети дужност суда да у поступку за заштиту од насиља у породици, који се води између странака које имају заједничко малолетно дете или дете над којим је продужено родитељско право, уреди питање вршења ро- дитељског права, укључујући поверавање детета на чу- вање и васпитавање, издржавање детета и остваривање личних контаката родитеља (извршиоца насиља) с де- тетом или да измени одлуку о поверавању, остваривању личних контаката и издржавању, у складу са чињеница- ма које су предмет поступка за заштиту од насиља у по- родици, а све у складу са чл. 31. Конвенције.

1.3. Предлози у вези са Законом о оружју и муницији:
- пооштрити услове за добијање одобрења за набавку, др- жање и ношење ватреног оружја;
- уврстити сва она кривична дела, као и прекршаје са еле- ментима насиља, у листу кажњивих дела која према За- кону о оружју и муницији представљају препреку за до- бијање одобрења за држање или ношење оружја, без об- зира на изречену врсту и висину кривичне или прекршај- не санкције;
- као препреку за добијање одобрења за држање или но- шење оружја у листу уврстити и ситуације када је пре- ма подносиоцу захтева изречена једна или више мера породичноправне заштите од насиља у породици, као и када је према подносиоцу захтева због неког од кривич- них дела са елементима насиља примењен институт од- лагања кривичног гоњења;
- уврстити у Закон о оружју и муницији члан који би ре- гулисао обавезу државних органа да, у случају да се про- тив запосленог у тим државним органима покрене кри- вични или прекршајни поступак са елементом насиља, или поднесе тужба за изрицање мера заштите од насиља у породици или примени институт одлагања кривичног гоњења за горенаведена кривична дела, одмах по саз- нању одузму службено оружје запосленом који службе- но оружје користи у обављању задатака;
- увести обавезни лекарски преглед и испитивање менталног и психичког стања и способности приликом давања одобрења за набавку, држање и ношење ватреног оружја;
- увести евиденцију власника, одговорних лица и лица за- послених у привредним субјектима и другим организа- цијама које поседују или продају оружје, а која лица по службеној дужности долазе у контакт са оружјем или носе оружје приликом обављања радних задатака;
- увести евиденцију чланова стрељачких клубова и удру- жења ловаца;
- увести обавезу Министарства унутрашњих послова да, у случају покретања кривичног или прекршајног поступ- ка са елементом насиља, или покретања поступка за из- рицање мера заштите од насиља у породици или приме- не института одлагања кривичног гоњења за горенаведе- на кривична дела против лица које је власник, одговорно лице или запослено лице у привредном субјекту или дру- гој организацији која поседује или продаје оружје, или лица које је члан стрељачког клуба, односно удружења ловаца, обавести привредне субјекте или друге организа- ције и удружења, као и стрељачке клубове, да је том лицу привремено забрањено држање или ношење оружја;
- увести обавезно информисање пунолетних чланова по- родице о томе да је лице, које је члан породице, подне- ло захтев за набавку оружја или увести јавнодоступну јединствену базу података о лицима која поседују доз- волу за држање или ношење оружја, као и базу података о лицима која су поднела захтев за држање или ношење оружја.

2. Предлози и препоруке за промене процедура и поступака

Мера: иницирати измене и допуне процедура и поступака у раду јавних служби и установа, с циљем отклањања пропуста и недостатака који отежавају пружање правовремене, делотворне и ефикасне превенције и заштите жртвама насиља у породици и жртвама других облика родно заснованог насиља.

Носилац: Иницијатива покрајинских органа управе у чији делокруг послова спада дата материја према министарствима Републике Србије чија је то надлежност

Рок: континуирано.

- стандардизовати поступање и вођење евиденције свих релевантних служби, како би се обезбедило правовре- мено идентификовање насиља у породици и квалитетна документација о њему; увести јединствену евиденцију о процесуираним кривичним делима насиља у породици и изреченим мерама породичноправне заштите од насиља у породици;
- увести специјализацију професионалаца који поступају у случајевима родно заснованог насиља;
- омогућити да случајеви родно заснованог насиља добију статус хитних предмета;
- предвидети пружање психолошке, социјалне и друге стручне помоћи и подршке жртвама родно заснованог насиља, током трајања целокупног кривичног, прекршај- ног или грађанског поступка заштите;
- омогућити жртвама родно заснованог насиља безбедан и брз приступ правосуђу, укључујући и право на бесплат- ну правну помоћ;
- створити услове да у полицијској патроли која интер- венише у случајевима насиља у породици буде и поли- цијски службеник женског пола;
- обезбедити адекватну социјалну и психолошку помоћ и подршку жртвама насиља у породици, укључујући раз- личите форме услуга и оснивање сигурних кућа за жене и децу жртве насиља у породици, базиране на јасним правилима и стандардима рада који не искључују пред- ставнице/представнике друштвено маргинализованих група, као и економску помоћ и приоритет у добијању права на социјално становање;
- формирати посебан државни фонд за накнаду штете жртвама насилних кривичних дела;
- обезбедити женама жртвама насиља доступност адекват- ним медицинским услугама и рехабилитацији и обезбе- дити да жртве насиља буду ослобођене плаћања трошко- ва издавања уверења о повредама;
- основати Кризне центре за жртве силовања и других сек- суалних деликата и донети протокол о поступању свих надлежних институција у случајевима сексуалног на- сиља;
- ослободити жртве насиља у породици и жртве других облика родно заснованог насиља од обавезе плаћања суд- ских такси и трошкова судских поступака;
- унапредити заштиту жена жртава насиља на радном месту путем уређивања адекватних законских механиза- ма за спречавање узнемиравања и сексуалног узнемира- вања на радном месту;
- надзирати и непрекидно преиспитивати постојећу ефи- касност мера како би се могле мењати и допуњавати, према потребама;
- периодично вршити ревизију постојећих прописа и мера.

VI

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. Акциони план за спровођење овог Програма израдиће по-

крајински органи управе који су одређени као носиоци мера из Програма. Орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова координираће процесом израде Акционог плана. Рок за израду Акционог плана је шест месеци од усвајања Програма.

2. Надлежни органи управе, који су именовани као носиоци активности, прикупљаће податке, пратити спровођење и извештавати Покрајинску владу о резултатима примене Програма, до формирања интерсекторског тела надлежног за координацију, праћење и процену ефеката мера, програма и препорука за заштиту жена од насиља у породици и партнерским односима.

3. Овај Програм објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Додатак бр.1

ОДРЕЂЕЊЕ ПРИСТУПА И КОРИШЋЕНИХ ПОЈМОВА

А. Позадина

1. Препознавање насиља према женама, укључујући и насиље у породици, као темељног кршења људских права представља резултат вишедеценијског напора глобалног женског покрета да насиље над женама постане видљиво, да прерасте из приватног у друштвени проблем, те да се скрене пажња на специфичне механизме и динамику овог феномена, без чијег разумевања нема одговарајуће стратегије и програма деловања.

2. Иако још увек није довољно истражена област, а тамна бројка насиља потврђује да је број пријављених и забележених случаје- ва свих облика насиља према женама знатно нижи од стварног броја, међународни документи дефинишу и забрањују насиље према женама, укључујући и насиље у породици, сматрајући га обликом дискриминације жена. Домаће законодавство, иако не наглашава родни аспект насиља, следи препоруке кључних међу- народних докумената. Стање у законодавству и правној пракси указује на бројне могућности унапређивања,[15] које се очекују, имајући у виду да је Република Србија 31. октобра 2013. године потврдила Конвенцију Савета Европе о спречавању и борби про- тив насиља над женама и насиља у породици.

Б. Приступ

3. Истраживања, статистички подаци и трендови, упоредне анализе и резултати примене Стратегије за заштиту од насиља у породици и других облика родно заснованог насиља у Аутоном- ној покрајини Војводини за период од 2008. до 2012. године, као и међународне препоруке у овој области, били су оквир за израду предлога мера у документу овог Програма. Чланице и чланови радне групе за израду предлога Програма сагласне/сагласни су са следећим констатацијама:

- насиље према женама (родно засновано насиље) представља манифестацију историјски неједнаких односа моћи између жена и мушкараца, односно вишевековне доминације мушкараца над женама и другим члановима породице, и један је од најтежих облика дискриминације жена и кршења њихових основних људских права;
- насиље према женама структурне је природе и представља један од кључних друштвених механизама којима се жене приморавају да буду у подређеном положају у односу на мушкарце;
- насиље према женама показује универзалну природу: при-
  сутно је у свим друштвима, у свим земљама и свим слоје- вима друштва, те погађа особе свих старосних и образов- них категорија, особе различитог етничког порекла, као и различитих религија, професионалних, имовинских и личних својстава. Одређене групе жена и деце изложене су већем ризику од насиља;
- насиље према женама може бити различитих облика и манифестација, а одређене друштвене околности (сиромаштво и економска криза, политичке кризе, оружани сукоби, миграције, ретрадиционализација друштва и сл.) могу представљати отежавајуће околности и озбиљне препреке за заштиту, будући да су жене, због недостатка моћи, чешће изложене већим опасностима да постану жртве, а да државе не преузимају довољну одговорност да организују адекватну заштиту;
- због последица које изазива, насиље према женама представља једну од најзначајнијих препрека за напредовање жена и постизање једнакости између мушкараца и жена, препреку у развоју друштва, у успостављању демократије, мира, толеранције и једнакости.

15 Препоруке републичким органима и институцијама, V поглавље ове стратегије;

Ц. Насиље према женама

4. „Насиље према женама" означава кршење људских права и облик дискриминације жена и представља сва дела родно заснованог насиља која доводе или могу да доведу до: физичке, сексуалне, психичке, односно економске повреде или патње за жене, обухватајући и претње таквим делима, принуду или произвољно лишавање слободе, било у јавном, било у приватном животу;[16]

5. Насиље према женама често се означава и термином „род- но засновано насиље према женама", да би се означило да је то насиље усмерено против жене зато што је жена, односно да оно несразмерно погађа жене[17] То је свако дело насиља засновано на родној[18] основи, и укључује следеће видове [19],мада се не ограничава на њих: (а) насиље које се догађа у породици или домаћинству; (б) насиље које се догађа у заједници; (в) насиље које почини или одобри држава; (г) кршење људских права у ситуацијама ратног конфликта;

6. „Насиље у породици" означава свако дело физичког, сексуалног, психичког, односно економског насиља, до којег долази у оквиру породице или домаћинства, односно између бивших или садашњих супружника или партнера, независно од тога да ли учинилац дели или је делио исто боравиште са жртвом[20];

7. Насиље у породици обухвата углавном два типа насиља: насиље између садашњих или бивших супружника или партнера и међугенерацијско насиље које се најчешће јавља између роди- теља и деце (које је родно неутрално, односно обухвата жртве оба пола);

8. Насиље у породици увек представља злоупотребу моћи и контролисање чланова породице који имају мање моћи или располажу мањим ресурсима. У већини друштава, нарочито у традиционалним и патријархалним заједницама, мушкарци имају знат- но више моћи - не само физичке, већ и економске и друштвене. Због тога су насиљу у породици најчешће изложени жене, деца, старија, болесна или лица са инвалидитетом, особе које зависе од других чланова породице.

9. Програм за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима у Аутономној покрајини Војводини за период од 2015. до 2020. године укључује мере за спречавање и заштиту од следећих облика насиља:[21]

- психичко насиље: намерно понашање које озбиљно нарушава психички интегритет неког лица, принудом односно претњом;
- прогањање: намерно понашање понављањем претњи упућених другом лицу, које указују да се лице плаши за своју безбедност;
- физичко насиље: намерно почињена дела физичког насиља над другим лицем;
- сексуално насиље, укључујући силовање: намерно понашање које укључује вагиналну, аналну или оралну пенетрацију сексуалне природе на телу другог лица без њеног/његовог пристанка, коришћењем било ког дела тела или предмета, друге сексуалне радње с лицем без њеног/његовог пристанка или навођење другог лица на покушај сексуалних радњи с трећим лицем без њеног/његовог пристанка; пристанак мора да буде добровољан и да настане као исход слободне воље лица, процењене у контексту датих околности; односи се на дела почињена над бившим, односно садашњим супружницима или партнерима;
- принудни брак: намерно присиљавање одрасле особе или детета да ступи у брак, укључујући и намерно намамљивање одрасле особе или детета на територију државе која није њена држава боравишта с циљем принуде да ступи у брак.

16 Дефиниција насиља према женама је преузете из Конвенције Савета Европе, чл 3 тачка (а)

17 Об**ј**ашњење родно заснованог насиља према женама је преузето из Конвенције Савета Европе, чл 3 тачка (д)

18 Појам „род" означава друштвено одређене улоге, понашања, активности и ат- рибуте, које дато друштво сматра прикладним за жене и мушкарце (дефиниција у Конвенцији Савета Европе, чл 3 тачка (е)) Начин на ко**ји** **ј**едно друштво види уло- гу жене и мушкарца зависи од низа фактора: културних, политичких, економских, друштвених и религијских, од обича**ја**, права, класне и етничке припадности, као и од предрасуда које су раширене у одређеном друштву Ставови и понашања према роду су научени и могу се мењати

10. И други облици насиља које именује Конвенција Савета Ев-

ропе (генитално сакаћење жена, принудни абортус и принудна стерилизација, сексуално узнемиравање) представљају забрање- на и кажњива дела, иако овај Програм није укључио специфичне мере превенције и заштите за те облике насиља, остављa могућ- ности да се за њих предвиде специфичне мере и поступци у на- редном периоду.

11. Неприхватљивост оправдања за кривична дела, укључујући и дела почињена у име „части", означава да се нико не може позвати на оно што сматра елементом (своје) културе, религије, обичаја, традиције или неког другог личног разлога, да би се оп- равдало извршење насиља према женама, као начина да се оно спречи или казни због сумње, претпоставке или стварног кршења традиционалних норми или обичаја прикладног понашања.[22]

Е. Дефиниције укључених особа[23]:

12. „Жена": међународни документи, као и приступ овог Про- грама и мере које су њиме прописане, усредсређују се на насиље према женама због његових специфичних карактеристика. Појам „жена" укључује и девојке испод 18 година старости. Жене свих старосних категорија најчешће су жртве насиља, а насиље над девојкама и девојчицама често је израз културних и религијских традиција које производе зависност жена и репродукују стере- отипне моделе женских улога. Жене и девојчице изложене су већем ризику од родно заснованог насиља од мушкараца. Насиље у породици погађа жене несразмерно, иако и мушкарци, посебно дечаци, могу бити жртве насиља у породици.

13. „Дете": свако људско биће које није навршило осамнаест година живота јесте дете.[24] Неки облици насиља више су везани за девојчице (инцест и сексуално насиље, договорени и рани бра- кови, генитално сакаћење, насиље које су починили млади људи - силовање у банди). У породици или домаћинству деца су изло- жена и насиљу које се чини према другим члановима породице, најчешће њиховим мајкама, што представља индиректно насиље према деци. Сваки чин (директног и индиректног) насиља према деци оставља последице и представља препреку потпуном и за- довољном животу, а може да има последице и у одраслом добу. Овај Програм укључује мере према „деци сведоцима" насиља према женама.

14. „Жртва" означава свако физичко лице које је изложено по- нашању описаном као „насиље према женама". Залагањем жен- ских организација, термин „жртва" замењује се термином „осо- ба" која је преживела насиље, у намери да се избегне негативно обележавање, нагласак на пасивности и трпљењу, односно да се нагласе снаге и капацитети уложени да се изађе из насиља. Не постоји типичан профил жртве, али истраживања потврђују да жене, независно од свог социјалног, образовног, економског и других статуса, доживљавају више насиља. Постоји већа вероват- ноћа да жене које су доживеле насиље у детињству буду изложене насиљу касније у животу (мада ова чињеница није потврђена у сваком појединачном случају).

15. „Учинилац": у највише случајева мушкарци злостављају жене и децу. Догађају се напади и злостављања које чине жене, што не би требало занемаривати, али не би требало ни да одврати пажњу од основног проблема и родне димензије насиља. Насиље према женама најчешће чине особе које су жени познате и које су у неком односу с њом: садашњи или бивши брачни и сексуал- ни партнери, чланови породице, рођаци и пријатељи, познаници (укључујући колеге и клијенте), особе на различитим позицијама власти (укључујући надређене, лекаре, терапеуте, неговатеље, свештенике/верске вође, учитеље, запослене у институцијама).

16. „Жртве из маргинализованих група": знатно је већа веро- ватноћа да ће различитим облицима родно заснованог насиља бити изложене особе које припадају друштвено маргинализова- ним групама, у односу на различита својства: расу, национал- азиланта, као и друга лична својства или ка- рактеристике окружења. Обичаји, религија, традиција и друге праксе специфичне за поједине друштвене групе, мада то нису и не смеју бити, често се користе као оправдање за одсуство интер- венције и заштите.

17. „Сведок" обухвата сваку особу која је присуствовала или има сазнање о делу насиља, или која има оправдане разлоге да сумња да је такво дело почињено или да би се могло очекивати даља дела насиља. Овај Програм укључује мере према „сведоци- ма" насиља према женама.

Ф. Одговорност АП Војводине, установа, органа и организација

18. Органи АП Војводине, званичници, службеници, установе и други актери који наступају у име АП Војводине у овом плану и програму преузели су обавезу уздржавања од учешћа у било каквом чину насиља према женама, као и да у границама својих надлежности, с дужном пажњом предузимају неоходне мере на спречавању и отклањању сваког вида насиља према женама.

19. Професионално поступање базирано је на општеприхваће- ним принципима који оријентишу праксу и који представљају саставни део интерних упутстава о раду, обавезних за све запос- лене, која се користе и приликом увођења у посао новозапослених стручњака, а која су садржана у усвојеним државним докумен- тима:[25]

- безбедност (сигурност) жртве представља приоритет у деловању служби, установа и органа;
- безбедност и добробит детета, осигурањем безбедности и подржавањем аутономије ненасилном родитељу;
- за насилно понашање одговоран је искључиво учинилац;
- приликом свих интервенција, надлежни би требало да размотре неједнакост моћи између жртве насиља и учи- ниоца, што укључује разлику у поступцима и третману жртве и учиниоца;
- поштовање потреба, права и достојанства жртве;
- приоритет свих интервенција јесте заустављање насиља, а потом обезбеђивање других мера подршке и помоћи;
- хитност поступка усаглашава се с проценом опасности ситуације и угрожености жртве/жртава;
- установе, органи и организације, у оквиру својих улога и надлежности, одговорни су да зауставе насиље и преду- зму мере заштите жртве/жртава.

20. Тежећи системским, свеобухватним и усклађеним решењи- ма, установе, органи и организације на територији АП Војводине, у оквирима својих надлежности, предузимаће мере и поступке за превенцију и заштиту од свих облика насиља према женама у породици и у партнерским односима, нудећи обједињени и цело- вити одговор на насиље према женама, који у средиште ставља права жртве. Сви поступци и мере примењиваће се делотвор- ном сарадњом свих надлежних установа, органа и организација, укључујући скупштине и управе на свим нивоима, те институ-ције за заштиту људских права, тела за равноправност и удру- жења грађана, а посебно женске организације специјализоване за подршку женама и деци жртвама насиља. Биће обезбеђена одго- варајућа финансијска средства и људски ресурси за спровођење мера из овог Програма. Надлежни органи АП Војводине пред- ложиће формирање интерсекторског тела надлежног за коорди- нацију, праћење и процену ефеката мера из овог Програма, ради праћења његовог спровођења.

21. Скупштина АП Војводине, у складу са својим надлежности- ма, предложиће Скупштини Републике Србије измене и допуне одговарајућих закона, како би се у што краћем року постигла њи- хова пуна усклађеност с Конвенцијом Савета Европе о спреча- вању и борби против насиља над женама и насиља у породици, коју је Народна скупштина Републике Србије потврдила 31. ок- тобра 2013. године.

19 Препорука Кес(2002)5 Комитета министара државама чланицама о заштити жена од насиља и Меморандум са објашњењима

20 Дефиниција насиља у породици преузета је из Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици, чл 3 тачка (б)

21 Дефиниције облика насиља су преузете из Конвенције Савета Европе о спреча- вању и борби против насиља над женама и насиља у породици, чл 33, 34, 35, 36 и 37

22 Образложење у вези са чл 42 Конвенције Савета Европе, параграф 216

23 Дефиниције су базиране на Препоруци К.ес(2002)5, Меморандуму са објашњењи- ма, и Конвенцији Савета Европе чл 3 тачка (е) и (ф), чл 26 и чл 27

24 Према УН Конвенцији о правима детета (1989) ност, класу, старосну доб, место порекла и живота, економски и породични статус, инвалидитет, хроничне болести и психолошке тешкоће, сексуалну оријентацију, статус избеглог или расељеног лица, мигранта или

25 Општи протокол о поступању и сарадњи установа, органа и организација у си- туацијама насиља над женама у породици и партнерским односима (Влада РС; 24 новембар 2011) и посебни протоколи система унутрашњих послова (2013), система здравствене (2010) и социјалне заштите (2013) и посебни протокол правосудног сис- тема (2014)

Додатак бр. 2

Предлог Програма за економско оснаживање жена са иску- ством насиља у породици и у партнерском односу

Сажетак:

Економско оснаживање жена са искуством насиља у породици и у партнерском односу игра значајну, а често и кључну улогу у изласку из насиља и реинтеграцији у друштво. У постојећим програмима и акционим плановима, комплексност родно заснованог насиља над женама није препозната, као ни потребе жена жртава насиља, нити чиниоци који производе њихову рањивост. Одсуство података о спровођењу ових програма и средствима издвојеним за њихово спровођење отежава утврђивање њихових ефеката. Примери добрих пракси још увек су веома ретки. Овај недостатак ствара основу за промену постојећег стања. Неопходно је створити услове да се дугогодишња невидљивост ове групе жена, стави у функцију њиховог економског оснаживања. Унапређивањем њиховог положаја, ставара се шанса за заустављање и превенцију будућег насиља, побољшање квалитета живота жена, успостављање сигурнијег окружења и смањење сиромаштва.

Да би биле успешне, мере у овој области морају почивати на индивидуализованом, свеобухватном и континуираном приступу који ће заједнички развијати све надлежне инситуције.

Кључне речи: економско оснаживање, жене, насиље у породици, партнерско насиље, родно засновано насиље, програми, мере

Листа скраћеница:

АПВ - Аутономна покрајина Војводина
АЖЦ - Аутономни женски центар
ЕУ - Европска унија
МЕРР - Министарство економије и регионалног развоја
МРЗБСП - Министарство за рада, запошљавање, борачка и социјална питања
НЗС - Национална служба за запошљавање
ПСПЗРП - Покрајински секретаријат за привреду, запошља- вање и равноправност полова
ПСЗСПД - Покрајински секретаријат за здравство, социјал- ну политику и демографију
ПСЗ - Покрајинска служба за запошљавање
ЦСР - Центар за социјални рад

1. УВОД

Спречавање и заустављање мушког насиља над женама и економско оснаживање жена основни су приоритети Аутономне покрајине Војводине у области родне равноправности. Иако економско оснаживање жена које су биле изложене насиљу игра значајну, а често и кључну улогу у изласку из насиља и реинтегра- цији у друштво, у Војводини су се активности у ове две области спроводиле одвојено, или с врло мало додирних тачака. Страте- гија за заштиту од насиља у породици и других облика родно заснованог насиља у АП Војводини за период од 2008. до 2012. го- дине, предвиђала је социјално-економске мере за подстицање запошљавања, самозапошљавања и каријерног вођења жена жртава родно заснованог насиља, али ове мере до сада нису спровођене. У Националној стратегији за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и у партнерским односима, у две стратешке области (превенција и систем мера заштите и подршке жртвама), говори се о потреби да се размотри могућност успостављања механизама финансирања програма економског оснаживања који су намењени женама, али нису доступни подаци о искуствима у спровођењу ових мера.

Национална стратегија запошљавања и локалне стратегије и акциони планови запошљавања не препознају експлицитно жене жртве породичног насиља као посебно рањиву групу. Комплексност родно заснованог насиља над женама није препозната, као ни потребе жена жртава насиља, нити чиниоци који производе њихову рањивост. Одсуство података о спровођењу ових стра- тегија и средствима издвојеним за њихово спровођење отежава утврђивање њихових ефеката. Примери добрих пракси још увек су веома ретки и дешавају се изван државних политика. Ипак, овај недостатак ствара основу за промену постојећег стања. Не- опходно је створити услове да се дугогодишња невидљивост ове групе жена, стави у функцију њиховог економског оснаживања. Унапређивањем њиховог положаја, ставара се шанса за заус- тављање и превенцију будућег насиља, успостављање сигурнијег окружења, смањење сиромаштва и побољшање квалитета живота жена.

Економско оснаживање жена је процес који женама повећава приступ и контролу над економским ресурсима и могућностима, укључујући радна места, финансијске услуге, имовину и дру- га производна добра (помоћу којих једна особа може остварити приход), развој вештина и приступ информацијама о тржишту.[26] Учешће жена у економским активностима и њихово економско оснаживање има кључни значај за јачање људских права жена и омогућава им да контролишу властите животе и имају утицај у друштву.[27]

Уважавајући чињеницу да економски положај жене предста- вља значајан фактор који утиче на изложеност жена насиљу и у великој мери одређује могућност да из насиља изађе, Покрајин- ски секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност по- лова иницирао је формирање радне групе[28] за израду предлога практичне политике за економско оснаживање жена које су пре- живеле насиље.

Циљ овог предлога практичне политике јесте да се дефинишу смернице и предложе модели програма за економско оснаживање жена са искуством породичног/партнерског насиља, а који ће бити у складу с потребама и приоритетима ових жена, уважавати специфичности и сложеност проблема насиља над женама и омогућавати њихову реинтеграцију у друштво.

2. АНАЛИЗА ТРЕНУТНОГ СТАЊА

2.1. Запошљавање, рад и насиље према женама

Економска зависност од партнера један је од најчешћих разло- га због којег жене дуго остају у браку или партнерском односу у којем има насиља. Жене које су изложене насиљу често су неза- послене или престану с радом брзо по ступању у брак, а најчешће након рођења деце. Насилни партнер активно умањује самопо- уздање и самопоштовање жене, уверавањем да је неспособна и да је нико неће запослити, а без уштеђевине и радног искуства, уз велику незапосленост и дуготрајну кризу, оне и саме сумњају у могућност лаког запослења или запослења које би им донело довољна примања за самосталан живот и бригу о деци.[29] Економ- ско насиље, које представља механизам којим насилник пости- же контролу и доминацију над партнерком, заступљено је у чак 45,7% случајева у којима постоји неки вид насиља у породици, а односи се на одузимање новца и имовине, забрану коришћења заједничких добара, забрану запошљавања, наставка школовања и друго.[30] Истовремено, жеља жене за економском независношћу представља фактор ризика за појаву насиља, а његова очигледна последица јесте онеспособљавање жене за самосталну егзистен- цију, што се сматра најчешћим разлогом останка у заједници с насилником.[31]

Подаци за Војводину[32] показују да егзистенцијални проблеми представљају најчешћи разлог због којег жене нису напустиле насилнике. На питање који је био разлог за ненапуштање насилни- ка, односно за повратак након напуштања, готово свака пета жена (18,3%) одговорила је да није имала где да оде, односно није имала могућност да реши стамбено питање, док је 14,6% одговорило да је разлог био недостатак основних средстава за живот. Другим речима, готово једна трећина испитаница (32,9%) као разлог не- напуштања навела је егзистенцијални проблем. Међу женама које су напустиле насилнике, највише их је било међу онима које су у последњих десет година више зарађивале од својих партнера. Ови подаци су у складу са сличним истраживањима која показују да економска самосталност представља један од најзначајнијих предуслова жениног изласка из ситуације насиља. Истовремено, одлука да се изађе из насилне везе и започне живот самохране мајке за многе жене (34%) носи висок ризик од сиромаштва.[33] У случајевима када напусте насилника, жене се суочавају с теш- кoћама приликом поновног укључивања на тржиште рада. Оне су често дуго биле

26 51аг1ег Раск оп Есопотк Етротоегтеп! оГ Ъотеп апћ ОШб (2012) ^РШ

27 Оп Е^иа1 Рооћпд - РоНсу Рог СепНег Е^иаЈу АпН Тће К1§h1б Апћ Ко1е ОР Ъотеп 1п бтоеЊеЈЬб Ја1●гпаћопа1 ^еуеЈртеЈЬ Сооретаћоп 2010-2015 (2010) бтоеЈЬбћ Мтбћу Рог Рогє^дп Аћаћб

28 Радну групу чиниле су: Рада Гујанчић (Женски центар Ужице), Ружица Рудић Вранић (Фемина Креатива), Бобана Мацановић (Аутономни женски центар), Радос- лава Аралица (Зрењанински едукативни центар), Милана Лазић (Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва), Маја Бранковић Ђундић (Покрајински се- кретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова) и Драган Божанић (координатор радне групе, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова) Подршку у изради документа пружиле су Тања Игњатовић (Аутономни женски центар), Мирјана Максимовић (Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва)

29 Могућности запошљавања за жене које су преживјеле насиље - Извјештај (2011) Аутономна женска кућа Загреб, Центар за жене жртве рата - РОСА, Подузетнички центар - Роса, Загреб

30 Игњатовић, Тања (2006) О насиљу у породици из евиденције центра за социјал- ни рад у 2005, у: За живот без страха (приручник) Аутономни женски центар, Београд стр 14-20

31 Игњатовић Тања, Пешић, Данијела (2012) Ризици од сиромаштва за жене жртве насиља Аутономни женски центар Београд стр 21

32 Николић-Ристановић, Весна (2010) Насиље у породици у Војводини Покрајин-

изван тржишта рада, теже се сналазе у про- мењеном окружењу, могу имати неконкурентне квалификације (или их уопште немају), а одсуство самопоуздања и самовредно- вања додатно им отежава положај. Истраживање спроведено у Србији[34] указало је на то да су готово све жене које су преживеле насиље биле у сталној потрази за било каквим послом (најчешће сезонским), али су прилике за запошљавање биле ретке, углавном неповољне, а послови слабо плаћени и несигурни. Већина ових жена снализала се тако што је обављала привремене и повремене послове (сезонски послови, кућна радиност и слично). Тек неко- лико њих имало је сопствену пензију и оне су једине, од свих испитиваних жена, имале сопствени стални приход. Неке испи- танице биле су запослене, па су због различитих разлога остале без посла, али има и оних које никада нису биле у радном одно- су.[35]Упркос томе, и запослене, и незапослене жене, имају позити- ван став према раду, те незапосленост не представља истински избор жене, већ директну последицу економских и других облика насиља у породици, којима је жена изложена и других околности у којима се нашла.[36]

2.2. Постојеће мере и активности на националном, покрајинском и локалном нивоу

Стратешки документи у Републици Србији у области запошљавања и самозапошљавања начелно препознају жртве породичног насиља као посебну рањиву циљну групу, али се оне посматрају као хомогена група, те се у овим документима жене жртве насиља углавном не спомињу експлицитно.

У Националној стратегији запошљавања за период 2011-2020. године[37] истиче се да ће мере активне политике бити усмерене према теже запошљивим лицима, а националним акционим плановима запошљавања који се доносе на годишњем нивоу дефинишу се категорије теже запошљивих лица, као и мере и активности за унапређивање њихове запошљивости.

У акционим плановима запошљавања за 2011, 2012. и 2013. годину,[38] предвиђена је посебна мера „Подстицање запошљавања жртава породичног насиља и трговине људима", а као непосред- ни ефекат ових мера у све три године наводе се два резултата: „Успостављен механизам сарадње МЕРР и НСЗ са институцијама надлежним за проблеме жртава породичног насиља и трговине људима" и „Креирани посебни програми запошљавања за жртве породичног насиља и трговине људима, како би се подстакло њихово социо-економско укључивање". За ову меру су одређени и индикатори:

- Број и структура жртава породичног насиља укључених у мере АПЗ, по мерама.
- Број и структура жртава породичног насиља које су запослене шест месеци након укључивања у мере АПЗ, по мерама.

Национални акциони план запошљавања за 2014. годину ("Сл. гласник РС", бр. 118/2013), у УП-мој глави КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ ЛИЦА, закључује да је потребно „у програме и мере активне политике запошљавања укључивати и остала теже запошљива лица и посебно осетљиве категорије незапос- лених као што су: дугорочно незапослени, особе са инвалиди- тетом, Роми, жене, кориснице новчане социјалне помоћи, рурал- но становништво, избегла и расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији, деца без родитељског старања, жртве породичног насиља и трговине људима, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју и сл. тако да омогуће њихо- ву интеграцију на тржиште рада и подрже побољшање квалитета живота."

Као носиоци активности, предвиђени су Министарство за рада, запошљавање, борачка и социјална питања, Национална служба за запошљавање, центри за социјални рад и организације цивилног друштва.

Од МИНРЗС је добијена информација да поменути механизам сарадње са институцијама није успостављен и да НСЗ сарађује са центрима за социјални рад у појединачним случајевима. Према њиховом искуству, веома мало жртава породичног насиља се на овај начин (преко ЦСР) обраћао за помоћ у посредовању при запошљавању, тако да су у 2013. години три жене жртве насиља у породици похађале обуку за активно тражење посла, једна жена је завршила обуку у клубу за тражење посла, пет жена је учество- вало на сајмовима запошљавања, једна жена је похађала обуку за потребе тржишта рада и једна је била укључена у функционално основно образовање одраслих.

Подстицање запошљавања и социјалног укључивања теже запошљивих лица, развоја социјалног предузетништва и подршка регионалној и локалној политици запошљавања представља је- дан од три циља политике запошљавања. У оквиру овог циља, дефинисана је мера која се односи на обезбеђење једнаког учешћа жена у мерама активне политике запошљавања, у оквиру које је предвиђена активност на подстицању запошљавања незапос- лених жена из посебно осетљивих категорија, а међу њима се на- воде „жене из сигурне женске куће, односно жртве породичног насиља".

Као што је већ наведено, у Националној стратегији за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и у партнерским односима, у две стратешке области (превенција и систем мера заштите и подршке жртвама), начелно се говори о потреби да се размотри могућност успостављања механизама финансирања програма економског оснаживања који су намењени женама. Акциони план за спровођење ове Стратегије још увек није усвојен.

Подаци Покрајинске службе за запошљавање о спровођењу активних мера запошљавања за 2012. годину показују да међу 2260 жена, које су се током 2012. године у АП Војводини запослиле, спровођењем активних мера запошљавања, није било жена које су преживеле насиље у породици или партнерско насиље. На ос- нову доступних података, није могуће закључити да ли ова група жена није упозната/информисана о предвиђеним мерама запо- шљавања и самозапошљавања, да ли послодавци нису упознати с мерама или мере нису спровођене.

Покрајински акциони план за запошљавање у Аутономној покрајини Војводини за 2014. годину[39] први пут препознаје жене које су претрпеле насиље као специфичну циљну групу. У оквиру циља који се односи на „Унапређивање социјалне инклузије и јед- наког приступа тржишту рада" и потциља „Уједначавање поло- жаја жена и мушкараца на тржишту рада", говори о „подстицању запошљавања жена из категорије теже запошљивих лица, између осталог и жена у ситуацији партнерског и породичног насиља".

Локални акциони планови[40] показују сличне праксе у погле- ду укључивања жртава насиља у породици. У већини случајева, жене жртве насиља у породици нису предвиђене као посебна циљна група. У случајевима када се жртве насиља (не експлицит- но жене) начелно препознају као циљна група, оне нису видљиве у конкретним мерама нити су опредељена средства у те сврхе. У једном случају, у оквиру овог циља предвиђена је само једна активност - Развој модела субвенционисања послодаваца који запошљавају лица из социјално угрожене популације. Предвиђено је да се модел развија од 1.1.2013. до 31 12.2013. и каже се да у те сврхе нису потребна додатна средства. Понекад се у оквиру појединих мера (нпр. јавни радови) предност даје послодавцима који обезбеђују запошљавање теже запошљивих категорија, али не постоје подаци о начину реализације и висини опредељених средстава.

Законом о социјалној заштити уведене су мере које се односе на запошљавање радно способних корисника социјалне помоћи (члан

ски секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова, Нови Сад, стр 86

33 К1ет, б (Eh) (2009) Thе роуег!у пбкб оГ тоотеп аРГес!еh hу ут1епсе аrh Љеш сhhhгеп - Кеrог! оп Ље бост-есопотш бhиаhоп т АибЉа, ЋМАУЕ - Ћотеп адатб! уМепсе Еигоре, ^еппа

34 Истраживање је спровео Аутономни женски центар у сарадњи са женским организацијама у Србији у три региона у Србији: Западна Србија (Ужице, Нови Пазар, Тутин), Јужна Србија (Врање, Лесковац, Власотинце) и Војводина (Нови Сад, Нови Бечеј и Сомбор) Др Павловић Бабић, Драгица и Кузмановић, Добринка (2011) Из- вештај са фокус група и индивидуалних интервјуа Аутономни женски центар Бео- град Доступно на:
hирh/то^то' босгјаЉа-оћеггја тоотеппдо ог§ гбhта§еб/phГ/бг/КуаШаЦупо_ ^бha2Љапје_-_бrhrja phP

35 Др Павловић Бабић, Драгица и Кузмановић, Добринка (2011) Извештај са фокус група и индивидуалних интервјуа Аутономни женски центар Београд Доступно на:
hирh/то^то' босгјаЉа-коћеггја тоотеппдо ог§ гбhта§еб/phГ/бг/КуаШаhупо_ ^бha2Љапје_-_бrhrja phP

36 Могућности запошљавања за жене које су преживјеле насиље - Извјештај (2011), Аутономна женска кућа, Центар за жене жртве рата - РОСА и Подузетнички центар - РОСА, Загреб, стр 15-16

37 Доступно на: hhp://то'то'то' бrhrja §оу гб/уебh/hокитеh_бексгја php?Љ=45678

38 Национални акциони планови за 2012, 2013 и 2014 годину доступни су на:
hhph/то^то' тЉг2б §оу гб/бек1ог-2а-2аробјајапЈе-р1ап-2аробјајапЈа php

39 Доступно на: hM:p://^^^5рпууојуодта§оуг5Лта§е5/уе511/2014_02_Реhгиаг/ РАР_2014 phГ

40 Подаци о локалним акционим плановима у другој половини 2013 године прикупљани су од 11 општина које су укључене у пројекат „Интегрисани одговор на насиље над женама у Србији" који ПСПЗРП спроводи у партнерству са Ћотеп, ^^^Р и ^ШСЕР: Апатин, Бачка Топлола, Бечеј, Ириг, Кањижа, Ковин, Панчево, Сремска Митровица, Темерин, Вршац, Зрењанин

86.) којима се предвиђа сарадња центара за социјални рад и организација надлежних за послове запошљавања у спровођењу мера социјалне укључености радно способних корисника права на новчану социјалну помоћ. Међутим, Правилник о активацији радно способних корисника НСП још увек није усвојен, због чега нема података о укључености жена које су преживеле насиље.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова упутио је упитник свим центрима за социјални рад на територији АП Војводине, како би се стекао увид у број жена које се налазе или су се налазиле у ситуацији насиља, а код којих је планом мера и услуга за заустављање насиља препо- зната неопходност економског оснаживања. Укупно 26 центара за социјални рад (57,7%) одговорило је на упитник. Према достављеним подацима, 49 жена је упућено на филијалу службе за запошљавање, од којих се само једна запослила и то у трајању од месеца дана. За укупно 84 жене је препознато да је потребно предузети неке од мера за њихово економско оснаживање. Међу предложеним мерама доминирају: мере запошљавања, доквалификације и једнократне новчане помоћи.

2.3. Карактеристике постојећих мера

1. Родна димензија насиља у породици није у довољној мери препозната у националним, покрајинским и локалним стратегија- ма и акционим плановима који се односе на запошљавање и самозапошљавање. У случајевима када су наведене као посебна циљна група, жртве насиља у породици представљане су као хомогена група и не препознаје се да насиље у породици непропорционал- но више погађа жене.

2. Потребе и искуство жена које су преживеле насиље у породичном и партнерском контексту и специфичности њихове ситуације нису у довољној мери препознате у наведеним мерама (обуке за активно тражење посла, учешће на сајмовима запошљавања, обука за потребе тржишта рада). Стога, ове мере најчешће нису у складу с њиховим потребама. Проблем се поједностављено види као искљученост жена с тржишта рада, а решење у њиховом укључивању у постојеће мере запошљавања и самозапошљавања које су општег карактера и које не уважавају специфичност и сложеност проблема насиља.

3. Видљиво је одсуство интегрисаних услуга и недовољна сарадња институција у креирању и спровођењу мера. Мере су једнодимензионалне и не прави се веза с другим програмима као што су социјално становање, психосоцијална подршка, брига о деци и осталим питањима које представљају потребу жена.

4. Мере нису креиране према могућностима запошљавања у локалној средини у односу на специфичан положај жена (не води се довољно рачуна о вишеструкој рањивости појединих група жена, образовним квалификацијама, самохраним мајкама, здрав- ственом стању, психолошким последицама насиља).

5. Када се ради о жртвама насиља у породици, видљиво је одсуство детаљне анализе проблема. Стратешки документи поне- кад садрже неадекватне претпоставке. У Националној стратегији запошљавања нпр. каже се да посебну пажњу треба усмерити на кампање за јачање свести о значају укључивања на тржиште рада и мотивацији незапослених лица да социјалну помоћ друштва замене за продуктивно запошљавање, пре свега запошљавањем у социјалним предузећима. Ово умногоме почива на неадекват- ном схватању значаја који рад има за жене жртве насиља. Као што је већ речено, и запослене и незапослене жене имају позитиван став према раду, те незапосленост не представља истински избор жене, већ директну последицу економских и других облика на- сиља у породици којима је жена изложена, и других околности у којима се нашла.

6. Не постоје подаци о ефектима ових политика, њихово спровођење није предмет систематског мониторинга и евалуације.

2.4. Добре праксе

Женски центар Ужице

Пројекат Женског центра из Ужица „Прикупљањем и рециклажом текстила до одрживих социјалних услуга за становништво” представља један од пионирских покушаја да се развије модел запошљавања жена из тешко запошљивих група. Пројекат се спроводи од 2010. године, а у различитим временским периодима имао је подршку различитих актера: Град Ужице, „МПП Јединство” Севојно и Национална служба за запошљавање, а остварена је и сарадња с бројним организацијама.

Пројекат се реализовао у две фазе:

1. Формирање социјалног сервиса за становништво.
2. Формирање центра за рециклажу текстила.

До сада је реализована прва фаза пројекта. Наиме, формиран је социјални сервис и у 2010. години његове услуге је користило 280 породица на месечном нивоу, при чему је донирано 16500 комада гардеробе и другог текстила. Сервис тренутно располаже с преко 17500 комада различите гардеробе и другог текстила сортираног за донирање. Прикупљено је 35 тона текстила за рециклажу.

Друга фаза пројекта осмишљена је тако да омогући економску независност и тржишно пословање и подразумева изналажење могућности за набавку опреме за рециклажу текстила, чиме би се створили услови за тржишно пословање и економску самосталност. Израђен је бизнис план, дефинисана је потребна опрема за рециклажу и путем пројекта ЕУ за Прекограничну сарадњу Србија - Црна Гора „Прикупљањем и рециклажом текстила до одрживих решења” добијена су средства за набавку дела опреме за производњу предмета од рециклираног текстила, чиме су се стекли почетни услови за изградњу тржишне одрживости. Да би Пројекат постао потпуно одржив, неопходно је набавити још је- дан део опреме која ће се користити за производњу регенерата од рециклираног текстила.

Од укупно једанаест запослених, пет жена је претрпело породично насиље. Од ових пет жена, три су самохране мајке које немају решено стамбено питање, имају незапослену децу или децу која се школују, а две су жене са инвалидитетом.

Иницијатива „За фонд - Против неравноправности!”

Аутономни женски центар, у сарадњи са 24 женске организације цивилног друштва из 20 градова у Србији (окупљене у Мрежи Жене-сиромаштво-развој), од 17. до 24. октобра 2011, спровео је кампању за формирање фонда за жене. Предложене су допуне Закона о равноправности полова (које се односе на могућност оснивања буџетског фонда за подстицање равноправности полова као посебног евиденционог рачуна при буџету Министарства рада и социјалне политике РС и при буџетима локалних самоуправа). Средства из Фонда користила би се за ублажавање последица неједнакости између жена и мушкараца, а нарочито за: сузбијање насиља у породици, економско оснаживање жена, заштиту женског здравља, унапређивање партиципације жена у јавном и културном животу, унапређивање образовања жена, подстицање жена на бављење науком и обезбеђивање равноправног третмана полова у развијању и финансирању спортских активности. Такође, формулисани су и предлози за Одлуке о оснивању Фонда за унапређење положаја жена на националном[41] и локалном нивоу.[42]

41 Доступно на: ћћр://^^^ гаГопћгагепе г5/ОШикаОо5туапјиРопћаК.ерићНка h1т1
42 Доступно на: ћћрУ/го^^гаРопћгагепе г5/Оћ1икаОо5п1уапјиРопћаВео§гаћћ1т1

Искуства из Хрватске:

Иницијатива невладиног сектора: Модел програма запошљавања за жене које су преживеле насиље, Аутономна женска кућа Загреб, Центар за жене жртве рата - РОСА и Подузетнички цен- тар - РОСА

Полазећи од искустава у примени мера за подстицање запошљавања жртава насиља у породици, дефинисаних у оквиру Националног плана за потицање запошљавања посебних скупина незапослених особа за 2011. и 2012. годину, невладине организације Аутономна женска кућа Загреб, Центар за жене жртве рата - РОСА и Подузетнички центар - РОСА развиле су модел који подразумева деловање на три нивоа:

1) Осигурати целовиту и системску помоћ и подршку женама које су преживеле насиље, као и специфична знања и вештине потребне при тражењу посла. У склоништу за жене, као и за жене које се овим организацијама обраћају за помоћ, уз психолошку и правну помоћ и подрш- ку, саставља се индивидуални план (према потребама жене) за проналажење посла, напредовање на послов- ном плану, додатну едукацију и усавршавање, подизање самопоуздања и осећања сигурности у постизању плани- раних циљева, презентацију личних

квалитета, вешти- на и знања, информисања о загарантованим правима (укључујући и меру за подстицање запошљавања жртава насиља у породици коју спроводи Хрватски завод за за- пошљавање). Организује се посебан програм од пет те- матских радионица (десет дана) које обухватају: комуникацијске вештине, презентацију и самопрезентацију (два дана), писање биографије и молбе (један дан), ИТ технологије и канцеларијске вештине (четири дана), обавезе и права на радноме месту (један дан) и додатне информације - додатна права или новине на тржишту рада (један дан). У ову сврху састављен је и Водич - могућности запошљавања за жене које су преживјеле насиља, с прегледним информацијама и примерима који могу да послуже женама у тражењу посла (Бего, 2011).

2) Редовно користити доступну меру подстицајног запошљавања жена које су преживеле насиље: анализе примене ове мере показују да је веома мало жена запослено на овај начин, те да би се морали обезбедити систематско информисање и доступност информација за све потенцијалне кориснице ове мере.
3) Информисање послодаваца о мери суфинансирања запошљавања жена које су преживеле насиље: Истраживање је показало да чак 89% послодаваца није знало да постоје ове мере, а они који су знали нису подносили захтев, јер сматрају да се тражи доста документације, дуго се чека на решавање захтева или због оба наведена разлога, или нису имали потребу (Уред правобранитељице за равноп- равност сполова и „Оаза”, 2008). Стога је мотивисање послодаваца да примењују ове подстицајне мере једна од битних системских активности.

8аРе Ноиb5е Есопотıс Етро^егтеп! (8НЕ-Етро^егтеп! - ОНАснаживање)

Основни циљ пилот-пројекта јесте да се жене жртве насиља из Западне Бачке оснаже да започну нове, економски независне животе. Жене (оне које су боравиле у сомборској сигурној кући, оне које је ЦСР регистровао као угрожене, потенцијалне жртве насиља, али и оне које су „локалне лидерке” идентификовале као потенцијалне припаднице ове циљне групе) стећи ће знања, вештине и самопоуздање за запошљавање и самозапошљавање. Ово је последња карика која недостаје у институционалном од- говору на насиље над женама (пружање помоћи економског осна- живања уз постојеће услуге физичке и психолошке помоћи), што чини постојећу помоћ далеко ефикаснијом, јер смањује мотиве да се жена врати насилнику.

Специфични циљеви:

1) Да сомборска сигурна кућа (ССК) добије нову, самоодр- живу услугу с развијеним капацитетима за тренинге, и стручњацима и актерима из приватног сектора који ће помоћи женама да достигну економску независност. У току пројекта, први круг тренинга и курсева у ССК фи- нансираће се из буџета пројекта, а након тога из профита социјалног предузећа при сигурној кући (фактор одржи- вости након завршетка пројекта);
2) Да жене примењују знања и користе новостворену мрежу ССК да започну сопствени посао, нађу нови или напредују на постојећем послу. Биће формирана база података (резултат умрежавања с приватним сектором) — друштвено одговорних организација и појединаца који нуде неку од услуга које женама могу да помогну на путу њиховог економског осамостаљивања (нпр. тренинг, пракса, запослење, помоћ/савет при развијању сопственог бизниса, и слично).

Тренинзи/курсеви у оквиру ССК укључиваће курсеве за развој бизнис планова; курсеве за стицање специфичних вештина (у зависности од интересовања жена и потреба тржишта); и тренинге за стицање социјалних вештина (у светлу економског оснажи- вања).

Након завршетка пројекта, финансирање нове услуге ССК биће реализовано из профита организације са социјалном сврхом (социјалног предузећа - СП), којом ће управљати полазнице које успешно заврше тренинге. Сврха СП-а биће да континуирано улаже профит у образовање и економско оснаживање жена које долазе у ССК и то ће бити дефинисано статутом организације.

Делатност организације биће производња поврћа у пластеницима, будући да је у односу на друге размотрене опције делова- ла најприкладније, уз могућност остварења значајног профита. Тржиште продаје је делимично идентификовано, али маркетинг истраживање ће помоћи да још боље таргетирамо тржиште и максимизирамо успех предузећа. С друге стране, женама ће бити омогућено и да, уколико започну стаклениčку производњу у оквиру својих домаћинстава, користе и мрежу (набавке и продаје) и бренд које ће настати у току пројекта.

На крају пројекта, очекује се да услуга покаже потенцијал за самоодрживост, и као таква биће документована и представљена доносиоцима одлука, како би се пракса реплицирала у другим сигурним кућама у Србији.

Партнерство и сарадња: Поред Фонда Б92, који је носилац пројекта, партнери су Центар за социјални рад Сомбор и СМАРТ Колектив. Центар за социјални рад Сомбор управља сомборском сигурном кућом и пионир је у увођењу и примени интегриса- ног институционалног одговора на насиље над женама. СМАРТ Колектив има искуство у развоју профитних организација са социјалном сврхом и развијену мрежу контаката са актерима из приватног сектора. Велики број невладиних организација је такође изразио интересовање за пројекат и жељу да да допринос током имплементације. Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова и Покрајински секрета- ријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду пружиће институционалну подршку развоју нове иновативне услуге с потенцијалом у Војводини.

3. ПРЕДЛОГ ПРОГРАМА ЗА ЕКОНОМСКО ОСНАЖИВАЊЕ ЖЕНА СА ИСКУСТВОМ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ И У ПАРТНЕРСКОМ ОДНОСУ

3.1. Смернице на којима почива предлог Програма Практичне политике за економско оснаживање жена које се налазе у ситуацији насиља у породичном или партнерском кон- тексту почивају на општим принципима у заштити жртава на- сиља у породици дефинисаним у Општем протоколу о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима.[10] Поред ових принципа, практичне политике за економско оснаживање жена у ситуацији породичног или партнерског насиља придржавају се и посебних смерница:

1. Индивидуализован приступ: смернице уважавају потребе и специфичности животне ситуације кориснице и њима су примерене и прилагођене.
2. Свеобухватан приступ: поред мера за укључивање на тржиште рада, смернице укључују и програме индивидуалне психосоцијалне подршке, као и активности усмерене на дугорочно унапређивање индивидуалних капацитета жена за укључивање у економски живот.
3. Континуиран приступ: смернице пружају континуирану подршку, прате потребе жена и прилагођавају се новонасталим ситуацијама.
4. Сензибилизација заједнице на проблеме жена које се налазе у ситуацији насиља.
5. Смернице уважавају локалне ресурсе и развијају сарадњу између јавног, приватног и цивилног сектора.
6. Жене са исксутвом насиља које су кориснице услуга изван јавног сектора, односно које нису регистроване у евиденцији ЦСР, имају права да се пријаве за мере економског оснаживања, самостално или преко својих пружалаца услуга, равноправно са женама које се налазе на евиденцији локалног ЦСР.
7. Послодавци који учествују у спровођењу овог програма у обавези су да обезбеде корисници програма заштиту права на приватност сходно закону, односно да не износе податке о томе да је корисница програма претрпела насиље и да је због тога запослена.
8. Праћење, процена ефеката и промоција добрих пракси интегрални су део ових практичних политика.

10 Доступно на: h11p://^^^ §enhegne1 гб/Шеб/ћокитеп1:аШотасhОр5h_pro1:око1 рШ

1 1 1

3.2. Предлог мера

1) ОПШТИ ПРИПРЕМНИ НИВО

Циљ	Специфични циљ	Мера/Активност	Одговорни
1 Креирани предуслови за укључивање на тржиште рада жена са искуством насиља	1 1 Дефинисани неопходни предуслови за спровођење програма	Мапирање постојећег стања на институционалном нивоу за спровођење предвиђених мера 1 1 2 Израда препорука за унапређивање нормативног и програмског оквира	ПСПЗРП
		1 2 1 Израдити критеријуме и процедуре за укључивање у програм и праћење односа послодавац-жена и санкционисање и заштите од злоупотреба	
		1 2 Израда Протокола о поступању послодаваца према женама које запошљавају (уговор о поверљивости)	
		1 2 3 Израда модела субвенционисања послодаваца који запошљавају жене које су претрпеле насиље	
	12 Дефинисани критеријуми за учешће послодаваца у програмима	1 24 Укључивање послодаваца с циљем подизања свести и упознавања с програмом	ПСПЗРП, ПСЗСПД НСЗ, ПСЗ ОЦД, ЦСР
		1 2 5 Укључивање локалних институција и организација у програме - промовисање мултисекторске сарадње	
		1 2 6 Пружити интегрисану подршку развоју различитих модела социјалног предузетништва (социјална предузећа, организације цивилног друштва са шифром делатности, задругарство и друго), као облику за подстицање запошљавања и самозапошљавања жена са искуством насиља	
		1 2 7 Подржати развој и увођење нових, одрживих услуга за економско оснаживање жена у оквиру постојећег система социјалне заштите (нпр програми економског оснаживања у сигурним кућама)	
	13 Дефинисани критеријуми и начини за укључивање жена у програме запошљавања	131 Прикупљање података од ЦСР о женама које су преживеле насиље и код којих је планом мера и услуга предвиђено економско оснаживање (лична социјална карта)	ПСПЗРП, ОЦД, ЦСР
		132 Израда критеријума за укључивање жена које су претрпеле насиље у програм запошљавања и самозапошљавања	
		133 Груписање кандидаткиња према могућностима за учешће у различитим специфичним програмима (1) Субвенционисано запошљавање - Интервентни програм; (2) Самозапошљавање; (3) Запошљавање/самозапошљавање жена у социјалним предузећима, организацијама цивилног друштва с регистрованом привредном делатношћу, задругама и друго	
		1 3 4 Израда предлога за унапређивање постојећих и креирање нових модела социјалног становања	
		135 Обезбеђивање услуга за бригу о деци	
		136 Спровођење јавних позива за доделу бесповратних средстава непрофитним организацијама/ институцијама за развој иновативних програма економског оснаживања жена са искуством насиља	

2) ПРОГРАМ СУБВЕНЦИОНИСАНОГ ЗАПОШЉАВАЊА/ИНТЕРВЕНТНИ ПРОГРАМ представља почетну фазу подршке и намењен је женама које су најмање конкурентне на тржишту рада и којима је најтеже да остваре економску независност. Овај програм представља у највећој могућој мери субвенционисану иницијативу.

Циљ	Специфични циљ	Мера/Активност	Одговорни
Оснажене и подржане од стране институција и организација, жене са искуством насиља укључене су у тржиште рада и остварују економску независност.	Креирани и спроведени специфични програми подршке и запошљавања за жене са искуством насиља из теже запошљивих група.	Организовање индивидуализованих и континуираних програма психосоцијалне подршке за све кандидаткиње одабране према критеријумима за учешће у програмима.	ПСПЗРП, ПСЗСПД, НЗС, ПСЗ, ОЦД, ЛС
		Спровођење програма за основну професионалну обуку, као и програма доквалификације и/или преквалификације.	
		Спровођење обука за активно тражење посла или самозапошљавање - почетна фаза.	
		Развој и спровођење програма за финансијско и дигитално описмењавање за жене корисинице програма (оне којима је потребно).	
		Обезбеђивање каријерног вођења и пружање подршке у обраћању институцијама.	
		Обезбеђивање социјалног становања или других видова помоћи за решавање стамбеног питања уколико је потребно.	
		Обезбеђивање услуге бриге о деци.	
		Менторинг, праћење напредовања и подршка укључивању жена корисница програма, у економски и друштвени живот.	
		Додела субвенција послодавцима за запошљавање жена са искуством насиља према моделу развијеном у тачки 1.2.3.	
		Спровођење мониторинга и евалуација.	ПСПЗРП

3) ПРОГРАМ САМОЗАПОШЉАВАЊА. Програм је намењен женама које могу или желе да се самозапосле и поседују неопходне квалификације, знања и вештине, или желе да их стекну.

Циљ	Специфични циљ	Мера/Активност	Одговорни
Оснажене и подржане од стране институција и организација, жене са искуством насиља укључене су у тржиште рада и остварују економску независност.	Креирани и спроведени специфични програми подршке за жене са искуством насиља из теже запошљивих група.	Организовање индивидуализованих и континуираних програма психосоцијалне подршке за све кандидаткиње одабране према критеријумима за учешће у програмима. Спровођење прилагођених програма професионалне обуке, доквалификација и/или преквалификација. Менторинг, каријерно вођење, подршка у обраћању институцијама (писање биографије, израда бизнис плана, обезбеђивање финансија). Промоција и едукација о важности професионалног удруживања на различитим нивоима за жене са искуством насиља. Спровођење обука за самозапошљавање. Спровођење обуке за самозапошљавање, самозапошљавање у области социјалног предузетништва, задругарства или цивилном сектору (регистрована привредна делатност) Пружање подршке након оснивања одговарајућег облика социјалног предузетништва. Мониторинг, праћење напредовања и укључивања жена корисница програма у економски и друштвени живот. Додела субвенције за самозапошљавање кандидаткиња одабраних према критеријумима за учешће у програму. Обезбеђивање социјалног становања или других видова помоћи за решавање стамбеног питања (уколико је потребно). Обезбеђивање услуга бриге о деци.	ПСПЗРП, ПСЗСПД, ОЦД НСЗ, ПСЗ, ЛС
		Мониторинг и евалуација.	ПСПЗРП

Додатак бр.3

Програм за унапређивање превенције и заштите жена из маргинализованих група од насиља у породици и партнерским односима

Сажетак: Програм је саставни део Стратегије за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима у Аутономној покрајини Војводини за период од 2014. до 2020. године. Програм је развила радна група коју су чиниле представнице организација које заступају интересе жена које су у ситуацији насиља и које припадају маргинализованим друштвеним групама. Циљ овог програма јесте превенција и унапређивање заштите од насиља у породици и у партнерским односима према женама из маргинализованих група.

Кључне речи: жене у ситуацији насиља, маргинализоване групе жена, програм, Ромкиње, жене са инвалидитетом, сеоске жене.

1. УВОД

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, у периоду од 2009. до 2013. године, спроводио је Стратегију за заштиту од насиља у породици и других облика родно заснованог насиља у АП Војводини (у даљем тексту: Стратегија). Стратегија се ефикасно спроводила у свих 45 општина у АП Војводини путем различитих активности, као што су програми едукације за стручњаке који раде на питању насиља у својим институцијама, унапређивање сарадње локалних институција у заустављању насиља у породици и партнерским односима, спровођење истраживања о роднозаснованом насиљу у АП Војводини и успостављање система редовног евидентирања пријављених и процесуираних случајева насиља. Циљ ових активности био је да институционална заштита за жене жртве насиља постане ефикаснија, да се повећа свест јавности о неприхватљивости насиља над женама, као и да се саме жене охрабре да пријаве насиље.

Током спровођења Стратегије и на основу налаза екстерне евалуације, уочена је потреба за израдом и реализацијом специфичног сета активности усмерених на превенцију и заштиту жена које припадају рањивим групама. Екстерна евалуација[44] је показала да је најмањи напредак у спровођењу Стратегије остварен код повећања разумевања и знања професионалаца о насиљу над женама из маргинализованих група и у пружању специјализованих услуга тим маргионализованим групама. С тим циљем, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова иницирао је израду Програма за унапређивање превенције и заштите жена из маргинализованих група од на- сиља у породици и партнерским односима. Програм је саставни део Стратегије за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима у Аутономној покрајини Војводини за период од 2014. до 2020. године. Овај програм развила је радна група коју су чиниле представнице организација које заступају интересе жена које се налазе у ситуацији насиља и које припадају маргинализованим друштвеним групама. Чланице радне групе су: Свјетлана Тимотић, Ивана Николић (...ИЗ КРУГА ВОЈВОДИНА), Даница Јовановић (Удружење Рома Нови Бечеј), Ана Саћиповић (Удружење Ромкиња „Освит"), Светлана Шарић (СОС Власотинце), Марија Маркуш (Удружење жена „Голбичанка"), Тамара Благојевић (Екуменска хуманитарна организација), Славица Денић (Сектор за ромска питања - Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова), Марина Илеш и Маја Бранковић Ђундић (Сектор за равноправност полова - Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова). Програм је посебно усмерен на унапређивање превенције и заштите Ромкиња, жена са инвалидитетом и жена из сеоских средина.

2. ЦИЉ ПРОГРАМА: превенција и унапређивање заштите жена из маргинализованих група од насиља у породици и у партенрским односима.

44 Екстерна евалуација пројекта „Ка свеобухватном систему за сузбијање насиља над женама у Војводини, јануар 2009-децембар 2012, евалуацијски тим: Јасмина Кне- жевић, Александра Весић Антић, Зорица Рашковић, Мирјана Беара, Ивана Копривић, Татјана Лазор Обрадовић, март 2013

3. НАЈВЕЋИ ИЗАЗОВИ И РАЗЛОЗИ ЗА НЕДОВОЉНУ РАЗВИЈЕНОСТ УСЛУГА ПОДРШКЕ ЖЕНАМА ЖРТВАМА НАСИЉА ИЗ МАРГИНАЛИЗОВАНИХ ГРУПА

Највећи узрок за недовољно развијену подршку женама које су изложене насиљу у породици и у партнерским односима, а које припадају маргинализованим групама, јесу многе предрасуде и слабо разумевање професионалаца о питањима у погледу дискриминације и њених последица, као и комуникацијске специфичности које треба узети у обзир приликом информисања различитих маргинализованих група жена.

4. АНАЛИЗА ТРЕНУТНОГ СТАЊА

Подаци о положају жена жртава насиља из маргинализованих група прикупљени су на основу интервјуа, анкета и искустава жена које припадају овим групама и женских невладиних орга- низација које заступају интересе ових жена. Знатан део инфор- мација заснован је на налазима Екстерне евалуације пројекта „Ка свеобухватном систему за сузбијање насиља над женама у АП Војводини".

4.1. Опште препреке

Традиционално патријархално васпитање о положају жене у заједници, стид и навика да буду несхваћене и одбачене у друштву неке су од главних препрека с којима се суочавају жене из маргинализованих група када је у питању насиље у породици и у партнерским односима.

Живот у изолацији и низак ниво свести о сопственим вредностима утичу на непрепознавање феномена насиља, непознавање сопствених права и недовољну информисаност о надлежностима институција и о законској регулативи за заштиту од насиља.

Основне препреке за пријављивање насиља јесу: страх од последица након пријаве насиља (страх од одмазде супруга или неког члана породице, страх да ће други чланови породице или деца бити злостављани, страх да ће деца бити одузета), економска зависност од супруга, те недостатак подршке породице и непо- стојање места где могу да оду у таквој ситуацији, као и диспро- порција моћи у односу на насилника.

Отежавајући фактори који такође утичу на приступ надлеж- ним институцијама јесу: постојање језичких баријера, физичка удаљеност институција од места у којима живе, као и архитектонске баријере. Удаљеност ромских насеља и сеоских средина, као и слабо развијена комуникациона мрежа, посебно отежавају могућност да се насиље пријави.

На пријаву насиља утиче и низак ниво поверења у институ- ције. Приликом пријаве насиља већина жена које припадају овим групама суочавају се с дискриминацијом, неразумевањем и стереотипним представама професионалаца о групама којима припадају. Сиромаштво се често види као доминантан проблем, док се насиљу придаје мањи значај.

Традиционалне и затворене патријархалне заједнице у којима су жене у подређеном положају и појачане представе о томе да је насиље оправдана и приватна ствар, чине жене са села и Ромкиње изузетно рањивим на насиље. Овакво окружење утиче и на развијену културу трпљења међу женама из ових заједница - ако сам преживела до сад, преживећу и надаље.

Ромкиње - рани и принудни бракови, живот у проширеним породицама, немогућност доношења одлука и учешћа у планирању породице, немогућност да самостално одлучују о свом телу, те очекивања да буду одговорне за живот породице, као и висока толеранција заједнице према насиљу над женама јесу специфичности које Ромкиње чине посебно рањивим и угроженим.

Друштвени положај ромске жене, која је често неписмена или функционално писмена и необразована, незапослена или без могућности да располаже сопственим приходима, не говори језик већинске заједнице или га слабо разуме и недостатак личних докумената, утичу на приступ институцијама и на институционал- ну заштиту Ромкиња од насиља.

Расизам, недостатак поштовања, стереотипи и предрасуде већинског становништва према Ромима, рефлектују се и у поступању институција у погледу заштита Ромкиња од насиља. Традиционалне вредности и обичаји који утичу на могућност жена да реализују сопствене изборе и изложеност насиљу у породици

сматрају се личним избором и животом који је карактеристичан за ромску заједницу.

На излазак из насиља посебно утиче сегрегираност ромских насеља, немогућност жена да се самостално и без пратње об- рађају институцијама, неинформисаност о поступцима заштите и недовољна свест о потреби здравствене заштите, велики број деце и недостатак подршке породице и заједнице да се изађе из насиља.

Жене са села - назапосленост и низак ниво образовања, предрасуде о улози жене у породици које се генерацијски преносе, карактеристичне су за жене са села. Традиционалне вредности у погледу брака и породице које се негују у сеоским срединама, а у којима се насиље сматра саставним делом брачног и породичног живота, утичу и на низак ниво свести жена о сопственим правима и могућностима избора. На пријаву и излазак из насиља посебно утичу осећање стида, појачана одговорност за одржавање породице на окупу, склоност ка самоокривљавању за насиље које се дешава. Средина која је благонаклона према насиљу и склона да осуђује жене које су пријавиле и/или напустиле насилне партне- ре, додатно утиче на мотивацију жена које су у ситуацији насиља да се обрате институцијама за помоћ.

Жене са инвалидитетом - стеротипно мишљење да нико не би повредио на било који начин жену са инвалидитетом посеб- но је карактеристично за ставове средине према женама са инвалидитетом које су изложене насиљу, као и приликом поступања институција у таквим случајевима. Постојање физичких, комуникацијских и психолошких баријера, као и недовољно развијен систем подршке који је прилагођен женама са различим врстама инвалидитета, основна су ограничења у поступању институција у погледу насиља над женама са инвалидитетом.

Посебно рањива група јесу мајке деце са инвалидитетом које су у већини случајева економски зависне од насилника, будући да због бриге о детету са инвалидитетом често напуштају посао и не могу да раде. Недостатак подршке породице и заједнице додатни су фактори који утичу на могућност изласка из насиља.

5. ПРИСТУПИ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Приступ запослених у институцијама са уважавањем, подизање свести о феномену насиља и информисање о могућностима изласка из насиља путем услуга СОС телефона, виде се као начини за задобијање поверења и подстицања жена које припадају маргинализованим групама да пријаве насиље.

За изградњу поверења Ромкиња кључно је премошћавање језичке баријере ангажовањем сензибилисаних Ромкиња или неромкиња које разумеју и говоре ромски језик и које ће им бити подршка у контакту са институцијама. У комуникацији с Ромкињама требало би водити рачуна о разумевању садржаја, док је употреба страних речи и израза апсолутно непримерена.

Активи сеоских жена представљају значајан потенцијал у организовању превентивних активности и мреже подршке. Сензибилизација представница актива сеоских жена за насиље према женама у породици и партнерским односима и успостављање сарадње са институцијама, може да повећа свест сеоских жена о насиљу у породици и да повећа ниво поверења у институције.

Повећању поверења жена са инвалидитетом у институције може да допринесе: приступ са уважавањем, без осуђивања и/или дискриминације жене; обезбеђивање сигурног простора где ће им се веровати и пружити им могућност да о свом животу одлучују самостално; разумевањем начина свакодневног функционисања жене са инвалидитетом/мајке детета са инвалидитетом. Информисање о услугама СОС телефона такође може да подстакне веће пријављивање насиља.

6. ПРЕДЛОЗИ МОДЕЛА

6.1. Израда и имплементација специфичних обука за професионалце за рад с маргинализованим групама жена

Иако су примери насиља над маргинализованим групама жена коришћени током едукације коју је организовао Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова у периоду од 2009. до 2013. године, изостао је систематски и дубљи осврт на маргинализацију као појаву, њене узроке и последице, као и специфичности партнерског насиља којем су изложене маргинализоване групе жена. Стога, опште едукације о насиљу над женама нису могле деловати на још увек учестале предрасуде, па самим тим и на промене у понашању професионалаца/професионалки у опхођењу и решавању случајева насиља над женама из маргинализованих група. Одсуство системског приступа овом проблему, непостојање посебних едукација у погледу дискриминације маргинализованих група, специфичности ситуације на- сиља и потреба у вези с тим специфичностима, као и недовољна сарадња спроводиоца Стратегије са женским невладиним орга- низацијама које заступају интересе жена из маргинализованих група у ситуацији насиља, уочени су као главна ограничења када је реч о утицају Стратегије на унапређивање превенције и зашти- те жена из ових група.

Код професионалаца/професионалки који се баве заштитом од насиља у партнерским и породичним односима постоји свест о малом броју пријава насиља над женама из ових група, те су они сагласни у оцени да се жене са села, жене мањинске етничке припадности, Ромкиње и жене са инвалидитетом врло ретко јављају институцијама. Квалитативна анализа у оквиру екстерне евалуације показала је да професионалци имају много предрасуда према женама из рањивих група, да у неким случајевима не препознају да су жене из ових група изложене насиљу, док насиље веома чес- то повезују са сиромаштвом, које јесте значајан фактор али не и једини узрок насиља, а излазак из сирмаштва није мера којом се насиље зауставља. Израда и имплементација специфичних обу- ка за професионалце/професионалке за рад с маргинализованим групама жена у сарадњи са женским невладиним организацијама које заступају интересе жена из рањивих група које су изложене насиљу представља део активности које би требало да допринесу унапређивању превенције и институционалне заштите жена из ових група од насиља.

Специфичне обуке би требало да буду фокусиране на следеће садржаје:

- патријархалне хијерархије и механизми њиховог одржавања;
- појам, врсте и искуства роднозаснованог насиља рањивих група жена;
- специфичности вишеструко рањивих група жена;
- појам, врсте и искуства дискриминације рањивих група жена;
- предрасуде и стереотипи о женама из ових група и о њи- ховим родним улогама;
- друштвени положај и специфичности живота Ромкиња, жена са инвалидитетом и жена са села.

Тематски садржаји који се односе на жене са инвалидитетом требало би да укључе и специфичне садржаје (круг насиља, врсте насиља, последице насиља, насиље у контексту живота жене с инвалидитетом, социјални и медицински модел инвалидности, специфичности у вези са искуством инвалидности и породичног насиља, приступачност у најширем смислу и системи подршке).

Подстицањем акредитације ових обука може да се обезбеди одрживост програма као и значајан обухват професионалаца који су циљна група едукације.

За имплементацију овог програма неопходно је обезбедити средства у буџету АП Војводине, а у оквиру средстава за спровођење Стратегије за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима у Аутономној покрајини Војводини за период од 2015. до 2020. године у оквиру мере која гласи: обезбедити спровођење и финансирање одговарајуће обуке службеника и стручњака у свим релевантним установама, органима и организацијама за рад са жртвама из посебно осетљивих друштвених група, коју спроводе специјализована удружења грађана и женске организације које и саме припадају осетљивим друштвеним групама, као што је предложено у Додатку бр. 3.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије.

Рок: континуирано.

Део ових активности могао би да се реализује спровођењем конкурса којим би се подстакле и подржале женске невладине организације да развијају курикулум и реализују дате обуке.

6.2. Увођење специфично усмерених активности с циљем повећања знања и разумевања маргинализованих група жена о доступним услугама и њиховим правима

Током спровођења претходне стратегије није било прилагођеног начина информисања жена из маргинализованих група о насиљу, односно њиховим правима и могућностима. Комуникационе специфичности у вези с различитим маргинализованим групама углавном нису биле узете у обзир. Једини изузетак су жене из етничких мањинских група јер је информативни мате- ријал штампан на пет језика националних мањина које живе у АП Војводини. Комуникацијске препреке - од очитих (у вези са слепим, слабовидим, глувим и наглувим женама), преко језичких (жене из мањинских група, Ромкиње) до начина и приступа информацијама (посебно када су у питању „затвореније" заједнице, као што су сеоске и ромске) нису превазиђене, нити су развијени специфични комуникацијски приступи за сваку од маргинализованих група.

Повећању информисаности Ромкиња и подстицању да прија- ве насиље може допринети подршка жена у које имају поверење са сличним искуствима (искуством насиља); информисање о услугама СОС телефона на српском, ромском и мађарском језику, активности и присуство стручних лица у заједницама може да допринсе повећању поверења у институције система и професионалце. Информативне радионице с практичним примерима, информативне кампање, ТВ спотови на ромском језику и тематске емисије у медијима такође могу да допринесу повећању информисаности и подстакну пријављивање насиља.

Активи сеоских жена представљају значајан потенцијал у унапређивању информисаности сеоских жена о насиљу у породици и партнерским односима. Сензибилизација представница актива сеоских жена за насиље према женама у породици и партнерс- ким односима и информисање о услугама СОС телефона пред- стављају активности којима би се допринело повећању пријава насиља. Поред информативних кампања и ТВ спотова, тематски садржаји о насиљу над женама и информације о врстама помоћи и подршке у локалним медијима и другим локалним информа- тивним ресурсима, такође се сматрају видом информисања који може да допринесе повећању пријава насиља. Имајући у виду ре- гионалне разлике, специфичности одређених сеоских заједница и вишеструко рањиве жене које живе у сеоским срединама, посеб- но усмерени програми информисања требало би да буду креира- ни у сарадњи с представницама сеоских заједница и засновани на идентификованим потребама и локалним ресурсима.

Информисање жена са инвалидитетом требало би да укључи различите едукативне садржаје (штампани материјал, информисање путем кратких информативних филмова; информативне радионице с практичним примерима); обезбеђене тумаче знаковног језика за жене са оштећењем слуха; материјале на Брајевом писму и звучне записе за жене са оштећењем вида; информације прилагођене женама са интелектуалним инвалидитетом. Коришћење интернет садржаја и друштвених мрежа такође би требало да буде један од видова информисања жена са инвалидитетом и мајки деце са инвалидитетом.

Специфично усмерене активности с циљем повећања знања и разумевања маргинализованих група жена о доступним услуга- ма и њиховим правима спроводиће се као посебна мера у оквиру Стратегије за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима у Аутономној покрајини Војводини за период од 2015. до 2020. године, а која гласи: иницирати директно учешће професионалаца из свих релевантних установа, органа и организација, у сарадњи са активисткињама специјализованих женских организација, подизање свести грађана и грађанки о проблему насиља према женама, намењено и прилагођено специфичним потребама и животним околностима различитих циљних група. Организовати активности с циљем бољег информисања јавности о надлежностима релевантних установа, органа и организација и о механизмима заштите институција за људска права.

Активности које су усмерене на посебне циљне групе, а које су наведене у оквиру овог програма, реализоваће се путем Ак- ционог плана за спровођење Стратегије, који се израђује на го- дишњем нивоу.

Носиоци: покрајински орган управе надлежан за област привреде, запошљавања и равноправности полова, покрајински орган управе надлежан за област здравства, социјалне политике и демографије, покрајински орган управе надлежан за област културе и информисања, Покрајински завод за равноправност полова.

Рок: континуирано.

Подстицање информисаности жена из наведених група такође може да се реализује увођењем ове активности у постојеће конкурсе Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова, а који су намењени пројектима невладиних организација.

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова део ових активности интегрисаће у свој редован рад с циљем унапређивања већ постојећих активности (увођење звучних записа за жене са оштећењем вида у оквиру интернет-странице ^^^.ћоси^агпаб.огд, превод и објава садр- жаја на језицима националних мањина које живе на територији АП Војводине, обезбеђивање функционисања јединственог СОС телефона за Војводину, припрема садржаја о партнерском и родно заснованом насиљу за локалне медије у сарадњи с невладиним организацијама које заступају интересе жена које су циљна гру- па, превод и штампање постојећег материјала на језике национал- них мањина на територији АП Војводине).

Предуслов за пуну реализацију Програма за унапређивање превенције и заштите жена из маргинализованих група од насиља у партнерским односима јесте усвајање Стратегије за заштиту жена од насиља у породици и у партнерским односима у Ауто- номној покрајини Војводини за период од 2015. до 2020. године, израда Акционог плана за спровођење Стратегије на годишњем нивоу и обезбеђивање средстава за његову имплементацију.

Додатак бр. 4

Кодекс родно осетљивог медијског извештавања[45]

Циљ Кодекса родно осетљивог медијског извештавања јесте допринос унапређивању

равноправности полова, променом медијске слике жене, повећањем интересовања медија за питања равноправности полова и стварањем једнаких услова за напредовање и усавршавање новинарки и новинара.

Образложење

Држава Србија потписница је свих међународних докумената о спречавању дискриминације на основу пола, укључујући и Конвенцију о елиминацији свих облика дискриминације жена.

Устав Србије, као и други правни документи, гарантује равноправност полова у Србији.

Студија о изводљивости прикључења Европској унији државу Србију обавезује на стварање услова за равноправан третман жена и мушкараца на свим пољима.

Медијска слика жена

Обавеза новинарки/новинара јесте да на поштен, коректан и фер начин говоре и пишу и о женама и о мушкарцима, избега- вајући стереотипе и предрасуде.

45 Кодекс родно осетљивог извештавања настао је на иницијативу женских орга- низација окупљених у оквиру програма Норвешке народне помоћи ЖЕНЕ ТО МОГУ У МЕДИЈИМА (2005/2006)

Обавеза новинарки/новинара јесте да користе политички ко- ректан говор саображен идејама формулисаним у Декларацији о људским правима: ни једна група (или појединка/појединац) не може бити дискриминисана/дискриминисан језиком само зато што припада другачијој раси, вери, језику, нацији, етничкој гру- пи, полу, добу, језику, полној оријентацији и др.

Обавеза новинарки/новинара јесте да поштују правила српског језика о слагању у роду, броју и падежу и с тим у вези да за за- нимања која обављају жене - увек када за то постоји могућност - употребљавају женски род. Новинари/новинарке обавезују се да ће избегавати изразе и термине који су последица стереотипа и предрасуда о половима као што су поларитети: лепши, слабији и нежнији пол - за жене, јачи пол - за мушкарце и слично.

Обавеза новинарки/новинара јесте да питању породичног на- сиља, трговине људима, секс-трафикинга, чије су жртве најчешће жене, прилазе с дужним поштовањем, без сензационализма.

Равноправност полова

Обавеза новинарки и новинара јесте да промовишу вредности и принципе толеранције недискриминације и међусобног уважа- вања међу женама и мушкарцима.

Обавеза новинарки/новинара јесте да се баве истраживањем и извештавањем о (не)равноправности полова.

Обавеза новинарки/новинара јесте да се баве истраживањем и извештавањем о свим облицима дискриминације на основу пола.

Обавеза новинарки/новинара јесте да с једнаком пажњом приступају мушким и женским потребама и интересима прили- ком извештавања, као и да с подједнаком заинтересованошћу го- воре и пишу о мушким и женским постигнућима.

Обавеза новинарки/новинара јесте да извештавају јавност о напорима и активностима државе на плану уређења и унапређи- вања области равноправности полова.

Обавеза новинарки/новинара јесте да извештавају о дос- тигнућима у области равноправности полова како на локалном, националном тако и на глобалном нивоу.

Обавеза новинарки/новинара јесте да прате активности цивил- ног сектора, женских и других невладиних организација ради по- бољшања положаја жена.

Равноправан третман жена и мушкараца запослених у медији- ма.

Обавеза медија је да раде на стварању једнаких услова и могућ- ности за напредак и усавршавање жена и мушкараца запослених у медијима.

Обавеза медија је да раде на стварању услова за једнаку дос- тупност водећих позиција и женама и мушкарцима запосленим у медијима.

Обавеза медија је да креирају атмосферу међусобног поверења, сарадње и коректног односа међу запосленим женама и мушкар- цима.

Одлуку о оснивању Геронтолошког центра у Врбасу

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2003 од 9.10.2003. године.

Члан 1.

У циљу обављања делатности обезбеђивања права на смештај пензионера и старих лица, оснива се Геронтолошки центар у Врбасу.

Оснивач Геронтолошког центра у Врбасу је Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 2.

Геронтолошки центар у Врбасу послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Геронтолошки центар у Врбасу има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом одлуком и статутом.

Члан 3.

Геронтолошки центар у Врбасу послује под називом: "Геронтолошки центар Врбас".

Седиште Геронтолошког центра је у Врбасу, Улица М. Тита број 34.

Члан 4.

Средства за рад Геронтолошког центра Врбас обезбеђују се из:

- буџета Републике Србије;

- накнаде од корисника услуга и сродника;
- донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица;
- других извора, у складу са законом.

Члан 5.

Даном почетка рада Геронтолошки центар Врбас преузима средства и запослене из домских одељења за смештај пензионера и старих лица у Куцури и Врбасу, при Центру за социјални рад за општине Врбас и Србобран, у складу са законом.

Непокретну имовину и инвентар Домских одељења за смештај пензионера и старих лица у Куцури и Врбасу, преузеће Геронтолошки центар Врбас, према билансу стања, на дан 31. децембра 2003. године.

Члан 6.

Делатност Геронтолошког центра Врбас обухвата:

1. обезбеђивање становања, исхране, неге, здравствене заштите, културно-забавне, рекреативне, окупационе и друге активности, услуга социјалног рада и других услуга, зависно од потреба, способности и интересовања корисника;
2. обезбеђивање одраслим телесно-инвалидним лицима, код којих су очуване менталне способности и лицима са чулним оштећењима, потпуно и трајно збрињавање, здравствену заштиту, радно ангажовање, рекреативно-културне и забавне активности, у складу са њиховим преосталим способностима;
3. пружање помоћи старим и другим одраслим лицима, помоћи у обављању кућних послова и неге у њиховом домаћинству;
4. обезбеђивање услуга дневног боравка, одговарајуће услуге здравствене заштите, радне и окупационе терапије, културно-забавних и рекреативних активности и других услуга у зависности од потреба корисника.

Геронтолошки центар Врбас може вршити промену своје делатности, уз сагласност Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 7.

Органи управљања Геронтолошког центра Врбас су:
- директор,
- управни одбор и
- надзорни одбор.

Директора, управни и надзорни одбор Геронтолошког центра Врбас, именоваће Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у року од шест месеци, од дана оснивања Геронтолошког центра Врбас.

Директор, председник и чланови управног и надзорног одбора Геронтолошког центра Врбас, именују се на период од четири године.

Члан 8.

За директора Геронтолошког центра Врбас може бити именовано лице које испуњава услове утврђене у статуту Геронтолошког центра Врбас.

Директор:
1. заступа Геронтолошки центар Врбас;
2. организује и руководи радом Геронтолошког центра Врбас;
3. стара се о законитости рада Геронтолошког центра Врбас;
4. предлаже програм рада;
5. предлаже акте које доноси управни одбор;
6. доноси акт о систематизацији радних места;
7. врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 9.

Статутом Геронтолошког центра Врбас утврдиће се број чланова управног одбора Геронтолошког центра Врбас, који не може бити мањи од пет чланова а од тога најмање два члана из реда запослених у Геронтолошком центру Врбас.

Управни одбор Геронтолошког центра Врбас:
1. доноси статут;
2. доноси акт о унутрашњој организацији, на предлог директора;
3. доноси годишњи програм рада;
4. усваја финансијски план;
5. усваја извештај о пословању;
6. усваја завршни рачун;
7. обавља и друге послове утврђене законом, овом одлуком и статутом.

Члан 10.

Статутом Геронтолошког центра Врбас утврдиће се број чланова надзорног одбора Геронтолошког центра Врбас, који не може бити мањи од три члана а од тога најмање један члан из реда запослених у Геронтолошком центру Врбас.

Надзорни одбор Геронтолошког центра Врбас:

1. врши надзор над пословањем;
2. врши надзор над радом управног одбора и директора;
3. прегледа годишњи извештај и обрачун;
4. обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Члан 11.

Геронтолошки центар Врбас подноси извештај о свом раду Извршном већу Аутономне Покрајине Војводине путем, Покрајинског секретаријата за здравство и социјалну политику, једанпут годишње.

Члан 12.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине ће до именовања управног одбора Геронтолошког центра Врбас, именовати привремени управни одбор.

Привремени управни одбор Геронтолошког центра Врбас:

1. донеће статут, у року од три месеца од дана именовања;
2. акт о унутрашњој организацији на предлог вршиоца дужности директора;
3. усвојиће извештај о пословању и годишњи обрачун;
4. обављаће друге послове из надлежности управног одбора.

Члан 13.

До именовања директора установе, Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, именоваће вршиоца дужности директора Геронтолошког центра Врбас.

Вршилац дужности директора Геронтолошког центра Врбас донеће, у року од три месеца од дана именовања, акт о систематизацији радних места, у складу са Правилником о ближим условима за почетак рада и обављање делатности и нормативима и стандардима за обављање делатности, установа социјалне заштите за смештај пензионера и других старих лица а који прописује Министарство за социјална питања Републике Србије.

Вршилац дужности директора ће привременом управном одбору предложити акт о унутрашњој организацији Геронтолошког центра Врбас.

Члан 14.

Геронтолошки центар Врбас ће преузети кориснике из домских одељења за смештај пензионера и старих лица у Куцури и Врбасу при Центру за социјални рад за општине Врбас и Србобран, који су остварили право на смештај у установу, као и оне кориснике, по чијим захтевима за остваривање права поступак није окончан, до момента оснивања Геронтолошког центра Врбас.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00055/2003

Дана: 30. септембра 2003. године

Потпредседник
Извршног већа
Аутономне Покрајине Војводине
Pasztor István c.p.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Зрењанину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Зрењанину, Принципова бр. 22-26 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-1

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар "Нови Сад" у Новом Саду

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар "Нови Сад" у Новом Саду, Фрушкогорска бр. 32 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-2

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар "Срем" у Руми

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар "Срем" у Руми, Павловачка бр. 126 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-3

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65.

Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника "Геронтолошки центар" у Сомбору

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника "Геронтолошки центар" у Сомбору, Првомајски булевар бб (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-4

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Суботици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Суботици, Алеја Маршала Тита бр. 31 (у даљем тексту:

Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-5

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар "Бечеј" у Бечеју

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар "Бечеј" у Бечеју, Синђелићева бр. 140 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-6

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника "Геронтолошки центар" у Панчеву

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника "Геронтолошки центар" у Панчеву, Војвођански булевар бр. 1 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-7

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Кикинди

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Кикинди, Генерала Драпшина бр. 99 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-8

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Кањижи

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Кањижи, ЈНА бр. 14 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-9

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65.

Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Бачкој Паланци

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Бачкој Паланци, Банатска бр. 4 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-10

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Вршцу

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Вршцу, Балканска бб (у даљем тексту: Установа), преузима

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-11

Нови Сад, 17. април 2002. године

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар са Одељењем за душевно оболела лица у Новом Бечеју

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године и 17/2002 - исправка.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар са Одељењем за душевно оболела лица у Новом Бечеју, Маршала Тита бр. 77 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-12

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

Исправка Одлуке о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Новом Бечеју

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 17/2002 од 1.11.2002. године.

У Одлуци о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Геронтолошки центар у Новом Бечеју (акт бр. 022-00002/2002-12 објављен у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине бр. 7/02 од 20. маја 2002. године), у називу исте после речи: "центар", додати речи: "са Одељењем за душевно оболела лица".

У тачки 1. Одлуке после речи: "центар", додати речи: "са Одељењем за душевно оболела лица"

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за старе и пензионере у Апатину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за старе и пензионере у Апатину, Београдска бр. 1 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-13

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за старе и пензионере у Молу

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за старе и пензионере у Молу, ЈНА бр. 105 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-14

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за старе и пензионере у Кули

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за старе и пензионере у Кули, Маршала Тита бр. 99 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-15

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине

("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Центар за социјални рад за општине Нови Кнежевац и Чока са домским одељењем и дневним центром за смештај старих лица и пензионера у Новом Кнежевцу

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Центар за социјални рад за општине Нови Кнежевац и Чока са домским одељењем и дневним центром за смештај старих лица и пензионера у Новом Кнежевцу, Светог Саве бр. 1 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-17

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника

Дом за лица ометена у менталном развоју "Оттхон" у Старој Моравици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за лица ометена у менталном развоју "ОТТХОН" Стара Моравица, Јегеш Шандора бр. 20 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-18

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за лица ометена у менталном развоју "Срце у јабуци" Јабука

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за лица ометена у менталном развоју "Срце у јабуци" Јабука, ЈНА бр. 45 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-19

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за душевно оболела лица "1. октобар" Стари Лец

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за душевно оболела лица "1. октобар" Стари Лец, Сутјеска бр. 1 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-20

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине

("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за душевно оболела лица "Чуруг" у Чуругу

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за душевно оболела лица "Чуруг" у Чуругу (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-21

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом слепих "Збрињавање" у Панчеву

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом слепих "Збрињавање" у Панчеву, Баваништански бб (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-22

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину ометену у развоју у Ветернику

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину ометену у развоју у Ветернику, Книнска бр. 157 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-23

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину "Колевка" у Суботици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину "Колевка" у Суботици, Јаше Игњатовића бб (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-24
Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину "Вера Радивојевић" у Белој Цркви

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину "Вера Радивојевић" у Белој Цркви, Јована Цвијића бр. 1 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-25

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника СОС Дечије село "Др Милорад Павловић" у Сремској Каменици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника СОС Дечије село "Др Милорад Павловић" у Сремској Каменици, Каменички парк бр. 1 - 14 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-26
Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину "Ангелина Којић - Гина" у Зрењанину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину "Ангелина Којић - Гина" у Зрењанину, Цара Душана бр. 4 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-27
Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65.

Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину "Мирослав Антић - Мика" у Сомбору

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину "Мирослав Антић - Мика" у Сомбору, Радоја Домановића бр. 98 (у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-28

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 2. и 65. Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине ("Службени гласник РС", бр. 6/02), члана 2. тачка 8. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002) а у вези члана 65. Закона о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана ("Службени гласник РС", бр. 36/91, 79/91, 33/93, 53/93, 67/93, 46/94, 48/94, 52/96 и 29/01).

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. априла 2002. године донело је

Одлуку о преузимању права и обавеза оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину без родитељског старања "Споменак" у Панчеву

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2002 од 20.5.2002. године.

I

Права и обавезе оснивача над установом социјалне заштите за смештај корисника Дом за децу и омладину без родитељског старања "Споменак" у Панчеву, Пролетерских бригада бр. 6(у даљем тексту: Установа), преузима Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, у складу са мрежом установа социјалне заштите за смештај корисника коју утврђује Република.

II

Директор Установе предузеће потребне мере ради уписа у судски регистар.

Орган управљања Установе из става 1. ове тачке дужан је да усагласи опште акте са овом Одлуком у року од 15 дана од дана њеног ступања на снагу.

III

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

IV

Ова Одлука објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 022-00002/2002-29

Нови Сад, 17. април 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 16. став 2., чл. 24. став 2. и члана 35а. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14, 54/14 - друга одлука, 37/16 и 29/17), а у вези са чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/19) и Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године ("Службени гласник РС", број 26/2016), покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова, доноси

Правилник о поступку и критеријумима за доделу бесповратних средстава Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова удружењима грађана за финансирање пројеката у области унапређења положаја Рома и Ромкиња

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2020 од 4.3.2020. године, а ступио је на снагу 5.3.2020.

Члан 1.

Овим правилником утврђују се поступак и критеријуми за доделу финансијских средстава (у даљем тексту: средства) из буџета Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, у оквиру раздела 09 Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Секретаријат), за доделу бесповратних средстава удружењима грађана за финансирање пројеката у области унапређења положаја Рома и Ромкиња.

Члан 2.

Средства из члана 1. овог правилника утврђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину у оквиру раздела 09 Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Финансијским планом Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова за 2020. годину у оквиру програма 1001 - унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода, програмска активност 1016 - подршка социјалној инклузији Рома на територији АПВ, економска класификација 4819 - дотације осталим непрофитним институцијама и износе 4.000.000,00 динара.

Члан 3.

Средства из члана 2. овог правилника могу се доделити удружењима грађана за финансирање пројеката у области унапређења положаја Рома и Ромкиња који имају за циљ спровођење следећих активности:

- Подршка активностима којима се афирмише имплементација и примена Стратегије за унапређивање положаја Рома на територији АП Војводине, са циљем интеграције Рома и Ромкиња у друштвене токове,
- Подршка програмима који су од интереса за реализацију приоритетних области Декаде Рома као што су образовање, запошљавање, становање и здравље Рома,
- Оснаживање Рома и Ромкиња, лидера/ки ромских непрофитних организација/удружења грађана за укључивање у процесе доношења одлука, планирање и спровођење стратешких планова, пре свега на локалном нивоу,
- Промоција и интегрисање принципа родне равноправности у ромској, али и у већинској заједници, посебно јавним акцијама и кампањама које имају за циљ подизање свести јавности,
- Подршка активностима у вези са обукама ради лакшег проналажења посла, стицање нових знања и вештина, промовисање предузетништва код Рома и Ромкиња.

Члан 4.

Средства се додељују путем јавног конкурса који расписује Секретаријат најмање једном годишње.

Јавни конкурс објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", у јавном гласилу које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине и на интернет страници Секретаријата www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања јавног конкурса.

Члан 5.

Јавни конкурс из члана 4. овог правилника садржи податке о акту на основу кога се расписује јавни конкурс, област од јавног интереса која се подстиче, податке о висини укупних средстава која се додељују по јавном конкурсу, задатку који је предмет јавног конкурса и року за његов завршетак, кругу могућих учесника на јавном конкурсу, начину и року за подношење пријава на јавни конкурс, критеријумима и мерилима за оцену пријава, обавезној документацији која се подноси уз пријаву и друге податке важне за спровођење јавног конкурса.

Јавни конкурс може да садржи податак о максималном износу средстава која се додељују удружењима грађана путем јавног конкурса као и податак о броју пријава које на јавни конкурс може поднети удружење грађана.

Члан 6.

Пријава на јавни конкурс подноси се на обрасцу пријаве чију садржину утврђује Секретаријат, у једном примерку, који се објављује на интернет страници Секретаријата www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

Уз попуњену пријаву на јавни конкурс за доделу бесповратних средстава удружењима грађана за финансирање пројеката у области унапређења положаја Рома и Ромкиња, прилаже се следећа обавезна документација: фотокопија ОП обрасца (оверени потписи лица овлашћених за заступање) и фотокопија извода из Статута у коме је утврђено да се циљеви остварују у области у којој се конкурс реализује.

Члан 7.

Неблаговремене, непотпуне или неправилно попуњене пријаве, пријаве које нису поднете на утврђеном обрасцу, пријаве које нису поднете од стране овлашћених лица, пријаве у којима се тражи износ већи од предвиђеног као и пријаве које нису предмет јавног конкурса неће се разматрати.

Пријаве подносилаца којима су у ранијем периоду додељивана средства, а који нису у уговореном року доставили извештај о наменском утрошку средстава неће се разматрати.

Члан 8.

Поступак јавног конкурса за доделу средстава спроводи комисија коју образује покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: покрајински секретар), решењем којим се утврђује састав и задаци комисије који се именују из реда запослених у Секретаријату.

Комисија из става 1. овог члана има председника и два члана. Комисија на првој седници бира председника комисије који координира радом комисије и води седнице. Комисија ради и одлучује у пуном саставу и о свом раду води записник. Комисија одлуке доноси већином од укупног броја чланова.

Чланови комисије, након доношења решења из става 1. овог члана, потписују изјаву којом потврђују да у предметном конкурсу нису у сукобу интереса. Уколико у току поступка јавног конкурса сазнају да могу доћи у сукоб интереса, чланови комисије о томе без одлагања обавештавају покрајинског секретара, који предузима потребне мере како не би било штетних последица у даљем току поступка јавног конкурса.

Члан 9.

Комисија процењује и вреднује пристигле пријаве удружења грађана применом следећих критеријума, доделом одговарајућег броја бодова:

1. Према референцама делатности, односно послова и програма за област у којој се они реализују (укупно највише до 30 бодова):

- јасно формулисани и повезани циљеви, активности и резултати пројекта и њихова усклађеност с временском динамиком предвиђеном за реализацију (до 10 бодова);
- број директних корисника пројекта и капацитети подносиоца пријаве за управљање пројектом (до 10 бодова);
- могућност развијања програма и његова одрживост (до 10 бодова).

2. Према циљевима који се постижу реализацијом пројектних активности, допринос степену унапређивања стања у области у којој се активности спроводе (укупно највише до 40 бодова):

- допринос степену унапређивања положаја Рома и Ромкиња у областима које су предвиђене Стратегијом за унапређење положаја Рома;
- допринос унапређивању квалитета услуга, заштите и квалитета живота циљне групе, као и допринос пројекта унапређењу родне равноправности у ромској заједници.

3. Према економичности буџета, усклађености буџета с планираним активностима и постојању суфинансирања програма из других извора (укупно највише до 30 бодова):

- процена економичности буџета пројекта и усклађености буџета с планираним активностима (до 10 бодова);
- висина тражених средстава у поређењу са укупним обимом средстава на која се јавни конкурс односи (до 10 бодова);
- степен обезбеђености сопствених средстава или средстава из других извора (до 10 бодова).

Члан 10.

Комисија сачињава листу вредновања и рангирања удружења грађана на јавни конкурс применом критеријума из члана 9. овог правилника, у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листа из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата и учесници јавног конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три дана од дана њеног објављивања, као и право приговора.

На листу из става 1. овог члана учесници јавног конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору учесника јавног конкурса на листу из става 1. овог члана доноси комисија у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Након одлучивања по поднетим приговорима, комисија сачињава предлог коначне листе вредновања и рангирања удружења грађана на јавни конкурс, која се објављује на интернет страници Секретаријата и доставља покрајинском секретару ради одлучивања о додели и висини средстава.

Члан 11.

Решењем које је коначно, покрајински секретар у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине одлучује о додели и висини средстава, у року од 30 дана од дана објављивања предлога коначне листе вредновања и рангирања пријава удружења грађана за финансирање пројеката у области унапређења положаја Рома и Ромкиња на јавни конкурс.

Решење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата.

Члан 12.

На основу решења из члана 11. овог правилника, Секретаријат и Корисник средстава закључују уговор којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: предмет пројекта, рок у коме се он реализује, износ додељених средстава, инструменте обезбеђења за случај ненаменског трошења средстава обезбеђених за реализацију пројекта, односно за случај неизвршења уговорне обавезе.

Корисник средстава, приликом закључења уговора из става 1. овог члана, дужан је да - као гаранцију уредног извршења својих уговорних обавеза - преда меничну изјаву с бланко меницом и овлашћењем и фотокопију картона депонованих потписа лица која је овластила пословна банка, на дан закључења уговора.

У случају да корисник средстава не изврши уговорне обавезе или да их делимично изврши, Секретаријат ће попунити меницу укупним износом новчаног дуговања корисника средстава на дан попуњавања као "меницу са доспећем по виђењу", с клаузулом "без протеста" коју ће активирати ради наплате. Секретаријат је обавезан да меницу врати удружењу грађана након реализације предмета уговора у целости уколико је не искористи у складу са ставом 2. овог члана.

Уколико корисник средстава одустане од реализације пројекта, Комисија ће на основу поновног увида у пристигле пројекте предложити расподелу преосталих средстава.

Члан 13.

Секретаријат преноси додељена средства на основу уговора из члана 12. ове одлуке на рачун Корисника средстава у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 14.

Средства додељена по јавном конкурсу Корисници средстава могу користити искључиво за намене за које су додељена и у обавези су да неутрошена средства врате. Уколико буде утврђено да Корисник средстава по јавном конкурсу средства није користио наменски, Секретаријат задржава право да затражи повраћај пренетих средстава са законском затезном каматом, рачунајући од дана уплате до дана повратa додељених средстава.

Средства из става 1. овог члана подлежу контроли буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине и корисник средстава по јавном конкурсу дужан је да буџетској инспекцији омогући несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 15.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да након завршетка реализације пројектних активности, Секретаријату поднесу наративни и финансијски извештај о њиховој реализацији и коришћењу средстава, на обрасцу који прописује Секретаријат, у року од 15 дана од рока утврђеног за реализацију пројекта. Уз финансијски извештај достављa се и књиговодствена документација којом се правда законско и наменско трошење пренетих средстава, а коју морају оверити лица овлашћена за заступање, односно одговорна лица.

Члан 16.

Корисници средстава дужни су да у свим јавним публикацијама и приликом сваког објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по јавном конкурсу наведу да је у њиховом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

Члан 17.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова

БРОЈ: 139-401-2304/2020-04

ДАТУМ: 04.03.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Предраг Вулетић

На основу члана 16. став 2. и чл. 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14, 54/14 - друга одлука и 37/16), а у вези са чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/19) и Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године ("Службени гласник РС", број 26/2016), покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова, доноси

Правилник о поступку и критеријумима за доделу финансијских средстава Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова градовима и општинама са територије АП Војводине за суфинансирање израде локалних акционих планова за унапређење положаја Рома и реализацију локалних акционих планова за унапређење положаја Рома у области становања

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2020 од 4.3.2020. године, а ступио је на снагу 5.3.2020.

Члан 1.

Овим правилником утврђују се поступак и критеријуми за доделу финансијских средстава (у даљем тексту: средства) из буџета Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Секретаријат), за суфинансирање израде локалних акционих планова за унапређење положаја Рома и реализацију локалних акционих планова за унапређење положаја Рома у области становања.

Члан 2.

Средства из члана 1. овог правилника утврђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину у оквиру раздела 09 Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Финансијским планом Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова за 2020. годину у оквиру програма 1001 - унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода, програмска активност 1016 - подршка социјалној инклузији Рома на територији АПВ, и износе 2.200.000,00 динара, а додељују се јединицама локалне самоуправе.

Члан 3.

Средства из члана 2. овог Правилника могу се доделити градовима и општинама на територији Аутономне покрајине Војводине који имају за циљ спровођење следеће активности у области унапређења положаја Рома:

- суфинансирање израде локалних акционих планова за унапређење положаја Рома - 1.000,000,00 динара;

- суфинансирање реализације локалних акционих планова за унапређење положаја Рома у области становања - 1.200,000,00 динара;

У случају да средства опредељена за једну од намена не буду потпуно потрошена, иста ће бити додељена учесницима конкурса за другу намену, на основу већ утврђеног предлога-ранг листе.

Члан 4.

Средства се додељују путем јавног конкурса који расписује Секретаријат најмање једном годишње.

Јавни конкурс објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", у јавном гласилу које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине и на интернет страници Секретаријата www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања јавног конкурса.

Члан 5.

Јавни конкурс из члана 4. овог правилника садржи податке о акту на основу кога се расписује јавни конкурс, област од јавног интереса која се подстиче, податке о висини укупних средстава која се додељују по јавном конкурсу, задатку који је предмет јавног конкурса и року за његов завршетак, кругу могућих учесника на јавном конкурсу, начину и року за подношење пријава на јавни конкурс, критеријумима и мерилима за оцену пријава, обавезној документацији која се подноси уз пријаву и друге податке важне за спровођење јавног конкурса. Јавни конкурс може да садржи податак о максималном износу средстава која се додељују јединицама локалне самоуправе путем јавног конкурса за одређену област, као и податак о броју пријава које на јавни конкурс може поднети јединица локалне самоуправе.

Члан 6.

Пријава на јавни конкурс подноси се на обрасцу пријаве чију садржину утврђује Секретаријат, у једном примерку, који се објављује на интернет страници Секретаријата www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs

Уз попуњену пријаву на јавни конкурс за доделу бесповратних средстава градовима и општинама са територије АП Војводине за финансирање израде локалних акционих планова за унапређење положаја Рома, прилаже се следећа обавезна документација:

- Попуњен конкурсни образац уз опис активности које су предвиђене ЛАП-ом за чију се израду аплицира на Конкурсу, са планом утрошка средстава, буџетом;

- Одлуку органа ЈЛС о реализацији и суфинансирању програма и извод из буџета ЈЛС о обезбеђеним средствима за учешће у реализацији програма;

- Писмо намере о доношењу и буџетирању ЛАП-а у области становања за чију израду се аплицира на Конкурсу, потписано од стране овлашћеног лица.

Уз попуњену пријаву на конкурс за доделу бесповратних средстава градовима и општинама са територије АП Војводине за суфинансирање реализације локалних акционих планова за унапређење положаја Рома у области становања, прилаже се следећа обавезна документација:

- попуњен конкурсни образац уз опис активности које су предвиђене ЛАП-ом за чију се реализацију аплицира на конкурсу, с планом утрошка средстава, буџетом;

- одлуку органа ЈЛС о реализацији и суфинансирању програма и извод из буџета ЈЛС о обезбеђеним средствима за учешће у реализацији програма;

- писмо намере о буџетирању ЛАП-а у области становања за чију се реализацију аплицира на конкурсу, које је потписао градоначелник/председник општине.

Члан 7.

Неће се узимати у разматрање неблаговремене и непотпуне или неправилно попуњене пријаве, пријаве које нису поднете од стране овлашћених лица, пријаве које нису поднете на утврђеном обрасцу, пријаве у којима се тражи износ већи од предвиђеног као ни пријаве које нису предмет конкурса.

Пријаве подносилаца којима су у ранијем периоду додељивана средства, а који нису у уговореном року доставили извештај о наменском утрошку средстава неће се разматрати.

Члан 8.

Поступак јавног конкурса за доделу средстава спроводи комисија коју образује покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: покрајински секретар), решењем којим се утврђује састав и задаци комисије који се именују из реда запослених у Секретаријату.

Комисија из става 1. овог члана има председника и два члана. Комисија на првој седници бира председника комисије који координира радом комисије и води седнице. Комисија ради и одлучује у пуном саставу и о свом раду води записник. Комисија одлуке доноси већином од укупног броја чланова.

Чланови комисије, након доношења решења из става 1. овог члана, потписују изјаву којом потврђују да у предметном конкурсу нису у сукобу интереса. Уколико у току поступка јавног конкурса сазнају да могу доћи у сукоб интереса, чланови комисије о томе без одлагања обавештавају покрајинског секретара, који предузима потребне мере како не би било штетних последица у даљем току поступка јавног конкурса.

Члан 9.

Комисија процењује и вреднује пристигле пријаве према следећим критеријумима, доделом одговарајућег броја бодова:

1. Према референцама делатности, односно послова и програма за област у којој се они реализују (од 0 до 60 бодова):

- усклађеност пројектних садржаја с предметом јавног конкурса и релевантност за област у којој се реализује јавни конкурс (до 10 бодова);
- јасно формулисани и повезани циљеви, активности и резултати пројекта и њихова усклађеност с временском динамиком предвиђеном за реализацију (до 10 бодова);
- број директних корисника пројекта и капацитети подносиоца пријаве за управљање пројектом (до 10 бодова);
- проценат Рома у укупном уделу становништва у ЈЛС (до 10 бодова)
- број усвојених акционих планова (до 10 бодова);
- ангажовање координатора за ромска питања, педагошког асистента и здравствене медијаторке у граду/општини (до 10 бодова).

2. Према циљевима који се постижу реализацијом пројектних активности (од 0 до 20 бодова):

- допринос степену унапређивања положаја Рома и Ромкиња у областима које су предвиђене Стратегијом за унапређење положаја Рома (до 10 бодова);
- допринос унапређивању квалитета услуга, заштите и квалитета живота циљне групе (до 10 бодова).

3. Према економичности буџета, усклађености буџета с планираним активностима и постојању суфинансирања пројекта из других извора (од 0 до 20 бодова):

- процена економичности буџета и усклађености буџета с планираним активностима (до 10 бодова);
- степен обезбеђености сопствених средстава или других извора (до 10 бодова).

Члан 10.

Комисија сачињава листу вредновања и рангирања пријава градова/општина на јавни конкурс применом критеријума из члана 9. овог правилника, у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листа из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата и учесници јавног конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три дана од дана њеног објављивања, као и право приговора.

На листу из става 1. овог члана учесници јавног конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору учесника јавног конкурса на листу из става 1. овог члана доноси комисија у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Након одлучивања по поднетим приговорима, комисија сачињава предлог коначне листе вредновања и рангирања пријава градова/општина на јавни конкурс, која се објављује на интернет страници Секретаријата и доставља покрајинском секретару ради одлучивања о додели и висини средстава.

Члан 11.

Решење које је коначно, покрајински секретар у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине одлучује о додели средстава и висини средстава, у року од 30 дана од дана објављивања предлога коначне листе вредновања и рангирања пријава градова/општина на јавни конкурс.

Решење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата.

Члан 12.

Секретаријат и град/општина закључују уговор којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: предмет пројекта, рок у коме се он реализује, износ додељених средстава, инструменте обезбеђења за случај ненаменског трошења средстава обезбеђених за реализацију пројекта, односно за случај неизвршења уговорне обавезе.

Уколико корисник средстава одустане од реализације пројекта, Комисија ће на основу поновног увида у пристигле пројекте предложити расподелу преосталих средстава.

Члан 13.

Секретаријат преноси додељена средства на рачун града/ општине у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 14.

Средства додељена по јавном конкурсу град/општина, односно корисници средстава могу користити искључиво за намене за које су додељена и у обавези су да неутрошена средства врате. Уколико буде утврђено да корисник средстава по јавном конкурсу средства није користио наменски, Секретаријат задржава право да затражи повраћај пренетих средстава са законском затезном каматом, рачунајући од дана уплате до дана повратa додељених средстава.

Средства из става 1. овог члана подлежу контроли буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине и корисник средстава по јавном конкурсу дужан је да буџетској инспекцији омогући несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 15.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да након завршетка реализације пројектних активности Секретаријату поднесу наративни и финансијски извештај о њиховој реализацији и коришћењу средстава, на обрасцу који прописује Секретаријат, у року од 15 дана од рока утврђеног за реализацију пројекта. Уз финансијски извештај доставља се и књиговодствена документација којом се правда законско и наменско трошење пренетих средстава, а коју морају оверити лица овлашћена за заступање, односно одговорна лица.

Члан 16.

Корисници средстава - град/општина, дужни су да у свим јавним публикацијама и приликом сваког објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по јавном конкурсу наведу да је у њиховом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

Члан 17.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Предраг Вулетић

На основу члана 16. став 2. и чл. 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14, 54/14 - друга одлука и 37/16), а у вези са чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/19) и Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године ("Службени гласник РС", број 26/2016), покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова, доноси

Правилник о поступку и критеријумима за доделу финансијских средстава Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова центрима за социјални рад са територије АП

Војводине за финансирање ангажовања координатора за ромска питања

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2020 од 4.3.2020. године, а ступио је на снагу 5.3.2020.

Члан 1.

Овим правилником утврђују се поступак и критеријуми за доделу финансијских средстава (у даљем тексту: средства) из буџета Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Секретаријат), за финансирање ангажовања координатора за ромска питања.

Члан 2.

Средства из члана 1. овог правилника утврђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину у оквиру раздела 09 Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Финансијским планом Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова за 2020. годину у оквиру програма 1001 - унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода, програмска активност 1016 - подршка социјалној инклузији Рома на територији АПВ и износе 2.000.000,00 динара, а додељују се центрима за социјални рад на територији АПВ.

Члан 3.

Средства из члана 2. овог правилника могу се доделити центрима за социјални рад на територији Аутономне покрајине Војводине који имају за циљ спровођење следеће активности у области унапређења положаја Рома:

- финансирање ангажовања координатора за ромска питања, у укупном износу од 2.000.000,00 динара.

Члан 4.

Средства се додељују путем јавног конкурса који расписује Секретаријат најмање једном годишње.

Јавни конкурс објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", у јавном гласилу које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине и на интернет страници Секретаријата www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања јавног конкурса.

Члан 5.

Јавни конкурс из члана 4. овог правилника садржи податке о акту на основу кога се расписује јавни конкурс, област од јавног интереса која се подстиче, податке о висини укупних средстава која се додељују по јавном конкурсу, задатку који је предмет јавног конкурса и року за његов завршетак, кругу могућих учесника на јавном конкурсу, начину и року за подношење пријава на јавни конкурс, критеријумима и мерилима за оцену пријава, обавезној документацији која се подноси уз пријаву и друге податке важне за спровођење јавног конкурса. Јавни конкурс може да садржи податак о максималном износу средстава која се додељују центрима за социјални рад путем јавног конкурса за одређену област, као и податак о броју пријава које на јавни конкурс може поднети центар за социјални рад.

Члан 6.

Пријава на јавни конкурс подноси се на обрасцу пријаве чију садржину утврђује Секретаријат, у једном примерку, који се објављује на интернет страници Секретаријата www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

Уз попуњену пријаву на јавни конкурс за доделу бесповратних средстава центрима за социјални рад са територије АП Војводине за финансирање ангажовања координатора за ромска питања, прилаже се следећа обавезна документација:

- фотокопија ОП обрасца (оверени потписи лица овлашћених за заступање).

Члан 7.

Неће се узимати у разматрање неблаговремене и непотпуне или неправилно попуњене пријаве, пријаве које нису поднете од стране овлашћених лица, пријаве које нису поднете на утврђеном обрасцу, пријаве у којима се тражи износ већи од предвиђеног као ни пријаве које нису предмет конкурса.

Пријаве подносилаца којима су у ранијем периоду додељивана средства, а који нису у уговореном року доставили извештај о наменском утрошку средстава неће се разматрати.

Члан 8.

Поступак јавног конкурса за доделу средстава спроводи комисија коју образује покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: покрајински секретар), решењем којим се утврђује састав и задаци комисије који се именују из реда запослених у Секретаријату.

Комисија из става 1. овог члана има председника и два члана. Комисија на првој седници бира председника комисије који координира радом комисије и води седнице. Комисија ради и одлучује у пуном саставу и о свом раду води записник. Комисија одлуке доноси већином од укупног броја чланова.

Чланови комисије, након доношења решења из става 1. овог члана, потписују изјаву којом потврђују да у предметном конкурсу нису у сукобу интереса. Уколико у току поступка јавног конкурса сазнају да могу доћи у сукоб интереса, чланови комисије о томе без одлагања обавештавају покрајинског секретара, који предузима потребне мере како не би било штетних последица у даљем току поступка јавног конкурса.

Члан 9.

Комисија процењује и вреднује пристигле пријаве према следећим критеријумима, доделом одговарајућег броја бодова:

1. Према референцама делатности, односно послова и програма за област у којој се они реализују (од 0 до 60 бодова):

- усклађеност пројектних садржаја с предметом јавног конкурса и релевантност за област у којој се реализује јавни конкурс (до 10 бодова);
- јасно формулисани и повезани циљеви, активности и резултати пројекта и њихова усклађеност с временском динамиком предвиђеном за реализацију (до 10 бодова);
- број директних корисника пројекта и капацитети подносиоца пријаве за управљање пројектом (до 10 бодова);
- проценат Рома у укупном уделу становништва у ЈЛС (до 10 бодова)
- број усвојених акционих планова (до 10 бодова);
- ангажовање координатора за ромска питања, педагошког асистента и здравствене медијаторке у граду/општини (до 10 бодова).

2. Према циљевима који се постижу реализацијом пројектних активности (од 0 до 20 бодова):

- допринос степену унапређивања положаја Рома и Ромкиња у областима које су предвиђене Стратегијом за унапређење положаја Рома (до 10 бодова);
- допринос унапређивању квалитета услуга, заштите и квалитета живота циљне групе (до 10 бодова).

3. Према економичности буџета, усклађености буџета с планираним активностима и постојању суфинансирања пројекта из других извора (од 0 до 20 бодова):

- процена економичности буџета и усклађености буџета с планираним активностима (до 10 бодова);
- степен обезбеђености сопствених средстава или других извора (до 10 бодова).

Члан 10.

Комисија сачињава листу вредновања и рангирања пријава центара за социјални рад на јавни конкурс применом критеријума из члана 9. овог правилника, у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листа из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата и учесници јавног конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три дана од дана њеног објављивања, као и право приговора.

На листу из става 1. овог члана учесници јавног конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору учесника јавног конкурса на листу из става 1. овог члана доноси комисија у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Након одлучивања по поднетим приговорима, комисија сачињава предлог коначне листе вредновања и рангирања пријава центара за социјални рад на јавни конкурс, која

се објављује на интернет страници Секретаријата и доставља покрајинском секретару ради одлучивања о додели и висини средстава.

Члан 11.

Решење које је коначно, покрајински секретар у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине одлучује о додели средстава и висини средстава, у року од 30 дана од дана објављивања предлога коначне листе вредновања и рангирања пријава Центара за социјални рад на јавни конкурс.

Решење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата.

Члан 12.

Секретаријат и центар за социјални рад закључују уговор којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: предмет пројекта, рок у коме се он реализује, износ додељених средстава, инструменте обезбеђења за случај ненаменског трошења средстава обезбеђених за реализацију пројекта, односно за случај неизвршења уговорне обавезе.

Уколико корисник средстава одустане од реализације пројекта, Комисија ће на основу поновног увида у пристигле пројекте предложити расподелу преосталих средстава.

Члан 13.

Секретаријат преноси додељена средства на рачун центра за социјални рад у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 14.

Средства додељена по јавном конкурсу Центар за социјални рад, односно корисници средстава могу користити искључиво за намене за које су додељена и у обавези су да неутрошена средства врате. Уколико буде утврђено да корисник средстава по јавном конкурсу средства није користио наменски, Секретаријат задржава право да затражи повраћај пренетих средстава са законском затезном каматом, рачунајући од дана уплате до дана поврата додељених средстава.

Средства из става 1. овог члана подлежу контроли буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине и корисник средстава по јавном конкурсу дужан је да буџетској инспекцији омогући несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 15.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да након завршетка реализације пројектних активности Секретаријату поднесу наративни и финансијски извештај о њиховој реализацији и коришћењу средстава, на обрасцу који прописује Секретаријат, у року од 15 дана од рока утврђеног за реализацију пројекта. Уз финансијски извештај доставља се и књиговодствена документација којом се правда законско и наменско трошење пренетих средстава, а коју морају оверити лица овлашћена за заступање, односно одговорна лица.

Члан 16.

Корисници средстава - центри за социјални рад, дужни су да у свим јавним публикацијама и приликом сваког објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по јавном конкурсу наведу да је у њиховом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

Члан 17.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова

БРОЈ: 139-401-2300/2020-04

ДАТУМ: 04.03.2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Предраг Вулетић

На основу чл. 16, 24 и 35а Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - др. одлука и 37/16) и члана 11. и 22. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/19), у вези с чланом 38. Закона о удружењима

("Службени гласник РС", бр. 51/09, 99/11 - др. закон и 44/18 - др. закон), покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова донео је

Правилник о поступку и критеријумима за доделу средстава Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова удружењима грађана за област социјалне заштите и заштите лица са инвалидитетом, борачко-инвалидске заштите, друштвене бриге о деци и популаризације пронаталитетне политике у 2020. години

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2020 од 26.2.2020. године, а ступио је на снагу 27.2.2020.

Члан 1.

Овим правилником уређују се поступак и критеријуми за доделу средстава Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Секретаријат) за финансирање реализације програма или за обезбеђивање недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса, које реализују удружења грађана у области социјалне заштите и заштите лица са инвалидитетом и борачко-инвалидске заштите у 2020. години, као и начин спровођења јавног конкурса за избор програма удружења грађана и права и обавезе удружења грађана чији се програм финансира, односно суфинансира.

Члан 2.

Средства из члана 1. овог правилника планирана су чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/19), у разделу 09 Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, за реализацију програмских активности у оквиру следећих програма:

- Програм 0902 Социјална заштита, Програмска активност 1015 Подршка удружењима грађана за финансирање пројеката у области социјалне заштите и заштите лица са инвалидитетом;
- Програм 0903 Породично-правна заштита грађана, Програмска активност 1006 Подршка удружењима за програме у области друштвене бриге о деци и за популаризацију пронаталитетне политике
- Програм 0904 Борачко-инвалидска заштита, Програмска активност 1004 Подршка удружењима и невладиним организацијама у области борачко-инвалидске заштите.

Члан 3.

Удружењима грађана средства из члана 2. овог правилника додељују се за финансирање реализације програма или за обезбеђивање недостајућег дела средстава за финансирање програма и програмских активности и неопходних функционалних расхода (у даљем тексту: програм).

Члан 4.

Средства из члана 2. овог правилника могу се доделити удружењима грађана уписаним у регистар код надлежног органа за програме који се реализују на територији Аутономне покрајине Војводине.

Средства из члана 1. овог правилника не додељују се: физичким лицима, индиректним корисницима буџета Аутономне покрајине Војводине, привредним субјектима и другим корисницима чије је финансирање уређено актима које доноси или

на њих дају сагласност Скупштина Аутономне покрајине Војводине или Покрајинска влада.

Члан 5.

Додела средстава из члана 2. овог правилника спроводи се путем јавног конкурса који расписује Секретаријат, најмање једном годишње, за следеће области од јавног интереса:

1. област социјалне заштите и заштите лица са инвалидитетом;
2. област борачко-инвалидске заштите;
3. област друштвене бриге о деци и популаризације пронаталитетне политике.

Јавни конкурс из става 1. овог члана објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", у јавном гласилу које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине и на интернет страници Секретаријата www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања јавног конкурса.

Члан 6.

Јавни конкурс из члана 5. овог правилника садржи податке о акту на основу ког се расписује јавни конкурс, област од јавног интереса која се подстиче или подржава, податке о висини укупних средстава која се додељују по јавном конкурсу, задатак који је предмет јавног конкурса и рок за његов завршетак, податке о кругу могућих учесника на јавном конкурсу, начину и року за подношење пријава на јавни конкурс, критеријумима и мерилима за оцену пријава, обавезној документацији која се подноси уз пријаву, као и друге податке важне за спровођење јавног конкурса.

Јавни конкурс може да садржи податак о максималном износу средстава која се додељују удружењу грађана путем јавног конкурса за одређену област, као и податак о броју пријава које на јавни конкурс може поднети удружење грађана.

Члан 7.

Пријава на јавни конкурс подноси се на обрасцу пријаве чију садржину утврђује Секретаријат (један примерак).

Уз пријаву из става 1. овог члана, прилаже се следећа обавезна документација: фотокопија потврде о пореском идентификационом броју и фотокопија ОП обрасца (оверени потписи лица овлашћених за заступање).

Члан 8.

Неблаговремене и непотпуне пријаве, пријаве које нису поднела овлашћена лица и пријаве које нису поднете на утврђеном обрасцу - неће се разматрати.

Пријаве подносилаца којима су додељивана средства путем јавног конкурса Секретаријата, а који нису доставили извештај о наменском утрошку средстава с документацијом - неће се разматрати.

Члан 9.

Поступак јавног конкурса за доделу средстава спроводи комисија коју образује покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова, решењем којим се утврђује састав и задаци комисије који се именују из реда запослених у Секретаријату.

Комисија из става 1. овог члана има председника и два члана.

Комисија на првој седници бира председника комисије који координира радом комисије и води седнице. Комисија ради и одлучује у пуном саставу и о свом раду води записник. Комисија одлуке доноси већином од укупног броја чланова.

Чланови комисије - након доношења решења из става 1. овог члана - потписују изјаву којом потврђују да у предметном конкурсу нису у сукобу интереса. Уколико у току поступка јавног конкурса сазнају да могу доћи у сукоб интереса, чланови комисије о томе без одлагања обавештавају покрајинског секретара, који предузима потребне мере како не би било штетних последица у даљем току поступка јавног конкурса.

Члан 10.

Комисија процењује и вреднује програм удружења грађана применом следећих критеријума, доделом одговарајућег броја бодова:

1. Према референцама програма за област у којој се реализује програм (укупно највише до 30 бодова):

- постојање јасно формулисаних циљева и циљне групе и повезаности циљева и активности, дужина трајања програма (до 10 бодова);

- број директних корисника програма (до 10 бодова);
- могућност развијања програма и његова одрживост (до 10 бодова).

2. Према циљевима који се постижу реализацијом програма (укупно највише до 40 бодова)

- допринос унапређивања стања у области у којој се програм спроводи (до 20 бодова)
  - за област социјалне заштите и заштите лица са инвалидитетом: допринос заштити и унапређивању социјално-економског и друштвеног положаја, рехабилитацији, социјализацији и превенцији искључености лица са инвалидитетом, лица у стању социјалне потребе и лица којима је потребна посебна друштвена подршка;
  - за област борачко-инвалидске заштите: допринос заштити и унапређивању социјално-економског и друштвеног положаја, рехабилитацији и социјализацији чланова удружења бораца, ратних војних и цивилних инвалида рата, чланова породица палих бораца и умрлих ратних војних инвалида, као и допринос обележавању значајних датума;
  - за област друштвене бриге о деци и популаризацију пронаталитетне политике: допринос заштити деце, унапређивању дечјег стваралаштва, побољшању услова за задовољење основних потреба деце и бригу о породици, подстицању рађања деце и унапређивању демографског развоја и популационе политике.
- допринос унапређивању положаја циљне групе (до 20 бодова)

3. Према економичности буџета, усклађености буџета с планираним активностима и постојању суфинансирања програма из других извора (укупно највише до 30 бодова):

- процена економичности буџета програма и усклађености буџета с планираним активностима (до 10 бодова);
- висина тражених средстава у поређењу са укупним обимом средстава на која се јавни конкурс односи (до 10 бодова);
- степен обезбеђености сопствених средстава или средстава из других извора (до 10 бодова).

Члан 11.

Комисија сачињава прелиминарну листу вредновања и рангирања пријава удружења грађана на јавни конкурс применом критеријума из члана 10. ове одлуке, у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листе из става 1. овог члана објављују се на интернет страници Секретаријата и учесници јавног конкурса имају право приговора и увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору учесника јавног конкурса на листу из става 1. овог члана доноси комисија у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Након одлучивања по поднетим приговорима удружења грађана, комисија сачињава предлог листе вредновања и рангирања пријава удружења грађана на јавни конкурс, која се објављује на интернет страници Секретаријата и доставља покрајинском секретару за социјалну политику, демографију и равноправност полова ради одлучивања о додели и висини средстава.

Члан 12.

Решењем које је коначно, покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине одлучује о додели средстава и висини средстава, у року од 30 дана од дана објављивања предлога листе вредновања и рангирања пријава удружења грађана на јавни конкурс, на интернет страници Секретаријата.

Решење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата.

Члан 13.

На основу решења из члана 12. овог правилника, Секретаријат и корисник средстава закључују уговор којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: предмет програма, рок у коме се програм реализује, износ средстава, инструменте обезбеђења за случај ненаменског трошења средстава обезбеђених за реализацију програма, односно за случај неизвршења уговорне обавезе - предмета програма.

Корисник средстава, приликом закључења уговора из става 1. овог члана, дужан је да - као гаранцију уредног извршења својих уговорних обавеза - преда меничну изјаву с бланко меницом и овлашћењем и фотокопију картона депонованих потписа лица која је овластила пословна банка, на дан закључења уговора.

У случају да корисник средстава не изврши уговорне обавезе или да их делимично изврши, Секретаријат ће попунити меницу укупним износом новчаног дуговања корисника средстава на дан попуњавања као "меницу са доспећем по виђењу", с клаузулом "без протеста" коју ће активирати ради наплате. Секретаријат је обавезан да меницу врати удружењу грађана након реализације предмета уговора у целости уколико је не искористи у складу са ставом 2. овог члана.

Члан 14.

Секретаријат преноси додељена средства на основу уговора из члана 13. ове одлуке на рачун удружења грађана - корисника средстава у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 15.

Средства додељена по јавном конкурсу удружења грађана - корисници средстава могу користити искључиво за намене за које су додељена и у обавези су да врате неутрошена средства. Уколико буде утврђено да удружење грађана - корисник средстава по јавном конкурсу средства није користио наменски, Секретаријат ће затражити повраћај пренетих средстава са законском затезном каматом, рачунајући од дана уплате до дана поврата додељених средстава.

Корисник средстава по јавном конкурсу дужан је да буџетској инспекцији Аутономне покрајине Војводине омогући несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора код удружења грађана - корисника средстава.

Члан 16.

Удружења грађана - корисници средстава по јавном конкурсу - дужни су да, након реализације програма, Секретаријату поднесу извештај (наративни и финансијски) о коришћењу средстава на обрасцима које прописује Секретаријат и у року који је утврђен уговором. Уз финансијски извештај достављa се и књиговодствена документација којом се правда законско и наменско трошење пренетих средстава, а коју морају оверити лица овлашћена за заступање, односно координатор пројекта.

Члан 17.

Удружења грађана - корисници средстава по јавном конкурсу - дужна су да у свим јавним публикацијама и приликом сваког објављивања о програмима који се финансирају по јавном конкурсу наведу да је у њиховом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

Члан 18.

Овај правилника ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ, ДЕМОГРАФИЈУ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА

БРОЈ: 139-401-2026/2020-01

ДАТУМ: 26. фебруар 2020. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Предраг Вулетић

На основу члана 6. Одлуке о додели бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АП Војводине", број: 5/2020) и члана 15, 16, 24. став 2. и 35а. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", број: 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16, 29/17 и 24/19), а у вези са чланом 58. Закона о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Службени гласник Републике Србије", број: 99/09 и 67/12 - одлука Уставног суда Републике Србије ІУз 353/09), покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова, д о н о с и

Правилник о условима за доделу бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2020 од 5.2.2020. године, када је и ступио на снагу.

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о условима за доделу бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији АП Војводине (у даљем тексту: Правилник), утврђују се циљеви ове програмске активности, намена средстава, услови за учешће на конкурсу, поступак за доделу бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања, обавезна документација, критеријуми за доделу средстава, закључивање уговора са корисницима средстава и друга питања од значаја за реализацију конкурса за доделу бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији АП Војводине (у даљем тексту: конкурс).

Породицом из става 1. овог члана сматрају се брачне и ванбрачне заједнице са децом, као и једнородитељске породице (у даљем тексту: породица).

Бесповратна средства додељују се из средстава Буџета Аутономне покрајине Војводине опредељених за 2020. годину, путем јавног конкурса који расписује Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Секретаријат).

II ЦИЉ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

Члан 2.

Циљ спровођења програмске активности путем доделе бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете јесте заустављање негативних демографских трендова као и афирмација пронаталитетне популационе политике на територији АП Војводине.

Један од важних предуслова повећања наталитета јесте и решавање стамбеног питања породица у којима се роди треће или четврто дете, односно, родитеља ове деце (у даљем тексту: учесника конкурса) који у власништву не поседују одговарајућу стамбену јединицу, као и унапређење услова становања породицама у случајевима у којима мајка роди треће или четврто дете, у смислу одговарајућих стандарда о величини расположивог стамбеног простора у складу са чланом 90. Закона о становању и одржавању зграда ("Службени гласник РС", број: 104/2016).

III НАМЕНА СРЕДСТАВА

Члан 3.

Бесповратна средства намењена су за:

1. куповину некретнине,
2. доградњу, адаптацију, реконструкцију, инвестиционо и текуће одржавање постојеће некретнине.

У смислу овог Правилника, под некретнином сматрају се стан или кућа који су уписани у катастар непокретности.

Некретнина из тачке 2. става 1. овог члана мора бити у власништву или сувласништву учесника конкурса или чланова њиховог заједничког домаћинства.

IV ВИСИНА СРЕДСТАВА

Члан 4.

Укупна висина бесповратних средстава која се додељују учесницима конкурса за намене из члана 3. овог Правилника утврђује се приликом расписивања сваког појединачног конкурса, у зависности од расположивих буџетских средстава.

За сваку од намена из члана 3. овог Правилника, предвиђена је половина укупног износа бесповратних средстава из става 1. овог члана.

Уколико средства опредељена за једну од намена не буду потпуно утрошена, иста ће бити опредељена за додељивање учесницима конкурса по другим наменама.

О висини додељених бесповратних средстава по свакој појединачној пријави одлучиће покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: покрајински секретар) на предлог Комисије из члана 12. овог Правилника, а највише до 1.200.000,00 динара.

V КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 5.

Средства се додељују на основу конкурса који расписује Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

Текст конкурса се објављује у "Службеном листу АП Војводине", у јавном гласилу које се дистрибуира на територији АП Војводине и на веб-сајту Секретаријата www.socijalnapolitika.voivodina.gov.rs.

Члан 6.

Обавезни елементи конкурса су:

1. назив акта на основу којег се расписује;
2. висина укупних средстава предвиђених за доделу;
3. висина бесповратних средстава за коју се може аплицирати;
4. намена средстава;
5. право учешћа;
6. услови за учешће;
7. начин подношења пријаве;
8. рок за подношење пријаве на конкурс;
9. обавезна документација за подношење и
10. други подаци од значаја за успешну реализацију конкурса.

VI ПРАВО УЧЕШЋА НА КОНКУРСУ

Члан 7.

Право учешћа на конкурсу имају родитељи из породица у смислу члана 1. став 2. и члана 2. став 2. овог Правилника којима се почев од 01. јануара 2019. године па до дана расписивања конкурса роди треће или четврто дете.

Редослед рођења деце се утврђује према броју живе деце мајке у моменту подношења пријаве на конкурс.

Једнородитељском породицом, у смислу члана 1. став 2. овог Правилника, сматра се породица у којој један родитељ самостално врши родитељско право, под условом да је други родитељ:

- непознат,
- преминуо, а није остварено право на породичну пензију и
- постао потпуно и трајно неспособан за рад, а није стекао право на пензију.

VII УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ НА КОНКУРСУ

Члан 8.

Учесници конкурса могу бити родитељи у породицама који у тренутку расписивања конкурса испуњавају следеће услове:

1. да је мајка у породици, на дан 01.01.2019. године па до дана расписивања конкурса, родила дете трећег или четвртог реда рођења, у смислу члана 7. став 2. овог Правилника;

2. да је најмање један од родитеља држављанин Републике Србије и да на територији Аутономне покрајине Војводине до дана расписивања конкурса има најмање пет година непрекидно пријављено пребивалиште;

3. да се налазе у брачној или ванбрачној заједници или да имају статус самохраног родитеља;

4. да се непосредно брину о новорођеном трећем или четвртом детету, да њихова деца претходног реда рођења нису смештена у хранитељску, старатељску породицу или дата на усвојење и да нису лишени родитељског права у односу на децу претходног реда рођења, у складу са законом;

5. да нису корисници новчане социјалне помоћи;

6. да је најмање један од родитеља запослен;

7. да су родитељи трећег, односно, четвртог детета власници или сувласници некретнине или да живе у заједничком домаћинству са власником или сувласником некретнине најмање три године непрекидно до дана расписивања конкурса, уколико аплицирају за доградњу, адаптацију, реконструкцију, инвестиционо и текуће одржавање некретнине;

8. да учесници конкурса или њихови сродници у правој линији без обзира на степен сродства који са учесницима конкурса живе у заједничком домаћинству нису купили, стекли или отуђили одговарајућу некретнину у претходних пет година до дана расписивања конкурса, у смислу члана 2. овог Правилника.

Члановима заједничког домаћинства учесника конкурса сматраће се сродници у правој линији без обзира на степен сродства који живе заједно са породицом из члана 1. став 2. овог Правилника најмање три године непрекидно до дана расписивања конкурса.

Учесници конкурса у оквиру сваког расписаног конкурса могу конкурисати само са једном пријавом без обзира на намену.

Родитељи који су добили бесповратна средства по претходно расписаним конкурсима, не могу поново конкурисати по основу рођења истог детета.

Услови из става 1. морају бити кумулативно испуњени.

VIII ОБАВЕЗНА КОНКУРСНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Члан 9.

У сврху испуњења услова из овог Правилника, учесници конкурса су дужни да доставе следећу документацију:

1. попуњен и потписан образац пријаве на конкурс (преузима се на веб-сајту Секретаријата);

2. фотокопије личних карата за све пунолетне чланове заједничког домаћинства (уколико се ради о чипованој исправи, неопходно је да иста буде очитана), а за малолетне чланове заједничког домаћинства - потврде о пребивалишту за децу;

3. уверење о држављанству Републике Србије за једног од учесника конкурса (не старије од шест месеци);

4. уверења о пребивалишту за учеснике конкурса у претходних пет година до дана расписивања конкурса;

5. изводе из матичне књиге рођених за сву децу, односно, за све чланове заједничког домаћинства учесника конкурса у случају подношења пријаве на конкурс за средства намењена за доградњу, адаптацију, реконструкцију, инвестиционо и текуће одржавање (не старији од месец дана);

6. доказ о брачној или ванбрачној заједници - извод из матичне књиге венчаних или изјаву оверену код јавног бележника о постојању ванбрачне заједнице (не старији од месец дана);

7. доказ о статусу једнородитељске породице - извод из матичне књиге рођених за новорођено дете, извод из матичне књиге умрлих за другог родитеља, решење инвалидске комисије или потврда Фонда за пензијско и инвалидско осигурање да није остварено право на пензију (не старији од месец дана);

8. уверење надлежног органа старатељства о чињеници да се непосредно брину о новорођеном трећем или четвртом детету, да деца претходног реда рођења нису смештена у хранитељску, старатељску породицу или дата на усвојење, односно, да ни отац ни мајка нису лишени родитељског права у односу на децу претходног реда рођења (не старији од месец дана);

9. уверење Центра за социјални рад да учесници конкурса нису корисници новчане социјалне помоћи (не старији од месец дана);

10. оверену фотокопију дипломе или уверења о положеним разредима-испитима као доказ о стеченом образовању;

11. доказ о запослењу и Дужини стажа осигурања за учеснике конкурса (листинг издат од стране Фонда за пензијско и инвалидско осигурање);

12. доказ о приходима оствареним у три месеца који претходе месецу расписивања конкурса за сваког од учесника конкурса (потврда послодавца);

13. потврду из Министарства финансија Републике Србије - Пореске управе да учесници конкурса и њихови сродници у правој линији без обзира на степен сродства који са учесницима конкурса живе у заједничком домаћинству нису купили или отуђили некретнину у претходних пет година до дана расписивања конкурса;

14. изјаву учесника конкурса и њихових сродника у правој линији без обзира на степен сродства који живе у заједничком домаћинству са учесницима конкурса, дату под материјалном и кривичном одговорношћу, да не поседују одговарајућу некретнину на територији Републике Србије, оверену код јавног бележника, односно, надлежног суда;

15. препис листа непокретности, издат од стране Републичког геодетског завода - Службе за катастар непокретности, за учеснике конкурса и њихове сроднике у правој линији без обзира на степен сродства који живе у заједничком домаћинству са учесницима конкурса, за некретнину у којој живе;

16. препис листа непокретности, издат од стране Републичког геодетског завода - Службе за катастар непокретности, за непокретност коју учесници конкурса предлажу за куповину, односно, за непокретност која је предмет доградње, адаптације, реконструкције, инвестиционог и текућег одржавања;

17. предуговор о купопродаји некретнине, оверен код јавног бележника;

18. потписан предуговор са правним лицем овлашћеним за пројектовање и грађевинске радове којим се дефинишу грађевински радови, износ предрачуна и рок за извршење грађевинских радова, у смислу Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број: 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014 и 145/2014);

19. технички опис са пописом радова и предмер и предрачун радова оверен од стране одговорног пројектанта уколико учесници конкурса аплицирају за текуће одржавање;

20. акт надлежног општинског-градског органа о дозволи за доградњу, адаптацију, реконструкцију, инвестиционо и текуће одржавање;

21. фотокопију текућег рачуна једног од учесника конкурса.

Уколико учесници конкурса обезбеђују средства за куповину, доградњу, адаптацију, реконструкцију, инвестиционо и текуће одржавање стана или куће путем банкарског кредита, дужни су да Комисији из члана 12. овог Правилника доставе и закључен уговор о кредиту са банком.

Документација која се прилаже уз пријаву на конкурс мора бити у оригиналу осим фотокопије личне карте и оверене фотокопије дипломе о стеченом образовању, односно, оверене фотокопије уверења о положеним разредима-испитима.

Документација поднета на конкурс се не враћа.

Комисија из члана 12. овог Правилника задржава право да од учесника конкурса, према потреби, затражи и додатну документацију или информације.

IX ПОСТУПАЊЕ СА ПРИЈАВАМА

Члан 10.

Пријава на конкурс подноси се на прописаном обрасцу који се преузима на веб-сајту Секретаријата.

Пријава на конкурс из става 1. овог члана подноси се непосредно Секретаријату, лично или путем поште, препорученом пошиљком, на адресу: Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Нови Сад, Булевар Михајла Пупина 16, са назнаком: "КОНКУРС за доделу бесповратних средстава породицама у којима се роди

треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији АП Војводине".

Члан 11.

Неће се разматрати пријаве које су:

1. Неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у тексту конкурса, односно на која се циљеви конкурса и намена средстава не односе);

2. Недопуштене (пријаве поднете од стране лица која нису предвиђена конкурсом, односно на која се циљеви конкурса и намена средстава не односе);

3. Непотпуне и неразумљиве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази и документација, непотписане, са непопуњеним рубрикама, попуњене графитном оловком, послате факсом или електронском поштом и које садрже неразумљиве или нечитке податке и слично).

X ПОСТУПАК ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 12.

Покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: покрајински секретар) решењем образује Комисију за преглед пријава са приложеном документацијом, оцењивање и израду предлога за доделу средстава (у даљем тексту: Комисија).

Комисија броји пет чланова и састоји се од председника Комисије и четири члана.

Председник Комисије и чланови Комисије имају своје заменике.

У састав Комисије именују се чланови из реда запослених у Секретаријату.

О свом раду Комисија доноси пословник.

Чланови Комисије дужни су да потпишу изјаву да немају приватни интерес у вези са радом и деловањем Комисије, односно спровођењем Конкурса.

Члан 13.

Након разматрања свих пристиглих пријава, Комисија утврђује предлоге ранг-листа учесника конкурса за доделу бесповратних средстава (у даљем тексту: корисници средстава) које доставља покрајинском секретару на коначно одлучивање.

Предлози ранг-листа из става 1. овог члана, утврђују се за сваку од намена из члана 3. овог Правилника.

У случају да средства опредељена за једну од намена не буду потпуно утрошена, иста ће бити додељена учесницима конкурса за другу намену, на основу већ утврђеног предлога ранг-листе.

Члан 14.

Утврђивање услова из члана 7, 8. и 9. овог Правилника врши се доделом одговарајућег броја бодова за испуњеност услова у тренутку објављивања конкурса и то:

- за сваког члана породице учесника конкурса - по 10 бодова (максималан број бодова који учесници конкурса могу остварити по овом основу износи 60 бодова);
- за свако дете учесника конкурса које није старије од 20 година - по 5 бодова (максималан број бодова који учесници конкурса могу остварити по овом основу износи 20 бодова);
- за сваког запосленог учесника конкурса - по 10 бодова;
- за сваког учесника конкурса, за сваки навршен месец стажа осигурања - по 0,1 бод;
- за сваког учесника конкурса који има завршену средњу школу - по 5 бодова;
- за сваког учесника конкурса који има завршене струковне студије у трајању од три године - по 12 бодова;
- за сваког учесника конкурса који има завршене основне, мастер или специјалистичке академске студије - по 15 бодова;
- за сваког учесника конкурса који има докторат - по 20 бодова.

Деца за коју учесници конкурса добијају бодове по тачки 1. и 2. из претходног става, рачунају се по мајци која на дан 01. јануар 2019. године и касније роди треће, односно, четврто дете.

У случају када се на расписани конкурс пријави једнородитељска породица, Комисија додељује додатних 15 бодова.

У случају истог броја бодова, предност имају учесници конкурса:

- једнородитељске породице,
- чији су чланови заједничког домаћинства особе са инвалидитетом (учесници конкурса и/или њихова деца под условом да та деца живе у заједничком домаћинству са учесницима конкурса),
- породице које су у једном порођају добиле више од једног детета (близанци, тројке, четворке),
- који имају већи укупан број деце у заједничком домаћинству,
- који имају мања просечна примања остварена у три месеца који претходе месецу расписивања конкурса,
- који не поседују некретнину (стан или кућу) у власништву, а конкурисали су за куповину некретнине,

- који аплицирају за доградњу, адаптацију, реконструкцију, инвестиционо и текуће одржавање некретнине.

Члан 15.

У поступку разматрања пријава на конкурс, Комисија је дужна да:

1. утврди испуњеност услова из члана 8. овог Правилника за све допуштене, благовремене и потпуне пријаве на конкурс;
2. сачини бодовне листе у складу са чланом 14. овог Правилника;
3. на основу бодовних листа утврди редослед првенства и
4. сачини извештај о испуњености услова конкурса.

Приликом одлучивања о праву на доделу бесповратних средстава, Комисија, у циљу утврђивања материјалне истине, може затражити и друге доказе које оцени неопходним.

Комисија задржава право да затражи и сваку другу додатну документацију од учесника Конкурса и повезаних лица, као и да изврши теренску контролу која би утицала на доношење предлога одлуке у смислу остваривања циљева Конкурса.

Члан 16.

Комисија је дужна да у року од 15 дана од дана истека рока за подношење пријава на конкурс сачини предлоге ранг-листа учесника конкурса за доделу бесповратних средстава и исте достави покрајинском секретару.

Покрајински секретар доноси решење о додели бесповратних средстава у року од 15 дана од дана добијања предлога ранг-листа за доделу средстава.

Одлука покрајинског секретара је коначна.

Одлука се објављује на огласној табли и на веб-сајту Секретаријата.

XI ОБАВЕЗЕ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 17.

У року од 15 дана од дана доношења решења из члана 16. овог Правилника, корисници средстава којима су додељена бесповратна средства за куповину некретнине, закључују уговор о додели бесповратних средстава са Секретаријатом, а након тога и уговор о купопродаји некретнине са продавцем/продавцима некретнине.

Корисници средстава су дужни да се ради овере закљученог купопродајног уговора и заложне изјаве обрате јавном бележнику у року од 5 радних дана од дана закључивања уговора са Секретаријатом.

Секретаријат ће средства пренети на рачун једног од корисника средстава у року од 7 радних дана од дана достављања правоснажног решења о укњижби некретнине и заложне изјаве на предметној некретнини издатој од стране Републичког геодетског завода - надлежне Службе за катастар непокретности.

Корисник средстава је дужан да у року од 3 радна дана од дана уплате бесповратних средстава, та средства пренесе на рачун продавца/продаваца и да у року од 3 радна дана од дана уплате на рачун продавца/продаваца, достави Секретаријату извод из банке као доказ о извршеној уплати на рачун продавца/продаваца.

Корисници средстава којима су додељена бесповратна средства за куповину некретнине постају власници купљене некретнине у једнаким сувласничким деловим.

У случају да не поступе по одредбама овог члана, корисници средстава ће бити дужни да солидарно изврше повраћај добијених средстава и надокнаде штету.

Члан 18.

У року од 15 дана од дана доношења решења из члана 16. овог Правилника, корисници средстава којима су додељена бесповратна средства за доградњу, адаптацију, реконструкцију, инвестиционо и текуће одржавање некретнине, закључују уговор о додели бесповратних средстава са Секретаријатом.

Секретаријат ће средства пренети на рачун једног од корисника средстава у року од 7 дана од дана достављања правоснажног решења о заложној изјави на предметној некретнини издатог од стране Републичког геодетског завода - надлежне Службе за катастар непокретности.

Корисници средстава којима су додељена бесповратна средства за доградњу, адаптацију, реконструкцију, инвестиционо и текуће одржавање некретнине, дужни су да добијена средства искористе искључиво за намену за коју су им та средства одобрена, по предрачуну из члана 9. став 1. тачка 18), односно, по техничком опису и предмеру и предрачуну радова за текуће одржавање из члана 9. став. 1. тачка 19) овог Правилника.

Корисници средстава су такође дужни да Комисији доставе два записника грађевинске инспекције или налаза вештака грађевинске струке од којих ће један записник, односно налаз, бити сачињен током доградње, адаптације, реконструкције, инвестиционог и текућег одржавања предметне некретнине, а други по завршетку радова као доказ о извршеним радовима.

Корисници средстава су дужни да изврше радове за која су им иста одобрена и да оправдају утрошак тих средстава у року од годину дана од дана уплате средстава.

У случају да одобрена средства нису уопште, нису наменски, нису благовремено или нису квалитетно утрошена, односно, у случају да радови из става 3. нису изведени у складу са добијеним одобрењима издатим по прописима грађевинске струке или у складу са техничким описом са пописом радова и предмером и предрачуном радова овереним од стране вештака грађевинске струке, уговор ће се сматрати раскинутим уз обавезу корисника средстава да солидарно изврше повраћај добијених средстава и надокнаде штету.

Члан 19.

Корисници средстава дужни су да на својим сувласничким деловима трпе упис терета забране отуђења и оптерећења предметне некретнине у дужини од пет година од дана укњижбе у корист Аутономне покрајине Војводине.

Изузетно, предметне некретнине могу бити отуђене у случају претходно прибављене сагласности Комисије, а на основу одлуке покрајинског секретара.

Сагласност из претходног става овог члана корисници средстава могу добити уколико Комисији докажу да ће средства од продаје некретнине у целости бити уложена у куповину некретнине са истим или бољим условима становања, сагласно Закону о становању и одржавању зграда.

XII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

Овај Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине", а објавиће се и на огласној табли и на веб-сајту Секретаријата.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова
Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад
Т: +381 21487 4624 Ф: +381 21 456 586
pssp@vojvodina.gov.rs
Број: 139-553-20/2020-03
Нови Сад, 03. фебруар 2020. године

Покрајински секретар
Предраг В

На основу члана 25. став 1. Закона о биомедицински потпомогнутој оплодњи ("Службени гласник РС", број: 40/17 и 113/17), члана 15, 16. и 35а. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 24/19) и члана 6. Покрајинске скупштинске одлуке о праву на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење ("Службени лист АПВ", број: 54/19), Покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова, доноси

Правилник о ближим условима, критеријумима, начину и поступку остваривања права на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2020 од 22.1.2020. године, када је и ступио на снагу.

I Уводне одредбе

Члан 1.

Овим Правилником одређују се ближи услови, критеријуми, начин и поступак за остваривање права на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење (у даљем тексту: БМПО) и трошкова криоембриотрансфера.

II Услови, критеријуми, начин и поступак за остваривање права на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење

Члан 2.

Право на суфинансирање трошкова за БМПО и трошкова криоембриотрансфера може да оствари породица (парови) за услуге које се пружају у здравственим установама које имају важећу дозволу издату од стране здравствене инспекције Министарства здравља Републике Србије за обављање поступака БМПО.

Право из става 1. овог члана могу да остваре брачни, односно ванбрачни партнери (у даљем тексту: корисници средстава) када пацијенткиња нема више од 45 године старости.

Право на БМПО породица може да оствари за један покушај стимулативног поступка БМПО (са могућношћу замрзавања ембриона) и за један поступак криоембриотрансфера једном годишње.

Члан 3.

Захтев за остваривање права на суфинансирање трошкова за БМПО и трошкова криоембриотрансфера са свом неопходном документацијом предаје се на писарници Покрајинске владе или се шаље писменим путем на адресу: Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Покрајински секретаријат) са назнаком за Комисију за БМПО (у даљем тексту: Комисија), Булевар Михајла Пупина 16, 21000 Нови Сад.

Уз захтев за БМПО (са могућношћу замрзавања ембриона), Комисији је потребно доставити:

а) извод из матичне књиге венчаних или изјаву оверену од стране јавног бележника као доказ о ванбрачној заједници;

б) уверења за оба корисника средстава о месту пребивалишта на територији АП Војводине, најмање годину дана непрекидно до дана позитивног мишљења Стручне комисије за вантелесну оплодњу Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине у Новом Саду, издата од стране надлежног МУП-а;

в) фотокопије личних карата оба корисника средстава (уколико се ради о чипованој исправи, неопходно је да иста буде очитана);

г) позитивно мишљење Стручне комисије за вантелесну оплодњу Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине у Новом Саду;

д) уверење Републичког фонда за здравствено осигурање о претходна три покушаја БМПО на терет Републичког фонда за здравствено осигурање за кориснике средстава за прво дете;

ђ) извод/изводе из матичне књиге рођених за сву рођену децу, за кориснике средстава за друго, треће и свако наредно дете;

е) фотокопију валидног документа о броју текућег рачуна једног од корисника средстава на који ће бити уплаћена новчана средства.

Уз захтев за криоембриотрансфер, Комисији је потребно доставити:

а) извештај здравствене установе о постојању замрзнутих ембриона који су похрањени на чување које је суфинансирано средствима Покрајинског секретаријата;

б) позитивно мишљење Стручне комисије за вантелесну оплодњу Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине у Новом Саду.

Корисници средстава који већ имају замрзнуте ембрионе из претходног поступка БМПО, а који није суфинансиран од стране Покрајинског секретаријата, уз захтев за криоембриотрансфер, Комисији је потребно да доставе:

а) извод из матичне књиге венчаних или изјаву оверену од стране јавног бележника као доказ о ванбрачној заједници;

б) уверења за оба корисника средстава о месту пребивалишта на територији АП Војводине, најмање годину дана непрекидно до дана позитивног мишљења Стручне комисије за вантелесну оплодњу Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине у Новом Саду, издата од стране надлежног МУП-а;

в) фотокопије личних карата оба корисника средстава (уколико се ради о чипованој исправи, неопходно је да иста буде очитана);

г) позитивно мишљење Стручне комисије за вантелесну оплодњу Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине у Новом Саду;

д) уверење Републичког фонда за здравствено осигурање о претходна три покушаја БМПО и три криоембриотрансфера на терет Републичког фонда за здравствено осигурање за кориснике средстава за прво дете;

ђ) извод/изводе из матичне књиге рођених за сву рођену децу, за кориснике средстава за друго, треће и свако наредно дете;

е) извештај здравствене установе о постојању замрзнутих ембриона који су похрањени на чување;

ж) фотокопију валидног документа о броју текућег рачуна једног од корисника средстава на који ће бити уплаћена новчана средства.

Корисници средстава су дужни да о свакој промени пребивалишта и боравишта обавесте Комисију Покрајинског секретаријата у року од осам дана од дана промене пребивалишта, односно боравишта.

Члан 4.

У случајевима када пацијенткиња има више од 42 године старости није у обавези да доставља доказ о претходна три покушаја БМПО на терет Републичког фонда за здравствено осигурање.

Члан 5.

На основу члана 5. Покрајинске скупштинске одлуке о праву на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење ("Службени лист АПВ", број: 54/19), покрајински секретар надлежан за послове демографије решењем образује Комисију.

Комисија броји пет чланова и састоји се од председника Комисије и четири члана.

Члан 6.

Комисија најмање једном месечно разматра пристигле захтеве поштујући редослед примљених захтева са комплетном документацијом након чега сачињава предлог ранг-листе за доделу средстава за суфинансирање трошкова за БМПО и трошкова криоембриотрансфера и исту доставља покрајинском секретару ради доношења решења.

Редослед разматрања пристиглих захтева за остваривање права на суфинансирање трошкова за БМПО и трошкова криоембриотрансфера утврђује се према датуму када су ти захтеви запримљени у писарници Покрајинске владе. Предност у разматрању захтева имају парови који су предали потпуну документацију.

Кворум за рад и одлучивање Комисије чини већина од укупног броја именованих чланова Комисије.

Комисија врши евиденцију корисника средстава за суфинансирање трошкова за БМПО (са могућношћу замрзавања ембриона) и криоембриотрансфера и контролу наменског трошења средстава из овог Правилника.

У случајевима када корисници средстава улазе у поступак криоембриотрансфера, након стимулативног поступка БМПО са замрзавањем ембриона, а који није суфинансиран од стране секретаријата, комисија задржава право да корисницима средстава суфинансира више покушаја криоембриотрансфера у току године у зависности од количине замрзнутог материјала (ембриона).

Комисија обавештава кориснике средстава о неопходности допуне документације и свим осталим релевантним чињеницама неопходним за спровођење и одлучивање по Одлуци и Правилнику.

Члан 7.

Покрајински секретар надлежан за послове демографије доноси решење о додели средстава у року од 15 дана након добијања предлога ранг-листе за доделу средстава за суфинансирање трошкова за БМПО од стране Комисије.

Решење покрајинског секретара из става 1. овог члана је коначно, и против овог решења се може покренути управни спор код Управног суда.

Члан 8.

Корисници средстава су дужни да поступак БМПО (са или без замрзнутих ембриона) и криоембриотрансфера, као и правдање утрошених средстава изврше најкасније у року од 6 месеци од дана када су им средства уплаћена.

Уколико корисници средстава нису ушли у поступак БМПО, замрзнули преостале ембрионе или ушли у поступак криоембриотрансфера у року из става 1, дужни су да изврше повраћај средстава у року од 15 дана од дана истека рока из става 1.

Корисници средстава су у обавези да у року од 15 дана од завршеног поступка БМПО или криоембриотрансфера доставе Комисији Покрајинског секретаријата фотокопију отпусне листе о завршеном поступку БМПО или криоембриотрансфера као и образац утрошених средстава са фискалним рачунима за трошкове процедуре БМПО, замрзавања ембриона и криоембриотрансфера, налаз бета ХЦГ и извод са текућег рачуна из кога се може видети наменско трошење добијених средстава.

Уколико корисници средстава нису у потпуности утрошили примљена средства, дужни су да изврше повраћај неутрошених средстава на рачун Буџета АПВ у року од 15 дана од дана завршетка поступка БМПО или криоембриотрансфера.

У случају да Комисија утврди да је дошло до ненаменског коришћења средстава, корисници средстава су дужни да у року од 15 дана од дана пријема обавештења Комисије о ненаменском трошењу средстава изврше повраћај тих средстава на рачун Буџета АПВ.

Члан 9.

Уколико је поступак успешно завршен, корисници средстава су дужни да најкасније у року 15 дана од дана порођаја или побачаја писменим путем обавесте Комисију Покрајинског секретаријата.

Члан 10.

Покрајински секретаријат пред надлежним судом у Новом Саду, путем Покрајинског јавног правобраниоца Војводине, покреће поступак против корисника средстава за повраћај средстава добијених за суфинансирање трошкова за БМПО уколико не доставе благовремено или уопште не доставе тражену документацију, ако достављеном документацијом буде утврђено да уплаћена средства нису наменски утрошена или нису утрошена у потпуности.

Члан 11.

Потенцијални корисници средстава могу да се информишу о условима, критеријумима, начину и поступку за остваривање права на суфинансирање трошкова за БМПО на контакт телефон 021/452-317 Покрајинског секретаријата као и на званичној интернет презентацији Покрајинског секретаријата www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

Члан 12.

Покрајински секретаријат ће након доношења позитивног решења о додели средстава Покрајинском секретаријату за финансије предати захтев за плаћање у року од 15 дана од дана доношења решења.

Одобрена средства подносиоцима захтева биће исплаћена у складу са ликвидним могућностима буџета АП Војводине.

Члан 13.

Захтеви за остваривање права на суфинансирање трошкова за БМПО који су са свом неопходном документацијом пристигли до дана Ступања на снагу Покрајинске скупштинске одлуке о праву на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење ("Службени лист АПВ", број: 54/19), решаваће се према одредбама Правилника о ближим условима, критеријумима, начину и поступку остваривања права на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење за друго, треће и свако наредно дете ("Службени лист АП Војводине", број: 48/14 и 20/16).

Члан 14.

Овај Правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Број: 139-450-6/2020-01

Нови Сад,

Покрајински секретар

Предраг Вулетић

На основу члана 9. Покрајинске скупштинске одлуке о остваривању материнског додатка за треће или четврто дете ("Службени лист АПВ", број: 60/18), члана 16. став 2. и 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", број: 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова, д о н о с и

Правилник о ближим условима и поступку остваривања права на матерински додатак за незапослене мајке за треће или четврто дете

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2019 од 15.1.2019. године, а ступио је на снагу 16.1.2019.

I Уводне одредбе

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се ближи услови и поступак остваривања права на матерински додатак за незапослене мајке које роде треће или четврто дете (у даљем тексту: матерински додатак).

II Услови и поступак остваривања права на матерински додатак

Члан 2.

Право на матерински додатак остварује незапослена мајка која је почев од 01. јула 2018. године родила треће или четврто дете.

Члан 3.

Матерински додатак из члана 2. овог Правилника остварује незапослена мајка под следећим условима:

1. да је држављанка Републике Србије;
2. да у тренутку рођења трећег или четвртог детета има пребивалиште најмање годину дана на територији Аутономне покрајине Војводине;
3. да непосредно брине о детету за које је поднела захтев, да њена деца претходног реда рођења нису смештена у хранитељску породицу или дата на усвојење и која није лишена родитељског права у односу на децу претходног реда рођења;
4. да се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање најмање годину дана до дана рођења детета као и од дана рођења детета до дана подношења захтева, непрекидно.

Услови из става 1. овог члана морају бити кумулативно испуњени.

Члан 4.

Редослед рођења деце утврђује се према броју живе деце мајке у моменту подношења захтева за остваривање права на матерински додатак.

Члан 5.

Право на матерински додатак остварује се на основу захтева који мајка трећег, односно, четвртог детета подноси најкасније до навршених шест месеци живота трећег, односно, четвртог детета, општинској, односно, градској управи у којој је пребивалиште подносиоца захтева.

Изузетно од става 1. овог члана, мајке које су родиле треће или четврто дете почев од 01. јула 2018. године, а закључно са 31. децембром 2018. године, захтев ће моћи да поднесу најкасније до 30. јуна 2019. године.

Члан 6.

Испуњеност услова из члана 2. и 3. овог Правилника утврђује се на основу следећих доказа:

1. фотокопије личне карте мајке (уколико се ради о чипованој исправи, неопходно је да иста буде очитана);

2. уверења о држављанству Републике Србије за мајку (не старијег од шест месеци);

3. уверења надлежног органа МУП-а којим се потврђује да мајка има место пребивалишта на територији Аутономне покрајине Војводине у трајању од најмање годину дана непрекидно до дана рођења трећег, односно, четвртог детета;

4. извода из матичне књиге рођених за сву децу издатих у складу са Законом о матичним књигама ("Службени гласник РС", број: 20/09, 145/14 и 47/18);

5. уверења надлежног органа старатељства о чињеници да се мајка непосредно брине о новорођеном трећем или четвртом детету, да њена деца претходног реда рођења нису смештена у хранитељску породицу или дата на усвојење као и да мајка није лишена родитељског права у односу на децу претходног реда рођења;

6. потврде да се мајка трећег, односно, четвртог детета налази на евиденцији Националне службе за запошљавање најмање годину дана до дана рођења детета као и од дана рођења детета до дана подношења захтева, непрекидно;

7. фотокопије валидног документа о броју активног текућег рачуна мајке.

Чињенице које су од значаја за остваривање права на матерински додатак, надлежни првостепени и другостепени органи требало би да утврде у складу са чланом 9. став 2. и став 3. и чланом 103. став 3. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број: 18/16) и Уредбом о прибављању и уступању података о чињеницама о којима се води службена евиденција ("Службени гласник РС", број: 56/17), осим у случајевима када странка изричито изјави да ће податке о којима се води службена евиденција, а који су неопходни за одлучивање у предмету, прибавити сама.

Члан 7.

О праву на матерински додатак у првом степену решава општинска, односно, градска управа у којој је пребивалиште подносиоца захтева.

По жалбама на првостепена решења општинске, односно, градске управе у другом степену решава покрајински орган управе надлежан за послове демографије.

Члан 8.

Матерински додатак уплаћује се мајци на њен активан текући рачун који је доставила у складу са чланом 6. овог Правилника.

Дужина права на матерински додатак одређује се на основу статуса незапослености мајке и не може трајати дуже од 24 месеца непрекидно.

Право на матерински додатак признаје се од дана рођења трећег, односно, четвртог детета.

Члан 9.

Корисница материнског додатка дужна је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана, обавести надлежни општински, односно, градски орган:

- уколико у току исплате права трајно промени своје место пребивалишта тако да се њено место пребивалишта више не налази на територији АП Војводине;
- уколико у току исплате права заснује радни однос;
- уколико у току исплате права наступе околности које утичу на испуњеност услова из члана 3. став 1. тачка 1. и 3. овог Правилника.

У свим наведеним ситуацијама из става 1. овог члана прекида се даља исплата права на матерински додатак.

Члан 10.

Евиденцију корисника права и контролу утрошка наменских средстава из овог Правилника врши Покрајински секретаријат надлежан за послове демографије.

Надлежни првостепени органи врше проверу статуса незапослености за кориснице права на матерински додатак четири пута годишње, и то последњег радног дана у сваком кварталу.

О евентуалним изменама из става 2. овог члана надлежни првостепени органи обавештавају Покрајински секретаријат надлежан за послове демографије.

Члан 11.

Средства се додељују на основу јавног огласа који расписује Покрајински секретаријат надлежан за послове демографије.

Текст јавног огласа се објављује у "Службеном листу АП Војводине", у јавном гласилу које се дистрибуира на територији АП Војводине и на званичној интернет презентацији Покрајинског секретаријата - www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

Члан 12.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине", и биће објављен и на огласној табли као и на званичној интернет презентацији Покрајинског секретаријата - www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ, ДЕМОГРАФИЈУ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА

Број: 139-553-1/2019-03
Датум: 14.01.2019. године

Покрајински секретар
Предраг Вулетић, с.р.

На основу Закона о издавању публикација ("Сл. гласник РС", број 37/91, 53/93, 67/93, 48/94, 135/2004 и 101/2005), члана 14. Одлуке о оснивању Покрајинског завода за равноправност полова ("Сл. лист АП Војводине" бр. 14/04 и бр. 3/06), члана 17. Статута Покрајинског завода за равноправност полова, Управни одбор Покрајинског завода за равноправност полова, на седници одржаној 26.03.2019. године доноси:

Правилник о издавачкој делатности

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 38/2020 од 17.6.2020. године, а ступио је на снагу 25.6.2020.

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником регулише се организација издавачке делатности Покрајинског завода за равноправност полова (у даљем тексту: Завод) која се односи на услове, критеријуме, поступак издавања публикација и дистрибуцију, као и друга питања у вези са издавачком делатношћу Завода.

Правилник посебно уређује:

- врсте публикација које се објављују;
- врсте прилога у публикацијама које се објављују;
- начин издавања публикација;
- начин финансирања издавања публикација које се објављују;
- друга питања која су од интереса за издавање публикација.

Техничко-административне послове у вези са издавањем публикација обављају запослени у Заводу.

Члан 2.

Основни циљеви издавачке делатности Завода су:

- промоција концепта родне равноправности из перспективе људских права;
- допринос побољшању и осавремењивању образовног и научно-истраживачког рада у области родне равноправности;
- објављивање стручне литературе (студија, радова, приручника, брошура и збирки радова) и промоција стручњака и стручњакиња у области родне равноправности;

- повећање сензибилитета академске заједнице, стручне и шире јавности, родних локалних механизмима, невладиних организација, медија и образовних институција за питања родне равноправности;
- обогаћивање фонда литературе о достигнућима доприноса жена у најразличитијим областима живота: на политичкој, друштвеној, научној и уметничкој сцени;
- афирмација достигнућа и резултата студената/студенткиња родних студија (мастер/магистарског и докторског програма).

Члан 3.

Завод може издавати само оне публикације које су у вези са подручјем родне равноправности и људских права које до тада нису штампане или сличне не постоје.

II ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 4.

Издавачка делатност Завода обухвата:
- Издавање студијских радова у области родне равноправности;
- Издавање истраживачких резултата у области родне равноправности;
- Издавање приручника, брошура и збирки радова у области родне равноправности;
- Издавање радова у области савременог стваралаштва жена;
- Издавање докторских и мастер радова на тему родне равноправности;
- Издавање радова у области историјског достигнућа жена на тему родне равноправности.

Поред наведених, Завод објављује и повремена издања:
- Едиција "Животне приче жена".

Члан 5.

Поред објављивања публикација из члана 4. овог Правилника, Завод може издавати и друге публикације из области које су релевантне за основну делатност Завода.

Све публикације Завод може издавати самостално или у сарадњи са другим правним и физичким лицима.

У случају из става 2. овог члана међусобни односи учесника у објављивању публикација уређују се уговором.

Члан 6.

Публикације утврђене у члану 4. овог Правилника објављују се у штампаној или електронској форми (web страница Завода) на српском језику латиницом или ћирилицом.

У посебним случајевима публикације могу бити објављене на другим језицима и штампане одговарајућим писмом.

Завод за равноправност полова не објављује рукописе који садрже говор мржње, дневно-политичке записе, верско-екстремистичку или коју другу идеолошко-догматску тематику и сличне садржаје.

Издавање студијских радова у области родне равноправности

Члан 7.

Издавање студијских радова у области родне равноправности се објављује у едицији под називом "Роза Швимер". Ова едиција обухвата студије и радове који анализирају законе, стратегије и политике родне равноправности.

Публикује се у текстуалној форми на штампаном и електронском медију и имају CIP запис (Cataloguing in Publication), укључујући и међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number) као његов саставни део.

Издавање истраживачких резултата у области родне равноправности

Члан 8.

Истраживачки резултати у области родне равноправности се објављују у едицији "Милева Марић Ајнштајн". Ова едиција бележи резултате истраживачких активности и препоруке неопходне за креирање нових практичних политика или иновирање афирмативних мера за одређену друштвену групу.

Публикује се у текстуалној форми на штампаном и електронском медију и имају CIP запис (Cataloguing in Publication), укључујући и међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number) као његов саставни део.

Издавање приручника, брошура и збирки радова у области родне равноправности

Члан 9.

Приручници, брошуре и збирке радова у области родне равноправности се објављују у едицији "Клара Цеткин". Она је посвећена едукативним програмима Завода, и обухвата приручнике, брошуре и збирке радова полазника и полазница семинара и курсева које организује Завод.

Публикује се у текстуалној форми на штампаном и електронском медију и имају CIP запис (Cataloguing in Publication), укључујући и међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number) као његов саставни део.

Издавање радова у области савременог стваралаштва жена

Члан 10.

Радови у области стваралаштва жена савременица и историјски важних жена објављују се у едицији "Милена Павловић Барили". Ова едиција сведочи о

присуству и дометима како жена савременица на друштвеној и уметничкој сцени, тако и кроз историју цивилизације.

Издавање докторских и мастер радова на тему родне равноправности

Члан 11.

Публикације у оквиру едиције "Роза Луксембург" обухватају докторске и мастер радове на тему равноправности полова са циљем да представи и афирмише стручњаке и стручњакиње који се баве родним политикама. На овај начин промовишу се ауторски научни и стручни радови, као и образовни капацитет акредитованог докторског и мастер програма у Србији - АЦИМСИ Центар за родне студије на Универзитету у Новом Саду.

Публикује се у текстуалној форми на штампаном и електронском медију и имају CIP запис (Cataloguing in Publication), укључујући и међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number) као његов саставни део.

Едиција "Животне приче жена"

Члан 12.

Едиција "Животне приче жена" је едиција Удружења грађана "Женске студије и истраживања". Завод у оквиру ове едиције повремено као суиздавач са УГ "Женске студије и истраживања" објављује животне приче жена из Војводине које су дале значајан допринос у борби за женска људска права.

Публикује се у текстуалној форми на штампаном и електронском медију и имају CIP запис (Cataloguing in Publication), укључујући и међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number) као његов саставни део.

Члан 13.

Избор радова за публиковање у оквиру издавачке делатности Завода спроводи се путем Јавног конкурса.

Јавни конкурс се оглашава у средствима јавног информисања, на web страници и огласној табли Завода, на web страници и огласним таблама Покрајинске владе и на огласним таблама факултета Универзитета у Новом Саду.

Члан 14.

Коначну одлуку о избору публикација које ће бити објављене доноси директор/ка Завода.

III КРИТЕРИЈУМИ И УСЛОВИ ЗА ИЗДАВАЊЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

Члан 15.

Издавање публикација одвија се на основу Финансијског плана и годишњег програма рада Завода којим се утврђује врста и број публикација за наредну календарску годину.

Члан 16.

Критеријуми за избор публикација:

- Радови који су настали у оквиру истраживачких пројеката у Војводини, земљи или у свету а тематиком су везани за питања родне равноправности и родних студија;
- Радови настали у оквиру програмских активности Завода;
- Преводи већ објављених књига или зборника радова који су добили научну верификацију у другим срединама, а пре свега радови из југословенског региона;
- Радови из ризнице наслеђа женског покрета у Војводини (XVIII-XX век);
- Радови у области савременог стваралаштва жена.

Члан 17.

Право учешћа на Конкурсу имају кандидати/кандидаткиње који:

- аплицирају са ауторским радом на тему из области родне равноправности;

Услови:

- Одбрањен мастер/магистарски или докторски рад;
- три рецензије о рукопису;
- рукопис предати на ЦД-у и у електронској верзији: word (отворен) документ; формат фонт Times New Roman; величина фонта 12; размак између редова Before: 0; After: 0; Line spacing: Single; Параграфи: формат: Normal; први ред: увучен аутоматски (Col 1);
- дужина рукописа се утврђује за сваки Конкурс;
- сажетак рукописа на српском и енглеском језику најмање на једној страници А4 формата;
- учесник/ца Конкурса може да аплицира само са једним радом;
- учесник/ца Конкурса коме/којој се објави ауторски рад поново може да се јави на Конкурс две године након што му/јој је објављен рад.

Члан 18.

Обавезна документација коју Учесници конкурса достављају:

- рукопис (електронски и у ЦД формату);
- попуњену пријаву на Конкурс;
- биографију и библиографију (ако је поседује);
- доказ о одбрањеном мастер/магистарском или докторском раду;
- текстови потписаних рецензија о рукопису;
- сажетак рукописа на српском и енглеском језику најмање на једној страници;

Члан 19.

Рецензије рукописа ауторског рада треба да садрже:

- име и презиме рецензента/рецензенткиње и његово/њено научно звање;
- име аутора/ке и наслов рукописа;
- кратак опис садржаја рукописа;
- експлицитну оцену о покривености садржаја одговарајуће теме датим рукописом;
- експлицитну оцену научног и стручног домета рукописа;
- препоруку за штампање рукописа.

Члан 20.

Аутори/ке публикације дужни су да у назначеном конкурсном року доставе Заводу рукопис у формату назначеном у условима Конкурса. Рукопис подлеже обавезној лектури. Лектора ангажује Завод из реда стручњака из области језика на коме је припремљена публикација.

Рукопис мора бити припремљен у форми за штампу, заједно са свим прилозима.

Завод обезбеђује прелом текста и предлог ликовног обликовања/дизајна публикације.

Право аутора/ке је да сам/сама обезбеди ликовно решење публикације и у том случају Завод не покрива трошкове дизајна.

Уколико се аутор/ка одлучи за ову опцију, дужан/на је да достави материјал/ликовно решење за штампу у складу са техничким упутством које добије од Завода, односно штампарије.

Завод за равноправност полова на својој интернет страници објављује и електронско издање публикације у PDF формату, прилагођено читању на свим електронским уређајима.

IV САВЕТ ЗА ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ

Члан 21.

Савет за издавачку делатност (у даљем тексту Савет) има 3 члана/чланице:
- два члана/чланице стручњак/стручњакиња из области родне равноправности;
- један представник/ца невладине организације.

Управни одбор Завода именује Савет за издавачку делатност на предлог директорке Завода за конкурсни рок.

Савет се именује на период од годину дана.

Чланови/ице Савета не могу бити у родбинским, финансијским или менторским релацијама са кандидатима /кандидаткињама о чијим радовима се одлучује.

Чланови Савета који спроводе Јавни конкурс за доделу средстава не могу у исто време бити примаоци средстава који се додељују по основу Јавног конкурса.

Члан 22.

Чланови/це Савета бирају председника/цу Савета.

Председник/ца руководи радом Савета, припрема и води његове састанке.

Вођење записника и евиденције присуства, припрему материјала за састанке, као и све друге административно-техничке послове у вези са извршењем одлука Савета обавља запослено лице у Заводу.

Члан 23.

Дужности Савета за издавачку делатност су:

- утврђује испуњеност услова пријава по основу Јавног конкурса према утврђеним критеријумима (из члана 16 овог Правилника);
- чита рукописе;
- саставља предлоге за објављивање издања Завода;
- саставља извештај о свом раду Заводу.

Члан 24.

Савет за свој рад непосредно одговара Управном одбору и директору/ки Завода.

V ОБИМ И ФОРМА ИЗДАЊА

Члан 25.

Тираж публикација утврђује се на основу Плана издавачке делатности у оквиру Финансијског плана и годишњег програма рада Завода.

Минималан тираж за штампано издање је 100 примерака, а стандардни тиражи су 300, 500 и 1000 примерака.

Члан 26.

На свим издањима Завода обавезно се налази стилизовани важећи знак Завода.

Уколико Завод издаје публикацију у сарадњи са другим правним лицем, обавезан је и важећи знак тог правног лица.

Члан 27.

Публикација обавезно садржи:

- име/имена аутора са звањима;
- назив публикације;
- имена и звање рецензената;
- име издавача: Покрајински завод за равноправност полова, Булевар Михајла Пупина 6, 21000 Нови Сад;
- за издавача: директор/ка Завода и име другог правног лица (уколико постоји);
- име и звање уредника/це (уколико је предвиђен);
- име и звање лектора/ке издања;
- тираж публикације;
- назив и седиште штампарије;
- место и година штампања;
- име дизајнера/ке корица књиге;

- текст: "Средства за објављивање књиге обезбеђена су у буџету АП Војводине и Забрањено прештампавање и фотокопирање. Сва права задржава издавач и аутор."

- текст: "Ставови изречени у књизи припадају искључиво аутору/ки и његовим/њеним сарадницима/цама и не представљају нужно званичан став Завода за равноправност полова."

Члан 28.

Публикација обавезно садржи CIP запис, чији је саставни део међународни број ISBN, односно ISNN.

Све активности у вези са прибављањем одговарајућих међународних бројева и CIP записа обављају запослени у Заводу.

VI ДИСТРИБУЦИЈА ИЗДАЊА

Члан 29.

Публикације Завода финансирају се из буџета АП Војводине и нису намењене продаји.

Члан 30.

По завршеном штампању ауторима припада 30% примерака од укупног тиража штампане публикације. Ако је више аутора/ки, овај број примерака распоређује се према међусобном договору.

Члан 31.

У смислу важећих законских прописа (Закон о обавезном примерку публикације, Службени гласник Републике Србије, број 52/11) Завод као издавач у обавези је да достави по 6 примерака библиотеци Матице српске, 1 примерак Градској библиотеци Новог Сада, 5 примерака Централној библиотеци Универзитета у Новом Саду и 1 примерак библиотеци Покрајинске владе, као и дигиталне копије штампане публикације библиотеци Матице српске у Новом Саду.

Члан 32.

Преостали тираж публикација дистрибуира се академској заједници, образовним институцијама, невладиним организацијама, и другим заинтересованим циљним групама код нас и у региону.

Члан 33.

Средства за издавачку делатност обезбеђена буџетом АП Војводине користе се за:

- ауторске хонораре;

- трошкове рада Савета;
- трошкове штампања;
- трошкове техничких услуга у вези са издавањем (прелом, лектура, дизајн публикације, транскрипција текста);
- друге трошкове у вези са издавањем публикација.

Трошкови штампања утврђују се уговором са штампаријом.

VII АУТОРСКИ ХОНОРАР

Члан 34.

Аутор/ка издања има сва ауторска права која им по закону припадају.

Послати рукописи се чувају у архиви Завода за равноправност полова.

Члан 35.

Аутору/ки, односно групи аутора/ки публикације припада ауторски хонорар уколико је Завод наручилац истраживања, студије, превода...

Аутору/ки или групи аутора/ки чији радови су изабрани по основу Јавног конкурса не припада ауторски хонорар.

Члан 36.

Трошкови ауторског хонорара и сва остала питања дефинишу се уговором са аутором/ком.

VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Измене и допуне Правилника вршиће се на начин и по поступку предвиђеном за доношење.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Завода за равноправност полова.

Доношењем овог Правилника престаје да важи Правилник о издавачкој делатности број 27/2018 од 22.01.2018.

Број: 113/2019

Датум: 26.03.2019.

ПРЕДСЕДНИЦА УПРАВНОГ ОДБОРА

Сања Шифлиш

На основу члана 14. Одлуке о оснивању Покрајинског завода за равноправност полова ("Сл. лист АП Војводине" бр. 14/04 и бр. 3/06) и члана 17. Статута Покрајинског завода за равноправност полова, Управни одбор Покрајинског завода за равноправност полова доноси

Правилник о условима за доделу бесповратних средстава брачним паровима на територији АП Војводине за куповину сеоских кућа са окућницом

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2020 од 5.2.2020. године, а ступио је на снагу 23.1.2020.

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се услови и поступак за доделу бесповратних средстава брачним паровима на територији АП Војводине за куповину сеоских кућа са окућницом из буџета Завода за равноправност полова (у даљем тексту: Завод) и избор брачних парова, односно ванбрачних партнера (у даљем тексту: Учесници конкурса) којима ће бити додељена бесповратна средства за куповину сеоских кућа са окућницом на територији АП Војводине.

Члан 2.

Конкурс за доделу бесповратних средстава брачним паровима на територији АП Војводине за куповину сеоских кућа са окућницом (у даљем тексту: Конкурс), расписује се на основу одлуке директора/директорке Завода и објављује на сајту Завода и у Службеном листу АП Војводине.

Одлука из става 1. овог члана обавезно садржи:

1. укупан обим средстава која се додељују;
2. рок за подношење пријаве на Конкурс.

Члан 3.

Услови за доделу бесповратних средстава брачним паровима на територији АП Војводине за куповину сеоских кућа са окућницом из члана 2. овог Правилника односе се на утврђивање испуњености услова Учесника конкурса.

Учесници конкурса могу бити брачни парови и ванбрачни партнери који кумулативно испуњавају следеће услове:

1. да један од супружника/ванбрачних партнера није старији од 40 година живота у моменту подношења пријаве на Конкурс;

2. да имају пребивалиште на територији АП Војводине;

3. супружници који су у брачној заједници у моменту подношења пријаве, односно ванбрачни партнери са трајнијом заједницом живота (у складу са Законом);

4. да нису власници или сувласници било какве непокретности на територији Републике Србије и да исту нису отуђили у претходних 5 година од дана објављивања Конкурса;

5. да је барем један од супружника, односно ванбрачних партнера у радном односу. Уколико је Учесник конкурса у радном односу на одређено време, радни однос мора да траје најмање до истека рока за подношење пријава на Конкурс.

6. да нису у крвном, тазбинском или сродству по усвојењу са потенцијалним продавцем непокретности;

7. да Учесници конкурса у моменту подношења пријаве немају неизмирених доспелих обавеза по основу пореза и доприноса у складу са прописима Републике Србије.

Учесници конкурса могу аплицирати само са једном пријавом, а висина тражених средстава не може бити већа од 1.000.000,00 динара.

Грађевинска вредност некретнине која се предлаже за куповину, не сме бити већа од 2.000.000,00 динара.

Учесници конкурса не могу да отуђе непокретност у наредних 5 година, а остала питања у вези са средствима обезбеђења непокретности биће детаљно регулисана уговором.

Непокретност коју Учесници конкурса предлажу за куповину може да се налази на подручју свих насељених места на територији АП Војводине, осим градских и општинских административних центара/седишта.

Непокретност коју Учесници конкурса предлажу за куповину мора бити безбедна и условна за становање.

Непокретност може бити у сувласништву више лица када се сви сувласници појављују као продавци својих сувласничких делова.

Не смеју постојати нерешени имовинско-правни односи на непокретности, не сме бити уписан било какав терет на листу непокретности, а непокретност и делови окућнице морају бити изграђени у складу са прописима о планирању и изградњи.

Члан 4.

Утврђивање испуњености услова из члана 3. овог Правилника, осим услова наведеног у ставу 6. члана 3. овог Правилника спроводи Комисија за доделу бесповратних средстава.

Утврђивање испуњености услова да је непокретност коју Учесници конкурса предлажу за куповину безбедна и условна за становање обавља правно лице (привредно друштво или предузетник) које располаже стручним кадровским капацитетима, односно инжењерима одговарајуће струке.

Правно лице из става 2. овог члана је дужно да Комисији за доделу бесповратних средстава достави извештај о стању непокретности утврђеном приликом обиласка непокретности које су Учесници конкурса предложили за куповину.

Уколико стручно лице из става 2. овог члана након обиласка непокретности које су Учесници конкурса предложили за куповину утврди да предметна непокретност није безбедна и/или условна за становање, таква пријава ће бити одбијена.

Ради пружања услуга из става 2. овог члана Завод закључује уговор са правним лицем које располаже стручним кадровским капацитетима, односно инжењерима одговарајуће струке.

Учесници конкурса који испуњавају услове се рангирају доделом одговарајућег броја бодова и то према следећим критеријумима:

1. за сваког запосленог Учесника конкурса - по 10 бодова;

2. За сваког запосленог Учесника конкурса који има сопствени бизнис (самозапошљавање) у трајању од најмање годину дана од дана објављивања Конкурса - по 5 бодова;

3. за сваког Учесника конкурса који има:

- до 1 године стажа осигурања - 0 бодова,
- од 1 до 3 године стажа осигурања - по 2 бода,
- од 3 до 5 година стажа осигурања - по 4 бода,
- од 5 до 7 година стажа осигурања - по 6 бодова,
- од 7 до 10 година стажа осигурања - по 8 бодова,
- преко 10 година стажа осигурања - по 10 бодова.

4. за сваког Учесника конкурса који има средњу школу по 5 бодова;

5. за сваког Учесника конкурса који има завршене струковне студије у трајању од три године - по 7 бодова;

6. за сваког Учесника конкурса који има завршене основне, мастер или специјалистичке академске студије - по 10 бодова;

7. за сваког Учесника конкурса који има докторат - по 15 бодова.

У ситуацији када два или више Учесника конкурса имају исти број бодова, рангирање тих Учесника конкурса ће се вршити применом следећих резервних критеријума и то према наведеном редоследу:

1. број деце Учесника конкурса и то тако што ће предност имати Учесници конкурса који имају већи број деце;

2. развијеност општине и то тако што ће предност имати Учесници конкурса чија се предложена непокретност налази на територији општине са статусом недовољно развијене и неразвијене (у складу са Уредбом о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину ("Сл. гласник РС", бр. 104/2014);

3. редослед пријема пријаве и документације у Завод и то тако што ће предност имати Учесници конкурса који су раније поднели пријаву и документацију на Конкурс.

Члан 5.

Испуњеност услова за учешће на Конкурсу наведених у овом правилнику Учесници конкурса доказују достављањем следеће документације коју подносе уз пријаву на Конкурс:

1. фотокопије личне карте Учесника конкурса;

2. фотокопије оверене дипломе о стеченом образовању;

3. доказ о држављанству Републике Србије (не старији од 6 месеци од дана објављивања Конкурса);

4. доказ о брачној заједници (извод из матичне књиге венчаних Учесника конкурса, не старији од месец дана од дана објављивања Конкурса), а као доказ о ванбрачној заједници оверена изјава о ванбрачној заједници уз потпис два сведока. Оверена изјава о ванбрачној заједници мора бити сачињена након расписивања Конкурса.

5. доказ о радном односу Учесника конкурса (пријава на пензијско-инвалидско осигурање - М образац и фотокопија уговора о раду). Уколико је Учесник конкурса у радном односу на одређено време, радни однос мора да траје најмање до истека рока за подношење пријава на Конкурс.

6. доказ о стажу осигурања Учесника конкурса, и то потврда издата од стране надлежне организационе јединице Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање у оквиру које је наведен укупно остварен пензијски стаж;

7. оверену изјаву Учесника конкурса да на територији Републике Србије не поседују у власништву/сувласништву непокретност (стамбени објекат, грађевинско земљиште или пољопривредно земљиште) и да исту нису отуђили у претходних 5 година од дана објављивања Конкурса;

8. потврду Министарства финансија РС - Пореске управе да није било преноса права власништва или сувласништва на име Учесника конкурса;

9. потврду Министарства финансија РС - пореске управе да је Учесник конкурса да је измирио доспеле порезе и доприносе;

10. потврду издату од стране РГЗ - служба за катастар непокретности о непоседовању имовине у месту пребивалишта Учесника конкурса;

11. извод издат од стране РГЗ - служба за катастар непокретности за непокретност коју Учесници конкурса предлажу за куповину;

12. изјаву потенцијалног продавца/продаваца да је/су прихватио/ли услове Конкурса укључујући и садржину Обавештења о обради података о личности и да је/су сагласан/сагласни са истим;

13. потврду о пребивалишту Учесника конкурса издату од стране МУП;

14. оверену изјаву Учесника конкурса да ће становати у предметној кући и да исту неће отуђити у периоду од 5 година од дана потписивања уговора.

15. оверену изјаву Учесника конкурса да они и продавац/ продавци непокретности међусобно нису крвни сродници у правој линији до било ког степена, а у побочној закључно са другим степеном, као ни у тазбинском сродству или сродству по усвојењу.

Потврде, уверења и изводи надлежних органа из става 1. тачка 6), 8), 9), 10), 11), и 13) овог члана морају бити издате након расписивања Конкурса.

Документација поднета на Конкурс се не враћа.

Неће се разматрати пријаве које су:

1. Неблаговремене (пријаве које су поднете након истека рока предвиђеног у тексту конкурса);

2. Недопуштене (пријаве поднете од стране лица која нису предвиђена конкурсом, односно на која се циљеви конкурса и намена средстава не односе);

3. Непотпуне и неразумљиве (пријаве уз које нису приложени сви потребни докази и документација, непотписане, са непопуњеним рубрикама, попуњене

графитном оловком, послате факсом или електронском поштом и које садрже неразумљиве или нечитке податке).

Члан 6.

Непокретност за чију куповину се додељују бесповратна средства у складу са овим правилником мора кумулативно да испуњава следеће услове:

- да се ради о непокретности која је уписана у Катастар непокретности, односно у земљишне књиге, на име продавца/продаваца, без терета;
- да продавац/продавци непокретности и Учесници конкурса нису крвни сродници у правој линији до било ког степена, а у побочној закључно са другим степеном, као ни у тазбинском сродству или сродству по усвојењу;
- да не постоје нерешени имовинско-правни односи на непокретности;
- да је безбедна и условна за становање;
- непокретност предлажу Учесници конкурса;
- да је непокретност, као и сви делови окућнице који се налазе на катастарској парцели на којој је и непокретност, изграђена у складу са прописима који регулишу планирање и изградњу, односно да не постоји забележба да је непокретност или део окућнице изграђена без дозволе.

Утврђивање испуњености услова из става 1. овог члана врши се на основу доказа наведених у члану 5. став 1. тачка 12) и 16) овог Правилника, као и на основу извештаја правног лица из члана 4. став 2. овог правилника.

Члан 7.

Стручне послове у поступку по Конкурсу обавља Комисија за доделу бесповратних средстава (у даљем тексту: Комисија).

Чланови Комисије не могу у исто време бити примаоци средстава која се додељују по основу Јавног конкурса.

Правилник о раду Комисије из става 1. овог члана, којим се ближе уређује начин рада и одлучивања Комисије, доноси директор/ка Завода.

Члан 8.

Комисија је дужна да:

- размотри поднете пријаве по објављеном Конкурсу за доделу бесповратних средстава, а ради утврђивања да ли су благовремене и потпуне;
- за све благовремене и потпуне пријаве утврди испуњеност услова из члана 3. овог Правилника, осим услова из става 6. члана 3. овог Правилника;
- да на основу извештаја поднетог од стране правног лица из члана 4. став 2. овог Правилника констатује испуњеност услова који се односи на безбедност и условност становања непокретности предложених за куповину;
- да сачини предлог листе Учесника конкурса којима се додељују средства (у даљем тексту: Корисници средстава) и да га достави директору/директорки Завода и Управном одбору Завода ради коначног одлучивања.

Комисија није у обавези да тражи додатну документацију или информације од Учесника конкурса или надлежних органа, као ни да се обраћа надлежним органима, већ оцену и разматрање поднетих пријава Комисија спроводи искључиво на основу документације коју су Учесници конкурса поднели до истека рока предвиђеног у тексту конкурса.

Члан 9.

Корисници средстава се обавезују да ће становати у предметној непокретности.

Трошкове преноса власништва и установљавања терета на непокретности која је предмет Конкурса сносе Корисници средстава.

Члан 10.

Комисија је дужна да у року од 30 дана од дана истека рока за подношење пријава на Конкурс сачини предлог листе Учесника конкурса којима се додељују средства и достави га директору/директорки Завода.

Одлуку о додели средстава Завода доноси директор/ка Завода на предлог Комисије и уз сагласност Управног одбора.

Члан 11.

Одлука о додели средстава објављује се на огласној табли и на сајту Завода.

Учесници конкурса могу у року од 4 дана од дана објаве одлуке о додели средстава да изврше увид у сопствену документацију коју су поднели на Конкурс, и то искључиво на основу писаног захтева упућеног Комисији путем поште или електронске поште (мејлом). Након истека наведеног рока увид није дозвољен.

У року од 15 дана од дана доношења одлуке о додели средстава, Корисници средстава закључују уговор са Заводом и уговор са продавцем непокретности следећим редоследом: Завод и корисници, затим корисници и продавац/продавци.

Завод ће средства пренети на наменски рачун Корисника средстава у банци коју изабере Корисник средстава, а Корисник средстава је дужан да у року од 3 дана средства пренесе на рачун продавца/продаваца у банци и извод из банке достави Заводу.

Учесници конкурса којима су одлуком додељена средства дужни су да некретнину, на основу закљученог уговора, упишу у катастар непокретности/земљишне књиге у по 1/2 сувласничких делова непокретности и да у лист непокретности упишу хипотеку за будуће и условно потраживање у корист АП Војводине.

Члан 12.

Пријава на Конкурс подноси се на прописаном обрасцу.

Пријава на Конкурс подноси се непосредно Заводу лично или путем поште препорученом пошиљком на адресу: Покрајински завод за равноправност полова, Нови Сад, Булевар Михајла Пупина 6, са назнаком "Конкурс за доделу

бесповратних средстава брачним паровима на територији АП Војводине за куповину сеоских кућа са окућницом".

Члан 13.

Питања која се односе на заштиту података о личности Учесника конкурса и Корисника средстава су регулисана Обавештењем о обради података о личности, које чини саставни део овог Правилника.

Члан 14.

Правилник о условима за доделу бесповратних средстава брачним паровима на територији АП Војводине за куповину сеоских кућа са окућницом број: 295/2019 од 16.09.2019. године се ставља ван правне снаге.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења, а објављује се на огласној табли и сајту Завода.

Број: 18/2020

Датум: 23.01.2020.

Сања Шифлиш
председница Управног одбора
Покрајинског завода за равноправност полова

На основу члана 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АП Војводине", број 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), а у вези са чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину ("Службени лист АПВ", број 60/18 и 40/19 - ребаланс), члана 8. и 9. Конвенције Савета Европе против насиља над женама и насиља у породици ("Сл. гласник РС - Међународни уговори" бр. 12/2013) и у складу са мерама из "Програма за заштиту жена од насиља у породици и партнерским односима и других облика родно заснованог насиља у Аутономној покрајини Војводини за период од 2015. до 2020. године" ("Сл. лист АПВ", бр. 54/2014), покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова доноси

Правилник о критеријумима за доделу финансијских средстава за финансирање пројеката у области равноправности полова са циљем унапређења положаја жена и равноправности полова у АП Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 43/2019 од 9.10.2019. године, а ступио је на снагу 10.10.2019.

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се поступак, критеријуми и начин доделе финансијских средстава из буџета Аутономне покрајине Војводине у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: Секретаријат), по јавном конкурсу за финансирање пројеката у области равноправности полова са циљем унапређења положаја жена и равноправности полова у АП Војводини.

Члан 2.

Средства из члана 1. овог правилника утврђена су Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину у оквиру раздела 09 Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Финансијским планом Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова за 2019. годину у оквиру програма 1001 - унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода, програмска активност 1014 - Афирмација родне равноправности, економска класификација 481 - Дотације невладиним организацијама, 4819 - Дотације осталим непрофитним институцијама и износе 5.000.000,00 динара.

Члан 3.

Средства из члана 2. овог правилника могу се доделити удружењима грађана за финансирање пројеката у области унапређења положаја жена и равноправности полова који имају за циљ спровођење следећих активности:

- Организовање обука, едукација, скупова и других активности са циљем унапређења области равноправности полова;
- Подршка пројектима којима се подстиче економско оснаживање и едукација жена;
- Подршка заједничким пројектима и активностима цивилног и јавног сектора на подизању свести јавности о проблему насиља над женама;
- Подршка пројектима и активностима којима се јачају капацитети удружења грађана/ удружења жена, нарочито удружења чији су програми усмерени на рањиве групе жена
- Подршка пројектима који се баве превенцијом и сузбијањем насиља над женама, пружањем непосредних услуга подршке особама које преживљавају насиље, а посебно подршком жена жртава насиља из рањивих група;
- Подршка пројектима којима се промовише родна равноправност, нарочито јавним акцијама и кампањама за подизање свести о теми родне равноправности, као и елиминисању предрасуда и стереотипа о улози жена и мушкараца у породици и друштву;

Подстицање активности и пројеката којима се афирмише женски стваралачки потенцијал.

Члан 4.

Средства се додељују путем јавног конкурса који расписује Секретаријат најмање једном годишње.

Јавни конкурс објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", у јавном гласилу које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине и на интернет страници Секретаријата www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања јавног конкурса.

Члан 5.

Јавни конкурс из члана 4. овог Правилника садржи податке о акту на основу кога се расписује јавни конкурс, област од јавног интереса која се подстиче, податке о висини укупних средстава која се додељују по јавном конкурсу, задатку који је предмет јавног конкурса и року за његов завршетак, кругу могућих учесника на јавном конкурсу, начину и року за подношење пријава на јавни конкурс, критеријумима и мерилима за оцену пријава, обавезној документацији која се подноси уз пријаву и друге податке важне за спровођење јавног конкурса.

Јавни конкурс може да садржи податак о максималном износу средстава која се додељују удружењима грађана путем јавног конкурса као и податак о броју пријава које на јавни конкурс може поднети удружење грађана.

Члан 6.

Пријава на јавни конкурс подноси се на обрасцу пријаве чију садржину утврђује Секретаријат, у једном примерку, који се објављује на интернет страници Секретаријата www.socijalnapolitika.vojvodina.gov.rs.

Уз попуњену пријаву на јавни конкурс за доделу бесповратних средстава удружењима грађана за финансирање пројеката у области унапређења положаја жена и равноправности полова, прилаже се следећа обавезна документација: фотокопија ОП обрасца (оверени потписи лица овлашћених за заступање) и фотокопија извода из Статута у коме је утврђено да се циљеви остварују у области у којој се конкурс реализује.

Члан 7.

Неблаговремене и непотпуне пријаве, пријаве које нису поднете од овлашћених лица, пријаве које нису поднете на утврђеном обрасцу, пријаве које нису предмет јавног конкурса неће се разматрати, као ни пријаве оних који нису испунили раније уговорену обавезу а уговорена обавеза је истекла, према Секретаријату.

Члан 8.

Поступак јавног конкурса за доделу средстава спроводи комисија коју образује покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова (у даљем тексту: покрајински секретар), решењем којим се утврђује састав и задаци комисије који се именују из реда запослених у Секретаријату.

Комисија из става 1. овог члана има председника и два члана. Комисија на првој седници бира председника комисије који координира радом комисије и води седнице. Комисија ради и одлучује у пуном саставу и о свом раду води записник. Комисија одлуке доноси већином од укупног броја чланова.

Чланови комисије, након доношења решења из става 1. овог члана, потписују изјаву којом потврђују да у предметном конкурсу нису у сукобу интереса. Уколико у току поступка јавног конкурса сазнају да могу доћи у сукоб интереса, чланови комисије о томе без одлагања обавештавају покрајинског секретара, који предузима потребне мере како не би било штетних последица у даљем току поступка јавног конкурса.

Члан 9.

Комисија процењује и вреднује пристигле пријаве удружења грађана применом следећих критеријума, доделом одговарајућег броја бодова:

1. Према референцама делатности, односно послова и програма за област у којој се они реализују (укупно највише до 30 бодова):

- јасно формулисани и повезани циљеви, активности и резултати пројекта и њихова усклађеност с временском динамиком предвиђеном за реализацију (до 10 бодова);
- број директних корисника пројекта и капацитети подносиоца пријаве за управљање пројектом (до 10 бодова);
- могућност развијања програма и његова одрживост (до 10 бодова).

2. Према циљевима који се постижу реализацијом пројектних активности, допринос степену унапређивања стања у области у којој се активности спроводе (укупно највише до 40 бодова):

- допринос степену унапређивања положаја жена и равноправности полова у областима које су предвиђене Националном стратегијом за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности;
- допринос унапређивању квалитета услуга, заштите и квалитета живота циљне групе, као и допринос пројекта унапређењу родне равноправности.

3. Према економичности буџета, усклађености буџета с планираним активностима и постојању суфинансирања програма из других извора (укупно највише до 30 бодова):

- процена економичности буџета пројекта и усклађености буџета с планираним активностима (до 10 бодова);
- висина тражених средстава у поређењу са укупним обимом средстава на која се јавни конкурс односи (до 10 бодова);
- степен обезбеђености сопствених средстава или средстава из других извора (до 10 бодова).

Члан 10.

Комисија сачињава листу вредновања и рангирања удружења грађана на јавни конкурс применом критеријума из члана 9. овог правилника, у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листа из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата и учесници јавног конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три дана од дана њеног објављивања, као и право приговора.

На листу из става 1. овог члана учесници јавног конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору учесника јавног конкурса на листу из става 1. овог члана доноси комисија у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Након одлучивања по поднетим приговорима, комисија сачињава предлог коначне листе вредновања и рангирања удружења грађана на јавни конкурс, која се објављује на интернет страници Секретаријата и доставља покрајинском секретару ради одлучивања о додели и висини средстава.

Члан 11.

Решењем које је коначно, покрајински секретар у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине одлучује о додели и висини средстава, у року од 30 дана од дана објављивања предлога коначне листе вредновања и рангирања пријава удружења грађана за финансирање пројеката у области унапређења положаја жена и равноправности полова на јавни конкурс.

Решење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Секретаријата.

Члан 12.

На основу решења из члана 11. овог правилника, Секретаријат и Корисник средстава закључују уговор којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: предмет пројекта, рок у коме се он реализује, износ додељених средстава, инструменте обезбеђења за случај ненаменског трошења средстава обезбеђених за реализацију пројекта, односно за случај неизвршења уговорне обавезе.

Корисник средстава, приликом закључења уговора из става 1. овог члана, дужан је да - као гаранцију уредног извршења својих уговорних обавеза - преда меничну изјаву с бланко меницом и овлашћењем и фотокопију картона депонованих потписа лица која је овластила пословна банка, на дан закључења уговора.

У случају да корисник средстава не изврши уговорне обавезе или да их делимично изврши, Секретаријат ће попунити меницу укупним износом новчаног дуговања корисника средстава на дан попуњавања као "меницу са доспећем по виђењу", с клаузулом "без протеста" коју ће активирати ради наплате. Секретаријат је обавезан да меницу врати удружењу грађана након реализације предмета уговора у целости уколико је не искористи у складу са ставом 2. овог члана.

Уколико корисник средстава одустане од реализације пројекта, Комисија ће на основу поновног увида у пристигле пројекте предложити расподелу преосталих средстава.

Члан 13.

Секретаријат преноси додељена средства на основу уговора из члана 12. ове одлуке на рачун Корисника средстава у складу с ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 14.

Средства додељена по јавном конкурсу Корисници средстава могу користити искључиво за намене за које су додељена и у обавези су да неутрошена средства врате. Уколико буде утврђено да Корисник средстава по јавном конкурсу средства није користио наменски, Секретаријат задржава право да затражи повраћај пренетих средстава са законском затезном каматом, рачунајући од дана уплате до дана повратa додељених средстава.

Средства из става 1. овог члана подлежу контроли буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине и корисник средстава по јавном конкурсу дужан је да буџетској инспекцији омогући несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 15.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да након завршетка реализације пројектних активности, Секретаријату поднесу наративни и финансијски извештај о њиховој реализацији и коришћењу средстава, на обрасцу који прописује Секретаријат, у року од 15 дана од рока утврђеног за реализацију пројекта. Уз финансијски извештај доставља се и књиговодствена документација којом се правда законско и наменско трошење пренетих средстава, а коју морају оверити лица овлашћена за заступање, односно одговорна лица.

Члан 16.

Корисници средстава дужни су да у свим јавним публикацијама и приликом сваког објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по јавном конкурсу наведу да је у њиховом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина, Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

Члан 17.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

БРОЈ: 139-401-5677/2019-04

ДАТУМ: 09.10.2019. године

Покрајински секретар
Предраг Вулетић

На основу Одлуке о оснивању Покрајинског завода за равноправност полова и члана 17. Статута Покрајинског завода за равноправност полова, Управни одбор Покрајинског завода за равноправност полова д о н о с и

Правилник о критеријумима за доделу финансијских средстава за финансирање пројеката у области равноправности полова са циљем унапређења родне равноправности у АП Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2018 од 6.6.2018. године, а ступио је на снагу 7.6.2018.

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се поступак, критеријуми и начин доделе финансијских средстава из буџета АП Војводине предвиђеним Финансијским планом и програмом рада Покрајинског завода за равноправност полова (у даљем тексту: Завод), по јавном конкурсу за финансирање пројеката у области равноправности полова.

Члан 2.

Право на доделу средстава имају Удружења која испуњавају услове, а баве се унапређењем положаја жена и равноправности полова, чије је седиште на територији АП Војводине.

Право на доделу средстава имају маркетиншке агенције које се баве маркетиншком промоцијом производа и услуга удружења.

Средства из члана 1. овог Правилника не додељују се: физичким лицима, индиректним корисницима буџета АП Војводине и другим корисницима чије је финансирање уређено актима које доноси или на њих даје сагласност Скупштина АП Војводине или Покрајинска влада.

Члан 3.

Предмети финансирања су следећи:

- организовање обука, едукација, скупова и других активности са циљем унапређења области родне равноправности;
- подршка пројектима којима се подстиче економско оснаживање и едукација жена и мушкараца;
- подршка заједничким пројектима и активностима цивилног и јавног сектора на подизању свести јавности о проблему насиља према женама;
- подршка пројектима који се баве превенцијом и сузбијањем насиља према женама, као и агенцијама које се баве информисањем јавности о свим врстама насиља;
- подршка пројектима којима се промовише родна равноправност, нарочито јавним акцијама и кампањама за подизање свести о теми родне равноправности, као и елиминисању предрасуда и стереотипа о улози жена и мушкараца у породици и друштву;
- подршка пројектима и активностима којима се јачају капацитети удружења;
- подршка пројектима којима се унапређује положај националних мањина;
- подстицање активности и пројеката којима се афирмише женски стваралачки потенцијал;
- подршка пројектима који се баве промоцијом и маркетиншком промоцијом производа удружења.

ЧЛАН 4.

Додела средстава спроводи се путем јавног конкурса који расписује Завод.

Јавни конкурс се објављује у "Службеном листу АП Војводине", у јавном гласилу које покрива целу територију АП Војводине и на интернет страници Завода за равноправност полова www.равноправност.орг.рс.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс је 15 дана од дана објављивања јавног конкурса.

Подносилац може аплицирати само са једним пројектом, а висина тражених средстава одређује се у складу са пројектованим буџетским средствима и циљевима који се прописују јавним конкурсом.

ЧЛАН 5.

Јавни конкурс из члана 4. овог Правилника садржи податке о акту на основу кога се расписује јавни конкурс, области од јавног интереса која се подстиче или подржава, податке о висини укупних средстава која се додељују по јавном конкурсу, задатак који је предмет јавног конкурса и рок за његов завршетак, податке о кругу могућих учесника на јавном конкурсу, начину и року за подношење пријава на јавни конкурс, критеријумима и мерилима за оцену пријава, обавезној документацији која се подноси уз пријаву и друге податке који су важни за спровођење јавног конкурса.

Јавни конкурс може да садржи податак о максималном износу средстава која се додељују Удружењима и маркетиншким агенцијама путем јавног конкурса за одређену област, као и податак о броју пријава које на јавни конкурс може поднети Удружење или маркетиншка агенција.

ЧЛАН 6.

Пријаве на јавни конкурс подносе се на конкурсном обрасцу чију садржину утврђује Завод, у три примерка. Конкурсни образац се може преузети у Покрајинском заводу за равноправност полова или са сајта www.равноправност.орг.рс, и са припадајућом документацијом се доставља у затвореној коверти на адресу Завода, поштом, или лично на адресу Завода.

Уз пријаву се прилаже следећа обавезна документација: фотокопија Решења о регистрацији подносиоца пријаве, фотокопија потврде о пореском идентификационом броју, фотокопија ОП обрасца (оверени потписи лица овлашћених за заступање) и фотокопија извода из Статута Удружења у коме је утврђено да се циљеви Удружења остварују у области у којој се програм реализује.

ЧЛАН 7.

Неблаговремене и непотпуне пријаве, пријаве које нису поднете од стране овлашћених лица, пријаве које нису поднете на утврђеном обрасцу, пријаве које нису предмет јавног конкурса неће бити разматране, као ни пријаве оних који нису испунили раније уговорену обавезу, а уговорена обавеза је истекла, према Заводу.

Члан 8.

Поступак јавног конкурса за доделу средстава спроводи стручна комисија (у даљем тексту: Комисија) коју именује директор/ка Покрајинског завода за равноправност полова.

Комисија има 3 члана, ради и одлучује у пуном саставу и о свом раду води записник. Комисија одлуке доноси већином од укупног броја чланова.

Чланови Комисије који спроводе Јавни конкурс за доделу средстава не могу у исто време бити примаоци средстава која се додељују по основу Јавног конкурса.

Члан 9.

Комисија процењује и вреднује пројекте удружења и маркетиншких агенција применом следећих критеријума, доделом одговарајућег броја бодова:

1. Према референцама програма за област у којој се реализује програм (укупно највише до 20 бодова);

- постојање јасно формулисаних циљева и циљне групе и повезаности циљева и активности, дужина трајања програма (до 10 бодова);
- могућност развијања програма/пројекта и његова одрживост (до 10 бодова).

2. Према циљевима који се постижу реализацијом програма/пројекта - допринос степену унапређивања стања у области у којој се програм спроводи (укупно највише 40 бодова по области за коју је пријава поднета);

- за област унапређења положаја жена и равноправности полова, број обука и едукација у ком је акценат на економској равноправности жена и мушкараца повећањем учешћа жена на тржишту рада, подстицање пословних предузетничких идеја, ради унапређења сопственог бизниса и промоције нових пословних идеја;

- за област унапређења рада удружења и организација које се баве положајем националних мањина, подршка развојним пројектима који за циљ имају бољи положај жена припадница националних мањина, као и успостављање "моста" између земаља матица националних мањина (које су чланице ЕУ) и Републике Србије;

- за област подстицаја развоја предузетничких иницијатива жена за агенције које се баве маркетиншком промоцијом производа и услуга, а у чијем фокусу ће бити производи или услуге жена предузетница, промоција изабраних бизнис планова/пословних идеја и осмишљавање маркетиншке кампање за пласирање производа или услуга на тржиште (путем реклама на телевизији/радију, на друштвеним мрежама, гостовања на ТВ, израда пропагандног материјала...).

3. Према економичности буџета и усклађености буџета с планираним активностима (укупно највише 40 бодова)

- процена економичности буџета пројекта и усклађености буџета с планираним активностима до 20 бодова),

- висина тражених средстава у поређењу са укупним обимом средстава на која се јавни конкурс односи (до 20 бодова).

Члан 10.

Комисија сачињава прелиминарну листу вредновања и рангирања пријава удружења и маркетиншких агенција на јавни конкурс применом критеријума из члана 9. овог Правилника, у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријава.

Листе из става 1 овог члана објављују се на интернет страници Завода и учесници јавног конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три дана од дана њеног објављивања.

На листу из става 1 овог члана учесници јавног конкурса имају право приговора у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору учесника јавног конкурса на листу из става 1. овог члана доноси комисија у року од 15 дана од дана његовог пријема.

ЧЛАН 11

Одлуку о избору и висини средстава која је коначна, доноси директор/ка Завода - у складу са ликвидним могућностима буџета АП Војводине у року од најдуже 30 дана од дана утврђивања листе вредновања и рангирања пријава на јавни конкурс из члана 10 Правилника.

Одлука из става 1 овог члана објављује се на интернет страници Завода.

Члан 12.

На основу Одлуке о додели подстицајних средстава, Завод као давалац средстава ће закључити уговоре са корисницима средстава којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: предмет пројекта, рок у коме се он реализује, износ средстава, инструменте обезбеђења за случај

ненаменског трошења средстава обезбеђених за реализацију пројекта, односно за случај неизвршења уговорне обавезе - предмета програма.

Корисник средстава приликом закључења уговора из става 1 овог члана, дужан је да - као гаранцију уредног извршења својих уговорних обавеза - преда меничну изјаву с бланко меницом и овлашћењем и фотокопију картона депонованих потписа лица која је овластила пословна банка, на дан закључења уговора.

У случају да корисник средстава не изврши уговорене обавезе или их делимично изврши, Завод ће попунити меницу укупним износом новчаног дуговања корисника средстава на дан попуњавања као "меницу са доспећем по виђењу", с клаузулом "без протеста" коју ће активирати ради наплате. Завод је обавезан да меницу врати удружењу или агенцији након реализације предмета уговора у целости уколико је не искористи у складу са ставом 2. овог члана.

Члан 13.

Завод преноси додељена средства на основу уговора из члана 12 на текући рачун корисника средстава, у складу са ликвидним могућностима буџета АП Војводине.

Члан 14.

Средства додељена по јавном конкурсу корисници средстава могу користити искључиво за намене за које су додељена и у обавези су да изврше повраћај неутрошених средстава. Уколико буде утврђено да корисник средстава по јавном конкурсу није користио средства наменски, Завод задржава право да затражи повраћај пренетих средстава са законском затезном каматом, рачунајући од дана уплате до дана повратa додељених средстава.

Средства из става 1 овог члана подлежу контроли буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине и корисник средстава по јавном конкурсу дужан је да буџетској инспекцији омогући несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 15.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да након завршетка реализације пројектних активности Заводу поднесу наративни и финансијски извештај о њиховој реализацији и коришћењу средстава, на обрасцу који прописује Завод за равноправност полова, у року од 15 дана од рока утврђеног за реализацију пројекта, а најкасније до датума назначеног у уговору, са документацијом о њиховом наменском коришћењу коју су оверила одговорна лица.

Члан 16.

Корисници средстава дужни су да код свих јавних публикација и објављивања о активностима, мерама и програмима који се финансирају по јавном конкурсу наведу да је у њиховом финансирању учествовала Покрајинска влада, односно Завод за равноправност полова.

Члан 17.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о критеријумима за доделу финансијских средстава за финансирање пројеката у области равноправности полова са циљем унапређења положаја жена и равноправности полова у АП Војводини бр. 25/2018 од дана 22.01.2018. године.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: 234/2018

Датум: 01.06.2018

ПРЕДСЕДНИЦА УПРАВНОГ ОДБОРА

Сања Шифлиш, с.р.

0l.На основу члана 27. тачка 9. алинеја 6 и члана 31. алинеја 2 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 20/14), а у вези са чланом 12. Закона о младима ("Службени гласник РС" бр. 50/11) Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 07. октобра 2015. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о доношењу Акционог плана политике за младе у Аутономној покрајини Војводини за период од 2015. до 2020. године

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 42/2015 од 7.10.2015. године, а ступила је на снагу 15.10.2015.

Члан 1

Доноси се Акциони план политике за младе у Аутономној покрајини Војводини за период од 2015. до 2020, који чини саставни део ове одлуке.

Члан 2

Ова Покрајинска скупштинска одлука, без текста Акционог плана политике за младе у Аутономној покрајини Војводини за период од 2015. до 2020, објавиће се у "Службеном листу АПВ" и ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 9-10/2015

Нови Сад, 07. октобар 2015. године.

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

На основу члана 21. тач. 7. Статута Аутономне Покрајине Војводине (Сл. лист АПВ, бр. 17/91), члана 4. и 13. Закона о јавним службама (Сл. гласник РС, бр. 42/1991), а у вези са чланом 52. ст. 1. тач. 9 Закона о утврђивању одређених надлежности аутономне покрајине (Сл. гласник Републике Србије, бр. 6/2002), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине доноси дана 27. јуна 2002. године

Одлуку о оснивању Покрајинског завода за спорт

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2002 од 8.7.2002. године.

Члан 1.

У циљу унапређења и развоја стручног рада у организацијама у области спорта и стручног праћења стања у области спорта у Аутономној Покрајини Војводини, оснива се Покрајински завод за спорт.

Оснивач Покрајинског завода за спорт је Аутономна Покрајина Војводина.

Члан 2.

Покрајински завод за спорт послује као установа, у складу са прописима о јавним службама.

Покрајински завод за спорт има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима утврђеним законом, овом одлуком и статутом.

Члан 3.

Покрајински завод за спорт послује под називом (фирмом): "Покрајински завода за спорт".

Седиште Покрајинског завода за спорт је у Новом Саду, улица Масарикова број 25.

Члан 4.

Покрајински завод за спорт има својство правног лица и за своје обавезе одговара целокупном својом имовином (потпуна одговорност).

Члан 5.

Средства за рад Покрајинског завода за спорт обезбеђују се из:

1) буџета Аутономне Покрајине Војводине;

2) накнада (средства) од корисника услуга и других прихода које оствари обављањем послова из своје делатности;

3) донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица;

4) других извора, у складу са законом.

У случају престанка рада Покрајинског завода за спорт, преостала средства припадају оснивачу.

Члан 6.

Даном почетка рада Покрајински завод за спорт преузима средства и запослене организационе јединице Републичког завода за спорт у Новом Саду, у складу са Законом.

Члан 7.

Делатност Покрајинског завода за спорт обухвата:

1) стручно саветодавну помоћ спортистима, стручним кадровима и организацијама у области спорта од интереса за Покрајину;

2) периодично праћење стања физичких способности деце, омладине и одраслих на територији Покрајине;

3) контролу тренираности спортиста који су од интереса за Покрајину;

4) унапређење школског спорта у Покрајини;

5) припрему аналитичке документације за планирање и програмирање активности у области спорта у Покрајини и валоризацију ефекта предузетих активности;

6) остваривање међународне стручне сарадње на питањима која су везана за делатност Завода;

7) остваривање сарадње и консултација са заинтересованим владиним и невладиним организацијама и органима у области спорта на питањима која су везана за унапређење стручног рада у спорту и повећања обухвата бављења грађана спортом;

8) организовање образовних и других активности и кампања везаних за унапређење стручног рада и повећање обухвата бављења спортом у Покрајини (укључујући и активности на спортском усмеравању деце);

9) организовање саветовања, семинара, округлих столова и издавање стручних публикација о питањима везаним за делатност Завода;

10) информационо-документациону делатност и вођење евиденција у области спорта од значаја за Покрајину;

11) праћење и прикупљање информације у вези са мерама које се у Југославији и другим земљама предузимају у циљу унапређења стручног рада у спорту и повећања обухвата бављења грађана спортом;

12) оспособљавање и усавршавање стручњака у области спорта;

13) научно-истраживачку делатност у области спорта;

14) селекцију спортиста;

15) унапређење рада са младим талентима кроз кампове и школе тренинга;

16) учешће у раду стручних тела репрезентативних селекција;

17) обављање библиотечке делатности у области спортске литературе;

18) надзор над стручним радом у области спорта у оквиру надлежности Покрајине;

19) услуге у области рекреативног спорта (израда планова и програма рада за спровођење спортско-рекреативних активности и др.).

Делатност Покрајинског завода за спорт је од општег, односно посебног интереса за Аутономну Покрајину Војводину.

Члан 8.

Покрајински завод за спорт се региструје за обављање следећих активности:

22100 - издавање књига, брошура и других публикација

22130 - издавање часописа и сличних периодичних издања

22150 - остала издавачка делатност

72200 - пружање савета и израда компјутерских програма

72300 - обрада података

72400 - изградња база података

74140 - консалтинг и менаџмент послови

74402 - остале услуге рекламе и пропаганде

74840 - остале пословне активности на другом месту непоменуте

80420 - образовање одраслих и остало образовање на другом месту непоменуто

92622 - остале спортске активности

92720 - остале рекреативне активности на другом месту непоменуте.

Покрајински завод за спорт може у складу са статутом обављати и друге делатности уз сагласност Извршног већа АП Војводине.

Члан 9.

Покрајински завод за спорт је дужан да активно учествује у спровођењу политике надлежних органа Покрајине у области спорта.

Аутономна Покрајина Војводина преко својих органа врши надзор и остварује права у погледу обављања делатности због којих је Покрајински завод за спорт основан у складу са законом, актима Покрајине и статутом Покрајинског завода за спорт.

Члан 10.

Органи управљања Покрајинског завода за спорт су: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Директора, чланове управног и надзорног одбора, именује Извршно веће АП Војводине на период од четири године.

Члан 11.

До именовања директора установе, послове и овлашћења директора Покрајинског завода за спорт, вршиће вршилац дужности директора др Душан Попмихајлов, досадашњи директор Републичког завода за спорт - Организационе јединице Нови Сад.

Члан 12.

За директора Покрајинског завода за спорт може бити именовано лице које има најмање високо образовање и најмање три године радног искуства у области спорта, односно физичке културе.

Директор:

1) заступа Покрајински завод за спорт;
2) организује и руководи радом Покрајинског завода за спорт;
3) извршава одлуке Управног одбора и предузима мере за њихово спровођење;
4) стара се о законитости рада Покрајинског завода за спорт;
5) предлаже програм рада;
6) предлаже акте које доноси управни одбор;
7) доноси акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места;
8) врши и друге послове утврђене законом и статутом.

Директора именује и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 13.

Ближе услове за именовање и разрешење директора, чланова управног и надзорног одбора биће уређени статутом Покрајинског завода за спорт.

Сагласност на статут Покрајинског завода за спорт даје Извршно веће АП Војводине.

Члан 14.

Управни одбор Покрајинског завода за спорт има 9 чланова, од којих три Извршно веће АП Војводине именује из реда запослених у Заводу, а осталих шест из реда истакнутих спортиста, спортских стручњака или спортских радника.

Члан 15.

Управни одбор:

1) доноси статут Покрајинског завода за спорт;
2) доноси годишњи програм рада;
3) усваја финансијски план;
4) усваја извештај о пословању;
5) усваја завршни рачун;
6) доноси опште акте;
7) доноси пословник о раду;
8) обавља и друге послове утврђене законом, актима Покрајине и статутом.

Одлуке из става 1. та. 1), 3) и 5) овог члана доносе се уз сагласност Извршног већа АП Војводине.

Члан 16.

Надзорни одбор Покрајинског завода за спорт има три члана, од којих једног Извршно веће АП Војводине именује из реда запослених у Заводу, а остала два из реда истакнутих спортиста, спортских стручњака или спортских радника.

Члан 17.

Надзорни одбор:

1) прегледа завршни рачун и извештаје о пословању и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима;
2) доноси пословник о раду;
3) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

О резултатима извршеног надзора, надзорни одбор обавештава Скупштину АП Војводине и Извршно веће АП Војводине.

Члан 18.

Покрајински завод за спорт подноси извештај о пословању Скупштини АП Војводине и Извршном већу АП Војводине најмање једанпут годишње.

Члан 19.

За обављање појединих стручних послова из своје надлежности Покрајински завод за спорт може ангажовати друга правна или физичка лица.

Члан 20.

Права, обавезе и одговорности запослених радника у Покрајинском заводу за спорт остварују се у складу са законом, колективним уговором и општим актима Покрајинског завода за спорт.

Члан 21.

Извршно веће АП Војводине именоваће председника и чланове управног и надзорног одбора и директора Покрајинског завода за спорт у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Управни одбор Покрајинског завода за спорт дужан је да у року од 30 дана од дана именовања донесе статут Покрајинског завода за спорт и друга акта неопходна за упис Покрајинског завода за спорта у надлежни регистар.

Директор Покрајинског завода за спорт дужан је да у року од седам дана од дана именовања поднесе захтев надлежном покрајинском органу за утврђивање испуњености услова за обављање спортских и других делатности утврђених овом одлуком.

Члан 22.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 021-2
Нови Сад, 27. јуни 2002. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Јелена Јефтић, с.р

На основу члана 34. алинеја 2. и 17. и члана 29. тачка 9. алинеја 9. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), у вези са чланом 30. став 2. Закона о спорту ("Службени гласник РС", број 24/2011), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 24. јануара 2012. године, д о н е л а је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању Покрајинског завода за спорт

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2012 од 25.1.2012. године.

Члан 1.

Назив Одлуке о оснивању Покрајинског завода за спорт "Одлука о оснивању Покрајинског завода за спорт" ("Сл. лист АПВ", бр. 10/02) мења се и гласи "Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Покрајинског завода за спорт и медицину спорта".

Члан 2.

У чл. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16, 18., 19., 20. и 21., речи "Покрајински завод за спорт" замењују се речима "Покрајински завод за спорт и медицину спорта" у одговарајућем падежу.

Члан 3.

У чл. 10., 12., 13., 14., 15., 16, 17., 18. и 21., речи "Извршно веће АП Војводине" замењују се речима "Влада АП Војводине" у одговарајућем падежу.

Члан 4.

У члану 7. став 1. тачка 11., бришу се речи "у Југославији и другим земљама".

Члан 5.

У члану 7. став 1., после тачке 19. додају се тачке 20. до 23., које гласе:
"20) посредовање у продаји разноврсних производа;
21) трговина на велико и трговина на мало;
22) услуге смештаја и исхране;
23) административне и помоћне услужне делатности;"

Члан 6.

Члан 8. мења се и гласи:
"Покрајински завод за спорт и медицину спорта региструје се за обављање следећих делатности:
4619 - посредовање у продаји разноврсних производа;
4711 - трговина на мало у неспецијализованим продавницама, претежно храном, пићем и дуваном;
4761 - трговина на мало књигама у специјализованим продавницама;
4762 - трговина на мало новинама и канцеларијским материјалом у специјализованим продавницама;
5510 - хотели и сличан смештај;
5520 - одмаралишта и слични објекти за краћи боравак;
5530 - делатност кампова, ауто-кампова и кампова за туристичке приколице;
5610 - делатност ресторана и покретних угоститељских објеката;
5621 - кетеринг;
5629 - остале услуге припремања и послуживања хране;
5811 - издавање књига;
5814 - издавање часописа и периодичних издања;
5819 - остала издавачка делатност;
6203 - управљање рачунарском опремом;
6311 - обрада података, хостинг и слично;
6399 - информационе услужне делатности на другом месту непоменуте;
7021 - делатност комуникација и односа с јавношћу;

7022 - консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем;
7311 - делатност рекламних агенција;
7312 - медијско представљање;
7733 - изнајмљивање и лизинг канцеларијских машина и канцеларијске опреме /укључујући рачунаре/;
7739 - изнајмљивање и лизинг осталих машина, опреме и материјалних добара;
8292 - услуге паковања;
8551 - спортско и рекреативно образовање;
8559 - остало образовање;
8560 - помоћне образовне делатности;
9313 - делатност фитнес клубова;
9319 - остале спортске активности;
9329 - остале забавне и рекреативне делатности.

Покрајински завод за спорт и медицину спорта може у складу са статутом обављати и друге делатности, уз сагласност Владе АП Војводине."

Члан 7.

Од ступања на снагу ове Одлуке, расходи и издаци планирани Покрајинском скупштинском одлуком о буџету за 2011. годину ("Службени лист АПВ", број 23/10) у оквиру раздела 18 - Покрајински секретаријат за спорт и омладину, глава 1 - Покрајински завод за спорт, извршаваће се у оквиру раздела 18 - Покрајински секретаријат за спорт и омладину, глава 1 - Покрајински завод за спорт и медицину спорта.

Члан 8.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 021-2/02

Нови Сад, 24. јануар 2012. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
Бранимир Митровић, с.р.

На основу члана 4. Одлуке о установљавању награде за даровиту децу, ученике и омладину ("Службени лист АПВ", број 6/97) и члана 25. став 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 16. новембра 2005. године, донело је

Одлуку о награђивању даровитих ученика основних и средњих школа

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 17/2005 од 22.11.2005. године.

Члан 1.

Овом Одлуком уређује се поступак предлагања и доделе диплома и награда даровитим ученицима основних и средњих школа са пребивалиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: даровити ученици) и њиховим менторима, установљених одлуком о установљавању награде за даровиту децу, ученике и омладину.

Члан 2.

Кандидате за награду могу да предлажу: основне и средње школе, Центар за ликовно васпитање деце и омладине Војводине, Спортски савез Војводине, универзитетски професори који организују и прате такмичења ученика из области науке и технике на републичком и савезном нивоу, Министарство просвете и спорта Републике Србије - школске управе Нови Сад, Сомбор и Зрењанин.

Члан 3.

Као кандидати за награду могу да се предлажу даровити ученици који су освојили прво место, односно златну медаљу, на такмичењима у области образовања, науке, културе и спорта у земљи на републичком и савезном нивоу односно у иностранству и њихови ментори.

Члан 4.

Предлози за награђивање даровитих ученика и њихових ментора подносе се покрајинском органу надлежном за област спорта и омладине до 31. октобра текуће године.

Члан 5.

Покрајински орган надлежан за област спорта и омладине образује Комисију за награђивање даровитих ученика (у даљем тексту Комисија).

Чланови Комисије се именују од представника Центра за ликовно васпитање деце и омладине Војводине, Спортског савеза Војводине и из редова универзитетских професора и других стручњака односно представника институција које се баве даровитим ученицима и младима на територији Аутономне Покрајине Војводине из области у којој се награђују даровити ученици.

Члан 6.

Комисија врши избор кандидата за доделу награда.

Члан 7.

Задаци и састав Комисије утврђују се актом о образовању Комисије, а критеријуми и начин награђивања даровитих ученика утврђују се Правилником о критеријумима и начину награђивања даровитих ученика који доноси покрајински орган надлежан за област спорта и омладине.

Члан 8.

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на предлог Комисије, утврђује сваке године број диплома и награда које ће се доделити даровитим ученицима и њиховим менторима.

Члан 9.

Награде даровитим ученицима и њиховим менторима свечано уручује председник Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине или члан Извршног већа кога он овласти.

Члан 10.

Стручне послове за Комисију обавља покрајински орган надлежан за област спорта и омладине.

Члан 11.

Ступањем на снагу ове Одлуке, престаје да важи Одлука о награђивању даровите деце, ученика и омладине број: 61-4/97 од 1. октобра 1997. године ("Службени лист АПВ", број 7/97).

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 17-00006/2005

Нови Сад, 16. новембар 2005. године

Председник Извршног већа,

Мр Бојан Пајтић, с.р.

Правилник о одобравању и финансирању програма којима се остварују потребе и интереси грађана у области спорта у АП Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2019 од 30.1.2019. године, када је и ступио на снагу.

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником прописују се критеријуми и начин одобравања програма, односно пројекта којима се остварују потребе и интереси грађана у области спорта у АП Војводини и доделе средстава, изглед и садржина предлога програма, односно пројекта и документације која се уз предлог подноси, садржина и изглед извештаја о реализацији програма и начин и поступак контроле реализације одобрених програма, односно пројекта.

Члан 2

Потребе и интереси грађана у области спорта у аутономној покрајини (у даљем тексту: потребе и интереси у области спорта) из члана 134. став 1. Закона о спорту (у даљем тексту: Закон) остварује се кроз финансирање или суфинансирање програма и пројеката (у даљем тексту: програм) из средстава буџета Аутономне покрајине Војводине и то:

1.) за програме наведене у тачкама 2), 4), 5), 7), 8), 11), 13) и 14) на годишњем нивоу (у даљем тексту: годишњи програм):

- промоција и подстицање бављења грађана спортом, посебно деце, омладине, жена и особа са инвалидитетом, на територији аутономне покрајине;
- стварање услова за развој врхунског спортског стваралаштва и унапређење квалитета рада са перспективним и талентованим спортистима на територији аутономне покрајине;
- школска спортска такмичења на нивоу аутономне покрајине;
- активности покрајинских спортских савеза од значаја за аутономну покрајину; -развој спортских грана које су од посебног значаја за аутономну покрајину;
- унапређивање стручног рада у организацијама у области спорта са територије аутономне покрајине;
- стипендије за спортско усавршавање категорисаних спортиста, посебно перспективних спортиста;
- прикупљање и дистрибуција података у области спорта од значаја за аутономну покрајину, укључујући периодична тестирања и праћење, у анонимизираном облику, стања физичких способности деце, омладине и одраслих на територији аутономне покрајине;

2.) за програме наведене у тачкама 1), 3), 9), 10), 12) и 15) по јавном конкурсу (у даљем тексту: посебни програм):

- изградња, опремање и одржавање спортских објеката којима се доприноси развоју спорта на територији аутономне покрајине, односно обезбеђују услови за развој врхунског спорта на територији аутономне покрајине (спортски објекти од значаја за аутономну покрајину);
- организација спортских такмичења од значаја за аутономну покрајину;
- спречавање негативних појава у спорту (допинг, насиље и недолично понашање, намештање спортских резултата и др.) на нивоу аутономне покрајине и унапређење заштите здравља спортиста;
- стручно-спортски скупови, истраживачко-развојни и научноистраживачки пројекти и издавање спортских публикација од значаја за аутономну покрајину;
- награде и признања за постигнуте спортске резултате и допринос развоју спорта у аутономној покрајини;

- друге потребе и интереси грађана у области спорта од значаја за аутономну покрајину, које утврди аутономна покрајина преко својих органа.

Потребе и интереси у области спорта из члана 134. став 1. тачка 6) Закона (делатност и програми Покрајинског завода и других организација у области спорта чији је оснивач аутономна покрајина) остварују се у складу са законом.

Надлежни покрајински спортски савези за гране и области спорта преко којих се остварују потребе и интереси у области спорта, уз предлог годишњег програма подносе и предлог програма, односно активности којима се задовољавају потребе и интереси у области спорта за које се сагласно Закону подноси посебни програми и не могу да конкуришу по јавном конкурсу.

Покрајински секретаријат за спорт и омладину (у даљем тексту: Секретаријат) може да утврди у јавном конкурсу за достављање предлога посебних програма, пројектне, односно програмске задатке за подношење програма.

II КРИТЕРИЈУМИ ОДОБРАВАЊА ПРОГРАМА И ДОДЕЛЕ СРЕДСТАВА

Члан 3

Програми којима се остварују потребе и интереси у области спорта у области спорта (у даљем тексту: Програми) могу бити одобрени уколико испуњавају критеријуме у погледу:

1) предлагача програма;
2) носиоца програма;
3) садржине и квалитета програма;
4) финансирања програма.

Предлагач програма

Члан 4

1) Предлог свог годишњег програма и годишњих програма надлежних покрајинских спортских савеза за гране и области спорта из члана 2. став 1. тачка 1) овог правилника подноси Спортски савез Војводине.

2) Предлог свог посебног програма и посебних програма надлежних покрајинских спортских савеза за гране и области спорта из члана 2. став 1. тач. 2) овог правилника подноси Спортски савез Војводине, као и друге организације у области спорта са седиштем на територији аутономне покрајине.

3) Власник, односно корисник земљишта или спортског објекта - предлог свог посебног програма (пројекта) изградње, опремања и одржавања спортског објекта;

4) Акредитоване високошколске установе и научноистраживачке установе, васпитно-образовне установе, као и предшколске установе - предлог свог посебног програма из члана 2. став 1. тач. 2), алинеје 1, 3, 4 и 6 овог правилника.

Предлози годишњих и посебних програма из става 1. овог члана могу садржати активности учесника у систему спорта који су чланови носиоца програма.

Предлози годишњих и посебних програма састоје се из једне самосталне програмске целине или више њих, укључујући и самосталну програмску целину која се односи на активности у вези са спортом деце, а подносе се одвојено за сваку од области из члана 134. став 1. Закона и за сваку посебну грану, односно област спорта.

Предлагач програма којим се обезбеђује остваривање потреба и интереса грађана у области спорта не може предлогом програма да обухвати активности које се већ финансирају средствима буџета Републике Србије или јединице локалне самоуправе.

Носилац програма

Члан 5

Носиоци програма су директно одговорни за реализацију програма.

Носиоци програма могу бити: спортске организације, спортски савези, предшколске установе, васпитно-образовне установе, високошколске установе, спортски центри, јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине, као и друге установе које је основала јединица локалне самоуправе или АП Војводина.

Члан 6

Спортска организација као носилац програма мора:

1) бити регистрована у складу са законом;

2) искључиво или претежно пословати на недобитној основи, ако законом није друкчије одређено;

3) имати седиште у АП Војводини;

4) бити директно одговорна за припрему и извођење програма;

5) претходно обављати делатност најмање годину дана;

6) испуњавати, у складу са Законом, прописане услове за обављање спортских активности и делатности;

7) уколико је била носилац програма ранијих година, предочити да је одобрени програм био успешно реализован;

8) располагати капацитетима за реализацију програма.

Носилац програма не може:

1) бити у поступку ликвидације, стечаја и под привременом забраном обављања делатности;

2) имати блокаду наменског рачуна који се води код Управе за трезор у тренутку закључења уговора о реализацији програма и пребацивања (уплате) буџетских средстава на тај рачун, пореске дугове или дугове према организацијама социјалног осигурања;

3) бити у последње две године правноснажном одлуком кажњен за прекршај или привредни преступ у вези са својим финансијским пословањем, коришћењем имовине, раду с децом и спречавањем негативних појава у спорту.

Ако је у једној спортској грани, односно области спорта регистровано више покрајинских гранских спортских савеза, односно више покрајинских спортских савеза за област спорта, финансирају се програми само једног надлежног покрајинског гранског спортског савеза, односно надлежног покрајинског спортског савеза за област спорта.

Носилац програма из члана 134. став 1. тачка 3. Закона може да буде организација у области спорта коју је наменски и привремено основана за техничку организацију међународног спортског такмичења организација у области спорта која има сагласност за организовање међународног спортског такмичења.

Изузетно од става 3. овог члана у области спортске рекреације више покрајинских спортских савеза могу имати статус надлежног покрајинског спортског савеза преко кога се остварују потребе и интереси у области спорта у области спортске рекреације.

Члан 7

Носиоцу програма неће се одобрити програм у поступку доделе средстава ако је намерно или с крајњом непажњом, лажно приказао податке тражене у обрасцима за подношење програма, или ако је пропустио да достави све потребне информације.

Носилац програма не може добијати средства из буџета АП Војводине за реализацију својих програма две године од дана када је утврђено да је у потпуности ненаменски употребио одобрена средства за реализацију програма или својим пропустом није постигао у битном делу планиране ефекте програма.

Носиоцу годишњег програма не могу бити одобрена средства за реализацију новог годишњег програма пре него што поднесе извештај о остваривању и реализацији претходно одобреног програма.

Члан 8

Организације у области спорта могу да подносе предлоге програма индивидуално или удружене с другим организацијама у области спорта.

Организације које учествују у реализацији програма као партнери, као и њихови трошкови, прихватају се ако испуњавају исте услове који се примењују за носиоца програма.

У случају партнерских програма, само једна организација је одговорна за управљање одобреним финансијским средствима свих партнерских организација на програму, тако да мора имати унутрашњу организацију која ће омогућити такво финансијско пословање.

Садржина и квалитет програма

Члан 9

Предлог програма мора да испуњава следеће критеријуме:

1) да доприноси остваривању потреба и интереса грађана у области спорта у аутономној покрајини утврђених Законом;

2) да је у складу са циљевима и приоритетима спорта у АП Војводини;

3) да је у складу с програмом и спортским правилима надлежног националног и покрајинског спортског савеза;

4) да је у складу са условима, критеријумима и циљевима наведеним у јавном конкурсу, код посебних програма;

5) да се реализује у АП Војводини, осим програма припрема и учешћа на међународним спортским такмичењима;

6) да има значајан и дуготрајан утицај на развој спорта у АП Војводини;

7) да ће се реализовати у текућој години ако овим правилником није другачије одређено;

8) да предвиђа ангажовање одговарајућег броја учесника у програму и потребне ресурсе за реализацију програма и да не постоји никаква сумња у могућност реализовања програма.

Грана спорта у оквиру које се реализује програм треба да је од посебног значаја за Републику Србију.

При одобравању програма изградње, опремања и одржавања спортских објеката, приоритет имају програми који се односе на спортске објекте који су од значаја за развој спорта у АП Војводини, нарочито с обзиром на равномерну територијалну покривеност, мултифункционалност, могућност организовања спортских такмичења, обим коришћења и број корисника, као и на развијеност јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази.

Члан 10

Садржина и квалитет програма морају бити таква да обезбеде успех програма, имајући у виду факторе које носилац програма може контролисати и факторе (нпр. ситуације, догађаји, услови, одлуке) који су неопходни за успех програма, али су прилично или у потпуности изван контроле носиоца програма.

Спортисти, спортски стручњаци и друга лица ангажована на реализацији програма морају испуњавати услове за обављање спортских активности и спортских делатности утврђене Законом, а њихово ангажовање мора бити у складу са Законом.

Финансирање програма

Члан 11

Програми се финансирају - у целини или делимично - у висини и под условима који обезбеђују да се уз најмањи утрошак средстава из буџета АП Војводине постигну намеравани резултати.

Програми се финансирају једнократно или у ратама, у зависности од периода предвиђеног за реализацију програма.

Члан 12

Финансијски план (буџет) програма, предвиђен предлогом програма, треба да буде:

1) остварив и објективан - да су планирани реални износи по свим изворима средстава и врстама трошкова;

2) обухватан - да садржи све трошкове програма из свих извора финансирања;

3) уравнотежен - када су у питању планирани трошкови.

Члан 13

Финансијски план за реализацију програма састоји се из непосредних трошкова реализације програма који подразумевају зараде и хонораре лица ангажованих на непосредној реализацији програма, те материјалних и административних трошкова реализације програма (оправдани директни трошкови), као и из додатних оправданих трошкова носиоца програма (оправдани индиректни трошкови) који не могу бити већи од 15% од оправданих директних трошкова.

Оправдани директни трошкови морају бити неопходни за реализацију програма, стварни, детаљни и лако проверљиви.

Оправдани индиректни трошкови су прихватљиви ако не обухватају трошкове који су финансијским планом програма намењени непосредној реализацији неког дела програма.

Индиректни трошкови нису прихватљиви ако је носилац програма добио из буџета Аутономне покрајине Војводине за свој рад одговарајућа средства по другом основу.

Трошкови из става 1. овог члана признају се:

1) за зараду запослених лица на реализацији програма - до висине две просечне бруто зараде у Републици Србији за претходну годину, према подацима органа надлежног за послове статистике (обрачунато на месечном нивоу);

2) за хонораре лица која учествују у реализацији одређене програмске целине програма до висине две просечне бруто зараде у Републици Србији за претходну годину, према подацима органа надлежног за послове статистике (обрачунато на месечном нивоу за једну програмску целину);

3) за трошкове путовања у земљи (смештај, исхрана, превоз, дневнице и остали трошкови у вези с путовањима) и иностранству (смештај, исхрана, превоз, дневнице, прибављање путних исправа, вакцинације и лекарски прегледи, као и остали трошкови у вези с путовањима) ради обављања програмских активности лица која учествују у реализацији програма до висине трошкова признатих у складу с прописима који важе за државне службенике и намештенике и под условом да су уговорени у складу са законом, с тим што се, изузетно, могу признати и трошкови услуге обезбеђења исхране спортиста ван уговорених услуга, под условом да се исхрана на припремама или такмичењима услед објективних околности не може реализовати у целости или делимично у оквиру уговорених услуга (нпр. бонови на регатним стазама, стрелиштима);

4) за трошкове куповине опреме и плаћања других услуга - под условом да су неопходни за реализацију програма и да су у складу с тржишним ценама, односно да су уговорени у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

Лица која су запослена код носиоца програма и ангажована као учесници у програму не могу поред зараде добијати и хонорар за учешће у програму.

Трошкови програма којима се задовољавају потребе и интереси у области спорта на територији аутономне покрајине, морају се односити, по правилу, најмање 15% на активности у вези са спортом деце, осим када је то супротно природи предложеног програма, с тим што се активности у вези са спортом деце у програму обавезно дефинишу као самостална програмска целина.

Једној организацији у области спорта не може се одобрити више од 20% средстава од укупне суме средстава буџета Аутономне покрајине Војводине, предвиђених за финансирање програма из области спорта.

Члан 14

Неоправдани трошкови нарочито јесу: дугови и покривање губитака или задужења; каматна задужења; ставке које се већ финансирају из неког другог програма; трошкови куповине земљишта и зграда и капитална улагања, осим када је то неопходно за реализацију програма; трошкови губитака због промена курса валута на финансијском тржишту; трошкови отплате рата по основу раније закључених уговора (нпр. лизинг, кредит); куповина алкохолних пића, брзе хране и дувана; паркинг у земљи; животно осигурање; казне; "разно", "евентуално", "остало" (сви трошкови морају бити детаљно описани у буџету програма).

Средства која организација или њени партнери улажу у активности на реализацији програма морају бити посебно наведена.

Оправдани трошкови морају бити базирани на реалним трошковима према врсти и подврсти трошкова (наведене јединице мере, број јединица и цена по јединици), а не на укупној суми, осим за трошкове путовања, дневница и индиректне трошкове.

Члан 15

Носиоци програма дужни су да промет буџетских средстава врше преко посебног рачуна, који ће се користити искључиво за буџетска средства, у складу с прописима којима се уређује ова област.

III. ПРЕДЛОГ ПРОГРАМА И ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ УЗ ПРЕДЛОГ ПОДНОСИ

Подношење годишњих и посебних програма покрајинских спортских савеза

Члан 16

Када предлоге годишњих и посебних програма подноси Спортски савез Војводине, обједињено за свој програм и програме покрајинских спортских савеза, предлози програма подносе се на посебном апликативном обрасцу у електронској форми, који се налази на интернет адреси: https://esavezi.rs и то за сваки покрајински спортски савез појединачно.

Предлоге програма из првог става Спортски савез Војводине доставља и у писаном облику.

Члан 17

Предлог годишњих програма и посебних програма садржи следеће детаљне податке:

1) о носиоцу програма;

2) о области потреба и интереса грађана аутономне покрајине у којој се остварује програм из члана 134. став 1. Закона;

3) о учесницима у реализацији програма и својству у коме се ангажују;

4) о циљевима и очекиваним резултатима, укључујући у то и податке о томе које ће проблеме програм решити и којим групама популације, као и то на који начин ће програм користити;

5) о врсти и садржини активности и времену и месту реализације програма, односно обављања активности;

6) о томе како ће се оцењивати успешност програма (вредновање резултата програма);

7) о буџету (финансијском плану) програма, односно потребним новчаним средствима, исказаним према врстама трошкова и утврђеним обрачуном или у паушалном износу;

8) динамички план употребе средстава (период у ком су средства потребна, као и рокови у којима су потребна);

9) о претходном финансирању носиоца програма.

Члан 18

Годишњи програми надлежних покрајинских гранских спортских савеза састоје се од четири програмске активности:

1. Спорт деце и младих (пионири, кадети и јуниори) - такмичења, кампови, припреме и набавка опреме и реквизита;

2. Едукативни програм - организација стручних трибина, израда стручних публикација, стручно оспособљавање и сл.;

3. Такмичарски програм (сениори) - организација покрајинских првенстава;

4. Техничко функционисање савеза.

Надлежним покрајинским гранским спортским савезима који у свом годишњем програму не предвиде реализацију програмских активности из тачака 1, 2. и 3, неће бити одобрено финансирање годишњег програма.

Надлежни покрајински гранси спортски савези морају најмање 30% средстава добијених од секретаријата за реализацију годишњег програма, усмерити за реализацију програмске активности из става 1. тачка 1.

У оквиру програма из става 1. тачка 2. надлежни покрајински гранси спортски савез мора предвидети спровођење најмање две активности које имају за циљ реализацију задатака у оквиру приоритета спорта у АП Војводини. Стручно оспособљавање једног или више лица, сматра се једном активношћу.

Члан 19

Годишњи програми надлежних покрајинских спортских савеза за области спорта, састоје се од четири програмске активности:

1. Спорт деце и младих - реализација програма и пројеката намењених деци и младима;

2. Едукативни програм - организација стручних трибина, израда стручних публикација, стручно оспособљавање и сл.;

3. Реализација програма који имају за циљ повећање обухвата учешћа бављења грађана спортом, посебно жена, старих и особа са инвалидитетом;

4. Техничко функционисање савеза.

Надлежним покрајинским спортским савезима из области спорта који у свом годишњем програму не предвиде реализацију програмских активности из тачака 1, 2. и 3, неће бити одобрено финансирање годишњег програма.

Надлежни покрајински спортски савези за области спорта морају најмање 50% средстава добијених од секретаријата за реализацију годишњег програма, укупно усмерити за реализацију програмских активности из става 1. под тачкама 1. и 3.

У оквиру програма из става 1. тачка 2. надлежни покрајински спортски савези за области спорта морају предвидети спровођење најмање две активности које имају за циљ реализацију задатака у оквиру приоритета спорта у АП Војводини. Стручно оспособљавање једног или више лица, сматра се једном активношћу.

Члан 20

Предлози годишњих програма достављају се према динамици утврђеној Програмским календаром из члана 117. став 1. Закона о спорту и то:

1. јун - предлагачи, односно носиоци програма достављају своје предлоге годишњих програма Секретаријату;

1. јул - покрајински секретар образује стручну комисију за избор програма и пројеката која анализира и оцењује поднете предлоге годишњих програма;

15. јул - Секретаријат доноси прелиминарну одлуку, на предлог стручне комисије о додели средстава за наредну буџетску годину за реализацију годишњих програма којима се остварују потребе и интереси у области спорта у АП Војводини;

15. децембар - Секретаријат ревидира предлоге годишњих програма и усклађује их са средствима утврђеним у буџету Аутономне покрајине Војводине за наредну годину;

30. децембар - Секретаријат доноси одлуку и обавештава носиоце програма о висини одобрених средстава по програмима и пројектима.

Члан 21

Спортски савез Војводине утврђује рок до када му надлежни покрајински спортски савези - њихови чланови, достављају своје предлоге годишњих и посебних програма, чији је он овлашћени предлагач, у складу са Законом и о томе их обавештава. Уколико надлежни покрајински спортски савез не достави свој предлог у утврђеном року, оставиће му се накнадни рок до десет дана (у оправданим случајевима), а ако ни тада предлог не буде достављен, сматраће се да је тај савез одустао од предлагања својих програма за финансирање у години за коју се програми подносе.

Спортски савез Војводине може од предлагача програма, за предлоге програма у погледу којих постоји потреба за додатним информацијама, појашњењима или кориговањима, пре достављања предлога Секретаријату, да тражи додатно објашњење или кориговање програма.

Члан 22

Сагласно Закону, Секретаријат може изузетно одобрити одређени програм којим се реализују потребе и интереси у области спорта из члана 134. став 1. Закона и на основу поднетог предлога програма у току године, без јавног конкурса, када је у питању програм од посебног значаја за остваривање потреба и интереса у области спорту или када је реч о програму који - због објективних разлога - није могао бити поднет у складу с Програмским календаром, а предмет и садржај програма су такви да га успешно може реализовати само одређени носилац програма.

Члан 23

Предлог програма може се изузетно односити и на активности које се реализују у дужем периоду - до четири године, под условом да је то нужно с обзиром на природу и циљеве активности, да су предлогом програма за сваку годину предвиђена потребна средства и да су мерљиви годишњи резултати реализације програма.

Наставак реализације програма из става 1. овог члана одобрава се сваке године.

Реализација, односно наставак програма из ст. 1. и 2. овог члана може се одобрити само ако је поднет годишњи извештај за претходну буџетску годину у складу са уговором о реализовању програма и ако су остварени очекивани резултати.

Подношење посебних програма по јавним конкурсима

Члан 24

Јавни конкурси и јавна обавештења у смислу овог правилника објављују се у дневним новинама које излазе на читавој територији АП Војводине, Службеном листу АП Војводине и на интернет сајту Секретаријата.

У јавном конкурсу за достављање предлога посебних програма наводе се битни услови и критеријуми које треба да испуне предложени програми, а посебно: предмет јавног конкурса; висина средстава која су на располагању за предмет јавног конкурса; рок до када морају бити поднети предлози програма; услови у погледу подносилаца програма; потребна документација уз предлог програма.

Број предлога посебних програма који могу бити поднети по јавном конкурсу и који могу бити одобрени може бити одређен на следећи начин:

1) дозвољава се да један носилац програма може да поднесе само један предлог програма;

2) дозвољава се достава више предлога програма истог носиоца програма, али се одобрава само један предлог програма;

3) дозвољава се достављање више предлога програма истог носиоца програма и више њих може бити одобрено, али се ово условљава тиме да иста лица не могу бити ангажована на тим програмима (различити програмски тимови);

4) дозвољава се да организација може бити партнер у већем броју програма.

Уколико у тексту Јавног конкурса није посебно одређен један од начина из претходног става, дозвољено је да достављање предлога програма буде по било ком описаном начину.

Одлуком Секретаријата могу бити одређени и максимално дозвољени износи по појединим програму. Уколико је таква одлука донета, максимално дозвољени износ се наводи у јавном конкурсу и јавном обавештењу.

Члан 25

Предлози програма разматрају се ако су испуњени следећи формални критеријуми:

1) предлог програма мора бити поднет у писаном облику, на утврђеном обрасцу (апликационом формулару), који се налази на интернет сајту Секретаријата;

2) апликативни формулар се исписује на језику и писму у службеној употреби;

3) предлог програма мора бити потпун, јасан, прецизан и садржати веродостојне податке;

4) предлог програма мора бити поднет у прописаном року.

Члан 26

Предлози посебних програма који се достављају по објављивању јавног конкурса, достављају се у року утврђеном у том конкурсу.

Уз предлог програма наведеном на прописаном обрасцу, подноси се документација утврђена у јавном конкурсу, а којом се доказује испуњеност Законом и овим правилником прописаних ближих критеријума за остваривање потреба и интереса у области спорта, као и писана изјава лица овлашћеног за заступање предлагача, односно носиоца програма о томе да не постоје препреке из члана 6. овог правилника.

Образац предлога програма и документација која се доставља уз предлог програма морају бити у целости попуњени.

Сва обавезна и пратећа документација, морају бити достављени Секретаријату у једној коверти (или пакету), препорученом поштом, на адресу Секретаријата, или лично предати у Писарници покрајинских органа.

Предлог програма који је послат у више коверата, тј. пакета, неће бити узет у обзир.

Обрасци за пријављивање предлога посебних програма по јавним конкурсима, доступни су на интернет сајту Секретаријата на адреси: www.sio.vojvodina.gov.rs.

IV. НАЧИН ОДОБРАВАЊА СРЕДСТАВА ЗА ГОДИШЊЕ И ПОСЕБНЕ ПРОГРАМЕ ПОКРАЈИНСКИХ СПОРТСКИХ САВЕЗА

Члан 27

За оцену годишњих и посебних програма надлежних покрајинских спортских савеза, покрајински секретар надлежан за спорт и омладину (у даљем тексту: покрајински

секретар) образује стручну комисију у којој - поред представника Секретаријата - учествује и по један представник Спортског савеза Војводине и Покрајинског завода за спорт и медицину спорта (у даљем тексту: Комисија).

Комисија има председника и шест чланова.

Комисија из става 1. овог члана састоји се од лица која имају искуство у управљању системом у области спорта и програмима у области спорта.

Комисија може, за предлоге програма у погледу којих постоји потреба за додатним информацијама или појашњењима или кориговањима, пре достављања предлога покрајинском секретару, да тражи додатно објашњење или кориговање од подносиоца, односно носиоца програма.

Комисија може о одређеном питању да затражи и прибави писано стручно мишљење истакнутих стручњака или одговарајућих организација, установа или институција.

Члан 28

Предлог програма Комисија оцењује према следећим критеријумима:

1) испуњеност формалних (административних) услова које треба да испуни предлог програма;

2) испуњење услова који су у вези с подносиоцем, односно носиоцем програма, утврђених Законом и овим правилником;

3) усклађеност циљева програма с потребама и интересима у области спорта, приоритетима и циљевима спорта у АП Војводини, као и с циљевима програма надлежног покрајинског спортског савеза;

4) вредновање квалитета предлога програма.

Приоритет при давању предлога Комисије имају програми који су боље оцењени према критеријумима из става 1. тач. 3) и 4) овог члана, ако Законом или овим правилником није другачије одређено, те који обезбеђују да се - уз најмањи утрошак средстава из буџета АП Војводине - постигну намеравани резултати.

При давању предлога за одобравање програма којим се остварују потребе и интереси у области спорта, Комисија мора водити рачуна о томе да приоритет имају програми који су структурне и развојне природе, а између програма организовања, односно учешћа на спортским приредбама, приоритет имају програми који су у вези са спортским приредбама вишег ранга, у складу са Законом.

Члан 29

Процена квалитета годишњих и посебних програма, укључујући и финансијски план програма, спроводи се у складу с критеријумима утврђеним овим правилником.

Процена квалитета програма обухвата два типа критеријума за евалуацију: критеријуме за селекцију и критеријуме за доделу средстава.

Критеријуми за селекцију програма обухватају елементе којима се оцењују финансијске и оперативне способности подносиоца програма, како би се обезбедило да има потребна средства за сопствени рад током целокупног периода реализације програма и да поседује професионалне способности, стручност и искуство, који су потребни за успешну реализацију комплетног програма, укључујући и партнере у реализацији програма.

Критеријуми за селекцију годишњих програма обухватају и вредновање капацитета надлежног покрајинског спортског савеза носиоца програма за дугорочно остваривање потреба и интереса у области спорта и реализовање предложеног програма.

Критеријуми за одобравање средстава обухватају оне елементе утврђене овим правилником који омогућавају да се квалитет поднетих програма процени на основу постављених програмских циљева и приоритета, а сама средства одобре по основу активности које максимирају опште ефекте реализације програма.

Члан 30

Квалитет годишњих и посебних програма Спортског савеза Војводине и надлежних покрајинских спортских савеза за области спорта и посебних програма покрајинских спортских савеза, процењује се према критеријумима који су подељени на секције и подсекције, с тим што свака подсекција има оцену (бодове) од 1 до 5, и то: 1 - веома лоше; 2 - лоше; 3 - одговарајуће; 4 - добро; 5 - веома добро.

Критеријуми вредновања (евалуације, оцене) квалитета посебног програма обухватају:

1) секција 1 - Финансијски и оперативни капацитет носиоца програма - максимални број бодова: 20

подсекције: 1) да ли носилац програма и партнери имају довољно искуства у вођењу сличних програма; 2) да ли носилац програма и партнери имају довољно стручности и техничког знања за вођење предложеног програма - имајући у виду тип активности које су предвиђене програмом; 3) да ли носилац програма и партнери имају довољне управљачке капацитете - укључујући ангажована лица, опрему и способност за управљање предложеним буџетом програма; 4) да ли носиоци програма имају довољно стабилне и довољне изворе финансирање.

2) секција 2 - Значај програма - максимални број бодова: 30

подсекције: 1) колико програм доприноси промоцији и подстицању бављења грађана спортом, посебно деце, омладине, жена и особа са инвалидитетом на територији АП Војводине; 2) колико је програм усаглашен с Програмом развоја спорта у АП Војводини; 3) конзистентност програма - колико програм задовољава потребе и има у виду ограничења која постоје у области спорта у АП Војводини; 4) колико су јасно дефинисани и стратешки одабрани они који су у вези с програмом; 5) да ли су потребе циљне групе и крајњих корисника јасно дефинисане и добро одмерене; 6) да ли програм поседује додатне квалитете.

3) секција 3 - Методологија - максимални број бодова: 30

подсекције: 1) да ли су планиране активности одговарајуће, практичне и доследне циљевима и очекиваним резултатима; 2) колико је компактан целокупан план програма; 3) да ли су учешће партнера и његово ангажовање у реализацији програма добро одмерени; 4) да ли су учешће циљне групе и крајњих корисника и њихово ангажовање у реализацији програма добро одмерени; 5) да ли је план реализације програма добро разрађен и изводљив; 6) да ли предлог програма садржи индикаторе успешности програма који се могу објективно верификовати.

4) секција 4 - Одрживост програма - максимални број бодова: 10

подсекције: 1) да ли ће активности предвиђене програмом имати конкретан утицај на циљне групе, да ли ће програм имати вишеструки утицај; 2) да ли су очекивани резултати програма одрживи.

5) секција 5 - Буџет и рационалност трошкова - максимални број бодова: 10

подсекције: 1) да ли је однос између процењених трошкова и очекиваних резултата задовољавајући; 2) да ли је предложени трошак неопходан за имплементацију програма.

Ако је укупан збир у секцији 1 нижи од 12 поена, предлог програма се искључује из евалуационог процеса.

Ако је укупан збир у секцији 2 нижи од оцене "добар" (20 поена), програм се искључује из евалуационог процеса.

Приликом доделе средстава, разматраће се само предлози програма који буду имали више од 50 бодова.

Сматра се да Спортски савез Војводине у потпуности испуњава критеријуме у вези с финансијским и оперативним капацитетом из става 2. тачка 1) овог члана.

На покрајинске спортске савезе за области спорта који се рангирају према Правилнику о категоризацији спортских савеза, неће се примењивати вредновање по секцијама 1 и 2 овог члана, јер су ти критеријуми обухваћени наведеним Правилником, него ће се вредновање вршити на следећи начин: савези из прве категорије - од 41 до 50 бодова; савези из друге категорије - од 31 до 40 бодова; савези из треће категорије - од 21 до 30 бодова; савези из четврте категорије - од 11 до 20 бодова; савези из пете категорије - до 10 бодова.

Члан 31

Квалитет годишњих програма надлежних покрајинских гранских спортских савеза процењује се према категоризацији из секције 1 и критеријумима секција од 2 до 4. Секције од 2 до 4 бодују се према критеријумима који су подељени на секције и подсекције, с тим што свака подсекција има оцену (бодове) од 1 до 5, и то: 1 - веома лоше; 2 - лоше; 3 - одговарајуће; 4 - добро; 5 - веома добро.

Критеријуми вредновања (евалуације, оцене) квалитета годишњег програма обухватају:

1) секција 1 - Категоризација покрајинског гранског спортског савеза - максимални број бодова: 70

савези из прве категорије - од 51 до 60 бодова; савези из друге категорије - од 41 до 50 бодова; савези из треће категорије - од 31 до 40 бодова; савези из четврте категорије - од 21 до 30 бодова; савези из пете категорије - 10 до 20 бодова; за покрајинске гранске спортске савезе посебно значајне за АП Војводину - додатних 10 бодова.

2) секција 2 - Значај програма - максимални број бодова: 10

подсекције: 1) колико је програм усаглашен с Програмом развоја спорта у АП Војводини; 2) да ли реализација програма омогућава постизање врхунских спортских резултата и повећање обухвата бављења грађана одређеном граном спорта.

3) секција 3 - Методологија - максимални број бодова: 10

подсекције: 1) да ли су планиране активности одговарајуће, практичне и доследне циљевима и очекиваним резултатима; 2) да ли је план реализације програма добро разрађен и изводљив и да ли предлог програма садржи индикаторе успешности програма који се могу објективно верификовати.

4) секција 4 - Буџет и рационалност трошкова - максимални број бодова: 10

подсекције: 1) да ли је однос између финансијског плана програма, односно процењених трошкова и очекиваних резултата задовољавајући; 2) да ли је предложени трошак неопходан за имплементацију програма.

Приликом доделе средстава, разматраће се само предлози програма који буду имали више од 30 бодова.

Члан 32

Поступак одобравања програма који су примљени у предвиђеном року врши се у три фазе.

Прва фаза - врши се административна (формална) провера и оцена испуњености услова и критеријума у погледу носиоца програма, форме предлога програма и адекватности предложеног програма, утврђених Законом, овим правилником и јавним конкурсом. Прву фазу спроводи Секретаријат.

Друга фаза - вреднује се квалитет програма према критеријумима из чл. 30. и 31. овог правилника, те се утврђује предлог покрајинском секретару за одобрење програма. Другу фазу спроводи Комисија.

О раду Комисије води се записник који потписују председник и чланови Комисије. Комисија доставља предлог за одобравање програма покрајинском секретару.

Ако је предложени програм прошао претходне две фазе, у трећој фази доноси се коначна одлука о одобравању програма и одређењу висине средстава за његову реализацију.

Трећа фаза - покрајински секретар одлучује, на основу предлога Комисије.

Непотпуни предлози програма не враћају се подносиоцу предлога.

Члан 33

Квалитет програма вреднује се тако што Комисија на својој седници оцењује достављене програме према табелама вредновања, а укупан број бодова утврђује се на основу просечних оцена у оквиру појединих секција, ако овим правилником није другачије одређено.

Члан 34

Након доношења коначне одлуке о одобрењу средстава за годишње програме, покрајински спортски савези су у обавези да ускладе своје финансијске планове са одобреним средствима у року од 30 дана, водећи рачуна о структури програмских активности из чл. 18. и 19. овог правилника.

V. НАЧИН ОДОБРАВАЊА СРЕДСТАВА ЗА ПОСЕБНЕ ПРОГРАМЕ ПО ЈАВНИМ КОНКУРСИМА

Члан 35

За посебне програме из члана 2. став 1 тачка 2) овог правилника, који се достављају по јавним конкурсима - конкурсима, покрајински секретар, за сваки расписан Јавни конкурс, образује Комисију од три члана из реда запослених у Секретаријату који вреднују пристигле предлоге посебних програма.

Комисија стручно прегледа и оцењује поднете предлоге, на основу Закона и овог правилника, вреднује их у складу са критеријумима садржаним у члану 30. правилника, те доставља покрајинском секретару предлог за одобравање програма.

Када је конкурс отворен на временски период дужи од једног месеца, комисија ће пристигле предлоге програма разматрати периодично и достављати покрајинском секретару периодичне предлоге за финансирање.

Члан 36

Поступак одобравања програма пристиглог на јавни конкурс, спроводи се у три фазе, сходно поступку описаном у члану 32. овог правилника.

Члан 37

Водећи рачуна о укупно расположивим буџетским средствима за финансирање програма којима се остварују потребе и интереси у области спорта, предлог да се програм не прихвати и да се не одобре средства Комисија даје у следећим случајевима:

1) ако програм није довољно релевантан са становишта остваривања циљева утврђених у члану 9. овог правилника;

2) ако су други програми приоритетнији за финансирање;

3) ако финансијске и оперативне могућности подносиоца програма нису довољне;

4) ако је програм слабијег квалитета у поређењу са одабраним предлозима програма.

Члан 38

О одобрењу годишњих и посебних програма покрајински секретар одлучује појединачним решењем.

Решења о одобрењу годишњег и посебног програма јесу коначна и против њих се може водити управни спор. Предмет управног спора не може бити, у складу са Законом, износ добијених средстава по основу годишњих и посебних програма.

У складу са Законом, с носиоцем одобреног програма Секретаријат закључује уговор о реализовању програма.

Ако се носилац одобреног програма не одазове позиву за закључење уговора у року од осам дана од позива, сматраће се да је одустао од предлога програма, у складу са Законом.

VI. ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА

Извештаји о наменском коришћењу средстава носилаца годишњих програма

Члан 39

Носиоци одобрених годишњих програма - савези и Спортски савез Војводине, обавезни су да Секретаријату, до 15. јула, доставе информацију о финансијском пословању за прво полугодиште текуће године. Наредна авансна уплата буџетских средстава неће се уплаћивати оним носиоцима годишњих програма који не доставе ову информацију.

Коначни (годишњи) финансијски извештај савези и Спортски савез Војводине достављају до 31. јануара за претходну годину, уз прилог оверених копија рачуна и уз другу пратећу документацију, као и изводе из банке за све настале расходе у протеклој години.

Подносиоци одобреног годишњег програма у завршном извештају о реализацији програма процењују постигнуте резултате, са становишта постављених циљева (самоевалуација).

Извештај о наменском коришћењу средстава из претходног става подноси се на обрасцу који се налази на интернет сајту Секретаријата.

Секретаријат разматра само оне извештаје о реализацији програма који су поднети на прописаном обрасцу.

Члан 40

Одобрено, односно започето финансирање реализације програма може се обуставити ако подносилац одобреног програма, у роковима утврђеним уговором о реализовању програма, није доставио извештај с потребном комплетном документацијом о остваривању програма или делова програма и коришћењу средстава буџета АП Војводине.

Спортски савез Војводине као овлашћени предлагач годишњих програма покрајинских спортских савеза има обавезу да прати реализацију одобрених годишњих програма и да поднесе извештај Секретаријату о остваривању циљева и ефеката програма на крају реализације програма (ако се уоче озбиљни проблеми и недостаци у реализацији програма, и пре тога).

Савези су обавезни да Спортском савезу Војводине пруже све потребне информације и да омогуће увид у сва документа и све активности у вези с реализацијом програма, као и да доставе примерак извештаја о реализацији програма. Спортски савез Војводине потом обједињене финансијске извештаје годишњих програма доставља Секретаријату.

Извештаји о наменском коришћењу средстава носилаца посебних програма

Члан 41

Носилац одобреног посебног програма коме су пренета средства дужан је да наменски користи средства добијена из буџета АП Војводине.

Носилац одобреног посебног програма обавезан је да набавку добара, услуга или радова у оквиру одобрених средстава спроводи у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

Носилац реализације посебног програма дужан је да благовремено, без одлагања, обавести Секретаријат о свим околностима које угрожавају или онемогућавају реализовање пројекта, а које захтевају измену утврђене динамике активности предвиђене уговором (продужетак рока реализације).

Члан 42

Носилац реализације посебног програма у обавези је да у року од 15 дана од завршетка реализације пројекта достави Секретаријату извештај о његовој реализацији. Уз извештај, који се доставља на обрасцу који се објављује на интернет сајту Секретаријата, носилац пројекта доставља и фотокопије комплетне документације о утрошку средстава, оверене сопственим печатом, као и извод из банке с променама стања на рачуну.

Носилац је у обавези да достави и евалуациони лист који је саставни део наведеног обрасца за подношење извештаја.

Секретаријат разматра само оне извештаје о реализацији програма који су поднети на прописаном обрасцу који се налази на интернет сајту Секретаријата.

Члан 43

У случају да носилац посебног програма не поднесе извештај у уговореном року, односно да достави непотпун извештај, запослени у Секретаријату који обрађује тај предмет доставиће носиоцу опомену за достављање извештаја, у којој ће га поучити о начину подношења и о последицама пропуштања накнадно остављеног рока који не може бити дужи од десет дана. Опомена се доставља препорученом поштом, с доставницом.

Уколико подносилац не поступи ни по опомени из претходног става, предмет ће се упутити надлежном органу (правобранилаштво) ради покретања поступка повраћаја средстава.

VII. КОНТРОЛА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ОДОБРЕНИХ ПРОГРАМА

Члан 44

Носилац програма води све потребне евиденције које омогућавају Секретаријату спровођење контроле реализовања програма и утрошка средстава.

Носилац одобреног програма дужан је да чува евиденцију, односно документацију у вези с реализовањем тог програма десет година од дана када је тај програм завршен, ако законом није друкчије одређено.

Носилац програма је у обавези да овлашћеним лицима Секретаријата омогући увид у целокупну документацију и сва места у вези с реализацијом уговореног програма, и да им у поступку контроле пружи сва потребна обавештења.

Носилац програма је у обавези да омогући Секретаријату увид у податке које воде трећа лица, а у вези су с коришћењем одобрених средстава и реализацијом програма.

Члан 45

Измене у погледу одобрених средстава за реализацију програма могу се извршити ако се:

1) не угрожава основни циљ програма;

2) средства компензују у оквиру одређене врсте трошка, као и између различитих врста трошкова, обраћајући пажњу на то да варијација не сме да прелази 10% од првобитно одобрене суме новца у оквиру сваке врсте трошка.

У случајевима из става 1. овог члана, носилац програма може током реализације програма да измени финансијски план програма уз сагласност Секретаријата.

Члан 46

Финансирање реализације програма може се обуставити ако носилац програма:

1) на захтев Секретаријата, као и у роковима утврђеним уговором о реализовању програма, није доставио извештај с потребном комплетном документацијом о остваривању програма или делова програма и коришћењу средстава буџета АП Војводине;

2) употребљава средства ненаменски, у потпуности или делимично;

3) не поштује динамику реализовања програма или се не придржава прописаних или уговорених мера које су утврђене ради обезбеђења реализације програма;

4) престане да испуњава услове који су на основу Закона и овог правилника потребни за одобрење програма;

5) спречи или онемогући спровођење прописаних, односно уговорених контролних мера;

6) у другим случајевима очигледно не може да реализује програм у битном делу како је планирано.

Носилац неће одговарати за кашњења или неизвршавање обавеза предвиђени х у говором о реализацији програма када до неизвршења дође услед више силе (нпр. елементарних непогода), налога државних органа, и других околности које су изван реалне контроле и нису последица грешке или немара носиоца програма.

VIII. КРИТЕРИЈУМИ ОДОБРАВАЊА И КОНТРОЛЕ ПРОГРАМА ИЗГРАДЊЕ, ОДРЖАВАЊА И ОПРЕМАЊА СПОРТСКИХ ОБЈЕКАТА

Члан 47

У поступку одобравања програма, односно пројеката изградње, опремања и одржавања спортских објеката, поред критеријума утврђених у члану 9. тачке 1, 2, 4, 6 и 8. овог правилника, цени се испуњеност следећих критеријума:

1) да за планиране активности постоји потребна документација у складу са законом којим се уређује планирање и изградња објеката;

2) да је обезбеђена локација за изградњу спортског објекта;

3) да је у питању спортски објекат који је од значаја за развој спорта у АП Војводини, нарочито с обзиром на равномерну територијалну покривеност, мултифункционалност, могућност организовања спортских такмичења, обим коришћења и број корисника, као и на развијеност јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази;

4) да је у питању капитално (реконструкција, доградња, адаптација и санација) или инвестиционо одржавање спортског објекта;

5) да су радови на изградњи и капиталном одржавању спортских објеката предвиђени одговарајућом планском документацијом;

6) да су предмер и предрачун радова на изградњи, односно одржавању спортског објекта урађени и да их је оверило стручно лице;

7) да је земљиште на којем се планира изградња новог спортског објекта у јавној својини;

8) да је спортски објекат у јавној својини (у целини или делимично);

9) да носилац програма из сопствених средстава сноси трошкове припремних радова, ангажовања стручног надзора, техничког пријема, укњижбе;

10) да се изградња, одржавање и опремање спортског објекта у оквирима јавноприватног партнерства врши под условима и на начин утврђен законом којим је уређено јавноприватно партнерство;

Члан 48

Предлог пројекта изградње, опремања и одржавања спортског објекта подноси његов власник, односно корисник земљишта или спортског објекта, уз сагласност власника земљишта, односно спортског објекта.

Предлог пројекта изградње и капиталног одржавања спортског објекта могу заједнички да поднесу више овлашћених подносилаца, у случају сусвојине на земљишту или објекту.

Опремање спортског објекта подразумева опрему која се уграђује у спортски објекат или представља опрему која служи обављању спортских активности у том спортском објекту.

Одржавање спортског објекта подразумева капитално одржавање у погледу извођења радова на реконструкцији, доградњи, адаптацији и санацији спортских објеката, као и инвестиционо одржавање спортског објекта.

Предлог програма изградње, опремања и одржавања спортског објекта чине појединачни пројекти, који се у складу са садржајем групишу у посебне програме:

1) изградња, капитално или инвестиционо одржавање школских спортских објеката;

2) опремање школских спортских објеката;

3) изградња, капитално или инвестиционо одржавање спортских центара и других спортских објеката;

4) опремање спортских центара и других спортских објеката;

Члан 49

Уз пројекат изградње и одржавања спортског објекта, мора бити приложена документација којом се доказује испуњеност прописаних услова и критеријума према закону којим се уређује област планирања и изградње, као и документација о спровођењу програма (предмер и предрачун радова; власнички лист за земљиште и објекат; локацијски услови, грађевинска дозвола или решење којим се одобрава извођење радова на изградњи, реконструкцији, адаптацији, санацији или инвестиционом одржавању спортског објекта; пројекти према закону којим се уређује област планирања и изградње; окончана ситуација или последња привремена ситуација за извршене радове и извештај надзорног органа код фазне изградње; други докази).

Образац захтева, као и документација из претходног става, доставља се у писаном и у електронском облику.

Члан 50

Носилац пројекта, по извршеном техничком прегледу и извршеној записничкој примопредаји и коначном обрачуну изведених радова, дужан је да обезбеди употребну дозволу, односно потврду стручне комисије да изведени радови чине спортски објекат у том делу безбедним и сигурним за коришћење.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51

Поступак одобрења програма којим се остварују потребе и интереси у области спорта, који је започет, а није окончан до дана ступања на снагу овог правилника, окончаће се по одредбама правилника који је био на снази до дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 52

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о одобравању и финансирању програма којима се остварују потребе и интереси грађана у области спорта у АП Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 5/17, 23/17 и 25/17.).

Датум: 28. јануар 2019. године

Број: 116-401-502/2019-01

Покрајински секретар за спорт и омладину

Владимир Батез, с.р.

На основу члана 134. став 1, тачке 11, 12. и 13. Закона о спорту ("Службени гласник РС", број 10/16) и члана 16. став 1. и члана 24. Покрајинске скупштинске

одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - други пропис, 37/16 и 29/17), покрајински секретар за спорт и омладину доноси

Правилник о ближим условима и критеријумима за стипендирање спортиста и усавршавање спортских стручњака у АП Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 26/2018 од 31.5.2018. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником утврђују се ближи услови и критеријуми за стипендирање перспективних и талентованих спортиста за спортско усавршавање, стипендирање спортиста укључених у развојни програм Олимпијског комитета Србије, као и утврђивање накнада за усавршавање младих спортских стручњака у АП Војводини.

Члан 2.

Сви изрази за физичка лица који су у овом правилнику изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

И - Стипендирање перспективних и талентованих спортиста

Члан 3.

Право на стипендирање имају спортисти узраста од 14 до 20 година.

Под перспективним и талентованим спортистима подразумевају се спортисти који су рангирани у складу с Националном категоризацијом спортиста, узраста од 14 до 18 година - перспективни спортиста, односно узраста 19 и 20 година - талентовани спортиста.

Члан 4.

Предлог годишњег програма стипендирања перспективних и талентованих спортиста подноси надлежни покрајински грански спортски савез.

Покрајински грански спортски савези достављају предлоге стипендиста за наредну годину из своје гране спорта за спортисте чланове клубова АП Војводине, до 31. јануара текуће године.

Уз предлоге стипендиста, обавезно се доставља и документација која потврђује постигнуте резултате спортиста (нпр. билтени, извештаји с такмичења).

Члан 5.

Перспективни и талентовани спортиста може добити стипендију за спортско усавршавање ако су испуњени следећи услови:

1. остварен значајан резултат на званичним међународним такмичењима;
2. пласман у текућој години од И до ИИИ места на државном првенству сениора, млађих сениора, јуниора или кадета;
3. не сме имати потписан професионални уговор са одређеном спортском организацијом или потписан уговор са иностраним клубом;
4. спортска организација чији је спортиста члан мора да има седиште на територији АП Војводине;
5. спортска организација мора бити члан надлежног покрајинског гранског спортског савеза;
6. мора испуњавати обавезе према репрезентацији надлежног националног гранског савеза Републике Србије;
7. мора испуњавати критеријуме и услове из члана 3. Овог правилника;
8. у текућој години не сме примати националну стипендију као врхунски спортиста.

Члан 6.

Број стипендија које могу добити перспективни и талентовани спортисти истог покрајинског гранског спортског савеза, под условом да испуњавају критеријуме, одређује се према рангу спорта, утврђеним покрајинском категоризацијом покрајинских гранских спортских савеза, тако што предност имају спортисти из савеза који су више категорисани.

Члан 7.

Поднете предлоге разматра Комисија која се састоји од председника и четири члана, а коју поред представника Покрајинског секретаријата за спорт и омладину (у даљем тексту: Секретаријат), чине и представници Спортског савеза Војводине и Покрајинског завода за спорт и медицину спорта (у даљем тексту: Комисија).

Комисија прегледа и вреднује поднете предлоге, те потом покрајинском секретару за спорт и омладину доставља предлог за стипендирање.

О раду Комисије води се записник.

Члан 8.

Висину и број месечних стипендија, утврђује покрајински секретар за спорт и омладину једном годишње, у складу са расположивим финансијским средстава.

О стипендирању талентованих и перспективних спортиста за спортско усавршавање Секретаријат и стипендирани спортиста закључују уговор, којим се осим права спортисте на стипендију, уговара и његова обавеза тестирања у Покрајинском Заводу за спорт и медицину спорта, као и обавеза спортисте да се одазове позиву Секретаријата ради учешћа у промотивним активностима.

Стипендија за спортско усавршавање уплаћује се на текући рачун спортисте.

Члан 9.

Стипендија ће се спортисти укинути:

- када престане да постоји неки од услова за добијање стипендије, који су наведени у члану 5. овог правилника,
- у случају кршења антидопинг правила прописаних Законом од дана утврђене повреде антидопинг правила.
- уколико надлежни национални или покрајински спортски гранси савез изрекне спортисти дисциплинску меру за тежу повреду.
- у случају неоправданог неиспуњавања обавезе стипендираног спортисте садржане у ставу два претходног члана и уговору о стипендирању.

ИИ - Стипендирање спортиста развојног програма Олимпијског комитета Србије

Члан 10.

Право на стипендирање имају и перспективни и талентовани спортисти узраста до 20 година из индивидуалних грана спорта који су укључени у развојни програм Олимпијског комитета Србије (у даљем тексту ОКС), уз услов да спортисти нису корисници националне стипендије Министарства омладине и спорта за текућу годину.

Члан 11.

Предлог годишњег програма стипендирања перспективних и талентованих спортиста који су укључени у развојни програм ОКС, подноси надлежни покрајински гранси спортски савез, најкасније до 31. јануара текуће године.

Уз предлоге стипендиста, обавезно се доставља и доказ да се предложени спортиста налази на листи учесника развојног програма ОКС.

Члан 12.

Перспективни и талентовани спортиста из овог програма може добити стипендију за спортско усавршавање ако су испуњени услови које прописује ОКС за спортисте учеснике развојног програма ОКС.

Члан 13.

На основу предложеног списка спортиста који су укључени у развојни програм ОКС, покрајински секретар за спорт и омладину доноси решење о стипендирању.

Члан 14.

Висину стипендије за стипендисте из развојног програма, утврђује покрајински секретар за спорт и омладину једном годишње, у складу са расположивим финансијским средстава.

О стипендирању талентованих и перспективних спортиста из развојног програма ОКС-а, Секретаријат и спортиста закључују уговор.

Стипендија за спортско усавршавање из развојног програма ОКС уплаћује се на текући рачун спортисте.

Члан 15.

Стипендија ће се спортисти из развојног програма ОКС укинути у следећим случајевима:

- када престане да постоји неки од услови које прописује ОКС за учешће спортиста у развојном програму ОКС, од дана престанка испуњавања услова;
- у случају кршења антидопинг правила прописаних Законом, почев од дана утврђене повреде антидопинг правила;
- уколико надлежни покрајински или национални спортски гански савез изрекне спортисти дисциплинску меру за тежу повреду правила савеза, од дана кад одлука постане коначна;
- у случају да у току године у којој прима стипендију спортиста пређе у клуб чије седиште се не налази на територији Аутономне покрајине Војводине, од дана преласка у тај клуб.

ИИИ - Усавршавање младих спортских стручњака

Члан 16.

Право на накнаду за стручно усавршавање имају млади спортски стручњаци (у даљем тексту: тренери) од 25 до 45 година.

Члан 17.

Предлог годишњег програма усавршавања тренера подноси надлежни покрајински гански спортски савез.

Покрајински гански спортски савези достављају предлоге тренера из своје гране спорта ангажоване у клубовима с територије АП Војводине за наредну годину до 20. децембра текуће године.

Члан 18.

Тренер може добити накнаду за стручно усавршавање ако су испуњени следећи услови:

1. да спортиста, односно екипа коју тренира има остварен значајан резултат на званичним међународним такмичењима;
2. у појединачним спортовима спортисти тренера морају имати освојене најмање три медаље од И до ИИИ места у текућој години на државном првенству сениора, млађих сениора, јуниора или кадета. Тренери из екипних спортова морају имати пласман од И до ИИИ места у текућој години на државном првенству или купу сениора, млађих сениора, јуниора или кадета или освојено прво место на првенству Војводине или Купу Војводине сениора, млађих сениора, јуниора или кадета;

3. да има одговарајуће образовање или степен стручне оспособљености и важећу дозволу за рад надлежног националног гранског савеза, у складу са Законом о спорту;

4. да је ангажован у спортској организацији која има седиште на територији АП Војводине;

5. да је спортска организација у којој је тренер ангажован члан надлежног покрајинског гранског спортског савеза.

Уз предлоге, савези обавезно достављају и документацију која потврђује испуњеност наведених услова (нпр. билтен с постигнутим резултатима, фотокопија дипломе и дозволе за рад, фотокопија уговора о ангажовању, потврда савеза о чланству).

Члан 19.

О поднетим предлозима одлучује Комисија.

Комисија прегледа и вреднује поднете предлоге, те покрајинском секретару за спорт и омладину доставља предлог за финансирање.

О финансирању стручног усавршавања тренера Секретаријат и надлежни грански спортски савез одабраног тренера закључују уговор.

Члан 20.

Број тренера у програму одређује се према рангу спорта, утврђеним покрајинском категоризацијом покрајинских гранских спортских савеза, на основу постигнутих резултата тренера, као и у складу с расположивим финансијским средствима.

Члан 21.

Висину месечног износа накнаде за усавршавање тренера утврђује покрајински секретар за спорт и омладину једном годишње.

Накнада за стручно усавршавање уплаћује се на рачун покрајинског гранског спортског савеза који је предложио тренера.

Члан 22.

Накнада за стручно усавршавање младог спортског стручњака ће се укинути:

- уколико дође до престанка услова из члана 18. ст. 1. тачка 4. Правилника, од дана престанка ангажмана тренера;
- уколико дође до кршења антидопинг правила прописаних Законом, од дана утврђене повреде антидопинг правила;
- у случају да се тренеру изрекне дисциплинска мера за тежу повреду од стране националног или покрајинског гранског спортског савеза, од дана када таква одлука постане коначна.

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Ступањем на снагу овог Правилника, престаје да важи Правилник о ближим условима и критеријумима за стипендирање спортиста, усавршавање спортских стручњака и награђивање за постигнуте спортске резултате спортиста и спортских стручњака у АП Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 5/17 и 21/17).

Покрајински секретар за спорт и омладину
Владимир Батез, с.р.

На основу члана 136. став 2. и 141. Закона о спорту ("Службени гласник РС", број 10/16) и чл. 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - други пропис и 37/16), покрајински секретар за спорт и омладину, дана 23. јануара 2017. године, доноси

Правилник о категоризацији покрајинских спортских савеза од значаја за АП Војводину

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2017 од 25.1.2017. године, а ступио је на снагу 25.1.2017.

Члан 1.

Правилником о категоризацији покрајинских спортских савеза АП Војводине (у даљем тексту - Правилник), утврђују се критеријуми на основу којих се рангирају покрајински спортски савези чија су седишта у АП Војводини.

Категоришу се само они савези који су из спортских грана и области које су од посебног значаја за Републику Србију.

Категоризација савеза спроводи се на сваке две године.

Члан 2.

Приликом категоризације, Покрајински секретаријат за спорт и омладину (у даљем тексту - ПССО) полази од:

- националне категоризације спортских грана у Републици Србији;
- специфичних потреба и интереса АП Војводине у области спорта.

Члан 3.

Савези се бодују и рангирају према следећим критеријумима:

А) Покрајински спортски гранси савези

1. остварени резултати спортиста из АП Војводине на међународним и националним такмичењима;
2. број чланова савеза;
3. национална категоризација спортова;
4. функционисање савеза;
5. развијеност такмичења на покрајинском нивоу;
6. традиција спортске гране у АП Војводини;
7. територијална распрострањеност спортске гране у АП Војводини;

Б) Покрајински спортски савези за област спорта

1. обухват учешћа грађана у бављењу спортом, посебно жена, деце, омладине и особа са инвалидитетом;
2. број чланова савеза;
3. функционисање савеза;
4. територијална распрострањеност чланица спортског савеза за област спорта у АП Војводини;
5. традиција спортског савеза за област спорта у АП Војводини.

На основу укупног броја бодова, савез се разврстава у једну од пет група.

Максималан број бодова јесте 100.

Члан 4.

Број бодова по утврђеним критеријумима:

А) Покрајински спортски грански савези

Рб	Критеријум	Покрајински грански савези
1.	Резултати спортиста из АП Војводине на међународним и националним такмичењима	40
2.	Број чланова савеза (клубова)	25
3.	Национална категоризација спортова	5
4.	Функционисање савеза	8
5.	Развијеност такмичења на покрајинском нивоу	6
6.	Традиција	10
7.	Територијална распрострањеност	6
	УКУПНО =	100

Б) Покрајински спортски савези за област спорта

Рб	Критеријум	Покрајински савези из области спорта
1.	Обухват учешћа грађана у бављењу спортом, посебно жена, деце, омладине и особа са	45

	инвалидитетом	
2.	Број чланица савеза	25
3.	Функционисање савеза	8
4.	Територијална распрострањеност	12
5.	Традиција	10
	УКУПНО =	100

Члан 5.

У прилогу Правилника налазе се табеле А и Б, где је приказан систем бодовања сваког појединог критеријума (табеле чине саставни део Правилника).

Према критеријумима садржаним у члану 4, бодовање се спроводи на основу података из информационог система (е-савези) чије ажурирање је у обавези покрајинских спортских савеза, као и на основу података које достављају покрајински спортски савези.

Члан 6.

Савези се категоришу у укупно пет група, на основу добијених бодова према свим критеријумима категоризације.

Савези се категоришу у групе на основу остварених бодова у категоризацији, по следећем принципу:

I група	од 81 до 100 бодова,
II група	од 61 до 80 бодова,
III група	од 45 до 60 бодова,
IV група	од 31 до 44 бодова,
V група	до 30 бодова.

Члан 7.

Покрајински гранси савези - чије спортске гране у наредном периоду добију статус спортске гране од посебног значаја за Републику Србију - аутоматски се категоришу у V групу спортова, до израде прве наредне категоризације.

Члан 8.

Савези који у прописаном року не доставе потребне податке односно који доставе нетачне податке неопходне за израду категоризације - неће бити категорисани.

Члан 9.

За вредновање резултата у појединачним спортовима, узимају се резултати из једне такмичарске године на званичним националним и међународним такмичењима у периоду између две категоризације.

За спортске гране из тимских спортова узимају се постигнути резултати (учешће) на званичним националним и међународним такмичењима из једне такмичарске године/сезоне у периоду између две категоризације (за светска и европска првенства, узимају се резултати с последњег светског првенства или европског првенства у последње две године односно, у последње четири године).

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Нови Сад, 23. јануар 2017. године

Број: 116-02-14/2017-02

Покрајински секретар
Владимир Батез, с.р

На основу члана 25. Закона о младима ("Службени гласник РС", бр. 50/2011) и члана 16. став 1. и члана 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - други пропис и 37/16), покрајински секретар за спорт и омладину, доноси

Правилник о условима и начину доделе буџетских средстава за финансирање потреба и интереса младих на територији Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2017 од 18.1.2017. године, када је и ступио на снагу.

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником уређују се услови и начин доделе средстава, односно одобрења пројеката за остваривање потреба и интереса младих на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина), утврђују се субјекти који могу подносити предлоге пројеката, изглед и садржина предлога пројеката и документација која се уз предлог подноси, као и начин одлучивања о

предложеним пројектима и друга питања значајна за реализацију одобрених пројеката.

Члан 2

Све именске речи које се у овом правилнику користе у мушком роду, а имају и женски род, подразумевају и истовремено обухватају исте именске речи у женском роду.

Члан 3

Право на доделу средстава имају правна лица са седиштем на територији АП Војводине - удружења младих и за младе, омладинске и студентске организације, савези, јединице локалне самоуправе, канцеларије за младе, васпитно-образовне установе и друге установе.

Члан 4

Средства из члана 1. овог правилника обезбеђују се у буџету АП Војводине и воде се на посебном буџетском разделу Покрајинског секретаријата за спорт и омладину (у даљем тексту: Секретаријат).

Средстава за пројекте распоређују се и користе у складу са законом, овим правилником и планом извршења буџета АП Војводине за текућу буџетску годину Секретаријата, а у складу с расположивим средствима буџета АП Војводине.

Члан 5

Средства за финансирање пројеката додељују се на основу расписаних појединачних јавних конкурса (у даљем тексту: конкурс). Конкурси за доделу средстава објављују се на начин утврђен одлуком о буџету АП Војводине.

Члан 6

Секретаријат расписује појединачне конкурсе за финансирање потреба и интереса младих у АП Војводини, посебно за сваку од наведених области:

1) пројекте подршке спровођењу омладинске политике дефинисане Акционим планом политике за младе у АП Војводини за период од 2015. до 2020. године;

2) подршке оснивања и оснаживања рада канцеларија младих и за младе и подршке програму "Војвођански омладински центар";

3) реализацију програма "Фонд за таленте";

4) награђивање даровитих ученика и њихових ментора.

Конкурси се расписују према календару који утврђује Секретаријат.

Члан 7

Секретаријат ће путем јавног конкурса изабрати и једну организацију која ће вршити мониторинг реализације пројеката по свим конкурсима.

Организација која буде изабрана за вршење мониторинга, подноси периодичне извештаје о свом раду и о реализацији пројеката.

Члан 8

Захтеви за доделу средстава достављају се искључиво на обрасцу за омладинске пројекте, који се налази на интернет сајту Секретаријата, у оквиру конкурсне документације.

Захтев за доделу средстава за пројекте, поред општих напомена (пун назив, седиште, број рачуна и слично), треба посебно да садржи:

- јасно написан предлог пројекта;
- јасну везу између циљева, задатака и активности;
- реалан и достижан циљ;
- релевантност проблема за дату заједницу;
- значај пројекта за АП Војводину;
- реалан приступ решавању проблема;
- целисходност предложених решења и метода;
- реалан предлог потребних средстава за реализацију активности;
- уколико постоји активно укључивање заједнице или успостављање међусекторских партнерстава - доказ о потписаној сарадњи.

Захтеви који не буду достављени на у прописаној форми из става 1. овог члана, или буду непотпуни по својој садржини, неће се разматрати.

Члан 9

Приликом одлучивања о додели средстава, приоритет имају пројекти који:

- јесу у складу са Акционим планом политике за младе у АП Војводини за период од 2015. до 2020. године;
- дају и предлажу нове или друге могуће приступе проблему;
- имају дугорочни утицај и одрживост и по окончању реализације пројекта;
- могу послужити као модел за друге пројекте;
- имају циљ - усвајање нових примењивих знања (студијска путовања);
- имају подршку шире заједнице (страни донатори, републички органи, органи АП Војводине или јединице локалне самоуправе, бизнис сектор);
- имају циљ - да унапреде јавно здравље младих;
- развијају и унапређују области у вези с младима, а нарочито следеће: образовање младих, запошљавање младих, здравље и социјална политика према младима, култура и информисање младих, активизам и слободно време младих, волонтеризам и мобилност младих, безбедност младих и заштита животне средине, као и одрживи развој;
- развијају и унапређују културне традиције међу младима, посебно оне специфичне за АП Војводину;
- имају што већи обухват учесника и корисника - како директних, тако и индиректних;
- прате број младих жена и мушкараца који учествују у активностима, односно оних који су међу крајњим корисницима - како директним, тако и индиректним - и воде рачуна о њима;

- сензибилишу равномерну родну заступљеност.

Посебну пажњу имаће пројекти који проширују и промовишу активности, знања и вештине младих из АП Војводине у друге регионе, општине и градове Републике Србије.

Члан 10

Комисију за стручни преглед поднетих предлога пројеката за финансирање пројеката од интереса у АП Војводини у области омладинског сектора (у даљем тексту: Комисија) образује покрајински секретар за спорт и омладину (у даљем тексту: покрајински секретар).

Комисија има три члана, који се именују из реда запослених у Секретаријату.

Члан 11

Комисија обавља стручан преглед и вреднује предложене пројекте - у складу са условима и критеријумима наведеним у поменутом закону, овом правилнику и конкурсу - и доставља предлог за одобрење пројеката.

Комисија утврђује предлоге за одобрење пројеката на основу испуњености следећих критеријума и бодовања:

	Критеријуми	број бодова
1.	Повезаност резултата и ефеката програма или пројекта с циљевима конкурса	25
1.1	Усклађеност циљева и резултата предлога програма или пројекта с циљем конкурса	13
1.2	Усклађеност предлога програма или пројекта са потребама циљне групе/крајњих корисника	12
2.	Капацитет носиоца програма или пројекта	10
2.1	Референце лица која реализују програм или пројекат	10
3.	Садржај и изводљивост предлога програма или пројекта	20
3.1	Да ли су предложене активности логичне, одговарајуће, практичне и у складу с циљевима, очекиваним резултатима и предвиђеним циљним групама?	10
3.2	Да ли је план реализације јасно разрађен и изводљив?	5
3.3	Да ли су приказани резултати мерљиви?	5
4.	Обухват и критеријум укључености циљне групе	15
4.1	Број директних крајњих корисника у односу на предложене активности и финансијски план програма или пројекта?	5

4.2	Да ли је пројектом планирано укључивање младих из одговарајућих категорија (структура младих) у односу на циљ програма или пројеката?	5
4.3	Да ли је предвиђено заступање принципа родне равноправности?	5
5.	Сврсисходност и рационалност трошкова програма или пројекта	18
5.1	Да ли су појединачне предложене буџетске линије оправдане у односу на планиране активности и резултате програма или пројекта укључујући и активности људских и финансијских ресурса?	8
5.2	Да ли је висина предложеног трошка планиране буџетске линије реална?	10
6.	Видљивост програма или пројеката	12
6.1	Начин и степен информисања младих и шире јавности у односу на територијалну покривеност пројекта	6
6.2	Да ли су приказани индикатори мерљиви?	6
	УКУПАН БРОЈ БОДОВА	100

На основу критеријума и бодовања, Комисија рангира предлоге пројеката које ће финансирати. Пројекти који буду бодовани испод 50 бодова, не могу се финансирати.

Члан 12

Након утврђених предлога Комисије, покрајински секретар одлучује о њима и саставља листу пројеката за финансирање са износом одобрених средстава, коју објављује на интернет сајту Секретаријата.

Члан 13

Број предлога програма који могу бити поднети по једном конкурсу и који могу бити одобрени може бити у јавном позиву одређен на следећи начин: 1) дозвољава се да један носилац програма може да поднесе само један предлог програма; 2) дозвољава се достава више предлога програма истог носиоца програма, али се одобрава само један предлог програма; 3) дозвољава се достављање више предлога програма истог носиоца програма и више њих може бити одобрено, али се ово условљава тиме да иста лица не могу бити ангажована на тим програмима (различити програмски тимови); 4) дозвољава се да организација може бити партнер у већем броју програма.

Члан 14

Секретаријат неће одобравати средства за:

- захтеве подносилаца који нису у предвиђеном року поднели извештај (наративни и финансијски) о реализацији претходних пројеката и утрошку средстава добијених од Секретаријата или нису испунили друге уговором преузете обавезе;

- предлоге пројеката који нису поднети благовремено, као и оне који нису на обрасцу који се налази на сајту Секретаријата, у оквиру конкурсне документације;

- предлоге подносилаца који нису доставили извештај о наменском утрошку средстава по претходно одобреним пројектима овог секретаријата;

- захтеве који нису испунили критеријуме из чланова 8. и 9. овог правилника.

Члан 15

С носиоцем одобреног пројекта Секретаријат закључује уговор о његовој реализацији.

Уговором се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: назив одобреног пројекта, време/рок реализације, висина додељених средстава, начин праћења реализације, као и обавезе носиоца пројекта у погледу реализације и подношења извештаја о реализацији.

Одобрена средства за реализацију конкретног пројекта могу се користити искључиво за реализацију тог пројекта, у складу са уговором који се закључује између Секретаријата и носиоца пројекта.

Члан 16

О одобрењу финансирања пројекта подносиоци захтева обавештавају се телефонским путем или електронском поштом.

Уколико овлашћено лице за заступање подносиоца захтева или лице које оно писмено овласти не приступи потписивању уговора у року од осам (8) дана од дана обавештавања, сматраће се да је подносилац одустао од свог захтева, о чему ће се сачинити службена белешка која ће бити послата подносиоцу захтева.

Члан 17

Носилац одобреног пројекта дужан је да - по завршетку пројекта - достави завршни извештај о реализацији и утрошку средстава на обрасцу који се налази на интернет сајту Секретаријата, у оквиру конкурсне документације, у року наведеном у уговору, уз обавезан прилог оверених фотокопија рачуна и друге пратеће документације, као и изводе из банке за све настале расходе.

Секретаријат може обуставити даље финансирање пројекта, односно једнострано раскинути уговор о реализацији пројекта уколико се утврди да се пројекат не реализује у складу са уговором.

Члан 18

У случају да носилац пројекта не поднесе извештај у уговореном року, односно да не достави потпун извештај или у случају сумње да додељена средства нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским

органом управе надлежним за буџетску инспекцију ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Носиоци пројекта дужни су да буџетској инспекцији АП Војводине омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

II ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ФИНАНСИРАЊУ ПОЈЕДИНИХ ПРОГРАМА И АКТИВНОСТИ

Члан 19

На подношење предлога пројеката, критеријуме и начин одлучивања - који нису утврђени на посебан начин у овом делу правилника - примењују се опште одредбе о подношењу предлога пројеката и начину одлучивања по општем и појединачним конкурсима овог правилника.

Посебне одредбе које се односе на реализацију програма "Војвођански омладински центар"

Члан 20

Подршка програму "Војвођански омладински центар" подразумева:

- организовање и реализацију једнодневних и вишедневних семинара, тренинга, едукација, промоција у областима из Акционог плана политике за младе у АП Војводини за период од 2015. до 2020. године;
- подршку омладинским иницијативама и пројектима;
- мобилности младих путем локалних и међународних активности, с димензијом неформалног образовања - као што су размене младих, волонтерски рад;
- иницијативу младих и реализацију регионалних и међународних пројеката за младе;
- обезбеђивање и размену свеобухватних и увремењених информација;
- одржавање формалних и неформалних састанака и тренинга;
- промоцију волонтеризма;
- информисање о пројектима, семинарима, тренинзима у земљи и иностранству.

Посебне одредбе које се односе на реализацију програма "Фонд за таленте"

Члан 21

Пројекти за реализацију програма "Фонд за таленте" намењени су афирмисаним младим талентима ради подршке и обезбеђивања њиховог континуитета рада и успеха, побољшања услова за њихов рад и напредовања.

Члан 22

Право на учешће у расподели средстава по програму "Фонд за таленте" имају васпитно-образовне установе са седиштем на територији АП Војводине.

Члан 23

Уз захтев, неопходно је доставити и следећу документацију:

- копије стечених диплома и награда младог талента на репрезентативним такмичењима у земљи или иностранству у једној или више области, којима се доказује његова досадашња успешност и континуитет рада;
- за студенте, документ којим се доказује постигнут просек изнад 8,50 на студијама;
- препорука ментора или директора школе;
- документација која се односи на пројекат (планирано такмичење или усавршавање) за који се траже средства.

Члан 24

Средства су предвиђена за финансирање:

- припрема и учешћа младих талената на репрезентативним такмичењима у земљи или иностранству;
- стручног усавршавања младих талената;
- побољшања услова за рад и унапређивање наставног процеса рада с младим талентима у образовној установи;
- набавком опреме и учила неопходних за рад с младим талентима;
- студијских усавршавања.

Члан 25

Критеријуми на основу којих ће се радити процена оправданости захтева јесу:

- постигнути досадашњи резултати ученика или студента на репрезентативним такмичењима у земљи или иностранству;
- ниво такмичења за која се потражују средства;
- континуитет успешности младог талента на такмичењима;
- општи успех у редовном школовању;
- просек постигнут на студијама;
- целисходност предложених метода и активности у раду с младим талентом;
- реалан предлог потребних средстава за реализацију предвиђених активности;
- препорука ментора или релевантног стручњака;
- активизам студента у струковним или студентским организацијама;
- досадашње промовисање постигнућа у области уметности (концерти, изложбе);
- реалан и достижан циљ.

Члан 26

Репрезентативним такмичењем у земљи или иностранству сматрају се такмичења која се налазе у календару такмичења и смотри ученика основних и средњих школа за текућу школску годину - који доноси надлежно министарство; такмичења првог ранга према стандардима за рангирање музичких такмичења у области музичке и балетске уметности за текућу школску годину - које доноси надлежно министарство, као и такмичења, смотре или манифестације за које Комисија утврди

да су од посебног значаја за развој образовања, односно науке, технике и уметности у АП Војводини.

Посебне одредбе о награђивању даровитих ученика и њихових ментора

Члан 27

Право на новчану награду имају даровити ученици основних и средњих школа, с пребивалиштем на територији АП Војводине, који су постигли врхунске резултате односно освојили прво место на републичким такмичењима или постигли значајне резултате у иностранству у области образовања, односно науке, технике и уметности. Такође, право на новчану награду имају и њихови ментори.

Члан 28

Предлоге за награђивање даровитих ученика и њихових ментора Комисији за стручни преглед поднетих предлога доставља Комисија за награђивање даровитих ученика основних и средњих школа - образована актом о образовању комисије, сагласно члану 7. Одлуке о награђивању даровитих ученика основних и средњих школа ("Службени лист АПВ", број 17/2005), до 15. октобра текуће године.

Комисија ће утврдити листу кандидата за награђивање и доставити је покрајинском секретару на одлучивање.

Члан 29

На основу предлога Комисије, покрајински секретар утврђује листу кандидата за награђивање, коју објављује на интернет сајту Секретаријата.

Покрајински секретар решењем одлучује о награђеним даровитим ученицима и о висини новчаних средстава којима ће ученици бити награђени, у складу с текућим буџетом АП Војводине.

III ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Члан 31

Даном ступања на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о условима и начину доделе буџетских средстава за финансирање потреба и интереса младих на територији Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 2/2016).

Број: 116-021-9/2017-03

У Новом Саду, 18. јануар 2017.

Покрајински секретар

за спорт и омладину
Владимир Батез, с.р.

На основу члана 25. Закона о младима ("Службени гласник РС", бр. 50/11) и члана 16. став 1. и члана 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - други пропис, 37/16 и 29/17), покрајински секретар за спорт и омладину, доноси

Правилник о измени Правилника о условима и начину доделе буџетских средстава за финансирање потреба и интереса младих на територији Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2018 од 4.4.2018. године, а ступио је на снагу 4.4.2018.

Члан 1

Мења се Правилник о условима и начину доделе буџетских средстава за финансирање потреба и интереса младих на територији Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 3/17) од 18. јануара 2017. године, тако што се мења члан 7. који гласи:

"Мониторинг реализације пројеката по конкурсима из сектора омладине, врши Секретаријат.

Секретаријат може путем јавног конкурса изабрати и једну организацију која ће вршити мониторинг реализације пројеката. Ова организација подноси Секретаријату периодичне извештаје о свом раду и о реализацији пројеката."

Члан 2.

Ова измена правилника ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Број: 116-454-282/2018-03

Датум: 2. април 2018. године

Покрајински секретар за спорт и омладину
Владимир Батез, с.р.

На основу члана 25. Закона о младима ("Службени гласник РС", бр. 50/2011) и члана 16. став 1. и члана 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској

управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - други пропис, 37/16 и 29/17), покрајински секретар за спорт и омладину, доноси

Правилник о измени и допуни Правилника о условима и начину доделе буџетских средстава за финансирање потреба и интереса младих на територији Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 36/2018 од 25.7.2018. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1

Мења се и допуњава Правилник о условима и начину доделе буџетских средстава за финансирање потреба и интереса младих на територији Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 3/17 и 17/18), тако што се у члану 6. став 1. после тачке 4) додаје тачка 5) која гласи: "5) подршка реализацији пројекта/програма "НОВИ САД - омладинска престоница Европе 2019 (ОПЕНС 2019)"".

Члан 2.

Ова измена и допуна правилника ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Број: 116-021-9/2017-03/3

У Новом Саду, 24. јул 2018.

Покрајински секретар
за спорт и омладину
Владимир Батез, с.р.

На основу члана 1. Одлуке о установљавању награде за даровиту децу, ученике и омладину ("Службени лист АПВ" бр. 6/97), члана 16. и 24. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ" бр. 37/14 и 54/14 - други пропис) и члана 7. Одлуке о награђивању даровитих ученика основних и средњих школа ("Службени лист АПВ" бр. 17/05.), покрајинска секретарка за спорт и омладину, дана 19. фебруара 2016. доноси

Правилник о критеријумима и начину награђивања даровитих ученика

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2016 од 24.2.2016. године

Члан 1.

Правилником о критеријумима и начину награђивања даровитих ученика (у даљем тексту: Правилник) утврђују се критеријуми и начин награђивања даровитих ученика основних и средњих школа са пребивалиштем на територији Аутономне покрајине Војводине, који су освојили прво место односно златну медаљу на републичким такмичењима или постигли значајне резултате у иностранству у области образовања, науке, технике, културе, уметности и спорта и њихових ментора.

Члан 2.

Све именске речи које се у овом правилнику користе у мушком роду, а имају и женски род, подразумевају и истовремено обухватају исте именске речи у женском роду.

Члан 3.

Предлоге за награђивање даровитих ученика и њихових ментора достављају васпитно-образовне установе и други предлагачи утврђени чланом 2. Одлуке о награђивању даровитих ученика основних и средњих школа.

Предлози из става 1. овог члана достављају се Покрајинском секретаријату за спорт и омладину, најкасније до 31. октобра текуће године на обрасцу који се налази на интернет сајту Покрајинског секретаријата за спорт и омладину, у оквиру конкурсне документације. Уз предлог се обавезно достављају докази о остварeним резултатима на репрезентативним такмичењима у земљи или иностранству и остали значајни подаци о ученику (награде, признања, активности, истраживачки радови, ангажовања).

Члан 4.

Репрезентативним такмичењем у земљи или иностранству сматрају се такмичења која се налазе у календару такмичења и смотри ученика основних и средњих школа за текућу школску годину - који доноси надлежно министарство; такмичења првог ранга према стандардима за рангирање музичких такмичења у области музичке и балетске уметности за текућу школску годину - које доноси надлежно министарство, као и за такмичења, смотре или манифестације за које Комисија утврди да су од посебног значаја за развој образовања, науке, технике, културе, уметности и спорта.

Члан 5.

Критеријуми за избор између кандидата за доделу награда су:

- освојено прво место односно златна медаља на републичким такмичењима као и значајни резултати на такмичењима у иностранству;
- број освојених бодова на такмичењу, уколико има више кандидата са освојеним првим местом;
- општи успех у редовном школовању, уколико има више кандидата са освојеним првим местом;
- ниво такмичења у области за коју се додељује награда;
- континуитет успешности на такмичењима.

Члан 6.

Комисија разматра предлоге и у складу са критеријумима из члана 5. овог Правилника и даје предлоге за награђивање.

Комисија ради у седницама и може да ради ако је седници присутно више од половине чланова Комисије.

Чланови Комисије ће предлог одлуке о избору ученика донети већином гласова присутних чланова Комисије. О раду Комисије води се записник.

Када хитност или друге околности то налажу, седница Комисије може се одржати телефонски или путем електронске поште (e-mail). Сматраће се да је предлог одлуке донет у случају када се већина чланова Комисије телефоном или електронском поштом изјасни за то.

Члан 7.

Приликом утврђивања предлога одлуке, Комисија врши увид у резултате са такмичења даровитих ученика из области образовања, науке, технике, културе, уметности и спорта које организују поједина стручна друштава из:

- српског језика
- српског језика као нематерњег
- језика националних мањина-националних заједница који су у службеној употреби у АП Војводини
- страних језика :енглески, немачки, руски и француски);
- историје;
- математике;
- информатике;
- физике;
- хемије;
- биологије;
- географије;
- техничког образовања;
- музике и балетске уметности;
- спорта.

Уколико у одређеној области није постигнут резултат на такмичењу у организацији из претходног става, може бити вреднован и успех постигнут на смотри или манифестацији.

Комисија може предложити да се у одређеној области не додели награда.

Члан 8.

Приликом одлучивања о специјалној дипломи, предност ће имати ученик који је постигао врхунске резултате на такмичењима у више области или је изузетне резултате постигао на такмичењу у иностранству.

Комисија ће одлучујући о предлозима пријављених кандидата, уважавајући критеријуме садржане у члану 5. овог Правилника, посебно ценити конкурентност на такмичењу (број такмичара, категорију у оквиру које се ученик такмичио и др.).

Предност приликом награђивања за исте резултате, имаће ученици завршних година основне, односно средње школе у односу на ученике млађег узраста, а могу је имати и ученици који су постигли врхунске резултате у више области или постижу врхунске резултате у континуитету.

Члан 9.

Одлука о награђивању објављује на Интернет сајту Покрајинског секретаријата за спорт и омладину.

Предлагачи који нису задовољни одлуком Комисије могу изјавити приговор. Приговор се подноси Комисији путем Покрајинског секретаријата за спорт и омладину. О приговору одлучује Комисија.

Члан 10.

Уз сваког награђеног даровитог ученика, награђује се и његов ментор.

Ментор је предметни наставник или професор који припрема даровитог ученика за такмичења.

Ментор, у смислу овог члана правилника, може бити само један. Уколико је награђени ученик имао више ментора, Комисија ће пре утврђивања предлога одлуке консултовати директора школе о томе који ће од кандидованих ментора бити предложен за награђивање.

Члан 11.

Доношењем овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима и начину награђивања даровитих ученика бр. 116-17-21/2014-02 од 20. октобра 2014. године.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СПОРТ И ОМЛАДИНУ

Нови Сад, 19. фебруар 2016. године

Број: 116-17-1/2016-03

Покрајинска секретарка за спорт и омладину

Маринка Тепић, с.р.

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о доношењу Стратегије развоја школског спорта у аутономној покрајини Војводини за период 2013-2017. године (Службени лист АПВ бр. 47-2013 и 49/2013) и члана 16 став 1 и 2 и члана 24 став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи (Службени лист АПВ, бр. 37/2014 и 54/14-други пропис), Покрајинска секретарка за спорт и омладину, доноси

Правилник о процесу акредитације основних школа на територији АП Војводине по програму "Активне школе"

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 39/2015 од 16.9.2015. године

Члан 1

Правилником о процесу акредитације основних школа на територији АП Војводине по програму "Активне школе" (у даљем тексту: Правилник) утврђује се: поступак пријављивања школа за добијање акредитације по програму "Активне школе" и критеријуми за вредновање основних школа, поступак акредитације са роковима, важење акредитације као и права школа по основу добијања акредитације.

ПРОГРАМ "АКТИВНЕ ШКОЛЕ"

Члан 2

Програм "Активне школе" укључује школе које промовишу здравље, као и постојећа искуства у свету, са циљем подстицања и оснаживања целе школе да, у сарадњи са родитељима и локалном средином, промовише физичку активност и благостање у својој школској заједници.

Програм "Активне школе" има посебан сајт: www.aktivneskolevojvodine.rs. са пратећим ресурсима важним за имплементацију програма (материјали за наставнике, родитеље, ученике, корисни линкови и сл.), он-лине регистрацијом, е-билтеном, подацима о школама укљученим у програм и др.

Члан 3

Право на подношење пријава за добијање акредитације - цертификата по програму "Активне школе", имају све основне школе са територије АП Војводине које поднесу пријаву у складу са овим Правилником.

ПОСТУПАК ПРИЈАВЉИВАЊА ШКОЛА

Члан 4

Основне школе подносе пријаве на електронском обрасцу - упитнику за самовредновање, који се налази на веб сајту

Упитник за самовредновање се састоји 7 модула:

1. Школске политике које се односе на физичку активност;
2. Физичко васпитање;
3. Ваннаставне активности;
4. Материјални ресурси;
5. Сарадња са родитељима и локалном заједницом;
6. Професионални развој и подстицање физичке активности особља;
7. Евалуација.

Члан 5

Школа најпре образује репрезентативан тим за "Активну школу" који је задужен за пријаву и даљи процес акредитације. Тим чине представници наставника, ученика, ненаставног особља, родитеља и локалне заједнице. Након регистровања за програм "Активне школе" и добијања корисничког имена и лозинке, школа спроводи самовредновање, тако што бодује сопствено постигнуће у поменутим областима помоћу инструмената самовредновања.

Поступак самовредновања се спроводи преко веб сајта из члана 2. овог Правилника.

На основу резултата самовредновања, школа припрема акциони план који садржи приоритетна унапређења у областима која су била предмет самовредновања.

Уз резултате самовредновања, школа посебно доставља Покрајинском секретаријату за спорт и омладину акциони план, као и документацију којом доказује резултате у поступку самовредновања. Акциони план и пратећа документација се достављају поштом или у електронској форми на е-мејл адресу: akreditacija@aktivneskolevojvodine.rs. Документацију се у доставља уз пропратни допис школе који обавезно садржи потпис одговорног лица (директора школе) и печат школе.

ПОСТУПАК АКРЕДИТАЦИЈЕ

Члан 6

Акредитационо тело образује Покрајински секретаријат за спорт и омладину и има пет чланова кога чине представник Покрајинског секретаријата за спорт и омладину, Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице и Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију, Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Новом Саду и Института за јавно здравље Војводине.

Резултате самовредновања са приложеном документацијом као и акциони план, разматра Акредитационо тело из става 1 овог члана.

Члан 7

Уколико школа оствари 80% и више од максималног броја поена, као и најмање 50% од максималног броја поена по свим модулима, следи посета акредитора који разматра планирана побољшања и сачињава предлог о додели цертификата "Активна школа".

У случају да школа оствари мање од 80% од максималног броја поена, и/или има мање од 50% поена по бар једном модулу, стиче статус "Школа кандидат". Школе кандидати раде на планираним побољшањима и поново аплицирају када процене да су остварили довољан напредак за добијање статуса "Активна школа".

Члан 8

Пријаве за акредитацију, школе достављају у периоду од 25. септембра до 15. децембра текуће године.

По поднетим пријавама Акредитационо тело решава и доноси одлуку у марту месецу наредне године.

Члан 9

Покрајински секретар за спорт и омладину доноси решење о додели цертификата и добијању статуса "Активна школа" на основу предлога Акредитационог тела.

Подносилац пријаве који сматра да испуњава критеријуме из јавног позива, а није стекао статус акредитоване школе, може на решење о одбијању акредитације поднети приговор покрајинском секретару, у року од осам дана од дана пријема обавештења.

Покрајински секретар одлучује решењем о поднетом приговору у року од 15 дана од пријема приговора и уколико је приговор основан може изменити ранију одлуку.

ВАЖЕЊЕ АКРЕДИТАЦИЈЕ

Члан 10.

Акредитација важи наредне три године, а школе су дужне да једном годишње спроводе самоевалуацију о чему сачињавају извештај и достављају га Акредитационом телу. Након три године, школа се позива да поново аплицира за добијање акредитације за наредни период.

ПРАВА ШКОЛА ПО ОСНОВУ ДОБИЈАЊА АКРЕДИТАЦИЈЕ

Члан 11

Школа која буде акредитована добија од Покрајинског секретаријата за спорт и омладину таблу и цертификат чији изглед и садржину утврђује Покрајински секретаријат за спорт и омладину.

Школа која је добила акредитацију и цертификат "Активна школа", остварује право на следеће:

1. Право истицања табле на улазу у школу и цертификата на својим сајтовима, као препознатљиво обележје квалитета;
2. Аутоматски улазе у регистар Активних школа;
3. Могућност коришћења текуће подршке стручног тима "Активних школа";
4. Право на бесплатне радионице и едукације у склопу програма;
5. Школе могу бити награђене сетом спортских реквизита и опреме као и суфинансирањем стручног усавршавања наставника и набавком литературе;

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу АПВ.
Број: 116-401-5480/2015-01
Дана: 16. септембра 2015. године

Покрајинска секретарка
за спорт и омладину
Маринка Тепић, с.р.

На основу члана 16. став 1. и 2, чланова 24. и 42. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014 и 54/14 - други пропис),
Покрајинска секретарка за спорт и омладину, 29. априла 2015. године, донела је

Правилник о додели средстава по конкурсу "Активни распуст" предвиђен програмском активношћу Афирмација школског спорта у АП Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2015 од 29.4.2015. године

Члан 1.

Овим правилником уређују се услови и начин додела средстава, односно одобрења пројеката по конкурсу "Активни распуст" предвиђен програмском активношћу Афирмација школског спорта у АП Војводини, те субјекти који могу подносити предлоге пројеката, изглед и садржина предлога пројеката и документација која се подноси, одлучивање о предложеним пројектима, одобреним пројектима и друга питања важна за реализацију одобрених пројеката.

Члан 2.

Све именице које се користе у овом Правилнику у мушком роду, истовремено обухватају именице женског рода у одговарајућем облику.

Члан 3.

Право на доделу средстава по овом конкурсу имају јавне васпитно-образовне установе са територије АП Војводине.

Члан 4.

Средства за финансирање пројеката додељују се на основу јавног конкурса који Покрајински секретаријат за спорт и омладину (у даљем тексту: Секретаријат) расписује два пута годишње, пре летњег и зимског распуста.

Члан 5.

Предлози пројеката, треба да буду усмерени ка:

- Реализацији различитих спортских садржаја у складу са постојећим програмом школских спортских секција;
- Реализацији спортских активности и физичког вежбања који нису доступни ученицима и ученицама кроз редовну наставу;
- Промоцији здравих стилова живота, неговања фер-плеја и културе навијања;
- Реализацији неформалног образовања из следећих области: позориште, филм, фотографија, заштита животне средине, извиђачке активности, музика, сликарство, вајарство, књижевност и сл. (радионице, семинари, тренинзи, акције, концерти, пројекције филмова, представе, итд).

Члан 6.

Захтеви за доделу средстава достављају се на посебном обрасцу који се објављује на интернет страници Секретаријата.

Захтев за доделу средстава за пројекте поред општих напомена (пун назив, седиште, број рачуна и сл) треба посебно да садржи:

- јасно написан предлог пројекта;
- јасну везу између циљева, задатака и активности;
- реалан и достижан циљ;
- реалан приступ решавању проблема;
- целисходност предложених решења и метода;

- реалан предлог потребних средстава за реализацију активности;
- уколико постоји активно укључивање заједнице или успостављање међусекторских партнерстава, доказ о потписаној сарадњи.

Члан 7.

Приоритет приликом вредновања ће имати они пројекти који имају интердисциплинарни приступ и који се реализују по принципу "кампа".

Члан 8.

На овај конкурс један носилац пројекта може доставити више предлога пројекта, али може бити одобрен само један.

Члан 9.

Секретаријат неће одобравати средства за:
- захтеве подносилаца који нису у предвиђеном року поднели извештај о реализацији претходних пројеката и утрошку средстава добијених од Секретаријата или нису испунили друге уговором преузете обавезе;
- предлоге пројеката који нису поднети благовремено, као и оне који нису на обрасцу који се налази на сајту Секретаријата.

Члан 10.

Комисију за стручни преглед поднетих предлога пројеката за финансирање пројеката по овом конкурсу (у даљем тексту: Комисија), образује покрајински секретар за спорт и омладину (у даљем тексту: покрајински секретар).

Комисија има три (3) члана из реда запослених у Секретаријату.

Комисија обавља стручан преглед и вреднује предложене пројекте, у складу са условима и критеријумима наведеним у овом правилнику и конкурсу, и доставља предлог за одобрење пројеката покрајинском секретару.

Члан 11.

Комисија ће утврдити предлоге пројеката за одобрење у року од петнаест дана (15), од дана истека конкурса.

Након утврђених предлога Комисије, покрајински секретар доноси решење о додели средстава са износом одобрених средстава, које објављује на интернет сајту Секретаријата.

Подносилац захтева који сматра да испуњава услове и критеријуме из Конкурса, а средства му нису додељена, може на решење о избору пројекта изјавити приговор у року од осам дана од дана објављивања на сајту Секретаријата.

Члан 12.

С носиоцем одобреног пројекта, Секретаријат закључује уговор о његовој реализацији.

Члан 13.

Одобрена средства, која се у складу са овом одлуком одобре за реализацију конкретног пројекта, могу се користити искључиво за реализацију тог пројекта, у складу са уговором који се закључује између Секретаријата и носиоца пројекта.

Уговором се уређују међусобна права, обавезе и одговорности уговорних страна, а нарочито: назив одобреног пројекта, време реализације, висина додељених средстава, начин праћења реализације, као и обавезе носиоца пројекта у погледу реализације и подношења извештаја о реализацији.

Члан 14.

О одобрењу финансирања пројекта, подносиоци захтева обавештавају се телефонским путем или електронском поштом.

Уколико овлашћено лице за заступање подносиоца захтева или лице које оно писмено овласти не приступи потписивању уговора у року од осам (8) дана од дана обавештавања, сматраће се да је подносилац одустао од свог захтева, о чему ће се сачинити службена белешка која ће бити послата подносиоцу захтева.

Члан 15.

Носилац одобреног пројекта дужан је да, по завршетку пројекта, достави завршни извештај о реализацији и утрошку средстава на обрасцу, који се налази на интернет сајту Секретаријата, у оквиру конкурсне документације, у року наведеном у уговору, уз обавезан прилог оверених фотокопија рачуна и друге пратеће документације, као и изводе из банке за све настале расходе.

Секретаријат може обуставити даље финансирање пројекта, односно једнострано раскинути уговор о реализацији пројекта, уколико се утврди да се пројекат не реализује у складу са уговором.

Члан 16.

У случају да носилац пројекта не поднесе извештај у уговореном року, односно не достави потпун извештај или у случају сумње да додељена средства нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Носиоци пројекта дужни су да буџетској инспекцији Аутономне покрајине Војводине омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 17.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу АПВ".

Број: 116-401-2195/2015-01
Нови Сад, 29. април 2015. године

Покрајинска секретарка за спорт и омладину
Маринка Тепић

На основу члана 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Сл. лист АП Војводине”, број: 37/14), члана 10, а у вези са чланом 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину („Сл. лист АП Војводине”, број: 54/19), Покрајинска влада, на седници одржаној 8. јануара 2020. године, донела је

Одлуку о поступку избора, критеријумима за избор и реализацију пројеката које финансира Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине у 2020. години

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, када је и ступила је на снагу.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се поступак избора, критеријуми за избор и начин реализације пројеката који се финансирају из средстава Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Управа), обезбеђених у буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину у оквиру Програма 1505 – Регионални развој, који садржи следеће програмске активности:

1. Програмска активност 1004 – Подршка пројектима у области водопривреде и заштите животне средине;
2. Програмска активност 1005 – Подршка пројектима у области локалног и регионалног економског развоја;
3. Програмска активност 1006 – Подршка пројектима у области саобраћајне инфраструктуре;
4. Програмска активност 1007 – Подршка пројектима у области енергетике и енергетске ефикасности;
5. Програмска активност 1008 – Подршка пројектима у области здравства и социјалне заштите;
6. Програмска активност 1009 – Подршка пројектима у области заштите културног наслеђа;
7. Програмска активност 1010 – Подршка пројектима у области образовања, ученичког и студентског стандарда;
8. Програмска активност 1011 – Подршка пројектима у области развоја спорта;
9. Програмска активност 1022 – Пројектно планирање.

Члан 2.

Под пројектима у смислу ове одлуке подразумевају се пројекти од интереса за Аутономну покрајину Војводину (у даљем тексту: АП Војводина), дефинисани одредбом члана 3. Покрајинске скупштинске одлуке о образовању Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АП Војводине“, број: 54/2014).

Реализацију пројеката из члана 1. ове одлуке финансираће Управа у складу с ликвидним могућностима буџета АП Војводине и на начин прописан Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину и овом одлуком.

ЈАВНИ КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 3.

Поступак доделе средстава и избор пројеката који ће се финансирати обавља се путем јавног конкурса који расписује и спроводи Управа.

Члан 4.

Јавни конкурс се објављује на начин утврђен Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, и садржи: назив акта на основу ког се расписује јавни конкурс; висину укупних средстава предвиђених за доделу по јавном конкурсу; намену за коју се средства могу користити; могуће учеснике на јавном конкурсу; услове за учешће на јавном конкурсу и документацију која се подноси уз пријаву; начин подношења пријава на јавни конкурс; критеријуме за оцену пријава; рок за подношење пријава и друге податке који су од важности за спровођење јавног конкурса.

ПОДНОШЕЊЕ ПРИЈАВЕ НА ЈАВНИ КОНКУРС

Члан 5.

Пријава на јавни конкурс подноси се на обрасцу пријаве предлога пројекта на начин који је прописан јавним конкурсом. Уз пријаву се доставља документација предвиђена јавним конкурсом.

Садржину и форму обрасца пријаве из става 1. овог члана прописује директор Управе.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕНУ ПРОЈЕКАТА И ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Члан 6.

Пројекти се оцењују на основу група критеријума и појединачних критеријума.

Групе критеријума су:

- степен општег утицаја и значај пројекта;
- степен финансијске оправданости пројекта;
- степен одрживости пројекта;
- степен ризика и изводљивост пројекта.

У оквиру групе критеријума – степен општег утицаја и значај пројекта, укупан број бодова који се може доделити је 30.

У оквиру групе критеријума – степен финансијске оправданости пројекта, укупан број бодова који се може доделити је 20.

У оквиру групе критеријума – степен одрживости пројекта, укупан број бодова који се може доделити је 20.

У оквиру групе критеријума – степен ризика и изводљивост пројекта, укупан број бодова који се може доделити је 30.

Члан 7.

У оквиру група критеријума, Управа за сваки јавни конкурс посебно утврђује појединачне критеријуме за оцену пројеката и доделу средстава, у зависности од специфичности предмета јавног конкурса и одређује број бодова за појединачне критеријуме.

Број бодова који се додељују појединачним критеријумима не може прећи укупан број бодова за групу критеријума којој припада појединачан критеријум.

Члан 8.

Као појединачни критеријуми у оквиру групе критеријума – степен општег утицаја и значај пројекта, користе се нарочито: значај пројекта, повезаност пројекта са стратешким документима, степен развијености општине на чијој се територији пројекат реализује, међусобна повезаност и усаглашеност елемената пројекта, степен утицаја пројекта на животну средину и здравље људи и други.

Као појединачни критеријуми у оквиру групе критеријума – степен финансијске оправданости пројекта, користе се нарочито: степен суфинансирања пројекта, однос трошкова и очекиваних резултата и други.

Као појединачни критеријуми у оквиру групе критеријума – степен одрживости пројекта, користе се нарочито: финансијска одрживост, институционална одрживост и други.

Као појединачни критеријуми у оквиру групе критеријума – степен ризика и изводљивост пројекта, користе се нарочито: степен припремљености пројекта, процена ризика, ограничења, изводљивост пројекта и други.

КОМИСИЈА ЗА СТРУЧНИ ПРЕГЛЕД И ОЦЕНУ ПРОЈЕКАТА

Члан 9.

Директор Управе образује Комисију за стручни преглед и оцену поднетих пријава предлога пројеката (у даљем тексту: Комисија) решењем којим се утврђују задаци и састав Комисије.

Комисија има председника и најмање два члана и њихове заменике, који се именују из редова запослених у Управи.

Техничке и административне послове за потребе Комисије обавља секретар Комисије.

Чланови Комисије по потреби могу да буду и стручна лица из области за коју је расписан јавни конкурс.

Комисија се образује за сваки јавни конкурс посебно.

Чланови Комисије не смеју да буду у сукобу интереса.

Чланови Комисије не могу бити лица запослена код Корисника средстава који могу учествовати на јавном конкурсу.

Члан 10.

Комисија обавља стручни преглед, вреднује и рангира предложене пројекте у складу са условима и критеријумима наведеним у јавном конкурсу и доставља директору Управе предлог одлуке о додели средстава за финансирање са образложењем предлога.

Комисија оцењује предложене пројекте на обрасцу чију садржину и форму прописује директор Управе.

ОДЛУЧИВАЊЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКАТА И ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА

Члан 11.

Одлуку о додели средстава за финансирање пројеката са образложењем доноси директор Управе, на предлог Комисије, у року од 20 дана од дана истека рока за подношење пријава на јавни конкурс.

Одлука директора је коначна.

Одлука о додели средстава објављује се на интернет страницама Управе и Покрајинске владе наредног дана од дана доношења исте.

ОБУСТАВЉАЊЕ ЈАВНОГ КОНКУРСА

Члан 12.

У случају да на јавни конкурс не пристигне ни једна пријава или да су све пристигле пријаве неблаговремене, недопуштене или непотпуне, као и у случају када су све пријаве, које су благовремене, допуштене и потпуне, оцењене са мање од 60% максималног броја бодова директор Управе доноси одлуку о обустави јавног конкурса.

РЕАЛИЗАЦИЈА ОДОБРЕНИХ ПРОЈЕКАТА

Члан 13.

На основу одлуке о додели средстава, Управа и Корисник средстава закључиће уговор којим ће да регулишу своја међусобна права и обавезе, начин спровођења пројекта и друга права и обавезе битне за реализацију пројекта.

Корисник средстава решењем одређује координатора за праћење реализације пројекта.

Корисник средстава припрема акциони план за спровођење пројекта на обрасцу чију садржину и форму прописује директор Управе.

Члан 14.

Управа прегледа достављену документацију и уколико документација није потпуна и исправна, Управа има право да оспори део потраживања или потраживање у целости, о чему Корисника средстава обавештава писаним путем у року од 7 дана од дана пријема документације.

Корисник средстава обавезан је да за реализацију пројекта достави податке о називу и броју текућег рачуна.

Средства, на рачун Корисника средстава из става 1. овог члана, Управа преноси најкасније у року до 45 дана, који почиње да тече од наредног дана од дана уредно достављене документације утврђене актом Управе, а у складу са ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 15.

Корисник средстава је у обавези да по пријему средстава на рачун, средства одмах пренесе добављачу и да о томе обавести Управу, уз достављање доказа о извршеном

преносу средстава у року од три радна дана од дана извршеног преноса средстава од стране Управе, осим ако посебним прописом није одређен други рок.

Уколико Корисник средстава не поступи у складу са ставом 1. овог члана, Управа ће обуставити даље финансирање пројекта, о чему ће писаним путем обавестити Корисника средстава.

Члан 16.

Средства које Управа додели за финансирање пројеката подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава коју обавља служба буџетске инспекције АП Војводине.

Корисник средстава дужан је да служби буџетске инспекције АП Војводине омогући несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава.

Уколико у поступку контроле наменског и законитог коришћења средстава, служба буџетске инспекције АП Војводине утврди да Корисник средстава ненаменски и/или незаконито користи додељена средства, Управа ће раскинути уговор једностраном изјавом.

У случају из става 3. овог члана, Корисник средстава дужан је да изврши повраћај пренетих средстава са законском затезном каматом.

Члан 17.

Корисник средстава дужан је да Управи доставља периодичне квартално извештаје и завршни извештај о реализацији пројекта на обрасцу извештаја чију садржину и форму прописује директор Управе.

Корисник средстава дужан је да Управи омогући несметан и непосредан увид, као и приступ целокупној документацији и самој реализацији пројекта.

Корисник средстава дужан је да Управи омогући евалуацију пројекта након завршетка пројекта у циљу процене постигнутих резултата и ефеката пројекта.

Члан 18.

Корисник средстава дужан је да обезбеди видљивост и препознатљивост пројекта у складу са захтевом Управе.

Корисник средстава дужан је да сваку презентацију и медијски наступ у вези с пројектом усклади и координира са Управом.

Корисник средстава обавезан је да приликом свих јавних иступања, израде публикација и објављивања о пројектима који се финансирају средствима Управе, наведе да је у финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина, Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине.

Члан 19.

Корисник средстава покреће и спроводи поступак јавне набавке за потребе реализације пројекта у складу са Законом о јавним набавкама и другим важећим прописима за потребе реализације пројекта.

Пре покретања поступка јавне набавке, Корисник средстава обавезан је да Управи достави неопходну документацију која се односи на поступак јавне набавке, извод из плана набавки, извод из финансијског плана и осталу потребну документацију утврђену актом Управе и да пре покретања поступка јавне набавке захтева и добије сагласност Управе за покретање поступка.

Сагласност за покретање поступка јавне набавке Управа даје у року од 10 од дана уредно достављене документације од стране Корисника средстава.

Корисник средстава може тек по добијању сагласности Управе да покрене законом прописан поступак јавне набавке.

Пре објављивања позива за подношење понуда у поступку јавне набавке, Корисник средстава обавезан је да прибави сагласност Управе на конкурсну документацију.

Корисник средстава може тек по добијању сагласности Управе да објави позив за подношење понуда и конкурсну документацију за јавну набавку.

У конкурсној документацији за јавну набавку Корисник средстава може да предвиди авансно плаћање у износу до 50% од уговорене вредности.

Корисник средстава обавезан је да у конкурсној документацији за јавну набавку предвиди одговарајућа средства финансијског обезбеђења којим понуђачи обезбеђују испуњење својих обавеза у поступку јавне набавке и испуњење својих уговорних обавеза (озбиљност понуде, повраћај авансног плаћања, добро извршење посла, отклањање недостатака у гарантном року).

За евентуалне измене уговора о јавној набавци Корисник средстава је обавезан да прибави сагласност Управе.

Члан 20.

Управа има право да задржи 10% вредности одобрених средстава до испуњења свих обавеза од стране Корисника средстава с циљем заштите интереса Управе и поштовања услова из ове одлуке и уговора о додели средстава.

Члан 21.

Управа ће пре закључивања уговора о додели средстава, чија је вредност већа од пет милиона динара, да прибави мишљење Правобранилаштва Аутономне покрајине Војводине.

Члан 22.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 031-10/2020/1
Нови Сад, 8. јануар 2020. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу члана 32. став 1. тачка 4, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), и чл. 10. и 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ”, број: 54/19), а у вези с чланом 12. став 2. Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС”, број: 25/19), Покрајинска влада, на седници одржаној 8. јануара 2020. године, донела је

Одлуку о поступку и критеријумима за доделу буџетских средстава за изградњу, одржавање и опремање здравствених установа чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, када је и ступила је на снагу.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се поступак и критеријуми за доделу средстава Покрајинског секретаријата за здравство (у даљем тексту: Секретаријат) обезбеђени за вршење оснивачких права над здравственим установама чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, у складу са законом и Планом мреже здравствених установа.

Средства из става 1. овог члана обезбеђена су у буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину у оквиру раздела 08 Покрајински секретаријат за здравство, програм 1807 Развој инфраструктуре здравствених установа, програмска активност 1001 Изградња и опремање здравствених установа у државној својини чији је оснивач АП Војводина.

Члан 2.

Средства из члана 1. ове одлуке додељују се за финансирање, односно суфинансирање: изградње, одржавања и опремања здравствених установа, односно инвестиционо улагање, инвестиционо одржавање просторија, медицинске, немедицинске опреме, превозних средстава и опреме у области интегрисаног здравственог информационог система (као што су: изградња, доградња,

реконструкција, адаптација, санација, промена намене објекта, уградња унутрашњих инсталација у постојећи објекат и томе слично, укључујући и израду неопходне пројектне документације, хитне капиталне поправке за које се средства не обезбеђују на основу уговора закљученог с Републичким фондом за здравствено осигурање о пружању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања осигураним лицима које су неопходне за обављање делатности здравствене установе и др.), изузев трошкова текућег одржавања објеката и просторија и текућег сервисирања медицинске, немедицинске опреме, превозних средстава и опреме у области интегрисаног здравственог информационог система.

Члан 3.

Право на доделу средстава имају здравствене установе чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, у складу с Планом мреже здравствених установа.

Члан 4.

Средства за намене утврђене чланом 2. ове одлуке додељују се путем јавних конкурса.

Јавни конкурс расписује се најмање једном годишње.

Члан 5.

Јавни конкурс расписује Секретаријат, а објављује се у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”, јавном гласилу које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине и на интернет страници Секретаријата www.zdravstvo.vojvodina.gov.rs.

Члан 6.

Јавни конкурс садржи податке о акту на основу ког се он расписује, податке о висини укупних средстава предвиђених за доделу по јавном конкурсу, праву учешћа на јавном конкурсу, податке о задатку који је предмет јавног конкурса и о року за његов завршетак, податке о начину и року за подношење пријава, односно о року до када је конкурс отворен, те о критеријумима за оцену пријава, као и друге податке који су важни за његово спровођење.

Члан 7.

Пријава на јавни конкурс подноси се у једном примерку, на обрасцу пријаве који утврђује Секретаријат и обавезно садржи:

- опште податке о подносиоцу пријаве;
- предмет пријаве (нпр. опис инвестиционог улагања, медицинске или немедицинске опреме за коју се средства траже, опис хитне капиталне поправке и сл.);
- опис потребе (нпр. разлоге за потребу набавке медицинске и немедицинске опреме, разлоге за инвестиционо улагање, узрок настанка квара и сл.);
- место реализације (објекат и организациона јединица здравствене установе у којој је неопходно извршити инвестиционо улагање или набавку тражене опреме);
- циљ и очекиване резултате;
- образложење потребе за финансирањем, односно суфинансирањем (нпр. образложење степена хитности набавке медицинске опреме с обзиром на немогућност пружања здравствених услуга, значај изградње, за организацију рада и обављање делатности, допринос унапређивању доступности и приступачности здравствене заштите, смањењу листа чекања и сл.);
- динамику реализације (термин почетка и окончања реализације);
- висину тражених средстава (укупан износ потребних средстава за реализацију, износ средстава тражених од Секретаријата, износ сопствених средстава и износ средстава из осталих извора с навођењем извора);
- детаљну структуру трошкова.

Члан 8.

Неблаговремене и непотпуне пријаве, пријаве које су поднела неовлашћена лица и пријаве које нису поднете на прописаном обрасцу – неће се разматрати.

Члан 9.

Поступак јавног конкурса за доделу средстава спроводи Комисија, коју образује покрајински секретар за здравство, решењем којим се утврђују задаци и састав комисије. Комисија се образује за сваки конкурс посебно.

Комисија из става 1. овог члана има председника и два члана, који се именују из реда запослених у Секретаријату; комисија ради и одлучује у пуном саставу и о свом

раду води записник, а одлуке доноси већином од укупног броја чланова. Комисија на првој седници бира председника комисије који координира радом комисије и води седнице.

Чланови комисије, након доношења решења из става 1. овог члана, потписују изјаву којом потврђују да у предметном јавном конкурсу нису у сукобу интереса. Уколико у току поступка јавног конкурса сазнају да могу доћи у сукоб интереса, чланови комисије о томе, без одлагања, обавештавају покрајинског секретара за здравство, који предузима потребне мере како не би дошло до штетних последица у даљем току поступка јавног конкурса.

Члан 10.

Након разматрања и процене пријава приспелих на јавни конкурс према критеријумима утврђеним овом одлуком, комисија сачињава бодовну листу и образложени предлог за доделу средстава по јавном конкурсу и доставља га покрајинском секретару за здравство.

О додели средстава одлучује решењем покрајински секретар за здравство, у складу с ликвидним могућностима буџета.

Решење из става 3. овог члана јесте коначно и објављује се на интернет страници Секретаријата.

На основу решења из става 3. овог члана, Секретаријат и корисник средстава закључују уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе уговорних страна.

Члан 11.

године („Службени лист АПВ”, број: 4/19), осим за поступке који су започети до почетка примене ове одлуке, који ће се окончати применом прописа према којима су започети.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

Пријаве за доделу средстава за намене из члана 2. бодују се према следећим критеријумима:

- степен неопходности реализације изградње, одржавања, односно опремања здравствене установе за организацију рада и обављање делатности здравствене установе – укупан број бодова који се може доделити јесте 30;
- допринос унапређивању доступности и приступачности здравствене заштите, односно скраћењу чекања на здравствену услугу – укупан број бодова који се може доделити јесте 30;
- степен хитности реализације изградње, одржавања, односно опремања здравствене установе – имајући у виду немогућност пружања здравствених услуга, обављања делатности и организацију процеса рада здравствене установе – укупан број бодова који се може доделити јесте 10;
- постојање налога инспекције за поступање – укупан број бодова који се може доделити јесте 5;
- допринос увођењу и примени нових здравствених технологија – укупан број бодова који се може доделити јесте 5;
- висина тражених средстава, те однос трошкова и очекиваних резултата – укупан број бодова који се може доделити јесте 15,
- немогућност обезбеђења средстава из других извора – укупан број бодова који се може доделити је 5.

Члан 12.

Средства додељена по јавном конкурсу корисници средстава могу користити искључиво за намене за које су додељена и у обавези су да врате неутрошена средства. Уколико буде утврђено да корисник средстава није средства користио наменски, Секретаријат задржава право да затражи повраћај пренетих средстава са законском затезном каматом, рачунајући од дана уплате до дана поврата додељених средстава.

Средства из става 1. овог члана подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине. Стога, корисник средстава дужан је да овој служби омогући несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора код корисника средстава.

Члан 13.

Корисници средстава по јавном конкурсу дужни су да у свим јавним публикацијама и објављивањима о активностима који се финансирају по јавном конкурсу наведу да је у њиховом финансирању учествовала Аутономна покрајина Војводина, односно Секретаријат.

Корисници средстава из става 1. овог члана дужни су да Секретаријату поднесу извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 дана од рока утврђеног за реализацију, с документацијом о њиховом наменском коришћењу, коју је оверило одговорно лице.

Члан 14.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о поступку и критеријумима за доделу буџетских средстава Покрајинског секретаријата за здравство за изградњу, одржавање и опремање здравствених установама чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, 127 број: 401-7392/2018 од 15. јануара 2019. године („Службени лист АПВ”, број: 4/19), осим за поступке који су започети до почетка примене ове одлуке, који ће се окончати применом прописа према којима су започети.

Члан 15.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-7110/2019
Нови Сад, 8. јануар 2020. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић

1. Одлука о садржини и форми обрасца пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области водоснабдевања и заштите вода;
2. Одлука о садржини и форми обрасца за оцењивање пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области водоснабдевања и заштите вода
3. Одлука о садржини и форми обрасца пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области локалног и регионалног економског развоја
4. Одлука о садржини и форми обрасца за оцењивање пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области локалног и регионалног економског развоја;
5. Одлука о садржини и форми обрасца пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области предшколског и основног образовања и васпитања
6. Одлука о садржини и форми обрасца за оцењивање пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области предшколског и основног образовања и васпитања
7. Одлука о садржини и форми обрасца пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области саобраћајне инфраструктуре
8. Одлука о садржини и форми обрасца за оцењивање пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области саобраћајне инфраструктуре
9. Одлука о садржини и форми обрасца пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области енергетске ефикасности

10. Одлука о садржини и форми обрасца за оцењивање пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области енергетске ефикасности
11. Одлука о садржини и форми обрасца пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области развоја спорта;
12. Одлука о садржини и форми обрасца за оцењивање пријаве предлога пројекта на јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у области развоја спорта

***Одлуке преузети из Службеног листа АПВ 3/20**

1. Одлука о садржини и форми образаца извештаја корисника средстава о реализацији пројекта
2. Одлука о садржини и форми обрасца за израду акционог плана за спровођење пројекта који се финансира из средстава Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине

***Одлуке преузети из Службеног листа АПВ 7/20**

На основу члана 16. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Сл. лист АП Војводине“, бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016 и 29/2017), члана 4. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о образовању Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине („Сл. лист АП Војводине“, бр. 54/2014), директор Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине доноси

УПУТСТВО О ПРИПРЕМИ И ДОСТАВИ НЕОПХОДНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ КОЈУ КОРИСНИК СРЕДСТАВА ДОСТАВЉА РАДИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКАТА КОЈЕ ФИНАНСИРА УПРАВА ЗА КАПИТАЛНА УЛАГАЊА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

(„Службени лист АПВ“, број: 9/17)

Члан 1.

Овим Упутством утврђује се потребна документација у циљу реализације пројеката које финансира Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Управа) по основу закључених Уговора о преносу средстава.

Члан 2.

У поступку реализације пројеката из члана 1. овог Упутства, након закључења Уговора о преносу средстава Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:

• Акциони план Корисника средстава за спровођење
пројекта;
• Решење Корисника средстава о именовању координатора пројекта;
• Подаци о идентификацији Корисника средстава/наручиоца;
• Копија ОП обрасца Корисника средстава/наручиоца;

Копија потврде о пореском идентификационом броју Корисника средстава;

• У случају извођења радова:

• Копија главне свеске техничке документације у зависности од класе и намене објекта (главна свеска идејног пројекта, главна свеска пројекта за грађевинску дозволу, главна свеска пројекта за извођење);

• Копија изјаве вршиоца техничке контроле са резимеом извештаја техничке контроле из извода пројекта за грађевинску дозволу;

• Копија акта надлежног органа на основу којег се одобрава извођење радова;
• Уколико је грађевинска дозвола, односно решење којим се одобрава извођење радова издато пре ступања на снагу Закона о изменама Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр 145/2014), потребно је доставити копије насловних страна свих делова техничке документације садржане у грађевинској дозволи, односно решењу којим се одобрава извођење радова, као и страна са овером техничке контроле и овером надлежног органа за издавање грађевинске дозволе, односно решења којим се одобрава извођење радова.

ПОСТУПАК ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Члан 3.

Приликом подношења захтева за добијање сагласности за покретање поступка јавне набавке Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:
• Захтев за добијање сагласности Управе за покретање поступка јавне набавке;
• Изјава Корисника средстава/наручиоца да поступак јавне набавке није спроведен;
• Изјава Корисника средстава/наручиоца о процењеној вредности јавне набавке;
• Извод из плана јавних набавки Корисника средстава/наручиоца;
• Изјава Корисника средстава о обезбеђеним средствима за финансирање;
• Извод из одлуке о буџету/финансијског плана Корисника средстава/наручиоца;
• Техничка спецификација радова/добара/услуга израђена у складу са одредбама Закона о јавним набавкама, оверена од стране Корисника средстава/наручиоца и уколико су у питању радови, оверена од стране одговорног пројектанта;
• Изјава одговорног пројектанта да су цене приказане у предмеру и предрачуну радова тржишно упоредиве;
• Потврда надлежног органа о евидентирању Корисника средстава/наручиоца у систем ПДВ-а.

Члан 4.

Након издавања сагласности за спровођење поступка јавне набавке, а пре објављивања позива за подношење понуда, Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:
• Одлука Корисника средстава/наручиоца о покретању поступка јавне набавке;
• Решење Корисника средстава/наручиоца о образовању Комисије за јавну набавку;
• Изјава о непостојању сукоба интереса;
• Нацрт конкурсне документације;
• Одлука Корисника средстава/наручиоца о покретању поступка јавне набавке услуге стручног надзора када се захтев односи на покретање поступка јавне набавке радова.

Корисник средстава/наручилац може тек по добијању сагласности Управе да објави позив за подношење понуда и конкурсну документацију за јавну набавку.

Члан 5.

По завршетку поступка јавне набавке Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:
• Уговор о јавној набавци;
• Прихваћена понуда;
• Изјава Корисника средстава/наручиоца о спроведеном поступку јавне набавке;
• Подаци о идентификацији добављача;
• Копија ОП обрасца добављача.

Члан 6.

У случају потребе за спровођењем преговарачког поступка са објављивањем позива за подношење понуда у складу са чланом 35. став 1. Закона о јавним набавкама и преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда у складу са чланом 36. став 1. тачка 1.

Закона о јавним набавкама, Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:
• Захтев за сагласност Управе за спровођење преговарачког поступка;
• Обавештење о обустави поступка.

УВОЂЕЊЕ ИЗВОЂАЧА РАДОВА У ПОСАО

Члан 7.

За потребе издавања сагласности Управе за увођење извођача радова у посао Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:
• Захтев за увођење извођача радова у посао;
• Решење о именовању одговорних извођача радова са копијама лиценци потписаних и оверених од стране именованих одговорних извођача радова;
• Решење о именовању лица која врше стручни надзор над извођењем радова са копијама лиценци потписаних и оверених од стране лица именованих за вршење стручног надзор

Динамички план извођења радова израђен од стране извођача радова, потписан и оверен од стране овлашћеног лица Извођача радова, овлашћеног лица Корисника средстава, као и свих именованих вршилаца стручног надзора.
Након увођења извођача радова у посао Корисник средстава је обавезан да достави Записник о увођењу извођача радова у посао, потписан и оверен од стране овлашћених лица Корисника средстава и Извођача радова као и од стране свих одговорних извођача радова и вршилаца стручног надзора.

ИЗМЕНЕ УГОВОРА О ЈАВНОЈ НАБАВЦИ

Члан 8.

У случају потребе за изменом Уговора о јавној набавци (уговарање вишка радова, мањка радова, радова који се неће изводити, продужетка рока извођења радова и сл.), Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:
• Захтев за сагласност Управе за измену Уговора о јавној набавци;
• Сагласност наручиоца за измену Уговора о јавној набавци са образложењем и јасним дефинисањем чињенице да се предложена одступања нису могла предвидети пре покретања поступка јавне набавке, те да изменом уговора нису нарушена начела обезбеђивања конкуренције, начело транспарентности и једнакости понуђача у поступку јавне набавке;
• Образложење надзорног органа о потреби за уговарање
вишка радова, мањка радова, радова који се неће изводити, продужетка рока извођења радова и сл., уколико је предмет измене Уговора вишак радова, мањак радова и радови који се неће изводити, потребно је да надзорни орган образложи сваку позицију чија се количина
мења, а уколико је предмет измене Уговора продужетак рока, потребно је да надзорни орган образложи сваки дан прекорачења уговореног рока. Образложење потписују и оверавају сва лица именована за вршење стручног надзора;
• Предлог измене и допуне понуде (уколико је предмет измене Уговора вишак радова, мањак радова и радови који се неће изводити), потписан и оверен од стране овлашћеног лица Корисника средстава, овлашћеног лица Извођача радова, свих именованих вршилаца стручног надзора и свих одговорних извођача радова;
• Изјава Корисника средстава/наручиоца о обезбеђеним средствима за финансирање.

Члан 9.

Након измене Уговора о јавној набавци Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:
• Анекс Уговора о јавној набавци;
• Измена и допуна основне понуде (уколико је предмет измене Уговора вишак радова, мањак радова и радови који се неће изводити), потписана и оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава, овлашћеног лица Извођача радова, свих именованих вршилаца стручног надзора и свих одговорних извођача радова;

• Динамички план извођења радова израђен од стране извођача радова, потписан и оверен од стране овлашћеног
лица Извођача радова, овлашћеног лица Корисника средстава, као и свих именованих вршилаца стручног надзора (уколико је предмет измене Уговора продужетак рока);
• Копије уговорених средстава финансијског обезбеђења;
• Изјаве Корисника средстава/наручиоца о пријему уговорених средстава финансијског обезбеђења;
• Изјава Корисника средстава/наручиоца о спроведеном поступку јавне набавке.

УГОВАРАЊЕ ДОДАТНИХ РАДОВА

Члан 10.

У случају потребе за уговарањем додатних радова Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:
• Захтев за сагласност Управе за уговарање додатних радова;
• Сагласност Корисника средстава/наручиоца за уговарање додатних радова са образложењем и јасним дефинисањем чињенице да се предложена одступања нису могла предвидети пре покретања поступка јавне набавке, те да изменом уговора нису нарушена начела обезбеђивања конкуренције, начело транспарентности и једнакости понуђача у поступку јавне набавке;
• Образложење надзорног органа о потреби за уговарање
додатних радова, потребно је да надзорни орган образложи сваки додатни рад (позицију) понаособ;
• Техничка спецификација радова, потписана и оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава и свих лица именованих за вршење стручног надзора, на основу које је прибављено мишљење Управе за јавне набавке о основаности примене преговарачког поступка;
• Изјава надзорног органа да су цене приказане у предмеру и предрачуну тржишно упоредиве;
• Изјава Корисника средстава/наручиоца о процењеној вредности јавне набавке;
• Изјава Корисника средстава о обезбеђеним средствима за финансирање;
• Мишљење Управе за јавне набавке о основаности примене преговарачког поступка, у складу са Законом о јавним набавкама.

Члан 11.

Након издавања сагласности за уговарање додатних радова, а пре објављивања позива за подношење понуда, Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:
• Одлука Корисника средстава/наручиоца о покретању поступка јавне набавке;
• Решење Корисника средстава/наручиоца о образовању
Комисије за јавну набавку;
• Изјава о непостојању сукоба интереса;
• Нацрт конкурсне документације.

Члан 12.

Након уговарања додатних радова Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:
• Уговор о јавној набавци додатних радова;
• Прихваћена понуда за додатне радове;
• Копије уговорених средстава финансијског обезбеђења;
• Изјаве Корисника средстава/наручиоца о пријему уговорених средстава финансијског обезбеђења;
• Изјава Корисника средстава/наручиоца о спроведеном поступку јавне набавке;
• Динамички план извођења радова израђен од стране извођача радова, потписан и оверен од стране овлашћеног лица Извођача радова, овлашћеног лица Корисника средстава, као и свих именованих вршилаца стручног надзора.

ПРЕНОС СРЕДСТАВА НА РАЧУН КОРИСНИКА СРЕДСТАВА

Члан 13.

За потребе преноса средстава на рачун Корисника средстава неопходна је следећа документација:

• Захтев Корисника средстава за пренос средстава по предрачуну/рачуну/привременој/окончаној ситуацији са бројем рачуна на који ће се средства пренети и позивом на број одобрења;

• Предрачун потписан и оверен од стране овлашћеног лица Корисника средстава и овлашћеног лица Извођача радова (односно Добављача опреме или Вршиоца услуге) / рачун потписан и оверен од стране овлашћеног лица Корисника средстава и овлашћеног лица Добављача опреме (односно вршиоца услуге), а ако је реч о рачуну по испостављеној ситуацији за радове, потписан и оверен од стране овлашћеног лица Корисника средстава, овлашћеног лица Извођача радова, свих именованих вршилаца стручног надзора и свих одговорних извођача радова/привремена/окончана ситуација, потписана и оверена од стране овлашћеног лица Корисника средстава, овлашћеног лица Извођача радова, свих именованих вршилаца стручног надзора и свих одговорних извођача радова, у два оригинална примерка;

• Изјава наручиоца о пријему и књижењу/евидентирању обавезе;

• Копије уговорених средстава финансијског обезбеђења;

• Изјаве Корисника средстава/наручиоца о пријему уговорених средстава финансијског обезбеђења;

• Записник о примопредаји (приликом подношења захтева за пренос средстава по окончаној ситуацији/ коначном рачуну), потписан и оверен од стране
овлашћеног лица Корисника средстава и овлашћеног лица Добављача опреме (односно вршиоца услуге), а ако је реч о примопредаји радова потписан и оверен од стране овлашћеног лица Корисника средстава, овлашћеног лица Извођача радова, свих именованих вршилаца стручног надзора и свих одговорних извођача радова.

Члан 14.

Након извршеног преноса средстава Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:

• Потврда Корисника средстава о извршеном преносу средстава;

• Извод са рачуна Корисника средстава као доказ о извршеном преносу средстава.

ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОЈЕКТА

Члан 15.

У току реализације пројекта Корисник средстава је обавезан да доставља кварталне извештаје о реализацији пројекта, а по завршетку пројекта Завршни извештај о реализацији пројекта.

Члан 16.

О свим евентуалним изменама у документацији, а које се у току реализације пројекта догоде, Корисник средстава је дужан да обавести Управу и да достави измењену документацију.

ЗАВРШЕТАК ПРОЈЕКТА

Члан 17.

Након завршетка финансијске реализације пројекта, Корисник средстава је обавезан да достави следећу документацију:

• Изјава о коначној реализацији пројекта од стране Управе;

• Завршни извештај о реализацији пројекта.

Члан 18.

Након завршетка радова Корисник средстава је обавезан да, у складу са законом о Планирању и изградњи, достави следећу документацију:

• Извештај о техничком прегледу објекта;

• Употребну дозволу

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

Употреба факсимила није дозвољена на документацији која се доставља Управи у циљу реализације пројеката по основу закључених Уговора о преносу средстава.

Члан 20.

Ступањем на снагу овог Упутства престаје да важи Упутство о припреми и достави неопходне документације коју корисник средстава доставља ради реализације пројеката које финансира Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АП Војводине“, број: 9/2017).

Члан 21.

Ово Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

УПРАВА ЗА КАПИТАЛНА УЛАГАЊА
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
БРОЈ: 136-031-18/2018-02/3
ДАТУМ: 17.01.2018.

Директор
Недељко Ковачевић, с.р.

На основу члана 16. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АП Војводине", бр. 37/2014 и 54/2014 - др. одлука и 37/2016), члана 4. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о образовању Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 54/2014), директор Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине доноси:

Упутство за кориснике средстава у вези са медијским представљањем и видљивошћу пројеката које финансира Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2017 од 8.2.2017. године, а ступило је на снагу 16.2.2017.

Члан 1.

Овим Упутством прописују се правила која обавезују кориснике средстава у погледу медијског представљања и видљивошћу пројеката који се финансирају из средстава Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине (даље у тексту: Управа), а која су обезбеђена у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Под медијским представљањем и видљивошћу пројеката који се финансирају из средстава Управе (даље у тексту: пројекти) подразумевају се презентације, медијски наступи, јавна иступања, израде, штампа и пласирање публикација и промотивних материјала, као и свака активност усмерена на објављивање података о пројекту.

Члан 3.

Ради медијског представљања и видљивости пројекта, корисник средстава је обавезан да задужи координатора пројекта или оформи тим који ће пратити реализацију пројекта, сарађивати са Управом и редовно је извештавати о току реализације свих пројектних фаза.

Члан 4.

Код медијског представљања и видљивости пројекта, Корисник средстава је обавезан да:

1. наведе да је у финансирању/суфинансирању пројекта учествовала Управа;

2. даје тачне и јасно изражене информације које су у вези са пројектним активностима, претходно одобреним од стране Одсека за односе са јавношћу Управе;

3. пре објављивања саопштења за медије о пројекту, прибави одобрење Одсека за односе са јавношћу Управе и да исто објави на начин прописан овим Упутством;

4. организује конференцију за медије у сарадњи са Управом;

5. на својој интернет презентацији обезбеди везу-линк ка званичном сајту Управе http://www.kapitalnaulaganja.vojvodina.gov.rs;

6. пре постављења текста на своју интернет презентацију, који је у вези са пројектом, прибави одобрење Одсека за односе са јавношћу Управе;

7. пре постављења фотографије пројекта на своју интернет презентацију, прибави одобрење Одсека односе са јавношћу Управе и да део своје интернет презентације у коме су постављене фотографије и видео записи, уреди на начин прописан овим Упутством;

8. пре израде, штампе и пласирања различитих врста промотивних материјала са одабраним идејним решењем, а који су у вези са реализацијом пројекта, прибави одобрење Управе.

Члан 5.

Саопштење из члана 4. става 1. тачке 3. овог Упутства треба да садржи датум на врху, грб и традиционални грб (даље у тексту: грб) Аутономне покрајине Војводине, уређен Покрајинском скупштинском одлуком о изгледу и коришћењу симбола и традиционалних симбола Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 51/16), пун назив Управе и напомену да је пројекат финансиран/суфинансиран средствима Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине, а која су обезбеђена у буџету Аутономне покрајине Војводине.

На свим материјалима који су у вези са реализацијом пројектних активности, неопходно је да се налазе грб Аутономне покрајине Војводине, пун назив Управе и то на начин да поред грба буде исписано име: Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине фонтом calibri, с тим да назив Управе и величина грба Аутономне покрајине Војводине не сме да буду мањи од назива и грба корисника средстава.

Члан 6.

Део интернет презентације корисника средстава, у коме су постављене фотографије и видео записи о пројекту, мора садржати:

1. фотографију објекта у изградњи и фотографију грађевински завршеног објекта - ако је у питању пројекат изградње објекта;

2. фотографију објекта у стању пре адаптације, фотографију објекта у току адаптације, фотографију адаптираног објекта - ако је у питању пројекат изградње објекта;

3. фотографију опреме која је набављена у простору за чију намену је набављена - ако је у питању пројекат опремања објекта.

Уколико корисник средстава продуцира видео запис о пројекту које финансира Управа, а видео спот прати и говор, неопходно је да бар једном буде речено да је пројекат финансиран средствима Управе, обезбеђених у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 7.

Код набавке медицинске опреме коју финансира Управа, корисник средстава је обавезан да изради налепницу одговарајућег формата која ће садржати грб Аутономне покрајине Војводине и пун назив Управе и која ће бити истакнута на истој. Формат налепнице се одређује у односу на димензије апарата на којем ће се иста налазити при чему је једини услов да буде видљива. Припрему налепнице за штампу, кориснику средстава прослеђује Одсек за односе са јавношћу Управе.

Члан 8.

Ово Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Директор

Недељко Ковачевић, с.р

На основу члана 4. и 12. став 3. Закона о заштити права и слобода националних мањина („Службени лист СРЈ”, број: 11/02, „Службени гласник РС”, број 72/09 – други закон, 97/13 – Одлука УС РС и 47/18), члана 31. алинеја 2, а у вези с чланом 27. тачка 13. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 13. фебруара 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о додели буџетских средстава за унапређивање положаја националних мањина – националних заједница и развој мултикултурализма и толеранције

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2019 од 13.2.2019. године, а ступила је на снагу 21.2.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком уређују се намена, начин и поступак за доделу буџетских средстава за суфинансирање програма и пројеката за унапређивање положаја националних мањина – националних заједница и развој мултикултурализма и толеранције на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Овом покрајинском скупштинском одлуком посебно се утврђују афирмативне мере за поправљање положаја лица која припадају ромској националној мањини.

Буџетска средства из става 1. овог члана обезбеђују се у буџету АП Војводине и воде се на посебном буџетском разделу покрајинског органа управе надлежног за област националних мањина − националних заједница (у даљем тексту: Покрајински секретаријат).

Члан 2.

Право на доделу буџетских средстава Покрајинског секретаријата за унапређивање положаја националних мањина – националних заједница имају удружења, фондови и фондације припадника националних мањина – националних заједница, која имају регистровано седиште на територији АП Војводине.

Право на доделу буџетских средстава Покрајинског секретаријата за развој мултикултурализма и толеранције имају удружења, фондови и фондације, чији су пројекти и програми усмерени на очување и неговање међунационалне толеранције и који имају регистровано седиште на територији АП Војводине.

Право на доделу буџетских средстава Покрајинског секретаријата за поправљање положаја лица која припадају ромској националној мањини имају удружења, фондови и фондације ромске националне заједнице, која имају регистровано седиште на територији АП Војводине.

Члан 3.

Право на доделу средстава немају:

- привредна друштва;
- директни или индиректни корисници средстава буџета Републике Србије, буџета АП Војводине и буџета јединице локалне самоуправе;
- национални савети националних мањина.

Члан 4.

Средства се додељују за програме и пројекте удружења, фондова и фондација, нарочито усмерене на:

- остваривање права националних мањина – националних заједница;
- мултикултуралност, с циљем развијања духа толеранције;
- афирмативне мере за поправљање положаја лица која припадају ромској националној мањини;
- очување и неговање језика, народних обичаја и старих заната;
- заштиту и презентацију фолклорног наслеђа;
- стварање услова за развој културе, науке и уметности;
- неговање и подстицање народног стваралаштва;
- представљање културних добара од изузетног значаја;
- књижевно, драмско, сценско, музичко и ликовно стваралаштво, аудио-визуелно и кинематографско стваралаштво, меморијале, фестивале, јубиларне манифестације, уметничке колоније, кампове којима се негују толеранција и права националних мањина – националних заједница;
- конференције, турнире, скупове и томе слично, којима се негују толеранција и права националних мањина – националних заједница;
- неговање и развој аматеризма, гостовања ансамбала;
- сарадњу с матичним земљама и друге облике сарадње.

Члан 5.

Критеријуми за избор програма и пројеката које ће суфинансирати Покрајински секретаријат јесу:
- процентуално учешће поједине националне мањине – националне заједнице у укупној мањинској популацији у АП Војводини;
- укупни материјални трошкови програма или пројекта;
- просторни карактер и значај програма или пројекта (нпр. међународни, међуопштински, локални, мултиетнички, од ширег значаја);
- трајање програма или пројекта;
- број учесника програма или пројекта;
- интересовање публике и посећеност;
- медијски публицитет (телевизијски и радио преноси или снимци, извештавање штампе и други начини презентације);
- електронска присутност, заступљеност и активност (нпр. постојање интернет презентације, платформи, друштвене мреже);
- пратеће и накнадне активности (нпр. посебан наступ и представљање победника, гала вечери, издавање зборника, каталога и других публикација);
- број лица ангажованих на програму или пројекту подносиоца захтева;
- остале активности које организује подносилац захтева;
- финансирање програма и пројекта од других органа, организација, фондова, спонзора или донатора – из земље или из иностранства;
- могућност развијања програма и пројекта и њихова одрживост;
- законитост и ефикасност коришћења средстава раније добијених од Покрајинског секретаријата.

Члан 6.

За вредновање програма/пројеката формира се ранг-листа, према наведеним критеријумима. Бодује се на следећи начин:
- усклађеност програма/пројеката са свим захтевима конкурса и конкурсне документације – оцењује се да ли је програм/пројекат усклађен са свим захтевима конкурсне документације; вредновање: 1–5 поена;
- задовољавање општег интереса у области унапређивања положаја националних мањина – националних заједница и развоја мултикултурализма и толеранције на територији Аутономне покрајине Војводине; вредновање: 1–5 поена;
- обухват програма/пројекта – колике су могућности програма/пројекта рада да обухвати шири круг корисника и да подстакне њихово активно учешће у реализацији предвиђених активности; да ли укључује партнерство с другим удружењима, привредом или јавним сектором; вредновање: 1–5 поена;

- извештај о утрошку средстава – удружење, фонд односно фондација поднесе извештај о утрошку средстава добијених из буџета АП Војводине за претходну годину, а удружење, фонд или фондација, који први пут конкуришу за средства, поднесе извештај о реализацији барем једног програма/пројекта из другог извора финансирања; вредновање: 1–5 поена;

- одрживост – да ли ће се активности у вези с програмом/пројектом наставити и после финансирања из буџета АП Војводине; вредновање: 1–5 поена;

- активности и план рада – да ли постоји јасна веза између циљева и активности предвиђених програмом/пројектом, да ли је предложен план активности, те да ли је он реалан и остварив у предвиђеном времену; вредновање: 1–5 поена.

Члан 7.

Средства се додељују путем конкурса за доделу средстава, који расписује Покрајински секретаријат, у складу са одлуком о буџету АП Војводине и актом којим се уређује подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса, које реализују удружења.

Годишњи план расписивања јавних конкурса Покрајински секретаријат објављује најкасније до 31. јануара, на својој званичној интернет страници.

Члан 8.

Пријава на конкурс подноси се у писменој форми, на јединственом обрасцу који је саставни део конкурса, а чију садржину утврђује Покрајински секретаријат.

Члан 9.

Након истека рока за пријем пријава на конкурс, благовремене и потпуне пријаве удружења из члана 2. ст. 1. и 3, достављене на јединственом обрасцу, Покрајински секретаријат прослеђује националним саветима националних мањина са седиштем на територији АП Војводине (у даљем тексту: национални савети).

Национални савети дужни су да – у року од 15 дана од дана пријема пријава – доставе руководиоцу Покрајинског секретаријата (у даљем тексту: покрајински секретар) предлог за доделу средстава.

Члан 10.

Пријаве удружења, фондова и фондација вреднује конкурсна комисија коју образује покрајински секретар решењем.

Неблаговремене, непотпуне и пријаве које су поднела правна лица из члана 3. ове одлуке конкурсна комисија одбацује решењем.

Конкурсна комисија утврђује листу вредновања и рангирања пријављених програма/пројеката у року који не може бити дужи од 60 дана од дана истека рока за подношење пријаве.

Листа се објављује на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата и на порталу е-Управа.

Учесници конкурса имају право увида у поднете пријаве и приложену документацију у року од три радна дана од дана објављивања листе.

Учесници конкурса имају право приговора на листу у року од осам дана од дана њеног објављивања.

Одлуку о приговору, која мора бити образложена, конкурсна комисија доноси у року од 15 дана од дана његовог пријема.

По решавању приговора, конкурсна комисија коначну листу доставља покрајинском секретару.

Члан 11.

Одлуку о избору програма/пројеката покрајински секретар доноси у року од 30 дана од дана истека рока за подношење приговора.

Одлука о избору програма/пројеката објављује се на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата и на порталу е-Управа.

Решење из става 1. овог члана јесте коначно.

Члан 12.

Покрајински секретаријат преноси додељена средства на рачуне корисника на основу потписаних уговора, у складу с динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

Уколико удружење, фонд односно фондација не потпишу уговор у року који је одредио Покрајински секретаријат, то ће се сматрати одустајањем од поднете пријаве.

Уколико се удружењу, фонду односно фондацији додели мање средстава од средстава која су тражена пријавом, дужни су да се пре потписивања уговора изјасне о томе да ли одустају од поднете пријаве на конкурс.

У случају из става 3. примењују се одредбе чл. 10–12. ове одлуке.

Члан 13.

Удружење, фонд односно фондација, у изузетним ситуацијама, може да тражи сагласност од Покрајинског секретаријата, ради прерасподеле средстава за реализацију планираних активности у оквиру одобреног програма/пројекта.

Захтевом за прерасподелу средстава не може се тражити повећање расхода који се односе на људске ресурсе.

Средства се могу прерасподелити тек након добијања писмене сагласности или потписивањем анекса уговора.

Члан 14.

Удружење, фонд односно фондација дужни су да додељена средства користе законито и наменски, а неутрошена средства да врате у буџет АП Војводине.

Удружење, фонд односно фондација дужни су да Покрајинском секретаријату – у складу са уговорним обавезама – доставе извештај о наменском трошењу средстава, у року од 15 дана од дана реализације програма или пројекта, односно до 31. децембра текуће године, са одговарајућом документацијом.

Образац извештаја из става 2. овог члана утврдиће Покрајински секретаријат.

Удружење, фонд односно фондација дужни су да – по захтеву Покрајинског секретаријата – допуне извештај о утрошку средстава.

Члан 15.

Покрајински секретаријат прати реализацију програма/пројеката које суфинансира, у складу са овом одлуком.

Праћење реализације програма/пројеката обухвата:

1) обавезу удружења, фонда односно фондације да обавештавају Покрајински секретаријат о реализацији програма/пројеката у роковима одређеним уговором;

2) прегледање извештаја од стране Покрајинског секретаријата;

3) мониторинг посете представника Покрајинског секретаријата;

4) обавезу удружења, фонда односно фондације да омогуће представницима Покрајинског секретаријата да изврше увид у релевантну документацију насталу у току реализације програма/пројекта;

5) прикупљање информација од корисника програма/пројекта;

6) друге активности предвиђене уговором.

На извештавање, достављање, прегледање и процену извештаја, мониторинг и извештај о мониторинг посети примењује се акт којим се уређују подстицања програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса, које реализују удружења.

Члан 16.

У случају сумње да додељена средства нису наменски коришћена, Покрајински секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 17.

Удружење, фонд односно фондација који додељена средства нису искористили, који су додељена средства користили ненаменски или нису доставили извештај о утрошку средстава, дужни су да изврше повраћај додељених средстава, с припадајућом каматом.

Покрајински секретаријат неће доделити средства удружењима, фондовима односно фондацијама који нису поднели извештај о утрошку и коришћењу додељених средстава за претходну годину, односно за које се утврди из извештаја да су ненаменски утрошили та средства.

Члан 18.

Покрајински секретаријат неће потписати уговор са удружењем, фондом односно фондацијом у случају да удружење, фонд односно фондација има евидентиране основе и налоге о принудној наплати.

Члан 19.

Удружење, фонд односно фондација дужни су да на својим позивницама, брошурама, аудио-визуелним и електронским презентацијама, као и на осталом штампаном материјалу или на други одговарајући начин објаве да је у суфинансирању учествовао Покрајински секретаријат.

Удружење, фонд односно фондација у обавези су да доставе Покрајинском секретаријату позивнице за програме/пројекте, као и да доставе примерке аудио-визуелног и књижевног стваралаштва, у чијем суфинансирању је учествовао Покрајински секретаријат.

Члан 20.

Покрајински секретаријат израђује извештај о реализованој финансијској подршци програмима/пројектима удружења, фондова односно фондација у претходној календарској години, објављује га на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата и порталу е-Управа и доставља Покрајинској влади.

Члан 21.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о додели буџетских средстава организацијама националних мањина – националних заједница („Службени лист АПВ”, број 14/2015).

Поступци започети по одредбама Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава организацијама националних мањина – националних заједница („Службени лист АПВ”, број: 14/2015), биће окончани по одредбама те одлуке.

Члан 22.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 40-16/2019-01

Нови Сад, 13. фебруар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Иштван Пастор, с.р.

Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 20/14) и члана 115. став 5. Закона о националним саветима националних мањина („Службени гласник РС”, број: 72/09, 20/14 - Одлука УС РС, 55/14 и 47/18), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 13. фебруара 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о начину и критеријумима доделе буџетских средстава за националне савете националних мањина

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2019 од 13.2.2019. године, а ступила је на снагу 21.2.2019.

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) уређују се начин и критеријуми доделе средстава за финансирање рада националних савета националних мањина (у даљем тексту: национални савети), који имају седиште на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Средства из става 1. овог члана користе се за финансирање:

1. сталних трошкова националних савета;
2. редовне делатности националних савета.

Средства за намене из става 2. овог члана обезбеђују се у буџету АП Војводине и воде се на посебном буџетском разделу покрајинског органа управе надлежног за област националних мањина - националних заједница (у даљем тексту: Покрајински секретаријат).

Члан 2.

Право на доделу средстава имају регистровани национални савети са седиштем на територији АП Војводине, уз услов:

- да број припадника националне мањине - националне заједнице, коју они представљају на територији АП Војводине, чини више од половине укупног броја припадника те националне мањине - националне заједнице у Републици Србији, или
- да број припадника националне мањине - националне заједнице, коју они представљају на територији АП Војводине, јесте већи од 10.000, према званичним подацима Републичког завода за статистику Србије, на основу последњег пописа становништва.

Национални савети који имају седиште на територији АП Војводине, али не испуњавају услове за доделу средстава из става 1. овог члана, имају право на доделу средстава, у висини од по највише 1% опредељених буџетских средстава за календарску годину.

2. ФИНАНСИРАЊЕ СТАЛНИХ ТРОШКОВА НАЦИОНАЛНИХ САВЕТА

Члан 3.

У сталне трошкове националног савета сврставају се:

1) трошкови за изнајмљивање и коришћење просторија националног савета;
2) зараде, порези и доприноси запослених у националном савету;
3) хонорари и доприноси за обављен рад за потребе националног савета;
4) путни трошкови и дневнице за службена путовања;
5) набавка канцеларијског материјала и опреме за рад националног савета;
6) књиговодствене услуге;
7) трошкови годишње ревизије;
8) трошкови одржавања интернет странице националног савета.

Средства за финансирање сталних трошкова националних савета додељују се тако што се 25% од укупно опредељених средстава распоређује у једнаким деловима свим националним саветима из члана 2. став 1. ове одлуке, док се преосталих 75% додељује у складу с критеријумима и системом бодовања, утврђеним одредбама Одлуке (у даљем тексту: остатак средстава за финансирање сталних трошкова).

Члан 4.

Остатак средстава за финансирање сталних трошкова распоређује се према следећим критеријумима:

- број припадника националне мањине - националне заједнице коју национални савет представља на територији АП Војводине, према званичним подацима Републичког завода за статистику, на основу последњег пописа становништва;
- број установа и гласила националне мањине - националне заједнице у области културе, број одељења у установама образовања и васпитања, број установа и гласила у области обавештавања, број јединица локалне самоуправе, месних заједница или насељених места у којима су језик и писмо националне заједнице у службеној употреби на територији АП Војводине.

Члан 5.

Остатак средстава за финансирање сталних трошкова додељује се у складу са Системом бодовања, који чини саставни део Одлуке, на следећи начин:

- 30% средстава додељује се националним саветима сразмерно процентуалној заступљености припадника националне мањине - националне заједнице коју тај национални савет представља, у односу на укупан број припадника националних мањина - националних заједница, чији национални савети имају седиште на територији АП Војводине;

- 70% средстава додељује се на четири једнака дела - за област културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писама.

3. ФИНАНСИРАЊЕ РЕДОВНЕ ДЕЛАТНОСТИ НАЦИОНАЛНИХ САВЕТА

Члан 6.

У трошкове редовне делатности националног савета сврставају се:

1) финансирање или суфинансирање програма и пројеката у области образовања, културе, обавештавања и службене употребе језика и писма националне мањине;

2) финансирање рада установа, фондација и привредних друштава, чији је оснивач или суоснивач национални савет или чија су оснивачка права делимично или у целини пренета на национални савет.

Средства за редовну делатност националних савета додељују се тако што се 30% од укупно расположивих средстава распоређује у једнаким деловима свим националним саветима из члана 2. став 1. ове одлуке, док се преосталих 70% додељује у складу с критеријумима и системом бодовања, утврђеним одредбама Одлуке (у даљем тексту: остатак средстава за финансирање редовне делатности).

Члан 7.

Остатак средстава за финансирање редовне делатности додељује се према следећим критеријумима:

- број припадника националне мањине - националне заједнице коју национални савет представља на територији АП Војводине, према званичним подацима Републичког завода за статистику, на основу последњег пописа становништва;

- број установа, фондација, привредних друштава и организација са седиштем на територији АП Војводине, чији је оснивач или суоснивач национални савет, установа, фондација, привредних друштава и других организација, чија су оснивачка права делимично или у целини пренета на национални савет, а чија је делатност од нарочитог значаја за унапређивање и развој права националних мањина;

- националних заједница у области културе, образовања, обавештавања и употребе језика и писама.

Члан 8.

Остатак средстава за финансирање редовне делатности додељују се у складу са Системом бодовања, који чини саставни део ове одлуке, на следећи начин:

- 70% средстава додељује се националним саветима, сразмерно процентуалној заступљености припадника националне мањине - националне заједнице коју тај национални савет представља, у односу на укупан број припадника националних мањина - националних заједница, чији национални савети имају седиште на територији АП Војводине;

- 30% средстава додељује се сразмерно броју установа, фондација, привредних друштава и организација из члана 7. став 1. алинеја 2.

4. ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ О НАЧИНУ ФИНАНСИРАЊА РАДА НАЦИОНАЛНИХ САВЕТА

Члан 9.

Средства за финансирање рада националног савета деле се на следећи начин: 50% средстава опредељених буџетом АП Војводине додељује се за финансирање сталних

трошкова националних савета, а 50% - за финансирање редовне делатности националног савета у календарској години.

Члан 10.

Национални савети дужни су да - на захтев Покрајинског секретаријата - доставе тражене податке, у року и на начин који утврди Покрајински секретаријат.

Руководилац Покрајинског секретаријата образује комисију која разматра и бодује све достављене податке и утврђује збир бодова и предлаже висину доделе средстава по националном савету.

Члан 11.

О висини додељених средстава националним саветима, решењем одлучује руководилац Покрајинског секретаријата.

Решење из става 1. овог члана с табеларним прегледом, који садржи податке о додели средстава, објављује се на интернет презентацији Покрајинског секретаријата.

Решење из става 1. овог члана јесте коначно.

Члан 12.

Покрајински секретаријат преноси додељена средства на рачуне националних савета, на основу уговора, у складу с динамиком прилива средстава у буџет АП Војводине.

Члан 13.

Национални савети дужни су да додељена средства користе законито и наменски.

Национални савети дужни су да покрајинском секретаријату, у складу са уговорним обавезама, доставе извештај о наменском трошењу средстава, најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину.

Образац извештаја из става 2. овог члана утврдиће Покрајински секретаријат.

Национални савети дужни су да - по захтеву Покрајинског секретаријата - допуне извештај о утрошку средстава.

Члан 14.

У случају сумње да додељена средства нису наменски коришћена, Покрајински секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 15.

Покрајински секретаријат неће доделити средства националним саветима који нису поднели извештај о утрошку и коришћењу додељених средстава за претходну годину, односно за које се утврди из извештаја да су ненаменски утрошили добијена средства.

Члан 16.

Покрајински секретаријат неће потписати уговор с националним саветом ако национални савет има евидентиране основе и налоге о принудној наплати.

5. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 17.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о начину и критеријумима доделе буџетских средстава за националне савете националних мањина („Службени лист АПВ”, број 54/2014).

Члан 18.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 40-17/2019-01

Нови Сад, 13. фебруар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ,
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

СИСТЕМ БОДОВАЊА

СТАЛНИ ТРОШКОВИ НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА	
КРИТЕРИЈУМИ	БОДОВИ
КУЛТУРА	
заводи за културу	50
локални културни центри с јасним националним карактером	15
институције за очување националног идентитета	15
професионална позоришта	50
професионалне позоришне сцене на језику националне мањине	25
издавачке куће на језицима националних мањина	50
издавање часописа за културу	25
вишејезички часописи	5
ОБРАЗОВАЊЕ	
предшколско образовање (бр. одељења)	
на језику националне мањине	20
двојезичко образовање	10
основно образовање (бр. одељења)	
на језику националне мањине	20
изучавање језика са елементима националне културе	10
средње образовање (бр. одељења)	
на језику националне мањине	20
изучавање језика са елементима националне културе	10
ОБАВЕШТАВАЊЕ	
штампани медији (број гласила)	
на језику националне мањине	
дневни лист	70
недељни лист	50
двонедељни или месечни лист	25
тромесечни лист	15
вишемесечни или годишњи лист	5

двојезички листови / вишејезички листови	
недељни лист	10
двонедељни или месечни лист	5
електронски медији (дужина програма на месечном нивоу)	
радио програм (за сваки час емитовања програма)	1
телевизијски програм (за сваки час емитовања програма)	1
СЛУЖБЕНА УПОТРЕБА ЈЕЗИКА И ПИСМА НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ	
број јединица локалне самоуправе на територији АП Војводине (за сваку јединицу)	50
број месних заједница или насељених места на територији АП Војводине (за сваку месну заједницу)	10
РЕДОВНИ ТРОШКОВИ НАЦИОНАЛНОГ САВЕТА	
број установа, фондација, привредних друштава и организација са седиштем на територији АП Војводине, чији је оснивач или суоснивач национални савет	1
број установа, фондација, привредних друштава и организација, чија су оснивачка права делимично или у целини пренета на национални савет	1

На основу члана 31. алинеја 2, а у вези са чланом 27. тачка 13. алинеја 1. Статута АП Војводине ("Сл. лист АП Војводине", број 20/2014) и члана 11. Закона о заштити права и слобода националних мањина ("Сл. лист СРЈ", бр. 11/2002, "Сл. лист СЦГ", бр. 1/2003 - Уставна повеља и "Сл. гласник РС", бр. 72/2009 - др. закон и 97/2013 - одлука УС) , Скупштина Аутономне покрајине Војводине на седници одржаној дана 08. априла 2015. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о додели буџетских средстава органима и организацијама у чијем раду су у службеној употреби језици и писма националних мањина - националних заједница

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2015 од 8.4.2015. године, а ступила је на снагу 16.4.2015.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком уређује се начин, услови и критеријуми за расподелу буџетских средстава, органима и организацијама на територији Аутономне покрајине Војводине у чијем раду су у службеној употреби језици националних мањина - националних заједнице.

Члан 2.

Средства се расподељују ради унапређивања остваривања права на службену употребу језика и писама националних мањина - националних заједница.

Средства за намену из става 1. ове одлуке, обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине, а воде се на посебном буџетском разделу Покрајинског секретаријата надлежног за послове заштите права националних мањина - националних заједница (у даљем тексту: Секретаријата).

Члан 3.

Право на доделу средстава имају следећи субјекти:

- органи јединица локалне самоуправе с територије Аутономне покрајине Војводине, у којима је статутом града, односно општине утврђена службена употреба језика и писама националних мањина - националних заједница на целој територији јединице локалне самоуправе или у насељеним местима на њиховој територији;
- месна заједница на територији градова и општине из алинеје један овог члана;
- други органи, организације, службе и установе на територији градова и општина који имају седиште на територији локалне самоуправе или које обављају делатност на територији локалне самоуправе.

Члан 4.

Средства се додељују за финансирање, односно учешћа у финансирању:

- оспособљавања запослених у органима и организацијама из члана 3. ове одлуке, путем учешћа на курсевима ради оспособљавања за рад са странкама на језику који је у службеној употреби, да се користе језиком националне мањине - националне заједнице који је утврђен као језик у службеној употреби, а нарочито на радним местима на којима се остварује контакт са странкама (учешћем на курсевима, семинарима и другим начинима организованим у ту сврху) и за развој система електронске управе за рад у условима вишејезичности;
- трошкова израде и постављања табли с називом органа и организација, називом насељених места и других географских назива на путним правцима, називом улица и тргова, као и других обавештења и упозорења за јавност исписних

и на језицима националних мањина - националних заједница који су у службеној употреби у општини, граду и насељеном месту и за штампање двојезичких или вишејезичких образаца, службених гласила и других јавних публикација.

Члан 5.

Висина средстава за намене из члана 4. ове одлуке, утврђује се на основу следећих критеријума:

- број језика и писама националних мањина - националних заједница који су у службеној употреби на целој територији општине, града и насељеног места;
- процентуално учешће припадника националних мањина - националних заједница чији су језици и писма у службеној употреби у укупном броју становништва према званичним подацима Републичког завода за статистику, на основу последњег пописа становништва.
- укупни материјални трошкови потребни за реализацију активности из члана 4. ове одлуке;
- постојање других извора финансирања активности из члана 4. ове одлуке;
- континуитет у финансирању активности из члана 4. ове одлуке од стране Секретаријата, односно да ли се средства траже први пут.

Члан 6.

Средства се додељују путем конкурса, који расписује Секретаријат најмање једанпут годишње.

Изузетно, покрајински секретар може одлучити да се за део средстава не спроводи поступак за доделу средстава у складу с Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 7.

Конкурс расписује Секретаријат и објављује се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", у једном од јавних гласила које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине и на интернет страници Секретаријата.

Конкурс садржи податке о томе ко може да се пријави на конкурс, критеријуме на којима ће се заснивати висина додељених средстава, висина средстава која се расподељују, рок за подношење пријава на конкурс, као и друге податке који су значајни за спровођење конкурса.

Члан 8.

Пријава на конкурс подноси се Секретаријату, на јединственом обрасцу, чију садржину утврђује Секретаријат.

Члан 9.

Поступак конкурса спроводи комисија за разматрање пријава коју образује Покрајински секретар.

Комисија има председника и два члана.

Комисија након разматрања прикупљених пријава сачињава образложени предлог за доделу средства по конкурсу и доставља га покрајинском секретару.

О додели средстава корисницима по спроведеном поступку одлучује покрајински секретар решењем.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Решење ће се објавити на интернет страни Секретаријата.

Члан 10.

Корисник је дужан да средства користи искључиво за намене за која су она додељена, а неутрошена средства да врати буџету Аутономне покрајине Војводине.

Корисник је у обавези да на одговарајући начин истакне да је у финансирању учествовао и Секретаријат.

Корисник је дужан да најкасније до истека календарске године поднесе Секретаријату извештај о утрошку средстава са одговарајућом документацијом.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле законитог и наменског коришћења средстава.

Уколико се утврди да се додељена средства у појединим случајевима нису наменски користила, пријаве тих корисника средстава неће се убудуће узимати у разматрање приликом њиховог учешћа на конкурсу.

Надзор над реализацијом средстава спроводи Секретаријат.

Члан 11.

Даном ступања на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о расподели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за прописе, управу и националне мањине за донације и трансфере општинама у Аутономној Покрајини Војводини, у којима је језик и писмо националне мањине у службеној употреби ("Службени лист АПВ", број 20/06).

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 40-45/15

Нови Сад, 08. април 2015. година

Председник
Скупштине Ап Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

На основу члана 26. став 2 и 4 и чл. 35. и 36. став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14),

Покрајинска влада, на седници одржаној 25. августа 2016. године, д о н е л а је

Одлуку о образовању Савета за интеграцију Рома

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 48/2016 од 25.8.2016. године, а ступила је на снагу 2.9.2016.

Члан 1.

Образује се Савет за интеграцију Рома (у даљем тексту: Савет), као повремено радно тело Покрајинске владе.

Члан 2.

Савет има председника, заменика председника и девет чланова.

Члан 3.

У Савет се именују:

- председник: ПАВА ЧАБРИЛОВСКИ, струковни економиста из Панчева;
- заменик председника: БОЖИДАР СТОЈКОВ, менаџер унутрашње и спољне трговине из Новог Милошева;

чланови:

- АЛЕКСАНДАР БАЛИНОВИЋ, дипломирани правник, из Старе Пазове;
- КЛАУДИЈА КУРИНА из Суботице;
- ЖИВАНА ЖИВАНОВИЋ, струковна економисткиња за финансије, рачуноводство и банкарство, из Бачког Градишта;
- ЖИВКА ФАН, правна техничарка, из Жабља;
- САЊА СТОЈКОВ, текстилна техничарка, из Српске Црње;
- ЕМИН СЕЛИМИ, струковни васпитач, из Беочина;
- ДАРКО МАРКОВИЋ, трговац, из Руме;
- ЈЕЛИЦА МИШКОВИЋ, апсолвенткиња на Високој школи за образовање струковних васпитача, из Оџака;
- ЛАУРА РОШТАШ, учитељица, из Сенте.

Члан 4.

Циљ и задаци Савета јесу:

- да предлаже Покрајинској влади и покрајинским органима управе мере и активности којима је циљ интеграција Рома у Аутономној покрајини Војводини;
- да прати, сагледава и даје мишљења о мерама и активностима у процесу интеграције Рома у Аутономној покрајини Војводини, које спроводи Покрајинска влада;
- да остварује сарадњу с Националним саветом ромске националне мањине;
- да предлаже саветовања с циљем изналажења најбољих решења у процесу интеграције Рома у Аутономној покрајини Војводини;
- да прати остваривање процеса интеграције Рома у Аутономној покрајини Војводини.

Члан 5.

Савет ради у седницама, на начин утврђен Пословником Покрајинске владе.

Члан 6.

Стручне и административно-техничке послове за Савет обављаће покрајински орган управе надлежан за интеграцију и унапређивање положаја Рома.

Члан 7.

Право на накнаду за рад у Савету утврђује се на основу присуства седници Савета, у висини путних трошкова, када се седница Савета одржава ван места пребивалишта именованог лица Савета из члана 3. ове одлуке и дневнице у висини неопорезивог износа утврђеног прописима који уређују порез на доходак грађана.

Право на накнаду за рад у Савету припада председнику, заменику председника и члановима Савета, осим из реда именованих, постављених и запослених у органима Аутономне покрајине Војводине (органи покрајинске управе, Секретаријат Покрајинске владе, службе и управе које оснива Покрајинска влада, Покрајински заштитник грађана омбудсман, Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине и Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине).

Члан 8.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о образовању Савета за интеграцију Рома у Аутономној Покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", број: 6/2005, 7/2008, 1/2009 и 24/2012).

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 022-505/2016
Нови Сад, 25. август 2016. године

Председник
Покрајинске владе
Игор **Мировић**,с.р.

На основу члана 26. став 2. и 4. и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 20. марта 2019. године, д о н е л а је

Одлуку о измени Одлуке о образовању Савета за интеграцију Рома

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 15/2019 од 20.3.2019. године, а ступила је на снагу 28.3.2019.

Члан 1.

У Одлуци о образовању Савета за интеграцију Рома ("Службени лист АПВ", број: 48/16), члан 3. мења се и гласи:

У Савет се именују:

- председница: Слађана Теодоровић, мастер инжењер урбанизма и регионалног развоја из Сремске Митровице;
- заменик председнице: Стеван Јовановић, студент Правног факултета Универзитета у Новом Саду, из Бешке.

- чланови:
  - Бранислав Николић, инжењер машинства из Бечеја;
  - Алиса Шајн, дипломирана струковна васпитачица из Вршца;
  - Сузана Чолаков, медицинска сестра-техничар из Остојићева;
  - Живка Фан, правна техничарка из Жабља;
  - Сања Стојков, текстилна техничарка из Српске Црње;
  - Данијела Михајловић, мастер економиста из Маглића;
  - Бериша Башким, електромонтажер мреже и постројења из Суботице;
  - Јелица Мишковић, апсолвенткиња на Високој школи за образовање струковних васпитача из Оџака;
  - Јелена Живановић, цвећар-вртлар из Сремских Карловаца.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 021-10/2019
Нови Сад, 20. март 2019. године

Председник Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 8. став 1. тачка 10. Одлуке о оснивању Канцеларије за инклузију Рома ("Сл. лист АП Војводине", бр 8/2006 и 46/17) и члана 17. став 1. тачка 10. Статута Канцеларије за инклузију Рома, и Одлуке о стипендирању студената Високе школе струковних студија за образовање васпитача "Михаило Палов" у Вршцу, од 16.01.2020. године, Управни одбор Канцеларије дана 20.10.2020. године донео је

Правилник о додели студентских стипендија

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 55/2020 од 27.10.2020. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим Правилником ближе се утврђују услови за остваривање права, студената припадника ромске националне мањине који су уписани на Високу школу струковних студија за образовање васпитача "Михаило Палов" у Вршцу, студијски програм васпитач деце предшколског узраста и који похађају наставу на ромском језику и дипломираних студената прпадника ромске националне мањине који упишу мастер струковне студије на Високој школи струковних студија за образовање васпитача "Михаило Палов" у Вршцу, на стипендију коју додељује Канцеларија за инклузију Рома, Нови Сад.

Члан 2.

Право на остваривање стипендије студент из члана 1. остварује се на основу Јавног конкурса (у даљем тексту: Конкурс) који расписује Канцеларија за инклузију Рома.

Конкурс из става 1. овог члана садржи нарочито: услове за доделу стипендије, критеријуме за утврђивање редоследа пријављених кандидата, поступак спровођења конкурса, обавештење о потребним доказима, односно документима и роковима за пријављивање на конкурс, као и висину укупних средстава опредељених за стипендије у школској години и месечни износ стипендије по студенту.

Члан 3.

Право на студентску стипендију за основне струковне студије коју додељује Канцеларија за инклузију Рома, Нови Сад, имају студенти припадници ромске националне мањине: који су први пут уписани у текућој школској години на студијски програм васпитач деце предшколског узраста и који наставу похађају на ромском језику, чије се школовање финансира из буџета Републике Србије, који током студија нису обновили ниједну годину и који имају пребивалиште на територији Републике Србије.

Право на студентску стипендију за мастер струковне студије имају студенти који су дипломирали на Високој школи струковних студија за образовање васпитача, на студијском програму васпитач деце предшколског узраста и који су наставу похађали на ромском језику, под условом да су у текућој школској години уписани на прву годину мастер струковних студија на наведеној Високој школи и који имају пребивалиште на територији Републике Србије.

Канцеларија обезбеђује стипендије за све студенте припаднике ромске националне мањине уписане у текућој школској години у прву годину основних струковних студија, који испуњавају услове из става 1. овог члана, док се студенти осталих година студија и студенти уписани на мастер струковне студије рангирају према постигнутом успеху током студија у оквиру обезбеђених средстава за ову намену.

Члан 4.

Студент подноси пријаву на Конкурс, на конкурсном обрасцу који се објављује на интернет страници Канцеларије www.inkluzijaromavojvodina.org.

Уз пријаву студент основних струковних студија прилаже следећу документацију:

1. фотокопију личне карте,
2. потписану изјаву да је припадник ромске националне мањине,
3. уверење Високе школе струковних студија "Михаило Палов" да је уписан у текућу школску годину, на одговарајућу годину студија, први пут у статусу студента који се финансира из буџета, са просечном оценом током студија (за студенте друге и треће године студија),
4. уверење Високе школе струковних студија "Михаило Палов" да током студија студент није обновио ни једну годину (за студенте друге и треће године студија)

Образац изјаве објављује се на интернет страници Канцеларије.

Студент мастер струковних студија уз пријаву на конкурс прилаже:

1. фотокопију личне карте,
2. потписану изјаву да је припадник ромске националне мањине,
3. уверење Високе школе струковних студија "Михаило Палов" да је текућој школској години уписан на прву годину мастер струковних студија,
4. диплому о Завршеној Високој школи струковних студија за васпитаче са додатком дипломе или Уверење о дипломирању са уверењем о положеним испитима, уколико диплому није преузео.

Образац изјаве објављује с е на интернет страници Канцеларије.

Члан 5.

Конкурс за доделу студентских стипендија Канцеларија расписује се у току октобра месеца.

Конкурс се објављује у Службеном листу Аутономне покрајине Војводини и на интернет страници Канцеларије www.inkluzijaromavojvodina.org.

Примерак Конкурса се доставља и Високој школи.

Рок за пријаву на конкурс не може бити краћи од 15 дана од дана објављивања Конкурса.

Члан 6.

Истовремено са расписивањем конкурса, директор Канцеларије именује Комисију за спровођење конкурса.

Комисија се састоји од три члана.

О свом раду Комисија води записник.

На основу извршеног рангирања Комисија сачињава предлог ранг листе најкасније у року од три дана од дана истека рока за подношење пријава на конкурс и исту објављује на интернет страници Канцеларије. Примерак предлога ранг листе се доставља и Високој школи.

Студент има право приговора на ранг листу из претходног става у року од 8 дана од дана објављивања предлога ранг листе на интернет страници Канцеларије.

Приговор мора бити образложен, односно уз њега мора бити достављена одговарајућа документација.

Комисија разматра приговоре и утврђује коначну ранг листу која се објављује на интернет страници Канцеларије.

Одлуку о додели стипендија доноси директор и иста се објављује на интернет страници на основу коначне ранг листе.

Одлука из претходног става је коначна.

Након доношења Одлуке о додели стипендија Канцеларија позива све студенте који су остварили право на стипендију да потпишу Уговор и доставе фотокопију картице динарског текућег рачуна.

Члан 7.

На основу Одлуке директора Канцеларије о додели студентских стипендија, са студентима се закључује Уговор о стипендирању.

Члан 8.

Стипендија се додељује без обавезе враћања и исплаћује се у месечном износу који утврђује Управни одбор за сваку школску годину, у складу са расположивим средствима у буџету.

Стипендија се одобрава за школску годину, у трајању од 10 месеци, почев од октобра месеца закључно са септембром месецом текуће школске године. Стипендија се не исплаћује у току месеца јула и августа.

Стипендија се исплаћује најкасније до двадесетог у месецу, у складу са приливом средстава у буџет даваоца средстава.

Изузетно, исплата стипендија за месец октобар може се извршити и у месецу новембру текуће школске године.

Стипендиста је дужан да редовно похађа наставу и извршава предиспитне обавезе а што потврђује овером семестра.

По овери зимског односно летњег семестра студент је дужан да достави Канцеларији за инклузију Рома, фотокопију индекса о извршеној овери.

Члан 9.

Стипендија се обуставља ако студент:

1. писмено изјави да одустаје од додељене стипендије,
2. не овери зимски, односно летњи семестар.

О свакој промени која наступи по закључењу Уговора, студент, корисник средстава је дужан да без одлагања обавести Канцеларију за инклузију Рома, даваоца средстава.

Члан 10.

Стипендија се исплаћује на текући рачун студента.

Члан 11.

Овај Правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.

Број: 647/20

Датум: 20.10.2020. године

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА
Љиљана Михајловић

На основу чл. 15. и 16. став 2, а у вези с чланом 40. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016 и 29/2017), покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност доноси

Правилник о критеријумима за финансирање научноистраживачких пројеката националних мањина - националних заједница у Аутономној покрајини Војводини

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 20/2018 од 18.4.2018. године, а ступио је на снагу 26.4.2018..

I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ ПРАВИЛНИКА

Члан 1.

Овим правилником утврђују се критеријуми, мерила и поступак предлагања и избора научноистраживачких пројеката националних мањина - националних заједница на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Финансијска средства за ову намену предвиђена су буџетом АП Војводине, а обим средстава утврђује се финансијским планом Покрајинског секретаријата за високо образовање и научно-истраживачку делатност (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Циљ доношења овог правилника јесте научноистраживачки развој и афирмација научних заједница на језицима националних мањина - националних заједница.

Члан 3.

За остваривање пројектног финансирања, Секретаријат за текућу годину расписује јавни конкурс у коме се научноистраживачке организације обавештавају о условима за пријављивање пројеката.

Пријаву с предлогом програма и пројеката подносе акредитоване научноистраживачке организације са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине, на којима се изводе академски студијски програми, у складу са Законом о научноистраживачкој делатности, уз сагласност наставно-научног већа и потврдом Националног савета за одређену националну мањину- националну заједницу.

Уколико реализација пројекта подразумева учешће више научноистраживачких организација, уз пријаву се доставља сагласност наставно-научног већа свих учесница на пројекту.

Члан 4.

Оцену предлога пројекта даје стручни савет из научне области којој припада тема пројекта, а уколико пројекат има интердисциплинарни карактер, оцењују га стручни савети из релевантних области. Стручни савет може предложити подносиоцу пријаве промену садржаја предлога пројекта (нпр. план активности, обим и садржај рада, опис очекиваних резултата).

Члан 5.

Општи критеријуми за евалуацију предложених научноистраживачких пројеката јесу:

- оправданост предложених истраживања,
- применљивост резултата пројекта,
- компетентност истраживачког тима,
- компетентност руководиоца пројекта,
- опремљеност реализатора пројекта,
- значај пројекта за националне мањине - националне заједнице АП Војводине,
- неистраживани пројекти.

Члан 6.

Коначну одлуку о прихватању предлога пројеката доноси покрајински секретар, имајући у виду значај пројекта за афирмацију научне заједнице на језицима националних мањина- националних заједница у АП Војводини. Покрајински секретар може донети одлуку о прихватању предлога пројекта и без мишљења стручног савета.

За прихваћене предлоге пројеката, Секретаријат закључује уговор о реализацији пројекта са свим научноистраживачким организацијама које су пријављене као учеснице на пројекту.

II

КРИТЕРИЈУМИ ЗА УЧЕШЋЕ У ФИНАНСИРАЊУ ПРОГРАМА

Члан 7.

Организације из члана 3. став 2. овог правилника конкуришу за извођење пројеката на начин и у роковима утврђеним јавним конкурсом.

Пријава пројекта садржи:

- опште, административне податке;
- предмет, садржај и циљ истраживања;
- стање истраживања у области;
- планиране резултате пројекта и могућност применљивости резултата пројекта;
- предлог истраживачког тима и предлог броја истраживач месеци;
- податке о компетентности истраживача;
- податке о инфраструктурној подршци за реализацију пројекта;
- детаљан финансијски план трошкова за реализацију пројекта.

Јавним конкурсом могу се утврдити и други подаци, односно прилози који се достављају уз пријаву, а битни су за одлучивање приликом избора пројеката.

Образац пријаве прописује Секретаријат.

Члан 8.

Секретаријат неће разматрати:

- непотпуне и неблаговремене пријаве;
- пријаве које у опису пројекта не садрже елементе који се односе на афирмацију националних мањина - националних заједница у Аутономној покрајини Војводини;
- пријаве које имају неисправне носиоце података (односи се на пријаву која се подноси у електронској форми) с подацима о пријави пројекта;
- пријаве које садрже нетачне податке о члановима пројектног тима.

Члан 9.

У извођењу пројеката могу учествовати сви истраживачи с територије АП Војводине, у складу са Законом о научноистраживачкој делатности.

Истраживачки тим мора да има најмање три а највише седам реализатора, који морају имати картон научног радника као део јединствене базе података истраживача у АП Војводини.

Истраживач може учествовати с пријавом и бити ангажован само на једном пројекту.

Рок за реализацију пројекта јесте најдуже 12 месеци.

Члан 10.

Пројектом непосредно управља руководилац пројекта.

Руководилац пројекта мора имати звање доктора наука и научну компетентност у области из које се пројекат предлаже.

Руководилац мора имати најмање један (1) рад публикован у часопису са SCI листе (са импакт фактором) или најмање три (3) рада у водећем часопису националног значаја (М51).

Руководилац пројекта је одговоран за тачност наведених података у пријави, реализацију пројекта, као и за тачност информација и извештаја о реализацији пројекта.

Пријаву пројекта потписује руководилац пројекта и одговорно лице организације која пријављује пројекат, као и одговорна лица свих институција учесника на пројекту.

Члан 11.

Наставна и научна звања кореспондирају на следећи начин:

редовни професор = научни саветник;

ванредни професор = виши научни сарадник;

доцент = научни сарадник;

асистент = истраживач сарадник;

сарадник у настави = истраживач приправник/наставник страног језика, односно вештина.

Члан 12.

Истраживач коме током реализације пројекта престане радни однос због одласка у пензију може наставити да учествује у пројекту или да руководи пројектом ком је

одобрено финансирање, уз сагласност наставно-научног већа и уз сагласност декана факултета, при чему може бити ангажован на том пројекту, с нула истраживач месеци.

За истраживаче учеснике у извођењу пројекта, који користе одсуство више од три месеца, обуставља се финансирање до њиховог повратка.

Руководилац пројекта се обавезује да промене наведене у ставу 1. овог члана, као и све промене радног ангажовања (као што су одлазак у пензију, промена организације запослења, одлазак у иностранство) пријави Секретаријату у року од 15 дана од дана настанка промене.

III

ФИНАНСИРАЊЕ И ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

Члан 13.

Средства Секретаријата у оквиру пројектног суфинансирања могу бити намењена за:

- исплату месечних примања (не више од три истраживач месеца);
- трошкове набавке репроматеријала и потрошног материјала;
- трошкове набавке ситније опреме за научну инфраструктуру;
- трошкове путовања ради реализације пројектних задатака;
- трошкове услуга других лица (висина средстава за ову намену може да износи највише 30% од укупно опредељених средстава за пројекат);
- режијске трошкове (интернет, телефон, и друго - висина средстава за ову намену може да износи највише 5% од укупно опредељених средстава за пројекат).

Висина месечне накнаде утврђује се према цени истраживач месеца Министарства просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије, у складу с наставно-научном компетенцијом и звањем истраживача.

Категоризацију истраживача одређује Секретаријат, као укупан број поена продукције у последњих пет година, не рачунајући текућу годину, а имајући у виду М71 и М72, на основу података из картона научног радника.

Члан 14.

Одобрена финансијска средства исплаћиваће се на начин дефинисан уговором, у складу с приливом средстава у Буџет АП Војводине.

Члан 15.

Реализација пројекта прати се на основу завршног извештаја, који се регулишу уговором између Секретаријата и институција које реализују пројекат.

За податке наведене у извештају одговара руководилац пројекта и одговорно лице организације која пријављује пројекат.

Истраживања се оцењују на основу поређења остварених резултата и планираних резултата, у складу с поднетом пријавом пројекта.

У случајевима давања нетачних података о реализацији пројеката, прикривања стварног стања рада на пројекту, као и у случају да се пројекат не реализује, покрајински секретар може, осим покретања законом дефинисаних мера, да тражи повратак средстава и да одговорна лица лиши права учествовања или руковођења пројектима Секретаријата.

IV

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о критеријумима за финансирање научноистраживачких пројеката националних мањина - националних заједница у Аутономној покрајини Војводини, број: 142-451-134/2017-01, од 21. фебруара 2017. године.

Нови Сад, 10. април 2018. године

Број: 142-451-2383/2018-01

Покрајински секретар

проф. др Зоран Милошевић, с.р.

ОСНОВНИ ТЕКСТ

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 14/15) и чл. 15. и 16. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице д о н о с и

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката националних савета националних

мањина у области основног и средњег образовања

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 9/2016 од 2.3.2016. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

Овим правилником се уређује начин, услови, приоритети и критеријуми за доделу буџетских средстава (у даљем тексту: средства) за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области развоја и подизања квалитета основног и средњег образовања на језицима/говору националних мањина - националних заједница у Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина) у складу са апропријацијама одобреним одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице (у даљем тексту: Покрајински секретаријат).

Члан 2.

Право на доделу средстава имају регистровани национални савети националних мањина, са седиштем на територији АП Војводине.

Члан 3.

Активности, програми и пројекти из члана 1. овог правилника финансирају се односно суфинансирају путем конкурса (у даљем тексту: Конкурс), који расписује Покрајински секретаријат, у складу са финансијским планом Покрајинског секретаријата и одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 4.

Пријава на конкурс се подноси у писменој форми на јединственом обрасцу који се објављује на интернет страници Покрајинског секретаријата и који садржи опис, циљ и финансијски план активности са роком реализације.

Члан 5.

Документацију која се подноси уз пријаву на конкурс, Покрајински секретаријат ће прописати у конкурсу.

Члан 6.

Покрајински секретар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: покрајински секретар) образује комисију за спровођење конкурса за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области основног и средњег образовања (у даљем тексту: Комисија).

Комисија разматра поднете пријаве на конкурс.

Комисија утврђује испуњеност прописаних услова на конкурсу.

Након разматрања поднетих пријава на конкурс, Комисија сачињава образложени предлог за доделу средстава и доставља га Покрајинском секретару.

Члан 7.

Покрајински секретар разматра предлог Комисије и одлучује о расподели средстава корисницима решењем.

Решење из става 1. овог члана јесте коначно.

Решење из става 1. овог члана са табеларним прегледом који садржи податке о додели средстава објављује се на интернет презентацији Покрајинског секретаријата.

Члан 8.

Приликом разматрања поднетих пријава на конкурс и одлучивања о расподели средстава, примењују се следећи критеријуми:

1. Одговор на тему пројекта (од 0 до 50 бодова)
- Циљеви и активности пројекта су у складу са приоритетима конкурса
- Циљеви пројекта су јасни, конкретни и остварив
- Активности су реалне и адекватне за постизање циљева
2. Утицај предложеног пројекта (од 0 до 50 бодова)
- Величина циљне групе
- Степен укључености циљне групе којој је пројекат намењен
- Видљивост пројекта
- Одрживост резултата пројекта
3. Компетентност предлагача и досадашње искуство (од 0 до 50 бодова)
- Досадашња искуства у реализацији пројеката који доприносе унапређењу образовно-васпитног рада.

Максималан број бодова по програму / пројекту може бити 150.

Члан 9.

У оквиру појединих пријава на Конкурс, Комисија ће приоритет дати активностима припреме тестова и задатака на мањинским језицима, за такмичења на свим нивоима, од општинског, преко регионалног до републичког, у организацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Члан 10.

Обавезу за доделу средстава Покрајински секретаријат преузима на основу уговора, у смислу закона којим се уређује буџетски систем.

Члан 11.

Корисник је дужан да додељена средства користи наменски и законито, а неутрошена средства да врати у буџет АП Војводине.

Корисник је у обавези да поднесе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 (петнаест) дана од утврђеног рока за реализацију намене, за коју су средства додељена, са припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.

Корисник је у обавези да добијена средства врати у буџет АП Војводине, уколико се утврди да се средства не користе за реализацију намене за коју су додељена.

Уколико корисник не достави извештај из става 2. овог члана, губи право да конкурише за расподелу средстава са новим програмима односно пројектима.

У случају сумње да додељена средства у појединим случајевима нису наменски коришћена, Покрајински секретаријат ће покренути поступак пред покрајинским органом управе надлежним за буџетску инспекцију, ради контроле наменског и законитог коришћења средстава.

Члан 12.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне заједнице за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области основног и средњег образовања, број 128-451-2467/2015-01 од 26. августа 2015. године.

Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а биће постављен и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ - НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-451-930/2016-01

Нови Сад, 02.03.2016. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(Михаљ Њилаш, с.р.)

На основу члана 10. Покрајинске скупштинске одлуке о додели буџетских средстава за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката у области основног и средњег образовања и васпитања и ученичког стандарда у

Аутономној покрајини Војводини ("Службени лист АПВ", бр. 14/15 и 10/17) и чл. 15. и 16. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/2017), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице д о н о с и

Правилник о измени Правилника о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области основног и средњег образовања

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 36/2017 од 2.8.2017. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

У Правилнику о додели буџетских средстава покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области основног и средњег образовања ("Службени лист АПВ", број 9/2016), члан 8 мења се и гласи:

"Приликом разматрања поднетих пријава на конкурс и одлучивања о расподели средстава, примењују се следећи критеријуми:

1. Одговор на тему пројекта
- циљеви и активности пројекта су у складу с приоритетима конкурса;
- циљеви пројекта су јасни, конкретни и остварив;
- активности су реалне и адекватне за постизање циљева.

2. Утицај предложеног пројекта
- величина циљне групе;
- степен укључености циљне групе којој је пројекат намењен;
- видљивост пројекта;
- одрживост резултата пројекта.

3. Компетентност предлагача и досадашње искуство
- досадашња искуства у реализацији пројеката који доприносе унапређивању образовно-васпитног рада."

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ - НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-451-3195/2017-01

Дана: 27.07.2017. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(Михаљ Њилаш, с.р.)

ОСНОВНИ ТЕКСТ

На основу члана 22. став 1. и 2. те члана 26. став 1. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС", бр. 72/2009), члана 7. Одлуке о ближем уређивању појединих питања службене употребе језика и писама националних мањина на територији АП Војводине ("Сл. лист АПВ", бр. 8/2003 и 9/2003), члана 32. став 10. Статута Националног савета хрватске националне мањине од 25.01.2003. године, с изменама и допунама од 11.06.2005. године, члана 5. Пословника Извршног одбора Националног савета хрватске националне мањине, Одлуке Националног савета хрватске националне мањине о поверавању овлашћења Извршном одбору бр. ОВ-003-33 од 28.02.2004. године, Извршни одбор Националног савета хрватске националне мањине на својој 68. редовној седници одржаној дана 04.11.2009. године, донео је:

Одлуку о утврђивању традиционалних назива насељених места на хрватском језику

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2010 од 23.3.2010. године.

Члан 1.

Утврђују се листа традиционалних назива насељених места на хрватском језику на територији локалних самоуправа, у којима је хрватски језик у службеној употреби, и то:

Ред. бр.	Назив града/општине на српском језику	Назив насељеног места на српском језику	Назив града/општине на хрватском језику	Назив насељеног места на хрватском језику

1.	Суботица	Бајмок	Subotica	Bajmak
2.	Суботица	Љутово	Subotica	Migreš
3.	Суботица	Стари Жедник	Subotica	Žednik
4.	Апатин	Сонта	Apatin	Sonta
5.	Сомбор	Бачки Брег	Sombor	Bereg
6.	Сомбор	Бачки Моноштор	Sombor	Monoštor
7.	Сремска Митровица	Стара Бингула	Srijemska Mitrovica	Stara Bingula
8.	Шид	Сот	Šid	Sot

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном усвајања и биће објављена у "Службеном листу АП Војводине".

Национални савет хрватске националне мањине

Број: 2/32

У Суботици, 04.11.2009. године

Председница Извршног одбора
мр. Славица Пеић, с.р.

Темељем чланка 22. ставак 1. точка 1. и 2. Закона о националним вијећима националних мањина ("Сл. гласник Републике Србије" бр. 72/2009, 20/2014 - Одлука УС и 55/2014), чланка 16. ставак 2. Статута Хрватског националног вијећа од 10. рујна 2010. године, с измјенама и допунама од 8. листопада 2010. године и 9. просинца 2014. године а на темељу иницијативе Одбора за службену упорабу језика и писма, Хрватско национално вијеће на сједници одржаној дана 25. студенога 2016. године, д о н и ј е л о ј е

Одлуку о допуни Одлуке о утврђивању традиционалних назива насељених мјеста на хрватском језику

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 65/2016 од 25.11.2016. године, када је и ступила на снагу.

Чланак 1.

Доноси се Одлука о допуни Одлуке о утврђивању традиционалних назива насељених мјеста на хрватском језику тако што се:

- у чланку 1. ставак 1. иза редног броја 8. додаје редни број 9. који гласи:

Ред. бр.	Назив града/општине на српском језику	Назив насељеног мјеста на српском језику	Назив града/општине на хрватском језику	Назив насељеног мјеста на хрватском језику
9.	Суботица	Бачки Виногради	Суботица	Краљев Бриг

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и има се објавити на огласној плочи Уреда Хрватског националног вијећа и у службеном листу АП Војводине.

ХРВАТСКО НАЦИОНАЛНО ВИЈЕЋЕ

Ур. бр. 1-111/2016

Суботица, 25. студенога 2016. године

предсједник
Хрватског националног вијећа
др. сц. Славен Бачић, с.р.

На основу члана 22. став 1. тачка 1. и 2. Закона о националним саветима националних мањина (,,Сл. гласник Републике Србије“ бр. 72/2009, 20/2014 – Одлука УС, 55/2014 и 47/2018) и члана 20. став 2. Статута Хрватског националног савета у Републици Србији дел. бр.: 1-7/2019 од 29. јануара 2019. године, Хрватски национални савет у Републици Србији на седници одржаној дана 24. новембра 2020. године, усвојена је

Одлука о допуни Одлуке о утврђивању традиционалних назива насељених места на хрватском језику

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 63/2020 од 2.12.2020. године, а ступила је на снагу 24.11.2020.

Члан 1.

Доноси се Одлука о допуни Одлуке о утврђивању традиционалних назива насељених места на хрватском језику:

Ред. бр.	Назив града/општине	Назив насељеног	Назив града/општине	Назив насељеног

	на српском језику	места на српском језику	на хрватском језику	места на хрватском језику
1.	Суботица	Бајмок	Subotica	Bajmak
2.	Суботица	Мишићево	Subotica	Mišićevo
3.	Суботица	Бачки Виногради	Subotica	Kraljev brig
4.	Суботица	Биково	Subotica	Bikovo
5.	Суботица	Горњи Таванкут	Subotica	Gornji Tavankut
6.	Суботица	Доњи Таванкут	Subotica	Tavankut
7.	Суботица	Љутово	Subotica	Mirgeš
8.	Суботица	Хајдуково	Subotica	Hajdukovo
9.	Суботица	Шупљак	Subotica	Šupljak
10.	Суботица	Ђурђин	Subotica	Đurđin
11.	Суботица	Келебија	Subotica	Kelebija
12.	Суботица	Мала Босна	Subotica	Mala Bosna
13.	Суботица	Нови Жедник	Subotica	Novi Žednik
14.	Суботица	Стари Жедник	Subotica	Žednik
15.	Суботица	Палић	Subotica	Palić
16.	Суботица	Чантавир	Subotica	Čantavir
17.	Суботица	Бачко Душаново	Subotica	Bačko Dušanovo
18.	Суботица	Вишњевац	Subotica	Višnjevac
19.	Сомбор	Бачки Моноштор	Sombor	Monoštor
20.	Сомбор	Бачки Брег	Sombor	Bereg
21.	Сомбор	Светозар Милетић	Sombor	Lemeš
22.	Сремска Митровица	Стара Бингула	Srijemska Mitrovica	Stara Bingula
23.	Апатин	Сонта	Apatin	Sonta
24.	Бач	Бођани	Bač	Bođani

25.	Бач	Вајска	Bač	Vajska
26.	Бач	Плавна	Bač	Plavna
27.	Инђија	Стари Сланкамен	Inđija	Stari Slankamen
28.	Шид	Батровци	Šid	Batrovci
29.	Шид	Сот	Šid	Sot

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и биће објављена на огласној табли Канцеларије Хрватског националног савета и у службеном листу АП Војводине.

Дел. бр. 1-108/2020

председница
Хрватског националног савета у Републици Србији
Јасна Војнић

На основу члана 22. став 1. тачка 1. Закона о националним саветима националних мањина ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 20/2014 - одлука УС, 55/2014 и 47/2018) и члана 14. став 18. Статута Националног савета чешке националне мањине, на VIII редовној седници Националног савета чешке националне мањине одржаној 27.11.2020. године, донета је следећа:

Одлука о утврђивању традиционалних назива јединице локалне самоуправе, општине Бела Црква, као и насељених места и других географских назива на територији општине Бела Црква, на чешком језику

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 65/2020 од 16.12.2020. године.

а) Назив јединице локалне самоуправе:
Општина Бела Црква - Okres Bílý Kostel
б) Називи насељених места на подручју општине Бела Црква:
- Бела Црква - Bílý Kostel
- Банатска Паланка - Banátská Palanka
- Банатска Суботица - Banátská Subotica
- Врачев Гај - Vračev Gaj
- Гребенац - Grebenac

- Добричево - Dobričevo
- Дупљаја - Dupljaja
- Јасеново - Jasenovo
- Кајтасово - Kajtasovo
- Калуђерово - Kaludjerovo
- Крушчица - Kruščice
- Кусић - Kusić
- Црвена Црква - Červený Kostel
- Чешко Село - Ablián

ц) Други географски називи на подручју општине Бела Црква:

- Дунав - Dunaj
- Нера - Nera

НАЦИОНАЛНИ САВЕТ ЧЕШКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

Деловодни број: 213-05-1/2020-01

Датум: 27.11.2020. године

Председница Националног савета
чешке националне мањине

_____

Љиљана Стехлик, оесс

Образац: АД-ОИМ

На основу члана 43. став 1. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19 и 72/19), члана 31. ал. друга и шеста Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14),

Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној дана 20. Децембра 2019. године, д о н о с и

Покрајинску скупштинску одлуку о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, када је и ступила на снагу, а примењује се од 1.1.2020.

I ОПШТИ ДЕО

Члан 1

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: одлука)

- процењују се приходи и примања, вишак прихода и пренета неутрошена средства из ранијих година (у даљем тексту: пренета неутрошена средства из ранијих година) и утврђују расходи и издаци буџета Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину;
- утврђују се висина буџетског дефицита и укупног фискалног дефицита и извори за његово финансирање, обим задуживања Аутономне покрајине Војводине у 2020. години за финансирање капиталних инвестиционих расхода и издатака, као и обим задуживања за финансирање текуће ликвидности;
- уређују се управљање јавним дугом, начин преузимања обавеза, коришћења и извршења средстава распоређених овом одлуком, овлашћења покрајинских органа у поступку извршења буџета и права и обавезе корисника буџетских средстава;
- утврђују се број и структура запослених по корисницима јавних средстава, а за које су у целини или делимично обезбеђена средства за плате овом одлуком.

Поједине одредбе ове одлуке примењују се и на друге кориснике јавних средстава.

Члан 2

Буџет Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, то јест свеобухватни план прихода и примања и план расхода и издатака организован је у два одвојена рачуна: а) рачун прихода и примања остварених по основу продаје нефинансијске имовине и расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине; б) рачун финансирања који обухвата примања од продаје финансијске имовине и задуживања, издатке за набавку финансијске имовине и за отплату кредита и зајмова.

А) РАЧУН ПРИХОДА И ПРИМАЊА ОСТВАРЕНИХ ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА НАБАВКУ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Б) РАЧУН ФИНАНСИРАЊА

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 3

Укупни приходи и примања заједно са пренетим неутрошеним средствима из ранијих година и укупни расходи и издаци планирају се према изворима финансирања и економским класификацијама у следећим износима и то:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 4

Буџетски дефицит и укупан фискални дефицит, у складу с дефиницијама из члана 2. став 1. т. 24. и 25. Закона о буџетском систему, као и покриће укупног фискалног дефицита утврђују се у износима и на начин приказан следећом табелом:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Укупан фискални дефицит утврђен је у износу од 3.469.573.362,52 динара, а средства за покриће фискалног дефицита обезбеђују се из примања од задуживања, примања од продаје финансијске имовине и пренетих неутрошених средстава из ранијих година.

Члан 5

ПЛАН ОЧЕКИВАНИХ СРЕДСТАВА РАЗВОЈНЕ ПОМОЋИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И СРЕДСТАВА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ РАЗВОЈНИХ ПРОГРАМА ФИНАНСИРАНИХ ИЗ СРЕДСТАВА РАЗВОЈНЕ ПОМОЋИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 6

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 7

Овлашћује се Покрајинска влада за доношење одлука о задуживању током 2020. године ради финансирања текуће ликвидности, у случајевима, по поступку, условима и правилима утврђеним прописима који уређују јавни дуг.

Покретање поступка и услова задуживања предлаже покрајински орган надлежан за послове финансија на основу ликвидних могућности буџета и услова на финансијском тржишту.

Номинални износ задуживања из става 1. овог члана може бити највише до износа од 600.000.000,00 динара.

Задуживање Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, за потребе финансирања капиталних инвестиционих расхода и издатака, планирано је овом одлуком у износу од укупно 2.552.834.388,45 динара, од чега се 152.834.388,45 динара планира повлачењем кредитних транши на основу Покрајинске скупштинске одлуке о задуживању за финансирање капиталних инвестиционих расхода ("Службени лист АП Војводине", број 8/2019), а 2.400.000.000,00 динара по претходно усвојеном акту о задуживању, а према поступку, условима и правилима утврђеним прописима који уређују јавни дуг.

Члан 8

Сталне апропријације утврђене овом одлуком представљају апропријације планиране за отплату јавног дуга, те - као безусловне и неопозиве обавезе Аутономне покрајине Војводине - имају приоритет у исплати у односу на остале расходе и издатке утврђене овом одлуком.

Сталне апропријације из става 1. овог члана утврђене су Програмом 2201 Управљање јавним дугом у износу од 1.692.255.285,20 динара.

Члан 9

Средства буџетске резерве утврђена су за 2020. годину у износу од 361.049.874,29 динара.

Стална буџетска резерва планирана је у износу од 30.000.000,00 динара и користиће се за намене утврђене Законом о буџетском систему.

Средства која се овом одлуком не распоређују, већ се задржавају на име текуће буџетске резерве, износе 331.049.874,29 динара.

О употреби средстава буџетске резерве одлучује Покрајинска влада на предлог покрајинског органа управе надлежног за послове финансија.

Иницијативу за употребу средстава буџетске резерве, покрајинском органу управе надлежном за послове финансија, подноси председник Покрајинске владе, осим у случајевима када је употреба буџетске резерве предвиђена посебним актом Скупштине Аутономне покрајине Војводине или Покрајинске владе.

Члан 10

Овлашћује се Покрајинска влада за давање сагласности и доношење аката потребних у поступку спровођења програма, програмских активности и пројеката предвиђених овом одлуком, уколико законом није другачије одређено.

У случају да пројектована пренета неутрошена средства из ранијих година не буду стварно пренета према планираној пропорцији између извора финансирања 13 - Нераспоређен вишак прихода из ранијих година и 14 - Неутрошена средства од приватизације из ранијих година, овлашћује се Покрајинска влада да изврши одговарајуће усклађивање извора финансирања према стварно пренетим средствима, а без измене осталих буџетских класификација утврђених овом одлуком и у оквиру укупно пројектованог износа пренетих неутрошених средстава из ранијих година који је планиран овом одлуком.

За извршење буџета Аутономне покрајине Војводине, Покрајинска влада одговара Скупштини Аутономне покрајине Војводине, ако другим прописом није предвиђено другачије.

II ПОСЕБАН ДЕО

Члан 11

Приходи, примања и пренета неутрошена средстава из ранијих година у укупном износу од 77.342.768.480,39 динара, распоређују се по корисницима:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 12

Расходи и издаци распоређују се за програме, програмске активности и пројекте у следећим износима:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

III ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ИЗВРШАВАЊУ БУЏЕТА

Члан 13

Обавезе преузете у складу са законом, које су планиране из извора финансирања 01 - Општи приходи и примања буџета, извршаваће се сразмерно оствареним приходима. Ако се у току године приходи чији је основ остваривања исказан класификацијом извора финансирања 01 - Општи приходи и примања буџета - смање, расходи и издаци буџета извршаваће се по приоритетима, и то: обавезе које проистичу по основу отплате јавног дуга, обавезе утврђене законским прописима на постојећем нивоу и стални трошкови неопходни за несметано функционисање корисника буџетских средстава.

Расходи и издаци планирани из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, могу се извршавати у висини и за намене за које су трансферни приходи остварени.

Расходи и издаци планирани из извора финансирања 10 - Примања од домаћих задуживања, могу се извршавати до висине остварених примања од задуживања, а највише до висине утврђеног расхода односно издатка из овог извора финансирања.

Расходи и издаци планирани овом одлуком из извора финансирања 12 - Примања од отплате датих кредита и продаје финансијске имовине, могу се извршавати до висине остварених примања од отплате датих кредита и продаје финансијске имовине, а највише до висине утврђеног расхода, односно издатка из овог извора финансирања.

Расходи и издаци планирани овом одлуком из извора финансирања 13 - Нераспоређени вишак прихода из ранијих година и 14 - Неутрошена средства од приватизације из ранијих година, могу се извршавати до висине пренетих неутрошених средстава из ранијих година, а највише до висине утврђених расхода и издатака из ових извора финансирања.

За апропријације утврђене чланом 11. ове одлуке из других извора финансирања, директни и индиректни корисници средстава буџета Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: корисници буџетских средстава) могу преузимати обавезе до нивоа остварења прихода, примања и пренетих средстава из ранијих година, који потичу из других извора финансирања из којих су утврђене апропријације, уколико је ниво остварених прихода, примања и пренетих средстава из ранијих година, који потичу из других извора финансирања, мањи од одобрених апропријација. Коришћење средстава из других извора финансирања у случају остварења прихода и примања из којих су планирани у већем износу од планираног, могуће је под условима, на начин и по поступку прописаним Законом о буџетском систему.

Ако корисници буџетских средстава не остваре приходе и примања из других извора финансирања, као и у случају када пренета средства која потичу од других извора финансирања буду мања од процењених овом одлуком, расходи

и издаци планирани по том основу неће се извршавати на терет прихода и примања и пренетих неутрошених средстава из извора финансирања наведених у ст. 1-5 овог члана.

Корисник буџетских средстава - код кога се у току године умање одобрене апропријације због извршења принудне наплате - за износ умањења предузеће одговарајуће мере ради прилагођавања преузете обавезе, тако што ће предложити умањење обавезе, односно продужење уговорног рока за плаћање или тако што ће отказати уговор, односно предложити измену прописа који је основ за настанак и плаћање обавеза.

Члан 14

Ако се у току фискалне године расходи и издаци повећају или приходи смање, Покрајинска влада, на предлог Покрајинског секретаријата за финансије, може обуставити извршење појединих расхода и издатака, не дуже од 45 дана.

Уколико у току реализације средстава предвиђених овом одлуком дође до измена у Правилнику о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем, Покрајински секретаријат за финансије извршиће одговарајуће усклађивање ове одлуке.

Члан 15

Посебан акт којим се ближе уређује коришћење средстава доноси Покрајинска влада за средства распоређена овом одлуком за:

- Програм 0102 Заштита, уређење, коришћење и управљање пољопривредним земљиштем, Програмска активност 1001 Подршка заштити пољопривредног земљишта; Програмска активност 1002 Подршка уређењу пољопривредног земљишта и Програмска активност 1003 Подршка коришћењу пољопривредног земљишта; Програм 0103 Подстицаји у пољопривреди и руралном развоју, Програмска активност 1001 Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике за развој села на територији АПВ; Програм 0106 Развој шумарства и ловства, Програмска активност 1001 Одрживи развој и унапређење шумарства и Програмска активност 1002 Одрживи развој и унапређење ловства и Програм 0401 Интегрално управљање водама, Програмска активност 1001 Уређење и коришћење вода и Програмска активност 1002 Заштита вода од загађивања, на предлог Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- Програм 1202 Унапређење система заштите културног наслеђа, Програмска активност 1025 Обнова, заштита, ревитализација и промоција културног наслеђа Сремских Карловаца, на предлог Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама;
- Програм 0903 Породично-правна заштита грађана, Програмска активност 1008 Подстицаји унапређењу пронаталитетне популационе политике у Аутономној покрајини Војводини, на предлог Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова;
- Програм 1505 Регионални развој, Програмска активност 1021 Подстицаји за мере бржег привредног развоја Војводине, на предлог Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу;
- Програм 0405 Заштита природе, Програмска активност 1002 Одрживо коришћење рибљег фонда и унапређење рада корисника риболовних вода, на предлог Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине.

Члан 16

На начин прописан чланом 56. Закона о буџетском систему, нове обавезе могу се најављивати до висине апропријације одобрене овом одлуком, умањене за износ преузетих неизвршених обавеза из претходне буџетске године у складу са законом.

Члан 17

Други корисници јавних средстава и остали корисници који користе пословни простор и покретне ствари којима управља Покрајинска влада плаћају настале трошкове, трошкове текућег и инвестиционог одржавања и закупа, у складу с критеријумима које прописује Покрајинска влада.

Члан 18

Корисници јавних средстава чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, који користе средства буџета АП Војводине за претфинансирање донаторских пројеката, дужни су да приходе остварене по основу рефундације од донатора, врате у буџет Аутономне покрајине Војводине на коришћење, као општи приход буџета у текућој години, а најкасније након реализације пројекта.

Члан 19

Приоритет у извршавању расхода за робе и услуге корисника буџетских средстава имају обавезе по основу комерцијалних трансакција - промета роба, услуга и радова.

Корисници буџетских средстава дужни су да обавезе из става 1. овог члана измире у року утврђеном законом који регулише рокове измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама.

Члан 20

Јавна предузећа и други облици организовања, чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, дужна су да најмање 75% сразмерног дела нето добити, односно вишка прихода над расходима, по завршном рачуну за 2019. годину, који припада Аутономној покрајини Војводини као оснивачу, уплате у буџет Аутономне покрајине Војводине, најкасније до 30. новембра 2020. године.

Привредна друштва чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина или у којима Аутономна покрајина Војводина, односно правно лице чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина има учешће у власништву, дужна су да - најкасније до 30. новембра 2020. године - у буџет Аутономне покрајине Војводине, уплате 100% с размерног дела нето добити по завршном рачуну за 2019. годину, који - у складу са законом који уређује привредна друштва - припада Аутономној покрајини Војводини, односно правном лицу чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, као члану друштва.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, обавеза по основу уплате добити може бити умањена субјекту из ст. 1. и 2. овог члана који - уз сагласност Покрајинске владе - донесе одлуку да из добити покрије губитак из ранијих година или да повећа капитал, а расположива ликвидна средства употреби за финансирање инвестиција.

Члан 21

Овлашћује се покрајински секретар надлежан за послове финансија да новчана средства на консолидованом рачуну трезора Аутономне покрајине Војводине, осим прихода за које је у посебном закону, односно покрајинском пропису или међународном уговору утврђена намена која ограничава употребу тих средстава, инвестира и пласира на домаћем финансијском тржишту новца у складу са законом и другим прописом.

Члан 22

Ради обезбеђивања транспарентности употребе средстава буџета Аутономне покрајине Војводине, поштовања начела законитости, економичности и ефикасности њиховог коришћења, чл. 23-27. ове одлуке уређују начин и поступак доделе средстава из буџета Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, који су дужни да спроводе корисници буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине.

Члан 23

Руководилац корисника буџетских средстава доноси одлуку о спровођењу поступка за доделу средстава, на један од начина прописан овом одлуком, након испуњења следећих услова:

- доношења финансијског плана усклађеног са одобреним апропријацијама у буџету;
- добијања сагласности надлежног органа на програм рада односно друга акта, уколико је таква сагласност предвиђена другим прописом.

Члан 24

Корисници буџетских средстава примењују један од прописаних поступака доделе средстава утврђених овом одлуком, за све апропријације изнад износа који је утврђен Законом о јавним набавкама, а до ког се одредбе овог закона не примењују, уколико другим прописом није другачије одређено.

За набавку добара и услуга, као и за извођење радова, спроводи се поступак јавних набавки, у складу с прописима који регулишу јавне набавке.

Јавни оглас спроводи се приликом доделе средстава из буџета за социјалне и друге намене, када сваком примаоцу средстава - који унапред испуњава услове из јавног огласа - припада једнак износ буџетског давања по крајњем кориснику, при чему не постоји обавеза примаоца средстава за давање непосредне противнакнаде у добрима или у услугама.

За активности за које се додела средстава не може спроводити по поступцима наведеним у ст. 2. и 3. овог члана, спроводи се јавни конкурс. За спровођење јавног конкурса, корисник буџетских средстава образује комисију и утврђује критеријуме за доделу средстава.

Члан 25

Поступак утврђен чланом 24. ове одлуке не спроводи се за следеће:

1. апропријације планиране за финансирање расхода за запослене;
2. средства планирана за набавку добара, услуга и радова н а к оје се н е примењују одредбе Закона о јавним набавкама;
3. трансферна средства примљена од другог нивоа власти, уколико је актом којим је одобрен трансфер утврђен и корисник, односно прималац средстава;
4. расходе односно издатке чија је вредност до износа који је Законом о јавним набавкама ослобођен јавне набавке, уколико другим прописом није другачије одређено;
5. расходе и издатке за које су примаоци средстава одређени законом, односно актима које доносе или на њих дају сагласност Скупштина Аутономне покрајине Војводине, односно Покрајинска влада;
6. расходе планиране за капиталне - инвестиционе пројекте који су у овој одлуци у програмској класификацији исказани као пројекти, а у случајевима када је прималац средстава одређен инвестиционо-техничком документацијом

као инвеститор - у смислу прописа којима се уређују планирање и изградња или када је прималац средстава одређен као носилац инвестиционог улагања посебним актом.

Средства из става 1. тачка 4. овог члана додељују се на основу образложених захтева о којима одлучује руководилац корисника буџетских средстава.

Члан 26

Обавезни елементи јавног огласа јесу: назив акта на основу ког се расписује оглас, висина укупних средстава предвиђених за доделу по јавном огласу, предуслови за стицање права по јавном огласу, износ буџетског давања по подносиоцу односно крајњем кориснику, начин подношења пријава, као и други подаци који су важни за спровођење јавног огласа, односно за утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на јавни оглас.

Обавезни елементи јавног конкурса јесу: назив акта на основу ког се расписује јавни конкурс, висина укупних средстава предвиђених за доделу по јавном конкурсу, право учешћа на јавном конкурсу, програм односно пројектни задатак, начин подношења пријава на јавни конкурс, критеријуми за оцену пријава, рок за подношење пријава односно рок до када је јавни конкурс отворен, као и други подаци који су важни за спровођење јавног конкурса односно утврђивање квалификованости подносиоца пријаве на јавни конкурс.

Корисник буџетских средстава дужан је да од подносиоца пријаве по јавном огласу и јавном конкурсу прибави и следећу обавезну документацију: фотокопију потврде о пореском идентификационом броју, потврду о регистрацији у надлежном органу, осим за јединице локалне самоуправе и њихове директне и индиректне кориснике, као и за кориснике буџета Републике Србије, а за физичка лица, ангажована по уговорима за рад ван радног односа, фотокопију личне карте и доказ о радном статусу (незапослен, запослен или пензионер). Корисник буџетских средстава може прописати и другу неопходну документацију у вези с потврђивањем легитимитета, статуса, бонитета подносиоца и слично.

Документација из става 3. овог члана обавезна је и за доделу средстава на основу члана 28. ове одлуке, као и за доделу средстава на основу члана 25. став 1. т. 2. до 5, за која није обавезно спровођење прописаног поступка доделе средстава на начин предвиђен чланом 24. ове одлуке.

Члан 27

Јавни оглас и јавни конкурс објављују се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", у једном од јавних гласила које покрива целу територију Аутономне покрајине Војводине и на интернет страници корисника буџетских средстава.

Јавни оглас и јавни конкурс могу се објавити и на језицима националних мањина - националних заједница, који су у службеној употреби у раду органа Аутономне покрајине Војводине.

Члан 28

Руководилац директног корисника буџетских средстава може одлучити да за 5% одобрене апропријације, а највише до укупно један милион динара, не спроводи поступак за доделу средстава у складу са овом одлуком, уколико законом или покрајинским прописом није другачије одређено.

Право из става 1. овог члана може се користити у случајевима доделе средстава примаоцима, за ситуације које су ванредне или из оправданих разлога нису могле бити предвиђене, а на основу појединачно донете одлуке руководиоца директног корисника буџетских средстава, односно за сврхе, на начин и по поступку предвиђеном посебним законом или покрајинским прописом.

Члан 29

Корисници буџетских средстава дужни су да - пре закључивања уговора и доношења других правних аката којима преузимају обавезе односно регулишу имовинско-правни односи, а чија је вредност већа од пет милиона динара - прибаве правно мишљење Правобранилаштва Аутономне покрајине Војводине.

Покрајински орган управе надлежан за послове финансија може тражити да корисници буџетских средстава прибаве правно мишљење Правобранилаштва Аутономне покрајине Војводине и за уговоре, односно друга правна акта којима се врши преузимање обавеза, а чија је вредност мања од износа наведеног у ставу 1. овог члана.

Члан 30

Расходе и издатке планиране у члану 11. ове одлуке, директни корисник буџетских средстава, уз одобрење покрајинског органа управе надлежног за послове финансија, може преусмеравати у складу са Законом о буџетском систему.

Поступак доделе средстава из буџета, прописан овом одлуком, корисник буџетских средстава дужан је да примењује и за средства увећана променом апропријације, на начин наведен у ставу 1. овог члана.

Члан 31

У уговору или другом правном акту, којим корисник буџетских средстава преузима обавезе као давалац средстава, дужан је да посебним одредбама предвиди следеће:

1. средства из буџета Аутономне покрајине Војводине која су предмет уговора подлежу контроли примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава, коју обавља служба буџетске инспекције Аутономне покрајине Војводине;

2. примаоци средстава дужни су да служби буџетске инспекције омогуће несметану контролу наменског и законитог коришћења средстава по предмету уговора код примаоца средстава;

3. корисници средстава у обавези с у да даваоцу средстава подносе извештај о коришћењу средстава, најкасније у року од 15 дана од рока утврђеног за реализацију намене, за коју су средства примљена с припадајућом документацијом коју су оверила одговорна лица.

Члан 32

Руководилац корисника буџетских средстава, односно лице које он овласти, одговоран је за спровођење поступка за доделу средстава у складу са овом одлуком односно у складу с прописима којима су регулисане јавне набавке добара и услуга и за извођење радова, за закониту, наменску, економичну и ефикасну употребу буџетских апропријација, за преузимање обавеза, њихову верификацију, издавање налога за плаћање које треба извршити на терет апропријација одобрених овом одлуком и за издавање налога за уплату средстава која припадају буџету.

Руководилац покрајинског органа надлежног за послове финансија, односно лице које он овласти, у складу с ликвидним могућностима буџета, одговоран је за одобравање преузимања обавеза и плаћања по поднетом захтеву корисника буџетских средстава у смислу усклађености захтева с финансијским планом директног корисника буџетских средстава, односно с расподелом средстава индиректним корисницима, у оквиру одобрених апропријација директном кориснику.

Члан 33

Број и структура запослених по корисницима јавних средстава за које су - у целини или делимично - обезбеђена средства за плате овом одлуком, приказан је следећом табелом:

Табела 1: БРОЈ И СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ КОД ДИРЕКТНИХ БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА КОЈЕ СУ У ЦЕЛИНИ ОБЕЗБЕЂЕНА СРЕДСТВА ЗА ПЛАТЕ

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Табела 2: БРОЈ И СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ КОД ИНДИРЕКТНИХ БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА АП ВОЈВОДИНЕ И ОСТАЛИХ КОРИСНИКА КОЈИ ПРИПАДАЈУ СИСТЕМУ АП ВОЈВОДИНА, А ЗА КОЈЕ СУ У ЦЕЛИНИ ИЛИ ДЕЛИМИЧНО ОБЕЗБЕЂЕНА СРЕДСТВА ЗА ПЛАТЕ

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34

Директни корисници буџетских средстава који су - у буџетском смислу - одговорни за индиректне кориснике буџетских средстава, у обавези су да изврше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и да о томе обавесте сваког индиректног корисника, на начин и у року прописаним Законом о буџетском систему.

Директни и индиректни корисници буџетских средстава у обавези су да донесу финансијски план за 2020. годину, усклађен са апропријацијама одобреним овом одлуком, односно са утврђеном расподелом средстава по поступку из става 1. овог члана.

Методолошко упутство за израду финансијског плана из става 2. овог члана доноси покрајински орган надлежан за послове финансија. Поменутим упутством нарочито се утврђују садржај и динамика припреме и доношења финансијског плана, као и ниво економске класификације и класификације извора финансирања, којим се приказује детаљнији распоред средстава по апропријацијама одобреним овом одлуком.

Члан 35

Покрајинска влада прописаће рокове и поступак враћања средстава, као и начин утврђивања износа неутрошених средстава која су остали корисници јавних средстава Аутономне покрајине Војводине обавезни да врате, односно пренесу на рачун: АП Војводина рачун за извршење буџета, а која су им - закључно са 31. децембром 2019. године - пренета у складу с Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину.

Члан 36

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењиваће се од 1. јануара 2020. године.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 40-138/2019-01
Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 63. став 1. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18 31/19 и 72/19) и члана 31. алинеја 2. и 6. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14),

Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној дана 21. фебруара 2020. године, д о н о с и

Покрајинску скупштинску одлуку о ребалансу буџета Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2020 од 21.2.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1

У Покрајинској скупштинској одлуци о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број 54/2019), члан 2. мења се и гласи:

"Буџет Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, то јест свеобухватни план прихода и примања и план расхода и издатака организован је у два одвојена рачуна: а) рачун прихода и примања остварених по основу продаје нефинансијске имовине и расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине; б) рачун финансирања који обухвата примања од продаје финансијске имовине и задуживања и издатке за набавку финансијске имовине и за отплату кредита и зајмова.

А) РАЧУН ПРИХОДА И ПРИМАЊА ОСТВАРЕНИХ ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА НАБАВКУ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Б) РАЧУН ФИНАНСИРАЊА

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

"

Члан 2

Члан 3. мења се и гласи:

"Укупни приходи и примања заједно са пренетим неутрошеним средствима из ранијих година и укупни расходи и издаци планирају се према изворима финансирања и економским класификацијама у следећим износима и то:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 3

Члан 4. мења се и гласи:

"Буџетски дефицит и укупан фискални дефицит, у складу с дефиницијама из члана 2. став 1. т. 24. и 25. Закона о буџетском систему, као и покриће укупног фискалног дефицита утврђују се у износима и на начин приказан следећом табелом:

***НАПОМЕНА:* Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Укупан фискални дефицит утврђен је у износу од 3.919.573.362,52 динара, а средства за покриће фискалног дефицита обезбеђују се из примања од задуживања, примања од продаје финансијске имовине и пренетих неутрошених средстава из ранијих година."

Члан 4

У члану 9. у ставу 1. цифре: "361.049.874,29" замењују се цифрама: "1.050.845.413,57".

Став 3. мења се и гласи:

"Текућа буџетска резерва за 2020 годину, укључујући и средства која су до 15. јануара 2020. године пренета у текућу буџетску резерву, планирана је у износу од 1.020.845.413,57 динара. Након употребе средстава текуће буџетске резерве до 15. јануара 2020. године, преостали износ средстава - који се овом одлуком не распоређује, већ се задржава на име текуће буџетске резерве - износи 603.049.874,29 динара."

Члан 5

У члану 11. став 1. број: "77.342.768.480,39" замењује се бројем: "77.792.768.480,39".

Раздео 10 ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ мења се и гласи:

***НАПОМЕНА:* Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

и последњи став: "Преглед планираних расхода" мења се и гласи:

Преглед планираних расхода

***НАПОМЕНА:* Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

"

Члан 6

У члану 12. мењају се износи планираних средстава за: Програм 2402 Интервенцијска средства и УКУПНО ПРОГРАМИ и гласе:

"

***НАПОМЕНА:* Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

"

Члан 7

Члан 15. брише се.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 8

У износима из чл. 1, 2, 3, 4, 5. и 6. ове одлуке, укључене су промене апропријација одобрене у складу са Законом о буџетском систему до 15. јануара 2020. године.

Члан 9

Покрајински секретаријат за финансије у обавези је да за 2020. годину донесе финансијски план, усклађен са апропријацијама одобреним овом одлуком, у року од осам дана од дана њеног ступања на снагу.

Члан 10

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 40-10/2020-01

Нови Сад, 21. фебруар 2020. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 43. став 1. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019 и 72/2019), члана 45. алинеја 13. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АП Војводине”, бр.20/2014)

Образац: АД-ОИМ

и чл. 32. тачка 16, 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Сл. лист АП Војводине” број 37/2014)

Покрајинска влада, на седници одржаној 18. марта 2020. године, д о н о с и

Одлуку о измени Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2020 од 18.3.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1

У Покрајинској скупштинској одлуци о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину („Службени лист АПВ”, број 54/2019 и 12/2020), у члану 33. Табела 1: БРОЈ И СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ КОД ДИРЕКТНИХ БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА КОЈЕ СУ У ЦЕЛИНИ ОБЕЗБЕЂЕНА СРЕДСТВА ЗА ПЛАТЕ мења се и гласи:

***НАПОМЕНА:* Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 2

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 400-4/2020

Нови Сад, 18. март 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу члана 43. став 1. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019 и 72/2019), члана 45. алинеја 13. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 20/2014), члана 32. тачка 16, као и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Сл. лист АП Војводине", број 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 27. марта 2020. године, д о н о с и

Одлуку о измени Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2020 од 27.3.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", број: 54/2019, 12/2020 и 19/2020), члан 33. мења се и гласи:

***НАПОМЕНА:* Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Образац: АД-ОИМ

127 Број: 400-7/2020-01
Нови Сад, 27. март 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу члана 47. ст. 2. и 3. и члана 63. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19 и 72/19), као и члана 31. алинеја 2. и 6. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној дана 7. маја 2020. године, д о н о с и

Покрајинску скупштинску одлуку о ребалансу буџета Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2020 од 7.5.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1

У Покрајинској скупштинској одлуци о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Службени лист АПВ", бр. 54/2019, 12/2020, 19/2020 и 22/2020), члан 2. мења се и гласи:

"Буџет Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, то јест свеобухватни план прихода и примања и план расхода и издатака организован је у два одвојена рачуна: а) рачун прихода и примања остварених по основу продаје нефинансијске имовине и расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине; б) рачун финансирања, који обухвата примања од продаје финансијске имовине и задуживања и издатке за набавку финансијске имовине и за отплату кредита и зајмова.

А) РАЧУН ПРИХОДА И ПРИМАЊА ОСТВАРЕНИХ ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА НАБАВКУ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Б) РАЧУН ФИНАНСИРАЊА

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

"

Члан 2

Члан 3. мења се и гласи:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 3

Члан 4. мења се и гласи:

"Буџетски дефицит и укупан фискални дефицит, у складу с дефиницијама из члана 2. став 1. т. 24. и 25. Закона о буџетском систему, као и покриће укупног фискалног дефицита утврђују се у износима и на начин приказан следећом табелом:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Укупан фискални дефицит утврђен је у износу од 4.084.698.431,65 динара, а средства за покриће фискалног дефицита обезбеђују се из примања од задуживања, примања од продаје финансијске имовине и пренетих неутрошених средстава из ранијих година."

Члан 4

Члан 5. мења се и гласи:

"ПЛАН ОЧЕКИВАНИХ СРЕДСТАВА РАЗВОЈНЕ ПОМОЋИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И СРЕДСТАВА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ РАЗВОЈНИХ ПРОГРАМА ФИНАНСИРАНИХ ИЗ СРЕДСТАВА РАЗВОЈНЕ ПОМОЋИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

"

Члан 5

Члан 6. мења се и гласи:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 6

У члану 8. став 2. цифре: "1.692.255.285,20" замењују се цифрама: "1.672.211.111,12".

Члан 7

У члану 9. у ставу 1. цифре: "1.050.845.413,57" замењују се цифрама: "1.328.674.811,96".

Ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

"Стална буџетска резерва за 2020. годину планирана је у износу од 30.000.000,00 динара и користиће се за намене утврђене Законом о буџетском систему . Након употребе средстава сталне буџетске резерве до 14. априла 2020. године, преостали износ - који се задржава на име сталне буџетске резерве - износи 12.826.008,50 динара."

"Текућа буџетска резерва за 2020. годину, укључујући и средства која су до 14. априла 2020. године пренета у текућу буџетску резерву, планирана је у износу од 1.298.674.811,96 динара. Након употребе средстава текуће буџетске резерве до 14. априла 2020. године, преостали износ средстава - који се овом одлуком не распоређује, већ се задржава на име текуће буџетске резерве - износи 248.218.387,65 динара."

Члан 8

Члан 11. мења се и гласи:

"Приходи, примања и пренета неутрошена средстава из ранијих година у укупном износу од 73.577.683.185,40 динара, распоређују се по корисницима:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 9

Члан 12. мења се и гласи:

"Расходи и издаци распоређују се за програме, програмске активности и пројекте у следећим износима:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 10

У члану 33. у Табели 2: БРОЈ И СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ КОД ИНДИРЕКТНИХ БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА АП ВОЈВОДИНЕ И ОСТАЛИХ КОРИСНИКА КОЈИ ПРИПАДАЈУ СИСТЕМУ АП ВОЈВОДИНА, А ЗА КОЈЕ СУ У ЦЕЛИНИ ИЛИ ДЕЛИМИЧНО ОБЕЗБЕЂЕНА СРЕДСТВА ЗА ПЛАТЕ ,

у реду: "Остали КЈС којима се обезбеђују плате у целини или делимично из Буџета АПВ" у колони: "Број запослених на одређено време" цифра: "63" мења се и гласи: "64" и у колони: "Укупан број запослених" цифра: "683" мења се и гласи: "684";

у реду: "ПОСЛОВНИ ИНКУБАТОР НОВИ САД - BUSINESS INCUBATOR NOVI SAD Д.О.О. НОВИ САД " у колони: "Број запослених на одређено време" цифра: "0" мења се и гласи: "1" и у колони: "Укупан број запослених" цифра: "1" мења се и гласи: "2" и

у реду: "Укупно" у колони: "Број запослених на одређено време" цифра: "135" мења се и гласи: "136" и у колони: "Укупан број запослених" цифра: "1802" мења се и гласи: "1803".

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11

У распоред средстава по овој одлуци укључено је повећање обима буџета, као и промене у апропријацијама, одобрене у складу са Законом о буџетском систему до 14. априла 2020. године.

Члан 12

Директни корисници буџетских средстава који су - у буџетском смислу - одговорни за индиректне кориснике буџетских средстава, у обавези су да изврше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и да о томе обавесте сваког индиректног корисника, на начин и у року прописаним Законом о буџетском систему.

Директни и индиректни корисници буџетских средстава у обавези су да донесу финансијски план за 2020. годину, усклађен са апропријацијама одобреним овом одлуком, односно са утврђеном расподелом средстава по поступку из става 1. овог члана.

Методолошко упутство за израду финансијског плана из става 2. овог члана доноси покрајински орган надлежан за послове финансија. Поменутим упутством нарочито се утврђују садржај и динамика припреме и доношења финансијског плана, као и ниво економске класификације и класификације извора финансирања, којим се приказује детаљнији распоред средстава по апропријацијама одобреним овом одлуком.

Члан 13

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 40-10/2020-01
Нови Сад, 07. мај 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. став 1. алинеја 2. и 7. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14), а у вези с чланом 37. став 2. Закона о јавном дугу ("Службени гласник РС", број: 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18 и 91/19), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 21. фебруара 2020. године, д о н е л а је

Покрајинску скупштинску одлуку о задуживању за финансирање капиталних инвестиционих расхода

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2020 од 21.2.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) уређују се спровођење задуживања ради финансирања капиталних инвестиционих расхода, оквири у којима се задуживање може извршити, као и овлашћења за његово спровођење.

Члан 2.

Обавезе по основу јавног дуга Аутономне покрајине Војводине, према параметрима на дан 31. децембар 2019. године, износе 6.080.697.698,80 динара на име главнице дуга, док пројектована камата, према уговореним каматним стопама, износи 237.222.674,68 динара.

Члан 3.

Задуживање Аутономне покрајине Војводине, према овој одлуци, врши се ради финансирања капиталних инвестиционих расхода, односно за капиталне инвестиције и то:

- у области система здравствене заштите - обезбеђење средстава за изградњу објекта Каменица 3 са ПЕТ центром;
- за обезбеђење средстава за финансирање увођења система аутоматизоване одбране од града на подручју Радарског центра "Фрушка гора".

Члан 4.

Дугорочно задуживање, у складу са овом одлуком, може бити највише до 2.400.000.000,00 динара с валутном клаузулом/индексирано у страној валути евро (EUR), према средњем курсу Народне банке Србије на дан повлачења кредита, с фиксном каматном стопом до највише 2,5%, која ће се обрачунавати применом простог интересног рачуна, на период од најмање пет година, плус грејс период од 1 (једне) године, односно на период од највише 6 (шест) година, с полугодишњом отплатом рата по основу главнице дуга.

Члан 5.

Задуживање ради обезбеђења средстава неопходних за финансирање капиталних инвестиционих расхода, из члана 3. ове одлуке, спровешће се уговарањем оквирног дугорочног кредита у пословној банци, који ће се реализовати у траншама у року од годину дана од дана закључења уговора о оквирном дугорочном кредиту с пословном банком.

Члан 6.

Покрајинска влада спровешће поступак задуживања за износ средстава потребних за финансирање капиталних инвестиционих расхода из члана 3. ове одлуке, а највише до износа утврђеног у члану 4. ове одлуке.

Покрајинска влада спровешће поступак задуживања из члана 5. ове одлуке на начин који ће омогућити избор кредитора према критеријуму најниже понуђене ефективне каматне стопе, уважавајући начело ефикасности и економичности.

Члан 7.

Покрајинска влада предузеће све активности и донеће акта, у складу са овом одлуком, законом и другим прописима, која су потребна за спровођење ове одлуке, све до њене коначне реализације.

Члан 8.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 40-5/2020-01
Нови Сад, 21. фебруар 2020. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 24. став 1. тачка 3. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број: 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018 и 31/2019) и члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 18. септембра 2019. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о покрајинским административним таксама

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2019 од 18.9.2019. године, а ступила је на снагу 26.9.2019.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се покрајинске административне таксе (у даљем тексту: такса) за списе и радње органа и организација Аутономне покрајине Војводине и стручних и других служби које оснива Покрајинска влада (у даљем тексту: орган).

Члан 2.

Износи покрајинских административних такси прописани су Тарифом покрајинских административних такси (у даљем тексту: Тарифа), која је саставни део ове одлуке.

Такса се не може наплатити ако Тарифом није прописана, нити се може наплатити у износу већем или мањем од прописаног износа.

II ОБВЕЗНИК ТАКСЕ

Члан 3.

Обвезник таксе (у даљем тексту: обвезник) јесте лице које се захтевом обраћа органу ради покретања управног или другог поступка у органу, као и лице којем се издаје спис односно за које се врши радња у органу.

Ако за прописану таксу постоји више обвезника, њихова обавеза је солидарна.

III ТАКСЕНА ОБАВЕЗА

Члан 4.

Такса се плаћа у тренутку настанка таксене обавезе - ако овом одлуком није другачије прописано.

Члан 5.

Ако Тарифом није другачије прописано, таксена обавеза настаје:

1) за захтеве (предлог, пријава, молба и други поднесак, захтев поднет електронским путем укључујући и поднеске поднете на обрасцу, односно саопштење које се упућује органу, као и усмено обраћање органу, којим се покреће поступак у органу) - у тренутку њиховог подношења;

2) за решења, дозволе и друге исправе - у тренутку подношења захтева за њихово издавање;

3) за управне радње - у тренутку подношења захтева за извршење тих радњи.

Члан 6.

Ако се на захтев обвезника издаје решење, исправа, документ или писмено у више примерака, за други и сваки следећи примерак плаћа се такса као за препис, која не може бити већа од таксе за први примерак - осим уколико овом одлуком није другачије прописано.

Члан 7.

Ако у поступку један обвезник или више њих поднесу више захтева који имају исти правни основ, а доноси се једно решење, такса се плаћа за сваки појединачни захтев, ако Тарифом није другачије одређено.

IV НАЧИН ПЛАЋАЊА ТАКСЕ

Члан 8.

Такса се плаћа у новцу.

Таксе за списе и радње органа плаћају се у динарима у износима прописаним Тарифом, односно у износима усклађеним сходно одредбама члана 17. ове одлуке.

Обвезник је дужан да уз захтев приложи и одговарајући доказ да је таксу платио.

Члан 9.

У решењу или другој исправи за коју је такса плаћена означава се да је такса плаћена, као и износ таксе који је плаћен и тарифни број по којем је такса плаћена.

Члан 10.

Ако обвезник који је дужан да плати таксу органу поднесе захтев уз који није приложен доказ о плаћеној такси у прописаном износу, одговорно лице органа надлежног за пријем захтева обавестиће обвезника да поднесе доказ о уплати прописане таксе у року од осам дана од дана подношења захтева и упозориће га на последице неплаћања таксе, о чему се на поднетом захтеву сачињава забелешка.

Уколико обвезник не приложи доказ о плаћеној такси у прописаном року, одговорно лице органа надлежног за пријем захтева позваће обвезника писменом опоменом да - у року од пет (5) дана од дана пријема опомене - плати прописану таксу и таксу за опомену и упозориће га на последице неплаћања такси.

Ако обвезник, у року из ст. 1. и 2. овог члана, не поднесе доказ о томе да је такса уплаћена у прописаном износу, захтев ће бити одбачен као напотпун, а поступак ће бити обустављен.

Члан 11.

Такса се уплаћује на прописани уплатни рачун јавних прихода.

Приход од такси прописаних овом одлуком припада буџету Аутономне покрајине Војводине.

V ОСЛОБАЂАЊА ОД ПЛАЋАЊА ТАКСЕ

Члан 12.

Плаћања такси ослобађају се:

1) органи, организације и институције Републике Србије;

2) органи и организације аутономних покрајина, односно јединица локалне самоуправе;

3) организације обавезног социјалног осигурања;

4) установе које су основале Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе;

5) цркве и верске заједнице, регистроване у складу са Законом о црквама и верским заједницама;

6) организације Црвеног крста.

Члан 13.

Такса се не плаћа за следеће:

1) списи и радње у поступцима који се воде по службеној дужности;

2) списи и радње у поступку за повраћај више плаћених јавних прихода или погрешно плаћених јавних прихода, као и за рефакцију, односно за рефундацију јавних прихода;

3) списи и радње у поступку за исправљање грешака у решењима, другим исправама и службеним евиденцијама;

4) списи и радње за остваривање права из обавезног социјалног осигурања, социјалне заштите, борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата, односно права у складу с прописима којима се уређује финансијска подршка породици с децом, као и за списе и радње у поступку остваривања права жртава породичног насиља;

5) списи и радње у поступку остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја и права на заштиту података о личности;

6) списи и радње у вези с предшколским и школским васпитањем и образовањем, образовањем студената, стручним усавршавањем, односно преквалификацијом;

7) поднесци упућени органима за представке и притужбе;

8) списи и радње у поступку за заснивање радног односа и остваривање права по том основу;

9) списи и радње за које је ослобађање од плаћања таксе уређено међународним уговором;

10) списи и радње за које је ослобађање од плаћања таксе посебно прописано Тарифом;

11) потврде о пријему захтева;

12) потврде о правоснажности или извршности која се ставља на управни акт.

Члан 14.

Ако је поступак покренут на захтев више обвезника, од којих су неки ослобођени плаћања таксе, у том поступку таксу плаћа обвезник који није ослобођен плаћања таксе.

Члан 15.

Страни држављани, под условом узајамности, имају права на таксено ослобађање за историдне списе и радње, као и држављани Републике Србије у држави чији је страно лице држављанин.

Члан 16.

У решењу, исправи, документу или писмену, који се издаје без плаћања таксе, морају се означити сврха издавања и основ ослобађања од плаћања таксе.

Решење, исправа, документ или писмено из става 1. овог члана може се користити само у сврху за коју је издато.

VI ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 17.

Динарски износи такси из Тарифе усклађују се годишње с годишњим индексом потрошачких цена, који објављује републички орган надлежан за послове статистике, при чему се заокруживање врши тако што се износ до пет динара не узима у обзир, а износ преко пет динара заокружује на десет динара.

Приликом усклађивања динарских износа такси, у складу са ставом 1. овог члана, основица за усклађивање јесу последњи објављени усклађени динарски износи такси.

Покрајинска влада, на предлог покрајинског органа управе надлежног за послове финансија, утврђује усклађене динарске износе такси из става 1. овог члана.

Објављени усклађени динарски износи такси из става 3. овог члана примењују се од првог дана наредног месеца од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

VII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Новчаном казном од 1.000 до 25.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у надлежном органу из члана 1. ове одлуке ако:

1) изврши радњу по поднетом захтеву, без доказа о наплати таксе (члан 8. став 3);

2) у решењу или другој исправи, за коју је такса плаћена, не означи да је такса плаћена, износ таксе који је плаћен и тарифни број по којем је такса плаћена (члан 9);

3) не обавести обвезника који је захтев поднео без доказа о плаћеној такси у прописаном износу да је дужан да плати прописану таксу и да о томе поднесе доказ, као и о последицама уколико не плати прописану таксу и таксу за опомену (члан 10);

4) у решењу, исправи, документу или писмену, који се издају без плаћања таксе, не означи сврху издавања и основ ослобађања од плаћања таксе (члан 16. став 1).

Новчаном казном од 5.000 до 25.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу, ако у поступку пред тим органом омогући коришћење решења, исправе, документа или писмена које је - у складу са законом - издато без плаћања таксе, за сврху за коју није издато (члан 16. став 2).

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

За списе и радње у управним стварима и за друге списе и радње органа за таксене обавезе које су настале, а нису плаћене до дана ступања на снагу ове одлуке, такса се плаћа у складу с прописима који су били на снази у време настанка таксене обавезе, ако је то повољније за обвезника.

Члан 20.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о покрајинским административним таксама ("Службени лист АП Војводине", број: 20/2009, 3/2011 - усклађени динарски износи из Тарифе покрајинских административних такси).

Члан 21.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 40-88/2019-01

Нови Сад, 18. септембар 2019. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

ТАРИФА ПОКРАЈИНСКИХ АДМИНИСТРАТИВНИХ ТАКСИ

	Износ таксе у динарима

Образац: АД-ОИМ

I ЗАХТЕВИ	
Тарифни број 1.	
- за захтев, молбу, предлог, пријаву или други поднесак - ако овом одлуком није другачије прописано	310,00
НАПОМЕНА: Такса по овом тарифном броју не плаћа се за накнадне поднеске којима обвезник захтева брже поступање по раније поднетом захтеву, односно поднеску.	
Тарифни број 2.	
- захтев за давање мишљења о примени покрајинских прописа	1.100,00
НАПОМЕНА: Такса по овом тарифном броју не плаћа се за накнадне поднеске којима обвезник захтева брже поступање по раније поднетом захтеву, односно поднеску.	
II ПРАВНИ ЛЕКОВИ	
Тарифни број 3.	
- за жалбу против решења које доноси орган из члана 1. ове одлуке - ако овом одлуком није другачије прописано	330,00
НАПОМЕНА: Ако у истој управној ствари више лица обвезника таксе подносе једну жалбу против више решења, такса по овом тарифном броју плаћа се према броју решења која се оспоравају жалбом.	
Тарифни број 4.	
- на уложене ванредне правне лекове	1.930,00
III РЕШЕЊА	
Тарифни број 5.	
- за сва решења која доносе органи из члана 1. ове одлуке - ако овом одлуком није другачије прописано	390,00
НАПОМЕНА: Ако се доноси решење по захтеву више лица - обвезника таксе, такса по овом тарифном броју плаћа се према броју обвезника таксе, којима се уручује решење.	
IV УВЕРЕЊА	
Тарифни број 6.	
- за уверење, односно потврду - ако овом одлуком није друкчије прописано	220,00
V ПРЕПИСИ, ОВЕРЕ И РАЗГЛЕДАЊЕ СПИСА	

Тарифни број 7.	
- за преписивање службених аката које се врши у органу (од сваког полутабака)	290,00
НАПОМЕНЕ: 1) Полутабаком, у смислу ове одлуке, сматра се лист хартије од две стране нормалног канцеларијског формата или мањег формата. 2) Ако је рукопис, односно препис писан на страном језику, плаћа се двострука такса из овог тарифног броја.	
Тарифни број 8.	
- за разгледање и преписивање (завршених) службених списа у органу - за сваки започети сат	250,00
VI ОПОМЕНА	
Тарифни број 9.	
- за опомену којом се обвезник позива да плати таксу	190,00
VII СПИСИ И РАДЊЕ У ВЕЗИ СА УПИСИМА У РЕГИСТРЕ	
Тарифни број 10.	
- за решење које се доноси у вези с регистровањем задужбина, фондација и фондова, и то за:	
1) решење по захтеву за упис у Регистар задужбина, фондација и фондова;	9.640,00
2) решење по захтеву за упис промена у Регистар задужбина, фондација и фондова;	1.930,00
3) решење по захтеву за брисање из Регистра задужбина, фондација и фондова.	1.930,00
Тарифни број 11.	
- за пријаву за упис у регистар сталних тумача	570,00
- за решење по захтеву за упис у регистар сталних тумача	570,00
VIII СПИСИ И РАДЊЕ У ОБЛАСТИ ЕКОНОМИЈЕ И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА	
Тарифни број 12.	
- за издавање решења о сагласности за употребу имена "Војводина"	365.170,00
НАПОМЕНА: Такса из овог тарифног броја плаћа се пре уручења решења.	
IX СПИСИ И РАДЊЕ У ОБЛАСТИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА И ИЗГРАДЊЕ	
Тарифни број 13.	

- за издавање информација о локацији за објекте који се у целини граде на територији Аутономне покрајине Војводине, за које грађевинску дозволу издаје надлежни орган	2.810,00
Тарифни број 14.	
- за издавање локацијских услова за објекте који се у целини граде на територији Аутономне покрајине Војводине, за које грађевинску дозволу издаје надлежни орган:	
1) за објекте категорије А;	1.880,00
2) за објекте категорије Б;	2.810,00
3) за објекте категорије В;	3.750,00
4) за објекте категорије Г.	3.750,00
Тарифни број 15.	
- за потврђивање урбанистичког пројекта који се израђује за изградњу објекта за који грађевинску дозволу издаје надлежни орган	20.000,00
Тарифни број 16.	
- за приговор на обавештење којим се одбија потврђивање урбанистичког пројекта	600,00
X СПИСИ И РАДЊЕ У ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА	
Тарифни број 17.	
- за решења о нострификацији, односно еквиваленцији стране школске јавне исправе:	
- више и високо образовање.	7.710,00
Тарифни број 18.	
1) за дупликат, односно нову јавну исправу коју издаје установа у области образовања	570,00
2) за дупликат исправе о завршеном школовању или стручној квалификацији (стручном испиту)	570,00
XI СПИСИ И РАДЊЕ У ВЕЗИ С КОРИШЋЕЊЕМ ПОДАТАКА ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	
Тарифни број 19.	
- за коришћење података из евиденције коју Аутономна покрајина Војводина води у складу са законом:	
1) коришћење података из евиденције за сваку непокретност;	1,950,00
2) подношење предлога који се односи на покретање поступка за:	

(1) прибављање непокретности;	5.840,00
(2) отуђење непокретности;	9,720,00
(3) давање непокретности на коришћење, односно закуп;	3,050,00
(4) отказ уговора о давању непокретности на коришћење, односно закуп;	3,050,00
(5) стављање хипотеке на непокретности;	9,720,00
(6) размену непокретности;	9,720,00
(7) прибављање и отуђење покретних ствари;	3,870,00
(8) припрему и закључење уговора које по закону - у име Аутономне покрајине Војводине - закључује овлашћено лице.	11,670,00
НАПОМЕНА: Такса из овог тарифног броја тачка 2) подтачка (8) плаћа се најкасније до закључења уговора.	

На основу члана 17. став 3. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинским административним таксама ("Сл. лист АП Војводине", број: 40/2019), Покрајинска влада, објављује

Усклађене динарске износе из Тарифе покрајинских административних такси

Усклађени динарски износи су објављени у "Службеном листу АПВ", бр. 59/2020 од 12.11.2020. године, а примењују се од 1.12.2020.

1. Динарски износи покрајинских административних такси прописаних Покрајинском скупштинском одлуком о покрајинским административним таксама у делу - Тарифа покрајинских административних такси, која је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинским административним таксама ("Сл. лист АП Војводине", број: 40/2019), усклађују се с годишњим индексом потрошачких цена, који је објавио Републички завод за статистику, за период од 1. октобра 2019. године до 30. септембра 2020. године, тако да гласе:

ТАРИФА ПОКРАЈИНСКИХ АДМИНИСТРАТИВНИХ ТАКСИ

	Износ таксе у динарима
I ЗАХТЕВИ	
Тарифни број 1.	
- за захтев, молбу, предлог, пријаву или други поднесак - ако овом одлуком није другачије прописано	320,00

НАПОМЕНА: Такса по овом тарифном броју не плаћа се за накнадне поднеске којима обвезник захтева брже поступање по раније поднетом захтеву, односно поднеску.	
Тарифни број 2.	
- захтев за давање мишљења о примени покрајинских прописа	1.120,00
НАПОМЕНА: Такса по овом тарифном броју не плаћа се за накнадне поднеске којима обвезник захтева брже поступање по раније поднетом захтеву, односно поднеску.	
II ПРАВНИ ЛЕКОВИ	
Тарифни број 3.	
- за жалбу против решења које доноси орган из члана 1. ове одлуке - ако овом одлуком није другачије прописано	340,00
НАПОМЕНА: Ако у истој управној ствари више лица обвезника таксе подносе једну жалбу против више решења, такса по овом тарифном броју плаћа се према броју решења која се оспоравају жалбом.	
Тарифни број 4.	
- на уложене ванредне правне лекове	1.960,00
III РЕШЕЊА	
Тарифни број 5.	
- за сва решења која доносе органи из члана 1. ове одлуке - ако овом одлуком није другачије прописано	400,00
НАПОМЕНА: Ако се доноси решење по захтеву више лица - обвезника таксе, такса по овом тарифном броју плаћа се према броју обвезника таксе, којима се уручује решење.	
IV УВЕРЕЊА	
Тарифни број 6.	
- за уверење, односно потврду - ако овом одлуком није друкчије прописано	220,00
V ПРЕПИСИ, ОВЕРЕ И РАЗГЛЕДАЊЕ СПИСА	
Тарифни број 7.	
- за преписивање службених аката које се врши у органу (од сваког полутабака)	300,00
НАПОМЕНЕ: 1) Полутабаком, у смислу ове одлуке, сматра се лист хартије од две стране нормалног канцеларијског формата или мањег формата. 2) Ако је рукопис, односно препис писан на страном језику, плаћа се двострука такса из овог тарифног броја.	

Тарифни број 8.	
- за разгледање и преписивање (завршених) службених списа у органу - за сваки започети сат	250,00
VI ОПОМЕНА	
Тарифни број 9.	
- за опомену којом се обвезник позива да плати таксу	190,00
VII СПИСИ И РАДЊЕ У ВЕЗИ СА УПИСИМА У РЕГИСТРЕ	
Тарифни број 10.	
- за решење које се доноси у вези с регистровањем задужбина, фондација и фондова, и то за:	
1) решење по захтеву за упис у Регистар задужбина, фондација и фондова;	9.810,00
2) решење по захтеву за упис промена у Регистар задужбина, фондација и фондова;	1.960,00
3) решење по захтеву за брисање из Регистра задужбина, фондација и фондова.	1.960,00
Тарифни број 11.	
- за пријаву за упис у регистар сталних тумача	580,00
- за решење по захтеву за упис у регистар сталних тумача	580,00
VIII СПИСИ И РАДЊЕ У ОБЛАСТИ ЕКОНОМИЈЕ И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА	
Тарифни број 12.	
- за издавање решења о сагласности за употребу имена "Војводина"	371.740,00
НАПОМЕНА: Такса из овог тарифног броја плаћа се пре уручења решења.	
IX СПИСИ И РАДЊЕ У ОБЛАСТИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНИРАЊА И ИЗГРАДЊЕ	
Тарифни број 13.	
- за издавање информација о локацији за објекте који се у целини граде на територији Аутономне покрајине Војводине, за које грађевинску дозволу издаје надлежни орган	2.860,00
Тарифни број 14.	
- за издавање локацијских услова за објекте који се у целини граде на територији Аутономне покрајине Војводине, за које грађевинску дозволу издаје надлежни орган:	
1) за објекте категорије А;	1.910,00
2) за објекте категорије Б;	2.860,00
3) за објекте категорије В;	3.820,00
4) за објекте категорије Г.	3.820,00

Тарифни број 15.	
- за потврђивање урбанистичког пројекта који се израђује за изградњу објекта за који грађевинску дозволу издаје надлежни орган	20.360,00
Тарифни број 16.	
- за приговор на обавештење којим се одбија потврђивање урбанистичког пројекта	610,00
X СПИСИ И РАДЊЕ У ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА	
Тарифни број 17.	
- за решења о нострификацији, односно еквиваленцији стране школске јавне исправе:	
- више и високо образовање.	7.850,00
Тарифни број 18.	
1) за дупликат, односно нову јавну исправу коју издаје установа у области образовања;	580,00
2) за дупликат исправе о завршеном школовању или стручној квалификацији (стручном испиту).	580,00
XI СПИСИ И РАДЊЕ У ВЕЗИ С КОРИШЋЕЊЕМ ПОДАТАКА ИЗ ЕВИДЕНЦИЈЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ	
Тарифни број 19.	
- за коришћење података из евиденције коју Аутономна покрајина Војводина води у складу са законом:	
1) коришћење података из евиденције за сваку непокретност;	1.990,00
2) подношење предлога који се односи на покретање поступка за:	
(1) прибављање непокретности;	5.950,00
(2) отуђење непокретности;	9.890,00
(3) давање непокретности на коришћење, односно закуп;	3.100,00
(4) отказ уговора о давању непокретности на коришћење, односно закуп;	3.100,00
(5) стављање хипотеке на непокретности;	9.890,00
(6) размену непокретности;	9.890,00
(7) прибављање и отуђење покретних ствари;	3.940,00
(8) припрему и закључење уговора које по закону - у име Аутономне покрајине Војводине - закључује овлашћено лице.	11.880,00
НАПОМЕНА: Такса из овог тарифног броја тачка 2) подтачка (8) плаћа се најкасније до закључења уговора.	

2. Усклађени динарски износи покрајинских административних такси из тачке 1. примењиваће се од првог дана наредног месеца од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Образац: АД-ОИМ

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 434-3/2020
Нови Сад, 12. новембар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу члана 31. став 1. алинеја 2. и 6. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 20/2014), а у вези члана 2. тачка 53. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - исп. и 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019 и 72/2019), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 13. новембра 2020. године, д о н е л а је

Покрајинску скупштинску одлуку о завршном рачуну буџета Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 60/2020 од 13.11.2020. године, а ступила је на снагу 21.11.2020.

ОПШТИ ДЕО

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђују се укупно остварени приходи и примања, расходи и издаци, финансијски резултат и рачун финансирања буџета Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину и стање дуга на последњи дан 2019. године.

Члан 2.

Укупни приходи и примања с пренетим неутрошеним средствима и укупни расходи и издаци буџета Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину утврђују се у следећим износима:

- укупни приходи, примања и пренета неутрошена средства 74.573.860.285,61 динара
- укупни расходи и издаци 71.375.070.865,85 динара
- разлика - неутрошена средства 3.198.789.419,76 динара

Члан 3.

УКУПНО ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ, ПРИМАЊА И ПРЕНЕТА НЕУТРОШЕНА СРЕДСТВА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА У 2019. ГОДИНИ ПРЕМА ЕКОНОМСКОЈ КЛАСИФИКАЦИЈИ

ТЕКУЋИ ПРИХОДИ, ПРИМАЊА И ПРЕНЕТА НЕУТРОШЕНА СРЕДСТВА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА У 2019. ГОДИНИ ПРЕМА ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Укупни извршени расходи и издаци буџета Аутономне покрајине Војводине у 2019. години према економској класификацији:

Образац: АД-ОИМ

***НАПОМЕНА:* Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ БУЏЕТА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ ПРЕМА ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА У 2019 ГОДИНИ

Члан 4.

ТЕКУЋИ РАСХОДИ И ИЗДАЦИ БУЏЕТА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ ПРЕМА ИЗВОРИМА ФИНАНСИРАЊА У 2019. ГОДИНИ

***НАПОМЕНА:* Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 5.

Утврђују се укупна актива, укупна пасива, ванбилансна актива и ванбилансна пасива, у нето износима на дан 31. децембра 2019. године, исказани у Обрасцу 1 - Биланс стања:

- укупна актива (нето) 174.895.290.687,10 динара
- укупна пасива (нето) 174.895.290.687,10 динара
- ванбилансна актива (нето) 10.463.360.040,60 динара
- ванбилансна пасива (нето) 10.463.360.040,60 динара

Члан 6.

Утврђују се приходи и примања од продаје нефинансијске имовине, расходи и издаци за набавку нефинансијске имовине и финансијски резултат, исказани у Обрасцу 2 - Биланс прихода и расхода, у следећим износима:

- приходи и примања од продаје нефинансијске имовине 68.269.878.833,31 динара
- расходи и издаци за набавку нефинансијске имовине 70.090.111.403,11 динара
- вишак прихода и примања - буџетски дефицит 1.820.232.569,80 динара

Члан 7.

Утврђује се кориговање вишка прихода и примања - буџетског дефицита од 5.303.426.048,99 динара:

- дела нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година, који је коришћен за покриће расхода и издатака текуће године; 3.126.819.160,82 динара
- дела новчаних средстава амортизације, који је коришћен за набавку нефинансијске имовине; 100.000,00 динара
- дела пренетих неутрошених средстава из ранијих година, који је коришћен за покриће расхода и издатака текуће године; 332.076.146,70 динара
- део расхода и издатака за нефинансијску имовину, финансираних из кредита; 1.483.530.183,22 динара
- износ приватизационих примања и примања од отплате датих кредита, коришћен за покриће расхода и издатака текуће године. 360.900.558,25 динара

Члан 8.

Утврђује се покриће извршених издатака из текућих прихода и примања у износу од 1.284.959.462,74 динара:

- утрошених за отплату обавеза по кредитима 1.259.459.462,74 динара
- утрошених за набавку финансијске имовине 25.500.000,00 динара

Члан 9.

Након кориговања вишка прихода и примања и након покрића извршених издатака текућим приходима и примањима, утврђује се **вишак прихода и примања - суфицит** за пренос у наредну буџетску годину, у износу од **2.198.234.016,45 динара**.

Члан 10.

Утврђују се примања, издаци и мањак примања, исказани у Обрасцу 3 - Извештај о капиталним издацима и примањима:

- примања (примања од продаје нефинансијске имовине и примања од задуживања и продаје финансијске имовине) 2.131.640.769,77 динара

- издаци (издаци за нефинансијску имовину и издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине) 1.984.520.234,63 динара

Вишак примања 147.120.535,14 динара

Члан 11.

Утврђују се новчани приливи, новчани одливи, мањак новчаних прилива и салдо готовине на дан 31. децембра 2019. године, исказани у Обрасцу 4 - Извештај о новчаним токовима:

- новчани приливи 70.369.248.045,94 динара
- новчани одливи 71.375.070.865,85 динара

мањак новчаних прилива 1.005.822.819,91 динара

салдо готовине на дан 31. децембра 2019. године 3.241.153.300,54 динара

Члан 12.

Утврђују се текући приходи и примања од продаје нефинансијске имовине, као и укупни расходи и издаци за набавку нефинансијске имовине, исказани у Обрасцу 5 - Извештај о извршењу буџета, у следећим износима:

- планирани текући приходи и примања од продаје нефинансијске имовине 68.833.903.122,10 динара	- остварени текући приходи и примања од продаје нефинансијске имовине 68.269.878.833,31 динара
- планирани текући расходи и издаци за нефинансијску имовину 73.850.820.350,80 динара	- остварени текући расходи и издаци за нефинансијску имовину 70.090.111.403,11 динара
- планирани буџетски суфицит 0,00 динара	- остварени буџетски суфицит 0,00 динара
- планирани буџетски дефицит 5.016.917.228,70 динара	- остварени буџетски дефицит 1.820.232.569,80 динара
- планирана примања од задуживања и продаје финансијске имовине 2.229.165.994,74 динара	- остварена примања од задуживања и продаје финансијске имовине 2.099.369.212,63 динара
- планирани издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине 1.300.438.157,28 динара	- извршени издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине 1.284.959.462,74 динара
- планирани вишак примања 928.727.837,46 динара	- остварени вишак примања 814.409.749,89 динара
- планирани мањак примања 0,00 динара	- остварени мањак примања 0,00 динара
планирани мањак новчаних прилива 4.088.189.391,24 динара	остварени мањак новчаних прилива 1.005.822.819,91 динара

Члан 13.

Вишак прихода и примања - суфицит, утврђен у Обрасцу 2 - Биланс прихода и расхода, у износу од 2.198.234.016,45 динара, преноси се у наредну годину и распоређује на следећи начин:

1. Наменске приходе и примања - у укупном износу од 202.746.573,11 динара - распоредити у складу са утврђеном наменом:

1.1 приходи од донација директних корисника 183.399.810,04 динара
1.2. примања на подрачуну средстава за стамбену изградњу 14.081.499,25 динара
1.3. приходи од рефундације средстава на име претфинансирања пројеката 2.274.599,70 динара
1.4. трансфери од других нивоа власти - трансфери из републичког буџета 254.091,15 динара
1.5. трансфери од других нивоа власти 2.100.000,00 динара
1.6. примања од домаћих задуживања 636.572,97 динара

2. суфицит индиректних буџетских корисника - у укупном износу од 65.438.644,31 динара - распоредити у складу са одлукама органа управљања, и то:

2.1. Архив Војводине, Нови Сад 620.142,96 динара
2.2 Војвођански симфонијски оркестар 1.029.181,15 динара
2.3 Музеј Војводине, Нови Сад 45.404,52 динара

2.4 Позоришни музеј Војводине 55.614,79 динара
2.5 Покрајински завод за заштиту споменика културе 27.098.756,21 динара
2.6 Спомен-збирка Павла Бељанског 45.425,86 динара
2.7 Културни центар Војводине - "Милош Црњански" 43.635,53 динара
2.8 Српско народно позориште 7.493.921,32 динара
2.9 Педагошки завод Војводине 167.610,64 динара
2.10 Народно позориште, Narodno kazalište - Nepszinhaz, Суботица 519.718,25 динара
2.11 Музеј савремене уметности Војводине 6.072,68 динара
2.12 Покрајински завод за заштиту природе 20.123.635,02 динара
2.13 Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију 4.988,18 динара
2.14 Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића 1.000,00 динара
2.15. Издавачки завод "Форум" 7.221.780,81 динара
2.16 Покрајински завод за спорт и медицину спорта 15.657,46 динара
2,17. Покрајински завод за социјалну заштиту 586.200,11 динара
2.18. Едукативни центар за обуку у професионалним и радним вештинама 359.898,82 динара

3. распоређени суфицит буџета - у износу од **1.930.048.799,03** динара - распоредити актом о буџету за 2020. годину.

Члан 14.

А) РАЧУН ПРИХОДА И ПРИМАЊА ОСТВАРЕНИХ ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ И РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА НАБАВКУ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ на дан 31.12.2019. године:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 15.

Б) РАЧУН ФИНАНСИРАЊА на дан 31.12.2019. године:

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 16.

Утврђује се стање дуга за пројектовану недоспелу главницу и пројектовану недоспелу камату - исказано у динарима - према важећим параметрима на дан 31.12.2019. године, у износу од 6.317.920.373,48 динара, и то:

- по основу прве емисије обвезница, за износ номиналне вредности обвезница 1.612.217.550,92 динара;
- по основу дугорочних кредита у Банци Поштанска штедионица а.д. Београд 713.040.557,50 динара;
- по основу дугорочног кредита у Комерцијалној банци а.д. Београд 1.463.806.216,39 динара;
- по основу дугорочног кредита у Војвођанској банци а.д. Нови Сад 895.532.307,61 динара;
- по основу дугорочног наменског кредита у Banca Intesa a.d. Beograd 1.633.323.741,06 динара.

Члан 17.

Расходи и издаци буџета АП Војводине у 2019. години по организационој, програмској, функционалној класификацији и изворима финансирања

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

ЧЛАН 18.

ИЗВРШЕЊЕ РАСХОДА И ИЗДАТАКА У 2019. ГОДИНИ ПО ПРОГРАМСКОЈ КЛАСИФИКАЦИЈИ

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 18а.

Образац: АД-ОИМ

ИЗВРШЕЊЕ РАСХОДА И ИЗДАТАКА У 2019. ГОДИНИ ПРЕМА РОДНО ДЕФИНИСАНИМ КОМПОНЕНТАМА У ПРОГРАМСКОЈ СТРУКТУРИ БУЏЕТА

НАПОМЕНА: **Табеле погледати у Службеном листу АПВ**

Члан 19.

Завршни рачун буџета Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину садржи:

1) Биланс стања на дан 31.12.2019. године;
2) Биланс прихода и расхода у периоду од 01.01.2019. до 31.12.2019. године;
3) Извештај о капиталним издацима и примањима у периоду 01.01.2019. до 31.12.2019. године;
4) Извештај о новчаним токовима у периоду од 01.01.2019. до 31.12.2019. године;
5) Извештај о извршењу буџета у периоду од 01.01.2019. до 31.12.2019. године;
6) Објашњење великих одступања између одобрених средстава и извршења у 2019. години;
7) Извештај о коришћењу средстава из текуће и сталне буџетске резерве у 2019. години;
8) Извештај о гаранцијама датим у 2019. години;
9) Преглед примљених и утрошених донација у 2019. години и извештај о задужењу буџета Аутономне покрајине Војводине и стање недоспелог дуга на дан 31. децембра 2019. године;
10) Извештај Државне ревизорске институције о ревизији консолидованих финансијских извештаја завршног рачуна буџета Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

Покрајинску скупштинску одлуку о завршном рачуну буџета Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину доставити Министарству финансија Републике Србије, Управи за трезор.

Члан 21.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 40-96/2020-01
Нови Сад, 13. новембар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. став 1. алинеја 2. и 7. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/2014), а у вези са чланом 36. став 6. и чланом 37. став 2. Закона о јавном дугу ("Сл. гласник РС", бр. 61/2005, 107/2009, 78/2011), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној дана 28. априла 2015. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "Каменица 2"

Образац: АД-ОИМ

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2015 од 28.4.2015. године, а ступила је на снагу 29.4.2015.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) уређују се покретање и начин спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Емитовање дугорочних хартија од вредности врши се ради прибављања средстава за финансирање набавке опреме с циљем побољшавања квалитета здравствених услуга које се пружају у здравственим установама чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина.

Члан 2.

Дугорочне хартије од вредности из члана 1. ове одлуке јесу дугорочне обвезнице (у даљем тексту: обвезнице).

Обвезнице из става 1. овог члана, у име АП Војводине, емитоваће Покрајинска влада.

Члан 3.

Средствима прибављеним задуживањем - емитовањем обвезница у складу са овом одлуком, финансираће се превасходно набавка опреме за опремање Института за онкологију Војводине, Института за кардиоваскуларне болести Војводине и Института за плућне болести Војводине (објекат "КАМЕНИЦА 2").

Члан 4.

Задуживање по основу ове одлуке (за главницу дуга) износиће највише до 2.080.000.000,00 (словима: две милијарде осамдесет милиона) динара.

Члан 5.

Обвезнице ће се емитовати у нематеријализованом облику и регистровати код Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности.

Обвезнице ће се емитовати у домаћој валути динар (RSD), индексиране у страној валути евро (EUR), са фиксном каматном стопом највише до 6%, с полугодишњом исплатом каматног купона.

Рок доспећа обвезнице биће до 15 година.

Обвезницама ће се моћи трговати на секундарном тржишту.

Члан 6.

Задуживање емитовањем обвезница извршиће се кроз једну или више појединачних емисија.

Критеријуми за задуживање издавањем обвезница дефинисаће се у границама утврђеним овом одлуком.

Члан 7.

Овлашћује се Покрајинска влада да донесе једну или више одлука о емисији обвезница, укупне номиналне вредности највише до износа из члана 4. ове одлуке.

Овлашћује се Покрајинска влада да, процењујући јавни интерес АП Војводине, а у складу с ликвидним могућностима буџета и тржишним условима, утврди услове под којима ће се обвезнице емитовати, датум емисије, номиналну вредност обвезница, датум доспећа, купон и друге елементе неопходне за реализацију емисије у складу са законом и другим актима који регулишу тржиште капитала.

Уколико буде доносила више појединачних одлука о емисији обвезница, Покрајинска влада ће сваку појединачну емисију, у смислу услова под којима ће обвезнице емитовати и осталих елемената обвезница наведених у претходном ставу овог члана, прилагођавати тржишним могућностима и динамици потреба за плаћањем опреме из члана 3. ове одлуке.

Члан 8.

Овлашћује се Покрајинска влада да предузме све активности и донесе акта, у складу са овом одлуком, законом и другим прописима, потребна за спровођење ове одлуке, све до њене коначне реализације.

Члан 9.

Задуживање из ове одлуке спровешће се у складу са законом којим се уређује издавање хартија од вредности и законом којим се уређује јавни дуг.

Члан 10.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности ("Службени лист АП Војводине", број 26/2013).

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Образац: АД-ОИМ

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 40-52/2015
Нови Сад, 28. април 2015. година

Потпредседник
Скупштине Ап Војводине,
Ана Томанова Маканова, с.р.

На основу члана 31. алинеја 2. и 7. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2016. године д о н е л а је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени и допуни Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "Каменица 2"

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 69/2016 од 20.12.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објеката "Каменица 2" ("Службени лист АПВ" број: 18/2015) у члану 1. став 2. мења се и гласи:

"Емитовање дугорочних хартија од вредности врши се ради прибављања средстава за финансирање набавке опреме, капиталне дотације за набавку медицинске опреме и капиталне дотације за инвестиције и инвестиционо одржавање, за потребе здравствених установа чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, с циљем побољшавања квалитета здравствених услуга које се пружају у тим здравственим установама."

Члан 2.

У члану 3. после става 1. додаје се став 2. који гласи:

"Средства прибављена у складу са овом одлуком која преостану након планиране набавке опреме из става 1. овог члана користиће се за финансирање набавке опреме за опремање других здравствених установа чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина и за капиталне инвестиције и инвестиционо одржавање у тим здравственим установама, а које ће бити изабране у поступцима прописаним актом о буџету."

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 40-52/15
Нови Сад, 20. децембар 2016. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 34. став 1. алинеја 2. и 8. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), а у вези са чланом 36. став 6. и чланом 37. став 2. Закона о јавном дугу ("Службени гласник РС", број: 61/05,

Образац: АД-ОИМ

107/09 и 78/11), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној дана 14. фебруара 2013. године, д о н е л а је

Покрајинску скупштинску одлуку о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2013 од 14.2.2013. године, а ступила је на снагу 15.2.2013.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: одлука) уређује се покретање и начин спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Емитовање дугорочних хартија од вредности врши се ради давања доприноса очувању стабилности финансијског система Републике Србије.

Члан 2.

Дугорочне хартије од вредности из члана 1. ове одлуке јесу дугорочне обвезнице (у даљем тексту: обвезнице).

Обвезнице из става 1. овог члана ће у име АП Војводине емитовати Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Влада АП Војводине).

Обвезницама из става 1. ове одлуке надокнадиће се део разлике између вредности осигураних и неосигураних депозита и вредности дела активе Развојне банке Војводине који ће бити пренети банци преузимаоцу.

Члан 3.

Обвезнице се емитују у нематеријализованом облику и региструју код Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности.

Обвезнице се емитују у динарима и/или страној валути.

Вредност обвезница које ће се емитовати износиће највише до 7.000.000.000,00 динара (словима: седаммилијарди динара).

Уколико се обвезнице емитују и/или у страној валути износ емисије ће се утврдити према средњем курсу Народне банке Србије на дан емисије, с тим да укупан износ емитованих обвезница у динарима и/или у страној валути не може бити већи од износа из става 3. овог члана.

Рок отплате обвезница је до 5 година са полугодишњом амортизацијом главнице.

Обвезницама ће се моћи трговати на секундарном тржишту.

Члан 4.

Овлашћује се Влада АП Војводине да донесе једну или више одлука о емисији обвезница динарима и/или у страној валути у укупној највише до износа из члана 3. став 3. ове одлуке.

Члан 5.

Влада АП Војводине ће појединачним одлукама о емисији обвезница утврдити услове под којима се врши емисија, датум емисије, валуту, номиналну вредност обвезница, датум доспећа, купон и све друге елементе неопходне за реализацију емисије.

Члан 6.

Овлашћује се Влада АП Војводине да предузме све активности и донесе акта, у складу са овом одлуком, законом и другим прописима, потребна за спровођење ове одлуке.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 40-24/13

Нови Сад, 14. фебруар 2013. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

Образац: АД-ОИМ

На основу члана 34 алинеја 2 и алинеја 12 Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), члана 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 5/10, 8/2010 - исправка и 21/2010), а у вези са Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник Републике Србије" број: 34/2001, 62/2006 - др. закон, 63/2006 - испр. др. закона, 116/2008 - др. закони, 92/2011 и 99/2011 - др. закон) Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 22. новембра 2012. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о платама лица која бира Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 33/2012 од 22.11.2012. године.

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком уређује се начин утврђивања плата, накнаде плата и додатака на плату изабраних лица у органима Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: изабрано лице).

Члан 2.

Именице које се у овој Одлуци користе при означавању функције изабраних лица у мушком роду, истовремено обухватају именице у женском роду.

Именице које означавају функције изабраних лица, користе се у облику који изражава пол лица које је њихов носилац.

II. ПЛАТА

Члан 3.

Плата изабраног лица се утврђује на основу:

1) основице за обрачун плате;

2) коефицијента;

3) додатка на плату;

4) обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плате у складу са законом.

Плата изабраног лица састоји се од основне плате и додатка на плату.

Основна плата се одређује множењем основице са коефицијентом из члана 9. ове одлуке.

Плата утврђена у смислу става 1. овог члана исплаћује се за рад у пуном радном времену, односно радном времену које се сматра пуним.

У плату се урачунавају и порези и доприноси који се плаћају из плате.

Члан 4.

Изабрано лице има право на месечну плату.

Плата може да се исплаћује у више делова и то у виду аконтација и коначног обрачуна.

III. НАКНАДА ПЛАТЕ

Члан 5.

Изабрано лице има право на накнаду плате у складу са прописима којима је уређена ова област.

Члан 6.

Средства за исплату плате, додатка на плату и накнаде плате обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Основица

Члан 7.

Основицу за обрачун плате утврђује Влада Републике Србије, у складу са законом.

Коефицијент

Члан 8.

Коефицијент изражава сложеност послова које обавља изабрано лице, одговорност, услове рада и функцију.

Коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора.

Члан 9.

Коефицијент за обрачун и исплату плата изабраних лица износи:

- 10,50 за председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине и председника Владе Аутономне Покрајине Војводине;
- 10,49 за потпредседника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине и потпредседника Владе Аутономне Покрајине Војводине;
- 10,48 за члана Владе Аутономне Покрајине Војводине, покрајинског секретара и Покрајинског омбудсмана;
- 10,35 за заменика покрајинског секретара и заменика Покрајинског омбудсмана;
- 10,47 за председника посланичке групе и председника одбора на сталном раду у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине;
- 10,46 за Покрајинског јавног правобраниоца Војводине;
- 9,35 за заменика Покрајинског јавног правобраниоца Војводине;
- 5,73 за посланика на сталном раду у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине.

Додатак на плату

Члан 10.

Додатак на плату припада за:

1) време проведено у радном односу (минули рад);
2) случајев рада дужег од пуног радног времена одређене прописима (прековремени рад);
3) рад на дан државног и верског празника;
4) рад ноћу (између 22.00 и 6.00 часова наредног дана),

Додатак на плату из става 1 овог члана обрачунава се и исплаћује у висини утврђеној прописима о раду.

Обрачун и исплате плате

Члан 11.

Решење за обрачун и исплату плате лицима из члана 9. ове Одлуке доноси одбор надлежан за административна питања Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, ако другим покрајинским прописом није другачије уређено.

Члан 12.

При свакој исплати плате примаоцу плате се у писаном облику уручује обрачун који садржи податке о свим основама по којима је плата обрачуната.

Накнада за вршење функције

Члан 13.

Ако изабрано лице настави да ради и остварује плату у предузећу, установи или другој организацији или настави да остварује плату по основу самосталне делатности, има право за време трајања мандата, на накнаду за вршење функције.

Услове и висину накнаде из става 1. овог члана, утврђује одбор надлежан за административна питања у зависности од значаја функције, с тим да не може бити нижа од 35% плате коју би остварио за обављање те функције на сталном раду у органу Аутономне Покрајине Војводине.

IV. ПРАВО НА НАКНАДУ ТРОШКОВА, ОТПРЕМНИНУ И ДРУГА ПРИМАЊА

Члан 14.

Право на накнаде трошкова, отпремнину и друга примања уредиће одбор надлежан за административна питања својим актом.

V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Даном ступања на снагу ове Одлуке, престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о платама лица која бира и именује Скупштина Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 24/08 и 18/09-промена назива акта).

Коефицијенти за обрачун и исплату плата именованих лица из члана 7. Покрајинске скупштинске одлука о платама лица која бира и именује Скупштина Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 24/08 и 18/09-промена назива акта) утврдиће се покрајинском уредбом о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима именованих, постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине.

Исплата плате именованим лицима, из претходног става овог члана вршиће се у затеченом износу, до доношења покрајинске уредбе о платама.

Члан 16.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 120-108/12
Нови Сад, 22. новембар 2012. године

Потпредседница
Скупштине АП Војводине
Ана Томанова - Маканова, с.р.

На основу члана 34 алинеја 2 и алинеја 12 Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), члана 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 5/10, 8/2010 - исправка и 21/2010), а у вези са Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник Републике Србије" број: 34/2001, 62/2006 - др. закон, 63/2006 - испр. др. закона, 116/2008 - др. закони, 92/2011 и 99/2011 - др. закон), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 07. марта 2013. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама и допунама Покрајинске скупштинске одлуке о платама лица која бира Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2013 од 7.3.2013. године, а ступила је на снагу 15.3.2013.

Члан 1

У Покрајинској скупштинској одлуци о платама лица која бира Скупштина Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 33/12) у члану 9. алинеја 5 мења се и гласи:

"- 10,47 за председника Савета националних заједница, председника посланичке групе и председника одбора на сталном раду у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине;"

После алинеје 5 додаје се нова алинеја 6 која гласи:

"- 9,47 за заменика председника Савета националних заједница;"

Досадашње алинеје 6, 7 и 8 постају алинеје 7, 8 и 9.

Члан 2

Ова Покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 120-108/12
Нови Сад, 07. март 2013. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István, s.k.)

На основу члана 34. став 1. алинеја 17. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 27. фебруара 2012. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о престанку рада Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2012 од 27.2.2012. године.

Члан 1.

Покрајинском скупштинском одлуком о престанку рада Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: одлука), уређује се начин и поступак престанка рада Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Фонд), начин, поступак и рокови преноса права, обавеза, имовине и архиве Фонда у корист Аутономне Покрајине Војводине као оснивача Фонда (у даљем тексту: АП Војводина), као и намена средстава која се преносе оснивачу.

Члан 2.

Фонд, даном ступања на снагу ове одлуке, престаје да учествује у реализацији програма и пројеката утврђених у члану 3. Одлуке о оснивању Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/02, 7/02, 15/02, 3/06 и 11/10). Фонд ће, од дана ступања на снагу ове одлуке, наставити да обавља послове на реализацији наплате потраживања.

Средства за рад Фонда, од дана ступања на снагу ове одлуке до 31.12.2012. године, обезбедиће се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 3.

Новчана средства на рачунима Фонда са стањем на дан ступања на снагу ове одлуке, изузев средстава неопходних за измиривање обавеза Фонда преузетих до дана ступања на снагу ове одлуке, преносе се АП Војводини.

Средства из става 1. овог члана, Фонд ће пренети у корист буџетског фонда из члана 5. ове одлуке, у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Фонд је дужан да средства, стечена наплатом потраживања од дана ступања на снагу ове одлуке, преноси у корист буџетског фонда из члана 5. ове одлуке, наредног дана од дана пријема средстава на рачун Фонда.

За потраживања Фонда која на дан 31.12.2012. године остану ненаплаћена, Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Влада АП Војводине) ће донети акт о поверавању послова у вези њиховог даљег праћења и наплате.

Члан 5.

Задужује се Влада АП Војводине да отвори буџетски фонд, којим ће управљати Влада АП Војводине, на којем ће се водити средства из члана 3. и члана 4. став 1. ове одлуке.

Члан 6.

Овлашћује се Влада АП Војводине да за део средстава буџетског фонда из члана 5. ове одлуке, повећа учешће АП Војводине у капиталу Развојне банке Војводине, куповином акција.

Влада АП Војводине ће за свако повећање учешћа АП Војводине у капиталу Развојне банке Војводине, доносити појединачна акта.

Члан 7.

Све акције и удели у власништву Фонда, даном ступања на снагу ове одлуке, преносе се у власништво АП Војводине - Владе АП Војводине.

Овлашћује се Влада АП Војводине да донесе акта и предузме активности на преносу власништва на свим акцијама и уделима Фонда, са Фонда на АП Војводину - Владу АП Војводине.

Члан 8.

Акције Развојне банке Војводине, 309.636 преференцијалних акција ISIN RSMETBE19600 CFI EFNXPR, које поседује Фонд за развој Аутономне Покрајине Војводине (матични број 08762333), преносе се у власништво АП Војводине - Владе АП Војводине (матични број 08068615).

Акције Развојне банке Војводине, 54.000 обичних акција, ISIN RSMETBE05070 CFI ESVUFR, које поседује Фонд за развој Аутономне Покрајине Војводине (матични број 08762333), преносе се у власништво АП Војводине - Владе АП Војводине (матични број 08068615).

Задужује се Влада АП Војводине да Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности, упути захтев за пренос (прекњижавање) акција из става 1. и става 2. овог члана са власничког рачуна Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине, на власнички рачун АП Војводине - Владе АП Војводине.

Члан 9.

Имовина, права, обавезе и архива Фонда са стањем на дан 31.12.2012. године, преносе се оснивачу, АП Војводини - Влади АП Војводине.

Акт о преносу имовине, права, обавеза и архиве, донеће Влада АП Војводине на основу завршног рачуна Фонда за 2012. годину и ревизорског извештаја о истом.

Члан 10.

Директору Фонда именованом Одлуком о именовању директора Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 2/2010) престаје мандат 31. децембра 2012. године.

Члан 11.

Председнику и члановима Надзорног одбора Фонда који су именовани Одлуком о именовању председника и чланова Надзорног одбора Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 8/2009) престаје мандат 31. децембра 2012. године.

Члан 12.

Даном 31.12.2012. године престаје да важи Одлука о оснивању Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/02, 7/02, 15/02, 3/06 и 11/10).

Члан 13.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 021-1/02
Нови Сад, 27. фебруар 2012. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине,
проф. др **Бранислава Белић**, с.р.

На основу члана 34. став 1. алинеја 17. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 28. децембра 2012. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изменама Покрајинске скупштинске одлуке о престанку рада Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2012 од 29.12.2012. године.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о престанку рада Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине", број: 3/2012), у члану 4, 9. и 12. датум: "31.12.2012. године" замењује се речима: "престанка рада Фонда, а најкасније 30.06.2013. године".

Члан 2.

У члану 4. став 1. мења се и гласи:

"Фонд је дужан да средства стечена наплатом потраживања, од дана ступања на снагу ове одлуке, изузев средстава потребних за рад Фонда утврђених финансијским планом Фонда, преноси у корист Буџетског фонда за средства пренета од Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине, наредног дана од дана пријема средстава на рачун Фонда".

Члан 3.

У члану 10. и 11. датум: "31. децембра 2012. године" замењује се речима: "даном престанка рада Фонда, а најкасније 30.06.2013. године".

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 021-1/12
Нови Сад, 28. децембра 2012. године

Потпредседница

Образац: АД-ОИМ
Скупштине АП Војводине,
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 34. став 1. алинеја 2. и 8. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/09), а у вези са чл. 36. и 37. Закона о јавном дугу ("Службени гласник РС", број: 61/05, 107/09 и 78/11), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 27. фебруара 2012. године, д о н е л а је

Покрајинску скупштинску одлуку о покретању и начину спровођења поступка емитовања дугорочних хартија од вредности ради јачања финансијског потенцијала Развојне банке Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2012 од 27.2.2012. године.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: одлука) уређује се покретање и начин спровођења поступка емитовања дугорочних хартија од вредности.

Емитовање дугорочних хартија од вредности врши се ради јачања финансијског потенцијала Развојне банке Војводине, која је у већинском власништву Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Члан 2.

Дугорочне хартије од вредности из члана 1. ове одлуке, јесу дугорочне обвезнице (у даљем тексту: обвезнице).

Обвезнице из става 1. овог члана ће у име АП Војводине емитовати Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Влада АП Војводине).

Члан 3.

Обвезнице се емитују у нематеријализованом облику и региструју код Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности.

Обвезнице се емитују у износу од 4.003.547.000,00 динара (словима: четиримилијардетримилионапетстотиначетрдесетседамхиљададинара).

Рок отплате обвезница је до 10 година са грејс периодом од 2 године.

Члан 4.

Датум емитовања обвезница одредиће Влада АП Војводине у зависности од процене јавног интереса АП Војводине и потреба за јачањем финансијског потенцијала Развојне банке Војводине.

Влада АП Војводине ће појединачним одлукама о емисијама обвезница утврдити критеријуме за емисију обвезница, услове под којима се врши емисија и све друге елементе обвезница из ове одлуке.

Члан 5.

Овлашћује се Влада АП Војводине да предузме све активности и донесе акта, у складу са законом и другим прописима, потребна за спровођење ове одлуке.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 40 - 37/12
Нови Сад, 27. фебруар 2012. године

Потпредседник
Скупштине АР Војводине
Проф. др **Бранислава Белић**, с.р.

Образац: АД-ОИМ

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинском антикорупцијском плану ("Службени лист АПВ", број: 45/18), члана 29а Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2019. годину ("Службени лист АПВ", број: 60/18 и 40/19), као и чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 16. октобра 2019. године, донела је

Покрајинску уредбу о начину и поступку анализе и оцене оправданости, исплативости и могућности реализације донације

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 44/2019 од 16.10.2019. године, а ступила је на снагу 24.10.2019.

Члан 1.

Покрајинском уредбом о начину и поступку анализе и оцене оправданости, исплативости и могућности реализације донације (у даљем тексту: покрајинска уредба), прописују се начин и поступак анализе и оцене оправданости, исплативости и могућности реализације донације, које су у обавези да спроводе субјекти на које се односи покрајински антикорупцијски план (у даљем тексту: субјект ПАП-а), који конкуришу за средства донација, односно који на другачији начин добију понуду од донатора, а пре закључивања донаторских уговора у својству примаоца донације.

Члан 2.

Под донацијом, у смислу ове покрајинске уредбе, подразумева се наменски бесповратан приход који се остварује на основу писаног уговора између даваоца и примаоца донације, а који може бити у роби - осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, те у услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Под конкурисањем за средства донације, у смислу ове покрајинске уредбе, подразумева се сваки вид подношења пријаве за добијање средстава донације – путем јавног позива, конкурса или на други начин.

На поступак пријема донације субјекта ПАП-а, примењују се прописи који уређују буџетски систем и донације.

Члан 3.

Субјект ПАП-а у обавези је да - пре конкурисања за донацију, односно по добијању понуде од донатора - изврши анализу и оцену оправданости, исплативости и могућности реализације донације.

Анализа и оцена оправданости, исплативости и могућности реализације донације врши се на обрасцу: АД-ОИМ Образац за анализу и оцену оправданости, исплативости и могућности реализације донације (у даљем тексту: Образац: АД-ОИМ).

Образац: АД-ОИМ који садржи и инструкцију за попуњавање саставни је део ове покрајинске уредбе.

Члан 4.

Образац: АД-ОИМ

Субјекти ПАП-а су у обавези да одбију донацију која садржи скривене трошкове који превазилазе вредност донације односно која није оцењена као оправдана, исплатива или чија реализација није могућа, као и донацију од физичких и правних лица над којима врши надзор, инспекцијску контролу или одлучује о правима, обавезама и интересу тих лица.

Оцена донације као оправдане, исплативе и могуће у смислу реализације, односно одбијање донације, доноси се у форми закључка. Саставни део закључка је Образац: АД-ОИМ.

Уколико је субјект ПАП-а покрајински секретаријат, посебна управна организација, служба и управа Аутономне покрајине Војводине, у обавези је да пре доношења закључка прибави претходну сагласност Покрајинске владе. Уз захтев за добијање претходне сагласности на закључак, подноси се предлог закључка и попуњен Образац: АД-ОИМ.

Након доношења закључка којим је донација оцењена као оправдана, исплатива, као могућа у смислу реализације, може се закључити уговор о донацији.

Члан 5.

О закључцима из члана 4. ст. 2. и 3. субјект ПАП-а обавезан је да води посебну евиденцију у писаном и електронском облику.

Субјекат ПАП-а дужан је да једном годишње, а најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, достави Покрајинској антикорупцијској комисији извештај о донетим закључцима о донацијама.

Члан 6.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-5871/2019

Нови Сад, 16. октобар 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић

АНАЛИЗА И ОЦЕНА ОПРАВДАНОСТИ, ИСПЛАТИВОСТИ И МОГУЋНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДОНАЦИЈЕ

А) ПОДАЦИ О ДОНАТОРУ И ДОНАЦИЈИ		
1.	**ПОДАЦИ ОДОНАТОРУ**	
2.	**ВРСТА ДОНАЦИЈЕ**	
3.	**ВРЕДНОСТ ДОНАЦИЈЕ**	
4.	**ПОДАЦИ О КОНКУРСУ**	

Под бројем 1*. ПОДАЦИ О ДОНАТОРУ - уносе се следећи подаци: За правно лице - пословно име и седиште, ПИБ и матични број, а за физичко лице - име и презиме и адреса. Уколико донатор жели да остане анониман, то се посебно уноси.*

Под бројем 2. ВРСТА ДОНАЦИЈЕ - уноси се податак о томе о којој је врсти донације реч: донација у роби, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Под бројем 3. ВРЕДНОСТ ДОНАЦИЈЕ - уноси се вредност бесповратних средстава донације изражена у одговарајућој валути у којој се додељује донација, као и противвредност у динарима (према средњем курсу НБС); уколико предмет донације није у новцу, већ у роби, услугама или чему другом, у овом одељку наводи се процењена вредност изражена у новцу и методологија, односно параметри на основу којих је извршена процена противвредности у новцу.

Под бројем 4. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ - уносе се подаци ако се за донацију конкурише, и то следеће: број и датум конкурса, као и где је објављен, предмет односно сврха и циљ конкурса, рок за подношење пријаве на конкурс и очекивани рок објављивања резулата конкурса.

Б) ПОДАЦИ О НАЧИНУ КОРИШЋЕЊА ДОНАЦИЈЕ

5.	**НАЗИВ ПРОЈЕКТА**	
6.	**ОПИС**	
7.	**ЦИЉ**	
8.	**ВРЕМЕНСКИ ОКВИР**	
9.	**ОЧЕКИВАНИ МЕРЉИВИ ЕФЕКТИ**	
10.	**ОЧЕКИВАНИ УТИЦАЈ НА ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИКЕ**	
11.	**ПЛАН КОРИШЋЕЊА ДОНАЦИЈЕ**	

Под бројем 5*. НАЗИВ ПРОЈЕКТА - уноси се назив уколико постоји посебан пројекат који ће се реализовати донацијом; уколико не постоји, ово поље остаје непопуњено.*

Под бројем 6. ОПИС - уноси се кратак опис донације и податак у које ће се сврхе користити донација **Под бројем 7.** ЦИЉ - уноси се циљ који се постиже и/или очекује коришћењем донације. **Под бројем 8**. ВРЕМЕНСКИ ОКВИР - уноси се податак о временском трајању донације и реализације активности из донаторских средстава (навести очекивано трајање у месецима и годинама: на пример, од одређеног месеца и године до одређеног месеца и године), као и о временском карактеру ефеката донације (до када ће коришћење донације имати ефекат: једнократно односно у периоду коришћења донације или у очекиваном периоду - навести период у месецима, годинама - након коришћења донације).

Под бројем 9. ОЧЕКИВАНИ МЕРЉИВИ ЕФЕКТИ - навести мерљиве ефекте донације, навођењем адекватних показатеља резултата/ефеката који се постижу коришћењем донације.

Под бројем 10. ОЧЕКИВАН УТИЦАЈ НА ЦИЉНЕ ГРУПЕ И КОРИСНИКЕ - навести циљне групе, односно кориснике који ће имати користи од донације.

Под бројем 11. ПЛАН КОРИШЋЕЊА ДОНАЦИЈЕ - уколико је донација у новцу - податак који се уноси треба да одговори на питање како ће средства бити утрошена (распоред и намене средстава - финансијски план); уколико је донација у роби или услугама - коме је намењена / су намењене, ко ће их користити, уколико је донација у хартијама од вредности или правима - како ће се искористити.

Образац: АД-ОИМ

В) АНАЛИЗА И ОЦЕНА ДОНАЦИЈЕ

12.	**анализа ризика**	
13.	**анализа кадровских могућности**	
14.	**скривени трошкови**	
15.	**оцена непристрасности и објективности**	
16.	**закључак о оправданости, исплативости и могућности реализације донације**	

Под бројем 12. *АНАЛИЗА РИЗИКА - навести ризике које донација носи, процену степена ризика, начин управљања ризиком и слично.*

Под бројем 13. АНАЛИЗА КАДРОВСКИХ МОГУЋНОСТИ - навести оцену кадровских могућности за реализацију активности предвиђених донацијом, кадровске проблеме уколико постоје и начин превазилажења.

Под бројем 14. СКРИВЕНИ ТРОШКОВИ - одговорити на питање да ли постоје скривени трошкови који се очекују у току и након реализације донације, а уколико постоје, потребно их је финансијски изразити у апсолутном износу и релативно (односно у проценту којим се означава максимално процентуално смањење донације због скривених, непредвиђених и других трошкова, а чијим настанком се умањује финансијски ефекат донације).

Под бројем 15. ОЦЕНА НЕПРИСТРАСНОСТИ И ОБЈЕКТИВНОСТИ - овај податак треба једнозначно да да одговор на питање да ли би примање донације могло довести у сумњу непристрасност и објективност у поступању примаоца донације према даваоцу донације. Уколико постоји сумња у могућност непристрасног и објективног поступања примаоца донације према даваоцу донације, оваква донација оцењује се као неоправдана. Донација од физичких и правних лица над којима субјект ПАП-а врши надзор, инспекцијску контролу или одлучује о правима, обавезама и интересу тих лица не може бити оцењена као оправдана и не може бити прихваћена.

Под бројем 16. ЗАКЉУЧАК О ОПРАВДАНОСТИ, ИСПЛАТИВОСТИ И МОГУЋНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДОНАЦИЈЕ - у овом одељку наводи се општи закључак, који мора бити образложен навођењем и аргументацијом разлога који га опредељују.

Место
Датум,

м.п.

одговорно лице
(и м е и презиме, потпис)

На основу чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АП Војводине”, број: 37/14) и члана 35. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину („Службени лист АП Војводине”, број: 54/19), Покрајинска влада, на седници одржаној 8. јануара 2020. године, донела је

Покрајинску уредбу о повраћају неутрошених буџетских средстава осталих корисника јавних

средстава који припадају консолидованом рачуну трезора Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, када је и ступила је на снагу.

Члан 1.

Овом уредбом уређују се рокови, начин утврђивања и поступак повраћаја неутрошених буџетских средстава на рачун извршења буџета Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: буџет АП Војводине), од стране осталих корисника јавних средстава АП Војводине, који припадају јавном сектору, а нису укључени у консолидовани рачун трезора АП Војводине (у даљем тексту: остали корисници јавних средстава).

У смислу става 1. под осталим корисницима јавних средстава подразумевају се: јавна предузећа која је основала Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина) и правна лица над којима АП Војводина има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у органу управљања.

Члан 2.

Повраћај средстава из члана 1. односи се на средства која остали корисници јавних средстава нису утрошили за финансирање расхода и издатака у 2019. години, односно за која нису преузели обавезе, а пренета су им закључно са 31. децембром 2019. године - у складу са актом о буџету и годишњим програмом рада / финансијским планом за 2019. годину.

Члан 3.

Рок за повраћај неутрошених буџетских средстава пренетих у 2019. години на рачун извршења буџета АП Војводине јесте 31. јануар 2020. године.

Члан 4.

Износ средстава за повраћај утврђује се као разлика између средстава која су им пренета из буџета АП Војводине за 2019. годину за редован рад и за реализацију програмских активности и/или пројеката утврђених годишњим програмом рада и финансијским планом и износа обавеза преузетих у складу с годишњим програмом рада и финансијским планом за 2019. годину.

Члан 5.

Остали корисници јавних средстава из члана 1. став 2. дужни су да, најкасније до 28. јануара 2020. године, директном буџетском кориснику који му је средства пренео достави податке о износу средстава за повраћај, утврђен на начин прописан овом уредбом, на обрасцу ПКЈС - Повраћај средстава осталих корисни- ка јавних средстава, који је саставни део ове уредбе.

Члан 6.

Директни буџетски корисник који је пренео средства дужан је да провери податке из обрасца ПКЈС и податке из извештаја о реализацији програмских активности и/или пројеката спроведених у складу с програмом рада, односно финансијским планом осталог корисника јавних средстава.

Члан 7.

Након провере података из обрасца ПКЈС, директни буџетски корисник га оверава и доставља Покрајинском секретаријату за финансије за потребе евидентирања потраживања у главној књизи консолидованог рачуна трезора за износ средстава који је утврђен као обавеза за повраћај у корист буџета АП Војводине.

Члан 8.

Средства пренета из буџета АП Војводине у 2019. години за финансирање редовног рада осталих корисника јавних средстава у тој години, за која нису преузете обавезе до краја 2019. године, не могу се користити у 2020. години.

Члан 9.

Средства или део средстава - примљених из буџета АП Војводине за 2019. годину за реализацију одређених програма, односно програмских активности и/или пројеката, планираних у годишњем програму рада и финансијском плану - могу остати на коришћењу код осталих корисника јавних средстава уколико њихова реализација из оправданих разлога није започета или ако је у току, уз писану сагласност директног буџетског корисника који је средства пренео.

Члан 10.

Остали корисници јавних средстава из члана 9. подносе захтев за задржавање неутрошених средстава директном буџетском кориснику који је исплатио та средства, на обрасцу ПКЈС/1 - Захтев за оцену оправданости, који је саставни део ове уредбе.

Директни буџетски корисник цени оправданост захтева осталих корисника јавних средстава за задржавање неутрошених средстава и - уколико сматра оправданим - даје сагласност да неутрошена средства у траженом износу остану на коришћењу код осталих корисника јавних средстава за намену утврђену годишњим програмом рада / финансијским планом, односно за реализацију програмских активности и/или пројеката.

Средства из претходног става овог члана остали корисници јавних средстава дужни су да укључе у годишњи програм рада, односно у финансијски план за 2020. годину.

Члан 11.

Са средствима пренетим осталим корисницима јавних средстава из буџета АП Војводине ранијих година, која до краја 2019. године нису утрошена за намену за коју су добијена - у складу с годишњим програмом рада односно финансијским планом, поступа се у складу са овом уредбом.

Члан 12.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-7055/2019
Нови Сад, 8. јануар 2020. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу члана 64. став 1 Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број: 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15 и 99/16), члана 32. тачка 1, чл. 35. и 36. став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), а у вези са чл. 1 .и 7. тачка 20. чл. 15. и 20. став 1 Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Развојне агенције Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/17), Покрајинска влада, на седници одржаној 30. маја 2017. године, донела је

Одлуку о образовању Буџетског фонда за спровођење мера развојне политике Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 26/2017 од 30.5.2017. године, када је и ступила на снагу, а примењује се од дана ступања на снагу акта којим ће се

уредити делокруг рада, послови и организација покрајинских органа управе, изузев члана 5. који се примењује од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 1.

Образује се Буџетски фонд за спровођење мера развојне политике Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Буџетски фонд), за средства намењена за реализацију мера за бржи економски и привредни развој Аутономне покрајине Војводине, креираних уз подршку Развојне агенције Војводине (у даљем тексту: РАВ).

Члан 2.

Буџетски фонд се отвара као евиденциони рачун у оквиру главне књиге трезора са статусом индиректног корисника буџетских средстава, у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу (у даљем тексту: Секретаријат) на неодређено време.

Члан 3.

Средства Буџетског фонда обезбеђују се буџетом Аутономне покрајине Војводине, из извора финансирања класификованих према основу остваривања у складу са законом.

Члан 4.

Буџетским фондом управља Секретаријат у складу са прописима и другим актима, које доноси Покрајинска влада и Скупштина РАВ-а.

Секретаријат обавља стручне и административне послове за Буџетски фонд.

По престанку рада Буџетског фонда, права, обавезе и архиву преузима Секретаријат.

Члан 5.

До почетка примене ове Одлуке, послове који се односе на припрему програмских информација, односно дефинисање програмске структуре и предлога висине и распореда средстава Буџетског фонда, за потребе израде ребаланса буџета АП Војводине за 2017. годину, обавља покрајински секретар надлежан за послове регионалног развоја.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењује се од дана ступања на снагу акта којим ће се уредити делокруг рада, послови и организација покрајинских органа управе, изузев члана 5. који се примењује од дана ступања на снагу ове одлуке.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 025-24/2017
Нови Сад, 30. мај 2017. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р

На основу члана 9. Покрајинске скупштинске одлуке о задуживању ради рефинансирања дела јавног дуга Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 64/2016) и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 17. маја 2017. године, донела је

Одлуку о откупу пре датума доспећа дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница пете емисије обвезница Аутономне покрајине Војводине, по унапред утврђеним условима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2017 од 17.5.2017. године, а ступила је на снагу 25.5.2017.

Члан 1.

Овом одлуком уређује се поступак откупа пре датума доспећа дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница које је Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, матични број: 08068615 (у даљем тексту: Издавалац) емитовала, у количини од 2.142 комада, CFI код: DBFUGR, ISIN broj: RSAPVJD66215, појединачне номиналне вредности 100.000,00 динара, односно укупне номиналне вредности 214.200.000,00 динара, у складу са Одлуком о издавању V емисије обвезница Аутономне покрајине Војводине без обавезе објављивања проспекта.

Члан 2.

Дугорочне обвезнице јесу динарске обвезнице индексиране у страној валути евро, с фиксним купоном од 4,60% на годишњем нивоу, с полугодишњим обрачуном купона и фиксним доспећем. Емитоване су у нематеријализованом облику, гласе на име, регистроване су у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар) и доспевају у целини 1. децембра 2021. године.

Члан 3.

Дугорочне обвезнице не котирају на организованом тржишту.

Издавалац има право откупа дугорочних обвезница пре датума доспећа по унапред утврђеним условима на датум доспећа купона измирењем обавезе по основу главнице дуга.

Члан 4.

Каматни купони по основу дугорочних обвезница измирени су закључно с другим (II) купоном који је исплаћен 1. децембра 2016. године. Недоспеле обавезе по основу номиналне вредности дугорочних обвезница на дан доношења ове одлуке, утврђене у еврима на дан уписа власништва над дугорочним обвезницама и преноса на власничке рачуне законитих ималаца, износе 1.766.614,50 евра.

Законити имаоци дугорочних обвезница, на дан доношења ове одлуке јесу Halkbank a.d. Beograd и Гаранцијски фонд Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Законити имаоци).

Издавалац је доставио Законитим имаоцима обавештење о намери активирања кол-опције (call option) и покретања поступка превременог откупа дугорочних обвезница у целини (откуп пре датума доспећа).

Члан 5.

Недоспеле обавезе по основу дугорочних обвезница рефинансираће се повлачењем треће транше дугорочног динарског кредита с валутном клаузулом, који је уговорен с пословном банком изабраном у поступку прикупљања понуда путем јавног позива.

Члан 6.

Законитим имаоцима с матичним бројевима 08811385 и 07601093, исплатиће се обавезе по основу дугорочних обвезница пре датума доспећа по номиналној вредности, у динарима обрачунатим применом валутне клаузуле за валуту евро, с припадајућом каматом обрачунатом до дана доспећа трећег каматног купона.

Члан 7.

Превремени откуп ће се реализовати на дан доспећа трећег каматног купона, 1. јуна 2017. године:

- обрачуном и исплатом трећег (3.) каматног купона;
- поништењем свих недоспелих каматних купона, од четвртог до дванаестог купона;
- исплатом главнице у целини, у динарима као динарски еквивалент вредности дугорочне обвезнице изражене у еврима, обрачунате по важећем средњем курсу Народне банке Србије на дан спровођења трансакције;
- исписом обвезница из Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности.

Члан 8.

Превременим откупом дугорочних обвезница у целини, истовремено с преносом новчаних средстава, преносе се дугорочне обвезнице с власничког рачуна Законитих ималаца дугорочних обвезница на рачун окончања емисије Издаваоца.

Члан 9.

Агент за услуге у вези са откупом пре датума доспећа дугорочних обвезница јесте БДД "Convest" а.д. Нови Сад у складу с Уговором о набавци услуге - услуга агента III емисије дугорочних хартија од вредности за претежно финансирање набавке опреме за опремање објекта "КАМЕНИЦА 2" НП, број: 102-404-286/2015-02У, од 6. новембра 2015. године и Анексом 1 Уговора о набавци услуге - услуга агента III емисије дугорочних хартија од вредности за претежно финансирање набавке опреме за опремање објекта "КАМЕНИЦА 2" НП број: 102-404-286/2015-02У, од 18. априла 2017. године.

Члан 10.

Апропријације за откуп пре датума доспећа дугорочних обвезница обезбеђене су у буџету Аутономне покрајине Војводине, а средства ће бити обезбеђена у складу с чланом 5. ове одлуке.

Члан 11.

Покрајински секретаријат за финансије припремиће документацију неопходну за реализацију ове одлуке.

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 422-17/2017
Нови Сад, 17. мај 2017. године

На основу члана 9. Покрајинске скупштинске одлуке о задуживању ради рефинансирања дела јавног дуга Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 64/2016) и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 29. марта 2017. године, д о н е л а је

Одлуку о откупу пре датума доспећа сопствених дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница четврте емисије обвезница Аутономне

покрајине Војводине по унапред утврђеним условима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2017 од 29.3.2017. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом одлуком се уређује поступак откупа пре датума доспећа сопствених дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница које је Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, матични број: 08068615 (у даљем тексту: Покрајинска влада) емитовала, у количини од 12.600 комада, CFI код: DBFUGR, ISIN broj: RSAPVJD94464, појединачне номиналне вредности 100.000,00 динара, односно укупне номиналне вредности 1.260.000.000,00 динара, у складу са Одлуком о издавању IV емисије обвезница Аутономне покрајине Војводине без обавезе објављивања проспекта ("Службени лист АПВ", број 40/2015).

Члан 2.

Дугорочне обвезнице јесу динарске обвезнице индексиране у страној валути евро, с фиксним купоном од 4,80% на годишњем нивоу, с полугодишњим обрачуном купона и фиксним доспећем. Емитоване су у нематеријализованом облику, гласе на име, регистроване су у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар) и доспевају у целини 8. октобра 2022. године.

Члан 3.

Дугорочне обвезнице не котирају на организованом тржишту.

Издавалац има право откупа дугорочних обвезница пре датума доспећа по унапред утврђеним условима на датум доспећа купона измирењем обавезе по основу главнице.

Члан 4.

Каматни купони по основу дугорочних обвезница измирени су закључно с другим (2.) купоном који је исплаћен 8. октобра 2016. године. Недоспеле обавезе по основу номиналне вредности дугорочних обвезница на дан доношења ове одлуке, утврђене у еврима на дан уписа власништва над дугорочним обвезницама на власнички рачун законитог имаоца, износе 10.483.704,00 евра.

Законити ималац дугорочних обвезница, на дан доношења ове одлуке јесте Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине д.о.о. Нови Сад (у даљем тексту: Законити ималац).

Издавалац је доставио Законитом имаоцу обавештење о намери активирања кол-опције (call option) и покретања поступка превременог откупа дугорочних обвезница у целини (откуп пре датума доспећа).

Члан 5.

Недоспеле обавезе по основу дугорочних обвезница рефинансираће се повлачењем друге транше дугорочног динарског кредита с валутном клаузулом, који је уговорен с пословном банком изабраном у поступку прикупљања понуда путем јавног позива.

Члан 6.

Законитом имаоцу с матичним бројем 20898828, исплатиће се обавезе по основу дугорочних обвезница пре датума доспећа по номиналној вредности, у динарима обрачунатим применом валутне клаузуле за валуту евро, с припадајућом каматом обрачунатом до дана доспећа трећег купона.

Члан 7.

Превремени откуп ће се реализовати на дан доспећа трећег каматног купона, 8. априла 2017. године, односно први радни дан после тог датума, 10. априла 2017. године:

- обрачуном и исплатом трећег (III) каматног купона;
- поништењем свих недоспелих каматних купона, од четвртог до четрнаестог;
- исплатом главнице у целини, у динарима као динарски еквивалент вредности дугорочне обвезнице изражене у еврима, обрачунате по важећем средњем курсу Народне банке Србије на дан спровођења трансакције;
- Исписом Обвезница из Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности.

Члан 8.

Превременим откупом дугорочних обвезница у целини, истовремено с преносом новчаних средстава преносе се дугорочне обвезнице с власничког рачуна законитог имаоца дугорочних обвезница на рачун окончања емисије Издаваоца.

Члан 9.

Агент за услуге у вези са откупом пре датума доспећа дугорочних обвезница јесте БДД "Convest" у складу са Уговором о набавци услуге - услуга агента II емисије дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "КАМЕНИЦА 2" НП број: 102-404-203/2015-02У од 6. августа 2015. године и АНЕКСА 1 Уговора о набавци услуге - услуга агента I емисије дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање

објекта "КАМЕНИЦА 2" НП број: 102-404-203/2015-02У, од 10. марта 2017. године.

Члан 10.

Средства за откуп пре датума доспећа сопствених дугорочних обвезница обезбеђена су у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 11.

Покрајински секретаријат за финансије припремиће документацију неопходну за реализацију ове одлуке.

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 422-13/2017

Нови Сад, 29. март 2017. године

Потпредседник Покрајинске владе

Ђорђе Милићевић, с.р.

На основу члана 9. а у вези са чланом 7. Покрајинске скупштинске одлуке о задуживању ради рефинансирања дела јавног дуга Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број: 64/2016), чл. 35. и 36. став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број: 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 25. јануара 2017. године, д о н е л а је

Одлуку о откупу пре датума доспећа сопствених дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница треће емисије обвезница Аутономне покрајине Војводине по унапред утврђеним условима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2017 од 25.1.2017. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом одлуком се уређује поступак откупа пре датума доспећа сопствених д ужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница које је Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, матични број: 08068615 (у даљем тексту: Покрајинска влада) емитовала у количини 3.000 комада, CFI код: DBFUGR, ISIN broj: RSAPVJD38560, појединачне номиналне вредности 100.000,00 динара, односно укупне номиналне вредности 300.000.000,00 динара, емитованих у складу са Одлуком о издавању III (треће) емисије обвезница без обавезе објављивања проспекта.

Члан 2.

Дугорочне обвезнице јесу динарске обвезнице индексиране у страној валути евро, с фиксним купоном од 4,5% на годишњем нивоу, с полугодишњим обрачуном купона, с фиксним доспећем. Емитоване су у нематеријализованом облику, гласе на име и регистроване су у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар) и доспевају у целини 3. фебруара 2020. године.

Члан 3.

Дугорочне обвезнице не котирају на организованом тржишту, а Одлуком о емисији утврђено је да законити ималац има право откупа пре датума доспећа по унапред утврђеним условима на датум доспећа купона измирењем обавезе по основу главнице.

Члан 4.

Каматни купони по основу Дугорочних обвезница измирени су закључно с другим (2.) купоном који је исплаћен 3. августа 2016. године. Недоспеле обавезе по основу номиналне вредности Дугорочних обвезница на дан доношења ове одлуке, утврђене у еврима на дан уписа власништва над Дугорочним обвезницама на власнички рачун законитог имаоца, износе 2.496.600,00 евра.

Законити ималац Дугорочних обвезница, на дан доношења ове одлуке јесте Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине д.о.о. Нови Сад (у даљем тексту: Законити ималац).

Издавалац је доставио Законитом имаоцу обавештење о намери активирања кол-опције (call option) и покретања поступка превременог откупа Дугорочних обвезница у целини (откуп пре датума доспећа).

Члан 5.

Недоспеле обавезе по основу Дугорочних обвезница рефинансираће се повлачењем транше дугорочног динарског кредита с валутном клаузулом, који ће се уговорити с пословном банком изабраном у поступку прикупљања понуда путем јавног позива, по фиксној номиналној каматној стопи од 1,64%, односно ефективној каматној стопи од 1,68%.

Члан 6.

Законитом имаоцу с матичним бројем 20898828, исплатиће се обавезе по основу Дугорочних обвезница пре датума доспећа по номиналној вредности у динарима обрачунатим применом валутне клаузуле за валуту евро, с припадајућом каматом обрачунатом до дана доспећа трећег купона, односно до 3. фебруара 2017. године.

Члан 7.

Превремени откуп ће се реализовати на дан доспећа трећег каматног купона, 3. фебруара 2017. године:

- обрачуном и исплатом трећег (III) каматног купона;
- поништењем свих недоспелих каматних купона, од четвртог до десетог;
- исплатом главнице у целини, у динарима као динарски еквивалент вредности Дугорочне обвезнице изражене у еврима, обрачунате по важећем средњем курсу Народне банке Србије на дан спровођења трансакције.

Члан 8.

Превременим откупом Дугорочних обвезница у целини, истовремено с преносом новчаних средстава врши се пренос Дугорочних обвезница с власничког рачуна законитог имаоца Дугорочних обвезница на рачун окончања емисије Издаваоца.

Члан 9.

Агент за услуге у вези са откупом пре датума доспећа Дугорочних обвезница јесте БДД "Convest" Нови Сад у складу са Уговором о набавци услуге - услуга агента I емисије дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "КАМЕНИЦА 2" НП број: 102-404-158/2015-02У од 6. јула 2015. године и АНЕКСА 1 Уговора о набавци услуге - услуга агента I емисије дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "КАМЕНИЦА 2" НП број: 102-404-158/2015-02У од 30. децембра 2016. године.

Члан 10.

Средства за куповину сопствених Дугорочних обвезница обезбеђена су у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 11.

Покрајински секретаријат за финансије припремиће документацију неопходну за реализацију ове одлуке.

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Образац: АД-ОИМ

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 422-7/2017

Нови Сад, 25. јануар 2017. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 32. тачка 11. и чл. 35. и 36. став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), а у вези са чланом 85. став 1 Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број: 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15 и 99/16), Покрајинска влада, на седници одржаној 10. маја 2017. године, д о н е л а је

Одлуку о оснивању Службе за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2017 од 10.5.2017. године, ступила је на снагу 18.5.2017, а примењује се од дана ступања на снагу акта којим ће се уредити делокруг рада, послови и организација покрајинских органа управе, изузев члана 20. који се примењује од дана ступања на снагу ове одлуке.

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком оснива се Служба за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине за инспекцијску контролу примене закона у области материјално-финансијског пословања, и наменског и законитог коришћења средстава Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: служба) и уређује се њена надлежност, организација, права и дужности буџетске инспекције, као и друга питања од значаја за рад службе.

Члан 2.

Служба се оснива као стручна служба Покрајинске владе, ради обављања послова прописаних законом и подзаконским актима у области буџетске инспекције.

Члан 3.

Служба има печат.

Печат службе је округлог облика и садржи грб Републике Србије, традиционални грб и грб Аутономне покрајине Војводине и следећи текст: "Република Србија, Аутономна покрајина Војводина, Служба за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине, Нови Сад", исписан на српском

језику ћириличним писмом, као и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму.

Члан 4.

Рад службе је независан и самосталан.

II. НАДЛЕЖНОСТ СЛУЖБЕ

Члан 5.

Служба је надлежна за спровођење инспекцијске контроле над:

1) директним и индиректним корисницима буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине;

2) јавним предузећима основаним од стране Аутономне покрајине Војводине, правним лицима основаним од стране тих јавних предузећа, правним лицима над којима Аутономна покрајина Војводина има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, као и над другим правним лицима у којима јавна средства чине више од 50% укупног прихода;

3) јединицама локалне самоуправе, јавним предузећима основаним од стране јединица локалне самоуправе, правним лицима основаним од стране тих јавних предузећа, правним лицима над којима јединица локалне самоуправе има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у управном одбору, као и над другим правним лицима у којима јавна средства чине више од 50% укупног прихода, у делу средстава пренетих из буџета Аутономне покрајине Војводине;

4) правним лицима и другим субјектима којима су директно или индиректно дозначена средства буџета Аутономне покрајине Војводине за одређену намену, правним лицима и другим субјектима који су учесници у послу који је предмет контроле и субјектима који користе средства буџета Аутономне покрајине Војводине по основу задуживања, субвенција, остале државне помоћи у било ком облику, донација, дотација и др.

Члан 6.

Функција службе је инспекцијска контрола примене закона у области материјално-финансијског пословања и наменског и законитог коришћења средстава корисника буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине, организација, јавних предузећа, привредних друштава, правних лица и других субјеката из члана 5. ове одлуке.

Члан 7.

Служба врши инспекцијску контролу пословних књига, извештаја, евиденција и друге документације, пословних просторија и објеката код корисника буџетских средстава, организација, предузећа, правних лица и других субјеката из члана 5. ове одлуке, с циљем да утврди да ли су средства наменски и законито коришћена.

Служба има право увида у документацију о послу који је предмет контроле и код других правних лица, учесника у том послу.

Члан 8.

Служба има приступ свим подацима, документима, извештајима и информацијама потребним за обављање функција код корисника буџетских средстава, организација, предузећа, правних лица и субјеката из члана 5. ове одлуке, над којима се врши инспекцијска контрола.

У вршењу функције, служба је обавезна да чува тајност службених и пословних података.

Члан 9.

Служба предузима законом прописане мере у свим случајевима када се инспекцијском контролом утврди постојање незаконитости.

Члан 10.

Служба подноси Покрајинској влади годишњи извештај о извршеној инспекцијској контроли с налазима и мерама, а и по захтеву оснивача и у току године.

Служба доставља записник корисницима буџетских средстава, организацијама, предузећима, правним лицима и другим субјектима из члана 5. ове одлуке, код којих је вршена инспекција.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА СЛУЖБЕ

Члан 11.

Радом службе руководи директор, који за свој рад и рад службе одговара Покрајинској влади.

Директора службе поставља и разрешава Покрајинска влада, у складу са законом којим се уређују права и дужности из радног односа запослених у органима аутономних покрајина.

Директор службе поставља се на период од четири године.

Члан 12.

Директор службе представља службу, организује и обезбеђује обављање послова на ефикасан начин, доноси акта за која је овлашћен, образује комисије и радне групе ради обављања сложенијих послова из делокруга службе и одлучује о правима, дужностима и одговорностима запослених.

Члан 13.

Директор службе може имати помоћника који за свој рад одговара директору службе.

Помоћника директора службе поставља Покрајинска влада на четири године, у складу са законом којим се уређују права и дужности из радног односа запослених у органима аутономних покрајина.

Директор службе може поједина овлашћења из члана 12. ове одлуке пренети посебним актом на помоћника директора службе.

IV. ПРАВА И ДУЖНОСТИ СЛУЖБЕ

Члан 14.

Програм рада службе буџетске инспекције утврђује Покрајинска влада.

Члан 15.

На основу програма рада, планова рада и налога за инспекцијску контролу који издаје директор службе, буџетски инспектори обављају послове инспекцијске контроле.

Изузетно од става 1. овог члана, послови инспекцијске контроле могу да се врше и по захтеву: Покрајинске владе, покрајинских органа и државних органа као ванредна инспекцијска контрола.

Члан 16.

Права и дужности службе буџетске инспекције регулисане су Законом о буџетском систему, Уредбом о раду, овлашћењима и обележјима буџетске инспекције и другим подзаконским актима.

Члан 17.

На директора и запослене у служби у погледу права, обавеза и одговорности примењују се прописи који важе за запослене у покрајинским органима.

V. СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ РАДА СЛУЖБЕ

Члан 18 .

Средства за финансирање рада службе обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

Директор службе ће у року од 30 дана од дана почетка примене ове одлуке донети акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у служби.

На акт из става 1. овог члана, сагласност даје Покрајинска влада.

Члан 20.

До почетка примене ове одлуке, послове из члана 12. ове одлуке обављаће покрајински секретар надлежан за послове финансија.

Члан 21.

Служба преузима запослене из Сектора за буџетску инспекцију Покрајинског секретаријата за финансије, као и сва права и обавезе, предмете у раду, службену документацију, архиву, опрему и средства за рад Сектора за буџетску инспекцију.

Службеници на положају и запослени у служби настављају с радом на досадашњим пословима до распоређивања по новом акту о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у служби

Служба наставља с радом по Програму рада за буџетску инспекцију за 2017. годину, који је Покрајинска влада донела на седници, одржаној 28. децембра 2016. године, под бројем: 021-134/2016.

Члан 22.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењује се од дана ступања на снагу акта којим ће се уредити делокруг рада, послови и организација покрајинских органа управе, изузев члана 20. који се примењује од дана ступања на снагу ове одлуке.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 021-40/2017
Нови Сад, 10. мај 2017. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 9. Покрајинске скупштинске одлуке о задуживању ради рефинансирања дела јавног дуга Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 64/2016), чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број 37/2014), а у вези с чланом 10. Одлуке о куповини сопствених дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница ("Службени лист АП Војводине", број 66/2016, Покрајинска влада, на седници одржаној 14. децембра 2016. године, д о н е л а је

Одлуку о поништењу сопствених дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 68/2016 од 14.12.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом одлуком се уређује поступак поништења сопствених дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница Аутономне покрајине Војводине, Покрајинске владе, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, матични број: 08068615 (у даљем тексту: Покрајинска влада), које су емитоване ради обезбеђивања финансијске стабилности и које носе ознаке CFI код: DBFTAR и ISIN број RSAPVJD90819 у количини од 44.475 комада појединачне номиналне вредности 1.000,00 евра, односно укупне номиналне вредности 44.475.000,00 евра.

Члан 2.

Покрајинска влада је дугорочне обвезнице из члана 1. ове одлуке стекла куповином на секундарном тржишту на основу Одлуке о куповини сопствених дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница ("Службени лист АПВ", број 66/16) и Уговора о купопродаји дугорочних хартија од вредности - дугорочних обвезница, са ознакама идентификације CFI код: DBFTAR, ISIN број: RSAPVJD90819, издаваоца Аутономне покрајине Војводине, Покрајинске

владе, број 422-19/2016 од 7. децембра 2016. године, који је закључен с Банком Поштанском штедионицом ад Београд као законитим имаоцем тих обвезница.

Трансакција куповине дугорочних обвезница евидентирана је у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности а.д. Београд и оне су евидентиране у главној књизи трезора Аутономне покрајине Војводине.

Члан 3.

Поништава се 44.475 комада обвезница CFI код: DBFTAR и ISIN број: RSAPVJD90819, појединачне номиналне вредности 1.000,00 евра, укупне номиналне вредности 44.475.000,00 евра, које су емитоване у складу са Одлуком о емисији дугорочних хартија од вредности Број 422-12/2013 ("Службени лист АП Војводине", број 12/2013).

Члан 4.

Покрајинска влада ће поднети Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности а.д. Београд, посредством Агента емисије, Захтев за поништење сопствених дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница као и сву потребну документацију неопходну за реализацију ове одлуке.

Члан 5.

Након реализације ове одлуке, сопствене дужничке хартије од вредности - дугорочне обвезнице биће искњижене из главне књиге трезора Аутономне покрајине Војводине.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 422-22/2016

Нови Сад, 14. децембар 2016. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

Одлуку о куповини сопствених дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 66/2016 од 5.12.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом одлуком се уређује поступак куповине сопствених дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница које је Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад, матични број: 08068615 (у даљем тексту: Покрајинска влада) емитовала у количини 44.475 комада, CFI код: DBFTAR и ISIN број RSAPVJD90819, појединачне номиналне вредности 1.000,00 евра, односно укупне номиналне вредности 44.475.000,00 евра, ради обезбеђивања финансијске стабилности на основу Одлуке о емисији дугорочних хартија од вредности Број 422-12/2013 ("Службени лист АП Војводине", број 12/2013) (у даљем тексту: Одлука о емисији), донете у складу с Покрајинском скупштинском одлуком о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности ("Службени лист АП Војводине", број 4/2013) (у даљем тексту: Дугорочне обвезнице).

Члан 2.

Дугорочне обвезнице су амортизационе с фиксним купоном од 7% на годишњем нивоу са шестомесечном отплатом ануитета и доспевају у целини 6. априла 2018. године. Емитоване су у нематеријализованом облику, гласе на име и регистроване су у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар).

Члан 3.

Дугорочне обвезнице се не котирају на организованом тржишту, а Одлуком о емисији утврђено је да се према потреби пренос власништва може вршити и након дана њиховог уписа на одговарајуће рачуне који се воде у Централном регистру.

Члан 4.

Доспеле обавезе по основу Дугорочних обвезница измирене су закључно са 7. ануитетом који је исплаћен 6. октобра 2016. године.

Недоспеле обавезе по основу номиналне вредности Дугорочних обвезница на дан доношења ове одлуке износе 13.342.500,00 евра.

Законити ималац Дугорочних обвезница, на дан доношења ове одлуке јесте Банка Поштанска штедионица а.д. Београд (Законити ималац).

Члан 5.

Рефинансирање недоспелих обавеза по основу Дугорочних обвезница извршиће се у складу са Закључком Владе Републике Србије 05 Број 420-10566/2016 од 9. новембра 2016. године.

Члан 6.

Дугорочни кредит за рефинансирање обавеза из члана 4. став 2, обезбедиће Банка Поштанска штедионица а.д. Београд по каматној стопи у висини стопе приноса која је остварена на последњој аукцији петогодишњих државних хартија од вредности деноминованих у еврима.

Члан 7.

Банка Поштанска штедионица а. д. Београд, матични број 07004893, продаће 44.475 комада Дугорочних обвезница Аутономној покрајини Војводини, Покрајинској влади, пре рока доспећа по номиналној вредности, с припадајућом каматом обрачунатом до дана трансакције.

Покрајинска влада ће купити Дугорочне обвезнице из претходног става када за то обезбеди ликвидна средства на начин утврђен у члану 5. и члану 6. ове одлуке.

Члан 8.

Агент за услуге у вези с куповином Дугорочних обвезница јесте Влада Републике Србије у складу са Уговором о пружању услуга агента у вези с куповином сопствених дугорочних хартија од вредности Аутономне покрајине Војводине од законитог имаоца на секундарном тржишту, Република Србија, Влада, 05 Број: 420-10566/2016-1 од 28.11.2016. године, Покрајинска влада Број 421-2/2016 од 25. новембра 2016. године.

Члан 9.

Средства за куповину сопствених дугорочних обвезница обезбеђена су Покрајинском скупштинском одлуком о ребалансу буџета Аутономне покрајине Војводине за 2016. годину ("Службени лист АП Војводине", број 64/2016).

Члан 10.

Покрајинска влада ће Дугорочне обвезнице стечене у складу са овом одлуком поништити најкасније у року од 30 дана од дана њиховог стицања.

Члан 11.

Покрајински секретаријат за финансије припремиће документацију неопходну за реализацију ове одлуке.

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 422-15/2016

Нови Сад, 5. децембар 2016. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

Образац: АД-ОИМ

На основу члана члана 13. Покрајинске скупштинске одлуке о платама лица која бира Скупштина Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 33/2012 и 7/2013) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 37/14 и 54 /14), Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине је на седници одржаној 09. јуна 2016. године, донео

Одлуку о висини накнаде за вршење функције лица која бира Скупштина Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 36/2016 од 10.6.2016. године, а примењује се за време трајања мандата 2016-2020. године.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се висина накнаде за вршење функције за лица која бира Скупштина Аутономне покрајине Војводине и председника посланичке групе у Скупштини Аутономне покрајине Војводине, која нису на сталном раду у органима Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Висина накнаде за вршење функције за лица из члана 1. ове одлуке, утврђује се у процентуалном износу од плате коју би лице имало за вршење функције да је на сталном раду у органима Аутономне покрајине Војводине и она у зависности од функције, износи:

- за председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине и председника Покрајинске Владе 60%,
- за потпредседника Скупштине Аутономне покрајине Војводине и потпредседника Покрајинске Владе 55%,
- за члана Покрајинске Владе, покрајинског секретара и Покрајинског заштитника грађана-омбудсмана 50%,
- за заменика покрајинског секретара 45%,
- за председника одбора Скупштине Аутономне покрајине Војводине 35%.

У случају да лице које бира Скупштина Аутономне покрајине Војводине стиче право на накнаду за вршење две или више функција, има право само на једну и то највећу накнаду.

Члан 3.

Накнада за вршење функције председника посланичке групе у Скупштини Аутономне покрајине Војводине износи 40% од плате председника одбора Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Члан 4.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о висини накнаде за вршење функције лица која бира Скупштина Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 42/2015).

Члан 5.

Ову одлуку објавити у "Службеном л исту Аутономне покрајине Војводине" а примењује се за време трајања мандата 2016-2020. године.

ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

18 Број: 020-22/2016
Нови Сад, 09. јуни 2016. године

Образац: АД-ОИМ

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА
Милан Влаисављевић, с.р.

На основу члана 7. Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "Каменица 2" ("Службени лист АП Војводине", број 18/2015), чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број 37/2014), а у вези с чланом 6. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину ("Службени лист АП Војводине", бр. 53/2014 и 54/2014 - испр., 29/2015 и 42/2015), чланом 36. ст. 6. и 7. и чланом 37. став 2. Закона о јавном дугу ("Службени гласник РС", бр. 61/2005, 107/2009, 78/2011 и 68/2015) и чланом 12. став 1. тачка 3. Закона о тржишту капитала ("Службени гласник РС", број 31/2011),

Покрајинска влада, на седници одржаној 9. децембра 2015. године, донела је

Одлуку о издавању VI емисије обвезница Аутономне покрајине Војводине без обавезе објављивања проспекта

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 50/2015 од 9.12.2015. године, а ступила је на снагу 10.12.2015.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се услови за издавање дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница.

Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад (у даљем тексту: Издавалац), издаје дужничке хартије од вредности - дугорочне купонске обвезнице с фиксним доспећем (главница се у потпуности исплаћује на дан доспећа).

Члан 2.

Дугорочне купонске обвезнице с фиксним доспећем (у даљем тексту: Обвезнице) издају се у складу са чланом 12. став 1. тачка 3. Закона о тржишту капитала, без обавезе објављивања проспекта. Понуда је упућена инвеститорима који ће за уписане хартије од вредности уплатити износ од најмање 50.000 евра у динарској противвредности.

Члан 3.

Основни елементи Обвезница које се издају на основу ове одлуке:

Издавалац	Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада
Матични број Издаваоца	08068615
Валута Обвезнице	динарске обвезнице индексиране у страној валути евро
Номинална вредност	100.000,00 динара

Број комада	3.058 комада
Укупан обим емисије	305.800.000,00 динара
Рочност шест	(6) година
Каматна стопа	4,60% на годишњем нивоу, с полугодишњим обрачуном купона
Врста Обвезнице	фиксно доспеће (главница се у потпуности отплаћује на дан доспећа), уз могућност Издаваоца да захтева откуп пре рока доспећа по унапред утврђеним условима.

Члан 4.

Укупан обим емисије износи 305.800.000,00 динара (триста пет милиона осамсто хиљада динара). Овом одлуком издаје се 3.058 комада (три хиљаде педесет осам комада) Обвезница појединачне номиналне вредности од 100.000,00 динара (сто хиљада динара).

Обвезнице носе ознаку CFI код и ознаку ISIN број, које ће доделити Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар).

Члан 5.

Обвезнице VI емисије продају се по емисионој цени од 100.000,00 динара по комаду.

За обрачун вредности дуга по издатим Обвезницама користи се валутна клаузула, а износ се утврђује у еврима као противвредност номиналне вредности Обвезнице прерачунате у еврима и заокружене на два (2) децимална места, применом средњег курса Народне банке Србије на дан уписа власништва над Обвезницама на власнички рачун хартија од вредности Купца у Централном регистру.

Члан 6.

Валутна клаузула ће служити као основ за израчунавање свих обавеза по основу главнице и камате.

Средства ће се по основу обавеза из емитованих Обвезница исплаћивати у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан обрачуна који је једнак дану доспећа купона и главнице.

Члан 7.

Средствима прибављеним задуживањем - емитовањем Обвезница у складу са овом одлуком, финансираће се превасходно набавка опреме за Институт за онкологију Војводине, Институт за кардиоваскуларне болести Војводине и Институт за плућне болести Војводине (објекат "Каменица 2").

Уколико вредност коначног списак опреме за опремање објекта "Каменица 2" буде мања од износа средстава планираних задуживањем, Покрајинска влада ће посебним актом утврдити списак опреме за опремање других здравствених установа чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина која ће финансирати средствима од задуживања у складу с чланом 1. став 2. и чланом 3. Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "Каменица 2", а у складу с посебним актом који ће донети Покрајинска влада.

Члан 8.

Каматна стопа на Обвезнице јесте фиксна и износи 4,60%. Камата се обрачунава пропорционалном методом, применом конвенције обрачуна дана 30/360.

Издавалац плаћа камату из претходног става овог члана полугодишње односно у дванаест (12) каматних купона у складу с планом отплате, почевши

од шестог месеца од дана издавања Обвезница и закључно с шестом годином, у динарима, у складу са следећом формулом:

Хи = (4,60%*Н) * (180/360)

Хи - износ шестомесечне камате, плативе у динарима;

Н - вредност Обвезнице изражене у еврима сходно члану 5. ове одлуке.

Динарски еквивалент вредности камате изражене у еврима обрачунаваће се по средњем курсу Народне банке Србије, који важи на дан обрачуна. Камата ће се обрачунавати и исплаћивати на дан доспећа купона. Уколико је датум доспећа нерадан дан (субота, недеља, државни или верски празник), рок за исплату је први следећи радни дан.

Обавезе по основу Обвезница Издавалац ће измиривати из средстава буџета Аутономне покрајине Војводине.

Обвезница није гарантована. За испуњење обавеза које проистичу из ове емисије Обвезница одговара Издавалац - Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, с пуном одговорношћу.

Члан 9.

Обвезнице ће се уписивати у просторијама Агента емисије, Брокерско-дилерског друштва "Convest" а.д., Нови Сад, Златне греде број 7, у периоду од 08.00 до 16.00 часова, сваког радног дана, до истека рока за упис. Обвезнице се уписују потписивањем изјаве о упису Обвезница (уписнице), лично или путем овлашћеног заступника.

Вредности Обвезница из ове одлуке уплаћиваће се на наменски рачун Издаваоца - број 310-10001-86, с позивом на број 0042981003998-0033, у НЛБ банци а.д. Београд.

Обвезнице се плаћају у новцу.

Рок за упис и уплату Обвезница траје петнаест (15) дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 10.

Емисија Обвезница сматраће се успешном ако се у року из претходног члана упише и уплати најмање 50% понуђених Обвезница. Уколико емисија Обвезница не успе, Издавалац ће у року од 15 (петнаест) дана од дана истека рока за упис и уплату, уплатиоцу вратити новчана средства у износу и валути у којој је уплаћено.

Члан 11.

Уколико је емисија Обвезница успела, Издавалац је дужан да у року од пет радних дана од дана окончања рока за упис и уплату, Централном регистру поднесе захтев за упис новоиздатих обвезница на емисиони рачун финансијских инструмената, као и захтев за упис њихових законитих ималаца у Централни регистар.

Члан 12.

Обвезнице ове емисије се издају, преносе и евидентирају у облику електронског записа у информационом систему Централног регистра.

Обвезнице се издају на дан њиховог преноса са емисионог рачуна Издаваоца на власнички рачун Купца који се отвара и води у Централном регистру.

Од дана издавања, теку сва права Купца по основу Обвезница.

Члан 13.

Издавалац ће Купцу на дан доспећа исплатити номиналну вредност Обвезница у динарима, као динарски еквивалент вредности Обвезница изражене у еврима, обрачунат по важећем средњем курсу Народне банке Србије на дан доспећа, а припадајућа камата биће обрачуната у складу с чланом 8. ове одлуке.

Члан 14.

Обвезнице ће носити право Издаваоца да изврши откуп пре рока доспећа по унапред утврђеним условима.

У случају да се Издавалац одлучи да искористи своје право, у обавези је да о намери активирања кол-опције (*call option*) писмено обавести законитог имаоца, најмање тридесет дана пре датума откупа.

Превремени откуп могуће је реализовати искључиво на датум доспећа купона.

Издавалац ће на дан превременог откупа измирити обавезу главнице, без умањења номиналне вредности главнице.

Члан 15.

Уколико Издавалац о року доспећа не исплати номиналну вредност на коју Обвезница гласи, на начин и у року који су предвиђени овом одлуком, те ако у року не исплати доспели износ обрачунате камате, дужан је да имаоцу Обвезница - поред номиналне вредности и доспелог износа обрачунате камате - плати и затезну камату по стопи утврђеној законом од дана доспећа до дана исплате.

Члан 16.

Обвезницама ће се моћи трговати на секундарном тржишту.

Издавалац може поднети захтев за укључење Обвезница на регулисано тржиште/МТП.

Члан 17.

План доспећа купона изражен у еврима биће достављен Купцу након објављивања средњег курса Народне банке Србије, важећег на дан издавања Обвезница.

Члан 18.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 422-28/2015-03

Нови Сад, 9. децембар 2015. године

Потпредседник
Покрајинске владе
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу члана 7. Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "Каменица 2" ("Службени лист АП Војводине", бр. 18/2015), чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број 37/2014), а у вези с чланом 6. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину ("Службени лист АП Војводине", бр. 53/2014 и 54/2014 - испр., 29/2015 и 42/2015), чл. 36. ст. 6. и 7. и 37. став 2. Закона о јавном дугу ("Сл. гласник РС", бр. 61/2005, 107/2009, 78/2011 и 68/2015)) и чланом 12. став 1. тачка 3. Закона о тржишту капитала ("Службени гласник РС", број 31/2011),

Покрајинска влада, на седници одржаној 18. новембра 2015. године, донела је

Одлуку о издавању V емисије обвезница Аутономне покрајине Војводине без обавезе објављивања проспекта

Одука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 47/2015 од 18.11.2015. године, а ступила је на снагу 19.11.2015.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се услови за издавање дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница.

Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, Булевар Михајла Пупина 16, Нови Сад (у даљем тексту: Издавалац), издаје дужничке хартије од

вредности - дугорочне купонске обвезнице с фиксним доспећем (главница се у потпуности исплаћује на дан доспећа).

Члан 2.

Дугорочне купонске обвезнице с фиксним доспећем (у даљем тексту: Обвезнице) издају се у складу са чланом 12. став 1. тачка 3. Закона о тржишту капитала, без обавезе објављивања проспекта. Понуда је упућена инвеститорима који ће за уписане хартије од вредности уплатити износ од најмање 50.000 евра у динарској противвредности.

Члан 3.

Основни елементи Обвезница које се издају на основу ове одлуке:

Издавалац	Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада
Матични број Издаваоца	08068615
Валута Обвезнице	динарске обвезнице индексиране у страној валути евро
Номинална вредност	100.000,00 динара
Број комада	3.000 комада
Укупан обим емисије	300.000.000,00 динара
Рочност	Шест (6) година
Каматна стопа	4,60% на годишњем нивоу, с полугодишњим обрачуном купона
Врста Обвезнице	фиксно доспеће (главница се у потпуности отплаћује на дан доспећа), уз могућност Издаваоца да захтева откуп пре рока доспећа по унапред утврђеним условима.

Члан 4.

Укупан обим емисије износи 300.000.000,00 динара (триста милиона динара). Овом одлуком издаје се 3.000 комада (три хиљаде комада) Обвезница појединачне номиналне вредности од 100.000,00 динара (сто хиљада динара).

Обвезнице носе ознаку CFI код и ознаку ISIN број, које ће доделити Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар).

Члан 5.

Обвезнице V емисије продају се по емисионој цени од 100.000,00 динара по комаду.

За обрачун вредности дуга по издатим Обвезницама користи се валутна клаузула, а износ се утврђује у еврима као противвредност номиналне вредности Обвезнице прерачунате у еврима и заокружене на два (2) децимална места, применом средњег курса Народне банке Србије на дан уписа власништва над Обвезницама на власнички рачун хартија од вредности Купца у Централном регистру.

Члан 6.

Валутна клаузула ће служити као основ за израчунавање свих обавеза по основу главнице и камате.

Средства ће се по основу обавеза из емитованих Обвезница исплаћивати у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан обрачуна који је једнак дану доспећа купона и главнице.

Члан 7.

Средствима прибављеним задуживањем - емитовањем Обвезница у складу са овом одлуком, финансираће се превасходно набавка опреме за Институт за онкологију Војводине, Институт за кардиоваскуларне болести Војводине и Институт за плућне болести Војводине (објекат "Каменица 2").

Уколико вредност коначног списак опреме за опремање објекта "Каменица 2“ буде мања од износа средстава планираних задуживањем, Покрајинска влада ће посебним актом утврдити списак опреме за опремање других здравствених установа чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина која ће финансирати средствима од задуживања у складу са чланом 1. став 2. и чланом 3. Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "Каменица 2", а у складу с посебним актом који ће донети Покрајинска влада.

Члан 8.

Каматна стопа на Обвезнице је фиксна и износи 4,60%. Камата се обрачунава пропорционалном методом, применом конвенције обрачуна дана 30/360.

Издавалац плаћа камату из претходног става овог члана полугодишње односно у дванаест (12) каматних купона у складу с планом отплате, почевши од шестог месеца од дана издавања Обвезница и закључно с шестом годином, у динарима, у складу са следећом формулом:

Хи = (4,60%*Н) * (180/360)

Хи - износ шестомесечне камате, плативе у динарима;

Н - вредност Обвезнице изражене у еврима сходно члану 5. ове одлуке.

Динарски еквивалент вредности камате изражене у еврима обрачунаваће се по средњем курсу Народне банке Србије, који важи на дан обрачуна. Камата ће се обрачунавати и исплаћивати на дан доспећа купона. Уколико је датум доспећа нерадан дан (субота, недеља, државни или верски празник), рок за исплату је први следећи радни дан.

Обавезе по основу Обвезница Издавалац ће измиривати из средстава буџета Аутономне покрајине Војводине.

Обвезница није гарантована. За испуњење обавеза које проистичу из ове емисије Обвезница одговара Издавалац - Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, с пуном одговорношћу.

Члан 9.

Обвезнице ће се уписивати у просторијама Агента емисије, Брокерско-дилерског друштва "Convest" а.д., Нови Сад, Златне греде број 7, у периоду од 08.00 до 16.00 часова, сваког радног дана, до истека рока за упис. Обвезнице се уписују потписивањем изјаве о упису Обвезница (уписнице), лично или путем овлашћеног заступника.

Вредности Обвезница из ове одлуке уплаћиваће се на наменски рачун Издаваоца - број 310-10001-86, с позивом на број 0042981003998-0033, у НЛБ банци а.д. Београд.

Обвезнице се плаћају у новцу.

Рок за упис и уплату Обвезница траје дванаест (12) дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 10.

Емисија Обвезница сматраће се успешном ако се у року из претходног члана упише и уплати најмање 50% понуђених Обвезница. Уколико емисија Обвезница не успе, Издавалац ће у року од 15 (петнаест) дана од дана истека рока за упис и уплату, уплатиоцу вратити новчана средства у износу и валути у којој је уплата извршена.

Члан 11.

Уколико је емисија Обвезница успела, Издавалац је дужан да у року од пет радних дана од дана окончања рока за упис и уплату, Централном регистру поднесе захтев за упис новоиздатих обвезница на емисиони рачун финансијских инструмената, као и захтев за упис њихових законитих ималаца у Централни регистар.

Члан 12.

Обвезнице ове емисије се издају, преносе и евидентирају у облику електронског записа у информационом систему Централног регистра.

Обвезнице се издају на дан њиховог преноса са емисионог рачуна Издаваоца на власнички рачун Купца који се отвара и води у Централном регистру.

Од дана издавања, теку сва права Купца по основу Обвезница.

Члан 13.

Издавалац ће Купцу на дан доспећа исплатити номиналну вредност Обвезница у динарима, као динарски еквивалент вредности Обвезница изражене у еврима, обрачунат по важећем средњем курсу Народне банке Србије на дан доспећа, а припадајућа камата биће обрачуната у складу с чланом 8. ове одлуке.

Члан 14.

Обвезнице ће носити право Издаваоца да изврши откуп пре рока доспећа по унапред утврђеним условима.

У случају да се Издавалац одлучи да искористи своје право, у обавези је да о намери активирања кол-опције (call option) писмено обавести законитог имаоца најмање тридесет дана пре датума откупа.

Превремени откуп могуће је реализовати искључиво на датум доспећа купона.

Издавалац ће на дан превременог откупа измирити обавезу главнице, без умањења номиналне вредности главнице.

Члан 15.

Уколико Издавалац о року допећа не исплати номиналну вредност на коју Обвезница гласи на начин и у року који су предвиђени овом одлуком, те ако у року не исплати доспели износ обрачунате камате, дужан је да имаоцу обвезница, поред номиналне вредности и доспелог износа обрачунате камате, плати и затезну камату по стопи утврђеној законом од дана доспећа до дана исплате.

Члан 16.

Обвезницама ће се моћи трговати на секундарном тржишту.

Издавалац може поднети захтев за укључење Обвезница на регулисано тржиште/МТП.

Члан 17.

План доспећа купона изражен у еврима, биће достављен Купцу након објављивања средњег курса Народне банке Србије, важећег на дан издавања Обвезница.

Члан 18.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 422-24/2015

Нови Сад, 18. новембар 2015. године

Потпредседник
Покрајинске владе
Мирослав Васин, с.р.

На основу члана 7. Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "Каменица 2" ("Службени лист АП Војводине", број 18/2015), чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број 37/2014), а у вези с чланом 6. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину ("Службени лист АП Војводине", бр. 53/2014 и 54/2014 - испр.), чл. 36. ст. 6. и 7. и 37. став 2. Закона о јавном дугу ("Сл. гласник РС", бр. 61/2005, 107/2009, 78/2011 и 68/2015) и чланом 12. став 1. тачка 3. Закона о тржишту капитала ("Службени гласник РС", број 31/2011), Покрајинска влада, на седници одржаној 23. септембра 2015. године, донела је

Одлуку о издавању IV емисије обвезница Аутономне покрајине Војводине без обавезе објављивања проспекта

Образац: АД-ОИМ

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2015 од 23.9.2015. године, а ступила је на снагу 24.9.2015.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се услови за издавање дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница.

Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, Булевар Михајла Пупина 16 Нови Сад (у даљем тексту: Издавалац), издаје дужничке хартије од вредности - дугорочне купонске обвезнице с фиксним доспећем (главница се у потпуности исплаћује на дан доспећа).

Члан 2.

Дугорочне купонске обвезнице с фиксним доспећем (у даљем тексту: Обвезнице) издају се у складу с чланом 12. став 1. тачка 3. Закона о тржишту капитала, без обавезе објављивања проспекта. Понуда је упућена инвеститорима који ће за уписане хартије од вредности уплатити износ од најмање 50.000 евра у динарској противвредности по инвеститору за сваку појединачну понуду.

Члан 3.

Основни елементи обвезница које се издају на основу ове одлуке:

Издавалац	Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада
Матични број Издаваоца	08068615
Валута обвезнице	динарске обвезнице индексиране у страној валути - евро
Номинална вредност	100.000,00 динара
Количина	13.000 комада
Рочност	Седам (7) година
Купон	4,80% на годишњем нивоу, с полугодишњим обрачуном купона
Врста обвезнице	фиксно доспеће (главница се у потпуности отплаћује на дан доспећа), уз могућност Издаваоца да захтева превремени откуп по унапред утврђеним условима

Члан 4.

Укупан обим емисије износи 1.300.000.000,00 динара (милијарду и триста милиона динара). Овом одлуком издаје се 13.000 комада обвезница појединачне номиналне вредности од 100.000,00 динара (сто хиљада динара).

Обвезнице носе ознаку CFI код и ознаку ISIN број које ће доделити Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар).

Члан 5.

Обвезнице IV емисије продају се по емисионој цени од 100.000,00 динара по комаду.

За обрачун вредности дуга по издатим обвезницама користи се валутна клаузула, а износ се утврђује у еврима - као противвредност номиналне вредности обвезнице прерачунате у евре и заокружене на 2 (два) децимална места, применом средњег курса Народне банке Србије на дан уписа власништва над обвезницама на власнички рачун хартија од вредности купца у Централном регистру.

Члан 6.

Валутна клаузула ће служити као основ за израчунавање свих обавеза по основу главнице и камате.

Средства ће се по основу обавеза из емитованих обвезница исплаћивати у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан обрачуна који је једнак дану доспећа купона и главнице.

Члан 7.

Средствима прибављеним задуживањем - емитовањем обвезница, у складу са овом одлуком, финансираће се превасходно набавка опреме за опремање Института за онкологију Војводине, Института за кардиоваскуларне болести Војводине и Института за плућне болести Војводине (објекат "Каменица 2").

Члан 8.

Каматна стопа на Обвезнице је фиксна и износи 4,80%. Камата се обрачунава пропорционалном методом, применом конвенције обрачуна дана 30/360.

Издавалац плаћа камату из претходног става овог члана полугодишње односно у 14 (четрнаест) каматних купона у складу с планом отплате, почевши од шестог месеца од дана издавања Обвезница и закључно са седмом годином, у динарима, у складу са следећом формулом:

Хи = (4,80%*Н) * (180/360)

Хи - износ шестомесечне камате, исплативе у динарима;

Н - вредност Обвезнице изражене у еврима, сходно члану 5. ове одлуке.

Обрачун динарског еквивалента вредности камате изражене у еврима вршиће се по средњем курсу Народне банке Србије, који важи на дан обрачуна. Камата ће се обрачунавати и исплаћивати на дан доспећа купона. Уколико је датум доспећа нерадан дан (субота, недеља, државни или верски празник), рок за исплату биће први следећи радни дан.

Обавезе по основу Обвезница Издавалац ће измиривати из средстава буџета Аутономне покрајине Војводине.

Обвезница није гарантована. За испуњење обавеза које проистичу из ове емисије обвезница одговара Издавалац - Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, с пуном одговорношћу.

Члан 9.

Упис Обвезница вршиће се у просторијама Агента емисије, Брокерско-дилерског друштва "Convest" а.д., Нови Сад, Златне греде број 7, у времену од 08.00 до 16.00 часова, сваког радног дана, до истека рока за упис. Обвезнице се уписују потписивањем изјаве о упису обвезница (уписнице), лично или путем овлашћеног заступника.

Уплата вредности обвезница из ове одлуке вршиће се на наменски рачун Издаваоца, број 310-10001-86, с позивом на број 0042981003998-0033, у НЛБ банци а.д. Београд.

Обвезнице се плаћају у новцу.

Рок за упис и уплату Обвезница јесте 14 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 10.

Емисија обвезница ће се сматрати успешном ако се у року из претходног члана упише и уплати најмање 50% понуђених обвезница. Уколико емисија Обвезница не успе, Издавалац ће, у року од 15 (петнаест) дана од дана истека

рока за упис и уплату, уписнику односно уплатиоцу вратити новчана средства у износу који је уплаћен и у валути у којој је уплата извршена.

Образац: АД-ОИМ

Члан 11.

Уколико је емисија Обвезница успела, Издавалац је дужан да - у року од пет радних дана од дана окончања рока за упис и уплату - Централном регистру поднесе захтев за отварање емисионог рачуна и захтев за упис новоиздатих обвезница и њихових ималаца у Централни регистар.

Члан 12.

Обвезнице ове емисије издају се, преносе и евидентирају у облику електронског записа у информационом систему Централног регистра.

Обвезнице се издају на дан њиховог преноса са емисионог рачуна Издаваоца на власнички рачун купца који се отвара и води у Централном регистру.

Од дана издавања теку сва права Купца по основу Обвезница.

Члан 13.

Издавалац ће купцу на дан доспећа исплатити номиналну вредност обвезница у динарима, као динарски еквивалент вредности Обвезница изражене у еврима, обрачунат по важећем средњем курсу Народне банке Србије на дан доспећа; припадајућа камата биће обрачуната у складу с чланом 8. ове одлуке.

Члан 14.

Обвезнице ће носити право Издаваоца да изврши откуп пре датума доспећа, по унапред утврђеним условима.

У случају да се Издавалац одлучи да искористи своје право, у обавези је да о намери активирања кол-опције (call option) писмено обавести законитог имаоца најмање тридесет дана пре датума откупа.

Превремени откуп могуће је реализовати искључиво на датум доспећа купона.

Издавалац ће на дан превременог откупа измирити обавезу главнице, без умањења номиналне вредности главнице.

Члан 15.

Уколико Издавалац о року доспећа не исплати номиналну вредност на коју обвезница гласи, на начин и у року који су предвиђени овом одлуком, те ако у року не исплати доспели износ обрачунате камате, дужан је да имаоцу обвезница, поред номиналне вредности и доспелог износа обрачунате камате, плати и затезну камату по стопи утврђеној законом од дана доспећа до дана исплате.

Члан 16.

Обвезницама ће се моћи трговати на секундарном тржишту.

Издавалац може поднети захтев за укључење Обвезница на регулисано тржиште/МТП.

Члан 17.

План доспећа купона изражен у еврима биће достављен Купцу након објављивања средњег курса Народне банке Србије, важећег на дан издавања обвезница.

Члан 18.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 422-22/2015

Нови Сад, 23. септембар 2015. године

Председник
Покрајинске владе
Др **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу члана 7. Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта "Каменица 2" ("Службени лист АП Војводине", бр. 18/2015), чл. 35. и 36. став 2.

Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АП Војводине", број 37/2014) а у вези са чланом 6. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину ("Службени лист АП Војводине", бр. 53/2014 и 54/2014 - испр.), чл. 36. ст. 6. и 7. и 37. став 2. Закона о јавном дугу ("Сл. гласник РС", бр. 61/2005, 107/2009, 78/2011) и чланом 12. став 1. тачка 3. Закона о тржишту капитала ("Службени гласник РС", број 31/2011), Покрајинска влада, на седници одржаној 28. јула године, донела је

Одлуку о издавању III (треће) емисије обвезница без обавезе објављивања проспекта

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 32/2015 од 29.7.2015. године, а ступила је на снагу 30.7.2015.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се услови за издавање дужничких хартија од вредности - дугорочних обвезница.

Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада , Булевар Михајла Пупина 16 Нови Сад (у даљем тексту: Издавалац), издаје дужничке хартије од вредности - дугорочне купонске обвезнице с фиксним доспећем (главница се у потпуности исплаћује на дан доспећа).

Члан 2.

Дугорочне купонске обвезнице с фиксним доспећем (у даљем тексту: Обвезнице) издају се у складу са чланом 12. став 1. тачка 3. Закона о тржишту капитала, без обавезе објављивања проспекта - понуде која ће бити упућена Развојном фонду Аутономне покрајине Војводине д.о.о. Нови Сад, Булевар Цара Лазара 7а, Нови Сад, матични број 20898828, ПИБ 107929552 (у даљем тексту: Купац), који ће за уписане хартије од вредности уплатити износ од најмање 50.000 евра у динарској противвредности.

Члан 3.

Основни елементи обвезница које се издају на основу ове одлуке:

Издавалац	Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада
Матични број Издаваоца	08068615
Валута обвезнице	динарске обвезнице индексиране у страној валути евро
Номинална вредност	100.000,00 динара
Број комада	3.000 комада
Рочност	5 година
Купон	4,50% на годишњем нивоу, с полугодишњим обрачуном купона
Врста обвезнице	фиксно доспеће (главница се у потпуности отплаћује на дан доспећа), уз могућност Издаваоца да захтева откуп по унапред утврђеним условима

Члан 4.

Укупан обим емисије износи 300.000.000,00 динара (триста милиона динара). Овом одлуком издаје се 3.000 комада обвезница појединачне номиналне вредности од 100.000,00 динара (сто хиљада динара).

Обвезнице носе ознаку CFI код и ознаку ISIN број, који ће доделити Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар).

Члан 5.

Обвезнице III емисије продају се по емисионој цени од 100.000,00 динара по комаду.

За обрачун вредности дуга по издатим обвезницама користи се валутна клаузула, а износ се утврђује у еврима као противвредност номиналне вредности обвезнице прерачунате у еврима и заокружене на 2 (два) децимална места, применом средњег курса Народне банке Србије на дан уписа власништва над обвезницама на власнички рачун хартија од вредности Купца у Централном регистру.

Члан 6.

Валутна клаузула ће служити као основ за израчунавање свих обавеза по основу главнице и камате.

Средстава ће се по основу обавеза из емитованих обвезница исплаћивати у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан обрачуна који је једнак дану доспећа купона и главнице.

Члан 7.

Средствима прибављеним задуживањем - емитовањем обвезница у складу са овом одлуком, финансираће се превасходно набавка опреме за опремање Института за онкологију Војводине, Института за кардиоваскуларне болести Војводине и Института за плућне болести Војводине (објекат "Каменица 2").

Члан 8.

Каматна стопа на Обвезнице је фиксна и износи 4,50%. Камата се обрачунава пропорционалном методом, применом конвенције обрачуна дана 30/360.

Издавалац плаћа камату из претходног става овог члана полугодишње односно у десет каматних купона у складу с планом отплате, почевши од шестог месеца од дана издавања Обвезница и закључно с петом годином, у динарима, у складу са следећом формулом:

Хи= (4,50%*Н)* (180/360)

Хи - износ шестомесечне камате, исплативе у динарима;

Н - вредност Обвезнице изражене у еврима сходно члану 3. ове одлуке.

Обрачун динарског еквивалента вредности камате изражене у еврима вршиће се по средњем курсу Народне банке Србије, који важи на дан обрачуна. Камата ће се обрачунавати и исплаћивати на дан доспећа купона. Уколико је датум доспећа нерадан дан (субота, недеља, државни или верски празник), рок за исплату је први следећи радни дан.

Обавезе по основу Обвезница Издавалац ће измиривати из средстава буџета Аутономне покрајине Војводине.

Обвезница није гарантована. За испуњење обавеза које проистичу из ове емисије обвезница одговара Издавалац - Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, с пуном одговорношћу.

Члан 9.

Упис Обвезница вршиће се у просторијама Агента емисије, Брокерско-дилерског друштва "Convest" а.д., Нови Сад, Златне греде број 7, у времену од 08.00 до 16.00 часова, сваког радног дана, до истека рока за упис. Обвезнице се уписују потписивањем изјаве о упису обвезница (уписнице), лично или преко овлашћеног заступника.

Уплата вредности обвезница из ове одлуке вршиће се н а наменски рачун Издаваоца број 310-10001-86, са позивом на број 0042981003998-0033, код НЛБ банке а.д. Београд.

Обвезнице се плаћају у новцу.

Рок за упис и уплату Обвезница траје 7 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 10.

Емисија обвезница ће се сматрати успешном ако се у року из претходног члана упише и уплати најмање 75% понуђених обвезница. Уколико емисија Обвезница не успе, Издавалац ће у року од 15 (петнаест) дана од дана истека рока за упис и уплату, уписнику односно уплатиоцу вратити новчана средства у износу и валути у којој је уплата извршена.

Члан 11.

Уколико је емисија Обвезница успела, Издавалац је дужан да у року од пет радних дана од дана окончања рока за упис и уплату, Централном регистру поднесе захтев за отварање емисионог рачуна и захтев за упис новоиздатих обвезница и њихових ималаца у Централни регистар.

Члан 12.

Обвезнице ове емисије издају се, преносе и евидентирају у облику електронског записа у информационом систему Централног регистра.

Обвезнице се издају на дан њиховог преноса са емисионог рачуна Издаваоца на власнички рачун Купца, који се отвара и води у Централном регистру.

Од дана издавања теку сва права Купца по основу Обвезница.

Члан 13.

Издавалац ће Купцу на дан доспећа исплатити номиналну вредност обвезница у динарима, и то као динарски еквивалент вредности Обвезница изражене у еврима, обрачунат по важећем средњем курсу Народне банке Србије на дан доспећа, док је припадајућа камата обрачуната у складу са чланом 8. ове одлуке.

Члан 14.

Обвезнице ће носити право Издаваоца да изврши откуп пре датума доспећа по унапред утврђеним условима.

У случају да се Издавалац одлучи да искористи своје право, у обавези је да о намери активирања кол-опције (call option) писмено обавести законитог имаоца најмање тридесет дана пре датума откупа.

Превремени откуп је могуће реализовати искључиво на датум доспећа купона.

Издавалац ће на дан превременог откупа измирити обавезу главнице, без умањења номиналне вредности главнице.

Члан 15.

Уколико Издавалац о року доспећа не исплати номиналну вредност на коју обвезница гласи на начин и у року који су предвиђени овом одлуком, те ако у року не исплати доспели износ обрачунате камате, дужан је да имаоцу обвезница, поред номиналне вредности и доспелог износа обрачунате камате, плати и затезну камату по стопи утврђеној законом од дана доспећа до дана исплате.

Члан 16.

Издавалац може поднети захтев за укључење Обвезница на регулисано тржиште/МТП.

Члан 17.

План доспећа купона изражен у еврима, биће достављен Купцу након објављивања средњег курса Народне банке Србије, важећег на дан издавања обвезница.

Члан 18.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 422-10/2015

Нови Сад, 28. јул 2015. године

Потпредседник
Покрајинске владе
Мирослав Васин, с.р.

На основу члана 35. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 28/14) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 37/14). Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, је на седници одржаној 22. децембра 2014. године, донео

Одлуку о примањима посланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2014 од 23.12.2014. године, ступила је на снагу 31.12.2014, а примењује се од 1.1.2015.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком уређује се право на плату посланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина), накнаду трошкова за обављање посланичке функције и друге накнаде и примања предвиђена овом одлуком.

Члан 2.

Посланик остварује права и дужности од дана потврђивања мандата до дана престанка мандата у Скупштини.

Члан 3.

Посланик може бити у радном односу у Скупштини.

Посланику може престати радни однос на лични захтев, и пре истека времена на које је изабран за посланика у Скупштини.

У радном односу у Скупштини могу бити:

- председник Скупштине, потпредседници Скупштине, председници скупштинских одбора и посланичких група, на лични захтев и
- посланици, на предлог посланичке групе, а у складу са могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.

Одлуке из ст. 1. и 2. овог члана доноси одбор надлежан за административна питања.

II ПРИМАЊА ПОСЛАНИКА

Члан 4.

Посланик у Скупштини има право на:

1) плату и накнаде плате;

2) накнаду плате по престанку посланичке функције, у складу са законом и покрајинском скупштинском одлуком о Скупштини;

3) накнаду за обављање функције;

4) бесплатан превоз, накнаду за присуство на седници Скупштине, њених радних тела и посланичких група;

5) накнаду трошкова за службено путовање и

6) друге накнаде и остала примања предвиђена овом одлуком.

Плата и накнаде плате

Члан 5.

Право на плату у месечном износу има посланик који је у радном односу у Скупштини.

Начин утврђивања и коефицијент за обрачун плате посланика из става 1. овог члана утврђује се одлуком Скупштине, у складу са законом.

Решење за обрачун и исплату плате посланику из става 1. овог члана доноси одбор надлежан за административна питања.

Посланик који је у радном односу у Скупштини има право на накнаду плате, у складу са законом и покрајинским прописима.

Накнада плате по престанку посланичке функције

Члан 6.

Посланик који је у радном односу у Скупштини има право на накнаду плате по престанку посланичке функције, у висини плате коју је имао на дан престанка функције, а најдуже три месеца. Ово право се може продужити до стицања права на пензију, али не дуже од три месеца.

Посланик коме је престала функција за време породиљског одсуства, односно одсуства ради неге детета, има право на накнаду плате по престанку посланичке функције у висини плате из става 1. овог члана, до истека одсуства.

Право из ст. 1. и 2. овог члана посланик остварује на основу писаног захтева поднетог одбору надлежном за административна питања у року од 15 дана од дана престанка функције.

Право из ст. 1. и 2. овог члана не припада посланику коме је престао мандат пре истека времена на које је изабран ако је правноснажном судском одлуком осуђен на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци.

Право из ст. 1. и 2. овог члана посланику не припада у случају подношења оставке на посланичку функцију.

Право из става 1. овог члана престаје заснивањем радног односа, стицањем права на пензију, као и у случају избора, односно именовања на другу функцију по основу које остварује плату.

Накнада за обављање функције

Члан 7.

Посланик има право на накнаду за обављање посланичке функције (посланички додатак), у нето месечном износу у висини 35% од нето плате председника одбора Скупштине, који је у радном односу у Скупштини.

Посланику који обавља функцију председника, односно потпредседника Скупштине, председника одбора и председника посланичке групе, а који није у радном односу у Скупштини, припада накнада за обављање функције.

Висину накнаде из става 2. овог члана утврђује одлуком одбор надлежан за административна питања.

Посланик остварује право на посланички додатак до истека мандата.

Накнада за присуство на седници Скупштине, њених радних тела и посланичких група

Члан 8.

Посланик који присуствује седници Скупштине, њених радних тела и посланичких група има право на нето накнаду у висини 4% од нето плате посланика који је у радном односу у Скупштини.

Посланик који у истом дану присуствује на више седница, има право на накнаду из става 1. само по једном основу.

Накнада из става 1. овог члана не припада посланику који је у радном односу у Скупштини.

Бесплатан превоз

Члан 9.

Посланик има право на бесплатан превоз у железничком, друмском, речном и јавном градском саобраћају, на територији АП Војводине у свим правцима и за неограничен број путовања.

Посланику који за долазак на седницу Скупштине, њених радних тела и посланичких група користи сопствени аутомобил, припада накнада трошкова у висини од 15% од цене литра погонског горива по пређеном километру, с тим што удаљеност пребивалишта посланика од Новог Сада и параметре за утврђивање цене горива утврђује посебном Одлуком одбор надлежан за административна питања.

Посланик који у истом дану присуствује на више седница, има право на накнаду из става 2. само по једном основу.

Накнада трошкова за службени пут у земљи и иностранство

Члан 10.

Посланику који се упућује на службени пут у земљи и иностранство, а на основу одлуке надлежног скупштинског одбора, припада накнада трошкова путовања у складу са прописима којима се регулишу службена путовања посланика у Скупштини.

III ДРУГЕ НАКНАДЕ И ПРИМАЊА ПОСЛАНИКА

Отпремнина поводом пензионисања

Члан 11.

Посланик има право на отпремнину, у случају престанка радног односа, ради коришћења права на пензију или због престанка радног односа по сили закона због губитка радне способности.

Право из става 1. овог члана не припада посланику уколико је користио право на накнаду плате по престанку посланичке функције из члана 6. ове одлуке.

Отпремнина из става 1. овог члана исплаћује се у висини троструке просечне месечне плате по запосленом у Републици исплаћене у последња три месеца, на основу званичних података републичког органа надлежног за послове статистике, на дан исплате.

Помоћ у случају смрти посланика или члана уже породице

Члан 12.

У случају смрти посланика, члановима уже породице умрлог припада помоћ у висини погребних трошкова, према приложеној документацији.

Под погребним трошковима у смислу овог члана подразумевају се: ковчег и комплетно опремање ковчега, надгробни знак (дрвени крст или дрвена плоча), пријем и смештај покојника у капелу и коришћење капеле, сахрањивање у гроб или гробницу, кремирање и похрањивање урне, уређење и формирање хумке, коришћење гробног места у првој години, превоз покојника од места смрти до места сахрањивања у месту његовог пребивалишта и присуство свештеног лица на сахрани ради одржавања верског обреда сахрањивања, као и други нужни трошкови сахрањивања.

Право на помоћ из става 1. овог члана припада посланику уколико је сахранио члана уже породице.

Под ужом породицом у смислу овог члана сматрају се брачни друг и деца.

Члан 13.

Под другим примањима у смислу ове одлуке сматрају се давања поводом Божићних и новогодишњих празника.

Члан 14.

Решење о примању посланика из ове одлуке доноси одбор надлежан за административна питања, уколико посебним прописом није другачије уређено.

Члан 15.

Новчана средства за примања посланика обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о правима посланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 7/2005, 4 /2007, 18/2009/-промена назива акта и 5/2010 - др. Одлука)

Даном ступања на снагу ове одлуке на посланике престају да се примењују одредбе Одлуке о накнади трошкова и других примања изабраних лица у органима Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 1/2003, 16/2005 и 1/2006)

Члан 17.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењује се почев од 01. јануара 2015. године.

ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

18 Број: 120-216
Нови Сад, 22. децембар 2014. године

Председник Одбора
Роберт Санто, с.р.

На основу члана 35. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 28/14) и ч лана 70. Пословника о р аду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 37/14 и 54 /14).

Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, је на седници одржаној 03. фебруара 2015. године, донео

Одлуку о допуни Одлуке о примањима посланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2015 од 4.2.2015. године, а ступила је на снагу 12.2.2015.

Члан 1.

У Одлуци о примањима посланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 54/14), у члану 9. став 2. после речи: "тела" , ставља се запета, брише везник "и", а после речи: "посланичких група", додају се речи : "и неформалних група".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

18 Број: 120-216/14
Нови Сад, 03. фебруар 2015. године

Председник Одбора
Роберт Санто, с.р.

На основу члана 35. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 28/14) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 37/14, 54 /14 и 57/17). Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, је на седници одржаној 2. августа 2018. године, донео

Одлуку о допунама Одлуке о примањима посланика у Скупштини Аутономне Покрајине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 38/2018 од 8.8.2018. године, а ступила је на снагу 16.8.2018.

Члан 1.

У Одлуци о примањима посланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 54/14 и 4/15), у члану 8 . после става 2. додају се ст. 3. и 4. који гласе:

"Посланик који присуствује седници посланичке групе, има право на накнаду из става 1. овог члана, за једну седницу посланичке групе, по заказаној седници Скупштине.

У случају одржавања седница посланичке групе, преко броја из става 3. овог члана, посланику не припада право на накнаду за присуствовање седници посланичке групе."

Досадашњи став 3. постаје став 5.

Члан 2.

У члану 9 . после става 2. додају се ст. 3. и 4. који гласе:

"Посланику који за долазак на седницу посланичке групе, користи сопствени аутомобил, припада право на накнаду трошкова из става 2. овог члана, за број седница у складу са чланом 8. став 3. ове одлуке.

У случају одржавања седнице посланичке групе, преко броја из става 3. овог члана, посланику који користи сопствени аутомобил, не припада право на накнаду трошкова за долазак на седницу посланичке групе."

Досадашњи став 3. постаје став 5.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА
СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 120-7/2018-18

Нови Сад, 2. август 2018. године

Председник Одбора
Милан Влаисављевић, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 5. и члана 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 4/2010), члана 36. став 6. Закона о јавном дугу ("Службени гласник РС", бр. 61/2005, 107/2009, 78/2011), члана 5. став 2. Покрајинске скупштине одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине

за 2012. годину ("Службени лист АПВ", број 23/2011, 3/2012), Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка емитовања дугорочних хартија од вредности ради јачања финансијског потенцијала Развојне Банке Војводине ("Службени лист АПВ", број 3/2012) и Споразума о утврђивању међусобних права и обавеза између Аутономне Покрајине Војводине и Агенције за осигурање депозита, са једне стране и Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад, са друге стране број 210/2012 од 25.04.2012. године, Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 4. јуна 2012. године, д о н е л а је

Одлуку о емисији дугорочних хартија од вредности

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 17/2012 од 4.6.2012. године

1. Аутономна Покрајина Војводина емитује дугорочне хартије од вредности - дугорочне обвезнице (у даљем тексту: обвезнице), ради јачања финансијског потенцијала Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад (у даљем тексту: Банка).

За вредност обвезница од 1.166.752.000,00 динара извршиће се истовремено преузимање потраживања која чине лошу активу Банке (према процењеној надокнадивој вредности).

За износ разлике између укупне вредности обвезница које се емитују и процењене надокнадиве вредности преузетих потраживања из претходног става ове тачке, Банка ће емитовати на име Аутономне Покрајине Војводине 577.757 обичних акција номиналне вредности 4.910,00 динара за једну акцију, што укупно износи 2.836.786.870,00 динара.

Износ разлике од 1.130,00 динара Банка ће уплатити у корист буџета Аутономне Покрајине Војводине.

2. Основни елементи обвезница из тачке 1. ове одлуке су:

Емитент	Аутономна Покрајина Војводина
Износ емисије	4.003.540.000,00 динара
Номинална вредност	10.000,00 динара по комаду
Датум емитовања	11. јун 2012. године
Датум доспећа	11. јун 2022. године
Купон	2,00% на годишњем нивоу
Врста обвезнице	Амортизациона обвезница индексирана на референтни индекс потрошачких цена уз грејс период од две године

3. Обвезнице се емитују у нематеријализованом облику и региструју код Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар).

4. Обвезнице гласе на име.

5. Цена обвезница представља цену са припадајућом каматом. Цена се утврђује у форми купонских обвезница са полугодишњом исплатом купона и једнаком полугодишњом амортизацијом главнице, након истека грејс периода од две године од емисије обвезница. Датуми доспећа ануитета су 11. децембар и 11. јун. Уколико датум доспећа обвезнице падне у нерадни дан, исплата доспелих обвезница ће се обавити првог наредног радног дана.

6. Приликом исплате ануитета, износ за исплату се усклађује са рационом индексације, који представља однос референтног индекса потрошачких цена на дан утврђивања цене обвезнице по комаду и референтног индекса потрошачких цена на дан емитовања обвезнице. Рацио индексације на дан емисије обвезнице је једнак вредности један, а у сваком другом случају не може бити мањи од један. Формула за рачунање рациа индексације је дата у прилогу ове одлуке. Рацио индексације и референтни индекси потрошачких цена ће бити приказани на пет децималних места.

У формули за утврђивање цене обвезнице, новчани ток се усклађује са рационом индексације за период од дана емитовања обвезнице до дана исплате датог ануитета, при чему се, приликом рачунања тог рациа, примењује пројектовани референтни индекс потрошачких цена за дати период, према формули која је дата у тачки 4. Прилога ове одлуке.

7. Референтни индекс потрошачких цена за први календарски дан у месецу представља званични индекс потрошачких цена за три месеца пре месеца за који се обрачунава. Уколико се обрачунава за било који други дан у месецу, примењује се метода линеарне интерполације, према формули која је дата у тачки 3. Прилога ове одлуке.

За објављивање индекса потрошачких цена надлежан је Републички завод за статистику.

Као индекс потрошачких цена који се примењује у обрачуну рациа индексације, узима се базни индекс потрошачких цена са базом из 2006 године. Базни индекси се објављују на сајту Републичког завода за статистику у делу "База података - Цене - Потрошачке цене - Индекс потрошачких цена".

Референтни индекс потрошачких цена на дан емисије обвезнице (RefCPIo) износи 157,70000.

8. Уколико индекс потрошачких цена, који је релевантан за период за који се обрачунава цена или врши исплата ануитета, не буде расположив, биће примењен индекс потрошачких цена који је последњи објављен. Уколико се накнадно објави индекс потрошачких цена који је релевантан за тај временски период, то неће имати утицаја на већ исплаћени ануитет.

Уколико се промени база индекса потрошачких цена, усклађивање ће се вршити по индексима са новом базом, а за прерачун индекса потрошачких цена на нову базу је Републички завод за статистику. Промена базе индекса потрошачких цена неће имати ефекте на износ ануитета који су претходно плаћени.

9. Цена обвезнице по комаду на дан емисије или на дан салдирања који се поклапа са даном исплате купона утврђује се по следећој формули:

$$P = \sum_{t=1}^{4} \frac{K \cdot \frac{c}{m} \cdot IndexCPI_t}{\left(1+\frac{r}{m}\right)^t} + \sum_{t=5}^{n} \frac{\left[(b + O]_t * \frac{c}{m}\right) * IndexCPI_t}{\left(1+\frac{r}{m}\right)^t}$$

Легенда:

	Цена купонске обвезнице са припадајућом каматом по комаду	P
t	Редни број обрачунског периода (прва четири периода припадају грејс периоду а од петог периода се исплаћује цео ануитет)	t
K	Номинална вредност обвезнице по комаду	10.000
Ot	Остатак номиналне вредности по комаду на почетку t-тог периода исплате ануитета, који се добија по формули. Ot = K*(1-v/N), односно када се од номиналне вредности обвезнице по комаду одузме сума отплата по комаду који је протекао до периода t за који се обрачунава ануитет, при чему је:	Ot
v	Број периода који је протекао до периода t , за који се обрачунава ануитет.	v
b	Део номиналне вредности по комаду који се у једнаким износима исплаћује од почетка периода отплате главнице (након две године) до доспећа и рачуна се по формули: b = K/N.	625
r	Захтевана годишња стопа приноса до доспећа	r %
c	Годишња купонска стопа	2%
m	Број периода исплате купона у току године	2
n	Број преосталих периода исплате ануитета од почетка периода исплате главнице до доспећа, добија се по формули: n = N - v	n
N	Укупан број периода исплате главнице	16
IndexCPIt	Рацио индексације у периоду t (формула дата у прилогу)	

На сваки други дан цена обвезнице по комаду израчунава се по следећој формули:

$$P = \sum_{t=1}^{*} \frac{K * \frac{c}{m} * IndexCPI_t}{\left(1+\frac{r}{m}\right)^{t-1+w}} + \sum_{t=1}^{n} \frac{[\![(b+O]\!]_t * \frac{c}{m}\right) * IndexCPI_t}{\left(1+\frac{r}{m}\right)^{t-1+w}}$$

зац: АД-ОИМ

Легенда:

w	Пондер који се добија по следећој формули: w= број дана од датума салдирања до датума следеће исплате купона ——————————— број дана између два датума исплате купона	w

10. Пренос власништва на обвезницама врши се у Централном регистру на одговарајуће рачуне законитих ималаца.

11. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 422-12/2012

Нови Сад, 4. јун 2012. године

Председник
Владе АП Војводине
Др Бојан Пајтић, с.р.

Исправка Одлуке о емисији хартија од вредности

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 20/2012 од 11.7.2012. године.

У 12 реду преамбуле Одлуке о емисији дугорочних хартија од вредности, уместо речи: "Републике Србије" треба да стоје речи: "Аутономне Покрајине Војводине", тако да преамбула гласи:

"На основу члана 30. став 1. тачка 5. и члана 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 4/2010), члана 36. став 6. Закона о јавном дугу ("Службени гласник РС", бр. 61/2005, 107/2009, 78/2011), члана 5. став 2. Покрајинске скупштине одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2012. годину ("Службени лист АПВ", број 23/2011, 3/2012), Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка емитовања дугорочних хартија од вредности ради јачања финансијског потенцијала Развојне Банке Војводине ("Службени лист АПВ", број 3/2012) и Споразума о утврђивању међусобних права и обавеза између Аутономне Покрајине Војводине и Агенције за осигурање

депозита, са једне стране и Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад, са друге стране број 210/2012 од 25.04.2012. године". Образац: АД-ОИМ

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 422-12/2012

Нови Сад, 9. јул 2012. године

Секретар
Владе АП Војводине
Романа Рудић, с.р

На основу члана 30. став 1. тачка 5. и члана 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/2010), члана 36. став 6. Закона о јавном дугу ("Службени гласник РС", број: 61/2005, 107/2009 и 78/2011), Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка емитовања дугорочних хартија од вредности ради јачања финансијског потенцијала Развојне банке Војводине ("Службени лист АПВ", број 3/2012), Споразума о утврђивању међусобних права и обавеза између Аутономне Покрајине Војводине и Агенције за осигурање депозита, са једне стране и Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад, са друге стране, број: 210/2012 од 25.04.2012. године и члана 1. Анекса I Споразума о утврђивању међусобних права и обавеза између Аутономне Покрајине Војводине и Агенције за осигурање депозита, са једне стране и Развојне банке Војводине, са друге стране, утврђеног Закључцима Владе Аутономне Покрајине Војводине, број: 422-6/2013 од 06.02.2013. године, Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 4. априла 2013. године, д о н е л а је

Одлуку о допуни Одлуке о емисији дугорочних хартија од вредности

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2013 од 5.4.2013. године, а ступила је на снагу 6.4.2013.

1. У Одлуци о емисији дугорочних хартија од вредности, Број: 422-12/2012 од 4. јуна 2012. године ("Службени лист АПВ", број: 17/2012 и 20/2012-исправ.) у тачки 10. после речи: "ималаца" брише се тачка и додаје се запета и речи: "а по потреби пренос власништва може се вршити и након тога."

2. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 422-10/2013

Нови Сад, 4. април 2013. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др Драгослав Петровић, с.р

На основу члана 7. и 9. Покрајинске скупштинске одлуке о престанку рада Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 3/12 и 40/12), члана 30. став 1. тачка 5. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 28. јуна 2013. године, д о н е л а је

Одлуку о поступку преноса имовине, обавеза и архиве Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2013 од 28.6.2013. године ступила је на снагу 29.6.2013, а примењује се од 1.7.2013.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се поступак преноса имовине, права, обавеза и архиве Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Фонд) на Аутономну Покрајину Војводину (у даљем тексту: АП Војводина).

Члан 2.

Фонд је основан 2002. године Одлуком о оснивању Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/2002, 7/2002, 15/2002, 3/2006 и 11/2010).

Фонд престаје са радом у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о престанку рада Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 3/2012 и 40/2012) дана 30. јуна 2013. године.

Члан 3.

Даном престанка рада Фонда целокупна имовина и обавезе Фонда (акције, удели, имовина, права, обавезе и архива Фонда) преносе се АП Војводини.

Пренос из става 1. овог члана подразумева и пренос свих споредних права као што су право на уговорену камату/накнаду и/или законску затезну камату које су дужници дужни да плаћају по основу одобрених кредита, својство хипотекарног/заложног повериоца и сва права из хипотеке/залоге, инструменти наплате и обезбеђења потраживања и сва остала споредна права.

Члан 4.

Средства затечена на рачунима Фонда пренеће се у Буџетски фонд за средства пренета од Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Буџетски фонд).

Преузимање имовине Фонда извршиће се комисијски о чему ће се сачинити записници.

Члан 5.

Након извршеног пописа и предаје имовине Фонда у власништво АП Војводине сачиниће се завршни рачун и ангажовати екстерни ревизор који ће израдити Извештај о обављеној ревизији.

Финансијски подаци о имовини преузетој од Фонда утврдиће се након достављања извештаја из става 1. овог члана, о чему ће Влада Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Влада АП Војводине) донети посебан акт.

Члан 6.

Преузета имовина из члана 3. ове одлуке евидентираће се у пословним књигама главне књиге трезора, као и у припадајућим помоћним књигама код одговарајућих директних буџетских корисника.

Обавезе преузете од Фонда измириваће се из средстава Буџетског фонда.

Члан 7.

Све акције и удели у власништву Фонда у име АП Војводине уписаће се на матични број Владе АП Војводине.

Влада АП Војводине ће Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности упутити захтев за пренос (прекњижавање) акција, са власничког рачуна Фонда на Владу АП Војводине и то:

1. Обичне акције, издаваоца Развојна банка Војводине ад Нови Сад матични број издаваоца: 08212538, ISIN број: RSMETBE05070, CFI код:, ESVUFR, комада 54.000;

2. Преференцијалне акције, издаваоца Развојна банка Војводине ад Нови Сад матични број издаваоца: 08212538, ISIN број: RSMETBE19600, CFI код: EFNXPR, комада 587.351;

Пренос деоница Тесла штедне банке, д.д. Загреб, у власништво АП Војводине регистроваће се у складу са прописима Републике Хрватске и то:

1. Деонице, издаваоца Тесла штедне банке, д.д. Загреб, матични број издаваоца OIB: 82901735413, ознака ASBAR-A, комада 35.694

Члан 8.

Нематеријална улагања, основна средства и инвестиционе некретнине, непокретности и покретну имовину стечену наплатом потраживања, као и залихе ситног инвентара и ауто гума, преносе се на административно управљање и вођење Управи за заједничке послове покрајинских органа.

Члан 9.

На основу ове одлуке извршиће се упис власништва АП Војводине у јавне регистре и упис АП Војводине као хипотекарног и заложног повериоца уместо Фонда.

Задужује се и овлашћује Управа за заједничке послове покрајинских органа да изврши послове уписа из става 1. овог члана.

Члан 10.

Послови праћења и наплате потраживања по основу датих кредита и остала потраживања и обавезе у вези са њима, повериће се Развојном фонду Војводине д.о.о. Нови Сад посебним актом.

Развојни фонд Војводине ће послове из става 1. овог члана водити у име и за рачун АП Војводине.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине, а примењиваће се од 01.07.2013. године.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 025-43/2013

Нови Сад, 28. јун 2013. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

Исправка Одлуке о поступку преноса имовине, обавеза и архиве Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине број: 025-43/2013 од 28. јуна 2013. године

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 43/2014 од 29.10.2014. године.

Образац: АД-ОИМ

У члану 10. став 1. Одлуке о поступку преноса имовине, обавеза и архиве Фонда за развој Аутономне Покрајине Војводине, скраћеница "а.д." замењује се скраћеницом "д.о.о.".

СЕКРЕТАРКА
Покрајинске владе
Романа Рудић, с.р.

На основу члана 30. став 1. тачка 5. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), члана 36. став 6. Закона о јавном дугу ("Службени гласник РС", број: 61/05, 107/09 и 78/11), члана 4, 5. и 6. Покрајинске скупштинске одлуке о покретању и начину спровођења поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности ("Службени лист АПВ", број 4/13) а у вези са чланом 8. Покрајинске скупштине одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2013. годину ("Службени лист АПВ", број 39/12) и Уговором о емисији дугорочних хартија од вредности закљученог дана 05. априла 2013. године, између Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад, Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 5. априла 2013. године, д о н е л а је

Одлуку о емисији дугорочних хартија од вредности

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2013 од 5.4.2013. године, а ступила је на снагу 6.4.2013.

1. Аутономна Покрајина Војводине емитује дугорочне хартије од вредности - дугорочне обвезнице ради обезбеђивања финансијске стабилности.

2. Основни елементи дугорочних хартија од вредности из тачке 1. ове одлуке су:

Емитент	Аутономна Покрајина Војводина
Износ емисије	4.970.320.000,00 динара у евро противвредности на дан емисије
Номинална вредност	1.000 евра по комаду
Датум емитовања	06. април 2013. године
Датум доспећа	06. април 2018. године

Купон	7,00 % на годишњем нивоу
Врста обвезнице	Амортизациона обвезница са фиксним купоном

3. Дугорочне хартије од вредности емитују се у нематеријализованом облику и региструју код Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности а.д. Београд (у даљем тексту: Централни регистар).

4. Дугорочне хартије од вредности гласе на име.

5. Цена дугорочних хартија од вредности утврђује се у форми купонских обвезница са полугодишњом исплатом купона и једнаком полугодишњом амортизацијом главнице. Датуми доспећа ануитета су 6. октобар 2013. године, 6. април 2014. године, 6. октобар 2014. Године, 6. април 2015. године, 6. октобар 2015. године, 6. април 2016. године, 6. октобар 2016. године, 6. април 2017. године, 6. октобар 2017. године и 6. април 2018. године. Уколико датум доспећа хартија од вредности падне у нерадан дан, исплата доспелих дугорочних хартија од вредности ће се обавити првог наредног радног дана.

Цена обвезнице по комаду на дан емисије који се поклапа са даном исплате купона утврђује се по следећој формули:

$$P = \sum_{t=1}^{n} \frac{b + O_t * \frac{R_t}{m}}{\left(1 + \frac{r}{m}\right)^t}$$

Легенда:

P	Цена купонске обвезнице са припадајућом каматом по комаду	P
t	Редни број обрачунског периода	t
K	Номинална вредност обвезнице по комаду	1.000
Ot	Остатак номиналне вредности по комаду на почетку t-тог периода исплате ануитета, који се добија по формули. Ot = K*(1-v/N), односно када се од номиналне вредности обвезнице по комаду одузме сума отплата по комаду који је протекао до периода t за који се обрачунава ануитет, при чему је:	Ot
v	Број периода који је протекао до периода t , за који се обрачунава ануитет.	v
b	Део номиналне вредности по комаду који се у једнаким износима исплаћује од емисије обвезнице до доспећа и рачуна се по формули: b = K/N.	100
r	Захтевана годишња стопа приноса до доспећа	r %
Rt	Годишња купонска стопа	7,00%
m	Број периода исплате купона у току године	2
n	Број преосталих периода исплате ануитета до доспећа, добија се по формули: n = N - v	n

N	Укупан број периода исплате ануитета од емисије обвезнице	10	Образац: АД-ОИМ

На сваки други дан цена обвезнице по комаду израчунава се по следећој формули:

$$P = \sum_{t=1}^{n} \frac{b + O_t * \frac{R_t}{m}}{(1 + \frac{r}{m})^{t-1+w}}$$

Легенда:

Пондер који се добија по следећој формули:

$$w = \frac{\text{број дана од датума салдирања до датума следеће исплате купона}}{\text{број дана између два датума исплате купона}} \quad w$$

6. Индикативни пример амортизационионог плана отплате дугорочних хартија од вредности, дат је у Прилогу ове одлуке.

7. Пренос власништва на дугорочним хартијама од вредности врши се на дан уписа дугорочних хартија од вредности на одговарајуће рачуне хартија од вредности који се воде код Централног регистра, а по потреби пренос власништва може се вршити и након тога.

8. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 422-12/2013

Нови Сад, 5. април 2013. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др Драгослав Петровић, с.р.

ПРИЛОГ

Амортизациони план отплате утврђује се на начин да се у сваком периоду исплаћују ануитети који се састоје од једнаких делова номиналне вредности и купона, при чему се купон обрачунава применом фиксне каматне стопе на неотплаћени део номиналне вредности након периодичне исплате једнаких делова главнице.

Датум	Остатак дуга на крају периода	Периодична исплата номиналне вредности	Каматни купон	Ануитет
06.04.2013	1.000,00			
06.10.2013	900,00	100,00	35,00	135,00
06.04.2014	800,00	100,00	31,50	131,50
06.10.2014	700,00	100,00	28,00	128,00

06.04.2015	600,00	100,00	24,50	124,50
06.10.2015	500,00	100,00	21,00	121,00
06.04.2016	400,00	100,00	17,50	117,50
06.10.2016	300,00	100,00	14,00	114,00
06.04.2017	200,00	100,00	10,50	110,50
06.10.2017	100,00	100,00	7,00	107,00
06.04.2018	0,00	100,00	3,50	103,50
УКУПНО		1.000,00	192,50	1.192,50

* Индикативни пример амортизационог плана отплате обвезнице са фиксним купоном од 7,00%

На основу чл. 22, 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/10), члана 82. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број: 54/09, 73/10, 101/10 и 101/11) и члана 6. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору ("Службени гласник РС", број: 99/11), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 26. септембра 2012. године, д о н е л а ј е

Одлуку о оснивању Службе за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 25/2012 од 1.10.2012. године.

Члан 1.

Овом одлуком оснива се Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Служба), и утврђује њен положај, надлежност, организација, начин рада и друга питања значаја за рад Службе.

Члан 2.

Служба има својство правног лица.

Служба се успоставља као организационо и функционално независна служба Владе Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинска влада).

Члан 3.

Седиште Службе је у Новом Саду, Булевар Михајла Пупина 16.

Служба има печат.

Печат Службе је округлог облика и садржи грб Републике Србије и грб Аутономне Покрајине Војводине и следећи текст: "Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине, Нови Сад" исписан на

српском језику ћириличним писмом и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму.

Члан 4.

Радом Службе руководи директор Службе (у даљем тексту: директор), који је непосредно одговоран председнику Покрајинске владе.

Директора Службе поставља и разрешава Покрајинска влада на предлог председника Покрајинске владе.

Мандат директора траје 4 године.

Члан 5.

Субјекти ревизије, у пословима интерне ревизије коју врши Служба, су корисници буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине, у смислу прописа који уређују буџетски систем.

Од субјеката ревизије из става 1. овог члана изузимају се индиректни корисници буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине који су успоставили интерну ревизију на један од начина предвиђен чланом 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору ("Службени гласник Републике Србије, број: 99/2011).

Члан 6.

У погледу послова, примене стандарда, методолошких упутстава за поступање и извештавање интерне ревизије, права, дужности и одговорности руководиоца интерне ревизије и интерних ревизора, услова за обављање послова руководиоца интерне ревизије и интерних ревизора, планирање, спровођење и извештавање интерне ревизије, примењују се прописи који уређују интерну ревизију.

Члан 7.

Средства за рад Службе обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 8.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених лица у Служби, примењују се прописи који важе за запослене у органима покрајинске управе.

Члан 9.

Директор ће донети Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Служби, у року од 10 дана од дана постављења.

Покрајинска влада даје сагласност на Правилник из става 1. овог члана.

Члан 10.

Даном ступања на снагу ове Одлуке, директни корисници буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине престају са обављањем послова интерне ревизије.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-60/2012

Нови Сад, 26. септембар 2012. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р

На основу чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10) и чл. 14. и 15. Одлуке о Секретаријату Владе Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 8/10) Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 8. децембра 2010. године, донела је

Одлуку о висини накнаде за рад, за саветника председника и саветника потпредседника Владе Аутономне Покрајине Војводине, без заснивања радног односа

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2010 од 20.12.2010. године.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се висина накнаде за рад, саветника председника и саветника потпредседника Владе Аутономне Покрајине Војводине, који не заснивају радни однос, већ се њихова права и обавезе уређују уговором, према општим правилима грађанског права.

Члан 2.

Висина накнаде за лица из члана 1. ове одлуке, одређује се множењем основице за обрачун плате за покрајинске службенике на извршилачким радним местима, коју утврђује Влада Аутономне Покрајине Војводине и коефицијента утврђеног у члану 3. ове одлуке.

Члан 3.

Коефицијент из члана 2. ове одлуке, одређује се на следећи начин:
- за саветника председника Владе АП Војводине, највише до 20,30;
- за саветника потпредседника Владе АП Војводине, највише до 18,50.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 120-68/2010
Нови Сад, 8. децембар 2010. године

Потпредседница Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АП Војводине”, број: 37/14) и члана 35. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину („Службени лист АП Војводине”, број: 54/19), Покрајинска влада, на седници одржаној 8. јануара 2020. године, донела је

Покрајинску уредбу о повраћају неутрошених буџетских средстава осталих корисника јавних средстава који припадају консолидованом рачуну трезора Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, када је и ступила је на снагу.

Члан 1.

Овом уредбом уређују се рокови, начин утврђивања и поступак повраћаја неутрошених буџетских средстава на рачун извршења буџета Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: буџет АП Војводине), од стране осталих корисника јавних средстава АП Војводине, који припадају јавном сектору, а нису укључени у консолидовани рачун трезора АП Војводине (у даљем тексту: остали корисници јавних средстава).

У смислу става 1. под осталим корисницима јавних средстава подразумевају се: јавна предузећа која је основала Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина) и правна лица над којима АП Војводина има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова у органу управљања.

Члан 2.

Повраћај средстава из члана 1. односи се на средства која остали корисници јавних средстава нису утрошили за финансирање расхода и издатака у 2019. години, односно за која нису преузели обавезе, а пренета су им закључно са 31. децембром 2019. године - у складу са актом о буџету и годишњим програмом рада / финансијским планом за 2019. годину.

Члан 3.

Рок за повраћај неутрошених буџетских средстава пренетих у 2019. години на рачун извршења буџета АП Војводине јесте 31. јануар 2020. године.

Члан 4.

Износ средстава за повраћај утврђује се као разлика између средстава која су им пренета из буџета АП Војводине за 2019. годину за редован рад и за реализацију програмских активности и/или пројеката утврђених годишњим програмом рада и финансијским планом и износа обавеза преузетих у складу с годишњим програмом рада и финансијским планом за 2019. годину.

Члан 5.

Остали корисници јавних средстава из члана 1. став 2. дужни су да, најкасније до 28. јануара 2020. године, директном буџетском кориснику који му је средства пренео достави податке о износу средстава за повраћај, утврђен на начин прописан овом уредбом, на обрасцу ПКЈС - Повраћај средстава осталих корисни- ка јавних средстава, који је саставни део ове уредбе.

Члан 6.

Директни буџетски корисник који је пренео средства дужан је да провери податке из обрасца ПКЈС и податке из извештаја о реализацији програмских активности и/или пројеката спроведених у складу с програмом рада, односно финансијским планом осталог корисника јавних средстава.

Члан 7.

Након провере података из обрасца ПКЈС, директни буџетски корисник га оверава и доставља Покрајинском секретаријату за финансије за потребе евидентирања потраживања у главној књизи консолидованог рачуна трезора за износ средстава који је утврђен као обавеза за повраћај у корист буџета АП Војводине.

Члан 8.

Средства пренета из буџета АП Војводине у 2019. години за финансирање редовног рада осталих корисника јавних средстава у тој години, за која нису преузете обавезе до краја 2019. године, не могу се користити у 2020. години.

Члан 9.

Средства или део средстава - примљених из буџета АП Војводине за 2019. годину за реализацију одређених програма, односно програмских активности и/или пројеката, планираних у годишњем програму рада и финансијском плану - могу остати на коришћењу код осталих корисника јавних средстава уколико њихова реализација из оправданих разлога није започета или ако је у току, уз писану сагласност директног буџетског корисника који је средства пренео.

Члан 10.

Остали корисници јавних средстава из члана 9. подносе захтев за задржавање неутрошених средстава директном буџетском кориснику који је

исплатио та средства, на обрасцу ПКЈС/1 - Захтев за оцену оправданости, који је саставни део ове уредбе.

Директни буџетски корисник цени оправданост захтева осталих корисника јавних средстава за задржавање неутрошених средстава и - уколико сматра оправданим - даје сагласност да неутрошена средства у траженом износу остану на коришћењу код осталих корисника јавних средстава за намену утврђену годишњим програмом рада / финансијским планом, односно за реализацију програмских активности и/или пројеката.

Средства из претходног става овог члана остали корисници јавних средстава дужни су да укључе у годишњи програм рада, односно у финансијски план за 2020. годину.

Члан 11.

Са средствима пренетим осталим корисницима јавних средстава из буџета АП Војводине ранијих година, која до краја 2019. године нису утрошена за намену за коју су добијена - у складу с годишњим програмом рада односно финансијским планом, поступа се у складу са овом уредбом.

Члан 12.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-7055/2019

Нови Сад, 8. јануар 2020. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу чл. 33. и 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Покрајинска влада, на седници одржаној 10. септембра 2014. године, донела је

Покрајинску уредбу о остваривању права на накнаду и висини накнаде за рад у одборима, комисијама и другим радним телима

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 35/2014 од 10.9.2014. године, а ступила је на снагу 18.9.2014.

Члан 1.

Овом покрајинском уредбом уређују се услови, висина као и друга питања у вези са остваривањем права на накнаду за рад у одборима, комисијама и другим радним телима (у даљем тексту: радно тело), које образују Покрајинска влада и руководилац покрајинског органа управе, службе, управе или другог организационог облика (у даљем тексту: покрајински органи).

Услови за остваривање права на накнаду

Члан 2.

Право на накнаду за рад у радном телу (у даљем тексту: накнада за рад) имају изабрана, именована и постављена лица, запослени и трећа лица, као чланови радног тела или као лица која обављају стручне послове за потребе радног тела, у складу са одредбама ове покрајинске уредбе.

Изабрана, именована и постављена лица и запослени који су у радном односу у органима Аутономне покрајине Војводине, остварују право на накнаду за рад уколико послове у радном телу обављају ван радног времена.

Право на накнаду у сталном радном телу

Члан 3.

Чланови сталног радног тела које образује Покрајинска влада, као и лица која обављају стручне послове за потребе тог радног тела, не остварују право на накнаду за рад у том радном телу.

Право на накнаду у повременом радном телу

Члан 4.

Члановима повременог радног тела које образује Покрајинска влада и лицима која обављају стручне послове за потребе тог радног тела, актом о образовању може се утврдити право на накнаду за рад и висина накнаде, ако другим прописом није другачије утврђено и ако су средства за ту намену обезбеђена у буџету Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: буџет АП Војводине).

Ако радно тело из става 1. образује за своје потребе радну групу, право на накнаду за рад члановима може се утврдити у оквиру средстава обезбеђених за рад повременог радног тела.

Право на накнаду за рад у радном телу које образује руководилац покрајинских органа

Члан 5.

Лица из члана 2. именована у радно тело, које ради континуираног обављања послова утврђених законом или посебним прописом образује руководилац покрајинског органа, остварују право на накнаду за рад, под условом да је то право установљено законом или другим прописом и ако су за ту намену обезбеђена средства у буџету АП Војводине.

Руководилац покрајинског органа ће приликом образовања радног тела из става 1. овог члана, посебно водити рачуна о стручним квалификацијама и радном искуству лица именованих у радно тело.

Руководилац покрајинског органа ће приликом образовања радног тела из става 1. овог члана, када је то у складу са прописима по којима се радно тело образује, водити рачуна о адекватној заступљености запослених у покрајинским органима у радном телу.

Члан 6.

Лицима из члана 2. која су именована у радно тело, које је ради остваривања појединачних послова и задатака из делокруга покрајинског органа образовао руководилац, може се предвидети право на накнаду за рад под условом да су у буџету АП Војводине обезбеђена средства за ту намену.

Висина и начин утврђивања висине накнаде

Члан 7.

Ако висина накнаде није одређена актом о образовању радног тела, одредиће је доносилац тог акта посебним решењем.

Члан 8.

Актом о образовању радног тела, у зависности од природе послова које обавља радно тело, висина накнаде утврђује се на основу броја кандидата, радних сати, одржаних седница или на други одговарајући начин.

Члан 9.

Висина накнаде за рад у радном телу које се образује ради обављања поверених послова државне управе, утврђује се решењем руководиоца покрајинског органа у висини републичких накнада прописаних за те послове.

Прелазне одредбе

Члан 10.

Неисплаћене накнаде за рад у радном телу до дана ступања на снагу ове покрајинске уредбе исплатиће се у складу са одредбама ове покрајинске уредбе.

Члан 11.

Задужује се руководилац покрајинског органа да преиспита потребу доношења аката о изменама и допунама постојећих аката о образовању

радних тела у смислу члана 5. став 2. и 3. у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове покрајинске уредбе.

Члан 12.

Даном ступања на снагу ове покрајинске уредбе престаје да важи Покрајинска уредба о остваривању права на накнаду и висини накнаде за рад у одборима, комисијама и другим радним телима ("Службени лист АПВ", број: 7/09 и 18/09).

Завршна одредба

Члан 13.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 120-65/2014
Нови Сад, 10. септембар 2014. године

Потпредседник
Покрајинске владе
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу члана 30. тачка 5. и члана 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/10) и Покрајинске уредбе о утврђивању звања и занимања запослених у покрајинским органима и о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних места ("Службени лист АПВ", број: 24/12), а у вези са Законом о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС", број: 48/91, 66/91, 44/98 - др. закон, 49/99 - др. закон, 34/01 - др. закон, 39/02, 49/05 - одлука УСРС, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона), Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", број: 34/01, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 116/08 - др. закони, 92/11 и 99/11 - др. закон) и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС", број: 44/08 - пречишћен текст и 2/12), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. октобра 2012. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине

Уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2012 од 10.10.2012. године.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом покрајинском уредбом уређују се плате и накнаде плате, накнаде трошкова, отпремнине и друга примања постављених и запослених лица у органима покрајинске управе, Секретаријату Владе Аутономне Покрајине Војводине, службама и управама које оснива Влада Аутономне Покрајине Војводине и Служби Скупштине Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: покрајинска управа), ако другим покрајинским прописом није другачије утврђено.

Члан 2.

Именице које се у овој покрајинској уредби користе при означавању постављених и запослених лица у мушком роду, истовремено обухватају именице у женском роду.

Именице које означавају службене позиције и функције у покрајинској управи, користе се у облику који изражава пол лица које је њихов носилац.

II ПЛАТА

Члан 3.

Плата постављених и запослених лица се утврђује на основу:

1) основице за обрачун плата;

2) коефицијента;

3) додатка на плату;

4) обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плате у складу са законом.

Плата припада постављеном и запосленом лицу који ради пуно радно време или радно време које се сматра пуним радним временом.

Постављено и запослено лице који не ради пуно радно време, има право на плату која је сразмерна дужини његовог радног времена.

Члан 4.

Постављена и запослена лица остварују право на плату од дана када ступе на рад.

Постављеним и запосленим лицима престаје право на плату од дана када им престане радни однос.

Члан 5.

Постављена и запослена лица имају право на месечну плату.

Плата може да се исплаћује у више делова и то у виду аконтација и коначног обрачуна.

Члан 6.

Постављена и запослена лица остварују заштиту права на плату и накнаду плате у складу са прописима којима је уређена ова област.

Члан 7.

Средства за исплату плате и накнаде плате, накнаде трошкова, отпремнине и других примања постављених и запослених лица обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.

Основица

Члан 8.

Основицу за обрачун плате утврђује Влада Републике Србије, у складу са законом.

Коефицијент

Члан 9.

Коефицијент из члана 3. тачка 2. ове уредбе чини збир основног коефицијента, додатног коефицијента и увећање коефицијента.

Основну плату чини производ основице и коефицијента из члана 3. ове уредбе.

Члан 10.

Коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему.

Коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора.

Коефицијенти за радна места постављених и запослених лица одређују се тако што се свако радно место, узимајући у обзир обим и сложеност послова радног места, сврстава у одговарајућу платну групу.

Члан 11.

Платна група у којој се налази радно место и висина коефицијента, утврђују се решењем.

Члан 12.

Коефицијенти за обрачун и исплату плате постављених лица износе:

радно место	платна група	основни коефицијент	додатни коефицијент
- секретар Владе Аутономне Покрајине Војводине;	I	24	18,00
- подсекретар покрајинског секретаријата;	II	22	18,00
- директор управе за заједничке послове покрајинских органа; - директор покрајинске посебне управне организације; - директор службе и управе коју оснива Влада Аутономне Покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Владе Аутономне Покрајине Војводине; - директор Стручне службе код Покрајинског омбудсмана; - помоћник покрајинског секретара;	III	21,50	18,00
- помоћник секретара Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - помоћник секретара Владе Аутономне Покрајине Војводине;	IV	20,20	18,00
- Саветник председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - Саветник председника Владе Аутономне Покрајине Војводине; - помоћник директора управе за заједничке послове покрајинских органа; - шеф Протокола;	V	17,70	18,00

- помоћник директора Дирекције за робне резерве Аутономне Покрајине Војводине; - помоћник директора покрајинске посебне управне организације; - помоћник директора службе и управе коју оснива Влада Аутономне Покрајине Војводине;			
- секретар савета националних заједница у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине;	VI	16,00	18,00

Члан 13.

Коефицијент за обрачун и исплату плате постављених лица утврђен у члану 12. ове покрајинске уредбе, увећава се за одговарајући проценат увећања:

радно место	платна група	Проценат увећања
- секретар Владе Аутономне Покрајине Војводине;	I	18,29%
- подсекретар покрајинског секретаријата;	II	13,85%,
- директор управе за заједничке послове покрајинских органа;	III	25,77%
- директор покрајинске посебне управне организације; - директор службе и управе коју оснива Влада Аутономне Покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Владе Аутономне Покрајине Војводине; - директор Стручне службе код Покрајинског омбудсмана; - помоћник покрајинског секретара.	III	12,67%

- помоћник секретара Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - помоћник секретара Владе Аутономне Покрајине Војводине;	IV	13,80%
- Саветник председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - Саветник председника Владе Аутономне Покрајине Војводине;	V	17,71%
- помоћник директора управе за заједничке послове покрајинских органа;	V	24,66%
- шеф Протокола; - помоћник директора Дирекције за робне резерве Аутономне Покрајине Војводине; - помоћник директора покрајинске посебне управне организације; - помоћник директора службе и управе коју оснива Влада Аутономне Покрајине Војводине.	V	2,63%
- секретар савета националних заједница у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине.	VI	2%

Члан 14.

Коефицијенти за обрачун и исплату плате запослених лица износе:

Звања и занимања	Платна група	Основни коефицијент	Групе додатних коефицијената				
			I	II Начелник одељења	III Шеф одсека	IV Руководилац групе	V Инспекцијски послови
Самостални стручни сарадник I	I	12,05	16,80				
Самостални стручни сарадник II	I	12,05	14,70	16,80	16,40	16,20	16,00

Самостални стручни сарадник	I	12,05	9,30	16,80	10,30	10,00	11,00
Виши стручни сарадник	II	10,77	8,40	10,00	9,50	9,00	10,50
Стручни сарадник, преводилац и библиотекар	III	10,45	8,20	9,10	8,70	7,90	9,45
Виши сарадник	IV	9,91	7,19				
Сарадник	V	8,95	5,33				
Виши референт, стенограф и висококвалификовани радник	VI	8,85	3,03				
Референт и дактилограф	VII	8,74	1,85				
Квалификовани радник	VIII	8,00	1,05				
Неквалификовани радник	IX	6,40	1,05				

Додатни коефицијенти за звање и занимање, утврђују се по групама, према сложености и одговорности послова који се обављају у том звању, односно занимању.

I група додатних коефицијената утврђује се за запосленог који обавља послове у звању и занимању које одговара радном месту на који је распоређен осим послова из групе II до V. Запослени који има право на додатни коефицијент групе I нема право на додатни коефицијент групе II до V.

Додатни коефицијент групе II утврђује се за запосленог који обавља послове начелника одељења у звању и занимању које одговара радном месту на који је распоређен.

Додатни коефицијент групе III утврђује се за запосленог који обавља послове шефа одсека у звању и занимању које одговара радном месту на који је распоређен.

Додатни коефицијент групе IV утврђује се за запосленог који обавља послове руководиоца групе у звању и занимању које одговара радном месту на који је распоређен.

Додатни коефицијент групе V утврђује се за запосленог који обавља инспекцијске послове у звању и занимању које одговара радном месту на који је распоређен. Запослени који има право на додатни коефицијент групе V нема право на додатни коефицијент групе II до IV.

Запослени који има право на додатни коефицијент групе II до V нема право на додатни коефицијент групе I.

Члан 15.

Коефицијент који је за звање односно занимање утврђен у члану 14. ове покрајинске уредбе, увећава се:

1. запосленом који координира најсложеније активности највише до 10%, с тим што овај број запослених не може прећи 2% од укупног броја запослених;
2. запосленом који руководи ужом унутрашњом јединицом за 10%;
3. запосленом који ради на припреми и извршењу буџета или финансијског плана, вођењу пословних књига и састављању рачуноводствених извештаја највише до 10%;
4. запосленом на пословима буџетске инспекције највише до 10%.

Запосленом који има право на увећање коефицијената по више основа из става 1. овог члана, укупно увећање коефицијента не може бити веће од 10%.

Коефицијент приправника

Члан 16.

Приправнику се одређује коефицијент који износи 80% од најниже плате у оквиру звања за које се приправник оспособљава.

Додаци на плату

Додатак за време проведено у радном односу

Члан 17.

Постављена и запослена лица имају право на додатак на плату у висини од 0,4% основне плате за сваку навршену годину рада у радном односу (минули рад).

Додатак за време проведено у радном односу је саставни део решења о коефицијенту.

Додатак за рад ноћу

Члан 18.

Постављена и запослена лица имају право на додатак на основну плату за рад од 22 сата до 6 сати наредног дана (рад ноћу).

Додатак за сваки сат рада ноћу, износи 26% вредности радног сата основне плате постављеног или запосленог лица.

Додатак за рад на дан празника који није радни дан

Члан 19.

Постављена и запослена лица имају право на додатак на плату за рад на дан празника који није радни дан.

Додатак за сваки сат рада на дан празника који није радни дан, износи 110% вредности радног сата основне плате постављеног или запосленог лица.

Додатак за прековремени рад

Члан 20.

Прековремени рад је рад који постављена и запослена лица остваре изнад прописаног пуног радног времена.

Постављена и запослена лица која раде прековремено имају право да им се сваки сат прековременог рада, исплати по вредности редовног радног сата, увећаног за додатак од 26% вредности радног сата основне плате.

III ПРАВО НА НАКНАДУ ПЛАТЕ

Члан 21.

Постављено и запослено лице има право на накнаду плате у висини просечне плате у претходна три месеца за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивања на позив државног органа.

Члан 22.

Постављено и запослено лице које због болести или повреде ван рада одсуствује са рада до 30 дана (привремена спреченост за рад), има право на накнаду плате која износи 65% просечне плате у претходна три месеца пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад.

Постављено и запослено лице које због професионалне болести или повреде на раду одсуствује са рада, има право на накнаду плате која износи 100% просечне плате у претходна три месеца пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад.

Накнада плате из става 1. и 2. овог члана не може бити нижа од минималне зараде утврђене општим прописима о раду.

Накнада плате постављеном и запосленом лицу за време привремене спречености за рад, исплаћује се истовремено када се исплаћује плата осталим постављеним и запосленим лицима.

Члан 23.

Постављено и запослено лице има право на накнаду плате док је на породиљском одсуству или док одсуствује с рада ради неге детета или другог лица, према општим прописима о раду и посебним прописима.

Накнада плате лицима из става 1. овог члана исплаћује се истовремено са исплатом плате осталим постављеним и запосленим лицима.

Члан 24.

Постављено лице које је остало нераспоређено има право на накнаду плате коју је имало у време када му је престао радни однос, у трајању од шест месеци.

Право на накнаду плате из става 1. овог члана може се изузетно продужити до шест месеци уколико у том времену постављено лице стиче право на пензију.

Право из става 1. и 2. овог члана престаје заснивањем радног односа или стицањем права на пензију према прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

IV ПРАВО НА НАКНАДУ ТРОШКОВА, ОТПРЕМНИНУ И ДРУГА ПРИМАЊА

Члан 25.

Постављено и запослено лице има право на накнаду трошкова, отпремнину и на друга примања, у висини, под условима и на начин утврђен републичким прописима и колективним уговором.

V ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

Даном ступања на снагу ове покрајинске уредбе престају да важе Покрајинска уредба о платама постављених лица и покрајинских службеника на руководећим радним местима ("Службени лист АПВ", број: 7/10, 9/10, 12/10, 19/10, 1/11, 15/11 и 19/12), Покрајинска уредба о платама покрајинских службеника на извршилачким радним местима и намештеника ("Службени лист АПВ", број: 7/10, 9/10, 12/10, 19/10, 1/11 и 19/12) и Покрајинска уредба о накнадама и другим примањима покрајинских службеника и намештеника ("Службени лист АПВ", број 8/08, 18/09 - промена назива акта и 21/11).

Члан 27.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", а примењиваће се од 01. новембра 2012. године.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 120-86/2012

Нови Сад, 10. октобар 2012. године

ПОТПРЕДСЕДНИК

На основу члана 30. тачка 5. и члана 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10) и Покрајинске уредбе о утврђивању звања и занимања запослених у покрајинским органима и о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних места ("Службени лист АПВ", број: 24/12 и 35/12), а у вези са Законом о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС" број: 48/91, 66/91, 44/98 - др. закон, 49/99 - др. закон, 34/01 - др. закон, 39/02, 49/05 - одлука УСРС, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона), Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" број: 34/01, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 116/08 - др. закони, 92/11 и 99/11 - др. закон) и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС", број: 44/08 - пречишћен текст и 2/12), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 28. новембра 2012. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о изменама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине

Уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 35/2012 од 28.11.2012. године.

Члан 1.

Члан 12. Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине" ("Службени лист АПВ", број: 27/12), мења се и гласи:

"Коефицијенти за обрачун и исплату плате постављених лица износе:

радно место	платна група	основни коефицијент	додатни коефицијент
- секретар Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - секретар Владе Аутономне Покрајине Војводине;	I	24	18,00
- заменик секретара Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - директор Дирекције; - директор Туристичке организације Војводине;	II	22	18,00

- директор Покрајинског завода за равноправност полова; - подсекретар покрајинског секретаријата;			
- директор управе за заједничке послове покрајинских органа; - директор покрајинске посебне управне организације; - директор службе и управе коју оснива Влада Аутономне Покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Владе Аутономне Покрајине Војводине; - директор Стручне службе код Покрајинског омбудсмана; - помоћник покрајинског секретара;	III	21,50	18,00
- помоћник секретара Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - помоћник секретара Владе Аутономне Покрајине Војводине;	IV	20,20	18,00
- саветник председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - саветник председника Владе Аутономне Покрајине Војводине; - помоћник директора Управе за заједничке послове покрајинских органа; - шеф Протокола; - помоћник директора Дирекције за робне резерве Аутономне Покрајине Војводине;	V	17,70	18,00

- помоћник директора покрајинске посебне управне организације; - помоћник директора службе и управе коју оснива Влада Аутономне Покрајине Војводине;			
- секретар савета националних заједница у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине;	VI	16,00	18,00

Члан 2.

Члан 13. мења се и гласи:

"Коефицијент за обрачун и исплату плате постављених лица утврђен у члану 12. ове покрајинске уредбе, увећава се за одговарајући проценат увећања:

радно место	платна група	Проценат увећања
- секретар Скупштине Аутономне Покрајине Војводине;	I	23,09%
- секретар Владе Аутономне Покрајине Војводине;	I	18,29%
-заменик секретара Скупштине Аутономне Покрајине Војводине;	II	14,04%
- подсекретар покрајинског секретаријата;	II	13,85%
- директор Дирекције; - директор Туристичке организације Војводине; - директор Покрајинског завода за равноправност полова;	II	11%
- директор Управе за заједничке послове покрајинских органа;	III	25,77%
- директор покрајинске посебне управне организације; - директор службе и управе коју оснива Влада Аутономне Покрајине Војводине;	III	12,67%

- шеф Кабинета председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Владе Аутономне Покрајине Војводине; - директор Стручне службе код Покрајинског омбудсмана; - помоћник покрајинског секретара;		
- помоћник секретара Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - помоћник секретара Владе Аутономне Покрајине Војводине;	IV	13,80%
- саветник председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине; - саветник председника Владе Аутономне Покрајине Војводине;	V	17,71%
- помоћник директора Управе за заједничке послове покрајинских органа;	V	24,66%
- шеф Протокола; - помоћник директора Дирекције за робне резерве Аутономне Покрајине Војводине; - помоћник директора покрајинске посебне управне организације; - помоћник директора службе и управе коју оснива Влада Аутономне Покрајине Војводине;	V	2,63%
- секретар савета националних заједница у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине.	VI	2%

Члан 3.

У члану 24. став 1. мења се и гласи:

"Постављено лице које по истеку мандата не буде поново постављено или које у току трајања мандата буде разрешено, а не може се распоредити на радно место у истом органу које одговара његовој стручној спреми и радним способностима или не прихвати радно место на које је распоређено, па му због тога престане радни однос, има право на накнаду плате у трајању од шест месеци коју је имало у време када му је престао радни однос."

Члан 4.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", а примењиваће се од 01. децембра 2012. године.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 120-86/2012

Нови Сад, 28. новембра 2012. године

Потпредседник

Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

Образац: АД-ОИМ

На основу члана 30. тачка 5. и члана 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10) и Покрајинске уредбе о утврђивању звања и занимања запослених у покрајинским органима и о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних места ("Службени лист АПВ", број: 24/12 и 35/12), а у вези са Законом о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС" број: 48/91, 66/91, 44/98 - др. закон, 49/99 - др. закон, 34/01 - др. закон, 39/02, 49/05 - одлука УСРС, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона и 83/05 - испр. др. закона), Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" број: 34/01, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 116/08 - др. закони, 92/11, 99/11 - др. закон и 10/13) и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС" број: 44/08 - пречишћен текст и 2/12), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 13. марта 2013. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о изменама и допунама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине

Уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 9/2013 од 13.3.2013. године, ступила је на снагу 14.3.2013, а примењује се почев од обрачуна и исплате плате за март 2013. године.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 27/12 и 35/12), после члана 5. додаје се нови члан 5а. који гласи:

"Члан 5а.

Плата се прима и за време коришћења годишњег одмора и за дане државних празника за које је законом прописано да се не ради.".

Члан 2.

Члан 21. мења се и гласи:

"Постављено и запослено лице има право на накнаду плате у висини просечне плате у претходна три месеца, која се обрачунава и исплаћује у истом износу као да је радио, за време одсуства са рада у случајевима утврђеним законом и другим општим актом."

Члан 3.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", а примењиваће се почев од обрачуна и исплате плате за март 2013. године.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 120-50/2013

Нови Сад, 13. март 2013. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

Образац: АД-ОИМ

На основу члана 30. тачка 5. и члана 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10) и Покрајинске уредбе о утврђивању звања и занимања запослених у покрајинским органима и о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних места ("Службени лист АПВ", број: 24/12, 35/12 и 16/14), а у вези са Законом о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС", број: 48/91, 66/91, 44/98 - други закон, 49/99 - други закон, 34/01 - други закон, 39/02, 49/05 - Одлука УСРС, 79/05 - други закон, 81/05 - исправка другог закона, 83/05 - исправка другог закона и 23/13 - Одлука УС), Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" број: 34/01, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 116/08 - др. закони, 92/11, 99/11 - др. Закон, 10/13 и 55/13) и Уредбом о коефицијентима за об- рачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС" број: 44/08 - пречишћен текст и 2/12), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. априла 2014. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о допунама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2014 од 30.4.2014. године, ступила је на снагу 1.5.2014, а примењиваће се почев од обрачуна и исплате плате за мај 2014.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине" ("Службени лист АПВ", број: 27/12, 35/12 и 09/13), у члану 12. у табеларном прегледу, у оквиру платне групе III, после прве алинеје, додаје се нова алинеја "- директор Управе за имовину Аутономне Покрајине Војводине;", а у оквиру платне групе V, после треће алинеје, додаје се нова алинеја "- помоћник директора Управе за имовину Аутономне Покрајине Војводине;".

Члан 2.

У члану 13. у табеларном прегледу, у оквиру платне групе III и процента увећања 25,77%, после прве алинеје, додаје се нова алинеја "- директор Управе за имовину Аутономне Покрајине Војводине;", а у оквиру платне групе V и процента увећања 24,66%, после прве алинеје, додаје се нова алинеја "- помоћник директора Управе за имовину Аутономне Покрајине Војводине;".

Члан 3.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", а примењиваће се почев од обрачуна и исплате плате за мај 2014. године.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 120-61/2014
Нови Сад, 30. април 2014. године

Образац: АД-ОИМ

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу члана 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), а у вези са Покрајинском уредбом о утврђивању звања и занимања запослених у покрајинским органима и о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних места ("Службени лист АПВ", број: 24/12, 35/12, 16/14 и 40/14), Законом о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС", број: 48/91, 66/91, 44/98 - други закон, 49/99 - други закон, 34/01 - други закон, 39/02, 49/05 - одлука УСРС, 79/05 - други закон, 81/05 - исправка другог закона, 83/05 - исправка другог закона и 23/13 - одлука УС), Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" број: 34/01, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 116/08 - др. закони, 92/11, 99/11 - др. закон, 10/13, 55/13 и 99/14) и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС", број: 44/08 - пречишћен текст и 2/12), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. октобра 2014. године, донела је

Покрајинску уредбу о изменама и допунама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2014 од 15.10.2014. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне Покрајине Војводине" ("Службени лист АПВ", број: 27/12, 35/12, 09/13 и 16/14), у члану 1. речи: "Влада Аутономне Покрајине Војводине" у одређеном падежу замењују се речима: "Покрајинска влада" у одговарајућем падежу, а речи "Аутономне Покрајине Војводине" замењују се речима "Аутономне покрајине Војводине".

Члан 2.

Члан 12. мења се и гласи:

Коефицијенти за обрачун и исплату плате постављених лица износе:

радно место	платна група	основни коефицијент	додатни коефицијент
-секретар Скупштине Аутономне покрајине Војводине; -секретар Покрајинске владе;	I	24,00	18,00

-заменик секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - директор Дирекције; - директор Туристичке организације Војводине; - директор Покрајинског завода за равноправност полова; - подсекретар покрајинског секретаријата;	II	22,00	18,00
- директор Управе за заједничке послове покрајинских органа; - директор Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине; - директор покрајинске посебне управне организације; - директор службе и управе коју оснива Покрајинска влада; - шеф Кабинета председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Покрајинске владе; - директор Стручне службе код Покрајинског омбудсмана; - помоћник покрајинског секретара;	III	21,50	18,00
- правобранилац Аутономне покрајине Војводине;	IIIa	21,10	18,00
- помоћник секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - помоћник секретара Покрајинске владе;	IV	20,20	18,00
- заменик правобраниоца Аутономне покрајине Војводине;	IVa	19,10	18,00
- саветник председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - саветник председника	V	17,70	18,00

Покрајинске владе; - помоћник директора Управе за заједничке послове покрајинских органа; - помоћник директора Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине; - шеф Протокола; - помоћник директора Дирекције за робне резерве Аутономне покрајине Војводине; - помоћник директора покрајинске посебне управне организације; - помоћник директора службе и управе коју оснива Покрајинска влада;			
- секретар савета националних заједница у Скупштини Аутономне покрајине Војводине;	VI	16,00	18,00

Члан 3.

Члан 13. мења се и гласи:

Коефицијент за обрачун и исплату плате постављених лица утврђен у члану 12. ове покрајинске уредбе, увећава се за одговарајући проценат увећања:

радно место	платна група	Проценат увећања
- секретар Скупштине Аутономне покрајине Војводине;	I	23,09%
- секретар Покрајинске владе;	I	18,29%
- заменик секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине;	II	14,04%
- подсекретар покрајинског секретаријата;	II	13,85%
- директор Дирекције; - директор Туристичке организације Војводине; - директор Покрајинског завода за равноправност полова;	II	11%

- директор Управе за заједничке послове покрајинских органа; - директор Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине;	III	25,77%
- директор покрајинске посебне управне организације; - директор службе и управе коју оснива Покрајинска влада; - шеф Кабинета председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Покрајинске владе; - директор Стручне службе код Покрајинског омбудсмана; - помоћник покрајинског секретара.	III	12,67%
- правобранилац Аутономне покрајине Војводине;	IIIa	24,54%
- помоћник секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - помоћник секретара Покрајинске владе;	IV	13,80%
- заменик правобраниоца Аутономне покрајине Војводине;	IVa	29,63%
- саветник председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - саветник председника Покрајинске владе;	V	17,71%
- помоћник директора Управе за заједничке послове покрајинских органа; - помоћник директора Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине;	V	24,66%
- шеф Протокола; - помоћник директора Дирекције за робне резерве Аутономне покрајине Војводине; - помоћник директора покрајинске посебне управне организације; - помоћник директора службе и управе коју оснива Покрајинска влада;	V	2,63%

- секретар савета националних заједница у Скупштини Аутономне покрајине Војводине.	VI	2%

Члан 4.

У члану 17. став 1. после речи: "односу", додају се речи: "код послодавца".

Члан 5.

У члану 22. став 1. и 2. речи: "претходна три месеца", замењују се речима: "претходних дванаест месеци".

Члан 6.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 120-61/2014
Нови Сад, 15. октобар 2014. године

Председник
Покрајинске владе
Др **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), а у вези са Покрајинском уредбом о утврђивању звања и занимања запослених у покрајинским органима и о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних места ("Службени лист АПВ", број: 24/12, 35/12, 16/14, 40/14 и 01/15), Законом о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС", број 48/91, 66/91, 44/98 - други закон, 49/99 - други закон, 34/01 - други закон, 39/02, 49/05 - одлука УСРС, 79/05 - други закон, 81/05 - исправка другог закона, 83/2005 - исправка другог закона и 23/13 - одлука УС), Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" број: 34/01, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 116/08 - др. закони, 92/11, 99/11 - др. закон, 10/13, 55/13 и 99/14) и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС" број: 44/08 - пречишћен текст и 02/12), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. јануара 2015. године, донела је

Покрајинску уредбу о изменама и допунама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2015 од 15.1.2015. године, ступила је на снагу 23.1.2015, а примењује се од обрачуна и исплате плате за месец јануар 2015. године.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине

Војводине ("Службени лист АПВ", број: 27/12, 35/12, 09/13, 16/14 и 40/14), члан 12. мења се и гласи:

Образац: АД-ОИМ

"Члан 12.

Коефицијенти за обрачун и исплату плате постављених лица износе:

радно место	платна група	основни коефицијент	додатни коефицијент
- генерални секретар Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - секретар Покрајинске владе; - директор Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине;	I	24,00	18,00
- заменик генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - директор Дирекције за робне резерве Аутономне покрајине Војводине; - директор Туристичке организације Војводине; - директор Покрајинског завода за равноправност полова; - подсекретар покрајинског секретаријата;	II	22,00	18,00
- директор Управе за заједничке послове покрајинских органа; - директор Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине; - директор службе и управе коју оснива Покрајинска влада; - шеф Кабинета председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Покрајинске владе; - директор Стручне службе Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана;	III	21,50	18,00

- помоћник покрајинског секретара;			
- правобранилац Аутономне покрајине Војводине; - заменик директора Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине;	IIIa	21,10	18,00
- помоћник генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - помоћник секретара Покрајинске владе;	IV	20,20	18,00
- заменик правобраниоца Аутономне покрајине Војводине;	IVa	19,10	18,00
- саветник председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - саветник председника Покрајинске владе; - помоћник директора Управе за заједничке послове покрајинских органа; - помоћник директора Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине; - шеф Протокола; - помоћник директора Дирекције за робне резерве Аутономне покрајине Војводине; - помоћник директора службе и управе коју оснива Покрајинска влада; - помоћник директора Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине.	V	17,70	18,00

Члан 2.

Члан 13. мења се и гласи:

"Члан 13.

Коефицијент за обрачун и исплату плате постављених лица утврђен у члану 12. ове покрајинске уредбе, увећава се за одговарајући проценат увећања:

Образац: АД-ОИМ

радно место	платна група	Проценат увећања
- директор Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине;	I	29,63%
- генерални секретар Скупштине Аутономне покрајине Војводине;	I	23,09%
- секретар Покрајинске владе;	I	18,29%
- заменик генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине;	II	14,04%
- подсекретар покрајинског секретаријата;	II	13,85%
- директор Дирекције за робне резерве Аутономне покрајине Војводине; - директор Туристичке организације Војводине; - директор Покрајинског завода за равноправност полова;	II	11%
- директор Управе за заједничке послове покрајинских органа; - директор Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине;	III	25,77%
- директор службе и управе коју оснива Покрајинска влада; - шеф Кабинета председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - шеф Кабинета председника Покрајинске владе; - директор Стручне службе Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана; - помоћник покрајинског секретара;	III	12,67%
- правобранилац Аутономне покрајине Војводине;	IIIa	24,54%
- заменик директора Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине;	IIIa	23%

- помоћник генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - помоћник секретара Покрајинске владе;	IV	13,80%
- заменик правобраниоца Аутономне покрајине Војводине;	IVa	29,63%
- саветник председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине; - саветник председника Покрајинске владе;	V	17,71%
- помоћник директора Управе за заједничке послове покрајинских органа; - помоћник директора Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине; - помоћник директора Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине;	V	24,66%
- шеф Протокола; - помоћник директора Дирекције за робне резерве Аутономне покрајине Војводине; - помоћник директора службе и управе коју оснива Покрајинска влада.	V	2,63%

Члан 3.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењује се од обрачуна и исплате плате за месец јануар 2015. године.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 120-61/2014
Нови Сад, 15. јануар 2015. године

Председник
Покрајинске владе
Др **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист Аутономне покрајине Војводине", бр. 37/2014), а у вези са Покрајинском уредбом о утврђивању звања и занимања запослених у покрајинским органима и о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних места ("Службени лист Аутономне покрајине Војводине", бр. 24/2012, 35/2012, 16/2014, 40/2014, 01/2015 и 20/2015), Законом о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС", бр. 48/91, 66/91, 44/98 - други закон, 49/99 - други закон, 34/2001 - други закон, 39/2002, 49/2005 - одлука УСРС, 79/2005 - други закон, 81/2005 - исправка другог закона, 83/2005 - исправка другог закона и 23/2013 - одлука УС), Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник Републике Србије", бр. 34/2001, 62/2006 - др. закон, 63/2006 - испр. др. закона, 116/2008 - др. закони, 92/2011, 99/2011 - др. закон, 10/2013, 55/2013 и 99/2014) и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица

и запослених у државним органима ("Службени гласник Републике Србије", бр. 44/2008 - пречишћен текст, 02/2012 и 84/2015), Покрајинска влада, на седници одржаној 21. октобра 2015. године, донела је

Покрајинску уредбу о изменама и допунама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 44/2015 од 21.10.2015. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине", бр. 27/2012, 35/2012, 09/2013, 16/2014, 40/2014 и 01/2015) испод наслова: "IV ПРАВО НА НАКНАДУ ТРОШКОВА, ОТПРЕМНИНУ И ДРУГА ПРИМАЊА" додаје се наслов: "НАКНАДА ТРОШКОВА СЛУЖБЕНОГ ПУТОВАЊА У ЗЕМЉИ" и поднаслов "Појам и трајање службеног путовања у земљи".

Члан 2.

Члан 25. мења се и гласи:

"Службено путовање у земљи (у даљем тексту: службено путовање) у смислу ове покрајинске уредбе, јесте путовање на које се запослено лице упућује да, по налогу руководиоца, односно другог овлашћеног лица (у даљем тексту: овлашћено лице), изврши службени посао ван места рада.

Службено путовање може да траје најдуже 15 дана непрекидно.

Ако потребе службеног посла захтевају или ако започети службени посао не може да се прекине, службено путовање, уз сагласност овлашћеног лица, може да траје и дуже од 15 дана, али највише 30 дана непрекидно.".

Члан 3.

После члана 25. додаје се поднаслов: "Налог за службено путовање" и чланови 25.а, 25.б, 25.в, 25.г, 25.д, 25.ђ, 25.е, 25.ж, 25.з, 25.и, 25.ј, 25.к. и 25.л, који гласе:

"Члан 25.а

Овлашћено лице издаје запосленом лицу налог за службено путовање пре него што он пође на службено путовање.

Налог за службено путовање садржи име и презиме запосленог лица који путује, место и циљ путовања, датум поласка на путовање и датум повратка с путовања, врсту смештаја, напомену о томе да ли су обезбеђени бесплатан смештај и исхрана, износ дневнице и евентуално умањење дневнице, износ аконтације који може да се исплати, врсту превозног средства којим се путује, податке о томе ко сноси трошкове службеног путовања и начин обрачуна трошкова путовања.

Исплата аконтације

Члан 25.б

На основу налога за службено путовање запосленом лицу може да се исплати аконтација у висини процењених трошкова.

Ако службено путовање не започне у року од три дана од датума који је наведен у налогу за службено путовање, запослено лице дужно је да исплаћену аконтацију врати наредног дана од истека тог рока.

Трошкови службеног путовања

Сви трошкови који се накнађују

Члан 25.в

Запосленом лицу накнађују се трошкови смештаја, исхране, превоза и остали трошкови у вези са службеним путовањем.

Трошкови исхране и градског превоза у месту у којем се врши службени посао накнађују се преко дневнице.

Трошкови смештаја на службеном путовању

Члан 25.г

Запосленом лицу накнађују се трошкови смештаја према приложеном рачуну за преноћиште и доручак, изузев за преноћиште и доручак у хотелу прве категорије (пет звездица).

Запосленом лицу коме су обезбеђени бесплатно преноћиште и доручак не накнађују се трошкови смештаја.

Дневница и умањење дневнице за службено путовање

Члан 25.д

Запосленом лицу исплаћује се дневница за службено путовање која износи 5% просечне месечне зараде запосленог у привреди Републике Србије, према последњем коначном објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан поласка на службено путовање.

Запосленом лицу коме је обезбеђена бесплатна исхрана, дневница за службено путовање умањује се за 80%.

Одређивање дневнице према трајању службеног путовања

Члан 25.ђ

Дневница за службено путовање рачуна се од часа поласка на службено путовање до часа повратка са службеног путовања.

Запосленом лицу исплаћује се цела дневница за службено путовање које је трајало између 12 и 24 часа, а половина дневнице за службено путовање које је трајало између 8 и 12 часова.

Трошкови превоза на службеном путовању

Члан 25.е

Запосленом лицу накнађују се трошкови превоза од места рада до места где треба да се изврши службени посао и трошкови превоза за повратак до места рада, у висини стварних трошкова превоза у јавном саобраћају.

Ако због хитности, односно потреба службеног посла запослено лице не може користити ни превоз у јавном саобраћају ни службено возило, он, по писменом одобрењу овлашћеног лица (у коме су наведени разлози хитности, односно потреба службеног посла), може користити сопствени аутомобил.

Запосленом лицу који, по писменом одобрењу овлашћеног лица, користи сопствени аутомобил исплаћује се накнада од 10% прописане цене за литар погонског горива по пређеном километру.

Остали трошкови службеног путовања

Члан 25.ж

Остали трошкови који су у вези са службеним послом на службеном путовању (резервација места у превозном средству, превоз пртљага, телефонски разговори и сл.) накнађују се у висини стварних трошкова, према приложеном рачуну.

Обрачун путних трошкова службеног путовања

Члан 25.з

Трошкови службеног путовања накнађују се на основу обрачуна путних трошкова, уз који се прилажу одговарајући докази о постојању и висини трошкова (карта за превоз, рачун за преноћиште и доручак, рачуни за остале трошкове и др.), а који се подноси у року од три дана од дана кад је службено путовање завршено.

Плаћање трошкова платном картицом

Члан 25.и

Запосленом лицу може да се омогући плаћање трошкова службеног путовања платном картицом, у складу с важећим прописима.

НАКНАДА ТРОШКОВА РАДА И БОРАВКА НА ТЕРЕНУ

Појам рада на терену

Члан 25.ј

Рад на терену јесте рад који се по природи посла врши изван службених просторија, а на који се запослено лице, по налогу овлашћеног лица, упућује да изврши службени посао.

Теренски додатак

Члан 25.к

Запосленом лицу исплаћује се накнада трошкова рада и боравка на терену (теренски додатак) која износи 3% просечне месечне зараде запосленог у Републици Србији, према последњем коначном објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан исплате.

Ако за рад и боравак на терену нису обезбеђени бесплатни смештај и исхрана, теренски додатак увећава се за трошкове смештаја и исхране: за трошкове смештаја - највише до износа накнаде за трошкове смештаја на службеном путовању (члан 25г ове покрајинске уредбе), а за трошкове исхране - највише за дневницу за службено путовање (члан 25д ове покрајинске уредбе).

Члан 25.л

Постављено и запослено лице има право на накнаду других трошкова, отпремнину и на друга примања, у висини, под условима и на начин утврђен колективним уговором.".

Члан 4.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 120-61/2014
Нови Сад, 21. октобар 2015. године

Председник
Покрајинске владе
Др **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу чл. 35. и 36. став 1 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист Аутономне покрајине Војводине", број: 37/2014), а у вези са Покрајинском уредбом о утврђивању звања и занимања запослених у покрајинским органима и о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних места ("Службени лист Аутономне покрајине Војводине", број: 24/2012, 35/2012, 16/2014, 40/2014, 01/2015 и 20/2015), Законом о радним односима у државним органима ("Службени гласник РС", број: 48/91, 66/91, 44/98 - други закон, 49/99 - други закон, 34/2001 - други закон, 39/2002, 49/2005 - одлука УСРС, 79/2005 - други закон, 81/2005 - исправка другог закона, 83/2005 - исправка другог закона и 23/2013 - одлука УС), Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник Републике Србије", број: 34/2001, 62/2006 - др. закон, 63/2006 - испр. др. закона, 116/2008 - др. закони, 92/2011, 99/2011 - др. закон, 10/2013, 55/2013, 99/2014 и 21/2016 - др. закон) и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник Републике Србије", број: 44/2008 - пречишћен текст и 02/2012), Покрајинска влада, на седници одржаној 9. новембра 2016. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о допунама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 61/2016 од 9.11.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине", бр. 27/2012, 35/2012, 9/2013, 16/2014, 40/2014, 1/2015 и 44/2015) у члану 12. у колони: "радно место", после 13 алинеје: "шеф Кабинета председника Покрајинске владе", додаје се нова алинеја која гласи: "шеф Кабинета потпредседника Покрајинске владе", а после 22 алинеје: "саветник председника Покрајинске владе", додаје се нова алинеја која гласи: "саветник потпредседника Покрајинске владе".

Члан 2.

У члану 13. у колони: "радно место", после 13 алинеје: "шеф Кабинета председника Покрајинске владе", додаје се нова алинеја која гласи: "шеф Кабинета потпредседника Покрајинске владе", а после 22 алинеје: "саветник председника Покрајинске владе", додаје се нова алинеја која гласи: "саветник потпредседника Покрајинске владе".

Члан 3.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 120-213/2016
Нови Сад, 9. новембар 2016. године

Председник
Покрајинске владе

Игор Мировић, с.р.

Образац: АД-ОИМ

На основу члана 27. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 21/16), а у вези са Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", бр. 34/01, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 116/08 - др. закони, 92/11, 99/11 - др. закон, 10/13, 55/13, 99/14 и 21/16 - др. закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС", број 44/08 - пречишћен текст и 02/12), Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", бр. 98/07 - пречишћен текст, 84/14 и 84/15) и на основу чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 21. јуна 2017. године, донела је

Покрајинску уредбу о изменама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 30/2017 од 21.6.2017. године, ступила је на снагу 29.6.2017, а примењује се од 1.7.2017.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 27/2012, 35/2012, 9/2013, 16/2014, 40/2014, 1/2015, 44/2015 и 61/2016), испод наслова "IV ПРАВО НА НАКНАДУ ТРОШКОВА, ОТПРЕМНИНУ И ДРУГА ПРИМАЊА", брише се поднаслов "НАКНАДА ТРОШКОВА СЛУЖБЕНОГ ПУТОВАЊА У ЗЕМЉИ".

Члан 2.

Члан 25. мења се и гласи:

"Постављено и запослено лице остварује право на накнаду трошкова, отпремнину и на друга примања, сходном применом одредаба уредбе Владе, којом се уређује накнада трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника, као и одредаба колективног уговора."

Члан 3.

Брише се поднаслов "Налог за службено путовање" и чланови 25а, 25б, 25в, 25г, 25д, 25ђ, 25е, 25ж, 25з, 25и, 25ј, 25к и 25л.

Члан 4.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењује се од 1. јула 2017. године.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 120-113/2017
Нови Сад, 21. јун 2017. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 27. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број: 21/16, 113/17 и 113/17 - др. закон), а у вези са Законом о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", број: 34/01, 62/06 - др. закон, 63/06 - испр. др. закона, 116/08 - др. закони, 92/11, 99/11 - др. закон, 10/13, 55/13, 99/14 и 21/16 - др. закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС", број: 44/08 - пречишћен текст, 02/12, 113/17 - др. закон и 23/18), Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", број: 98/07 - пречишћен текст, 84/14 и 84/15) и на основу чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 30. маја 2018. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о изменама и допуни Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 26/2018 од 31.5.2018. године, ступила је на снагу 8.6.2018, а одредба члана 4. став 1. тачка 5. примењиваће се почев од обрачуна и исплате плата за август 2018. године.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 27/2012, 35/2012, 9/2013, 16/2014, 40/2014, 1/2015, 44/2015, 61/2016 и 30/17), члан 5. мења се и гласи:

"Постављена и запослена лица имају право на месечну плату.

Плата се исплаћује одједном или изузетно у два дела.

Пун износ плате исплаћује се најкасније до 10. у текућем месецу за претходни месец."

Члан 2.

Члан 5а. мења се и гласи:

"Постављено и запослено лице има право на накнаду плате у висини просечне плате у претходних дванаест месеци за време одсуствовања са азац: АД-ОИМ рада на дан празника који је нерадан дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивања на позив државног органа, осим ако се одазива на позив државног органа у својству вештака или другог лица које учествује у поступку за чије учешће прима накнаду по посебном пропису."

Члан 3.

Члан 8. мења се и гласи:

"Основицу за обрачун плате утврђује Влада Републике Србије у складу са законом."

Члан 4.

У члану 15. став 1. после тачке 4. додаје се тачка 5, која гласи:

"5. запосленом који ради на пословима инспекцијског теренског надзора у непосредном контакту са субјектима надзора - највише до 20%."

Став 2. мења се и гласи:

"Запосленом који има право на увећање коефицијената по више основа из става 1. тачке 1. до 4. овог члана, укупно увећање коефицијента не може бити веће од 10%."

Члан 5.

Члан 21. брише се.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 6.

Одредба члана 1. ст. 2. и 3. примењиваће се почев од исплате плате за јануар 2019. године.

До почетка примене одредбе члана 1. ст. 2. и 3. плата ће се исплаћивати у два дела или у више делова, с тим што ако се плата исплаћује у деловима, по коначном обрачуну, плата се исплаћује до 5. у месецу за претходни месец, а аконтација плате до 20. у месецу за текући месец.

Одредба члана 4. став 1. тачка 5. примењиваће се почев од обрачуна и исплате плата за август 2018. године.

Члан 7.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 120-124/2018

Нови Сад, 30. мај 2018. године

Председник

Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р. азац: АД-ОИМ

На основу члана 27. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, број: 21/16, 113/17, 113/17 – др. закон и 95/18 – др. закон), а у вези са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, број: 34/01, 62/06 – др. закон, 63/06 – испр. др. закона, 116/08 – др. закони, 92/11, 99/11 – др. закон, 10/13, 55/13, 99/14, 21/16 – др. закон, 113/17 и 95/18 – др. закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, број: 44/08 – пречишћен текст, 02/12, 113/17 – др. закон, 23/18 и 95/18 – др. закон), Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС”, број: 98/07 – пречишћен текст, 84/14 и 84/15) и на основу чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 19. јуна 2019. године, донела је

Покрајинску уредбу о измени Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 28/2019 од 19.6.2019. године, а ступила је на снагу 20.6.2019.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 27/12, 35/12, 9/13, 16/14, 40/14, 1/15, 44/15, 61/16, 30/17 и 26/18) у члану 15. став 2. после речи „става 1.“ бришу се речи:

„тачке 1. до 4.”.

Члан 2.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 120-131/2019

Нови Сад, 19. јун 2019. године

Образац: АД-ОИМ

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу Закона о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", број: 34/2001, 62/2006 - др. закон, 63/2006 - испр. др. закона, 116/2008 - др. закони, 92/2011, 99/2011 - др. закон, 10/2013, 55/2013, 99/2014, 21/2016 - др. закон, 113/2017, 95/2018 - др. закон и 86/2019 - др. закон), а у вези с чланом 27. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број: 21/2016, 113/2017, 113/2017 - др. закон, 95/2018 - др. закон и 86/2019 - др. закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС", број: 44/2008 - пречишћен текст, 2/2012, 113/2017 - др. закон, 23/2018, 95/2018 - др. закон и 86/2019 - др. закон), Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", број: 98/2007 - пречишћен текст, 84/2014 и 84/2015), као и на основу чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 4. марта 2020. године, донела је

Покрајинску уредбу о измени Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2020 од 4.3.2020. године, ступила је на снагу 12.3.2020, а примењује се од 16.3.2020.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 27/2012, 35/2012, 9/2013, 16/2014, 40/2014, 1/2015, 44/2015, 61/2016, 30/2017, 26/2018 и 28/2019) члан 14. мења се и гласи:

"Коефицијенти за обрачун и исплату плате запослених лица износе:

Звање/занимање	Платна група	Основни коефицијент	Додатни коефицијент
Виши саветник	I	12,05	16,80
Самостални саветник	II	12,05	15,50
Саветник/намештеник - прва врста	III	10,77	15,00

Млађи саветник/намештеник - друга врста	IV	10,45	11,50
Сарадник/намештеник - трећа врста	V	9,91	7,19
Млађи сарадник	VI	8,95	5,33
Виши референт/намештеник - четврта врста	VII	8,85	3,03
Референт	VIII	8,85	3, 00
Млађи референт	IX	8,74	1,85
Намештеник - пета врста	X	6,40	1,05

"

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 2.

Запослено лице чија би основна плата, применом ове покрајинске уредбе, била мања од затечене плате на радном месту на које је распоређен, задржава право на плату према коефицијенту за обрачун и исплату плате, који је имао до почетка примене ове покрајинске уредбе, те му се не доноси посебно решење о утврђивању коефицијента за обрачун и исплату плате.

Члан 3.

Запосленом лицу којем се у складу с чланом 1. ове покрајинске уредбе повећава коефицијент за обрачун и исплату плате - најкасније до дана примене ове покрајинске уредбе - донеће се решење којим ће се утврдити нови коефицијент за обрачун и исплату плате.

Члан 4.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењиваће се од 16. марта 2020. године.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 120-101/2020
Нови Сад, 4. март 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу Закона о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС", број: 34/2001, 62/2006 - др. закон, 63/2006 - испр. др. закона, 116/2008 - др. закони, 92/2011, 99/2011 - др. закон, 10/2013, 55/2013, 99/2014, 21/2016 - др. закон, 113/2017, 95/2018 - др. закон и 86/2019 - др. закон), а у вези с чланом 27. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број: 21/2016, 113/2017, 113/2017 - др. закон, 95/2018 - др. закон и 86/2019 - др. закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима ("Службени гласник РС", број: 44/2008 - пречишћен текст, 2/2012, 113/2017 - др. закон, 23/2018, 95/2018 - др. закон и 86/2019 - др. закон), Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", број: 98/2007 - пречишћен текст, 84/2014 и 84/2015), као и на основу чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени

лист АПВ", број: 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 28. децембра 2020. године, донела је

Образац: АД-ОИМ

Покрајинску уредбу о изменама Покрајинске уредбе о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 68/2020 од 28.12.2020. године, а ступила је на снагу 5.1.2021.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 27/2012, 35/2012, 9/2013, 16/2014, 40/2014, 1/2015, 44/2015, 61/2016, 30/2017, 26/2018, 28/2019 и 16/2020), у члану 18. став 1. бришу се речи: "Постављена и" .

У ставу 2. истог члана бришу се речи: "постављеног или".

Члан 2.

У члану 19. став 1. бришу се речи: "Постављена и".

У ставу 2. истог члана бришу се речи: "постављеног или".

Члан 3.

Члан 20. мења се и гласи:

"Запослени за сваки сат прековременог рада има право на увећану плату у износу вредности радног сата основне плате запосленог, увећаног за 26%.

Изузетно од става 1. овог члана, на захтев запосленог и уз сагласност послодавца, ако дозвољава организација рада, часови прековременог рада могу месечно да се прерачунају у слободне сате тако што за сваки сат прековременог рада запослени има право на сат и по слободно.

Месечно прерачунате слободне сате за рад дужи од пуног радног времена запослени мора да искористи у току наредна три месеца.

Запосленом који не искористи слободне сате због престанка радног односа или из других оправданих разлога, исплатиће се увећана плата из става 1. овог члана.".

Члан 4.

Члан 24. мења се и гласи:

"Постављено лице има право на накнаду плате због престанка радног односа сходном применом одредаба закона којим се уређују права службеника у случају престанка рада на положају.".

Члан 5.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 120-101/2020-1

Нови Сад, 28. децембар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу чл. 33. и 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чл. 2а Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2010. годину ("Службени лист АПВ", број: 20/09 и 18/10-рабаланс) и у вези са чл. 3. до 6. Покрајинске уредбе о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије ("Службени лист АПВ", број 19/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 10. новембра 2010. године, донела је

Покрајинску уредбу о давању Фонду за развој Републике Србије овлашћења директног задужења за наплату са рачуна извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине, као средства обезбеђења отплате дуга за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије

Уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 20/2010 од 10.11.2010. године.

Члан 1.

Овом Покрајинском уредбом, Влада Аутономне Покрајине Војводине као инструмент обезбеђења кредита, даје Фонду за развој Републике Србије овлашћење директног задужења за наплату са рачуна извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 2.

Овлашћује се Фонд за развој Републике Србије (МБР 07904959, ПИБ 100121213) да, у случају неблаговременог преноса средстава за отплату кредита, поднесе Министарству финансија, Управи за трезор, налог директног задужења на терет рачуна извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине, број: 840-30640-67, у складу са условима из Покрајинске уредбе о задужењу (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије, донете од стране Владе Аутономне Покрајине Војводине.

Благовремени пренос финансијских средстава, подразумева усклађеност динамике преноса средстава са рачуна извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине, на рачун Фонда за развој Републике Србије, са планом отплате његовог кредита према банци.

Члан 3.

Овлашћења директног задужења ће се давати за сваку кредитну партију према ануитетном плану те кредитне партије, прибављеном од Фонда за развој Републике Србије, одмах по пријему истог, а најкасније следећег радног дана.

Овлашћења директног задужења се дају као вишекратна и могу се применити уколико уплата из буџета није извршена на дан валуте доспећа ануитета.

Члан 4.

Највећи укупан износ обавезе по овлашћењима, мора бити усклађен са износом и условима дефинисаним Покрајинском уредбом о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије.

Члан 5.

Обавезује се Покрајински секретаријат за финансије, да са Фондом за развој Републике Србије, усагласи текст овлашћења директног задужења за наплату са рачуна извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине, у складу са критеријумима утврђеним Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2010. годину и Покрајинском уредбом о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије.

Члан 6.

Овлашћује се покрајински секретар за финансије или лице које он писмено овласти, да потписује овлашћења директног задужења, сачињена у складу са чланом 5. ове Уредбе.

Члан 7.

Обавезује се Фонд за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине, да благовремено, по отварању кредитних партија, достави Покрајинском секретаријату за финансије ануитетни план за отплату истих.

Ануитетни план оверава Фонд за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 8.

Обавезује се Покрајински секретаријат за финансије, да по усвајању акта о буџету Аутономне Покрајине Војводине, извод из истог достави Фонду за развој Републике Србије, са инструкцијом за попуњавање позива на број задужења на налогу директног задужења, који би се користио у случају активирања овлашћења.

Члан 9.

Обавезује се Покрајински секретаријат за финансије да прати динамику отплате кредита и о истом подноси извештај Влади Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 10.

Уредба ступа на снагу наредног дана од дана доношења, а објавиће се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 400-11/2010

Нови Сад, 10. новембар 2010. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу чл. 33. и 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чл. 3, 4, 5. и 6. Покрајинске уредбе о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије ("Службени лист АПВ", број: 19/10, 6/11, 19/11),

Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 25. јануара 2012. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о изменама Покрајинске уредбе о давању Фонду за развој Републике Србије овлашћења директног задужења за наплату са рачуна извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине као средства обезбеђења отплате дуга за пројекте у

функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије

Уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2012 од 25.1.2012. године.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о давању Фонду за развој Републике Србије овлашћења директног задужења за наплату са рачуна извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине као средства обезбеђења отплате дуга за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије ("Службени лист АПВ", број 20/10), у члану 2. став 2. мења се и гласи:

"Благовремени пренос финансијских средстава подразумева уплату ануитета на рачун Фонда за развој Републике Србије, у складу са утврђеним валутама доспећа.".

Члан 2.

У члану 3. став 2. мења се и гласи:

"Овлашћења директног задужења се дају као вишекратна и могу се применити уколико уплата није извршена на дан валуте доспећа.".

Члан 3.

Ова Покрајинска уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 422-3/2012

Нови Сад, 25. јануара 2012. године

Потпредседник Владе
АП Војводине
мр сци. др **Томислав Стантић**, с.р.

На основу чл. 33. и 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 2а. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2010. годину ("Службени лист АПВ", број: 20/09 и 18/10-Ребаланс) Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 20. октобра 2010. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије

Уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2010

Члан 1.

Аутономна Покрајина Војводина прихвата обавезу задужења, односно отплате дуга у складу са Закључцима Владе Републике Србије, 05 број: 351-

5941/2010 од 19.08.2010. године и 05 број: 351-6469/2010 од 09.09.2010. године, којима је утврђено 110 пројеката са територије Аутономне Покрајине Војводине, предложених од стране Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине, као овлашћеног предлагача, који испуњавају услове за реализацију, у складу са Законом о подстицању грађевинске индустрије Републике Србије у условима кризе и Уредбом о начину предлагања пројеката, чија је реализација у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије и о праћењу динамике финансирања тих пројеката.

Укупна вредност пројеката из става 1. овог члана, износи 5.979.025.606 динара и утврђена је Покрајинском скупштинском одлуком о буџету за 2010. годину.

Члан 2.

У буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2010. годину, обезбеђена су средства на име учешћа у финансирању пројеката из члана 1. ове уредбе, у износу од 10% укупне вредности истих.

Влада Аутономне Покрајине Војводине се обавезује да учешће, за део који не буде искоришћен у 2010. години, укључи у предлог акта о Буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2011. годину, за исту намену.

Члан 3.

Аутономна Покрајина Војводина прихвата обавезу отплате кредита у висини 40% вредности пројеката из члана 1. ове уредбе, односно 50% вредности кредитног задужења Фонда за развој Републике Србије код пословних банака, за финансирање пројеката из члана 1. ове уредбе, у износу до 2.391.610.243 динара.

Члан 4.

Новчана средства из члана 3. ове уредбе, користиће се сукцесивно, а најкасније до 31. децембра 2011. године. Искоришћени износ кредита до 31. децембра 2011. године, сматраће се коначним износом кредита.

Члан 5.

Отплата дуга из члана 3. ове уредбе, вршиће се под условима, дефинисаним Програмом ванредне подршке грађевинској индустрији у условима светске економске кризе у 2010. години и Јавним позивом за избор пословних банака за учешће у финансирању пројеката и програма ванредне подршке грађевинској индустрији Србије, расписаним од стране Министарства економије и регионалног развоја.

Каматна стопа: референтна каматна стопа НБС + 2,5%, применом комформне методе. Банка ће у току трајања уговора прилагођавати каматну стопу у складу са променама референтне каматне стопе НБС.

Рок отплате кредита: 5 година, укључујући период почека од годину дана, који се рачуна од дана пуштања прве транше кредита у течај.

Период почека: 1 година. У периоду почека камата се не плаћа, већ се применом комформне методе обрачунава тромесечно уназад и приписује главном дугу.

Отплата кредита: по истеку грејс периода, квартално у 16 једнаких тромесечних ануитета.

Накнада за обраду кредитног захтева: 0,5% од износа кредита и плаћа се једнократно, приликом повлачења средстава.

Члан 6.

Влада Аутономне Покрајине Војводине ће у предлогу акта о буџету Аутономне Покрајине Војводине, обезбедити средства за благовремено и уредно измиривање обавеза и сервисирање дуга који је предмет ове уредбе.

Члан 7.

Овлашћује се Фонд за капитална улагања АП Војводине, да спроведе све активности и поступке, у циљу реализације пројеката који су предмет ове уредбе.

Члан 8.

Уредба ступа на снагу наредног дана од дана доношења, а објавиће се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 422-6/2010
Нови Сад, 20. октобар 2010. године

Образац: АД-ОИМ

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу члана 33. и 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/2010), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 6. маја 2011. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о измени и допуни Покрајинске уредбе о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије

Уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2011 од 6.5.2011. године.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије ("Службени лист АП Војводине", број 19/2010) у члану 5. став 6. се мења и гласи:

"Накнада за обраду кредитног захтева: 0,5% од износа који представља 90% вредности пројекта на основу износа стварно извршеног плаћања од стране Комисионара (Фонда за развој Републике Србије) на рачун извођача.".

У члану 5. после става 6. додаје се нови став 7. који гласи:

"Фонд за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине ће вршити рефундацију трошкова платног промета Фонду за развој Републике Србије.".

Члан 2.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 422-5/2011
Нови Сад, 6. мај 2011. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу чл. 33. и 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/2010), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 23. новембра 2011. године, донела је

Покрајинску уредбу о изменама и допунама Покрајинске уредбе о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије

Уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2011 од 23.11.2011. године.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије ("Службени лист АПВ", број: 19/10 и 6/11), у члану 1. став 1. после речи "05 број: 351-6469/2010" додаје се:

"-01"

а после речи "110 пројеката" додаје се:

"и 05 број: 351-7965/2011 од 20.10.2011. године, којим је број пројеката смањен на 102 пројекта".

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

"Задужење по овој Уредби вршиће се до коначне реализације уговора о комисиону и анекса истих потписаних најкасније са последњим даном важења Закона о подстицању грађевинске индустрије Републике Србије у условима економске кризе, а највише до износа утврђеног у члану 3. ове уредбе.".

Члан 3.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 422-9/2011

Нови Сад, 23. новембар 2011. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу чл. 33. и 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), у вези са чланом 5. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне Покрајине Војводине за 2013. годину ("Службени лист АПВ", број 39/12) и Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 401-2201/2013 од 14. марта 2013. године, Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 29. маја 2013. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о изменама и допунама Покрајинске уредбе о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији

подстицања грађевинске индустрије Републике Србије

Уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2013 од 29.5.2013. године, а ступила је на снагу 30.5.2013.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о задужењу Аутономне Покрајине Војводине (прихватању обавезе отплате дуга) за пројекте у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије ("Службени лист АПВ", број 19/10, 6/11, 19/11) после члана 1. додају се два члана која гласе:

"Члан 1.а

Финансирање 80% вредности пројеката из члана 1. ове уредбе, врши се преко Фонда за развој Републике Србије, а на основу уговора о кредиту закључених између Министарства финансија и привреде, Фонда за развој Републике Србије и пословних банака."

"Члан 1.б

Због недостатка средстава за финансирање планираних и одобрених пројеката из кредита уговорених од почетка реализације пројеката из члана 1. ове уредбе, Влада Републике Србије је Закључком 05 Број: 401-2201/2013 од 14. марта 2013. године, дала сагласност Министарству финансија и привреде да закључи уговоре са банкама које су дале понуде на јавни позив, у складу са закључком Владе 05 Број: 401-431/2013-1 од 24. јануара 2013. године, под понуђеним условима."

Члан 2.

У члану 2. став 2. мења се и гласи:

"Влада Аутономне Покрајине Војводине се обавезује да средства, на име учешћа у финансирању пројеката из члана 1. ове уредбе која нису реализована у претходном периоду, обезбеђује у буџету до коначне реализације обавезе преузете у складу са ставом 1. овог члана."

Члан 3.

После члана 5. додају се два члана која гласе:

"Члан 5.а

Реализовани део уговореног кредита из члана 3. ове уредбе у укупном износу од 1.904.452.523,92 динара, финансира се према условима из члана 5. ове уредбе.

Преостали износ уговореног а нереализованог кредита, а највише до износа утврђеног у члану 3. ове уредбе, финансираће се према условима утврђеним Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 401-2201/2013 од 14. марта 2013. године."

"Члан 5.б

Износ уговореног а нереализованог кредита из члана 5.а став 2. финансираће се под следећим условима:

Каматна стопа: референтна каматна стопа НБС + 3,5%, применом комфорне методе. Банка ће у току трајања уговора прилагођавати каматну стопу у складу са променама референтне каматне стопе НБС.

Рок отплате кредита: 5 година, укључујући период почека од годину дана, који се рачуна од дана пуштања прве транше кредита у течај.

Период почека: 1 година. У периоду почека камата се не плаћа, већ се применом комфорне методе обрачунава тромесечно уназад и приписује главном дугу.

Отплата кредита: по истеку грејс периода, квартално у 16 једнаких тромесечних ануитета.

Накнада за обраду кредитног захтева: 1% од износа који представља 90% вредности пројекта на основу износа стварно извршеног плаћања од стране Комисионара (Фонда за развој Републике Србије) на рачун извођача.

Фонд за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине ће вршити рефундацију трошкова платног промета Фонду за развој Републике Србије."

Члан 4.

Члан 7. мења се и гласи:

"Овлашћује се Фонд за капитална улагања АП Војводине, да спроведе све активности и поступке, у циљу реализације пројеката који су предмет ове уредбе и Уредбе о начину предлагања пројеката чија је реализација у функцији подстицања грађевинске индустрије Републике Србије и о праћењу динамике финансирања тих пројеката ("Службени гласник РС", број: 50/10, 60/10, 64/10 и 91/10), а који су утврђени Закључцима Владе Републике Србије из члана 1. ове уредбе."

Члан 5.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 422-15/2013

Нови Сад, 29. мај 2013. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу чл. 15. и 16. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), а у вези с чланом 11. Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 и др. закони, 103/2015, 99/2016. 113/2017, 95/2018 и 31/2019) и чланом 16. став 9. Уредбе о буџетском рачуноводству ("Службени гласник РС", број 125/2003 и 12/2006), покрајинска секретарка за финансије доноси

Правилник о организацији и рачуноводственом обухватању главне књиге трезора Аутономне покрајине Војводине и помоћних књига и евиденција

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 41/2019 од 25.9.2019. године, а ступио је на снагу 3.10.2019.

I Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником уређује се следеће: вођење главне књиге трезора, помоћних књига и евиденција главне књиге трезора, утврђивање

одговорних лица, усаглашавање потраживања и обавеза и попис имовине и обавеза, састављање и достављање финансијских извештаја и закључивање и чување пословних књига, рачуноводствених исправа и финансијских извештаја.

Члан 2.

Пословне књиге трезора јесу: дневник, главна књига и помоћне књиге и евиденције главне књиге трезора.

Дневник јесте пословна књига у којој се хронолошки евидентирају све настале пословне промене у вези са извршењем буџетских апропријација, односно спровођењем налога за плаћање, које су издали директни буџетски корисници укључени у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: КРТ АП Војводине), на основу акта о буџету и финансијског плана.

Главна књига трезора јесте пословна књига скупа рачуна који се воде по систему двојног књиговодства, у којој се систематски обухватају стања и евидентирају промене на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима. Промене су систематизоване на прописаним шестоцифреним контима, а у оквиру конта по редоследу њиховог настајања, у хронолошком смислу.

Помоћне књиге главне књиге трезора јесу аналитичке евиденције које се воде, у оквиру главне књиге, да би се обезбедили подаци у вези с праћењем стања и кретања имовине, обавеза и капитала аналитички по директним буџетским корисницима.

II Вођење главне књиге трезора, помоћних књига и помоћних евиденција

1. Организација главне књиге трезора

Члан 3.

Трансакције и пословни догађаји евидентирају се у главној књизи трезора, у складу с контним планом за буџетски систем и на нивоу буџетске класификације прописане Законом о буџетском систему.

Члан 4.

Главну књигу трезора за буџет Аутономне покрајине Војводине води Покрајински секретаријат за финансије.

Директни буџетски корисници покрајинског буџета који послују и путем подрачуна (за посебне намене) дужни су да воде главну књигу тог подрачуна.

Индиректни корисници - који своје пословање воде путем сопствених рачуна - воде своје главне књиге.

Директни и индиректни корисници - који своје финансијско пословање не обављају путем сопственог рачуна - воде само помоћне књиге и евиденције.

Члан 5.

Главна књига трезора и главне књиге директних корисника који имају своје подрачуне и главне књиге индиректних корисника чине систем главне књиге трезора за буџет Аутономне покрајине Војводине.

Члан 6.

У главној књизи трезора води се посебна евиденција за сваког директног корисника буџета, као и аналитичка евиденција преноса средстава индиректним корисницима укљученим у КРТ Аутономне покрајине Војводине (КРТ 581).

Члан 7.

У оквиру главне књиге трезора воде се посебне евиденције за:
- буџетске фондове;
- приходе с посебним наменама;
- друге евиденције према потребама.

2. Рачуноводствено обухватање главне књиге трезора

Члан 8.

Главна књига трезора води се по систему двојног књиговодства на субаналитичким (шестоцифреним) контима прописаним Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Аналитичко рашчлањавање у оквиру прописаних субаналитичких конта на субсубаналитичка конта (седмоцифрена и вишецифрена), ради обезбеђивања помоћне књиговодствене евиденције, врши се у складу с потребама.

3. Основ за вођење главне књиге трезора

Члан 9.

Вођење главне књиге трезора заснива се на примени готовинске основе по којој се трансакције и пословни догађаји евидентирају у тренутку када се готовинска средства приме, односно исплате.

Члан 10.

Рачуноводствено обухватање главне књиге трезора и помоћних књига и евиденција главне књиге трезора спроводи се у Сектору за послове главне књиге трезора.

Члан 11.

Главна књига трезора организује се тако да обезбеди податке на основу којих се могу: утврђивати приходи - примања и расходи - издаци, омогућавати увид у стање, кретање и промене на имовини, обавезама и капиталу, утврђивати финансијски резултат, састављати периодичне финансијске извештаје, састављати завршни рачун буџета, израђивати

анализе и информације о извршењу буџета и израђивати друге извештаје, према потреби.

Члан 12.

У оквиру главне књиге трезора, у складу с потребама, воде се помоћне књиге:

1. купаца;
2. добављача;
3. плата;
4. благајне готовине (динарска и девизна благајна);
5. друге помоћне књиге по потреби.

Члан 13.

У оквиру главне књиге трезора, воде се следеће помоћне евиденције:

1. извршених исплата;
2. остварених прилива;
3. пласмана;
4. дуга;
5. донација;
6. акција и удела;
7. друге помоћне евиденције.

Члан 14.

Пословне књиге воде се у електронском облику.

За вођење пословних књига користи се софтвер који обезбеђује чување података о свим прокњиженим трансакцијама и пословним догађајима и који онемогућава брисање прокњижених пословних промена.

Члан 15.

Пословне књиге воде се уредно, ажурно и обезбеђују увид у хронолошко књижење трансакција и пословних догађаја.

Члан 16.

Пословне књиге имају карактер јавних исправа.

Пословне књиге воде се за период од једне буџетске године, изузев књиге основних средстава која се води за период дужи од једне године.

4. Рачуноводствене исправе и рокови књижења

Члан 17.

Под рачуноводственом исправом сматра се писмени доказ о насталој трансакцији и пословном догађају који садржи све податке на основу којих се врши књижење у пословним књигама.

У пословне књиге могу се уносити трансакције и пословни догађаји само на основу валидних рачуноводствених исправа (докумената) на којих се може сазнати основ настале промене.

Члан 18.

Рачуноводствене исправе, на основу којих се врши књижење у главној књизи трезора, могу бити:

- рачуноводствене исправе које је сачинио директни буџетски корисник, а које су оверила и потписала одговорна лица (лице које их је саставило, лице које је исправу контролисало и лице које је исправу одобрило, односно које је одговорно за насталу пословну промену);
- изведене рачуноводствене исправе које су потписали лице које ју је сачинило, лице које је контролисало и лице које је исправу одобрило, односно које је одговорно за насталу пословну промену.

Члан 19.

Валидном рачуноводственом исправом сматра се и исправа добијена телекомуникационим путем и у електронском облику, у ком случају је пошиљалац одговоран за то да подаци на улазу у телекомуникациони пренос буду засновани на рачуноводственим исправама, као и за чување оригиналне исправе.

Исправу добијену телекомуникационим путем оверава лице у органу које гарантује да је истинита и да верно приказује пословну промену.

Члан 20.

Рачуноводствену исправу директни буџетски корисник доставља на плаћање и књижење у главној књизи трезора, након извршених књижења и евидентирања у својим помоћним књигама и евиденцијама.

Члан 21.

Рачуноводствене исправе за књижење у главној књизи трезора доставља директни буџетски корисник, уз образац захтева за плаћање. Захтев за плаћање у прилогу садржи уговор или наруџбеницу на основу ког је обавеза преузета, профактуру или фактуру, обрачун, решење о исплати и слично.

Поред документације из става 1. овог члана, у случајевима повраћаја средстава, корекција уплата, раскњижавање аконтација за службена путовања и слично, доставља се на Обрасцу ККУ - корекција књижења уплата, који су оверила одговорна лица, са образложењем и документацијом у прилогу.

Захтев за плаћање, с документацијом у прилогу, контролише се са становишта формалне и рачунске исправности и са становишта усклађености с висином одобрене апропријације и усвојеним финансијским планом, у Покрајинском секретаријату за финансије, Сектору за послове главне књиге трезора.

Након провере формално-рачунске исправности и реализације плаћања, захтев за плаћање, с документацијом у прилогу, достављају се књиговодству на књижење.

Члан 22.

Рачуноводствена исправа коју саставља директни буџетски корисник у време настанка пословног догађаја саставља се у потребном броју примерака, од којих се један примерак доставља на књижење у главној књизи трезора.

Члан 23.

Рачуноводствену исправу достављену након извршеног плаћања (на пример: авансни рачун, фактура, коначна обрачунска ситуација), пре књижења у пословним књигама, мора да потпише лице из финансијске службе директног буџетског корисника одговорног за настали пословни догађај, који - својим потписом на исправи - гарантује да је исправа истинита и да верно приказује пословни догађај за који је плаћање извршено унапред.

Члан 24.

Рачуноводствене исправе из чл. 20. до 23. овог правилника књиже се најкасније два дана од дана пријема у књиговодство.

III Утврђивање одговорних лица

1. Одговорна лица директног буџетског корисника

Члан 25.

Одговорно лице у финансијској служби директног буџетског корисника - рачунополагач - одговоран је за вођење помоћних књига и евиденција, припрему и подношење финансијских извештаја, као и за законитост, веродостојност, тачност, потпуност и исправност и састављање исправа о трансакцијама и пословним догађајима који се односе на коришћење буџетских апропријација и коришћење средстава и друге имовине.

Члан 26.

Директни буџетски корисник Покрајинском секретаријату за финансије - Сектору за послове главне књиге трезора доставља ОП обрасце (оверени потписи лица овлашћених за заступање), решења о овлашћењу за потписивање и евиденциони лист депонованих потписа одговорних лица.

2. Одговорна лица индиректног буџетског корисника

Члан 27.

Одговорност лица индиректног буџетског корисника регулише се актима индиректног буџетског корисника.

Индиректни буџетски корисник, посредством надлежног директног буџетског корисника, доставља Покрајинском секретаријату за финансије, Сектору за послове главне књиге трезора картон депонованих потписа и ОП образац руководиоца као одговорног лица за управљање средствима на подрачунима отвореним у оквиру консолидованог рачуна трезора.

3. Одговорна лица у Сектору за послове главне књиге трезора

Члан 28.

Запослени у Одељењу за превентивну контролу и одобрење плаћања одговорни су за формалну и рачунску исправност захтева за плаћање и за одобравање плаћања до висине планираних апропријација, у складу са актом о буџету и финансијским планом.

Члан 29.

Запослени у Одељењу за књиговодство и Одељењу за извештавање одговорни су за благовремено и ажурно књижење рачуноводствене исправе о насталој пословној промени, коју је доставио директни буџетски корисник.

Запослени из става 1. овог члана одговорни су и за тачност, потпуност и законитост изведене рачуноводствене исправе.

Члан 30.

Начелник Одељења за извештавање одговоран је за састављање и израду финансијских извештаја и завршног рачуна буџета.

Начелник Одељења за књиговодство и начелник Одељења за извештавање, свако из своје надлежности, одговорни су за састављање и израду завршног рачуна буџета.

Члан 31.

Начелник Одељења за књиговодство и начелник Одељења за извештавање, свако из своје надлежности, одговорни су за архивирање рачуноводствених исправа, извештаја и друге документације, на основу које је извршено књижење у главној књизи трезора.

IV Усаглашавање потраживања и обавеза и попис имовине и обавеза

1. Усаглашавање потраживања и обавеза

Члан 32.

Усаглашавање књиговодственог стања са стварним стањем финансијских пласмана, потраживања и обавеза врши се по стању на дан састављања годишњег финансијског извештаја - завршног рачуна - 31. децембра буџетске године.

Члан 33.

Образац: АД-ОИМ

Попис ненаплаћених потраживања директни корисник саставља у три примерка (Образац ИОС - Извод отворених ставки), од којих два примерка доставља на усаглашавање комитенту - дужнику.

Директни корисник, након пријема потписаног и овереног ИОС обрасца од комитента, доставља га Сектору за послове главне књиге трезора.

За спровођење поступка усаглашавања одговорни су запослени у финансијској служби директног буџетског корисника.

Запослени у Сектору за послове главне књиге трезора дужни су да обезбеде спровођење усаглашавања.

Члан 34.

Изводе отворених ставки или другог документа достављене од комитента (добављача) за потребе усаглашавања отворених ставки, запослени у Одељењу за књиговодство проверавају у пословним књигама и достављају на усаглашавање и оверу директном буџетском кориснику на ког се односи.

Члан 35.

Директни буџетски корисник, након извршене провере, извод отворених ставки прихвата потписујући и оверавајући печатом органа, или га оспорава и даље га усаглашава с комитентом.

Коначно усаглашено стање - оверено и потписано - доставља Одељењу за књиговодство.

За неусаглашене ставке покреће се поступак утврђивања чињеничног стања и о томе обавештава Покрајински секретаријат за финансије, Сектор за послове главне књиге трезора.

2. Попис имовине и обавеза

Члан 36.

Директни корисник буџета спроводи попис имовине и обавеза по свим ставкама из биланса стања.

Директни корисник буџета, пре пописа имовине, обавеза и припреме за израду годишњег финансијског извештаја - завршног рачуна, усклађује помоћне књиге и евиденције с подацима из главне књиге трезора.

Покрајински секретаријат за финансије - Сектор за послове главне књиге трезора - дужан је да омогући усклађивање из става 2. овог члана.

Члан 37.

За спровођење пописа и одлучивање о извршеном попису одговоран је директни буџетски корисник.

V Састављање и достављање финансијских извештаја

Члан 38.

Финансијски извештаји састављају се као тромесечни периодични финансијски извештаји и годишњи финансијски извештај. Образац: АД-ОИМ

Периодични извештаји састављају се за периоде: јануар-март, јануар-јун, јануар-септембар и јануар-децембар и достављају се Покрајинској влади на разматрање и усвајање.

У складу са Законом о буџетском систему, шестомесечне и деветомесечне извештаје Покрајинска влада доставља Скупштини Аутономне покрајине Војводине.

Члан 39.

Финансијски извештаји састављају се у законски утврђеним роковима, које дефинише Покрајински секретаријат за финансије.

1. Периодични финансијски извештаји

Члан 40.

Финансијске извештаје састављају индиректни буџетски корисници и достављају их директном буџетском кориснику, у чијој су надлежности, на проверу и консолидацију.

Финансијске извештаје индиректних буџетских корисника консолидује финансијска служба директног буџетског корисника с финансијским извештајем директног буџетског корисника и доставља их Покрајинском секретаријату за финансије - Сектору за послове главне књиге трезора.

Члан 41.

Финансијске извештаје, оверене печатом органа, у име директног буџетског корисника, потписује:

- лице одговорно за израду;
- лице које је извештај контролисало;
- руководилац органа.

Члан 42.

Покрајински секретаријат за финансије извештаје директних буџетских корисника консолидује, искључујући трансакције између директних буџетских корисника и између директних и индиректних буџетских корисника, те сачињава финансијски извештај буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 43.

Периодичне финансијске извештаје чине:

- извештај о извршењу буџета - Образац 5, за период извештавања;
- наративни извештаји директних корисника буџета о извршењу буџета за период извештавања (за шест и девет месеци);
- извештај са образложењем одступања између одобрених средстава и извршења.

Члан 44.

Периодичне финансијске извештаје буџета АП Војводине потписују:
- лице које је саставило обрасце; Образац: АД-ОИМ
- лице које је финансијске извештаје контролисало;
- начелник одељења које се бави пословима извештавања;
- помоћник покрајинског секретара за послове главне књиге трезора;
- покрајински секретар за финансије.

2. Завршни рачун буџета и Извештај о извршењу Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за буџетску годину

Члан 45.

Завршни рачун буџета чине званични обрасци дефинисани Законом о буџетском систему и Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања.

Завршни рачун буџета чине:

1. биланс стања -Образац 1;
2. биланс прихода и расхода - Образац 2;
3. извештај о капиталним издацима и примањима - Образац 3;
4. извештај о новчаним токовима - Образац 4;
5. извештај о извршењу буџета - Образац 5.

Поред прописаних образаца, израђују се и следећи извештаји који се достављају у писаној форми, а за које се не прописују обрасци:

1. објашњење великих одступања између одобрених средстава и извршења;
2. извештај о коришћењу средстава из текуће и сталне буџетске резерве;
3. извештај о гаранцијама датим у току фискалне године;
4. извештај о примљеним и утрошеним донацијама и извештај о задужењу Аутономне покрајине Војводине и стању недоспелог дуга;
5. извештај ревизије о финансијским извештајима.

Члан 46.

Индиректни буџетски корисници састављају завршни рачун на обрасцима, на начин и у роковима прописаним Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству и Правилником о начину припреме финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање буџетских фондова.

Члан 47.

Обрасце завршног рачуна индиректни буџетски корисник попуњава у потребном броју примерака од којих два (2) примерка доставља Министарству финансија, Управи за трезор и директном буџетском кориснику у чијој је надлежности, а један (1) примерак задржава за своје потребе.

Након извршене контроле, Управа за трезор доставља Покрајинском секретаријату за финансије извештај индиректних корисника. Образац: АД-ОИМ

Члан 48.

Поред образаца завршног рачуна из члана 45. овог правилника, индиректни буџетски корисник Покрајинском секретаријату за финансије, Сектору за главну књигу трезора доставља:

- одлуку о усвајању завршног рачуна,
- одлуку о усвајању пописа,
- закључни лист на дан 31.12. буџетске године.

Члан 49.

Директни буџетски корисник који нема отворене подрачуне сачињава извештај о извршењу буџета и биланс стања које потписује лице које их је саставило, које је контролисало и лице које их је одобрило.

Директни буџетски корисник који у својој надлежности има индиректне буџетске кориснике израђује консолидовани финансијски извештај (консолидује обрасце свог завршног рачуна с подацима из образаца завршног рачуна индиректног буџетског корисника).

Директни буџетски корисник из претходног става овог члана, консолидоване обрасце које су потписала одговорна лица и који су оверени печатом директног буџетског корисника, доставља Покрајинском секретаријату за финансије, Сектору за послове главне књиге трезора.

Члан 50.

Завршни рачун буџета АП Војводине представља консолидацију образаца завршних рачуна директних и индиректних корисника, укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине (КРТ-581).

Члан 51.

Изради завршног рачуна буџета претходе следеће радње:

- усаглашавање помоћних књига и евиденција директних корисника буџетских средстава с главном књигом покрајинског трезора;
- усаглашавање обавеза и потраживања и финансијских пласмана, у складу с чланом 18. став 4. Уредбе о буџетском рачуноводству;
- попис имовине и обавеза и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем, сходно члану 18. став 6. Уредбе о буџетском рачуноводству.

Члан 52.

Поред образаца завршног рачуна прописаних Законом о буџетском систему и образаца наведених у члану 45. овог правилника, Покрајински секретаријат за финансије, Сектор за главну књигу трезора, израђује нацрт покрајинске скупштинске одлуке о завршном рачуну буџета АП

Војводине, извештај о извршењу покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за буџетску годину, извештај о извршењу финансијских планова буџетских корисника и извештај о извршењу родно дефинисаних индикатора у програмској структури буџета.

Нацрт покрајинске скупштинске одлуке о завршном рачуну буџета АП Војводине, извештај о извршењу покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за буџетску годину, извештај о извршењу финансијских планова буџетских корисника, извештај о извршењу родно дефинисаних индикатора у програмској структури буџета и извештај ревизорске институције, доставља Покрајинској влади Аутономне покрајине Војводине на разматрање и усвајање.

Члан 53.

У року дефинисаном Законом о буџетском систему, Покрајински секретаријат за финансије покрајинску скупштинску одлуку о завршном рачуну АП Војводине за буџетску годину, извештај о извршењу покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине, извештај о извршењу финансијских планова буџетских корисника, извештај о извршењу родно дефинисаних индикатора у програмској структури буџета и извештај ревизорске институције, доставља Министарству финансија, Управи за трезор.

VI Закључивање и чување пословних књига, рачуноводствених исправа и финансијских извештаја

Члан 54.

На крају буџетске године, после сачињавања завршног рачуна, закључују се пословне књиге.

Пословне књиге закључују се најкасније до рока достављања завршног рачуна.

Члан 55.

Пословне књиге, рачуноводствене исправе и финансијски извештаји - завршни рачуни чувају се у роковима који су прописани Уредбом о буџетском рачуноводству, а време чувања почиње последњег дана буџетске године на који се наведена документација односи.

Пословне књиге, рачуноводствене исправе и финансијски извештаји - завршни рачуни чувају се у оригиналу или у другом облику архивирања, у згради Покрајинске владе, у просторијама које користи Покрајински секретаријат за финансије.

Начин и поступак архивирања рачуноводствене документације и излучивање безвредног материјала насталог у раду Сектора за послове главне књиге трезора, као и рокови архивирања, регулисани су законом и другим прописима из те области.

VII Прелазне и завршне одредбе

Члан 56.

Даном ступања на снагу овог правилника, престаје да важи Правилник о организацији и рачуноводственом обухватању главне књиге трезора Аутономне покрајине Војводине и помоћних књига и евиденција, број 102-400-15/2010-03/1, од 12.11.2014. године, који је донео покрајински секретар за финансије.

Члан 57.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: 102-031-200/2019-04
Дана: 23.09.2019. године
Нови Сад,

Покрајинска секретарка
за финансије
Смиљка Јовановић

На основу члана 21. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", број 40/2012-пречишћен текст), у вези са чланом 9. став 12. и чланом 10. став 2. и став 6. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011 и 93/2012), покрајински секретар за финансије доноси

Правилник о начину коришћења и управљања средствима консолидованог рачуна трезора Аутономне Покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2013 од 19.6.2013. године, а ступио је на снагу 20.6.2013.

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује начин коришћења новчаних средстава са подрачуна, односно других рачуна директних и индиректних корисника средстава буџета Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: корисници буџета АП Војводине), укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: КРТ АП Војводине).

Члан 2.

Корисници буџета АП Војводине могу имати подрачуне на којима се воде средства за редовно пословање и подрачуне на којима се воде средства из других извора (у даљем тексту: друга средства).

На подрачунима за редовно пословање воде се новчана средства у складу са актом о буџету АП Војводине.

На подрачунима других средстава воде се средства која корисници буџета АП Војводине остварују у складу са законом, уговором и другим актом.

Новчана средства са подрачуна за редовно пословање не могу се преносити на подрачуне других средстава корисника буџета АП Војводине.

Члан 3.

Друга средства корисника буџета АП Војводине консолидују се на нивоу КРТ-а АП Војводине.

Ако се корисник буџета АП Војводине финансира из буџета различитих нивоа власти, друга средства тог корисника консолидују се на нивоу трезора према његовој припадности директном кориснику буџетских средстава.

II КОРИШЋЕЊЕ НОВЧАНИХ СРЕДСТАВА

Члан 4.

Покрајински секретаријат за финансије - Сектор за трезор (у даљем тексту: Трезор) испоставља и реализује налоге за плаћање Управи за трезор (у даљем тексту: Управа), на захтев директног корисника буџета АП Војводине, за издатке за редовно пословање у оквиру апропријација одобрених актом о буџету за буџетску годину, у складу са усвојеним финансијским планом и утврђеним периодичним планом трошења средстава.

Трезор испоставља Управи налоге за трансфер средстава са рачуна извршења буџета на подрачуне за редовно пословање индиректних корисника буџета АП Војводине, на захтев директног корисника буџета АП Војводине, а у складу са одобреним апропријацијама, усвојеним финансијским планом и утврђеним периодичним плановима трошења средстава, односно квотама.

Индиректни корисници буџета АП Војводине испостављају налоге за плаћање Управи, у складу са одобреним апропријацијама, усвојеним финансијским планом и утврђеним периодичним плановима трошења средстава, односно квотама.

Члан 5.

Корисници буџета АП Војводине достављају Управи налоге за плаћање за издатке са подрачуна других средстава, у складу са одобреним апропријацијама, усвојеним финансијским планом и утврђеним периодичним плановима трошења средстава.

III УПРАВЉАЊЕ НОВЧАНИМ СРЕДСТВИМА НА КРТ-У АП ВОЈВОДИНЕ

Члан 6.

Свим средствима на КРТ-у АП Војводине управља Покрајински секретаријат за финансије, у циљу несметаног извршавања обавеза утврђених актом о буџету за буџетску годину.

Управљање средствима из става 1. овог члана подразумева планирање токова и управљање примањима и издацима ради ефикаснијег коришћења тих средстава.

Покрајински секретаријат за финансије планира токове новчаних средстава са циљем несметаног извршења обавеза покрајинског буџета.

Члан 7.

У циљу обезбеђивања средстава за финансирање текуће ликвидности могу се привремено позајмити средства са консолидованог рачуна трезора АП Војводине, преносом средстава са рачуна за интерне позајмице.

Позајмица средстава из става 1. овог члана може се вршити у износу који не угрожава дневну ликвидност КРТ-а АП Војводине.

Привремене позајмице се морају вратити до краја буџетске године.

Члан 8.

До истека фискалне године, директни и индиректни корисници буџетских средстава дужни су да у буџет врате средства која су им пренета у складу са актом о буџету, а нису утрошена.

Стање других средстава корисника буџета АП Војводине евидентирано на крају буџетске године преноси се као почетно стање ових средстава на почетку наредне буџетске године.

IV ИНВЕСТИРАЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 9.

Покрајински секретаријат за финансије може новчана средства на КРТ-у АП Војводине, осим прихода за које је у посебном закону, односно локалном пропису или међународном уговору утврђена намена која ограничава употребу

тих средстава, пласирати, односно инвестирати на домаћем финансијском тржишту новца по каматној стопи која није нижа од есконтне стопе Народне банке Србије, а у складу са одговарајућим степеном ризика.

Пласирање, односно инвестирање средстава вршиће се на основу појединачног акта покрајинског секретара за финансије.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 10.

Покрајински секретаријат за финансије води евиденцију о инвестираним средствима буџета и о томе доставља извештај Министарству финансија и привреде, Управи за трезор.

Члан 11.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину коришћења средстава са подрачуна, односно других рачуна консолидованог рачуна трезора АП Војводине и о начину извештавања о инвестирању средстава корисника буџета Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 23/2011).

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за финансије

Број: 102-400-2/2013

Датум: 18.06.2013. године

Покрајински секретар
за финансије
Зоран Радоман, с.р.

На основу члана 21. и 22. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", број 4/2010, 4/2011, 20/2012 и 26/2012), а у вези са чланом 59. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011 и 93/2012) покрајински секретар за финансије доноси

Правилник о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава корисника буџетских средстава Аутономне Покрајине Војводине, на рачун извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2012 од 29.12.2012. године.

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује начин и поступак враћања неутрошених средстава која су, у складу са актом о буџету Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина), пренета директним и индиректним корисницима буџетских средстава АП Војводине до истека фискалне године.

Члан 2.

Повраћај неутрошених средстава из члана 1. овог правилника, врше директни и индиректни корисници буџетских средстава буџета АП Војводине закључно са 31. децембром за текућу фискалну годину, на рачун - Извршење буџета АП Војводине, број 840-30640-67.

Износ неутрошених средстава за повраћај из члана 1. исказује се на Обрасцу СВС/апв - Спецификација враћених буџетских средстава/апв (у даљем тексту: Образац СВС/апв). Образац: АД-ОИМ

Члан 3.

Индиректни корисник буџетских средстава доставља директном кориснику спецификацију враћених буџетских средстава за текућу фискалну годину, за средства која су пренета на подрачун за редовну делатност, на Обрасцу СВС/апв, најкасније до 10. јануара наредне фискалне године.

Уколико су средства индиректном кориснику буџетских средстава пренета са апропријација два или више директних корисника буџетских средстава у обавези су да доставе Образац СВС/апв за сваког директног корисника по јединственом броју буџетског корисника.

Образац СВС/апв је приложен уз овај правилник и чини његов саставни део.

Директни корисник буџетских средстава сачињава збирну спецификацију враћених буџетских средстава на обрасцу ЗСВС/апв који је приложен уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 4.

За потребе изузимања из укупног износа неутрошених средстава за повраћај у републички буџет, индиректним корисницима другог нивоа власти потврде за неутрошена средства, пренета из буџета Аутономне Покрајине Војводине, на обрасцу П1 издаваће се на писмени захтев од стране надлежног директног корисника буџета Аутономне Покрајине Војводине, који му је средства пренео.

Директни корисник је дужан да изврши претходно сравњење података о пренетим средствима са рачуна извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине са подацима у главној књизи трезора и да изврши проверу података из колоне 4 обрасца П1.

Члан 5.

Покрајински секретаријат за финансије-Сектор за трезор ће, након што утврди да су подаци из колоне 1-3 обрасца П1 усклађени са подацима из главне књиге трезора, потписом овлашћеног лица и овером печатом Покрајинског секретаријата за финансије потврдити сагласност на исте.

Члан 6.

Директни корисник буџетских средстава након провере исказаног износа о пренетим и утрошеним средствима према приложеним спецификацијама утврђује износ неутрошених средстава са стањем на последњи дан фискалне године и печатом и потписом овлашћених лица оверава потврду на обрасцу П1 индиректном буџетском кориснику другог нивоа власти.

Члан 7.

У износ неутрошених средства за повраћај из члана 1. овог правилника, не спадају средства на рачуну редовног пословања корисника буџетских средстава са стањем на дан 31. децембар, која су пренета том кориснику од другог нивоа власти, као и остале уплате (накнаде за боловања, донације и слично).

Члан 8.

Директни корисник буџетских средстава за индиректне кориснике из своје надлежности, уз збирну спецификацију неутрошених средстава, доставља потврду за део неутрошених средстава са стањем на последњи дан фискалне године која су пренета од другог нивоа власти, у циљу изузимања из укупног износа средстава за повраћај у покрајински буџет. Потврду на обрасцу П2 издаје надлежни орган другог нивоа власти који је извршио пренос средства.

Члан 9.

Обрасци П1 и П2 одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана доношења, а биће објављен у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за финансије

Број: 102-401-2407/2012-03

Датум: 14.12.2012. године

Покрајински секретар
за финансије
Зоран Радоман, с.р.

Образац: АД-ОИМ

Образац СВС/апв

ЈББК (јединствени број буџетског корисника)
_____

Назив корисника буџетских средстава
_____

Седиште_____

Адреса_____

ПИБ _____

Шифра надлежног директног корисника буџетских средстава (ЈББК)_____

Назив директног корисника буџетских средстава који је извршио пренос средстава _____

СПЕЦИФИКАЦИЈА НЕУТРОШЕНИХ СРЕДСТАВА И РАЧУН РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА

Број _____

Ред бр.	Неутрошена средства	Конто (4 цифре)	износ
1.	Неутрошена средства на последњи дан фискалне године (2+3+4)		
2.	Неутрошена средства буџета АП Војводине ОПИС		

3.	Неутрошена средства буџета осталих нивоа власти			
	3.1.	Република		
	3.2.	Јединица локалне самоуправе		
4.	Остала неутрошена средства (осим из тачке 2. и 3.)			
5.	Неутрошена средства за повраћај			
6.	Стање рачуна на последњи дан фискалне године			

II РАЧУНИ ОСТАЛИХ НАМЕНА

Бројеви рачуна код Управе за трезор	Назив рачуна	Стање на последњи дан фискалне године

III ЗБИРНИ ПОДАЦИ

Ред. бр.	Укупно неутрошена средства	износ
1.	Неутрошена средства на последњи дан фискалне године (2+3+4)	
2.	Неутрошена средства буџета АП Војводине	
3.	Неутрошена средства буџета осталих нивоа власти	
4.	Остала неутрошена средства (осим из тачке 2. и 3.)	
5.	Неутрошена средства за повраћај	
6.	Стање рачуна на последњи дан фискалне године	

Својим потписом потврђујем да су подаци и пратећа документација истинито и тачно приказани и да је обрачун састављен у складу са важећим прописима.

_____

име и презиме одговорног лица

(штампаним словима)

Број: _____

Место и датум: М.П. потпис

Образац ЗСВС/апв

ЈББК (јединствени број буџетског корисника)

_____

Назив директног корисника буџетских средстава АП Војводине

_____

Седиште

_____

Адреса

_____

ПИБ _____

Назив индиректног корисника	Јединствени број буџетског корисника
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	

ЗБИРНА СПЕЦИФИКАЦИЈА НЕУТРОШЕНИХ СРЕДСТАВА
I РАЧУНИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА

Ред бр.	Неутрошена средства	Конто (4цифре)	износ

1.	Неутрошена средства на последњи дан фискалне године(2+3+4)		
2.	Неутрошена средства буџета АП Војводине ОПИС		
3.	Неутрошена средства буџета осталих нивоа власти		
4.	Остала неутрошена средства (осим из тачке 2. и 3.)		
5.	Неутрошена средства за повраћај		
6.	Стање рачуна на последњи дан фискалне године		

II РАЧУНИ ОСТАЛИХ НАМЕНА

Бројеви рачуна код Управе за трезор	Назив рачуна	Стање на последњи дан фискалне године

III ЗБИРНИ ПОДАЦИ

Ред. бр.	Укупно неутрошена средства	износ
1.	Неутрошена средства на последњи дан фискалне године (2+3+4)	
2.	Неутрошена средства буџета АП Војводине	
3.	Неутрошена средства буџета осталих нивоа власти	

4.	Остала неутрошена средства (осим из тачке 2. и 3.)	
5.	Неутрошена средства за повраћај	
6.	Стање рачуна на последњи дан фискалне године	

Својим потписом потврђујем да су подаци и пратећа документација истинито и тачно приказани и да је обрачун састављен у складу са важећим прописима.

_____

име и презиме одговорног лица

(штампаним словима)

Број: _____

Место и датум: М.П. потпис

Образац П 1

_____

(Назив директног корисника буџета АП Војводине)

ПОТВРДА

Индиректном кориснику буџета (РС/ града/општине).....
ЈББК.....

Седиште.....адреса.....

Број рачуна 840.....

Са рачуна буџета АПВ пренета су у фискалној години средства према следећим наменама:

Намена (конто)	Намена (опис)	Износ пренетих средстава према акту о буџету АПВ за фискалну год.	Утрошено према приложеној документацији до 31.12. фискалне године	Неутрошено на последњи дан фискалне године
1	2	3	4	5

	С в е г а:			

Потврда се издаје у циљу изузимања из укупног износа неутрошених средстава у смислу члана 4. Правилника о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава Републике Србије на рачун извршења буџета Републике Србије.

Да су подаци из колоне 1 -3
тачни сагласан
Покрајински секретаријат за
финансије
Сектор за трезор

_____

Да су исказани подаци о пренетим, утрошеним и износу неутрошених средстава, на основу документације приложене од стране примаоца средстава тачни, оверава

Надлежни директни корисник
буџета АПВ

_____

Образац П 2

_____
(буџет Републике, града, општине)

_____
(назив директног корисника)

ПОТВРДА

Образац: АД-ОИМ

Индиректном кориснику буџета АПВ.....
ЈББК.....

Седиште.....адреса .....

Број рачуна 840-.....

Са рачуна буџета пренета су у фискалној години средства према следећим наменама:

Намена (конто)	Намена (опис)	Износ пренетих средстава према акту о буџету за фискалну годину	Утрошено према приложеној документацији до 31.12. фискалне године	Неутрошено на последњи дан фискалне године
1	2	3	4	5
	С в е г а:			

Потврда се издаје у циљу изузимања из укупног износа неутрошених средстава у смислу члана 7. Правилника о начину и поступку

преноса неутрошених буџетских средстава корисника буџетских средстава на рачун извршења буџета Аутономне Покрајине Војводине

Образац: АД-ОИМ

Да су исказани подаци о пренетим и неутрошеним средствима, на основу документације приложене од стране примаоца средстава тачни, оверава

Сагласан надлежни трезор

_____

Директни корисник буџета (Република/ град/ општина)

_____

На основу члана 35. и 36. став 5. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), а у вези са Законом о буџетском систему ("Сл. гласник РС", број: 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019 и 72/2019), Покрајинска влада, на седници одржаној 28. новембра 2019. године, донела је

Упутство о раду трезора Аутономне покрајине Војводине

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 50/2019 од 28.11.2019. године, ступило је на снагу 6.12.2019, а примењује се од 1.1.2020.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Упутством о раду трезора Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Упутство) ближе се уређује начин извршења буџета Аутономне покрајине Војводине, буџетско извештавање, контрола финансијских трансакција, интерна финансијска контрола и садржина образаца за главну књигу трезора Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Члан 2.

Дефиниције које се користе у овом упутству имају следеће значење:

1) Органи АП Војводине, у смислу Упутства, јесу органи покрајинске управе, покрајинске управне организације, Секретаријат Покрајинске владе, службе и управе које оснива Покрајинска влада, Покрајински

заштитник грађана - Омбудсман, Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине и Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине, ако другим покрајинским прописом није другачије утврђено (у даљем тексту: покрајински органи);

2) Консолидовани рачун трезора АП Војводине (у даљем тексту: КРТ) јесте обједињени рачун динарских и девизних средстава припадајућих корисника средстава буџета АП Војводине и других корисника јавних средстава који су укључени у КРТ, а који се води у Управи за трезор;

3) Корисници буџетских средстава АП Војводине јесу директни корисници буџетских средстава АП Војводине (у даљем тексту: директни корисници) и индиректни корисници буџетских средстава АП Војводине (у даљем тексту: индиректни корисници);

4) Преузимање обавеза представља ангажовање средстава од стране корисника буџетских средстава АП Војводине по основу правног акта, за које се, у моменту ангажовања, очекује да представљају готовински трошак, непосредно или у будућности;

5) Плаћања означавају све трансакције које имају за резултат смањење стања финансијских средстава на рачунима;

6) Квота представља ограничење потрошње апропријације за одређени период;

7) Апропријација је овлашћење надлежном извршном органу, које Скупштина АП Војводине актом о буџету АП Војводине даје за трошење јавних средстава до одређеног износа и за одређене намене за буџетску годину.

Члан 3.

Буџетски извршиоци КРТ-а код директног корисника (у даљем тексту: буџетски извршиоци) јесу:

1. Руководиоци покрајинских органа;

2. Заменици руководилаца покрајинских органа;

3. Лица у финансијској служби директног корисника, овлашћена да раде као извршиоци буџета;

4. Лица у финансијској служби директног корисника, која обављају функцију одобравања захтева за плаћање;

5. Лица код директног корисника, која по акту о систематизацији обављају функцију контроле и оверавања тачности рачуноводствених исправа на основу којих се подноси захтев за плаћање и лица која оверавају тачност и пуноважност захтева за плаћање.

Буџетски извршиоци КРТ-а у покрајинском органу управе надлежном за послове финансија (у даљем тексту: буџетски извршилац трезора) јесу:

1. Руководилац покрајинског органа управе надлежног за послове финансија, заменик руководиоца покрајинског органа управе надлежног за послове финансија, подсекретар покрајинског органа управе надлежног за послове финансија и помоћник руководиоца покрајинског органа управе надлежног за послове финансија задужен за послове КРТ-а и главне књиге трезора;

2. Лице које по акту о систематизацији обавља послове контроле и оверавања захтева за плаћање, послове одобравања плаћања и лице које непосредно обавља послове извршења расхода са КРТ-а.

II ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА

Предлог за извршење у одређеном периоду буџетске године

Члан 4.

Покрајински орган управе надлежан за послове финансија (у даљем тексту: Секретаријат за финансије) обавештава директне кориснике о квотама најкасније у року од 15 дана пре почетка периода на који се односи путем акта за израду плана извршења буџета за одређени период и за одређивање обима расхода и издатака (квота) за одређени период (у даљем тексту: акт за израду плана).

Директни корисници до 25. у месецу подносе Секретаријату за финансије план извршења буџета за одређени период и обим расхода и издатака (квота) за одређени период (у даљем тексту: Периодични план - квота).

Периодични план - квота мора бити у складу с квотама утврђеним директном кориснику актом за израду плана.

Члан 5.

Периодични план - квоту, директни корисник доставља Секретаријату за финансије у два примерка.

Секретаријат за финансије контролише достављени Периодични план - квота са становишта усклађености са актом за израду плана и:

- у случају усклађености, оверава његову исправност, евидентира у информационом систему Секретаријата за финансије BISTrezor (у даљем тексту: BISTrezor) и један примерак враћа директном кориснику;
- у случају неусклађености, враћа га директном кориснику ради усаглашавања.

Услови, начин и поступак за измену периодичног плана извршења и одобреног обима расхода и издатака (квоте) за одређени период уређују се посебним актом који доноси Секретаријат за финансије.

Члан 6.

Периодични план - квота садржи:

- назив директног корисника;
- буџетске класификације (организациону, програмску, функционалну, економску и класификацију извора финансирања);
- износ средстава;
- оверу од стране овлашћених лица директног корисника;
- оверу о усклађености са актом за израду плана од стране овлашћених лица у Секретаријату за финансије.

Преузимање обавеза

Члан 7.

Преузимање обавеза обавља се електронски у BISTrezor-у.

Редослед радњи приликом преузимања обавеза је следећи:

- евидентирање намере о преузимању обавеза;
- потписивање уговора или другог правног акта и унос услова и рокова плаћања;
- евидентирање свих промена услова, рокова и износа обавеза;
- подношење захтева за плаћање.

Директни корисник преузима обавезе у складу са апропријацијама одобреним актом о буџету АП Војводине и својим финансијским планом.

Директни корисници преузимају обавезе на основу уговора или другог правног акта у писаном облику, овереног својеручним потписом овлашћеног лица или у облику електронског документа који садржи електронски потпис, осим ако законом није другачије уређено.

Директни корисници, с циљем резервисања буџетских апропријација и квота у одређеном временском периоду у ком се очекује плаћање преузете обавезе, достављају Секретаријату за финансије захтев за преузимање обавеза.

Члан 8.

Подношење захтева за преузимање обавеза ради се у BISTrezor-у.

При преузимању обавеза, директни корисници дужни су да поступају у складу са овим упутством, а обавезе могу да стварају само за расходе и издатке планиране за текућу фискалну годину, за које су им актом о буџету АП Војводине за ту годину одобрене апропријације. Директни корисници не могу да стварају, нити да извршавају обавезе које нису планиране у буџету, нити могу да стварају обавезе у већем износу од средстава одобрених за ту намену у тој буџетској години.

Изузетно, у случају уговарања капиталних издатака који због своје природе захтевају реализацију и плаћање у више година, директни корисници могу, уз писану сагласност Секретаријата за финансије, да преузму обавезу која у укупном износу премашује апропријацију за тај капитални издатак у години у којој се уговор закључује, с тим што обавеза која доспева у тој години буде мања или једнака одобреној апропријацији за ту намену, утврђеној актом о буџету АП Војводине за ту годину и да се актом о буџету АП Војводине планирају средства за реализацију тог пројекта и у наредним буџетским годинама.

Уговорене обавезе, преузете у складу са апропријацијама одобреним актом о буџету АП Војводине, а неизвршене у току године, односно које нису плаћене до последњег радног дана у тој буџетској години, преносе се у наредну буџетску годину као преузете обавезе и извршавају се на терет одобрених апропријација за ту буџетску годину.

Члан 9.

Захтев за преузимање обавеза припрема финансијска служба директног корисника на основу одговарајућих аката којима се преузимају обавезе.

Директни корисник је дужан да попуни и поднесе захтев за преузимање обавеза за све врсте плаћања које се евидентирају у BISTrezor-у.

Захтев за преузимање обавеза подноси се као појединачни захтев за одобравање средстава са одређене економске класификације за измирење преузете обавезе.

Захтеви за преузимање обавезе за текућу фискалну годину морају се унети у BISTrezor најкасније до 15. децембра текуће године.

Члан 10.

Одговорно лице Секретаријата за финансије задужено за послове КРТ-а и главне књиге трезора АП Војводине одобрава Захтев за преузимање обавеза у складу с пројекцијом краткорочне ликвидности буџета и висином одобрене апропријације.

Секретаријат за финансије води евиденцију поднетих, одобрених и извршених захтева за преузимање обавеза у BISTrezor-у.

Одобрење Захтева за преузимање обавеза услов је за израду Захтева за плаћање с рачуна извршења буџета АП Војводине.

Захтев директног буџетског корисника за плаћање

Члан 11.

У складу са овереним периодичним планом - квота, директни корисник подноси Секретаријату за финансије Захтев за плаћање.

Захтев за плаћање подноси се на Обрасцу Захтев за плаћање (ЗП).

Захтев за плаћање, с пратећом оригиналном документацијом о насталој пословној промени (у даљем тексту: рачуноводствена исправа), подноси се у штампаном облику у два примерка.

Образац Захтева за плаћање (ЗП), без рачуноводствених исправа, подноси се и у електронском облику, путем BISTrezor-а.

Изглед и садржај Обрасца – Захтев за плаћање (ЗП) дат је у прилогу овог упутства и чини његов саставни део.

Свако плаћање из буџета АП Војводине (исплата или пренос средстава из буџета АП Војводине) заснива се на рачуноводственој исправи. Правни основ плаћања мора да буде потврђен у писаном облику, пре измиривања обавезе правним актом директног корисника.

Рок за достављање Захтева за плаћање Секретаријату за финансије јесте најкасније 25. децембар текуће године, а у случају да овај датум пада у нерадни дан, рок се продужава на први наредни радни дан.

Уговор о набавци добара, услуга или радова или други правни акт на основу којег директни корисници буџета, у поступку набавке, преузимају обавезе, мора да буде сачињен у складу с прописима који уређују област јавне набавке.

Секретаријат за финансије дужан је да, у року од седам радних дана од дана пријема исправног Захтева за плаћање с комплетном документацијом, изврши плаћање.

Захтев за плаћање, с пратећом документацијом о насталој пословној промени, подноси се појединачно за сваку трансакцију по економској класификацији, осим захтева за исплату плата, додатака и накнада запослених, породиљског одсуства, боловања преко 30 дана и посланичког паушала, где се у прилогу Обрасца ЗП достављају Обрасци

ИП-1, ИП-2, ИП-3 и ИП-5, као и одговарајући обрачун за сваког запосленог који се формира и оверава у Секретаријату за финансије. Образац: АД-ОИМ

Изглед и садржај Образаца ИП-1, ИП-2, ИП-3 и ИП-5 дати су у прилогу овог упутства и чине његов саставни део.

Један примерак овереног Захтева за плаћање остаје у Секретаријату за финансије, а други оверени примерак враћа се директном кориснику.

Оригинална документација, достављена уз Захтев за плаћање, чува се у Секретаријату за финансије.

Директни корисник обавезан је да води Регистар поднетих захтева за плаћање у који се хронолошким редом уписују сви поднети Захтеви за плаћање.

Члан 12.

Захтев за плаћање (Образац - ЗП) садржи:

- регистарски број;
- назив директног корисника;
- ПИБ (порески идентификациони број);
- ЈБКЈС (јединствени број корисника јавних средстава);
- раздео;
- главу;
- износ средстава за исплату;
- начин плаћања;
- датум валутације;
- број позиције;
- шифру (функционалну и економску - на шест места, извор финансирања);
- износ средстава;
- основ плаћања (број и датум документа, прималац средстава);
- текући рачун примаоца;
- позив на број одобрења;
- шифру плаћања;
- шифру општине;
- датум израде ЗП-а;
- датум пријема у трезор;
- оверу од стране буџетског извршиоца;
- оверу од стране буџетског извршиоца трезора.

Члан 13.

Буџетски извршилац трезора који обавља послове превентивне контроле ставља оверу на Захтев за плаћање након што утврди да је Захтев за плаћање у складу са актом о буџету за текућу годину и финансијским планом за предметно плаћање и провером формалне и рачунске исправности документације приложене уз Захтев за плаћање.

Новчане обавезе које имају карактер комерцијалних трансакција неће се извршити уколико нису регистроване у Централном регистру фактура Управе за трезор, у складу са законом. Буџетски извршилац трезора контролише у WEB-апликацији Централног регистра фактура Управе за трезор регистрацију фактуре, број одобрења и износ.

Уколико се у поступку превентивне контроле поднетог захтева за плаћање констатује да су створене обавезе на терет КРТ-а мимо одобрених апропријација и финансијског плана директног буџетског корисника и уколико констатује да се документација у прилогу не базира на рачуноводственој исправи, буџетски извршилац трезора неће одобрити поднети захтев за плаћање и писменим путем ће обавестити директног буџетског корисника о разлозима за неодобравање исплате и извршити сторнирање захтева за плаћање у електронском облику у BISTrezor-у. Захтев за плаћање се може сторнирати на писмени захтев директног буџетског корисника.

Члан 14.

Одговорна лица у Секретаријату за финансије одобравају дневно оверене Захтеве за плаћање када утврде да је маса средстава за дневну исплату у складу с расположивим средствима на КРТ-у.

Оверени и одобрени Захтеви за плаћање извршавају се најкасније у року од седам радних дана од дана пријема.

Члан 15.

Након извршене овере и одобрења, Захтев за плаћање са оригиналном документацијом (рачуноводственим исправама) достављају се Секретаријату за финансије на плаћање, а након тога на књижење и архивирање.

Уколико је приликом преузимања и плаћања обавезе дошло до грешке у избору буџетске позиције, конта или слично, буџетски извршилац врши корекцију књижења путем Обрасца ККУ - корекција књижења уплата. Образац ККУ израђује се у апликацији BisTrezor. Образац ККУ подноси се у писаном облику, у три примерка, и у електронској форми. Уз образац ККУ доставља се образложење за насталу корекцију.

Изглед и садржај Обрасца ККУ – корекција књижења уплата дат је у прилогу овог упутства и чини његов саставни део.

III ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА

Интерна контрола код директних корисника

Члан 16.

Интерна контрола је систем политика и процедура и активности које доследно спроводе сви учесници укључени у трансакције и пословне догађаје код директних корисника.

Члан 17.

Буџетски извршилац одговоран је за унутрашњу контролу својих трансакција и пословних догађаја, као и трансакција и пословних догађаја индиректног корисника који је у његовој надлежности.

Буџетски извршилац је дужан да се приликом набавке радова, добара и услуга придржава одредаба прописа који уређују јавне набавке.

Пре одобравања Захтева за плаћање, одговорно лице директног корисника одлучује да ли наведени издатак представља ефикасну и сврсисходну употребу новчаних средстава буџета и да ли је у функцији рада ресора и области за коју је директни буџетски корисник задужен.

IV КОНТРОЛА ИЗДАТАКА

Члан 18.

Буџетски извршилац након пријема рачуноводствене исправе о насталим обавезама и расходима на терет буџета АП Војводине контролом проверава њихову потпуност, истинитост, рачунску тачност и законитост.

Код обавеза за извршену набавку добара, услуга или радова, буџетски извршилац проверава да ли је њихова набавка извршена према уговору (квалитативна и квантитативна контрола извршења уговора) што и потврђује потписом на рачуноводственој исправи.

Буџетски извршилац дужан је да рачуноводствену исправу, заједно са Захтевом за плаћање, достави Секретаријату за финансије на извршење у року од три дана од дана пријема и извршене контроле.

Члан 19.

Буџетски извршилац води регистар примљених рачуноводствених исправа којима су створене обавезе на терет буџетских средстава. У регистар се хронолошким редом заводе све примљене рачуноводствене исправе тако што се уписује: назив добављача, датум рачуноводствене исправе, датум пријема рачуноводствене исправе, датум доспећа плаћања и датум извршеног плаћања.

Обавезе по основу дужничко-поверилачких односа директног корисника измирују се у року доспећа за плаћање, утврђеног рачуноводственом исправом.

Директни корисници у комерцијалним трансакцијама с привредним субјектима, као и субјектима из јавног сектора, који плаћања обављају преко рачуна који се воде код Управе за трезор, измирују новчане обавезе по фактурама (профактурама) само ако су повериоци исправно регистровали фактуру (профактуру) у Централном регистру фактура, што утврђују провером у том регистру. Уколико буџетски извршилац утврди да фактура (профактура) није регистрована или није исправно регистрована у Централном регистру фактура, о томе обавештава повериоца. Директни корисник приликом плаћања исправно регистроване фактуре (профактуре) у Захтеву за плаћање у позив на број одобрења уноси њен број.

Члан 20.

Буџетски извршилац оверава Захтев за плаћање за набавку добара, услуга или радова тек након што је утврдио:

- да постоји довољно расположивих средстава на позицији с које треба да се изврши плаћање;
- да је правно или физичко лице извршило набавку према уговору;

- да је правно или физичко лице испоставило валидну рачуноводствену исправу за извршену набавку;

- да рачуноводствена исправа садржи све податке о насталој пословној промени као и податке неопходне за реализацију плаћања;
- да су сви износи и обрачуни тачни;
- да је од стране одговорног лица на рачуноводственој исправи дата сагласност за насталу пословну промену директног корисника.

V БУЏЕТСКО ИЗВЕШТАВАЊЕ

Периодични извештаји покрајинског секретаријата за финансије

Члан 21.

Током фискалне године Секретаријат за финансије припрема периодичне извештаје, који се подносе Покрајинској влади, односно Скупштини АП Војводине и дају на увид јавности.

Секретаријат за финансије припрема следеће извештаје:

1. Тромесечни извештај о извршењу буџета АП Војводине;
2. Шестомесечни извештај о извршењу буџета АП Војводине;
3. Деветомесечни извештај о извршењу буџета АП Војводине;
4. Дванаестомесечни извештај о извршењу буџета АП Војводине;
5. остале финансијске извештаје који ће бити доступни јавности путем средстава јавног информисања, укључујући и интернет.

Тромесечни извештај о извршењу буџета доставља се Покрајинској влади.

Шестомесечни и деветомесечни извештај о извршењу буџета достављају се Покрајинској влади која их упућује Скупштини АП Војводине.

Извештавање трезора од стране директних корисника

Члан 22.

Директни корисник дужан је да до 28. фебруара текуће године прибави од индиректног корисника из своје надлежности завршни извештај о примањима и издацима за претходну фискалну годину и да га најкасније до 31. марта текуће године достави Секретаријату за финансије ради израде консолидованог завршног рачуна буџета АП Војводине за претходну годину.

Члан 23.

Секретаријат за финансије израђује Нацрт завршног рачуна буџета АП Војводине за претходну годину и подноси га најкасније до 30. априла текуће године Покрајинској влади ради утврђивања предлога акта о завршном рачуну буџета АП Војводине и упућивања Скупштини АП Војводине ради доношења.

Донет акт о завршном рачуну Секретаријат за финансије доставља Министарству финансија до 30. јуна текуће године.

Финансијско извештавање

Члан 24.

С циљем извештавања Покрајинске владе и Скупштине АП Војводине руководилац Секретаријата за финансије може затражити од директног корисника додатне податке, уколико оцени да су му потребни.

VI САДРЖАЈ И ВОЂЕЊЕ ГЛАВНЕ КЊИГЕ ТРЕЗОРА

Главна књига трезора

Члан 25.

Главна књига трезора АП Војводине садржи све трансакције и пословне догађаје, приходе и примања, расходе и издатке, стање и промене на имовини, обавезама и изворима финансирања.

У главној књизи трезора АП Војводине води се посебна евиденција за сваког директног корисника.

Садржај и вођење главне књиге трезора АП Војводине регулисани су посебним општим актом Секретаријата за финансије.

VII ОТВАРАЊЕ И ЗАТВАРАЊЕ ПОДРАЧУНА ЗА ПОЈЕДИНЕ ВРСТЕ ПРИХОДА

Члан 26.

Секретаријат за финансије одобрава отварање подрачуна у оквиру КРТ-а за директне кориснике.

Подрачуни се отварају на основу писаног захтева директног корисника и одобрења Секретаријата за финансије и чине интегрални део КРТ- а.

Затварање подрачуна ради се на основу захтева директног корисника или по службеној дужности надлежног органа.

Члан 27.

Директни корисник може користити средства с подрачуна искључиво за намене планиране актом о буџету АП Војводине и финансијским планом.

Уколико се средства остваре изнад планираних износа, вишак средстава ће се усмерити на КРТ.

Све одредбе овог упутства примењују се и на извршавање расхода с подрачуна.

Главна књига подрачуна саставни је део главне књиге трезора АП Војводине.

VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Директни корисник дужан је да води евиденције на начин прописан овим упутством, као и да омогући службама надлежним за послове буџетске инспекције и интерне ревизије доступност тих евиденција.

Секретаријат за финансије ће - уколико утврди да директни корисник не поступа у складу са одредбама овог упутства - о томе обавестити Покрајинску владу.

Образац: АД-ОИМ

Члан 29.

Даном почетка примене овог упутства престаје да важи Упутство о раду трезора АП Војводине ("Службени лист Аутономне покрајине Војводине", бр. 18/2002, 4/2003, 16/2003 и 25/2004).

Члан 30.

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине", а примењиваће се од 1. јануара 2020. године.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 031-251/2019-2

Нови Сад, 28. новембар 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић

Регистарски број:

(уписује сектор за трезор)

ПИБ:		(Назив директног корисника)	
ЈБКЈС:		Број решења буџ.рез.	/
Раздео:		Активност: /	
Глава:			/

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ ЗАХТЕВ ЗА ПЛАЋАЊЕ И ТРАНСФЕР СРЕДСТАВА:

Уговор бр:

1. Из средстава одобрених Покрајинском скупштинском одлуком о буџету (Назив документа) АП Војводине за ___.годину(Службени лист АПВ број ____) захтевамо исплату средстава у укупном износу од динар а то:

са рачуна

Алутације:

а)	Налог за пренос
б)	у готовом

Економска на шест места	Под еко ном.	Извор финан сирањ	Функц-ионална	Износ	Број и датум документа	Прималац средстава	Текући рачун примаоца (трансферни рачун)	Позив на број одобрења: Мо-дел	Број одобрења
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

2. Потврђујем да је плаћање по овом захтеву у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за годину (Службени лист АПВ број), одредбама

Закона о јавним набавкама и другим законима и да су рачуноводствене

извршилац у финансијској служби
претходну

Одговорно лице за
одобравање

Образац ЗП-а

исправе на основу којих се врши исплата потпуне, истините, рачунски тачне и законите.

(датум израде ЗП-а)

3. *Да је у складу са апропријацијама одобреним Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за годину (Службени лист АПВ бр.) и финансијским планом потврђује и оверава секретаријат за финансије*

Саветник за превентивну контролу

Одговорно лице за оверавање

Одговорно лице за одобравање и одобравање плаћања

М.П.

(датум)

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА

О Б Р А З А Ц - К К У	
Регистарски број:	
ЈБКЈС:	
Раздео	
Рег.бр.ЗПО-а:	

Датум: __ године
НОВИ САД

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ

ЗА ФИНАНСИЈЕ

НАЛОГ ЗА КОРЕКЦИЈУ КЊИЖЕЊА УПЛАТА

Ста в- ка	*Апро- прија .*	*Глава*	*Акти в- ност*	*Функ . кла.*	*Екон . кла.*	*Изв . фи н.*	*Под - еко н.*	*Износ РСД*	*Прималац средстава*	*Рачун примаоца*	*Шиф. опш.*	*Рег.бр .ЗП-а*	*Ста в- ка*	*Изв - од*	*Ста в- ка*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
							УКУПНО:								

С п е ц и ф и к а ц и ј а:

Апропријација	*Син. конто на 4 места*	*Извор финансирања*	*Износ РСД*
1	*2*	*3*	*4*
		УКУПНО:	

Извршилац у финансијској служби:

Саветник за превентивну контролу и одобравање плаћања

Одговорно лице за претходну контролу и оверавање

М. П.

Одговорно лице за оверавање

М. П.

Одговорно лице за одобравање

Одговорно лице за одобравање

1ОБРАЗАЦ-ИП -1

П ОКРАЈИН СКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ Нови Сад ЗАХТЕВ ЗА ИСПЛАТУ
ПЛАТА, ДОДАТАКА И НАКНАДА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА _____ . 20__ (ДЕР_3)

Образац: АД-ОИМ

РАЗДЕО	ГЛАВА	ИЗВОР	ФУНКЦИОНАЛНА	ПРОГРАМСКА

ПЛАТНА ГРУПА:	РЕДОВАН РАД			
конто 1	назив 2	износ 3		ознака за инф.
I ПЛАТЕ И ДОДАЦИ ЗАПОСЛЕНИХ				
411111	*Плате на основу цене рада*			*1*
411112	*Додатак за рад дужи од пуног радног времена*			*2*
411113	*Додатак за рад на дан државног и верског празника*			*3*
411114	*Додатак за рад ноћу*			*4*
411115	*Додатак за време проведено на раду (минули рад)*			*5*
411116	*Теренски додатак*			*6*
411117	*Накн. зар. за време привр. спреч. за рад до 30 дана усл. бол*			*7*
411118	*Нак. зар. за време год. одмора, на дан. праз. плаћ. одс. вој. ве*			*8*
411119	*Остали додаци и накнаде запосленима*			*9*
411121	*Плате приправника које плаћа послодавац*			*10*
411122	*Плате приправника које плаћа Национ. служба за запошљав*			*11*
411131	*Плате привремено запослених*			*12*
411141	*Плате по основу судских пресуда*			*13*
411151	*Накнада штете запосленом за неискоришћени год. одмор*			*14*
411159	*Остале накнаде штете запосленом*			*15*
411191	*Остале исплате зарада за специјалне задатке и пројекте*			*16*
				17
II СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА				
				18
412111 Допринос за пензионо и инвалидско осигурање 412211 Допринос за здравствено осигурање 412311 Допринос за незапосленост				19 19
				21
УКУПНО I - II				22

1. Алиментације			*23*
2. Судске забране			*24*
3. Обуставе			*25*
4. Кредити			*26*
5. Самодоприноси			*27*
6. Чланарине			*28*
7. Додатни добровољни ПИО			*29*
8. Средства од привременог смањења			*30*
9. УКУПНО ОБУСТАВЕ (1 + 2 + 3+4 + 5 + 6 + 7 + 8)			*31*

10. Исплата			*32*
- Текући рачун			*33*
- Штедна књижица			*34*
- Благајна			*35*
11. УКУПНИ НЕТО (9 + 10)			*36*

12. Обједињена напл. пореза и допр. по одб.	*14.00 %*		*37*
13. Обједињена напл. пореза и допр. по одб.	*5.15 %*		*38*
14. Обједињена напл. пореза и допр. по одб.	*0.75 %*		*39*

Припремио **Контролисао**

15. *УКУПНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ЗАПОСЛЕНОГ 19.90 %*			*40*
16. *Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 10.00 %*			*41*
1 17. УКУПНИ БРУТО (11 + 15 + 16) 29.90 %			*42*
18. *Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 12.00 %*			*43*
19. *Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 5.15 %*			*44*
20. *Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 0.75 %*			*45*
21. УКУПНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА 17.90 %			*46*
22. УКУПНО ПОРЕЗ И ДОПРИНОСИ ЗА ОБЈЕДИЊЕНУ НАПЛАТУ			*46а*
23. УКУПНО НА ВИРМАНИМА (11 + 21)			47

Припремио **Контролисао** Финансијска служба директног корисника

ОБРАЗАЦ - ИП - 2

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ Нови Сад

ЗАХТЕВ ЗА ИСПЛАТУ ПЛАТА, ДОДАТАКА И НАКНАДА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА _____ . 20 ЕО _) Образац: АД-ОИМ

_____ (Д

РАЗДЕО	ГЛАВА	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ФУНКЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА	ПРОГРАМСКА АКТИВНОСТ

ПЛАТНА ГРУПА: НАКНАДЕ ПО ОСНОВУ ПОРОДИЉСКОГ ОДСУСТВА

конто	*назив*	*износ*	*Ознака за инф*
1	*2*	*3*	
I ИСПЛАТА НАКНАДА ЗА ВРЕМЕ ОДСУСТВОВАЊА СА ПОСЛА			
414111	*Породиљско боловање*		*48*

Припремио **Контролисао**

1. *Алиментације*		*49*
		50
2. *Судске забране*		*51*
		52
3. *Обуставе*		*53*
		54
4. *Кредити*		*55*
		56
9. УКУПНО ОБУСТАВЕ (1 + 2+3+4+5 + 6 + 7 + 8)		И~57
10. Исплата		*58*
		59
- *Текући рачун*		*60*
		61
11. УКУПНИ НЕТО (9+10)		*6 2*
12. Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 14.00 %		*63*
13. Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 5.15 %		*64*
14. Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 0.75 %		*65*
15. УКУПНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ЗАПОСЛЕНОГ 12.00 %		*66*
16. Обједињена напл. пореза и допр. по о		*67*
5.15 %	*70*	
0.75 %	*71*	
17. УКУПНИ БРУТО (11 + 15+16) 29.90 %		*68*

18. Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 17.90 % *72*

19. Обједињена напл. пореза и допр. по одб. *72* а

20. Обједињена напл. пореза и допр. *73*

[illegible] ЗА НАПЛАТУ

Припремио

Контролисао

Припремио **Контролисао**

ОБРАЗАЦ - ИП - 3

Образац: АД-ОИМ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ Нови Сад ЗАХТЕВ ЗА ИСПЛАТУ ПЛАТА, ДОДАТАКА И НАКНАДА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА _____ . 20 _____ (КОНАЧНИ)

РАЗДЕО	ГЛАВА	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ФУНКЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА

ПЛАТНА ГРУПА: БОЛОВАЊЕ ПРЕКО 30 ДАНА

конто 1	*назив* 2	*износ* 3	*Ознака за инф.*
	I ИСПЛАТА НАКНАДА ЗА ВРЕМЕ ОДСУСТВОВАЊА СА ПОСЛА		
414121	*Боловање преко 30 дана*		*74*

1. *Алиментације*
2. *Судске забране* *75*
3. *Обуставе* *76*
4. *Кредити* *77*
5. *Самодоприноси* *78*
6. *Чланарине* *79*
7. *Додатни добровољни ПИО*
8. *Средства од привременог смањења* 75 *81 82*

9. УКУПНО ОБУСТАВЕ (1 +2+3+4+5+6+7+8) *83~*

10. Исплата *84*
- *Текући рачун* *85*
- *Штедна књижица* *86*
- *Благајна* *87*

11. УКУПН И НЕТО (9 + 10) *88*

12. *Обједињена на пл. п ор еза и до пр . п о одб . 14.00 %* *8?*
13. *Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 5.15 %* *90*
14. *Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 0.75 %* *91*
15. *УКУПНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ЗАПОСЛЕНОГ 19.90 %* *92~*
16. *Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 10.00 %* *93*

17. УКУПНИ БРУТО (11 + 15 + 16) 29.90 % *?4*

18. *Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 12.00 %* *9?*
19. *Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 5.15 %* *96*
20. *Обједињена напл. пореза и допр. по одб. 0.75 %* *97*

21. УКУПНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА 17.90 % *98*

22. УКУПНО ПОРЕЗ И ДОПРИНОСИ ЗА ОБЈЕДИЊЕНУ НАПЛАТУ 98a

23 УКУПНО НА ВИРМАНИМА

Образац: АД-ОИМ
Финансијска служба директног корисника

Припремио

контролисао

Припремио **Контролисао**

ОБРАЗАЦ

Образац: АД-ОИМ - ИП - 5

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ Нови Сад

ЗАХТЕВ ЗА ИСПЛАТУ ПЛАТА, ДОДАТАКА И НАКНАДА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА ___. 20
(КОНАЧНИ)

РАЗДЕО	ГЛАВА	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА	ФУНКЦИОНАЛНА КЛАСИФИКАЦИЈА

ПЛАТНА **Припремио** **Контролисао**

ГРУПА: ПОСЛАНИЦИ (СВЕ ПЛАТНЕ ГРУПЕ)

конто	назив	износ	Ознака зз.инф.	
1	2	3		
I ПЛАТЕ И ДОДАЦИ ЗАПОСЛЕНИХ				127
				128
				129
				130
				131
				132
				133
				134
417111	Посланички додатак			136
				137
				138
				139

1. Алиментације

2. Судске забране

3. Обуставе

4. Кредити

5. Самодоприноси

6. Чланарине

7. Додатни добровољни ПИО

8. Средства од привременог смањења

9. УКУПНО ОБУСТАВЕ	(1+2+3+4+5+6+7+8)		135

10. Исплата

- Текући рачун

- Штедна књижица

- Благајна

11. УКУПНИ НЕТО	(9+10)		140
12. Обједињена напл. пореза и допр. по одб.		26.00 %	141

13. Обједињена напл. пореза и допр. по одб.		0.00 %		142
14. Допринос за незапосленост на терет запос		0.00 %		143
15. УКУПНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ЗАПОСЛЕНОГ		26.00 %		144
16. Обједињена напл. пореза и допр. по одб.		20.00 %		145
17. УКУПНИ БРУТО	(11+15+16)	46.00 %		146
18. Допринос за ПИО на терет послодавца		0.00 %		147
19. Допринос за здравство на терет послодавц		0.00 %		148
20. Допринос на незапосл.на терет послодавца		0.00 %		149
21. УКУПНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА		0.00 %		150
22. УКУПНО ПОРЕЗ И ДОПРИНОСИ ЗА ОБЈЕДИЊЕНУ НАПЛАТУ				150a
23. УКУПНО НА ВИРМАНИМА	(17+21)			151

Образац: АД-

Припремио **Контролисао**

Образац: АД-ОИМ

Припремио

Контролисао

Припремио

Контролисао

Образац: АД-ОИМ

Припремио **Контролисао**

На основу члана 15. и 16. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", бр. 37/2014), а у вези са чланом 101. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр. и 108/2013), чланом 14. Уредбе о буџетском рачуноводству ("Сл. гласник РС", број 125/2003 и 12/2006), и Правилником о начину и поступку обављања платног промета у оквиру консолидованог рачуна трезора ("Сл. гласник РС", бр. 92/2002, 100/2003 и 10/2004), покрајински секретар за финансије доноси

Упутство о благајничком пословању које се обавља у Покрајинском секретаријату за финансије

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2015 од 25.2.2015. године, а ступило је на снагу 5.3.2015.

Основне одредбе

Члан 1.

Овим упутством уређују се благајнички послови чувања, евидентирања и располагања готовим новцем у Покрајинском секретаријату за финансије (у даљем тексту: Секретаријат).

Благајнички послови обухватају: пријем, чување и пренос готовине на рачун извршења буџета и подрачуна, укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине, плаћање готовином и чување благајничке документације и остале послове у вези с трансакцијама с готовим новцем.

Члан 2.

Благајнички послови обављају се јединствено за све органе покрајинске управе (у даљем тексту: Органи), за уплате и исплате готовог новца.

Под готовим новцем подразумева се готов новац у домаћој и у страној валути (у даљем тексту: готовина).

Благајничке послове из става 1. овог члана обављају запослени на пословима благајне у Покрајинском секретаријату за финансије на основу решења, налога, захтева и друге документације, које су доставиле финансијске службе Органа.

Трансакције са готовином

Члан 3.

Наплате и исплате готовог новца кроз благајну могу се вршити за следеће потребе:

- пријем и пренос на рачун, дневног пазара по основу извршених услуга и наплаћене робе;
- исплата накнаде трошкова службених путовања у земљи и иностранству;
- повраћај средстава по основу исплаћених аконтација трошкова службених путовања, уколико иста нису започета, односно нису извршена;
- повраћај средстава по основу коначног обрачуна службеног путовања;
- повраћај средстава по основу погрешно исплаћених или више исплаћених личних примања;
- и у сличним ситуацијама.

Члан 4.

Исплата накнаде трошкова службених путовања у земљи врши се у изузетним случајевима, када исплату није могуће извршити на текући рачун лица, из оправданих разлога.

Исплата аконтације трошкова службених путовања у иностранство врши се у ефективном страном новцу, у складу са законом, којим је регулисано девизно пословање у земљи, док се исплата накнаде трошкова по коначном обрачуну или утврђене разлике за исплату по коначном обрачуну у односу на исплаћену аконтацију врши на рачун физичког лица.

Припремио Контролисао

Евидентирање благајничког пословања и послови благајника

Члан 5.

Благајничко пословање се води и евидентира одвојено за динарска средства и за страна средства плаћања.

Девизна благајна води се према валути која је предмет благајничког пословања.

Члан 6.

Благајник је рачунополагач за средства која су предмет благајничког пословања и дужан је да савесно, одговорно и ажурно обавља послове:

- контроле формалне исправности документације која је основ уплате или исплате готовине;
- контроле да ли је основ за исплату одобрио налогодавац;
- евиденције благајничких налога и дневника благајне;
- уплате (повраћај) у благајну и исплате из благајне;
- чувања готовине у благајни;
- чувања благајничке документације;
- и друге послове у вези с пријемом готовине у благајну и издавањем готовине из благајне.

Благајник је дужан да, приликом исплате готовине, провери идентитет примаоца према подацима из личне карте или другог одговарајућег документа.

Чување готовине и попис благајне

Члан 7.

Готовина се чува у сефу чији један кључ чува благајник, а други његов непосредни руководилац.

Члан 8.

Попис благајне врши се као редован попис за потребе израде завршног годишњег финансијског извештаја (завршног рачуна).

Приликом примопредаје дужности благајника врши се ванредан попис благајне, а руководилац Секретаријата може, уколико се укаже потреба, да одреди и ненајављени ванредан попис.

Члан 9.

Ако је приликом закључења дневне благајне утврђен вишак или мањак, он се уписује у благајнички дневник. Благајник је дужан да истражи разлике и да упише износе и разлоге настанка у благајнички дневник.

Благајник је одговоран за благајнички мањак, односно благајнички вишак.

Члан 10.

Благајник је дужан да средства примљена у благајну, најкасније наредног радног дана, пренесе на рачун извршења буџета или други одговарајући рачун, односно да изврши повраћај страног новца пословној банци.

Образац ће АДНОИМ

Документација за уплату и исплату готовине

Члан 11.

Уплате у благајну и исплате из благајне врше се на основу веродостојне документације коју је припремила финансијска служба Органа.

Члан 12.

Документ за уплату готовине у зависности од сврхе уплате, може бити: одлука или налог за уплату, које је оверило и потписало овлашћено лице Органа, решење о коначном обрачуну са исказаном обавезом за повраћај средстава и други акт на основу којег се уплата врши.

Документ за исплату готовине, у зависности од сврхе исплате може бити: решење о упућивању на службени пут, односно решење о исплати по извршеном обрачуну, које је потписао руководилац Органа или његово овлашћено лице и оверио печатом Органа, с прилозима у смислу обрачуна, налог за службено путовање, готовински рачун у случају рефундације трошкова и других исправа, који је потписало и оверило овлашћено лице Органа, за чије потребе, односно по чијем налогу се исплата врши.

Припремио **Контролисао**

Члан 13.

Документа из претходног члана мора оверити лице из Органа, по чијем налогу се уплата, односно исплата врши и то: лице које је исправу сачинило, лице које је исправу контролисало и руководилац Органа, односно његово овлашћено лице за одобравање уплате, односно исплате средстава.

Благајник је дужан да пре исплате провери формално рачунску исправност документа на основу којег се врши уплата, односно исплата средстава.

Члан 14.

Приликом уплате или исплате готовине благајник је дужан да уплатиоцу, односно примаоцу средстава, изда налог благајни, да наплати, односно налог благајни да исплати, који треба да садржи: број налога, датум примљене/издате готовине, основ, односно сврху уплате/исплате, име уплатиоца/примаоца, износ уплате/исплате, потпис благајника и слично.

Подизање и пријем готовине у благајну и издавање готовине из благајне

Члан 15.

Готовина се прима у благајну из следећих извора: пријемом дневног пазара од Управе за заједничке послове покрајинских органа, подизањем готовине са рачуна извршења буџета и других подрачуна, подизањем страног новца пословне банке или враћањем неутрошеног износа од запослених и других физичких лица, претходно исплаћене аконтације за службена путовања и слично.

Члан 16.

Готовина се издаје из благајне за следеће намене: за уплату на рачун извршења буџета или на други прописани рачун; за исплату рефундације трошкова запосленима на основу готовинских рачуна за плаћену робу или услуге; за исплату накнаде по основу аконтације и коначног обрачуна трошкова службених путовања и слично.

Члан 17.

Подизање готовине врши се на основу попуњеног налога које је потписало овлашћено лице, са рачуна извршења буџета или подрачуна код Управе за трезор, а у случају подизања страног новца са рачуна код Народне банке Србије или по одобрењу Министарства финансија код пословне банке, на основу Налога плаћања (Образац бр. 70), решења руководиоца Органа и документације која је основа за подизање страног новца.

Благајнички дневник/Благајнички извештај

Члан 18.

О свим уплатама и исплатама готовине благајник води благајнички дневник, који се сачињава и закључује сваког дана, у којем је обављена трансакција с готовим новцем.

Благајнички дневник садржи следеће податке: редни број и датум, број налога за уплату или исплату, кратак опис/назив пословног догађаја, износ уплате, односно исплате, збир дневног промета уплата и дневног промета исплата, стање готовине на почетку дана, стање готовине на крају дана, број прилога и слично.

Благајнички дневник потписује благајник, односно лице које га је сачинило, лице које је извршило проверу његове формалне и рачунске исправности и руководилац организационе јединице, у оквиру које се обавља благајничко пословање.

Члан 19.

Благајник је дужан да сваког дана доставља благајничке дневнике с пратећом документацијом, сачињене за претходни дан, служби за књиговодствене послове ради књиговодственог евидентирања промена.

Интерна контрола благајничког пословања и чување благајничке документације

Члан 20.

Интерну контролу над благајничким пословањем обавља за то задужено лице које проверава: да ли су уплате, односно исплате засноване на правилно ликвидираним исправама, да ли су издате све благајничке исправе и да ли су правилно попуњене и означене редним бројевима, да ли је правилно утврђен салдо у благајничком дневнику/извештају и остале податке од значаја за правилно обављање благајничких послова.

Члан 21.

Благајнички документи (налози, исплате, наплате, благајнички дневник и приложена документација) чувају се у регистратору, сложени хронолошки.

Благајнички документи чувају се у просторијама намењеним за архивирање документације, најмање десет година.

Члан 22.

Ово упутство ступа на снагу осмог дана, од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ

Број: 102-400-3/2015

Дана: 19. фебруар 2015. године

Покрајински секретар за финансије

Зоран Радоман, с.р.

На основу члана 15. и 16. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", бр. 37/2014), у вези са Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", бр. 98/2007 - пречишћен текст и 84/2014), покрајински секретар за финансије доноси

Упутство о начину и поступку обављања трансакција са ефективним страним новцем за потребе исплате накнаде трошкова службених путовања у иностранство

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2015 од 25.2.2015. године, а ступило је на снагу 26.2.2015.

Основне одредбе

Члан 1.

Овим упутством уређује се начин и поступак обављања трансакција са ефективним страним новцем за потребе исплате накнаде трошкова службених путовања у

иностранство запосленим и другим ангажованим лицима у органима покрајинске управе (у даљем тексту: Органи).

Ово упутство односи се на трансакције са ефективним страним новцем који је купљен преносом динарских средстава с рачуна извршења буџета Аутономне покрајине Војводине на рачун пословне банке или Народне банке Србије (у даљем тексту: банка).

Члан 2.

У смислу овог упутства:

1) ефективни страни новац је папирни новац који гласи на страну валуту.

2) трансакције са ефективним страним новцем су: куповина, подизање с рачуна и пренос у девизну благајну, чување, исплата за утврђену намену, повраћај у благајну и пренос из благајне на одговарајући рачун.

Члан 3.

Трансакције са ефективним страним новцем могу се вршити искључиво за:

- исплату аконтације трошкова службених путовања у иностранство;
- повраћај више исплаћене аконтације трошкова службених путовања у иностранство у односу на коначни обрачун трошкова службених путовања у иностранство;
- повраћај средстава примљених као аконтација трошкова службених путовања у иностранство у случају када та путовања нису реализована.

Припремио **Контролисао**

Члан 4.

Подизање с рачуна, чување и исплата ефективног страног новца, као и повраћај неутрошеног ефективног страног новца на одговарајући рачун врши се посредством девизне благајне Покрајинског секретаријата за финансије.

Куповина ефективног страног новца

Члан 5.

Куповина ефективног страног новца врши се код Народне банке Србије или код пословне банке уколико је за то, у складу са одредбама Закона о буџетском систему, прибављена сагласност Министарства финансија.

Покрајински секретаријат за финансије по прибављеној сагласности Министарства финансија, спроводи одговарајући поступак избора пословне банке код које ће се куповати ефективни страни новац и обављати друге трансакције које су у вези с наменом утврђеном у члану 3. овог упутства.

Члан 6.

Финансијска служба Органа дужна је да упути банци захтев за куповину ефективног страног новца за исплату аконтације трошкова службеног путовања у иностранство, утврђене решењем о упућивању лица на службени пут у иностранство.

Захтев за куповину ефективног страног новца подноси се на обрасцу ЗКД - Захтев за куповину девиза.

Члан 7.

На основу достављеног захтева, банка издаје инструкцију или профактуру за уплату динарске противвредности за износ тражене валуте и за уплату накнаде за услугу - провизије, уколико је она уговорена.

Члан 8.

Финансијска служба Органа, на основу решења о упућивању на службено путовање у иностранство, решења о исплати аконтације трошкова службеног путовања у иностранство, профактуре или инструкције за уплату динарске противвредности стране валуте и профактуре за уплату провизије, подноси Покрајинском секретаријату за финансије захтев за пренос средстава (захтев за плаћање) у корист пословне банке.

Члан 9.

Запослени на пословима превентивне контроле у Покрајинском секретаријату за финансије врше проверу, односно превентивну контролу Захтева за плаћање и документације достављене у прилогу и уколико је документација формално и рачунски исправна, плаћање се реализује истог дана.

Подизање с рачуна, чување и исплата ефективног страног новца

Члан 10.

Лице које обавља благајничке послове у Покрајинском секретаријату за финансије (у даљем тексту: благајник), на основу решења о упућивању на службено путовање у иностранство, налога за службено путовање, и решења о исплати аконтације трошкова

службеног путовања у иностранство, доказа о уплаћеној динарској противвредности ефективног страног новца и Обрасца 70 - Налога за исплату овереног од стране лица овлашћеног за располагање средствима на рачуну, подиже ефективни страни новац на благајни у пословној банци.

Образац ЈБОИМ

Члан 11.

Средства из претходног члана овог упутства исплаћују се финансијској служби Органа или лицу које се упућује на службени пут у иностранство истог дана по подизању на благајни банке, а најкасније наредног радног дана од дана када су подигнута с девизног рачуна банке.

Ефективни страни новац који се не исплати истог дана када је подигнут с девизног рачуна банке чува се у сефу који је на коришћењу у Покрајинском секретаријату за финансије.

Члан 12.

За преузимање веће количине ефективног страног новца с девизног рачуна банке и његов пренос у благајну Покрајинског секретаријата за финансије, благајнику се обезбеђује лице за пратњу.

Припремио **Контролисао**

Већом количином ефективног страног новца сматра се сваки износ једнак или већи од 500 евра.

На иницијативу благајника, руководилац службе дужан је да посредством Управе за заједничке послове покрајинских органа обезбеди лице за пратњу.

Повраћај ефективног страног новца у благајну и пренос на рачун у банци

Члан 13.

Повраћај ефективног страног новца у благајну врши се у следећим случајевима:

- уколико путовање није започето, у року од три дана од дана који је одређен као почетак путовања;
- уколико је по коначном обрачуну утврђено да је аконтација исплаћена у већем износу од износа признатих трошкова, у року од седам дана од реализације службеног путовања.

Члан 14.

Пријем ефективног страног новца у благајну Покрајинског секретаријата за финансије, у случајевима наведеним у претходном члану овог упутства, врши се на основу решења о коначном обрачуну службеног путовања у иностранство које је донео руководилац Органа или од њега овлашћено лице, које је оверило лице задужено за превентивну контролу у Покрајинском секретаријату за финансије и у износу који је наведен у том решењу.

Благајник је дужан да ефективни страни новац из претходног члана уплати на рачун у банци истог дана по пријему у благајну, а најкасније наредног дана.

Члан 15.

Повраћај ефективног страног новца може се извршити искључиво као папирни новац и то у валути у којој је аконтација трошкова службених путовања у иностранство исплаћена.

Обрачун трошкова службених путовања у иностранство заокружује се на ниже на пет или десет новчаних јединица стране валуте, а разлика до пуног износа обрачунава се и исплаћује у динарској противвредности.

Члан 16.

Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ

Број: 102-422-3/2015-03

Датум: 20. фебруар 2015. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
ЗА ФИНАНСИЈЕ
ЗОРАН РАДОМАН

На основу члана 15. и 16. ст. 1. и став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине, бр. 37/2014), у вези са чланом 11. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012,

62/2013, 63/2013 - испр. и 108/2013) и чланом 18. Уредбе о буџетском рачуноводству ("Сл. гласник РС", број 125/2003 и 12/2006), покрајински секретар за финансије доноси

Упутство о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза буџетских корисника укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине и средстава јавне својине Аутономне покрајине Војводине дате на коришћење другим правним лицима

Припремио

Контродисао

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 49/2014 од 26.11.2014. године, а ступило је на снагу 4.12.2014.

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим упутством прописују се начин и рокови вршења пописа имовине и обавеза директних и индиректних буџетских корисника буџета Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Буџетски корисник) и средстава јавне својине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: покрајинска јавна својина) датих на коришћење другим правним лицима, као и усклађивање књиговодственог стања са стварним стањем које се утврђује пописом.

Члан 2

Буџетски корисници су дужни да попис имовине и обавеза регулишу својим актима у складу са законом, другим прописима, оснивачким актима и овим упутством.

Попис се врши као редован и као ванредан.

Члан 3

Редован попис се врши на крају буџетске године за коју се саставља годишњи финансијски извештај - завршни рачун.

Промене стања имовине и обавеза у току пописа, уносе се у пописне листе на основу веродостојних рачуноводствених исправа, а стање по попису своди се на стање на дан 31. децембра текуће године.

Члан 4

Ванредан попис врши се у случајевима: због статусне промене, због промене облика организовања, у ситуацијама промене одговорног лица - рачунополагача, појаве крађе и проневере, настанка штете због елементарних непогода и др.

ПРЕДМЕТ ПОПИСА

Члан 5

Предмет пописа је финансијска и нефинансијска имовина, пласмани, потраживања ,обавезе и ванбилансна имовина, по свим позицијама биланса с тања и ванбилансна имовина Буџетског корисника и средства покрајинске јавне својине дата другим правним лицима на коришћење или у закуп (у даљем тексту: имовина).

Члан 6

Предмет пописа је и туђа имовина коју користе буџетски корисници.

Имовина дата у закуп или на коришћење пописује се на основу расположиве документације и помоћних евиденција, уз прибављање пописних листа, потписаних и оверених од стране пописне комисије корисника те имовине.

Буџетски корисник може одлучити да за вршење пописа имовине из претходног става може упутити комисију да изврши попис код правног лица који ту имовину користи или може са тим правним лицем формирати мешовиту комисију.

Члан 7

Попис имовине и обавеза Консолидованог рачуна трезора Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Консолидовани рачун трезора) које нису у надлежности Буџетског корисника, врши пописна комисија Покрајинског секретаријата за финансије.

Попис потраживања поверених на вођење другом правном лицу врши се на основу расположиве документације и помоћних евиденција, уз прибављање пописних листа сачињених од стране тог правног лица.

Изузетно, за попис потраживања поверених на вођење другом правном лицу, Буџетски корисник може образовати мешовиту комисију за попис коју би чинили представници тог буџетског корисника и правног лица коме су потраживања поверена на вођење.

ПРИПРЕМА ЗА ПОПИС И ОБРАЗОВАЊЕ ПОПИСНИХ КОМИСИЈА

Члан 8

Буџетски корисник је дужан да донесе интерни општи акт којим ће регулисати предмет, начин, поступак, рокове и место вршења пописа имовине, одговорност за организацију и правилност пописа, рок за достављање извештаја о извршеном попису руководиоцу односно надлежном органу, као и рок за доношење одлуке о попису.

Члан 9

Пре почетка пописа врши се усклађивање стања помоћних књига и евиденција са главном књигом Буџетског корисника и са главном књигом трезора и помоћним евиденцијама главне књиге трезора, које се воде у Покрајинском секретаријату за финансије.

Усклађивање стања имовине и обавеза у књиговодственој евиденцији корисника буџетских средстава са стварним стањем које се утврђује пописом, врши се на крају буџетске године, са стањем на дан 31. децембра текуће године.

Изузетно од става 2. овог члана, интерним општим актом може се предвидети и дужи период за обављање пописа књига, филмова, слика, архивске грађе и друго, али не дужи од пет година.

Члан 10

Попис почиње доношењем решења о образовању потребног броја комисија за попис (у даљем тексту: комисија), које се пре почетка пописа доставља члановима комисије , руководиоцима и финансијској служби, односно служби рачуноводства.

Члан 11

Уколико постоји потреба Буџетски корисник може образовати Централну комисију за попис која је дужна да сачини збирни извештај о попису на основу извештаја о попису комисија образованих за попис појединих облика имовине.

Члан 12

За председника и чланове комисије као и њихове заменике не могу бити одређена лица која рукују имовином, односно која су задужена за имовину која се пописује.

Комисија може ангажовати вештака за процену квалитета и вредности појединих облика имовине и обавеза.

НАЧИН ВРШЕЊА ПОПИСА

Члан 13

Лица која рукују имовином и њихови непосредни руководиоци дужни су да, најкасније до дана одређеног за почетак пописа, изврше неопходне припреме ради што лакшег, бржег и правилнијег пописивања.

Члан 14

Комисија је дужна да пре почетка пописа сачини план рада по коме ће вршити попис.

Буџетски корисник, изузев индиректног буџетског корисника који је успоставио интерну ревизију, доставља пре почетка пописа, одлуку о попису и решења о образовању комисије Служби за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Служба за интерну ревизију).

Индиректни буџетски корисник који је успоставио интерну ревизију, доставља пре почетка пописа, одлуку о попису и решење о образовању комисије јединици за интерну ревизију.

Члан 15

Комисији, пре почетка пописа, може се обезбедити водич у смислу листе са номенклатурним бројевима, називима, врстама и јединицама мере имовине која ће пописује, ради бржег и једноставнијег спровођења пописа.

Образац АДОИМ

Подаци из књиговодства, односно из одговарајућих евиденција о количинама, не могу се давати комисији пре уписивања стварног стања у пописне листе и пре него што чланови пописних комисија те листе са пописаним стварним стањем потпишу.

Члан 16

Попис обухвата следеће радње и активности:

1) утврђивање стварних количина мерењем, бројањем, проценом и сличним поступцима, ближе описивање пописане имовине, као и уношење података о пописаном натуралном стању у пописне листе;

2) уписивање у пописне листе натуралних промена насталих у периоду вршења пописа ради свођења стања на дан 31. децембра године за коју се попис спроводи;

3) уношење књиговодственог количинског стања имовине у пописне листе;

4) утврђивање количинских разлика између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања;

5) уношење цена пописане имовине;

Припремио **Контролисао**

6) вредносно обрачунавање пописане имовине;

7) утврђивање да ли су подаци из помоћних књига и евиденција усаглашени са подацима из главне књиге буџетског корисника, као и са финансијским подацима из главне књиге трезора;

9) састављање извештаја о извршеном попису;

10) друге провере неопходне за правилно утврђивање стварног стања и разлика у односу на књиговодствено стање.

Утврђивање разлика и вредносно обрачунавање тих разлика може се вршити на рачунару, уз штампање пописних листа са подацима о вредности које потписују чланови комисија за попис.

Члан 17

Имовина која на дан пописа није затечена код Буџетског корисника уноси се у посебне пописне листе на основу веродостојне документације, ако до дана завршетка пописа нису примљене пописне листе од правног лица код кога се та имовина налази.

У посебне пописне листе уносе се подаци о извршеном попису за имовину чија је вредност умањена због неисправности, застарелости, оштећења и слично, као и имовина која је дотрајала и за коју се предлаже расход, односно имовина за коју се предлаже отпис.

Члан 18

Попис акција и учешћа у капиталу врши се на основу извода из званичних регистара, Централног регистра хартија од вредности и Агенције за привредне регистре, односно уколико учешће није предмет званичног регистра, на основу потврде издаваоца.

Попис готовинских еквивалената и готовине у благајни, хартија од вредности и страних средстава плаћања врши се бројањем према апоенима и уписивањем утврђених износа у посебне пописне листе.

Новчана средства на подрачунима укљученим у консолидовани рачун трезора, новчана средства на девизним рачунима отвореним у Народној банци Србије и хартије од вредности које се налазе на рачунима и депо-рачунима у званичним регистрима, пописују се на основу извода стања тих рачуна на дан 31. децембра године за коју се врши попис.

Попис средстава у благајни врши се првог радног дана наредне године у односу на годину за коју се попис врши.

Члан 19

Попис финансијских пласмана, потраживања и обавеза врши се према стању у пословним књигама, под условом да је њихово усклађивање са дужницима и повериоцима извршено најмање једном годишње и да о томе постоји веродостојна исправа.

У посебним пописним листама исказују се спорна потраживања, као и потраживања за која се предлаже покретање извршног или судског поступка, као и потраживања за која не постоје уредне исправе.

У посебним пописним листама исказује се обавезе у динарима, обавезе у страној валути, обавезе које су застареле или за које су се стекли услови за отпис у складу са овим законом, као и обавезе за које не постоје уредне исправе.

Исправка вредности финансијских пласмана и потраживања, као и отпис финансијских пласмана, потраживања и обавеза морају се посебно образложити и документовати.

ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОМ ПОПИСУ

Члан 20

О извршеном попису саставља се извештај који садржи: стварно и књиговодствено стање имовине; разлике између стварног с тања у тврђеног п описом и к њиговодственог стања са узроцима неслагања; предлоге за ликвидацију утврђених разлика (пребијање мањкова и вишкова насталих по основу замена, начин накнађивања мањкова и приходовања вишкова, отписивања застарелих потраживања, приходовања застарелих обавеза и др.); предложени начин књижења; примедбе и објашњења лица која рукују, односно која су задужена материјалним и новчаним вредностима о утврђеним разликама, као и друге примедбе и предлоге комисије.

Припремио **Контролисао**

Члан 21

Извештај из члана 20. овог упутства комисија доставља руководиоцу буџетског корисника, Служби за интерну ревизију и другом органу уколико је то актима буџетског корисника утврђено.

Индиректни буџетски корисник који је успоставио интерну ревизију, није дужан да извештај о извршеном попису достави Служби за интерну ревизију, већ исти доставља јединици за интерну ревизију.

Члан 22

Акт о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа, поред података о вредности пописаног стварног стања мора да садржи одредбе о:

- поступању са утврђеним мањком,
- поступању са утврђеним вишком ,
- расходовању имовине која је дотрајала или више није употребљива, са предлогом начина њеног отуђења,
- отпису потраживања и обавеза,
- покретању судског и извршног поступка,
- пореским обавезама у вези са утврђеним мањком, вишком, расходом или отписом,
- одговорности и обавезама лица којима су мањкови стављени на терет и
- друге одредбе које су неопходне за рачуноводствено евидентирање резултата пописа.

ДЕФИНИСАЊЕ РОКОВА

Члан 23

Најранији рок за почетак годишњег пописа је 01. новембар године за коју се попис врши, с тим што се мора извршити свођење пописаног стање на стање на дан 31. децембар те године.

Захтев за усаглашавање стања потраживања и обавеза Буџетски корисник је дужан да упути свом дужнику, односно повериоцу уколико од њега није добио захтев за усаглашавање стања, најкасније до петог децембра буџетске године за коју се саставља завршни рачун.

Крајњи рок за достављање извештаја о извршеном годишњем попису имовине, као и за доношење акта о усвајању извештаја о извршеном годишњем попису и резултатима годишњег пописа имовине је 29. јануар године која следи години за коју је попис извршен.

Крајњи рок за достављање извештаја о извршеном годишњем попису имовине и обавеза Консолидованог рачуна трезора који нису у надлежности Буџетских корисника, као и за доношење акта о усвајању извештаја о извршеном годишњем попису и резултатима годишњег пописа, је 28. фебруар године која следи години за коју је попис извршен.

Члан 24

Рокове за почетак и завршетак пописа, као и рок за доношење акта о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа, Буџетски корисник утврђује интерним општим актом у оквиру рокова дефинисаних у претходном члану овог упутства.

Члан 25

Извештај о извршеном попису и резултатима пописа, заједно са пописним листама и одлукама руководиоца Буџетског корисника, односно другог надлежног органа, достављају се на књижење финансијској служби Буџетског корисника, ради усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, најкасније у року од два дана од дана доношења акта о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа.

Образац АД-ОИМ

ДОСТАВЉАЊЕ АКАТА ЗА ПОТРЕБЕ ЕВИДЕНТИРАЊА У ГЛАВНОЈ КЊИЗИ ТРЕЗОРА

Члан 26

Директни буџетски корисник је дужан, најкасније у року од четири дана од дана доношења акта о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа, да Покрајинском секретаријату за финансије за потребе спровођења књижења у главној књизи трезора достави:

- Акт о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа,
- Извештај о извршеном попису,
- Налоге на основу којих су спроведена књижења у помоћним књигама, оверене и потписане у складу са Уредбом о буџетском рачуноводству,
- Доказ да је акт о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа достављен Служби за интерну ревизију, односно јединици за интерну ревизију.

Члан 27

Индиректни буџетски корисник је дужан, по обављеном годишњем попису имовине, да посредством директног буџетског корисника у чијој је надлежности, уз обрасце завршног рачуна достави:

- Акт надлежног органа о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа,
- Доказ да је акт о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа достављен Служби за интерну ревизију, односно јединици за интерну ревизију.

ОДГОВОРНОСТ

Члан 28

За организацију и правилност пописа одговоран је руководилац Буџетског корисника.

За организацију и правилност пописа имовине и обавеза на нивоу Консолидованог рачуна трезора који нису у надлежности Буџетских корисника, одговоран је Покрајински секретаријат за финансије.

За тачност пописа и извештаја о попису одговорни су чланови комисије.

За правилно спровођење усаглашавања књиговодственог стања са стварним стањем, односно рачуноводствено евидентирање акта о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа, одговоран је руководилац финансијске службе, односно службе рачуноводства Буџетског корисника.

За достављање документације из претходног члана овог упутства, одговоран је руководилац финансијске службе директног буџетског корисника.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29

Ступањем на снагу овог упутства престаје да важи Правилник о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине, број 102-404-273/2010-03 од 28. децембра 2010. године.

Члан 30

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ

Број: 102- 404-230/2014-02

Дана: 26. новембар 2014. године

Покрајински секретар за финансије
Зоран Радоман, с.р.

На основу члана 15. и 16. ст. 1. и став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", бр. 37/2014), у вези са чланом 11. Закона о

буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр. и 108/2013) и чланом 18. Уредбе о буџетском рачуноводству ("Сл. гласник РС", број 125/2003 и 12/2006), покрајински секретар за финансије доноси

Образац ЈОИМ

Упутство о допуни Упутства о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза буџетских корисника укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине и средстава јавне својине Аутономне покрајине Војводине дате на коришћење другим правним лицима

Припремио **Контролисао**

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 51/2014 од 10.12.2014. године, а ступила је на снагу 18.12.2014.

Члан 1.

У Упутству о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза буџетских корисника укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине и средстава јавне својине Аутономне покрајине Војводине дате на коришћење другим правним лицима ("Службени лист АП Војводине", број 49/2014), у члану 23. после става 3 додаје се став 4 који гласи:

"Изузетно од претходног става, крајњи рок за достављање извештаја о извршеном годишњем попису имовине, као и за доношење акта о усвајању извештаја о извршеном годишњем попису и резултатима годишњег пописа имовине, Управе за заједничке послове покрајинских органа и Управе за имовину Аутономне покрајине Војводине, је 20. фебруар године која следи години за коју је попис извршен."

Досадашњи став 4 постаје став 5.

Члан 2.

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ

Број: 102- 404-230/2014-02

Дана: 05. децембар 2014. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР ЗА ФИНАНСИЈЕ

Зоран Радоман, с.р.

На основу члана 15. и 16. ст. 1. и 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине, бр. 37/2014 и 54/2014-др. одлука), у вези са чланом 11. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр., 108/2013 и 142/2014) и чланом 18. Уредбе о буџетском рачуноводству ("Сл. гласник РС", број 125/2003 и 12/2006), покрајински секретар за финансије доноси

Упутство о допунама Упутства о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза буџетских корисника укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине

Војводине и средстава јавне својине Аутономне покрајине Војводине дате на коришћење другим правним лицима

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 3/2015 од 28.1.2015. године, а ступило је на снагу 29.1.2015.

Члан 1

У Упутству о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза буџетских корисника укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине и средстава јавне својине Аутономне покрајине Војводине дате на коришћење другим правним лицима ("Службени лист АП Војводине", број 49/2014), у члану 23. став 3. иза речи: "пописа имовине" додају се речи: "за индиректне буџетске кориснике".

Припремио **Контролисао**

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи: "Крајњи рок за достављање извештаја о извршеном годишњем попису имовине, као и за доношење акта о усвајању извештаја о извршеном годишњем попису и резултатима годишњег пописа имовине за директне буџетске кориснике је 10. фебруар године која следи години за коју је попис извршен."

Досадашњи ставови 4. и 5. постају ставови 5. и 6.

Члан 2

Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ

Број: 102- 404-230/2014-02

Дана: 27. јануар 2015. године

Покрајински секретар за финансије

Зоран Радоман, с.р.

На основу члана 15. и 16. ст. 1. и став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине, бр. 37/2014), у вези са чланом 11. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр. и 108/2013) и чланом 18. Уредбе о буџетском рачуноводству ("Сл. гласник РС", број 125/2003 и 12/2006), покрајински секретар за финансије доноси

Упутство о изменама и допунама Упутства о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза буџетских корисника укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине и средстава јавне својине Аутономне покрајине Војводине дате на коришћење другим правним лицима

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 48/2015 од 25.11.2015. године, а ступило је на снагу 3.12.2015.

Члан 1

Образац ДЕОИМ

У Упутству о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза буџетских корисника укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине и средстава јавне својине Аутономне покрајине Војводине дате на коришћење другим правним лицима ("Службени лист АП Војводине", број 49/2014, 51/2014 и 3/2015), у члану 14. став 2 почиње речју "Директни", а иза речи "буџетски корисник" брише се", изузев индиректног буџетског корисника који је успоставио интерну ревизију,".

У члану 14. додаје се став 3 који гласи:

"Индиректни буџетски корисник који није успоставио интерну ревизију доставља пре почетка пописа, посредством директног буџетског корисника у чијој је надлежности, одлуку о попису и решења о образовању комисије Служби за интерну ревизију.

Досадашњи став 3 постаје став 4.

Члан 2

У члану 21. додаје се став 2 који гласи:

"Извештај из члана 20. овог упутства, индиректни буџетски корисник који није успоставио интерну ревизију, доставља посредством директног буџетског корисника у чијој је надлежности, Служби за интерну ревизију.

Досадашњи став 2 постаје став 3.

Припремио **Контролисао**

Члан 3

У члану 23. у ставу 1 иза речи "01. новембар" додају се речи "а најкаснији 01. децембар".

Члан 4

У члану 26. став 1. алинеја 4. мења се и гласи:

- "Доказ да су извештај о попису и резултатима пописа и акт о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа достављени Служби за интерну ревизију, односно јединици за интерну ревизију."

Члан 5

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ

Број: 102- 404-230/2014-02

Дана: 24. новембар 2015. године

Покрајински секретар
за финансије
Зоран Радоман, с.р.

На основу члана 15. и 16. ст. 1. и став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", бр. 37/2014, 54/2014 - др. одлука, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), у вези са чланом 11. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019 и 149/2020) и чланом 18. Уредбе о буџетском рачуноводству ("Сл. гласник РС", број 125/2003, 12/2006 и 27/2020), покрајинска секретарка за финансије доноси

Упутство о измени Упутства о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза буџетских корисника укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине и средстава јавне својине Аутономне покрајине Војводине дате на коришћење другим правним лицима

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 67/2020 од 23.12.2020. године, а ступило је на снагу 31.12.2020.

Образац: АД-ОИМ

Члан 1

У Упутству о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза буџетских корисника укључених у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине и средстава јавне својине Аутономне покрајине Војводине дате на коришћење другим правним лицима ("Службени лист АП Војводине", број 49/2014, 51/2014, 3/2015 и 48/2015), у члану 23. мења се став 2 који гласи:

"Захтев за усаглашавање стања потраживања и обавеза, Буџетски корисник је дужан да упути свом дужнику, односно повериоцу уколико од њега није добио захтев за усаглашавање стања, најкасније до 25. јануара текуће године, са стањем на дан 31. децембар претходне године, а рок за достављање пописа неизмирених обавеза и потраживања је 5 дана од пријема захтева."

Припремио **Контролисао**

Члан 2

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ФИНАНСИЈЕ

Број: 102-404-230/2014-02

Дана: 21. децембар 2020. године

ПОКРАЈИНСКА СЕКРЕТАРКА ЗА ФИНАНСИЈЕ

СМИЉКА ЈОВАНОВИЋ

На основу члана 14. став 2. и члана 51. став 3. Одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 21/02), а у вези са тачком 4. Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна ("Службени гласник РС", број: 64/03) покрајински секретар за финансије, доноси

Упутство о начину уплаћивања одређених прихода буџета Аутономне Покрајине Војводине

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2003 од 27.8.2003. године.

Члан 1.

Овим упутством прописују се:

1. начин уплаћивања и евидентирања одређених прихода буџета Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: одређени приходи):

1) Текуће донације од иностраних држава;
2) Капиталне донације од иностраних држава;
3) Текуће донације међународних организација;
4) Капиталне донације од међународних организација;
5) Текући трансфери од других нивоа власти;
6) Капитални трансфери од других нивоа власти;
7) Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака;
8) Покрајинске административне таксе;
9) Приходи које својом делатношћу оствари орган;
10) Текући добровољни трансфери од физичких и правних лица;
11) Капитални добровољни трансфери од физичких и правних лица;
12) Приходи од давања у закуп односно коришћење непокретности у државној својини које користе органи АП Војводине;
13) Мешовити и неодређени приходи;
14) Примања од продаје покретних ствари и
15) Примања од продаје осталих основних средстава.

2. попуњавање налога за пренос средстава (елемент позив на број одобрења) и

3. шифарник одређених прихода.

Члан 2.

Уплаћивање одређених прихода врши се путем налога за уплату као инструмента готовинског платног промета, односно путем налога за пренос као инструмента безготовинског платног промета.

Приходи из члана 1. тачка 1. овог упутства уплаћују се на евидентни рачун буџета Аутономне Покрајине Војводине број: 840-1572845-61, а приликом електронског плаћања - 840000000157284561.

Члан 3.

Покрајински органи, организације, службе и дирекције достављају Покрајинском секретаријату за финансије писмено обавештење о свакој промени везаној за наплату и евиденцију одређених прихода у року од три дана од дана настанка промене.

Члан 4.

На налогу из члана 2. став 1. овог упутства у елементу позив на број одобрења уписује се нумерички податак дужине од 19 (деветнаест) знакова по моделу 97 Одлуке о облику и садржини и начину коришћења јединствених инструмената платног промета ("Службени лист СРЈ", број: 29/02 и 72/02).

Припремио **Контролисао**

У претпоље елемента позив на број одобрења уписује се број модела 97, док се у поље позив на број одобрења уписују следећи нумерички знаци:

1. прва група од два нумеричка знака у низу означава контролни број;
2. друга група од пет нумеричких знакова у низу означава шифру директног корисника буџета;
3. трећа група од четири нумеричка знака у низу означава шифру индиректног корисника буџета;
4. четврта група од шест нумеричких знакова у низу означава шифру прихода по економској класификацији и
5. пета група од два нумеричка знака у низу означава подекономску шифру.

Групе нумеричких знакова (изузев четврте и пете групе) у пољу позив на број на налогу за плаћање раздвајају се цртицом (-).

97	00-00000-0000-00000000

97	00	00000	0000	00000000
Модел контроле	Контролни број	број раздела из Одлуке о буџету АП Војводине и број главе из Одлуке о буџету АП Војводине	шифра индиректног корисника буџета	ознака економске класификације и ознака одређеног прихода

Члан 5.

ШИФАРНИК ОДРЕЂЕНИХ ПРИХОДА

Модел	Број	Назив органа Врста одређеног прихода
Служба Скупштине АП Војводина		
97	98-10101-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводине
97	42-10101-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводине - сопствени приход

97	71-10101-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	12-10101-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	22-10101-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	57-10101-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	92-10101-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	27-10101-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	43-10101-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	72-10101-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	16-10101-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	42-10101-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	17-10101-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	40-10101-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	11-10101-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	81-10101-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	81-10101-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	80-10101-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	03-10101-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	53-10101-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	70-10101-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход

Припремио Контролисао

97	04-10101-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	18-10101-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Скупштина АП Војводине		
97	45-10102-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	86-10102-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	18-10102-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводине
97	56-10102-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	66-10102-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	04-10102-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	39-10102-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	71-10102-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	87-10102-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	87-10102-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	60-10102-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	86-10102-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	61-10102-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	84-10102-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	55-10102-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	28-10102-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход

Припремио Контролисао

97	28-10102-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	27-10102-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	47-10102-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	97-10102-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	17-10102-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	48-10102-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	62-10102-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Извршно веће АП Војводине		
97	89-10200-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	33-10200-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	62-10200-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	03-10200-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	13-10200-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	48-10200-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	83-10200-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	18-10200-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводине - сопствени приход
97	34-10200-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	63-10200-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	07-10200-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина

Припремио Контролисао

97	33-10200-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	08-10200-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључене у депозит банака
97	31-10200-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључене у депозит банака - сопствени приход
97	02-10200-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	72-10200-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	72-10200-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	71-10200-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	91-10200-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	44-10200-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	61-10200-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	92-10200-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	09-10200-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Покрајински секретаријат за привреду		
97	27-10300-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	68-10300-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	97-10300-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	38-10300-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	48-10300-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	83-10300-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход

Припремио Контролисао

97	21-10300-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	53-10300-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	69-10300-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	98-10300-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	42-10300-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	68-10300-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	43-10300-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	66-10300-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	37-10300-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	10-10300-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	10-10300-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	14-10300-0000-74233131	Накнада за издавање потврда о положеном стручном испиту
97	11-10300-0000-74233132	Накнада трошкова рада комисије за стручне испите из области индустрије, саобраћаја, трговине и туризма
97	08-10300-0000-74233133	Накнада трошкова другостепеног поступка по областима: индустрија, саобраћај и везе, трговина и туризам
97	09-10300-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	29-10300-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	79-10300-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	96-10300-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход

Припремио Контролисао

97	30-10300-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	44-10300-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
	Покрајински секретаријат за архитектуру, урбанизам и градитељство	
97	62-10400-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	06-10400-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводине - сопствени приход
97	35-10400-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	73-10400-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	83-10400-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	21-10400-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	56-10400-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	88-10400-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводине - сопствени приход
97	07-10400-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	36-10400-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводине - сопствени приход
97	77-10400-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	06-10400-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	78-10400-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	04-10400-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	72-10400-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	45-10400-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган

Припремио Контролисао

97	45-10400-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	56-10400-0000-74233161	Накнада трошкова издавања урбанистичке дозволе
97	53-10400-0000-74233162	Накнада трошкова издавања урбанистичке сагласности
97	50-10400-0000-74233163	Накнада трошкова издавања грађевинске дозволе
97	47-10400-0000-74233164	Накнада трошкова издавања употребне дозволе
97	44-10400-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	64-10400-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	17-10400-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	34-10400-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	65-10400-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	79-10400-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине		
97	97-10500-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	41-10500-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	70-10500-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	11-10500-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	21-10500-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	56-10500-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	91-10500-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина

Припремио Контролисао

97	26-10500-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	42-10500-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	71-10500-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	15-10500-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	41-10500-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	16-10500-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	39-10500-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	10-10500-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	80-10500-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	80-10500-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	91-10500-0000-74233161	Накнада трошкова коришћења података и документације основних геолошких истраживања, као и накнада за коришћење минералних сировина
97	88-10500-0000-74233162	Накнада трошкова поступка издавања геолошких карата и тумача са територије АП Војводине
97	85-10500-0000-74233163	Накнада трошкова рада комисије за стручне испите из области транспорта, дистрибуције и коришћења природног гаса, области рударства и области геолошких истраживања
97	82-10500-0000-74233164	Накнада трошкова рада комисије за утврђивање и оверу разврстаних резерви минералних сировина
97	79-10500-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	02-10500-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	52-10500-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	69-10500-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход

Припремио

Контролисао

97	03-10500-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	17-10500-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Покрајински секретаријат за приватизацију, предузетништво, мала и средња предузећа		
97	35-10600-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	76-10600-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	08-10600-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	46-10600-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	56-10600-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	91-10600-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	29-10600-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	61-10600-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	77-10600-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	09-10600-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	50-10600-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	76-10600-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	51-10600-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључене у депозит банака
97	74-10600-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	45-10600-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	18-10600-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход

Припремио Контролисао

97	18-10600-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	17-10600-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	37-10600-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	87-10600-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	07-10600-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	38-10600-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	52-10600-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој		
97	70-10700-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	14-10700-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	43-10700-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	81-10700-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	91-10700-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	29-10700-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	64-10700-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	96-10700-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	15-10700-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	44-10700-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	85-10700-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина

Припремио Контролисао

97	14-10700-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	86-10700-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	12-10700-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	80-10700-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	53-10700-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	53-10700-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	52-10700-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	72-10700-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	25-10700-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	42-10700-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	73-10700-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	87-10700-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство		
97	08-10800-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	49-10800-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	78-10800-0000-73723100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	19-10800-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	29-10800-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	64-10800-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход

Припремио

Контролисао

97	02-10800-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	34-10800-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	50-10800-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	79-10800-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	23-10800-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	49-10800-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	24-10800-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводина укључена у депозит банака
97	47-10800-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	18-10800-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	88-10800-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	88-10800-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	02-10800-0000-74233161	Накнада трошкова поступка из области пољопривреде
97	96-10800-0000-74233162	Накнада трошкова поступка из области водопривреде
97	93-10800-0000-74233163	Накнада трошкова поступка из области рибарства
97	90-10800-0000-74233164	Накнада трошкова поступка за издавање риболовачких дозвола
97	87-10800-0000-74233165	Накнада за коришћење рибарских подручја
97	84-10800-0000-74233166	Накнада трошкова поступка из области шумарства и ловства
97	87-10800-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	10-10800-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход

Припремио
Контролисао

97	60-10800-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	77-10800-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	11-10800-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	25-10800-0000-74513160	Мешовити и неодређени приход - сопствени приход
	Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој	
97	43-10900-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	84-10900-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	16-10900-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	54-10900-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	64-10900-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	02-10900-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	37-10900-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	69-10900-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	85-10900-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	17-10900-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	58-10900-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	84-10900-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	59-10900-0000-74113100	Камате над средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	82-10900-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход

Припремио Контролисао

97	53-10900-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	26-10900-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	26-10900-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	37-10900-0000-74233161	Накнада трошкова поступка издавања овлашћења стручним организацијама за обављање мониторинга
97	34-10900-0000-74233162	Накнада трошкова поступка за давање сагласности на претходну анализу утицаја радова и објеката на животну средину
97	31-10900-0000-74233163	Накнада трошкова поступка за давање сагласности на детаљну анализу утицаја радова и објеката на животну средину
97	25-10900-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	45-10900-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	95-10900-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	15-10900-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	46-10900-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	60-10900-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Покрајински секретаријат за финансије		
97	78-11000-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	22-11000-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	51-11000-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	89-11000-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	02-11000-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина

Припремио **Контролисао**

97	37-11000-0000-73313153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	88-11000-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	72-11000-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	07-11000-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	23-11000-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	52-11000-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	93-11000-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	22-11000-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	94-11000-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	20-11000-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	61-11000-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	88-11000-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	61-11000-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	60-11000-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	80-11000-000074413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	33-11000-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	50-11000-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	81-11000-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	95-11000-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход

Припремио Контролисао

Фонд за развој АП Војводине		
97	69-11002-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	13-11002-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	42-11002-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	80-11002-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	90-11002-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	28-11002-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	63-11002-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	95-11002-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	14-11002-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	43-11002-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	84-11002-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	13-11002-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	85-11002-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	11-11002-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	79-11002-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	52-11002-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	52-11002-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	51-11002-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица

Припремио Контролисао

97	71-11002-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	24-11002-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	41-11002-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	72-11002-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	86-11002-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Припремио	**Покрајински секретаријат за информације**	**Контролисао**
97	16-11100-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	57-11100-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	86-11100-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	27-11100-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	37-11100-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	72-11100-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	10-11100-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	42-11100-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	58-11100-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	87-11100-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	31-11100-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	57-11100-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	32-11100-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака

97	55-11100-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	26-11100-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	96-11100-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	96-11100-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	95-11100-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	18-11100-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	68-11100-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	85-11100-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	19-11100-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	33-11100-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход

Припремио Контролисао

Модел	Број	Назив органа Врста одређеног прихода
Покрајински секретаријат за образовање и културу		
97	95-11201-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	39-11201-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	68-11201-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	09-11201-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	19-11201-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина

97	54-11201-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	89-11201-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	24-11201-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	40-11201-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
Припремио		**Контролисао**
97	69-11201-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	13-11201-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	39-11201-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	14-11201-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	37-11201-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	08-11201-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	78-11201-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	78-11201-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	82-11201-0000-74233131	Накнада трошкова за поднеске у управном поступку
97	79-11201-0000-74233132	Накнада трошкова за доношење решења у управном поступку

97	76-11201-0000-74233133	Накнада трошкова за издавање уверења у управном поступку
97	73-11201-0000-74233134	Накнада трошкова за оверу преписа и превода
97	70-11201-0000-74233135	Нострификација диплома и сведочанстава
97	77-11201-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
Припремио		**Контролисао**
97	97-11201-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	50-11201-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	67-11201-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	98-11201-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	15-11201-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
97	55-11207-0000-74233131	Такса на приказивање филмова
97	52-11207-0000-74233132	Маркице за видео касете
Покрајински секретаријат за спорт и омладину		
97	33-11301-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	74-11301-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход

97	06-11301-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	44-11301-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	54-11301-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	89-11301-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход

Припремио **Контролисао**

97	27-11301-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	59-11301-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	75-11301-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	07-11301-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	48-11301-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	74-11301-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	49-11301-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	72-11301-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	43-11301-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	16-11301-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход

97	16-11301-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	20-11301-0000-74233131	Накнада трошкова управног поступка
97	15-11301-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	35-11301-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
Припремио		**Контролисао**
97	85-11301-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	05-11301-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	36-11301-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	50-11301-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Покрајински завод за спорт		
97	77-11302-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	21-11302-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	50-11302-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	88-11302-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	98-11302-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина

97	36-11302-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	71-11302-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	06-11302-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	22-11302-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
Припремио		**Контролисао**
97	51-11302-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	92-11302-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	21-11302-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у користи АП Војводина - сопствени приход
97	93-11302-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	19-11302-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	87-11302-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	60-11302-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	60-11302-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	59-11302-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	79-11302-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход

97	32-11302-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	49-11302-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	80-11302-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	94-11302-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход

Припремио **Контролисао**

Покрајински секретаријат за здравство и социјалну политику		
97	24-11400-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	65-11400-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	94-11400-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	35-11400-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	45-11400-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	80-11400-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	18-11400-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	50-11400-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	66-11400-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина

97	95-11400-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	39-11400-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	65-11400-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	40-11400-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
Припремио		**Контролисао**
97	63-11400-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	34-11400-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	07-11400-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	07-11400-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	11-11400-0000-74233131	Накнада трошкова санитарног надзора
97	06-11400-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	26-11400-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	76-11400-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	93-11400-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	27-11400-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи

97	41-11400-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
	Покрајински секретаријат за рад, запошљавање и равноправност полова	
97	59-11500-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	03-11500-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	32-11500-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	70-11500-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	80-11500-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	18-11500-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	53-11500-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	85-11500-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	04-11500-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	33-11500-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	74-11500-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	03-11500-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход

97	75-11500-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	98-11500-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	69-11500-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	42-11500-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
Припремио		**Контролисао**
97	42-11500-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	41-11500-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	61-11500-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	14-11500-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	31-11500-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	62-11500-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	76-11500-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
	Покрајински секретаријат за демографију, породицу и друштвену бригу о деци	
97	94-11600-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	38-11600-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход

97	67-11600-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	08-11600-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	18-11600-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	53-11600-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход

Припремио **Контролисао**

97	88-11600-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	23-11600-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	39-11600-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	68-11600-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	12-11600-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	38-11600-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	13-11600-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	36-11600-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	07-11600-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	77-11600-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход

97	77-11600-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	76-11600-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	96-11600-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	49-11600-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	66-11600-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	97-11600-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	14-11600-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Покрајински секретаријат за прописе, управу и националне мањине		
97	32-11700-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	73-11700-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	05-11700-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	43-11700-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	53-11700-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	88-11700-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход

Припремио **Контролисао**

97	26-11700-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	58-11700-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	74-11700-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	06-11700-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход

Припремио **Контролисао**

97	47-11700-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	73-11700-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	48-11700-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	71-11700-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	42-11700-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	15-11700-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	15-11700-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	19-11700-0000-74233131	Приходи који се остварују од услуга превођења
97	26-11700-0000-74233161	Приход од накнаде за трошкове са стручних и правосудних испита
97	23-11700-0000-74233162	Приходи од накнада за организацију семинара

97	14-11700-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	34-11700-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	84-11700-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	04-11700-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
Припремио		**Контролисао**
97	35-11700-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	49-11700-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
	Покрајински секретаријат за локалну самоуправу и међуопштинску сарадњу	
97	67-11800-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	11-11800-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	40-11800-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	78-11800-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	88-11800-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	26-11800-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	61-11800-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводине

97	93-11800-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	12-11800-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	41-11800-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	82-11800-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	11-11800-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	83-11800-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	09-11800-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	77-11800-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	50-11800-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	50-11800-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	49-11800-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	69-11800-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	22-11800-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	39-11800-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход

Припремио **Контролисао**

97	70-11800-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	84-11800-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Служба за опште и заједничке послове покрајинских органа		
97	05-11900-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	46-11900-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	75-11900-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	16-11900-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	26-11900-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	61-11900-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	96-11900-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	31-11900-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	47-11900-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	76-11900-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	20-11900-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина

Примерно

97	46-11900-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	21-11900-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључене у депозит банака
97	44-11900-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључене у депозит банака - сопствени приход
97	33-11900-0000-74213200	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у државној својини које користе органи АП Војводине
97	37-11900-0000-74213231	Приходи од давања у закуп станова
97	34-11900-0000-74213232	Приходи од давања у закуп пословног простора
97	15-11900-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	85-11900-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	85-11900-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	83-11900-0000-74233133	Приходи од угоститељства
97	84-11900-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	07-11900-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	57-11900-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица

Припремио **Контролисао**

97	74-11900-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	08-11900-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	03-11900-0000-74513134	Приходи од лицитације
97	97-11900-0000-74513135	Приходи од наплате тендерске документације
Припремио		**Контролисао**
97	94-11900-0000-74513136	Рефундирани трошкови одржавања
97	91-11900-0000-74513137	Рефундирани трошкови телефона
97	88-11900-0000-74513138	Рефундирани трошкови станарине
97	85-11900-0000-74513139	Рефундирани трошкови електричне енергије
97	82-11900-0000-74513140	Рефундирани трошкови одмаралишта "Војводина" са депадансом Игало
97	22-11900-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
97	57-11900-0000-81213100	Примања од продаје покретних ствари
97	78-11900-0000-81313100	Примања од продаје осталих основних средстава
Секретаријат за регионалну и међународну сарадњу		
97	40-12000-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина

97	81-12000-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	13-12000-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	51-12000-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	61-12000-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
Припремио		**Контролисао**
97	96-12000-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	34-12000-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	66-12000-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	82-12000-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	14-12000-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	55-12000-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	81-12000-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	56-12000-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључене у депозит банака
97	79-12000-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључене у депозит банака - сопствени приход
97	50-12000-0000-74223100	Покрајинске административне таксе

97	23-12000-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	23-12000-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	22-12000-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	42-12000-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
Припремио		**Контролисао**
97	92-12000-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	12-12000-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	43-12000-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	57-12000-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Јавно правобранилаштво Војводине		
97	75-12100-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	19-12100-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	48-12100-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	86-12100-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	96-12100-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина

97	34-12100-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	69-12100-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	04-12100-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	20-12100-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
Припремио		**Контролисао**
97	49-12100-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	90-12100-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	19-12100-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	91-12100-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	17-12100-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	85-12100-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	58-12100-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	58-12100-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	62-12100-0000-74233131	Приходи на име досуђених накнада за заступање по пуномоћјима и трошкови поступка
97	57-12100-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица

97	77-12100-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	30-12100-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	47-12100-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	78-12100-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
Припремио		**Контролисао**
97	92-12100-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Дирекција за робне резерве		
97	13-12200-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	54-12200-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	83-12200-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	24-12200-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	34-12200-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	69-12200-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	07-12200-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	39-12200-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход

97	55-12200-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	84-12200-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	28-12200-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	54-12200-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
Припремио		**Контролисао**
97	29-12200-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључен у депозит банака
97	52-12200-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	23-12200-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	93-12200-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	93-12200-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	92-12200-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	15-12200-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	65-12200-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	82-12200-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	16-12200-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи

97	30-12200-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход
Покрајински омбудсман		
97	48-12300-0000-73113100	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	89-12300-0000-73113151	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	21-12300-0000-73123100	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина
97	59-12300-0000-73123152	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводина - сопствени приход
97	69-12300-0000-73213100	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина
97	07-12300-0000-73213153	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	42-12300-0000-73223100	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина
97	74-12300-0000-73223154	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводина - сопствени приход
97	90-12300-0000-73313100	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	22-12300-0000-73313155	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход
97	63-12300-0000-73323100	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина
97	89-12300-0000-73323156	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводина - сопствени приход

Прилагодио Корисник

97	64-12300-0000-74113100	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	87-12300-0000-74113157	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход
97	58-12300-0000-74223100	Покрајинске административне таксе
97	31-12300-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
Припремио		**Контролисао**
97	31-12300-0000-74233100	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	30-12300-0000-74413100	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	50-12300-0000-74413158	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	03-12300-0000-74423100	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	20-12300-0000-74423159	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	51-12300-0000-74513100	Мешовити и неодређени приходи
97	65-12300-0000-74513160	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход

Члан 6.

Уколико на налогу из члана 2. став 1. овог упутства елемент позив на број одобрења није попуњен у складу са одредбама члана 4. и члана 5. овог упутства, уплаћена средства сматраће се приходом буџета АП Војводине.

Члан 7.

Даном ступања на снагу овог упутства престаје да важи Упутство о начину уплаћивања одређених прихода буџета Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 2/03).

Члан 8.

Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", а примењује се од 15. августа 2003. године.

Број: 2003/IV-77

Датум: 11. 08. 2003.

Покрајински секретар за финансије
Ђорђе Мисирков, с.р.

На основу члана 14. став 2. и члана 51. став 3. Одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 21/02), а у вези са чл. 11. и 12. Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна ("Службени гласник РС", број: 64/2003, 125/2003, 58/2004, 85/2004, 99/2004, 117/2004, 137/2004, 140/2004, 21/2005, 36/2005, 51/2005 и 54/2005) покрајински секретар за финансије, доноси

Упутство о допунама Упутства о начину уплаћивања одређених прихода буџета Аутономне Покрајине Војводине

Припремио **Контролисао**

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 15/2005 од 28.10.2005. године.

Члан 1.

Упутство о начину уплаћивања одређених прихода буџета Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 12/03), у члан 5. шифарник одређених прихода допуњује се следећим шифрама, и то:

У делу Покрајински секретаријат за прописе, управу и националне мањине додају се шифре

97	**26-11700-0000-74233161**	Приходи од накнаде за трошкове испита из страног језика и језика националне мањине
97	**23-11700-0000-74233162**	Приходи од накнаде за организацију семинара
97	**20-11700-0000-74233163**	Приход од накнаде трошкова за стручни испит - средња стручна спрема
97	**17-11700-0000-74233164**	Приход од накнаде трошкова за стручни испит - висока и виша стручна спрема
97	**14-11700-0000-74233165**	Приход од накнаде трошкова за правосудни испит
97	**11-11700-0000-74233166**	Приход од накнаде трошкова за стручни испит - судски тумачи
Стручна служба за реализацију програма привредног развоја АП Војводине		

97	**83-12400-0000-73113100**	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводине
97	**27-12400-0000-73113151**	Текуће донације од иностраних држава у корист АП Војводине - сопствени приход
97	**56-12400-0000-73123100**	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводине
97	**94-12400-0000-73123152**	Капиталне донације од иностраних држава у корист АП Војводине - сопствени приход
97	**07-12400-0000-73213100**	Текуће донације међународних организаиција у корист АП Војводине
97	**42-12400-0000-73213153**	Текуће донације међународних организација у корист АП Војводине - сопствени приход
97	**77-12400-0000-73223100**	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводине
97	**12-12400-0000-73223154**	Капиталне донације од међународних организација у корист АП Војводине - сопствени приход
97	**28-12400-0000-73313100**	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводине
97	**57-12400-0000-73313155**	Текући трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводине - сопствени приход
97	**98-12400-0000-73323100**	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводине
97	**27-12400-0000-73323156**	Капитални трансфери од других нивоа власти у корист АП Војводине - сопствени приход
97	**02-12400-0000-74113100**	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака
97	**25-12400-0000-74113157**	Камате на средства буџета АП Војводине укључена у депозит банака - сопствени приход

Припремио **Контролисао**

97	**93-12400-0000-74223100**	Покрајинске административне таксе
97	**66-12400-0000-74233100**	Приходи које својом делатношћу оствари орган
97	**66-12400-0000-74233100**	Приходи које својом делатношћу оствари орган - сопствени приход
97	**65-12400-0000-74413100**	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица
97	**85-12400-0000-74423100**	Текући добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	**38-12400-0000-74423100**	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица
97	**55-12400-0000-74423159**	Капитални добровољни трансфери физичких и правних лица - сопствени приход
97	**86-12400-0000-74513100**	Мешовити и неодређени приходи
97	**03-12400-0000-74513160**	Мешовити и неодређени приходи - сопствени приход

Припремио **Контролисао**

Члан 2.

Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине"

Број: 400-00013/2005

Датум: 12. 10. 2005.

Покрајински секретар

Мр **Јовица Ђукић**, с.р.

На основу члана 39. став 1. Одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 2/95 и 3/2002), покрајински секретар за финансије, доноси

Упутство о начину обезбеђења доставе новца и вредносних папира у покрету

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 20/2002 од 25.11.2002. године.

Члан 1.

Образац: АП-ОИМ

Овим упутством ближе се одређује начин обезбеђења новца и вредносних папира у покрету, односно транспорту.

Члан 2.

Доставу новца и вредносних папира радним данима врши благајник или друго овлашћено лице покрајинског органа управе надлежног за послове финансија уз пратњу радника обезбеђења и службеног возила Службе за опште и заједничке послове покрајинских органа управе (у даљем тексту: Служба).

Члан 3.

Покрајински орган управе надлежан за послове финансија писменим захтевом обраћа се Служби, најмање један дан пре дана одређеног за доставу новца и вредносних папира веће вредности, са назначеним именом и презименом благајника или другог овлашћеног лица које врши доставу новца и вредносних папира, ради организовања и обезбеђења доставе, односно транспорта.

Члан 4.

Припремио **Контролисао**

Служба на основу Правилника о физичком и техничком обезбеђењу објеката и Плана који се сачињава за сваку појединачну доставу новца и вредносних папира обезбеђује доставу и одговара за безбедност исте.

Члан 5.

Покрајински орган управе надлежан за послове финансија ће у зависности од појединачне вредности доставе новца и вредносних папира у сарадњи са Службом процењивати да ли је за односну доставу потребно ангажовати раднике МУП-а.

Члан 6.

Ово упутство објавиће се у Службеном листу АП Војводине, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

Покрајински секретаријат за финансије

Број: 021-00003/2002

Датум: 14. новембар 2002. године

Покрајински секретар

Ђорђе Мисиркић, с.р.

На основу чл. 15. и 16. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АП Војводине", бр. 37/2014, 54/2014 - и друге одлуке, 37/2016, 29/2017 и 24/2019), покрајинска секретарка за финансије доноси

Рачуноводствене политике

Рачуноводствене политике су објављене у "Службеном листу АПВ", бр. 41/2019 од 25.9.2019. године, а ступиле су на снагу 3.10.2019.

Основне одредбе

Члан 1.

Рачуноводствене политике односе се на рачуноводствене трансакције на имовини, капиталу, потраживањима, обавезама, приходима и примањима, расходима и издацима и ванбилансној активи и пасиви у главној књизи трезора и у помоћним књигама и евиденцијама главне књиге.

Члан 2.

Главна књига трезора јесте пословна књига скупа рачуна, која се води по систему двојног књиговодства и у којој се систематски обухватају стања и евидентирају све промене на имовини, обавезама, капиталу, приходима и расходима, које су последица извршавања буџетских апропријација.

Главну књигу трезора Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: главна књига трезора) води Покрајински секретаријат за финансије, Сектор за послове главне књиге трезора (у даљем тексту: Трезор). У главној књизи трезора воде се евиденције за директне буџетске кориснике укључене у консолидовани рачун трезора Аутономне покрајине Војводине (КРТ 581).

Члан 3.

Припремио **Контролисао**

Консолидовани рачун трезора јесте обједињени рачун динарских и девизних средстава припадајућих корисника средстава буџета Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: АП Војводина).

Члан 4.

Књиговодствена евиденција потпуно истинито и свеобухватно одражава пословне промене које су се догодиле у буџетској години на основу прописа и ових рачуноводствених политика.

Финансијска служба директног буџетског корисника припрема рачуноводствену исправу коју - када је потпишу овлашћена лица- доставља Трезору, на књижење у главној књизи трезора.

Члан 5.

Рачуноводствену исправу морају потписати лице које је исправу саставило, лице које је исправу контролисало, као и лице одговорно за насталу пословну промену и други догађај.

Члан 6.

Буџет АП Војводине припрема се и извршава на основу система јединствене буџетске класификације која обухвата:

а) економску класификацију;
б) организациону класификацију;
ц) функционалну класификацију;
д) класификацију према изворима финансирања;
е) програмску класификацију.

Основа за вођење рачуноводства буџета АП Војводине

Члан 7.

Основа за вођење рачуноводства буџета АП Војводине јесте готовинска основа, по којој се трансакције и остали догађаји евидентирају у тренутку када се готовинска средства приме, односно исплате.

Основ за мерење резултата у финансијским извештајима јесте салдо готовинских средстава и еквивалената.

Пословне промене у буџетском рачуноводству воде се на прописаним шестоцифреним субаналитичким контима.

Корисници буџетских средстава могу водити рачуноводствене евиденције и према обрачунској основи за потребе интерног извештавања, с тим што се финансијски извештаји израђују на готовинској основи.

Пословне књиге главне књиге трезора

Члан 8.

Пословне књиге главне књиге трезора воде се по систему двојног књиговодства - хронолошки, уредно и ажурно, у складу са структуром конта, која је прописана Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Члан 9.

Пословне књиге главне књиге трезора воде се у електронском облику у систему БИСТрезор, на софтверу који обезбеђује чување података о свим прокњиженим трансакцијама, те који омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола, а онемогућава брисање прокњижених пословних промена.

Члан 10.

Пословне књиге главне књиге трезора јесу: дневник, главна књига и помоћне књиге и евиденције.

Систем главне књиге чине: главна књига трезора АП Војводине (КРТ 581), главна књига директног буџетског корисника који има подрачун у оквиру КРТ-а 581 и главне књиге индиректних буџетских корисника укључених у КРТ 581.

Пословне књиге из става 1. овог члана имају карактер јавних исправа.

Члан 11.

Главна књига трезора је основа за припремање финансијских извештаја.

Главна књига трезора садржи рачуноводствене евиденције за сваког директног и индиректног корисника буџета АП Војводине.

Директни и индиректни корисници буџета АП Војводине - који своје пословање обављају путем подрачуна у КРТ-а 581 - воде своје главне књиге.

Директни и индиректни корисници буџета АП Војводине, поред главне књиге, воде и помоћне књиге и евиденције.

Директни корисници буџета АП Војводине који немају отворене подрачуне у оквиру КРТ-а АП Војводине, воде само помоћне књиге и евиденције.

Подаци из главних књига директних и индиректних корисника синтетизују се и књиже у главној књизи трезора, на основу периодичних извештаја и завршних рачуна.

Члан 12.

Помоћне књиге и евиденције главне књиге трезора јесу:

1. Помоћна књига купаца;
2. Помоћна књига добављача;
3. Помоћна књига плата;
4. Помоћна евиденција пласмана;
5. Помоћна евиденција дуга;
6. Помоћна евиденција акција и удела;
7. Помоћна евиденција инвестирања и задуживања на нивоу буџета АП Војводине;
8. Помоћна евиденција кредитног портфолија преузетог од Фонда за развој АП Војводине;
9. Помоћна евиденција донација;
10. Помоћна књига основних средстава;
11. Помоћна књига залиха;
12. Помоћна евиденција остварених прилива и извршених исплата.

Рачуноводствене исправе

Члан 13.

Рачуноводствена исправа јесте јавна исправа која представља писмени доказ о насталој пословној промени и другом догађају и која садржи све податке потребне за књижење у пословним књигама.

Књижење у пословним књигама врши се на основу валидних рачуноводствених исправа о насталој пословној промени и другом догађају.

Рачуноводствене исправе се Трезору достављају уз захтев за плаћање (ЗП образац), који морају потписати лице које је исправу саставило, лице које је исправу контролисало и лице које је одговорно за насталу пословну промену и други догађај.

Лица у Трезору, задужена за контролу формално рачунске исправности документације достављене уз захтев за плаћање, дужна су да изврше проверу формално рачунске исправности и усклађености захтева за плаћање са актом о буџету и финансијским планом буџетског корисника.

Изведену рачуноводствену исправу морају потписати лице које је исправу саставило, лице које је исправу контролисало и лице које је одговорно за насталу пословну промену и други догађај.

Функције лица које је исправу саставило, лица које је исправу контролисало и лица које је одговорно за насталу пословну промену не могу се поклапати.

Лица одговорна за састављање и контролу рачуноводствених исправа својим потписом на исправи гарантују да је она истинита и да верно приказује пословну промену.

Рачуноводствена исправа саставља се у потребном броју примерака, на месту и у време настанка пословног догађаја, те се доставља на књижење у помоћним књигама и евиденцијама буџетског корисника најкасније у року од два дана од дана настанка пословне промене и другог догађаја.

Рачуноводствена исправа се књижи у помоћним књигама и евиденцијама буџетског корисника наредног дана, а најкасније два дана од дана добијања рачуноводствене исправе.

Књижење у главној књизи трезора врши се најкасније два дана од дана пријема у књиговодство.

Рачуноводствене исправе достављене накнадно, након извршеног плаћања (нпр. фактура, окончана ситуација), мора потписати овлашћено лице.

Усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза и попис имовине и обавеза

Члан 14.

Корисник буџета дужан је да - пре израде завршног рачуна - спроведе следеће припремне радње:

1. усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза;
2. спровођење и евидентирање пописа;
3. усаглашавање помоћних књига и аналитичких евиденција с главном књигом трезора;

Припремио **Контролисао**

4. усаглашавање књига индиректних корисника с књигама надлежних директних корисника;
5. усаглашавање помоћних књига директних буџетских корисника с главном књигом трезора;
6. обрачун и књижење амортизације;
7. усаглашавање преноса трансфера с трансферним средствима републичког буџета;
8. свођење књижења на готовинску основу.

Члан 15.

Корисници буџетских средстава дужни су да изврше усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза, односно стања по свим контима биланса стања на дан 31. децембар.

Ради усаглашавања из става 1. овог члана, поверилац је дужан да свом дужнику достави попис ненаплаћених потраживања ("Извод отворених ставки") најкасније 25 дана од дана када се саставља финансијски извештај, односно најкасније до 5. децембра године за коју се саставља годишњи финансијски извештај.

Члан 16.

Попис имовине и обавеза буџета АП Војводине спроводи се као редован, једном годишње, са стањем на дан 31. децембар, а уколико се укаже потреба - ради се ванредан попис. Изузетно, попис библиотечког материјала, уметничких слика, филмске грађе, архивске грађе и сличног спроводи се у периодима дужим од годину дана између два пописа, али не дуже од пет година.

Попис за потребе расходовања и отписа материјала за угоститељство спроводи Управа за заједничке послове покрајинских органа, у складу са својим интерним актом. Извештај о попису обављеном ради расходовања или отписа доставља се с налозима за књижење главној књизи трезора.

Члан 17.

Пописом се обухватају све позиције биланса стања, нефинансијска имовина у сталним средствима, нефинансијска имовина у залихама, дугорочна финансијска имовина, новчана средства и племенити метали, хартије од вредности,

потраживања, краткорочни пласмани, активна временска разграничења, обавезе и ванбилансна актива.

Члан 18.

Корисници јавних средстава, укључени у КРТ 581, врше попис своје имовине и обавеза и извештај о извршеном попису, са актом о усвајању извештаја о попису и резултатима пописа, достављају Покрајинском секретаријату за финансије за потребе спровођења књижења у главној књизи трезора.

Текући приходи и примања

Члан 19.

Припремио Контролисао

Текући приходи и примања буџета АП Војводине представљају консолидоване текуће приходе и примања буџета директних и индиректних корисника буџета. За финансирање надлежности АП Војводине, буџету покрајине припадају следећи јавни приходи и примања:

1) део прихода од пореза на добит правних лица, оствареног на територији аутономне покрајине у складу са законом;

2) део прихода од пореза на доходак грађана - пореза на зараде, оствареног на територији аутономне покрајине у складу са законом, као и други порез или део пореза у складу с посебним законом;

3) покрајинске административне таксе;

4) накнаде у складу са законом;

5) донације и трансфери;

6) приходи настали употребом јавних средстава: приходи од камата; приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини Републике Србије, које користе органи аутономне покрајине; приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности и покретних ствари у својини аутономне покрајине, у складу са законом; приходи настали продајом услуга корисника средстава буџета аутономне покрајине, чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље; приходи од новчаних казни изречених у прекршајном поступку за прекршаје прописане актом скупштине аутономне покрајине и одузета имовинска корист у том поступку; приходи од концесионе накнаде у складу са законом;

7) примања од продаје непокретности и покретних ствари у својини Републике Србије, које користе органи аутономне покрајине; примања од продаје непокретности у својини аутономне покрајине у складу са законом; примања од продаје покретних ствари у својини аутономне покрајине које користе органи аутономне покрајине; примања од продаје покрајинских робних резерви; примања од продаје драгоцености; примања од продаје природне имовине; примања од задуживања; примања од продаје финансијске имовине.

Члан 20.

За сваку буџетску годину, Законом о буџету Републике Србије утврђују се приходи који припадају АП Војводини:

- део прихода од пореза на доходак грађана - пореза на зараде, у висини од 18% од износа оствареног на територији АП Војводине;

- део прихода од пореза на добит правних лица, у висини од 42,7% од износа оствареног на територији АП Војводине;
- трансфери за поверене послове у складу са законом којим се утврђују надлежности АП Војводине;
- наменски трансфери за финансирање расхода за запослене у образовању на територији АП Војводине, у износима утврђеним овим законом;
- наменски и ненаменски трансфери јединицама локалне самоуправе на територији АП Војводине, у складу са Законом о финансирању локалне самоуправе;
- наменски капитални трансфери за пројекте које утврди Влада Републике Србије.

Члан 21.

Укупан обим расположивих средстава буџета АП Војводине, поред текућих прихода и текућих примања, чине остали извори новчаних средстава, текући приходи и примања из додатних активности директних и индиректних корисника буџетских средстава, пренета неутрошена средства из ранијих година (средства од приватизације, средства за посебне намене и средства за стамбену изградњу) и нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година.

Текући приходи

Члан 22.

Текући приходи, сходно готовинској основи, утврђују се у моменту наплате тј. прилива средстава на рачун извршења буџета АП Војводине и подрачуне отворене у оквиру консолидованог рачуна трезора АП Војводине (трезор 581).

Порези - категорија 71

Члан 23.

Сагласно Закону о буџету Републике Србије, за буџетску годину средства за покриће издатака буџета АП Војводине обезбеђују се из уступљених пореских прихода:

1. дела прихода од пореза на доходак грађана - пореза на зараде у висини од 18% од износа оствареног на територији АП Војводине;
2. дела прихода од пореза на добит предузећа у висини од 42,7% од износа оствареног на територији АП Војводине (остварени уступљени јавни приходи умањују се у току године за износ повраћаја више или погрешно пренетих средстава, све у складу са законом којим је уређена наплата јавних прихода).

Социјални доприноси - део категорије 72

Члан 24.

Социјални доприноси садрже следеће групе конта:

1) доприноси за социјално осигурање;
2) остали социјални доприноси.

Донације, помоћи и трансфери - део категорије 73

Члан 25.

Донације, помоћи и трансфери садрже следеће групе конта:

1) Донације од иностраних држава (текуће и капиталне донације од иностраних држава);

2) Донације и помоћи од међународних организација (текуће и капиталне донације од међународних организација и текуће и капиталне помоћи од Европске уније);

3) Трансфери од других нивоа власти (текући и капитални трансфери од других нивоа власти).

Приход од донација јесте наменски приход, који корисници буџета остварују на основу уговора са даваоцем. Донације могу бити капиталне и текуће, а као даваоци донације могу се појавити иностране државе, међународне организације и помоћи од Европске уније.

Трансфери од других нивоа власти обухватају:

1. средства пренета из буџета Републике Србије за расходе за запослене у образовању на територији АП Војводине у складу са законом, а према динамици коју утврђује Влада РС;

2. трансфери за поверене послове у складу са законом којим се утврђују надлежности АП Војводине;

3. наменски и ненаменски трансфери јединицама локалне самоуправе на територији АП Војводине, у складу са Законом о финансирању локалне самоуправе;

4. наменски капитални трансфери за пројекте које утврди Влада РС;

5. средства примљена из буџета другог нивоа власти осим републичког.

Члан 26.

Трансфери од других нивоа власти појављују се као текући и капитални. Поред тога, на контима трансфера од других нивоа власти евидентирају се и средства примљена по основу рефундација трошкова насталих на основу заједничких трошкова одржавања и коришћења непокретности у државној својини.

Члан 27.

Примљена трансферна средства која се не утроше за утврђену намену, по захтеву надлежног директног буџетског корисника, враћају се у републички буџет или се преносе крајњим корисницима за коришћење у наредној буџетској години за исту намену.

Други приходи - категорија 74, 77,78

Члан 28.

Остали приходи који се остварују на територији АП Војводине:

1. порези, таксе и накнаде на употребу добара на дозволу да се добра употребљавају или делатности обављају: накнада за коришћење вода, накнада за заштиту вода и слично;

2. накнада за извађени материјал из водотока, накнада за експлоатацију минералних сировина, накнада за давање у закуп пољопривредног земљишта и слично;

3. приходи од имовине: камате на средства консолидованог рачуна трезора, дивиденде;

4. приходи од продаје добара и услуга или закупа, покрајинске административне таксе;

5. приходи које својом делатношћу остваре органи аутономне покрајине;

6. приходи по основу добровољних трансфера домаћих и страних физичких и правних лица и организација (текућих и капиталних);

7. мешовити и неодређени приходи;

8. меморандумске ставке за рефундацију расхода;

9. други приходи у складу са законом и другим прописима.

Административни трансфери - трансфери између буџетских корисника на истом нивоу и приходи из буџета

Члан 29.

Ове врсте текућих прихода имају директни и индиректни буџетски корисници за средства која им се преносе на подрачуне отворене у оквиру консолидованог рачуна трезора АП Војводине. Пренос средстава се врши уз попуњавање позива на број задужења из категорије 49. Приликом консолидације биланса, врши се сторнирање прихода на конту 791111 - прихода из буџета код корисника буџета коме су средства пренета уз истовремено сторнирање расхода на буџету из категорије 49, уз прихватање расхода од буџетског корисника.

Текућа примања

Примања од продаје нефинансијске имовине

Члан 30.

Примања од продаје нефинансијске имовине представљају примања од продаје непокретности, примања од продаје покретне имовине и примања од продаје залиха робних резерви.

Евидентирање примања врши се у моменту наплате, књижењем прилива на рачун извршења буџета. Евидентирана примања укључују се у биланс прихода и расхода и користи приликом утврђивања финансијског резултата.

Примања од задуживања и продаје финансијске имовине

Члан 31.

Примања од задуживања и продаје финансијске имовине представљају финансијске приливе и то: примања од емитовања домаћих хартија од вредности изузев акција, примања од продаје домаћих хартија од вредности изузев акција, као и примања од продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа АП Војводине (приходи од приватизације).

Члан 32.

Средства од продаје капитала у поступку приватизације евидентирају се као средства остварена из осталих новчаних извора на субаналитичком конту 311511 - примања од продаје финансијске имовине, уз паралелно исказивање на конту

921931 - примање од продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа АП Војводина и конта 999999 - контракњижење.

Члан 33.

Део остварених приватизационих примања користе се за покриће расхода и издатака текуће године у складу са актом о буџету за буџетску годину, односно за покриће буџетског дефицита насталог коришћењем средстава из примања од приватизације за текуће расходе и издатке.

Остатак средстава од приватизације преноси се у наредну годину и користи у складу са актом о буџету за наредну буџетску годину. Почетком нове буџетске године, средства се евидентирају на конту 311711 - пренета неутрошена средства од приватизације.

Припремио **Контролисао**

Члан 34.

Примања од задуживања евидентирају се у групи 91, уз истовремено евидентирање у групи 99 и евидентирање обавеза по основу задуживања на одговарајућим контима из класе 2.

Повраћај неутрошених средства

Члан 35.

Средства која су пренета корисницима буџета у току буџетске године, ако ти корисници исте буџетске године изврше повраћај неутрошених средстава, евидентирају се у главној књизи трезора као сторно расхода и издатака.

Члан 36.

Трансферна средства која су дозначена из буџета Републике Србије у току буџетске године, ако корисници исте буџетске године изврше повраћај неутрошених средства на рачун Извршења буџета АП Војводине, књиже се као сторно расход. За повраћај средстава с рачуна извршења буџета подноси се захтев Управи за трезор за пренос средстава са уплатног рачуна на рачун извршења буџета Републике Србије. За повраћај неутрошених средстава, на последњи дан буџетске године, ствара се обавеза за пренос средстава у буџет Републике Србије, а истовремено се сторнира приход и расход.

Члан 37.

Потраживање по основу исказане обавезе за повраћај средстава корисника јавних средстава ван КРТ-а евидентира се као потраживање на контима класе 1 и на пасивним временским разграничењима. За неутрошена средства која имају индиректни буџетски корисници, књижи се као потраживање на контима класе 1 и на пасивним временским разграничењима у главној књизи трезора АП Војводине. Индиректни корисници у својим књигама стварају обавезу за повраћај неутрошених средстава, уз истовремено сторнирање конта 7911 - приходи из буџета.

Наменски и ненаменски трансфери

Члан 38.

Наменски и ненаменски трансфери који се преносе из републичког буџета буџету АП Војводине евидентирају се у оквиру економске класификације из групе конта 73 - Донације и трансфери.

Пренос средстава из покрајинског буџета јединицама локалне самоуправе и њиховим директним и индиректним корисницима врши се након уплате средстава и добијања решења о њиховом преносу, а евидентира се на економској класификацији из групе конта 46 - Донације, дотације и трансфери.

Члан 39.

У случају да један ниво власти својим актом определи другом нивоу власти наменска трансферна средства, као и у случају уговарања донације, чији износи нису могли бити познати у поступку доношења буџета, Покрајински секретаријат за финансије, на основу тог акта, отвара одговарајуће апропријације за извршавање расхода по том основу.

Припремио **Контролисао**

У случају да корисник буџетских средстава оствари наменски приход у већем износу од планираног износа, Покрајински секретаријат за финансије - по захтеву тог корисника - може да увећа одобрене апропријације за извршавање расхода из тих прихода.

Текући расходи и издаци

Текући расходи

Члан 40.

Текући расходи буџета АП Војводине представљају консолидоване расходе директних и индиректних корисника буџета АП Војводине.

Члан 41.

Расходи се евидентирају у моменту када је плаћање извршено. Расходи који су настали а нису плаћени, евидентирају се на активним временским разграничењима.

Расходи који су унапред плаћени, сходно готовинској основи, евидентирају се у категорији расхода према одређеној намени.

Расходи за запослене

Члан 42.

Расходи за запослене обухватају: расходе за плате, додатке и накнаде запослених; социјалне доприносе на терет послодавца; накнаде у натури; социјална давања запосленима; накнаде трошкова за запослене; награде запосленима и остале посебне расходе и посланички додатак.

Коришћење услуга и роба

Члан 43.

Коришћење услуга и роба обухватају: сталне трошкове; трошкове путовања; услуге по уговору; специјализоване услуге; текуће поправке и одржавање и трошкове материјала.

Амортизација

Члан 44.

Обрачуната амортизација евидентира се као исправка вредности нефинансијске имовине на терет капитала.

Отплата камата и пратећи трошкови задуживања

Члан 45.

Припремио Контролисао

Отплата камата обухвата камате из дужничко-поверилачких односа (домаће) и пратеће трошкове задуживања.

Камате се евидентирају као расход у моменту плаћања. Обрачунате а неплаћене камате евидентирају се као обрачунати неплаћени расходи.

Члан 46.

Курсне разлике настају прерачуном финансијских пласмана, потраживања и обавеза, исказаних у страној валути, у динарску противвредност, према средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате.

Позитивне курсне разлике евидентирају се у корист текућих прихода (остали сопствени извори). Негативне курсне разлике евидентирају се на терет текућих расхода.

Субвенције

Члан 47.

Субвенције представљају пренос средстава примаоцима за текуће и капиталне расходе. Појављују се као субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама и субвенције приватним предузећима.

Донације, дотације и трансфери

Члан 48.

Донација је наменски бесповратан приход који се остварује на основу писаног уговора између даваоца и примаоца донације.

Донације могу бити од домаћих и иностраних давалаца и могу бити у роби, новцу, услугама, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Дотације међународним организацијама обухватају плаћене чланарине и активности на плану учешћа у европским интеграцијама.

Члан 49.

Трансфери осталим нивоима власти обухватају трансфере вишим нивоима власти (корисницима буџета Републике Србије) и текуће и капиталне трансфере нижим нивоима власти (буџетима градова и буџетима општина).

Накнаде за социјалну заштиту из буџета

Члан 50.

Накнаде за социјалну заштиту из буџета АП Војводине обухватају накнаде које се исплаћују, по захтевима директног буџетског корисника, из буџета за: децу и породицу; образовање, културу, науку и спорт (награде и стипендије ученицима и студентима, превоз ученика, академске награде, спортске награде и стипендије, накнаде из буџета за културу) и остале накнаде.

Остали расходи

Члан 51.

Остали расходи обухватају: дотације невладиним организацијама; остале порезе, обавезне таксе и казне, новчане казне и пенале по решењу судова и судских тела, накнаде штете од стране државних органа за повреде или штету нанету услед елементарних непогода или других природних узрока.

Административни трансфери

Члан 52.

Пренос средстава индиректним корисницима у складу са актом о буџету, евидентира се на рачуну одговарајуће врсте административног трансфера. Поступку консолидације претходи сравњење административних трансфера евидентираних у главним и помоћним књигама индиректних буџетских корисника с подацима из главне књиге трезора. Затим се врши сторнирање расхода евидентираног у главној књизи трезора и прихода из буџета АП Војводине у главним књигама индиректног буџетског корисника. Истовремено, преузимају се расходи индиректних буџетских корисника који су финансирани приходима из покрајинског буџета.

Издаци

Члан 53.

Текући издаци јесу:

1. издаци за набавку нефинансијске имовине (конта из класе 5);
2. издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине (конта из класе 6).

Издаци за набавку нефинансијске имовине

Члан 54.

Издаци за набавку нефинансијске имовине буџета АП Војводине представљају консолидоване издатке директних и индиректних корисника буџета АП Војводине.

Издаци за набавку нефинансијске имовине обухватају: издатке за основна средства (земљиште, зграде и грађевинске објекте, машине и опрема и остала основна средства), за нематеријалну имовину и залихе робних резерви. Ови издаци повећавају вредност нефинансијске имовине у сталним средствима и изворе капитала.

Набавка финансијске имовине

Члан 55.

Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине представљају одливе новчаних средстава по следећим основама: отплате главнице на домаће хартије од вредности, изузев акција и отплате главнице осталим домаћим кредиторима.

Отплата главнице на домаће хартије од вредности, изузев акција, врши се према индикативном амортизационом плану који је утврђен одлуком о емитовању хартија од вредности, а применом параметара актуелних на дан доспећа ануитета.

Осталим домаћим кредиторима главница се отплаћује према ануитетном плану примљеном од кредитора.

Припремио **Контролисао**

Члан 56.

Набавка финансијске имовине обухвата набавку:

1. домаће финансијске имовине;
2. стране финансијске имовине.

Књиговодствено обухватање издатака за набавку финансијске имовине врши се задужењем одговарајуће економске класификације на одговарајућим контима у класи 6, уз одобрење текућег рачуна и задуживањем одговарајућих субаналитичких конта у категорији 11 - дугорочна финансијска имовина и групи 123 - краткорочни пласмани, уз истовремено задужење одговарајућих субаналитичких конта издатака из ове категорије и одобрење субаналитичког конта 699999 - контракњижење - издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине.

Члан 57.

Отплата кредита евидентира се на контима групе 61 - отплата главнице за износ главнице, уз задуживање одговарајућих субаналитичких конта у категорији и одговарајућим контима из групе 44 - отплата камате - дугорочне обавезе, уз истовремено задужење одговарајућих субаналитичких конта издатака из ове категорије и одобрењем субаналитичког конта 699999 - контракњижење - издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине.

Утврђивање финансијског резултата

Члан 58.

Завршни рачун буџета АП Војводине израђује се консолидацијом прихода, примања, расхода и издатака директних, индиректних буџетских корисника и главне књиге трезора АП Војводине и искључивањем међусобних административних трансфера.

Члан 59.

Консолидацијом текућих прихода и примања и текућих расхода и издатака, утврђује се разлика прихода и примања (буџетски дефицит или буџетски суфицит).

Утврђени резултат, на начин из става 1. овог члана, коригује се:

1. делом нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година, који је коришћен за покриће расхода и издатака текуће године;

2. делом новчаних средстава амортизације, који је коришћен за набавку нефинансијске имовине;

3. делом пренетих неутрошених средстава из ранијих година, који је коришћен за покриће расхода и издатака текуће године;

4. износом расхода и издатака за нефинансијску имовину финансираних из кредита;

5. износом приватизационих примања и примања од отплате датих кредита, коришћених за покриће расхода и издатка текуће године;

6. делом средстава текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине, утрошених за отплату обавеза по кредитима;

7. делом текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине, утрошених за набавку финансијске имовине.

Члан 60.

Покрићем текућих расхода и издатака на начин из претходног члана, утврђује се финансијски резултат као вишак прихода и примања - суфицит или као мањак прихода и примања - дефицит.

Члан 61.

Вишак прихода и примања - суфицит - преноси се у наредну годину и то као део наменски опредељених средстава за наредну годину и нераспоређени део вишка прихода и примања за пренос у наредну годину.

Нераспоређени вишак прихода и примања преноси се у наредну годину и распоређује се актом о буџету за наредну буџетску годину.

Нефинансијска имовина

Некретнине и опрема, драгоцености, природна имовина и нефинансијска имовина у припреми и нематеријална имовина.

Члан 62.

Нефинансијску имовину чине: некретнине и опрема, драгоцености, природна имовина и нефинансијска имовина у припреми и нематеријална имовина.

Члан 63.

Набавка некретнина и опреме, природне имовине и нефинансијске имовине у припреми у току године евидентирају се по набавној вредности. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за зависне трошкове набавке и остале трошкове настале до стављања у употребу.

Члан 64.

Под основним средствима, сматрају се она средства чији је очекивани корисни век употребе дужи од једне године. У оквиру основних средстава јесу и зграде и грађевински објекти, опрема, као и остала основна средства.

Члан 65.

Драгоцености обухватају: експонате разних грана уметности (нпр. колекције слика, скулптура, накита, оружја, нумизматике, књига, публикација).

Члан 66.

Природна имовина обухвата пољопривредно земљиште, грађевинско земљиште под објектима покрајине и пашњаке (Чортановци).

Природна имовина води се по тржишној вредности утврђеној1998. године, а након тога се ревалоризује коефицијентом за ревалоризацију све до 2005. године, када се укида обавеза ревалоризације.

Имовина над којом се врши конверзија права коришћења у право јавне својине евидентира се у главној књизи трезора по вредности по којој су вођене код корисника, а уколико таква вредност не постоји, у пословне књиге се уводи и накнадно утврђује процењена вредност.

Члан 67.

Нефинансијска имовина у припреми обухвата улагања у набавку објеката и опреме, од дана улагања до дана стављања у употребу.

Члан 68.

Нематеријална имовина обухвата: компјутерски софтвер, књижевна и уметничка дела, остала нематеријална основна средства, нематеријалну имовину у припреми и авансе за нематеријалну имовину.

Нефинансијска имовина у залихама

Члан 69.

Нефинансијска имовина у залихама обухвата: залихе робних резерви, залихе ситног инвентара и залихе потрошног материјала.

Члан 70.

Залихе нефинансијске имовине процењују се по набавној вредности. Набавну вредност чине нето фактурна вредност и зависни трошкови набавке. Под зависним трошковима набавке, подразумевају се сви директни трошкови у поступку набавке - до момента складиштења.

Члан 71.

Губитак настао приликом отуђивања и расходовања основних средстава представља смањење вредности нефинансијске имовине у сталним средствима и извора капитала.

Залихе робних резерви

Члан 72.

Робне резерве, у складу с прописима, образују се на нивоу АП Војводине и њима, у складу са одговарајућим прописима, управља Дирекција за робне резерве.

Залихе робних резерви и робе за даљу продају евидентирају се по набавној цени, а обрачун излаза са залиха врши се по продајној цени.

Залихе робних резерви и робе за даљу продају, у тренутку набавке, исказују се као издаци за нефинансијску имовину, а у тренутку продаје - као примања од продаје нефинансијске имовине.

Залихе ситног инвентара

Члан 73.

Залихе ситног инвентара и потрошног материјала евидентирају се по набавној цени, а обрачун излаза са залиха врши се по методи просечне цене. Ситан инвентар и потрошни материјал отписују се у целости приликом стављања у употребу.

Амортизација

Члан 74.

При састављању завршног рачуна за буџетску годину, обрачун амортизације врши се у складу са: Законом о буџету Републике Србије за буџетску годину и Инструкцијом за попис имовине и обавеза, обрачун амортизације за обвезнике који своје пословне књиге воде према Уредби о буџетском рачуноводству (Министарство финансија).

Члан 75.

Амортизација сталне нефинансијске имовине - основних средстава, обрачунава се за свако основно средство појединачно, по стопама не нижим од законом прописаних стопа које су одређене, тако да се набавна вредност основних средстава амортизује применом пропорционалне методе у току предвиђеног века употребе основног средства.

Члан 76.

Амортизација сталне нефинансијске имовине - основних средстава књижи се на терет капитала.

Члан 77.

Зграде и грађевински објекти	%
- управна зграда од бетона, камена и опеке	1,3
- зграда угоститељства од камена и опеке	1,8
- зграде монтажне од осталог материјала	8
Опрема	%

- путнички аутомобили	15,5
- моторни чамци	10,0
- електронски рачунари и остала опрема за обраду	
Података	20,0
- телефонске гарнитуре и апарати	10,0
- остала опрема	од 5 до 20
- моторне тестере	40,0
- теренска возила - комби	25,0

Припремио **Контролисао**

Члан 78.

Једном отписано основно средство, без обзира на то што се и даље користи, не може бити предмет поновног процењивања вредности и не подлеже отписивању док се користи.

Члан 79.

У складу са Уредбом о буџетском рачуноводству, непокретности, опрема и остала основна средства се у књиговодству исказују према набавној вредности која подразумева фактурну вредност увећану за трошкове набавке, уз умањење за износ извршеног обрачуна исправке вредности по основу амортизације. На основу тога, ревалоризација нефинансијске имовине исказане у класи 0 не врши се од 01. јануара 2006. године.

Члан 80.

Нефинансијска имовина, почев од 01.01.2006. године, евидентира се по набавној вредности. Набавну вредност нефинансијске имовине чини вредност по фактури добављача увећана за зависне трошкове набавке, односно трошкове стављања у употребу.

Нефинансијска имовина затечена на дан 01.01.2006. године води се по набавној вредности ревалоризованој у складу с прописима који су били на снази до 31.12 .2005. године.

Члан 81.

За нефинансијску имовину која се расходује или отуђује, пре искњижења из књиговодствене евиденције, врши се обрачун амортизације, након чега се искњижава задужењем одговарајућег конта исправке вредности за износ отписане вредности и конта извора нефинансијске имовине у сталним средствима за износ неотписане (садашње вредности), а одобрењем одговарајућег конта нефинансијске имовине за износ набавне вредности.

Члан 82.

Износ средстава за који се нефинансијска имовина отуђи - прода - евидентира се у корист примања од продаје нефинансијске имовине.

Финансијска имовина

Члан 83.

Финансијску имовину чине:

- дугорочна финансијска имовина;
- новчана средства, племенити метали, хартије од вредности, потраживања и краткорочни пласмани, активна временска разграничења.

Дугорочна финансијска имовина

Члан 84.

Припремио **Контролисао**

Дугорочну финансијску имовину чине: учешћа капитала у међународним финансијским институцијама, учешћа капитала у домаћим јавним нефинансијским предузећима и институцијама, учешћа капитала у осталим домаћим финансијским институцијама, учешћа капитала у домаћим нефинансијским приватним предузећима и учешћа капитала у домаћим пословним банкама.

Члан 85.

Акције и удели у власништву АП Војводине евидентирају се на одговарајућим контима групе 11 и на одговарајућим контима у класи 3.

Акције и удели вреднују се у складу с готовинским принципом, по набавној вредности.

Члан 86.

Учешће у капиталу процењује се по набавној вредности, односно по номиналној вредности.

Учешће у капиталу отписује се сразмерно износу исказаног губитка на основу извештаја правног лица у које је уложен капитал, односно на основу одлуке органа управљања тог правног лица.

Извори капитала се повећавају, односно смањују за повећање, односно смањење вредности учешћа у капиталу.

Члан 87.

Закључно са 2004. годином, ревалоризација учешћа у капиталу вршена је применом индекса цена на мало, а за учешће у страном правном лицу - применом средњег курса стране валуте на дан биланса стања.

Сходно Инструкцији за утврђивање финансијског резултата, код корисника буџетских средстава у обрасцу биланс прихода и расхода за 2005. годину и начин признавања, мерења и процењивања имовине у завршном рачуну за 2005. и 2006. годину, у 2006. години ревалоризација није вршена.

Члан 88.

Промена учешћа у капиталу врши се књижењем исправке вредности, на основу документације добијене од правних лица у којима АП Војводина има удео у капиталу, односно акције.

Вредности акција, односно удела у капиталу правних лица над којима је прекинут поступак стечаја, коригује се по добијању званичног првог стечајног биланса, књижењем корекције на контима исправке вредности а на терет капитала.

Новчана средства

Члан 89.

Новчана средства исказују се по номиналној вредности, а обухватају стања на рачунима отвореним у оквиру консолидованог рачуна трезора АП Војводине, издвојена новчана средства и акредитиве; благајну; девизни рачун и остала новчана средства.

Члан 90.

Стање консолидованог рачуна трезора састоји се од збира стања рачуна извршења буџета, девизних рачуна, рачуна посебних намена и свих подрачуна корисника буџетских средстава, умањеног за износ пласираних средстава у банкама.

Краткорочна потраживања

Члан 91.

Краткорочна потраживања процењују се по номиналној вредности умањеној индиректно за износ вероватне ненаплативости потраживања, а директно ако је немогућност наплате извесна и документована.

Краткорочна потраживања обухватају потраживања буџетских корисника по основу продаје од купаца у земљи и иностранству и друга потраживања.

Спорна потраживања

Члан 92.

Приликом ванредног и годишњег пописа, али и у току године, директни корисници буџета - уколико примаоци средстава не одговоре захтевима из уговора - достављају им захтев за повраћај средстава.

Уколико до реализације повраћаја средстава не дође, корисник је дужан да с циљем заштите имовинских права покрајине, покрене поступак принудне наплате, достављањем предмета Правобранилаштву АП Војводине. Директни корисник дужан је да Покрајинском секретаријату за финансије, због евидентирања у главној књизи трезора, достави налоге за евидентирање спорних потраживања.

Краткорочни пласмани

Члан 93.

Краткорочни пласмани процењују се по номиналној вредности, умањени индиректно за износ вероватне ненаплативости, а директно - за насталу и документовану ненаплативост.

Краткорочни пласмани обухватају краткорочне кредите, дате авансе, депозите и кауције и остале краткорочне пласмане. Дати аванси обухватају авансе дате за набавку материјала, робе и за обављање услуга. За износ неискоришћених, односно непокривених датих аванса, на дан састављања завршног рачуна, исказани су текући расходи и пасивна временска разграничења (разграничени плаћени расходи), а у складу с готовинском основом за вођење буџетског рачуноводства.

Члан 94.

Краткорочни кредити обухватају кредите које је одобрио Фонд за развој Аутономне покрајине Војводине правним и физичким лицима, а које је АП Војводина преузела од тог фонда по престанку његовог рада 30. јуна 2013. године. Дати аванси обухватају авансе дате за набавку материјала, робе и за обављање услуга. За износ неискоришћених, односно непокривених датих аванса, на дан састављања завршног рачуна, исказују се текући расходи и пасивна временска разграничења (разграничени плаћени расходи), а у складу с готовинском основом за вођење буџетског рачуноводства.

Активна временска разграничења

Члан 95.

Ова категорија обухвата разграничене расходе до једне године (нпр. премије осигурања, закупнине, претплата за стручне часописе и литературу, расходи грејања), обрачунате неплаћене расходе и остала активна временска разграничења.

Активна временска разграничења обухватају настале обавезе буџетских корисника, које терете расходе будућег обрачунског периода у коме ће бити плаћене.

Обавезе

Члан 96.

Обавезе се процењују у висини номиналних износа који проистичу из пословних и финансијских трансакција.

Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања, судског решења и слично, врши се директним отписивањем.

Члан 97.

Обавезе по основу отплате дуга евидентирају се по номиналној вредности на одговарајућим контима у класи 2.

Обавезе по основу отплате камате и пратећих трошкова задуживања евидентирају се на одговарајућим контима у класи 2, по основу ануитетног плана који је доставио кредитор.

Отплата дуга евидентира се путем одговарајућих конта у класи 6 за износ отплате, а обавезе по основу камате и пратећих трошкова задуживања евидентирају се на одговарајућим контима у класи 4.

Пренос преузетих обавеза у наредну буџетску годину

Члан 98.

Обавезе преузете од стране директних, односно индиректних корисника буџетских средстава, у складу са одобреним апропријацијама, а неизвршене у току године, преносе се и имају статус преузетих обавеза у наредној буџетској години и извршавају се на терет одобрених апропријација за ту буџетску годину.

Књижење преузетих обавеза врши се на контима активних (група 13) и пасивних (група 29) временских разграничења, осим за уговоре о делу и обрачунатих личних примања, када се књижење врши на пасивним временским разграничењима књижење врши на одговарајућим контима.

Преузетих

Конто

Члан 99.

Обавезе (дугорочне и краткорочне) обухватају домаће дугорочне обавезе, обавезе на име расхода за запослене, за остале расходе, субвенције, донације и трансфере и обавезе из пословања ради подстицања производње и пружања услуга.

Обавезе се процењују по номиналној вредности која проистиче из пословних и финансијских трансакција. Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и слично, врши се директним отписивањем.

Пасивна временска разграничења

Члан 100.

Пасивна временска разграничења обухватају: разграничене плаћене трошкове, обрачунате ненаплаћене приходе и примања и остала пасивна временска разграничења.

Разграничени плаћени расходи обухватају износе који су на дан обрачунског периода исплаћени, а нису књижени на терет текућих расхода.

Члан 101.

Обрачунати ненаплаћени приходи и примања обухватају фактурисане ненаплаћене текуће приходе и примања по основу продаје нефинансијске имовине.

Остала пасивна временска разграничења обухватају обавезе фондова за рефундацију боловања запослених у трајању преко тридесет дана, као и остала пасивна временска разграничења.

Члан 102.

Јавна својина чији је носилац права АП Војводина, након уписа у јавне књиге, евидентира се на основу документације коју доставља орган задужен за управљање покрајинском јавном својином.

Ванбилансна актива и пасива

Члан 103.

Ванбилансна актива обухвата основна средства у закупу, примљену туђу робу и материјал, хартије од вредности ван промета, авале и друге гаранције, као и осталу ванбилансну активу, потраживања настала спровођењем пројеката "Нове технологије" за износ средстава, који је дужан прималац средстава из буџета да врати у виду донација.

Ванбилансна пасива обухвата обавезе за: основна средства у закупу, примљену туђу робу и материјал, за хартије од вредности ван промета, за авале и остале гаранције и осталу ванбилансну пасиву, обавезу насталу спровођењем пројекта "Нове технологије", закуп суинвеститора у изградњи Одмаралишта "Војводина" у Игалу на 99 година и закуп бунгалова у Чортановцима на 70 година.

Припремио **Контролисао**

Члан 104.

Овлашћења директног задужења - издата као гаранција враћања кредита из буџета - евидентирају се у ванбилансној евиденцији према укупној вредности за коју су издата.

Овлашћења директног задужења - примљена као гаранција од других лица - евидентирају се у ванбилансној евиденцији према вредности на коју су издата.

Буџетска резерва

Члан 105.

Средства буџетске резерве се не распоређују унапред, већ се планирају у оквиру раздела Покрајинског секретаријата за финансије.

Члан 106.

О употреби средстава буџетске резерве одлучује Покрајинска влада, на предлог Покрајинског секретаријата за финансије.

Иницијативу за употребу средстава буџетске резерве, Покрајинском секретаријату за финансије, подноси председник Покрајинске владе, осим у случајевима када је употреба буџетске резерве предвиђена посебним актом Скупштине АП Војводине или Покрајинске владе.

Члан 107.

Средства сталне буџетске резерве користе се за финансирање расхода у отклањању последица ванредних околности, као што су поплава, суша, земљотрес, пожар, еколошка катастрофа и друге елементарне непогоде, односно других ванредних догађаја, који могу да угрозе живот и здравље људи или проузрокују штету већих размера. Средства сталне буџетске резерве планирају се на апропријацији 499111 - Стална буџетска резерва.

Члан 108.

Средства текуће буџетске резерве распоређују се на директне кориснике буџетских средстава и представљају повећање апропријација за одређене намене за које се у току године утврди да планирана средства нису довољна или је потребно отворити нову апропријацију. Средства текуће буџетске резерве планирају се на апропријацији 499121 - Текућа буџетска резерва.

Књижење коришћења средстава текуће буџетске резерве спроводи се задужењем одговарајућег конта расхода код директног корисника коме је коришћење средстава одобрено, уз одобрење конта 499121 - Текућа буџетска резерва.

Члан 109.

Решење о коришћењу средстава буџетске резерве доноси Покрајинска влада.

Извештај о коришћењу текуће и сталне буџетске резерве јесте саставни део завршног рачуна буџета АП Војводине.

Члан 110.

Даном ступања на снагу ових рачуноводствених политика, престају да важе Рачуноводствене политике, број 102-400-17/2010-04, од 10.03.2014. године, које је донео покрајински секретар за финансије.

Члан 111.

Ове рачуноводствене политике ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: 102-031-199/2019-04

датум: 23.09.2019. године

Покрајинска секретарка
за финансије
Смиљка Јовановић

На основу члана 77. став 2. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број: 21/16, 113/17, 95/18, 113/17 - др. закон и 95/18 - др. закон), члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број: 20/14) и Закључка Покрајинске владе (127 број: 400-38/2019 од 20.11.2019. године), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 20. децембра 2019. године, доноси

Покрајинску скупштинску одлуку о Кадровском плану Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2019 од 20.12.2019. године, када је и ступила на снагу, а примењује се од 1.1.2020.

Члан 1.

Доноси се Кадровски план Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину.

Кадровски план Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину, приказује постојећи број и број који је потребан у 2020. години - функционера, службеника према положајима или звањима, намештеника и приправника, који су у радном односу на неодређено време или на одређено време (по утврђеном мандату, у кабинету изабраног лица или због повећаног обима посла) у: Скупштини Аутономне покрајине Војводине, Служби Скупштине Аутономне покрајине Војводине, Покрајинској влади, Секретаријату Покрајинске владе, Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајинском

секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине националне заједнице, Покрајинском секретаријату за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, Покрајинском секретаријату за здравство, Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Покрајинском секретаријату за финансије, Покрајинском секретаријату за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине, Покрајинском секретаријату за високо образовање и научноистраживачку делатност, Покрајинском секретаријату за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Покрајинском секретаријату за спорт и омладину, Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, Управи за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине, Дирекцији за робне резерве Аутономне покрајине Војводине, Управи за заједничке послове покрајинских органа, Управи за имовину Аутономне покрајине Војводине, Служби за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине, Служби за управљање људским ресурсима, Служби за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине, Служби за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине, Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману и Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: покрајински органи).

Кадровски план Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину сачињава се на основу кадровских планова покрајинских органа.

Члан 2.

Табеларни приказ броја запослених у покрајинским органима, на дан 20.11.2019. године:

Р. бр.	ЗАПОСЛЕНИ	БРОЈ
1.	ФУНКЦИОНЕРИ	116

	ПО УТВРЂЕНОМ МАНДАТУ	108
	У КАБИНЕТУ ИЗАБРАНОГ ЛИЦА	8
2.	СЛУЖБЕНИЦИ	
	2.1. СЛУЖБЕНИЦИ НА ПОЛОЖАЈУ	83
	2.2. СЛУЖБЕНИЦИ НА ИЗВРШИЛАЧКИМ МЕСТИМА (радни однос на неодређено време)	812
	виши саветник	83
	самостални саветник	165
	саветник	395
	млађи саветник	41
	сарадник	32
	млађи сарадник	10
	виши референт	83
	референт	2
	млађи референт	1

	2.3. СЛУЖБЕНИЦИ НА ИЗВРШИЛАЧКИМ МЕСТИМА (радни однос на одређено време - повећан обим посла)	15
	виши саветник	0
	самостални саветник	0
	саветник	12
	млађи саветник	2
	сарадник	0
	млађи сарадник	1
	виши референт	0
	референт	0
	млађи референт	0
3.	НАМЕШТЕНИЦИ	
	3.1. НАМЕШТЕНИЦИ (радни однос на неодређено време)	199
	3.2. НАМЕШТЕНИЦИ (радни однос на одређено време - повећан обим посла)	7

4.	ПРИПРАВНИЦИ	0

Члан 3.

Табеларни приказ планираног броја запослених у покрајинским органима у 2020. години:

Р. бр.	ЗАПОСЛЕНИ	БРОЈ
1.	ФУНКЦИОНЕРИ	117
	ПО УТВРЂЕНОМ МАНДАТУ	109
	1.2. У КАБИНЕТУ ИЗАБРАНОГ ЛИЦА	8
2.	СЛУЖБЕНИЦИ	
	2.1. СЛУЖБЕНИЦИ НА ПОЛОЖАЈУ	83
	2.2. СЛУЖБЕНИЦИ НА ИЗВРШИЛАЧКИМ МЕСТИМА (радни однос на неодређено време)	837
	виши саветник	82
	самостални саветник	177
	саветник	414
	млађи саветник	45

	сарадник	29
	млађи сарадник	5
	виши референт	82
	референт	2
	млађи референт	1
	2.3. СЛУЖБЕНИЦИ НА ИЗВРШИЛАЧКИМ МЕСТИМА (радни однос на одређено време - повећан обим посла)	67
	виши саветник	0
	самостални саветник	1
	саветник	41
	млађи саветник	10
	сарадник	7
	млађи сарадник	1
	виши референт	7
	референт	0

	млађи референт	0
3.	НАМЕШТЕНИЦИ	
	3.1. НАМЕШТЕНИЦИ (радни однос на неодређено време)	201
	3.2. НАМЕШТЕНИЦИ (радни однос на одређено време - повећан обим посла)	22
4.	ПРИПРАВНИЦИ	1

Члан 4.

Попуњавање упражњених радних места у покрајинским органима у 2020. години може се вршити у складу са планираним бројем и структуром запослених у овом кадровском плану.

Члан 5.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењује се од 1. јануара 2020. године.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 119-2/2019-01

Нови Сад, 20. децембар 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 77. став 2. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број: 21/16, 113/17, 95/18, 113/17 - др. закон и 95/18 - др. закон), члана 45. алинеја 13. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АП Војводине“, број: 20/14) и чл. 32. тачка 16, 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14),

Покрајинска влада, на седници одржаној 18. марта 2020. године, доноси

Одлука о измени Покрајинске скупштинске одлуке о Кадровском плану Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2020 од 18.3.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Кадровском плану Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину (“Сл. лист АП Војводине”, број: 54/19), члан 3. мења се и гласи:

‘’Табеларни приказ планираног броја запослених у покрајинским органима у 2020. години:

Р. бр.	ЗАПОСЛЕНИ	БРОЈ

1.	ФУНКЦИОНЕРИ	117
	ПО УТВРЂЕНОМ МАНДАТУ	109
	1.2. У КАБИНЕТУ ИЗАБРАНОГ ЛИЦА	8
2.	СЛУЖБЕНИЦИ	
	2.1. СЛУЖБЕНИЦИ НА ПОЛОЖАЈУ	83
	2.2. СЛУЖБЕНИЦИ НА ИЗВРШИЛАЧКИМ МЕСТИМА (радни однос на неодређено време)	837
	виши саветник	82
	самостални саветник	177
	саветник	414
	млађи саветник	45
	сарадник	29
	млађи сарадник	5
	виши референт	82
	референт	2

	млађи референт	1
	2.3. СЛУЖБЕНИЦИ НА ИЗВРШИЛАЧКИМ МЕСТИМА (радни однос на одређено време - повећан обим посла)	77
	виши саветник	0
	самостални саветник	1
	саветник	41
	млађи саветник	10
	сарадник	17
	млађи сарадник	1
	виши референт	7
	референт	0
	млађи референт	0
3.	НАМЕШТЕНИЦИ	
	3.1. НАМЕШТЕНИЦИ (радни однос на неодређено време)	201

	3.2. НАМЕШТЕНИЦИ (радни однос на одређено време - повећан обим посла)	22
4.	ПРИПРАВНИЦИ	1

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 119-2/2019-01
Нови Сад, 18. март 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу члана 77. став 2. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број: 21/16, 113/17, 95/18, 113/17 - др. закон и 95/18 - др. закон), члана 45. алинеја 13. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број: 20/14) и чл. 32. тачка 16, 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 27. марта 2020. године, доноси

Одлуку о измени Покрајинске скупштинске одлуке о Кадровском плану Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2020 од 27.3.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Кадровском плану Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину ("Сл. лист АП Војводине", број: 54/19 и 19/20), члан 3. мења се и гласи:

"Табеларни приказ планираног броја запослених у покрајинским органима у 2020. години:

Р. бр.	ЗАПОСЛЕНИ	БРОЈ
1.	ФУНКЦИОНЕРИ	117
	ПО УТВРЂЕНОМ МАНДАТУ	109
	1.2. У КАБИНЕТУ ИЗАБРАНОГ ЛИЦА	8

2.	СЛУЖБЕНИЦИ	
	2.1. СЛУЖБЕНИЦИ НА ПОЛОЖАЈУ	83
	2.2. СЛУЖБЕНИЦИ НА ИЗВРШИЛАЧКИМ МЕСТИМА (радни однос на неодређено време)	845
	виши саветник	82
	самостални саветник	177
	саветник	422
	млађи саветник	45
	сарадник	29
	млађи сарадник	5
	виши референт	82
	референт	2
	млађи референт	1
	2.3. СЛУЖБЕНИЦИ НА ИЗВРШИЛАЧКИМ МЕСТИМА (радни однос на одређено време - повећан обим посла)	77

	виши саветник	0
	самостални саветник	1
	саветник	41
	млађи саветник	10
	сарадник	17
	млађи сарадник	1
	виши референт	7
	референт	0
	млађи референт	0
3.	НАМЕШТЕНИЦИ	
	3.1. НАМЕШТЕНИЦИ (радни однос на неодређено време)	201
	3.2. НАМЕШТЕНИЦИ (радни однос на одређено време - повећан обим посла)	22
4.	ПРИПРАВНИЦИ	1

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 119-2/2019-01
Нови Сад, 27. март 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

Покрајинску скупштинску одлуку о установљавању награде Аутономне покрајине Војводине и покрајинских признања

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2018 од 15.11.2018. године, а ступила је на снагу 23.11.2018.

Члан 1.

Установљава се Награда Аутономне покрајине Војводине "Михајло Пупин" (у даљем тексту: Покрајинска награда) као највише признање које се додељује физичком лицу за дугогодишњи рад, лично залагање и изузетне резултате у свим областима стваралаштва, чиме је дат трајан допринос развоју Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2

Установљавају се покрајинска признања физичким или правним лицима са пребивалиштем, односно седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине, за значајна остварења у области културе, уметности, образовања, науке, привреде, спорта, људских и мањинских права и равноправности полова.

Члан 3.

Одлуку о додели Покрајинске награде доноси Комисија за доделу Покрајинске награде и покрајинских признања (у даљем тексту: Комисија).

Комисија има председника и шест чланова, које именује Покрајинска влада из реда афирмисаних јавних личности.

Председник и чланови Комисије именују се на период од четири године.

Председник и чланови Комисије имају право на накнаду за рад, чију висину одређује Покрајинска влада.

Члан 4.

Одлуку о додели Покрајинске награде саопштава председник Комисије, на свечаности поводом прославе 25. новембра - датума од покрајинског значаја.

Покрајинска влада ће својим актом уредити поступак за доделу Покрајинске награде, у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 5.

Покрајинска признања јесу:

1) у области културе - Признање "Ференц Фехер", које се додељује за подстицај развоју културе;

2) у области уметности - Признање "Павле Јовановић", које се додељује за посебан допринос уметничком стваралаштву;

3) у области науке - Признање "Милутин Миланковић", које се додељује за научно остварење, односно научни рад, који представља допринос развоју научне области, објављен у научној и стручној литератури, одговарајућим научним часописима или другим начином јавног саопштавања;

4) у области образовања - Признање "Ђорђе Натошевић", које се додељује за изузетне резултате постигнуте у васпитно-образовном раду, предшколским установама, основним и средњим школама, васпитачима у предшколским установама, наставницима у основним и средњим школама и педагозима и психолозима у овим установама са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине;

5) у области привреде - Признање "Лазар Дунђерски", које се додељује за дугогодишњи рад у привреди и изузетне резултате у свим областима привређивања, као и за допринос у остваривању економског развоја Аутономне покрајине Војводине;

6) у области спорта - Признање "Момчило Тапавица", које се додељује најбољим спортистима и спортским организацијама за рад или резултате изузетне вредности, којима су дали значајан допринос афирмацији, развоју и унапређењу спорта;

7) у области равноправности полова - Признање "Милица Томић", које се додељује за изузетан допринос у области равноправности полова;

8) у области људских и мањинских права - Признање "Људевит Мичатек", за ангажовање и постигнуте резултате у области заштите људских и мањинских права, унапређења толеранције, једнакости и равноправности.

Покрајинска признања додељују се поводом датума од покрајинског значаја, и то:

1) покрајинска признања из става 1. тач. 1), 4), 5), 6) и 7) овог члана додељују се 25. новембра;

2) покрајинска признања из става 1. тач. 2) и 3), овог члана додељују се 15. маја;

3) покрајинско признање из става 1. тачка 8) овог члана додељује се 10. децембра.

Члан 6.

Покрајинско признање додељује се за резултате постигнуте у години која претходи години у којој се врши додела.

Одлуку о додели покрајинског признања доноси Комисија.

Поступак за доделу покрајинског признања спроводи покрајински орган управе у чијем је делокругу област за коју се признање додељује.

Покрајинска влада уредиће својим актом поступак за доделу покрајинских признања установљених овом покрајинском скупштинском одлуком у року од 60 дана од дана њеног ступања на снагу.

Члан 7.

Покрајинска награда и покрајинска признања могу се доделити у виду дипломе, уметничког предмета и у новчаном износу.

Облик и садржина дипломе, уметничког предмета, као и висина новчане награде, утврђују се актима из чл. 4. став 2. и 6. став 4. ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 8.

Средства за доделу Покрајинске награде и покрајинских признања обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Поступци за доделу признања Аутономне покрајине Војводине започети пре ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке, окончаће се у складу са прописима који су били на снази у време отпочињања поступка.

Члан 10.

Ступањем на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке престају да важе:

1) Одлука о додели признања "др Ђорђе Натошевић" ("Службени лист АПВ", бр. 8/01, 10/10 и 37/14);

2) Покрајинска скупштинска одлука о додели годишњег признања у области спорта ("Службени лист АПВ", бр. 64/16 и 46/17);

3) Одлука о установљењу годишњег признања у области равноправности полова ("Службени лист АПВ", број 4/05).

Члан 11.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 17-2/2018-01

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31, ал. 2 и 5 Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/2014), а у вези са Закључком о усвајању Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године ("Службени гласник РС", бр. 79/2013 и 61/2016), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 18. септембра 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Покрајинском антикорупцијском плану

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 45/2018 од 18.9.2018. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком усваја се Покрајински антикорупцијски план (у даљем тексту: ПАП).

Члан 2.

ПАП чини саставни део ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 3.

Овлашћује се Покрајинска влада да одреди тело односно орган задужен за координацију одговорних субјеката у спровођењу активности из ПАП-а и да формира Комисију за избор чланова Покрајинске антикорупцијске комисије.

Чланове Покрајинске антикорупцијске комисије, тела за праћење примене ПАП-а, именоваће Скупштина Аутономне покрајине Војводине својим актом.

Члан 4.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 020-42/2018-01

Нови Сад, 18. септембар 2018. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.

НАПОМЕНА: *План у PDF формату можете преузети кликом на следећи линк:*
Покрајински антикорупцијски план

На основу члана 31. алинеја друга Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 20/14), а у вези с чланом 27. став 11. Закона о јавној својини ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 - др. закон, 108/16 и 113/17), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 18. септембра 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о прибављању, располагању и управљању стварима у јавној својини Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 45/2018 од 18.9.2018. године, а ступила је на снагу 26.9.2018.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овом покрајинском скупштинском одлуком ближе се уређују начин, услови и поступак прибављања, располагања и управљања стварима које су у јавној својини Аутономне покрајине Војводине, односно на којима Аутономна покрајина Војводина има успостављена посебна својинска овлашћења (у даљем тексту: јавна својина АПВ), као и начин, услови и поступак прибављања, располагања и управљања другим имовинским правима у вези с којима Аутономна покрајина Војводина има одговарајућа права.

Посебна својинска овлашћења Аутономне покрајине Војводине утврђена су одредбама закона који уређује јавну својину.

Члан 2.

Прибављање и располагање стварима у јавној својини АПВ спроводе се у поступку јавног надметања и прикупљања писаних понуда, а - изузетно -непосредном погодбом, под условима утврђеним законом, подзаконским актима и овом одлуком.

Управљање стварима у јавној својини АПВ обухвата њихово одржавање, обнављање и унапређивање, као и извршавање законских и других обавеза у вези с тим стварима (осигурање, текуће и инвестиционо одржавање, вођење у пословним књигама и сл.).

Одредбе ове одлуке које се односе на прибављање и располагање непокретним стварима у јавној својини АПВ, сходно се примењују и на прибављање и располагање другим имовинским правима, ако овом одлуком није другачије одређено и уколико је то у

складу са општим прописима који уређују прибављање и располагање другим имовинским правима.

Одредбе ове одлуке које се односе на поступак давања у закуп и коришћење непокретних ствари у јавној својини АПВ сходно се примењују и на поступак уступања искоришћавања других имовинских права, према садржини предвиђеној општим прописима који уређују друга имовинска права.

Члан 3.

Непокретне ствари прибављају се у јавну својину АПВ и отуђују се из јавне својине АПВ, полазећи од тржишне вредности непокретности, утврђене на основу акта надлежног пореског органа, лиценцираног проценитеља или другог надлежног органа, којим је процењена тржишна вредност непокретности.

Почетна, најнижа односно највиша купопродајна цена непокретности која се прибавља или отуђује из јавне својине АПВ утврђује се у односу на висину тржишне вредности предметне непокретности, изражене у еврима, с тим што се исплаћује у динарској противвредности, према средњем званичном курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Члан 4.

Покретне ствари отуђују се из јавне својине АПВ полазећи од тржишне вредности која се утврђује на основу акта надлежног пореског органа, лиценцираног проценитеља или другог надлежног органа, којим је процењена тржишна вредност покретне ствари.

Почетна купопродајна цена покретних ствари које се отуђују из јавне својине АПВ утврђује се у висини тржишне вредности предметне покретне ствари.

Уколико је тржишна вредност покретне ствари утврђена у еврима, исплаћује се у динарској противвредности, према средњем званичном курсу Народне банке Србије на дан уплате.

II. ПРИБАВЉАЊЕ СТВАРИ У ЈАВНУ СВОЈИНУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Члан 5.

Прибављање непокретних ствари у јавну својину АПВ спроводи се у складу са одредбама закона којим је уређена јавна својина, подзаконских аката, као и у складу са одредбама ове одлуке.

О прибављању непокретности у јавну својину АПВ одлучује Покрајинска влада.

Члан 6.

Покретне ствари прибављају се у јавну својину АПВ на начин прописан законом којим се уређују јавне набавке.

Покрајинска влада одлучује о прибављању покретних ствари у јавну својину АПВ за потребе органа и организација АПВ (у даљем тексту: корисници) за ствари чија појединачна вредност прелази доњи гранични износ набавке мале вредности, утврђен законом.

О прибављању покретних ствари у јавну својину АПВ, чија појединачна вредност не прелази доњи гранични износ набавке мале вредности утврђен законом, за потребе корисника, одлучује функционер који руководи органом, односно руководилац органа, осим ако нешто друго није предвиђено законом.

Изузетно од става 3. овог члана о прибављању покретних ствари за које Управа за заједничке послове покрајинских органа спроводи поступак јавне набавке, у складу са законом, одлучује руководилац Управе за заједничке послове покрајинских органа.

Након доношења одлуке из става 2. овог члана, поступак прибављања покретних ствари у јавну својину АПВ спроводи корисник, у складу са законом.

Члан 7.

Покрајинска влада одлучује о прибављању покретних ствари у јавну својину АПВ за потребе установа, јавних агенција и других организација чији је оснивач АПВ, које немају статус органа АПВ или јавног предузећа, односно друштва капитала (у даљем тексту: носилац права коришћења), за ствари чија појединачна вредност прелази доњи гранични износ набавке мале вредности, утврђен законом.

О прибављању покретних ствари у јавну својину АПВ, чија појединачна вредност не прелази доњи гранични износ набавке мале вредности, утврђен законом, за потребе носиоца права коришћења, одлучује надлежни орган носиоца права коришћења.

Након доношења одлуке из става 1. овог члана, поступак прибављања покретних ствари у јавну својину АПВ спроводи носилац права коришћења, у складу са законом, осим уколико је актом Покрајинске владе другачије одређено.

Члан 8.

Уговор о прибављању непокретних ствари у јавну својину АПВ, у име Аутономне покрајине Војводине, закључује председник Покрајинске владе, односно члан Покрајинске владе, односно друго лице по овлашћењу Покрајинске владе.

Уговоре о прибављању покретних ствари у јавну својину АПВ закључује:

1. за кориснике - функционер који руководи органом, односно руководилац органа;
2. за носиоце права коришћења - орган одређен актима носиоца права коришћења, осим ако посебним прописом или овом одлуком није другачије одређено.

Акт о прибављању ствари у јавну својину АПВ - који је донео ненадлежни орган, као и уговор закључен на основу таквог акта, односно супротно одредбама ове одлуке - ништав је.

III. РАСПОЛАГАЊЕ СТВАРИМА У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

1. Појам располагања

Члан 9.

Располагањем стварима у јавној својини АПВ, у смислу ове одлуке, сматра се:

1. давање ствари на коришћење;
2. давање ствари у закуп;

3. пренос права јавне својине на другог носиоца јавне својине (с накнадом или без накнаде), укључујући и размену;

4. отуђење ствари;

5. заснивање хипотеке на непокретностима;

6. улагање у капитал;

7. залагање покретне ствари.

Ствари у јавној својини АПВ, у смислу става 1. овог члана, могу се дати на коришћење (с накнадом или без накнаде), или у закуп и другом носиоцу јавне својине.

Располагањем другим имовинским правима Аутономне покрајине Војводине, у смислу ове одлуке, сматра се уступање права искоришћавања других имовинских права, према садржини одређеној општим прописима који регулишу одговарајућа друга имовинска права.

Члан 10.

О располагању стварима у јавној својини АПВ одлучује Покрајинска влада, ако овом одлуком није другачије одређено.

Након доношења акта из става 1. овог члана, корисник, односно носилац права коришћења ствари у јавној својини АПВ спроводи поступак давања ствари у закуп и отуђење покретних ствари.

У осталим случајевима располагања стварима у јавној својини АПВ, поступак спроводи Управа за имовину Аутономне покрајине Војводине.

2. Отуђење ствари из јавне својине Аутономне покрајине Војводине

Члан 11.

Покрајинска влада одлучује о отуђењу покретних ствари из јавне својине АПВ, корисника и носиоца права коришћења за ствари чија појединачна вредност прелази доњи гранични износ набавке мале вредности, утврђен законом.

О осталим видовима отуђења покретних ствари из јавне својине АПВ, корисника и носиоца права коришћења одлучује функционер који руководи органом, односно руководилац органа, односно надлежни орган носиоца права коришћења, осим ако нешто друго није предвиђено законом.

Одлука о отуђењу из става 2. овог члана обавезно садржи податке о уплатном рачуну буџета Аутономне покрајине Војводине, на који се уплаћују примања од продаје покретних ствари у јавној својини АПВ.

Податке из става 3. овог члана корисник, односно носилац права коришћења прибавља од покрајинског секретаријата надлежног за послове финансија.

Корисник, односно носилац права коришћења дужан је да одлуку из става 2. овог члана достави Управи за имовину Аутономне покрајине Војводине, у року од осам дана од дана доношења.

Акт и уговор, закључени на основу акта донетог супротно одредбама овог члана, ништави су.

(1) Поступак отуђења непокретних ствари

Члан 12.

Отуђење непокретних ствари из јавне својине АПВ спроводи се у складу са одредбама закона којим је уређена јавна својина, подзаконских аката, као и у складу са одредбама ове одлуке.

(2) Поступак отуђења покретних ствари

Члан 13.

Отуђење покретних ствари из јавне својине АПВ спроводи се у поступку јавног оглашавања, јавним надметањем или прикупљањем писаних понуда, а изузетно - непосредном погодбом.

Члан 14.

Тржишна вредност покретних ствари утврђује се на начин прописан у члану 4. ове одлуке.

Трошкове процене тржишне вредности покретних ствари сноси корисник, односно носилац права коришћења.

а) Поступак јавног оглашавања

Члан 15.

Након доношења акта о отуђењу покретних ствари из јавне својине АПВ из члана 11. ове одлуке, надлежни орган формира комисију и објављује оглас о спровођењу поступка јавног надметања или прикупљања писаних понуда за отуђење покретних ствари из јавне својине АПВ. Оглас мора бити објављен у дневном листу који се дистрибуира на територији Аутономне покрајине Војводине.

Надлежни орган из става 1. овог члана је:

1. Покрајинска влада - за кориснике покретних ствари у јавној својини АПВ, када акт о отуђењу покретних ствари из јавне својине АПВ из члана 11. ове одлуке доноси Покрајинска влада;

2. функционер који руководи органом, односно руководилац органа - за кориснике покретних ствари у јавној својини АПВ, када акт о отуђењу покретних ствари из јавне својине АПВ из члана 11. ове одлуке доноси функционер који руководи органом, односно руководилац органа;

3. надлежни орган носиоца права коришћења - за носиоце права коришћења.

Оглас из става 1. овог члана обавезно садржи следеће:

- назив органа и корисника, односно носиоца права коришћења на покретној ствари која се отуђује из јавне својине, који објављује оглас (назив продавца);
- ближе податке о начину отуђења покретних ствари из јавне својине (јавно надметање или прикупљање писаних понуда);
- опис покретне ствари која се отуђује из јавне својине;
- почетну цену по којој се покретна ствар отуђује из јавне својине;
- рокове плаћања;
- критеријум за избор најповољнијег понуђача;
- висину и начин полагања депозита;
- рок за повраћај депозита учесницима који нису успели на јавном надметању, односно у поступку прикупљања писаних понуда;
- обавезан садржај пријаве, односно понуде и исправе које је потребно доставити уз пријаву, односно понуду, у складу са овом одлуком;
- адресу за достављање пријаве, односно понуде;
- место и време увида у документацију (на пример: акти о власништву) у вези с покретном ствари која се отуђује из јавне својине, као и место и време за преглед покретних ствари које се отуђују, односно обавештење о томе да заинтересовани понуђачи могу да разгледају покретну ствар, која је предмет јавне продаје, све до дана одржавања јавне продаје;
- рок за подношење пријаве, односно понуде;
- место и време одржавања јавног надметања, односно отварања понуда;
- обавештење о томе да подносиоци неблаговремене, односно непотпуне пријаве, односно понуде, неће моћи да учествују у поступку јавног надметања, односно прикупљања понуда;
- обавештење о томе да на усменом јавном надметању могу учествовати само лица која су положила депозит.

Пријава односно понуда доставља се у затвореној коверти с видљивом назнаком на који се оглас односи и ко је подносилац пријаве, односно понуде.

Пријава односно понуда правног лица мора да садржи назив, седиште и број телефона и мора да је потпише овлашћено лице.

Уз пријаву односно понуду правног лица, прилаже се оригинални извод из регистра привредних субјеката с подацима о том правном лицу, не старији од 30 дана.

Пријава, односно понуда физичког лица мора да садржи име и презиме, адресу, број личне карте и број телефона и мора да буде потписана. Уколико је то лице предузетник - уз пријаву, односно понуду - прилаже се оригинални извод из регистра привредних субјеката или потврда о томе да је предузетник уписан у одговарајући регистар (не старији од 30 дана).

У случају да подносиоца пријаве, односно понуде заступа пуномоћник, уз пријаву односно понуду, обавезно се прилаже пуномоћје за заступање сачињено у складу с позитивним прописима.

Пријава односно понуда непотпуна је ако не садржи све што је прописано, ако нису приложене све предвиђене исправе, ако не садржи све податке предвиђене огласом или уколико су подаци дати супротно упутствима у објављеном огласу.

У поступку прикупљања писаних понуда, у понуди се наводи износ који се нуди за предметну покретну ствар.

Члан 16.

Поступак отуђења покретне ствари из јавне својине АПВ спроводи комисија из члана 15. став 1. ове одлуке.

Услови за спровођење поступка јавног надметања односно разматрања писаних понуда испуњени су уколико пристигне најмање једна благовремена и потпуна пријава, односно понуда.

Уколико подносилац благовремене и потпуне пријаве односно понуде не приступи јавном надметању, односно отварању писаних понуда, сматраће се да је одустао од пријаве односно понуде.

Подносиоци неблаговремене, односно непотпуне пријаве односно понуде не могу да учествују у поступку јавног надметања, а непотпуне или неблаговремене пријаве, односно понуде - одбацују се.

Приспеле пријаве односно понуде разматраће се уколико на оглас пристигне најмање једна благовремена и потпуна пријава/понуда.

Поступак јавног надметања спровешће се и у случају да пристигне најмање једна благовремена и потпуна пријава на основу које се подносилац региструје и проглашава купцем, ако почетну цену по којој се покретна ствар отуђује из јавне својине прихвати као купопродајну цену, с тим што - уколико не прихвати купопродајну цену - губи право на враћање депозита.

Учесник који понуди највиши износ купопродајне цене потписује изјаву о висини понуђене цене коју је дужан да уплати у року утврђеном огласом.

Уколико учесник из става 7. овог члана не закључи уговор и не уплати купопродајну цену у предвиђеном року, губи право на повраћај депозита.

Критеријум за избор најповољнијег понуђача јесте висина понуђене купопродајне цене.

Уколико је огласом предвиђено полагање депозита у поступку прикупљања писаних понуда, а учесник који је изабран за најповољнијег понуђача не закључи уговор и не плати купопродајну цену, у року утврђеном огласом - губи право на повраћај депозита.

Учесници поступка јавног надметања, односно прикупљања писаних понуда, који нису изабрани за најповољнијег понуђача имају право на повраћај депозита у року утврђеном огласом.

Члан 17.

О току поступка из члана 16. ове одлуке комисија води записник и по окончаном поступку јавног надметања, односно отварања писаних понуда, утврђује предлог о томе да се покретна ствар у јавној својини отуђи понуђачу који је понудио највишу купопродајну цену.

Одлуку о томе да се покретна ствар у јавној својини отуђи понуђачу који је понудио највишу купопродајну цену, након спроведеног поступка јавног надметања или прикупљања писаних понуда, доноси орган односно лице из члана 11. ове одлуке.

Носилац права коришћења, односно корисник дужан је да Управи за имовину Аутономне покрајине Војводине достави податке о спроведеном поступку отуђења, у року од осам дана по окончању поступка.

б) Поступак непосредне погодбе

Члан 18.

Изузетно, покретне ствари могу се отуђити из јавне својине АПВ непосредном погодбом, уколико нису отуђене у првом покушају продаје у поступку јавног надметања или прикупљања писаних понуда.

У поступку продаје непосредном погодбом, купопродајна цена ствари из става 1. овог члана не може бити мања од најниже, односно не може бити мања од износа почетне цене утврђене у поступку јавног надметања или прикупљања писаних понуда.

Одлуку о отуђењу покретних ствари из јавне својине АПВ, непосредном погодбом, доноси орган односно лице из члана 11. ове одлуке.

Орган односно лице из члана 11. ове одлуке доноси акт о формирању комисије која ће спровести поступак отуђења ствари непосредном погодбом.

У погледу начина рада и овлашћења комисије из става 4. овог члана, сходно се примењују одговарајуће одредбе ове одлуке.

Члан 19.

Примања од продаје непокретности и покретних ствари у јавној својини АПВ представљају приход буџета Аутономне покрајине Војводине.

3. Давање ствари на коришћење

Члан 20.

Корисници ствари у јавној својини АПВ могу бити:

1. органи и организације Аутономне покрајине Војводине;

2. јавна предузећа, односно друштва капитала чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, као и њихова зависна друштва, за ствари које им нису пренете у својину;

3. други носиоци права јавне својине;

4. друга правна лица, односно организације, чији оснивач није Аутономна покрајина Војводина, у складу са законом.

Ствари се дају на коришћење корисницима из става 1. т. 2-4. овог члана на основу акта Покрајинске владе и уговора који се закључује с корисником.

Члан 21.

Давање ствари у јавној својини АПВ на коришћење спроводи се у поступку прописаном законом којим је уређена јавна својина, подзаконским актима и овом одлуком.

Уколико се ствари у јавној својини АПВ дају на коришћење с накнадом, висина накнаде утврђује се на начин утврђен у члану 25. ове одлуке.

Члан 22.

Корисници ствари у јавној својини АПВ одговорни су за њихово наменско коришћење и за спровођење мера чувања и заштите ствари, у складу с прописима којима се регулише ова материја.

4. Давање ствари у закуп

Члан 23.

Давање ствари у закуп спроводи се у поступку прописаном законом којим је уређена јавна својина, подзаконским актима и овом одлуком.

Члан 24.

Ствари у јавној својини АПВ могу се дати у закуп, полазећи од тржишне висине закупнине за одређену врсту ствари, у поступку јавног надметања, односно прикупљањем писмених понуда.

Изузетно од става 1. овог члана, ствари у јавној својини АПВ могу се дати у закуп непосредном погодбом, ако је то у конкретном случају једино могуће решење.

Ствари у јавној својини АПВ не могу се давати у подзакуп.

Уговор закључен противно одредбама овог члана - ништав је.

Члан 25.

Пословни простор у јавној својини АПВ даје се у закуп ради стицања прихода, полазећи од процењене тржишне висине закупнине утврђене на основу општих аката јединица локалне самоуправе (општина, градова и града Београда) којима се уређује закупнина за пословни простор, а према локацији пословног простора - у погледу утврђивања почетне висине закупнине и у погледу разврставања локација по зонама и делатностима.

У случају да није донет општи акт јединице локалне самоуправе из става 1. овог члана, процену тржишне висине закупнине утврдиће надлежни порески орган, лиценцирани проценитељ односно вештак.

Висина закупнине за остале непокретности у јавној својини АПВ утврђује се на начин одређен у ставу 2. овог члана.

Могућност умањења почетне тржишне висине закупнине регулисано је одредбама акта Владе Републике Србије, којим се уређују услови прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављање и уступање искоришћавања других имовинских права, као и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда.

Члан 26.

На давање у закуп покретних ствари у јавној својини АПВ сходно се примењују одредбе ове одлуке, које су у вези с давањем у закуп непокретности у јавној својини АПВ.

Покретне ствари у јавној својини АПВ могу се дати у закуп, полазећи од тржишне висине закупнине, коју утврђује надлежни порески орган, лиценцирани проценитељ односно вештак.

Члан 27.

Трошкове процене висине закупнине ствари у јавној својини АПВ сноси корисник односно носилац права коришћења.

5. Остале врсте располагања стварима

Члан 28.

Пренос права јавне својине АПВ на другог носиоца јавне својине (с накнадом или без накнаде), укључујући и размену, заснивање хипотеке на непокретностима, улагање у капитал, као и залагање покретне ствари у јавној својини АПВ спроводи се у поступку прописаном законом којим је уређена јавна својина, подзаконским актима и овом одлуком, а није у супротности с посебним прописима.

Члан 29.

Уговоре о располагању стварима у јавној својини АПВ, у случајевима када поступак располагања спроводи корисник односно носилац права коришћења, закључује функционер који руководи органом или руководилац органа, односно орган одређен оснивачким актима носиоца права коришћења.

У осталим случајевима, уговор о располагању стварима у јавној својини АПВ - када је одлуку о располагању донела Покрајинска влада - у име Аутономне покрајине Војводине закључује председник Покрајинске владе, односно члан Покрајинске владе, односно друго лице по овлашћењу Покрајинске владе.

Уговор закључен супротно одредбама овог члана - ништав је.

IV. УПРАВЉАЊЕ СТВАРИМА У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Члан 30.

Покрајинска влада ће посебним актом уредити одржавање и управљање стварима у јавној својини Аутономне покрајине Војводине.

V. ПРИБАВЉАЊЕ ДРУГИХ ИМОВИНСКИХ ПРАВА, КАО И УСТУПАЊЕ ИСКОРИШЋАВАЊА ДРУГИХ ИМОВИНСКИХ ПРАВА

Члан 31.

На прибављање других имовинских права, као и уступање искоришћавања других имовинских права, сходно се примењују одредбе закона којим је уређена јавна својина, подзаконских акта, као и одредбе ове одлуке.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 32.

До доношења акта из члана 30. ове одлуке, примењиваће се одредбе Покрајинске уредбе о коришћењу, одржавању и управљању непокретним стварима у јавној својини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 43/14), уколико нису у супротности са овом одлуком.

Члан 33.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 46-2/2018-01

Нови Сад, 18. септембар 2018. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31, алинеје друга и деветнаеста Статута Аутономне покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 19. јуна 2018. године донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о утврђивању и свечаном обележавању датума од покрајинског значаја

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 29/2018 од 19.6.2018. године, а ступила је на снагу 27.6.2018.

Члан 1.

У Аутономној покрајини Војводини (у даљем тексту: АП Војводина), као датуми од покрајинског значаја, утврђују се и свечано обележавају:

- 25. новембар, поводом дана када је 1918. године Велика народна скупштина у Новом Саду прогласила присаједињење Баната, Бачке и Барање Краљевини Србији;

- 15. мај, поводом Мајске скупштине одржане у Сремским Карловцима 13. и 15. маја 1848. године, на којој је проглашено стварање Српске Војводине;

- 10. децембар, Међународни дан људских права, дан када је 1948. године потписана Универзална декларација о људским правима и први пут у историји човечанства признато право свих људи на живот, слободу и сигурност, без икаквих разлика.

Члан 2.

АП Војводина додељује, поводом датума од покрајинског значаја, награде и друга јавна признања, правним и физичким лицима за значајна остварења у области културе, уметности, образовања, науке, привреде, спорта и у области људских и мањинских права и равноправности полова.

Награде и признања АП Војводине установљавају се посебном одлуком.

Члан 3.

Националне мањине - националне заједнице које живе на територији АП Војводине своје празнике утврђују и обележавају у складу са одредбама закона

којим се уређује положај националних савета националних мањина и заштита права и слобода националних мањина.

Празници из става 1. националних мањина - националних заједница чији су језици у службеној употреби у раду органа АП Војводине а који се овом покрајинском скупштинском одлуком утврђују и свечано обележавају, јесу:

- 20. август - празник мађарске националне мањине - националне заједнице, дан када је краљ државотворац Св. Иштван проглашен за свеца;
- 10. август, празник словачке националне мањине - националне заједнице, дан кад се одржавају словачке народне свечаности;
- 16. октобар, празник хрватске националне мањине - националне заједнице, дан када је рођен бан Јелачић;
- 1. децембар, празник румунске националне мањине - националне заједнице, дан када је проглашено уједињење Румуније;
- 17. јануар, празник русинске националне мањине - националне заједнице, дан када је почело насељавање русинских гркокатоличких породица на тадашњу пустару Велики Крстур.

Члан 4.

О обележавању датума из члана 1. алинеје прва и друга ове покрајинске скупштинске одлуке, стара се покрајински орган управе надлежан за област културе.

О обележавању датума из члана 1. алинеја трећа ове покрајинске скупштинске одлуке, стара се покрајински орган управе надлежан за област људских права и права припадника националних мањина - националних заједница.

О обележавању датума из члана 3. став 2. ове покрајинске скупштинске одлуке старају се национални савети националних мањина - националних заједница које живе на територији АП Војводине, у складу са законом.

Члан 5.

Скупштина Аутономне покрајине Војводине донеће акт којим се установљавају награде и признања АП Војводине у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 6.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 00-1/2018-01

Нови Сад, 19. јун 2018. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 172. став 2. и члана 192. тачка 4. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број: 21/16, 113/17, 113/17 - др. закон и 95/18) и члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 11. априла 2019. године, доноси

Покрајинску скупштинску одлуку о Жалбеној комисији Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2019 од 11.4.2019. године, а ступила је на снагу 19.4.2019

Део први

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Жалбена комисија Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Жалбена комисија), основана Покрајинском скупштинском одлуком о Жалбеној комисији Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 51/16), наставља да ради под истим називом, а у складу са одредбама ове покрајинске скупштинске одлуке (у даљем тексту: одлука).

Овом одлуком уређује се организација и начин рада Жалбене комисије.

Надлежност Жалбене комисије

Члан 2.

Жалбена комисија је колегијални орган који у другом степену одлучује о жалбама службеника на решења којима се одлучује о њиховим правима и дужностима, као и о жалбама учесника интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места, у органима Аутономне покрајине Војводине, службама и организацијама које оснива надлежни орган Аутономне покрајине Војводине у смислу члана 1. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Жалбена комисија у свом раду примењује закон којим се уређује општи управни поступак.

Седиште Жалбене комисије

Члан 3.

Седиште Жалбене комисије је у просторијама Секретаријата Покрајинске владе, Нови Сад, Булевар Михајла Пупина бр. 16.

Печат Жалбене комисије

Члан 4.

Комисија има печат округлог облика пречника 60 mm у чијој средини је мали грб Републике Србије, док се грб и традиционални грб АП Војводине постављају десно од грба Републике Србије.

Текст печата исписан је око грба у концентричним круговима на српском језику ћириличким писмом и на језицима и писмима националних мањина - националних заједница, који су у равноправној службеној употреби у органима Аутономне покрајине Војводине.

У спољном кругу печата исписан је назив - Република Србија.

У унутрашњем кругу печата исписан је назив - Аутономна покрајина Војводина.

У унутрашњем кругу исписан је назив органа - Жалбена комисија Аутономне покрајине Војводине.

У дну печата исписан је назив седишта Жалбене комисије - Нови Сад.

Део други

ОРГАНИЗАЦИЈА И РАД ЖАЛБЕНЕ КОМИСИЈЕ

Именовање чланова Жалбене комисије

Члан 5.

Жалбену комисију образује Покрајинска влада.

Жалбена комисија има председника и пет чланова, који се именују на пет година, а могу потом и поново бити именовани.

Имена председника и чланова Жалбене комисије објављују се на интернет презентацији Покрајинске владе и Службе за управљање људским ресурсима.

Председник и чланови Жалбене комисије имају право на накнаду за рад, чију висину одређује Покрајинска влада.

Председник и чланови Жалбене комисије морају да имају стечено високо образовање из научне области правне науке на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, на мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, са најмање пет година радног искуства у струци.

Облици рада Жалбене комисије

Члан 6.

Жалбена комисија је у свом раду самостална.

Жалбена комисија одлучује на седници Жалбене комисије и седници већа Жалбене комисије.

Седница Жалбене комисије

Члан 7.

Седницу Жалбене комисије сачињавају председник и сви чланови Жалбене комисије.

Седница Жалбене комисије одржава се најмање једном месечно.

За пуноважно одлучивање на седници Жалбене комисије потребно је присуство већине чланова, укључујући и председника.

Жалбена комисија на седници већином гласова укупног броја чланова, укључујући и председника, доноси пословник о свом раду, годишњи распоред рада, образује већа Жалбене комисије, именује председника и два члана већа Жалбене комисије, разматра и усваја извештаје о раду, одлучује о другим питањима значајним за рад Жалбене комисије.

Седница већа Жалбене комисије

Члан 8.

Жалбена комисија одлучује о жалбама у већу које сачињавају председник већа и два члана.

Жалбена комисија има два већа чији се састав и попуна утврђују годишњим распоредом рада.

За пуноважно одлучивање на седници већа Жалбене комисије потребно је присуство свих чланова већа, укључујући и председника већа.

Веће Жалбене комисије одлучује већином гласова чланова већа, укључујући и председника већа.

Престанак дужности члана Жалбене комисије

Члан 9.

Председнику Жалбене комисије односно члану Жалбене комисије дужност престаје кад протекне време на које је именован, ако поднесе писмену оставку, ако буде разрешен или када испуни услове за старосну пензију.

Уместо председника односно члана Жалбене комисије коме је дужност престала пре времена, именује се ново лице - до окончања мандата Жалбене комисије.

Разлози за разрешење члана Жалбене комисије

Члан 10.

Члан Жалбене комисије разрешава се ако несавесно врши своје дужности или ако је осуђен на казну затвора од најмање шест месеци или за кажњиво дело које га чини недостојним дужности у Жалбеној комисији.

Председник Жалбене комисије разрешава се дужности председника ако је несавесно или неуспешно врши.

Против решења о разрешењу жалба није допуштена, али може да се покрене управни спор.

Изузеће председника и члана већа Жалбене комисије

Члан 11.

Председник већа или члан већа Жалбене комисије ће бити изузет од вршења дужности у појединачном жалбеном поступку уколико постоји лични интерес који он, односно с њиме повезано лице, може имати у вези са одлуком у чијем доношењу учествује.

Решење о изузећу председника већа и члана већа Жалбене комисије доноси председник Жалбене комисије.

Уколико је председник или члан већа Жалбене комисије уједно и председник Жалбене комисије, решење о изузећу доноси Покрајинска влада.

Против решења о изузећу жалба није допуштена, али може да се покрене управни спор.

Овим одредбама не ограничава се примена правила о изузећу прописана законом којим се уређује општи управни поступак.

Рок за одлучивање о жалби

Члан 12.

Веће Жалбене комисије дужно је да о жалби одлучи у року од 30 дана од дана њеног пријема, иначе се сматра да је жалба одбијена.

Право на управни спор

Члан 13.

Против одлуке већа Жалбене комисије може да се покрене управни спор.

Извештај о раду

Члан 14.

Жалбена комисија подноси Покрајинској влади годишњи извештај о свом раду, најкасније до 31. јануара за претходну годину, а на захтев Покрајинске владе подноси и ванредни извештај.

Стручно-технички послови и средства за рад Жалбене комисије

Члан 15.

Стручно-техничке и административне послове за Жалбену комисију обавља Служба за управљање људским ресурсима.

Средства за рад Жалбене комисије обезбеђују се у оквиру раздела Службе за управљање људским ресурсима.

Део трећи

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

Председник и чланови Жалбене комисије настављају са радом до именовања председника и чланова Жалбене комисије, у складу са одредбама ове одлуке.

Члан 17.

Започети поступци који нису окончани, окончаће се по одредбама ове одлуке.

Члан 18.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о Жалбеној комисији Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 51/16).

Члан 19.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 02-1/2019-01

Нови Сад, 11. април 2019. година

ПОТПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

Исправка Покрајинске скупштинске одлуке о Жалбеној комисији Аутономне покрајине Војводине

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2019 од 8.5.2019. године.

У "Службеном листу АПВ" бр 18/2019 од 11. априла 2019 . г. у коме је објављена Покрајинска скупштинска одлука о Жалбеној комисији Аутономне покрајине Војводине, у наслову Одлуке , на страни 1545 , техничком грешком изостављена је реч "ВОЈВОДИНЕ", тако да исправљени наслов гласи:

"Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 11. априла 2019. године, доноси

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ О ЖАЛБЕНОЈ КОМИСИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ"

На основу члана 9. став 6. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 15. септембра 2016. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о изгледу и коришћењу симбола и традиционалних симбола Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 51/2016 од 15.9.2016. године, а ступила је на снагу 23.9.2016.

Члан 1.

Овом одлуком уређује се детаљан изглед и коришћење симбола и традиционалних симбола Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: симболи АП Војводине).

Симболи АП Војводине јесу: застава, традиционална застава, грб и традиционални грб.

Изглед симбола АП Војводине утврђен је Статутом Аутономне покрајине Војводине, а детаљан изглед утврђен је чл. 8. и 12. ове одлуке.

Члан 2.

Симболима АП Војводине представља се Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина) као аутономна територијална заједница Републике Србије.

Симболи АП Војводине истичу се у облику који је утврђен овом одлуком, у складу са законом, овом одлуком, другим прописима и протоколарним узансама, на начин којим се не нарушава углед и достојанство АП Војводине.

Члан 3.

Застава и традиционална застава АП Војводине истичу се упоредо са заставом Републике Србије када је законом или другим прописом предвиђено истицање заставе Републике Србије, постављањем десно од заставе Републике Србије.

Застава и традиционална застава АП Војводине не смеју се користити ако су оштећене или својим изгледом неподобне за употребу.

Члан 4.

Застава и традиционална застава АП Војводине, упоредо са заставом Републике Србије, вију се на зградама Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина АП Војводине), Покрајинске владе, зградама органа локалне самоуправе на територији АП Војводине и зградама покрајинских органа и служби које оснива АП Војводина.

Застава и традиционална застава АП Војводине, упоредо са заставом Републике Србије, истичу се у салама у којима се одржавају седнице Скупштине АП Војводине и седнице Покрајинске владе.

Застава и традиционална застава АП Војводине истичу се у службеним просторијама председника Скупштине АП Војводине и председника Покрајинске владе, а могу се истицати и у другим службеним просторијама покрајинских органа и служби које оснива АП Војводина.

Застава и традиционална застава АП Војводине могу се користити и у другим случајевима ако њихово коришћење није у супротности са законом и овом одлуком.

Члан 5.

Застава и традиционална застава АП Војводине истичу се на бирачким местима на дан избора за посланике у Скупштину АП Војводине.

Члан 6.

Застава и традиционална застава АП Војводине, у дане жалости истичу се на пола копља односно на пола јарбола.

Члан 7.

Застава и традиционална застава АП Војводине не смеју бити постављене тако да додирују тло, нити као подлога, подметач, простирка, завеса и слично.

Заставом и традиционалном заставом АП Војводине не могу се прекривати возила или друге ствари, нити се њима могу украшавати конференцијски столови или говорнице, осим у форми стоне заставице.

Ако се застава и традиционална застава АП Војводине истичу на говорници, морају се поставити на копља с десне стране говорника или на зиду иза говорника тако да их говорник не заклања.

Члан 8.

Изворници (еталони) заставе и традиционалне заставе АП Војводине чувају се у Скупштини АП Војводине и према њима се обликују заставе за коришћење.

Геометријске конструкције изворника заставе и традиционалне заставе АП Војводине налазе се у додатку који је саставни део ове одлуке.

У свим случајевима наведеним у овој одлуци може се истицати и традиционална застава са традиционалним грбом на средини заставе, у одређеној сразмери.

Члан 9.

Грб и традиционални грб АП Војводине упоредо се користе:

- на зградама Скупштине Аутономне покрајине Војводине, Покрајинске владе, зградама органа локалне самоуправе на територији АП Војводине и зградама покрајинских органа и служби које оснива АП Војводина;
- у салама у којима се одржавају седнице Скупштине АП Војводине и седнице Покрајинске владе;
- у службеним просторијама председника Скупштине АП Војводине и председника Покрајинске владе, а могу се истицати и у другим службеним просторијама покрајинских органа и служби које оснива АП Војводина;
- у саставу печата покрајинских органа и служби које оснива АП Војводина;
- на повељама, дипломама и другим јавним признањима које додељују покрајински органи;
- на дипломама и сведочанствима о школовању завршеном у образовној установи чији је оснивач АП Војводина;

- на легитимацијама посланика у Скупштини АП Војводине и чланова Покрајинске владе.

Грб и традиционални грб АП Војводине могу се користити и у другим случајевима ако њихова употреба није у супротности са законом и овом одлуком.

Члан 10.

Грб и традиционални грб АП Војводине могу се користити уз претходну сагласност Покрајинске владе, као саставни део амблема, односно знака.

Грб и традиционални грб АП Војводине не смеју се користити као робни или услужни знак, узорак, модел или други знак за обележавање робе или услуга.

Грб и традиционални грб АП Војводине не смеју се користити ако су оштећени или су својим изгледом неподобни за употребу.

Члан 11.

Грб и традиционални грб АП Војводине користе се упоредо с грбом Републике Србије када је законом и другим прописима предвиђена употреба грба Републике Србије, постављањем десно од грба Републике Србије.

Члан 12.

Изворници (еталони) грба и традиционалног грба АП Војводине чувају се у Скупштини АП Војводине и према њима се обликује грб у употреби.

Геометријске конструкције изворника грба и традиционалног грба АП Војводине (црно-бела боја, у боји, линијска, комплетна конструкција и појединачне конструкције) налазе се у додатку који је саставни део ове одлуке.

Члан 13.

Новчаном казном од 100.000,000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- користи симболе АП Војводине на начин којим се нарушава углед и достојанство АП Војводине;
- користи симболе АП Војводине у другачијој садржини и облику од оних утврђених овом одлуком;
- не користи симболе АП Војводине када је то обавезно;
- користи оштећени грб или традиционални грб АП Војводине, без одобрења користи грб или традиционални грб АП Војводине као амблем, знак, робни жиг, услужни жиг или за обележавање роба или услуга.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 15.000,00 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 50.000,00 динара, а физичко лице - новчаном казном од 10.000,00 динара.

Члан 14.

Покрајинска влада донеће упутство којим се ближе уређује коришћење симбола АП Војводине, у складу са овом одлуком.

Члан 15.

Печати покрајинских органа и служби које оснива АП Војводина ускладиће се са овом одлуком најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 16.

Издате легитимације посланика Скупштине АП Војводине и чланова Покрајинске владе ускладиће се са овом одлуком приликом прве замене тих легитимација, а најкасније приликом издавања нових легитимација.

Члан 17.

Ступањем на снагу ове одлуке престају да важе Покрајинска скупштинска одлука о употреби историјског знамења Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 10/2002 и 18/2009) и Покрајинска скупштинска одлука о застави Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 2/2004 и 18/2009).

Члан 18.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 010-2/16

Нови Сад, 15. септембар 2016. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pásztor István)

На основу члана 31. алинеја 2, а у вези са чланом 60. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14),Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. децембра 2014. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о објављивању прописа и других аката

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2014 од 23.12.2014. године, а ступила је на снагу 31.12.2014.

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком уређују се начин и поступак објављивања прописа и других аката органа Аутономне покрајине Војводине и других органа и организација у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" (у даљем тексту: "Службени лист АПВ").

Члан 2.

Статут, покрајинске скупштинске одлуке и други општи акти Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: акти Скупштине АПВ), као и покрајинске уредбе и други општи акти Покрајинске владе (у даљем тексту: акти Покрајинске владе) објављују се у "Службеном листу АПВ", пре ступања на снагу.

Акти Покрајинске владе, изузев аката из става 1. овог члана, акти покрајинских органа управе и других органа и организација објављују се у "Службеном листу АПВ" када је то тим актима предвиђено.

Члан 3.

"Службени лист АПВ" објављује се на српском језику и ћириличком писму и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму (у даљем тексту: језици националних мањина - националних заједница).

У случају неусаглашености, меродаван је текст објављен на српском језику.

Члан 4.

Издавач "Службеног листа АПВ" је покрајински орган управе надлежан за област прописа (у даљем тексту: Издавач).

"Службени лист АПВ" има одговорног уредника кога именује Покрајинска влада.

Члан 5.

Акти из члана 2. ове одлуке објављују се у "Службеном листу АПВ" у тексту који је утврдио доносилац тог акта.

Члан 6.

Издавач објављује акте из члана 2. ове одлуке у "Службеном листу АПВ" на основу налога за објављивање, који издаје овлашћено лице у складу са овом одлуком.

Овлашћени налогодавци су:

1. секретар Скупштине АПВ за објављивање аката Скупштине АПВ;

2. секретар Покрајинске владе за објављивање аката Покрајинске владе;

3. руководилац покрајинског органа управе за објављивање аката покрајинског органа управе;

4. руководилац органа и организација за објављивање аката тих органа и организација.

Члан 7.

Уз налог за објављивање из члана 6. ове одлуке Издавачу се доставља текст акта на српском језику, у писаној форми, у седам примерака. Истовремено, истоветан текст у електронској форми шаље се на и-мејл адресу овлашћеног лица у субјекту који штампа "Службени лист АПВ".

Издавач ће обезбедити превођење акта на језике националних мањина - националних заједница.

Члан 8.

Одговорни уредник примљене акте доставља у писаном облику субјекту који штампа "Службени лист АПВ", с налогом за штампање који садржи број "Службеног листа АПВ", датум издавања и списак аката који ће бити објављени у сваком појединачном броју.

Међусобна права и обавезе издавача и субјекта из става 1. овог члана уредиће се уговором.

Члан 9.

Одмах по објављивању акта у "Службеном листу АПВ", овлашћени налогодавци дужни су да утврде да ли је акт објављен у изворном тексту.

У случају да утврде да текст објављен у "Службеном листу АПВ" не одговара изворном тексту, овлашћени налогодавци достављају издавачу исправку ради објављивања у "Службеном листу АПВ".

Исправка из става 2. овог члана подразумева грешке у именима и бројевима, очигледне грешке у писању, као и очигледне правно-техничке грешке о подацима, чињеницама или актима, који представљају општепознате чињенице.

Члан 10.

"Службени лист АПВ" излази по потреби.

Дан изласка је датум који је означен на "Службеном листу АПВ".

Члан 11.

Изглед "Службеног листа АПВ" уредиће Издавач посебним актом.

Члан 12.

Субјекат који штампа "Службени лист АПВ" може да објављује општа акта, огласе и конкурсе других органа и организација у "Службеном листу АПВ", уз накнаду коју сам одреди, уз сагласност Издавача.

Члан 13.

Издавач до краја фебруара сваке календарске године издаје регистар свих објављених аката у "Службеном листу АПВ" за претходну годину, у електронском облику.

Члан 14.

Издавач на својој интернет страници обезбеђује интернет презентацију "Службеног листа АПВ".

Члан 15.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о објављивању одлука и других аката органа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" бр. 15/92).

Члан 16.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 010-4/14

Нови Сад, 23. децембар 2014. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 31. алинеја 2, а у вези са чланом 60. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 16. јуна 2017. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени и допунама Покрајинске скупштинске одлуке о објављивању прописа и других аката

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 29/2017 од 16.6.2017. године, а ступила је на снагу 24.6.2017.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о објављивању прописа и других аката ("Службени лист АПВ" број: 54/14), у члану 2. додају се ст. 3-5 који гласе:

""Службени лист АПВ" састоји се од општег, посебног и огласног дела.

Општи део садржи опште акте које је донела Скупштина Аутономне покрајине Војводине, Покрајинска влада, покрајински органи управе и други органи и организације.

Посебан део садржи појединачне акте органа из става 1. овог члана.

Огласни део садржи: огласе, конкурсе, јавне позиве, оглашавање неважећих исправа и слично."

Члан 2.

У члану 5. додаје се став 2. који гласи:

"У "Службеном листу АПВ", на језицима националних мањина-националних заједница објављује се општи део".

Члан 3.

У члану 7. став 1. после речи: "у писаној форми" запета се замењује тачком а речи: "у седам примерака" бришу се.

Члан 4.

Ова одлука ће се примењивати од дана ступања на снагу ове одлуке на све необјављене службене листове на српском језику, као и на све непреведене службене листове на језицима националних мањина - националних заједница.

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 011-2/2017-01

Нови Сад, 16. јун 2017. године

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.r.

На основу члана 31. алинеја 2, а у вези са чланом 60. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 06. марта 2018. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о измени и допунама Покрајинске скупштинске одлуке о објављивању прописа и других аката

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2018 од 6.3.2018. године, а ступила је на снагу 14.3.2018.

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о објављивању прописа и других аката ("Службени лист АПВ", број: 54/14 и 29/17), члан 1. мења се и гласи:

"Овом покрајинском скупштинском одлуком уређују се начин и поступак објављивања прописа и других аката органа Аутономне покрајине Војводине и других органа и организација, издавање регистра објављених аката, регистра важећих општих аката и збирке важећих општих аката објављених у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" (у даљем тексту: "Службени лист АПВ").

Члан 2.

У члану 11. после речи: "изглед Службеног листа АПВ", додају се запета и речи: "регистра објављених аката, регистра важећих општих аката и збирке важећих општих аката".

Члан 3.

У члану 13. после става 1. додаје се став 2. који гласи:

"Издавач издаје регистар важећих општих аката и збирку важећих општих аката објављених у "Службеном листу АПВ" у електронском и штампаном облику".

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 011-2/2018-01

Нови Сад, 06. март 2018. година

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. децембра 2014. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о престанку важења покрајинских скупштинских одлука

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2014 од 23.12.2014. године, а ступила је на снагу 31.12.2014.

Члан 1.

Даном ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке престају да важе:

1. Покрајинска скупштинска одлуке о ближем уређивању појединих питања службене употребе језика и писама националних мањина на територији Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" бр 67/2012)

2. Покрајинска скупштинска одлука о вишејезичким обрасцима извода из матичних књига и о начину уписа у исте(Службени лист АПВ бр. 1/2001 8/2003 18/2009).

Члан 2.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 011-2/14
Нови Сад, 23. децембар 2014. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Иштван Пастор, с.р.
(**Pásztor István**, s.k.)

На основу члана 34. алинеја 2 а у вези члана 27. алинеја 7 и алинеја 10 Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 17/09), Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 04. априла 2014. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о Програму развоја АП Војводине 2014-2020. године са Акционим планом за реализацију приоритета Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2014 од 4.4.2014. године, а ступила је на снагу 12.4.2014.

Члан 1.

Доноси се Програм развоја АП Војводине 2014-2020. године са Акционим планом за реализацију приоритета Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године.

Програм развоја АП Војводине 2014-2020. године са Акционим планом за реализацију приоритета Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године, чине саставни део ове Покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 2.

Ова Покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине.

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 3-1/2014

Нови Сад, 04. април 2014. године

Председник
Скупштине АП Војводине
Иштван Пастор, с.р.

(Pásztor István, s.k.)

ПРОГРАМ
РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ
2014-2020.
АУТОРСКИ ТИМ:

ЕКПНПМОЈА ПБРАЗПВАЊЕ
др Владимир Глигоровдр Мирослав Весковић
др Едвард Јакопин
РЕГОПНАЛНА ППЛОЕОКА
ОНФРАСЕРУКЕУРА, ЕКПЛПГОЈА О ПРПСЕПРНП ПЛАНОРАЊЕ ДР Валентина Иванић

др Борислав Стојков др Милосав Г еоргијевић
АГРПКПМПЛЕКС
др Радован Пејановић др Зоран Његован
ПРЕДУЗЕЕНОШЕВП
др Благоје Пауновић
ЕНЕРГЕЕОКА
др Душан Г возденац

ДЕМПГРАФОЈА О СПЦОЈАЛНО РАЗВПЈ
др Бранислав Ђурђев
ЕУРОЗАМ
мр Вања Драгичевић
ЗАШЕОЕА ЖОВПЕНЕ СРЕДОНЕ
др Ђорђе Јовановић

мр Огњен Мирић Маја Сокић
АЖУРОРАЊЕ СОЦОО-ЕКОНОМСКЕ АНАЛОЗЕ
Татјана Караулац Стана Пајковић Тијана Ђурђев Душан Шћепановић Лука Алексић Ђула Рибар
Еехничка подршка
Зорка Г лушица-Навалушић Светлана Милованчев Марко Авдаловић

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

АП	Аутономна Покрајина
АРР	Лдпси11ита1 РтотоИоп Рит! / Фонд за промоциіу извоза пољопривредних
АРР	Агенциіа за регионални развоі АП Воіводине
А8С	ЛдпсикитаГ Рат'15Ив СотоШаИоп Зскетв /Комасациіа пољопривредног земљишта.
ВВ1	БшШтд Бштвсс 1псика(оп т УороЈта / Фонд за оснивање пословних инкубатора
ВОТ	Ивп ТескпоЊре* Ттапфг Зскете /Подршка трансферу нових технологиіа
ВРР	Бштесс ЕхроП РготоИоп Рип1 / Фонд за подршку промоциіи извоза
В8С	Вш1песс ЕхроП РготоИоп РипЈ / Шема пословне стандардизациіе
СЕЕ	Сеп1га1 ап1 ЕаЛетп Еигоре / Земље Централне и Источне Европе
СЕРТА	Сеп1та1 Еигореап Ргее Тга1е ЛдтеетеМ /Централноевропски споразум о
СЕ88	Сеп1ге/ог 5(га(е§1с Есопотіс 5(и1(ес /Центар за стратешко економска
С1Р	Сопситег Рг(се 1п1ех / Индекс потрошачких цена
ЕАК	Ехрог(Л1ттШга(іоп Редц1а((опс / Административне регулациіе за извоз
ЕЕР	Епегду Е/сгепсу Ргодгатте / Програм енергетске ефикасности
от	Гигаватчас
НБ1	Нитап 1ехе!ортеп(т!ех / Индекс хуманог развоіа
1ВА	1трог(ап(ВтЈ Агеа / Значаіно подручіе за птице
1РА	1пс(гитеп(/ог Рге-Ассеааіоп Асс(с(апсе /Инструмент за претприступну помоћ
1РА	1трог(ап(Р1ап(Агеас /Значаіно биљно подручіе
1РРС	1п(етпа((опа1 Р1ап(Рто(ес((оп СопхепВоп /Међународне конвенциіе о заштити
^8	1п(едга(е1 (2иа1/саиоп 5скете /Интегрисана квалификациона шема
кт	Километар
к№	Киловат
ЕС8	Такоиг Со$(5икуепВоп 5скете /Шема субвенционисања трошкова рада
ЕЕЕ	Т/е Топд 1еагтпд / Учење током читавог живота
ОТТО	Иаииса1 ТоигРт Вехе1ортеп(Ргодгатте /Пројекат развоіа наутичког туризма
ШТ8	Иотепс1а(иге Аес ит(ес (етШпакз 5(аИзидиез /Номенклатура статистичких
РРР	Риккс-ргта(е раг(пегск(р / Јавно-приватно партнерство
К&^	Ресеатск ап1 Вехе1ортеп(/ Истраживање иразвоі
КА^	Рар(1 АррРсаВоп Вехе1ортеп(/ Брзи развоі апликациіа
Ке§Ро1 пројекат	Асс(с(апсе (о Ре/опа1 Роксу Вехе1ортеп(а(Наиопа\ Рехе! / Подршка развоіу ниво
КО-КО	Ро11-оп/Ро11-о/ / Ро-Ро транспорт
8Е^Е80 II	Директива Савета 96/82/ЕЦ од 9. децембра 1996. о контроли главних хавариіа
8№ОТ	(енгл. 5ШОТ апа1ус(с. акроним од енглеских речи: 5(гепд(кс. Шеакпеззез.
8^^1	5егк(ап №а(ег 2иаШу 1п1ех / Српски индекс квалитета воде
ШС	1п(етпа((опа1 Стоп о/Ра(1мгаус /Међународни савез железница
ШИР	ипКе1 Иаиот 1ехе1ортеп(ргодгатте / Програм уіедињених нациіа за развоі
ШАГО	ипКе15(а(ес Адепсу /ог 1п(етпаВопа1 Вехе1ортеп(/ Америчка агенциіа за
№8Р	Ша(ег 5ирр1у Р(1о(Рroiec(/Пилот пројекат водоснабдевања
АДА	Аш(гіап Вехе1ортеп(Адепсу / Аустриіска развоіна агенциіа
АПВ	Аутономна Покрајина Воіводина
АПР	Агенциіа за привредне регистре
АРР	Агенциіа за регионални развоі
БДВ	Бруто додата вредност
БДП	Бруто друштвени производ
БНД	Бруто национални доходак
ВИП	Фонд за подршку инвестициіа у Воіводини
ГИЗ	ВеиРске СехеШска//пг 1п(етпа((опа1е 2шаттепатке((/Немачка организациіа за
ГФ	Гаранциіски фонд
ЕВКО	Еигореап Вапк/ог Ресош(гис(1оп ап1 Оеге1ортеп(/ Европска банка за обнову и
ЕЕС	Електроенергетски систем
ЕРО	Економска развиіеност општине
ЕУ	Европска униіа
ЕУ 27	ЕУ 27 іе Европска униіа од 27 држава чланица
ИД	Индекс демографских ресурса

ИКТ	Информационо комуникационе технологије
ИРУ	Индекс развојне угрожености
ЈАТ	Југословенски аеротранспорт
ЈИЕ	Југоисточна Европа
ЈП	Јавно предузеће
ЈТР	Јединични трошкови рада
КИСИ	Композитни индикатор социјалне искључености
МВ	Мегават
МСП	Мала и средња предузећа
МСПП	Мала и средња предузећа и предузетници
НАРР	Национална агенција за регионални развој
НБС	Народна банка Србије
НПРР	Национални план регионалног развоја Републике Србије 2014-2020.
НФО	Неформални облици образовања
ПИО	Пензионо инвалидско осигурање
ПМФ	Природно-математички факултет
ППР АПВ	Програм привредног развоја АП Војводине
ПСС	Полетно-слетна стаза
РЗР	Републички завод за развој
РЗС	Републички завод за статистику
РИС	Регионални информациони систем
РРА	Регионална развојна агенција
РС	Република Србија
РСД	Република Србија динар
РЦР Банат	Регионални центар за друштвено економски развој — Банат
СДИ	Стране директне инвестиције
СИЕПА	Агенција за страна улагања и промоцију извоза Републике Србије
УПП	Унутрашњи пловни путеви
ФЕП	Фонд за европске послове
ФТН	Факултет техничких наука
ХЕ	Хидроелектрана
ХС ДТД	Хидросистем Дунав—Тиса—Дунав

ПРОГРАМ РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ 2014-2020.

СТРАТЕШКИ ПРИСТУП ПРИВРЕДНОМ РАЗВОЈУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И АП ВОЈВОДИНЕ 10
Нова развојна парадигма - Европа 2020 11
Развојна стратегија Републике Србије 2011-2020 12
Равномеран регионални развој - улога државе 14
Полазни оквир развојне политике АП Војводине - ограничења и проблеми 16
Перспективе развоја Републике Србије 18
Модел, предвиђања и циљеви 18
Основно ограничење 20
Макроекономско стање 21
Модел привредног раста 22
СОЦИО-ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА 24
Положај привреде Србије у Европској унији и окружењу 25
Развојна позиција АП Војводине у Републици Србији 28
Демографске карактеристике и трендови 32
Демографске пројекције за АП Војводину до 2021. године 38
Пројекција укупног броја становништва 39
Образовање и спорт 44
Спорт 49
Запосленост и незапосленост 53
Здравство и социјална заштита 60
Сумарни ефекат социјалне депривације као мултидимензионалног феномена 63
Хумани развој 64
Животни стандард 67
Привредна развијеност АП Војводине и унутаррегионална концентрација 70
Индустријска производња у АП Војводини 72
Инвестициј е у основна средства 76
Стране директне инвестиције 79
Спољна трговина 83
Приватизациј а и реструктуирање 91
Структурне промене у привреди АП Војводине - Секторска релокација фактора раста 94
Интензивност структурних промена 96
Конкурентност 98
Регионалне разлике - степен развијености и типологија подручја 103
Регресиона анализа 104
Кластер анализа степена развијености општина 105
Степен развијености општина - категоризација и типологија подручја 106
Индекс развојне угрожености 108
Структурни регионални индикатор: коефицијент варијација стопе запослености 109
Сектор малих и средњих предузећа и предузетништво 111
Пољопривреда 117
Туризам 122
Привредна инфраструктура 126
Енергетска инфраструктура 126
Друмски саобраћај и путна мрежа АП Војводине 128
Надлежност АП Војводине у управљању државним путевима II реда 131
Железнички саобраћај 133
Саобраћај наунутрашњим пловним путевима 134
Ваздушни саобраћај 136

Хидротехничка инфраструктура 136
Телекомуникације (електронске комуникације) 138
Логистика 139
Просторни развој и заштита животне средине 143
Пословна инфраструктура 154
Пословни инкубатори 155
Кластери 156

Технолошки паркови 158
2.24. Развојна позиција АП Војводине у Републици Србији - Главни налази 160
8№ОТ АНАЛИЗА 162
Појам и елементи 3^ОТ анализе 162
Развојна позиција округа у АП Војводини 164
ПЛАН ПОДСТИЦАЊА РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ 178
Институционална изградња 179
Концепт регионалног развоја 179
Носиоци развојне и регионалне политике 180
Финансирање регионалног развоја 180
Регионалне развојне агенције 181
Институционална и организациона инфраструктура за имплементацију Програма развоја АП Војводине 184
УКЉУЧИВАЊЕ У РЕГИОНАЛНУ ПОЛИТИКУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ 193
Придруживање и приступање Европској унији 194
Споразум о стабилизацији и придруживању 194
Међународна развојна помоћ 195
Међународна развојна помоћ и АП Војводина 195
Претприступни фондови у функцији регионалног развоја 195
Програми прекограничне сарадње 196
Програм прекограничне сарадње Мађарска - Србија 197
Програм прекограничне сарадње Румунија-Србија 199
Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 200
Програм прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина 201
Претприступна подршка 2014-2020 202
Подстицајна политика регионалног развоја АП Војводине 2001-2010 204
СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ И ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ 2014-2020 207
ПРИОРИТЕТ - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА 209
ПРИОРИТЕТ - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД .218
ПРИОРИТЕТ - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ 237
ПРИОРИТЕТ - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ 250

УВОД

Програм развоја Аутономне Покрајине Војводине за период 2014-2020. представља развојни документ АП Војводине у области регионалног развоја, који на целовит начин дефинише приоритете АП Војводине у наредних седам година.

Структура Програма

Програм се састоји од следећих целина:

Стратешки приступ привредном развоју Републике Србије и АП Војводине који се заснива се на инвестицијама, иновацијама и хуманом капиталу. У овом делу, у кратким цртама су дати стратешки

правци Републике Србије до 2020. године, значај регионалног развоја и улоге државе, основна ограничења и проблеми који детерминишу развојни оквир АП Војводине у наредном периоду.
Социо-економска анализа пружа целовит динамички приказ свих економских, демографских, социјалних, инфраструктурних, регионалних и еколошких трендова у АП Војводини, као и достигнути ниво развијености основних развојних димензија Покрајине.
б^ОТ анализа, која садржи анализу следећих сектора: природни ресурси, демографија, привреда, инфраструктура, култура и образовање, социјална заштита и општи услови.
План подстицања развоја АП Војводина који је усмерен на институционалну изградњу.
Укључивање у регионалну политику Европске уније. Стицањем статуса кандидата Србији су се отвориле значајне могућности привлачења ЕУ фондова. Од регионалних и локалних капацитета, од њихове оспособљености за стратешко планирање и програмирање развоја, ће зависити реализација стратешких пројеката, прекогранична и међурегионална сарадња. АП Војводина треба да развија финансијски и административни апсорпциони капацитет, али и капацитете за оцену ефеката апсорбованих средстава на привреду АП Војводине.
Стратешки правци и циљеви развоја АП Војводине прецизно су разрађени кроз матрицу стратешких праваца/приоритета, мера и активности у чијој су изради учествовали сви секретаријати Владе АП Војводине и регионалне развојне агенције на основу социо- економске анализе и приоритета и мера предлога Националног плана регионалног развоја 2014-2020. Дефинисана су четири основна приоритета:
Развој људских ресурса;
Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад;
Одрживи привредни раст;
Развој институционалне инфраструктуре.
Посебан део Програма представља Акциони план који садржи предлоге пројеката од стране секретаријата Владе АП Војводине, локалних самоуправа и регионалних развојних агенција за период од 2014. до 2017. године и представља матрицу предлога приоритетних мера и активности са роковима и задацима одговорних институција.
СТРАТЕШКИ ПРИСТУП ПРИВРЕДНОМ РАЗВОЈУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И АП ВОЈВОДИНЕ
Нова развојна парадигма - Европа 2020.
Развојна стратегија Републике Србије 2011-2020.
Равномеран регионални развој - улога државе
Полазни оквир развојне политике АП Војводине - ограничења и проблеми
Перспективе развоја Републике Србије
Модел, предвиђања и циљеви
Основно ограничење
Макроекономско стање
Модел привредног раста

1.1 Нова развојна парадигма - Европа 2020

Лисабонска стратегија 2000. одредила је пет приоритетних подручја:

Прво - стварање друштва знања. Планирано је да се до краја 2010. (1) заврши процес конституисања тзв. информацијског друштва у свакој држави чланици, (2) повећају улагања у истраживање и развој на најмање 3% БДП у свакој држави чланици и (3) реализује значајно побољшање перформанси хуманог капитала путем повећања слободе приступа и унапређења квалитета система редовног и целоживотног образовања у свакој држави чланици.

Друго - јединствено тржиште. Планирано је да се: (4) уклоне све препреке за слободно кретање услуга (укључујући и финансијске услуге) на унутрашњем тржишу ЕУ и (5) заврши изградња јединственог тржишта у тзв. мрежним индустријама либерализацијом тржишта електричне енергије, гаса, поштанских услуга, ваздушног саобраћаја, као и да се уведу једнозначно и транспарентно уређена правила о државној помоћи (националним) индустријама.

Треће - стварање подстицајне пословне климе за развој предузетништва, приватне инвестиције и генерисање и валоризацију иновација. Планирано је да се створе институционални услови за: (6) лакши приступ предузетника (МСП) финансијским институцијама, (7) јасна, прецизна и транспарентна правила за реализацију стечаја, (8) лакше отварање [и затварање] предузећа и (9) смањење трошкова пословања изазваних јавном регулацијом.

Четврто - изградња тржишта рада које ће јачати социјалну кохезију. Планирано је да се: (10) запосленост радно способног становништва повећа на 70% од укупно расположиве радне снаге, (11) запосленост жена повећа на 60% од контигента жена у радно-способном узрасту, (12) запосленост старијих радника повећа на 50% од расположивог становништва, (13) повећа способност прилагођавања запослених и предузећа новим технологијама, (14) повећа флексибилност организације рада, (15) усвоји јединствени (минимални) европски социјални модел у циљу стварања услова за развој креативног друштва и иновативне привреде и (16) искорени сиромаштво.

Пето - успостављање режима одрживог развоја. Предложена је брза ратификација протокола из Кјота (извршена 2002. године), при чему се издвајају: (17) обезбедити до 2015. задовољење 12% примарних енергетских потреба и 22% производње електричне енергије из обновљивих извора и (18) увођење јасних и прецизних прописа о опорезивању енергије и индивидуалне одговорности за наношење штете животном окружењу.

Глобална депресија (светска економска криза од 2008. године) је условила додатну ревизију Лисабонске стратегије.1 У марту 2010, Европска комисија лансирала је њену иновирану верзију под називом Европа 2020. у којој је пет приоритетних подручја деловања сажето у три:

Паметан раст (развој економије заснован на знању и иновацијама),

Одрживи раст (унапређење ресурсно ефикасније, еколошки чистије и конкурентније економије) и

Свеобухватан раст (подстицање привреде са високом запосленошћу, која би донела социјалну и територијалну кохезију), на принципима децентрализације, кооперације и сарадње јавног и приватног фактора и, пре свега, побољшања јавне регулације.

Концепт нове европске развојне политике Европа 2020. тежиште је усмерило ка новој индустријској политици ЕУ, њеном проактивном приступу, који за циљ има стварање и јачање конкурентности привреде и обезбеђивање повољног окружења за раст предузетништва, али и унапређивање иновативности, што би ЕУ учинило привлачнијом за инвестирање и омогућило јој да створи нове шансе за запошљавање, нарочито ако се узме у обзир чињеница да су предузетнички сектор и мала и средња предузећа (МСП) носиоци највећег дела привреде.

---

^Лисабонска стратегија.
ћЦр://№№№.еигораг1.еигора.еиЛоситеп1/ас{јућЈе5/соп1/201107/20110718АТТ24270/20110718АТТ24270ЕКрДГ

1.2. Развојна стратегија Републике Србије 2011-2020.2

Развојна стратегија Републике Србије до 2020. заснива се на новом моделу привредног раста Србије до 2020. године. Суштина новог модела привредног раста и развоја Србије до 2020. темељи се на одрживом и динамичном развоју индустрије која може да се уклопи у јединствено тржиште Европске уније и издржи конкурентски притисак њених чланица. Одржив привредни раст и макроекономска стабилност Србије су неодрживи без стабилног раста индустрије и њеног доминантног утицаја на извоз, тиме и на платни биланс.

Привредни раст и развој Србије заснивaће се на следећим принципима:

Динамичан и одржив индустријски раст и развој. Без динамичног индустријског раста са просечном стопом раста прерађивачке индустрије од 7,3% није могуће остварити зацртан раст БДП од 5,8% просечно годишње и тиме смањити јаз у нивоу развијености у односу на европске земље;

Проактивна улога државе - институционална изградња. Специјализација и/или диверсификација индустријске производње и производња производа са већом додатом вредношћу који захваљујући свом квалитету и цени проналазе своје место на светском тржишту је неопходан предуслов раста.

Побољшање инвестиционог амбијента. Привлачење већег обима страних директних инвестиција захтева отворену привреду и здрав тржишни амбијент, који ће погодовати страним улагањима, покретању домаће штедње и стварању критичне масе МСП која ће преузимати радну снагу из нерентабилних предузећа.

Подстицање бржег развоја предузетништва кроз промоцију и подршку оснивања нових предузећа, развој људских ресурса за конкурентан МСП сектор, различите облике финансирања МСП, развој конкурентских предности МСП на извозним тржиштима и развој подстицајног окружења за МСП, веће запошљавање и равномернији регионали развој.

Повећање и преструктурирање извоза. Повећање извоза тражи значајне структурне промене у извозу који се сада темељи на примарним и производима нижих фаза прераде.

Реформа образовног система у складу са потребама привреде. Успостављање система образовања које одговара потребама привреде није могуће ако се не успоставе чврсте везе између послодаваца, институција задужених за образовање, научних институција и тржишта рада.

Активна и динамичка сарадња науке и индустрије. Најефикаснији метод раста продуктивности индустрије и структурних промена је иновативност. Србија ће спроводити активности које ће довести до успостављања и обезбеђивања активне и динамичке сарадње истраживачких организација и универзитета, с једне, и индустрије, са друге стране, што ће постепено довести до стварања повољних услова за покретање и спровођење важних економских пројеката заснованих на резултатима истраживања и иновацијама.

Нове инвестиције у нове производе. Приоритет ће бити дат таквим активностима које обезбеђују производњу нових производа, увођење нових технологија и процеса, или које доводе до значајног побољшања постојећих производа, процеса или услуга. 2

Реформа политике тржишта рада и политике запошљавања, у циљу смањивања фискалног оптерећења рада (посебно за ниже плаћени рад), реафирмације гранског колективног преговарања са водећом улогом индустријских секторских уговора у националном систему колективних уговора, вођења одговорне и предвидиве политике минималне зараде, и повећања

2

Модел привредног раста СрбиЈе до 2020. године.

ћЦр://№№№.к55.оге.г8/Дос/1102 такгоекопотака ргој гагу 8ґћјје 2011-2020.РДГ

учешћа средстава за активне програме тржишта рада у БДП -у, посебно за субвенције за ново запошљавање и за обуке на послу.
Полицентричан развој регионалних индустријских центара и регионалне пословне инфраструктуре. Држава ће конкретним програмима и системским мерама да подстиче полицентричан развој индустријских центара.
Побољшање енергетске ефикасности.
Заштита животне средине кроз подстицање чистије производње и смањења загађења и притисака на животну средину.

Равномеран регионални развој - улога државе

Феномен поларизације представља један од најтежих развојних проблема у Србији. У послератном периоду па све до 1990-их, поларизација у Србији се односила, пре свега, на релацији развијено и неразвијено подручје, да би у годинама транзиције дошло не само до продубљавања разлика између развијених и неразвијених, већ и до појаве нових облика неразвијености, концентрације економских активности на једном од полова, и све дубљих облика сиромаштва и заосталости на све већем простору. На тој основи, настао је јаз у економској развијености и животним условима између градова (Београда и Новог Сада) и осталог подручја Републике.

Привредна структура покрајинске привреде рефлексија је створених услова и ефеката досадашњих друштвених и привредних кретања у Србији. Развојна скала АП Војводине нагласила је неколико фактора који су допринели економској концентрацији у Јужнобачком округу и у 8 градова:

Први и најважнији фактор су демографски трендови у АП Војводине - обим, структура и образовни капитал, који са собом носи деценијско 'преливање' радне снаге из пограничних, неразвијених и привредно депресираних општина, инфраструктурно неповезаних и са ниским перформансама за подизање животног стандарда, усмеравали су интензитет и ток миграција ка великим градовима, односно, регионалим центрима.

Друго, однос развијености сектора и региона је још један аспект који истиче значај координације између неразвијених подручја и читаве привреде.

Треће, инфраструктура захтева одређени волумен привредне и непривредне активности да би могла бити ефикасно коришћена. АП Војводина, која има виши ниво изграђености путне мреже и опремљености савременим коловозом, бележи недовољну опремљеност комуналном инфраструктуром, што лимитира могућности за развој предузетништва и терцијарних делатности на локацијама које имају компаративне предности.

Графикон 1.1. Унутаррегионалне диспропорције у АП Војводини 2012. године (привреда АПВ = 100%)

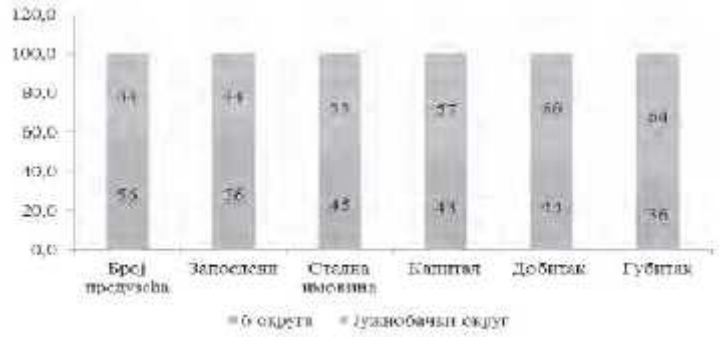

Извор: АПР, саопштење о пословању привреде у Републици Србији у 2012. години — упоредни подаци из финансијских извештаја за 2011. и 2012. годину; АРР

Унутаррегионална економска концентрација у АП Војводини изражена је у свим сегментима, што је још једна транзициона законмерност, већ виђена и у осталим транзиционим регионима. Због тога се одговорност регионалне политике повећава, а улога свих носилаца регионалне политике на свим нивоима захтева координисан, плански и проактиван приступ.

Регионални развој у савременим концепцијама обухвата три принципа: децентрализацију, планирање и партнерство. Условљеност појмова и актера на различитим нивоима управљања обезбеђује целовито пословно окружење које треба да обезбеди систем стратешког одлучивања на нижим нивоима (децентрализација), планско управљање и циљно привлачење инвестиција

1.4. Полазни оквир развојне политике АП Војводине - ограничења и проблеми

Децентрализација је услов унапређења регионалног развоја. Фактори који одређују оптималну величину и врсту децентрализованих јединица су бројност популације и величина територије. Што је земља насељенија, а ниво комуникације између раличитих нивоа обезбеђен кроз регионалне институције и тела, децентрализација је успешнија и пожељнија.

Процеси јачања улоге локалног нивоа у вршењу власти, као и увођење економских критеријума и принципа предузетништва при управљању јавним пословима, елементи су децентрализованог управљања развојем. Тиме се изграђује пропорционална веза између власти, административног апарата и грађанина. Економски значај овог процеса огледа се кроз успостављање ефикасности која би требало да се заснива на томе да право на одређени вид државне интервенције треба да има онај ниво власти не коме ће се изједначити граничне вредности између користи и трошкова.

Држава може побудити развој само као демократска снага/агент, што подразумева сарадњу и партнерство са осталим важним агентима друштва - социјалним партнерима, предузетничким групама, цивилним друштвом и невладиним организацијама, професионалним асоцијацијама, регионалним и локалним иницијативама у оквиру регионалних економских група и међународних институција.

Чланство у Европској унији ће ослабити значење класичне макроекономске политике, што ће се одразити посебно на краткорочне мере за осигурање националне економске равнотеже и остварење макроекономских циљева (економски раст, мања инфлација и смањење незапослености). Активно искоришћавање развојних импулса, креираних од стране ЕУ, чини развојну и структурну политику још важнијом. У том смислу, економска политика мора бити фокусирана на:

промовисање и подршку економских субјеката, у циљу идентификовања и активног упошљавања њихових специфичних компаративних предности посебно у ЕУ, али и у међународном окружењу и

унапређење традиционалних инструмената макроекономске политике структурним и развојним политикама, које делују кроз хоризонталне мере макроекономске политике, јачајући конкурентске способности и кроз стимулативну и координирајућу улогу државе у различитим развојним партнерствима, где су владине агенције само један од учесника.

Ширење улоге региона, у циљу њиховог развоја заснованог на интерном потенцијалу, употпуњено је мерама за привлачење нових компанија и инвестиција. Србија мора планирати свој развој засниван на развоју оних региона који су важни покретачи економског раста, допуштајући им развијање сопствених иновативних потенцијала, у циљу савладавања текућих разлика и недовољне повезаности између локалних заједница унутар подручја. Прикључење јединственом европском тржишту повећаће проблем неједнаке регионалне расподеле развојних ефеката.

1.4. Полазни оквир развојне политике АП Војводине - ограничења и проблеми

Генезу проблема развојне политике у привреди Србије и АП Војводине најбоље илуструје кратак осврт на основне карактеристике процеса индустријализације привреде у периоду 1947-1990. Индустријализација Србије се одвијала према моделу индустријских центара. До краја 60-тих година прошлог века, у Србији је било формирано 26 великих индустријских центара, 22 средње величине и 114 малих индустријских центара, што је укупно око 160 до почетка транзиције (без АП Косово и Метохија). Значајно је што је у оквиру њих формирано и 67 великих националних, републичких или субрегионалних пословних система на принципу вертикалног обједињавања капацитета, који су имали функцију макрокластера.

Кључно развојно ограничење је то што се привреда развијала у оквирима масовне, енергетски, материјално и радно интензивне производње на основу имитације иностраних технологија (пре свега, увозом опреме и куповином лиценци) и доминатне улоге политичке елите у њеном структурирању и развоју.

Последице овог приступа, које се осећају до данас су:

сиромашна акумулирана искуства из најбоље индустријске праксе, углавном због толерисања нерационалности употребе ресурса,

дубоко укорењена навика (посебно у пословодним структурама) на високу спољну и унутрашњу заштиту и неконкурентну ефикасност, и

вредносни систем и социјални односи који блокирају директно генерисање и имплементацију пословних и технолошких иновација.

Графикон 1.2. Крива индустријске производње Србије и АП Војводине у периоду 1946-2012. година (1990 =
100)3

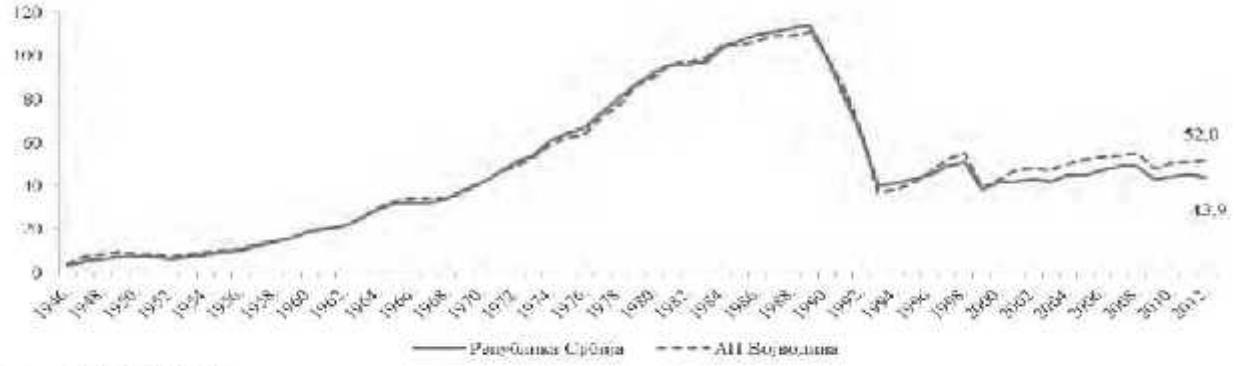

Извор: РЗР, РЗС, АРР

Тржиште роба није било одашиљач сигнала и није указивало привредном систему на захтеве конкурентности и ефикасности. Основни сигнали су долазили са стране понуде, а и тада се нудило углавном оно шта се има без трагања за пословним и технолошким иновацијама.

Привреду Србије и АП Војводине обележава веома споро обнављање производње до предтранзиционог максимума. Индустрија Србије је крајем 2012. била на 44%, а АП Војводине на 52% индустријске производње из 1990. Најтежа ситуација је у сегменту запослености - 2012. године је у привреди Србије било запослено 370.000 радника мање, а у АП Војводини 113.000 радника мање у односу на 2000. годину. 3

3 Базни индекси са базом 1990. године су израчунати на основу доступних ланчаних индекса индустријске производње.

Графикон 1.3. Крива запослености Србије и АП Војводине у периоду 1952-2012. година (у 000)

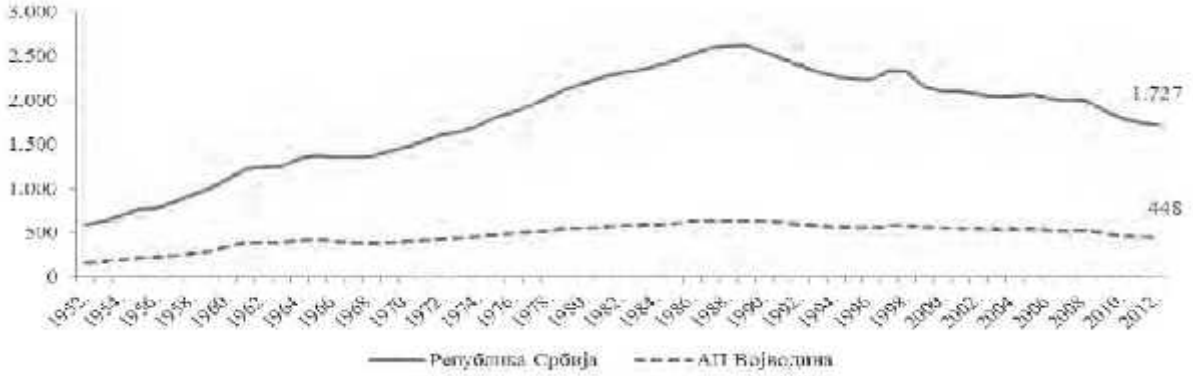

Извор: РЗР, РЗС Истраживање РАД

Основна развојна ограничења су:

Прво, наслеђени индустријски центри и њихови макрокластери су практично нестали (већина још 1980-их година);

Друго, развој предузетништва није усмераван ка производним секторима, већ ка услугама;

Треће, видљиво је одсуство читавог низа тржишних и јавних институција потребних за реализацију индустријске политике на основу технолошких иновација;

Четврто, стратешко координирајући механизми су остали неразвијени, и поред бројних реформи тржишне инфраструктуре и инфраструктуре за јавну регулацију привреде и привредног развоја.

Перспективе развоја Републике Србије

У Србији је у последње три деценије дошло до структурних промена, које посебно карактеришу значајно смањење индустријске производње, пад стопе запослености и погоршање карактеристика људског капитала. Коначно, запуштена је инфраструктура, не само физичка, већ институционална и друштвена, те Србија није само сиромашна, већ је заостала. Због свега наведеног, потребна је политика развоја или друкчије речено, потребна је привредна политика која у свом средишту има политику развоја.

Модел, предвиђања и циљеви

Дугорочно посматрано, дакле у целом периоду од 1950. до данас, модел развоја се заснивао на страним финансијама. Било да је реч о помоћи, кредитима или страним улагањима. Привреда, међутим, није никада развила способност да обавезе према иностранству извршава из прихода из извоза. Услед тога, независно од других околности или од трговачке и уопште привредне политике, периодично наступају кризе у финансијским односима са иностранством. Друкчије речено, настају проблеми у финансирању страних дугова. Они се, наравно, повећавају услед хроничног дефицита на текућем рачуна биланса плаћања и још већег спољнотрговинског дефицита.

То је модел развоја у којем привредна активност периодично осцилира између убрзаног привредног раста и продужене рецесије или привредне стагнације, те је укупан резултат трајно заостајање за развијенијим земљама. Имајући овај модел развоја у виду, потребно је знати где се тренутно привреда налази да би се предвидело како ће изгледати привредни раст у следећих неколико година. Уколико је, у складу са моделом, страни дуг кључно ограничење, онда би се могло предвидети да се привреда налази не само у рецесији, која траје већ готово пет година, већ пред избором да ли да промени модел развоја или да се суочи са ризиком да ће бити потребно репрограмирање обавеза према иностранству. Из чега следи да не би требало очекивати неко значајније убрзање привредног раста све док се ова дилема на разреши, што би могло да значи да би требало предвидети средњорочну привредну стагнацију или успорени привредни раст.

Ово предвиђање, наравно, зависи од избора привредне политике и потребних институционалних реформи. Делимично ће се институционални развој заснивати на процесу придуживању Европској унији, који би ребало да се убрза са почетком преговора у првим месецима следеће године. Други део се односи на тржишне реформе и на обезбеђење макроекономске стабилности која се ослања на систем правила. За то је потребна одговарајућа стратегија која се ослања на прецизно разумевање институционалне ефикасности као и привредна политика која је усаглашена са њом.

Са становишта стратегије развоја, кључан је избор циљева, а они, опет, зависе од оцене о основним ограничењима, као и од кључних проблема које је потребно решавати, што је у случају Србије, а самим тим и АП Војводине, ниска запосленост или висока незапосленост и неактивност.

Основни циљ стратегије развоја би требало да буде да се постигне пуна запосленост у што је могуће краћем року, а свакако би требало да карактерише привредну активност, дугорочно посматрано. Дакле, потребна је промена или прилагођавање модела развоја како би се побољшала предвиђања о кретањима, средњорочним и дугорочним, уз институционалне реформе и привредну политику који имају за циљ повећање запослености.

Природно, поставља се питање: која се брзина привредног раста може постићи? Има више начина да се утврди којом би стопом могла да се увећава привреда. Један приступ јесте да се утврди колики би био бруто домаћи производ када би стопа запослености била таква да се може говорити о пуној запослености. Узмимо да је то за око 20 процентних поена више него тренутно. Будући да је стопа незапослености око 24%, што значи да је толики број оних који немају а траже посао, и узимајући у обзир оне који су неактивни, али би радили када би било посла, није нереално оценити да би се достигла пуна запосленост уколико би број оних коју су запослени био повећан за тих 25% незапослених и неактивних. Узмимо да је маргинални производ рада негде око две трећине (то значи да повећање запослености од једног процентног поена повећава БДП за две трећине од једног процентног поена), то значи да је потенцијални БДП већи за нешто више од 16% него што је тренутно (16,7%) - само по основу недовољне запослености.

Узмимо, међутим, да је тих 25% потенцијалних запослених исто толико продуктивно као што су и они који су већ запослени, то би захтевало и да се повећају улагања како би се та продуктивност и одржала. У том случају, повећање капитала такође за 25% дало би додатних око 8% БДП (8,3%), јер је маргинални принос капитала око једне трећине под претпоставком да је реч о производној функцији са константним приносима - дакле, за колико се повећају фактори производње, капитал и рад, за толико се повећа БДП (овде се претпоставља да је допринос рада две трећине, а капитала једна трећина).

Дакле, ако би се капитал и рад повећали за 25%, како би се достигла пуна запосленост, при непромењеној продуктивности, и БДП би био већи за 25%. То је потенцијални ниво производње под претпоставком пуне запослености и непромењене продуктивности. Колика улагања то захтева, то јест колика би требало да буде штедња, домаћа или страна, како би се обезбедило то повећање производње?

Претпоставимо, тек да бисмо видели колико је то одрживо, да се тежи реалном привредном расту од 5% и узмимо да капитал депресира по стопи од такође 5%, а да је однос капитала и производа три према један. То води уделу штедње у укупном дохотку (или у БДП) од 5%, плус 5% пута 3,3, дакле од 33%. Што би требало упоредити са садашњих око 20%. Наравно, продуктивност не мора да остане иста, као што би требало очекивати и да се повећа укупна продуктивност. Узмимо да је У + АБ(К,Л), где је У укупна производња, К је капитал, Л је рад, а А је укупна продуктивност. Уколико се она повећа, рецимо за десетак посто, то би значило да би се смањио потребни однос капитала и производа, па би се смањила стопа штедње потребна да се постигне одговарајућа стопа раста. Због тога су важне институционалне и реформе тржишта, такозване структурне промене.

Дакле, уз потребне реформе, могла би се остварити реална стопа раста од око 5% и одговарајуће повећање стопе запослености уз стопе штедње од око 25%, која је једнака стопи улагања у затвореној привреди. У отвореној привреди, домаћа штедња би могла да буде мања за допринос страних улагања, дакле за дефицит на текућем рачуну биланса плаћања. Европска унија сада сматра да је дефицит од преко 4% потенцијално неодржив, што би значило да би стопа штедње требало да буде нешто преко 20% БДП.

Дакле, штедња би требало да се удвостручи у односу на ону која је карактеристична за последњих десетак (а заправо и знатно више) година. Наравно, реална стопа раста од 5% је остварива и ако се не заснива само на повећању запослености, већ и на расту продуктивности. Политика развоја би вероватно требало да има за циљеве и повећање запослености и већу продуктивност рада, а и већу укупну продуктивност која је последица модернизације институција и ефикасне привредне политике.

Други поглед на потенцијалну стопу раста даје оно што је до сада постигнуто. Узмимо да желимо да утврдимо тренд кретања привреде независно од цикличних флуктуација. То захтева да се подаци о историјској стопи раста прочисте, филтрирају, од тренутних убрзања или успоравања

привредне активности. Нека се привреда повећава по некој стабилној стопи раста, која је она полазећи од стварних годишњих или кварталних стопа раста? Један начин да се привремена кретања уклоне и да се добије тренд привредног раста јест Ходрик-Прескотов (ХП) филтер.

Графикон 1.4. БДП, стопа раста, ХП тренд, 2000-2013.

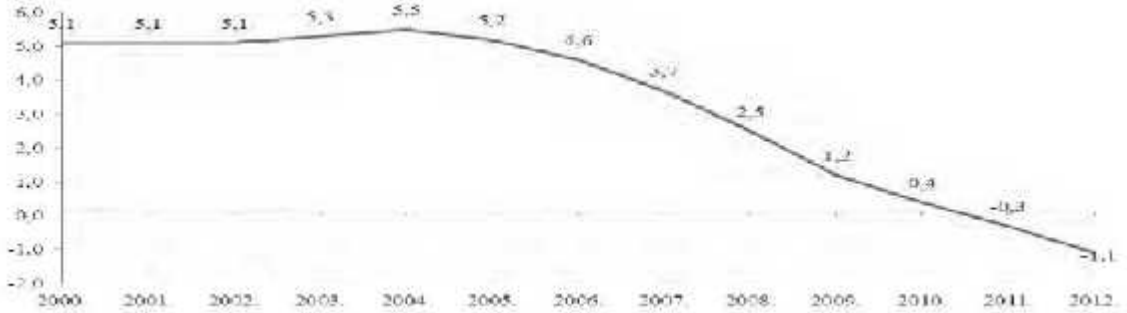

Јасно је да је да је дошло до прелома у тренду убрзања стопе раста од 2000. до 2004, и до значајног успоравања раста све до уласка у рецесиони тренд 2011. Такође, дужа серија података би у начелу била пожељна, али имајући у виду кретања у последњој деценији прошлога века, није извесно да би се поправило наше разумевање потенцијалне стопе раста у последњих неколико деценија. Оно што се из ове слике види јесте да се релативно висока стопа раста од 5 или нешто више посто показала као неодржива. Слична би се слика вероватно добила и на подацима из последњих неколико деценија, заправо све од почетка шездесетих година прошлога века.

Основно ограничење

Кључни проблем привредног модела из последњих десетак година јесте повећање финансијских обавеза према иностранству уз неодговарајући раст производње размењивих добара, пре свега индустријских, али и пољопривремених производа. Услед тога је дошло до значајног повећања спољног дуга на око 90% бруто домаћег производа (БДП) или готово 27 милијарди евра, на крају првог квартала 2013. То је основни ограничавајући чинилац привредног развоја, не само краткорочно, већ средњорочно, па и дугорочно посматрано.

Спољни дуг је у великој мери нагомилан у периоду од 2004. до 2008, дакле пре избијања кризе. Ово је пре свега последица прилива страних средстава, али и стабилног курса који је на почетку тог периода и до пред само избијање кризе био мање-више на истом нивоу, са релативно малом варијабилношћу. Услед тога, релативно брз раст извоза није довео до побољшања у спољашњим билансима, будући да је раст увоза био исто толико брз или чак бржи. Ово није имало за последицу само раст страног дуга, већ и погоршање конкурентности услед значајно више стопе инфлације у поређењу са оном у еврозони и привредама у суседству. Тако да је дошло од спољне неравнотеже која представља основни привредни проблем.

Додатни, тренутни, проблем јесте што су текућа кретања у размени са иностранством неодржива, што значи да није још увек дошло до потребног прилагођавања. Ово се може видети на следећи начин.4 Дефицит на текућем рачуну биланса плаћања је са више од 20% БДПа у 2008. смањен на, у просеку, 8% БДПа у периоду 2009-2012. (што је више од 2 милијарде евра годишње, у просеку).

4Поједностављена формула за рачунање одрживости текућег рачуна: тр = (р-г + е) * ф, где је тр текући рачун биланса плаћања у процентима од БДП, р је каматна стопа на стране кредите, г је стопа раста БДП, е је промена курса (позитивна ако је апресијација и негативна ако је депресијација), а ф је страни дуг у процентима БДП-а. Ако је г+е веће од р, текући рачун може да буде у дефициту уз непроменљиви јавни дуг у односу на БДП. Ако је р Веће од г+е, или расте ф или тр морају да буду у суфициту.

Узмимо да су укупне обавезе око 100% БДП-а (спољни дуг је око 80% БДП; страна улагања су свакако већа од 20% БДП), то значи да би се оне стабилизовале на том нивоу уколико би БДП растао по стопи од 7,5% (номинално, али у страном новцу). Међутим, БДП је у еврима био практично на истом нивоу 2012. као и 2008. (незнатно је мањи, у ствари). Узмимо да у следећем периоду, рецимо од 3 до 5 година, раст БДПа буде негде око 5% у еврима, то значи да је потребно смањење дефицита на текућем рачуну бар на тај ниво како не би даље расле обавезе према иностранству као проценат од БДП-а.

Дакле, биће потребно даље смањење дефицита на текућем рачуну биланса плаћања да би се стабилизовале обавезе према иностранству. Проблем је у томе што уз раст производње, тежи да расте спољнотрговински дефицит, а онда и дефицит на текућем рачуну. Тако да је развој екстерних биланса при непромењеној структури привређивања заправо неодржив. Привредни раст ће бити веома тешко убрзати у условима када је прилив страних финансијских средстава ограничен, осим уколико се не промени начин финансирања тога раста.

Дакле, спољашње ограничење, одрживост текућег рачуна, или биланса плаћања уопште, јесте најважније и са њим ваља рачунати на дужи рок. Једини начин да се то ограничење смањи или ослаби, јесте побољшање биланса спољнотрговинске размене. То је, дакле, и кључна претпоставка привредне политике и програма реформи.

Макроекономско стање

$$БДП = (Пј + Пп) + (Ај + Ап) + СД$$

Који су макроекономски услови привређивања? БДП је збир потрошње, П, јавне и приватне, Пј и Пп, инвестиција, И, јавних и приватних, Ај и Ап, и нето извоза (СД, спољнотрговински дефицит или разлика између извоза и увоза робе и услуга); дакле, БДП = (Пј + Пп) + (Ај + Ап) + СД.

Средњорочно посматрано, приватна потрошња, Пп, неће се значајно повећавати, услед успореног раста плата и пензија, пада запослености, а и повећане штедње како би се финансирали дугови. Јавна потрошња, Пј, се такође суочава са значајним ограничењима и заправо ће трпети притисак да се додатно смањи. Раст нето извоза, СД, би могао да настави да даје позитиван допринос, као у последњих неколико година, више по основу успореног повећања увоза него раста извоза, бар док не дође до озбиљног реструктурирања између извозног и увозног сектора привреде.5

Преостаје, дакле, раст инвестиција, приватних и јавних (Ај + Ап). Уколико тај раст изостане, укупна привредна активност ће у најбољем случају остварити веома скроман раст, бар средњорочно посматрано. Услед тога је важно стање не само у јавним финансијама, то јест колико су ограничене могућности задуживања ради јавних улагања, већ и у предузећима, дакле у корпоративном сектору. Уколико су предузећа принуђена да се раздужују, раст приватних улагања ће бити, у најмању руку, успорен бар док се корпоративни сектор финансијски не консолидује. Дакле, за убрзање привредног раста или за бржи привредни опоравак, кључно је стање у корпоративном сектору. Није значајна само ликвидност предузећа, већ евентуални проблеми са солвентношћу, јер је у овом другом случају реч о процесу финансијског и програмског реструктурирања, у ком периоду не би требало очекивати значајније повећање корпоративног улагања.

5 Нето извоз, у сталним ценама, дакле реално, даје позитиван допринос расту БДП-а ако, упрошћено речено, извоз расте брже од увоза, независно од постојања спољнотрговинског дефицита.

Модел привредног раста

Имајући у виду горе наведено, привредна политика и мере реформи би требало да имају за циљ повећање инвестиција, које би за циљ имале производњу за извоз. Овде има смисла рећи да мала отворена привреда, каква је привреда Републике Србије, али и АП Војводине, не би требало да се суочава са проблемом пласмана својих производа на страним тржиштима, независно од стања тражње на њима, услед тога што је њена понуда робе и услуга практично занемарљива у односу на величину страног тржишта. Инвестиције би требало у већој мери да се финансирају домаћом штедњом, што подразумева раст домаће штедње, услед платанобилансног ограничења.

На нивоу целе привреде, разлика између штедње и улагања једнака је стању на текућем рачуну биланса плаћања. Ако се уместо БДП-а узме шира мера активности, бруто национални производ,

$$БНП = П + И + ТР$$

БНП, која укључује промене на текућем рачуну, ТР, а не само у спољној трговини, онда је БНП = П + И + ТР, што је исто што и БНП = П + С, где је С штедња. То се своди на поменути однос штедње и улагања: С - И = ТР. Ако је И веће од С, текући рачун биланса плаћања је за толико у дефициту.

Уколико је, примера ради, тај дефицит изнад 20% БДП-а, колики је отприлике био 2008, или готово 8%, колико је отприлике био дефицит у периоду 2009-2012, то значи да је за толико мања домаћа штедња од улагања. Узмимо да су улагања 2008. била негде изнад 20% БДП-а, то значи да је домаћа штедња те године била свега неколико процената од БДП; сада су вероватно улагања знатно мања, бар за десетак посто, а штедња је можда повећана на негде око 10% БДП-а. Наравно, даље повећање домаће штедње како би се повећале инвестиције подразумева и смањење потрошње или бар не њен значајан раст. Дакле, привредни раст би требало да се заснива на повећаном улагању које се у повећаној мери ослања на домаћу штедњу како би се обезбедило побољшање стања у платном билансу, пре свега преко побољшања биланса спољне трговине.

Расту инвестиција може да допринесе јавни сектор, али он ипак у највећој мери зависи од стања у корпоративном сектору. Највећи део производње, посебно оне окренуте извозу, је ипак у приватном сектору и ваљало би очекивати да његов удео у укупној производњи и запослености расте. У последњих неколико година, од 2009-2012, укупне инвестиције у фиксне фондове су имале негативан раст (по стопи од око 5% у просеку), а ни тренутна предвиђања за ову и вероватно пар следећих година нису нарочито оптимистичка. Основни разлог јесте стање у корпоративном сектору. Ниска домаћа штедња јесте ограничавајући чинилац, али би он имао слабије дејство уколико би предузетници имали мање проблема са билансима у својим предузећима. Стога, стање у корпоративном сектору је од кључног значаја да би се могло оценити који су изгледи за повећање инвестиција и које су могућности интервенисања привредне политике.

Од почетка кризе се предузећа раздужују према иностранству што је у складу са основним макроекономским ограничењем. То је у складу са прилагођавањем на нови модел привређивања. Извори кредита зависе пре свега од домаће штедње и то највише од штедње домаћинстава. Може се закључити да су могућности корпоративног сектора да се финансира из страних извора ограничене, а вероватно их заправо и нема за сектор у целини. То значи да је корпоративни сектор, бар када је реч о страним кредиторима, то јест у односу на њих, несолвентан. Уз то, потребно је имати у виду и чињеницу да се највећи део ненаплативих потраживања у домаћим банкама дужи корпоративном, а не сектору домаћинстава.

У складу са тим је и вероватна недовољност домаћих извора кредитирања и последично неликвидност у корпоративном сектору. Тако да је, по свему судећи, основни проблем биланса корпоративног сектора у његовој несолвентности према страним кредиторима и неликвидност која проистиче из потребе раздуживања према кредиторима уопште.

СОЦИО-ЕКОНОМСКА АНАЛИЗА
Положај привреде Србије у Европској унији и окружењу
Развојна позиција АП Војводине у Републици Србији
Демографске карактеристике и трендови
Демографске пројекције за АП Војводину до 2021. године
Образовање
Запосленост и незапосленост
Здравство и социјална заштита
Сумарни ефекат социјалне депривације као мултидимензионалног феномена
Хумани развој
Животни стандард
Привредна развијеност АП Војводине и унутаррегионална концентрација
Индустријска производња у АП Војводини
Инвестиције у основна средства
Стране директне инвестиције
Спољна трговина
Приватизација и реструктуирање
Структурне промене у привреди АП Војводине - Секторска релокација фактора раста
Интензивност структурних промена
Конкурентност
Регионалне разлике - степен развијености и типологија подручја
Регресиона анализа
Кластер анализа степена развијености општина
Степен развијености општина - категоризација и типологија подручја
Индекс развојне угрожености
Структурни регионални индикатор: коефицијент варијација стопе запослености
Неразвијено подручје АП Војводине у 2010. години
Сектор малих и средњих предузећа и предузетништво
Пољопривреда
Туризам
Привредна инфраструктура
Енергетска инфраструктура
Друмски саобраћај
Железнички саобраћај
Саобраћај на унутрашњим пловним путевима
Ваздушни саобраћај
Хидротехничка инфраструктура
Телекомуникације (електронске комуникације)
Логистика
Просторни развој и заштита животне средине
Пословна инфраструктура

Положај привреде Србије у Европској унији и окружењу

У овом делу анализираће се следећи индикатори:
Реална стопа раста БДП-а, Србија у поређењу са ЕУ27 и земљама у окружењу (%);
Ранг Републике Србије према налазима Светског економског форума за вредност глобалне економске конкурентности 2012-2013.

J

Као и на земље Европске уније и земље у окружењу, економска криза имала је велики утицај на привредни развој Србије. Овај период био је посебно тежак за српску привреду узимајући у обзир недовршен процес трансформације и велики заостатак за другим транзиционим, посебно развијеним европским земљама. У условима кризе смањена су инвестициона средства што је проузроковало успорен привредни раст.

Након првог таласа кризе приметан је опоравак економске активности у Србији, али су индикатори и даље на нивоу испод преткризног транзиционог периода 2001-2008. године. У 2011. години остварен је благи опоравак српске привреде (раст БДП-а од 1,6%), али постоји и доза ризика од даљег погоршања, под утицајем новог таласа кризе.

На ударе које је задала глобална рецеција, Европска унија је одговорила новом Стратегијом раста до 2020. године (Европа 2020)6, базираној на конкурентности, одрживости, знању и иновацијама и социјалној и територијалној кохезији. У циљу потпуне координације социо-економских и политичких циљева земље са процесом приступања Европској унији, Србија је ускладила своје циљеве са стратегијом Европа 2020. Како се показало да је досадашњи модел раста, заснован на расту домаће потрошње и увоза неодржив, утврђен је нови модел привредног раста заснован на индустријском расту, инвестицијама и извозу, убрзању реформских процеса и европских интеграција.

У преткризном периоду, од 2001. до 2008. године, динамика привредне активности Србије била је на сличном нивоу са просеком земаља из окружења, али на вишем нивоу од динамике просека земаља ЕУ 27. Иако је наступањем глобалне економске кризе у 2009. години Србија забележила најнижи пад БДП, брзина опоравка у 2010. години у Србији није била на задовољавајућем нивоу. Након тога, у 2011. години, Србија остварује сличну стопу раста БДП-а са земљама у окружењу, али и са стопама раста БДП-а у Европској унији. Као што је већ напоменуто, услед појаве дужничке кризе у еврозони очекује се нови талас рецесије, те се у 2012. години очекује пад од - 1,7% БДП-а Србије (процена Републичког завода за статистику Србије).

Табела 2.1. Реална стопа раста БДП-а, Србија у поређењу са ЕУ 27 и земљама у окружењу, у %

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
ЕУ (27)	1,5	2,6	2,2	3,4	3,2	0,4	-4,5	2,1	1,6	-0,4
Бугарска	5,5	6,7	6,4	6,5	6,4	6,2	-5,5	0,4	1,8	0,8
Хрватска	5,4	4,1	4,3	4,9	5,1	2,1	-6,9	-2,3	0*	-2*
Мађарска	3,9	4,8	4	3,9	0,1	0,9	-6,8	1,3	1,6	-1,7
Румунија	5,2	8,5	4,2	7,9	6,3	7,3	-6,6	-1,1	2,2	0,7
Црна Гора	2,5	4,4	4,2	8,6	10,7	6,9	-5,7	2,5	3,2	^0 5***
Македонија	2,8	4,6	4,4	5	6,1	5	-0,9	2,9	2,8**	-0,2**
Србија	2,5	9,3	5,4	3,6	5,4	3,8	-3,5	1,0	1,6	^1 7**

*привремена вредност, **процена, ***предвиђање Извор: Евростат

6 Европа 2020.
ћНр://ес.еигора.еи/еигоре2020АЈоситеп{5/ге1а{е(j-(Јоситеп1:-{уре/ш(Јех епћјт

На раст БДП-а у 2011. години од 1,6% у највећој мери је утицао значајан раст инвестиција у основна средства (10,5%). Раст инвестиционих активности се може видети кроз грађевинске активности, раст увоза капиталних производа, као и раст индустријске производње капиталних производа. Са друге стране, неповољан ефекат на привредне резултате имало је смањење тражње за српским производима. На наведено смањење највише су утицала неповољна кретања економских активности земаља са којима је Србија спољнотрговински повезана (земље ЕУ 27). Извоз је био главна покретачка снага у 2010. години, али је у 2011. години дошло до успоравања раста извоза.

Један од кључних проблема српске привреде је такође и низак ниво образовања и инвестиција у људске ресурсе, истраживање и технолошки развој као носиоце привредног раста. У Србији се за образовање издваја око 4,5% БДП, а за науку око 0,8%. Поред тога, Србија има неодговарајућу и недовољно развијену инфраструктуру, што је значајна препрека привлачењу инвестиција и привредном расту. Уз горе наведено, постоје демографски проблеми који се, између осталог, огледају кроз старост становништва у којем је чак шестина старија од 65 година.

Србија има низак степен укупне и секторске конкурентности, што доказује 101. позиција од 148 посматране земље, према налазима Светског економског форума за вредност глобалне економске конкурентности 2012-2013.7 Република Србија се налази у другој фази конкурентности која је базирана на инвестицијама, при чему је њен развој вођен ефикасношћу. У складу са тим, Републику Србију карактеришу хоризонталне СДИ („§геепЈлеМ“ инвестиције, инвестиције у телекомуникације, енергију). За земље у овој фази карактеристично је да конкурентност граде преко тржишта роба и ефикасности тржишта, унапређујући радну снагу и финансијско тржиште улагањем у високо образовање и обуке.

Слика 2.1. Пирамида инвестиција

Извор: Стратегија унапређења извоза АП Војводине 2011-2015, Центар за стратешко економска истраживања Војводина ЦЕСС Влада АП Војводине, прилагођено у складу са Извештајем о глобалној конкурентности 2012-2013.

7 Светски економски форум: Извештај о глобалној конкурентности 2012-2013 (ШогШ Есопотк Рогит Тће О1оћа1 СотреШтуепезз Керог! 2012-2013).
ћТ{р://№№№3.№еГогит.оге/Досз/№ЕР 01оћа1СотреТШуепеззКерогГ 2012-13.р^Г

Уколико се посматрају елементи 12. стуба конкурентности, Иновације, уочава се да је Република Србија према улагању предузећа у област истраживања и развоја на 127. месту од укупно 148 посматраних земаља, при чему је Црна Гора на високом, 54. месту. Уколико се посматрају патенти, односно апликације према броју становника, Република Србија се налази на 53. месту од 148.

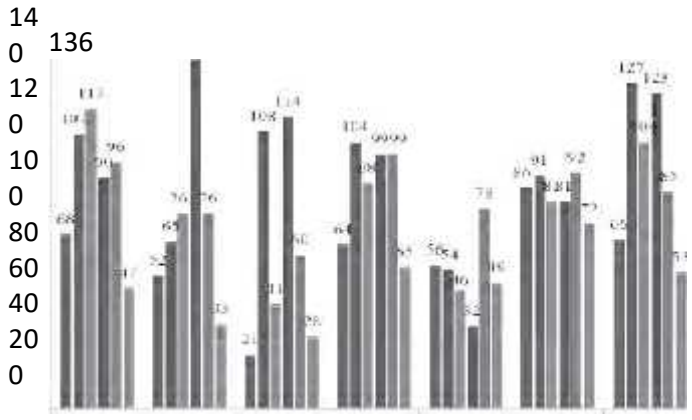

Графикон 2.1. Ранг Републике Србије и земаља из окружења према одабраним показатељима глобалне конкурентности

12.02 Квалитет научно-истраживачких институција

12.03 Улагаље предузеВа у истраживање и развој

12.04 Сарадња између универзитета и лндустрије у области исграживања и развоја

12.05 Владина набавка производа напредне технологије

12.06 Расположивост научника и инжењера

12.07 РСТ* натенти, ашхикације/милиои становника

Извор: Извештај о глобалној конкурентности 2013-2014, Светски економски форум * Уговор о сарадњи у области патената

г л

ГЛАВНИ НАЛАЗИ:

Стопа раста БДП-а Републике Србије у 2011. години износи 1,6%;

Република Србија се налази у другој фази конкурентности која је базирана на инвестицијама, 101 место од 148, према налазима Светског економског форума за вредност глобалне економске конкурентности 2012-2013.

ч ;

2.2. Развојна позиција АП Војводине у Републици Србији

У овом делу анализираће се следећи индикатори:
Учешће региона Републике Србије у формирању укупног БДВ -а, 2011. година;
Структура бруто додате вредности Републике Србије, 2011. године;
Структура бруто додате вредности АП Војводине, 2011. године;
Индекси индустријске производње Републике Србије и АП Војводине, 2011. година.
Ефекти глобалне економске кризе који су утицали на привреду Србије, прелили су се и на привредну ситуацију у АП Војводини. Ипак, АП Војводина је у 2011. години, у већој мери учествовала у формирању бруто додате вредности Србије него што је то био случај претходне године. С друге стране, учешће београдског региона је опало испод 50%, што није био случај у години.
Графикон 2.2. Регионална учешћа у формирању БДВ-а Републике Србије (БДВ Србије = 100), 2011. година

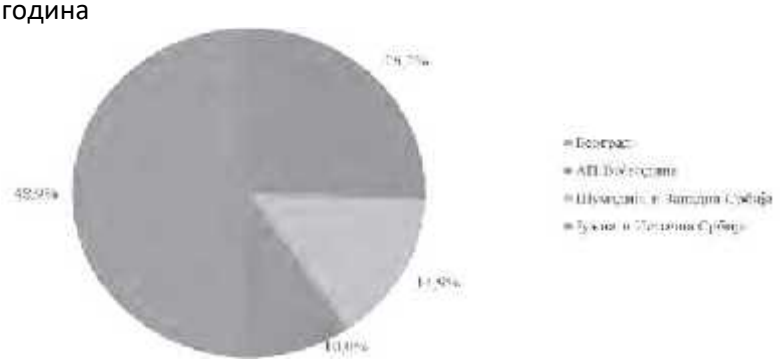

Извор: Републички завод за статистику

Учешће привреде АП Војводине у привреди Републике Србије:
Београдски регион и регион АП Војводине остварују највеће учешће у формирању бруто додате вредности Србије. Београдски регион учествује са чак 48,9%, док регион Војводине у формирању БДВ-а учествује са 26,2%.
У АП Војводини је у 2011. години пословало 84.743 предузећа, што је 26,5% од укупног броја свих предузећа у Србији.
Број запослених у предузећима у АП Војводини је у 2011. години износио 296.442, то јест 24,6% од укупно запослених у предузећима у Србији.
Табела 2.2. Структура привреде Републике Србије по регионима, 2011. година

Република Србија = 100	АП Војводина	Београд	Шумадија и Западна Србија	Јужна и Источна Србија	Косово и Метохија
Број предузећа	26,5%	30,5%	26,6%	16,4%	-
Број запослених	24,6%	38,8%	21,6%	15,0%	-
Бруто додата	26,2%	48,9%	14,9%	10,0%	-

Извор: Републички завод за статистику

Када се анализира БДП по глави становника у 2011. години, може се закључити да је просек овог показатеља на нивоу АП Војводине једнак републичком просеку и износи 441.000 динара. С друге стране, БДВ по глави становника АП Војводине је у 2010. години износио 94,5% просека Србије, а у

Графикон 2.3. Структура бруто додате вредности Републике Србије, 2011. година

2011. години је тај показатељ порастао за 3,0% и износи 97,5%. Уз разлике у износу БДВ-а по глави становника, постоји и разлика у структури БДВ-а на нивоу Србије и АП Војводине.

ıa

У АП Војводини је значајно веће учешће сектора прерађивачке индустрије (35,9%) и рударства (19,7%) у формирању БДВ-а Покрајине, него што је случај са учешћем сектора прерађивачке индустрије (25,8%) и рударства (8,3%) у формирању БДВ-а Републике. Такође, разлика између Републике Србије и АП Војводине постоји и када је реч о кретању индекса индустријске производње у 2012. години.

		2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
оЗ	Индустриіа - укупно	100.8	104.7	103.7	101.1	87.9	102.9	102.1	97.1
5"	Рударство	102.1	104.1	99.4	103.6	95.7	113.8	110.4	97.8
10	Прерађивачка индустриіа	99.3	105.3	104.2	100.7	84.2	103.9	99.6	98.2
Он	Снабдевање ел. енергијом, гасом,	106,6	102,2	102,8	101,8	100,6	95,7	109,7	92,9
	Индустриіа - укупно	102.6	102.8	102.8	101.8	85.9	107.0	100.8	102.1
оЗ	Рударство	97.8	100.5	97.1	101.0	101.0	135.3	120.3	107.3
'о1	Прерађивачка индустриіа	103.1	103.5	102.4	102.2	85.1	104.7	99.8	102.0
т	Снабдевање ел. енергијом, гасом,	97,3	74,0	158,4	86,6	70,0	110,8	154,0	91,0

Табела 2.3. Индекси индустријске производње Републике Србије и АП Војводине у периоду 2005-2012.

године(%)

*Пре увођења нове методологије 2011. године, за Рударство су коришћени индекси за Вађење руда и камена, а за сектор Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација индекси за сектор Производња и дистрибуција ел. енергије, гаса и воде.

Извор: Републички завод за статистику

2.

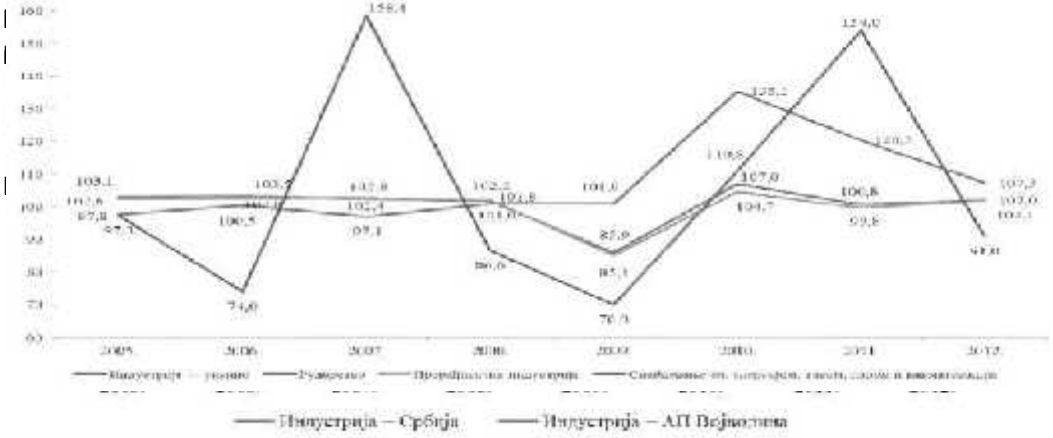

Извор: Републички завод за статистику

Индекс индустријске производње је у 2012. години у АП Војводини износио преко 100, у поређењу са претходном годином, док је овај индекс на републичком нивоу износио 97,1. Индексу индустријске производње АП Војводине од 102,1 највише је допринео раст у сектору Рударства, али и Прерађивачке индустрије.

Напоменимо и то да АП Војводина учествује у извозу Србије са већим процентом него у увозу. У 2012. години, АП Војводина је учествовала са чак 37,1% у извозу Србије, док је њено учешће у увозу износило 30,8%. Покривеност увоза извозом Војводине (72,2%) такође је на много вишем нивоу него када је у питању исти показатељ за Србију (59,8%). Такође, прилив страних директних инвестиција по становнику је значајно већи на нивоу Војводине. Овај показатељ у АП Војводини износи 154,1% републичког нивоа.

л

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Регион Војводине је у 2011. години, учествовао са 26,2% у формирању БДВ-а;

У секторској структури БДВ-а АП Војводине доминирају размењиви сектори (учешће 71,7%). АП Војводина има значајно веће учешће сектора Прерађивачке индустрије у формирању БДВ-а у

- Индекс индустријске производње АП Војводине је у порасту у 2012. години и износи 102,1, док у Србији опада (97,1).

односу на републички ниво;

Демографске карактеристике и трендови
У овом делу биће анализирани следећи индикатори:
Промена броја становника у АП Војводини и окрузима 1991-2012. година;
Миграциони салдо АП Војводине и округа у 2011. години;
Релативни допринос природног прираштаја и миграција промене броја становника у АП Војводини и окрузима, 2002-2011. године;
Стопе природног прираштаја у АП Војводини у 2012. години;
Смртност одојчади у АП Војводини и окрузима у 2012. години;
Просечна старост становништва у Војводини у 2011. години;
Пројекција омладине студентског узраста у АП Војводини по окрузима у 2021. години;
Пројекција становништва старог 65 и више година у АП Војводини и у окрузима у 2020. години;
Пројекција омладине студентског узраста у АП Војводини по окрузима у 2021. години;
Пројекција становништва радно способног узраста у АП Војводини у 2021. години;
Коефицијент старачке зависности становништва АП Војводине и округа у 2011. и 2021. години.
Према последњем Попису становништва, домаћинства и станова из 2011. Године,8 на територији Републике Србије живи 7.186.862 становника, при чему је 26,9% становника (1.931.809) насељено на територији АП Војводине. Уколико се подаци Пописа из 2011. године посматрају у односу на претходни Попис из 2002. године, уочава се да је у међупописном деветогодишњем периоду дошло до пада броја становника, како на републичком, тако и на покрајинском нивоу. На републичком нивоу број становника је опао за 221.139 (број становника у 2002. години 7.408.001) што представља пад од 3,0% у односу на 2002. годину. На нивоу АП Војводине, број становника је опао за 100.183 становника (број становника у 2002. години 2.031.992), односно 4,9%.
Графикон 2.7. Раст/пад броја становника АП Војводине у периоду 1991-2012. године

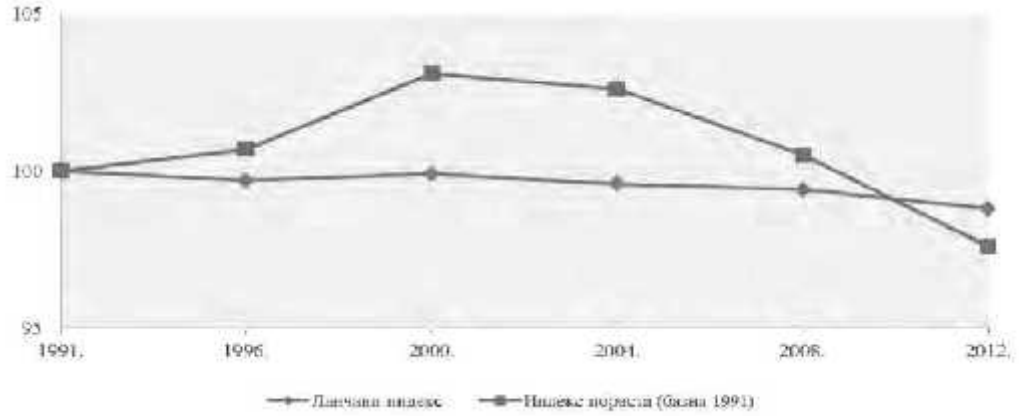

Извор: Републички завод за статистику, Витални догађаји у Републици Србији и сопствени обрачун

Посматрајући округе у АП Војводини, уочава се да је у свим окрузима осим у Јужнобачком забележен пад броја становника у међупописном периоду. Највиши пад остварен је на нивоу Западнобачког округа (за 12,1%, односно 25.924 лица), Севернобанатског (за 10,9%, односно за

8 Попис становништва из 2011. ћHp://popJ52011.51a1.r5/

Извор: РЗС, Попис 2002. и 2011.

18.111 лица) и Средњобанатског (10,0%, односно 20.789 лица). Као што је већ поменуто, једино је на нивоу Јужнобачког округа забележен раст броја становника који износи 3,7%, односно 21.705 лица. Две локалне самоуправе које на нивоу АП Војводине једине бележе популациони раст су Темерин и Нови Сад. У Новом Саду је дошло до повећања броја становника за 14,1% (односно 42.331 лица), док је у Темерину проценат повећања 0,04% (12 лица). Највеће смањење броја становника забележено је у Новој Црњи и износи 19,1%.

Мапа 2.1. Промена броја становника у међупописном периоду, 2002-2011.

АП Војволнна

Према резултатима Пописа из 2011. године, на територији Републике Србије и АП Војводине живи становништво 21 националности. Најзаступљеније становништво АП Војводине чине Срби (66,8%) и Мађари (13,0%). Становништво које је такође заступљено на територији АП Војводине чине Словаци (2,6%), Хрвати (2,4%), Роми (2,2%), Румуни (1,3%) и Црногорци (1,1%), као и становништво из још 14 различитих нација које заједно чине око 3,8% укупног становништва АП Војводине.

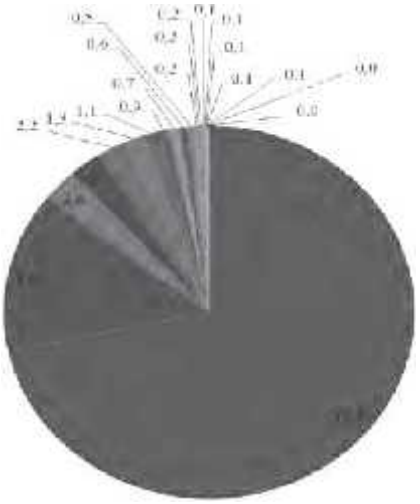

Графикон 2.8. Становништво АПВојводине према националној припадности, 2011. година

Срби (66,8)
Мађари (13,0)
Словаци (2,6)
Хрвати (2,4)
Роми (2,2)
Румуни (1,3)
Црногорци (1,1)
Буњевцл (0,9)
*Русини (0,7)
Југословени (0,6)
Македонци (0,3)
Украјинци (0,2)
Муслимани (0,2)
Немци (0,2)
Албанци (0,1)
Словенци (0,1)
Бугари (0,1)
Гораици (0,1)
Руси (0,1)
Бошњаци (0,04)
■•Власи (0,01)

Извор: Републички завод за статистику, Попис становништва, домаћинства и станова, 2011. година

На основу анализе демографских кретања у АП Војводини, уочава се да је миграциони салдо у години негативан и износи -1.678 становника. Миграциони салдо представља разлику између досељених и одсељених лица територијалне јединице. Уколико се посматрају округи у АП Војводини, уочава се да је миграциони салдо негативан у свим округзима, осим у Јужнобачком, при чему је миграциони салдо најнегативнији у јужнобанатском округу (-896 лица), а најмање негативан на нивоу Севернобачког округа (-12 лица). Позитиван миграциони салдо у Јужнобачком округу износи 1.407 лица и позитиван је у највећој мери због високопозитивног миграционог салда града Нови Сад који износи 1.900 лица и апсорбује негативна салда осталих самоуправа. Поред Новог Сада, позитиван миграциони салдо у Јужнобачком округу бележе и Темерин (58), Сремски Карловци (44) и Беочин (43).

Мапа 2.2. Миграциони салдо АП Војводине и округа, 2011. година

Извор: Републички завод за статистику, Демографска статистика у Републици Србији, 2011. година

Мапа 2.3. Релативни допринос природног прираштаја и миграциЈа промени броЈа становника у периоду
2002-2011. године (%)
АП Војводина
Г—Д 106,4
С еверпобалатскн округ Прирли^гаЈ 24.0Ч

Извор: Републички завод за статистику

Прнрапггај
Миграцција

Мкгр
шција

Извор: Републички завод за статистику

Интензитет миграционих кретања је у високој позитивној корелационој вези са развијеношћу одређеног подручја која се најбоље огледа у висини БДВ-а по становнику. Уочава се да је на нивоу Јужнобачког округа највиши забележен ниво БДВ-а по становнику, висок позитиван миграциони салдо, док је на нивоу Јужнобанатског округа забележена најнижа вредност БДВ-а по становнику и најнегативнији миграциони салдо становништва.

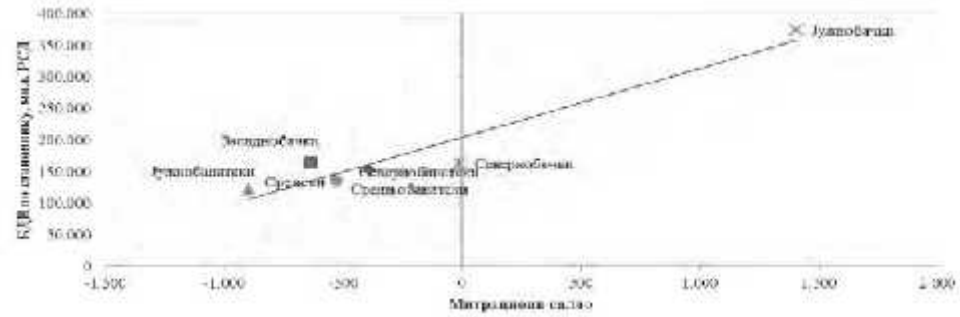

Графикон 2.9. Однос миграција и БДВ-а по становнику на нивоу АП Војводине и округа, 2011. година

Извор: Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе, Републички завод за статистику и АРР

Стопа природног прираштаја је у 2012. години на нивоу Републике Србије негативна и износи -4,9‰, док је на нивоу АП Војводине нижа и износи -5,0‰. Уколико се посматрају округи у АП Војводини, уочава се да је највиша стопа природног прираштаја у Јужнобачком округу (-1,8‰), а најнижа у Западнобачком округу (-8,8‰). Такође, 44 локалне самоуправе имају негативну стопу природног прираштаја, при чему је најнижа у Пландишту (-13,9%), а највиша у Новом Саду (1,2%).

АП Војводина је нискофертилно подручје, са нивоом стопе укупног фертилитета од 1,39 детета по

Мапа 2.4. Стопе природног прираштаја у АП Војводини, 2012. го

Извор: Републички завод за статистику, Витална статистика, 2012.

жени (2010. година), што је недовољно за просту репродукцију која подразумева 2,1 дете по жени. Смртност одојчади на нивоу Републике Србије у 2012. години износи 6,2%, док је на нивоу АП Војводине 5,5%. Најнижа смртност одојчади забележена је на нивоу Севернобанатског округа и износи 2,5 на 1.000 становника, док је највиша забележена смртност на нивоу Севернобачког округа и износи 7,3 на 1.000 становника.

Очекивана дужина живота рођених мушкараца у периоду 2009-2011. године на нивоу Републике Србије износи 71,6 година, а за жене 76,8 година. Очекивано трајање живота је на нивоу АП Војводине за исте генерације нешто ниже и износи 70,5 година за мушкарце и 76,3 година за жене. Посматрано према округзима у АП Војводини, најниже очекивано трајање живота забележено је у Средњобанатском округу и износи 69,5 година (мушкарци), а највише у Сремском округу и износи година, а односи се на жене.

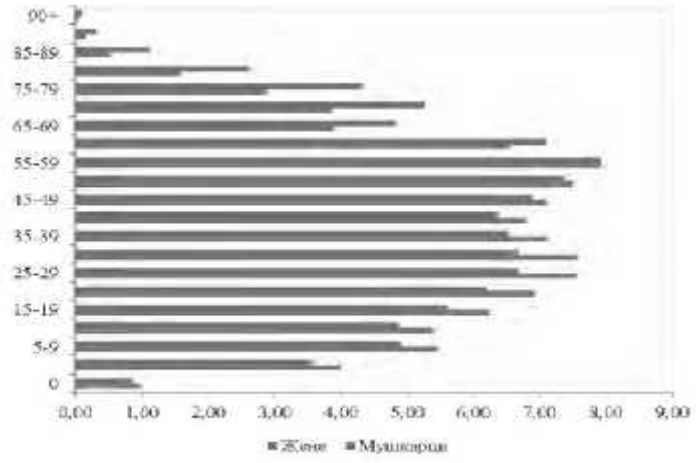

Извор: Републички завод за статистику

Графикон 2.10. Старосна пирамида становништва АП Војводине, 2011. година

Напомена: Процене становништва АП Војводине према старости и полу, 30. 06. 2011. године

Просечна старост становништва у 2011. години на нивоу АП Војводине износи 41,8 година старости. Највиша просечна старост становништва, посматрано према округзима, забележена је у Западнобачком округу (43,3), док је најнижа забележена на нивоу Јужнобачког округа (40,6). Јужнобачки округ је уједно и једини округ на нивоу којег је забележена просечна старост становништва која је испод покрајинског просека.

Мапа 2.5. Просечна старост становништва АП Војводине, 2011. година

Извор: Републички завод за развој, Републички завод за статистику

Према пројекцијама Републичког завода за статистику, учешће млађе популације која обухвата 5-14 година старости, у 2012. години износиће 15,3% укупног броја становника АП Војводине. Индекс старења становништва који износи 108,6 у 2011. години указује да је АП Војводина у поодмаклој фази демографског старења.

У 2012. години, на нивоу АП Војводине, 1,08 запослених издваја средства за једног пензионера чиме се озбиљно угрожава несметано функционисање обавезног државног пензијског осигурања. На нивоу општина у АП Војводини, најповољнији однос броја пензионера и запослених је у Новом Саду (1,86), док је најнеповољнији у Опову где износи 0,32.

Мапа 2.6. Однос броја запослених и пензионера у АП Војводини, 2012. година
Извор: ПИО фонд, Републички завод за статистику и сопствени обрачун

На основу синтетичког индикатора - Индекса демографских ресурса (М) подручје АП Војводине у целини са вредношћу индекса од 43,1 припада типу Е (демографски крајње угрожено подручје), који карактеришу врло слаби демографски ресурси, тзв. „социодемографска депресија“. Индекс демографских ресурса (М) има широк распон вредности од 20,4 (Нова Црња) до 221,5 (Нови Сад), чиме је додатно истакнут проблем регионалних диспаритета. Највећи број општина у Војводини су категорије ^, демографски угрожена (22), и Е, демографски крајње угрожена подручја (15), што захтева посебан сценарио развојне подршке.

Мапа 2.7. Индекс демографских ресурса — типологија општина у АП Вој

Деиогрзфски утроженз падручја
Демогрзфски крзјње угроженз подручја

Извор: Републички завод за развој, Републички завод за статистику

2.3.1. Демографске пројекције за АП Војводину до 2021. године

полазне претпоставке

Претпоставка о одсуству катастрофа: Полазна претпоставка је да у пројектованом периоду неће бити ратова, разорних земљотреса, епидемија или глади на овом и суседним просторима.

Претпоставка о полној структури живорођених: На основу дугогодишњих просека претпоставља се да ће се у читавом пројектованом периоду рађати 105 дечака на сваких 100 рођених девојчица.

Претпоставке о фертилитету. Стање 2008.

		Претпоставке	
		2014.	2021.
Опадајући	1,50	1,44	1,37
Константан	1,50	1,50	1,50
Растући	1,50	1,57	1,66

Претпоставке о фертилитету. О кретању фертилитета нису дате јединствене претпоставке, као о осталим факторима који утичу на будући раст становништва. Приликом пројектовања пројекција претпостављена су три нивоа фертилитета: опадајући, константан и растући. У случају опадајућег фертилитета он ће на крају пројектованог периода, 2021. бити на нивоу од 1,37 деце по мајци. Константан фертилитет значи да ће он у пројектованом периоду стално бити на нивоу од 1,5 деце по мајци. Ниво претпостављеног константног фертилитета је нешто већи од актуелног, због веровања да ће мере популационе политике и медијска кампања у прилог повећању рађања ипак дати неке резултате. У случају претпоставке о растућем фертилитету, он ће 2021. године износити 1,66 деце по мајци, што је такође испод нивоа потребног за просту замену генерација.

Табела 2.4. Прројекција стопе укупног фертилитета у АП Војводини

Претпоставке о морталитету: За претпоставке о променама у очекиваном трајању живота коришћене

	2008.	2014.	2021.
Мушкарци	69,7	71,0	72,6
Жене	75,6	76,5	77,5
Укупно	72,7	73,8	75,1

су моделне таблице Соа!е-Оетепу, модел Жех(. Очекивано трајање живота код мушкараца до 2021. повећаваће се за 0,2 године годишње, односно код жена за 0,2 до 0,3 године. До краја пројектованог периода претпостављено је да ће се полне разлике у корист жена у очекиваном трајању живота смањити са 5,9 на 4,9 година.

Табела 2.5. Пројекција пораста очекиваног трајања живота у АП Војводини

Претпоставке о миграцијама: У пројекцијама је претпостављено да миграције као фактор у промени броја становника неће бити присутне, односно, стопа миграционог салда биће уравнотежена, тј. једнака нули.

2.3.2. Пројекција укупног броја становништва

У погледу карактеристика демографског развоја, Војводина и Централна Србија део су европског културног круга, како сада тако и убудуће.

Број становника у Војводини 2008. смањен је за 2,6% у односу на попис 2002. Пад броја становника био је присутан у чак шест округа, једино је Јужнобачка имала повећање броја становника.

Табела 2.6. Пројекција укупног становништва АП Војводине и 7 округа

Покрајина и округи	Попис 2002	Процена 2008	Претпостављени	Пројекције	
				2014	2021
АП Војводина	2.031.992	1.979.389	Опадајући	1.931.527	1.859.132
			Константан	1.934.110	1.869.624
			Растући	1.936.964	1.881.518
Севернобачки	200.140	193.329	Опадајући	188.294	180.727
			Константан	188.543	181.733
			Растући	188.845	182.983
Средњобанатски	208.456	195.190	Опадајући	189.039	180.859
			Константан	189.283	181.860
			Растући	189.574	183.104
Севернобанатски	165.881	155.387	Опадајући	150.432	143.875
			Константан	150.625	144.672
			Растући	150.858	145.661
Јужнобанатски	313.937	303.392	Опадајући	295.763	284.953
			Константан	296.158	286.575
			Растући	296.633	288.590
Западнобачки	214.011	197.974	Опадајући	190.962	181.765
			Константан	191.207	182.757
			Растући	191.501	183.995
Јужнобачки	593.666	605.720	Опадајући	596.451	577.172
			Константан	597.274	580.440
			Растући	598.271	584.499
Сремски	335.901	328.397	Опадајући	320.585	309.781
			Константан	321.020	311.587
			Растући	321.542	313.835

Независно од варијанте фертилитета, на основу резултата пројекција, број становника у Војводини ће опадати у наредној деценији. Укупно становништво Војводине биће 2021. године у односу на попис 2002. малобројније за 7,4% у варијанти растућег фертилитета, односно за 8,5% у варијанти опадајућег фертилитета. У варијанти константног фертилитета, односно у случају да стопа укупног фертилитета до 2021. остане на нивоу 1,5 деце по мајци, број становника ће се у односу на последњи попис смањити за 8,0%. Пад броја становника ће бележити и свих седам округа. Највећи пад броја становника имаће Западнобачки округ, и то 15,1% у варијанти опадајућег фертилитета и 14,0% у варијанти растућег фертилитета, у односу на број становника 2002. Најмањи пад броја становника имаће Јужнобачки округ, 2,8% у варијанти опадајућег фертилитета или 1,5% у случају растућег фертилитета.

Пројекције младог становништва, старог 19 година, које се налази на почетку студентског узраста, указују на негативан тренд, њихов број ће бити мањи у Војводини за 12,9% до 2014, односно за 23,9% до 2021. без обзира на тренд фетилитета.

2.3.2. Пројекција укупног броја становништва

Покрајина и окрузи	Стање 2008.	Пројекције 2014.	2021.
АП Војводина	25.578	22.276	19.464
Севернобачки	2.407	2.101	1.857
Средњобанатски	2.527	2.218	1.801
Севернобанатски	1.988	1.744	1.455
Јужнобанатски	4.000	3.512	3.084
Западнобачки	2.531	2.096	1.811
Јужнобачки	7.517	6.607	6.053

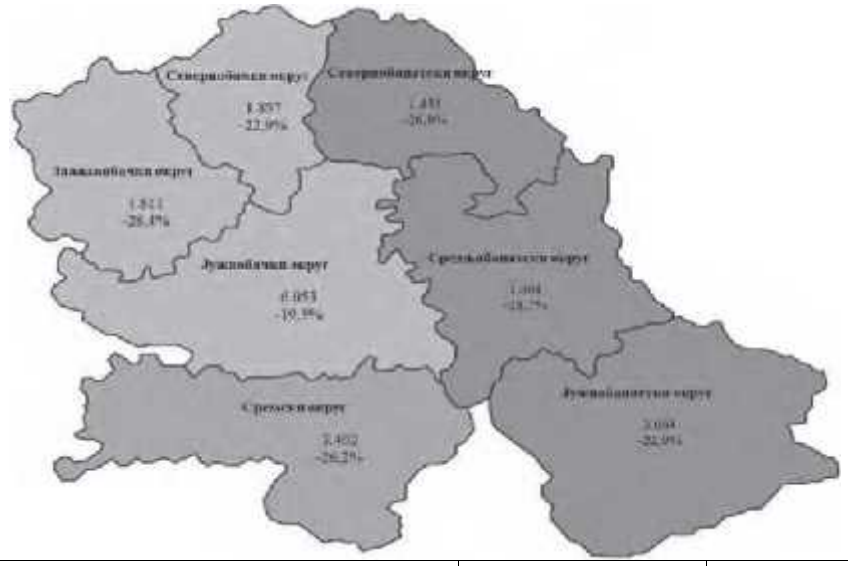

Сремски	4.608	3.999	3.402

Мапа 2.8. Пројекција омладине студентског узраста у АП Војводини по окрузима у 2021. години

Смањење овог контигента биће присутно у свим окрузима и по свим претпостављеним варијантама фертилитета, тако да је реално очекивати смањење прилива студената на факултете до 2021. године. Пројектовање старог и остарелог становништва је знатно поузданије јер је сво то становништво већ рођено и његов број на крају периода зависи од услова морталитета и миграција. У свих седам округа доћи ће до повећања броја и удела старог становништва, без обзира на варијанту фертилитета, а као последица тога, број становништва старог 65 и више година до 2021. ће порасти за 14,4%. Просечна старост на нивоу Покрајине порашће са 41 године у 2008. на 43 године 2021. На основу удела појединих старосних контигената становништва у укупној популацији и на основу просечне старости становништва може се закључити да се Војводина 2008. налазила у стадијуму дубоке демографске старости. У овај стадијум је ушла још 2002. године, а уколико се овакав тренд старења становништва настави, што је извесно, Војводина ће до краја пројектованог периода ући у последњи стадијум старости становништва - стадијум најдубље демографске старости. Повећање удела старих биће присутно у свим окрузима, а највећи пораст старих лица до 2021. имаће Јужнобанатски (16,0%) и Јужнобачки округ (19,3%).

Табела 2.8. Пројекција становништва старог 65 и више година у АП Војводини у 7 округа

Покрајина и округи	Стање 2008.	Пројекције	
		2014.	2021.
АП Војводина	318.395	319.732	364.395
Севернобачки	31.739	32.037	36.255
Средњобанатски	33.082	33.269	37.465
Севернобанатски	26.484	26.702	29.587
Јужнобанатски	48.521	48.815	56.301
Западнобачки	35.482	34.878	38.399
Јужнобачки	90.151	92.319	107.564
Сремски	52.936	51.711	58.825

Мапа 2.9. Пројекција становништва старог 65 и више година у АП Војводини у 2021. години

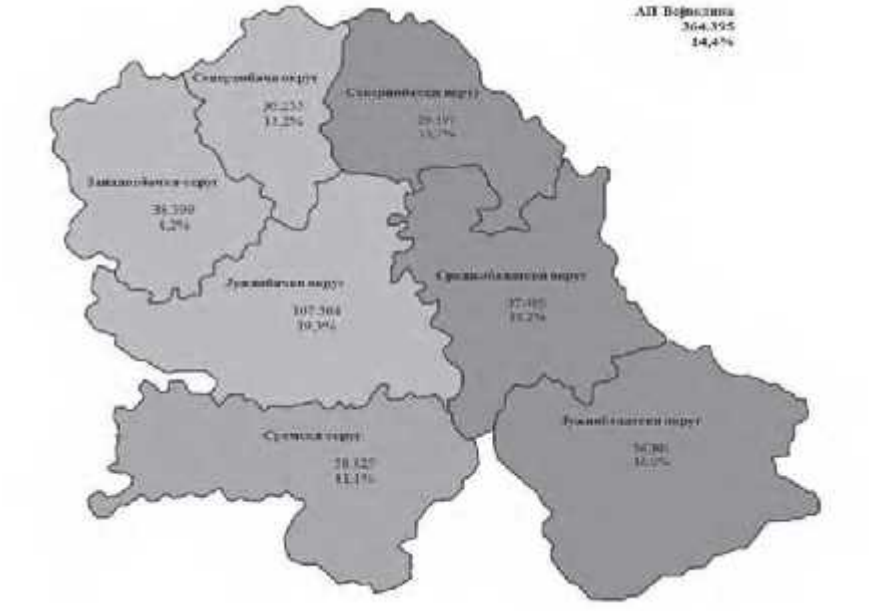

Контигент становништва радно способног узраста смањиће се у Војводини до 2014. за 3,7%, односно за 10,5% до 2021. Са аспекта дефинисања развојних циљева у појединим окрузима, пројекције указују да ће смањење броја становника бити присутно у свим окрузима када је у питању радно способно становништво.

Табела 2.9. Пројекција становништва радно способног узраста у АП Војводини и 7 округа

Покрајина и округи	Стање 2008.	Пројекције	
		2014.	2021.
АП Војводина	1.298.487	1.250.521	1.162.484
Севернобачки	126.833	121.527	112.349
Средњобанатски	126.882	121.506	111.786
Севернобанатски	100.915	96.652	88.962
Јужнобанатски	197.928	190.935	88.962
Западнобачки	128.581	122.110	111.887
Јужнобачки	402.615	387.997	364.867

Сремски	214.733	209.794	195.048

..162.484 -10,5%

Повећање удела старог становништва врши притисак на контингент становништва радно способног узраста, чији ће „квалитет“, због недовољног фертилитета све више слабити. Коефицијент старачке зависности становништва (удео становништва старог 65 и више година у становништву радно способног узраста, 15-64 године) Војводине износи око 23,6%, док ће у наредних десет година, у условима константног фертилитета он порасти на 28,8%. Због тога баланс између становништва радно способног узраста и становништва старог 65 и више година представља један од највећих изазова друштва. Због све веће оптерећености становништва радно способног узраста, вршиће се и притисак на пензиони систем, који је већ крајем 20. века постао неодржив.

Мапа 2.11. Коефицијент старачке зависности становништва АП Војводине у 2011. и 2020. години

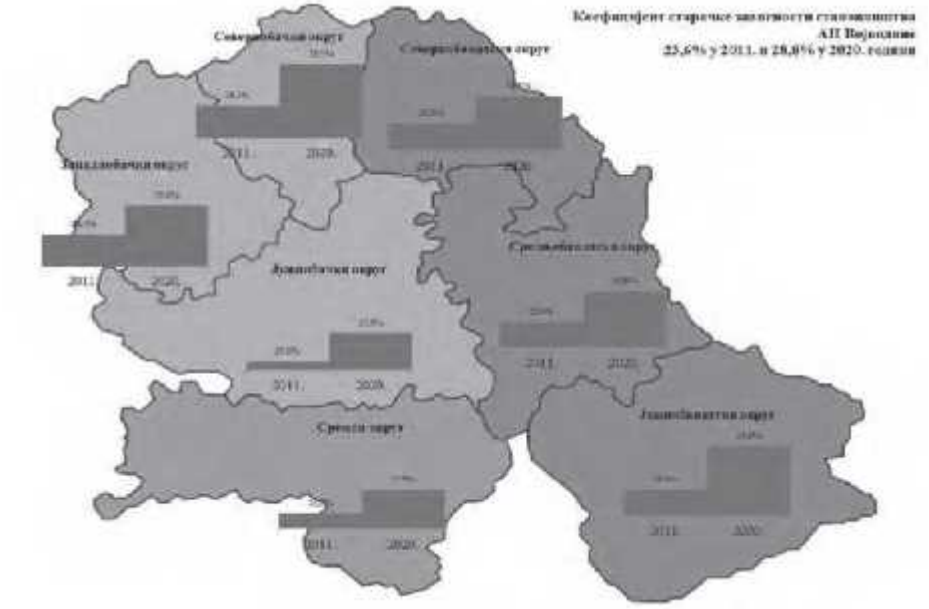

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Посматрајући округе у АП Војводини, уочава се да је у свим окрузима осим у Јужнобачком забележен пад броја становника у међупописном периоду (2002-2011);

Највиши пад броја становника у међупописном периоду забележен је на нивоу Западнобачког округа (-25.924), док је једино на нивоу Јужнобачког округа забележен раст који износи 21.705;

Миграциони салдо је у 2011. години негативан у свим окрузима, осим у Јужнобачком, при чему је миграциони салдо најнегативнији у Јужнобанатском округу (-896 лица), а најмање негативан на нивоу Севернобачког округа (-12 лица);

Највиша стопа природног прираштаја у 2012. години у Јужнобачком округу (-1,8‰), а најнижау Западнобачком округу (-8,8‰);

Најнижа смртност одојчади у 2012. години забележена је на нивоу Севернобанатског округа (2,5 на 1.000 становника), док је највиша на нивоу Севернобачког округа (7,3 на становника);

Највиша просечна старост становништва забележена је у Западнобачком округу (43,3), а најнижа на нивоу Јужнобачког округа (40,6);

У 2021. години, број младог становништва, старог 19 година, које се налази на почетку студентског узраста највише ће се смањити у Средњобанатском округу (за 28,7%), а најмање у Јужнобачком (-19,5%);

Повећање удела старих у 2021. години биће присутно у свим окрузима, а највећи пораст старих лица до 2021. имаће Јужнобанатски (16,0%) и Јужнобачки округ (19,3%);

Највиши пад радно способног становништва у 2021. године биће забележен у Јужнобанатском округу (-55,1%), а најнижи у Сремском (-9,2%).

Образовање и спорт

У овом делу анализираће се следећи индикатори:

Број основних школа према окрузима у АП Војводини, 2012/2013. година;

Број средњих школа према окрузима у АП Војводини, 2012/2013. година;

Број основних школа за ученике са сметњама у развоју према окрузима у АП Војводини, 2012/2013. година;

Број школа за основно образовање одраслих према окрузима у АП Војводини, 2012/2013;

Издвајање БДП-а за образовање земаља ЕУ и Републике Србије (% БДП).

Проценат издвајања из општинских буџета за спорт

Број фискултурних сала по окрузима у АП Војводини

Број школских спортских терена по окрузима у АП Војводини

Број ученика/ца који учествују у школским спортским секцијама по окрузима у АП Војводини

Образовање у Репулици Србији састоји се из предшколског, основног, средњег и вишег и високог образовања. Обавезним предшколским програмом је у школској 2012/2013. години на нивоу Републике Србије обухваћено 92,7% деце, а на нивоу АП Војводине 95,5%. У посматраној школској години, 65.489 деце је било уписано у 2.411 васпитно-образовних установа, док је на нивоу АП Војводине, 18.220 деце било уписано у 671 васпитно-образовну установу.

На подручју Републике Србије је у школској 2012/2013. години радило 3.455 основних школа које је похађало 565.199 ученика. На нивоу АП Војводине је у 535 основних школа забележен број од 152.052 ученика.

Мапа 2.12. Основне школе у АП Војводини и окрузима, школска 2012/2013.

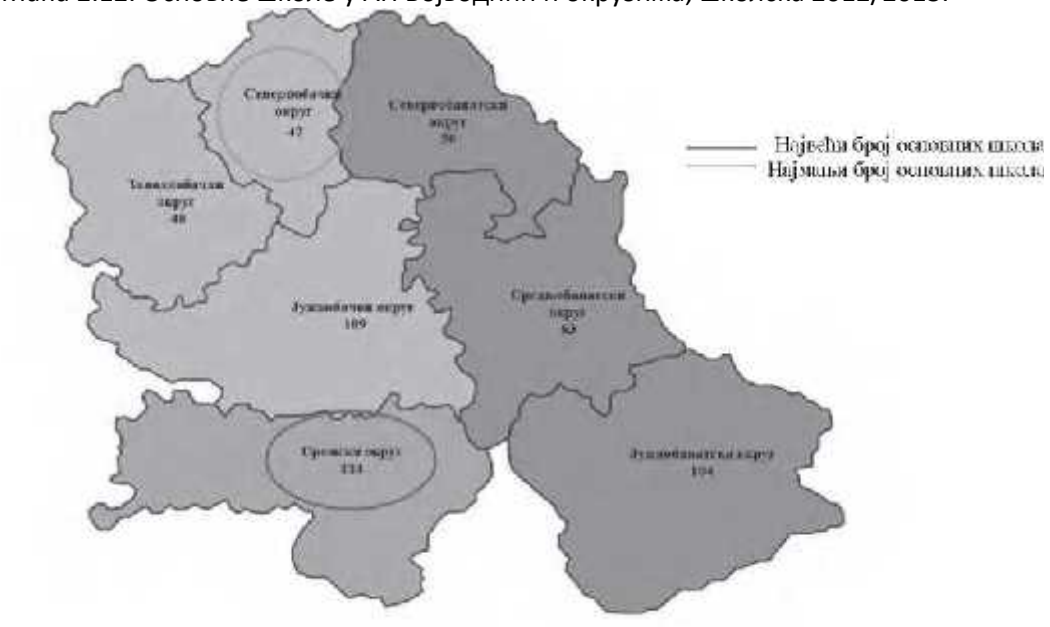

Извор: Републички завод за статистику

Основно образовање ученика са сметњама у развоју у школској 2012/2013. години спроводи се у 233 школа на нивоу Републике Србије и похађа их 5.381 ученика, док се на нивоу АП Војводине спроводи у 101 школи и похађа их 2.077 ученика.

Мапа 2.13. Основне школе за ученике са сметњама у развоју у АП Војводини и окрузима, школска 2012/2013.

Мапа 2.14. Средње школе у АПВојводини и окрузима, школска 2012/2013.

Извор: Републички завод за статистику

У школској 2012/2013. години, на територији Републике Србије радило је 494 средњих школа, од чега је 137 (27,7) на територији АП Војводине. Забележен број ученика у поменутим средњим школама износи 280.422 на нивоу Републике Србије и 72.252, односно 25,8% на нивоу Покрајине. На територији АП Војводине, средње образовање се одвија у 40 локалних самоуправа, при чему у пет локалних самоуправа не постоје средње школе - у Беочину, Житишту, Малом Иђошу, Опову и Пландишту.

Посматрано према броју ученика који су похађали средње школе, најзаступљеније су гимназије са 22,4% ученика, затим средње стручне школе које се баве економијом, правом и администрацијом (14,1%), средње стручне школе које се баве електротехником (9,4%), машинством и обрадом метала (8,8%), и средње стручне школе које се баве здравством (8,6%). Поменуте средње школе похађа преко 60,0% укупног броја ученика АП Војводине.

Мапа 2.13. Основне школе за ученике са сметњама у развоју у АП Војводини и окрузима, школска 2012/2013.

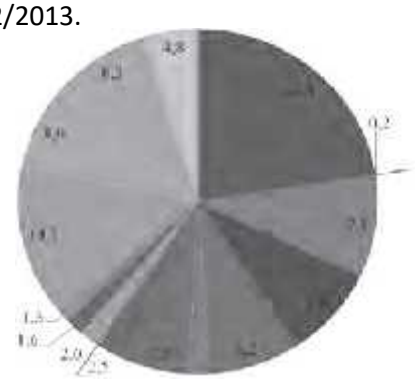

Гимназија 16.190
Геологија, рударсгво имегалургија 155
Нлектротехгопса 6.791
Машинетво и обрада метала 6.352
ПоЈБОиривреда, производња ирерада хране 5.939
Шумарство и обрада дрвета 1.291
Хемија, неметали и графичарство 4.284
Геодезијаи грађевинарство 1.838
Култура, уметност и јавно информисање 1.449
Остало (личне услуге) 1.121
Текстллство и кожарство 965
Екоиомија, право и адмииисграција 10.196
Здравство и социјалиа заштита 6.213
Трговина, угостителБСтво и туризам 6.026
Саобраћај 3.442
Извор: Републички завод за статистику
Напомена: Црвеним линијама су оивичена усмерења која припадају размењивим секторима.

Уколико се из анализе броја ученика према средњим школама изузме гимназија, уочава се да се 36,9% ученика школује за рад у размењивим секторима који уједно у 77,1% учествују у генерисању БДП-а АП Војводине.

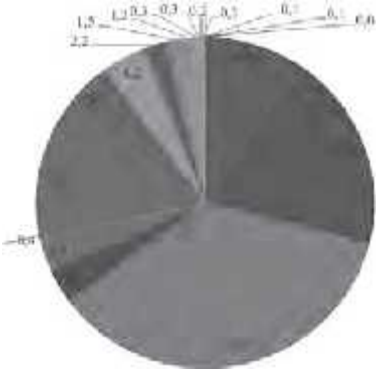

Графикон 2.12. Бруто додата вредност, АП ВоЈводина, 2011. година (%)
Пољопривреда, шумарство п рибарство 9,2
Рударство 19,7
Прерађивачка индустрија 35.9
Снабдевање елекгричном енертјом, гасом и паром 3.5
Снабдевање водом и управљање отпадним водама 2,9
■Усдук сжццајаццшш ОЛ
Трговина на велико и мало и поправка моторних вознла 13,0
Грађевинарство 5,1
Саобраћај и складишгење 4,2
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности 2,2
Информисање и комуникаинје 1,5
Адмннистратпвне п помоћне услужне делатностн 1,2
Уметност, забава и рекреадија 0,3
Остале услужне делатности 0,3 а Пословање некретаинама 0,2
Ф|шансијске делатности и делатности осигурања 0,1
Образовање 0,1
з Здравствена и социјална заштита 0,1
Државна управа и обавезно социјално оситурање 0,0
Извор: Републички завод за статистику
Напомена: Црвеним линијама су оивичена усмерења која припадају размењивим секторима

На територији АП Војводине постоји 14 школа за основно образовање одраслих које похађа 1.377 одраслих, а које се налазе у Сомбору (1), Опову (1), Панчеву (1), Пландишту (1), Новом Саду (1),

Мапа 2.13. Основне школе за ученике са сметњама у развоју у АП Војводини и окрузима, школска 2012/2013.
Бачкој Паланци (1), Бечеју (1), Врбасу (1), Ади (1), Кикинди (2), Сенти (1), Суботици (1) и Зрењанину (1).

Мапа 2.15. Школе за основно образовање одраслих у АП Војводини, почетак школске 2012/2013.

Високо обазовање у АП Војводини стиче се на 40 високошколских установа које могу бити државни факултети, приватни факултети, државне високе школе или приватне високе школе. Број новоуписаних студената у школској 2012/2013. години на нивоу Републике Србије износи 53.179, при чему је од тога 22,9% студената (12.193) уписано на територији АП Војводине. Од укупног броја студената на нивоу АП Војводине, школске 2012/2013, њих 6.121 (50,2%) уписано на буџету, а преосталих 6.072 (49,8%) на самофинансирању.

Од укупног броја новоуписаних студената на нивоу АП Војводине, највише њих се определило за државни факултет (64,5%), док се за државне високе школе определило 19,6% студената, за приватне факултете 15,1%, а за приватне високе школе тек 0,8%.

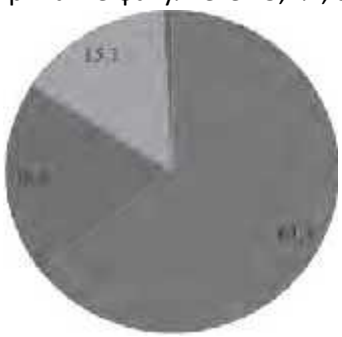

Графикон 2.13. Новоуписани студенти на нивоу АП Војводине према установама терцијарног образовања, школска 2012/2013. година

8

Државни факултет

Државне високе школе

Приватни факултет

Приватне високе школе

Извор: Републички завод за статистику, Новоуписани студенти у Републици Србији, 2012/2013.

На основу укупног броја студената у школској 2010/2011. години, уочава се да су најзаступљеније установе терцијарног образовања на којима се изучавају друштвене науке, пословање и право са 41,5% укупног броја студената евидентираних на нивоу АП Војводине у поменутој школској години. Висок број студената забележен је на нивоу установа на којима се изучавају техника, производња и грађевинарство (13,3%) и образовање (10,0%), док је у осталим окрузима научне делатности терцијарног образовања учешће студената ниже од 10,0%.

Графикон 2.14. Учешће студената према подручју терцијарног образовања у АП Војводини,
Мапа 2.15. Школе за основно образовање одраслих у АП Војводини, почетак школске 2012/2013. година

Друштвене науке. пословање и право (41,5)
Техника, производњаи грађевжарство (13,3)
Образовање (10,0)
Природне науке, математика и информатика (9,4)
Уметност (8,1)
Здравство и социјална заигшта (7,2)
Пољопривреда и ветеринарство (5,3)
Услуге (5,3)

школска 2010/2011. година (%)
Извор: Републички завод за статистику, Статистички годишњак Републике Србије, 2012.

Универзитет у Новом Саду је једини државни универзитет у Покрајини и састоји се од 200 студијских програма у оквиру 14 факултета који се налазе у Новом Саду (9), Суботици (3), Сомбору (1) и Зрењанину (1). У Новом Саду се налазе: Филозофски факултет, Пољопривредни факултет, Правни факултет, Технолошки факултет, Факултет техничких наука, Медицински факултет, Природно-математички факултет, Академија уметности и Факултет спорта и физичког васпитања. У Суботици се налазе Економски факултет, Грађевински факултет и Учитељски факултет на мађарском језику. У Сомбору се налази Педагошки факултет, док је у Зрењанину Технички факултет „Михајло Пупин“.

На основу података из Анкете о радној снази за 2012. годину, структура запослених у АП Војводини указује на чињеницу да је чак 62,4% укупног броја запослених лица радног узраста (15-64) са завршеном средњом школом, затим 14,1% са завршеним факултетом, академијом или високом школом и 13,8% са завршеном основном школом.

Графикон 2.15. Структура запослених лица на нивоу АП Војводине према стеченом образовању, 2012 (%)

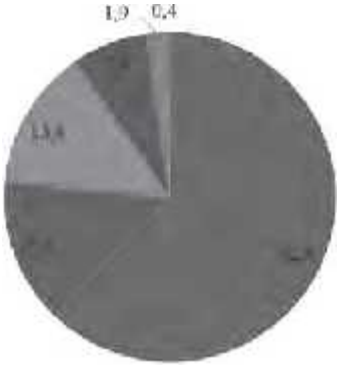

Средња школа (62,4)
Факултет, академија или висока школа (14,1)
Основна школа (13,8)
Виша школа (7,4)
Непотпуна основна школа (1,9)
Без нпсоле (0,4)
Извор: Републички завод за статистику, Анкета о радној снази, 2012.

Према Попису из 2011. године, писменост војвођанског становништва износи 97,7%, док је писменост становништва на републичком нивоу нешто нижа и износи 97,3%. Разлика у писмености градског и сеоског становништва АП Војводине износи 1,8 процентних поена у корист града, односно 1,6% градског становништва и 3,4 процентна поена сеоског становништва припада групи неписмених лица старости 15 и више година. Разлика је већа између неписмених мушкараца и неписмених жена - неписмених мушкараца је 1,0%, док је неписмених жена 3,4%. Посматрано према окрузима, највећи број неписмених лица старости 15 и више година је на нивоу Сремског округа (2,7%), док је најнижи број неписмених лица на нивоу Севернобачког округа (1,6%).

Када се посматра улагање Републике Србије у образовање и када се пореди са улагањем појединачних земљама Европске уније (као и са просеком ЕУ 27), уочава се да је на последњем месту према вредности БДП-а коју за образовање издваја. Издвајање за образовање је у 2010. години на нивоу Европске уније износило 5,4% БДП-а, док је на нивоу Републике Србије износило 3,3% БДП-а, односно 2,1 процентни поен мање. На нивоу Европске уније, највише издвајање за образовање забележено је на нивоу Данске (8,8% БДП-а), а најниже на нивоу Румуније (3,5% БДП-а). Према подацима Министарства финансија и привреде Републике Србије, издвајања за образовање су у 2011. години износила 3,4% БДП-а, а њихова предвиђања за 2012. и 2013. годину износе 3,3% и 3,1%, респективно.

Графикон 2.16. Издвајање за образовање земаља Европске уније и Републике Србије (% БДП)

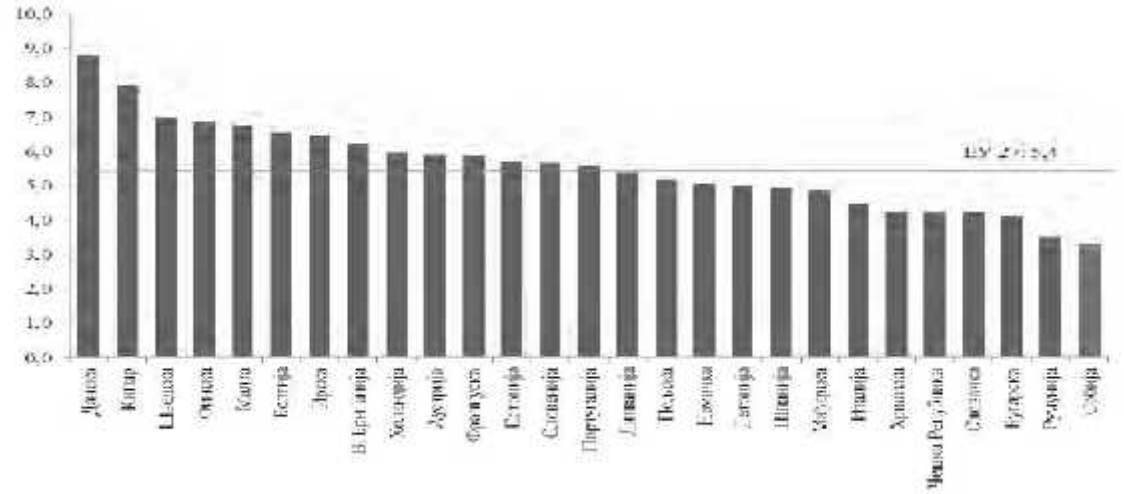

Извор: Евростат и Министарство финансија и привреде Републике Србије Напомена: Подаци за Грчку и Луксембург за 2010. годину нису доступни.

Спорт

Спорт је у Уставу Републике Србије дефинисан као категорија од посебног друштвеног интереса. Стање и расположивост спортских објеката одређују могућности деце и омладине за бављење спортом, као и могућност за развој врхунског спорта. Без одговарајућег улагања у спорт и адекватног простора за игру и тренинг, нема правог развоја спорта9.

Улагање у спорт и спортске активности се поред директног буџетског финансирања спорта, се врши и из средстава буџета Аутономне покрајине Војводине и из буџета јединица локалне самоуправе. Највиши проценат издвајања из општинског буџета имају општине из Јужнобачког округа (3,12%), док је најнижи проценат у Севернобачком округу (1,11%).

9 Стратегија развоја спорта у Републици Србији за период од 2009. до 2013. године (Службеном гласник РС", бр. 110/2008 од 2.12.2008. године.

Мапа 2.18. Број школских спортских терена по округима у АПВ

Према подацима Покрајинског секретаријата за спорт и омладину, у АП Војводини има 271 фискултурна сала, при чему је највећа заступљеност у Јужнобачком округу (70 или 26%), а најнижа у

Мапа 2.17. Број фискултурних сала по округима у АП Војводини

Севернобачком округу (19 или 7%). Иста је ситуација и у погледу спортских терена,

Изв[illegible] су школе попуниле и послале
Сар[illegible]

Мапа 2.19. БроЈ ученика/ца који учеетвуЈу у школским спортским секциЈама по окрузима у АП Војв[illegible] 92=100,0%

Развијена физичка спортска инфраструктура је важан предуслов за бављење спортом деце и омладине. Физичка неактивност деце, а поготово адолесцената, негативно утиче на њихов физички и духовни развој. Таква ситуација угрожава јавно здравље, а самим тим и здравље појединаца, док истовремено умањује регрутну базу за врхунски спорт. Један од показатеља физичке активности деце, јесте и чланство у спортским секцијама. Према подацима Покрајинског секретаријата за спорт и омладину, у АП Војводини 23.692 детета је укључено у неку од спортских секција. Посматрано на нивоу округа, највећи број деце учесника у спортским секцијама је у Јужнобачком округу (6.947 ученика/ца или 29%), док је најнижи број у Севернобанатском округу (1.595 ученика/ца или 7%).

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

У АП Војводини постоји 535 основних школа. Све општине у АП Војводини имају основну школу. Највећи број основних школа налази се на територији Сремског округа (114), а најмањи на територији Севернобачког (47);

Основних школа за ученике са сметњама у развоју на територији АП Војводине има 101, највише у Јужнобачком (28), а најмање у Западнобачком округу (6);

У школској 2012/2013. години, на територији АП Војводине радило је 137 средњих школа; највише средњих школа има у Јужнобачком округу (43) док у пет локалних самоуправа не постоји средња школа - Беочин, Житиште, Мали Иђош, Опово и Пландиште;

На територији АП Војводине постоји 14 школа за основно образовање одраслих, од чега је највећи број школа у Јужнобачком (4) и Севернобанатском (4), док на нивоу Сремског округа нема ниједне;

Улагање Републике Србије у образовање на последњем месту према вредности БДП-а коју за образовање издваја и која износи 3,3% (2010. година) у поређењу са улагањем земаља Европске уније и са просеком ЕУ 27.

Највиши проценат издвајања из општинског буџета за спорт имају општине из Јужнобачког округа (3,12%) док је најнижи проценат у Севернобачком округу (1,11%).

Највећа заступљеност фискултурних сала и спортских терена је у Јужнобачком округу (25, 8 и 26% респективно) а најнижа у Севернобачком округу (7% и 6,6% респективно).

Највећи број деце учесника у спортским секцијама је у Јужнобачком округу (6.947 ученика/ца или 29%) док је најнижи број у Севернобанатском округу (1.595 ученика/ца или 7%).

2.5. Запосленост и незапосленост

У овом делу анализираће се следећи индикатори:
Просечна годишња стопа раста/пада формалне запослености на нивоу округа у АП Војводини за период 2005-2012. године;
- Формална запосленост на нивоу АП Војводине и округа, 2012. година;
Стопа активности на нивоу АП Војводине и округа, 2012. година;
Стопа запослености за становништво старије од 15 година на нивоу АП Војводине и округа, година (%);
Незапосленост у АП Војводини и округзима, децембар 2012. године;

Тржиште рада Републике Србије снажно је погођено негативним ефектима светске/европске економске кризе која је свој ефекат на Србију (а самим тим и АП Војводину) почела да показује у последњем кварталу 2008. године. Уколико се посматра графичка представа кретања формалне запослености на нивоу Републике Србије и АП Војводине уочава се наведено, дакле да је тржиште рада Републике Србије и АП Војводине прве знаке кризе почело да показује крајем 2008. године и да формална запосленост од 2009. године има тенденцију пада. Истовремено, највиша негативна стопа раста формалне запослености у периоду 2004-2012. године забележена је управо у 2009. години и за Републику Србију износи -5,5%, а за АП Војводину -6,6%. У последњој посматраној години, 2012, стопа раста формалне запослености је такође негативна, међутим нижа, и износи - 1,1% на нивоу Републике Србије и -2,7% на нивоу АП Војводине.

Графикон 2.17. Тренд кретања формалне запослености Републике Србије и АП Војводине у периоду 2004-2012. године

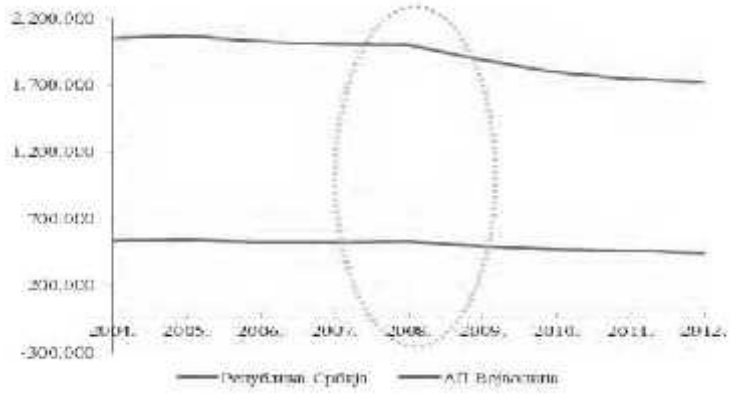

Извор: Републички завод за статистику, Истраживање РАД

Кризом је највише погођен предузетнички сектор у коме се уочава негативна стопа раста броја запослених од 2009. године, до када је имала позитиван тренд од 2000. године. Описана ситуација је карактеристична и за тржиште рада Републике Србије и за тржиште рада АП Војводине. Најнегативнија стопа раста запослености у предузетничком сектору у периоду 2000-2012. године забележена је у 2009. години и за Републику Србију износи -13,8%, а за АП Војводину -13,9%. Негативна стопа раста запослености у предузетничком сектору опада од 2009. године када је

остварила своју највишу негативну вредност и у 2012. години (у односу на 2011. годину) износи -4,3% за Републику Србију и -8,7% за АП Војводину. Формална запосленост код правних лица, (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) је у константном паду од 2000. године.

Графикон 2.18. Формална запосленост на нивоу Републике Србије и АПВојводине, периоду 2000-2012.

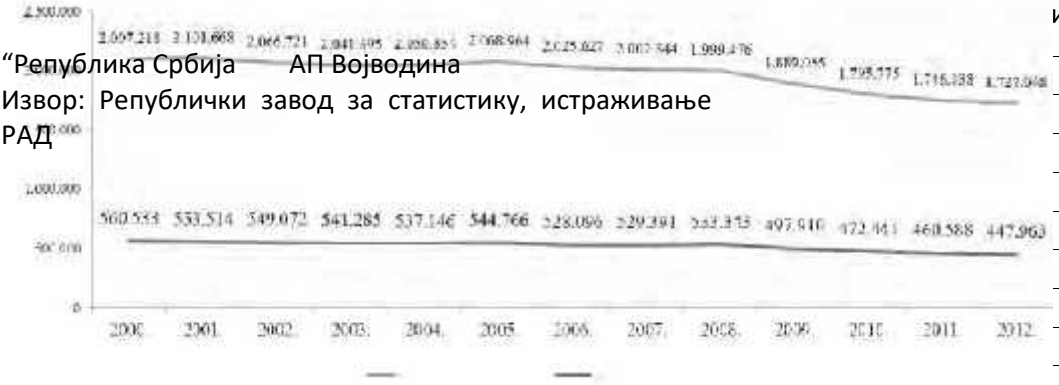

Извор: Републички завод за статистику, истраживање РАД

									32,1
									28,7
									28,6
									28,1
									27,5
									27,6
									26,6
									27,3
2008.	1.999.476	533.343	1.428.457	375.928	571.019	157.415	26,7	26,3	27,6
2009.	1.889.085	497.910	1.396.792	362.349	492.293	135.561	26,4	25,9	27,5
2010.	1.795.775	472.441	1.354.637	350.841	441.138	121.600	26,3	25,9	27,6
2011.	1.746.138	460.588	1.342.892	354.416	403.246	106.172	26,4	26,4	26,3
2012.	1.727.048	447.963	1.341.114	351.071	385.934	96.892	25,9	26,2	25,1

Извор: Републички завод за статистику, истраживање РАД

Посматрано према окрузима у АП Војводини, највиши просечан пад укупне формалне запослености (запослени код правних лица + запослени код приватних предузетника) у периоду од 2005. до 2012. године, забележен је на нивоу Јужнобанатског округа и износи -4,5%, док је у истом периоду најнижи просечан пад забележен на нивоу Јужнобачког округа (-1,8%).

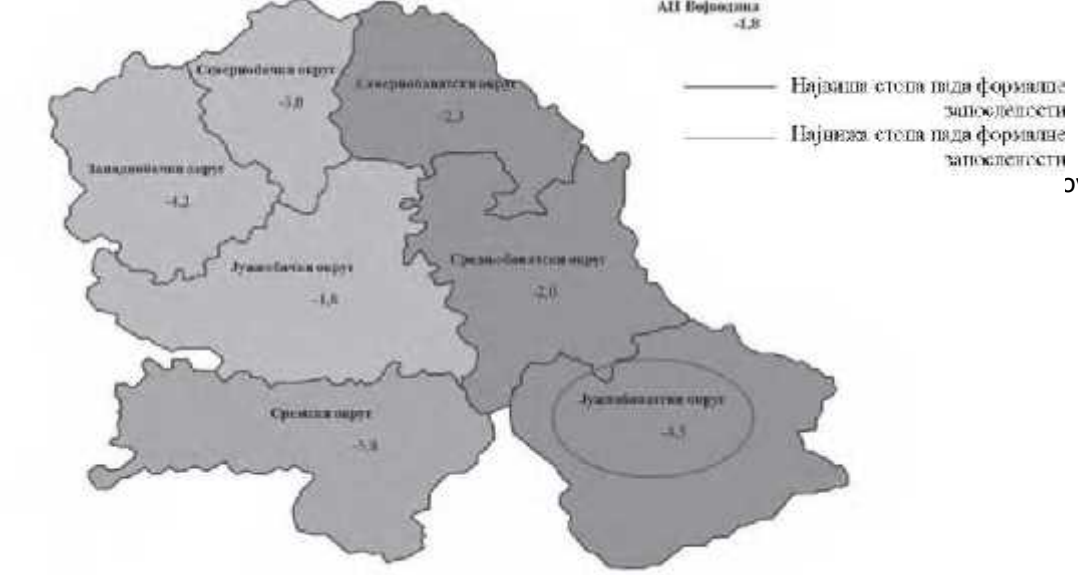

ору округа у АП

Извор: Републички завод за статистику, АРР

Уколико се посматрају стопе раста формалне запослености по годинама појединачно, уочава се да је у 2012. години у односу на 2011. једина позитивна стопа раста формалне запослености забележена на нивоу Средњобанатског округа и износи 0,4%. У 2012. години, највиши проценат формалне запослености на нивоу АП Војводине генерише Јужнобачки округ са 41,0%, а најнижи Севернобанатски (7,1%).

Мапа 2.21. Формална запосленост на нивоу АП Војводине и округа, 2012. година

АП Војводнна 447.963=100,0%

еоерноба чкн округ (Чеериоба натгки 01

Највиша формална запосленост Најнижа формална запосленост

Запалнобачки округ
Средњобанатски округ
1ужнобачкв округ

Сремск и округ

Јужпооанзтскн округ

Извор: Републички завод за статистику, Истраживање РАД, АРР

Мапа 2.20. Просечна годишња стопа раста/пада формалне запослености на нивоу округа у АП Војводини за период 2005-2012. године

Посматрано према секторима, формалну запосленост на нивоу АП Војводине у највећем проценту генеришу Прерађивачка индустрија (25,4%), затим Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (13,3%), Здравствена и социјална заштита (11,6%) и Образовање (11,0%). Ова четири сектора учествују у формалној запослености АП Војводине са преко 60,0%.

Табела 2.11. Формална запосленост на нивоу АП Војводине према секторима делатности, 2012. година

	2012.	%	2012-2011. Раст/пад
Укупно	447.963		
Приватни предузетници	96.892		
Предузећа, установе и организације	351.071	100.0	
Прерађивачка индустрија	89.130	25.4	68.467
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	46.808	13.3	44.542
Здравствена и социјална заштита	40.882	11.6	-49.832
Образовање	38.506	11.0	33.857
Саобраћај и складиштење	20.015	5.7	11.978
Пољопривреда	19.759	5.6	1.834
Државна управа и обавезно социјално осигурање	17.446	5.0	-29.317
Грађевинарство	16.707	4.8	-3.738
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	11.161	3.2	8.073
Информисање и комуникације	9.087	2.6	763
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	8.375	2.4	1.028
Финансијске делатности и делатност осигурања	7.111	2.0	6.499
Административне и помоћне услужне делатности	6.926	2.0	-4.361
Уметност, забава и рекреација	5.845	1.7	-1.717
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	4.692	1.3	-12.437
Услуге смештаја и исхране	3.033	0,9	-35.314
Остале услужне делатности	2.658	0.8	-38.081
Рударство	2.306	0.7	-3.475
Пословање некретнинама	622	0,2	-2.116

Извор: Републички завод за статистику и АПР

Стопа запослености на нивоу Републике Србије у 2012. години за радно способно становништво (15-64) износи 45,3%, док је за АП Војводину нешто нижа и износи 43,2%. Уколико се посматра у односу на стопе запослености земаља Европске уније, уочава се да је стопа запослености на нивоу АП Војводине најнижа, нижа од просека ЕУ 28 за 20,9 процентних поена (Стопа за ЕУ 28 износи 64,1%). Највишу стопу запослености у Европској унији остварује Холандија са 75,1%, а најнижу Хрватска са 50,7%.

Стопа активности за становништво старије од 15 година на нивоу АП Војводине у 2012. години износи 46,3%. Од укупног броја округа на нивоу АП Војводине, на нивоу три округа остварене су стопе активности више од покрајинског просека: Средњобанатски округ (47,4%), Јужнобачки округ (47,3%) и Западнобачки округ (46,9%).

Мапа 2.22. Стопа активности за становништво старије од 15 година на нивоу АП Војводине и округа, 2012.

г Л11 Војволнна 46.3

Највиша стопа активности

Најнижа стопа активности

Како би се анализирала запосленост на нивоу округа АП Војводине, посматрају се подаци Републичког завода за статистику из Анкете о радној снази, односно стопа запослености за лица старости преко 15 година. Она на нивоу АП Војводине у 2012. години износи 34,1% при чему је, посматрано према окрузима, највиша на нивоу Средњобанатског округа и износи 36,2%. У посматраној години четири округа бележе стопу запослености која је виша од покрајинског нивоа: Средњобанатски (36,2%), Сремски (35,4%), Севернобачки (35,2%) и Севернобанатски (34,7%).

Извор: Републички завод за статистику, Анкета о радној снази 2012.10

Мапа 2.23. Стопа запослености за становништво старије од 15 година на нивоу АП Војводине и

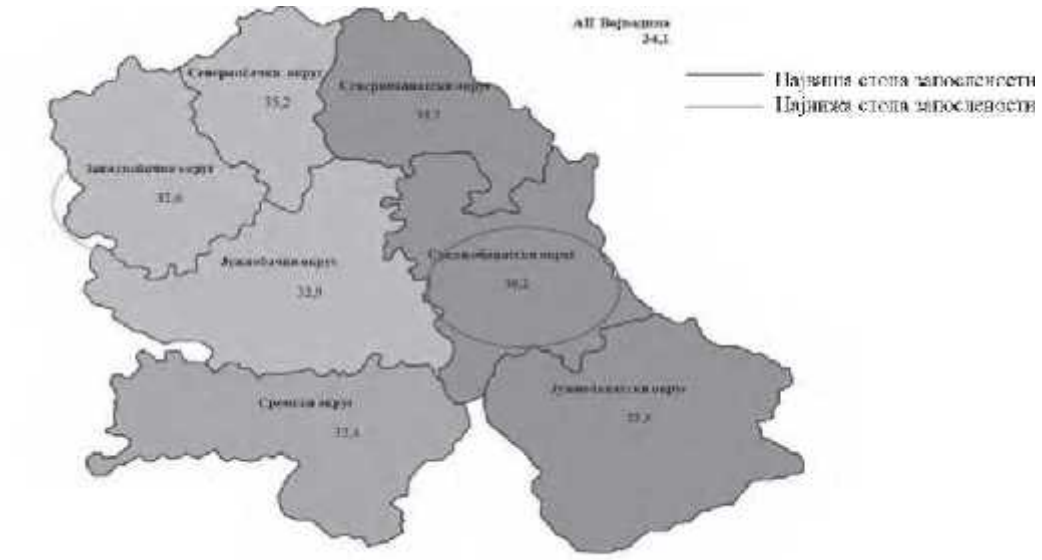

Извор: Републички завод за статистику, Анкета о радној снази, 2012

округа, 2012.година(%)

Анкетна стопа незапослености на нивоу Републике Србије за становништво 15-64 година старости износи 24,6%, док је на нивоу АП Војводине нешто виша и износи 26,7%. У односу на посматране земље Европске уније, АП Војводина има највишу стопу назапослености, вишу од европског просека за 16,3 процентна поена (Стопа за ЕУ 28 износи 10,6%).

Према подацима Националне службе за запошљавање, у децембру 2012. године, број незапослених лица на евиденцији за Републику Србију је износио 761.486 лица, а на нивоу АП Војводине 200.956 лица (26,4% укупног броја незапослених на републичком нивоу). Посматрано према окрузима у АП Војводини, 33,0% незапослених лица евидентирано је у Јужнобачком округу, 17,1% у Јужнобанатском, 14,4% Сремском, 10,7% Западнобачком, 9,2% у Средњобанатском, 8,6% у Севернобачком и 6,9% у Севернобанатском округу.

Мапа 2.24. Незапосленост у АП Војводини и окрузима, децембар 2012. године

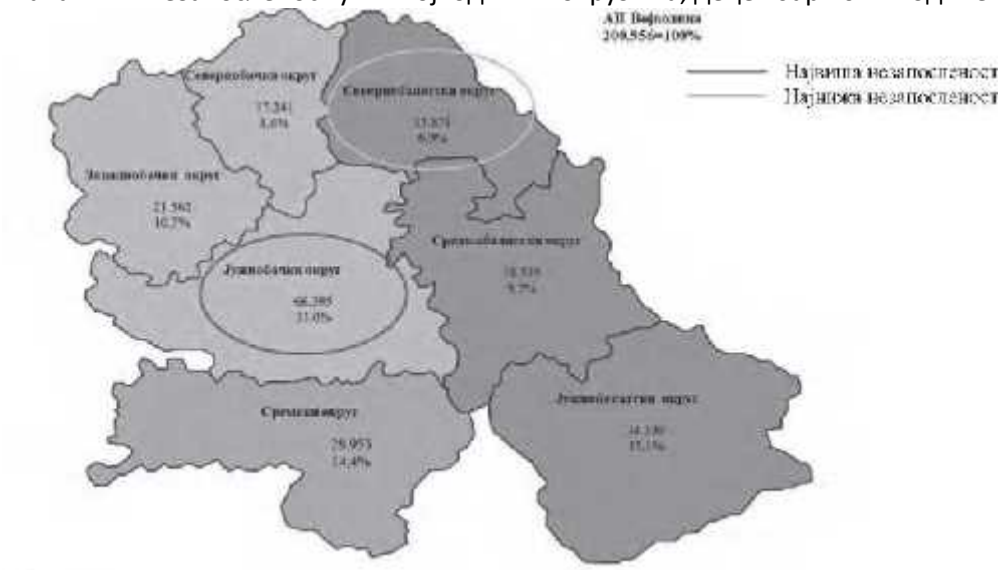

Извор: Национална служба за запошљавање

АП Војводину карактерише неповољна старосна структура незапослених лица, с обзиром да око 40,0% незапослених припада лицима старости 15-39 година. Незапослена лица АП Војводине у 13,0% случајева припадају старосном добу 25-29 година, и они у највишем степену генеришу незапосленост када се посматрају појединачна старосна доба и њихово учешће у укупној незапослености.

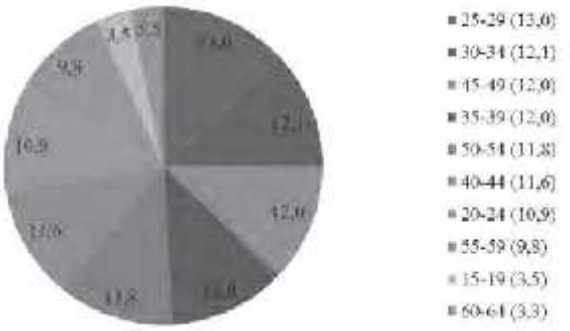

Графикон 2.19. Незапосленост у АП Војводини према старосним групама, 2012. година (%)

Образовна структура незапослених лица АП Војводине указује да највиши проценат незапослених (31,7%) има стечен први степен стручне спреме, затим 26,7% лица има стечен четврти степен стручне спреме и 24,6% стечен трећи степен стручне спреме. С обзиром на чињеницу да средња стручна спрема обухвата први, други и трећи степен образовања, уочавамо да преко 50,0% незапослених лица има стечену управо средњу стручну спрему.

Графикон 2.20. Незапосленост у АП Војводини према степену стручне спреме, 2012. година

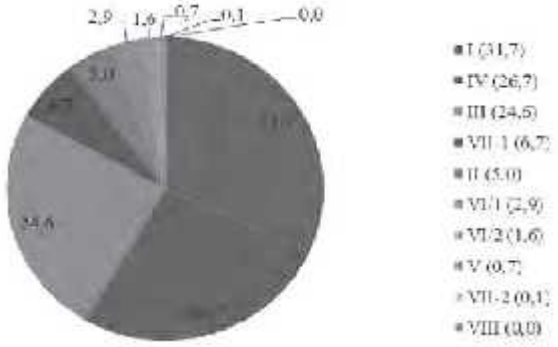

Извор: Национална служба за запошљавање

Уколико се анализира незапосленост на нивоу АП Војводине са становишта њеног трајања, уочава се да незапослена лица на запослење најчешће чекају од једне до две године (18,9% незапослених), затим до три месеца (14,5%), три до пет година (12,9%), две до три године (10,8%) и пет до осам година (7,9%). Дугорочно незапослена лица обухватају преко 60,0% укупно незапослених лица на нивоу АП Војводине.

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Највиши просечан пад укупне формалне запослености у периоду од 2005. до 2012. године забележен је на нивоу Јужнобанатског округа и (-4,5%), а најнижи на нивоу Јужнобачког округа (-1,8%);

У 2012. години, највиши проценат формалне запослености на нивоу АП Војводине генерише Јужнобачки округ са 41,0%, а најнижи Севернобанатски (7,1%);

- Највишу стопу активности за становништво старије од 15 година у 2012. години бележи Средњобанатски округ (47,4%), док најнижу стопу бележи Јужнобанатски округ (44,9%); Највишу стопу запослености за становништво старије од 15 година у 2012. години бележи Средњобанатски округ (36,2%), док најнижу стопу бележи Западнобачки округ (32,6%);

Стање у децембру 2012. године показује да је у укупном броју незапослених лица на нивоу АП Војводине, у највишем проценту учествовао Јужнобачки округ (33,0%), док је у најнижем учествовао Севернобанатски (6,9%).

Здравство и социјална заштита

У овом делу биће анализирани следећи индикатори:

Здравствени радници и сарадници на нивоу округа у АП Војводини, 2011. година;

Покривеност становништва здравственим услугама на нивоу округа у АП Војводини, 2011. година;

Доступност здравствених услуга на подручју АП Војводине, 2011. година;

Корисници социјалне заштите на нивоу АП Војводине по окрузима за 2011. годину;

Композитни индекс социјалне искључености АП Војводине, 2009. година;

Н^! по општинама у АП Војводини, 2008. година.

Од укупно 367 здравствних установа у Републици Србији у 2011. години, 92 (25,1%) налазе се на територији АП Војводине. Посматрано према учешћу у укупном броју појединачних категорија здравствених установа, уочава се да је највеће учешће завода за јавно здравље, којих на територији АП Војводине има 7 (од 23 колико их има на републичком нивоу) и њихово учешће износи 30,4%. Структура здравствених установа на нивоу АП Војводине није се променила у поређењу са 2010. годином, док је на нивоу Републике Србије смањен број клиника за један, а повећан број института (такође за један).

Табела 2.12. Здравствене установе у Републици Србији и АП Војводини, 2011. година

	Република Србија	АП Војводина	%
Завод за јавно здравље	23	7	30,4
Домови здравља	157	44	28,0
Здравствени центри	22	-	-
Опште болнице	40	9	22,5
Специјалне болнице	37	11	29,7
КБЦ	4	-	-
Клинички центри	4	1	25,0
Клинике	6	1	16,7
Заводи	22	5	22,7
Институти	16	4	25,0
Апотеке	36	10	27,8
Х	367	92	25,1

Извор: Институт за јавно здравље Србије „Доктор Милан Јовановић Батут“, Здравствено-статистички годишњак Републике Србије, 2011.

Број здравствених радника и сарадника на нивоу Републике Србије у 2011. години износи 85.808, од чега је 23,9% (20.469) на нивоу АП Војводине. Од укупног броја здравствених радника и сарадника на нивоу АП Војводине, 4.859 чине доктори медицине (23,7%), 567 стоматолози (2,8%) и 495 фармацеути (2,4%). Посматрајући и 2010. годину, долази се до закључка да је број доктора медицине у 2011. у односу на 2010. годину порастао за 76, број стоматолога опао за 1, а број фармацеута порастао за 33.

Анализирајући округе у АП Војводини, највише здравствених радника и сарадника бележи Јужнобачки округ (36,1%), док је најмањи број здравствених радника и сарадника у Севернобанатском округу (7,7%).

Графикон 2.21. Здравствени радници и сарадници на нивоу округа у АП Војводини, 2011. година

Извор: Институт за јавно здравље Србије „Доктор Милан Јовановић Батут“, Здравствено-статистички годишњак Републике Србије, 2011.

Покривеност становника једним лекаром на нивоу Републике Србије износи 345, а на нивоу АП Војводине 400, што показује неповољнију ситуацију на покрајинском нивоу. Уколико се број становника на једног лекара посматра према окрузима у АП Војводини, уочава се да је ситуација најповољнија у Јужнобачком округу (314 становника по лекару), а најнеповољнија на нивоу Сремског округа (549 становника по лекару).

Графикон 2.22. Покривеност становништва здравственим услугама на нивоу округа у АП Војводини, 2011. година (број становника на једног лекара)

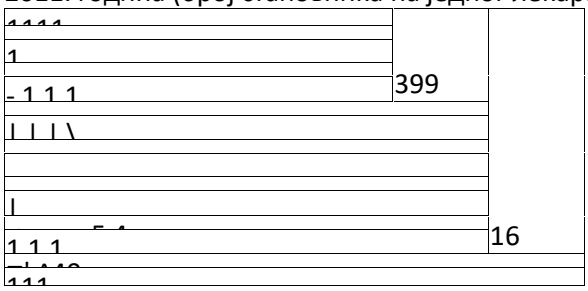

Јужнобачки округ Јужнобанатски округ Севернобанатски округ Западнобачки округ Средњобанатски округ Севернобачки округ Сремски округ

100

200 300

Број становника

400

500

600

Извор: Републички завод за статистику, Статистички годишњак Републике Србије, 2012.

На општинском нивоу је у 2011. години само 9 општина остварило високу доступност здравствених услуга (у односу на покрајински просек), међу којима је ситуација најповољнија у Новом Саду (220), Вршцу (279) и Сенти (285). Најнеповољнија ситуација је на нивоу Темерина са 975 становника по лекару, Малог Иђоша (945), Бачког Петровца (919) и Чоке (905).

Извор: Републички завод за статистику, Статистички годишњак Републике Србије, 2012.

Графикон 2.1. Број установа социјалне заштите на нивоу округа у АП Војводини, 2011. година

На нивоу Републике Србије у 2011. години евидентирана је 181 установа социјалне заштите, од којих 24 чине установе за децу и младе, а 157 установа за одрасле. У овим установама запослено је 1.636 лица у установама за младе и 6.180 у установама за одрасле.

На покрајинском нивоу постоји 45 установа социјалне заштите, од којих 6 за децу (4 дома за децу и младе без родитељског старања и 2 установе за децу и младе ометене у развоју) и 39 за одрасле (3 установе за душевно оболела лица, 33 установе за старе и пензионере, једна установа за одрасла инвалидна лица и 2 установе за лица ометена у менталном развоју). Установе за младе на нивоу АП Војводине користи укупно 1.096 лица при чему у њима ради и децом се бави 566 лица, док је број корисника установа за одрасле 7.065 лица и у њима ради и стара се о одраслима 2.298 лица.

Кориснике социјалне заштите на нивоу АП Војводине чине деца, млади, одрасли и остарели. Од укупног броја корисника социјалне заштите, 46,5% чине одрасли, 25,9% деца, 15,3% остарели и 9,2% млади. Посматрано према окрузима у АП Војводини, највећи број корисника социјалне заштите налази се у Јужнобачком округу, а најмањи у Севернобачком.

Мапа 2.26. Корисници социјалне заштите на нивоу АП Војводине по окрузима за 2011. годину

Извор: Републички завод за статистику, Статистички годишњак Републике Србије, 2012.

Социјална заштита такође подразумева и исплаћивање додатка за децу, који је у 2011. години примало 402.000 деце на републичком и 116.000 деце на покрајинском нивоу.

У погледу броја и структуре пензионера, на нивоу АП Војводине 362.185 лица прима пензију што представља 26,9% републичког броја (1.345.733). Од тог броја више од пола лица прима старосну пензију, 21,4% инвалидску, а 24,6 старосну.

Сумарни ефекат социјалне депривације као мултидимензионалног феномена

Социјална кохезија представља способност друштва да обезбеди благостање свим својим члановима, ублажи неједнакости и избегне маргинализовање појединаца или друштвених група.10 Међусобни утицај анализираних појединачних показатеља социјалне ускраћености могуће је приказати путем индекса хуманог развоја и путем изведеног композитног индикатора социјалне искључености.11 Модел вишеструке ускраћености је изведен на основу концепта социјалне искључености,12 који постаје све актуелнији како у земљама Европске уније, тако и у земљама у транзицији, укључујући Србију. Социјални фактори се све више истичу у контексту сиромаштва. Мултидимезионални концепт социјалне искључености, у већој мери него приступ сиромаштву, ставља нагласак на неке аспекте социјалне неједнакости заједнице или друштвених група (социјална партиципација и нематеријални аспекти животног стандарда).

Социјална искљученост може бити условљена обележјима територије на којој постоји комбинација проблема незапослености, лоших услова образовања, ниске стручне оспособљености становништва, ниских примања, лоших стамбених услова, неадекватног приступа услугама од јавног интереса, несигурности окружења, проблема у породици и осталих друштвених проблема. Као оквир за праћење стања у земљама Уније, развијен је сет заједничких хармонизованих индикатора (Лакен индикатори), уз постојање могућности израде национално специфичних показатеља. Портфолио Лакен индикатора више наглашава ресурсе него резултате или перформансе. Приликом израчунавања примарних и секундарних индикатора социјалне укључености за Србију, примењена методологија и дефиниције Европске уније прилагођене су националном извору података.

Мапа 2.27. Композитни индекс социјалне искључености АП Војводине, 2009. година

Извор: Републички завод за развој

10 СоипсП оС Еигоре ‚ДероН оС Ље Ш§ћ ^еуе1 Та§к Рогсе оп 8оЉа1 Соћеаоп ш 1ће 21§1 сеп1игу“.

11 Композитни индикатор социјалне искључености (КИСИ индекс).

12 Друштвена искљученост се дефинише као процес који омогућава да они који су у ризику од сиромаштва и социјалне искључености добију могућност и средства која су потребна за пуно учешће у економском, друштвеном и културном животу и постизању животног стандарда и благостања који се сматрају нормалним у друштву у којем живе.

потенцијала и хуманог развоја обухвата старосну, здравствену и образовну и структуру становништва и његов социо-економски положај на друштвеној лествици.

Диспаритети у АП Војводини, према композитном индексу, указују да је:

више од 5 пута већа социјална искљученост у општини Тител (36,7%) у односу на становништво у Новом Саду (174% просека Републике);

више од 4 пута виша незапосленост у општини Опово у односу на Нови Сад;

6 пута мања доступност здравствених услуга у општини Тител у односу на Нови Сад;

инфраструктурна опремљеност домаћинстава канализационим прикључцима чак 63 пута већа у Новом Саду него у општини Србобран и да чак 11 општина нема инсталиран прикључак на канализациону мрежу;

у Новом Саду 4 пута бројније становништво без завршене основне школе него у Новој Црњи (63,4%);

рано прекинуто школовање је 4 пута чешће у општини Ковачица него у Новом Саду;

Нови Сад има 5 пута бољу високообразовану структуру популације него општина Жабаљ.

Добијени подаци потврђују изражену унутаррегионалну поларизованост, јер у свега девет војвођанских општина становништво није социјално угрожено: Суботица, Зрењанин, Сента, Вршац, Панчево, Врбас, Нови Сад, Сремски Карловци. Значајно неповољни резултати у великом броју општина указују на неопходност прецизног дефинисања матрице индикатора и мера којима ће се усмеравати социјална политика, како на нивоу Покрајине, тако и на локалном нивоу, чиме треба ублажити негативна социјална кретања и довести их на прихватљив ниво.

Хумани развој

С обзиром на аспекте посматрања, две су улоге индекса хуманог развоја13 земље: на националном нивоу указује на међународну позиционираност земље, а на регионалном нивоу доприноси сагледавању диспропорција у достигнутом нивоу људског потенцијала. Добијени квантитативни показатељи за Србију показују да је од 2002. и у 2008. години настављен раст квалитета живота (Н^1 индекс 0,831), при чему треба имати у виду, пре свега раст БДП по куповној моћи по глави становника и комбинованог односа уписа у основно, средње и високо школство. Позитивна корелација Н^1 и БДП индекса указује на спремност земље да своје богатство претвори у могућности за продужење животног века, унапређење образовања и здравља и обезбеђење пристојног животног стандарда.

Табела 2.13. НР1 за АП Војводину и Републику Србију, 2008. година

	Просечно трајање живота	Стопа писмености (%)	Комби-новани рацио уписа	БДП р.с. (РРР Ш$)	Индекс очекиваног трајања живота	Индекс образовања	БДП индекс	Н01
АП Војводина	71,94	97,59	69	10.492	0,782	0,881	0,777	0,813
Србија	73,09	96,5	74	12.071	0,802	0,89	0,8	0,831

Извор: Републички завод за развој

Регионалне неједнакости Србије су вишедимензионални регионални проблем, које једним делом апострофира и Н^1 индекс кроз своје три димензије. Изразито поларизованом регионалном развоју Србије у 2008. допринеле су значајне регионалне диспропорције у нивоима хуманог развоја: у само 5 округа Србије остварен је висок (међу поменутим окрузима једанје на територији АП Војводине), док је у осталих 19 забележен средњи ниво хуманог развоја. Анализа друштвеног

13Ц^ОР Индекс хуманог развоја (НИ1 индекс) је развијен 1990-тих, као одговор на инсуфицијентност БДП по становнику као мере развоја земље. НИ! у себи садржи: очекивано трајање живота, ниво доступности образовања, и БДП/ст.

потенцијала и хуманог развоја обухвата старосну, здравствену и образовну и структуру становништва и његов социо-економски положај на друштвеној лествици.

На подручју Војводине у 2008. години, само два округа су забележила висок ниво хуманог развоја, уз знатна одступања нивоа хуманог развоја општина од нивоа хуманог развоја округа (13 војвођанских општина по вредности нивоа Н^1 индекса одступа од нивоа Н^1 индекса округа којима припадају). Највиши квалитет живота остварен је у Јужнобачком (0,875), док је најнижи у Сремском округу (0,766). Однос екстрема на нивоу округаје 1,2 : 1, а на нивоу општина 1,4 : 1.14

Мапа 2.28. НБ1 по општинама у АП Војводини, 2008. година

Извор: Републички завод за развој

У Н^ извештају за 2010. годину, дошло је до значајних измена у методологији. Димензије су у начелу остале исте, али су се индикатори који се користе за израчунавање изменили за димензију образовања и животног стандарда. До 2010. године, за рачунање индекса образовања коришћени су стопа писмености и комбиновани бруто степен уписа, два индикатора која су 2010. године замењена просечним бројем година образовања одраслих са 25 и више година и очекиваним бројем година образовања деце која започињу школовање. У области животног стандарда, од 2010. године се уместо бруто друштвеног производа по глави становника израженог у паритету куповне моћи у америчким доларима (БДП п. ц. РРР ^б$) за рачунање Н^1 користи бруто национални доходак по глави становника изражен у паритету куповне моћи у америчким доларима (БНД рс РРР ^б$Л Такође, за рачунање коначног Н^ индекса, од 2010. године се користи геометријска уместо аритметичке средине, што производи ниже вредности Н^ индекса за све земље.

На основу кретања Н^1 индекса за Републику Србију у периоду 2006-2011. године уочава се да је он у константном порасту, као и да своју највишу вредност остварује управо у последњој посматраној години (0,766 у 2011. години).

14 Однос индекса хуманог развоја између Јужнобачког и Сремског округа и општина Новог Сада и Опова.

ији у периоду 2006-2011.

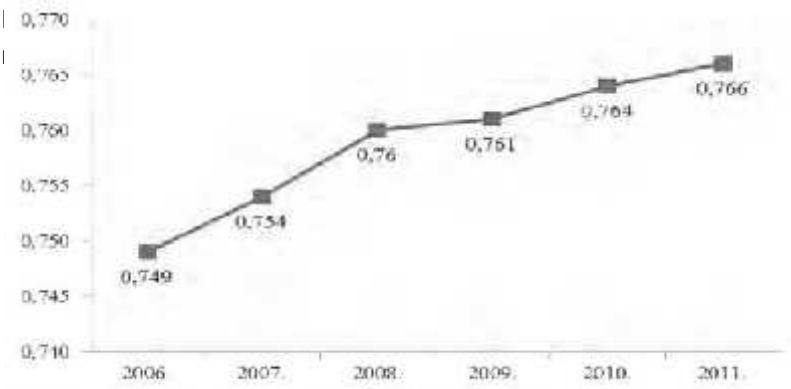

Извор: Извештаји о људском развоју, Уједињене нације

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Покривеност становника једним лекаром на нивоу округа најповољнија је у Јужнобачком округу (314 пацијената по лекару), а најнеповољнија на нивоу Сремског округа (549 становника по лекару);

У АП Војводини само 9 општина остварило је високу доступност здравствених услуга, док је чак 28 општина забележило број становника по једном лекару на знатно вишем просечном нивоу у односу на ниво АП Војводине;

У Јужнобачком округу је највећи број корисника социјалне заштите (39.768 лица), док је најмањи броју у Севернобачком округу (15.044 лица);

Највећа разлика у погледу социјалне искључености је између општина Нови Сад и Тител, где је однос 1:5 (Композитни индекс социјалне искључености), 2009. година;

Највиши квалитет живота остварен је у Јужнобачком (0,875) а најнижи у Сремском округу (0,766) (Индекс хуманог развоја), 2008. година.

Животни стандард

(N

У овом делу анализираће се следећи индикатори:

Структура личне потрошње домаћинства АП Војводине, 2006-2011. година;

Просечна нето зарада у Републици Србији, АП Војводини према окрузима, 2012. година.

V 1 /

Као мера животног стандарда становништва може се користити потрошња домаћинства с обзиром да је поузданији показатељ у односу на приход услед стабилности, обухватности и усклађености током времена. Потрошња домаћинства анализира се према резултатима Анкете о потрошњи домаћинства15 Републичког завода за статистику, која је последњи пут спроведена 2011. године. Према поменутој Анкети, лична потрошња је на републичком нивоу износила 47.574 РСД, док је на покрајинском нивоу износила 49.830 РСД.

Табела 2.14. Структура личне потрошње домаћинства АП Војводине, сва домаћинства (2006-2011), %

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Храна и безалкохолна пића	31,3	29,2	32,4	31,6	31,1	31,7
Алкохолна пића и дуван	4,0	3,9	3,8	4,0	4,4	4,3
Одећа и обућа	5,3	5,1	5,5	5,1	4,9	4,9
Становање, вода, струја, гас	18,4	16,3	16,9	17,3	17,6	17,7
Намештај, опремање и	5,4	5,8	5,4	5,2	5,1	4,7
Здравство	3,9	4,3	3,4	3,4	4,4	4,0
Транспорт	10,8	11,8	10,2	9,4	9,3	10,1
Комуникације	3,2	3,0	3,3	3,9	4,3	4,1
Рекреација и култура	4,9	5,0	4,5	5,2	4,4	4,7
Образовање	0,7	1,0	1,1	1,0	0,8	0,7
Ресторани и хотели	1,5	1,7	1,9	1,8	1,8	1,6
Остала добра и услуге	4,9	5,2	4,9	4,9	5,1	5,0
Натурална потрошња*	5,7	7,7	6,7	6,9	6,8	6,7
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Извор: Републички завод за статистику

*Натурална потошња обухвата и храну, добијену и дату на поклон.

Графикон 2.24. Структура личне потрошње домаћинства АП Војводине, сва домаћинства у 2011. години, %

6,7

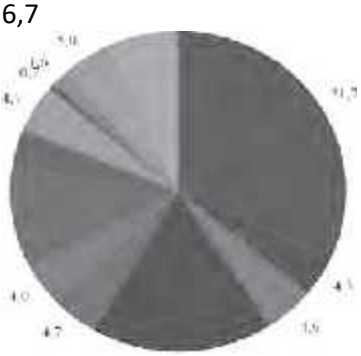

17,-

Храла и безалкотлна нића
Алкохолна пића и дуван
Одећа и обућа
Становаље, вода, струја, гас
Намештај, опремање и одржавање
Здравсгво
Граненорг
КомуникаДије
Рекреација и култура
Образовање

15 Анкета о потрошњи домаћинства, 2011.
ћЦр://цећг25.5М.еоу.г5/№еђ5Ј{е/геро5Ј{огу/4ософеп{5/00/00/84/63/5В 555 Апкеја о роКоапјј Дотасмајауа 2011.р4Г

Ресторани и хотели

Извор: Републички завод за статистику
Осгала добра и услуге
Натурапна иотрошња*
*Натурална потошња обухвата и храну, добијену и дату на поклон.
Структура потрошње домаћинства на републичком и на покрајинском нивоу је слична, али постоје извесне разлике код појединачних категорија потрошње. Највише учешће у потрошњи

домаћинства припада категорији хране и безалкохолних пића (31,7%) и категорији становања (17,7%) које заједно чине око половине укупне потрошње. Уколико се учешће из 2011. године упореди са учешћем из 2006. године, уочава се да је опао део потрошње који домаћинства користе за одећу и обућу, становање, намештај, транспорт и рекреацију. Све остале категорије су остварile раст.

Графикон 2.25. Удео категорије Храна и безалкохолна пића и Становање, вода, струја и гас у укупној личној потрошњи домаћинства на нивоу АП Војводине у периоду 2005-2011. године (%)

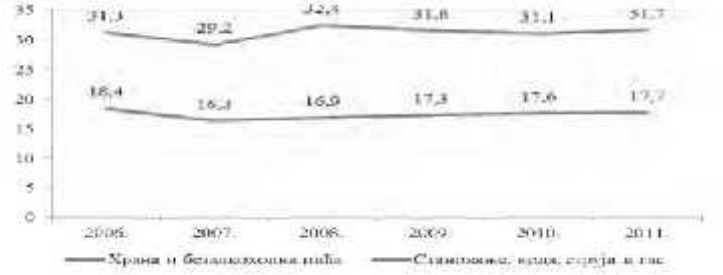

Извор: Републички завод за статистику

Расположива средства домаћинства чине приходи домаћинства у новцу и приходи домаћинства у натури. Структура расположивих средстава домаћинстава на нивоу Републике Србије показују учешће од 94,1% прихода у новцу и 5,9% прихода у натури (који обухватају приходе у натури у име зарада и натуралну потрошњу). Ситуација је слична и на покрајинском нивоу - 95,1% расположивих средстава остварује се из прихода у новцу, док се 4,9% средстава остварује у натури. Домаћинства АП Војводине своја расположива средства у новцу генеришу у највећем проценту из редовног радног односа (41,2%) и из пензија (33,7%) и на тај начин обезбеђују око 75,0% расположивих средстава. Своје буџете домаћинства допуњавају у највећој мери приходима од лова и риболова (7,5%), приходима које остварују ван редовног радног односа (4,0%) и потрошачким кредитима (3,4%).

Просечна нето зарада на републичком нивоу у 2012. години износи 41.377 РСД, а на покрајинском је нешто нижа и износи 40.421 РСД. Највишу зараду на нивоу округа остварује Јужнобачки округ (44.386 РСД), а најнижу Сремски (35.412 РСД).

Мапа 2.29. Просечна зарада без пореза и доприноса за период јануар-децембар 2012.

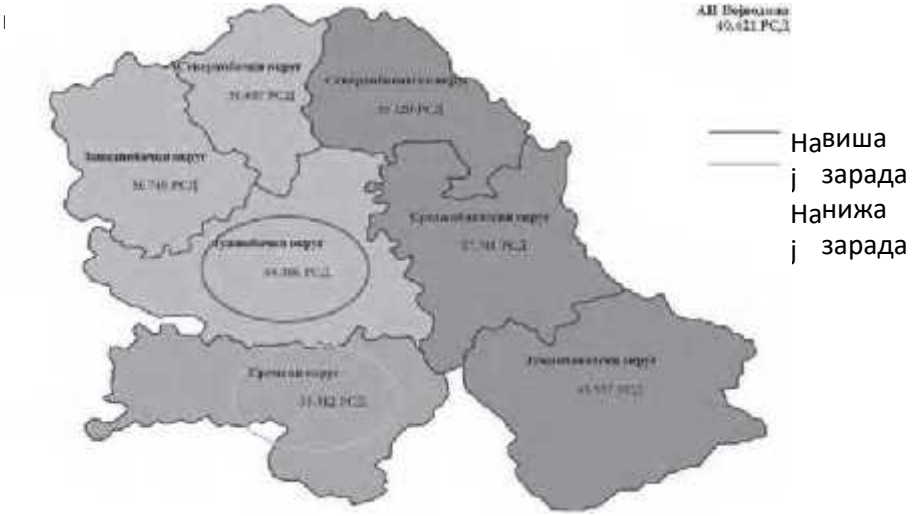

Извор: Републички завод за статистику

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Лична потрошња домаћинстава у 2011. години износила је 47.574 РСД на републичком нивоу, док је на покрајинском нивоу износила 49.830 РСД;

Највише учешће у потрошњи домаћинства припада категорији хране и безалкохолних пића (31,7%) и категорији становања (17,7%);

Домаћинства АП Војводине своја расположива средства у новцу генеришу у највећем проценту из редовног радног односа (41,2%) и из пензија (33,7%);

Највиша зарада у 2012. години забележена на нивоу Јужнобачког округа (44.386 РСД), а најнижа на нивоу Сремског округа (35.412 РСД).

2.8. Привредна развијеност АП Војводине и унутаррегионална концентрација

У овом делу анализираће се следећи индикатори:
Удео предузећа по окрузима у укупном броју предузећа у АП Војводини, 2011. година;
Удео запослених по окрузима у укупном броју запослених у АП Војводини, 2011. година;
Удео укупног прихода предузећа по окрузима у укупном приходу предузећа у АП Војводини, 2011. година;
Удео бруто додате вредности предузећа по окрузима (БДВ) у укупном БДВ-у предузећа у АП Војводини, 2011. година.
J
У 2011. години у Републици Србији је, према подацима Министарства регионалног развоја и локалне самоуправе, пословало 91.262 предузећа са 1.001.757 запослених. У односу на претходну годину, број предузећа се повећао за 898 (односно за 1,0%) док се број запослених у њима повећао за 698 (односно за 0,6%). Од укупног броја предузећа, микро и мала предузећа чине 97,0%, средња предузећа чине 2,4% док велика предузећа чине 0,5% укупног броја предузећа у Републици Србији. Са друге стране, у малим и микро предузећима запослено је 35,0% од укупног броја запослених, у средњим предузећима 23,2% док је у великим предузећима запослено 41,8% од укупног броја запослених у предузећима у Републици Србији.
У привреди АП Војводине у 2011. години пословало је 23.845 предузећа која су запошљавала 240.055 радника. У односу на претходну годину број предузећа у АП Војводини повећао се за 76 (0,3%) док се број запослених у њима у односу на претходну годину смањио за 778 (0,3%). Микро и мала предузећа чине 96,9% од укупног броја предузећа, средња предузећа чине 2,5% док велика предузећа чине 0,5% од укупног броја предузећа. Велика предузећа су у 2011. години запошљавала 34,9% запослених, средња предузећа 26,3% док су микро и мала предузећа запошљавала 38,9% од укупно запослених у предузећима АП Војводине.
Табела 2.15. Индикатори привредне активности по окрузима АП Војводине, 2011. година (%)

	Предузећа	Запослени	Укупан приход	БДВ
Регион Војводине	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Севернобачки округ	14.1%	10.7%	7.8%	7.2%
Средњобанатски округ	5.6%	8.5%	5.6%	5.9%
Севернобанатски округ	5.4%	6.9%	4.4%	5.2%
Јужнобанатски округ	11.4%	10.1%	10.1%	7.6%
Западнобачки округ	7.2%	6.9%	6.1%	7.3%
Јужнобачки округ	43.5%	44.8%	55.8%	57.8%
Сремски округ	12.8%	12.1%	10.1%	9.0%

Извор: Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе на основу података Републичког Завода за Статистику, Агенција за привредне регистре

У привреди АП Војводине изражена је концентрација привредне активности у Јужнобачком округу у којој послује 43,5% предузећа у АП Војводини и у њима је запослено 44,8% запослених у АП Војводини. Такође, предузећа која послују у Јужнобачком округу генеришу 55,8% прихода, односно 57,8% бруто додате вредности АП Војводине.

Мапа 2.30. Регионална концентрација привреде АП Војводине, 2011. година

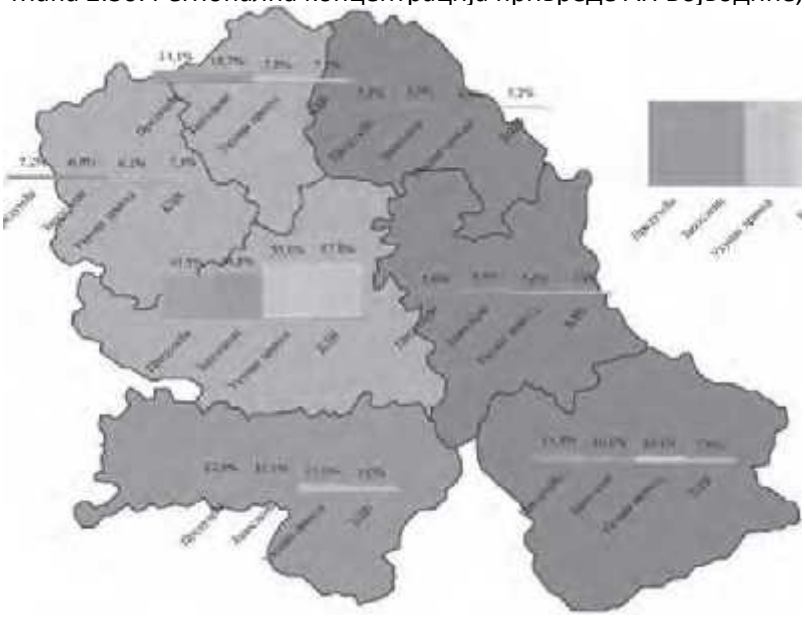

Извор: Републички завод за статистику, Агенција за привредне регистре

ГЛАВНИ НАЛАЗИ:

Највећи број предузећа је концентрисан у Јужнобачком округу (43,5%), док је најмањи број предузећа у Севернобанатском округу (5,4%);

Највећи број лица је запослен у Јужнобачком округу (44,8%), док је најмањи број предузећа у Севернобанатском округу (6,9%) и Западнобачком округу (6,9%);

Највећи део прихода генеришу предузећа која послују у Јужнобачком округу (55,8%), док је најнижа вредност овог показатеља у Севернобанатском округу (4,4%).

2.9. Индустријска производња у АП Војводини

У овом делу анализираће се следећи индикатори:

Удео БДВ-а индустрије округа у креирању БДВ-а индустрије АП Војводине, 2009. година;

БДВ индустрије по становнику по окрузима АП Војводине, 2009. година;

Удео извоза сектора индустрије округа у укупном извозу округа у АП Војводини, 2011. година;

Удео увоза сектора индустрије округа у укупном извозу округа у АП Војводини, 2011. година;

Удео извоза сектора индустрије округа у укупном извозу сектора индустрије АП Војводине, 2011. година;

Удео увоза сектора индустрије округа у укупном увозу сектора индустрије АП Војводине, 2011. година;

Удео БДВ сектора индустрије округа у креирању укупног БДВ-а реалног сектора АП Војводине, година.

У пероду транзиције 2001-2008. године, индустријска производња у Републици Србији је расла по просечној стопи од 2,0%, док је у АП Војводини она била нешто виша и износила је 3,3%. У 2008. години, ниво индустријске производње у Републици Србији се у односу на 2000. годину повећао за 17,1%, док се у АП Војводини повећао за 29,3%. Услед светске економске кризе, која је захватила и Републику Србију, 2009. године дошло је до пада индустријске производње па је тако у Републици Србији ниво индустријске производње био за 3,0% виши у односу на 2000. годину а у АП Војводини ниво индустријске производње је био виши за 11,1% у односу на 2000. годину, односно период пре транзиције. У наредне две године индустријска производња и у Републици Србији и у АП Војводини се повећала али је она и даље испод нивоа из 2008. године пре него што је економска криза захватила српску привреду.

Графикон 2.26. Индекси индустријске производње у Републици Србији и АП Војводини у односу на 2000. годину (%)

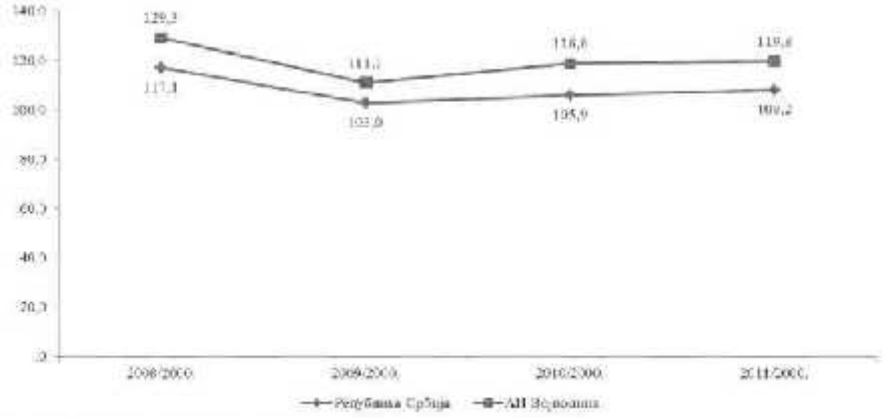

Извор: Републички завод за статистику

Пре економске кризе која је захватила српску привреду, ниво прерађивачке индустрије је у периоду транзиције 2001-2008. године растао по просечној стопи од 2,2% у Републици Србији односно 3,8% у АП Војводини. То је довело до тога да у 2008. години, ниво прерађивачке индустрије буде већи за 18,5% у Републици Србији, односно за 34,2% у АП Војводини у односу на 2000. годину. Након пада прерађивачке индустрије у 2009. години, у наредној години она се

Ипак, ови нивои су знатно нижи у односу на период пре кризе, односно од нивоа који је био у 2008. години.

донекле опоравила али је ипак у 2011. години поново забележен пад прерађивачке индустрије. Ово је довело до тога да ниво прерађивачке индустрије у 2011. години у Републици Србији буде за 3,3% а у АП Војводини за 19,3% већи у односу на 2000. годину, односно на период пре транзиције.

Г ји и АП Војводини у односу
н

сно од нивоа који је био у

[убпшса Србија
Извор: Републички завод за статистику

У 2011. години учешће индустрије у бруто додатој вредности Републике Србије износило 40,9%, док је број запослених у индустрији Србије износио 377.486. Са друге стране, учешће индустрије у БДВ-у АП Војводине износило 59,2%, док је број запослених износио 101.824.

Мапа 2.31. Учешће спољнотрговинске размене индустријских производа у укупној спољнотрговинској размени округа, 2011. година

Извор: Републички завод за статистику

Округи са највишим уделом извоза сектора индустрије у укупном извозу округа су: Средњобантаски округ (98%), Севернобанатски округ (94%) и Јужнобанатски округ (92%) док је удео извоза сектора индустрије у укупном извозу округа најнижи у Јужнобачком округу (74%).
Највиши удео увоза сектора индустрије у укупном увозу округа остварен је у Јужнобанатском округу (97%), док је удео увоза индустрије у укупном увозу округа, најнижи у Јужнобачком округу (40%).

Мапа 2.32. Учешће округа у укупној спољнотрговинској размени индустријских производа АП

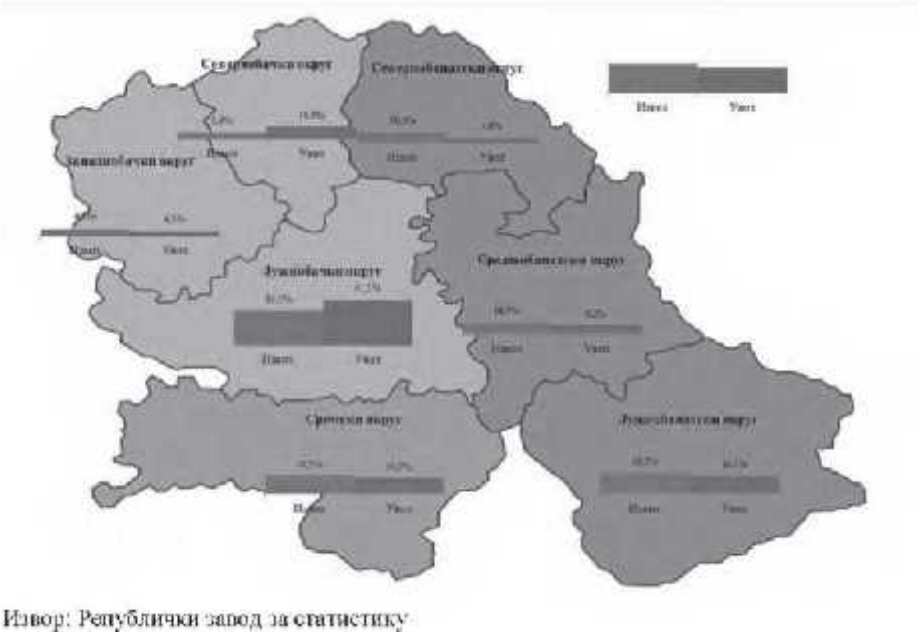

Извор: Републички завод за статистику

Највећи удео у укупном извозу индустрије АПВ је извоз сектора индустрије Јужнобачког округа, (31,5%), док је најнижи удео сектора индустрије у Севернобачком округу (5,8%). Увоз сектора индустрије Јужнобачког округа такође има и највећи удео у укупном извозу индустрије АП Војводине (41,1%), док је удео увоза сектора индустрије Западнобачког округа најнижа и износи (4,3%).

Мапа 2.33. Структура БДВ-а, реални сектор, 2009. година

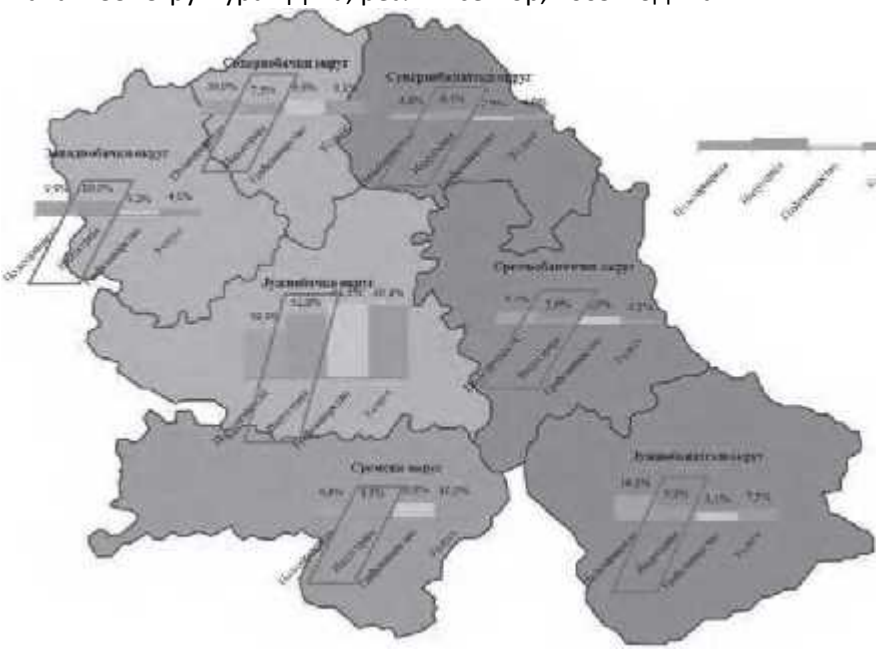

Извор: Републички завод за развој

Највеће учешће индустрије у структури БДВ-а реалног сектора је у Јужнобачком округу (52,8%), а најниже у Средњобанатском округу (5,6%).

, 2009. година

ужнобачком округу (52,

Извор: Републички завод за развој

ГЛАВНИ НАЛАЗИ:

Бруто додата вредност индустрије Јужнобачког округа остварује највећи допринос креирању бруто додате вредности индустрије АП Војводине (52,8), док БДВ индустрије Средњобанатског округа остварује најнижи допринос (5,6%);

У односу на ниво АП Војводине, БДВ индустрије по становнику је за 71% већи у Јужнобачком округу. Најнижи ниво БДВ по становнику је у Сремском округу и износи 51,5% нивоа БДВ индустрије АП Војводине;

Највиши удео извоза сектора индустрије у укупном извозу округа остварен је у Средњобанаском округу (98%), док је удео извоза сектора индустије у укупном извозу округа најнижи у Јужнобачком округу (74%);

Највиши удео увоза сектора индустрије у укупном увозу округа остварен је у Јужнобанатском округу (97%), док је удео увоза индустрије у укупном увозу округа, најнижи у Јужнобачком округу (40%);

Извоз сектора индустрије Јужнобачког округа има највећи удео у укупном извозу индустрије АП Војводине (31,5%), док је удео извоза сектора индустрије Севернобачког округа најнижи (5,8%);

Увоз сектора индустрије Јужнобачког округа има највећи удео у укупном извозу индустрије АП Војводине (41,1%), док је удео увоза сектора индустрије Западнобачког округа најниже (4,3%);

БДВ сектора индустрије Јужнобачког округа има највећи удео у креирању укупног БДВ-а реалног сектора АП Војводине (52,8%), док је допринос БДВ индустрије Средњобанатског округа креирању укупног БДВ реалног сектора АП Војводине најнижи (5,6%).

Највеће учешће индустрије у структури БДВ-а реалног сектора је у Јужнобачком округу (52,8%), а најниже у Средњобанатском округу (5,6%).

(\

У овом делу биће анализирани следећи индикатори:

Учешће инвестиција у нова основна средства по окрузима АП Војводине, 2011. година;

Инвестиције у нова основна средства по становнику по окрузима АП Војводине, 2011. година.

I J

Инвестиције у основна средства у Републици Србији су 2008. године порасле за 837,4% у односу на 2001. годину, док је у АП Војводини раст инвестиција износио 780,8%. У 2011. години инвестиције су се у односу на 2008. годину смањиле за 11,7% у Републици Србији, односно за 5,2% у АП Војводини. У периоду 2002-2011. године, просечна стопа раста инвестиција у Републици Србији износила је

Графикон 2.28. Базни индекси инвестиција у основна средства у Републици Србији и АП Војводини у
периоду 2001-2011. година

Графикон 2.29. Удео инвестиција у основна средства у БДП Републике Србије, АП Војводине и одабраних
земаља у периоду 2009-2011. година (%)

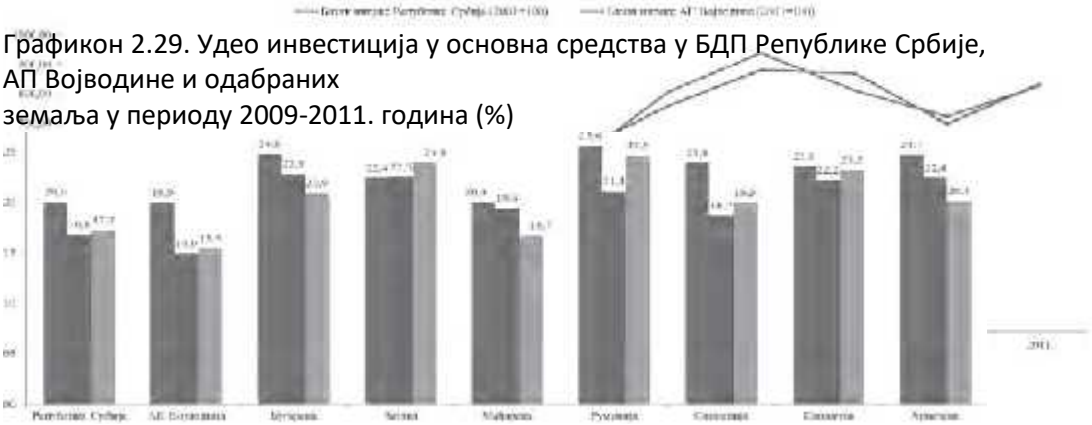

■ 2009. ■ 2010. ■ 2011.

Извор: Републички завод за статистику, С1А ШогШ РасЉоок

26,8%, а у АП Војводини 29,2% с тим да је у 2009. и 2010. години дошло до пада инвестиција и у Републици Србији (13,4% односно 10,8%, респективно) и у АП Војводини (1,2% односно 19,5% респективно). Ипак, у 2011. години дошло је до раста инвестиција и у Републици Србији и у АП Војводини за 14,3% односно 19,3% респективно.

Према подацима Републичког завода за статистику, у 2011. години учешће инвестиција у Републици Србији износило је 17,2%, док је у АП Војводини износило 15,5%. Економска криза

довела је и до смањења стопе инвестирања и у суседним земљама у 2010. години, али је у појединим земљама током 2011. године она повећана (Чешка, Румунија, Словенија и Словачка).

Графикон 2.30. Економска структура инвестиција у основна средства у АП Војводини, 2011. година (%)

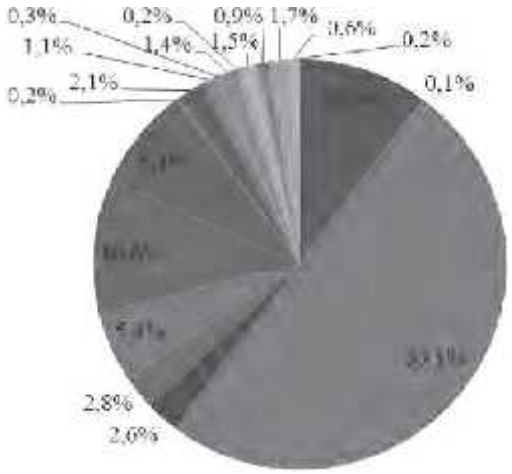

Пођ о пр иврe да. игумзрсгво ирибарсгво (10.2%)
■Рударство (0.1%)
■ПрераЈиЕачкаинл\:сгрија(?0.1%)
■Снабдеваље електричноменерпгјом гасомипаром(2,6%)
Снабдевање водомиутгрављаље ошаднимводама(2.8%) ■ГраЈевинарово (5,4%)
Трговинанавештко имапо и попраЕка моторних воагта (10,6%) ■Саобраћај искпадиштеље (8,1%)
■Услуге смепггајаиисхране (0.2%)
Кнф ормисањ е и ком\тшка1П| е (2,1%)
• Финансијске делатносгаи делагаосг осигурања (1,1%)
0 Пословањ е некретнинама(0,3%)
^Стручне. научне. иноваттоне н техничке делатно сти (1,4%) ■Административне ипомоћне услужн е д елага о сти (0,2%)
4 Државнаупрaвл и обавезносоциЈално осигурање (1,5%) ■Образоваље (0,9%)
Здравств енаи с оцнј ална зашппа (1,7%)
4 Уметност. ааб ава и р екр еатдтја (0,6%)
' Остапе услужне делагаосга (0,2%)
Извор: Републички завод за статистику

У 2011. години у Републици Србији инвестиције у разменљиве секторе су чиниле 40,1% укупних инвестиција. Са друге стране, у АП Војводини инвестиције у разменљива добра су чинила 65,7% укупних инвестиција од чега су највеће учешће у укупним инвестицијама имале инвестиције у прерађивачку индустрију (50,1%).

Графикон 2.31. Учешће инвестиција у нова основна средства по округзима АП Војводине, 2011. година

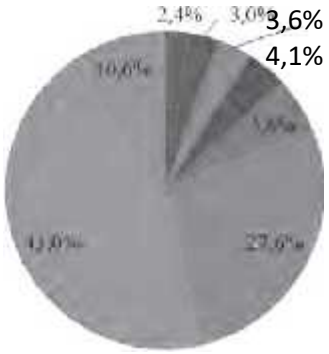

Заладнобачки округ
Севернобанатски округ
Севернобачки округ
Средњобанатски округ
Сремски округ
Јужнобанатски округ
Јужнобачки округ •Нераспоређено
Извор: Републички завод за статистику

Посматрајући инвестиције у нова основна средства у АП Војводини, приметно је да се у 2011. години највише инвестирало у Јужнобанатски и Јужнобачки округ. У ова два округа укупно је инвестирано више од 2/3 укупних инвестиција у нова основна средства у АП Војводини, односно 27,6% у Јужнобанатски округ и 43,0% у Јужнобачки округ.

2.11. Стране директне инвестиције

Извор: Републички завод за статистику

Компарација инвестиција по становнику у 2011. години упућује на високе регионалне разлике, с обзиром да су једино Јужнобанатски и Јужнобачки округ изнад просека АП Војводине, са 81,2% односно 35,0% више инвестиција по становнику у односу на покрајински просек.

ГЛАВНИ НАЛАЗИ:

Највећи ниво остварених инвестиција у нова основна средства остварен је у Јужнобачком (43%) и у Јужнобанатском округу (27,6), док је најнижи ниво инвестиција остварен у Западнобачком округу (2,4%);

У погледу нивоа инвестиција у основна средства по становнику, Јужнобанатски и Јужнобачки округ су изнад просека АП Војводине, са 81,2% односно 35,0% више инвестиција у односу на покрајински просек.

Извор: ВИП фонд ћИр://^^^.У1р.ога га/

2.11. Стране директне инвестиције

/

У овом делу анализираће се следећи индикатори:

Алокација инвестиција по окрузима у АП Војводини, 2001-2012. година;

СДИ по глави становника по окрузима.

V /

Највећи део страних директних инвестиција се у периоду од 2001. до 2012. године односио на куповину дела домаћих државних и друштвених предузећа и банака у процесу приватизације. У наведеном периоду, укупне нето стране директне инвестиције у Србији су износиле 15.161,6 мил. ЕУР (15,2 млрд. ЕУР), а највиши ниво је остварен у 2006. години када су нето СДИ износиле 3.322,6 милиона ЕУР (3,3 млрд. ЕУР). У годинама након 2006. године СДИ у Србији су на нижем нивоу, да би под утицајем глобалне економске кризе у 2010. години оне значајно опале и износиле само 860,1 мил. ЕУР. Као последица другог удара глобалне економске кризе и исцрпљених могућности приватизације СДИ у 2012. години су биле на рекордно ниском нивоу од 2001. године и износиле су 231,9 мил. ЕУР.

У периоду од 2001. до 2012. године нето стране директне инвестиције у АП Војводини су износиле 6.499,8 мил. ЕУР, што чини чак 42,9% страних директних инвестиција у Србији. Највећа појединачна страна директна инвестиција је остварена 2003. године у процесу приватизације „Апатинске пиваре“.

Графикон 2.32. СДИ по годинама у АП Војводини, у мил. ЕУР, 2001-2012.

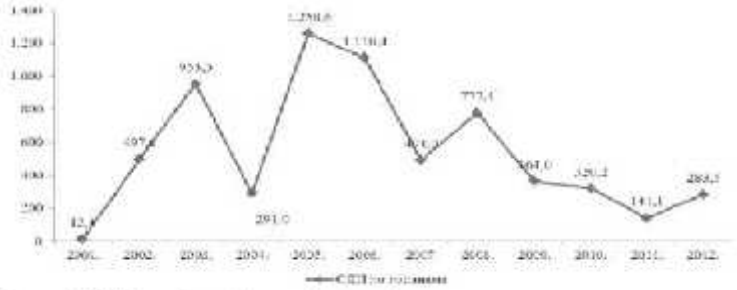

Извор: ВИП фонд http://www.vip.org.rs/

Табела 2.16. Највећих 10 појединачних СДИ у АП Војводини у периоду од 2001-2012. године (у мил. ЕУР)

Година	Предузеће	Земља	Сектор	Локација	Врста	Мил. ЕУР
2003.	Арађшка рЕага АВ	Белгија	Производња пива	Апатин	Аквизиција	530
2005.	81аДа	Немачка	Производња	Вршац	Аквизиција	485
2008.	Оагргот	Русија	Нафта и гас	Нови Сад	Приватизаци	400
2006.	№ћопа1 Вапк оГ	Грчка	Финансијско	Већи	Приватизаци	385
2007.	Роп&апа 8А1	Италија	Осигурање имовине	Нови Сад	Приватизаци	264
2005.	Сгоире СгеДћ	Француска	Финансијско	Нови Сад	Аквизиција	259
2008.	Рер81Со 1пс.	САД	Прехрамбени	Бачки	Аквизиција	210
2006.	Мегка!ог	Словенија	Трговина на велико	Већи	Аквизиција	174,2
2002.	ТагкеН боштег	Француска /	Прерада и пр. од дрвета	Бачка Паланка	Реинвестирање	171,2
2005.	ОТР Вапк	Мађарска	Финансијско	Нови Сад	Аквизиција	166

Извор: ВИП фонд ћИр://^^^.У1р.ога га/

2.11. Стране директне инвестиције

Извор: ВИП фонд ћИр://^^^.У1р.ога га/

Почев од 2001. године, пословни и инвестициони амбијент значајно се побољшава и знатно је привлачнији за домаће и стране инвеститоре. У 2006. години Влада Србије усвојила је Стратегију подстицања и развоја страних улагања. Такође, усвојена је Стратегија регулаторне реформе 2008-2011, Закон о подстицању грађевинске индустрије (2010) и Уредба о условима и начину привлачења директних инвестиција (2010), којом се подстичу инвестиције које имају повољан утицај на отварање нових радних места, трансфер нових знања и технологија, за уједначавање регионалног развоја, оживљавање девастираних подручја и подручја од посебног интереса, а нарочито привлачење инвестиција у аутомобилској, ИКТ и у области грађевинарства. На овај начин, остварен је стимулативан амбијент за пословање и инвестирање и повећана је правна сигурност привредних субјеката и побољшани услови пословања.

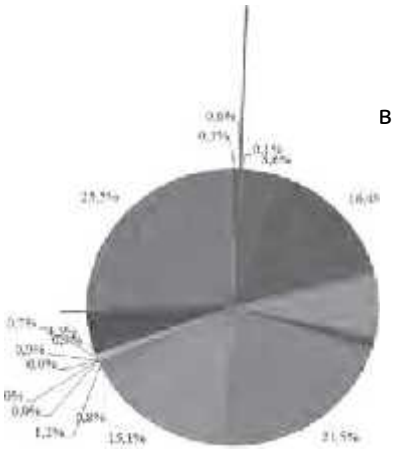

в

Графикон 2.33. Секторска алокација СДИ за Србију 2007-2012. година (%)

Пољопрнвреда, лов н шумарство
Рударство
Прерађнвачка индустрија
Производња, снабдевање електричном енергнјом. гасом н водом
Услуге смештаја и нсхране
Снабдсвање водом, управљање отпадним водама. контролнсање процеса уклањања отпада и слнчне актнвностн
Г рађевннарство
Трговнна на велико и трговина на мало; поправка моторних возила и мотоцикала
Саобраћај н складиштење
Ннформнсање н комуникације
Финансијске делатности и делатности оснгурања
Пословање некретнинама
Стручне, научне, техничке и иноваш^оне активностн
Адмнннстратнвне и помоћнеуслужне актнвности 'з Обрадовање
Здравствена н соцнјална заштита
в Уметност, забава н рекреацнја
а Остале услужне активностн а Некласнфнковане
Извор: Народна банка Србије

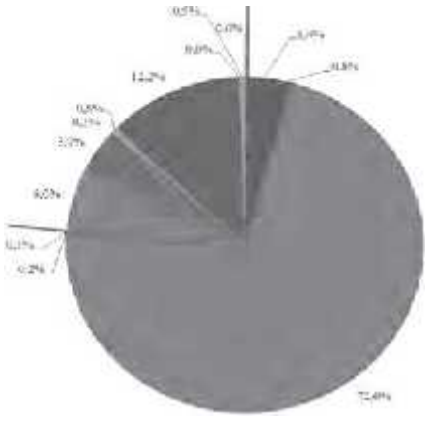

Графикон 2.34. Секторска алокација СДИ за АП Војводину, 2007-2012. година (%)

Пољопривреда, лов и шумарстио
Рударство
Прерађнвачка индустрија
Производња, снабдевање електричном енергијом, гасом н водом
Услуге смештаја и исхране
Грађевпнарстги)
Трговина на вспнко и трговина на мало; поправка моторних вознла и мотоцикала
Саобраћај н складиштење
Информисање и комуннкације
Финансијске делатности н делатности осигурања
Пословањс нскрстннама
■ Адмнннстратнвне н помоћне услужне активностн 16

Извор: ВИП фонд

16 Остале услужне актнвностн

У периоду 2001-2013. године, највеће учешће у укупном износу страних директних инвестиција које су на нивоу АП Војводине износиле 6.129,217 милиона евра остварује Јужнобачки округ са 45,1% учешћа, док најмање учешће остварује Севернобачки округ са 4,9%.

Мапа 2.36. Учешће појединачних округа у укупном износу СДИ на нивоу АП Војводине у периоду 2001-2013.године (%)

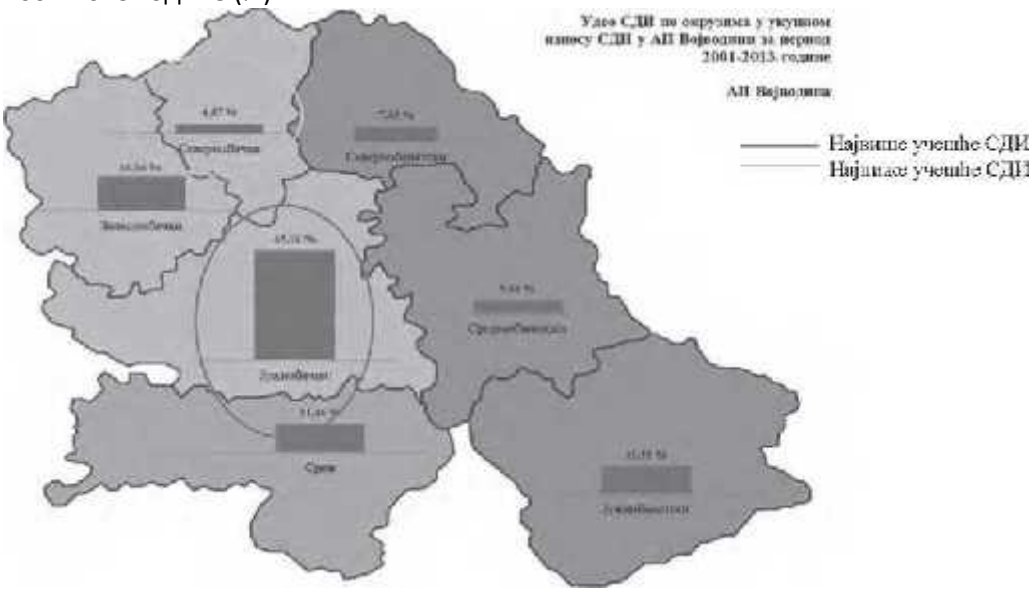

Извор: ВИП фонд

Напомена: Износ нераспоређених инвестиција износи 811,2 мил. ЕУР (Адгоког, 8апРао1о, №сшпа1па ћапка Огске, Рћгдаа, Мо11).

Јасан показатељ стварања доброг инвестиционог амбијента је и повећање нивоа СДИ по глави становника након 2001. године. Укупне стране директне инвестиције по глави становника у Србији су у периоду 2001-2013. године износиле 2.139,9 мил. ЕУР, док је овај показатељ на нивоу АП Војводине износио 3.593 мил. ЕУР, што је 167,9% републичког нивоа.

У оквиру АП Војводине, највиши ниво страних директних инвестиција по глави становника остварен је у Западнобачком округу (4.576 ЕУР, 27,4% изнад просека АП Војводине) и Јужнобачком округу (4.492 ЕУР, 25,0% изнад просека АП Војводине). Ово су два једина округа у АП Војводини чији је ниво СДИ по становнику на вишем нивоу у односу на просек покрајине. Осталих пет округа остварили су ниже нивое овог показатеља у односу на АП Војводину, а округ са најнижим нивоом СДИ по становнику је Севернобачки (1.596 ЕУР, 44,4% покрајинског просека).

17 Износ нераспоређених инвестиција износи 811,2 мил. ЕУР (Адгоког, 8апРао1о, №сшпа1па ћапка Огске, Рћгдаа, Мо11).

тиције у АП Војводини су износиле 6.499,8 мил. ЕУР, што чини чак 42,9% страних директних инвестиција у Србији.

Напомена: Износ нерасподељених инвестиција износи 811,2 мил. ЕУР (Адгоког, ваПао1о, №смпа1па ђаика Огске, Рђта, Мо11).

Извор: ВИП фонд, Републички завод за статистику, сопствени обрачун АРР.

У периоду од 2007. до 2012. године у Републици Србији инвестиције у размењива добра су чиниле 31,6% укупних инвестиција. Са друге стране, у АП Војводини инвестиције у размењива добра чинила су 76,5% укупних инвестиција;

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Укупне стране директне инвестиције по глави становника у Србији су у периоду 2001-2013. године износиле 2.139,9. ЕУР, док је овај показатељ на нивоу Војводине износио 3.593. ЕУР, што је 167,9% републичког нивоа;

Највиши износ инвестиција лоциран је у Јужнобачком округу (45,1%), док је најнижи износ инвестиција остварен у Севернобачком округу (4,9%) у периоду 2001-2013. године;

Највиши износ инвестиција по глави становника је у Западнобачком округу (4.576 ЕУР), док је најнижи износ у Севернобачком округу (1,596 ЕУР).

Спољна трговина л

У овом делу биће анализирани следећи индикатори:

Извоз према округима у АП Војводини, у 000 ЕУР, 2011. година;

Удео извоза округа у укупном извозу АП Војводине;

Увоз према округима у АП Војводини, у 000 ЕУР, 2011. година;

Удео увоза округа у укупном увозу АП Војводине, 2011. година;

Спољнотрговински салдо по округима у АП Војводини, 2011. година, у 000 ЕУР (%);

Покривеност увоза извозом Србије, АП Војводине и АП Војводине по округима (%).

J

ч

Узимајући у обзир да је 2010. године Влвда Србије представила нови модел економског раста који је у великој мери извозно оријеАтисан, анализа спољнотрговинских перформанси је од изузетног значаја. Сагледавање тренутне слике спољнотрговинске ЈзазЈмене Републике Србије и АП Војводине, те утврђивање позитивних и негативних страна омогућило би неопходне инпуте за извозну стратегију која би пратила нови модел економског раста.

Анализирајући спољнотрговинску размену Републике Србије, али и АП Војводине, може се закључити да је након отварања српске привреде 2000. године, раст увоза и извоза био константан све до почетка светске економске кризе. Као последица, у 2009. години у Србији је забележен пад увоза и извоза у односу на 2008. годину. Ипак, већ у наредној, 2010. години, може се приметити благо повећање износа спољнотрговинске размене у Србији и АП Војводини, те додатна повећања у 2011. и 2012. години.

Графикон 2.35. Спољнотрговинска размена АП Војводине и Републике Србије, 2004-2012. година (у мил. ЕУР)

20.000

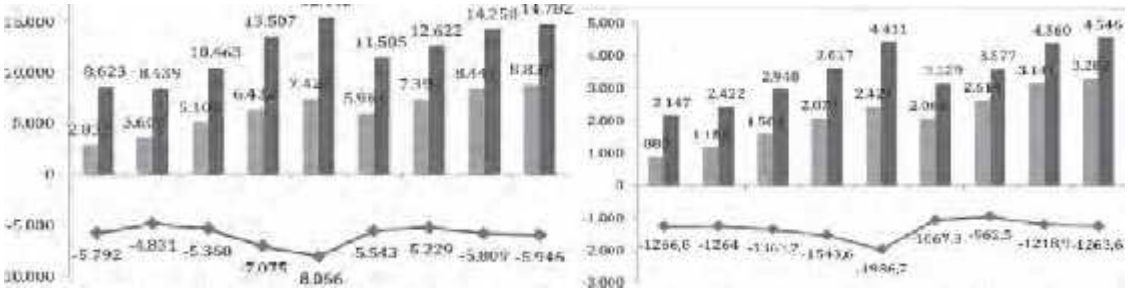

2004. 2005. 2006. 2007 200В. 2009. 2010. 2011. 2012 2004. 2005. 2006. 2007 2008. 2009. 2010. 2011. 2012.

^чИаВОЗ -^Дефнцит ннИзвоз ^^иУвоз —Дефицит

Извор: Републички завод за статистику

Република Србија АП Војводина

Република Србија је у 2012. години остварила 8.837 мил. ЕУР извоза, што је 4,7% више у односу на 2011. годину, док је обим увоза у 2012. години у односу на претходну годину већи за 3,7%, те износи 14.782 мил. ЕУР. АП Војводина је у укупном извозу Републике Србије у 2012. години учествовала са 37,1%, тачније са 3.282 мил. ЕУР, док је удео увоза АП Војводине у Републици Србији износио 30,7%, односно 4.546 мил. ЕУР. Наведени износи су готово идентични као у 2011. години,

али су од отварања српске привреде у порасту што говори о све већем значају спољнотрговинске размене АП Војводине.

За
п

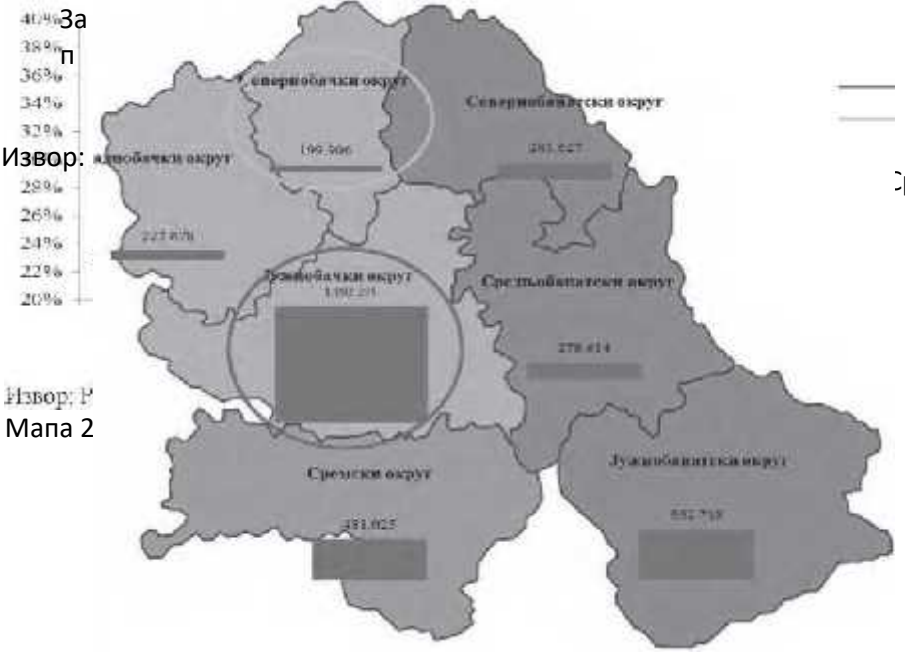

Извор:

рбије у периоду 2004-2012.

Извор: Р
Мапа 2

Највећи удео у извозу АП Војводине има Јужнобачки округ (35% од извоза АП Војводине), док најнижи удео има Севернобачки округ (6,4% од укупног извоза АП Војводине).

Мапа 2.39. Удео извоза округа у укупном извозу АП Војводине у 2011. години (%)

Мапа 2.40. Увоз према округзима у АП Војводини, 000 ЕУР? 2011. година

Извор: Републички завод за статистику

Извор: Републички завод за статистику

Мапа 2.39. Удео извоза округа у укупном извозу АП Војводине у 2011. години (%)

Највећи удео у увозу АП Војводине има Јужнобачки округ (61,2% од увоза АП Војводине), док најнижи удео у увозу има Западнобачки округ (2,7% од укупног увоза АП Војводине).

Мапа
годи
Извоз
стагн

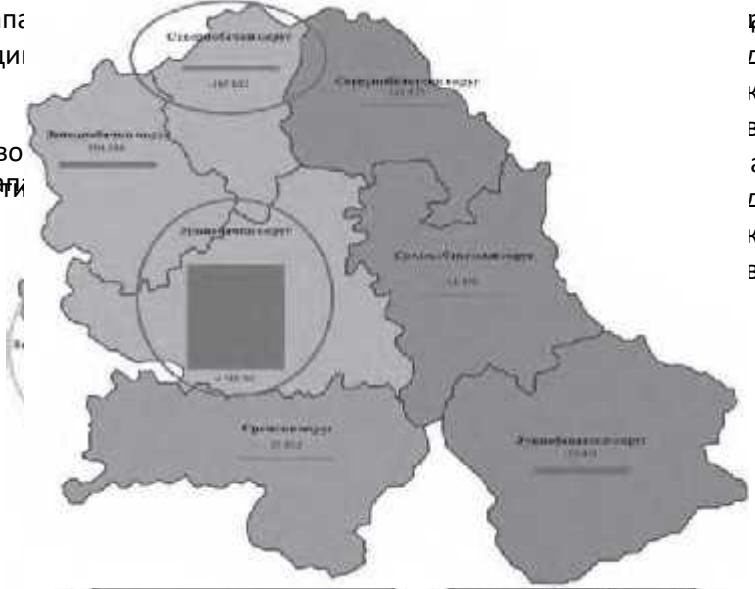

Мапа 3. Удео ЈЗ у укупном извозу Србије, 2011. година (%)

Анализом тренда кретања увоза, извоза и дефицита спољнотрговинске размене, као и праћењем учешћа АП Војводине у извозу и увозу Србије, може се стећи одређени увид у спољнотрговинске перформансе републике и регије. Ипак, Србија као мала привреда, зависи и од привредног стања земаља са којима највише сарађује у спољнотрговинској размени, па је битно изанализирати и степен отворености привреде. Степен отворености представља укљученост земље у међународну поделу рада. Овим показатељем се такође изражава вредност размене са другим земљама у односу на БДП (зависност од других земаља).

Графикон 2.37. Степен отворености привреде Републике Србије и АП Војводине у периоду 2001-2011. године(%)

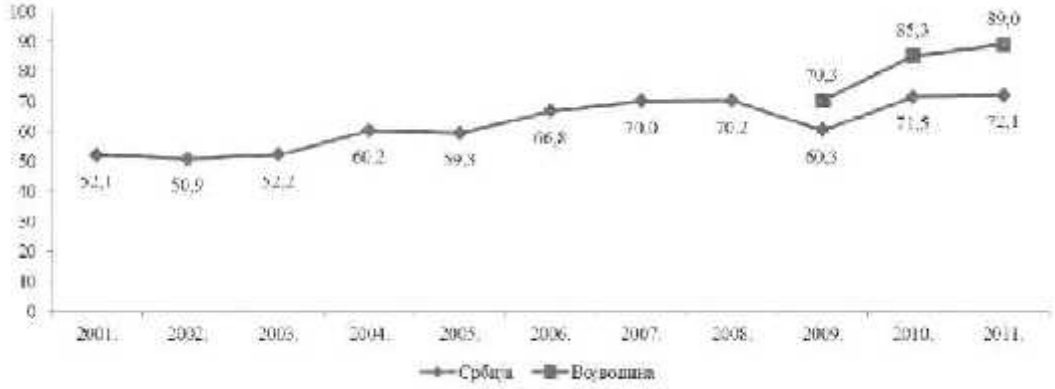

Извор: Републички завод за статистику, обрачун АРР

Након глобалне економске кризе и пада вредности у 2009. години, степен отворености привреде Србије бележи раст у 2010. и 2011. години. Иако је степен отворености привреде Србије у 2012. години (72,1%) на највишем нивоу од 2001. године, он је на знатно нижем нивоу него степен отворености привреде АП Војводине, који износи 89,0%.

Све бољу слику спољнотрговинске размене АП Војводине потврђује и пораст вредности коефицијента покривености увоза извозом. Овај коефицијент је, као што је био случај и са степеном отворености, већи у АП Војводини у односу на Републику Србију.

Графикон 2.38. Покривеност увоза извозом Републике Србије и АП Војводине у периоду 2004-2012. године
(%)

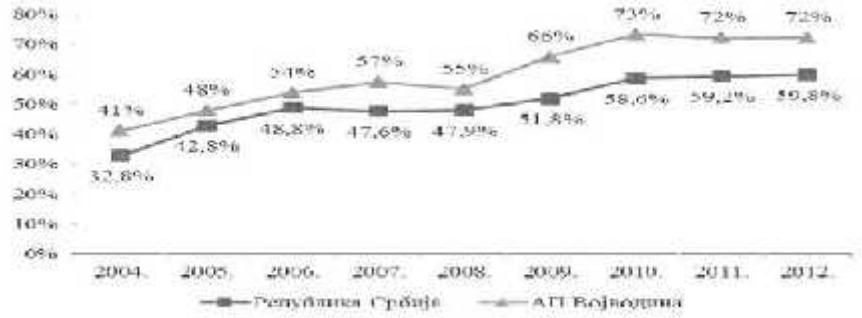

Извор: Републички завод за статистику

Покривеност увоза извозом има тренд раста и у Војводини и Србији, што потврђује максимална вредност овог коефицијента на нивоу Србије у 2012. години (59,8%). У Војводини је у 2012. години овај коефицијент износио 72,2%, што је готово идентичан износ у односу на претходну годину (72,0%).

Дубљом анализом спољне трговине АП Војводине, може се закључити да се већи део укупне спољнотрговинске размене остварује са земљама у развоју (57,4%). Након глобалне економске кризе, номиналне вредности и увоза и извоза се повећавају према обе групе земаља. У 2011. и 2012. години раст вредности увоза у спољнотрговинској размени са индустријским земљама је већи од раста увоза, што је допринело смањењу покривености увоза извозом са 84,8% у 2010. години на 74,0% у 2012. години. С друге стране, у 2012. години вредност увоза из земаља у развоју је опала, док је вредност извоза у исте земље порасла, па је покривеност увоза извозом у

спољнотрговинској размени АП Војводине са земљама у развоју порасла са 65,1% у 2011. години на 70,9% у 2012. години.

Индустријски развијене земље	2008.	%	2009.	%	2010.	%	2011.	%	2012.	%
Извоз	1.207,0	49,8%	950,0	46,1%	1.129,2	43,2%	1.403,7	44,7%	1.418,8	43,2%
Увоз	1.696,7	38,5%	1.262,2	40,3%	1.331,4	37,2%	1.690,9	38,8%	1.916,3	42,2%
Укупна размена	2.903,7	42,5%	2.212,2	42,6%	2.460,6	39,7%	3.094,6	41,3%	3.335,1	42,6%
Салдо	-489,7	24,6%	-312,2	29,3%	-202,2	21,0%	-287,2	23,6%	-497,5	39,4%
% покривености увоза извозом	71,1%		75,3%		84,8%		83,0%		74,0%	
Земље у развоју	2008.	%	2009.	%	2010.	%	2011.	%	2012.	%
Извоз	1.217,0	50,2%	1.112,0	53,9%	1.484,9	56,8%	1.737,4	55,3%	1.863,2	56,8%
Увоз	2.714,0	61,5%	1.867,1	59,7%	2.245,1	62,8%	2.668,7	61,2%	2.629,2	57,8%
Укупна размена	3.931,0	57,5%	2.979,1	57,4%	3.730,0	60,3%	4.406,1	58,7%	4.492,4	57,4%
Салдо	-1.497,0	75,4%	-755,1	70,7%	-760,2	79,0%	-931,3	76,4%	-766,0	60,6%
% покривености увоза извозом	44,8%		59,6%		66,1%		65,1%		70,9%	

Табела 2.17. Кретање робне размене АП Војводине по степену развијености земаља, 2008-2012. година

Извор: Републички завод за статистику

АП Војводина је у 2012. години преко пола свога извоза остварила са ЕУ (58,6%). Слична ситуација је и у укупној спољнотрговинској размени (52,9%), док је учешће ЕУ у увозу АП Војводине нешто мање од 50% (48,4%). Када се извоз и увоз АП Војводине у 2012. години рашчлани по земљама, може се закључити да се готово четвртина укупног увоза остварује из Руске Федерације (24,5%), док је земља у коју АП Војводина највише извози Румунија (15,2%), са којом је АП Војводина остварила спољнотрговински суфицит. Уз Румунију, међу земљама са којима је имала највећи обим спољнотрговинске размене, АП Војводина остварила је суфицит са Босном и Херцеговином и Словенијом

Графикон 2.39. Најзначајније земље у увозу АП Војводине, 2012. година (%)

Извор: Привредна комора Војводине

Графикон 2.40. Најзначајније земље у извозу АП Војводине, 2012. година (%)

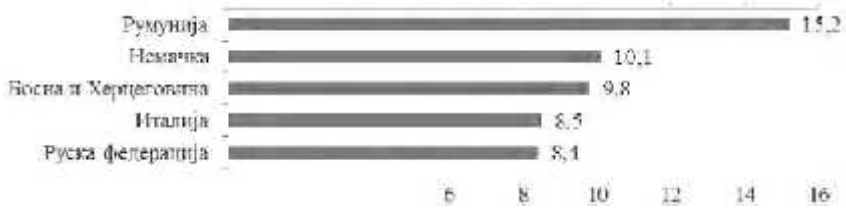

0 2 4

Извор: Привредна комора Војводине

АП Војводина је у 2012. години највише увозила нафту (14,3%) и природни гас (8,1%), два производа који чине значајан део увоза из Руске Федерације. Учешће наведених производа у

укупном увозу АП Војводине је у паду у односу на претходни период, што упућује на смањење енергетске зависности АП Војводине. С друге стране, АП Војводина највише је извозила пољопривредне производе (кукуруз 10,1% и бели шећер 3,8%). Првих двадесет извозних производа заједно је чинило 39,6% укупног извоза, док је првих двадесет увозних производа имало учешће од 41,1% у укупном увозу АП Војводине. Велик проценат учешћа првих двадесет производа у укупном извозу указује на чињеницу да извоз АП Војводине није довољно диверсификован.

Табела 2.18. Двадесет најзаступљенијих производа у извозу и увозу АП Војводине, у %, 2012. година

Извоз	%	Увоз	%
Кукуруз, остало	10,1%	Нафта, сирова	14,3%
Шећер бели	3,8%	Гас природни у гасовитом стању	8,1%
Остали лекови, за продају на мало	2,9%	Г асна уља тешка	5,3%
Покривачи подова и тапете	2,5%	Уреа	1,7%
Сетови проводника за паљење	2,3%	Пропан, течни	1,6%
Уље од сунцокрета, јестиво	1,9%	Сетови проводника за паљење	1,5%
Полупроизводи ваљани	1,9%	Моноамонијум фосфат и мешав.	0,8%
Прекидачи струјних кола	1,3%	Лака уља и производи за прераду	0,8%
Црева вештачка	1,3%	Соја у зрну, ломљена/дробљена	0,7%
Уље од соје, сирово	1,3%	Аутомобили, дизел, половни	0,7%
Уља за тешка подмазивања	1,2%	Нафтни гасови, остало	0,7%
Састав. подне плоче вишеслојне	1,2%	Остали ациклични етри и деривати	0,6%
Пиво, од слада, у боцама	1,1%	Уља тешка за подмазивање	0,6%
Оловни акумулатори за клипне моторе	1,1%	Кафа, са кофеином, непржена	0,6%
Бутумен од нафте	1,0%	Поливинил хлорид, емулзиони	0,6%
Делови обуће, лице од коже	1,0%	Отпаци, остаци од гвожђа/челика	0,5%
Опрема за дијализу	1,0%	Уређаји или лаборатор. опрема	0,5%
Гориво за млазне моторе	0,9%	Бутан, течни	0,5%
Пшеница и наполица	0,9%	Трактори, нови	0,5%
Лака уља и производи	0,9%	Остали лекови за продају на мало	0,5%

Извор: Привредна комора Војводине

Од укупне спољнотрговинске размене АП Војводине у 2011. години, преко пола је остварено у Јужнобачком округу, чак 50,9%. Учешће у укупном увозу овог округа изузетно је значајно (61,7%), док је допринос овог округа укупном извозу АП Војводине значајно мањи (35,8%), али и даље убедљиво највећи од свих округа АП Војводине.

Чињеница да Јужнобачки округ учествује са тако великим процентом у остваривању укупног увоза АП Војводине има за последицу изузетно велик дефицит спољнотрговинске размене овог округа (-1.567,1 мил. ЕУР). Спољнотрговински дефицит овог округа је чак већи од спољнотрговинског дефицита АП Војводине (-1.218,5 мил. ЕУР), јер постоје округи у АП Војводини које остварују спољнотрговински суфицит и на тај начин умањују дефицит на покрајинском нивоу.

Показатељ који је директно повезан са вредношћу спољнотрговинског суфицита јесте покривеност увоза извозом, па је Јужнобачки округ природно имао најмању вредност наведеног показатеља у 2011. години (41,8%).

Мапа 2.43. Покривеност увоза извозом АП Војводине по округзима у 2011. години (%)

Извор: Републички завод за статистику

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Покривеност увоза извозом Војводине (72,2%) такође је на много вишем нивоу него када је у питању исти показатељ за Србију (59,8%);

Највиши ниво извоза остварен је у Јужнобачком округу (1.092.275 хиљ. ЕУР), док је најнижи ниво извоза остварен у Севернобачком округу (199.906 хиљ. ЕУР);

Извоз Јужнобачког округа има највиши удео у укупном извозу АП Војводине (34,8%), док Севернобачки округ има најнижи удео (6,4%);

- Највиши ниво увоза остварен је у Јужнобачком округу (2.677.867 хиљ. ЕУР), док је најнижи

ниво извоза остварен у Западнобачком округу (118.312 хиљ. ЕУР);

Увоз Јужнобачког укруга има највиши удео у укупном увозу АП Војводине (61,2%), док Западнобачки округ има најнижи удео (2,7%);

Севернобачки округ и Јужнобачки округ остварили су дефицит у спољнотрговинској размени, док су остали окрузи у 2011. години остварили суфицит.

Мапа 2.43. Покривеност увоза извозом АП Војводине по окрузима у 2011. години (%)

Севернобачки округ и Јужнобачки округ су у 2011. години имали најмању покривеност увоза извозом (66,2% и 41% респективно).

Приватизација и реструктуирање

У овом делу анализираће се следећи индикатори:

Број приватизованих предузећа, према окрузима у АП Војводини, 2002-2012. година;

Приход од продаје приватизованих предузећа, према окрузима у АП Војводини, 2002-2012. година, у мил. ЕУР;

Инвестиције у приватизована предузећа, према окрузима у АП Војводини, 2002-2012. година, у мил. ЕУР.

У пероду од 2002. до 2012. године методом тендерске и аукцијске приватизације, као и на тржишту капитала, приватизовано је 2.199 предузећа у Србији. Чак 35,9%, тачније 790 предузећа приватизовано је на подручју АП Војводине. Приватизовањем предузећа у Србији остварен је приход од 2.426.115 мил. ЕУР, од чега је 28,1% остварено на територији АП Војводине (681.920 мил. ЕУР).

Табела 2.19. Приватизација према методу продаје, 2002-2012. година

	Тендери			Аукције			Тржиште капитала	
	Број предуз	Приход од продаје у	Инвестиције мил. ЕУР	Број предузе	Приход од продаје у	Инвестиције мил. ЕУР	Број предузећ	Приход од продаје у
Републик	85	1.019,9	887,3	1.542	870,6	193,9	572	535,6
АП	27	142,2	196,2	499	278,2	65,1	264	261,5

Извор: Агенција за приватизацију

У наведеном периоду било је много неуспешних приватизација. Још један горући проблем који је био актуелан у периоду приватизације јесте неефикасност великих предузећа који су губиташи. Велика предузећа некада су били носиоци развоја, али број великих предузећа у Србији се смањује услед реорганизације, реструктуирања и смањења броја запослених.

Графикон 2.41. Остварене и поништене аукције и тендери у АП Војводини у периоду 2002-2012. година

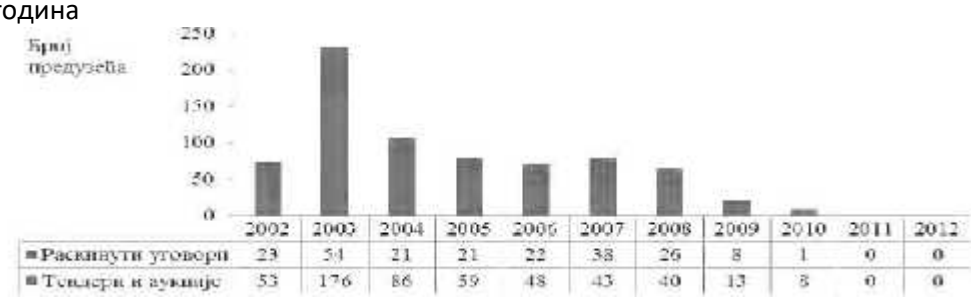

Извор: Агенција за приватизацију

Као што је већ наведено, на територији АП Војводине приватизовано је 790 предузећа. Кроз приватизацију ових предузећа остварено је 28,1% укупних приватизационих прихода (682 мил. ЕУР). Поврх тога, готово четвртина (24,6%) укупно уговорених инвестиција, тачније 267 мил. ЕУР остварено је у АП Војводини. Ипак, било је и доста раскида уговора, за чак 214 предузећа (10 тендера, 204 аукција), што чини 32,6% од укупно поништених приватизација у Републици Србији (656). Уговори су се најчешће раскидали услед неплаћања рате, неизвршавања социјалног програма, неинвестирања, непоштовања континуитета пословања и радно-правних прописа.

				Република Србија = 100 (%)			АП Војводина = 100 (%)		
Округ	Бр°ј предуз	Приход од продаје у	Инвестиц и је мил.	Број предузе	Приход од продаје у	Инвестиц и је мил.	Број предуз	Приход од продаје у	Инвестиц и је мил.
Србиіа	2.199	2.426,1	1.087,6	100,0	100,0	100,0	-	-	-
АП Војводин	790	681,9	267,2	35,9	28,1	24,6	100,0	100,0	100,0
Северноб а	73	36,5	20,9	3,3	1,5	1,9	9,2	5,4	7,8
Средњоб а	84	94,4	40,8	3,8	3,9	3,8	10,6	13,8	15,3
С а Ј а З а Ј К С							12,4	8,7	7,7
							13,8	10,9	9,4
							11,0	10,9	9,6
							33,7	40,8	36,8
							9,2	9,3	13,4

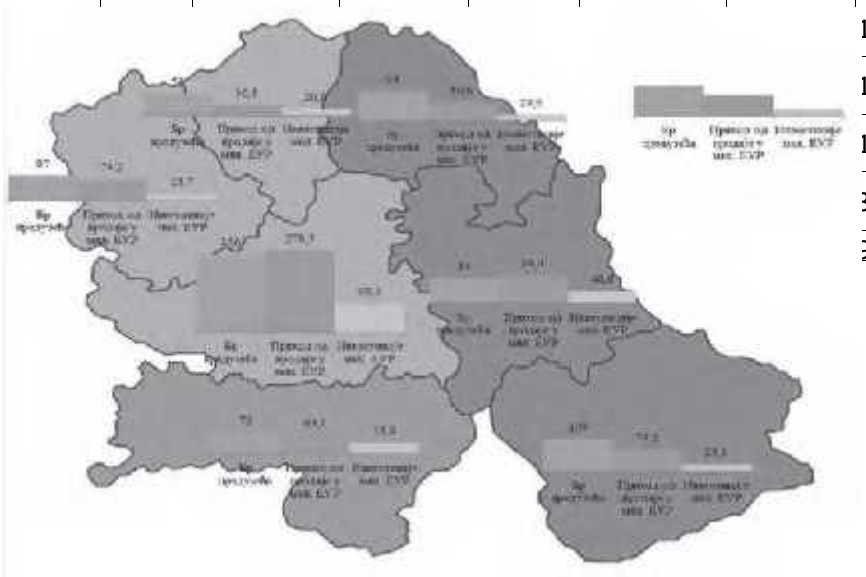

У АП Војводини највише приватизованих предузећа било је из Јужнобачког округа (266, 33,7% од свих приватизованих предузећа у АПВ). У овом округу је такође остварено највише прихода од продаје (278,5 мил. ЕУР, 40,8% од укупних прихода од продаје у АПВ) и највише инвестиција у приватизована предузећа (98,3 мил. ЕУР, 36,8% од укупних инвестиција у приватизована предузећа у АПВ).

Табела 2.20. Приватизација у АП Војводини и окрузима у периоду 2002-2012. година
Извор: Агенција за приватизацију
Мапа 2.44. Приватизација у АП Војводини и окрузима у периоду 2002-2012. година
Извор: Агенција за приватизацију

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Сектор МСПП Србије је у 2011. години запошљавао 65,3% запослених, МСПП сектор је у 2011. години у Војводини запошљавао 71,8% запослених;

Највећи број приватизованих предузећа лоциран је у Јужнобачком округу (266), док је најмање приватизованих предузећа у Севернобачком и Сремском округу (по 73);

Највиши приход од приватизације остварен је у Јужнобачком округу (278,5 мил. ЕУР), док је најнижи

- Највише инвестиција у приватизована предузећа остварено је у Јужнобачком округу (98,3 мил. ЕУР), док је најмање инвестиција остварено у Севернобанатском округу (20,6 мил. ЕУР);

приход остварен у Севернобачком округу (36,5 мил. ЕУР);

Структурне промене у привреди АП Војводине - Секторска релокација фактора раста
(\
У овом делу биће анализирани следећи индикатори:
Секторска реалокација БДВ-а у АП Војводини за 2010. и 2011. годину;
Секторска реалокација запослености у АП Војводини за 2010. и 2011. годину;
Секторска реалокација оствареног промета у АП Војводини за 2010. и 2011. годину;
V /
Секторска реалокација основних индикатора пословања привреде АП Војводине, приказана је кроз секторе који су повећали односно смањили учешће у бруто додатој вредности предузећа, запослености и оствареном промету предузећа.
Када се посматра секторска релокација БДВ-а привреде АП Војводине, примећује се раст учешћа Прерађивачке индустрије, Рударства и Пољопривреде, шумарства и рибарства у формирању БДВ- а привреде АП Војводине у 2011. години у односу на 2010. годину. Са друге стране, у секторима Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, Грађевинарство и Саобраћај и складиштење дошло је до смањења учешћа у формирању БДВ-а привреде АП Војводине у 2010. години у односу на 2009. годину.
Графикон 2.42. Секторска реалокација БДВ-а у АП Војводини за 2010. и 2011. годину

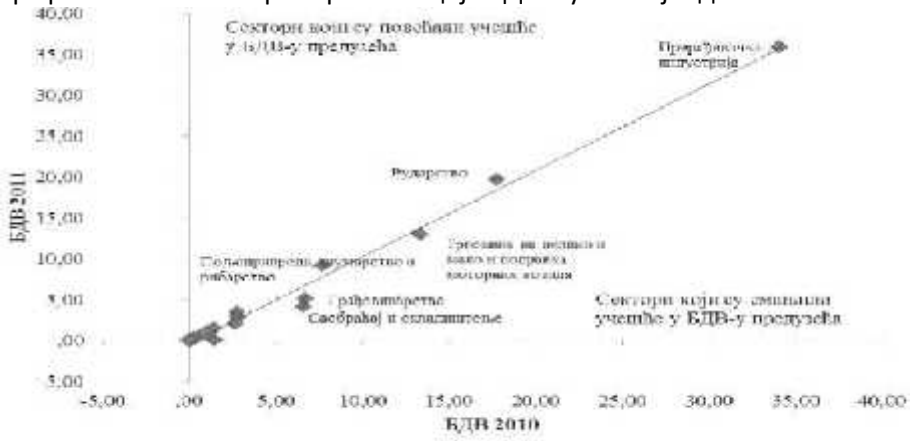

Извор: Републички завод за статистику

Секторска релокација запослености показује да је у 2011. години смањено учешће запослених лица у предузећима у односу на претходну годину у секторима Грађевинарство и Рударство, док је у секторима Трговина на велико и мало и поправка моторних возила и Саобраћај и складиштење дошло до раста учешћа запослених лица у укупно запосленим лицима у предузећима у АП Војводини. Са друге стране у секторима Прерађивачка индустрија и Пољопривреда, шумарство и рибарство учешће запослених остало на истом ниову у 2011. години.

Графикон 2.43. Секторска реалокација запослености у АП Војводини за 2010. и 2011. годину

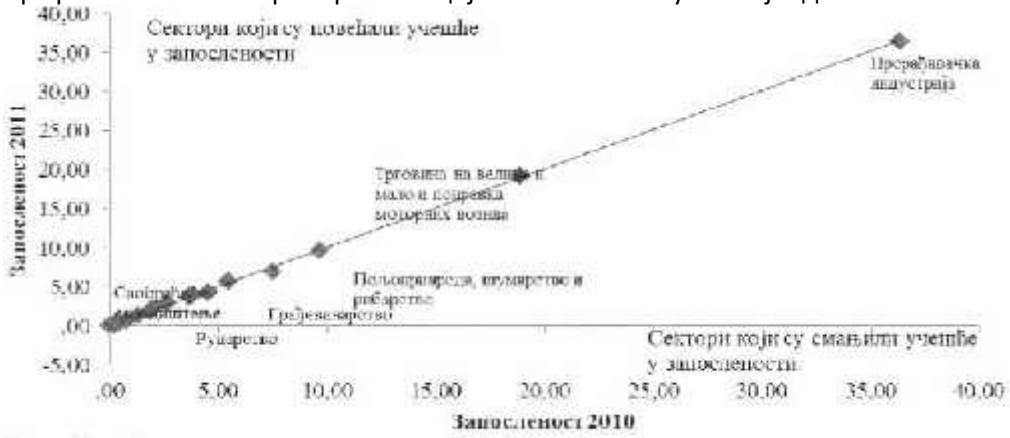

Извор: Републички завод за статистику

Остварен промет предузећа у АП Војводини у секторима Прерађивачка индустрија, Пољопривреда, шумарство и рибарство и Рударство повећао је своје учешће у 2011. години. Са друге стране, у секторима Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, Саобраћај и складиштење и Грађевинарство учешће оствареног промета предузећа у АП Војводини се смањило у 2011. години.

Графикон 2.44. Секторска реалокација оствареног промета у АП Војводини за 2010. и 2011. годину

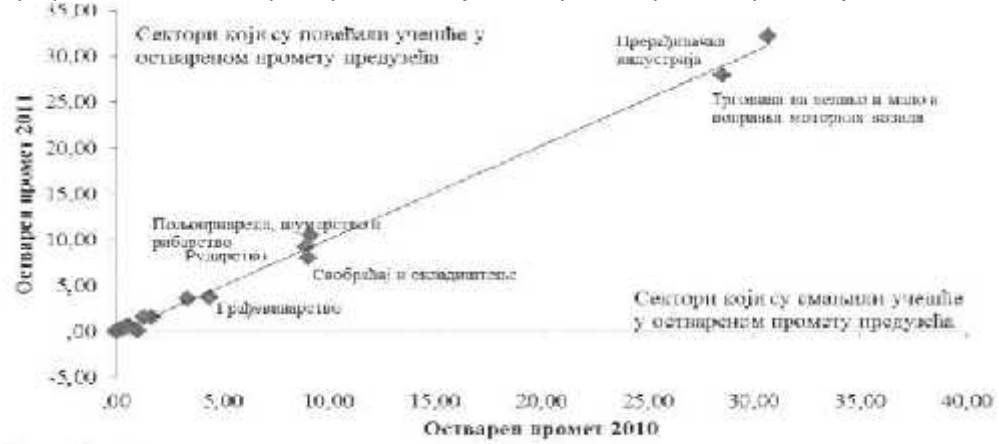

Извор: Републички завод за статистику

Посматрањем сва три индикатора (БДВ, запосленост и остварени промет) примећује се да су сектори Прерађивачка индустрија, Рударство и Пољопривреда, лов и шумарство у 2011. години забележили раст учешћа у БДВ-у и оствареном промету у односу на претходну годину, Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, Грађевинарство и Саобраћај и складиштење забележили су пад учешћа ових индикатора.

Интензивност структурних промена

Компаративна анализа секторске запослености показује на успорен транзициони развој Србије. На неповољну привредну структуру, а пре свега на незавршене структурне реформе у области индустрије, указује низак проценат запослених у индустрији. На другој страни, висок проценат запослених у пољопривреди од 24,0% (17,4% просек посматраних земаља) показатељ је недовољне развијености и слабог утицаја сектора услуга на смањењу незапослености настале због реструктурирања и приватизације великих индустријских система.

Према Лилијеновом индексу ^Шеп тдех) у периоду 2001-2004. године, секторска реалокација ресурса у Србији је била најинтензивнија у окружењу, али се мора узети у обзир да су остале земље много раније кренуле у процес транзиције и већ су далеко одмакле у реструктурирању привреде. Већ у наредном периоду индекс указује на успоренија померања у секторској структури БДВ Србије, иако су интензивнија него у Хрватској и Македонији.

Табела 2.21. Лилијенов индекс у Републици Србији и региону за периоде 2001-2008, 2001-2004. и 2001- 2008.година

	2001-2008.	2001-2004.	2004-2008.
Србиіа	7.01	8.89	5.6
Бугарска	6.1	3.41	8.11
Хрватска	3.73	5.19	2.64
Македониіа	4.61	5.49	3.96
Словениіа	3.24	2.9	3.49
Румуниіа	8.11	6.21	9.53

Извор: Републички завод за статистику, Евростат, обрада Републичког завода за развој

У Србији у периоду 2001-2004. године, највећа одступања од остварене укупне стопе раста БДВ била су у Пољопривреди, Прерађивачкој индустрији, Грађевинарству и Трговини. Међутим, од 2004. године Грађевинарство губи на значају, Прерађивачка индустрија почиње да остварује веће стопе раста од просека привреде, а највећи утицај и даље има стопа раста БДВ Трговине.

Табела 2.22. Лилијенов коефицијент секторске реалокације у Републици Србији и АП Војводини у периоду 2005-2009.година

	Србиіа	АП Војводина
Привреда	17.9	18.9
Индустриіа укупно	6.5	3.6
Прерађивачка	5.4	3.5
Енергетика	0.3	0.1
Вађење руде и камена	0.8	0.0
Пољопривреда	1.5	4.3
Г рађевинарство	0.1	0.7
Услуге укупно	9.7	10.3
Саобраћаі	0.1	0.1
Трговина	0.3	1.5
Некретнине	4.4	3.6
Финансиіе	1.6	0.6
Државна управа	0.4	0.6
Образовање	1.1	2.0
Здравство	0.7	0.9
Остале услуге	1.1	0.9

Извор: Републички завод за развој

У структури укупног варијабилитета у секторској реалокацији запослених на нивоу укупне привреде Србије 34,4% се односи на прерађивачку индустрију, 19,6% на услуге финансијског посредовања и 17,7% на некретнине. У АП Војводини структура укупног варијабилитета је следећа: 29,1% је варијабилитет прерађивачке индустрије, 14,7% сектор образовања и 10,8% сектор финансија. У периоду 2005-2009. године, највеће промене у секторској реалокацији у АП Војводини остварене су у сектору пољопривреде (4,3), некретнина (3,6) и прерађивачке индустрије (3,5).

Конкурентност

У овом делу биће анализирани следећи индикатори:

Просечна годишња стопа раста продуктивности рада у Републици Србији и АП Војводини по окрузима, 2004 и 2009. година;

Допринос округа АП Војводине оствареној продуктивности рада, 2009. година;

Јединични трошкови рада предузећа у Републици Србији, АП Војводини према окрузима, 2004. и 2009. година;

Извоз по становнику у Републици Србији и АП Војводини по окрузима, 2005, 2008-2011. година. J

	2004.	2009.	Просечне годишње стопе раста	
			2004-2008.	2008-2009.
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	100,0	100,0	13,2	-3,3
АП Војводина	105,5	97,6	9,3	-0,6
Севернобачки	78,4	72,6	11,6	-6,6
Средњобанатски	82,6	70,6	10,8	-11,9
Севернобанатски	84,4	74,2	4,4	8,4
Јужнобанатски	109,7	81,9	1,3	0,8
Западнобачки	106,0	106,8	9,9	6,4
Јужнобачки	129,7	118,6	8,6	0,1
Сремски	68,0	80,6	21,5	-7,2

Табела 2.23. Продуктивност рада у Републици Србији, АП Војводини и окрузима за 2004. и 2009. годину

Извор: Републички завод за развој

Регионална анализа18 продуктивности рада показује да је АП Војводина погоршала своју позицију и да се у 2009. налази испод просека Србије. Најбоље резултате остварио је град Београд и Јужнобачки округ, са 27,7% и 18,6%, респективно, изнад републичког просека (изнад просека су још једино Браничевски са 6,8% и Западнобачки округ са 6,8%). Продуктивност осталих округа износи од 26-88% просека Републике, што је још један показатељ неусклађеног процеса економских, али и регионалних промена. Мада је и даље испод просека, продуктивност Сремског округа, која је у 2004. имала најлошију позицију у АП Војводини, значајно је побољшана, пре свега због уласка страног капитала у високотехнолошке индустријске гране.

18 Због чињенице да се 80% варијација у величини БДП објашњава микроекономским варијацијама, али и због недостатка релевантних података по регионима, у анализи се користе подаци на нивоу сектора предузећа.

2008-

Извор: Републички завод за развоЈ

Мапа 2.45. Просечне годишње стопе раста продуктивности рада у АП Војводине по окрузима за период

Мапа 2.46. Јединични трошкови рада предузећа у АП Војводини по округзима за 2009. годину

Просечне годишње стопе раста продуктивности рада у периоду 2004-2008. године у Србији и АП АП Војводини биле су изразито високе, не само због пада запослености него и због повећања производне активности. Предузећа из Сремског округа остварила су већу стопу раста продуктивности рада од просека Србије, а најмању стопу раста бележи Јужнобанатски округ. Међутим, у условима рецесије, позитивне стопе раста продуктивности успело је да оствари 12 округа у Србији, од чега се четири налазе на територији АП Војводине. Продуктивност рада може се декомпоновати на регионалне и секторске елементе како би се утврдио допринос сваког округа, односно сектора, оствареној продуктивности.

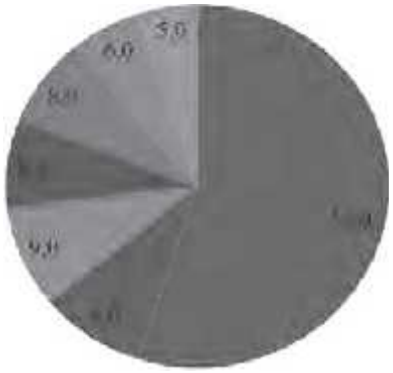

Извор: Републички завод за развој

Графикон 2.45. Допринос округа АП Војводине оствареној продуктивности рада у 2009. години (%)

Јужнобачки 55,0

Јужнобанатски 9,0

Сремсхи 9,0

Севернобачки 8,0

Западнобачки 8,0 е Средњобанатски 6,0 • Севернобанатскн 5,0

Продуктивност рада сваког округа израчуната је као збир БДВ по запосленом сваког округа, пондерисан учешћем тог округа у укупном броју запослених региона АП Војводине. Другим речима, конкурентски положај округа не одређује само висина додате вредности коју сваки радник ствара, већ зависи и од стопе запослености сваког округа. Анализа резултата показује да највећи допринос оствареној продуктивности рада у 2009. години има Јужнобачки округ, јер запошљава највећи број радника региона АП Војводине (44,9%).

Табела 2.24. Јединични трошкови рада предузећа у Републици Србији, АП Војводини, округзима и ЕУ за 2004. и 2009. годину

	2004.	2009.
РЕПУБЛИКА СРБИЈА	66,5	59,6
АП Војводина	61,8	59,4
Севернобачки	70,9	64,7
Средњобанатски	68,4	69,7
Севернобанатски	73,5	66,8
Јужнобанатски	65,9	83,0
Западнобачки	56,6	51,3
Јужнобачки	56,5	54,0
Сремски	73,5	59,4
ЕУ 27	49,2	46,7

Извор: Републички завод за статистику, Евростат

Мапа 2.46. Јединични трошкови рада предузећа у АП Војводини по окрузима за 2009. годину

Извор: Републички завод за статистику, Евростат

Усклађивање раста реалних зарада са порастом продуктивности представља важан предуслов очувања конкурентности, али и повећања запослености. Сектор предузећа, и Србије и региона АП Војводине, изнад је равнотежног нивоа, где продуктивност рада расте много брже од трошкова зарада. Међутим, јединични трошкови рада (ЈТР) су и даље високи - на трошкове зарада у целокупном посматраном периоду односи се у просеку 60% БДВ. Посматрано по окрузима, постоје велике разлике у нивоу конкурентности мереном преко ЈТР: најближи просеку ЕУ је Западнобачки округ (51,3%), док у Јужнобанатском округу само десетина оствареног БДВ остаје сектору предузећа за инвестициона и друга улагања.

Извоз по становнику представља индикатор којим се мери способност државе да се прилагоди светским потребама. Вредност овог индикатора Србије је на изузетно ниском нивоу, што указује на недовољну конкурентност Србије. Извоз по становнику АП Војводине је за 138,4% републичког нивоа. Једини округ АП Војводине који је испод просека Србије јесте Севернобачки (91,1%), док сви остали окрузи остварују виши извоз по становнику него што је то случај на нивоу Р Србије. У 2011. години, Севернобанатски округ имао је чак 62,2% већи извоз по становнику у односу на Србију.

Табела 2.25. Извоз по становнику у Републици Србији, АП Војводини и окрузима, 2005, 2008-2011. године

	2005.	2008.	2009.	2010.	2011.
СРБИЈА	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Регион Војводине	117.2	121.1	129.0	131.8	138.4
Севернобачки	79.0	158.6	144.1	77.7	91.1
Средњобанатски	53.4	97.1	146.8	111.4	126.4
Севернобанатски	201.8	170.3	165.0	173.2	162.3
Јужнобанатски	192.9	144.5	117.2	148.3	160.2
Западнобачки	100.2	78.2	87.8	105.6	100.9
Јужнобачки	128.7	127.4	145.9	160.2	155.5
Сремски	57.6	82.8	96.1	102.9	131.2

Извор: НАРР, Републички завод за статистику, обрачун АРР

Мапа 2.46. Јединични трошкови рада предузећа у АП Војводини по окрузима за 2009. годину

)=100 Војводина 138,4

Мапа 2.47. Извоз по становнику у АП Војводини по окрузима за 2011. годину (% од републичког нивоа)

Извор: НАРР, Републички завод за статистику, обрачун АРР

У структури БДВ-а у 2011. години повећано је учешће сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство, Рударство и Прерађивачка индустрија док се смањило учешће сектора Грађевинарство, Трговина на велико и мало и поправка моторних возила и Саобраћај и складиштење.

Графикон 2.46. Структурне промене БДВ-а АП Војводине по секторима између 2010. и 2011. године

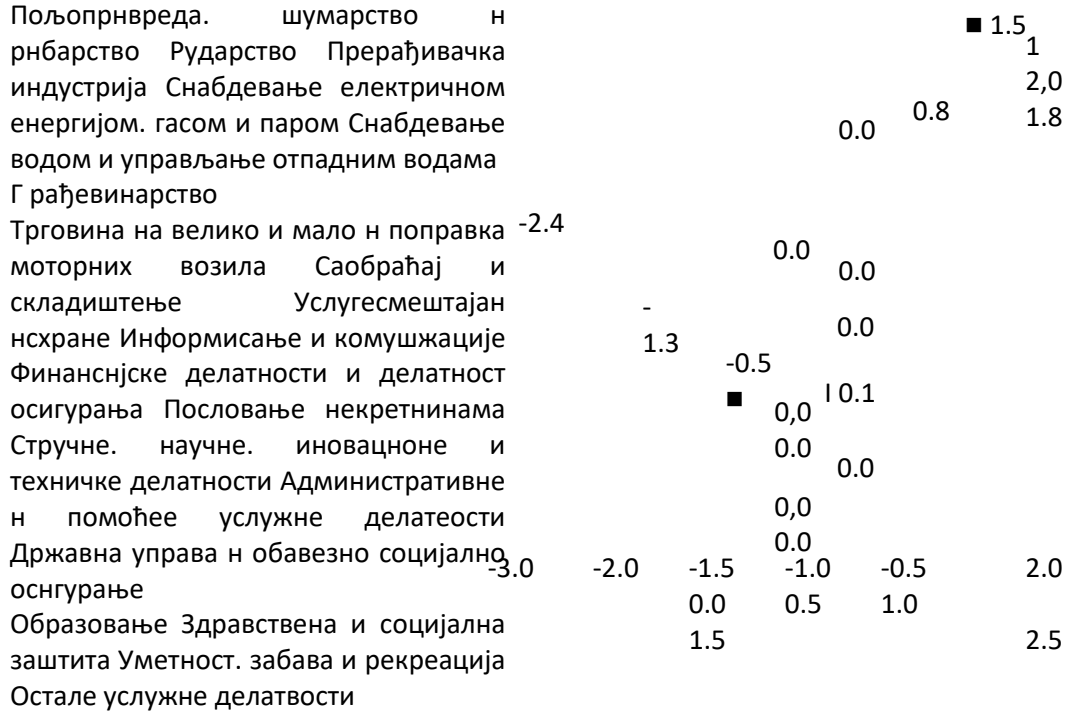

Мапа 2.46. Јединични трошкови рада предузећа у АП Војводини по округзима за 2009. годину

Извор: Републички завод за статистику

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Највиша просечна годишња стопа раста продуктивности у периоду 2008-2009, остварена је Севернобанатском округу (8,4), док је најнижа стопа забележена у Средњобанатском округу (-11,9);

Највећи допринос оствареној продуктивности рада у 2009. години има Јужнобачки округ (55%), (44,9%), док најнижи допринос остварује Севернобанатски округ (5%);

Јединични трошкови рада су највиши у Јужнобанатском округу (83 ЕУР) а најнижи у Западнобачком округу (51,3 ЕУР);

Извоз по становнику је осим у Севернобачком округу, у свим округзима изнад просека за АП Војводину, а највиши је у Севернобанатском округу (162,3% од просека Републике Србије).

Један од основних методолошких, концептуалних и аналитичких проблема мерења нивоа развијености територијалне јединице је селекција индикатора, односно избор оних показатеља који ће најбоље репрезентовани економске и неекономске факторе развијености подручја. Друго полазиште проблематике мерења је да регионални развој има две основне димензије: међурегионалне и унутаррегионалне. Имајући у виду различите факторе, структуре и интензитете утицаја на регионалне неравномерности почетком 2000-их година, потреба за актуелном, реалном и информативнијом матрицом индикатора њиховог мерења добила је још више на значају. У Србији и Војводини нису до изражаја дошли фактори који карактеришу класична циклична кретања привреде, већ су проблеми били много јачи, дубљи и нециклични.

Проблем мерења: димензије, индикатори и граничне вредности.

Генерално, аналитички концепт мерења степена развијености акценат је ставио на три кључна транзициона параметра територијалних неравномерности АП Војводине - становништво, незапосленост и привредну активност.

Комплексност методолошких проблема мерења степена развијености подручја у АП Војводини (статистичка неконзистентност, обухват монетараних показатеља, проблем пондера приликом коришћења сталних цена, неконзистентност дужих серија, неусаглашеност статистике региона са европским стандардима, и др.) захтевала је знатно шири приступ - коришћење следећег аналитичко-истраживачког инструментаријума:

математичко-економетријски модели одређивања развијености, категоризације и типологије подручја:

регресиона анализа - која указује на корелацију економске и демографске компоненте развоја,

кластер анализа - метод формирања општина у групе (кластере, гроздове) сличног профила развијености, на основу мултиваријационе анализе која користи репрезентативние индикаторе кључних димензија социо-економске развијености општина;

статистичке-стандардизоване методе утврђивања нивоа развијености:

степен развијености општина - према законском оквиру, односно Уредби којом се утврђује категоризација и типологија подручја,

индекс развојне угрожености (ИРУ) - на основу методологије Републичког завода за развој синтетички показатељ,

структурни индикатори - према методологији Евростата у циљу праћења регионалних/националних индикатора и динамике економске кохезије,

социјална искљученост - према методологији Евростата (Лекен индикатори).

Регресиона анализа

Регресиона анализа је метод којим се испитује и утврђује међузависност две или више променљивих, односно, сагледава утицај једне или више независно променљивих (укупна стопа запослености израчуната као однос броја формално запослених и укупног броја становника) на промену зависно променљиве (БДВ по становнику).

Графикон 2.47. Регресиона зависност односа броја формално запослених у укупном становништву и БДВ-а по становнику у окрузима АП Војводине, 2010. година

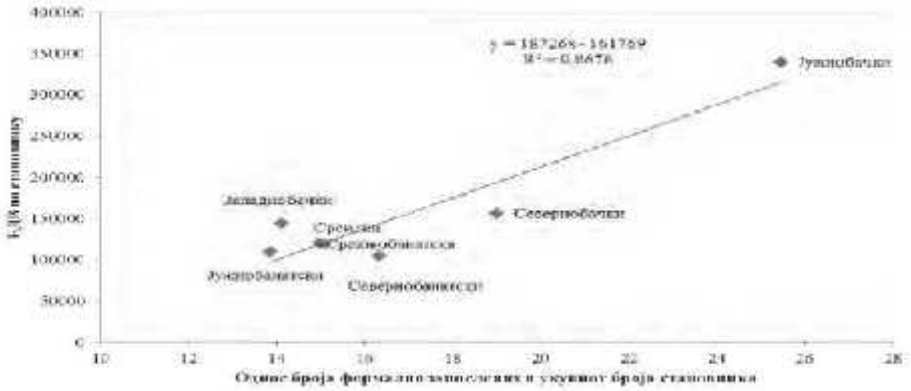

Извор: Обрачун АРР на основу података из Извештаја о малим и средњим предузећима и предузетништву у 2010. години Националне агенције за регионални развој

Применом метода просте линеарне регресије утврђена је јака међузависност (корелација) БДВ-а по становнику и израчунате стопе запослености, односно, изражена мотивисаност кретања радника унутар подручја у АП Војводини. Тиме је доказана основна претпоставка модела, а то је да ће запослени који живе на подручју где је забележена виша стопа запослености и БДВ по становнику, бити мање мотивисани за одлазак у друга подручја.

Према распореду тачака на дијаграму расипања, уочава се да је повезаност између израчунате укупне стопе запослености и БДВ по становнику по облику линеарна и позитивна. Највеће одступање од регресионе линије бележи Јужнобачки округ (више од 1/2 БДВ АП Војводине). Такође, стопе формалне запослености изнад просека бележе Јужнобачки и Севернобачки округ, односно, градови Нови Сад и Суботица.

Спонтана територијална концентрација привредних активности и становништва у развијенијим подручјима, већим градовима или локалним центрима, свакако има за последицу нерационално коришћење друштвеног богатства и постојећих економских потенцијала. Полазећи од једначине просте линеарне регресије са процењеним параметрима, применом метода најмањих квадрата произилази тумачење да, ако се укупна стопа запослености у АП Војводини повећа за 1 процентни поен, тада ће се регресиона вредност БДВ по становнику у просеку повећати за 18.726 РСД, односно за око 11,9%.

2.17.2. Кластер анализа степена развијености општина

Кластер анализа (анализа груписања) је метод мултиваријационе анализе који се користи за груписање објеката у групе, тако да су објекти унутар групе сличнији међу собом, а између група различити.19 Полазну основу за формирање матрице података чине најрепрезентативнији индикатори достигнутог степена социо-економске развијености општина АП Војводине у 2009. години.

Редови (опсервације) у кластер матрици су општине, док су колоне (променљиве) репрезентативни индикатори кључних димензија развијености:

густина насељености (2009);

демографски пад или раст (1971-2009);

Економска развијеност општине20 по становнику (2008);

стопа незапослености (2008-2009);

број МСП на 1000 становника (2008);

социјална искљученост (2009);

степен образовања (2002);

број путничких аутомобила на 100 становника (2006-2008).

Анализом је обухваћено 45 војвођанских општина. Основни циљ кластер анализе степена развијености општина јесте формирање група општина сличног профила развијености. Као основни метод одстојања коришћено је Еуклидско одстојање на основу ког је извршен избор метода груписања.21

Мапа 2.48. Кластер анализа општина у АП Војводини

Кластерм ■)

Н п

в

№

Н V Н VI Н VII

Извор: Републички завод за развоЈ

19 З Ковачић (1994) Мултиваријациона анализа, (Београд, Економски факултет)

20Економска развијеност општине (ЕРО) је композитни индикатор.

21 Избор метода и дендрограм. Након избора одговарајуће мере сличности или разлике између објеката, изабран је метод груписања на основу међугрупног повезивања (Ве{№ееп-§шир§Нпка§е) и квадратног Еуклидског одстојања.

Резултат је хијерархијско груписање војвођанских општина у 7 група (кластера). Специфичности су да је прва група обухватила чак 18 општина, да су појединачно издвојене општине Панчево и Суботица (5. и 6. кластер), док су Нови Сад и Сремски Карловци заједно груписане као 7. кластер. Пошто је пронађено оптимално решење проблема груписања, може се испитати које су променљиве допринеле управо таквом формирању група, при чему је могуће користити више приступа као што су: једнодимензионална или вишедимензионална анализа варијансе, дискриминациона анализа или пак, уколико је број променљивих сувише велик, тада се може методом главних компонената или методом факторске анализе редуковати њихов број.

Табела 2.26. Кластер анализа општина АП Војводине

Кластер	Општина
I	Мали Иђош, Житиште, Нова Црња, Нови Бечеј, Сечањ, Нови Кнежевац, Чока, Алибунар, Бела Црква, Ковачица, Ковин, Опово, Пландиште, Бач, Жабаљ, Србобран
II	Темерин, Стара Пазова, Пећинци
III	Кикинда, Апатин, Кула, Оџаци, Бачка Паланка, Беочин, Врбас, Инђија, Рума, Сремска Митровица
IV	Бачка Топола, Зрењанин, Ада, Кањижа, Сента, Вршац, Сомбор, Бачки Петровац, Шид
V	Суботица
VI	Панчево
VII	Нови Сад, Сремски Карловци

Извор: Републички завод за развој

2.17.3. Степен развијености општина - категоризација и типологија подручја

На основу Закона о регионалном развоју, Влада Републике је донела Уредбу о утврђивању методологије за израчунавање степена развијености региона и јединица локалне самоуправе. Овим поступком добијен је јединствени методолошки оквир за континуирано оцењивање, разврставање и праћење развијености јединица локалне самоуправе, а тиме и планирање подстицајних мера. Законски оквир дефинисао је критеријуме за стицање статуса неразвијеног подручја, што је у складу са праксом Европске уније и обезбеђивања континуиране усклађености између степена развијености подручја и висине државне помоћи.

Руководећи се репрезентативним показатељима развијености, извршено је груписање свих општина АП Војводине (у односу на просечне вредности за Републику Србију) на четири групе, при чему је одступање од националног просека основни критеријум за издвајање подручја која заостају у развоју.

	2010	2011	2012	2013
>100% Изнад републичког просека	Апатин Бачка Паланка Бачка Топола Беочин Бечеј Врбас Вршац Зрењанин Инђија Кањижа Кикинда Кула Нови Сад Панчево Пећинци	Беочин Вршац Зрењанин Кањижа Нови Сад Панчево Пећинци Сента Сремски Карловци Суботица	Бачка Паланка Беочин Врбас Вршац Зрењанин Кањижа Нови Сад Панчево Пећинци Сента Сремски Карловци Стара Пазова Суботица	Бачка Паланка Беочин Врбас Вршац Зрењанин Кањижа Нови Сад Панчево Пећинци Сента Сремски Карловци Стара Пазова Суботица
80-100%	Ада Бач Бачки Петровац Нови Бечеј Нови Кнежевац Оџаци Рума Тител Шид	Ада Апатин Бачка Паланка Бачка Топола Бечеј Врбас Инђија Кикинда Кула Нови Бечеј Рума Сечањ Сомбор	Ада Апатин Бач Бачка Топола Бечеј Инђија Кикинда Кула Нови Бечеј Нови Кнежевац Рума Сомбор	Ада Апатин Бач Бачка Топола Бечеј Инђија Кикинда Кула Нови Бечеј Нови Кнежевац Оџаци Рума Сомбор
60-80% Недовољно развијене јединице локалних самоуправа	Жабаљ Ириг Ковачица Ковин Мали Иђош Опово Сечањ Србобран Чока	Алибунар Бач Бачки Петровац Бела Црква Жабаљ Ириг Ковачица Ковин Мали Иђош Нова Црња Нови Кнежевац	Алибунар Бачки Петровац Бела Црква Жабаљ Ириг Ковачица Ковин Мали Иђош Нова Црња Опово Оџаци	Алибунар Бачки Петровац Бела Црква Жабаљ Ириг Ковачица Ковин Мали Иђош Нова Црња Опово Србобран
40-60% Изразито недовољно развиј ене ј единице	Алибунар Бела Црква Житиште Нова Црња	Житиште Пландиште Чока	Житиште Пландиште Чока	Житиште Пландиште Сечањ
<50%				

Извор: Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе

Рангирање општина у односу на просечне вредности индикатора показује да је у 2013. години 13 војвођанских општина натпросечно развијено, односно припада групи најразавијенијих. Другу групу чине општине са степеном развијености од 80% до 100% републичког просека (15 војвођанских оптштина). У трећу групу су сврстане недовољно развијене општине, од којих је 14 војвођанских. Међу општинама које су изразито недовољно развијене, а које чине четврту групу општина, има само 3 војвођанске и ниједна од њих не спада у девастирана подручја (испод 50% развијености у односу на републички просек).

Мапа 2.49. Степен развијености општина у АП Војводини, 2013. година (Србија = 100)

Извор: Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2013. годину

22

Индекс развојне угрожености

Индекс развојне угрожености (ИРУ) је композитни индекс који је показатељ конкурентности неког подручја, а садржи економску, инфраструктурну, демографску, образовну и еколошку димензију развоја, при чему је свака димензија развоја рашчлањена на неколико (репрезентативних) индикатора (укупно 13). Индекс ИРУ представља комбинацију кључних аспеката развојне позиције подручја: (а) развијености, (б) угрожености и (в) развојних могућности.

Резултат примене ове методологије показао је да су разлике између општина на подручју Војводине 1 : 3,7, односно, општина Мали Иђош је 3,7 пута развојно угроженија (индекс 117,4%) него град Нови Сад чији је ИРУ најнижи (32%). 22

22 Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2013. годину

Економија (6 индикатора)	Демографија (2 индикатора)	Образовање (2 индикатора)	Инфраструктура (2 индикатора)	Екологија (1 индикатор)
БДВ по становнику Зараде по запосленом Стопа запослености	Демографско пражњење Индекс старења	Ниво образовања младих ХДИ	Учешће Л+Р путева са савременим коловозом у укупим путевима Број путничких аутомобила на 100 становника	- Број домаћинстава прикључених на канализациону мрежу

Округзи	ИРУ	Ранг
Јужнобачки	48.0	7
Севернобачки	88.3	6
Сремски	96.4	5
Јужнобанатски	98.0	4
Западнобачки	100.9	3
Средњобанатски	104.3	2
Севернобанатски	105.3	1
Република Србија	100.0	/

Извор: Републички завод за развој

Табела 2.28. Структура/димензије индекса развојне угрожености

Посматрајући појединачне вредности индикатора (81-813) јасно се уочава да стандардизоване вредности по појединим показатељима издвајају екстремне полове, односно да од 13 показатеља који чине композитни ИРУ, град Нови Сад остварује максималне (1,000) вредности за чак 9 показатеља (81, 83, 84, 85, 87, 88, 811, 812, 813), док насупрот њему Мали Иђош има већину показатеља (7) између вредности 0,000-0,100 (81, 84, 85, 86, 811, 812, 813).

Мапа 2.50. Индекс развојне угрожености (ИРУ) општина у АП Војводини

Табела 2.29. Рангирање округа АП Војводине према индексу развојне угрожености

Структурни регионални индикатор: коефицијент варијација стопе запослености

Као основни аналитички инструментаријум у оквиру мониторинга социјалног и економског развоја у ЕУ, Европска комисија је дефинисала 14 основних структурних индикатора (Соттишсаћоп оп 81гис1ига1 1пЉса1огз), који покривају пет области: запосленост, иновације и

истраживања, економске реформе, социјалну кохезију и животну средину. Један од њих је и структурни индикатор коефицијент варијације стопе запослености који репрезентује размере регионалних диспропорција.

Графикон 2.48. Коефицијент варијације регионалне стопе запослености у АП Војводини у периоду 2002-2010.година

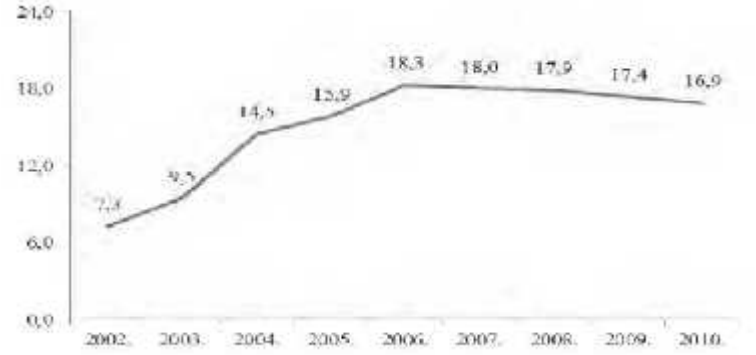

Извор: АРР на основу података Републичког завода за статистику

АП Војводина у периоду 2002-2010. године бележи растући тренд коефицијента варијације стопа запослености на нивоу округа23 (са 7,3% на 16,9%), односно степена регионалне дисперзије стопе запослености, што указује на изузетно висок степен одступања регионалне стопе запослености од аритметичке средине и проблем изразите регионалне неравномерности. У периоду од 2002. до 2006. године примећује се убрзан раст посматраног показатеља што указује на чињеницу да је привредно реструктурирање повећавало јаз између тржишта рада у већим центрима с једне и осталих подручја, са друге стране.

Сектор малих и средњих предузећа и предузетништво

У овом делу биће анализирани следећи индикатори:

Број малих и средњих предузећа у АП Војводини према округзима, 2008-2011. година;

Број запослених у АП Војводини, према округзима, 2008-2011. година;

Промет у сектору МСПП у АП Војводини, према округзима, 2008-2012. година;

Профит у сектору МСПП у АП Војводини, према округзима, 2008-2012. година.

У периоду од 2004. до 2011. године, учешће МСП Војводине у укупном броју МСП у Србији било је релативно константно, са најмањим учешћем од 26,1% забележеним у 2011. години. У наведеном периоду, број МСП у Србији је повећан са 74.708 у 2004. на 90.764 у 2011. години. Повећање броја МСП у наведеном периоду је приметно и у АП Војводини где се број предузећа константно повећавао од 19.725 у 2004. години, до 23.719 предузећа у 2011. години.

Табела 2.31. Кретање броја малих и средњих предузећа* у АП Војводини и округзима у периоду 2004-2011. година

МСП		2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Србија		74.708	74.736	75.596	83.511	88.630	88.586	89.860	90.764
АП Војводина	Бр°ј	19.725	19.748	19.860	21.843	23.245	23.473	23.644	23.719
	Србија = 100	26,4	26,4	26,3	26,2	26,2	26,5	26,3	26,1
Западнобачки	бр°Ј	1.572	1.557	1.423	1.566	1.654	1.710	1.714	1.702
	АПВ = 100	8	7,9	7,2	7,2	7,1	7,3	7,2	7,2
Јужнобанатски	бр°Ј	2.477	2.526	2.488	2.742	2.825	2.787	2.707	2.700
	АПВ = 100	12,6	12,8	12,5	12,6	12,2	11,9	11,4	11,4

23 Стопа запослености на нивоу округа је рачуната као однос између броја формално запослених и укупног становништва старости 15+.

	Бр°j	8.245	8.357	8.503	9.328	9.953	10.040	10.274	10.315
Јужнобачки	АПВ = 100	41,8	42,3	42,8	42,7	42,8	42,8	43,5	43,5
	Бр°j	1.105	1.103	1.109	1.208	1.268	1.290	1.305	1.267
Севернобанатск	АПВ = 100	5,6	5,6	5,6	5,5	5,5	5,5	5,5	5,3
	Бр°j	2.829	2.828	2.818	3.090	3.333	3.404	3.390	3.362
Севернобачки	АПВ = 100	14,3	14,3	14,2	14,1	14,3	14,5	14,3	14,2
	Број	1.135	1.138	1.170	1.249	1.334	1.338	1.297	1.326
Средњобанатски	АПВ = 100	5,8	5,8	5,9	5,7	5,7	5,7	5,5	5,6
	Број	2.362	2.239	2.349	2.660	2.878	2.904	2.957	3.047
Сремски	АПВ = 100	12	11,3	11,8	12,2	12,4	12,4	12,5	12,8

*без предузетника

Извор: Републички завод за развој, Национална агенција за регионални развој на основу података Републичког завода за статистику

Графикон 2.49. Кретање броја малих и средњих предузећа* у окрузима АП Војводине у периоду

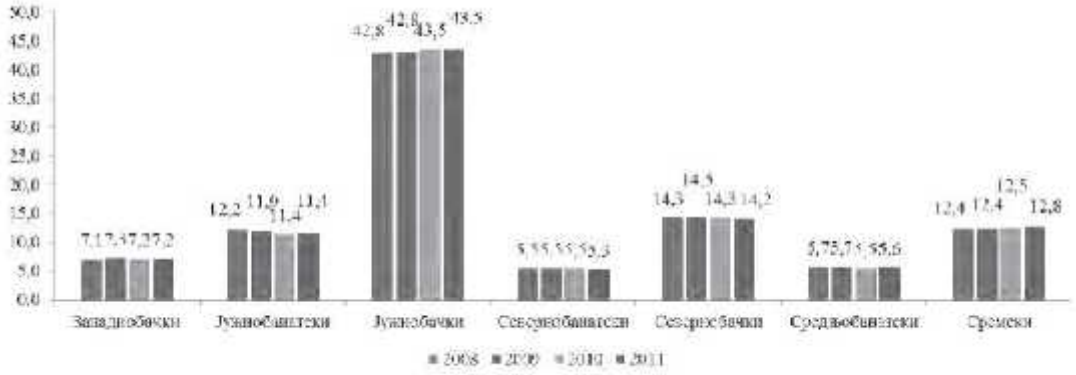

*без предузетника

Извор: Републички завод за развој, Национална агенција за регионални развој на основу података Републичког завода за статистику

По учешћу МСП у укупном броју предузећа, Србија и АП Војводина се не разликују много од просека Европске уније. Ово учешће је у 2011. години износило 99,5% и највеће је у периоду од 2004. до 2011. године.

Са друге стране, ако се посматра број МСП по окрузима у АП Војводини, могу се уочити велике разлике између округа. У Јужнобачком округу је највећи број војвођанских МСП, чак 43,5% (10.315) у 2011. години. Значајно учешће у броју МСП у АП Војводини има и Севернобачки округ са 14,2 (3.362), док је округ са најмање учешћа у броју МСП у АП Војводини Севернобанатски, са 5,3% (1.267). У односу на овај округ, Јужнобачки има 8,1 пута више МСП у 2011. години (што представља повећање у односу на 2010. годину када је тај однос износио 7,9 : 1 у корист Јужнобачког округа).

Мапа 2.51. МСП по окрузима у АП Војводини, 2011. година

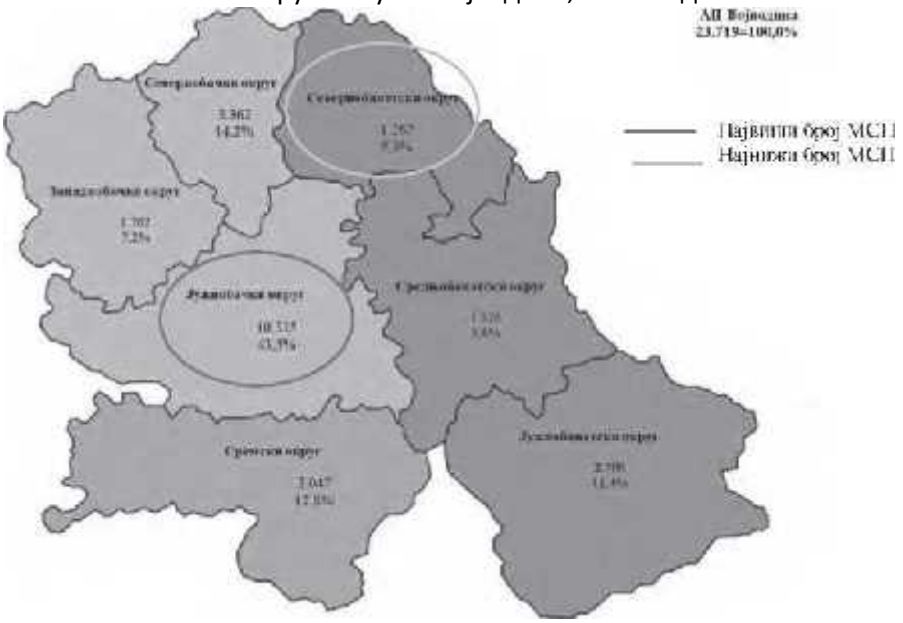

Извор: Национална агенција за регионални развој на основу података Републичког завода за статистику

Када се у анализи МСП дају и информације о предузетницима, може се уочити да се број МСПП у Србији константно повећавао од 2008. (303.449) до 2011. године (319.304). Са друге стране, број МССП у АП Војводини је порастао са 79.094 у 2008. години на 84.617 у 2011. години, али још увек није на нивоу који је забележен у 2009. години, када је у АП Војводини постојало 85.604 МСПП.

смањења броја предузећа од 2009. године, изузев Сремског округа у коме је након 2009. и 2010. године тај тренд прекинут у 2011. години.

Графикон 2.50. Кретање броја МСПП у Републици Србији и АП Војводини у периоду 2008-2011. година

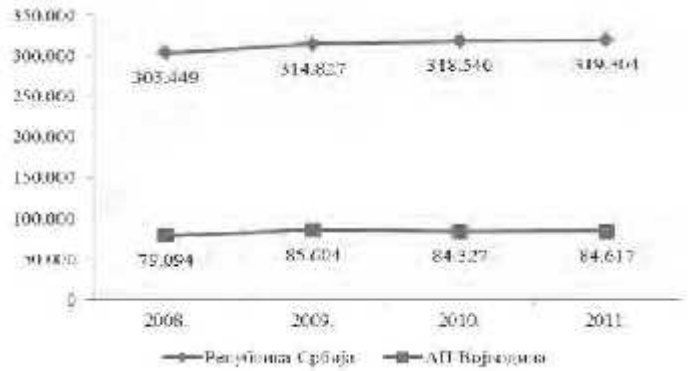

Извор: Национална агенција за регионални развој на основу података Републичког завода за статистику

Мапа 2.52. Број предузетника на нивоу АП Војводине и по окрузима у 2011. години

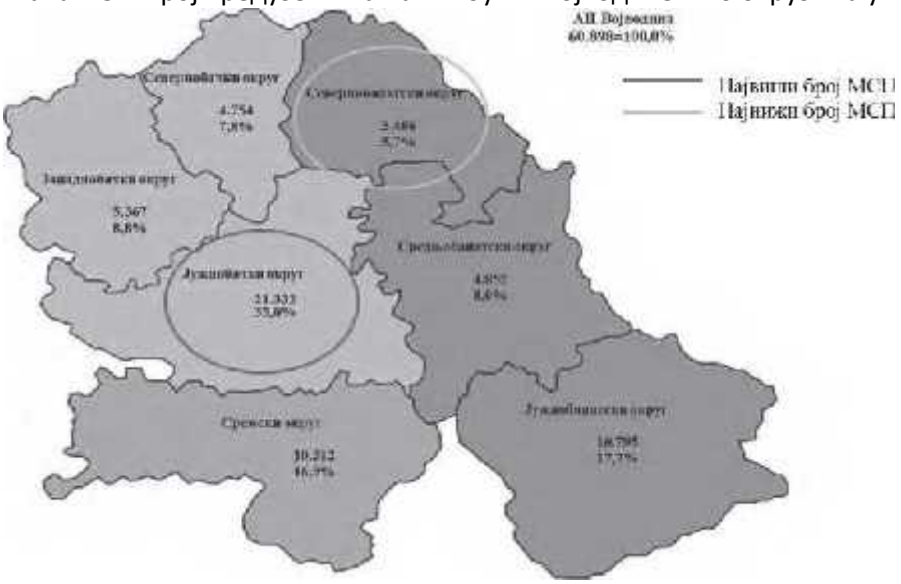

Извор: Национална агенција за регионални развој на основу података Републичког завода за статистику

Учешће предузећа свих величина из АП Војводине у укупном броју предузећа свих величина у Србији је у распону од 25,3% (велика предузећа) до 27,3% (средња предезећа). Ово учешће средњих предузећа АП Војводине у укупном број тих предузећа у Србији је најзначајнија промена у 2011. години у односу на 2004. годину када је тај проценат износио 31,5%. У апсолутним вредностима број средњих предузећа се смањио чак и у односу на 2010. годину са 638 на 605 предузећа.

У 2011. години највећи број предузећа средње величине је имао Јужнобачки округ (214), а прате је Сремски (104), Севернобачки (75) и Јужнобанатски округ (67). У свим окрузима постоји тендеција

смањења броја предузећа од 2009. године, изузев Сремског округа у коме је након 2009. и 2010. године тај тренд прекинут у 2011. години.

Већ напоменуте регионалне разлике највидљивије су када се анализира учешће микро предузећа одређене округе у укупном броју микро предузећа у АП Војводини у 2011. години. Однос између округа који има највише микро предузећа (Јужнобачки) и округа који има најмање ових предузећа (Севернобанатски)јесте 8,6 : 1. С друге стране, најмање регионалне разлике су у односу учешћа у укупном броју средњих предузећа у АП Војводини, где су водећи окрузи АП Војводине (Јужнобачки) и последњи округ (Севернобанатски) у овој категорији у Војводини у односу 4,7 : 1.
Регионалне разлике према окрузима АП Војводине и величини предузећа:
Микро предузећа 8,6 : 1 у 2011. години, Јужнобачки : Севернобанатски,
Мала предузећа 6,4 : 1 у 2011. години, Јужнобачки : Севернобанатски,
Средња предузећа 4,7 : 1 у 2011. години, Јужнобачки : Севернобанатски,
Предузетници 6,2 : 1 у 2011. години, Јужнобачки : Севернобанатски.
Поред великих регионалних разлика, како у АП Војводини, тако и у Србији, један од горућих проблема у Србији јесте незапосленост. Један од чинилаца велике незапослености јесте и неусаглашеност образовног нивоа грађана Републике Србије са потребама привреде. Како би се у што већој мери отклонио овај проблем, Влада Србије направила је Стратегију развоја система образовања у Србији до 2020. године. Предвиђено је да Стратегија омогући и потпомогне усаглашености потребе привреде са структуром квалификација високообразованих грађана старости 30-34 године.
Сектор МСПП Србије је у 2004. години запошљавао 54,7% запослених, док је тај проценат у 2010. години порастао на 66,4%. Овај проценат је благо опао у 2011. години, када је износио 65,3%. Сличан тренд је забележен на нивоу АП Војводине у којој је МСПП сектор запошљавао 63,8% запослених у 2004. години, односно 73,9% у 2010. години. Као и на нивоу Србије, овај проценат је смањен у 2011. години, те сада износи 71,8%. Учешће броја запослених у војвођанским МСПП у укупном броју запослених у МСПП у Србији је опало са 31% у 2004. години на 28,4% у 2010. години, а овај пад процента је настављен и у наредној, 2011. години када је износио 27,0%.
Уколико се посматрају само запослени код предузетника, тада је учешће АП Војводине у укупном броју запослених код предузетника на нивоу Србије износило 27,7%, што представља пад у односу на претходну годину (28,4%), али и у односу на проценат забележен 2004. године (29,0%). Када се посматра број запослених по једном МСПП у АП Војводини (3,3 у 2007, 2,7 у 2010. и 2,5 у 2011. години), као и Србији (3,1 у 2007, 2,6 у 2010. и 2,5 у 2011. години), може се закључити да су ти показатељи знатно испод просека ЕУ (4,3 у 2007. години). Унутар АП Војводине, овај показатељ варира од 1,8 у Јужнобанатском до 3,2 у Севернобачком и Севернобанатском округу.
Табела 2.32. Регионални распоред броја запослених у АП Војводини и окрузима у периоду 2005-2011. година

		2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
АП Војводина	Бр°j	362.862	361.536	360.738	359.791	332.086	306.883	296.442
	Србија = 100	26,4	26,2	26,1	25,7	25,4	25,0	24,6
Западнобачки	Број	35.876	31.999	30.136	29.261	25.497	23.566	21.605
	АПВ = 100	9,9	8,9	8,4	8,1	7,7	7,7	7,3
Јужнобанатски	Број	47.350	45.628	44.665	44.537	38.142	34.938	31.916
	АПВ = 100	13,0	12,6	12,4	12,4	11,5	11,4	10,8
Јужнобачки	Број	145.910	147.535	149.132	147.318	141.588	130.551	127.338
	АПВ = 100	40,2	40,8	41,3	40,9	42,6	42,5	43,0

	Број	25.309	26.714	24.968	25.306	23.357	21.255	20.897
Севернобанатск	АПВ = 100	7,0	7,4	6,9	7,0	7,0	6,9	7,0
	Број	36.495	37.934	38.782	39.521	34.882	30.951	30.355
Севернобачка	АПВ = 100	10,1	10,5	10,8	11,0	10,5	10,1	10,2
	Бр°ј	28.959	28.219	27.980	28.410	25.941	24.600	25.159
Средњобанатска	АПВ = 100	8,0	7,8	7,8	7,9	7,8	8,0	8,5
	Број	42.963	43.507	45.075	45.438	42.679	41.022	39.172
Сремска	АПВ = 100	11,8	12,0	12,5	12,6	12,9	13,4	13,2

Извор: Републички завод за развој, на основу података за привредне регистре, Министарство финансија и привреде на основу података Републичког завода за статистику

Графикон 2.51. Регионални распоред броја запослених у округзима АП Војводине у периоду 2008-2011. година (АПВ = 100)

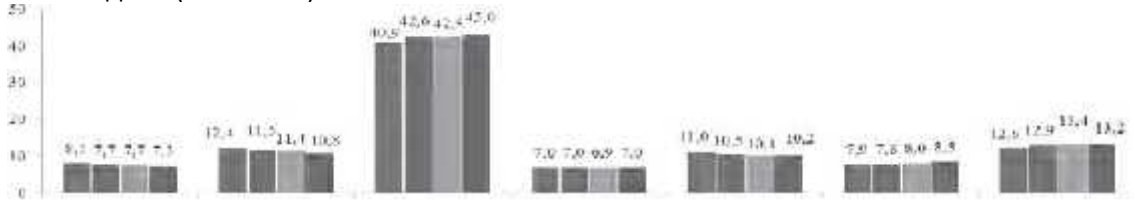

Западнобачки Јужнобанатски Јужнобачки Севернобанатски Севернобачки Средњобанатски Сремски

■ 2008. «2009. в^ОЈО. "2011.

Извор: Републички завод за развој, на основу података за привредне регистре, Министарство финансија и привреде на основу података Републичког завода за статистику

Промет МСПП сектора АП Војводине износио је 27,5% промета МСПП сектора у Србији у 2011. години. Највећи део војвођанског промета је остварио је Јужнобачки округ (43,0%), док је најмањи остварила Севернобанатски округ (7,0%).

Графикон 2.52. Промет у сектору МСПП по округзима АП Војводине у периоду 2008-2011. година (АПВ = 100)

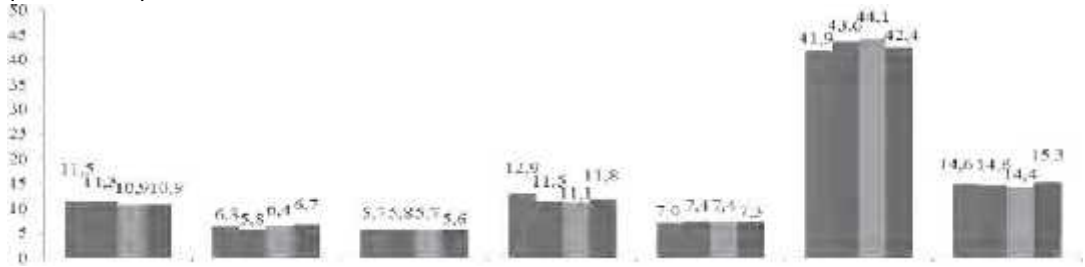

Севернобачки Средњобанатски Севернобанатски Јужнобанатски Западнобачки Јужнобачки Сремски

■ 2008. ■ 2009. -2010. «2011

Извор: Национална агенција за регионални развој

Војвођански МСПП су учествовали у формирању БДВ МСПП сектора на републичком нивоу са 26,7% у 2011. години, што је мање учешће у односу на годину пре тога (27,1%) и готово за 3% мање у односу на учешће забележено у 2004. години (29,6%). Као и у претходним годинама, износ БДВ по запосленом у сектору МСПП је већи у Републици Србији у односу на АП Војводину.

Профит МСПП сектора АП Војводине износи 29,6% прихода оствареног у МСПП сектору 2011. године у Србији. Највећа концентрација предузетничког профита се налази у Јужнобачком округу, чак 40,9% од укупног профита МСПП сектора АП Војводине.

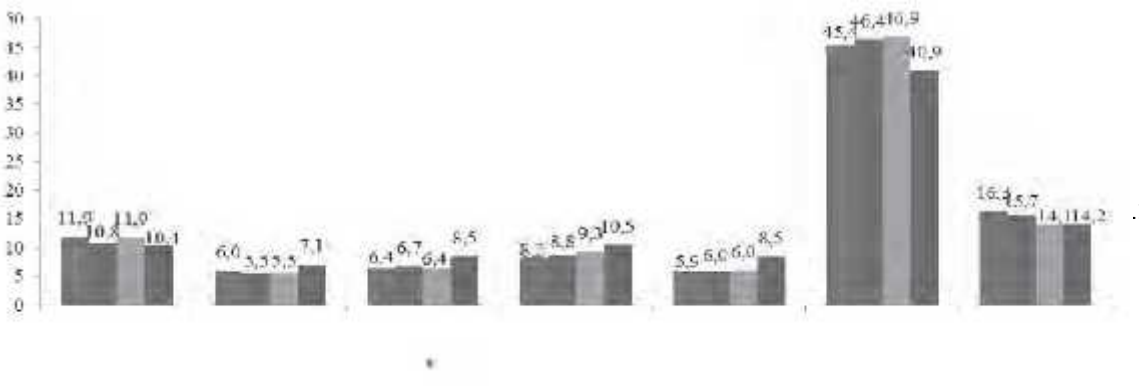

.1. година

Северно бачки Средњо банатск и Северно

Извор: Национална агенција за регионални развој

банатски Јужнобанатски Западнобачки Јужнобачки Сремски

12008. ■ 2009. ■ 2010. и20П.

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Највећи број предузећа концентрисан је у Јужнобачком округу (43,5%), док је најмања концентрација предузећа у Севернобанатском округу (5,3%), 2011. година;

Сектор МСПП у Јужнобачком округу запошљавао је 43% од укупног броја запослених у МСПП у АП Војводини, док је у сектору МСПП у Севернобанатском округу запослено најмање лица (7%);

Промет МСПП је највиши у Јужнобачком округу (42,4%), док је најнижи у Севернобанатском (5,6%);

Профит предузећа је највиши у Јужнобачком округу (40,9%), док је најнижи у Средњобанатском округу (7,1%).

Регионалне разлике према округзима АП Војводине и величини предузећа:

Микро предузећа 8,6:1 у 2011. години, Јужнобачки : Севернобанатски,

Мала предузећа 6,4:1 у 2011. години, Јужнобачки : Севернобанатски,

Средња предузећа 4,7:1 у 2011. години, Јужнобачки : Севернобанатски,

Предузетници 6,2:1 у 2011. години, Јужнобачки : Севернобанатски.

Табела 2.34. Укупна коришћена пољопривредна површина у АП Војводини по округзима за 2011. годину у хектарима

Пољопривреда

У овом делу биће коришћени следећи индикатори:

Укупна коришћена пољопривредна површина у АП Војводини по округзима за 2011. годину у хектарима;

Засејане површине (оранице и баште) и површина под шумама у АП Војводини по округзима у 2011. години у хектарима;

Распоред пољопривредних газдинстава, броја говеда, свиња, оваца, коза, живине и броја трактора по округзима у 2011. години;

Удео БДВ-а пољопривреде округа у креирању БДВ-а пољопривреде АП Војводине, 2009. година;

Учешће округа у укупној спољнотрговинској размени пољопривредних производа АП Војводине, 2011. година;

Учешће спољнотрговинске размене пољопривредних производа у укупној спољнотрговинској размени округа АП Војводине, 2011. година.

Република Србија је у 2011. години располагала са 5.056 хиљада хектара пољопривредног земљишта, од чега се 34,6% налазило у АП Војводини. У односу на претходну годину у Републици Србији и АП Војводини примећена је стабилност обима и структуре пољопривредног земљишта са тим да се у Републици Србији оно повећало за 5.000 хектара а у АП Војводини се смањило за
хектара.

Табела 2.33. Коришћено пољопривредно земљиште Републике Србије и АП Војводине у 2011. години, у хиљадама ха

	Република Србија	АП Војводина	Учешће АПВ у РС (%)
Пољопривредна површина	5.056	1.747	34.6
Обрадива	4.211	1.647	39.1
Оранице и баште	3.294	1.578	47.9
Воћњаци	240	18	7.5
Виногради	56	10	17.9
Ливаде	621	41	6.6
Пашњаци	845	100	11.8

Извор: Републички завод за статистику

Обрадива површина у АП Војводини чинила 94,3%. У структури земљишњих ресурса АП Војводине, пашњаци као најекстензивнији начин коришћења земљишта заступљени су са свега 5,7%. Са друге стране, воћњаци и виногради као најинтензивнији начини коришћења земљишта су у АП Војводини заступљени са 1,0% и 0,6% респективно. У структури Републике Србије, пашњаци у АП Војводини чине 11,8% пашњака у Републици Србији, док воћњаци и виногради у АП Војводини чине 7,5%, односно 17,9% воћњака и винограда у Републици Србији, респективно.

Табела 2.34. Укупна коришћена пољопривредна површина у АП Војводини по окрузима за 2011. г
х

Округи АП Војводине	Пољоприв. површина	Обрадива укупно	Обрадива површина				Пашњаци
			Оранице и баште	Воћњаци	Виногради	Ливаде	
Западнобачки	203.412	194.199	187.143	1.208	431	5.417	5.851
Јужнобанатски	342.020	313.687	300.214	1.777	2.522	9.174	22.321
Јужнобачки	326.513	308.590	298.244	2.702	1.831	5.813	11.581
Севернобанатск	207.806	185.200	177.438	1.576	932	5.254	17.781
Севернобачки	160.130	156.886	151.725	3.449	851	861	2.253
Средњобанатски	283.975	241.958	228.254	1.922	546	11.236	32.074
Сремски округ	256.732	245.875	234.715	5.203	2.422	3.535	8.514
АП Војводина	1.780.588	1.646.395	1.577.733	17.837	9.535	41.290	100.375

Укупна коришћена пољопривредна површина у АП Војводини у 2011. години износи 1.780 хиљада хектара, а од тога је обрадиво 92% земљишта. Поређењем обрадивих површина по окрузима може се приметити да је највише обрадиве земље у Јужнобачком (18,7% од укупне обрадиве површине) и Јужнобанатском округу (19%), а најмање у Севернобачком округу (9,5%) који је погодан за узгајање воћњака. Виногради су најзаступљенији у Сремском и Јужнобанатском округу са уделом од 52% у укупној површини под виноградима у Војводини, а воћњака има највише у Сремском округу скоро 30% укупне површине под воћњацима. Лош квалитет земљишта у Средњобанатском округу је утицао да остане велика површина под пашњацима (32% од укупне површине под пашњацима) па је у том округу сточарство врло заступљено.

Табела 2.35. Засејане површине у Републици Србији и АП Војводини у хиљадама ха, 2011. година

	Република	АП Војводина	Учешће АПВ у РС (%)
Засејана површина	3.067	1.559	50.8
Жита	1.911	1.026	53.7
Индустријско биље	429	390	90.9
Повртно биље	272	68	25.0
Крмно биље	455	75	16,5

Извор: Републички завод за статистику

Међу ораницама и баштама у АП Војводини, засејане површине чине 98,8% али оно што је неповољно јесте да међу засејаним површинама доминирају жита (65,8%) док су повртно и крмно биље релативно мало заступљени (4,4% и 4,8%, респективно).

Табела 2.36. Засејане површине (оранице и баште) и површина под шумама у АП Војводини по окрузима у 2011. години у хектарима

Округи АП	Жито	Индустријско	Повртно	Крмно	Шуме
Западнобачки округ	122.334	48.727	8.009	6.180	13.107
Јужнобанатски округ	201.372	77.109	9.585	10.134	23.347
Јужнобачки округ	165.667	100.734	18.332	11.064	18.741
Севернобанатски	109.872	40.351	7.233	13.372	1.780
Севернобачки округ	112.502	25.489	3.359	9.381	3.998
Средњобанатски	151.344	52.566	6.603	13.728	7.356
Сремски округ	163.050	44.960	15.320	10.989	48.758
АП Војводина	1.026.141	389.936	68.441	74.848	117.091

Извор: Републички завод за статистику

Табела 2.34. Укупна коришћена пољопривредна површина у АП Војводини по окрузима за 2011. годину у хектарима

Анализом засејаних површина може се установити да се највећа површина обрадивог земљишта користила за производњу жита, па затим индустријског биља, повртног биља и крмног биља респективно. Највише житарица се сејало у Јужнобанатском округу (20% од укупне површине под житом), а индустријског биља у Јужнобачком округу (26% од укупне површине под индустријским биљем). Под шумама је највећа површина земљишта у Сремском округу (42% од укупне површине под шумама), а затим у Јужнобанатском округу (20% од укупне површине под шумама).

Сточни фонд АП Војводине је у 2011. години имао пад у односу на 2010. годину, а најизраженији пад забележен је у укупном броју живине где се фонд смањио за 10,7%, док се број говеда, свиња и оваца смањио редом за 2,2%, 7,3% и 8,6%.

Табела 2.37. Биланс стоке и живине у Републици Србији и АП Војводини у 2011. години, у хиљадама комада

	Република Србија	АП Војводина	Учешће АПВ у РС (%)
Говеда	937	220	23,5
Свиње	3.287	1.289	39,2
Овце	1.460	233	16,0
Живина	19.103	9.971	52,2

Извор: Републички завод за статистику

Табела 2.38. Распоред пољопривредних газдинстава, броја говеда, свиња, оваца, коза, живине и броја трактора по окрузима у 2011. години

Окрузи АП Војводине	Број пољоприв	Број говеда	Број свиња	Број коза	Бр°ј оваца	Бр°ј живине	Бр°ј трактора
Западнобачки	18.332	29.832	156.416	10.321	24.938	701.317	11.170
Јужнобанатски	25.618	27.018	133.691	13.145	47.936	2.660.963	20.614
Јужнобачки	31.867	47.573	332.448	12.023	52.620	2.984.658	21.839
Севернобанатски	14.346	38.129	163.095	4.259	40.884	399.819	10.890
Севернобачки	11.361	34.218	197.349	4.286	21.241	1.163.944	8.223
Средњобанатски	16.755	38.878	85.729	6.436	41.012	2.804.464	13.423
Сремски	29.309	36.606	327.340	10.573	41.535	1.218.392	20.822
АП Војводина	147.588	252.254	1.396.068	61.043	270.166	11.933.557	106.981

Извор: Републички завод за статистику

Резултати из табеле добијени су на основу извештаја Пописа пољопривреде 2012. године, а указују да је највећи број газдинстава заступљен у Јужнобачком, Сремском и Јужнобанатском округу. Говедарство (19%), свињарство (24%) и овчарство (19%) су најраспрострањенији у Јужнобачком округу, за којом не заостаје много ни Сремски округ посебно у узгоју свиња (23%), а живинарство је врло распрострањено у Јужнобачком (25%), Средњобанатском (23%) и Јужнобанатском округу (22%). У региону АП Војводине просечан број трактора по пољопривредном газдинству износи 0,72 док је по окрузима највише у Јужнобанатском и Северобанатском округу и то у просеку око 0,8 трактора по газдинству. Најлошији однос је у Западнобачком округу где је однос трактора према пољопривредном газдинству 0,61. Просечан број грла по газдинству у АП Војводини износи 1,7 грла говеда, 9,5 грла свиња, 0,4 грла коза и 1,8 грла оваца, где се примећује да се просечно по газдинству највише узгајају свиње.

На основу свих показатеља може се закључити да су најпродуктивнији по свим економским параметрима Јужнобачки, Јужнобанатски и Сремски округ, док су Севернобачки и Средњобанатски округ најслабији.

Табела 2.34. Укупна коришћена пољопривредна површина у АП Војводини по окрузима за 2011. годину

У АП Војводини у 2011. години највише су заступљене производња крављег млека (324 милиона литара), свињског меса (123 хиљада тона) и јаја (386 милиона комада) и они редом чине 22,7%, 45,4% и 31,7% одговарајућих сточарских производа Републике Србије у 2011. години. Производња крављег млека у АП Војводини се у 2011. години смањила за 5,5% у односу на претходну годину, док се производња свињског меса и јаја повећала за 6,0% односно 18,8%, респективно.

Мапа 2.53. Удео БДВ-а пољопривреде округа у креирању БДВ-а пољопривреде АП Војводине,

Бруто додата вредност пољопривреде Јужнобачког округа остварује највећи допринос у креирању бруто додате вредности пољопривреде АП Војводине (39,9%), док БДВ пољопривреде Севернобанатског округа остварује најнижи допринос (4,8%).

Мапа 2.54. Учешће округау укупној спољнотрговинској размени пољопривредних производа АП Војводине, 2011. година

Извор: Републички завод за статистику

I I ; Ув оз

Извор: Републички завод за статистику

Мапа 2.55. Учешће спољнотрговинске размене пољопривредних производа у укупној спољнотрговинској

Извор: Републички завод за статистику

у АП Војводини у 2011. години износи 1.780 хиљада хектара, а од тога је обрадиво 92% земљишта;

Анализом засејаних површина установљено је да се највећа површина обрадивог земљишта у АП Војводини користила за производњу житарица (66%), па затим индустријског биља (25%);

Највећи број газдинстава заступљен је у Јужнобачком (22%), Сремском (20%) и Јужнобанатском округу (17%);

Генерално, најпродуктивнији по свим економским параметрима су Јужнобачки, Јужнобанатски и Сремски округ, док су Севернобачки и Средњобанатски округ најслабији;

Бруто додата вредност пољопривреде Јужнобачког округа остварује највећи допринос креирању бруто додате вредности пољопривреде АП Војводине (39,9%), док БДВ пољопривреде Севернобанатског округа остварује најнижи допринос (4,8%);

Највиши удео извоза сектора пољопривреде у укупном извозу округа остварен је у Јужнобачком округу (20,7%) док је удео извоза сектора пољопривреде у укупном извозу округа најнижи у Средњобанатском округу (2,3%).

Највиши удео увоза сектора пољопривреде у укупном увозу округа остварен је у Сремском округу (10,0%), док је удео увоза пољопривреде у укупном увозу округа, најнижи у Јужнобанатском округу (0,2%);

Извоз сектора пољопривреде Јужнобачког округа има највећи удео у укупном извозу пољопривреде АП Војводине (58,2%), док је удео извоза сектора пољопривреде Средњобанатског округа најнижи (1,3%);

Увоз сектора пољопривреде Јужнобачког округа има највећи удео у укупном извозу пољопривреде АП Војводине (47,7%), док је удео увоза сектора пољопривреде најнижи у Средњобанатском округу (0,6%).

Туризам

Туризам у АП Војводини је пролазио кроз врло различите периоде. Након експанзије у годинама
С \

У овом делу анализираће се следећи индикатори:

Број туриста по окрузима АП Војводине, 2011. година;

Ноћења туриста по окрузима АП Војводине, 2011. година.

Ч)

између 1960. и средине 1980-их година, уследио је пад броја туриста и остварених ноћења у 1990-им, услед политичко-економских дешавања. После пада туристичке активности током деведесетих година прошлог века, од 2000. године уследило је повећање броја туриста и ноћења, понајвише страних туриста. Ипак, и поред наведеног раста и развоја туристичке активности у последњој деценији, још увек није достигнут ниво броја туриста и ноћења из 1987. године, која је забележена као најбоља туристичка година за АП Војводину, са 564.000 туриста који су остварили 1.292.000 ноћења.

Као последица све веће отворености Србије ка Европи, као и стабилнијих прилика у земљи, проценат страних туриста у укупном броју туриста који посећују, како Србију, тако и АП Војводину, се повећава. Тако је на пример 2000. године, АП Војводину посетило 281.000 туриста, од чега је 10,7% било страних туриста, док је 2012. године АП Војводину посетило 296.000 туриста, од чега чак 41,6% из иностранства. Сличан тренд забележен је и на нивоу Србије у којој је у 2000. години било 2.169.000 туриста, међу којима само 7,7% из иностранства, али је та слика мењана последњих 12 година, па је у 2012. години забележен боравак 2.080.000 туриста у Србији, од којих је 38,9% дошло из иностранства.

Графикон 2.54. Тренд и структура туристичких долазака у Републику Србију и АП Војводину у периоду 2000-2012. година (у 000)

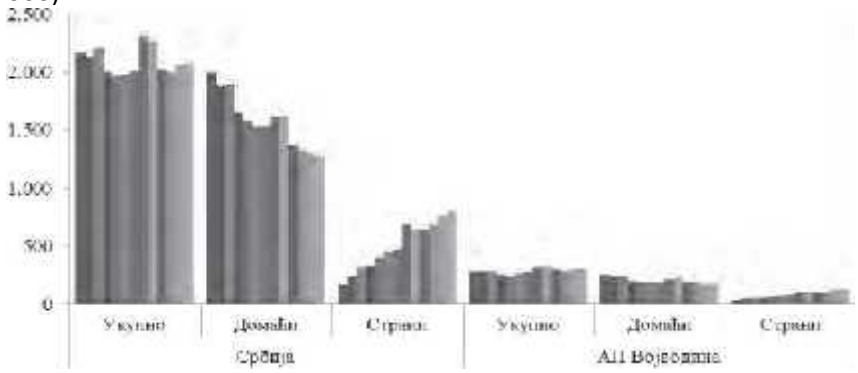

Извор: Републички завод за статистику

■ 2000. ■ 2001. ■! 2002

2003.

2004.

2005.

2006.

2007.

2008.

2009.

2010.

Тренд и структура ноћења туриста на територији АП Војводине и Србије врло су слични тренду и структури броју долазака туриста. Наиме, у 2000. години у Србији је било 7.696.000 ноћења, од чега само 5,6% иностраних туриста. Ситуација је била слична, али ипак нешто боља, у АП Војводини у којој је у 2000. години било 8,7% ноћења страних туриста, од укупно 809.000. У периоду од 2000. до 2012. године број ноћења страних туриста био је у константном порасту, али је број домаћих туриста значајно опадао, па сада имамо ситуацију у којој је број укупних ноћења у АП Војводини и Републици Србији мањи у односу на одговарајуће бројеве ноћења туриста у 2000. години.

У 2012. години у Србији је било укупно 6.485.000 ноћења, од чега су 27,7% остварили странци, док је у АП Војводини у истој години забележено 759.000 ноћења, приликом чега су 39,0% остварили странци. Просечна дужина боравка туриста је на нивоу државе у периоду од 2000. до 2012. године износила 3,3 (пад са 3,5 у 2000. години, на 3,1 у 2012. години), док је на нивоу АП Војводине она износила 2,7 (пад са 2,9 у 2000. години, на 2,6 у 2012. години). По правилу, више ноћења по боравку остварују домаћи туристи (2012. године у Србији 3,7 домаћи, 2,2 страни туристи, а у АП Војводини 2,7 домаћи, 2,4 страни туристи).

Графикон 2.55. Тренд и структура туристичких ноћења у Републици Србији и АП Војводини у периоду 2000-2012. година (у 000)

Извор: Републички завод за статистику

Као и у већини привредних показатеља, Јужнобачки округ доминира у АП Војводини и по броју туриста, као и броју ноћења туриста. У овом округу је у 2011. години остварено чак 42,3% (122.279) туристичких боравака у АП Војводини, кроз које је остварена трећина (33,3%) туристичких ноћења (251.751).

Поред Јужнобачог округа, најзначајнији округ АП Војводине по броју туриста и броју ноћења туриста је Севернобачки округ. У Севернобачком округу је у 2011. години било 61.100 туриста, односно 110.538 ноћења. Велике регионалне разлике у развијености туризма виде се по чињеници да, иако је други најзначајнији округ АП Војводине у туризму, Севернобачки остварује дупло мање туристичких долазака од Јужнобачког округа. Други окрузи су по броју туристичких долазака далеко испод чак и Севернобачког округа са дупло или тродупло мањим обимом туристичке активности. Такође, три од седам округа забележили су смањен број туристичких долазака у 2011. години у односу на 2002. годину (Средњобанатски, Севернобанатски и Западнобачки округ), док су чак четири округа забележила смањен број ноћења туриста (Средњобанатски, Севернобанатски, Јужнобанатски и Западнобачки округ).

Табела 2.39. Број туриста и ноћења по окрузима АП Војводине за 2002. и 2011. годину

Година/округ	Доласци			Ноћења		
	Укупно	Домаћи	Страни	Укупно	Домаћи	Страни
2002.						
Севернобачки	48.751	40.623	8.128	81.851	64.881	16.970
Средњобанатски	26.613	23.341	3.272	72.496	64.631	7.865
Севернобанатски	24.921	22.639	2.282	150.691	144.437	6.254
Јужнобанатски	21.149	17.770	3.379	54.851	46.609	8.242
Западнобачки	23.414	21.037	2.377	80.279	73.212	7.067
Јужнобачки	113.943	88.153	25.790	210.131	156.309	53.822
Сремски	24.046	19.675	4.371	73.796	63.661	10.135

2011.						
Севернобачки	61.100	39.916	21.184	110.538	70.340	40.198
Средњобанатски	19.737	12.272	7.465	76.240	49.581	26.659
Севернобанатски	20.862	14.654	6.208	105.722	83.431	22.291
Јужнобанатски	22.061	16.044	6.017	52.613	40.124	12.489
Западнобачки	16.143	11.830	4.313	55.240	45.349	9.891
Јужнобачки	122.279	53.211	69.068	251.751	97.950	153.801
Сремски	27.216	21.474	5.742	104.619	91.293	13.326

Извор: Републички завод за статистику

Мапа 2.56. Укупан броЈ долазака туриста по окрузима АП Војводине за 2011. = 100,0%) годину (АПВ
АП Војводина 289.398=100,0%

Највећи број долазака
Најмањи број долазака

Извор: Републички завод за статистику

Највећи број остварених ноћења у Јужнобачком округу је у Новом Саду (225.009 ноћења, 89,4% ноћења у округу), док је у Севернобачком округу место у којем је остварено највише ноћења Суботица (99.878 ноћења, 90,4% ноћења у округу). Како су ово два округа са највише туристичке активности у АП Војводини, може се закључити да је за АП Војводину карактеристичан градски туризам који подразумева мали број ноћења по доласку туриста (2,6 дана по боравку). Место у којем се најдуже остаје по доласку је Кањижа (6,3 дана по боравку). Ова чињеница је подразумевана, ако се узме у обзир постојање Бање Кањижа која има здравствено-рекреативну функцију, чиме се подразумева дужи боравак.

Мапа 2.57. Укупан број ноћења туриста по окрузима АП Војводине за 2011. годину (АПВ

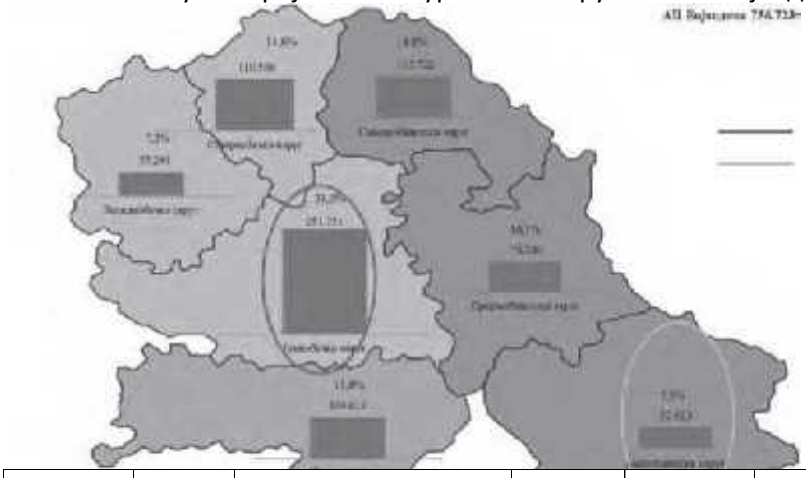

Општина	Туристи	Округ, укупно		Удео у округу (%)		Ноћењ	Округ, укупно		Удео у округу (%)
Суботица	56.858	Севернобачки	61.100	91,7	Суботица	99.878	Севернобачки	110.53	90,4
Зрењанин	15.451	Средњобанат	19.737	78,3	Зрењани	60.621	Средњобанат	76.240	79,5
Кањижа	11.467	Севернобанат	20.862	55.0	Кањижа	72.527	Севернобанат	105.72	68.6
Вршац	14.387	Јужнобанатск	22.061	65.2	Вршац	27.317	Јужнобанатск	52.613	51.9
Апатин	6.730	Западнобачки	16.143	41.7	Апатин	38.903	Западнобачки	55.240	70.4
Нови Сад	111 170	Јужнобачки	122.27	90,9	Нови Сад	225.00	Јужнобачки	251.75	89,4
Ириг	14 382	Сремски	27.216	52.8	Ириг	66.053	Сремски	104.61	63.1

Извор: Републички завод за статистику

Табела 2.40. Најпосећеније дестинације по ок
рузима АП Војводине, 2011. година
Извор: Општине у Србији, Републички завод за статистику

Када се анализира структура страних туриста, односно земље из којих они долазе, може се уочити да Република Србија прима највише туриста из земаља бивше Југославије, тачније Босне и Херцеговине, Црне Горе и Словеније. Чак 10,1% (165.538) туриста у Србији долази из Босне и Херцеговине, док је 7,9% туриста из Црне Горе (129.455) и 7,6% из Словеније (124.517). Оно што је карактеристично за све три земље јесте да се број туриста из ових земаља у Србију повећао у односу на претходну годину.

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

У 2012. години у Србији је било укупно 6.485.000 ноћења, од чега су 27,7% остварили странци, док је у АП Војводини у истој години забележено 759.000 ноћења, приликом чега су 39,0% остварили странци;

Највећи број долазака туриста забележен је у Јужнобачком округу (42,3%), док је најнижи број долазака туриста забележен у Западнобачком округу (5,6%);

- Највећи број ноћења туриста забележен је у Јужнобачком округу (33,3%), док је најнижи број ноћења туриста забележен у Јужнобанатском округу (7,0%).

Привредна инфраструктура

У овом делу анализираће се следеће теме:

Енергетска инфраструктура;
Друмски саобраћај;
Железнички саобраћај;
Ваздушни саобраћај;
Хидротехничка инфраструктура;
Т елекомуникације;
Просторни развој и заштита животне средине;
Логистика.

Јачање геостратешке позиције АП Војводине, унапређење квалитета животне средине у највећој мери зависе од степена опремљености и квалитета техничке инфраструктуре. Успостављање регионалне кохезије АП Војводине бољим коришћењем субрегионалних потенцијала зависиће, пре свега, од јачања капацитета за кретање људи, добара, као и преноса енергије и информација између разних насеља. Ради тога физичке мреже инфраструктуре као што су путеви и друге транспортне мреже, енергетске мреже, хидро-системи и телекомуникације имају посебан значај у Програму развоја АП Војводине.

Енергетска инфраструктура

Енергетика представља веома осетљиво питање у развоју АП Војводине, како због енергетских ресурса које поседује, тако и због преносних система којима располаже, од којих се део налази у приватном поседу, а део у оквиру државног система.

Основни билансни показатељи. У укупној употреби енергије и потрошњи електричне енергије у Србији у периоду од 2000. до 2010. евидентна је стабилна потрошња а сви енергетски индикатори показују раст (као што је, на пример, раст увоза енергената). С обзиром да број становника у Републици Србији у периоду 2000-2010. године благо опада, а присутна је економска стагнација, то је довољан показатељ да се стање у области енергетике не побољшава.

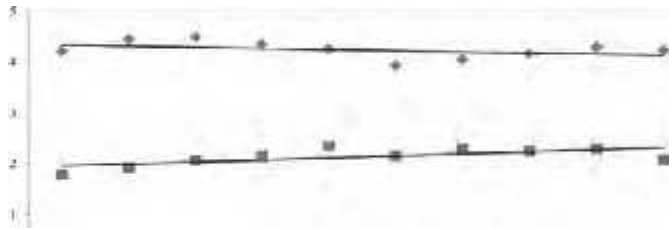

2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008.

Погрошња електричне енергије (М\Уђ рег сарНа)

■Употреба енергције ((ое рег сарђа)

Графикон 2.56. Потрошња енергије по становнику у Републици Србији у периоду 2000-2010. година
Извор: Светска банка

Укупна производња примарне енергије у АП Војводини износи 1,253 ш!ое24 у 2010. години25. Доминира нафта са 69,9% учешћа, следе природни гас са 24,1%, угаљ са 4,6% и 1,4% обновљиви

24 1 *ое = 11.630 ОШђ = 4,1868х104

25 Енергетски биланс Аутономне Покрајине Војводине „План за 2011. годину“, део енергетског биланса Републике Србије за 2011. годину, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине.

извори енергије. Укупна бруто потрошња примарне енергије у АП Војводини износила је 3,718 т!ое у 2010. години. У погледу увозне зависности АП Војводине у области енергије, доминирају нафта и нафтни деривати са 44,62%, затим природни гас са 31,29% и електрична енергија са 20,38%.

Укупна инсталисана снага система за производњу електричне енергије у Србији (без Косова) је 7124 М^. Електроенергетски систем Србије повезан је са системима суседних земаља са пропусном моћи од око 1.000 М^. Вршна снага система Србије (без Косова) у 2008. години је била око 6.626 М^.

У АП Војводини се предвиђа пораст потрошње електричне енергије просечно за 1,3% годишње. То значи да би 2014. године потрошња била око 9.690 О^ћ (или 5,3% виша у односу на 2010), а 2021. би била 10605 О^ћ (или 16,8% виша у односу на 2010). Основне могућности успоравања раста без успоравања привредног раста је смањивање губитака и повећања енергетске ефикасности. Међутим, без обзира на то, мора се планирати повећање производних енергетских капацитета.

Електроенергетски систем АП Војводине. У периоду 2000-2010. електропреносни систем АП Војводине је у значајној мери комплетиран и модернизован. Снабдевање електричном енергијом врши се из јединственог републичког система, док се дистрибуција врши преко десет електродистрибутивних система, односно за велике потрошаче директно. Снабдевање електричном енергијом АП Војводине обезбеђено је из јединствене јавне мреже Електропривреде Србије посредством 220 и 110 кУ мреже преко 57 трансформаторских станица. Проблеми на интерконективном раду електроенергетског система (ЕЕС) постоје на правцима према Румунији (код ХЕ Ђердап), због вишка електричне енергије у румунском ЕЕС и према Хрватској, због мањка енергије у хрватском ЕЕС.

Систем природног гаса у АП Војводини. Домаћа производња природног гаса стагнира већ неколико година на око 200 мил. тз3/а. Гасна мрежа у АПВ је развијена у односу на друге делове Републике, са тенденцијом даљег ширења и модернизације. Гас се обезбеђује из локалних извора и увозом из Русије, а разводи мрежом дужине 1.560 кт. Снабдевање је преко јединственог система „Србијагас“-а. Домаћа производња природног гаса је у порасту од 2009. године од како је 51% акција НИС-а ад продато руском партнеру Гаспрому. Производња је стагнирала на око 200 милиона т3 годишње, да би доласком страног партнера порасла на око 500 милона т3 годишње. У АП Војводини се годишње троши око 1,5 милијарди т3 природног гаса, од чега се део подмирује из домаће производње, а део увозом из Руске Федерације. Гасна мрежа у АПВ је развијена, наиме у свих 45 јединица локалне самоуправе на територији АПВ извршен је, или је у току, процес гасификације. Преко 200.000 домаћинстава, око 750 индустријских субјеката и 20 топлана користи природни гас у АП Војводини. Транспортна гасна мреже кроз АП Војводину је у власништву јавног предузећа „Србијагас“ и дугачка је 1640 кт, дужина дистрибутивне гасне мреже средњег притиска је 952 кт, а дужина дистрибутивне гасне мреже ниског притиска у АПВ је преко 9.200 кт. На територији АПВ постоји и подземно складиште гаса капацитета око 350 милиона т3, са могућношћу дневног истискивања природног гаса у количини од око 5 милиона т3.

Нафта и нафтни деривати у АП Војводини. Нафта је ресурс АП Војводине који је значајан фактор њене конкурентности, односно елемент територијалног капитала са којим стиче предност у развоју у односу на друге регионе Србије. У целокупном билансу Републике нафта из АПВ учествује са 23%.

Угаљ у АП Војводини. Производња релативно квалитетног лигнита одвија се на специјалном подводном копу у Ковину са око 250.000 1/а. Без обзира што се очекује смањење потражње код садашњих корисника овог угља, могуће је и значајно убрзавање експлоатације. То дозвољавају до сада утврђене, а нарочито процењене резерве. Једна од варијанти коришћења енергетског потенцијала ковинског угља је и градња термоелектране укупне електричне снаге до 800 М^.

Обновљиви извори енергије у АП Војводини представљају значајну шансу овог региона јер се рачуна да количина биомасе у Срему, Бачкој и Банату може да представља значајан обновљиви ресурс, док ружа ветрова у деловима Баната такође гарантује оправданост изградње мреже ветрогенератора као дела енергетског система овог подручја. Узимајући у обзир повољан положај

Панонског басена и геотермални ресурс, треба обратити пажњу на велики потенцијал и могућност коришћења геотермалне енергије.

Даљински системи грејања у АП Војводини. АП Војводина има три термоелектране топлане (ТЕ- ТО) укупне номиналне електричне снаге 405,50 М^ и укупне топлотне снаге око 500 М^. Због високе производне цене електричне енергије, из ових електрана капацитет се користи углавном као вршна производња, што је мање од 15% од техничке могућности. Когенерацијска постројења у АП Војводини су концепцијски застарела. У 21 насељу постоје даљински системи грејања. У топланама и већим котларницама примарна енергија се трансформише у топлотну енергију, а од произведене топлотне енергије 93% се потроши у широкој потрошњи.

Приступ свим облицима енергије по доступним ценама подстицај је за економски и социјални развој друштва. У исто време, сектор енергетике је одговоран за приближно 75% укупних емисија гасова стаклене баште, што га чини главном провокацијом промене климе.

Основни проблеми у сектору енергетике су:

(а) Ниска енергетска ефикасност - инструменти енергетске политике нису стимулисали трансформацију тржишта према већој ефикасности, са крајњим циљем да се постигне чистија животна средина, виши стандард живљења, конкурентнија индустрија и побољшана сигурност у испоруци енергије, што је разлог неиспуњавања планова у области енергетике. Овоме треба додати врло слабу организацију на планирању и спровођењу енергетских задатака и на нивоу локалних самоуправа;

(б) Недовољно коришћење обновљивих извора енергије и

(в) Донесена подзаконска регулатива из области енергетике је непотпуна.

Друмски саобраћај и путна мрежа АП Војводине

У Србији (АП Војводини), као и у другим европским земљама, друмски саобраћај је најразвијенији вид саобраћаја. Он има доминантну улогу на транспортном тржишту у превозу путника и у 2010. години друмски саобраћај учествовао је са 22,6% у обиму теретног превоза и са 92,0% у обиму путничког саобраћаја, док су у ЕУ ови проценти 77,5% за теретни и 84,1% за путнички саобраћај.

На територији АП Војводине простире се 11 државних путева првог реда и 45 државних путева другог реда. Најважнији путни правци су европски правац Е-70, односно деоница паневропског Коридора Х са наставком од Београда према Вршцу и граници са Румунијом, и правац Е-75, односно деоница крака Хб (Београд-Будимпешта). Од нарочитог је значаја и државни пут првог реда Е-662 на правцу од Осијека и Сомбора до Суботице, правац Богојево-Наково на граници према Румунији, граница према Хрватској - Бачка Паланка- Српска Црња, Нови Сад-Ириг-Рума- Ваљево-Пожега и даље веза ка Ивањици са краком за Лозницу и веза са БиХ, Батина-Келебија, граница према Хрватској-Келебија, Ковин-Суботица и Београд-Зрењанин. Магистрални путни правац М-21 Нови Сад-Рума и даље према Шапцу и Лозници представља приоритет до 2014.

године, а у складу са Просторним планом посебне намене на основу Просторног плана Републике Србије и концепта Регионалног просторног плана АП Војводине.

Табела 2.41. Дужина државних путева на територији АП Војводине према Уредби о категоризацији државних путева, 2012.

Путеви	кт	У насељу	Ван насеља	Преклоп	Неизграђен	За
Државни путеви I А	343,564	25,137	318,427	0,000	0,000	343,564
Државни путеви II Б	819.687	224.541	580.838	2.048	12.260	805.379
Државни путеви II	1.454.514	403.703	1.028.443	22.368	0.000	1.432.146
УКУПНО	2.617.765	653.381	1.927.708	24.416	12.260	2.581.089

Напомена: 30.11.2013. године, ступила је на снагу нова Уредба о категоризацији државних путева, објављена у "Службеном гласнику РС", бр. 105/2013 од 29.11.2013. године и према прелиминарним подацима структуру државних путева на територији АП Војводине ће чинити око 1.300 км државних путева I (А и Б) реда и 2080 км државних путева II (А и Б) реда.

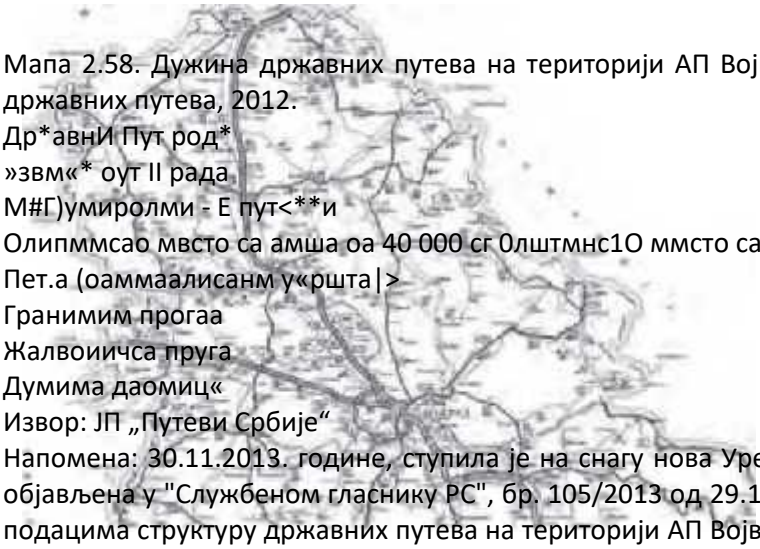

Мапа 2.58. Дужина државних путева на територији АП Војводине према Уредби о категоризацији државних путева, 2012.

Др*авнИ Пут род*

»звм«* оут II рада

М#Г)умиролми - Е пут<**и

Олипммсао мвсто са амша оа 40 000 сг 0лштмнс1О ммсто са маша аа 40 000 ст

Пет.а (оаммаалисанм у«ршта|>

Гранимим прогаа

Жалвоиичса пруга

Думима даомиц«

Извор: ЈП „Путеви Србије“

Напомена: 30.11.2013. године, ступила је на снагу нова Уредба о категоризацији државних путева, објављена у "Службеном гласнику РС", бр. 105/2013 од 29.11.2013. године и према прелиминарним подацима структуру државних путева на територији АП Војводине ће чинити око 1.300 км државних путева I (А и Б) реда и 2080 км државних путева II (А и Б) реда.

Мрежа категорисаних путева у АПВ дуга је 5.596,27 кт и чини 14% укупне путне мреже Србије. У погледу дужине путне мреже према функционалним категоријама и врсти коловоза у АПВ стање је доста повољније него у Републици Србији. У односу на читаву територију Србије, у Покрајини се налази 23,5% државних путева првог реда, 14,9% државних путева другог реда и свега 11,2% општинских путева. Највећи део путне мреже АП Војводине је са савременим коловозним застором, и то 88,6%, што је знатно више у односу на 63,8% путне мреже Републике. Новом прекатегоризацијом путева на нивоу Србије смањиће се државна мрежа, а повећати мрежа општинских путева. У АП Војводини државним путевима првог и другог реда припада 53,1% мреже, а 46,9% општинским путевима. Оваква структура је реална, тако да се не очекују значајније редукције националне мреже путева. Густина општинских путева у АП Војводини мања је у односу на Србију, а знатно заостаје у поређењу са суседним и осталим европским земљама.

Са изграђених 266,7 кт путева највишег ранга, АП Војводина има удео од 40,9% у укупној дужини ових путева у Србији. У погледу њихове густине, АП Војводина заостаје од суседних земаља једино за Словенијом и Хрватском и близу је европском просеку. Са уделом аутопутева у укупној путној мрежи Покрајине од 4,7%, АП Војводина се налази у самом врху европских

Графикон 2.57. Путна мрежа АП Војводине по типу коловоза по окрузима, 2010. година (кт)

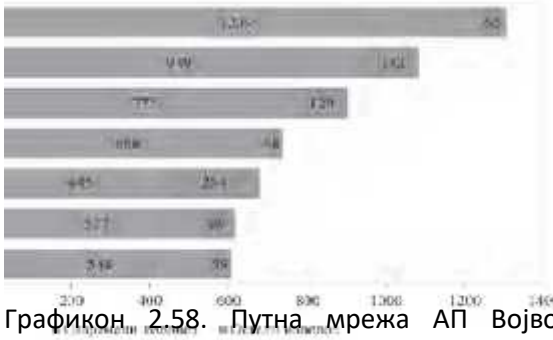

учешће путева са савременим коловозом, које се
ом округу који има најмањи удео (63,4%).

Јужнобачки округ I Сремски округ I Јужнобанатски округ I Средњобанатскн округ I Севернобачки округ I Западнобачкн округ I Севернобанатски округ I 0

Графикон 2.58. Путна мрежа АП Војводине у односу на број становника и површини по окрузима, 2010. година (кт/становнику и кт/1.000 кт2)

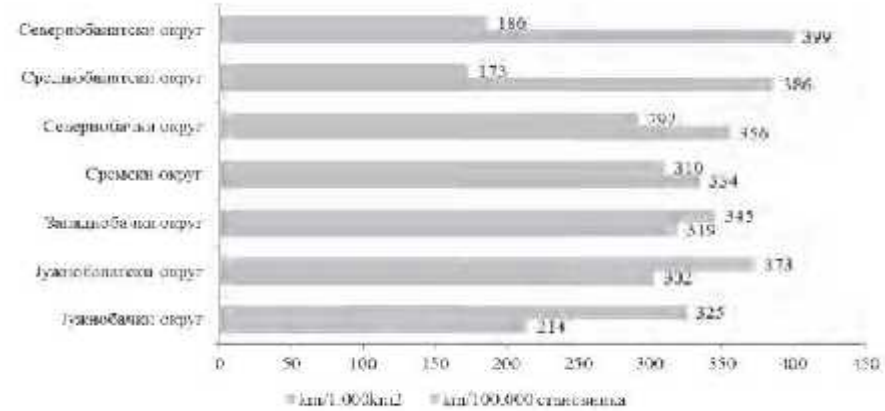

Извор: Републички завод за статистику

Извор: Републички завод за статистику

Путна мрежа на подручју АП Војводине је хомогена, омогућује добру регионалну и локалну приступачност, има довољан капацитет за садашњи и процењени саобраћај у средњорочном периоду. Главни проблем представља стање и квалитет путева. Услед вишегодишњег недовољног улагања у одржавање, реконструкцију и модернизацију путева, путна мрежа није у потпуности изграђена и у погледу техничко-експлоатационих перформанси не може да пружи ниво услуга по европским стандардима. Ниво безбедности саобраћаја је смањен, а трошкови експлоатације високи. Око 51% државних путева првог реда у АП Војводини има задовољавајућу ширину профила коловоза (преко седам метара), док је код трећине ових путева оштећеност површина већа од толерантних 20%. Око 3% државних путева другог реда у АП Војводини има недовољну ширину коловоза (до пет метара), а цела мрежа има оштећеност коловоза која се може толерисати.

Дужина општинских путева износи 46,1% укупно категорисане мреже путева АПВ, што је мање од просека у Србији и развијеним државама (60-70%). Последица је лоше стање ових путева у Војводини. Незадовољавајући пројектни стандарди су на знатном делу мреже. Сви локални путеви асфалтирани су пре 20-40 година.

Даном ступања на снагу Уредбе о категоризацији државних путева престаје да важи Одлука о утврђивању магистралних путева („Службени лист СФРЈ“, бр. 39/84 и 4/87) и Одлука о

Република Србија располаже путном мрежом државних путева првог и другог реда чија се вредност процењује на 13 милијарди ИбА $.
Србија је европска земља са средњом густином насељености и добро развијеном мрежом путева. Путну мрежу Републике Србије, у дужини од 40.845 кт чине:
5.525 кт државних путева првог реда;
11.540 кт државних путева другог реда и
23.780 кт локалних путева.
Путна мрежа садржи:
498 кт аутопутева под наплатом путарине;
136 кт полуаутопутева под наплатом путарине.
На нивоу целе путне мреже 2/5 деоница имају туцаничке и земљане коловозе.
У Републици Србији, 32 % путева првог и другог реда старо је преко 20 година, а свега око 14 % до 10 година. Услед дугогодишњег недовољног улагања у одржавање и реконструкцију путева, тренутно стање путне мреже није задовољавајуће.
Надлежност АП Војводине у управљању државним путевима IIреда
Чланом 30 Закона о утврђивању надлежности АП Војводине („Сл. гласник РС“, 99/2009 и 67/2012 - одлука УС) дефинисано је, између осталог, да АП Војводина преко својих органа, у области друмског, речног и железничког саобраћаја, у складу са законом уређује и обезбеђује услове и начин управљања, заштите, одржавања и финансирања државних путева II реда на територији АП Војводине.
Како закон којим би се уредило финансирање надлежности АП Војводине није донет, нити је усвојен модел изворног финансирања управљања наведеном путном мрежом кроз другу законску регулативу, нису се стекли потребни финансијски услови за преузимање послова управљања државним путевима II реда на територији АП Војводине, а у складу са чланом 88 Закона о утврђивању надлежности АП Војводине.
Уредбом о категоризацији државних путева („Сл. гласник РС“, бр. 14/2012) дефинисано је укупно 27 праваца државних путева II реда на подручју АПВ, укупне дужине 1454,514 кт, од чега је дужина деоница у преклопима 22,368 кт, тако да дужина мреже за одржавање износи укупно 1432,146 кт.
абела 2.42. Државни путеви II реда

Број пута	Д е о н и ц а пу т а	Стационажа		Дужина км
100	ДРЖАВНА ГРАНИЦА, МАЂАРСКА (ЂАЛА)-НОВИ КНЕЖЕВАЦ- МОКРИН-КИКИНДА-ВОЈВОДА СТЕПА	0,000	90,042	90,042
101	КАЊИЖА-СЕНТА-АДА-БЕЧЕЈ -БАЧКО ГРАДИШТЕ - ТЕМЕРИН-НОВИ САД	0,000	104,453	104,453
102	ПЕТЉА ХОРГОШ -СУБОТИЦА-БАЧКА ТОПОЛА-НОВИ САД- ИНЂИЈА-БАТАЈНИЦА	0,000	177,424	177,424
103	БАЈМОК-БАЧКА ТОПОЛА-СЕНТА-ЧОКА-ЦРНА БАРА	0,000	83,589	83,589
104	НОВИ БЕЧЕЈ-КИКИНДА-НАКОВО-ДРЖАВНА ГРАНИЦА,	0,000	47,771	47,771

	РУМУНИЈА			
105	БАЧКА ТОПОЛА-КУЛА-СИЛБАШ-БАЧКА ПАЛАНКА	0,000	73,609	73,609
106	ОЏАЦИ-РУСКИ КРСТУР-КУЛА	0,000	24,255	24,255
107	БАЧ-РАТКОВО-СИЛБАШ-БАЧКИ ПЕТРОВАЦ-РУМЕНКА-НОВИ САД	0,000	56,224	56,224
108	НОВА ЦРЊА-БАНАТ СКО КАРАЂОРЂЕВО-ЖИТИШТЕ-ЗРЕЊАНИН	0,000	37,931	37,931
109	ЖИТИШТЕ-БЕГЕЈЦИ-СРПСКИ ИТЕБЕЈ-МЕЂА-ДРЖАВНА ГРАНИЦА РУМУНИЈА	0,000	28,855	28,855
110	КАЋ-ШАЈКАШ-ПЕРЛЕЗ-КОВАЧИЦА-СЕЧАЊ-ЈАША ТОМИЋ-ДРЖАВНА ГРАНИЦА РУМУНИЈА	0,000	122,409	122,409
111	ЕЧКА-ТОМАШЕВАЦ-КОВАЧИЦА-ПАНЧЕВО	0,000	67,464	67,464
112	УЉМА-СТРЖА-БЕЛА ЦРКВА-КАЛУЂЕРОВО (ДРЖАВНА ГРАНИЦА РУМУНИЈА)	0,000	44,522	44,522
113	КОВИН-ДУБОВАЦ-ВРАЧЕВ ГАЈ-БЕЛА ЦРКВА	0,000	44,891	44,891
114	ВРШАЦ-СТРАЖА	0,000	17,530	17,530
115	ДРЖАВНА ГРАНИЦА, ХРВАТСКА (ШИД) -ШИД-АДАШЕВЦИ--ЈАМЕНА	0,000	44,198	44,198
116	ДРЖАВНА ГРАНИЦА, ХРВАТСКА-НЕШТИН-СУСЕК-БЕОЧИН-СРЕМСКА КАМЕНИЦА-ПЕТРОВАРАДИН	0,000	43,049	43,049
117	ДРЖАВНА ГРАНИЦА, ХРВАТСКА (СОТ) -ШИД-СРЕМСКА МИТРОВИЦА-РУМА-ПЕЋИНЦИ-ПРЕКА КАЛДРМА	0,000	103,074	103,074
118	ДРЖАВНА ГРАНИЦА, ХРВАТСКА (ЉУБА) -ЕРДЕВИК-	0,000	19,916	19,916
119	РУМА-ПУТИНЦИ-ГОЛУБИНЦИ-СТАРА ПАЗОВА	0,000	25,302	25,302
120	БАЧКА ТОПОЛА-БЕЧЕЈ	0,000	38,722	38,722
121	НОВИ БЕЧЕЈ-МЕЛЕНЦИ	0,000	20,369	20,369
122	КЉАЈИЋЕВО-ТЕЛЕЧКА-БАЧКИ СОКОЛАЦ	0,000	23,163	23,163
123	АЛИБУНАР-ЛОКВЕ-ПЛАНДИШТЕ	0,000	28,852	28,852
124	ПУТИНЦИ-ИНЂИЈА-СЛАНКАМЕН	0,000	28,679	28,679
125	СВИЛОШ -ЛЕЖИМИР -СРЕМСКА МИТРОВИЦА-НОЋАЈ--ГРАНИЦА АПВ	0,000	41,181	41,181
177	МАЧВАНСКА МИТРОВИЦА-ЗАСАВИЦА -РАВЊЕ-ГРАНИЦА АПВ	0,000	17,040	17,040
	Укупно			1.454,514

Извор: Уредба о категоризацији државних путева, Сл. гласник РС, бр. 14/2012.

Развој друмског транспорта на територији АП Војводина треба да се усмери ка циљевима:

Поуздан и ефикасан транспорт робе и путника у друмском саобраћају на територији АП Војводине, у функцији привреде, образовања, здравства, туризма и других привредних и друштвених активности;

Стварање услова за безбедну и квалитетну реализацију процеса друмског транспорта у циљу задовољења потреба и очекивања пре свега корисника, као и учесника у његовој реализацији, те целе друштвене заједнице;

Одржавање транспортних средстава и његова контрола на нивоу стандарда које је прописао произвођач, водећи при том рачуна о смањењу утицаја на животну средину, безбедност и здравље;

Уштеда у коришћењу природних ресурса и управљању опасним материјама;

Доследна примена закона и нормативних аката Републике Србије, као и оних земаља у која возила друмског транспорта одлазе, у циљу заштите животне средине и подизања нивоа безбедности саобраћаја на виши ниво;

Тежња ка одрживом развоју уз тенденцију за смањење ризика за животе, здравље и имовину свих учесника у транспортном ланцу.

За квалитетно управљање системом друмског транспорта на територији АП Војводине, неопходно је дефинисати:

Израду стратешке научностручне студије за територију АП Војводине за друмски транспорт, у складу са стратегијом друмског транспорта Републике Србије и препорукама нормативних докумената Европске уније у области друмског транспорта, која би садржала прегледе транспортних захтева, транспортних потреба и транспортних капацитета, с предлогом мера и активности у планираном периоду, а у складу с принципима рационалности и економичности, односно принципом одрживог развоја.

Израду стратегије безбедности саобраћаја на путевима на територији АП Војводине, у складу са стратегијом безбедности саобраћаја на путевима на територији Републике Србије, као и годишњих планова безбедности саобраћаја на путевима на територији АП Војводине;

Израду студије друмског транспорта за територије локалних самоуправа у АП Војводини, са општим препорукама и појединачним идејним решењима и препорукама за начин ефикаснијег функционисања система у циљу оптимизације, рационализације и уклапања у систем друмског транспорта на територији АП Војводине, као и унапређења комуналних активности и стандарда живота у тим локалним самоуправама;

Израду централних база података везаних за друмски транспорт у АП Војводини, као јавног документа, са дефинисањем обавезе достављања релевантних података надлежним органима АП Војводине и локалних самоуправа на територији АП Војводине. Дефинисање функције друмског транспорта везане за ванлинијски превоз, у функцији промоције и развоја туризма и туристичких капацитета у АП Војводини, као и у функцији наставних потреба за извођењем екскурзија, у складу са програмима образовног система.

Железнички саобраћај

АП Војводина располаже мрежом пруга укупне дужине 1.735,5 кт, што је 45,6% од укупне дужине пруга у Републици Србији (3.808,7 кт). Путнички саобраћај је организован на 60,4% пруга. Неповољно је што у Републици Србији има мало двоколосечних пруга (276 кт или 7,2%), док је у АПВ стање још лошије (97 кт или 5,6%). Мрежа магистралних пруга пролази кроз скоро све веће градове, дуга је 494 кт, и чини 28,5% укупне дужине пруга у АПВ. Око 50% магистралних пруга железничке мреже у АПВ налази се на Коридору X и његовом краку Xб. Регионалне пруге дуге су 483 кт (27,8%), локалне 381 кт (22%), има 149,5 кт краћих пруга и 228 кт пруга које су ван функције. Најважнији железнички правци су деоница од Суботице преко Новог Сада до Београда (E-85), деоница од Шида до Београда (E-70) и деоница од Београда према Ватину (E-66). Приметно је вишегодишње опадање обима превоза путника, као и недовољан обим транспорта робе железницом, што упућује на неопходност озбиљног преиспитивања улоге железнице у транспортном систему Републике Србије.

Мапа 2.59. Железничка мрежа у АП Војводини / Републици Србији

ИзВОр: |П „ НСелезнице Србије

Према подацима ШС КаПтбау б1аС^з1'1С8 бупорз^з, у ЕУ 27 електрифицирано је 51,7% пруга. Свега трећина железничке мреже у Србији (33%) је електрифицирана, што је знатно испод просека ЕУ 27 и земаља на Балкану. На територији АП Војводине стање је још неповољније. Електрифицирано је 245 кт пруга, што је 14,1% од укупне дужине мреже пруга. Густина железничке мреже у АП Војводини знатно је изнад просека ЕУ 27 и Србије, док је у односу на
кт2 територије испод нивоа републике и европских земаља.

Железничка мрежа АП Војводине је функционална и довољног капацитета, али нема потребне техничко-експлоатационе перформансе за пружање квалитетне услуге превоза, које железницу чине конкурентном у односу на европско окружење и према другим видовима саобраћаја. Пруге су старе преко 40 година, са веома високим степеном дотрајалости и ниским брзинама кретања. Услед недостатка финансијских средстава, последње две деценије се мало инвестирало у железничка превозна средства, инфраструкуру и одржавање. Као последица, на око 60% пруга у АП Војводини брзина кретања возова је до 80 кт/ћ, а само на 7,5% мреже брзине су веће од 100 кт/ћ. Возна средства карактерише висока технолошка застарелост, запуштеност, недовољан број и неодговарајућа структура за потребе превоза и висок степен имобилизације који се креће између 26% и 61%.

Саобраћај на унутрашњим пловним путевима

Република Србија/АПВ располаже распрострањеном мрежом унутрашњих пловних путева (УПП), као и адекватним положајем лука и објеката, што представља јединствени и огромни развојни потенцијал у развоју низа области: саобраћај, водопривреда, пољопривреда, туризам и др. Укупна дужина пловних путева у Србији износи 1.677 кт, од чега 1.077 кт на речним токовима и 600 кт на каналима хидросистема Дунав-Тиса-Дунав (ХС ДТД). Са густином унутрашњих пловних путева од 21,7 кт/1000 кт2, Србија је на петом месту и знатно изнад просека ЕУ 27. Доминантан део УПП налази се у АП Војводини.

Саобраћај на унутрашњим пловним путевима у АПВ заснован је, пре свега, на три реке. Река Дунав кроз Србију протиче дужином од 588 кт, и на њој се обавља око 85% укупног робног промета на УПП Србије. Проблем за пловидбу представљају уски попречни профили на појединим деоницама, потопљени бродови из Другог светског рата, неадекватно стање преводница Ђердапа и ограничен профил испод Жежељевог моста. Са циљем да унапреди економску сарадњу, убрза регионални развој, ојача прекограничну сарадњу и побољша инфраструктуру дунавског слива, ЕУ је иницирала пројекат израду Дунавске стратегије, у који је укључена и РС. Река Сава је пловна на целој дужини којом протиче кроз Србију. Сметњу за одвијање сигурне пловидбе представљају недовољне димензије пловног пута, непостојање ознака и средстава за навигацију. Река Тиса је пловна на целој својој дужини. Уска грла представљају оштре кривине. Хидросистем ДТД има неуређене преводнице, недовољне ширине и дубине канала на појединим местима што представља проблем при пловидби.

Мапа 2.60. Унутрашњи пловни путеви Србије

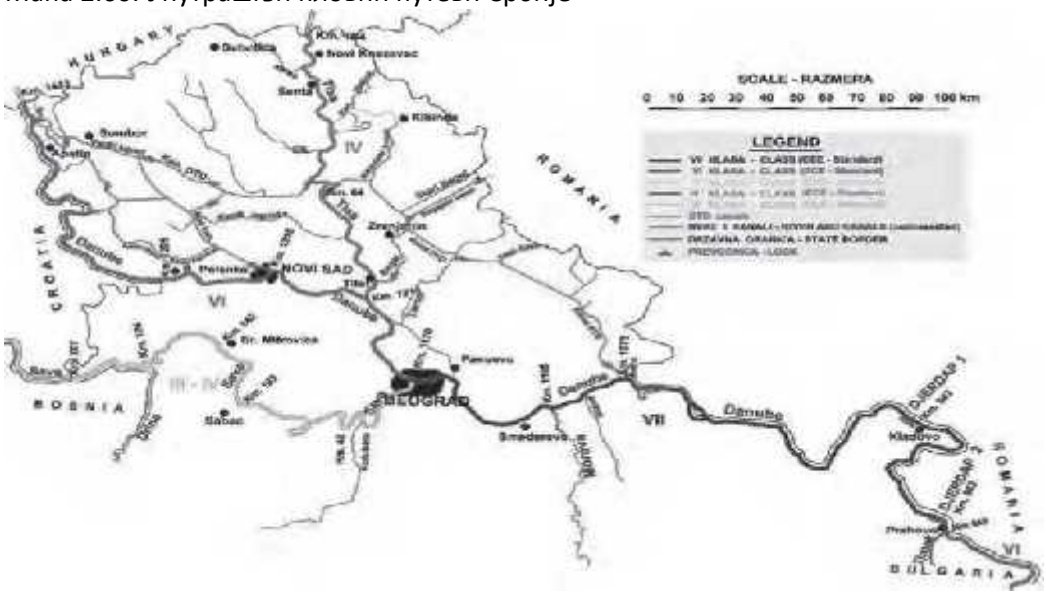

Извор:Генерални Мастер план саобраћаJа у СрбиJН

Најзначајније међународне луке у АП Војводини на Дунаву налазе се у Новом Саду и Панчеву. Поред тога, међународне луке на Дунаву су Богојево, Апатин, Бачка Паланка и Панчево и Сремска Митровица на Сави. Лука Ковин има национални и међународни значај (са логистичким центром, интермодалним терминалима), а мања лука у Сомбору имају локални значај са субрегионалним потенцијалима. Речне луке су адекватног капацитета за садашње потребе, а опрема је технолошки застарела и неефикасна. Само лука „Панчево“ у АП Војводини има услове за контејнерски превоз, док КО-КО терминале26 нема ниједна. Лучки капацитети због недостатка робе за претовар у просеку нису искоришћени, тако да луке раде испод својих претоварних капацитета.

Саобраћај на унутрашњим пловним путевима је недовољно искоришћен у односу на своје потенцијале. У превозу терета нема значајнију улогу, а у превозу путника и не учествује. Последњих година константно опада учешће овог вида транспорта у структури теретног превоза Србије, а у 2010. години је забележен удео од 7,6%. У Европској унији, удео теретног транспорта унутрашњим пловним путевима у укупном теретном транспорту износи 6,5% (2010).

26 КО-КО транспорт означава бродски транспорт терета са точковима, типа аутомобила и камиона (скраћеница од енглеске фразе го11 оп/ го11 оJ?).

Ваздушни саобраћај

Аутономна Покрајина Војводина у периоду после Другог светског рата па до данас није имала обављање ваздушног саобраћаја у смислу обављања јавног авио-превоза, односно комерцијалног ваздушног саобраћаја ради превоза путника, пртљага, поште и робе. Наведено је узроковано, пре свега, чињеницом да се на територији АП Војводине не налази ниједан цивилни аеродром који може да се користи за домаћи и међународни јавни авио-превоз, као и да не постоји привредно друштво или друго правно лице са седиштем на територији АП Војводине које је регистровано за обављање редовног или ванредног авио-превоза.

На територији АП Војводине налази се једино аеродром у Вршцу са асфалтно-бетонском полетно-слетном стазом (ПСС), који се користи за регионално летење ваздухоплова мањег капацитета и величине, школовање пилота, одржавање ваздухоплова, авио-такси и пољопривредну авијацију. Аеродром у Сомбору и аеродром у Ковину, такође са асфалтно-бетонском ПСС, су војни аеродроми и уз одређена улагања и прекатегоризацију могли би се користити за обављање цивилног ваздушног саобраћаја под одређеним условима, док аеродром у Зрењанину поседује асфалтно-бетонску ПСС у дерутном стању, те се исти користи за спортско-туристичко летење. Остали аеродроми су фактички летилишта са травнатом ПСС (Нови Сад, Сремска Митровица, Суботица, Кикинда...) на којима се обавља основна обука пилота, ваздухопловно једриличарство, падобранство, параглајдинг и остале спортско-туристичке активности, односно друге врсте летења, пре свега спортско и аматерско летење и одржавање ваздухопловних манифестација. Поред наведеног, са аеродрома у градовима Нови Сад, Суботица, Кикинда и Зрењанин обавља се део ваздушног саобраћаја који обухвата пружање услуга из ваздуха и то пружања услуга у пољопривреди и шумарству, фотографског снимања, рекламирања и евентуално осматрања и извештавања из ваздуха.

На основу наведеног произилази да АП Војводина, осим делимично аеродрома у Вршцу (димензија ПСС : 1000 x 25), не поседује инфраструктуру у смислу одредби Закона о ваздушном саобраћају за обављање комерцијалног ваздушног саобраћаја. Овај недостатак је највероватније и узрок што на територији АП Војводине није регистровано ниједно привредно друштво (авио-превозник) за обављање редовног или чартер авио-превоза.

Са друге стране, на основу статистичких података авио-превозника, тур-оператора, аеродрома и провајдера, грађани АП Војводине су велики корисници услуга у ваздушном саобраћају, те према наведеном чине 30-50% укупних путника JAT-а на свим међународним редовним линијама српског националног превозиоца и 35-40% укупних путника београдског аеродрома. Оно што посебно треба имати у виду јесте да грађани АП Војводине за своја путовања у великој мери користе аеродроме у Будимпешти, Темишвару, Љубљани, Загребу и Осијеку. Такође, према наведеним статистичким подацима, највише путника из АП Војводине је из Јужнобачког округа, следе Севернобачки и Западнобачки округ, а потом Сремски и, на крају, окрузи у Банату.

Хидротехничка инфраструктура

Хидротехнички системи имају стратешки значај за развој АП Војводине, у коме пољопривреда и индустрија заузимају веома значајно место. Одводњавање пољопривредних површина је регулисано хидротехничким системима, којима је покривено 85% територије АП Војводине. Од тога, Бачка обухвата 42,9%, Банат 40,0%, а Срем 17,1%. Петнаест водопривредних организација управља са 15 подручја на којима се налази 285 система за одводњавање. Карактеристична је

застарелост опреме и лоше одржавање система, што у великој мери смањује њихово функционисање.

Од 936.000 ха земљишта које треба да се наводњава, у ранијем периоду је изграђено заливних система за 90.278 ха. Највећи део тих система је запуштен, услед чега се користе само делимично. Угроженост АП Војводине поплавама обухвата преко милион хектара обрадивих површина и велики број насеља и индустријских објеката. Дужина насипа за заштиту од поплава износи 1.460 кт са различитим степеном сигурности на појединим деоницама. Одбрамбена линија дуж Дунава се налази у завршној фази, као и на реци Тиси. На реци Сави постоји неколико деоница на којима је потребно извршити додатне радове на заштити од поплава. Већи проблеми су код мањих водотокова, Тамиша, Бегеја и Караша, где је заштита обављена само делимично или никако (Караш). Ово оставља преко 230 кт недостајућих одбрамбених линија. Када се додатно узме у обзир да су велике површине Бачке и Баната угрожене подземним водама, као и да постоји недостатак ефикасне канализације у многим насељима, онда може да се да оцена да је угроженост подземним и површинским водама велика у значајном делу АП Војводине, нарочито у кишним периодима. Проблем заштите од поплава се решава и изградњом брана и акумулације. Изграђено је 17 вишенаменских акумулација у ранијем периоду.

Мапа 2.61. Пловне површине у АП Војводине пре изградње одбрамбених насипа од 1% високих

Извор: Концепт Регионалног просторног плана АП Војводине, ЈП Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад, 2010.

вода

М ињих вода

Извор: Концепт Регионалног просторног плана АП Војводине, ЈП Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад, 2010.

Снабдевање пијаћом и технолошком водом такође представља озбиљан проблем у развоју АП Војводине. Водоводи на територији АПВ дневно троше 5,5 ш3/§ од укупно захваћених 6,8 ш3/§, док остатак троши индустрија. Највећа потрошња је на територији Бачке са 3,9% ш3/§, затим Баната са 2,14% ш3/§ и Срема са 0,8% ш3/§. У већем броју градова и градских насеља налазе се погони за припрему воде за пиће. Међутим, проблем представља 67% подземних вода које се не подвргавају третману, као и хемијска неисправност воде за пиће у Банату. Комунални системи за снабдевање водом за пиће су у лошем стању уз велике губитке воде у мрежи (понегде и преко 50%). Зоне санитарне заштите водоизворишта најчешће не постоје или се не поштују, што додатно оптерећује комуналне системе за снабдевање питком водом.

Телекомуникације (електронске комуникације)

Електронске комуникације су основни носилац размене информација, знања и идеја. Оне мењају стил живота, пружају нове методе комуникације и социјалног дијалога, доприносе развоју демократије и смањењу социјалних и географских дискриминација. Савремено информационо-комуникационо друштво захтева све ширу примену информационих технологија. Развој информационог друштва утицаће на регионални развој, развој привреде, повећање запослености и побољшање животног стандарда становништва. Основни предуслов за то је развијен интернет и његова шира примена у свим сегментима живота и рада људи.

Обим саобраћаја у фиксној мрежи транзиционих земаља током протеклих година варира и има тенденцију смањивања због појаве нових услуга као што су мобилни телефон, пренос гласа путем интернета и остало. Према просечној стопи пенетрације за фиксну телефонију, Србија је на нивоу просека земаља ЕУ 27 (око 40%).

Обим услуга у 2010. години је износио 12,4 милијарди минута у фиксној мрежи. У АП Војводини је 2010. године било 764.887 претплатника фиксне телефоније, што је чинило 39,1% становника Покрајине. У погледу заступљености по окрузима, највећи проценат претплатника у односу на број становника је 2010. године био у Јужнобачком округу са 44,3% (269.543 претплатника), док је најмањи проценат у Сремском округу са 35,3% (114.142 претплатника).

Мобилна телефонија бележи експанзиван развој и најпрофитабилнији је део телекомуникација. Стопа пенетрације у мобилној телефонији у Србији (115%) је близу просека ЕУ 27 (119%). У 2010.

Мапа 2.62. Територија АП Војводине угрожена од унутрашњих вода

Тржиште интернет услуга карактерише велик и брз напредак. Последњих година знатно се повећава број корисника и провајдера. Тренд у земљама ЕУ, а и окружења, је повећање броја корисника широкопојасног приступа у односу на <Иа1-ир кориснике. Србија се по степену пенетрације (проценат корисника интернета у односу на укупно становништво 15-75) од земаља кандидата за чланство у ЕУ налази на петом месту са 56,4%, што је знатно испод просека ЕУ 27 (72,8%). Број интернет претплатника у Републици Србији је 2010. године био 1.115.761 (од чега је 89,2% конекција „широког" опсега), што је 24,5% више од броја претплатника из 2009. године. Ова вредност указује на све веће потребе корисника за квалитетнијим и лако доступним садржајима.

Према истраживању Републичког завода за статистику о коришћењу информационо-комуникационих технологија, заступљеност рачунара у домаћинствима у Србији по регионима је следећа: у Београду износи 60,1%, у Војводини 52,9%, а у Централној Србији 44,4%. У погледу интернет прикључака, заступљеност је највећа у Београду и износи 51,3%, затим у Војводини са 41,8% и у Централној Србији са 31,7%. Заступљеност широкопојасне интернет конекције је највећа у Београду (41,6%), затим у Војводини (27,8%) и у Централној Србији (21,1%). Када се посматра коришћење интернета у пословне сврхе, ситуација је следећа - на питање да ли предузеће има свој веб сајт, у Београду је потврдно одговорило 80,6% предузећа, у АП Војводини 61,2%, а у Централној Србији 58,1%.

Логистика

Логистика као делатност заслужује да буде привредна грана (или област), јер у развијеним земљама учествује до близу 10% у бруто домаћем производу (БДП). Ради појашњења даће се опис шта су логистички центри који су настали трасформацијом нама познатих РТЦ (робно- транспортни центри) у нове форме са додатним логистичким услугама.

Као илустрација значаја наводе се примери логистичких центара у:

луци Беч у којој је на пословима логистке запослено око 2000 лица и

групације лука на Дунаву у Баварској27 где у 6 лука на пословима логистке ради око 12.000 лица.

Логистика28 интегрише ланце вредности у глобалне мреже и обухвата целокупну координацију и реализацију свих токова информација и материјала - роба и то од настанка пословне идеје, тј. информација са тржишта, планирања развоја, понуда, набавки, планирања и управљања у производњи и дистрибуцији роба (производа) и даље током употребе производа све до рециклаже. Логистика осигурава: попуњеност са правим добрима (робама), у правим (одговарајућим) количинама, у правом стању, на правом месту, у право време, за правог купца (корисника), за праве тршкове (цену). Физички токови материјала или роба подразумевју транспортне процесе и логистичке центре који су интегрисани са производним центрима градова или насеља.

При томе дефинишемо:

27 м>м>м>.ћауегпка/еп.<1е

28 Логистика је организовање, планирање, контрола и реализација материјалних и робних токова од места настанка до места продаје, преко производње и дистрибуције до крајњег корисника са циљем задовољења захтева тржишта уз минималне трошкове и минималне шуебћсуе (Е^А - Еугорбка абоцјасуа 2а 1о§1§№и).

- Отворене логистичке центре, као комплексе зграда, складишта, терминала, ... који имају директне везе са инфраструктуром (путеви, пруге, водни путеви, аеродроми), која је интегрисана у унутрашњу транспортну инфраструктуру.

Стандардне услуге логистичких центара су на оперативном нивоу као: улаз роба, унутрашњи транспорти, складиштења, сортирања, комисионирања и излаз роба. Велики логистички центри имају и административни ниво, који подразумева:

Обраду радних задатака (налога), припреме рада, обраду података, диспозицију (обраду и праћење) транспорта и претовара, руководеће структуре (менаџмент).

Пружање додатних услуга, као нпр. контрола и осигурање квалитета, обрада роба, паковање и препакивање, обрада складишних јединица, монтаже, репаратуре, обрада тура.

Поред функција на следећој слици, могу садржати и индустријске делатности и мање нивое производње (обраду, дораду, монтажу).

Типични примери за логистичке центре су: железничке (ранжирне) станице, луке, аеродроми.

Слика 2.2. Отворени логистички центри

- Затворени логистички центри су независни или у оквиру отворених центара који припадају предузећима која се баве услугама, али и индустријским пословањем. Примери за затворене логистичке центре су: дистрибутивни и отпремни центри, складишта, претоварни центри итд. у

које може бити интегрисана производња нижег нивоа. За логистику унутрашњег транспорта користи се и појам интралогистика.

Пружањем додатних услуга, као нпр. контрола и осигурање квалитета, обрада роба, паковање и препакивање, обрада складишних јединица, монтаже, репаратуре, обрада тура транспорта, рекламни послови, рециклажа итд., логистички центри постају центри компетенције. Ово значи да логистичка подршка обухвата елементе техничког карактера (развој, производња, транспорт, снабдевање, одржавање итд.), али и елементе општег или социјалног (расположивост људства, обука, услови околине), као и економског карактера (трошкови, обртна средства, рентабилност, профит).

Слика 2.3. Степени примене логистике

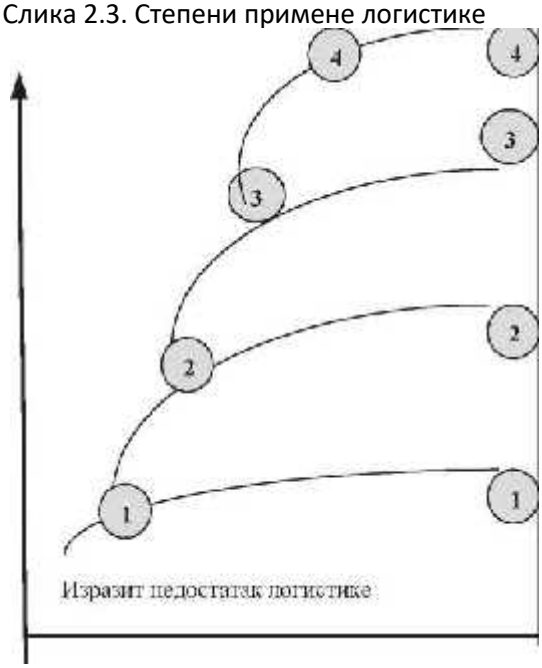

Активности треба усмерити ка унапређењу функција логистике, која је сада у Србији на нивоима ПЛ1 или ПЛ2 и подизање нивоа услуга, које се могу проценити према слици:

Логистика као водећа функција која повезује све токове и размишљања у свим процесима пословања, укључујући и сва руководећа подручја.

Логистика као координациона функција између различитих подручја (набавка, производња дистрибуција) ради оптимизације потреба.

Измена ка ефикасности, делотворности.

Логистика као специјализација свих транспортних функција, претоварних и складишних радњи (подизање потенцијала за рационализацију). Смањење трошкова са истим потенцијалима (ресурсима).

Логистика као водећа функција која координира све ланце - токове у пословању.

Пораст вредности.

Постављени циљ је да до 2020. године већина логистичких центара у АП Војводини буде на нивоу логистичких услуга ПЛ329 и да логистика учествује у БДП са 8-10 %.

Просторним планом АП Војводине дефинисани су логистички центри и до 2014. године, у духу овог Плана све локалне самоуправе треба да дефинишу подручја - зоне за производне и логистичке делатности, што је подлога за оснивање логистичких центара, као локација за инвестиције и нове објекте. Преко логистичких центара, локалне самоуправе треба да управљају сопственим привредним развојем.

До 2015. године треба да се оформи референтни логистички центар, сагласно позитивним искуствима из развијених ЕУ земаља и донесе мастер план логистике АП Војводине.

29 Овај ниво логистике подразумева да је она водећа функција која повезује све токове и размишљања у свим процесима пословања, укључујући сва руководећа подручја (више о овоме видети у књизи М. Георгијевић, Техничка логистика, Задужбина Андрејевић, Београд, 2011).

Мастер-план за логистичке центре међународног значаја предвиђа оне који су погодни, или ће бити погодни за све врсте пословања, као на пример:
3 ПЛ логистику30 (ТШМ-раЛу 1о§1зћс) и малопродајне дистрибуционе центре,
снабдевање предузећа,
{гапззШртеп! и сгозз-<1оскт§ терминале,
ћИесћ производне садржаје и истраживачко-развојне (И&Р) садржаје,
корпоративне бирое корисника,
велетрговину и малопродају.
Логистички центри и њихов статус су дати на слици. Промена статуса је могућа сагласно променама обима делатности логистичких центара.
Развијене земље ЕУ имају већ више од 10 година дефинисане и у употреби логистичке центре, као

Мапа 2.63. Логистички центри у АП В

центре услуга и привредних делатности, где предњаче луке на рекама или велики копнени интермодални терминали.

30 Исто.

Просторни развој и заштита животне средине

(\

У овом делу биће анализирани следећи индикатори:

Исправност централних водоводних система у окрузима АП Војводине (2010);

Проценат пречишћених отпадних вода по окрузима (2010);

Проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу (2010).

ч /

Током последњих неколико година у АП Војводини је начињен значајан напредак у уређењу питања просторног развоја и заштите животне средине. Сагледавање објективног и свеобухватног стања у овој области у 2011. години резултирало је документом „Животна средина у Аутономној Покрајини Војводини: стање - изазови - перспективе" у издању Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. Крајем 2011. године донет је „Регионални просторни план Аутономне Покрајине Војводине до 2020". У 2013. години је израђена Студија под називом: „Студија просторне диференцијације животне средине на територији АПВ у циљу идентификације најугроженијих локалитета". Ови документи представљају основу за припрему овог текста.

Министарство животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије је средином 2011. године донело Правилник којим се прописује Национална листа индикатора заштите животне средине („Службени Гласник" Републике Србије бр. 37/2011). Један део ових индикатора који се односи на водоводне системе, отпадне воде и канализациону мрежу, као апсолутни приоритет током рада на овом документу, било је могуће обрадити на основу до тада доступних података и то је разлог због чега су они узети као такви у разматрање и анализу. Питања животне средине су високог степена просторне и временске комплексности па их као такве до сада није било могуће сагледавати на нивоу појединачних округа. Ово значи да треба пажљиво радити на успостављању капацитета за развој нових индикатора као и механизма у циљу операционализације захтева предвиђених Националном листом индикатора заштите животне средине.

Проблеми просторног развоја АП Војводине ће се решавати на два нивоа: на нивоу региона АП Војводина и на нивоу Републике Србије. У зависности од степена приближавања Европској унији, проблеми просторног развоја ће се решавати и уз помоћ њених структурних фондова. С тим у вези, нужна је претпоставка успостављање вертикалне координације између ова три нивоа.

Проблеми просторног развоја АП Војводине проистичу, пре свега из слабијег позиционирања Покрајине у односу на европско окружење, односно слабијег коришћења геостратешке позиције. Ово се на првом месту односи на веома слабо коришћење потенцијала реке Дунав услед чега се поједине општине, на пример јужног Баната, налазе на најнижем нивоу развијености међу окрузима (ниво НУТС3) дуж реке Дунав у Европи. Исто тако, недовршеност и слаба опремљеност Коридора 10 у конкуренцији са суседним државама смањује приступачност АП Војводине. Томе доприноси и недостатак ваздушних лука као и веома низак ниво квалитета и ефикасности железнице. Недостатак стратешке кооперације два највећа града у Србији, Новог Сада и Београда, и изостајање активности на стратешком развоју снажног акционог подручја између ових градова, поред успешних парцијалних локалних иницијатива (Инђија), резултира слабим и неорганизованим активирањем великог територијалног капитала овог подручја (геостратешка позиција, ресурси, квалификовано становништво, инфраструктура, универзитети и сл.).

Природни ресурси нису искоришћени на потпун и одржив начин који би обезбедио квалитетнији просторни развој:

- Ово се на првом месту односи на пољопривредно земљиште.

Највећи проблеми су последице недовољне или неквалитетне комуналне инфраструктуре. Одлагање чврстог и течног отпада у томе представља највећи проблем, јер се врши локално на неуређеним сметлиштима или на „дивљи" начин дуж путева, по насељима и сл. Бесправна градња у

ранијем периоду, нарочито на периферији већих градских насеља, један је од узрока за такву ситуацију.

Код комуналних система посебан проблем представља снабдевање пијаћом водом, али и испуштање комуналног отпада без пречишћавања.

Напокон, регионална инфраструктура АП Војводине захтева посебну пажњу јер ће представљати кључни развојни фактор. Овај регион Србије има делове који имају слаб ниво приступачности: западну Бачку, северни Банат и средњи Банат.

Табела 2.43. Заштићена природна подручја Републике Србије, 2010. година

	Укупно	Централна Србија	АП Војводина	Косово и Метохија
Заштићена природна подручја	459	281	129	46
Национални паркови	5	3	1	1
Паркови природе	16	5	8	1
Предели изузетних одлика	16	13	2	1
Резервати	64	38	21	5
Строги резервати природе	42	30	8	4
Општи резервати природе	4	4	-	-
Специјални резерватиприроде	18	4	15	1
Споменици природе	316	191	91	34
Дендро ботанички	247	139	88	20
Објекти геонаслеђа	69	52	3	14
Културно-историјски предели	42	31	7	4

Извор: Завод за заштиту природе Србије; Статистички годишњак Србије 2011, Републички завод за статистику, Београд
2011.

Мапа 2.64. Паркови природе и предели изузетних одлика АП Војводине

Извор: Секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине

Заштита природних добара и очување биодиверзитета имају посебан значај за будући развој АП Војводине, како ради специфичности, тако и ради особина које одређују идентитет овог региона Републике Србије. Посебну улогу у развоју АП Војводине имају заштићена природна добра која

Ковин, Сремска Митровица и Сомбор). Подручја експлоатације минералних сировина укључују околину Кањиже, Кикинде и Новог Бечеја.

данас обухватају око 129.481,87 ha, односно 5,62% територије овог региона. Тренутно у АП Војводини има 129 заштићених подручја. Након завршетка процедуре за заштиту још 17 подручја у поступку заштите на 11.030,96 ha, заштићена подручја обухватаће око 6,54% укупне територије АП Војводине. Поређења ради, на територији Републике Србије под заштитом различитих облика је 6,5% њене територије. Поред Фрушке горе, која има статус националног парка, на територији АП Војводине налази се и 8 паркова природе, 2 предела изузетних одлика, 15 специјалних резервата природе, 8 строгих резервата природе, 2 заштићена станишта, 91 споменик природе и 3 културно-историјска предела. Посебан значај имају 27 значајних ботаничких подручја (1PA) као и 21 подручје - станиште птица (1BA).

Квалитетна животна средина представља један од предуслова одрживог развоја АП Војводине. У периоду 2001-2010, на територији АП Војводине дошло је до значајних промена у демографском, социјалном и економском систему што је резултирало и у карактеристичним појавама животне средине. Ове појаве су се манифестовале, с једне стране, све израженијом концентрацијом становника око великих градова. Концентрација становника изазива негативне нуспојаве као што су велика количина чврстог и течног отпада, комунална загађеност, бука у централним урбаним зонама и слично. На другој страни, промена намене земљишта из пољопривредне у грађевинску, као и специфичне (не)активности у области пољопривреде изазивају промене квалитета пољопривредног земљишта. На крају, смањена привредна активност, посебно у индустријском сектору, изазива знатно мање негативних утицаја на квалитет ваздуха, воде и земљишта. Изузетак је средња и јужна Бачка где је одржана динамика индустријске производње која је нарочито негативно утицала на квалитет воде у Великом бачком каналу који представља „црну тачку“ у Покрајини Војводини и Србији, чему је допринело и неуредно одржавање система Дунав-Тиса-Дунав. Слаб квалитет комуналне инфраструктуре и недостатак улагања у њену обнову и модернизацију у општинама и градовима АП Војводине знатно доприноси одређеним поремећајима у квалитету животне средине.

На основу стандарда и искустава ЕУ, извршена је диференцијација животне средине Републике Србије („Просторни план Републике Србије“, 2010). Према тој подели диференцирају се следеће четири категорије:

Подручја са локалитетима деградиране животне средине;

Подручја угрожене животне средине;

Подручја квалитетне животне средине;

Подручја веома квалитетне животне средине.

Према овој диференцијацији, простор АП Војводине је разврстан на следеће категрије на просторно издиференцирана на следеће категорије:

У категорији „Подручја са локалитетима деградиране животне средине“ се налазе: Панчево са највећим емисијама гасова §02, КОх и суспендованих честица, Нови Сад, Суботица, Кикинда, неке деонице коридора аутопута на деоници Београд-Нови Сад, деоница Митровица, Врбас-Кула-Црвенка са деоницом „Великог бачког канала“ чије се воде сврстају у IV категорију или категорију „ван класе“

Категорија „Подручја угрожене животне средине“ одговара карактеристикама урбаних средина као што су Сомбор, Апатин, Оџаци, Бачка Паланка, Бајмок, Србобран, Нови Кнежевац, Чока, Сента, Ада, Темерин, Бачка Топола, Кањижа, Бечеј, Тител, Бач, Бела Црква, Ковин, Инђија, Стара Пазова, Шид, као и општинских центара на територији АП Војводине (осим Сремских Карловаца), зоне интензивне пољопривреде, Сента линије државних путева I и II реда и пруга, речна пристаништа (међународне луке: Апатин, Бачка Паланка и на реци Тиси и националне луке

Ковин, Сремска Митровица и Сомбор). Подручја експлоатације минералних сировина укључују околину Кањиже, Кикинде и Новог Бечеја.

За „Подручја квалитетне животне средине“ обезбедђе се решења којима се елиминишу или умањују постојећи извори негативних утицаја односно увећавају позитивни као компаративна предност у планирању развоја. Потребно је резервисати и чувати подручја од загађивања из стратешких разлога. У овој категорији су: Сремски Карловци, коридори локалних путева, као и територије сеоских насеља општина које припадају II категорији, подручја са природном деградацијом (еродиране површине, заслањена земљишта, клизишта, плавни терени и др.).

У категорију „Подручја веома квалитетне животне средине“ спадају заштићена подручја (национални парк „Фрушка гора“, паркови природе, предели изузетних одлика, резервати природе - строги и специјални, споменици природе), подручја од културно-историјског значаја, природне реткости, као и подручја од међународног значаја.

Војводина има велике водене ресурсе у површинским водама реке Дунав, Саве, Тисе и у развијеном каналском систему Дунав-Тиса-Дунав. Расположиви водни ресурси у количинском смислу, за сада, нису ограничавајући фактор одрживог развоја. За Војводину су посебно важне подземне воде, које чине 100% воде за јавно водоснабдевање. Квалитет површинских и подземних вода није се битно променио последњих 10 година. Већина површинских вода сврстава се у II класу. У периоду од 2005-2010. године, уочено је веће одступање од циљне класе квалитета (II класе) у односу на претходне године, при чему су ова одступања најизраженија за ХС ДТД и водотоке који имају мању способност биолошког самопречишћавања.

Квалитет подземних вода је најбољи у подручју Срема и југоисточног Баната (подручје Вршца), а најгори у средњем Банату, северном Банату и западној Бачкој. Велики део подземних вода садрже неприхватљиво високу концентрацију арсена у случају да се те воде користе за снабдевање становништва.

Укупна продукција отпадних вода, комуналних и индустријских је 5,25 милиона еквивалент становника (ЕС) од чега се пречишћава око 10%. Капацитет изграђених градских постројења која су у функцији је око 0,5 милиона ЕС. Свега 7% становништва је прикључено на градска постројења за пречишћавање отпадних вода, па се неприхватљиво велика количина отпадних вода из домаћинства (50%) испушта у воде прве издани.

Промена квалитета речног седимента је значајна на локацијама где се испуштају непречишћене или делимично пречишћене отпадне воде. Најугроженије деонице су на ДТД каналу Врбас-Бездан, Бегеј, Надела, Кудош и Криваја. Висок садржај органских материја и токсичних метала у седименту су последица испуштања непречишћених или делимично пречишћених индустријских и комуналних отпадних вода, али и корозије металних структура и конструкција (Си, 2п), утицаја дифузних извора, пре свега пољопривреде (С^, Сг), као и саобраћаја. Ако се настави постојећи тренд загађивања вода озбиљан ће бити проблем коришћења неких водених ресурса у Војводини због потенцијалне могућности уласка овако насталог загађења у ланац исхране.

Расположиви водни ресурси површинских вода у АП Војводини приказани су у табели 2.44. На територији АП Војводине просечно годишње падне око 13,18 милијарди т3 воде (613 мм/год) или 418,04 т3/з. Од ове количине отиче око 1,64 милијарди т3 (или 52 т3/з), а остатак од око 11,54 милијарди т3 евапотранспирацијом враћа се у атмосферу. Минималне годишње падавине су приближно 2 пута мање од просечних, а максималне су приближно 1,5 пута веће од просечних. Специфични отицај са равничарског дела је до 1 1/з/кт2, а у брдовитом делу (Фрушка гора и Вршачки брег) до 30 1/з/кт2. За потребе водоснабдевања становништва и прехрамбене индустрије

Ковин, Сремска Митровица и Сомбор). Подручја експлоатације минералних сировина укључују околину Кањиже, Кикинде и Новог Бечеја.

може се користити мањи део сопствених вода, са простора који су заштићени од загађења, односно тамо где можемо постићи довољну обезбеђеност квалитета вода, и ризик од загађења свести на прихватљив ниво. Водотоцима на територију Војводине просечно дотиче још око 164,5 милијарди т3воде или 5219 ш3/§. Када су сушне године и мале воде на територији Војводине дотиче свега ш3/§ воде, а сопствених је свега 1,8 ш3/§. Транзитне просечне воде су 100 пута веће од сопствених. При малим водама, може се рећи да су транзитне воде једини расположив ресурс површинских вода. Евидентно је да су транзитне воде у Војводини количински знатне и на њихово коришћење се мора рачунати. Решења за њихова коришћења су рањива, због квалитета који је често испод допустивих граница и који се често не може контролисати.

Табела 2.44. Расположиви водни)си површинских вода у АП Војводини

Водоток/подручје	Просечне воде (ш3/б)		Мале воде (ш3/б)		Велике воде (1%) (т3/§)
	Транзитне	Сопствене	Транзитне	Сопствене	
Дунав са Дравом	2824		1094,5		7600
Канал Баја-Бездан и Плазовић поток	2			0	
Тиса са Бегејом	789	5,5	126,3		4000
Тамиш	37	9,0	0,3		900
Бачка и Банат		24,5		1,3	
Срем		13,0		0,5	
Брзава, Моравица, Караш, Нера	35		3,8		
Сава	1532		270,6		6800
Укупно (ш3/б)	5219	52	1495,5		

Извор: Животна средина у Аутономној Покрајини Војводини: стање - изазови - перспективе (2011), Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине

У табели 2.45 приказане су потенцијалне количине подземних вода. Укупна количина обновљивих подземних вода у алувиону река износи 15610 1/з. Квалитет подземних обновљивих вода зависи од квалитета воде у реци када су алувиону реке или квалитета земљшта са којег се могу спирати загађујуће материје. Укупна дужина природних водотока је 653 кш (Дунав, Тиса и Сава), а основне каналске мреже 600,6 кш (Бачка 353,3 кш и Банат 245,3 кт) на којима је могућа пловидба и 20.094 кш детаљне каналске мреже која служи за одводњавање. У АП Војводини је изграђено 18 акумулација укупне површине 10.628,5 ћа и запремине 24.035.401 ш3. Постоје 4 природна језера у Бачкој укупне површине 2.351 ћа и запремине 16.637.885 ш3 као и 13 фрушкогорских језера.

Табела 2.45. Потенцијална количина подземних вода (1/5)

Округ	Алувион	Основна издан	Плиоцен	Укупно
1. БАЧКА (укупно)	6474	2150	453	9087
Севернобачки		995		995
Западнобачки	3750	457	183	4390
Јужнобачки	2724	698	280	3702
2. БАНАТ (укупно)	2916	2763	84	5763
Севернобанатски		991	8	999
Средњобанатски	400	950		1350
Јужнобанатски	2516	822	76	3414
3. СРЕМ (укупно)	6220	550	296	7066
Вештачко прихрањивање	9500			9500
Укупно ВОЈВОДИНА	25110	5463	843	31416

Извор: Животна средина у Аутономној Покрајини Војводини: стање - изазови - перспективе (2011), Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине

Квалитет површинских вода у АП Војводини је незадовољавајући. Најзагађенији водотокови су Велики бачки канал (сектор од Врбаса до Куле), Надела и Кикиндски канал. Канал Дунав-Тиса-Дунав и секундарни иригациони и транспортни канал у Војводини су веома загађени, услед испуштања непречишћених индустријских и комуналних отпадних вода и дренажних вода из пољопривреде. Готово 50% узорака воде из канала и река Војводине, мерено методом б^^131 у периоду 1998-2010. године, налази се у категоријама „лош“ и „веома лош“.

Квалитет подземних вода је од великог значаја, јер више од 90% изворишта за водоснабдевање у Војводини чине подземне воде. Подземне воде алувијалних издани су у зони утицаја река, тако да је подземна вода прве издани подложна загађивању са спираних површина, бочних дотока из водотока, али и утицају из септичких јама и излива из сеоских дворишта.

Графикон 2.59. 8\УС>1 по сливовима река у Републици Србији у периоду 1998-2010. година

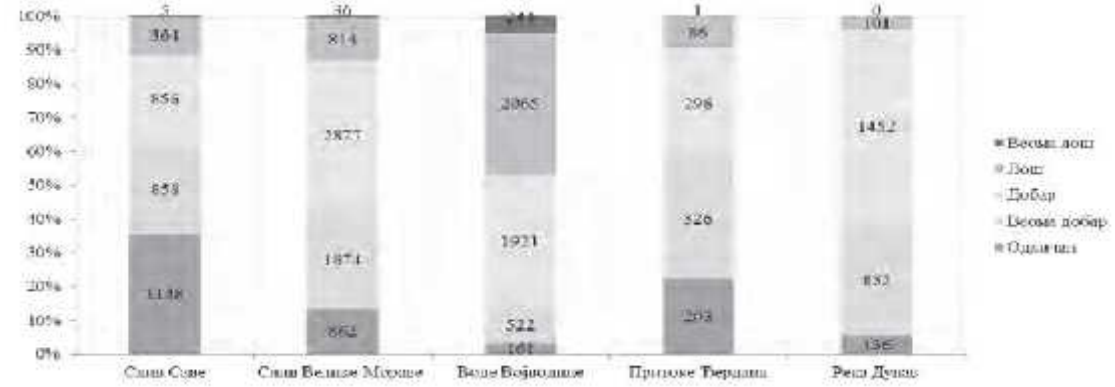

Извор: Извештај о стању животне средине у Србији за 2010. годину. Агенција за заштиту животне средине, Министарство животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије

Подземне воде које служе за водоснабдевање су оптерећене високим садржајем хуминских супстанци, амонијака, гвожђа, мангана, натријума и веома токсичног арсена. Најопасније је присуство арсена јер дуготрајно излагање арсену, чак и у малим количинама у води за пиће, изазива појаву промена на кожи и рака коже, простате, плућа, бешике, бубрега и јетре. На основу резултата мерења, најлошији квалитет подземне воде је на територији Баната, где је утврђен најшири опсег концентрације и највеће апсолутне вредности прекорачења од максимално дозвољене концентрације.

На основу анализа Института за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“, квалитет воде за пиће на територији АП Војводине генерално је незадовољавајући. Током 2010. године, на територији Србије контролисана су 153 централна водоводна система, од чега 42 у АП Војводини. Из ове анализе проистекло је да је највећи проценат узорака са физичко-хемијском и микробиолошком неисправношћу воде за пиће у Србији регистрован на подручју Војводине (18% свих тестираних водовода у Србији). Од 42 тестирана водоводна система у Покрајини, чак је у 64 одсто забележена и физичко-хемијска и микробиолошка неисправност, док је 12 одсто тестираних система оцењено као исправно.

31 8%^1 — 8ег1лап №а1ег ^иаН1у Мех представља методу Агенција за заштиту животне средине Министарства заштите животне средине и просторног планирања Републике Србије којом се израчунава квалитет површинских вода.

Мапа 2.65. Исправност централних водоводних система у округзима у АП Војводини, 2010. година

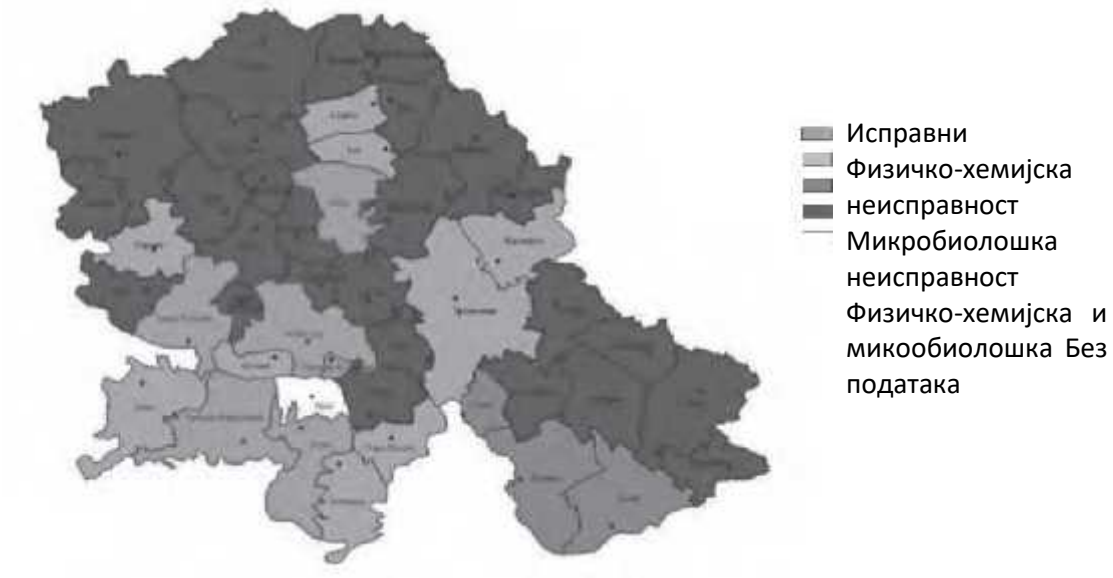

Извор: Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“

Графикон 2.60. Проценат пречишћених отпадних вода по округзима АП Војводине, 2010. година (%)

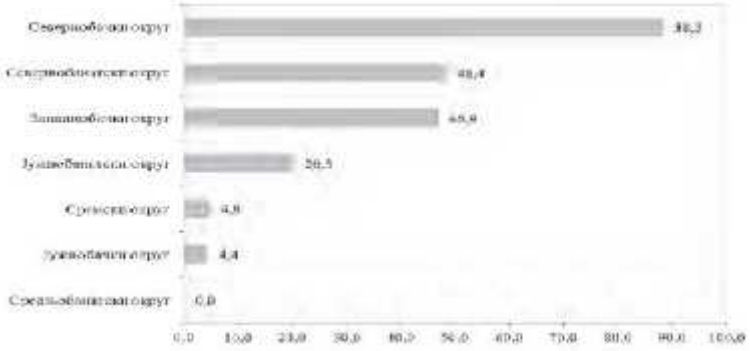

Извор: Републички завод за статистику

недовољно изграђена канализациона
оде. У Покрајини је регистровано 497
и остало 14), од чега 343 загађивача не
једно са комуналним водама, а 83
о 22 постројења за пречишћавање
ни капацитет, техничка застарелост,
еним капацитетом или нестабилност у
раду, као последица недостатка финансијских средстава за нормално функционисање ових постројења.

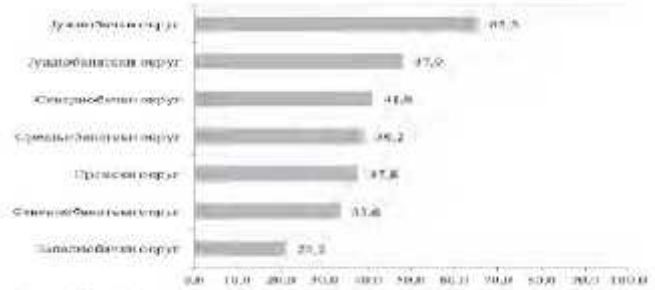

Извор: Републички завод за статистику

Графикон 2.61. Проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу по окрузима АП Војводине,
година (%)

АП Војводина још увек нема систематизоване, свеобухватне податке о емисијама полутаната у ваздух. Квалитет ваздуха у урбаним срединама у АП Војводини условљен је радом енергетских постројења, порастом броја моторних возила и индустријском производњом, а зависи и од врсте, броја и извора загађења. Загађење ваздуха на територији АП Војводине углавном потиче од стационарних и покретних (мобилних) извора загађења, а у мањем обиму од извора загађења из затвореног простора. Главни стационарни извори загађивања ваздуха су рафинерије нафте, термоенергетски објекти (термоелектране, топлане), објекти хемијске индустрије, продукти сагоревања горива у домаћинствима, индустрији, индивидуалним котларницама, грађевинска делатност, неодговарајуће складиштење сировина, депоније отпада и др. Важни извори загађења су НИС Рафинерије нафте у Панчеву и Новом Саду, Фабрика цемента ^аИагде Беочин, ХИП Петрохемија Панчево, Панонске ТЕ-ТО, ХИП Азотара Панчево и др. У Панчеву, као резултат концентрисаности петрохемијских, рафинеријских комплекса и азотаре долази до кумулативног загађења ваздуха. Значајно загађење ваздуха настаје у процесу рафинеријске прераде нафте, услед присуства лако испарљивих угљоводоника и других аромата. Термоелектране које као извор топлоте користе чврсто гориво (лигнит) и индустрија нафте и нафтних деривата спадају у највеће загађиваче животне средине. Загађивање животне средине може се јавити практично у свим делатностима у оквиру електропривреде: у производњи угља, као и у производњи, преносу и дистрибуцији електричне енергије, затим у сектору нафте и гаса, почев од истраживања, експлоатације, а посебно прераде и транспорта нафте и њених деривата. Поред застареле технологије, недостатка пречишћавања димних гасова или ниске ефикасности филтера, нерационалног коришћења сировина и енергије, лошег одржавања, значајно загађење ваздуха потиче и од неадекватног складиштења и одлагања нуспродуката.

Не постоји национални катастар загађивача ваздуха. Такође не постоји попис полихлорованих дибензо фурана и диоксина (РС^Р/О) који настају неконтролисаним горењем на депонијама, у металуршкој индустрији и паљењем пољопривредних површина после жетве, и који проузрокују значајно загађење. Недостаје мониторинг емисије загађујућих материја у ваздух из индивидуалних котларница и домаћинстава у време грејне сезоне. Сматра се да су друмска возила један од главних загађивача ваздуха у АП Војводини, посебно у већим градовима. Емисијом издувних гасова долази до ослобађања сумпор диоксида (б02), угљен моноксида (СО), азотних оксида (КОх), озона (03) 1 честица у атмосферу. Родаци о емисијама из саобраћаја за АП Војводину још увек не постоје.

Значајан извор загађивача ваздуха представља и пољопривреда. Из процеса пољопривредне производње долази углавном до емисије азотних оксида, амонијака и метана као последица природне денитрификације и коришћења ђубрива. Иако највећи део АП Војводине представља обрадиво земљиште, подаци о емисијама из пољопривреде не постоје.

Од 2005. године формира се листа постројења која подлежу Закону о интегрисаном спречавању и контроли загађења („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту 1РРС постројења), тако да је формирањем ове листе постало могуће пратити укупне годишње емисије полутана из највећих загађивача. Подаци о емисијама полутаната из индивидуланих постројења пре 2005. године не постоје. Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух („Сл. гласник РС“, бр. 71/10) прописане су граничне вредности емисије у ваздух из стационарних извора (постројења: за сагоревање, за производњу и прераду угља, за прераду минералних сировина, црне металургије, обојене металургије, за површинску обраду метала, за производњу титанијум диоксида и др.). Граничне вредности емисије у ваздух настале из процеса термичког третмана отпада прописане су Уредбом о врстама отпада за које се врши термички третман, условима и критеријумима за одређивање локације, техничким и техничким условима за пројектовање, изградњу, опремање и рад постројења за термички третман отпада, поступању са остатком након спаљивања (Службени гласник РС бр. 102/10). Поред тога, Република Србија је ратификовала две битне конвенције по којима постоји обавеза извештавања о емисијама у ваздух: Сопуепђоп оп ^оп§-Кап§е ТгапзђоипПагу Ап РоПиђоп-С^КТАР (1986. године) са ЕМЕР Протоколом (1987. године) и Ц№ССС (1997. године) са Кјото Протоколом (2007. године).

Квалитет земљишта је на задовољавајућем нивоу. Квалитет пољопривредног земљишта нарушава се еолском ерозијом (око 85% пољопривредног земљишта угрожено еолском ерозијом, уз просечни губитак већи од 0,91 земљишта/ћа годишње), неадекватном и неконтролисаном применом вештачких ђубрива и пестицида, као и коришћењем загађене воде за наводњавање пољопривредних површина. У околини индустријских центара АП Војводине (Панчево, Нови Сад, Сомбор, Кикинда, Беочин) значајне површине земљишта контаминиране су загађујућим материјама које се емитују из њихових производних процеса. Земљишта дуж саобраћајница угрожавају таложне загађујуће материје (углавном олово) из издувних гасова саобраћајних возила.

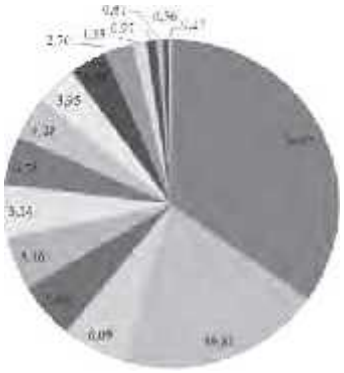

Графикон 2.62. Морфолошки састав комуналног отпада у АП Војводини (%)

Остали биорал радиви огпад - Баштенски огпад
Фини елементи
11апир
Стакло Пластичне кесе
Картон
■Пластични амбанажни отпад Текспш
Пелене
Тврда пластика •' Метал-амбаиажни отпад
Кожа

* Картон са алуминијумом
Картон са воском

Извор: Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду, Департман за инжењерство животне средине

Управљање отпадом је неадекватно. Сваки становник АП Војводине произведе 332 к§ отпада годишње, односно 0,91 к§ отпада дневно. Од 43 званично регистрованих општинских депонија само 5 депонија се могу користити у дужем временском периоду, уз санацију и уређење према стандардима Европске уније, док је капацитет осталих депонија-сметлишта у већини општина већ попуњен а већина депонија-сметлишта не задовољава ни минимум техничких захтева. Огроман проблем представља 569 дивљих депонија које се простиру на 441 ха површине са 2,8 милиона т3 отпада.

На простору АП Војводине постоји неколико изузетно загађених локалитета, тзв. еколошки „црних“ тачака (најугроженија подручја или на енглеском језику „ђо1 зро1б”). Велики бачки канал

спада међу најзагађеније канале у Европи. На обалама овог канала лоцирани су индустријски објекти Црвенке, Куле и Врбаса, који испуштају отпадну воду директно у водоток, без адекватног третмана. Више од 400.000 т3 муља у каналу оптерећено је тешким металима, дериватима нафте и патогеним бактеријама. По квалитету ваздуха, Панчево представља „црну тачку“ Србије, са највећим бројем прекорачења имисија специфичних, високотоксичних полутаната у ваздух. Производни процеси индустрије Панчева (рафинерија нафте, Азотара, Петрохемија, фабрика сијалица и индустрија стакла) емитују бројне загађујуће материје у ваздух (најчешће бензен, угљоводоници неметанског типа, суспендоване честице ПМ10), углавном вишеструко изнад граничних вредности.

Мапа 2.66. Еколошке „црне“ тачке у АП Војводини

Површина Републике Србије која је угрожена поплавама од стогодишњих вода износи 1,57 милиона ха, од чега се 1,45 милиона ха налази у АП Војводини и обухвата, пре свега, подручје Баната. Поплава из априла 2005. године у централном Банату нанела је штете приватној својини, пољопривреди и јавној инфраструктури у укупном износу од око 12,6 милиона Е^К. Око три милиона евра утрошено је на радове за заштиту од поплава. Ове поплаве су актуелизовале потребе за већим улагањем у одржавање постојећег система за одбрану од поплава, пре свега брана и ретензија.

Велики проблем у управљању животном средином представља недостатак стратешких и планских докумената на регионалном и локалном нивоу у области заштите животне средине. На локалном нивоу, 14 општина има израђен локални програм заштите животне средине, 16 општина има стратегију одрживог развоја, а Зелену агенду су донеле 4 општине.

Табела 2.46. Инвестиције и текући издаци за заштиту животне средине у АП Војводини у периоду 2006- 2010.година

		Укупно	Уклањање	Заштита површин-	Заштита ваздуха	Заштита подземни	Заштита природе	Заштита од буке
2006.	Инвестиције	1.171.511	616.046	47.519	176.500	7.840	270.943	52.663
	Текући	197.327	116.708	40.085	15.793	10.553	13.944	244
2007.	Инвестиције	626.786	273.385	39.517	127.785	12.648	10.421	163.029
	Текући	329.079	99.979	37.701	46.059	14.900	127.647	2.793

2008.	Инвестиције	1.128.755	454.453	619.285	32.800	21.149	1.068	0
	Текући	631.028	498.792	41.566	52.444	18.211	18.380	1.635
2009.	Инвестиције	1.530.100	265.573	1.079.204	16.271	35.475	119.728	13.849
	Текући	678.282	438.181	122.102	70.915	12.360	31.177	3.547
2010.	Инвестиције	305.985	27.007	114.826	81.194	80.390	1.909	659
	Текући	184.015	137.574	19.332	13.119	4.141	9.768	81

Извор: Републички завод за статистику

Финансијска средства за заштиту животне средине ЈКП су недовољна за покривање трошкова одржавања, јер су накнаде за коришћење комуналних услуга испод тржишне цене. Из тог разлога, предузећима се одобравају средства за инвестиције из општинских буџета или из покрајинског буџета. Не постоје подаци о улагањима привреде у решавање проблема загађења, јер предузећа нису у обавези да пријављују инвестиције државним органима. Казне и накнаде за изазивање загађења су на високом нивоу, али је њихова наплата слаба, јер су многа предузећа у лошој финансијској ситуацији. Још увек се не примењује инструмент накнаде штете нанете животној средини и обавеза осигурања постројења или активности које представљају висок степен опасности по здравље људи и животну средину за случај штете причињене трећим лицима од удеса. На основу Прелиминарног списка 1PPC постројења за које се издаје интегрисана дозвола, у АП Војводини постоји 65 таквих постројења. Према прелиминарном списку постројења која подлежу обавезама из бЕУЕбО II директиве, на подручју АП Војводине регистровано је 33 постројења која су у обавези да израде Политику превенције удеса или Извештај о безбедности и План заштите од удеса.32

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

V. Исправни централни водоводни системи у АП Војводине постоје у Севернобачком округу (1), Јужнобачком (2) и Сремском (2). Број централних водоводних система са физичко-хемијском и микробиолошком исправношћу је највиши и Јужнобачком (6) и Јужнобанатском (5); Највиши проценат пречишћених отпадних вода је у Севернобачком округу (88,3%), док је најнижа у Средњобанатском (0,0%); Највиши проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу је у Јужнобачком округу (65,4%), док је најнижи у Западнобачком (21,2%). J

32 У којој мери ова предузећа представљају ризик по животну средину, показују велики хемијски удеси који су се догодили на простору Војводине последњих година: истицање нафте и контаминација земљишта на дубини насеља Глогоњ, Панчево, испарења техничке азотне киселине 57% услед грешке приликом утакања у аутоцистерну у ХИП „Азотара“ Панчево, и пожар у топионици фабрике „Радијатор“ из Зрењанина, који је захватио 600 кондензаторских батерија пуњених PCB-ом.

2.23. Пословна инфраструктура

/ \

У овом делу анализираће се следећи индикатори:

Број пословних инкубатора у АП Војводини према окрузима;

Број технолошких паркова у АП Војводини према окрузима;

Број кластера у АП Војводини према окрузима

Поред квалитетне инфраструктуре, за развој привреде, односно сектора малих и средњих предузећа као носилаца привредног развоја, неопходна је и добра пословна инфраструктура. Развој сектора малих и средњих предузећа, пре свега, значи повећање њихове конкурентности а самим тим и њихове извозне способности, што је основни циљ развоја пословне инфраструктуре. Креирање пословне инфраструктуре подразумева умрежавање организација, предузећа и институција ради пружања различитих пословних услуга, пословног простора и опреме по повољнијим условима, повезивања заједничке технологије и знања све са циљем смањења трошкова пословања, подстицања иновативности и, на крају, унапређења конкурентности. Под пословном инфраструктуром у овом тексту углавном се подразумевају бизнис инкубатори, кластери и технолошки паркови.

Мапа 2.67. Пословна инфраструктура у АП Војводини

2.23.1. Пословни инкубатори

Послови инкубатори представљају значајну компоненту у процесу развоја иновативних малих и средњих предузећа и предузетника и једна су од кључних компоненти шире стратегије развоја привреде и приватног сектора. Инкубатори могу бити територијално оријентисани или са фокусом на одређене приоритете или секторе делатности. Оснивају се у форми привредног друштва које младим и/или извозно оријентисаним предузећима нуде разне врсте услуга (стручно саветовање, менторство, ИТ услуге, обуке и други стручни консалтинг), као и услуге смештаја по субвенционисаним ценама. Корисници или клијенти инкубатора користе услуге инкубатора док не постану финансијски одрживи и самостални на тржишту а максимално 5 година.

Успешно функционисање пословних инкубатора поред директних ефеката (мерених бројем инкубената који напусте инкубатор) имају и индиректне ефекте на стејкхолдере у средини у којој се оснивају. Поред значајних економских, пословни инкубатори имају и не мање важне социјалне, али и културолошке ефекте. Социјални ефекти се нарочито испољавају када се пословни инкубатори оснивају као инструмент регионалног развоја, будући да је регионална политика по својој суштини редистрибутивне природе, политика солидарности и помоћи недовољно развијеним регионима, док се важни културолошки ефекти пословних инкубатора манифестују

- 33

кроз њихов утицаЈ на стварање предузетничке културе у средини у којој се оснивају.

Међу првим инкубаторима који су основани у Србији били су инкубатори у Суботици и Зрењанину. Тренутно, у АП Војводини, постоји 8 пословних инкубатора и то у Суботици, Кањижи, Сенти, Зрењанину, Новом Саду, Панчеву и Бачком Петровцу.

Мапа 2.68. Бизнис инкубатори у АП Војводини

Извор: Агенција за регионални развој АП Војводине

Влада АП Војводине препознала је значај развоја пословних инкубатора кроз оснивање иницијативе ББИ (Развој пословних инкубатора - ВшМт§ Вштезз 1псиђа!огз) која је реализована у

2.23.1. Пословни инкубатори

оквиру вишегодишњег програма „Програм привредног развоја Аутономне Покрајине Војводине”
33

33 Војводина - ЦЕСС, Стратегија развоја пословних инкубатора у АП Војводини у периоду 2011-2015. године.

уз финансијску подршку Аустријске развојне агенције АДА. Кроз ББИ, Влада АП Војводине додељује финансијску помоћ инкубаторима на годишњем нивоу.

Према урађеним анализама пословања инкубатора у Србији34 већина инкубатора у Србији је смештена у новим или комплетно реновираним просторијама, опремљеним најсавременијом техничком опремом, брзим интернетом и модерним канцеларијским намештајем. Међутим, и поред добре техничке опремљености, већина инкубатора у Србији је финансијски неодржива, јер средства која добијају од наплате својих услуга нису довољна за покривање ни основних оперативних трошкова.

Већина донаторских пројеката који су били усмерени на оснивање и развој инкубатора је окончана а улагање у физичку и техничку опремљеност инкубатора је комплетирано. Међутим, инкубатори имају могућност да аплицирају за средства из ЕУ ИПА фондова, што може бити стратешки правац привлачења екстерних прихода инкубаторима у Србији.

Кластери

Кластери представљају географски умрежене групе предузећа, организација и институција (регионалне системе) из једне или више индустрија, као и комплементарних или различитих делатности. Повећање иновативности, конкурентности и продуктивности индустрије кроз кластере се огледа у формирању активне комуникације, производне кооперације, промета и пружања услуга.

Чланице кластера се могу бавити истом делатношћу или су из вертикално повезаних делатности. Међутим, треба имати у виду да строго дефинисање кластера у оквиру једне привредне делатности може бити погубно са аспекта конкурентности. Означити једну једину делатност као кластер значило би прекидање међусекторских веза, које снажно утичу на конкурентност. Границе кластера ретко одговарају стандардним системима привредне и индустријске класификације.35

Разлози за улазак предузећа у кластере су пре свега јачање односа између купаца и добављача, размена искуства и успешних пракси, подизање нивоа знања, осигурање нових тржишта и наступа на њима, јачање и повећање личних контаката и олакшан приступ новим технологијама.

2010.

34 Драгиша Мијачић, Анализа стања пословне инфраструктуре у Републици Србији, Београд, 2011.

35 Владимир Мићић, Кластери - фактор унапређења конкурентности индустрије Србије, Економски хоризонти, бр. 2,

Мапа 2.69. Кластери у АП Војводини

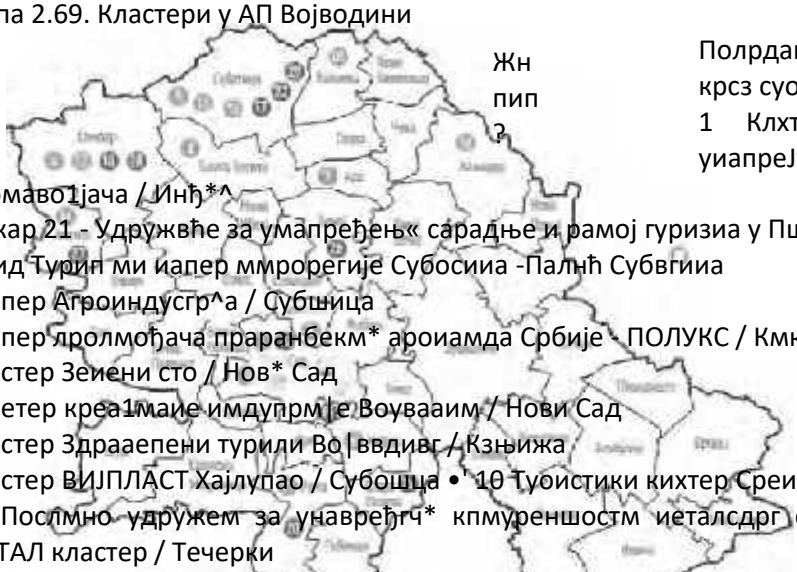

Жн
пип
?

Полрдани ал сграме Владе Војбодкне крсз суовеицмоиисан^ тошковз кластер
1 Клхтер МЕНОС - Удруженл за уиапреЈуг« свћкурентимЈи иет&лии! 1ромаво1јача / Инђ*^
Мскар 21 - Удружвће за умапређењ« сарадње и рамој гуризиа у Пшуунављу / Нши Ст
Фоид Турип ми иапер ммрорегије Субосииа -Палнћ Субвгиа
Клапер Агроиндусгр^а / Субшица
Клапер лролмоћача праранбекм* ароиамда Србије - ПОЛУКС / Кмкинда
Кластер Зеиени сто / Нов* Сад
Клаетер креа1маие имдупрм|е Воувааим / Нови Сад
Кластер Здрааепени турили Во|ввдивг / Кзњижа
Кластер ВИЈПЛАСТ Хајлупао / Субошца • ' 10 Туоистики кихтер Среи / Рума
11 Послмно удружем за унавређгч* кпмуреншостм иеталсдрг семора Ввјнвдимв - 80Ј30ДИНА МЕТАЛ кластер / Течерки
17Кластерфаисвортаилогип1ои!ђО)Ввдние/Ала1им О 13 Клапер учегнички1 замата / Сомбор о Н
Кластер за екомшку енергм/у и ешлсшку културу ЕКОЛАНПНИА / Нови Сад
О 15 Удружте лрелузе1нлна - БМСТРА/ Стара Пазоаа ' НОпштеулружењеоредузетника/Бечеј
Био-научии клнстгр / Суђвтица
Аши{зци)а Фруит Лаид / Субтица
Зодоћански ИКТ клзстер / Нори Сад
Кластер Слибораи салааи / Соибор
Кластер ороизаоћача мллпрмеродг механиизааи<е орсанизацијаиз по одлуци из децекбра 2011

Извор: Агенција за регионални развој АП Војводине

Влада АП Војводине је покренула и реализовала програм развоја кластера на територији Војводине 2007. и 2008. године. У оквиру два програмска циклуса, Покрајина је укупно издвојила 6 милиона динара или 65.000 евра. Програм је обустављен у 2009. и 2010. години због недостатака средстава, али је поново покренут у 2011. години када је издвојено око 6,5 милиона динара или око 60.000

Киастер Мари Прмроде / СуВДтмца
Кластер ТИОЛДПГ/Рума
И ЕХ1. клапер - Екаенерги(а уСрби(и и Еколоииси штхтер / шчка Топола
Кмстер сектора лонрба / Сомбор
Квастер "Зепена визија - екплогија. емергиц. еимомн|а / Нми Сад
Слвеа удружелз "Рићицки <ластер~/ Сомбор
Кластер туризма иикроретије Алапи / Алапи
Фрутикогорски »Јеасзер омшградара н иннара 'Алма Моис" / Сремскн Карлмцн
38 Удоужеи грађакз носмоаца оесарске дбштмсти и нкипаца обоазоенмх иисЈиг»цм)а из Јужнобаиког мрута-ПЕКОС/НоаиСад

36 Мр Морача Слободан, Стратегија услостављања и развоја кластера у АП Војводини, драфт верзија.

евра.

У оквиру реализације програма развоја кластера у Војводини, 2007. године основан је Центар за конкурентност и развој кластера Војводине при Факултету техничких наука у Новом Саду. Центар је урадио Стратегију развоја кластера Војводине у оквиру које су дефинисани стратешки циљеви АП Војводине. Као основни циљ развоја индустријских кластера на нивоу АП Војводине постављено је „стварање савремене, развијене, конкурентне индустријске структуре која ће се постепено уклапати у привредне токове ЕУ. Таква развојна оријентација је неопходна будући да је садашњи извоз заснован на производњи примарних производа и производа нижих фаза прераде и да се на тим основама не може обезбедити дугорочни раст извоза и укупан привредни развој. Неопходно је повећати извозну способност домаће индустрије са производима вишег степена обраде и услуга“.36

36 Мр Морача Слободан, Стратегија услостављања и развоја кластера у АП Војводини, драфт верзија.

2.23.3. Технолошки паркови

Технолошки (истраживачки или научни) паркови представљају инфраструктурно опремљен простор у смислу земљишта, зграда, комуналне инфраструктуре и стручних услуга (логистичка подршка) ради подстицаја привреди у смислу повећања конкурентности и то, пре свега, кроз обезбеђивање најсавременијих услова за пословање предузећа.

Оваква врста паркова омогућава повезивање стручњака и предузетника који желе базирати своје пословање на новим технологијама ради комерцијализације знања и остваривања високог профита. Технолошки паркови имају директан ефекат на развој предузећа али и ефекте на укупну заједницу, и то пре свега кроз нова радна места, повећање прихода становништва, повећање пореских прихода за локалну самоуправу и регион, и сл.

У Србији постоје само два предузећа који се баве управљањем зонама и парковима: Јавно предузеће Привредно-технолошки паркови Суботица, које се стара о пет индустријских зона у Суботици, и Технолошки парк Вршац који управља технолошким парком у том граду. Слободне зоне као посебна категорија основане су по посебном закону који их обавезује да се формирају као правна лица.36

Мапа 2.70. Технолошки паркови у АП Војводини

Извор: Агенција за регионални развој АП Војводине

У 2013. години планиран је почетак рада Научно-технолошког парка у Новом Саду. Научно-технолошки парк је пројекат остварен уз подршку ЕБДР (Европска банка за обнову и развој) и Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду. Од 15 милиона евра колико је уложено у изградњу прве фазе научно-технолошког парка, 11 милиона су обезбедили партнери из ЕУ а 4 милиона евра сам факултет. Предвиђено је да у просторијама парка буду смештени, поред студената и истраживача, и пословни партнери, фирме које ће имати обавезу да уложе део сопствених средстава у развојне пословне пројекте.37

36 Драгиша Мијачић, Анализа стања пословне инфраструктуре у Републици Србији, Београд, 2011.

37 Интернет презентација Владе АП Војводине ћДрУМц^.уојуоДта.аоу.га/.

2.24. Развојна позиција АП Војводине у Републици Србији - Главни налази

ГЛАВНИ НАЛАЗИ

Пословни инкубатори постоје у свим окрузима АП Војводине, осим у Сремском;

Кластери постоје у свим окрузима АП Војводине, осим у Јужнобанатском и Средњобанатском;

Технолошки паркови на нивоу АП Војводине лоцирани су на територији Новог Сада, Суботице и Вршца;

Седам бизнис инкубатора у АП Војводини.

Значајно веће учешће сектора прерађивачке индустрије (35,9%) и рударства (19,7%) у формирању БДВ-а АП Војводине него што је случај са учешћем сектора прерађивачке индустрије (25,8%) и рударства (8,3%) у формирању БДВ-а Републике Србије (2011. година);

Индекс индустријске производње АП Војводине (102,1%), виши је од индекса индустријске производње на републичком нивоу (97,1%), 2012. година;

АП Војводина учествује у извозу Републике Србије са 37,1% (2012. година);

АП Војводина учествује у увозу Републике Србије са 30,8% (2012. година);

Покривеност увоза извозом на нивоу АП Војводине (72,2%) виша него на нивоу Републике Србије (59,8%), 2012. година;

Прилив страних директних инвестиција у АП Војводини износи 154,1% републичког нивоа;

Просечна нето зарада на нивоу АП Војводине (40.421 РСД) нижа у односу на републички ниво (41.377 РСД), 2012. година;

Више учешће индустрије у формирању БДВ-а АП Војводине (59,2%) у односу на учешће индустрије у формирању БДВ-а Републике Србије (40,9%), 2011. година;

Крајем 2012. године, индустријска производња Републике Србије је била на 44,0%, а АП Војводине 52,0% индустријске производње из 1990. године;

Просечна стопа раста индустријске производње у периоду 2001-2008. године на нивоу АП Војводине 3,3%, а на нивоу Републике Србије 2,0%;

Инвестиције у размењиве секторе су на нивоу Републике Србије чиниле 40,1% укупних инвестиција, а на нивоу АП Војводине 65,7% (2011. година);

Укупне стране директне инвестиције по глави становника у Србији су у периоду 2001-2013. године износиле 2.139,9 мил. ЕУР, док је овај показатељ на нивоу АП Војводине виши и износи 3.593 мил. ЕУР (167,9% републичког нивоа);

Степен отворености привреде АП Војводине 89,0%, а на нивоу Републике Србије 72,1% (2011. година);

Покривеност увоза извозом АП Војводине 72,2%, а на нивоу Републике Србије 59,8% (2012. година);

Извоз по становнику АП Војводине је за 138,4% републичког нивоа;

Промет МСПП сектора АП Војводине износио је 27,5% промета МСПП сектора у Србији у 2011. години;

Војвођански МСПП су учествовали у формирању БДВ-а МСПП сектора на републичком нивоу са 26,7% у 2011. години;

Профит МСПП сектора АП Војводине износи 29,6% прихода оствареног у МСПП сектору 2011. године у Србији;

У целокупном билансу Републике Србије нафта из АП Војводине учествује са 23%;

2.24. Развојна позиција АП Војводине у Републици Србији - Главни налази

У односу на читаву територију Републике Србије, у АП Војводини се налази 23,5% државних путева првог реда, 14,9% државних путева другог реда и свега 11,2% општинских путева;
Највећи део путне мреже АП Војводине је са савременим коловозним застором (88,6%) што је знатно више у односу на 63,8% путне мреже Републике;
Дужина општинских путева износи 46,1% укупно категорисане мреже путева АП Војводине, што је мање од просека у Републици Србији и развијеним државама (60-70%);
На нивоу Републике Србије има 276 кт двоколосечних пруга (7,2%), а на нивоу АП Војводине 97 кт (5,6%);
Свега трећина железничке мреже у Србији (33%) је електрифицирана, док је на територији АП Војводине електрифицирано 245 кт пруга, што је 14,1% од укупне дужине мреже пруга;

АП Војводина осим делимичног аеродрома у Вршцу (димензија ПСС : 1000 x 25) не поседује инфраструктуру у смислу одредби Закона о ваздушном саобраћају за обављање комерцијалног ваздушног саобраћаја;

На територији Републике Србије под заштитом различитих облика је 6,5% њене територије;

Површина Републике Србије која је угрожена поплавама од стогодишњих вода износи 1,57 милиона хектара, од чега се 1,45 милиона хектара налази у АП Војводини.

б^ОТ АНАЛИЗА

Појам и елементи б^ОТ анализе

б^ОТ анализа представља инструмент стратегијског менаџмента којим се повезују интерене карактеристике са екстерним карактеристикама окружења, чиме се надограђују постојеће предности, утврђују слабости, користе шансе и избегавају претње.

Анализу чине четири елемента:

б - снаге (енгл. $(геп§ћ1$),

^ - слабости (енгл. м>еакпе$8е$),

О - шансе (енгл. оррогРипШек) и

Т - претње (енгл. (ћгеа(к).

б СНАГЕ (бћепдМз) Које су конкурентске предности округа? Питања: у коју сврху би ова снага била корисна? Зашто је ова средина неке друге? Које локалне унапређују квалитет живота и унапређењу пословног амбијента?	СЛАБОСТИ (Шеакпеззез) Који су фактори или трендови који представљају препреке или Питања: Г де смо слаби или шта радимо? Где можемо побољшати Шта снижава квалитет живота?	УНУТРАШЊИ ФАКТОРИ
О ШАНСЕ (ОррогШпШез) Који услови или трендови олакшавају или омогућавају развој конкурентских предности? Питања: Који трендови су корисни за развој? Које позитивне промене се могу очекивати?	Т ПРЕТЊЕ (Тћгеа!з) Који су то неповољни трендови који доводе до губитка или опадања конкурентности или општег привредног развоја? Питања: Са којим се препрекама суочавамо? Који трендови узрокују препреке? Које спољашње промене утичу на развој?	СПОЉАШЊИ ФАКТОРИ > J

Слика 3.1. б^ОТ анализа

МАХ1-МАХ1 стратегија - Искористити своје унутрашње снаге како би се превазишле идентификоване слабости, и искористити шансе како би се минимизирале претње из окружења

Овај инструмент се може користити као средство за анализу или да би се утврдило на који начин се треба суочити са специфичним проблемом или изазовом. б^ОТ служи као полазна основа за анализу кључних проблема и посредно за дефинисање средњорочних и краткорочних циљева, односно она омогућава планирање даљих корака кроз нпр. дефинисање програмских мера. б^ОТ анализа је изузетно погодна као инструмент за синтезу резултата који се добијају из детаљне анализе тренутног стања. Она представља аналитички инструмент који је признат на међународном нивоу, а на његову важност указује и чињеница да је обавезан део планских докумената којима се конкурише за коришћење средстава из европских фондова.

Веза између снага и слабости треба да омогући идеју о нивоу развијености, док веза између слабости и претњи служи за формулисање основних проблема са којима се развој суочава. Повезаност између снаге и претњи дефинише развојни ризик, док веза између слабости и шанси идентификује ограничења развојног процеса.

Најчешће коришћена стратегија је МАХ1-МАХ1 стратегија која подразумева искоришћавање унутрашњих снага како би се превазишле идентификоване слабости, и искоришћавање шанси како би се минимизирале претње из окружења.

Под окружењем се у б^ОТ анализи округа подразумевају округи са којима се посматрани округ граничи, затим АП Војводина, Република Србија као и Европска унија, у смислу политика које ти нивои могу да креирају у циљу јачања снага и редуцирања интерних слабости.

Слика 3.2. МАХ1-МАХ1 стратегија

5 снаге (бПепдђђ) Како користити унутрашње снаге ради искоришћавања спољашњих могућности?	слабости (Шеакпеззез)
0 шансе (ОррогШпШез)	т претње (Тђгеађ)

3.2. Развојна позиција округа у АП Војводини

ЈУЖНОБАЧКИ ОКРУГ

8 (Зггепдђш) СНАГЕ	№ (Жеакпеххех) СЛАБОСТИ
Демографија: Најнижа просечна старост становништва у поређењу са осталим окрузима АП Војводине (40,6 година); Најмањи пад броја становника до 2020. године у варијатни опадајућег и растућег фертилитета (2,8% и 1,5%, респективно); Једини округ у АП Војводини са позитивним миграционим салдом који износи 1.407 лица (2011. година. Образовање: Најдоступније високо образовање (Универзитет у Новом Саду). Социјална инфраструктура: Највиша покривеност становника једним лекаром која износи 314 (2011. година); Највиши проценат здравствених радника и сарадника у односу на АП Војводину (36,1%) (2011. година); Највиши квалитет живота приказан кроз ХДИ индекс у вредности 0,875 у односу на АПВ (0,813) (2008. година). Привреда: Изражена локална тражња за софистицираним услугама и стимулација развоја предузетништва (у овом округу забележена је највиша просечна зарада без пореза и доприноса која износи 44.386 РСД у 2012. години); Највеће учешће извоза округа у укупној спољнотрговинској размени индустријских производа у АП Војводини, 31,5% (2011. година); Највећи износ БДВ-а индустрије по становнику који износи 171% од нивоа АП Војводине (2009. година); Највиши ниво извоза у укупном извозу АП Војводине (34,8%) (2011. година); Најмање угрожен округ према индексу развојне угрожености (УРУ = 48,0), ранг 7; Највећи удео предузетника у укупном броју предузетника у АПВ (35%) (2011. година); Највећи удео промета МСПП (42,4%) у укупном	Запосленост: Стопа запослености за становништво старије од 15 година је испод покрајинског просека (34,1%) и износи 32,9%, (2012. година). Привреда: Дефицит у спољној трговини (-1.585.592 хиљ. ЕУР), (2011. година); Најнижа покривеност увоза извозом која износи 41,8% у поређењу са осталим окрузима (2011. година). Инфраструктура: Слаба густина путне мреже по броју становника (214 кт/100.000 становника); Низак ниво пречишћених вода (4,4%). Екологија: На територији налази се еколошка „црна“ тачка (канал Дунав-Тиса-Дунав); На територији овог округа налазе се локалитети деградиране животне средине (Нови Сад); На територији овог округа налазе се подручја угрожене животне средине (Темерин, Тител, Бечеј, Бач, Бачка Паланка, Србобран). На територији Округа постоје општине у којима је вода за пиће забрањена за коришћење због високог садржаја арсена у води.

3.2. Развојна позиција округа у АП Војводини

Постоји логистички центар међународног значаја (Нови Сад). Екологија: На територији овог округа налази се Подручје квалитетне животне средине (Сремски Карловци). Остало: Развијени апсорпциони капацитети у погледу ИПА фондова (у периоду 2007-2013. година привучено је преко 12,5 мил. ЕУР кроз програме	
0 (ОррогШтНвз) ШАНСЕ	Т (Тћгеаи) ПРЕТЊЕ
Образовање: - Основан Едукативни центар за обуке у и радним вештинама у Новом Саду. Привреда: - Постојање инфраструктуре за развој ИКТ - Висока, стабилна и растућа тражња за ИКТ сектора: - Висока рецептивност за трансфер нових - Способност да се сектор неразмењивих добара претвори у сектор размењивих добара због кластеризације знања у тој области: - Иступање Хрватске из ЦЕФТА-а. Инфраструктура: - Улагање у технолошки развој и стварање контејнерски превоз и РО-РО терминала у циљу потпуног искоришћавања њихових претоварних капацитета. Екологија: Инвестирање у постројења за пречишћавање индустријских и комуналних отпадних вода; Доношење Програма заштите животне средине АП Војводине; Оснивање фонда за заштиту животне средине.	Привреда: - Одсуство реаговања макроекономских и политика ка оснаживању потенцијала за извоз ИКТ сектора; Непостојање субвенција за Инфраструктура: - Изостанак улагања у луке. Екологија: - Изостанак средстава за санацију еколошких тачака; - Изостанак инвестирања у постројења за индустријских и комуналних отпадних вода; - Непостојање правног оквира којим би се наплата накнаде штете нанете животној средини. - Изостанак средстава за израду тзв. арсенских изостанак средстава за изградњу постројења за пречишћавање воде за пиће и отклањање арсена

ЗАПАДНОБАЧКИ ОКРУГ

8 (51гепфШ) СНАГЕ	№ (Шакпеззез) СЛАБОСТИ
Привреда: Највиши БДВ прерађивачке индустрије по становнику у поређењу са осталим окрузима који износи 139,2% нивоа АП Војводине (2009. година); Највиши износ страних директних инвестиција по глави становника у периоду 2001-2013 (4.576 ЕУР) у поређењу са осталим окрузима; Највећа покривеност увоза извозом 189,2% у Инфраструктура: Постојање међународне луке (Богојево и Апатин). Постојање гоетермалних капацитета за развој привреде и туризма.	Демографија: Највиша просечна старост становништва (43,3), 2011. година; Највиши пад броја становника у међупописном периоду (2002-2011) (-25.924, 12,1%)); Највиши коефицијент старачке зависности у 2011. години (26,1); Пројекција - у 2020. години коефицијент старачке зависности становништва ће бити 31,6; 14,0 респективно). Запосленост: Најнижа стопа запослености за лица старија од 15 година у односу на округе, износи 32,6% (2012. година). Привреда: Низак удео БДВ-а предузећа из округа у БДВ-у АП Војводине и износи 7,3% (2011. година); Најнижи ниво инвестиција у основна средства по становнику који износи 24,7% нивоа инвестиција покрајинског просека (2011. година); Висока развојна угроженост, према индексу развојне угрожености (100,9), ранг 3. Инфраструктура: Најмањи проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу према окрузима, 21,2% (2010. година); Недостатак технолошких паркова и пословних инкубатора. Екологија: На територији Округа се налази затворена преводница Бездан, наутичка црна тачка (Европе) и сметња за развој туризма и транспорта на Великом Бачком каналу и његовом приобаљу); Подручја угрожене животне средине (Сомбор, Апатин).
О (ОрроНипШез) ШАНСЕ	Т (Тћгеаи) ПРЕТЊЕ
Запосленост: Политике креирање одређених профила радне снаге које одговарају растућим потребама страних инвестиција у овом округу; Основан регионални Едукативни центар за обуке у професионалним и радним вештинама у Новом Саду; Субвенције Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност Привреда:	Демографија: Непрепознавање потреба за доношењем политика које ће редуцирати коефицијент старачке зависности. Запосленост: Будући да је ово округ са највишом стопом СДИ по глави становника, у средњем року као претња може се појавити непостојање адекватних политика усмерених на усклађивање понуде и

СЕВЕРНОБАЧКИ ОКРУГ

Креирање макро и секторских политика које су усмерене ка креиреању претпоставки полицентричног развоја и које би обезбедиле већу покретљивост фактора производње ка осталим окрузима;

Отварање кредитних линија које би финансирале инвестиције у основна средства;

Инфраструктура:

Улагање у технолошки развој и стварање услова за контејнерски превоз и РО-РО терминала у циљу потпуног искоришћавања њихових претоварних капацитета;

Доношење мастер плана логистике АП Војводине;

Формирање референтног логистичког центра у АП Војводини.

Формирање Луке Бездан (као прве тачке за робну размену на пловном путу Дунава кроз АП Војводину).

Екологија:

Инвестирање у канализациону мрежу као један од индикатора развојне угрожености у циљу његовог смањења;

Инвестирање у постројења за пречишћавање индустријских и комуналних отпадних вода;

Доношење Програма заштите животне средине АП Војводине.

Приоритет:

Инерција у креирању политика које се фокусирају на полицентрични развој;

Недовољна средства за улагање у пословну и физичку инфраструктуру - улагање у капиталне пројекте.

Инфраструктура:

одсуство политика усмерених на пет димензија развоја

садржаних у Индексу развојнеугрожености-ИРУ (економија - број МСП на 1000 становника, демографија- демографско пражњење, образовање - ниво образовања младих, инфраструктура - учешће локалних и регионланих путева са савременим коловозом у укупним путевима и екологија - број домаћинстава прикључених на канализациону мрежу);

одлагање улагања у путну инфрастуркутур (у Л + Р путева са савременим коловозом);

изостанак улагања у луке.

Екологија:

Изостанак средстава за санацију еколошких „црних“ тачака;

Изостанак инвестирања у постројења за пречишћавање индустријских и комуналних отпадних вода.

Иступање Хрватске из ЦЕФТА-е.

СЕВЕРНОБАЧКИ ОКРУГ

8 (МгепдђШ) СНАГЕ	№ (Шеакпемех) СЛАБОСТИ
Образовање: - Најнижи број неписмених лица становништва 15 и више година (1,6% укупног броја становника 15+) у односу на округе (2011. Запосленост: Стопа запослености за лица старија од 15 година виша од покрајинског просека, износи 35,2% (АП Војводина 34,1%), 2012. година. Привреда: Високо учешће туристичких долазака у укупном броју туристичких посета на нивоу АП Војводине, износи 21,1% (2011. година); Висок удео туристичких ноћења у укупном броју ноћења на покрајинском нивоу, 14,6% (2011. година). Инфраструктура: Највећи проценат пречишћених отпадних вода (88,32%). Остало: Развијени апсорпциони капацитети (привучено више од 5 мил. ЕУР из фондова програма прекограничне сарадње са Мађарском и	Социјална инфраструктура: - Највиша смртност одојчади на нивоу Покрајине, износи 7,3 на 1.000 становника (2012. година). Привреда: Низак удео БДВ предузећа из округа (7,2%) у БДВ-у који се генерише на нивоу АПВ (2011. година); Најниже учешће извоза у укупној спољнотрговинској размени индустријских производа у АП Војводини, 5,8% (2011. година) Најнижи износ инвестиција по глави становника у односу на остале округе, износи 1,596 ЕУР (податак за период 2001-2013. године). Најниже учешће у укупним СДИ на нивоу АПВ (2001- 2013)4,9% Дефицит у спољној трговини (-107,032 хиљ. ЕУР) у Инфраструктура: Изостанак савременог коловоза (удео износи 63,4% док је просек на нивоу Војводине 88-95%); Низак проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу (41,0%) - указује на Екологија: Подручје са локалитетима деградиране животне средине (Суботица) Подручја угрожене животне средине (Бачка
0 (ОрроНипШез) ШАНСЕ	Т (Тђгеа1$) ПРЕТЊЕ
Привреда: Креирање макро и секторских политика које су усмерене ка креирању претпоставки полицентричног развоја које би обезбедиле већу покретљивост фактора производње ка осталим окрузима; Политике усмерене ка јачању факторске повољније инвестиционе климе; Политике које обезбеђују интра и интеррегионалну повезаност, уз обезбеђивање пословне и техничке инфрастуктуре; Стратегија извоза АП Војводине са посебним освртом на ђаПог табе стратегије на субрегионалном нивоу; Унапређење квалитета рада постојеће пословне инфраструктуре (бизнис инкубатори) ка јачању стопе фертилитета МСП и оснаживању предузетничке културе. Инфрастуктура:	Привреда: Инерција у креирању политика које се фокусирају на полицентрични развој; Недовољна средства за улагање у пословну и физичку инфраструктуру - средства за капиталне пројекте; Неадекватно вођење политика унапређења Екологија: - Близина округа у којој постоји еколошка „црна“ тачка (загађивачи воде).

индикатора развојне угрожености у циљу смањења. Екологија: - Доношење Програма заштите животне средине Војводине: - Оснивање фонда за заштиту животне средине.	

СЕВЕРНОБАНАТСКИ ОКРУГ

8 (ЗггепдђШ) СНАГЕ	№ (Жеакпемех) СЛАБОСТИ
Социјална инфраструктура: Најнижа смртност одојчади на нивоу Покрајине, износи 2,5 на 1.000 становника (2012. година). Запосленост: Стопа запослености за лица старија од 15 година виша од покрајинског просека, износи 34,7% (АП Војводина 34,1%), 2012. година. Привреда: Највећи износ извоза по становнику у односу на Републику Србију, износи 162,3% нивоа Републике (2011. година); Висок удео туристичких ноћења у укупном броју ноћења на покрајинском нивоу, 14,0% (2011. година). Остало: Развијени апсорпциони капацитети (релативно висока апсорпција средстава из програма прекограничне сарадње у поређењу са осталим окрузима АП Војводине (око 3,9 мил. ЕУР).	Социјална инфраструктура: Најнижи проценат здравствених радника и сарадника у 2011. години у односу на АП Војводину (36,1%). Привреда: Најнижи удео БДВ предузећа из округа у БДВ-у који се генерише на нивоу АПВ и износи 5,2% (2011. година); Ниско учешће у укупном СДИ на нивоу АПВ Војводине у периоду 2001-2013. године (7,4%); Висока развојна угроженост, према индексу развојне угрожености (УРУ = 105,3), ранг 1; Најнижи удео броја предузетника у укупном броју предузетника у АПВ (5,7) (2011. година); Најнижи број предузећа у односу на остале округе у АП Војводини (5,3%); Најнижи удео промета МСПП (5,6%) у укупном промету МСПП у АП Војводини (2011. година); Најниже учешће БДВ пољопривреде округа (4,8%) у креирању БДВ пољопривреде АП Војводине (2009. година). Инфраструктура: Низак проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу према окрузима (33,6%), (2010. година). Екологиіа:
О (ОрроНипШех) ШАНСЕ	Т (Тктеа1н) ПРЕТЊЕ
Социјална инфраструктура: Близина округа у коме је највећи број здравствених радника и сарадника, што обезбеђује покретљивост кадрова и доступност здравствених услуга. Привреда: Креирање макро и секторских политика које су усмерене ка креирању претпоставки полицентричног развоја и које би обезбедиле већу покретљивост фактора производње ка осталим окрузима; Политике рецептивонсоти СДИ, усмерене ка стварању повољније инвестиционе климе; Политике које обезбеђују интра и интер регионалну повезаност уз обезбеђивање пословне и техничке инфрастуктуре; Израда опсежније студије којим би се дијагностификовали фактори ниске рецептивности за СДИ и креирале 1аПог таЉ	Привреда: Инерција у креирању политика које се фокусирају на полицентрични развој; Недовољна средства за капиталне инвестиционе пројекте; Изостанак улагања у унапређење пословне и физичке инфраструктуре у циљу унапређења интра и интеррегионалне и прекограничне регионалне повезаности; неадекватно вођење политика унапређења пословне инфраструктуре; одсуство политика усмерених на пет димензија развоја садржаних у Индексу развојне угрожености-ИРУ (економија - број МСП на 1000 становника, демографија-демографско пражњење, образовање - ниво образовања младих, инфраструктура - учешће локалних и регионланих путева са савременим коловозом у укупним путевима и екологија - број

Оснаживање постојећих мера из ППР АПВ у циљу оснаживање факторске интензивности пољопривредних производа (БСЦ, АПФ, БПФ); Доношење мастер плана логистике АП Војводине; Формирање референтног логистичког центра у АП Војводини; Инвестирање у канализациону мрежу као један од индикатора развојне угрожености у циљу његовог смањења. Екологија: Доношење Програма заштите животне средине	- Близина округа у којој постоји еколошка „црна“ тачка (загађивачи воде).

СРЕДЊОБАНАТСКИ ОКРУГ

8 (ЗггепдђШ) СНАГЕ	№ (Жеакпеххех) СЛАБОСТИ
Запосленост: Једина позитивна стопа раста формалне запослености у 2012. години у односу на 2011. годину (0,4%) у односу на округе у АП Војводини; Највиша стопа активности за становништво старије од 15 година у односу на остале округе, износи 47,4% (2012. година); Највиша стопа запослености за становништво старије од 15 година у односу на округе, износи 36,2% (2012. година) Привреда: Релативно висока покривеност увоза извозом износи 124,5% у односу на ниво у Војводини (72%) (2011. година).	Демографија: Пројектовано је највише смањење омладине студентског узраста до 2021. године (за 28,7% у поређењу са осталим окрузима). Привреда: Низак удео БДВ-а предузећа из округа у укупном БДВ који генеришу предузећа из АП Војводине и износи 5,9% (2011. година); Ниско учешће у укупном СДИ на нивоу АП Војводине (5,6%) 2001-2013. година; Најнижи остварени профит предузећа у односу на остале округе у 2011. години; Висока развојна угроженост, према индексу развојне угрожености (ИРУ = 104,3), ранг 2; Непостојање технолошких паркова и кластера - најнижи удео профита МСПП (7,1%) у укупном профиту МСПП у АП Војводини. Инфраструктура: Најнижа дужина пута у кт по површини од 1.000 кт2 (173кт/1.000кт2); 0% пречишћених вода; Низак проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу (39,2%) - указује на еколошку димензију индикатора развојне угрожености (ИРУ). Екологија: Подручја угрожене животне средине (Нови Бечеј). Остало: Ниски апсорпциони капацитети (релативно ниска апсорпција средстава из програма прекограничне
О (Оррог1ипШех) ШАНСЕ	Т (Тктеа1н) ПРЕТЊЕ
Привреда: Креирање макро и секторских политика које су усмерене ка креиреању претпоставки полицентричног развоја који би обезбедиле већу покретљивост фактора производње ка осталим окрузима; Политике рецептивности ФДИ, усмерене ка стварању повољније инвестиционе климе; Политике које обазебеђују интра и интер регионалну повезаност уз обезбеђивање пословне и техничке инфрастурктуре; Израда опсежније студије којим би се дијагностификовали фактори ниске рецептивности за СДИ и креирале 1аПог таЉ политика привлачења СДИ у округу са одговарајућим мерама подршке;	Привреда: Инерција у креирању политика које се фокусирају на полицентрични развој; Недовољна средства за улагање у пословне и физичке инфраструктуре - за капиталне пројекте; Изостанак улагања у унапређење пословне и физичке инфраструктуре у циљу унапређења интра и интеррегионалне повезаности и прекограничне регионалне повезаности; одсуство политика усмерених на пет димензија развоја садржаних у Индексу развојне угрожености-ИРУ (економија - број МСП на 1000 становника, демографија-демографско пражњење, образовање - ниво образовања младих, инфраструктура - учешће локалних и регионланих путева са савременим коловозом у укупним путевима и

СРЕДЊОБАНАТСКИ ОКРУГ

Подстицајна средства за финансирање изградње пословне инфраструктуре;
Оснаживање постојећих мера ППР АПВ у циљу оснаживања факторске интензивности пољопривредних производа (БСЦ, АПФ, БПФ);
Доношење мастер плана логистике АП Војводине;
Формирање референтног логистичког центра у АП Војводини.

Екологија:
Инвестирање у постројења за пречишћавање индустријских и комуналних отпадних вода;
Доношење Програма заштите животне средине АП Војводине;
Оснивање фонда за заштиту животне средине.

Близина округа у којој постоји „црна“ еколошка (загађивачи ваздуха); тачка
Изостанак инвестирања у постројења за пречишћав индустријских и комуналних ање отпадних вода.

ЈУЖНОБАНАТСКИ ОКРУГ

8 (ШгепдђИ1) СНАГЕ	№ (Жеикпеззез) СЛАБОСТИ
Привреда: - Највиши ниво инвестиција у основна средства по становнику који износи 81,2% више у односу на покрајински просек (2011. година) последица капиталне и технолошке - Покривеност увоза извозом износи 129,1% година) и већа је од вредности за АП (72%); - Извоз по становнику изнад републичког 160,2% (2011. година); - Релативно високо учешће броја предузетника укупном предузетничком сектору АП износи 17,7% (2011. година). Инфраструктура: - Постојање међународне луке (Панчево); - Постоји логистички центар међународног (Панчево). Екологија: - Три општине из округа (Вршац, Пландиште и Црква) имају усвојену Зелену агенду.	Демографија: - Пројекција - највиши пад радно способног у 2021. години на нивоу АП Војводине (-55,1%). 2008. години 197.928 лица а пројекција у 2021. 88.962 лица; - Најнегативнији миграциони салдо на нивоу АП Војводине, износи -896 лица (2011. година). Социјална инфраструктура: - Покривеност становништва једним лекаром покрајинског просека и износи 399 становника година). Запосленост: - Стопа запослености за становништво старије од година је испод покрајинског просека (34,1%) и 33,9%. 2012. година; - Највиши просечан пад укупне формалне запослености у периоду од 2005. до 2012. 4,5%). Привреда: Низак удео БДВ-а предузећа из округа (7,6%) у укупном БДВ који генеришу предузећа из АП Војводине (2011. година). Инфраструктура: Изостанак савременог коловоза (удео износи 63,4%); Непостојање кластера на територији округа. Екологија: На територији налази се еколошка „црна“ тачка („Азотара“ Панчево, „Петрохемија“ у Панчеву који су велики загађивачи ваздуха); Низак ниво пречишћених вода (20,3%); Подручје са локалитетима деградиране животне средине (Панчево);
О (ОррогШтИез) ШАНСЕ	Т (ТћгеаШ) ПРЕТЊЕ
Демографија: - Стварање пословне и социјалне миграције из суседног Сремског округа који АП Војводини. Социјална инфраструктура: - Програми прекограничне сарадње који су обезбеђивање заједничке прекограничне заштите. Запосленост: - Основан Едукативни центар за обуке у професионалним и радним вештинама у - Субвенције Покрајинског секретаријата за	Демографија: - Неблаговремено препознавање потреба за стопе пада радно способног становништва. Социјална инфраструктура: - Непостојање законске регулативе која би спровођење програма прекограничне сарадње у обезбеђивања прекограничне здравствене Привреда: - Инерција у креирању политика које се полицентрични развој; - Недовољна средства за капиталне пројекте; - Изостанак улагања у унапређење пословне и инфраструктуре у циљу унапређења интра и

запошљавање и равноправност полова за самозапошљавање и за отварање нових радних места.

Привреда:

Креирање макро и секторских политика које су усмерене ка креирању претпоставки полицентричног развоја који би обезбедиле већу покретљивост фактора производње ка осталим окрузима;

Израда опсежније студије којим би се дијагностификовали фактори ниске рецептивности за СДИ и креирале 1аПог таНе политика привлачења СДИ у округ са одговарајућим мерама подршке;

Фондови за улагање у ревитализацију путне инфраструктуре.

Инфраструктура:

Улагање у технолошки развој и стварање услова за контејнерски превоз и РО-РО терминала у циљу потпуног искоришћавања њихових претоварних капацитета;

Екологија:

Инвестирање у постројења за пречишћавање индустријских и комуналних отпадних вода;

Доношење Програма заштите животне средине АП Војводине;

Оснивање фонда за заштиту животне средине.

Остало:

Могућност коришћења средстава из програма прекограничне сарадње са Румунијом и са Мађарском.

Изостанак инвестирања у развој интеррегионалне повезаности и прекограничне регионалне повезаности;

Изостанак улагања у луке.

Екологија:

Изостанак улагања у санирање еколошких „црних“ тачака;

Изостанак инвестирања у постројења за пречишћавање индустријских и комуналних отпадних вода;

Непостојање правног оквира који би обезбедио наплату накнаде штете нанете животној средини.

СРЕМСКИ ОКРУГ

8 (5(гепдЊ) СНАГЕ	Ш (Шеакпеззез) СЛАБОСТИ
Демографија: - Пројекција - најнижи пад броја радно способног становништва у 2021. години у односу на остале округе (-9,2%), стање у 2008.	Социјална инфраструктура: Најнижа покривеност становника једним лекаром у односу на округе (549), 2011. година; Најнижи квалитет живота приказан кроз ХДИ
Запосленост: - Стопа запослености за лица старија од 15 година виша од покрајинског просека, износи 35,4% (АП Војводина 34,1%), 2012. година.	Слаб стимуланс за развој предузетништва - најнижа просечна зарада без пореза и доприноса у односу на округе, износи 35.412 РСД, 2012. година.
Привреда: Покривеност увоза извозом износи 109,2% у 2011. години; Извоз по становнику изнад републичког нивоа, износи 131,2% (2011. година); Релативно високо учешће броја предузетника у укупном предузетничком сектору АП Војводине износи 16,9% (2011. година); Високо учешће туристичких долазака у укупном броју туристичких посета на нивоу АП	Образовање: година (2,7% укупног броја становника) у односу на округе, 2011. година; Непостојање школе за основно образовање одраслих. Привреда: Најнижи износ БДВ-а индустрије по становнику у односу на округе, износи 52% нивоа АП Војводине (2009. година); Низак удео у БДВ у који се генерише на нивоу АПВ и износи 9% (2011. година);
Инфраструктура: - Постојање међународне луке (Сремска Митровица).	Инфраструктура: Недостатак технолошких паркова и пословних инкубатора;
Екологија: - Подручје веома квалитетне животне средине (Фрушка Гора).	Изразито низак степен пречишћених вода (4,9%); Низак проценат домаћинстава прикључених на канализациону мрежу (37,8%) - указује на еколошку димензију индикатора развојне угрожености (ИРУ). Екологија: Подручја угрожене животне средине (Инђија, Стара Пазова, Шид, Сремска Митровица). Остало: Ниски апсорпциони капацитети (низак ниво апсорпције средстава из фондова програма
О (Оррог1итИез) ШАНСЕ	Т (Тћгеак) ПРЕТЊЕ
Образовање: Основан Едукативни центар за обуке у професионалним и радним вештинама у Новом Саду; Постојање политика које утичу на подизање квалитета свих дименизија ХДИ индекса (очекивано трајање живота, ниво доступности образовања БДП по глави становника) -	Образовање: Опадајућа стопа улагања државе у образовање (3,4 од БДП-а у 2010. години и предвиђајућа опадајућа стопа за 2012 (3,3%) и 2013. години (3,1%) док у ЕУ та цифра износи 5,4%; Социјална инфраструктура: Непрепознавање потребе за утицајем на подизање квалитета свих дименизија ХДИ индекса
Привреда: - Граница са Јужнобачким округом који има највише просечне зараде, што је значајан	трајање живота, ниво доступности образовања БДП по глави становника) - политика средњег рока је учинити образовање доступнијим

предузетницима за диверзификацијом својих производа (туристичке дестинације, вина, ...);
Креирање макро и секторских политика које су усмерене ка креиреању претопоставки полицентричног развоја који би обезбедиле већу покретљивост фактора производње ка осталим окрузима;
Унапређење факторске интензивности извоза пољопривредних производа (мере ППР АПВ: БСЦ, АПФ, БПФ, БНТ);
Иступање Хрватске из ЦЕФТА-а;
Средства из програма прекограничне сарадње са Хрватском и са БиХ (Средства из Програма прекограничне сарадње са Хрватском ће се повећати због система заједничког управљања програмом).
Инфраструктура:
Фондови за улагање у ревитализацију путне инфраструктуре;
Улагање у технолошки развој и стварање услова за контејнерски превоз и РО-РП терминала у циљу потпуног искоришћавања њихових претоварних капацитета;
Финансијски подстицаји за унапређење пословне инфраструктуре;
Доношење мастер плана логистике АП Војводине;
Формирање референтног логистичког центра у АП Војводини;
Инвестирање у канализациону мрежу као један од индикатора развојне угрожености у циљу његовог смањења.
Екологија:
Инвестирање у постројења за пречишћавање индустријских и комуналних отпадних вода.
Остало:
Програми едукације за подизање апсорпционих капацитета.

Привреда:
Инерција у креирању политика које се фокусирају на полицентрични развој.
Инфраструктура:
Недовољна средства за улагање у пословне и физичке инфраструткуре - за капиталне пројекте;
Изостанак улагања у луке.
Екологија:
Близина округа са еколошким „црним“ тачкама;
Изостанак инвестирања у постројења за пречишћавање индустријских и комуналних отпадних вода.

ПЛАН ПОДСТИЦАЊА РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ

Институционална изградња

Концепт регионалног развоја

Носиоци развојне и регионалне политике

Финансирање регионалног развоја

Регионалне развојне агенције

Институционална и организациона инфраструктура за имплементацију Програма развоја АП Војводине

Институционална изградња

Концепт регионалног развоја

Друштвене и економске тенденције током 1990-их година, транзициони процес и ефекти глобалне рецесије детерминисали су институционални развојни оквир АП Војводине. Трансформација институција директно је утицала на развојне капацитете и јавне администрације, односно на законски механизам и институционални оквир за управљање укупним и регионалним развојем. Трансформацијом привредног и друштвеног система после 2000-те године, укупан развој и регионални развој добијају пун значај и афирмацију кроз нова законска решења и стратешка усмерења.

На афирмацију регионалног развоја, пре свега на његов регулаторни оквир, утицала су два паралелна процеса:

прво, транзициони процес националне економије и друштва, у оквиру којег је смањивање регионалних неравномерности постало приоритет највишег ранга, и

друго, европски процеси који су потенцирали питање децентрализације, регионализације и хармонизације.

Анализа друштвеног контекста и законске регулативе у периоду до 2000-те указује на чињеницу да Србија није имала изграђен институционални оквир за регионални развој. Искуства транзиционих, као и европских земаља, у овој области представљала су емпиријску основу за дефинисање институционалног модела регионалног развоја Србије, за успостављање јасног и целовитог концепта регионалне политике, који се у суштини заснива за перманентној институционалној изградњи капацитета јавне администрације на свим нивоима управљања. Наиме, анализа транзиционог периода земаља Југоисточне Европе, а које су по својим привредним, социјалним, инфраструктурним, финансијским и административним капацитетима биле сличне Србији у овој фази транзиције, допринело је утврђивању новог концепта и система за управљање регионалним развојем.

Институционална мрежа треба да обезбеди конкурентност системских нивоа у циљу сагледавања фактора битних за успешан привредни и економски развој. Макроекономски аспекти развоја су стабилизација окружења и стварање стимулативне законске инфраструктуре у делу реформе фискалне, монетарне и буџетске политике. Микроекономски аспект првенствено је усмерен ка организационим и технолошким потребама пословних субјеката. Регионални развој треба да обезбеди садејство ова два економска нивоа, односно принципе децентрализације и партнерства као начела регионалне политике.

Национална политика регионалног развоја потенцира следеће циљеве:

допринос укупном националном напретку и развоју кроз оспособљавање оних подручја (регија) која заостају у развоју како би постала конкурентнија на тржишту;

смањивање друштвене и привредне разлике између подручја/ регија, општина, градова.

Имајући у виду чињеницу да Аутономна Покрајина Војводина има релативно изграђену инфраструктуру институција, основно развојно опредељење у наредном периоду је координација различитих и бројних актера на републичком, покрајинском и локалном нивоу у циљу спровођења

развоЈних и регионалних мера, као и умрежавање са националним и локалним презентерима надлежним за регионални развој.

Носиоци развојне и регионалне политике

Регионални амбијент подразумева законе који уређују, институције које координирају и политику која унапређује економске и друштвене услове на целој територији земље. У сегменту институција које се баве регионалним развојем, законским решењима дефинисани су носиоци регионалне политике: Народна скупштина, Влада Републике Србије, министарства надлежна за послове економије, финансија и просторног планирања, Аутономна Покрајина Војводина, главни град, Агенција за привредне регистре, Републичка агенција за просторно планирање, Фонд за развој Републике Србије, јединице локалне самоуправе, Национални савет за регионални развој, Национална агенција за регионални развој, регионални развојни савети и регионалне развојне агенције.

Бројност и разноврсност институција које имају надлежност у области регионалног развоја одражава хијерархијску везу и институционални амбијент Србије у овој области. Један од најважнијих носилаца регионалног развоја су јединице локалне самоуправе, чија је основна функција израда докумената39 и сарадња са окружењем у циљу регулисања и решавања како локалних, тако и ширих, регионалних проблема, као и стварање заједничких претпоставки за просперитет на целом подручју. Остале институције имају законодавну, извршну и стручну партиципацију у спровођењу регионалних програма и мера, али је иницијатива на локалним заједницама да обезбеде сарадњу кроз партнерства са јавним и приватним сектором на свим нивоима.

С обзиром да је АП Војводина од 2003. године интензивније развијала свој институционални капацитет за регионални развој, важна полуга у регионалном институционалном и финансијском сегменту су и институције које поред Владе АП Војводина и ресорних секретаријата такође представљају носиоце регионалне политике на подручју АП Војводина: Фонд за развој АП Војводине, Гаранцијски фонд (ГФ), Фонд за подршку инвестиција у АП Војводини (ВИП фонд), Покрајински фонд за развој пољопривреде, Фонд за европске послове (ФЕП), Агенција за регионални развој АП Војводине, регионалне развојне агенције (Бачка, Банат, Срем), и др. Формирање и надлежност ових институција одражава актуелност и проблематику војвођанске регионалне привреде и друштва.

Финансирање регионалног развоја

Финансирање регионалног развоја и механизми подстицања недовољно развијених општина одвија се путем директних и индиректних мера који се реализују преко министарстава, фондова, националних и покрајинских институција и међународних развојних партнера.

У том контексту, регионална политика је у савременим концепцијама истакла потребу планирања финансијског оквира као једне од функција у циклусу стратешког управљања регионалним развојем. С обзиром да Србија од 2001. године паралелно спроводи реформе у националним оквирима, као и активности у вези са укључивањем у европске иницијативе и програме, финансирање регионалног развоја обезбеђује се из више извора — републичког/ покрајинског буџета и фондова, европских претприступних фондова, донација и међународних кредита.

39 Све локалне самоуправе у АП Војводини израђују стратешке планове развоја 2014-2020.

Посебно важан инструмент за планирање и финансирање развоја дат је у уставној одредници (2006) да се буџет Покрајине Војводине утврђује на нивоу најмање 7% у односу на буџет Републике Србије. Опредељење на различита институционална решења подстицања регионалног развоја последица је потребе да се према датој проблематици шире активности и решавају на основу више врста инструмената и техника сарадње.

Регионалне развојне агенције

Реформа друштва и администрације почела је паралелно са привредним трансформацијама, а главна одлика је и почетак активности на припреми за европске интеграционе процесе. Тачније, у периоду од 2001. године бројни европски и други међународни програми на националном и локалном нивоу представљали су инструмент за програмско и институционално јачање и прилагођавање законодавства и механизама надлежних институција у свим областима, а пре свега, изван привреде. Тако су прве регионалне агенције настале кроз њихову имплементацију (ЕАК, ЦК^Р, СНР, ^АГО, и др.), што је био период стварања тзв. 'меких' институција на регионалном нивоу, јер су ови пројекти омогућили едукацију кадрова, организационо и управљачко стицање знања и вештина у постојећим, као и формирање потпуно нових развојних институција, установа, служби.

Ипак, функција регионалних агенција је у почетку била јасно дефинисана пројектним циљевима и задацима донаторске организације, а свој прави живот институције су почеле са завршетком пројеката када се и поставило питање њиховог статуса. Долазак бројних међународних развојних институција (донатора), чија је функција била економски, социјални развој на локалном и регионалном нивоу, утицао је да ове агенције постану институционалне '§геепбеМ' инвестиције. Без националног концепта регионалног развоја, приоритети и подстицајна средства су усмеравана у складу са програмским циљевима донатора. Највећи допринос (поред конкретних улагања у објекте инфра- и супраструктуре, стимулативна почетна средства за предузетнике, као и бројне едукације усмерене на различите социјалне групације) свакако је подизање капацитета и знања на локалном и регионалном нивоу. Међутим, с обзиром да је већина међународних програма имала временски рок од две до три године, опстанак и даље функционисање агенција је доведено у питање.

На почетку новог развојног циклуса, а према решењима које је дао Закон о регионалном развоју Републике Србије („Сл. гласник РС", бр. 51/2009 и 30/2010), Покрајина Војводина треба да оснује минимум три регионалне развојне агенције, с тим што није лимитиран максималан број агенција које се могу основати на територији овог региона.

У Војводини су основане три регионалне развојне агенције на N^^83 нивоу - Регионални центар за друштвено економски развој Банат (РЦР Банат), Регионална развојна агенција Бачка и Регионална развојна агенција Срем - док је на ^ЦГ82 нивоу основана Агенција за регионални развој АП Војводине. Тренутно су од стране Националне агенције за регионални развој акредитоване три агенције: Банат, Бачка и Срем.

Мапа 4.1. Регионалне развојне агенције у АП Војводини

Агенција за регионални резвој

5 Регионалпи цснтар за друшгмно екоиоисхи развоЈ Банат (РЦР Банат) 8 Регионална разаоЈна агенцмЈа Бачка • Регионална разаоЈна агемциЈа Срем

Регионални центар за друштвено економски развој Банат је прва регионална развојна

Извор: Агенција за регионални развој АП Војводине

институција на подручју АП Војводине која је основана 2002. године најпре са циљем да подстакне развој привреде кроз пружање подршке развоју малим и средњим предузећима и предузетницима. Својим даљим развојем РЦР Банат од 2006. године преузима улогу лидера друштвено-економског развоја Баната окупљајући око себе сва три банатска округа. Промовишући принцип јавно- приватног партнерства, РЦР Банат око себе окупља 29 оснивача: Влада Аутономне Покрајине Војводине, 19 локалних самоуправа (Ада, Алибунар, Бела Црква, Чока, Кањижа, Кикинда, Ковачица, Ковин, Нова Црња, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Опово, Пландиште, Сечањ, Сента, Вршац, Житиште, Зрењанин, Панчево), 3 регионалне привредне коморе (Кикинда, Зрењанин и Панчево), 4 невладине организације (Европски покрет у Србији - Локално веће Зрењанин, Диштрикт 0230 - Кикинда, УПМСПП - Вршац и БУПА - Панчево) и две компаније („Млекопродукт“ а.д. из Зрењанина и „ХИП Петрохемија“ из Панчева).

Регионална развојна агенција Бачка основана је 28. априла 2010. године у Новом Саду у складу са Законом о регионалном развоју. Оснивачи регионалне развојне агенције су 13 локалних самоуправа са територије Бачке, и то: Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Бечеј, Србобран, Сремски Карловци, Оџаци, Кула, Врбас, Тител, Жабаљ и Град Сомбор.

Негујући принцип јавно-приватног партнерства, развојној агенцији су се као оснивачи придружили и други субјекти јавног и приватног сектора: Слован прогрес - Селенча, Рециклажни центар Браћа Илић - Бачка Паланка, И2Р д.о.о. Нови Сад, Европски покрет у Србији - Нови Сад, Центар за органску производњу - Селенча. Регионална развојна агенција Бачка има укупно 18 оснивача.

Регионална развојна агенција Срем основана је уговором потписаним у Руми 22. 04. 2010. године, од стране шест општина на територији Срема (Инђија, Ириг, Пећинци, Рума, Стара Пазова, Шид), Града Сремске Митровице и Сремске привредне коморе. Визија Регионалне развојне агенције СРЕМ је да буде спона јавног, приватног и цивилног сектора у изградњи стратешких партнерстава кроз припрему и спровођење пројеката који доприносе подизању животног стандарда на подручју региона Срема и уједначенијег регионалног развоја како у Срему, тако и на територији Аутономне

Покрајине Војводине и Републике Србије у целини, а њена мисија је подстицање регионалног развоја коришћењем локалних и националних извора средстава и доступних фондова ЕУ и осталих фондова међународне заједнице, као и привлачење страних инвеститора на подручје региона Срем.

РРА Срем и РРА Бачка су већ непосредно након оснивања 2010. године показале капацитет и добиле оперативне грантове од Делегације Европске уније у Србији у износу од 250.000 евра (РРА Бачка) и 391.049 евра (РРА Срем).

Агенција за регионални развој АП Војводине д.о.о. (АРР) основана је одлуком Владе Војводине са циљем добијања статуса регионалне развојне агенције у смислу Закона о регионалном развоју („Сл. Гласник РС“, бр. 51/2009 и 30/2010) и обавља послове регионалне развојне агенције у складу са одредбама Закона о регионалном развоју („Сл. гласник РС“, бр. 51/2009 и 30/2010).

Агенција обавља послове у области регионалног развоја и пружа подршку привредним друштвима и предузетницима. Друштво као регионална развојна агенција, у смислу одредби Закона о регионалном развоју, обавља делатности из области истраживања и развоја у друштвеним и хуманистичким наукама.

У циљу успешног обављања регистроване делатности АРР обавља послове који се односе на:

Планирање равномерног регионалног и економског развоја Покрајине:

Припремање стратешких и других докумената у вези са равномерним регионалним развојем Покрајине;

Дефинисање предлога пројеката за учествовање на јавним позивима фондова Европске уније (ЕУ);

Учестовање у изради програмских докумената за Програме прекограничне сарадње (ЦБЦ програме) Србије и Хрватске, Мађарске, Румуније, Босне и Херцеговине;

Евалуација утицаја ЕУ фондова и страних директних инвестиција (СДИ) на привреду Покрајине;

Анализа утицаја правних тековина ЕУ (ас^шз соттипаШаие ЕУ) на привреду Покрајине;

Координација донаторске помоћи у циљу избегавања ‘Уопог-<Муеп” развоја.

Развијање апсорпционих капацитета покрајинске управе и локалних самоуправа у Покрајини, са циљем успешног коришћења домаћих и страних фондова:

Припрема пројектних апликација за све фондове, стране и домаће намењене економском и равномерном регионалном развоју Покрајине;

Имплементација одобрених пројеката;

Екстерни менаџмент;

Едукације и подизање капацитета локалних самоуправа и предузећа у Покрајини у области управљања пројектним циклусом;

Едукације малих и средњих предузећа за учествовање на тендерима расписаним у оквиру пројеката финансираних из фондова ЕУ.

Прикупљање и обрада статистичких података од интереса за Покрајину:

Вођење евиденције о свим мерама и подстицајима који су намењени равномерном регионалном и економском развоју Покрајине;

Вођење евиденције о свим пројектима одобреним на територији Покрајине на основу ЕУ фондова;

Вођење евиденције о привредним субјектима у Покрајини који учествују у пројектима на основу ЕУ фондова.

4.1.5. Институционална и организациона инфраструктура за имплементацију Програма развоја АП Војводине

Основни циљ регионалнога развоја АП Војводине је формирање ефикасног модела регионалне организације и координације регионалне политике (која одговара препорукама ЕУ) у функцији смањења регионалних диспаритета у АП Војводини.

Основни циљ сваке регионалне политике је да „укине саму себе“, односно да у року који дефинишу социјално и политички прихватљиви трошкови резултира смањењем регионалних диспаритета, што за последицу има и смањење трошкова субвенционисања региона и сектора који су недовољно развијени.

Када су у питању препоруке ЕУ, у вођењу регионалне политике треба имати у виду да је након 90-тих година тежиште регионалне политике у ЕУ померено са екс пост интервенција, усмерених на смањивање постојећих тржишних неравнотежа на политику која је имала за циљ да спречава настајање нових регионалних неравнотежа. Улазак у европску регионалну интеграцију, те процеси уједначавања проузроковаће, када је у питању Србија, па и АП Војводина, економска прилагођавања и у том контексту треба разумети и потребу за планирањем регионалног развоја како на националном, тако и на нивоу региона.

Инструменти регионалне политике који стоје на располагању су бројни, али је за ефикасност регионалне политике суштинско питање њихове комбинације односно адекванте координације секторских политика. Поред потребе да се секторским политикама координира у циљу стварања синергетског приступа какав доноси мултисекторски приступ, у Републици Србији постоји потреба да се координира и различитим нивоима слободе који имају статистички плански региони у креирању политика регионалног развоја.

„У Србији два статистичка планска региона (Регион Војводина и Београдски регион) имају сопствене институционалне капацитете на регионалном (N^^8 II) нивоу, који им омогућавају различите нивое слободе да креирају и спроводе сопствене политике. Институционални систем у Региону Војводине показује добро разумевање њене улоге у креирању и управљању регионалним развојем у складу са националном регионалном политиком.“38

Програм развоја АП Војводине донет је за период од седам година (2014-2020) што коинцидира са програмским периодом ЕУ. Сугестија за доношење регионалних планских докумената на период од седам година налази се у Нацрту Националног плана регионалног развоја Србије 2014-202039 и у том смислу је рационалније решење од решења какво је предвиђено у тренутно важећем Закону о регионалном развоју40 који је предвиђао да се регионалне стратегије доносе на период од пет година.

Програм развоја АП Војводине урађен је у складу са Уредбом о структури, методологији израде, начину усклађивања развојних докумената, начину спровођења јавне расправе, као и начину и

38 Нацрт Националног плана регионалног развоја 2014-2020 године - развој региона Србије путем партнерства; Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе, октобар 2013 - Нацрт; стр. 13

39 Нацрт Националног плана регионалног развоја 2014-2020 године - развој региона Србије путем партнерства; Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе, октобар 2013 - Нацрт; стр. 6

40 Закон о регионалном развоју; Сл. Гласник РС бр. 51/2009 и 30/2020; чл. 16, став 2

Организација израде Програма развоја АП Војводине се, како то предвиђа Уредба, одвијала кроз припремни, стратешки и оперативни део.

Слика 4.1. Организација процеса израде развојних докумената

1. ПРИПРЕМНИ ДЕО
Планирање,
Образовање радних група, Идентификовање заинтересованих страна, Укључивање партнера у процес израде

2. СТРАТЕШКИ ДЕО
Дефинисање анализе стања (Социо-економска анализа, анализа ресурса и 8ШОТ) Дефинисање визије, стратешких

за
ни развој
дине (АРР)

V	3. ОПЕРАТИВНИ ДЕО Одређивање инструмената и мера за реализацију приоритета Одређивање институционалне и	
	инфраструкт Финансијски Акциони пла	уре за имплементацију механизми за имплементацију н За и имплементације документа
\ Процес координира за мећур Координационо тело, Схет		> ом израде Акционог плана 10 је Покрајински секретаријат егиону ну сарадњу и локалну самоуправу ла 4.1.

Припремни део је обухватао идентификовање кључних заинтересованих страна, одређивање њихове улоге у припреми и имплементацији развојног документа. У току процеса припреме развојног документа организоване су се консултације са заинтересованим странама. Заинтересоване стране су поред покрајинских секретаријата биле и регионалне развојне агенције на територији АП Војводине, Универзитет у Новом Саду, локалне самоуправе у АП Војводини, као и Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе.

Начин израде програма је био партиципативног карактера, уважавајући принципе како хоризонталне, тако и вертикалне координације. Наиме, вертикална координација је подразумевала

41 015/2011 Уредба о структури, методологији израде, начину усклађивања развојних докумената, начину спровођења јавне расправе, као и начину и роковима излагања на јавни увид развојних докумената регионалног развоја; Сл. гласник, бр.

усклађивање са Нацртом Националног плана42 који у тренутку писања овог текста постоји само у нацрту. У току израде Нацрта Националног плана регионалног развоја организовано је неколико радионица са представницима Министарства регионалног развоја и локалне самоуправе са циљем усклађивања приоритета и мера Програма развоја АП Војводине са приоритетима и мерама Нацрта Националног плана регионалног развоја Србије. Ке§Ро1 (Ргојес! „Абб^б1;апсе 1о Ке§гопа1 РоПсу ^еуе1ортеп! аХ №Попа1 ^еуе1 - бегМа“) је у Нацрту Националног плана регионалног развоја 2014-2020 - развој региона Србије путем партнерства закључио да је: „Војводина је у процесу финализације свог Програма и обезбедила је инпуте за Нацрт Националног плана регионалног развоја. Истовремено, Војводина је ускладила свој Програм са приоритетима и пољима интервенције Нацрта НПРР.“43

Вертикална координација је подразумевала и сагледавање потреба локалног нивоа, те су у процес периодичног слања упитника представницима локалних самоуправа, и процес коментарисања социо-економске анализе АП Војводине, те процес коментарисања приоритета регионалног развоја АП Војводине биле укључене и све три акредитоване регионалне развојне агенције у АП Војводини (РРА Банат, РРА Бачка и РРА Срем). Основи елементи и процес израде Програма развоја АП Војводине представљени су и Регионалном развојном савету за АП Војводину.

Стратешки део као фаза израде Програма развоја АП Војводине састојао се од социо-економске анализе, анализе ресурса, б^ОТ анализе, дефинисања визије, стратешких циљева и приоритета развојног документа. Стратешки део Програма регионалног развоја АП Војводине урадила је Агенција за регионални развој АП Војводине. Стратешки део, односно социо-економска анализа, заједно са б^ОТ анализом и приоритетима регионалног развоја АП Војводине представљена је и коментарисана на начин који респектује и принцип хоризонталног партнерства: на састанцима са представницима секретаријата Владе АП Војводине, организованих у циљу сагледавања проблема регионалног развоја са мултисекторског аспекта (Гантограм 4.1).

Према Уредби,44 оперативни део Програма развоја АП Војводине (у даљем тексту Програма) састоји се од одређивања инструмената и мера за реализацију приоритета регионалног развоја, од одређивања институционалне и организационе инфраструктуре за имплементацију Програма, те акционог плана за спровођење Програма, као и начина праћења и имплементације Програма.

Када је у питању опертивни део израде Програма развоја АП Војводине, координациону улогу око припремања акционог плана за спровођење Програма развоја водио је Секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Владе АП Војводине.

Сходно Покрајинској скупштинској одлуци о покрајинској управи45 као надлежности Секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Владе АП Војводине се поред „остваривања сарадње са Агенцијом за регионални развој Владе АП Војводине“, наводе и активности као што су „предузимање мера ради привлачења инвестиција у Покрајину“, те мера које се тичу „координације активности свих покрајинских органа управе у процесу програмирања инструмената

42 Нацрт Националног плана регионалног развоја 2014-2020 године - развој региона Србије путем партнерства; Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе, октобар 2013 - Нацрт

43 Нацрт Националног плана регионалног развоја 2014-2020 године - развој региона Србије путем партнерства; Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе, октобар 2013 - Нацрт; стр. 14

44 Уредба о структури, методологији израде, начину усклађивања развојних докумената, начину спровођења јавне расправе, као и начину и роковима излагања на јавни увид развојних докумената регионалног развоја; Сл. гласник, бр. 015/2011; чл. 11

45 Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи; Сл. Лист АП Војводине, бр. 40/12; чл. 51, став 2

Европске уније који обухватају АП Војводину“, те „учешће у активностима на припреми и спровођењу макрорегионалних стратегија“, реализовано је модерирање процесом

израде Акционог плана, односно плана имплементације Програма развоја АП Војводине од стране поменутог секретаријата.

Будући да се као један од кључних елемената новог оквира регионалне политике Србије наводи усклађивање домаћег планирања и имлементације регионалне политике и имплементације програма које финансира ЕУ, наведени елемент треба разумети као контекст у коме је поменути секретаријат модерирао процес израде Акционог плана.

Међутим, како се као посебан елемент новог оквира регионалне политике у Србији наводи и потреба комбинације различитих извора финансирања како би се креирала синергија и остварио утицај на постизање циљева регионалне политике, потребно је разумети и потребу за формирањем институционалне и организационе инстраструктуре не само за израду, већ и за имплементацију Програма развоја АП Војводине. Мултисекторска политика, каква је регионална политика подразумева не само у фази планирања, већ нарочито у фази имплементације укључивање различитих партнера и заинтересованих страна, организациону инфраструктуру, способну да кроз инстуционализацију односа поменутих учесника валоризује синергетске ефекте те сарадње.

Институционалном и организационом инфраструктуром из дела Уредбе који дефинише Оперативни део израде развојних докумената „одређују се субјекти који ће спроводити активности одређене акционим планом, као и начин хоризонталне и вертикалне сарадње у имплементацији развојног документа.“46

Сходно Покрајинској скупштинској одлуци о покрајинској управи, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова „У складу са законом и Статутом обавља послове покрајинске управе у области привредног и регионалног развоја, који се односе на припремање аката за Скуппштину или Покрајинску Владу којима се уређује и обезбеђује равномерни регионални развој у области привреде, оснивају организације које се баве успостављањем равномерног регионалног развоја у области привреде и врше оснивачка права над њима, утврђују и доносе стратешка и друга документа регионалног развоја у области привреде.“47 Када је у питању регионално планирање важна је и улога Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине48 будући да „израђује, доноси и спроводи документе просторног развоја АП Војводине“. Чињеница да се развојни документи, па тако и Програм развоја АП Војводине „усклађују са важећим документима просторног планирања, са хијерархијски вишим документима (национална и ЕУ документа) и са секторским документима“49 потенцира значај и улогу не само поменутих секретаријата Владе АП Војводине, већ и свих осталих у чије ингеренције спада доношење секторских докумената.

Чињеница да се као нови елемент за нови оквир регионалне политике у Србији све више помиње „p1ace-ћазеб“ приступ, који се темељи на мултисекторском приступу развоја територија, односно недовољно развијених простора, намеће и потребу за успостављањем координационих и организационих механизама адекватних за нови оквир регионалне политике Србије. Инсуфицијентност секторских политика у разумевању мултисекторског приступа, као и у покушају да се проблеми артикулишу на „p1ace-ћазеб“ приступу, те решавају управљањем диверзификованим портфолиом, како финансијских, тако и нефинансијских инструмената могла се дијагностиковати и у размишљањима која су доминирала током израде Акционог плана. Како би се

---

46 Уредба о структури, методологији израде, начину усклађивања развојних докумената, начину спровођења јавне расправе, као и начину и роковима излагања на јавни увид развојних докумената регионалног развоја; Сл. гласник, бр. 015/2011; чл. 11

47 Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи; Сл. Лист АП Војводине, бр. 40/12; чл. 56

48 Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи; Сл. Лист АП Војводине, бр. 40/12; чл. 52

49 Закон о регионалном развоју, Сл. Гласник РС, бр. 51/2009 и 30/2010; чл. 12

суочавање са наведним инсуфицијентностима предупредило у фази имплементације самог Програма, потребно је уредити и адекватну институционалну и организациону инфраструктуру за праћење његове реализације.

Акционим планом се одређују активности за имплементацију развојног документа, одговорне институције и временски рок за спровођење активности, док се у циљу одређивања праћења и имплементације развојног документа одређују индикатори, начин прикупљања података, одговорне институције и начин и временски рок извештавања.

Коментаришући институционалне капацитете у области регионалног развоја на регионалном нивоу, експерти Регпола су у студији „Преглед институционалних капацитета и учесника у области регионалне развојне политике у Србији“50 навели како је Влада АП Војводине основала 2004. године Центар за стратешко економска истраживања „Војводина-ЦЕСС“ са циљем да унапреди процес регионалног планирања у АП Војводини, те да је „Војводина-ЦЕСС“ био веома интензивно укључен у процес стратешког планирања регионалног развоја Покрајине, те да се стога може посматрати као институција од изузетног значаја за вођење политике регионалног развоја АП Војводине“.51 У истом документу се наводи да је Влада АП Војводине 1. јануара 2012. године пререгистровала Центар за стратешко економска истраживања „Војводина-ЦЕСС“ у Агенцију за равномерни регионални развој АП Војводине, која је од самог почетка постала потпуно оперативна и способна да реализује и циљеве због којих је основана а то су „успостављање институционалног оквира за вођење балансираног регионалног развоја и регионалне политике АП Војводине.“52

У истом документу, у делу у коме се наводе важни екстерни партнери на регионалном нивоу у области регионалне развојне политике у Србији, у области истраживачких институција, наводи се да је „важан партнер у групи истраживачких и едукативних институција на нивоу АП Војводине и Центар за стратешко економска истраживања Владе АП Војводине „Војводина-ЦЕСС“.53 Дакле, постојање капацитета за програмирање на регионалном нивоу, односно на нивоу Владе АП Војводине је препознато и од стране Министарства регионалног развоја и локалне самоуправе, односно Регпол тима.

501пуеп1огу оГ 1п8ћГиГшпа1 Сарасћу аМ ЗГакећоМћеге т 1ће ±1е1^ оГ Ке§шапа1 ^е^е1ортепГ Роћсу т ЗегНа; Ке§ро1, Есогуз; 29.02.2012; 81г. 24 МрУ/^ц^ геаро!.г8/1окитепГЈ ћГт!

511пуепГогу оГ 1п8ћГиГшпа1 Сарасћу ап! 31акећо1е1ег8 т Гће ИеМ оГ К.е§шапа1 ^е^е1ортепГ Роћсу т ЗегМа; К.едро1, Есогу^; 29.02.2012; 8Гг. 24ћГГр://№^№ геаро! г8/1окитепГЈ ћГт1

52 1отепГогу оГ 1п8ћГи1шпа1 Сарасћу апћ ЗГакећо1ећег8 т Гће ИеМ оГ Ке§шапа1 ^е^е1ортепГ Роћсу т ЗегМа; Ке§ро1, Есогу^; 29.02.2012; 8Гг. 24ћГГр://№^№ геаро! геМокитепћ ћГт1

531пуепГогу оГ 1п8ГћиГшпа1 Сарасћу апћ ЗГакећо1ећег8 т Гће ПеМ оГ Ке§шапа1 ^е^еМртепГ Роћсу т ЗегМа; Кедро1, Есогу^; 29.02.2012; 8Гг. Стр. 40ћГГр://^№^ геаро! геМокитепГЈ ћГт1

План (Социо-економска анализа и Приоритети и мере) предат Покрајинском секретаријату за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу који је доставио Програм на коментарисање заинтересованим странама54

| | | |

Координационо тело за имплементацију Програма развоја АП Војводине
Слика 4.2. Кораци у припреми Програма развоја АП Војводине 2014-2020.

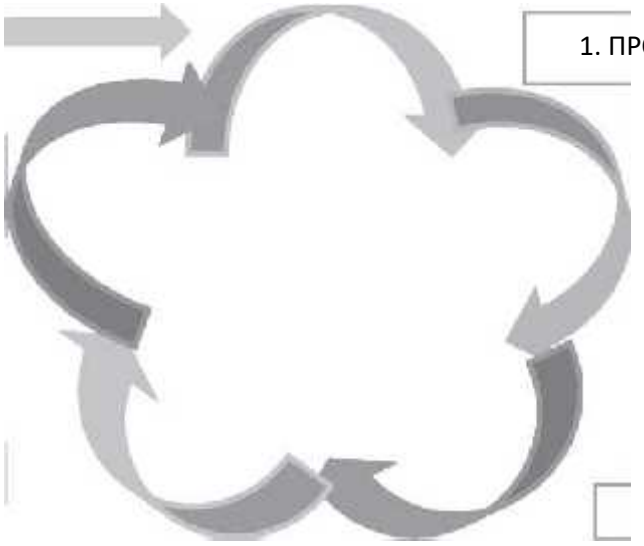

У претходном делу текста објашњени су кораци у припреми Програма развоја АП Војводине. Програмирање, односно планирање, и идентификација представљају процесе који се према Уредби о изради развојних докумената односи на израду стратешког дела Програма и тај посао је, према оцени Регопола, добро урадила Агенција за регионални развој Владе АП Војводине.

Идентификовани проблеми, односно регионални диспаритети, представљају изазов за креаторе секторских политика на регионалном нивоу, будући да подразумевају промену фокуса од искључиво секторске ка регионалној димензији, односно „р1асе-ћазе^“ формулацији проблема (ситуирање на нивоу округа), али и исто таквој формулацији решења.

Формулација у оквиру нове парадигме регионалне полтике у Србији подразумева и способност програмског буџетирања односно усклађивања процеса планирања и израде буџета са процесом стратешког управљања у јавном сектору. Увођење програмског буџетирања 2006. године, заживело је као пилот пракса у свега шест министарстава Републике Србије. Програмско буџетирање уводи принцип управљања буџетском потрошњом у вишегодишњу временску раван, али и руководиоце за сваки програм, са потпуном одговорношћу за реализацију наведних програма, односно са потпуном одговорношћу за реализацију наведених циљева. Само тако је могуће пратити и разумети везу између стратешких приоритета, циљева, мера и средстава тражених за реализацију истих, те очекиваних ефеката.

Евалуација и ревизија су фазе које су важне нарочито када је у питању регионална политика. Будући да је реч о политици субвенционисања, односно издвајања из буџета средстава за развој територија односно простора који су недовољно развијени, веома је важно приликом одређивања степена неразвијености истих, одредити и временске периоде у којима се може очекивати редуцирање тих диспаритета. У противном, регионална политика, односно политика субвенционисања губи свој смисао, будући да трајно субвенционисање доводи до атрофирања ендогених потенцијала региона, уместо њиховог јачања, односно раста.

Свих пет наведених корака у пројектном циклусу, односно циклусу регионалног развоја, подразумева постојање једног Координационог механизма, односно тела, на нивоу Владе АП Војводине (Схема 4.1).

Делокруг рада Координационог тела одређује се на основу инсуфицијентности у функционисању напред приказане постојеће институционалне и организационе инфраструктуре:

У фази програмирања обезбедити и именовати по секретаријатима сараднике за рад са Агенцијом за регионални развој Владе АП Војводине - у циљу едуковања у области планирања, стратешког и оперативног - на овај начин се обезбеђује „Дп-ћоше“ партиципативност, која за сада не постоји и мултисекторски приступ у планирању

У фази идентификације обезбедити примену партиципативног приступа у ширем окружењу - развијањем „§1аке ћоМег“ уместо „зћаге-ћоМег“ приступа. На овај начин „златну полугу“ држе сви стејкхоледери, који су осим тога и на тај начин и „власници“ докумената и стратегија које се доносе. Фаза идентификације подразумева учестововање синдиката, послодаваца, страних инвеститора, невладиног сектора, привредних комора, донатора, учесника у еврорегионалној сарадњи, представници округа, као и Регионалног развојног савета.

Фаза формулација - подразумева обезбеђивање снажне укључности експерата у секретаријатима Владе Војводине уз заједничко учешће представника свих финансијских иснтрумената Владе АП Војводине - резултира спремношћу припреме акционих планова. Фаза формулације поред техничког, експертског и акционог дела подразумева и координирање тела укључених у програмирање, као и тела која се баве финансирањем односно суфинансирањем, у циљу одабира и селекције приоритетних развојних пројеката, као и пројеката за које се планира конкурисати у оквиру новог програмског периода ЕУ 2014-2020.

Фаза спровођења - подразумева увођење програмског буџетирања - континуиране едукације запослених у свим секретаријатима, а посебно у секретаријату за финасије. Посебан и додатни део организовања едукација у секретаријату за финансије подразумева и увођење имплементационе јединице за администрирање фондова ЕУ за које АРР аплицира у име и за рачун Владе АП Војводине.

Фаза евалуације - подразумева увођење Регионалног информационог система, те сходно томе и коришћење истог у сврху управљања пројектима и процесима регионалног развоја, те евентуалним тгЉ-!егт и ех-ро$1 евалуацијама.

Будући да свака од наведних фаза представља потпуно нов начин организације управе, неопходо је размотрити могућности и правни оквир за доношење предлога, правилника и друге врсте докумената којима би се омогућило регулисање напред наведених односа.

Структура Координацоног тела уредила би се Правилником који би донела Влада АП Војводине. Поред директора, односно менаџера Координацоног тела, квалитету рада и квалитету вертикалне координације допринело би учешће представника Министарства за регионални развој и локалну самоуправу, те представника неке од општина у АП Војводини. А квалитет хоризонталне координације би одредила сарадња са свим релеватним учесницима привредног и друштвеног живота у Покрајини: Социјално економским саветом, Привредном комором, Универзитетом у Новом Саду и пре свега интензивна и континуирана „т-ћоше“ сарадања са секретаријатима Владе АП Војводине, те са њиховим индиректни буџетским корисницима.

Координационо тело би по својој позиционој карактеристици требало да по ингеренцијама буде ситуирано између Кабинета председника Владе АП Војводине и ресорних секретаријата. Стручне послове за Координационо тело би обављала Агенција за регионални развој Владе АП Војводине, а административне Секретаријат Владе АП Војводине.

Схема 4.1. Координационо тело за имплементацију Програма развоја АП Војводине

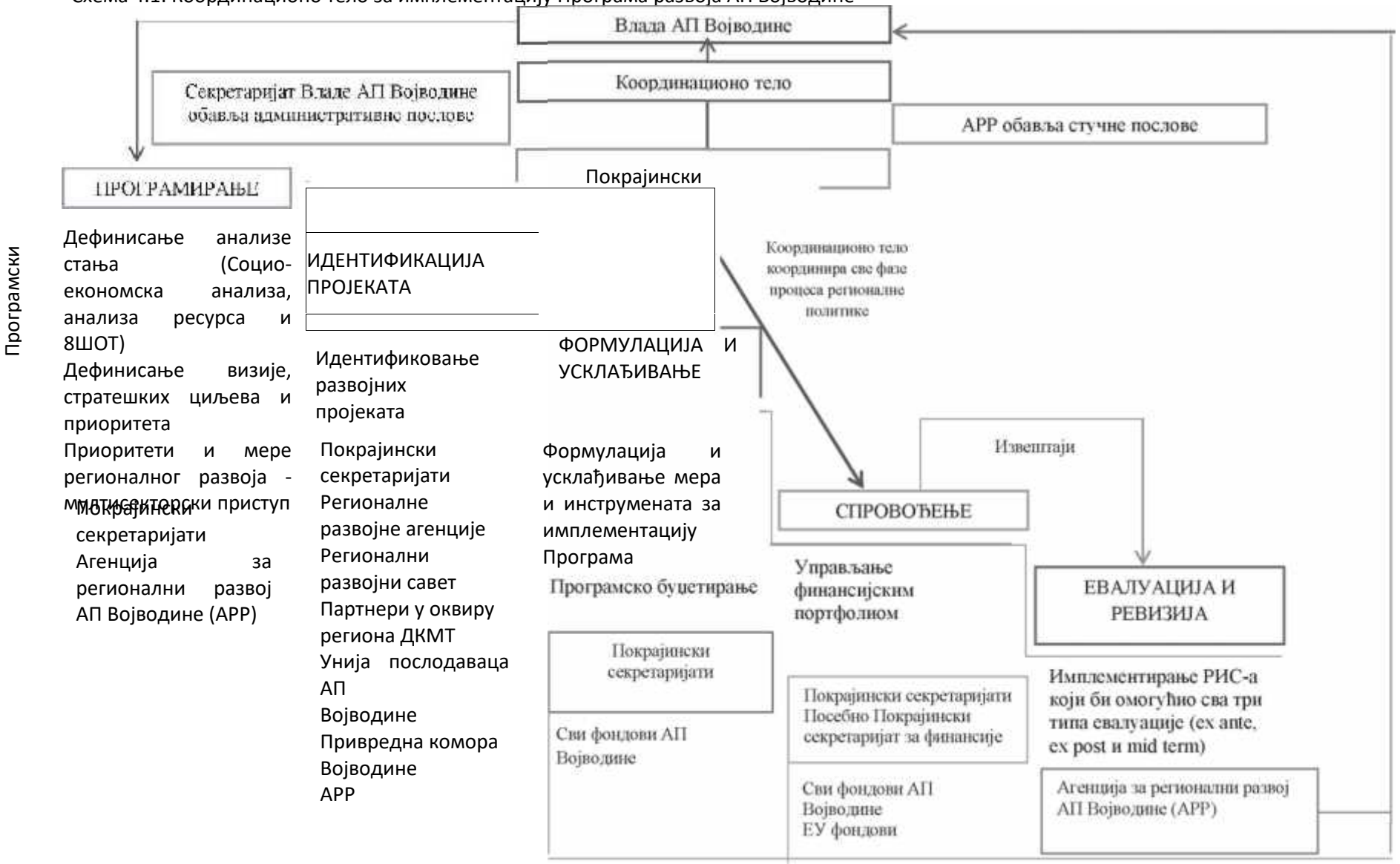

5. УКЉУЧИВАЊЕ У РЕГИОНАЛНУ ПОЛИТИКУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
Регионална политика у функцији јачања конкурентности привреде Војводине
Придруживање и приступање Европској унији
Споразум о стабилизацији и придруживању
Међународна развојна помоћ
Међународна развојна помоћ и АП Војводина
Претприступни фондови у функцији регионалног развоја
Програми прекограничне сарадње
Програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија
Програм прекограничне сарадње Румунија-Србија
Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија
Програм прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина
Претприступна подршка 2014-2020
Подстицајна политика регионалног развоја АП Војводине 2001-2010.

Придруживање и приступање Европској унији

Процес стабилизације и придруживања представља основни политички оквир за унапређење односа између држава западног Балкана и Европске уније. Реч је заправо о политичком приступу који је настао с намером да се кроз подстицање и подржавање политичких, економских, правих и институционалних реформи стабилизују прилике у државама западног Балкана и створе претпоставке за њихово постепено придруживање и приступање Европској унији.

Како би подстакла ове реформске процесе, Европска унија је развила одговарајуће инструменте који би требало да допринесу не само унапређењу политичких и економских односа између држава западног Балкана и Европске уније већ и да унапреде регионалне и добросуседске односе. Међу овим инструментима нарочито се издвајају Споразум о стабилизацији и придруживању и финансијска подршка Европске уније која обухвата Инструмент за претприступну помоћ (ИПА), ЕУ програме и макрофинансијску помоћ.

Споразум о стабилизацији и придруживању

Кључни документ који дугорочно одређује карактер и динамику односа између Европске уније и Србије све до њеног приступања Европској унији представља Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП). Циљеви придруживања прецизирани су Споразумом и подразумевају унапређење политичких и економских односа (у циљу успостављања зоне слободне трговине) и подстицање регионалне сарадње. Србија је овим Споразумом преузела обавезу да укине царине, количинска ограничења, као и мере са истим дејством на увоз из Европске уније.

Слика 5.1. Процес интеграције Републике Србије у Европску унију

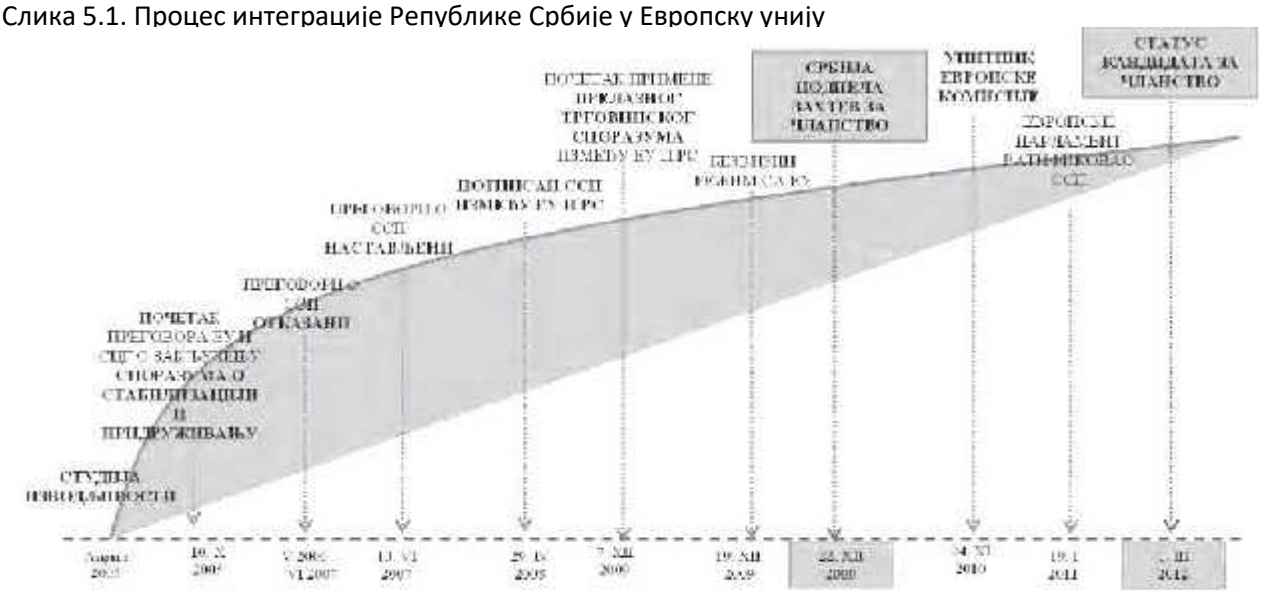

Извор: На основу Интернет презентације Канцеларије за европске интеграције Републике Србије

Међународна развојна помоћ55

Динамика реформских процеса је веома условљена обимом расположивих средстава. У том смислу Европска унија у намери да подржи реформске процесе обезбеђује претприступну помоћ свим државама (потенцијалним) кандидатима кроз Инструмент за претприступну помоћ (ИПА). Поред ИПА, реформске активности су подржане и од стране билатералних донатора, као и међународних финансијских институција. У периоду 2001-2012. године процена реализације међународне развојне помоћи износи 8,9 милијарди евра, од чега су 50,6% концесионални кредити (4507.85 милијарди евра), а бесповратна средства 49,4% (4386.9 милијарди евра).

Међународна развојна помоћ и АП Војводина

Имајући у виду да се међународна развојна помоћ опредељује и реализује углавном по секторском принципу, као и да је велики број пројеката од државног значаја, није могуће прецизно утврдити колика је процена реализације међународне развојне помоћи на територији АП Војводине.

Ипак, несумњиво да је АП Војводина велики корисник међународне развојне помоћи. Неки од реализованих пројеката финансираних средствима међународне развојне помоћи су: изградња граничног прелаза Хоргош, изградња моста Слобода у Новом Саду, изградња постројења за прераду отпадних вода и замена пумпи у Инђији, изградња постројења за прераду отпадних вода Врбас-Кула, изградња регионалног центра за управљање отпадом Сремска Митровица - Шабац итд. Исто тако, неки пројекти од државног значаја несумњиво су имали ефекта и на територији АП Војводине као што су: израда Мастер плана за развој саобраћаја и друге секторске стратегије, обука судија, тужилаца, полицајаца, реформа образовања, обележавање стоке итд.

Претприступни фондови у функцији регионалног развоја

Европска унија је током времена развила читав спектар програма спољне помоћи од којих је Република Србија у периоду од 2000-2006. године користила САКПб (Соттипђу Абб^бђапсе ђзг Кесопбђгисћоп, Беуе1ортеп! апб бђаћШгаћоп) инструмент у износу од приближно 1,4 милијарде евра. Поред САКОб-а другим државама у процесу придруживања били су на располагању и следећи финансијски инструменти ЕУ:

Рћаге (Ро1одпе е! Нопдпе - АМе а КебћисШгаћоп Есопот^^ие);

1бРА (1пб!гитеп! ћог б!гис!ига1 Роћаеб ћзг рге-Ассеббшп);

бАРАКБ (бреаа1 рге-ассеббшп Абб^бђапсе ћог Адпсиђиге апб Кига1 Беуе1ортеп!).

САКОб је покренут ради подупирања политичких, економских и институционалних реформи на Западном Балкану кроз процес стабилизације и придруживања. Извештај Европске комисије говори да је стопа апсорпције средстава из САКОб програма била 85,73%56, а да је однос између уговорених и исплаћених средстава износио 97,35%, што чини високи степен апсорпције.

Доношењем Уредбе Савета бр. 1085/2006, од 17. јула 2006. године, која је ступила на снагу 1. јануара 2007. године, сви претходни финансијски инстументи су замењени једним претприступним инструментом (Инструмент претприступне помоћи 1РА) са пет компоненти. 1РА је била намењена земљама у процесу приступања Европској унији у укупном износу од око 11,468 милијарде евра и имала је за циљ да олакша економску и друштвену трансформацију током

55Међународна развојна помоћ обухвата подршку билатералних и мултилатералних донатора и међународних финансијских институција (средства/донације приватног и невладиног сектора нису обухваћена), која се пружа у облику бесповратних средстава и концесионалних кредита, под условом да је елемент бесповратности (грант елемент) у укупно одобреним средствима најмање 25%. Развојна помоћ може бити пружена у виду новца, робе или услуга.

56Сотт18810п б!ађђ Шогктд ^ситеп! Аппехеб 1о 2007 Аппиа1 герог! оп РНАКЕ, Тигкеу Рге-Ассеззмп 1пз1гитеп1, САРБб аМ 1гапбШоп РасИИу Соип1гу бесИопб & А(МИ;мпа1 ШогтаИоп, СОМ (2008) 880 Ипа1, Вгиббеђ, 22. 12. 2008.

периода 2007-2013. Републици Србији је током тог периода било на располагању око 1,4 милијарде евра неповратних средстава.

1РА се састојала од пет компоненти у оквиру којих су се алоцирала средства:

Подршка транзициј и и изградњи институциј а;

Прекогранична сарадња;

Регионални развој;

Развој људских ресурса;

Рурални развој.

Србија нема акредитован децентрализовани систем управљања фондовима ЕУ те је била у могућности да користи само прве две компоненте 1РА. Децентрализовани систем управљања фондовима ЕУ значи да су државе кориснице 1РА средстава способне да самостално управљају фондовима Европске уније, пре свега пословима јавних набавки, уговарања, плаћања и контроле.

Табела 5.1. Вишегодишњим индикативним финансијским оквиром за Србију у периоду 2007-2013. била су предвиђена следећа средства за прве две компоненте 1РА

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
I	181.496.35	179.441.31	182.551.64	186.206.67	189.956.81	193.801.94	203.101.00
II	8.203.648	11.458.686	12.248.357	11.751.753	11.922.790	12.097.244	11.630.694
УКУПНО	189.700.00	190.900.00	194.800.00	197.958.43	201.879.60	205.899.19	214.731.69

Извор: СоттптеаИоп Јгот (ке Соттгзмоп (о Гке СоппеП апП Гке Еигореап РагИатепГ, 1т(гитеп(Јог Рге-Лееезтоп ЛзмМапсе (1РА) МиШ-Лппиа1 ЈпПгсаИуе Ртапс1а1 Ргатем>огк Јог 2011-2013, ВгиззеР 14. 10. 2009, СОМ(2009) 543, к((у://еиг-1ех.еигоуа.еи/РехЦп5егу/РехЦп5егу.По?ип=СОМ:2009:0543:РШ:ЕР:РРР

Инструмент претприступне помоћи има сврху да припреми земље кориснице за коришћење структурних и Кохезионог фонда након стицања чланства у ЕУ.

Програми прекограничне сарадње

Главни циљеви прекограничне сарадње су подстицање одрживог економског и друштвеног развоја, заједнички рад на решавању заједничких проблема у областима као што су животна средина, природна и културна богатства, јавно здравље и организован криминал, стварање ефикасних и сигурних граница, промовисање заједничких акција мањег обима које укључују и локалне актере из пограничних региона.

Србија је у периоду 2007-2013. имала могућност да учествује у шест програма прекограничне сарадње са суседним државама и два програма транснационалне сарадње - 1РА Јадранском програму и Програму Југоисточне Европе. Захваљујући свом географском положају АП Војводина је била у могућности да учествује у четири програма прекограничне сарадње (са Мађарском, Румунијом, Хрватском и Босном и Херцеговином) који су се финансирали из друге 1РА компоненте.

Током три позива за подношење предлога пројеката у оквиру Програма прекограничне сарадње са Мађарском, субјекти са територије АП Војводине су привукли око 21.695.257 евра. У два позива са Румунијом, субјекти из Војводине су привукли око 10.294.398 евра, док је у првом позиву са Хрватском субјектима са територије Војводине одобрено 1.301.754 евра. У програму са Босном и Херцеговином је у првом и другом позиву одобрена су два пројекта са територије АПВ, са износом донације од 167.37257 евра.

57У износ је урачунат укупан износ донације за одобрен пројекат из првог позива.

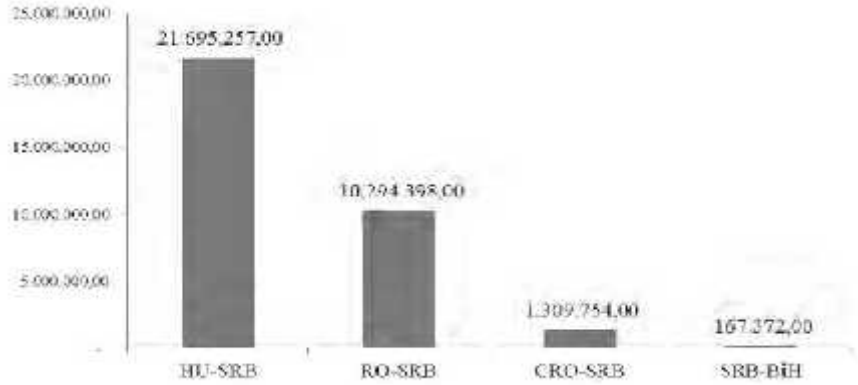

ИПА програма прекограничне

Извор: АРР на основу података: ^ц^.ћи-агћчра.сот. ^ц^.готата-аегћта пе1. ^ш^.сгоаћа-аегћја.сот. агћ-ћјћ.ога.

Програм прекограничне сарадње Мађарска - Србија

Укупна средства додељена током три позива у оквиру програма са Мађарском износе скоро 47 милиона евра. Од тог износа је субјектима на територији АП Војводине додељено 21.695.257 милиона евра у укупно 198 пројеката. Територија која је покривена програмом обухвата целу територију Војводине, с тим да Јужнобанатски и Сремски округ имају статус прикљученог округа у које се може алоцирати до 20% средстава.

Када се анализира за коју меру је одобрено највише пројеката може се видети да је за меру „2.2.2 Активности људи-људима“ одобрено 57 пројеката, док је најмање у оквиру мере „1.1.2 Планирање саобраћајних линија, хармонизација јавног транспорта“, укупно 5. Треба имати у виду да су пројекти типа „људи-људима“ мање захтевни од пројеката који се односе на инфраструктуру, што је и разлог зашто се велики број апликаната одлучује за њих.

Графикон 5.2. Број одобрених пројеката по мерама програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2007-2013.

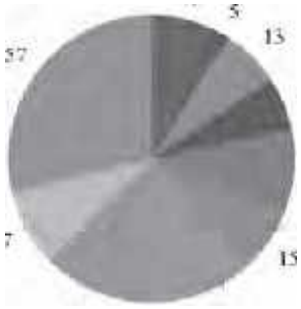

Извор: АРР на основу података: ^ц^.ћи-агћ-јра.сот

■ Изградња н реконструкција путева за
В
аш1чне прелазе таннрање саобраЕајних линнја, хармонизација јанног транспорта о Маље актквносиг пезане за угфављаље водама

■ Моннтортшг здравља жпЕотнња, квашггет дашотае средине

■ Трешгкш н налажење партнера за предузећа в Развој тематских рута културног наслеђа Координисане студије за развој региона Пстражнвање, развој и гшовацпје пропзвода

Посматрајући вредност укупне одобрене донације, највећи износи су додељени пројектима у оквиру мере „1.1.1 Инфраструктура, изградња и реконструкција путева за граничне прелазе“, укупно 13.916.574 евра, односно чак 29% укупних донација. То је и очекивано због карактера пројеката са којима се могло аплицирати у оквиру ове мере као и због дефинисаног финансијског оквира гранта по пројекту (између 500.000 и 1.500.000 евра).

Графикон 5.3. Процентуални распоред вредности укупних донација по мерама програма прекограничне

сарадње Мађарска -Србија, 2007-2013.

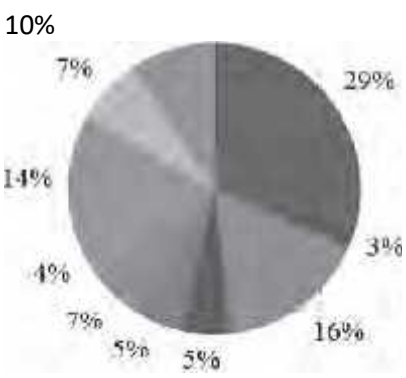

Изградња и реконструкцпја путева за граничне прелазе
Саобраћајне лпнпје п хармонпзација јавног транспорта
Мање актпвностн за управљање водама
Здравље животпња н квалптет животне среднне
Трешшзи и налажење партнера за предузећа
Тематске руте културног наслеђа * Студије за територијални н секторскн развој

Извор: АРР на основу података: уву ћи-агћ-јра.сот

Када се погледа територијална дистрибуција може се видети да је највише апликаната учествовало у пројектима из Јужнобачког округа, где је и привучено највише средстава (11.713.381 евра). Затим следи Севернобачки округ са 72 апликаната и вредношћу донације од 4.963.878 евра и Севернобанатски са 40 апликаната и 3.624.877 евра привучених средстава. Затим следи Западнобачки округ са 12 апликаната и 872.714 евра, Средњобанатски са 7 апликаната и 219.394 евра, Сремски округ са 3 апликаната и 146.948 евра и на крају Јужнобачки округ са једним апликантом и привучених 35.700 евра.

Мапа 5.1. Територијални распоред апликаната и износи донација у АП Војводини у програму прекограничне

сарадње Мађарска-Србија, 2007-2013.

Извор: АРР на основу података: уву ћи-агћ-јра.сот

5.3.1.2. Програм прекограничне сарадње Румунија-Србија

Територија АП Војводине обухваћена програмом се односи на Севернобанатски, Средњобанатски и Јужнобанатски округ. У оквиру програма са Румунијом расписана су два јавна позива, током којих је одобрено 90 пројеката са укупним износом донације од 46.885.574 евра59, међутим до дана 27.08.2013 у другом позиву су потписани уговори о донацији са 40 уговора и за 4 се чекало потписивање али су и они укључени у ову анализу. Од укупног броја пројеката субјекти са територије АП Војводине учествују у 59 пројеката.

Анализом укупно додељених средстава према приоритетима, може се видети да је највећа вредност пројеката који су одобрени у оквиру првог приоритета „Економски и друштвени развој", укупно 29.129.983 евра. Укупна вредност пројеката који су одобрени у оквиру другог приоритета (Животна средина и спремност на ванредне ситуације) је 11.263.606 евра и оних у оквиру трећег приоритета (Људи-људима) 6.491.984 евра.

Графикон 5.4. Распоред вредности динације према приоритетима програма прекограничне сарадње Румуниј а-Србиј а, 2007-2013.

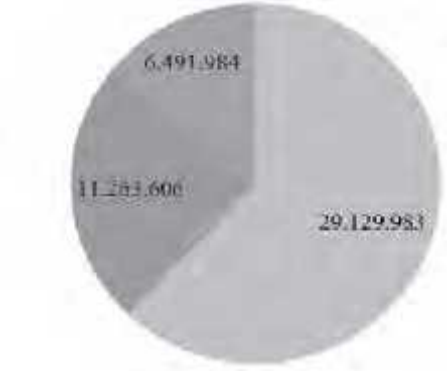

1:Економски и друштвени развој
2: Жнвотна средЈша и снремност на ванредне ситуације
3: Људи-људима
Извор: АРР на основу података: ^ц^.гота та-аегђја пе!

Највећи износ донација у другом позиву отишао је у Јужнобанатски округ (3.680.873 евра) за 19 апликаната, затим у Средњобанатски округ (1.319.447 евра) за 14 апликаната и у Севернобанатски округ 204.754 евра за 3 апликаната.60 59До дана 27.08.2013 у другом позиву су потписани уговори о донацији са 40 уговора и за 4 се чекало потписивање али су и они укључени у ову анализу.

60Према званичној листи пројеката из првог позива, доступној на интернет страници програма, није могуће направити поделу износа донације према земљама, те се територијална дистибуција пројеката у Војводини односи само на други позив.

Изв
аегђ

Ма онација у оквиру другог позива програма
пре

Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија

У програму прекограничне сарадње између Хрватске и Србије расписана су два јавна позива али су до дана прављења ове анализе подаци били доступни само за први позив. Окрузи обухваћени програмом у Војводини су Сремски, Јужнобачки, Севернобачки и Западнобачки. Анализом можемо видети да је одобрено 11 пројеката у којима је укупна вредност донације пројектним партнерима из Војводине 1.309.754 евра.

Број одобрених пројеката у првој мери „Економски развој“ износи 7, у другој мери „Заштита животне средине“ 2 и у мери „Људи-људима“ 2. Вредност донације за пројекте из прве мере износи 1.061.014,7 евра, за пројекте из друге мере 170.936,07 и за пројекте из треће мере 77.803,43 евра.

Графикон 5.5. Вредност донације по мерама програма за апликанте АП Војводине у оквиру програма прекограничне сарадње Хрватска-Србија, 2007-2013.

Економски развој

- Зангпгга животне средине

1.061.014

Људи-људима

Извор: АРР на основу података: ^ц^.сгоаба-аегђја.сот/

Мапа 5.3. Територијални распоред апликаната и износи донација за апликанте из АП Војводине у оквиру првог позива програма прекограничне сарадње Хрватска-Србија, 2007-2013.

за апликанте из АП Војводине у 07-2013.

Извор: АРР на основу података: ^ц^.сгоаћа-аегма.сот/

На мапи се види да је 6 апликаната из Јужнобачког округа привукло 801.063 евра донација. Мало мањи број успешних апликаната је из Севернобачког округа са износом донације од 318.580 евра, док је један апликант из Западнобачког округа добио грант у износу од 190.110 евра.

Програм прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина

Сходно карактеристикама програма у вези са територијом коју обухвата, у оквиру прекограничне сарадње са Босном и Херцеговином субјектима са територије АПВ је одобрено 2 пројекта (по један у оба позива). На основу званичне листе одобрених пројеката није могуће одвојити износ донације посебно за апликанта из Војводине у првом позиву тако да је укупна вредност гранта за пројекат 104.686 евра, а у другом позиву је у АПВ привучено 62.687 евра.

Мапа 5.4. Територијални распоред апликаната и износ донација за апликанте из АП Војводине у оквиру

На следећој слици сумирани су износи доспелих донација субјектима са територије АП Војводине током програма ЦАРДС и ИПА и направљена пројекција потенцијалног износа који могу бити привучени у периоду 2014-2020.

Слика 5.2. Реализовани и пројектовани износи донација у АПВ кроз програме прекограничне сарадње (у ЕУР)

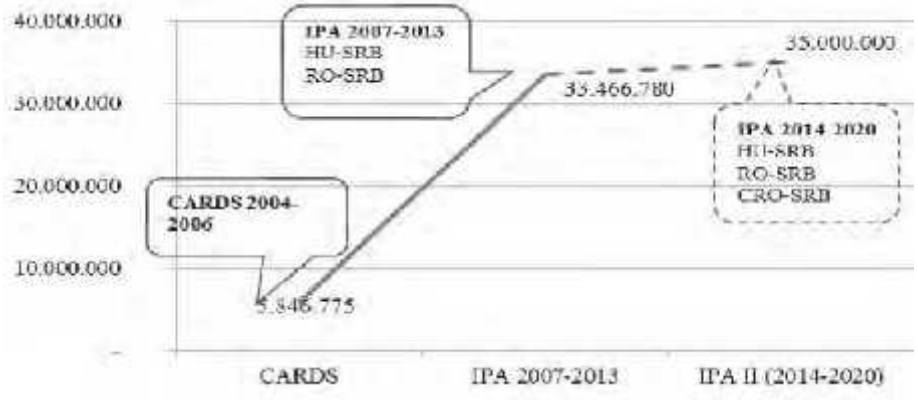

Претприступна подршка 2014-2020.

Након дванаестогодишњег искуства у коришћењу међународне развојне помоћи као главни изазови могу се истаћи:

недовољно квалитетан стратешки оквир;

неспремност урбанистичке и пројектно техничке документације за инфраструктурне пројекте;

нерешени имовинскоправни односи;

предфинансирање и суфинансирање пројеката;
одрживост административних капацитета.
Већина донатора захтева да пројекти које они финансирају буду суфинансирани од стране националних корисника тих пројеката. Обавеза сопственог учешћа у реализацији пројеката нарочито је видљива у оквиру програма прекограничне сарадње са државама чланицама ЕУ где се поред суфинансирања захтева и предфинансирање пројеката. У одсуству системског решења предфинансирања и суфинансирања пројеката од стране државе појединачни апликанти се суочавају са тешкоћама да обезбеде сопствено учешће у реализацији пројеката.
Европска комисија је предложила у јуну 2011. године буџет за период од 2014. до 2020. године. У оквиру поглавља буџета ЕУ Глобална Европа, чији је иницијални предлог био 70 милијарди евра, био је предвиђен буџет за Инструмент за претприступну помоћ (ИПА) 2014-2020. у износу од 14,1 милијарди евра. Средства за ИПА 2014-2020. (у даљем тексту: ИПА II) исказана су збирно, без прецизирања предлога буџета за појединачне кориснике ИПА, тако да још увек није познат индикативни износ буџета ИПА II за Републику Србију. Међутим, током преговора буџетска линија Глобална Европа је смањена са 70 милијарди евра на 58.7 милијарди евра, због чега је ИПА буџет смањен на 11,9 милијарди евра. Коначан износ ИПА буџета зависиће од будућих преговора између држава чланица.
С друге стране, формулисање правног оквира за ИПА II кроз припрему одговарајућих докумената је у току. Због дуготрајности припреме и интерних консултативних процеса између институција ЕУ, може се очекивати да ће правни оквир бити коначан тек крајем 2013. године или почетком 2014.године.
Када је у питању перспектива коришћења средстава билатералних донатора битно је напоменути да би у периоду обухваћеним Програмом АП Војводина требало да рачуна на евентуалну подршку билатералних донатора који ће у средњорочном периоду остати активни у Републици Србији и располагати значајнијим буџетом, и то: Немачка, Норвешка, Швајцарска, Шведска и Сједињене Америчке Државе, али и међународне финансијске институције.
Претпоставка је да ће износи за Србију бити на нивоу од око 200-240 милиона евра годишње, односно око 1,5 милијарди евра за цео период. То би значило око 85-90 милиона евра за програме прекограничне сарадње. С обзиром на чињеницу да је Војводина регион који се граничи са четири земље са којима учествује у програмима прекограничне сарадње, и на основу досадашњег искуства, субјекти са њене територије би потенцијално могли да привуку око 35-45 милиона евра у целом периоду. Ове процене су рађене у моменту када још није дефинисан индикативни износ буџета ИПА II за Републику Србију и базиране су на досадашњем искуству везано за капацитет апликаната за абсорбцију средстава.
Препоруке у вези са пројекцијима кретања
На основу досадашњих искустава и анализа о ефектима међународне развојне помоћи као суштинске се истичу следеће препоруке:
Активно учешће у програмирању и праћењу међународне развојне помоћи;
Јачање људских капацитета;
Израда урбанистичке, планске и пројектно техничке документације;
Успостављање механизма суфинансирања и предфинансирања пројеката.
Како би се обезбедила веза између развојних потенцијала и потреба АП Војводине и њиховог финансирања неопходно је да представници Владе АП Војводине активно учествују у раду

секторских радних група за програмирање и праћење међународне развојне помоћи и заједничким надзорним одборима за програме прекограничне сарадње.

Један од кључних услова за успешно коришћење средстава међународне развојне помоћи је и одговарајући људски капацитет. С тим у вези, у наредном периоду неопходно је усмерити активности на спровођење адекватне стручне обуке за представнике општина, Владе АП Војводина и организација цивилног друштва, пре свега у областима као што су припрема пројеката и пројектно-техничке документације, спровођење инфраструктурних пројеката и спровођење појединачних пројеката финансираних у оквиру грант шема.

Уласком Републике Хрватске у ЕУ, АП Војводина ће учествовати у програмима прекограничне сарадње искључиво са државама чланицама ЕУ. У пракси то ће подразумевати примену правила заједничког управљања, односно неопходност и предфинансирања и суфинансирања пројеката на целој територији АП Војводине. Имајући у виду тешкоће у обезбеђивању финансијских средстава за предфинансирање и суфинансирање пројеката, у наредном периоду и у сарадњи са министарством задуженим за послове финансија требало би утврдити механизам предфинансирања и суфинансирања пројеката финансираних из ИПА средстава.

Подстицајна политика регионалног развоја АП Војводине 2001-2010.

Финансирање регионалног и систем подстицања привредног развоја одвија се путем директних и индиректних подстицаја из три велика извора. Први извор су буџети Републике, аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе, други чине претприступни фондови Европске уније и средства развојне помоћи међународне заједнице, док трећем припадају развојни кредити међународних финансијских институција и пословних банака.

Најзначајније директне мере подстицајне политике на републичком нивоу од 2001. остварују се кроз средства Фонда за развој Републике Србије и Националног инвестиционог плана (2006. године), док на покрајинском нивоу суштинску улогу имају кредитна средства Фонда за развој АП Војводине, Фонда за капитална улагања АП Војводине и Фонда за развој пољопривреде АП Војводине. Посредством ових институција кредитирање привредних субјеката реализује се по најповољним условима, кроз различите програме намењене стимулисању привредног развоја.

Укупна кредитна средства Фонда за развој Републике Србије намењена развоју АП Војводине, у периоду 2001-2011. године износила су 29,3 милијарде РСД. Када се погледа додељивање средстава Фонда по округзима АП Војводине, евидентно је да је у периоду 2001-2011. највећи износ припао Јужнобачком округу (27,2%), затим Јужнобанатском (21,5%) и Сремском округу (16,6%).

Табела 5.3. Одобрена средства Фонда за развој Републике Србије АП Војводини у периоду 2001-2011. година (мил. РСД)

	2001/2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Одобрена средства	5.315,0	2.082,8	2.172,5	1.793,1	2.099,4	2.993,9	3.750,4	3.896,2	3.087,0	2.116,8
УКУПНО (2001-2010)							29.307,1			

* Средства у 2001. и 2002. години због преузимања стања у базу података су процењена.

Извор: Агенција за регионални развој АП Војводине на основу података Фонда за развој Републике Србије

Графикон 5.6. Одобрени кредити Фонда за развој Републике Србије по окрузима АП Војводине у периоду 2001-2011. година (%)

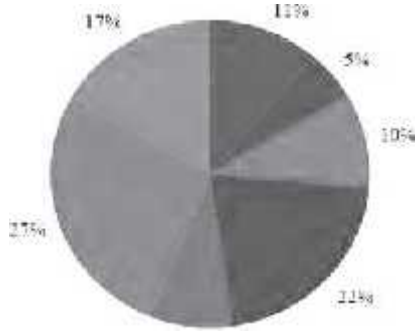

Севернобачки (3.256,3 мил. РСД)
Средњобанатски (1.571,0 мил. РСД)
Севернобанатски (2.881,2 мил. рсд)
Јужнобанатски (6.289,7 мшг. РСД)
Западнобачки (2.469,6 мил, РСД)
Јужнобачки (7.967,7 мил. РСД)
Сремски (4.862,6 мил. РСД)

Извор: Агенција за регионални развој АП Војводине на основу података Фонда за развој Републике Србије

На покрајинском нивоу, у периоду 2002-2011, велики број програма из области привредног и регионалног развоја реализован је путем повољних кредитних аранжмана Фонда за развој АП Војводине, основаног 2002. године са циљем да унапређује услове за подстицање привредног развоја АП Војводине. У периоду од оснивања закључно са 2011. годином, одобрено је укупно 5.929 кредита, од чега је реализовано 5.391. Износ одобрених средстава у овом периоду био је 24.569,7 милиона РСД, од чега је реализовано 21.546,1 милиона РСД. У погледу области, највише средстава дугорочних кредита додељено је кредитирању развојних програма и пројеката у области пољопривреде и привреде, док су краткорочни кредити већином били намењени кредитирању извоза. Међу окрузима АП Војводине, највећи износ додељен је Јужнобачком округу (33,9%), затим Западнобачком (14,3%), док је најмањи припао Севернобанатском округу (7,6%).

Табела 5.4. Реализовани кредити Фонда за развој АП Војводине у периоду 2002-2010. године (мил. РСД)

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Реализована	252,9	1.471,	1.638,	2.854,3	2.745,	3.464,	2.993,2	1.842,	3.910,6	373,2
Број реализованих кредита	226	484	608	768	646	845	702	383	522	207

УКУПАН БРОЈ РЕАЛИЗОВАНИХ КРЕДИТА (2002-2011) 5.391
УКУПАН ИЗНОС РЕАЛИЗОВАНИХ СРЕДСТАВА (2002-2010) 21.546

Извор: Агенција за регионални развој АП Војводине на основу података Фонда за развој Републике Србије

Улагања у програме и пројекте од капиталног значаја реализују се од 2007. године подстицајним средствима Фонда за капитална улагања АП Војводине (основан 2006. године). Укупно одобрена средства за развој и унапређење локалне инфраструктуре у периоду 2007-2011. износе 66.883 милиона РСД за 1.971 пројекат. Гледано по окрузима, највећи број средстава у 2011. години је додељен Јужнобачком округу (31,2%), затим Јужнобанатском (15,97%) и Сремском округу (13,5%). Најмањи износ је припао Западнобачком округу (5,2%). У структури реализованих средстава у 2011. години доминира област Саобраћај и телекомуникације са 61,85% укупно реализованих средстава, затим Водопривреда и заштита животне средине са 15,24%, док је најмање реализовано у области Туризам, угоститељство, бање и лечилишта са 0,08%.

Табела 5.5. Додељена средства Фонда за капитална улагања АП Војводине у периоду 2007-2009. године

(

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Додељена средства	20.124,4	18.534,8	12.178,9	13.483,8	2.561,1
Број одлука о додели средстава	616	869	213	263	10
УКУПАН БРОЈ ОДЛУКА О ДОДЕЛИ СРЕДСТАВА (2007-2009)				1.971	
УКУПАН ИЗНОС ДОДЕЉЕНИХ СРЕДСТАВА (2007-2009)				66.883	

Извор: Фонд за капитална улагања АП Војводине, Извештај о раду Фонда 2006—2009, Извештај о пословању Фонда за капитална улагања за период 11. 11. 2009 до 31. 12. 2011. године

Директне мере подстицаја развоју пољопривреде се од 2001. реализују повољним кредитима Фонда за развој пољопривреде АП Војводине и константним увођењем нових кредитних линија. У пољопривреду АП Војводине се у периоду 2001-2011. за 1.875 кредита уложило 1.011,8 милиона РСД. У 2011. години је одобрено 378 кредита у вредности од 318,0 милиона евра. Гледано по окрузима, највећи број средстава у 2011. години додељен је Јужнобачком округу (33,7%), затим Јужнобанатском (14,2%) и Сремском округу (11,8%). Најмањи износ припао је Севернобанатском округу (8,5%).

ПРИОРИТЕТИ МЕРЕ

6. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ И ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ 2014-2020.

Стратешки правци развоја АП Војводине препознати су не само у сектору привреде и унутаррегионалног развоја, већ и у науци, образовању, заштити животне средине, заштити и одрживом коришћењу културне баштине као необновљивог ресурса, као и међу бројним креаторима економског, социјалног и еколошког развоја на нивоу Републике Србије, АП Војводине и у локалним самоуправама.

ЦИЉ РАЗВОЈНЕ ПОЛИТИКЕ АП ВОЈВОДИНЕ 2014-2020:
СМАЊЕЊЕ РЕГИОНАЛНИХ ДИСПАРИТЕТА У АП ВОЈВОДИНИ У ЕКОНОМСКОЈ, СОЦИЈАЛНОЈ И ЕКОЛОШКОЈ ДИМЕНЗИЈИ

Слика 6.1. Приоритети из Нацрта Националног плана регионалног развоја и Програма развоја АП Војводине

ПРИОРИТЕТ I	ПРИОРИТЕТ II	ПРИОРИТЕТ III	ПРИОРИТЕТ IV

Нацрт Националног плана регионалног развоја Републике Србије 2014-2020.

Програм развоја АП Војводине 2014-2020.

РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА ЉУДИ	РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД	ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ ПРОИЗВОДНИ КАПАЦИТЕТ	РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИЗГРАДЊА ИНФРАСТРУКТУРЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНОГ КАПАЦИТЕТА

Макроекономске пројекције основних агрегата привредног раста АП Војводина за период 2011-2020. показују да је могуће остварити просечну годишњу стопу реалног раста БДП од око 6%, повећање броја запослених за 17% (што је пораст запослених за око 40.000 до 2015, односно 100.000 запослених до 2020. године) и пораст продуктивости за 50% који повећава конкурентност привреде и постиже високе стопе раста извоза и инвестиција.58

58 Посткризни модел економског раста и развоја Републике Србије 2011-2020. ћће/Мц^каа.оте г5/Тос/1102 такгоекопотака ргој гагу бгћјје 2011-2020.рТЕ

ПРИОРИТЕТИ	МЕРЕ
1. ПРИОРИТЕТ РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА	■J 1.1. Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења; ■J 1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади, високошколованих, младих, талентованих лица...);
2. ПРИОРИТЕТ РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД	■J 2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености; ■J 2.2. Побољшање квалитета живота на селу у циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености; ■J 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана; ■J 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе. ■J 2.4.1. Унапређење спортских садржаја и садржаја за младе у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе Креирање и спровођење спортских и омладинских политика у циљу унапређења јавног здравља и квалитета живота, посебно младих Јавно здравље, здрави стилови живота и слободно време, посебно младих ■J 2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних
3. ПРИОРИТЕТ ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ	■J 3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа; ■J 3.2. Очување постојећег нивоа запослености; ■J 3.3. Унапређење сарадње и повезивања/кластери; ■J 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију; ■J 3.5. Повећање запослености кроз развој непољопривредних делатности на селу;
4. ПРИОРИТЕТ РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	■J 4. 1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика; ■J 4.2. Афирмација стратешког планирања развоја; ■J 4.3. Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног

1. ПРИОРИТЕТ - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА

Опис приоритета и оправданост

Висока незапосленост један је од највећих проблема у Републици Србији и АП Војводини, како економских тако и социјалних. Настала је као резултат пада производње, све већих структурних диспропорција у привреди и на крају као резултат наслеђеног стања из претходног система, односно приватизације и реструктурирања великих предузећа. Такође, једна од основних карактеристика тржишта рада је неусаглашеност вештина и знања који су послодавцима неопходни и оних које поседују незапослена лица, односно неусаглашеност понуде и тражње. Решавање проблема на тржишту рада, у средњем и дугом року, није могуће без решавања проблема који постоје у образовном систему.

Савремене тенденције развоја тржишних економија показале су да се образовање и стварање квалитетних људских ресурса налазе у врху приоритета националних стратегија и политика друштвеног, економског и технолошког напретка. У АП Војводини, као и у целој Србији, развој и трансформација образовања једна је од основних претпоставки бржег развоја.

Једна од значајних карактеристика реформе високог образовања у Европи је померање нивоа образовања просечног становника са средњошколског нивоа на трогодишње високо образовање (академско или струковно). Систем високог образовања на територији Републике Србије мора да се креће у том правцу. Структура и профил високих струковних школа мора да се промени како би јасније одражавали правце развоја привреде АП Војводине, односно Републике Србије. Ово је могуће постићи обједињавањем потенцијала у овој области кроз Академију високих струковних школа која би обједињавала све (државне) школе на простору АП Војводине, а била у одговарајућем партнерском односу сарадње са Универзитетом у Новом Саду као јединим државним универзитетом на простору АП Војводине. Потребно је формирати вишедисциплинарне факултете и тежити формирању мултидисциплинарних тимова и интеграцији универзитета. Дистрибуција и профил високошколских установа треба да буде оријентисана и на места са 50 до 100 хиљада становника, поред већ постојеће оријентисаности на највеће центре са највећим бројем становника.

Развој академског високог образовања мора да иде у правцу инсистирања на академском квалитету високошколских установа и студијских програма, унапређењу научног рада и постепеном профилисаношћу институција и центара. Такође, неопходно је инсистирати на приближавању науке и привреде и трансферу технологија и знања. Полицетричан модел развоја академског високог образовања кроз једну самосталну високошколску установу чији је оснивач АП Војводина, одговарајућим улагањима и мотивацијом мора да обезбеди постојање више центара у АП Војводини са академским високошколским институцијама које свој рад не базирају на наставном кадру који путује из Новог Сада или Београда, већ живи у поменутим срединама доприносећи њиховом развоју и културној, образовној и привредној атмосфери.

Такође, демографска кретања Војводине прате демографски тренд целог региона, имајући у виду процес депопулације, пад наталитета, старење становништва и миграциона кретања. На промену популационе слике у Војводини, као и на подручју целе Републике, у међупописном периоду између 1991. и 2002. године велики утицај имао је прилив избеглих и интерно расељених лица која су у појединим општинама (на пример Шид) за 1/3 повећали број становника. Општине са позитивним популационим растом углавном се налазе на територији Покрајине Војводине (20) и готово искључиво у Јужнобачком (Нови Сад, Сремски Карловци, Беочин) и Сремском округу

(Инђија, Рума, Стара Пазова, Шид). Ако се изузме прилив избеглих лица, у Војводини само Нови Сад и Темерин бележе позитиван пораст становништва.

На основу синтетичког индикатора Индекса демографских ресурса (Ид) подручје АП Војводине у целини са вредношћу индекса од 43,1 припада типу Е - демографски крајње угрожено подручје - које карактеришу врло слаби демографски ресурси, тзв. „социодемографска депресија“ Индекс демографских ресурса има широк распон вредности од 20,4 (Нова Црња) до 221,5 (Нови Сад), чиме је додатно истакнут проблем регионалних диспаритета. Највећи број општина у Војводини су категорије Д, демографски угрожена, и Е, демографски крајње угрожена подручја, што захтева посебан сценарио развојне подршке. Чак 32 од 45 локалних самоуправа спада у демографски угрожена и демографски крајње угрожена подручја и најтежа ситуација је у сеоским подручјима.

С обзиром на циљеве Нацрта Националног плана регионалног развоја Републике Србије и Програма развоја АП Војводине - смањење незапослености у свим регионима и смањење унутаррегионалних разлика у погледу незапослености, неопходно је посветити пажњу и питањима размештаја становништва унутар региона Војводине као фактора равномерног друштвено- економског развоја. Ово захтева развој полицентричног система школства и изградњу саобраћајне, комуналне и друштвено-социјалне инфраструктуре.

Мера 1.1. Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења

Опис мере и оправданост

Од почетка светске економске кризе, односно њеног преливања на привреду и тржиште рада Србије и АП Војводине, број запослених лица је у сталном опадању. Иако постоје програми и мере запошљавања на свим нивоима: националном (Национална служба за запошљавање), регионалном (Покрајински секретаријат за привреду, рад, запошљавање и равноправност полова) и локалном (локалне самоуправе кроз Локалне акционе планове запошљавања), мало пажње се усмерава на лица која су скоро остала без запослења. У Стратегији запошљавања Републике Србије наведено је да ће најмање 80% скупљих активних програма и мера (субвенције и обуке) у првим годинама спровођења Стратегије запошљавања бити усмерено према најрањивијим групама на тржишту рада, а касније чак и 90%. Међутим, једна од основних карактеристика рањивих група на тржишту рада је дугорочна незапосленост (преко 12 месеци). Лица која су дугорочно незапослена, са протоком времена, губе стечене вештине и знања, мотивисаност за рад и у већини случајева прелазе у категорију неактивних (издржаваних) лица чији повратак на тржиште рада подразумева високе трошкове.

Да би се избегло повећање трошкова, односно ограниченим средствима за мере за запошљавање обухватио што већи број лица, неопходно је мере усмерити на лица која су тек остала без запослења. Истраживања су показала да та категорија лица захтева много краће обуке, лакше се преквалификују или доквалификују и спремнија су да се као предузетници укључе на тржиште рада.

Индикативне активности:

Субвенције за самозапошљавање уз обуке и преквалификацију;

Кредитирање за ново запошљавање по повољнијим условима кроз Националну службу за запошљавање и институције са националног и покрајинског нивоа са посебним фокусом на лица која су без запослења до 6 месеци;

Повећање конкурентности и мобилности незапослених лица кроз каријерно вођење и саветовање;

Подршка изради бизнис планова лицима која су незапослена до 6 месеци (обуке).

Индикатори резултата
^ Број одобрених субвенција,
^ Број одобрених повољнијих кредита и број лица која су запослена кроз ову меру,
^ Број новозапослених лица која су претходно била незапослена до 6 месеци,
^ Број спроведених обука за писање бизнис планова.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 1.1.2. Нацрта Националног плана регионалног развоја Подршка онима који су недавно остали без посла или онима који ће ускоро бити отпуштени да нађу посао или да поново уђу на регионално тржиште рада на ефикасан и структуриран начин.

Мера 1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади, високошколованих, младих, талентованих лица...)
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за финансије, Министарство за рад, запошљавање и социјалну политику, Национална служба за запошљавање, Локални савети за запошљавање, Удружења послодаваца и запослених, универзитети, Менса, локалне самоуправе...
Опис мере и оправданост
Анализа тржишта рада АП Војводине указала је на постојање проблема одласка високошколованог, најквалитетнијег младог кадра одмах после завршетка или још у току студија, као и на проблем смањене запошљивости незапослених лица на евиденцији Националне службе за запошљавање, а посебно лица која спадају у угрожене категорије на тржишту рада (млади, особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, ...).
Посебан проблем се јавља када незапослена лица имају више карактеристика из више категорија (нпр. Роми који су дугорочно незапослени, чиме се њихова запошљивост експоненцијално смањује са протоком времена). Последица је губитак знања и вештина, губитак воље за тражењем посла што у дужем временском периоду доводи до њихове неактивности и социјалне искључености. Стопа дугорочне незапослености радно способног становништва (15-64) је у 2011. години на нивоу АП Војводине износила 16,2%, док је стопа незапослености младих (15-24) износила високих 53,7%62. На основу наведеног, уочава се потреба за предузимањем мера које ће допринети повећању њихове запошљивости.
Индикативне активности:
Формирање капацитета факултета према потребама Националне службе за запошљавање;
Успоставити систем за ангажовање најталентованијих младих стручњака;
Осмишљавање програма за покретање посла младих парова, посебно младих и породица са децом у руралним и депопулационим подручјима;
Подстицање запошљавања на демографски угроженим подручјима кроз усмеравање активних мера запошљавања;

Обучавање незапослених лица ради стицања додатних знања и вештина у складу са потребама тржишта рада (Едукативни центар) са посебним акцентом на угрожене категорије незапослених лица;
Отварање испостава Едукативног центара које би покривале читаву територију АП Војводине;
Развој посебних програма за искоришћење потенцијала наквалитетнијих, талентованих младих људи;
Развој посебних програма за радно укључивање осетљивих и посебно погођених група на тржишту рада;
Побољшање положаја посебно осетљивих група на тржишту рада кроз њихово запошљавање, мере активне политике запошљавања и подстицање самозапошљавања и предузетништва;
Промотивне активности локалних самоуправа у циљу стварања окружења у коме ће угрожена и маргинализована лица имати могућност да уче и да развијају своје вештине;
Промовисање социјалне инклузије и интеграције кроз све развојне политике, програме и пројекте на свим нивоима управљања.
Индикатори резултата
^ Проценат лица која су прошла меру каријерног вођења и саветовања и нашла запослење (проценат успешности мере);
^ Проценат новозапослених уз субвенције, износ субвенција и висина прихода лица запослених уз субвенције;
^ Број нових самозапошљавања уз обуке и субвенције (% у односу на претходну годину);
^ Индикатори успешности пословања новоосвојених предузећа и предузетника уз коришћење субвенција;
^ Број запослених на демографски угроженим подручјима;
^ Број новоосвојених предузећа и предузетника кроз субвенције у руралним и депопулационим подручјима;
^ Проценат активних мера запошљавања усмерен у демографски угрожена подручја;
^ Број обучених незапослених лица у Едукативном центру и посебно проценат лица која припадају угроженим категоријама;
^ Број лица која су прошла обуке у отвореним испоставама Едукативног центра;
^ Број нових програма за радно укључивање потенцијала најквалитетнијих, талентованих младих људи;
^ Број нових програма за радно укључивање осетљивих и посебно погођених група на тржишту рада;
^ Проценат новозапослених лица из категорије осетљивих група на тржишту рада;
^ Проценат лица из посебно осетљивих група која су прошла неку од активних мера запошљавања;
^ Број медијских догађаја који промовишу питања социјалне инклузије;
^ Број запослених лица са инвалидитетом;
^ Развијен модел сертификације неформалних облика образовања.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 1.1.1 Нацрта Националног плана регионалног развоја Подршка групама незапослене радне снаге које су идентификоване као угрожене, посебно младих и дугорочно незапослених, у циљу повећања запошљивости и пружања посебне подршке и упућивања послодавцима и потенцијалним послодавцима.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Министарство за рад, запошљавање и социјалну политику, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Покрајински секретаријат за финансије, Национална служба за запошљавање, Едукативни центар, Локални савети за запошљавање,

Удружења послодаваца и запослених, регионалне развојне агенције, Агенција за регионални развој АП Војводине, универзитети, Менса, локалне самоуправе, ...

Мера 1.3. Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и обуке

Опис мере и оправданост

Реформа стручног образовања мора имати за циљ успостављање система стручног образовања који ће одговарати на потребе привреде и ученика, стварајући обучену и стручну радну снагу која се лако и брзо прилагођава непрекидним променама на тржишту рада. У 2011. години је на нивоу Републике Србије од укупног броја незапослених лица, 67,2%59 било са завршеном средњом школом, док је истовремено од укупног броја слободних радних места, 53,7%60 захтевало управо стечено средње образовање. Ово сведочи о томе да образовне институције не показују флексибилност у праћењу трендова на тржишту рада. Инвестиције у стручно образовање тако постају инвестиције у привреду, а стручно образовање један од кључних ослонаца економског развоја. Остваривање партнерстава између школа из АП Војводине са сродним школама у иностранству, првенствено у региону, треба да буде перманентни циљ.

Један од важних циљева у наредном периоду у овој области треба да буде и унапређење система практичне наставе како би се млади припремили за тржиште рада још у току образовања. Послодавци најрадије запошљавају младе са радним искуством, вештинама и различитим компетенцијама, са претходним искуствима рада у тиму и радном окружењу. Недостатак практичног искуства младих је највећи проблем за њихово укључење у свет рада. Ученичка пракса треба да буде директна спона средњошколаца и будућих послодаваца, конципирана у складу са потребама тржишта рада и уз активно учешће послодаваца у осмишљавању плана и програма праксе, како би се повећала њихова мотивација.

Средње стручне школе нису на системском нивоу повезане са послодавцима, већ је ова повезаност на нивоу појединачних иницијатива. Ради унапређења стања по овом питању могуће је покренути потписивање локалних Споразума за унапређење практичне наставе у градовима и општинама АП Војводине чији потписници би поред удружења послодаваца и предузетника били и представници локалне самоуправе, стручних школа, родитеља, локалних медија, Националне службе за запошљавање и др. Доношење регулативе за дугорочне подстицаје послодавцима који организују ученичку праксу уз развијање система акредитације и сертификације послодаваца за стицање права реализовања практичне наставе били би саставни део ове активности.

У модерном концепту образовања учење током читавог живота (ћћћ) има једну од најзначајнијих улога, како као део формалног, тако и кроз облике неформалног образовања. Постојећи Центар за учење током читавог живота при Универзитету у Новом Саду треба даље унапређивати кроз одговарајуће модуле обука који би се реализовали у различитим срединама у Војводини или би били доступни на основу информационо-комуникационих технологија. Овај број центара треба проширити и повезати их са осталим нивоима образовања и управе и формирати нове центре.

Образовање у Европи и свету, кроз концепт учења током читавог живота ће се ослањати и на неформалне облике образовања (НФО), као допуне формалном образовању. Следећи вредност једнаких могућности, НФО има важну улогу у пружању допунског знања за угрожене мањине које нису у могућности да похађају формално школовање. НФО се овде посматра као нека врста „друге шансе за стицање образовања“ и на тај начин се модификују и допуњују знања која се стичу кроз систем формалног школовања узимајући у обзир како мултикултурални састав друштва, специфичности земаља у транзицији, захтеве тржишта, тако и потребу за стицањем практичних животних вештина за сналажењем у ширем социјалном контексту.

---

59 Републички завод за статистику, Анкета о радној снази 2011. година

60 Национална служба за запошљавање, подаци за 2011. годину

Прихватајући европска опредељења, Република Србија, односно Аутономна Покрајина Војводина, у периоду до 2020. године морају да прихвате и европске циљеве у реализацији политика у области образовања и то да до 2020. године: у просеку 15% одраслог становништва треба да буде укључено у учење током читавог живота, да међу петнаестогодишњацима проценат оних који не испуњавају основне стандарде знања у читању и природно-математичким наукама буде мањи од 15%, у генерацији од 30 до 34 године удео оних са високим образовањем треба да буде најмање 40%, број оних који напуштају одговарајући ниво образовања пре него што стекну одговарајућу диплому буде мањи од 10%, најмање 95% деце старије од 4 године пре поласка у основну школу треба да буде обухваћено предшколским образовањем, учење два страна језика од раног детињства треба да буде важна карактеристика система образовања, мобилност и могућност запошљавања треба да буду важне карактеристике система образовања, образовање наставника и едукатора представља важну карактеристику система образовања.

Новина у овој области треба да буде рад на развоју система осигурања квалитета у образовању, односно на развоју индикатора и процедура за праћење и вредновање како процедура за акредитацију образовних установа, тако и програма у складу са инструментима и оквирима Европске уније. Подршка развоју образовања одраслих треба да буде настављена кроз развој предлога модела финансирања центара за континуирано образовање одраслих и консултације са школама које су своју делатност проширили на организовање обука за одрасле полазнике. Такође, потребно је развити систем за сертификацију предавача и центара за овакво целоживотно учење.

Индикативне активности:

Усклађивање структуре и профила високих струковних школа са правцима развоја привреде на основу анкете предузећа;

Анализа потреба послодаваца у области стручног образовања;

Подстицање свих видова образовања у складу са препознатим потребама привредног развоја;

Постицање увођења програма за предузетништво у образовне установе;

Прилагођавање образовних профила и уписне политике потребама привреде;

У наставне процесе укључити, у што већој мери, практичан рад и радну праксу, како би млади на тржиште рада изашли са већ применљивим знањима;

Израда предлога за унапређења система укључивање удружења послодаваца и предузетника у процес програмирања, развоја и реализације програма средњег стручног и високог образовања;

Потписивање локалних Споразума за унапређење практичне наставе у градовима и општинама;

Доношење регулативе за дугорочне подстицаје послодавцима који организују ученичку праксу током целог школовања и посебно оних који их после завршетка школовања запошљавају у стални радни однос;

Развијање система акредитације и сертификације послодаваца код којих се реализује практична настава;

Подизање капацитета и ресурса предузетничких и послодавачких удружења и самих предузетника за пружање услуга ученичке праксе и увођења у посао након завршетка школовања;

Унапређење механизама за предвиђање и праћење потреба привреде, заснованих на анкетама и испитивању запослених и послодаваца и раду секторских радних група, у којима учествују представници удружења послодаваца;

У сарадњи са националним нивоом, развијање модела признавања знања и вештина стечених претходним учењем (кроз неформалне облике образовања и информалног учења);

Развој полицентричног модела академског високог образовања;

Утврђивање и спровођење подстицајне политике за смањење одлива младих у иностранство након стечене високе стручне спреме;

Подстицање инвестиција у стручно образовање;

Успостављање система осигурања квалитета у стручном образовању;

Успостављање система сертификовања предавача и обучених;

Остваривање сарадње са средњим школама у иностранству у циљу размене средњошколаца;
Унапређивање Центра за учење током читавог живота кроз одговарајуће модуле тренинга;
Проширење Центра укључивањем других градова и повезивање са осталим нивоима образовања и управе.
Индикатори резултата
^ Стопа запослености младих са завршеним факултетом;
^ Број нових подстицајних политика/мера усмерених на образовање у складу са потребама привреде;
^ Број образовних установа које имају уведене програме за предузетништво (посебно по развијености локалних самоуправа);
у Број и опис новооснованих смерова на нивоу средњих школа и високошколских установа који одговарају утврђеним потребама привреде;
^ Број уписаних ученика у струковне средње школе;
^ Број стручних школа у којима се спроводи пракса у сарадњи са послодавцима;
^ Број предузећа и радњи који имају ђаке на пракси;
^ Број укључених послодаваца у рад испитних комисија;
^ Број градова и општина у којима је отпочет процес акредитације и сертификације послодаваца код којих се реализује практична настава са бројем сертификованих послодаваца;
^ Број школа у чије Школске одборе су именовани представници удружења послодаваца;
^ Број ученика са завршеном средњом школом;
^ Број уписаних студената на вишим и високим школама;
^ Број дипломираних студената;
^ Стопа запослености младих са завршеним средњим стручним школама;
^ Број новоотворених модула за тренинг у оквиру центара за учење током читавог живота;
^ Број нових сертификованих предавача и обучених;
^ Остварени програми међудржавне сарадње школе.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 1.2.1 Подршка за израду и усвајање од стране образовних институција регионалног приступа у програмима наставе и алатима за учење на свим нивоима формалног образовног система који би био оријентисан ка запошљавању и изградњи пословне каријере.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице, Покрајински секретаријат за финансије, универзитети, образовне установе у АП Војводини, Менса, локалне самоуправе, ...
Мера 1.4. Образовање сеоског становништва
Опис мере и оправданост
Због значаја развоја села за укупни развој Србије и АП Војводине потребно је да се државни органи на систематски начин баве проблемима образовања сеоског становништва и улогом тог образовања у развоју сеоских средина. Једно од решења за проблеме образовања сеоског становништва и за дефинисање улоге тог образовања у развоју сеоских заједница је разрада концепције сеоске школе као вишефункционалног центра и као центра развоја сеоских заједница. Такође, отварање одељења факултета, на пример из области ИКТ. Таква концепција се остварује у многим земљама. Концепција проширених функција сеоских школа обухвата: (а) пружање образовних услуга свим категоријама сеоског становништва (што укључује предшколско васпитање, основно образовање одраслих који нису завршили основну школу, неформално образовање одраслог становништва у циљу оспособљавања за производне делатности, еколошко образовање, здравствено просвећивање и сл.), (б) виђење школе као центра културног живота

сеоског становништва, (в) концепција школе као центра социјалних активности становника и (г) развој школе као центра обуке сеоског становништва за специфичне производне делатности.
Едукативни програми кроз сеоске школе или посебне стручне курсеве могу се организовати у већ постојећим школским објектима или, уколико не постоје адекватни услови, у постојећим домовима културе који постоје у готово свим селима Војводине и који се тренутно слабо или веома мало користе, а који би, уз одговарајуће побољшавање инфраструктуре и опремање, на овај начин добили нову додатну функцију, обезбедили одрживост и постали специфичан културно-едукативни центар мањих средина.
Пошто у АП Војводини постоји географски добро распоређена мрежа средњих пољопривредних школа, удруживање сеоских основних школа и регионалних средњих пољопривредних школа био би један моћан инструмент развоја села. Међутим, посебне карактеристике пољопривредних школа као производних пољопривредних добара нису препознате у садашњем систему, те је њихова одрживост упитна. Ако би пољопривредни факултети добили улогу консултаната и ментора наведених удруживања, тада би такве асоцијације основних школа и средњих пољопривредних школа могле постати снажан механизам уношења иновација у развој и обнову села. Потребно је увести модернизацију у школство која је у складу са тенденцијама у друштву. Тежњом да се у пољопривреди изграде енергетски објекти мањих снага ради коришћења постојећег биопотенцијала, са собом повлачи и стварање таквог образовног профила.
Индикативне активности:
Донети Програм образовања сеоског становништва и његовог повезивања са развојем села;
Јачање институционалног оквира за решавање проблема образовања сеоског становништва;
Успостављање међусекторских веза између образовања и привредног, социјалног и културног развоја сеоских заједница;
Стварање регионалних асоцијација сеоских школа и њихово повезивање са средњим пољопривредним школама;
Обезбеђивање услова за подизање нивоа образовања, континуиране едукације, целоживотног учења и стицање вештина кроз различите програме едукације у области културе и уметности, у областима препознатљивим сеоском становништву или различитим социјалним групама у мањим срединама који могу постати и модели за реализацију програма запошљавања и самозапошљавања (на пример: програми неговања старих заната и традиционалних вештина, техника и материјала, неговање традиционалног културног стваралаштва, преношење добрих модела примењених у земљама окружења или ЕУ, и слично);
Отварање новог профила образовања који повезује пољопривреду и енергетику;
Јачање институционалних и технолошких (информатичких) капацитета сеоских школа и домова културе као центара едукације и стваралаштва.
Индикатори резултата
^ Број ученика у сеоским школама;
^ Број организованих тренинга и курсева на селу;
^ Број средњих школа;
^ Број ученика који похађају пољопривредне средње школе;
^ Број доступних јавних интернет „тачака“ у сеоским срединама;
^ Број корисника интернета.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 1.2.2 Подстицање усвајања приступа целоживотног учења и олакшавање приступа формалном и неформалном образовању за људе који живе у удаљеним областима.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице, Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду, Покрајински секретаријат за културу и

јавно информисање, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Покрајински секретаријат за финансије, локалне самоуправе, образовне институције на локалном нивоу,...

2. ПРИОРИТЕТ - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД

Опис приоритета и оправданост

Једно од најважнијих питања одрживог привредног раста је и инфраструктурна опремљност, односно физичка инфраструктура. Висок ниво развијености физичке инфраструктуре је и један од основних предуслова за пристојан живот и рад сваког појединца. Ингеренције АП Војводине у креирању инструмената инфраструктурне политике су различите; у неким сегментима су веће, у неким мање. Значајни инструменти стоје на располагању у друмском саобраћају, информационом систему и пловном саобраћају. Опремљеност инфраструктуром има економски и друштвени значај, и представља подстицајни фактор за убрзан развој привреде, региона и друштва. Узимајући у обзир планове за развој привреде, енергетику у том случају такође треба укључити. Смањење увозне енергетске зависности стварањем могућности за нова улагања у изградњу нових

Мера 2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености

енергетских извора непосредно утичу на инфраструктурну политику. Већим инвестирањем смањиће се заостајање у развоју инфраструктуре за земљама Европске уније, спречити даље пропадање постојећих мрежа, чиме ће се повећати конкурентност, што ће дати импулс привредном развоју, нарочито мање развијенијих подручја.

Опис мере и оправданост

У периоду 2001-2010. године, укупне стране директне инвестиције (СДИ) нето у Србији износиле су 13,2 млрд. ЕУР, од чега у АП Војводини 5,1 млрд. ЕУР. Највиши ниво остварен је у 2006. години од 3,3 млрд. ЕУР. Већи део СДИ односио се на куповину дела домаћих државних и друштвених предузећа и банака у процесу приватизације што је довело до значајног смањења запослености, односно повећања незапослености (у периоду 2001-2009. године број запослених у приватизованим предузећима, АП Војводини, се смањио за преко 50,0%). Додатни проблем је структура лица која су прешла у статус незапослености, односно њихове карактеристике јер су у питању лица са застарелим знањима и вештинама која припадају старосној групи 50+ што су предуслови за повећање дугорочне незапослености. Један од најважнијих предуслова за привлачење инвеститора је и стручна и образована радна снага на локалном нивоу.

Врста СДИ као и њихова структура од кључног је значаја за одржив развој привреде као и за ниво запослености. За увођење нове технологије, отварање нових радних места, повећање продуктивности, раст бруто домаћег производа (БДП) и извоза неопходна је промена структуре СДИ у корист дгеепреШ и бгожп/ЈвИ инвестиција. Такође, много је важнија секторска алокација него обим СДИ - усмеравање у сектор размењивих добара (пољопривреда, индустрија).

Домаће инвестиције имају значајан позитиван ефекат кроз успостављање развојно-истраживачких капацитета на подручју Војводине, познавање културе и историјског наслеђа домаћег становништва и због тенденције да остану на подручју АПВ. Позитивни ефекти уласка страних инвестиција су, поред прилива капитала, убрзано реструктурирање привреде, увођење нових технологија, повећање конкурентности производа, развој економије обима и повећање ефикасности производње. У транзиционим земљама које су имале високо учешће СДИ у БДП-у забележено је високо повећање продуктивности (чак два до три пута у односу на полазни ниво). Такође, значајано је преливање набројаних ефеката на све повезане привредне субјекте у ланцу производње и продаје што у дужем року доводи до повећања конкурентности целе привреде.

Као што је већ напоменуто, потребно је дефинисати и спроводити мере усмерене на повећање §геепЈ1вМ и ћгомтјгеШ инвестиција. У односу на улагања у приватизацију, која су до сада била доминантна, наведене врсте инвестиција значајно доприносе повећању запослености и ширењу производне базе.

Као што је већ напоменуто, опремљеност инфраструктуром има економски и друштвени значај, и представља подстицајни фактор за убрзан развој привреде, региона и друштва. Већим инвестирањем у инфраструктуру смањиће се заостајање у развоју за земљама Европске уније, спречити даље пропадање постојећих мрежа, чиме ће се повећати конкурентност, што ће дати импулс привредном развоју, нарочито мање развијенијих подручја и директно утицати на раст запослености.

Индикативне активности:

Мапирање инвестиционих потенцијала Војводине по областима;

Анализа карактеристика постојеће радне снаге, њихових знања и вештина на локалном нивоу;

Креирање и спровођење подстицајних мера за запошљавање у циљу привлачења домаћег и страног капитала са посебним фокусом на бгожпЈЈеШ и ^геепјгеШ инвестиције у складу са локалним потребама и у сарадњи са институцијама тржишта рада;

Усклађивање потреба тржишта рада са образовним профилима у средњим школама и на факултетима;

Успостављање интермодалног транспорта, односно интегралног система транспорта АПВ и укључење у европске и светске токове;

Успостављање и развој логистичких центара АПВ према Регионалном просторном плану АПВ;

Унапређење водног саобраћаја у складу са Просторним планом АП Војводине, као најзначајнијег за кретање роба;

Унапређење рада лука на рекама АПВ;

Унапређење функционисања каналске мреже АПВ;

Унапређење железничке инфраструктуре (санација постојећих, модернизација и изградња нових пруга) као погодног вида транспорта;

Унапређење путне инфраструктуре (санација постојећих, модернизација и изградња нових путева) у складу са Просторним планом АП Војводине;

Помоћ инвеститорима у остваривању веза и сарадњи са институцијама на покрајинском и локалном нивоу кроз подизање капацитета у покрајинској и локалној администрациј и.

Индикатори резултата

^ Обим инвестиција у основна средства;

^ Учешће инвестиција у БДП-у;

^ Стопа раста инвестиција у основна средства по намени;

^ Капитални коефицијент инвестиција;

^ Учешће СДИ у укупним инвестицијама;

^ Учешће дгеепјгеМ инвестиција у укупним СДИ;

^ Учешће бгом>пјгеШ инвестиција у укупним СДИ;

^ Број лука (националних и међународних);

^ Број логистичких центара (националних, регионалних и међународних);

^ Дужина пловног пута на речној мрежи;

^ Дужина пловног пута на каналској мрежи;

^ Дужина мреже пруга/површина територије;

У Дужина мреже пруга/број становника;

^ Број путника корисника путничког железничког саобраћаја;

^ Број тона превезених коришћењем теретног железничког саобраћаја;

^ Дужина путне мреже/површина територије;

^ Дужина путне мреже /број становника;
У Број основаних фондова на нивоу локалних самоуправа који су намењени за саобраћај и трансфер буџетских средстава локалној самоуправи;
У Број склопљених јавно-приватних партнерстава са циљем изградње саобраћајне инфраструктуре;
У Учешће унутрашњег водног саобраћаја у укупном теретном саобраћају;
^ Број функционалних речних пристаништа;
У Број и структура развојних пројеката у области саобраћаја, логистике.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 2.1.2 Унапређење регионалне комуникационе инфраструктуре и размене, укључујући и мултимодалну размену, са националном и међународном транспортном инфраструктуром.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Фонд за подршку инвестиција у Војводини - ВИП фонд, СИЕПА, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Завод за урбанизам АП Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за финансије, луке, логистички центри и слободне зоне, капетаније, Воде Војводине, надлежна министарства и републичке институције, локалне самоуправе, ...
Мера 2.2. Побољшање квалитета живота на селу у циљу повећања запослености и заустављања трендова депопулације.
Опис мере и оправданост
Све јачи демографски и урбанистички трендови на руралном подручју као што су смањење броја пољопривредника и повећање броја старачких домаћинстава и јака миграција ка урбаним центрима последица су ниског прихода у пољопривреди на малом газдинству, недостатак одговарајуће здравствене и социјалне заштите, инфраструктурне неповезаности са већим центрима, недоступности виших нивоа образовања, културних активности и сл. Побољшање квалитета живота на селу један је од важних предуслова за заустављање трендова депопулације сеоског становништва а самим тим и будући развој пољопривреде.
Добра инфраструктурна повезаност и унапређење комуникационе и информационе структуре омогућиће да се све више активности може обављати ван градских подручја. Ниже цене пословног простора и комуналних услуга, као и мирнији и квалитетнији живот уз обезбеђивање квалитетне и атрактивније понуде различитих културних, уметничких, образовних, забавних, друштвених, спортских и сличних садржаја који доприносе побољшавању стандарда и подизању атрактивности локације намењених слободном времену и младима, на селу могу привући одређени проценат предузетника. Усмеравање јавних инвестиција у сеоска подручја треба да буде почетни импулс за будуће инвестиције приватног сектора. Сеоско становништво може, поред пољопривредних делатности, да обавља и низ комуналних, енергетских и социјалних услуга које ће им донети додатни доходак и у средњорочном периоду и већу запосленост.
Посебно је тежак положај жена на селу које, према истраживањима, нису здравствено осигуране (преко 90%), имају статус помажућих чланова домаћинства (нису плаћене за свој рад), изражена је имовинска неједнакост као и изазита необавештеност о могућностима социјалне и здравствене заштите и могућностима у вези са самозапошљавањем. С обзиром да су жене на селу препознате као носиоци сеоских домаћинстава, неопходно је предузети мере у циљу унапређења њиховог положаја. Жене у сеоским/руралним домаћинствима углавном поседују знања у области старих заната и израде рукотворина која се могу искористити за јачање њиховог положаја, уз одговарајуће програме едукације и додатног образовања.
Индикативне активности:
Унапређење комуникационе и информационе инфраструктуре у сеоским подручјима;

Подстицање откупа или ревитализације постојећих стамбених објеката у руралним подручјима који су напуштени кроз субвенционисане дугорочне кредите, ниске цене земљишта за изградњу, олакшано добијање дозвола за изградњу и субвенционисане цене комуналних услуга;

Развој руралне инфраструктуре (посебно реконструкција и доградња локалне путне мреже и комуналне инфраструктуре у складу са Просторним планом АП Војводине);

Ревитализација локалних домова културе који могу, поред основне културне намене, постати и центри перманетне едукације сеоског становништва у областима стицања нових знања и вештина;

Чување аутентичног културног подручја руралних средина као необновљивог ресурса и препознатљиве вредности АП Војводине (у складу са Европском конвенцијом о пределу и савременом међународном праксом која промовише чување аутентичног изгледа руралних средина), уз коришћење постојећих, у великој мери напуштених објеката, за решавање инфраструктурних и просторних проблема ових средина (објекти индустријског наслеђа: старе железничке станице, млинови, магацини, фабрике, дворци и летњиковци, напуштене сеоске куће као посебне вредности традиционалног народног градитељства, уз осавремењавање њихове инфраструктуре, као модел могућност решавања стамбених проблема и заштите споменичког наслеђа Војводине, као необновљивог ресурса;

Подизање нивоа свести становништва у руралним срединама о посебностима и вредностима сопствене средине и могућностима које пружа за очување идентитета и развој;

Посматрање и коришћење постојеће, разгранате, мреже јавних установа у култури као развојног ресурса за регионални развој и, нарочито, бржи рурални развој (културне установе - музеји, музејске збирке, библиотеке, домови културе, биоскопи, етно-куће, и друго - као места реализације програма, културних/туристичких дешавања, презентационих садржаја или као садржаје који допуњују привредне активности, места за квалитетно провођење слободног времена и едукацију, посебно деце и младих). Повећање доступности образовним институцијама;

Увођење мера које ће стимулисати уплаћивање доприноса за здравствено и социјално осигурање жена са села;

Подршка развијању старих заната кроз подршку удруживању жена на селу;

Системске активности у вези са информисањем сеоских домаћинстава;

Индикатори резултата

^ Покривеност комуналном инфраструктуром/број домаћинстава повезаних на водоводну и канализациону мрежу;

^ Покривеност села информационим структурама (број корисника интернета);

^ Дужина локалних путева;

^ Број жена на селу са здравственим и социјалним осигурањем;

^ Отварање радионица на којима се развијају стари занати;

^ Број основаних женских задруга и женских удружења;

^ Обука незапослених жена спрам утврђених потреба сеоског подручја;

^ Број ревитализованих домова културе;

^ Број очуваних и одрживо коришћених категорисаних културних добара;

^ Број одобрених субвенционисаних кредита за откуп и/или ревитализацију постојећих објеката на селу;

^ Реконструисани локални путеви и унапређена комунална инфраструктура у селима; у Број и вредност пројеката финансираних из фондова Европске уније који су у вези са унапређењем свих аспеката живота на селу;

^ Број жена-предузетница у области традиционалних вештина;

^ Број ревитализованих локалних домова културе;

^ Број напуштених објеката који су ревитализовани у циљу решавања инфраструктурних и просторних проблема средина у којима се налазе;

^ Број јавних установа у сеоским подручјима које пружају услуге становништву (културне установе, домови здравља, вртићи, библиотеке и сл.);
^ Број организација непрофитног сектора које се баве културом, уметношћу, заштитом културног наслеђа, културним индустријама, ...
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 2.2.2 Побољшање квалитета живота и слике о региону, промоцијом мултикултуралности, посебно код младих људи, етничких заједница, и старијих особа, стимулацијом полицентричног развоја динамичног културног и социјалног живота у свим регионима.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за финансије, локалне самоуправе, регионалне развојне агенције, Агенција за регионални развој АП Војводине, Национална служба за запошљавање, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, јавне установе културе, непрофитне организације у култури...
Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Опис мере и оправданост
Општи социјални циљ је квалитетан и пристојан животни стандард уз обезбеђење пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана Војводине. Да би се унапредио друштвени развој и социјална укљученост у Покрајини, неопходна је популаризација концепта и политике, тј. преусмеравање социјалне политике ка концепту друштвене укључености, како би се код грађана подигао ниво свести о социјалним правима и осетљивости за друштвену ускраћеност и унапредио процес истраживања социјалне укључености. Роми, као критична угрожена популација у Србији и у Покрајини Војводини, имају генерално ограничен приступ основним услугама, због чега је неопходно интензивирање имплементације здравствене политике у циљу већег утицаја на побољшање здравственог статуса таргетиране популације. За повећање обухвата системом социјалне заштите и за повећање броја оних који примају социјална давања неопходан је нови приступ растуће и истрајне активности општинских центара за социјални рад на идентификацији џепова сиромаштва и на побољшању протока информација о могућности добијања помоћи.
У претходном периоду здравствени сектор је под императивом социјалне правде био изграђен и територијално заокружен, тако да покривеност здравственом инфраструктуром и данас постоји, али тренутни квалитет и капацитети не задовољавају у потпуности потребе становништва. Слично стање је и у институцијама социјалне заштите и установама које се баве инклузијом угрожених група.
Индикативне активности:
Јачање регионалне димензије социјалне политике, односно подршка активностима на олакшавању приступа социјалним службама у најсиромашнијим општинама;
Јачање здравствене заштите у недовољно развијеним општинама и руралним подручјима кроз развој мобилних служби;
Подршка развоју капацитета постојећих институција социјалне заштите и установа које се баве инкузијом угрожених група;
Интензивирање имплементације здравствене политике у циљу већег утицаја на побољшање здравственог статуса популације која припада угроженим категоријама (Роми, особе са инвалидитетом, ...).
Индикатори резултата
^ Број лица у најнеразвијенијим локалним самоуправама која користе здравствену заштиту;
^ Број лица ромске националности која користе здравствену заштиту;

^ Број специјализованих организација за лица са посебним потребама.

Веза са Нацртом НПРР

Ова мера је у складу са мером 2.1.4 Подршка јединицама локалне самоуправе у развоју и примени иновативних решења за обезбеђивање основних потреба угрожених групација становништва у удаљеним крајевима.

Партнери у имплементацији

Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију, Покрајински секретаријат за финансије, центри за социјални рад, организације цивилног друштва, локалне самоуправе, ...

Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе

Опис мере и оправданост

Унапређење културе, широко гледано, али и посматрано кроз поједине, различите видове културног и уметничког деловања, носи са собом унапређење степена развоја, јачање социјалне кохезије, друштвене укључености свих друштвених група, посебно маргиналних, демократизацију друштва и прихватање савремених стандарда живота, оптимално коришћење постојећих капацитета, подизање општег и појединачног друштвеног и животног стандарда. Ово унапређење остварује и кроз своје ресурсе, облике организовања и манифестовања, разгранату мрежу јавних установа и невладиног сектора. Могућности и друштвени утицај који има:

доприноси квалитативном унапређењу услова живота и стандарда,

доприноси подизању образовног нивоа становништва,

обезбеђује квалитетно коришћење слободног времена за све генерације,

обезбеђује услове за подизање нивоа за запошљавање и самозапошљавање,

обезбеђује очување културне различитости кроз чување културног наслеђа и традиције чиме се негује и развија мултикултуралност и интеркултуралност,

обезбеђује одрживи развој и очување специфичности и атрактивности мањих средина (нарочито чувањем покретног, непокертног и нематеријалног наслеђа као необновљивог ресурса) и као нови квалитет га преноси наредним генерацијама,

доприноси јачању свести заједница о сопственој вредности и значају и чување идентитета,

обезбеђује социјалну инклузију посебно маргинализованих делова становништва, обезбеђује повезивање на локалном и регионалном нивоу и подстиче размену људи, идеја и интеграције,

развија иновативност и инвентивност,

иницира стварање нових културних навика у сеоским срединама,

обезбеђује рурални развој и развој социјализације сеоског становништва,

доприноси ширењу савремених идеја и модела, подстиче информисање и на тај начин, подизањем квалитета живота индиректно подстиче демографски развој, и сл.

У циљу подизања општег и појединачног друштвеног и животног стандарда неопходно је укључити младе. Млади у Војводини представљају важан ресурс на путу напретка читавог друштва. Они су свесни ситуације у којој живе и могу да идентификују своје проблеме и потребе. Све је већи број младих који напуштају мале средине, одлазе у универзитетске центре и не враћају се после завршених факултета. Сеоске и руралне средине остају без младих људи, и тенденција је да ће поред негативног природног прираштаја, миграција становништва, а нарочито младих, довести до тога да ће многа села остати без људи. Млади људи су специфична категорија друштва која се сусреће са проблемима недостатка системске бриге о њиховим потребама, и представља део популације који не утиче на друштвене токове, већ може само пасивно посматрати друштвене промене. Основни проблеми младих у сеоским подручјима се огледају у њиховој неактивности и недовољној партиципацији у структурама власти, удружењима и осталим друштвеним структурама, стога их је потребно у исте укључити и упослити.

Индикативне активности

Јачање институционалних и технолошких капацитета домова културе и других објеката као центара едукације и стваралаштва.

Развој предузетништва у областима неговања нематеријалног наслеђа и традиционалних заната као видова чувања идентитета и могућности самозапошљавања.

Подстицање развоја културног туризма базираног на чувању, промовисању и одрживом коришћењу богатог културног наслеђа АП Војводине, како непокретног (коришћење просторних ресурса са новим садржајима уз стриктно чување аутентичности), тако и покретног (завичајне, музејске поставке и слично).

Активније укључивање заједнице, појединаца, непрофитног сектора у програме и иницијативе којима се промовише културно и уметничко стваралаштво, заштита културног наслеђа (непокретног, покретног и нематеријалног) и промовишу културни потенцијали.

Организовање културних садржаја са циљем образовања становништва о значају културе, очувања аутентичног културног наслеђа, културе као фактора руралног развоја и инструмента инклузије, као и са циљем ширења свести о могућностима предузетништва и самозапошљавања у области културе.

Увођење подстицаја за оснивање омладинских удружења у руралним срединама.

Спровођење програма обука за младе менаџере у руралним срединама.

Подршка младима у руралним срединама да се удружују у циљу ефикаснијег и лакшег обављања предузетничких активности.

Увођење програма за учење на даљину.

Спровођење пилот програма за младе (менторство за младе, оснивање пословних центара за младе који пружају подршку при запошљавању младих).
Организовање и спровођење програма волонтерства кроз оснивање локалних и регионалних волонтерских центара, како би се подстакао друштвени активизам младих.
Индикатори резултата
У Број установа културе у локалним самоуправама;
У Број предузећа која се баве неговањем нематеријалног наслеђа и традиционалних заната;
^ Број активних носилаца програма којима се промовишу култура и уметност;
У Културна понуда која представља туристичку атракцију;
^ Број корисника услуга и програма у области културе и уметности;
^ Број едукативних активности које се спроводе са циљем образовања становништва о значају културе, аутентичног културног наслеђа, културе као фактора руралног развоја и инструмента инклузије, као и са циљем ширења свести о могућностима предузетништва и самозапошљавања у области културе.
^ Број новооснованих омладинских удружења у руралним срединама и њихово повезивање у савезе;
У Број уведених програма обука за младе менаџере малих и средњих предузећа у руралним срединама;
У Број уведених програма учења на даљину за младе у руралним срединама;
У Број спроведених пилот програма развоја (менторство за младе, оснивање пословних центара за младе који пружају подршку при запошљавању младих);
^ Број основаних центара за младе у руралним срединама и мањим општинама;
У Број младих који волонтирају кроз формиране локалне и регионалне волонтерске центре.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 2.2.3 Унапређење и промоција имиџа региона, у циљу развоја регионалног идентитета и стварања позитивне слике о региону.
Мера 2.4.1. Унапређење спортских садржаја и садржаја за младе у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе Креирање и спровођење спортских и омладинских политика у циљу унапређења јавног здравља и квалитета живота, посебно младих
Јавно здравље, здрави стилови живота и слободно време, посебно младих
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за културу и информисање, јавне установе културе (музеји, библиотеке, галерије, архиви, заводи за заштиту споменика културе, позоришта), културни центри, организације цивилног друштва, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Покрајински секретаријат за науку и локални развој, Покрајински секретаријат за финансије, универзитети и друге образовне институције, локалне самоуправе ...
Опис и мере оправданост
Спорт је у Уставу Републике Србије дефинисан као категорија од посебног друштвеног интереса и великим делом се финансира из буџета Републике Србије. У Закону о спорту Републике Србије који је донет 2011. године такође стоји да је спорт делатност од посебног интереса за Републику Србију.

У погледу бриге о младима, подизању квалитета њиховот живота и задовољавања потреба, 2012. године донет је Закон о младима Републике Србије, који посебним члановима третира надлежност Покрајинског секретаријата за спорт и омладину и његове ингеренције (чл. 17., 25). Овај Закон подразмева начело подршке младима, једнакости и забране дискриминације, начело једнаких шанси, јачања свести о значају младих и њиховој друштвеној улози, активног учешћа младих и начело одговорности и солидарности младих.

Свако има право да се бави спортом, што значи да бављење спортом мора бити хумано, слободно и добровољно, здраво и безбедно, доступно свим грађанима под једнаким условима без обзира на узраст, ниво физичке способности, степен евентуалне инвалидности, пол и друго лично својство. Забрањена је свака дискриминација у спорту.

Услед таквог правног решења, држава, тј. њени надлежни органи имају право и дужности да одреде и осмисле циљеве, критеријуме и приоритете за улагање буџетских средстава.

Стратегија развоја спорта у Републици Србији дефинише те приоритете и циљеве као и активности које треба предузети у њиховом остваривању.

Стратегијом се утврђују:

Стање у области спорта;

Основни принципи на којима се темељи развој спорта;

Краткорочни, периодични и дугорочни спортско развојни циљеви;

Садржина, обим и процењена вредност активности на реализацију циљева;

Обавезе и задаци свих нивоа јавних власти у остварењу тих циљева;

Програм изградње спортских објеката од значаја.

Основни приоритети назначени у Националној Стратегији развоја спорта су спортска инфраструктура, врхунски и такмичарски спорт, школски спорт, као и спорт за све или спорт у функцији јавног здравља.

На основу тих смерница дефинишу се и основни програми и потребе грађана који у ствари представљају:

Подстицање и стварање услова за унапређење спорта за све, односно стварање услова да се сви грађани баве спортом, посебно деца, омладина, жене и особе са инвалидитетом;

Изградњу, одржавање и опремање спортских објеката, посебно јавних спортских терена и спортских школских објеката;

Предшколски и школски спорт, рад школских спортских секција и друштава, општинска, градска и међуопштинска школска спортска такмичења и друго.

Када је у питању стратешки, плански приступ младима и омладинској политици на националном нивоу, Влада Републике Србије је усвојила Националну стратегију за младе (НСМ). Акциони план за имплементацију Националне стратегије је идентификовао специфичне активности, рокове, очекиване резултате, индикаторе, актере и учеснике, као и финансијска средства потребна за њихову реализацију. Покрајински секретаријат за спорт и омладину је таксативно наведен као носилац низа конкретних активности, предвиђених Акционим планом НСМ.

Закон о младима Републике Србије и Национална стратегија за младе предвидели су израду и реализацију Акционог плана политике за младе у АПВ (мера 1.2.3.). Овај документ подразумева пресек потреба и проблема младих са једне стране, и конкретне активности ради задовољавања њихових потреба са друге стране. У АП Војводини, он се у два наврата реализује од 2005. године и у складу је са НСМ. Ипак, постоје разлике у дефинисању области/циљева на националном и покрајинском нивоу, тако да Покрајински секретаријат за спорт и омладину истиче следеће области: 1) Образовање младих; 2) Запошљавање младих; 3) Здравље младих; 4) Култура и слободно време младих; 4) Активно укључивање младих у друштво, оснивање организација и волонтирање; 6) Мобилност и информисање; 7) Екологија и одрживи развој; 8) Социјална политика за младе; 9) Безбедност младих.

Реализовањем Акционог плана политике за младе, АП Војводина је младе препознала као посебну друштвену групу са специфичним потребама, проблемима и потенцијалима, и у складу са предвиђеним мерама, побољшава њихов положај у АП Војводини.
Поред уставног и законског утемељења спорта као делатности од посебног значаја и интереса и стратешког усмерења у реализацији тих циљева, у обавези смо да консултујемо и уградимо у све стратешке документе и препоруке Европске уније везане за спорт које спорт и физичку активност у највећем делу препорука помињу као основно средство у циљу очувања здравља, смањења трошкова лечења, веће продуктивности на раду, продужетка радног века, социјалне прихватљивости, ширег социјалног доприноса, али и задовољнијег радника и грађанина.
Јавно здравље и пружање могућности свим грађанима да се баве спортским активностима један је од приоритетних задатака сваке државе. Спорт пружа могућност најбројнијој популацији друштва да се бави спортом и зато је стварање услова (институционалних, инфраструктурних, људских ресурса...) један од важнијих задатака у остваривању тог циња.
Стање једне нације у погледу спорта се огледа у томе колико та земља брине о сваком грађанину, а свака освојена медаља поред тога што представља огледало врхунског спорта треба да буде, или треба да да оцену квалитета јавног здравља сваког напредног друштва.
Такође, брига о младима, подстицање и усклађивање активности у вези са развојем, остваривањем и спровођењем омладинске политике, допринеће задовољавању потреба младих, побољшању положаја, квалитету живота и решавању њихових проблема који су специфични колико и сама популација младих. Младима који овде живе несумњиво треба пружити услове како би се прикључили својим вршњацима унутар Европске уније и на тај начин им омогућити да се активније укључе у европско повезивање, уз уважавање свих специфичности које са собом носи Аутономна Покрајина Војводина.
Индикативне активности:
Израда и имплементација стратешких докумената из области спорта и омладине;
Институционално повезивање кроз подршку унапређењу сарадње владиног и невладиног сектора у области спорта и омладине и подршка пројектима (спортски савези и организације, организације младих и за младе, канцеларије за младе, ...);
Реализација заједничких пројеката са научним, васпитно-образовним, здравственим и другим установама у области спорта и омладине;
Унапређење спортске (нарочито јавне) и омладинске инфраструктуре и обезбеђивање услова да се сви баве спортом и физичком активношћу;
Обезбеђивање услова за бављење спортом у оквиру школе свих ученика и ученица и активности ради подизања квалитета живота младих;
Унапређење услова за постизање врхунских спортских резултата, формирање регионалних тренажних центара и специјализованих спортских објеката;
Реализација пројеката којима се јача свест грађана о важности бављења спортом и спортом за све и допринос побољшању јавног здравља грађана;
Обезбеђивање видљивости и доступности информација и активно укључивање младих у планирању и спровођењу омладинске политике;
Подизање квалитета људских ресурса у циљу унапређења спорта и омладине (обуке, семинари, тренинзи, радионице, ...);
Стварање подстицајног амбијента за шире присуство спорта и физичких активности у оквиру компанијског спорта (спорт за запослене);
Реализација пројеката и програма са циљем унапређења квалитета живота младих, јавног здравља и репродуктивног здравља младих.
Индикатори резултата:

^ Израђени стратешки документи у области спорта и омладине ^ Реализовани акциони планови и пројекати и постигнути ефекти
^ Број корисника који су укључени у пројекте који су дефинисани у стратешким документима
^ Број реализованих пројеката
^ Број корисника који су укључени у пројекте који имају за циљ унапређење сарадње владиног и невладиног сектора у области спорта и омладине ^ Број реализованих заједичких програма и пројеката
^ Висина процента издвајања средстава за спорт и омладину из буџета ЈЛС ^ Растући тренд оснивања нових територијалних спортских савеза
^ Број учесника у заједничких пројектима са научним, васпитно-образовним, здравственим и др. установама у области спорта и омладине ^ Утврђена методологија за праћење стања спорта ^ Број реализованих заједничких пројеката ^ Повећан број корисника јавних спортских објеката ^ Новоизграђени спортски објекти ^ Број опремљених спортских објеката ^ Број подржаних омладинских клубова
^ Број пројеката/програма реализованих на спортским објектима ^ Растући тренд корисника школских спортских објеката ^ Број опремљених школских спортских објеката ^ Повећан број школских спортских секција
^ Повећан број ученика који учествују у школским спортским активностима ^ Број реализованих пројеката
^ Број учесника на великим међународним такмичењима и остварени резултати ^ Број корисника спортских тренажних центара ^ Број опремљених спортских тренажних центара ^ Број опремљених специјализованих спортских објеката ^ Број формираних регионалних тренажних центара ^ Растући тренд бављења физичком активношћу грађана ^ Новоформиране организације спорта за све ^ Број реализованих пројеката
^ Опадајући тренд хроничних обољења код грађана која су директна последица физичке неактивности
^ Број обухваћених учесника реализованим пројектима ^ Број веб презентација, сајтова или система (базе података)
^ Број директно и индиректно обухваћених корисника информација ^ Број одржаних обука, семинара, радионица ^ Број спортских стручњака и стручњака у спорту ^ Растући тренд учесника обука, семинара, тренинга, радионица, ...

^ Повећан ниво образовања-оспособљености лица за рад у сектору спорта ^ Растући тренд бављења спортом у оквиру компанија ^ Број компанија у којима се организовано реализују спортске активности ^ Број запослених обухваћених спортским активностима ^ Опадајући тренд одсуства запослених са посла (боловање)
^ Растући тренд бављења спортом за све код популације старије доби ^ Опадајући тренд полно преносивих болести код младих ^ Опадајући тренд малолетничких прекида трудноће ^ Број реализованих пројеката/програма
^ Број младих обухваћених пројектима и програмима у области репродуктивног здравља ^ Број даровитих младих којима су побољшани услови за рад ^ Број бизнис инкубатора за младе
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 2.2.2 Побољшање квалитета живота и слике о региону, промоцијом мултикултуралности, посебно код младих људи, етничких заједница, и старијих особа, стимулацијом полицентричног развоја динамичног културног и социјалног живота у свим регионима.

Мера 2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема

Партнери у инплементацији
Покрајински секретаријат за спорт и омладину, локалне самоуправе, органи локалне самоуправе, научне, васпитно-образовне, здравствене и друге установе, спортске организације и удружења грађана, предузећа и компанија...
Опис мере и оправданост
Код унапређења управљања водама неопходно је успоставити интегрално планирање коришћења и заштите водних ресурса, као и израдити водопривредне основе (ниво Републике Србије и ниво АП Војводине у координацији). Код коришћења вода неопходно је успоставити систем рационалног коришћења водних ресурса и обједињавање корисника у регионални водопривредни систем. Неопходна је ревитализација каналске мреже Д-Т-Д и подсистема Тиса-Палић, завршетак регионалног система Тиса-Чик-Криваја, као и ревитализација акумулација у Срему и Бачкој. Коришћење водних ресурса АП Војводине имаће приоритет у оквиру интегралних водних система. До 2020. године треба предвидети изградњу мини-хидроцентрала Нови Сад и Бечеј, уз могућност даљег развоја система мини-хидроцентрала на Тиси, као и коришћење капацитета Дунава и Саве.
Индикативне активности:
Обједињавање корисника у регионални водопривредни систем;
Ревитализација каналске мреже Д-Т-Д и подсистема Тиса-Палић, Кула-Мали Иђош, Кикинда и Нова Црња-Житиште;
Завршетак регионалног система Тиса-Чик-Криваја;
Подстицаји у изградњи и унапређењу система наводњавања.
Индикатори резултата
^ Дужина ревитализованог канала Д-Т-Д;

^ Дужина ревитализованих подсистема Тиса-Палић, Кула-Мали Иђош, Кикинда и Нова Црња-Житиште;
У Проценат површина које се наводњавају.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 2.1.2 Унапређење регионалне комуникационе инфраструктуре и размене, укључујући и мултимодалну размену, са националном и међународном транспортном инфраструктуром.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду, Покрајински секретаријат

Мера 2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу подизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Завод за урбанизам АП Војводине, надлежна министарства и републичке институције, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за финансије, локалне самоуправе, ЈВП Воде Војводине, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине,
Опис мере и оправданост
Стратегијом водоснабдевања и заштитом вода у Војводини дефинисани су приоритети у решавању проблема водоснадбевања у насељима и приоритети у изградњи постројења за пречишћавање отпадних вода. Уз та постројења требало би одмах планирати и биогас постројење које користи муљ који се ствара из отпадне воде. Тиме би се решио проблем одлагања муља тј. поступало би се по правилима заштите животне средине. За снабдевање насеља водом приоритетно ће се користити локална изворишта воде, док ће се недостаци у води обезбедити из великих регионалних система. Дугорочне потребе за водоснабдевањем биће засноване на изградњи интегралних водоводних система који ће се ослањати на велике регионалне системе. Реновирањем водоводних система решиће се проблем микробиолошке неисправности, док ће се увођењем нових технолошких процеса прераде воде решити физичко-хемијска неисправност воде. Прирорите ће имати пројектовање и изградња микрорегионалних водоводних система за подручја угрожена арсеном и другим токсичним материјама (изворишта југоисточни Банат, источни обод Телечек, извориште Бечеј, Гардиновци-Чента, Бездан-Богојево). Ово подразумева обезбеђење квалитетне воде за насеља (30 насеља да добију јавне водоводе до 2015. године), смањење губитака у водоводним системима до 10% и повећање управљања јавним водоводом преко јавног предузећа са садашњих 47% на 75%.
Индикативне активности:
Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода (са фокусом на индустријска постројења);
Повећање квалитета воде за насеља (јавни водоводи за сва насеља);
Смањење губитака у водоводним системима до 10%;
Повећање управљања јавним водоводом преко јавног предузећа са садашњих 47% на 75%;
Изградња биогас постројења за искоришћавање муља из отпадних вода;
Побољшање и изградња објеката за заштиту од поплава.
Индикатори резултата

^ % увођења нових технологија за пречишћавање отпадних вода у индустријским постројењима;
^ % пречишћених отпадних вода;
^ % смањења губитака у водоводним системима;
^ Број изграђених постројења на биогас;
^ Број насеља прикључених на јавни водовод;
^ % домаћинстава прикључених на водоводну мрежу.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 2.1.3 Унапређење животне средине и управљања животном средином, засновано на потребама.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за финансије, локалне самоуправе, ...
Мера 2.7. Развој информационо-комуникационих технологија Опис мере и оправданост
Развој електронских комуникација наредних година ће се кретати у правцу побољшања постојећег стања инфраструктуре, развоја сервиса, увођења нових технологија у свим областима, унапређења сектора индустријске опреме елекронских комуникација, заштите животне средине, едукације о информатичком друштву итд. За изградњу „информационог друштва“ потребно је обезбедити расположивост и доступност информационо-комуникационих технологија (ИКТ) највећем делу становништва, организацијама и читавом друштву. Да би се то остварило, неопходно је омогућити брз универзални широкопојасни приступ интернету по ниским ценама, првенствено преко оптичке инфраструктуре, телефонских линија или каблова, али и преко бежичне технологије или преко сателита. Електронске мреже треба да буду довољно безбедне да би се изградило поверење клијената у електронско плаћање и обезбедила приватност грађана.
Индикативне активности:
Развој универзалног широкопојасног приступа мрежи за све становнике АП Војводине;
Унапређење телекомуникационе и организационе инфраструктуре и стандарда;
Обезбеђење тржишне конкуренције у овој области;
Изградња метрополитен мрежа у локалним самоуправама;
Примена ИКТ у управи, администрацији, здравству, образовању, науци, култури, трговини, итд.;
Унапређење информационе безбедности;
Развој сервиса е-управе на нивоу јединица локалне самоуправе и њихово повезивање преко електронског портала.
Повећање броја средњошколаца и студената у ИКТ области.
Развој и увођење свих врста е-сервиса, посебно: е-пољопривреде, е-здравства, е-управе, е-бизниса, рада на даљину.
Индикатори резултата
^ Број претплатника широкопојасног интернета на 100 становника;
^ Број изграђених метрополитен мрежа у локалним самоуправама и њихов капацитет;
^ Дужина положених оптичких каблова;
У Број нових оператора по разним врстама услуга;
^ Број кластера и њихових чланица;
^ Број корисника оптичке мреже ФТТХ;
^ Заступљеност рачунара, интернета и широкопојасног (ћгоаЉапЉ) интернета у домаћинствима;
^ Учесталост употребе рачунара и интернета - појединци и трговина путем интернета (е- соттегсе);
У Број уведених нових е-услуга по предузећима и организацијама;
У Број одржаних обука;

^ Употреба информационо-комуникационих технологија и електронских сервиса јавне управе (е-§оуегптеп() у пословним субјектима;
^ Број претплатника фиксне мреже;
^ Број мобилних претплатника;
У Број услуга за јединице локалних самоуправа које су доступне преко електронског портала.
У Повећање броја средњошколаца и студената у ИКТ области годишње.
^ Број нових средњошколских и студијских програма.
^ Повећање броја корисника е-сервиса годишње.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 2.1.2 Унапређење регионалне комуникационе инфраструктуре и размене, укључујући и мултимодалну размену, са националном и међународном транспортном инфраструктуром.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, телекомуникациони оператори, Рател, универзитети, ФТН, ПМФ, и други факултети, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Покрајински секретаријат за финансије, регионалне развојне агенције, ИКТ кластер, локалне самоуправе...
Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином Опис мере и оправданост
На територији АП Војводине се налази особена и богата природна баштина са непроцењиво вредним екосистемским, специјским и генетским диверзитетом
Посебна пажња посвећује се активностима на заштити, очувању и унапређењу ретких и угрожених, ендемичних и реликтних врста као и осетљивих екосистема по којима је Војводина препознатљива, као што су влажна станишта, аутохтоне шуме, слатине, степе и пешчаре. На пословима заштите природних вредности Војводине, посебно биодиверзитета и природних добара од изузетног националног и међународног значаја, неопходно је укључити све расположиве потенцијале, од државних до невладиних организација и локалних заједница уз сарадњу међународних фондација и експерата.
Управљање рибљим фондом обухвата заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда као природног богатства и добра од општег интереса. Пројекат подразумева реализацију активности у циљу очувања и заштите рибљег фонда, ревитализацију рибљих плодишта, уређење и одржавање станишта риба и набавке рибље млађи аутохтоних врста за порибљавање, јачање капацитета корисника рибарских подручја кроз набавку основних средстава и савремене опреме за њихове рибочуварске службе у циљу боље контроле и заштите риболовних вода у АП Војводини.
Управљање отпадом данас није решено на адекватан начин. На територији Војводине, из године у годину, се генерише све већа количина отпада, који се доминантно депонује без претходне селекције и третмана. Степен рециклирања и искоришћавања енергетских потенцијала отпада је низак. Постоји одређени број лиценцираних оператера који врше третман/рециклажу појединих посебних токова отпада: електронског и електричног, акумулатора, метала и пластике.
Стратегијом управљања отпадом, за период 2010-2019, предвиђено је оснивање регионалних центара за управљање отпадом. На основу просторног размештаја и броја становника, Стратегијом управљања отпадом на територији АП Војводине предвиђена је мрежа од 9 регионалних центара за управљање отпадом, у којима би се изградиле санитарне депоније са пратећим садржајима, према техничким и оперативним захтевима из Уредбе о одлагању отпада на депоније (Сл. Гласник РС број: 92/2010). Изградњом и стављањем у функцију санитарних депонија у сваком региону, вршиће се затварање постојећих општинских депонија уз санацију и рекултивацију деградираног простора.

Индустријска и енергетска предузећа морају знатно да повећају своја улагања у заштиту животне средине. У циљу смањења загађења из индустријских и енергетских постројења биће неопходно: извршити модернизацију технолошких процеса, увести чистију производњу и система управљања заштитом животне средине, повећати енергетску и сировинску ефикасност и смањити стварање отпада, подржати ремедијацију загађеног земљишта у Рафинерији Нови Сад. Мониторинг усклађен са ЕУ стандардима обезбедиће поуздану и компарабилну оцену квалитета животне средине и послужиће као основа за предузимање мера у спречавању и минимизирању негативних ефеката на здравље људи и животну средину.

Циљ организовања и реализације акције сузбијања амброзије је спречавање ширења амброзије и смањење броја оболелих од алергијских болести респираторног тракта који је у порасту, као и спречавање даљег ремећења вегетацијске композиције АП Војводине.

Индикативне активности:

Очување заштићених подручја и подручја од међународног значаја спровођењем активних мера заштите од стране управљача у сарадњи са Покрајинским заводом за заштиту природе, локалним заједницама и удружењима грађана;

Унапређење стања ретких и угрожених биљака и животиња и њихових станишта;

Заштита и унапређење стања рибљег фонда на територији АП Војводине;

Израда општинских и регионалних планова управљања отпадом и изградња регионалних центара за управљање отпадом (регионалне депоније, постројења за селекцију и сепарацију рециклабилног отпада, постројења за биолошки третман и трансфер станице) у складу са Националном стратегијом управљања отпадом 2010-2019 и санација/ затварање постојећих сметлишта;

Унапређење система сакупљања и примарне селекције отпада у локалним самоуправама;

Подстицај праксе управљања отпадом, поновном искоришћењу, рециклажи отпада;

Унапређење мониторинга и процене квалитета појединих елемената животне средине (вода, ваздух, земљиште, нејонизујуће зрачење, бука, отпад..) уз развој информационог система;
Унапређење квалитета површинских вода уз изградњу постројења за третман отпадних вода и ремедијацију водених екосистема;
Унапређење квалитета ваздуха уз ограничење емисија из енергетског, индустријског и пољопривредног сектора;
Унапређење квалитета земљишта уз ограничење емисија из енергетског, индустријског и пољопривредног сектора;
Унапређење увођења Система управљања животном средином (180 и ЕМА8 шема и увођење конвцепт чистије производње) и еко обележавања;
Организовање сузбијања биљке амброзије;
Едукација и подизање еколошке свести.
Индикатори резултата
^ Број заштићених подручја, проценат ревитализованих природних станишта и подручја од међународног значаја;
^ Тренд распрострањености ретких и угрожених врста;
^ Реализовани прекогранични пројекти, број екотуристичких садржаја и бројност посетилаца;
^ Бројност аутохтоних врста риба, проценат ревитализованих рибљих плодишта, бројност и ефикасност рибочуварске службе;
^ Број изграђених регионалних центара и број санираних/затворених сметлишта;
^ Степен повећања броја становника обухваћених системом сакупљања отпада и унапређење система примарне селекције отпада, као и поновног искоришћења и рециклаже отпада;
^ База података о квалитету појединих елемената животне средине;
У Број изграђених постројења за пречишћавање отпадних вода;
У Број водених екосистема у којима је извршена ремедијација;
У Број привредних субјеката са уведеним системом и којима је издата интегрисана дозвола;
^ Смањење степена деградираних и контаминираних површина земљишта;
У Број лица која су прошла едукативне обуке и била укључена у програме унапређења животне средине;
^ Број хектара на кој има ј е сузбиј ана амброзија.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 2.1.3 Унапређење животне средине и управљања животном средином, засновано на потребама.

Мера 2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Покрајински завод за заштиту природе, Покрајински секретаријат за финансије, образовне институције, ...
Опис мере и оправданост
Кризне и ванредне ситуације чији су узрок природне непогоде (поплаве, суше, земљотреси, клизишта, град, ...) у великој мери утичу на квалитет живота, као и на животну средину узрокујући велику нематеријалну и материјалну штету и губитке. Катастрофе успоравају одрживи привредни

развој региона и друштва у целини а имају велики негативан утицај и на суседне регионе (подручја). Стога је неопходно смањити ризик од последица катастрофа што подразумева развијене институционалне капацитете на свим нивоима (национални, регионални и локални), односно добро управљање, едуковано становништво, добар проток информација и развијене координационе механизме.

Смањење ризика од негативних последица кризних ситуација значи и повећану заштиту и сигурност становништва на угроженим територијама што даље утиче на њихов квалитет живота, односно на повећање животног стандарда. Све наведено у средњем и дугом року доприноси одрживом развоју региона и унапређењу његовог позитивног имиџа.

Индикативне активности:

Обука запослених у локалној самоуправи у погледу препознавања специфичних локалних потреба за заштиту становништва у кризним ситуацијама;

Оснивање координационе групе за регионалну стабилност;

Подршка развоју механизма регионалне координације;

Увођење и унапређење система за рано упозорење и праћење;

Унапређење инфраструктуре у утврђеним областима високог ризика.

Индикатори резултата

^ Број спроведених обука запослених у локалној самоуправи у погледу кризних ситуација,

^ Основана група за регионалну стабилност,

^ Уведен систем за рано упозорење и праћење,

^ Вредност улагања у инфраструктуру у утврђеним областима високог ризика.

Веза са Нацртом НПРР

Ова мера је у складу са мером 2.1.1 Регионална отпорност - подршка ефикасној реакцији на највеће кризе које утичу на регионално становништво и слику о њему.

Партнери у имплементацији

Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду, Покрајински секретаријат за финансије, ЈВП „Воде Војводине“, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, локалне самоуправе, ...

Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре

Опис мере и оправданост

Развој полицентричног и уравнотеженог урбаног система подразумева ново схватање односа село-град. Основни услов за развој полицентричне структуре је једнакост приступа инфраструктури и то у складу са регионалним потребама. У руралним регијама, посебно руралним регијама са израженим проблемима у односу на остатак територије, само мали и средњи градови могу да обезбеде инфраструктуру и услуге неопходне за обављање привредних активности као и олакшати приступ већим тржиштима.

Осим физичке инфраструктуре (мрежа путева, железница и сл.) неопходан је и једнак приступ знању, социјалним услугама и информацијама. Доступност наведене инфраструктуре ће у великој мери утицати на економску привлачност руралних области. Примена овог концепта треба да доведе до смањења прекомерне концентрације економске активности и становништва у великим градовима. Као што је анализа показала, у АП Војводини постоји велика концентрација

становништва и економских активности у Новом Саду. Зато је неопходно развијати мрежу мањих градова у слабије насељеним областима.

Индикативне активности:
Унапређење постојећих индустријских зона и опремање нових;
Маркетинг и промоција инвестиционих потенцијала;
Унапређење саобраћајне инфраструктуре;
Развој информационе инфраструктуре;
Развој и примена технологија заснованих на обновљивим изворима енергије;
Изградња сабирних и претоварних места за отпад - санација дивљих депонија;
Унапређење постојеће туристичке инфраструктуре - обнова, санација и реконструкција старих градских центара;
Ревитализација/конверзија неискоришћених поља, запуштених обала река, незаштићене имовине, итд. и њихово враћање у продуктивну употребу;
Модернизација функција јавног сервиса од високог значаја (нпр. здравство, образовање, спорт, социјална заштита).
Индикатори резултата
^ Нова опрема у постојећим индустријским зонама,
^ Спроведене промотивне активности инвестиционих потенцијала,
^ Нова сабирна и претоварна места за отпад,
^ Број старих градских центара која су обновљена и реконструисана,
^ Број ревитализованих подручја,
^ Вредност улагања у модернизациј у јавног сервиса.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 2.2.1 Подршка фокусираномразвоју изграђеног окружења како би се омогућило стварање полицентричних и лако доступних области развоја, са максималним потенцијалом за раст и на корист највећем броју становника, изградњом урбано-руралне међузависности.
Партнери у имплементацији
Секретаријати Владе Војводине, локалне самоуправе, регионалне развојне агенције, ...

3. ПРИОРИТЕТ - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ

Мера 3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа

Опис приоритета и оправданост

Анализа развијености АП Војводине указала је на проблеме и ограничења развоја, ниску конкурентност услед недовољне развијености инфраструктуре, застареле технологије, недовољно коришћење капацитета и предузетничког потенцијала и на ниску иновативност. За динамичнији привредни развој у наредном периоду неопходно је убрзање реформских процеса који се односе на реструктурирање и модернизацију предузећа и стандардизацију производних процеса, ефикасну политику конкурентности и инфраструктурне реформе. Да би се постигла већа конкурентност постојећих предузећа потребно је увести мере енергетске ефикасности у тим предузећима, које често са малим подешавањима и улагањем доводе до уштеде енергије чиме се смањује улазни инпут код формирања цене.

Привредни развој мора да се заснива на повећању продуктивности и много већем расту производње размењивих сектора. Индустрија треба да преузме улогу генератора развоја. За развој индустрије и укупан привредни развој неопходно је подићи конкурентност, а то значи напуштање развоја заснованог на коришћењу компаративних предности у јефтином и мање квалификованом раду и природним ресурсима. Развој мора бити заснован на технолошкој ревитализацији, на конкурентној производњи са потпуном интеграцијом најсавременијих технолошких решења, уз заштиту и очување животне средине. Наведене намере треба да буду пропраћене са сигурношћу у снабдевању потребном енергијом. Привреда која је међународно конкурентна свој раст може у много већој мери да ослања на интернационалну тражњу, која води ка специјализацији домаће привреде у секторима чији раст је одржив у дужем периоду. Повећање извоза представља кључни генератор високих и одрживих стопа привредног раста што захтева значајан раст инвестиција и реструктурирање привреде које ће омогућити увођење нових производних програма и производа виших фаза прераде.

Потребно је повећати постојећи низак и неефикасан иновациони потенцијал, што је неопходно за убрзани привредни развој. Досадашњи технолошки развој остваривan је, пре свега, куповином страних технологија и опреме. Научне и развојне институције кроз истраживања треба да буду, у највећем обиму, генератор знања као фактора развоја нове, глобално конкурентне привредне структуре. Неопходна је технолошка ревитализација и развој конкурентне производње са потпуном интеграцијом најсавременијих технолошких решења са коришћењем максималних енергетски ефикасних решења и минимизацијом загађења и заштитом животне средине. У том циљу, треба појачати спрегу између науке и привреде и подстицати примену иновација у производним процесима, формирање кластера и изградњу технолошких паркова. Иновације су кључни фактор развоја и конкурентности предузећа. Неопходно је да се кроз инвестирање предузећа у иновације омогући развој нових технологија, развој индустријских производа и унапређење производних и пословних процеса. Континуирано иновирање представља услов опстанка предузећа у оквиру глобалног тржишта, што подразумева увођење нових производно- информационих система, побољшање процеса производње, унапређење и ново паковање производа, нове методе рада, увођење нових производа и производних процеса заснованих на иновацијама базираним на позитивним међународним искуствима и повезивању привреде и науке у гранама које до сада код нас нису биле развијене и проналажење нових тржишта.

Мера 3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа

Опис мере и оправданост

Сектор малих и средњих предузећа (МСП) и предузетника представља један од најзначајнијих сектора привреде АП Војводине, о чему сведоче бројни показатељи, као што су: број предузећа и предузетника, број запослених у сектору малих и средњих предузећа и предузетника (МСПП), допринос овог сектора формирању прихода, бруто додате вредности (БДВ), профиту и сл. Осим тога, сектор МСПП представља најдинамичнији и најконкурентнији део привреде Србије и Војводине. Током периода 2004-2010. године, број МСП у АП Војводини се константно повећавао, са 19.725 у 2004. на 23.644 у 2010. Сектор МСПП представља највећег послодавца у привреди АП Војводине будући да је запошљавао од 63,8% у 2004. до 73,9% лица у 2010. години од укупног броја запослених у предузећима и предузетничким радњама у Војводини.

Стварање подстицајног амбијента подразумева активности на промоцији предузетништва као потенцијалној каријери младих људи као и на унапређењу квалитета и управљачких способности постојећих и будућих предузетника. Наведено се, пре свега спроводи кроз обезбеђење менторинг активности, обука о могућностима финансирања, консалтинг услуга за постојеће предузетнике и власнике предузећа, пружање пословних информација и информација о извозним могућностима, увођење наставних предмета у вези са предузетништвом на свим образовним нивоима и сл.

Такође, неопходно је развити и побољшати одговарајућу институционалну и информациону структуру. Пословни инкубатори представљају веома значајан део пословне инфраструктуре јер пружају пословно окружење повољно за развој МСПП тако што активно настоје да новооснованим предузећима обезбеде ресурсе, услуге и помоћ која им је потребна. Први пословни инкубатори отворени су у Војводини у Суботици и Зрењанину 2006. године, а данас поред ова два пословна инкубатора постоје пословни инкубатор у Новом Саду, који је отпочео процес избора предузећа-станара, и пословни инкубатор у Сенти и Бачком Петровцу, који су основани, али још нису обезбеђене све материјалне претпоставке за почетак рада. Реално је очекивати да ће се у скоријој будућности број активних пословних инкубатора знатно повећати, тако што ће се завршити већ започети процеси оснивања пословних инкубатора и тако што ће се реализовати нове иницијативе за оснивање пословних инкубатора. Тренутно су услуге које пословни инкубатори пружају својим инкубентима недовољно развијене, јер се првенствено своде на коришћење пословног простора за рад и заједничких пословних просторија, као и секретарске и административне услуге, док су знатно мање заступљене услуге обуке и тренинга и пословног саветовања. Још мање су заступљене финансијске услуге и умрежавање, док услуге подршке иновативним активностима инкубатори скоро и да не пружају својим инкубентима.

Индикативне активности:

Спровођење менторинг активности - пружање помоћи у дефинисању бизнис планова као и менторинг активности у првој години пословања новооснованих предузећа;

Увођење система консултантских услуга за постојећа мала и средња предузећа са посебним фокусом на област руковођења људским ресурсима;

Повећање броја лица која користе менторинг услуге у оквиру Националне службе за запошљавање;

Подстицање и стимулисање интересног повезивања МСП кроз специфичне видове пословања (развој тржишних марки на регионалном нивоу, задругарство и кооперативе);

Унапређење стандардизације производа;

Подстицање развоја и примене информационих и комуникационих технологија;

Подстицање истраживачких и развојних пројеката усмерених на усвајање и примену нових технологија у привреди;
Подстицање инвестиција у високотехнолошке секторе и нове производе са већом додатом вредношћу;
Завршетак већ започетих процеса оснивања пословних инкубатора и реализација нових иницијатива за оснивање пословних инкубатора у складу са препознатим потребама на локалном нивоу;
Повећање заступљености и унапређење услуга обуке и тренинга и пословног саветовања у оквиру пословних инкубатора;
Подржавање пружања финансијских услуга и умрежавања кроз пословне инкубаторе;
Увођење услуга подршке иновативним активностима у оквиру пословних инкубатора;
Успостављање и подстицање рада инкубатор центара за бригу о самоодрживости младих предузетника/ца (бесплатне правне, књиговодствене и маркетиншке услуге, саветодавна помоћ);
Боље информисање потенцијалних зајмопримаца;
Активности усмерене на смањење кредитног ризика;
Испуњење стандарда од стране јединица локалних самоуправа у области пружања услуга и информација које ће омогућити лакше пословање предузетницима.
Индикатори резултата
^ Индикатори пословања МСПП сектора (БДВ, промет, извоз, увоз, број предузећа и предузетника, број запослених, број новооснованих и угашених) са посебним фокусом на индустријски сектор;
^ Проценат раста броја средњих предузећа - преласка малих у средња;
^ Број предузећа - станара пословних инкубатора;
^ Спроведене обуке и тренинзи у оквиру пословних инкубатора;
^ Број нових услуга иновативног типа које су уведене у постојеће пословне инкубаторе;
^ Остварени резулатат предузећа који су станари инкубатора;
^ Број сертификованих јединица локалних самоуправа за добро пословно окружење.
^ Број прописа у који су укључени представници удружења привредника у фази припреме прописа и јавних политика које утичу на привредно окружење.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 3.3.2. Подршка микро и малим предузећима, али са фокусом на стартаповима у областима са високим степеном незапослености.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, регионалне развојне агенције, Агенција за регионални развој АП Војводине, Републички завод за статистику, Национална служба за запошљавање, Удружења послодаваца Војводине, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Покрајински секретаријат за финансије, Едукативни центар, пословни инкубатори, кластери, локалне самопураве, ...
Мера 3.2. Очување постојећег нивоа запослености
Опис мере и оправданост
Анализа пословања постојећих предузећа у АП Војводини указала је на проблеме у очувању постојећег нивоа пословања и запослености услед смањене ликвидности предузећа и недостатка повољних услова финансирања. Такође, један од великих проблема су и административне препреке у области запошљавања у смислу великих трошкова радне снаге што доводи до ситуације у којој се послодавци тешко одлучују за ново запошљавање и проблеме у пословању решавају смањењем постојећег нивоа запослености или неформалним ангажовањем лица (у 2011. години је на нивоу АП Војводине било 15,8%61 неформално запослених у укупном броју запослених који

61 Републички завод за статистику, Анкета о радној снази, 2011. година.

припадају категорији 15-64) што захтева спровођење мера које ће смањити трошкове радне снаге и олакшати предузећима приступ неопходним финансијским средствима уз одржање постојећег нивоа запослености.

Са преливањем ефеката светске економске кризе на привреду Републике Србије и АП Војводине, постало је јасно да један од основних задатака покрајинске Владе није само повећање запослености, већ и очување постојећег нивоа и унапређење квалитета запослености. Очување постојећег нивоа запослености подразумева стварање повољног пословног амбијента за привредне субјекте, односно смањење трошкова пословања, подршка у новом запошљавању, смањење и отклањање административних препрека у области запошљавања и сл., што ће омогућити и њихов одржив развој. Одржив развој привредних субјеката, посебно реиндустријализација и развој великих привредних субјеката који ће бити генератори развоја малих и средњих предузећа као својих добављача, у средњем року доноси и отварање нових радних места без гашења постојећих, односно повећање укупног броја запослених

Такође, један од значајних проблема је недостатак специфичних знања и вештина које су послодавцима потребне, односно недостатак информација о потребама на локалном нивоу што захтева регионални и локални приступ политици запошљавања који је препознат и у Националној стратегији запошљавања до 2020. године као један од основних приоритета. Није могуће дефинисати и спроводити ефективну и ефикасну политику тржишта рада без активног учешћа локалног нивоа, као и учешћа свих социјалних партнера. У креирању и спровођењу локалне политике запошљавања значајну улогу имају Локални савети за запошљавање. У АП Војводини, у

години, око 70% локалних самоуправа имало је формиране савете. Међутим, њихови капацитети као и резултати које постижу су у великој мери различити, како по обиму, тако и по квалитету, тако да је неопходно спровести активности које ће допринети повећању њихових капацитета у планирању и спровођењу мера за запошљавање.

Индикативне активности:

Израда методологије обуке и бодовања као основу за давање субвенција малим и средњим предузећима;

Успостављање система мониторинга, контроле и корективних мера за дата субвенционисана средства;

Кредитирање по повољнијим условима уз услов одржања постојећег нивоа запослености;

Подстицање флексибилних облика запошљавања у складу са потребама послодаваца на локалном нивоу са фокусом на лица високог креативног и стручног потенцијала, а затим и лица која припадају угроженим групама на тржишту рада (млади, 50+,...);

Увођење подстицајних мера за прелазак неформалне запослености у формалну;

Субвенције послодавцима за отварање нових радних места уз огранизовање обука на радном месту;

Изградња и унапређење капацитета локалних самоуправа у креирању и спровођењу локалне политике запошљавања;

Спровођење анализа локалног тржишта рада и у складу са тим израда локалних стратегија за запошљавање;

Финансијска подршка при спровођењу локалних политика запошљавања у складу са подршком на националном нивоу са посебним фокусом на неразвијена подручја;

Унапређење капацитета Локалних савета за запошљавање;

Унапређење социјалног дијалога са свим релевантним заинтересованим странама, посебно унапређење сарадње са послодавцима кроз сарадњу са покрајинском Националном службом за запошљавање и надлежним секретаријатом, као и са младим и перспективним младим људима како би се и њихове идеје уважиле.

Индикатори резултата

^ Број освојених бодова кроз перманентну едукацију;

^ Број одобрених кредита по повољнијим условима по величини предузећа (мала, средња и велика) и показатељи успешности пословања предузећа;
^ Проценат запослених у радном односу и запослених по уговорима;
^ Број уведених мера за прелазак неформално запослених у фомално запослене и проценат издвојених средстава од укупних средстава намењених подстицајима запошљавању;
^ Број локалних самоуправа које имају основане Локалне савете за запошљавање/број новооснованих савета;
^ Број (или %) локалних самоуправа које имају израђене Стратегије запошљавања и резултати спровођења стратегија;
^ Број (или %) локалних самоуправа које аплицирају и добију финансијску помоћ за спровођење локалних акционих планова запошљавања;
^ Број новозапослених кроз спровођење акционих планова запошљавања (промена стопе запослености у локалним самоуправама);
^ Учешће социјалних партнера у креирању локалне политике запошљавања (% учешћа: послодаваца, синдиката, цивилног сектора и сл.);
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 3.1.2 Подршка постојећим послодавцима даусвоје здраву политику људских ресурса везану за запошљавање, избор радне снаге и развој каријере и да ефикасније управљају радном снагом у циљу повећања продуктивности и смањења претње за укидањем радних места.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за финансије, Национална служба за запошљавање, локалне самоуправе, Развојни фонд АП Војводине, ...
Мера 3.3. Унапређење сарадње и повезивања/кластери Опис мере и оправданост
Последње деценије, политика подршке кластерима представља све значајнији, интегрални део политике конкурентности и економског развоја. Схваћени као скуп економских субјеката (предузећа и институција за подршку) повезаних у ланац вредности или територијална концентрација специјализованих предузећа, кластери су ефикасан инструмент за јачање конкурентности предузећа, њиховог оспособљавања да производе робе и услуге вишег степена прераде којима ће стварати богатство на домаћем и међународном тржишту. Конкурентност МСП значајно се може повећати њиховим повезивањем у кластере, нарочито у традиционалним и зрелим индустријским гранама. Конкурентност кластера у великој мери зависи од спремности чланица кластера да размењују знања којима располажу и да своје базе знања обогаћују новим знањима о дизајну, контроли квалитета, информацијама од значаја за управљање и маркетинг и сл. Поред тога, предности кластера проистичу из разноврсности технолошких инпута и елемената тенолошког процеса.
Успех кластера заснива се на чињеници да они представљају облик ендогеног развоја заснованог на МСП који је снажно укорењен у локалну заједницу и који ће, самим тим, допринети не само конкурентности већ и социјалној сигурности локалне заједнице. Осим тога, кластери могу допринети локалном развоју привлачењем страних директних инвестиција, јер у областима са већим бројем специјализованих предузећа и институција за подршку постоје услови за ефикасније пословање. Стога, поред Владе АП Војводине, локалне самоуправе треба да помогну у стварању услова за реализацију ефеката екстерних користи за кластере и да обезбеде иновативне услуге које доприносе додавању вредности. Оснивање одговарајућих истраживачких центара, институција за оцену квалитета и сл., као и јачање пословних асоцијација, промоција нових марки или локација, значајно може допринети развоју конкурентности предузећа у кластеру.
Индикативне активности:

Стварање услова за реализацију ефеката екстерних користи за кластере и обезбеђивање иновативних услуга које доприносе додавању вредности;
Оснивање одговарајућих истраживачких центара, институција за оцену квалитета и сл.;
Успостављање дугорочних и јасно дефинисаних механизама подршке кластерима на свим нивоима управе АП Војводине у погледу подстицања заједничких пројеката на којима учествује минимум три или више предузећа;
Суфинансирање улагања у заједничку/кластерску опрему или инфраструктуру и финансијска подршка менаџменту кластера;
Подршка постојећим структурама за успостављање и развој кластера у АП Војводини и развој јединственог центра подршке развоју кластера у АП Војводини;
Јачање пословних асоцијација, промоције нових марки или локација и спровођење других активности које ће допринети развоју кластера.
Индикатори резултата
^ Број покренутих иницијатива са циљем обезбеђивања подршке кластерима;
^ Број иницијатива кластерске подршке подржаних од стране два или више секретаријата;
^ Број и вредност развојних пројеката у којима активно учествују најмање три предузећа из кластера;
^ Број националних и интернационалних пројеката у којима учествује најмање два кластера из АП Војводине;
^ Број иновација која су заједнички реализовала најмање три предузећа;
^ Број основаних истраживачких центара, агенција за промоцију извоза, институција за оцену квалитета;
^ Број новооснованих кластера;
^ Финансијски показатељи кластера.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 3.2.1 Јачање инфраструктуре за подршку пословању, пословном умрежавању, промоцији иновација и институцијама за развој и истраживање.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, регионалне развојне агенције, Агенција за регионални развој АП Војводине, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Покрајински секретаријат за финансије, универзитети, кластери, локалне самоуправе, ...
Мера 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Опис мере и оправданост
У периоду после 2000. године одвијао се буран процес трансформације привреде и друштва, а у том склопу и пољопривреде као најзначајније руралне економске делатности, што се рефлектовало на стање и односе у пољопривреди, на њену позицију у примарној расподели, односно на њен укупан положај у друштву, а и на положај руралног становништва и стање у руралним регионима. Сектор пољопривреде је, поред тога што ангажује значајан број запослених у Србији (18,4% запослених старијих од 15 година) и у АП Војводини (13,3% запослених старијих од 15 година), истовремено и сектор где ради највећи број сиромашних (чак 47% запослених у сектору пољопривреде налази се испод линије сиромаштва).
С друге стране, приметни су све јачи демографски и урбанистички трендови на руралном подручју као што су смањење броја пољопривредника и повећање броја старачких домаћинстава, јака миграција ка урбаним центрима услед ниског прихода у пољопривреди на малом газдинству, све већа урбанизација руралних предела, смањење пољопривредних површина и тренд промене социјалне улоге пољопривредног домаћинства, јер поред тога што је субјект који производи храну,

њему су потребна све шира знања и вештине о економији, маркетингу, менаџменту у пољопривреди и пратећим активностима.
Основне карактеристике пољопривреде Војводине су:
Изузетно повољни природни услови;
83,2% површине Војводине је пољопривредно земљиште, од чега је 95% квалитетно обрадиво земљиште;
Више од 2/3 пољопривредног земљишта је у приватном власништву;
Расположиви потенцијали нису у довољној мери искоришћени (екстензивна структура биљне производње у којој доминирају жита и индустријско биље);
Слабо коришћење водних ресурса за наводњавање - у АП Војводини се наводњава испод 2% обрадивих површина. Већина система који су изграђени у претходном периоду су ван употребе због запуштености и неисправности;
Заступљеност сточарства - Војводина учествује са 27,7% у стаду говеда, 41,0% у свињарству и 15,6% у стаду оваца у Србији;
Мали поседи доминантних сељачких газдинстава (око 8 ха просечно);
Неуређеност земљишног комплекса: око 50% пољопривредних површина потребно је комасирати;
Приметно је смањење производног потенцијала пољопривредног земљишта у Војводини услед интензивног коришћења, ерозионих процеса, промена у водно-ваздушном и топлотном режиму, секундарног заслањивања и контаминације пестицидима, тешким металима, нитратима и нитритима;
У основи досадашњег развоја и организовања агроиндустрије, доминирао је извоз евентуалних вишкова прехрамбених производа;
У формирању БДВ прехрамбене индустрије на нивоу Србије, Војводина учествује са 43,6%;
Постоје велике разлике у значају ове делатности за развој прерађивачке индустрије по појединим окрузима - прехрамбена индустрија генерише само 16,4% БДВ прерађивачке индустрије у Јужнобанатском округу, а у Западнобачком чак 74,0%.
Агроиндустрија се сврстава у групу средње развијених, са солидним производним потенцијалима и оствареним пословним резултатима. Њен значај у привредно-индустријској структури Србије је утолико већи што се одликује натпросечним утицајем на остале секторе, мерено снагом дисперзије, утицајем на запосленост и степеном извозне пропулзивности. Оно што прехрамбену индустрију издваја од осталих је што се ова област прерађивачке индустрије, скоро без изузетка, ослања на сировине домаћег порекла, а у извозу, по правилу, остварује највећи девизни ефекат.
Индикативне активности:
Подршка модернизацији пољопривредне производње и примени савремених технологија у производњи;
Подршка ангажовању стручњака на активностима у вези са побољшањем заштите и квалитета пољопривредног земљишта, као и са противерозивним мерама, мерама контроле и испитивања земљишта и другим мерама заштите земљишта;
Мере институционалне подршке у циљу одржања постојећег нивоа запослености, којима се подстичу програми истраживања у пољопривреди, рад саветодавних служби, као и други програми од значаја за пољопривреду и рурални развој;
Развој центара за истраживање и развој (К&^) у предузећима агропривреде;
Подстицаји развоју органске производње и очувању генетичких ресурса домаћих животиња;
Подстицај развоју вишег степена прераде;
Подршка успостављању боље сарадње између произвођача и прерађивача у циљу бољег и квалитетнијег наступа на тржишту;
Подизање нивоа знања и обучености пољопривредних произвођача и удружења.
Индикатори резултата
У Стопа раста пољопривредне производње;

^ БДВ пољопривреде;
^ Принос пољопривредних култура по ха;
У Број формираних пољопривредних кластера, задруга и других облика удруживања;
^ Учешће органске производње у укупној пољопривредној производњи;
У Број новооснованих предузећа која се баве органском производњом;
^ Удео образованих (са завршеном средњом, вишом и високом спремом) у укупном броју индивидуалних пољопривредника;
^ Индикатори пословања пољопривредних газдинстава;
У Број и врста едукативних курсева диференцирано по старосним групама пољопривредних произвођача, по општинама;
^ Број учесника и њихова структура.
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 3.1.1 Утврђивање потребе и уочавање постојећих знања и обезбеђивање нових знања и способности за постојеће запослене, у складу са потребама регионалне економије, у циљу промовисања једнаких могућности и поштеног запошљавања.

Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за финансије, Агенција за регионални развој АП Војводине, факултети, локалне самоуправе, ...
Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за финансије, регионалне развојне агенције, Агенција за регионални развој АП Војводине, факултети, пољопривредне стручне службе, институти, локалне самоуправе, ...

Мера 3.5. Повећање запослености кроз развој непољопривредних делатности на селу

Опис мере и оправданост

Миграција из сеоских средина ка урбаним центрима једна је од основних демографских карактеристика у АП Војводини и јавља се, између осталог, као последица недостатка могућности за обављање послова који се не односе директно на пољопривредне активности, одговарајуће здравствене и социјалне заштите, инфраструктурне неповезаности са већим центрима, недоступности вишег нивоа образовања, културних активности и сл. Побољшање квалитета живота на селу један је од важних предуслова за заустављање трендова депопулације сеоског становништва а самим тим и будући развој пољопривреде.

Добра инфраструктурна повезаност и унапређење комуникационе и информационе структуре омогућиће да се све више активности може обављати ван градских подручја. Ниже цене пословног простора и комуналних услуга као и мирнији и квалитетнији живот на селу могу привући одређен проценат предузетника у сеоска подручја. Усмеравање јавних инвестиција у сеоска подручја треба да буде почетни импулс за будуће инвестиције приватног сектора. Сеоско становништво може, поред пољопривредних делатности, да обавља и низ комуналних, енергетских и социјалних услуга које ће им донети додатни доходак и у средњорочном периоду и већу запосленост.

Индикативне активности:

Развој сектора услуга у сеоским подручјима;

Подстицање оснивања и развоја малог бизниса у сеоским срединама;

Подстицање развоја сеоског туризма;

Подстицање запошљавања становника села у области комуналних (нпр. кроз јавне радове) и социјалних услуга (нпр. пружање помоћи угроженим старијим лицима - геронтодомаћице и сл.);

Стручно оспособљавање пољопривредних произвођача;

Спровођење програма саветовања и едукације на регионалном и локалном нивоу (едукација, тренинзи, итд.).

Индикатори резултата

^ Број запослених у непољопривредним делатностима;

^ Туристичка понуда села (број етно-кућа и сл.);

^ Број кластера и других облика удруживања у сеоским подручјима;

^ Број основаних предузећа и радњи у сеоским подручјима;

Веза са Нацртом НПРР

Ова мера је у складу са мером 3.3.3 Подршка диверсификацији економске активности у руралним крајевима, као и за социјална предузећа.

Партнери у имплементацији

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду, регионалне развојне агенције,

Покрајински секретаријат за финансије, Агенција за регионални развој АП Војводине, факултети, локалне самоуправе, ...

Мера 3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима

Опис мере и оправданост

Главни налази анализе у области туризма у АП Војводини показали су недовољан ниво конкурентности АП Војводине као туристичке дестинације и све већу конкурентност земаља у окружењу. Најважнији проблеми у овој области су:

Недовољно развијени аутентични туристички производи и доживљаји на дестинацијама за различите циљне сегменте (пословни туризам, верски туризам, културни туризам, културне руте, наутика и туризам догађаја (манифестациони туризам) су производи који у кратком року могу омогућити АП Војводини конкурентску позицију на европској и светској туристичкој мапи; даље треба развијати или иновирати производе винског, сеоског и нарочито „салашарског“ туризма, бициклизам, ловни туризам, екотуризам, а нарочито фото-сафари и посматрање птица (ММтса1сћт§) у заштићеним природним добрима; здравствени туризам може да буде конкурентан услед нижих трошкова здравствених услуга у односу на земље Европске уније);

Недовољан број едукованог кадра за специјализоване облике туризма, одлив високообразованих кадрова у веће градске центре, Београд и Нови Сад, или у иностранство, недостатак предузетничког духа локалног становништва и недовољна информисаност;

Депопулација, која је посебно изражена у приграничним општинама и сеоским насељима, што отежава и онемогућава развој туристичких активности, а нарочито руралног туризма;

Проблем загађења животне средине;

Проблем лошег стања споменичког наслеђа које је један од основа за стварање атрактивних туристичких производа;

Слаба едукованост становништва, нарочито локалних средина, о потенцијалима којима располажу, њиховој вредности, начину туристичке промоције и могућностима презентације и одрживог коришћења;

Слаба сарадња јавног и приватног сектора;

Слаба сарадња са граничним регионима ради јединственог наступа на међународном туристичком тржишту;

Не постоји организован систем истраживања тржишта и контроле и управљања квалитетом (нарочито контрола задовољства посетилаца);

Недовољне и неорганизоване промотивне активности за одређене облике туризма.

Недовољно коришћење ИКТ технологије.

У угоститељству у АП Војводини запослено је само око 2,0% од укупног броја запослених. У периоду 2000-2008. године удео запослених у угоститељству није се значајније променио и уз извесне осцилације креће се у распону од 2,3% у 2001. години до 2,7% у 2008. године. Са друге стране, туризам у Европској унији генерише раст и запосленост, а у исто време доприноси развоју, економској и социјалној интеграцији. Са близу 1,8 милиона малих и средњих предузећа која у сектору туризма запошљавају приближно 5,2% укупне радне снаге (близу 9,7 милиона радних места, са значајним учешћем младих), туризам генерише преко 5% европског БДП-а. Туризам, стога представља трећу по величини социоекономску активност у Европској унији. С обзиром на потенцијале који постоје за развој туризма, искоришћеност смештајних капацитета, девизни прилив од туризма, раст инвестиција и запослености у туристички сектор АП Војводине су још

Покрајински секретаријат за финансије, Агенција за регионални развој АП Војводине, факултети, локалне самоуправе

увек на ниском нивоу. Туризам је радно интензивна индустрија и као таква представља значајан потенцијал за запошљавање. Развој туризма има значајан допринос у креирању позитивне слике региона и доприноси развоју саобраћајне инфраструктуре, расту цена земљишта (пољопривредног и грађевинског) и сл.

Индикативне активности:

Модернизација саобраћајне инфраструктуре и боља повезаност туристичких дестинација (у сарадњи са националним нивоом и у складу са Просторним планом АП Војводине);

Побољшање туристичког производа и проширење туристичке понуде кроз едукације локалног становништва;

Афирмација и промоција наутичког, руралног, културног, етно-гастрономског, бањског, пословног и екотуризма;

Увођење субвенција за покретање посла за младе у области туризма у руралним подручјима;

Промоција јавно-приватног партнерства у области туризма;

Подстицаји увођењу система управљања и контроле квалитета;

Подстицаји предузетништву у областима неговања нематеријалног наслеђа и традиционалних заната као вида чувања идентитета и могућности самозапошљавања (производња традиционалних уметничких предмета, производња здраве хране, коришћење традиционалних природних материјала, коришћење и промовисање традиционалних метода производње, и слично);

Подршка развоју кластера и других облика организовања који промовишу старе занате;

Подстицање развоја културног туризма базираног на чувању, промовисању и одрживом коришћењу богатог културног наслеђа АП Војводине, и то како непокретног наслеђа (коришћење просторних ресурса са новим садржајима, уз стриктно чување аутентичности), покретном наслеђу (промовисање „малих локалних прича“ базираних на наслеђу кроз завичајне музејске поставке уз примену савремених принципа и опреме, етно целине, и слично), тако и на неговању и промовисању нематеријалног културног наслеђа (неговање и презентација етно наслеђа, традиционалне музике, начина живота, обичаја, игре, плеса, музике, облачења, и слично, као посебности сваке средине);

Подстицање осмишљавања нових, и развој постојећих културних рута (на пример: верски туризам на Фрушкој гори, манифестациони туризам, археолошки паркови) и слично.

Индикатори резултата

^ Дужина санираних саобраћајница које воде до туристичких дестинација;

^ Број нових туристичких дестинација и производа;

^ Број, врста и вредност пројеката јавно-приватног партнерства;

^ Број предузећа која се баве неговањем нематеријалног наслеђа и традиционалних заната;

^ Степен очуваности непокретног културног наслеђа као туристичког производа;

^ Повећање броја ноћења и туристичких долазака;

^ Повећање прихода од туризма;

^ Повећање броја запослених у области туризма;

^ Број кластера који промовишу старе занате;

^ Број иницијатива у области културног туризма које се базирају на чувању, промовисању и одрживом коришћењу богатог културног наслеђа АП Војводине;

^ Број нових културних рута.

Веза са Нацртом НПРР

Ова мера је у складу са мером 3.3.2 Подршка микро и малим предузећима, али са фокусом на стартаповима у областима са високим степеном незапослености.

Партнери у имплементацији

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за финансије, Завод за урбанизам АП Војводине, Покрајински секретаријат за пољопривреду,

Мера 3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије

шумарство и водопривреду, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, јавне установе културе, непрофитни сектор у области културе, локалне самопураве, регионалне развојне агенције, Агенција за регионални развој АП Војводине, Национална служба за запошљавање, надлежна министарства, ...

Опис мере и оправданост

Циљ је обезбеђење сигурног и поузданог снабдевања енергијом, што подразумева инвестиције у изградњу нових капацитета, модернизацију и ревитализацију постојећих капацитета. Веома је битно осврнути се и на одржавање, ревитализацију и модернизацију постојеће инфраструктуре, где се исказује потреба за производњом и коришћењем енергије. Неопходно је предузимање мера и активности са циљем унапређења енергетске ефикасности у свим сегментима производње и потрошње енергије. Мере енергетске ефикасности треба уводити како би постигли смањену потрошњу енергије, али да се при том не умањи квалитет претходних активности. У сегменту производње енергије треба предвидети коришћење обновљивих извора енергије као алтернативу фосилним енергентима.

Предуслов за унапређење области енергетике је стварање регулаторног окружења за оптимално функционисање енергетског тржишта. Инструменти енергетске политике треба да буду флексибилни и у могућности да се адаптирају тржишним захтевима како би се остварили циљеви са најмањим трошковима за друштво. Будуће активности треба да буду тачно усмерене ка разради методологије која ће бити у могућности да квалитативно и квантитативно вреднује ефективност и економичност инструмената политике, као и да омогуће одабир оптималног микса инструмената у зависности од текућег степена развоја тржишта чистих енергетских технологија (енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије).

Учешће обновљивих извора енергије у укупној енергетској потрошњи АП Војводине у 2011. години је око 0,65 %, односно 0,0259 М 1еп. Комбиновањем метода увођења нових и обновљивих извора, систематском применом мера повећања енергетске ефикасности као и учешћем нових технологија, проценат учешћа неконвенционалних енергетских извора у укупној енергетској потрошњи у АП Војводини, може се подићи и до 20%, у наредном десетогодишњем периоду.62

Увођењем нових технологија у област енергетске ефикасности, као и изградњом погона за производњу и коришћење обновљивих извора енергије, обезбедило би се отварање нових радних места и смањење незапослености. Подстицањем развоја сеоских домаћинстава, фарми и, уопште, унапређењем и развојем пољопривреде, допринело би се већем коришћењу обновљивих извора енергије, посебно биомасе и геотермалне енергије, чиме би се отвориле могућности за

62 Енергетски биланс Аутономне Покрајине Војводине - план за 2011. годину.

4. ПРИОРИТЕТ - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Коришћењем обновљивих извора енергије: биомасе (са акцентом на биомасу из пољопривреде), енергије ветра, соларне и геотермалне енергије, хидропотенцијала, смањила би се потрошња енергената, а самим тим и потреба за њиховим увозом из иностранства.
Индикативне активности:
Изградња нових енергетских инфраструктурних погона за производњу и коришћење обновљивих извора енергије;
Подстицање коришћења обновљивих извора енергије: биомасе (са акцентом на биомасу из пољопривреде) енергије ветра, соларне, хидропотенцијала и геотермалне енергије;
Развој тржишта аграрне биомасе;
Технолошка модернизација постојећих енергетских објеката/система;
Повећање енергетске ефикасности у свим секторима производње и потрошње енергије;
Промовисање нових енергетских технологија.
Индикатори резултата
^ Укупна потрошња примарне енергије/БДП;
^ Учешће обновљивих извора енергије у укупној потрошњи енергије;
^ Тржиште биомасе;
^ Број новоотворених радних места изградњом инфраструктурних погона за производњу и коришћење обновљивих извора енергије;
^ Вредност улагања у нову енергетску инфраструктуру (ЕУР).
Веза са Нацртом НПРР
Ова мера је у складу са мером 3.3.1 Подршка промоцији и производњи енергије из обновљивих извора.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за финансије, Електровојводина, топлане, ...
Опис приоритета и оправданост
Функционалним повезивањем општина и округа око већих развојних пројеката, односно, формирањем развојно-функционалних региона (НТСЈ3), поједини развијенији делови Војводине треба да ојачају своје развојне капацитете у складу са достигнутим степеном конкурентности и приступачности нужне за убрзанији и квалитетнији развој. Политика смањења регионалних разлика базираће се на планирању и координацији свих нивоа власти, као и на хармонизацији и уклањању недостатака, односно, јачању институционалног оквира за спровођење регионалне политике. Кључна улога покрајинске структуре је да континуирано пружа подршку развоју дугорочне међуопштинске сарадње и обезбеди планско, буџетско финансирање развојних пројеката и програма. Јачање локалних привреда и унапређивање локалне администрације обележава развојне правце локалних средина у смислу њихове способности прецизног планирања квалитетних политика на локалном нивоу. Пренос надлежности овде има кључну улогу. Афирамција локалне самоуправе детерминисана је кадровским и финансијским фактором, тако да ће подизање привредне активности и образовног нивоа становништва пресудно утицати на померање општине и подручја на развојној лествици.

4. ПРИОРИТЕТ - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Мера 4. 1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика Опис мере и оправданост

Основно полазиште при утврђивању стратешких и оперативних мера и инструмената за регионални развој јесте развој политике планирања и координације свих нивоа власти, као и хармонизација и уклањање недостатака, односно јачање институционалног оквира за спровођење регионалне политике. С обзиром на неуједначеност кадровских, образовних и материјалних потенцијала скоро половине општина у АП Војводини, неопходно је велико ангажовање и подршка регионалних и покрајинских институција у изради стратешких докумената, секторских програма и пројеката, акционих и просторних планова, као и креирање механизама за њихово праћење и контролу. Кључна улога покрајинске структуре је да континуирано пружа подршку развоју дугорочне међуопштинске сарадње и обезбеди планско, буџетско финансирање развојних пројеката и програма.

Индикативне активности:

Развијање и јачање координирајућег механизма за регионални развој на нивоу АП Војводине;

Унапређење и развој институција и људских ресурса за спровођење пројеката из ЕУ фондова (1РА III, IV и V);

Јачање постојећих регионалних и локалних развојних агенција;

Јачање јавног сектора (покрајинских и локалних јавних институција и установа) у свим сегментима и областима деловања као партнера у стварању услова за доношење и спровођење усвојених стратегија, планова и решења.

Индикатори резултата

К Композитни индекси развијености институциј а;

^ Структурни индикатори ЕУ праћења и анализирања регионалних разлика;

^ Број пројеката које су РРА спровеле у циљу регионалног развоја и средства која су том приликом прикупила;
^ Број пројеката које реализују покрајинске и локалне јавне установе и институције у циљу реализације програма и пројеката усмерених на смањење регионалних разлика и средства која су за ту намену прикупљена.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, регионалне развојне агенције, Агенција за регионални развој АП Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за финансије, Фонд „Европски послови“, Развојни фонд Војводине, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, локалне самоуправе, Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе, ...
Мера 4.2. Афирмација стратешког планирања развоја Опис мере и оправданост
Имајући у виду различите процесе, изградња институција и стратешко планирање постали су главни инструменти управљања регионалним развојем. Тачније, савремено друштво карактерише висок степен поверења у институције, као и њихова способност прилагођавања и развијања сагласно друштвним потребама и стратешким усмерењима.
Стицањем статуса кандидата Србији ће се у наредном периоду отворити значајне могућности привлачења ЕУ фондова. Од регионалних и локалних капацитета, од њихове оспособљености за стратешко планирање и програмирање развоја, зависиће реализација стратешких пројеката, прекогранична и међурегионална сарадња.
Када су у питању локалне власти и њихова укљученост у регионалну политику Србије, важан је налаз да све општине у Војводини имају стратешке планове развоја (већина постојећих стратешких планова обухвата временски оквир који је већ истекао или истиче у наредне две године). Веома мали број локалних самоуправа има акционе планове и припремљене пројекте и студије изводљивости за пројекте који су у стратегијама развоја оцењени као приоритетни. Наредни корак у правцу јачања капацитета како регионалне тако и локалне администрације треба да буде у правцу јачања капацитета за израду акционих планова, студија изводљивости, као и у правцу процеса развијања система за оцену и праћење реализације приоритених пројеката из стратешких развојних планова.
Индикативне активности:
Субвенционисање израде стратешких планова развоја локалних самоуправа и касније њихове имплементације;
Доношење стратешких докумената, секторских програма и пројеката, акционих и просторних планова, као и креирање механизама за њихово праћење и контролу;
Обука и примена програмског буџетирања у јединицама локалних самоуправа;
Анализа ефеката развојних пројеката и програма, односно коришћења буџетских средстава;
Увођење регионалног информационог система (РИС).
Индикатори резултата
^ Број локалних самоуправа које имају израђене стратешке планове развоја до 2020. године;
^ Број израђених акционих планова и припремљених пројеката локалних самоуправа;
^ Број израђених евалуација спроведених пројеката;
^ Број јединица локалних самоуправа које имају припремљен програмски буџет;
^ Број јединица локалних самоуправа чији су запослени прошли обуку за програмско буџетирање;
^ Број реализованих пројеката у планском периоду и средства прикупљена за ту намену;
^ Уведен и оперативан РИС.
Партнери у имплементацији
Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, регионалне развојне агенције, Агенција за регионални развој АП Војводине, Покрајински секретаријат за привреду,

запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Покрајински секретаријат за финансије, локалне самоуправе, Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе, Фонд „Европски послови“, Развојни фонд АП Војводине, ...

Мера 4.3. Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја

Опис мере и оправданост

Регионални развој може се финансирати из буџета републике Србије, буџета покрајине, буџета локалних самоуправа, претприступних фондова ЕУ, бесповратне развојне помоћи међународне заједнице, развојних кредита међународних финансијских институција и пословних банака и других извора у складу са законом. Претприступни фондови ЕУ само су један од могућих извора финансирања регионалног развоја. Степен апсорпције средстава из ИПА фондова од стране апликаната из Србије и Војводине не говори још увек ништа о ефектима која су та средства имала или могу имати на развој економије региона или локалне заједнице. Иако је степен апсорпције за апликанте из Војводине релативно висок (преко 90% одобрених средстава се „повуче“) што указује на постојање апсорпционог капацитета апликаната из Војводине, то још увек није знак релевантних утицаја на економски или регионални развој Војводине. Мере и инструменти подстицања регионалног развоја требало би да се фокусирају на унапређење капацитета за мерење утицаја средстава из ИПА фондова (касније и Структурних фонодова ЕУ) на регионални развој.

Индикативне активности:

Увођење система мониторинга и евалуације пројеката који се спроводе на нивоу локалних самоуправа и покрајине;

Увођење ех ап!е евалуације за припремљене пројекте и процена њихових ефеката;

Усмеравање подстицајних мера за смањење регионалних и унутаррегионалних неравномерности и сиромаштва;

Припрема покрајинских и локалних институција за коришћење 1РА III компоненте (регионални развој);

Подизање регионалне конкурентности већим активирањем територијалног капитала и мобилизирања територијалних потенцијала општина;

Ефикасно усмеравање процеса урбанизације;

Комплетирање инфраструктурне и социјалне супраструктуре као једне од основних претпоставки ефикаснијег управљања развојем и простором.

Индикатори резултата

^ Проценат пројеката при чијој имплементацији се врши мониторинг;

^ Проценат пројеката за које је урађена ех ап!е евалуација;

^ Проценат подстицајних мера усмерен у неразвијена подручја и њихов ефекат;

^ Број обучених лица на нивоу покрајинских и локалних институција за припрему пројектне документације за коришћење 1РА III компоненте (регионални развој);

^ Индикатори регионалне конкурентности.

Партнери у имплементацији

Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, регионалне развојне агенције, Агенција за регионални развој АП Војводине, Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Покрајински секретаријат за финансије, локалне самоуправе, Канцеларија за европске интеграције, Фонд „Европски послови“.

Списак сарадника приликом израде Програма развоја АП Војводине 2014-2020.
Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу
Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој
Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање
Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине
Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине
Покрајински секретаријат за финансије
Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију Покрајински секретаријат за спорт и омладину
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице Регионална развојна агенција Бачка Регионална развојна агенција Срем
Регионални центар за друштвено-економски развој - Банат Фонд „Европски послови“ Аутономне Покрајине Војводине КедРо1 Азз^з1апсе 1о Кедшпа1 РоПсу ^еуекртеп! а! №Иопа1 ^еуе1/
Подршка развоју регионалне политике на националном нивоу АОА Аш1пап ^еуекртеп! Адепсу/
Аустријска агенција за развој
Ш1^ Тће ^еппа ШзћШе ћог 1пкгпаНопа1 Есопотк бШЉез/
Бечки институт за међународне економске студије
012 ^еиксће ОезеПзсћаТћ ћиг ШетаПопак 2изаттепагћећ/
Немачка организација за међународну сарадњу 1Н5 Тће 1пзН1и1:е ћог АПуапсеП 51иЉез /
Институт за напредне студије

РЕЧНИК ПОЈМОВА

Административна стопа незапослености	Административна стопа незапослености представља удео незапослених лица која су на евиденцији Националне службе за запошљавање (регистрована незапослена лица) у укупном броју активних лица (збир регистрованих незапослених и формално запослених лица, укључујући индивидуалне пољопривреднике који плаћају доприносе за пензијско-инвалидско осигурање)
Анкета о радној снази	Анкета о радној снази је истраживање којим се прикупљају подаци о основним карактеристикама радне снаге, на основу којих се врши процена укупне радне снаге у земљи. Главни циљ овог истраживања јесте добијање података о три основна, међусобно искључива контингента становништва: запослена, незапослена и неактивна лица. Овим истраживањем покрива се посебна пажња
Апсолутна линија сиромаштва	Апсолутна линија сиромаштва представља минималан ниво потрошње по пунолетном појединцу на месечном нивоу неопходан за храну (нутриционистички минимум - 2.288 килокалорија дневно прописан од стране организације за храну и пољопривреду Уједињених нација Роо^ ап^ Адпсиђиге Оглашгаођоп оР 1ће Шђеђ
Вго^пРгеМ инвестиције	Вго^ШеМ инвестиције подразумевају куповину некада развијене локације у градским, индустријским или руралним пределима, са објектима који су напуштени, или се користе у занемарљивом проценту, и изграђеном инфраструктуром. У доста случајева ове
Бруто додата вредност	Бруто додата вредност представља разлику између бруто вредности производње (укупне производње) и међуфазне потрошње. Бруто додата вредност (БДВ) мери удео у укупној привреди сваког појединачног произвођача, индустрије или сектора у једној земљи, и као таква користи се за процену бруто домаћег производа (БДП).
Бруто домаћи производ	Бруто домаћи производ представља вредност свих финалних добара и услуга, изражену тржишним ценама, у некој земљи у одређеном временском периоду. Бруто домаћи производ (БДП) представља меру укупне економске активности свих резидентних институционалних јединица, при чему је обухваћена производња
Бруто домаћи производ (БДП) по глави становника	БДП подељен бројем становника.
Бруто национални доходак	Бруто национални доходак обухвата бруто домаћи производ увећан за доходак становника дате земље који је остварен у иностранству и
Бруто национални производ	Бруто национални производ (БНП) представља укупну производњу роба и услуга једне националне економије у одређеном периоду по тржишним ценама. Он укључује све дохотке домаћих лица
Бихејвиоралне једначине	Бихејвиоралне једначине (енгл. ћећаушга1 е^иаћош) представљају једначине које описују понашање променљивих у економетријском
Број степени слободе	Процене статистичких параметара се могу базирати на различитим количинама информација или података. Број независних јединица информација које улазе у процену параметра се назива бројем степени слободе. Уопштено, степени слободе оцене параметра су једнаки броју независних вредности које улазе у процену минус број
Гини коефицијент (енгл. СтГ соеј^тепГ)	Гини коефицијент (енгл. 0!ш соеРГгаеп!) представља меру неједнакости коју је предложио италијански статистичар К. Ђини. Користи се као мера неједнакости прихода, неједнакост дистрибуције или расподеле богатства. Овај коефицијент се креће у

	расподелу. Вредност коефицијента 0 одговара савршеној једнакости (сви имају тачно једнак доходак), док вредност 1 одговара
ОтеепбеМ инвестиције	ОтеепбеМ инвестиције означавају инвестирање у нови производни погон, односно оснивање новог предузећа и изградњу објеката. У већини случајева на овакву врсту инвестиција се одлучују велике
Девастирање	Пустошење, разарање, уништавање
Диспропорција	Несразмерност, неједнакост
Десезонирани подаци	Десезонирани подаци су временски прилагођени подаци у којима су уклоњени сезонски утицаји
Девизни курс	Девизни курс представља цену девиза изражену у јединицама домаће валуте. Девизним курсом се омогућава поређење цена у
Диверсификован извоз	Диверсификован извоз је извоз производа који се по технолошкој основи, тржишној намени и начину продаје међусобно значајно разликују. Већа диверсификација омогућава: 1) осигурање стабилности продаје и прихода, 2) ефикасније коришћење ресурса,
Дуалност тржишта рада	Тржиште рада свој дуални карактер може да испољава на следећим релацијама: јавна и приватна запосленост, формална и неформална, модерна и традиционална, за плату и самозапосленост, стандардна и рањива, плаћени и неплаћени рад. Димензија дуалности има
Евалуација (вредновање)	Представља периодично оцењивање ефикасности, ефективности, одрживости и релевантности програма (пројекта) у контексту утврђених циљева. Може се спроводити на почетку (ех ап1е), у току
Ех-анте евалуација (енгл. ех-ап1в)	Спроводи се на почетку одређеног пројекта (програма) и доприноси већој одговорности кроз постављање индикатора и циљева који
Мид -терм евалуација (енгл. тт-Гегт)	Евалуација у току пројекта (програма), прати да ли је остварен очекиван напредак и резултати током имплементације пројекта на основу одређених индикатора. Стога, има задатак да процени да ли је неопходно кориговати циљеве, индикаторе на основу којих се
Ех-пост евалуација (енгл. ех-розђ	Састоји се у оцењивању релевантности пројекта у односу на постављене циљеве, начин његовог спровођења и ефеката (очекиваних и неочекиваних). Подразумева процену успешности
Европски статистички систем	Европски статистички систем, скраћено ЕСС, састоји се од Евростата, статистичких завода земаља чланица (различити републички статистички институти) и осталих институција које доприносе европској статистици. ЕСС функционише као мрежа, у којој Евростат
Европски систем националних и регионалних рачуна	Европски систем националних и регионалних рачуна, скраћено ЕСА95 или 1995 ЕСА, бави се сакупљањем упоредивих, поузданих и најновијих информација о структури и развоју економије земаља чланица Европске уније и њихових региона. Образујући међународно компатибилан оквир, ЕСА95 омогућава опис
Егзогена варијабла	Егзогене варијабле су оне чија је вредност унапред позната и одређена изван датог економетријског модела. Служе за
Економска развијеност општине (ЕРО)	Степен развијености јединица локалне самоуправе одређује се применом основног и корективних показатеља економске развијености јединице локалне самоуправе (ЕРО). Основни показатељ за мерење степена ЕРО је збир масе зарада и пензија у јединици локалне самоуправе и прихода буџета јединице локалне самоуправе по искључењу средстава добијених од другог органа на
Ендогена варијабла	Ендогене варијабле унутар економетријског модела представљају

	вредност потребно одредити помоћу модела. Решењем модела предвиђа се и објашњава економска појава коју представља
Животни стандард становништва	Животни стандард представља степен задовољености одређених потреба становништва, доносно материјално и нематеријално благостање. Нематеријално благостање се односи на образовање, социјалну заштиту, запошљавање, безбедност, културу, државну администрацију, организацију јавних служби, систем комуникација
Инвестиције у основна средства Инвестиције у нова основна средства	Инвестицијама у основна средства сматрају се набавке остварене од стране правних лица у циљу набавке нових, повећања вредности или замене постојећих основних средстава. Набављена основна средства могу бити купљена у земљи и иностранству, путем финансијског лизинга, стечена трампом, примљена као капитални трансфер у натури или произведена и задржана за сопствену употребу застарелих, истрошених или ненамерно уништених капацитета. Остварене инвестиције у нова основна средства односе се на набавке извршене непосредно од извођача грађевинских радова, произвођача опреме или основних средстава произведених у сопственој режији, односно основних средстава која још нису била предмет купопродаје између непосредних корисника тих добара. Овде се укључују и половна опрема набављена у иностранству,
Индекс развојне угрожености	Индекс развојне угрожености (ИРУ) је композитни индекс који је показатељ конкурентности неког подручја, а садржи економску, инфраструктурну, демографску, образовну и еколошку димензију развоја, при чему је свака димензија развоја рашчлањена на
Индекс хуманог развоја (енгл. Нитап Веуе1оршеп11пЖеа1ог)	Индекс хуманог развоја (Нитап ^е^е1ортеп1 Мта1ог, Н01) је развијен 1990-их од стране Шће^ Шћопз ^е^е1ортеп1 Рrодгатте (ИМОР) као одговор на инсуфицијентност БДП по становнику као мере развоја земље. НБ1 у себи садржи следеће индикаторе: очекивано трајање
Ифо индикатор	Ифо индикатор представља процену уопштене економске ситуације и очекивања на основу кључних економских индикатора.
Индикатор економског расположења	Индикатор економског расположења (Есопотш бепћтеп! Мша1ог-Е81) је сложени индекс који се састоји из пет секторских индикатора поверења који су различито пондерисани: индустријски индикатор поверења, услужни индикатор поверења, потрошачки индикатор поверења, грађевински индикатор поверења и малопродајни индикатор поверења. ЕСИ се рачуна као индекс са средњом
Индикатор поверења	Индикатор поверења (СопШепсе тЉса1ог) представља аритметичку средину десезонираних одговора на питања у вези са референтном варијаблом коју би требало да прате (на пример, индустријска производња у случају индустријског индикатора поверења). Спровођење испитивања дефинисано је од стране Заједничког
Индустријска производња	Индустријска производња представља меру производње индустријског сектора привреде

Инструмент за претприступну помоћ (ИПА)	ИПА је финансијски инструмент ЕУ за кандидате за чланство у ЕУ и потенцијалне кандидате за чланство у ЕУ, важећа је у оквиру тренутног буџетског периода ЕУ (тј. буџети од 2007. до 2013.) и циљ ИПА је да помогне кандидатима за чланство у ЕУ и потенцијалним кандидатима за чланство у ЕУ на путу ка приступању. Подељена је у пет компоненти, прве две су отворене за кандидате за чланство у ЕУ и потенцијалне кандидате за чланство у ЕУ, а последње три су отворене само за кандидате за чланство у ЕУ и то у оквиру децентрализованог модалитета управљања. Компонента I (помоћ у транзицији и изградња институција) директно помаже кандидатима за чланство у ЕУ и потенцијалним кандидатима за чланство у ЕУ да испуне критеријуме за приступање, док се кроз компоненту II (прекогранична сарадња - ЦБЦ) финансира њихово учествовање у програмима прекограничне и транснационалне сарадње; а прекогранична сарадња је оно што у оквиру ЕУ представља циљ Европске територијалне сарадње у оквиру Европског фонда за
Јединични трошкови рада	Јединични трошкови рада показују везу између висине прихода запослених и продуктивности рада.
Коефицијент варијације	Стандардна девијација подељена са очекиваном вредношћу.
Конкурентност	Према дефиницији ОЕЦД-а, конкурентност је способност земље да у слободним и равноправним тржишним условима произведе робе и услуге које пролазе тест међународног тржишта, уз истовремено задржавање и дугорочно повећање реалног дохотка становништва. Разликујемо микроконкурентност и макроконкурентност. Микроконкурентност је конкурентност на нивоу предузећа и посматра се као релативна предност предузећа над другим предузећима (ниже цене, виши ниво квалитета производа и
Кластер анализа	Кластер анализа (анализа груписања) је метод мултиваријационе анализе и представља статистичку технику за утврђивање релативно хомогених група објеката, односно користи се за груписање објеката
Кластер	Кластери представљају географски умрежене групе предузећа, организација и институција (регионалне системе) из једне или више
Ликвидност предузећа	Ликвидност предузећа представља способност предузећа да измирује своје краткорочне обавезе са роком допећа; одређена је
Лакен (енгл. кеакеп) индикатори	Лакен индикатори представљају инструмент за стандардизовано мерење друштвене укључености на нивоу Европске уније. Основни скуп заједничких Лакен индикатора отворен је за преиспитивање и усавршавање, а подаци о друштвеној укључености прикупљају се
Лилијенов коефицијент	Лилијенов коефицијент показује реалокацију између сектора - одступање стопе раста БДВ или запослености сектора од просека
Незапосленост младих	Према дефиницији Међународне организације рада (Шета1шпа1 ^ањоиг Огдатгаћоп), незапосленост младих се дефинише као незапосленост радно способних лица која су стара између 15 и 25 година. Стопа незапослености младих дефинише се као удео
Нето обртна средства	Нето обртна средства дефинишу се као разлика између текуће активе и текуће пасиве, односно као разлика између укупних
Општи рацио ликвидности	Општи рацио ликвидности представља однос обртних средстава и краткорочних обавеза предузећа.
Прекогранична сарадња	Програми прекограничне сарадње имају циљ да, поред осталог,

(енгл. Сгозз-БогЂег СоорегаИоп)	економску и друштвену кохезију решавајући проблеме (нпр. заштита животне средине, културно наслеђе) који су заједнички за регионе са обе стране копнене или морске границе. Пројекти морају имати снажне особине прекограничне сарадње, и на тај начин укључују организације са обе стране одређене границе. Земље које учествују у програмима прекограничне сарадње могу бити две државе чланице, једна држава чланица и једна држава кандидат/потенцијална држава кандидат или две државе кандидати/потенцијалне државе кандидати. У првом случају
Пондерисана вредност	Пондерисањем се одређује значај појединих елемената скупа на карактеристике скупа као целине, односно омогућава се доношење
Проблематични кредити	Под појмом проблематични кредит подразумева се сума позајмљеног новца за коју дужник касни са отплатом 90 или више
Продуктивност	Општи израз који често значи просечан ниво производње остварен од стране једног запосленог за један сат. Нове машине и опрема
Профит	Профит се израчунава као разлика укупних прихода и укупних трошкова, односно тржишне цене и цене коштања ако говоримо о
Размењиви и неразмењиви сектори	Размењиви сектори су они у којима производи добијени у том сектору имају извозни или увозни потенцијал. Размењиви сектори су: Пољопривреда, лов, шумарство и водопривреда; Рибарство; Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња, снабдевање електричном енергијом, гасом и водом; Хотели и ресторани. С друге стране, неком робом се не може трговати, било због природе тих производа, високих транспортних трошкова по јединици производа или других ограничења. Та добра се називају неразмењива, а сектори у којима настају неразмењиви сектори. Неразмењиви сектори су: Грађевинарство; Трговина на велико и мало, оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну
Регионална поларизација	Окупљање становништва и привредних активности око средишта развоја, што за последицу може имати стварање просперитетних
Рентабилност	Рентабилност је економско мерило успешности пословања. Овај показатељ приноса предузећа мери се процентуалним односом
Реструктуирање	Реструктурирање је реорганизација предузећа у свим сферама пословања, а у циљу постизања веће ефикасности и адаптације за наступ на новим тржиштима и новим условима пословања. Реструктуирање подразумева свеобухватну пословну анализу, процену постојеће и креирање нове стратегије за преокрет бизниса
Регресиона анализа	Регресиона анализа је статистички метод којим се испитује и утврђује међузависност две или више променљивих, односно сагледава утицај једне или више независно променљивих на промену зависно променљиве (нпр. да ли, на који начин и у ком
Релативна линија сиромаштва	Релативна линија сиромаштва дефинише сиромаштво у односу на национални ниво животног стандарда и одређена је као 60%
Рецесија и криза Ш форме	Рецесија представља успоравање привредне активности неке земље праћено истовременим погоршањима опште економске климе (пад реалног дохотка, пораст незапослености, низак степен

	кризи облика Ш, привреда пада у рецесију, након чега следи кратак период привредног раста, затим поновни пад у рецесију, пре него
Социјална искљученост	Социјална искљученост представља стање у којем се налазе појединци, односно групе, истиснуте из економског, политичког, културног или друштвеног система чиме бивају спречени да својим пуним капацитетима учествују у друштвеним односима и токовима због свог сиромаштва или недостатка основних знања и могућности за доживотно учење, или као резултат дискриминације. Овакве појаве удаљавају појединца или групе становништва од могућности за запослење, остваривање прихода и могућности образовања, као
Стопа запослености	Стопа запослености која се користи у Анкети о радној снази (према међународној дефиницији) представља удео запосленог у укупном
Стопа незапослености	Стопа незапослености која се користи у Анкети о радној снази (према међународној дефиницији) представља удео незапосленог у
Стопа приноса на сопствена средства	Ова стопа показује колико је динара нето добитка остварено на 1 динар ангажованог сопственог капитала. Може се израчунати и као производ стопе нето добитка и коефицијента обрта сопствених
Стопа приноса на укупна средства	Ова стопа је основни показатељ приноса, односно рентабилности у пословној активности. Показује колико је динара пословног добитка остварено на 1 динар ангажованих пословних средстава. Може се
Стопа природног прираштаја	Стопа природног прираштаја представља однос годишњег вишка рођених над умрлима, према просечном броју становника, односно
Стране директне инвестиције (СДИ)	Стране директне инвестиције могу се дефинисати као инвестиције од стране страног инвеститора, односно предузећа чије се седиште не налази на територији земље у којој се инвестиција спроводи. Између ова два пословна субјекта ствара се однос матичног предузећа и иностране филијале, а заједно чине мултинационалну корпорацију. Предузеће које инвестира треба да себи обезбеди
Стране директне инвестиције по глави становника	СДИ подељен бројем становника даје СДИ по глави становника.
Структурни фондови и Кохезиони фонд	Структурни фондови и Кохезиони фонд представљају финансијске инструменте Европске уније који имају улогу у спровођењу кохезионе политике, као политике Европске уније која се бави регионалним развојем. Структурни фондови је заједнички назив за два фонда: Европски фонд за регионални развој и Европски социјални фонд. Европски фонд за регионални развој (Еигореап Ке§шпа1 ^е^е1ортеп1 Рип^ - ЕКОР), између осталог, усмерен је на пружање подршке унапређењу конкурентности, истраживањима, иновацијама, развоју инфраструктуре и територијалној сарадњи унутар Уније. Европски социјални фонд (Еуропеан Социал Фунд - ЕСФ) бави се, пре свега, проблемима радника и предузећа, унапређењем запослености, јачањем социјалне инклузије и реформама у области запослености и инклузије. Кроз Кохезиони
Фискална консолидација	Фискална консолидација представља сет мера које се примењују у

Фискална политика	Фискална политика представља део опште економске политике који подразумева коришћење укупности јавних прихода, јавних расхода,
Формална запосленост	Формална запосленост представља број запослених пријављен од

	послодавца, односно број запослених за које послодавци уплаћују порезе и доприносе
Ходрик-Прескотов (ХП) филтер	ХП филтер је један од начина да се привремена кретања уклоне и да се добије тренд привредног раста
Циљана инфлација	Циљана инфлација је стопа инфлације за коју Народна (Централна) банка очекује да ће се остварити за одређени период (најчешће

Акциони план за реализацију приоритета Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године

Влада АП Војводине

Март, 2014. година

САДРЖАЈ

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА ПРОГРАМА РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ 2014-2020. ГОДИНЕ 5
ПРОГРАМ РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ 2014-2020. ПРИОРИТЕТИ И МЕРЕ 6
АКЦИОНИ ПЛАН ПРОГРАМА РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ 2014 - 2020 7
Приоритет РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА 7
Мера Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења 7
Мера Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са нвалидитетом,дугорочно незапослени,Роми, млади, високошколованих, младих, талентованих лица...) 7
Мера Унапређење запошљивости радног контигената кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и обуке 8
Мера Образовање сеоског становништва 9
Приоритет РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД 9
Мера Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености 9
Мера Побољшање квалитета живота на селу у циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености 11
Мера Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење путне

друштвене укључености и партиципативности свих грађана 12
Мера Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе 15
Мера Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема 17
Мера Изградња водоводне инфраструктуре у циљу подизања животног стандарда становништва и заштите животне средине 18
Мера Развој информационо-комуникационих технологија 20
Мера Унапређење и управљање животном средином 21
Мера Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота
грађана и имиџа региона 24
Мера Инфаструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре 26
Приоритет ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ 28
Мера Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа 28
Мера Очување постојећег нивоа запослености 31
Мера Унапређење сарадње и повезивање/кластери 31
Мера Повећање запослености кроз развој и интезивирање руралне економске делатности са фокусом
на пољопривредну производњу и агроиндустрију 32
Мера Повећање запослености кроз развој непољопривредних делатности на село 34
Мера Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима ... 34
Мера повећањее одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљених извора енергије 35
Приоритет РАЗВОЈ ИНСТИЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ 37
Мера Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика 37
Мера Афирмација стратешког планирања развоја 38
Мера Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја 44
ЛИСТА ПРОЈЕКАТА 45
ПРИОРИТЕТ -1 - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА 45
ПРИОРИТЕТ - IIРАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД 65
ПРИОРИТЕТ - III - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ284
ПРИОРИТЕТ - IV РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ 364

Акциони план за реализацију приоритета
Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године

Координатори
Координатор: Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Покрајински секретар Бранислав Бугарски Весна Пиперски Туцаков Александар Радоњић РоландКокаи
Покрајински секретаријати/институције који су припремали документе
Покрајински секретаријат за финансије
Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање
Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине
Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине
Покрајински секратаријат за здравство, социјалну политику и демографију
Покрајински секретаријат за спорт и омладину
Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој Регионална развојна агенција Бачка Регионална развојна агенција Срем
Регионални центар за друштвено-економски развој - Банат Фонд „Европски послови“ Аутономне Покрајине Војводине ЈВП „Воде Војводине“
Фонд за подршку инвестиција у АП Војводини - ВИП фонд, у име пословних инкубатора Нови Сад, Зрењанин и Суботица
Фонд за подршку инвестиција у АП Војводини - ВИП фонд Завод за урбанизам ЈП „Војводинашуме“
Покрајински фонд за развој пољопривреде Гаранцијски фонд АП Војводине Развојни фонд АП Војводине Фонд за капитална улагања АП Војводине

Акциони план за реализацију приоритета Програма развоја
АП Војводине 2014-2020. године

Програма развоја Аутономне Покрајине Војводине за период 2014-2020. представља развојни документ АП Војводине у области регионалног развоја, који на целовит начин дефинише приоритете АП Војводине у наредних седам година.

Елементи Програма развоја АП Војводине 2014-2020.

Интегрални део Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године представљају приоритети и мере развојне политике АП Војводине, чије испуњење за циљ има смањење регионалних

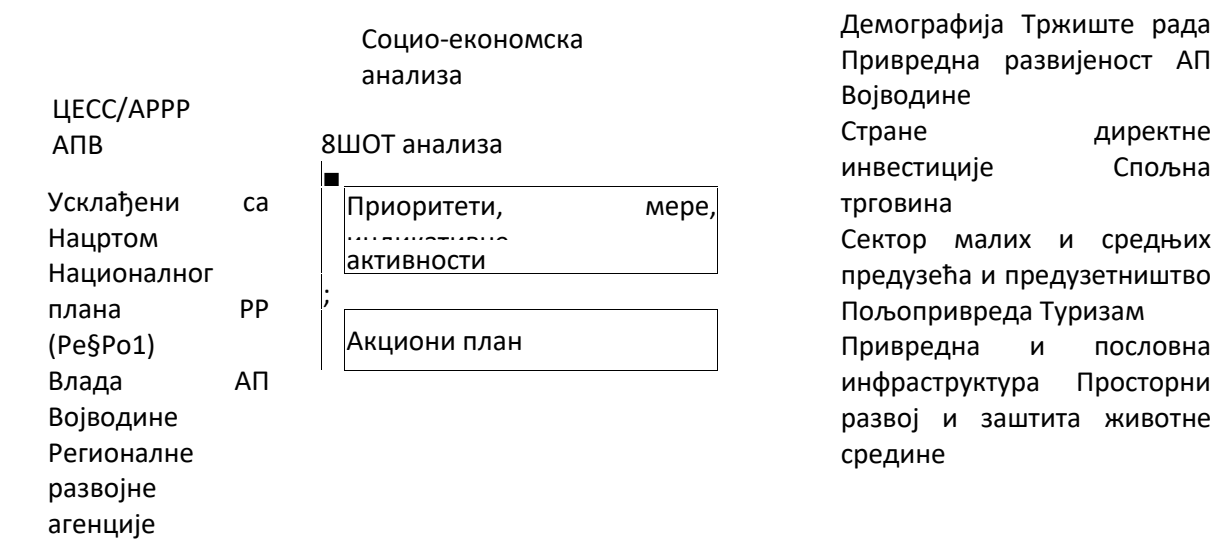

диспаритета у АП Војводини у економској, социјалној и еколошкој димензији.

Сходно наведеном, приоритети су формулисани као:

Приоритет 1: РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА,

Приоритет 2: РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД, Приоритет 3: ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ,

Приоритет 4: РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ.

На основу дефинисаних приоритета и мера, покрајински секретаријати Владе АП Војводине, регионалне развојне агенције Срем, Банат и Бачка, као и релевантне институције Владе АП Војводине, предложили су пројекте који су садржани у Акционом плану за реализацију приоритета из Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године.

Акционим планом се дефинишу пројекти, надлежности, рокови и финансијски оквир дефинисаних пројеката. Реализација пројеката дефинисаних у Акционом плану има за циљ да смањи постојеће регионалне диспаритете на покрајинском нивоу, стога је њихово адекватно планирање, спровођење и евалуација од пресудне важности за реализацију самог Програма развоја АП Војводине 2014-2020 и доприноси реализацији њеног основног циља.

Акциони план је иницијално дефинисан за временски оквир 2014-2017. године и представља матрицу приоритетних предлога пројеката са активностима, роковима и буџетима предложеним од старне надлежних институција.

Програм развоја АП Војводине 2014-2020. Приоритети и мере

ПРИОРИТЕТИ	МЕРЕ
1. ПРИОРИТЕТ РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА	Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења; високошколованих, младих, талентованих лица...); Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и обуке;
2. ПРИОРИТЕТ РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД	Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености; Побољшање квалитета живота на селу у циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености; Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење пуне друштвене укључености и младе. 2.4.1. Унапређење спортских садржаја и садржаја за младе у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе Креирање и спровођење спортских и омладинских политика у циљу унапређења јавног здравља и квалитета живота, посебно младих Јавно здравље, здрави стилови живота и слободно време, посебно младих Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема; Изградња водоводне инфраструктуре у циљу подизања животног стандарда становништва и заштите животне средине;
3. ПРИОРИТЕТ ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ	Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа; Очување постојећег нивоа запослености; Унапређење сарадње и повезивања/кластери; са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију; Повећање запослености кроз развој непољопривредних делатности на селу; Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима;
4. ПРИОРИТЕТ РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	4.1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика; Афирмација стратешког планирања развоја; Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја.

Енергетска политика Републике Србије се разрађује и спроводи Стратегијом развоја енергетике Републике Србије и Програмом остваривања Стратегије. На основу Закона о енергетици део Програма за територију аутономне покрајине израђује надлежни орган аутономне покрајине. Пошто се ускоро очекује усвајање Нацрта Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2025 године, треба да се сачека тај главни документ на основу чега би се израдио део Програма за АП Војводину, а после тога акциони план којим ће се ближе утврдити развојни циљеви и мере за остваривање Програма развоја енергетског система.

Акциони План Програма развоја АП Војводине 2014 - 2020					
I Приоритет РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА					
1.1 Мера Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Субвенција послодавцима за отварање нових радних места и незапосленим лицима за самозапошљавање	2014- 20017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова. самоуправе	Покрајински секретаријат за запошљавање и равноправност полова		300.000.000,00 РСД x 4 године
Средства за суфинансирање програма и мера активне политике (стручна пракса, приправници, професионалним и радним јавни радови)	2014 - 2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова. самоуправе	Покрајински секретаријат за запошљавање и равноправност полова		162.000.000,00 РСД x 4 године
Спортски таленти АПВ	2013-2015	Покрајински секретаријат за и омладину	Покрајински за спорт и омладину	39.000.000,00 РСД	39.000.000,00 РСД
1.2 Мера Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са нвалидитетом,дугорочно високошколованих, младих, талентованих лица...)					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Афирмација образовања одраслих на територији АПВ	2014-2017	ПСОУНЗ, ПС за привреду, запошљавање и полова, ПС за здравство, социјалну политику и демографију, локалне самоуправе, едукативни	ПСОУНЗ, ПС за привреду равноправност полова	12.500.000,00 РСД	Буџет АПВ 6.500.000,00 РСД
Економско оснаживање жена на територији АПВ	2015 -2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајински завод за равноправност полова и Покрајински фонд за	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	287.500.000 РСД	61.500.000 РСД

Школа за пословну стандардизацију и сертификацију	36 месеци 2015- 2017	БСЦ центар, ФТН и Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и	75.000.000 РСД	37.500.000 РСД
Пилот пројекат "Подизање иновативне способности МСП"	24 месеца	БСЦ центар, Универзитет у Новом Саду	Покрајински секретаријат за привреду,	50.000.000 РСД	25.000.000 РСД
1.3 Мера Унапређење запошљивости радног контигената кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и обуке					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Усаглашавање образовања са потребама тржишта рада	2014-2017	Покрајински секретаријат за образовање, управу и заједнице: Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова; Национална служба за	ПСОУНЗ, ПС за привреду, равноправност полова	6.300.000,00 РСД	3.300.000,00 РСД
Увођење двојезичне наставе на енглеском језику у установама образовања и васпитања на	2014-2017	ПСОУНЗ	ПСОУНЗ	65.112.453,00 РСД	35.300.000,00 РСД
Модернизација образовно - рада у АПВ	2014-2017	ПСОУНЗ, ПС за спорт и и др. ПС, школе, локалне самоуправе, удружења, невладине организације и	ПСОУНЗ	1.135.000.000,00 РСД	309.500.000,00 РСД
Регресирање превоза студената на територији АП Војводине	2014/2015	Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој	Покрајински секретаријат за науку и развој		40.000.000 РСД
Камп за младе таленте из области природно-математичких наука Војводине	2015-2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице, Покрајински секретаријат за	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	172.074.900 РСД	

1.4 Мера Образовање сеоског становништва					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прог	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Сеоске школе - центри за наставе у природи	2015-2017	ПСОУНЗ, ПС за привреду, запошљавање и полова, ПС за спорт и омладину, ПС за културу и информисање, локалне самоуправе, ПС за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	ПСОУНЗ, ПС за привреду, равноправност полова, ПС за спорт и за културу и јавно информисање, локалне самоуправе, ПС за	102.000.000,00	3.000.000,00 РСД
Здравствено васпитање о здрављу	12	ПС за спорт и омладину	ПС за спорт и	50000000 РСД	20000000 РСД
II Приоритет РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД					
2.1 Мера Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прог	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Успостављање мађарско - српских граничних прелаза на Тиси	2015	Водећи партнер: ^В: Непрофитно јавно д.о.о. Еврорегионална агенција за развој Дунав-Криш-Мориш-Тиса Остали партнери: РР1: Покрајински секретријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу РР2: Дирекција за водопривреду Доњег Потисја РР3: Главна капетанија полицијске	Покрајински за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	19.000.000, 00 2015. год.	2.850.000, 00 РСД / год.

Студија размештаја радних зона на територији АП Војводине	2014-2020.	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈП Завод за урбанизам Војводине	Покрајински за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине,	23.000.000,00 РСД	2014 - 3.000.000,00 РСД 2015-2020 - РСД
Рехабилитација прекограничног Сегедин - Хоргош	18 месеци	Фонд „Европски послови“ АП Војводине	Покрајински за привреду, запошљавање и равноправност полова	72.000.000,00 РСД	72.000.000,00 РСД (85% средстава биће рефундирано од стране ЕУ током имплементације пројекта)
Изградња прекограничног пута Баје II. - 163 +840-165 +480 км - и Сомбора - 56 +601.650-54 +355.00 км	18 месеци	Фонд „Европски послови“ АП Војводине	Покрајински за привреду, запошљавање и равноправност полова	106.324.717,20	106.324.717,20 РСД средстава биће рефундирано од стране ЕУ током имплементације пројекта)
Планирање, изградња и развој логистичке инфраструктуре у АПВ	2015 - 2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Едукативни центар и ФТН	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и	4.609.313.000 РСД	6.000.000 РСД
Планирање и реконструкција путне инфраструктуре и побољшање нивоа безбедности саобраћаја на путевима	2014-2017	Министарство саобраћаја РС, ЈП путеви Србије, управљач државних путева другог реда, Фонд за капитална улагања АПВ, ФЕП АПВ, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Завод за урбанизам Војводине, ЛС,	Управљач државних путева другог реда, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Фонд за капитална улагања АПВ	није одређено	180.000.000 РСД, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова

Изградња, реконструкција и модернизација железничке инфраструктуре у АПВ	2014- 2017	Министарство саобраћаја РС, железница Србије АД, фонд за капитална улагања, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова,	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова и Фонд за капитална	8.430.668.494 РСД	Фонд за капитална улагања 1.498.600.000 РСД
Развој пословне инфраструктуре на територији региона Срем	2014 - 2020	РРА Срем		300.000.000 ЕУР (34.414.980.000	
Ревитализација канала Бегеј	6 година	РРА Банат		25.000.000 ЕУР (2.867.915.000	
Мапирање инвестиционих потенцијала	18 месеци	Фонд за подршку		утврдити у наредном периоду	
2.2 Мера Побољшање квалитета живота на селу у циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Суфинансирање израде пројеката за изградњу биогас-постројења на фармама	2014-2015	ПСЕМС и Земљорадничке задруге, привредна друштва, предузетници и регистрована	Покрајински секретаријат за енергетику и	15000000 РСД	5.000.000,00
Енергетски одрживе фарме	2014-2015	делатност узгоја животиња (сточарске и живинарске	Покрајински секретаријат за	240000000 РСД	80.000.000,00
Изградња међународног путничког пристаништа на десној обали Тисе насеља Тител	2015-2017	Општина Тител	Покрајински секретаријат за запошљавање и равноправност полова	40.922.750,00 РСД	
Библиотечка мрежа Војводине 2014 - 2016	2014 - 2016	ФТН и Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање	Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Покрајински секретаријат за	10.000.000 РСД	

Повећање доступности поштанских и финансијских сервиса у Војводини	2015 - 2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова и Покрајински секретаријат за финансије, Покрајински секретаријат за науку и	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински	190.000.000 РСД	
Изградња аква парка и велнес центра	12 месеци	Фонд за капитална улагања и општина Апатин		0	0,00
Изградња коридора од моста на реци Тиси код Аде до Новог Бечеја, до Чоке преко Падеја и Кикинде преко Ивоша	15 месеци	ЈП Дирекција за изградњу Кикинда, Фонд за капитална улагања, општине: Кикинда, Нови Бечеј, Чока и Ада		0	0,00
Приступ на саобраћајницу моста преко Саве у Сремској Рачи -	2 месеца	ЈП Путеви Србије и Фонд за капитална улагања		0	0,00
Изградња и реконструкција локалних путева и улица у општини	3 месеца	ЈП Простор Тител и Фонд за капитална улагања		0	0,00
Изградња објекта железничко - друмског моста преко реке Дунав у	32 месеца	Железнице Србије АД, Фонд за капитална улагања и град		0	0,00
Глави пројекат магистралног цевовода Оџаци - Каравуково		ЈКП Услуга Оџаци и Фонд за капитална улагања		0	0,00
Завршетак постројења за припрему пијаће воде у Оџацима		ЈКП Услуга Оџаци и Фонд за капитална улагања		0	0,00
Изградња канализационе мреже у општини Врбас	14 месеци	ЈП Дирекција за изградњу Врбас и Фонд за капитална		0	0,00
Рехабилитација путне мреже од регионалног значаја - "Гребенски пут" на подручју Националног парка	2014- 2016	РРА Срем		450.000.000 РСД (3.922.710 ЕУР)	30.000.000,00

2.3 Мера Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење путне друштвене укључености и

Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Унапређење социјалне заштите	стални сваке године 9 месеци	правно лице са којим секретаријат склопи уговор	Покрајински за здравство, социјалну политику и	162.435.000 РСД	162.435.000 РСД

Оснивање регионалних центара за породични смештај и усвојење	48 месеци	3 регионална Центра за смештај и усвојење	Покрајински за здравство, социјалну политику и	116.593.000 РСД	116.593.000 РСД
Програм демографског развоја АПВ - новчана помоћ породици у	стални програм (24	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну	Покрајински секретаријат за	1.856.400.000 РСД	1.856.400.000 РСД
Подршка невладиним организацијама које делују у борачко-инвалидске заштите и области демографије	стални програм сваке месеци	правно лице са којим покрајински	Покрајински секретаријат за политику и демографију	83.538.000 РСД	83.538.000 РСД
Унапређење услова за лечење и положај рањивих група кроз програме и пројекте који се финансирају или суфинансирају из фондова ЕУ	36 месеци	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију са партнерима	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и	347.888.700 РСД	69.577.740 РСД
Унапређење услова за лечење-посебних програма здравствене посебних програми из области јавног здравља	стални сваке године месеци	правно лице са којим секретаријат склопи уговор	Покрајински за здравство, политику и демографију	464.100.000 РСД	464.100.000 РСД
Унапређење услова за лечење-Капитална улагања у здравствене установе на територији АП	стални програм сваке године 12	правно лице са којим покрајински секретаријат склопи уговор	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну	2.320.500.000 РСД	2.320.500.000 РСД
Унапређење услова за лечење-''Родитељска кућа''	стални сваке године месеци	Институт за здравствену деце и омладине Војводине Сад	Покрајински за здравство, политику и	46.410.000 РСД	46.410.000 РСД
Унапређење услова за лечење и особа са менталним поремећајима кроз програме и пројекте који се финансирају или суфинансирају из фондова ЕУ/ А. Билатерална сарадња АПВ и италијанске регије ФВЂ „ЕУРОСТАРТ“, „Сервиси у локалној заједници за лица са менталним	А. 8 месеци Б. 18 месеци	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију са партнерима	Покрајински за здравство, социјалну политику и демографију	99.678.578 РСД	4.606.162 РСД

Унапређење услова за лечење и старих лица кроз програме и пројекте који се финансирају или суфинансирају из фондова ЕУ А. ВшМтд ђгМдез ђе1шееп зешог сШгепз ап^ зМћеМз т 1ће еМег1у саге т 1ће Е^ (ЕУ Програм Еигоре Рог СШгепз) Б. №1 Аде ПЕТ-Аде (ЕУ Програм ИПА Адриатик)	А. 24 месеца Б. 18 месеци	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију са партнерима	Покрајински за здравство, социјалну политику и демографију	23.165.677РСД	579.815 РСД
Унапређење услова за лечење и положај младих кроз програме и пројекте који се финансирају или суфинансирају из фондова ЕУ “Етротг то Пзћ” - боиа1 ро1^су тпо^ађоп 1о етро^ег ип^иаћћеђ	36 месеци	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију са партнерима	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију	81.174.030 РСД	11.465.484 РСД
Афирмација мултикултурализма и толеранције у Војводини	2014-2017	ПСОУНЗ	ПСОУНЗ	488.000.000.00	165.590.000.00РСД
Подршка инклузивном образовању од вртића до средње школе и превенција напуштања формалног образовања	2014-2017	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице,ПС за здравство, социјалнуполитику и институције, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице, ПС за здравство	12.500.000,00 РСД	6.500.000,00 РСД
Ка политици родне равноправности у АПВ	2015-2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	Покрајински секретаријат за привреду,	230.280.000 РСД	46.560.000 РСД

2.4 Мера Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове младе					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Отворена врата школе - пут ка развоју	2015-2017	ПСОУНЗ, ПС за спорт и омладину, ПС за привреду, равноправност полова, ПС за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, школе, локалне самоуправе	ПСОУНЗ, ПС за спорт и омладину, ПС за привреду, запошљавање и равноправност полова, ПС за међурегионалну	21.500.000,00 РСД	3.500.000,00 РСД
Рехабилитација културног наслеђа у функцији одрживог развоја локалне Рехабилитација западног крила Фрањевачког самостана у Бачу за јавни приступ и формирање музејске поставке	2014-2017.	Покрајински завод за заштиту споменика културе,	Покрајински секретаријат за	000.00 РСД + 000 Еура	1. 2014 (обезбеђена средства - 2.500.000,00 2. 2015 (недостајућа средства 2.500.000,00 РСД - 23.000 еура) 3.2015-2017 (890.000,000 Еура - обезбеђена средства донација ЕУ, уговор потписан 18. 12.2013. г.)
Адаптација и санација Врдничке куле и приступног пута у фунцији културних и туристичких садржаја Врдника и развоја локалне заједнице	2014-2017	Општина Ириг	Покрајински секретаријат за	1.800.000,00 РСД (15.691 ЕУР); износ средстава ће бити накнадно утврђен	1.2014 -обезбеђена средства (300.000,00 недостајућа средства) 3-5. износ потребних средстава ће бити

Рехабилитација културног наслеђа у функцији одрживог развоја локалне заједнице	2014-2015	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин	Покрајински секретаријат за информисање	7.500.000,00 РСД (65.270,51 ЕУР)	2014- 3.000.000,00 РСД обезбеђена средства 2015. (недостајућа средства 4.500.000,00 РСД)
ВЕКОВИ БАЧА - Формирање Едукативног центра у Бачкој Паланци					
Уређење простора Музеја Батинске битке у оквиру Специјалног резервата природе Горње подунавље у Визиторски центар са музејском поставком посвећеном Батинској операцији и Еколошко-информативним пунктом у циљу одрживог коришћења природног и културног наслеђа	2014-2017	Г рад Сомбор Г радски музеј Сомбор	Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање	10.000.000,00 РСД	1.2014 (обезбеђна средства 6.000,000,00 РСД) 2.2014-2015 (4.000.000,00 РСД недостајућа средства)
Меморијални комплекс Михајла Пупина у Идвору - Развојно едукативни центар за младе таленте	2014-2017	Завод за заштиту споменика културе Панчево Општина Ковачица	Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање	2014 - 2.000.000,00 РСД 2015-2017 - износ ће бити накнадноутврђен	обезбеђена средства (2.000.000,00) 2015-2017 недостајућа средства
ШИД - На капији сликари	2014-2017.	Општина Шид	Покрајински секретаријат за културу и Јавно информисање	1.2014 - (4.500.000 РСД) 2. 2015-2017 (5.000.000 РСД)	обезбеђена средства (4.500.000,00) недостајућа средства
Реконструкција зграде Народног музеја у Панчеву	2014-2017	Г рад Панчево Народни музеј Панчево	Покрајински за културу и јавно информисање	2014 - 00 РСД 2015-2017 Износ ће бити накнадноутврђ ен 000.00 РСД	обезбеђена (буџет 3.000.000,00 РСД) града Панчева) недостајућа средства - недостајућа средства 6.000.000,00 РСД
Проширење капацитета установе- Историјски архив у Панчеву, за смештај чување и микрофилмовање архивске грађе-баштине.	2015-2017 36 месеци	Г рад Панчево Историјски архив Панчево	Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање	износ средстава ће бити	недостајућа средства
Реконструкција и ревитализација комплекса Народне (старе Вајфертове) пиваре у Панчеву	2014-2020	Г рад Панчево Завод за заштиту споменика културе	Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање		
Унапређење информационог система спорта у АПВ	2014-2016	ПС за спорт и омладину Панчево	ПС за спорт и омладину	1.500.000,00 РСД	1.500.000,00 РСД
Активне школе	2014-2017	ПС за спорт и омладину	ПС за спорт и омладину	42.000.000,00 РСД	42.000.000,00 РСД

Ревитализација, презентација и одрживо коришћење Провијант магацина у Панчеву за потребе Регионалног центра за таленте „Михајло Пупин“ и проширење капацитета Гимназије „Урош Предић“ у Панчеву	2014-2019	Г рад Панчево Пок. секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Пок. секретаријат за образовање, Пок. секретаријат за науку и технолошки развој, Пок. секретаријат за културу и	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за образовање, Покрајински	239.000.000,00 РСД	недостајућа средсва 239.000.000,00 РСД
Изградња централне кухиње ПУ Радосно детињство са техничким блоком и вешерајем	23 месеца	ПУ Радосно детињство Нови Сад и Фонд за капитална улагања		0	0
Фондација Европа изградња објекта за студентски смештај хришћанског колегиума Европа у Новом Саду	19 месеци	Фондеција Европа и Фонд за капитална улагања			
Музеј водопривреде "Инж. Никола Мирков"		ЈПВ "Воде Војводине"			
Развој регионалне руте водопривредног наслеђа у оквиру европских рута индустриског	5 година	ЈПВ "Воде Војводине"			

2.5 Мера Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема

Програм/пројекат	Трајање пројекта/	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Прекогранична сарадња на одрживом управљању водама	18 месеци	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈВП Воде Војводине, хрватски	Покрајински секретаријат за градитељство и заштиту животне	25.786.197,96 РСД (ЕУ Фондови 85% Буџет АПВ 15%)	3.868.000,00
Просторни план подручја посебне регионалних система за	2015-2020	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду шумарство, Покрајински сектерериjат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и ЈП Завод за урбанизам Војводине	Покрајински секретаријати	30.000.000,00 РСД	30.000.000,00 РСД

Имплементација одрживог система мониторинг речне и каналске	24 месеца	Фонд „Европски послови“ АП Војводине	Покрајински за привреду, запошљавање и равноправност полова	42.000.000.00 РСД	6.300.000.00 РСД
Подршка развоју саобраћаја у АПВ / изградња и замена флоте	2014	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, факултети	Покрајински секретаријат за запошљавање и равноправност полова	1.500.000 РСД	
Радови на регионалном подсистему „Кикинда“		ЈВП „Воде Војводине“		231.927.950,00 РСД (2.021.747,07	
Радови на регионалном подсистему „Кула-Мали Иђош“		ЈВП „Воде Војводине“		71.960.063,00 РСД (627.285,53 ЕУР)	
Радови на регионалном подсистему „Нова Црња-Житиште“		ЈВП „Воде Војводине“		41.732.098,00 РСД (363.784,30 ЕУР)	
Радови на регионалном подсистему „Тиса Палић“		ЈВП „Воде Војводине“		151.471.722,00 РСД (1.320.399,33	
Израда пројектне документације на хидромелиорационом систему Хоргош- Мартонош		ЈВП „Воде Војводине“			
Кредитирање пројекта „Реконструкција система за наводњавање“	Конкурси се расписују сваке године у фебруару и септембру	Покрајински фонд за развој пољопривреде		340.000.000,00 РСД (2.963.825,64ЕУР)	
Интегрални систем наводњавања региона Срем на 100.000ха	2014-2020.	РРА Срем		200.000.000 ЕУР (22.943.320.000	
2.6 Мера Изградња водоводне инфраструктуре у циљу подизања животног стандарда становништва и заштите животне средине					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Развој микрорегионалног система водоснабдевања региja угрожених повећаном концентрацијом арсена за пиће	2015-2017	Покрајински секретаријат за урбанизам, грађитељство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за грађитељство и животне средине	498.800.000,00 РСД	
Хидрогеолошка истраживања средњег Баната	18 месеци	РРА Банат, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, ЈВП Воде Војводине, ЛС: Зрењанин, Кикинда, Сечањ,	Покрајински секретаријат за минералне сировине	35.000.000 евр	

		Житиште			
Реконструкција ГАК клиничког центра Војводине	15 месеци	Клинички центар Војводине и Фонд за капитална улагања		0	0
Каменица 2 изградња нових и надоградња већ постојећих објеката	26,5 месеци	Институт за плућне болести Војводине и Фонд за капитална улагања		0	0
Набавка медицинске опреме "Каменица 2" Институт за плућне болести Војводине	2 месеца	Институт за плућне болести Војводине, Фонд за капитална улагања		0	0
Набавка апарата за магнетну резонанцу 3Т за Клинички центар	2 месеца	Клинички центар Војводине и Фонд за капитална улагања		0	0
Набавка медицинске опреме "Каменица 2" Институт за кардиоваскуларне болести	2 месеца	Институт за КВБ Војводине и Фонд за капитална улагања		0	0
Набавка два линеарна акцелератора са системом за планирање, РВ системом, дозиметријом и имобилизационим сетом , са адаптацијом простора и	2 месеца	Институт за онкологију и Фонд за капитална улагања		0	0
Ревитализација канала Бегеј	6 година	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, ЈВП „Воде Војводине“, РРА Банат	Покрајински сектаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство	8.000.000 евр	
Изградња регионалног система водоснабдевања Источни Срем	фаза 18 месеци; фаза 48 месеци	РРА Срем		1 фаза 35.000.000,00 РСД (305.099,70 ЕУР) 2. фаза 4.500.000.000,00 РСД (39.227.104,01	

Реконструкција канала Врбас-Бездан од км 6+000 до км 80+332	36 месеци	ЈВП "Воде Војводине"		9.500.000,00 ЕУР (1.089.807.700,00 РСД)	

Санација старе преводнице у Бездану	фазно	ЈВП "Воде Војводине"		2.200.000,00 ЕУР (252.376.520,00	
Изградња нове црпне станице Бездан 1		ЈВП "Воде Војводине"		3.400.000,00 ЕУР (390.036.440,00	
Реконструкција постојеће црпне станице Бездан 2	фазно	ЈВП "Воде Војводине"		1.500.000,00 ЕУР (172.074.900,00	
2.7 Мера Развој информационо-комуникационих технологија					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Израда идејног пројекта за имплементацију одрживог система навигације и праћење саобраћаја на каналској мрежи ДТД и пилот имплементације система	до 2017.	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова , ЈВП Војводине, Факултет наука, фонд за Европске	Покрајински за привреду, запошљавање и равноправност полова ЈВП Воде Војводине. Факултет техничких наука	80.000.000,00 РСД	ИПА фонд, из буџета АПВ, ЈВП Воде и ФТН ће бити средства у укупном износу од динара за националну партиципацију у
Израда базе података спортских АПВ	2013-2016	ПС за спорт и омладину	ПС за спорт и	2.000.000.00	2.000.000.00
Развој и одржавање информационог система животне	2014.- 2020.	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, ЈП Завод за урбанизам Војводине, Покрајински завод за заштиту природе, ЈП	Покрајински секретаријат за градитељство и заштиту животне	33.204.000.00	2015-2017 - 5.430.000,00
Пројекат израде концепта и географских информационих	2015-2020.	ЈП "Завод за урбанизам Нови Сад, ЈП "Воде	Покрајински секретаријати	15.000.000,00 РСД	15.000.000,00 РСД

(ГИС) и капацитета за успостављање регионалне инфраструктуре геопросторних података		Покрајински завод за заштиту природе, Покрајински сектаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Покрајински сектаријат за пољопривреду			

Развој информационог система о простору АП Војводине - Регистар просторних и урбанистичких планова	2014-2020	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈП "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад,	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	2014: 5.200.000,00 дин 2015-2020: 30.000.000,00 динара	2014: 5.200.000,00 дин 2015-2020: динара
Наставк и завршетак реконструкције, адаптације и изградње зграде Народно позориште - Југоисточно крило	21 месец	град Суботица, Влада АПВ, Влада РС, општина Суботица		0	0
Изградња објекта спортске хале у Инђији	14 месеци	ЈП дирекција за изградњу општине Инђија, Фонд за		0	0
Пројектовање изградње спортске хале у Сенти	19 месеци	Општина Сента и Фонд за капитална улагања		0	0
2.8 Мера Унапређење и управљање животном средином					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Биомониторинг ретких и угрожених биљних и животињских врста и	3 године	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и		2.548.700,00 РСД	1.820.500,00 РСД
За чистије и зеленије школе АП Војводине	трајно	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице и Покрајински секретаријат за	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне	10.246.144,00 РСД	2015-2017 -

Очување и унапређење стања заштићених подручја АП Војводине	3 године	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински завод за заштиту природе и		112.142.800,00	80.102.000,00
Еколошки квиз за децу „Зелено је зелено"	трајно	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне	10.500.000 РСД	остали извори

Локална мрежа аутоматског мониторинга квалитета одржавање и оптимизација мреже и валидација резултата мерења	2014-2020	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне	822.679.000,00 РСД	2014-2017- 42.952.000,00
Мониторинг алергеног полена у ваздуху на територији АП	3 године- 7 месеци годишње	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне	2.000.000.00 - 3.000.000,00 РСД годишње	2015-2017 - 7.262.000,00
Мониторинг квалитета животне средине у АПВ	2014-2020	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне	194.866.491,00 РСД	2014-2017- 20.171.140,00
Активности удружења грађана који ће промовисати заштиту животне средине и конкретне активности у области заштите природних вредности, очувања и унапређења биодиверзитета, као и програме	3 године	Удружења грађана и Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине		30.723.000,00 РСД	10.923.000,00 РСД -3.300.000,00 - 3.630.000,00 - 3.993.000,00
Заштита и унапређење природних подручја од међународног значаја	3 године	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински завод за заштиту природе, управљачи		46.410.000,00	36.410.000,00
Изградња регионалне санитарне у Инђији	3 године	општина Инђија; ЈП Ингрин; "Дирекција за изградњу Инђија"		24.600.000 евра укупна вредност пројекта:	15% из буџета АПВ за недостајућа средства (ПС за финансије, ИПА

				недостајућа средства 637.940.000 динара	прва компонента)
Доградња - проширење постојеће депоније комуналног отпада у Саду-подпројекат будућег Интегрисаног регионалног центра за управљање у Новом Саду	3 године	ЈКП "Чистоћа" у име и за Г рада Новог Сада		823.804.429,46	10% из буџета АПВ за недостајућа средства, други извори

Пројектовање и изградња регионалне депоније "Ранчево" у Сомбору	3 године	заједничко тело представника укључених локалних самоуправа са формираним посебним правним лицем у сарадњи са Владом Војводине, ресорним министарством и др институцијама		18.000.000 евра укупна вредност пројекта	10% из буџета АПВ за недостајућа средства, 90% други извори
Изградња суботичког регионалног система за управљање отпадом	3 године	Регионална депонија ДОО, Суботица		евра укупна вредност пројекта; 16.850.000 евра добијено од ЕУ, евра треба да да ресорно министарство; општине чланови региона 700.000 евра	90% ЕУ фондови; 10% буџет АПВ; неизвесно добијање средстава (ПС за финансије, ИПА прва компонента)
Заштита, унапређење стања и одрживо коришћење рибљег фонда и унапређење рада корисника риболовних вода на територији АП Војводине	3 године	Корисници рибарских подручја на територији АП Војводине, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Покрајински завод за заштиту природе.		74.256.000,00 РСД	2015-2017 -,0 58.256.000 0
Интегрално сузбијање коровске биљке Амброзије у пограничном подручју	3 године- 5 месеци годишње	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	64.000.000,00 РСД годишње	2015-2017 -,0 198.000.000 0
Унапређење заштите вода у АП Војводини и ремедијација водотокова угрожених токсичним материјама	4 године	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	255.200.000,00 РСД	
Унапређење управљања отпадом и озелењавање у локалним самоуправама на територији АП Војводине	3 године	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	17.000.000 РСД	2015-2017 - 68.086.700,00
Студија просторне диференцијације 2014-2020		Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	15.000.000,00 РСД	15.000.000,00 РСД
животне средине на територији АПВ у циљу идентификације најугроженијих локалитета					
Побољшање услова животне средине у 24 месеца АП Војводини и Вуковарско-Сријемској жупанији кроз превенцију даљег ширења амброзије		Покрајински секретаријат за послови урбанизам, градитељства и заштиту животне средине, ЈП Завод за урбанизам Војводине	Фонд "Европски" Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине АП Војводине	47.705.988 ,00 РСД	7.155.897,60 РСД

Програм унапређења пољочувања у АПВ	2014-2017	Пиватна лица, ЈП, ПСП	Покрајински секретаријат за водопривреду и шумарство	796.000.000,00	796.000.000,00
Заштита слива реке Саве изградњом комуналне инфраструктуре пречишћавања отпадних вода у Сремском округу	фаза 18 месеци; фаза 36 месеци	РРА Срем		1 фаза 38.000.000,00 РСД (331.251,10 ЕУР) 2. фаза 14.820.000.000,00 РСД (129.187.929,2 ЕУР)	
Заштита слива реке Дунав изградњом регионалне комуналне инфраструктуре пречишћавања отпадних вода у Сремском округу	фаза 18 месеци; фаза 48 месеци	РРА Срем		1 фаза 35.000.000,00 РСД (305.099,70 ЕУР) 2. фаза 7.980.000.000,00 РСД (69.562.731,11	
2.9 Мера Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Биолошко сузбијање ларви комараца на територији АП	3 године- 6 месеци годишње	Покрајински секретаријат за урбанизам, грађитељство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за грађитељство и заштиту животне	минимално 365.000.000,00 динара годишње	2015-2017 - 1.329.025.000,00
Успостављање прекограничног резервата биосфере "Мура-Драва-	3 године	Покрајински завод за заштиту природе	Покрајински завод за заштиту природе	20.000.000 РСД	ЕУ фондови, остали извори
Ка свеобухватном систему за сузбијање насиља над женама у АПВ	2014-2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова и Покрајиснки секретаријат за културу и јавно информисање	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	228.000.000 РСД	22.800.000 РСД

Израда пројектно-техничке документације за регионални систем водоснабдевања општина Бечеј и Нови Бечеј.	2015-2016	Општина Бечеј, Општина Нови Бечеј, Предузеће „Водоканал“ Бечеј, ЈП "Комуналац" Нови Бечеј, Дирекција за изградњу Бечеј, Дирекција за изградњу Нови Бечеј, Град Сомбор, Општина Кула, Општина Врбас, Регионална агенција Банат	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	12.000.000,00 РСД	
Израда пројектно-техничке документације за изградњу деоница државног пута I реда Врбас-Кула-Сомбор, са краком путног правца Бездан-Батина (веза	2015-2016	Регионална развојна агенција Банат, Регионални центар за развој Банат.	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	44.959.009,00 РСД	
Реконструкција и изградња пута првог Б. реда бр.19 деоница од Ердевика до Бачке Паланке и веза са Државним путем бр.12 са изградњом моста на реци Дунав	2014-2019	Општина Бачка Паланка ЈП“Путеви Србије“	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	5.700.000.000,00 РСД	
Издвајање мултифункционалних елемената еколошке мреже и њихова интеграција у одрживи развој руралних области	3 године	Покрајински завод за заштиту природе	Покрајински завод за заштиту природе	30.000.000 РСД	ЕУ фондови, остали извори
Изградња насипа прве одбрамбене линије главног тиског насипа "Макош - Жути Брег"	3 месеца	ЈВП "Воде Војводине"		550.000. ЕУР (63.094.130 РСД)	
Санација левообалног дунавског насипа - стабилизација круне насипа на локалитетима: Б. Паланка (1+800-9+850), деоница Бегеч - Челарево, Сомбор (3+461-6+583), деоница Богојево и (49+410-52+400), деоница Бездан	2 месеца	ЈВП "Воде Војводине"		1.650.000,00 ЕУР (189.282.390,00 РСД)	
Санација преводнице и уставе Шебешфок	фазно	ЈВП "Воде Војводине"		900.000,00 ЕУР (103.244.940,00 РСД)	

2.10 Мера Инфаструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прог	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Осавремењавање техничких и услови у установам образовања као основа за унапређивање образовања	2014-2017	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице Министарство просвете	ПСОУНЗ	608.875.000,00	41.200.000,00РСД
Формирање регионалног центра интеркултуралности Војводине “Музеј Дунава” у Апатину и осталим одабраним јединицама у Војводини	3 године	Општина Апатин Г радски музеј Сомбор, ЈВП „Воде Војводине“, ЈП „Војводинашуме“	Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за урбанизам и	460.000,00 ЕУРА (53.270.000 динара)	недостајућа средства 460.000,00 ЕУРА (53.270.000 динара)
Санација, адаптација и опремање фискултурних сала у АПВ	2014-2016	ПС за спорт и омладину	ПС за спорт и	50.000.000,00	50.000.000,00
Регионални тренажни центри у	2014-2016	ПС за спорт и омладину	ПС за спорт и	30.000.000,00	30.000.000,00
Штедљива јавна расвета	2014-2017	ПСЕМС и локалне општине и градови) на АП Војводине	Покрајински за енергетику и минералне сировине	60.000.000,00	16.000.000,00
Коришћење биомасе за производњу топлотне енергије у	2014-2017	ПСЕМС и болнице, домови за старе, школе, установе културе, спортски центри итд. као и друге јавне АП Војводине и локалне самоуправе	Покрајински секретаријат за	100.000.000,00	52.000.000,00
Коришћење соларне енергије за припрему топле потрошне воде у намене	2014-2017		Покрајински секретаријат за минералне сировине	100.000.000,00	20.000.000,00

Коришћење хидротермалних ресурса	2014-2017	ПСЕМС и земљорадничке задруге, привредна друштва, предузетници и регистрована	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине	300.000.000,00	40.000.000,00
Коришћење хидротермалних ресурса	2014-2017	ПСЕМС и јавна предузећа који је основан локална испуњавају обавезе прописане Законом о рударству и геолошким	Покрајински секретаријат за минералне сировине	500.000.000,00	50.000.000,00
Суфинансирање израде пројеката за топлане ради преласка са фосилних горива на примену обновљивих извора енергија	2014-2016	ПСЕМС и јавна предузећа и јавна комунална предузећа производњу и/или дистрибуцију топлотне системима грејања	Покрајински секретаријат за минералне сировине	40.000.000,00	25.000.000,00
Израда програма енергетске ефикасности у органима АП	2014-2015	ПСЕМС и локалне самоуправе (општине и АП Војводине	Покрајински секретаријат за минералне сировине	5.000.000,00	2.500.000,00
Рекултивација напуштених копова без титулара	2014-2017		Покрајински секретаријат за минералне сировине	120.000.000,00	40.000.000,00
Ревитализација постојећих објеката јавног сектора у неразвијеним применом мера енергетске ефикасности у грађарству	2015-2017		Покрајински секретаријат за минералне сировине	400.000.000,00	/
Израда пројектно-техничке документације за путни правац Бачка Топола - Мали Иђош - Ада - Кикинда -Зрењанин - Нова Црња - Темишвар.	јул 2014-2016	Град Сомбор, Општина Кула, Општина Бачка Топола Мали Иђош. Општина Ада. Општина Кикинда. Г рад Општина Нова Црња. Развојна агенција Бачка, Регионални центар за друштвено економски развој Банат, Г рад Осијек, Град Темишвар, Регионална развојна агенција Славоније и Барање, Развојна агенција	Покрајински секретаријат за запошљавање и равноправност	Није дефинисано	

Студија просторног развоја и ревитализације неразвијених пограничних општина Баната	2014-2020.	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈП	Покрајински за урбанизам, градитељство и	10.000.000,00 РСД	10.000.000,00 РСД

		Завод за урбанизам	животне средине		
Центар креативне индустрије Војводине	2014-2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова и Фонд за капитална улагања	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	100.000.000. РСД	
Изградња зграде РТВ	2014-2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Фонд за капитална улагања	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и	1.720.749.000 РСД	
Техничка опрема за РТВ	2014-2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Фонд за капитална улагања	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и	1.720.749.000 РСД	
Подршка развоју саобраћаја и телекомуникација у АПВ	2014	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	Покрајински секретаријат за привреду,	80.000.000 РСД	
Санација старе бродске преводнице у Бечеју и уређење његове околине за потребе туриста	фазно	ЈВП "Воде Војводине"		900.000,00 ЕУР (103.244.940,00 РСД)	
III Приоритет ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ					
3.1 Мера Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Подстицање повољног пословног удружења на локалном нивоу	2014-2017	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	Покрајински секретаријат за сарадњу и локалну самоуправу	43.000.000, 00 РСД за 3 године– 129.000.000, 00 РСД	43.000.000, 00 динара / 2015. год
Бизнис инкубатори младих	2015-2017	ПС за спорт и омладину	ПС за спорт и	6.000.000,00	6.000.000,00
Увођење нових технологија у	2014-2016	ПСЕМС и привредна друштва	Покрајински	30.000.000,00	10.000.000,00

експлоатације, припреме и прераде минералних сировина		предузетници корисници минералних сировина који своју делатност у свему обављају у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима и редовно измирују своје	за енергетику и минералне сировине		
Менторинг програм за и средња предузећа и предузетнике	јул 2014 до краја 2015	Регионалне развојне	Покрајински за привреду, запошљавање и	1.500.000.00 РСД	
Консалтинг услуге за сектор мала и средња предузећа и предузетници	јул 2014 до краја 2015	Регионалне развојне	Покрајински за привреду, запошљавање и	500.000.00 РСД	
Обуке за почетнике у пословању - пакет	јул 2014 до краја 2015	Регионалне развојне	Покрајински за привреду, запошљавање и равноправност	720.000.00 РСД	
Успостављање и промоција нових приступа и алата за јачање конкурентности примарног сектора у југоисточној Европи	2014/2015	Покрајински секретаријат за и технолошки развој	Покрајински за науку и технолошки развој		400.000 РСД
Прекогранична мрежа за развој и трансфер знања	2014/2015	Покрајински секретаријат за и технолошки развој	Покрајински за науку и технолошки развој		400.000 РСД
Програм о суфинансирању погона примену нових технологија са иновационе делатности и запошљавања у АП Војводини	2014/2015	Покрајински секретаријат за и технолошки развој	Покрајински за науку и технолошки развој		169.000.000 РСД
Камп потенцијалних послодаваца	2015-2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, НСЗ, ДС, Едукативни центар	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и	18.000.000 РСД	
Најбоље из Војводине	2014- 2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	Покрајински секретаријат за привреду,	14.400.000 РСД	14.400.000 РСД

Подизање технолошког нивоа привреде АПВ	2015-2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, ФТН, Едукативни центар, БСЦ центар, кластери, инкубатори	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	982.000.000 РСД	14.400.000 РСД
Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за куповину пољопривредног	2014-2017	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине		1.500.000 ЕУР (172.074.900 РСД)	
Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању 8ТАКТ АР програма радно неактивних жена са територије Аутономне Покрајине	2014-2017	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине		1.500.000 ЕУР (172.074.900 РСД)	
Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању набавке опреме предузетницама и женама оснивачима малих предузећа које делатност обављају мање од три	2014-2017	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине		1.500.000 ЕУР (172.074.900 РСД)	
Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за набавку нове пољопривредне	2014-2017	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине		1.500.000 ЕУР (172.074.900 РСД)	
Конкурс за доделу краткорочних кредита за финансирање извоза	До искоришћења средстава планираних за реализацију конкурса	Развојни фонд АП Војводине		400.000.000,00 РСД (3.486.853,69 ЕУР) по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у	

Конкурс за дугорочне кредите за трајна обртна средства	До искоришћења средстава планираних за реализацију конкурса	Развојни фонд АП Војводине		400.000.000,00 РСД (3.486.853,69 ЕУР) по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у зависности од	
3.2 Мера Очување постојећег нивоа запослености					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Обуке за постојеће МСПП	јул 2014 до краја 2015	Регионалне развојне агенције	Покрајински за привреду, запошљавање и	500.000,00 РСД	
Организација месечних ИНФО за војвођанску привреду о могућностима за финансирање кроз регионалне, националне и међународне институције и повезивање са привредницима из	јул 2014 до краја 2015	Регионалне развојне агенције	Покрајински за привреду, запошљавање и равноправност полова	300.000,00 РСД	
3.3 Мера Унапређење сарадње и повезивање/кластери					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Војводина Органик - Формирање кластера производња органске	јул 2014 до краја 2016	Регионална развојна агенција Бачка; Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство АПВ; Пољопривредна школа Бач; Општина Бач; Општина Бачка Паланка; Општина Оџаци.	Покрајински секретаријат за запошљавање и равноправност полова	32.278.961,00 РСД	
Подршка удруживању у пољопривредном сектору	2014-2017	ЗЗ, НВО, Локална партнерства за рурални развој (ЛАГ), ПСП	Покрајински секретаријат за водопривреду и шумарство	25000000 годишње	25.000.000,00

Формирање Регионалне асоцијације кластера у АПВ и успостављање система акредитације	2015-2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	Покрајински секретаријат за привреду,	50.000.000 РСД	
3.4 Мера Повећање запослености кроз развој и интезивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Програми подршке инвестицијама у пол.привредна газдинства	2014-2017	РПГ, привредна друштва , ЗЗ ПСС, ПСП	Покрајински секретаријат за водопривреду и шумарство	3.600.000.000,00	3.600.000.000,00
Унапређење пољопривредних газдинстава кроз континуирани саветодавни рад	2014-2017	ПСС, ПИС, ПСП	Покрајински секретаријат за пољопривреду,	600.000.000,00	600.000.000,00
Прогнозно извештајна служба у заштити биља АПВ	2014-2017	ПСС, ПИС, ПСП	Покрајински секретаријат за водопривреду и шумарство	320.000.000,00	320.000.000,00
Успостављање и одржавање Геоинформационог система и мониторинг сетвене структуре на података регистрованих пољопривредних газдинстава	2014-2017	ПСП	Покрајински за пољопривреду, водопривреду и шумарство	80.000.000.00	80.000.000.00
Побољшање економског положаја старачких пољопривредних газдинстава	2014-2017	ПСП, РПГ	Покрајински за пољопривреду, водопривреду и	600.000.000.00	600.000.000.00
Промоција извозних потенцијала пољопривреде АПВ	2014-2017	ПСП ВИП	Покрајински за пољопривреду, водопривреду и шумарство	100.000.000.00	100.000.000.00
Програми подршке мерама за унапређење и коришћење	2014-2017	ПСП Локалан самоуправа, ЈП	Покрајински секретаријат за шумарство	3.704.000.000,00	3.704.000.000,00
Унапређење ловства у АПВ	2014-2017	ПСП, Ловачка удружења	Покрајински за пољопривреду, водопривреду и	180.000.000.00	180.000.000.00

Увођење ЕУ стандарда и континуирано праћење квалитета намирница	2014-2017	Финс, Пољопривредни факултет у НС, ПСП, ПИС	Покрајински секретаријат за водопривреду и шумарство	20.000.000,00	20.000.000,00
Регионални центар за подршку развоју производње воћа и поврћа у средњем Банату	3 године	РРА Банат		59.166.656 РСД (515.763,68 ЕУР)	
Кредитирање куповине нове погонске и прикључне пољопривредне механизације	сваке године у фебруару и септембру	Покрајински фонд за развој пољопривреде		503.500.000,00 РСД (4.389.077,08 ЕУР)	
Кредитирање пчеларске прозводње	сваке године у фебруару и септембру	Покрајински фонд за развој пољопривреде		70.000.000,00 РСД (610.199,40 ЕУР)	
Кредитирање подизања вишегодишњих засада воћа и винове лозе и постављања	сваке године у фебруару и септембру	Покрајински фонд за развој пољопривреде		80.000.000,00 РСД (697.370,74 ЕУР)	
Кредитирање производње под заштићеним простором (пластеници, стакленици) и опреме	сваке године у фебруару и септембру	Покрајински фонд за развој пољопривреде		102.500.000,00 РСД (893.506,26 ЕУР)	
Конкурс за доделу дугорочних кредита за пољопривреду	До искоришћења средстава планираних за реализацију конкурса.	Развојни фонд АП Војводине		250.000.000,00 РСД (2.179.283,56 ЕУР) по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у	
Конкурс за доделу дугорочних кредита за развој прехрамбено-прерађивачке индустрије	До искоришћења средстава планираних за реализацију конкурса.	Развојни фонд АП Војводине		150.000.000,00 РСД (1.307.570,13 ЕУР) по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у	

3.5 Мера Повећање запослености кроз развој непољопривредних делатности на село

Програм/пројекат	Трајање пројекта/прог	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Подстицање развоја и услуга у туризму	јул 2014-новембар	Регионална развојна агенција Бачка	Покрајински за привреду, запошљавање и равноправност	300.000,00 РСД	
Економско оснаживање жена на селу АП Војводине	24 месеца	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине		23.000.000,00 РСД (200.494,09 ЕУР)	
3.6 Мера Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прог	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Очување и унапређење налазишта Град у Старчеву, културно добро од изузетног	2014-2019	Град Панчево Завод за заштиту споменика културе Панчево Удружење ''Неолитско Народни музеј Панчево	Пок. секретаријат за културу и јавно информисање, Пок. секретаријат за урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за	износ ће бити накнадно утврђен	износ ће бити утврђен
"Унапређење одрживог развоја локалних заједница на границама подручја природе Дунавске регије у Србији"	1,5-2 године	Покрајински секретаријат за урбанизам, грађевинарство и заштиту животне средине	Покрајински секретаријат за грађевинарство и заштиту животне	285.000,00 ЕУР (32.694.231,00	4.904.134,00 динара (у случају реализације
Комплекс базена са бра&Ше11пезз центром и пратећим објектима	Прва фаза - уређена фаза - до краја 2014., Трећа фаза - до краја 2015, Четврта фаза - до краја 2016 (од 2014	Општина Бачка Паланка, Влада АП Војводине	Покрајински секретаријат за запошљавање и равноправност полова	800.000.000,00 РСД	

Обилазак еко музеја пловидбом Великим бачким каналом од Дунава	2015-2016	Град Сомбор, Општина Кула, Општина Апатин, Општина Србобран, Општина	Покрајински секретаријат за запошљавање и	Није дефинисано	

		Врбас, Воде Војводине, Покрајински завод за заштиту споменика културе Петроварадин, Регионална	равноправност полова		
Унапређење туризма на простору Парка природе Бељанска бара	2014-2019	Општина Србобран, Општина Бечеј, Регионална развојна агенциіа Бачка. ЈВП „Воде Војводине“	Покрајински секретаријат за запошљавање и равноправност	Није дефинисано	
Тителски брег	Није дефинисано	Општина Тител (отворена могућност израде пројекта уз укључење институција од пројектног интереса - развојних агенција, научно-истраживачких институција,	Покрајински за привреду, запошљавање и равноправност полова	34.108.800,00 РСД	
№Шге Тоиит ^е^е1ортеп1 - №Тоиг	24 месеца	Фонд „Европски послови“ АП Војводине	Покрајински за урбанизам, градитељства и заштиту животне	24.007.552,80 РСД	3.601.132,90 РСД
Оживљавање и развој старих заната	2014-2017	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	Покрајински секретаријат за привреду,	58.000.000 РСД	58.000.000 РСД
Инфраструктурно опремање регионалне бициклистичке руте	2014-2017.	РРА Срем		756.000 ЕУР (86.725.749,6 РСД)	
3.7. Мера повећањее одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљених извора енергије					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Примена соларне енергије у системима	2014-2015	ПСЕМС и регистровани пољопривредна газдинства и земљорадничке задруге	Покрајински за енергетику и минералне сировине	100.000.000,00	11.518.466,67
Суфинансирање изградње јавних складишта за биомасу	2014-2017	ПСЕМС и локалне самоуправе (општине и АП Војводине	Покрајински секретаријат за минералне сировине	500.000.000,00	142.500.000,00
Суфинансирање изградње постројења на биомасу	2014-2017	ПСЕМС и локалне општине и градови) на АП Војводине	Локалне самоуправе и Покрајински за енергетику и	580.000.000,00	/

			минералне сировине		
Суфинансирање изградње хибридног постројења (солар-	2014-2017		Локалне самоуправе и Покрајински минералне сировине	200.000.000,00	/
Развој мини хидроелектрана на Хс ДТД	5 година	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, ЈВП Воде Војводине	Покрајински секретаријат за енергетику и	око 20.000.000 ЕУР	
Повећање коришћења обновљивих извора енергије на територији Аутономне Покрајине Војводине	2014-2017	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине		1.500.000 ЕУР (172.074.900 РСД)	
Мелиорација деградираних шума и шикара на подручју ЈП „Војводинашуме“	2014- 2017	ЈП "Војводинашуме		3.610.800 РСД годишње (31.475,83 ЕУР)	
Нега и одржавање шумских засада	2014- 2017	ЈП "Војводинашуме		14.426.800 РСД годишње (125.760,35 ЕУР)	
Пошумљавање - подизање нових шума на земљишту у државној	2014- 2017	ЈП "Војводинашуме		143.541.600 РСД (1.251.271,39 ЕУР)	
Производња садног материјала за потребе обнављања и подизања шума у Војводини	2014- 2017	ЈП "Војводинашуме		12.591.890 РСД годишње (109.765,20 ЕУР)	
Санација штета насталих услед сушења шума	2004 - 2017	ЈП "Војводинашуме		17.850.950 РСД годишње (155.609,13 ЕУР)	
Заштита шума и шумских засада на подручју којим газдује ЈП „Војводинашуме“	2014 - 2017	ЈП "Војводинашуме		14.954.583 РСД годишње (130.361,11 ЕУР)	
Заштита шума од пожара подручју којим газдује ЈП „Војводинашуме“	2014 - 2017	ЈП "Војводинашуме		3.748.920 РСД годишње (32.679,84 ЕУР)	

IV Приоритет РАЗВОЈ ИНСТИЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ					
4.1 Мера Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прог	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине

Успостављање портала за размену искустава, координацију и праћење развоја ИКТ у локалним самоуправама на територији АПВ	до 2020.	Управа за заједничке послове покрајинских органа	Управа за заједничке послове покрајинских органа	4.000.000,00 РСД (2015. г.)	4.000.000,00 РСД (2015. г.)
Координационо тело за спровођење регионалне политике АП Војводине	2015-2017	Влада АП Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Агенција за регионални развој	Агенција за регионални развој АП Војводине	40.000.000 РСД	40.000.000 РСД
My Project1	2015-2016	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и покрајински органи управе	ПС за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	1.000.000, 00 динара / 2015. год	1.000.000, 00 динара / 2015. год
Унапређење радних и управљачких процеса у ЈСЛ	2014-2020	ПС за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, ВИП фонд, ПС за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за образовање, управу и	ПС за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	76.000.000, 00 РСД / 2015. год.	82.500.000, 00 РСД / 2015. год.
Израда софтвера "Планови потреба за енергијом и енергетске личне карте општина АП Војводине"	2014-2015	ПСЕМС и изабрани понуђач у поступку јавне набавке	Покрајински секретаријат за енергетику и	5.500.000,00	5.500.000,00

Академија „Европски послови“	Пројектне активности трајаће 8 месеци на годишњем нивоу. Планирано трајање пројекта током	Фонд „Европски послови“ АП Војводине; Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу; Едукативни центар Нови Сад	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу;	5.101.200,00 РСД	2.868.000,00 РСД

Конкурс за доделу кредитних средстава на име предфинансирања активности у реализацији пројеката инструмената претприступне помоћи Европске уније - „ИПА“	До искоришћења средстава планираних за реализацију конкурса.	Развојни фонд АП Војводине		100.000.000,00 РСД (871.713,42 ЕУР) по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у	
4.2 Мера Афирмација стратешког планирања развоја					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/прогр	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Израда документа „Стратегија информационог друштва у Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године”	Рок за припрему стратешког документа: 6 месеци	Управа за заједничке послове покрајинских органа Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и	Управа за заједничке послове покрајинских органа Покрајински за привреду, запошљавање и равноправност Покрајински секретаријат за науку Покрајински секретаријат за међурегионалну	1.000.000,00 РСД (2015. г.)	1.000.000,00 РСД (2015. г.)

Реализација „Стратегије развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године”	До 2020. Рокови ће бити дефинисани Акционим планом Стратегије развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини	Управа за заједничке послове покрајинских органа, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и други покрајински органи управе, телекомуникациони оператори, Рател, универзитети, ФТН, ПМФ, и други факултети, регионалне развојне агенције, ИКТ кластер, локалне самоуправе...;	Управа за заједничке послове покрајинских органа Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	За реализацију Акционог плана Стратегије развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини ће се користити средства из буџета АПВ, буџета локалних самоуправа, и др. Процена потребног износа финансијских средстава за реализацију сваке активности, односно за сваку набавку, биће утврђена на основу анализе тржишта и цена из релевантних уговора који су закључени у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у	Процена потребног износа финансијских средстава за реализацију сваке активности, односно за сваку набавку, биће утврђена на основу анализе тржишта и цена из релевантних уговора који су закључени у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, број 124/2012).

Реализација Стратегија еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године	До 2015. г.	Органи покрајинске управе - носиоци пројеката дефинисани су Акционим планом Стратегије еУправе покрајинских органа	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице - координација имплементације и надзор над реализацијом; Управа за заједничке послове покрајинских органа - техничка подршка	Оријентациона процена укупног износа финансијских средстава за реализацију пројеката Акционог плана, на годишњем нивоу у динарском износу за период до 2015. године: - 47.800.000,00 динара - 33.500.000,00	1РА пројекат (спорт) и др.
Израда документа „Стратегија развоја електронских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године”	Рокови ће бити дефинисани Акционим планом Стратегије електронских комуникација до 2020. године	Покрајински секретаријат за привреду,запошљавање и равноправност полова	Покрајински секретаријат за привреду Стратегије; запошљавање и равноправност полова	За реализацију Стратегије електронских комуникација до 2020. године ће се користити средства из буџета АПВ, и из других извора уколико буду на располагању. Процена потребног износа финансијских средстава за реализацију сваке активности биће утврђена на основу анализе тржишта и цена из релевантних уговора који су закључени у претходне 3 године, у складу са Законом о	Средства из буџета АПВ ,Процена потребног износа финансијских средстава за реализацију сваке активности, односно за сваку набавку, биће утврђена на основу анализе тржишта и цена из релевантних уговора који су закључени у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, број 124/2012).

Реализација Стратегија електронских комуникација до 2020. године	до 2020. Године	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправности полова и локалне самопураве у АП Војводини	Средства се налазе у буџету АПВ у укупном износу од 20.000.000.00 динара . Средства се годишње обезбеђују од стране Ратела у складу са Законом о електронским комуникацијама, а средства ће бити удружена са локалним самоуправама	Средства из буџета АПВ и локалних самопурава
Израда Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године са акционим планом	Рок за припрему акционог плана: 6 месеци	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице - координација имплементације и надзор над реализацијом; Управа за заједничке послове покрајинских органа - техничка подршка реализацији Стратегије;	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице - координација имплементације и надзор над реализацијом; Управа за заједничке послове покрајинских органа - техничка подршка реализацији Стратегије;		

Реализација Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године са акционим планом	Рокови ће бити дефинисани Акционим планом Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године	Органи покрајинске управе - носиоци пројеката биће дефинисани Акционим планом Стратегије еУправе покрајинских органа	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице - координација имплементације и надзор над реализацијом; Управа за заједничке послове покрајинских органа - техничка подршка реализацији Стратегије;	За реализацију Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године ће се користити средства из буџета АПВ, и из других извора уколико буду на располагању. Процена потребног износа финансијских средстава за реализацију сваке активности, односно за сваку набавку, биће утврђена на основу анализе тржишта и цена из релевантних уговора који су закључени у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, број 124/2012). 35.000.000 РСД	Процена потребног износа финансијских средстава за реализацију сваке активности, односно за сваку набавку, биће утврђена на основу анализе тржишта и цена из релевантних уговора који су закључени у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, број 124/2012).
Регионални информациони систем (РИС) 2015-2017	Агенција за регионални развој АП Војводине	Агенција за регионални развој АП Војводине	55.500.000, 00 РСД / 2015. год.	55.500.00, 00 РСД / 2015. год.	
Унапређење израде и спровођења ефикасних локалних и регионалних јавних политика 2014-2017	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Агенција за регионални развој АПВ, покрајински секретаријати	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу			
Израда и реализација Акционог плана 2014-2018 политике за младе у АПВ	ПС за спорт и омладину	ПС за спорт и омладину	48.700.000, 00	48.700.000, 00	
Израда регионалног акционог плана за 2014-2015 коришћење обновљивих извора енергије у АП Војводини	ПСЕМС и Светска асоцијација за биоенергију	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине	4.500.000, 00 35.000.000 РСД	4.500.000, 00	

Израда регионалног акционог плана за енергетску ефикасност АП Војводине	2015-2016	ПСЕМС и изабрани понуђач у поступку јавне набавке	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине	4.500.000,00	/
Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег"	Завршетак Концепта Плана децембар године, Завршетак Нацрта Плана а усвајање године Завршетак Концепта Плана децембар године, Завршетак Нацрта Плана а усвајање године ПППН плановима нижег реда. Завршетак Концепта Плана децембар године, Завршетак Нацрта Плана а усвајање године. Даља разрада планови нижег реда. Даља разрада ПППН	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Република агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	7.500.000,00 РСД	7.500.000,00 РСД
Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе "Слано Копово"		Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Република агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	6.500.000,00 РСД	6.500.000,00 РСД
Просторни план подручја посебне намене "Суботичке пустаре и језера"		Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Република агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	15.000.000,00 РСД	15.000.000,00 РСД
Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица- Зрењанин-Ковин („Банатска магистрала“)		Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Република агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	10.000.000,00 РСД	10.000.000,00 РСД

ШПШН културног предела Бач	Завршетак Нацрта Плана а усвајање године. Даља разрада ППППН плановима	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Републичка агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине	2014: 655.080.,00 2015-2020: 10.000.000,00 РСД	2014: 655.080.,00 2015-2020: 10.000.000,00 РСД
Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног Вршац-Румунија	2015-2017	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине. Република агенција за просторно планирање и ЈП	Покрајински секретаријат за градитељство и животне средине	15.000.000,00 динара	15.000.000,00 РСД
Г одишњи извештај о остваривању РПП АПВ	2014-2020	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и ЈП Завод за урбанизам Војводине	Покрајински секретаријат за градитељство и заштиту животне средине	2014: 2.500.000,00 РСД 2015-2020: 20.000.000,00 РСД	2014: 2.500.000,00 РСД2015-2020: 20.000.000,00 РСД
Увођење система менаџмент општинске управе	12 месеци	Локалне самоуправе у региону. Регионалне агенције	Покрајински за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	1.000.000,00 РСД	1.000.000,00 РСД
Израда Оперативног програма за	12 месеци	Регионална развојна Бачка	Покрајински за међурегионалну сарадњу и локалну	2.000.000,00 РСД	2.000.000,00 РСД
4.3 Мера Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја					
Програм/пројекат	Трајање пројекта/	Носиоци активности	Институција одговорна за извештавање	Укупно потребна средства	Средства из буџета АП Војводине
Анализа конкурентских предности локалних заједница	24 месеца	Универзитет у Новом Саду (Центар за финансијски инжењеринг), Регионална развојна агенција Бачка	Покрајински за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	19.380.000 РСД	15.504.000,00 РСД
Програм доделе бесповратних средстава Покрајинског за учешће у суфинасирању пројекта, који се финансирају из	48 месеци	Покрајински секретаријат за финансије	Покрајински секретаријат за	800.000.000,00 РСД	800.000.000,00 РСД

1. ПРИОРИТЕТ - I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА

ЛИСТА ПРОЈЕКАТА

Мера 1.1. Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења

Приоритет	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	Мера 1.1. Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења
Назив програма/пројекта	Субвенције послодавцима за отварање нових радних места и субвенције незапосленим лицима за самозапошљавање
Циљ пројекта	Раст запошљавања и одрживо повећање запослености
Кратак опис пројекта	
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Јединице локалне самоуправе,
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Подстицање запошљавања у мање развијеним регионима, Унапређење људског капитала и веће социјално укључивање, Унапређење институција и развој тржишта рада, Редуковање
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	300.000.000,00 РСД по години
Очекивани резултати програма/пројекта	1. Подстицање запошљавања и превенција незапослености; 2. Подстицање запошљавања младих; 3. Подршка смањивању регионалних разлика; 4. Подршка смањивању неформалног рада
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Еваулација	

Приоритет	I- РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	Мера 1.1. Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења
Назив програма/пројекта	Суфинансирање мера активне политике запошљавања
Циљ пројекта	Раст запошљавања и одрживо повећање запослености
Кратак опис пројекта	Стручна пракса, Програм приправника, Обуке у професионалним и радним вештинама, Јавни радови
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Јединице локалне самоуправе, Национална
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Подстицање запошљавања у мање развијеним регионима, Унапређење људског капитала и веће социјално укључивање, Унапређење институција и развој тржишта рада, Редуковање
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	162.000.000,00 РСД по години
Очекивани резултати програма/пројекта	1. Подстицање запошљавања и превенција незапослености; 2. Подстицање запошљавања младих; 3. Подршка смањивању регионалних разлика; 4. Подршка смањивању неформалног рада
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Еваулација	

Приоритет	I- РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	Мера 1.1. Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења
Назив програма/пројекта	СПОРТСКИ ТАЛЕНТИ АП ВОЈВОДИНЕ
Циљ пројекта	Основни циљ пројекта јесте повећање броја младих спортиста и тенера који ће бити препознати и стимулисани путем стипендија за спортско усавршавање. Улагање у младе спортисте и тренере треба да повећа број освојених медаља (врхунски спортски резултат) на Олимпијским играма младих 2014. године и Олимпијским играма у
Кратак опис пројекта	Крајем сваке године се прикупљају подаци о спортским талентима и тренерима у АП Војводини. Податке достављају покрајински грански савези. Након обраде података Комисија проглашава 50 спортиста и 10 тренера који ће бити редовно стипендирани у току
Надлежности	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Члан 39. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", бр. 99/09), члан 32. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 4/10, 4/11, 20/12 и 26/12),

Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Спортски савез Војводине, покрајински гранси савези, Покрајински завод за спорт
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина, сви окрузи и општине
Активности на пројекту	Сваке године у децембру месецу покрајински гранси савези преко својих стручних комисија достављају шири списак спортиста и тренера који по њиховом мишљењу треба да буду препознати као СПОРТСКИ ТАЛЕНТИ ВОЈВОДИНЕ. Након тога стручна комисија Покрајинског секретаријата за спорт и омладину прави коначни
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	фаза (2013.): прикупљање предлога покрајинских гранских савеза до 01. децембра 2013. године; фаза (2013-2014.): састанак Комисије за таленте Покрајинског секретаријата за спорт и омладину до 31. јануара 2014. године, проглашавање листе 50 спортиста и 10 тренера који ће бити стипендирани; фаза (2014-2015.): уплата месечних стипендија спортистима,
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	39.000.000 динара (2014.: 12.000.000, 2015.: 13.000.000, 2016.: Буџет АПВ Извесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећан број освојених медаља (врхунски спортски резултат) спортиста и тренера из АП Војводине на Олимпијским играма младих 2014. године, Олимпијским играма у Бразилу 2016. године, европским и светским такмичењима у олимпијским гранама спорта
Индикатори резултата	број освојених медаља на државним првенствима из АПВ; број освојених медаља на првенствима Европе у конкуренцији сениора, јуниора и кадета спортиста из АПВ; број освојених медаља на првенствима света у конкуренцији сениора, јуниора и кадета спортиста из АПВ; број освојених медаља на Олимпијским играма младих у конкуренцији кадета спортиста из АПВ;
Индикатори ефеката	Постигнути резултати младих спортиста из АП Војводине су у директној вези са повећањем занимања и интересовања пионира и

	АП Војводини. Повећаним учешћем младих у спортским активностима индиректно се утиче и на смањење броја негативних појава и екцеса на улицама а свакако и на повећање здравља нације. Потребно је обухватити спортске таленте из свих општина
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај на годишњем нивоу, који ће бити на сајту Секретаријата.
Писани документ о реализацији пројекта	Пројекат "Спортски таленти АП Војводине"
Процена ризика	Постоји ризик да се неће препознати сви таленти из АП Војводине, јер је ово узрст од 15 до 20 година и није могуће утврдити код свих спортиста тачну процену тј. да ли ће сви они постизавати врхунске резултате у наредном периоду
Евалуација	Једном годишње, по завршетку сваке фазе пројекта.

Мера 1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада

Приоритет	I - развој људских ресурса
Мера	1.2 Повећање зцпошљивости незапослених лица и посебно угрожених категориіа на тржишту рада
Назив програма/пројекта	Афирмација образовања одраслих на територији АПВ
Циљ пројекта	Изреда и реализација Покрајинског плана образовања одраслих
Кратак опис пројекта	Умрежавање свих институција у покрајини које се баве образовањем одраслих на свим нивоима (од основног до доживотног образовања), усклађивање индивидуалних образовних потреба са локалним тржиштем рада и слободним временом. Оснаживање учења у свим животним добима на разним местима и институцијама, на формалан и неформалан
Надлежности	Влада АПВ - Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице
Носиоци пројекта	ПСОУНЗ, ПС за привреду, запошљавање и равноправност полова, ПС за здравство, социјалну политику и демографију, локалне самоуправе, едукативни центри, Национална служба за
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Аутономна Покрајина Војводина
Активности на пројекту	Истраживање образовних потреба и утврђивање мреже инстируциіа за образовање одраслих, израда плана и
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Г одину дана снимање стања и израда плана, имплементација пројекта од 2015. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	12.500.000,00 динара Извор средстава - 500.000,00 динара-планирана средства из буџета АПВ за 2014.г. Пројекција за 2015 годину:Буџет АПВ 2.000.000,00 динара и донације и локална самоуправа 2.000.000,00 дин. Пројекција за 2016 годину:Буџет АПВ 2.000.000,00 динара и донације и ЕУ фондова2.000.000,00 дин. Пројекција за 2017 годину:Буџет АПВ 2.000.000,00 динара и донације и ЕУ фондова 2.000.000,00 дин.
Очекивани резултати програма/пројекта	Развој кључних компетенција (вештине, знања, способности и ставови) појединца неопходних за лично остваривање и постизање индивидуалних животних циљева. Афирмација активног грађанства и могућност запослења како би капацитети
Индикатори резултата	Број одржаних курсева, едукација и учесника у њима.
Индикатори ефеката	Подржана и подстакнута интеракција појединца са својим
Начин извештавања	Годишње
Писани документ о реализациіи пројекта	Одржане едукације, саветовања, обуке, купљена опрема, евиденциіа присутности, извештаі о реализованим активностима.
Процена ризика	Недовољна свест о значају доживотног образовања, слаба заинтересованост институциіа, локалних самоуправа. Политички
Евалуација	по завршетку пројекта

Приоритет	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА

Мера	1,2, Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада
Назив програма/пројекта	Економско оснаживање жена на територији АП Војводине
Циљ пројекта	Унапређен економски положај жена на територији АП
Кратак опис пројекта	Допринос повећању запошљивости жена и њихово укључивање на тржиште рада кроз различите циљане
Надлежности	спровођење мера активности политике запошљавања, реализација антидискриминационе политике у области запошљавања и рада, подстицање запошљавања особа са инвалидитетом и других теже запошљивих категорија
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајински завод за равноправност полова, Покрајински фонд за
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	развој и реализација циљаног програма за отварање нових радних места и самозапошљавање за жене развој и реализација циљаног програма за запошљавање вишеструко дискриминисаних жена 3. реализација мера за повећање тржишно оријентисане пољопривредне производње4.подстицање повећања самозапослености, предузетништва и задругарства жена у непољопривредном сектору, 5.укључивање потреба, интереса и потенцијала жена у све покрајинске политике економског, регионалног и руралног развоја, и дефинисање мера и програма који одговарају тим
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Укупно: 2015 - 95.833.333,00 2016: 95.833.333,00 2017- 95.833.333,00 Од тога из буџета: 2015-20.500.000,00 2016- 20.500.000,00 2017- 20.500.000,00
Очекивани резултати	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији	
Процена ризика	
Евалуација	Ех-ап1е евалуација, Оп-дотд евалуација, Шепт евалуација, ММАегт евалуација Ех-роз! евалуација.

Приоритет	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада
Назив програма/пројекта	„Школа за пословну стандардизацију и сертификацију “

Циљ пројекта	Обуке и имплементација међународних, европских и националних стандарда, са циљем повећања конкурентности сектора малих и средњих предузећа, као и сертификација кључног техничког особља са циљем
Кратак опис пројекта	Школа за пословну стандардизацију и сертификацију има задатак да за учеснике у Програму обезбеди неопходан ниво компетенција кроз различите садржаје и облике обука и тренинга, у зависности од потреба самих компанија, односно полазника. Обуке и имплементација
Надлежности	Секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	БСЦ Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Факултет Техничких Наука у Новом Саду, Покрајински секретаријат за привреду
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Војводина
Активности на пројекту	Активности обуке и имплементације се цврше на основу дефинисаних процедура: Избор учесника у програму - корисника Израда програма обука Избор предавача по јасно дефинисаној процедури Израда плана обука Реализација
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	36 месеци (јануар 2015 - децембар 2017)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 2015 12.500.000 буџет +12.500.000, 2016. 12.500.000 буџет +12.500.000, 2017. 12.500.000 буџет +12.500.000 рсд Извор средстава - републички, покрајински, локални буџет, ЕУ фондови, донације иностраних држава и међународних организација
Очекивани резултати програма/пројекта	Подизање конкурентности људских ресурса и домаће привреде, Повећање продуктивности, Стварање новог пословног имиџа домаћих компанија, региона, земље
Индикатори резултата	број обука број укључених МСП број корисника - учесника, број израђених приручника (едукативних материјала) број издатих сертификата - лицима
Индикатори ефеката	Број нових извозника
Начин извештавања	Објављивање огласа - обавештења у штампаним медијима, Штампање промотивних памфлета - „флајера“, Објављивање путем електронских медија, Обавештавање преко друштвених мрежа
Писани документ о реализацији	
Процена ризика	Незаинтересованост МСП-промотивна предавање и радионице, упознавање јавности са циљевима, резултатима и бенефитима за кориснике Политичка стабилност-прихватљив ризик

Евалуација	Периодична, напредовање пројекта по фазама са финансијским извештајима

Приоритет	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада
Назив програма/пројекта	Пилот пројекат: „Подизање иновативне способности МСП “
Циљ пројекта	Коришћење иновативности за подизање конкурентности сектора малих и средњих предузећа коришћењем креативне
Кратак опис пројекта	Развој програма за покретање иновативног потенцијала у МСП.
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Носиоци пројекта	БСЦ Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Универзитет у Новом Саду
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Војводина
Активности на пројекту	Избор МСП- корисника Израда специјалних програма обука и радионица Избор предавача, мотиватора и радионичара по јасно дефинисаној процедури Израда плана специјалних обука и радионица Реализација
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	24 месеца (јануар 2014 - децембар 2015)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 2015: 25.000.000 (12 500.000 буџет+12.500.000 фондови), 2016: 25.000.000 (12 500.000 буџет+12.500.000 фондови) РСД Извор средстава - републички, покрајински, локални буџет, ЕУ фондови, донације иностраних држава и међународних организација Извесност добијања средстава:
Очекивани резултати програма/пројекта	Ослобођена креативна енергија у функцији економског раста, Подизање конкурентности људских ресурса и домаће привреде, Повећање продуктивности, Стварање новог пословног имиџа домаћих компанија, региона
Индикатори резултата	број обука и број мотивационих радионица број укључених МСП број корисника - учесника, број израђених приручника (едукативних материјала) број издатих сертификата
Индикатори ефеката	Број нових производа на тржишту
Начин извештавања	Објављивање огласа - обавештења у штампаним медијима, Штампање промотивних памфлета - „флајера“, Објављивање путем електронских медија, Обавештавање преко друштвених мрежа
Писани документ о реализацији пројекта	План и програм пилот пројекта: „Подизање иновативне способности МСП “ у периоду јануар 2014. - децембар 2015.
Процена ризика	Незаинтересованост МСП-промотивна предавање и радионице, упознавање јавности са циљевима, резултатима и бенефитима за кориснике Политичка стабилност-прихватљив ризик
Евалуација	Периодична, напредовање пројекта по фазама са финансијским извештајима

Мера 1.3. Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и обуке

Приоритет	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	1.3. Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и

Назив програма/пројекта	Усаглашавање образовања са потребама тржишта рада
Циљ пројекта	Унапређење образовног система и побољшање знања, вештина и компетенција кроз формално образовање, неформално учење и оспособљавање у циљу повећања могућности запошљавања и
Кратак опис пројекта	Образовни систем је недовољно флексибилан у односу на привредни развој и потребе привреде. Потребно је модернизовати образовни систем, како би се смањила незапосленост и привреда учинила ефикаснијом. Развој образовања и учења одраслих је кључни фактор за повећање нивоа знања и оспособљености за различите животне задатке, побољшање квалитета живота сваког појединца, обезбеђивање једнаких могућности и социјалне укључености и успешног развоја привреде. Један од начина за смањење незапослености јесте промовисање приступа и учешћа одраслих у целоживотном учењу. Подизање свести о значају целоживотног учења битно утиче на побољшање квалитета живота и напредовање друштва у целини. Да би се смањила незапосленост потребно је кренути од
Надлежности	Влада АП Војводине , Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице; Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова; Национална служба за запошљавање;
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Промовисање стучног образовања орјентисаног према потребама тржишта рада и стратешким опредељењима АПВ. Успоставити модел укључивања каријерне орјентације у основним и средњим школама. Унапређење предузетничког нивоа на свим нивоима образовања у циљу подизања свести ученика о самозапошљавању Подизање квалитета стручне праксе путем измена система реализације праксе као што су одлазак и практичан рад деце у предузећа уз гостовања ментора у школама са циљем упознавања и едукације оживљавање концепта стипендирања ученика и обезбеђивање стручне праксе током школовања од стране послодаваца увођење модела потписивања предуговора са најбољим практикантима као сигурност за радно место у будућности - нагласак на непопуларним занимањима, сарадња и ангажовање наставника од стране компанија у којима • Преуређење средњих стручних школа за обављање проширене Обука наставног кадра за проширену делатност и припрема
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Три године: 1: Анализа тржишта рада, потреба привреде и могућности образовања; Преуређење објеката; Обука наставног кадра и припрема ученика; 2. Реализација 3. Реализација +
Финансијски план за	6.300.000,00 динара

програма/пројекта	Извор средстава - 300.000,00 динара-планирана средства из буџета АПВ за 2014 г. Пројекција за 2015 годину:Буџет АПВ 1.000.000,00 динара и донације и локална самоуправа 1.000.000,00 дин. Пројекција за 2016.годину:Буџет АПВ 1.000.000,00 динара и донације и ЕУ фондова 1.000.000,00 дин. Пројекција за 2017.годину:Буџет АПВ 1.000.000,00 динара и донације и ЕУ фондова 1.000.000,00 дин.
Очекивани резултати програма/пројекта	Висок ниво информисаности о значају целоживотног учења Резултати анализа промена на тржишту рада повећања могућности запошљавања унапређен образовно-васпитни рад; оспособљени објекти;
Индикатори резултата	Повећан број људи који имају могућност додатне обуке за потребе запослења Број стипендираних ученика Број ученика који похађају стручну праксу који омогућава лакше запошљавање Број пилот школе који пружају предузетничко образовање
Индикатори ефеката	Смањење броја незапослених; Побољшање квалитета живота; 7 средњих стручних школа као
Начин извештавања	Путем средстава јавног информисања, путем Интернет портала, путем тромесечних/годишњих извештаја
Писани документ о реализацији пројекта	Извештај о реализацији пројекта
Процена ризика	Недостатак финансијских средстава; незаинтересованост циљних група; проблем успостављања сарадње са привредним субјектима;
Евалуација	Извештај о укупном броју полазника и извештај Националне службе за запошљавање на годишњем нивоу.

Приоритет	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	1.3. Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и
Назив програма/пројекта	Увођење двојезичне наставе на српском и енглеском језику у установама образовања и васпитања на територији Аутономне
Циљ пројекта	Општи циљ: Успостављање квалитативаног и конкурентног модела образовања, који примењује модеран и међународно признат наставни план и програм. Посебни циљеви: Подстицање добре наставне праксе кроз потпуну припрему ученика за њихово даље образовање Развој модела двојезичне наставе примереног потребама и условима рада предшколског васпитања и образовања, основног и средњег образовања и васпитања, као допринос развоју вишејезичности у систему образовања Републике Србије. Унапређивање квалитета и осавремењивање образовно-васпитног рада кроз: увођење у свакодневну наставну праксу савремених метода рада на енглеском језику; реорганизовање наставних програма кроз хоризонтално и вертикално повезивање наставних тема и садржаја а у циљу остваривања прописаних циљева образовања и васпитања; израду критеријума и стандарда за проверу постигнућа деце и ученика;
Кратак опис пројекта	Двојезична настава подразумева извођење наставе појединих предмета на српском и енглеском језику, у склопу наставног плана и програма које утврђује Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије у припремном предшколском програму у години пред полазак у основну школу, у основној школи и у средњој школи. Ученици уче градиво у истом обиму и према истим критеријумима као и остали који те предмете слушају само на српском језику. Главни циљ двојезичне наставе је пружање ученицима не само стручне компетенције - овладавање стручном терминологијом, у сваком појединачном програму, него и одличну језичку и комуникацијску компетенцију. Страни језик постаје средсво за стицање и језичких и нејезичких знања и вештина, а српски и енглески језик се не искључују већ се надопуњују. Осим обавезних и изборних предмета које прописује Министарство просвете,науке и технолошког развоја део наставе ће се реализовати на енглеском језику у обиму најмање 30%, а највише 45% од укупног фонда часова на годишњем нивоу. Васпитачи и наставници треба да имају знање енлеског језика најмање на нивоу Б2 Заједничког европског оквира, као и
Надлежности	Влада АП Војводине , Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Градови Нови Сад, Суботица, Панчево, Сремска Митровица, општина Врбас, општина Сента (до сада укључени у пројекат) Са тенденцијом укључивања што већег броја установа са територије АП Војводине
Активности на пројекту	Сарадња са установама образовања ради утврђивања реалних просторних и кадровских услова за реализацију пројекта.

	Формирање тима за реализацију Пројекта Помоћ у припремама стручне литературе за васпитаче, учитеље, наставнике и стручне сараднике. Пружање стручне помоћи и подршке установама у остваривању циљева и програма Набавка наставних средстава и опреме Припрема и одржавање родитељских састанака у образовним установама Планирани састанци, консултације са свим актерима. Послови на потписивању протокола о приступању имплементацији пројекта између секретаријата и градова и општина. Сарадња са Британским Саветом. Сарадња са носиоцима методичке обуке васпитача, наставника и стручних сарадника који су укључени у пројекат, као и присуствовање организованим семинарима у те сврхе. Праћење извештавања о организацији прелиминарног тестирања наставног кадра са Британским Саветом, како би кадар стекао одговарајуће сертификате за извођење двојезичне наставе у оквиру пројекта. Договори о сарадњи у вези са праћењем и вредновањем квалитета
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Трајање пројекта није временски ограничено. Пројекат се реализује у фазама које су везане за буџетску годину. (Свака фаза је
Финансијски план за реализацију	Укупно: 65.112.453,00 Буџет: 35.300.000,00
Очекивани резултати програма/пројекта	Пројекат увођења двојезичне наставе на српском и енглеском језику у предшколском васпитању и образовању, основном и средњем образовању и васпитању треба да обезбеди: Развијен модел двојезичне наставе примерен потребама и условима рада припремног предшколског, основног и средњег образовања и васпитања у Републици Србији; Квалитетан образовно-васпитни рад у складу са утврђеним стандардима, и то: увођењем у свакодневну наставну праксу предшколске установе и школе савремених и ефикасних метода рада на српском и енглеском језику; хоризонталним и вертикалним повезивањем прописаног наставног програма заснованог на тематском приступу; изграђивањем критеријума и стандарда за проверу постигнућа деце и ученика; развијањем сарадње са двојезичним предшколским установама и школама у свету. Подигнут ниво квалитета језичке компетенције деце и ученика у енглеском језику; Имплементиране организационе новине и установљавање оптималне унутрашње структуре; Развијен систем континуираног стручног усавршавања наставног кадра кроз организовање различитих облика методичких и језичких обука и студијских путовања у земљи и иностранству;

Индикатори резултата	Број установа укључених у пројекат Број деце и ученика укључених у пројекат Број наставног кадра укључених у пројекат Број методичких и језичких обука наставног кадра Број организованих тематских сусрета, округлих столова,

Индикатори ефеката	Квалитеније образовање доступно што већем броју деце и ученика широм АПВ; Подизање језичких и комуникацијских компетенција и вештина код деце и ученика; Стицање стручних компетенција - овладавање стручном терминологијом у сваком појединачном наставном предмету; Већа могућност стицања међународних сертификата; Већа могућност превазилажења личних, језичких и културолошких ограничења; Већи степен осетљивости, разумевања и толеранције за друге људе, културе и језике; Бољи предуслови за упис на факултете како у земљи, тако и у
Начин извештавања	Г одишње извештавање
Писани документ о реализацији пројекта	Информација о реализацији за Владу АПВ, годишње извештавање
Процена ризика	Најчешће тешкоће и проблеми везани су за страх носиоца образовно-васпитне делатности услед великих очекивања са једне стране али и нестрпљења да се резултати пројекта покажу одмах. Сходно томе, веома је важно благовремено информисати учитеље, директоре, стручне сараднике, ученике, родитеље, а и ширу
Евалуација	Евалуација екстерног стручног тима за евалуацију, годишња евалуација

Приоритет	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	1.3. Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизациjом система образовања и
Назив програма/пројекта	Модернизација образовно - васпитног рада у АПВ
Циљ пројекта	Унапређење образовно-васпитног рада
Кратак опис пројекта	Увођење иновација и креативности у обавезном, изборном и факултативном наставном процесу као и у слободним ваннаставним активностима у циљу промовисања значаја образовања путем стручног усавршавања наставника, опремањем образовних институција адекватним наставним средствима и савременом образовном технологијом, давањем подршке и мотивацијом ученика, наставног кадра и стручних служби за континуирано учење и живот у свету који се перманентно мења. Пројекат је замишљен као подршка формалном и неформалном образовању на свим нивоима и за све узрасте. Подразумева: ИНОВАЦИЈЕ И КРЕАТИВНОСТ (иновативно и креативно изражавање свих учесника у образовно васпитном процесу); БЕЗБЕДНОСТ ДЕЦЕ И УЧЕНИКА у установама образовања и васпитања (превентивни рад са децом и ученицима, наставницима, родитељима, представницима локалне самоуправе и других институција); СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ (Развијање нових компетенција кроз едукације, семинаре, саветовања. Подразумева се знање из предмета који се предаје, знање из педагогије, вештине и способности потребне за рад са ученицима, разумевање социо-културне димензије образовања.); ОПРЕМАЊЕ (Стварање оптималних услова за рад и учење); ПОПУЛАРИЗАЦИЈУ (Помоћ за издавање материјала за образовање и услуге информисања: билтени, часописи, монографије, образовне манифестације и такмичења. Медијска популаризација и промоција значаја образовања и трендова у образовном процесу и истицање добрих примера из праксе.); ПАРТИЦИПАЦИЈУ И РАЗВИЈАЊЕ ПАРТНЕРСТВА (Заједничко учешће
Надлежности	Влада АПВ - Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице
Носиоци пројекта	ПСОУНЗ, ПС за спорт и омладину и др. ПС, школе, локалне самоуправе, удружења, невладине организације и др.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Аутономна Покрајина Војводина
Активности на пројекту	Анализа стања образовно васпитног рада у АПВ и на основу тога одређивање приоритета коју су применљиви на ширу друштвену заједницу (привреда, омладина, спорт, култура, екологија, активно грађанство, локална самоуправа и др.) У оквиру тога предлажу се неке од следећих активности: организовање дана информатике,промоција значаја штедње енергије и значаја екологије у образовно - васпитним установама, промоција добрих примера из праксе, награђивање и стимулација образовно васпитних установа, наставника и ученика (награда др ,,Ђорђе Натошевић''), подршка и унапређење образовања на језицима

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Период 2014/2017. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1.135.000.000,00 динара
	Буџет: 309.500.000,00
	Извесност добијања средстава: Извесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Подизање квалитета образовно - васпитног рада, смањивање раног напуштања формалног образовања, повећана мотивација и компетенције свих учесника у образовно - вапитном процесу, боља доступност образовања свим категоријама становништва, лакша
Индикатори резултата	Број опремљених образовних установа, број ученика који наставља даље школовање, броj запослених након реализације програма.
Индикатори ефеката	Сарадња и повећана укљученост различитих институција на размени података из делокруга њихове надлежности које се односе на област образовања и васпитања
Начин извештавања	Наративни и финансијски по завршетку појединачних пројеката.
Писани документ о реализацији пројекта	Одржани семинари, едукације, саветовања, обуке, купљена опрема, издати билтени, часописи, монографије, евиденција присутности, извештаји о реализованим активностима, видео и фото
Процена ризика	Недовољна обавештеност, незаинтересованост и предрасуде
Евалуација	у току и по завршетку пројекта

Приоритет	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	1.3. Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизациіом система образовања и
Назив програма/пројекта	Регресирање превоза студената на територији АП Војводине
Циљ пројекта	Побољшање стандарда студената и могућност да се што већем броју студената омогући даљи наставак школовања.
Кратак опис пројекта	Уређен је начин, услови и критеријуми за расподелу буџетских средстава. Средства се додељују студентима који имају пребивалиште на територији општине или града на територији АП Војводине, који се школују на терет буџета, први пут уписују годину
Надлежности	Аутономна Покрајина Војводина
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општине и градови на територији Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	Расписивање јавног конкурса, разматрање приспелих пријава, предог расподеле средстава.расподела средстава и исплата
Трајање пројекта	12 месеци
(према фазама, у месецима)	
Финансијски план за реализациіу	Износ средстава 40.000.000,00 динара (годишње)
	Уколико су испуњени услови предвиђени Одлуком о регресирању превоза студената на територији АП Војводине
Очекивани резултати програма/пројекта	Побољшање услова студирања,могућност да се што већем броју студената омогући успешно студирање
Индикатори резултата	Број студената који користи услуге превоза
Индикатори ефеката	Повећање броја високообразовног кадра на територији АП
Процена ризика	- Недостављање финансијског извештаја у предвиђеном року на адекватан начин;
	- Константни контакт са представницима општина.

Приоритет	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА (Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ)
Мера	1.3. Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизациіом система образовања и
Назив програма/пројекта	Камп за младе таленте из области природно математичких наука Војводине
Циљ пројекта	Стварање људских ресурса за технолошки развој
Кратак опис пројекта	Пројектом би се изнајмио и опремио простор и набавила опрема за лабораториіе и истраживања
Надлежности	Секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Секретаријат за науку
Носиоци пројекта	Секретаријат за привреду
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Војводина

Активности на пројекту	Дефинисање критеријума за селекцију младих талената, избор поља истраживања и адекватне опреме, набавка опреме, успостављање система за организовање кампова сваке године, осмишљавање и успостављање сарадње са сличним камповима и
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015-2017

172,074,900
Финанси1 ски план за реализацшу ———:
. . Из фондова
програма/пројекта

Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	Бој деце која прођу камп, број смена, број програма, број опремљених лабораторија, број реализованих размена са
Индикатори ефеката	Раст БДПа АПВ, повећање броја МСП, предузетника, високо школованих из природно математичких области
Начин извештавања	Квартално и у току реализације пројекта
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	1 .Политичка подршка избегава се: кампањом уз помоћ универзитета, факултета и осталих образовних институција, ризик: лош избор критеријума за избор деце, избегава се: ангажовањем стручњака, ризик: лош избор програма и лабораторија, избегава
Евалуација	По завршетку

Мера 1.4. Образовање сеоског становништва

Приоритет I	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	1.4. Образовање сеоског становништва
Назив програма/пројекта	Сеоске школе - центри за реализацију наставе у природи
Циљ пројекта	учинити сеоске школске објекте корисним за заједницу и појединца
Кратак опис пројекта	Сеоске школе су нерентабилне с обзиром на мали број ученика у њима, а великих трошкова за њихово одржавање. Такве школе треба учинити атрактивним и вишенаменски корисним за ширу заједницу. Побољшавањем услова и квалитета образовно-васпитног рада у школама у сеоским срединама, кроз међурегионалну сарадњу, разменом ученика, корисници би се упознали са традиционалним начином живота у мањем месту, а локал и школа би имали шансу да се културно и економски развијају остваривањем
Надлежности	Влада АПВ - Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице
Носиоци пројекта	ПСОУНЗ, ПС за привреду, запошљавање и равноправност полова, ПС за спорт и омладину, ПС за културу и јавно информисање, локалне самоуправе, ПС за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ (по једна основна школа у сваком од октуга)
Активности на пројекту	1. реновирање- привођење објеката намени; 2. оспособљавање наставника за проширену делатност; 3. организовање обука за
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	три године: 1. припрема-грађевински радови на објектима, припрема потребне документације и опремање објеката; 2. обука наставника и регрутовање корисника, медијска промоција; 3

Финансијски план за реализацију Укупно: 102.000.000,00 програма/пројекта Буџеет: 3.000.000,00

	Извесност добијања средстава: Неизвесно
Очекивани резултати програма/пројекта	унапређен васпитно-образовни рад, опремљени објекти, оспособљени наставници, обучени и задовољни корисници
Индикатори резултата	број опремљених просторија у објектима, број обучених наставника, број корисника
Индикатори ефеката	Сваки регион би имао по један центар у једној од сеоских школа, који би био отворен за ширу заједницу дугорочно
Начин извештавања	извештаји по циклусима
Писани документ о реализацији пројекта	Финансијски и наративни извештаји о реализованим активностима
Процена ризика	1. незаинтересованост циљних група- медијска промоција као решење; 2. инфраструктура- потребно је успоставити сарадњу са Заводом за културу; 3. финансијски ризик- промена девизног курса;
Евалуација	на тромесечном нивоу током трајања пројекта

Приоритет	I - РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА
Мера	1.4 Образовање сеоског становништва
Назив програма/пројекта	Здравствено васпиотање о репродуктивном здрављу
Циљ пројекта	Повећање свести о репродуктивном здрављу код младих и превенција полно преносивих болести и нежељених трудноћа
Кратак опис пројекта	Здравствено васпиотање о репродуктивном здрављу је пројекат који се реализује у 108 средњих школа на територији АП Војводине са циљем повећања свести код ученика када је у питању њихово репродуктивно здравље. Пројектом су обухваћени ученици свих других разреда (око 17 000 младих узраста од 15 до 16 година). Током школске године, кроз савремени радионичарски рад они имају прилику да се упознају са анатомијом, полнопреносивим
Надлежности	
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија АПВ

Активности на пројекту	Формирање радне гриупе за израду програма Здравственог васпитања о репродуктивном здрављу; писање Приручника и појмовника Здравственог васпитања о репрудиктвном здрављу од стране експерата из Радне групе; Истраживање на почетку пројекта којим се испитало знање и ставови младих и истраживање на крају, како би се урадила упоредна анализа добијених резултата; медијска кампања; обука едукатора Здравственог васпитања о репродуктивном здрављу; континуирано спровођење едукација у
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуирано у току 2014. године

. . 50.000.000 динара

Финанси1ски план за реализацшу — ——

J; . Буџет АПВ

програма/пројекта

	Извесност велика
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећана свест код младих о њиховом репродуктивном здрављу, мањи број младих оболелих од полно преносивих болести, мањи број нежељених трудноћа код малолетних лица
Индикатори резултата	Проценат младих оболелих од полно преносивих болести мањи за 10% у 2015 години и проценат малолетничких трудноћа смањен за
Индикатори ефеката	Млади који су свесни проблема који се тичу њиховог репродуктивног здравља; Млади који редовно одлазе на гинеколошке и уролошке прегледе; Млади који воде рачуна о свом здрављу
Начин извештавања	Полугодишњи наративни и финансијски извештај и финални
Писани документ о реализацији пројекта	Информација
Процена ризика	Незаинтересованост младих за учествовање у пројекту, неразумевање шире јавности за тематику која се обрађује у оквиру
Еваулација	Спроведено истраживање у сарадњи са Институтом за јавно здравље АП Војводине - испитивање ставова и знања младих; анкета током самог пројекта и истраживање на крају пројекта да би се урадила упоредна анализа добијених резултата

2. ПРИОРИТЕТ - IIРАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД

Мера 2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Назив програма/пројекта	„Успостављање мађарско - српских речних граничних прелаза на Тиси/ Е*1аћИ*ћтеп1 оГ Нип§апап-8егМап Иму^а1 ћогИег сго*мп§ $1аИоп$ а1 1ће гіуег Т1*а“
Циљ пројекта	Свеобухватни циљ пројекта је да се створе инфраструктурни услови који су неопходни за смештај служби за гранични прелаз на реци и на мађарској и на српској страни
Кратак опис пројекта	Тренутно је веома отежан прелазак границе на реци Тиси, а то отежава развој насеља која се налазе на обали реке, и у привредном и у друштвеном погледу. Изградња лука која је планирана у пројекту, као и формирање пловила омогућиће ће развој и путничког и теретног саобраћаја на Тиси, самим тим и на
Надлежности	
Носиоци пројекта	Водећи партнер: ^В: Непрофитно јавно друштво д.о.о. Еврорегионална агенција за развој Дунав- Криш-Мориш-Тиса Остали партнери: РР1: Покрајински секретријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу РР2: Дирекција за водопривреду Доњег Потисја РР3: Главна капетанија полицијске Жупаније Чонград РР4: Скупштина општине Кањижа
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина, Жупанија Бачкишкун, Жупанија Чонград, Општина Кањижа
Активности на пројекту	1 .реконструкција и изградња граничног прелаза на Тиси куповина ровокопача куповина понтона радионице за представнике српских и мађарских пограничних полиција и царинских органа; информативни дани за туристичке организације; штампање брошуре о дестинацијама на територији Еврорегије ДКМТ које ће бити доступне воденим путем, на реци Тиси и Дунаву; 7.обезбеђивање информација за сараднике медија; 8.израда студије о даљим могућим инфраструктурним, логистичким односно интермодалним могућностима у регији, као резултат изградње пристаништа и пловила према пројекту; 9.организовање курса мађарског језика за службенике на
Трајање пројекта (према	29. мај 2013. - 30. новембар 2014.

месецима)	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Укупан буџет: 1.596.298, 00 евра Водећи партнер: ћВ: Непрофитно јавно друштво д.о.о. Еврорегионална агенција за развој Дунав- Криш-Мориш-Тиса, буџет: 166.890, 00 евра Остали партнери: РР1: Покрајински секретријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, буџет: 160.650, 00 евра РР2: Дирекција за водопривреду Доњег Потисја, буџет: 794.928, 00 евра РР3: Главна капетанија полицијске Жупаније Чонград, буџет: 275.930, 00 евра РР4: Скупштина општине Кањижа, буџет: 197.900, 00 евра
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	РР2: број реконструисаног граничног прелаза: 1 РР3: број изграђеног граничног прелаза: 1 РР4: број развијенод граничног прелаза: 1 РР2: очишћен улазни канал (Сегедин): 1 ^В: број учесника на курсу језика: 15 РР1: број учесника на курсу језика: 60 ^В: број објављених брошура: 25000 ^В: број учесника на догађајима: 325 РР1: иницијатива за дефинисање Тисе као међународног пловног пута: 1
Индикатори ефеката	Повећан транспорт робе и људи на речном граничном прелазу Тиса Позитиван ефекат у вези утицаја на доносиоце политичких одлука, која ће да убрза проглашење Тисе међународним пловидбеним путем Повећани промет туристичких дестинација
Начин извештавања	Квартални наративни и финансијски извештаји
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	Процедуралне грешке код спровођења јавних набавки, обезбеђивање предфинансирања и сопственог учешћа
Евалуација	Квартални наративни и финансијски извештаји

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.1 Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Назив програма/пројекта	Студија размештаја радних зона на територији АП Војводине
Циљ пројекта	Развој просторне базе података у ГИС технологији о евидентираним радним зонама ради доступности података свим потенцијалним инвеститорима, а све у циљу подизања конкурентности АП
Кратак опис пројекта	Развој просторне базе података постојећих и планираних радних зона на територији АПВ на основу планске документације и података достављених од стране локалних самоуправа
Надлежности	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈП Завод за урбанизам Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Територија АП Војводине
Активности на пројекту	Прикупљање, обрада и техничка припрема просторних података о расположивости радних зона и формирање базе података у Географском Информационом Систему
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Завршетак 2014-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 2014: 3.000.000,00 динара, 2015-2020: 20.000.000,00 динара Извор средстава: буџет АПВ и буџет РС Извесност добијања средстава
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Годишњи извештај о остваривању РПП АПВ
Процена ризика	Низак Средњи Висок
Евалуација	Ех-аПе евалуација, Оп-дотд евалуација, Шепт евалуација, ММАегт евалуација Ех-роз| евалуација

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Назив програма/пројекта	Рехабилитација прекограничног пута Сегедин - Хоргош

Циљ пројекта	Општи циљ пројекта: Развој мера за унапређење и јачање кохезије саобраћајне инфраструктуре између Србије и Мађарске. Специфични циљеви: (1) Припрема документације за ревитализацију прекограничних путева који повезују Западнобачки округ и Бач-Кишкун жупанију; (2) Промоција балансираног територијалог развоја и интеграција
Кратак опис пројекта	Планска документа (у погледу спровођења планиране рехабилитације у каснијој фази) ће обезбедити услове за успостављање квалитетне путне мреже у северној Бачкој и Банату, углавном северној Војводини и жупанији Бач- Кишкун у Мађарској. Ове области се сматрају прекограничним областима између две земље, и путеви који су приоритет овог пројекта су од суштинског значаја за квалитет, брзину и безбедност преласка преко границе у пограничном региону. Планска документа, административне дозволе и студија изводљивости добијени овим
Надлежности	Управљање пројектом (имплементација, јавне набавке, праћење, извештавање); координација комуникације, организација ПР активности, организовање конференција, дизајн и штампа промотивног материјала, припрема тендерске документације за [illegible]
Носиоци пројекта	Фонд "Европски послови" АП Војводине, ЈП за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад“
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Аутономна Покрајина Војводина (Хоргош, Кањижа, Палић, Мартонош)
Активности на пројекту	(1) Развој нацрта главног пројекта; (2) Технички надзор нацрта главног пројекта; (3) Студија изводљивости пројекта; (4) Развој базе података; (5) Промотивне активности; (6) Набавка опреме; (7) Јавна набавка за технички надзор, главни пројекат, студију
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	18 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	око 600.000,00 евра ЕУ фондови - ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска - Србија Пројекат је одлично оцењен и био је на листи пројеката предложених за финансирање
Очекивани резултати програма/пројекта	Главни пројекат за рехабилитацију укупно 54,1 км пута на рути Роске - стара Роске гранични прелаз између Мађарске и Србије - Хоргош - Кањижа: (а) Пут између Стара Роске (Хоргош) граничног прелаза између Мађарске и Србије и Коридора X (E 75) - државни пут првог реда М 22.1 у дужини од 6 км; (б) Пут који повезује центар Хоргоша и Кањижу - државни пут другог реда бр. 119 у дужини од 13 км; (в) Пут који повезује центар Палића и Хоргош -
Индикатори резултата	(1) Припремљен 1 главни пројекат за рехабилитацију укупно 54,1 км пута. (2) Припремљена 1 студија изводљивости.
Индикатори ефеката	Рехабилитован пут у пограничном подручју Војводине ка Мађарској би допринео унапређењу путне инфраструктуре у северном делу Војводине и ефикаснијем протоку саобраћаја. Као

	дефинисати унапређење економских активности у региону, које би последично могло да узрокује повећање запослености. Све поменуто би допринело смањењу регионалних диспаритета у АП

Начин извештавања	Квартални финансијски и наративни извештаји.
Писани документ о реализацији пројекта	Имплементација пројекта би пратила правила извештавања у програмима прекограничне сарадње, а редовно би се састављали и наративни и финансијски извештаји за Владу АП Војводине о напретку на пројекту
Процена ризика	Постоје могућа интерна ограничења предвиђена за овај пројекат које је могуће превазићи пажљивим планирањем и припремом. Фактори ризика могу настати из финансијских разлога: 1) Партнери у пројекту морају да обезбеде предфинансирања 2) Партнери треба да обезбеде допринос (15% укупне вредности
Евалуација	Ех аПе евалуација од стране надлежног покрајинског секретаријата (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова), тјепт и ех роз{ евалуација

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.1. Обезбрђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Назив програма/пројекта	Изградња прекограничног пута између Баје П. - 163 +840-165 +480 км - и Сомбора - 56 +601.650-54 +355.00 км
Циљ пројекта	Директни циљ пројекта је санација пута између Баје и Сомбора, чинећи сеоска насеља приступачнијим. Индиректни циљеви су: смањење изолације пограничних области ради унапређења прекогранично приступачност, еколошка одрживост и безбедност
Кратак опис пројекта	Директни циљ пројекта је рехабилитација прекограничног пута између Баје и Сомбора. Пројекат је повезан са пројектом - HШКВ/0901/111/008 - Баја- Сомбор I - који је реализован у оквиру I позива за достављање пројеката на Ш-бКВ 1РА СВС. На мађарској страни водећи партнер планира да спроведе II део рехабилитације путне инфраструктуре, која прати I пројекат. Планирани технички садржај: Реконструкција путева између 163 +840-165 +480 км део у Мађарској. Дужина реконструисаног пута на мађарској страни: 1640 м. На српској страни партнери планираіу да почну реконструкциіу пута, за које су технички
Надлежности	Уколико предлог добије подршку, НИФ Зрт. ће спровести управљање пројектом на мађарској страни. Фонд ће бити задужен за спровођење политика ЕУ и за процедуре везане за јавне набавке. Фонд ће се бавити информативним и промотивним активности, као и припремом и праћењем извештаја. Менаџер за путну инфраструктуру Града Сомбора је задужен за праћење и припрему свих инфраструктурних радова. Град Сомбор ће
Носиоци пројекта	1. №т2е1т М&азћикша Рej1ез21о 2г1. ВМарезђ 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне Покраiине Воiводине: 3. Град Сомбор
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Пут ће повезивати насеља у јужној Бачкој у Мађарској, која има 16 малих општина и Западнобачки округ у Србији, у ком има више од 300.000 људи који користе свакодневно ове путеве
Активности на пројекту	(1) Јавна набавка за извођача радова за деоницу пута у Мађарској; (2) Јавна набавка за инжињера за изградњу деонице пута у Мађарској; (3) Извођење радове на деоници пута у Мађарској; (4) Технички пријем пута; (5) Јавна набавка за извођача радова за деоницу пута у Србији; (6) Јавна набавка за инжињера за изградњу деонице пута у Србији; (7) Извођење радова на деоницу
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	18 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Укупна вредност пројекта 1.773.513,31 ЕУР, од чега 886.039,31 за Србију ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија Пројекат је био веома високо оцењен и стављен на листу пројеката предложених за финансирање
Очекивани резултати програма/пројекта	Очекивани резултати: Санирано 1640 м пута у Мађарској и 2246,65 м пута у Србији; Олакшан приступ насељеним местима; Преусмерен саобраћај на овај део пута, безбедније учешће пешака и бициклиста у саобраћају; Пројекат обезбеђује предуслове за даљу изградњу путева и развој саобраћајног система, као и стварање позитивног амбијента за

Индикатори резултата	Дужина реконструисаног пута на мађарској страни: 1640 м и дужина реконструисаног пута на српској страни: 2246,65 м.
Индикатори ефеката	Број саобраћајних несрећа смањен, нарочито повреда пешака и бициклиста; обезбеђен квалитетниіи саобраћај како за путничка
Начин извештавања	Четворомесечни наративни и финансијски извештај
Писани документ о реализациіи пројекта	Четворомесечни наративни финансијски извештај
Процена ризика	Фактори ризика могу настати из финансијских разлога: 1) Партнери у пројекту морају да обезбеде предфинансирања 2) Партнери треба да обезбеде допринос (15% укупне вредности пројекта). Решен е је у планиран у потребних средстава унапред у
Евалуација	Ех аПе евалуација од стране надлежног покрајинског секретаријата (Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова). т!епт и ех роз! евалуација

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	Мера 2.1. - Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Назив програма/пројекта	Планирање, изградња и развој логистичке инфраструктуре у АП Војводини
Циљ пројекта	Планирање, изградња и развој логистичке инфраструктуре са интермодалним терминалима у циљу интегралног приступа решавању транспортних потреба привреде АПВ, смањења
Кратак опис пројекта	У том циљу неопходно је формирати базе података за праћење ове области, израдити стратешка документа, техничку документацију и реализовати објекте логистичке инфраструктуре
Надлежности	Секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Носиоци пројекта	Секретаријат за привреду, локалне самоуправе, Факултет техничких наука Нови Сад
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Војводина
Активности на пројекту	1 .Програм подршке развоју логистичких центара и интермодалних терминала База података логистичког потенцијала АПВ Стицање специјалистичких знања и вештина из логистике 4 Летња школа наутике
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	месеци 2015-2017 2.12 месеци 2015 месеци 2015-2017 месеци 2015-2017 5.24 месеца 2015-2016
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1. 2015: 40.000.000, 2016:40.000.000, 2017: 30.000.000 РСД 2.6.000.000 РСД (Буџет ПС) 3.2015: 20.000.000, 2016:20.000.000, 2017:10.000.000 4.2015: 10.000.000, 2016:10.000.000, 2017:10.000.000, 5. 2015:2.968.000, 2016: 2.000.000
Очекивани резултати програма/пројекта	Урађена техничка допкументација и реализовани центри
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	Мера 2.1. - Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Назив програма/пројекта	Планирање, изградња и развој логистичке инфраструктуре у АП Војводини

Циљ пројекта	Планирање, изградња и развој логистичке инфраструктуре са интермодалним терминалима у циљу интегралног приступа решавању транспортних потреба привреде АПВ, смањења
Кратак опис пројекта	У том циљу неопходно је формирати базе података за праћење ове области, израдити стратешка документа, техничку документацију и реализовати објекте логистичке инфраструктуре
Надлежности	Секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Носиоци пројекта	Секретаријат за привреду, локалне самоуправе, Едукативни центар, Факултет техничких наука Нови Сад
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Војводина
Активности на пројекту	1 .Повезивање залеђа (АПВ) са Јадранском регијом Развој логистичког центра Богојево (општина Оџаци) са контакт зоном "Лука Дунав" Богојево и са жел. станицом Богојево Развој отвореног логистичког центра Апатин у оквиру Слободне зоне Апатин са контакт зоном међународне јавне луке Апатин Радови на опремању Северне индустријске зоне у Панчеву 5. Израда пројектно-техничке документације за изградњу националне луке Ковин б.Студија утицаја одрживог транспорта на
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	месеци 2015-2016 2.24 месеци 2015-2016 месеци 2015-2017 месеци 2015-2017 месеца 2016 6. 24 месеца 2015 и 2016
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1. 2015: 30.000.000, 2016:20.000.000 РСД 2.2015: 2.000.000.000, 2016: 1.600.090.000 РСД 3.2015: 2.000.000.000,2016:1.408.000.000, 2017:1.000.000.000, 4.-, 5. 270.000.000, 6. 2015.2.968.000 и 2016. 2.000.000
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.1. - Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Планирање, изградња, реконструкција и модернизација путне инфраструктуре у АП Војводини

Циљ пројекта	Подизање нивоа квалитета путне инфраструктуре у циљу повећања нивоа безбедности саобраћаја, сачување основне вредности саобраћајница и повећање нивоа саобраћајне приступачности, као и равномерни регионални развој
Кратак опис пројекта	Дефинисање програма приоритета са листе Програма имплементације РПП АПВ за период 2014-2020 (за државне путеве другог реда) и израда неопходне планске односно пројектне документације према приоритетима. Израда планске документације за планиране путне правце. Инвестициона улагања у реконструкцију саобраћајница и изградња обилазница насељених места (РПП АПВ)
Надлежности	Закон о утврђивању надлежности АП Војводине ("Сл. гласник РС", 99/2009 и 67/2012- одлука УС) Закон о јавним путевима ("Сл гласник РС", бр. 101/2005, 123/2007, 101/2011 и 93/2012) Закон о безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник РС", 41/2009, 53/2010 и 101/2011.) Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи ,члан 56 ("Сл.лист АП Војводине ",број 40/2012-пречишћен текст) други
Носиоци пројекта	Министарство саобраћаја Републике Србије, ЈП "Путеви Србије", Управљач државних путева II реда у АПВ, Фонд за капитална улагања АП Војводине, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Завод за урбанизам Војводине, локалне
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Аутономна Покрајина Војводина
Активности на пројекту	Активност 1. Изградња прекограничног пута између Баје II. - 163 +840-165 +480 км - и Сомбора - 56 +601.650-54 +355.00 км Активност 2. Рехабилитација прекограничног пута Сегедин - Хоргош Активност 3. Изградња коридора од моста на реци Тиси код Аде до Новог Бечеја, до Чоке преко Падеја и Кикинде преко Иђоша Активност 4. Приступна сабраћајница моста преко Саве у Сремској Рачи - Сремска страна Активност 5. Облизазница државног пута IIA реда број 105 у Сенти Активност 6. Рехабилитација путне мреже од регионалног значаја - „Гребенски пут“ на подручју Националног парка „Фрушка гора“
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Активност 1. 18 месеци / Фонд „Европски послови“ АП Војводине Активност 2. 18 месеци / Фонд „Европски послови“ АП Војводине

	Активност 3. / Фонд за капитална улагања АП Војводине Активност 4. / Фонд за капитална улагања АП Војводине Активност 5. 2014-2017. / Предлагач: Општина Сента, Инвеститор: ЈП Путеви Србије, Финансијер: Фонд за капитална улагања АП Војводине Активност 6. 2014-2016. / РРА Срем Активност 7. 12 месеци / РРА Бачка Активност 8. 24 месеца / РРА Бачка
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Активност 1. Укупна вредност пројекта 1.773.513,31 ЕУР (203.451.416,98 РСД), од чега 886.039,31 ЕУР (101.643.417,11 РСД) за Србију Активност 2. око 600.000,00 ЕУР (68.829.960,00 РСД) Активност 3. Активност 4. Активност 5. 500 милиона динара Активност 6. 450.000.000 РСД (3.922.710 ЕУР) Активност 7. 44.959.009,00 РСД (391.913,72 ЕУР)
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.1. - Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Планирање, изградња, реконструкција и модернизација путне инфраструктуре у АП Војводини
Циљ пројекта	Подизање нивоа квалитета путне инфраструктуре у циљу повећања нивоа безбедности саобраћаја, сачување основне вредности саобраћајница и повећање нивоа саобраћајне приступачности, као и равномерни регионални развој
Кратак опис пројекта	Дефинисање програма приоритета са листе Програма имплементације РПП АПВ за период 2014-2020 (за државне путеве другог реда) и израда неопходне планске односно пројектне документације према приоритетима. Израда планске документације за планиране путне правце. Инвестициона улагања у реконструкцију саобраћајница и изградња обилазница насељених места (РПП АПВ)
Надлежности	Закон о утврђивању надлежности АП Војводине ("Сл. гласник РС", 99/2009 и 67/2012- одлука УС) Закон о јавним путевима ("Сл гласник РС", бр. 101/2005, 123/2007, 101/2011 и 93/2012) Закон о безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник РС", 41/2009, 53/2010 и 101/2011.) Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи ,члан 56 ("Сл.лист АП Војводине ",број 40/2012-пречишћен текст) други
Носиоци пројекта	Министарство саобраћаја Републике Србије, ЈП "Путеви Србије", Управљач државних путева II реда у АПВ, Фонд за капитална улагања АП Војводине, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Завод за урбанизам Војводине, локалне
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Аутономна Покрајина Војводина
Активности на пројекту	Активност 9. Активности на планирању нових путних праваца АПВ према могућностима из РПП АПВ (Суботица-Сента, Кљајићево-Кикинда, Кикинда- Тромеђа(триплекс зона) Активност 10. Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин („Банатска магистрала“) Активност 11. Подршка развоју саобраћаја и телекомуникација у Аутономној Покрајини Војводини Активност 12. Стратегија безбедности саобраћаја на путевима Аутономне Покрајине Војводине са акционим планом
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Активност 9. 2016-2017. / Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, управљач путева, Завод за урбанизам Војводине, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту

	запошљавање и равноправност полова Активност 12. 2014-2015. / Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова Активност 13. 2015-2017. / Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, управљач путева, Завод за урбанизам Војводине, Покрајински секретаријат за урбанизам,
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Активност 9. Активност 10. Активност 11.40.000.000,00 РСД годишње (348.685,37 ЕУР) Активност 12. 6.500.000,00 РСД у 2014. и 5.500.000,00 РСД у 2015. Активност 13
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	Мера 2.1. - Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Изградња, реконструкција и модернизација железничке инфраструктуре у АП Војводини
Циљ пројекта	Подизање нивоа квалитета железничке инфраструктуре у циљу преусмеравања робних и путничких токова са друмског саобраћаја на економски и еколошки повољнији железнички
Кратак опис пројекта	Развој логистике и интемодалног саобраћаја у АП Војводини тренутно је лимитиран лошим стањем железничке инфраструктуре. Таква ситуација има за последицу преоптерећене друмске саобраћајнице, што узрокује убрзано хабање путева, повећано загађење животне средине и веома негативан утицај на безбедно одвијање саобраћаја. Повлачење средстава из европских фондова намењених реконструкцији железничке саобраћајне инфраструктуре није могуће без израђене пројектно-техничке документације, што је разлог да Покрајински секретаријат, кроз прекограничне пројекте, аплицира за њихову
Надлежности	Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи ,члан 56 ("Сл.лист АП Војводине ",број 40/2012-пречишћен текст)
Носиоци пројекта	Министарство саобраћаја Републике Србије, Железнице Србије АД, Фонд за капитална улагања АП Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, прекогранични партнери у Румунији и Мађарској
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Аутономна Покрајина Војводина
Активности на пројекту	Активност 1. Изградња објекта железничко-друмског моста преко реке Дунав у Новом Саду Активност 2. 1РА Програм прекограничне сарадње Мађарска - Србија 2007- 2013 - 'Израда пројектно-техничке документације за пругу Сегедин-Реске- Хоргош-Суботица и потребне документације за железничку пругу Суботица- Чикерија-Бачалмаш-Баја'' Активност 3. Реконструкци ја пруге Петроварадин - Беочин Активност 4. Израда пројектно-техничке документације за реконструкцију пруге Вршац - Јасеново - Бела Црква - Врачев Гај - Бази јаш са кружном везом Јасеново - Вршац - Средиште - Државна граница - Градинар (РУ) - Оравица (РУ) - Јасеново Активност 5. Израда пројектно-техничке документације за реконструкцију пруге Сонта - Апатин - Сомбор - Бачки Брег - Баја Активност 6. Израда пројектно-техничке документације за железничку пругу Темишвар - Кикинда - Сегедин
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Активност 1. Завршетак изградње моста јун 2015. Активност 2. Завршетак ИПА пројекта - новембар 2014. Активност 3. Прва фаза: израда пројектно-техниочке документације 2014, Друга фаза: Извођење радова 2015. Активност 4. Израда пројектно-техничке документације 2015/2016 Активност 5. Израда пројектно-техничке документације 2015/2016 Активност 6. Израда пројектно-техничке документације 2016/2017

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Активност 1. Укупан уговорен износ 45,3 милиона евра (ЕУ ИПА фонд 26,2 милиона, АПВ - Фонд за капитална улагања 12,7 милиона, Град Нови Сад 6,4 милиона Активност 2. Укупна вредност ИПА пројекта 1.649.733 евра. У 2014. години за предфинансирање пројекта у буџету АПВ планирано 179.942.600,00 динара Активност 3. Процењена вредност укупне инвестиције према Претходној студији оправданости, у зависности од изабране варијанте, износи од 32,7 до 46,4 милиона евра. Задржавањем постојеће трасе и фазном реализацијом могуће је знатно снизити процењене трошкове. Израда Главног пројекта ће дати износ потреебне инвестиције за прву фазу (реконструкције пруге) и другу фазу (електрификација), а финансирање ће се одвијати или путем концесије или кроз јавно-приватно партнерство. Активност 4. Процењена вредност израде пројектно-техничке документације је 250.000 евра, а предвиђено је да се финансира путем аплицирања за средства ИПА фонда. Активност 5. Процењена вредност израде пројектно-техничке документације је 250.000 евра, а предвиђено је да се финансира путем аплицирања за средства ИПА фонда. Активност 6. Процењена вредност израде пројектно-техничке документације је 10.000.000 евра, а предвиђено је да се
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Назив програма/пројекта	Развој пословне инфраструктуре на територији региона Срем
Циљ пројекта	Изградња интегралне пословне инфраструктуре у региону Срем у циљу подстицања инвестиционе активности, привлачења страних и домаћих инвестиција и повећања запослености
Кратак опис пројекта	Индустријске зоне и паркови су успешни и ефикасни механизми за подстицање индустријског развоја. Пројекат балансираног развоја пословне инфраструктуре на територији региона Срем би објединио ресурсе региона Срем у погледу пословне инфраструктуре тако да буду балансирани и не конкуришу један другом, већ, напротив, допуњују се, нудећи садржаје који су комплеметарни суседним општинским индустријско логистичким центрима. Тако би сваки локални индустријски центар (зона) био посебан подпројекат (Лот) овог великог регионалног пројекта. Конкретно, пројекат би обухватио следеће лотове: а) Логистички терминал Шид; б) Индустријски парк (ИП) Сремска Митровица; ц) Индустријска зона - Велетржница Рума, д) Интермодални центар Стара Пазова; е) Индустријска зона Пећинци - Шимановци, ф) Технолошки парк Инђија, Индустријска зона Ириг, г)
Надлежности	Министарство регионалног развоја и локалне самоуправе, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за финансије, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Срем, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и 7 општина
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Регион Срем и свих седам општина региона (Сремска Митровица, Рума, Ириг, Шид, Пећинци, Инђија и Стара Пазова)
Активности на пројекту	Израда Г енералног пројекта са Претходном студијом оправданости усклађеног развоја пословне инфраструктуре Сремског региона са Елаборатом са превођења Логистичко - интермодалног и индустријског центра Шид у међународни центар; Израда урбанистичко планске документације; Прибављање власништва или права службености на локацијама пословне инфраструктуре; Израда Тендерске документације (за систем се ради пројектна документације на нивоу Генералног пројекта и Студије оправданости), могуће је радити одмах тендерску документациу и
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Пројекат се реализује током целог периода од 2014. године до 2020. кроз 11 подпројеката. Редослед реализације одредиће се Студијом
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Процењена вредност пројекта је 300.000.000 ЕУР (34.414.980.000 РСД). По годинама: 2014 - 50Мевра, 2015 -50МЕвра, 2016 - 50МЕвра, 2017 - 50МЕвра У 2014. год. неопходно је да се уради Студија оправданости која би обухватала све Индустријске зоне у Срему као прва активност која ће дати начин, висину и редослед улагања (лот-ове). Износ

Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање броја запослених радника укупно за период изградње, Учешће у изградњи преко 100 предузећа: пројектантска, извођачка и испоручиоци опреме и материјала, Директне стране инвестиције у вредности од једне милијарде €
Индикатори резултата	Број запослених у сектору логистике и индустрије (20.000); Број предузећа који учествује у реализацији пројекта по секторима (преко 100 предузећа); ИРР пројекта; Број основаних логистичких центара: (2); Број основаних лука и дужина пловног пута; Број тона превезених железничким саобраћајем;
Индикатори ефеката	Бруто додата вредност индустрије и услуга логистике као резултат увођења пословне инфраструктуре; Повећан БДП у региону Срем за рачун изграђене инфраструктуре у Индустријским зонама; Међуопштински приступ у регионализацији појединачних пројеката дефинисаних у локалним стратешким документима; Могућност конкурисања и повлачења бесповратних финансисјких
Начин извештавања	Преглед документације пројекта; Физички преглед израђених објеката; Анализа статистичких података кретања индустријске производње и услуга логистике
Писани документ о реализацији пројекта	Генерални пројекат са Претходном студијом оправданости усклађеног развоја пословне инфраструктуре Сремског региона.
Процена ризика	Недостатак новчаних средстава за физичку реализацију пројекта - велики Непостојања воље за уласком у индустријске зоне / коришћења логистике Економска кретања иду у правцу погоршања и
Евалуација	Ех - ап!е, т1епт, Ех - роз!

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Назив програма/пројекта	Ревитализација канала Бегеј
Циљ пројекта	Развијање еколошког, економског, друштвеног и транспортног контекста између Србије и Румуније, стварањем услова за одрживи економски развој дуж 120 километара дугог пограничног коридора који повезује Темишвар (током историје главни град Баната) са
Кратак опис пројекта	Канал Бегеј (на румунском Бега) налази се у Аутономној покрајини Војводини (АПВ) на североистоку Србије. Укупна дужина канала је 120 км, од којих је првих 75 км у Србији, а преосталих 45 у Румунији. Студија изводљивости за његову ревитализацију (СИ) израђена је 2004. године. Међутим, та студија је била искључиво техничка и није обухватала препоруке о предложеним капиталним инвестицијама којима би се на одржив начин донела корист локалној привреди. Додатно, она је данас застарела. Финансирање Србије од стране ИПА програма имаће као један од фокуса пројекат који је повезан са Дунавском стратегијом ЕУ. РЦР Банат је званично изразио интересовање Европској унији посредством Министарства за финансије за унапређење Канала Бегеј, као део доприноса Србије овој стратегији. Уколико постојећа СИ не буде унапређена или ажурирана, може се пропустити оргомна шанса. Специфични циљеви : Имплементирати пројекат на начин да се постигне оптимизација запошљавања, обучавања, институционалног образовања и локалних ланаца снабдевања. Обратити посебну пажњу на стварање користи за заједницу кад су у питању угрожене групе
Надлежности	
Носиоци пројекта	Воде Војводина, Град Зрењанин, Општина Житиште, РЦР Банат;
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Банат, Војводина, Република Србија
Активности на пројекту	Прва фаза - Израда студије (Студија изводљивости, Радионице, заједнички састанак Србија Руминија, Прикупљање средстава) Друга фаза - Фаза пред извођења радова (Процена утицаја на животну средину, Добијање дозвола, одређивање складишних локација, испитивање земљишта, Пројектни план и детаљан дизајн пројекта, тендерска документација, потписивање уговора) Трећа фаза - Фаза радова (грађевински радови на преливу и
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Планирано је да пројекат траје 6 година по фазама Прва фаза -18 месеци Друга фаза - 21 месец Трећа фаза - 27 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	= 25.000.000 ЕУР (2.867.915.000 РСД) АП Војводина, ИПА, ЕБРД, буџети општина
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање транспорта робе и смањење трошкова транспорта за будуће инвеститоре уз привлачење нових Оптимизација трансферс знања, локални економски развој и повећање прилика за запошљавање Промоција значне историјске везе између становника српске и

	подручја северног дунавског слива у Банату
Индикатори резултата	Оспособљено 120 км канала за транспорт робе Омогућен транспорт робе на мин 300,000т годишње Привучено нн нових инвеститора Смањена цена транспорта за инвеститоре за 45%
Индикатори ефеката	Отворено 1000 нових радних места Повећан број туриста за 25%
Начин извештавања	Припремљени наративни и финансијски извештаји након реализације сваке фазе пројекта.
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна апликација, Дневници надзора радова, потписани уговори са инвеститорима.
Процена ризика	Могућност смањења политичке подршке даљој реализацији пројекта, Мера превазилажења - апликант и партнери ће радити на константом обезбеђењу подршке реализацији пројекта. Бегеј није препознат као могућност транспорта робе од стране инвеститора, Мера превазилажења - Константна промоција пројекта
Евалуација	Три евалуациона процеса пројекта ће бити спроведена и то након реализације сваке фазе пројекта како би се на што систематичнији начин показали ефекти и успешност реализације пројекта. Такође евалуација резултата и ефеката пројекта послужиће за даље

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Назив програма/пројекта	Мапирање инвестиционих потенцијала
Циљ пројекта	База инвестициноих локација (дгеепДеМ, ћготепДеШ, компаније заинтересоване за заједничка улагања)
Кратак опис пројекта	Прикупљање, анализа и израда свеобухватне базе инвестиционих локацији на територији АП Војводине
Надлежности	
Носиоци пројекта	ВИП Фонд, ПС за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈП Завод за урбанизам Војводине, ПС за пољопривреду,
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Обилазак локација, прикупљање и обрада података, разврставање по параметрима квалитета (инфратсруктура, положај и сл.), уношење података у заједничку базу, редовно ажурирање
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Обилазак локација и прикупљање података - 12 месеци, Обрада података - 4 месеца, Евалуација - 2 месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Утврдити у наредном периоду
Очекивани резултати програма/пројекта	Доступне информације о свим инвестиционим локацијама у АПВ
Индикатори резултата	Обрађене расположиве локације у 45 локалних самоуправа у АПВ, 25 обрађених профила компанија погодних за заједничка улагања
Индикатори ефеката	Квалитетна понуда према заинтерсованим инвеститорима

Писани документ о реализацији Извештај о реализацији пројекта пројекта

Процена ризика	Постоји могућност да поједине локалне самоуправаме не доставе тражене податке захтеваног обима и квалитета
Евалуација	Годишња

Годишњ
а

Мера 2.2. Побољшање квалитета живота на селу у циљу повећања запослености и заустављања трендова депопулације

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	Мера 2.2. Побољшање квалитета живота на селу у циљу повећања запослености и заустављања трендова депопулације
Назив програма/пројекта	Суфинансирање изградње биогас-постројења на фармама
Циљ пројекта	Основни циљ пројекта је помоћ фармама у изради техничке документације, посматрано са стране енергетске самосталности и аспекта заштите животне средине. Коришћењем природних ресурса стајњака са фарми, са изградњом биогас постројења ће се производити биогас, чије коришћење у когенеративном процесу ће производити електричну и топлотну енергију. Електрична енергија ће се продавати по цени за повлашћене произвођаче електричне енергије по стимулативној цени. Биогас постројење у
Кратак опис пројекта	Регион АП Војводине има више већих фарми, према минималном броју грла стоке на коме би постројење било економски исплативо. Бенефити који се могу остварити од инсталисања когенеративног постројења на биогас су многостуки као енергетски независна производња енергије, редукција стајњака са
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025 године са пројекцијама до 2030 године, Закон о енергетици „Сл гласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и земљорадничке задруге, привредна друштва, предузетници и регистрована пољопривредна газдинства која обављају делатност узгоја животиња (сточарске и живинарске производње)
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2015
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета 5.000.000,00 дин. за 2014 годину
Очекивани резултати програма/пројекта	Израда техничке документације код оних фарми, који имају могућности да започну са инвестициом изградње биогас
Индикатори резултата	Развој енергетске инфраструктуре
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД

Мера	Мера 2.2. Побољшање квалитета живота на селу у циљу повећања запослености и заустављања трендова депопулације
Назив програма/пројекта	Енергетски одрживе фарме
Циљ пројекта	Основни циљ пројекта је помоћ регистрованим фармама за узгој животиња у смањењу трошкова за енергију. Предвиђена су улагања у опрему за коришћење обновљивих извора енергије и увођењу мера енергетске ефикасности. Тиме се намерава постићи
Кратак опис пројекта	Трошкови за енергију све више оптерећују примарну производњу на фармама. Ако се узме у обзир да је већина наших фарми грађена за време реалитивно ниских цена енергије, о рационалном трошењу енергије није се много размишљало. Губици енергије на већини наших фармами су данас веома високи а цене енергената су порасле. Да би се утицај трошкова за енергију ублажио подстиче се производња енергије из обновљивих извора и примена мера енергетске ефикасности. У оквиру овог пројекта се планира суфинансирање набавке и монтаже опреме за производњу енергије за грејање, хлађење,
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025 године са пројекцијама до 2030.године, Закон о енергетици „Сл гласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Покрајнски секретаријат за енергетику и минералне сировине и земљорадничке задруге, привредна друштва, предузетници и регистрована пољопривредна газдинства која обављају делатност
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурси
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2015
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета 80.000.000,00 дин. за 2014 годину
Очекивани резултати програма/пројекта	Коришћење потенцијала из обновљивих извора енергије и замена са садашњим фосилним горивима. Предвиђени су конкурси за све врсте фарме животиња
Индикатори резултата	Развој енергетске инфраструктуре
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.2. Побољшање квалитета живота на селу у циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености;

Назив програма/пројекта	Изградња међународног путничког пристаништа на десној обали Тисе код насеља Тител
Циљ пројекта	Основни циљ пројекта је обезбеђивање равномерног регионалног и привредног развоја како општине Тител тако и свих околних локалних заједница. Специфични циљ пројекта је: - Изградња пристаништа прилагођеног стајању туристичких бродова.
Кратак опис пројекта	Последњих неколико година Дунавом је кроз нашу земљу прошло на десетине хиљада страних туриста пловећи обалама. Предвиђања говоре да ће се тај број у трострућити у наредним годинама. На делу међународног пловног пута Дунавом који се односи на нашу земљу, постоји неколико тачака предодређених за изградњу међународних путничких пристаништа - једна од њих је и пристаниште на смаом ушћу реке Тисе у реку Дунав код Тителa. Целим својим коритом кроз Србију (164км), река Тиса је пловна за исти тип пловила као и Дунав. Има међудржавни статус још од 1955.године, који су утврдиле тадашња СФРЈ и република Мађарска. По Конвенцији о категоризацији европских
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Општина Тител, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Општина Тител (јужнобачки округ)
Активности на пројекту	Нису дефинисане.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Време реализације пројекта је 2 године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава 40.922.750,00 РСД Извор средстава Сопствена средства, средства АП Војводине, ЕУ средства Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	-Изграђено пристаниште прилагођено туристичким бродовима; -Повећање броја запослених у општини Тител;
Индикатори резултата	-Пројектно-техничка документација изградње пристаништа у Тителу; -Број запослених на пословима везаним за пристаниште али и за
Индикатори ефеката	Повећање запослености у општини Тител, развој сеоског туризма кроз повећање броја туристичких посета.
Начин извештавања Писани документ о реализацији пројекта	Наративни и финансијски извештај по фазама и завршетку пројекта (годишње).
Процена ризика	Обезбеђење финансијских средстава (средњи); -Промене политичке воље за реализацију пројекта (средњи);
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта:

	- Пре почетка (ех анте),
	- По завршетку (ех пост, финал).

	Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.2. Унапређење живота на селу у циљу заустављања тренда депопулациие и повећања запослености
Назив програма/пројекта	„Библиотечка мрежа Впјводине 2014 - 2016“
Циљ пројекта	Одржавање постојеће софтверске инфраструктуре Библиотечке мреже Војводине, проширење мреже новим институциіама и
Кратак опис пројекта	Од 2005. године у току је континуирана реализација пројекта Библиотечка мрежа матичних градских библиотека Војводине, који финансира Извршно веће АПВ уз подршку ресорноих покрајинских секретаријата. Овим пројектом обухваћене су активности на развоју и одржавању Библиотечке мреже Војводине. По овом систему сада ради деветнаест библиотека у Војводини. Од тога су пет матичне градске библиотеке библиотеке, три специјализоване библиотеке , и једанаест високошколских библиотека. Од 2008. године све библиотеке библиотечке мреже Војводине користе нову (четврту) верзију софтверског система БИСИС, при чему високошколске библиотеке још нису укључене у Библиотечку мрежу Војводине. Пројекат Библиотечка мрежа Војводине треба да обезбеди одржавање
Надлежности	Секретаријат за привреду, Секреатријат за информисање
Носиоци пројекта	Факултет Техничких Наука у Новом Саду, Покрајински секретаријат за културу
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Војводина
Активности на пројекту	Активности на пројекту обухватају: Одржавање постојећих софтверских инсталација у библиотекама повезним у мрежу. Унапређење система за одржавање софтвера у дистрибуираном мрежном окружењу. Укључивање нових библиотека у Библиотечку мрежу Војводине (14 високошколских библиотека и дигитална библиотека докторских дисератција Универзитета у Новом Саду)

пословањем библиотека за библиотеке повезане у мрежу. Трајање пр0јекта (према фаЗама, у 36 месеци (јануар 2014 - децембар 2016)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 2014. 4.000.000 РСД, 2015 3.000.000, 2016.3.000.000 Извор средстава - републички, покрајински, локални буџет, ЕУ фондови, донације иностраних држава и међународних организација Известност добијања средстава:
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређење пословања библиотека у АПВ, Повећање доступности библиотечких фондова корисницима, Успостављање једног од стандардних електронских сервиса еУправе прописаних од стране ЕУ

Индикатори резултата	број библиотека укључених у мрежу број и квалитет каталошких записа доступних библиотекама повезаним у мрежу број корисника - чланова библиотека , број и квалитет нових сервиса за интерно пословање библиотека
Индикатори ефеката	Повећан број корисника информационих садржаја расположивих

	Библиотечкој мрежи Војводине. Унапређен имиџ ресорних секретатријата АПВ (Секретаријат за културу, Секретаријат за образовање, Секретаријат за науку и технолошки развој)
Начин извештавања	Обавештавање путем Портала Владе АПВ, Обавештавање путем Веб сајтова библиотека, Објављивање путем електронских и штампаних медија, Обавештавање преко друштвених мрежа
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	Ограничен државни буџет у областима образовања, науке и културе - налажење алтернативних извора финансирања; Недовољна информисаност потенцијалних корисника о сервисима и њиховим могућностима - предавања и радионице за промоцију сервиса
Евалуација	Периодична, шестомесечни извештаји о напредовању пројекта и финансијски извештаји

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2,2. Повећање квалитета живота на селу ун циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености
Назив програма/пројекта	Повећање доступности поштанских и финансијских сервиса у
Циљ пројекта	Повећање броја поштанских јединица и асортимана финансијских услуга, повећање обима коришћења е услуге.
Кратак опис пројекта	Пројектом би се дефинисао број и локација поштанских јединица и одредио обим универзалног финансијског сервиса у Војводини са укључењем шалтера е трговине (свако село са универзалном
Надлежности	Секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Секретаријат за науку, Секретаријат за финансије
Носиоци пројекта	Секретаријат за привреду и Секретаријат за финансије
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Војводина
Активности на пројекту	Прикупљање података и анализа постојећег стања. Израда општег модела за лоцирање поштанских јединица и јединица е трговине. Одређивање нивоа општих финансијских сервиса и изградња модела финансијске инклузије за коришћење ресурса јавног
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	36 месеци 2015-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	000 рсд 000 рсд 2017. 40.000.000 рсд
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	Проценат становништва укључен у финансијски сектор. Доступност поштанске мреже. Продуктивност служби локалне самоуправе и
Индикатори ефеката	Раст БДПа АПВ, повећање броја власника рачуна у банкама, повећање депозита у банкама, повећање броја осигураника и
Начин извештавања	Квартално и у току реализације пројекта
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	Ризик у вези са прикупљањем података од локалне самоуправе: избегава се кампањом уз помоћ универзитета, факултета и осталих
Евалуација	Након завршетка пројекта

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2,2. Повећање квалитета живота на селу ун циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености
Назив програма/пројекта	Изградња аква парка и велнес центра, Апатин
Циљ пројекта	Изградња

Кратак опис пројекта	Изградња копмлекса Аква парка са затвореним базенима и велнес програмом и програмима лепоте и здравља у склопу постојећих садржаја Бање "Јунаковић". Овим новим објектом бања добија "полуатријумски" блок. Приземље има два улаза и две вертикалне комуникације (за пансионске и ванпансионске госте) са базеном (8x20м, 30С) и простором за 5 базена различитог садржаја (термоминерална вода 30-35С). Уз објекат су и два спољна базена неправилног облика везана на унутрашњи простор. Спрат галерија обухвата најсавременије програме који се примењују у велнесу, груписани у 3 целине: 1. сауне, тушеви, геотермална вода. 2. масаже (ручна и подводна) 3. базен са геотермалном водом (36-38С) галеријски постављен према доњим, приземним базенима. Бруто површине: сутерен - 2.665,24 ; приземље - 2.693,63 ; спрат - 1999,02 ; поткровље - 1166,50 ;
Надлежности	На основу члана 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (''Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне
Носиоци пројекта	Инвеститор: Општина Апатин, Апатин; Финансијер: Фонд за капитална улагања АПВ
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки округ; Општина Апатин
Активности на пројекту	извођење у току (објекат конзервиран, извођач изашао из блокаде); степен финансиске реализације 54%
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	12 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Одлука број 06-318/08-15/2-1 од 04.04.2008. године: 80.000.000,00 динара Одлука број 06-4/2010-12/5од 28.07.2010. године и измена одлуке број 06- 17/2011-13/6 од 17.01.2011.: 500.452.196,58 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	Ефекти пројекта би се огледали пре свега у финансијском смислу. Стварање амбијента и услова за побољшање квалитета живљења корисника, одржавања бољег здравственог и физичког стања грађана, али и у делу стварања квалитетне туристичке
Индикатори резултата	Запошљавање током пројекта -150. Запошљавање након пројекта - 70. Повећање извоза 1.000.000 Евра
Индикатори ефеката	Проширење понуде и услуга "Бање Јунаковић" и боље позиционорање на туристичкој мапи региона (и у међународним
Начин извештавања	Писани, уз привремене ситуације и рачуне по уговорима
Писани документ о реализацији пројекта	Употребна дозвола
Процена ризика	Мала
Евалуација	Извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	III – **РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД**
Мера	2,2. Повећање квалитета живота на селу ун циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености
Назив програма/пројекта	Изградња коридора од моста на реци Тиси код Аде до Новог Бечеја, до Чоке преко Падеја и Кикинде преко Иђоша
Циљ пројекта	Изградња
Кратак опис пројекта	Изградња саобраћајница које би омогућиле адекватан приступ мосту са Банатске стране
Надлежности	На основу члана 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (''Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне
Носиоци пројекта	Инвеститор: ЈП "Дирекција за изградњу Кикинда"; Финансијер: Фонд за капитална улагања АП Војводине, Општина Кикинда, Општина Нови Бечеј, Општина Чока и Општина Ада
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобанатски, Средњобанатски, Општина Кикинда, Општина Ада, Општина Чока и Општина Нови Бечеј
Активности на пројекту	Извођење радова је у току. До сада је изведено 60,66 % прве фазе и 65,21% уговорених радова др
Трајање пројекта (према фазама, у _ , ,	Прва фаза 6 месеци, друга фаза 9 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Одлука број 06-4/2010-11/5 од 25.03.2010. године и измена одлуке број 06- 17/2011-13/6 од 17.01.2011. године на износ од 183.750.000,00 динара Одлука број 06-4/2010-11/5 од 25.03.2010. године и измена одлуке број 06- 17/2011-13/6 од 17.01.2011. године на износ од 152.062.500,00 динара Одлука број 06-5/2012
Очекивани резултати програма/пројекта	Изградња ових путних коридора омогућиће краћи и бржи саобраћајни правац као и развој туризма, пољопривреде и других привредних и културних потенцијала наведених општина
Индикатори резултата	Саобраћајно, привредно и културно повезивање општина са Бачке и Банатске стране
Индикатори ефеката	Елиминисање потребе за превоз скелом или заобилазним путем преко Новог Бечеја или Сенте
Начин извештавања	Писани, уз привремене ситуације по уговору
Писани документ о реализацији пројекта	Записник о примопредаји и употребна дозвола
Процена ризика	Мали
Евалуација	Извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	III – **РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ** И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2,2. Повећање квалитета живота на селу ун циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености
Назив програма/пројекта	Приступна сабраћајница моста преко Саве у Сремској Рачи - Сремска страна
Циљ пројекта	Изградња
Кратак опис пројекта	Изградња саобраћајница које би омогућиле потпуну функционалност објекта и повезивање Републике Србије са
Надлежности	На основу члана 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (''Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне
Носиоци пројекта	Инвеститор: ЈП Путеви Србије, Финансијер: Фонд за капитална улагања АП Војводине
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Сремски округ, Општина Сремска Митровица; Република Босна и Херцеговина, Општина Бијељина

Трајање пројекта (према фазама, у
^ два месеца

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Одлука број 06-4/2010-12/1 од 30.06.2010. године и измена одлуке број 06- 17/2011-13/6 од 17.01.2011. године на износ од 146.250.000,00 динара Одлука број 06-5/2012-18/2 од 04.04.2012. године: 25.500.000,00 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	Побољшање прекограничне сарадње и стварање могућности за несметано одвијање саобраћаја
Индикатори резултата	Раздвајање друмског и железничког саобраћаја на делу магистралног пута приступне саобраћајнице моста преко Саве код
Индикатори ефеката	Повећање капацитета саобраћаја односно, прелазак моста без задржавања ради пропуштања железничког саобраћаја
Начин извештавања	Писани, уз привремене ситуације по уговору
Писани документ о реализацији пројекта	Записник о примопредаји и употребна дозвола
Процена ризика	Мали
Евалуација	Извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	III – **РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД**
Мера	2,2. Повећање квалитета живота на селу ун циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености
Назив програма/пројекта	Изградња и реконструкција локалних путева и улица у општини
Циљ пројекта	Изградња и реконструкција
Кратак опис пројекта	Реконструкција улица у општини Тител и то: улица 22. октобар и 15. мај у Вилову, улица Иве Лоле Рибара и Исидоре Секулић у Мошорину, улице Жежељева и Книћанинова у Тителу и изградња локалног пута Тител-Мошорин са краком за Вилово
Надлежности	На основу члана 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (''Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне
Носиоци пројекта	Инвеститор: ЈП Простор Тител; Финансијер Фонд за капитална улагања АП Војводине
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ, Општина Тител

Трајање пројекта (према фазама, у
^ три месеца

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Одлука број 06-3/07-8/1-2 од 03.09.2007. године: 228.000.000,00 динара Одлука број 06-3895/08-2/11 од 03.11.2008. године: 46.600.000,00 динара Одлука број 06-5/09-7/3 од 10.07.2009.
Очекивани резултати програма/пројекта	Реконструкцијом улица омогућиће се нормално одвијање саобраћаја а привредним субјектима ће се олакшати приступ индустријским зонама. Локалним путем Тител-Мошорин повезаће се насеља општина, скратиће се пут од насеља Мошорин ка Тителу и даље ка Зрењанину и Београду, омогућиће се приступ
Индикатори резултата	Реконструкција улица у општини Тител у дужини од 4.530,00 т и изградња новог пута у дужини од 16.720,00 т
Индикатори ефеката	Побољшање саобраћајне комуникације и услова за живот и рад
Начин извештавања	Писани, уз привремене ситуације и рачуне по уговорима
Писани документ о реализацији пројекта	Записник о примопредаји и употребна дозвола
Процена ризика	Мали
Евалуација	Извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2,2. Повећање квалитета живота на селу ун циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености
Назив програма/пројекта	Изградња објекта железничко-друмског моста преко реке Дунав у Новом Саду
Циљ пројекта	Изградња моста
Кратак опис пројекта	Изградња железничко-друмског моста, на месту срушеног моста у бомбардовању 1999. године, дужине 474т са два железничка колосека две друмске саобраћајнице и две пешачко
Надлежности	На основу члана 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (''Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне
Носиоци пројекта	Инвеститор је Железнице Србије а.д. а финансијери су АП Војводина преко Фонда за капитална улагања АП Војводине и
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ, Град Нови Сад
Активности на пројекту	Извођење радова је у току а до сада је изведено 15,7% од
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	32 месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Одлука број 06-4/2010-10/6 од 18.01.2010. године: 600.000.000,00 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	Омогућиће се нормално одвијање саобраћаја на железничком коридору X ^ р^пот когМоги VII.
Индикатори резултата	Савремене саобраћајнице за одвијање железничког, друмског и пешачко- бициклистичког саобраћаја и стварање могућности за нормално одвијање пловидбе
Индикатори ефеката	Елиминисање чекања возила на прелаз преко моста
Начин извештавања	Писани, уз привремене ситуације и рачуне по уговору
Писани документ о реализацији пројекта	Записник о примопредаји и употребна дозвола
Процена ризика	мали
Евалуација	Извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2,2. Повећање квалитета живота на селу ун циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености
Назив програма/пројекта	Главни пројекат магистралног цевовода Оџаци - Каравуково
Циљ пројекта	Изградња
Кратак опис пројекта	Пројектом је предвиђена изградња магистралног цевовода Оџаци - Каравуково дужине око 5 километара.
Надлежности	Члан 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине и члан 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине
Носиоци пројекта	ЈКП Услуга Оџаци, Фонд за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки округ, Општина Оџаци
Активности на пројекту	Припрема за поступак јавне набавке.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Одлука Управног одбора Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине број 06-4/2013-4/7 од 18.09.2013. године, одобрена средства 30.000.000,00 динара.
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализацијом овог пројекта омогућиће се редовна испорука технички исправне пијаће воде. Такође, омогућиће се смањење трошкова одржавања и експлоатације воде
Индикатори резултата	Изградња 5 километара цевовода.
Индикатори ефеката	Око 5000 становника Каравукова ће имати редовну испоруку технички исправне пијаће воде.
Начин извештавања	Писани извештај.
Писани документ о реализацији пројекта	Употребна дозвола
Процена ризика	Мали
Евалуација	Јавна набавка, извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2,2. Повећање квалитета живота на селу ун циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености
Назив програма/пројекта	Завршетак постројења за припрему пијаће воде у Оџацима
Циљ пројекта	Изградња
Кратак опис пројекта	Пројектом је предвиђен завршетак изградње постројења за припрему пијаће воде.
Надлежности	Члан 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине и члан 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине
Носиоци пројекта	ЈКП Услуга Оџаци, Фонд за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки округ, Општина Оџаци
Активности на пројекту	Припрема за поступак јавне набавке.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Одлука Управног одбора Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине број 06-3/07-8/1-2 од 03.09.2007. године, одобрена средства 000.00 динара. Одлука Управног одбора Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине број 06-3895/08-2/10 од 03.11.2008. године, одобрена средства 5.821.228,70 динара. Одлука Управног одбора Фонда за капитална улагања Аутономне

Очекивани резултати програма/пројекта	Тврдоћа, хидрокарбонати узрокују неповољне експлоатационе карактеристике, висок садржај тврдоће воде утиче на појаву честих кварова у водоводном систему због карбонизације и издвајања каменца на засунима и вентилима. Реализацијом овог пројекта, између осталих, елиминисаће се сви ови негативни ефекти би
Индикатори резултата	Изградња постројења за прераду воде капацитета 601/8.
Индикатори ефеката	Око 10000 становника Оџака и 5000 становника Каравукова ће имати редовну испоруку технички исправне пијаће воде.
Начин извештавања	Писани извештаји.
Писани документ о реализацији пројекта	Употребна дозвола
Процена ризика	Мали
Евалуација	Јавна набавка, извођење радова, употребна дозвола.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2,2. Повећање квалитета живота на селу ун циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености
Назив програма/пројекта	Изградња канализационе мреже у општини Врбас
Циљ пројекта	Изградња
Кратак опис пројекта	Пројектом је предвиђена изградња канализационе мреже у насељеним местима општине Врбас.
Надлежности	Члан 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине и члан 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине
Носиоци пројекта	ЈП Дирекција за изградњу Врбас, Фонд за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ, Општина Врбас
Активности на пројекту	Извођење радова у току, Финансијска реализација 83,73%.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	14 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Одлука Управног одбора Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине број 06-5/09-6/6-1 од 01.04.2009. године, одобрена средства 000.00 динара. Одлука Управног одбора Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине број 06-5/2012-18/3 од 04.04.2012. године,
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализацијом овог пројекта насељена места општине Врбас добијају примарну канализациону мрежу и потисни вод према централном постројењу за прераду отпадних вода
Индикатори резултата	Изградња 116,5 километара канализационе мреже.
Индикатори ефеката	5 насељених места општине Врбас добија примарну
Начин извештавања	Писани извештаји, привремене ситуације.
Писани документ о реализацији пројекта	Употребна дозвола
Процена ризика	Мали
Евалуација	Извођење радова, употребна дозвола.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.2 Побољшање квалитета живота на селу у циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености
Назив програма/пројекта	Рехабилитација путне мреже од регионалног значаја - „Гребенски пут“ на подручју Националног парка „Фрушка гора“
Циљ пројекта	Израда пројектно - техничке документације појачаног одржавања „Гребенског пута“ (на подручју 8 општина и Националног парка „Фрушка гора“, укупне дужине 55 км); физички радови на
Кратак опис пројекта	Подручје Фрушке горе се налази између коридора X и Xб, која су уједно и два значајна путна правца државне путне мреже. Целом њеном дужином, скоро по самом гребену, изграђен је пут дужине 55км, првенствено као туристички, мада се у великој мери користи и као шумски, за експлоатацију фрушкогорских шума. Ова друга намена у највећој мери утиче на оштећење тог пута, а услед нередовног одржавања убрзава се и пропадање. Ту се мисли пре свега на: недостатак коловоза на појединим деловима пута, ударне рупе, напукнућа, неравномерну ширину пута, недостатак саобраћајне сигнализације који значајно нарушавају квалитет и безбедност одвијања саобраћаја. Садашње стање пута се, у том
Надлежности	Дирекције за изградњу локалних самоуправа кроз које Гребенски пут пролази: Бачка Паланка, Шид, Сремска Митровица, Беочин,
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Срем, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и 8 општина
Г еографска подручја гп Ј	Регион Срем и општине Јужнобачког округа (Бачка Паланка, Шид, Митровица, Беочин, Ириг, Петроварадин, Сремски Карловци и Инђија)

програм бити имплементиран

Активности на пројекту	Израда пројектно - техничке документације појачаног одржавања „Гребенског пута“ (на подручју 8 општина и Националног парка „Фрушка гора“, укупне дужине 55км); Стварање могућности да се по урађеној пројектно-техничкој документацији омогући ослобађање финансијских средстава АП
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Пројекат се реализује и завршава током периода Акционог плана од 2014. године до 2017. кроз 2 подпројекта: израда пројектно-
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Процењена вредност пројекта је 450.000.000 РСД (3.922.710 ЕУР). Буџет: 30.000.000.,00РСД
Очекивани резултати програма/пројекта	Урађена пројектно-техничка документација рехабилитације Гребенског пута - Главни пројекат Визић-Чортановачке шуме;
Индикатори резултата	Документација у складу са Законом о планирању и изградњи, локацијска и грађевинска дозвола; Рехабилитован и обновљен пут у дужини од 55км са обновљеном саобраћајном и туристичком сигнализацијом;

Индикатори ефеката	Повећан БДП у региону Срем за рачун изграђене инфраструктуре; Олакшан и безбедан путнички, туристички и јавни саобраћај на подручју НП Фрушка гора; Међуопштински приступ у регионализацији појединачних пројеката дефинисаних у локалним стратешким документима;
Начин извештавања	Преглед документације пројекта; Физички преглед израђених објеката

Писани документ о реализацији пројекта	Пројекат појачаног одржавања "Гребенског пута"; Наративни и финансијски извештаји носиоца пројекта, грађевински
Процена ризика	Недостатак новчаних средстава за физичку реализацију пројекта - велики Економска кретања иду у правцу погоршања и продубљења
Евалуација	Ех - аПе, т1епт, Ех - роз!

Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	Унапређење социјалне заштите
Циљ пројекта	подстицај, развој и унапређење квалитета постојећих услуга
Кратак опис пројекта	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију додељује средства по конкурсу установама социјалне заштите и удружењима грађана-пружаоцима услуга социјалне заштите за финансирање, односно суфинансирање постојећих услуга социјалне заштите, програма подршке, мера и активности ради
Надлежности	одредба члана 48. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи ("Сл. лист АПВ" 40/2012-пречишћен текст)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Аутономна Покрајина Војводина
Активности на пројекту	расписивање конкурса, пријем конкурсне документације, одлуке о додели средстава, потписивање уговора са корисницима, пренос средстава, праћење, извештавање и евалуација
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Стални програм за период 2014-2017 који током једне године траје 9 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	У складу са Финансијским планом Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију за 2014. годину, потребно је обезбедити 35.000.000,00 динара Потребна средства за 4 године, са 10% повећања сваке године су 162.435.000,00 приходи из буџета
Очекивани резултати програма/пројекта	већи степен стручности и експертских знања особа које се баве социјалном заштитом, већи број пружалаца услуга социјалне
Индикатори резултата	Између 100-120 пројеката годишње подржано од стране Покрајинског секретаријата доделом финансијских средстава по
Индикатори ефеката	већи број услуга орјентисан према кориснику и његовим потребама,
Начин извештавања	Финансијски и наративни извештаји према Уговору и динамици програма (годишњи)

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	Оснивање регионалних центара за породични смештај и усвојење
Циљ пројекта	Припрема, процена и обука будућих хранитеља и усвојитеља и подршка хранитељима, усвојитељима односно породицама које пружају услугу породичног смештаја

Кратак опис пројекта	Законом о социјалној заштити (Сл.гласник РС бр.24/11) дефинисан је Центар за породични смештај као установа социјалне заштите, надлежности центара и њихово функционисање. Центар за породични смештај и усвојење извештава Центар за социјални рад о раду хранитеља и функционисању породица кооје пружају услугу породичног смештаја и предлаже мере ради отклањања евентуалних пропуста. На територији АПВ постоји укупно 1.494 хранитељске породице у којима је смештено 2.300 деце и постоји неопходност оснивања центара за породични смештај и усвојење ради обезбеђења подршке хранитељским и усвојитељским
Надлежности	одредба члана 48. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи ("Сл. лист АПВ" 40/2012-пречишћен текст), члан 10. став 2 Закона о социјалној заштити (Сл.гласник РС бр.24/11)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ
Активности на пројекту	оснивање 3 регионална центра за породични смештај
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	4 године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	У складу са Финансијским планом Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију за 2014. годину, у захтеву за додатна средства исказана су потребна средства у висини од 116.593.000,00 динара приходи из буџета
Очекивани резултати програма/пројекта	Оснивање три центра за породични смештај
Индикатори резултата	већи степен квалитета услуге хранитељства кроз стандардизацију
Индикатори ефеката	смањен број потреба за смештај деце у институције
Начин извештавања	Г одишњи извештај о раду

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	Програм демографског развоја АПВ - новчана помоћ породици у којој се роди треће дете
Циљ пројекта	подстицање демографског развоја у Аутономној Покрајини Војводини путем новчане помоћи породици
Кратак опис пројекта	Будући на изражен феномен недовољног рађања, негативан природни прираштај, депопулацију, пораст удела старих лица у структури становништва и све раширенији самачки живот на територији АПВ, Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију има за циљ дефинисање целовите и кохерентне политике АПВ према фертилитету становништва.
Надлежности	одредба члана 48. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи ("Сл. лист АПВ" 40/2012-пречишћен текст)
Носиоци пројекта	ПС за здравство, социјалну политику и демографију

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	пријем решења о признавању права на новчану помоћ породици у којој се роди треће дете, ажурирање базе података, пренос финансијских средстава, праћење, извештавање, евалуација
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Стални програм током периода 2014-2017, а један циклус траје 24 месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	С обзиром да се према статистичким подацима Републичког завода за статистику годишње роди око 1.400 деце у породици као треће рођено дете, за спровођење ове мере потребно је обезбедити 400.000.000,00 за новчану помоћ породицама које добију треће дете. У складу са Финансијским планом Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију за 2014. годину, на економској класификацији 472-накнаде за социјалну заштиту планирана су средства у износу од 200.000.000,00, а 200.000.000,00 исказано је у захтеву за додатна средства. Потребна средства за 4 године, са 10% повећања сваке године су 1.856.400.000,00 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	повећање броја породица у којима се родило треће дете
Индикатори резултата	број донетих решења о признавању права на новчану помоћ породици у којој се роди треће дете
Индикатори ефеката	повећање стопе природног прираштаја на територији АПВ, смањење удела старих лица у структури становништва АПВ
Начин извештавања	подношење извештаја о утрошеним средствима на годишњем нивоу

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	Подршка невладиним организацијама које делују у области здравствене, социјалне и борачко-инвалидске заштите и области
Циљ пројекта	у области здравствене заштите: допринос развоју здравствене заштите и заштити здравља, превенцији, лечењу и рехабилитацији, промоцији и популаризацији здравих стилова живота; у области социјалне заштите лица са инвалидитетом: допринос заштити и у напређењу социјално-економског и друштвеног положаја, рехабилитацији, социјализацији и превенцији искључености лица са инвалидитетом; у области борачко-инвалидске заштите: допринос заштити и у напређењу социјално-економског и друштвеног положаја, рехабилитацији, социјализацији чланова удружења
Кратак опис пројекта	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију додељује средства по конкурсу за подстицање реализације програма односно суфинансирање обезбеђењем недостајућег дела средстава за финансирање програма и програмских активности удружења грађана у 2014. години у области:

Надлежности	одредба члана 48. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској управи ("Сл. лист АПВ" 40/2012-пречишћен текст)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ
Активности на пројекту	расписивање конкурса, пријем конкурсне документације, одлуке о додели средстава, потписивање уговора са корисницима, пренос средстава, праћење, извештавање и евалуација
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Стални програм који током сваке године у периоду 2014-2017 траје по 9 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	У складу са Финансијским планом Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију за 2014. годину, на економској класификацији 481 - дотације невладиним организацијама потребно је обезбедити око 18.000.000,00 динара Потребна средства за 4 године, са 10% повећања сваке године су 83.538.000,00 приходи из буџета
Очекивани резултати програма/пројекта	смањен број оболелих за 3% од хроничних болести и болести зависности; смањена искљученост особа са инвалидитетом, унапређен социјално-економски и друштвени положај бораца, ратних војних инвалида и цивилних инвалида рата, побољшани
Индикатори резултата	Између 100-120 пројеката годишње подржано од стране Покрајинског секретаријата доделом финансијских средстава по
Индикатори ефеката	унапређење здравствене заштите, инклузија особа са инвалидитетом и ратних војних инвалида, подстицање рађања
Начин извештавања	Финансијски и наративни извештаји према Уговору и динамици програма (годишњи)

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности младих
Назив програма/пројекта	ПРОГРАМ: УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ И ПОЛОЖАЈ РАЊИВИХ ГРУПА КРОЗ ПРОГРАМЕ И ПРОЈЕКТЕ КОЈИ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЛИ СУФИНАНСИРАЈУ ИЗ ФОНДОВА ЕУ "ВОЈВОЂАНСКА КУЋА ЗДРАВЉА”
Циљ пројекта	Унапређење и промоција јавног здравља, превенција и рано откривање масовних незаразних болести, унапређење услова и квалитета пружених здравствених услуга, изградња нових капацитета, развој препорука за политике у здравству, социјалној заштити и демографији, развој сервиса у области социјалне и

Кратак опис пројекта	Потребно је обезбедити материјална средства која ће подржати конкретне активности здравствених установа у циљу развијања здравственог просвећивања и информисања грађана о здравим стиловима живота, у циљу превенције болести и раног откривања болести, омогућити побољшање услова за квалитет и број свих услуга здравстене заштите, подржати здравствене стручне едукације стручњака у набавку савремене медицинске опреме, унапредити систем здравствене и социјалне заштите у смислу веће окренутости ка потребама и правима корисника, веће доступности на територијалном нивоу, према ментално оболелима и другим
Надлежности	Законом о утврђивању надлежности АПВ, („Службени гласник РС“, број 99/2009 и 67/2012 - одлука УС) Чланом 47. предвиђено је да АП Војводина преко својих органа, у складу са законима којима се уређује систем у области здравства, поред осталих обавља следеће послове: друштвену бригу за здравље на нивоу АП Војводине која обухвата мере за обезбеђивање и спровођење здравственезаштите од интереса за грађане на територији АП Војводине Законом о социјалној заштити (''Службени гласник РС'' број 24/11), чланом 20. утврђено је да Програм унапређења социјалне заштите у аутономној покрајини утврђује надлежни орган аутономне покрајине, да исти мора бити усаглашен са стратегијом развоја, коју доноси Влада и обухвата мере и активности за подстицај и развој
Носиоци пројекта	ПС за здравство, социјалну политику и демографију; институције у систему здравствене и социјалне заштите
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	територија АП Војводине
Активности на пројекту	организовање кампања, базара здравља, округлих столова, скрининга на масовне незаразне болести, предавања и информисање путем медија (ина друге начине) у сврху промоције здравља, здраве животне средине и превенције болести; Организовање едукативних садржаја за становништво, просветне раднике и друге групе; Организовање едукација за здравствене раднике, Опремање здравтвених установа медицинском опремом, проширивање капацитета и повећање квалитета услуга; Подршка унапређењу стручности и ефикасности организације здравствене
Трајање пројекта (према	1-3 године

фазама, у месецима)	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	3 милиона евра, односно 347.888.700,00 динара Очекивано учешће Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију од 20 % износи 600.000 евра, односно 69.577.740,00 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализован скрининг на масовне незаразне болести; Реализоване едукације становништва и других, подигнут ниво стручности и експертских знања стручњака; Унапрђени иквалитет, опрема и број услуга, Реализована подршка проширењу обима услуга социјалног и здравственог карактера за осетљиве групе становништва, Подигнут

Индикатори резултата	Организовано 6 кампања, 6 базара здравља, 3 скрининга, предавања и информисања путем медија у сврху промоције здравља и превенције болести Организовани едукативни семинари за здравствене раднике Опремљене здравствене установе у АПВ модерном медицинском опремом Отварено неколико дневних центара за бригу о старима и бригу о ментално оболелима као ванинституционални вид здравствено-социјалне заштите Организован већи број здравствених
Индикатори ефеката	Побољшана информисаност становништва и повећање знања о факторима ризика за настанак болести Побољшано здравље становништва у АП Војводини, смањење морбидитета и компликација од малигних, кардиоваскуларних, цереброваскуларних и менталних болести, гојазности и шећерне болести. Подигнут квалитет здравствених услуга у здравственим установама. Смањене листе чекања
Начин извештавања	периодични и финални извештаји

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ-Доношење посебних програма здравствене заштите и посебних програма из области јавног
Циљ пројекта	Очување и унапређење здравственог стања становништва АП
Кратак опис пројекта	Посебни програми здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну покрајину, а за које није донет посебан програм заштите
Надлежности	Законом о здравственој заштити (''Службени гласник РС'', број 107/05, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12 и 45/13-др. закон), чланом 13. став 4. утврђено је да аутономна покрајина може донети посебне програме здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну покрајину, а за које није донет посебан програм здравствене заштите на
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Покрајинска стручна комисија за утврђивање приоритета у здравственој заштити и предлагање мера и програма за унапређење здравља становништва Аутономне Покрајине Војводине, коју је формирао покрајински секретар за здравство, социјалну политику и демографију као стручно и саветодавно тело Покрајинског секретаријата за област здравства, разматра Предлоге посебних програма у области здравствене заштите и из области јавног здравља. Покрајински секретаријат упућује наведене програме ради
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Планирано је да се у 2014. години финансирају посебни програми здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за аутономну покрајину и посебни програми из области јавног здравља које је Влада АП Војводине усвојила током 2013. године као и програми који ће бити донети
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава - 100.000.000,00 динара годишње Потребна средства за 4 године, са 10% повећања сваке године су 464.100.000,00 Извор средстава - Представити финансијски портфолио пројекта (буџет, ЕУ фондови, фондови АП Војводине и сл.). Буџет АПВ
Очекивани резултати програма/пројекта	Израђени програми здравствене заштите и посебни програми из области јавног здравља Поједине категорије становништва АП Војводине биће обухваћене посебним програмима здравствене заштите; Лица која болују од болести специфичних за територију АП Војводине биће обухваћена програмима, што ће допринети побољшању здравственог стања и квалитету њиховог живота. Повећаће се доступност услуга становништва у одређеним локалним заједницама на територији АП Војводине. Унапређење и очување здравља становништва на територији АП Војводине кроз обезбеђење информација неопходних за процену

	оспособљености независног функционисања становништва Војводине. Приоритетне области очувања и унапређења здравља на које су усмерени посебни програми из области јавног здравља су морбидитет и морталитет, заразне болести и понашање и здравље
Индикатори резултата	Број донетих и реализованих програма (до краја октобра 2013. године усвојено 6 програма здравствене заштите и један програм из области јавног здравља. У току су активности на припреми још једног програма из области јавног здравља који ће бити упућен Влади АП Војводине до краја 2013. године)
Индикатори ефеката	Дугорочни користи од пројекта су: >број лица код којих је дијагностикована врста болести на коју се програм односи (нпр. у Програму неонаталног скрининга на цистичну фиброзу на територији АПВ и Програму раног откривања и лечења компликација шећерне болести на очима) побољшање здравственог статуса поппулације која припада угроженим категоријама (нпр. у Програму раног откривања и >праћења промена функције срца код хипертензивних трудница на територији АПВ) >јачање здравствене заштите у недовољно развијеним општинама употребом ИТ технологија (нпр. у Програму увођења нове
Начин извештавања	Установе здравствене заштите које су носиоци посебних програма здравствене заштите и посебних програма из области јавног здравља достављају Покрајинском секретаријату за здравство, социјалну политику и демографију наративне и финансијске извештаје о реализацији програма. Извештаји о реализацији

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ-Капитална улагања у здравствене установе на територији АП Војводине
Циљ пројекта	Очување и унапређење здравственог стања становништва АП Војводине кроз обезбеђивање адекватних услова за пружање
Кратак опис пројекта	Законом о здравственој заштити (''Службени гласник РС'', број 107/05, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12 и 45/13-др. закон), чланом 13. став 1. тачка 5. утврђено је да друштвена брига за здравље на нивоу аутономне покрајине обухвата мере за обезбеђивање и спровођење здравствене заштите од интереса за грађане на територији аутономне покрајине и то: обезбеђивање средстава за вршење оснивачких права над здравственим установама чији је оснивач у складу са законом и Планом мреже здравствених установа, а које обухвата изградњу, одржавање и опремање здравствених установа, односно инвестиционо улагање, инвестиционо-текуће одржавање просторија, медицинске и немедицинске опреме и превозних
Надлежности	У складу са чл. 48. став 2. Закона о здравственој заштити утврђено је да на територији АП Војводине, аутономна покрајина оснива општу болницу, специјалну болницу, клинику, институт и клинички центар, завод односно институт за јавно здравље, завод за трансфузију крви и завод за антибаричну заштиту. У складу са овако утврђеним одредбама Закона о здравственој зштити у складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа, АП Војводина је, преко својих органа, основала укупно 35 здравствених установа (1 клиника, 5 института, 1 клинички центар, 9 општих болница, 11 специјалних
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Покрајински секретаријат расписује конкурс на основу којег се додељују средства здравственим установама, а здравствене установе спроводе процедуре неопходне за одобрене иснвестиције. Изузетно од овог правила у ванредним околностима средства за ове
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Стални програм - 4 године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 500.000.000,00 динара у 2014. години Потребна средства за 4 године, са 10% повећања сваке године су 2.320.500.000,00 Буџет АПВ. Извесност добијања средстава: Средства су планирана у буџету АПВ из извора - приходи из буџета
Очекивани резултати програма/пројекта	Обезбеђење адекватних просторних услова у здравственим установама и савремене медицинске и немедицинске опреме и превозних средстава, и на тај начин подизање нивоа здравствене заштите становништва на секундарном и терцијарном нивоу
Индикатори резултата	40 уговора о финансирању са здравственим установама.
Индикатори ефеката	Повећан квалитет и доступност здравствених услуга.
Начин извештавања	Установе здравствене заштите достављају финансијске извештаје Покрајинском секретаријату за здравство, социјалну политику и

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ ''Родитељска кућа'' при Служби за хематологију и онкологију Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине Нови
Циљ пројекта	Очување и унапређење здравственог стања становништва АП Војводине Постизање вишег стандарда у обезбеђењу здравствене заштите деце оболеле од малигних болести
Кратак опис пројекта	Смештај деце оболеле од малигних болести која се лече у Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Нови Сад и пружање подршке њиховим породицама у циљу обезбеђења оболелој деци високог квалитета лечења, рехабилитације и социјализације у амбијенту породичне куће са родитељима. Институту се обезбеђују средства за трошкове сталног и текућег одржавања просторија и режијске трошкове "Родитељске куће" и трошкове медицинског и немедицинског кадра ангажованог за рад у
Надлежности	Законом о здравственој заштити ("Службени гласник РС", број 107/05, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12 и 45/13-др. закон), чланом 13а. утврђено је да друштвена брига за здравље на нивоу аутономне покрајине може обухватити и мере за обезбеђивање и спровођење здравствене заштите од интереса за грађане аутономне покрајине, којима се стварају услови за бољу доступност и приступачност коришћења здравствене заштите на својој територији у здравственим установама чији је оснивач, а који су виши од норматива, односно стандарда у погледу простора, опреме, кадра, лекова и медицинских средстава који су прописани законом којим се уређује обавезно здравствено осигурање, укључујући и друге неопходне трошкове за рад здравствене установе којим се постиже
Носиоци пројекта	Институт за здравствену заштиту деце и омладионе Војводине Нови
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Обезбеђење средстава за трошкове сталног и текућег одржавања просторија и режијске трошкове "Родитељске куће" и трошкове медицинског и немедицинског кадра и праћење рада исте
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Стални програм - 4 годину
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава 10.000.000,00 динара у 2014. години Потребна средства за 4 године, са 10% повећања сваке године су Буџет АПВ Средства су планирана у буџету АП Војводине из извора -приходи из
Очекивани резултати програма/пројекта	Постизање вишег стандарда у лечењу деце оболеле од малигних болести с обзиром да је смештај ове популације по моделу "Родитељске куће" препоручљивији од болничких услова
Индикатори резултата	Број корисника "Родитељске куће"-деце и родитеља
Индикатори ефеката	Обезбеђења оболелој деци високог квалитета лечења, рехабилитације и социјализације у амбијенту породичне куће са
Начин извештавања	Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине доставља наративне и финансијске извештаје Покрајинском
	политику и демографију. Извештавање Владе АП Војводине о раду "Родитељске куће".

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	ПРОГРАМ: УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ И ПОЛОЖАЈ ОСОБА СА МЕНТАЛНИМ ПОРЕМЕЋАЈИМА КРОЗ ПРОГРАМЕ И ПРОЈЕКТЕ КОЈИ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЛИ СУФИНАНСИРАЈУ ИЗ ФОНДОВА ЕУ ПРОЈЕКТИ: 1 Билатерална сарадња АПВ и италијанске регије ФВЂ „ЕУРОСТАРТ“, вертикална активност 4 „Сервиси у локалној заједници за лица са менталним поремећајима“ 2.Подршка у припреми и реализацији пројеката по конкурсу ИПА фонда „Отворени загрљај“ - Унапређење положаја корисника резиденцијалних установа за особе са интелектуалним и менталним потешкоћама кроз стварање услова за њихово
Циљ пројекта	Очување и унапређење услова за лечење и положаја лица са менталним сметњама и подршка развоју сервиса и деинституционализацији за ова лица у изабраним локалним срединама (Сомбор, Кикинда, Инђија у 2014, а у 2015 се планира проширење броја локалних самоуправа) Очување и унапређење услова за лечење и положаја лица са менталним сметњама и подршка развоју центара за ментално здравље са новим сервисима који омогућавају
Кратак опис пројекта	Организовање различитих видова обука путем којих ће Секретаријат у сарадњи са италијанским партнером ширити знања и искуства о потреби за обезбеђивањем услова за развој сервиса у заједници, деинституционализацију и социјалну инклузију особа са менталним сметњама. Едукативне и промотивне активности у виду организовања кампања и обука путем којих ће Секретаријат ширити знања и искуства о потреби за обезбеђивањем услова за деинституционализацију и социјалну инклузију особа са менталним сметњама, обезбеђивање
Надлежности	Законом о социјалној заштити (''Службени гласник РС'' број 24/11), чланом 20. утврђено је да Програм унапређења социјалне заштите у аутономној покрајини утврђује надлежни орган аутономне покрајине, да исти мора бити усаглашен са стратегијом развоја, коју доноси Влада и обухвата мере и активности за подстицај и развој постојећих и нових услуга социјалне заштите. Средства за финансирање програма унапређења социјалне заштите у аутономној покрајини обезбеђују се у буџету аутономне покрајине. Законом о утврђивању надлежности АПВ, („Службени гласник РС“, број 99/2009 и 67/2012 - одлука УС) Чланом 47. предвиђено је да АП Војводина преко својих органа, у складу са законима којима се уређује систем у области здравства, поред осталих обавља и следеће
Носиоци пројекта	.Влада АПВ и Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију , регија ФВЂ, Центар за ментално здравље у Трсту Локални партнери (институције и организације) су носиоци а
Г еографска подручја (округи и општине) у	Сомбор, Кикинда, Инђија Средине у којима је апликант успео да обезебди средства на

бити имплементиран	
Активности на пројекту	Формирање локалних тимова, студијска посета, обуке у Трсту и у АПВ Формирање центра за ментално здравље са теренским службама
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	јануар 2013 - јун 2014 јануар 2014 - јун 2015
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Буџет пројекта у 2014. години је 22.000 евра Укупан буџет пројеката 837.573 евра Укупна средства за ова два пројекта су 859.573 евра, односно 99.678.578,00 динара Извор средстава Представити финансијски портфолио пројекта 30.000 евра италијанска регије Емилија Романја (8.000 евра је реализовано у 2013, а 22.000 ће бити у 2014. години) Буџет АП Војводине 39.721 евра, односно 4.606.162,00 динара. Донатрска средства (ИПА фонда) и буџети партнера су 797.852 евра Извесност добијања средстава Средстава италијанске регије Емилија Романја су већ обезбеђена у буџету ове регије Одобрење средстава и резултати на конкурсу „Отворени загрљај“ ИПА ЕУ фонда ће бити познати у марту 2014 . године
Очекивани резултати програма/пројекта	1 унапређене компетенције стручњака локалним срединама за стварање услова за деинституционализације лица са менталним сметњама 2. Организоване кампање са циљем сензибилизације јавности Организоване обуке за јавност, стручну јавност и друге циљне групе Организовање међународних посета наших стручњака и посете страних стручњака са циљем размене искустава у области деинституционализације лица са менталним сметњама; Повећаће се доступност и квалитет услуга заједнице лицима са
Индикатори резултата	унапређене компетенције 40 стручњака у Сомбору, Кикинди и Инђији за стварање услова за деинституционализације лица са менталним сметњама и развој сервиса у оквиру центара за ментално здравље реализоване кампање и обуке, извештаји о њиховом спровођењу, евиденција
Индикатори ефеката	Јачање здравствене и социјалне заштите кроз развој нових служби у заједници за лица са менталним сметњама Интензивирање имплементације здравствене и социјалне политике у циљу већег утицаја на побољшање здравственог статуса лица са
Начин извештавања	Креирање писаних докумената који садрже податке и информације о извршењу планова, остварењу резултата и напретка у постизању циљева ће се вршти према захтеву Покрајинског секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу који координира пројекат Еуростарт Креирање писаних докумената који садрже податке и информације

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана

Назив програма/пројекта	ПРОГРАМ: УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ И ПОЛОЖАЈ СТАРИХ ЛИЦА КРОЗ ПРОГРАМЕ И ПРОЈЕКТЕ КОЈИ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЛИ СУФИНАНСИРАЈУ ИЗ ФОНДОВА ЕУ ПРОЈЕКТИ: БшМшд ћпЈ§е* ће1иееп *ешог сШгеп* апЈ *1иЈеп1* ш 1ће еМег1у саге ш 1ће Е^ (ЕУ Програм Еигоре Еог СШгевд) №1 А§е ОТТ-А§е -Промоција регионалног социјалног развоја који подстиче умрежавање релевантних јавних-волонтерских актера за јачање иновација у пружању социјалноздравствених-заштитних услуга за људе у трећем добу (ЕУ Програм ИПА Адриатик)
Циљ пројекта	Очување и унапређење услова за лечење и положај старих лица у АПВ кроз: Међународна размена знања и успостављање мреже стручњака у области заштите старих Успостављање регионалне Јадранске мреже прекограничне
Кратак опис пројекта	Реализација три међународне конференције конференције усмерене на успостављање трајније сарадње и мреже стручњака у области заштите старих Побољшње координације између јавних и приватних (НВО, волонтирање) заинтересованих страна како би превазишли препреке у области помоћи старим лицима, подстичући их да раде у
Надлежности	Законом о социјалној заштити (''Службени гласник РС'' број 24/11), чланом 20. утврђено је да Програм унапређења социјалне заштите у аутономној покрајини утврђује надлежни орган аутономне покрајине, да исти мора бити усаглашен са стратегијом развоја, коју доноси Влада и обухвата мере и активности за подстицај и развој постојећих и нових услуга социјалне заштите. Средства за финансирање програма унапређења социјалне заштите у аутономној покрајини обезбеђују се у буџету аутономне покрајине. Законом о утврђивању надлежности АПВ, („Службени гласник РС“, број 99/2009 и 67/2012 - одлука УС) Чланом 47. предвиђено је да АП Војводина преко својих органа, у складу са законима којима се уређује систем у области здравства, поред осталих обавља следеће
Носиоци пројекта	1.Финска, Ке§гопа1 СоипсП оћ Ра(ја1-Нате 2 Италија, Магсће Кедгопа1 АиШогћу - Зома1 Ргодгатте ШИ - Неаћћ апЈ Зома1 Зетсез ^ераЧтеП
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Финска, Летонија, Пољска, Немачка, Хрватска, Чешка, Румунија, Литванија, Мађарска и Србија - АП Војводина Словенија Хрватска Италија Албанија Црна Гора и Србија - АП
Активности на пројекту	1 .Учешће на 3 међународне конференције у вези потреба за подршком старењу и започињање "твининг" сарадње стручњака 2. Успостављање регионалне ссарадње и унапређење знања у области заштите старих кроз развој сервиса и мултисекторске
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	1.2014-2015 1. октобар 2013 - мај 2015
Финансијски план за реализацију	Укупан буџет пројекта 80.000 евра Буџет пројеката у Србији 119.768 евра

	Укупно буџети ова два пројекта су 199.768 евра или 23.165.677,00 динара Извор средстава Представити финансијски портфолио пројекта Буџет АПВ 5.000,00 евра, односно 579.815,00 динара 101.802,46 евра из буџета АПВ за предфинансирање и 17.965 евра је сопствено учешће Покрајинског завода за социјалну заштиту (индиректни корисник буџета АПВ) Укупно потребно средстава за Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију је 579.815,00 динара Извесност добијања средстава Одобрена средства ЕУ Програм Еигоре Рог СШгепз
Очекивани резултати програма/пројекта	Успостављена међународна сарадња и унапређена знања у области заштите старих Успостављена регионална сарадња и унапређење знања у области заштите старих
Индикатори резултата	Потписивање споразума о таиннинг сардњи, унапређена знања Пилотирани сервиси, побољшани капацитети и вештине државних службеника и волонтерских удружења, сачињен је ШШеРарег №Т Аде пројекта који има утицај на локалне законодавце и политике локалних/регионалних власти у области социјалних и здравствених
Индикатори ефеката	Унапређена знања и успостављене мреже сарадње Унапређена знања и успостављене мреже сарадње
Начин извештавања	Креирање писаних докумената који садрже податке и информације о извршењу планова, остварењу резултата и напретка у постизању циљева ће се вршти према захтеву ЕУ донатора

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности младих
Назив програма/пројекта	ПРОГРАМ: УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ И ПОЛОЖАЈ МЛАДИХ КРОЗ ПРОГРАМЕ И ПРОЈЕКТЕ КОЈИ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЛИ СУФИНАНСИРАЈУ ИЗ ФОНДОВА ЕУ Наслов пројекта: “ЕМРО^ЕК ТО РКН” - 8оаа1 роИсу тпоуаИоп 1о
Циљ пројекта	Циљ пројекта је унапређење социјалне подршке неквалификованим незапосленим младима кроз интер-секторско умрежавање и иновативни приступ индивидуализоване активације и личног оснаживања. Поред праћења и тестирања социјалне интервенције, пројекат је такође усмерен на препознавање модела добре праксе и размену искустава са другим државама као и на ширење резултата како би се
Кратак опис пројекта	Идеја "Научити их да пецају" уместо "Нахранити их за један дан" подразумева модел фокусиран на активацију уместо пасивне улоге незапосленог, младог, социјално угроженог појединца. Идеја је креирати метод "буђења" пасивне циљне групе, чији су појединци често корисници новчане социјалне помоћи. Интерсекторски модел се базира на мотивацији младих да стичу специфична знања, социјалне и личне вештине, како би се обезбедила дугорочна промена, која ће омогућити њихово активно укључивање у заједницу. Пројекат има шири социо-економски значај јер ће садржати препоруке за креирање политика у области политике запошљавања, социјалне заштите, заштите младих и образовања. Креирање интервенција и препорука ће подразумевати укључивање међународних експерата из 7 европских земаља. Пројектна идеја
Надлежности	Законом о социјалној заштити (''Службени гласник РС'' број 24/11), чланом 20. утврђено је да Програм унапређења социјалне заштите у аутономној покрајини утврђује надлежни орган аутономне покрајине, да исти мора бити усаглашен са стратегијом развоја, коју доноси Влада и обухвата мере и активности за подстицај и развој постојећих и нових услуга социјалне заштите. Средства за финансирање програма унапређења социјалне заштите у аутономној покрајини обезбеђују се у буџету аутономне покрајине. Покрајинском скупштинском одлуком о покрајинској управи (''Службени лист АПВ", број 40/12-пречишћен текст), чланом 48. утврђено је да Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију обавља послове покрајинске управе у
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију Партнери: Покрајински завод за социјалну заштиту, Едукативни центар за обуке у професионалним и радним вештинама, Регионална развојна агенција Банка и Национална
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	1.1 Територија АП Војводине
Активности на пројекту	1. Реализација анкета, индивидуалних разговора и кућних посета у

	припреме за индивидуализоване планове активације 378 младих Укључивање 378 младих у мотивационе радионице Укључивање 378 младих на онуке за стручно оспособљавање Организација 8 округлих столова у општинама на територији АП Војводине Укључивање међународних експерата у креирање социјалне интервенције и у евалуацију њене имплементације. Мерење ефеката социјалног експеримента од стране универзитетских стручњака. Креирање политика базираном на резултатима научно-истраживачког рада
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	36 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Укупан буџет пројекта 700.000 евра, односно 81.174.030,00 динара Извор средстава Представити финансијски портфолио пројекта Финансирање од стране ЕУ донатора је 560.016 евра. ЕУ донира средстав у оквиру програма "ПРОГРЕС" - Програм Европске заједнице за запошљавање и социјалну солидарност је позив за поднишење предлога пројеката за експерименте у области социјалних политика и подршку социјалних инвестиција, Број позива: УР/2013/012 Суфинансирање од стране Покрајинских установа и организације: 140.004 евра. Од тога: Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију: 98.872 евра, односно 11.465.484,00 динара Национална служба за запошљавање: 17.500 евра Едукативни центар: 12.132 евра Покрајински завод за социјалну заштиту: 7.500 евра Регионална развојна агенција Бачка: 4.000 евра Извесност добијања средстава 1. Одобрење средстава и резултати на Позиву за поднишење
Очекивани резултати програма/пројекта	Правилно тестирани иновативни модел за активно укључивање неквалификованих младих у тржиште рада. Јачање капацитета за активно тражење посла незапослених неквалификованих младих мушкараца и жена и особа са инвалидитетом, кроз учење релевантних психолошких вештина и заната. Побољшана могућност запошљавања неквалификованих незапослених младих. Промоција приступа креирања политика заснованих на истраживању
Индикатори резултата	1.. Успешно спроведен социјални експеримент. Повећан број покушаја тражења посла. Смањен број неквалификованих младих на евиденцији НСЗ. Израђене препоруке за политике базиране на социјалној интервенцији.
Индикатори ефеката	Унапређена политика у области запошљавања, социјалне заштите, заштите младих и образовања.
Начин извештавања	Креирање писаних докумената и финансијских извештаја који садрже податке и информације о извршењу планова, остварењу
	циљева ће се вршти према захтеву ЕУ донатора.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	Афирмација мултикултурализма и толеранције у Војводини
Циљ пројекта	Развијање духа толеранције, међусобног уважавања и поверења код грађана Војводине.
Кратак опис пројекта	Програм је конципиран као комплексан мултитематски и мултикултурални програм, усмерен према идеји јачања међунационалног поверења код младих у Војводини. Обухвата више потпројеката и кроз активности које се реализују на територији целе Војводине укључује више хиљада младих, ученика војвођанских основних и средњих школа. Кроз разне едукативне активности, такмичења у знању, стручне и друге скупове, манифестације, изложбе и слично, стварају се услови да се млади, припадници различитих националних заједница из
Надлежности	Закључком бр. 90-00351/2005 од 02.03.2005. године на својој 22. седници Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине усвојило је Пројекат „Афирмација мултикултурализма и толеранције у Војводини - мере за јачање међунационалног поверења код младих“ и одредило за носиоца пројекта Покрајински секретаријат за
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Пројекат се спроводи на целој територији АП Војводине, са нагласком на поједине средине, а према следећим критеријумима: густина насељености мањинских националних заједница; густина насељености избегличке популације;
Активности на пројекту	организација манифестација, скупова и др; анкетно истраживање;
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Трајање програма није временски ограничено. Програм се реализује у фазама које су везане за буџетску годину. (Свака фаза је једна
	488.000.000,00 динара

. . Биџет: 165.590.000,00 динара
реализацију програма/пројекта
Извесност добијања средстава: Извесно

Очекивани резултати програма/пројекта	Едуковани млади - ученици основних и средњих школа у Војводини
Индикатори резултата	Број ученика који учествују у активностима пројекта (интерне статистике и листе учесника)
Индикатори ефеката	Број инцидената на међунационалној основи - низак ниво међунационалних тензија у Војводини
Начин извештавања	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице једном годишње (за претходну годину реализације) сачињава Информацију о реализацији пројекта "Афирмација мултикулурализма и толеранције у Војводини", коју претходно
Писани документ о реализацији пројекта	Информација о реализацији пројекта "Афирмација мултикултурализма и толеранције у Војводини"
Процена ризика	1. Политичка и социјална нестабилност у покрајини; 2. Застој у процесу европских интеграција; 3. Успоравање процеса интеграције
Евалуација	Евалуација се врши у оквиру ширег анкетног истраживања под називом "Евалуација стања међуетничких односа код младих у Војводини", које се спроводи у оквиру пројекта једном годишње

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	Подршка инклузивном образовању од вртића до средње школе и превенција напуштања формалног образовања
Циљ пројекта	Континуиран рад на стварању оптималних услова за што већи обухват, приступ и опстајање у одговарајућим нивоима образовања и васпитања, односно установама, свим групама деце/ученика којима
Кратак опис пројекта	Закон о основама система образовања и васпитања из 2013. године рагулише право на образовање и васпитање свих грађана Републике Србије без озбира на пол, расу, националну, верску и језичку припадност, социјално и културно порекло, имовно стање, узраст, физичку и психичку конституцију, сметње у развоју и инвалидитет, политичко опредељене или другу личну особину, у редовном систему образовања и васпитања уз уважавање њихових образовних и васпитних потреба. Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице, у оквиру своје надлежности континуирано прати питања и проблеме инклузивног образовања и предузима мере усмерене ка обезбеђивању услова за што квалитетније образовање ових лица, у складу са законским одредбама. Пројекат подразумева пружање додатне подршке (здравствене, социјалне и образовне услуге) која би омогућила друштвену укљученост и напредовање лица која стичу образовање по принципима инклузивног образовања и то: деци/ученицима са сметњама у развоју и са инвалидитетом, деци/ученицима из социјално-угрожених и маргинализованих категорија становништва и неразвијених подручја, особама са специфичним потешкоћама у учењу, као и особама са изузетним способностима, без обзира на сопствене материјалне услове, како би се смањила њихова социјална искљученост и побољшао квалитет живота. Тиме би се стварали услови за повећан обухват све деце/ученика образовањем, постизање успеха до максимума сопствених
Надлежности	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице, Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице, Локалне самоуправе, Едукативни центар, образовно - васпитне институције, Покрајински секретаријат за међурегионалну
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија АП Војводине
Активности на пројекту	1. Формирати радну групу чији су чланови представници два секретаријата (ПСОУНЗ и ПС за здравство, социјалну политику и демографију) уз могућност проширивања групе значајним субјектима из ове области. У оквиру заједничких стручних скупова и едукација, прикупити информације са терена и у складу са потребама пружити подршку. Ова радна група би координисала рад стручних тимова и деловала у складу са надлежностима. Едукација просветних радника за рад са овим групама деце/ученика (припрема едукативног материјала за просветне раднике, одабир просветних радника, организација и реализација едукације), пружање

	образовању своје децев (припрема едукативног материјала, организација и реализација сусрета) 4. Рад са децом кроз додатне активности (испитивање и утврђивање интересовања и способности и потреба за додатним радом, организација додатних садржаја према исказаним потребама) 5.Обезбеђивање средстава за појачан рад педагошких, персоналних и ромских асистената, као и ментора деци/ученицима од предшколских установа до средњих школа 6. Обезбеђивање средстава за материјалну подршку ученицима/породицама (продужени боравак, бесплатна ужина, уџбеници и школски прибор, одлазак на излете и екскурзије, боравак у
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	трајно
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	12.500.000,00 динара Извор средстава - 500.000,00 динара-планирана средства из буџета АПВ за 2014.г. Пројекција за 2015 годину:Буџет АПВ 2.000.000,00 динара и донације и локална самоуправа 2.000.000,00 дин. Пројекција за 2016 годину:Буџет АПВ 2.000.000,00 динара и донације и ЕУ фондова2.000.000,00 дин. Пројекција за 2017 годину:Буџет АПВ 2.000.000,00 динара и донације и Извесност добијања средстава: Средња
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећан обухват деце из различитих/ризичних група на свим нивоима образовања; Смањен проценат деце која напуштају формално образовање;
Индикатори резултата	Укупан број ученика који су укључени у све нивое образовања; Број просветних радника укључених у програме сталног стручног усавршавања, Број ученика укључених у програме додатне подрчке (продужени боравак, излети, камповн)
Индикатори ефеката	Боља социјална кохезија и партиципативност деце/младих, из различитих група, као и њихових родитеља, у свакодневном животу и
Начин извештавања	Писани - наративни и финанси јски извештаји; Штампани и електронски медији
Писани документ о реализацији пројекта	Писани извештаји (текстови, фото записи, видео записи, радио и тв емисије и сл.) Школска документација (ђачке књижице, дневници рада
Процена ризика	1. Недовољно заинтересоване и немотивисане циљне групе за учешће у било којим планираним активностима; 2. Отворен отпор деце/родитеља из појединих категорија; Могуће политички условљене промене Нефлексибилност обезбеђивања материјалних средстава и сходно за
Евалуација	Пре почетка, током и након завршетка пројекта

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење путне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Назив програма/пројекта	Ка политици родне равноправности у АП Војводини
Циљ пројекта	Увођење родне равноправности у покрајинске политике и унапређење квалитета живота локалних заједница кроз друштвену укљученост и партиципативност жена и мушкараца у одлучивање о

Кратак опис пројекта	Пројекат је усмерен ка повећању разумевања доносиоца одлука о потреби сагледавња и уважавања различитих потреба и могућности жена и мушкараца, а нарочито оних који припадају маргинализованим друштвеним групама. Пројекат предвиђа систематичан рад на интегрисању родне равноправност у покрајинске
Надлежности	промоција принципа једнаких могућности за жене и мушкарце, праћење стања и предлагање мера за унапређење положаја жена и предлагање и спровођење мера афирмативне акције у циљу побољшања економског и друштвеног положаја жена, нарочито
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	1 креирање и имплементација програма за веће укључивање жена у политички и друштвени живот заједнице 2. израда стратешког документа о укључивању принципа родне равноправности 3. обука стручних лица о значају и начину интеграције родне равноправности у политике које се спроводе 4. праћење примене укључивања родне
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Укупно: 2015 -76.760.000,00 2016- 76.760.000,00 2017- 76.760.000,00 Буџет: 2015- 15.520.000,00 2016- 15.520.000,00 2017- 15.520.000,00
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	Ех-аПе евалуација, Оп-дотд евалуација, 1п1епт евалуација, ММАегт евалуација Ех-роз! евалуација.

Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Отворена врата школе - пут ка развоју

Циљ пројекта	Општи циљ Унапредити квалитет и ефикасност образовања и оспособљавања - модернизацијом школе, приближавањем школе као институције потребама деце, родитеља и друштвене заједнице - обезбеђивањем услова за организовано провођење слободног времена деце, у њима познатој, безбедној, лако територијално доступној и подстицајној средини - основној школи - у периоду школског распуста (летњег/зимског) без обзира на друштвени, материјални, социо-економски, културолошки статус сваког појединог детета. Специфични циљеви § Организовано и стручно вођено слободно време деце/младих. § Радно ангажовање младих са тржишта рада који би током распуста водили активности из различитих области и на тај начин стицали радно искуство. § Подизање свести родитеља, наставника и друштвене заједнице о значају и могућностима коришћења слободног времена. § Едукација деце у слободном времену. § Оспособљавање/учење младих за планирано, осмишљено, активно и креативно коришћење слободног времена. § Отварање школе према породици и друштвеној средини, уважавајући њихове потребе. § Активизација, односно мењање пасивног односа детета/родитеља према школи као институцији - Развијање партнерских односа и омогућавање веће партиципације на релацији школа - деца - родитељи - локална заједница - тржиште рада
Кратак опис пројекта	Пројекат ,,Отворена врата школе - пут ка развоју'' условљен је потребама савременог друштва и појединца. Односи се на нову улогу школе и локалне заједнице, са циљем образовања младих у слободно време и за сврсисходно коришћење слободног времена, путем организовања различитих садржаја - активности током летњег и зимског распуста, у школи. Модернизација школе је од изузетног значаја за развој појединца и друштва у целини. На овај начин остварио би се један вид друштвене бриге о деци узраста од 7 до 14 година (нарочито за време радног времена родитеља), и квалитетно провођење слободног времена. Тиме би се створио простор и могућност интеракције у процесу индивидуализације и социјализације ученика, као и развоја животних вештина. Услови савременог живота најчешће подразумевају две крајности: или презапосленост родитеља (деца су све више препуштена утицајима (,,улици'') који нису контролисани, тако да деца

	и да се деци/младима омогући подстицајно и стручно праћено слободно време у познатом, безбедном и лако територијално доступном окружењу - што најчешће јесте мрежа основних школа унутар јединица локалних заједница. Деца и млади најчешће школу не доживљавају као пријатну и добронамерну, већ као извор стреса и напорног рада и више теже ка изласку него уласку у њу. Школа је све затворенија, круђа и са наглашеном образовном улогом, док истовремено друштвена заједница има све већа очекивања од ње. Деца/млади су у ваншколском периоду у немогућности да се укључе у активности (пошто се оне наплаћују - спортски клубови, школе страних језика, музичке, балетске и сл.) или им те активности нису територијално доступне. Они се спонтано окупљају у школским двориштима или на спортским теренима у околини школа, где проводе време без организованог надзора. Због штета које настају у тим периодима и немогућности руководства школе да обезбеди адекватан надзор и изађе у сусрет потребама деце/младих, неретко им се забрањује да ту проводе своје слободно време. Отварањем школе према деци, младима у свакодневном животу а посебно у време када се не реализује
Надлежности	Јединица локалне самоуправе, образовно - васпитне институције у
Носиоци пројекта	ПСОУНЗ, ПС за спорт и омладину, ПС за привреду, запошљавање и равноправност полова, ПС за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, школе, локалне самоуправе
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Равномерна расподела сеоских (социјална кохезија) и градских школа (безбедност)
Активности на пројекту	§ Упознавање са условима неформалног и информалног образовања деце узраста од 7-14 година у васпитно-образовним установама у ваннаставном периоду (школски распуст - летњи и зимски) у земљама у окружењу. § Припрема: испитивање (фокус групе, анкете) интересовања деце/родитеља и потреба; анализа и сачињавање плана рада, одабир заитересованих школа, анализа и утврђивање могућности школа. § Организовање конкретних активности (стваралачке, креативне радионице, научно-техничке, школе животних вештина, спортске активности, решавање конфликата и развој комуникацијских
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Три године 1. припрема документације 2. одабир школе и партнера 3. обука лица која воде активности 4. медијска промоција 5. реализација током летњег и зимског школског распуста
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	21.500.000,00 динара Пројекција за 2015 годину:Буџет АПВ 500.000,00 динара и донације и локална самоуправа 5.000.000,00 дин. Пројекција за 2016 годину:Буџет АПВ 1.000.000,00 динара и донације и ЕУ фондова 6.000.000,00 дин. Пројекција за 2017 годину:Буџет АПВ 2.000.000,00 динара и
	Извесност добијања средстава: Неизвесно
Очекивани резултати програма/пројекта	§ Сврсисходно ангажовање људских и материјалних ресурса, развој индивидуализације и социјализације ученика, као и њихових компетенција. § Екстензивна и интензивна искоришћеност постојећег школског

	заједнице, а који су до сада, углавном, неадекватно, недовољно и ненаменски искоришћени током летњих и зимских распуста, те њихово трансформисање, у доступне и привлачне дечје културно - просветне центре у периоду распуста. § Доживљавање школе као „друге“ куће, пре свега од стране ученика, али и од стране родитеља и запослених. § Подизање компетенција постојећег наставног кадра и руководства школе, као и младих незапослених кадрова. § Оспособљеност деце да перманентно развијају и активно планирају своје слободно време и у будуће, доживотно. § Укљученост деце из маргинализованих група, приближавање школе деци и спречавање/умањивање раног напуштања школе
Индикатори резултата	Број учесника у реализацији
Индикатори ефеката	Интегрисаност младих у образовни систем у виду стицања стручне праксе и организованог провођења слободног времена деце,
Начин извештавања	Прилагодиће се динамици пројекта у зависности од трајања
	Евиденција присутности, извештај о реализованим активностима, видео и фото записи
	слабија заинтересованост, безбедност деце
Евалуација	у току и по завршетку пројекта

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Рехабилитација културног наслеђа у функцији одрживог развоја локалне заједнице ВЕКОВИ БАЧА: - Рехабилитација западног крила Фрањевачког самостана у Бачу за јавни приступ и формирање
Циљ пројекта	Циљ пројекта је рестаурације и ревитализација највреднијег културног наслеђа АПВ и РС (уписан на Прелиминарну листи светске културне и природне баштине УНЕСКО-а и Централни регистар непокретних културних добара као кул. добро од изузетног значаја); увећање вредноси и значаја културног капитала очувањем, афирмацијом и презентовањем непокретне културне баштине АПВ и РС; обезбеђивање услова за одрживо коришћење непокретног и сада недоступног културног наслеђа; развијање, иновирање и употпуњавање туристичке понуде општине Бач уз постизање економске исплативости објекта Фрањевачког самостана, његове обнове и, одрживим коришћењем културног наслеђа, повећавање локалног просперитета општине Бач; развој и јачање интеркултурног и интерконфесионалног дијалога и
Кратак опис пројекта	Комплекс Фрањевачког самостана чини црква Узнесења Маријиног и копасђ са унутрашњим двориштем. Изградња је почела крајем 12. века, када је изграђена мања романичка црква. Обновом у 14. веку изграђене су зграде самостана и високи и масивни торањ. Након пада Бача под турску власт, црква је до 1686. била претворена у џамију (сачувана је михрабска ниша). Барокна обнова у 17. и 18. веку обухватила је цркву и самостан. Међу бројним уметничким делима у самостану издвајају се Тајна вечера из 1737, икона Богородица Умиленија (1684) и рукописне и штампане књиге из 17, и 18, века, вајарска дела, богослужбене одежде, а посебну вредност има фреска Христовог распећа, пронађена 2011. Самостаном управља фрањевачки ред, а у њему данас живи један калуђер. Пројекат предвиђа да се у слабо коришћеном делу самостана изврше рестаураторсм радови како би се он адаптирао,
Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури ((„Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), међународне конвенције Институционална надлежност: Министарство културе и информисања, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Општина Бач, Покрајински завод
Носиоци пројекта	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин Партнери на пројекту: Фонд за очување културно-историјског наслеђа ВЕКОВИ БАЧА, Бач Републички завод за заштиту споменика културе, Београд Централни институт за конзервацију, Београд Институт за
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општина Бач - Бач

Активности на пројекту	Истраживање и израда пројектне документације (истраживање документације и архивске грађе, идејно решење, главни извођачки пројекат) Прибављање прописаних дозвола Рехабилитација западног крила Фрањевачког самостана - радови
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014- 2017 1 - 2. 2014 (12 месеци) 3.2014-2016 (24 месеца) 4. 2016-2017 (24 месеца)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	5.000.000,00 РСД + 890.000,000 Еура (Уговор о финансирању пројекта у износу од 890.000 еура потписан 18.12.2013. године)
	Извесност добијања средстава висока

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Адаптација и санација Врдничке куле и приступног пута у фунцији одрживе заштите културног наслеђа, допуне културних и туристичких садржаја Врдника и развоја локалне заједнице
Циљ пројекта	Циљ пројекта је заштита и рехабилитација Врдничке куле (споменика културе од великог значаја уписаног у Централни регистар непокретних културних добара РС); стављање у фунцију одрживог развоја Врдника и општине ириг; употпуњавање културно-туристичке понуде бање Врдники; увећање вредноси и значаја културног капитала очувањем, афирмацијом и презентовањем непокретне културне баштине АПВ и РС; обезбеђивање услова за одрживо коришћење сада недоступног културног наслеђа; развијање, иновирање и употпуњавање туристичке понуде Врдника и општине Ириг; уз постизање економски исплативог коришћења Врдничке куле, њене обнове и, одрживим коришћењем културног наслеђа, повећавање локалног
Кратак опис пројекта	На узвишењу изнад Врдника, на падинама Фрушке горе, налазе се остаци некадашњег утврђеног града, који се први пут спомиње 1315. године. Данас су сачувани остаци ојачања утврђења - контрафоре на јужним бедемима, зидови око некадашњег подграђа код улазне капије и бранич-кула, издужене полукружне основе. Истраживања и археолошка ископавања планирана пројектом треба да дају сада непостојеће податке о изгледу и простору који је заузимала кула, а које треба да послуже за израду пројекта њене санације и рестаурације. Да би се извели рестаураторски радови неопходно је санирати приступни пут до куле којим би се обезбедила доступност за извођаче и касније
Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури („Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), Змеђународне конвенције Институционална надлежност: Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Општина ириг, Покрајински завод за
Носиоци пројекта	Општина Ириг
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општина Ириг - Врдник
Активности на пројекту	Археолошка и документациона истраживања ради добијања посатака за израду пројекта санације Врдничке куле Израда пројектне документације за приступни пут и конзерваторско- рестаураторске радове на Врдничкој кули Изградња приступног пута до Врдничке куле Санација и рестаурација Врдничке куле (конзерваторско-рестаураторски радови) Израда пројекта музејске поставке историје Врдника и Куле и
Трајање пројекта (према	2014 - 2017. година

месецима)	2014 (5 месеци) 2014-2015 (5 месеца) 2015 (10 месеци) 2015-2016 (14 месеци) 4.2016-2017 (10 месеци)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	300.000,00 РСД 1.500.000,00 РСД 3 - 5. износ средстава ће бити накнадно утврђен Извор средстава: буџет Републике Србије, буџет АПВ, буџет локалне самоуправе, међународни фондови Извесност добијања средстава висока

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Рехабилитација културног наслеђа у функцији одрживог развоја локалне заједнице ВЕКОВИ БАЧА - Формирање Едукативног центра у подграђу Тврђаве Бач
Циљ пројекта	Циљеви пројекта су рестаурација и ревитализација највреднијег културног наслеђа АП Војводине (културно добро од изузетног значаја); увећање културног капитала очувањем, афирмацијом и презентовањем културне баштине и њеним одрживим коришћење; развијање у употпуњавање туристичке понуде општине Бач уз постизање економске исплативости и локалног просперитета; увећање капацитета са едукативним садржајима стварањем
Кратак опис пројекта	Кућа у Подграђу Бачке тврђаве , у власништву Фонда за очување културно- историјског наслеђа ВЕКОВИ БАЧА, као објекат у оквиру просторне културно- историјске целине Тврђаве са подграђем, треба да постане едукативни и информативни пункт за реализацију садржаја везаних за стручно усавршавање у области заштите културно-историјског наслеђа, управљања наслеђем, културног туризма, рестаурације и конзервације и преношења међународних искустава и знања. Како оваквог центра у АП Војводини и Републици Србији нема, а интерес и у земљи и иностранству постоји, оправдано је очекивати да ће оснивање Центра, смештеног у делу културног добра са највишом националном категоријом заштите, бити вишеструко оправдано и корисно. Радови на адаптацији објекта Центра започети су 2013. године и биће завршени 2014 године, опремање објекта се планира за 2015.
Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури ((„Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), међународне конвенције Институционална надлежност: Министарство културе и информисања, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Општина Бач, Покрајински завод
Носиоци пројекта	Партнери на пројекту: Фонд за очување културно-историјског наслеђа ВЕКОВИ БАЧА, Бач Галерија Матице српске, Нови Сад Библиотека Матице српске, Нови Сад Централани институт за конзервацију, Београд Технолошки факултет, Нови Сад ФТН - Департман за архитектуру и урбанизам, Нови Сад Туристичка
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општина Бач - Бач
Активности на пројекту	Извођење радова на завршетку објекта Едукативног центра Опремање Едукативног центра и стављање у фунцију
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	1. 2014 (6 месеци) 2.2015
Финансијски план за	1. 3.000.000,00 РСД

програма/пројекта	2. 4.500.000,00 РСД Извор средстава Буџет Републике Србије, Буџет АПВ, буџет локалне самоуправе, међународни фондови, стране донације Извесност добијања средстава висока

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Пренамена простора Музеја Батинске битке у оквиру Специјалног резервата природе Горње подунавље у Визиторски центар са музејском поставком посвећеном Батинској операцији и Еколошко-информативним пунктом у циљу одрживог коришћења природног
Циљ пројекта	Циљ пројекта: одрживо коришћење природног и културно-историјског наслеђа (Специјални резерват природе Горње Подунавље, Место Батинске битке са Музејем - непокретно културно добро од великог значаја, стара преводница Бездан - индустријско наслеђе); увећање културно-туристичког капитала очувањем, афирмацијом и презентовањем природног и културног наслеђа давањем нових садржаја; стварање услова за развој Визиторског центра са Еколошко-информативним пунктом, смештеног у оквиру Специјалног резервата природе Г орње подунавље, на граници са Републиком Хрватском и у близини границе са Републиком Мађарском чиме се обезбеђује и развој међурегионалне и међународне сарадње; развијање додатне туристичке понуде града Сомбора ка постизању економске
Кратак опис пројекта	Спомен-музеј Батинске битке подигнут је на месту где је током јесени и зиме 1944/5. године вођена једна од највећих ев. ратних операција у Другом св. рату, на обали Дунава, у близини Бездана. Музеј чини објекат саграђен од стакла, дрвета, бетона и камења, са музејском поставком и 2 меморијална платоа са структурним композицијама, између објекта и Дунава. Музејска зграда и околина данас су у потпуности девастиране, поставка, намештај и покретни мобилијар су уклоњени. У циљу очувања сећања на дешавања којима је посвећен, очувања културног добра и стварања услова за његово одрживо коришћење, превиђено је да се у адаптираном објекту у једном делу задржи музејска поставка, а у другом формира Визиторски центар са еколошко-информативним пунктом с обзирим да се објекат налази у саставу Специјалног резервата природе Горње Подунавље и у непосредној
Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури („Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), Закон о заштити природе ("Сл. гласник РС", број 36/09, 88/10 и 91/10 исправка), међународне конвенције у области заштите културног наслеђа и заштите природе Институционална надлежност: Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељсто и заштиту животне средине, Град Сомбор, Покрајински завод за заштиту
Носиоци пројекта	Град Сомбор Парнер на пројекту: Градски музеј, Сомбор Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад Туристичка организација Војводине

	невладин сектор
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Град Сомбор - Бездан
Активности на пројекту	Израда пројектне документације пренамен објекта Музеја Батинске битке у туристичко-еколошки пункт са новом савременом музејском поставком посвећеној Батинској операцији Адаптација објекта Музеја Батинске битке за смештај Визиторског центра са еколошко-информативним пунктом и музејском поставком) Израда пројекта нове сталне музејске поставке Опремање објекта - постављање музејске поставке, опремање дела Визиторског центра и еколошко-информативног пункта
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014 2015 3-4.2014-2015 5. 2016-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	200.000,00 РСД 6.000.000,00 РСД 2-4. 4.000.000,00 РСД 5. износ ће бити накнадно утврђен
	.Извор средстава: буџет Републике Србије, буџет АПВ, буџет Града Сомбора, међународни фондови, стране донације, домаћи и страни Извесност добијања средстава висока

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Меморијални комплекс Михајала Пупина у Идвору - Развојно едукативни центар за младе таленте
Циљ пројекта	Циљеви пројекта су: одрживо коришћење непокретног културног наслеђа (Мемеоријални комплекс Михајла Пупина - знаменито место од изузетног значаја; уписано у Централни регистар непокретник културних добара ЗМ 39) и јачање свести о потреби и значају чувања и одрживог коришћења културног наслеђа и његовом значају за заједницу; увећање културно-туристичког капитала очувањем, афирмацијом и презентовањем културног наслеђа давањем нових, додатних садржаја; стварање услова за развој омладинског едукативног кампа у месту рођења светски позантог научника; развијање додатне туристичке понуде општине Ковачица уз постизање економске исплативости и локалног просперитета; промоција науке међу младима, стварање услова за развој образовања младих путем тематских кампова (тематски кампови из различитих области природних и хуманистичких наука,
Кратак опис пројекта	Меморијални комплекс Михајла Пупина у Идвору данас чини родна кућа познатог научника, стара школа (музејска поставка, Задужбина - Народни дом и Дом културе, изграђен 70-тих година 20. века. Пројекат предвиђа формирање Развојног едукативног центра за младе таленте у коме би се током године одржавале обуке и стручна предавања за делу и студенте, на принципу кампова, из различитих области везаних за живот, научну каријеру и рад Михајла Пупина; физике, математике, електронике, информатике, историје, екологије, пољопривреде, комуникација; реконструкцију и адаптацију Старе школе у циљу њеног прилагођавања потребама наставе и смештаја уз постављање нове сталне, интерактивне поставке о Михајлу Пупину у делу објекта у коме се и данас налази поставка и санацију и реконструкцију
Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури ((„Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), Закон о заштити природе ("Сл. гласник РС", број 36/09, 88/10 и 91/10 исправка), међународне конвенције у области заштите културног наслеђа Институционална надлежност: Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање,
Носиоци пројекта	Општина Ковачица Завод за заштиту споменика културе у Панчеву Партнери на пројекту: Музеј Војводине у Новом Саду Универзитет у Новом Саду - Факултет техничких наука, Пољопривредни факултет, Академија уметности
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општина Ковачица - Идвор

Активности на пројекту	Израда пројетне документације за адаптацију и привођење намени Стае школе, Задужбине Михајла Пупина - Народни дом и Дома културе у Идвору Реконструкција приземља и адаптација таванксог простора Старе школе са набавком опреме у циљу обезбеђивањаадекватног простора за смештај и специфичне облике наставе, као и набавка опреме и постављање сталне поставке Адаптација и санација Задужбине Михајла Пупина у циљу
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017 1.2014 3.2015-2016 4. 2016-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	2014 - 2.000.000,00 РСД 2015-2017 - износ ће бити накнадноутврђен
	Извесност добијања средстава висока

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	ШИД - На капији сликари
Циљ пројекта	Циљеви пројекта су: заштита и презентација највреднијег културно - уметничког наслеђа АП Војводине; унапређење и увећање културног капитала очувањем, афирмацијом и презентовањем културне баштине; одрживо коришћење културног наслеђа и стварање препознатљивог и аутентичног идентитета локалне заједнице; развијање додатне туристичке понуде општине Шид уз постизање економске исплативости и локалног просперитета; инфраструктурна обнова и модернизација локалне заједнице ради подизања квалитета живота; јачање свести о потреби и значају чувања и одрживог коришћења културног наслеђа; радно ангажовање и едукација младих везана за културно-уметничко наслеђе;
Кратак опис пројекта	Шид , са својим изузетно повољним географским положајем на самом уласку у Републику Србију и АП Војводину међународним путем Е 70, представља веома специфичну локалну заједницу, препознатљиву по богатом културном наслеђу, пре свега сликарима Сави Шумановићу и Илији Башичевићу Босиљу. Ови, међународно признати уметници завештали су своје уметничке фондове родном граду и они се налазе у збиркама Галерије слика "САва Шумановић" и Музеју наивне уметности "Илијанум", Културну понуду Шида допуњује и Завичајна збирка једне од најстаријих библиотека у Војводини (Прва српска читаоница основана 1849. године) Народне библиоте "симеон Пишчевић". Пројектом је предвиђена заштита, дигитализација и презентација уметничких и музејских предмета ове три установе применом савремених технологија и међународних стандарда, инфраструктурно подизање услова у којима ове установе раде (пре свега обезбеђивање адекватних просторних услова за
Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури ((„Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), међународне конвенције Институционална надлежност: Министарство културе и информисања, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Општина Шид, Галерија слика "Сава
Носиоци пројекта	Општина Шид
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Шид
Активности на пројекту	Израда стратешког плана развоја обједињене културене понуде Шида Израда пројектне документације за адаптацију и санацију објекта Галерије слика "Сава Шумановић" Дигитализације уметничког фонда Галерије слика "Сава Шумановић", Музеја наивне уметности "Илијанум" и Завичајне збирке Народне библиотеке "Симеон Пишћевић" у Шиду Адаптација објекта "Галерије слика "Сава Шумановић"

	квалитета услуга, боље видљивости и осавремењавања рада
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017 1.2014 2014-2015 2014-2015 4,2015-2016 5. 2016-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1.2014 (4.500.000 РСД) 2. 2015-2017 (5.000.000 РСД)
	Извор средстава Буџет Републике Србије, Буџет АПВ, буџет локалне самоуправе, међународни фондови, стране донације
	Извесност добијања средстава висока

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	РЕКОНСТРУКЦИЈА ЗГРАДЕ НАРОДНОГ МУЗЕЈА У ПАНЧЕВУ
Циљ пројекта	Санација, адаптација и доградња зграде Народног музеја у Панчеву у циљу стварања услова за потпунију заштиту музеолошке грађе, њену валоризацију и презентацију, као и пратеће програме и активности које ће допринети бољем схватању културног наслеђа Јужног Баната
Кратак опис пројекта	Зграда Народног музеја у Панчеву евидентирана је као споменик културе од великог значаја, решењем Покрајинског завода за заштиту споменка културе из Новог Сада под бројем 01-293/6-72 од 2.04.1973. Сл. глсник АПВ број 28/91. На основу дефинисане мисије и визије Народног музеја у Панчеву, као и стратегије остварења програмских циљева, формирати пројектни задатак који ће бити основ за израду пројектне документације. На основу услова надлежног Завода за заштиту споменика културе и сагласности
Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури ((„Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), међународне конвенције Институционална надлежност: Град Панчево, Народни музеј у Панчеву, Завод за заштиту споменика
Носиоци пројекта	Град Панчево, Народни музеј у Панчеву, Завод за заштиту споменика културе у Панечву
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужни Банат (општине Панчево, Ковин, Опово, Ковачица и Алибунар)
Активности на пројекту	Израда пројектног задатка Прибављање сагласности на пројектни задатак од стране Управе града Панчева и услова Завода за заштиту споменика културе у Панчеву Спровођење поступка јавне набавке за избор пројектанта Закључивање уговора са одабраним пројектантом Израда пројектно-техничке документације Ревизија пројектне документације Прибављање локацијске дозволе Спровођење јавне набавке за извођење радова на реконструкцији објекта Народног музеја
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	фебруар-март 2014. март април мај мај-октобар новембар децембар 2014 - фебруар 2015. 8 март април 2015 - новембар 2018. децембар 2018.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	За фазе 1-6. средства су обезбеђена буџетом града Панчева за 2014. годину убруто износу од 10.500.000,00 динара. Износ потребних средстава за реализацију фаза 7-10. биће сагледане

	пројектно-техничке документације и спровођења поступка јавне Навести извор средстава Представити финансијски портфолио пројекта (буџет, ЕУ фондови, фондови АП Војводине и сл.). За фазе 1-6. средства су обезбеђена За фазе 7-10. очекује се прилив средстава из буџета града Панчева, АП Војводине и Министарства за културу и информисање Републике Србије, као и аплицирања код предприступних фондова ЕУ и других
Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Проширење капацитета установе-Историјски архив у Панчеву, за смештај чување и микрофилмовање архивске грађе-баштине.
Циљ пројекта	Обезбеђење услова за смештај и коришћење архивске грађе-баштине и у наредном периоду, са приоритетом и нагласком на дигитализацији и доступности баштине свим грађанима
Кратак опис пројекта	Проширење услова за смештај и чување архивске грађе-баштине, обезбеђење нових металних полица, сређивање и обрада архивске грађе и припремање за заштиту и микрофилмовање и дигитализацију архивске грађе-баштине-матичних књига са територије Јужног Баната. Предузимање мера за презентацију и и мера да се архивска грађа учини доступном најширој популацији.
Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури ((„Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), међународне конвенције Институционална надлежност: Град Панчево, Историјски архив у Панчеву, Завод за заштиту
Носиоци пројекта	Град Панчево, Историјски архив у Панчеву, Завод за заштиту споменика културе у Панечву
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Пројекат ће се одвијати на територији општина Јужног Баната и то: Панчево, Ковин, Ковачица, Алибунар, Опово, Вршац, Бела Црква, Пландиште, као и на територијама општина из републике Румуније.
Активности на пројекту	Утврђивање стања архивске грађе-баштине на тероторији Јужног Баната, попис црквених матичних књига Израда спискова архивске грађе-баштине која је предложена за лечење, снимање и заштиту. Опремање депоа са полицама за смештај архивске грађе, дигитализоване и микрофилмоване архивске грађе-баштине. Набавка опреме и репроматеријала за микрофилмовање и дигитализацију архивске грађе -баштине. Припрема семинара за едукацију и обуку руковаоца и лица која су задужена за архивску грађу-баштину на терену Израда информативних средстава о снимљеној архивској грађи-баштини, достављање спискова заинтересованим архивима. Бела
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Пројекат ће трајати 36 месеци.

Финансијски план за реализацију	Трошкови набавке полица 1.500.000 Трошкови превоза 500.000

	Лечење и заштита архивске грађе 500.000 Трошкови микрофилма 600.000 Трошкови припреме грађе за снимање 100.000 Набавка микрофилм камере 1.500.000 Микрофилмовање 600.000 Скенирање 500.000 Израда копија и достављање УКУПНО 6.000.000 динара
	План обезбеђења средстава. 2014-2015 Буџет Града Панчева 500.000 Фондови Покрајине Војводине и Министарства културе 1.000.000 Фондови ЕУ, 1.500.000 2915-2016 Буџет Града Панчева 500.000 Фондови Покрајине Војводине и Министарства културе 1.000.000 Фондови ЕУ
	Веома извесно

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Реконструкција и ревитализација комплекса Народне (старе Вајфертове) пиваре у Панчеву
Циљ пројекта	Реконструкција и ревитализација објеката у комплексу Старе Вајфертове пиваре која је настарији индустријски објекат на Балкану и споменик културе од великог значаја којим ће се обезбедити реактивација и одрживи развој објеката од којих су неки потпуно девастирани после пожара који је био 2005. године.
Кратак опис пројекта	Комплекс сачињен од 12 објеката различитих намена, димензија и стања био би ревитализован и реконструисан тако да презентује свеукупни развој индустрије Панчева и Јужног Баната, са нагласком на развој пиварства. Поред тога овде би се направио центар за промоцију материјалне и духовне културе подручја. На једном месту, у споменику културе биле би сконцентрисане различите, али ипак сродне функције везане за обнову и презентацију културне баштине. Објекти 1 и 2 били би у функцији промовисања пива. У објектима 4 и 5 био би организован музеј индустрије. Објекат 11- Магацин јечма, који је страдао у пожару 2005. и тренутно највише девастиран треба реконструисати за простор намењен Заводу за заштиту споменика културе који би пресељењем у сам комплекс и постао координатор и контролор даље рестаурације и презентације споменика културе од великог значаја у којем се налази. У осталим објектима треба организовати конзерваторски центар са старим занатима који се баве обновом споменичког фонда (столари, гипсари, моделари, молери, конзерватори икона, старих слика, предмета од метала и дрвета и сл.), израдом разних сувенира и етно мотива (израда народних ношњи, предмета народне радиности), атељеи и пројектни бирои који се баве
Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури ((„Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), међународне конвенције Институционална надлежност: Град Панчево, Завод за заштиту споменика културе у Панечву, Министарство културе и информисања, Покрајински секретаријат
Носиоци пројекта	Град Панчево, Завод за заштиту споменика културе у Панчеву
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ; Јужнобанатски округ, град Панчево
Активности на пројекту	Израда идејног пројекта комплекса са наменом простора за сваки појединачни објекат Израда главних пројеката за сваки од објеката по фазама од најугроженијег до оног који је у најбољем стању Извођење радова и привођење комплекса новој намени, такође по
Трајање пројекта (према	1.2014-2015

месецима)	2.2015-2017 3. 2016-2020
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Оквирно може да се зна само након израде идејног пројекта Буџет града Панчева, буџет АПВ, буџет РС, ЕУ фондови Извесност добијања средстава.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Унапређење информационог система спорта у АПВ -ебауег^
Циљ пројекта	Повезивање и постављање свих табела и евиденција које се тичу спорта у АПВ на једно место тј. у оквиру информационог система (јединствена база података гранских и општинских спортских савеза, спортских организација, календара такмичења, спортских стручњака и стручњака у спорту, судија, делегата, резултата, награда, спортских талената и њихових тренера). Опремање канцеларија општинских
Кратак опис пројекта	Пројектом се планира унапређење постојећег информационог система спорта у АПВ -еба^ег^ који постоји од 2010. године и то кроз пројектовање, програмирање и администрацију нових табела и сервиса, попуњавање и ажурирање табела и константну обуку корисника. Такође се планира и набавка одговарајуће пратеће
Надлежности	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Члан 39. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", бр. 99/09), члан 32. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 4/10, 4/11, 20/12 и 26/12), те чл. 24. и 25. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Спортски савез Војводине, покрајински гранси савези, Покрајински завод за спорт и медицину спорта, општински спортски савези
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Пројектовање, програмирање, администрација и попуњавање нових табела у систему (СТРУЧЊАЦИ, СУДИЈЕ, ДЕЛЕГАТИ, РЕЗУЛТАТИ, НАГРАДЕ, КАЛЕНДАРИ, ...). Отварање корисничких налога представнику Покрајинског завода за спорт и медицину спорта као и општинским спортским савезима. Унапређења сервиса које нуди постојећи систем (статистички сервиси, преглед, претрага и извоз података) и израда новог визуелног идентитета система. Константна
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	фаза (2014.): пројектовање и програмирање нових табела и сервиса, израда визуелног идентитета система (12 месеци); фаза (2014-2015.): обука корисника система, попуњавање и администрација нових табела и ажурирање постојећих (12 месеци); Ш фаза (2015-2016.): набавка опреме, обилазак општинских
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1.500.000 дин (2014.:500.000, 2015.:500.000, 2016.:500.000) Буџет АПВ Извесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Комплетно попуњене и ажурне све евиденције-табеле које се тичу спорта у АП Војводини у оквиру јединствене базе података информационог система еба^ег^ (^№№ 8рог1а1.ог§ гз). Сви
Индикатори резултата	број спортских организација у АПВ по општинама-окрузима; број спортских савеза у АПВ по општинама-окрузима; број спортских организација у АПВ по спортовима; број спортских стручњака и стручњака у спорту АПВ по општинама-окрузима; број спортских стручњака и стручњака у спорту АПВ по

	број судија, делегата АПВ по спортовима; број активности-такмичења покрајинских гранских савеза у АПВ по општинама- окрузима; број активности-такмичења покрајинских гранских савеза у АПВ по спортовима; број активности-такмичења покрајинских гранских
Индикатори ефеката	Доступност података и информација на целој територији АПВ (подаци су видљиви из било ког места у АПВ путем система еба^егц потребан је само приступ интернету)
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај на годишњем нивоу. Постоји образац за израду извештаја на сајту Секретаријата.
Писани документ о реализацији пројекта	Информација о увођењу и унапређењу информационог система спорта у АПВ за период 2010-2012. (Влада АПВ)
Процена ризика	За функционисање и коришћење информационог система еба^ег^ потребно је обезбедити приступ интернету (може да буде проблем у мањим сеоским срединама).
Евалуација	Једном годишње, по завршетку сваке фазе пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Активне школе
Циљ пројекта	Подизање нивоа физичке активности и промоција здравих стилова живота у образовним институцијама са територије АПВ
Кратак опис пројекта	Програма "Активне школе", фокусиран на унапређење физичке активности и развијање активног животног стила, требало би да допринесе здрављу ученика и других чланова школске заједнице, те стварању повољнијих услова за учење и напредовање ученика
Надлежности	Члан 39. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", бр. 99/09), члан 32. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 4/10, 4/11, 20/12 и 26/12), те чл. 24. и 25. Покрајинске скупштинске одлуке
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Покрајинкси секретаријат за образовање и Покрајински секретаријат за здравство
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија АП Војводине
Активности на пројекту	Формирање репрезентативних тимова у образовним институцијама Регистрација образовних институција за програм "Активне школе" Самовредновање образовних институција Израда акционих планова на основу самовредновања Акредитација образовних институција (стицање статуса "Школе
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуирано са сертификацијом на сваке три године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	42.000.000 динара (2014 -12мил; 2015-15мил; 2016-15мил)
	Буџет АПВ
	Извесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређена физичка активност ученика са територије АПВ Унапређено здравље ученика и других чланова школских заједница са територије АПВ Створени повољнији услови за учење и напредовање ученика Унапређен квалитет физичког васпитања у школама Унапређена и
Индикатори резултата	Број ученика који се бави физичком активношћу Број ученика коиј се бави седентарним активностима Ставови ученика према физичкој активности и спорту Познавање основних концепата везаних за физичку активност Ниво физичког фитнеса ученика Нутритивни статус ученика Образовно постигнуће ученика -Селф - концепт ученика
Индикатори ефеката	У оцени ефективности програма пожељно би билокористити мулти - левел модел, који узима у обзир да на образовну ефективност утичу фактори различитог хијерархијског нивоа. На нивоу ученика мигли би се контролисати следећи фактори: пол, иницијални ниво фитнеса, социо-економски статус, нутритивни статус. Ниво оделења: пол наставника фиичког васпитања, професионално искиство, наставни
Начин извештавања	Свака образовна институција којој је додељен статус "Активне

	једном годишње да уради самоевалуацију и извести о резултатима. Након три године врши се поновни процес акредитације.
Писани документ о реализацији пројекта	Инфорамација о прјекту "Активна школа" која се подноси Влади АПВ
Процена ризика	Мотивација директора школа и наставника Додатно спољашње финансирање
Евалуација	Једном годишње вршиће се самоевалуација на основу које ће

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Изградња централне кухиње ПУ Радосно детињство са техничким блоком и вешераjем
Циљ пројекта	Изградња
Кратак опис пројекта	Изградња копмлекса централне кухиње предшколске установе коју чине: централна кухиња спратности приземље и спрат (П+1), корисне површине 2794,17м2, приземна портирница корисне површине 11,53м2, интерна саобраћајница и паркинзи
Надлежности	На основу члана 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (''Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине
Носиоци пројекта	Инвеститор: Предшколска установа ''Радосно детињство'', Нови Сад; Финансијер: Фонд за капитална улагања АПВ (Пројекат подржан Закључком Владе којим су утврђени пројекти чија је реализација у функцији подстицања грађевинске индустрије
1 еографска подручJа (окрузи и општине) у којима ће програм бити Јужнобачки округ; Општина Нови Сад имплементиран	
Активности на проJекту степен	извођење у току;
Трајање пројекта (према фазама, у А	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Одлука број 06-3/07-11/1-2 од 05.12.2007. године: 6.000.000,00 динара Одлука број 06-4/2010-12/6 од 28.07.2010. године и измена одлуке број 06-17/2011-
Очекивани резултати програма/пројекта	Обзиром да су постојеће две кухиње грађене ненаменски, изградња оваквог централног објекта омогућила би дистрибуцију хране с једног места за све вртиће Установе
Индикатори резултата	30.000 оброка на дан
Индикатори ефеката	Ефикаснија дистрибуција хране
Начин извештавања	Писани, уз привремене ситуације и рачуне по уговорима
Писани документ о реализацији пројекта	Записник о примопредаји и употребна дозвола
Процена ризика	Мала
Евалуација	Јавна набавка, извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Фондација Европа изградња објекта за студентски смештај хришћанског колегијума Европа у Новом Саду
Циљ пројекта	Изградња
Кратак опис пројекта	Изградња студентског дома за 420 студената и професора и асистената гостију, спратности Су+П+3+Пк, корисне површине око 5500м2. Дом је предвиђен за смештај и учење. У дворишту предвиђена интерна саобраћајница и паркинзи, као и спортски
Надлежности	На основу члана 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (''Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине
Носиоци пројекта	Инвеститор: Фондација Европа; Финансијер: Фонд за капитална
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ; Општина Нови Сад
Активности на пројекту	извођење у току; степен финансијске реализације 60%
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	19 месеци (први уговор 5 месеци, други уговор 6 месеци, трећи уговор 8 месеци)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	одлуке укупно 5, и то:
	5.12.2007., 4.4.2008., 28.7.2010., 18.10.2010., и 25.12.2012
	одобрени износи 61.000.000,00, 50.000.000,00, 33.698.540,24, 350.000.000,00 и 60.000.000,00 динара или укупно 554.698.540,24
Очекивани резултати програма/пројекта	С обзиром на велику потребу за смештајем студената у Новом Саду, смештајни капацитет биће повећан за још 420 студената.
Индикатори резултата	420 студената ће имати на овај начин смештај
Индикатори ефеката	Значајно повећање студентског стандарда и квалитета живота тог
Начин извештавања	Писани, уз привремене ситуације и рачуне по уговорима

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Музеј водопривреде ''Инж. Никола Мирков''
Циљ пројекта	Развој и унапређење рада Музеја водопривреде са едукативним

Кратак опис пројекта	Развој и унапређење рада Музеја водопривреде и едукативног центра кроз опремање и адаптацију постојећег простора музеја. Потребно је израдити идејни и главни пројекат са организацијом рада музеја, санацијом зграде - дворца Марцибањи-Карачоњи у којем се музеј налази. Музеј водопривреде биће место где ће се чувати покретно културно-историјско наслеђе из области водопривреде и полазна тачка за обилазак непокретне
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 93/2012 члан 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ, општина Нови Сад, Сремска Каменица
Активности на пројекту	Реновирање, адаптација и опремање ентеријера и екстеријера музеја; Стварање изложбене и едукативне понуде; Израда званичног

_ . . , 1 фаза: Ограда за спољашње двориште;

Трајање пројекта (према фазама, _

2 фаза: Фасада, унутрашње двориште;

	3 фаза: Ентеријер
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Значајан допринос очувању културног идентитета грађана Војводине, квантитативно и квалитативно обогаћивање туристичке понуде регије, квалитетнија размена искуства и знања стручњака из области водопривреде подунавских земаља, њихова боља синхронизација и
Индикатори резултата	Повећање квалитета простора, као и едукативно изложбене понуде; Повећане активности музеја, већи број посета, даља диференцијација едукативно изложбене понуде
Индикатори ефеката	Подизање свести о значају водопривреде; Надоградња културног идентитета грађана Војводине; Унапређење туристичке понуде Републике Србије;
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација
Процена ризика	Постоји висок ризик од запостављања значаја водопривреде са историјског аспекта, недовољном едукацијом становништва, посебно деце. Ризик од губитка културног идентитета
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД

Мера	2.4. Унапређење културних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Назив програма/пројекта	Развој регионалне руте водопривредног наслеђа у оквиру европских рута индустријског наслеђа
Циљ пројекта	Заштита објеката од културно-историјског значаја и њихова активација у туристичке, културне и едукативне сврхе.
Кратак опис пројекта	На простору Војводине постоји велики број објеката водопривредне баштине од културно-историјског значаја. Неки од њих су под заштитом државе као споменици културе. Појединим објектима је потребна санација ради враћања у некадашње стање. Повезивање ових објеката у оквиру руте водопривредног наслеђа Војводине може створити потпуно нови вид туристичког кретања и нови туристички бренд на овим просторима. Овај концепт је већ дао
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 30/10 и 93/12 члан 23 и 24); Заводи за заштиту споменика културе
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Западнобачки округ (општине Сомбор и Кула) , Јужнобачки округ (општине Бач, Бечеј и Жабаљ), Средњобанатски округ (општина Зрењанин)
Активности на пројекту	Радови на санацији (грађевински, електро и машински радови) и

Трајање пројекта (према фазама, 5 година у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Сви значајни објекти припремљени за пријем посетилаца и повезани у руту водопривредног наслеђа.
Индикатори резултата	Заштићени објекти који активацијом у туризму могу сами себе да издржавају; Развој новог туристичког производа у Републици Србији
Индикатори ефеката	Нови туристички производ утиче на побољшање имиџа земље као туристичке дестинације; Подизање свести о великом значају водопривреде за живот на простору Војводине; Одрживо управљање објектима;
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација.
Процена ризика	Ризик од пропадања објеката велике кутурно-историјске вредности.
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта

Мера 2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Назив програма/пројекта	Прекогранична сарадња на одрживом управљању водама слива реке
Циљ пројекта	Главни циљ пројекта је унапређење заштите животне средине путем прекогранične сарадње на одрживом управљању водама у прекограничној области Србија- Хрватска, у складу са релевантним директивама ЕУ. Специфични циљеви пројекта су: Унапређен а мера заштите животне средине и слива реке Босут
Кратак опис пројекта	Како и Република Србија и Република Хрватска теже прикључењу ЕУ, и водним телима у сливу реке Босут мораће се управљати у складу са Соттипћу ас^шзот. Овим пројектом би се утврдиле могућности и потреба прекогранične сарадње, у складу са релевантним ЕУ директивама, реализацијом следећих активности: идентификација карактеристика речног слива и значајних притисака на водна тела у речном сливу, одређивање еколошког статуса/потенцијала водних тела у речном сливу (билошки, хидроморфолошки, хемијски и физичко-хемијски елементи квалитета), идентификација постојећих и планираних заштићених подручја, идентификација постојећих правних и институционалних оквира и надлежности, утврђивање листе циљева заштите животне средине са идентификацијом потенцијала за развој туризма и спортско-
Надлежности	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈВП Воде Војводине, општине Шид и Сремска Митровица, Покрајински завод за заштиту природе, хрватски
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈВП Воде Војводине, хрватски партнери
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Сремски округ (општине Шид и Сремска Митровица); Вуковарско-сријемска жупанија
Активности на пројекту	Управљање пројектом (управљање на дневном нивоу, јавне набавке опреме и стручних услуга-преводилачке, ПР и консултантске услуге на изради студије) Израда заједничке студије слива реке Босут као научне основе за израду интегралних планова управљања сливом Подизање јавне свести и едукација
Трајање пројекта	18 месеци
(према фазама, у месецима)	
	Износ средстава: укупно за Р. Србију и Р. Хрватску: 437.316,12 еура (222.294,81 еура 215.021,31 еура Р. Хрватска);

Финансијски план за реализацију ——

. . Извор средстава:

програма/пројекта

	ЕУ фондови: 85% укупне вредности пројекта, а АПВ и Р.Х. 15% из буџетских средстава
Очекивани резултати	■ Подлоге за будуће планове управљања водама и акциони планови

програма/пројекта	Јачање јавне свести о карактеристикама речног слива, најзначајнијим притисцима на животну средину и могућностима за одрживи регионални развој Унапређено знање свих заинтересованих страна на управљању речним сливом и размена знања и искуства у речном сливу ■ Унапређена и проширена сарадња између прекограничних
Индикатори резултата	Студија слива реке Босут- тројезична публикација Промотивне и информативне брошуре (промоција пројектних активности) ■ База података о речном сливу која садржи све елементе истраживања и релевантних теоретских и научних података (основне карактеристике речног слива; ЕУ и националне легислатива, притисци на речни слив, хемијски и еколошки статус/потенцијал, заштићена природна добра, институционалне надлежности, доступност информацијама и учешће јавности, програм мера на заштити жвиотне средине...) 2 конференције (1. ЕУ стандарди и примери добре праксе у управљању речним сливовима у прекограничном контексту; 2. Презентација резултата пројекта
Индикатори ефеката	Пројекат ће дугорочно омогућити позитиван ефекат на имплементацију ЕУ ас^шз-а у сектору водопривреде и свим осталим секторима повезаним са животном средином. Такође ће утицати на реформу државних органа на свим нивоима, као и на унапређен дијалог између владиног и невладиног сектора. Све добијене
Писани документ о реализацији пројекта	Студија слива реке Босут Завршни извештаі о реализацији пројекта
Процена ризика	Политичке промене или значајније промене у политичкој агенди/приоритетима - ризик ће бити ублажен транспарентном и интензивном комуникацијом са свим партнерима и заинтересованим странама Неуспеле тендерске процедуре узроковане екстерним факторима (недовољан број понуђача, некомпетентност понуђача...) - ризик ће бити ублажен понављањем тендерских процедура) ■ Политички притисци који могу утицати на објективност резултата Студије - ризик ће бити ублажен транспарентном комуникацијом са свим заинтересованим странама и унакрсном провером података)
Евалуација	Ех роз1 и ш1епт евалуација пројекта

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Назив програма/пројекта	Просторни план подручја посебне намене регионалних система за наводњавање

Циљ пројекта	Уређење и одрживо коришћење природних ресурса. Просторним планом подручја посебне намене обезбеђују се плански услови за заштиту, изградњу, коришћење, унапређење и одрживи развој предметног подручја.
Кратак опис пројекта	Анализа постојећег стања обухваћеног подручја и утврђивање циљева, планска решења развоја подручја, правила уређења и
Надлежности	Скупштина АПВ
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајински сектереријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и ЈП Завод за урбанизам Војводине
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	територија АПВ
Активности на пројекту	Израда концепта и нацрта плана, стручна контрола, јавни увид у складу са Законом о планирању и изградњи
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 30.000.000,00 динара Извор средстава: Буџет РС, Буџет АПВ и ЕУ фондови Извесност добијања средстава
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Процена ризика	Низак Средњи Висок
Евалуација	Ех-ап1е евалуација, Оп-§от§ евалуација, Шепт евалуација, ММАегт евалуација Ех-роз1 евалуација

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.5. Имплементација одрживог система мониторинга каналске навигације за хидросистем Дунав-Тиса-Дунав
Назив програма/пројекта	Имплементација одрживог система за мониторинг речне и каналске навигације.
Циљ пројекта	Општи циљ пројекта је развијање одрживог система за мониторинг речне и каналске навигације, као и информационог система (КС18) који ће омогућити усвајање наведених техонологија за кориснике речних путева на територији реке Дунав у пограничном подручју

Кратак опис пројекта	Развој и имплементација информационо комуникационог система Хс ДТД би омогућила управљање саобраћајем на пловним каналским путевима у реалном времену, организационо и информационо интегрисање свих учесника уз примену савремених информационих технологија. Систем ДТДИС би омогућио ефикасније лоцирање и праћење бродова као и безбеднији саобраћај по пловним путевима Хс ДТД и речног слива Дунава дуж границе Србија-Хрватска. Имплементација система омогућила би размену података и докумената свих учесника у унутрашњој пловидби. Посебно је значајна могућност стварања логистичког ланца у транспорту робе на пловној каналској мрежи и укључивање у мрежу интермодалног транспорта на међународном нивоу
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова: ресорна делатност-праћење и побољшање услова у воденом саобраћају и повезивање са већ изграђеним РИС Србија системом, ЈВП "Воде Војводине": Анализа стања и прикупљених података, организација и примена информационо комуникационог система за управљање воденим саобраћајем на Дунаву и каналу ДТД; Фонд "Европски послови" АПВ- спровођење
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, ЈВП "Воде Војводине", Фонд "Европски
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Војводина (Србија) и Славонија (Хрватска)
Активности на пројекту	Прикупљање података о корисницима Дизајн за кориснички интерфејс Техничке спецификације Развој хардверског решења за пловне и копнене објекте. Пилот тестирање уређаја Инсталација хардвера на свим локацијама и тест пловним објектима. Развој софтвера и фирмвера за уређаје. Развој ГИС сервера и информационог система за управљање водама.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	24 месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	750 000 ЕУР Буџет АПВ: 15% укупне вредности; Фондови ЕУ: 85% укупне вредности пројекта извесност добијања: 50%
Очекивани резултати програма/пројекта	Развијен одржив речни и каналски информациони систем (РЦИС) Развијен навигациони информациони систем у виду апликације за

	телефоне Развијено и инсталирано хардверско решење за пловне и копнене објекте Развијен сервер за ГИС (географски информациони систем) и

Индикатори резултата	Број података из информационог система Број корисника апликације за мобилне телефоне и подручје које је покривено апликацијом/програмом Број пловних и копнених објеката на којима је хардвер инсталиран Г еографско подручје (изражено у км) које покрива ГИС и дужина
Индикатори ефеката	Управљање воденим саобраћајем доприноси одржавању пловног пута, што је од посебног интереса на међународном пловном путу какав је Дунав и у складу је са захтевима Дунавске конвенције и европских стандарда. На овај начин би сви учесници у воденом саобраћају могли бежичним путем да размењују информације, што би на дуже стазе уштедело време и новац. Ово је уједно и
Начин извештавања	Квартално и годишње. Наративни и финансијски извештаји.
Писани документ о реализацији пројекта	Квартални и годишњи извештаји о напретку пројекта и спроведеним активностима. Финансијски извештаји. Тендерска документација о изабраним извођачима радова, набављеној опреми и услугама
Процена ризика	Незаинтересованост циљних група: јавних/државних предузећа која се баве управљањем водама, као и корисника пловних путева. Од посебног значаја може бити промена управљачке структуре у оба предузећа за управљање водама. Ипак очекујемо да се овај ризик лако премости будући да су наведене активности у циљу одржавања пловних путева и у складу са препорученим техничким захтевима за
Евалуација	Ех роз{ и т!епт евалуација пројекта

Приоритет	III- РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИВРЕДНИ ОПОРАВАК И РАД
Мера	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Назив програма/пројекта	Подршка развоју саобраћаја у АПВ/изградња и замена флоте
Циљ пројекта	искључивање застареле флоте и замена модерним, чистим и ефикасним бродовима
Кратак опис пројекта	израда идејног решења пловила са софтверским моделом, за пловидбу на каналској мрежи. Тежиште у захтевима пројекта је усмерено на пројектовање нових типова пловила са карактеристикама малог газа, еколошки прихватљивим погоном,
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, факултети
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија АП Војводине - локалне самоуправе
Активности на пројекту	Спровођење конкурса: дефинисање годишњих тема конкурса, расписивање, оцењивање пријава, мониторинг спровођења
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014. година
	Износ средстава: 1.500.000,00 динара планирано за 2014. годину

_ . . Извор средстава:
ФинансиЈски план за реализациЈу фондови
програма/пројекта

	Извесност добијања средстава: Средња
Очекивани резултати програма/пројекта	Рационализација превоза роба на територији АП Војводине кроз усмеравање на комбиновани транспорт и интегрисање са међународним транспортом на Коридору VII
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Назив програма/пројекта	Радови на регионалном подсистему „Кикинда“
Циљ пројекта	Повећање капацита наводњавања пољопривредног земљишта у зони изграђеног система на 9.500ха уз дистрибуцију воде за остале
Кратак опис пројекта	У склопу регионалног хидросистема „Банат“, подсистем „Кикинда“ обезбеђује воду за подручје североисточног Баната. Систем је делимично у функцији због делимичне изграђености. Предметним радовима омогућиће се повећање капацита наводњавања пољопривредног земљишта у зони изграђеног система на 9.500 ха, уз омогућавања дистрибуције и коришћења воде за остале потребе и кориснике, а створиће се предуслови за наставак изградње ради наводњавања 30.000 ха пољопривредног земљишта у коначној фази. Радови обухватају: радове на каналима М-1 и М-6; објекте на каналској мрежи М-1 и М-6 (уставе, пропусти, сифони); водозахватне уставе на бочним каналима М-4-9, М-4-6, М-4-12 и М-3; изградњу ЦС Мокринска 2, грађевински и електромашински део;
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 93/2012 члан 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Севернобанатски округ, општина Кикинда.

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 231.927.950,00 РСД (2.021.747,07 ЕУР) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање капацитета изграђеног дела система за потребе наводњавања и снабдевања водом.
Индикатори резултата	Повећање капацита за наводњавање пољопривредног земљишта у зони изграђеног система на 9.500ха. Дистрибуција и коришћења воде за остале потребе и кориснике. Створиће се предуслови за наставак изградње ради наводњавања 30.000ха пољопривредног земљишта у
Индикатори ефеката	Могућност увећаног приноса на обрадивом земљишту, подизање квалитета пољопривредне делатности уз стабилност производње. Спречавање штета у сушним периодима године. Раст запослености и БДП. Подизање квалитета живота становништва и животне средине.
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација.
Процена ризика	Постоји висок ризик од пада бонитета земљишта услед учесталих суша на датом подручју, алтернативна решења су краткорочна и економски неисплатива. Ризици раста у остваривању прихода пре и после радова снижавају трошкове по јединици производње
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Назив програма/пројекта	Радови на регионалном подсистему „Кула-Мали Иђош“
Циљ пројекта	Повећање капацитета за наводњавање пољопривредног земљишта до 5.000ха и снабдевање водом за остале потребе.
Кратак опис пројекта	У склопу регионалног хидросистема „Северне Бачке“, подсистем „Кула-Мали Иђош“ обезбеђује воду за делове подручја општина Кула, Врбас, Мали Иђош и Бачка Топола. Систем је делимично у функцији због делимичне изграђености. Предметним радовима омогућиће се повећање капацита наводњавање пољопривредног земљишта у зони изграђеног система до 5.000ха (један део је већ у употреби, а постоји изузетан интерес корисника за наставак изградње), дистрибуција воде за остале потребе и кориснике и створиће се предуслови за наставак изградње до акумулације „Мали Иђош“ и даље и упуштање воде и коришћење водотока Криваја.
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 93/2012 члан 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ, општина Врбас; Западнобачки округ, општина Кула; Севернобачки округ, општине Мали Иђош и Бачка Топола.

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 71.960.063,00 РСД (627.285,53 ЕУР) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање капацитета изграђеног дела система за потребе наводњавања и снабдевања водом.
Индикатори резултата	Повећање капацита за наводњавање пољопривредног земљишта у зони изграђеног система до 5.000ха, дистрибуција воде за остале потребе и кориснике. Створени предуслови за наставак изградње до акумулације „Мали Иђош“ и даље, упуштање воде и коришћење
Индикатори ефеката	Могућност увећаног приноса на обрадивом земљишту, подизање квалитета пољопривредне делатности уз стабилност производње. Спречавање штета у сушним периодима године. Раст запослености и БДП. Подизање квалитета живота становништва и животне средине.
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација.
Процена ризика	Постоји висок ризик од пада бонитета земљишта услед учесталих суша на датом подручју, алтернативна решења су краткорочна и економски неисплатива. Ризици раста у остваривању прихода пре и после радова снижавају трошкове по јединици производње
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Назив програма/пројекта	Радови на регионалном подсистему "Нова Црња-Житиште"
Циљ пројекта	Повећање капацита наводњавања пољопривредног земљишта у зони изграђеног система до 6.000 ха уз дистрибуцију воде за остале
Кратак опис пројекта	У склопу регионалног хидросистема „Банат“, подсистем „Нова Црња-Житиште“ обезбеђује воду за делове подручја средњег Баната северно од Старог Бегеја у деловима општина Нова Црња, Житиште и Кикинда. Систем је делимично у функцији због делимичне изграђености. Предметним радовима омогућиће се повећање капацита наводњавање пољопривредног земљишта у зони изграђеног система до 6.000 ха (један део је већ у употреби) уз
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 93/2012 члан 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Средњобанатски округ, општине Нова Црња и Житиште

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 41.732.098,00 РСД (363.784,30 ЕУР) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање капацитета изграђеног дела система за потребе наводњавања и снабдевања водом.
Индикатори резултата	Повећање капацита за наводњавање пољопривредног земљишта у зони изграђеног система до 6.000ха. Дистрибуција и коришћења воде за остале потребе и кориснике
Индикатори ефеката	Могућност увећаног приноса на обрадивом земљишту, подизање квалитета пољопривредне делатности уз стабилност производње. Спречавање штета у сушним периодима године. Раст запослености и БДП. Подизање квалитета живота становништва и животне средине.
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација
Процена ризика	Постоји висок ризик од пада бонитета земљишта услед учесталих суша на датом подручју, алтернативна решења су краткорочна и економски неисплатива. Ризици раста у остваривању прихода пре и после радова снижавају трошкове по јединици производње
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Назив програма/пројекта	Радови на регионалном подсистему "Тиса Палић"
Циљ пројекта	Да се омогући адекватна употреба изграђеног дела система за наводњавање и снабдевање водом
Кратак опис пројекта	У склопу регионалног хидросистема "Северне Бачке", подсистем "Тиса-Палић" обезбеђује воду за наводњавање обрадивог земљишта на подручју општина Сента, Кањижа, Суботица и Бачка Топола, са изразитим дефицитом воде, на 35.000ха у коначној фази. Систем је делимично у функцији и ограниченог је капацитета, због делимичне изграђености. Предметним радовима, омогућиће се адекватна употреба изграђеног дела система без знатних губитака воде, за наводњавање 14.000ха (у зависности од интереса корисника), уз одржање и
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 93/2012 члан 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Севернобанатски округ, општине Сента, Кањижа, Суботица и Бачка Топола

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 151.471.722,00 РСД (1.320.399,33 ЕУР) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Обезбеђена адекватна употреба изграђеног дела система за потребе наводњавања и снабдевања водом.
Индикатори резултата	Употреба изграђеног дела система без знатних губитака воде за наводњавање 14.000ха, повећање пољопривредне производње, дистрибуцију воде, освежавање Палићког и Лудашког језера. Обезбеђени предуслови за остварење пројектоване површине за
Индикатори ефеката	Могућност увећаног приноса на обрадивом земљишту, подизање квалитета пољопривредне делатности уз стабилност производње. Спречавање штета у сушним периодима године. Подизање квалитета живота становништва и животне средине. Предуслови за подизање квалитета излетничког и рекреативног
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација.
Процена ризика	Постоји висок ризик од пада бонитета земљишта услед учесталих суша на датом подручју, алтернативна решења су краткорочна и економски неисплатива. Ризици раста у остваривању прихода пре и после радова снижавају трошкове по јединици производње
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Назив програма/пројекта	Израда пројектне документације на хидромелиорационом систему Хоргош- Мартонош
Циљ пројекта	Циљ пројекта је да предложи технички-економско оправдано решење регулисања режима површинских вода за потребе одводњавања, одбране од поплава од унутрашњих вода и
Кратак опис пројекта	Потребно је израдити Претходну студију оправданости са Генералним пројектом за комплексно решење регулисања режима површинских вода на сливу канала Хоргош-Мартонош на српској односно Верешкерест-Мадарасто на мађарској територији. Генералним пројектом треба дефинисати варијантна решења за регулисање режима и евакуацију воде, зависно од хидролошких, метеоролошких, хидрауличких, педолошких, геомеханичких и других услова у систему за одводњавање Хоргош-Мартонош. Одредити локације евентуално потребних регулационих устава за превођење дела воде из система у систем. За варијантна решења треба
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 93/2012 члан 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Севернобанатски округ, општина Кањижа
Активности на пројекту	Студија оправданости са генералним пројектом
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Комплексно решење регулисања режима површинских вода на сливу Хоргош- Мартонош.
Индикатори резултата	Изграђена мрежа канала са пратећим објектима ради одводњавања, одбране од поплава од унутрашњих вода и снабдевање водом за
Индикатори ефеката	Обезбеђена заштита подручја од плављења и стабилност приноса на пољопривредном земљишту датог подручја. Директна корист од сигурности живота и привређивања. Ефикасније и економичније управљање водама
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација
Процена ризика	Постоји висок ризик од плављења земљишта на приказаним деоницама, алтернативна решења су краткорочна и економски неисплатива. Ризик за државу у случају поплава. Ризик од пада бонитета земљишта услед учесталих суша на датом подручју
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Назив програма/пројекта	Кредитирање пројекта "Реконструкција система за наводњавање"
Циљ пројекта	Повећање површина под системима за наводњавање и повећање конкурентности домаће пољопривреде
Кратак опис пројекта	Кредитираће се набавка нових система и опреме за наводњавање са каматном стопом од 1% на годишњем нивоу са 12 месеци грејс периода и 30 месеци периода отплате. Максимални износ кредита
Надлежности	На основу члана 6. и 15. Статута Покрајинског фонда за развој пољопривреде и Програма рада и Финансијског плана Фонда Савет Фонда расписује Конкурс за набавку нових система и опреме за
Носиоци пројекта	Покрајински фонд за развој пољопривреде
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Подручје Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	Расписивање конкурса, преглед достављене документације, одобравање кредита, потписивање уговора и коначна реализација
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Конкурси се расписују сваке године у фебруару и септембру месецу.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	340.000.000,00 РСД (2.963.825,64ЕУР)
Очекивани резултати програма/пројекта	1200ха под системима за наводњавање
Индикатори резултата	Повећање производње пољопривредних производа, интензивирање пољопривредне производње, промена производне структуре, две жетве у току године
Индикатори ефеката	Преструктуирање пољопривредне производње у корист интензивних култура и развој агроиндустрије, развој руралног подручја и села
Начин извештавања	Обилазак корисника кредита, утврђивање чињеничног стања на лицу места о наменском утрошку средстава и површинама под системима за наводњавање. Фонд свака три месеца извештава Владу АП Војводине, а једном годишње Скупштину АП Војводине о свом
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Назив програма/пројекта	Интегрални систем наводњавања региона Срем на 100.000ха
Циљ пројекта	Промоција социо-економског развоја у региону Срем изградњом инфраструктуре наводњавања као основе развоја у сектору

Кратак опис пројекта	"Према старој Водопривредној основи Републике Србије из 1996. године у Војводини је постојало 1.700.000 ха обрадивих површина које су погодне за наводњавање. На тој површини под изграђеним системима је свега 5,5% а 3,2% је под системима који су у функцији, односно око 94.000ха изграђених система од чега је 54.000ха у функцији. Стање наводњавање у Војводини најслабије је развијено на подручју Срема, где су могућности пољопривредне производње веома велике са обзиром на висок квалитет земљишта (углавном I и II класа земљишта). Од укупне површине изграђених система за наводњавање у Војводини свега око 5% (3418ха) заливних система налази се у Срему од чега је у функцији свега 923ха. По неким анализама на територији Срема за наводњавање је погодно нешто више од 200.000 ха, па се на ту површину и планира обим пројекта (обухвата) по овој иницијативи. Овим пројектом предвиђена је изградња водозахватних објеката на рекама Сава, Дунав и Босут системом главних црпних станица и
Надлежности	Покрајински секретаријат за пољопривреду, ЈВП Воде Војводина, ВП Галовица, ВП ХидроСрем, ВП Шидина
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Срем, Покрајински секретаријат за пољопривреду, ЈВП Воде Војводина и 7 општина Сремског региона
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Регион Срем и свих седам општина региона (Сремска Митровица, Рума, Ириг, Шид, Пећинци, Инђија и Стара Пазова)
Активности на пројекту	"Израда урбанистичко планске документације; Прибављање власништва или права службености на трасама система наводњавања; Израда Тендерске документације (за систем се ради пројектна документације на нивоу Генералног пројекта и Студије оправданости), могуће је радити одмах тендерску документацију и уговарати посао по Жутом ФИДИЦ-у); Израда објеката примарне мреже;
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Пројекат се реализује током целог периода од 2014 године до 2020 у једнаким траншама од 15.000ха годишње, дакле у 7 фаза. Трајање сваке фазе је једна година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Предрачунска вредност пројекта је 200.000.000 ЕУР (22.943.320.000 РСД) За акциони план по годинама: - 30М Евра, -45М Евра, - 25М Евра, 2017- 25М Евра.

Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање броја запослених радника за период изградње, Учешће у изградњи домаћих предузећа: пројектантска, извођачка и испоручиоци опреме и материјала, Уложена средства враћају се у 5-тој години пуне експлоатације, Финансијски резултат производње у наводњавању, Промена приноса (робности производње) у секторима ратарства и
Индикатори резултата	Број запослених у сектору пољопривреде и агро индустрије - повећање услед успостављања система наводњавања; Број предузећа који учествује у реализацији пројекта по секторима ИРР пројекта; Годишње повећање финансијског резултата производње у пољопровриди;
Индикатори ефеката	Бруто додата вредност пољопривреде и прехрамбене индустрије као резултат увођења пољопривредне инфраструктуре; Повећан БДП у региону Срем за рачун изграђене инфраструктуре наводњавања; Међуопштински приступ у регионализацији појединачних пројеката дефинисаних у локалним стратешким документима; Могућност конкурисања и повлачења бесповратних финансисјких
Начин извештавања	Физички преглед израђених објеката, Анализа статистичких података кретања пољопривредне производње и агро индустрије
Писани документ о реализацији пројекта	Генерални пројекат са претходном студијом оправданости интегралног система наводњавања региона Срем, уговори, фактуре;
Процена ризика	"Недостатак новчаних средстава за физичку реализацију пројекта - велики Реструктуирање пољопривреде не прати могућности система наводњавања и он остаје недовољно искоришћен (нпр. услед уситњености имања...) Непостоијања воље за прикључењам на систем Наставља се процес напуштања села - нема радне снаге за
Евалуација	Ех - ап!е, т1епт, Ех - роз!

Мера 2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Развој микрорегионалних система водоснабдевања регија угрожених повећаном концентрациом арсена у води за пиће
Циљ пројекта	Циљ пројекта је да се израде пројекти водоснадевања насеља у АП Војводини са којима би се могло конкурисати код приступних фондова Европске Уније за средства за изградњу постројења за припрему воде
Кратак опис пројекта	Око 40% становништва Војводине пије воду у којој је концентрација токсичног арсена изнад дозвољених вредности. Осим арсена, велики број узорака воде за пиће је неисправан због присуства других штетних и токсичних материја. Неопходно је истражити сва изворишта укључујући и потенцијална изворишта како би имали потпуну информацију о квалитету и количини сирове воде која се може користити за водонабдевање. Потом, неопходно је истражити могуће технологије за пречишћавање тих сирових вода до квалитета који је прописан за воду за пиће. Након тога, неопходно је направити пројекте микрорегионалног водоснабдевања који ће обухватити изворишта, технологије припреме и дистрибутивну мрежу, са техно-
Надлежности	Покрајински секретаријати, локалне самоуправе
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	сви окрузи АП Војводине
Активности на пројекту	1. Израда пројеката за хидрогеолошка истраживања. 2. Спровођење хидрогеолошких истраживања 3. Код одабраних изворишта која имају потенцијал за микрорегионално и регионално снабдевање урадити истраживање технологија припреме воде за пиће; 4. Израда генералног пројекта и студије изводљивости; 5. На основу Генералног пројекта са техно-економског акспекта и захтева приступних фондова ЕУ одабрати регије за микрорегионалне системе и урадити идејне пројекте водоснабдевања 6. Припремити тендерску документацију за израду главних пројеката за микрорегионалне системе према
Трајање пројекта	1. и 2 Фаза: 0-24. месеца, 3. Фаза: 0-24. месеца, 4.Фаза: 24-30. месеца, 5. Фаза: 30-38. месеца, 6. Фаза: 38-44 месеца. Поједине фазе могу и раније да почну да се реализују чим се добију подаци из претходних
(према фазама, у	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 1. и 2. Фаза: 2.200.000 евра; 3. Фаза: 1.700.000 евра; 4., 5. и 6. Фаза: 400.000 евра Извор средстава: други извори Извесност добијања средстава:

Очекивани резултати програма/пројекта	Истражена изворишта која имају потенцијал за микрорегионално и регионално снабдевање. Истражене технологије припреме воде за пиће за одабрана изворишта. Припремљена тендерска документација за израду главних пројеката за микрорегионалне системе према

Индикатори резултата	Израђен пројекат хидрогеолошких истраживања; Студија са резултатима хидрогеолошких истраживања; Студије са технологијама припреме воде за пиће за одабрана изворишта; Израђен генерални пројекта и студија изводљивости; Израђени идејни пројекти за микрорегионалне системе за одабране
Индикатори ефеката	Хидрогеолошка истраживања будућих микрорегионалних и регионалних изворишта за водоснабдевање Војводине би обезбедила неопходне податке за израду Генералног пројекта водоснабдевања Војводине. Након одабира технолошких решења за припрему воде на
Писани документ о реализацији пројекта	Припремљени наративни и финансијски извештаји након реализације сваке фазе пројекта.
Процена ризика	Недостатак финансијских средстава. Некооперативност локалних самоурава које су обухваћене заједничким пројектом водоснабдевања. Политичка и економска нестабилност. Непоштовање
Евалуација	Евалуација биће спроведена након 2., 3., 4, 5. и 6. фазе. Евалуација резултата и ефеката пројекта послужиће за даље корективне мере

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Хидрогеолошка истраживања средњег Баната
Циљ пројекта	Општи циљ пројекта јесте да обезбеди бољи квалитет живота грађана и раста пословне активности локалних самоуправа Зрењанин, Сечањ, Нова Црња, Житиште и Кикинда. Специфични циљеви: Стварање предуслова за дугорочан и одржив развој изворишта, планским и организованим приступом истраживању, у циљу задовољавања потреба привреде и становништва у води за пиће. Дефинисање потенцијалних нових регионалних изворишта (хидрогеолошка истраживања), истраживања технологија за
Кратак опис пројекта	Најугроженија подручја у Војводини са аспекта квалитета воде су средњи Банат и северни Банат. Узроци хемијске неисправности су бројни: повећана концентрација амонијака и гвожђа, повећан утрошак калијум-перманганата, арсен, натријум, бор и бројне бактериолошке неисправности. Подземне воде на подручју средњег Баната садрже неприхватљиво високу концентрацију арсена и постојећи водводи не поседују технологије за уклањање арсена из подземних вода. Стратегијом водоснабдевања становништва у Војводини нуди се одрживо решење путем формирања микрорегионалних система који би у наредним фазама омогућили несметано повезивање у регионалне
Надлежности	Закон о рударству и геолошким истраживањима
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, РРА Банат, ЈВП Воде Војводине и локалне самоуправе: Зрењанин, Кикинда, Сечањ, Нова Црња, Житиште
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Зрењанин, Кикинда, Сечањ, Нова Црња, Житиште
Активности на пројекту	Хидрогеолошка истраживања Израда Пројекта детаљхних хидрогеолошких истраживања за отварање новог изворишта у Средњем Банату Израда Елабората о резултатима геолошких истраживања Израда Идејног пројекта водоснабдевања регије Средњег Баната Израда Г
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Фаза - Испитивања регионалних изворишта - 9 месеци Фаза - Израда студије изводљивости - 9 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета АПВ није предвиђено за 2014 годину Извор средстава: ЕУ Фондови Буџет АПВ Буџети свих локалних самоуправа Вредност пројекта: око 35.000.000 €
Очекивани резултати програма/пројекта	Хидрогеолошка истраживања будућих изворишта за водоснабдевање регије средњег Баната Студија изводљивости која ће дати смернице и предлоге модела решавања проблема водоснабдевања у средњем Банату
Индикатори резултата	Хидрогеолошка истраживања 20 локалних изворишта Геоелектрична испитивања на око 10 кт2 Израда и испитивање 2 истражно-експлоатациона бунара

	Израда лабораторијских анализа воде Израда пројектно-техничке документације Студија изводљивости
Индикатори ефеката	Хидрогеолошка истраживања будућих изворишта за водоснабдевање регије Средњег Баната би обезебедила неопходне податке за израду Генералног пројекта снабдевања водом Средњег Баната. Након одабира технолошког решења за припрему воде на испитиваном изворишту и података предложеног пројекта добили би се подаци за
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји након сваке фазе пројекта
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Реконструкција Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине
Циљ пројекта	реконструкција, надоградња
Кратак опис пројекта	Радови се изводе на ламелама Б, Ц и Д Клинике за гинекологију и акушерство Клиничког центра Војводине, на површини од 4.362м2.
Надлежности	На основу члана 7. став 2 Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине
Носиоци пројекта	инвеститор: Клинички центар Војводине, Нови Сад, финансијер: Фонд за капитална улагања АП Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ, Нови Сад
Активности на пројекту	извођење у току; степен финансијске реализације 88,29%,
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	укупно 15 месеци (прва фаза 7 месеци, друга фаза 8 месец1)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	одлука број 06-3/07-11/1-2 од 05.12.2007. године - одобрен износ 277.546.000,00 динара одлука број 06-5/09-6/5 од 01.04.2009. године - одобрен износ 346.711.038,10 динара одлука број 06-4/2010-12/2 од 16.07.2010. године - одобрен износ 70.000.000,00 динара; одлука број 06-17/2011-16/1 од 18.10.2011. године - одобрен износ 43.279.657,45 динара; одлука број 06-5/2012-18/2 од 04.04.2012. године- одобрен износ 318.765.933,63 динара;
Очекивани резултати програма/пројекта	На Клиници за гинекологију и акушерство се годишње порађа преко 6500 жена, а хоспитализује, оперише и амбулантно прегледа 40000 жена. На Клинику се упућују најтежи и најкомпликованији случајеви, чије решавање осим врхунског медицинског кадра захтева и
Индикатори резултата	листа чекања се са четири месеца скраћује на 3-4 недеље
Индикатори ефеката	побољшање услова лечења , подизање квалитетаздравствене услуге и здравља жена у Војводини
Начин извештавања	писани, уз привремене ситуације и рачуне по уговорима
Писани документ о реализацији пројекта	записник о примопредаји и употребна дозвола
Процена ризика	мали
Евалуација	јавна набавка, извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Каменица 2 Изградња нових и надоградња већ постојећих објеката
Циљ пројекта	изградња, надоградња

Кратак опис пројекта	Изградња објекта укупне површине 4161,91м2, спратности Су+П+4, са радиотерапијским центром, лабораторијама, интензивном негом, одељењем за поремећаје ритма срца итд.
Надлежности	На основу члана 7. став 2 Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине
Носиоци пројекта	инвеститор: Институт за плућне болести Војводине, Сремска Каменица, финансијер: Фонд за капитална улагања АП Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ, Нови Сад
Активности на пројекту	извођење у току; степен финансијске реализације 76%; планира се јавна набавка за извођење радова
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	укупно 26.5 месеци (прва фаза 5 месеци, друга фаза 8.5 месеци, трећа фаза 9 месеци, четврта фаза 4 месеца)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	одлука број 06-3/07-8/1-2 од 03.09.2007. године - одобрен износ 150.000.000,00 динара одлука број 06-318/08-15/2-1 од 04.04.2008. године - одобрен износ 470.000.000,00 динара одлука број 06-17/2011-13/6 од 17.01.2011. године - одобрен износ 600.000.000,00 динара и одлука број 06-5/2012-18/3 од 04.04.2012.
Очекивани резултати програма/пројекта	Пораст новооболелих од карцинома захтева повећану потребу за лечењем и рехабилитацијом онколошких болесника. Изградња ових капацитета ће решити овај проблем. Повећани капацитети интензивне неге ће омогућити већи број операција
Индикатори резултата	Институт за плућне болести: број хируршких интервенција би се повећао за 1/3; Институт за кардиоваскуларне болести: смањење листе чекања за хемодинамске процедуре на 2 месеца
Индикатори ефеката	боља здравствена заштита становништва
Начин извештавања	писани, уз привремене ситуације и рачуне по уговорима
Писани документ о реализацији пројекта	записник о примопредаји и употребна дозвола
Процена ризика	мали
Евалуација	јавна набавка, извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Набавка медицинске опреме "Каменица II", Институт за плућне болести Војводине
Циљ пројекта	набавка медицинске опреме
Кратак опис пројекта	Да би се простор намењен за Институт за плућне болести Војводине у оквиру објекта "Каменица II" ставио у функцију потребно је набавити: опрему за радиотерапију, медицинску опрему интензивне неге грудне хирургије, медицинску опрему центра за патологију
Надлежности	На основу члана 7. став 2 Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине

Носиоци пројекта	инвеститор: Институт за плућне болести Војводине, Сремска Каменица; финансијер: Фонд за капитална улагања АП Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ, Нови Сад
Активности на пројекту	припрема поступка јавне набавке опреме
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2 месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	одлука број 06-4/2013-4/6 од 18.09.2013. године - одобрен износ 759.001.075,00 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	У центру за радиолошку терапију налазиће се савремени дијагностички уређаји који су неопходни у локализацији малигних обољења. У центру за патологију помоћу планиране медицинске опреме биће побољшан квалитет израде и дијагностике препарата и смањен фактор људске грешке. Јединица интензивне терапије представља софистицирани вид лечења високоризичних и оперисаних пацијената. Уз нову опрему побољшао би се квалитет лечења, било
Индикатори резултата	број досадашњих хируршких интервенција годишње је 10000; набавком горенаведене опреме би се таі број повећао за 1/3
Индикатори ефеката	боља здравствена заштита становништва
Начин извештавања	писани, уз рачуне по уговорима
Писани документ о реализацији пројекта	записник о примопредаји опреме
Процена ризика	мали
Евалуација	јавна набавка, испорука опреме, записник о примопредаји опреме

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Набавка апарата за магнетну резонанцу 3Т за Клинички центар
Циљ пројекта	набавка медицинске опреме
Кратак опис пројекта	Апарат за мегнетну резонанцу јачине 3Т са јаким гредијентима, омогућује брзо коришћење магнетних секвенци и тиме скраћује време прегледа пацијената, те омогућује више прегледа у току дана
Надлежности	На основу члана 7. став 2 Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине
Носиоци пројекта	инвеститор: Клинички центар Војводине, Нови Сад, финансијер: Фонд за капитална улагања АП Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ, Нови Сад
Активности на пројекту	извођење у току; припрема поступка јавне набавке опреме
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2 месеца

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	одлука број 06-4/2013-4/6 од 18.09.2013. године - одобрен износ 285.965.000,00 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	Због великог притиска за прегледе пацијената који су хоспитализовани у КЦВ неопходан је апарат јачине 3Т са јаким градијентима и вишеструким калемовима како би се могли обавити прегледи који подразумевају и тзв. функционални- напредни
Индикатори резултата	25 прегледа дневно уз примену свих напредних техника за прецизну
Индикатори ефеката	боља здравствена заштита становништва
Начин извештавања	писани, уз рачуне по уговорима
Писани документ о реализацији пројекта	записник о примопредаји опреме
Процена ризика	мали
Евалуација	јавна набавка, испорука опреме, записник о примопредаји опреме

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Набавка медицинске опреме "Каменица II", Институт за кардиоваскуларне болести Војводине
Циљ пројекта	набавка медицинске опреме
Кратак опис пројекта	Да би се простор намењен за Институт за КВБВ у оквиру објекта "Каменица II" ставио у функцију потребно је набавити: ЕКГ апарате, респираторе, мобилни РТГ апарат, опрему за салу за електрофизиологију, болничке кревете, уређаје за асистирано дисање са прибором, бронхијалне аспираторе са прибором, аспираторе за трајну дренажу са прибором, инфузионе пумпе, инјектомате са носачима, мониторе за праћење виталних функција преко централе,
Надлежности	На основу члана 7. став 2 Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине
Носиоци пројекта	инвеститор: Институт за КВБ Војводине, Сремска Каменица; финансијер: Фонд за капитална улагања АП Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ, Нови Сад
Активности на пројекту	припрема поступка јавне набавке опреме
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2 месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	одлука број 06-4/2013-4/6 од 18.09.2013. године - одобрен износ 459.158.925,00 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	У циљу бржег и ефикаснијег пружања медицинских услуга на Институту за КВБВ - Сремска Каменица и стављања у функцију објекта "Каменица II" потребно је набавити наведену медицинску опрему
Индикатори резултата	смањење листе чекања за хемодинамске процедуре на 2 месеца

Индикатори ефеката	боља здравствена заштита становништва
Начин извештавања	писани, уз рачуне по уговорима
Писани документ о реализацији пројекта	записник о примопредаји опреме
Процена ризика	мали
Евалуација	јавна набавка, испорука опреме, записник о примопредаји опреме

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Набавка 2 линеарна акцелератора са системом за планирање, РВ системом, дозиметријом и имобилизационим сетом, са адаптацијом простора и системом за планирање Институт за онкологију
Циљ пројекта	набавка медицинске опреме
Кратак опис пројекта	Дигитализовани линеарни акцелераториомогућују спровођење 3Д конформалне терапије , примену интензитет модулисане радиотерапије, као и '4та§е §а<1е" радио терапије
Надлежности	На основу члана 7. став 2 Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист Аутономне Покрајине Војводине 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине
Носиоци пројекта	инвеститор: Институт за онкологију, Сремска Каменица, финансијер: Фонд за капитална улагања АП Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ, Нови Сад
Активности на пројекту	припрема поступка јавне набавке опреме
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2 месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	одлука број 06-4/2013-4/6 од 18.09.2013. године - одобрен износ 871.840.000,00 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	Према европским стандардима у АП Војводини, с обзиром на гравитирајућу популацију, потребно је 8 телетерапијских уређаја, а тренутно постоје само 2 апарата. Поред свих предузетих активности
Индикатори резултата	листе чекања пацијената ће се довести на прихватљив ниво - 2 месеца од датума комисије или хируршке интервенције
Индикатори ефеката	боља здравствена заштита становништва
Начин извештавања	писани, уз рачуне по уговорима
Писани документ о реализацији пројекта	записник о примопредаји опреме
Процена ризика	мали
Евалуација	јавна набавка, испорука опреме, записник о примопредаји опреме

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД

Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Ревитализација канала Бегеј
Циљ пројекта	Развијање еколошког, економског, друштвеног и транспортног контекста између Србије и Румуније, стварањем услова за одрживи економски развој дуж 120 километара дугог пограничног коридора који повезује Темишвар (током историје главни град Баната) са
Кратак опис пројекта	Канал Бегеј (на румунском Бега) налази се у Аутономној покрајини Војводини (АПВ) на североистоку Србије. Укупна дужина канала је 120 км, од којих је првих 75 км у Србији, а преосталих 45 у Румунији. Студија изводљивости за његову ревитализацију (СИ) израђена је 2004. године. Међутим, та студија је била искључиво техничка и није обухватала препоруке о предложеним капиталним инвестицијама којима би се на одржив начин донела корист локалној привреди. Додатно, она је данас застарела. Финансирање Србије од стране ИПА програма имаће као један од фокуса пројекат који је повезан са Дунавском стратегијом ЕУ. РЦР Банат је званично изразио интересовање Европској унији посредством Министарства за финансије за унапређење Канала Бегеј, као део доприноса Србије овој стратегији. Уколико постојећа СИ не буде унапређена или ажурирана, може се пропустити оргомна шанса. Специфични циљеви : Имплементирати пројекат на начин да се постигне оптимизација запошљавања, обучавања, институционалног образовања и локалних ланаца снабдевања. Обратити посебну пажњу на стварање користи за заједницу кад су у питању угрожене групе
Надлежности	ПС за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Војводина воде, РРа Банат
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Банат, Војводина, Република Србија
Активности на пројекту	Прва фаза - Израда студије (Студија изводљивости, Радионице, заједнички састанак Србија Руминија, Прикупљање средстава) Друга фаза - Фаза пред извођења радова (Процена утицаја на животну средину, Добијање дозвола, одређивање складишних локација, испитивање земљишта, Пројектни план и детаљан дизајн пројекта, тендерска документација, потписивање уговора) Трећа фаза - Фаза радова (грађевински радови на преливу и блокирању, измуљавање, укључујући изградњу складишта)
Трајање пројекта	Планирано је да пројекат траје 6 година по фазама Прва фаза -18 месеци Друга фаза - 21 месец Трећа фаза - 27 месеци
(према фазама, у	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	8.000.000 Еига

Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање транспорта робе и смањење трошкова транспорта за будуће инвеститоре уз привлачење нових Оптимизација трансферс знања, локални економски развој и повећање прилика за запошљавање Промоција снажне историјске везе између становника српске и
Индикатори резултата	Оспособљено 120 км канала за транспорт робе Омогућен транспорт робе на мин 300,000т годишње Привучено нн нових инвеститора Смањена цена транспорта за инвеститоре за 45%
Индикатори ефеката	Отворено 1000 нових радних места Повећан број туриста за 25%
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна апликација, Дневници надзора радова, потписани уговори са инвеститорима.
Процена ризика	Могућност смањења политичке подршке даљој реализацији пројекта, Мера превазилажења - апликант и партнери ће радити на константом обезбеђењу подршке реализацији пројекта. Бегеј није препознат као могућност транспорта робе од стране инвеститора, Мера превазилажења - Константна промоција пројекта
Евалуација	Три евалуациона процеса пројекта ће бити спроведена и то након реализације сваке фазе пројекта како би се на што систематичнији начин показали ефекти и успешност реализације пројекта. Такође евалуација резултата и ефеката пројекта послужиће за даље

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Изградња регионалног система водоснабдевања "Источни Срем"
Циљ пројекта	Стварање предуслова регионалног развоја Сремског округа путем планираног развоја одрживе међуопштинске комуналне инфраструктуре изградњом регионалног система водоснабдевања Источни Срем у правцу ефикаснег и рационалног коришћења воде
Кратак опис пројекта	Предложени пројекат образлаже се као потреба стратешког приступа у развоју инфраструктуре, на начин сагледавања могућности успостављања регионалних пројеката који представљају међуопштински (регионални) интерес развоја, као и ефикасну употребу ресурса (у овом случају водних ресурса), као и материјалних и кадровских са циљем планирања одрживог развоја и заштите животне средине. Пројекат регионалног система водоснабдевања обухвата укупно 5 сремских општина (Ириг, Рума, Инђија, Пећинци, Ст. Пазова) са цца. 250.000 становника. Залихе
Надлежности	Локална јавна предузећа задужена за водоснабдевање;
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Срем, Општинске дирекције за изградњу и локални водоводи
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општине: Рума, Ириг, Инђија, Ст. Пазова, Пећинци
Активности на пројекту	Израда комплетне пројектно техничке документације у складу са Законом о планирању и изградњи (Генерални пројекат, Претходна студија оправданости, Просторни план подручја посебне намене регионалног система водоснабдевања "Источни Срем", Студија оправданости, појединачни идејни и главни пројекти, израда ПДР-
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	фаза 18 месеци; фаза 48 месеци (могу да се преклапају);
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	фаза 35.000.000,00 РСД (305.099,70 ЕУР) фаза 4.500.000.000,00 РСД (39.227.104,01 ЕУР) 20% буџети општина; 80%АПВ или Р.Србија, или ЕУ ИПА
Очекивани резултати програма/пројекта	Урађена Претходна студија оправданости са Генералним пројектом Регионалног Водоводног Система Источни Срем, потом Студија оправданости и Идејни и Главни пројекат регионалног система водоснабдевања са решењем прикључења водовода Рума-Ириг; (Дефинисани правци развоја водоснабдевања засновани на реалним основама и техничким критеријумима за цца 250.000 становника; Техно-економска валоризација потенцијалних решења; Техничка и економска подлога (документација) за обезбеђење извора финансирања реализације Регионалног водоводног система; Формирање подлога за имплементацију пројектних решења у планска акта
Индикатори резултата	Фаза: Урађена комплетна инвестиционо техничка и просторно планска документација за изградњу регионалног система водоснабдевања "Источни Срем" са отпочињањем изградње магистралног цевовода Рума - Ириг;

Индикатори ефеката	Ослобађање финансијских фондова за припрему и физичку реализацију пројеката; покривеност Сремског округа системом за водоснабдевање, степен квалитета воде и услуге водоснабдевања у Сремском округу; повећан БДП у региону Срема за рачун изграђене
Начин извештавања	Наративно и финансијски, по испостављеним документима који чине предвиђен скуп целокупне документације и физичке реализације
Писани документ о реализацији пројекта	Наративни и финансијски извештаји носиоца пројекта, записници о примопредаји пројектне документације; грађевински дневници и привремене и окончане ситуације
Процена ризика	Релевантни подаци и подлоге из ранијих фаза планирања, истраживања и пројектовања су недоступни; Одсуство разумевања и подршке корисника (наведених општина) за његове циљеве; Политичка и економска нестабилност; Непоштовање Уговора од стране пројектантских кућа и извођача радова; Дисконтинуитет
Евалуација	По завршетку сваке пројектне целине (како у фази пројектовања, тако и у фази физичке изградње).

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Реконструкција канала Врбас-Бездан од км 6+000 до км 80+332
Циљ пројекта	Увећање пропусне моћи до пројектоване од 35 т3/с за потребе наводњавања и квалитетнијег функционисања ХсДТД
Кратак опис пројекта	За потребе функционисања и прихватања воде потребно је продубити канал Врбас - Бездан како би могао да прими пројектовану количину воде коју ће црпне станице Бездан 1 и 2 укупног капацитета 35 м3/с остваривати после реконтрукције. Радови се састоје из чишћења канала од вегетације и муља, ископа канала до пројектованих димензија и израде касета за пријем муља. Укупан пројектовани ископ износи око 1.215.000 м3. Наведеним радовима пропусна моћ канала биће увећана за више од четири пута, са 8 м^/с
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 93/2012 члан 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки округ, општина Сомбор и Јужнобачки округ, општина Врбас
Активности на пројекту	Грађевински радови, измуљавање
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Фазно, 36 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 9.500.000,00 € (1.089.807.700,00 РСД) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити Неизвесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање пропусне моћи канала за потребе наводњавања, снабдевања водом индустрије, прихватања и одвођење вода
Индикатори резултата	Реконструисан канал Врбас - Бездан са увећаном пропусном моћи за више од четири пута, са 8 м^/с на 35 м^/с. Уз повећање пропусне моћи канала, биће могуће наводњавати површине до 87.500ха уместо досадашњих 20.000ха. Повећање сигурности и спречавање
Индикатори ефеката	Могућност увећаног приноса на обрадивом земљишту, подизање квалитета пољопривредне делатности уз стабилност производње. Спречавање штета у сушним периодима године. Сигурност живота од
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација.
Процена ризика	Постоји висок ризик од пада бонитета земљишта услед учесталих суша на датом подручју, алтернативна решења су краткорочна и економски неисплатива.Постоји и висок ризик од поплава на овом
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Санација старе преводнице у Бездану

Циљ пројекта	Довођење преводнице у функционално стање за потребе пловидбе, одбране од поплава, очувања овог културног добра велике историјске вредности и развоја наутике и туризма
Кратак опис пројекта	Бродска преводница „Бездан“ налази се на споју канала ДТД и Дунава. Представља објекат од посебног значаја јер поред одбрамбене и функционалне улоге има значај као индустријско и градитељско наслеђе. Сматра се првим хидротехничким објектом у Европи на којем је изведена техника подводног бетонирања 1856. године по пројекту Јоханеса Михалика. Дугачка је 70м, широка 9,4м,
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 30/10 и 93/12 члан 23 и 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки округ, општина Сомбор
Активности на пројекту	Грађевински, машински и електро радови.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Фазно
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 2.200.000,00 € (252.376.520,00 РСД) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Санирана преводница у Бездану.
Индикатори резултата	Обезбеђена одбрамбена и функционална улога преводнице. Утицај на ефикасније интегрално управљање водама. Заштита од даљег пропадања овог значајног хидротехничког наслеђа и развој
Индикатори ефеката	Заштита подручја западне Бачке од продора високих вода Дунава у екстремним условима. Развој туризма у Бездану уз позитивне ефекте за локално становништво. Сигурност развоја на основу раста мера за
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом резултата
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација
Процена ризика	Постоји висок ризик од утицаја природних фактора и притисака воде из Дунава, алтернативна решења су краткорочна и економски
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Изградња нове црпне станице Бездан 1
Циљ пројекта	Остваривање укупног капацитета захватања воде од 35 м3/с за потребе наводњавања, снабдевања, прихватања и коришћења воде
Кратак опис пројекта	Изградња ЦС Бездан 1 уз реконструкцију ЦС Бездан 2 има за циљ остваривање укупног капацитета захватања воде из рукавца Барачка и доводног канала од 35 м3/с. На месту старе црпне станице Бездан 1 која је изграђена 1953. године биће изграђена нова капацитета 20 м^/с. Реконструкцијом би била обезбеђена пројектована количина
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 30/10 и 93/12 члан 23 и 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки округ, општина Сомбор и Јужнобачки округ, општина Врбас
Активности на пројекту	Грађевински, машински и електро радови
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 3.400.000,00 € (390.036.440,00 РСД) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити Неизвесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање укупног капацитета захватања воде за потребе пољопривреде- наводњавања, индустрије и одбране од поплава.
Индикатори резултата	Изграђена нова црпна станица Бездан 1. Остваривањем капацитета захватања воде од 20 м3/с уз увећан капацитет ЦС Бездан 2 ,биће могуће упуштати 35 м^/с воде у реконструисани канал Врбас-Бездан при чему ће бити могуће наводњавати површине до 87.500ха уместо досадашњих 20.000ха. Ефикасније управљање водама, повећање капацитета за захватање,
Индикатори ефеката	Повећање користи и производње у пољопривреди и другим привредним гранама у односу на улагања и трошкове управљања водама. Раст запослености и БДП
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација.
Процена ризика	Ризик утицаја природних фактора се смањује, као и ризик квалитета вода. Економски ризик у остваривању прихода се ублажава. Алтернативна решења су краткорочна и економски неисплатива
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу постизања животног стандарда становништва и заштите животне средине
Назив програма/пројекта	Реконструкција постојеће црпне станице Бездан 2
Циљ пројекта	Остваривање укупног капацитета захватања воде од 35 т3/з за потребе наводњавања, снабдевања, прихватања и коришћења воде
Кратак опис пројекта	Реконструкција ЦС Бездан 2 уз изградњу ЦС Бездан 1 има за циљ остваривање укупног капацитета захватања воде из рукавца Барачка и доводног канала од 35 м^/с. Капацитет постојеће црпне станице Бездан 2 повећаће се са 12 м3/с на 15 м^/с. Реконструкцијом би
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 30/10 и 93/12 члан 23 и 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки округ, општина Сомбор и Јужнобачки округ, општина Врбас
Активности на пројекту	Грађевински, машински и електро радови
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Фазно

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 1.500.000,00 € (172.074.900,00 РСД) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити Неизвесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање укупног капацитета захватања воде за потребе пољопривреде- наводњавања, индустрије и одбране од поплава
Индикатори резултата	Реконструисана ЦС Бездан 2. Остваривањем капацитета захватања воде од 15 мДс уз капацитет нове ЦС Бездан 1 ,биће могуће упуштати 35 м3/с у реконструисани канал Врбас-Бездан при чему ће бити могуће наводњавати површине до 87.500 ћа уместо досадашњих 20.000ха. Ефикасније управљање водама, повећање
Индикатори ефеката	Могућност квалитетнијег приноса на обрадивом земљишту и подизање квалитета пољопривредне делатности. Спречавање штета у сушним периодима године и значајна улога у одбрани од поплава. Економичније услуге водопривреде. Смањење висина накнада по јединици производње. Раст запослености и БДП.
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација.
Процена ризика	Ризик утицаја природних фактора се смањује, као и ризик квалитета вода. Економски ризик у остваривању прихода се ублажава. Алтернативна решења су краткорочна и економски неисплатива
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта.

Мера 2.7. Развој информационо-комуникационих технологија

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.7. Развој информационо-комуникационих технологија
Назив програма/пројекта	Израда идејног идејног пројекта за имплементацију одрживог система за навигацију и праћење саобраћаја на каналима хидросистема ДТД са пилот пројектом реализације
Циљ пројекта	Развој бежичног система који ће обезбедити праћење пловидбе и безбедну навигацију на деоницама каналске мреже на којима се
Кратак опис пројекта	Развој бежичног система који ће обезбедити праћење пловидбе и безбедну навигацију на деоницама каналске мреже на којима се одвија водни саобраћај; развој нискобуџетних решења за уређаје који се налазе на пловилима и који ће омогућити праћење
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, ЈВП Воде Војводине и Фонд за Европске
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова и Фонд за Европске послове, ЈВП Воде Војводине и Факултет техничких наука- Нови Сад
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	хидросистем ДТД
Активности на пројекту	Развој бежичног система који ће обезбедити праћење пловидбе и безбедну навигацију на деоницама каналске мреже на којима се одвија водни саобраћај; развој нискобуџетних решења за уређаје који се налазе на пловилима и који ће омогућити праћење
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015.-2017.

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	80.000.000, 00 динара Буџет АПВ, буџет ЈВП Воде војводине, ФТН, ИПА фонд
Очекивани резултати програма/пројекта	Убрзани развој информационог система на хидросистему ДТД у складу са Законом о надлежностима АП Војводине (Сл.гласник РС
Индикатори резултата	имплементиран информациони систем на каналској мрежи
Индикатори ефеката	Рационално и ефикасно спровођење задатака обезбеђењем водног саобраћаја на државним водним путевима на територији АП Војводине, у складу са надлежностима
Начин извештавања	Реализован ИПА пројекат, и прихваћен извештај о реализацији од
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	Низак
Евалуација	По завршетку

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.7. Развој информационо-комуникационих технологија
Назив програма/пројекта	Израда базе података спортских објеката у АПВ -еОђјеМ
Циљ пројекта	Израда и објављивање јединствене базе података спортских објеката у АП Војводини (спортски центри, спортске хале, школске спортске сале, стадиони, базени, и остали спортски објекти). Омогућити могућност ажурирања података од стране представника објеката путем интернета. Поред текстуалних и бројчаних података
Кратак опис пројекта	Пројектом се планира пројектовање, програмирање и израда базе података спортских објеката у АП Војводини. Након тога би се кренуло са попуњавањем базе података од стране представника спортских објеката по фазама (спортски центри, спортске хале, школске спортске сале, и остали објекти). Предвиђена је константна обука корисника система на терену и навака система за унос
Надлежности	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Члан 39. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", бр. 99/09), члан 32. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 4/10, 4/11,20/12 и 26/12), те
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, општине/градови у АП Војводини, Покрајински завод за спорт и медицину спорта
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Пројектовање, програмирање и израда базе података спортских објеката у АП Војводини, попуњавање базе података од стране представника спортских објеката по фазама (спортски центри, спортске хале, школске спортске сале, и остали објекти). Обука корисника система на терену и навака система за унос

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	фаза (2013.): пројектовање, програмирање и администрација базе података, израда корисничког упутства, обука корисника за унос података о спортским центрима у АПВ (12 месеци); фаза (2014.): проширење базе података за унос осталих спортских објеката (спортске хале, школске спортске сале, остали објекти), обука корисника система, попуњавање и администрација нових табела и ажурирање постојећих (12 месеци); фаза (2015-2016.): набавка система за унос и администрацију
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	2.000.000 динара (2014.: 500.000, 2015.:1.500.000, 2016.:500.000) Виџе! АР^ Извесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Комплетно попуњене и ажурне све евиденције-табеле у оквиру базе података спортских објеката и АП Војводини. Омогућен систем за ажурирање података свим представницима спортских објеката путем интернета. Набављен и инсталиран система за унос и
Индикатори резултата	број унетих спортских центара у АПВ по општинама; број унетих спортских сала-хала, школских спортских сала у АПВ по општинама; број унетих осталих спортских објеката у АПВ по спортовима; број унетих отворених спортских терена у АПВ по општинама; број

	број унетих отворених базена у АПВ по општинама; број унетих затворених базена у АПВ по општинама;
Индикатори ефеката	Доступност података и информација на целој територији АПВ (подаци су видљиви из било ког места у АПВ путем система еба^егц потребан је само приступ интернету)
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај на годишњем нивоу. Постоји образац за израду извештаја на сајту Секретаријата.
Писани документ о реализацији пројекта	Пројекат еОђјеМ -израда базе података спортских објеката у АП Војводини.
Процена ризика	За функционисање и коришћење информационог система еОђјекђ потребно је обезбедити приступ интернету (може да буде проблем у мањим сеоским срединама)
Евалуација	Једном годишње, по завршетку сваке фазе пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД		
Мера	2.7. Развој информационо-комуникационих технологија		
Назив програма/пројекта	Развој и одржавање информационог система животне средине у АПВ		
Циљ пројекта	Циљ пројекта је развој информационог система животне средине у АПВ и његово повезивање са георефернцираним просторним		
Кратак опис пројекта	У складу са Законом о утврђивању надлежности АПВ (Сл. гл. РС, 99/2009, 67/2012 - одлука УС), АПВ је обавезна да образује информациони систем за заштиту и унапређење животне средине као део јединственог информационог система РС. Кроз пројекат ће се сагледати могућности повезивања овог информационог система са свим расположивим геопросторним подацима на територији АПВ. У		
Надлежности	Закон о утврђивању надлежности АПВ (Сл. Гл. РС, 99/2009, 67/2012-одлука УС) члан 28.. став 6.		
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, ЈП Завод за урбанизам Војводине, Покрајински завод за заштиту природе, ЈП „Војводинашуме“ и ЈВП		
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ		
Активности на пројекту	1. Анализа постојећег стања и развој информационог система.		
	2. Повезивање информационог система у систем регионалне инфраструктуре геопросторних података (изградња и одржавање		
	3. Развој институционалних капацитета		
Трајање пројекта (према фазама, у	2014. 2020.		
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Година	Извори финансирања	
		Буџет АПВ	Остали извори
	2014	1,500,000.00	2,000,000.00
	2015	1,650,000.00	2,200,000.00
	2016	1,815,000.00	2,420,000.00
	2017	1,996,500.00	2,662,000.00
	2018	2,196,000.00	2,928,000.00
	2019	2,415,500.00	3,221,000.00
	2020	2,657,000.00	3,543,000.00
	Сума:	14,230,000.00	18,974,000.00
	Укупно:	33.204.000.00	
Очекивани резултати програма/пројекта	1. Ефикасно повезивање алфанумеричких (корисничких) података и геопросторних података		
	2. Унапређени институционални капацитети		
	3. Унапређена и проширена сарадња свих партнерских институција које учествују у пројекту		
Индикатори резултата	1. База геопросторних података која обједињује податке о животној средини и геопросторне податке		
	2. Приступ подацима кроз ГИС апликације		
Индикатори ефеката	Пројекат ће допринети квалитетнијој анализи података који се односе на све тематске целине животне средине, као и квалитетнијој геопросторној анализи. То ће дугорочно обезбедити брже и квалитетније доношење одлука у области заштите животне средине		
Начин извештавања	Писани документ о реализацији пројекта		
Процена ризика	1. Значајније промене у приоритетима партнерских институција - ризик ће бити ублажен интензивирањем комуникације са свим		

	Недовољна заинтересованост партнерских институција да учествују у пројекту - ризик ће бити убдажен интензивирањем комуникације са свим партнерима. Неблаговремено ажурирање просторних података од стране партнерских институција - ризик ће бити убдажен интензивирањем
Евалуација	Ex роз! и гпТег1т евалуација пројеката

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.7. Развој информационо-комуникационих технологија
Назив програма/пројекта	Пројекат израде концепта и изградња географских информационих система (ГИС) и капацитета за успостављање регионалне инфраструктуре геопросторних података
Циљ пројекта	Успостављање географског информационог система регионалне инфраструктуре геопросторних података, сциљем омогућавања ефективниjег прикупљања, вођења, размене и коришћења
Кратак опис пројекта	Анализа постојећег стања информационих система. Израда правног оквира размене скупова геопросторних података и сервиса, као и израда техничког оквира размене скупова геопросторних података и сервиса и дефинисање процедура
Надлежности	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за пољопривреду,
Носиоци пројекта	ЈП "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, ЈП "Воде Војводине", Покрајински завод за заштиту природе, Покрајински сектаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и Покрајински

Г еографска подручја (окрузи и

бити имплементиран	
Активности на пројекту	Анализа постојећег стања информационих система. Израда правног оквира размене скупова геопросторних података и сервиса. Израда техничког оквира размене скупова геопросторних података и сервиса и дефинисање процедура приступа и обавеза учесника у пројекту.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015-2020.
	Средства: 15.000.000,00 динара

. , . Извор средстава: буџет АПВ, и други извори (ЕУ фондови,Републички фондови)

реализациЈу програма/проЈекта

Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Г одишњи извештај о остваЊивању РПП АПВ
Процена ризика	Низак Средњи Висок

Евалуација	Ех-аПе евалуација, Оп-дотд евалуација, 1п!ег1т евалуација, ММАегт евалуација Ех-роз! евалуација

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.7. Развој информационо-комуникационих технологија
Назив програма/пројекта	Развој информационог система о простору АП Војводине : Регистар донетих просторних и урбанистичких планова
Циљ пројекта	прикупљање, обраду и графичку презентацију података и показатеља за мониторинг просторног развоја АП Војводине
Кратак опис пројекта	Прикупљање, обрада и графичка презентација података и показатеља за мониторинг просторног развоја АП Војводине
Надлежности	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈП "Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад.
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту

Г еографска подручја (окрузи и територија АПВ

бити имплементиран	
Активности на пројекту	Ажурирање Регистра подацима пристиглим од стране општима
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2020.
	Износ средстава: 2014: 5.200.000,00 дин 2015-2020: 30.000.000,00

. , . Извор средстава: Буџет АПВ

реализацију програма/проЈекта

Извесност добиЈања средстава

Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Годишњи извештај о остваривању РПП АПВ
Процена ризика	Низак Средњи Висок

Евалуација	Ех-аПе евалуација, Оп-дотд евалуација, 1п!ег1т евалуација, ММАегт евалуација Ех-роз! евалуација

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.7. Развој информационо-комуникационих технологија
Назив програма/пројекта	Наставак и завршетак реконструкције, адаптације и изградње зграде Народно позориште -КагоДпо ка/аИЦе - №р*гтђаг у Суботици
Циљ пројекта	Реконструкција, адаптација и изградња
Кратак опис пројекта	Наставак и завршетак реконструкције, адаптације и изградње објекта који има статус културног добра од великог значаја
Надлежности	На основу члана 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (''Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" 19/2006) и члана 17. став 1. тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине
Носиоци пројекта	Инвеститор: Град Суботица; Финансијери: 1) Извршно Веће АП Војводине 80%

Г еографска подручја (окрузи и

бити имплементиран	
Активности на пројекту	извођење у току; степен финансијске реализације 8,5% (процењена вредност целокупне инвестиције према Уговору о заједничком финансирању износи 24.000.000,00 евра)
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	21 месец (I фаза-10 месеци, II фаза - 5 месеци, III фаза - 6 месеци)
ос 06-4/2010-12/1 од 28.07.2010. године: 100.000.000,00 динара; реалгоациЈу програма/про,екта 0длука број 06-4/2013-3 од 25.06.2013. године: 12.314.900,96 динара;	Одлука број 06-318/08-15/2-1 од 04.04.2008. године: 200.000.000,00 динара; Одлука број 06-5/09-7/3 од 10.07.2009. године: 12.457.661,00

	Одлука број 06-4/2013-34/7 од 18.09.2013. године: 85.000.000,00
Очекивани резултати програма/пројекта	Реконструкција делова објеката у циљу санирања постојећег стања и оспособљавања делова који су ван функције; Добијање новог употребног простора за позоришно сценску делатност
Индикатори резултата	17.000м2 новог простора који би представљао комплексни, активни и стварни недостајући културни центар Суботице
Индикатори ефеката	Очување објекта од културно историјског значаја, обезбеђење рада и деловања позоришне уметности са дубоком традицијом и коренима овог региона на српском, хрватском и мађарском језику
Начин извештавања	Писани, уз привремене ситуације и рачуне по уговорима

Писани документ о реализацији пројекта	Записник о примопредаји и употребна дозвола
Процена ризика	мала
Евалуација	Јавна набавка, извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.7. Развој информационо-комуникационих технологија
Назив програма/пројекта	Изградња објекта спортске хале у Инђији
Циљ пројекта	Изградња
Кратак опис пројекта	Објекат спортске хале само је део целине намењене спорту и рекреацији коју ће поред спортске хале чинити и фудбалски стадион , шеталиште, бициклистичке стазе, водене површине, мини паркови за игру деце и др. Објекат спортске ће бити савремен и изграђен у
Надлежности	На основу члана 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (''Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" 19/2006) и члана 17. став 1. тачка
Носиоци пројекта	Инвеститор: ЈП Дирекција за изградњу општине Инђија, Финансијери: 1. Општина Инђија и ЈП Дирекција за изградњу општине Инђија 2. Фонд за капитална улагања АПВ (Пројекат подржан Закључком Владе којим су утврђени пројекти чија је

Географска подручја (окрузи и

бити имплементиран	
Активности на пројекту	извођење у току; степен финансијске реализације 44%
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	14 месеци (I фаза - 8 месеци, II фаза - 3 месеца, завршетак I фазе - 3 месеца)
	Одлука број 06-5/09-7/3 од 10.07.2009. године: 120.000.000,00 динара; Одлука број 06-4/2010-12/2 од 16.07.2010. године:

Одлука број 06-4/2010-12/6 од 28.07.2010. године и измена одлуке број 06- реализацију програма/про,екта 17/2011-13/6 од 17.01.2011.: 381.584.303,70 динара

	Одлука број 06-5/2012-18/2 од 04.04.2012. године: 300.000.000,00
Очекивани резултати програма/пројекта	Изградња савремене спортске хале у складу са европским стандардима
Индикатори резултата	8046 м2
Индикатори ефеката	Могућност да се велики број младих, спортиста и рекреативаца бави спортом у адекватном простору
Начин извештавања	Писани, уз привремене ситуације по уговорима

Писани документ о реализацији пројекта	Записник о примопредаји и употребна дозвола
Процена ризика	мала
Евалуација	Јавна набавка, извођење радова, употребна дозвола

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.7. Развој информационо-комуникационих технологија
Назив програма/пројекта	Пројектовање и изградња спортске хале у Сенти
Циљ пројекта	Изградња
Кратак опис пројекта	Израда пројектно-техничке документације за изградњу спортске хале у Сенти и извођење радова на изградњи спортске хале
Надлежности	На основу члана 7. став 2. Одлуке о оснивању Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине (''Службени лист Аутономне Покрајине Војводине" 19/2006) и члана 17. став . тачка 14. Статута Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине
Носиоци пројекта	Инвеститор: Општина Сента, Финансијер: Фонд за капитална улагања АПВ (Пројекат подржан Закључком Владе којим су утврђени пројекти

Г еографска подручја (окрузи и

бити имплементиран	
Активности на пројекту	Извођење у току, финансијска реализација 86%
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	19 месеци (I фаза - 7 месеци, II фаза - 5 месеци, III фаза - 7 фаза)
	Одлука бр. 06-3/07-8/1-2 од 03.09.2007.: 10.000.000,00 динара, Одлука бр. 06- 318/08-15/2-1 од 04.04.2008. и измена одлуке бр. 06-

реализацију програма/пројекта 442.607.852,78 динара, Одлука бр. 06-5/2012-18/2 од 04.04.2012.

	динара
Очекивани резултати програма/пројекта	Стварање адекватног простора за тренирање, као и за одржавање културних манифестација
Индикатори резултата	5194 м2 новог простора за различите активности
Индикатори ефеката	Унапређење спортског и културног живота у Сенти
Начин извештавања	Писани извештаји уз привремене ситуације и рачуне - по уговору
Писани документ о реализацији пројекта	Записник о примопредаји, Употребна дозвола
Процена ризика	Мала
Евалуација	Јавна набавка, Извођење радова, Употребна дозвола

Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД		
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином		
Назив програма/пројекта	Биомониторинг ретких и угрожених биљних и животињских врста и њихових станишта у АП Војводини		
Циљ пројекта	Праћење стања ретких и угрожених биљних и животињских врста и њихових станишта и сагледавање трендова њихових промена у функцији очувања ових врста и адекватног и правовременог реаговања у случају негативних појава, затим унапређење знања и		
Кратак опис пројекта	Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој од 2002. године финансијски подржава пројекат Биомониторинг ретких и угрожених биљних и животињских врста и Биомониторинг представља организовани систем праћења биолошких промена у времену и простору. Односи се на дугорочно или периодично праћење и процену биолошких и осталих еколошких промена (параметара), коришћењем одређене методологије. Уобичајено је да се биолошки диверзитет разматра на нивоу гена, врста и екосистема, при чему у пракси диверзитет врста има кључни значај за вредновање диверзитета и на осталим нивоима. У оквиру Панонског биогеографског региона, у складу са Аппех I ^кес^Ае 92/43 ЕЕС (НађЕа! ^иесЕуе), приоритетни типови станишта су панонске лесне степске ливаде, панонске слане степе и слане мочваре, панонске дине, које су још увек заступљене код нас. Биомониторингом у Војводини, обухваћени су: заштићена подручја од националног и међународног значаја, осетљива станишта која су приоритет заштите (влажна, степска, пешчарска, слатинска, нека шумска), ретке и угрожене врсте биљног и животињског света од националног и међународног значаја, реликтне и ендемичне врсте и		
Надлежности	Покрајински секреатријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине		
Носиоци пројекта	Покрајински секреатријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине		
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина		
Активности на пројекту	1.Спровођење процедуре јавне набавке мале вредности, 2.Одабир најповољнијег понуђача, 3. Снимање почетног (нултог) стања; 4. Прикупљање и обрада података о стању природних вредности (ретким и угроженим биљним и животињским врстама и њиховим стаништима); 5. Праћење промена и поређење са претходним стањем; 6. Процена биолошких и осталих еколошких промена; 7.		
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	3 године		
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Година	Извори финансирања (дин)	
		Буџет АПВ	Остали извори
	2015	550,000.00	220,000.00
	2016	605,000.00	242,000.00

	2017	665,500.00	266,200.00

	Сума:	1,820,500.00 728,200.00
	Укупно:	2.548.700,00 динара
	Извор средстава: буџетска средства АПВ и други извори	
	Извесност добијања средстава:	
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређење праћења стања ретких и угрожених врста и њихових станишта; 2. Унапређење биодиверзитета; 3. Повећање бројности ретких и угрожених биљних и животињских врста; 4. Повратак несталих врста; 5. Ревитализована и сашивана станишта ретких и	
Индикатори резултата	тренд распрострањености ретких и угрожених биљних и животињских врста; број несталих врста; 3. повећање површине станишта ретких и	
Индикатори ефеката	1. смањење броја несталих врста; 2. смањење површине нарушених екосистема; 3. повећање броја ревитализованих станишта	
Писани документ о реализацији пројекта	Периодично извештавање о степену реализације пројекта	
Процена ризика	Недовољна финансијска средства	
Евалуација	Ех - ап!е, т1епт, Ех - роз!	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	За чистије и зеленије школе АП Војводине
Циљ пројекта	Унапређивање рада у области заштите животне средине у свим васпитно- образовним установама на територији АП Војводине, а кроз развој одговорности деце, младих и одраслих за коришћење природних и културних потенцијала средине у којој живе, развој
Кратак опис пројекта	Покрајински секретаријат за заштиту животне средине и одрживи развој покренуо је, у сарадњи са Америчком фондацијом за развој (АБР), 2003. године Пројекат “ЗА ЧИСТИЈУ И ЗЕЛЕНИЈУ ВОЈВОДИНУ”. Током година уочена је посебна потреба вршења едукације и подизање свести деце и запослених у васпитно- образовним установама те је установљена сарадња са Покрајинским секретаријатом за образовање, управу и националне заједнице.Пројекат под називом "ЗА ЧИСТИЈЕ И ЗЕЛЕНИЈЕ ШКОЛЕ ВОЈВОДИНЕ" наставио је да постоји од 2009. године и од тада у пројекту су учествовале 285 васпитно- образовних установа што је готово половина васпитно-образовних установа на територији АП Војводине.Свака васпитно-образовна установа заједно са представницима месних заједницама, комуналним предузећима и удружењима, прави план заједничких активности за реализацију пројекта у установама/школама и одабраним јавним местима
Надлежности	Закон о основама система образовања и васпитања, Закон о основном образовању и вапитању, Закон о средњем образовању и
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице и Покрајински секретаријат за енергетику и
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Све васпитно- образовне установе на територији АП Војводине
Активности на пројекту	1.Расписивање конкурса, 2.Прикупљање пријава, 3. Праћење спровођења планираних активности у школама, 4. Сусрети и размена примера добре праксе, 5.Анализа завршних извештаја, б.Свечана додела награда и признања, 7. Медијска пропраћеност Пројекта
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	трајно

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Година	Извори финансирања	
		Буџет АПВ	Остали извори
	2014	980,000.00	100,000.00
	2015	1,078,000.00	110,000.00
	2016	1,185,800.00	121,000.00
	2017	1,304,380.00	133,100.00
	2018	1,434,818.00	146,410.00
	2019	1,578,299.00	161,051.00
	2020	1,736,130.00	177,156.10

	Сума:	9.297.427,00 дин.	948.717,00
	Укупно:	10.246.144,00 динара	
	Извор средстава: буџетска средства АПВ и други извори		
	Извесност добијања средстава:		
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање еколошке свести деце, њихових родитеља, просветних радника и шире локалне заједнице, сарадња са све већим бројем удружења, покрета, приватних лица и појединаца на решавању локалних проблема у области заштите животне средине		
Индикатори резултата	Повећан број пријављених школа, повећан број учесника из приватног сектора, повећање зелених површина у околини школе, број контејнера за рециклажу, број одржаних едукативних		
Индикатори ефеката	Еколошки избалансирана локална средина, задовољно		
Писани документ о реализацији пројекта	Медијска пропраћеност свих активности, извештај о раду Комисије за доделу награда, брошура и други штампани материјали		
Процена ризика	1. незаинтересованост васпитно-образовних установа за учешће у пројекту, 2. незаинтересованост представника локалних самоуправа, 3. мали одзив приватног сектора		
Евалуација	На годишњем нивоу током трајања пројекта		

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД		
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином		
Назив програма/пројекта	Очување и унапређење стања заштићених подручја АП Војводине		
Циљ пројекта	Заштита, очување и унапређење богатог природног наслеђа Војводине кроз мултидисциплинарани приступ и сарадњу свих заинтересованих субјеката на националном и међународном нивоу		
Кратак опис пројекта	На територији АП Војводине се налази особена и богата природна баштина са непроцењиво вредним екосистемским, специјским и генетским диверзитетом (површине од преко 128.208 хектара или 5,96% од укупне површине, постоји преко 200 заштићених подручја различитих категорија, као и преко 300 врста биљног и животињског света, које су проглашене за природне реткости. Чак осам посебно вредних влажних станишта у Војводини проглашено је за Рамсарска подручја, 17 представља међународно значајна подручја за птице- Посебна пажња посвећује се активностима на заштити, очувању и унапређењу ретких и угрожених, ендемичних и реликтних врста као и осетљивих екосистема по којима којима је Војводина препознатљива, као што су влажна станишта, аутохтоне шуме, слатине, степе и пешчаре. На пословима заштите природних вредности Војводине, посебно биодиверзитета и природних добара од изузетног националног и међународног значаја, неопходно је укључити све расположиве потенцијале, од државних до невладиних организација и локалних заједница уз сарадњу		
Надлежности	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински завод за заштиту природе,		
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински завод за заштиту природе и Управљачи заштићених подручја		
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина		
Активности на пројекту	Приоритетне активности су очување, санација и ревитализација осетљивих/фрагилних екосистема, посебно влажних и барских станишта, специфичних заслањених терена-слатина, степа, пешчара, као и заштита шумских подручја у овом региону. Посебна пажња ће се посветити унапређењу рада чуварске службе у заштићеним подручјима, укључивање невладиних организација и локалних заједница на пословима заштите природе као и јачање свести локалног становништва као корисника заштићених подручја. Под специфичне активности обухватиће развој екотуризма у		
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	3 године		
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Година	Извори финансирања	
		Буџет АПВ	Остали
	2015	24,200,000.00	9,680,000.00
	2016	26,620,000.00	10,648,000.00
	2017	29,282,000.00	11,712,800.00
	Сума:	80,102,000.00	32,040,800.00
	Укупно:	112,142,800.00	

	Извор средстава: буџетска средства АПВ и други извори Извесност добијања средстава:
Очекивани резултати програма/пројекта	Очување и унапређење стања заштићених подручја, повећање еколошке свести јавности и шире локалне заједнице као и сарадња са све већим бројем удружења у области заштите природе баштине
Индикатори резултата	проценат укупне површине заштићених подручја у АП Војводини бројност заштићених подручја реализовани пројекти, посебно прекограничних пројеката екотуристички садржакжји бројност посетилаца
Индикатори ефеката	повећан број заштићених подручја у АП Војводини повечане површине стављене под заштиту унапређена заштита и промоција природних вредности, повећана бројнот посетилаца
Писани документ о реализацији пројекта	Извештај о реализацији пројекта и медијска пропраћеност свих активности
Процена ризика	- недовољна финансијска средства
Евалуација	На годишњем нивоу током трајања пројекта, - Ех - ап!е, т!епт, Ех - роз!

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Еколошки квиз за децу ,,Зелено волим те зелено"
Циљ пројекта	Циљ пројекта је едукација школске деце, афирмисања личне одговорности, као и постицању личног доприноса у акривностима везаних за екологију- са посебним освртом на заштити животне
Кратак опис пројекта	Еколошки квиз под називом " ЗЕЛЕНО, ВОЛИМ ТЕ ЗЕЛЕНО ", (квиз такмичења),у којем учествују ученици 48 основних школа са подручја Војводине, а намењен је деци основних школа, као и широм грађанству. Пројекат обухвата 16 емисија до 45 минута
Надлежности	/
Носиоци пројекта	Ро^ег МеЛа РгоЉЛмп ^.О.О, Кеј Жртава Рације 2 Нови Сад
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	Писање и штампање брошуре за ОШ које ће се такмичити, предлог синопсиса за цео квиз, писање питања, програмирање, израда шпице , џингова , и анимација , израда виузуелног идентитета квиза, снимање и монтажа школа учесника, снимање заштићених биљних и животињских врста по Војводини, монтажа свих прилога по емисијама око 200 прилога, скупљање и одабир архивског , штампање мајица и реквизита за учеснике), снимање 16 емисија квиза у трајању до 45 минута, монтажа поменутих емисија, идеја и монтажа рекламних спотова , расписивање конкурса за најбоље песме о природи, (12 песама), компоновање, снимање плеv- беца у
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Фаза 1. ЈУН- припрема квиза и организовање снимања. ЈУН-ЈУЛИ - Писање и штампање брошуре за школе; Фаза 2. Јул-август- СНИМАЊЕ ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ДОБАРА У ВОЈВОДИНИ, Јун - Јули Расписивање конкурска за песме, Август- Идејно решење сценографије, Септембар-новембар- слање брошура по школама, консултације и одабир екипа, Снимање прилога о школама Фаза 3. Децембар-израда питања, монтажа прилога за сва питања у квизу, децембар 2014 -фебруар 2015 -ПИСАЊЕ КОМПЛЕТНИХ
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Фаза 1 потребна средства су 3.000.000.РСД Фаза 2 потребна средства су 3.000.000.РСД Фаза 3 потребна средства су 4.500.000.РСД Укупна потребна средства за пројекат су 10.500.000 динара - ЕУ и остали извори
Очекивани резултати програма/пројекта	Циљ овог пројекта, је да се деца заинтересују, пре свега за сопствену будућност, јер избор еколошке опције значи директно утицај на еколошку сцену у сопственом окружењу, а тиме и на стварање услова за бољу будућност. Као и подстицање учесника из циљне групе овог пројекта, да се заинтересују за чланство и рад у многим еколошким организацијама. Још један од циљева пројекта је и подизање свести становништва о важности очувања природе која нас окружује, са
Индикатори резултата	16 емисија од по 45 минута. Снимање РК-са 6 камера у студиу РТВ са умонтираним прилозима и питањима.
Индикатори ефеката	Едукација циљних група
Начин извештавања	16 телевизијских емисија по 45 минута на РТВ
Писани документ о	

реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД		
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином		
Назив програма/пројекта	Локална мрежа аутоматског мониторинга квалитета амбијенталног ваздуха у АПВ- одржавање и оптимизациија мреже и валидациија		
Циљ пројекта	Циљ пројекта је одржавање и оптимизација локалне мреже аутоматског мониторинга за праћење квалитета амбијенталног ваздуха у АПВ којом управља Секретаријат, као и валидација резултата мерења		
Кратак опис пројекта	У циљу управљања квалитетом ваздуха, у 2008 г. успостављена је локална мрежа аутоматског мониторинга за праћење квалитета амбијенталног ваздуха у АПВ. Мрежу чини 7 аутоматских станица и централни систем за обраду података (Суботица, Зрењанин, Сомбор, Нови Сад-Шангај, Кикинда, Обедска бара, Делиблатска пешчара), а координацију свих активности врши Секретаријат. Послове праћења квалитета ваздуха у локалној мрежи треба да врши овлашћено правно лице, које врши обраду и валидацију поадатака и тумачење резултата. У циљу обезбеђивања пројектоване функционалности и испуњавања захтева у погледу квалитета података за оцењивање квалитета ваздуха, неопходно је обезбедити одржавање мерних места, мерних		
Надлежности	Члан 9. и 15. Закона о заштити ваздуха (Сл. гл. РС 75/2009, 10/2013)		
	Члан 5. Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Сл. гл. РС 11/2010, 75/2010)		
	Надлежни орган: Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине		
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту		
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина		
Активности на пројекту	1. Праћење рада локалне мреже, извештавање и координација свих		
	2. Одржавање и сервисирање мреже		
	3. Валидација резултата мерења		
	4. Допунско опремање мреже (набавка мерних уређаја-, монитора за приказ резултата на свим мерним местима и система видео-надзора)		
	5. Премештање постојећих аутоматских станица на друге локације (станица у Сомбору на локацију Суботица и станице у Зрењанину на другу докацију у Зрењанину)		
	6. Припрема техничке документације и спровођење јавне набавке за редовно одржавање и сервисирање мреже, валидацију резултата мерења, допунско опремање и редоцирање постојећих аутоматских		
Трајање пројекта (према фазама, у	2014-2020. година		
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава:		
	Година	Извори финансирања	
		Буџет АПВ	Остали извори
	2014	11,795,000.00	74,920,000
	2015	12,980,000.00	82,400,000
	2016	14,272,000.00	90,650,000
	2017	15,700,000.00	99,720,000
	2018	17,270,000.00	109,690,000

	2019	18,996,000.00	120,660,000
	2020	20,896,000.00	132,730,000
	Сума:	111,909,000.00	710,770,000.00
	Укупно:	822.679.000,00 динара	
	Извор средстава:		
	■ буџетска средства АПВ		
	■ други извори (ЕУ фондови...)		
	Извесност добијања средстава:		
Очекивани резултати програма/пројекта	■ Испуњени законски захтеви за квалитет података (расположивост и валидност података)		
	■ Оптимизирана мрежа аутоматског мониторинга у смислу обухвата параметара и локације мерних места		
Индикатори резултата	■ Репрезентативна локална мрежа аутоматског мониторинга усклађена са ЕИ- ас^шз-ом и законском регулативом РС)		
	■ База података са резултатима из локалне мреже аутоматског		
	■ Извештаји о квалитету амбијенталног ваздуха на територији АПВ		
Индикатори ефеката	Пројекат ће дугорочно имати позитиван ефекат на имплементацију ЕИ-ас^шз-а и јачање административних капацитета у управљању квалитетом ваздуха. Резултати мерења биће основа за извештавање републичких органа и према Европској агенцији за заштиту животне		
Писани документ о реализацији пројекта	Наративни и финансијски извештаји након реализације сваке фазе пројекта.		
Процена ризика	Недостатак финансијских средстава		
	Политичка и економска нестабилност		
	Неуспеле тендерске процедуре узроковане екстерним факторима (недовољан број понуђача, некомпетентност понуђача.)		
	Непоштовање уговора од стране извођача радова		
Евалуација	Ех-роз! и т!епт евалуација		

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Мониторинг алергеног полена у ваздуху на територији АП Војводине
Циљ пројекта	Аерополен битан узрочник алергијских реакција током последњих 50 година и резултати мониторинга аерополена омогућавају проучавање, превенцију, дијагностиковање па и лечење поленских алергија осим у медицини резултати мониторинга аерополена нашли су примену и у области пољопривреде, јер могу да се користе за праћење протока
Кратак опис пројекта	Аеропалинолошка мерења подразумевају квалитативно и квантитативно одређивање присутног полена у ваздуху. ИПА пројектом "Подршка животној средини без алергена", 2011 године обезбеђена су 5 мерних инструмената за хватање полена у ваздуху. Овим пројектом предвиђа се наставак мерења полена на ових 5 станица у наредним 6 година на следећим ликалитетима: Сомбор, Зрењанин, Врбас, Кикинда и Сремска Митровица. Свака станица има радијус 100 км у пречнику,
Надлежности	према члану 6. став 1. тачка 2. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - испр.), заштиту и очување природе, у оквиру својих овлашћења, обезбеђује Аутономна Покрајина
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Радијусом од 100 км у пречнику, 5 мерних станица покрива целокупну територију АП Војводине
Активности на пројекту	Неопходно је на време извршити јавну набавку услуге мерења аероплена на 5 мерних станица. Сакупљање узорака обавља се помоћу аутоматских „клопки“ за полен који су обично смештени на крову неких од виших зграда. Узоркивач усисава ваздух кроз отвор апарата који је увек окренут у правцу ветра. Ситне честице се лепе за пластичну траку која је причвршћена за бубањ са сатним механизмом. Бубањ направи један круг у седам дана. Траке са залепљеним честицама се скидају са бубња, режу се на сегменте које одговарају временском раздобљу од 24 сата. Израђују се препарати који се
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	6 година- 7 месеци годишње
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	2.000.000.00 -3.000.000.00 динара годишње Буџет АПВ 2014 - 2.000.000,00, 2015 - 2.200.000,00, 2016 - 2.420.000,00, 2017 - 2.642.000.00
Очекивани резултати програма/пројекта	Резултати мониторинга аерополена који се објаве представљају драгоцену помоћ лекарима и пацијентима, јер им дају оријентацију за спровођење терапије и самопомоћи
Индикатори резултата	Резултати мерења аерополена у ваздуху се приказују у форми текстуалних извештаја, алергијских семафора и календара полена
Индикатори ефеката	Смањује се број особа који се сензибилишу на аерополен, број особа са симптомима алергијских реакција и интезитет симптома алергијских
Начин извештавања	Перидични и коначни извештаји Влади АПВ
Писани документ о реализацији пројекта	Информација ка Влади
Процена ризика	механички квар мерних станица, незаинтересованост понуђача за учешће на тендерима , недовољно познавање понуђача о тендерској процедури
Евалуација	наративни и финансијски извештаји Влади АПВ

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Мониторинг квалитета животне средине у АПВ
Циљ пројекта	Циљ пројекта је обезбеђивање континуалне контроле и праћења стања животне средине - мониторинга - на територији АПВ.
Кратак опис пројекта	Мониторинг ће се вршити систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине и обухватиће праћење природних фактора, односно промена стања и карактеристика животне средине, и то: земљишта, површинских вода
	1. Мониторинг квалитета земљишта спроводиће се на одабраним локацијама непољопривредног земљишта на којима су испољени процеси деградације и деструкције, односно у близини индустријских и других активности које угрожавају квалитет земљишта на територији АПВ (уз магистралне, регионалне и локалне саобраћајнице, у близини одлагалишта отпада, депонија нафтне исплаке...). Систематско
	2. Мониторинг квалитета површинских вода реализоваће се на одабраним профилима, као допуна годишњем програму мониторинга статуса вода у РС и обухватиће спровођење испитивања присуства специфичних загађујућих материја, приоритетних и приоритетних хазардних супстанци, у води и седименту одабраних речних и
	3. Систематско испитивање нивоа нејонизујућег зрачења у животној средини убухватиће испитивања у нискофреквентном (трансформаторске станице, подземни и надземни далеководи) и високофреквентном подручју (радио базне станице мобилне телефоније и телекомуникациони предајници радиорелејних система).
	4. Мониторинг буке вршиће се систематским мерењем, оцењивањем или прорачуном индикатора буке у циљу обезбеђивања података за израду стратешких карата и акционих планова заштите од буке (у агломерацијама са више од 100.000 становника, на главним путевима са просечним годишњим протоком саобраћаја већим од 3.000.000
	Резултати мониторинга биће саставни део информационог система АПВ у области животне средине.
Надлежности	Закон о заштити животне средине (Слгл. РС бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон и 43/2011 - одлука УС), члан 69;
	Закон о заштити од нејонизујућег зрачења (Сл. гл. РС 36/2009), члан 5;
	Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. Гласник РС“ бр.36/2009 и 88/2010), члан 7;
	Закон о утврђивању надлежности АПВ (Сл. гл. РС, 99/2009, 67/2012-одлука УС), члан 25;
	Уредба о програму систематског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма (Службени гласник
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	сви окрузи АП Војводине
Активности на пројекту	1. Припрема Програма мониторинга животне средине на територији

	Припрема тендерске документације и спровођење јавне набавке за реализацију програма мониторинга,; 3. Спровођење мониторинга; 4. Израда извештаја о реализацији мониторинга		
Трајање пројекта (према фазама, у	2014-2020		
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Година	Извори финансирања	
		Буџет АПВ	Остали извори
	2014	5,540,000.00	15,000,000.00
	2015	6,094,000.00	16,500,000.00
	2016	6,703,400.00	18,150,000.00
	2017	7,373,740.00	19,965,000.00
	2018	8,111,114.00	21,961,500.00
	2019	8,922,225.00	24,157,650.00
	2020	9,814,447.00	26,573,415.00
	Сума:	52.558.926,00 дин.	142.307.565,00 дин.
	Укупно:	194.866.491,00 динара	
	Извор средстава: буџетска средства АПВ и ЕУ фондови		
	Извесност добијања средстава:		
Очекивани резултати програма/пројекта	1. Утврђено стање дефинисаних елемената животне средине у АПВ (бука, површинске воде, амбијентални ваздух, нејонизујуће зрачење,		
	2. Идентификовани угрожени локалитети са аспекта квалитета појединих елемена таживотне средине (бука, површинске воде, амбијентални ваздух, нејонизујуће зрачење, земљиште)		
	3. Обезбеђене подлоге за развој информационог система животне		
Индикатори резултата	1. Извештај о стању животне средине у АПВ;		
	2. База података која садржи резултате мерења за све елементе животне средине;		
	3. Шеф презентација резултата мониторинга.		
Индикатори ефеката	Пројекат ће дугорочно омогућити позитиван ефекат на имплементацију ЕИ ас^шз-а у области животне средине. То се пре свега односи на поуздану и компарабилну оцену квалитета животне средине у складу са ЕИ ас^шз-ом, као и на квалитетнију размену података са Европском агенцијом за заштиту животне средине . Подаци добијени мониторингом биће основа за развој		
Писани документ о реализацији пројекта	Припремљени наративни и финансијски извештаји након реализације сваке фазе пројекта.		
Процена ризика	■ Политичка и економска нестабилност;		
	■ Неуспеле тендерске процедуре узроковане екстерним факторима (недовољан број понуђача, некомпетентност понуђача...);		
	■ Непоштовање уговора од стране извођача услуга;		
	■ Флуктације девизног курса.		
Евалуација	Ех-роз! и т1епт евалуација		

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД

Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином		
Назив програма/пројекта	Активности удружења грађана који ће промовисати заштиту животне средине и конкретне активности у области заштите природних вредности, очувања и унапређења биодиверзитета, као и програме едукације и подизања свести јавности на територији АП Војводине		
Циљ пројекта	Унапређење сарадње кроз већ постојећи дијалог, с циљем да се мрежа еколошких удружења равномерно територијално развија и активно укључи у креирање политике заштите животне средине и одрживог		
Кратак опис пројекта	Покрајински секретаријат посебну пажњу посвећује конкретним пројектним активностима који се односе на заштиту и унпређење стања животне средине и то кроз:		
	- засађивање ваншумског зеленила, неге и чување садница		
	- чишћење и уклањање отпада		
	- уређење зелених површина		
	- промоција природних вредности, заштићених и строго заштићених врста као и њихових станишта.		
	Покрајински секретаријат ће и у будућности у складу са својим надлежностима наставити сарадњу са еколошким удружењима, подржавати јачање капацитета и учешћа јавности у доношењу локалних еколошких акционих програма, који су у функцији заштите и унапређења стања животне средине АП Војводине, на добробит природе и човека. Такође, наставиће тренд подизања еколошке свести јавности кроз правовремено и објективно информисање о актуелним дешавањима у области екологије, промовисаће заштиту животне		
Надлежности	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту		
Носиоци пројекта	Удружења грађана и Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине		
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина		
Активности на пројекту	1. Расписивање конкурса, 2. Прикупљање пријава, 3. Праћење спровођења планираних активности 4. Сусрети и размена примера добре праксе 5. Анализа завршних извештаја 6. Медијска промоција		
Трајање пројекта (према фазама, у	3 године		
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Година	Извори финансирања	
		Буџет АПВ	Остали извори
	2015	3,300,000.00	6,000,000.00
	2016	3,630,000.00	6,600,000.00
	2017	3,993,000.00	7,200,000.00
	Сума:	10.923.000,00дин.	19.800,00 дин.
	Укупно:	30.723.000,00 динара	
	Извор средстава: буџетска средства АПВ и други извори		
	Извесност добијања средстава:		
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање еколошке свести јавности, сарадња са све већим бројем удружења на решавању локалних проблема у области заштите животне средине и равномерно територијално развијена мрежа еколошких удружења активно укључених у креирање политике		

Индикатори резултата	Повећан број удружења грађана, број и капацитет организација, релевантности и препознатљивости у локалној заједници, транспарентности рада, реализовани пројекти и медијска промоција
Индикатори ефеката	Еколошки избалансирана локална средина и повећана свест јавности о заштити животне средине
Писани документ о реализацији пројекта	Медијска пропраћеност свих активности, извештај о раду Комисије за спровођење јавног конкурса
Процена ризика	незаинтересованост удружења грађана, недовољна финансијска
Евалуација	На годишњем нивоу током трајања пројекта

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД У ОЧУВАНОЈ ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ
Мера	2.8 Мера Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Заштита и унапређење природних подручја од међународног значаја
Циљ пројекта	Спровођење активности на очувању и унапређивању еколошког стања природних и полуприродних станишта са посебним аспектом на станишта ретких и угрожених биљних и животињских врста, развој едукативних, рекреативних промотивних програма, као и повезивање интереса локалних заједница са принципима одрживог коришћења
Кратак опис пројекта	Пројекат се реализује на подручјима која су проглашена на основу међународних конвенција, уговора и пројеката и представљају природна подручја од међународног значаја. Таква подручја су међународно значајна влажна подручја- Рамсарска подручја (Рамсарска конвенција), подручја од међународног значаја за птице-1ВА подручја (пројекат ВггЉтТе 1п{ета{шпа1), међународно значајна ботаничка станишта-ГРА подручја (пројекат Р1апШ& 1п{ета{шпа1), одабрана подручја за дневне лептире-РВА подручја (Ви{{егДу Сопзегта^шп Еигоре), као и еколошка мрежа подручја од посебне важности за врсте и типове станишта-Емералд подручја (Бернска конвенција). Површине многих од тих подручја се поклапа са подручјима под националном заштитом па се пројекат пре свега односи на делове, које нису заштићене националним прописима. Ту спадају многи водотоци, ритови, мочваре, баре, тршћаци, влажне ливаде, старе шуме, пешчаре, пашњаци и слатине. Ове површине имају непроцењиву и вишеструку функцију, као што су: одржавање биолошке разноврсности, извор природних ресурса, заштита од поплава, производња органске здраве хране, одржавање и
Надлежности	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински завод за заштиту природе, управљачи заштићених подручја, еколошке невладине организације
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Активности на пројекту се пре свега односе на спровођењу активних мера на санацији и ревитализацији природних и плоуприродних станишта, радови на унапређивању и одржавању одговарајућег водног режима, одрживо коришћење природних ресурса, уклањање алохтоних инвазивних врста биљака, кошење и чишћење обраслих травних станишта, садња и нега аутохтоних врста дрвећа, екстензивна пољопривредна производња и сточарство, примена агроеколошких мера приликом обраде земљишта, праћење стања и заштита ретких и угрожених врста биљака и животиња, освешћивање корисника простора и њихово укључивање у активности заштите природе, организовање предавања, састанака, часова у природи у локалним срединама, промоција и популаризација природних вредности преко
Трајање пројекта	Пројекат се континуирано спроводи по сезонској динамици током целе године.

(према фазама, у месецима)		
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Година	Извори финансирања (дин.)
		Средства ЕУ и остали извори
	2014	10,000,000.00
	2015	11,000,000.00
	2016	12,100,000.00
	2017	13,310,000.00
	Сума:	46,410,000.00
	Извор средстава: Средства ЕУ и остали извори	
	Извесност добијања средстава:	
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређивање еколошког стања природних и полуприродних станишта, повећање површина под међународном заштитом, развој биолошке разноврсности, унапређени услови за заштиту од поплава, већи ниво еколошке свести у локалним, руралним срединама о значају одрживог коришћења природних ресурса и очуване, здраве животне средине, повећан тренд посећивања природних подручја од стране посетилаца и развијен програм еко-туристичке понуде,	
Индикатори резултата	Повећање површина у процентима природних површина у односу на полуприродне, број нових и процентуално повећање површина подручја од међународног значаја, тренд распрострањености ретких и угрожених биљних и животињских врста, број посетилаца природних подручја, број реализованих међународних пројеката, број организованих програма едукације, промоције и популаризације, број	
Индикатори ефеката	Квалитетна животна средина, квалитетни живот у локалним срединама, одрживо коришћење природних ресурса, избалансиран однос корисника простора и природе	
Писани документ о реализацији пројекта	Годишњи извештаји пројеката управљача заштићених подручја и невладиних организација, студије и елаборати о новим подручјима, други штампани материјали, итд.	
Процена ризика	1. незаинтересованост локалних самоуправа и становништва, 2. незаинтересованост пољопривредника за предузимање агроеколошких мера, 3. Проналажење извора финансирања	
Евалуација	На годишњем нивоу током трајања пројекта	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Мера Унапређење и управљање животном средином

Назив програма/пројекта	Изградња регионалне санитарне депоније у Инђији
Циљ пројекта	Основни циљ: Изградити регионалну депонију са пратећим објектима и тиме побољшати систем управљања отпадом у региону Срема (одлагати отпад на адекватан начин, смањити опасност од депонованог отпада, поновно користити отпад - рециклажа, одрживо управљање отпадом) Специфични циљеви: Побољшати сигурност грађана у смислу спречавања настанка и ширења заразних болести и спречавања негативног утицаја отпада на здравље људи - заштита здравља људи; Заштитити и унапредити квалитет живота (спречити негативне утицаје на квалитет ваздуха, воде и земљишта, онемогућити експлозије депонијских гасова, спречити негативне утицаје на квалитет и хигијенску исправност воде за пиће, очувати пољопривредно земљиште, екосистем, биолошку разноврсност, квалитетне површине за рекреацију и туризам и слично); 4.Заштитити изворишта питке воде; 5. Подићи и ојачати ниво еколошке свести становништва
Кратак опис пројекта	Главним пројектом је предвиђено да се тело депоније састоји од 12 касета за депоновање, а да се изградња врши у 6 фаза где би се у свакој фази изградило по две касете. У оквиру изградње прве фазе регионалне депоније биће изграђене две касете које се простиру на 4ha, манипулативно сервисни плато, постројење за пречишћавање отпадних вода, вага за мерење тежине, објекти за пријем отпада, главна зграда, радионица, трафо станица, интерни путеви, паркинзи, платформа за прање возила, заштитни зелени појас, и обезбеђена комплетна опрема и механизација. Тело депоније је изоловано непропусном ХДПЕ фолијом. Овакав систем изолације представља двоструку заштиту од контакта загађених депонијских вода са чистим водама из околине, подземним и површинским, и у складу је са европским директивама. На депонији ће бити инсталирано и постројење за пречишћавање отпадних вода, као и постројење за сепарацију отпада чијим радом ће се смањивати количина отпада за 15%. Укупна површина тела депоније је 17,48 ha, а потребна висина тела депоније за срачунату
Надлежности	Општина Инђија је оснивач ЈП „Ингрин“, Општине потписнице споразума

	- Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.

Носиоци пројекта	Општина Инђија, ЈП „Ингрин“ Инђија. ЈП „Дирекција за изградњу општине Инђија“.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	- Сремски регион (Инђија, Стара Пазова, Рума, Ириг, Шид, Сремски Карловци и Пећинци)
Активности на пројекту	Изградња хале за сепарацију мешовитог комуналног отпада са постројењем, Изградња пречистача отпадних вода, Изградња објеката улазне зоне (управна зграда, радионица с перионицом, колска вага, портирница), Изградња пратеће инфраструктуре и инсталација.
Трајање пројекта	Век трајања депоније је пројектован на 30 година.
(према фазама, у месецима)	Планирано је да изградња депоније буде реализована у 6 фаза, од чега је реализација I фазе
	у току. Изградњом I фазе тела депоније обезбеђује се простор за депоновање чврстог комуналног отпада за период од 5,5 година. Вредност инвестиције за прву фазу иградње је процењена на око 12,24 милиона евра. Целокупна вредност инвестиције је око 24,6 милиона евра. Обезбеђена средства: - 363.071.054,00 динара - бесповратна донација републичког Фонда за заштиту животне средине,

- 349.804.050,00 динара - обезбедила је Општина Инђија,
Финансијски план за реализацију т-:—тт—ттт7:7, ^—тт ~
. . - 234.216.625,00 динара - обезбеђено из других буџетских средстава,
програма/пројекта

	Недостајућа средства: - око 637.940.00,00 динара - недостајућа средства за завршетак изградње и пратећу опрему. Извор средстава: Буџетска средства РС , АПВ ЛС Извесност добијања средстава:
Очекивани резултати програма/пројекта	Изграђен комплекс регионалне депоније; Побољшан систем управљања отпадом у региону Срема; Побољшана сигурност грађана и заштита здравља људи; Спречен негативни утицај на квалитет живота; Заштићена изворишта питке воде; Подигнут ниво еколошке свести становништва.

Индикатори резултата	Изграђено тело депоније - две касете на 4 ћа; Изграђен манипулативни плато, плато за рециклажу, интерне саобраћајнице - 10 платоа на површини од 32147 т2; 16 паркинг места и 1 саобраћајница на 5983 т2; Изграђени објекти - 5 објеката на 762,5 т^ ; Успостављена електромрежа, електроинсталације - постављена трафостаница на 400 к^А и дизел агрегат; Оформљен зелени појас око комплекса депоније - засађено 1000

Индикатори ефеката	Ограђен комплекс депоније жицом 2150 т ; Инсталирано постројење за сепарацију отпада капацитета 20 1/ħ; Купљена механизација - 7 грађевинских машина; Редован месечни мониторинг воде, ваздуха, земљишта, кретања токова отпада а све у циљу очувања животне средине и здравља људи. Регионална депонија ће се користити 30 година; Увођењем сепарације и рециклаже отпада смањена количина отпада која заврши на депонији за 20%; Подигнут ниво еколошке свести становништва за 50%.
Писани документ о реализацији пројекта	Извештавање ће се вршити писаним путем достављањем наративног и финансијског извештаја у складу са динамиком изградње и евалуације пројекта (месечно или квартално).
Процена ризика	Недостатак финансијских средстава за завршетак ,градње (С обзиром на висину инвестиције, неизвестан је наставак изградње због недостајућих финансијских средстава, па је неопходно пронаћи нове изворе финансирања); Продужен период јавних набавки (Јавна набавка није обједињена, већ се изводи посебно за сваку активност. Овом мером је обезбеђено правовремено спровођење процедуре и избор извођача); Презаузетост извођача (Због вишегодишњег искуства и сарадње са најквалитетнијим извођачима из региона, Дирекција за изградњу општине Инђија има високо развијене системе контроле извођења радова и традицију строгих поштовања рокова.); Временски услови (Реално потребно време за изградњу је 6 месеци. Због веменских услова током периода градње, предвидели смо још три месеца за технички пријем радова, где је остављен простор за евентуалан продужетак радова.) Политичка стабилност у држави, региону и локалу (Промене у управљачким структурама се могу неповољно одразити на механизам финансирања, у којем случају ће Општина морати да уђе у додатно задуживање); Отпор грађана из околних насеља (Општина је определила средства за рад са грађанима кроз директну едукацију и

	активност почиње и тече упоредо са пројектом,	
	а трајаће две године. Из искуства са увођењем сепарације, свесни смо да грађани добро	
	реагују на нове праксе, уколико им се правовремено и детаљно предочи утицај на	
	побољшање здравља и животне	
Евалуација	На годишњем нивоу током трајања пројекта,	
	- Ех - аПе, 1п!ег1т, Ех - роз{	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Мера Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Доградња - проширење постојеће депоније комуналног отпада у Новом Саду - потпројекат будућег Интегрисаног регионалног центра за управљање отпадом у Новом Саду.
Циљ пројекта	Обезбеђење простора за санитарно одлагање отпада који ће настати у поступку ремедијације сметлишта у Новом Саду, а условљено вишедеценијским несанитарним одлагањем сакупљеног чврстог комуналног отпада на територији Града Новог Сада. Као и обезбеђење недостатака простора за одлагање „новог“ отпада који настаје на територији града Новог Сада.
Кратак опис пројекта	Градска депонија у Новом Саду је комплекс намењен за третман и одлагање чврстог отпада који нема карактер опасних материја. За несанитарно депоновање чврстог отпада користи се више од 40 година. Генералним урбанистичким планом - ГУП Нови Сад 2021, као и важећим Планом детаљне регулације депоније комуналног отпада у Новом Саду, предметна локација је опредељена за санитарну депонију комуналног отпада са свим потребним садржајима према стандардима ЕУ у овој области. Рализација предметног пројекта траје неколико година. Проширење депоније подразумева три санитарне каесете са пратећом инфраструктуром (ограда, сабирни и ободни мелиорациони канали, електро-енергетски објекти, објекти мониторинга депоније, систем за евакуацију и спаљивање гасова, саобраћајнице) и постројењем за третман
Надлежности	Град Нови Сад
Носиоци пројекта	ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад у име и за рачун Града Новог Сада

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ
Активности на пројекту	Проширење депоније подразумева изградњу три санитарне каесете са пратећом инфраструктуром (ограда, сабирни и ободни мелиорациони канали, електро- енергетски објекти, објекти мониторинга депоније, систем за евакуацију и спаљивање гасова, саобраћајнице) и постројењем за третман процедних вода са депоније. На основу до сада урађених докумената и прибављених сагласности и одобрења предвиђена је фазна изградња проширења депоније (3
Трајање пројекта	I фаза -12 месеци
(према фазама, у	II фаза- до 24 месеца
	III фаза- до 24 месеца

	*Време трајања пројекта се посматра од момента обезбеђења
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	
	Вредност доградње - проширења постојеће депоније (три санитарне касете и постројење
	за пречишћавање процедних вода) процењује се на износ од 823.804.429,46 динара, од тога намењено је за:
	I фаза -према Главном пројекту: Главни пројекат ППВ= 252.455.579,46
	пројекат касета С7= 271.348.850,0 дин (Укупно за I фазу 523.804.429,46
	II фаза- према Идејном пројекту-150.000.000,00 дин
	III фаза- према Идејном пројекту-150.000.000,00 дин
	,
	Извор средстава:
	Не постоји финансијски портфолио пројекта
	Извесност добијања средстава:
	Неизвесно је добијање средстава
Очекивани резултати програма/пројекта	
	Реализација пројекта омогућава одлагање отпада са сметлишта у Новом Саду у поступку
	ремедијације,санитарно и профитабилно депоновање комуналног отпада за период већи од
	30 година.
	Изградња регионалне депоније отвара могућности привредног развоја
	природних ресурса: издвајањем секундарних сировина. Применом савремених принципаи
	стандарда у третману и одлагању отпада рационализује се коришћење
	намењеног за одлагање отпада и отварају се могућности за коришћење отпада у енергетске
	сврхе - као отпад или гас.
Индикатори резултата	
	1. Изграђено тело депоније - две касете на 4 ћа;
	2. Изграђен манипулативни плато, плато за рециклажу, интерне

	10 п платоа на површини од 32147 т2; 16 паркинг места и 1 саобраћајница на 5983 т^;
	3. Изграђени објекти - 5 објеката на 762,5 т^ ;
	4. Успостављена електромрежа, електроинсталације - постављена трафостаница на 400 к^А и дизел агрегат;
	5. Оформљен зелени појас око комплекса депоније - засађено 1000
	6. Ограђен комплекс депоније жицом 2150 т ;
	7. Инсталирано постројење за сепарацију отпада капацитета 20 1/ћ;
	8. Купљена механизација - 7 грађевинских машина;
	9. Редован месечни мониторинг воде, ваздуха, земљишта, кретања токова отпада а све
	циљу очувања животне средине и здравља људи.
Индикатори ефеката	1 .Регионална депонија ће се користити 30 година;
	2. Увођењем сепарације и рециклаже отпада смањена количина
	Д депонији за 20%;
	3. Подигнут ниво еколошке свести становништва за 50%.

Писани документ о реализацији пројекта	Извештавање ће се вршити писаним путем достављањем наративног и	
	извештаја у складу са динамиком изградње и евалуације пројекта	
	(месечно или квартално).	
Процена ризика	- Недостатак финансијских средстава за завршетак ,градње (С	
	инвестиције, неизвестан је наставак изградње због недостајућих финансијских	
	па је неопходно пронаћи нове изворе финансирања);	
	- Политичка стабилност у држави, региону и локалу (Промене у управљачким	
	структурама се могу неповољно одразити на механизам финансирања, у којем случају ће	
	Општина морати да уђе у додатно задуживање);	
	- Отпор грађана из околних насеља	
Евалуација	На годишњем нивоу током трајања пројекта,	
	- Ех - аПе, т1епт, Ех - роз!	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Мера Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Пројектовање и изградња регионалне депоније „Ранчево“ у Сомбору
Циљ пројекта	Депоновање комуналног отпада пет локалних самоуправа са секундарном сепарацијом и биодигестијом биоразградивог отпада
Кратак опис пројекта	Пет општина западнобачког и општина Бач из јужнобачког округа су потписале споразум о удруживању ради заједничког наступа за пројектовање и изградњу регионалне депоније са пратећим технолошким поступцима ради безбедног збрињавања генерисаног комуналног отпада из домаћинстава и привреде. Усвојеним регионалним планом предвиђено је да поред тела депоније са пратећим објектима, на одобреном локалитету салашког насеља Ранчево, буде изграђен погон за секундарну сепарацију отпада и биодигестор за искоришћење корисних биоразградивих компоненти које садржи прикупљани отпад, те његово искоришћење у енергетске
Надлежности	Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, Делегација Европске уније у Републици Србији, Покрајински Секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Град Сомбор и општине Апатин, Кула, Оџаци, Бач
Носиоци пројекта	Заједничко тело представника укључених локалних самоуправа са формираним посебног правног лица у сарадњи са ИВ АП Војводине, ресорним министарствима и другим заинтересованим институцијама и организацијама из земље и иностранства
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	За овај пројекат директно су заинтересоване општине Западнобачког управног округа (Сомбор, Апатин, Оџаци и Кула) и општина Бач из Јужнобачког управног округа. Постоји могућност прикључења још неких општина из Јужнобачког и Севернобачког управног округа
Активности на пројекту	Формиран регион од пет локалних самоуправа; Депонија је обухваћена просторним и генералним планом града Сомбора; Израђен план детаљне регулације; Урађена студија избора локације за регионалну депонију; Општина Бач урадила пројекат трансфер станице; Израђен и ратификован регионални план у свим општинама; У свим општинама израђени локални планови управљања отпадом; Министарство енергетике развоја и заштите животне средине Републике Србије је у документу „Пројекти“ (страна 66) планирало пројектовање и изградњу регионалне депоније и потребна средства за
Трајање пројекта	Израда пројектне и техничке документације годину и шест месеци
(према фазама, у	Фаза изградње две године без изградње биодигестора
	Изградња биодигестора годину дана. Износ средстава

Комплетан пројекат износи 18.000.000,00 евра
Финансијски план за реализацију — : :
. . За израду пројектно техничке документације са пратећим документима до
програма/про1екта
1.500.000,00 евра;
Укупно за извођење пројекта 15.500.000,00 евра

	Набавка опреме (булдожер, компактор, утоваривач и др.) 1.000.000,00 евра Извор средстава: ЕУ фондови,Буџетска средства РС , АПВ ЛС Извор средстава Тренутно није позната висина средстава из локалних буџета колико у буџетским фондовима за заштиту ж/с је предвиђено средстава за наредну годину. Остала средства нису обезбеђена. Пројекат регионалне депоније је уписан у СЛАП бази у министарству енергетике, развоја и заштите животне средине је препознат као приоритетни. Извесност добијања средстава: Осим средстава добијених за израду плана детаљне регулације и [illegible]
Очекивани резултати програма/пројекта	На основу заинтересованости и изнетог приоритета очекивању су да у 2014 години отпочне интензивнији рад на пројектно-техничкој документацији. Томе свакако претходи формирање посебног заједничког (регионалног) правног субјекта које би требало да води све активности на пројектовању и изградњи.
Индикатори резултата	Директне предности за кориснике (циљне групе) које се остварују кроз реализацију пројекта. Индикаторе резултата потребно је дефинисати са постављеним базним и пројектованим (циљним) вредностима. Треба да буду дефинисани тако да задовољавају следеће принципе: Специфичност, поједине општинске депоније нпр. Апатин налази се на самој обали реке Дунав те постоји могућност већег загађења при високом водостају. Поред тога све општине свој комунални и индустријски отпад одлажу на нерегулисане, па и неконтролисане општинске депоније, а месне заједнице које нису обухваћене организованим прикупљањем отпада имају своја сметлишта. Град Сомбор је у претходним годинама лоцирао сва сеоска сметлишта настала у периоду пре организованог прикупљања отпада и оне у знатној мери загађују животну средину. Скоро у свим случајевима ова сметлишта су формирана на државном земљиштву у непосредној близини обрадивог пољопривредног земљишта или заштићени природних добара (Специјални резерват Горње Подунавље). Мерљивост, је могућа обзиром да би сваки улаз отпада на регионалну депонију количински био евидентиран и садржајно испитан што налаже важеће законодавство РС. Доступност, на основу националних циљева до 2013. године територија РС мора да организованим прикупљањем отпада обухвати 70% насеља, али је регион тај проценат већ одавно прешао, тако да нпр. Сомбор покрива 83%, Кула 100%, Апатин 80%, Бач 100% и Оџаци 80%. Релевантност, очување и заштита животне средине како локалних заједница тако и целог региона. Поштовање принципа хијерархије управљања отпадом уз поштовање законске регулативе. Важност изградње проистиче из потребе заштите природних добара којима регион обилује и пољопривредног земљишта као најважнијег економског ресурса. Да се односе на одређено време. Овим пројектом на адекватан и законом прописан начин се у наредних 25-30 година решавају кључни

Индикатори ефеката	Дугорочне користи од пројекта. Описују колико извршене активности доприносе смањењу регионалних диспаритета. Регион се граничи са две суседне земље (Хрватска и Мађарска), те неадекватно одлагање отпада може у одређеној мери утицати на прекогранично загађење. Планираним вођењем техничко технолошких поступака у значајној мери се чувају природни ресурси и утиче на очување истих, а могу довести и до економског раста у региону. Није занемарљиво да је планирано запошљавање у оквиру
Писани документ о реализацији пројекта	Извештавање реализације активности пројекта и утрошка средстава за реализацију истих, врши се путем писаних докумената, у наративној и финансијској форми, по фазама. Извештаји су приказани у формату прописаног обрасца и у потпуности су компатибилни. Извештајна валута је динар (РСД) а износи у финансијским извештајима приказани су у хиљадама динара. Утврђеним временским роковима извештавње се врши кварталном динамиком. Наративни и финасијски извештај
Процена ризика	1 Ризик се процењује у односу на интерно и екстерно окружење и у складу са тим је поред процене самог ризика потребно предложити и мере за смањивање утицаја ризика, односно алтернативна сценарија за његово превазилажење. Први ризик је обезбеђење потребних средстава, што значи да се са локалним самоуправама сачине прецизни уговори о правима и обавезама и одређивењем титулара односно својинских односа у укупној реализацијипројекта. Уговорним односом у оквиру евентуалног јано-приватног партнерства прецизирати обавезе региона јавног или приватног партнера. Ангажовање искључиво лиценцираних и референтних фирми за планирање и изградњу са уграђеним клаузулама банкарских гаранција у случају кашњења и не извршења обавеза. Обзиром на дужину трајања пројекта може доћи до не испуњења финансијских обавеза од стране општина због релативне
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), сви наведени документи са почетка пројекта су апсолутно проверљиви и могуће је исте дати на увид. О свим наведеним стварима постоје писани записи односно одлуке општина у њиховим службеним гласилима. У току - за вишегодишње пројекте-програме обично у средини циклуса (интерим, мид терм), на основу урађених пројеката и испитивања биће предвиђени пресеци стања са екстерном контролом планираних активности. По завршетку (ех пост, финал). Биће урађен комплетан извештај о реализацији са свим показатељима уз поштовање законом регулисаних обавеза (Закон о планирању и изградњи, Закон о заштити животне средине, Закон о процени утицаја на животну средину ...).

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Мера Унапређење и управљање животном средином

Назив програма/пројекта	Изградња Суботичког регионалног система за управљање отпадом
Циљ пројекта	Циљ пројекта је дугорочно решавање проблема отпада у Суботичком региону у складу са домаћом регулативом и стандардима ЕУ. Са изградњом регионалног система за управљање отпадом решиће се проблем одлагања комуналног отпада, сакупљања и привременог складиштења посебних токова отпада, повећаће се степен рециклаже, допринеће се заштити животне средине, поправиће се услуга сакупљања и третмана чврстог отпада, побољшаће се оперативна ефикасност и хигијенски и здравствени услови у Граду Суботица и општинама Бачка Топола, Мали Иђош, Сента,
Кратак опис пројекта	На националном нивоу, изградња регионалних санитарних депонија је приоритет у сектору животне средине. Према НСУО 2010-2019, предвиђено је успостављање 26 региона за управљање отпадом у Републици Србији, од којих је један Суботички регион. У циљу решавања проблема отпада општине Кањижа, Бачка Топола, Мали Иђош, Сента, Чока и Нови Кнежевац као и град Суботица успоставили су регион за управљање отпадом, а 2007 год. потписивањем међуопштинског споразума формирано је и Друштво са ограниченом одговорношћу за управљање чврстим комуналним отпадом ''Регионална депонија", д.о.о., Суботица. Задатак предузећа је да промовише и имплементира регионално управљање комуналним отпадом. Елементи Суботичког регионалног система за управљање отпадом су комплекс санитарне депоније, трансфер станице и рециклажна дворишта. За одрживост овог система је важно да се постојећа сметлишта санирају и рекултивишу након изградње санитарне депоније, као што је важна и едукација становништва о заштити животне средине. Оперативна ефикасност између појединих елемената система, је имеператив а обезбеђује се добром инфраструктурном повезаношћу. Значајан елемент система је путна мрежа, која је на појединим деловима мањкава, нема довољну ширину, лошег је квалитета или уопште није изграђена, као путни правац Чантавир-Ором. Изградња овог пута би у великој мери допринео
Надлежности	Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, Делегација Европске уније у Републици Србији, Покрајински Секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Град Суботица и општине Бачка Топола, Мали Иђош, Сента, Чока, Кањижа, Нови Кнежевац и предузеће Регионална депонија доо. Суботица

Носиоци пројекта	-
	"Регионална депонија доо." Суботица

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобачки округ (Град Суботица, општина Бачка Топола и општина Мали Иђош),
	Севернобанатски округ (Кањижа, Сента, Чока и Нови Кнежевац)
Активности на пројекту	1. Изградња комплекса санитарне депонија са свим пратећим садржајима на локацији на
	Бикову;
	2. Изградња трансфер станице са рециклажним двориштем у
	3. Изградња трансфер станице са рециклажним двориштем у Бачкој
	4. Изградња трансфер станице са рециклажним двориштем у Сенти;
	5. Изградња трансфер станице са рециклажним двориштем у Кањижи;
	6. Изградња рециклажног дворишта у Малом Иђошу;
	7. Изградња рециклажног дворишта у Чоки;
	8. Изградња рециклажног дворишта у Новом Кнежевцу;
	9. Набавка мобилне опреме за трансфер станице;
	10. Набавка аутосмећара, контејнера и посуда за прикупљање отпада;
	11. Изградња локалног пута Вишњевац - Ором;
	12. Санација постојећих сметлишта;
	13 Едукација.
Трајање пројекта	I фаза (2008-2009) Формирање предузећа,
(према фазама, у	II фаза (2009-2013) Израда техничке документације,
	Ш фаза (2013-2015) Тендерисање,
	IV фаза (2014-2017) Извођење радова и набавка опреме,
	V фаза (2018-) Пуштање у рад регионалне депоније и осталих
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1 .Радови на изградњи комплекса санитарне депоније са свим садржајима и опремом : 12 мил. €;
	2. Радови на изградњи четри (4) трансфер станица са потребним 2.950.000 €;
	3. Радови на изградњи три (3) рециклажна дворишта са потребним 905.000 €;
	4. Набавка мобилне опреме за трансфер станице: 1.25 мил. €
	5. Набавка аутосмећара, контејнера и посуда за прикупљање отпада:
	6. Изградња локалног пута Чантавир-Ором: 1,7 мил. €
	7. Санација постојећих сметлишта и илегалних депонија, техничка и извођење радова : 24 мил. €
	8. Едукација: 100.000 €
	Извор средстава: Буџетска средства РС , АПВ ЛС
	Извесност добијања средстава: недостајућа средства су неизвесна
Очекивани резултати програма/пројекта	
	Изградњом модерног регионалног система за управљање отпадом
	услови за адекватно сакупљање и збрињавање отпада што представља
	у области заштите животне средине како у Региону тако и у Републици
	Очекује се позитиван утицај на друштвену одговорност односно свест грађана Региона.
Индикатори резултата	
	Главни циљ пројекта је изградња регионалног система за управљање

	решавање проблема трајног одлагања комуналног отпада, проблема
	и привременог складиштења посебних токова отпада, као и повећање

	рециклаже отпада. Са реализацијом пројекта крајњи корисници становништво Града Суботица и Општина Бачка Топола, Сента, Чока, Кањижа и Нови Кнежевац ће осетити позитивне утицаје изграђеног току саме изградње објекта, периода експлоатације као и након депоније. Позитивни утицаји огледаће се у значајном смањењу броја формираних дивљих депонија, затим смањењу нивоа загађености средине, природних извора воде, земљишта и ваздуха.
Индикатори ефеката	Развојни циљ пројекта јесте дугорочно решавање проблема отпада у региону (Град Суботица и Општине Сента, Кањижа, Бачка Топола, Чока и Нови Кнежевац) у складу са кључним принципима управљања које предвиђају ЕУ Директиве и позитивно правни прописи Републике Ефекти изградње комплекса санитарне депоније су вишеструки и првенствено у сакупљању отпада на прописан начин. Изградњом система за управљање отпадом евидентно ће се побољшати еколошка инфраструктура Региона.
Писани документ о реализацији пројекта	Извештавање реализације активности пројекта и утрошка средстава за реализацију истих, врши се путем писаних докумената, у наративној и финансијској форми, по фазама. Извештаји су приказани у формату обрасца и у потпуности су компатибилни. Извештајна валута је динар а износи у финансијским извештајима приказани су у хиљадама Утврђеним временским роковима извештавње се врши кварталном Наративни и финасијски извештај
Процена ризика	1. Умерен ризик је повезан са менаџмент капацитетима у општинама. Уколико они не буду повећани на време, план се може суочити са 2. Постоји висок ризик да потребне инвестиције превазилазе капацитете општина да финансирају пројекат, препорука је да се тражи финансијска подршка од донатора/међународних финансијских 3. Постоји висок ризик да неадекватна политика тарифа и недисциплина плаћања рачуна могу довести до неуспеха у остваривању планираних финансијских резултата (неконзистентна политика тарифа, кашњења у плаћању). Стога, препоручљиво је да се у међуопштински споразум укључи договорена политика тарифа и правила њиховог одређивања, са прихваћеном регионалном 4. Ризик кашњења у припреми главних пројеката и других докумената је умерен, то резултира и у кашњење добијања грађевинске дозволе. Препорука је одмах почети са законском процедуром. Конслутант је ризик од нелегалног бацања отпада класификовао као умерен ризик, препоручујући доношење општинских одлука и повећање контроле од 5. Постоји такође умерен ризик да ће менаџмент искуство везано за функционисање депоније бити неадекватно због недостатка ТА подршке у побољшању оперативног учинка и недостатка подршке
Евалуација	Комплекс регионалне депоније осим што ће решити проблем потенцијално штетног и несанитарног отпада има и многе друге особине, односно омогућава и неке друштвено-економске погодности, - Рад депоније, трансфер станица и рециклажних дворишта отвара места на локалном нивоу.

Нови систем сакупљања и одлагања отпада уз сепарацију рециклабилног отпада на извору настанка или на депонији, омогућава активности обнављања употребне вредности отпада што доприноси економској добити.

Нови систем сакупљања метана који се генерише на депонији омогућава искоришћење метана за производње енергије.

Након завршетка (финал):

Изградња комплекса регионалне депоније у Региону Суботица, у складу са законима РС и стандардима ЕУ, као одговарајуће опције за одлагање комуналног отпада у региону, унапредиће управљање отпадом у датом региону.

Осим појачаног нивоа буке услед рада машина и појачане фреквенције саобраћаја, изградња комплекса регионалне депоније нема негативних утицаја на животну средину и здравље околног становништва, као и на здравље и безбедност запослених.

Аспекти доприноса неопходности смањења обима отпада, прерадом, рециклажом и поновном употребом материјала сматрају се кумулативним позитивним утицајима на животну средину.

Изградњом санитарне регионалне депоније, постојеће непрописно/незаконски успостављене депоније/сметлишта у свих седам општина постају сувишне и биће саниране. Удруживање пројеката санације ових депонија са пројектом изградње регионалне санитарне депоније, даје предност регионализацији управљања отпадом.

Овај пројекат ће имати ограничени друштвени утицај јер обезбеђује ограничен број нових радних места.

Приоритет	II - развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад у очуваној животној средини
Мера	2.8. Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Заштита, унапређење стања и одрживо коришћење рибљег фонда и унапређење рада корисника риболовних вода на територији АП
Циљ пројекта	Очување и унапређење стања рибљег фонда на територији АП Војводине, очување аутохтоног диверзитета рибљег фонда, ревитализација рибљих плодишта, односно очување подручја која пружају оптималне услове за мрест и развој риба и представљају природна мрестилишта риба, опоравак угрожених врста риба, заштита матичних риба, заштита угрожених рибљих врста и заштита рибље
Кратак опис пројекта	Управљање рибљим фондом обухвата заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда као природног богатства и добра од општег интереса. Пројекат подразумева реализацију пројектних активности корисника риболовних вода на територији АП Војводине, у циљу очувања и заштите рибљег фонда, кроз ревитализацију рибљих плодишта, уређење и одржавање оштећених станишта риба, набавке рибље млађи аутохтоних врста за порибљавање риболовних вода, унапређење рада корисника рибарских подручја кроз набавку основних средстава, савремене опреме и административног
Надлежности	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине надлежан је за спровођење одредби члана 22. став 1. тачке 1, 2, 3. и 4. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине („Службени гласник РС“ бр. 99/09, 67/12-одлука УС) као и за спровођење поверених послова утврђених Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 32/13-одлука УС), на територији АП Војводине. Сагласно члану 6. став 2. и 5. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, накнада за коришћење рибарског подручја на територији аутономне покрајине, приход је буџета аутономне покрајине и користи
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, корисници рибарских подручја на територији АП Војводине и Покрајински завод за заштиту природе
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Ревитализација рибљих плодишта, продубљивање и одмуљивање доводних и одводних канала и уређење оштећених и угрожених рибљих станишта, набавка рибље млађи аутохтоних врста риба за порибљавање, опремање рибочуварске службе корисника риболовних вода на територији АП Војводине основним средствима, савременом
Трајање пројекта (према фазама, у	3 године

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Година	Извори финансирања (дин.)
		Буџет АПВ
	2014	16,000,000.00
	2015	17.600.000,00.
	2016	19.360.000,00.
	2017	21,296,000.00
	Сума:	74,256,000.00
	Извор средстава: Буџет АПВ - Покрајински буџетски фонд за заштиту животне средине	

	Извесност добијања средстава:
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређен рад корисника риболовних вода на територији АП Војводине и брже реаговање у акцидентним ситуацијама, боља опремљеност рибочуварске службе савременом опремом, повећан број рибочувара, стабилизоване популације аутохтоних врста риба, пад бројности популације алохтоних врста риба, ревитализована
Индикатори резултата	бројност аутохтоних врста, број ревитализованих рибљих плодишта, број рибочувара, бројност алохтоних врста, број и врста заплењених недозвољених алата за рекреативни и привредни риболов
Индикатори ефеката	Унапређено стање рибљег фонда кроз повећан број аутохтоних врста риба, повећан број ревитализованих рибљих плодишта, повећан број рибочувара, ефикасније контрола и заштита риболовних вода на
Писани документ о реализацији пројекта	Финансијски и наративни извештај корисника о утрошку средстава, Годишњи извештаји о коришћењу рибарског подручја корисника риболовних вода на територији АП Војводине
Процена ризика	недовољна финансијска средства
Евалуација	Ех - ап!е, ш1епт, Ех - роз!

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Интегрално сузбијање коровске биљке Амброзије у пограничном
Циљ пројекта	Циљ организовања и реализације акције сузбијања амброзије јесте спречавање ширења амброзије посебно у пограничном подручју према Мађарској, Хрватској и Румунији и смањење броја оболелих од алергијских болести респираторног тракта који је у последњих
Кратак опис пројекта	Након мапирања терена и утврђивања бројности и фазе развоја биљке, одређивали би распростарењоност у виду извештаја о мониторингу локалитета на пограничном подручју локалних самоуправа где је утврђено присуство амброзије, са предлогом мера сузбијања. Помоћу ГПС уређаја одређиване би тачне кординате локалитета под амброзијом на сателитским снимцима. Током акције, на основу извештаја надзорног органа Покрајински секретаријат за заштиту
Надлежности	према члану 6. став 1. тачка 2. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - испр.), заштиту и очување природе, у оквиру својих овлашћења, обезбеђује Аутономна Покрајина
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Погранично подручје према Мађарској, Хрватској и Румунији и парцеле у власништву АПВ које нису у редовном одржавању а на којима је утврђено присуство амброзије
Активности на пројекту	Акције сузбијања амброзије у посебно осетљивим и угроженим подручјима и то механичким путем, односно кошењем, а тамо где је потребно и употребом еколошки прихватљивих хербицида, мапирања терена и утврђивања бројности и фазе развоја биљке, одређиване би тачне кординате локалитета под амброзијом на сателитским
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	6 година- 5 месеци годишње
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	60.000.000.00 динара годишње и више
	буџет АПВ и/или пројекти прекограничне сарадње
	2014- 14.000.000,00, 2015 - 60.000.000,00, 2016 - 66.000.000,00, 2017 -
Очекивани резултати програма/пројекта	Спречавање ширења амброзије посебно у пограничном подручју према Мађарској, Хрватској и Румунији и смањење броја оболелих од алергијских болести респираторног тракта који је у последњих неколико деценија у порасту, као и спречавање даљег ремећења
Индикатори резултата	површине за сузбијање коровске биљке амброзије
Индикатори ефеката	смањење концентрације полена биљке амброзије у ваздуху на 5 мерних места на територији АП Војводине
Начин извештавања	Перидични и коначни извештаји Влади АПВ
Писани документ о реализацији пројекта	Информација ка Влади
Процена ризика	од метеоролошких услова (киша, јак ветар) може да одложи реализацију планираних активности . незаинтересованост понуђача за учешће на тендерима , недовољно
Евалуација	наративни и финансијски извештаји Влади АПВ

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Унапређење заштите вода у АП Војводини и ремедијација водотокова загађених токсичним материјама
Циљ пројекта	Циљ пројекта је да се израде пројекти ремедијације површинских вода (екосистем вода-седимент) у АП Војводини на локацијама угроженим токсичним материјама са којима би се могло конкурисати код приступних фондова Европске Уније за средства за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода насеља и индустрије
Кратак опис пројекта	У седименту у површинским водама АП Војводине акумулирани су бакар, жива (углавном у рекама и заштићеним зонама осим Ковиљско-петроварадинског рита), цинк (нарочито у рекама), кадмијум (углавном у рекама), никал (Велики Бачки канал и Кривача), а од органских полутаната детектовани су изнад критеријума квалитета 4,4'-ДДТ и његови метаболити (Лудаш), линдан (Сава) и ПАХ-ови (Ковиљско-петроварадински рит). Токсичне материје у седименту су последица испуштања нетретираних отпадних вода у површинске воде. Неопходно је изградити постројења за треман отпадних вода насеља на загађеним локацијама - најбоље доступне технике за комуналне отпадне воде према величини насеља су познате, тако да је потребно на основу специфичности појединих насеља пројектовати постројења за третман комуналних отпадних вода. Приоритет треба дати насељима која испуштају отпадпе воде у осетљивим областима.
Надлежности	Покрајински секретаријати, локалне самоуправе, ЈВП Воде Војводине
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	сви окрузи АП Војводине
Активности на пројекту	1. Идентификација локација где је неопходна ремедијација 2. Идентификација загађивача који испуштају отпадне воде на загађеним локацијама. 3. Карактеризација отпадних вода идентификованих загађивача, 4. Израда генералног пројекта и студије изводљивости ремедијације загађених локалитета и постројења за третман отпадних вода 5. На одабраним локацијама урадити истраживање технологија ремедијације и начина депоновања; 6. На основу Генералног пројекта са техно-економског акспекта и захтева приступних фондова Европске Уније урадити идејне пројекте ремедијације површинских вода и постројења за третман отпадних 7. Припремити тендерску документацију за израду главних пројеката за ремедијацију површинских вода и постројења за третман отпадних вода према узансима Светске и Европске банке да би се могло конкурисати код приступних фондова Европске Уније
Трајање пројекта (према фазама, у	1., 2. и 3. Фаза: 0-12. месеца; 4. Фаза: 12-18. месеца; 5. Фаза: 18-30. месеца; 6. Фаза: 30-42. месеца; 7. Фаза: 42-48. Месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: Фазе 1, 2 и 3: 400.000 евра, Фаза 4: 100.000 евра; Фаза 5: 1.000.000 евра; Фаза 6: 500.000 евра; Фаза 7: 200.000 евра Извор средстава: други извори Извесност добијања средстава:
Очекивани резултати програма/пројекта	Идентификовани локалитети са токсичним седиментом, загађивачи на датим локацијама и извршена карактеризација њихових отпадних вода. Истражене технологије ремедијације седимента и депоновања

	документација за израду главних пројеката ремедијације површинских вода и постројења за третман отпадних вода према узансима Светске и Европске банке да би се могло конкурисати код приступних фондова
Индикатори резултата	Студија са карактеризацијом отпадних вода и воде и седимента загађених локалитета Студије са технологијама третмана седимента и депоновања за одабране локације; Израђен генерални пројекат и студија изводљивости ремедијације загађених локалитета и постројења за третман отпадних вода загађивача, Израђени идејни пројекти ремедијације загађених локалитета и
Индикатори ефеката	Карактеризација отпадних вода и загађеног седимента би обезбедила неопходне податке за израду Генералног пројекта ремедијације загађених локалитета и постројења за третман отпадних вода загађивача. Након одабира технолошких решења за ремедијацију седимента на одабраним локацијама и технологија третмана отпадних
Писани документ о реализацији пројекта	Наративни и финансијски извештаји носиоца пројекта, записници о примопредаји пројектне документације, грађевински дневници и привремене и окончане ситуације
Процена ризика	Недостатак финансијских средстава. Некооперативност локалних самоуправа које су обухваћене заједничким пројектом заштите вода. Политичка и економска нестабилност. Непоштовање уговора од стране пројектантских кућа и извођача радова
Евалуација	Евалуација ће бити спроведена након сваке фазе. Евалуација резултата и ефеката пројекта послужиће за даље корективне мере уколико то

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД		
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином		
Назив програма/пројекта	Унапређење управљања отпадом и озелењавање у локалним самоуправама на територији АП Војводине		
Циљ пројекта	Циљ пројекта је успостављање добре праксе и унапређење управљања отпадом на територији АП Војводине. израду и развијање регионалних и локалних планова управљања отпадом. - набавка опреме за организовано одношење смећа и јачање капацитета рециклабилне индустрије као и обезбеђивање средстава за успостављање добре праксе управљања отпадом и суфинансирању локалних самоуправа Пројеката и Студија из области заштите животне средине и одрживог		
Кратак опис пројекта	Решавање проблема неадекватног одлагања отпада, санација, рекултивација постојећих депонија и деградираних површина и подизање заштитних зелених појасева и набавка опреме и уређаја за очување животне средине капиталног карактера се континуирано		
	- Унапређења система одношења комуналног отпада обезбеђивањем посуда за одлагање комуналног отпада у сарадњи са општинским јавно комуналним предузећима на основу података о потребном броју		
	- Повећања броја становника обухваћеног организованим сакупљањем отпада, у сарадњи са локалним самоуправама.		
	- Унапређења система за одвојено сакупљање рециклабилног отпада обезбеђивањем адекватних посуда и контејнера за прикупљање, папира, ПЕТ амбалаже и стакла (у почетној фази, касније и за друге врсте отпада, пр. лименке) као и преса и друга опрема потребна за		
	- Успостављања капацитета за управљање посебним токовима отпада, кроз изградњу рециклажних дворишта где би се доносио и третирао сепарисани отпад означен као посебан ток отпада		
	- Изградња регионалних центара за интегрално управљање отпадом		
	- Израда и развијање регионалних и локалних планова управљања отпадом. и Студија из области заштите животне средине и одрживог		
Надлежности	Закон о заштити животне средине (Сл.гл. РС бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон и 43/2011 - одлука УС). ;		
	Закон о утврђивању надлежности АПВ (Сл. гл. РС, 99/2009, 67/2012-		
	Закон о управљању отпадом (Службени гласник РС, 36/2009,88/2010);		
	Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (Сл гл. РС бр. 135/2004).		
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту		
	Локалне самоуправе са територије АП Војводине		
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина		
Активности на пројекту	1. Праћење стања управљања отпадом на територији АПВ;		
	2. Припрема конкурсне документације за доделу средстава		
	3. Спровођење конкурса		
	4. Израда извештаја о реализацији конкурса.		
Трајање пројекта (према фазама, у	2014-2020		
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Година	Извори финансирања	
		Буџет АПВ	Остали извори
	2014	17,000,000.00	-

	2015	20,570,000.00	-
	2016	22,627,000.00	-
	2017	24,889,700.00	-
	2018	27,378,670.00	-
	2019	30,116,537.00	-
	2020	33,128,190.00	-
	Сума:	175.710.097,00 дин.	-
	Извор средстава: буџетска средства АПВ		
	Извесност добијања средстава:		
Очекивани резултати програма/пројекта	1. Израда општинских и регионалних планова управљања отпадом и изградња регионалних центара за управљање отпадом (регионалне депоније, постројења за селекцију и сепарацију рециклабилног отпада, постројења за биолошки третман и трансфер станице) у складу са Националном стратегијом управљања отпадом 2010-2019 и законима		
	2. Унапређење система сакупљања и примарне селекције отпада у локалним самоуправама		
	3. Подстицај праксе управљања отпадом, поновном искоришћењу, рециклажи отпада.		
Индикатори резултата	1. Број изграђених регионалних центара и број санираних/ затворених		
	2. Степен повећања броја становника обухваћених системом сакупљања отпада и унапређење система примарне селекције отпада, као и поновног искоришћења и рециклаже отпада		
	3.		
Индикатори ефеката	Пројекат ће дугорочно омогућити позитиван ефекат на имплементацију Стратегије управљања отпадом 2010-2019 и успоставити праксу управљања отпадом у складу са ЕУ стандардима		
Писани документ о реализацији пројекта	Припремљени наративни и финансијски извештаји након реализације сваке фазе пројекта.		
Процена ризика	Недостатак финансијских средстава. Некооперативност локалних самоурава које су обухваћене заједничким пројектом управљања отпадом. Политичка и економска нестабилност		
Евалуација	Ех-роз! и т1епт евалуација		

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Студија просторне диференцијације животне средине на територији АПВ у циљу идентификације најугроженијих локалитета
Циљ пројекта	Просторна идентификација и категоризација подручја у АП Војводини у којима је, по различитим основама, дошло до угрожавања животне средине. Развој просторне базе података у ГИС технологији о
Кратак опис пројекта	Анализа постојећег стања чиноца животне средине (вода, ваздух, земљиште) на територији АПВ, на основу доступних података и утврђивање просторне диференцијације најугроженијих локалитета
Надлежности	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈП Завод за урбанизам Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија АП Војводине
Активности на пројекту	Идентификација постојећег стања животне средине (вода, ваздух и земљиште) у АПВ са картирањем постојећих зона негативних утицаја
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Завршетак 2014-2020
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 15.000.000,00 динара Извор средстава: буџет АПВ и други извори Извесност добијања средстава
Очекивани резултати програма/пројекта	Просторна идентификација локалитета угрожене животне средине
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Годишњи извештај о остваривању РПП АПВ
Процена ризика	Низак Средњи Висок
Евалуација	Ех-аПе евалуација, Оп-дотд евалуација, Шепт евалуација, ММПегт евалуација Ех-реаІ евалуација

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Подршка животној средини без алергена (САФЕ)
Циљ пројекта	Побољшање услова животне средине у АП Војводини и Вуковарско-Сриемској жупанији кроз превенцију даљег ширења амброзије

Кратак опис пројекта	У последњих неколико година у Панонској низији се агресивно шири Атђгоз^а АГет^зп&На. Ова биљка је, осим што има алергене особине, инвазивна врста која ремети нормалан састав вегетације у насељима и око њих, и на тај начин утиче на функционисање екосистема у целини. Будући да нема природних непријатеља, њен полен се издваја као доминантан алерген у региону. Имајући ово у виду, пројекат има за циљ побољшање услова животне средине у АП Војводини и Вуковарско- сријемској жупанији кроз превенцију даљег ширења амброзије. Специфични циљеви су: 1. Смањење присуства алергене биљке амброзије, кроз механичко- хемијски третман у урбаним и руралним срединама - краткорочна перспектива; 2. Подизање свести и едукација циљних група и информисање заједнице о негативним ефектима амброзије - дугорочни ефекти; 3. Континуално праћење подручја и контрола присуства полена амброзије у ваздуху - дугорочни ефекти. Неколико резултата ће бити постигнуто: 1. Уклоњена амброзија у ппројектним подручјима; 2. Подигнута едукација и свест циљних група; 3. Креирана заједничка база података са подацима о подручјима под амброзијом и повећаном концентрацијом полена у ваздуху. Пројекат доприноси општим циљевима програма: Олакшавање развоја хармоничног и кооперативног региона са одрживим и сигурним окружењем јер
	ЕКОВОЈВОДИНА је надлежна за питања животне средине на целој територији Војводине и има одговарајуће искуство у борби против амброзије. Такође ће бити одговорна за организацију образовних активности и активности подизања свести. ФЕП ће, на основу досадашњег искуства у пројектима ЕУ, бити одговоран за видљивост пројекта и организацију ПР активности, образовних активности и активности подизања свести. Вуковарско-сријемска жупанија ће спроводити пројектне активности које се односе на третман амброзије и подизање свести. Сомбор је идентификован као једна од наіугрожениіих области. Сомбор ће наібоље искористити опрему коіа
	1. Покрајински секретеријат за заштиту животне средине и одрживи развој, ЕКОВОЈВОДИНА; 2. Фонд „Европски послови“ Аутономне Покрајине Војводине, ФЕП; 3. Вуковарско-сријемска жупанија; 4. Град
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки и Западнобачки округ (Србија); Вуковарско-сријемска жупанија
Активности на пројекту	1. Ширење образовања; 2. Подизање свести; 3. Набавка опреме/услуга; 4. Механички и хемијски третман; 5. Мерење концентрације полена у ваздуху; 6. Софтверско решење; 7.
Трајање пројекта	24 месеца
Финансијски план за реализацију	укупан буџет пројекта: 397.549,90 ЕУР (100 %)
	финасирање из ИПА: 337.917,42 ЕУР (85 %)
Очекивани резултати програма/пројекта	1. Уклоњена амброзија у прекограничном подручју (ако се третман добро обави, амброзија ће се смањити за 30% и неће расти у наредне

	концентрација полена амброзије у прекограничном подручју (ако се третман настави у наредним годинама након завршетка пројекта, концентрација полена ће се знатно смањити у наредних 10 година); 3. Образовани лекари, пољопривредници, комунални инспектори, школска деца и информисано становништво о негативном утицају амброзије у пограничном подручју што ће обезбедити трајност
Индикатори резултата	ПР материјал (3320+1200); мониторинг станице (1+5); механичка опрема (11+1); заједничка база података (1)
Процена ризика	Током механичког и хемијског третмана амброзије, метеоролошки услови (киша, јак ветар) могу одложити реализацију планираних активности. Током активности едукације и подизања свести, заинтересованост циљних група на радионицама, семинарима и конференција може бити на неадекватном нивоу. Даље, ученици основних и средњих школа могу бити незаинтересовани за такмичење. Постоји и ризик незаинтересованости понуђача за учешће на тендерима, недовољно познавање тендерске процедуре,

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Заштита слива реке Саве изградњом комуналне инфраструктуре пречишћавања отпадних вода у Сремском округу
Циљ пројекта	Спречено загађивање реке Саве од отпадних комуналних вода општина Сремског региона и створени предуслови да оне обезбеде грађанима, туристима и инвеститорима комуналну услугу сакупљања и третмана отпадних вода у складу са националним и прописима ЕУ
Кратак опис пројекта	Пројекат заштите слива реке Саве изградњом комуналне инфраструктуре у Сремском региону са формирањем институциопналног регионалног оквира оснивањем Међуопштинске радне групе спроводи се кроз активност израде Генералног пројекта са претходном студијом оправданости заштите слива реке Саве изградњом комуналне инфраструктуре у Сремском региону. Осим сводне Студије, којом се формира регионални пројекат, Пројекат се у суштини састоји од 5 ЛОТ-ова, заправо постројења за прераду отпадних вода у свакој општини понаособ. Тако пројекат остаје регионални (неке функције, као што су мониторинг квалитета
Надлежности	Општинске дирекције за изградњу; Локална јавна предузећа за водовод и канализацију
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Срем, Општинске дирекције за изградњу, Локална јавна предузећа за водовод и канализацију;
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општине: Ириг, Пећинци, Рума, Шид и град Сремска Митровица
Активности на пројекту	1. Фаза: Израда комплетне пројектно техничке документације у складу са Законом о планирању и изградњи (Генерални пројекат, Претходна студија оправданости, Студија оправданости, појединачни идејни и главни пројекти, израда недостајућих ПДР-ова; Формирање Међуопштинске радне групе за канализационе системе 2. фаза: Изградња градских постројења за пречишћавање отпадних вода, ППОВ; (иде делимично са првом фазом у смисли спремности
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	1 фаза 18 месеци; 2 фаза 36 месеци (фазе се могу преклапати);
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1 фаза 38.000.000,00 РСД (331.251,10 ЕУР) 2. фаза 14.820.000.000,00 РСД (129.187.929,2 ЕУР) 20% буџети општина; 80%АПВ или Р.Србија; или ЕУ ИПА
Очекивани резултати програма/пројекта	Урађена пројектно техничка документација: Генерални пројекат са Претходном студијом оправданости за заштиту слива реке Саве изградњом комуналне инфраструктуре пречишћавања отпадних вода у Сремском округу; Урађени недостајући ПДР-ови за локације постројења за пречишћавање отпадних вода и припрадајућих колектора; Урађене Студије оправданости са Идејним пројектима и Главним
Индикатори резултата	1 фаза: Урађена комплетна инвестиционо техничка документација за пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у Сремском округу 2 Фаза: број изграђених објеката (5 ППОВ) и дужина колектора и магистралних цевовода - 240 км; број прикључених домаћинстава (87.000) и привреде (4.400) на канализациони систем
Индикатори ефеката	Ослобађање финансијских фондова за припрему и физичку реализацију пројеката; покривеност Сремског округа

	у сливу реке Саве; повећан БДП у региону Срема за рачун изграђене инфраструктуре канализационих система у сливу Саве
Начин извештавања	Наративно и финансијски, по испостављеним документима који чине предвиђен скуп целокупне документације и физичке реализације
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектно-техничка документација, Наративни и финансијски извештаји носиоца пројекта, грађевински дневници и привремене и окончане ситуације, Уговори, фактуре;
Процена ризика	Релевантни подаци и подлоге из ранијих фаза планирања, истраживања и пројектовања су недоступни; Одсуство разумевања и подршке корисника (наведених општина) за његове циљеве; Политичка и економска нестабилност; Непоштовање Уговора од стране пројектантских кућа и извођача радова; Лицензирање
Евалуација	По завршетку сваке пројектне целине (како у фази пројектовања, тако и у фази физичке изградње).

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.8 Унапређење и управљање животном средином
Назив програма/пројекта	Заштита слива реке Дунав изградњом регионалне комуналне инфраструктуре пречишћавања отпадних вода у Сремском округу
Циљ пројекта	Спречено загађивање реке Дунав од отпадних комуналних вода општина Сремског региона и створени предуслови да оне обезбеде грађанима, туристима и инвеститорима комуналну услугу сакупљања и третмана отпадних вода у складу са националним и прописима ЕУ
Кратак опис пројекта	Пројекат заштите слива реке Дунав изградњом комуналне инфраструктуре у Сремском региону са формирањем институциопналног регионалног оквира оснивањем Међуопштинске радне групе спроводи се кроз активност израде Генералног пројекта са претходном студијом оправданости заштите слива реке Дунав изградњом комуналне инфраструктуре у Сремском региону. Осим сводне Студије, којом се формира регионални пројекат, Пројекат се у суштини састоји од неколико ЛОТ-ова, заправо санације већ постојећег регионалног колектора отпадних вода Инђија-Ст. Пазова, изградње регионалног заједничког постројења за прераду отпадних
Надлежности	Општинске дирекције за изградњу; Локална јавна предузећа за водовод и канализацију
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Срем, Општинске дирекције за изградњу, Локална јавна предузећа за водовод и канализацију;
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општине: Инђија и Стара Пазова
Активности на пројекту	Фаза: Израда комплетне пројектно техничке документације у складу са Законом о планирању и изградњи (Генерални пројекат, Претходна студија оправданости, Студија оправданости (за регионални ППОВ), појединачни идејни и главни пројекти (за регионални ППОВ и насељске канализације општина Инђија и Ст. Пазова), израда недостајућих ПДР-ова; Формирање Међуопштинске радне групе за канализационе системе фаза: Изградња регионалног постројења за пречишћавање отпадних вода,
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	фаза 18 месеци; фаза 48 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1 фаза 35.000.000,00 РСД (305.099,70 ЕУР) 2. фаза 7.980.000.000,00 РСД (69.562.731,11 ЕУР) 20% буџети општина; 80%АПВ или Републике Србиа или ЕУ ИПА
Очекивани резултати програма/пројекта	Урађена пројектно техничка документација: Генерални пројекат са Претходном студијом оправданости за заштиту слива реке Дунав изградњом комуналне инфраструктуре пречишћавања отпадних вода у Сремском округу; Урађени недостајући ПДР за локацију постројења за пречишћавање отпадних вода и припрадајућих колектора; Урађене Студије оправданости са Идејним пројектом и Главним пројектом ППОВ и припадајућих колектора;
Индикатори резултата	1 фаза: Урађена комплетна инвестиционо техничка документација за пречишћавање отпадних вода у сливу реке Дунав у Сремском округу са планском документацијом;

	2 Фаза: изграђен објекат (ППОВ) и насељска канализација општина Инђија и Ст. Пазова; број прикључених домаћинстава (35.000) и привреде (2.900) на канализациони систем.
Индикатори ефеката	Ослобађање финансијских фондова за припрему и физичку реализацију пројеката; покривеност Сремског округа у сливу Дунава канализационом системима; повећан степен квалитета воде у сливу реке Саве; повећан БДП у региону Срема за рачун изграђене
Начин извештавања	Наративно и финансијски, по испостављеним документима који чине предвиђен скуп целокупне документације и физичке реализације
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектно-техничка документација, Наративни и финансијски извештаји носиоца пројекта, грађевински дневници и привремене и окончане ситуације, Уговори, фактуре;
Процена ризика	Релевантни подаци и подлоге из ранијих фаза планирања, истраживања и пројектовања су недоступни; Одсуство разумевања и подршке корисника (наведених општина) за његове циљеве; Политичка и економска нестабилност; Непоштовање Уговора од
Евалуација	По завршетку сваке пројектне целине (како у фази пројектовања, тако и у фази физичке изградње)

Мера 2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.9 Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Назив програма/пројекта	Биолошко сузбијање ларви комараца на територији АП Војводине
Циљ пројекта	Циљ организовања и реализације акције сузбијања ларви комараца јесте смањење бројности комараца билошким сузбијањем ларви на еколошки једино прихватљив начин. идентификација изворишта ларви комараца која доприносе извођењу акције, заштита људи и животиња од комараца и болести које они преносе, превенција ширења болести, спречавање уношења и ширења нових вектора и нових вируса,
Кратак опис пројекта	Након утврђивања стања на терену, односно критичног броја ларви комараца, Секретаријат издаје налог извођачу да изврши третман на одређеном локалитету и временском року који је предвиђен за правовремено извршење услуге сузбијања комараца. Извођач о термину извођења третмана обавештава Секретаријат као наручиоца посла и локалну самоуправу на чијој територијисе вршити третман. Сваки третман контролише се помоћу ГПС уређаја, а утрошак препарата се евидентира након
Надлежности	Члан 4. став 1. тачка 2. и става 2. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“: бр. 135/04, 36/09, 43/11 - одлука
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Акцијом сузбијања ларви комараца обухваћене су сва већа водена изворишта (реке, језера, баре, канали,..) на територији АП Војводине
Активности на пројекту	Пре почетка акције сузбијање ларви комараца неопходно је на време извршити јавну набавку препарата за сузбијање ларви комараца на бази бактерије ВасШиз {ћигтд^епз^з ^аглзгеакпз^з и јавну набавку услуге сузбијања ларви комараца. Акција сузбијања ларви комараца подразумева следеће активности: праћење појаве ларви у леглима уз велике реке, праћење бројности и утврђивање ларви комараца по одређеним локалитетима, алармирање при појави критичних вредности популације комараца, издавање налога извођачу третмана за сузбијање ларви комараца, праћење

као наручилац посла врши супервизију над целокупним проЈектом.

Трајање пројекта (према фазама, у	6 година- 6 месеци годишње
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	минимално 365.000.000.00 динара годишње, од чега за услугу сузбијања ларви комараца 61.000.000.00 и 304.000.000.00 за набавку добра- препарата за биолошко сузбијање комараца 2014 буџет АПВ - 365.000.000,00,2015- 401.500.000,00,2016 - 441.650.000,00, 2017 - 485.875.000,00
Очекивани резултати програма/пројекта	Спречавање појаве критичног броја ларви комараца у циљу превенције и спречавања ширења вируса Западног Нила и успешне заштите становништва од заразних болести које комарци
Индикатори резултата	извршено сузбијање на око 120.000 ха на годишњем нивоу и више
Индикатори ефеката	смањена бројност одраслих форми комараца

Начин извештавања	Перидични и коначни извештаји Влади АПВ
Писани документ о реализацији пројекта	Информација ка Влади
Процена ризика	од метеоролошких услова (киша, јак ветар) може да одложи реализацију планираних активности . незаинтересованост понуђача за учешће на тендерима , недовољно познавање понуђача о тендерској процедури
Евалуација	наративни и финансијски извештаји Влади АПВ

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.9 Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Назив програма/пројекта	Успостављање прекограничног УНЕСЦО резервата биосфере "Мура- Драва-Дунав"
Циљ пројекта	Формирање и адеватно управљање, на заједничким и усаглашеним основама, подручја заштићених и очуваних природних целина у Аустрији, Словенији, Мађарској, Хрватској и Србији, унутар прекограничног резервата биосфере "Мура-Драва-Дунав", у оквиру програма УНЕСЦО Човек и биосфера", у циљу очувања
Кратак опис пројекта	Формирање пркеограничног резервата биосфере "Мура-Драва-Дунав" следи определење министара задужених за животну средину Аустрије, Словеније, Мађарске, Хрватске исказано у међуминистарској декларацији која је потписана у 11. марта 2011. у Будимпешти, да се на подручју уздуж Дунава, Драве и Муре у наведеним земљама успостави ово прекогранично заштићено подруччје. У име Републике Србије, Покрајински завод за заштиту природе је израдио и 29. септембра 2013. номиновао за овај резерват биосфере на површини од 176.636 хектара. Покрајински завод за заштиту природе је кооордининатор управљачких тела предложеног резервата биосфере а пројектне активности
Надлежности	ПЗЗП
Носиоци пројекта	ПЗЗП
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западно-бачки управни округ: Град Сомбор, Општина Апатин, Општина Оџаци, Јужно-бачки управни округ: Општина Бач, Општина Бачка Паланка
Активности на пројекту	Израда номинације и номиновање подручја за резерват биосфере, сарадња са Комитетом за УНЕСЦО Министарства спољних послова, сарадња са представницима стручних институција заштите природе/министарстава зуадужених за заштиту животне средине Аустрије, Словеније, Мађарске и Хрватске уунутар Координационог савета резервата биосфере, координисање радом Савета заинтересованих страна резервата биосфере, координисање радом Савета општинских форума
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Пројекат траје од 2011. године и нема дефинисан завршетак. Прва фаза подразумева консултациони процес са заинтересованих+м странама и трајала је у периоду 2011-2013. Друга фаза започела је подношењем номинације док трећа започиње проглашењем
Финансијски план за	

реализацију	
Очекивани резултати програма/пројекта	Формирање и адекватно управљање прекограничним резерватом биосфере, на основу програмских/стратешких докумената УНЕСЦО програма "Човек и биосфере" и у координацији између пет држава, како би се подржала презентација подручја и ојачале могућности његовог одрживог коришћења. Повећање свести и
Индикатори резултата	Величина еколошко значајних подручја и дужина еколошких коридора на подручју АПВ; број израђених планова управљања делова еколошке мреже; дужина издвојених, односно формираних пуфер појасева; дужина издвојених, односно

	одмор, осматрачице птица, стазе за шетање, јахање, трим-стазе; повећање нових објеката и локација које користе традиционалне облике сеоских активности за туристичке сврхе (етно-салаши, рибарске куће, чобанске колибе и сл.); број нових манифестација у оквиру сеоског туризма који се оснивају на традиционалном коришћењу природних ресурса; , број ноћења у туристичким објектима рурлних области; раст броја сеоских домаћинства
Индикатори ефеката	Врсте и број јединки традиционалних раса/варијетета дивљих биљака и животиња које се узгајају на подручју Резервата биосфере; дистрибуција традиционалних раса/варијетета у резервату биосфере; број домаћинстава коге гаје традиционалне расе; број посетилаца резервата биосфере; број објеката које нуде услуге резервата биосфере; број пројеката које развијају функције резервата биосфере у области: заштите, подршке и развоја: генерисани профит пре и након проглашења резервата фиосфере; број научних и стручних публикација о резервату
Начин извештавања	Годишњи извештај о реализацији пројекта, извештаји са састанака заинтересованих срана, годишњи извештај о раду Покрајинског завода за заштиту природе
Писани документ о реализацији пројекта	1п*1ки1е Гог Ка1иге Сомегта1шп оГ ^ојуоШпа Ргоутсе: №тшаНоп Рогт Гог 1ће Е*1ањћ*ћтеп1 оГ ^ОТбСО Вт*рћеге Ке*егге Мига-Огауа-Оапиће, Моу^ баа, 2013
Процена ризика	Варијације у заинтересованости учесника пројекта за његову реализацију, неадекватна институционална подршка.
Евалуација	Израда и попуњавање евалуационих листића од стране учесника пројекта и њихова анализа.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.9 Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Назив програма/пројекта	Ка свеобухватном систему против насиља над женама у АП
Циљ пројекта	Унапређен систем заштите од насиља над женама на територији АП Војводини и повећан степен информисаности о проблему
Кратак опис пројекта	Пројекат предвиђа спровођење мера које су дефинисане покрајинском стратегијом за заштиту од насиља у породици и других облика родно заснованог насиља на територији АП
Надлежности	предлагање и спровођење мера афирмативне акције у циљу побољшања економског и друштвеног положаја жена, нарочито рањивих група жена, као и елиминације насиља над женама и
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова и партнерске невладине организације
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	спровођење основних и специјалистичких едукација професионалаца у надлежних институцијама из области спречавања насиља у породици; подршка у спровођењу локалних споразума о сарадњи надлежних институција у случајевима насиља насиља над женама у породично-партнерском контексту; информисање јавности о насиљу у породици и службама подршке; спровођење истраживања о распрострањености насиља у АП Војводини и одговору институција на насиље развој и имплементација програма за економско оснаживање жена које су изложене насиљу развој и имплементација програма за подршку женама из посебно угрожених категорија друштва јачање координираног деловања институција на покрајинском и локалном нивоу подршка невладиним организацијама које пружају услуге

приЈављеним случајевима насиља Трајање пројекта (према фазама, у 20142017

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Укупно: 2014-25.915.810,00 2015-76.000.000,00 2016-76.000.000,00 2017- 76.000.000,00 Буџет: 2014-12.000.000,00 2015-7.600.000,00 2016-7.600.000,00 2017-7.600.000,00
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређени капацитети институција за координирано решавање случајева насиља, већа свест о неприхватљивости насиља
Индикатори резултата	број општина у којима постоји мултисекторски облик заштите од насиља у породици и партнерским односима број жена у општинама АП Војводине која користе услуге заштите и подршке од насиља у породици у односу на претходни период % жена из посебно угрожених категорија које користе услуге заштите и подршке од насиља у породици у односу на претходни период број специјализованих услуга за заштиту и подршку у случајевима насиља број општина које финансирају услуге подршке и заштите

Индикатори ефеката	број пријављених случајева насиља у породици Број процесуираних случајева насиља у породици број изречених мера заштите у судским процесима случајева
	породици број кривичних пресуда за насиље у породици
Начин извештавања	наративно и финансијско
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	средњи
Евалуација	Ех-ап1е евалуација, Оп-дотд евалуација, 1п!ег1т евалуација, ММ-1егт евалуација Ех-роз! евалуација

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Назив програма/пројекта	Израда пројектно-техничке документације за регионални систем водоснабдевања општина Бечеј и Нови Бечеј.
Циљ пројекта	Унапређење квалитета живота грађана општина Бечеј и Нови Бечеј кроз обезбеђење воде за пиће, квалитета прописаног
Кратак опис пројекта	Бечеј се снабдева водом са сопственог изворишта са могућношћу проширења, а које располаже довољним резервама воде, што је и потврђено детаљним хидрогеолошким испитивањима и математичким моделима за различите нивое експлоатације. Бунарска вода припада категорији "Б", односно не захтева комплексно пречишћавање, и постојећим третманом у станици за кондиционирање воде постиже се квалитет воде за пиће, у потпуности према захтевима Правилника о хигијенској исправности воде за пиће. У насељеним местима општине Бечеј водоснабдевање је организовано по сепаратном систему, из појединачних бунара, уз мешање "беле" и "жуте" воде (са повишеним садржајем метана, арсена, амонијака, органских материја, бора, гвожђа, натријума) без кондиционирања и континуалне дезинфекције, што представља реалан здравствени ризик. Са друге стране, у целој Општини Нови Бечеј користи се нетретирана подземна вода категорије "Х" (са повишеним садржајем арсена, амонијака, органских материја, бора, гвожђа, натријума) за јавно водоснабдевање. За кондиционирање овакве подземне воде потребно је комплексно, захтевно технолошко и веома скупо решење у циљу добијања квалитета воде за пиће. Реалну основу за предложени пројекат представља: доказане довољне резерве воде на изворишту Бечеј; квалитет сирове воде у Бечеју; довољан капацитет постојеће станице за кондиционирање воде у Бечеју; удаљености Бечеј-Бачко Петрово Село и Бечеј - Бачко Градиште (у општини Бечеј) и удаљеност Бечеј-Нови Бечеј(-Кумане) које не прелазе 11км. Реализацијом овог пројекта обезбедило би се водоснабдевање исправном водом за пиће у две суседне општине, који припадају Јужно-бачком и Средње-банатском округу, те се стога може квалификовати као регионални
Надлежности	Локалне самоуправе Бечеј и Нови Бечеј, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Носиоци пројекта	Општина Бечеј, Општина Нови Бечеј, Предузеће „Водоканал“ Бечеј, ЈП "Комуналац" Нови Бечеј, Дирекција за изградњу Бечеј, Дирекција за изградњу Нови Бечеј, Регионална развојна агенција Банат, Регионални центар за друштвено економски развој Банат
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општина Бечеј (Јужнобачки округ) и општина Нови Бечеј (Средњобанатски округ).
Активности на пројекту	Израђен Г енерални пројекат са претходном студијом оправданости; Израђен Идејни пројекат са студијом оправданости.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	12 месеци
Финансијски план за реализацију	Износ средстава 12.000.000,00 РСД

	Извор средстава Сопствена средства: 3.600.000,00 РСД Други фондови (покрајински, национални, ЕУ): 8.400.000,00 РСД. Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Обезбеђење предуслова (неопходне пројектно техничке документације) за изградњу регионалног водовода који ће омогућити водоснабдевање водом квалитетне воде за пиће, у довољној количини, путем одрживог система регионалног
Индикатори резултата	Г енерални пројекат са претходном студијом оправданости; Идејни пројекат са студијом оправданости; Број становника који имају адекватан приступ пијаћој води; Број индустријских објеката и пољопривредних газдинстава који имају приступ адекватном водоснабдевању;
Индикатори ефеката	Г енерални пројекат са претходном студијом оправданости и Идејни пројекат са студијом оправданости, који произилази из Генералног пројекта са претходном студијом оправданости, и неопходних подлога за израду, указаће на бенефите регионалног система водоснабдевања, који се огледају првенствено у унапређењу животног стандарда становника општина Бечеј и Нови Бечеј путем обезбеђења здравствено исправне и довољне количине воде за пиће. Истовремено, реализацијом овог пројекта, обезбедио би се одржив систем кроз: 1. континуални мониторинг изворишта, 2. оптимизацију експлоатације аквифера, 3. унапређену енергетску ефикасност путем фреквентно управљаних пумпи, 4. еколошки и енергетски оправдано искоришћење метана ослобођеног дегазацијом, 5. снижење оперативних трошкова по 1 м3 произведене воде за пиће, и 6. формирање тарифног система заснованог на економским принципима. И Израда неопходне пројектно-техничке документације је предуслов за обезбеђење финансијских средстава за реализацију
Начин извештавања Писани документ о реализацији пројекта	Наративни и финансијски извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	Обезбеђивање финансијских средстава (средњи); Промене политичке воље за реализацију пројекта (мали); Додатна девастација постојећег система водоснабдевања (висок).
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех ап!е), По завршетку (ех роз!). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Назив програма/пројекта	Израда пројектно-техничке документације за изградњу деоница државног пута I реда Врбас-Кула-Сомбор, са краком путног правца Бездан-Батина (веза коридор ^-коридор VII)
Циљ пројекта	Унапређење друмског саобраћаја које ће допринети одрживом привредном развоју и подизању квалитета живота грађана.
Кратак опис пројекта	Град Сомбор и општине Кула и Врбас имају изузетно повољан географски положај за развој свих видова саобраћаја, где се по важности истиче друмски саобраћај чији потенцијали у довољној мери нису искоришћени. При изради просторног плана Републике Србије, Град Сомбор, као и Западнобачки округ оцењен је као саобраћајно неприступачан. Поред неспорне потребе да се постојеће друмске саобраћајнице и саобраћајне површине модернизују, потребно је планирати нове садржаје и то кроз изградњу нових саобраћајница. Такође, проблем транзитних путева потребно је решавати дислокацијом, кроз изградњу саобраћајнице за брзи моторизовани саобраћај од а према Сомбору, и ка граничном прелазу према Хрватској. Услед интензивног и све јачег протока саобраћаја повећан је ризик по безбедност становништва, затим бука, загађеност ваздуха, вибрације, прашина и сл. На пример, у општини Кула, трасом регионалног пута Р-101 и магистралног пута М-3 дневно прође око 6000 возила што доводи до преоптерећености и закрчења тешким саобраћајем. Проблем преоптерећености се ствара посебно приликом кампање шећерне репе у шећерани у Црвенки. Интензитет саобраћаја је изражен и у другим општинама/граду , где неретко пролази и кроз главне улице. Велика фреквенција саобраћаја проузрокује проблеме: високе загађености ваздуха у деловима насеља који су у близини саобраћајница, бука, перманентно уништавање магистралног пута и оштећења зграда поред самог пута и сл. Значајан проблем региона је и наслеђена саобраћајна инфраструктура из почетка прошлог века, која није дефинисана у складу са друштвено-економским развојем. Изградња деонице државног пута I реда Врбас- Кула-Сомбор, са краком путног правца Бездан-Батина (веза коридор X- коридор VII) била би од вишеструке развојне користи за све локалне самоуправе које се налазе на том потезу. Релизацијом пројекта индустријска
Надлежности	Локалне самоуправе Врбас, Кула, град Сомбор, ЈП Путеви Србије, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Град Сомбор, Општина Кула, Општина Врбас, Регионална развојна агенција Бачка, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Град Сомбор (Западнобачки округ), Општина Врбас (Јужнобачки округ) и Општина Кула (Западнобачки округ)
Активности на пројекту	Израда пројектно-техничке документације за изградњу деонице државног пута К реда Врбас-Кула-Сомбор, са краком путног правца Бездан-Батина (веза коридор X-коридор VII).
Трајање пројекта	12 месеци

(према фазама, у	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава
	44.959.009,00 РСД
	Извор средстава
	Други фондови (покрајински, национални, ЕУ): 44.959.009,00 РСД.
	Извесност добијања средстава
	У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Дефинисан Генерални пројекат са претходном студијом оправданости деонице државног пута 1б реда Врбас- Кула-Сомбор са краком Бездан-Батина (веза коридор X - коридор VII)
Индикатори резултата	1. Г енерални пројекат са претходном студијом оправданости;
	2. Број километара пута који обухваћеног ПТД.
Индикатори ефеката	
	Обезбеђење предуслова (неопходне пројектно-техничке документације) за изградњу деонице државног пута К реда Врбас-Кула-Сомбор, са краком Бездан- Батина (веза коридор X- коридор VII) који ће омогућити одрживом привредном развоју и подизање
	Предности изградње деонице државног пута К реда Кула-Врбас Сомбор, са краком Бездан-Батина (веза коридор X-коридор VII) су: измештање транзитног саобраћаја, формирање нових индустријских зона, оживљавање граничних прелаза Бачки Брег и Бездан, скраћење путовања за око 150 км из земаља западне Европе према југу, повратни позитивни утицај на укупни друштвено- економски
Начин извештавања Писани документ о реализацији пројекта	Наративни и финансијски извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	1. Обезбеђивање финансијских средстава (средњи);
	2. Евентуалне измене битних елемената при изради ПТД (висок);
	3. Избор неадекватног подуговорача за израду ПТД (низак).
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта:
	- Пре почетка (ех анте),
	- По завршетку (ех пост,).
	Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона

Назив програма/пројекта	Реконструкција и изградња пута првог Б. реда бр.19 деоница од Ердевика до Бачке Паланке и веза са Државним путем бр.12 са изградњом моста на реци Дунав
Циљ пројекта	Повезивање административног центра Бачке Паланке са насељеним местом Нештин и насељеним местом Визић Повезивање саобраћајницом сремске и бачке обале Дунава, заобилазећи Гранични прелаз Републике Србије и Републике Хрватске Саобраћајно повезивање Републике Србије и Бих (Република Српска)
Кратак опис пројекта	Санација и рехабилитација постојећег коловоза који ће бити саставни део Државног пута 1Б. бр.19 и изградња недостајућег дела пута на постојећој траси као и изградња моста на реци Дунав.
Надлежности	Министарство саобраћаја ЈП“Путеви Србије“ Општина Бачка Паланка Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Носиоци пројекта	Општина Бачка Паланка ЈП“Путеви Србије“, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општина Бачка Паланка, Општина Шид, Јужнобачки округ, Сремски округ
Активности на пројекту	Израда пројектно-техничке неопходне документације Решавање имовинско-правних односа за потребе реализације пројекта
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	5 година
	Износ средстава 5.700.000.000,00 РСД Извор средстава

Представити финансијски портфолио пројекта (буџет, ЕУ фондови, фондови АП Финансијски план за реализацију ^ . ч
ВоЈводине и сл.).
програма/пројекта

	Буџет Општине Бачка Паланка, Буџет републике Србије, Средства ЕУ Извесност добијања средстава ВИСОКА
Очекивани резултати програма/пројекта	Растерећење Града Новог Сада у смислу преоптерећеног саобраћајног центра Растерећење саобраћајнице Иришки венац Успостављање директне саобраћајне везе између сремскеи бачке стране обале Дунава, без потреба улаза у републику Хрватску , проласка царинских процедура и граничног прелаза.
Индикатори резултата	1 .Обезбеђење предуслова за (неопходне пројектно-техничке документације) за израду путног правца; Смањен број путничких возила на Иришком венцу укидање потребе за царинским прелазима на поменутом правцу
Индикатори ефеката	-Повећана комуникација становништва општине Бачка Паланка;

	-Позитивни социјални и економски утицаји на насеља Нештин и Визић; -Скраћење путне везе са Београдом.
Начин извештавања	-Приказ пројектно-техничке документације;
Писани документ о реализацији пројекта	-Одлуке и протоколи о сарадњи, извештаји; - Наративно и финансијско извештавање -током трајања пројекта и по завршетку пројекта (на годишњем нивоу, по завршетку пројекта).
Процена ризика	-Обезбеђење финансијских средстава (средњи); -Промене политичке воље за реализацију пројекта (средњи); -Додатна девастација постојећег система саобраћајне мреже
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост, финал). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.9 Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Назив програма/пројекта	Издвајање мултифункционалних елемената еколошке мреже и њихова интеграција у одрживи развој руралних области
Циљ пројекта	Формирање кохерентне, мултифункционалне мреже заштићених подручја и станишта значајних за очување биолошке разноврсности који испољава и друге функције, од којих су најзначајнија заштита плодног земљишта подземних и
Кратак опис пројекта	Издвајање и унапређењења стања мултифункционалне еколошке мреже се одвија у складу са потребама појединачних области. Еколошка мрежа, поред своје примарне функције у очувању биолошке разноврсности расцепканих и изолованих станишта, има важну улогу и у заштити природних ресурса. С обзиром на очекиване климатске промене, прироритет је заштита подземних и површинских вода. У сарадњи са сектором водопривреде, потребно је проценити најефикаснији начин формирања пуфер појасева унутар еколошке мреже ради смањења дифузног загађење са аграрних површина. Ревизијом планова регулација вода потребно је искористити способност влажних станишта да имају улогу природних ретензија и на тај начин смањити локалне потребе за одводњавање, односно ризик од поплава. Неопходно је интегрисати еколошке коридоре у заштиту плодног земљишта од ерозије и у развијању ловних ресурса. Делови простора еколошке мреже могу да се користе за рекреацију (шетачке и
Надлежности	ПЗЗП, Покрајински секретаријат за животну средину и одрживи
Носиоци пројекта	Покрајински завод за заштиту природе
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Цело подручје АПВ
Активности на пројекту	Валоризација природних вредности и угрожавајућих фактора на терену и уношење резултата у бази података Завода. Утврђење могућности пратећих функција елемената мреже у сарадњи са корисницима простора и са институцијама других сектора. Дефинисање мере заштите и унапређења, као и могућности
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Пројекат траје од 2014. до 2020. године и остварује се у три фазе, које се на појединачним подручјима одвијају сускцесивно 1. Идентификација елемената еколошке мреже на катастарским подлогама са посебним освртом на еколошке коридоре(2014-2016); 2. Интеграција елемената еколошке мреже у развојне планове сектора водопривреде, пољопривреде и туризма (2015-
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Формирање еколошке мреже на подручју АПВ, израда планова управљања за појединачне делове еколошке мреже, формирање пуфер појасева поред језера, акумулација и канала, формирање мултифункционалних пољозаштитних појасева, проширење туристичке понуде сеоског, ловног и еко-туризма формирањем

Индикатори резултата	Величина еколошко значајних подручја и дужина еколошких коридора на подручју АПВ; број израђених планова управљања делова еколошке мреже; дужина издвојених, односно формираних пуфер појасева; дужина издвојених, односно подизаних мултифункционалних пољозаштитних појасева; број уређених локација у функцији сеоског, ловног и еко-туризма: уређена места за одмор, осматрачице птица, стазе за шетање, јахање, трим-стазе; повећање нових објеката и локација које користе традиционалне облике сеоских активности за туристичке сврхе (етно-салаши, рибарске куће, чобанске колибе и сл.); број нових манифестација у оквиру сеоског туризма који се оснивају на традиционалном коришћењу природних ресурса; број ноћења у
Индикатори ефеката	Стабилизација величине популација заштићених и строго заштићених врста; побољшање стања станишта приоритетних за заштиту; раст функционалних повезаности метапопуилација и изолованих популација угрожених дивљих врста; побољшање стања површинских вода; смањење деградације плодног земљишта у близини елемената еколошке мреже; стабилно стање популација ловне дивљачи, повећани приходи ловачких
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	Покрајински завод за заштиту природе: Средњорочни програм заштите природних добара за период 2011.-2020.
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Назив програма/пројекта	Изградња насипа прве одбрамбене линије главног тиског насипа „Макош- Жути Брег“
Циљ пројекта	Да се обезбеди исти степен сигурности брањеног подручија дуж целог тока Тисе кроз нашу државу.
Кратак опис пројекта	На десној обали Тисе између Аде и Сенте направљена је после 2006. године импровизована одбрамбена линија од км 111+170 до км 107+260. Ради обезбеђења трајног решења потребно је изградити одбрамбену линију са адекватним степеном заштите. Овим радовима би се постигао исти степен сигурности брањеног подручија дуж целог тока Тисе кроз нашу државу. Током одбрана од поплава на Тиси на овој деоници директно је било угрожено око 5000 хектара земљишта које је Тиса плавила, а индиректно су угрожена и насеља Ада и Мол са 20.000 становника и припадајућим
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 30/10 и 93/12 члан 23 и 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Севернобанатски округ, општине Ада и Сента
Активности на пројекту	Грађевински радови
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	3 месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 550.000,00 ЕУР (63.094.130,00 РСД) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити Неизвесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Изграђен насип
Индикатори резултата	Обезбеђен исти степен сигурности брањеног подручија дуж целог тока Тисе кроз нашу државу. Заштита око 5000 хектара земљишта које је Тиса плавила и насеља Ада и Мол која су била индиректно угрожена. Рест превенције од поплава, економичније спречавање и
Индикатори ефеката	Омогућено несметано коришћење земљишта у пољопривредне, индустријске и друге сврхе уз подизање квалитета живота локалног становништва. Индиректни ефекти у очувању привређивања,
Начин извештавања	Фазно, према обављеним активностима и по завршетку радова
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација
Процена ризика	Постоји висок ризик од плављења земљишта на приказаним деоницама, алтернативна решења су краткорочна и економски неисплатива. Утицај природних ризика се смањује
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона

Назив програма/пројекта	Санација левообалног дунавског насипа - стабилизација круне насипа на локалитетима: Б. Паланка (1+800-9+850), деоница Бегеч - Чедарево, Сомбор (3+461-6+583), деоница Богојево и (49+410-
Циљ пројекта	Да се обезбеди комуникација одбрамбеним насипом током спровођења одбране од поплава
Кратак опис пројекта	На секторима Д. 11 Б.Паланка од км 0+000 до км 98+200 (1+800 - 9+850) и Д.12 Сомбор од км 0+000 до км 61+920 (3+461 - 6+583 и 49+410 - 52+400) неопходно је извести трајну заштиту круне насипа, израдом асфалтног застора преко израђене подлоге од туцаника, ради стабилизације и заштите круне насипа. Ови радови су неопходни ради подизања степена сигурности и обезбеђења
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 30/10 и 93/12 члан 23 и 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ, општина Бачка Паланка и Западнобачки округ, општина Сомбор

Трајање пројекта (према фазама, Фазно, 2 месеца у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 1.650.000,00 ЕУР (189.282.390,00 РСД) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Трајно заштићена круна насипа и обезбеђена комуникација
Индикатори резултата	Урађена стабилизација круне насипа и подигнут степен сигурности и слободно кретање возила надлежне службе по круни насипа у току одбране од поплава, и у свим временским приликама. Смањење утицаја природних фактора. Ефикасније оперативно спровођен е
Индикатори ефеката	Обезбеђена заштита подручја од плављења и стабилност приноса на пољопривредном земљишту датог подручја. Директна корист од сигурности живота и привређивања. Ефикасније и економичније
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација.
Процена ризика	Постоји висок ризик од плављења земљишта на приказаним деоницама, алтернативна решења су краткорочна и економски неисплатива. Ризик за државу у случају поплава. Сезонски ризици у
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈА ЖИВОТ И РАД
Мера	2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Назив програма/пројекта	Санација преводнице и уставе Шебешфок
Циљ пројекта	Довођење објекта у функционално стање ради одбране од поплава, регулисања нивоа вода, развоја туризма и наутике

Кратак опис пројекта	Бродска преводница Шебешфок налази се на месту уливања канала Баја-Бездан у канал Бездан - Врбас. Изграђена је 1875. године и поседује историјску вредност. Широка је 9,5 метара, комора између доње и горње главе преводнице није озидана већ је остављен трапезни земљани каналски профил. Имала је два пара двокрилних капија окренутих тако да омогућавају пловидбу само у случају виших водостаја у каналу Баја-Бездан у односу на канал Бездан-Бачко Градиште. Објекат се као преводница практично никада није користио, данас се користи као сигурносна устава. Санација има за
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 30/10 и 93/12 члан 23 и 24)
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Западнобачки округ, општина Сомбор

Трајање пројекта (према фазама, Фазно у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 900.000,00 ЕУР (103.244.940,00 РСД) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Довођење преводнице и уставе Шебешфок у функционално стање за потребе одбране од поплава, регулисања нивоа вода, развоја
Индикатори резултата	Саниране преводница и устава у оперативном стању. Повећање капацитета за одбрану од поплава и интегралног управљања водама у каналима Баја-Бездан и Врбас-Бездан. Повећање
Индикатори ефеката	Могућност регулисања нивоа вода при екстремним вредностима у периоду суша и одбране од поплава. Развој туристичих садржаја уз активно учешће локалне заједнице. Раст услова за одрживи развој објекта. Раст флексибилности у управљању водама
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација
Процена ризика	Постоји висок ризик од плављења околног земљишта при високим водостајима Дунава, алтернативне мере су краткорочне и
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта

Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре.
Назив програма/пројекта	Израда пројектно-техничке документације за изградњу деоница државног пута I реда Врбас-Кула-Сомбор, са краком путног правца Бездан-Батина (веза коридор X-коридор VII)
Циљ пројекта	Унапређење друмског саобраћаја које ће допринети одрживом привредном развоју и подизању квалитета живота грађана.

Кратак опис пројекта	Град Сомбор и општине Кула и Врбас имају изузетно повољан географски положај за развој свих видова саобраћаја, где се по важности истиче друмски саобраћај чији потенцијали у довољној мери нису искоришћени. При изради просторног плана Републике Србије, Град Сомбор, као и Западнобачки округ оцењен је као саобраћајно неприступачан. Поред неспорне потребе да се постојеће друмске саобраћајнице и саобраћајне површине модернизују, потребно је планирати нове садржаје и то кроз изградњу нових саобраћајница. Такође, проблем транзитних путева потребно је решавати дислокацијом, кроз изградњу саобраћајнице за брзи моторизовани саобраћај од а према Сомбору, и ка граничном прелазу према Хрватској. Услед интензивног и све јачег протока саобраћаја повећан је ризик по безбедност становништва, затим бука, загађеност ваздуха, вибрације, прашина и сл. На пример, у општини Кула, трасом регионалног пута Р-101 и магистралног пута М- 3 дневно прође око 6000 возила што доводи до преоптерећености и закрчења тешким саобраћајем. Проблем преоптерећености се ствара посебно приликом кампање шећерне репе у шећерани у Црвенки. Интензитет саобраћаја је изражен и у другим општинама/граду , где неретко пролази и кроз главне улице. Велика фреквенција саобраћаја проузрокује проблеме: високе загађености ваздуха у деловима насеља који су у близини саобраћајница, бука, перманентно уништавање магистралног пута и оштећења зграда поред самог пута и сл. Значајан проблем региона је и наслеђена саобраћајна инфраструктура из почетка прошлог века, која није дефинисана у складу са друштвено-економским развојем. Изградња деонице државног пута I реда Врбас-Кула-Сомбор, са краком путног правца Бездан-Батина (веза коридор X- коридор VII) била би од вишеструке развојне користи за све локалне самоуправе које се налазе на том
Надлежности	Локалне самоуправе Врбас, Кула, град Сомбор, ЈП Путеви Србије, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Град Сомбор, Општина Кула, Општина Врбас, Регионална развојна агенција Бачка, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Град Сомбор (Западнобачки округ), Општина Врбас (Јужнобачки округ) и Општина Кула (Западнобачки округ)
Активности на пројекту	Израда пројектно-техничке документације за изградњу деонице државног пута К реда Врбас-Кула-Сомбор, са краком путног правца Бездан-Батина (веза коридор X-коридор VII)
Трајање пројекта	12 месеци

(према фазама, у	
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава 44.959.009,00 РСД Извор средстава Други фондови (покрајински, национални, ЕУ): 44.959.009,00 РСД. Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Дефинисан Генерални пројекат са претходном студијом оправданости деонице државног пута 1б реда Врбас- Кула-Сомбор са краком Бездан-Батина (веза коридор X - коридор VII)

Индикатори резултата	Г енерални пројекат са претходном студијом оправданости; Број километара пута који обухваћеног ПТД.
Индикатори ефеката	Обезбеђење предуслова (неопходне пројектно-техничке документације) за изградњу деонице државног пута 1б реда Врбас-Кула-Сомбор, са краком Бездан-Батина (веза коридор X- коридор VII) који ће омогућити одрживом привредном развоју и подизање квалитета живота грађана. Предности изградње деонице државног пута К реда Кула-Врбас Сомбор, са краком Бездан-Батина (веза коридор X-коридор VII) су: измештање транзитног саобраћаја, формирање нових индустријских зона, оживљавање граничних прелаза Бачки Брег и Бездан, скраћење путовања за око 150 км из земаља западне Европе према југу,
Начин извештавања Писани документ о реализацији пројекта	Наративни и финансијски извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	Обезбеђивање финансијских средстава (средњи); Евентуалне измене битних елемената при изради ПТД (висок); Избор неадекватног подуговорача за израду ПТД (низак).
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост,). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Реконструкција и изградња пута првог Б. реда бр.19 деоница од Ердевика до Бачке Паланке и веза са Државним путем бр.12 са изградњом моста на реци Дунав
Циљ пројекта	Повезивање административног центра Бачке Паланке са насељеним местом Нештин и насељеним местом Визић Повезивање саобраћајницом сремске и бачке обале Дунава, заобилазећи Гранични прелаз Републике Србије и Републике Хрватске
Кратак опис пројекта	Санација и рехабилитација постојећег коловоза који ће бити саставни део Државног пута 1Б. бр. 19 и изградња недостајућег дела пута на постојећој траси као и изградња моста на реци Дунав.
Надлежности	Министарство саобраћаја ЈП“Путеви Србије“ Општина Бачка Паланка Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова

Носиоци пројекта	Општина Бачка Паланка ЈП“Путеви Србије“, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општина Бачка Паланка, Општина Шид, Јужнобачки округ, Сремски округ
Активности на пројекту	Израда пројектно-техничке неопходне документације Решавање имовинско-правних односа за потребе реализације пројекта
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	5 година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава 5.700.000.000,00 РСД Извор средстава Представити финансијски портфолио пројекта (буџет, ЕУ фондови, фондови АП Војводине и сл.). Буџет Општине Бачка Паланка, Буџет републике Србије, Средства ЕУ Извесност добијања средстава ВИСОКА
Очекивани резултати програма/пројекта	Растерећење Града Новог Сада у смислу преоптерећеног саобраћајног центра Растерећење саобраћајнице Иришки венац Успостављање директне саобраћајне везе између сремскеи бачке стране обале Дунава, без потреба улаза у републику Хрватску , проласка царинских процедура и граничног прелаза.
Индикатори резултата	1 .Обезбеђење предуслова за (неопходне пројектно-техничке документације) за израду путног правца; Смањен број путничких возила на Иришком венцу укидање потребе за царинским прелазима на поменутом правцу
Индикатори ефеката	-Повећана комуникација становништва општине Бачка Паланка; -Позитивни социјални и економски утицаји на насеља Нештин и Визић; -Скраћење путне везе са Београдом.

Начин извештавања	-Приказ пројектно-техничке документације;
Писани документ о реализацији пројекта	-Одлуке и протоколи о сарадњи, извештаји; - Наративно и финансијско извештавање -током трајања пројекта и по завршетку пројекта (на годишњем нивоу, по завршетку пројекта).
Процена ризика	-Обезбеђење финансијских средстава (средњи); -Промене политичке воље за реализацију пројекта (средњи); -Додатна девастација постојећег система саобраћајне мреже
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост, финал). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Осавремењавање техничких и просторних услови у установам образовања као основа за унапређивање система образовања
Циљ пројекта	Побољшање услова за рад и боравак ученика и наставног особља у установам основног и средњег образовања као и ученичког стандарда. Да би се наставни планови и програми могли одвијати редовно и квалитетно неопходно је да се створе технички и
Кратак опис пројекта	Пројектом се планира извођење радова на санацији, адаптацији, текућим поправкама и одржавању објеката установа образовања у АП Војводини што подразумева извођења радова на поправкама система централног грејања, кровова, столарије, фасада, као и на кречењу, фарбању, замени водоводних, канализационих и електричних инсталација и извођењу других грађевинских и грађевинско-занатских радова на објектима које користе установе образовања, а све у циљу отклањања недостатака на објектима и
Надлежности	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице је оснивач установа образовања у АП Војводини.
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице, локалне самоуправе и Министарство просвете
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	На целој територији АПВ
Активности на пројекту	Прикупљање података о стању школских објеката и потребама за санацијом, адаптацијом, текућим поправкама и одржавањем објеката и опремањем установа, разматрање прикупљених података и утврђивање приоритета, извођење радова на
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуирано (2014, 2015, 2016 година)

608.875.000,00 динара
финансијски пшш за реализацИју Буџет: 41.200.000,00 програма/пројекта — :

	Извесност добијања средстава: Неизвесно
Очекивани резултати програма/пројекта	функционални, безбедни и савремени образовни објекти, опремљени квалитетном и савременом опремом, унапређен васпитно-образовни рад оспособљени објекти и задовољни
Индикатори резултата	велики број квалитетних и опремљених просторија у објектима,
Индикатори ефеката	безбедно функционисање установа, побољшање енергетске ефикасности објеката, школовање квалитетних кадрова
Начин извештавања	Годишњи наративни и финансијски извештаји
Писани документ о реализацији пројекта	Извештаји
Процена ризика	Неизвесно обезбеђивање потребних средстава у буџету АП Војводине, као и у буџетима републике, локалне самоуправе, ЕУ фондова, хаварије на објектима и елементарне непогоде-хитно извођење радова ради редовног одржавања наставе, евентуална-
Евалуација	Једном годишње, по завршетку сваке фазе пројекта

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Формирање регионалног центра интеркултуралности Војводине “Музеј Дунава” у Апатину и осталим одабраним јединицама у
Циљ пројекта	Имплементација акционог плана за Дунавску стратегију са циљем укључивања нашег подунавља у туристичку понуду еврорегиона као и допринос културној ревитализацији подунавских градова у Војводини. Заштита и очување кроз популарисање вредности богате баштине у областима нашег а европског подунавља са циљем да постане упориште интегралног туризма и културе у овом делу Европе. Да пробуди свест заједнице о потреби чувања специфичног

Кратак опис пројекта	Намера је да се заједно са заинтересованим институцијам и организацијама реализује идеја афирмације и презентације интеркултуралности у овом делу дунавске Еврорегије, што спада и у један од приоритета Дунавске стратегије. Пројекта припада тематској области Регионалног просторног плана АПВ: Прекогранична и међународна сарадња у области заштите културног наслеђа и неговања мултикултуралности. Пројекат је предвиђен у приоритетима и стратечким докуметима Општине Апатин и локалних самоуправа које подржавају пројекат. Предвиђен је такође у нацртудокумента Стартегија одрживог развоја СРП Горње Подунавље која се кандидује за Европску повељу за одрживи туризам. Територија данашње Војводине је због специфичног положаја, одувек била изразито миграционо подручје, на којем су се сусретале и прожимале различите културе, језици и конфесије. Немци се у Војводину досељавају почетком ХУШ века, када почињу да пристижу из удаљених делова немачких грофовија. Свака заједница тежи очувању сопственог идентитета кроз религију, језик, ношњу. Апатин је данас све значајнији туристички и културни центар на Дунаву у коме постоји изражена свест заједнице о потреби чувања специфичног културног идентитета уз највећу европску реку. Швабе у Апатин стижу 1748. године када почиње колонизација Немаца у данашњу Војводину. Насељавају се занатлије, изучени мајстори, рибари са вишегодишњим исуством. Доносе савременије алате и велике рибарске мреже са којима постижу тако богат улов рибе, о којем у старом завичају нису могли ни сањати, па су тако лов и риболов једно сигурно најстарија занимања у Апатину, као и другим подунавским насељима. Настају зачеци индустрије у Апатину: кудељарство, цигларство, млинарство и производња пива (Апатин је крајем XVIII века израстао у један од највећих трговачких центара на Дунаву за откуп и продају свеже, замрзнуте и сушене рибе. Улов рибе у једном периоду је био чак 7.000.000 кг одрживог коришћења ресурса које поседује на обали Дунава, на локалитету и објектима некадашње Рибарске централе...). Замисао је да се на локацији Шумске управе у Апатину (комплекс и објекат некадашње Рибарске централе) припреми и реализује међурегионални пројекат под радним називом МУЗЕЈ

	дунавске мултиетничности у Апатину, и који би пружио техничку подршку у постављању музеалија које датирају и сведоче о доласку немачких колониста у Апатин, године 1748. Такође, у склопу партнерских односа које имамо са словеначким локалним самоуправама, очекујемо њихов допринос у преношењу искустава

Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури ((„Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), међународне конвенције Институционална надлежност: Општина Апатин, Градски музеј Сомбор, Покрајински завод за заштиту споменика културе Петроварадин, ЈП "Војводинаоде", Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за урбанизам и
Носиоци пројекта	Општина Апатин Градски музеј Сомбор, ЈВП „Воде Војводине“, ЈП „Војводинашуме“
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ; Западнобачки округ
Активности на пројекту	Израда Претходне студије оправданости, Елабората о формирању Музеја Дунава и Израда Идејног пројекта реактивације (ревитализације) комплекса некадашње Рибарске централе у Апатину као централног депоа и осталих музејско-туристичких јединица и инфо-пунктова у одабраним објектима региона Припремне активности и извођење радова на ревитализацији музејско- туристичко гпростора у централном објекту у Апатину Уређење музејско-туристичких јединица и инфо-пунктова у одабраним објектима региона Афирмисање и популаризација видљивост пројекта у јавности (за
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2019
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	460.000,00 ЕУРА (53.270.000 динара) Износ потребних средстава: Фаза 1. 20.000,00 Евра Фаза 2. 50.000,00 Евра Фаза 3. 350.000,00 Евра Фаза 4. 40.000,00 Евра
	Буџет општине АПатин, буџет АПВ, буџет РС, ЕУ фондови
Очекивани резултати програма/пројекта	Оформљен регинални центар (музеј) интеркултуралност Дунава у Војводини - обновљен централни објекат у некадашњој Рибарској централи у Апатину, уређени музејско-туристички инфо пунктови „Сећања на заједничку прошлост“ у одабраним јединицама из пројекта. Допуњена културна и туристичка понуда региона у области
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Санација, адаптација и опремање фискултурних сала у АП

Циљ пројекта	Унапређење квалитета спровођења наставе физичког васпитања, спортких школских секција, ванаставних активности ученика и стварање услова за укључивање што већег броја становништва у спортске активности на територији АПВ
Кратак опис пројекта	Пројектом се планира обанвљање дотрајале и застареле опшреме за извођее наставе физичког васпитања у школама на териториј АПВ. Такође, санацијом и адаптацијом школских спортских објеката доприноси се квалитетнијим условима за рад деце и
Надлежности	Члан 39. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", бр. 99/09), члан 32. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 4/10, 4/11,20/12 и 26/12), тч.ил. 24. и 25. Покрајинске скупштинске
Носиоци пројекта	Покрајински секретеаријат за спорт и омладину
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	На целој териториј АПВ
Активности на пројекту	Расподела расположивих средстава по конкурсу потенцијалним корисницима средстава (образовне институције) Праћење тока реализације пројеката Наративо и финансијско извештавање
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуирано (2014, 2015, 2016 година)

50,000,000,00 динара
Финансиј ски план за реализацију — ——
, . Буџет АПВ
програма/пројекта — —

	Велика вероватноћа
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређен квалитет спровођења наставе физичког васпитања, спортких школских секција, ванаставних активности ученика и стварање услова за укључивање што већег броја локалног становништва у спортске активности кроз опремање, санацију и
Индикатори резултата	Број опремљених школских сала на териториј АПВ Број санираних и адаптираних сала на територији АПВ Број деце укључене у школске спортске секције Број корисника школске спортксе инфраструктуре (осим ученика)
Индикатори ефеката	Квалитетет спровођења наставе физичког васпитања уједначен у односу на териториjалну припадност
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај на годишњем нивоу. Постоји образац за израду извештаја на сајту Секретариjата.
Писани документ о реализацији пројекта	Информација о санацији, адаптацији и опремању школских спортских објеката на територији АПВ (подноси се Влади АПВ)
Процена ризика	Минимална (Евентуална: Непознавање процедура јавних набавки од стране образовних институциjа)
Евалуација	Једном годишње, по завршетку сваке фазе пројекта

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	РЕГИОНАЛНИ ТРЕНАЖНИ ЦЕНТРИ АП ВОЈВОДИНЕ

Циљ пројекта	Основни циљ пројекта јесте препознавање регионалних спортских центара од значаја за АП Војводину
Кратак опис пројекта	У првој фази пројекта планирано је препознавање регионалних тренажних центара (евиденција свих центара, обрада података, бодовање и категоризација), док се у другој фази планира побољшање услова за бављење спортом у препознатим центрима
Надлежности	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Члан 39. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", бр. 99/09), члан 32. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АПВ", бр. 4/10, 4/11, 20/12 и 26/12), те чл. 24. и 25. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина, у свим окрузима АПВ најмање по један регионални тренажни центар
Активности на пројекту	Прва и основна активност је анализа комплетног стања спортске инфраструктуре у АП Војводини. Након тога ће се на основу прикупљених података донети одлука о мрежи региопналних тренажних центара у АП Војводини. Следећа и најважнија
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	фаза (2014.): прикупљање података о свим спортским објектима у АП Војовдини ; фаза (2014-2015.): категоризација спортских центара и проглашење регионалних тренажних центара у АП Војводини; фаза (2015-2016.): суфинансирање санације, адаптације и опремања препознатих центара тј. утврђивање намене спортских центара по гранама спорта и потписивање уговора о дугорочној сарадњи између Покрајинског секретаријата за спорт и омладину и тренажних центара са тачно дефинисаним односима по питању

30.000.000 дин (2014.: 10.000.000,00, 2015.: 10.000.000,00, 2016.: 10.000.000,00)
Финанси1ски план за реализацшу —
, . Буџет АПВ
програма/пројекта

	Извесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање броја корисника спортских центара у АП Војводини и стварање адекватних услова за бављење врхунским, квалитетним и рекреативним спортом у АП Војводини
Индикатори резултата	Број грађана који се баве врхунским спортом у АП Војводини; Број грађана који се баве квалитетним спортом у АП Војводини; Број грађана који се баве спортом за све у АП Војводини; Број опремљених спортских центара у АП Војводини; Број спортских кампова покрајинских гранских савеза који су
Индикатори ефеката	Доступност квалитатних спортских садржаја како за врхунски и квалитетан спорт тако и за спорт за све на целој територији тј. у
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај на годишњем нивоу, који ће бити на сајту Секретаријата.
Писани документ о реализацији пројекта	Пројекат "Регионални тренажни центри АП Војводине"
Процена ризика	Неће бити обухваћени сви регионални тренажни центри у АП Војводини (свакако заслужују да се нађу на овом списку) због

	намену.
Евалуација	Једном годишње, по завршетку сваке фазе пројекта.

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	ШТЕДЉИВА ЈАВНА РАСВЕТА
Циљ пројекта	Циљ пројекта је да се суфинансирањем набавке и уградње савремених светиљки са штедљивим сијалицама и, по могућности, системом за управљање смањи потрошња електричне енергије у
Кратак опис пројекта	У АП Војводини још увек има доста места са застарелом уличном расветом са живиним сијалицама. Модернизација система јавне расвете са штедљивим сијалицама (натријум високог притиска или ^Е^ осветљење) са уградњом система за управљање, односно регулисање нивоа осветљења током ноћи могла би се досећи уштеда електричне енергије од 35% (натријум високог притиска) до 70% (ћЕ^). Уградњом овакве расвете, осим уштеде енергије,
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025 године са пројекцијама до 2030 године, Закон о енергетици „Сл.гласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и локалне самоуправе (општине и градови) на територији АП
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017

Средства из буџета 16.000.000,00 дин. за 2014.годину ФинансиЈски план за реализациЈу

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Уштеда електричне енергије у јавној расвети
Индикатори резултата	Развој енергетске инфраструктуре
Индикатори ефеката	Уштеда електричне енергије
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	КОРИШТЕЊЕ БИОМАСЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ЈАВНИМ УСТАНОВАМА
Циљ пројекта	Основни циљ пројекта је примена обновљивих извора енергије за енергетске потребе у установама јавног типа које за ове намене користе фосилна горива и на њих троше значајна средства. Тиме би се постигле значајне уштеде и допринело заштити животне

Кратак опис пројекта	Са садашњим ценама фосилних горива, енергенти представљају значајну ставку у укупним трошковима установа оваквог типа, поготово имајући у виду њихов рад од 24 сата, 360 дана у години.С обзиром на приступачност биомасе на територији АП Војводине и њену особину "зелене"енергије, намеће се као нужна потреба њена примена у енергетске сврхе где год је то могуће.Пројекат има за циљ афирмацију коришћења обновљивих извора енергије,
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025 године са пројекцијама до 2030 године, Закон о енергетици „Сл.гласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Покрајнски секретаријат за енергетику и минералне сировине и болнице, домови за старе, школе, установе културе, спортски центри итд. као и друге јавне установе чији је оснивач Влада Републике Србије, Влада АП Војводине и локалне самоуправе
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017

Средства из буџета 52.000.000,00 дин. за 2014.годину ФинансиЈски план за реализациЈу

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећано коришћење обновљивих извора енергије тј. домаћег ресурса
Индикатори резултата	Смањење трошкова за енергенте
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	КОРИШЋЕЊЕ СОЛАРНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА ПРИПРЕМУ ТОПЛЕ ПОТРОШНЕ ВОДЕ У ОБЈЕКТИМА ЈАВНЕ НАМЕНЕ
Циљ пројекта	Основни циљ пројекта је помоћ јавним установама са хуманог, социолошког, економског и аспекта заштите животне средине, као и решење проблема снабдевања јефтинијом топлотном енергијом за припрему санитарне топле потрошне воде путем соларних термалних колектора, нарочито у случајевима где постоје застарели енергетски објекти (котларнице или постојећи

Кратак опис пројекта	Многи објекти јавне намене који се финансирају из буџета су велики потрошачи топле потрошне воде. Они су идеална места да се на њима инсталирају соларни термални колектори. Овакав тип установа има велику потрошњу свих видова топлотне енергије, а посебно топле воде нижег температурног нивоа, као хигијенску санитарну топлу воду и топлу воду за потребе кухиње и прања веша. Они такође имају повећану потрошњу електричне енргије
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025 године са пројекцијама до 2030 године, Закон о енергетици „Сл гласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Покрајнски секретаријат за енергетику и минералне сировине и болнице, домови за старе, школе, установе културе, спортски центри итд. као и друге јавне установе чији је оснивач Влада Републике Србије, Влада АП Војводине и локалне самоуправе
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017

. . Средства из буџета 20.000.000,00 дин. за 2014 годину

Финансијски план за реализацију

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећано коришћење обновљивих извора енергије тј. домаћег ресурса
Индикатори резултата	Смањење трошкова за енергенте
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	КОРИШЋЕЊЕ ХИДРОТЕРМАЛНИХ РЕСУРСА
Циљ пројекта	Основни циљ је интезивирање коришћења и експлоатације хидротермалних ресурса и повећање броја функционалних система, кроз израду пројеката и нових хидротермалних бушотина за потребе за потребе лечења и рекреације, грејања и топле воде, производњу електричне енергије, наводњавање (на пр.

Кратак опис пројекта	На територији АП Војводине, термалне воде, веома мало се користе у односу на разположиве ресурсе. Од 24 система која су некада била у функцији, од средине 90-тих година прошлог века из разно-разних разлога број система је у сталном опадању. У 2012. години у функцији их је било само 10, од којих је 7 коришћено у енергетске сврхе а 3 система коришћена су у туристиче сврхе. Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине ће
Надлежности	Закон о рударству и геолошким истраживањима и Закон о водама
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и земљорадничке задруге, привредна друштва, предузетници и регистрована пољопривредна газдинства
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017

. . Средства из буџета 40.000.000,00 дин. за 2014.годину

Финансиј ски план за реализацију

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећано коришћење обновљивих извора енергије тј. домаћег ресурса
Индикатори резултата	Смањење трошкова за енергенте
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	КОРИШЋЕЊЕ ХИДРОТЕРМАЛНИХ РЕСУРСА
Циљ пројекта	Основни циљ је интезивирање коришћења и експлоатације хидротермалних ресурса и повећање броја функционалних система, кроз израду пројеката и нових хидротермалних бушотина за потребе за потребе лечења и рекреације, грејања и топле воде, производњу електричне енергије подстицајне (на пр.
Кратак опис пројекта	На територији АП Војводине, термалне воде, веома мало се користе у односу на разположиве ресурсе. Од 24 система која су некада била у функцији, од средине 90-тих година прошлог века из разно-разних разлога број система је у сталном опадању. У 2012. години у функцији их је било само 10, од којих је 7 коришћено у енергетске сврхе а 3 система коришћена су у туристиче сврхе. Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине ће
Надлежности	Закон о рударству и геолошким истраживањима и Закон о водама

Носиоци пројекта	Покрајнски секретаријат за енергетику и минералне сировине и локалне самоуправе и јавна предузећа чији је оснивач локална самоуправа који испуњавају обавезе прописане Законом о рударству и геолошким истраживањима и Законом о водама
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017

. . Средства из буџета 50.000.000,00 дин. за 2014.годину

Финансиј ски план за реализацију

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећано коришћење обновљивих извора енергије тј. домаћег ресурса
Индикатори резултата	Смањење трошкова за енергенте
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	СУФИНАНСИРАЊЕ ИЗРАДЕ ПРОЈЕКАТА ЗА ТОПЛАНЕ РАДИ ПРЕЛАСКА СА КОРИШЋЕЊА ФОСИЛНИХ ГОРИВА НА ПРИМЕНУ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈА
Циљ пројекта	Циљ пројекта је увођење коришћења обновљивих извора енергије (биомасе, геотермалне енергије, соларне енергије,...) у постојећим и планираним топланама. као и смањење енергетске зависности од фосилних горива, коришћење домаћих ресурса и смањење
Кратак опис пројекта	У АП Војводини постоје велики потенцијали обновљивих извора енергије. Са израдом ових пројеката би се отвориле могућности да се тачно сагледају ситуације и могућности у коришћењу обновљивих извора са једне стране и да се покуша смањити енегетска зависност од увозних фосилних горива са друге стране.Предмет овог пројекта би био израда претходних студија оправданости са генералним пројектом и студија оправданости са
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025 године са пројекцијама до 2030 године, Закон о енергетици „Сл.гласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Покрајнски секретаријат за енергетику и минералне сировине, јавна предузећа и јавна комунална предузећа основана за производњу и/или дистрибуцију топлотне енергије у даљинским

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс-јавна набавка услуга
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2016

Средства из буџета 25.000.000,00 дин. за 2014.годину Финанси) ски план за реализацију

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећано коришћење обновљивих извора енергије тј. домаћег ресурса
Индикатори резултата	Смањење трошкова за енергенте, увођење обновљивих извора енергије уместо фосилних горива
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим
Начин извештавања	Писани извештаји према Уговору и динамици пројекта
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	ИЗРАДА ПРОГРАМА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ У ОРГАНИМА АП ВОЈОДИНЕ
Циљ пројекта	Циљ пројекта је смањење потрошње топлотне и електричне енергије у зградама које користе покрајински органи (зграде Владе и Скупштине АП Војводине, и делови других зграда које они користе) и локалне самоуправе путем припреме планске документације и израде програма који ће донети за период од три
Кратак опис пројекта	Према члану 16. Закона о ефикасном коришћењу енергије („Сл.гласник РС“, ћг.25/203 0(1 15.03.2013) органи аутономне покрајине као и органи јединица локалне самоуправе су обвезници система енергетског менаџмента, који су према члану 18. истог закона дужни да донесу програм енергетске ефикасности. Програм енергетске ефикасности је основ за доношење плана енергетске ефикасности који детаљније разрађује мере и активности из програма, а планови енергетске ефикасности се
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025.године са пројекцијама до 2030.године, Закона о ефикасном коришћењеу енергије (Сл.гласник РС“, ћг.25/203 о1.15.03.2013) члан 16. и члан
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и локалне самоуправе.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2015

Средства из буџета 2.500.000,00 дин. за 2014 годину Финанси) ски план за реализациЈу

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Смањена потрошња примарне енергије
Индикатори резултата	Укупна потрошња примарне енергије/БДП;
Индикатори ефеката	Повећање енергетске ефикасности у свим секторима производње и потрошње енергије
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	РЕКУЛТИВАЦИЈА НАПУШТЕНИХ КОПОВА БЕЗ ТИТУЛАРА
Циљ пројекта	Основни циљ овог пројекта је рекултивација и ревитализација простора на којима се налазе напуштени копови, отклањање штетних последица од рударске делатности, као и вишенаменско коришћење ревитализованих простора кроз изградњу спортских
Кратак опис пројекта	На територији АП Војводине постоји значајан број напуштених копова без познатог титулара што представља проблем за локалне заједнице са безбедносног, инфраструктурног, еколошког и урбанистичког аспекта. Решењем овог проблема санирају се овакви локалитети и изграђују вишефункционални објекти од значаја за локалну заједницу. Секретаријат планира да додели средства локалним самоуправама
Надлежности	Закон о рударству и геолошким истраживањима
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и локалне самоуправе на чијим територијама се налазе напуштени копови без титулара који су уписани у катастар напуштених копова
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017

Средства из буџета 40.000.000,00 дин. за 2014 годину ФинансиЈски план за реализациЈу

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Рекултивација и ревитализација простора
Индикатори резултата	Смањење потрошње енергије по јединици готовог производа
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици

Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	РЕВИТАЛИЗАЦИЈА ПОСТОЈЕЋИХ ОБЈЕКАТА ЈАВНОГ СЕКТОРА У НЕРАЗВИЈЕНИМ ОПШТИНАМА СА МЕРАМА ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ
Циљ пројекта	Циљ пројекта је смањење потрошње топлотне и електричне енергије у зградама јавним зградама локалних самоуправа путем увођења мера енергетске ефикасности
Кратак опис пројекта	Свака локална самоуправа, обвезник система енергетског менаџмента или не, треба да тежи да смањи потрошњу топлотне и електричне енергије у својим јавним зградама. Како су углавном увек неразвијене општине у најнеповољнијем положају, овај пројекат ће покушати да стимулише рационално газдовање у
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025 године са пројекцијама до 2030 године, Закона о ефикасном коришћењеу енергије („Сл.гласник РС“, бр.25/203 од 15.03.2013) члан 16. и члан
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и локалне самоуправе.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015-2017

Средства из буџета за 2014 годину нису предвиђена Финанси) ски план за реализацију

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Смањена потрошња примарне енергије
Индикатори резултата	Укупна потрошња примарне енергије/годишње;
Индикатори ефеката	Повећање енергетске ефикасности у свим секторима производње и потрошње енергије
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре.
Назив програма/пројекта	Израда пројектно-техничке документације за путни правац Осијек-Сомбор - Кула - Бачка Топола - Мали Иђош - Ада - Кикинда - Зрењанин - Нова Црња -Темишвар
Циљ пројекта	Унапређење квалитета живота грађана кроз развој и модернизацију хоризонталне саобраћајне инфраструктуре кроз повезивање општина/градова у правцу Осијек - Темишвар са циљем модернизације и развоја квалитета живота са економског и
Кратак опис пројекта	Регионална сарадња између наведених општина треба да резултира изградњом регионалног пута који ће омогућити већу повезаност Републике Србије са Републиком Мађарском и Републиком Хрватском, директну конекцију са Коридором 10, као и адекватну повезаност са Републиком Румунијом из правца општине Кикинда. Обзиром да је ова иницијатива покренута још 2008. године, досадашњи резултат огледа се у изграђеном мосту на реци Тиси код Аде. Даља иницијатива директно је усмерена на детаљну израду неопходне пројектно- техничке документације,
Надлежности	Локалне самоуправе Сомбора, Куле, Бачке Тополе, Малог Иђоша, Аде, Кикинде, Зрењанина, Нове Црње, ЈП „Путеви Србије“ и остали надлежни органи Републике Србије и Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Носиоци пројекта	Град Сомбор, Општина Кула, Општина Бачка Топола, Општина Мали Иђош, Општина Ада, Општина Кикинда, Град Зрењанин, Општина Нова Црња, Регионална Развојна агенција Бачка, Регионални центар за друштвено економски развој Банат, Град Осијек, Град Темишвар, Регионална развојна агенција Славоније и Барање, Развојна агенција западног региона из Темишвара,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Западно-бачки округ, Северно-бачки, Северно-банатски округ, Средње- банатски округ.
Активности на пројекту	Израда ПТД за путни правац Осијек-Сомбор - Кула - Бачка Топола - Мали Иђош - Ада - Кикинда -Зрењанин - Нова Црња -Темишвар
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	24 месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ пројекта није дефинисан.
	Извор средстава
	Сопствени фондови (општински);
	Други фондови (покрајински, национални, ЕУ).
	Извесност добијања средстава:
	У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Израда пројектно техничке документације за путни правац Осијек-Сомбор - Кула - Бачка Топола - Мали Иђош - Ада - Кикинда - Зрењанин - Нова Црња - Темишвар
Индикатори резултата	1. Израђена пројектно-техничка документација за путни правац Осијек - Сомбор - Кула - Бачка Топола - Мали Иђош - Ада -Кикинда - Зрењанин - Нова Црња - Темишвар;
	2. Број километара пута обухваћеног ПТД.
Индикатори ефеката	1. Обезбеђење предуслова (неопходне пројектно-техничке документације) за израду путног правца Осијек - Сомбор - Кула - Бачка Топола - Мали Иђош - Ада - Кикинда - Зрењанин - Нова Црња

	2. Успостављање путне мреже и повезивање три државе региона, Републике Хрватске, Републике Србије и републике Румуније саобраћајног повезивања, скраћивања времена путовања и повезивања бачког и банатског дела АП Војводине
Начин извештавања	Прелиминарни прикази пројектно-техничке документације;
Писани документ о реализацији пројекта	Одлуке и протоколи о сарадњи, извештаји;
	Наративни и финансијски извештај - извештај по завршетку пројекта (након 24 месеца).
Процена ризика	1. Обезбеђивање финансијских средстава (средњи);
	2. Промене политичке воље за реализацију пројекта (мали);
	3. Додатна девастација постојећег система саобраћајне мреже
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта:
	- Пре почетка (ех анте),
	- По завршетку (ех пост, финал).
	Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Студија просторног развоја и ревитализације неразвијених пограничних општина Баната
Циљ пројекта	Студијом ће се дати предлози пројеката развоја предметног подручја са којима ће се од 2014. године приступити
Кратак опис пројекта	Анализа постојећег стања (са нагласком на социоекономску и физичкопросторну анализу), потенцијала и ограничења развоја подручја и утврђивање приоритета развоја подручја
Надлежности	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, ЈП Завод за урбанизам Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Општине Нови Кнежевац, Чока, Нова Црња, Житиште, Сечањ и Пландиште
Активности на пројекту	Социоекономска и физичкопросторна валоризација простора
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Завршетак 2014-2020.

Износ средстава: 2015-2020: 10.000.000,00 динара

Финансиј ски план за реализацију ——

. Извор средстава: буџет АИВ и други извори

	Извесност добијања средстава
Очекивани резултати програма/пројекта	Смањење субрегионалних разлика
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Годишњи извештај о остваривању РПП АПВ
Процена ризика	Низак Средњи Висок

Евалуација	Ех-ап1е евалуација, Оп-§от§ евалуација, Шепт евалуација, ММАегт евалуација Ех-роз1 евалуација

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Центар креативне индустрије Војводине
Циљ пројекта	Развој креативне индустрије, спрега уметности и индустрије
Кратак опис пројекта	Развој креативног инкубатора који ће бити стециште креативне
Надлежности	Секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Носиоци пројекта	Секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Секреатриjат за информисање и културу, ФТН, Уметничка
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Нови Сад, активност на подручју целе Војводине
Активности на пројекту	Проналажење и опремање простора, окупљање актера, формирање инкубатора, помоћ у раду
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	36 месеци: 2015-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Проналажење и опремање простора 2015.40.000.000.2016.40.000.000 2017. 20.000.000 Окупљање актера, формирање инкубатора, помоћ у раду 1 милион
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	Број запослених у креативној индустрији, број фирми креативне
Индикатори ефеката	Раст БДП у области креативне индустрије
Начин извештавања	Квартално и у току реализације пројекта
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	Ризик: да се не нађе простор, Смањење: искористити постојеће објекте компанија у стечају уз стручан тим; Ризик: незаинтересованост фирми да уђу у инкубатор, Смањење ризика:

Евалуација	Квартално и по завршетку

Приоритет	III – РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	Мера 2.1. - Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености Мера 2.10. - Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Изградња зграде РТ Војводине
Циљ пројекта	Изградња зграде за функционисање РТ Војводине
Кратак опис пројекта	Ккао је због бомбардовања 1999. разрушена зграда, потребно је што пре да се обнови ради нормалног фунционисања телевизиие
Надлежности	Република Србија, АП Војводина
Носиоци пројекта	РТ Војводина, Влада АПВ- одговарајући секретаријати
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Регион АП Војводине
Активности на пројекту	Активност 1. Израда техничке документације Активност 2. Изградња фаза 1 Активности 3. Изградња фаза 2
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Активност 1. Израда техничке документације 6 месеци Активност 2. Изградња фаза 1 18 месеци Активности 3. Изградња фаза 2 12 месеци

647.166.000 тех, док.

Финанси! ски план за реализацигу . . :

, . 5.500. 000 за израдњу фаза 1

програма/пројекта —

	4.000.000 Евра за изградњу фаза 2
Очекивани резултати програма/пројекта	Оспособљавање разрушене зграде на плацу у поседу ради обављања функције телевизије. Производња и емитовање програма за све националне мањине АП Војводине и са циљем
Индикатори резултата	Изграђена и технички примљена зграда
Индикатори ефеката	Број гледалаца по програмима РТВ, број гледалаца по локалним самоуправама, округима, на подручіу АПВ, Србиіе и вам+н земље
Начин извештавања	Наративни извештаји, привремене и коначна ситуација.
Писани документ о реализациіи пројекта	
Процена ризика	- Ризик: Уклопити се у износ Решење: Рационалан пројекат Ризик: добити употребну дозволу Решење: стручан тим за надзор радова. Ризик: добити грађевинску дозволу Решење: ангажовати стручан
Евалуација	- Ех-ап1е евалуација

Приоритет	III – РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	Мера 2.1. - Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености Мера 2.10. - Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Техничка опрема за РТ Војводину
Циљ пројекта	Набавка техничке опреме за РТ Војводину
Кратак опис пројекта	Како је због бомбардовања 1999. разрушена зграда и уништен већи део опреме који у међувремену није набављан, потребно је набавити неопходну опрему за нормално функционисање и производњу квалитетног програма на језицима народности
Надлежности	Република Србија, АП Војводина
Носиоци пројекта	РТ Војводина, Влада АПВ- одговарајући секретаријати
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија АП Војводине
Активности на пројекту	Активност 1. Набавка техничке опреме фаза 1 Активност 2. Набавка техничке опреме фаза 2 Активности 3. Набавка техничке опреме фаза 3
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Активност 1. Набавка техничке опреме фаза 1 12 месесци Активност 2. Набавка техничке опреме фаза 2 12 месесци Активности 3. Набавка техничке опреме фаза 3 12 месесци

1,720,749,000

Финанси) ски план за реализациЈу

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Техничка опремљеност РТ Војводине за производњу и емитовање програма
Индикатори резултата	Набављена техничка опрема по одређеној спецификацији урађеној од стране стручног тима РТВ
Индикатори ефеката	Број емитованих емисија, реализованих преноса, произведених програма. Број гледалаца по програмима РТВ, број гледалаца по локалним самоуправама, окрузима, на подручју АПВ, Србије и
Начин извештавања	Наративни извештаји, рачуни.
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	- Ризик: Уклопити се у износ Решење: Стручан тим за дефинисање опреме. Ризик: Добро дефинисана опрема Решење: Стручан тим за
Евалуација	- Ех-аПе евалуација

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Подршка развоју саобраћаја и телекомуникација у Аутономној Покрајини Војводини
Циљ пројекта	искључивање застареле флоте и замена модерним, чистим и ефикасним бродовима
Кратак опис пројекта	израда идејног решења пловила са софтверским моделом, за пловидбу на каналској мрежи. Тежиште у захтевима пројекта је усмерено на пројектовање нових типова пловила са карактеристикама малог газа, еколошки прихватљивим погоном,
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова Трансфери осталим нивоима управе
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија АП Војводине - локалне самоуправе
Активности на пројекту	Спровођење конкурса: дефинисање годишњих тема конкурса, расписивање, оцењивање пријава, мониторинг спровођења
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014. година
	Износ средстава: 1.500.000,00 динара планирано за 2014. годину

_ . . Извор средстава:

Финанси1ски план за реализаци1у ^ .

програма/пројекта Буџет АП Војводине

	Извесност добијања средстава: Средња
Очекивани резултати програма/пројекта	Рационализација превоза роба на територији АП Војводине кроз усмеравање на комбиновани транспорт и интегрисање са међународним транспортом на Коридору VII
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	II - РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА ЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТ И РАД
Мера	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Назив програма/пројекта	Санација старе бродске преводнице у Бечеју и уређење његове околине за потребе туриста
Циљ пројекта	Да се врати некадашњи изглед старој бродској преводници на ушћу канала у Тису код Бечеја и промовише као туристичка атракција
Кратак опис пројекта	Стара бродска преводница, популарни "Шлајз", представља један од најпознатијих и туристички најатрактивнијих објеката на простору Војводине. Одлуком народне скупштине Републике Србије преводница је категоризована као културно добро од изузетног значаја. Изграђена је 1896. године по пројекту Алберта Хајнца и у то време је био први хидротехнички објекат који је покретан једносмерном струјом произведеном на самом објекту. Пројекат предвиђа санацију грађевинских, машинских и електро делова
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 93/2012 члан 23 и 24); Објекат је заштићен решењем бр. 01 - 267/4-83. од 22.6.1983. године које је донео Покрајински завод за заштиту споменика културе
Носиоци пројекта	ЈВП Воде Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки округ, општина Бечеј
Активности на пројекту	Грађевински, конзерваторски, машински и електро радови
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Фазно
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Вредност пројекта: 900.000,00 ЕУР (103.244.940,00 РСД) Буџет, ЕУ фондови, фондови Светске Банке, кредити
Очекивани резултати програма/пројекта	Враћен некадашњи изглед преводници и уређење њене околине за потребе туриста
Индикатори резултата	Санирaн објекат са уређеном околином, спреман за пријем
Индикатори ефеката	Општина Бечеј ће добити препознатљиву туристичку атракцију, симбол града. Раст запослености и БДП. Повећање флексибилности управљања. Позитивни ефекти од посете туриста могу се одразити на бољи стандард локалног становништва и стварање повољног пословног амбијента. Активација у туристичке сврхе омогућиће
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај у фазама са евалуацијом
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна документација и окончана ситуација
Процена ризика	Имплементацијом пројекта смањује ризик од пропадања објекта.
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта

3. ПРИОРИТЕТ - III - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ

Мера 3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекга	Подстицање повољног пословног удружења на локалном нивоу

Циљ пројекта	Обезбеђивање одговарајућих смерница и подршке у унапређењу услуга које ЈЛС пружају грађанима и привреди, као и подршку у одговарању на изазове у процесу децентрализације
Кратак опис пројекта	Стицањем статуса кандидата Србији створиће се значајне могућности за привлачење средстава из ЕУ фондова,сматрамо да ЈСЛ морају бити припремљене за те изазове.Начин да им се помогне је и суфинансирање израде Стратешких планова развоја за период 2014-2020 ЈСЛ секторских стратегија економског
Надлежности	Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи ,члан 51 ("Сл.лист АП Војводине ",број 40/2012-пречишћен текст)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Територија Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	Расписивање конкурса, пријем конкурсне документације, одлуке о додели средстава, потписивање уговора са корисницима и пренос средстава, праћење, извештавање и евалуација
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2015,2015-2016,2016-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Предвиђено је да се у наредне три године, сваке године из буџета АП Војводине, финансијским планом Покрајинског секретаријата замеђурегионалну сарадњу и локалну самоуправу , обезбеди око 43.000.000,00 динара за потребе бесповратне финансијске подршке, за учешће у суфинаснирању ових пројеката ЈСЛ
Очекивани резултати програма/пројекта	Већа оспособљеност ЈСЛ за привлачење средстава из фондова ЕУ,а следствено томе бржи економски развој ЈСЛ и АПВ
Индикатори резултата	Усвојена нова или ревидирана постојећа стратешка документа Формиране Канцеларије за локални економски развој Унапређени услови за пословање у ЈЛС Број сертификован ЈЛС са повољним пословним окружењем
Индикатори ефеката	Повећана способност ЈСЛ у привлачењу директних страних инвестиција и средстава из фондова ЕУ - 10%
Начин извештавања	Финансијски и наративни извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	Периодични и завршни извештаји о реализацији и резултатима програма суфинансирања и одлуке о усвојеним
Процена ризика	Ризик је минималан с обзиром да су ЈЛС уколико не реализују програм ,уговором обавезане да досељена средства врате у Буџет
Евалуација	Претходна евалуација-Прецизирање услова учешћа на конкурсу који су транспарентно наведени у самом тексту конкурса.Периодична евалуација- периодичним наративним и финансијским извештајима.Завршна -завршним наративним и финансијским извештајима, праћење постигнутих очекиваних и

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Бизнис инкубатори младих
Циљ пројекта	Основни циљ пројекта је формирање бизнис инкубатора као начина за унапређивање развоја предузетништва, запошљавањаи самозапошљавања младих, развој нових предузећа и отварање радних места, нових идеја и нових технологија

Кратак опис пројекта	Стварање објективних услова, успостављањем и подстицањем рада бизнис инкубатора за бригу о самоодрживости младих предузетника/ца, бесплатним давањем правне, књиговодствене и
Надлежности	Акциони план политике за младе у АПВ, усвојен од стране
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина, на избор општине ће указати истраживање
Активности на пројекту	ПРЕТХОДНЕ АКТИВНОСТИ: Анализа стања; Дефинисање партнерства у финансирању инкубатора; Лоцирање објекта/простора; Успотављање менаџмента; Израда бизнис плана функционисања инкубатора. УСПОСТАВЉАЊЕ Б.И.: Вршење процене тржишта нових предузећа; Идентификовање локације; Бирање менаџера инкубатора; Припрема бизнис плана; Прављење
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	1. фаза: анализастања тј. идентификовање потражње и потреба за пословном подршком; дефинисање партнерства у финансирању инкубатора, идентификовање објекта (12 месеци, 2015) 2. фаза: Успостављање менаџмента, бирање менаџера инкубатора, израда бизнис плана функционисања инкубатора (12 месеци 2016) 3.фаза:
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	6.000.000 дин (2015 - 1.000.000,00,2016 - 1.000.000,00, 2017 - 4.000.000,00) Буџет АПВ
Очекивани резултати програма/пројекта	Формирани бизнис инкубатори на локалном нивоу који пружају конкретну, непосредну, практичну подршку закупцима тј. новопокренутим малим предузећима од стране младих, који имају
Индикатори резултата	1. Број успостављених бизнис инкубатора 2. обухват новпокренутих малих предузећа којима је пружена подршка у оквиру бизнис инкубатора 3. директан и индиректан обухват младих бизнис
Индикатори ефеката	Обучени и осамостаљени млади за вођење малих предузећа; Мала предузећа покренута од стране младих која након боравка у бизнис инкубатору функционишу независно на тржишту; број
Начин извештавања	Наративни и финиансијски извешта и информација ка Влади АПВ
Писани документ о реализацији пројекта	Акциони план политике за младе у АПВ, усвојен од стране Скупштине АПВ
Процена ризика	Недовољно средстава; недовољно ефикасна комуникација са локалним самоуправама
Евалуација	Једном годишње, након сваке фазе пројекта. Информација ка Влади АПВ. Редован обилазак терена.

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	УВОЂЕЊЕ НОВИХ ТЕХНОЛОГИЈА У ОБЛАСТИ ЕКСПЛОАТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМЕ И ПРЕРАДЕ МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА
Циљ пројекта	Смањење потрошње енергије по јединици готовог производа, увођење обновљивих извора енергије у процес производње, коришћења секундарних сировина и отпада (посебно

Кратак опис пројекта	Ради превазилажења застарелих технологија које се примењују у експлоатацији, припреми и преради минералних сировина, неопходно је подстицати привредне субјекте у области рударства за увођење савремених технологија подизања нивоа квалитета производње, а све у циљу смањења количине сировине по
Надлежности	Закон о рударству и геолошким истраживањима
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и привредна друштва и предузетници корисници минералних сировина који своју делатност у свему обављају у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима и редовно
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2016
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета 10.000.000,00 дин. за 2014.годину
Очекивани резултати програма/пројекта	Превазолажење застарелих технологија
Индикатори резултата	Смањење потрошње енергије по јединици готовог производа
Индикатори ефеката	Унапређење стандардизације производа, Развој и примена технологија заснованих на обновљивим изворима енергије
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Менторинг програм за новооснована мала и средња предузећа и предузетнике
Циљ пројекта	Унапређење процеса рада и пословања новооснованих малих и средњих предузећа и предузетника уз подршку сертификованих
Кратак опис пројекта	Менторинг представља дуг и свеобухватан процес подршке предузећима који се налазе у критичним тренуцима развоја или опстанка на тржишту. Процес менторинга обухвата заједнички рад ментора и предузећа/предузетника у циљу превазилажења различитих пословних ситуација и проналажење одговарајућих најповољнијих решења везаних за будуће пословање. На овај
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Регионалне развојне агенције, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова ,
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Јужнобачки, Западнобачки и Севернобачки округ

Активности на пројекту	Дијагностификовање-анализа тренутне ситуације (проблема или сметњи за развој) Помоћ у припреми и имплементацији развојних активности/планова/пројеката, како би достигли што бољи пословни резултати; Помоћ у проналажењу потребних информација и пословних
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	50 часова по предузећу/ целокупан процес 12 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 1.500.000,00 РСД Извор средстава: Покрајински, национални Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Утврђена дијагностика преузећа и предузетника Пружена помоћ у припреми и мплементацији развојних активности Пружена помоћ у проналажењу потребних информација и пословних партнера Пружена помоћ у превазилажењу постојећих проблема у
Индикатори резултата	3. Број предузећа којима су пружене менторинг услуге
Индикатори ефеката	1. Степен задовољства корисника услуга менторинг програма
Начин извештавања Писани документ о реализацији	Наративни и финансијски извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	1 .Обезбеђивање финансијских средстава (средњи); 2.Нижи степен интереса за услугама менторинг програма (низак)
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост,). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката.

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Консалтинг услуге за сектор привреде-мала и средња предузећа и предузетници
Циљ пројекта	Унапређење области пословања сектора малих и средњих предузећа и предузетника кроз пружање услуга консалтинга
Кратак опис пројекта	Пружање пословних консултација сектору малих и средњих предузећа и предузетницима у областима финансија, права, иновација; помоћ у припреми бизнис планова и остале документације неопходне за конкурисање на националне и
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Регионалне развојне агенције , Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Бачка: Јужнобачки, Западнобачки и Севернобачки округ

Активности на пројекту	Доступни извори финансирања за МСПП Правни прописи и обавезе МСПП, порези и таксе , као и обавезним формуларима Удруживање МСПП- формирање и рад кластера, удружења и кластера Иновације, заштита интелектуалне својине Стандарди квалитета
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	12 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 500.000,00 РСД Извори средстава: Покрајински, национални Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Пружена подршка у прирпеми захтева за почетнике у пословању и женско предузетништво за средства код Фонда за развој; пружена услуга привредним субјектима у области дијагностике иновативности; пружена подршка у припреми документације за програме подршке МСПП и институција које пружају бесповратна
Индикатори резултата	1. Број предузећа којима су пружене консалтинг услуге
Индикатори ефеката	1. Степен задовољства корисника услуга консалтинга
Начин извештавања Писани документ о реализацији	Наративни и финансијски извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	Обезбеђивање финансијских средстава (средњи); Нижи степен интереса за услугама консалтинга (низак).
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост,). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката.

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Обуке за почетнике у пословању -старт ап пакет
Циљ пројекта	Циљ пројекта је унапређење нивоа знања незапослених лица и лица која желе да започну свој посао
Кратак опис пројекта	Обука за почетнике у пословању обухвата неколико модула у оквиру којих предавачи преносе знања потенцијалним власницима предузећа / предузетницима односно корисницима бесповратних средстава како би започели своје пословање. Модули који су планирани обухватају: Правну регулативу; Процес регистрације привредних субјеката; Предузетништво и изворе финансирања; Практична радионица за израду бизнис плана. Након завршене обуке (три дана) лицима који су прошли више од
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и

Носиоци пројекта	Регионалне развојне агенције, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Бачка: Јужнобачки, Западнобачки и Севернобачки округ
Активности на пројекту	Расписивање позива за учешће на обукама Формирање листе учесника обука Организација обука Евалуација обука
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	12 месеци/ 3 дана обука месечно
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 720.000,00 РСД Извор средстава: Покрајински, национални Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Расписан јавни позив за учешће на обукама Формирана листа учесника обука Организована тродневна обука на месечном нивоу Евалуациони обрасци
Индикатори резултата	Број учесника на обукама за почетнике у пословању Број одржаних обука на годишњем нивоу
Индикатори ефеката	Степен заинтересованости учесника за обуку за почетнике у пословању Степен задовољства учесника обука
Начин извештавања Писани документ о реализацији	Наративни и фнансијски извештај извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	1. Обезбеђивање финансијских средстава (средњи);
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост,). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката.

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Тгапта1шпа1 Соорега1шп Рго§гате (8ЕЕ)/ Е*1ањћ*ћтеп1 ап^ ргото1тп оГ пеи арргоасће* ап^ 1оо1* Гог 1ће *1геп§1ћепт§ оГ рптагу *ес1ог'* сотреШуепе** ап^ тгоуаћоп т 1ће 8ои1ћ Еа*1
Циљ пројекта	Стварање транснационалне мреже између малих и микро предузећа, која могу да успоставе трајне иновативне процесе и истовремено да мобилишу већи број корисника. У ту сврху, он представља подршку транснационалном систему конкурентности за искоришћавање иновационих потенцијала пољопривредних МСП широм региона Југоисточне Европе, стварањем оквирних

Кратак опис пројекта	Као свој први задатак, пројекат је дефинисао приступе и методологије за јачање конкурентности малих и средњих предузећа у области пољопривреде, као и одређена поља деловања и врсте малих и средњих предузећа у којима одређени приступи могу показати најбоље резултате. То је неопходно како би имали на располагању оперативне алате за подршку конкурентности прилагођене свим партнерима укљученим у пројекат. Дефинисани приступи и алати се потом користе за опремање (у смислу људских ресурса и ИТ инструмената) сталног транснационалног система (платформе) подршке малим и средњим предузећима, а сваки од партнера ће бити у могућности да активира сарадњу са институцијама, на националном нивоу, као
Надлежности	Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и
Носиоци пројекта	Носилац пројекта: ^епећз АдпсоИша - Регионална агенција за пољопривреду, шумарство и пољопривредно - прехрамбени сектор из Италије; Учесници: 15 партнера - из Италије, Мађарске, Бугарске, Грчке, Румуније, Србије, Албаније, Хрватске и Украјине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Срем (Кукујевци) и Бачка (Селенча)
Активности на пројекту	Активности на пројекту су подељене у 6 радних пакета који обухватају следеће активности: - Транснационални пројектни и финансијски менаџмент; - комуникацијске активности (веб сајт, лифлети и брошуре); - Развој алата, услуга и циљева за конкурентност примарног сектора; - Успостављање транснационалне сталне платформе за конкурентност примарног сектора; - Пилот акција за примену услуга и за промоцију нематеријалне вредности примарне производње;
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Пројекат траје од 01/10/2012 до 30/09/2014 године (24 месеца),
Финансијски план за реализацију	Укупна вредност пројекта износи 1,860,560.00 ЕУР.
	За 4. период (01/01/2014-30/06/2014) -28.38 %; 5. период (01/07/2014-30/09/2014) - 16.55 %; Износ средстава утврђен према Правилнику о суфинансирању међународне сарадње - апроксимативно 400.000 РСД

Очекивани резултати програма/пројекта	Главни резултати пројекта су следећи: одредити оперативне методологије и алате, направити интерактиван веб-сајт, успоставити платформе за транснационалну конкурентност примарног сектора, успоставити веб-базирани систем за
Индикатори резултата	Наведени појединачно за сваки радни пакет у апликацији пројекта
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Извештаји се шаљу Министарство финансија Републике Србије, а након верификације трошкова од првостепене контроле, водећем партнеру у Италију. Извештаји садрже финансијски и описни део активности на пројекту. Извештаји се подносе у 5 извештајних
Писани документ о реализацији пројекта	

Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Прекогранична мрежа за иновативни развој и трансфер знања
Циљ пројекта	Институционализовати мрежу за иновативни развој са циљем повећања ефикасности пословања у регији и подстицања конкурентности привреде кроз иновативни приступ пословању ради усвајања нових метода пословања, идеја и концепата
	Специфични циљеви пројекта су:
	1. Процена квалитета и стандарда локалних производа у складу са стандардима и регулативама квалитета Европске уније;
	2. Трансфер идеја из истраживачког сектора у привреду;
	3. Развијање концепта и елемената за Прекограничну стратегију за развој иновативних активности;
	4. Повећање извоза и развијање нове тржишне нише;
	5. Подршка трансферу технологије и регионалним иновативним
	6. Лакши приступ информацијама и знању у контексту иновативних активности у регији и иностранству;
	7. Стварање институционалног оквира за дефинисање регионалне стратегије 8шаг1 специјализације (83).
Кратак опис пројекта	Пројекат чине следећи радни пакети:
	1. Институционализација прекограничне иновативне мреже;
	2. Организовање Информативних центара у оквиру партнерских
	3. Развијање стратешких докумената (Елементи стрегије за иновативни развој, Стратегија институционализације Мреже за иновативни развој Војводине, Регионална 83 стратегија);
	4. Тренинг, менторинг и саветовање.
Надлежности	
Носиоци пројекта	Универзитет у Новом Саду - Економски факултет у Суботици;
	Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој;
	Мрежа за иновативни развој Војводине.
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Активности на пројекту су:
	Развој и подстицање унапређењае иновативног приступа у развоју привреде, у циљу унапређења конкурентности и развијању економије знања у АП Војводини;
	Институционализовање канала трансфера знања у циљу стимулисања регионалног иновативног развоја;
	Израда елемената стрегије за регионални иновативни развој;
	Израда стратегије и акционог плана институционализације Мреже за иновативни развој Војводине;
	Израда радног оквира за регионалну 83 стратегију;
	Сарадња са организацијама и удружењима у земљи, земљама у региону и европским и светским удружењима у циљу заједничког деловања на регионалном иновативном развоју;
	Образовање и обука, кроз организацију курсева, семинара, радионица, студијских путовања, специфичних обука у сарадњи са истраживачким и образовним институцијама у циљу подизања нивоа знања, неопходног за иновативни развој;
	Развој информационе платформе са формираном базом података о иновативним организацијама, проиводима и услугама.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	

Финансијски план за реализацију	Износ средстава утврђен према Правилнику о суфинансирању међународне сарадње - апроксимативно 400.000 РСД
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализовани сви постављени основни и специфични циљеви пројекта.
Индикатори резултата	Верификоване и усвојене стратегије креиране на пројекту;
	Верификован и усвојен радни оквир за израду регионалне 83
	Функционалн информативна платформа регионалне иновативне
	Верифокаване и спроведене едукативни облици и форме.
Индикатори ефеката	Створени предуслови и покренута иницијатива за развој стратегије регионалног иновативног развоја у периода 2014 - 2020;
	Створени предуслови и покренута иницијатива за развој регионалне 83 стратегије;
	Промовисан значај иновација на регионалном и националном нивоу (мерљив кроз број патената, лиценци);
	Економски ефекти манифестовани у повећању добити предузећа, платежне способности, буџетских прихода, платно билансне
	Повећана могућност међународне сарадње и број реализованих уговора између иновативних организација;
	Повећан број иновативних производа и услуга, иновираних процеса и организације предузећа у региону;
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Програм о суфинансирању погона за примену нових технологија са елементима иновационе делатности и подстицаја запошљавања у АП Војводини
Циљ пројекта	Отварање нових радних места
Кратак опис пројекта	Примена нових технологија у реализацији постојећег или новог
Надлежности	Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Потенцијално све општине на територији АП Војводине
Активности на пројекту	Усвајање "Елемената програма о суфинансирању погона за примену нових технологија са елементима иновационе делатности и подстицаја запошљавања у АП Војводини " , расписивање јавног конкурса,пријем пријава и документације, оцена елабората, избор корисника средстава за суфинансирање, одобравање средстава,
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Од три до пет година
Финансијски план за реализацију	169.000.000,00 РСД
Очекивани резултати програма/пројекта	Отварање одређеног броја нових радних места који су утврђени потписаним уговорима
Индикатори резултата	Повећање запошљавања
Индикатори ефеката	Динамичнији привредни развој АП Војводине и покретање нових производних капацитета
Начин извештавања	Писмени извештаји
Писани документ о реализацији пројекта	Потписан уговор
Процена ризика	
Евалуација	Евалуацију врши Комисија за евалуацију елабората за примену нових технологија

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	КАМП ПОТЕНЦИЈАЛНИХ ПОСЛОДАВАЦА
Циљ пројекта	ПРЕДСТАВЉАЊЕ САМОЗАПОШЉАВАЊА КАО ДРУГАЧИЈЕГ ПОГЛЕДА НА РАД
Кратак опис пројекта	У камп би долазили свршени средњошколци и они са вишим и високим образовањем који би у једнонедељном кампу добили све потребне информације и туђа искуства о бављењу сопственим послом, као вежбање у снађењу у виртуелном предузећу
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, национална служба за запошљавање,

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	По један у Срему, Банату и Бачкој
Активности на пројекту	Камп организовати у сарадњи са локалним самоуправама и на локацији која припада локалној самоуправи или Влади АП Војводине, а у сарадњи послодавцима који позитивно послују и
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Пројекат би се организовао у јуну месецу кад се завршава школска година за средњошколце и у септембру, као другом термину.Сваки камп би трајао седам дана у јуну у Срему, Банату и Бачкој Исто тако
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	2015.6.000.000, 2016. 6.000.000. 2017. 6.000.000 РСД
Очекивани резултати програма/пројекта	ПРОМЕНА СТАВА МЛАДИХ ЉУДИ У ПОГЛЕДУ ЗАПОШЉАВАЊА
Индикатори резултата	БРОЈ ПОЛАЗНИКА, број сертификата, број одржаних предавања
Индикатори ефеката	БРОЈ ПОЛАЗНИКА КОЈИ СУ ЗАПОЧЕЛИ СОПСТВЕНИ ПОСАО, број нових МСП
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	Средњи, Ризик: незаинтересованост, избегава се медијском кампањом, Ризик: лоша предавања, избећи добрим
Евалуација	Квартално и на крају пројекта.

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Пројекат ''Најбоље из Војводине''
Циљ пројекта	Повећање конкурентности производа на домаћем и страном тржишту, наступи на домаћим и сајмовима у иностранству, пораст тражње ових производа, раст запошљавања
Кратак опис пројекта	Конкурсом, комплетним анализирањем производа и мишљењем експертских тимова би се одабрали производи којима би додела овог знака обезбедила већу продају, позитиван маркетинг за
Надлежности	Секретаријат за привреду
Носиоци пројекта	Секретаријат за привреду
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Војводина
Активности на пројекту	Дефинисање критеријума за доделу знака "Најбоље из Војводине" , именовање Савета за стандардизацију и заштиту интелектуалне својине, праћење ефеката доделе знака
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	48 месеци:2014-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	14400000 буџет
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	Шири спектар квалитетнијих производа који би конкурисали за
Индикатори ефеката	Пораст обима производње ,раст БДПа АПВ, раст запошљавања
Начин извештавања	Квартално и у току реализације пројекта
Писани документ о реализацији пројекта	

Процена ризика	1 .Злоупотреба избегава се: јасно дефинисаним критеријумима за доделу знака 2. Недовољно интересовање, избегава се: медијским
Евалуација	По завршетку

ПриоритетП	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Подизање технолошког нивоа привреде АП Војводине
Циљ пројекта	Повећање конкурентности привреде АП Војводине и раст
Кратак опис пројекта	Помоћ у увођењу нових технологија у производњу
Надлежности	Секретаријат за привреду
Носиоци пројекта	Секретаријат за привреду, Факултет техничких наука, Едукативни центар, БСЦ центар, кластери, инкубатори
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Војводина
Активности на пројекту	1 .Оснаживање технолошке базе великих и МСП Повећање конкурентности у области технологије обликовања пластике Подршка производњи дамеластих производа од био масе
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	1.36 месеци, 2.12 месеци, 3.36 месеци, 4.36 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1. 2015.300.000.000, 2016. 300.000.000 2017.285.000.000, 2. 11.800.000, 3.2015:.23.600.000, 2016: 23.600.000, 2017: 23.600.000, 4.2014.3.600.000 Буџет, 2015:3.600.000 буџет, 2016: 3.600.000 буџет
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	По завршетку

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за куповину пољопривредног земљишта
Циљ пројекта	Стварање предуслова за лакши приступ кредитним линијама банака, намењеној кредитирању куповине пољопривредног земљишта у циљу укрупњавања пољопривредних поседа

Кратак опис пројекта	У складу са својом основном делатношћу, Гаранцијски фонд АПВ је 2008. године покренуо пројекат подршке куповини пољопривредног земљишта намењен носиоцима индивидуалних пољопривредних газдинстава, који у поседу имају мање од 50 хектара пољопривредног земљиштља. Гаранцијски фонд је започео реализацију пројекта руководећи се Стратегијом развоја полљопривреде у Републици Србији, као и препорукама ЕУ Комисије, који као основни предуслов развоја пољопривреде
Надлежности	
Носиоци пројекта	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Корисници гаранција, односно корисници кредита били би носиоци пољопривредних газдинстава из свих јединица локалне самоуправе на подручју Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	1. Информисање потенцијалних корисника на територији Аутономне Покрајине Војводине кроз: а) Презентације удружењима пољопривредних произвођача б) Достављање промотивног материјала Канцеларијама за локални економски развој у локалним самоуправама и) Промовисан е конкурса и стручним састанцима г)
	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би

_ . . , релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са аспекта управљања

Трајање пројекта (према фазама, ... _

пројектом и евалуације корисника, уз пратеће финансијске извештаје који би

	сумирали неопходна средства за реализацију једногодишњег циклуса. Укупно трајање пројекта 2014 - 2017 година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Извор финасирања пројекта су средства Гаранцијског фонда у износу од 1.500.000 ЕУР (172.074.900 РСД)
Очекивани резултати програма/пројекта	1 .Укрупњавање земљишног поседа
Индикатори резултата	Повећана просечна површина пољопривредног земљишта по газдинству на територији АПВ
Индикатори ефеката	Повећан приход по газдинству
Начин извештавања	Г одишњи наративни и финансијски извештаји
Писани документ о реализацији пројекта	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би укључили релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са аспекта управљања пројектом и евалуације когрисника, уз пратеће финансијске извештаје који би сумирали неопходна средства за
Процена ризика	Недоследност у смислу честих "промена правила" у вођењу аграрне политике, може довести до мање интересовања носиоца пољопривредних газдинстава за увећањем својих земљишних поседа, па самим тим и мање заинтересованости за учешћем на Конкурсу за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних
Евалуација	Ех роз{ евалуација копзшка, Шепт и ех роз! евалуација спровођења

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа

Назив програма/пројекта	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању 8ТАКТ АР програма радно неактивних жена са територије Аутономне Покрајине Војводине
Циљ пројекта	Стварање предуслова за лакши приступ кредитним линијама пословних банака, радно неактивним женама, ради обезбеђења недостајућих финансијских средстава, са циљем подстицања привредних активности, ефикасности и ефективности привредних субјеката у области предузетништва и функције очувања
Кратак опис пројекта	Гаранцијски фонд АПВ је 2007. године покренуо пројекат подршке женском предузетништву, односно радно неактивним женама чије је пребивалиште, односно будуће пословно седиште радње или предузећа на територији АПВ. Гарантује се за набавку опреме и обртних средстава (30%) за следеће области привредне делатности:
Надлежности	
Носиоци пројекта	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Кориснице гаранција, односно кориснице кредита биле би радно неактивне жене које се налазе на евиденције Националне службе за запошљавање из свих јединица локалне самоуправе на подручју
Активности на пројекту	1. Информисање потенцијалних корисница на територији Аутономне Покрајине Војводине кроз: а) трибине б) Достављање промотивног материјала Канцеларијама за локални економски развој у локалним самоуправама ц) Презентације и округле столове у Регионалним развојним агенцијама, Регионалним привредним коморама и струковним удружењима д) Објављивање позива за учешће на конкурсу у средствима јавног информисања 2)
	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би

_ . . , релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са аспекта управљања

Трајање пројекта (према фазама, ... ^

пројектом и евалуације корисника, уз пратеће финансијске извештаје који би

	сумирали неопходна средства за реализацију једногодишњег циклуса. Укупно трајање пројекта 2014 - 2017 година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Извор финасирања пројекта су средства Гаранцијског фонда у износу од 1.500.000 ЕУР (172.074.900 РСД)
Очекивани резултати програма/пројекта	1.Унапређење пословања жена предузетница; 2. Повећање запослености; 3.Повећање нивоа техничке опремљености; 4.
Индикатори резултата	Повећана просечна површина пољопривредног земљишта по газдинству на територији АПВ
Индикатори ефеката	Унапређење равноправности полова и економске независности жена, повећањем њихове запослености, повећавањем продуктивности њихових пословних иницијатива и техничке
Начин извештавања	Годишњи наративни и финансијски извештаји
Писани документ о реализацији пројекта	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би укључили релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са аспекта управљања пројектом и евалуације когрисника, уз пратеће финансијске извештаје који би сумирали неопходна средства за
Процена ризика	
Евалуација	Ех роз! евалуација копзшка, т1епт и ех роз! евалуација спровођења

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење кредита намењених финансирању набавке опреме предузетницама и женама оснивачима малих предузећа које делатност обављају мање од три године са територије Аутономне Покрајине Војводине
Циљ пројекта	Стварање предуслова за лакши приступ кредитним линијама пословних банака, женама предузетницама и женама оснивачима малих предузећа које делатност обављају мање од три године, ради обезбеђења недостајућих финансијских средстава, са циљем подстицања привредне активности, повећања нивоа техничке опремљености, бољег коришћења постојећих капацитета, већег извоза, повећање запослености, штедња енергија, прерада
Кратак опис пројекта	Гаранцијски фонд АПВ је 2007. године покренуо пројекат подршке женском предузетништву, односно радно неактивним женама чије је пребивалиште, односно будуће пословно седиште радње или предузећа на територији АПВ. Гарантује се за набавку опреме и обртних средстава (30%) за следеће области привредне делатности:
Надлежности	
Носиоци пројекта	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Кориснице гаранција, односно кориснице кредита су жене предузетнице и жене оснивачи малих предузећа које обављају делатност мање од три године, а чије је пословно седиште радње или предузећа на територији Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	1. Информисање потенцијалних корисница на територији Аутономне Покрајине Војводине кроз: а) трибине б) Достављање промотивног материјала Канцеларијама за локални економски развој у локалним самоуправама ц) Презентације и округле столове у Регионалним развојним агенцијама, Регионалним привредним коморама и струковним удружењима д) Објављивање позива за учешће на конкурсу у средствима јавног информисања Прикупљање документације подносиоца захтева и њихова обрада Менторска подршка
	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би

_ . . . релевантне индикаторе резултата, као и евалуци1у са аспекта управљања

Трајање пројекта (према фазама, ... ^

пројектом и евалуације корисника, уз пратеће финансијске извештаЈе који би

	сумирали неопходна средства за реализацију једногодишњег циклуса. Укупно трајање пројекта 2014 - 2017 година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Извор финасирања пројекта су средства Гаранцијског фонда у износу од 1.500.000 ЕУР (172.074.900 РСД)
Очекивани резултати програма/пројекта	1.Унапређење пословања жена предузетница; 2. Повећање запослености; 3.Повећање нивоа техничке опремљености; 4.
Индикатори резултата	1. Приход 2. Број запослених особа

Индикатори ефеката	Унапређење равноправности полова и економске независности жена, повећањем њихове запослености, повећавањем продуктивности њихових пословних иницијатива и техничке
Начин извештавања	Годишњи наративни и финансијски извештаји

Писани документ о реализацији пројекта	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би укључили релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са пројектом и евалуације когрисника, уз пратеће финансијске извештаје који би сумирали неопходна средства за реализацију
Процена ризика	Могућа препрека која се може појавити током пројекта је недостатак интересовања жена. Због дуготрајних животних навика, жене би могле показати отпор могућим променама у њиховим свакодневним активностима. Бројни разлози би то могли проузроковати, на пример, страх од промена, недостатак мотивације, неповерење, неодобравање од стране супруга... То би могло бити решено
Евалуација	Ех роз! евалуација корисника, т1епт и ех роз! евалуација спровођења

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Конкурс за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних кредита за набавку нове пољопривредне механизације и опреме
Циљ пројекта	Стварање предуслова за лакши приступ кредитним линијама банака како би под повољнијим условима од тржишних, пољопривредници који су носиоци регистрованих породичних пољопривредних газдинстава набавили нову пољопривредну механизацију и опрему
Кратак опис пројекта	У складу са својом основном делатношћу, Гаранцијски фонд АПВ је 2005. године покренуо пројекат подршке куповини пољопривредне механизације(комбајни и трактори), који је током осам година трајања мењан, тако да је крајем 2012. године проширен и на комплетну опрему која је неопходна у пољопривреди. Конкурс је намењен носиоцима индивидуалних пољопривредних газдинстава регистрованих на територији Аутономне Покрајине Војводине. Гаранцијски фонд је започео реализацију пројекта руководећи се чињеницом да је просечна старост механизације износила око 25 година.Као један од осовних предуслова развоја пољопривреде и добре стартне позиције пољопривредних произвођача за улазак на проширено тржиште ЕУ је обновљена пољопривредна механизација и опрема. Проширење је довело до напретка пољопривредног
Надлежности	
Носиоци пројекта	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Корисници гаранција, односно корисници кредита били би из свих јединица локалне самоуправе на подручју Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	1. Информисање потенцијалних корисника на територији Аутономне Покрајине Војводине кроз: а) Презентације удружењима пољопривредних произвођача, б) Достављање промотивног материјала Канцеларијама за локални економски развој у локалним самоуправама, ц) Промовисање конкурса у стручним часописима,
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би укључили релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са аспекта управљања пројектом и евалуације корисника, уз пратеће финансијске извештаје који би сумирали неопходна средства за
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Извор финасирања пројекта су средства Гаранцијског фонда у износу од 1.500.000 ЕУР (172.074.900 РСД)
Очекивани резултати програма/пројекта	Обновљена пољопривредна механизација и опрема власника пољопривредних газдинстава на територији АПВ
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	Повећан приход по газдинству Повећан број трактора на 100ха коришћеног пољопривредног
Начин извештавања	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би укључили релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са аспекта управљања пројектом и евалуације корисника, уз пратеће финансијске извештаје који би сумирали неопходна средства за

Писани документ о реализацији пројекта	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би укључили релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са аспекта управљања пројектом и евалуације корисника, уз пратеће финансијске извештаје који би сумирали неопходна средства за
Процена ризика	Недоследност у смислу честих "промена правила" у вођењу аграрне политике, може довести до мање интересовања носиоца пољопривредних газдинстава за куповином нове механизације и преме, па самим тим и мање заинтересованости за учешћем на Конкурсу за одобравање гаранција за обезбеђење дугорочних
Евалуација	Ex роз{ евалуација корисника, т!епт и ex роз! евалуација спровођења

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Конкурс за доделу краткорочних кредита за финансирање извоза
Циљ пројекта	Обезбеђење финансијских средстава ради подршке припреме и реализације извозних програма, запошљавање, повећање извоза, повећање профитабилности, повећање конкурентности
Кратак опис пројекта	Одобравање кредита за финансирање обртних средстава за потребе производње и извоза робе и услуга домаћег порекла, са роком отплате кредита до 180 дана, а у складу са условима Конкурса
Надлежности	
Носиоци пројекта	РФВ самостално и у сарадњи са домаћим и међународним
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Обрада захтева, реализација одобрених кредита, праћење и наплата кредита, и друге активности
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	До искоришћења средстава планираних за реализацију конкурса
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	
	400.000.000,00 РСД (3.486.853,69 ЕУР) по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у зависности од сарадње са другим институцијама по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у зависности од сарадње са другим институцијама
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање извоза роба и услуга домаћег порекла, остварење већег девизног прилива на подручју АП Војводине.
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Г одишњи и полугодишњи извештаји о пословању
Писани документ о реализацији пројекта	Г одишњи и полугодишњи извештаји о пословању
Процена ризика	Процена ризика се ради у складу са Одлуком о начину одобравања кредита који су обезбеђени гаранцијом банке.
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Назив програма/пројекта	Конкурс за дугорочне кредите за трајна обртна средства
Циљ пројекта	Обезбеђење финансијских средстава намењених финансирању трајних обртних средстава потребних за обезбеђење континуитета пословних процеса малих и средњих предузећа, запошљавање, повећање извоза, повећање профитабилности, повећање
Кратак опис пројекта	Одобравање кредита за финансирање трајних обртних средстава малих и средњих предузећа, са роком отплате кредита 36 месеци и грејс периодом 6 месеци, а у складу са условима Конкурса и проценом кредитне способности поднесиоца захтева
Надлежности	

Носиоци пројекта	АП Војводина преко РФВ, РФВ као поверени посао (комисионо) од стране Владе АП Војводине и у сарадњи са другим домаћим и
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Обрада захтева, реализација одобрених кредита, праћење и наплата кредита, и друге активности.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	До искоришћења средстава планираних за реализацију конкурса.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	
	400.000.000,00 РСД (3.486.853,69 ЕУР) по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у зависности од сарадње са другим институцијама
	Средства обезбедила Аутономна Покрајина Војводина.
Очекивани резултати програма/пројекта	Развој малих и средњих предузећа на територији АП Војводине.
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Г одишњи и полугодишњи извештаји о пословању
Писани документ о реализацији пројекта	Г одишњи и полугодишњи извештаји о пословању
Процена ризика	За све подносиоце захтева који испуњавају услове Конкурса, врши се кредитна анализа односно процена кредитног ризика. За кредите обезбеђене гаранцијом банке процена ризика се ради у складу са Одлуком о начину одобравања кредита који су обезбеђени
Евалуација	

Мера 3.2 Очување постојећег нивоа запослености

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.2 Очување постојећег нивоа запослености
Назив програма/пројекта	Обуке за постојеће МСПП
Циљ пројекта	Циљ пројекта је унапређење нивоа знања власника и запослених у МСПП како би повећали своју конкурентност на тржишту
Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата серију обука за запослене у МСПП, чији циљ је подизање и јачање предузентичких знања и капацитета МСП ради одржања и унапређења пословања
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Регионалне развојне агенције, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Бачка: Јужнобачки, Западнобачки и Севернобачки округ
Активности на пројекту	Расписивање позива за учешће на обукама Формирање листе учесника обука Организација једнодневних и дводневних обука у оквиру а. Припрема бизнис плана и пословање с банкама ћ. Стандарди квалитета и еко стандарди с. Финансијско управљање (1 Иновације-увод е. Извоз-за оне који први пут извозе Г. Маркетинг и продаја Евалуација обука

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	12 месеци/минимум једна обука месечно
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 500.000,00 РСД Извор средстава: Покрајински, национални Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Расписан јавни позив за учешће на обукама Формирана листа учесника обука Организована најмање једна обука на месечном нивоу Евалуациони обрасци
Индикатори резултата	Број учесника на обукама Број одржаних обука на годишњем нивоу
Индикатори ефеката	Степен заинтересованости учесника за обуке Степен задовољства учесника обука
Начин извештавања Писани документ о реализацији	Наративни и финансијски извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	1. Обезбеђивање финансијских средстава (средњи);
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост,). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката.

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.2 Очување постојећег нивоа запослености
Назив програма/пројекта	Организација месечних ИНФО семинара за војвођанску привреду о могућностима за финансирање кроз регионалне, националне и међународне институције и повезивање са привредницима из Европе кроз Европску мрежу предузетништва
Циљ пројекта	Циљ пројекта је правовремено информисање привредног сектора о свим релевантним јавним позивима расписаним од стране регионалних, националних и међународнх институција као и повезивање са привредницима из Европе кроз ЕЕН мрежу
Кратак опис пројекта	У циљу бољег информисања представника МСПП организоваће се ИНФО дани у оквиру којег ће се привредницима презентовати сви текући и релевантни јавни позиви на регионалном, националном и међународном нивоу. Подршка предузетницима кроз ефикасније
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Регионалне развојне агенције, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Бачка: Јужнобачки, Западнобачки и Севернобачки округ
Активности на пројекту	Јавни позив за организацију ИНФО дана Формирање листе учесника ИНФО дана Промоција ИНФО дана

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	12 месеци/минимум један ИНФО дан месечно
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 300.000,00 РСД Извор средстава: Покрајински, национални Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Расписан јавни позив за учешће на ИНФО дану Формирана листа учесника ИНФО дана Организован најмање један ИНФО дан на месечном нивоу
Индикатори резултата	Број учесника на ИНФО дану Број одржаних ИНФО дана на годишњем нивоу
Индикатори ефеката	Степен заинтересованости учесника за ИНФО дан Степен задовољства учесника ИНФО дана
Начин извештавања Писани документ о реализацији	Наративни и финансијски извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	1. Обезбеђивање финансијских средстава (средњи);
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост,). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката.

Мера 3.3. Унапређење сарадње и повезивање/кластери

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.3. Унапређење сарадње и повезивање/кластери
Назив програма/пројекта	Војводина Органик - Формирање кластера произвођача органске хране у Војводини.
Циљ пројекта	Општи циљ пројекта је повећање конкурентности локалне прехрамбене индустрије, локалних произвођача органске хране и њихова припрема за трговину на јединственом европском тржишту а) формирање кластера произвођача органске хране Војводине, б) повећање квалитета и конкурентности домаћих органских прехрамбених производа, ц) отварање нових радних места и подршка регионалном економском развоју кроз промоцију органске хране;
Кратак опис пројекта	Основни циљ пројекта је да се кроз формирање кластера произвођача органске хране у Војводини утиче на повећање конкурентности и квалитета локалних органских производа затим на повећање конкурентности домаћих произвођача и локалне прехрамбене индустрије који би еволуирао у производњу готових производа органског порекла и њихово оспособљавање за пласман на европском тржишту. На овај начин, пројекат ће имати директан утицај на отварање нових радних места и кроз афирмацију органске
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и Општина Бач; Општина Бачка Паланка;

	Општина Оџаци.
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Бачка;
	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
	Пољопривредна школа Бач;
	Општина Бач;
	Општина Бачка Паланка;
	Општина Оџаци.
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Општине Бач, Бачка Паланка (Јужнобачки округ) и општина Оџаци (Западнобачки округ).
Активности на пројекту	1 . Координациони састанак пројектног тима;
	2. Почетак конференције;
	3. Тендерске процедуре;
	4. Грађевински радови у центру Селенче;
	5. Отварање огледних поља у Пољопривредној школи у Селенчи;
	6. Успостављање Војвођанског кластера органске хране - састанак чланова кластера;
	7. Спровођење програма обуке за општинске саветнике у органској производњи хране ;
	8. Спровођење програма обуке за локалне пољопривреднике за органску пољопривредну производњу;
	9. Спровођење програма обуке за локалне фармере (МСП тренинг,
	тренинг извоза , еко стандарди) ;
	10. Менторски програм за локалне пољопривреднике на огледним пољима ;
	11. Учешће кластера на Међународном сајму Бизнис База у Београду;
	12. Развој базе података за органску храну у Бачу, Бачкој Паланци и општини Оџаци ;
	13. Адаптација тржишних објеката у три општине;

	14. Локални Сајам органске хране у Бачу, Бачкој Паланци и Оџацима ;
	15. Развој органске хране Акционог плана на локалном нивоу у општинама Бач, Бачка Паланка и Оџаци;
	16. Развој органске хране Акционог плана производње на покрајинском
	17. Спровођење видљивости Акција пројекта ;
	18. Израда Акционог плана развоја кластера на период од 2 године ;
	19. Завршна конференција;
	20. Период извештавања.
Трајање пројекта	18 месеци
(према фазама, у	
Финансијски план за реализацију	32.278.961,00 РСД
Очекивани резултати програма/пројекта	1. Основан Кластер органске хране произвођача - Војводина Органик;
	2. Технички опремљени објекти у Селенчи;
	3. Основана огледна поља у Пољопривредној школи у Бачу;
	4. Развијање свести локалних пољопривредника у области органске производње хране, сертификација земљишта и предузетништво;
	5. Ширење богатије органске хране на локалном тржишту;
	6. Повећање конкурентности домаће органске прехрамбене
	7. Створени услови за отварање нових радних места у сектору органске производње.
Индикатори резултата	1. Број нових органских произвођача хране;

	2. Конкурентски производи на европском тржишту;
	3. Добар квалитет готових производа;
	4. Кластер је основан и регистрован у складу са прописима;
	5. Број полазника који је учествовао на обукама;
	6. Менторинг програм за локалне пољопривреднике;
	7. Активна промоција кластера на међународним сајмовима;
	8. Број Б2Б организованих састанака
Индикатори ефеката	1. Кластер органске хране произвођача - Војводина Органик је основана
	2. Садржаји су технички опремљени (да / не);
	3. 3000 м2 утврђених огледних поља;
	4. Број полазника који је учествовао на обукама;
	5. Менторинг програм за локалне пољопривреднике;
	6. Активна промоција кластера на међународним сајмовима;
	7. Број Б2Б организованих састанака;
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај након завршетка пројекта (18 месеци).
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	1. Екстремни временски услови могу одложити конкретне активности
	2. Недостатак интересовања учесника за учешће на тренингу предвиђено пројектом (низак);
	3. Политичка нестабилност на локалном или покрајинском нивоу
Евалуација	Према фазама процеса реализације пројекта:
	по завршетку (ех роз{)

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.3. Унапређење сарадње и повезивање/кластери
Назив програма/пројекта	Формирање Регионалне асоцијације кластера у АП Војводини и успостављање система акредитације
Циљ пројекта	Успостављање ефикасног система за акредитацију кластера у АП
Кратак опис пројекта	Формирање Регионалне асоцијације кластера у АП Војводини која ће имати задатак да преузме улогу развоја кластера у АП Војводини, повезивање кластера из Војводине са кластерима у региону, односно у Европској унији, да усклађује политику подршке привредним субјектима који послују у оквиру кластера, итд. Регионална акредитација ће омогућити мерљивост успешности рада кластера, као и могућност за њихово међународно позиционирање.
Надлежности	Подршка развоју кластера у АП Војводини од 2007. године у оквиру Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду запошљавање и
Географска подручја (окрузи и	

бити имплементиран	
Активности на пројекту	едукације, финансијска подршка, пе1даогкт§, В2В и С2С састанци - привредници, образовне институције, управа, конференције
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	36 месеци
	50.000.000,00 динара за трогодишњи период реализације

реализацију програма/пројекта

Очекивани резултати програма/пројекта	5 акредитованих и међународно признатих кластера оспособљених да комуницирају на европском и светском тржишту (области метала, икт-а, агроиндустрије, туризма, енергетске ефикасности)
Индикатори резултата	Број додељених бронзаних и сребрних маркица од стране европских
Индикатори ефеката	Број склопљених међународних уговора, остварени извоз, број новоотворених радних места
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	Елаборат о систему акредитације, оснивачка акта асоцијације
Процена ризика	Обезбеђивање финансијских средстава, укидање субвенција, људски ресурси
Евалуација	

Мера 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Назив програма/пројекта	Програми подршке инвестицијама у пољопривредна
Циљ пројекта	Развој пољопривредних газдинстава
Кратак опис пројекта	Подршка пољопривредним газдинствима кроз суфинансирање инвестиционих активности у наводњавању, подизању противградних мрежа, прерадних капацитета, складишних капацитета, подизања стакленика и пластеника, проширења привредних активности на селу, унапређења
Надлежности	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	РПГ, привредна друштва , ЗЗ, ПСП
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ
Активности на пројекгу	
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуално, конкурси се објављују једном годишње
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	000.00 РСД годишње 000.00 РСД за цео период 2014-2017
Очекивани резултати програма/пројекта	Подизање конкурентности пољопривредних газдинстава, повећање сточног фонда и побољшање квалитета млека и
Индикатори резултата	Број пољопривредних газдинстава која учествују у конкурсима, број обновљене опреме, ха под заливним и другим системима, број обновљене опреме и објеката за
Индикатори ефеката	Повећање приноса, повећање конкурентности пољопривредних газдинстава, повећање сточарске

Писани документ о реализацији пројекта

Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију

Назив програма/пројекта	Унапређење пољопривредних газдинстава кроз континуирани саветодавни рад
Циљ пројекта	Едукација пољопривредника у циљу подизања општег нивоа знања пољопривредних произвођача, њихове информисаности и конкуретности, успостављање система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у АП Војводини, унапређења квалитета и промоције пољопривредних производа, унапређења и
Кратак опис пројекта	Подршка пољопривредним газдинствима кроз суфинансирање рада пољопривредних саветодаваца из пољопривредних стручних служби и приватних саветодавана у саветодавним активностима на подручју АП
Надлежности	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	ПСС, ПИС, ПСП
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ
Активности на пројекту	
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуално
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	000.00 РСД годишње 000.00 РСД за цео период 2014-2017
Очекивани резултати програма/пројекта	Подизање информисаности и конкурентности пољопривредних газдинстава
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	Повећање приноса и производње пољопривредних газдинстава, повећање конкурентности пољопривредних
Начин извештавања	Годишњи извештаји о коришћењу средстава

Писани документ о реализацији пројекта

Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.5. Повећање запослености кроз развој непољопривредних делатности на селу
Назив програма/пројекта	Прогнозно извештајна служба у заштити биља АПВ

Циљ пројекта	Индустријализација пољопривредне производње и све већа употреба пестицида, са једне стране, и незадовољство потрошача са друге стране, који поред квалитета захтевају безбедан производ са аспекта примене пестицида, намеће као потребу контролисану и циљану примену пестицида
Кратак опис пројекта	Прогноза служи као основа за организовање и извођење превентивних и директних (куративних) мера у заштити биља, јер предвиђа место, време и интензитет појаве штеточина и паразита проузроковача болести, прати њихово даље развиће и даје процену могућих губитака, благовремено упозорава пољопривредне произвођаче на опасност, омогућује планирање радова у заштити пољопривредних и шумских култура, и препоручује оптималне рокове, ефикаснију и економичнију заштиту пољопривредних и шумских гајених биљака. Уз примену и
Надлежности	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	ПСС, ПИС, ПСП

Г ч- J V ГJ J АПВ
у коЈима ће програм бити имплементиран

Активности на пројекту	
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуално
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	000.00 РСД годишње 000.00 РСД за цео период 2014-2017
Очекивани резултати програма/пројекта	Инвентаризација и праћење присуства штетних организама, редукција примене хемијских препарата, смањивање остатака пестицида у земљишту
Индикатори резултата	Рационална примена пестицида, очување животне средине
Индикатори ефеката	Повећање прихода на пољопривредним газдинствима

Писани документ о реализацији пројекта

Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Назив програма/пројекта	Успостављање и одржавање Геоинформационог система и мониторинг сетвене структуре на подручју АПВ и базе података регистрованих пољопривредних газдинстава
Циљ пројекта	Дигитализација података из аналитичко-документационе основе, Анализа података из других извора, тј. других органа Управе, Дефинисање процедура за креирање Мар и ^МЗ сервиса и интеграција сервиса, Конверзија и модификација постојећих векторских података, Израда модела података, Интегрисање ново креираних података под централни модел података, Израда специфичних
Кратак опис пројекта	Просторно-информациони систем Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, обухвата аквизицију, складиштење,обраду, организовање и презентовање просторних података. Подразумева се и израда процедура за уношење, одржавање и анализирање просторних података којима
Надлежности	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АПВ
Активности на пројекту	
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуално
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	000.00 РСД годишње 000.00 РСД за цео период 2014-2017
Очекивани резултати програма/пројекта	Израда процедура за уношење, одржавање и анализирање просторних података којима располаже Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	

Писани документ о реализацији пројекта

Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Назив програма/пројекта	Побољшање економског положаја старачких пољопривредних газдинстава
Циљ пројекта	Смањење броја необрађених површина (због немогућности рада старијих особа), и повећање ниских прихода старачких
Кратак опис пројекта	Старачким домаћинствима се додељују средства која су дала земљу у закуп у циљу смањења необрађених површина и повећања прихода старачких домаћинстава
Надлежности	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	РПГ, ПСП
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ
Активности на пројекту	
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуално, конкурс се објављује једном годишње
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	125.000.000,00 РСД годишње
	600.000.000,00 РСД за цео период 2014-2017
Очекивани резултати програма/пројекта	Смањење броја необрађених површина, и повећање ниских прихода старачких газдинстава
Индикатори резултата	Повећање броја корисника
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Годишњи извештај о корисницима средстава
Писани документ о реализацији	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Назив програма/пројекта	Промоција извозних потенцијала пољопривреде АПВ
Циљ пројекта	промоција извозних потенцијала прерађивачке индустрије у АПВ и каталог потенцијалних инвестиција намењен страним
Кратак опис пројекта	Стварање базе података потенцијала прерађивачке индустрије, њихових тзв личних карти, представљање на сајмовима, трговинским мисијама и контактима са потенцијалним инвеститорима. Други део пројекта окренут
Надлежности	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	ПСП, ВИП
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АПВ
Активности на пројекту	Обилазак терена, стварање базе података и каталога потенцијалних инвестиција, промоција на сајмовима трговинским мисијама и један на један са страним
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуално, конкурс се објављује једном годишње
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	000.00 РСД годишње 000.00 РСД за цео преиод 2014-2017
Очекивани резултати	повећање извоза пољопривредних производа, јот! ^еМиге
Индикатори резултата	број инвестиција, повећање извоза по фирми
Индикатори ефеката	

Писани документ о реализацији пројекта

Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Назив програма/пројекта	Програми подршке мерама за унапређење и коришћење пољопривредног земљишта у АПВ
Циљ пројекта	Спровођење мера за унапређење квалитета земљишта у АП
Кратак опис пројекта	Мерама као што су испитивање квалитета земљишта, комасација, мелиорације пашњака, уређење каналске мреже, реконструкције рибњака и пољочуварске службе ће се спроводити кроз сарадњу
Надлежности	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и
Носиоци пројекта	ПСП, Локалне самоуправе, ЈП
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АПВ
Активности на пројекту	

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуално, конкурс се објављује једном годишње
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	926.000.000,00 РСД годишње 3.704.000.000,00 РСД за цео период 2014-2017
Очекивани резултати програма/пројекта	Побољшање квалитета земљишта
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Годишњи извештај о корисницима средстава
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Назив програма/пројекта	Унапређење ловства у АПВ
Циљ пројекта	Повећање бројног стања популације високе и ниске дивљачи, побољшање станишних услова за дивљач и унапређење ловног
Кратак опис пројекта	Израда и реализација програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на територији АП Војводине, а са циљем повећања бројног стања популације високе и ниске дивљачи, побољшање станишних
Надлежности	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и
Носиоци пројекта	ПСП, Ловачка удружења
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ
Активности на пројекту	
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуално, конкурс се објављује једном годишње
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	000.00 РСД годишње 000.00 РСД за цео период 2014-2017
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на територији АП Војводине
Индикатори резултата	Повећање бројног стања популације високе и ниске дивљачи, побољшање станишних услова за дивљач и унапређење ловног
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Годишњи извештај о корисницима средстава
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	III - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и
Назив програма/пројекта	Увођење ЕУ стандарда, увођење и сертификација система квалитета и безбедности хране и континуирано праћење квалитета основних животних намирница
Циљ пројекта	Увођење стандарда и система квалитета и безбедности хране и редовно праћење производње на пољопривредним газдинствима и квалитета основних животних намирница у малопродајним
Кратак опис пројекта	Подршка пољопривредним газдинствима кроз суфинансирање увођења ЕУ стандарда, увођења и сертификације система квалитета и безбедности хране и редовна контрола производње на пољопривредним газдинствима и контрола квалитета производа у малопродајним објектима од стране стручњака са Пољопривредног
Надлежности	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и
Носиоци пројекта	Финс, Пољопривредни факултет у НС, ПСП, ПИС
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АПВ
Активности на пројекту	
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуално, конкурси се објављују једном годишње
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	000.00 РСД годишње 000.00 РСД за цео преиод 2014-2017
Очекивани резултати програма/пројекта	Подизање конкурентности пољопривредних газдинстава, повећање квалитета пољопривредних производа
Индикатори резултата	Број пољопривредних газдинстава која учествују у конкурсима, подизање квалитета основних животних намирница
Индикатори ефеката	Повећање конкурентности пољопривредних газдинстава и прихода на пољопривредним газдинствима
Начин извештавања	Г одишње извештај о корисницима средстава
Писани документ ореализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и
Назив програма/пројекта	Регионални центар за подршку развоју производње воћа и поврћа у Средњем Банату
Циљ пројекта	Општи циљ пројекта је уравнотежени развоју руралних заједница Средњег Баната кроз увећање конкурентности пољопривредног сектора, као и допринос развоју регионалне економије и укупаног квалитета живота његових становника. Специфични циљеви: Увођење иновативних приступа у управљању производњом, чувањем и паковањем воћа и поврћа индивидуалних произвођача и пољопривредних предузећа са циљем повесања њихове

Кратак опис пројекта	Пољопривреда има посебну улогу у економијама свих округа у Банату. На регионалном нивоу њен значај доприносу укупног запошљавања је изнад националног просека. Последњих године приметан је развој воћарства, повртарства и виноградарства. Усмеравање на квалитет уместо на квантитет је основна смерница, као и на успостављање специјализованих дистрибутивних центара, усредсређених на захтевне сегменте тржишта, како домаћег тако и међународног. Политика развоја за рурална подручја је од пресудне важности. Без сумње, њихово очување и валоризација су значајни за развој конкурентнијег пољопривредног сектора, очување социјалних вредности, спречавање депопулације и заштиту животне средине. Центар представља одлично решење за проблеме у овој области: неорганизованост произвођача воћа и поврћа, ограничени финансијски ресурси произвођача, неопходна подршка развоју пољопривреде на овом подручју. ђ Захваљујући досадашњим добрим приносима и конкурентној производној цени, локација представља изврсну производну базу за регионално тржиште поврћа и за прерађивачку индустрију. У досадашњим активностима на тему реализације ове пројектне идеје, иницијатива за развој производње
Надлежности	Локалне самоуправе средњег Баната - у зависности од одабране
Носиоци пројекта	РЦР Банат
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Град Зрењанин, општина Сечањ, општина Житиште, општина Нова Црња и општина Нови Бечеј
Активности на пројекту	Фазе развоја Центра: Припремна фаза: Одлуке органа локалних заједница Сагласност надлежних институција Обезбеђење извора финансирања Израда пројектно техничке документације и добијање потребних дозвола Дефинисање локације Израда инвестиционог плана Основно инфраструктурно опремање: Обезбеђење извора финансирања Ограђивање локације, изградња интерне путне мреже и потребних инсталација Изградња погона за чување и дистрибуцију (хладњача): Обезбеђење извора финансирања Изградња и опремање хладњаче

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Фаза 1 - 12 месеци Фаза 2 - 9 месеци Фаза 3 - 9 месеци фаза 4 - 6 месеци

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	ОСНОВНА СРЕДСТВА 55.401.000 Објекат 35.820.000 Опрема 15.985.000 Остала опрема 3.595.865 ОБРТНА СРЕДСТВА 3.765.656 1. Новчана средства 3.756.656 УКУПНО 59.166.656 РСД (515.763,68 ЕУР)
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање конкурентске способности малих произвођача и пољопривредних предузећа Креирање могућности за формирање ланца дистрибутера и продаје
Индикатори резултата	Формиран 1 дистрибуривни центар за производњу воћа и поврћа Повећан број пољопривредних газдинстава који пласира своје
Индикатори ефеката	500 нових радних места Пласман производа повећан за 30%
Начин извештавања	Наративни и финансијски извештај пројеката, извештај надзора.
Писани документ о реализацији пројекта	Пројектна алпикација, потписани уговори са добвљачима
Процена ризика	Могућност смањења политичке подршке даљој реализацији пројекта, Мера превазилажења - апликант и партнери ће радити на константом обезбеђењу подршке реализацији пројекта; Пољопривредни произвођаћи недовољно заинтересовани за сарадњу, Мера превазилажења - Перманентна промоција пројекта и
Евалуација	Четири евалуациона процеса пројекта ће бити спроведена и то након реализације сваке фазе пројекта како би се на што систематичнији начин показали ефекти и успешност реализације пројекта. Такође евалуација резултата и ефеката пројекта послужиће за даље

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и
Назив програма/пројекта	Кредитирање куповине нове погонске и прикључне пољопривредне механизације
Циљ пројекта	Обнављање застареле пољопривредне механизације
Кратак опис пројекта	Кредитираће се куповина нове пољопривредне механизације са каматном стопом од 2% на годишњем нивоу са 6 месеци грејс периода и 48 месеци периода отплате. Максимални износ кредита
Надлежности	На основу члана 6. и 15. Статута Покрајинског фонда за развој пољопривреде и Програма рада и Финансијског плана Фонда Савет Фонда расписује Конкурс за набавку нових система и опреме за
Носиоци пројекта	Покрајински фонд за развој пољопривреде
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Подручје Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	Расписивање конкурса, преглед достављене документације, потписивање уговора и коначна реализацијa кредита Трајање пројекта (према фазама,

Конкурси се расписују сваке године у фебруару и септембру месецу
у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	503.500.000,00 РСД (4.389.077,08 ЕУР)
Очекивани резултати програма/пројекта	Куповина преко 300 трактора и прикључних машина
Индикатори резултата	Повећање производње пољопривредних производа, интензивирање пољопривредне производње, промена производне структуре
Индикатори ефеката	Повећање економичности, продуктивности и конкурентности домаће пољопривреде
Начин извештавања	Обилазак корисника кредита, утврђивање чињеничног стања на лицу места о наменском утрошку средстава и површинама под системима за наводњавање. Фонд свака три месеца извештава Владу АП Војводине, а једном годишње Скупштину АП Војводине о свом
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и
Назив програма/пројекта	Кредитирање пчеларске прозводње
Циљ пројекта	Развој руралног подручја и села кроз ангажовање радно неактивног становништва на селу у пчеларству.
Кратак опис пројекта	Кредитираће се куповина кошница, пчелињих појева и опреме у пчеларству са каматном стопом од 2% на годишњем нивоу са 24 месеца грејс периода и 18 месеци периода отплате. Максимални
Надлежности	На основу члана 6. и 15. Статута Покрајинског фонда за развој пољопривреде и Програма рада и Финансијског плана Фонда Савет Фонда расписује Конкурс за набавку нових система и опреме за
Носиоци пројекта	Покрајински фонд за развој пољопривреде
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Подручје Аутономне Покрајине Војводине

Активности на пројекту	Расписивање конкурса, преглед достављене документације,

потписивање уговора и коначна реализација кредита Трајање пројекта (према фазама, Конкурси се расписују сваке године у фебруару и септембру месецу, у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	70.000.000,00 РСД (610.199,40 ЕУР)
Очекивани резултати програма/пројекта	12.000 нових пчелињих друштава
Индикатори резултата	Повећање производње меда и производа од меда.
Индикатори ефеката	Развој руралног подручја и села и ангажовање радно неактивног становништва на селу
Начин извештавања	Обилазак корисника кредита, утврђивање чињеничног стања на лицу места о наменском утрошку средстава, купљених кошница и опреме за пчеларство. Фонд свака три месеца извештава Владу АП Војводине
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и
Назив програма/пројекта	Кредитирање подизања вишегодишњих засада воћа и винове лозе и постављања противградне мреже
Циљ пројекта	Повећање површина под вишегодишњим засадима
Кратак опис пројекта	Кредитираће се набавка воћних садница, лозних калемова, стубова и жице, опреме у виноградарству и постављање противградне мреже каматном стопом од 2% на годишњем нивоу са грејс периодом од
Надлежности	На основу члана 6. и 15. Статута Покрајинског фонда за развој пољопривреде и Програма рада и Финансијског плана Фонда Савет Фонда расписује Конкурс за набавку нових система и опреме за
Носиоци пројекта	Покрајински фонд за развој пољопривреде
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Подручје Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	Расписивање конкурса, преглед достављене документације,

потписивање уговора и коначна реализаци) кредита
Трајање пројекта (према фазама, Конкурси се расписују сваке године у фебруару и септембру месецу у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	80.000.000,00 РСД (697.370,74 ЕУР)
Очекивани резултати програма/пројекта	70 ха под вишегодишњим засадима
Индикатори резултата	Повећање производње воћа, грожђа, и производа од воћа и грожђа, интензивирање пољопривредне производње
Индикатори ефеката	Дугорочно улагање у производњу која доноси највећи приход по јединици површине

Начин извештавања	Обилазак корисника кредита и утврђивање чињеничног стања на лицу места о наменском утрошку средстава и површинама под вишегодишњим засадима. Фонд свака три месеца извештава Владу АП Војводине, а једном годишње Скупштину АП Војводине о свом
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и
Назив програма/пројекта	Кредитирање производње под заштићеним простором (пластеници, стакленици) и опреме у њима
Циљ пројекта	Повећање површина под заштићеним простором
Кратак опис пројекта	Кредитираће се набавка нових заштићених башта и опремеу њима са каматном стопом од 2% на годишњем нивоу са 12 месеци грејс периода и 24 месеца периода отплате. Максимални износ кредита
Надлежности	На основу члана 6. и 15. Статута Покрајинског фонда за развој пољопривреде и Програма рада и Финансијског плана Фонда Савет Фонда расписује Конкурс за набавку нових система и опреме за
Носиоци пројекта	Покрајински фонд за развој пољопривреде
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Подручје Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	Расписивање конкурса, преглед достављене документације, потписивање уговора и коначна реализација кредита.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Конкурси се расписују сваке године у фебруару и септембру месецу.

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	102.500.000,00 РСД (893.506,26 ЕУР)
Очекивани резултати програма/пројекта	70.000 м2 под заштићеним баштама
Индикатори резултата	Повећање производње пољопривредних производа (поврћа, лековитог биља, цвећа), интензивирање пољопривредне производње, већи принос и приход са јединице површине, боља
Индикатори ефеката	Радно ангажовање незапослених лица
Начин извештавања	Обилазак корисника кредита и утврђивање чињеничног стања на лицу места о наменском утрошку средстава и површинама под заштићеним простором. Фонд свака три месеца извештава Владу АП Војводине, а једном годишње Скупштину АП Војводине о свом
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	III - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и
Назив програма/пројекта	Конкурс за доделу дугорочних кредита за пољопривреду

Циљ пројекта	Обезбеђење финансијских средстава ради подршке развоја и унапређења сектора пољопривреде путем повећања нивоа техничке опремљености, повећања обима, ефикасности и интезивирања пољопривредне производње, повећања продуктивности, подизање степена конкурентности и заштите животне средине као и подстицање удруженог учешћа више носилаца индивидуалних пољопривредних газдинстава у реализацији заједничке инвестиције
Кратак опис пројекта	Одобравање дугорочних кредита за пољопривреду намењених фихичким лицима- носиоцима регистрованих пољопривредних газдинстава, са роком отплате 5 година са грејс периодом 24, односно 12 месеци у зависности од намене, и роком отплате 3 године за набавку матичног јата са грејс периодом од 12 месеци, а у складу са условима Конкурса и проценом кредитне способности подносиоца захтева. Кредити ће се додељивати у области пољопривреде за финансирање: Набавке пољопривредне механизације за пољопривредну производњу (трактора, комбајна и прикључних машина); Набавка опреме за пољопривредну производњу; Набавке квалитетног приплодног материјала у сточарству и матичног јата; Набавке вишегодишњих засада воћа, винове лозе и осталих вишегодишњих засада са опремањем површина под засадима; Набавке противградних мрежа са наслоном; Набавке опреме за заштићени простор; Изградње бунара и набавке опреме и система за наводњавање; Набавке опреме за повећање капацитета и осавремењавање линија за прераду примарних пољопривредних производа;
Надлежности	
Носиоци пројекта	РФВ самостално и у сарадњи са домаћим и међународним
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Обрада захтева, реализација одобрених кредита, праћење и наплата кредита, и друге активности
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	До искоришћења средстава планираних за реализацију конкурса.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	250.000.000,00 РСД (2.179.283,56 ЕУР) по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у зависности од сарадње са другим
Очекивани резултати програма/пројекта	Развој пољопривреде и побољшање тржишне позиције индивидуалних газдинстава на подручју АП Војводине.
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Годишњи и полугодишњи извештаји о пословању.
Писани документ о реализацији пројекта	Годишњи и полугодишњи извештаји о пословању.
Процена ризика	За све подносиоце захтева који испуњавају услове Конкурса, врши се
	анализа односно процена кредитног ризика. За кредите обезбеђене гаранцијом банке процена ризика се ради у складу са Одлуком о начину одобравања кредита који су обезбеђени гаранцијом банке
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и

Назив програма/пројекта	Конкурс за доделу дугорочних кредита за развој прехрамбено-прерађивачке индустрије
Циљ пројекта	Обезбеђење финансијских средстава ради подршке реализацији синергијских пројеката у области пољопривредне производње и прехрамбено-прерађивачке индустрије кроз удруживање већег броја произвођача - учесника у пољопривредној и прехрамбено-прерађивачкој производњи ради повећања производно-прерађивачких потенцијала и складишних капацитета, унапређења
Кратак опис пројекта	Одобравање кредита намењених реализацији капиталних инвестиција у области производње хране, односно прехрамбено-прерађивачке производње, а све у циљу успостављања кооперантских односа у појединим сегментима и производним процесима ради успостављања високих стандарда у технологији производње, складиштења и прераде. Кредити се одобравају на рок
Надлежности	
Носиоци пројекта	РФВ самостално и у сарадњи са домаћим и међународним
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Обрада захтева, реализација одобрених кредита, праћење и наплата кредита, и друге активности
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	До искоришћења средстава планираних за реализацију конкурса.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	150.000.000,00 РСД (1.307.570,13 ЕУР) по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у зависности од сарадње са другим
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализација капиталних инвестиција на подручју АП Војводине у области прехрамбено-прерађивачке производње.
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Годишњи и полугодишњи извештаји о пословању
Писани документ о реализацији пројекта	годишњи и полугодишњи извештаји о пословању
Процена ризика	За све подносиоце захтева који испуњавају услове Конкурса, врши се кредитна анализа односно процена кредитног ризика. За кредите обезбеђене гаранцијом банке процена ризика се ради у складу са Одлуком о начину одобравања кредита који су обезбеђени
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.5. Повећање запослености кроз развој непољопривредних делатности на селу
Назив програма/пројекта	Подстицање развоја и услуга у сеоском туризму
Циљ пројекта	Циљ пројекта је креирање и развој нових услуга у туризму ради лакшег укључивања сеоског становништва у туристичке токове
Кратак опис пројекта	Основни циљ пројекта је да се кроз одржавање обука, становништву заинтересованом за сеоски туризам пренесу знања и искуства потребна за ефикасније пружање услуга у области
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Бачка, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Бачка: Јужнобачки, Западнобачки и Севернобачки округ
Активности на пројекгу	Организација обуке према следећим модулима: Развој сектора услуга у сеоском туризму-закоснки оквир пословања, могућности за развој сеоског туризма Радионице-финансијско управљање сеоским домаћинством Комуникациони тренинг Примери добре праске из окружења
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	3 месеца
Финансијски план за реализациіу	300.000,00 РСД
Очекивани резултати програма/пројекта	Спроведена тродневна обука у области сеоског туризма; Обучени учесници/ власници сеоских домаћинстава о основама сеоског туризма (према модулима)
Индикатори резултата	Број представника сеоских домаћинстава који су похађали обуку Број учесника обуке који ће вршити категоризацију смештаја
Индикатори ефеката	Степен задовољства учесника обука Број полазника који је учествовао на обукама;
Начин извештавања Писани документ о реализациіи	Наративни и финансијски извештај након завршетка пројекта (3 месеца).
Процена ризика	1 .Недостатак интересовања учесника за учешће на тренингу предвиђено пројектом (низак); 3. Политичка нестабилност на локалном или покрајинском нивоу
Евалуација	Према фазама процеса реализације пројекта: по завршетку (ех роз{)

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.5. Повећање запослености кроз развој непољопривредних делатности на селу
Назив програма/пројекта	Економско оснаживање жена са села у АП Војводини
Циљ пројекта	ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА: Економско оснаживање и сарадња жена у Војводини Унапређење пословних прилика за незапослене жене у Војводини Смањење регионалних диспаритета у Војводини Повећање запослености жена кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ Побољшавање вештина и знања руралних жена на пољима предузетништва и органске пољопривреде, прикупљања информација и проналажења пословних партнера. Развој сарадње и удруживања (кластери, задруге) сеоских жена. Смањење изолације жена у руралним подручјима Побољшање пословних мрежа и протока информација међу
Кратак опис пројекта	Истраживања, као и различита искуства, потврђују да се жене које живе у сеоским/руралним подручјима суочавају са бројним тешкоћама које њихов положај у заједници чини неповољним, ограничавајући њихове могућности за пуни развој, како у јавној тако и у приватној сфери, а посебно у сфери економије, утичући тиме негативно на укупну динаминку развоја руралних подручја. Имајући постојеће податке у виду, пројекат има два општа циља: економско оснаживање и сарадњу сеоских жена предузетница, као и побољшање пословних могућности за незапослене жене које живе у руралним подручјима. Активности пројекта усмерене су на то да жене из руралних подручја, кроз тренинге и интензивну интеракцију, стекну нове вештине, развију своје пословање и међусобну сарадњу, успоставе контакте, размене идеје, истраже и пронађу могућности за будуће запошљавање. Ове активности ће их учинити економски независнијим, омогућити отварање нових
Надлежности	
Носиоци пројекта	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине, у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајинским заводом за равноправност полова, Покрајинским фондом за развој пољопривреде
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Бачка, Банат, Срем
Активности на пројекту	Израда студије о стању и потребама жена на пољима предузетништва, пољопривреде и запошљавања у Војводини Израда студије оправданости креирања нових и/или модификације постојећих гаранцијских линија за економско оснаживање жена у Војводини, укључујући студију о социо-економским ефектима постојећих програма Формирање и ажурирање свеобухватне базе података пословних жена Унапређење и ажурирање веб портала о економском оснаживању сеоских жена №%'№.гага1№отеп.т&
	24 месеца

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	23.000.000,00 РСД (200.494,09 ЕУР) ИПА програм прекограничне сарадње Србија-Хрватска; ИПА програм прекограничне сарадње Србија-БиХ; ИПА програм прекограничне сарадње Србија-Мађарска; Амбасада Краљевине Норвешке; Ш АГО; Шотеп; Хајнрих Бел фондација; Аустријска агенција за развој;
Очекивани резултати програма/пројекта	Прикупљени и анализирани подаци о женском предузетништву у Војводини; Испитане могућности успостављања нових и/или модификације постојећих гаранцисјких линија, као и ефекти постојећих гаранцијских линија; Формирани и ажурирани системи за повезивање и промоцију пословних жена (база података, веб портал); Унапређени услови за удруживање жена (кластери, задруге);
Индикатори резултата	Број нових студија; Број нових информација у бази пословних жена; Број нових и ажурираних садржаја на веб порталу №%'№.гагаћ№отеп.т&; Број жена које су обучене; Број жена које користе менторску подршку; Број новоиздатих гаранција;
Индикатори ефеката	Активности овог пројекта осмишљене су тако да унапреде равноправност полова и запошљавање тј. покретање посла од стране жена са села, побољшавањем њихових предузетничких вештина и активности, путем обуке, сарадње, удруживања и размене информација и искуства. С обзиром на велику улогу жена у руралним подручјима, њиховим економским оснаживањем може се допринети свеукупном руралном развоју у Војводини. Дугорочни резултати ће уследити тако што ће жене почети да користе знања и партнерства у њиховим пословним активностима, форање нова предузећа, створати нове производе и пружати нове услуге, са фокусом на пољопривреду и агроиндустрију. Реализација овог пројекта би донела бројне користи за директне и индиректне циљне групе. Подстицај и подршка женама предузетницама са села би водили њиховом економском оснаживању, већој економској независности и бољем друштвеном положају а дугорочно би их чинили равноправнијим са мушкарцима и дали им моћ да преговарају у кући и у заједници, повећавајући број њихових активности у доношењу одлука и чинећи легитимном њихову
Начин извештавања	Квартално финансијско и наративно извештавање.
Писани документ о реализацији пројекта	Квартални финансијски и наративни извештаји.

Процена ризика	Могућа препрека која се може појавити током пројекта је недостатак интересовања сеоских жена. Због дуготрајних животних навика, жене би могле показати отпор могућим променама у њиховим свакодневним активностима. Бројни разлози би то могли проузроковати, на пример, страх од промена, недостатак мотивације, неповерење, неодобравање од стране супруга... То би могло бити решено указивањем на исходе који ће бити добри не само за жене него и за друге чланове заједнице. Уколико у том случају сеоским женама буду пружене адекватне информације о значају пројекта и потребама које пројектне активности могу да испуне, то ће их уверити да је пројекат сачињен имајући у виду
	Иако је ризик могућ, није нарочито вероватно да ће до њега доћи, пошто су претходна истраживања показала да су жене више него спремне да сарађују, оформљују мреже и да активно учествују у стицању нових вештина и контаката, ако им се пружи могућност.
Евалуација	Биће спровођене редовне/периодичне интерне евалуације

Мера 3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Назив програма/пројекта	Очување и унапређење Археолошког налазишта Град у Старчеву, непокретно културно добро од изузетног значаја
Циљ пројекта	Очување и унапређење Археолошког налазишта Град у Старчеву, непокретно културно добро од изузетног значаја израдом плана детаљне регулације за зону Археолошки парк и главног пројекта
Кратак опис пројекта	На територији града Панчева, у насељеном месту Старчево, налази се Археолошко налазиште Град у Старчеву, непокретно културно добро од изузетног значаја. Како би се искористио туристички потенцијал овог налазишта, а у исто време и заштитило, потребно је урадити план детаљне регулације за ову зону. Такође да би се простор ставио у функцију туризма потребно је урадити главни пројекат Археолошког парка и по
Надлежности	Правни основ: Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), Закон о култури ((„Сл. Гласник РС“, бр. 72/09), међународне конвенције Институционална надлежност: Републички Завод за заштиту споменика културе, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљављње и равноправност полова, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Покрајиснки секретаријат за културу и јавно информисање, Покрајински завод за заштиту споменика културе
Носиоци пројекта	Град Панчево, МЗ Старчево, Завод за заштиту споменика културе у Панчеву, Народни музеј, Удружење ''Неолитско Старчево''
Г еографска подручЈа (окрузи и општине) у којима ће програм бити АПВ; Јужнобанатски округ, град Панчево имплементиран	

Активности на пројекту	Израда концепта и нацрта плана, стручна контрола, јавни увид у складу са Законом о планирању и изградњи Израда главног пројекта Археолошког парка Изградња Археолошког парка
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015 2016 2019
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Буџет града Панчева, буџет АПВ, буџет РС, ЕУ фондови
Очекивани резултати програма/пројекта	Очување Археолошког налазишта Град у Старчеву, непокретно културно добро од изузетног значаја и његово стављање у функцију туризма: усвојен план детаљне регулације, израђен главни пројекат и изграђен Археолошки парк
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Назив програма/пројекта	Унапређење одрживог развоја локалних заједница на границама заштићених подручја природе Дунавске регије у Србији
Циљ пројекта	Општи циљ пројекта је побољшање социоекономског положаја становништва у локалним заједницама на границама заштићених добара Дунавског региона у Србији. А преко специфичних циљева пројекта посебна пажња посвећује се формирању и развоју капацитета инфраструктуре и анимативних садржаја у
Кратак опис пројекта	Активности су усмерене ка подизању нивоа опремљености туристичке инфраструкртуре на локацијама насеља Черевић (на граници Националног Парка „Фрушка Гора“), Купиново (на граници Специјалног резервата природе Обедска Бара) , Бело Блато (на граници Специјалног резервата природе Царска Бара) и Бачког Моноштора (на граници Специјалног резервата природе Г орње Подунавље). Исто тако унапредјењем знања и вештина локалног становништва, локалних самоуправа и институција а подизањем атрактивности повезивањем природних, културно историјских и традиционалних вредности ових локалних заједница, што су такође специфични циљеви пројекта
Надлежности	
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине.Партнери на пројекту су локалне самоуправе, Општина Пећинци и Општина Беочин, и удружења грађана НВО Подунав из Бачког Моноштора и Друштво за неговање културне И природне баштине Царска Бара из Бело Блата
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	(заштићена добра) обухваћено активностима: гранично подручје Специјално резервата природе Горње Подунавље (Бачки Моноштор), Специјалног резерват природе Царска бара (Бело Блато), Националног парка Фрушка Г ора (Беочина, Черевић), Специјалног резервата природе Обедска бара (Пећинци
Активности на пројекту	Формирање тима; организовање састанака партнера; организовање посета пројектног тима одговарајућим местима; организовање конференција за штампу; формирање тендерских комисија; имплементација процедера за тендере за радове, опреме и услуга; организовање студијских путовања,
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	1.5-2 године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	око 285.000.00 еура
Очекивани резултати програма/пројекта	Очекивани резултати су: јачање квалитета вештина и знања у правцу развоја економије у секторима туризма, заштите животне средине, производње хране и рукотворина, побољшање туристичке понуде, подршку локалним производјачима, развој и унапредјење туристичке инфраструцтуре и објеката, подизање капацитета туристичких актера кроз обуке и едукацију као иразвијање партнерства између различитих субјеката.Инсталирање сувенирнице у предметним просторима; изградња учионице у овом простору, опремљеним учионица; потпуно опремљена кухиња , набавка опреме за чланове тима;

Индикатори резултата	12 нових радних места током трајања пројекта и 50 радних места индиректним ангажовањем локалног становништва, Око 600 особа обучених током образовних модула током трајања пројекта, око 20% повећања туристичких посета на локацијама
Индикатори ефеката	4 нове изграђене сувенирнице, 3учионице на отвореном, 1 летња позорница, једна нова туристичка рута, 2000 лифлета, 500 брошура, 4 панорамске мапе
Начин извештавања	Перидични и коначни извештаји
Писани документ о реализацији пројекта	Информација ка Влади
Процена ризика	од метеоролошких услова (киша, јак ветар) може да одложи реализацију планираних активности . Током образовне и активности подизања свести ,интересовање циљне групе за радионице, семинаре не може бити на одговарајућем нивоу, незаинтересованост понуђача за учешће на тендерима , недовољно познавање понуђача о тендерској процедури , кашњења у испоруци опреме и услуга , финансијски
Евалуација	Наративни и финансијски извештај

Приоритет	III - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Назив програма/пројекта	Комплекс базена са бра&^еИпезз центром и пратећим
Циљ пројекта	-развој бањског туризма (на основу пројекта термалне бушотине) -развој бањско-туристичке дестинације
Кратак опис пројекта	Изградња модерног базенског комплексаа са бра&^еПпезз центром и пратећим објектима.
Надлежности	Општина Бачка Паланка, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Носиоци пројекта	Општина Бачка Паланка Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова

Г еографска подручЈа (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран

Општина Бачка Па
Јужнобачки округ
Приобаље - зона Д

Активности на пројекту	Изградња садржаја и уређење будућег бањског комплекса
Трајање пројекта	Прва фаза - уређена Трећа фаза - до краја 2015. год
(према фазама, у месецима)	Друга фаза - до крја 2014. год Четврта фаза- до краја 2016. год.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава 800.000.000,00 РСД Извор средстава Представити финансијски портфолио пројекта (буџет, ЕУ фондови, фондови АП Војводине и сл.). Буџет Општине Бачка Паланка, Буџет АП Војводине Буџет Републике Србије Приватни извори Извесност добијања средстава ВИСОКА

Очекивани резултати програма/пројекта	Развој бањског туризма Развој бањско-туристичке дестинације Повећани приходи од наплате боравишне таксе и развој смештајних капацитета
Индикатори резултата	-Број посета бањском комплексу на годишњем нивоу; -пропратни туристички садржај који је уврштен у бањску понуду; -Број новоотворених туристички-оријентисаних смештајних
Индикатори ефеката	-Развој и препознатљивост бањског туризма општине Бачка Паланка на националном и регионалном нивоу; - побољшање социо-економских услова живот за становништво са територије општине
Начин извештавања Писани документ о реализацији	Наративни и финансијски извештај по фазама и завршетку пројекта (годишње).
Процена ризика	-Обезбеђење финансијских средстава (средњи); -Промене политичке воље за реализацију пројекта (средњи);
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост, финал). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења
	пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката.

Приоритет	III - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Назив програма/пројекта	Обилазак еко музеја пловидбом Великим бачким каналом од Дунава до Тисе.
Циљ пројекта	Општи циљ пројекта је неговање, очување и промоција природног блага и културне баштине војвођанског региона Бачка, као и економско оснаживање таргетиране микролокације
Кратак опис пројекта	Велики бачки канал је културно и природно наслеђе не само општина кроз које се исти простире, већ целе Војводине и Србије. Током протеклих деценија о његовом очувању није се водило рачуна, чак се може рећи да је начињена велика еколошка катастрофа у домену загађења саме воде. Уколико се осврнемо на на праксу европских земаља, нарочито у Италији и Француској, можемо закључити да су отварањем еко музеја у регионалним и националним парковима знатно повећали број туриста. Обилазак
Надлежности	Општине Бечеј, Србобран, Врбас, Кула, Апатин, Град Сомбор, Воде Војводине, Покрајински завод за заштиту споменика културе Петроварадин, Покрајински секретаријат за привреду
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Град Сомбор, Општина Кула, Општина Апатин, Општина Бечеј, Општина Србобран, Општина Врбас, Воде Војводине, Покрајински завод за заштиту споменика културе

Г еографска подручЈа (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран

Активности на пројекту	Иницијални састанак учесника на пројекту; Потписивање меморандума о сарадњи; Достављање анкетног листића за садржај еко музеја сваке појединачне општине; Достављање попуњеног анкетног листића; Нацрт пројекта;
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	12 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ пројекта није дефинисан. Извор средстава: Извори средстава општина и градова учесника на пројекту; Други фондови (покрајински, национални, ЕУ). Извесност добијања средстава у складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Дефинисан и имплементиран нови туристички производ региона Бачка који ће бити уврштен у локалну, регионалну и међународну
Индикатори резултата	Број туристичких посета; Број главних туристичких тура за домаће/иностране туристе; Број туристичких карти на којима се понуда налази.
Индикатори ефеката	Унапређење туристичке понуде на локалном, регионалном и међународном нивоу; Оснаживање микро локације са економског аспекта кроз развој туризма; Унапређење и очување еколошких карактеристика микролокације
Начин извештавања	Извештаји радних састанака;
Писани документ о	Прелиминарна верзија будуће туристичке понуде;

пројекта	
	Наративни и финансијски извештај - извештај по завршетку пројекта (након 24 месеца).
Процена ризика	1. Обезбеђивање финансијских средстава (средњи);
	2. Промене политичке воље за реализацију пројекта (мали);
	3. Додатна девастација постојећег водопловног система (висок);
	4. Проблеми дугорочног финансирања - одрживост (средњи).
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта:
	- Пре почетка (ех ап1е),
	- По завршетку (ех роз1, Гта1).
	Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и

Приоритет	III - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Назив програма/пројекта	Унапређење туризма на простору Парка природе Бељанска бара
Циљ пројекта	Санација и одржива заштита природног добра Бељанска бара са циљем побољшања квалитета живота локалне заједнице са еколошког аспекта и аспекта економског оснаживања исте кроз развој еко-туризма. Специфични циљеви су: Санација и одржива заштита природног добра Бељанска бара; Израда пројектно-техничке документације за дефинисање еко-туристичке инфраструктуре на таргетираној локацији Бељанска
Кратак опис пројекта	Очување и унапређење водених и влажних станишта је основна смерница генералног концепта заштите, развоја, уређења и управљања заштићеним подручјем Бељанске баре. Ово је могућно остварити спровођењем мера и активности на ревитализацији воденог екосистема, израдом Пројекта реконструкције водног режима. Пројектом је потребно одредити оптимално снабдевање водом, нарочито у летњем периоду, без великих осцилација водостаја и сл. За комплексно сагледавање природних вредности потребно је у Програму заштите и развоја заштићеног подручја планирати и спровести истраживања флоре и вегетације, као и фаунистичких група: инсеката, риба, водоземаца, гмизаваца, птица и сисара, како би се утврдило богатство биодиверзитета подручја. Такође је неопходно установити управљање популацијама заштићених биљних и животињских врста. За очување овог подручја, са интензивним развојем пољопривредне производње у окружењу, од посебне важности је заштита површинских и подземних вода. Смернице за побољшање квалитета и мудро коришћење водних ресурса односе се на формирање и уређење заштитног појаса вегетације (буфер појаса), односно тампон зоне око природног добра, као и еколошких коридора. На Бељанској бари постоје необрађени делови између корита и њива, али су они недовољне ширине за потребе функционисања заштитног појаса вегетације. Ради остваривања мудрог коришћења природних ресурса, потребно је: припремити план коришћења тршћака у складу са потребама активне заштите природних вредности; уредити простор за туризам и рекреацију у складу са карактеристикама предела и регулисати развој туристичких садржаја у складу са циљевима заштите природних вредности; обезбедити учешће локалног становништва у коришћењу и очувању природних ресурса заштићеног подручја. У циљу очувања културне баштине, потребно је: развој туристичких садржаја ускладити са традиционалном наменом простора; спојити природне и културне вредности у јединствену туристичку понуду Општина Србобран у сарадњи са Управљачем заштићеним подручјем ЈВП „Воде Војводине“ (и уз сагласност Покрајинског

	Подручје Бељанске баре пружа могућност за одвијање контролисаних активности попут шетње прописаним стазама, фото-сафарија, спортског риболова, "ћћЈ-гаЈсћтд^-а и слично, а у циљу упознавања природног добра и развијања еколошке свести
	Дугорочни концепт одрживог развоја подразумева стални економски раст који, осим економске ефикасности, технолошког напретка, чистијих технологија, иновативности целог друштва и друштвено одговорног пословања обезбеђује смањење сиромаштва, дугорочно боље коришћење ресурса, унапређење здравствених услова и квалитета живота и смањење загађења на
Надлежности	ЈВП „Воде Војводине“ - Управљач заштићеним подручјем Парка природе „Бељанска бара“ - према Одлуци о проглашењу заштићеног подручја Парка природе "Бељанска бара”, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Носиоци пројекта	Општина Србобран, Општина Бечеј, Регионална развојна агенција Бачка, ЈВП „Воде Војводине“, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Општина Бечеј (Јужнобачки округ) и општина Србобран (Јужноба округ).
Активности на пројекту	Реконструкција водног режима, санација хидротехничких објеката,
	Измуљивање и уклањање вегетације,
	Рестаурација девастираних станишта,
	Формирање (и одржавање) ветрозаштитног појаса,
	Активни мониторинг стања средине и врста,
	Уређење пунктова и осматрачница,
	Набавка пловила,
	Рестаурација салаша,
	Планирање и изградња бициклистичких и пешачких стаза, које би учиниле простор привлачниим за туристе.
Трајање пројекта	Узевши у обзир потребу за креирањем потребних планских
(према фазама, у месецима)	докумената) период који је планиран за остваривање наведених активност и је 5 (пет) година.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	
	Износ средстава: није дефинисано.
	Извор средстава:
	Буџет, фондови АП Војводине, ЕУ фондови
	Извесност добијања средстава
	У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	- Санирано и очишћено природно добро Бељанска бара;
	- Израђена пројектно-техничка документација за дефинисање еко-туристичке инфраструктуре на таргетираној локацији;
	- Развијен еко-туризам у таргетираној локалној заједници, и препознавање заштићеног природног добра као туристичка дестинација на локалном и регионалном нивоу
Индикатори резултата	- Адекватни резултати биолошко-хемијске анализе воде;
	- Број рестаурираних станишта;
	- Обезбеђена адекватна површина ветрозаштитног појаса;
	- Израђена пројектно-техничка документација еко-туристичке инфраструктуре за таргетирано природно добро;
	- Обезбеђена планирана еко-туристичка инфраструктура и

	- Број нових туристичких дестинација и производа;

	- Број туристичких посета на годишњем нивоу.
Индикатори ефеката	Дугорочни ефекти унапређења туристичке зоне на територији парка природе Бељанска бара огледаће се превасходно преко унапређења животног стандарда сановништа са таргетиране територје. Такође, као меродавни ефекти напретка користиће се бројчано стање новоизграђених смештајних капацитета, дугорочно запошљавање локалног становништва у сектору еко-туризма, али и
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	Наративни и финансијски извештај по фазама и завршетку пројекта (годишње).
Процена ризика	Одрживост пројекта зависи од финансијских могућности оптшине Србобран, општине Бечеј као и од могућности Управљача да апсорбује средства из других извора финансирања.
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта:
	- Пре почетка (ех анте),
	- У току ,
	- По завршетку (ех пост,).
	Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Назив програма/пројекта	Тителски брег
Циљ пројекта	Основни циљ пројекта је обезбеђење одрживе заштите природног добра Тителски брег уз конзервацију свих његових Специфични циљеви пројекта су: - Санација и реконструкција природних, археолошких и културолошких вредности кроз успостављање заштитних механизама и систематску едукацију становништва; - Систематски развој таргетиране регије са еко-туристичког аспекта.
Кратак опис пројекта	Тителски брег, природни феномен чија се старост процењује на 450 000 година, са својом степском флором и фауном, јединствен је у Средњој Европи као природни ресурс. Његов највиши врх износи 132м надморске висине што представља највишу тачку у Данас је Тителски брег запуштен и о природним карактеристикама као и о културно-историјским добрима које исти поседује, нико не води рачуна. Овим пројектом тежи се да се обезбеди адекватна санација али и конзервација природних карактеристика природног добра, културно- историјских
Надлежности	Општина Тител, ЈП „Тителски брег“, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова .
Носиоци пројекта	Општина Тител (отворена могућност израде пројекта уз укључење институција од пројектног интереса - развојних агенција, научно- истраживачких институција, јавних предузећа, итд), Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Општина Тител (Јужнобачки округ)
Активности на пројекту	Измештање извора загађења са таргетиране локације; Рестаурација девастираних станишта; Активни мониторинг стања средине и врста; Уређење видиковца и осматрачница; Дефинисање систематског едукативног садржаја везаног за таргетирано природно добро; Санација и рестаурација културно-историјских објеката: црква са капелом, барутана, остаци објеката са Пута Голготе.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Није дефинисано
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава 34.108.800,00 РСД Извор средстава Лична средства, фондови АП Војводине, ЕУ фондови Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	- Конзервирано природно добро Тителски брег са еколошког и културно-историјског аспекта; - Дефинисање систематског програма едукације за локално становништво и за потребе школског образовног система; - Израђена пројектно-техничка документација за дефинисање еко-туристичке инфраструктуре на таргетираној локацији; - Развијен еко-туризам у таргетираној локалној заједници, и

	препознавање заштићеног природног добра као туристичке дестинације на локалном и регионалном нивоу.
Индикатори резултата	Адекватни резултати биолошко-хемијске анализе таргетиране регије; Број рестауриранихи санираних објеката од културно-историјског значаја; Израђен едукативни садржај за све нивое школског образовног система; Израђена пројектно-техничка документација за дефинисање еко-туристичке инфраструктуре на таргетираној локацији; Број туристичких посета на месечном и годишњем нивоу;
Индикатори ефеката	Дугорочни ефекти санације и конзервације природног добра Тителски брег огледаће се превасходно преко унапређења животног стандарда сановништа са таргетиране територје. Такође, као меродавни ефекти напретка користиће се бројчано стање новоизграђених смештајних капацитета, дугорочно запошљавање локалног становништва у сектору еко-туризма, али
Начин извештавања Писани документ о реализацији	Наративни и финансијски извештај по фазама и завршетку пројекта (годишње).
Процена ризика	Одрживост пројекта зависи од финансијских могућности оптшине Тител, као и од могућности Управљача да апсорбује средства из других извора финансирања
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), - У току , По завршетку (ех пост,). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката.

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Назив програма/пројекта	№1иге Тоип*т ^еуе1ортеп1 - КаТоиг
Циљ пројекта	Циљ пројекта је јачање привреде у пограничном региону кроз побољшање туристичке понуде у националним парковима на Фрушкој гори (Војводина) и у Копачком риту (Хрватска)
Кратак опис пројекта	У складу са Мастер Планом одрживог Развоја Фрушке горе 2012-2022, пројекат НаТоур предвиђа адаптацију постојеће туристичке инфраструктуре и развој нових туристичких производа, сарадњу са другим националним парковима у Европи (стр. 37., тачка 5), као и едукацију о заштити природе. Циљеви пројекта су: (1) Побољшање и адаптација постојеће туристичке инфраструктуре у националним парковима у пограничном подручју, са обе стране границе, са циљем привлачења већег броја посетилаца; (2) Развијање нових туристичких производа у оквиру туристичке понуде у оба национална парка кроз укључивање слепих и
Надлежности	Надлежности: ЈП Национални парк "Фрушка гора"- надгледање радова и руковођење адаптацијом на задатим локалитетима, планирање и расподела опреме по локалитетима, припрема текста и фотографија за промотивни материјал; планирање и организација часа у природи за децу, планирање представљања на међународном и домаћем сајму туризма; Фонд "Европски послови" АПВ- спровођење јавних набавки, организовање тендера, пројектно планирање, извештавање, организација
Носиоци пројекта	ЈП Национални парк "Фрушка гора", ЈУПП "Копачки рит", Фонд "Европски послови" АПВ

ч . _ Вуковарско-сријемска жупанија, Срем: територије националног парка општине) у којима ће програм бити „*! „ ||Т_ ,,
"Фрушка гора" и парка природе "Копачки рит".

Активности на пројекту	Побољшање постојеће инфраструктуре на следећим излетничким локалитетима: Широке Лединe, Попов Чот, Шпар Каса, Столови, Парк шуме, Мала Ливада на Фрушкој гори; постављање рампи на 3 локалитета (Стражилово, Иришки венац (према Банстолу), Иришки венац (према Врднику)). Адаптација и опремање објеката за туристе (Адаптација и опремање мини визиторских центара “Ердевик”, “Ворово” и “Попов Чот".) Увођење програма за слепе и слабовиде посетиоце у оба парка (Адаптација постојеће стазе, постављање заштитне ограде, инфо табле на Брајевој азбуци и рељефна табла са испупченим тереном Фрушке горе) Стварање заједничког промотивног материјала за туристичке поризводе у пограничној регији (обострана мапа оба парка, ЦД,
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	24 месеца

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Укупна вредност пројекта је 430.096,72 ЕУР, док је износ за НП Фрушка гора: 200.062,94 ЕУР. ЕУ фондови - ИПА прекогранични програм Хрватска - Србија Имајући у виду приоритете програма и хоризонталне циљеве ЕУ врло је извесно добијање средстава за овај пројекат
Очекивани резултати	(1) Побољшана и опремљена туристичка инфраструктура у оба

програма/пројекта	пограничној регији; Адаптирани и опремљени постојећи објекти у оба парка за потребе изложби, туризма и образовања; Представљени иновативни програми и адаптирана инфраструктура у складу са потребама слепих и слабовидих посетилаца у оба парка; Припремљен и одштампан заједнички промотивни материјал за оба национална парка; Успешно размењено искуство међу запосленима у пољу
Индикатори резултата	. Опремљено 6 излетничких локалитета на Фрушкој гори . Постављене 3 рампе на Фрушкој гори . Адаптирана 3 мини визиторска центра на Фрушкој гори (Ердевик, Ворово, Попов Чот) . 100м стазе је прилагођено потребама слепих и слабовидих посетилаца . Постављено је 10 информационих табли на Брајевом писму на Фрушкој гори . Постављена је 1 рељефна мапа Фрушке горе . Одштампано је 30.000 примерака заједничке двостране сувенир мапе . Одштампане су 2 заједничке вишејезичне публикације (20.000 примерака) . 5.000 промотивних мини ЦД 4.4.2 заједничка наступа на регионалним сајмовима туризма: 1 у Новом Саду (СРБ) +1 у Загребу (ХРВ) 5.1 . 2 ликовна такмичења за основне школе из прекограничног региона
Индикатори ефеката	На основу доступних стастичких података туристичке организације Војводине и доступних података у Националном парку Фрушка гора утврдиће се стање пре и након спровођења пројекта. Очекује се пораст туристичких посета за најмање 10%. Такође, пројектом ће бити успостављена сарадња у пограничном региону, подигнута свест потенцијалних туриста у региону о понуди оба национална парка и заједничко представљање на међународној сцени. Као производ пројекта добићемо и потпуно
Начин извештавања	Квартално и годишње. Наративни и финансијски извештаји.
Писани документ о реализацији пројекта	Квартални и годишњи извештаји о напретку пројекта и спроведеним активностима. Финансијски извештаји. Тендерска документација о изабраним извођачима радова, набављеној

Процена ризика	Незаинтересованост циљних група (1) Деца основношколског узраста, до 12 година;2) Слепи и слабовиди посетиоци; 3) Запослени у оба национална парка.) и промена управљачке структуре у оба национална парка. Када су у питању запослени, овај ризик се лако може премостити интерним актом о потребама усавршавања, док код друге две циљне групе очекујемо да ће се увек одазвати одређен број заинтересованих.
Евалуација	Ex роз{ евалуација пројекта

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Назив програма/пројекта	Оживљавање и развој старих заната
Циљ пројекта	Повећање конкурентности производа, укључивање у саставни део туристичке понуде, раст запошљавања и очување традиције
Кратак опис пројекта	Конкурсом би се подржали пројекти који ће обезбедити унапређење и развој процеса пословања, набавку опреме и материјала за рад, организовање обуке за старе занате као и
Надлежности	Секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Носиоци пројекта	Секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Војводина

Активности на пројекту	Дефинисање критеријума за доделу средстава , избор комисије за спровођење конкурса, праћење наменског коришћења средстава и
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	36 месеци:2014-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	2014. 13.000.000,2015. 14.000.000,2016.15.000.000,2017.16.000.000 динара, све из буџета
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	Шири спектар квалитетнијих производа, број купљене опреме и број запослених
Индикатори ефеката	Пораст броја туриста ,раст БДПа АПВ, раст запошљавања
Начин извештавања	Квартално и у току реализације пројекта
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	1 .Злоупотреба средстава, избегава се: јасно дефинисани критеријуми за доделу и извештајем о наменском утрошку 2. Недовољно интересовање, избегава се: медијским оглашавањем
Евалуација	По завршетку

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Назив програма/пројекта	Инфраструктурно опремање регионалне бициклистичке руте Срем
Циљ пројекта	Унапређење социо - економског стања Сремског региона, изградњом одрживе бициклистичке инфраструктуре, као
Кратак опис пројекта	Пројект је фокусиран на развој циклотуризма који доприноси одрживом развоју постављањем саобраћајне, бициклистичке сигнализације и пратеће бициклистичке инфраструктуре, на креирање потребних услова за повећање запошљавања и броја нових пружалаца услуга у туризму, на промоцију предметне бициклистичке регије, очувању културно историјског наслеђа и животне средине. Планирана траса Регионалне бициклистичке руте Срем идентификована је у Регионалном просторном плану АП Војводина као Национални бициклистички коридор, реферална карта 2.2. Укупна дужина руте износи 142км, од чега 104км пролази кроз национални парк Фрушка гора. У оквиру пројекта опремаће се и деонице бициклистичких стаза у оквиру Националног парка Фрушка гора и на свакој општини кроз које се протежу а које гравитирају основној рути, дефинисане у оквиру Студије успостављања регионалне бициклистичке руте Срем. Главни задатак пројекта је инфраструктурно опремање регионалне бициклистичке руте Срем (постављање бициклистичке и туристичке сигнализације, одморишта, сервиса за бициклисте, сувенирница и друге пратеће бициклистичке инфраструктуре)
Надлежности	Национални парк Фрушка гора, општине: Бачка Паланка, Шид, Ириг, Сремски Карловци, Инђија, Беочин и градови: Сремска
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Срем, Национални парк Фрушка гора, општине Сремског и Јужнобачког региона.
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Сремски и Јужнобачки округ, општине: Бачка Паланка, Шид, Сремска Митровица, Ириг, Беочин, Нови Сад, Сремски Карловци, Инђија
Активности на пројекту	Постављање бициклистичке, туристичке сигнализације; Постављање пратеће бициклистичке инфраструктуре; 3.Обуке локалног становништва; Обуке туристичких радника; Обука сервисера; Промоција регионалне бициклистичке руте Срем; Студијско путовање у Аустрију; Организација и успостављање ГРАНФОНДО бициклистичког сајма;
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Предвиђено трајање пројекта је три године, 2014 - 2017. Прва фаза (2014 - 2016) -инфраструктурно опремање бициклистичком, туристичком сигнализацијом и пратећом бициклистичком инфраструктуром. Друга фаза (2015- 2016) промотивне активности
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 756.000 еура (86.725.749,6 РСД) Извор средстава: Домаћи и ЕУ фондови; Буџет: путоказне, обавештајне табле (40.000 еур), екокаунтери (10.000 еур), одморишта (260.000 еур), сервиси (75.000 еур), ГИС (20.000 еур), бициклови (4000еур), сувенирнице (130.000 еур), инфопунктови (10.000 еур), ГРАН ФОНДО (48.000еур), Обуке локалног становништва (6000 еур), Обуке туристичких радника(6000 еур), Извесност средстава се постиже аплицирањем код националних

	секретаријати, локалне самоуправе) и ЕУ фондова.
Очекивани резултати програма/пројекта	Успостављена нова туристичка дестинација - нови туристички производ; Бициклистичка рута инфраструктурно опремљена; Оспособљено локално становништва о за пружање услуга бициклистима;
Индикатори резултата	1 .Формиран туристички производ - регионална бициклистичка рута Срем; Постављено око 400 бициклистичких, путоказних табли, 15 одморишта, 3 екокаунтера, 15 сервиса за бициклисте, купљено 20 бициклова за изнајмљивање, постављено 10 сувенирница, постављено 10 инфопунктова; Обучено локално становништво на 6 различитих локација у оквиру
Индикатори ефеката	Бруто додата вредност туристичких услуга и логистике као резултат изградње туристичке инфраструктуре; Повећан БДП у региону Срем за рачун изграђене туристичке инфраструктуре; Развој сектора МСП и повећање конкурентности; Међуопштински приступ у регионализацији појединачних пројеката дефинисаних у локалним стратешким документима; Могућност конкурисања и повлачења бесповратних финансисјких
Начин извештавања	Физички преглед постављене бициклистичке инфраструктуре; Анализа статистичких података кретања и побољшања ефеката циклотуризма (број долазака, број ноћења, повећање броја пружалаца услуга циклотуристима и др.)
Писани документ о реализацији пројекта	Израђен пројекат инфраструктурног опремања регионалне бициклистичке руте Срем, Уговори, фактуре.
Процена ризика	1 .Бициклистичка сигнализација и пратећа инфраструктура нису постављени у складу са пројектном документацијом, Израђени елементи инфраструктурног опремања руте нису у складу са ЕУ стандардима; Недостатак експерата у области циклотуризма; Незаинтересованост локалног становништва за бављење циклотуризмом;
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Ех - аПе, т1епт, Ех - роз!

Мера 3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	ПРИМЕНА СОЛАРНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ЗАЛИВНИМ СИСТЕМИМА
Циљ пројекта	Циљ пројекта је да се коришћењем соларне енергије омогући наводњавање површина и повећа принос засађених култура независно од климатских промена (суше) и доступности
Кратак опис пројекта	Пољопривреда је доминантна привредна делатност у већини општина а електроенергетска инфраструктура недовољно развијена, коришћење соларне енергије за производњу електричне енергије за погон пумпи у заливним системима може
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025.године са пројекцијама до 2030.године, Закон о енергетици „Сл.гласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и регистровани пољопривредна газдинства и земљорадничке
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2015
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета 11.518.466,67 дин. за 2014 годину
Очекивани резултати програма/пројекта	Смањена потрошња примарне енергије
Индикатори резултата	Укупна потрошња примарне енергије/БДП;
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	СУФИНАНСИРАЊЕ ИЗГРАДЊЕ ЈАВНИХ СКЛАДИШТА ЗА БИОМАСУ
Циљ пројекта	Изградњом јавних складишта за биомасу равномерно распоређених на територији АП Војводине, би се стекли услови да пољопривредни произвођачи у овако изграђеним објектима складиште пољопривредне остатке из сопствене производње. Циљ је интензивирање процеса прикупљања пољопривредних остатака са обрадивих површина, складиштење у наменским складиштима и омогућавање заинтересованим енергетским субјектима располагање биомасе током целе године. Јавна складишта би требала да функционишу као предузећа и да
Кратак опис пројекта	Један од приоритета у енергетском сектору представља замена скупих фосилних горива обновљивим изворима енергије, од којих на подручју АП Војводине биомаса има највећи потенцијал. Изградњом складишта за биомасу створио би се неопходан предуслов за њено веће коришћење у енергетске сврхе јер је
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025 године са пројекцијама до 2030 године, Закон о енергетици „Сл гласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и локалне самоуправе
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета 142.500.000,00 дин. за 2014 годину
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећана заинтересованост и коришћење аграрне биомасе
Индикатори резултата	Увођење обновљивих извора енергије уместо фосилних горива
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ

Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	СУФИНАНСИРАЊЕ ИЗГРАДЊЕ КОГЕНЕРАТИВНОГ ПОСТРОЈЕЊА НА БИОМАСУ
Циљ пројекта	Коришћење обновљивих извора енергије у сврху смањења производне а самим тим и дистрибутивне цене топлотне енергије, стабилности система, као и заштите животне средине
Кратак опис пројекта	Когенеративно постројење треба да ради у когенерационом режиму током целе године. У зимском периоду се топлотна енергија би се користила за грејање зграда, а лети топлотна енергија може да се користи за припрему санитарне топле воде. Из тог разлога у „летњем“ режиму, електрични капацитет постројења је виши него у „зимском“ режиму, а топлотни капацитет у „летњем“ режиму је нижи него у „“зимском“. Постројење ће годишње производити одређену количину електричне енергије на бази
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025.године са пројекцијама до 2030.године, Закон о енергетици „Сл гласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Локалне самоуправе, јавна предузећа и јавна комунална предузећа основана за производњу и/или дистрибуцију топлотне енергије
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту секретаријата	Конкурс у години, кад се усвоји пројекат у финансијском плану

Трајање пројекта (према фазама, у 2014 2017

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета за овај пројекат нису предвиђена за 2014 годину (предлог пројекта стигло из локалне самоуправе)
Очекивани резултати програма/пројекта	Коришћење биомасе у производњи топлотне енергије, смањење цене топлотне енергије и заштита животне средине
Индикатори резултата	Смањење потрошње енергије по јединици готовог производа
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим изворима
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ

Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	СУФИНАНСИРАЊЕ ИЗГРАДЊЕ ХИБРИДНОГ ПОСТРОЈЕЊА (СОЛАР-ГЕОТЕРМАЛНА ВОДА) ЗА ПРОИЗВОДЊУ ТОПЛЕ ПОТРОШНЕ ВОДЕ
Циљ пројекта	Коришћење обновљивих извора енергије у сврху смањења производне а самим тим и дистрибутивне цене топлотне енергије, стабилности система, као и заштите животне средине
Кратак опис пројекта	Геотермална енергија се претвара у топлотну енергију, уз помоћ топлотних пумпи. На систем су прикључени и соларни колектори. Током летњег периода степен корисности овог постројења се вишеструко повећава коришћењем соларне енергије у соларним колекторима. Хибридни систем је веома погодан за производњу
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025 године са пројекцијама до 2030.године, Закон о енергетици „Слгласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Локалне самоуправе, јавна предузећа и јавна комунална предузећа основана за производњу и/или дистрибуцију топлотне енергије
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту секретаријата	Конкурс у години, кад се усвоји пројекат у финансијском плану

Трајање пројекта (према фазама, у 20142017

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета за овај пројекат нису предвиђена за 2014 годину (предлог пројекта стигло из локалне самоуправе)
Очекивани резултати програма/пројекта	Коришћење биомасе у производњи топлотне енергије, смањење цене топлотне енергије и заштита животне средине
Индикатори резултата	Смањење потрошње енергије по јединици готовог производа
Индикатори ефеката	Развој и примена технологија заснованих на обновљивим изворима
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	Развој мини хидроелектрана на Хс ДТД

Циљ пројекта	Искоришћење расположивог хидроенергетског потенцијала на каналима хидросистема Дунав-Тиса-Дунав
Кратак опис пројекта	Пројекат модификације постојећих водопривредних објеката у мале хидроелектране у циљу искоришћења расположивог хидроенергетског потенцијала на каналима хидросистема Дунав-Тиса-Дунав. Модификација је могућа на уставама и црпним станицама на следећим локацијама: Бездан, Нови Сад, Врбас, Бечеј, Итебеј, Клек, Стајићево, Томашевац, Опово и Кајтасово. Поред наведених, постоји могућност модификације бране на Тиси у хидроелектрану. Пројекти подразумевају израду студија
Надлежности	Република Србија - управљање водама остварује преко ЈВП Воде Војводине (Закон о водама бр. 93/2012 члан 24), Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025.године са пројекцијама до 2030 године, Закон о енергетици „Сл. гласник РС“, бр.57/2011
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине, ЈВП Воде Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Цела територија АП Војводине, локалне самоуправе: Сомбор, Нови Сад, Врбас, Бечеј, Житиште, Зрењанин, Опово и Бела Црква
Активности на пројекту	Студија изводљивости, идејни и главни пројекат. Грађевински, електро и машински радови

_ , . Време трајања пројекта процењено је на 5 година. Прво је потребно израдити

Трајање пројекта (према фазама, у

* студију изводљивости и комплетну пројектну документацију, потом приступити

	извођењу радова.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета АПВ није предвиђено за 2014 годину Извор средстава: ЕУ Фондови Буџет АПВ Буџети свих локалних самоуправа Вредност пројекта: око 20.000.000
Очекивани резултати програма/пројекта	Модификовани водопривредни објекти у мини хидроелектране различих капацитета.
Индикатори резултата	Искоришћен хидропотенцијал на каналима хидросистема Дунав-Тиса-Дунав. Производња зелених киловат - сати струје. Одрживо функционисање водопривредних објеката за своје основне
Индикатори ефеката	Повећање користи за водопривреду, пољопривреду и остале привредне гране у односу на улагања и трошкове управљања. Производња еколошки прихватљиве енергије. Повећање флексибилности управљања. Повећање квалитета живота и
Начин извештавања	Финансијски и писани извештаји након сваке фазе пројекта
Писапи докумепт о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	Повећање коришћења обновљивих извора енергије на територији Аутономне Покрајине Војводине
Циљ пројекта	Испитивање потреба и услова за коришћење обновљивих извора енергије. Стварање предуслова за лакши приступ кредитним линијама пословних банака, ради обезбеђења недостајућих финансијских средстава, са циљем подстицања коришћења
Кратак опис пројекта	Пројекат "Повећање коришћења обновљивих извора енергије на територији Аутономне Покрајине Војводине" покренут је како би се испитале потреба и услови за коришћење обновљивих извора енергије и створили предуслови за лакши приступ кредитним линијама пословних банака ради обезбеђења недостајућих финансијских средстава, са циљем подстицања коришћења
Надлежности	
Носиоци пројекта	Гаранцијски фонд Аутономне Покрајине Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Територија Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	Мапирање стања и потреба Информисање и консултације са потенцијалним корисницима Креирање гаранцијске линије Објављивање позива за учешће на конкурсу у средствима јавног информисања Прикупљање документације подносиоца захтева и њихова обрада Менторска подршка
	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би

_ . . , релевантне индикаторе резултата, као и евалуацију са аспекта управљања

Трајање пројекта (према фазама, ... ^

пројектом и евалуације корисника, уз пратеће финансијске извештаје који би

	сумирали неопходна средства за реализацију једногодишњег циклуса. Укупно трајање пројекта 2014 - 2017 година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Извор финасирања пројекта су средства Гаранцијског фонда у износу од 1.500.000€ (172.074.900 РСД)
Очекивани резултати програма/пројекта	1.Повећање енергетске ефикасности; 2. Повећање коришћења обновљивих извора енергије; 3.Повећање нивоа техничке
Индикатори резултата	1. Енергетска потрошња
Индикатори ефеката	Повећање коришћења обновљивих извора енергије
Начин извештавања	Годишњи наративни и финансијски извештаји
Писани документ о реализацији пројекта	Извештаји по завршетку сваког циклуса од 12 месеци који би укључили релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са аспекта управљања пројектом и евалуације когрисника, уз пратеће финансијске извештаје који би сумирали неопходна средства за
Процена ризика	Могућа препрека која се може појавити током пројекта је недостатак интересовања и знања за коришћење обновљивих извора енергије, што се може предупредити интензивним и

Евалуација	Ех роз{ евалуација копзшка, гПепт и ех роз! евалуација спровођења
Приоритет	III - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије

Назив програма/пројекта	Мелиорација деградираних шума и шикара на подручју ЈП
Циљ пројекта	Смањење учешћа деградираних шума у укупном шумском фонду
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева пошумљавање површина насталих чистим сечама извршеним ради мелиорације деградираних шума и
Надлежности	
Носиоци пројекта	ЈП "Војводинашуме" за површине у својој надлежности
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Површине у оквиру поседа ЈП "Војводинашуме"
Активности на пројекту	Садња садница и сетва семена на површинама насталим чистим сечама извршеним ради мелиорације деградираних шума и шикара са мерама неге шумских засада до 5 година старости
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Сваке године.
Финансијски план за реализацију	3.610.800 динара (31.475,83 ЕУР) годишње за мелиорацију 40 ха деградираних шума и шикара годишње (око 90.000 дин. по ха).
	Буџетски фонд за шуме АП Војводине
	На основу укупне количине средстава добијених из Буџетског фонда за шуме у 2013. год. за мелиорацију деградираних шума и шикара може се претпоставити да ће и у наредним годинама бити извесно финансирање ове активности у наведеном износу
Очекивани резултати програма/пројекта	Побољшање стања шумског фонда.
Индикатори резултата	ха годишње
Индикатори ефеката	Стање шума по очуваности.
Начин извештавања	Писмено годишње извештавање.
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	Нега и одржавање шумских засада
Циљ пројекта	Спровођење мера неге састојина у циљу побољшања стања шума
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева спровођење мера неге и одржавања шумских засада и то: осветљавање подмлатка, чишћење младика,
Надлежности	
Носиоци пројекта	ЈП "Војводинашуме" за површине у својој надлежности
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Површине у оквиру поседа ЈП "Војводинашуме"
Активности на пројекту	Уклањање непожељних врста у састојинама, проређивање састојина у циљу обезбеђивања бољег просторног распореда стабала, бољег

светлост и сл.

Трајање пројекта (према фазама, Сваке године. у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	14.426.800 динара (125.760,35 ЕУР) годишње за негу и одржавање 721,34ха шумских засада годишње Буџетски фонд за шуме АП Војводине На основу укупне количине средстава добијених из Буџетског фонда за шуме у 2013. год. за мелиорацију деградираних шума и шикара може се претпоставити да ће и у наредним годинама бити извесно финансирање ове активности у наведеном износу. Приказан је само
Очекивани резултати програма/пројекта	Побољшање стања шумског фонда.
Индикатори резултата	ха годишње
Индикатори ефеката	Стање шума.
Начин извештавања	Писмено годишње извештавање.
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	Пошумљавање - подизање нових шума на земљишту у државној
Циљ пројекта	Подизање шумовитости АП Војводине као регије са најнижом
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева пошумљавање - подизање нових шума на земљишту у државној својини и то: шумског земљишта, пољопривредног земљишта у складу са Законом о пољопривредном земљишту и осталог земљишта на коме је дозвољено пошумљавање
Надлежности	
Носиоци пројекта	ЈП "Војводинашуме" за површине у својој надлежности
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Површине у оквиру поседа ЈП "Војводинашуме"
Активности на пројекту	Садња садница и сетва семена са мерама неге шумских засада до 5 година старости.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Планирано трајање активности на подизању нових шума је до 2017. године и то: 432,46ха у 2014. год, 359,72ха у 2015. год, 202ха у 2016. год. и 202ха у 2017. год. До 2017. године, односно у наредне четири године треба да буде пошумљено све необрасло шумско земљиште
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	143.541.600 динара (1.251.271,39 ЕУР), односно 120.000 динара по хектару Буџетски фонд за шуме АП Војводине На основу укупне количине средстава добијених из Буџетског фонда за шуме у 2013. год. за подизање нових шума у износу од 13.776.000 (за пошумљавање 114.80ха) може се претпоставити да ће и у наредним годинама бити извесно финансирање у том износу, док је
Очекивани резултати програма/пројекта	Пошумљавање свих површина необраслог шумског земљишта у оквиру подручја којим газдује ЈП "Војводинашуме".
Индикатори резултата	ха годишње
Индикатори ефеката	Утицај на степен пошумљености АП "Војводине" (укупна површина

Писани документ о реализацији пројекта

Процена ризика	

Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	Производња садног материјала за потребе обнављања и подизања шума у Војводини
Циљ пројекта	Обезбедити садни материјал за потребе обнављања постојећих и подизања нових шума.
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева производњу селекционисаних садница тврдих лишћара, садница тврдих лишћара познатог порекла, племенитих лишћара и воћкарица, садница меких лишћара у количини од
Надлежности	
Носиоци пројекта	ЈП "Војводинашуме"
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Расадници у оквиру четири шумска газдинства (ШГ "Нови Сад", ШГ "Банат", ШГ "Сомбор", ШГ "Сремска Митровица") у оквиру ЈП "Војводинашуме"

Трајање пројекта (према фазама, Спровођење активности је планирано сваке године. у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	12.591.890 динара (109.765,20 ЕУР) годишње за производњу 1.197.389 садница (износ се односи на очекивана средства из Буџетског фонда за шуме, а поред тога ЈП "Војводинашуме" ће производити и садни материјал о свом трошку. Буџетски фонд за шуме АП Војводине На основу укупне количине средстава добијених из Буџетског фонда
Очекивани резултати програма/пројекта	Производња довољних количина садног материјала за подмиривање потреба током обнављања постојећих и подизања нових шума.
Индикатори резултата	Број произведених садница
Индикатори ефеката	Утицај на степен пошумљености АП "Војводине" (укупна површина
Начин извештавања	Г одишње извештавање о наменском утрошку средстава
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	Санација штета насталих услед сушења шума
Циљ пројекта	Санирати површине на којима је евидентирана појава сушења шума
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева уклањање сувих стабала на површинама на којима је уочена појава сушења шума (сеча стабала) и пошумљавање тих површина у циљу санације
Надлежности	
Носиоци пројекта	ЈП "Војводинашуме" за површине у својој надлежности
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Површине у оквиру поседа ЈП "Војводинашуме"
Активности на пројекту	Сеча сувих стабала, а код групимичног сушења након сече стабала потребно је спровести садњу садница, односно сетву семена.

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)

Сваке године.

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	17.850.950 динара (155.609,13 ЕУР) годишње за санацију 148,75ха шумских засада годишње Буџетски фонд за шуме АП Војводине На основу укупне количине средстава добијених из Буџетског фонда за шуме у 2013. год. за санацију штета насталих услед сушења шума може се претпоставити да ће и у наредним годинама бити извесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Побољшање стања шумског фонда.
Индикатори резултата	ха годишње
Индикатори ефеката	Стање шума
Начин извештавања	Писмено годишње извештавање.
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	III - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	Заштита шума и шумских засада на подручју којим газдује ЈП "Војводинашуме"
Циљ пројекта	Спроводити редовну и ванредну заштиту шума и шумских засада на подручју ЈП "Војводинашуме"
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева активности на заштити шума и шумских засада и то: сузбијање биљних болести, сузбијање храстове пепелнице, сузбијање стаклокрилца, сузбијање ружиног гундеља, натапање губарових легала, третирање губара из авиона
Надлежности	
Носиоци пројекта	ЈП "Војводинашуме"
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Шуме и шумски засади у оквиру четири шумска газдинства (ШГ "Нови Сад", ШГ "Банат", ШГ "Сомбор", ШГ "Сремска Митровица") у оквиру ЈП "Војводинашуме"
Активности на пројекту	Сузбијање биљних болести и штетних инсеката на начин како је

пројекта.

Трајање пројекта (према фазама, у месецима) Спровођење активности је планирано сваке године.

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	14.954.583 динара (130.361,11 ЕУР) годишње за заштиту 3.598ха шума и шумских засада. Буџетски фонд за шуме АП Војводине На основу укупне количине средстава добијених из Буџетског фонда за шуме у 2013. год. за производњу садног материјала може се претпоставити да ће и у наредним годинама бити извесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Заштита шума и шумских засада на подручју којим газдује ЈП "Војводинашуме".
Индикатори резултата	ха годишње
Индикатори ефеката	Смањење штета од биотичких фактора
Начин извештавања	Годишње извештавање о наменском утрошку средстава
Писани документ о реализацији пројекта	

Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	Ш - ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ
Мера	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Назив програма/пројекта	Заштита шума од пожара подручју којим газдује ЈП "Војводинашуме"
Циљ пројекта	Спроводити активности на заштити шума од пожара на подручју ЈП "Војводинашуме"
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева активности на заштити шума од пожара и то: изградњу противпожарних пруга, одржавање противпожарних пруга, изградњу водозахвата и набавку опреме за гашење пожара
Надлежности	
Носиоци пројекта	ЈП "Војводинашуме"
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Шуме и шумски засади у оквиру четири шумска газдинства (ШГ "Нови Сад", ШГ "Банат", ШГ "Сомбор", ШГ "Сремска Митровица") у оквиру ЈП "Војводинашуме"
Активности на пројекту	Изградња противпожарних пруга, одржавање противпожарних пруга, водозахвата као превентивних мера заштите од пожара. Трајање пројекта (према фазама, Спровођење активности је планирано сваке године. у месецима)

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	3.748.920 динара (32.679,84 ЕУР) годишње. Буџетски фонд за шуме АП Војводине. На основу укупне количине средстава добијених из Буџетског фонда за шуме у 2013. год. за заштиту шума од пожара може се
Очекивани резултати програма/пројекта	Смањење опасности од појаве пожара на подручју којим газдује ЈП "Војводинашуме".
Индикатори резултата	км противпожарних пруга, број водозахвата, количина опреме у ком.
Индикатори ефеката	Смањење броја пожара на годишњем нивоу и смањење угрожености шума од пожара.
Начин извештавања	Годишње извештавање о наменском утрошку средстава.
Писани документ о реализацији пројекта	

Процена ризика	
Евалуација	

4. ПРИОРИТЕТ - IV РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Мера 4. 1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних
Назив програма/пројекта	Успостављање портала за размену искустава, координацију и праћење развоја ИКТ у локалним самоуправама на територији АПВ
Циљ пројекта	У циљу уједначеног, ефикасног и убрзаног развоја, неопходно је повезивање информационо комуникационих система локалних самоуправа у АП Војводини међусобно, као и са информационим системима Покрајине и Републике, унификација информационих технологија у локалним самоуправама са подручја Војводине, односно стварање информатичког амбијента на нивоу Покрајине који треба да омогући ефикаснију комуникацију јавне администрације са грађанима и пословним субјектима и другим
Кратак опис пројекта	Неопходно је установити портал за размену искустава, координацију и праћење развоја ИКТ у локалним самоуправама који ће омогућити стварање јединственог информатичког амбијента на нивоу Покрајине и ефикаснију комуникацију јавне администрације са грађанима и пословним субјектима и другим нивоима државне
Надлежности	Управа за заједничке послове покрајинских органа
Носиоци пројекта	Управа за заједничке послове покрајинских органа
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Седиште покрајинских органа у Новом Саду
Активности на пројекту	Спровођење анкете о стању и примени ИКТ у органима локалне самоуправе. Успостављање портала за размену искустава, координацију и
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2020.
	Процена потребног износа финансијских средстава за сваку набавку биће утврђена на основу анализе тржишта и цена из релевантних уговора које су покрајински органи управе или органи локалне

претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% Финансијски план за реализацију . „ . _ . _ _ .
. годишње) у складу са Законом о Јавним набавкама („Сл. гласник РС , броЈ 124/2012).
Оријентационо: 4.000.000,00 динара, 2015. г. Буџет АПВ

Очекивани резултати програма/пројекта	Уједначен, ефикасан и убрзан развој и међусобно повезивање информационо комуникационих система покрајинских органа управе и/или локалних самоуправа у АП Војводини
Индикатори резултата	Спроведена анкета о стању и примени ИКТ у органима локалне самоуправе Извршена анализа резултата анкете о стању и примени ИКТ у органима локалне самоуправе Успостављен портал за размену искустава, координацију и праћење развоја ИКТ у локалним самоуправама.
Индикатори ефеката	Објављени статистички подаци на основу анализе резултата анкете о стању и примени ИКТ у органима локалне самоуправе на територији
Начин извештавања	Објављивање на порталу за размену искустава, координацију и праћење развоја ИКТ у локалним самоуправама.
Писани документ о	Објављени статистички подаци на основу анализе резултата анкете о

пројекта	и примени ИКТ у органима локалне самоуправе на територији АП Војводине.
Процена ризика	Незаинтересованост локалних самоуправа за међусобну сарадњу и/или сарадњу са пок. органима управе може се превазићи промовисањем значаја уједначеног развоја у области ИКТ
Евалуација	

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика
Назив програма/пројекта	Координационо тело за спровођење регионалне политике АП
Циљ пројекта	Формирање ефикасног модела регионалне организације и хоризонталне и вертикалне координације финансијских и нефинансијских инструмената регионалног и економског развоја у функцији смањења регионалних диспаритета и јачања конкурентности у АП Војводини. Посебан циљ пројекта је унапређење процеса планирања регионалног развоја и имплементације пројеката дефинисаних Програмом развоја АП
Кратак опис пројекта	Регионална политика је мултисекторска политика, која подразумева укључивање различитих партнера и заинтересованих страна и постојање јасне организационе структуре не само у фази планирања, него и у фази имплементације. Ове фазе, као и фазе евалуације и ревизије, подразумевају постојање механизма којим се врши њихова координација. Пројектом ће се креирати предуслови за увођење принципа управљања буџетском потрошњом у вишегодишњу временску раван, али и руководиоце за сваки програм, са потпуном одоговорношћу за реализацију наведних програма, односно са потпуном одговорношћу за
Надлежности	Влада АП Војводине
Носиоци пројекта	Влада АП Војводине, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Агенција за регионални
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Доношење Одлуке Владе АП Војводине о формирању Координационог тела за имплементацију Програма развоја АП Војводине Формирање Координационог тела Ангажовање кадрова Техничко опремање просторија
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Прва фаза - 1 година - формирање Координационог тела Друга фаза - 2-3. година - оперативно функционисање Координационог
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	фаза (2015. година) 10.000.000 РСД (100.000,00 ЕУР) фаза (2016-2017. година) 30.000.000 РСД (300.000,00 ЕУР) Финансијски портфолио: Буџет секретаријата Владе АП Војводине
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређен процес програмирања и планирања регионалног развоја
Индикатори резултата	Донета одлука о формирању Координационог тела Формирано Координационо тело за имплементацију Програма развоја АП Војводине Ангажовани кадрови Технички опремљен радни простор

Индикатори ефеката	Унапређен процес програмирања и планирања регионалног развоја Прелазак од секторског ка мултисекторском приступу планирању регионалног развоја
Начин извештавања	Извештаји по завршетку сваке фазе који би укључили релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са аспекта управљања пројектом, уз пратеће финансијске извештаје који би сумирали неопходна средства за реализацију једногодишњег циклуса

Писани документ о реализацији пројекта	Наративни и финансијски извештаји
Процена ризика	Средњи
Евалуација	Ех анте евалуација, т1епт и ех роз! евалуација спровођења

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних
Назив програма/пројекта	Му Ргојес!
Циљ пројекта	ИС за праћење конкурса ЕУ на територији АПВ
Кратак опис пројекта	Увођење ^ЕБ сервиса који ће омогућити ефикасно и брзо управљање пројектима како би аплицирање према ЕУ било једноставније и
Надлежности	Дефинисана Покрајинском одлуком о покрајинској управи
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и покрајински органи управе као корисници
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Аутономна Покрајина Војводина
Активности на пројекту	Одлука о покретању јавне набавке, склапање уговора, имплементација по одабраним секретаријатима, избор лица за
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015 - 2016 година: I квартал - јавна набавка, II квартал имплементација софтвера и обука корисника, III коришћење
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1.000.000, 00 динара / 2015 год.
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	Софтвер имплементиран у 11 секретаријата, обучено 11 корисника
Индикатори ефеката	Извештаји о пројектима ЕУ урађени за Владу АПВ
Начин извештавања	Квартално

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика
Назив програма/пројекта	Унапређење радних и управљачких процеса у ЈСЛ
Циљ пројекта	Подстицај развоја и унапређење административних(радних и управљачких)капацитета у ЈЛС на територији АП Војводине Образовање општина о потребама и захтевима инвеститора и могућностима побољшања регионалног и локалног економског окружења Формирање јединственог шалтера за пријем документације и праћење активности везаних за издавање грађевинских и других дозвола и сагласности на нивоу АПВ. Побољшање језичких стандарда административног језика у јединицама локалне самоуправе АП Војводине Успостављање портала за размену искустава, координацију и праћење развоја ИКТ у локалним самоуправама на територији АПВ

Кратак опис пројекта	Потребно је финансирати пројекте из ЈЛС којима се унапређују услуге које ЈЛС пружају грађанима,инвеститорима и привреди , унапређују организацију и функционисање ЈЛС кроз примену одговарајућих инструмената ,унапређују механизме за ефикасно учешће грађана у управљању пословима у јавним сектору и који иду у смеру одговора на изазове који предстоје у наредном периоду Организација кварталних семинара за представнике општина, како би се што боље упознали са савременим трендовима и алатима у привлачењу инвестиција, процесима реализовања инвестиција, процесима осмишљавања и развоја инфраструктуре, образовања и реформи у унтересу унапређивања регулаторног оквира и пословне климе Формирање јединственог шалтера који ће на транспарентан, једноставан и јасан начин омогућити исходовање свих неопходних
Надлежности	Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи ,члан 51 ("Сл.лист АП Војводине ",број 40/2012-пречишћен текст)
Носиоци пројекта	ПС за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, ВИП фонд, ПС за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице, Служба за управљање људским ресурсима АП
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија Аутономне Покрајине Војводине, јединице локалне самоуправе на подручју АП Војводине
Активности на пројекту	Успостављање нових и даљи развој постојећих услужних центара за грађане, Побољшање комуникације грађана и локалне самоуправе у области комуналне делатности, Разрада механизма за ефикасно учешће грађана у управљању пословима у јавном сектору, Унапређење организације и функционисања ЈЛС, Организација 4 семинара на годишњем нивоу за представнике 45 општина и градова АПВ, План формирања јединственог шалтера за издавање дозвола са запосленима јединственог шалтера, дефинисање гантограма за сваку дозволу Спровођење семинара за побољшање стандарда административног језика Спровођење анкете о стању и примени ИКТ у органима локалне самоуправе, успостављање портала за

	самоуправа
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Континуирано у периоду 2014-2020

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Унапређење административних (радних и управљачких) капацитета у ЈЛС Покрајинског секретаријата замеђурегионалну сарадњу и локалну самоуправу: 000.00,динара / година Едукација и обука локалних самоуправа у вези са привлачењем директних инвестиција и подршком извозу локалних компанија, ВИП фонд: 16.000.000, 00 динара / 7 година Формирање јединственог шалтера за пријем документације и праћење активности везаних за издавање грађевинских и других дозвола и сагласности на нивоу АПВ, ВИП фонд: 150.000.000, 00 динара / 7 година Побољшање језичких стандарда административног језика у јединицама локалне самоуправе АП Војводине, ПС за образовање, управу и националне заједнице: 000, 00 динара/2 године Успостављање портала за размену искустава, координацију и праћење развоја ИКТ у локалним самоуправама на територији АПВ
Очекивани резултати програма/пројекта	Ефикасније и ефективније управљање административним процесима у ЈЛС,побољшано учешће грађана у управљању јавним пословима,успостављање система за ефикасно управљање у комуналној области Већа самосталност општина у промоцији својих општина, привлачењу инвестиција и подршци извозу Формиран јединствени шалтер
Индикатори резултата	Пораст броја ЈСЛ за 14 које имају уведен ИСО Стандард ,за 4 који имају уведен Систем 48 сати,за 8 које имају савремен услужни центар ,за 14 које имају умрежене месне канцеларије са седиштем ЈЛС... Пораст броја инвестиционих пројеката и повећање извоза Сви захтеви за исходовање дозвола иду преко јединственог шалтера Број полазника семинара Успостављен портал за размену искустава, координацију и
Индикатори ефеката	Повећана способност ЈСЛ у привлачењу средстава из фондова ЕУ ЗА 10% Пораст запошљавања, већи извоз, долазак нових технологија, развој нових знања и вештина запослених што све води економском развоју општине/града Задовољство инвеститора поводом једноставног и ефикасног начина исходовања дозвола Смањење разлика у примени књижевног стандарда између
Начин извештавања	Финансијски и наративни извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Мера	4.1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика
Назив програма/пројекта	ИЗРАДА СОФТВЕРА 'ПЛАНОВИ ПОТРЕБА ЗА ЕНЕРГИЈОМ И ЕНЕРГЕТСКЕ ЛИЧНЕ КАРТЕ ОПШТИНА АП ВОЈВОДИНЕ”
Циљ пројекта	Циљ пројеката је израда софтвера/софтверског система: Енергетски биланси и Енергетске личне карте општина АП Војводине
Кратак опис пројекта	Израда наведеног софтверског система подразумева увођење софтверске подршке за припрему предлога Енергетског биланса Републике Србије који се односи на АП Војводину и праћење реализације истог у циљу ефикаснијег предлагања мера којима се обезбеђује његово извршавање.Такође, инфраструктурни апликативни софтвер/ГИС систем треба да подржи прикупљање и обраду података о енергетским показатељима градова и општина у
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025 године са пројекцијама до 2030 године, Закона о ефикасном коришћењеу енергије („Сл.гласник РС“, бр.25/203 од 15.03.2013) члан 16. и члан
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и локалне самоуправе.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс-јавна набавка услуга
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2015

Средства из буџета 5.500.000,00 динара за 2014 годину ФинансиЈски план за реализациЈу

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Студиозно прикупљени подаци, могућност добијања стварне слике из области енергетике
Индикатори резултата	Укупна потрошња примарне енергије/БДП;
Индикатори ефеката	Повећање енергетске ефикасности у свим секторима производње и потрошње енергије
Начин извештавања	Писани извештаји према Уговору и динамици пројекта
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика
Назив програма/пројекта	АКАДЕМИЈА ЗА ЕВРОПСКЕ ПОСЛОВЕ И ФОНДОВЕ
Циљ пројекта	Циљ пројекта је институционализација процеса координације едукативних активности на нивоу Аутономне Покрајине Војводине са циљем да се осигура што видљивији ефекат едукација и трансфера знања на заинтересоване стране из јавног и цивилног
Кратак опис пројекта	У процесу европских интеграција Република Србија и Аутономна Покрајина Војводина сусрећу се са бројиним изазовима, од којих је реформа државне управе, укључујући њену модернизацију и усавршавање државних службеника, један од веома значајних предуслова за брже интегрисање наше државе у европске токове. Имајући у виду искуства држава чланица, као и кандидата за чланство у ЕУ, Србији и АП Војводини ће бити потребни добро обучени, ефикасни и стручни службеници у државној управи како би се успешно спровео процес придруживања Европској унији. „Академија за европске послове и фондове“ омогућила би трансфер знања, координацију правовремене подршке и јачање постојећих капацитета државне управе на покрајинском и локалном нивоу у аспектима који су кључни за коришћење ЕУ средстава у разним секторима који су директно обухваћени процесом европских интеграција. Академија предвиђа организовање наставе у виду четири модула: Право и политика Европске уније; Регионалне развојне политике и Европска унија; Припрема и имплементација ЕУ пројеката и Студијски боравак у Бриселу. Теме сваког модула ће бити дефинисане од стране
Надлежности	Дефинисање и унапређивање садржаја обука, припрема едукативног материјала, обезбеђивање и ангажовање предавача у складу са утврђеним потребама полазника (у оквиру Академије били би ангажовани и службеници покрајинске администрације), организовање одржавања обука, дефинисање листе институција и појединаца који би учествовали на обукама, финансирање
Носиоци пројекта	Фонд „Европски послови“ Аутономне Покрајине Војводине; Служба за управљање људским ресурсима Аутономне Покрајине Војводине;
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	„Академија за европске послове и фондове“ седиште би имала у Новом Саду, али би корисници услуга Академије долазили из свих јединица локалне самоуправе на подручју Аутономне Покрајине
Активности на пројекту	Идентификација едукативних области на пољу европских интеграција, а који су у складу са приоритетима регионалног развоја Аутономне Покрајине Војводине; Унапређивање садржаја постојећих обука; Припрема едукативног материјала; Дефинисање листе институција и појединаца који ће бити упућени на обуку; Ангажовање предавача; Реализација едукатвних активности по дефинисаном плану и
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	7 месеци по наставном циклусу, један циклус годишње у периоду 2014-2020.

Финансијски план за реализацију

програма/пројекта	
Очекивани резултати програма/пројекта	Обједињено и системско унапређење капацитета људских ресурса на подручју АП Војводине са стратешким фокусом на приоритете покрајинске администрације, а у складу са потребама покрајине и локалних самоуправа; Успостављен ефикасан начин за одржавње обука у земљи и иностранству код регионалних партнера уз ефикасно и директно
Индикатори резултата	1. 7 спроведених наставних циклуса (1 планиран наставни циклус током године); 2. 210 полазника (30 по години); Број припремљеног едукативног материјала; 245 часова активне наставе у едукативном процесу; 130 часова ангажовања полазника.
Индикатори ефеката	Уз акценат на обукама организованим за јединице локалне самоуправе за које се утврди да је ниво развоја низак, индиректно ће се дати допринос смањењу регионалних диспаритета. Државни службеници ће бити директни или индиректни носиоци доприноса ефикасном спровођењу европских правних тековина и пракси
Начин извештавања	Г одишњи наративни и финансијски извештаји
Писани документ о реализацији пројекта	Извештаји по завршетку сваког наставног циклуса од 7 месеци који би укључили релевантне индикаторе резултата, као и евалуцију са аспекта управљања пројектом и евалуације полазника, уз пратеће финансијске извештаје који би сумирали неопходна средства за
Процена ризика	Мала заинтересованост државних службеника за додатно усавршавање се може јавити као ризик. Међутим, уколико се на нивоу институција донесе одлука о броју и профилу особа које би требало да се додатно усавршавају, полазници изабарани нај тај
Евалуација	Ех роз{ евалуација учесника, т!епт и ех роз! евалуација спровођења

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних
Назив програма/пројекта	Конкурс за доделу кредитних средстава на име предфинансирања активности у реализацији пројеката инструмената претприступне помоћи Европске уније - "ИПА"
Циљ пројекта	Обезбеђење финансијске подршке ради повећања ефикасности реализације пројеката одобрених у оквиру "ИПА" програма ЕУ код којих се финансирање реализације пројеката спроводи уз примену предфинансирања, запошљавање, повећање извоза, повећање
Кратак опис пројекта	Финансирање одобрених ИПА пројеката до износа пројектованих трошкова у ЕУР финансираних из ИПА програма, за два извештајна периода реализације пројекта према одобреном буџету пројекта подносиоца кредитног захтева, са роком отплате кредита до 12 месеци, а у складу са условима Конкурса и пратећом кредитне
Надлежности	
Носиоци пројекта	РФВ самостално и у сарадњи са домаћим и међународним
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Обрада захтева, реализација одобрених кредита, праћење и наплата кредита, и друге активности.
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	До искоришћења средстава планираних за реализацију конкурса.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	100.000.000,00 РСД (871.713,42 ЕУР) по овом конкурсу тренутно, уз могућност повећања у зависности од сарадње са другим институцијама.
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализација пројеката одобрених у оквиру "ИПА" програма ЕУ код којих се финансирање реализације пројеката спроводи уз примену
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	Годишњи и полугодишњи извештаји о пословању.
Писани документ о реализацији пројекта	Годишњи и полугодишњи извештаји о пословању.
Процена ризика	За све подносиоце захтева који испуњавају услове Конкурса, врши се кредитна анализа односно процена кредитног ризика. За кредите обезбеђене гаранцијом банке процена ризика се ради у складу са Одлуком о начину одобравања кредита који су обезбеђени
Евалуација	

Мера 4.2. Афирмација стратешког планирања развоја

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Израда документа „Стратегија развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020.

Циљ пројекта	Циљ је убрзани развој информационог друштва у АП Војводини: (1) Информационо друштво је неопходна претпоставка привредног и непривредног развоја у АП Војводини; (2) Процес укључења у ЕУ додатно захтева примену ИКТ у различитим областима (посебно управе и администрације); (3) Степен развоја информационог друштва у АП Војводини тренутно не задовољава потребе привредног и непривредног сектора. Неопходно је дефинисати и имплементирати стратегију којом би се остварио убрзани развој информационог друштва у складу са препорукама Европске уније и којом би се обезбедила рационализација ресурса за развој информационог друштва у АПВ. Неопходно је усвајање документа „Стратегија развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године" на
Кратак опис пројекта	Све развијене земље данас, сагледавајући изузетан значај информационог друштва, као једну од најзначајнијих стратегија доносе стратегију развоја информационог душтва у коју су укључени сви сегменти друштва и сви елементи његове организације. Да би се Аутономна Покрајина Војводина успешно укључила у развој друштва базираног на знању, неопходно је да дефинише, одржава и спроводи своју стратегију у овој области, у складу са усвојеним документом „Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020" („Службени гласник РС", број51/2010). Неопходна је израда документа „Стратегија развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова и Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, у складу са Законом о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине („Сл. гласник РС", бр. 99/2009 и 67/2012 - одлука УС) и у складу са документом „Стратегија развоја
Носиоци пројекта	Управа за заједничке послове покрајинских органа Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Седиште покрајинских органа у Новом Саду
Активности на пројекту	Припрема стратешког документа, који треба да обухвати следеће елементе: Изјава о мисији и визији Области деловања (инфраструктура за информационо друштво у АП Војводини; еУправа и еАдминистрација; еЗдравство; еОбразовање; еКултура; електронско пословање; развој ИКТ; пословни сектор ИКТ; информациона безбедност...) Акциони план (мере и активности са дефинисаним исходима,

Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Рок за припрему стратешког документа: 6 месеци

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Процена потребног износа финансијских средстава за израду/набавку овог стратешког документа биће утврђена на основу анализе цена из релевантних уговора које су покрајински органи управе закључили у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, број 124/2012). Оријентациона процена: 1.000.000,00 динара (2015. г.)
Очекивани резултати програма/пројекта	Убрзани развој информационог друштва у АП Војводини, у складу са усвојеним документом „Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020” („Службени гласник РС”, број 51/2010)
Индикатори резултата	Документ „Стратегија развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године” усвојен на седници Владе АП Војводине
Индикатори ефеката	Реализација Акционог плана Стратегије развоја информационог друштва у АП Војводини треба да допринесе убрзаном развоју информационог друштва у АП Војводини и процесу европских
Начин извештавања	Припремљен документ „Стратегија развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године” ће бити достављен Влади АП Војводине на разматрање и
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	Низак
Евалуација	По завршетку; усвајање документа на седници Владе АП Војводине

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Реализација „Стратегије развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020.
Циљ пројекта	Циљ је реализација Акционог плана Стратегије развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини у сагласности са усвојеним документом „Стратегија развоја информационог друштва у Републици Србији до 2020" („Службени гласник РС", број 51/2010), односно циљ је убрзани развој
Кратак опис пројекта	Акциони план Стратегије развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини треба реализовати у складу са утврђеним приоритетима, роковима и носиоцима активности
Надлежности	Управа за заједничке послове покрајинских органа, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и други покрајински органи управе,
Носиоци пројекта	Носиоци пројеката биће дефинисани Акционим планом Стратегије развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини: Управа за заједничке послове покрајинских органа, Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој, Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и други покрајински органи управе,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Територија АП Војводине
Активности на пројекту	Реализација активности дефинисаних Акционим планом Стратегије развоја информационог друштва у Аутономној
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Рокови дефинисани Акционим планом Стратегије развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Процена потребног износа финансијских средстава за реализацију сваке активности, односно за сваку набавку, биће утврђена на основу анализе тржишта и цена из релевантних уговора који су закључени у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС", број 124/2012).
Очекивани резултати програма/пројекта	Убрзан развој информационог друштва у АПВ, односно развој следећих области: инфраструктура за информационо друштво у АП Војводини; еУправа; еЗдравство; еОбразовање; еКултура; електронско пословање; развој ИКТ; пословни сектор ИКТ;
Индикатори резултата	Број реализованих пројеката из Акционог плана Стратегије развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини
Индикатори ефеката	Реализација Акционог плана Стратегије развоја информационог друштва у АП Војводини треба да допринесе убрзаном развоју информационог друштва у АП Војводини и процесу европских
Начин извештавања	Начин извештавања биће дефинисан документом „Стратегија развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године"
Писани документ о реализацији пројекта	Начин извештавања и надзора над реализацијом Акционог плана биће дефинисан у документу „Стратегија развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом

Процена ризика	недостатак финансијских средстава за реализацију Акционог плана; мере за смањивање утицаја ризика: припрема образложења захтева за ребаланс буџета; континуирано промовисање значаја већих улагања у развој информационог друштва; анализа могућности за коришћење средстава из фондова Европске уније дигитални јаз - лош социјални положај и недостатак материјалних и финансијских услова за укључивање посебно осетљивих категорија становништва у информационо друштво; мере за смањивање утицаја ризика: медијска промоција сервиса информационог друштва, едукација становништва за коришћење сервиса, смањивање дигиталног јаза кроз финансирање
Евалуација	Начин евалуације биће дефинисан документом „Стратегија развоја информационог друштва у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године”

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Реализација Стратегија еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године
Циљ пројекта	Влада АП Војводине је усвајањем Одлуке о Стратегији еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године („Сл. лист АПВ", број 26/2013) потврдила своје чврсто опредељење да развој еУправе покрајинских органа означи као приоритет и да се примена информационих и комуникационих технологија искористи као основ модернизације и повећања квалитета рада покрајинских органа. Циљ реализације акционог плана овог стратешког документа је да се настави континуиран развој система
Кратак опис пројекта	Акциони план Стратегије еУправе покрајинских органа садржи листу од 29 пројеката за реализацију до 2015. године, са описом пројеката, утврђеним приоритетима, роковима и носиоцима
Надлежности	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице - координација имплементације и надзор над реализацијом; Управа за заједничке послове покрајинских органа - техничка подршка реализацији Стратегије; Органи покрајинске управе - имплементација пројеката Стратегије
Носиоци пројекта	Органи покрајинске управе - носиоци пројеката дефинисани су Акционим планом Стратегије еУправе покрајинских органа
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Седиште покрајинских органа у Новом Саду
Активности на пројекту	Координација имплементације и надзор над реализацијом Стратегије еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године: припрема техничких спецификација за јавне набавке софтвера, према Акционом плану Стратегије; спровођење поступака јавних набавки софтвера; надзор над реализацијом уговора о јавним набавкама; надзор над реализацијом Акционог плана Стратегије еУправе; припрема годишњег извештаја и акционог плана за следећу годину планског периода;
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Акционим планом Стратегије еУправе покрајинских органа, до краја 2015. године, дефинисани су средњорочни пројекти (велики пројекти од 13-24 месеца; средњи пројекти од 7-12 месеци и мали пројекти који трају до 6 месеци)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Процена потребног износа финансијских средстава за сваку набавку биће утврђена на основу анализе цена из релевантних уговора које су покрајински органи управе закључили у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС", број 124/2012). Оријентациона процена укупног износа финансијских средстава за реализацију пројеката Акционог плана, на годишњем нивоу у планском периоду до 2015. године: - 47.800.000,00 динара - 33.500.000,00 динара Процена средстава за период који треба да буде обухваћен

	године, односно до 2020. године) биће извршена приликом његовог усвајања. Буџет АПВ
Очекивани резултати програма/пројекта	Увођење еУправе и унапређивање рада покрајинске управе применом информационо-комуникационих технологија (ИКТ)
Индикатори резултата	Број реализованих пројеката из Акционог плана Стратегије еУправе покрајинских органа
Индикатори ефеката	Повећана ефикасност и транспарентност рада покрајинских органа управе; успостављени јавни електронски сервиси за грађане и правна лица, који су у надлежности покрајинских органа управе; развој информационог друштва у АП Војводини
Начин извештавања	Начин извештавања је дефинисан документом „Стратегија еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године”, који је усвојила Влада АП Војводине на 92. седници одржаној 02.07.2013. године („Сл. лист АПВ”, број 26/2013)
Писани документ о реализацији пројекта	Извештаји о реализацији Стратегије еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године биће достављани Влади АП Војводине на разматрање и усвајање
Процена ризика	отпор запослених у покрајинским органима, који увођење еУправе сматрају за додатно оптерећење; мере за смањивање утицаја ризика: континуирана едукација запослених за коришћење нових софтверских система и технолошких решења; промовисање еУправе и континуирано информисање запослених о значају увођења еУправе; недовољна подршка руководства увођењу еУправе; мере за смањивање утицаја ризика: стално упознавање руководства са значајем увођења еУправе у циљу развоја информационог друштва и европских интеграција; незаинтересованост грађана и фирми за коришћење сервиса еУправе; мере за смањивање утицаја ризика: медијска промоција сервиса еУправе, едукација становништва за коришћење сервиса
Евалуација	Начин евалуације дефинисан је документом „Стратегија еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године”, који је усвојила Влада АП Војводине на 92. седници одржаној 02.07.2013. године („Сл. лист АПВ”, број 26/2013)

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Израда документа „Стратегија развоја електронских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020.
Циљ пројекта	Циљ је убрзани развој електронских комуникација у АП Војводини. Убрзани развој електронских комуникација и све већи удео којим овај сектор учествује у привреди, како националној, тако и глобалној, представља један од малобројних трендова који су успели да одрже позитивне резултате упркос светској економској кризи. Све анализе показују да су електронске комуникације интегрални део свих сектора привреде и један од основних фактора не само економског, већ и друштвеног развоја. Преглед стања електронских комуникација, као значајног економског и социјалног покретача, односно доступност различитих облика комуникације и сервиса, представљају један од врло битних индикатора развијености друштва. Улагање у област електронских комуникација директно утиче на раст бруто друштвеног производа, конкурентност свих сектора привреде и унапређење квалитета живота грађана. Неопходно је усвајање документа „Стратегија развоја
Кратак опис пројекта	Све развијене земље данас, сагледавајући изузетан значај електорнских комуникација доносе стратегију развоја информационог душтва у коју су укључени сви сегменти друштва и сви елементи његове организације. Да би се Аутономна Покрајина Војводина успешно укључила у развој друштва базираног на знању, неопходно је да дефинише, одржава и спроводи своју стратегију у овој области, у складу са усвојеним документом „Стратегија развоја електорнских комуникација у Републици Србији до 2020” („Службени гласник РС”, број51 /2010). Неопходна је израда документа „Стратегија развоја електорнских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова у складу са Законом о електронским комуникацијама („Сл. гласник РС”, бр. 44/2010 и 60/2013 - одлука УС) и у складу са документом „Стратегија развоја електронских комуникација у Републици Србији до 2020” („Службени гласник
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	локалне самоуправе у АП Војводини
Активности на пројекту	Припрема стратешког документа, који треба да обухвати следеће елементе: тренутно стање у области електронских комуниксција у АП Војводини Области деловања (мере за унапређење инфраструктуре за електронске комуникације у АП Војводини...)
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Рок за припрему стратешког документа: 6 месеци
Финансијски план за реализацију	Процена потребног износа финансијских средстава за израду/набавку овог стратешког документа биће утврђена на

	уговора које су покрајински органи управе закључили у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, број 124/2012). Оријентациона процена: 2.000.000,00 динара (2015. г.) Буџет АПВ
Очекивани резултати програма/пројекта	Убрзани развој електорнских комуникација у АП Војводини, у складу са усвојеним документом „Стратегија развоја електорнских комуникација у Републици Србији до 2020” (Службени гласник
Индикатори резултата	Документ „Стратегија развоја електронских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године” усвојен на седници Владе АП Војводине
Индикатори ефеката	Реализација Акционог плана Стратегије развоја електронских комуникација у АП Војводини треба да допринесе убрзаном развоју информационог друштва у АП Војводини и процесу
Начин извештавања	Припремљен документ „Стратегија развоја електорнских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године” ће бити достављен Влади АП Војводине
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	Низак
Евалуација	По завршетку; усвајање документа на седници Владе АП

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Реализација „Стратегије развоја електронскиих комуникација у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020.
Циљ пројекта	Циљ је реализација Акционог плана Стратегије развоја електорнских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини у сагласности са усвојеним документом „Стратегија развоја електронских комуникација у Републици Србији до 2020" („Службени гласник РС", број 68/2010), односно циљ је убрзани
Кратак опис пројекта	Акциони план Стратегије развоја електронских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини треба реализовати у складу са утврђеним приоритетима, роковима и носиоцима активности
Надлежности	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и
Носиоци пројекта	Носиоци пројеката биће дефинисани Акционим планом Стратегије развоја електронских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини: Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, локалне самоуправе,
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија АП Војводине
Активности на пројекту	Реализација активности дефинисаних Акционим планом Стратегије развоја електронских комуникација у Аутономној
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Рокови дефинисани Акционим планом Стратегије електронских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	20.000.000,00 динара годишње (средства се налазе у буџету АПВ-од Ратела) удружена са средствима локланих самоуправа Буџет АПВ, буџети локалних самоуправа...
Очекивани резултати програма/пројекта	Убрзан развој електорнских комуникација у АПВ
Индикатори резултата	Број реализованих пројеката из Акционог плана Стратегије електроснских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини
Индикатори ефеката	Реализација Акционог плана Стратегије развоја електронских комуникација у АП Војводини треба да допринесе убрзаном развоју електорнских комуникација у АП Војводини и процесу европских интеграција Републике Србије
Начин извештавања	Начин извештавања биће дефинисан документом „Стратегија развоја електронских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године"
Писани документ о реализацији пројекта	Начин извештавања и надзора над реализацијом Акционог плана биће дефинисан у документу „Стратегија развоја електронских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим
Процена ризика	недостатак финансијских средстава за реализацију Акционог плана; мере за смањивање утицаја ризика: припрема образложења захтева за ребаланс буџета; континуирано промовисање значаја већих улагања у развој електронских комуникација ; анализа могућности за коришћење средстава из фондова Европске уније дигитални јаз - лош социјални положај и недостатак материјалних и финансијских услова за укључивање посебно осетљивих категорија становништва у информационо друштво; едукација локалних самоуправа за развој електронских комуникација, смањивање дигиталног јаза кроз финансирање редовних
Евалуација	Начин евалуације биће дефинисан документом „Стратегија развоја

	електронских комуникација у Аутономној Покрајини Војводини са Акционим планом до 2020. године”

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Израда Акционог плана Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године
Циљ пројекта	Влада АП Војводине је усвајањем Одлуке о Стратегији еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године („Сл. лист АПВ", број 26/2013) потврдила своје чврсто опредељење да развој еУправе покрајинских органа означи као приоритет и да се примена информационих и комуникационих технологија искористи као основ модернизације и повећања квалитета рада покрајинских органа. Циљ израде акционог плана овог стратешког документа за период до 2020. године је да се настави континуиран
Кратак опис пројекта	Неопходна је израда Акционог плана Стратегије еУправе покрајинских органа, са дефинисаном листом пројеката за реализацију до 2020. године са описом пројеката утврђеним
Надлежности	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице - координација имплементације и надзор над реализацијом; Управа за заједничке послове покрајинских органа - техничка
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице;
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Седиште покрајинских органа у Новом Саду
Активности на пројекту	Припрема Акционог плана, који треба да дефинише: мере и активности са дефинисаним исходима, носиоце, инструменте рокове реализације начин имплементације начин извештавања надзорни орган
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Рок за припрему акционог плана: 6 месеци (2015. године)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Процена потребног износа финансијских средстава за израду/набавку овог акционог плана биће утврђена на основу анализе цена из релевантних уговора које су покрајински органи управе закључили у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС", број 124/2012).
Очекивани резултати програма/пројекта	Увођење еУправе и унапређивање рада покрајинске управе применом информационо-комуникационих технологија (ИКТ)
Индикатори резултата	Документ „Акциони план Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године" усвојен на седници Владе АП Војводине.
Индикатори ефеката	Реализација Акционог плана Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године треба да допринесе убрзаном развоју еУправе покрајинских органа и процесу европских интеграција
Начин извештавања	Припремљен документ „Акциони план Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године" ће бити достављен Влади АП Војводине на разматрање и усвајање
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	Низак

Евалуација	По завршетку; усвајање документа на седници Владе АП Војводине

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Реализација Акционог плана Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године
Циљ пројекта	Влада АП Војводине је усвајањем Одлуке о Стратегији еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године („Сл. лист АПВ", број 26/2013) потврдила своје чврсто опредељење да развој еУправе покрајинских органа означи као приоритет и да се примена информационих и комуникационих технологија искористи као основ модернизације и повећања квалитета рада покрајинских органа. Циљ реализације акционог плана овог стратешког документа је да се настави континуиран развој система еУправе покрајинских органа
Кратак опис пројекта	Акциони план Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године треба реализовати у складу са утврђеним приоритетима, роковима и носиоцима активности
Надлежности	Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице - координација имплементације и надзор над реализацијом; Управа за заједничке послове покрајинских органа - техничка подршка реализацији Стратегије; Органи покрајинске управе - имплементација пројеката и
Носиоци пројекта	Органи покрајинске управе - носиоци пројеката биће дефинисани Акционим планом Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Седиште покрајинских органа у Новом Саду
Активности на пројекту	Координација имплементације и надзор над реализацијом Акционог плана Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године: припрема техничких спецификација за јавне набавке софтвера, према Акционом плану Стратегије; спровођење поступака јавних набавки софтвера; надзор над реализацијом уговора о јавним набавкама; надзор над реализацијом Акционог плана Стратегије еУправе; припрема годишњег извештаја и акционог плана за следећу годину планског периода;
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Трајање пројекта (према фазама, у месецима) биће дефинисано Акционим планом Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Процена потребног износа финансијских средстава за сваку набавку биће утврђена на основу анализе цена из релевантних уговора које су покрајински органи управе закључили у претходне 3 године, рачунајући и процену пораста цена на тржишту (2% годишње) у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник РС", број 124/2012). За реализацију Акционог плана Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године ће се користити средства из буџета АПВ, и из
Очекивани резултати програма/пројекта	Увођење еУправе и унапређивање рада покрајинске управе применом информационо-комуникационих технологија (ИКТ)
Индикатори резултата	Број реализованих пројеката из Акционог плана Стратегије еУправе покрајинских органа
Индикатори ефеката	Повећана ефикасност и транспарентност рада покрајинских органа управе; успостављени јавни електронски сервиси за грађане и

	надлежности покрајинских органа управе; развој информационог друштва у АП Војводини
Начин извештавања	Начин извештавања је дефинисан документом „Стратегија еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године”, који је усвојила Влада АП Војводине на 92. седници одржаној 02.07.2013. године („Сл. лист АПВ” број 26/2013)
Писани документ о реализацији пројекта	Извештаји о реализацији Акционог плана Стратегије еУправе покрајинских органа до 2020. године биће достављани Влади АП Војводине на разматрање и усвајање
Процена ризика	отпор запослених у покрајинским органима, који увођење еУправе сматрају за додатно оптерећење; мере за смањивање утицаја ризика: континуирана едукација запослених за коришћење нових софтверских система и технолошких решења; промовисање еУправе и континуирано информисање запослених о значају увођења еУправе; недовољна подршка руководства увођењу еУправе; мере за смањивање утицаја ризика: стално упознавање руководства са значајем увођења еУправе у циљу развоја информационог друштва и европских интеграција; незаинтересованост грађана и фирми за коришћење сервиса еУправе; мере за смањивање утицаја ризика: медијска промоција сервиса еУправе, едукација становништва за коришћење сервиса
Евалуација	Начин евалуације дефинисан је документом „Стратегија еУправе покрајинских органа са акционим планом до 2015. године”, који је усвојила Влада АП Војводине на 92. седници одржаној 02.07.2013. године („Сл. лист АПВ” број 26/2013)

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив пројекат	Регионални информациони систем (РИС)
Општи циљ пројекта	Општи циљ пројекта је допринос уравнотеженом регионалном развоју АП Војводине кроз: - Постизање ефикасног мониторинга и координације подстицајних средстава (донације, СДИ, буџетска средства) и стварање услова за евалуацију ефеката претприступних фондова; - Стварање основе за доношење пословних одлука и
Кратак опис пројекта	Вођење ефикасне регионалне политике је неопходно за стварање економски јаких и конкурентних региона и за смањивање унутаррегионалних и међурегионалних разлика. Успостављање Регионалног информационог система (РИС) подразумева креирање две врсте базе података и два софтверска решења унутар једног система: део који је намењен подацима неопходним за сагледавање стања у привреди са посебним освртом на МСП сектор, и извозно оријентисана предузећа која послују на нивоу АП Војводине. део намењен за похрањивање података о међународним пројектима и подстицајима који су усмерени на регионални развој. Релевантни и тачни статистички подаци генерисани у оквиру РИС-а, квалитетне анализе, студије, тј. стручност и аналитичко-статистичка основа биле би намењене доносиоцима одлука у контексту вођења проактивне економске политике у АП Војводини. РИС би, са друге стране, омогућио праћење секторске, просторне и компаративне аналитике, структурних индикатора и унапредио би узорак који се анализира приликом квалитативне оцене пословања привреде АП Војводине и предвиђања пословног амбијента путем већ развијеног инструмента Бизнис Барометар Агенције за равномерни регионални развој Владе АП Војводине. Поред наведеног, један од захтева процеса европских интеграција је управо оспособљавање државе да на унифициран начин (у складу са принципима НУТС) доставља податке о својој развијености. Подаци би кроз РИС били доступни на НУТС 2 и евентуално НУТС 3 нивоу. Пројекат такође подразумева и креирање методологије и информационог система за прикупљање, мониторинг, управљање
Надлежности	Дефинисање потребних података који ће пружити слику о постојању регионалних диспаритета на нивоу АП Војводине и на основу којих ће се конституисати развојна документа која треба да служе доносиоцима одлука у процесу дефинисања правног
Носиоци пројекта	Агенција за регионални развој АП Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима че програм бити	Седиште у Новом Саду, корисници све институције Владе АП Војводине
Активности на пројекту	Набавка хардвера; Израда структуре информационог система; Прикупљање свих расположивих података за израду базе индикатора који се тичу привреде; Унос расположивих података о пројектима и инвестицијама од

	Обрада и табелирање изворних података; Анализа и контрола података и извршених активности; Обука за коришћење РИС-а и метода евалуације заснованог на ХЕРМИН моделу; Израда пратећих методолошких објашњења која ће се односити на индикаторе које база садржи;
Трајање пројекта	2015-2017.
Финансијски план	Укупна вредност пројекта: 35.000.000 РСД (305.099,70 ЕУР) Прва година - 27 мил. РСД за израду софтвера и набавку података и за обуке запослених за коришћење РИС-а и ХЕМРИН модела; Друга година - 4 мил. РСД за ажурирање базе података; Трећа година - 4 мил. РСД за ажурирање базе података
Очекивани резултати	Израђен софтвер; Креиране базе података које садрже индикаторе привредне развијености АПВ са посебним освртом на МСП сектор за период 2000-2014. године;
Индикатори резултата	Креиран софтвер, Креирана база података привреде АПВ , Креирана база података о пројектима реализованим на територији АПВ, 2 студије урађене на основу података из РИС-а
Индикатори ефеката	Секторска, просторна и компаративна аналитика коју РИС дозвољава корисницима омогућава јасно сагледавање нивоа привредне развијености АП Војводине (посебно МСП сектора) и у кратком и средњем року усмеравање активности доносиоца одлука у правцу развоја на суб-регионалном и регионалном нивоу. Такође, на овај начин се просторним и компаративним
Начин извештавања	Годишњи наративни и финансијски извештаји.
Писани документ о реализацији пројекта	Годишњи извештаји.
Процена ризика	Средњи ризик.
Евалуација	Годишња евалуација постигнутих резултата у контексту развитка базе (квантитета и квалитета унетих индикатора), развоја софтвера, укључености стејколдера у процес имплементације базе; као и у контексту утрошених средстава на дефинисане

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Унапређење израде и спровођења ефикасних локалних и регионалних јавних политика
Циљ пројекта	Унапређење институционалних и административних капацитета на регионалном и локалном нивоу за делотворно, ефикасно и усклађено планирање, спровођење и праћење стратешких и оперативних планова Унапређење регионалног развоја кроз оспособљавање државних службеника за програмско вишегодишње планирање Оснивање координационог тела, која унапређује процесе планирања регионалног развоја и имплементације пројеката дефинисаних Програмом развоја АП Војводине за период 2014-
Кратак опис пројекта	Овим пројектом се предвиђа подршка у изради локалних стратешких планова за период 2014-2020 и развој капацитета регионалне и локалне управе за припрему програма, пројеката и мера са пројекцијом свих трошкова и користи који се очекују у спровођењу истих; дефинисања акционих планова за реализацију јавних политика/стратегија прилагођених расположивим финансијским средствима; утврђивања и формулисања одговарајућих показатеља/индикатора и развијања функција праћења; ефикасне сарадње у приоритизацији одређених програма, пројеката и мера. Обука државних службеника за стратешко и оперативно планирање Регионална политика је мултисекторска политика, која подразумева укључивање различитих партнера и заинтересованих страна и постојање јасне организационе структуре не само у фази планирања, него и у фази имплементације. Ове фазе, као и фазе евалуације и ревизије, подразумевају постојање механизма којим се врши њихова координација. Пројектом ће се креирати предуслови за увођење принципа управљања буџетском потрошњом у вишегодишњу временску
Надлежности	Покрајинска скупштинска одлука о покрајинској управи ,члан 51 ("Сл.лист АП Војводине ",број 40/2012-пречишћен текст)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Агенција за регионални развој АПВ, покрајински
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија Аутономне покрајине Војводине
Активности на пројекту	Спровођење конкурса, праћење, извештавање и евалуација. Спровођење обука стратешко планирање (садржај, предавачи, материјал за полазнике) Доношење Одлуке Владе АП Војводине о формирању, координационог тела за имплементацију Програма развоја АП
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2015,2015-2016,2016-2017
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Унапређење институционалних и административних капацитета на регионалном и локалном нивоу, Покрајинси секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу: 43.000.000,00 динара/1-3 године Обуке запослених у покрајинској администрацији за планирање, Агенција за регионални развој

	Агенција за регионални развој АПВ:10.000.000, 00 динара / 2015 година + 30.000.000, 00 динара / 2-4 гподине Укупно за 2015 годину: 55.500.000, 00 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	Већа оспособљеност ЈСЛ за привлачење средстава из фондова ЕУ,а следствено томе бржи економски развој ЈСЛ и АПВ 40 људи у покрајинској администрацији оспособљених за планирање. Унапређен процес програмирања и планирања
Индикатори резултата	Број локалних самоуправа које имају израђене стратешке планове развоја до 2020. године; Број израђених акционих планова и припремљених пројеката локалних самоуправа; Број израђених евалуација спроведених пројеката; Број јединица локалних самоуправа које имају припремљен програмски буџет; Број јединица локалних самоуправа чији су запослени прошли обуку за програмско буџетирање; Број реализованих пројеката у планском периоду и средства прикупљена за ту намену; 40 људи у покрајинској администрацији који су прошли обуку Формиране Координационо тело за имплементацију Програма
Индикатори ефеката	Унапређена реализација планираних расхода у стратешким документима; Повећана способност ЈСЛ у привлачењу средстава из фондова ЕУ - 10%више ЈЛС је аплицирало за средства из ЕУ фондова Унапређено планирање, ефикасније вођење политика економског и регионалног развоја, функционално повезивање и координација расположивих финансијских и нефинансијских инструмената регионалног развоја. Унапређен процес програмирања и планирања регионалног развоја Прелазак од секторског ка мултисекторском приступу планирању регионалног развоја
Начин извештавања	Финансијски и наративни извештаји према Уговору и динамици
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Израда и реализација Акционог плана политике за младе у АП
Циљ пројекта	Израдити и реализовати стратешки документ Акциони план политике за младе у АП Војводини за период од 2014 до 2018 г.

Кратак опис пројекта	Акциони план за политике младе у АП Војводини представља стратешки документ о младима у АП Војводини. У израду и реализацију документа укључени су сви субјекти омладинске политике у АП Војводини, и велики број младих из свих јединица локалних самоуправа. Акциони план политике за младе у АП Војводини за период 2011-2014 подразумева анализу стања, положаја, потреба и проблема младих на територији АП Војводине и конкретне мере предвиђене у оквиру сваке појединачне области: 1. Образовање младих, Запошљавање младих, Здравље младих, Култура и слободно време младих.Активно укључивање младих у
Надлежности	Закон о младима ("СЛ. Гласник РС", бр. 50/2011) Члан 25 (обезбеђивање услова за учешће младих у израду и спровођење
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину. Партнери: Локалне Канцеларије за младе, удружења, установе које се баве младима, институције на локалним нивоима, Форум младих АП Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Израда овог документа обухвата територију целе АП Војводине, а јавне расправе се организују по окрузима. Програм се имплементира у свим општинама у Војводини (45)
Активности на пројекту	Истраживање потреба младих у АП Војводини, израда документа, јавна расправа, усвајање на Скупштини АП Војводине, реализација кроз објављивање годишњих конкурса
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014- израда документа, 2015. до 2018. реализација
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	48.700.000 динара (2014 - 4.000.000,00 за израду и 13.700.000,00 дин за реализацију, 2015 - 15.000.000,00,2016- 16.000.000,00) Буџет АПВ Извесно
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализовани ппројекти који доприносе побољшању живота младих, кроз унапређење активизма омладих, партиципацију у друштву и активно укључивање младих у друштвену заједницу
Индикатори резултата	Број подржаних пројеката, и број директних и индиректних корисника пројеката који су подржани
Индикатори ефеката	Побољшан квалитет живота младих у свим областима, повећан активизам и укључивање младих у политике локалне самоуправе
Начин извештавања	Извештај о току израде документа
Писани документ о реализацији пројекта	Информација о изради Акционог плана политике за младе у АП Војводини
Процена ризика	Како је ово већ трећа стратегија коју реализујемо (од 2005) наша је процена да нема ризика, јер је партиципација младих на завидном
Евалуација	Кроз конкурс се ангажује независна организација која ће спроводити мониторинг и евалуацију, и која ће подет извештаі о

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	ИЗРАДА РЕГИОНАЛНОГАКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ У АП ВОЈВОДИНИ
Циљ пројекта	Плански приступ у коришћењу потенцијала обновљивих извора
Кратак опис пројекта	На основу потписаног Протокола о сарадњи између Владе АП Војводине и Светске асоцијације за биоенергију, договорена је сарадња на изради Регионалнног акционог плана за коришћење обновљивих извора енергије на територији АП Војводине

Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025.године са пројекцијама до 2030.године, Закон о енергетици „Сл.гласник РС“, бр 57/2011, 80/2011, 93/2012 и 124/2012, члан 10
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и локалне самоуправе.
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Протокол
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2015
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета 4.500.000,00 за 2014.годину
Очекивани резултати програма/пројекта	Смањена потрошња примарне енергије
Индикатори резултата	Укупна потрошња примарне енергије/БДП;
Индикатори ефеката	Повећање енергетске ефикасности у свим секторима производње и потрошње енергије
Начин извештавања	Писани извештаји према Уговору и динамици пројекта
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	ИЗРАДА РЕГИОНАЛНОГАКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ АП ВОЈВОДИНЕ
Циљ пројекта	Плански приступ у увођењу мера енергетске ефикасности које ће обухватити територију Војводине.
Кратак опис пројекта	Према члану 16. Закона о ефикасном коришћењу енергије („Сл.гласник РС“, ђг.25/203) органи аутономне покрајине као и органи јединица локалне самоуправе су обвезници система енергетског менаџмента, који су према члану 18. истог закона дужни да донесу програм енергетске ефикасности. Програм енергетске ефикасности је основ за доношење плана енергетске ефикасности који детаљније разрађује мере и активности из програма, а планови енергетске ефикасности се доносе на период од једне године и представљају основ за планирање средстава у буџету за реализацију предложених мера енергетске ефикасности.
Надлежности	Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025.године са пројекцијама до 2030.године, Закона о ефикасном коришћењеу енергије („Сл.гласник РС“, ђг.25/203 оЈ 15.03.2013) члан 16. и члан 18., Други акциони план за енергетску ефикасност Републике Србије
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине и локалне самоуправе.
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	АП Војводина
Активности на пројекту	Конкурс-јавна набавка услуга
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015-2016
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Средства из буџета за 2014.годину нису предвиђена
Очекивани резултати програма/пројекта	Смањена потрошња примарне енергије
Индикатори резултата	Укупна потрошња примарне енергије/БДП;
Индикатори ефеката	Повећање енергетске ефикасности у свим секторима производње и потрошње енергије
Начин извештавања	
Писани документ о реализацији пројекта	
Процена ризика	
Евалуација	

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Просторни план подручја посебне намене Специјалног резервата природе "Тителски брег"
Циљ пројекта	Уређење и одрживо коришћење природе, предела, културног наслеђа и животне средине Просторним планом подручја посебне намене природних добара обезбеђују се плански услови за њихову заштиту, изградњу, коришћење, унапређење и одрживи развој

Кратак опис пројекта	Анализа постојећег стања обухваћеног подручја и утврђивање циљева, планска решења развоја подручја, правила уређења и
Надлежности	ПШШН доноси Скупштина АПВ
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Републичка агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија општине Тител Подручје специјалног резервата природе Тителски брег
Активности на пројекту	Израда концепта и нацрта плана, стручна контрола, јавни увид у складу са Законом о планирању и изградњи
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Завршетак Концепта Плана децембар 2013. године, Завршетак Нацрта Плана 2014, а усвајање 2015. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 7.500.000,00 динара Извор средстава: буџет АПВ Извесност добијања средстава
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање степена уређености и контроле коришћења земљишта, спровођење мера заштите у заштићеним подручјима у обухвату
Индикатори резултата	Заштићена природна подручја Број и површина идентификованих предела
Индикатори ефеката	Повећање заштићених природних подручја и предела
Начин извештавања	Годишњи извештај о остваривању РПП АПВ
Процена ризика	Низак Средњи Висок

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе "Слано Копово"
Циљ пројекта	Уређење и одрживо коришћење природе, предела, културног наслеђа и животне средине;Просторним планом подручја посебне намене природних добара обезбеђују се плански услови за њихову заштиту, изградњу, коришћење, унапређење и одрживи развој
Кратак опис пројекта	Анализа постојећег стања обухваћеног подручја и утврђивање циљева, планска решења развоја подручја, правила уређења и
Надлежности	ППППН доноси Скупштина АПВ
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Републичка агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Општина Нови Бечеј Подручје специјалног резервата природе Слано Копово
Активности на пројекту	Израда концепта и нацрта плана, стручна контрола, јавни увид у складу са Законом о планирању и изградњи
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Завршетак Концепта Плана децембар 2013. године, Завршетак Нацрта Плана 2014, а усвајање 2015. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава:6.500.000,00 динара Извор средстава: буџет АПВ Извесност добијања средстава

Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање степена уређености и контроле коришћења земљишта, спровођење мера заштите у заштићеним подручјима у обухвату
Индикатори резултата	Заштићена природна подручја Број и површина идентификованих предела
Индикатори ефеката	Повећање заштићених природних подручја и предела
Начин извештавања	Годишњи извештај о остваривању РПП АПВ
Процена ризика	Низак Средњи Висок
Евалуација	Ех-ап1е евалуација, Оп-§от§ евалуација, Шепт евалуација, ММПегт евалуација Ех-роз! евалуација

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Просторни план подручја посебне намене "Суботичке пустаре и
Циљ пројекта	Уређење и одрживо коришћење природе, предела, културног наслеђа и животне средине; Просторним планом подручја посебне намене природних добара обезбеђују се плански услови за њихову заштиту, изградњу, коришћење, унапређење и одрживи
Кратак опис пројекта	Анализа постојећег стања обухваћеног подручја и утврђивање циљева, планска решења развоја подручја, правила уређења и
Надлежности	ПШШН доноси Скупштина АПВ
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Републичка агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Територија Града Суботице и општине Кањижа
Активности на пројекту	Израда концепта и нацрта плана, стручна контрола, јавни увид у складу са Законом о планирању и изградњи
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Завршетак Концепта Плана децембар 2013. године, Завршетак Нацрта Плана 2014, а усвајање 2015. године. Даља разрада ППППН
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	2015-2020.: 15.000.000,00 динара Извор средстава: буџет АПВ Извесност добијања средстава
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање степена уређености и контроле коришћења земљишта, спровођење мера заштите у заштићеним подручјима у обухвату
Индикатори резултата	Заштићена природна подручја Број и површина идентификованих предела
Индикатори ефеката	Повећање заштићених природних подручја и предела
Начин извештавања	Годишњи извештај о остваривању РПП АПВ
Процена ризика	Низак Средњи Висок
Евалуација	Ех-ап1е евалуација, Оп-§от§ евалуација, Шепт евалуација, ММПегт евалуација Ех-роз! евалуација

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 Суботица-Зрењанин-Ковин („Банатска магистрала“)
Циљ пројекта	Смањење субрегионалних разлика у економском и социјалном погледу, развојем подручја обухваћеног Просторним планом, а посебно развојем мреже коридора саобраћајне инфраструктуре; утврђивање планских решења којима се резервише простор за инфраструктурни коридор, утврђује посебан режим заштите коридора и контактних подручја, обезбеђују услови за укрштања и
Кратак опис пројекта	Анализа постојећег стања обухваћеног подручја и утврђивање циљева, планска решења развоја подручја, правила уређења и
Надлежности	ППППН доноси Скупштина АПВ
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Републичка агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Градови Суботица, Зрењанин и Панчево Општине Кањижа, Сента, Нови Кнежевац, Чока, Кикинда, Нова Црња, Нови Бечеј, Жабаљ, Житиште, Ковачица и Ковин
Активности на пројекту	Израда нацрта плана, стручна контрола, усаглашавање са ЈП Путеви Србије и Генералним пројектом, јавни увид у складу са Законом о планирању и изградњи
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Завршетак Нацрта Плана 2014, а усвајање 2015. године. Даља разрада ППППН плановима нижег реда.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 5.900.000,00 динара 2014- 2020:10.000.000,00 динара Извор средстава: Буџет АПВ и остали извори Извесност добијања средстава
Очекивани резултати програма/пројекта	Планирање и изградња саобраћајне инфраструктуре ради повећања степена приступачности и доступности региона Баната у циљу повећања конкурентности
Индикатори резултата	Интензитет саобраћаја према деоницама саобраћајне мреже
Индикатори ефеката	Просечно време путовања до најближа три регионална центра
Начин извештавања	Г одишњи извештај о остваривању РПП АПВ
Процена ризика	Низак Средњи Висок
Евалуација	Ех-аПе евалуација, Оп-дотд евалуација, Шепт евалуација, ММПегт евалуација Ех-роз! евалуација
Кратак опис пројекта	Оперативни програм представља преглед конкретних активности и пројеката са финансијском конструкцијом за њихово спровођење. Заснован на хијерахијски вишим, регионалним и националним стратешким документима, усклађеним са европским развојним документима, Оперативни програм ће се усмерити на реализацију политика развоја, а посебно на иновације и економију засновану на знању, заштиту животне средине и превенцију ризика,

Надлежности	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, НАРР, Министарство регионалног развоја и локалне
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Бачка
Г еографска подручја (окрузи	Бачка: Јужнобачки, Севернобачки и Западнобачки округ;

општине) у којима ће програм бити	
Активности на пројекту	Дефинисање методологије за израду ОП Израда ситуационе анализе за регион 8ШОТ анализа Дефинисање приоритета, мера, активности у оквиру ОП Израда АП развоја Мониторинг и извештавање
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	12 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава 2.000.000,00 РСД Извор средстава: Покрајински, национални, ЕУ Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Израђен и усвојен Оперативни програм за регион Бачка
Индикатори резултата	Израђен и усвојен Операторивни програм за Бачки регион (да, не) Број пројектних предлога утврђених Оперативним програмом Број учесника на изради Оперативног програма за Бачки регион
Индикатори ефеката	Број одобрених пројеката дефинисаних у ОП Број реализованих пројеката дефинисаних у ОП
Начин извештавања Писани документ о реализацији	Наративни и фнансијски извештај извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	Обезбеђивање финансијских средстава (средњи); Промене политичке воље за реализацију пројекта (мали);
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост,). Евалуација ће обухватити: евалуацију процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	III11111Н културног предела Бач
Циљ пројекта	Уређење и одрживо коришћење природе, предела, културног наслеђа и животне средине Просторним планом подручја посебне намене културног предела обезбеђују се плански услови за њихову заштиту, изградњу, коришћење, унапређење и одрживи
Кратак опис пројекта	Анализа постојећег стања обухваћеног подручја и утврђивање циљева, планска решења развоја подручја, правила уређења и
Надлежности	Скупштина АПВ
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Републичка агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине
Г еографска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	општина Бач
Активности на пројекту	Израда концепта и нацрта плана, стручна контрола, јавни увид у складу са Законом о планирању и изградњи
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Завршетак Нацрта Плана 2014, а усвајање 2015. године. Даља разрада ППППН плановима нижег реда 2014-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	20104: 655.080.,00 2015-2020: 10.000.000,00 динара Извор средстава: буџет АПВ, и други извори (ЕУ фондови,Републички фондови)
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање степена уређености и контроле коришћења земљишта, спровођење мера заштите у заштићеним подручјима у обухвату плана
Индикатори резултата	Заштита културног предела
Индикатори ефеката	Установљавање културног предела
Начин извештавања	Г одишњи извештај о оствањивању РПП АПВ
Процена ризика	Низак Средњи Висок
Евалуација	Ех-аПе евалуација, Оп-дотд евалуација, Шепт евалуација, ММАегт евалуација Ех-роз! евалуација

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора Панчево-Вршац-Румунија
Циљ пројекта	Смањење субрегионалних разлика у економском и социјалном погледу, развојем подручја обухваћеног Просторним планом, а посебно развојем мреже коридора саобраћајне инфраструктуре; Утврђивање планских решења којима се резервише простор за инфраструктурни коридор, утврђује посебан режим заштите коридора и контактних подручја, обезбеђују услови за укрштања и
Кратак опис пројекта	Анализа постојећег стања обухваћеног подручја и утврђивање циљева, планска решења развоја подручја, правила уређења и
Надлежности	Скупштина АПВ

Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Републичка агенција за просторно планирање и ЈП Завод за урбанизам Војводине
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	општине Панчево, Вршац и др.
Активности на пројекту	Израда концепта и нацрта плана, стручна контрола, јавни увид у складу са Законом о планирању и изградњи
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2015-2017.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 15.000.000,00 динара Извор средстава: Буџет АПВ Извесност добијања средстава
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање степена уређености и контроле коришћења земљишта, спровођење мера заштите у заштићеним подручјима у обухвату
Индикатори резултата	Планирање и изградња саобраћајне инфраструктуре ради повећања степена приступачности и доступности региона
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	
Процена ризика	Низак Средњи Висок
Евалуација	Ех-ап!е евалуација, Оп-§от§ евалуација, Шепт евалуација, ММ-1егт евалуација Ех-роз! евалуација

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Г одишњи извештај о остваривању РПП АПВ
Циљ пројекта	Програм мера и активности за спровођење ППРС на територији АПВ
Кратак опис пројекта	Имплементација ППРС у АПВ
Надлежности	Скупштина АПВ
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине и ЈП Завод за урбанизам Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	територија АПВ
Активности на пројекту	Обрада података о реализацији планираних активности
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	2014-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава: 2014: 2.500.000,00 динара 2015-2020: 20.000.000,00 динара Извор средстава: Буџет АПВ Извесност добијања средстава
Очекивани резултати програма/пројекта	
Индикатори резултата	
Индикатори ефеката	
Начин извештавања	

Процена ризика	Низак Средњи Висок
Евалуација	Ех-ап1е евалуација, Оп-§от§ евалуација, Шепт евалуација, ММ-1егт евалуација Ех-роз1 евалуација

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Увођење система менаџмент квалитета у општинске управе
Циљ пројекта	Стварање оквира за унапређење управљачких функција и организације општинске управе као и подизање квалитета
Кратак опис пројекта	Стандарди представљају унифициране процедуре које се спроводе у општинској управи, опис тачног редоследа активности у спровођењу поступака и појединачни опис сваке активности. Квалитетна припрема је један од најзначајнијих корака у процесу сертификације која је, поред спремности општинског руководства
Надлежности	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, РРА
Носиоци пројекта	Локалне самоуправе у Бачком региону, Регионалне развојне
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити	Бачка: Јужнобачки, Севернобачки и Западнобачки округ;
Активности на пројекту	Идентификација главних процеса Оспособљавање и обука запослених Снимање и анализа постојећег стања Припрема документације Обука запослених Предсертификациони аудит Сертификација Постсертификациона фаза
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	12 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава 1.000.000,00 РСД Извор средстава: Покрајински, национални, ЕУ Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Идентификовани главни процеси Оспособљени и обучени запослени Израђена анализа постојећег стања Припремљена документација Обучени запослени Предсертификациони аудит спроведен Сертификација-спроведена Постсертификациона фаза спроведена
Индикатори резултата	Број оспособљених и обучених запослених Аналаиза постојећег стања утврђена (да, не) Предсертификациони аудит спроведен (да, не)

Индикатори ефеката	Степен задовољства корисника/клијената услугом Степен интересовања инвеститора за улагање у општину
Начин извештавања Писани документ о реализацији	Наративни и финансијски извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	Обезбеђивање финансијских средстава (високи); Промене политичке воље за реализацију пројекта (мали);
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта:

	Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост,). Евалуација ће обухватити: евалуацију учесника, самог процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката.
Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.2 Афирмација стратешког планирања развоја
Назив програма/пројекта	Израда Оперативног програма за Бачку
Циљ пројекта	Израда оперативних планова развоја региона Бачка
Кратак опис пројекта	Оперативни програм представља преглед конкретних активности и пројеката са финансијском конструкцијом за њихово спровођење. Заснован на хијерахијски вишим, регионалним и националним стратешким документима, усклађеним са европским развојним документима, Оперативни програм ће се усмерити на реализацију политика развоја, а посебно на иновације и економију засновану на знању, заштиту животне
Надлежности	Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, НАРР, Министарство регионалног развоја и локалне
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Бачка
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити	Бачка: Јужнобачки, Севернобачки и Западнобачки округ;
Активности на пројекту	Дефинисање методологије за израду ОП Израда ситуационе анализе за регион б^ОТ анализа Дефинисање приоритета, мера, активности у оквиру ОП Израда АП развоја
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	12 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава 2.000.000,00 РСД Извор средстава: Покрајински, национални, ЕУ Извесност добијања средстава У складу са расписаним конкурсима.
Очекивани резултати програма/пројекта	Израђен и усвојен Оперативни програм за регион Бачка
Индикатори резултата	Израђен и усвојен Оператривни програм за Бачки регион (да, не) Број пројектних предлога утврђених Оперативним програмом Број учесника на изради Оперативног програма за Бачки регион

Индикатори ефеката	Број одобрених пројеката дефинисаних у ОП Број реализованих пројеката дефинисаних у ОП
Начин извештавања Писани документ о реализацији	Наративни и фнансијски извештај извештај по завршетку пројекта (након 12 месеци).
Процена ризика	Обезбеђивање финансијских средстава (средњи); Промене политичке воље за реализацију пројекта (мали);
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта: Пре почетка (ех анте), По завршетку (ех пост)
	Евалуација ће обухватити: евалуацију процеса спровођења пројекта, евалуацију садржаја пројекта, као и постигнутих резултата и ефеката

Мера 4.3. Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	
Мера	4.3. Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја	
Назив програма/пројекта	Анализа конкурентских предности локалних заједница	
Циљ пројекта	Програм анализе конкурентских предности на локалном нивоу има за циљ да побољша територијални економски развој локалних самоуправа путем увођења методологије за процену конкурентских предности у индустријским секторима. Поред тога, локалне самоуправе и институције за регионални развој могу да добију	
Кратак опис пројекта	Током трајања програма радиће се на развоју адекватне методологије (у зависности од локалних конкурентских предности) у циљу јачања успешних локалних модела пословања малих и средњих предузећа и образовања. Кроз примену специфичног модела који потенцира тзв. факторе понуде локалних заједница	
Надлежности	Није наведено	
Носиоци пројекта	Универзитет у Новом Саду (Центар за финансијски инжењеринг), Регионална развојна агенција Банка	
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће	АП Војводина	
Активности на пројекту	Истраживање о постојећим (европским) методологијама	
	Формирање тачне методологије	
	Одлучивање о скупу потребних података	
	Прикупљање података	
	Анализа података и филтрирање	
	Поређење са постојећим стратегијама	
	Презентација резултата	
	Израда смерница за будуће кориснике	
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	Истраживање о постојећим (европским)	2 месеца
	Формирање тачне методологије	
	Одлучивање о скупу потребних података	2 месеца
	Прикупљање података	1 месец
	Анализа података и филтрирање	6 месеци
	Поређење са постојећим стратегијама	5 месеци
	Презентација резултата	4 месеца
	Израда смерница за будуће кориснике	2 месеца
		2 месеца
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Износ средстава	
	19.380.000,00 РСД	
	Извор средстава	
	80% ЕУ фондови, 20% фондови АП Војводине	
	Извесност добијања средстава	
	У складу са доступним конкурсима	
Очекивани резултати програма/пројекта	Размена знања и искуства у циљу добијања прецизних и релевантних информација о томе како скенирати локалне конкурентске предности. Програм доприноси стварању концепта пословних вредности које проистичу од конкурентских предности	
Индикатори резултата		
	Како је сваки сектор индустрије одређен најважнијим елементима на страни фактора понуде који додају вредност продуктивности,	
	• трошкови рада,	
	• расположивост радне снаге,	
	• доступност сировина,	
	• постојање производних инфраструктура, и	

Мера 4.3. Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја

	• доступност капитала. Управо анализа ових фактора представља мерљиву компоненту остварених резултата програма, пошто они помажу при
Индикатори ефеката	Помажу јачању концепта специјализације региона као једног од
Начин извештавања Писани документ о реализацији пројекта	Реализацију програма пратиће редовно наративно и финансијско извештавање. Временске одреднице извештавања су средина
Процена ризика	Највећи ризик односи се на немогућност прикупљања тачних података од стране локалних заједница о њиховим вредностима за споменуте факторе понуде. Начин за умањење ризика огледа се у одржавању централизованог тренинга за надлежне особе из
Евалуација	Редовна евалуација остварених резултата спроводиће се током трајања програма, док ће након програма бити спроведена анализа

Приоритет	IV - РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ
Мера	4.3. Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја
Назив програма/пројекта	Програм доделе бесповратних средстава Покрајинског секретаријата за финансије за учешће у суфинасирању пројекта, који се финансирају из фондова Европске уније
Циљ пројекта	Подстицање друштвено-економског развоја и унапређење административних капацитета на територији АП Војводине
Кратак опис пројекта	Будући да фондови Европске уније имају за циљ унапређење административних капацитета, усвајање правних тековина Европске уније и подстицање друштвено-економског развоја, а да корисници морају да обезбеде делимично суфинансирање, сматрамо да треба обезбедити финансијску подршку из буџета АП Војводине корисницима средстава фондова Европске уније. Финансијска подршка односи се на све пројекте од општег, односно јавног интереса, а потенцијални корисници су јавна предузећа и оранизације са седиштем на територији Покрајине, а која нису индиректни корисници буџета Републике Србије и буџета локалних власти, затим јединице локалне самоуправе са територије Покрајине и њихови индиректни корисници и индиректни корисници буџета Републике Србије са територије АП Војводине, као и корисници над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или 50% гласова у управном одбору, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години, као
Надлежности	Одредба члана 49. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Сл. лист АП Војводине", број 40/2012 -
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за финансије
Г еографска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Територија Аутономне Покрајине Војводине
Активности на пројекту	Расписивање конкурса, пријем конкурсне документације, одлуке о додели средстава, потписивање уговора са корисницима и пренос средстава, праћење, извештавање и евалуација
Трајање пројекта (према фазама, у месецима)	48 месеци

Финансијски план за реализацију програма/пројекта	Предвиђено је да се у наредне три године, сваке године из буџета АП Војводине, финансијским планом Покрајинског секретаријата за финасије на функционалној класификацији 474 - Вишенаменски развојни пројекти, обезбеди око 200.000.000,00 динара за потребе бесповратне финансијске подршке, за учешће
Очекивани резултати програма/пројекта	Већи прилив средстава из фондова Евртопске уније, а тиме и бржи друштвено-економски и социјални развој АП Војводине и
Индикатори резултата	Између 70 и 100 пројеката годишње подржаних од стране Покрајинског секретаријата доделом бесповратних средстава за учешће у суфинасирању на основу закључених уговора са
Индикатори ефеката	Повећани апсорпциони капацитети корисника чији су пројекти суфинансирани из фондоваЕвропске уније
Начин извештавања	Финансијски и наративни извештавају према Уговору и динамици пројекта - годишњи
Писани документ о реализацији пројекта	Годишњи извештаји о наменској реализацији и резултатима програма финансијке подршке

Процена ризика	Ризик минималан обзиром да су корисници доставили одговарајуће инструменте обезбеђења за наменско трошење
Евалуација	Пре доделе средстава евалуација учесника везано за битне елементе конкурса, евалуација процеса спровођења пројекта и редовног достављања финансијских и наративних годишњих извештаја, евалуација постигнутих резултата и одрживости

На основу члана 5. став 2. Закона о отклањању последица поплава у Републици Србији ("Службени гласник РС", број 75/14) и члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 23. септембра 2014. године, донела је

Покрајинску скупштинску одлуку о утврђивању Програма обнове и помоћи општинама и грађанима погођеним поплавама на територији Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 37/2014 од 23.9.2014. године, а ступила је на снагу 24.9.2014.

Члан 1.

Овом Покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: Одлука) утврђује се Програм обнове и помоћи општинама и грађанима погођеним поплавама на територији Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Програм).

Члан 2.

Програм чини саставни део ове одлуке и исти ће се доставити Канцеларији за помоћ и обнову поплављених подручја.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 3-3/2014

У Новом Саду, 23. септембар 2014. год.

Председник
Скупштине Ап Војводине
Иштван Пастор, с.р.
(Pàsztor István, s.k.)

ПРОГРАМ ОБНОВЕ И ПОМОЋИ ОПШТИНАМА И ГРАЂАНИМА ПОГОЂЕНИМ ПОПЛАВАМА НА ТЕРИТОРИЈИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

1. Област у којој се спроводе мере

Програм се односи на оштећене породичне стамбене објекте, објекте у јавној својини, инфраструктурне објекте, индивидуална пољопривредна газдинства односно за санацију и накнаду штете на истима која је процењена од стране Комисија за процену штете јединица локалних самоуправа у складу са Упутством о јединственој методологији за процену штете од елементарних непогода ("Службени лист СФРЈ", број 27/87)

2. Територија на којој се спроводе мере

Територија на којој се спроводе мере је територија јединица локалних самоуправа утврђених у складу са чланом 1. Закона о отклањању последица поплава у Републици Србији као и територија других општина које су претрпеле штету у периоду трајања ванредне ситуације проглашене за целу територију Републике Србије одлуком донетом на седници Владе Републике Србије од 15.05.2014

3. Анализа затеченог стања и сагледавање могућих даљних штетних последица поплава односно дејства клизишта

На основу извештаја надлежних органа јединица локалне самоуправе као и извештаја стручних служби надлежних ималаца јавних овлашћења, тј. јавних предузећа садржаним у Извештајима о процени штете Комисија локалних самоуправа који се налазе у прилогу овог Програма утврђен је обим штете у складу са Упутством о јединственој методологији за процену штете од елементарних непогода.

Обим укупно насталих штета је такав да локалне самоуправе не могу сопственим средствима на задовољавајући начин извршити њихову санацију како би се сви објекти привели намени пре наступања зимског периода. Такође, обим штета насталих на имовини грађана и имовини индивидуалних пољопривредних газдинстава захтева додатно ангажовања свих нивоа власт како би становници погођених подручја имали задовољавајући животни стандард у наредном периоду.

4. Мере које ће предузети Покрајинска влада

У складу са Законом о отклањању последица поплава у Републици Србији ("Сл. Гласник РС" број: 75/2014) као и својим овлашћењима и могућностима и пристиглим Извештајима о штети општинских Комисија за утврђивање штете, Покрајинска влада предлаже Програм обнове и помоћи општинама погођеним поплавама на територији АПВ како следи:

I ОПШТИНА ШИД

1. додељује се укупна финансијска помоћ за отклањање последица поплава у износу од 30.000.000,00 динара у појединачним износима за:

a. Отклањање последица поплава у области јавне и комуналне инфраструктуре износ од 9.000.000,00 динара (атмосферска канализација, водоводна мрежа,путна мрежа..)

b. Отклањање последица поплава на објектима за основно образовање ученика, спортским објектима и објектима културе износ од 5.000.000,00 динара

c. Отклањање последица поплава на инфраструктури која се користи у сврху пољопривреде (атарски путеви) 3.000.000,00 динара

d. Отклањање последица поплава на пољопривредним усевима индивидуалних пољопривредних газдинстава путем помоћи за јесењу и пролећну сетву за 2015 годину-износ од 10.000.000 динара

e. Отклањање последица поплава-помоћ најугроженијим становницама месне заједнице Јамена у роби и услугама 3.000.000,00 динара

2. Налаже се Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство да кроз своје програме и конкурсе омогући бенефицирано учешће индивидуалних пољопривредних газдинстава у складу са позитивним прописима као и да о свом трошку изврши контролу плодности и загађености пољопривредног земљишта.

II ГРАД СРЕМСКА МИТРОВИЦА

1. додељује се укупна финансијска помоћ за отклањање последица поплава у износу од 15.000.000,00 динара у појединачним износима за:

a. Отклањање последица поплава у области јавне и комуналне инфраструктуре износ од 9.000.000,00 динара (атмосферска канализација, водоводна мрежа,путна мрежа, градска каналска мрежа...)

b. Отклањање последица поплава на објектима за заштиту од поплава који су под ингеренцијом Града а нису ушли у Програм обнове ЈВП Воде Војводине и релевантни државни програм 3.000.000 динара

c. Отклањање последица поплава на објектима за основно образовање ученика, спортским објектима и објектима културе износ од 1.000.000,00 динара

d. Отклањање последица поплава на инфраструктури која се користи у сврху пољопривреде (атарски путеви) 2.000.000,00 динара

III ОПШТИНА ИРИГ

1. додељује се укупна финансијска помоћ за отклањање последица поплава у износу од 8.000.000,00 динара у појединачним износима за:

a. Отклањање последица поплава у области јавне и комуналне инфраструктуре износ од 8.000.000,00 динара (атмосферска канализација, водоводна мрежа,путна мрежа, градска каналска мрежа...)

IV ОПШТИНА БЕОЧИН

1. додељује се укупна финансијска помоћ за отклањање последица поплава у износу од 6.000.000,00 динара у појединачним износима за:

a. Отклањање последица поплава у области јавне и комуналне инфраструктуре износ од 6.000.000,00 динара (атмосферска канализација, водоводна мрежа,путна мрежа, градска каналска мрежа...)

V ОПШТИНА ПЕЋИНЦИ

1. додељује се укупна финансијска помоћ за отклањање последица поплава у износу од 5.000.000,00 динара у појединачним износима за:

a. Отклањање последица поплава у области јавне и комуналне инфраструктуре износ од 5.000.000,00 динара (атмосферска канализација, водоводна мрежа,путна мрежа, градска каналска мрежа...)

На основу члана 29. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 21/2016, 113/2017 и 113/2017 - др. закон), члан 2. ст. 2. и 3. Закона о систему плата запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 18/2016, 108/2016 и 113/2017), члана 30. став 2. Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 113/2017), чл. 240, 248. и 253. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - Одлука УС и 113/2017) и члана 4. Анекса Посебног колективног уговора за државне органе ("Службени гласник РС", бр. 25/2015, 50/2015, 20/2018 и 34/2018) Покрајинска влада и Синдикална организација радника покрајинских органа управе и служби Аутономне покрајине Војводине дана 06. децембра 2018. године, закључују

Колективни уговор за органе Аутономне покрајине Војводине

Колективни уговор је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 58/2018 од 6.12.2018. године, када је и ступио на снагу.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Колективним уговором за органе Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Уговор), ближе се уређује начин остваривања права и дужности запосленог у органима Аутономне покрајине Војводине утврђених законом, општим актима и другим прописима којима се уређују радни односи, утврђују се, у складу са законом, већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом, општим актима и другим прописима којима се уређују радни односи у органима Аутономне покрајине Војводине, безбедност и здравље на раду, решавање спорова, праћење примене Уговора, међусобни односи учесника у закључивању Уговора, поступак измена и допуна Уговора и друга питања значајна за запосленог и послодавца.

Уговор се непосредно примењује и обавезан је за уговорне стране.

Члан 2.

Органи Аутономне покрајине Војводине, у смислу Уговора, јесу органи покрајинске управе, Секретаријат Покрајинске владе, службе и управе које оснива Покрајинска влада, Покрајински заштитник грађана - Омбудсман, Правобранилаштво Аутономне покрајине

Војводине и Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине, ако другим покрајинским прописом није другачије утврђено (у даљем тексту: покрајински органи).

Послодавац у смислу Уговора јесте Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина), коју заступа Покрајинска влада (у даљем тексту: Послодавац). Права и дужности Послодавца према запосленом врши руководилац покрајинског органа (у даљем тексту: руководилац).

За функционере у смислу овог уговора, права и обавезе у име послодавца врши Скупштина АП Војводине, односно надлежно радно тело Скупштине или извршни орган АП Војводине, односно надлежно радно тело извршног органа.

Репрезентативни синдикат, у смислу Уговора, јесте Синдикална организација радника покрајинских органа управе и служби Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Синдикат), уписана у регистар синдикалних организација Решењем Министарства за рад, борачка и социјална питања, број 110-00-101/95 од 16. маја 1995. године, а чију је репрезентативност утврдио Послодавац решењем број 021-58/2010 од 23. новембра 2011. године.

Запосленима, у смислу Уговора, сматрају се функционери који на основу законом или покрајинским прописом утврђене обавезе или овлашћења, заснивају радни однос ради вршења дужности, службеници и намештеници.

Члан 3.

Све именске речи које се у овом Уговору користе у мушком роду, а имају и женски род, подразумевају и истовремено обухватају исте именске речи у женском роду.

Именице које означавају службене позиције и функције у органима Аутономне покрајине Војводине, користиће се у облику који изражава пол лица које је њихов носилац.

II ПРАВА ИЗ РАДНОГ ОДНОСА

1. ЗАСНИВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА

Члан 4.

Радни однос се заснива на неодређено време, у складу са законом, а изузетно на одређено време у случајевима утврђеним законом.

Послодавац може да заснује радни однос са лицем које поред законом прописаних услова, испуњава и услове за рад на одређеним пословима утврђене правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у покрајинском органу (у даљем тексту: правилник).

Правилником се утврђују организациони делови у покрајинском органу, назив и број радних места, опис послова, врста и степен захтеване стручне спреме, односно образовања, радно искуство и други посебни услови за рад.

Правилником се утврђује и број извршилаца.

Радни однос не може да се заснује за послове који нису утврђени правилником.

Актом којим се уређују начела за унутрашњу организацију и систематизацију радних места утврдиће се и норматив за одређене опште послове (на пример: одржавање чистоће, техничко одржавање и слично) где је могуће одредити јединицу мере или обим посла за једног запосленог.

Члан 5.

За време трудноће, породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, запосленом не може престати радни однос без његове сагласности.

Запосленом из става 1. време на које је засновао радни однос на одређено време продужава се до истека коришћења права из става 1.

Решење о престанку радног односа ништавно је ако је на дан доношења решења руководиоцу било познато постојање околности из става 1. овог члана или ако запослени у року од 30 дана од дана престанка радног односа обавести руководиоца о постојању околности из става 1. и о томе достави одговарајућу потврду овлашћеног лекара или другог надлежног органа.

2. РАДНО ВРЕМЕ

Члан 6.

Пуно радно време износи 40 часова недељно, ако законом није другачије одређено.

Запослени има право на одмор у току дневног рада у трајању од 30 минута сваког дана када ради.

Одмор у току дневног рада не може да се користи на почетку и на крају радног времена.

Распоред радног времена у покрајинским органима, изузев у Служби Скупштине АП Војводине, уређује се актом Покрајинске владе.

Распоред радног времена у Служби Скупштине АП Војводине уређује актом лице или радно тело одређено актом Скупштине АП Војводине.

Изузетно од става 4. и 5. непосредни руководилац може обавестити запосленог о промени његовог распореда радног времена, у случајевима који се не могу унапред предвидети, најкасније 12 часова пре отпочињања промењеног радног времена, а промењено радно време може трајати највише 30 дана у току календарске године.

У случају из става 6. или увођењем прековременог рада не може се запосленом ускратити дневни одмор од најмање 12 сати непрекидно, нити недељни одмор од најмање 24 сата.

Радним временом не сматра се време у коме је запослени приправан да се одазове на позив руководиоца да обавља послове ако се укаже таква потреба, при чему се запослени не налази на месту где се његови послови обављају.

Време које запослени у току приправности проведе у обављању послова по позиву руководиоца у смислу става 8. рачуна се као прековремени рад.

Стручно оспособљавање и усавршавање запослених

Члан 7.

Право и дужност запосленог је да се у току рада стручно оспособљава и усавршава за рад.

Послодавац је дужан да сачини програм стручног оспособљавања и усавршавања запослених, у складу са финансијским планом и средствима обезбеђеним у буџету.

Послодавац је дужан да обезбеди вођење евиденција о стручном оспособљавању и усавршавању.

Запослени кога Послодавац упути на стручно оспособљавање и усавршавање, има право на накнаду плате, накнаду трошкова стручног оспособљавања и усавршавања, котизације и набавке уџбеника.

Додатно образовање запослених

Члан 8.

Запосленом може да се омогући додатно образовање значајно за рад код послодавца.

Запослени који ће се додатно образовати бира се на интерном конкурсу, а предност има запослени са вишим просеком оцене у претходне три године.

Трошкове додатног образовања сноси Послодавац.

Члан 9.

Права и обавезе запосленог који се додатно образује уређују се уговором.

Запослени има право на мировање радног односа ако додатно образовање захтева привремено одсуство с рада.

По завршеном додатном образовању, запослени се премешта на непопуњено радно место разврстано у најниже звање за степен образовања које је стекао додатним образовањем.

Запослени из става 3. дужан је да у року од шест месеци положи државни стручни испит према плану и програму за степен образовања који је стекао додатним образовањем.

После додатног образовања запослени је обавезан да остане на раду код послодавца најмање двоструко дуже од трајања додатног образовања, иначе је дужан да једнократно надокнади послодавцу све трошкове додатног образовања.

3. ОДМОРИ И ОДСУСТВА

Мерила за утврђивање трајања годишњег одмора

Члан 10.

Дужина годишњег одмора запосленог утврђује се тако што се минимум од 20 радних дана увећава према следећим мерилима:

1. допринос на раду:

- запосленом који се нарочито истакао на раду и запосленом са оценом "нарочито се истиче" - пет радних дана;
- запосленом који се истакао на раду и запосленом са оценом "истиче се" - три радна дана;
- запосленом који је остварио стандардни учинак на раду и запосленом са оценом "добар" - један радни дан;

2. ниво образовања:

- високо образовање - пет радних дана;
- средње образовање - три радна дана;
- основно образовање - један радни дан;

3. услови рада:

- рад са оружјем, рад на спровођењу мера заштите од пожара, рад са изворoм јонизујућег зрачења и рад са опасним материјама - три радна дана;

- за редован рад суботом и недељом и рад у сменама - два радна дана;

4. радни однос:

- до 5 година рада - један радни дан;

- од 5 до 15 година рада - два радна дана;

- од 15 до 25 година рада - три радна дана;

- од 25 до 30 година рада - четири радна дана;

5. брига о деци и члановима уже породице:

- родитељу, старатељу или хранитељу једног малолетног детета - два радна дана, а за свако наредно малолетно дете - по један радни дан,

- самохраном родитељу детета до 14 година - три радна дана, а за свако наредно дете до 14 година - по два радна дана,

- запосленом који се стара о члану уже породице с посебним потребама - пет радних дана.

Члановима уже породице, у смислу ове тачке, сматрају се: брачни и ванбрачни друг, дете, пасторак, храњеник, родитељ и друго лице према коме запослени има законску обавезу издржавања.

Запосленом се не може кумулативно увећати трајање годишњег одмора по основу алинеја 1. и 2. ове тачке.

5. инвалидност запосленог - пет радних дана.

Годишњи одмор на основу увећања по свим мерилима из става 1. овог члана не може да се утврдити у трајању дужем од 30 радних дана.

Запослени с навршених 30 година рада у радном односу има право на годишњи одмор у трајању од 30 радних дана.

Запослени стиче право на коришћење годишњег одмора у календарској години после месец дана непрекидног рада од дана заснивања радног односа.

Под непрекидним радом сматра се и време привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању и одсуства с рада уз накнаду плате.

Решење о годишњем одмору

Члан 11.

Годишњи одмор се користи једнократно или у два или више делова.

Први део годишњег одмора користи се у трајању од најмање две радне недеље непрекидно у току календарске године, а остатак најкасније до 30. јуна наредне године.

Запослени има право да користи годишњи одмор у два дела, осим ако се с руководиоцем споразуме да годишњи одмор користи у више делова.

Запослени који није у целини или делимично искористио годишњи одмор због одсутности с рада ради коришћења породиљског одсуства, одсуства с рада ради неге детета и посебне неге детета - има право да тај одмор искористи до 30. јуна наредне године.

Руководилац доноси распоред коришћења годишњих одмора у зависности од потреба посла и уз претходну консултацију са запосленима, најкасније до краја априла за текућу годину.

Решење о коришћењу годишњег одмора садржи број утврђених дана годишњег одмора запосленог и планирано време коришћења првог дела, односно целог годишњег одмора, у складу с распоредом коришћења годишњег одмора.

Решење о коришћењу годишњег одмора уручује се запосленом најкасније 15 дана пре датума одређеног за почетак коришћења годишњег одмора. Изузетно, ако се годишњи одмор користи на захтев запосленог, решење може да му се уручи и непосредно пре коришћења годишњег одмора.

Руководилац може да измени време одређено за коришћење годишњег одмора ако то захтевају потребе посла, најкасније пет радних дана пре дана одређеног за коришћење годишњег одмора.

У случају коришћења колективног годишњег одмора у покрајинском органу или у организационом делу покрајинског органа, руководилац може да донесе решење о годишњем одмору у коме наводи запослене и организациони део у ком раде и да исто истакне на огласној табли, најмање 15 дана пре дана одређеног за коришћење годишњег одмора, чиме се сматра да је решење уручено запосленима.

Члан 12.

Запослени не може да се одрекне права на годишњи одмор, нити му се то право може ускратити или заменити новчаном накнадом, осим у случају престанка радног односа.

Накнада штете за неискоришћен годишњи одмор

Члан 13.

У случају престанка радног односа, покрајински орган је дужан да запосленом који није искористио годишњи одмор у целини или делимично, исплати новчану накнаду уместо коришћења годишњег одмора, у висини просечне плате запосленог у претходних 12 месеци, сразмерно броју дана неискоришћеног годишњег одмора.

Плаћено одсуство

Члан 14.

Запослени има право на плаћено одсуство с рада у случају:

1) порођаја супруге или усвојења детета - пет радних дана;

2) рођења детета члана уже породице - један радни дан;

3) полагања стручног испита који је обавезан услов за рад на радном месту на које је распоређен - до седам радних дана;

4) ступања у брак - пет радних дана;

5) отклањања последица у домаћинству запосленог изазваних елементарним непогодама, хаваријама, пожаром или другим непредвидивим разлозима више силе - до три радна дана;

6) селидбе - три радна дана;

7) поласка детета или храњеника запосленог у први разред основне школе - два радна дана;

8) испраћај детета, пасторка или храњеника у војску - два радна дана;

9) полагања испита у оквиру стручног усавршавања или образовања - по један радни дан, а највише до седам радних дана у току календарске године;

10) теже болести члана уже породице - седам радних дана;

11) смрти члана уже породице - пет радних дана;

12) добровољног давања крви, рачунајући и дан давања крви - три узастопна радна дана;

13) учешћа у такмичењу у организацији синдиката - до седам радних дана;

14) рехабилитационог или рекреативног одмора у организацији синдиката - до седам радних дана;

15) упућивања на стручно усавршавање или сарадњу с другим организацијама у организацији синдиката, органа, организација и удружења - до пет радних дана;

16) обављања волонтерских дужности у хуманитарним удружењима и организацијама - до два радна дана, а највише четири радна дана у току календарске године;

17) учешћа на међународним спортским такмичењима у својству члана репрезентације Републике Србије - за време боравка репрезентације на том такмичењу, као и за време припрема за то такмичење, а најдуже до 45 радних дана у току календарске године;

18) смрти блиског сродника по крвном или тазбинском сродству - један радни дан;

19) учешћа у војној вежби по позиву надлежног државног органа - у трајању војне вежбе;

20) одсуства због одазивању позиву државног органа;

21) ступање у брак детета или храњеника запосленог - три радна дана;

22) избора за овлашћеног представника Синдиката - председника, у складу са законом и Уговором;

23) због личних потреба - два радна дана у календарској години.

Члановима уже породице у смислу овог члана, сматрају се брачни и ванбрачни друг, деца, рођена браћа и сестре, браћа и сестре по оцу и мајци, родитељи и старатељ.

Плаћено одсуство из тачке 2), 6), 7), 8), 16), 18) и 23) из става 1. може се користити у току календарске године - у укупном трајању до седам радних дана.

Запослени је дужан да руководиоцу, уз писани захтев за коришћење плаћеног одсуства, приложи одговарајуће доказе који потврђују постојање основа за плаћено одсуство, изузев за плаћено одсуство из става 1. тачка 23), а руководилац је дужан да у року од осам дана донесе решење по захтеву.

Изузетно, због хитности, руководилац одобрава плаћено одсуство запосленом одмах по сазнању за настали догађај, а запослени накнадно прилаже доказе који потврђују постојање основа за плаћено одсуство.

Неплаћено одсуство

Члан 15.

Запослени има право на неплаћено одсуство у календарској години у случају:

1) неговања оболелог члана уже породице - до 90 радних дана;

2) смрти блиског сродника по крвном или тазбинском сродству - до пет радних дана.

Члановима уже породице, у смислу тачке 1) став 1. сматрају се: брачни и ванбрачни друг, дете, пасторак, храњеник, родитељ и друго лице према коме запослени има законску обавезу издржавања.

Члан 16.

Руководилац може да одобри запосленом неплаћено одсуство, под условом да се тиме не ремети рад покрајинског органа:

1) ради школовања, специјализације или другог вида стручног образовања и усавршавања којем запослени приступа на своју иницијативу - до 30 радних дана;

2) ради неговања и лечења детета или пасторка оболелог од тешке и хроничне болести - до шест месеци;

3) ради посете брачном другу или детету на раду или школовању у иностранству - до три месеца;

4) обављања личних послова - до седам радних дана;

5) учествовање на културним и спортским приредбама у својству извођача, као и учествовање на стручним конгресима и конференцијама.

Неплаћено одсуство из става 1. тачка 1)-4) може да се одобри једном у календарској години.

Осим из разлога наведених у ставу 1. руководилац може да одобри запосленом, на његов лични захтев, неплаћено одсуство од 90 дана, које може да се користи једном, у периоду од пет година, ако одсуство запосленог не би битно утицало на извршавање послова радног места на које је распоређен.

Члан 17.

За време неплаћеног одсуства из члана 15. и 16. Уговора запосленом мирују права и обавезе из радног односа.

Право запосленог на неплаћено одсуство и дужина његовог трајања утврђују се решењем.

Запослени је дужан да руководиоцу, уз писани захтев за коришћење неплаћеног одсуства, приложи одговарајуће доказе који потврђују постојање основа за неплаћено одсуство, осим у случају члана 16. став 1. тачка 4) и става 3.

Руководилац је дужан да у року од осам дана донесе решење по захтеву.

Мировање радног односа

Члан 18.

Запосленом мирују права и обавезе које се стичу на раду и по основу рада, осим права и обавеза за које је законом и Уговором друкчије одређено, ако одсуствује са рада због:

1) одласка на одслужење, односно дослужење војног рока;

2) упућивања на рад у иностранство од стране послодавца или у оквиру међународно-техничке или просветно-културне сарадње, у дипломатска, конзуларна и друга представништва;

3) избора, именовања, односно постављења на функцију у државном органу, синдикату, политичкој организацији или другу јавну функцију чије вршење захтева да привремено престане да ради у покрајинском органу;

4) издржавања казне затвора, односно изречене мере безбедности, васпитне или заштитне мере, у трајању до 6 месеци.

Запослени коме мирују права и обавезе из става 1. има право да се у року од 15 дана од дана одслужења, односно дослужења војног рока, престанка рада у иностранству, односно

у другом покрајинском органу, престанка функције, повратка са издржавања казне затвора, односно мере безбедности, васпитне или заштитне мере - врати на рад у покрајински орган.

Права из става 1. и 2. има и запослени који је брачни друг лица које је упућено на рад у иностранство у оквиру међународно-техничке или просветно-културне сарадње, у дипломатска, конзуларна и друга представништва.

Запослени је дужан да пре отпочињања мировању права и обавеза које се стичу на раду и по основу рада у случају из става 1. тачка 1) и 2) и става 3. измири све обавезе према Синдикату и по основу куповине роба или услуга посредством Синдиката.

III БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 19.

Послодавац је дужан да запосленом обезбеди рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду у складу са законом, подзаконским актима, прописаним стандардима и Уговором.

Послодавац обезбеђује да радни процес буде прилагођен телесним и психичким могућностима запосленог и да радна околина, средства за рад и средства и опрема за личну заштиту не угрожавају безбедност и здравље запосленог.

Запослени је дужан да поступа у складу са утврђеним дужностима и да на прописани начин користи утврђена права и мере у области безбедности и здравља на раду, с циљем заштите свог живота и здравља, као и живота и здравља осталих запослених и свих трећих лица која се нађу у радном простору и радној околини.

Члан 20.

Послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика којим, у складу са законом и подзаконским актима, утврђује постојање опасности и штетности за живот и здравље запосленог на радном месту и у радној околини и да одреди мере за њихово отклањање.

Послодавац је одговоран за спровођење мера безбедности и здравља на раду, у складу са законом, подзаконским актима, стандардима, техничким прописима, Уговором и актом о процени ризика на радном месту и радној околини.

Послодавац је у обавези да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада или ако дође до тешке телесне повреде или колективне повреде на раду.

Послодавац не може спровођењем мера безбедности и здравља на раду да проузрокује финансијске обавезе за запосленог и представника запосленог и да спровођењем мера погоршава њихов материјални и социјални положај стечен на раду и у вези с радом.

Послодавац је у обавези да запосленог обучи и оспособи за безбедан и здрав рад на радном месту на које га је распоредио.

Послодавац је у обавези да запосленог оспособи за пружање прве помоћи.

Послодавац је у обавези да обезбеди претходне и периодичне лекарске прегледе за све запослене, а у складу са законом и подзаконским актима из области безбедности и здравља на раду и актом о процени ризика на радном месту и у радној околини.

Члан 21.

Запослени је дужан да поступа у складу са утврђеним дужностима и да на прописани начин користи утврђена права и мере у области безбедности и здравља на раду, с циљем заштите свог живота и здравља, као и живота и здравља осталих запослених, као и лица која се нађу у радној околини или радном простору.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна с мерама безбедности и здравља на раду на пословима или радном месту на које је распоређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Запослени има право да одбије да ради када му прети непосредна опасност по живот и здравље, због тога што нису спроведене прописане мере безбедности и здравља на раду, све док се те одређене мере не спроведу.

У случају из става 3. запослени остварује сва права из радног односа као да је радио.

Члан 22.

Запослени је дужан да ради са оружјем, на спровођењу мера заштите од пожара, са извором јонизујућег зрачења и са опасним материјама, уз претходно спроведени лекарски преглед и добијено мишљење службе медицине рада, којим се утврђује да је здравствено способан за наведени рад.

Члан 23.

Средства за спровођење утврђених мера за отклањање ризика у области безбедности и здравља на раду, укључујући и средства за превенцију радне инвалидности запослених, обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине, у складу са законом, другим прописима и Уговором.

Члан 24.

Покрајинска влада образује одбор за безбедност и здравље на раду за покрајинске органе (у даљем тексту: Одбор).

Одбор има председника и шест чланова, од којих четири члана предлаже Синдикат, а именује их Покрајинска влада на период од четири године.

Члан 25.

Послодавац је дужан да Одбору омогући:

- увид у сва акта која се односе на безбедност и здравље на раду;
- да учествују у разматрању свих питања која се односе на спровођење безбедности и здравља на раду;
- да информише Одбор о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду.

Одбор може:

- да Послодавцу подноси предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду;
- да захтева од Послодавца да предузме одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика који угрожавају безбедност и здравље запослених;
- да захтева вршење надзора инспекције рада, ако сматра да Послодавац није спровео прописане или неопходне мере за безбедност и здравље на раду.

Чланови Одбора имају право да присуствују прегледу инспекције рада, а Послодавац је дужан да Одбору достави акт инспекције рада којим су наложене мере и писмено га обавести о начину спровођења наложених мера.

Члан 26.

Послодавац под једнаким условима колективно осигурава запослене за случај: смрти, последица незгоде, повреде на раду, професионалне болести, болести проузроковане радом и губитка радне способности, ради обезбеђења накнаде штете и информише све запослене о условима осигурања.

Надлежна служба Послодавца, која је задужена за реализацију осигурања запослених, у обавези је да пре закључења уговора о осигурању прибави сагласност Синдиката.

Послодавац може, у складу са расположивим финансијским средствима, под условом да се средства планирају приликом припреме буџета за наредну буџетску годину, да обезбеди додатно здравствено осигурање, за исти износ премије осигурања за лечење у здравственим институцијама - у државном или приватном власништву - са којима осигуравајућа кућа има уговор, као и да за своје запослене организује пензијски план у складу са законом којим се уређује систем добровољног пензијског осигурања и пензијским плановима, по основу кога би вршио уплате пензијског доприноса највише до висине неопорезивог износа у складу са законом којим се уређује порез на доходак грађана.

IV ПЛАТЕ, НАКНАДЕ ТРОШКОВА И ДРУГА ПРИМАЊА

Елементи за утврђивање плате

Члан 27.

Запослени има право на плату, увећану плату, накнаду плате, накнаду трошкова и друга примања у складу са законом и Уговором.

Члан 28.

Плата се састоји од основне плате и увећане плате.

Под платом из става 1. сматра се плата која садржи на месечном нивоу и порез и доприносе који се плаћају из плате.

Члан 29.

Основна плата одређује се множењем основице за обрачун и исплату плата (у даљем тексту: основица) са коефицијентом, осим ако законом није другачије одређено.

Основна плата остварује се за пуно радно време или радно време које се сматра пуним радним временом.

За непуно радно време право на основну плату остварује се сразмерно времену проведеном на раду.

Висина основице

Члан 30.

Висина основице за обрачун плата утврђује се у складу са законом.

Коефицијент за обрачун плате

Члан 31.

Коефицијент изражава вредност свих захтева за обављање послова радног места и утврђен је законом.

Члан 32.

Плата се исплаћује одједном или изузетно у два дела.

Исплата пуног износа плате врши се најкасније до 10. у текућем месецу за претходни месец.

Послодавац је дужан да запосленом, приликом сваке исплате плате и накнаде плате, достави обрачун.

Право на увећану плату

Члан 33.

Запослени има право на увећање основне плате у висини од 0,4% основне плате за сваку навршену годину рада у радном односу (минули рад) у државном органу, органу аутономне покрајине, односно органу локалне самоуправе, суду, јавном правобранилаштву, тужилаштву, органу за прекршаје, службама Народне скупштине, председника Републике, јавној служби чије се плате финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, јавној служби која се финансира из доприноса за обавезно социјално осигурање и организацији обавезног социјалног осигурања, независно од тога у ком органу је радио и да ли је орган у коме је запослени радио у међувремену променио назив, облик организовања или је престао да постоји.

Запосленом у Покрајинском органу припада увећање основне плате за време проведено у радном односу (минули рад) и за године рада код послодавца од ког је један од наведених органа и служби из става 1. преузео надлежности, послове и запослене.

Запослени остварује право на увећану основну плату за време проведено у радном односу (минули рад) и за године рада у органима ранијих савезних држава чији правни следбеник је Република Србија, а који су услед промене државног уређења престали да постоје.

Члан 34.

Запослени има право на увећање основне плате од:

1) 26% за сваки сат рада ноћу од вредности радног сата основне плате ако такав рад није вредновао при утврђивању основне плате;

2) 110% за сваки сат рада од вредности радног сата основне плате на дан државног и верског празника који се празнује у складу са законом;

3) 26% за сваки сат прековременог рада од вредности радног сата основне плате;

4) 10% за сваки сат проведен у приправности од вредности радног сата основне плате.

Запослени има право на увећање основне плате по основу руковођења, додатног оптерећења на раду и постигнутих резултата рада у складу са законом.

Право на увећање основне плате и висина увећања утврђује се решењем.

Члан 35.

Изузетно од члана 34. став 1. тачка 3) Уговора, на захтев запосленог и уз сагласност руководиоца, ако дозвољава организација рада, часови прековременог рада могу да се прерачунају у слободне сате, тако што за сваки сат прековременог рада запослени има право на сат и по слободно.

Месечно прерачунате слободне сате за рад дужи од пуног радног времена запослени мора да искористи у току наредна три месеца.

Запосленом који не искористи слободне сате због престанка радног односа или из других оправданих разлога, исплатиће се увећана плата из члана 34. став 1. тачка 3) Уговора.

Члан 36.

Запослени који прима минималну зараду има право на увећање по основу члана 34. Уговора, на накнаду трошкова и друга примања која се сматрају платом у складу са законом.

Основица за обрачун увећања плате из става 1. је минимална зарада.

Накнада плате

Члан 37.

Запослени има право на накнаду плате у висини просечне плате запосленог у претходних 12 месеци, за време:

1) Одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан;

2) Годишњег одмора;

3) плаћеног одсуства утврђеног законом и Уговором;

4) стручног усавршавања на које га је упутио покрајински орган;

5) учешћа на научним скуповима, симпозијумима, конгресима, семинарима на које га је упутио покрајински орган или орган Синдиката;

6) одласка на систематске и специјалистичке прегледе на које га је упутио послодавац;

7) војне вежбе и одазивања на позив државног органа, осим ако се одазива на позив државног органа у својству вештака или другог лица које учествује у поступку за чије учешће прима накнаду по посебном пропису;

8) за које одбије да ради ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због неспровођења прописаних мера за безбедност и здравље на раду, у складу с прописима који регулишу безбедност и здравље на раду.

Члан 38.

Запослени за време док је нераспоређен има право на накнаду плате у висини од 65% основне плате за месец који претходи месецу у ком је остао нераспоређен.

Члан 39.

Запослени има право на накнаду плате за време одсуствовања с рада због привремене спречености за рад до 30 дана у висини:

- 65% просечне плате у претходних 12 месеци пре месеца у ком је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити мања од минималне зараде утврђене у складу са општим прописима о раду;

- 100% просечне плате у претходних 12 месеци пре месеца у ком је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити мања од минималне зараде утврђене у складу са општим прописима о раду, ако је привремена спреченост за рад проузрокована повредом на раду, професионалном болешћу или малигним обољењем.

Члан 40.

Накнаду плате за време одсуствовања с рада због привремене спречености за рад преко 30 дана и за време породиљског одсуства и одсуства с рада због неге детета, исплаћује послодавац истовремено са исплатом плате осталим запосленима, у висини утврђеној законом.

Члан 41.

Запослени има право на накнаду плате у висини утврђеној посебним прописима док је привремено спречен за рад због болести и компликација у вези са одржавањем трудноће, док је на породиљском одсуству, одсуству са рада ради неге детета или другог лица, као и одсуства с рада за време прекида рада до кога је дошло наредбом надлежног државног органа или надлежног органа послодавца због необезбеђивања безбедности и заштите на раду, односно за време прекида рада до ког је дошло без кривице запосленог.

Члан 42.

Запослени који је удаљен с рада због тога што је против њега покренут дисциплински поступак због теже повреде дужности из радног односа, док је удаљен с рада има право на

накнаду плате у висини једне четвртине, а ако издржава породицу - у висини једне трећине основне плате за месец који претходи месецу у коме је покренут поступак.

Запосленом против кога је дисциплински поступак обустављен или који је ослобођен у дисциплинском поступку, у наредна три дана од наступања те чињенице, исплаћује се разлика између исплаћене накнаде плате и пуног износа основне плате.

Накнада трошкова

Члан 43.

Запослени има право на накнаду трошкова и то:

1) за исхрану у току рада, у складу са законом;

2) за регрес за коришћење годишњег одмора, у складу са законом;

3) за превоз на рад и с рада;

4) за време проведено на службеном путовању у земљи - дневницу у висини утврђеној актом Владе;

5) за преноћиште и доручак на службеном путовању, према поднетом рачуну, осим у хотелу прве категорије (пет звездица);

6) за превоз у обављању службеног путовања у земљи у висини цене превоза за одобрено средство превоза с трошковима накнаде за резервацију места у превозном средству и превоза пртљага;

7) за коришћење телефона, телефакса и интернета у службене сврхе на службеном путу у висини стварних трошкова;

8) за време проведено на службеном путу у иностранству - под условима, на начин и у висини утврђеној посебним прописима;

9) за коришћење сопственог аутомобила за обављање службеног посла у висини од 10% прописане цене за литар погонског горива по пређеном километру;

10) за рад и боравак на терену (теренски додатак) у висини 3% просечне месечне зараде запосленог у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, а ако није обезбеђен смештај и исхрана, и трошкове исхране и смештаја.

Члан 44.

Руководилац је дужан да запосленом обезбеди превоз, односно накнаду трошкова за превоза на рад и с рада, на један од следећих начина:

1. организовањем превоза на рад и с рада запослени нема право на накнаду трошкова превоза,

2. куповином месечне претплатне карте у градском и приградском саобраћају или накнадом трошкова у новцу у висини цене месечне претплатне карте у градском или приградском саобраћају,

3. уплатом у новцу регистрованом превознику у јавном саобраћају према приложеном документу за плаћање (рачун, предрачун и остало) за међуградски саобраћај,

4. изузетно, када не постоји могућност да се запосленом обезбеди право на накнаду трошкова за превоз на рад и с рада на један од начина из тачке 1. - 3. овог става, на образложен захтев запосленог, руководилац ће обезбедити накнаду трошкова превоза у новцу, у висини стварних трошкова.

Стварни трошак из става 1. тачка 4. утврђује се на основу броја дана доласка запосленог на рад и одласка с рада и износа цене појединачне карте на најкраћој релацији од места

пребивалишта запосленог до места рада запосленог. При утврђивању висине стварних трошкова, руководилац је дужан да примењује цену превозника који је понудио најнижу цену за исту или сличну релацију.

Накнада трошкова превоза у новцу исплаћује се запосленом само за дане присуства запосленог на раду.

Запослени који користи месечну претплатну карту даје писану изјаву о томе у ком месецу у календарској години због коришћења годишњег одмора неће користити месечну претплатну карту.

Члан 45.

По правилу, руководилац врши накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак с рада куповином месечне претплатне карте на почетку месеца за текући месец, за релације где је то омогућено.

На писани захтев запосленог, руководилац може донети одлуку да се исплата трошкова превоза врши у новцу.

О начину остваривања права запосленог на накнаду трошкова за превоз, превознику који обавља јавни превоз, као и о оправданости разлога из члана 44. став 1. тачка 4. одлучује руководилац посебним решењем на основу писаног захтева запосленог и документације којом се доказује основаност захтева.

Исплата у новцу врши се најкасније до 15. у месецу, за претходни месец.

Члан 46.

Руководилац је дужан да од јавних превозника обезбеди важећи ценовник за услугу превоза путника (цене појединачних и месечних претплатних карата).

Запослени је дужан да руководиоцу дâ тачну изјаву о месту становања, релацији и превозу који користи за долазак на рад и одлазак с рада.

ДРУГА ПРИМАЊА

Отпремнина због одласка у пензију

Члан 47.

Запослени коме престане радни однос због одласка у пензију има право на отпремнину у висини 1,25 плате коју би остварио за месец који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, с тим што она не може бити нижа од две просечне зараде у Републици Србији, према последњем коначном објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан исплате.

Отпремнина запосленом који је остао нераспоређен

Члан 48.

Запосленом за кога се утврди да је нераспоређен, исплаћује се отпремнина у висини 1/3 просечне плате која му је исплаћена за последња три месеца који претходе месецу у којем је донето решење о утврђивању да је остао нераспоређен за сваку навршену годину рада у радном односу у покрајинским органима.

Право на отпремнину из става 1. остварује се и за године рада код послодавца од кога је покрајински орган, односно послодавац преузео надлежности, послове и запослене.

Запослени не може да оствари право на отпремнину из става 1. за исти период за који му је већ исплаћена отпремнина код истог или другог послодавца.

Поклон деци запосленог и поклон за 8. март

Члан 49.

Запослени има право на поклон за дете за Нову годину, односно новчану честитку у висини до неопорезивог износа који је предвиђен законом којим се уређује порез на доходак грађана (у даљем тексту: поклон).

Право из става 1. остварује запослени чије дете у години у којој се додељује поклон пуни највише 15 година живота.

Послодавац може да обезбеди запосленим женама за Дан жена - 8. март поклон, односно новчану честитку у висини која је предвиђена ставом 1.

Накнада трошкова селидбе запосленог

Члан 50.

Накнада трошкова селидбе остварује се под условом да се запослени упућује на рад ван места његовог запослења односно ван седишта покрајинског органа.

Захтев за накнаду трошкова селидбе подноси се руководиоцу у року од осам дана од дана пресељења.

Накнада за селидбене трошкове одговара висини стварних трошкова превоза ствари које служе за потребе домаћинства, а исплаћује се након подношења одговарајућег доказа о трошковима пресељења.

Солидарна помоћ

Члан 51.

Запослени има право на солидарну помоћ у току године највише до висине три просечне нето зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан исплате, у случају:

1) дуже или теже болести запосленог или брачног односно ванбрачног друга, детета, родитеља и старатеља, за трошкове дијагностике (прегледи на магнетној резонанци, скенеру и слично, лекарски прегледи) и лечења (операција, лекова и друго);

2) набавке медицинско-техничких помагала за запосленог или брачног односно ванбрачног друга, детета, родитеља и старатеља, према препоруци - извештају надлежне здравствене установе;

3) здравствене рехабилитације запосленог у стационарним здравственим установама специјализованим за рехабилитацију;

4) настанка теже инвалидности запосленог, односно телесног оштећења коју је утврдио надлежни орган;

5) вантелесне оплодње запосленог.

Право на солидарну помоћ у смислу става 1. тачке 1), 2) и 3) утврђује се у случају када се средства за дијагностику, лечење, набавку медицинско-техничких помагала или здравствену рехабилитацију не обезбеђују на терет обавезног здравственог осигурања, односно када на терет обавезног здравственог осигурања није могуће реализовати дијагностику, лечење, набавку медицинско-техничких помагала или здравствену рехабилитацију у прописаном року. У случају да је више чланова уже породице запослено код Послодавца, право на солидарну помоћ за члана уже породице из става 1. тачка 1) и 2) остварује један запослени.

Критеријуми за доделу солидарне помоћи, врсте болести и здравствених услуга дијагностицирања и лечења, врсте медицинско-техничких помагала и случајеви у којима се

одобрава здравствена рехабилитација у стационарним здравственим установама специјализованим за рехабилитацију, ближи услови за остваривање права и начин исплате солидарне помоћи и рад Стручне комисије за доделу солидарне помоћи (у даљем тексту: Стручна комисија) уредиће се актом Послодавца, који ће бити донет у року од 15 дана од дана ступања на снагу Уговора.

Послодавац је дужан да на акт из става 3. прибави сагласност Синдиката.

Стручну комисију образује Покрајинска влада, у року од седам дана од дана ступања на снагу Уговора. Стручна комисија има председника, четири члана и секретара који обавља административно-техничке послове. Председник и чланови имају заменике. Председника и једног члана и њихове заменике, предлаже покрајински орган управе надлежан за област здравства. По једног члана и његовог заменика предлажу: покрајински орган управе надлежан за заједничке послове, покрајински орган управе надлежан за финансије и Синдикат.

Председник, чланови и њихови замеици, именују се на период од три године.

Запослени подноси захтев за остваривање права на солидарну помоћ из става 1. руководиоцу, који одлучује о остваривању права на солидарну помоћ на основу писаног захтева и документације којом се доказује основаност захтева.

Руководилац је дужан да захтев запосленог за солидарну помоћ у случајевима из става 1. тачка 1), 2) и 3), без одлагања, а најкасније у року од три радна дана од дана подношења захтева, достави Стручној комисији ради добијања мишљења.

Стручна комисија је дужна да, у смислу става 2. и у складу са актом из става 3. размотри захтев запосленог за солидарну помоћ и да у року од осам дана од дана пријема захтева са потпуном документацијом, да стручно мишљење у погледу основаности захтева у смислу става 1. тачка 1), 2) и 3).

Руководилац одлучује о праву на солидарну помоћ посебним решењем полазећи од мишљења Стручне комисије, а у складу са актом о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Висина солидарне помоћи утврђује се, у зависности од стварних трошкова, на основу уредне документације, највише до висине прописане у ставу 1.

У случају из става 1. тачка 4), висина солидарне помоћи утврђује се у износу од три просечне нето зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, а исплаћује се у складу са средствима обезбеђеним у буџету АП Војводине.

Члан 52.

Запослени може да оствари солидарну помоћ за побољшање социјално-материјалног положаја (у даљем тексту: помоћ) ако просечни месечни приход његовог домаћинства, по члану домаћинства, у претходна три месеца у односу на месец у ком се подноси захтев, износи мање од 40% просечне месечне нето зараде у привреди Републике Србије према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике (у даљем тексту: просечни приход), а у складу са актом о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Под приходом чланова домаћинства сматрају се:

- плата/зарада,
- накнада плате/накнада зараде,
- плата/зарада по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.),

- друга примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду,
- примања по основу рада ван радног односа,
- дневнице за службени пут у земљи и у иностранству,
- накнада трошкова за исхрану у току рада,
- накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора,
- пензија,
- стипендија,
- алиментација и
- све врсте новчаних накнада, социјалних давања и помоћи остварених код других органа и служби.

Висина помоћи по члану домаћинства износи 9% од просечне месечне нето зараде у привреди Републике Србије према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Под члановима домаћинства у смислу овог члана сматрају се: брачни и ванбрачни друг, дете, пасторак, храњеник, родитељ и друго лице према коме запослени има законску обавезу издржавања, ако живе у заједничком породичном домаћинству са запосленим.

Руководилац одлучује о остваривању права на помоћ на основу писаног захтева запосленог и документације којом доказује основаност захтева. Саставни део документације приликом подношења захтева мора бити и изјава подносиоца, да он и чланови његовог домаћинства не остварују приходе по другим основама осим оних који су наведени у захтеву.

Руководилац одлучује о праву на помоћ посебним решењем.

Просечни приход приказан за период, односно месеце на основу кога је запосленом одобрено право на помоћ, не може бити основ поновног захтева за помоћ.

Захтев за помоћ запослени подноси руководиоцу најкасније до 15. у месецу.

Запосленом који оствари право на помоћ, тај износ исплаћује се наредног месеца у односу на месец у ком је поднео захтев.

Члан 53.

Запослени има право на солидарну помоћ у случају смрти брачног и ванбрачног друга, детета, рођеног брата и сестре, брата и сестре по оцу и мајци, родитеља и старатеља, у висини неопорезивог износа који је предвиђен законом којим се уређује порез на доходак грађана.

Помоћ утврђена у ставу 1. признаје се на основу писаног захтева и уредне документације.

У случају смрти запосленог породица запосленог (брачни односно ванбрачни друг, ако њега нема - дете, ако њега нема - рођени брат или сестра, ако њих нема - брат или сестра по оцу или мајци, ако њих нема - родитељ, ако њега нема - старатељ), има право на помоћ у висини три просечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан исплате.

Право на помоћ у смислу става 3. остварује се на основу писаног захтева и доказа којима се потврђује основаност захтева (извод из матичне књиге умрлих за запосленог, извод из матичне књиге рођених или венчаних за подносиоца захтева и остали докази).

У случају смрти запосленог, свако његово малолетно дете има право на помоћ за случај смрти запосленог родитеља, у висини три просечне нето зараде по запосленом у привреди

Републике Србије према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

У случају смрти запосленог, свако његово дете има право на месечно стипендирање током редовног школовања (у даљем тексту: стипендија).

Право на стипендију остварује се од момента подношења захтева.

Висина стипендије се утврђује:

1) за дете запосленог који изгуби живот у току обављања послова радног места на које је распоређен у висини 100% просечне нето зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

2) за дете запосленог који изгуби живот у току трајања радног односа:

- за време трајања основног образовања у висини 20% просечне нето зараде по запосленом у привреди Републике Србије према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике,
- за време трајања средњег образовања у висини 40% просечне нето зараде по запосленом у привреди Републике Србије према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике,
- за време трајања високог образовања у висини 60% просечне нето зараде по запосленом у привреди Републике Србије према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Право на стипендију остварује се најкасније до:

- навршених 17 година живота за ученика основне школе,
- навршене 21 године живота за ученика средње школе,
- навршених 26 година живота за студента.

Међусобни однос даваоца и корисника стипендије регулисаће се за сваку школску годину посебним уговором.

Руководилац одлучује о остваривању права на помоћ на основу писаног захтева и документације којима се доказује основаност захтева.

Члан 54.

Запослени има право на солидарну помоћ за случај рођења детета запосленог у висини просечне нето зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку органа надлежног за послове статистике.

Члан 55.

У току године запослени има право на помоћ због уништења или оштећења имовине, елементарних и других ванредних догађаја, до висине неопорезивог износа који је предвиђен законом којим се уређује порез на доходак грађана, ако су испуњени услови прописани правилником којим се прописују услови за остваривање права на пореско изузимање по основу помоћи због уништења или оштећења имовине.

Јубиларна награда

Члан 56.

Запослени има право на јубиларну новчану награду у висини просечне нето зараде по запосленом у Републици Србији према објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, за последњи месец у претходној календарској години у односу на календарску годину у којој се јубиларна награда остварује, с тим што се висина новчане награде увећава за 25% при сваком наредном остваривању тог права.

Запослени остварује право на јубиларну награду за навршених 10, 20, 30, 35 и 40 година рада проведених у радном односу у државном органу, органу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, без обзира на то у ком органу је запослени остваривао право из радног односа.

У случају да је Послодавац преузео послове и запослене од другог послодавца који је престао да постоји, као услов за остваривање права на јубиларну награду рачунају се и године рада у радном односу код тог послодавца.

Право на јубиларну награду стиче се наредног дана по испуњењу услова из става 2.

Право на јубиларну награду из става 2, у случају када запослени навршава 35 година рада проведеног у радном односу код послодавца, остварују сви запослени почев од 1. јануара 2018. године.

Јубиларна награда додељује се на основу службене евиденције надлежног покрајинског органа.

Ако запосленом престане рад у покрајинском органу, а стекао је право на јубиларну награду док је био у радном односу, награда ће се исплатити запосленом након престанка рада или његовом наследнику.

Годишња награда

Члан 57.

Запослени има право на годишњу награду, у складу са законом.

Годишња награда исплаћује се запосленом, по правилу, једнократно, у месецу јануару, а учесници се могу споразумети и о томе да се годишња награда запосленом исплати у више делова.

О висини и начину исплате годишње награде учесници у закључивању Уговора преговарају у поступку израде акта о буџету Аутономне покрајине Војводине.

V ВИШАК ЗАПОСЛЕНИХ И НЕРАСПОРЕЂЕНИ ЗАПОСЛЕНИ

Члан 58.

Послодавац је дужан да приликом промена у организацији покрајинских органа и рационализације, ако су последице тога смањење броја или промена структуре запослених, пре доношења акта о рационализацији у складу са законом, прибави мишљење Синдиката, размотри предлоге и примедбе Синдиката и да га обавести о свом ставу у року од осам дана.

Синдикат је у обавези да дâ своје мишљење у року од осам дана од дана пријема захтева за мишљење.

Послодавац је дужан да пре доношења програма рационализације, односно смањења броја запослених са Синдикатом и Националном службом за запошљавање предузме мере ради запошљавања вишка запослених.

Члан 59.

Послодавац је дужан да приликом смањења броја запослених узме у обзир могућност:

1) распоређивања на друге послове;
2) преузимање од стране другог покрајинског органа;
3) преквалификација и доквалификација;
4) рад са непуним радним временом или краћим од половине радног времена;
5) остваривање других права у складу са законом.

Члан 60.

Запосленом не може престати радни однос по основу престанка потребе за радом:

- ако је у питању трудница;
- за време породиљског одсуства;
- за време одсуства с рада због неге детета;
- за време одсуства с рада због посебне неге детета;
- ако је запосленом утврђена категорија инвалидности, односно преостала радна способност;
- ако је једини хранилац малолетног детета;
- ако има дете теже ометено у развоју;
- ако је жена са дететом до две године живота чији укупни месечни приход по члану домаћинства не прелази износ минималне зараде у претходних 6 месеци пре месеца у којем је утврђиван престанак потребе за радом.

Члан 61.

Ако правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у покрајинском органу буде измењен тако да нека радна места буду укинута или број запослених смањен, прекобројни запослени премештају се на друга одговарајућа радна места, а предност имају они службеници са бољим оценама у последње три године, односно они намештеници који су остварили боље резултате рада.

Резултати рада намештеника утврђују се на основу образложене оцене непосредног руководиоца засноване на елементима:

1) квалитет обављеног посла;
2) обим обављеног посла;
3) однос намештеника према радним обавезама.

Резултати рада из става 2. утврђују се за период од најмање годину дана, с тим да је без утицаја одсуство намештеника по било ком основу у оквиру овог периода.

Службеници са најнижом оценом постају нераспоређени у складу са законом, односно намештеницима са најлошије оствареним резултатима рада отказује се уговор о раду.

Члан 62.

Ако два или више запослених, на истом, укинутом, радном месту, остварују исту оцену, а не постоје одговарајућа радна места на која могу да се распореде, примењују се следећи социјални критеријуми:

1. број чланова уже породице који остварују зараду, односно плату;
2. дужина ефективног стажа осигурања;
3. здравствено стање запосленог и чланова уже породице и
4. број деце на редовном школовању, најдуже до навршене 26. године живота.

Критеријуми из става 1. вреднују се бодовима и то:

1) По основу броја чланова уже породице који остварују зараду, односно плату:
- један члан - 3 бода,
- два члана - 2 бода,
- три или више чланова - 1 бод;

2) По основу ефективног стажа осигурања:
- запосленом преко 30 година - 5 бодова,
- запосленом од 26 до 30 година - 4 бода,
- запосленом од 16 до 25 година - 3 бода,

- запосленом од 6 до 15 година - 2 бода,
- запосленом до 5 година - 1 бод;

3) По основу здравственог стања запосленог и чланова уже породице:
- тешко обољење и ретка болест у смислу овог члана - 3 бода,
- запослени који болује од професионалне болести - 2 бода,
- особа са инвалидитетом - 1 бод.

Бодовање по овом критеријуму се врше само по једној од алинеја која је најповољнија за запосленог.

4) По основу деце на редовном школовању до 26 година старости:
- за једно дете 1 бод,
- за двоје деце 3 бода,
- за троје и више деце 5 бодова.

Чланом уже породице, у смислу овог члана, сматрају се брачни друг, ванбрачни друг, као и деца рођена у браку и ван брака.

Тежим обољењем и ретком болешћу, у смислу овог члана, сматрају се обољења која су утврђена актом надлежног органа.

Као дете на редовном школовању до 26 година старости сматра се и ученик завршног разреда основне и средње школе до краја школске године, односно до 31. августа године у којој дете има својство редовног ученика завршног разреда.

За критеријуме за које запослени не достави потребну документацију у остављеном року, бодује се са нула бодова.

На основу критеријума из става 1. сачињава се ранг листа према броју бодова, почев од највећег.

Запослени који остваре најмањи број бодова постају нераспоређени у складу са законом и Уговором.

Ако више запослених има исти број бодова, предност има запослени који је остварио већи број бодова по основу броја чланова уже породице који остварују зараду, односно плату, дужине ефективног стажа осигурања, здравственог стања, броја деце на редовном школовању и то наведеним редоследом.

VI ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

Члан 63.

Закључак којим је покренут дисциплински поступак, доставља се запосленом заједно са позивом за усмену расправу најмање 8 дана пре заказане усмене расправе.

Закључак из става 1. овог члана доставља се у истом року и Синдикату, који је дужан да у даљем року од 3 дана достави покрајинском органу у ком ради запослени против кога је покренут дисциплински поступак, решење којим одређује овлашћеног представника Синдиката за члана дисциплинске комисије, ако поступак против запосленог води дисциплинска комисија.

VII НАКНАДА ШТЕТЕ

Члан 64.

Запослени је одговоран за штету коју на раду или у вези с радом, намерно или крајњом непажњом, проузрокује послодавцу - у складу са законом и Уговором.

Ако штету проузрокује више запослених, сваки запослени одговоран је за део штете коју је проузроковао.

Ако се за запосленог из става 2. не може утврдити део штете коју је проузроковао, сматра се да су сви запослени подједнако одговорни и штету надокнађују у једнаким деловима.

Ако је више запослених проузроковало штету кривичним делом са умишљајем, за штету одговарају солидарно.

Постојање штете, њену висину, околности под којима је настала и ко је штету проузроковао, утврђује руководилац или лице које он за то у писаној форми овласти.

О утврђивању постојања штете обавештава се Синдикат.

Члан 65.

Руководилац одговара за штету проузроковану запосленом на раду или у вези с радом, према општим правилима облигационог права.

Руководилац и запослени могу да закључе писани споразум којим одређују висину и начин накнаде штете, а који има снагу извршне исправе.

VIII ПРАВО НА ШТРАЈК

Члан 66.

Запослени могу организовати штрајк и штрајк упозорења, у складу са законом и под условима утврђеним Уговором.

Штрајк из става 1. може се организовати код Послодавца у једном или више покрајинских органа.

Члан 67.

Одлуку о ступању у штрајк и штрајк упозорења доноси орган Синдиката, одређен општим актом Синдиката, или већина запослених.

Одлуком о ступању у штрајк утврђују се: захтеви запослених, време почетка штрајка, место окупљања учесника у штрајку ако се штрајк испољава окупљањем запослених, као и штрајкачки одбор који заступа интересе запослених и који у њихово име води штрајк.

Члан 68.

Штрајк упозорења је једносатни прекид рада запослених у току радног дана, уз минимум процеса рада који обухвата контролу улаза у зграду Послодавца и Скупштине АП Војводине са по једним запосленим на сваком улазу.

О броју радних дана током којих се организује штрајк упозорења одлучује Синдикат.

Одлуку о штрајку упозорења Синдикат доставља руководиоцу, најмање 48 сати пре почетка штрајка упозорења, ради мирног решења спорних питања преговорима.

Члан 69.

Штрајк је прекид рада запослених током радног времена, уз обављање минимума процеса рада.

Одлуку о штрајку Синдикат доставља руководиоцу, најмање десет дана пре почетка штрајка, ради мирног решења спорних питања преговорима.

Члан 70.

Овлашћени представници руководиоца и Синдиката у обавези су да све време од најаве штрајка упозорења или штрајка, и све време трајања штрајка упозорења или штрајка, преговарају ради мирног решења спорних питања и отклањања разлога који су довели до штрајка упозорења или штрајка.

Члан 71.

Минимум процеса рада у току штрајка утврђује се у:

- Служби Скупштине Аутономне покрајине Војводине;
- Секретаријату Покрајинске владе;
- Управи за заједничке послове покрајинских органа;
- Покрајинском секретаријату за финансије.

Начин обезбеђивања минимума процеса рада утврђује се општим актом Послодавца, у складу са Уговором.

За минимум процеса рада Послодавац радно ангажује највише до 20% од укупног броја запослених и постављених лица у покрајинским органима из става 1.

Ако на почетку и током штрајка у покрајинским органима из става 1. буде најмање 20% запослених који нису у штрајку, руководилац не може радно ангажовати друге запослене који су у штрајку, ради обезбеђивања минимума процеса рада.

У случају штрајка у другим покрајинским органима, осим наведених у ставу 1, минимум процеса рада обезбеђују службеници на положају.

Члан 72.

Запослени који учествује у штрајку остварује основна права из радног односа, осим права на плату, а права из социјалног осигурања - у складу с прописима о социјалном осигурању.

Члан 73.

Организовање штрајка, односно учешће у штрајку, под условима утврђеним законом и Уговором, не представља повреду радне обавезе, не може бити основ за покретање поступка за утврђивање дисциплинске и материјалне одговорности запосленог и не може као последицу имати престанак радног односа запосленог.

IX УСЛОВИ ЗА РАД СИНДИКАТА

Уређење радно-правних и економских односа запослених

Члан 74.

У поступку доношења општег акта из надлежности Скупштине Аутономне покрајине Војводине, Покрајинске владе или покрајинског органа, који су значајни за дефинисање радно-правног или финансијског положаја запослених у покрајинским органима, обрађивач општег акта обавезно прибавља мишљење Синдиката на нацрте, односно предлоге тих аката.

Синдикат је у обавези да дâ своје мишљење у року од осам дана, од дана пријема захтева обрађивача.

Члан 75.

Руководилац прибавља мишљење Синдиката на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у покрајинском органу, односно на његове измене и допуне, пре добијања сагласности на тај акт од Послодавца.

Синдикат је у обавези да дâ своје мишљење у року од пет дана од дана пријема захтева руководиоца.

Члан 76.

На поднети писани захтев, руководилац доставља Синдикату обавештење или мишљење о примени закона или општег акта који утиче на материјални, економски и социјални положај запослених, најкасније у року од 15 дана пријема захтева.

Члан 77.

На захтев Синдиката, покрајински орган надлежан за управљање људским ресурсима обавезан је да достави Синдикату документацију у погледу права, обавезе, одговорности и положаја запосленог члана Синдиката.

Захтев из става 1. подноси се у писаној форми, заједно с доказима који потврђују чланство у Синдикату и пристанак члана Синдиката за обраду података за конкретан случај.

Обавезу из става 1. под истим условима има и покрајински орган ако се документација наведена у ставу 1. налази код тог органа.

Члан 78.

Послодавац уз исплату плате запосленима, може да обезбеди средства у висини од 0,30% на масу средстава плаћених на име плате за превенцију радне инвалидности и рекреативни одмор запослених, ако су планирана актом о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Право на превенцију радне инвалидности и рекреативни одмор запослених имају сви запослени у покрајинским органима, под једнаким условима утврђеним у акту који доноси Синдикат, а на који сагласност даје Покрајинска влада.

Синдикат најкасније до 15. јануара подноси извештај Покрајинској влади о наменском утрошку средстава из става 1. за претходну годину, а неутрошена средства је у обавези да врати у буџет Послодавца.

Члан 79.

Послодавац може, посредством покрајинских органа да обезбеди, једном годишње, половину трошкова учешћа, највише за четрдесет учесника, у рекреативно-спортском такмичењу на републичком нивоу у организацији Синдиката.

О висини финансијске подршке и начину плаћања из става 1, а на основу захтева Синдиката, одлучује посебним актом Послодавац у складу са расположивим финансијским средствима.

Оснивање синдиката

Члан 80.

Запослени имају право да слободно оснују синдикат, да му приступају, организују његове органе, утврђују и спроводе програме и активности организације синдиката, у складу са законом и колективним уговором.

Члан 81.

Синдикат самостално доноси свој статут и правила и организује изборе својих органа.

Синдикат не може бити распуштен, односно његова делатност не може бити обустављена или забрањена актом послодавца.

Обезбеђивање услова за рад

Члан 82.

Послодавац, без накнаде трошкова, посредством покрајинских органа обезбеђује услове за рад Синдиката и то:

1) коришћење пословне просторије (канцеларије) за редован рад Синдиката, у свом седишту;

2) коришћење просторија за састанке Синдиката у седишту и организационим јединицама ван седишта Послодавца, тако да се коришћењем просторија не утиче на ефикасно обављање послова из надлежности Послодавца;

3) административну и техничку помоћ, употребу телефона, телефакса, рачунарске технике и опреме за умножавање и копирање материјала;

4) обрачун и наплату синдикалне чланарине и осталих средстава у складу са општим актима Синдиката;
5) организовање и одржавање синдикалних састанака чланства, који на годишњем нивоу не могу трајати дуже од 16 часова укупно, под условом да се тиме не утиче на ефикасно обављање послова из надлежности покрајинског органа;
6) могућност истицања обавештења и битних докумената Синдиката на огласним таблама и на интерној информационој мрежи покрајинских органа;
7) самостално уређивање линка на интернет мрежи и интерној мрежи покрајинских органа, као и сопствену уређивачку политику информисања запослених, односно чланова Синдиката.

Члан 83.

Овлашћени представник Синдиката јесте председник, а ако синдикат има више од 200 чланова - и секретар Синдиката.

Члан 84.

Ако Синдикат има до 200 чланова, председник Синдиката има право на једну половину плаћених часова рада (плаћено одсуство) од свог месечног пуног радног времена, а секретар Синдиката има право на 20 плаћених часова рада месечно (плаћено одсуство) ради обављања синдикалне функције.
Ако Синдикат има преко 300 чланова, председник Синдиката има право на 65% плаћених часова рада (плаћено одсуство) од свог месечног пуног радног времена, а секретар Синдиката има право на 30 плаћених часова рада месечно (плаћено одсуство) ради обављања синдикалне функције.
Ако Синдикат има преко 400 чланова, председник Синдиката има право на 80% плаћених часова рада (плаћено одсуство) од свог месечног пуног радног времена, а секретар Синдиката има право на 40 плаћених часова рада месечно (плаћено одсуство) ради обављања синдикалне функције.
Ако Синдикат има преко 500 чланова, председник Синдиката има право на 95% плаћених часова рада (плаћено одсуство) од свог месечног пуног радног времена, а секретар Синдиката има право на 50 плаћених часова рада месечно (плаћено одсуство) ради обављања синдикалне функције.
Ако Синдикат има преко 600 чланова или више од 50% укупно запослених у органима покрајинским органима, председник Синдиката има право на плаћено одсуство у пуном фонду плаћених часова, за које време има право на накнаду плате, у складу са законом, а секретар Синдиката има право на 60 плаћених часова рада месечно (плаћено одсуство) ради обављања синдикалне функције.

Члан 85.

Овлашћени представник Синдиката, за време обављања функције у Синдикату и две године по престанку функције, ако поступа у складу с важећим прописима, не може се без своје сагласности преместити на друге послове, нити се може на било који начин ставити у неповољнији положај од оног који је имао пре ступања на функцију у Синдикату.
Члан органа Синдиката, за време трајања мандата и годину дана по престанку чланства у органу Синдиката, ако поступа у складу с важећим прописима, не може се без своје сагласности преместити на друге послове, нити се може на било који начин ставити у неповољнији положај од оног који је имао пре избора у орган Синдиката.

Под неповољнијим положајем у смислу става 1. и 2. сматра се и одређивање мање плате од оне коју је запослени имао пре избора за овлашћеног представника Синдиката или члана органа Синдиката.

Члан 86.

Члану Синдиката који је изабран на вишу функцију у Синдикату (председник градског, покрајинског или републичког органа) чије вршење захтева да привремено престане да ради код Послодавца, мирују права и обавезе које се стичу на раду и по основу рада код Послодавца за време трајања мандата.

Члан 87.

Чланови органа Синдиката, као и запослени који је изабран у органе синдиката ван организације Синдиката, имају право на плаћено одсуство с рада због присуствовања синдикалним састанцима, конференцијама, седницама, конгресима и другим синдикалним активностима.
Овлашћени представник Синдиката има право на плаћено одсуство с рада док трају преговори око закључења колективног уговора код послодавца.
Представник Синдиката има право на плаћено одсуство с рада оног дана када, као овлашћен:
1) учествује у раду дисциплинске комисије као члан исте;
2) заступа члана Синдиката у радном спору.

Члан 88.

Ако у покрајинским органима постоје две синдикалне организације или више њих, покрајински орган, односно руководилац, у обавези је да се уздржи од деловања којим би појединa синдикална организација била доведена у повлашћени, односно подређени положај.
Повредом права на синдикално организовање, између осталог, сматра се и притисак на запослене да иступе из синдикалне организације или да приступе синдикалној организацији.

X ВАЖЕЊЕ КОЛЕКТИВНОГ УГОВОРА

Члан 89.

Уговор се закључује на период од три године.

Члан 90.

По истеку рока из члана 89. Уговора, Уговор престаје да важи ако се учесници Уговора другачије не споразумеју најкасније 30 дана пре истека његовог важења.

Члан 91.

Важење Уговора може престати пре рока наведеног у члану 89. Уговора, ако Послодавац и Синдикат закључе нов колективни уговор.

XI РЕШАВАЊЕ СПОРОВА И ПРИМЕНА УГОВОРА

Арбитража

Члан 92.

Спорна питања у примени Уговора решава Арбитража.
Арбитража се састоји од пет чланова. Председника и једног члана именује Послодавац, једног члана именује Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине, а два члана Синдикат.
Чланови Арбитраже које именују Послодавац и Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине морају да буду дипломирани правници, с најмање десет година радног искуства у струци.
Мандат Арбитраже је три године од дана именовања.

Арбитража се именује у року од 30 дана од дана ступања на снагу Уговора.

Члан 93.

Арбитража одлучује о спорним питањима на основу захтева Послодавца, покрајинског органа или Синдиката.
Одлуке Арбитраже морају бити образложене.
Одлуке Арбитраже о спорном питању коначне су и обавезујуће за уговорне стране.
Одлуке Арбитраже објављују се без образложења у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Члан 94.

Арбитража ради у седницама које сазива и води председник Арбитраже.
Одлуке Арбитраже доносе се већином гласова чланова.
О раду Арбитраже води се записник.

Мирно решавање колективних радних спорова

Члан 95.

Колективним радним спором, у смислу Уговора сматра се спор поводом: закључивања, измена и допуна или примене Уговора, остваривање права запослених код послодавца на синдикално организовање и остваривање права на штрајк.
Странке у колективном радном спору јесу учесници.

Члан 96.

Колективни радни спор постоји ако у поступку закључивања, односно измена и допуна или примене Уговора или остваривања права запослених код послодавца на синдикално организовање или остваривање права на штрајк, учесници не могу да усагласе ставове и садржину акта који заједнички уређују.
У случају постојања колективног радног спора свака од страна у колективном спору може предложити да се настали спор реши у поступку арбитраже у смислу члана 92. до 94. Уговора.

Члан 97.

Ако учесници не реше колективни радни спор у поступку арбитраже, могу се споразумети о томе да се настави са решавањем спора у поступку пред лицем које је утврђено законом којим се уређује мирно решавање спорова.

Члан 98.

Ако, на основу аката које донесу надлежни државни органи у поступку инспекцијског надзора над радом покрајинских органа или у поступку одлучивања у другом степену у вези са решењима којима се одлучује о правима и дужностима запослених, Синдикат оцени да се у покрајинском органу понављају пропусти у законитом одлучивању и крше индивидуална или колективна права запослених (која по својим обележјима, обиму или учесталости понављања радњи и доношења појединачних аката којима се запосленом неосновано ускраћују права указују на повреду достојанства, дискриминишући или понижавајући однос према запосленом) може покренути поступак арбитраже у смислу члана 92. до 94. Уговора.

Члан 99.

У случају постојања индивидуалног или колективног радног спора, свака од страна у спору може предложити да се настали спор реши у поступку пред надлежним органом, складу са Законом којим се уређује мирно решавање радних спорова.
Ако је предмет спора колективни уговор, споразум постаје саставни део колективног уговора.

Ако предмет спора није колективни уговор, споразум има снагу извршне исправе.

Праћење примене колективног уговора

Члан 100.

Послодавац и Синдикат могу да образују заједничко радно тело за праћење примене Уговора.

XII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 101.

Ступањем на снагу Уговора остаје на снази Правилник о додели солидарне помоћи запосленима у органима Аутономне покрајине Војводине, број 123-12/2014 од 23. јула 2014. године, Решење Покрајинске владе о образовању Стручне комисије за давање мишљења за доделу солидарне помоћи, број 02-358/2016 од 1. фебруара 2017. године и Решење о измени Решења о образовању стручне комисије за давање мишљења за доделу солидарне помоћи, број 02-100/2018 од 26. септембра 2018. године.

Члан 102.

Арбитража из члана 92. Уговора у саставу одређеном решењем Синдиката, број 06-28/2017-02 од 26. октобра 2017. године, решењем Покрајинске владе, број 022-110/2017 од 1. новембра 2017. године и решењем генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине, 101 број 1-15/2017-02 од 23. октобра 2017. године, наставља да ради до истека мандата.

Члан 103.

Члан 32. став 1. и 2. Уговора примењиваће се почевши од исплате плате за јануар 2019. године.
До почетка примене члана 32. став 1. и 2. Уговора плата ће се исплаћивати у два или у више делова, с тим да ако се плата исплаћује у деловима исплата плате по коначном обрачуну врши се до 5. у месецу за претходни месец, а аконтација плате до 20. у месецу за текући месец.

Члан 104.

Поступци који до почетка примене Уговора нису окончани, окончаће се према одредбама Колективног уговора за органе Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" бр. 8/2015, 46/2015 и 2/2016).

Члан 105.

На основу овлашћења Покрајинске владе, 127 број 11-31/2018 од 05. децембра 2018. године и овлашћења Службе Скупштине Аутономне покрајине Војводине, 101 број 1-4-26/2018-02 од 06. децембра 2018. године, Уговор у име Послодавца закључује Предраг Вулетић, члан Покрајинске владе и покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова.
На основу овлашћења Одбора Синдиката, број 00-2/2018-02/III од 9. октобра 2018. године, Уговор у име Синдиката закључује Новак Врбашки, председник Синдиката.

Члан 106.

Уговор ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Предраг Вулетић, с.р.
(члан Покрајинске владе и покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова)

Новак Врбашки, с.р.
(председник Синдикалне организације радника покрајинских органа управе и служби Аутономне покрајине Војводине)

На основу члана 29. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 21/2016, 113/2017, 113/2017- др. закон и 95/2018), члан 2. ст. 2. и 3. Закона о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, бр. 18/2016, 108/2016, 113/2017 и 95/2018), члана 30. став 2. Закона о платама службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 113/2017 и 95/2018), чл. 240, 248. и 253. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - Одлука УС и 113/2017) и члана 4[а] Посебног колективног уговора за државне органе ("Службени гласник РС", бр. 25/2015, 50/2015, 20/2018 и 34/2018) Покрајинска влада и Синдикална организација радника покрајинских органа управе и служби Аутономне покрајине Војводине дана 15.01.2019. године, закључују

Анекс колективног уговора за органе Аутономне покрајине Војводине

Анекс је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2019 од 15.1.2019. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

У Колективном уговору за органе Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 58/2018) после члана 52. додаје се члан 52а који гласи:

„Члан 52а

Запослени, поред помоћи из члана 52. овог уговора, има право на једнократну солидарну помоћ у току године за побољшање социјално-материјалног положаја (у даљем тексту: солидарна помоћ), у складу са ликвидним могућностима буџета Аутономне покрајине Војводине.
Солидарна помоћ исплаћује се запосленом који је у тренутку исплате у радном односу код Послодавца.
Под запосленима у смислу овог члана не сматрају се функционери и службеници на положају.
Солидарна помоћ исплаћује се једном годишње, по правилу у месецу фебруару.
Запослени има право на солидарну помоћ у висини од:
1) 60% просечне месечне нето зараде по запосленом у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике (у даљем тексту: просечна зарада), уколико му је основна плата без пореза и доприноса испод просечне зараде;
2) 40% просечне зараде уколико му је основна плата без пореза и доприноса у распону између просечне зараде и 70.000,00 динара и
3) 20% просечне зараде уколико му је основна плата без пореза и доприноса изнад 70.000,00 динара.
Под основном платом запосленог у смислу овог члана сматра се основна плата запосленог исплаћена за месец децембар у години која претходи години у којој се исплаћује солидарна помоћ.

Уколико је запослени засновао радни однос у години у којој се исплаћује солидарна помоћ, под основном платом запосленог у смислу овог члана сматра се плата запосленог коју би остварио да је радио у месецу децембру у години која претходи години у којој се исплаћује солидарна помоћ.
На солидарну помоћ се плаћају порези и доприноси у складу са законом.
Покрајинска влада закључком одређује исплату солидарне помоћи за текућу годину на предлог покрајинског секретаријата задуженог за област финансија, а на основу иницијативе Синдиката.
Руководилац одлучује о праву на солидарну помоћ посебним решењем.“

Члан 2.

На основу овлашћења Покрајинске владе, 127 број: 11-31/2018 од 15. јануара 2019. године и овлашћења Службе Скупштине Аутономне покрајине Војводине, 101 број: 1-2-2/2019-02 од 11. јануара 2019. године, Уговор у име Послодавца закључује Предраг Вулетић, члан Покрајинске владе и покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова.
На основу овлашћења Одбора Синдиката, број 00-2/2019-02/II од 11. јануара 2019. године, Уговор у име Синдиката закључује Новак Врбашки, председник Синдиката.

Члан 3.

Овај анекс уговора ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

Предраг Вулетић, с.р.
(члан Покрајинске владе и
покрајински секретар за социјалну политику, демографију и
равноправност полова)
Новак Врбашки, с.р.
(председник Синдикалне организације радника покрајинских
органа управе и служби Аутономне покрајине Војводине)

На основу чл. 92, 93. и 94. Колективног уговора за органе Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", бр. 58/18 и 4/19 - Анекс), а по Захтеву Службе за управљање људским ресурсима за тумачење спорног питања у примени члана 56. став 2. Колективног уговора за органе Аутономне покрајине Војводине, Арбитража за спорна питања у примени Колективног уговора за органе Аутономне покрајине Војводине, на 2. седници одржаној 28. октобра 2019. године, донела је

Одлуку

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 46/2019 од 1.11.2019. године.

1. Време проведено у радном односу у Војсци Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, Савезне Републике Југославије, Државне заједнице Србије и Црне Горе и

Републике Србије, сматра се за време проведено у радном односу у државном органу за које запослени остварује право на јубиларну награду.
2. Време проведено у радном односу у државном органу, односно органу јединице локалне самоуправе у бившим републикама Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, Савезне Републике Југославије, Државне заједнице Србије и Црне Горе и Републике Србије, а које је запослени остварио до дана отцепљења те републике, сматра се за време проведено у радном односу за које запослени остварује право на јубиларну награду, под условом да је наведени стаж осигурања уписан у радну књижицу.
БРОЈ: 125-11-64/2017-01
ДАНА: 28.10.2019. године

ПРЕДСЕДНИК
Арбитраже за спорна питања у примени Колективног уговора за органе Аутономне покрајине Војводине
Валентина Војиновић

На основу члана 6. став 5. и члана 29. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 21/16, 113/17, 95/18, 113/17 - др. закон, 95/18 - др. закон и 86/19 - др. закон), а у вези са чланом 240, 248. и 253. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 одлука УС, 113/17 и 95/18 - аутентично тумачење), Покрајинска влада и Синдикална организација радника покрајинских органа управе и служби Аутономне покрајине Војводине, дана 22. априла 2020. године закључују

Анекс II Колективног уговора за органе Аутономне покрајине Војводине

Анекс је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 24/2020 од 22.4.2020. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

У Колективном уговору за органе Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 58/2018 и 4/2019 - Анекс) после члана 42. додаје се нови поднаслов и члан 42а који гласе:
"Накнада плате за време привременог одсуства с рада због епидемије заразне болести COVID-19 због које је проглашено ванредно стање

Члан 42а

Запослени има право на накнаду плате у висини од 100% основне плате за месец у коме је привремено одсуствовао с рада због потврђене заразне болести COVID-19 или због мере изолације или самоизолације наложене у вези с том болешћу, а која је наступила као последица непосредног излагања ризику по основу обављања послова и радних задатака, односно службених дужности и контаката с лицима којима је потврђена болест COVID-19 или наложена мера изолације или самоизолације.

Запослени остварује право из става 1. овог члана тако што се:

1) за првих 30 дана одсуства с рада, исплата висине накнаде плате врши из средстава буџета послодавца;

2) почев од 31. дана одсуства с рада, исплата висине накнаде плате врши из средстава обавезног здравственог осигурања до законом прописане висине накнаде плате, а из средстава послодавца, односно из средстава буџета послодавца за преостали износ разлике до висине од 100% основне плате.

Право на накнаду плате из ст. 1. и 2. овог члана, остварује и запослени који је одсуствовао с рада из разлога наведених у ставу 1. овог члана у периоду за који до дана ступања на снагу овог колективног уговора није извршен коначни обрачун и исплата накнаде плате по основу привремене спречености за рад.

Одсуство с рада из става 1. овог члана запослени доказују решењем надлежног органа (санитарног инспектора, органа надлежног за контролу прелажења државне границе, царинског органа, изводом из евиденције Министарства унутрашњих послова и др.) или извештајем лекара о привременој спречености за рад (дознака), у складу са законом."

Члан 2.

Анекс II Колективног уговора за органе Аутономне покрајине Војводине ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Предраг Вулетић, с.р.
(члан Покрајинске владе и
покрајински секретар за социјалну политику,
демографију и равноправност полова)

Новак Врбашки, с.р.
(председник Синдикалне организације радника
покрајинских органа управе и служби Аутономне
покрајине Војводине)

На основу члана 196. став 2. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 21/16, 113/17, 113/17 - др. закон и 95/18) и члана 31. алинеја 2. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 11. априла 2019. године, доноси

Кодекс понашања службеника и намештеника у органима Аутономне покрајине Војводине

Кодекс је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2019 од 11.4.2019. године, а ступио је на снагу 19.4.2019.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Кодекса

Члан 1.

Кодексом понашања службеника и намештеника у органима Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Кодекс) уређују се правила етичког понашања службеника и намештеника (у даљем тексту: запослени) у органима Аутономне покрајине Војводине, службама и организацијама које оснива надлежни орган Аутономне покрајине Војводине у смислу члана 1. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе (у даљем тексту: органи Аутономне покрајине Војводине) и начин праћења његове примене.

Члан 2.

Све именице које се у Кодексу користе у мушком роду, а имају и женски род, подразумевају и истовремено обухватају исте именице у женском роду.

Циљ Кодекса

Члан 3.

Циљ Кодекса је утврђивање правила понашања запослених у органима Аутономне покрајине Војводине, као и упознавање јавности о понашању које има право да очекује од запослених, а због успостављања односа трајног поверења грађана.

II ОПШТИ ПРИНЦИПИ И ПРАВИЛА КОДЕКСА

Законитост и непристрасност у раду

Члан 4.

Запослени обавља своју дужност у оквиру датог овлашћења, у складу са законом и другим прописом и поступа по правилима струке и одредбама Кодекса.

Запослени је дужан да у свом раду једнако професионално и непристрасно приступа свим странкама, да не даје приоритет било коме из било којих разлога, сем професионалних.

Запослени не сме својим понашањем, поступцима или речима да подстиче странке на давање, тј. да им ставља до знања да очекује било коју корист, односно не сме да предузима било које радње и поступке који би га довели у зависан положај или у обавезу да врати услугу неком физичком или правном лицу.

Политичка неутралност

Члан 5.

Запослени се у вршењу своје дужности придржава начела политичке неутралности.

У службеним просторијама органа запослени не сме да носи и истиче обележја политичких странака, нити њихов пропагандни материјал.
Запослени не сме да утиче на политичко опредељење других запослених.

Остваривање јавног интереса

Члан 6.

Запослени је дужан да при доношењу одлука поступа тако да свакој странци омогући да што лакше заштити и оствари своја права и правне интересе, водећи притом рачуна да то не буде на штету јавног интереса.
Запослени је дужан да води рачуна о јавном интересу при вршењу дискреционих овлашћења и да поступа у границама законом датог овлашћења и сагласно циљу због кога је овлашћење дато.

Спречавање сукоба интереса

Члан 7.

Запослени је дужан да води рачуна о стварном или могућем сукобу интереса и да предузме мере предвиђене законом, ради избегавања сукоба интереса.
У вршењу својих послова запослени не сме да дозволи да његов приватни интерес дође у сукоб с јавним интересом.

Спречавање сукоба интереса при ступању на рад

Члан 8.

Руководилац кадровске јединице органа, односно запослени задужен за кадровске послове у органу који нема кадровску јединицу, дужан је да лице које се прима у радни однос, пре ступања на рад, упозна са законом предвиђеним ограничењима и забранама којима је циљ спречавање сукоба интереса.

Поступање са поклоном

Члан 9.

Запослени не сме да прими поклон, нити било какву услугу или другу корист за себе или друга лица у вршењу своје дужности, осим протоколарног или пригодног поклона мање вредности сагласно прописима којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција.
Уколико је запосленом понуђен поклон или нека друга корист дужан је да поклон или другу корист одбије, односно уручен поклон врати, да предузме радње ради идентификације лица и - уколико је могуће - пронађе сведоке и да одмах, а најкасније у року од 24 сати, о томе сачини службену забелешку и обавести непосредно претпостављеног.
Ако је запослени у недоумици да ли се понуђени поклон може сматрати пригодним поклоном мање вредности, дужан је да о томе затражи мишљење од непосредно претпостављеног.

Поступање с повереним средствима

Члан 10.

Запослени је дужан да материјална и финансијска средства која су му поверена у вршењу послова користи наменски, економично и ефикасно, искључиво за обављање послова и да их не користи за приватне сврхе.

Поступање са информацијама

Члан 11.

Запослени не може захтевати приступ информацијама које му нису потребне за обављање својих послова, а информације које су му доступне дужан је да користи на прописани начин.
Запослени не сме да неовлашћено саопштава информације до којих је дошао у обављању својих послова.
У обављању приватних послова запослени не сме да користи информације које су му службено доступне ради стицања погодности за себе или с њим повезана лица.

Заштита приватности

Члан 12.

Ради заштите приватности, запослени не сме да износи личне податке из евиденција које се воде о другом запосленом, осим у законом предвиђеним случајевима.

Опхођење са странкама

Члан 13.

У опхођењу са странкама запослени је дужан да: поступа професионално, љубазно и пристојно; покаже заинтересованост и стрпљење, посебно с неуком странком; благовремено и тачно даје податке и информације, у складу са законом и другим прописом; пружа помоћ и даје информације о надлежним органима за поступање по захтевима, као и о правним средствима за заштиту права и интереса; руководи се начелом једнакости и не даје привилегије зависно од било каквих својстава и личних особина странке; с посебном пажњом поступа према особама са инвалидитетом и другим особама с посебним потребама; поштује личност и достојанство странке.

Опхођење с претпостављенима и другим запосленима

Члан 14.

У односима с претпостављеним, подређеним, другим запосленима, запослени поступа с дужном пажњом и поштовањем.
Запослени је дужан да у односу са другим запосленима обезбеди потребну сарадњу, да не омета процес рада, поспешује професионалне односе и радну атмосферу и да избегава радње које би имале штетне последице по углед органа.

Очување угледа органа Аутономне покрајине Војводине

Члан 15.

Службеник на положају дужан је да води рачуна о томе да понашањем на јавном месту не умањи углед положаја и органа и поверење грађана у органе Аутономне покрајине Војводине.

Стандарди одевања на раду

Члан 16.

Запослени је дужан да буде прикладно и уредно одевен, дајући предност пословном стилу облачења, избегавајући непристојну и провокативну одећу, а нарочито у ситуацијама када представља органе Аутономне покрајине Војводине пред другим органима и грађанима.

Запосленог који је неприкладно одевен непосредни руководилац упозориће на обавезу поштовања Кодекса у погледу одевања на радном месту и на могућност покретања дисциплинског поступка у случају поновљене повреде Кодекса.

Заштита стандарда понашања и забрана мобинга

Члан 17.

Запослени који сматра да се од њега или од другог запосленог тражи да поступи на начин који није у складу са Кодексом о томе писмено обавештава руководиоца органа.
Запослени због тога не сме бити стављен у неповољнији положај у односу на друге запослене, нити изложен узнемиравању (мобингу) приликом обављања својих дужности и остваривања права у органу.

Поштовање радног времена

Члан 18.

Запослени је дужан да поштује прописано радно време.
Запослени је дужан да користи идентификациону легитимацију, у складу са одлуком која регулише њену употребу.

III ПРИДРЖАВАЊЕ ОДРЕДАБА КОДЕКСА, ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ КОДЕКСА И ЈАВНОСТ КОДЕКСА

Придржавање одредаба Кодекса

Члан 19.

Запослени су дужни да се придржавају одредаба Кодекса.
Понашање запосленог супротно одредбама Кодекса представља лакшу повреду радне дужности, осим ако је законом одређено као тежа повреда радне дужности.
Сви запослени и лица која први пут заснивају радни однос у органима Аутономне покрајине Војводине потврдиће давањем писаних изјава да су упознати с правилима понашања из Кодекса.
Изјава из става 3. овог члана чини саставни део персоналног досијеа запосленог.
За спровођење Кодекса одговоран је руководилац органа Аутономне покрајине Војводине.
Грађани се због повреде Кодекса могу притужбом обратити руководиоцу органа Аутономне покрајине Војводине.

Праћење примене Кодекса

Члан 20.

Органи Аутономне покрајине Војводине дужни су да Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману поднесу Извештај о примени правила Кодекса, једном годишње, најкасније до 31. јануара за претходну годину.
Извештај обавезно садржи: број запослених у органу, број поднетих притужби грађана на понашање запослених, врсте повреда овог кодекса на које се у притужбама указује, податке о покренутим дисциплинским поступцима и изреченим дисциплинским мерама против запослених због повреде Кодекса, те оцену нивоа поштовања одредби Кодекса од стране запослених.
Сви подаци и информације који се обрађују приликом сачињавања Извештаја о примени правила Кодекса, достављају се без навођења података о личности запослених.

Јавност Кодекса

Члан 21.

Кодекс се истиче на огласној табли у органима Аутономне покрајине Војводине.
Кодекс се објављује на интернет страници органа Аутономне покрајине Војводине.

IV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 22.

Даном ступања на снагу Кодекса престаје да важи Кодекс понашања службеника и намештеника у покрајинским органима ("Службени лист АПВ", број: 54/17).

Члан 23.

Кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 110-1/2019-01
Нови Сад, 11. април 2019. године

ПОТПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

На основу члана 192. тачка 3. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број: 21/16, 113/17, 113/17 - др. закон и 95/18) и чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 6. марта 2019. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о стручном усавршавању и оспособљавању службеника у покрајинским органима Управе и стручним службама Покрајинске владе

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2019 од 6.3.2019. године, а ступила је на снагу 14.3.2019.

Део први

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1.

Овом уредбом уређују се начин утврђивања потреба за стручним усавршавањем и оспособљавањем службеника у покрајинским органима управе и стручним службама

Покрајинске владе (у даљем тексту: покрајински органи управе), врсте и основни елементи садржине програма стручног усавршавања, доношење, спровођење и вредновање програма стручног усавршавања, вођење евиденције о утврђеним и спроведеним програмима стручног усавршавања, као и друга питања значајна за стручно усавршавање.

Појам

Члан 2.

Стручно усавршавање је право и дужност службеника да стиче знања и вештине, односно способности за извршавање послова радног места, у складу с потребама послодавца.

Стручно усавршавање подразумева организовани процес учења службеника, на основу општих и посебних програма и програма обуке руководилаца, а ради стицања знања, вредности, ставова, способности и вештина усмерених на подизање нивоа компетенција неопходних за обављање послова из утврђеног делокруга и надлежности, односно послова покрајинских органа управе.

Елементи циклуса стручног усавршавања

Члан 3.

Циклуси стручног усавршавања одвијају се у четири фазе:

Прва фаза - анализа потреба за стручним усавршавањем.

Друга фаза - планирање и креирање програма стручног усавршавања.

Трећа фаза - спровођење програма стручног усавршавања.

Четврта фаза - вредновање програма стручног усавршавања.

Део други

АНАЛИЗА ПОТРЕБА ЗА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ

Начин утврђивања потреба за стручним усавршавањем

Члан 4.

Конкретни циљеви анализе потреба за стручним усавршавањем су: идентификовање области у којима је потребно стручно усавршавање, као и оквирног броја службеника који треба да похађају програме стручног усавршавања.

Анализа потреба за стручним усавршавањем спроводи се на два нивоа: на нивоу покрајинског органа управе и на нивоу службеника (спровођењем анкете која омогућава да сви службеници добију прилику да изнесу мишљење о сопственим развојним потребама).

Критеријуми и мерила за утврђивање потреба за стручним усавршавањем

Члан 5.

Потреба за стручним усавршавањем постоји:

1) ако се донесу нови прописи које примењују покрајински органи управе или ако измена тих прописа захтева да службеник стекне нова знања или унапреди постојећа знања, као и вештине за њихову примену;

2) ако се у покрајинском органу управе касни са извршавањем утврђених обавеза или поступањем у утврђеним роковима - у најмање 10% обавеза и поступака;

3) ако у поступку управне или судске контроле законитости управних аката које доноси покрајински орган управе буде укинуто или поништено најмање 10% аката који су били предмет контроле;
4) ако у поступку инспекцијског надзора или другог облика контроле законитости и сврсисходности рада покрајинског органа управе надлежни орган наложи меру или утврди препоруку за отклањање утврђених недостатака у погледу употребе стечених знања и вештина за обављање послова радног места службеника;
5) ако руководилац покрајинског органа управе оцени да опште стање у области којом руководи указује на потребу стручног усавршавања службеника;
6) ако непосредни руководилац - у сарадњи са лицем одговорним за управљање кадровима у покрајинском органу управе, у поступку оцењивања - утврди да је потребно унапређивање знања и вештина службеника.

Надлежност органа за утврђивање потреба за стручним усавршавањем

Члан 6.

Служба за управљање људским ресурсима (у даљем тексту: Служба) спроводи поступак утврђивања потреба за стручним усавршавањем службеника у покрајинским органима управе у вези са Општим програмом обуке и Програмом обуке руководилаца, на начин, према критеријумима и мерилима из чл. 4. и 5. ове уредбе.
Покрајински орган управе спроводи поступак утврђивања потреба за стручним усавршавањем службеника на пословима из делокруга и надлежности органа у вези са Посебним програмом обуке, на начин, према критеријумима и мерилима из чл. 4. и 5. ове уредбе.

ПЛАНИРАЊЕ И КРЕИРАЊЕ ПРОГРАМА СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

Врсте програма стручног усавршавања

Члан 7.

Стручно усавршавање у покрајинским органима управе заснива се на програмима којима се одређују облици и садржина стручног усавршавања и висина средстава за стручно усавршавање.
Програми стручног усавршавања су:
1) Општи програм обуке;
2) Програм обуке руководилаца;
3) Посебни програми обуке, у складу са специфичним потребама из делокруга и надлежности покрајинског органа управе.

Општи програм обуке

Члан 8.

Општи програм обуке спроводи се ради континуираног стручног усавршавања службеника, а службеницима омогућава стицање нових или унапређивање постојећих стручних знања и вештина потребних за успешно обављање послова радног места.
Општи програм обуке спроводи се у складу са утврђеним потребама, и обухвата опште и посебне теме, практична знања и вештине, који су заједнички за већину покрајинских органа управе односно који их одликују.

Општи програм обуке обухвата, нарочито, теме као што су: планирање, припрема и израда прописа и општих аката, управно право, управни поступак и израда управних аката, надзор, стратешко планирање и управљање јавним политикама, развој аналитичких вештина, заштита људских права, борба против корупције, основи Европске уније (основне функције Европске уније, односно институције, право и процедуре, секторске политике и правне тековине Европске уније), управљање међународном развојном помоћи, укључујући средства финансијске помоћи Европске уније, планирање, управљање и развој људских ресурса, управљање јавним финансијама, развој информатичких вештина, курсеви страних језика и друго.

Програм обуке руководилаца

Члан 9.

Програм обуке руководилаца има за циљ стручно усавршавање службеника који се припремају за руководеће радно место или који се већ налазе на руководећим радним местима, ради стицања знања и вештина, као и унапређења способности за успешно остваривање функције руковођења и унапређивање квалитета у процесу утврђивања и спровођења јавних политика.

Посебни програм обуке

Члан 10.

Посебни програм обуке припрема се и спроводи ради стручног усавршавања службеника, а у складу са специфичним потребама из делокруга и надлежности покрајинског органа управе, односно с потребама карактеристичним за поједина радна места.

Обавезни елементи програма стручног усавршавања

Члан 11.

Обавезни елементи програма стручног усавршавања јесу:
1) област стручног усавршавања;
2) назив програма обуке;
3) опис програма и тематских целина;
4) циљ програма;
5) циљна група којој је програм намењен.

Надлежност органа за доношење програма стручног усавршавања

Члан 12.

Општи програм обуке и Програм обуке руководилаца, за сваку годину доноси Покрајинска влада, на предлог Службе.
Посебан програм обуке доноси, за сваку годину, покрајински орган управе.

СПРОВОЂЕЊЕ ПРОГРАМА СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

Надлежност органа за спровођење програма стручног усавршавања

Члан 13.

Општи програм обуке и Програм обуке руководилаца, спроводи Служба - самостално односно у сарадњи са Националном академијом за јавну управу или путем другог спроводиоца обука, у складу са законом.

Посебан програм обуке спроводи покрајински орган управе - самостално односно у сарадњи са Националном академијом за јавну управу или путем другог спроводиоца обука, у складу са законом.

Обавезност похађања програма стручног усавршавања

Члан 14.

Службеник је дужан да присуствује обуци за коју је пријављен.
Служба је дужна да руководиоцу покрајинског органа управе, који је службеника упутио на похађање програма које спроводи Служба, достави писано обавештење о томе да је службеник похађао и завршио програм стручног усавршавања, односно да га није похађао.

Облици спровођења програма стручног усавршавања

Члан 15.

Облици у којима се организује и спроводи програм стручног усавршавања могу бити предавања, семинари, тренинзи, радионице, округли столови, конференције, стажирања, коучинг, менторство, студијске посете, електронско учење и друго.

Лица која учествују у спровођењу програма стручног усавршавања

Члан 16.

Програме стручног усавршавања службеника, по правилу, реализују запослени у јавној управи, као и стручњаци из области значајних за рад јавне управе (у даљем тексту: реализатори).
Да би био ангажован на спровођењу програма стручног усавршавања службеника, реализатор мора испуњавати следеће услове: високо образовање из одговарајуће области на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, на мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету и најмање пет година радног искуства на пословима у области за коју се ангажује.
Реализаторе програма бира и ангажује орган који спроводи програм стручног усавршавања.

Средства за спровођење програма стручног усавршавања

Члан 17.

Средства за спровођење Општег програма обуке и Програма обуке руководилаца, обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине, у оквиру раздела Службе.
Средства за спровођење Посебног програма обуке, обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине, у оквиру раздела покрајинског органа управе.
Реализатори и спроводиоци програма стручног усавршавања остварују право на накнаду у складу са Уредбом о акредитацији, начину ангажовања и накнадама реализатора и спроводилаца програма стручног усавршавања у јавној управи.

ВРЕДНОВАЊЕ ПРОГРАМА СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

Вредновање спроведених програма стручног усавршавања

Члан 18.

Програме стручног усавршавања вреднује орган који спроводи програм, на основу: годишње оцене непосредног руководиоца о утицају похађања обука на унапређивање обављања посла; оцене полазника о садржају, реализатору и начину организације и спровођења програма и

предлога за унапређивање програма; оцене реализатора програма стручног усавршавања о заинтересованости полазника за програм, као и о организацији спровођења програма.

ЕВИДЕНЦИЈА, ОБЈАВЉИВАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Евиденција о програмима стручног усавршавања

Члан 19.

Служба води Евиденцију програма стручног усавршавања у покрајинским органима управе и Евиденцију о учесницима програма стручног усавршавања у покрајинским органима управе.

Покрајински органи управе дужни су да Служби доставе податке о донетим посебним програмима обуке, о реализаторима и учесницима тих обука, у року од 15 дана од дана донетог програма односно реализације обуке.

Објављивање програма стручног усавршавања

Члан 20.

Општи програм обуке и Програм обуке руководилаца објављују се на интернет страници Службе.

Посебан програм обуке објављује се на интернет страници покрајинског органа управе.

Извештавање о спровођењу програма стручног усавршавања

Члан 21.

Служба подноси Покрајинској влади годишњи извештај о спровођењу програма стручног усавршавања у покрајинским органима управе, најкасније до 31. марта за претходну годину.

Део трећи

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 22.

Даном ступања на снагу ове уредбе, престаје да важи Правилник о похађању курса страних језика који организује Служба за управљање људским ресурсима ("Службени лист АПВ", број: 34/16).

Члан 23.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 151-12/2019
Нови Сад, 6. март 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 6. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о установљавању награде Аутономне покрајине Војводине и покрајинских признања ("Службени лист АПВ", број: 54/18), као и чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 30. јануара 2019. године, донела је

Покрајинску уредбу о поступку за доделу покрајинских признања

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2019 од 30.1.2019. године, а ступила је на снагу 7.2.2019.

Члан 1.

Овом покрајинском уредбом утврђује се поступак за доделу покрајинских признања.

Члан 2.

Покрајинска признања додељују се за значајна остварења у следећим областима:

1. култура - за подстицај развоју културе;
2. уметност - за посебан допринос уметничком стваралаштву;
3. наука - за научно остварење, односно научни рад, који представља допринос развоју научне области, објављен у научној и стручној литератури, одговарајућим научним часописима или другим начином јавног саопштавања;
4. образовање - за изузетне резултате постигнуте у васпитно-образовном раду, предшколским установама, основним и средњим школама, васпитачима у предшколским установама, наставницима у основним и средњим школама и педагозима и психолозима у овим установама са седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине;
5. привреда - за дугогодишњи рад у привреди и изузетне резултате у свим областима привређивања, као и за допринос у остваривању економског развоја Аутономне покрајине Војводине;
6. спорт - најбољим спортистима и спортским организацијама за рад или резултате изузетне вредности, којима су дали значајан допринос афирмацији, развоју и унапређивању спорта;
7. равноправност полова - за изузетан допринос у области равноправности полова;
8. људска и мањинска права - за ангажовање и постигнуте резултате у области заштите људских и мањинских права, унапређивања толеранције, једнакости и равноправности.

Покрајинска признања додељују се поводом датума од покрајинског значаја, и то:

1) покрајинска признања из става 1. т. 1), 4), 5), 6) и 7) овог члана додељују се 25. новембра;
2) покрајинска признања из става 1. т. 2) и 3), овог члана додељују се 15. маја;
3) покрајинско признање из става 1. тачка 8) овог члана додељује се 10. децембра.

Члан 3.

Покрајинско признање додељује се за резултате постигнуте у години која претходи години у којој се оно додељује.

Члан 4.

Поступак за доделу покрајинског признања спроводи покрајински орган управе у чијем је делокругу област за коју се признање додељује.

Члан 5.

За доделу покрајинског признања из члана 2. став 1. т. 2) и 3) ове покрајинске уредбе, покрајински орган управе у чијем је делокругу област за коју се признање додељује најкасније до 1. марта објављује у дневним новинама јавни позив са обавештењем о условима за доделу покрајинског признања и року за достављање предлога кандидата.

За доделу покрајинског признања из члана 2. став 1. т. 1), 4), 5), 6), 7) и 8) ове покрајинске уредбе, покрајински орган управе у чијем је делокругу област за коју се признање додељује најкасније до 1. октобра у дневним новинама објављује јавни позив са обавештењем о условима за доделу признања и року за достављање предлога кандидата.

Члан 6.

Право предлагања кандидата за покрајинска признања имају правна и физичка лица.

Предлози кандидата за покрајинска признања достављају се покрајинском органу управе у чијем је делокругу област за коју се признање додељује.

Члан 7.

Предлог се доставља у писаној форми са образложењем и садржи назнаку области за коју се кандидат предлаже, као и податке о кандидату и резултатима његовог рада.

Уз предлог, доставља се и одговарајућа документација која се после одлучивања о додели покрајинског признања не враћа предлагачу.

Члан 8.

Покрајински орган управе у чијем је делокругу област за коју се покрајинско признање додељује, у року од 10 дана од дана истека рока за достављање предлога кандидата, сачињава листу предложених кандидата коју, са комплетном документацијом, доставља Комисији за доделу Покрајинске награде и покрајинских признања (у даљем тексту: Комисија).

Члан 9.

Одлуку о додели покрајинског признања доноси Комисија.

Стручне и административне послове за Комисију обавља покрајински орган у чијој је надлежности област за коју се предлаже признање.

Члан 10.

Члан Комисије не може да буде кандидат за доделу покрајинског признања.

Члан 11.

Покрајинско признање додељује се у виду дипломе и у новчаном износу.

Облик и садржина дипломе из става 1. овог члана утврдиће се на основу идејног решења које ће изабрати Комисија након спроведеног јавног позива.

Висина новчаног износа покрајинског признања утврђује се у нето износу од 100.000,00 динара са припадајућим порезима и доприносима.

Члан 12.

Комисија је самостална у раду.

Рад Комисије је јаван.

Комисија доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Члан 13.

Комисија о свом раду подноси извештај Покрајинској влади, у року од 30 дана након доношења одлуке о додели покрајинских признања.

Члан 14.

На рад Комисије сходно се примењују одредбе Пословника о раду Покрајинске владе.

Члан 15.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 02-8/2019
Нови Сад, 30. јануар 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 6. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 68/15 и 81/16 - одлука УС), тачке 5. Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину ("Службени гласник РС", бр. 61/17, 82/17 и 92/17), чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14) и члана 2. Покрајинске скупштинске одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", број 39/17), Покрајинска влада, на седници одржаној 6. децембра 2017. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 54/2017 од 6.12.2017. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Овом покрајинском уредбом утврђује се максималан број запослених на неодређено време у Скупштини Аутономне покрајине Војводине, Служби Скупштине Аутономне покрајине Војводине, Покрајинској влади, Секретаријату Покрајинске владе, покрајинским секретаријатима, покрајинским посебним управним организацијама, службама које оснива Покрајинска влада, Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману, Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине, установама и јавним предузећима чији је оснивач

Аутономна покрајина Војводина, привредним друштвима и другим организационим облицима у систему Аутономне покрајине Војводине који имају обавезу пријављивања података о запосленима у Регистар запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава (у даљем тексту: организациони облици у систему Аутономне покрајине Војводине) за 2017. годину.

Члан 2.

Максималан број запослених на неодређено време у организационим облицима у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину је 4695, и то:

Р.б.	Организациони облик	Назив органа	Максимални број запослених на неодређено време за 2017. годину
	Директни корисници буџетских средстава		1104
1.	Скупштина Аутономне покрајине Војводине		0
2.	Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине		65
3.	Покрајинска влада		0
4.	Секретаријат Покрајинске владе		41
5.	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство		47
6.	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице		90
7.	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама		48
8.	Покрајински секретаријат за здравство		77
9.	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова		31
10.	Покрајински секретаријат за финансије		72

11.	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	35
12.	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине	45
13.	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност	24
14.	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај	44
15.	Покрајински секретаријат за спорт и омладину	18
16.	Покрајински секретаријат за привреду и туризам	43
17.	Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине	68
18.	Дирекција за робне резерве Аутономне покрајине Војводине	14
19.	Служба за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине	4
20.	Служба за управљање људским ресурсима	9
21.	Служба за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине	8
22.	Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине	7
23.	Управа за заједничке послове покрајинских органа	275
24.	Управа за имовину Аутономне покрајине Војводине	13
25.	Покрајински заштитник грађана - омбудсман	20

26.	Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине	6
	Индиректни корисници буџетских средстава	1037
27.	Издавачки завод "Форум" Forum Könyvkiadó Intézet	8
28.	Војвођански симфонијски оркестар, Нови Сад	2
29.	Српско народно позориште - установа културе од националног значаја, Нови Сад	525
30.	Завод за културу Војводине, Нови Сад	16
31.	Архив Војводине, установа културе од националног значаја, Нови Сад	67
32.	Галерија ликовне уметности - Поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад	12
33.	Музеј Војводине, Нови Сад	107
34.	Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад	17
35.	Позоришни музеј Војводине, Нови Сад	17
36.	Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад	14
37.	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин	40
38.	Народно позориште п.о. Суботица - Narodno kazalište p.o. Subotica - Népszínház t.f. Szabadka	80
39.	Покрајински завод за социјалну заштиту, Нови Сад	13
40.	Центар за породични смештај и усвојење, Нови Сад	13
41.	Педагошки завод Војводине, Нови Сад	9

42.	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад	44
43.	Покрајински завод за спорт и медицину спорта, Нови Сад	33
44.	Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Нови Сад	8
45.	Едукативни центар за обуку у професионалним и радним вештинама, Нови Сад	12
	Јавна предузећа	1914
46.	Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине", Нови Сад	446
47.	Јавно предузеће "Војводинашуме" Петроварадин	1421
48.	Јавно предузеће "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад	47
	Остали корисници јавних средстава	640
49.	Покрајински фонд за развој пољопривреде	8
50.	Завод за културу војвођанских Словака - Ústav pre kultúru vojvodinskych Slovákov, Нови Сад	3
51.	Завод за културу војвођанских Русина - Завод за културу войводянских Руснацох, Нови Сад	1
52.	Завод за културу војвођанских Мађара - Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Сента	10
53.	Завод за културу војвођанских Хрвата - Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Суботица	2
54.	Завод за културу војвођанских Румуна - Institutul de Culturã al Românilor din Voivodina,	3

	Зрењанин	
55.	Новинско-издавачка установа "Македонски информативни и издавачки центар" доо Панчево	2
56.	Новинско-издавачка установа "Либертатеа", Панчево	20
57.	Новинско-издавачка установа "Hrvatska riječ", Суботица	13
58.	Новинско-издавачка установа "Буњевачки информативни центар", Суботица	7
59.	Доо за новинско-издавачку делатност "Het Nap" lapkiado kft, Суботица	13
60.	Доо за новинско-издавачку делатност "Magyar Szo" lapkiado kft, Нови Сад	169
61.	Новинско-издавачка установа "Хлас људу", Нови Сад Novinovo-vydavatel'ská ustanovizeň Hlas l'udu Nový Sad	22
62.	Новинско издавачка установа "Руске слово", Нови Сад	24
63.	Новинско-издавачка установа "Ридне слово", Кула	1
64.	Русинско народно позориште "Петро Ризнич Ђађа", Руски Крстур	0
65.	Културно-информативни центар "Степановићево", Степановићево	0
66.	Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, Нови Сад	6
67.	Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине, Нови Сад	25

68.	Доо "Парк Палић", Палић	17
69.	Установа - центар за привредно-технолошки развој Војводине, Баноштор	21
70.	Туристичка организација Војводине, Нови Сад	7
71.	Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине доо Нови Сад	47
72.	Гаранцијски фонд Аутономне покрајине Војводине	20
73.	Покрајински социјално-економски савет, Нови Сад	1
74.	Канцеларија за инклузију Рома, Нови Сад	5
75.	Завод за равноправност полова, Нови Сад	3
76.	Пословни инкубатор Нови Сад - Business incubator Novi Sad, доо Нови Сад	1
77.	Развојна агенција Војводине доо Нови Сад	25
78.	Научни институт за прехрамбене технологије, Нови Сад	92
79.	Истраживачко-развојни институт за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад	33
80.	Институт БиоСенс - истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема, Нови Сад	39
	Укупно	4695

Члан 3.

Остали организациони облици чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина а који се налазе у Одлуци о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину ("Службени гласник РС", бр. 61/17 и 82/17) и одлукама о максималном броју запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе за 2017. годину, нису обухваћени чланом 2. ове покрајинске уредбе.

Члан 4.

Организациони облици из члана 2. ове покрајинске уредбе, који имају већи број запослених на неодређено време од броја утврђеног чланом 2. ове покрајинске уредбе, дужни су да смање број запослених на неодређено време најмање до броја утврђеног чланом 2. ове покрајинске уредбе, у року од 60 дана од дана ступања на снагу.

У оквиру максималног броја запослених утврђеног чланом 2. ове покрајинске уредбе, организациони облик може имати највише онолики број запослених на неодређено време за који има обезбеђену масу средстава за зараде.

Члан 5.

Даном ступања на снагу ове покрајинске уредбе престаје да важи Покрајинска уредба о максималном броју запослених у систему Аутономне покрајине Војводине за 2015. годину ("Службени лист АП Војводине", бр. 4/16, 19/16, 25/16, 28/16, 31/16, 34/16, 41/16, 46/16, 61/16, 16/17, 20/17, 25/17 и 27/17).

Члан 6.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 112-124/2017
Нови Сад, 6. децембар 2017. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 6. Закона о начин у одређивања максималног броја запослени х у јавном сектору („Службени гласник РС”, бр. 68/15 и 81/16 - одлука УС), тачке 5. Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систем у локалне самоуправе за 2017. годину („Службени гласник РС”, бр. 61/17, 82/17, 92/17 и 111/17), чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број 37/14) и члана 2. Покрајинске скупштинске одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину („Службени лист АПВ”, број 39/17), Покрајинска влада, на седници одржаној 21. фебруара 2018. године, донела је

Покрајинску уредбу о измени Покрајинске уредбе о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2018 од 21.2.2018. године, а ступила је на снагу 1.3.2018.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину („Службени лист АПВ”, број 54/17) члан 2. мења се и гласи:

„Максималан број запослених на неодређено време у организационим облицима у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину је 4695, и то:

Р.б.	Организациони облик	Назив органа	Максимални број запослених на неодређено време за 2017. годину
	Директни корисници буџетских средстава		1104
1	Скупштина Аутономне покрајине Војводине		0
2	Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине		65
3	Покрајинска влада		0
4	Секретаријат Покрајинске владе		41
5	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство		47
6	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице		90
7	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама		48
8	Покрајински секретаријат за здравство		77
9	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност		31

	полова	
10	Покрајински секретаријат за финансије	72
11	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	35
12	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине	45
13	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност	24
14	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај	44
15	Покрајински секретаријат за спорт и омладину	18
16	Покрајински секретаријат за привреду и туризам	43
17	Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине	68
18	Дирекција за робне резерве Аутономне покрајине Војводине	14
19	Служба за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине	4
20	Служба за управљање људским ресурсима	9
21	Служба за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине	8
22	Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине	7
23	Управа за заједничке послове покрајинских органа	275

24	Управа за имовину Аутономне покрајине Војводине	13
25	Покрајински заштитник грађана - омбудсман	20
26	Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине	6
	Индиректни корисници буџетских средстава	1036
27	Издавачки завод “Форум” Forum Könyvkiadó Intézet	8
28	Војвођански симфонијски оркестар, Нови Сад	2
29	Српско народно позориште - установа културе од националног значаја, Нови Сад	525
30	Завод за културу Војводине, Нови Сад	16
31	Архив Војводине, установа културе од националног значаја, Нови Сад	67
32	Галерија ликовне уметности - Поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад	12
33	Музеј Војводине, Нови Сад	106
34	Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад	17
35	Позоришни музеј Војводине, Нови Сад	17
36	Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад	14
37	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин	40
38	Народно позориште п.о. Суботица - Narodno kazalište p.o. Subotica -Népszínház t.f. Szabadka	80
39	Покрајински завод за социјалну заштиту, Нови Сад	13

40	Центар за породични смештај и усвојење, Нови Сад	13
41	Педагошки завод Војводине, Нови Сад	9
42	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад	44
43	Покрајински завод за спорт и медицину спорта, Нови Сад	33
44	Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Нови Сад	8
45	Едукативни центар за обуку у професионалним и радним вештинама, Нови Сад	12
	Јавна предузећа	1914
46	Јавно водопривредно предузеће “Воде Војводине”, Нови Сад	446
47	Јавно предузеће “Војводинашуме” Петроварадин	1421
48	Јавно предузеће “Завод за урбанизам Војводине”, Нови Сад	47
	Остали корисници јавних средстава	641
49	Покрајински фонд за развој пољопривреде	8
50	Завод за културу војвођанских Словака - Ústav pre kultúru vojvodinskych Slovákov, Нови Сад	3
51	Завод за културу војвођанских Русина - Завод за културу войводянских Руснацох, Нови Сад	1
52	Завод за културу војвођанских Мађара - Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Сента	10

53	Завод за културу војвођанских Хрвата - Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Суботица	2
54	Завод за културу војвођанских Румуна - Institutul de Culturã al Românilor din Voivodina, Зрењанин	3
55	Новинско-издавачка установа “Македонски информативни и издавачки центар” доо Панчево	2
56	Новинско-издавачка установа “Либертатеа”, Панчево	20
57	Новинско-издавачка установа “Hrvatska riječ”, Суботица	13
58	Новинско-издавачка установа “Буњевачки информативни центар”, Суботица	7
59	Доо за новинско-издавачку делатност “Het Nap” lapkiado kft, Суботица	13
60	Доо за новинско-издавачку делатност “Magyar Szo” lapkiado kft, Нови Сад	169
61	Новинско-издавачка установа “Хлас људу”, Нови Сад Novinovo-vydavatel’ská ustanovizeň Hlas l’udu Nový Sad	22
62	Новинско издавачка установа “Руске слово”, Нови Сад	24
63	Новинско-издавачка установа “Ридне слово”, Кула	1
64	Русинско народно позориште “Петро Ризнич Ђађа”, Руски Крстур	0
65	Културно-информативни центар “Степановићево”, Степановићево	0
66	Фонд за пружање помоћи избеглим,	6

	прогнаним и расељеним лицима, Нови Сад	
67	Фонд “Европски послови” Аутономне покрајине Војводине, Нови Сад	26
68	Доо “Парк Палић”, Палић	17
69	Установа - центар за привредно-технолошки развој Војводине, Баноштор	21
70	Туристичка организација Војводине, Нови Сад	7
71	Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине доо Нови Сад	47
72	Гаранцијски фонд Аутономне покрајине Војводине	20
73	Покрајински социјално-економски савет, Нови Сад	1
74	Канцеларија за инклузију Рома, Нови Сад	5
75	Завод за равноправност полова, Нови Сад	3
76	Пословни инкубатор Нови Сад - Business incubator Novi Sad, доо Нови Сад	1
77	Развојна агенција Војводине доо Нови Сад	25
78	Научни институт за прехрамбене технологије, Нови Сад	92
79	Истраживачко-развојни институт за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад	33
80	Институт БиоСенс-истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема, Нови Сад	39
	Укупно	4695”

Члан 2.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 112-124/2017
Нови Сад, 21. фебруар 2018. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 6. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", број: 68/15 и 81/16 - одлука УС), тачке 5. Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину ("Службени гласник РС", број: 61/17, 82/17, 92/17, 111/17, 14/18, 45/18, 78/18 и 89/18), чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14) и члана 2. Покрајинске скупштинске одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", број: 39/17), Покрајинска влада, на седници одржаној 28. новембра 2018. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о измени Покрајинске уредбе о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 56/2018 од 28.11.2018. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", број: 54/17 и 10/18), члан 2. мења се и гласи:

"Максималан број запослених на неодређено време у организационим облицима у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину је 4474, и то:

Р.б.	Организациони облик	Назив органа	Максимални број запослених на неодређено време за 2017. годину

	Директни корисници буџетских средстава		1172
1	Скупштина Аутономне покрајине Војводине		0
2	Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине		65
3	Покрајинска влада		0
4	Секретаријат Покрајинске владе		45
5	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство		56
6	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице		97
7	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама		48
8	Покрајински секретаријат за здравство		80
9	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова		36
10	Покрајински секретаријат за финансије		74
11	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу		39
12	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине		52
13	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност		29
14	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај		51

15	Покрајински секретаријат за спорт и омладину	23
16	Покрајински секретаријат за привреду и туризам	48
17	Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине	68
18	Дирекција за робне резерве Аутономне покрајине Војводине	15
19	Служба за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине	5
20	Служба за управљање људским ресурсима	9
21	Служба за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине	8
22	Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине	7
23	Управа за заједничке послове покрајинских органа	275
24	Управа за имовину Аутономне покрајине Војводине	16
25	Покрајински заштитник грађана - омбудсман	20
26	Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине	6
	Индиректни корисници буџетских средстава	1036
27	Издавачки завод "Форум" Forum Könyvkiadó Intézet	8
28	Војвођански симфонијски оркестар, Нови Сад	2
29	Српско народно позориште - установа	524

	културе од националног значаја, Нови Сад	
30	Завод за културу Војводине, Нови Сад	16
31	Архив Војводине, установа културе од националног значаја, Нови Сад	68
32	Галерија ликовне уметности - Поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад	12
33	Музеј Војводине, Нови Сад	106
34	Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад	17
35	Позоришни музеј Војводине, Нови Сад	17
36	Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад	14
37	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин	40
38	Народно позориште п.о. Суботица - Narodno kazalište p.o. Subotica - Népszínház t.f. Szabadka	80
39	Покрајински завод за социјалну заштиту, Нови Сад	13
40	Центар за породични смештај и усвојење, Нови Сад	13
41	Педагошки завод Војводине, Нови Сад	9
42	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад	44
43	Покрајински завод за спорт и медицину спорта, Нови Сад	33
44	Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Нови Сад	8
45	Едукативни центар за обуку у професионалним и радним вештинама, Нови	12

	Сад	
	Јавна предузећа	1914
46	Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине", Нови Сад	446
47	Јавно предузеће "Војводинашуме" Петроварадин	1421
48	Јавно предузеће "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад	47
	Остали корисници јавних средстава	352
49	Покрајински фонд за развој пољопривреде	9
50	Завод за културу војвођанских Словака - Ústav pre kultúru vojvodinskych Slovákov, Нови Сад	3
51	Завод за културу војвођанских Русина - Завод за културу войводянских Руснацох, Нови Сад	1
52	Завод за културу војвођанских Мађара - Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Сента	10
53	Завод за културу војвођанских Хрвата - Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Суботица	2
54	Завод за културу војвођанских Румуна - Institutul de Culturã al Românilor din Voivodina, Зрењанин	3
55	Културно-информативни центар "Степановићево", Степановићево	0
56	Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, Нови Сад	6
57	Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине, Нови Сад	26

58	Установа - центар за привредно-технолошки развој Војводине, Баноштор	21
59	Туристичка организација Војводине, Нови Сад	8
60	Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине доо Нови Сад	44
61	Гаранцијски фонд Аутономне покрајине Војводине	20
62	Покрајински социјално-економски савет, Нови Сад	1
63	Канцеларија за инклузију Рома, Нови Сад	5
64	Завод за равноправност полова, Нови Сад	3
65	Пословни инкубатор Нови Сад - Business incubator Novi Sad, доо Нови Сад	1
66	Развојна агенција Војводине доо Нови Сад	25
67	Научни институт за прехрамбене технологије, Нови Сад	92
68	Истраживачко-развојни институт за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад	33
69	Институт БиоСенс-истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема, Нови Сад	39
	Укупно	4474"

Члан 2.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 112-124/2017
Нови Сад, 28. новембар 2018. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 6. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", број: 68/15, 81/16 - одлука УС и 95/18), тачке 5. Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину ("Службени гласник РС", број: 61/17, 82/17, 92/17, 111/17, 14/18, 45/18, 78/18, 89/18 и 102/18), чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14) и члана 2. Покрајинске скупштинске одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", број: 39/17 и 60/18), Покрајинска влада, на седници одржаној 5. фебруара 2019. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о измени Покрајинске уредбе о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2019 од 6.2.2019. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", број: 54/17, 10/18 и 56/18) члан 2. мења се и гласи:

"Максималан број запослених на неодређено време у организационим облицима у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину је 4474 и то:

Р.б.	Организациони облик	Назив органа	Максимални број запослених на неодређено време за 2017. годину
	Директни корисници буџетских средстава		1174
1	Скупштина Аутономне покрајине Војводине		0
2	Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине		65

3	Покрајинска влада	0
4	Секретаријат Покрајинске владе	46
5	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство	56
6	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице	97
7	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама	48
8	Покрајински секретаријат за здравство	80
9	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова	36
10	Покрајински секретаријат за финансије	74
11	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	40
12	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине	52
13	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност	29
14	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај	51
15	Покрајински секретаријат за спорт и омладину	23
16	Покрајински секретаријат за привреду и туризам	48
17	Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине	68

18	Дирекција за робне резерве Аутономне покрајине Војводине	15
19	Служба за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине	5
20	Служба за управљање људским ресурсима	9
21	Служба за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине	8
22	Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине	7
23	Управа за заједничке послове покрајинских органа	275
24	Управа за имовину Аутономне покрајине Војводине	16
25	Покрајински заштитник грађана - омбудсман	20
26	Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине	6
	Индиректни корисници буџетских средстава	1043
27	Издавачки завод "Форум" Forum Könyvkiadó Intézet	8
28	Војвођански симфонијски оркестар, Нови Сад	2
29	Српско народно позориште - установа културе од националног значаја, Нови Сад	531
30	Културни центар Војводине "Милош Црњански" Нови Сад	16
31	Архив Војводине, установа културе од националног значаја, Нови Сад	68
32	Галерија ликовне уметности - Поклон збирка	12

	Рајка Мамузића, Нови Сад	
33	Музеј Војводине, Нови Сад	106
34	Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад	17
35	Позоришни музеј Војводине, Нови Сад	17
36	Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад	14
37	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин	40
38	Народно позориште п.о. Суботица - Narodno kazalište p.o. Subotica - Népszínház t.f. Szabadka	80
39	Покрајински завод за социјалну заштиту, Нови Сад	13
40	Центар за породични смештај и усвојење, Нови Сад	13
41	Педагошки завод Војводине, Нови Сад	9
42	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад	44
43	Покрајински завод за спорт и медицину спорта, Нови Сад	33
44	Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Нови Сад	8
45	Едукативни центар за обуку у професионалним и радним вештинама, Нови Сад	12
	Јавна предузећа	1902
46	Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине", Нови Сад	446
47	Јавно предузеће "Војводинашуме"	1409

	Петроварадин	
48	Јавно предузеће "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад	47
	Остали корисници јавних средстава	355
49	Покрајински фонд за развој пољопривреде	9
50	Завод за културу војвођанских Словака - Ústav pre kultúru vojvodinskych Slovákov, Нови Сад	3
51	Завод за културу војвођанских Русина - Завод за културу войводянских Руснацох, Нови Сад	1
52	Завод за културу војвођанских Мађара - Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Сента	10
53	Завод за културу војвођанских Хрвата - Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Суботица	2
54	Завод за културу војвођанских Румуна - Institutul de Culturã al Românilor din Voivodina, Зрењанин	3
55	Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, Нови Сад	6
56	Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине, Нови Сад	26
57	Установа - центар за привредно-технолошки развој Војводине, Баноштор	21
58	Туристичка организација Војводине, Нови Сад	8
59	Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине доо Нови Сад	47
60	Гаранцијски фонд Аутономне покрајине Војводине	20

61	Покрајински социјално-економски савет, Нови Сад	1
62	Канцеларија за инклузију Рома, Нови Сад	5
63	Завод за равноправност полова, Нови Сад	3
64	Пословни инкубатор Нови Сад - Business incubator Novi Sad, доо Нови Сад	1
65	Развојна агенција Војводине доо Нови Сад	25
66	Научни институт за прехрамбене технологије, Нови Сад	92
67	Истраживачко-развојни институт за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад	33
68	Институт БиоСенс - истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема, Нови Сад	39
	Укупно	4474"

Члан 2.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

127 Број: 112-124/2017

Нови Сад, 5. фебруар 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 6. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", број: 68/15, 81/16 - одлука УС и 95/18), тачке 5. Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину ("Службени гласник РС", број: 61/17, 82/17, 92/17, 111/17, 14/18, 45/18, 78/18, 89/18 и 102/18), чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14) и члана 2. Покрајинске скупштинске одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", број: 39/17 и 60/18), Покрајинска влада, на седници одржаној 16. априла 2019. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о измени Покрајинске уредбе о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2019 од 17.4.2019. године, а ступила је на снагу 25.4.2019.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", број: 54/17, 10/18, 56/18 и 7/19) члан 2. мења се и гласи:

"Максималан број запослених на неодређено време у организационим облицима у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину је 4474 и то:

Р. б.	Организациони облик	Назив органа	Максимални број запослених на неодређено време за 2017. годину
	Директни корисници буџетских средстава		1187
1	Скупштина Аутономне покрајине Војводине		0
2	Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине		65
3	Покрајинска влада		0
4	Секретаријат Покрајинске владе		46
5	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство		60
6	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице		97

7	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама	50
8	Покрајински секретаријат за здравство	83
9	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова	36
10	Покрајински секретаријат за финансије	74
11	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	40
12	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине	52
13	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност	29
14	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај	51
15	Покрајински секретаријат за спорт и омладину	23
16	Покрајински секретаријат за привреду и туризам	48
17	Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине	68
18	Дирекција за робне резерве Аутономне покрајине Војводине	15
19	Служба за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине	5
20	Служба за управљање људским ресурсима	9
21	Служба за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине	8
22	Служба за интерну ревизију корисника	7

	буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине	
23	Управа за заједничке послове покрајинских органа	275
24	Управа за имовину Аутономне покрајине Војводине	20
25	Покрајински заштитник грађана - омбудсман	20
26	Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине	6
	Индиректни корисници буџетских средстава	1044
27	Издавачки завод "Форум“ Forum Könyvkiadó Intézet	8
28	Војвођански симфонијски оркестар, Нови Сад	2
29	Српско народно позориште - установа културе од националног значаја, Нови Сад	531
30	Културни центар Војводине "Милош Црњански" Нови Сад	16
31	Архив Војводине, установа културе од националног значаја, Нови Сад	68
32	Галерија ликовне уметности - Поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад	12
33	Музеј Војводине, Нови Сад	106
34	Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад	17
35	Позоришни музеј Војводине, Нови Сад	17
36	Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад	14
37	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин	40

38	Народно позориште п.о. Суботица - Narodno kazalište p.o. Subotica - Népszínház t.f. Szabadka	80
39	Покрајински завод за социјалну заштиту, Нови Сад	13
40	Центар за породични смештај и усвојење, Нови Сад	13
41	Педагошки завод Војводине, Нови Сад	9
42	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад	44
43	Покрајински завод за спорт и медицину спорта, Нови Сад	34
44	Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Нови Сад	8
45	Едукативни центар за обуку у професионалним и радним вештинама, Нови Сад	12
	Јавна предузећа	1885
46	Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине", Нови Сад	446
47	Јавно предузеће "Војводинашуме" Петроварадин	1392
48	Јавно предузеће "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад	47
	Остали корисници јавних средстава	358
49	Покрајински фонд за развој пољопривреде	9
50	Завод за културу војвођанских Словака - Ústav pre kultúru vojvodinskych Slovákov, Нови Сад	3
51	Завод за културу војвођанских Русина - Завод за културу войводянских Руснацох, Нови Сад	1

52	Завод за културу војвођанских Мађара - Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Сента	10
53	Завод за културу војвођанских Хрвата - Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Суботица	2
54	Завод за културу војвођанских Румуна - Institutul de Culturã al Românilor din Voivodina, Зрењанин	3
55	Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, Нови Сад	6
56	Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине, Нови Сад	29
57	Установа - центар за привредно-технолошки развој Војводине, Баноштор	21
58	Туристичка организација Војводине, Нови Сад	8
59	Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине доо Нови Сад	47
60	Гаранцијски фонд Аутономне покрајине Војводине	20
61	Покрајински социјално-економски савет, Нови Сад	1
62	Канцеларија за инклузију Рома, Нови Сад	5
63	Завод за равноправност полова, Нови Сад	3
64	Пословни инкубатор Нови Сад - Business incubator Novi Sad, доо Нови Сад	1
65	Развојна агенција Војводине доо Нови Сад	25
66	Научни институт за прехрамбене технологије, Нови Сад	92
67	Истраживачко-развојни институт за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад	33

68	Институт БиоСенс-истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема, Нови Сад	39
	Укупно	4474"

Члан 2.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 112-124/2017
Нови Сад, 16. април 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 6. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 68/15, 81/16 - одлука УС и 95/18), тачке 5. Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину ("Службени гласник РС", бр. 61/17, 82/17, 92/17, 111/17, 14/18, 45/18, 78/2018, 89/18, 102/18, 30/19 и 42/19), чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14) и члана 2. Покрајинске скупштинске одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", бр. 39/17 и 60/18),

Покрајинска влада, на седници одржаној 3. јула 2019. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о измени Покрајинске уредбе о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 30/2019 од 4.7.2019. године, а ступила је на снагу 12.7.2019.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", бр. 54/17, 10/18, 56/18, 7/19 и 19/19) члан 2. мења се и гласи:

"Максималан број запослених на неодређено време у организационим облицима у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину је 4474 и то:

Р. б.	Организациони облик	Назив органа	Максимални број запослених на неодређено време за 2017. годину
	Директни корисници буџетских средстава		1190
1	Скупштина Аутономне покрајине Војводине		0
2	Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине		65
3	Покрајинска влада		0
4	Секретаријат Покрајинске владе		46
5	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство		60
6	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице		97
7	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама		50
8	Покрајински секретаријат за здравство		83
9	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова		36
10	Покрајински секретаријат за финансије		74
11	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу		40

12	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине	52
13	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност	29
14	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај	51
15	Покрајински секретаријат за спорт и омладину	23
16	Покрајински секретаријат за привреду и туризам	48
17	Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине	68
18	Дирекција за робне резерве Аутономне покрајине Војводине	15
19	Служба за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине	5
20	Служба за управљање људским ресурсима	9
21	Служба за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине	9
22	Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине	7
23	Управа за заједничке послове покрајинских органа	277
24	Управа за имовину Аутономне покрајине Војводине	20
25	Покрајински заштитник грађана - омбудсман	20
26	Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине	6
	Индиректни корисници	1068

	буџетских средстава	
27	Издавачки завод "Форум" Forum Könyvkiadó Intézet	8
28	Војвођански симфонијски оркестар, Нови Сад	2
29	Српско народно позориште - установа културе од националног значаја, Нови Сад	541
30	Културни центар Војводине "Милош Црњански" Нови Сад	16
31	Архив Војводине, установа културе од националног значаја, Нови Сад	68
32	Галерија ликовне уметности - Поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад	12
33	Музеј Војводине, Нови Сад	108
34	Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад	17
35	Позоришни музеј Војводине, Нови Сад	17
36	Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад	14
37	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин	40
38	Народно позориште п.о. Суботица - Narodno kazalište p.o. Subotica - Népszínház t.f. Szabadka	80
39	Покрајински завод за социјалну заштиту, Нови Сад	13
40	Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад	18
41	Педагошки завод Војводине, Нови Сад	9
42	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад	44

43	Покрајински завод за спорт и медицину спорта, Нови Сад	34
44	Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Нови Сад	8
45	Едукативни центар за обуку у професионалним и радним вештинама, Нови Сад	12
46	Центар за породични смештај и усвојење Суботица	7
	Јавна предузећа	1846
47	Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине", Нови Сад	446
48	Јавно предузеће "Војводинашуме" Петроварадин	1353
49	Јавно предузеће "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад	47
	Остали корисници јавних средстава	370
50	Покрајински фонд за развој пољопривреде	9
51	Завод за културу војвођанских Словака - Ústav pre kultúru vojvodinskych Slovákov, Нови Сад	3
52	Завод за културу војвођанских Русина - Завод за културу войводянских Руснацох, Нови Сад	1
53	Завод за културу војвођанских Мађара - Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Сента	10
54	Завод за културу војвођанских Хрвата - Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Суботица	2
55	Завод за културу војвођанских Румуна - Institutul de Culturã al Românilor din Voivodina, Зрењанин	3

56	Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, Нови Сад	6
57	Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине, Нови Сад	29
58	Установа - центар за привредно-технолошки развој Војводине, Баноштор	21
59	Туристичка организација Војводине, Нови Сад	8
60	Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине доо Нови Сад	48
61	Гаранцијски фонд Аутономне покрајине Војводине	20
62	Покрајински социјално-економски савет, Нови Сад	1
63	Канцеларија за инклузију Рома, Нови Сад	5
64	Завод за равноправност полова, Нови Сад	4
65	Пословни инкубатор Нови Сад - Business incubator Novi Sad, д.о.о. Нови Сад	1
66	Развојна агенција Војводине д.о.о. Нови Сад	25
67	Научни институт за прехрамбене технологије, Нови Сад	92
68	Истраживачко-развојни институт за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад	33
69	Институт БиоСенс-истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема, Нови Сад	39
70	Научно-технолошки парк Нови Сад, д.о.о. Нови Сад	10
	Укупно	4474"

Члан 2.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 112-124/2017
Нови Сад, 3. јул 2019. године

Председник Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 6. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 68/15, 81/16 - одлука УС и 95/18), тачке 5. Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину ("Службени гласник РС", бр. 61/17, 82/17, 92/17, 111/17, 14/18, 45/18, 78/2018, 89/18, 102/18, 30/19, 42/19, 59/19 и 79/19), чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14) и члана 2. Покрајинске скупштинске одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", бр. 39/17 и 60/18), Покрајинска влада, на седници одржаној 20. новембра 2019. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о измени Покрајинске уредбе о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 49/2019 од 20.11.2019. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", бр. 54/17, 10/18, 56/18, 7/19, 19/19 и 30/19) члан 2. мења се и гласи:

"Максималан број запослених на неодређено време у организационим облицима у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину је 4474, и то:

Р. б.	Организациони облик	Назив органа	Максимални број запослених на неодређено време за 2017. годину

	Директни корисници буџетских средстава		1190
1	Скупштина Аутономне покрајине Војводине		0
2	Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине		65
3	Покрајинска влада		0
4	Секретаријат Покрајинске владе		46
5	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство		60
6	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице		97
7	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама		50
8	Покрајински секретаријат за здравство		83
9	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова		36
10	Покрајински секретаријат за финансије		74
11	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу		40
12	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине		52
13	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност		29
14	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај		51
15	Покрајински секретаријат за спорт и омладину		23

16	Покрајински секретаријат за привреду и туризам	48
17	Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине	68
18	Дирекција за робне резерве Аутономне покрајине Војводине	15
19	Служба за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине	5
20	Служба за управљање људским ресурсима	9
21	Служба за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине	9
22	Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине	7
23	Управа за заједничке послове покрајинских органа	277
24	Управа за имовину Аутономне покрајине Војводине	20
25	Покрајински заштитник грађана - омбудсман	20
26	Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине	6
	Индиректни корисници буџетских средстава	1069
27	Издавачки завод “Форум" Forum Könyvkiadó Intézet	8
28	Војвођански симфонијски оркестар, Нови Сад	2
29	Српско народно позориште - установа културе од националног значаја, Нови Сад	541
30	Културни центар Војводине "Милош	16

	Црњански" Нови Сад	
31	Архив Војводине, установа културе од националног значаја, Нови Сад	68
32	Галерија ликовне уметности - Поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад	12
33	Музеј Војводине, Нови Сад	108
34	Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад	17
35	Позоришни музеј Војводине, Нови Сад	17
36	Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад	14
37	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин	40
38	Народно позориште п.о. Суботица - Narodno kazalište p.o. Subotica - Népszínház t.f. Szabadka	80
39	Покрајински завод за социјалну заштиту, Нови Сад	13
40	Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад	18
41	Педагошки завод Војводине, Нови Сад	9
42	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад	44
43	Покрајински завод за спорт и медицину спорта, Нови Сад	34
44	Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Нови Сад	8
45	Едукативни центар за обуку у професионалним и радним вештинама, Нови Сад	12
46	Центар за породични смештај и усвојење	7

	Суботица	
47	Музеј 20.-21. Нови Сад	1
	Јавна предузећа	1845
48	Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине", Нови Сад	447
49	Јавно предузеће "Војводинашуме" Петроварадин	1351
50	Јавно предузеће "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад	47
	Остали корисници јавних средстава	370
51	Покрајински фонд за развој пољопривреде	9
52	Завод за културу војвођанских Словака - Ústav pre kultúru vojvodinskych Slovákov, Нови Сад	3
53	Завод за културу војвођанских Русина - Завод за културу войводянских Руснацох, Нови Сад	1
54	Завод за културу војвођанских Мађара - Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Сента	10
55	Завод за културу војвођанских Хрвата - Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Суботица	2
56	Завод за културу војвођанских Румуна - Institutul de Culturã al Românilor din Voivodina, Зрењанин	3
57	Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, Нови Сад	6
58	Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине, Нови Сад	29
59	Установа - центар за привредно-технолошки развој Војводине, Баноштор	21

60	Туристичка организација Војводине, Нови Сад	8
61	Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине доо Нови Сад	48
62	Гаранцијски фонд Аутономне покрајине Војводине	20
63	Покрајински социјално-економски савет, Нови Сад	1
64	Канцеларија за инклузију Рома, Нови Сад	5
65	Завод за равноправност полова, Нови Сад	4
66	Пословни инкубатор Нови Сад - Business incubator Novi Sad, д.о.о. Нови Сад	1
67	Развојна агенција Војводине д.о.о. Нови Сад	25
68	Научни институт за прехрамбене технологије, Нови Сад	92
69	Истраживачко-развојни институт за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад	33
70	Институт БиоСенс - истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема, Нови Сад	39
71	Научно-технолошки парк Нови Сад, д.о.о. Нови Сад	10
	Укупно	4474"

Члан 2.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 112-124/2017
Нови Сад, 20. новембар 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу тачке 5. Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину ("Службени гласник РС", бр. 61/17, 82/17, 92/17, 111/17, 14/18, 45/18, 78/2018, 89/18, 102/18, 30/19, 42/19, 59/19, 79/19, 84/19 и 88/19), чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14) и члана 2. Покрајинске скупштинске одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", бр. 39/17 и 60/18), Покрајинска влада, на седници одржаној 26. марта 2020. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о измени Покрајинске уредбе о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2020 од 26.3.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину ("Службени лист АПВ", бр. 54/17, 10/18, 56/18, 7/19, 19/19, 30/19 и 49/19) члан 2. мења се и гласи:

"Максималан број запослених на неодређено време у организационим облицима у систему Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину је 4474, и то:

Р. б.	Организациони облик	Назив органа	Максимални број запослених на неодређено време за 2017. годину
	Директни корисници буџетских средстава		1198
1	Скупштина Аутономне покрајине Војводине		0
2	Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине		65

3	Покрајинска влада	0
4	Секретаријат Покрајинске владе	46
5	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство	62
6	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице	97
7	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама	50
8	Покрајински секретаријат за здравство	83
9	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова	41
10	Покрајински секретаријат за финансије	74
11	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	40
12	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине	52
13	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност	29
14	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај	51
15	Покрајински секретаријат за спорт и омладину	23
16	Покрајински секретаријат за привреду и туризам	48
17	Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине	68
18	Дирекција за робне резерве Аутономне	15

	покрајине Војводине	
19	Служба за реализацију програма развоја Аутономне покрајине Војводине	5
20	Служба за управљање људским ресурсима	9
21	Служба за буџетску инспекцију Аутономне покрајине Војводине	10
22	Служба за интерну ревизију корисника буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине	7
23	Управа за заједничке послове покрајинских органа	277
24	Управа за имовину Аутономне покрајине Војводине	20
25	Покрајински заштитник грађана - омбудсман	20
26	Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине	6
	Индиректни корисници буџетских средстава	1066
27	Издавачки завод "Форум" Forum Könyvkiadó Intézet	8
28	Војвођански симфонијски оркестар, Нови Сад	2
29	Српско народно позориште - установа културе од националног значаја, Нови Сад	537
30	Културни центар Војводине "Милош Црњански" Нови Сад	16
31	Архив Војводине, установа културе од националног значаја, Нови Сад	68
32	Галерија ликовне уметности - Поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад	12

33	Музеј Војводине, Нови Сад	108
34	Музеј савремене уметности Војводине, Нови Сад	17
35	Позоришни музеј Војводине, Нови Сад	17
36	Спомен-збирка Павла Бељанског, Нови Сад	14
37	Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин	40
38	Народно позориште п.о. Суботица - Narodno kazalište p.o. Subotica - Népszínház t.f. Szabadka	80
39	Покрајински завод за социјалну заштиту, Нови Сад	13
40	Центар за породични смештај и усвојење Нови Сад	18
41	Педагошки завод Војводине, Нови Сад	9
42	Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад	44
43	Покрајински завод за спорт и медицину спорта, Нови Сад	35
44	Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Нови Сад	8
45	Едукативни центар за обуку у професионалним и радним вештинама, Нови Сад	12
46	Центар за породични смештај и усвојење Суботица	7
47	Музеј 20.-21. Нови Сад	1
	Јавна предузећа	1840
48	Јавно водопривредно предузеће "Воде Војводине", Нови Сад	447

49	Јавно предузеће "Војводинашуме" Петроварадин	1346
50	Јавно предузеће "Завод за урбанизам Војводине", Нови Сад	47
	Остали корисници јавних средстава	370
51	Покрајински фонд за развој пољопривреде	9
52	Завод за културу војвођанских Словака - Ústav pre kultúru vojvodinskych Slovákov, Нови Сад	3
53	Завод за културу војвођанских Русина - Завод за културу войводянских Руснацох, Нови Сад	1
54	Завод за културу војвођанских Мађара - Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, Сента	10
55	Завод за културу војвођанских Хрвата - Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata, Суботица	2
56	Завод за културу војвођанских Румуна - Institutul de Culturã al Românilor din Voivodina, Зрењанин	3
57	Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, Нови Сад	6
58	Фонд "Европски послови" Аутономне покрајине Војводине, Нови Сад	29
59	Установа - центар за привредно-технолошки развој Војводине, Баноштор	21
60	Туристичка организација Војводине, Нови Сад	8
61	Развојни фонд Аутономне покрајине Војводине доо Нови Сад	48
62	Гаранцијски фонд Аутономне покрајине Војводине	20
63	Покрајински социјално-економски савет, Нови	1

	Сад	
64	Канцеларија за инклузију Рома, Нови Сад	5
65	Завод за равноправност полова, Нови Сад	4
66	Пословни инкубатор Нови Сад - Business incubator Novi Sad, д.о.о. Нови Сад	1
67	Развојна агенција Војводине д.о.о. Нови Сад	25
68	Научни институт за прехрамбене технологије, Нови Сад	92
69	Истраживачко-развојни институт за низијско шумарство и животну средину, Нови Сад	33
70	Институт БиоСенс - истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема, Нови Сад	39
71	Научно-технолошки парк Нови Сад, д.о.о. Нови Сад	10
	Укупно	4474"

Члан 2.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 112-124/2017
Нови Сад, 26. март 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу члана 12. став 1. Покрајинске уредбе о стручном усавршавању и оспособљавању службеника у покрајинским органима управе и стручним службама Покрајинске владе ("Службени лист АПВ", број: 12/19) и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 29. јануара 2020. године, д о н е л а је

Одлуку

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2020 од 29.1.2020. године, а ступила је на снагу 6.2.2020.

Члан 1.

Утврђује се Општи програм обуке за 2020. годину, који је саставни део ове одлуке.

Члан 2.

Утврђује се Програм обуке руководилаца за 2020. годину, који је саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 151-10/2020
Нови Сад, 29. јануар 2020. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић

НАПОМЕНА табеле погледати у Сл листу АПВ

На основу чл. 33. и 34. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10) а у вези са чланом 57. став 4. Закона о јавној својини ("Службени гласник РС", број 72/11), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 22. маја 2013. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о непокретностима за репрезентативне потребе Аутономне Покрајине Војводине

Уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2013 од 29.5.2013. године, а ступила је на снагу 6.6.2013.

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом покрајинском уредбом одређују се непокретности за репрезентативне потребе Аутономне Покрајине Војводине, орган који обавља послове одржавања и физичко-техничког обезбеђења тих непокретности и прописују се услови и начин њиховог коришћења.

Члан 2.

Непокретности за репрезентативне потребе јесу гостинске виле, као и друге непокретности које служе за потребе репрезентације, укључујући и земљиште на коме се налазе, са пратећим објектима.

Непокретности из става 1. овог члана служе за репрезентативне и протоколарне потребе, одржавање службених састанака, разговора са делегацијама из земље и иностранства, одржавање свечаности поводом јубилеја, уручивања награда, доделе признања, свечаних и других пријема.

Члан 3.

Гостинске виле су:

1) вила у Чортановцима;
2) вила у Сремској Каменици;
3) вила на Равнама.

Члан 4.

Послове одржавања и физичко-техничког обезбеђења репрезентативних зграда врши Управа за заједничке послове покрајинских органа (у даљем тексту: Управа).

II УСЛОВИ И НАЧИН КОРИШЋЕЊА ОБЈЕКАТА

Члан 5.

Вила у Чортановцима и вила у Сремској Каменици (у даљем тексту: репрезентативне зграде) користе се без накнаде, за репрезентативне потребе органа Аутономне Покрајине Војводине, функционера и лица која по посебном овлашћењу Владе Аутономне Покрајине Војводине представљају Аутономну Покрајину Војводину.

За намене из члана 2. став 2. ове покрајинске уредбе, репрезентативне зграде могу користити и државни органи.

Члан 6.

Сагласност за коришћење репрезентативних зграда даје секретар Владе Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 7.

Репрезентативне зграде користе се на основу писаног захтева, уз који се прилаже и сагласност из члана 6. ове покрајинске уредбе.

Захтев за коришћење репрезентативне зграде садржи: сврху коришћења, број корисника, место, време на које се захтева коришћење зграде и посебне захтеве корисника ако их има.

Захтев из става 1. овог члана, подноси се на реализацију Управи, најкасније 48 сати пре почетка коришћења репрезентативних зграда.

Члан 8.

Кад се репрезентативне зграде користе за пријеме за које се обезбеђују услуге протоколарног карактера, о организацији и обављању других послова у вези са пријемом, стара се служба протокола покрајинског органа, по чијем захтеву се пријем организује, у сарадњи са Управом.

Члан 9.

Угоститељске и друге услуге пружене по захтеву корисника, обрачунавају се на терет Управе, у складу са нормативима и ценовником услуга које утврђује директор Управе.

Трошкове извршених услуга у репрезентативним зградама за потребе репрезентације, оверава подносилац захтева или лице које он овласти.

У помоћним књигама Управе води се посебна евиденција корисника услуга у репрезентативним зградама.

Члан 10.

Уколико не постоји потреба за коришћењем неке од репрезентативних зграда, та зграда се може дати у закуп, у складу са законом.

III ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11.

Вила на Равнама привремено се не користи за намене из члана 2. став 2. ове покрајинске уредбе, услед девастираности објекта.

Члан 12.

Даном ступања на снагу ове покрајинске уредбе, престаје да важи Одлука о коришћењу објеката Аутономне Покрајине Војводине, број: 332-00002/2001 од 14. марта 2001. године.

Члан 13.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 46-96/2013

Нови Сад, 22. мај 2013. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу члана 32. тачка 4, као и чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), а у вези са чланом 57. став 4. Закона о јавној својини ("Службени гласник РС", број: 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 - др. закон, 108/16, 113/17 и 95/18), Покрајинска влада, на седници одржаној 25. новембра 2020. године, д о н е л а је

Покрајинску уредбу о измени Покрајинске уредбе о непокретностима за репрезентативне потребе Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 62/2020 од 25.11.2020. године, а ступила је на снагу 3.12.2020.

Члан 1.

У Покрајинској уредби о непокретностима за репрезентативне потребе Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број: 19/13), у члану 3. тачка 3. се брише.

Члан 2.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 46-96/2013

Нови Сад, 25. новембар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу члана 41. став 1. тачка 2. Закона о смањењу ризика катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18) и чл. 32. тачка 10, 35 и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број 37/14), а у вези с чланом 3. Уредбе о саставу, начину и организацији рада штабова за ванредне ситуације („Сл. гласник РС”, број 27/20), Покрајинска влада, на седници одржаној 2. децембра 2020. године, донела је

Одлуку о образовању Покрајинског штаба за ванредне ситуације

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 63/2020 од 2.12.2020. године, а ступила је на снагу 10.12.2020.

Члан 1.

Образује се Покрајински штаб за ванредне ситуације (у даљем тексту: Покрајински штаб) за праћење активности и координацију и руковођење у ванредним ситуацијама за територију Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Покрајински штаб:

1) руководи и координира радом субјеката система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама на спровођењу утврђених задатака;

2) руководи и координира спровођењем мера и задатака цивилне заштите;

3) разматра процене ризика, планове заштите и спасавања и друга планска документа и даје препоруке за њихово унапређивање;

4) прати стање и организацију система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и предлаже мере за њихово побољшање;

5) наређује употребу снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, средстава помоћи и других средстава која се користе у ванредним ситуацијама;

6) стара се о редовном информисању и обавештавању становништва о ризицима и опасностима и предузетим мерама;

7) процењује угроженост од настанка ванредне ситуације и доставља предлог за проглашење и укидање ванредне ситуације;

8) наређује приправност субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама;

9) сарађује с другим штабовима за ванредне ситуације;

10) ангажује субјекте од посебног значаја;

11) учествује у организацији и спровођењу мера и задатака обнове, реконструкције и рехабилитације, имајући у виду смањење ризика од будућих ванредних ситуација;

12) израђује предлог годишњег плана рада и предлог годишњег извештаја о раду и доставља их надлежном органу на усвајање;

13) образује стручно-оперативне тимове за извршавање специфичних задатака из области заштите и спасавања;

14) наређује штабовима за ванредне ситуације јединица локалне самоуправе предузимање мера и активности у погледу заштите и спасавања;

15) наређује ангажовање снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и употребу средстава за заштиту и спасавање из неугрожених општина на територији угрожених општина;

16) путем општинских штабова за ванредне ситуације, непосредно координира ангажовањем снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и средстава у ванредним ситуацијама када је истовремено угрожен већи број општина на територији аутономне покрајине;

17) ангажује субјекте од посебног значаја за заштиту и спасавање за аутономну покрајину;

18) предлаже субјекте од посебног значаја за заштиту и спасавање аутономне покрајине;

19) обавља и друге послове по налогу републичког штаба за ванредне ситуације и Министарства унутрашњих послова.

Члан 3.

Покрајински штаб чине командант, начелник и чланови.

У Покрајински штаб именују се:

1) за команданта:

Игор Мировић, председник Покрајинске владе;

2) за начелника :

Бобан Стевановић, заменик начелника Сектора за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова, Београд;

3) за чланове:

1) Бранко Ћурчић, потпредседник Покрајинске владе;

2) проф. др Зоран Гојковић, потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар за здравство;

3) Владимир Галић, потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар за урбанизам и заштиту животне средине;

4) Жолт Сакалаш, потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице;

5) др Ненад Иванишевић, покрајински секретар за привреду и туризам;

6) Драгана Милошевић, покрајински секретар за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама;

7) Чедомир Божић, покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство;

8) Александар Софић, покрајински секретар за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу;

9) Огњен Бјелић, покрајински секретар за енергетику, грађевинарство и саобраћај;

10) Предраг Вулетић, покрајински секретар за социјалну политику, демографију и равноправност полова;

11) Срђан Кружевић, вршилац дужности директора Јавног водопривредног предузећа „Воде Војводине”, Нови Сад;

12) Роланд Кокаи, директор Јавног предузећа „Војводинашуме”, Петроварадин;

13) Радослав Крунић, вршилац дужности директора Јавног предузећа „Национални парк Фрушка гора”, Нови Сад;

14) Предраг Кнежевић, директор Јавног предузећа „Завод за урбанизам Војводине”, Нови Сад;

15) Бошко Митрашиновић, секретар Црвеног крста Војводине, Нови Сад;

16) проф. др Едита Стокић, вршилац дужности директора Клиничког центра Војводине, Нови Сад;”

17) др Сања Богдановић, вршилац дужности директора Завода за трансфузију крви Војводине, Нови Сад;

18) др Владимир Петровић, вршилац дужности директора Института за јавно здравље Војводине, Нови Сад;

19) проф. др Ненад Врањеш, вршилац дужности директора Пастеровог завода „Нови Сад”, Нови Сад;

20) др Сава Лазић, директор Научног института за ветеринарство „Нови Сад”, Нови Сад.

Члан 4.

Покрајински штаб доноси пословник о свом раду.

Члан 5.

Стручне и административно-техничке послове за потребе Покрајинског штаба обавља Секретаријат Покрајинске владе.

Члан 6.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о образовању Покрајинског штаба за ванредне ситуације („Службени лист АПВ”, бр. 5/19 и 47/19).

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 02-195/2020
Нови Сад, 2. децембар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

ОДЛУКА О ДОНОШЕЊУ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА ИЗ ПРОГРАМА РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА ПЕРИОД 2018-2020 ГОДИНЕ
(“Службени лист АПВ“, број: 54/18)

СЛШБЕНИ ЛНСТ
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈНЕ БОЈБОДНЕ

„Службени лист АПВ“ излази по потреби, на шест језика: мађарском, словачком, русинском и хрватском	Нови Сад 15. новембар 2018.	Годишња претплата 8.800 - Рок за рекламације 15 дана. - Редакција и администрација: 188^ 0353-8427
- Рукописи се не враћаіу: - Огласи по тарифи	Број 54 Година ^X!X	СОВ188.8К-ГО 17426178 ЕтаП: б1.ћб1ару@та§уаг$20.гб

ОПШТН ДЕО

Програм из члана 1. ове одлуке чини њен саставни део.

1129.

На основу члана 12. Закона о туризму („Службени гласник РС“, број: 36/09, 88/10, 99/11, 93/12 и 84/15) и члана 31, алинеје 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на сед- ници одржаној 14. и 15. новембра 2018. године, донела је

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ О ПРОГРАМУ РАЗВОЈА ТУРИЗМА У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА ПЕРИОД 2018-2022. ГОДИНЕ

Члан 1.

Покрајинском скупштинском одлуком о Програму развоја ту- ризма у Аутономној покрајини Војводини за период 2018-2022. године (у даљем тексту: одлука) утврђује се Програм развоја ту- ризма у Аутономној покрајини Војводини за период 2018-2022. године (у даљем тексту: Програм).

Члан 2.

Члан 3.

Овлашћује се Покрајинска влада, да за спровођење Програма донесе Акциони план за имплементацију Програма развоја ту- ризма у Аутономној покрајини Војводини за период 2018-2022. године (у даљем тексту: Акциони план).

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-6/2018-01

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

ПОТПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ТУРИЗМА У АУТОНОМНОЈ ПОКРАЈИНИ ВОЈВОДИНИ ЗА ПЕРИОД ОД 2018. ГОДИНЕ ДО 2022. ГОДИНЕ

Садржај:

ПОЛАЗНА ОСНОВА 7
ПРОЦЕДУРЕ И МЕТОДОЛОГИЈА РАДА 8
АНАЛИЗА ИНТЕРНОГ ОКРУЖЕЊА 9
ОПШТИ ПОДАЦИ О ДЕСТИНАЦИЈИ 9
Географска обележја 9
Клима 11
Историјски контекст 12
Природно наслеђе 16
Флораи фауна 22
СТАНОВНИШТВО 23
Демографска кретања 23
Образовнаструктурастановништва 26
АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ 27
Водоснабдевање и третман отпадних вода 27
Енергетика 28
Саобраћајна инфраструктура 30
Анализа просторно - планских одредница АП Војводине 35
Зоне развоја туризма 38
ОПШТА ЕКОНОМСКА КРЕТАЊА И КРЕТАЊА НА ТРЖИШТУРАДА 38
Република Србија 39
АП Војводина 42
АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ МОДЕЛА УПРАВЉАЊА ТУРИЗМОМ 47
Покрајински секретаријат за привреду и туризам 48
Туристичка организација Војводине 48
Туристичке организације градова и општина 48
Врсте подстицаја из области туризма у Војводини 48
ТУРИСТИЧКИ ПРОФИЛ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ 50
Ресурсно - атракцијска основа туризма АП Војводине 50
Понуда и структура смештаја 53
Обележја и перформансе туристичке тражње 55
ЗАКЉУЧАК 60
АНАЛИЗА ТРЖИШТА 64
ТРЕНДОВИ У ГЛОБАЛНОМ ТУРИЗМУ 64
ПРИМЕРИ ДОБРЕ ПРАКСЕ 66
Критеријуми избора макро и микро регија за поређење праксе 66
Приказ две узорне туристичке макро регије - АИо Адјде и Штајерска68
Панонске туристичкемикро регије 73
ЗАКЉУЧАК АНАЛИЗЕ ТРЖИШТА 77
5ШТ АНАЛИЗА 80
УВОД 80
5ШТ АНАЛИЗА 81
ЗАКЉУЧАК 5ШТ АНАЛИЗЕ 85
СТРАТЕШКИ КОНТЕКСТ 88
СТРАТЕШКИ ОСНОВ 88
СТРАТЕШКАУПОРИШТА РАЗВОЈАТУРИЗМА АП ВОЈВОДИНЕ 90
ВИЗИЈА92
МИСИЈА ПРОГРАМА РАЗВОЈА ТУРИЗМА 93

ТРЖИШНО ПОЗИЦИОНИРАЊЕ АП ВОЈВОДИНЕ КАО ТУРИСТИЧКЕ ДЕСТИНАЦИЈЕ _ 95
НАЧЕЛА РАЗВОЈА 96
СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И МОДЕЛ РАСТА 99
Стратешки циљеви 99
Модел раста 101
КЉУЧНЕ СТРАТЕГИЈЕ И ПОЛИТИКЕ РАЗВОЈА ТУРИЗМА 103
Како повећати приходе од туризма? - Маркетиншке политике 103
Како омогућити већа улагања у туризам? - Инвестиционе политике 105
Подизање управљачког капацитета 111
СТРАТЕГИЈА ПРОИЗВОДА 113
Кратки одмор 115
Тоиппд 121
Здравствени туризам 122
Наутички туризам 123
М1СЕ туризам 124
Тржишни сегменти 126
ТУРИСТИЧКО СТРУКТУРИРАЊЕ АП ВОЈВОДИНЕ 131
ПРИНЦИПИ И ИЗАЗОВИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ТУРИЗМА И ПРЕПОРУКЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА 134
ПРОГРАМ МАРКЕТИНШКИХ И ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ 138
Увод 138
Развој маркетиншке инфраструктуре 139
Развој маркетиншке комуникације 142
Развој система продаје и комерцијале 143
ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА 146
УВОД 146
РАЗВОЈНИ ПРОЈЕКТИ 151
РАЗВОЈ КОНКУРЕНТНОСТИ ДЕСТИНАЦИЈЕ 173
УПРАВЉАЊЕ РАЗВОЈЕМ ТУРИЗМА 173
РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА 174
СИНЕРГИЈА СА ДРУГИМ ПРИВРЕДНИМ ДЕЛАТНОСТИМА 176
ПОДИЗАЊЕ СВЕСТИ О ТУРИЗМУ И СТВАРАЊЕ ПОДСТИЦАЈНОГ ОКРУЖЕЊА 182
СМЕРНИЦЕ ЗА АКЦИОНИ ПЛАН 184
УВОД 184
ПРОЈЕКТИ ПРИВАТНОГ СЕКТОРА 184
ПРОЈЕКТИ ЈАВНОГ СЕКТОРА 184
ПРОЈЕКТИ РАЗВОЈА КОНКУРЕНТНОСТИ ДЕСТИНАЦИЈЕ 185
АКТИВНОСТИ МАРКЕТИНГА И ПРОМОЦИЈЕ 185
НАЧИН ПРАЋЕЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ 186
Систем надзора реализације 186
Индикатори за праћење реализације 187

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ТУРИЗМА
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2018. ДО 2022. ГОДИНЕ
1 ПОЛАЗНА ОСНОВА

Програм развоја туризма Аутономне покрајине Војводине за период од 2018. до 2022. године (у даљем тексту: Програм) припремљен је у складу са чланом 12. Закона о туризму („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 99/11,93/12 и 84/15) и Стратегијом развоја туризма Републике Србије за период од 2016 до 2025. године („Службени гласник РС“, број 98/16).

Будући да је Стратегија развоја туризма Војводине-Маркетинг стратегија туризма Војводине („Службени лист АПВ“, број 6/2010) документ који је израђен на основу Стратегије развоја туризма Републике Србије за период од 2006 до 2015. године, која је престала да важи, те донета Стратегија развоја туризма Републике Србије за период од 2016 до 2025. године (у даљем тексту: Стратегија), потреба је да се изради Програм развоја туризма Аутономне покрајине Војводине за период од 2018. године до 2022. године, како је прописано чланом 12. Закона о туризму (у даљем тексту: Закон).

Пратећи циљеве и препоруке Стратегије, циљ израде Програма је да се туризму приступи стратешки и систематски, не само кроз економске показатеље, већ и кроз мултипликативне ефекте које туризам има на укупан друштвено-економски развој, локални и регионални развој, на развој културе и образовања, унапређење животне средине и на развој комплементарних делатности (трговине, пољопривреде, драђевинарства и др).

Имајући у виду начела којима се уређују односи у области туризма и то: интегрални развој туризма и пратећих делатности, као чинилаца укупног привредног и друштвеног развоја, којим се у складу са законом обезбеђује спровођење међусобно усаглашених планова и програма; одрживи развој туризма као усклађеног система техничко-технолошких, економских и друштвених активности, који се заснива на економском развоју, очувању природних и културних добара, очувању и развоју локалне заједнице; повећање ефикасности и одговорности у области коришћења, управљања, заштите и унапређења туристичког простора; обезбеђивање јединствених стандарда за пружање услуга у туризму; заштита националне економије, корисника туристичког производа и туристичких професија; партнерски однос приватног и јавног сектора и цивилног друштва код планирања, обликовања и пласмана туристичког производа на тржишту; обезбеђивање јединствене, јавне и електронске евиденције регистрованих и евидентираних података из области туризма и друга начела у складу са Законом о туризму , констатована је потреба да туризам заузме значајно место на агенди стратешких одлука АП Војводине, у складу са Законом и Стратегијом.

Програм садржи: опис положаја и основних карактеристика планског подручја, анализу постојећег стања (перспективе и ограничења), анализу ресурсне основе планског подручја, змот анализу, визију развоја туризма, мисију Програма, стратешке правце и фазе развоја туризма, основне проблеме одрживог развоја туризма планског подручја и предлоге за њихово решавање, смернице за акциони план реализације Програма са терминским планом, начин праћења реализације Програма,и програм промотивних активности .

Програм садржи текстуални и графички приказ.

Процес израде Програма сачињен је у складу са:

Ситуационом и тржишном анализом:

Опис положаја и основних карактеристика АП Војводине и анализу ресурсне основе за развој туризма;

Демографску анализу;

Анализу постојеће инфраструктуре;

Општа економска кретања и кретања на тржишту рада;

Анализу постојећег модела управљања туризмом;

Т ржишну анализу (постојећа понуда и тражња);

Релевантне глобалне трендове у туризму и

змот анализу и кључне изазове развоја туризма на територији АП Војводине.

Стратешки и програмски оквир развоја туризма АП Војводине:
Визија развоја туризма;
Мисија развоја туризма;
Циљеви развоја туризма;
Кључне стратегије и политике развоја туризма;
Изазови одрживог развоја туризма и препоруке за управљање ризицимаи
Програм промотивних активности.
Акциони план:
Списак активности са прегледом институција одговорних за реализацију и термински план Програма и
Начин праћења реализације Програма.
ПРОЦЕДУРЕ И МЕТОДОЛОГИЈА РАДА
У процесу израде Програма пошло се од следеће методологије:
Обилазак терена;
Радионице са Саветом за туризам АП Војводине и додатна комуникација усклађивања решења са члановима Савета;
Разговори са кључним субјектима приватног сектора, како у туристичком, тако и у осталим релевантним секторима;
Секундарно истраживање свих достављених и доступних података у вези са општим контекстом;
Секундарно истраживање глобалних квантитативних и квалитативних трендова у туризму према доступним подацима ^^МТО, МТТС (МогШ Тгаче1 апб Тоигзт Соипађ, НозрИаНу 1пзМв, као и богате интерне базе Ногма*И НТО-а и других извора и
Секундарно и примарно истраживање других туристичких регија панонског и дунавског простора.

2 АНАЛИЗА ИНТЕРНОГ ОКРУЖЕЊА
ОПШТИ ПОДАЦИ ОДЕСТИНАЦИЈИ

Географска обележја

Суседне државе: север - Мађарска, исток - Румунија, запад - Хрватск

Срби	Мађари	Остали
67%	13%	20%

Положај: с

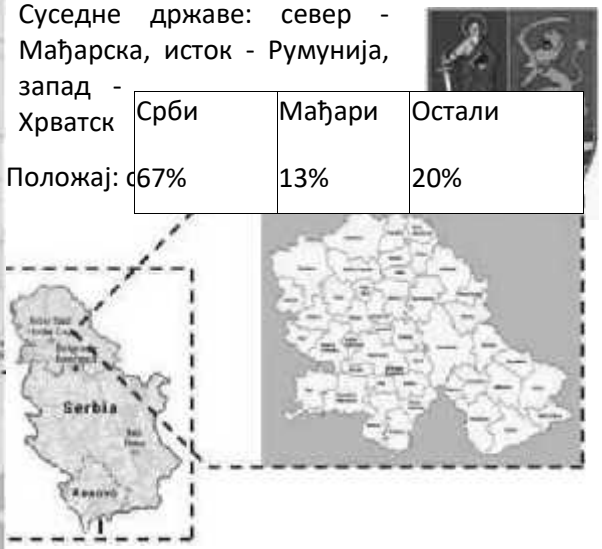

а и југо-запад - Босна и Херцеговина

Аеродром Београд „Никола Тесла“

ПУТНА МРЕЖА		
Државни путеви I реда	Државни путеви II реда	Локални путеви
1290 кт	2029 кт	6200 кт (процењено)

Становништво: 1.931.809 (2011).
Просечна густина насељености: 93,6 становника на квадратном метру

ЖЕЛЕЗНИЦА		
Дужина пруге	Железничке станице	Међународни железнички правци
1.735,5	28	3

Административна подела: 7 округа45општина, 467 насеља

АЕРОДРОМИ

Извор: Уредба о категоризацији државних путева путева („Сл. гласник РС“, бр. 105/13,119/13 и 93/15) и Ногма*ћ НТ^ истраживање, 2017.

Војводина је смештена на северу Републике Србије, на површини од 21.506 кт2. Административни центар покрајине је град Нови Сад. Граничи се на северу са Мађарском, на истоку са Румунијом, на западу са Хрватском, на југозападу са Босном и Херцеговином, а јужна граница Војводине је административна граница према Централној Србији. На територији Војводине живи 1.931.809 становника (према попису из 2011. Г одине), што чини 26,87% укупног становништва Републике Србије.

Г еографски региони који чине АП Војводину су Срем, Банат, Бачка и мали део северне Мачве. Рељеф је претежно равничарски, осим Срема у ком доминира планина Фрушка гора и југоистока Баната са Вршачким планинама. Најнижа тачка је 75 т, а највиша 641 т надморске висине.

На територији Војводине постоји 45 општина и градова распоређених у седам округа: Северно-Бачки округ са седиштем у Суботици и местима Суботица, Бачка Топола и Мали Иђош, Западно-Бачки округ са седиштем у Сомбору и местима Сомбор, Апатин, Кула, Оџаци, Јужно бачки округ са седиштем у Новом Саду и местима Нови Сад, Т ител, Врбас, Бач, Бачки Петровац, Бачка Паланка, Беочин, Сремски Карловци, Темерин, Србобран, Жабаљ и Бечеј, Сремски округ са седиштем у Сремској Митровици и местима Сремска Митровица, Рума, Ириг, Шид, Инђија, Стара Пазова и Пећинци, Северно-Банатски округ са седиштем у Кикинди и местима Кикинда, Кањижа, Чока, Ада, Нови Кнежевац и Сента, Средње-Банатски округ са седиштем у Зрењанину и местима Зрењанин, Житиште, Сечањ, Нови Бечеј и Нова Црња и Јужно-Банатски округ са седиштем у Панчеву и местима Панчево, Ковин, Вршац, Опово, Пландиште, Ковачица, Бела Црква и Алибунар.

Иако је Војводина претежно равница, у њој постоји неколико већих рељефних целина: планине, пешчаре, лесне заравни, лесне терасе, алувијалне равни око река и неотектонске депресије. Оне се разликују по генези, геолошкој грађи, еволуцији, висинским односима и низу других специфичности.

У војвођанској равници издижу се две ниске планине Фрушка гора и Вршаче планине чију комплексност чине климатске специфичности, извори, потоци, долине, шуме, ливаде, воћњаци, виногради и манастири.

Фрушка гора се налази у Срему између Дунава на северу и истоку и равног Срема на југу. Централни део је највиши, док висине опадају према ивицама. Највиши врх је Црвени чот (539 т). Део Фрушке горе површине 25.400 ћа има статус националног парка.

Вршачке планине се налазе на југоистоку Баната, према граници са Румунијом, а њихов највећи део се налази у вршачкој општини. Северна страна је стрмија, док јужна има блаже нагибе са израженим терасастим површинама. Највиши врх је Гудурички врх (641 т), уједно и највиша тачка Војводине.

У Војводини се налазе и две пешчаре, Делиблатска и Суботичка. Делиблатска пешчара је елипсастог облика, налази се у јужном Банату. Површине је око 300 кт2. Таласаст изглед добија због сталног смењивања дина и међудинских депресија. Половина површине пешчаре је пошумљена. Суботичка пешчара се простире између државне границе са Мађарском на северу и линије Суботица-Хоргош на југу на површини од око 250 кт2. На великом делу своје површине је култивисана воћњацима, виноградима и антропогеним шумама.

Најзаступљенији типови земљишта су црница и алувијално земљиште. Црница је најплодније земљиште, богато хумусом и тамне је боје. Алувијално земљиште се јавља дуж река. Састоји се од речних наноса, муља, песка и шљунка наталоженог за време поплаве. Ово земљиште је богато хранљивим материјама и лако се обрађује.

Клима

Клима у АП Војводини је умерено континентална, са топлим летима, хладним зимама а пролеће и јесен трају кратко. Средња годишња температура ваздуха износи 11 оС, у јулу месецу 21,4оС, а у јануару -1,3оС. У Војводини дувају четири ветра. Најснажнији ветар је „Кошава" која настаје услед ваздушних струјања из јужних делова Русије према Средоземном мору, долази долином Дунава и пролази кроз Ђердапску клисуру. То је хладан и јак ветар који може да нанесе велике штете, да исуши земљиште и да открије и носи живи песак у пешчаре у Банату. 'Северац' је хладан ветар који зими оштро брише равницом, „Јужни" је топли ветар, док је 'Западни' најчешћи и доноси кишу или снег. Војводина има релативно мале количине падавина. Највише их је на Фрушкој гори (више од 750 тт у просеку) и на Вршачким планинама, затим у западној Бачкој (650 до 750 тт). Просечно годишње бележи се од 550 до 650 тт воденог талога. Најмање кише има у северној Бачкој и источном Банату. У току године има просечно 18 дана када пада снег, али се он одржава на земљи само при сталном мразу. Највећа количина падавина се бележи у јуну месецу у просеку од 65-93 тт, а најмања у марту и октобру и креће се у просеку од 27-41 т.

График 1. Месечне падавине и средње месечне температуре у Новом Саду

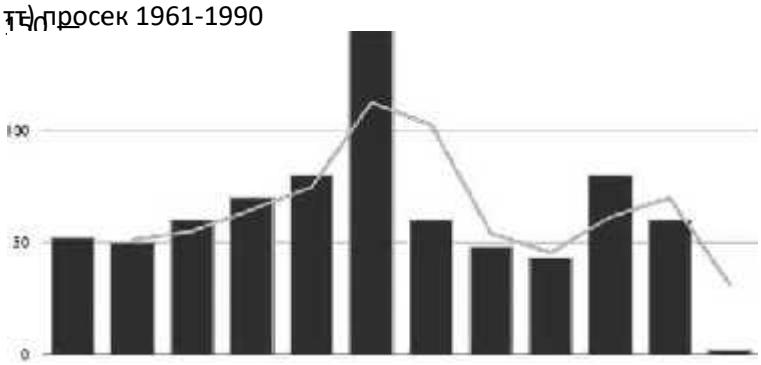

Средње месечне темпеатуре ваздуха у Новом Саду у 2016, години (°C) просек 1961-1990

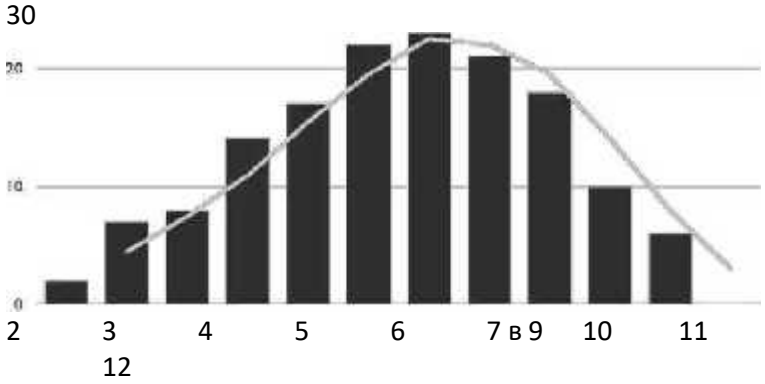

Извор: Метеоролошки годишњак РХМЗ

Према годишњем току температура може се закључити да главна туристичка сезона траје од маја до почетка октобра, када су могуће све активности на отвореном простору.

Историјски контекст

Први земљорадници и сточари насељавају Војводину у млађе камено доба, неолиту, у периоду од 600-3500 године пре нове ере. Илирски народи су живели у Срему и Бачкој, а трачки народи у Банату. Римљани су овладали делом територије данашње Војводине (Сремом) у првом веку пре нове ере, док су Банат заузели у II веку, после победе над Дачанима. Сирмијум (данашња Сремска Митровица) некада је био раскошни и моћни римски град. Од настанка колоније, па све до краја IV века, историјски извори помињу Сирмијум као повремено боравиште многих римских царева. Грађевински комплекс „ Царска палата“, палата-циркус, је један од најважнијих археолошких налазишта у Сремској Митровици. Подигнут је крајем III или почетком IV века у југоисточном, елитном делу града, уз реку Саву. Приликом досадашњих археолошких истраживања на Царској палати је пронађено око 350 м2 очуваних мозаичких површина. Мозаици из палацијалног комплекса су свакако најлепши примерци ове врсте који су пронађени у Сирмијуму, а њихов врхунски квалитет показује високе стандарде израде који су карактеристични за царску архитектуру из тетрархијског периода на Балкану. Поред Сирмијума (б/гт/ит), у Срему су постојали и други римски градови, као: Таигипит (Земун), Вигдепае (Нови Бановци), НИИит (Сурдук), Аситпсит (Стари Сланкамен), Аб Негси1ет (Чортановци), Сизит (Петроварадин), Ма1а1а (Баноштор), Вопома (Баноштор или Беочин), Вазз^апа (Доњи Петровци), ОгаЈо (Сремска Рача), итд. На подручју Бачке налазио се римски Опадппит (Бегеч). У III веку, германски Готи и ирански Сармати истерали су Римљане са територије Баната и населили се на том подручју.

Словенска племена су населила територију данашње Војводине током VI и VII века, пре преласка Дунава и Саве и насељавања на Балканско полуострво. У IX веку, после пропасти Авара, јављају се и први облици словенске државности на овом подручју. Прве словенске државе које су управљале територијом данашње Војводине биле су Бугарско царство, Велика Моравска и Људевитова Панонска Кнежевина. Падом Самуилове државе, српских земаља, Далмације и Босне 1018. , као и Срема под власт Византинаца 1019., између Угарске и Византије је успостављена заједничка граница, која је ишла Дунавом, остављајући Византији градове Браничево, Београд и Срем. Подручје данашње Војводине Угри су освојили између X и XII века. Иако су Срби на територији Војводине били део староседелачког словенског становништва (посебно у Срему), већи број Срба почиње да се насељава на ово подручје почевши од XIV века. После пада Србије под Турску власт долази до већег насељавања Срба на територију Војводине. Током отомаских освајања мађарско и католичко становништво се иселило са овог простора, па су тада већину становника Војводине чинили Срби који су насељавали сеоска подручја, док су градска подручја била етнички и верски мешовита.

Вредан остатак тог периода је и тврђава у Бачу најстарија средњевековна тврђава у Војводини.

Тврђава лежи на малој узвишици у односу на град и са свих страна је била опкољена водом тј. реком Мостонгом, чије је корито и данас уочљиво. За време Ракоцијеве буне 1703-1711. године, тврђава је у великој мери разрушена, оштећена, спаљена и заувек напуштена. Тврђава Бач представља један од најуверљивијих сведока богате историјске прошлости општине Бач, и несумњиво је изузетно вредан споменик средњевековне културе.

Крајем XVII и почетком XVIII века целокупна територија данашње Војводине долази под хабзбуршку власт. У овом периоду су се десиле и две велике сеобе Срба када је повећан број укупног српског становништва на овој територији. Срби су тада признати за једну од нација Хабзбуршке монархије и признато им је право на посебно војводство односно територијалну аутономију. То право су остварили тек средином деветнаестог века.

Између XVI и XIX века, Војводина је била културно средиште српског народа. Посебно значајни културни центри били су Сремски Карловци, Нови Сад и фрушкогорски манастири. Импозантни манастирски комплекс је у највећој мери обновљен у XVIII веку и чини специфичну културно- историјску целину српске барокне уметности. По ободу Фрушке горе смештено је 17 православних манастира, изграђених крајем XV и током XVI века. Захваљујући великом броју манастира на једном месту, Фрушка гора је добила епитет „Српски Атос“. Најпознатији су: Манастир Мала Ремета са црквом посвећеној

Покрову Богородице коју је изградио, према предању, краљ Драгутин који га је даровао манастиру Рачи; манастир Врдничка или Мала Раваница, који је један од најзначајнијих манастира на Фрушкој гори; манастир Јазак са црквом свете Тројице основан је 1736. године. Иконе на барокном иконостасу сликао је 1769. године Димитрије Бачевић са сарадницима; манастир Велика Ремета са црквом посвећеној светом Димитрију предање везује за краља Драгутина; као и манастири Крушедол, Хопово, Г ргетег (на слици) и Старо Хопово, Привина Г лава, Дивша (Ђипша), Кувеждин, Петковица, Шишатовац, Бешеново, Беочин и Раковац.

Широм Војводине простиру се бројне грађевине за луксузно становање, одмор и забаве некадашњих велепоседничких, војних, трговачких и занатских породица тадашње Аустро-угарске монархије Дворци и летњиковци Војводине настајали су током XVIII, XIX и почетком XX века и припадају различитим стиловима, од барока до класицизма. Иако им историјска збивања у XX веку нису била наклоњена, нарочито после својинске и друштвене трансформације након II светског рата, последњих година је порасло интересовање за ове објекте.

У Војводини се налази: четири дворца који су проглашени за културна добра од изузетног значаја, 21 који је проглашен за културно добро од великог значаја, три која су значајна културна добра и преко 20 који су евидентирана културна добра. Најпознатији је дворац Фантаст који се налази 15 кт од Бечеја и који припада породици Дунђерски, а посетиоцима су на располагању и дворац Тереи у Зобнатици, дворац Дунђерских у Кулпину, Каштел у Панонији, каштел Ечка, дворац Соколац код Новог Бечеја (који се отвара за посетиоце по потреби) и дворац Дунђерских код Челарева.

По распаду Аустро-угарске монархије 1918. године, Велика народна Скупштина у Новом Саду је донела одлуку о присаједињењу са Краљевином Србијом. До почетка Другог светског рата, Војводина је била у саставу Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, односно Краљевине Југославије као део Дунавске бановине, чије је седиште било у Новом Саду. После окончања Другог светског рата, Војводина је ушла у састав Народне Републике Србије. Статус аутономне покрајине у Србији Војводина је задржала до данас, иако се степен аутономије мењао током времена. Највећи степен аутономије Војводина је имала између 1974. и 1990. године, када је, иако формално у саставу Србије имала статус федералног субјекта Југославије са елементима државности.

Приказ 1. Знамените личности Војводине

КУЛТУРА, НАУКА И ПРИВРЕДА

Светозар Милетић (1826-1901) био је адвокат, политичар, градоначелник Новог Сада и један од најзначајнијих и најутицајнијих српских политичара у Аустро Угарској друге половине XIX века. Био је председник Дружине за уједињење и ослобођење српско са седиштем на Цетињу

Бранко Радичевић (1824-1853) је био српски романтичарски песник и најоданији следбеник Вукове реформе правописа српског језика и увођења народног језика у књижевност. већи део својих песама, као што су „ Над мојидија (умрети или бачки растанак Радичевић је

Јован Јовановић Змај (1833-1904) је био један од највећих лиричара српског романтизма По биојелекар,а током целог свог живота бавио се издавањем књижевних, политичких и дечјих часописа. Најзначајније

Стеван Шупликац (1786-1848) је био аустријски генерал-мајор и први војвода Срба (у Војводине). Као командант Огулинске регименте, а потом бригаде под врховном командом Јозефа Радецког, награђен је крстом гвоздене круне

Лазар Дунђерски (1833-1917) је био трговац, велепоседник, индустријалац и добротвор. Породица Дунђерски важила је за најугледнију и најимућнију у Бачкој, а можда и у целој Војводини. Био је највећи економ и један од највећих трговаца храном и стоком у бившој Угарској. Поседовао је велики број привредних и индустријских предузећа,кречана,трговину кожом и вуном. Захваљујући средствима која је поклонио (380.000круна),1898.године је

Јован Стерија Поповић био је српски ш српске драме. Први је и један од најбољих комедиографа. Сматра се оснивачем српске министар просвете донео је 1844. године основан „ Музеум сербски” у Београду чиме се сматра оснивачем ове установе

ШЛ. ЧР V 1

Михајло Пупин (1854-1935) био је научник, проналазач, професор на Универзитету Колумбија. Био је и један од оснивача и дугогодишњи председник Српског народног савеза у Америци. Такође је добио и Пулицерову награду (1924) за аутобиографско дело „ Од избеглице до проналазача“ . Добитник је многих научних награда и медаља, био је члан Француске академије наука, Српске краљевске академије, председник Њујоршке академије наука, председник америчког савеза за напредак науке и почасни доктор 18 универзитета.

Торње у Вајферт (1850 1937) поријеклом Немац Аустрије. Био је веома свестрана личност. Готово да не постоји област у којој он на неки начин није оставио трага. Овај поштовани индустријалац, банкар, истраживач, колекционар, покровитељ културних делатности, носилац бројних одликовања, масон, добротвор.

СПОРТ

Радивој Корач (1938-1969) је некадашњи југословенски и српски кошаркаш. Познат је по играма у свом клубуЦКК Београд иурепрезентацији.Једанјеод најбољих кошаркаша свог времена.Познатпо надимку Жућко,проглашен јеспортистом године у СФРЈ1960. године. Са репрезентацијом је освојио двесребрне медаље на Европским првенствима (1961,1965),две на Светским

првенствима 1963, 1967)и Олимпијским играма 1968, као и бронзану медаљу на Европском првенству 1963 и четири првенства Југославије. У Корачеву част 1971. године покренуто је такмичење Куп Радивоја Корача.

Давор Штефанек (1985-) је српски репрезентативац у рвању грчко-римском| стилом. Светски је шампион за 2014. годину и најбољи спортиста Србије исте године по избору дневног листа Спорт. Учесник је Олимпијских игара у Атини (2004) и Пекингу (2008)а, освајач бронзане медаље на Светском првенству у Лас|
Вегасу (2015)и златне медаље на Олимпијским играма у Риоде Жанеиру (2016).

Моника Селеш (1973-) је бивша југословенска,а касније америчка професионална тенисерка мађарског порекла - бивша најбоља тенисерка света. За време своје каријере освојила је девет грен слем турнира. Најмлађа је тенисерка која је освојила Ролан Г арос.

Извор: НогшаШ НТ^ истраживање, 2017

Природно наслеђе

Природно наслеђе Војводине је богато и разнолико. Одликује се израженом екосистемском, специјском и генетском разноликошћу. На простору Војводине налазе се природне и предеоне целине јединствене у овом делу Европе, као што су Делиблатска пешчара, Фрушка гора, Вршачке планине, велике равничарске реке и њихове простране плавне зоне.

Заштићена подручја представљају просторе који имају изражену геолошку, биолошку, еко-системску или предеону разноврсност и због тога се актом о заштити проглашавају заштићеним подручја од општег интереса или су заштићена по Закону о заштити природе. У Војводини се под заштитом налази 135 заштићена природна добра, односно 6,56% укупне површине. Постоји тринаест категорија заштите у које су разврстана природна добра у Војводини, а то су национални парк, специјални резервати природе, предели изузетних одлика, паркови природе, заштићена станишта, споменици природе, строги резервати природе, научноистраживачки резервати, регионални паркови природе, парк шуме, меморијални природни споменици, споменици вртне архитектуре и природни споменици.

На територији АП Војводине постоји само један Национални парк - Фрушка гора, који је основан 1960. године и простире се на површини од 26.672 ћа. Деведесет одсто површине парка прекривено је шумом. На њој се налазе бројни локалитети од неолита, преко римског доба до средњег века. На подручју Фрушке горе изграђено је 17 манастира у периоду од XV до XVI11 века.

Међународни координациони савет ^^ЕбСО програма „Човек и биосфера" је 14.06.2017. године на заседању у Паризу донео одлуку да резерват биосфере „Бачко Подунавље" буде уписан у Светску листу резервата биосфере. Резерват биосфере „Бачко Подунавље" се налази на северозападу Војводине, део је „Европског Амазона" и представља једну од најочуванијих ритско - мочварних целина на читавом току Дунава. Добијањем статуса резервата биосфере „Бачко Подунавље" направљен је корак ка успостављању прекограничног резервата биосфере „Мура - Драва - Дунав", првог заштићеног природног подручја у свету које обухвата пет земаља - Србију, Хрватску, Мађарску, Словенију и Аустрију.

Резерват биосфере „Бачко Подунавље" је други резерват биосфере у Србији и простире се на површини од 176.635 ћа и обухвата подручја општина Сомбор, Апатин, Оџаци, Бач и Бачка Паланка, а у оквиру резервата се налазе четири заштићена подручја, укључујући Специјални резерват природе „Горње Подунавље".

Табела 1. Преглед заштићених подручја на територији Војводине

ПРИРОДНА БАШТИНА	Национални парк „Фрушка гора Површина у Иа: 26.672 Година проглашења: 1960. Управљач: ЈП НП Фрушка гора, Сремска Каменица Врста управљача: Јавно предузеће шш. прћтЈзкадога. со. гз
	Парк природе „Палић“ Површина у ћа: 713 Година проглашења: 1996. Управљач: ЈП „Палић-Лудаш“, Палић Врста управљача: Јавно предузеће ммм.раПс.гз
в®	Парк природе „Тиквара“ Површина у ћа: 508 Година проглашења: 1997. Управљач: ЈП Спортско рекреативни центарТиквара, Бачка Паланка Врста управљача: Јавно предузеће
	Парк природе „Јегричка“ Површина у ћа: 1.145 Година проглашења: 2005. Управљач: ЈП „Воде Војводине", Нови Сад Врста управљача: Јавно предузеће \л/\л/\л/.1етепп1оип5т.огд.гз/1Пс1ех.рћр/5г/рагк-рпгос1е- једпска
	Парк природе „Стара Тиса код Бисерног острва“ Површина у ћа: 392 Година прогпашења: 2008. Управљач: ЈП „Комуналац", Бечеј Врста управљача: Јавно предузеће \лллл/.котипа1ацћесеј.сот/51агаћ5а.рћр

Парк природе „Зобнатица“
Површина у иа: 30 Година проглашења: 1976.
Управљач: ПД „Зобнатица“, Бачка Топола Врста управљача: Пољопривредно добро ИИр://ммм.20впа1Јса.Г5/20в_1ип2ат_5гв.Мт1

Предео изузетних одлика „Суботичка пешчара“
Површина у Иа: 5.370 Година проглашења: 2003.
Управљач: ЈП „Палић-Лудаш“, Палић Врста управљача: Јавно предузеће

Предео изузетних одлика „Вршачке планине“
Површина у ћа: 4.408 Година проглашења: 2005.
Управљач: ЈП „Варош“, Вршац
ЈЕДИНИЦЕ Врста управљача: Јавно предузеће

Специјални резерват природе „Царска бара“
Површина у ћа: 4.726 Година проглашења: 1994.
Управљач: Рибарско газдинство „Ечка“ а.д., Зрењанин
Врста управљача: Акционарско друштво

Специјални резерват природе „Багремара и
Површина у ћа: 118 Година проглашења: 2007.
Управљач: ЈП „Војводина шуме“, Петроварадин
Врста управљача: Јавно предузеће

Специјални резерват природе „Обедска бара“
Површина у ћа: 9,820 Година проглашења: 1994.
Управљач: ЈП „Војводина шуме“, Петроварадин
Врста управљача: Јавно предузеће

Специјални резерват природе „Горње Подунавље“

Површина у Иа: 19,648 Година проглашења: 2001.
Управљач: ЈП „Војводина шуме“, Петроварадин Врста управљача: Јавно предузеће

Специјални резерват природе „Карађорђево“

Површина у Иа: 2.955 Година проглашења: 1997.
Управљач: Војна установа „Моровић“, Моровић
Врста управљача: Војна установа

Специјални резерват природе „Пашњаци вел ике дропље“

Површина у ћа: 979 Година проглашења: 1997.
Управљач: Ливачко друштво „Перјаница“, Мокрин
Врста управљача: Ловачко удружење

Специјални резерват природе „Ковиљско-петроварадински рит“

Површина у ћа: 5.895 Година проглашења: 1998.
Управљач: ЈП „Војводина шуме“, Петроварадин Врста управљача: Јавно предузеће

Специјални резерват природе „Делиблатска пешчара“

Површина у ћа: 34.829 Година проглашења: 2002.
Управљач: ЈП „Војводина шуме“, Петроварадин Врста управљача: Јавно предузеће

Специјални резерватприроде„Лудашко језеро“
Површина у иа: 846 Година проглашења: 2006.
Управљач: ЈП „Палић-Лудаш“, Палић Врста управљача: Јавно предузеће
Специјални резерват природе „Селевењске пустаре“
Површина у ha: 677 Година проглашења: 1997.
Управљач: ЈП „Палић-Лудаш“, Палић Врста управљача: Јавно предузеће
Специјални резерват природе „Засавица“
Површина у ha: 671 Година проглашења: 1997.
Управљач: Покрет горана, Сремска Митровица Врста управљача: Невладина организација
Примедба: У табели су приказане одабране локације
Извор: Покрајински завод за заштиту природе

Поред природних добара заштићених у националним оквирима, осам заштићених природних добара у Војводини је проглашено Рамсарским подручјем. На листи међународно значајних водених подручја према Рамсарској конвенцији налазе се: Царска бара, Обедска бара, Лудашко језеро, Слано Копово, Горње подунавље, Ковиљско петроварадински рит, Засавица и Лабудово окно.

Војводина је богата минералним, термалним и термоминералним водама, мада се све до седамдесетих година XX века сматрало да у тој области нема туристички потенцијал. Овај став је од тог времена промењен, али је искоришћеност термоминералних извора неуједначена и варира од примитивног до савременог. Бање које имају развијену понуду су Бања Кањижа, Бања Јунаковић, Бања Палић и Бања Врдник, а нешто слабије развијене бање су Русанда и Сланкамен.

График 2. Бање и термални извори у Војводини

Извор: Horwath HTL

Канал Дунав-Тиса-Дунав. Хидросистем Дунав-Тиса-Дунав (Хс ДТД) повезује токове река Дунав и Тиса кроз Војводину и представља јединствени хидротехнички систем, чије су основне намене: одводњавање, наводњавање, снабдевање водом, прихватање употребљених вода, пловидба, прихватање воде са територије суседних земаља, шумарство, риболов, туризам и рекреација.

Према подацима ЈВП Воде Војводине, дужина пловних канала Хс ДТД износи 600,6 кт и то: у Бачкој 355,5 кт, а у Банату 245,1 кт. Изграђено је 24 регулационих устава, укључујући и брану на Тиси код Новог Бечеја, 5 сигурносних устава, 16 бродских преводница, 6 великих црпних станица, 86 нових мостова (64 друмска, 21 железнички и 1 пешачки).

Канали представљају изузетан потенцијал ове географске регије. Активности које је потребно спровести како би се створили услови за развој туризма на каналима подразумевају улагање у инфраструктуру, чишћење и озелењавање обала, уређење шеталишта и бициклистичких стаза на насипима, постављање туристичке сигнализације, изградњу привезишта за мање бродове, пешачких мостова и реконструкцију преводница на оним локацијама где је то потребно. Такође, посебну пажњу треба усмерити на едукацију локалног становништва и подизању свести о могућностима које пружа туризам на каналима.

Опште узев, природно наслеђе је веома важан туристички ресурс Војводине.

Флора и фауна

Територија АП Војводине обилује биљним и животињским светом, нарочито на простору Националног парка Фрушка гора где се може наћи преко 1500 биљних врста (700 лековитих), 200 врста птица, 60 врста сисара, 12 врста водоземаца и 11 врста гмизаваца.

Према наводима ЈП Војводинашуме, на територији АП Војводине живи 47 биљних врста, 17 врста сисара, 36 врста птица, 6 врста гмизаваца, 8 врста водоземаца и 8 врста риба које спадају у ретке, рањиве или угрожене врсте. Од биљних врста најпознатије су лековите биљке као што су хајдучка трава, бели слез, дрен, барске биљке као што су перунике, локвањи и кађунак, такође и

гороцвет, шафран, божур и други. Од животињских врста ту спадају вук, дабар, видра, зец, ласица, орао, чапља, велика дропља, рода, корњаче, смук, даждевњак, жабе, као и кечига, шаран, смуђ, штука и сом.

Измена природне средине изазвала је нестајање неких животиња и птица попут риса, дабра, лабуда, пеликана. Данас, језера и баре су још увек релативно богате рибом. Од орнитофауне посебну вредност има орао белорепан, сиви соко, бела рода, рића луња, прдавац, мали барски детлић, мрка чапља, мала бела чапља, гак. Евидентирани су узорци патака, галебова, чигри штакаре, бројних грабљивица, дупљарица и птица певачица од којих су многи у статусу реткости. У Кикинди је највеће зимовалиште сова утина тако да је овај град понео назив "светске пресонице сова". Сова утина се налази међу неколико птичијих врста које су назанимљивије за посматрање у Србији. Позната је и под називом мала ушара, због карактеристичних пера на врху главе који дају изглед нађуљених ушију.

Приказ 2. Животињске и биљне врсте у Војводини

Извор: Соод1е.сот, Ногма*ћ НТ^, 2017.

Делибатска пешчара представља важан туристички амбијент. Располаже са флором од преко 900 врста. Значајно је присуство бројних раритета, реликата и ендема као што су: Панчићев пелен, банатски божур, степски бадем, шерпет, панонски козинац, гороцвет, ковиље, Китаибелова љубичица, преко десет ретких врста орхидеја. У Делиблатској пешчари заступљено је око 40 биљних и преко 200 животињских врста, у статусу природне реткости за чије су станишта прописани режими најстроже заштите првогстепена.

2.2 СТАНОВНИШТВО

2.2.1 Демографска кретања

Према попису становништва из 2011. године у Војводини живи 1.931.809 становника, од чега су 51% жене. У поређењу са пописом из 2002. године укупан број становника је смањен за нешто више од 100.000, а према проценама за 2016. годину пад је још већи и износи преко 150.000 становника. Процењен број становника од 2011. године представљен је следећимграфиком:

График 3. Процењен број становника у Војводини у периоду 2011.-2016.

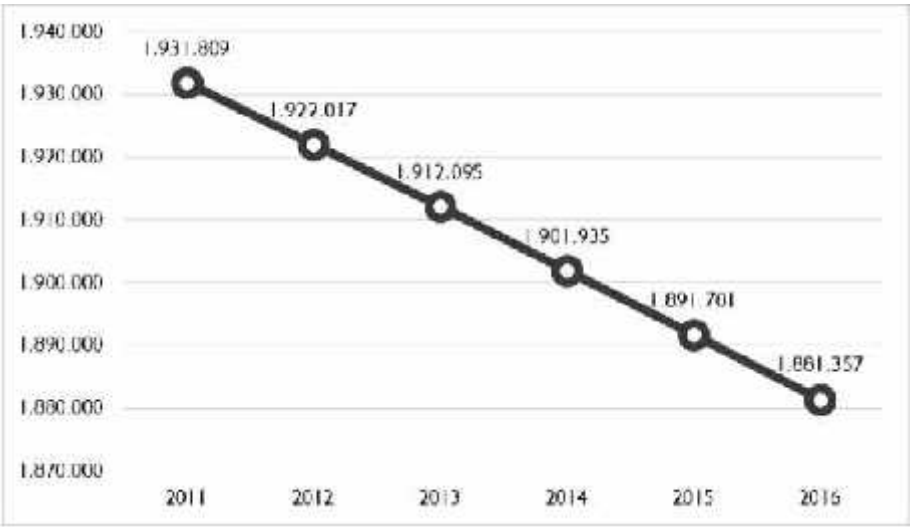

Извор: Републички завод за статистику РС

Депопулациони тренд становништва на територији Војводине започет је крајем осамдесетих година прошлога века, а према расположивим индикаторима и према пројекцији броја становништва, одвијаће се и у будућности. На ову појаву највише утичу:

■ Негативан природни прираштај. Природни прираштај на 1000 становника у Војводини 2011. године износио је -5,5, што је у апсолутном износу -10.589. Након благог повећања 2012. и 2013. године, вредност се вратила на ниво -

Упркос лошем тренду, општине Нови Сад и Петроварадин се налазе у групи седам општина у Србији које имају позитиван природни прираштај. Уколико се посматрају окрузи у АП Војводини, уочава се да је највиша стопа природног прираштаја у Јужнобачком округу (-1,8‰), а најнижа у Западнобачком округу (-8,8‰). Такође, 44 локалне самоуправе имају негативну стопу природног прираштаја, при чему је најнижа у Пландишту (- 13,9%), а највиша у Новом Саду (1,2%). Ипак, ситуацију делимично ублажава

продужење животног века. Наиме, у протеклих пет година животни век становништва се продужио за једну годину, са 73,3 на 74,5.

■ Миграциона кретања. Уколико посматрамо интерне миграције, салдо је негативан, односно већи број људи се одсели у односу на број досељених. У периоду 2011. - 2014., просечан миграциони салдо био је -711, али су одступања по годинама велика (2011. године салдо је био -1678, а 2014. године -419). Уколико се посматрају округи у Војводини, уочава се да је миграциони салдо негативан у свим округзима, осим у Јужнобачком, при чему је миграциони салдо најнегативнији у јужнобанатском округу (-896 лица), а најмање негативан на нивоу Севернобачког округа (-12 лица). Позитиван миграциони салдо у Јужнобачком округу износи 1.407 лица и позитиван је у највећој мери због високо-позитивног миграционог салда града Нови Сад који износи 1.900 лица и апсорбује негативна салда осталих самоуправа. Поред Новог Сада, позитиван миграциони салдо у Јужнобачком округу бележе и Темерин (58), Сремски Карловци (44) и Беочин (43).

Просечна старост становника је 42,5 година укупно, 40,8 за мушкарце и 44 за жене. Индекс старења становништва износи 133 укупно (за мушкарце 111, за жене 157), што указује да је однос старих (преко 60 година) и младих (0-19 година) веома неповољан и да је становништво у Војводини изразито старо, што је уочљиво на следећем графику. Посматрано у процентима, старосна група 0-19 година чини 19,5% становништва, група 20-39 има учешће од 26,5%, група 40-59 има учешће од 28%. Старосна група становништва 60+ учествује у укупном становништву Војводине са 26%, а што представља повећање у односу на 2002. годину када је учешће овог дела популације износило 21%. У овој старосној групи жене су многобројније и чине око 60% укупног броја.

Становништво Војводине по старосним групама и полу у 2016. години

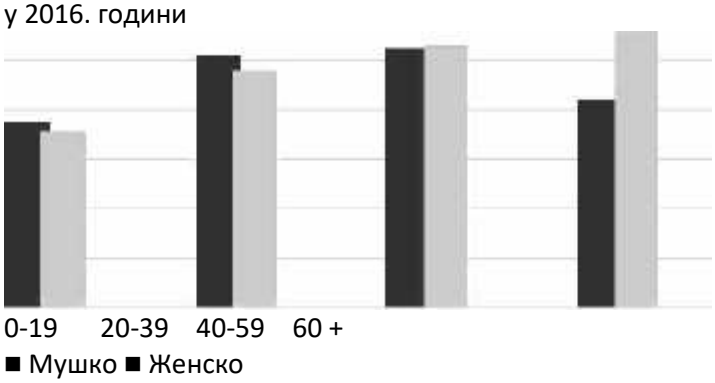

График 4 Становништво Војводине према полу и старости у 2016. години

300.000
250.000
200.000
150.000
100.000
50.000
0

Извор: Републички завод за статистику РС

У Војводини на квадратном километру живи 93,6 становника. Највећа густина настањености је у Новом Саду и околини (380 на квадратни километар) а најмања у општини Сечањ (свега 35 становника на квадратном километру).

Мултикултуралност је једно веома значајно обележје Војводине. Према подацима Републичког завода за статистику у последњем попису становништва 2011. године, у Војводини живе припадници 21 националне заједнице-националне мањине. Најбројније је већинско српско становништво (67%), затим следе припадници мађарске националне мањине-националне заједнице са (13%), припадници словачке националне мањине-националне заједнице са (2,6%), припадници хрватске националне мањине-националне заједнице са (2,5%), припадници ромске националне мањине-националне заједнице са (2,2%), припадници румунске националне мањине- националне заједнице са (1,3%) и припадници црногорске националне мањине-националне заједнице са уделом од (1,1%) у укупном становништву Војводине, према последњем попису из 2011. године .

График 5. Структура становништва у Војводини према националности, 2016. године

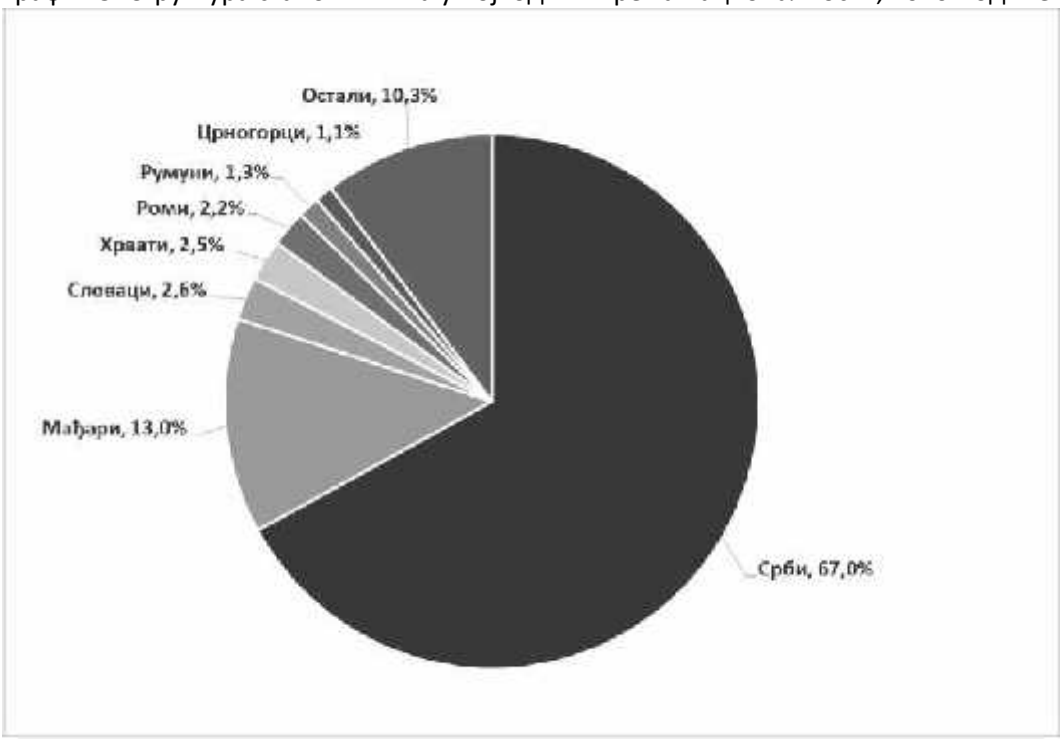

Извор: Републички завод за статистику РС

Мултикултуралост и вишејезична структура становништва Војводине је један од кључних туристичких ресурса. Веома су важни и гостољубивост и отвореност локалног становништва за развој туризма, уз аутентични војвођански начин живота.

Становништво на територији Војводине карактерише и процес економских миграција, неупоредиво масовнији, не само у поређењу са остатком Србије, већ и на много ширем нивоу, а као последица близине земаља чланица ЕУ - Мађарске са једне, односно Румуније и Хрватске са друге и треће стране. Као последица овог тренда у пограничним деловима покрајине свакодневницу чине затварање школа, домова здравља, нестајање и гашење читавих насеља. Коначно, на основу синтетичког индикатора - Индекса демографских ресурса (1ф подручје АП Војводине у целини са вредношћу индекса од 43,1 припада типу Е (демографски крајње угрожено подручје), који карактеришу врло слаби демографски ресурси, тзв. „социодемографска депресија“. Индекс демографских ресурса има широк распон вредности од 20,4 (Нова

Црња) до 221,5 (Нови Сад), чиме је додатно истакнут проблем регионалних диспаритета. Највећи број општина у Војводини су категорије Д, демографски угрожена (22), и Е, демографски крајње угрожена подручја (15), што захтева посебан сценарио развојне подршке.

График 6. Типологија општина у Војводини према индексу демографских ресурса

Извор: Регионални просторни план АП Војводине до 2020. године

Образовна структура становништва

Систем образовања и васпитања у Републици Србији обухвата предшколско васпитање и образовање, основно и средње образовање и васпитање, образовање одраслих, као и више и високо образовање. Према подацима из Статистичког годишњака РС за 2017. годину у Војводини 51% укупног становништва има завршено средње образовање, а 22% основно. Удео становништва са вишом и високом стручном спремом износи 14%, што је значајно мање у односу на Европску унију у којој је овај удео 23,7%. У категорији високо образованог становништва бројније су припаднице женске популације.

Средњошколско образовање. На основу наредног графика јасно се види да у доминантном виду нивоа образовања, средњим школама, највећи број се опредељује за Г имназију (24%), а скоро упола мање за Економију, право и администрацију (14%). За област Трговине, угоститељства и туризма опредељује се 8% ученика, који бирају занимања: туристички техничар, угоститељски техничар, сервир, конобар, кувар, посластичар, а у ширем смислу обухваћена су и остала занимања која употпуњују потребе развоја туризма (трговина, комерцијала, медицинско особље, педикир, маникир, фризер и сл.). Поједине школе образују и профиле на мађарском и

словачком језику. На основу података Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС у току једне школске године упише се 345 туристичких техничара, 60 угоститељских техничара, 435 кувара, 180 конобара, 180 посластичара и 6 сервира.

Високо образовање. Државне универзитете у Војводини похађа 88% студената, докје на приватним универзитетима студената неупоредиво мање, 12%. Ситуација је слична и када су у питању високе школе, у државним наставу похађа 95% студената, а на приватним свега 5%.

Највећи универзитет на подручју Војводине је Универзитет у Новом Саду, државни универзитет на коме је у 2015./2016. школској години учило 43.242 студента. Природно-математички факултет у Новом Саду поседује Департман за географију, туризам и хотелијерство који изводи наставу кроз све нивое академског образовања. Основне академске студије нуде профиле: Дипломирани туризмолог (4 године, 240 ЕСПБ) - модули: Туризам, Организатор хотелијерске делатности, Организатор гастрономске делатности, Организатор ловно туристичке делатности; Мастер академске студије: Мастер туризмолог (1 година, 60 ЕСПБ) - модули: Туризам, Хотелијерство, Ловни туризам и Докторске академске студије: Доктор наука - геонауке (туризам) (3 године, 180 ЕСПБ). Приватни универзитет „Едуконс" у свом саставу има Факултет за спорт и туризам који, такође нуди сва три нивоа: Основне, мастер и докторске студије туризма.

Становништво Војводине, према броју и структури, представља добар ресурс за развој туризма; међутим, вештине и стручна опредељеност нису усклађени са потребама развоја ове привредне делатности. Због тога је неопходно улагање у модернизацију школских струковних објеката, као и спровођење одговарајуће реформе образовних курикулума како би се образовни систем што више ускладио са потребама реалног сектора и увели потребни специјализовани профили. Унапређење стручних кадрова у туризму могуће је реализовати кроз програм конкурентности, који подразумева јачање капацитета пружаоца туристичко-угоститељских услуга, како у урбаним зонама са хотелских смештајем, тако и руралним које се ослањају на приватне смештајне капацитете, затим програме професионалног усавршавања и програме доживотног учења (НГе 1опд 1еагт'пд). Један од важних ресурса у овом домену је и „Едукативни центар Војводине", који се налази у Новом Саду.

АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕИНФРАСТРУКТУРЕ

Водоснабдевање и третман отпадних вода

Снабдевање пијаћом и технолошком водом је озбиљан проблем у развоју Војводине. Водоводи троше 87% укупно захваћене воде, док остатак троши индустрија. Највећа потрошња је на подручју Бачке, па Баната, док је у Срему најнижа. Погони за припрему воде за пиће се налазе у великом броју градова, али проблем је у подземним водама које се не прерађују, док је у Банату вода за пиће неисправна. Стање система за снабдевање водом је лоше највише због застарелости и услед тога долази до губитка воде у мрежи.

Хидротехнички системи су стратешки важни за развој Војводине, где су пољопривреда и индустрија највише заступљене. Хидротехнички системи покривају одводњавање пољопривредних површина на око 85% територије Војводине. Водопривредне организације управљају са петнаест подручја на којима постоји 285 система за

одводњавање које карактерише застарелост и лоше одржавање због чега је функционалност на веома ниском нивоу.

Земљиште погодно за наводњавање је површине 936.000 ha, а на 750.000 ha је могуће је могуће наводњавање без претходних радова. Хидросистем ДТД обезбеђује воду за наводњавање 360.000 ha, из регионалних система се може наводњавати око 72.500 Иа. У ранијем периоду изграђено је заливних система за 90.278 Иа. Највећи део тог система ја запуштен. У Војводини је преко милион хектара земљишта угрожено поплавама, али и велики број насеља и индустријских објеката. Дужина насипа за заштиту од поплава износи 1.460 кт.

Од 463 насеља у Војводини само 44 имају неки од облика канализације отпадних вода. На канализационе системе прикључено је око 660.000 становника, што је око 30% од укупног броја. Највећи део канализационе мреже изграђен је до 1990 године, што отежава ситуацију у овој области. Ипак у последњих пар година почела је поново изградња канализације у неким

насељима мада још увек не постоји град у коме су сва домаћинства повезана на канализациону мрежу.

Имајући у виду угроженост подземним водама, као и недостатак ефикасне канализације, може се закључити да је квалитет водоснабдевања на веома ниском нивоу, што је нарочито изражено у кишним периодима.

Енергетика

Енергетску инфраструктуру у Војводини чини електро-енергетски систем, гасоводни систем и систем даљинског грејања. Задовољавајуће стање у погледу ефикасности система је у области преноса и дистрибуције електричне енергије (осим у јужном Банату), а такође и у области транспорта и дистрибуције природног гаса, где се може рећи да је ефикасност на европском нивоу. Системи даљинског грејања у већим градовима (Нови Сад и Суботица) су у процесу сталне реконструкције и унапређења ефикасности, али су системи у мањим местима у извесној мери технолошки застарели и ниско енергетски ефикасни, почев од производње, преноса и дистрибуције, па све до крајњих корисника. Ниска ефикасност система је и у производњи електричне енергије у термоелектранама- топланама.

На подручју Војводине се потребе за енергијом задовољавају коришћењем следећих извора примарне енергије: природног гаса, сирове нафте, угља, и обновљивих извора енергије. Обновљиви извори енергије у Војводини су: сунчева (соларна) енергија, енергија ветра, хидропотенцијал, геотермални потенцијал (енергија тла и енергија термалних вода или паре) и енергија из биомасе (енергија из остатака пољопривредне, нарочито ратарске и делом сточарске и шумске производње, органских отпада). На основу израђених студија, закључује се да постоје природне погодности у Војводини за коришћење обновљивих извора енергије. Обновљиви (неконвенционални) извори енергије су тренутно мало заступљени, тек око 7,7% учествују у укупној производњи примарне енергије, односно око 2% у укупној потрошњи. Произведена енергија остварена је из чврсте и течне биомасе и незнатним делом из геотермалне енергије и енергије ветра, док производња из осталих неконвенционалних извора још увек није заступљена у значајнијој мери. Примарна енергија се обезбеђује делом из домаћих ресурса, а већим делом из увоза, што Војводину чини енергетски зависном регијом.

Финална енергија: електрична и топлотна енергија у Војводини се производе у највећој мери из природног гаса, а такође и из нафтних деривата (првенствено мазута) и обновљивих извора енергије: биомасе (производња топлотне и електричне енергије у топланама и биогас постројењима), ветра (ветроелектране) и незнатно из соларне и геотермалне енергије. Нафтни деривати, као финална енергија се такође производе у Војводини рафинеријском прерадом сирове нафте. Рафинеријска прерада сирове нафте одвија се у модернизованој рафинерији нафте Панчево (РНП), а у рафинерији нафте Нови Сад (РНС) се производе само уља и у њој се складиште нафтни деривати. у РНП се производе моторна и енергетска горива, путни и индустријски битумен, петрохемијске сировине, специјални бензини, солвенти и други производи. Расположиви рафинеријски капацитети у потпуности задовољавају потребе домаћег тржишта и омогућавају прераду нафте, односно производњу деривата за друга тржишта.

Снабдевање тржишта природним гасом се обезбеђује из домаће производње и увозом гаса из Русије, путем транспортне и дистрибутивне мреже. Укупна дужина дистрибутивног система високог притиска (p> 16 ђаг) је преко 1,6 хиљада километара, средњег притиска око хиљаду километара и ниског притиска је око 9,5 хиљада километара. Природни гас се користи у 40 од 45 јединица локалне самоуправе, а у 5 општина је изграђена дистрибутивна гасна мрежа, с тим што недостају неке главне мерно-регулационе станице и доводни гасоводи, као услов за коришћење природног гаса и у тим општинама.

Снабдевање тржишта угљем за широку потрошњу врше бројне мале трговачке фирме, пензионерске и синдикалне организације, па чак и неовлашћени појединци. Велики потрошачи се и даље снабдевају директно, али у знатно мањим количинама, као последица тога што је већи део индустрије у Војводини прикључен на природни гас.

Снабдевање тржишта електричном енергијом у Војводини се врши делимично производњом електричне енергије у ветроелектранама и термоелектранама - топланама, као и биогас електранама, али се највећи део електричне енергије преузима из електрана из централне Србије. Војводина има три термоелектране - топлане, у Новом Саду, Зрењанину и Сремској Митровици, укупне номиналне електричне снаге 405,50 ММ и укупне топлотне снаге око 500 ММ, које се ангажују у складу са пословном политиком ЕПС-а.

Снабдевање тржишта дериватима нафте се задовољава дериватима из домаће производње и из увоза, а обавља се посредством већег броја снабдевача. На територији Војводине постоји преко 150 снабдевача, при чему се највећи број бави само снабдевањем моторним горивима. Доминантни снабдевачи индустрије и јавних комуналних предузећа дериватима нафте за енергетске потребе (пре свега мазутом) су: НИС ад, Нови Сад, Блок "Промет", Београд и Лукоил - Беопетрол, Београд.

Снабдевање тржишта топлотном енергијом се обавља преко 20 система даљинског грејања (топлане) и неколико блоковских котларница, које су у надлежности комуналних јавних организација и других субјеката надлежних за овај вид финалне енергије

У Војводини је генерално гледано, нерационално коришћење енергије и заостајање у енергетским индикаторима за чланицама ЕУ и земљама у окружењу, а посебно су неповољни индикатори који приказује потрошњу енергије по јединици производа, и по становнику, с обзиром да су привредне активности на релативно ниском нивоу и да се значајан део енергије троши у домаћинствима.

Саобраћајна инфраструктура

Гео-саобраћајни положај Војводине на саобраћајној карти Европе је врло сигнификантан јер овим простором пролазе врло важне трасе европских путева у оквиру коридора Х који својим значајем, својим захтевима као и својом изграђеношћу овај простор стављају на лествицу врло значајних простора са саобраћајног аспекта остварења комуникација средње Европе са југоисточном Европом и Малом Азијом. Најважнији саобраћајни правци на међународном нивоу су изграђени у облику ауто- пута, док остали трансевропски путеви су на нивоу двотрачних путева који не задовољавају европске стандарда за ове путеве и то по елементима (радијуси кривина прегледности, пролаз кроз насеље и сл.), међутим у просторно планским документима ови путеви су третирани тако што им је обезбеђена нова траса ван насеља са свим припадајућим елементима а гранични прелази су усаглашени са околним државама.

2.3.1.1 Друмски саобраћај

Војводини, као и Србији, али и другим европским земљама, друмски саобраћај је најразвијенији вид саобраћаја. Он има доминантну улогу на транспортном тржишту у превозу путника, што га чини и најзначајнијим видом транспорта и у домену туризма. Преко територије АП Војводине трасирана су два пута међународног значаја А класе, односно ТЕМ путеви (Тгапз Еигореап Мо&шауз) и то Е-75 на релацији Вардо (Норвешка) - Крит (Грчка) и Е-70 на релацији Ла Коруња (Шпанија) - Поти (Грузија), у укупној дужини од 359 кт, као и пут међународног значаја Б класе Е-662 Осијек- Сомбор-Суботица у дужини од 100 кт. Ови путеви спадају у категорију државних путева првог реда. Коначно, локална путна мрежа је у дужини од 2.268 кт. Детаљна спецификација дужине путева у АП Војводини дата је наредној табели, а графикон приказује структуру путне мреже АП Војводине са граничним и друмским прелазима.

Табела 2. Дужина путева у АП Војводини у 2015. години (кт)

	Саврем		Држ. путеви I реда		Држ. путеви II рада		Општински путеви	
		коловоз	Свега	Сав. коловоз	Свега	Сав. Колово	Свега	Сав. Колово
АП Војводина	5.953,9	5.448,3	1.315,1	1.315,1	1.950,1	1.946,0	2.688,7	2.187,3
Западнобачка област	675,8	622,1	212,2	212,2	173,2	173,2	290,3	236,7

Јужнобанатска област	906,8	815,5	267,3	267,3	234,6	234,6	404,9	313,6
Јужнобачка област	1.237,4	1.204,9	247,0	247,0	499,7	499,7	490,8	458,3
Севернобанатска	730,3	688,3	207,2	207,2	253,8	253,8	269,3	227,4
Севернобачка област	491,8	383,7	40,6	40,6	158,5	158,5	292,7	184,6
Средњебанатска	898,3	847,5	267,6	267,6	319,3	315,2	311,3	264,6
Сремска област	1.013,5	886,2	73,1	73,1	311,1	311,1	629,4	502,1

Извор: Републички завод за статистику

График 7. Структура путне мреже АП Војводине са граничним и друмским прелазима Аутономна покрајина Војводина, мрежа државних путева I и II реда

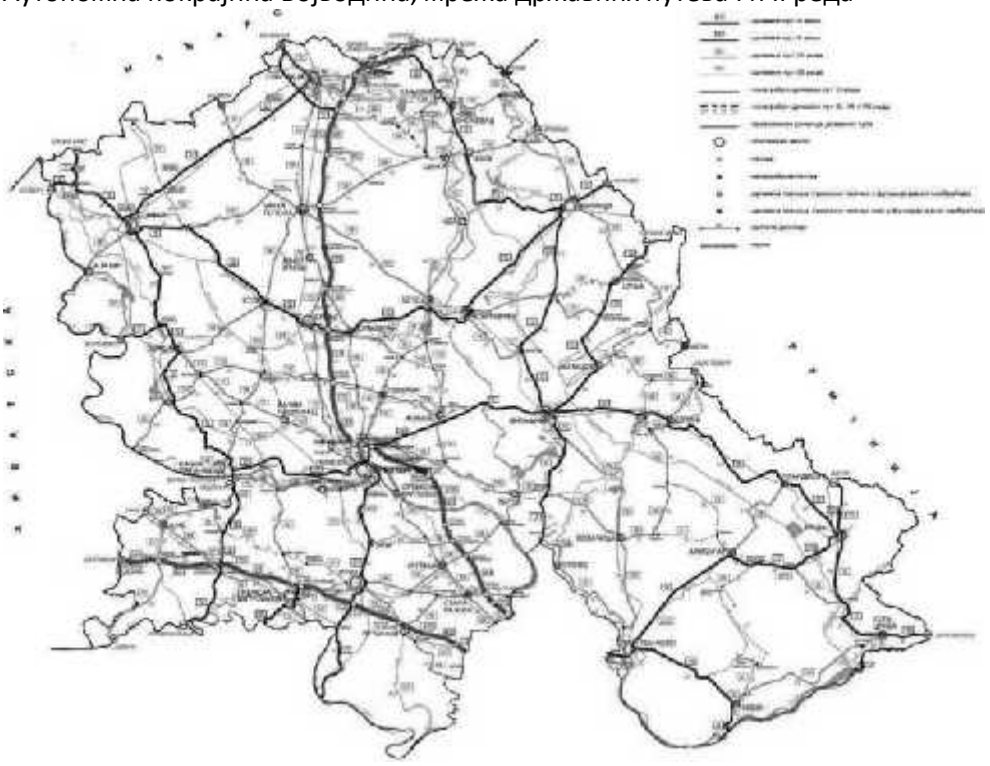

Извор: Стратегија развоја и категоризација путне мреже у Војводини

Генерално стање изграђености путне мреже у АП Војводини своди се на то да државни путеви I и II реда поседују солидну изграђеност (елементи пута: коловоз, банкине, канали), изузимајући поједине деонице, као и проласке траса кроз насељена места. Локална путна мрежа је у најлошијем стању и на њој је потребно извршити највеће санације и реконструкције у наредном периоду.

Путна мрежа Војводине је хомогена, омогућава добру приступачност на свим нивоима и довољног је капацитета за наредни период, међутим главни проблем су стање и квалитет путева. Путна мрежа није у потпуности изграђена и не може да пружи ниво услуга по европским стандардима. Осим тога, велики проблем представља лоша путна сигнализација.

Табела 3. Растојање Новог Сада од других градова у региону

РАСТОЈАЊЕ НОВОГ САДА ОД ОДАБРАНИХ ГРАДОВА		
ГРАД	УДАЉЕНОСТ	ВРЕМЕ ВОЖЊЕ
Београд	93,8	1ћ 7тЈп
Загреб	378	4ћ 0 тт
Беч	529	5ћ 04тЈп
Будимпешта	294	3ћ 09тЈп
Букурешт	683	9ћ 05тЈп
Софија	484	5ћ 32тЈп
Сарајево	270	5ћ 08тЈп
Темишвар	142	2ћ 25тт
Ниш	328	3ћ 27тт
Подгорица	538	8ћ 33тт
Варшава	1156	11ћ 02тт
Солун	736	8ћ 18тЈп
Скопље	526	5ћ 54тт

Извор: ммм.доод1етарз.сот

Ваздушни саобраћај

Аеродром „Никола Тесла“ Београд је највећи међународни аеродром у Републици Србији и најближи национални аеродром на територији АП Војводине. Редовни летови омогућују повезаност са следећим градовима: Москва, Рим, Тел Авив, Истамбул, Будимпешта, Г етебург, Лондон, Атина, Амстердам, Беч, Берлин, Букурешт, Абу Даби, Доха, Париз, Праг, Санкт Петербург, Сарајево, Скопље, Дубровник и др. Прекретница у даљем развоју аеродрома било је успостављање интерконтиненталних летова ка Њујорку и Пекингу. Национална авио-компанија Љг 8ећ'а је 23. јуна 2016. године након 24 године обавила први директан лет ка Међународном аеродрому Џон Ф. Кенеди у Њујорку у САД, док је први лет на линији између Пекинга и Београда, преко Прага, која је успостављена после 17 година, обавила је авио компанија Натап АИПез 15. септембра 2017. године. Данас, са аеродрома у редовном авио-саобраћају путнике превозе 33 авио-компаније ка 91 дестинацији у 38 држава на четири континента, а он је базни аеродром националне авио-компаније А\г 8ећЈа, чартер авио-компаније АчтОепех и авио-компанија Шн А\г, Авио-службе Владе, Аг РПк, Рппсе АуЈаНоп и др.

Са увећањем броја путника од 2014. године аеродром улаже у прилагођавање комфора за путнике и посетиоце. Уређен је везни део између Терминала 1 и 2 и направљен простор за нове комерцијалне садржаје, изграђена је платформа за одлеђивање и спречавање залеђивања која у летњим месецима омогућује додатна паркинг места., а изграђена је још једна терминална зона са додатних 10 шалтера за

пријем путника, инсталиран је модерни транспортни систем. Број путника у порасту је готово сваке године до данас, а 2004. године аеродром поново бележи више од 2 милиона путника годишње. Више од 3 милиона путника поново је забележено 2011. године, а 4 милиона путника први пут у историји забележено је у новембру 2014. године уз изузетно повећање броја путника од 31 одсто. У 2017. години је оборен историјски рекорд.

График 8. Број путника на аеродрому „Никола Тесла" Београд, пресек крај октобра месеца 2017. године

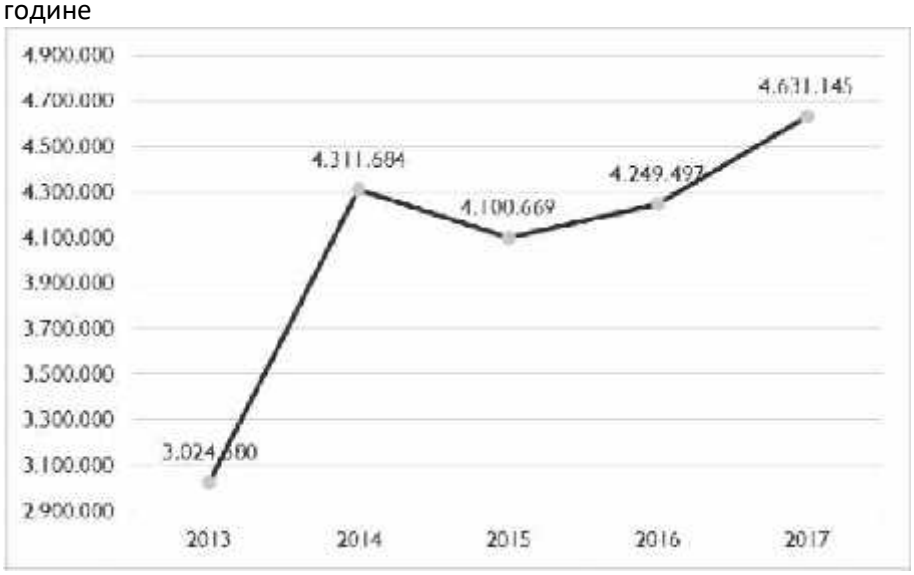

Извор: Меб презентација аеродрома „Никола Тесла" Београд

У АП Војводини постоји цивилни аеродром у Вршцу са асфалтном пистом дужине 1000 т и ширине 25 т, као и ваздушна пристаништа у: Сремској Митровици, Новом Саду, Бечеју, Зрењанину, Белој Цркви, Кикинди и Суботици. Само аеродром у Вршцу има одређене могућности за међународни ваздушни саобраћај. Остала летилишта користе се за спортске и делимично за одређене привредне активности. Савремене тенденције у међународном авио саобраћају наводе на закључак да постоји потреба за изградњом мањих аеродрома који могу користити нискобуџетне компаније. Ово би допринело и повећању приступачности одређених региона, а допринело би и развоју туризма.

Оно што посебно треба имати у виду јесте да грађани АП Војводине за своја путовања у великој мери користе аеродроме у Будимпешти, Темишвару, Љубљани, Загребу и Осијеку. Такође, према наведеним статистичким подацима, највише путника из АП Војводине је из Јужнобачког округа, следе Севернобачки и Западнобачки округ, а потом Сремски и, на крају, округи у Банату. У наредној табели представљена је удаљеност од појединих аеродрома.

Табела 4. Удаљеност центара округа у АПВ од међународних аеродрома у кт

Град/Аеродром	Београд	Будимпешта	Осијек	Темишвар
Нови Са д	80	319	105	165
Сремска	63	376	107	225
Сомбор	167	257	68	250
Суботица	177	226	130	205
Кикинда	137	272	173	85
Зрења нин	80	358	155	115
Па нчево	46	417	197	154

Извор: Ногша!И НТ^ истраживање 2.3.1.3 Железнички саобраћај

Укупна дужина пруга у АП Војводини износи 1.735,50 кт, што је 45,6% од укупне дужине пруга у Републици Србији (3.808,7 кт). Путнички саобраћај је организован на 60,4% пруга. Неповољно је што у Републици Србији има мало двоколосечних пруга (276 кт или 7,2%), док је у АПВ стање још лошије (97 кт или 5,6%). Мрежа магистралних пруга пролази кроз скоро све веће градове, дуга је

494 кт, и чини 28,5% укупне дужине пруга у АП Војводини. Око 50% магистралних пруга железничке мреже у АП Војводини налази се на Коридору X и његовом краку X б. Регионалне пруге дуге су 483 кт (27,8%), локалне 381 кт (22%), има 149,5 кт пруга и 228 кт пруга које су ван функције.

АП Војводину пресецају три значајне магистралне европске пруге: Будимпешта - Суботица - Нови Сад - Београд - Ниш, са краком Ниш -Скопље - Солун - Атина (Е-85); Париз - Торино - Милано - Трст - Љубљана - Загреб - Шид - Београд - Ниш - Софија - Истамбул (Е-70) и Београд - Вршац - Темишвар (Е-66) са везом за железнички правац Е-51 према Букурешту и Одеси. Најважнији национални железнички правци су:

Деоница од Суботице преко Новог Сада до Београда (Е-85),

Деоница од Шида до Београда (Е-70) и

Деоница од Београда према Ватину (Е-66).

Железничка мрежа АП Војводине је функционална и довољног капацитета, али нема потребне техничко-експлоатационе перформансе за пружање квалитетне услуге превоза, које железницу чине конкурентном у односу на европско окружење и према другим видовима саобраћаја. Пруге су старе преко 40 година, са веома високим степеном дотрајалости и ниским брзинама кретања. Возна средства карактерисала је висока технолошка застарелост, запуштеност, недовољан број и неодговарајућа структура за потребе превоза и висок степен имобилизације који се креће између 26% и 61%. Као последица наведеног, приметно је вишегодишње опадање обима превоза путника, као и недовољан обим транспорта робе железницом, што упућује на неопходност озбиљног преиспитивања улоге железнице у транспортном систему Републике Србије.

Међутим, у претходних неколико година набављен је већи број дизел моторних и електромоторних гарнитура, чиме је значајно побољшана структура возних средстава намењених путничком саобраћају.

Како је, у последње две године дошло до укидања појединих пруга, а тренутно је у изради Идејно решење трансформације реконструкцијом железничке пруге Петроварадин-Беочин у зелену стазу, која би представљала модел будуће трансформације и за друге укините пруге .

Водни саобраћај

Систем унутрашњег водног саобраћаја на територији АП Војводине чине реке Дунав, Сава и Т иса, као и мрежа пловних канала у оквиру Хидросистема Дунав - Т иса-Дунав (ДТ Д). Укупна дужина пловних путева износи око 1.677 кт, од чега је 1.036 кт високо- категоризованог пловног пута (од III категорије навише). У Војводини се пловидба одвија на Дунаву (од 1.433 кт до 1.071 кт на ушћу Нере), Т иси (од ушћа 164 кт), Сави (од ушћа 211 кт), као и по каналима система Дунав- Т иса-Дунав. Дунав на комплетној деоници кроз нашу земљу задовољава категорију VII међународне класификације пловних путева. Т иса је категорије Уа, до бране код Новог Бечеја, а узводно категорије IV. Река Сава је категорије IV. Реке Т иса и Сава су пловне целом својом дужином кроз Србију.

На територији Војводине налазе се луке на Дунаву у Новом Саду, Панчеву, Богојеву, Апатину, Бачкој Паланци, Ковину, на Сави у Сремској Митровици, на Тиси у Сенти и каналско пристаниште у Сомбору. Осим пристаништа у Сомбору и луке у Сремској Митровици, све луке су отворене за међународну пловидбу. Већина лука су акционарска друштва у приватном власништву. Лучки капацитети нису у потпуности искоришћени због недостатка робе за претовар, те оне раде испод својих капацитета.

Путничко пристаниште на Дунаву постоји само у Новом Саду и Апатину, а у плану су пристаништа у Сремским Карловцима и Сомбору (Бездан). Постоји интересовање, на нивоу локалних самоуправа, за формирање пристанишних капацитета и у Беочину, као и Кањижи, Бечеју и Новом Бечеју на Т иси.

У области наутичког туризма од значаја могу бити Планови формирања мрежа марина као и развој производа наутичког туризма на језерима и каналима (каналској мрежи ДТД).

Искоришћеност капацитета лука је тренутно око 10-20%. Луке дуж Дунава су већином опремљене порталним дизалицама (покретним пристанишним крановима), а дужина и стање кеја и газа дуж

која је углавном довољна за претовар генералних и расутих терета. Од 1990. године изграђено је само 13 нових бродова, док је већи део српске речне флоте старији од 25 година.

Стање у унутрашњем водном саобраћају у АП Војводини карактеришу низак степен искоришћености лука и мали промет робе на мрежи унутрашњих пловних путева услед застареле речне флоте и недостатка улагања у модернизацију пристанишних капацитета.

Анализа просторно - планских одредница АП Војводине

Регионални просторни план АП Војводине дефинише стратешке правце дугорочног просторног развоја, као позиционирање АП Војводине у ширем регионалном оквиру. АП Војводина, као развојни, административни и планско-статистички регион у оквиру Републике Србије има посебан значај и потенцијал захваљујући свом положају, ресурсима, вредностима, институционалним и кадровским капацитетима, који јој отварају перспективе даљег развоја.

У погледу организације и уређења туристичких подручја, АП Војводина је у Просторном плану Републике Србије издвојена као туристичка зона/кластер, просторно-функционална целина обједињене туристичке понуде са градским и бањским туристичким центрима, наутичким и другим производима водног туризма, руралног туризма као и сегментима транзитних туристичких праваца и секундарним туристичким просторима.

График 9. Реферална карта АП Војводине - Туризам и заштита животне средине

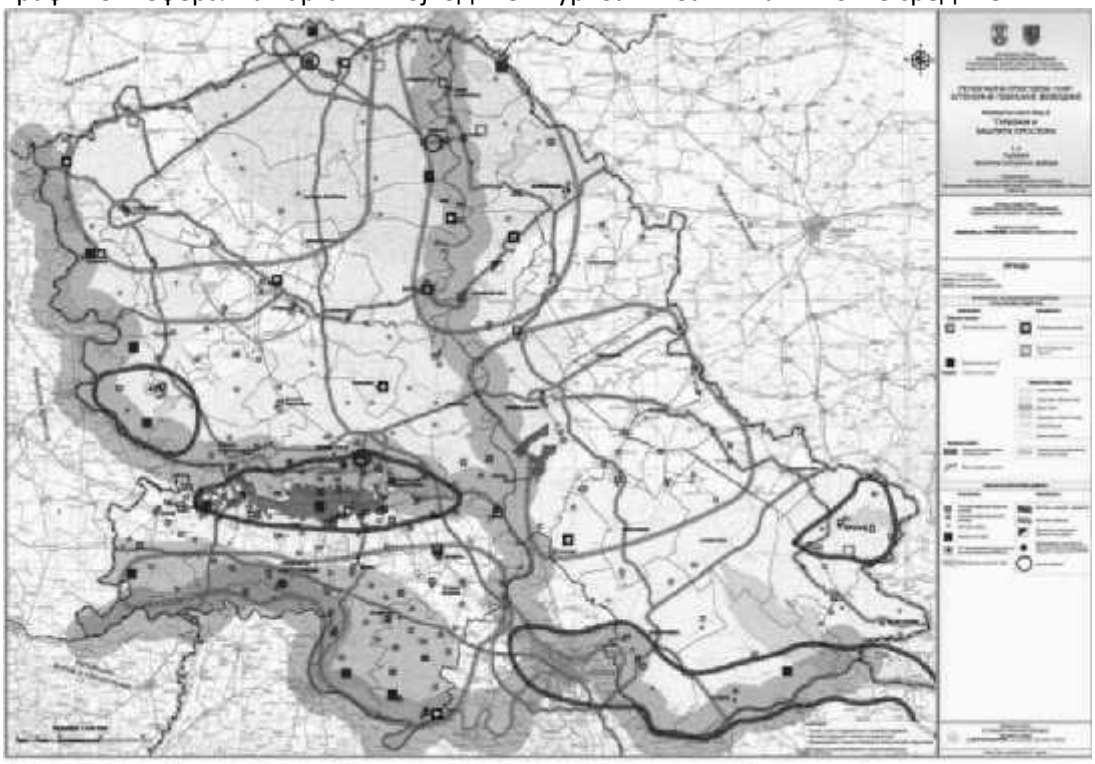

Извор: Републичка агенција за просторно планирање, url: ћир:/Л95.222.96.93//гарр_таре/ГСР/АР^ој^обте/ГСК3-2.јрд

У складу са наведеним, актуелни регионални просторни план АП Војводине дефинисао је опште циљеве које АП Војводина до2020. године треба да постигне:

Смањење субрегионалних разлика у економском и социјалном погледу;

Рационално активирање територијалног капитала на читавој територији АП Војводине путем децентрализације и полицентризма;

Јачање позиције села уз већу улогу у оквиру функционалних подручја градова;

Уређење и одрживо коришћење природе, предела, културног наслеђа и животне средине, уз заштиту од непогода и технолошких удеса и

Интересно и функционално умрежавање региона Војводина са другим регионима у Европи.

Имајући у виду наведене опште циљеве, у регионалном просторном плану АП Војводине одређени су циљеви по одабраним областима:

ПРИРОДНИ СИСТЕМИ И РЕСУРСИ

Одрживо коришћење и очување пољопривредног земљишта;

Одрживо управљање и коришћење шума и шумског земљишта;

Одрживо и економично коришћење минералних сировина и

Одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите.

СТАНОВНИШТВО, НАСЕЉА И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Стационарно становништво;

Одрживи просторно-функционални развој заснован на моделу функционалних урбаних подручја;

Развој градова и урбаних насеља;

Очување биолошке виталности руралних подручја;

Постизање социјалне једнакости и кохезије у доступности и квалитету услуга и

Рационално коришћење и успостављање одрживог, економски ефикасног и социјално праведног система управљања грађевинским земљиштем.

ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ТУРИЗАМ

Јачање позиције и привредне конкурентности Војводине на принципима одрживог развоја и веће територијалне кохезије;

Одрживи развој шумарства и лова и повећање површина под шумама;

Формирање одрживог и ефикасног пољопривредног сектора и

Одрживи развој туризма уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора, јачање прекограничне сарадње, увођење стандарда и успостављање конкурентне туристичке привреде АП Војводине.

ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

Повећање интеррегионалне и интрарегионалне приступачности АП Војводине, а нарочито смањење периферности неразвијених и пограничних подручја;

Уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине;

Обезбеђење сигурности и економичности снабдевања привреде и становништва енергијом уз повећање учешћа произведене енергије из обновљивих извора енергије уз смањење негативних утицаја на животну средину;

Изградња и организација савремене електронске комуникационе мреже која ће обезбедити пријем и транзит сваког понуђеног међународног саобраћаја и

Очување и одрживи развој постојећих и изградња недостајућих комуналних система, као основних предуслова живота и рада уз развој одрживих система управљања отпадом.

> ЖИВОТНА СРЕДИНА, ПРЕДЕЛИ, ПРИРОДНА И КЛТУРНА ДОБРА

Снажна афирмација концепта заштите и унапређења животне средине као основе уравнотеженог развоја, коришћења и уређења АП Војводине;

Заштита, уређење и развој предела уз очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности;

Заштита и унапређење природних добара и биодиверзитета;

Заштита, уређење и коришћење културних добара као развојног ресурса ради истицања регионалног, субрегионалног и локалног идентитета и

Минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности од елементарних непогода и технолошких удеса.

Стратегија развоја туризма Републике Србије 2016.-2025. такође потврђује елементе визије развоја туризма АП Војводине. На основу постављеног општег оквира, у претходном периоду развиле су се локалне иницијативе у сарадњи са надлежним министарством које су резултирале израдом мастер планова. Поменути мастер планови идентификују принципе, политике, зоне и инфраструктуру и укључују предлоге портфолија туристичких производа, предлог акционих планова и списак пројеката са проценом вредности улагања по атрактивним дестинацијама. Упркос јасно постављеним циљевима мало је урађено на плану даље реализације акционих планова, тако да се могу генерално окарактерисати као планови у иницијалној фази реализације, те би било неопходно доношење локалних и регионалних програма развоја туризма.

Зоне развоја туризма

Укупна територија АП Војводине се у сврху просторног структурирања може поделити на туристичке дестинације и транзитне туристичке правце.

Туристичке дестинације се дефинишу наспрам досадашњег развојног вредновања и афирмисаности постојећих туристичких простора, па Стратегија развоја туризма Србије 2016-2025. дефинише следеће туристичке дестинације у АП Војводини:

Нови Сад, Фрушка Гора и Сремски Карловци;

Суботица, Палић и Потисје;

Подунавље - Горње Подунавље и Нови Сад / Доње Подунавље;

Банат / Вршац.

Т акође, дестинације Г орње Подунавље, Нови Сад, Сремски Карловци и Фрушка гора са околним насељима и салашима , као и полови развоја: Петроварадин, Сремска Митровица, Шид, Ириг, Рума, Беочин и Инђија, сврстани су у Стратегији, према критеријуму до сада развијене инфраструкуре и супраструктуре, доступности и оствареног туристичког промета, међу приоритетним туристичким дестинацијама.

Као што је истакнуто у претходном делу, оквир за развој наведених туристичких дестинација биће омогућен имплементацијом локалних, регионалних и покрајинских програма за развојтуризма:

Ажурирањем постојећих стратегијских мастер планова

Израдом и усвајањем нових стратегијских мастер планова .

2.4 општа економска кретања и кретања на тржишту рада

Република Србија

СРБИЈА - ЕКОНОМСКЕ ПЕРФОРМАНСЕ

Кључни макроекономски индикатори

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
БДП, млрд. РЗР (текуће	2.880,1	3.067,2	3.407,	3.584,	3.876,	3.908,	4.043	4.200,	4.469,8	
БДП мидЕШР(текуће	30.654,7	29.766	33.42	31.683	34.262	33.318,6		34.11	35.514,0	
БДПрегарЈ1а.ЕШР(теку	4.187.0	4.082.0	4.619.	4.400.	4.781.	4.672.	4.720	4.833.0	4.904.4(5)	
БДП реални раст (%)	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	0,8	2,8	2,0 3,5(1)	
Удеотуризма уБДП-у(%)	- -		-	-	-	2,1	2,2	2,3	2,3(7)	2,4(7)
Текући рачун ПБ (% од	-6,6	-6,8	-10,9	-11,6	-6,1	-6,0	-4,7	-4,0	-4,6	-4,3(3)

БДП реални раст (%)

БДП структура (2016)

Пољопривреда 9,9%

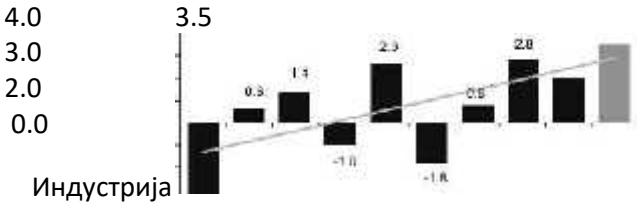

Индустрија 41,2%

Услуге 48,9 %

2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Стопа инфлације (%)	6,6	10,3	7,0	12,2	2,2	2,2	1,5	1,6	3,1	3,0(4)
Стопанезапослености(%)	16,1	19,2	23,0	23,9	22,1	19,2	17,7	15,3	12,9(5)	12,6(6
Нето плате (ЕШР)	337,4	330,1	372,5	364,5	388,6	379,3	368,0	374,	398,4(	398,4
Стране директне	2.067,8	1.133,4	3.319,6	752,8	1.298,1	1.236,	1.803,	1,86	2.100,	

Стране директне инвестиције (у мил. Е^Р)

Кредитни рејтинг Србије

Агенција РКсН Ра^пдз је 15.12.2017. повећа. кредитни рејтинг Србије за дугорочно задуживање у домаћој и страној валути са " на "ББ", уз стабилне изгледе за његово дал побољшање. Агенција процењује да ће БДГ наставити да расте у периоду од 2018. до 2 године и да ће раст бити заснован пре свег; приливу страних директних инвестиција и в приватној потрошњи која ће бити подстакну растом запослености, зарада и стабилном

-1.0 -2.0 -3.0 -4.0 -3.1

Извор: Народна банка Србије, Министарство финансија Републике Србије, Статистички завод Републике Србије

Процена Мин.финансија РС (5) III квартал 2017(РЗС)

ПроценаММФ-а (6) Пројекција Европске комисије

Процена НБС (7) процена МТТС (до 2027. удео ће бити 2,9%)

НБС пројектује инфл. на 3±1,5% (8) Сл. гласник РС бр. 117/2017

Према наводима Фискалне стратегије за 2018. годину, Република Србија успешно приводи крају спровођење трогодишњег програма фискалне консолидације кроз Аранжман из предострожности

са Међународним монетарним фондом. Постигнути резултати су импресивни, а успешно спроведене активности у претходном периоду одгледају се у подизању ефикасности државне администрације, унапређењу законских легислатива, већој флексибилности тржишта рада, побољшаној екстерној позицији земље, расту прилива страних директних инвестиција и конкретној подршци расту сектора малих и средњих предузећа.

Приоритет у наредном средњорочном периоду је очување достигнућа у фискалној области која су постигнута уз велике напоре, уз подршку иницијативама које би требало да подстакну раст, као што је повећање јавних инвестиција и смањење пореског оптерећења за раднике са ниским нивоом дохотка. Мере умерене фискалне релаксације деловаће на два колосека. Са једне стране, предвиђено је растерећење

привреде, кроз повећање неопорезивог дела зарада, са циљем подстицаја привредног раста и отварања нових радних места, а са друге је предвиђено јачање куповне моћи домаћинстава и стимулисање унутрашње тражње, кроз раст пензија и плата у делу јавног сектора.

Анализа појединачних макроекономских показатеља указује на следећа кретања:

Након пада БДП-а у 2014. години (-1,8%), захваљујући побољшаној економској активности у другом кварталу 2015. године дошло је до заокрета, та је стопа раста БДП-а у тој години била позитивна и износила је 0,8%, а 2016. године стопа је била 2,6%. У 2017. години привредна активност наставља позитивно кретања, уз процењени реални раст по стопи од 2%. Ревидирање првобитно пројектоване стопе са 3% на 2% последица је инцидентних шокова у производњи, који немају рецесионе елементе и не угрожавају основни сценарио развоја. У прилог наведеном је и одлука Међународног монетарног фонда да задржи прогнозирану стопу од 3,5% у 2018. години, при чему се процењује да ће носиоци раста у наредној години бити сектори индустрије и услуга, а очекује се да ће ова два сектора генерисати две трећине укупног раста. За период 2018.-2020. године пројектована је кумулативна стопа раста БДП-а од 11 ,4% детерминисана растом домаће тражње кроз опоравак приватне потрошње и интензивирање инвестиционе активности;

Јавни дуг Србије се смањује. Крајем 2015. године износио је 24,81 милијарди евра (74,7% БДП), а на крају 2016. године 24,82 милијарде евра (73,0% БДП). Тренд смањивања се наставио и у 2017. години, те је у новембру месецу износио 24,3 милијарде евра, односно 64,9% БДП-а, као резултат фискалне консолидације. Очекујесе да ћесе јавни дуг смањивати и у 2018. години;

Инфлаторна кретања у Србији корелисана су са кретањима у домаћем и међународном окружењу. У 2016. и 2017. години доминантни утицај на инфлацију имали су опоравак светске цене нафте, али и ефекти веома хладног времена у јануару и фебруару 2017. године, који су утицали на то да поскупљење поврћа и чврстих горива буде знатно изнад сезонски уобичајеног, тако да је годишња стопа инфлације износила 3,1 %. Процењује се да ће се инфлација у средњем року кретати у оквиру граница циља (3±1,5%), али на нижем нивоу у односу на претходну годину и да ће крајем 2018. године износити 3,0%;

Тржиште рада у Србији наставља тенденцију опоравка. Стопа незапослености бележи сукцесивни пад од рекордне вредности достигнуте 2012. године (23,9%) до 12,9% у 2017. години и пројектованом стопом од 12,6% у 2018. години, што уједно представља и најнижу вредност у последњих десет година. Упркос импресивним резултатима постоји извесна бојазан по питању осетљивости овог тржишта, а то се посебно манифестује кроз тренд повећања неформалног, као и флексибилних форми запошљавања. Опоравак тржишта рада допринео је и позитивном тренду раста реалних бруто зарада, пре свега као последица повећања износа минималне зараде, а у наредном периоду се очекује да ће раст реалних бруто зарада у приватном сектору пратити раст продуктивности у привреди и биће бржи него у јавном сектору;

Након значајних смањења спољних неравнотежа и рекордно ниског спољнотрговинског дефицита у 2016. години, током 2017. године долази до раста цена нафте на међународном тржишту, то је уз ефекте неповољних

временских прилика на тражњу енергената утицало на раст увоза и последично спољнотрговинског дефицита. Републички завод за статистику објавио је да је спољнотрговински дефицит повећан у првих 11 месеци 2017. године, кад је износио 3.828,9 мил. евра, док је у истом периоду 2016. износио је 3.181,4 мил. евра;

Након дугог периода високе референтна каматне стопе, која је далеко превазилазила ниво у ЕУ, током 2015. године НБС је започела тренд смањивања. У периоду јануар 2015 (8%) - јануар 2016. (4,5%) стопа је смањена за 3,5 р.п. Смањење стопе је настављено и током 2017. године, а Извршни одбор НБС одлучио је почетком јануара 2018. године да је задржи на истом нивоу као и у децембру 2017. године - 3,5%. Доносећи такву одлуку, Извршни одбор је имао у виду очекивано кретање инфлације и њених фактора у наредном периоду, као и очекиване ефекте претходног ублажавања монетарне политике;

Приметан је и значајан пад каматних стопа од почетка 2013. године, као и

раст кредитне активности, превасходно због одобравања субвенционисаних кредита, мада банке и даље радије капитал усмеравају ка фискалним корисницима, него ка привреди. Кретање проблематичних кредита након усвајања "Стратегије за решавање проблематичних кредита" 2015. године, нарочито у 2016. години, потврђује исправност међуинституционалног и координираног приступа који је предвиђен Стратегијом. Удео лоших кредита у укупним пласманима у Србији износио је на крају 2017. године око 11%, што је двоструко мање од нивоа од 26% забележеног пре неколико година, а што је представљало велики терет за банкарски сектор;

Да је пословни и инвестициони амбијент у Србији знатно поправљен,

потврђује и напредак Србије на листи Светске банке о условима пословања фотд ВизПезз 2018), трећу годину заредом - на 43. позицију. Додатно, према најновијем Извештају о конкурентности Светског економског форума, као и у претходној години, Србија је највише напредовала у оквиру показатеља макроекономског окружења (за 31 место), чему у највећој мери доприносе ниска и стабилна инфлација, смањење буџетског дефицита, раст учешћа националне штедње у бруто домаћем производу и повољнији кредитни рејтинг земље. По оствареној инфлацији, Србија је и у 2017. задржала прву позицију, коју дели с још 35 земаља. Осим тога, Србија је у 2016. години привукла 12 пута више дгеепЛеШ директних страних инвестиција него што би се очекивало за економију те величине. Такође, истакнут је и раст броја најављених пројеката за 35% у 2016. години у односу на годину раније.

Дугорочно посматрано, редован политички и економски дијалог о отвореним питањима из Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица и Србије, усвајање Програма економских реформи политике запошљавања и социјалне политике, затим ревидираног Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније, спровођење Програма реформе управљања јавним финансијама за период 2016-2020. године, усклађивање домаћег законодавства, као и усвајање општих и секторских националних развојних стратегија има за циљ да Република Србија у што краћем року испуни економске предуслове чланства зацртане у ас^и/з соттипаи^а/ге, чиме се отварају нове могућности за развој привреде и друштва.

АП Војводина

На нивоу АП Војводине, побољшано стање привредног амбијента, у периоду 2010.- 2016. године огледа се у расту индустријске производње по просечној стопи од око 1,2% годишње. Укупна спољнотрговинска робна размена АП Војводине повећана је за више од 40%, при чему је извоз повећан за 65%, а увоз је забележио раст од 26%. Покривеност увоза извозом је повећана са 73% на 95%, у истом периоду. Инфлација је са годишњом стопом од 7% у 2011. години, пала на 1,2% у 2016. години. Учешће региона АП Војводине у креирању БДП-а Републике Србије је од 2012. год ине, од када Републички завод за статистику редовно извештава о овом показатељу, стабилно и креће се око 27%. Важно је истаћи да је допринос Београдски регион, који се граничи са регионом АП Војводине, креирању националног БДП-а у 2015. години износио 39%, што указује на велики економских потенцијал ових територија. Економски потенцијал АП Војводине омогућују и компаније које су у међувремену отворене, а које успешно послују, отварају нова радна места и запошљавају велики број радника. Актуелни економски показатељи указују на то да се спроводи принцип убрзаног привредног развоја у АП Војводини, који је покрајинска Влада зацртала у вођењу јавне политике.

У посматраном периоду, уколико се посматра по регионима, највише инвестиција у основне фондове је остварено у Београдском региону (51,8%), затим у Региону Војводине (25,2%). Упркос томе што је 2015. у односу на 2011. годину дошло до пада укупних инвестиција за -9%, њихов износ и даље премашује милијарду евра.

На основу расположивих података у периоду 2013-2015. године, АП Војводина је учествовала у структури креиране бруто додате вредности у Републици Србији у просеку са 27%, што је одмах иза Београдског региона, чији је удео 40%. У посматраном периоду износ бруто додате вредности опао је за 4,8%, при чему је највећи пад забележила Средњебанатска област (-2,49%), а највећи раст Севернобачка област (4,44%). Област која највише учествује у креирању бруто додате вредности, Јужнобачка област (Т абела 5), такође је забележила пад од -2,31%.

Табела 5. Учешће појединих области АП Војводине у креирању бруто додате вредности

Област	2013	2014	2015	раст/пад
Западнобачка	7,1%	7,0%	7,3%	0,7%
Јужнобанатска	12,6%	12,9%	12,5%	-0,9%
Јужнобачка	44,2%	43,4%	42,7%	-2,3%
Севернобанатска	5,9%	5,8%	5,8%	-1,2%
Севернобачка	8,1%	8,4%	8,9%	4,4%
Средњебанатска	8,9%	8,9%	8,6%	-2,5%
Сремска	13,3%	13,6%	14,3%	2,8%

Извор: Републички завод за статистику

Упркос томе што је дошло до благог пада бруто додате вредности, важно је истаћи да је у посматраном периоду дошло до пораста учешћа делатности која обухвата услуге смештаја и исхране са 17,4% у 2013. години на 19,0% у 2015. години у укупној бруто додатој вредности АП Војводине.

Стабилизација и привредни напредак уочљиви су и на тржишту рада. Подаци Бироа за запошљавање евидентирао је у 2017. години 22.000 незапослених мање у односу на

2016. годину. Уколико анализирамо кретање стопе незапослености у периоду 2009- 2016. уочљив је узлазни тренд до 2012. године, када је незапосленост била највећа (27%), након чега је уследио пад стопе незапослености до 2016. године, када је забележила најнижу вредност у посматраном периоду (16%).

График 10. Кретање стопе незапослености у Војводини у периоду 2009.-2016.

Стопа незапослености у Војводини

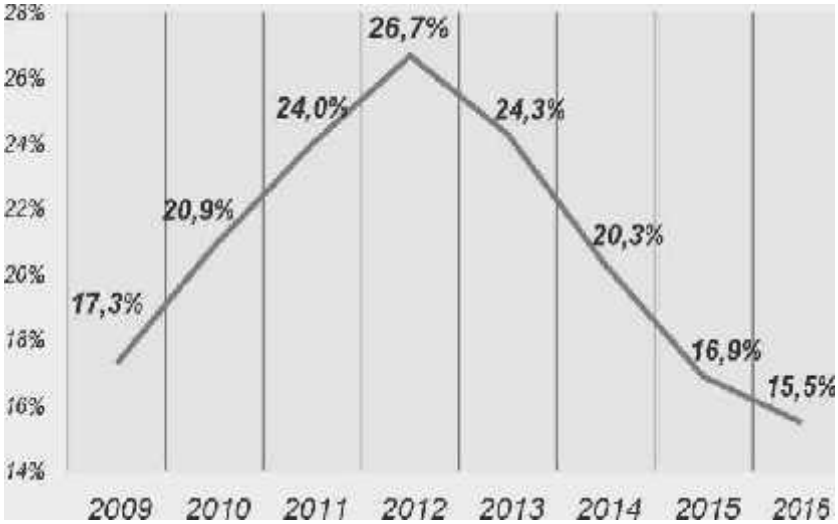

Извор: Републички завод за статистику

У 2016. години на територији АП Војводине било је регистровано 24.736 привредних друштава, од чега су 86% микро (0-9 запослених), 11% мала (10-49 запослених), 3% средња (50-249 запослених) и само 1% велика предузећа (преко 250 запослених). Највећи број предузећа је у делатности Трговине на велико и мало и поправке моторних возила (34,6%), док су знатно мање заступљена предузећа која се баве Прерађивачком индустријом (17,4%) и Стручним, научним, иновационим и техничким делатностима (10,4%), а комплетна структура је представљена на следећем графику.

График 11. Структураприврединих друштавапо делатностиу Војводини 2016. године

* Остало обухвата: рударство, снабдевање ел. енергијом, гасом и паром, финансијска делатност и дел. осигурања, услуге смештаја и хране, снабдевањеводом и управљање отпадним водама, пословање некретнинама, образовање, здравствена и социјална заштита, уметност забава и рекреација и остале услужне делатности.

Извор: Покрајински секретаријат за привреду и туризам

У 2016. години у Војводини је било 486.401 запослених, без запослених у пољопривреди, а са запосленима у пољопривреди 511.313. Њихова расподела по предузећима различите величине значајно одступа од структуре самих предузећа по величини, јер је само 16% запослених у микро предузећима, 22% у малим, 25% у средњим, док је у великим предузећима, који чине само 1 %, запослено 37%. Структура запослених по делатностима представљена је графиком.

График 12. Структура запослених по делатностима у Војводини у 2016. години

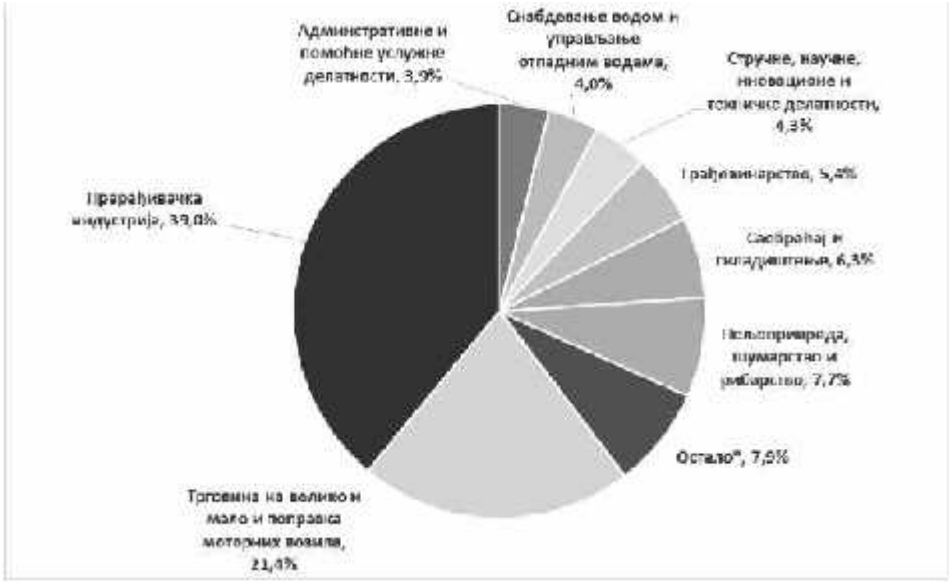

* Остало обухвата: рударство, снабдевање ел. енергијом, гасом и паром, финансијска делатност и дел. осигурања, услуге смештаја и хране, пословање некретнинама, образовање, здравствена и социјална заштита, уметност забава и рекреација, информисање и комуникације и остале услужне делатности.

Извор: Покрајински секретаријат за привреду и туризам

Војводина је у 2016. години остварила 473,140 мил РСД доприноса БДП-у Републике Србије, у чијем су стварању велика предузећа учествовала 47%, средња - 25%, мала - 18%, а бројчано доминантна микро предузећа са свега 9%. Највећи допринос БДП-у Војводине, приближно половину вредности, даје прерађивачка индустрија.

График 13. Структура БДП-а Војводине по делатностима у 2016. години (у мил РСД)

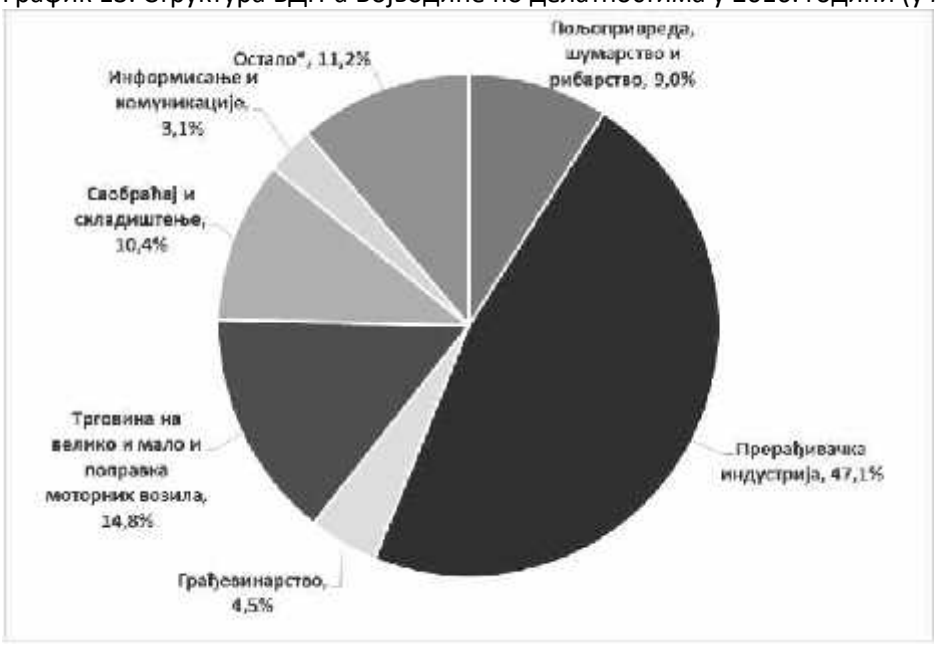

* Остало обухвата: рударство, снабдевање ел. енергијом, гасом и паром, снабдевање водом и управљање отпадним водама, финансијске делатност и дел. осигурања, услуге смештаја и хране, пословање некретнинама, образовање, стручне, научне, иновационе и техничке делатности,

здравствена и социјална заштита, уметност забава и рекреација, информисање и комуникације и остале услужне делатности.

Извор: Покрајински секретаријат за привреду и туризам

Војводина је у 2016. години остварила промет од 2.526.093 мил РСД, од чега су 40% промета реализовала велика предузећа, 24% средња, 19% мала, а 17% микро предузећа, при чему су Прерађивачка индустрија (40,1%) и трговина на велико и мало и поправка моторних возила (31%) имале највећи промет, што је приказано на следећем графику.

График 14. Структура оствареног промета у Војводини по делатностима у 2016. години (у мил РСД)

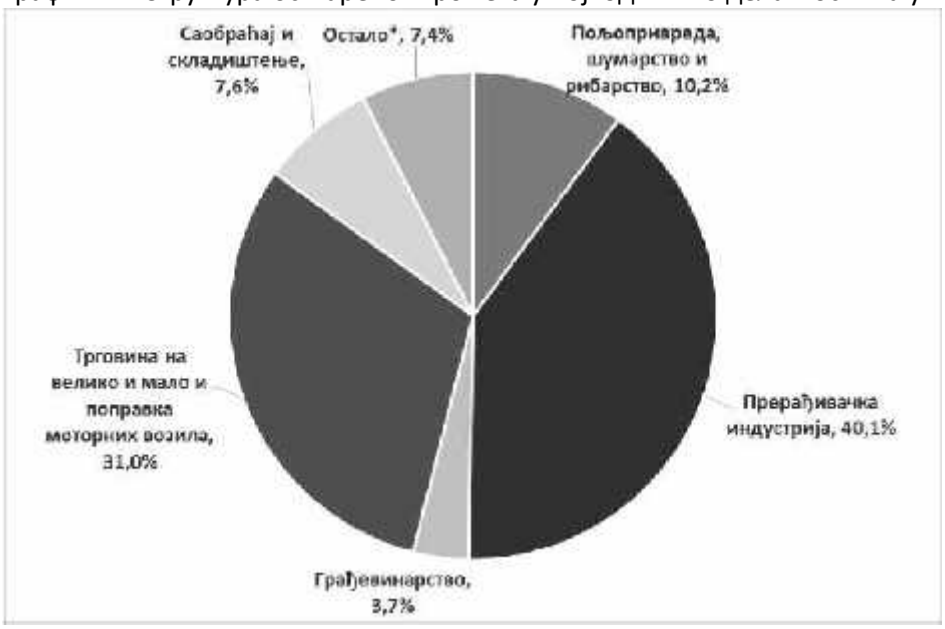

* Остало обухвата: рударство, снабдевање ел. енергијом, гасом и паром, снабдевање водом и управљање отпадним водама, финансијска делатност и дел. осигурања, услуге смештаја и хране, пословање некретнинама, образовање, стручне, научне, иновационе и техничке делатности, здравствена и социјална заштита, уметност забава и рекреација, информисање и комуникације и остале услужне делатности.

Извор: Покрајински секретаријат за привреду и туризам

У наредној табели представљено је двадесет пет привредних друштава из АП Војводине која се налазе међи сто нај друштава по нето добити у Р. Србији у 2016. години.

Табела 6. Водећа предузећа у Војводини у 2016. години

Ранг у АПВ	Ранг у Срб.	НАЗИВ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА	МЕСТО	ОБЛАСТ	НЕТО ДОБИТАК (у 000дин)	БРОЈ ЗАПОСЛЕ
1	1	НИС АД НОВИ САД	Нови Сад	Јужнобачка	16.081.86	3.891
2	7	СУНОКО ДОО НОВИ САД	Нови Сад	Јужнобачка	6.263.690	498
3	13	ХЕМОФАРМ АД ВРШАЦ	Вршац	Јужнобанатска	3.620.713	2.290
4	19	ЈП СРБИЈАГАС НОВИ САД	Нови Сад	Јужнобачка	2.168.997	1.105
5	24	АПА ДОО АПАТИН	Апатин	Западнобачка	1.766.996	747
6	28	ИМ МАТИЈЕВИЋ ДОО НОВИ САД	Нови Сад	Јужнобачка	1.557.957	1.667
7	31	АД ФАБРИКА ШЕЋЕРА ШАЈКАШКА ЖАБАЉ	Жабаљ	Јужнобачка	1.451.870	125
8	32	^АРАКСЕ ВРС ДОО БЕОЧИН	Беочин	Јужнобачка	1.416.644	242
9	34	ШЕЋЕРАНА ЦРВЕНКА АД ЦРВЕНКА	Црвенка	Западнобачка	1.385.212	166

10	36	КОТЕК5 У15СОРА^ ДОО НОВИ САД	Нови Сад	Јужнобачка	1.346.605	505
11	53	ПИК-Бечеј АД Бечеј	Бечеј	Јужнобачка	920.948	660
12	54	ТАККЕТТ ДОО БАЧКА ПАЛАНКА	Бачка Паланка	Јужнобачка	920.154	579
13	60	ЈКП НОВОСАДСКА ТОПЛАНА НОВИ САД	Нови Сад	Јужнобачка	833.392	328
14	61	Р!ОКА^О ^ОО ЗОМВОК	Сомбор	Западнобачка	830.503	1.789
15	64	СА^ЕХ ДОО ВРБАС	Врбас	Јужнобачка	800.321	874
16	66	С^ЕК 5ЕРВ1А а.о.о ПЕТРОВАРАДИН	Петроварадин	Јужнобачка	794.260	637
17	67	РКЕ5ЕМ1Ц5 МЕ^1СА^ САКЕ 5КВ1ЈА ПОО ^5АС	Вршац	Јужнобанатска	768.013	876
18	72	РАКМ1МА РЕТ РОО^5	Инђија	Сремска	725.600	82
19	74	ДИЈАМАНТ АД ЗРЕЊАНИН	Зрењанин	Средњебанатска	686.942	731
20	81	КЕА^ КМ11Т1МС ^ОО	Гајдобра	Јужнобачка	609.621	403
21	83	ДОО РАЦА ЗРЕЊАНИН	Зрењанин	Средњебанатска	606.547	45
22	87	5ОМВОЦЕП ПОО 5ОМВОР	Сомбор	Западнобачка	590.930	335
23	88	ДОО АЦМЕХ ПАНЧЕВО	Панчево	Јужнобанатска	589.904	348
24	91	НЕКТАР ДОО БАЧКА ПАЛАНКА	Бачка Паланка	Јужнобачка	575.590	626
25	97	АУТОРИТАС ИНВЕСТМЕНТ ДОО НОВИ САД	Нови Сад	Јужнобачка	553.163	26

Извор: Покрајински секретаријат за привреду и туризам

2.5 АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГМОДЕЛА УПРАВЉАЊА ТУРИЗМОМ

На подручју АП Војводине делују:

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

Регионална туристичка организација - Туристичка организација Војводине (ТОВ)

44 локалне туристичкеорганизације

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

Покрајински секретаријат за привреду и туризам, у области туризма, у складу са законом и Статутом Аутономне покрајине Војводине, обавља послове покрајинске управе у области туризма, угоститељства, бања и лечилишта, сајмова и других привредних манифестација, а који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: уређује и обезбеђује равномерни регионални развој и др.

Туристичка организација Војводине

Туристичка организација Војводине основана је 2002. године и у основне активности убраја:

Доношење годишњих планова и програма промотивних активности;

Координација активности туристичких субјеката;

Прикупљање свих врсти информација ради обавештавања јавности;

Обезбеђивање информативно пропагандног материјала;

Представљање на сајмовима и др.

Туристичке организације градова и општина

У Војводини делује 44 локалне туристичке организације, којима је у надлежности следећи делокруг послова:

Унапређење и промоцијатуризма;

Подстицање програма изградње туристичке инфраструктуре;

Координирање активности и сарадње између привредних и других субјеката;

Доноси годишњи програм и план промотивних активности;

Обезбеђивање информативно промотивног материјала;

Прикупљање и објављивање информација;

Организовање манифестација;

Формирање туристичко информативних центара и друго.

Врсте подстицаја из области туризма у Војводини

Покрајински секретаријат за привреду и туризам подстакао је развој туризма у 2017. години, са око 300.000.000,00 динара, кроз продршку:

Локалним самоуправама у циљу унапређења туристичке понуде АП Војводине кроз побољшање и модернизацију туристичких потенцијала локалних самоуправа и намењена су за:

Израду планске и пројектно техничке документације

Израду и постављање туристичке сигнализације

Инфраструктурне радове

Унапређење бањског и здравственог туризма

Привредним субјекатима (микро и мала привредна друштва и предузетници) са
циљем:

унапређења квалитета услуга у постојећим угоститељским објектима;

повећања броја ноћења и продужења боравка туриста у АП Војводини кроз унапређење квалитета услуга и додатних туристичких садржаја у постојећим угоститељским објектима;

унапређења конгресно-туристичке понуде

унапређења иновативности привредних субјеката (технолошка иновативност)

подстицања повећања прихода привредних субјеката и отварања нових радних места, те пораста пореских прихода и накнада Републике Србије;

Унапређења укупне туристичке понуде АП Војводине.

унапређења конкурентности туристичке понуде АП Војводине на иностраном и домаћем тржишту.

Удружењима грађана са територије Аутономне покрајине Војводине са циљем:

Афирмације манифестационог туризма као значајног фактора развоја туризма АП Војводине;

Унапређења квалитета постојећих манифестација и повећање броја учесника;

Повећања укупне туристичке понуде АП Војводине кроз унапређење манифестационог туризма;

Промоције туристичке понуде АП Војводине на манифестацијама од регионалног и међународног значаја.

Поред наведеног Покрајински секретаријат финансира, односно суфинансира представљање Војводине у земљи и региону, израду елабората, студија процена, програм развоја, едукације и друго, у складу са делокругом послова секретаријата.

Додатно, из републичког буџета, субјектима из АП Војводине додељено је: за инфраструктурне пројекте 59.000.000,00 динара (9 корисника), за промоцију туристичких производа, манифестације, едукацију, тренинге у туризму и др. 26.050.000,00 динара, за ЕХ1Т 35.000.000,00 динара, што укупно износи 114.050.000,00 динара из републичкогбуџета.

Анализом укупног буџетског система закључује се да највећим буџетом располаже Туристичка организација Новог Сада (95 мил. РСД са боравишним таксама), следи Туристичка организација Војводине (више од 60 милиона). Највише средстава од боравишне таксе остварују град Нови Сад и Суботица.

На основу буџетске структуре локалних туристичких организација, видљиво је да административни расходи чине највећи појединачни удео (око 30%), затим организација манифестација и наступи на сајмовима. Туристичка организација Војводине у структури расхода највећи део алоцира на представљања Војводине на сајмовима и градовима у земљи и региону (око 20%), административни трошкови чине

добар део расхода (око 20%), док у комуникацији и дизајну вредности још увек не одговара праксама модернихдестинација.

2.6 ТУРИСТИЧКИ ПРОФИЛ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Ресурсно - атракцијска основа туризма АП Војводине

На основу спроведеног обиласка терена, као и према мишљењу и ставовима субјеката укључених у развој туризма овог подручја. У наставку су наведене кључне атракције Војводине.

УРБАНА ПОДРУЧЈА

Н ОВ И С АД - региона лни цента р

Позициониран на Дунаву, са Тврђавом из XVII века, на раскршћу најважнијих саобраћајница, у близини Фрушке горе са 17 културно-историјски важних манастира, са салашима у непосредној околини, атрактивним старим градским језгром, многобројним музејима, престижним Новосадским сајмом и као домаћин бројних светски познатих фестивала и манифестација, Град Нови Сад поседује сву потребну разноликост понуде неопходну једном савременом туристичком центру који жели и може да оствари запажење место на туристичкој мапи света. Нови Сад је од 2006. године члан Европских градова туризма (ЕЏКОРЕДМ С1Т1Е5 ТОЏК5М) а од 2021. године ће постати Европска престоница културе.

С РЕМС КИ КАРЛОВ ЦИ - ста ро гра д ско језгро

Историјски град, смештен на благим падинама Фрушке горе, према Дунаву. Захваљујући пре свега догађајима, али и архитектури XVIII и XIX века, амбијентална целина уоквирена у подножју места представља фасцинацију туриста. Старо градско језгро је непокретно културно добро од изузетног значаја за Војводину, као просторно културно-историјска целина. На централном Тргу налазе се монументалне грађевине (Патријаршијски двор, Саборна црква- иконостас изузетне уметниче вредности, Карловачка гимназија, Карловачка богословија - најстарија у Србији). Капела мира, место на којем је потписан Карловачки мир 1699. године, има међународни значај по туристичкој валоризацији. Поред институција културе и духовности, обронци Фрушке горе дају ноту префињености, како због виногорја, тако и због предивних јесењих пејзажа Стражилова и винограда. Сремске Карловце годишње посети око 100.000 туриста.

СУБОТИЦА

Суботица (мађ. Сзабадка) је најсевернији град у Републици Србији, други по броју становника у Војводини. Северно од града се налази пешчара са плодним воћњацима и виноградима најужним деловима,а на плодној земљицрници се развија пољопривреда. Градје смештен уПанонској низији који има дугу традицију и богато културно наслеђе. У близини града је и прукључак на аутопут Е- 75 који Суботицу повезује са Мађарском на северу и Јужном Европом преко Београда на југу. Такође, Суботица је железнички повезана са целом Европом. Суботица се развила и изградила у модеран средњоевропски град крајем 19. и почетком 20. века. Најважније атракције су: Рајхлова палата, Народно позориште и Градска кућа, уз фонтане и храмове.

П АЛИЋ

Палић (мађ. Палицс) је градско насеље у општини Суботица у Севернобачком округу, излетиште, лечилиште и језеро, седам километара удаљено од Суботице. Западни део Палићког језера додирује јужно предграђе Суботице, познато по имену Сенћанска капија. Језеро је дубине до 2 метра и због великог броја алги изразито зелене боје. Језерско блато је лековито, па је 1845. изграђено купатило и Палић је постао и бања. Половином 19. века, на северној обали је засађен прелеп парк, изграђени су хотели, и ту су још тада имућни Суботичани градили летњиковце. Године 1912. отворено је новоизграђено купалиште са објектима по

којима се Палић и данас препознаје - водоторањ, Велика тераса и женски и мушки штранд.

С РЕМС КА МИТРОВ ИЦА

Сремска Митровица је и највећи град у Срему, административни центар Сремског округа и један од најстаријих градова у Војводини и Србији. Град је смештен на левој обалиреке Саве. Антички град Сирмијум, који се налазио на територији данашње Сремске Митровице,је биопрестоница Римског царства током периода тетрархије. Називан је и „славном мајком градова“. Бројни римски цареви су рођени у или у близини Сирмијума. Историјскојезгро Сремске Митровицеје најстарији очувани део града, образован у раздобљу од 16. до 19. века. Језгро се образовало у непосредној вези са реком Савом. Ово је данас и најрепрезентативнији део града са бројним централним садржајима. Овај део града нуди и бројне могућности за развој туризма.

С ОМБОР

Сомбор, град богате културне баштине, чувар старе традиције и неговатељ раскошне историје у којем су многи уметници и поетичари нашли свој надалеко познат равничарски мир укоме су стварали своја најистакнутија дела. Сомбор је надалекопознат по свом зеленилу, тачније по бођошима који су донесени из долине Мисисипија још 1903. године те са правом носи епитет најзеленијег града Европе. Не треба заборавити ни стари фијакер који и данас бледо лута улицама града одржавајући традицију прошлог времена. Сомбор је данас модеран град који је очувао патину и шарм прошлости, где и данас питомо промиче фијакер, чувајући легенду о Сомбору, Раванграду и Зеленграду.

В РШАЦ С А ОКОЛИН ОМ

Вршац, један од најлепших банатских градова, смештен на око 80км северно од Београда, на међународном магистралном путу за Румунију. Налази се југоисточном делу Војводине, уз ивицу Панонске низије, уподножју и на обронцима Вршачких планина. Познатје по томе што део његове територије заузима простор природног резервата Делиблатске пешчаре, познат као ’’Еврпоска сахара’’. Обилује бројним старим здањима разноврсних стилова, црквама и културним институцијама, чувајући једну од најстаријих традиција међу српским градовима. Неке од главних знаменитости овог града су Вршачка кула, катедрала посвећена Св. Герхарду, манастир Месић, капела Св. Крста, Владичански двор и др. Вршчани се посебно поносе лепим и савремено уређеним градским тргом, окружен архитектуром различитих стилова. Ипак, углавном је главна асоцијација на Вршац вино и виногради.

ПРИРОДНЕ АТРАКЦИЈЕ

РЕКА ДУН АВ

Дунав (од келтског “река”) је најзначајнија и друга највећа река Европе (2857 кт), која тече кроз више земаља него било која река у свету - Немачка,Аустрија, Словачка,Мађарска,Хрватска,Србија (588 кт), Румунија,Бугарска,Украјина иМолдавија.Дунав има изузетне комплементарне вредностиу свом приобаљу, од којих су најистакнутије културно-историјско наслеђе, археолошка налазишта, као и каналска мрежа, ритови и специјални резервати природе, купалишта и друго. Подручје Дунава је изразити виноградарски регион јединствених геограрских и културолошких одликакој су условиле укус и квалитет вина.

Н АЦИОН АЛН И П АРК Ф РУШКА ГОРА

Локација, специфична геолошка историја, различити микро-климатски услови, чине ову планину веома интересантном и важном за различите научне области.Захваљујућијединственим и веома бројним фосилним остацима флоре и фауне, Фрушка гора се назива и

"огледалом геолошке прошлости". Основна карактеристика ове области је постојање бројних угрожених, ретких и заштићених биљних и животињских врста. Пашњаци и плодно земљиште, виногради и воћњаци, украшавају падине и ниже делове Фрушке горе, док су површине које се налазе на висинама изнад 300 метара надморске висине покривене густим, листопадним шумама.

РЕКАТ ИСА

Река Тисаје највећа лева притока Дунава. Протиче кроз Панонску низију. Извире у Украјини, на Карпатима у области Буковина, и даље

пролази кроз Мађарску, Румунију, Словачку и Србију. Улива се у Дунав код Старог Сланкамена. Тиса је пловна на дужини од 532 кт. Бачки канал повезује Тису са Дунавом, а Бегејски канал са Тамишем. Река Тиса има многих чари, идеално је место за пецање и пловидбу, питома је и типична панонска река. За њу су везане многе легенде и мистерије, попут оне о хунском вођи Атили „Бичу Божијем“. На њеној површини се јуна месеца сваке године изводи најчудотворнији љубавни плес Тиског цвета - "Цветање Тисе". Тиса је једно од два преостала места на целој планети на којој се овај прелепи инсект још увек може видети.

Т ИТ ЕЛС КИ БРЕГ

Тителски брег је брег у Војводини. Налази се у југоисточној Бачкој (у регији Шајкашка), између градиња Тителана југу, села Лок, Вилово и Шајкаш на југозападу, села Мошорин на северу и реке Тиса на истоку. Надморска висина му је 128 т, а пружа се правцем северозапад- југоисток.Тителски брег је геоморфолошки, заправо лесна зараваннастала навејавањем леса током плеистоцена.Дугачка је 18 кт, а широка око 7,5 кт. Нагнута је ка југоистоку, а изнад Тисе се диже стрми одсек висине 60 т. У њему се запажа шест смеђих зона, што указује на то, да је зараван формирана из шест етапа. Брег је инстересантна форма, пошто је једино узвишење у Бачкој, која је углавном равница. Највиша тачка му је на 128 т.

ЈЕЗ ЕРА (З ОБН АТ ИЧ КО-Т ОП ОЛАЧ КО, ЛУДОШ)

Зобнатичко језеро се налази поред Бачке Тополе и његова вода је међу чистијим у Војводини. Пружа изузетне туристичке могућности за цело ово подручје.Ублизинијезера налазисе ветрењача која посетиоцима пружа изузетан угођај. Зобнатица пружа станиште ретким врстама водоземаца, гмизаваца и сисара. Туристички комплекс Зобнатице чини некадашње имање породице Терлеева, чије имање чини дворац Зобнатица и кула осматрачница. Лудашко језеро (негдје и Лудошко језеро) је језеро и специјални резерват природе у Војводини, Србија, на рубу Суботичке

пјешчаре (Суботичко-хоргошка пјешчара), недалеко од села Шупљака и Хајдукова. Име долази од мађарске ријечи "лудас", што значи "гуска".

ГОРЊЕ П ОДУН АВ ЉЕ

Горње подунавље је велико поплавно подручје на крајњем северозападу Војводине које представља једну од најочуванијих ритско- мочварних целина на току Дунава кроз Србију. Простире се на 19648 На, уз леву обалу Дунава, обухватајући готово 70 кт речног тока. Горње подунавље одликује изузетна биолошка разноврсност и представља једно од последњих уточишта за живи свет везан за поплавна подручја. У резервату живи 51 врста сисара, 280 врста птица, 50 врста риба, 11 врста водоземаца, стотине врста инсеката, водена, мочварна, ливадска и шумска вегетација. Краси га и аутентично културно наслеђе (обичаји, ношња, језик, риболовни алат, чамци и јела) које привлачи госте и чини дестинацију атрактивном за посетиоце.

КИКИН ДА - П ОС МАТ РАН ЈЕ П Т ИЦА "С ОВ Е УШАРЕ"

Домаћи и светски орнитолози утврдили су да се у Србији, тачније у северној покрајини Војводини, налазе највећа зимујућа јата, а у Кикинди и најгушћа гнездећа популација сова утина на свету. Понекад их има иоко700. Пажњу Кикинђанима на сове скреће велика информатива табла са информација о тим заштићеним птицама.А стабло са највише сова утина у Србији, налази се у центру овог града са чак 145 сова! Новембар као месец сова у Кикинди се обележава од 2012. године. У то време се организују бројна предавања, скупови, едукативне трибине, а и природно у овом граду је од тада смештен и Центар за заштиту сова Србије. Идеја је да ова манифестација постане традиционална, туристичка атракција намењена љубитељима птица.

ДЕЛИБЛАТ С КА П ЕШЧ АРА

Делиблатска пешчара или Банатски песак јединствена је пешчара у Европи, а налази се у југоисточном делу српске покрајине Војводине, у јужном Банату. Ова пространа област површине од око 300 кт2,чије су главне пешчане масе елипсоидног облика окружене плодним лесним пољопривредним површинама, протеже се између Дунава и југозападних падина Карпата.Овај споменик историје природе Панонске низије једно је од ретких прибежишта за многе специфичне врсте флоре и фауне, које у европским и светским размерама представљају природне реткости. Пешчара представља геоморфолошки и еколошко-биогеографски феномен не само Панонске низије, већ и читаве Европе.

БЕЛОЦРКВ АН С КА ЈЕЗ ЕРА

Бела Црква се налазиу ЈужномБанату, сто километара источно од Београда.Уз сам град смештена су иБелоцркванска језера: Главно, Врачевгајско, Шаранско, Шљункара, која представљају јединствену туристичку понуду у Војводини. Језера су настала ископавањем шљунка, па је вода прозирно зелена, а плаже пешчане. На Главном језеру плажа је делом бетонирана, док је на осталим језерима потпуно природна. Купање је могуће и на рекама Нери и Карашу, а водотокови Дунава и канала Дунав-Тиса-Дунав употпуњују овај јединствени природни амбијент.

С П ЕЦИЈАЛН И РЕЗ ЕРВ АТ П РИРОДЕ ЦАРС КА БАРА

Специјални резерват природе ' Стари Бегеј - Царска бара" налази се на 17 кт јужно од Зрењанина и око 2 км од магистралног пута

Зрењанин-Београд, а заузима површину од око 1600 ћа. Посебну природну вредност комплексу Царске баре и напуштеног тока реке Бегеј дају мозаичност, водене, травнате и шумске вегетације, као и разноврсност животињских врста, у чијем оквиру централно место заузима богатствоптичјег света -орнитофауне. Евидентирано је више од200 птичјих врста, међу којима су и праве реткости - примерци угрожених врста чапљи, корморана, гњураца, патака. Мочварну вегетацију чине биљне врсте, данас ретке и угрожене, попут белог и жутог локвања или мочварне орхидеје, као и засади врбе и тополе.

ОСТАЛЕ АТРАКЦИЈЕ

П ЕТРОВАРАДИ НСКА ТВРЂАВА

Тврђава представља класичан пример војне архитектуре XVIII века и ремек дело у систему фортификације. Обухвата површину од 112 На са јединственим системом подземних ходника дужине 16 кт. Грађена је, са прекидима, у периоду од 1692. до 1780. године. Данас је Петроварадинска тврђава најзначајнији културно-историјски споменик и симбол Новог Сада, једна од највећих и најочуванијих тврђава у Европи. Представља прворазредни културни, уметнички и туристички локалитет, који привлачи многе посетиоце. Тврђава је уметнички центар са Академијом уметности и мноштвом атељеа бројних новосадских уметника, сликара и вајара. Овде су смештене и две изузетно значајне културне установе (Музеј града Новог Сада и Историјски архив града Новог Сада), а од 2001. године, сваког јула на тврђави се одржава фестивал ЕЖТ.

М УЗИЧКИ ФЕСТИВАЛ "ЕХ1Т"

Е^^ се одржава једном годишње на Петроварадинској тврђави. Поред титуле “Најбољи европски фестивал”, освојене на Европским фестивалским наградама у Холандији 2014. године са 620.000 гласова из целог света, Е^^ је 2007. године проглашен за најбољи европски фестивал на Британским европским наградама, а такође је рангиран и награђен као један од најбољих великих фестивала (Европске фестивалске награде) 2009, 2010, 2011, 2012. и 2014. године, као и један од 10 најбољих фестивала ван Велике Британије (Британске фестивалске награде) 2013. и 2014. године. Готово три милиона људи из више од шездесет земаља широм света посетило је фестивал од његовог постојања, 2001.године. Од 2014. године Е^^ се одржава и у Црној гори, Плажа Јаз поред Будве (5еа ^апсе) , а од 2017. године и у Хрватској, Умаг (5еа 5?аг).

ФРУШКОГОРСКИ М АНАСТИРИ

Импозантни манастирски комплекс, већином обновљен у XVIII веку, који чини специфичну кулутрно-историјску целину српске барокне уметности. По ободу Фрушке горе смештено је 17 православних манастира, изграђених крајем XV и током XVI века. Захваљујући великом броју манастира на једном месту, Фрушка гора је добила епитет „Српски Атос“. Најпознатији су: Мала Ремета, Врдничка Раваница, Јазак, Велика Ремета, Крушедол, Хоповим Гргетег и Старо Хопово, а на ширем обухвату су и манастири Привина Глава, Дивша, Кувеждин, Петковица, Шишатовац, Бешеново, Беочин и Раковац.

БАЊА ВРДНИК

Бања се налази у изванредном природном амфитеатру, окружен благим поточним долинама, обраслим бујном и разноликом вегетацијом. Пружа изванредне могућности за лечење, одмор и рекреацију, као и туризам, с обзиром на бројне културно историјске споменике у непосредној близини. У бањи се посебно издвајају извор киселе и извор термалне воде. Извор киселе минералне воде налази се у долини врдничког потока. Смештајне капацитете у Бањи Врдник у највећем проценту сачињава приватни смештај. Њега сачињавају многобројни апартмани и собе у оквиру приватних вила. У Бањи се налази хотел са 5 звездица Ротел АЛла и етно насеље Врдничка кула и специјална болница за рехабилитацију Термал.

БА ТВРЂАВА

Тврђава у Бачу представља најзначајније и најбоље очувано средњевековно утврђење на подручју Војводине. Локалитет, на коме је тврђава изграђена, сведочи о дугом низу векова коришћења овог природно одбрањивог терена, који је своју судбину везао за реку Дунав, природну границу међу народима и цивилизацијама. Године 1948. тврђава у Бачу добила је статус споменика културе, чиме је заустављено даље пропадање и разношење материјала, а отворен пут ка организованој обнови за њено очување.

М ЕМ ОРИЈАЛНИ КОМ ПЛЕКС „СПОМ ЕН ПАРК "СРЕМ СКИ ФРОНТ"

Спомен парк „Сремски Фронт“ је знамените место од изузетног значаја у Србији код села Адашевци у оквиру Општине Шид. На датом простору током ратних 1944. 45. образован је Сремски фронт највећа фронтовска операција на тлу Југославије у Другом светском рату. Спомен-парк посвећен Сремском фронту подигнут је 1988. године. Грађен је истовремено са подизањем дотадашњег пута Братство-Јединство у савремени ауто-пут. Током ратних 1990-их година споменик је оштећен. У раздобљу 2003-05. дошло је до делимичне обнове комплекса. Током 2000-их подигнута је православна капела. Сачињен је од три целине: Сабиралишта, Алеје части и Музеја.

ЦАРСКА ПАЛАТА СИРМ ИУМ

	БАЧКИ ПЕТРОВАЦ - А^^А РАПК "ПЕТРОЛАНД" А^иа Рагк ПЕТРОЛАНД је највећа до сада изграђена туристичко-забавна атракција у Србији. Уједно, то је и најмодернији А^иа Рагк на простору целог Балкана. Налази се на територији општине Бачки Петровац, надомак Новог Сада, 120 кт од Београда, исто толико удаљен од границе са Мађарском и само 20 кт од граничног прелаза са
	ВИНОГОРЈЕ Војводина је прва српска регија која је постала чланица Асоцијације винских регија Европе, што је велико признање винарима и винском туризму. Винске путеве Војводине чине: Пут вина Фрушка гора, Пут вина Палић или Пешчани пут вина, Пут вина Вршац или Јужнобанатски пут вина, а региони су: Фрушкогорско, Сомборско
К1	КОВАЧИЦА - НАИВНА УМ ЕТНОСТ Наивна уметност из Ковачице или ковачичка наива је назив за школу наивне уметности која се развила у селу Ковачица. Ковачица има велики значај на мапи светског наивног сликарства и представља својеврсну метрополу наиве. Ово мало село дуже од четрдесет година задивљује свет својом уметношћу, а посебно
№	ГОЛФ ЦЕНТАР Саграђен у најпитомијем делу војвођанске равнице, наслоњен на десну обалу реке Тисе, у непосредној близини Царске баре. Смештен је непосредно уз магистрални пут Нови Сад - Зрењанин, у општини Жабаљ, удаљен свега 30 кт од Новог Сада. Голф Центар се простире на површини од 38 На. У оквиру овог комплекса налази се
	ГАЛЕРИЈА "ТЕРРА" Центар за ликовну и примењену уметност "Тегга" је установа културе чија је основна делатност излагачка, и она се реализује кроз самосталне и групне изложбе које се одржавају у галерији "Тегга" у Кикинди, као и на другим локацијама у

Извор: Ногша!И НТ^ истраживање, 2017.

Понуда и структура смештајних капацитета

У 2016. години смештајни капацитет Војводине обухватао је 20.872 лежаја (сталних и помоћних) у 9.260 смештајних јединица које су распоређене у 243 смештајна објекта / угоститељска објекта за смештај. Јасно је уочљиво да су хотели доминантни у структури смештаја (25,9%), уз кампове, кампиралишта и кампинг одморишта (22,5%), као и преноћишта-коначишта (12,4%), и хостели (12,7%), док сви остали типови смештаја чине 26,5% смештајне понуде у АП Војводини.

Табела 7. Смештајни капацитети у Војводини у 2018. години

Тип смешгаја	Пословне	Собе		Лежајеви	Број
		Број	Структура	Структура	
Хотели	45	2,286	25.1%	3,831	19.3%
Пансиони	1	39	0.4%	59	0.3%
Мотели	3	76	0.8%	136	0.7%
Пренођишга (коначишта)	88	1,152	12.6%	2,425	12.2%
Туристичка насеља	2	136	1.5%	308	1.6%
Апартмани	8	110	1.2%	299	1.5%
Гостионице са пренођиштем	22	226	2.5%	501	2.5%
Г арни хотели	21	530	5.8%	925	4.7%
Остали угоститељски смешгајни	1	8	0.1%	23	0.1%
Бањска лечилишта	3	275	3.0%	620	3.1%
Планинарски домови и куће	1	13	0.1%	57	0.3%
Радничка одмаралиигга	1	20	0.2%	110	0.6%
Дечија и омладинска одмаралишга	1	32	0.4%	130	0.7%
Хостели	26	1,174	12.9%	3,072	15.5%
Кампови	4	280	3.1%	900	4.5%
Камиралишга	3	1,779	19.5%	3,844	19.4%
Кампинг одморишга	1	25	0.3%	75	0.4%
Приватне собе	-	693	76%	1,930	9.7%
Приватне куће / станови	-	191	2.1%	402	2.0%
Сеоска туристичка домаћинства	-	36	0.4%	91	0.5%
Ловачке куће и колибе	4	30	0.3%	71	0.4%
Укупно	235	9,111		19,809	

Извор: Министарство трговине, туризма и телекомуникација

Хотели у Војводини чине највећи део туристичке понуде, а њихова структура према категоризацији указује да су највише заступљени хотели са 4, нешто мање са 3 звездице, а затим их следе хотели са 5 и 2 звездице, док је удео хотела са 1 звездицом занемарљив. Учешће смештајних јединица и лежаја према категорији хотела представљено је на графиконима.

Г рафик 15. Учешће смештајнихјединица и лежаја према категоријама хотела у Војводини 2016. године

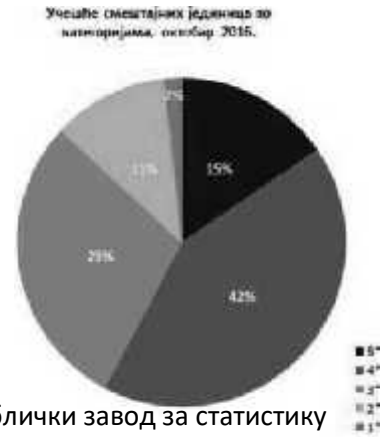

Учешће лежајева по категоријама, октобар 2016.

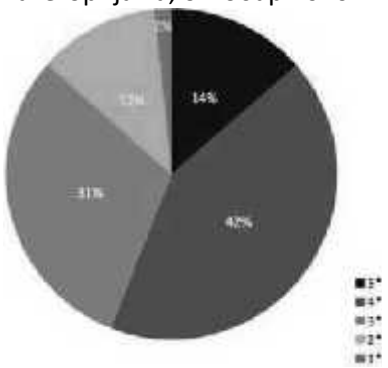

Извор: Републички завод за статистику

Обележја и перформансе туристичке тражње

Анализа долазака туриста у Војводину указује да је након пада тражње за туристичким услугама у 2009. и 2010. години забележен опоравак на тржишту, након чега је дошло до раста, а тај тренд се наставља до 2017. године. У посматраном периоду број долазака туриста растао је по стопи од 4,6% (САСГС), уз напомену да је број долазака страних туриста растао по вишој стопи (9%) од раста броја долазака домаћих туриста (2%). Међутим, стопа раста долазака домаћих туриста регистрована у периоду 2012.- 2017, забележила је много виши ниво (9,2)%.

График 16. Број долазака туриста у Војводини у периоду 2008 - 2017.

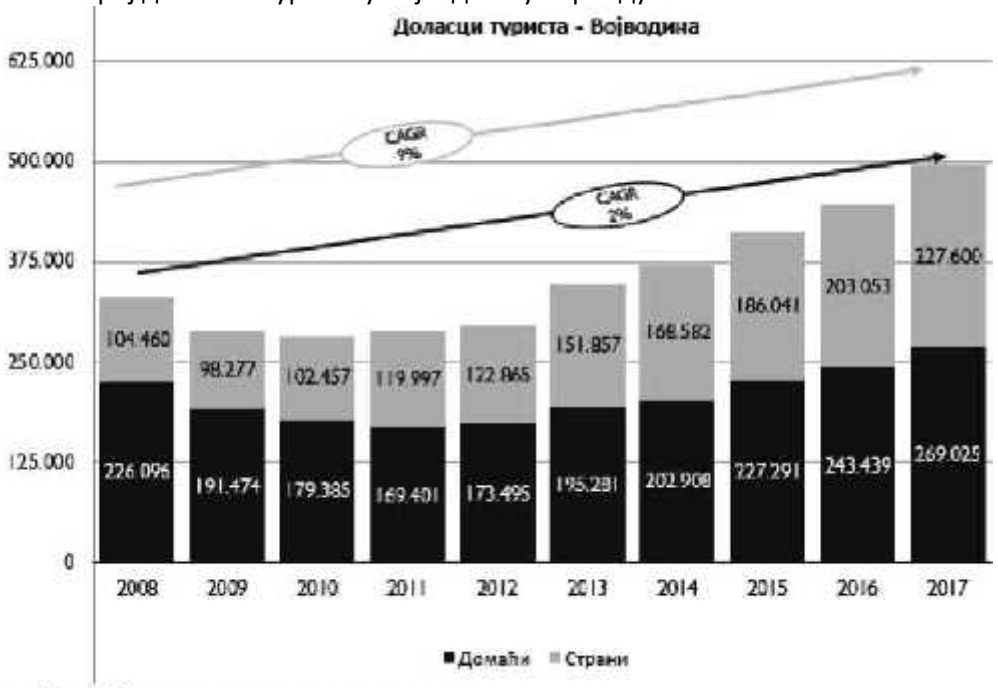

Извор: Републички завод за статистику

Сличан тренд је присутан и када се посматра број ноћења са стопом раста од 3,1%. Важно је уочити да је стопа раста броја ноћења страних туриста (8%) неупоредиво виша у односу на стопу раста броја ноћења домаћих туриста (0,6%).

График 17. Број ноћења туриста у Војводини у периоду 2008 - 2017.

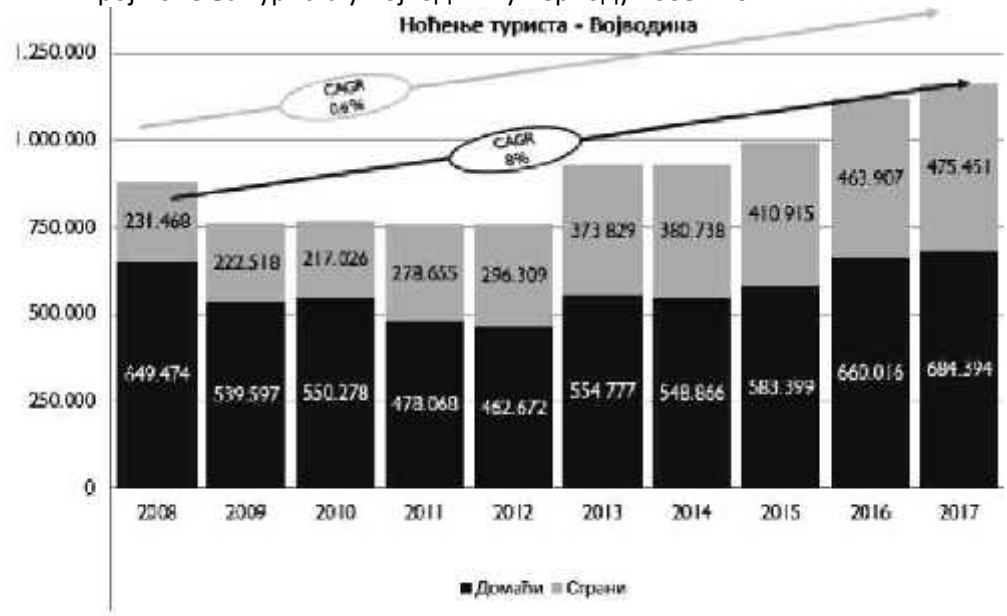

Извор: Републички завод за статистику

Просечна дужина боравка туриста у периоду од 2008-2017. године варирала је од 2,5 до 3,1 дана за домаће госте и од 2,1 до 2,5 дан за стране госте, а 2,5 дана за обе категорије током посматраног периода, са тенденцијом смањивања.

Г рафик 18. Дужина боравка домаћих и страних туриста у Војводини у периоду 2008 - 2017. година

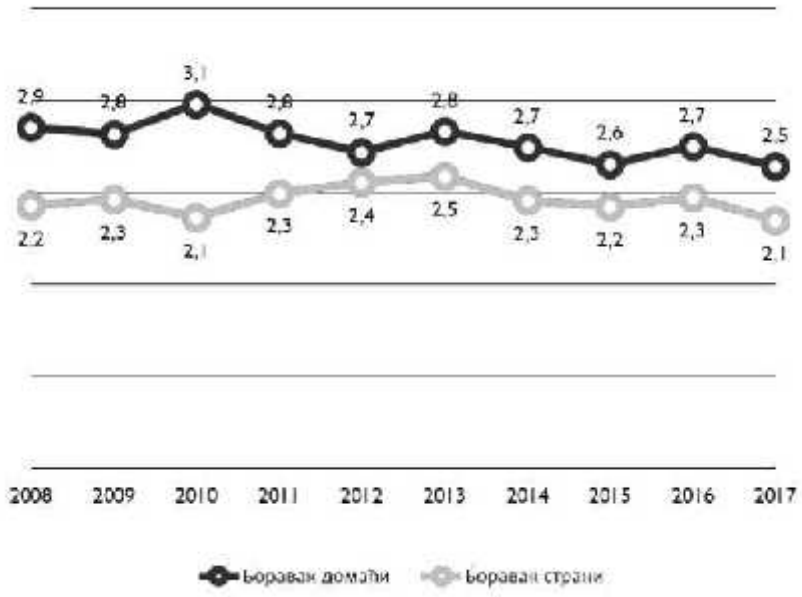

Извор: Републички завод за статистику

■ у Војводини су у 2016. години доминирали смештајни објекти хотелског типа, а учешће ноћења домаћих и страних туриста по врстама смештајних објеката приказана је у наредној табели.

График 19. Учешће ноћења домаћих и страних туриста по врстама смештајних објеката у Војводини у 2016. години

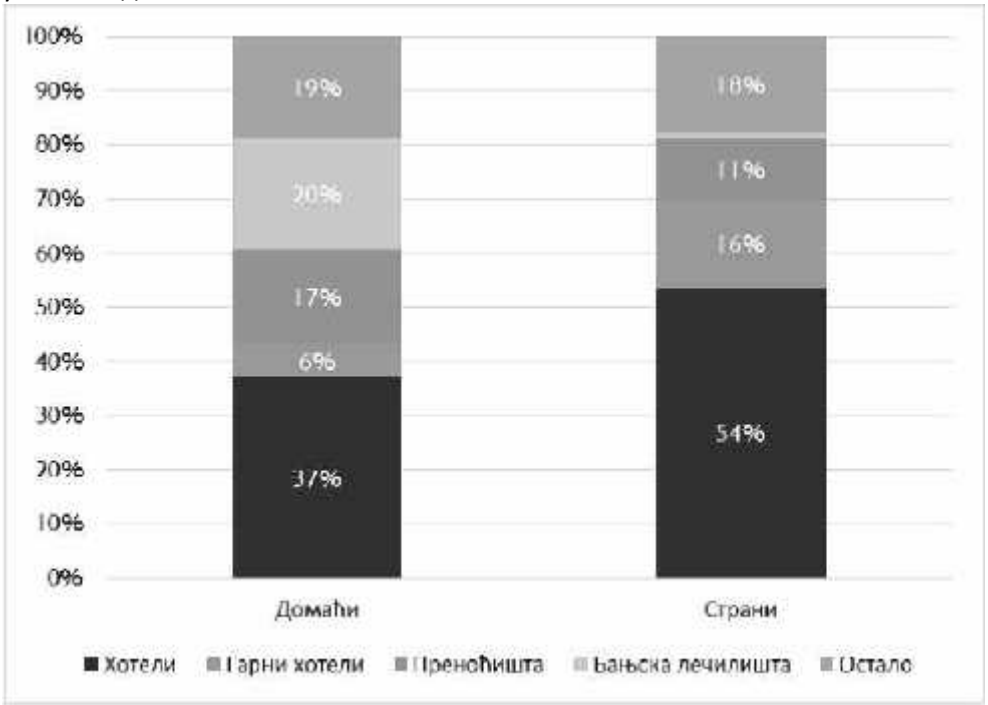

Извор: Републички завод за статистику

Упркос томе што је порастао број ноћења у периоду 2014-2016. године однос домаћих и страних гостију се није изменио. Домаћи гости су били заступљени са 59%, а страни са 41% у обе посматране године.

Гости се у Војводини у просеку задржавају 2,5 дана, али постоји значајно одступање по местима боравка и генерално се страни гости задржавају краће од домаћих, осим у Новом Саду и Суботици. Важно је истаћи да су боравци у бањама знатно дужи, тако да просечан боравак у бањи Јунаковић траје 7,6 дана за домаће госте, а 4 за стране, док у бањи Русанда домаћи гости у просеку проведу 9,4 дана, а страни 8,2. Одступање настаје као последица начина употребе бања, јер се оне доминантно користе у медицинске сврхе и за рехабилитацију.

График 20. Просечна дужина боравка гостију по местима Војводине у 2016. године

П росечна дужина боравка гостију по местима (уданима)

10 9,4

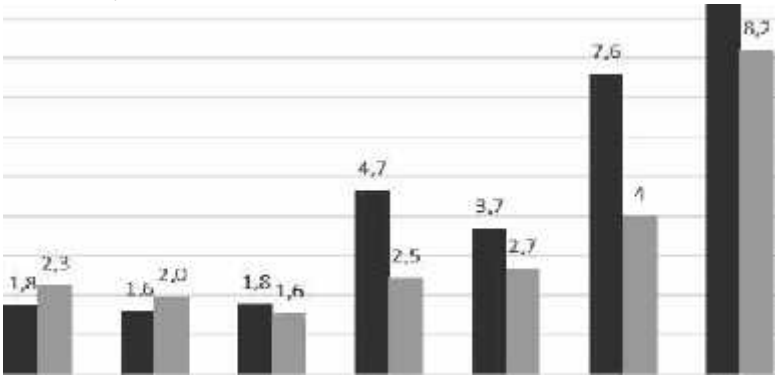

НовиСад Суботица ПалиЋ КањижаВрдник ЈунаковиЋ Русанда

■ Домаћи ■ Страни

Извор: Републички завод за статистику

Домаћи гости у највећем броју користе услуге хотела (43%), али посећују и бањска лечилишта и преноћишта (коначишта), док страни гости доминантно одседају у хотелима (70%).

Хотели у Војводини са укупним учешћем од 23% у укупним смештајном капацитетима опслужују 44%гостију.

Највећи број гостију борави у Новом Саду, а упола мање посећује Суботицу и Палић. Бање су, такође важни туристички центри у Војводини, са учешћем у укупном броју долазака од 10%.

График 21. Учешће туриста изражено бројем долазака у одабраним местима у Војводини 2016. године

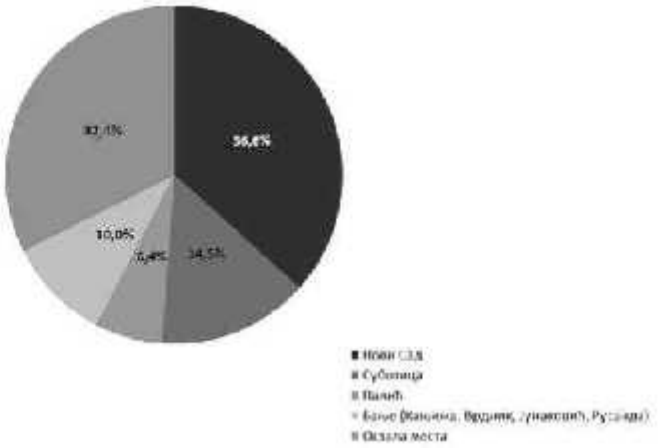

Извор: Републички завод за статистику

■ Ситуација је донекле измењена када је у питању учешће туриста мерено бројем ноћења, нарочито у бањским центрима где је ово учешће повећано на 19%, што је и очекивано имајући у виду просечну дужину боравка гостију у овим центрима.

График 22. Учешће туриста изражено бројем ноћења у одабраним местима у Војводини у 2016. години

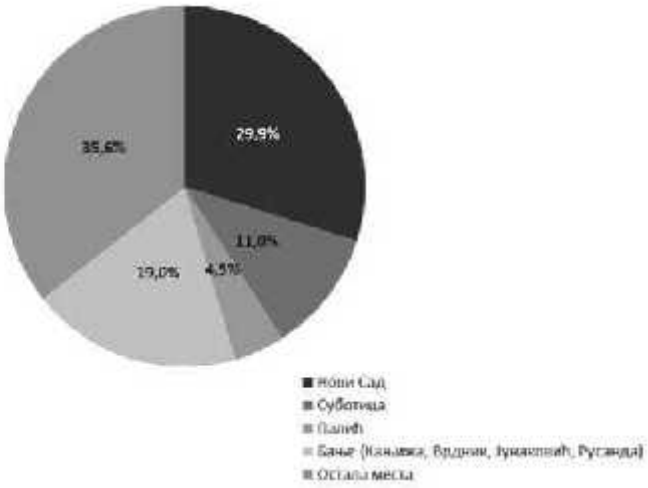

Извор: Републички завод за статистику

График 23. Популњеност смештајних капацитета у Војводини у 2016. години

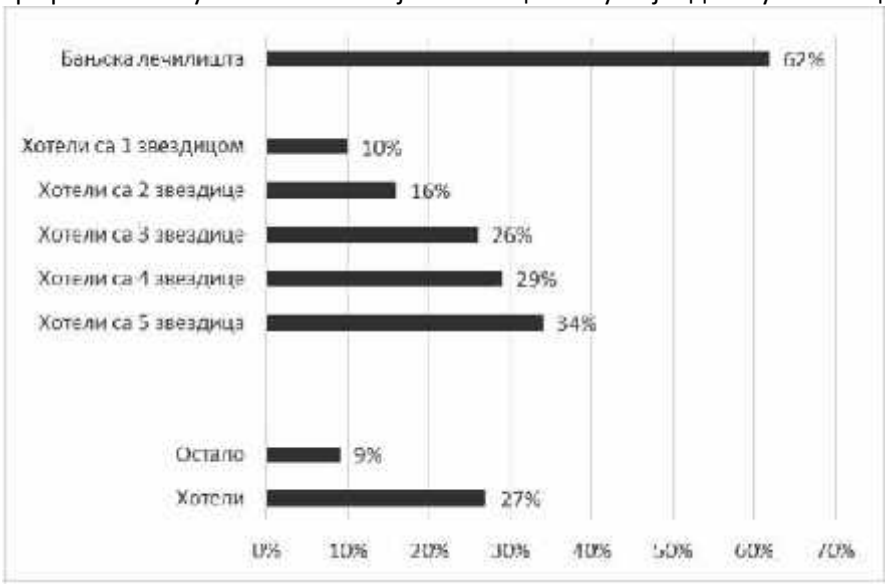

Извор: Републички завод за статистику

Табела 8. Учешће страних туриста у Војводини по емитивним тржиштима у 2016. години

Земља	Доласци	Ноћења
Хрватска	11%	9%
Босна	9%	7%
Словенија	8%	7%
Мађарска	7%	7%
Немачка	6%	6%
Румунија	5%	6%
Италија	4%	5%
Руска федерација	3%	5%
Пољска	4%	4%
Бугарска	4%	3%
Аустрија	3%	3%
Македонија	4%	3%
Црна Гора	3%	3%

Извор: Републички завод за статистику

ЗАКЉУЧАК

АП Војводина, по својим географским и климатским карактеристикама, припада панонском простору, а најважнији речни ток Дунава, уз реке Саву, Тису и Тамиш, сврстава је и подунавску регију, што представља додатну вредност у туристичкој валоризацији;

Војводина је аутономна покрајина Републике Србије, која заузима 27,9% територије и у којој живи 21,6% становништва, и која представља територију од изузетног значаја у историјском, географском, политичком и привредном, али и туристичком смислу;

Пољопривредни потенцијал и традиција обиља су кроз XIX и XX век ово подручје учинили врло пожељним одредиштем регионалних миграција становништва, што је утицало на доминантно мултикултуралан и социјално инклузиван дух подручја;

Демографска структура и трендови неповољни су у већини релевантних аспеката. Депопулациони тренд становништва на територији АП Војводине започет је крајем осамдесетих година прошлога века, а према расположивим индикаторима и према пројекцији броја становништва, одвијаће се и у будућности. Пољопривредни карактер, традиција и потенцијал подручја су у нескладу са

концентрацијом становништва у урбаним подручјима, која се и даље повећава. Старосна и образовна структура становништва су такође врло изазовни с аспекта потребе за предузетничким иницијативама и делатностима више додане вредности;
АП Војводина има изузетно повољан саобраћајни положај, будући да се њеном територијом простиру мултимодални европски коридори X са основном трасом, као и крак Хб и коридор VII. Поред тога, пролази и неколико међународних путних и железничких праваца. Преко реке Дунав, као међународног пловног пута, односно коридора VII, Војводина и Србија имају приступ отвореном мору. Највећи изазов у овој области су чињеница да путна мрежа није у потпуности изграђена и да не може да пружи ниво услуга у складу са европским стандардима;
Инфраструктура није у идеалном стању, а највећи проблеми су у вези са снабдевањем пијаћом водом и третманом отпадних вода. Стање система за снабдевање водом је лоше највише због застарелости и услед тога долази до губитка воде у мрежи, а постоји и проблем угрожености подземним водама, као и недостатак ефикасне канализације.
Економски показатељи и привредни амбијент у АП Војводини су бољи у односу на претходни период, а компаније које су у међувремену отворене, успешно послују, отварају нова радна места и запошљавају велики број радника. Сви планирани и започети пројекти реализују се у планираним роковима: једанаест индустријских зона у покрајини, нова зграда РТВ-а, Општа болница у Панчеву, „Жежељев" мост, нове ангио- сале, реконструкција клиника, набавка медицинске опреме, изградња зграде Хитне помоћи у Новом Саду и више од 100 образовних установа.
Смештајни капацитет Војводине обухвата 20.872 кревета (сталних и помоћних) у 9.260 смештајних јединица које су распоређене у 243 смештајна објекта / угоститељска објекта за смештај. Хотели су доминантни у структури смештајних објеката, уз кампиралишта, хостеле и преноћишта (коначишта), док сви остали типови смештајних објеката (пансиони, мотели, апартмани, гостионице са преноћиштем, остали угоститељски смештајни објекти, бањска лечилишта, планинарски домови или куће, радничка одмаралишта, дечја и омладинска одмаралишта, кампови, приватне собе и куће, сеоска домаћинства и ловачке куће) чине трећину смештајне понуде;
Ресурсни потенцијал за развој туристичких производа и атракција везаних за историју и културу углавном није искоришћен, иако у том аспекту постоје пројектне иницијативе и идеје, релативно малобројне и у раној фази развоја. С друге је стране постоји врло изражена потреба урбане рехабилитације главних градских средишта (укључујући и Нови Сад), међутим ови пројекти су сложени и захтевају значајна финансијска средства и велики напор;
Анализа долазака туриста у АП Војводину указује да је након пада тражње за туристичким услугама у 2009. и 2010. години забележен опоравак на тржишту, након чега је дошло до раста, а тај тренд се наставља до 2016. године. Гости се у просеку задржавају 2,5 дана, али постоји значајно одступање по местима боравка и генерално се страни гости задржавају краће од домаћих, осим у Новом Саду и Суботици. Највећи број гостију долази из Хрватске, а затим из Босне и Херцеговине, Словеније и Мађарске, а подаци указују да се у највећем броју ради о пословним посетама;
Нови Сад као главни град АП Војводине учествује у укупној структури долазака туриста са 37% и остварује трећину укупних ноћења. За даљи развој потребно је планирати нове и завршити започете капиталне пројекте који би били праћени проактивним туристичкимуправљањем и маркетингом;
Квалитет вина је значајно напредовао у последњих десетак година појавом малих фои^ие) произвођача, а већ се појављују и пројектне идеје за изградњу винских хотела (по узору на Аустрију) или комбинације хотелских производа базираних на вину/гастрономији и 'ме11пезз-у;
Значајан допринос дефинисању кључних карактеристика конкурентске позиције АП Војводине пружила је и радионица одржана у новембру 2017. године. У оквиру радионице најважнији стејкхолдери, а пре свега представници Покрајинског секретаријата за привреду и туризам, Туристичке организације Војводине, локалних туристичких организација и туристичких агенција,

идентификовали су кључне одреднице у вези са појединачним елементима конкурентности АП Војводине као туристичке регије.

Табела 9.Кључни фактори успеха и оцена постојеће ситуације (оцене учесника Радионице)

Фактори успеха дестинације (оцените: 1-веома лоше, 5-веома добро)	1	2	3	4	5
Геостратешки положај					X
Приступачност / доступност из других земаља					
Ваздушним путем			X		
Друмским путем				X	
Речним путем		X			
Железницом	X				
Приступачност / доступност из Србије			X		
Ниво личне и комерцијалне сигурности				X	
Просторна структура урбаних подручја и саобраћајна инфраструктура			X		
Урбана естетика и уређеност јавних простора / површина			X		
Лепота пејзажа					X
Чиста и очувана природа		X			
Контрола нивоа загађења и буке	X				
Ресурси и атракције које могу да привуку туристе				X	
Информације о атракцијама, услугама, производима и активностима на страним језицима		X			
Друмско означавање и ознаке у урбаним срединама			X		
Систем туристичке сигнализације / означавања / обележавања			X		
Квалитет комплементарних услуга и систем јавног саобраћаја		X			

Паркиралишне зоне		X			
Број и квалитет смештајне понуде			X		
Квалитет и различитост угоститељских објеката			X		
Локална гастрономија / вино				X	
Коришћење гастрономије / вина као туристичког производа		X			
Професионализам и квалитет људских ресурса			X		
Ниво софистицираности / захтевности гостију који долазе у Војводину			X		
Расположивост људских ресурса да апсорбује нове производе и активности које би требало развити			X		
Организација дестинациског менаџмента		X			
Тренутни ниво туристичког маркетинга и комуникације понуде дестинације			X		
Гостољубивост					X
Интерес за инвестирањем у Војводину			X		
Свест локалне популације о значају очувања природне и културне баштине		X			

Извор: НогмаШ НТЦ 2017.

Учесници радионице највишим оценама су оценили стратешки положај, лепоту пејзажа и гостољубивост становништва, а такође су дали високу оцену магистралним путевима, нивоу личне и комерцијалне сигурности, ресурсима и атракцијама које могу да привуку туристе и локалној гастрономији и вину. Осим високо оцењених фактора успеха, учесници су се сложили да су највећи изазови за достизање боље конкурентске позиције: неповољна туристичка доступност употребом железнице и пловних путева, али и лош квалитет комплементарних услуга и система јавног саобраћаја и паркиралишних зона. Посебан проблем представља недовољно очувана природа, као и неадекватне контрола нивоа загађења и буке. Указали су и на недостатак информација о атракцијама, услугама, производима и активностима на страним језицима, недовољном коришћењу гастрономије и вина као туристичког производа и, генерално посматрано, ниска свест локалне популације о значају очувања природне и културне баштине. Учесници су били незадовољни и организацијом дестинацијског менаџмента у АП Војводини, јер је ова делатност у повоју, при чему постоје значајна одступања између различитих области и градова;

Поред оцене понуђених елемената учесници су дали и низ сугестија. Пре свега сматрају да је потребно у оцењивању одвојити урбану и руралну средину, јер су разлике (пре свега везане за инфраструктуру и смештајне капацитете) огромне, а у корист руралних средина. Разлике постоје и унутар Војводине, што је чини нехомогеном. Коначно, констатовали су да је речно-каналска мрежа велики ресурс АП Војводине, али потпуно неискоришћен, јер већ 12 година нема значајнијег напретка, тачније од 2005. године када је овај ресурс препознат у првој стратегији развоја туризма Републике Србије.

АНАЛИЗА ТРЖИШТА

ТРЕНДОВИ У ГЛОБАЛНОМ ТУРИЗМУ

Туризам је данас један од најбрже растућих привредних делатности на свету. Према подацима МТТС-а и ^^МТО-а (ТоипзтН/дМдМз2014ЕсИНоп) у туризму се ствара чак 10,2% укупног глобалног

БДП-а и 7% укупног глобалног извоза у 2016. години (пораст за 1% у односу на 2015. годину). Туризам је посебно важан за земље у развоју с обзиром на то да њихов тржишни удео расте, а самим тим и зарада од туризма.

Према предвиђањима ^^МТО, очекује се да ће број међународних долазака расти за 3,3% просечно годишње до 2030. године, те тако достићи бројку од 1,8 млрд. долазака.

График 24. Кретање броја међународних путовања у свету

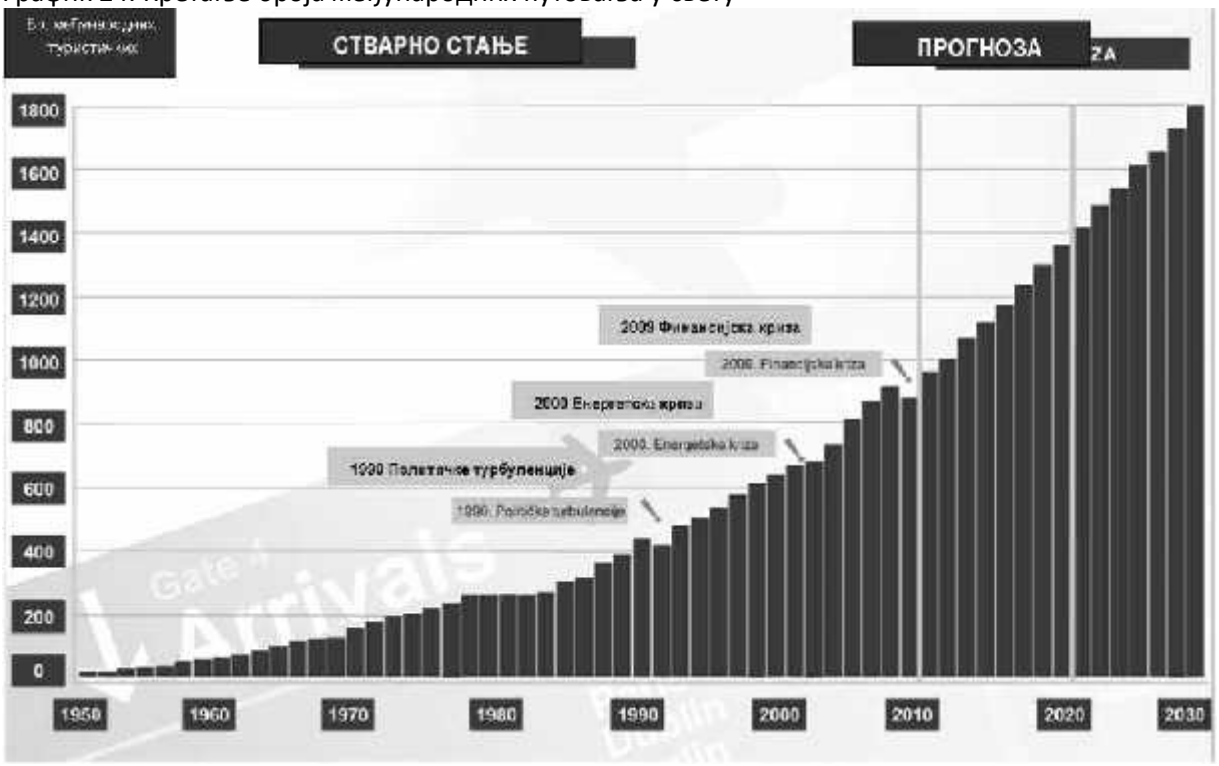

Извор: ^^МТО Тоипзт НЈдђПдђ1з 2014 ЕбШоп, Ногша1ђ НТ^ обрада, 2017.

Очекује се да ће у економијама у развоју у периоду између 2010.-2030. број туристичких долазака бити у порасту, са већом стопом од светског просека, односно 4,4% годишње. Са таквим растом, ове земље ће до 2030. године достићи 1 милијарду, односно 57% укупних светских долазака.

Упркос томе што Европа тренутно остварује преко 50% укупних долазака глобално, очекује се да ће до 2030. године тај удео пасти на 41%. Унутар Европе, очекује се да ће највише долазака имати Јужна Европа и Медитеран. Ако посматрамо само европске тржиште, све популарније постају континенталне дестинације које нуде краће одморе, како за стране госте, тако и за домаће. Са растом туристичке тражње, расте и тражња за свим облицима туристичких производа, при чему летовања и зимовања остају доминантна, уз напомену да нови производи бележе бржи раст од традиционалних.

Кратки одмори постају популарни изван главних летњих сезона. Суочене са таквим трендом, дестинације морају саме да креирају и гостима нуде занимљив садржај и туристички производ који је могуће конзумирати унутар краћег времена боравка. Стога се посебан акценат ставља на активности развоја туристичких производа, пре свега јачање привредних грана и ниша које су у функцији туризма (у случају континенталног туризма то је пре свега пољопривреда високе додате вредности), осмишљавање активности, итинерера и општи дестинацијски менаџмент.

Добра саобраћајна повезаност постаје кључни фактор успеха. Све више гостију у дестинацију долази авионом, тако да је добра ваздушна повезаност и доступност дестинације од кључног значаја. Уз решавање питања повезаности / једноставне доступности дестинације, гости који се одлучују за неки од облика кратких одмора очекују пуну и ефикасну доступност свих постојећих и потенцијалних будућих туристичких атракција (хетерогеност тржишних сегмената присутна код

производа кратких одмора захтева врло шаролик сплет атракција за које показују интерес), што и локалну саобраћајну мрежу (пре свега друмску) чини дугорочним приоритетом.
Мења се и фокус извора тражње за туристичким услугама: долазе нове генерације V и 2 (рођени 1990 - их и 2000-их) које су фокусиране на опНпе комуникацију. Процењује се да ће до 2025. припадници ових генерација чинити 50% укупног броја туриста, глобално. Уз њих, подједнако важан сегмент постаје популација старијег доба која има довољно расположивог дискреционог дохотка за путовања. Првенствено јача средња класа за коју се очекује да ће до 2030. године чинити 4,9 милијарди становника, а највећи раст очекује се у Азији.
Дестинацијама се намеће иновирање и прилагођавање традиционалних форми производа и услуга, што одговара потребама нових тржишних сегмената који се међусобно све више диференцирају, али истовремено путују у такозваним мултигенерацијским групама.
Намеће се потреба за снажним брендирањем дестинација и локалних производа. Они су снажно инкорпорирани у туристички производ и доступни су кроз различите облике понуде. Туристички бренд тако постаје препознатљив симбол квалитета и поверења у целокупну понуду дестинације, али и генерални амбасадор регије / дестинације.
Посебно јак мотив доласка у дестинацију почињу да представљају вино и гастрономија, на шта играју најразвијеније континенталне дестинације.
Импликације приказаних глобалних трендова у туризму од важности за развој туризма Војводине су следеће:
Т ражња расте органски и континуирано, отварају се нова тржишта и појављују нови тржишни сегменти. Могуће је проактивно, нудећи занимљив садржај, омогућити раст који је бржи од глобалног просека;
Праћење глобалних и регионалних трендова, како би се на време могло прилагодити и одговорити на нове потребе је постало нужно за све дестинације;

Важно је познавати сегменте којима се дестинација обраћа и континуирано прилагођавати производе и услуге њиховим потребама и животним стиловима;

Целокупна туристичка понуда мора имати јасно позиционирање и дефинисане јединствене продајне предлоге, а у комуникацији је важно да се истакне вредност за новац која се повезује са укупним искуством боравка у дестинацији;

У том погледу важно је креирање бренда дестинације који ће створити јасну и јединствену слику понуде у свестигостију као и поверење у сам бренд и дестинацију.

ПРИМЕРИ ДОБРЕ ПРАКСЕ

Војводина је панонска туристичка регија испресецана водотоковима, бројним језерима и богатством термо-минералних извора. Дунав, чију ширу регију ЕУ третира као развојни приоритет са посебним фондовима за развој, Саву, Т ису и Т амиш који спадају у дунавски слив, па су из тог разлога предмет истих развојних приоритета. Сама покрајина је у почетним фазама професионалне изградње туристичког система, а тренутно (кроз овај план) у процесу структурирања и позиционирања свог туристичког идентитета и туристичке понуде. Анализа примера најбоље праксе има за циљ да утврди кључне факторе позиционирања, тематизације и диференцирања одабраних средњеевропских панонских регија које се налазе у контактном подунавском простору.

Анализом одабраних конкурентских регија нужно је идентификовати заједничке карактеристике развојних модела, који ће упутити на кључне факторе успеха туристичког развоја (укључују и типове туристичких производа које те регије нуде), али и специфичности њиховог позиционирања и идентитета који су важни како би се открио празан простор у коме би се Војводина могла диференцирати од одабраних регија.

Критеријуми избора макро и микро регија за поређење праксе

Регије су данас доминантна јединица интересовања глобалног туристичког тржишта тражње, са изузетком глобалних туристичких градова код којих сегмент одморишних гостију чини доминантан, или значајан удео укупног туристичког резултата (попут Њујорка, Лондона, Париза, Барселоне, Амстердама - а, којих у целом свету нема више од 20), те мањих туристички хомогених држава (попут Малте, Кипра, па чак и Ирске или Швајцарске). То значи да у данашње време потенцијални путници као своја могућа одредишта доминантно посматрају на пример Тоскану, Штајерску, Провансу, Британску Колумбију или Флориду, а не конкретне дестинације у којима ће бити смештени, или државе у којима се оне налазе. Из тог разлога туристичке регије данас представљају главне организационе јединице одговорне за стварање конкурентности у туризму, развој туристичких производа и њихову комерцијализацију. Међутим, економија обима и количина туристичких атракција потребних да би се данас у туризму успешно конкурисало налаже да обухват туристичких регија мора бити значајно већи него што је то данас случај административним областима. Из тог разлога је у прошлој Стратегији развоја туризма од 2006 - 2015. Војводина третирана као један кластер, иако осим саме маркетиншке идеје и даље нема управљачког оквира који би то омогућио у потпуности.

Имајући претходно у виду, ово поглавље је организовано у два нивоа:

Приказ две узорне / упоредне европске регије које свој идентитет и понуду у туризму између осталог граде на софистицираној пољопривреди у „зеленом" простору што је јасна веза са Војводином - АИо Ап^де / бпд Т^го! (Јужни Тирол у Италији) и б^егтагк (Штајерска у Аустрији):

Приказ четири микро регије у панонском, или периферном панонском простору уз Дунав, који се концентрише на конкретну туристичку структуру и решења на мањем простору. Четири европске микро регије које дају пример успешног туристичког развоја за подручје Војводине су:

о Доња / Источна Баварска у Немачкој; о Долина МасИаи у Аустрији; о Подунајско у Словачкој; о ^ипакапиг у Мађарској.

За потребе овог пројекта, разматрани су следећи кључни параметри ових дестинација:

Локација и општи подаци;

Туристичка искуства идоживљаји;

Туристички производи иактивности;

Позиционирање регије.

Приказ две узорне туристичке макро регије - АНо АШде и Штајерска
А^ТО Д^1СЕ
Општи подаци
Опис подручја које обухвата: аутономна регија у североисточној Италији
Величина и број становника: Регија покрива 13.613 кт2 са око 512.000 становника.
БДП/становнику: 30.364 Е^Р у 2012.
Основна климатска обележја: клима регије је мешавина медитеранске и континенталне климе, с обзиром да је регија окружена Алпима, док се на јужној и северној страни граничи са Ломбардијом. Најтоплији месец је јул са просечном дневном температуром од 22°С, док је најхладнији јануар са просечном дневном температуром од 0°С.
Основна географска обележја: аутономна регија се граничи са Аустријом на северу и са италијанским регијама Ломбардијом на западу и Венетом на југу. Регијом доминирају планине Доломити и јужни Алпи (75% територије простире се на изнад 1.000 т надморске висине) и стотине малих планинскихјезераца.

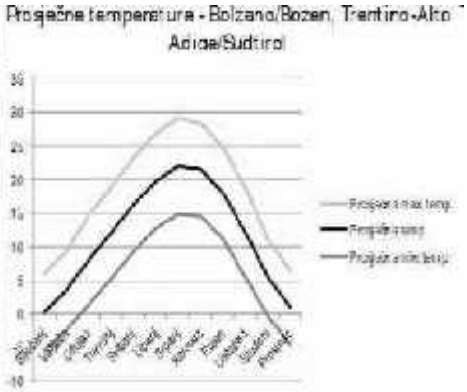

Туристички профил

Позиционирање: "... №е оЊегзјбе оТИа1у" - "...друга страна Италије".
Елементи диференцирања: симбиоза контраста Медитерана и Алпа (Алпска сталоженост ^з. Италијански - јо/е-^е-^оме); природе и културе, суживот три језичке групе.

Водећи производи:
Активни одмор/спорт - током целе године - зимски спортови, водени спортови, пењање, бициклизам, јахање, голф, пецање, параглајдинг и др.
Породичниодмор- заједничке активности за родитеље и децу (45 породичнихатракција - брошура), 25 специјализованих сМд - ?пепд1у хотела и сл.
Гастрономија- регионални производи (сланина,јабуке, вино, сир); спој Алпске и Медитеранске кухиње; СиНигопда® №'те - 12 рута за откривање културе уживања у вину.
МеНпеззапдНеаНН- ВеМ1а ^еасНпд \Ме11пе58Ше18 8идНго1 - група од 30 хотела који су се позиционирали као хотели "Веаи(у, РНпеззапд МеНпезз" - нуде разне услуге третмана за улепшавање, опуштање, регенерацију и сл.; 6 хотела са сертификатом „В10 НОТЕ^3".
Култураизнаменитости-регија обилује уметничким, архитектонскими монументалним грађевинама у којимасепреплићу стилови готике и италијанскеренесансе . СиНигопда® ^оОту^ћоз- 12 рута за откривање културе и начина живота у Доломитима Ц^Е8СО №ог1д НегНаде).
Главне атракције: Доломити - подручје под заштитом ^^Е3СО-а, Болцано, Тренто, Мерано, Бресаноне, језеро Гарда, Топ ски ресорти АИа ВабЈа, Мабоппа бј СатрјдНо, и др.
Туристичка понуда
Смештајни капацитети: 220.608 кревета и 10.201 смештајних објеката.
Туристичка инфраструктура: 87 музеја са 1.568.708 посетилаца (у 2012.); 1.362 верска објекта, изузетно развијена скијашка инфраструктура, терме, бициклистичке стазе, голф терени и др.
Туристичка потражња
Ноћења и доласци: 29.026.080 ноћења и 6.041.581 долазак; просечна дужина боравка: 4,8 дана
Главна емитивна тржишта: Немачка, Италија, Швајцарска, Аустрија и Холандија.

Сезоналност: 63% ноћења остварује се у зимским месецима, а остатак од 37% у летњим.

Економски утицај туризма

Приходи / просечна потрошња: 2,097 милијарде ЕЦР у 2011. Просечна дневна потрошња: 140 ЕЦР зими / 103 ЕЦР лети.
Запосленост: укупно 22.575 запослених у сектору туризма у 2014.

Остали развијени сектори у регији и веза с туризмом: Плодне долине регије омогућавају производњу вина, воћа, млечних производа и дрвета од којихје велика већина брендирана марком "ОиаШа!: Зи^ТЈго1" . Постоји јака синергија између туристичког сектора, пољопривреде и индустријског сектора. Индустријски се највише производе папир, хемикалије и метали. Регија је велики извозник хидроелектричнеенергије.

ШТАЈЕРСКА

Општи подаци

Обухват: Југоисточна Аустрија, граничи се са Словенијом на југу и савезним државама на истоку, северу и западу (Когизка, За1гвигд, Овегбб^еггеЈсћ, Мебегбб^еггеЈсћ и Вигдеп!апб).

Величина и број становника: Површина савезне републике износи 16.401,04 кт2 (друга савезна република по површини). Број становника је 1,2 милиона (4. савезна република по броју становника). БДП по глави становника на нивоу савезне државе износи 28.100 Е^П (12 процентних поена више од ЕУ 28 просека за 2011).

Основнаклиматскаобележја: Зимесу сунчане,хладнеиснежне док су лета суваирелативно топла.

Приказ: политичка карта Аустрије и положај Штајерске, планински пејзаж Штајерске, виногради јужне Штајерске

Основна географска обележја: Географски, Штајерска је подељена на планински део са планинским врховима изнад 3.000 метара расНб1еш) и на јужни, брежуљкасто низијски део где се налазе бројни виногради, воћњаци и термална изворишта лековите воде. Најважније реке Штајерске су Мига, Мигг, ЗаЈга ј Еппз.

Туристички профил

Позиционирање: Зелено срце Аустрије (^аЛ дгипе Неп Оз^еггеЈсћз)

Елементи диференцирања: Спој зимске сезоне у високим планинама и термама и уживања а1 Тгезсо током летње сезоне. Кључни елементи диференцирања укључују: врхунска скијалишта, атрактивне терме и з^дпа^иге здравствени третмани (јабуке, зова, грожђе, сено, биље, лековита блата, бундева, со), конкурентне хотеле и аутентични приватни смештај, здрава, макробиотичка и укусна гастрономија, еко и органска брендирана пољопривредна производња (јабуке, поврће, бундева и бундевино уље, месо - свињетина и телетина).

Водећи производи:

Активни одмор - 365 активних дана у години (скијање, планинарење, голф, бициклизам, ходање),

Гастрономија - органска и еко производња највишегквалитетаузсавременугастрономску презентацију,

МеИпезб ^ г4га^1је - з^дпа^иге и иновативни третмани засновани на локалним састојцима и глобално препознатљивим техникама лечења и самолечења (ТгадШопа1 31упап Медтте ®),

Породични одмори - кратки и дуги одмор уз мноштво породичних садржаја (породични хотели, излети, активности),

Култура - фестивали, модерна архитектура, адвент (Божићни маркет), Грац европски град културе и сакрални објекти су основни елементи овог производа.

Главне атракције: Г рац, винске руте јужне Штајерске, ^асНз^ет, 77 скијалишта са преко 740 кт стаза (ЗсМадттд, ^асНз^ет глечер, ^ацћ!а1, НоИе!аиет, итд.),

10 терми (Вад В1итаи, ^о^регздог^ ТНегта! Зра, Н20 ТИегта1 Зра, Вад МаИегздогђ итд.),19 беаи1у и даеППезз хотела и 6 здравствених хотела, МагЈаге!! светилиште.

044 ««0М 6Ц|1<МКИ1

Слика: Штајерска гастрономија (димљена шунка),туристички лого Штајерске, скијање, Терме Вад В1итаи

Туристичка понуда

Смештајни капацитети: Штајерска располаже са 6.631 смештајним објектом и 136.021 креветом те 15.177 помоћних кревета. Просечан капацитет по објекту износи 21 кревет.

Туристичка инфраструктура је изузетно развијена, у потпуностије у служби летње и зимске сезоне: бројне гондоле, терме и купалишта, 25 голф терена, панорамске стазе и видиковци, 14 бициклистичких рута Штајерске (од 70 до 568 кт дужине), музеји и визиторски / интерпретациони центри, сале за дегустацију и продавнице локалних органских брендираних производа.

Целокупна туристичка понуда Штајерске фокусира се на две сезоне: летњу и зимску, па је у складу сатим прилагођено и праћењетуристичке статистике, показатељауспешности пословања и

активност туристичког сектора.

Слика: ^013ШМ \Мпе & 3ра Резог* 3пдз1еЈегтагк; Ра1кепз1еЈпег Но1е1 & 3ра, доШпд; ^ег 31е^гегМо^; АЈрепдаз^ћо? Мозег

Туристичка потражња

3,5 милиона долазака и 11,4 милиона ноћења

У 2014. 61% ноћења су остварили домаћи гости, а 39% страни гости. Најважнија домаћа тржишта су Штајерска (25% домаћих ноћења), Беч (24% домаћих ноћења) и Медегоз^еггеЈсН (21% домаћих ноћења). Најважнија страна тржишта су Немачка (51% страних ноћења; највише из Баварске и Источне Немачке), Мађарске (10%), Чешке (5%), Холандије (5%) и Пољске (3%).

Економски утицај туризма

Просечна процењена потрошња износи 129 Е^ГС по госту дневно (зимска сезона)

Запосленост: 21.400 запослених у туризму и угоститељству (2010. година) што представља 12% укупно запослених у овом сектору на нивоу целе Аустрије.

Остали развијени сектори у регији: Појединачно најразвијенија делатност је грађевина (24,9%) а за њом следе електротехника и електроника (8,8%), машинство (8%), производња и прерада метала (7,9%), аутомобилска индустрија (7,5%) и прехрамбена индустрија (7,2%). Управо је прехрамбена индустрија уједно најважнија индустрија из перспективе туристичке делатности. Захваљујући брендираној пољопривредној производњи - бренд штајерске јабуке, штајерског бундевиног уља, штајерска вина, штајерско месо и месне прерађевине, генерише се значајан промет управо у сегменту гастрономског туризма, што кроз примарну потрошњу у ресторанима, а делимично и кроз продају у специјализованим трговинама, продавницама деликатеса и хотелима.

ВЦ16АК1А 1

3.2.3. Панонске туристичке микрорегије

ИСТОЧНА / ДОЊА БАВАРСКА	
ПРОФИЛ И ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ	
• Дунавске туристичке регије • Позиционирање регије: Дунавска рекреација на историја, култура и рекреација ■ Кључни туристички производи	
ДЕСТИНАЦИЈА - Регенсбург Богатство архитектуре и културе, музеји, божићна тржница Атракције и активности: Катедрала Светог Петра, Камени мост, Праеторија (најстарија римска грађевина у Немачкој, 179 година нове ере)	
ДЕСТИНАЦИЈА - Дегендорф Врата Баварске шуме, Пешачке и бициклистичке стазе, голф, јахање, риболов, скијање на води, спа ресорт Е1ир50, тенис, скијање на планинама Туре са водичем по граду, радионице туре Атракције и активности: Историјски музеј, Дунавски парк, Стара ратуша, Црква Светог Јована Непомука, Црква Светог Духа, Црква Светог Јакова, Црква Светог Ане, Црква Светог Ане, Црква Светог Ане

АУСТРИЈА - ДО/1ИНА УУАСНАЦ

ПРОФИЛ И ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕГИЈЕ

М|есЈего51егегек:ћ, подручје у дужини од 30 кт, између Мелна и Кремса

Број становника: 25-30 хиљада 1JME5CO-ово место светске баштине (архитектура и агрикултура)

Производња грожђа и кајсија (вина и ликери)

Позната вина: Кјо5||Пр I Сгупег УеЈтИпег

Позиционирање и труистнчки производи: Вино, Култура (дворци, цркве, музеји, изложбе) Природа (Дунав, шуме, и

АтракциЈе и активности:

култура и историја (разгледање знаменитости), бициклистички туритам, шетње, крстарење Дунавом, гастроиомија и вино, вински путеви, обилазак винограда воћњака, фестивали бербе, итд,

Кључне дестинациЈе гкЈк. Кгегге I □ОггеТеш

ДЕСТИНАЦИЈА - Мелк

Око 5.000 становника

Културни и духовни центар АустриЈе у последњих 1000 година

Атракције и активности:

НаЈПОЗнагиЈа атракциЈа Мелка је барокни Венедиктански манастир МЈП МеЈк

оргаиизациЈа уметничких фсстивала током целе године

ДЕСТИНАЦИЈА - Кремс

Источни излаз на

Атракциие и

вЈедан од наЈстариЈих градоеа Аустриие урбанистичке структуре града, архитектуре, тврђаве и другим

аКремс има богат календар целогодишњих пример: Дунавски фестивал. Исток-Запад '/vacлаи Е|1т РезОУаЈ, Ро1к Мтек РебиуаЈ, децу и

и фестиеал за

младе

ДЕСТИНАЦИЈА - Дурстеин

Око 24.000 становника

Насеље од око I 000

Једна од најпосећениЈих дестинација

Атракциие и

аПознат по узгоЈу винове лозе и производњи вина

Извор: Ногма*И НТ^ истраживање, 2017

СЛОВАЧКА - ПОДУНАЈСКО

ПРОФИЛ И ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕГИЈЕ

Подунајска низина које се позиционира као Дунавска термална ривијера и дестинациЈа за рекреациЈу

Јужни део Словачке уз Словачко-Мађарску границу - уз Дунав

Углавном мађарско становништво

Туризам се у регији ПодунаЈско развиЈа готово искључиво уз Дунав. као и у градовима са термалним изворима (Дунајска Стреда, Велку Медер. Штурово,

Комарно и Патнице)

Атракције и активности:

Крстарење рекама

Бициклистича стаза из Братиславе до Комарно (међународна оициклистичка стаза)

ДЕСТИНАЦИЈА - Комарно	ДЕСТИНАЦИЈА - Стурово
Око 36 000 становника	Око 12 хиљада становника
Атракције и активности:	На другоЈ страни Дунава Је мађарски град Естергом
Историјске и културне атракциЈе укључуЈу старо урбано	Стурово је познат по хра центру УабахН (капацитет за
Богатство историЈе, културе и архитектуре	8 000 посетилаца истовремено)
• Европски трг - подручје у граду коЈе предаавља	

Г рад је оио насељен већ у праисторијско доба, захвлаЈУЈући свом повољном положаЈу

Језгро Комарна, градску кућу. судницу, цркву Светог Андрије. МузеЈ Дунава, итд

Тргови (Клапка трг, Европски трг. итд) архитектуру из свих делова Европе, са ресторанима и продавницама

Извор: НогшаШ НТ^ истраживање, 2017

МАЂАРСКА - Оипакапуат

ПРОФИЛ И ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕГИЈЕ

Оипакапиаг (Тпе Оолибв Вепс1) је рекреативно и излетничко подручје у близини Будимпеште

Подразумева подручје између Естергома и СентандреЈе, где Дунав скрепе према Висеград планини и крепе оштро према)угу и Будимпешти

Због брдовитих и шумовитих делова назива се и мађарски №спаи

Туристички центри су Естегом, Висеград, Вац и СентандреЈа

■Жчл/

За љубитеље природе ту су Пилис планине и Висеград планине, као и Борзсону и Сегћат

ДЕСТИНАЦКЈА - Естергом

Око 30.000 становника

Град на три реке: Дунав, Хрон и Иполи

Естергом-Кертварош центар за еко-туризам Дунав-И[illegible]ли Националног парка

Активности на реци: Јахтинг туризам, туре бродовим[illegible] рафтинг

међународна винска рута спаЈа винске подруме Асза

Несзмелу винске региЈе са онима у СловачкоЈ - Штурово и Среков

Термални извори и топлице

Сегес&е и Пилис планине за истраживан>е пећина

СкиЈвшке стазе - Висеград

Култура: Подруч|е је некада било срце средњевековног

ДЕСТИНАЦИЈА - Сентандреја	ДЕСТИНАЦИЈА - Висеград
мађарског краљевства	
МузеЈИ, палате, фестивали, славља, средњевековни турнири	
Око 33 000 становника	водени карневали. сеоски саЈмови, итд. Око 1/00 становника
некада је била летња	Тврђава, Висеградска краљевска палата - краљевска ре
На источној облаи Дунава	ишенциЈа
ДогађаЈи као доминантан туристички производ (нпр. Витешки	дан
Мање популаран и посеће од осталих градова Дунакануара	и)
Катедрака, цркве, тргови, дворац, музеЈи и галериЈе	

Табела 10. Преглед панонских туристичких микро регија

Земља	Регија	Позиционирање	Производи	Кључне дестинације / атракције
Немачка	Источна/ Доња Баварска	Дунавска рекреација на Баварски начин	Рекреација на реци, култура, историја	Пасау, Дегендорф и Регенсбург

Аустрија	Долина Мацһаи	Вински ужитак	Вино и гастрономија, култура (дворци, цркве, музеји, изложбе) рекреација у природи на реци	Мелк, Кремс, Дурнстеин - Опатија у Мелку, баркни бенедикански манастир и дворац Дурнстеин

Словачка	Подунајско	Дунавска термална ривијера и рекреација	Рекреација на реци, 5ра и ме11пе55, култура и историја	Дунајска Стреда, Велку Медер, Штурово, Комарно и Патинце
Мађарска	^ипакапиаг	Мађарски Масћаи	Вино, култура, рекреација (на реци и планини)	Естергом, Висеград, Вац и Сентандреја

Извор: Ногма*И НТ^ истраживање, 2017

.ЗАКЉУЧАК АНАЛИЗЕ ТРЖИШТА

Анализа релевантних глобалних трендова и узорних микро и макро туристичких регија упућује на следеће кључне закључке везане за даљи развој туризма на територији Војводине:

Независно од бројних глобалних политичких, друштвених и сигурносних турбуленција, туризам не само да и даље расте, већ му се раст убрзава, а економски резултати повећавају, те је пратећи тренутне трендове са директним, индиректним и индукованим резултатима, учешће туризма у 2017. превазишло 10% глобалне економије;

Број путника је у благом порасту и у самој Европи, док се у многољудним државама, које бележе високе стопе економског раста, средња класа која има жељу и могућност да путује повећава великом брзином. У таквој глобалној констелацији, Европа ће, са подручјем Медитерана, Алпа, водећих глобалних градских дестинација, остати водећа туристичка макрорегија света захваљујући историјској баштини и животној култури коју је готово немогуће копирати, али ће јој са јачањем других глобалних дестинација удео ипак опадати;

Генерације У и 2 ће до 2025. године завладати светским туристичким тржиштем, што ће убрзано завршити револуцију која је већ почела да се догађа у начинима презентације и комерцијализације туристичких производа, али и садржају и особинама самих туристичких производа. Без јаких Интернет платформи које интегришу и путем константно иновирајућих технологија презентују туристичку понуду регија, примене нових технологија и мултимедије у самом привлачењу туриста, очувања аутентичности и фер приступа у вредности за новац (због све јачих механизама контроле у опИпе оцењивању), развој и опстанак на туристичком тржишту неће бити могућ;

За подручје Војводине ће за будући развој најважнији бити производи кратких одмора и здравља и ме11пе55-а, који су и у глобалном контексту најбрже растући, јер се укупан годишњи одмор ближих тржишта дели на све више путовања. Такође, може се очекивати и раст у производу тура Џоиппд), јер доминантан удео путника са далеких тржишта још увек у Европу долази ограничен број пута и кроз туре жели да посети / види што више у што мање времена и за што мање новца;

Производи кратких одмора, здравља и ше11пв55-а и тура осим што расту, због све већег тржишног обухвата постају све дивергентнији, односно све мање стандардизовани, што регијама и дестинацијама омогућава да их обликују према својим структурама и карактерима атракција. Једино правило је да се на удобан, забаван и оригиналан начин задовоље сви елементи туристичког ланца вредности;

Коначно, глобални трендови указују на чињеницу да у данашњем туристичком развоју (посебно у Европи) није проблем тражње и тржишног потенцијала, већ интерне способности да се развије конкурентан туристички производ. Ова способност данас мањим делом произлази из система наслеђених атракција, донекле зависи од капиталних ресурса, а највећим делом од међусобно повезаних категорија софистицираности локалних култура, њиховог капацитета за предузетништвом и општег капацитета људских ресурса;

Примери две регије које се у глобалним оквирима могу сматрати тржишним лидерима, а које су на сразмерно сличном типу ресурсне основе постигле изузетне резултате, показују да је:

о Локално и ближе регионално тржиште још увек доминантно, независно од броја и структуре осталих тржишта;

о Брендирана пољопривреда, као модел интеграције пољопривреде и туризма, један је од доминантних фактора успеха, а данашњи трендови у производњи и конзумацији хране показују да ће то остати и на дужи рок; о Могућност регија да самостално дефинишу и прилагођавају регулаторне оквире је у оба примера била од кључног значаја за подстицање туристичког развоја. Тако је на пример Тоскана пре више од 50 година направила аграрну реформу, која је утрла пут њеној пољопривредној и туристичкој позицији данас, а Штајерска и АПо Абјде ригорозним мерама контролисале развој смештаја и установиле систем управљања туризмом који се разликује од осталих регија унутар њихових држава; о Логика развојних модела свих приказаних примера (и макро и микро регија) је таква да је очигледно да се континентално (или у овом случају панонско) испоручује кроз широку производну палету која нужно садржи активности (укључујући инфраструктуру за бициклистички туризам који је више инфраструктурни предуслов него чинилац диференцијације), културу, зраЊеИпезз и еногастрономију (која за сваку регију или микро регију мора имати своје специфичности као елемент диференцијације); о Тржишна оријентација у демографском смислу је таква да за локално и регионално тржиште задовољава готово све сегменте (нарочито породице), док се за удаљена тржишта (осим производом тура) улази у софистициране нише, најчешће више додате вредности.

Панонско Подунавље већ је прожето етаблираним туристичким микро регијама које се настављају једна на другу, где су и на територији Србије предузети први кораци туристичког развоја подунавских регија (Г орње Подунавље и простор Бачке у Војводини, Доње Подунавље и Национални парк Ђердап на граници са Румунијом, урбани простори Новог Сада и Београда);

Основу атрактивности свих посматраних микро регија уз Дунав чине:

о Обале река које су функционално активиране за рекреацију, догађаје и становање;

о Култура која је у архитектонском смислу у читавом овом подручју у основи врло слична (дворци, цркве и историјске урбане структуре); о Г астрономија која је локално специфична у свим микро регијама чине основу туристичког развоја;

о На њих свака од микрорегија додаје своје специфичности и додатне производе;

■ Анализа узорних регија указује на следећа неопходна обележја даљег модела развоја Војводине:

о Пољопривредну производњу усмерену на високо квалитетно вино и друге производе високе додате вредности, без чега неће бити могуће озбиљно туристички конкурисати на глобалном тржишту. Паралелно развијати елементе робне марке, систем ознака квалитета и механизме заштите свих производа за које је то могуће;

о Покренути урбану рехабилитацију и развој Новог Сада и других већих урбаних средишта Војводине тако да општим утиском и структуром могу конкурисати другим панонско-подунавским дестинацијама, јер су независно од пасторалног карактера ових туристичких простора урбане дестинације од виталног значаја за туризам;

о Производ културе, односно презентације културних садржаја, што је пре могуће унапредити применом савремених технологија, а за шта је барем делом могуће користити националне и ЕУ фондове, посебно у светлу признања Новом Саду као Европској престоници младих и Европској престоници културе; о Даље инфраструктурно и маркетиншки развијати пловне токове Дунава, Саве, Тисе, Тамиша и каналске мреже, јер су исти од виталног значаја за све посматране микрорегије, независно од других типова саобраћајног приступа.

ЗМОТ АНАЛИЗА

4.1 .УВОД

бМОТ анализа је структурирана планска метода евалуације пројеката, програма, подухвата, пословне идеје или територијалне јединице у сврху развоја одређене делатности. Ради се о четири аспекта анализиране јединице:

Снаге (енг. З&епд^з) - оно на шта се, с обзиром на интерне карактеристике, може ослонити у остваривању успеха. Кључне, најрелевантније и најинтензивније снаге су оне које имају потенцијал претварања у дугорочно одрживе конкурентске предности;

Слабости (енг. Меакпеззез) - интерне карактеристике које су баријере остваривању успеха одабраног пројекта, пословања или правца развоја. Слабости мање важности или интензитета могу се дугорочно превазићи, али оне важне и интензивне снажно утичу на основна стратешка опредељења и ранг амбиција;

Прилике (енг. ОрроПипШее) - екстерни аспекти који имају позитиван утицај на могућност брзог спровођења и атрактивност подухвата, али углавном имају ограничен утицај на сама стратешка опредељења;

Претње (енг. Тћгеа1е) - екстерни аспекти који потенцијално могу ограничити или унети додатне ризике у подухват.

Иако постоје различите модификације овог модела, међу којима и различите квантитативне методе у сводним анализама, бМОТ је у суштини квалитативни модел па је, у том смислу, свака квантификација у циљу добијања коначних резултата модела проблематична. Наиме, различите аспекте, категорије и њихове логичке међуодносе је веома изазовно и комплексно квантитативно упоређивати. Стога је за потребе овог Програма примењена основна бМОТ методологија која се заснива на претходно изнесеним закључцима интерног окружења и тржишта, са текстуалним сажетком као закључком укупне анализе. У складу са битним одредницама у разради концепта развоја туризма, бМОТ анализа је урађена у оквиру следећих компоненти:

Просторне одреднице;

Ресурсна и атракцијскаоснова;

Развијеност туристичког сектора;

Људски ресурси;

Маркетинг и промоција;

Организација и управљање туристичким развојем;

Повезаност са другим привредним секторима;

Сажетак бМОТ анализе - идентификација стратешких предности и недостатака.

4.2.8ШОТ АНАЛИЗА

ПРОСТОРНЕ ОДРЕДНИЦЕ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Део европске подунавске регије Директна погранична позиција са земљама Европске уније (Хрватска, Мађарска, Румунија) Позиција на два европска коридора - коридор VII и коридор X Традиционално аграрнипростор Богато историјско наслеђе (Римљани, Т урци, Аустроугарска, средњи век)	Оронулост урбаних средишта Запуштена и туристички неприпремљена рурална подручја Стање елемената основне инфраструктуре испод стандарда (водоснабдевање, третман отпадних вода, путна мрежа и сигнализација)
ПРИЛИКЕ	**ПРЕТЊЕ**
Повезивање прекограничних панонских регија Подршка развоју туризма од стране покрајинских и националних институција	Модели аграрног развоја у супротности са развојем туризма више додатне вредности Дивља градња - непланско и стихијско заузимање простора око кључних атракција

РЕСУРСНА И АТРАКЦИЈСКА ОСНОВА

СЛАБОСТИ

ПРЕТЊЕ

Природно и културно - историјско наслеђе

Интерно неди[illegible]ран простор(у

Природни и културни ресурси

Непланско коришћење ресурса

Богатство и разноврсност

Недостатак туристичке

Обиље термоминералних извора

Винари (велики и мали)

Аутохтона гастрономија

Нови Сад, Суботица и друге урбане целине у близини главних атракција

Тренутнитуристички производии атракције углавном нису спремни за комерцијализацију

Нерешена имовинско - правна питања (термо-минерални ресурси, коришћење других јавних простора и ресурса)

Непланско коришћењеили потпуно некоришћење културно - историјског наслеђа (нпр. дворци)

ПРИЛИКЕ

тржиштима тражње ■ Глобални раст тражње за ћеа№ & теНпезз производима	развојних иницијатива идентификованих мастер планова развоја туризма ■ Неадекватна или преригидна и неефикасна заштита природних и културних добара

15. н

РАЗВИЈЕНОСТ ТУРИСТИЧКОГ СЕКТОРА

СЛАБОСТИ

Постојећи пројекти развоја бањског и купалишног туризма (Хотел РгетЈег А^иа Врдник, А^иарагк Бачки Петровац, уређење Белоцркванских језера)

Квалитет нових смештајних објеката

Салаши - аутентични објекти руралног туризма и традиционалног војвођанског начина живота

Кључни природни ресурси су већ предмет озбиљних развојних пројеката (постојећи мастер планови развоја туризма дестинација)

Обележене и признате међународне туристичке руте (Еиго ^е1о, Дунавска винска рута и рута Римских царева)

Мала понуда смештајних капацитета

Недостатак туристичке инфра и супраструктуре

Слаб утицај туризма на економију Војводине

Перформансе туристичке индустрије (заузетост капацитета и остварене цене)

Слаб капацитет постојећих туристичких предузетника

Неприпремљеност туристичких производа за продају

ПРИЛИКЕ

Амбиције главних привредних субјеката

Узлазни тренд кратких одмора

Старење путујуће популације

Афирмација вредности Војводине кроз даље унапређење туристичког маркетинга и догађаја

Т радиција коњарства и постојање ергела које омогућавају далеко бољу туристичку валоризацију

Пројекти обнављања и туристичке валоризације културне баштине

Салаши - аутентични објекти руралног туризма и традиционалног војвођанског начина живота

Пасивни однос кључних доносилаца одлука у системском развоју туризма

Регионална конкуренција сличних дестинација

ПРЕТЊЕ

Управљање атракцијама (приступачност, интерпретација...)

ЉУДСКИ ПОТЕНЦИЈАЛИ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Карактериотвореностлокалног становништва заразвој туризма Едукативни центар Војводине Мултикултурална и вишејезична структура становништва	Негативна демографска кретања (депопулација, миграције, старење...) Недостатак потребних специјализованих профила
ПРИЛИКЕ	**ПРЕТЊЕ**
Механизми подршке за унапређење курикулума у формалном систему образовања (средини и виши ниво) Увођење система дуалног образовања Изградња људских ресурса у погледу стварања услова за одрживо запошљавање у туризму	Неуспостављање других полуга за спречавање негативних демографских кретања у кратком и средњем року Одлив школованих младих кадрова

МАРКЕТИНГ И ПРОМОЦИЈА

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Постојање Туристичке организације Војводине као регионалне организације за промоцију туризма Нови Сад као престоница културе и престоница младих ЕХ1Т као препознатљив европски бренд Олакшана комуникација националних заједница са матичним државама - Војводина као „Европа у малом"	Капацитет мреже туристичких организација Слаба и застарелапрезентација, дистрибуција, начини и канали комуникације Имиџ и препознатљивост Војводине Фрагметирана продаја Недовољно разумевање циљних тржишта и тржишних сегмената
ПРИЛИКЕ	**ПРЕТЊЕ**
Брендирање и нова маркетиншка стратегија Синергије са другим панонским регијама (посебно на развоју №иппд производа) Оријентација на дигиталне платформе и опНпе Сазревање свести о значају туризма (интерни маркетинг)	Испорука маркетиншког обећања (обећања бренда) Неприпремљеност (свест и мотивација) локалних актера на заједничко деловање у туристичком маркетингу

ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ ТУРИСТИЧКИМ РАЗВОЈЕМ

СНАГЕ СЛАБОСТИ

Спремност Покрајинске владе за даље туристичке искораке Заинтересованост водећих правних лица за туризам Институционална уређеност Војводине као аутономне покрајине Добар регулаторни оквир за подршку развоју туризма	Дисконтинуитет у развоју туризма (развој програма и пројеката изнова) Капацитет укупног система, а нарочито његових саставних делова (фрагментираност) Недостатак сарадње и поверења између јавног и приватног сектора Капацитет институција за спровођење програма развоја

ПРИЛИКЕ ПРЕТЊЕ

Јединствени маркетинг и управљачки систем Војводине са јасним задацима и смерницама Боља повезаност и координација локалних туристичких организација Повезивање / удруживање са другим туристичким регијама (например, у региону Дунава и са другим Панонским дестинацијама) Јавно - приватна партнерства у формирању дестинацијских менаџмент организација рМО) Интерни маркетинг Даљи развој дестинацијских менаџмент компанија за испоручивање искуства у дестинацијама рМС)	Декларативна подршка развоју туризма, без конкретизације у расположивим буџетима Пасивни однос у имплементацији већ сада могућих развојних решења

ПОВЕЗАНОСТ СА ДРУГИМ СЕКТОРИМА ПРИВРЕДЕ

СНАГЕ СЛАБОСТИ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Диверсификација Интерес локалних предузетника за учешћем у туристичком развоју подручја / дестинација Склоност развијених локалних привредника за диверсификацију у сектор туризма, уз синергије са основним бизнисом (пољопривреда, винарство, итд.)	Недостатак заједничке визије и разумевања правила игре у сектору туризма (интереси појединачних релевантних туристичких субјеката нису хармонизовани) Неповезаност локалних интересних субјеката Често конфликтно понашање субјеката из различитих сектора

ПРИЛИКЕ

Ознаке квалитета - брендирање производа / заштита марком квалитета (традиционални производи - кулен, шунке, вино, сиреви итд.)

Јаче повезивање сектора пољопривреде и туризма преко коришћења подршке из 1РА^-а

Јачање малих и средњих предузећа кроз приватне иницијативе (нпр. локалне гастро-сувенирницеи трговине, винске продавнице/вински барови)

Коришћење снаге постојећих привредних субјеката на међународним тржиштима за туристички маркетинг

Преношење добре праксе из других подунавских земаља (Стратегија ЕУ за регион Дунава)

.ЗАКЉУЧАК 8ШТАНАЛИЗЕ

ПРЕТЊЕ

Пропадање индустрија (пољопривреде, сточарства)
Могућа / увезенаекономска депресија (заостајање, неиновативност)

СНАГЕ

Елементи природног и културног наслеђа
Погранични и подунавски положај
Међународне пловне реке, каналска мрежа
Амбиције постојећих привредних субјеката
Квалитет и доступност земљишта
Отвореност и гостољубивост становништва
Квалитет појединих елемената понуде (нови објекти смештаја, салаши, вино и гастрономија)
Интерес институцијаАутономне Покрајине Војводине за развој туризма

СЛАБОСТИ

Негативни демографски трендови
Ограничена туристичка инфра и супраструктура
Лоша дистрибуција смештајних капацитета
Дефицитарни људски ресурси (квантитативно и квалитативно)
(Не)уређеност урбаних целина и руралних подручја
Капацитет система управљања и маркетинга у туризму

ПРИЛИКЕ	ПРЕТЊЕ
Оријентација националне и политике ЕУ које фаворизују развојне политике у домену туризма и културе Т ржишни трендови у развоју производа (туре, кружна путовања Дунавом, старење путујуће популације, итд.) Повезивање са суседним туристичким регијама и туристичким регијама на Дунаву Брендинг и модернизација туристичког маркетинга Г лобално растући значај ћеа№ & теНпезз индустрије	Даља девастација ресурса од важности за развој туризма (културно - историјског и природног наслеђа) Оријентација на моделе аграрног развоја који су у супротности са развојем туризма више и високе додате вредности(масовна производња, употреба СМО) Неделовање у смеру заустављања одлива становништва у средњем року Могући негативни ефекти и преливање економске кризе

■ У претходној збирној табели су приказани елементи 5МОТ анализе са највећим утицајем на даље формирање развојне стратегије:

Снаге на којима је могуће и потребно засновати даљи туристички развој доминантно произлазе из њених просторних карактеристика и ресурсно - атракцијске основе: пограничне позиције (која увећава и могућност повлачења ЕУ средстава), богатог природног и културно - историјског наслеђа. Додатно, потребно је нагласити да снаге постоје и у неким (малобројним) елементима туристичког сектора, а посебно је важно истаћи отвореност и гостољубивост подручја као врло значајну снагу за даљи туристички развој. Упркос бројним ограничењима и факторима за развој који су наведени у слабостима, постоји одређени број великих економских субјеката који имају амбиције и могућности за диверсификацију у сектор туризма. Међутим, њима је неопходно пружити подршку и обезбедити уверљиве аргументе у активностима јавног сектора и малих предузетника како би исте амбиције и остварили, посебно у руралним под ручјима;

Слабости су углавном повезане са елементима туристичке понуде и опште конкурентности, односно улазним факторима неког будућег развоја (финансије, људски ресурси). Посебно треба имати у виду да простор Војводине у поређењу са неким упоредним регијама нема просторна обележја која би подржала палету снажних међусобно комплементарних туристичких производа (нпр. велика језера, или планине на којима је могуће скијати), што у одређеној мери компликује туристички развој;

На страни прилика јасно се истиче оријентација и развојна начела ЕУ која посебно подстиче рурални развој, културу, као и мало и средње предузетништво, што су такође и битна развојна опредељења Аутономне Покрајине Војводине у развоју (не само) туризма. Позитивни су и одређени глобални туристички трендови, пре свега тенденције у развоју кратких одмора, глобални раст ћеаНћ & те!1пезз индустрије, као и тренд старења путујуће популације, с обзиром на то да је ресурсно - атракцијска основа

Војводине повољна за креирање производа који су привлачни старијим тржишним сегментима (вино и гастрономија, културни туризам, туре, бањски туризам). Посебну прилику чини брендинг и нова стратегија туристичког маркетинга Војводине која би требало да буде окренута дигиталним платформама и опИпе присуству;

Главна претња дугорочном развоју туризма на подручју Војводине је повезана са евентуалном оријентацијом на моделе аграрног развоја који се тешко комбинују са развојем туризма, попут искључиве оријентације на масовну производњу пољопривредних култура ниске додате вредности, неселективну употребу семена које би могло умањити заступљеност аутохтоних култура и слично. Остале претње су везане за даље демографско и економско назадовање, којим би се даље убрзано губиле претпоставке за будући развој;

Коначно:

о Аутономна Покрајина Војводина има задовољавајуће снаге за развој конзистентног сета туристичких производа који испоручују панонско искуство, а уједно и довољно градивних елемената у традицији и духу становништвакако биседиференцираласодругих панонских регија;

о С обзиром на своју позицију, уз добру организацију и системски рад има прилику да многе развојне потребе реши уз помоћ ЕУ фондова кроз различите додатне линије (програми прекограничне сарадње, подршка спровођењу Стратегије ЕУ за регион Дунава, I РА^); о Уређење урбаних целина и руралних простора, укључујући битне објекте културно - историјске вредности, односно структурирање и налажење финансирања за исто, ће представљати један од најизазовнијих корака у наступајућем процесу, при чему ће се системски морати да решава јачање капацитета људских ресурса; о Туристички развој неће моћи да самостално осигура брз економски Војводине и демографску обнову појединачних подручја, иако ће у средњем и дугом року сигурно допринети својим веома позитивним утицајем на обекатегорије.

о У сваком случају, плански развој туризма целокупне Војводине и појединачних дестинација ће свакако допринети решавању проблема незапослености у кратком року и активацији запуштених / неискоришћених ресурса којима Војводина обилује.

СТРАТЕШКИ КОНТЕКСТ
СТРАТЕШКИ ОСНОВ
Већи број стратешких докумената креира контекст у који се уклапа и стратегија развоја туризма у АП Војводини. Сваки од ових докумената доноси у себи важан део оквира у који се смешта развој туризма:
Стратегија развоја туризма Републике Србије (Сл. гласник РС, бр. 91/2006)
Документ је дефинисао и данас валидне циљеве развоја туризма: а) подстаћи привредни раст, запошљавање и квалитет живота, б) обезбедити развој позитивног имиџа земље, ц) обезбедити дугорочну заштиту природних и културних ресурса и д) обезбедити достизање интернационалних стандарда квалитета и и заштита туриста. Промовисан је концепт развоја туризма у оквиру развојног сценарија „Умрежена ЕвроСрбија" заснованог на евроинтеграцијама, усвајању нових стандарда пословања, расту конкуренције, развоју малих и средњих предузећа и стварању услова за велике приватне стране и домаће инвестиције у туризам. Као стратешке предности развоја туризма Србије, идентификоване су: људи (гостопримљиви), геостратешки положај Србије и Београда, потенцијал подземних и надземних вода, очувани потенцијали планина, шума и руралних подручја, споменичка баштина с нагласком на манастире,духовно стваралаштво и склоност фестивалима и догађајима.
У визији развоја туризма Србије из 2006. године, предложена су четири кластера са пуним уважавањем Војводине као препознатљиве дестинације: Србија је подунавска, средњоевропска и балканска земља која у једнакој мери цени све природне и културне ресурсе којима располаже. Главни град Београд, метропола је космополитског духа. Војводина, подручје богато водом и плодно срце Средње Европе с Новим Садом као средиштем које с поносом истиче своју средњоевропску урбану традицију. Западна Србија отвореног срца прима туристе из земље и иностранства. Источни део Србије се, поноси традиционалном српском баштином, природним лепотама и античким налазиштима. Стратегија је по први пут дефинисала 9 стратегијски важних туристичких производа, од којих су првих 4 оцењени као приоритетни ^иск тп): 1. Градски одмор; 2 Пословни туризам; 3. Кружне туре; 4. Посебни интереси; 5. Наутички туризам; 6. Планине и језера; 7. Догађаји; 8. Здравствени, зра/шеИпезз туризам; и 9. Рурални туризам.
Тоипзт 51га!еду о^ 1ће РерићПс о^ бегћ^а Ре^^ем мКћ Ресоттеп^ађопз Јог СотреШше ^р4а(е 2012
Документ, настао као резултат рада европских експерата, потврдио је у највећој мери решења претходне стратегије и посебно оснажио идеју државно спонзорисане институције за развој туризма на републичком нивоу. Упркос препорукама да овакво тело покреће и надзире кључне развојне пројекте, новооснована Корпорација за развој туризма је укинута а бројни развојни пројекти се и даље спонтано и некоординисано реализују. Визија развоја туризма је поједностављена и спуштена до потребе да се охрабре инвеститори, мала и средња предузећа, али и едукују креатори закона и општа јавност о значају и потребама ове делатности. Подржан је концепт четири дестинацијска
кластера, где је Војводина један од наведених. Предложено је оснивање Националног савета за развој туризма као споне између државе, привреде и академско-консултантске јавности. Сугерисано је смањење улоге администрације у пословима категоризације и контроле квалитета, али и појачано финансирање маркетиншко-промотивних активности као и активности на истраживању тржишта.
Стратегија развоја туризма Републике Србије 2016.-2025.
Документ из 2016. године потврђује елементе визије развоја туризма: заштита и одржива употреба неискоришћених ресурса, енергетска ефикасност, рурални и регионални развој, као и унапређење имиџа земље. Визија да Србија постане глобално препознатљива дестинација, а њен туризам једна од доминантних грана привреде која се усклађује са глобалним трендовима, прихвата глобалне стандарде и постаје носилац имиџа државе, је постављена екстремно амбициозно. Последично, врло су амбициозни развојни циљеви до 2025. године који предвиђају увећање туристичког прихода, броја страних ноћења и потрошње туриста за педесет посто. Наведени циљеви би захтевали значајне промене модела раста туризма.

На основу ових општих стратешких докумената настао је и читав низ стратешких докумената о развоју појединих туристичких производа, или појединих ужих туристичких дестинација (мастер планови развоја туризма). Најважнији документи који спадају у ову категорију су:
8(га(еду (ог 8и5(ашаМе Рига1 Тоипзт ^е^е1ортеп(ш 5егШа, / М^С Ас№е^етеп(
Рипф 8(га(еду Керог(, 19 Април 2011
Документ је ускладио три врсте циљева који се преламају кроз настојање да се развије рурални туризам: а) миленијумски циљеви (сузбијање глади, развој села и очување природе); б) европски циљеви Србије (усклађивање са националном стратегијом развоја туризма, руралног развоја и усмеравања инвестиција у регионе и секторе привреде); ц) циљеве развоја укупног туризма у Србији (развој капацитета и инфраструктуре, подизање туристичке активности, подизање стандарда квалитета туристичке услуге и сл.). У руралним срединама Србије предложени су туристички производи, који би се развијали кроз следеће под- производе: 1. Културни туризам; 2. Боравак у природи; 3. Спорт и авантуре;
Породични туризам; 5. Крстарења; 6. Посебни интереси; 7. Здравље и 'ме№е'тд; 8. Кружне туре; 9. Кратки одмори; и 10. Пословни туризам. Предложена је мала модификација у претходно дефинисаним туристичким кластерима у Стратегији развоја туризма: 1. Централна и Западна Србија; 2. Јужни Банат и Доње Подунавље; 3. Источна Србија и 4. Војводина. Унутар Војводине су наглашене специфичности Фрушке горе, Г орњег Подунавља и севера Војводине. Стратегија идентификује високе потенцијале, али наглашава тренутно непостојање уређених капацитета и прављених атракција. Због тога се предлаже портфолио објеката и активности који би требало да подрже затечене атракције природне и културне баштине.

Мастер планови развоја туризма у Војводини: 1. Горње Подунавље; 2. Сремски Карловци и Фрушка Г ора; 3. Бач-Бачка Паланка-Бачки Петровац; 4. Ново Милошево;
Палић
Ови документи јасно инвентаришу стање развоја туризма на ужим дестинацијама. На основу тога, мастер планови доносе предлог портфолија туристичких производа, предлог акционих планова и списак пројеката са проценом вредности улагања по овим дестинацијама. Сврха ових мастер планова јесте да буду водич за јавне политике у правцу развоја туризма на овим дестинацијама.
Бројни просторни планови, планови детаљне регулације, други пројектни документи и сл. су израђени на бази наведених општих планских докумената. Међутим, и даље, чак и најразрађеније дестинације (као што је, на пример, Палић), немају до краја урађену планску и пројектну документацију. Израда ове документације је "нулти" корак за било какве даље развојне активности.
СТРАТЕШКА УПОРИШТА РАЗВОЈА ТУРИЗМА АПВОЈВОДИНЕ
Војводина је заокружена административна јединица панонског простора која се граничи са чланицама ЕУ: Хрватском, Мађарском и Румунијом, а истовремено припада Подунавској регији. Привреда се заснива на пољопривреди и повезаној прерађивачкој индустрији. Стратешку предност Војводини доносе два крака коридора X према Хрватској и Мађарској, као и пловни европски коридор VII (Дунав), али и пловни канали, пловна Т иса, и сл.
Спора економска транзиција и распад бивше СФРЈ донели су Војводини заостајање у пољопривреди и пад перформанси важних индустријских произвођача (посебно у области хемијске индустрије). Данак узима још увек нејасно опредељење у погледу стратешког развоја пољопривреде. Ипак, уочљиви су трендови поновног укрупњавања пољопривредне производње кроз процесе приватизације бивших комбината и задруга. Уз приватне инвеститоре, уочљиво је надпросечно присуство страних инвеститора у поређењу са другим регионима Србије.
Део пољопривредних произвођача (малих и великих) је почео са помацима у модерној (масовној) пољопривредној производњи, која омогућава чак и извоз значајних количина. Поред традиционалних примарних пољопривредних производа (кукуруз, друге житарице, јабуке), појављују се и примарни индустријски производи (шећер, уље). Слаб је извоз прерађених и пакованих производа више вредности. Чак ни локалне дивизије међународних трговинских ланаца не продају ништа од свежег воћа и поврћа дивизијама исте компаније у суседним државама због недостигнутих стандарда квалитета. Производња биљних фракција се задржава на мање атрактивним производима (протеини), а производња органских производа углавном задовољава домаће тржиште. Војводина, која је некада била најразвијенији део Србије и улазила у развијене делове бивше СФРЈ, изгубила је ову развојну предност, што се добрим делом односи и на њен главни град, Нови Сад.
Туризам је традиционално била делатност од маргиналног значаја за покрајину. Ипак, у последњих десет година долази до уочљивих промена: виши је ниво квалитета новоотворених објеката (хотели), повећан је значај наутичког туризма (крстарења) и
кампинга, уочава се појава нових типова туриста (бициклисти, посетиоци организованих догађаја). Афирмише се за сада бојажљиви развој смештаја у руралним подручјима. Постојећи објекти још увек послују по моделу релативно високих цена и ниске стопе заузетости. Структура посета и ноћења се (полако) помера у корист иностраних гостију.
Природна и културна баштина, ретке људски створене атракције (аква-парк) и неки догађаји и манифестације већ сада омогућују снажнији развој туризма кратких одмора и тура. Ипак, заокруживање туристичког производа, маркетиншке и продајне активности се и даље развијају релативно споро. Формалне структуре туристичког система Војводине још увек немају довољне капацитете у људским ресурсима и буџетима за снажнију подршку таквим процесима.
Неколико већих предузетника из других делатности (пољопривреда, производња) започиње амбициозне туристичке пројекте. Ипак, на позитивне ефекте развоја неких дестинација (Врдник), сенку баца негативни утицај дисконтинуитета појединих предузетничких иницијатива. Очекује се снажнија промена у екстерним околностима која би подржала развојне пројекте и повраћај на инвестиције у туризму.
Постојећа слика стања привреде Војводине и туризма као њеног саставног дела упућује да је развој туризма могућ и да се обриси тог развоја на неким дестинацијама већ могу наслутити (Палић,

Сремски Карловци). Неки предузетнички подухвати су изнедрили, за Србију иновативне, а у свету врло значајне производе (голф), док су појединачни производи већ достигли међународну репутацију (EX1T). У неким срединама су предузетнички подухвати указали на правац реструктурирања наслеђених пословних модела (Врдник) у перспективним и важним туристичким производима као што је здравље и теНпезз.

Од критичне важности у овом тренутку јесте спој иницијатива за развој туризма са иницијативама развоја осталих кључних делатности у Војводини. Реч је пре свега о потенцијалним конфликтима са масовном производњом (пољопривреда), екстензивном екстракцијом природних богатстава (шуме, минерали), али и екстензивном заштитом природних добара (забрана приступа). У тражењу решења, свакако се ваља ослонити на пољопривредно, индустријски и саобраћајно развијене и софистициране регионе централне Европе.

У контексту претходног излагања, могу се дефинисати следећа упоришта развоја туризма у Војводини:

Тржиште већ и само открива Војводину - путевима вина, римских императора, модерних музичких догађаја или пловилима великих крузинг компанија, растући број посетилаца из године у годину открива Војводину. При томе, маркетиншки напори су углавном у организационом смислу спонтани, а сигурно недовољно буџетски подржани. Поједини актери се самостално пробијају на тржиште, а синергија заједничких улагања није до сада идентификована у значајнијем обиму.

Војводина има прилику да користи значајна средства из јавних фондова.

Покрајински фондови већ сада препознају туризам као перспективну привредну грану, као и поједини програмски делови републичког буџета. У наредном периоду је могуће тражити синергије са фондовима ЕУ кроз програме суфинансирања

активности и подршке развоју међународних туристичких производа. Дунав представља идеалну основу за развој пан-Европских иницијатива кроз подстицај регионалне мобилности становништва, чланова академске заједнице, љубитеља активног или културног туризма, и сл.

Постоје основе туристичких производа. Војводина је премрежена винским путевима, истачкана бројним споменицима културног наслеђа посебно из времена Аустро-Угарске монархије и повезана обиљем водотокова, као основе за туризам на води (уз одређени број пристана, пристаништа и марина). Војводина је богата термоминералним изворима и дестинацијама на којима је кумулирано искуство у употреби ових лековитих ресурса на професионалан начин у капацитетима које је могуће унапредити и упослити.

Приватни сектор је спреман и (не) чека. У појединим дестинацијама, приватне иницијативе су већ препознатљиве, док су у другим дестинацијама су у повоју. Нажалост, неке приватне иницијативе (страних инвеститора) су већ дужи временски период на чекању, пре свега због неодлучности (Палић, Врдник - Фрушка гора, приватне иницијативе у Јужном Банату / Делиблатској пешчари, ергеле, итд.).

Политичка и административна клима се мења у позитивном правцу и смеру.

Покрајина Војводина све одлучније преузима развојне пројекте у своје руке. Локални административни апарат је још увек нејак али са перспективом да може постепено да преузима одговорност за локални економски развој. Овај процес је подржан посебно кроз ослонац на ИПАРД филозофију афирмације локалних акционих група. Велики задатак преостаје на послу реструктурисања места и улоге локалних туристичких организација и АП Војводина може, као и у многим другим ситуацијама, да поведе ову иницијативу на нивоу целе Републике.

.ВИЗИЈА

Развојна визија представља пожељну и остварљиву слику будућности и њен задатак је да креира позитивну синергију између локалног контекста (људи, насеља и туристичких производа) и глобалних правила игре туристичке индустрије (стандарди, јачање људских ресурса / образовање, управљање пословним субјектима, маркетинг итд.). Наглашава кључне пословне аспирације и усмерена је пре свега на кључне интересне субјекте на локалном тржишту, како би на једноставан и разумљив начин обезбедила оквир и мотивацију да се заједничким снагама и појединачним деловањем ради на њеном остварењу. У разговорима са кључним субјектима дестинације и на интерактивној радионици усаглашен је следећи предлог изјаве о визији будућег смера развоја за Аутономну покрајину Војводину:

АП Војводина је узорна туристичка регија, која свој одрживи туристички развој успешно заснива на богатом природном и културном наслеђу; урбаним средиштима са јединственом архитектуром и начином живота; богатству водотокова, језера, каналске мреже и термоминералних извора и која успешно спаја пољопривредну производњу високе додате вредности и иновативну туристичку понуду.

Становници Војводине су посвећени сталном унапређењу квалитета аутентичних гастрономских производа и вина, а своје посетиоце дочекују традиционалним гостопримством, отвореног срца.

Као стециште многих култура и начина живота, Војводина свој мултикултурални идентитет изнова открива и интерпретира, кроз активну сарадњу и комуникацију са другим пограничним и подунавским регијама и на тај начин обликује своју културну понуду у складу са најбољом светском праксом, користећи имиџ Новог Сада као Европске престонице културе и Европске престонице младих.

Овако дефинисана пословна визија туризма Аутономне покрајине Војводине дугорочно обезбеђује правац за то шта, зашто и како би требало достићи у развојном смислу, укључујући и плански период важења овог документа од 2018. - 2022. године.

.МИСИЈА ПРОГРАМА РАЗВОЈА ТУРИЗМА

Дефинисани глобални трендови, претходни контекст развоја туризма у Војводини, ангажованост и посвећеност Покрајинска влада у потрази за уверљивим моделима привредног раста, јака геостратешка позиције Војводине и Србије и посебно већ започети процеси ЕУ интеграција, указују на чињеницу да је неопходно дефинисати нову пословну мисију сектора туризма (а самим тим и Програма развоја туризма као инструктивног оквира за даљи развој туризма у Војводини) на средњи и дуги рок. Војводина је, пре свега, фокусирана на развој нових индустријских пројеката (штоје посебно изражено у Сремској области), затим енергетике и нарочито великих инфраструктурних пројеката. Пољопривреда и прехрамбена индустрија већ деценијама представљају главну тачку ослонца привредног развоја Војводине и то је једно од кључних упоришта и за генерисање даљег привредног раста.

Нова технологија, а посебно индустрија информационих и комуникационих технологија се такође убрзано развија, посебно на з(аП-ир основи, са Новим Садом као кључним чвориштем развоја нове индустрије; не само на нивоу Војводине, већ и национално. Међутим, колико год да су ови процеси и пројекти атрактивни, они ће због утицаја нових технологија бити ограничено способни да апсорбују релативно велики контингент незапослених и да спрече даљи одлив радно способног становништва. Наиме, у односу на дефинисани удео запослених у индустрији и пољопривреди, реално је очекивати у блиској будућности структурне промене у погледу запошљавања и то пре свега према традиционалним и новим услужним секторима.

У том контексту, битно је напоменути да је потражња за радом у сектору за туризам нееластична, нарочито уколико се узме у обзир да се рад у туризму у највећој мери ангажује у такозваној малој и средњој привреди, што су претходни примери угледних дестинација у одређеној мери и показали. Примери ових дестинација управо упућују на овај тренд ношен модернизацијом привредне структуре у сфери запошљавања.

Додатно, као што је већ у аналитичком оквиру наглашено, један од кључних аргумената за нову мисију туризма у Војводини је питање уравнотеженог регионалног развоја и популациона политика, која је у великој мери дегресивна. С обзиром да је структура туристичких атракција Војводине, ако изузмемо Нови Сад као кључни туристички центар, углавном концентрисана на рурална, равничарска подручја и Фрушку гору, интензивирање туризма отвара простор за производе додате вредности у оквиру пољопривреде, занатства и бројних нових занимања, па се, осим запошљавања, остварује и снажан подстицај у домену популационе политике, посебно за останак младих у бесперспективним руралним подручјима. Кључно питање је, дакле, како кроз стављање у функцију препознате ресурсно - атракцијске основе и смислени развој туризма обезбедити континуирани раст вредности простора и јачање благостања локалних заједница?

Трећи важан аргумент за нову пословну мисију развоја туризма у Војводини је заштита, активација и интерпретација значајних војвођанских природних и културних добара, а посебно заштићених подручја. Бројне међународне организације које брину о заштити природних и културних добара, нарочито институције Европске Уније, фаворизују земље и пројекте у том правцу са значајним донаторским пројектима и средствима (као примере добре праксе у подунавском региону у Србији можемо навести пројекте ревитализације тврђаве Г олубац и археолошко налазиште Лепенски вир) - с обзиром на богатство сличног наслеђа, Војводина у овом смислу има велики потенцијал. Заштита воденог блага Војводине, шума, инфраструктуре за питку воду, третман чврстог и течног отпада представљају приоритете регионалних пројеката у финансирању из ЕУ фондова. Будући да Војводина располаже бројним заштићеним подручјима које није у стању да сопственим снагама одржава и инфраструктурно опрема, приликом активирања ЕУ фондова у Војводини туризам ће бити незамењив катализатор и активни чинилац економских активности које би требалода уследе.

Још један важан аргумент за дефинисање нове мисије туризма у Војводини је незамењива улога туризма у стварању и одржавању позитивног екстерног имиџа регије на националном и глобалном нивоу. Не постоји бољи облик промоције одређеног простора од директног контакта са културом и људима који на том простору живе. Ради се не само о позитивним променама ставова о Војводини, већ и Србији у целини, већ и о стварању економских ефеката у погледу развоја нових облика економије заснованих на доласку страних резидената (и преношењу знања) у атрактивне просторе покрајине.

Постоје и други важни разлози за дефинисање нове мисије туризма Војводине, као што су спољно - трговински ефекти, подстицаји за друге привредне секторе, посебно за пољопривреду више додате вредности, али и бројни други неекономски разлози. У том смислу, нова мисија развоја туризма Војводине (и Програма развоја туризма Војводине) мора да буде у вези са:

Отварањем нових радних места - запошљавањем,

Регионалним развојем и ублажавањем негативних ефеката депопулације;

Заштитом, унапређењем и економском активацијом заштићених природних и културних ресурса;

■ Генерисањем и одржавањем позитивног имиџа Војводине у Србији, региону и свету.

Дефинисана нова мисија туризма Војводине би требало да буде усклађена између ранга амбиција

> Мисија програма развоја туризма јесте да туризам постане и дугорочно остане стални и одрживи извор благостања, важан генератор запошљавања, важан фактор у заштити, одржавању и развоју природних и културних ресурса / атракција, као и озбиљан фактор генерисања и унапређења имиџа Аутономне Покрајине Војводине.

Војводине према сектору туризма и финансијским и институционалнимкапацитетимакојистојена располагању зањену реализацију.

У којој мери и колико брзо ће туристички потенцијали Војводине бити активирани, зависи од секторских и територијалних преференција - досадашњи модел развоја је углавном био заснован на органском развоју тржишних процеса и приватним иницијативама. У том контексту, брзе и суштинске промене у туристичком сектору неће бити могуће. Нова мисија развоја туризма Војводине би требало да буде заснована на јасним полугама и ангажованости јавног сектора, имајући у виду да приватни сектор још увек нема довољно велику снагу да самостално реализује развојне иницијативе:

Према томе, основна теза овог Програма развоја туризма је да за убрзани раст туристичке индустрије, уколико се прихвати нова пословна мисија и дугорочни развојни интереси, Покрајинска влада мора да примени карактеристичне развојне полуге и подстицаје за редефинисање и нови одрживи раст туристичке индустрије у периоду реализације овог Програма.

ТРЖИШНО ПОЗИЦИОНИРАЊЕАПВОЈВОДИНЕКАО ТУРИСТИЧКЕ ДЕСТИНАЦИЈЕ

Тржишно позиционирање дестинација је слика дестинације у свести гостију. У стратешким документима жељено тржишно позиционирање се дефинише са намером да се осигура његова повезаност са визијом (која је интерног карактера) и да обезбеди основа за елементе маркетиншког планирања. Без обзира на процесе и пројекте који ће бити део овог Плана,тржишно позиционирање се увек у највећој мери заснива на елементима постојећег идентитета и ресурсним специфичностима. Циљ је да се успешним позиционирањем постигне разликовање и боља / преферирана позиција у односу на остале; дакле, неопходно је јасно и тржишно атрактивно комуницирати своје јединствене продајнепредлоге.

Укупан природни и антрополошки контекст Војводине, односно кључне вредности и атрибути са којима располаже чине један, али изузетно важан део мозаика укупног простора, а који се маркетиншки позиционира на следећи начин:

Војводина је туристичка регија која својим посетиоцима нуди опуштање, забаву, уживање, бег од свакодневице и очување здравља у умирујућем амбијенту панонске равнице. Мозаик природног и историјског наслеђа, мулти-културалности, воденог богатства, традиционалних догађаја и модерних фестивала, прожет је традиционалним искуством војвођанских салаша, изузетним винима, богатом гастрономијом и срдачним гостопримством.

НАЧЕЛА РАЗВОЈА

Оперативне смернице (развојна начела) за остваривање претходних стратешких опредељења су следеће:

Активација река, језера и каналске мреже у сврху рекреације, нових интелигентних пројеката туристификације и становања

Простор уз воду је углавном увек најатрактивнији за различити низ употреба - становање (односно развој некретнина ако се гледа са аспекта власника), рекреацију и опуштање. Обале река, језера и канала на подручју Војводине су углавном слободне, осим у урбаним средиштима, или местима који се на рекама налазе. Уз разумевање да постоје одговарајући предуслови које је неопходно претходно решити (планска документација, пројектна документација, инфраструктура), простор уз водене површине има највећи потенцијал за развој капиталних туристичких пројеката на подручју Војводине. Велике пројектне идеје се могу структурирати као сложени пројекти са компонентама које имају потенцијал за финансирање из ЕУ фондова, за неке ће одговорност моћи да преузме јавни сектор, а неки се могу препустити приватним партнерима.

Активација и одрживо коришћење термо-минералних извора и балнеолошког потенцијала као основе за привлачење већих инвестиција и већег броја туриста

У концепту развоја и промовисања туристичких потенцијала АП Војводине посебно место, ако не и међу најважнијим представља балнеолошки потенцијал. Најшире посматрано, балнеолошки потенцијал представља развојну шансу свих природних лековитих фактора (термалне воде, гас, пелоид, ваздух) којих у изобиљу има на територији целе покрајине. Претпоставља се да сваки од 45 општина и градова у Војводини поседује један, или више поменутих лековитих фактора, па је у наредној фази неопходно извршити одговарајућа истраживања и валоризацију поменутих ресурса.

Оријентација на пољопривредну производњу више / високе додате вредности и синергетски развој пољопривреде и туризма по угледу на водеће европске континенталне регије

Оријентација на пољопривредну производњу више / високе додате вредности није неопходна у циљу развоја туризма, већ из разлога што глобализација континуирано смањује могућност профитабилног пословања на концепту економије обима. Државе с неупоредиво већим пољопривредним површинама од којих већи број има и ниже трошкове рада својим утицајем на тржиште из године у годину обарају откупне цене главних сировина премештајући такву производњу из конкурентне и развојне у стратешку (за државу). У таквим условима, Војводина би морала да преиспита тренутни модел производње и дугорочно обезбедити прелазак у високо квалитетне производе и прераду, ако се у пољопривредном сектору жели да оствари прихватљив ниво профитних маржи. У Војводини већ постоје производи са таквим потенцијалом - пре свега вино и месне прерађевине неколико постојећих произвођача, али је потребан рад у дефинисању / контроли стандарда и ознака квалитета, као и брендингу који мора да прихвати и разуме међународно тржиште, стандарде и правила игре. Производња воћа и поврћа још увек има профитни потенцијал заснован на производњи унутар стандардног сегмента квалитета, али је важно приоритетно подстицати све предузетничке идеје усмерене на производњу воћа и поврћа високог нивоа квалитета због неупоредиво већих учинака успешног развоја оваквих производа за саму регију (не само економских).

Упоредни развој пољопривреде и туризма више није само пракса најбољих, већ стандардни развојни модел готово свих развијенијих пољопривредних регија. Овакав модел мање је примерен за производњу сировина на основу постизања ефеката економије обима. Озбиљне синергије се постижу код производа високе додате вредности као што су нпр. сир, вино, месни деликатеси, зачини, али и неке врсте воћа и поврћа (нпр. марелице из долине Мачаи, Расћто парадајз, и сл.). Синергија се огледа у повезаном брендирању пољопривреде и туризма (с обзиром на то да производња малог обима, а високог квалитета по правилу има шансу за глобалну комерцијализацију, као и туризам), дефинисању туристичких производа (нпр. постојећа

организована брања мандарина за туристе у долини Неретве, интерпретациони центри базирани на одређеним производима представљају основу за брендирање читавих регија), али и повећању тржишног потенцијала за постојеће пољопривредне производе продајом туристима и посетиоцима.

Очување аутохтоних вредности у простору, гастрономији и начину живота

Масовна индустријализација, повећање и укрупњавање пољопривредне производње након другог светског рата узроковале су модернизацију, повећање учешћа урбаног становништва, али и напуштање неких вредних традиционалних обележја људи и простора. Процес глобализације и ново доба великом брзином доносе нове вредности, навике и обележја, који истискују традиционална. Војводина би, као средина са изразито мултикултуралним карактером, требало да преиспита садржај и приоритете својих традиционалних вредности у простору, гастрономији и начину живота и да их искористи у сврху рехабилитације и јачег изражавања свог идентитета у наредном периоду. Важно је разумети да овај процес не значи инхибицију од страних утицаја, заустављање неизбежних процеса глобализације, или вољну ригидну културолошку изолацију, већ напротив - поновно проналажење скривених и заборављених вредности

које ће становништву Војводине вратити понос и елементе идентитета, а истовремено бити атрактивни савременом туристичком тржишту.

Брза и интелигентна урбана туристификација Новог Сада као „ћик-а" регије

Нови Сад је главни град покрајине и други највећи град у Републици Србији, са јаким историјским наслеђем једног од најјачих индустријских средишта. Кроз Нови Сад пролазе коридори VII и X, налази се на Дунаву. Туристички ресурси Новог Сада су значајни (Петроварадинска тврђава и Подграђе, Дунав, E^JT фестивал, карактеристична архитектура, музеји, галерије, итд.). Нови Сад је носилац титула Омладинска престоница Европе 2019. године и Европска престоница културе за 2021. годину. Европска престоница културе је највећи пројекат Европске уније у области културе и преставља престижну титулу која може одиграти значајну улогу у позиционирању и промоцији Новог Сада на европском нивоу. С обзиром на то да већ постоје озбиљни аргументи у развоју догађаја и стандарду смештајне понуде (очекивано је и скоро отварање првог брендираног хотела - Зћега(оп-а), не доводи се у питање да ли Нови Сад може да повећа свој туристички резултат за 2-3 пута у наредних пет година. Осим што је могуће, то је и потребно. Наиме, у алгоритмима развоја туризма регија (и то посебно континенталних које немају потенцијал високе доминације рекреативних производа на мору или планини), туристички развој градских средишта је од виталног значаја. Осим што градска средишта носе већину људског и финансијског потенцијала регије (у овом случају изнад 35%), она су као саобраћајна средишта места која туристи прва виде по доласку и најважнија за почетни утисак који је у туризму од виталног значаја. У контексту предложених стратешких елемената развоја туризма Војводине, Нови Сад би у наредних 5 до 10 година требало да, кроз мали број капиталних пројеката, али низ креативних управљачких и маркетиншких захвата, се претвори у место које нуди садржаје који омогућавају глобално атрактивно и урбано вишедневно искуство (мимо EX1T-а као главног производа) циљаним групама гостију.

Туристичка диференцијација урбаних средишта

Други градови Војводине (осим Новог Сада), имају наглашен локални идентитет и позитиван ривалитет, односно већ су сада на нивоу идентитета диференцирани у свести својих становника. Ради се о местима и градовима као попут Суботице, Сомбора, Вршца, Зрењанина, Кикинде, Шида, Сремске Митровице, итд. Међутим, идентитети ових градова и њихова диференцијација нису јасно изражени у елементима простора, маркетиншким материјалима, или локалним догађајима. У том контексту, потребно је усаглашавање око карактера, атрибута и симбола градова Војводине (који ће иницијално бити сугерисани и у оквиру овог документа). Даље, ове елементе је потребно комуницирати локалном становништву и изразити их пре свега кроз низ „меких" иницијатива и креативних захвата. То ће омогућити да посетиоци Војводине на прави начин доживе прави карактер ових градова и места у циљу разумевања и откривања њиховог стварног идентитета и аутентичности, што је један од важних

захтева туристичког развоја у XXI веку, посебно имајући у виду преференције долазећих тржишних сегмената (генерација V и 2).

Уз наведена, од критичне важности за остварење стратешких опредељења важна су и следећа начела:

Брендирање, увођење регионалних ознака квалитета и заштита кључних прехрамбених производа као континуирани процес којим се обезбеђује одговарајући интерни и екстерни контекст за спровођење процеса заокрета према вишем нивоу квалитета;

Оспособљавање система дестинацијског менаџмента у кратком року - развој производа као критичан фактор стварања конкурентске позиције регије / појединачних дестинација. За ово је потребно професионално вођење процеса и пуна укљученост кључних интересних субјеката, што подразумева претходни консензус у вези са креирањем управљачке структуре и процеса помоћу којих ће се ова иницијатива реализовати.

Промена парадигме туристичког маркетинга - снажан фокус на опНпе и мултимедију

који су данас, посматрајући тренутни систем туристичких организација на подручју Војводине, углавном маргиналне ставке (углавном из објективних буџетских разлога), а у наредном периоду ће представљати сопдШо зте ^иа поп даљег туристичког развоја и комерцијализације;

Интензивна интерна и екстерна сарадња, нарочито у сврху искоришћавања средстава из ЕУ фондова, јер без значајног учешћа финансирања и помоћи од стране Европске уније и билатералних донатора спровођење овако амбициозног плана развоја туризма неће бити могуће. Војводина кроз постојеће активности одговорних институција показује да постоји капацитет за спровођење оваквог сценарија, али ће осим тих институција бити неопходна системска подршка бројних јавних и приватних субјеката како би се у овоме заиста и успело.

Ревитализација и туристичка валоризација материјалне, нематеријалне, индустријске и сакралне баштине, са циљем презентовања обичаја, традиције и вредности Војводине.

.СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И МОДЕЛ РАСТА

Стратешки циљеви

Повећати понуду смештајних капацитета за трећину (7.000 кревета) у циљу реструктурирања укупне понуде, побољшања квалитета и постизања економије обима. Са оваквим повећањем обима оправдава се увођење професионалне управљачке структуре и маркетинга, а постојећим и новим предузетницима у туризму достизање оваквог циља даје тржишну сигурност за предузетничке искораке;

Повећати годишњу заузетост кревета у планском периоду у просеку за око 10% (са садашњих 14,8% на око 25%), с обзиром да се ради о доњем прагу рентабилности упоредивих регија и вредности која за потребне нових пројеката проширења смештаја гарантује прихватљиве стопе повраћаја инвестиције;

Дугорочно се позиционирати на европском тржишту као дестинација кратких одмора (пре свега ослоњених на садржаје гастрономије и културе), с обзиром на чињеницу да волумен туристичког промета који следи из циљаног обима смештаја и заузетости неће бити могуће у потпуности остварити у оквиру локалног и регионалног тржишта. Додатно, заокрет према пољопривреди више додате вредности такође значи и већу потребу глобалне комерцијализације, а тиме и веће прилике за развој туристичких производа на тим основама.

Привући 4пуе т госте, како домаће, тако и стране посетиоце који су већ у посети дестинацијама 100-150 кт удаљености (пре свега у посети Београду);

Развити 2-3 велика панонска ризорта без којих неће бити могуће направити циљани помак у обиму смештајних капацитета. За њих постоји довољан атракцијски потенцијал, а делом и постојећа предузетничка структура. У овом сегменту би требало узети у обзир и потенцијале ЕУ фондова који могу решити претпоставке за ове пројекте, а свакако треба рачунати и на привлачење нових инвеститора.

Поред најбољег европског музичког фестивала EXIT-а, интернационализовати постојеће и развити бар још један велики међународни догађај, јер су

препознатљиви догађаји битан елемент укупне атракцијске структуре континенталних регија, а садашњи каталог догађаја даје основ да је исто то могуће урадити и у Војводини.

Успоставити систем контроле и ознака квалитета у прехрамбеним производима и туризму, чији су дизајн и имплементација данас кључни фактор успеха у туризму, посебно континенталних регија које свој економски развој темеље на споју туризма и пољопривреде.
Припремити и започети са спровођењем пројеката:
Довршетка физичке инфраструктуре речног крузинга на нивоу квалитета дестинација Средње Европе, чије тржиште тражње убрзано расте, а Војводина реално има потребе како за модернизацијом постојеће, тако и за изградњу нове (нова пристаништа и луке). Т ребало би спровести одговарајуће мере да се за ове потребе искористе средства из ЕУ фондови, посебно оних намењених за подршку спровођењу Стратегије ЕУ за регион Дунава.
Даљег јачања инфраструктуре за циклотуризам, јер циклотуризам са квалитетном инфраструктуром полако престаје да буде производ који чини разлику између туристичких регија и дестинација, већ представља основни елемент без којег ће се у будућности тешко моћи вршити даља комерцијализација туризма регије.
Урбане рехабилитације градских центара у Војводини које су потребне да се дугорочно осигура укупан имиџ напредне континенталне регије, чији су идентитет и софистикација уткани у њен укупни простор.
Ревитализација, обнова и валоризација културне (материјалне и нематеријалне), индустријске и сакралне баштине, као темељ развоја озбиљног туристичког производа културног туризма.
Модел раста
Модел раста туризма АП Војводине интегрише циљеве развоја и стратешка опредељења и служи као процена економских учинака туристичког развоја, који се предлаже овим Програмом развоја туризма у планском периоду. Као база модела раста узима се 2016. година на основу:
расположивих података о смештајним капацитетима према Републичком заводу за статистику РепубликеСрбије;
података о укупном туристичком промету који су алоцирани према врстама смештајних објеката на основу структуре из података Републичког завода за статистику Републике Србије;
■ Процени Ногма1ћ НТ^-а о просечном јединичном директном туристичком приходу по различитим групама смештаја.
Табела 11. Обим, структура и приходи по врсти смештајних објеката у Војводини у 2016. години

Врста угоститељског објекта	Кревет	Ноћења	Попуњеност капацитета	Директан приход по ноћењу у €	Укупан приход у €
Хотели	5,602	609,545	29.8%	50	30.477,250
Приватни смештај	2,423	53.425	6.0%	25	1,335.625
Кампови и остало	12,847	460,953	9.8%	20	9,219,060
УКУПНО/ПРОСЕК	20,872	1,123,923	14.8%	36.5	41,031,935

Извор: Ногма1ћ НТ^ на основу података Републичког завода за статистику
Према проценама НогшаШ НТ^а, укупан директан приход од смештаја у 2016. години износио је нешто више од 41 милион евра. С обзиром на структуру данашњег туристичког производа и ланца вредности са једне, односно вредности мултипликатора у упоредивим регијама са друге стране, процена НогшаШ НТ^а је да је данас укупни туристички приход (који укључује и индиректне и индуциране приходе) између 1,5 и 1,7 пута већи од директног, дакле између 61,5 и 70 милиона евра.
Модел раста за 2022. годину претпоставља следеће:
■ Раст смештаја:
о 1.500 нових туристичких кревета у великим ризортима; о 1.000 нових кревета у већим хотелским објектима (пре свега градови и ме//ле55/ински хотели);
о 500 кревета у малим породичним хотелима (12-15 нових објеката); о 1.000 нових кревета у различитим облицима руралног туризма; о 1.000 нових кревета у урбаном приватном смештају, хостелима и B&B објектима (пре свега оријентисаних на циклотуризам); о 1.000 нових кревета у другим облицима смештаја (хостели, здравствени објекти, кед & кгеак&зђ и кампови, који се може предвидети на основу дугорочних планова постојећих чинилаца и постојећих планских докумената.

Раст попуњености капацитета смештаја (кревета) на ниво од око 25% (са постојећих нешто мање од 15%) на основу јачања општег ланца туристичке вредности, и нарочито на основу постављања и функционисања система маркетинга и комерцијализације;
Раст јединичног прихода (по ноћењу) од 25% што укључује и ефекат инфлације.
Табела 12. Модел раста туризма АП Војводине
Модеп раста - процена основних индикатора туризм а Војводине у 2022. години

Врста угоститељског објекта	Кревети	Ноћења	Попуњеност	Директан приход по ноћењу у €	Укупан приход у €
Хотели и слично	8,602	1,175,11	37.3%	67	78,741,972
постојећи	5,602	717,616	35.0%	60	43,056,972
нови велики ризорти	1,500	219,600	40.0%	70	15,372,000
велики индивидуални	1,000	164,700	45 0%	90	14,823,000
мали породични хотели	500	73,200	40.0%	75	5,490,000
Рурални и приватни	4,423	279,423	17.3%	34	9,480,681
постојећи	2,423	133,023	15.0%	30	3,990,681
нови рурални	1,000	73,200	20.0%	35	2,562,000
градски	1,000	73,200	20.0%	40	2,928,000
Остало	14,847	1,121,57	20.6%	28	31,342,410
постојећи	12,847	940,400	20.0%	25	23,510,010
нови хостели	1,000	91,500	25.0%	35	3,202,500
кампови	500	18,300	10.0%	25	457,500
здравствени	200	43,920	60.0%	70	3,074,400
Ве<j & ћгеаУаз!	300	27,450	25.0%	40	1,098,000
УКУПНО	27,872	2,576,10	25.3%	46	119,565,063

Извор: НогмаШ НТ^ на основу података Републичког завода за статистику
Горња табела сугерише да примена претпоставки које у највећој мери следе из стратешких опредељења има потенцијал генерисања од преко 115 милиона евра директног прихода од туризма (смештаја) и то уз претпоставке заузетости и јединичног прихода које су на крају планираног раздобља ниже него у упоредивим регијама данас. Из тога се може закључити да је остваривање предвиђеног раста у броју смештајних јединица од виталног значаја за остваривање овог Програма развоја туризма и модела раста, што не треба да буде чудно,јер је смештај кључна карика у туристичком ланцу вредности, иако наравно не и једина. Смештајни објекти глобално остварују више од половине директног туристичког прихода, а у алгоритмима туристичког развоја смештај је по правилу први и кључни корак реализације развојног концепта око којег се касније кроз различите предузетничке иницијативе граде и остали елементи туристичког ланца вредности.
Предложени модел развоја подразумева веће синергије између туризма и других грана (пре свега пољопривреде), па се може очекивати да ће донети и веће индиректне ефекте, чиме би мултипликатор укупних у односу на директне учинке требало да се приближи вредности од 2, или приближно вредности од око 230 милиона евра. Осим тога, и угоститељство би у том случају имало већи приход од туриста (којих би било знатно више), па би и његов приход растао више од просека укупне економије на територији Војводине, тако да би укупни (директни, индиректни и индуцирани) приход туризма и угоститељства био између 340 и 350 милиона евра. У том смислу треба схватити да је циљ овог Програма развоја туризма Војводине приближавање нивоу светског просека раста у сектору туризма, за шта сматрамо да Војводина има све потребне аргументе у ресурсно - атркацијској основи. Пораст запошљавања у туризму и угоститељству би очекивано нешто спорије пратио раст прихода, због потребе веће продуктивности рада у сектору, па се може очекивати да би директно повећао запосленост у сектору 2-3 пута, што би с данашњих нешто више од 1.000 запослених у туризму и угоститељству довело до око 5.000у2022. години.
КЉУЧНЕ СТРА ТЕГИЈЕ И ПОЛИТИКЕ РАЗВОЈА ТУРИЗМА
У овом делу дефинисане развојне политике (кључне оперативне стратегије) туризма Војводине, нужно су изведене из постављених циљева и модела раста, из оквира постављеног стратегијом и

прописима Републике Србије, а узимајући у обзир наслеђене конкурентске позиције и тржишне услове туризма Војводине. У том контексту, реферишући се и на политике Владе Србије, а узимајући у обзир специфичне потребе Војводине, пажњу усмеравамо на следећа кључна питања:

Како повећати приходе од туризма? - Маркетиншке политике

Како омогућити већа улагања у туризам? - Инвестиционе политике

Како подићи управљачки капацитет? - Изградња капацитета

Како повећати приходе од туризма? - Маркетиншке политике

Фокус на приоритетне производе

Фокус развојне политике мора бити усмерен на приоритетне производе, у условима ограничених финансијских и све више тражених људских ресурса. Расипање маркетиншког буџета на већи број производа ограничава потенцијал развоја конкурентности и умањује спремност туристичких производа за успешну промоцију и продају на туристичким тржишту. Са друге стране, недовољан развој приоритетних производа не даје довољан импулс за развој мање приоритетних производа. Фокус треба да буде стављен на туристичке производе који су показали најбоље развојне резултате у претходном периоду (кратки одмори, зра и теНпезз, туре), односно на производе од којих се могу очекивати највећи резултати у периоду који долази.

Изградња маркетинг система

Маркетинг туристичких дестинација у новијем периоду доживљава велику трансформацију пословног модела. Туризам постаје носилац (^еЋШе) привредних и друштвених порука у ширем контексту развоја дестинације. Задатак Туристичке организације Војводине (ТОВ) је да брзо прилагоди своје маркетиншке алате новим трендовима. Из тог разлога постоји потреба за континуираним прилагођавањем професионалног стратешког и оперативног маркетинг плана туризма. Маркетинг план поставља маркетинг систем са стратешког нивоа (стратегије приоритетних производа, стратегија тржишних сегмената, стратегија иностраних тржишта, стратегија промоције и дистрибуције, стратегија односа са јавношћу, стратегија брендинга, стратегија
електронског маркетинга и сл.). У наставку, маркетинг план поставља оперативни систем постојећих и нових маркетиншких активности (активности везане за изградњу / професионализацију производа, активности везане за комуникацију према циљним тржиштима и циљним сегментима, активности везане за дистрибуцију и продају, како према индивидуалном, тако и према пословном тржишту, активности везане за маркетиншку инфраструктуру, као и активности везане за подршку и сарадњу са туристичком привредом Војводине, Србије и околних региона - на пример подунавских и сл.).

ТрансформацијаТуристичке организацијеВојводине и повећањебуџета

Тренутни ниво активности упућује на лимите које ТОВ има када је реч о организационој структури и степену професионализације који захтева нови приступ промоцији Војводине као туристичке дестинације. Учешће „чистих“ маркетиншких активности у броју запослених се мора повећати у оквиру организације (људски, одељења и буџетски). Нарастајући обим послова се, надаље, мора систематски дистрибуирати између различитих одељења, која раде одвојено према својим одговорностима, уз константну координацију и пратећи доследно стратегију маркетинга дестинације. Такође, за професионалну трансформацију ТОВ-а према захтевима модерног маркетинга би требало обезбедити повећање са садашњег буџета са око 0,5 милиона Евра на минимално 3 милиона Евра путем нових решења пуњења буџета (по буџетском основу, или по неком другом основу, укључујући активније учешће и сарадњу са приватним сектором и финансирање кроз пројекте, посебно сарадње са околним регијама). Фокус нове организације ТОВ-а као регионалне (покрајинске) промотивне агенције је да, најпре, обезбеди прихватање, а затим и општу употребу бренда туризма Војводине на свим дестинацијама, као и примену бренда на појединачним производима (туре, фестивали, итд.). Нови фокус активности би требало да буде и на интегрисане (посебно дигиталне) маркетиншке комуникације. На нивоу дестинације Војводине се може развијати један (максимално два) приоритетни туристички производ. Имајући у виду Уставом регулисан статус природних богатстава (термоминералне воде), као и власнички статус здравствених установа (бање), логично би било да то буде бањски туризам у наредном развојном периоду. Додатно, неопходно је обезбедити подршку и координацију са већ постојећим иницијативама и напорима Г рада Новог Сада за реализацију различитих пројеката / интервенција у

светлу будуће Европске престонице културе и Европске престонице младих. Остале функције (изградња других туристичких производа, управљање ужим дестинацијама, односи са стејкхолдерима у дестинацијама) би требало потврдити као задатке који се обављају на локалном и/или на пословном нивоу.

Подизањенивоабазичнихинапреднихзнањаизобластимаркетингаипродаје

Јавни и приватни сектор мора да научи, побољша и унапреди важне вештине и алате неопходне за нове изазове у маркетингу, продаји и дистрибуцији информација о туризму Војводине. Знања која треба да се усвоје, на кључним позицијама у туристичком систему (менаџери маркетинга дестинације, управљање дигиталним технологијама у туризму), могу и треба да се пренесу упућивањем професионалаца на

програме формалног образовања. Поред тога, бројни канали неформалног образовања подразумевају организовање или посете различитим семинарима, радионицама и активностима које су усмерене на креирање туристичких производа, управљање туристичким брендом, креирање и афирмацију ознака квалитета, креирање садржаја у дестинацијама, итд. Кроз образовање и усвајање ИТ апликација могуће је унапредити системски однос са гостима (кроз тзв. Сиз1отег Не1аИопзћ'1р Мападетеп(системе). Повезивање „острва података и острва знања“ у различитим покрајинским институцијама, нужно је остварити кроз заједничке едукативно-развојне пројекте управљања знањем. Комуникацију и подизање укључености (шоктепђ бивших и потенцијалних посетилаца могуће је унапредити коришћењем потенцијала друштвених мрежа, опНпе и оШпе маркетиншких кампање, затим кроз софистициране односе с јавношћу, и сл. Такође, у сарадњи са приватним сектором (агенције, водичи, итд.) потребно је да се обезбеди подршка унапређењу продаје, подршка у преговорима и продаји државним институцијама (школе), страним партнерима, и сл. Угледањем на ефикасна решења развијених регија, потребно је поспешити примену електронског маркетинга и информационих технологија (ИТ) у туризму Војводине. У том смислу, реорганизација и трансформација ТОВ-а у покрајинску промотивну агенцију треба да претпостави посебно одељење које треба да се бави изградњом капацитета маркетиншких активности у јавном и приватном сектору туризма Војводине и координацију са сличним активностима ТОС- на нивоу Републике Србије.

Како омогућити већа улагања у туризам? - Инвестиционе политике

Инвестиције у туризам је потребно подстаћи из више разлога. Рокови повраћаја инвестиција у туризам, посебно у хотелски бизнис, дужи су од просечних рокова повраћаја у друге делатности. Надаље, у условима недовољно развијене привредне активности, улагање у туризам као услужну делатност и као делатност чијих се услуга на ниском нивоу стандарда потрошачи лако могу одрећи, није само по себи привлачно. Такође, ни Србија, а посебно Војводина, није изразито развијена туристичка дестинација и природно је да инвеститори буду подозриви према дугорочним улагањима. Природни потенцијали Војводине (пољопривреда и прерађивачка индустрија) одвлаче пажњу инвеститора у другом правцу, тако да је корисно усмерити њихову пажњу на стварање понуде више додате вредности, што је случај са туризмом. Дакле, улагања у туристичку делатност Војводине ће, без додатног охрабрења инвеститора, расти органски, по релативно ниској стопи, условљеној брзином приближавања највећем суседном емитивном тржишту, а то је Европска Унија. Убрзавање приватних инвестиција је могуће употребом различитих развојних инструмената. При томе, у досадашњој пракси, коришћени су углавном финансијски инструменти субвенција и меких кредита, а само у једном случају, фискални инструмент ниже стопеПДВ-а.

Две широке групе подстицајних инструмената су на располагању Влади Аутономне покрајине Војводине:

Стварањеамбијентаза приватнеинвестиције(индиректниподстицаји).

а) Субвенције. Субвенције јавном сектору су усмерене на подизање атрактивности одређених туристичких места и туристичких простора. Обично се усмеравају ка локалним органима власти, институцијама и јавним предузећима и дале су свој резултат у неколико подручја досадашњег развоја туризма, а са чиме би требало наставити и убудуће:

Развој планско-пројектне документације - израда мастер планова, а касније и просторних планова, регулационих и других планова и пројектне документације значајно олакшава развој туристичких пројеката. Овај инструмент треба задржати и фокус са мастер планова пребацити на регулационе просторне планове, а посебно на планове маркетинга и конкурентности, који су до сада врло ретко били израђивани. Такође, потребно је на одређеним дестинацијама које су већ обрађене мастер плановима, подржати развој пројектне документације са којом се може конкурисати и за ЕУ фондове. Посебно су у овом контексту важни подунавски мастер планови (посебно Горње Подунавље, Бач-Бачка Паланка- Бачки Петровац, Сремски Карловци и Фрушка Г ора као и подручје Новог Сада).

Развој туристичке инфраструктуре - кроз ове подстицаје развијене су марине и пристани, стазе за шетњу, бициклистичке стазе, као и обележене бициклистичке руте, постављана је туристичка сигнализација, уређиване су амбијенталне целине, визиторски центри и слична инфраструктура. Захваљујући неким од ових пројеката значајно је повећана атрактивност појединих дестинација

(Палић, Фрушка Гора али и Сирмиум и сл.). Овај инструмент је увек користан, али је ниво туристичке инфраструктуре значајно подигнут и сада се акценат може постепено померати на упошљавање већ развијене инфраструктуре, а мање на развој нових капацитета.

Развој путне и комуналне инфраструктуре у функцији туризма - локални путеви, водоводи, трафо станице и далеководи и слична инфраструктура се могу развијати и из других буџетских ставки. Ипак, показало се као најделотворније у развоју туристичких дестинација да се они који се баве развојем туризма баве и овим пројектима. Оног тренутка када развој ове инфраструктуре од значаја за неки туристички центар пређе у надлежност ресорног јавног предузећа, општине или друге институције, пада на листи приоритетних пројеката и више се не развија. Разлог је прозаичан али јасан: туристи не гласају на локалним изборима, тако да, примера ради, локални водовод у функцији било ког насеља има несумњиви (локално-политички) приоритет у односу на водовод усмерен ка туристичком центру. Овај инструмент је важно користити првенствено у циљу заокруживања већ започетих пројеката, а у мањој мери за отварање нових пројеката.

б) Развојна предузећа и дестинацијске управљачке организације (компаније) -

Специјализована јавна предузећа за развој туризма треба да представљају правац развоја у наредном периоду. Како је у наредном периоду предвиђена потреба за јачањем управљања на нивоу дестинације, специјализована предузећа и институције представљају добар алат да се таква тежња операционализује. У досадашњем развоју, посебно успешне примере ових предузећа на нивоу

Републике представљају ЈП Скијалишта Србије, ЈП Тврђава Голубачки град, ЈП Лепенски вир, итд. На нивоу Покрајине треба истаћи Парк Палић д.о.о. у тројном власништву Републике Србије, АП Војводине и града Суботице. И у једном и у другом случају, ова предузећа су замишљена као агенти развоја дестинације тако да буду "један шалтер" на који треба да се обраћају заинтересовани инвеститори ради решавања свих проблема. Штавише, ова предузећа треба да преузму на себе и значајан део инвестиционог маркетинга (гоадзћош, сајмови инвестиција и сл.). Уочена слабост ових организација се огледа у неразвијене две компоненте и на њих ваља посебно обратити пажњу у даљем развоју. Прва је недовољна орјентација на маркетиншке активности, често изазвана слабом координацијом рада са локалним туристичким организацијама. Друга се односи на исто тако слабу координацију са локалним комуналним и путарским предузећима и међусобним пребацивањем одговорности(и тиме пребацивањем притискана "туђи" буџет).

в) Ваучери за субвенционисано коришћење услуга смештаја у угоститељским објектима - с обзиром да се континентални туризам, по правилу, у највећој мери заснива на домаћој тражњи / потрошњи, основна идеја је да је потребан подстицај домаће потрошње. По угледу на друге земље, попут Мађарске, у Србији се грађанима дају подстицаји за коришћење услуга одмора у туристичким центрима у земљи. Основна идеја је да се грађанима, уместо новчаног износа за регрес исплата послодавца врши у вредносним папирима (ваучерима), или на наменску картицу тако да се може користити само у домаћим угоститељским објектима. Овај део личних примања се не опорезује тако да послодавац и запослени добијају одређену пореску стимулацију, која за буџет не представља велико умањење. На другој страни, средства се усмеравају у домаћу потрошњу па се већ самим тим кроз порезе делимично враћају у буџет. Т акође, како регрес никада није довољан за годишњи одмор, увећани део примања се користи у домаћем угоститељству чиме се подстичу додатни буџетски приходи. Ова мера делимично утиче на усмеравање домаће туристичке тражње на домаћу понуду, чиме се позитивно утиче на спољнотрговински туристички биланс, који представља један од извора спољнотрговинског дефицита у Србији. Овако дизајнирана мера не захтева никакве буџетске издатке. У Србији се одступило од овог модела тако да се исплата ваучера врши на терет буџета и то само неким категоријама грађана (са слабим примањима). У интересу војвођанских давалаца туристичких услуга јесте тражење модалитета како да се из покрајинског буџета поклоњена вредност грађанима из републичког буџета увећа (та1сћ Ме јипда) доделом додатног износа из покрајинског буџета за услуге пружене на територији АП Војводине. Тренутно важећи модел социјалног програма би требало допунити увођењем програма подстицања домаће потрошње кроз дефинисање неопорезивог (или делимично опорезивог) износа по запосленом који би послодавци давали као награде својим запосленима (на пример, до 1.000 евра годишње по запосленом, који би био део тзв. Шде ћепеШе у функцији домаће туристичке потрошње). Тако

додељен износ представља лични износ за туристичку потрошњу који се троши преко одговарајуће картице за унапред дефинисане намене (на пример, смештај до 2/3 буџета, угоститељство 1/6 буџета, култура и атракције 1/6 буџета - или било која друга разумна расподела, што би био предмет разраде кроз посебан пројекат). Послодавци се тиме подстичу да додатно награде своје запослене, а држава има

непосредне користи кроз повећану потрошњу и оживљавање руралних подручја и алтернативних дестинација.

Директно подстицање приватних инвестиција.

а) Повољни кредити (зоћ 1оапз) - Ради се о инструменту директног подстицања приватних инвеститора на приоритетним локацијама, или оних који се баве приоритетним туристичким производима. У почетном периоду ови су кредити одобравани на пет година са једном или две године почека. Може се дати оцена да су овакви кредити, иако по ниским каматама, у суштини били неповољни због рочности. У том смислу би, у наредном периоду, требало да буду релаксирани. Рок отплате би требало да буде најмање 7 година (84 месеца) по истеку одложеног рока који траје 12 месеци (или 24 месеца за улагања у нове дестинације, или неразвијена подручја) и који се рачуна се од дана првог повлачења средстава. Ове кредите треба и даље одобравати за изградњу нових објеката, по задатим стандардима (категоризације ако је реч о смештајним капацитетима). Такође, ове кредите је корисно одобравати и за изградњу туристичких атракција и набавку опреме која је потребна за обогаћивање туристичке понуде. У досадашњем периоду, у малом проценту случајева, кредити су коришћени, и то ретко, само за изградњу базена у склопу угоститељских капацитета.

б) Повољна стопа пореза на додату вредност -је инструмент на републичком нивоу, али се кроз деловање институција система могу иницирати одређене измене. Нижа стопа ПДВ од 10% се тренутно наплаћује на промет услуга смештаја у смештајним објектима. Ова мера је била директно усмерена на подизање нивоа квалитета угоститељских услуга смањењем нивоа пореза на услуге смештаја у категорисаним објектима. Ово ограничење је релативизовано Законом о порезу на додату вредност из 2012. године и каснијим тумачењима Министарства финансија. Тако, ова норма више не усмерава инвеститоре да граде објекте по стандардима прописаним Правилником о категоризацији, бирајући при томе, ниво услуге, од једне до пет звездица, сходно пословној стратегији предузећа.

Овај инструмент је дао у почетном периоду примене дао веома добре резултате, не представљајући значајно оптерећење за буџет, а подижући ниво услуге и ниво новостворене вредности. Ради повољног дугорочног утицаја на раст конкурентности хотелијерства и угоститељства који је доказан на искуствима земаља које такву праксу примењују, требало би размотрити:

враћање на оригинално тумачење повлашћене пореске стопе на услуге само у категорисаним објектима; и

увођење редуковане стопе пореза на додату вредност на пружање услуга исхране и пића у хотелима и самосталним угоститељским објектима.

Додатно, кроз различиту категоризацију развијености подручја, могуће је иницирати увођење просторно и временски ограничених смањења пореских оптерећења по основу овог и других пореза како би се могло управљати усмеравањем инвестиција, а да се истовремено не смањује буџетски приход који се добија из развијених дестинација.

5.8.2.3. Инструменти који до сада нису коришћени

За подстицај развоја туризма, а посредно и за подстицај инвестирања услед
очекивања раста туристичког бизниса, могу бити коришћени у наредном периоду
неки инструменти који до сада нису коришћени:

а) Модел концесија - За подстицање инвестиција у туризам требало би применити модел смањења трошка улагања у развој пројеката на начин да се имплементира модел степенованих (градуираних) или повољних концесија, односно модел давања земљишта без накнаде инвеститорима за развој туристичких пројеката, уз смањење комуналних давања. Ово је посебно значајно за развој туризма у локалним самоуправама и мање развијеним подручјима.

б) Регулаторни оквир за примену савремених модела управљања некретнинама у туризму - С обзиром на релативно дуг период повраћаја инвестиција у развој хотела, требало би креирати одговарајући регулаторни оквир који ће омогућити примену савремених модела управљања некретнинама у туризму (за1е-1еаседаск сл.), где је изазов успоставити регулативу која омогућује продају некретнина у мешовитим ризортима, односно етажирање продатих некретнина, те враћање тих некретнина у ‘геп(а1 роо1’ како би се омогућило њихово комерцијално коришћење.

в) Стимулативна фискална политика за развој хотела - С обзиром на релативно дуг период повраћаја инвестиција у развој хотела, требало би иницирати на републичком нивоу стварање система пореских бенефиција за инвестирање у хотеле. Систем би, на пример, могао да укључи: редуковану стопу ПДВ на остале услуге осим смештаја, одређени број година ослобађања, или умањења плаћања пореза и доприноса на зараде. На локалном нивоу, систем би могао да укључује: ослобађање плаћања комуналне таксе у одређеном броју година, бесплатне (по повлашћеним ценама) услуге локалних органа власти приликом пројектовања и изградње), те повластице приликом обрачуна других фискалних и парафискалних давања.

г) Подстицаји за реализацију школских екскурзија у Војводини - из различитих економских, историјских и политичких разлога државни органи Србије и Војводине имају интерес да различитим мерама утичу на преусмеравање ђачких екскурзија у оквире националних и регионалних граница. Један од узрока вишегодишњег опадања домаће туристичке тражње је и тај што опада број ноћења ђачких екскурзија у земљи, а расте број ноћења чак у удаљеним европским дестинацијама. Иако се домаћа туристичка тражња опоравља, потреба за интервенцијом и даље постоји, како из економских, тако и из социјалних, па и политичких разлога. Програмирање екскурзија у складу са садржајима предмета географије, историје, језика и књижевности, других уметности и других предмета у великој мери може да подигне едукативну вредност екскурзија, али и да олакша родитељима економски терет финансирања ових догађаја. Правилник о организацији екскурзија може (и мора) да упућује организаторе екскурзија да до завршних разреда средње школе морају школске екскурзије организовати у земљи, или евентуално у земљи и региону. Ова мера не захтева никакве буџетске издатке. АП Војводина може да подржи рад удружења туристичких агенција и водича који организују посете ђака и студената из читаве Србије дестинацијама у Војводини.

д) Подстицаји туроператорима и превозницима за довођење страних туриста. Многе земље организовано подстичу плаћање туроператорима по сваком члану организоване туристичке групе. Превозницима се може плаћати одређени број (празних) седишта тако да увек достижу преломну тачку покрића трошкова и храбрије се упуштају у отварање нових линија превоза. На тај начин нека места постају доступна посетиоцима. Посебну меру представљају субвенције за инсталирање носача за бесплатни превоз бицикала на аутобусе, воз и друга средства јавног превоза чиме се стимулише одржива мобилност рекреативаца. Организовани туристички промет је до скора био основа развоја масовног туризма. Заснован на професионалним туроператорима, долазак организованих туристичких група подстиче организовану промоцију Србије као дестинације на неким туристичким тржиштима и додатно генерише долазак индивидуалних посетилаца који не би ни чули за дестинацију да није било промоције од стране туроператора.

Почетком 2018. године је донета Уредба о условима и начину доделе и коришћења средстава за подстицање унапређења организованог туристичког промета страних туриста на територији РС, чиме је учињен значајан помак у подстицању туроператорима и превозницима.

ђ) Подстицаји организацији међународних63 64 конгреса и догађаја. Многе струковне и професионалне међународне асоцијације би се лакше одлучиле на организацију међународних конгреса у Војводини уколико би део својих трошкова могли да надокнаде кроз подстицаје. Субвенције страним организаторима конгреса се могу остваривати и кроз пружање бесплатних услуга на нивоу дестинације, а ређе кроз уплату финансијских субвенција. Корист од долазака страних пословних гостију не треба додатно објашњавати (обично висок дискрециони доходак учесника, пут и смештај о туђем трошку па самим тим већа склоност ка ванпансионској потрошњи, радозналост ове врсте гостију, итд.). Највећи допринос развоју конгресне индустрије може дати блиска сарадња са Конгресним бироом Србије и помоћ домаћим струковним организацијама да придобију поверење међународних организација које организују конгресе. Такође, корисна су и искуства других земаља - на пример, Г рузија је била увела систем подстицаја у периоду од до две

Тга^е1 & Тоипзт: Есопотс 1трас(2017, МогУ Тга^е1 ап<J Тоипзт СоипсП ^NN№70 Тоипвт НдННдШ 2017 ЕМОп, ШКе<J №Копз МогУ Тоипзт ОгдатгаКоп

64 1ССА критеријум: минимално 50 учесника, ротација између најмање три земље, одржавање на редовној основи

године за брендиране хотеле који су активно организовали међународне догађаје и на тај начин унапредила ниво квалитета пружања услуга у главним дестинацијама.

Подизање управљачког капацитета

Даље унапређивање институционалног оквира

Регулаторни оквир из области туризма који је у претходном периоду усвојен, обезбеђује солидне претпоставке за даљи развој туризма како у Србији, тако и у Војводини. Међутим, у циљу веће ефикасности у спровођењу предложених политика, неопходна су даља унапређења институционалног оквира у вези са развојем туризма и то:

Ригорозна контрола спровођења постојећих мера и санкционисање недозвољене праксе;

Унапређење заштите потрошача туристичких услуга;

Обезбеђивање институционалних претпоставки за професионализацију управљања туризмом на локалном, регионалном, националном и нивоу дестинација;

Регулација савремених модела власништва и управљања некретнинама;

Порески подстицаји за раст домаћег туризма, комбиновано са инструментима увођења нерегистрованог пословања у легалне токове;

Јачање координационог тела (Покрајински савет за туризам) у циљу разматрања стратегијских иницијатива, предлагања промена законског и институционалног оквира у различитим областима, и других мера које директно условљавају развој туризма.

Организационо унапређење туризма Војводине

Имајући у виду да је тренутни модел управљања туристичким дестинацијама у Војводини (и у Србији) неодржив, неопходно је увести систем дестинацијских менаџмент организација као јединих управљача целовитим ланцем вредности у туризму. Историја развоја модела управљања туризмом је показала да је због потреба ефикасне комуникације са туристичким тржиштем неопходна организација система управљања туризмом на неколико нивоа: национална Туристичка организација Србије (ТОС) би требало да буде одговорна искључиво за тржишну позицију и имиџ и брендинг Србије као туристичке дестинације, регионалне туристичке менаџмент организације као што је Туристичка организација Војводине (ТОВ), за маркетинг и промоцију туризма у свом региону, а локалне дестинацијске менаџмент организације РМО) за менаџмент развоја и маркетинг туризма на ужем подручју, на нивоу туристичке дестинације.

Регионалне организације у савременим туристичким токовима преузимају улогу чворишта (Нидз). Оне брину о олакшавању уласка посетилаца у регион и усмеравања посетилаца ка другим чвориштима, у складу са заједнички усвојеним маркетиншким интересима. Чворишта окупљају интересе већег броја локалних дестинација и координирају своје активности са другим чвориштима (дуж Дунава, у Панонској регији и сл.).

Дестинацијске менаџмент организације имају два кључна задатка: 1) екстерни дестинацијски маркетинг (маркетиншка комуникација, продаја и лобирање) и 2) интерни развој дестинације (планирање, информисање, стварање туристичких производа и доживљаја).

Домаћа и интернационална удружења и асоцијације

Неопходна је тесна сарадња и поверење између различитих удружења и асоцијација у циљу остваривања туристичке визије Војводине. Са једне стране треба започети или наставити активно и партиципативно чланство у регионалним интернационалним удружењима и асоцијацијама (као што је ^апиће Сотре(епсе Сеп(ег- ^СС, итд.). Са друге стране треба дати подршку креирању домаћих удружења и асоцијација као представника приватног сектора, усмерених на повећање конкурентности појединачних туристичких дестинација / производа, које треба да учествују у креирању развојних планова. Кроз сарадњу са ТОС-ом, потребно је одржати приступ и великим међународним организацијама (МТТС, ^^МТО).

Развој људских ресурса /потенцијала

У даљем развоју туристичких дестинација Војводине, неопходан је континуирани рад на побољшању квалитета услуга на основу развоја и унапређења људских ресурса, а кроз систем формалног и неформалног школовања и тренинга. Систем формалног образовања је неопходно прилагодити захтевима савременог тржишта и потребама индустрије. Школовање менаџмента у хотелијерству треба да иде у правцу усвајања неопходних теоријских и практичних знања савременог хотелског пословања (хотелске операције, маркетинг и продаја, финансије, контролинг, итд.). Школовање стручњака за поједине уже специјалности треба да иде у правцу повећавања удела практичног рада, вештина и увођења нових програма према потребама индустрије (нпр.

управљање зра и шеИпезз центрима, управљање забавним парковима, итд.). У погледу спровођења система тренинга, у циљу достизања интернационалних стандарда у испоруци услуге, треба обухватити тренинге за три групе професионалаца: 1) професионалце из области угоститељства (хотели и ресторани); 2) професионалце који су ангажовани на интерпретацији туристичких природних, културних и других атракција; 3) професионалце из других области који су индиректно повезани са туризмом (таксисти, пасошка контрола, полиција, итд.), а који такође у великој мери доприносе квалитету искуства туриста. У функционалном погледу, потребно је значајно улагање у едукацију и прихватање нових (дигиталних) технологија.

Нове технологије и системи пословне интелигенције, контрола квалитета

У циљу подизања управљачког капацитета потребно је применити нове методе и компетенције засноване на коришћењу дигиталних технологија и система пословне интелигенције. Нове технологије су омогућиле једноставну и брзу обраду великих количина података, и то не само као подршка систему одлучивања, већ и за управљање и контролу перформанси пословања. Суштина је у креирању платформе за ефикасно управљање подацима у циљу претварања података у информације, а информација у знање. Знање представља основ за доношење стратешких и оперативних одлука, брзина догађања у савременим условима захтева да се управљање знањем аутоматизује, тј. све више поверава вештачкој интелигенцији. Знања која треба да се пренесу јавном и приватном сектору путем организованих семинара и радионица треба нарочито да укључе коришћење ир-1о-ба1е информационо-комуникационих технологија и достигнућа електронског пословања.

СТРАТЕГИЈА ПРОИЗВОДА

Додату вредност и софистицираност туристичке дестинације у великој мери одређује специјализација понуде портфолија туристичких производа циљаних према одређеним тржишним сегментима. За даљи процес планирања важно је идентификовати кључне производе за које ће се дестинација специјализовати и са којима ће постати препознатљива на тржишту. Циљ је фокусирати понуду како би се адекватно могли адресирати ресурси и потребна инфраструктура за испоруку туристичких производа / искустава на нивоу квалитета најбољих светских дестинација.

Развој туристичких производа је процес који координира различите хардверске и софтверске елементе. Развој се темељи на постојећим природним и створеним ресурсима, али захтева њихово повезивање, интерпретацију и унапређење. Често се дешава да дестинације „упадну“ у замку пуког експлоатисања датих ресурса, при чему се занемарује адекватно стављање ресурса у функцију развоја туризма. Модерни путник је у потрази за јединственим искуствима и током путовања остварује своју жељу за новим искуствима, изазовима и упечатљивим сећањима. Из тог разлога је од изузетне важности да се приликом развоја туристичких производа добро упознају кључни тржишни сегменти, њихове навике, потребе, животни стил и жеље, па у складу са тиме вршити прилагођавање понуде / туристичких производа.

На основу увида у ресурсе подручја, културно наслеђе и природна богатства, подручје Војводине има подлогу за развој:

Кратких одмора који су велика скупина хетерогених, али међусобно повезаних производа. За сваки сегмент посетилаца један производ ће бити доминантан мотив доласка на дестинацију, али конзумацијом других производа употпуниће се и обогатити њихов боравак.

Тоиппд-а који омогућава паковање осталих примарних производа.

бра & шеНпеззубањама/здравственитуризам, с обзиром на богатство термо - минералних извора (које би у наредној фази требало детаљно истражити и мапирати).

Речног крузинга / наутике, с обзиром на мрежу река и канала којима је испресецана Војводина, а што треба представљати дугорочну оријентацију у развоју туризма Војводине.

Пословног туризма (М1СЕ), који већ у постојећим оквирима има шансу за још успешнију комерцијализацију и јачање на бази постојећих капацитета (посебно у Новом Саду, Суботици / Палићу и Фрушкој гори).

График 25. Предлог приоритета, ради развоја туристичких производа

ПРЕДЛОГ ПРИОРИТЕТА

Кратки одмор	Тоигтд	Здраел>е и/еИпеи	Речни Пословни крузинг/ туризам/ наутика М1СЕ
Емогастрсмомца / руралми		Здравље	
Култура И догађаји		1^еЧпеи	
Селсктивми облици туриама / специЈалма интересоеам >а			
Спорт и рекреација			

Извор: НомаЉ НТЦ 2017.

Успешна реализација процеса развоја туристичких производа ће обезбедити остваривање стратешких циљева постављених овим Програмом развоја туризма. Додатно, повезујући производе са кључним тржиштима и циљним сегментима постиже се:

Лојалност гостију, који ће се у дестинацију враћати и који ће бити спремни да препоруче дестинацију. Како би се то остварило, атракције и садржаји морају бити усмерени на задовољавање примарних потреба циљних сегмената.

Препознатљивост и репутација, затим и етаблирање дестинације, односно креирање преферираног имиџа, кроз пружање аутентичних и најбољих доживљаја гостима. Испоруком туристичких производа и програма усмерених према специфичним циљним сегментима, односно испоруком обећања бренда дестинације, ствара се свест о производима и специфичностима дестинације, ствара се поверење у дестинацију, па се у крајњој линији реализује веће присуство на кључним емитивним тржиштима.

Подстицање улагања у туризам - давањем адекватног оквира развоја отвара се могућност малим, средњим и великим предузетницима да увиде прилике у туризму и уложе финансијска средства у развој туристичких атракција и осталих туристички релевантних објеката.

5.9.1. Кратки одмор

КРАТКИ ОДМОР

Опис производа

Кратки одмор се обично дефинише као путовање које обухвата од 1 до 3 ноћења са циљем бега од свакодневице. Производ укључује више скупина производа, при чему било која од њих представља главни мотив доласка појединог сегмента гостију на дестинацију. Г ости на кратке одморе путују због културе, хране, догађаја и манифестација, специјалних интереса,

класичних одмора, уживања у природи и сл. Током свог боравка гост конзумира различите

елементе истовремено, стога се из перспективе организовања и управљања производом сви елементи посматрају заједно. Овакав тип производа се обично остварује преко викенда, продужених викенда, празника и слично. Најзаступљенији облик кратког одмора је тзв. „сИу дгеак', а све већи значај имају и производи са обележјима „бега" (нпр. у природу). Корисник кратких одмора често је домаће становништво. Гости ову врсту путовања већ данас доминантно организују преко Интернета где прикупљају све потребне информације како би
своје искуство токомборавка.

Сегменти производа	Тржишни сегменти
	Генерација V и 2
Еногастрономија/рурални туризам	Породице са децом
Култура и догађања	Парови
Селективни облици туризма	M1CE
Спорт и рекреација	Спортисти
	Васкраскеп
Време	Процена величине тржишта
Читава година	Процењује се да годишње више од 30 милиона европљана путује на неки од облика кратког одмора. Обим производа је процењен на више од 7 милијардиевра,а просечни издаци износе од 300 до 600 евра по путовању.
Потребна туристичка инфраструктура и атракције	Фактори успеха

Квалитетни и разнолики облици смештаја	Добра доступност(пре свега ваздушним путем)
Природна и културна богатства стављена у туристичку функцију	Безбедност
Богата гастрономска понуда контролисаногквалитета	Понуда туристичке инфраструктуре, излета и активности Вредност за новац
Конкурентан систем маркетинга и продаје	Доступностосновнихи пратећих услуга
Сигнализација и ознаке	
Квалитетнитрговачки центриитрговачки брендови	

Еногастрономија и рурални туризам

Еногастрономија и рурални туризам

Опис производа

Рурални туризам има два основна појавна облика, односно две главне подгрупе:

Рурални животни стил - доживљај аутентичног сеоског живота (у Војводини су посебно карактеристични салаши); и

Активни рурални туризам - коришћење руралног простора за разне облике (савремених) активности.

Еногастрономија је типична за снажне пољопривредне, и нарочито винске регије. Корисници овог производа на дестинацију примарно долазе да би уживали у храни и пићу, али и да би се упознали са специфичностима и особеностима дестинације, тако да су за ове кориснике остале компоненте производа важније него код корисника са другим примарним мотивима (нпр. здравље и догађаји). Поред хране и пића, пакети оваквих производа укључују и упознавање гостију са историјом и причама везаним за водеће гастрономске производе, па регије са развијеним туристичким производом везаним за гастрономију имају и посебне показне центре везане за вино и брендиране прехрамбене производе. Еногастрономија је у таквим регијама у правилу уткана и у главне идентитетске елементе регије, присутна и изражена у туристичким догађајима те међу доминантним елементима туристичког маркетинга.

Рурални туризам	Генерација V и 2
Еногастрономија	Породице са децом
Сегменти производа	Тржишни сегменти

Парови (доминантно етр1упез1егз)

Време Процена величине тржишта
Око 7% укупних светских путовања мотивисано је вином, гастрономијом и
Читава година руралним искуством. Просечно гости троше 70
Е^Р дневно, а очекује се просечни годишњи раст путовања од око 3-4%.
Потребна туристичка инфраструктура и атракције

Фактори успеха

Расположивост разноликих облика смештаја који су интегрисани у рурални пејзаж
Брендирање и заштита аутохтоних пољопривредних и гастрономских производа
Систем подстицаја и подршке малом и средњем предузетништву
Квалитетни агротуризам Едукација и кепсћтагк путовања
Висок степен безбедности и чистоће Интензивирање пољопривредне производње
Квалитетна гастрономија с обавезним локалним и сезонскимелементима Лепота руралних предела Заштита животне средине Љубазност локалног становништва

Култура и догађаји
Култура и догађаји
Опис производа
Културни туризам подразумева путовање особа изван свог уобичајеног места боравка, на период дужи од 24 1г, како би конзумирао одређени културни садржај. Бројни су културни ресурси које посматрамо у овом контексту: археолошка налазишта и музеји, архитектура, верска баштина, уметност, фестивали и галерије, музика и плес, позоришта и представе, културни догађаји и манифестације, али и студијска путовања и боравак ради учења одређене вештине или страног језика. Развој технологије омогућава дестинацији модернизовање културне понуде и начина представљања историје, наслеђа и појединих археолошких артефаката. Глобални тренд је прелазак класичних музеја у интерактивне и дигиталне моделе презентовања (укључујући виртуелну стварност), као и отварање мањих тзв. центара за посетиоце и интерпретацијске центре у којима су туристи главни учесници и креатори искуства. Туристи вођени културом у пракси се деле на „културом мотивисане туристе“ (културне производе конзумирају као део свог општег путовања) и на „специфичне културне туристе“ (долазе на дестинацију конкретно због одређених културних елемената и производа).

Генерација V и 2

Архитектура, музеји, галерије, археолошка

Сегменти производа

Тржишни сегменти

налазишта	Породице са децом
Културни догађаји	Парови
Музички догађаји	M1CE
Верска баштина	ВаскраскеГ
Спортски догађаји и манифестације	
Време	Процена величине тржишта
Читава година	У Европи чак 42% свих туриста конзумира одређени културни производ током свог општег путовања и боравка на дестинацији; 40% свих културних путовања углавном је кратког трајања, углавном до 4 дана.
Фактори успеха	

Потребна туристичка инфраструктура и атракције

5.9.1.3. Туризам специјалних интереса

Туризам специјалних интереса

Квалитетнији систем управљања посетиоцима	ДоступностинформацијанаИнтернету и на самој дестинацији
Манифестације и догађаји међународне привлачности	Повезаност најзначајнијих најатрактивнијих природних и културних локалитета на подручју Покрајине, њихово смислено повезивање иозначавање
Подизање креативности израде и дистрибуцијерукотворина иаутохтоних производа	Интерпретација историјских и културних садржаја - употреба модерне технологије Разнолики типови смештаја
Боља мрежа информационих центара Иновативна интерпретација културног садржаја - интерпретацијски и центри за посетиоце	Квалитетни водичи Имиџ дестинације

Опис производа

Туризам специјалних интереса уско је повезано са појединим, специјалним интересовањима гостију („нише") који долазе на дестинацију. Туристи постају све захтевнији и искуснији, па расте и тражња за необичним и нестандардним производима. Гости углавном путују због неког посебног интереса, како би у њему уживали, било да је то хоби, физичка активност, занимање за одређену тему или дестинацију. Таква су путовања углавном индивидуална или у мањим групама, а гости су искуснији и захтевнији. Верски туризам и ходочашћа, посматрање птица,

риболов и лов само су неки од туризма специјалних интереса за које Војводина има развојне аргументе.

Време	Тржишни сегменти
Читава година	Генерација V и 2 Индивидуални посетиоци Породице са већом децом Парови
Потребна туристичка инфраструктура и атракције	
	Фактори успеха
Разнолика смештана понуда	Љубазност локалног становништва
Информационе табле и сигнализација	Расположивост и модуларност понуде (могућност да посетиоци у потпуности сами организују путовање)
Вођене туре и излети	
Маркетиншка инфраструктура - засебни опНпе и оННпе садржаји намењени појединим сегментима према интересима	Имиџ дестинације/аутентичност
	Оглашавање у специјализованим магазинима/часописима
Развијање мреже ходочасничких путева	

5.9.1.4. Спорт и рекреација

Спорт и рекреација

Опис производа

Спортски и активни туризам је сваки облик путовања који укључује минимално два од следећа три елемента: физичку активност, природни амбијент и интеракцију са локалним садржајима. Овај облик туризма је уско повезан са високим нивоом учешћа туриста у активностима, а најчешће се одвија на отвореном простору, док корисници очекују искуство (контролисаног) ризика и/или узбуђења, или, са друге стране, мира при чему тестирају своје способности у одабраној активности. Ако се правилно регулише могуће је очувати, активирати и дугорочно одрживо користити природну баштину дестинације. Постоје различити типови гостију који се најчешће деле на стручне спортисте, ентузијасте и рекреативце. Стручни и професионални спортисти, као и ентузијасти за одређену активност, на путовање одлазе мотивисани одређеном активношћу (припреме, кондициони тренинзи, и сл.). Рекреативци с друге стране, бирају дестинације на којима ће моћи умерено да се баве жељеним спортским активностима (хоби).

Сегменти производа	Тржишни сегменти
	Генерација V и 2
Рекреација и аматерски спортови	Породице са децом
Професионални спортови и припреме	Спортисти
	Васкраскеп
Време	Процена величине тржишта
Април - Октобар	У региону су гости који долазе на активни одмор углавном странци старости од 25-45 година, средњег и вишег приходног разреда и обично бораве 2-5 дана. Просечна потрошња ових туриста по путовању у региону је око 300 евра. Међународно тржиште се процењује на око 5 милиона путовања, а у Европи се реализује око 800.000 до 1 милион путовања.
Потребна туристичка инфраструктура и атракције	Фактори успеха
Изградња и уређење бициклистичких стаза Означавање - дуж стаза и на мапама Изградња и уређење спортских дворана и	Садржаји и програми за безбедност и превенцију несрећа Повезивање са спортским манифестацијама и коришћење

	терена Адекватансмештај(нпр. B&B, B1ке хотели) Уређење видиковаца, одморишта и пикник зона дуж стаза Специјализована техничкаподршка Школе и курсеви за поједине спортове (нпр. јахање, водени спортови)	манифестација и познатих спортиста у маркетиншке сврхе Могућност прихвата већих група Имиџ дестинације Вредност за новац Изобиље зеленихповршина и рекреационих зона те осећај немасовности

Тоиппд
Тоиппд
Опис производа
Тоиппд као производ има два основна појавна облика, односно две главне подгрупе:
Индивидуални - Самостални (оиппд по одређеном подручју индивидуалним превозним средством (личним, изнајмљеним или јавним превозом).
Г рупни - Путници који желе да истражују и упознају нове крајеве дружећи се са особама сличних интересовања.
Овај производ се дефинише као кретање по одређеном простору са циљем откривања и упознавања разних знаменитости тог краја, или праћење одређене теме руте (култура, природа, гастрономија). Ово је један од најстаријих туристичких концепата, из којег се развио туризам (велике туре Европе између XVII и XIX века).
У контексту Војводине (оиппд мора да повеже сегменте понуде и упакује поједине елементе у смислен и атрактиван производ, али и да се повеже се са глобалним системима комерцијализације специјализованим за ове производе. Један од добрих примера који функционише и на територији Војводине је Дунавска културна рута - Пут Римских императора / Дунавска винска рута.

Сегменти производа	Тржишни сегменти
Организовани (оиппд	
Индивидуални (оиппд	Парови 50+
Крстарење рекама	Породице са децом

Време	Процена величине тржишта
Март - Октобар	Око 43 милиона свих путовања су (оиппд путовања, односно 15-20% европског тржишта одмора и слободног времена. Просечни издаци по путовању по особи крећу се од 1.100 до 1.400 евра. Из године у годину примећује се раст потражње за овом врстом путовања, па тако број долазака расте између 1 -3% просечно годишње.

Потребна туристичка инфраструктура и атракције	Фактори успеха
Квалитетна путна инфраструктура Луке и пристаништа на рекама Међуградска повезаност Сигнализација и ознаке ^МС/ОМО Квалитет и интерпретација културних садржаја Квалитетни ресторани - на нивоу конкурентских земаља	Обликовање производа у складу са потребама тржишта: Културне туре Природне туре Градови Војводине Туре мешовите тематике Доступност основних услуга Квалитетни водичи Промоцијамогућих итинерера Сарадња са (оиппд агенцијама Вредностзановац Аутентична искуства

5.9.3. Здравствени туризам

Здравствени туризам

Опис производа

Здравствени туризам је сложен туристички производ који обухвата велики број специјализованих садржаја и услуга на путовањима мотивисаним потребом за унапређењем здравља и побољшањем квалитета живота. бра/шеНпезз и здравље се посматрају у међусобном односу појединих облика здравственог туризма.

Производ ше11пв55 подразумева проактивни, интегрисани приступ којим треба да се побољша квалитет живота и здравља гостију на дестинацији. Оно се бави превенцијом болести, а гостима пружа искуство и најчешће неопипљиве резултате. Ме11пе55 и зра дестинације граде се на концепту укупног благостања чији је главни задатак остваривање здравствених циљева, како психолошких и емоционалних, тако и физичких, и то кроз специјално дизајниране, осмишљене и прилагођене третмане, едукације, инструкције, курсеве и тренинге, кроз промоцију дугорочно одрживог здравог начина живота. У профилу понашања ових подтипова производа, корисници 5ра/ше11пе55а имају далеко већу потребу за другим садржајима, пре свега у култури, догађајима и еногастрономији.

Сегменти производа

Тржишни сегменти

8ра и шеНпезз

Здравље

Парови 25-49 Парови 50+ Спортисти

Процена величине тржишта

№в11пв55 и 5ра данас је један од најбрже растућихтуристичких производа.

Читава година, мање интензивно

Време

током главне летње и зимске сезонете11пе55

Процењује се да је величина глобалног тржишта у 2013. години износила 494 млрд. ^б^, а у 2017. години 678.5 млрд. Уб^.

Потребна туристичка инфраструктура и атракције

Природна и незагађена животна средина

Квалитетна понуда хране и пића

Специјализована подршка/експертиза

Сертификати квалитета и професионалности

Менаџмент са знањима о овом производу

Интензивна промоција и информисање и стварање имиџа

Холистички приступздрављу

Вредностзановац(посебно уодносу на конкурентске регије)

Фактори успеха

Здравље - специјализоване клинике, просторије за третмане опоравка и (не)инвазивних медицинских захвата Ме11пе55 - ше11пе55 хотели, простори за медитације и оријенталне технике, термални извори, базени, вода са лековитим својствима

Обезбеђивање јединствених доживљаја кроз природу

Школе масажа и \ме11пе55 техника Брендинг утемељен на локалним намирницама, култури и наслеђу

Наутички туризам

Наутички туризам

Опис производа

Наутички туризам је широк појам који подразумева путовања морем, рекама и језерима. У свом ужем смислу крстарење, кружно путовање бродом, подразумева заустављање у више морских или речних лука. Крстарење се сматра луксузним обликом путовања на броду, по услузи а1Шс1ив&е. Речно крстарење подразумева путовање бродом просечне дужине 108 т који може да прими у просеку 143 путника. Европа је највећа регија речног крстарења, док је Немачка најразвијенија европска држава (пут Рајна, Мајна, Дунав). За разлику од морског крстарења, речно крстарење се више ослања на копнену понуду уместо на забавне садржаје на броду. Већина понуђача речних крстарења у склопу цене самог крстарења укључују и вођене излете на копно и додатно нуде

посебне излете и искуства ослањајући се на особености појединачних дестинација. Пошто су мањи, речни бродови могу да пристану и у мање градове, нудећи путницима могућност упознавања још неоткривених дестинација.

Сегменти производа	Тржишни сегменти
Вишедневна крстарења Једрење Једнодневна крстарења (излети)	Миленијалци Генерација Х Породице са децом Старији парови
Време	Процена величине тржишта
Цела година	1,36 милиона путника је у 2016. путовало европским рекама, 2,7% више него у 2015. Већина путникаје старости између 56-75 година. 39% путника долази из Канаде и САД-а, док Немачка предузећа држе 39% укупне понуде. Просечна цена речногкрстарења износи између 1.000 и 1.200 Е^П по особи, уз тренд пада цена.

Потребна туристичка инфраструктура и атракције	Фактори успеха
Квалитетна пристаништа и луке Атрактивне алтернативе пристаништима Сервиси за одржавање брода Квалитетни барови и ресторани улукама Трговачки садржаји у лукама	Понуда туристичке инфраструктуре, излета и активности Повезаност луке и центра града Уређене обале река Прилагођене царинске политике (улаз/излаз из луке за стране путнике) Квалитетно и професионално особље у лукама Безбедност Иновативни излети и искуства на копну

5.9.5. М1СЕ туризам
М1СЕ туризам

Опис производа
Акроним МееИпдз, 1псеп1мез, СомепИопзапдЕхћЊШопз/Е^епНпдукључује сваки облик сусрета

веће или мање групе људи пословним поводом. Сусрети могу бити састанци, конвенције, конференције, конгреси, сајмови, изложбе, али и различити облици међусобног повезивања попут 1еат &и№пда и догађаја. Сама срж М1СЕ -а као туристичког производа подразумева путовања пословних сегмената потрошача изван њиховог уобичајеног места боравка. Осим пословно мотивисаних путовања, потребно је разликовати елемент 1псеп1мез који се односи на запослене одређене организације који путовање остварују као награду за рад или заједничко дружење и умрежавање (1еат ^иНсИпд). Међународно тржиште пословних скупова може се сегментирати према неколико различитих критеријума: број делегата, врста индустрије, сврха пословних састанака, организатор скупа и остало. Један од најчешћих критеријума сегментације пословних скупова је критеријум ''организатор скупа''. Према том критерију пословне скупове можемо поделити на две главне групе: пословни скупови и скупови асоцијација. Пословна догађања се организују у професионално развијеним конгресним центрима, али и хотелима и универзитетским просторима.

Сегменти производа

Састанци
Симпозијуми и конференције Конгреси
Изложбе
Наградна путовања Летње школе

Тржишни сегменти

Пословни људи

Време

Април-Јун
Септембар-Новембар

Процена величине тржишта

У 2016.години одржано је укупно 12.212 међународних скупова асоцијација који су привукли 4,9 милијуна делегата и генерисали приход преко 10,9 милијарди ^б^.

Потребна туристичка инфраструктура и атракције

Квалитетни ресторани и смештајни објекти - на нивоу конкурентних земаља Приступачан, професионалани оперативни конгресни биро, који нуди мноштво услуга за помоћ при организацији догађаја/скупа
Манифестације и догађаји међународне атрактивности, богата понуда спортских догађаја
Квалитетни тржни центри и трговачки брендови

Фактори успеха

Квалитетна саобраћајна повезаност дестинације (нагласак на ваздушну доступност)
Присутност познатих хотелских брендова који гарантују квалитет и професионализам у обављању услуга
Сигурност и политичка стабилност
Богата понуда додатних садржаја, поготово код 1поепИче путовања (клубови, ресторани, манифестације и слично)

■ Потребна саобраћајна инфраструктура (аеродром, аутобуске ижелезничке станице, аутопутеви и сл.)

Тржишни сегменти

Туристичко тржиште је веома хетерогено и састављено од много путника, где свако до њих има одређене потребе, жеље, навике и животни стил. Идентификација туристичких путника и њихово повезивање у хомогене сегменте кључно је како би се понуда прилагодила њиховим потребама и жељама. Приступајући сегментацији гостију важно је идентификовати групе потенцијалних гостију који имају сличне карактеристике и жеље, груписати их и према сваком сегменту, упутити засебне маркетиншке поруке и прилагодити понуду. У идентификовању тржишних сегмената важно је дефинисати ко су наши гости, шта они траже на дестинацији, када путују, како путују, како је најбоље доћи до њих и шта им од дестинације презентовати (које производе продавати). Гости се могу сегментирати према различитим атрибутима и карактеристикама. Врло је важно на самом почетку одабрати начин сегментирања, како би се сваки сегмент конзистентно дефинисао.

У приступу сегментацији гостију АП Војводине коришћен је доминантно социо-демографски приступ, али су се у обзир узета и понашања госта током путовања и боравка на дестинацији, односно њихови посебни интереси. Идентификовано је осам тржишних сегмената:

Парови 50+

Генерација V и 2

Породице са малом децом

Породице са старијом децом

Парови 25-49

Пословни људи

Спортисти и групе Васкраскег-и

Извор: НотоаШ НТЦ 2017.

Генерација V иГ

Сегмент гостију	Генерација V и 7
Главна обележја	Млади рођени од 1980. и надаље. Више од трећине представља високообразовани сегмент. Већина ради на динамичним радним местима. Они су друштвено оријентисани, технологија представља интегрални део њиховог живота. Истраживање, интеракција и

Фактори успеха и производи

Кратки одмори и СНу дгеак Гастрономија Посебни интереси
A&me&aC^eMиге производи
Култура и догађаји
ОпНпе доступност дестинације, саобраћајна дос
Разноликост активности и аутентично искуство
изненађења и откривања Могућност прилагођавања понуде
Употреба технологије (комуникација, пружање услуге...)

15. Сегмент гостију СЛУ

Главна обележја

Породице са маломдецом
Породице са малом децом
Парови између 30 и 45 година који раде на одговорнијим позицијама. Деца су углавном предшколског узраста, или иду у основну школу. Они су навикнути на угодан боравак, имају пуно искуства са путовањима, оријентисани су на квалитет,

Преферирани производи
Фактори успеха

преферирају заједничке активности са децом, али траже и активности у којима могу самостално да уживају - стога је важан квалитет бриге за децу (на полудневној бази). Углавном путују у главној сезони.
Главни мотиви
Одмор са прикладним садржајима за малу децу Градски одмори
Забавни / тематски / водени паркови
Квалитет услуге и прилагођеност понуде деци
Богатство садржаја забаве и активности, излети
ОпНпе доступност информација (интернет, портали, пеш, преглед активности на дестинацији)
Саобраћајна доступност
Употреба технологије (комуникација, пружање услуге...)

Сегмент гостију 5.9.6.3. Породице са старијом децом

Главна обележја Породице са старијом децом

Парови између 30 и 45 година који раде на одговорнијим позицијама. Деца су углавном предшколског узраста, или иду у основну школу. Они су навикнути на угодан боравак, имају пуно искуства са путовањима, оријентисани су на квалитет, преферирају заједничке активности са децом, али траже и активности у којима могу самостално да уживају - стога је важан квалитет бриге за децу (на полудневној бази). Углавном путују у главној сезони.

Главни мотиви

Преферирани производи

Одмори уз одговарајуће атракције (водене, забавне)

Фактори успеха

Кратки одмори - викенд одмори уз рекреацију, купање Ас1'ме & АС^еп(иге производи Градски одмори Наутика и Сги1з1пд

Прилагођеност понуде младима / деци и одраслима истовремено, са богатим забавним садржајем и активностима;

ОпНпе доступност информација (интернет, портали, пеш, преглед активности на дестинацији)

Сегмент гостију Парови 25-49

Главна обележја Парови 25-49

Парови до 45 година који су углавном раде на одговорним и захтевним позицијама. Путују без деце. Време им је ограничени ресурс, отворени су за нова искуства, трагају за узбуђењем. Одмор доживљавају као предах од ужурбаног живота и стреса. Они приходе усмеравају на задовољавање сопствених потреба.

Преферирани производи

Главни мотиви

Фактори успеха

Кратки одмори и СИу дгеак

№е!1пезз

Догађаји

Гастрономија и вино Посебни интереси ЛсНуе&ас1уеп(иге ргојг^обј

Саобраћајна доступност (путна и ваздухопловна) Разноликост активности и забава Фактор изненађења и откривања Вредност за новац

5.9.6.5. Парови 50+

Сегмент гостију Главна обележја	Парови 50+ Парови старији од 50 година који још увек раде на одговорним позицијама, или су у пензији, али доброг здравља, па своје слободно време улажу у путовања, нова искуства, садржаје и активности. Склони су путовању током целе године, а често путовања планирају у задњи час. Траже холистички приступ животу са циљем дуговечности.
Главни мотиви	
Преферирани производи	Туре и градски одмори Сгшзтд Догађаји и култура Здравље и теНпезз Гастрономија и вино
Фактори успеха	Брза,квалитетнаи ценовно умерена доступност дестинације Аутентичност Г астро понуда и вина Групни излети Вредност за новац

5.9.6.6. Пословни путници

Сегмент гостију Главна обележја	Пословни путници M1CE путници захтевају велике расположиве капацитете, ниво услуге и вредност за новац. Изузетно се ослањају на технологију - пре путовања и за време боравка; цене богату гастро понуду, као и додатне активности на дестинацији. Важнаје саобраћајна доступност и удобност путовања.
Главни мотиви	
Преферирани производи Фактори успеха	Конгреси састанци, сајмови и слично - M1CE Брза, квалитетна доступност дестинације (ваздухопловна) Конгресни центар и довољни смештајни капацитети Имиџ дестинације Технолошка опремљеност Угоститељски садржаји довољних капацитета Забавни и зђорртд садржаји дестинације

5.9.6.7. Спортисти и спортскегрупе

Сегмент гостију
Главна обележја

Спортисти и спортске групе

Особе разних старосних група које разликујемо у зависности од посвећености спорту. У складу са нивоом посвећености спорту, крећу се и очекивања од понуђеног производа. Спортисти остварују путовања скоро током целе године. Посебни захтеви: прилагођена исхрана, посебне услуге, прилагођени и функционални спортски терени.

Главни мотиви

Преферирани производи

Спортске припреме
Спортскатакмичења,турнири,купови
Летњи спортски кампови Регате

Фактори успеха

Брза, квалитетна доступност дестинације Имиџ дестинације
Разноврсност смештајних капацитета Угоститељски садржаји довољних капацитета Ваздухопловна повезаност / доступност дестинације Спортски центри/терени Супарничке екипе

5.9.6.8. Васкраскем

Сегмент гостију
Главна обележја

Васкраскем

Особе од 15 до 35 година, разних социјалних карактеристика (ученици, студенти, млади запослени, незапослене особе). Популација која углавном путује на дужи период у удаљеније дестинације. Преферирају јефтиније начине путовања (воз, 1от соз^ авио- превознике, аутостоп, аутобус) и смештаја, флексибилне итинерере. Користе Интернет као главни извор информација, преферирају оп1Пе или ша!к'т начин резервисања смештаја.

Главни мотиви

Преферирани производи

Догађаји и туре
Ас№е & аб^еп^иге
Градски одмори
Посебни интереси

Фактори успеха	Доступност разним превозним средствима Могућност путовања до оближњих дестинација јавним превозом, или јефтинијим облицима транспорта Могућност 1ош дидде(смештаја и услуга Разноврсност садржаја на дестинацији Забавни садржаји прилагођени ђаскраскег култури путовања

ТУРИСТИЧКО СТРУКТУРИРАЊЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Војводина представља подручје које је:

богато водом и плодно срце Средње Европе,

са урбаним средњоевропским срединама (Нови Сад, Суботица, Сомбор, Кикинда, Зрењанин, Вршац...),

растућим руралним туризмом и салашима,

са богатим наслеђем и традицијом мултикултуралности,

са изузетном гастрономскомбаштином.

АП Војводина је - Европа у малом. Узимајући претходно у обзир, одређење Војводине на нивоу идентитета које је дефинисано Стратегијом развоја туризма Републике Србије за период 2006. - 2015. одражава суштину туристичке понуде:

Водено благо, панонско уживање (№а(ег иеавиге, Раппоп^ап р1еазиге)

Имајући у виду претходно идентитетско одређење Војводине у целини, вођени принципима рационалног управљања економијом искуства, који налажу потребу диференцирања доживљаја (односно користи) гостију којих бирају одређену дестинацију, потребно је јасно успоставити везу између искуственог склопа доживљаја (односно користи због којих гости долазе) и основне структуре атракција, односно садржаја и услуга који се у подручју нуде. Стога је сразмерно велики простор Војводине потребно поделити на искуствене целине / кластере, тако да су у мањој или већој мери хомогени у смислу производа и искустава, а да истовремено могу да се посматрају као јединствена регија у циљу лакше будуће комерцијализације и управљања развојем.

На основу евалуације простора и разговора на одржаној радионици, као и на основу интервјуа са кључним субјектима, наш предлог искуственог структурирања Војводине, предлог искуствених зона и кључних доживљаја / искустава које ће нудити је следећи:

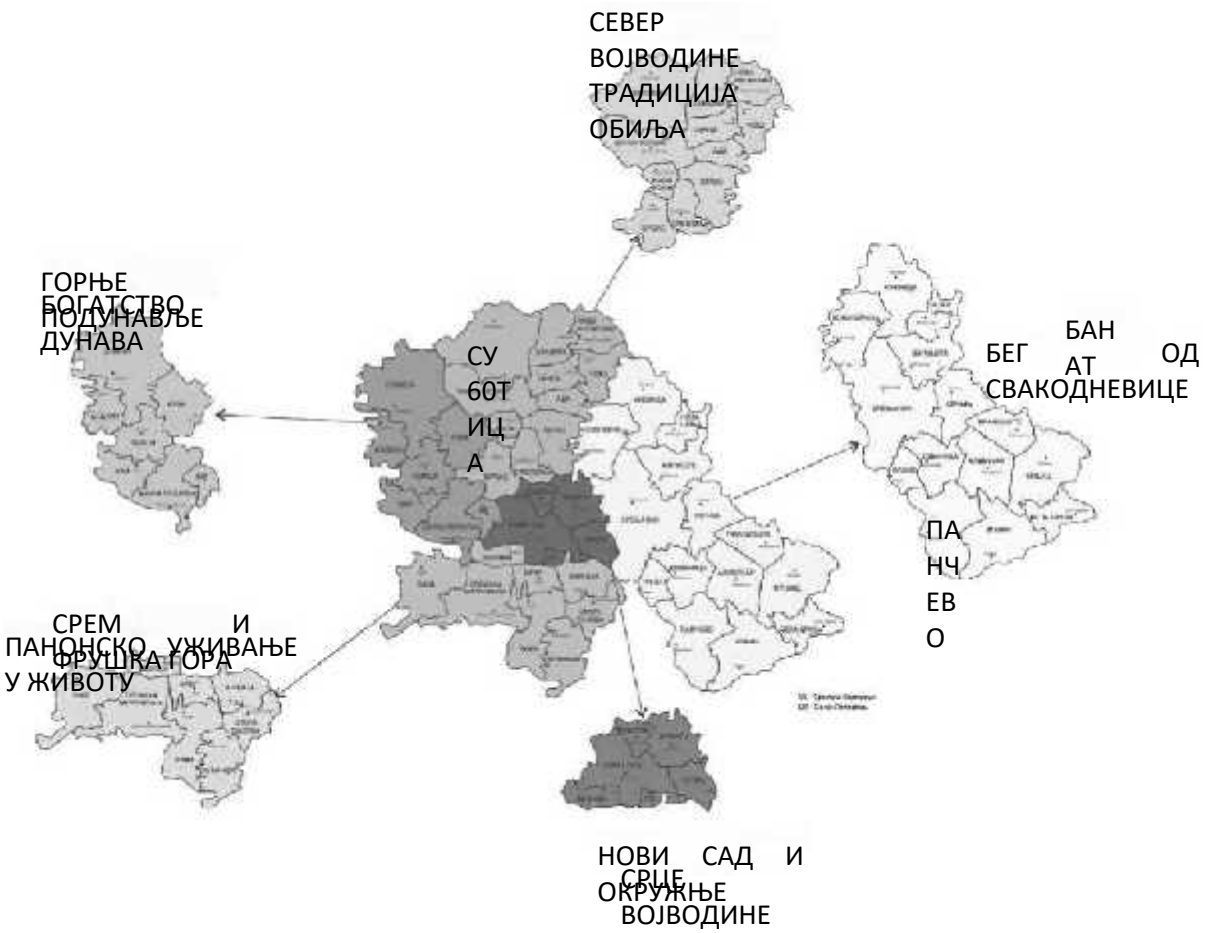
СЕВЕР ВОЈВОДИНЕ ТРАДИЦИЈА ОБИЉА
ГОРЊЕ ПОДУНАВЉЕ
БОГАТСТВО ДУНАВА
СУ 60Т ИЦ А
БЕГ
БАН АТ ОД СВАКОДНЕВИЦЕ
ПА НЧ ЕВ О
СРЕМ И ПАНОНСКО ФРУШКА ГОРА
УЖИВАЊЕ У ЖИВОТУ
НОВИ САД И ОКРУЖЊЕ
СРЦЕ ВОЈВОДИНЕ

	Север Војводине	Горње Подунавље	Срем и Фрушка Гора	Нови Сад и околина	Банат
Позиционирање	Традиција обиља	Богатство Дунава	Панонско уживање у	Срце Војводине	Бег од свакодневице
Спој аутентичне	архитектуре, питомих привлачних равничарских места са снажно израженим мултикултурал ним	Подунавски доживљај активне дестинације базиранена породичном гостопримст ву и руралном искуству.	Вековима препознат љив интимни доживљај винородне регије и заштићене природне	Културно, креативно и забавно средиште Војводине које на иновативан начин изненађује	Регија пуна изненађења и неочекиваних, необичних и несвакидашњих искустава и наглашене мултикултурално сти
Главне дестинације	Суботица, Палић, и Бачка Топола, их Бечеј, Мали Иђош, Врбас, Србобран, Ада, Чока, Сента,	Сомбор, Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Апатин, Оџаци, Кула	Ковин, Бела Црква, Сремска Митровица, Алибунар, Шид, Беочин, Ириг, Инђија Стара Пазова, Зрењанин,	Нови Сад, Сремски Карловци, Тител, Опово, Жабаљ, Темерин	Вршац, Панчево, Пландиште, Ковачица Сечањ, Житиште, Нова
Гастрономи ја	Вина са песка Дисноторска чорба, Перкелт, Хоргошка паприка, Галушке,	Рибљи паприкаш, Ринфлајш, кулен, Петровачка колбаса, ташти,	Пећинци, Рума Ириња, Сремска Кикинда, Сремски кулен, чварци, козији вински	Креативна мешавина укуса, Футошки купус, куглоф, ино, ермет	Мокрински лиснати сир, насуво, штрудла са маком и вишњама, Гомбоце, Бундева
Природни ресурси	Парк природе Палић, Специјални резерват Пудошко језеро, СРП Селевењске пустаре, Пешчара Суботица, Зобнатица, Стара Тиса код Бисерног острва, Бања	Европска Амазонија / резерват биосфере Подунавље 'Карађорђево. Парк природе Тиквара, Багремара, Бања	Национални парк Фрушка гора, Засавица. Повишта. Обедска бара. Бања Врдник	Дунав, Јегричка, Тиса,СРП Ковиљско - петроварадин ски рит	Делиблатска пешчара, Слано Копово, Белоцрквански језера, термо-минерални извори, Бања Русанда, Вршачке планине, Пашњаци велике
Културни ресурси	Чарде, Дунав са бачким каналима Сомбор- старо градско језгро Тврђава И подграђе у Фрањевачки самостан-Бач Манастир Бођани	Фрушка гора са манастирима И другим споменицима Сирмиум. Виногорје. Меморијални комплекс „Сремски фронт	Заштићена градска језгра, Петроварадин ска тврђава са Подграђем, Сремски Карловци - старо градско језгро, Тителски брег- археолошки локалитет, ГалеријаМат ица	Сликари, - Наивци,галерија Кикинда, Специјални резерват природе Царска бара, Пабудово	

Позиционирање: Традиција обиља | Богатство Дунава | Панонско уживање у | Срце Војводине | Бег од свакодневице

Спој аутентичне: архитектуре, питомих привлачних равничарских места са снажно израженим мултикултурал ним | Подунавски доживљај активне дестинације базиранена породичном гостопримст ву и руралном искуству. | Вековима препознат љив интимни доживљај винородне регије и заштићене природне | Културно, креативно и забавно средиште Војводине које на иновативан начин изненађује | Регија пуна изненађења и неочекиваних, необичних и несвакидашњих искустава и наглашене мултикултурално сти

Главне дестинације: Суботица, Палић, и Бачка Топола, их Бечеј, Мали Иђош, Врбас, Србобран, Ада, Чока, Сента, | Сомбор, Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Апатин, Оџаци, Кула | Ковин, Бела Црква, Сремска Митровица, Алибунар, Шид, Беочин, Ириг, Инђија Стара Пазова, Зрењанин, | Нови Сад, Сремски Карловци, Тител, Опово, Жабаљ, Темерин | Вршац, Панчево, Пландиште, Ковачица Сечањ, Житиште, Нова

Гастрономија: Вина са песка Дисноторска чорба, Перкелт, Хоргошка паприка, Галушке, | Рибљи паприкаш, Ринфлајш, кулен, Петровачка колбаса, ташти, | Пећинци, Рума Ириња, Сремска Кикинда, Сремски кулен, чварци, козији вински | Креативна мешавина укуса, Футошки купус, куглоф, ино, ермет | Мокрински лиснати сир, насуво, штрудла са маком и вишњама, Гомбоце, Бундева

Природни ресурси: Парк природе Палић, Специјални резерват Пудошко језеро, СРП Селевењске пустаре, Пешчара Суботица, Зобнатица, Стара Тиса код Бисерног острва, Бања | Европска Амазонија / резерват биосфере Подунавље 'Карађорђево. Парк природе Тиквара, Багремара, Бања | Национални парк Фрушка гора, Засавица. Повишта. Обедска бара. Бања Врдник | Дунав, Јегричка, Тиса,СРП Ковиљско - петроварадин ски рит | Делиблатска пешчара, Слано Копово, Белоцрквански језера, термо-минерални извори, Бања Русанда, Вршачке планине, Пашњаци велике

Културни ресурси: Салаши, дворци, Парк природе паркови и индустријско наслеђе, Преводница Шлајз -Бечеј, Средњеевропс ко наслеђе и Синагога градска кућа у Суботици/Сеце сија | Чарде, Дунав са бачким каналима Сомбор- старо градско језгро Тврђава И подграђе у Фрањевачки самостан-Бач Манастир Бођани | Фрушка гора са манастирима И другим споменицима Сирмиум. Виногорје. Меморијални комплекс „Сремски фронт | Заштићена градска језгра, Петроварадин ска тврђава са Подграђем, Сремски Карловци - старо градско језгро, Тителски брег- археолошки локалитет, ГалеријаМат ица | Сликари, - Наивци,галерија Кикинда, Специјални резерват природе Царска бара, Пабудово Владичански двор- Вршац, манастир Месић

15. новембар 2018.	Вински пут Суботица. Зобнатица Посматрање птица	А^иа Рагк „Петроланд Сомбор. Бач. “. породице Дунђерски-Челарево СРП Горње	рој 5	Музички фестивал ЕХ1Т, спорта и образовања омладине Војводине на Летенци фестивали. Сремски Карловци. Петроварадинска тврђава,	Кључни туристички доживљаји / производи Виногорје-Вински пут Фрушке манастирске руте Бања Пешачке Обелска Засавица	Пут вина Вршац. Белоцркванска Ковачица - уметност. шоре. традиционалне манифестације и карневали. Царска бара. Сеоски туризам

српска, Српско народно позориште, Галерија “Павле Бељански”Музеј Војводине,

ПРИНЦИПИ И ИЗАЗОВИ ОДРЖИВОГРАЗВОЈА ТУРИЗМА И ПРЕПОРУКЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Према дефиницији Програма за заштиту животне средине Уједињених нација ^^ЕР) из 2005. године, одрживи туризам се може дефинисати као „туризам који узима у обзир тренутне и будуће економске, друштвене и утицаје на животну средину, а при том, такође, задовољава потребе посетилаца, привреде, заштите животне средине и локалних заједница".

Убрзани развој савременог човечанства утицао је на прекомерну потрошњу ресурса, што за последицу има високе стопе загађења у урбаним агломерацијама, креирање тзв. ефекта стаклене баште, глобално загревање и пратеће климатске промене, које у великој мери утичу на измене профила читавих подручја. У том контексту, у последње време се често говори о „зеленој економији" и решењима које она нуди, где „зелени туризам“ и његова улога у зеленој економији има висок значај, пре свега на пољу јачања свести и промоције „зелених“ решења. Ради се, заправо, о интеграцији принципа одрживости у све сегменте социо-економског развоја.

Одрживи развој туризма се не дефинише као независна политика, већ представља развојни концепт, филозофију, која прожима и која се примењује у свим областима и политици развоја туризма. Дакле, не ради се о посебној врсти туризма, већ се ради о принципијелном одређењу ка подстицању решења која ће све врсте и облике туризма у Војводини учинити одрживим. „Зелени“ туризам не подразумева туристичке услуге у чистом, „зеленом“ окружењу; ради се о бризи и инструментима подршке за развој сва три стуба одрживог развоја (премда се термин „зелени“ често изједначава само са еколошким и просторним решењима). У питању је туризам као покретач одрживог развоја на сва три нивоа:

■ Економском - мултипликативни ефекат туризма у смислу прихода и нових радних места је неспоран и допринеће постизању дефинисаних циљева развоја туризма у смислу броја нових радних места, извозног биланса и повећању директног и индукованог учешћа туризма у БДП-у Војводине;

Еколошком - подстиче очување природног и културног наслеђа и представља један од покретача одрживог концепта развоја покрајине;

Друштвеном - има изразито позитиван утицај на уравнотежен регионални развој и благостање локалних заједница, као и у повећању препознатљивости, угледа и укупног имиџа Војводине у међународним оквирима.

У контексту разматрања одрживог развоја туризма, требало би појаснити и појам „екотуризма", који представља један сегмент туристичке индустрије / туристички производ који се у суштини односи на контролисану, умерену форму туризма као делатности у посебно осетљивим или нетакнутим природним подручјима, са малим утицајем на окружење, у поређењу са стандардним комерцијалним формама масовног туризма. Ради се, дакле, о одговорном путовању и посетама заштићеним подручјима који се користи за побољшање благостања локалних заједница. Са друге стране, принципе одрживог развоја туризма је неопходно интегрисати у све врсте туристичких активности, операција и институција и пројеката, укључујући традиционалне и алтернативнеоблике.

Узимајући у обзир природу туризма као прожимајуће делатности која је повезана са многим другим секторима привреде, туризам може у великој мери да допринесе одрживом економском расту и промоцији тзв. ниско-карбонског друштва. Развој зелене економије (према наводима ОЕС^-а, ради се о „зеленом расту") са циљем побољшања енергетске, друштвене и еколошке ефикасности је могућ кроз развој и примену нових технологија, чиме се отварају нова радна места (тзв. зелени послови) и подстиче одрживи економски раст. У међународном окружењу је видљиво фокусирање предузетника и политика јавног сектора ка иновацијама као кључној мери за постизање циљева зеленог раста и побољшање постојећих економских перформанси (па самим тим и у сектору туризма). Може се очекивати д а ће се улога покрајине, градова и општина у Војводини бити све израженија у контексту транзиције ка зеленој економији, што ће у многим областима имати велики утицај на развој туризма - пре свега у домену саобраћајне инфраструктуре и јавног превоза, енергетске ефикасности зграда, успостављању локалних ланаца за снабдевање прехрамбеним производима, развоја јавних служби и других услуга и ресурса од важности за испоруку искуства у дестинацијама.

Принципи одрживог развоја туризма су уграђени у предложене стратегије, политике, мере и инструменте овог Програма развоја туризма и укратко се могу описати на следећи начин:

Поштовање принципа одрживог развоја у свим областима развоја и промоције туризма;

Јачање свести јавности о принципима одрживог развоја, важности заштите и унапређења природног и културног наслеђа, очувања природе, као и активности за спровођење и прилагођавање климатским променама;

Јасно усмерење ка тзв. „зеленој градњи", тј. коришћењу еколошки прихватљивих, енергетски ефикасних материјала за прилагођавање смештајних и других угоститељских капацитета у складу са принципима одрживости (добијање међународних еколошких сертификата);

Покретање образовних програма и обука за „озелењавање" капацитета - основни принципи, инструменти / активности и користи од зелених инвестиција;

Посебан фокус на имплементацију механизама одрживог развоја туризма у заштићеним подручјима уз учешће свих релевантних покрајинских тела и органа, локалних самоуправа, туристичких организација и будућих дестинацијских менаџмент организација;

Подстицање укључивања локалних заједница у планирање развоја туризма и стављање у функцију локалних ланаца добављача у туристичким дестинацијама неопходних за развој туризма у одговарајућем окружењу;

Јасна комуникација принципа одрживог туризма дестинација - еколошка освећеност на страни понуде, као и таргетирање квалификоване тражње („одрживи" потрошачи);

Подстицање и промовисање иновација, са посебним фокусом на еколошке иновације и образовање о одрживом развоју у циљу побољшања еколошке и друштвене ефикасности и обезбедио допринос зеленом расту;

Постављање система за праћење кроз стална истраживања и редовно праћење остваривања циљева одрживог развоја туризма заснованог на систему индикатора;

Дефинисање и прилагођавање циљева и мера развоја туризма потребама смањења ефеката од климатских промена;

Подстицање увођења еколошких сертификата у туристичкој привреди (есо- 1аде1з).

Један од кључних ризика за имплементацију концепта одрживог развоја туризма је недостатак међусекторске сарадње између различитих покрајинских, националних и општинских институција, па је за доследну реализацију активности и постизање дефинисаних циљева у Програму развоја туризма неопходна координација, пре свега на нивоу Владе Војводине. У том смислу, неопходно је унапредити међусекторску интеграцију, што би требало да буде конзистентно и мерљиво - неке од предложених активности и мера су у надлежности других релевантних секретаријата и служби Покрајинске владе. Од велике важности је улога Савета за туризам који функционише при Секретаријату за привреду и туризам, као и успостављање системске и континуиране сарадње са другим заинтересованим странама - пре свега општинама и градовима у Војводини, али и са приватним, цивилним и академским секторима.

Дакле, од кључне важности за примену принципа одрживог развоја туризма јесте да доносиоци одлука и кључни покретачи друштвено - економског развоја Војводине у другим, повезаним областима, прихвате филозофију имплементације принципа одрживог развоја. Ради се о секторима као што су: пољопривреда, водопривреда и шумарство, просторно планирање и заштита животне средине, култура и заштита споменика, саобраћај, здравство, регионални развој, итд.).

Развој туризма са собом нужно носи специфичне изазове у погледу утицаја на животну средину и профил подручја / дестинација у којима се пројекти реализују. У

наставку дајемо кратак преглед изазова и предлога решења у контексту превазилажења ризика и заштите животне средине и окружења реализације туристичких развојних пројеката, у складу са принципима одрживости:

Стање вода	Избегавати било какве захвате у I зони заштите и планиране захвате у II и III зони спроводити строго у складу са важећим прописима о заштити вода
Квалитет ваздуха	Приликом пројектовања, реконструкције и изградње туристичких објеката обавезно спроводити мере енергетске ефикасности како би се смањиле негативне емисије у ваздух (смањење топлотних губитака побољшањем изолације, енергетски ефикасни системи грејања и хлађења, нови објекти би требало да буду пројектовани са идејом нулте енергетске потрошње, коришћење обновљивих извора енергије, итд.).
Климатске промене	Приликом израде планских и пројектних решења узети у обзир очекиване климатске промене (повећање температуре, интензитета падавина и екстремних временских прилика).
Биолошка разноликост (биодиверзитет)	Туристичке капацитете планирати ван зоне ретких и угрожених станишта и подручја хабитата строго заштићених врста. Препоручује се развој туристичких капацитета на просторима који заузимају одговарајућу површину и који могу имати позитивне антропогене утицаје у зони реализације. Током развоја пројеката размотрити могућности побољшавања биодиверзитета на начин да се обезбеде мања природна „острва" са вегетацијом која може представљати важно станиште за многе врсте.
Заштићена подручја	Не планирати изградњу туристичких капацитета у заштићеним природним подручјима, осим у ограниченом обиму у складу са условима и принципима заштите. Приликом избора локација за реализацију пројеката избегавати високо вредне и вредне просторе. Ово се односи на пределе изузетних природних одлика, културно - историјске споменике од изузетног значаја и археолошке локалитете / налазишта (осим у сврху туристичке интерпретације, водећи рачуна о управљању бројем посетилаца). Подстицати развој који има позитивну образовну улогу у промовисању природних богатстава подручја, што је важно за дугорочно очување природе и промоцију заштићених подручја.
Културна добра	Приликом одабира локације за реализацију развојних туристичких пројеката водити рачуна о зонама заштите културних добара. Уколико се пројекат планира у контактној зони културног добра, неопходно је приликом израде плана и пројекта обезбедити одговарајуће посебне услове заштите културне баштине. Такође, за потребе реализације пројеката реконструкције / ревитализације културно - историјских

	објеката од значаја за туризам, неопходно је прибавити одговарајуће услове од стране надлежног Завода за заштиту споменика културе, водећи при том рачуна о аутентичним вредностима које одговарајући споменик чине атрактивним за туристе / посетиоце.
Лов	Приликом планирања било које врсте траса / рута за посетиоце у природним подручјима избегавати станишта дивљачи и њихове миграционе путеве.
Отпад	У случају да током извођења радова остане вишак ископа који представља минералну сировину, неопходно је о томе обавестити надлежно тело / институцију, инспекцију и јединицу локалне самоуправе. Додатно, у фази коришћења туристичких капацитета неопходно је применити механизме одрживог третмана чврстог (рециклажа) и течног отпада (отпадна уља и отпадне воде). Т ретман отпадних вода у Војводини је идентификован као велика претња одрживом развоју туризма, па је посебну пажњу неопходно усмерити на решавање овог горућег проблема.
Саобраћајна инфраструктура	Неопходно је планирати одговарајуће капацитете и режим саобраћаја (посебно када се ради о организацији догађаја), како би се избели застоји, паркирање на недозвољеним површинама и обезбедио неометани и сигуран промет пешака. Код одабира локација за развој туристичких пројеката, приликом планирања, мора се водити рачуна о одговарајућој површини за паркирање возила посетилаца.

ПРОГРАМ МАРКЕТИНШКИХ И ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Увод

Програм маркетиншких и промотивних активности представља важан део Програма развоја туризма Војводине у планском периоду. Иако је пројектним задатком тражена разрада програма промотивних активности, сматрамо да је од изузетне важности сагледати целокупан маркетинг систем и дати иницијалне препоруке за изградњу конзистентног маркетинг система који ће обављати све неопходне функције, укључујући и промотивну.

Након спроведене анализе ситуације и развијеног модела раста до 2025. године предлаже се следећа визија маркетинга за АП Војводину:

До 2022. године минимално удвостручити број ноћења домаћих и страних гостију са фокусом на госте који доносе више приходе, уз развој нових производа и доживљаја који се нуде током целе године.

Предложена визија се састоји од три главна елемента на које маркетинг мора деловати:

Пораст броја ноћења

У сарадњи са представницима приватног сектора потребно је промовисати Војводину као целогодишњу дестинацију у којој гост може да доживи незаборавна искуства, да се опусти, да побегне од свакодневице, да се одмори и ужива. Потребно је да се створи свест о дестинацији, да се изгради снажан и препознатљив бренд као и да се постигне сарадња у промоцији и продаји дестинације. Наведено треба да доведе до раста броја долазака и ноћења гостију током читаве године, односно до раста стопе заузетости смештајних капацитета.

Привлачење гостију веће платежне моћи

Координацијом активности туристичких чинилаца, развојем актуелне и целовите стратегије комуникације, брендирањем, снажнијим повезивањем са пољопривредом, као и фокусирањем на тржишне сегменте и њихово боље упознавање, могуће је успешно привући циљане сегменте који ће донети дестинацији веће приходе. Војводина у наредних пет година мора да привуче нове сегменте тражње који имају више дискреционог дохотка, а који троше на одмор, боравак у хотелима и ризортима, уживање у активностима и конзумирање туристичких услуга.

Развој туристичких производа и доживљаја

Војводина може да задовољи потребе различитих тржишних сегмената и изнад свог тренутног профила просечног госта. То је могуће захваљујући богатим културним и природним ресурсима Војводине, њеној мултикултуралности, начину живота, географском положају у близини великих емитивних тржишта и једноставној доступности (речна, друмска и ваздухопловна). Заједничким напором потребно је да се Војводина позиционира као дестинација кратких одмора заснована на пословним и садржајима вина / гастрономије, догађаја и здравља и теНпезз-а. Због тога је немерљиво битно да се заједнички развијају активности, понуда и доживљаји који ће се конзистентно комуницирати кроз различите канале заинтересованим сегментима.

Наведена визија се реализује кроз стратешке задатке, подељене у три међусобно повезане целине: Маркетиншка инфраструктура, маркетиншка комуникација и систем продаје и комерцијализације. Ови стратешки задаци су додатно разрађени кроз иницијативе различитог приоритета. Заједно чине маркетинг стратегију која је у функцији туристичке визије и стратешких циљева.

Развој маркетиншке инфраструктуре

Стварање јединственог кровног бренда и ознаке регије - ради се о систематском, унапред планираном и вођеном процесу у којем ће се јасно презентовати комплексна, богата и разнолика природа људи, предела, историје, наслеђа, ресурса и производа Војводине. У том контексту, разумевање репутације коју Војводина већ има је од кључног значаја. Дакле, суштински, ради се о поступку креирања жељене слике Војводине (имиџа) као туристичке дестинације, односно дефинисања њеног конкурентског идентитета, и процесу управљања репутацијом Војводине као туристичке дестинације. У том процесу, корисно је везивање за већ препознатљиве и афирмативне идентитете на које Војводина већ у овом тренутку може да рачуна (предлог Ногша!ћ НТ^ је коришћење статуса града Новог Сада као Европске престонице културе / Европске престонице младих, ЕХ1Т фестивала, Дунава - Бачког Подунавља као ^^ЕбСО резервата биосфере, итд.).

Дефинисање стратегије бренда

Пре него што се започне процес брендирања потребно је дефинисати стратегију бренда. С обзиром да се ради о дугорочној подршци бренду, стратегију би требало да буде утемељена на дефинисаним карактеристикама циљних тржишних сегмената, њиховим преференцијама и очекивањима. При том, ваља имати на уму чињеницу да будући бренд мора да буде лак за разликовање од других, кохерентан и релевантан у односу на сегменте којима се обраћа. С обзиром на чињеницу да се предлаже израда кровног бренда Војводине за два сектора - један туристички, а други за пољопривредне намирнице / производњу високе додате вредности, потребно је формирати квалитетну стратегију која ће јасно диференцирати, али и синергетски објединити наведену визију.

Израда дгеп&пд дпеТа

Како би креативне маркетиншке агенције могле понудити адекватно брендинг решење за туристички сектор и локалну производњу, потребно је дефинисати квалитетан и свеобухватан пројектни план, тзв. Вгепдтд кпе! на бази којег би требало да буде јасна суштина бренда, а који мора дефинисати атрибуте, користи, углед и идентитет бренда.

Развој брендинг решења, визуелног идентитета и система добровољног означавања

Будући бренд мора да представља јединствени сет искуства, осећаја, користи и слика којима се ствара тржишна препознатљивост и веза с гостима. Он мора да се јасно диференцира од конкурената и уз развијен систем вредности мора да има разрађен визуелни идентитет.

С обзиром на свеобухватност кровног бренда, потребно је развити систем ознака прилагођен туристичком сектору са једне стране, али и произвођачима прехрамбених артикала са друге стране.

На крају, важна је конзистентност и комплементарност решења како би се на тржишту (туристичком и прехрамбених намирница) изградила што већа свест о заједничком бренду и тако градио имиџ регије.

У вези са визуелним идентитетом бренда, потребно је дефинисати и адекватне ознаке квалитета локалних производа.

Професионално управљање брендом и ознакама

Једном када се бренд креира потребно је њиме професионално управљати, обезбедити конзистентну комуникацију и тон комуникације, правилну примену бренда и визуелних стандарда према дефинисаним критеријумима и сл.

Централизација оЖтекомуникације

Рационализација оШпе оглашавања

Потребно је критички одлучити који су медији и канали оглашавања најделотворнији, а потом и спроводити мерења и контроле према

постављеним кључним показатељима успеха. О избору канала треба водити рачуна с обзиром на динамику развоја туристичких производа и имајући на уму кључна тржишта и сегменте као и њихов начин конзумирања медија.

Ревизија постојећих штампаних материјала

Потребно је ревидирати постојеће материјале и идентификовати постоје ли садржајна преклапања материјала између појединих градова, општина и дестинација. Потребно је све материјале међусобно ускладити (визуелно, садржајно и информативно), а поштујући ново креиране брендове и њихову примену. Потребно је централизовати све материјале за које то има смисла, јер промовишу сличне ресурсе, атракције, или производе. Ревизијом је потребно да се утврде типови публикација које је потребно одбацити и оне које треба задржати и унапређивати.

Креирање нових основних потребних материјала

Након спроведене ревизије потребно је утврдити захтеве за новим типовима штампаних материјала на нивоу регије. Неки од њих на пример могу бити производне брошуре (вино и гастрономија, догађаји, култура, кратки одмор, здравље и шеИпезз, речни крузинг / наутика, итд.), имиџ брошуре, тематске карте исл.

Фокус на опНпемаркетинг

Развој висококвалитне шеђ странице

№еђ страница је први контакт потенцијалног госта са дестинацијом и прилика за инспирисање и информисање сваког посетиоца. Садржај добре туристичке странице мора бити релевантан, информативан и актуелан, а истовремено је важан и облик у ком се презентује. №ед странице морају да буду интерактивне, визуелно прегледне и интуитивне, морају да обезбеде лакоћу кретања кроз структуру и садржај, као и да подрже приступ и са мобилних уређаја. Страница мора да буде централно место инспирисања и пружања свих релевантних информација као и место са ког касније, зависно од интересовања, гост може да оде на друге, повезане Интернет странице пружалаца услуга, атракција и сл.

Активно присуство на друштвеним мрежама

Уз популарну и свеприсутну Раседоок страницу, потребно је госте инспирисати сликама и видео садржајем. 1пз(адгат профил и УоиТиће канал су два најприкладнија модела инспирисања у том погледу. Друштвене мреже су канали информисања, креирања садржаја и ангажовања корисника. Омогућавају брзу и персонализовану комуникацију, али и спровођење конкретних маркетиншких кампања. Комуникација путем друштвених мрежа мора бити константна, инспиративна, релевантна и да подстиче ангажовање гостију и дељење садржаја.

Креирање садржаја

У сврху креирања садржаја потребно је покренути блог који ће бити основно место инспирације. Блог пишу и уређују локални становници, а пишу о различитим темама на занимљив, иновативан, креативан и забаван начин. Блог пружа све релевантне податке који стварају свест о дестинацији, инспиришу госте и код њих стварају жељу да дестинацију и посете. Садржај
се уједно може користити и делити преко друштвених мрежа чиме се повећава видљивост и тржишни опсег.

Развој банке мултимедијалних садржаја

Потребно је створити атрактивну базу мултимедијалних садржаја Војводине и њених дестинација. При том је важно водити рачуна о бренду и његовим атрибутима, о туристичким атракцијама, производима и доживљајима регије. Мултимедијални садржај не треба да буде само приказ понуде и сценографије, већ мора да евоцира емоције и доживљаје. Наведену базу је неопходно константно обогаћивати, као и користити је у промоцији регије и нижих јединица туристичког система (појединачних дестинација).

Професионално управљање догађајима

С обзиром да је један од стратешких циљева, постављених овим Програмом развоја туризма, унапредити и интернационализовати постојеће догађаје (по угледу на ЕХІТ) као и развити неколико нових међународних догађаја, важно је њиховом развоју приступити професионално. Догађаји

треба да се развијају према критеријуму регионалне атрактивности и потенцијала, и треба посветити посебну пажњу и подршку оним догађајима који имају снагу да привуку госте изван граница покрајине и да генеришу додатна ноћења.

Сарадња Туристичке организације Војводине и локалних туристичких организација

Узимајући у обзир ограничен буџет који Туристичка организација Војводине и локалне туристичке организације имају за улагање у комуникацију, врло је важно наставити и унапредити сарадњу, користити синергетске ефекте повезивањем буџета и максимизирати учинак комуникационих активности. Потребно је да се даље унапређује сарадња између ТОВ-а и локалних туристичких организација, да се хармонизују овлашћења и активности и да се искористе предности већ изграђеног имиџа појединих дестинација (Нови Сад, Суботица / Палић, Сремски Карловци / Фрушка гора, Сомбор, Вршац) у промоцији читаве регије или кластера.

Развој маркетиншке комуникације

Упознати госте и вршити прилагођавање путем показатеља

Дефинисање тржишних сегмената

Како би се могућност грешке смањила, важно је дефинисати која су тржишта са највећим потенцијалом за тренутни и будући портфолио туристичких производа покрајине. Потребно је дефинисати циљане тржишне сегменте и повезати их са искуствима / производима у дестинацији. Циљ је да се ближе упознају навике и потребе сегмената са кључних емитивних тржишта, што ће утицати на промену просечног профила госта тако да Војводина почне да привлачи госте који доносе више приходе.

Истраживање тржишта

Туристичка организација Војводине (у сарадњи са локалним туристичким организацијама), једном кад дефинише своје тржишне сегменте, мора да започне са редовним спровођењем истраживања тржишта. Прикупљањем

релевантних и свежих квантитативних и квалитативних информација о туризму Војводине (карактеристике тражње и понуде, конкуренција, посредници, перцепција гостију, испитивање имиџа, итд.), као и осталих информација важних за развој и промоцију туризма у целини и / или појединих производа, побољшава се сопствени информациони систем. Пре него што се осигура буџет у туристичкој организацији да ову активност може да спроводи самостално, ТОВ мора да подстиче хотелијере да спроводе истраживања међу својим гостима, при чему туристичка организација проактивно контактира хотелијере, осмишљава питања важна за развој дестинације и управљање задовољством посетилаца. Циљ ове стратегије је да се ближе упознају гости, да се научи о њиховим навикама, потребама, жељама и перцепцијама.

Развој професионалне комуникационе стратегије

Овај стратешки задатак има за циљ да дефинише комуникациону стратегију и тактике везане за циљне сегменте и стратешка геотржишта. Војводина мора да дефинише којим тржишним сегментима се примарно обраћа и са којих (географских) тржишта они долазе. Затим, дефинишу се искуства и понуда која се појединим сегментима нуди, начин како се и путем којих медија комуницира, као и колики се удео буџета улаже на појединачно геотржиште.

Односи са јавношћу

Тренутно Војводини недостаје препознатљивост и свест о дестинацији изван оквира покрајине и државе, у најбољем случају регије (бивша СФРЈ и суседне земље). У наредном периоду је потребно професионално управљати односима са јавношћу на стратешким и приоритетним геотржиштима како би се створила свест и утицало на имиџ дестинације. Односи са јавношћу су посебно важни приликом развоја производа, где је потребно обезбедити да лидери мишљења упознају производ и понуду и да пишу о томе. Овде је потребно да се циља на новинаре који покривају опште, али и специјализоване теме у вези за дефинисаним стратешким производима Војводине до 2025. Потребно је обезбедити да се шаљу доследне поруке, да се имиџ Војводине повезује са већ етаблираним брендовима. Посебна пажња се ставља на подстицање и контролу опНпе садржаја (блогови, мултимедијални садржај, друштвене мреже и др.), као и на питања везана за догађаје

(њихова интернационализација и правовремена промоција) и понуду производа (препознатљивост, диференцирање). У овом делу је потребно користити искуства и знање које је током година акумулирао EX1T као један од најбољих фестивала у Европи и један од тренутно најбољих туристичких производа Војводине.

Развој система продаје и комерцијале I Повећање учесталости и броја летова

Оснивање радног тела

Овај стратешки задатак има за циљ да Туристичка организација Војводине, у сарадњи са Туристичком организацијом Србије, ступи у сарадњу са постојећим ваздухопловним компанијама, кроз новоосновано радно тело, ради побољшања повезаности са аеродромима у окружењу и повећања броја долазака. Именује се посебна радна група уз високу укљученост Туристичке организације Србије, Покрајинског секретаријата за привреду и

туризам, као и Аеродрома Београд, а која би требало да буде задужена за састављање плана за повећање повезаности Војводине / Србије са главним емитивним тржиштима. Предложено радно тело биће задужено и за утврђивање одговарајућих мера сарадње са ваздухопловним компанијама, дефинисање нових дестинација и структурирање финансирања. Важно је заједнички одредити приоритетне линије и повећати учесталост постојећих линија, односно увести и нове према потреби. Са наведеним ваздухопловним предузећима потребно је успоставити и заједничку маркетиншку сарадњу и дефинисати заједничке маркетиншке активности.

Отварање нових директних дестинација

Осим постојећих компанија које лете у Београд, потребно је успоставити сарадњу и са новим ваздухопловним превозницима. У ту сврху је потребно саставити план аквизиција као и понуду за сваког идентификованог превозника. Радна група мора да дефинише шта се нуди превозницима, али и да састави атрактиван приказ Војводине који ће подстакнути авио превознике на сарадњу у погледу промоције туризма и увођења линија.

B2B лична продаја

Овај стратешки задатак се највише концентрише на заједничке наступе на сајмовима. Сајмови су прилика за развијање свести о понуди дестинације. Предлаже се да се у наредних пет година већи фокус стави на B2B тржиште и да се искористе сајмови за успостављање сарадњи и постизање конкретних пословних договора. Заједно са туристичким чиниоцима је могуће наступати на сајмовима од интереса са јасним планом и циљевима. Потребно је да се заједнички структурира наступ на сајму и да се увере пословни партнери у иностранству о кључним атрибутима Војводине као туристичке дестинације и о професионалној пословној култури локалних партнера. Креирају се атрактивне понуде излета производа и различитих итинерера које се нуде агенцијама и туроператорима. Сајмове би требало користити као прилике за максимално повећање броја пословних сусрета између локалних чинилаца и агената на емитивним тржиштима и туроператорима.

Едукације, радионице исеминари

Потребно је наставити и додатно ојачати сарадњу са локалним туристичким чиниоцима и локалним туристичким организацијама. ТОВ би требало да постане њихов локални партнер који према договореној динамици пружа свим заинтересованим учесницима правовремене и поуздане податке. Дели резултате спроведених истраживања тржишта и организује едукације како би сви учесници били упознати са новокреираним брендом, његовим значајем, плановима туристичке заједнице, најновијим маркетиншким алатима и техникама, као и да би добили правовремене информације о туристичком тржишту, кључним обележјима тражње, понуди, конкурентима и сл. Едукације и семинари се морају спроводити циљано и паралелно уз развој производа, како би сваки релевантан чинилац, који својом услугом или активношћу обогаћује туристички производ, могао адекватно и правовремено да унапређује своју понуду и квалитет.

Туристичка картица за посетиоце покрајине

Туристичка картица Војводине је маркетиншки алат чија је главна улога у изградњи имиџа, управљању искуством гостију и усмеравању туристичких токова унутар дестинације. Примарна улога ове картице би била интеграција туристичке понуде и тржишно препознатљив начин њене промоције. За развој туристичке картице регије потребно је направити процену најбољег начина обједињавања понуде према коме се онда дефинише коначнацена и користи које гост добија.

Да би пројекат туристичке картице био успешан, потребно је у понуду укључити водеће атракције, створити разлоге / мотивацију за њену куповину, адекватно промовисати постојање картице и обезбедити довољан број продајних места за дистрибуцију. Приликом развоја туристичке картице такође је битно дефинисати облик у коме ће се она издавати (папирната, електронска, магнетна, др.), трајање картице (у данима), обезбедити стабилну продајну мрежу и сарадњу са кључним тачкама интересовања туриста / атракцијама.

С обзиром на специфичност, препоручује се спровођење засебног пројекта дефинисања туристичке картице регије како би се избегле почетничке грешке и обезбедила што успешнија реализација.

Покретање удружења приватних рентијера

С обзиром на растући број пружалаца услуга приватног смештаја, предлаже се оснивање удружења приватних рентијера које ће интегрисати понуду приватног смештаја, подстицати укључивање и умрежавање понуђача, али и успоставити правила струке у односу на унапређење минималних услова који се морају задовољити, права и обавеза. Путем удружења понуђачи заједнички наступају на тржишту, уз помоћ туристичке организације се заједнички промовишу и покрећу сопствену шек страницу на којој се интегрише понуда и промовише на атрактиван начин.

ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА

УВОД

У претходном периоду је на иницијативу локалних самоуправа, а подржано од стране републичког министарства за послове туризма израђено неколико мастер планова развоја туризма за подручје Војводине:

Мастер план развоја туризма Палића

Мастер план развоја туризма Горњег Подунавља

Мастер план развоја туризма у општинама Бач, Бачка Паланка и Бачки Петровац

Мастер план развоја туризма Сремских Карловаца (и Фрушке горе)

Мастер план развоја термалног зра ризорта у Новом Милошеву

Додатно, Град Нови Сад је урадио Програм развоја туризма са искуственим зонирањем и приоритетизацијом пројеката, који је у тренутку израде овог Програма развоја туризма у фази ревизије.

У наредној табели, дајемо кратак приказ кључних пројеката2 који су идентификовани мастер плановима развоја туризма на територији Војводине.

Табела 13. Кључни пројекти идентификовани мастер плановима

Пројекат	Тип пројекта
Палић (Златни круг 1): НеаНћ & Зра	Палић Зра Кезог! хотел Палић Зра Кезог1 - апартмани Палић Зра Кезог! - МедСа1 Зра Сеп1ге
Палић (Златни круг 2): ОиШоог №а1ег Рип	Зелени забавни парк Комплексбазена Кабине, свлачионице, павиљони Т рговина,храна и пиће
Палић (Златни круг 3): Лидо & Променада	■ Укључује пешачке површине и површине под хортикултуром.
Палић (Сребрни круг 1): Маппе & и?ез1у1е	■ Палић М1СЕ & Зра Но(е1, са амбицијом да постанеједан од водећих на локалном и регионалном тржишту, 4*, 150 смештајних јединица, од којих је око 20% хотелских апартмана
Палић (Сребрни круг 1): Маппе & и?ез1у1е	■ Палић Конгресни центар - Водећи конгресни центар земље и региона, усклађен са М1СА \ зра хотелом.
Палић (Сребрни круг 1): Маппе & и?ез1у1е	■ Палић (ЗоНСоигзе и Палић Зо11С1ид - Први професионални НМз1у1е сћатрјопзћјр до^ терен у Србији са 18 рупа.

2 Акционим планом одредиће се средства и одговорности појединачних актера за кључне пројекте на територији АП Војводине

Палић (Сребрни круг 1): Маппе & и?ез^у1е	■ Палић Породични ћои^ие хотели и виле
Палић (Сребрни круг 1): Маппе & и?ез^у1е	Марина Једриличарски клуб & Тоипзт РоМ Веслачки клуб МебСа1 центар
Палић (Сребрни круг 2): СиИиге & НегИаде	Великатераса Женски штранд Концертна тераса на језеру Палић Хотел Мала гостиона Палић Језеро апарт. депаданса Палић Парк апарт. депаданса Еспланада Шопинг аркада Променада
Палић (Сребрни круг 3): 8рог1 & Ас№е	Палић спорт хотел Спортапартмани Спортска хала Тениситерени КеМ1 центар у викенд насељу Адреналински парк Центар за скијање на води
Палић (Сребрни круг 4): Кига1 & Na1иге	Чарда Простор за салаше Осматрачнице за Мгб \ма&ћ'тд ћипдо ћадо - Бициклистичка / пешачка стаза
Сремски Карловци Градски хотел	Изградња хотела са заокруженом понудом; 4 звездице; 90 соба.
Сремски Карловци АП Ше1	Изградња хотела од великог значаја за све домаће и стране културне раднике; 4 звездице, 15 соба.
Сремски Карловци Био хотел	Изградња хотела који воле природан смештајни амбијент; 3+ звездице, 40 соба.
Сремски Карловци Марина	Изградња марине директно поред Специјалног резервата природе „Ковиљско-петроварадински рита"; 150 везова.
Сремски Карловци Спортско рекреативни центар	Изградња Спортско рекреативног центра са богатим садржајем спортских сала (кошарка и рукомет), теНпезз и Шезз центром, унутрашњим и спољним базеном, рестораном, теренима на отвореном (фудбал, кошарка, одбојка на песку), игралиштем за децу, ресторан.

Ново Милошево Војводина 8ра	Изградња модерног з1а1е-о1-аг1 термалног те11пезз зра центра у средњеевропском стилу. Предвиђено је да центар буде повезан са хотелом са 4 звездице
Бачка Паланка Карађорђево и1ез1у1е МЈхеб-изе пзог1	Изградња луксузног туристичког комплекса смештеног у оазу уживања и опуштања, 150 соба, зра, теНпезз, голф терен са 18 рупа, јахање, тенис и сл.
Бачка Паланка ^гћап КмегГгоМ ризорт Тиквара	Изградња комплекса на обали Дунава, хотел са 50 смештајних јединица, 500 луксузних резиденција, марина (70-100 везова) и јахтинг клуб
Бач Панонски ризорт за младе (Раппоп/ап Уои1ћ УШаде)	Пространи панонски културно-уметнички и едукациони У1Јаде. Обухвата Лг1 & СиИиге центар, Лг11ог бгеепег МогМ сеп1аг, М'тб & Воду центар, бугалови и остали рекреативни садржаји.
Гложан - Рекреативни ризорт	Изградња рекреативног центра, кампа (130 камп места), Веб & Вгеак1аз1 (30 1егаје^а), Етно апартманско насеље (350 апартмана), отворена бина, спортско-рекреативни центар,
Бачко Ново Село Рибарски ризорт	Изградња рибарског центра, Рибарска кућа (Вед & Вгеак1аз1, тах. 50 лежајева), пристан за 20 мањих рибарских бродица, чарда „Рибарска кућа", изнајмљивање и продаја рибарске опреме, рибља пијаца.
Горње Подунавље Бања Јунаковић	Рехабилитација постојећег хотела (135 соба), изградња воденог 1ип центра, нови хотел од 120 соба, нова туристичка инфраструктура, спорт, рекреација и опрема
Горње Подунавље Језеро Зелена Глава Еко/етно насеље	Насеље од 70 дрвених бунгалова са око 150 соба и око 300 лежајева (3-4*), плажа на Дунаву, наутички камп, бициклистичке и пешачке стазе.
Горње Подунавље Језеро Зелена Глава Марина у зимовнику	Обухватни Наутички Центар / марина с целовитом сервисном, угоститељским и смештајном понудом у овом делу Подунавља (4 пропелера). Предвиђени смештајни капацитет унутар главне зграде марине од 8 двокреветних апартмана.
Горње Подунавље Апатин Пристаниште	Прво стандардизовано крузинг пристаниште у овом делу Србије и Војводине с циљем укључивања на интернационалну крузинг руту.
Горње Подунавље	Центар за едукацију, истраживање и

Бездан Еколошко-истраживачки центар - ЕНИЦ	имплементацију стечених знања и искустава
Горње Подунавље Бездан Етно село и спортски комплекс Шварцвалд	Туристичко етно насеље капацитета 50 вила/бунгалова у војвођанском етно стилу структурираних на издвојеним већим индивидуалним локацијама.
Горње Подунавље Марина са аква парком Барачка	Марина са акватичко-купалишним комплексом и еколошком радионицом са екосафари полигоном; средњи/виши стандард, 100 везова.
Горње Подунавље Туристички комплекс Бездан	Етно/еко туристичко насеље капацитета 20 бунгалова/кућица капацитета 100 соба и 200 лежајева; Унутар насеља камп величине до смештајних 100 јединица
Горње Подунавље Ревитализација салаша	Пројект ревитализације 5 пилот салашких насеља (Шапоње, Вамошер, Градина, Радојевићи и Јурановић) у општини Сомбор - "Салаши на северу Бачке"
Горње Подунавље Ревитализација урбаног језгра Сомбора	Урбана иконографија, фасаде, инфраструктура и опремање садржајима боравка и догађаја.
Горње Подунавље Спорт Хотел Апатин	Хотел с 3 звездице са 100 соба и бруто изграђеном површином од око 4000 т2.
Горње Подунавље Музејско - туристичка пруга Сомбор - Бездан-Бачки брег	Формирање музеја и обнова пруге.
Горње Подунавље Грашалковићева палата Сомбор	Ревитализација једног од највреднијих делова градског језгра.

Обрада НогшаШ НТ^

Наведени пројекти свакако имају валидност у смислу њихове реализације и у наредном периоду и могу да послуже као добар водич за имплементацију претходно дефинисаних политика, посебно у домену даље разраде планске и пројектне документације за приоритетне пројекте.

На овом месту, потребно је истакнути да инвестиције представљају главни покретач значајнијег развоја туризма у било којој дестинацији, па и у Војводини.

Стратешким оквиром овог документа дефинисани су циљеви који, између осталог, предвиђају:

Повећање укупног смештајног капацитета у планском периоду за 7.000 кревета на око 28.000 кревета укупно;

Повећање укупног броја забележених ноћења за до 2,5 пута

Развој неколико панонских туристичких насеља / ризорта.

Претходне аналитичке фазе су показале да се овај раст може остварити делом кроз подизање пословних перформанси постојећих капацитета (повећање заузетости јединица), алије за остваривање зацртаног раста неопходна активација низа додатних инвестиционих пројеката на подручју Војводине по принципу генерисања тражње кроз стварање нове понуде на конкурентском стандарду Средње Европе, не само за тржиште Србије, већ и за регионално, европско и глобално тржиште.

Кључ јачања туристичке активности Војводине, а тиме и инвестиционе атрактивности, је у привлачењу већег броја посетилаца са постојећим капацитетима који су у већем делу значајно неискоришћени, како би се додатно осигурала исплативост постојећих туристичких субјеката. Из тог разлога треба инсистирати на промовисању Војводине, као туристички вредне и атрактивне регије - било кроз чист маркетинг, или кроз подршку државе у усмеравању домаће туристичке тражње према војвођанским дестинацијама. То је потребно с обзиром на то да тренутни ниво бруто домаћег производа по становнику још увек не обезбеђује довољан ниво расположивог дохотка за значајнију потрошњу у сврху туризма и угоститељства, посебно у Војводини као туристички инфериорнијој зони у односу на туристичке дестинације у Србији.

Друга линија активностије притисак на редефинисање услова и намене фондова ЕУ за туризам у финансијској перспективи реализације овог Програма развоја туризма (до 2020. и у следећем планском периоду), а посебно у будућој финансијској перспективи, како би се обезбедила средства за снажнији позитивни шок у погледу стварања нове туристичке понуде и на тој основи индуковања тражње. Наведено је могуће остварити креирањем квалитетних пројектних предлога и лобирањем за обезбеђивање њихове реализације код надлежних министарстава или појединаца задужених за преговарање услова суфинансирања из фондова ЕУ. С обзиром на тренутно стање туристичког сектора, тешко је на чистој комерцијалној основи рачунати на адекватне стопе повраћаја инвестиције, с обзиром на тренутан низак ниво тражње и потрошње (неопходност стварања тржишта кроз креирање понуде и постепено привлачење тражње). За што квалитетнију припрему аргумената за редефинисање постојећих услова финансирања и/или обезбеђивање средстава у новој финансијској перспективи, потребно је оформити базу пројеката туристичке инфраструктуре (чврстих инвестиција као и нематеријалних инвестиција - нпр. маркетинг, промоција, улагање у ИТ и дигиталну инфраструктуру итд.), са аргументовањем важности за даљи развој туристичког сектора Војводине.

С обзиром на тренутно стање инвестиционог потенцијала чинилаца туризма Војводине, за већину приоритетних инвестиција јавни сектор (Покрајинска влада - Секретаријат за привреду и туризам и јединице локалне самоуправе) ће морати да преузме одговорност за стварање предуслова, припреме, начелног обликовања и проналажење финансијских модела и / или инвеститора за наведене пројекте. План инвестиција, елабориран у овом поглављу, представља први корак у даљем процесу обликовања инвестиционих прилика и нуђењу истих на домаћем или међународном тржишту инвеститора.

У наставку се налазе кључни развојни пројекти из области јавног и приватног сектора, од којих део представља и „маркер пројекте" за дестинацију, у складу са својом важношћу или утицајем на туристички имиџ целокупне регије.

РАЗВОЈНИ ПРОЈЕКТИ

У складу са стратешким опредељењима, идентификовани су следећи инвестициони пројекти са циљем реализације, односно испоручивања жељене визије развоја туризма Војводине:

КЉУЧНИ ПРОЈЕКТИ ПРИВАТНОГ СЕКТОРА:

Палић - Златни круг (Палић 8ра гезогГ и шаЊег ?ип садржај)

Два нова здравствена и шеНпезз ризорта

Два винска и шеНпезз хотела / ризорта

Т ематски забавни парк и ризорт

Панонски интегрисани голфризорт

01атр^пд гезогГ

Пзћегтап гезогГ
КЉУЧНИ ПРОЈЕКТИ ЈАВНОГ СЕКТОРА:
Приватизација / осавремењавање постојећих бања (Јунаковић, Кањижа, Врдник, Русанда)
Подршка за пројекте туристификације за Нови Сад као Европску престоницу младих и Европску престоницу културе
Војвођанска кућа
Визиторски и интерпретациони центри на кључним дестинацијама
Проширена и виртуелна стварност
Урбана рехабилитација градских средишта Војводине
Т уристички развој археолошког наслеђа
Пројекат ревитализације Петроварадинске тврђаве и Подграђа
Наставак активности ревитализације и реактивације салаша - заокруживање аутентичног руралног искуства
Доживљај Војводине из ваздуха - панорамски балони Војводине
Систем туристичке сигнализације на регионалном нивоу
Развој бициклистичке, коњичке и пешачке инфраструктуре
Активација дворaца и летњиковаца
Активација наутичког и потенцијала за речна кружна путовања
Активација балнеолошког и термо - минералног потенцијала Војводине
ПАЛИЋ 8РА КЕ80КТ & ШАТЕК РОМ ЦЕНТАР
Локација:
■ Атрактивна локација на 9 ћа земљишта на територији Г рада Суботице, између Палићког и Крвавог језера, предвиђеног за развој термалног зра комплекса
Аргументи за приоритет инвестиције:
Т уристичка ревитализација високо вредног простора Бање Палић
Недостатак садржаја заснованих на термалној води који би обезбедили вишедневно задржавање гостију
Проширење смештајних капацитета на нивоу Војводине
Позитиван утицај на развој туризма и привреде Града Суботице
Позитиван утицај на цене некретнина у близини пројекта
Основни концепт:
8ра хотел високе категорије (4*) капацитета 150 кључева, са додатних 50 смештајних јединица у апартманској згради у близини (укупно око 400 кревета)
Богат зра и теНпезз садржај на преко 6.000 т2 унутрашњег простора
4 пункта за храну и пиће
Зелени забавни парк за децу са игралиштем
№а1ег јип центар са комплексом базена за децу и одрасле
Лидоипроменада
На основу:
■ Мастер план Палић 2015.
ЗДРАВСТВЕНИ И 1/МЕ^^^Е55 РЕСОРТ (ДВА ПРОЈЕКТА)
Локација:
На локацијама са термо-минералним изворима у комбинацији са другим балнеолошким ресурсима. Потребно земљиште за ризорт са пратећом инфраструктуром 3-5 ћа, пожељно на позицији у контакту са природом. Лака доступност / време путовања из кључних емитивних центара је од критичне важности
Аргументи за приоритет инвестиције:
Богат балнеолошки и потенцијал термо - минералних извора у Војводини који још увек нису искоришћени
Растући тренд и потребе за здравственим и теНпезз садржајима

Оријентација на домаће тржиште - близина Београда и Новог Сада као кључних емитивних тржишта, супституција за производе из иностранства
Ценовна конкурентност у односу на производе у земљама у окружењу

Основни концепт:
Изградња хотела у рангу 4* са 120 - 150 смештајних јединица (око 300 кревета)
Изградња унутрашњег зра и теНепезз садржаја са воденим површинама
Програми очувања и унапређења здравља - лаки медицински прегледи, третмани лепоте
Изградња спољашњих водених атракција
Изградња одговарајућег конгресног капацитета
Садржаји за породичне активности, анимација за децу
Садржаји за спорт и рекреацију
Инспирација:
СоИозеит Ио1е1 МогаИа1от, Мађарска: ИИр5://со1о55еит.ассеп1Ио1е15.сот/г5
Т гее о? и^е НеаИИ Но!е1, Чешка: ИИр^ЛгееоИ^е.сг/еп
ВИНСКИ 1/УЕ^^^Е55 ХОТЕЛ (ДВА ПРОЈЕКТА)
Локација:
■ Унутар или с погледом на виногорја Војводине. Препоручују се позиције на узвишењима како би се осигурала атрактивна панорама на винограде и околно подручје.
Аргументи за приоритет инвестиције:
Квалитетна производња вина у Војводини и даља афирмација кроз овај производ
Европски примери показују како је управо спој ше11пв55-а и винске тематике успешна тржишна формула ако се квалитетно испоручује
Постојеће идеје реализације сличних пројеката
Основни концепт:
Хотел с 80 до 120 соба (160 до 240 кревета)
Категорија смештаја 4*
Собе првокласног уређења
Богат 5ра и ме!1пе55-садржај и третмани са козметиком инспирисаном вином и грожђем
Панорамске сауне
Теретана
Спољашњи грејани базен за купање током читаве године са унутрашњим и спољашњим сунчалиштем / базенским / релакс простором
Инспирација:
■ ^ојзјит Мте & 5ра Кезог!, Аустрија: ћКр://ммм.1о^5шт.сот/еп/5ои1ћет-51упа/пем5- гебог*/
ЕсИаиггеп Са51гопотт Но!е1, Шпанија: 1гИр://ммм.есИаиггеп.сот/епд/Јпдех.рИр
ТЕМАТСКИ ЗАБАВНИ ПАРК И РИЗОРТ
Локација:
■ 80 - 100 Иа земљишта на локацији која је лако доступна друмским путем за потребе изградње тематског забавног парка, пратећих објеката и инфраструктуре
Аргументи за приоритет инвестиције:
Недостатак квалитетног садржаја за све генерације
Креирање атракције високе привлачне снаге са регионалним / европским значајем
Активација тренутно туристички неатрактивног / занемареног простора
Основни концепт:
Т ематски забавни парк са различитим тематским целинама
Свет диносауруса
Земља будућности са новом врстом технологије за забаву, роботима, виртуелном реалношћу, итд.
Велики точак, вртешке,луна-парк
Светлосна башта - игра светлости и холопројекције
Воз кроз магични свет (светлосни воз, шумски воз)
Вожње (мини лед аутомобили, летећи карусел)
Биоскоп са најновијомтехнологијом
Бина на отвореном за концерте, представе и филмске пројекције

Продавнице
Хотел са 150 смештајних јединица у рангу 3*
Ресторани
Инспирација:
КЉапЈа, Лондон: 1гИр5://Ш2апЈа.со.ик/
Мадјс КЈпддот Рат: 1гИр5://дЈ5пеумогМ.дЈ5пеу.до.сот/де51Јпа1Јоп5/тадЈс-кЈпддот/
ПАНОНСКИ ИНТЕГРИСАНИ ГОЛФ РЕСОРТ
Локација:
250 - 300 ћа уз могућност конфигурације терена за природне препреке (узвишице, пешчани делови, хортикултура, водене препреке) и могућност осигуравања адекватног наводњавања терена. Могућ кластер за реализацију пројекта је Јужни Банат.
Аргументи за приоритет инвестиције:
Позиционирање Војводине као регије високо вредног туристичког производа
Недостатак рекреативних садржаја за вишедневно задржавање гостију
Проширење смештајних капацитета на нивоу покрајине
Позитиван учинак на цене некретнина у близини пројекта
Основни концепт:
Два голф терена са 36 рупа и вежбалиштем
Међународни дизајнер / архитекта / планер голф терена како би се осигурала међународна тржишна препознатљивост и атрактивност терена
Сви пратећи садржаји - клупска кућа, голф клуб са организованом академијом / школом голфа, сервисним објектима, продавницом опреме, гаражом за голф возила, паркингом за играче
Голф хотели високе категорије (4* или 5*) капацитета 300 соба (600 кревета) са пратећим теНпезз садржајима и богатом гастро и енолошком понудом
40 до 60 вила уз могућност фазног проширења на основу развоја тражње
Додатни рекреативни садржаји ризорта (стазе за (гектд, бициклистичке стазе, простор за јогу и медитацију, тениски терени и сл.)
Инспирација:
СоК апб зра гезог! Конопиште: ћИр^/ммм.до^-копорЈз^е.сг/
^оге!а (ЗоК С1ић Рузе1у: ћИр://ммм.1оге!адоИ\С2/еп/
Наидзсћ1ад доИтезог*: ћИр://ммм.доИтезог1а1/
Рогез* НШз: ћИр://ммм.10гез1ћШз.ћи/еп

е^АМРше кезокт
Локација:
Локација високе амбијенталне вредности у простору очуване природе са атрактивном сценографијом (погледи на реке / језера, винограде и сл.). Атрактивни видици, приступачност и уклапање у природни амбијент представљају кључне предиспозиције будуће локације глампинг ресорта. Могуће локације су Делиблатска пешчара и Белоцркванска језера.
Аргументи за приоритет инвестиције:
<31атр^пд (енгл. 01атогоиз СатрПд) представља један од иновативних трендова у формирању смештајних капацитета који представљају хибрид између кампинга, али са услугама ближим хотелском концепту и комфору смештаја (атрактивно уређење и опрема, санитарни чвор унутар смештајне јединице). За те потребе користе се посебни облици смештајних јединица високе дизајнерске привлачности (нпр. куполе, посебно дизајниране мобилне кућице и сл.). У Србији још увек не постоји д!атртд ризорт па би на националном нивоу овај пројекат представљао иновацију.
Пракса је да се д1атцпд ризорти смештају на високо вредне локације, а због свог минималног утицаја на животну средину (монтажне инсталације, санитарни и комунални прикључци итд.) прикладнији су за изградњу од фиксних смештајних објеката.
Смештај прилагођен широком спектру потенцијалних корисника (породице, парови, гости на пропутовању, пословни гости на 1еат МпсИпд-у итд.)
Основни концепт:
20 до 40 д!атртд јединица, укупног капацитета 80 до 160 кревета; у каснијим фазама и већи капацитет (омогућити фазни развој капацитета)
Улазни део са рецепцијом
Ресторан ибар
Мањи простори за састанке, радионице и 1еат &апд
Спољашњи грејани базен и атрактивна хортикултура
Спортски и рекреативни садржаји (бицикли, мултифункционални спортски терен и сл.)
Инспирација:
Сагбеп ^Шаде Блед: ћИр://дагбеп^Шадећ1еб.сот/
Негба! (31атрјпд Кезог! Цибпо: ммм.сћагттдз^ета.сот/
НЗНЕЛМА^ КЕ80КТ
Локација:
На обалама река Дунава, Саве или Т исе, или на некој другој атрактивној микролокацији која је у комуникацији са воденим површинама (нпр. језера позната по својој риболовној атрактивности). Препоручује се идентификација локације са високом амбијенталном вредношћу, али заштићена од плављења. Мир, породична атмосфера и склад са природом су важна обележја локације.
Аргументи за приоритет инвестиције:
Водотокови и језера Војводине обилују слатководном рибом тако да већ сада постоји добар имиџ регије као риболовне дестинације
Богата гастрономска традиција регије заснована на слатководној риби
Тематски смештај за заљубљенике у риболов, привлачење других сегмената посетилаца и јачање занимања за риболов на сегмент породица (активност за породице у природи)
Основни концепт:
Риболовачка кућа капацитета до 50 кревета размештених у собе различитих величина (двокреветне и породичне собе)
Услуга ноћења са доручком (Вед&ВгеаШз^ објекат)
Мало речно привезиште за до 20-ак речних бродица
Рибљи ресторан са погледом на реку (језеро), унутрашњим и спољашњим делом за седење и припремање хране
Простор за куповину и изнајмљивање риболовачке опреме у склопу риболовачке куће
Простор за пикник

Рибља тржница / продавница рибе и рибљих прерађевина (продаја производа домаћих риболоваца и прерађивача рибе - нпр. свежа риба, димљена риба, зачињена димљена риба итд.)
Активности које се организују у вези са риболовачком темом ризорта (риболовачка такмичења, школа риболова, такмичења у припреми рибљих специјалитета, школе припремања рибе итд.)
Инспирација:
РЈзћегтап'5 Кебог! Апд Маппа: ћир5://ммм.ћедапдћгеаИа51.еи/ћед-апд- бгеак^а51/дагбеп-ћау/^^5ћегтап-5-ге50г1-апб-таг^па/294615/
Ме5*соа5! ГСе50Г*5: ћИр://ммм.ме5*соа51ге50115.сот/
ОСАВРЕМЕЊИВАЊЕ / ПРИВАТИЗАЦИЈА ПОСТОЈЕЋИХ БАЊА
Локација:
■ Бање: Јунаковић, Кањижа, Русанда, Врдник
Аргументи за приоритет инвестиције:
Инфраструктурно стање комплекса у великој мери застарело и не одговара савременим стандардима
Потреба за даљњим инвестирањем у подизање стандарда услуге, али и нову понуду
Обнова постојећих смештајних капацитета
Додавање нових садржаја
Искуство у здравственом сегменту и ценовна конкурентност у односу на средњоевропске конкуренте
Могуће решавање осавремењавања кроз приватизацију или модел јавно - приватног партнерства
Основни концепт:
Обнова постојећих смештајних капацитета и подизање категорије на 3-4*
Изградња пратећих садржаја (нпр. завршетак започетог аква парка у Бањи Јунаковић, спортско - рекреативни садржаји)
Даљњи развој водених рекреативно - забавних садржаја
Даљњи развој здравствене понуде и припадајућих садржаја
Инспирација:
^апићјиз НеаИћ 5ра Кезог! 5агуаг, Ма3агзка: ћир://ммм.Јапићшбћо1е15.сот/оиг-ћо1е15-5агуаг/дапивЈи5-ћеаИћ-5ра-ге50г1-5агуаг
Т гее о? и^е НеаИћ Ио!е1, Себка: ћИр^/Лгееоћ^е.сг/еп

ПОДРШКА ЗА ПРОЈЕКТЕ ТУРИСТИФИКАЦИЈЕ НОВОГ САДА КАО ЕВРОПСКЕ ПРЕСТОНИЦЕ МЛАДИХ И ЕВРОПСКЕ ПРЕСТОНИЦЕ КУЛТУРЕ

Локација:

■ Нови Сад, Петроварадин, Сремски Карловци

Аргументи за приоритет инвестиције:

Унапређење заштите и презентација вредних заштићених културних добара

Обнова и туристичко вредновање непрепознатљивијих симбола Новог Сада и околине - посетиоцима ће бити доступни до сада непознати бројни подаци о вредности и значају грађевина за верски, историјски и културни развој

Презентована богата културно-историјска баштина ће генерисати развој научно- истраживачке и образовне инфраструктуре

Увођењем иновативних садржаја биће проширена и обогаћена туристичка понуда

Интегрисани развојни пројекат ће позитивно утицати на оживљавање запуштених делова града

Основни концепт:

I. фаза: обједињавање, разрада и припрема туристичких пројеката (део Програма развоја туризма НовогСада)

II. фаза: реализација пројеката, укључујући и дефинисање и изградњу бренда Новог Сада као културног и креативног Либ-а Војводине, Србије и Европе

ВОЈВОЂАНСКА КУЋА

Локација:

Високо фреквентна локација - на улазу у Нови Сад у близини аутопута, како би се обезбедила довољна количина посетилаца и видљивост центра. Локација треба да буде лако доступна за сопствена возила, али и аутобусе.

Аргументи за приоритет инвестиције:

Не постоји тренутно јединствено место интерактивне и иновативне интерпретације, односно причања приче, о традицији, мултикултуралности и животном стилу целокупне регије. Потребно је понуду регије на једном месту физички и креативно испричати посетиоцима центра.

Промоција свих атрибута регије, кључних атракција, пољопривредне производње, богатства гастрономије, туристичких дестинација и мотива доласка на једном месту - Војвођанска кућа постаје незаобилазна тачка информисања свих посетилаца.

Основни концепт:

Војвођанска кућа има двоструку функцију:

а) Информативна - место где посетиоци добијају све информације о туристичкој понуди Војводине,

ћ) Интерпретација простора - место манифестације идентитета Војводине - њеног типичног угођаја, архитектуре, ношњи и артефаката, сувенира, гастрономских специјалитета, вина и пољопривредне производње.

Војвођанска кућа користи иновативни начин дигиталног и мултимедијалног презентовања атрибута регије и постаје самостална атракција на регионалном нивоу и место обавезне посете.

Војвођанска кућа такође има и угоститељски део где се спрема и послужује традиционална храна регије и дегустирају вина, чиме се додатно интерпретира ено- гастрономска понуда.

Потребно је планирати и део за продају / продавницу локалних производа која би служила као излог за целокупну регионалну производњу хране, вина, употребних сувенира, одевних предмета итд.

Отворени простор за догађаје, манифестације и отворени део интерпретације регије.

Цео комплекс заправо представља јединствено изложбени, интерпретациони, едукативни центар високе атрактивности и постаје незаобилазна тачка посете.

Инспирација:

1а СКе би ^јп, Вогебеаих, Ргапсизка: МИр://ммм.1аа1еби^т.сот/еп

Сепиззгеда!, Аиз1ла: МИр://ммм.депи55геда1.а*/

Ргапк ЗМ^е 1п1егрге1а1ме Сеп!ге: МИр://ммм.М^51огу.а1бе|1а.саЛтапк5Пбе/бе1:аи11.а5рх

1осМ N^55 Сеп!ге апб ЕхМШоп: МИр://ммм.1осМпе55.сот/

ВИЗИТОРСКИ И ИНТЕРПРЕТАЦИОНИ ЦЕНТРИ

Локација:

Уз кључне атракције / на кључним дестинацијама у оквиру дефинисаних кластера

Аргументи за приоритет инвестиције:

Тренутно су кључне атракције или без одговарајуће инфраструктуре за потребе интерпретације, или без уходаних начина и одговарајуће технологије за причање узбудљивих прича у вези са атракцијама / наслеђем / начином живота у појединачним кластерима и у оквиру туристичких дестинација Војводине

Промоција атракција и дестинација од приоритетног значаја на територији Војводине

Основни концепт:

Креирати мрежу визиторских и центара за интерпретацију за употпуњавање доживљаја боравка у Војводини, односно њеним дестинацијама. Неке од могућности су следеће:

о Интерпретациони центар №а1ег Тгеазиге - комбинација слатководног акваријума (рибе, ракови, биљке, и сл.) са образовно - забавним карактером (едиШтепђ - сале за предавања и радионице са децом, укључујући унутрашњи и спољашњи простор за игру (играонице), музејска поставка и

изложба о воденом богатству Војводине - испричати причу о Панонском мору уз употребу савремене технологије / мултимедијалне и интерактивне поставке и е1огу (еШпд;
о Интерпретациони центар за мамута и сове у Кикинди; о Интерпретациони центар Делиблатска пешчара;
о Мрежа интерпретационих тачака / центара за причу о римском наслеђу (могуће финансирање из стзз-догс1егфондова) о Мрежа интерпретационих тачака / центара за природно наслеђе са еколошким и едукативним радионицама за децу и младе (нпр. Г орње Подунавље - могуће удруживање са Копачким ритом и Националним парком Дунав - Драва и финансирање из стзз-ћогСег средстава, Фрушка гора) о Интерпретација кључних културно - историјских атракција и археолошких локалитета
ПРОШИРЕНА И ВИРТУЕЛНА СТВАРНОСТ
Локација:
■ За кључне атракције у оквиру дефинисаних кластера Аргументи за приоритет инвестиције:

Коришћењем дигиталних решења за интерпретацију туристичке понуде путем инструмента проширене стварности уводи се иновација у начину презентације туристичких ресурса Војводине.
Боља препознатљивост кључних туристичких атракција Војводине и њихова презентација на Интернету, чиме искуство посетилаца почиње и пре посете самој атракцији
Промоција атракција и дестинација од приоритетног значаја на територији Војводине
Проширена стварност као актуелно технолошко решење позиционира дестинације у Војводини као иновативне, истовремено омогућавајући боље упознавање атракција, историјских догађаја и познатих личности на нов и интерактиван начин.
Основни концепт:
Развој Интернета, паметних телефона, модерних технологија и широко доступних мИЈ мрежа је омогућио увођење иновација у презентацији туристичке понуде. Тренд у презентацији атракција дестинација у свету се заснива на паметним технолошким решењима. У том контексту, не ради се о питању избора, већ о сштинској потреби која омогућава излазак и дугорочни опстанак на ширем туристичком тржишту.
Неке од могућих употреба технолошког решења могу да укључе следећа решења, уз приказ на уређајима корисника (паметним телефонима или таблет уређајима):
о Приказ историјског изгледа зграда и живота на кључним археолошким налазиштима у Војводини;
о Приказ старих фасада, тргова или делова урбаних целина
о Приказ историјских догађаја, или догађаја фикције
о Приказ осталих занимљивих догађаја или материјала (нпр. снимак концерта, представе, балета, итд.)
о Коришћење проширене стварности за креирање игара и/или тура у градовима и дестинацијама Војводине
Неопходна је продукција нових мултимедијалних садржаја и њихова интеграција у апликацију
Инспирација
Ма1ктд м1ћ бто5аиш5:ћИр://ммм.Јпбе51гу.сот/ро|И:оПо/
^Јс*опа апб А1ћег1 Ми5еит, ^опбоп: ћИр^еП^.со.ик/сПеп^/^/^арогКоПо/
Маиег5сћаи Арр: ћИр://таиег^5КћегПп.бе/еп/ћегПп-маН-арр5
УРБАНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА ГРАДСКИХ СРЕДИШТА ВОЈВОДИНЕ
Локација:
■ Урбана рехабилитација градских целина (градски тргови, урбана инфраструктура, паркови, шеталишта, пешачке зоне итд.) у кључним дестинацијама попут: Суботице, Сомбора, Вршца, Зрењанина, Кикинде, Сремске Митровице, Шида, Бачке Паланке, итд.
Аргументи за приоритет инвестиције:
Постојећа урбана опрема и стандард јавних простора у већини места и градова захтева зиачајиа уиапређења
Урбана естетика простора у значајној мери доприноси позитивном утиску посетилаца и жељи за задржавањем
Уређењем основне инфраструктуре отвара се простор за такмичења на европском нивоу за најбоље дестинације, најлепша места уређена цвећем итд. (ЕигораШитепдог?, Еигореап Вез^ ^езНпаНопз и сл.).
Основни концепт:
Обликовање пешачких зона
Изградња инфраструктуре за бициклизам
Уређење фасада на градским трговима и у пешачким зонама
Стилизовање јавне расвете и урбане опреме (клупе, канте за смеће итд.)
Уређење путне инфраструктуре (укључујући тротоаре)
Увођење смеће туристичке сигнализације

Естетика јавних површина (цветне греде и судови, уређење кружних токова итд.)
Инспирација:
СатПТг, АизТгЈја; ммм.датПТг.еи
Те1с, Сезка; ћИр;//ммм.С2есћ1оипзт.сот/с/1е1с-ипезсо/
ТУРИСТИЧКИ РАЗВОЈ АРХЕОЛОШКОГ НАСЛЕЂА
Локација:
■ Археолошка налазишта у Војводини - Сремска Митровица, Старчево, Градина, Бач, Доњи Петровци и др.
Аргументи за приоритет инвестиције:
Растући значај културног туризма у глобалним оквирима
Стварање искуства представља јаз који се мора прескочити и који представља разлику између археолошког налазишта и туристичке атракције;
о Археолошко налазиште карактеришу материјални докази, њихова откривеност, очуваност, конзервација, али и повезаност различитих налаза и разумевање епохе из које су ови материјални докази остали; о Туристичку атракцију карактерише способност да се посетиоци „преместе“ у епоху чије материјалне остатке виде и снага утисака које ће запамтити, фотографисати, препричавати.
Уређењем основне инфраструктуре и програма интерпретације отвара се простор за интернационализацију производа културног туризма и отварања овог изузетно вредног наслеђа према међународном тржишту.
Основни концепт:
Обезбедити међународну препознатљивост: препознавање у оквиру Европских културних рута, улазак у пан-европске коридоре бициклиста, кампера, пешака (гатШгз), улазак на листе других међународних организација ^^ЕбСО);
Активан рад и комуникација са другим члановима истих организација - појављивање у публикацијама, на веб сајтовима, коришћење симбола међународних организација и сл. Многа чланства још увек не дају пуне ефекте (градова као што је Суботица, која је члан три међународне културне руте). Почетни корак је активно брендирање налазишта симболима међународних организација;
Избор симбола налазишта и брендирање налазишта - кључни артефакт са неког налазишта треба професионалним маркетиншким радом претворити у симбол и тим симболом брендирати сву комуникацију (сигнализација на локалитету, веб, штампа, сувенири, итд.);
Развој пропаганде „од уста до уста" ђмогд о?тоиМ) - постићи договор унутар мреже туристичких атракција (на међународном и још више на локалном нивоу) о међусобном препоручивању. Ниво поверења код посетиоца у препоруку расте ако га стручњак са једног локалитета упућује на други локалитет. Онај који упућује нема шта да изгуби, будући да је посетилац већ ту, али може да добије ако зна да на другом локалитету домаћин-експерт препоручује његов локалитет;
Догађаји на локалитету - локалитет живи ако се на њему одигравају пригодни догађаји који се садржајем уклапају у амбијент (фестивали, концерти, изложбе, такмичења у ораторству, у хорском певању, итд.);
Активна интерпретација догађаја - континуелно улагање у развој интерпретативних алата (апликације, игрице, активни екрани који омогућују "прелиставање и претраживање" садржаја). Циљ интерпретације није да представи већ да изазове, да заинтригира, да „увуче" посетиоца у истраживање. Примери добре праксе могу бити гладијаторске школе различитог профила (виртуелна 3Д анимација школе у Карнутуму, покрај Беча, такмичења гладијатора у Пули - 8рес1аси1а 61аМа(опа, школа гладијатора у Сремској Митровици). Активне интерпретације укључују и различите радионице (на пример, керамике, поред ископина мамута у Кикинди) и друге форме активирања посетилаца. Важно упозорење у овим активностима се односи на избегавање банализације или тзв. „дизнификације" локалитета (пластични мачеви и шлемови,

масовна продукција неквалитетних производа, грешке у интерпретацији догађаја, измишљање „чињеница" и сл.

Развој догађаја, њихово медијско лансирање и повезивање са догађањем другим локалитетима талп да се активно укључују посетиоци - добар пример је мобилна апликација / игрица у Феликс Ромулијани: „Представите се цару Галерију како обичаји налажу" захтева активно учешће посетилаца на решавању појединих загонетки, док се крећу по локалитету од тачке до тачке. Повезивање таквих апликација са другим локалитетима би омогућило стицање поена, развој програма лојалности и употребу других техника савременог управљања односима са купцима тј. посетиоцима (СГСМ - Сиз(отег Не1а(ЈопзћЈр Мападетепђ.

Изазови туристичког развоја археолошког наслеђа

■ Слабости археолошких налазишта у овом региону се делимично огледају у недостацима већ и прве компоненте (конзервација, научна интерпретација). „Глад“ археолога да ископавају нове објекте довела је у неким местима (Сремска Митровица) до тога да локално становништво зазире од антике и са незадовољством гледа неред након ископавања. Ако се делимично решавају слабости у првој компоненти, слабости у другој компоненти су и даље присутне и чине да и неке уређене археолошке дестинације (Сирмиум) тек треба да постану праве туристичке атракције.

ПРОЈЕКАТ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ ПЕТРОВАРАДИНСКЕ ТВРЂАВЕ И ПОДГРАЂА

Локација:

■ Нови Сад - Петроварадин

Аргументи за приоритет инвестиције:

Предуслов за очување, унапређење и одрживо коришћење ширег простора тврђаве

Обезбеђује функционалност инфраструктуре

Заштита историјске и културне баштине и вредности

Основни концепт:

Проглашење туристичког простора у ширем подручју тврђаве и израда концепта коришћења простора у туристичке сврхе (креирање јединствених искуствених зона)

Обезбеђивање дугорочно одрживог механизма управљања туристичким простором - именовање управљача (на основу одлуке Владе Републике Србије о проглашењу туристичког простора и именовању управљача)

Конзервација и реконструкцијатврђаве

Санација зграда у Подграђу и уређење фасада

Санација пута

Реконструкција и обнова пешачких површина

Водоснабдевање и противпожарназаштита

Санитарна и олујна канализација

Електроенергетска мрежа (трафостаница и мрежа), нисконапонска мрежа, дистрибутивна кабловска канализација и јавна расвета

НАСТАВАК АКТИВНОСТИ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ И РЕАКТИВАЦИЈЕ САЛАША

Локација:

■ Различите локације на нивоу покрајине

Аргументи за реализацију:

Салаши су једно од најпрепознатљивијих обележја Војводине и као такви представљају јединствену понуду која се лако може комерцијализовати

Важан елемент очувања аутохтоних вредности Војводине

Најбољи начин да се доживи концепт живота руралне Војводине - аутентично рурално искуство

Додатни извор прихода за локално становништво

Основни концепт:

Аутентично пољопривредно газдинство у Војводини (усмерено на производњу типичних производа, са идејом пласирања производа кроз туристичке услуге, или кроз директну продају у самом домаћинству)

Од кључне важности је да се ради о газдинству које се бави пољопривредном производњом - донекле постоји искривљена слика салаша као искључиво угоститељских објеката

Искоришћавање постојећих структура у оквиру газдинства за пренамену у смештајне капацитете

Уређење простора у складу са наслеђем и традицијом дела Војводине у којем се налази (амбијентална архитектура и опремање)

Уређеност околине, доступност

Конфекционирање производа произведених у домаћинству (прављење „туристичких“ паковања) и постављање продајног пункта за производе

Могућа организација простора за послуживање оброка (за посетиоце који се задржавају пар сати)
Организација радионица традиционалне кухиње
ВОЈВОДИНА ИЗ ВАЗДУХА - ПАНОРАМСКИ БАЛОНИ
Локација:
Непосредна близина атракције која се може атрактивно посматрати из ваздуха за време подизања и спуштања балона. Локације постављања оваквих панорамских балона обухватају атрактивне градове (панорама града), природне феномене, заштићене културне или природне баштине (национални паркови, паркови природе, ^^ЕбСО заштићена баштина) или неке друге панорамске пределе које су атрактивни из ваздуха.
Аргументи за приоритет инвестиције:
У Србији је овај тип туристичке инфраструктуре у самом зачетку - иновација туристичке понуде.
Војводину, као доминантно равничарску регију, тренутно није могуће адекватно сагледати из ваздуха, стога се оваква туристичка опрема може користити двојако: за пружање атрактивних панорама корисницима / посетиоцима, али и као атракција сама за себе. У сваком случају, управојепоглед из балона главнифактор атрактивности.
Могућност коришћења за рекламирање и промоцију и привлачење спонзора (површина балона се може осликати или испунити промотивним порукама, а током ноћи се и може осветлити).
Сигурност коришћења и минимални утицај на животну средину као и једноставни инфраструктурни захтеви за постављање атракције.
Основни концепт:
Опрема за лет (подизање и спуштање) балоном у контролисаним условима - балон пуњен хелијумом је све време спојен челичним сајлама које подижу или привлаче балон према земљи. Вожња се састоји од укрцавања путника у панорамску корпу капацитетаЗО особа, подизања балонау ваздух и његовог спуштања на исто место.
Балон се подиже и спушта системом који одмотава и намотава сајлу. Систем чине електромотори са неколико нивоа заштите, како би се осигурала максимална сигурност. Балон се допуњава хелијумом на годишњем нивоу.
Балон је осигуран помоћу неколико независних система приземљивања, чиме се постижу врхунски стандардисигурности.
Базна станица балона је у тлоцрту круг пречника 25 метара и инсталација опреме не захтева значајно инвазивне захвате у простору.
Инспирација:
Апдког ^а1, Катбобга: ћир://аегорћПе.сот/еп/ге1егепсе5/па1ига1-^51опса1/1гапса^5-апдког-^а1-сатбобде

СИСТЕМ ТУРИСТИЧКЕ СИГНАЛИЗАЦИЈЕ НА РЕГИОНАЛНОМ НИВОУ

Локација:

Уз саобраћајнице према кључним туристичким атракцијама и тачкама интереса посетилаца покрајине.

Аргументи за приоритет инвестиције:

Иако је током година доста улагано у сигнализацију, тренутно на нивоу Војводине не постоји конзистентно означавање и усмеравање према атракцијама и тачкама интереса

С обзиром на то да се са временом табле уништавају и да се граде нови путеви, потребно је константно ревидирати постојеће ознаке и надограђивати систем сигнализације

Регионални систем туристичке сигнализације који упућује према етаблираним, али и мање познатим туристичким тачкама интереса, доприноси квалитетнијем управљању и усмеравању посетилаца регије и сигнализира како се ради о уређеној и конкурентној туристичкој регији.

Основни концепт:

Дефинисање кључних туристичких тачака интереса према категоријама (нпр. природна баштина, културна баштина, туристичка атракција, видиковац, спортско-рекреативни садржаји и сл.)

Осим путне сигнализације потребно је адекватно обележити и бициклистичке руте на регионалном нивоу и презентовати их на регионалној карти, што представља наставак озбиљне комерцијализације бициклизма у Војводини (уз Еуро-вело руте)

Постављање сигнализације на кључним правцима кретања и усмеравање посетилаца према тачкама интереса

Постављање сигнализације је потребно адекватно припремити / испланирати (потребне студије, идејни пројекти, дизајн сигнализације итд.)

Инспирација:

Штајерска туристичка сигнализација за бициклизам: ћИр://ммм.гас11апс1.51еЈегтагк.а1/ст5/веКгад/10866077/20854474/

Систем смеђе туристичке сигнализације Крапинско-загорске жупаније (упркос постојећем недостатку да већ неко време није ревидирана/освежена)

РАЗВОЈ БИЦИКЛИСТИЧКЕ, КОЊИЧКЕ И ПЕШАЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Локација:

■ На нивоу целе Војводине са фокусом на повезивање кључних туристичких тачака интереса.

Аргументи за реализацију:

Простор Војводине је због равничарског рељефа погодан за вожњу бицикла, пешачење у природи, па је зато потребно обезбедити довољну мрежу бициклистичких стаза / рута за професионалну комерцијализацију овог производа (посебно имајући у виду европске бициклистичке и пешачке руте које пролазе кроз Војводину)

Захваљујући ергелама у Бачкој (Зобнатици као најпознатијој), регија може да постане и синоним за јахање широм покрајине, па је потребно обезбедити довољно рута за слободно јахање (трасирање стаза) како би се оформио систем коњичких стаза на нивоу покрајине.

Ови пројекти су по правилу добри за сарадњу са суседним државама / туристичким регијама и за конкурисање за добијање финансирања из ЕУ фондова

Основни концепт:

На нивоу Војводине је потребно повезати кључне туристичке тачке интереса адекватном и обележеном бициклистичком инфраструктуром.

Бициклистичке стазе треба да буду трасиране, обележене, адекватно приказане на регионалним мапама и на оп1Пе платформама (шед страница, мобилна апликација).

С обзиром на снажно ослањање на сегмент породичних гостију, на нивоу регије је потребно планирати и породичне стазе за бициклизам које треба да буду одвојене од саобраћајница за аутомобиле како би се обезбедила максимална сигурност деце.

Предлаже се и тематизација бициклистичких рута (нпр. панорамска бициклистичка рута, рута река и језера, гастрономска рута, МТВ рута и слично)

Развој инфраструктуре подразумева и понуду смештајних капацитета прилагођених гостима бициклистима (спремишта за бицикле), смештај на или у близини трасе бициклистичких рута, довољно разноликог смештаја (B&B смештај, хотели и сл.)

АКТИВАЦИЈА ДВОРАЦА И ЛЕТЊИКОВАЦА

Локација:

■ На нивоу дестинација са кључним дворцима и летњиковцима у Војводини.

Аргументи за реализацију:

Дворци и летњиковци се данас користе за различите намене, или су у различитим стадијумима пропадања због недостатка средстава / небриге власника (удружења, музејске поставке, угоститељска намена, итд.) па их је потребно додатно туристички активирати / фокусирати.

Потребно је размислити о могућности пренамене простора у додатни простор за туристичку активност како би се подигла вредност комплекса двораца и летњиковаца, као и њихова атрактивност за посетиоце, чиме би се створили предуслови за дуже задржавање и стручне обиласке објеката.

Уређени дворци уз могућност обиласка атрактивне поставке уз богат програм догађаја и едукација, могу да представљају значајан фактор атрактивности регије.

Основни концепт:

Активирање двораца као места за одржавање атрактивних догађаја (нпр. концерти класичне музике, фестивали барокне музике, Јаи музике и сл.) који би требали да буду конципирани тако да привлаче не само локално становништво већ значајнији број страних посетилаца.

Осим организовања догађаја у прикладним (атрактивним) отвореним и/или унутрашњим просторима двораца, потребно је почети с припремом могућности пренамене целих дворских комплекса у туристичку сврху са циљем стварања врхунских атракција на регионалном нивоу

У зависности од инфраструктурног стања двораца и летњиковаца (ентеријер и екстеријер), потребно је размотрити потребне активности везане за обнављање (делимично или потпуно) и извршити припремне радње у осмишљавању садржаја и припреми документације за реализацију инвестиције, а са циљем прибављања адекватног финансирања (ЕУ фондови, национални извори суфинансирања и сл.)

АКТИВАЦИЈА НАУТИЧКОГ И ПОТЕНЦИЈАЛА ЗА РЕЧНА КРУЖНА ПУТОВАЊА

Локација:

У складу са дефинисаним потребама уз консултације са Агенцијом за управљање лукама

Одабир приоритетних локација за изградњу марина и прихватних објеката наутичког туризма би требало да буде одређен одговарајућом Студијом / Програмом развоја марина на територији АП Војводине

Аргументи за приоритет инвестиције:

Тренд пораста промета речних бродова и путника на кружним путовањима који пристају у Нови Сад

Т ренутна инфраструктурна опремљеност не пружа адекватне инфраструктурне услове за сервисирање бродова (снабдевање водом, преузимање отпада и сл.)

Флота од око 2 милиона пловила, са близу 300 различитих типова пловила, од сасвим малих чамаца, до великих моторних јахти и једрилица крстари унутрашњим воденим путевима европског континента - спортска и рекреативна пловидба представља озбиљан међународни бизнис

Основни концепт:

Избор макро локација (на Дунаву, Т иси, Сави, Тамишу и Бегеју) и даља селекција према усвојеним критеријумима за одабир и обраду микролокација за марине и пристаништа

Изградња мреже марина и нових путничких пристаништа које би у потпуности, како са техничког тако и са еколошког становишта, задовољило потребе безбедног пристајања пловила, али које би такође омогућило снабдевање пловила питком водом и адекватно преузимање отпада

Путничко пристаниште међународног значаја

Израда пројектне и остале потребне документације, вађење потребних дозвола, изградња пристаништа које задовољава услове сигурног пристајања и снабдевања бродова и управљањеотпадом

Основна намена пројекта је стварање услова за безбедно пристајање бродова и заштиту околине.

Инспирација:

Раззаи, ^јетаска:ћИр:/Лоипзт.ра55аи.бе/Оћ:ег51:огдгоир5/СшЈ5еМапиа1.а5рх

АКТИВАЦИЈА БАЛНЕОЛОШКОГ И ТЕРМО - МИНЕРАЛНОГ ПОТЕНЦИЈАЛА ВОЈВОДИНЕ

Локација:

Прелиминарна испитивања су показала да скоро сваки од 45 градова и општина у Војводини поседује један или више лековитих фактора.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам је наручио израду студије валоризације око 50 геотермалних извора.

Аргументи за приоритет инвестиције:

Здравље и теНпезз представљају један од најбрже растућих туристичких производа

Ради се о приоритетном развојном интересу туризма Војводине

Још увек није извршена систематизација и одговарајућа валоризација балнеолошких потенцијала Војводине (термалне воде, гас, пелоид, ваздух)

С обзиром на потенцијал производа, висок је и потенцијал за привлачење инвеститора, са претходно разрађеним пословним концептом за најперспективније локације

Основни концепт:

Дефинисање свих расположивих природних лековитих фактора на територији Војводине

Квантификација и категоризација најперспективнијих локација

Поређење добијених резултата са важећом просторно - планском документацијом

Израда пилот и гГаП-ир модела за педесет најперспективнијих локација

Техно - економска анализа у смислу реалног сагледавања нивоа балнеолошког потенцијала, односно раздвајање на подкатегорије попут формирања јавних чесми, јавних купатила,па све до великих аква паркова и спортско - рекреативних центара

Креирање инвестиционог портфолија за неколико приоритетних локација (2-3) са најперспективнијим балнеолошким потенцијалом, са јасним пословним концептом и проценом пословног потенцијала (на нивоу рге-1еа5№Ш1у студија)

Инвестициона промоција кроз организацију инвестиционе конференције о инвестиционим потенцијалима Војводине у туризму и путем редовних активности инвестиционе промоције које су на располагању Покрајинском секретаријату за привреду и туризам (међународне изложбе и састанци у сарадњи са Владом Републике Србије, Развојном агенцијом Србије, Привредном комором Србије, економским мисијама, итд.).

РАЗВОЈ КОНКУРЕНТНОСТИ ДЕСТИНАЦИЈЕ

УПРАВЉАЊЕ РАЗВОЈЕМ ТУРИЗМА

Узимајући у обзир ниво (не)развијености туризма, и високо постављене циљеве развоја у наредном планском периоду, неопходно је формирати управљачки механизам који ће обезбедити да се зацртани циљеви остваре, при том, узимајући у обзир принцип да се не формирају нова тела / агенције. С тим у вези, потребно је предузети следеће кораке:

Савет за туризам би требало да постане стално тело за контролу реализације Програма развоја туризма. Савет је потребно структурирати тако да осим представника јавног сектора, буду укључени и кључни чиниоци приватног сектора. На тај начин се обезбеђује учествовање свих релевантних чинилаца туристичког сектора покрајине као и већа ефикасност спровођења кључних стратешких одредби Програма развоја туризма.

Тако структуриран Савет представља и основу тзв. производног клуба. Производни клуб је замишљен као радно тело кључних представника приватног и јавног сектора у туризму који заједничким снагама раде по пројектном принципу на развоју нових туристичких производа / искустава и на јачању и иновирању постојећих на нивоу туристичке регије, односно помоћи појединачним дестинацијама. Производни клуб је оперативно тело засновано на интересима чинилаца да мењају, унапређују и иновирају постојеће производе и осмишљавају нове. Пракса показује како се у почетку углавном развијају универзални производни клубови на нивоу дестинације, док се даљим развојем дестинације могу оснивати специјализовани производни клубови фокусирани на појединачни туристички производ (нпр. ено-гастрономија, култура, речна крстарења итд.).

У фази структурирања, осмишљавања и припреме инвестиционих пројеката, неопходно је успоставити чвршћу сарадњу и доделити техничку одговорност за реализацију пројеката акредитованим регионалним развојним агенцијама у Војводини (Регионални центар за друштвено економски развој „Банат“, Регионална развојна агенција Бачка, Регионална развојна агенција Срем, Регионална развојна агенција ПАНОНРЕГ), посебно из перспективе финансирања развојних и пројеката јачања конкурентности из фондова ЕУ и односа са инвеститорима у приватном и јавном сектору.

Укрупњавање / консолидација система и/или активности локалних туристичких организација према принципу регионалних кластера (то могу постати и дестинацијске менаџмент организације у сарадњи са приватним сектором, у складу са тренутним законским могућностима) дефинисаних у овом Програму развоја туризма како би се осигурало лакше, професионалније, финансијски ефикасније и брже управљање туризмом, манифестацијама, као и развојем туристичких производа на нивоу Војводине као регије.

Прихватити поделу одговорности на кључна три чиниоца / скупа чинилаца као кључних фактора успешног спровођења одредби Програма развоја туризма:

Покрајинска влада - Покрајински секретаријат за привреду и туризам и јединице локалне самоуправе - спровођење пројеката јавног сектора и

међусекторских иницијатива дефинисаних овим Програмом развоја туризма, попут рехабилитације урбаних средина, стварање кровног бренда регије и сл.;

Систем туристичких организација (Туристичка организација Војводине и локалне туристичке организације) у домену унапређења конкурентности туристичког сектора, туристичког маркетинга, развоја дестинацијских / регионалног производа / понуде; и

Регионалне развојне агенције - припрема и спровођење капиталних инвестиција у туризму (укључујући помоћ у припреми приватних капиталних инвестиција).

С обзиром на предлог дефинисања кровног бренда регије, потребно је професионално управљање регионалним брендом, као и маркетиншка промоција регионалног бренда (што је могуће реализовати кроз оснивање агенције, у наредном периоду, јер у овом тренутку за тим не постоји потреба).

Осим потребе за примењивањем горе дефинисаног управљачког механизма туристичког система регије, уочени су снажни развојно-управљачки потенцијали туристичког сектора који се могу реализовати спровођењем пројеката на нивоу Војводине. Њиховом успешном реализацијом отвара се могућност ширења и на суседне области / државе (прекогранична подручја), што отвара даљи простор за смисленију и планску употребу расположивих средстава финансирања у домену прекограничне сарадње.

РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА

Знања, вештине и способности људских потенцијала у туризму и хотелијерству представљају основу задовољства сваког госта. Квалитет је предуслов постизања конкурентске способности и одрживог развоја туризма. Средњи и виши менаџмент у хотелијерству и туризму при том ствара одлучујућу разлику између просечности и изузетности.

С једне стране, туристичко образовање подразумева оспособљавање кадрова за управљање туристичким дестинацијама, дакле на ширем обухвату дестинација, док се образовање у подручју хотелијерства и угоститељства фокусира на успостављање конкурентног пословног оквира и ефикасно задовољавање очекивања гостију унутар угоститељских и смештајнихобјеката.

Имајући у виду да је Покрајинска влада основала Едукативни центар Војводине, као центар за обуке у професионалним и радним вештинама, предлажемо увођење неколико програма које би могао да реализује Едукативни центар, у сарадњи са професионалним асоцијацијама и удружењима, школама и универзитетима који раде на територији Војводине:

ТРЕНИНГ ЦЕНТАР ЗА ХОТЕЛИЈЕРСТВО И УГОСТИТЕЉСТВО

■ Унутар постојећег Едукативног центра Војводине, самостално или у сарадњи с потенцијалним партнерима, треба организовати додатну едукацију по принципу практичних образовних програма, односно својеврсног тренинг центра за туризам и хотелијерство. У том погледу, потребно је предвидети осим спровођења редовних наставних активности и додатних активности унутар школских практикума / тренинг центара, попут: спровођења програма доквалификације / преквалификације за одрасле уз рад (добијање сертификата), организовање тематских радионица / курсева припремања и послуживања специфичних кухиња, уз посебан нагласак на иновирање традиционалне / регионалне кухиње.

Школски практикуми и учионице се истом приликом користе као тренинг центри, а предавачи могу бити наставно особље, или екстерно ангажовани предавачи - у зависности од теме, компетентности, расположивог буџета и интереса сектора. Предлаже се спровођење ове иницијативе уз минималне инфраструктурне инвестиције, уз доминантан фокус на организацију и повезивање чинилаца заинтересованих за иницијативу.

ПРОГРАМ ЕДУКАЦИЈА ЗА СИСТЕМ ДЕСТИНАЦИЈСКОГ МЕНАЏМЕНТА И МАРКЕТИНГА

Организовање, на нивоу покрајине, програма тренинга / едукације који би могли да укључују неке од следећих тематских целина / модула у сегменту дестинацијског менаџмента: управљање дестинацијом, управљање људским ресурсима у услужним делатностима, планирање у туризму и туристичка регулатива, стратешко управљање, финансије у услужним

делатностима, управљање доживљајима посетилаца, ИКТ у туризму, профилисање потрошача у туризму.

У склопу сегмента маркетинга дестинације, неке од кључних тематских целина / модула могу да укључују: маркетинг туристичких услуга, дигитални маркетинг и друштвене мреже у туризму, маркетиншка комуникација, туристичка географија, развој производа и иновације у туризму, методе истраживања, управљање дестинацијом и маркетинг, туристичку стратегију, рачуноводство и пословне финансије, управљање атракцијама, развој и управљање догађајима.

Ову активност је могуће реализовати са професионалним и струковним удружењима, високим школама струковних студија и универзитетима.

СТИПЕНДИРАЊЕ УЧЕНИКА

Са циљем подстицања изузетности и каснијег ширења најбољих светских праски у туризму и угоститељству, препоручује се увођење ексклузивне стипендије за најуспешније ученике туристичко - угоститељских школа на територији Војводине за одлазак на додипломско образовање у водеће образовне институције за хотелску индустрију. Могуће образовне институције:

о Соте118сћоо1 о(Но(е1 Абт^п^з(гаСоп
о Есо1е Но(е1е'еге ^аизаппе
о ОИоп 1пзШи(е о(Н^дћег ЕбисаСоп
о Тће Ет^га(ез Асабету о(НозрНаИ(у МападетеП
о Но(е1зсћоо1 Тће Надие
о ^ез Косћез 1п(егпа(Опа18сћоо1 о(Но(е1 Мападетеп(о Сезаг Кј(1 Со11едез о 1М.

Такође, с обзиром на значајан потенцијал и квалитет војвођанске гастрономије, предлаже се и стипендирање ученика за похађање образовних програма фокусираних на гастрономију. Могуће образовне институције:

о ^е Согбоп В1еи
о СиИпагу 1пзИШе оГАтепса
о Пб.

Овај модел подразумева стипендирање ученика и условљавање њиховог повратка и рада на подручју Војводине, како би се стечена знања даље ширила или промовисала регија кроз иновативне предузетничке иницијативе тако образованог кадра.

ЕДУКАЦИЈА ПРИВАТНИХ РЕНТИЈЕРА

Програм подразумева едукацију пружалаца услуга приватног смештаја у погледу стандарда понуде, услова за појединачну класификацију објекта, трендова на тржишту тражње и могућности диференцирања. Рентијерима се представљају примери добрих пракси и предности које носе поједини облици понуде. Заинтересоване је могуће додатно мотивисати да унапреде своју понуду у смислу додавања услуга и обновом постојећих објеката како би унапредили категоризацију објекта. У ту је сврху потребно информисати заинтересоване о постојећој важећој категоризацији и предусловима за класификацију појединих објеката као и могућностима финансирања унапређења постојећих објеката или програма суфинансирања изградње нових капацитета. Рентијере је такође потребно информисати о различитим начинима којима се може госту додати вредност и могућностима за пласирање понуде (удруживање, удружено оглашавање, значај шеб странице, агенције и др.).

СИНЕРГИЈА СА ДРУГИМПРИВРЕДНИМДЕЛАТНОСТИМА ДЕФИНИСАЊЕ КРОВНОГ БРЕНДА РЕГИЈЕ

Предлаже се покретање пројекта стварања јединственог бренда регије који би у основи интегрисао туристички бренд и бренд производње хране у Војводини / њеним појединачним кластерима (областима, дестинацијама).

С обзиром на ограничена финансијска средства на нивоу покрајине и чињеницу да не постоји професионално развијен туристички бренд регије, предлаже се да се једним процесом дефинише заједнички бренд који би на рационалан начин објединио суштину туристичке понуде и пољопривредне производње регије и на то основи их снажно и синергетски

комуницирао кроз јединствени идентитет и појаву на туристичком тржишту и тржишту прехрамбених производа. Под заједничким кровним брендом развијају се посебни брендови, који деле идентитет и имиџ регије, али га и наступом на тржишту, у каснијим корацима, заједнички изграђују и стварају јединствену тржишну синергију.

Тако формиран кровни бренд регије, отвара простор за јасно диференциране, али међусобно усклађене брендове који треба да укључују:

1. Туристички бренд

Ово је стандардни туристички / дестинацијски бренд који се стратешки уклапа, односно чини дефинисану архитектуру кровног бренда регије, комуницира туристичке вредности и атрактивност регије на туристичком тржишту. Додатни предлог туристичког бренда је да се оформи на регионалном нивоу, а у складу са дефинисаним туристичким кластерима, унутар туристичког бренда, екстензија туристичког бренда, односно тзв. кућа брендова (енгл. Вгапбеб Ноизе).

На тај се начин, осим формирања туристичког бренда регије, формирају и екстензије туристичког бренда које се односе на дефинисане кластере, па се независно од нивоа комуникације (регионална или локална) континуирано комуницира туристички бренд чиме се јача његова вредност.

Такође, овај приступ може у кратком и средњем року да обезбеди конзистентност комуникационих порука, стварање веће вредности и препознатљивости дестинација, али и да омогући рационалније управљање маркетиншким буџетима уз адекватан ниво слободе на нижим нивоима дестинације (нпр. дестинацијске менаџмент организације и туристичке организације подручја / градова).

Бренд регионалних прехрамбених производа и пића

Ово је стандардни бренд прехрамбених производа и регионалних пића који чини дефинисану архитектуру кровног бренда регије и комуницира порекло и квалитет локалних пољопривредних производа.

Професионално управљање брендом представља основни фактор успеха, па је стога неопходно да се обезбеди адекватан радни тим који ће бити у могућности да на нивоу покрајине усклади и управља применом бренда, координира све укључене чиниоце процеса и врши контролу и формира предлоге унапређења целог процеса.

Успешност оваквог приступа потврђује кровни бренд регије Јужни Т ирол65 који се данас може посматрати као један од најуспешнијих модела повезивања идентитета регије и његовог комуницирања кроз јединствени бренд на подручју туризма и трговине/извоза.

1трге$а сЈеН'
А110 А016Е

Südtirol Wein

\/Јп1 АИо АсИде

ВЈкеНоГе15
$ПЛ1\го\

65 Више информација о бренду Јужног Тирола доступно на: 1"|Кр://мвдм.с1ас1ит1агке-5иесШгои{/

ОЗНАКА КВАЛИТЕТА ПРЕХРАМБЕНИХ ПРОИЗВОДА И ПИЋА

Брендирани пољопривредни производи и историја и традиција њихове производње често се користе при изградњи и јачању туристичког имиџа регије у којој се производе. Као такви, они су посебно снажни фактори привлачења за посетиоце дестинација тих регија, па се око појединих брендова, или на основу њих, креира целовита туристичка понуда регије.

Кључни фактори успеха у процесу брендирања пољопривредних производа укључују следеће:

Традиционални начини и строга правила и стандарди производње (од дефинисања географског подручја, правила узгоја, до техника обраде),

Брендирање (ознаке, визуални идентитет, стандарди паковања, итд.),

Подршка у заштити, промоцији, партнерствима, итд., у смислу оснивања организације / удружења које брине о овим елементима,

Контролисана дистрибуција.

Кључ успеха брендирања и означавања квалитетних регионалних прехрамбених производа регије лежи у интеграцији у кровни бренд регије који би, осим прехрамбеног сегмента, укључивао и снажну туристичку компоненту.

Ознаке квалитета прехрамбених производа регије би могле да укључују од једноставних прехрамбених намирница (брашно, уље, воће, итд.), преко разних прерађених прехрамбених артикала (нпр. месо и месне прерађевине, сушено воће, мед, џемови, итд.) до пића, сокова и вина.

Један од најбољих примера односи се на регију Јужни Тирол, која унутар кровног бренда има развијене системе ознаке квалитета / бренда пољопривредне производње високе додате вредности:

1. Општа ознака квалитета Јужног Тирола - ознака квалитета коју користе произвођачи квалитетних и контролисаних намирница с подручја Јужног Т ирола. Ова регија је пионир оваквог типа ознака на нивоу целе Европе, па је иста у примени и одобрена од стране Европске Комисије од 2005. године. Ознака квалитета је део кровног бренда регије, и на тај начин уједначено и синергијски изграђује и доприноси целокупном бренду регије, и обезбеђује већи продајни потенцијал. Независна и сертификована инспекцијска тела утврђују усклађеност с дефинисаним стандардима квалитета.

Извор: 1"|Мр://ммм.с1ас1ит1агке-5иесШгоШ

2. Посебна ознака географског порекла - ово је ознака заштићеног географског порекла која опет дели елементе брендирања са кровним брендом и општом ознаком квалитета Јужног Тирола. Ову ознаку носе чланови удружења произвођача тиролских јабука и сланине.

Извор: пКр://ммм.аасптагке-5иеа{|гоиу

3. Ознака вина Јужног Тирола - ово је посебна ознака произвођача вина Јужног Тирола чије одобрење за коришћење додељује регионално удружење произвођача вина онима који гарантују географско порекло вина. Ознака такође интегрише елементе кровног бренда регије.

Извор: ћКр://ммм.с1асћтагке-5иесШгоШ

Војводина је започела са развојем ове иницијативе и, као што смо већ нагласили, добру почетну позицију за даљи развој је иницијатива / сертификација „Најбоље из Војводине".

Извор: ћИр://вдвдвд.ае5Јдп-гаао5е^Јс.сот/пајћо!је-Ј2-^ој^оаЈпе/

ДОМАЋА ТРПЕЗА / УКУСИ ВОЈВОДИНЕ

Идеја пројекта „Домаћа трпеза" је промовисање локалних намирница и производа у склопу смештајних објеката на нивоу покрајине. Дакле, пројекат има 2 циљна тржишта: Произвођаче прехрамбено-прерађивачких производа са једне стране и пружаоце услуга смештаја и хотелијере са друге стране. Циљеви овог програма јесу:

Едуковати произвођаче прехрамбено-прерађивачких производа о томе шта производити у туристичке сврхе, шта је важно понудити госту и како то могу да учине;

Информисати их о актуелним и очекиваним потребама тржишта, као и о очекивањима туристичког тржишта у погледу куповне цене и потребних количина - повезивање са тражњом;

Представити идентитет Војводине у гастрономском смислу;

Повезати произвођаче са угоститељима, пружаоцима услуга смештаја и хотелијерима.

Такође, овај програм је усмерен и према пружаоцима услуга смештаја и хотелијерима где је жеља да се:

Подстакну пружаоци услуга смештаја да у сопственој понуди имају традиционална јела / намирнице које се могу представити на нов и иновативни начин кроз засебан део на доручку, где се гости самопослужују кроз презентацију домаћих намирница и једноставних јела прикладних за доручак - домаћи сокови, мед, сиреви, млеко, домаћи хлеб, укисељено поврће, сушено воће, месо и месне прерађевине, домаћи џемови, домаћа јаја, итд.;

Информисати како традиционална гастрономија може позитивно да утиче на диференцирање смештајних објеката у односу на конкуренцију;

Повећати број смештајних објеката који нуде домаће производе и намирнице у склопу доручка или других организованих оброка (пансионски ручак/вечера или слично).

У склопу овог програма потребно је укључити / интегрисати учеснике програма ознака квалитета прехрамбених производа и пића регије.

ЕДУКАЦИЈА ПРОИЗВОЂАЧА (РУКОТВОРИНЕ, СУВЕНИРИ, ПРЕХРАМБЕНО-ПРЕРАЂИВАЧКИ ПРОИЗВОДИ И СЛ.)

■ Кроз овај програм идентификују се постојећи регионални произвођачи као и потенцијални нови произвођачи, који се позивају на серију радионица којима се обухвата тематика производње тржишно атрактивних и употребљивих сувенира / локалних производа високе додате вредности. С обзиром на природу туристичке понуде и богато историјско наслеђе на подручју гастрономије, посебан фокус треба ставити управо на овај сегмент (додавање вредности традиционалним војвођанским састојцима / намирницама и њихово креативно нуђење тржишту). Радионице би требало да се посвете различитим аспектима попут производње, дизајна вредности, паковања, начина продаје. На едукације је могуће позвати и ученике / студенте и професоре занатских и пољопривредних школа како би се довољно рано током своје едукације могли усмерити у складу са реалним потребама тржишта. На тај начин се подстичу да у будуће и сами постану кључни предузетници у туризму. Радионице се посебно организују за произвођаче нејестивих сувенира, односно за произвођаче прехрамбено-прерађивачких производа (односно, јестивих и гастро/'доигтеп1 сувенира). Радионице покривају различите теме како би се обезбедила целовита подршка предузетницима.

■ Програм укључује следеће активности:

а) Основна едукација произвођача - кроз ову радионицу презентују се заинтересованим учесницима тржишне прилике и потребе модерног госта. Потребно је показати који су производи који се купују, шта то друге регије нуде, како и где се производи продају те тако усмерити учеснике према ономе што они сами могу да производе (нпр. домаћи чајеви, сокови, џемови, зимнице, мед, модерни сувенири од дрвета, тканине и сл.). Кроз примере и гостовања других произвођача, учесницима се омогућава да поделе своја искуства, да се повежу и науче нешто ново из примера најбољих пракси. С обзиром на богатство производње одређених традиционалних производа у мултикултурној средини Војводине, могуће је организовати радионицу око савремене интерпретације овог наслеђа на модне или употребне предмете.

ћ) Могућност финансирања производње - кроз ову едукативну радионицу циљ је информисати учеснике о начинима покретања и финансирања сопственог пословног подухвата / пројектне идеје. Учесници се упознају са могућностима запошљавања, програмима самозапошљавања, едукују се о процесу отварања предузећа, или заната као и о предусловима које морају да задовоље том приликом, могућностима суфинансирања и сл. Такође, важно је упутити учеснике у процес покретања производње и могућностима унапређења постојеће. На тим радионицама би требало да учествују представници комора који би учеснике при том циљано упознали са свим законским оквирима.

с) Пословно-оперативна подршка - овај сет радионица има за циљ да едукује произвођаче о начинима промоције производа, важности правилне презентације, важности изградње сопственог идентитета и позиционирања, представи иновативне и ефективне начине паковања, информише о могућностима израде сопствене шек странице, отварања своје оп11пе продаје и сл.

д) Повезивање понуде и тражње - Кроз ову едукацију потребно је објаснити произвођачима како могу своје производе да пласирају на туристичко тржиште, како тржиште функционише, које су то прилике и места на којима се њихови производу могу представити и продавати. Ово је прилика да се повежу пружаоци смештаја, хотелијери, угоститељи и музеји са произвођачима како би се произвођачима обезбедио један додатни продајни канал, а други схватили важност понуде таквих домаћих и локалних производа.

Овај програм посебно се везује / допуњује са спровођењем програма увођења локалне ознаке квалитета и брендирања локалних прехрамбених намирница како би се постигла максимална могућа синергија.

ПОДИЗАЊЕ СВЕСТИ О ТУРИЗМУ И СТВАРАЊЕПОДСТИЦАЈНОГОКРУЖЕЊА

ПРОМОЦИЈА ПРОГРАМА РАЗВОЈА ТУРИЗМА ВОЈВОДИНЕ

Јасно и транспарентно комуницирање визије, циљева и кључних активности јавног сектора у вези са реализацијом Програма развоја туризма је од кључне важности за разумевање јавности око важности туризма за будући развој регије, али и хармонизације активности приватног сектора у периоду имплементације планског документа.

Предлажу се минимално следеће активности подизања свести и стварања подстицајног окружења:

о Презентација садржаја Програма развоја туризма заинтересованој пословној јавности (на неком од привредних догађаја на нивоу покрајине -привредни форуми, конференције, илисл.)

Потребно је јасно објавити циљеве туристичког развоја на нивоу покрајине представницима осталих привредних делатности како би исте могле додатно да прилагоде своју активност у складу са могућим пословним приликама у вези са развојем туризма. Важно је, при том, објавити планове и кључне активности које ће предузети јавни сектор да би постигли циљеви, управо из перспективе озбиљности намера и озбиљне имплементације.

о Презентација садржаја Програма развоја туризма и његових циљева општој јавности

Преданост и посвећеност локалне заједнице туризму кључ је здравог и квалитетног развоја туризма, како на регионалном, тако и на нижим дестинацијским нивоима. Информисање о могућностима укључивања у развој туризма, предузетничким иницијативама, дефицитарним услугама, могућностима запошљавања и самозапошљавања, кључним стандардима, важностима за развој заједнице и предностима које туризам омогућава свим учесницима кључни су за ову почетну фазу развоја новог туристичког модела. Такође, од велике важности је укључити локално становништво од најранијег доба у заједничко стварање свести о важности туризма и активно га укључити у његов развој. Зато се, осим презентација општој јавности, предлаже и одржавање тематских презентација / радионица са децом (основне и средње школе).

САЖЕТА ВЕРЗИЈА ПРОГРАМА РАЗВОЈА ТУРИЗМА ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ

Потребно је израдити, графички дизајнирати и умножити сажету верзију Програма развоја туризма која би се у основним елементима, на једноставан и широј јавности разумљив начин, дистрибуирала као својеврсни манифест / објава.

Предлаже се презентација садржаја кроз атрактивне инфографике у што краћем облику, са садржајем који би минимално укључивао следеће елементе:

а) Проблемска објашњење полазишта туристичког развоја;

ђ) Стратешки оквир - визија, позиционирање;

с) Објашњене кључне циљеве до 2022. године;

ф Кључне туристичке производе;

е) Туристичко структурирање Војводине;

ђ Кључне инвестиционе пројекте;
д) Кључне пројекте унапређења туристичке конкурентности и система управљања.
ПОСЕБНА СЕКЦИЈА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦЕ НАМЕЊЕНА ПРОГРАМУ РАЗВОЈА ТУРИЗМА ВОЈВОДИНЕ
У склопу постојеће интернет странице Секретаријата за привреду и туризам, предлаже се формирање посебне микространице која би имала задатак да на једном месту презентује цео Програм развоја туризма на интерактиван и информативан начин, како би се обезбедила максимална доступност стратешког документа, његових најважнијих делова и свих активности и достигнућа везаних за имплементацију дефинисаног плана.
Интернет страница је својеврсни централни информативно-имплементациони сервис који на једном месту дефинише све чиниоце укључене у процес реализације, одговорне институције и организације као и годишње извештаје о имплементацији Програма развоја туризма.
ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И ПРЕДАВАЊА УГЛЕДНИХ ТУРИСТИЧКИХ АКТЕРА СА ТЕРИТОРИЈЕ ВОЈВОДИНЕ
За кључне туристичке производе и носиоце будуће туристичке активности на нивоу покрајине, потребно је организовати радионице, семинаре и предавања, на којима би угледни представници сектора са заинтересованом стручном и општом јавности поделили стечена знања, савете за самостално покретање посла и сл.
Могу се организовати и презентације и семинари спољних представника туристичког сектора (из шире регије или иностранства) на тему развоја одређених производа - на пример развој здравственог и теНпезз производа, приватни смештај, рурални туризам, бициклистички туризам, културни туризам, посматрање животињског света (фото сафари, Мг&шакШд итд.).

СМЕРНИЦЕ ЗА АКЦИОНИ ПЛАН

УВОД

Термински план представља путоказ динамике, кључних задатака и одговорности појединих актера укључених у имплементацију, односно реализацију кључних активности идентификованих овим Програмом развоја туризма.

С обзиром на вишеслојност Програма развоја, у наставку дајемо термински план подељен тематски на неколико основних целина:

Пројекти приватног сектора

Пројекти јавног сектора

Пројекти развоја конкурентности дестинације

Активности маркетинга, продаје и комерцијализације

ПРОЈЕКТИ ПРИВАТНОГСЕКТОРА

Програм развоја туризма је у овом сегменту идентификовао кључне пројекте (планиране или постојеће идеје), а који у највећој мери позитивно утичу на даљу изградњу имиџа регије као туристички атрактивног подручја. У смислу планирања активности, могуће је искључиво планирање динамике припремних активности које су у надлежности јавног сектора, а које се доминантно односе на припрему пројеката и иницијалну фацилитацију процеса. При том је динамика реализације пројеката приватног сектора планирана на начин да у максималној мери буде координирана са осталим активностима јавног сектора и подизања конкурентности регије. Планирана динамика пројеката приватног сектора, у фази имплементације пројекта је наведена искључиво илустративно.

Одговорност		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Палић Зра Кезог! & №а(ег Рип Сеп1аг	Парк Палић д.о.о.,					
Два здравствена и жеППезз ресорта	АПВ,					
Два винска и шеИпезз хотела	приватни					
Тематски забавни парк и ризорт	инвеститори					
Панонски интегрисани голф ризорт	Приватни					
РЈзћегтап гевогј	инвеститори					
ОЈатоЈпа гезогј	Приватни					
Извор: НомаШ НТЦ 2017.	инвеститори					
ПРОЈЕКТИ ЈАВНОГ СЕКТОРА	Приватни					
У овом сегменту планирања активности акценат се ставља на активности јавног сектора у погледу реализације кључних инвестиционих пројеката у туристичком сектору. Наведени пројекти ће се делимично реализовати кроз иницијативу и ангажовање јавног сектора или јавних предузећа / организација. Пројекти	инвеститори, АПВ, ЈЛС					
	Приватни					
	инвеститори, АПВ,					
	ЈЛС					
	Приватни					
	инвеститор					
	Приватни					
	инвеститор					

јавног сектора обухватају и пројекте који су значајни, али не спадају у кључне; међутим, имају снажан потенцијал за унапређење туристичке понуде или стварање нових производа, односно предуслова за њихову професионалну комерцијализацију.

#	Активност 1	Одговорност	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
1.	Осавремењавање / приватизација постојећих бања	АПВ и републичке институције (могуће ЈПП или проналазак					
2.							
3.	Подршка туристификацији Новог Сада	Град Нови Сад, АПВ					
4.	Војвођанска кућа	АПВ, ТОВ, Град					
5.	Визиторски и интерпретациони центри	АПВ, ЈЛС					
6.	Урбана рехабилитација градских средишта	ЈЛС, АПВ					
7.	Пројекат ревитализације Петроварадинске	Град Нови Сад, АПВ					
8.	Наставак активности ревитализације и	ЈЛС, АПВ, РРА					
9.	Војводина из ваздуха - панорамски балони	АПВ и ЈЛС (могуће ЈПП или проналазак					
10.	Систем туристичке сигнализације на	АПВ, ЈЛС, ЈП Путеви					
11.	Развој бициклистичке, коњичке и пешачке	АПВ, ЈЛС, РРА					
12.	Активација двораца и летњиковаца	ЈЛС, РРА					
13.	Активација наутичког и потенцијала за	АПВ, ЈЛС, РРА,					
14.	Активација балнеолошког и термо-	АПВ, ЈЛС					

Извор: НогадаИп НТ^, 2017.

ПРОЈЕКТИ РАЗВОЈА КОНКУРЕНТНОСТИ ДЕСТИНАЦИЈЕ

Реализација пројеката развоја конкурентности дестинације представља значајан императив за стварање конкретних развојних могућности и бољег пословног окружења за бављење туристичком делатношћу на подручју Војводине.

Због своје мултидисциплинарности у спровођењу ових активности планиране су и остале институције / удружења / коморе јавног и приватног сектора, са циљем што квалитетнијег умрежавања и генерисања значајних синергија.

Активност		
Дефинисање кровног бренда регије		
1. Туристички бренд		
2 Бренд регионалних прехрамбених производа и пића	ТОВ,	Одг ово
газвоЈ људских ресурса		
Тренинг центар за хотелиЈерство и угоститељство		
Програм едукација за систем дестинацијског менаџмента и маркетинга	ТОВ, АПВ, АПВ и ЈЛС	
Стипендирање ученика	Едукатив ни центар	
Едукација приватних рентијера	Војводин е	
идноси са другим секториг	АПВ	
Ознаке квалитета прехрамбених производа и пића		
Домаћа трпеза		
Едукација произвођача (рукотворине, сувенири, прехрамбено-прерађивачки производи и сл.)		
Подизање свести о туризму и стварање подстицајно! окружења		
Промоција Програма развоја туризма Војводине		
Сажета верзија Програма развоја за дистрибуцију		
Посебна секција Интернет странице намењена Програму развоја туризма Војводине		
Презентације и предавањаугледних субјеката у туризму Војводине		

Извор: НогадаИг НТ^, 2017.

АКТИВНОСТИ МАРКЕТИНГА ИПРОМОЦИЈЕ

Предложене активности у домену маркетинга, промоције и комерцијализације подразумевају значајан број активности, од којих је велики број континуираног карактера, при чему су од изузетне важности не само за бољу комерцијализацију постојећих ресурса и туристичке понуде, већ отварају и значајан простор за професионално управљање развојем туризма и ефикасније коришћење расположивих буџета у склопу туристичког система покрајине.

	Активност	Одговорност
1.	Развој маркетинг инфраструктуре	АПВ
2.	Централизација оффлине комуникације	АПВ
3.	Стварање јединственог кровног бренда и ознаке регије	АПВ
4.	Районализација оффлине оглашавања и локалне ТО	ТОВ
5.	Дефинисање стратегије бренда, позиционирања и комуникације бренда	ТОВ
6.	Развој брендинг решења и визуелног идентитета и система ознака	ТОВ и АПВ
7.	Професионално управљање брендом ознакама	ТОВ и АПВ
8.	Креирање основних потребних материјала	ТОВ и АПВ
9.	Израда брендинг брифа, основу	ТОВ и АПВ
10.	Развој стратегије онлине маркетинг	ТОВ
11.	Развој веб страниие високе функиионалности и квалитета	ТОВ
12.	Активна присутност на друштвеним мрежама	ТОВ
13.	Креирање садржаја	ТОВ
14.	Развој банке мултимедијалних садржаја	ТОВ
15.	Организатори догађаја, уз помоћ	ТОВ и АПВ
16.	Професионално управљање догађајима	АПВ, ТОВ и лок. ТО
17.	Сарадњ а ТОВ и локалних туристичких организација	АПВ, ТОВ и републичке институције
	ТОВ и локалне ТО	ТОВ
	Дефинисање тржишних сегмената	ТОВ
	Истраживање тржишта	ТОВ
	Развој професионалне стратегије комуникације	ТОВ
	Односи са јавношћу	ТОВ
	Развој система продаје и комерцијапизације	АПВ, ТОВ
	Повећање учесталости и броја летова	АПВ, привредна комора
	Оснивање радног тела	
	Отварање нових директних дестинаиија	
	B2B лична продаја	
	Едукације, радионице и семинари	
	Туристичка картица за посетиоце регије	
	Оснивање удружења приватних рентијера	

Извор: НотоаШ НТЦ 2017.

НАЧИН ПРАЋЕЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ

Систем праћења реализације Програма развоја туризма Војводине има за циљ да укључи и на конзистентан начин обезбеди континуирану посвећеност кључних интересних субјеката за остваривање дефинисаних активности и циљева. С тим у вези, на овом месту је предложен модел праћења реализације који ће служити за утврђивање степена испуњења кључних стратешких циљева туризма Војводине.

Овако дефинисан систем би требало да испуни следеће принципе, тј. требало би да обезбеди:

Објективност,

Мерљивост,

Разумљивост, и

Једноставност за праћење.

Континуираним праћењем реализације постављених циљева и активности на основу дефинисане динамике (годишње или полугодишње), омогућава се јасан мониторинг брзине остваривања плана, при чему је могуће идентификовати и евентуално проблематичне циљеве, односно носиоце активности који нису у стању да реализују одговарајуће задатке или дефинисане циљеве.

Начином праћења реализације пројекта ствара се јасна узрочно-последична веза и комуникација између свих страна укључених у реализацију.

Систем надзора реализације

Узимајући у обзир постојећи оквир управљања туризмом на територији Војводине, независно од евентуалних промена у регулаторном оквиру, у наставку се налази предложени систем надзора реализације кључних одредница Програма развоја као и појединачни носиоци активности / одговорни субјекти:

■ Покрајински секретаријат за привреду и туризам

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи, Покрајински секретаријат за привреду и туризам, између осталих послова, обавља послове покрајинске управе у области привредног развоја, туризма, угоститељства, бања и лечилишта, сајмова и других привредних манифестација, а који се односе на припремање аката за Скупштину или Покрајинску владу којима се: уређује и обезбеђује равномерни регионални развој у области привреде; уређују питања од покрајинског значаја у области туризма; уређује планирање и развој туризма; утврђује и доноси Програм развоја туризма; предлаже проглашење туристичког простора на територији АП Војводине; предлаже оснивање организација за унапређивање и развој туризма и врше оснивачка права над њима; уређује коришћење минералних и термалних вода, балнеолошких и климатских ресурса; утврђују план и програм равномерног привредног развоја; уређује оснивање, категоризација и начин рада сајамских центара; утврђује мрежа сајамских и других привредних манифестација на територији АП Војводинеи др.

■ Саветза туризам

Савет за туризам је саветодавно тело Покрајинског секретаријата за привреду и туризам и састоји се од релевантних стручних субјеката представника универзитета, туристичких организација, институција и организација која се баве облашћу туризма.

Савет је основан ради разматрања кључних проблема и има следеће задатке: Анализира стање туризма у АП Војводини, идентификује кључне проблеме, анализира узроке настанка идентификованих проблема и постојећих стања, учествује у креирању, доношењу и имплементацији Стратегије развоја туризма Републике Србије, Страгегије развоја туризма АП Војводине, организује и јача туристичке кластере у АП Војводини, организује и јача дестинацијске менаџменте организација у АП Војводини, предлаже надлежним органима предузимање мера и активности за подстицање развоја туризма у АП Војвод ини и др.

Седницама Савета присуствују и представници акредитованих регионалних развојних агенција са територије Војводине (РРА). Из перспективе припреме и реализације кључних инфраструктурних и развојних пројеката на нивоу покрајине, представници РРА учествују у извештавању о напретку из делокруга активности.

На својим седницама, Савет за туризам, представници РРА процењују брзину, квалитет и степен реализације дефинисаних активности и остваривање задатих циљева.

Индикатори за праћење реализације

Кључни елементи за праћење успешности реализације кључних одредница Програма развоја туризма дефинисани су на следећи начин, а у великој мери се ослањају на

смернице за акциони план и динамику реализације активности / задатака

дефинисаних у склопу овог документа:

Категорија: Реализација развојних пројеката

Степен извршења припремних радњи за кључне инвестиционе пројекте у туризму, а који су одговорност јавног сектора

Степен реализације пројеката јавног сектора, у складу са дефинисаном динамиком у акционом плану

Степен реализације осталих развојних пројеката дефинисаних овим Програмом и предвиђеном динамиком у акционом плану

Категорија: Туристички промет и задовољство гостију

Број посетилаца кључних туристичких тачака интересовања туриста у Војводини (природне, културне и остале атракције са контролом / наплатом улаза)

Број посетилаца у туристичким информативним центрима

Г одишњи промет евидентиран од стране Пореске управе / Агенције за привредне регистре у сектору туризма и угоститељства

Број путника на аеродрому

Број директних авио линија на аеродрому Београд

Степен задовољства посетилаца кључних атракција и/или догађаја; или општег задовољства посетом регији (примарно истраживање)

Категорија: Маркетинг, промоција и комерцијализација

Број посетилаца Интернет стране ТОВ-а

Број пратилаца Раседоок странице ТОВ-а

Број пратилаца 1п${адгат профила ТОВ-а

Број пратилаца УоиТидв профила ТОВ-а

Степен реализације активности дефинисаних Програмом развоја у категорији „Маркетинг, продаја и комерцијализација"

Категорија: ЕУ и национални извори суфинансирања

Број разрађених пројектних предлога који могу бити предмет аплицирања за ЕУ или националне изворесуфинансирања

Износ додељених средстава кроз различите програме суфинансирања

Дефинисане потребе суфинансирања из доступних фондова ЕУ за нову финансијску перспективу од 2020. године (јасне преговарачке препоруке како би се осигурала потребна средства за снажнији инфраструктурни развој туристичке понуде регије - јавне и приватне потребе) и јасан процес комуникације и лобирања према адекватним националним доносиоцима одлука / преговарачким телима.

Полазећи од ових Смерница, Покрајинска влада ће донети Акциони план за имплементацију Програма развоја туризма у Аутономној покрајини Војводини за период од 2018-2022. године(у даљем тексту: Акциони план), којим ће утврдити мере, носиоце активности и њихову одговорност, динамику реализације и обим средстава.

Смерницама за Акциони план нису процењена средства за спровођење, те је фискалну одрживост Акционог плана у процесу имплементације потребноп усклађивати са средњорочним и годишњим оквиром јавних расхода и приоритета.

У том смислу елементи Смерница (термински план, кључни задаци-активности и носиоци спровођења), представљају начелни оквир предвидивог окружења, а прецизно дефинисање ових елемената, са могућношћу ревидирања и усклађивања са средњорочним и годишњим оквиром јавних расхода, уз уважавање приоритетних циљева утврђених смерницама економске и фискалне политике, као и са могућностима и ограничењима (финансијским, економским, друштвеним, просторним, еколошким, регионалним, административним и др.), утврђује се Акционим планом.

ПОПИС СКРАЋЕНИЦА, ПОЈМОВНИК

А^5	Д^егаде 1епд!ћ о? 5!ау	Просечна дужина боравка гостију у дестинацији
В&В	Веб & Вгеак^аз!	Облик смештаја који нуди доручак и ноћење
БДП	Бруто домаћи производ	Вредност финалних добара и услуга произведених унутар неке земље
^МС	^езКпаКоп Мападетеп! Сотратез	Дестинацијске менаџмент компаније
^МО	^езКпаКоп Маладетел! ОгдатгаКопз	Дестинацијске менаџмент организације
РЗС	Републички завод за статистику Републике Србије	
Е^Е^	Еигореап ^езКпаКопз о? Ехсе11епсе	Иницијатива Европске комисије за промоцију одрживог туризма
ЕС	Еквивалентних становника	Просечни показатељ оптерећености отпадном водом по. 1 становнику
ЕУ	Европска унија	
Е^Р	Евро	Валута Европске монетарне уније
ГМО	Генетски модификовани организми	
СМћ	Гигават по сату	Мерна јединица за количину потрошене енергије по сату
На	Хектар	Мерна јединица за површину
ХЕ	Хидроелектране	
ћ1	Хектолитар	Мерна јединица за запремину
рс, срб	Република Србија	
апв	Аутономна Покрајина Војводина	
мтт	Министарство трговине, туризма и телекомуникација	

тос	Туристичка организација Србије	
тов	Туристичка организација Војводине	
то	Туристичка организација	
1САО	1п1егпа1Јопа1 СЈ^М А^1аТ1оп Огдап!2аТ1оп	Организација међународног цивилног ваздухопловства
1КТ	1п1огта1Јоп апд Соттип1саТ1оп5 ТесНпо1оду	Информационо-комуникациона технологија
ит	Информациона технологија	
1тд.	И тако даље	
Ј^б	Јединица локалне самоуправе	
Кт	Километар	Мерна јединица раздаљине
М1СЕ	МееИпд5,1псеп1ј^е5, Сопдге55 апд ЕхНјВШоп5	Конгресни туризам
мил.	Милион	
млрд.	Милијарда	
ММ	Мегават	Мерна јединица за снагу
нпр.	На пример	
ппс	Пред и постезона	
РР.	Процентни поен	
сл.	Слично	
бМОТ	б!гепд!Н5, Меакпе55е5, Оррог1ипШе5 апд ТНгеаТ5 Апа1у515	Стратешка матрица којаслужи за идентификацију шанси и ризика
ТМН	Т ерават по сату	Потрошња енергије
^^ЕбСО	ШКед №Т1оп5 Е^исаИопа!, бсЈепИћс апд Си11ига1 ОгдапЈгаИоп	ОрганизацијаУједињених нација за образовање, науку и културу
^^РА	ЏпИеб МаИоп5 РгоТесТеб Агеа5	Заштићене зоне Уједињених нација
ШЧМТО	ШКед №ћоп5 МогШ ТоигЈ5т Огдап!2аТ1оп	Светска туристичка организација Уједињених нација
^б^	Амерички долар	Валута Сједињених Америчких
	Држава	
ВХС	Вишенаменски хидротехнички систем за уређење вода и земљишта	

ВС	Водне степенице	
мттс	Мог№ Тга^е! & Тоипзт СоипсП	Светски савет за путовања и туризам

1130.

На основу члана 31. алинеја 2 и 5, а у вези са чланом 27. тачка 1. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 20/14) и члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14 и 83/18), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржа- ној 14. и 15. новембра 2018. године, донела је

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ О ИЗРАДИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ДРЖАВНОГ ПУТА 11А РЕДА БР. 100 ЗА ПОТРЕБЕ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И МОДЕРНИЗАЦИЈЕ ПУТА И ИЗГРАДЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ НА ДЕОНИЦИ НОВИ САД - СТАРА ПАЗОВА (до границе са административним подручјем Града Београда), СА ДЕТАЉНОМ РАЗРАДОМ

Члан 1.

Приступа се изради Просторног плана подручја посебне наме- не државног пута Иа реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бициклистичке стазе на деоници Нови Сад - Стара Пазова (до границе са административним под- ручјем Града Београда), са детаљном разрадом (у даљем тексту: Просторни план).

Члан 2.

Утврђује се оквирна граница обухвата Просторног плана, а коначна граница обухвата Просторног плана ће се дефинисати Нацртом Просторног плана.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана, обухвата следеће целе катастарске општине у следећим једини- цама локалне самоуправе:

Град Нови Сад: КО Петроварадин,

Општина Сремски Карловци: КО Сремски Карловци,

Општина Инђија: КО Инђија, КО Чортановци, КО Мара- дик и КО Бешка,

Општина Стара Пазова: КО Голубинци, КО Стара Пазо- ва и КО Нова Пазова.

Површина подручја обухваћеног оквирном границом обухвата Просторног плана износи око 387 кт2 (подаци о површинама ка- тастарских општина преузети од Републичког геодетског завода - портал НИГП).

Оквирна граница Просторног плана дата је на графичком при- казу, који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 3.

Услови и смернице планских докумената вишег реда, који су од значаја за израду Просторног плана садржани су у: 66

чајна препрека у остваривању оперативних циљева тури- зма у Републици Србији и у вези с чим је и бициклизам (Еиго Уе1о 6), као значајан део кружних и линеарних ту- ристичких путовања (1оипп§), која су у концепцији прос- торног развоја туризма и односа према заштити сврста- на у туристичке производе релевантне за социо-економ- ске, просторно-еколошке и културне прилике у Републи- ци Србији, сврстан у стратешке приоритете у вези с који- ма је изричито утврђено да издвајање 1оипп§ туристичких праваца обухвата путне 1оипп§ правце, који су подељени на међународне правце у коридорима аутопутева и оста- лих европских путева (Е75, Е80, Е70, Е763 и др.) и на на- ционалне у коридорима осталих путева првог реда;

2) Одлуци о доношењу Регионалног просторног плана Ау- тономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 22/11), којом је бициклизам сврстан у кључне видо- ве туризма специјалних интереса за чији су развој посеб- но погодна подручја у заштићеним природним целинама и којом је дефинисано да ће се одрживи развој саобраћаја и путне инфраструктуре у Аутономној покрајини Војво- дини, између осталог, заснивати на стимулисању развоја мреже сигурних бициклистичких

66 Закону о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10), којим је утврђена обавеза израде просторних планова подручја посебне намене за просторне целине чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, актив- ности или функција у простору које су од републичког ин- тереса, а међу којима је и стање путне мреже и објеката од којих зависи одрживи развој економије, транспорта и ин- фраструктуре и у вези с којим је непостојање трасираних и сигнализацијом опремљених бициклистичких стаза ван градских центара последица недовољне валоризације би- циклистичког саобраћаја, као облика могућег развоја ре- гионалних веза, на ужем и широм нивоу, оцењено као зна-

саобраћајница у градо- вима, насељима, туристичким и ванградским подручјима кроз која су Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине, осим већ дефинисаних међународ- них бициклистичких стаза (ЕшоУе1о - европска мрежа бициклистичких рута: руте 6 (уз Дунав) и 11 (уз Тису), ут- врђене и бициклистичке стазе уз основну каналску мрежу Хидросистема Дунав-Тиса-Дунав, а развој бициклистич- ког саобраћаја, с обзиром на чињеницу да је у оцени по- стојећег стања транспортне структуре и логистике у ок- виру инфраструктурних система на територији АП Војво- дине, као једна од основних карактеристика стања путне мреже, идентификовано недовољно присуство издвојених бициклистичких стаза и трака, посебно у централним де- ловима градских насеља, као и међунасељским комуникацијама, посебно је истакнут међу оперативним циљеви- ма регионалног просторног развоја друмског саобраћаја, којим се, као општи сиљ развоја транспортне инфраструк- туре у оквиру планираног развоја инфраструктурних сис- тема, остварује повећање интеррегионалне и интрарегионалне приступачности АП Војводине и у вези с чим је бициклизам, на основу Покрајинске скупштинске од- луке о доношењу Програма имплементације Регионал- ног просторног плана Аутономне покрајине Војводине за период 2017-2021. године („Службеном листу АПВ“, бр. 45/2018), уврштен у пројекте за реализацију стратеш- ких приоритета кроз које се реализује подршка „зеленим“ пословима који су засновани на природним потенцијали- ма и ресурсима заштићених подручја, а осим тога, као је- дан од стратешких приоритета за наведени период, истим програмом имплементације, предвиђена је и израда урбанистичке и техничке документације којом ће се дефини- сати бициклистичке руте на читавом подручју Аутономне покрајине Војводине;

Просторни план ће бити заснован на планској, студијској, тех- ничкој и другој документацији као резултатима досадашњих ис- траживања.

За израду Просторног плана користиће се топографске и ка- тастарско-топографске подлоге, дигиталне катастарске планове и дигитални ортофото планови, као и друге подлоге за које се укаже да су неопходне за израду Просторног плана.

Члан 4.

Планирање, коришћење, уређење и заштита простора у обух- вату Просторног плана заснива ће се на принципима:

- усмереност ка кориснику и безбедност, правовремено прилагођавање планских решења крајњем кориснику путне инфраструктуре и друмског саобраћаја;

интегрисаност са окружењем и осталим видовима сао- браћаја - просторна доступност, уз остваривање квали- тетне везе са осталим видовима саобраћаја;

усмереност ка заштити животне средине, подразуме- ва потпуно уважавање и поштовање утврђених правила и мера заштите природне средине и хуманог окружења кроз све фазе реализације саобраћајних пројеката;

квалитетно надгледање и управљање, подразумева ак- тивности на свим нивоима развојних процеса, од плани- рања до реализације;

стимулисање развоја мреже сигурних бициклистичких саобраћајница у градовима, насељима, туристичким и ванградским подручјима.

Члан 5.

Визија уређења планског подручја је одрживо функционисање саобраћаја, коришћење и заштита природних добара и ресурса и њихово квалитетно унапређење, у складу са принципима одржи- вог развоја.

Циљеви планирања, коришћења, уређења и заштите планског подручја су постизање рационалне организације и уређења под- ручја посебне намене у оквиру планског подручја, усклађивањем његовог коришћења са могућностима и ограничењима у распола- гању природним и створеним вредностима и потребама социјал- ног и економског развоја.

Члан 6.

Концепција планирања, коришћења, уређења и заштите план- ског подручја подразумева обезбеђење просторних услова за реа- лизацију концепта трајно одрживог саобраћаја уз обавезну израду саобраћајних студија или других саобраћајних анализа, у складу са законском регулативом, које ће показати оправданост предложе- них решења (планирање нових коридора, локацијско одређивање траса, потребне капацитете, просторну, саобраћајну, функционал- ну и економску оправданост). Истраживања морају бити спрове- дена уз пуну координацију и

потпуну уједначеност критеријума, дефинисаних од стране надлежних органа и институција.

Члан 7.

Ефективан рок за израду Нацрта Плана је 12 (дванаест) месеци, од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 8.

Средства за израду Просторног плана обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Нацрт Просторног плана биће изложен на јавни увид у трајању од 30 дана у општинама Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова и Граду Новом Саду, као и у Покрајинском секретаријату за урба- низам и заштиту животне средине, Нови Сад.

Члан 10.

Саставни део ове Одлуке је Одлука о изради стратешке проце- не утицаја Просторног плана подручја посебне намене државног пута Иа реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бициклистичке стазе на деоници Нови Сад - Стара Пазова (до границе са административним подручјем Града Београда), са детаљном разрадом на животну средину.

Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана под- ручја посебне намене државног пута Иа реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бициклистичке стазе на деоници Нови Сад - Стара Пазова (до границе са административним подручјем Града Београда), са детаљном разрадом на животну средину је саставни део Аналитичко-документацио- не основе Просторног плана.

Члан 11.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, Булевар Ми- хајла Пупина број 16.

Члан 12.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка број 6/Ш.

Члан 13.

Органи, организације и јавна предузећа, који су овлашћени да утврђују посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у фази израде плана, дужни су да по захтеву носиоца израде плана, у року од 30 дана, доставе све тражене по- датке, без накнаде.

Члан 14.

Просторни план биће сачињен у 11 (једанаест) примерка у аналогном и 11 (једанаест) примерака у дигиталном облику. Просторни план ће се чувати потписан у аналогној и у дигитал- ној форми, и то: у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (један примерак), у Скупштини АП Војводине (један примерак), у Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине (два примерка), у Покрајинском се- кретаријату за привреду и туризам (два примерка), у Граду Но- вом Саду (један примерак), у општини Сремски Карловци (један примерак), општини Инђија (један примерак), у општини Стара Пазова (један примерак) и у архиви Обрађивача (један примерак).

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 3-7/2018-01

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

ПОТПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Дамир Зобеница,с.р.

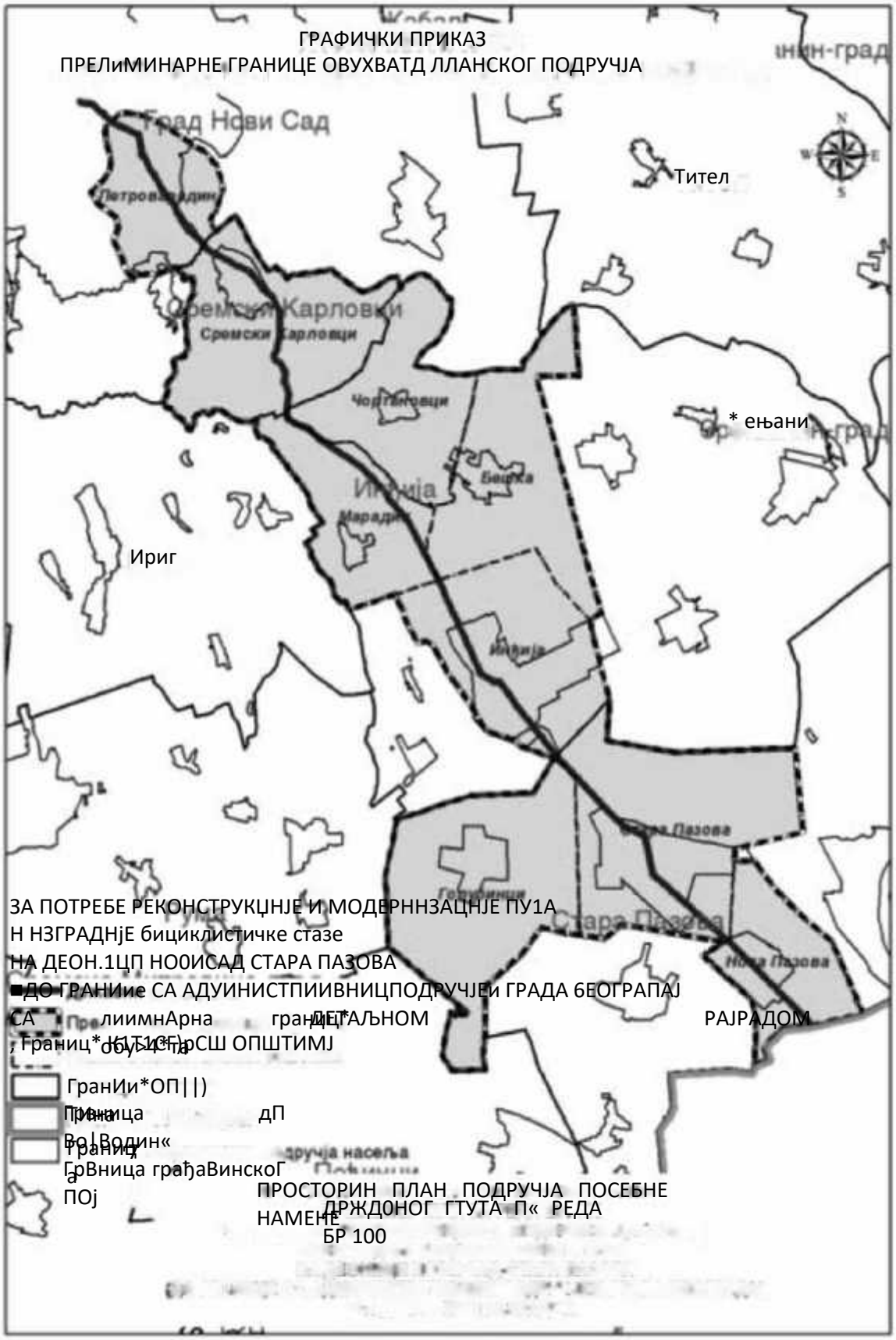
ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ
ПРЕЛиМИНАРНЕ ГРАНИЦЕ ОВУХВАТД ЛЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА
Тител
* ењани
Ириг
ЗА ПОТРЕБЕ РЕКОНСТРУКЦЊЕ И МОДЕРННЗАЦЊЕ ПУ1А
Н НЗГРАДЊЈЕ бициклистичке стазе
НА ДЕОН.1ЦП НО0ИСАД СТАРА ПАЗОВА
ДО ГРАНИие СА АДУИНИСТПИИВНИЦПОДРУЧЈЕи ГРАДА 6ЕОГРАПАЈ
СА ГраниЦ* лиимнАрна грандЦЕТАЉНОМ РАЈРАДОМ
; Границ* обу>4па
ГранИи*ОП||)
Граница дП
Во|Водин«
ГоВница граћаВинскоГ
ПОј
ПРОСТОРИН ПЛАН ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ
НАМЕНЕ ДРЖД0НОГ ГТУТА П« РЕДА
БР 100

На основу члана 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10), члана 39. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист АПВ", број 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016 и 29/2017), Покрајински секретаријатза урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, доноси

ОДЛУКУ

О ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ДРЖАВНОГ ПУТА IIA РЕДА БР. 100 ЗА ПОТРЕБЕ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И МОДЕРНИЗАЦИЈЕ ПУТА И ИЗГРАДЊЕ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ НА ДЕОНИЦИ НОВИ САД- СТАРА ПАЗОВА (до границе са административним подручјем Града Београда) СА ДЕТАЉНОМ РАЗРАДОМ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене државног пута Ма реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бициклистичке стазе на деоници Нови Сад - Стара Пазова (до границе са административним подручјем Града Београда) са детаљном разрадом на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Просторним планом;

потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Просторним планом сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана

Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложе мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 3.

у оквиру Стратешке процене разматраће се следећа питања и проблеми у области заштите животне средине:

значај Просторног плана са аспекта заштите животне средине у контексту одрживог развоја планског подручја;

дефинисање мера за заштиту и одрживо коришћење природних вредности кроз заштиту предела и заштићених подручја;

очување културног и природног наслеђа на подручју Просторног плана, кроз дефинисање одговарајућих планских решења;

утицај постојећих и планираних инфраструктурних објеката и других створених вредности са аспекта заштите животне средине на планском подручју;

успостављање мониторинг система за праћење стања квалитета чинилаца животне средине.

Поред ових питања, стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину посматраног подручја.

Члан 4.

Извештај о стратешкој процени, као документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину, ће да садржи:

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

кратак приказ садржаја циљева Просторног плана

релевантне планске и друге документе

кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине

карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају

питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама
ОПШТЕ И ПОСЕБНЕ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА
општи и посебни циљеви Стратешке процене
индикатори Стратешке процене
ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА
процена утицаја варијантних решења на животну средину
образложење избора најповољнијег варијантног решења
процена утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину
приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
процена утицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску природу утицаја
СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
опис циљева плана
индикатори за праћење стања животне средине
права и обавезе надлежних органа
поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја
ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ
ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА
ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)
ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ
ЛИТЕРАТУРУ

Члан 5.

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене државног пута 11а реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бициклистичке стазе на деоници Нови Сад - Стара Пазова (до границе са

административним подручјем Града Београда) са детаљном разрадом на животну средину одређује се Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине" Нови Сад, Железничка бр. 6/111 (у даљем тексту: Завод).

Израда Стратешке процене и Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину пратиће динамику израде Нацрта Просторног плана.

Ефективан рок за израду Нацрта Просторног плана је 12 (дванаест) месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 6.

Учешће заинтересованих органа и организација и јавности у поступку израде и разматрања Извештаја о стратешкој процени утицаја обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад.

Оглашавање излагања на јавни увид Извештаја о стратешкој процени утицаја спроводи и обезбеђује Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Нови Сад, истовремено са оглашавањем излагања на јавни увид Нацрта Просторног плана, са подацима о времену и месту излагања на јавни увид, начину на који заинтересована правна и физичка лица могу доставити примедбе, времену и месту одржавања јавне расправе, као и друге информације које су од значаја за јавни увид.

Члан 7.

Средства за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене државног пута Ма реда бр. 100 за потребе реконструкције и модернизације пута и изградње бициклистичке стазе на деоници Нови Сад - Стара Пазова (до границе са административним подручјем Града Београда) са детаљном разрадом на животну средину обезбеђују се из буџета Аутономне покрајине Војводине.

Члан 8.

Ову Одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: 140-501-942/2018-01 Датум: 12.09.2018. године

Покрајински секретар
Владимир Галић

1131.

На основу чл. 25. алинеја шеснаеста и 31. алинеја друга Стату- та Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 20/14) и члана 5. Покрајинске скупштинске одлуке о утврђивању и свечаном обележавању датума од покрајинског значаја („Служ- бени лист АПВ“, број: 29/18), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 14. и 15. новембра 2018. године донела је

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ О УСТАНОВЉАВАЊУ НАГРАДЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ И ПОКРАЈИНСКИХ ПРИЗНАЊА

Члан 1.

Установљава се Награда Аутономне покрајине Војводине „Ми- хајло Пупин“ (у даљем тексту: Покрајинска награда) као највише признање које се додељује физичком лицу за дугогодишњи рад, лично залагање и изузетне резултате у свим областима ствара- лаштва, чиме је дат трајан допринос развоју Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2

Установљавају се покрајинска признања физичким или прав- ним лицима са пребивалиштем, односно седиштем на територији Аутономне покрајине Војводине, за значајна остварења у области културе, уметности, образовања, науке, привреде, спорта, људ- ских и мањинских права и равноправности полова.

Члан 3.

Одлуку о додели Покрајинске награде доноси Комисија за до- делу Покрајинске награде и покрајинских признања (у даљем тексту: Комисија).

Комисија има председника и шест чланова, које именује По- крајинска влада из реда афирмисаних јавних личности.

Председник и чланови Комисије именују се на период од че- тири године.

Председник и чланови Комисије имају право на накнаду за рад, чију висину одређује Покрајинска влада.

Члан 4.

Одлуку о додели Покрајинске награде саопштава председник Комисије, на свечаности поводом прославе 25. новембра - датума од покрајинског значаја.

Покрајинска влада ће својим актом уредити поступак за доделу Покрајинске награде, у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 5.

Покрајинска признања јесу:

у области културе - Признање „Ференц Фехер“, које се додељује за подстицај развоју културе;

у области уметности - Признање „Павле Јовановић“, које се додељује за посебан допринос уметничком ства- ралаштву;

у области науке - Признање „Милутин Миланковић“, које се додељује за научно остварење, односно науч- ни рад, који представља допринос развоју научне об- ласти, објављен у научној и стручној литератури, од- говарајућим научним часописима или другим начином јавног саопштавања;

у области образовања - Признање „Ђорђе Натошевић“, које се додељује за изузетне резултате постигнуте у вас- питно-образовном раду, предшколским установама, ос- новним и средњим школама, васпитачима у предшкол- ским установама, наставницима у основним и средњим школама и педагозима и психолозима у овим установама са седиштем на територији Аутономне покрајине Војво- дине;

у области привреде - Признање „Лазар Дунђерски“, које се додељује за дугогодишњи рад у привреди и изузет- не резултате у свим областима привређивања, као и за допринос у остваривању економског развоја Аутономне покрајине Војводине;

у области спорта - Признање „Момчило Тапавица“, које се додељује најбољим спортистима и спортским органи- зацијама за рад или резултате изузетне вредности, који- ма су дали значајан допринос афирмацији, развоју и уна- пређењу спорта;

у области равноправности полова - Признање „Милица Томић“, које се додељује за изузетан допринос у области равноправности полова.

у области људских и мањинских права - Признање „Лју- девит Мичатек“, за ангажовање и постигнуте резула- те у области заштите људских и мањинских права, уна- пређења толеранције, једнакости и равноправности.

Покрајинска признања додељују се поводом датума од по- крајинског значаја, и то:

покрајинска признања из става 1. тач. 1), 4), 5), 6) и 7) овог члана додељују се 25. новембра;

покрајинска признања из става 1. тач. 2) и 3), овог члана додељују се 15. маја;

покрајинско признање из става 1. тачка 8) овог члана до- дељује се 10. децембра.

Члан 6.

Покрајинско признање додељује се за резултате постигнуте у години која претходи години у којој се врши додела.

Одлуку о додели покрајинског признања доноси Комисија.

Поступак за доделу покрајинског признања спроводи покрајин- ски орган управе у чијем је делокругу област за коју се признање додељује.

Покрајинска влада уредиће својим актом поступак за доде- лу покрајинских признања установљених овом покрајинском скупштинском одлуком у року од 60 дана од дана њеног ступања на снагу.

Члан 7.

Покрајинска награда и покрајинска признања могу се до- делити у виду дипломе, уметничког предмета и у новчаном износу.

Облик и садржина дипломе, уметничког предмета, као и виси- на новчане награде, утврђују се актима из чл. 4. став 2. и 6. став 4. ове покрајинске скупштинске одлуке.

Члан 8.

Средства за доделу Покрајинске награде и покрајинских при- знања обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 9.

Поступци за доделу признања Аутономне покрајине Војводине започети пре ступања на снагу ове покрајинске скупштинске од- луке, окончаће се у складу са прописима који су били на снази у време отпочињања поступка.

Члан 10.

Ступањем на снагу ове покрајинске скупштинске одлуке прес- тају да важе:

Одлука о додели признања „др Ђорђе Натошевић“ („Службени лист АПВ“, бр. 8/01, 10/10 и 37/14);

Покрајинска скупштинска одлука о додели годишњег признања у области спорта („Службени лист АПВ“, бр. 64/16 и 46/17);

Одлука о установљењу годишњег признања у области равноправности полова („Службени лист АПВ“, број 4/05).

Члан 11.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 17-2/2018-01

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ Иштван Пастор, с.р.

Ра§21ог Шуап, 8.к.

1132.

На основу члана 4. Закона о јавним службама („Службени глас- ник РС“, бр. 42/91, 71/94, 79/05 - др. закон, 81/05 - испр. др. закона, 83/05 - испр. др. закона и 83/14 - др. закон), члана 23. став 1. Закона о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/16 и 30/16 - ис- правка) и чл. 27. тачка 9. алинеја осма и 31. алинеја друга Стату- та Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 20/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 14. и 15. новембра 2018. године, доноси

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О ОСНИВАЊУ ЗАВОДА ЗА КУЛТУРУ ВОЈВОДИНЕ

Члан 1.

Назив Одлуке о оснивању завода за културу Војводине („Служ- бени лист АПВ”, бр. 10/03 и 8/06) мења се и гласи: „Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Културног центра Војводине „Милош Црњански”.

Члан 2.

У члану 1. речи: „Завод за културу Војводине (у даљем тексту: Завод)“ замењују се речима: „Културни центар Војводине „Ми- лош Црњански” (у даљем тексту: Културни центар).

Члан 3.

У чл. 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 15 и 16. реч „Завод“ у одређеном падежу, замењује се речима: „Културни центар” у одговарајућем падежу.

Члан 4.

После члана 2. додаје се члан 2а који гласи:

„Члан 2а

Оснивач Културног центра је Аутономна покрајина Војводина.

Оснивачка права врши Покрајинска влада.”.

Члан 5.

Члан 3. мења се и гласи:

„Културни центар послује под називом „Културни центар Војводине „Милош Црњански”“.

Седиште Културног центра је у Новом Саду, Улица Војводе Путника бр. 2.“.

Члан 6.

У чл. 5. став 2, 8. став 2, 15. став 2. и 16. речи: „Скупштина АП Војводине”, замењују се речима: „Покрајинска влада” у одређе- ном падежу.

Члан 7.

У члану 10. додаје се став 2. који гласи:

„Покрајинска влада даје сагласност на акт о унутрашњој орга- низацији и систематизацији радних места.”.

Члан 8.

Члан 11. мења се и гласи:

„Директор се именује на основу претходно спроведеног јавног конкурса, на период од четири године и може бити поново име- нован.

Јавни конкурс из става 1. овог члана расписује и спроводи уп- равни одбор Културног центра.

Јавни конкурс се расписује 60 дана пре истека мандата дирек- тора.

Јавни конкурс се објављује на сајту Националне службе за за- пошљавање и у најмање једним дневним новинама које се дистри- буирају на целој територији Републике Србије.

Рок за подношење пријаве на јавни конкурс је 15 дана од дана оглашавања јавног конкурса. Неблаговремене, недопуштене, неразумљиве или непотпуне пријаве и пријаве уз које нису при- ложени сви потребни докази, управни одбор одбацује закључ- ком против кога се може изјавити посебна жалба покрајинском органу управе надлежном за послове културе, у року од три дана од дана достављања закључка. Жалба не задржава извр- шење закључка.

Управни одбор Културног центра обавља разговор са канди- датима који испуњавају услове из конкурса и у року од 30 дана од дана завршетка јавног конкурса доставља оснивачу образло- жени предлог листе кандидата (у даљем тексту: Листа). Листа садржи мишљење управног одбора о стручним и организацио- ним способностима сваког кандидата и записник о обављеном разговору.

Оснивач именује директора Културног центра са Листе.

Листа се доставља покрајинском органу управе надлежном за послове културе, који предлаже оснивачу кандидата за директора са листе.

Ако покрајински орган управе надлежан за послове културе не прихвати предлоге са Листе дужно је да о разлозима за то обавес- ти Покрајинску владу.

Јавни конкурс није успео ако управни одбор утврди да нема кандидата који испуњава услове да уђе у изборни поступак о чему је дужан да обавести Покрајинску владу, односно уколико Покрајинска влада не именује директора Културног центра са Листе. ”.

Члан 9.

После члана 11. додају се чл. 11а и 11б који гласе:

„Члан 11а

Кандидат за директора мора имати високо образовање и нај- мање пет година радног искуства у струци. Остали услови за из- бор кандидата за директора утврђују се Статутом.

Кандидат за директора дужан је да предложи програм рада и развоја установе, који подноси уз пријаву на конкурс.

Члан 11б

Покрајинска влада може именовати вршиоца дужности дирек- тора, без претходно спроведеног јавног конкурса, у случају када директору престане дужност пре истека мандата, односно када јавни конкурс за директора није успео.

Вршилац дужности може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Вршилац дужности директора мора да испуњава услове за из- бор кандидата за директора.

Вршилац дужности има сва права, обавезе и овлашћења ди- ректора.”.

Члан 10.

Члан 12. мења се и гласи:

„Управни одбор Културног центра има девет чланова, које име- нује Покрајинска влада на период од четири године из реда ис- такнутих стручњака и познавалаца културне делатности.

Председника Управног одбора именује Покрајинска влада из реда чланова Управног одбора.

Једна трећина чланова Управног одбора именује се из реда запослених у Културном центру, на предлог репрезентативног синдиката, а уколико не постоји репрезентативни синдикат, на предлог већине запослених.

Најмање један од чланова Управног одбора из реда запосле- них мора да буде из реда носилаца основне, тј. програмске де- латности.

Чланови Управног одбора могу бити именовани највише два пута.

Састав Управног одбора треба да обезбеди заступљеност од најмање 30% представника мање заступљеног пола.

Дужност члана Управног одбора престаје истеком мандата и разрешењем.

Оснивач ће разрешити члана Управног одбора пре истека мандата:

на лични захтев;

ако обавља дужност супротно одредбама закона;

ако је против њега покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање те дужности, од- носно ако је правоснажном

судском одлуком осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање дужности председника, односно члана Управног одбо- ра;
из других разлога утврђених законом или Статутом. 67
Председнику и члановима Управног одбора може припадати накнада за рад.“.
Члан 11.
После члана 12. додаје се члан 12а који гласи:
„Члан 12а
Покрајинска влада може до именовања председника и чланова Управног одбора да именује вршиоце дужности председника и чланова Управног одбора.
Покрајинска влада може именовати вршиоца дужности пред- седника и члана Управног одбора и у случају када председнику, односно члану Управног одбора престане дужност пре истека мандата.
Вршилац дужности председника, односно члана Управног од- бора може обављати ту функцију најдуже једну годину.“.
Члан 12.
Члан 13. мења се и гласи:
„Управни одбор:
доноси Статут;
доноси опште акте Културног центра предвиђене зконом и Статутом;
утврђује пословну и развојну политику Културног цен- тра;
одлучује о пословању Културног центра;
доноси програм рада на предлог директора;
доноси годишњи финасијски план;
усваја годишњи обрачун;
усваја годишњи извештај о раду и пословању;
даје предлог о статусним променама оснивачу;
даје предлог оснивачу о кандидату за директора;
закључује уговор о раду са директором у складу са зако- ном;
одлучује о другим питањима утврђеним законом и Ста- тутом.
Сагласност на акте из тач. 1, 5, 6. и 7. даје Покрајинска влада.”.
Члан 13.
Члан 13а мења се и гласи:
„Покрајинска влада има право да осим годишњег извештаја о раду и пословању тражи подношење и других извештаја о раду и пословању Културног центра и да предлаже мере у циљу квали- тетнијег остваривања делатности.”.
Члан 14.
Члан 14. мења се и гласи:
„Надзорни одбор има три члана, и то: два члана представ- ника оснивача и једног члана из реда запослених у Културном центру.
Председника Надзорног одбора именује Покрајинска влада из реда чланова Надзорног одбора.
Чланови Надзорног одбора именују се на период од четири го- дине и могу бити именовани највише два пута.
За члана Надзорног одбора не може бити именовано лице које је члан Управног одбора.
Председнику и члановима Надзорног одбора може припадати накнада за рад.”.

67 случају спречености председника Управног одбора, седницу Управног одбора може заказати и њом председавати најстарији члан Управног одбора.

Члан 15.

После члана 15. додају се чл. 15а и 15б који гласе:

„Члан 15а

Покрајинска влада може до именовања председника и чланова Надзорног одбора да именује вршиоце дужности председника и чланова Надзорног одбора.

Покрајинска влада може именовати вршиоца дужности пред- седника и члана Надзорног одбора и у случају када председнику, односно члану Надзорног одбора престане дужност пре истека мандата.

Вршилац дужности председника, односно члана Надзорног од- бора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Члан 15б

Дужност члана Надзорног одбора престаје истеком мандата и разрешењем.

Покрајинска влада разрешиће члана Надзорног одбора пре ис- тека мандата:

на лични захтев;

ако обавља дужност супротно одредбама закона;

ако је против њега покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање дужности члана Надзорног одбора, односно ако је правоснажном суд- ском одлуком осуђен за кривично дело које га чини не- достојним за обављање дужности члана Надзорног од- бора;

других разлога утврђених законом или Статутом.”.

Члан 16.

После члана 16. додаје се члан 16а који гласи:

„Члан 16а.

У Културном центру може се образовати програмски, односно стручни савет (у даљем тексту: Савет).

Савет разматра питања из програмске, односно стручне делат- ности Културног центра и директору даје мишљења и предлоге у вези са програмским и стручним радом установе.

Састав, надлежност и начин рада Савета ближе се уређује Ста- тутом.”.

Члан 17.

Од дана ступања на снагу ове покрајинске скупштинске одлу- ке, Завод за културу Војводине наставља рад као Културни цен- тар Војводине „Милош Црњански”.

Члан 18.

Директор, Управни одбор и Надзорни одбор настављају са ра- дом до истека мандата на који су именовани.

Члан 19.

Органи Културног центра дужни су да усагласе Статут и друга општа акта са овом одлуком у року од 30 дана од њеног ступања на снагу.

Промена назива Завода за културу Војводине у Културни цен- тар Војводине „Милош Црњански” уписује се у одговарајуће ре- гистре код надлежних органа.

Члан 20.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 022-10/2018-01

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

ПОТПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Дамир Зобеница, с.р.

1133.

На основу члана 31. алинеја 2 у вези с чланом 27. тачка 5. али- неја 4 Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број 20/14) и члана 41а. став 3. Закона о заштити приро- де („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 91/10 - исправка и 14/16), а по прибављеној сагласности Министарства заштите животне средине, број: 353-02-1355/2017-04, од 17. августа 2018. године, Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 14. и 15. новембра 2018. године, доноси

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПОКРАЈИНСКЕ СКУПШТИНСКЕ ОДЛУКЕ О ЗАШТИТИ ПРЕДЕЛА ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „КАРАШ—НЕРА”

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о заштити Предела изу- зетних одлика „Караш-Нера” („Службени лист АПВ”, број 14/15), члан 7. став 1. мења се и гласи:

„ПИО „Караш-Нера” поверава се на управљање Јавном кому- налном предузећу „Белоцрквански комуналац”, Бела Црква (у даљем тексту: управљач).”

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Управљач је дужан да изврши упис делатности управљања заштићеним подручјем, у складу с прописима којима се уређује класификација делатности у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.”

Члан 2.

Члан 8. став 5. мења се и гласи:

„Извештај о остваривању годишњег програма управљања за претходну годину управљач доставља покрајинском органу уп- раве надлежном за заштиту животне средине до 15. децембра текуће године, годишњи програм управљања за наредну годину управљач доставља покрајинском органу управе надлежном за заштиту животне средине до 15. новембра текуће године, а из- вештај о остваривању плана управљања из става 1. овога члана најкасније 60 дана пре истека периода за који је план донет."

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 32-1/2018-01

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

ПОТПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ Дамир Зобеница,с.р.

1134.

На основу члана 31. алинеја 2. и 5. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ", број: 20/14) а у вези са чланом 5. став 2. и чланом 79. став 3. Закона о дивљачи и ловству („Службени гласник РС", број: 18/10), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 14. и 15. новембра 2018. године, донела је

ПОКРАЈИНСКУ СКУПШТИНСКУ ОДЛУКУ О ИЗМЕНИ ПОКРАЈИНСКЕ СКУПШТИНСКЕ ОДЛУКЕ О ГОДИШЊЕМ ПРОГРАМУ КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ИЗ БУЏЕТСКОГ ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ЛОВСТВА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

Члан 1.

У Покрајинској скупштинској одлуци о Годишњем програму коришћења средстава из Буџетског фонда за развој ловства АП Војводине за 2018. годину („Службени лист АПВ", број 57/2017) у тачки III, став 1. табела мења се и гласи:

„Средства у износу од 35.820.308,00 динара, користиће се за финансирање следећих послова у 2018. години:

1.		Израда и реализација програма и пројеката развоја ловства и унапређивања стања популације дивљачи и њених станишта на	19.532.710,00
		Финансирање изградње, реконструкције и санације ловно-техничких објеката и набавка живе дивљачи	19.532.710,00
		Корисници средстава су корисници ловишта на територији АП	
2.		Друге намене у складу са Законом:	15.287.598,00
	а)	Финансирање набавке опреме за кориснике ловишта (на пример: рачунари, ловочувар- ска одела, двогледи, мопеди, теренска возила и	13.787.598,00
		Корисници средстава су корисници ловишта на територији АП	
	б)	Финансирање истраживања реалног прираста зеца у АП Војводини	500.000,00
		Корисници средства јесу правна лица регистрована за делатност ловства са територије АП Војводине.	
	ц)	Пројекат унапређења стања у ловиштима на територији Аутономне покрајине Војводине са ас- пекта заштите и спровођења мониторинга популација ловостајем заштићених и трајно заштиће- них врста дивљачи	1.000.000,00
		Корисници средства јесу правна лица регистрована за делатност ловства са територије АП Војводине.	
3.		Накнада штете коју је проузрокавала дивљач на неловним површинама	1.000.000,00
		Корисници средстава су физичка и правна лица којима је дивљач проузроковала штету на неловним површинама	
		УКУПНО ПРОГРАМ 2018	35.820.308,00

Члан 2. Члан 1.

Ова покрајинска скупштинска одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 40-120/2018-01
Нови Сад, 15. новембар 2018. године
ПОТПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Дамир Зобеница, с.р.

1135.

На основу члана 31. алинеја 18. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 20/14) и члана 7. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне по- крајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 28/14), Скупшти- на Аутономне покрајине Војводине, на 26. седници одржаној 14. и у наставку 15. новембра 2018. године, донела је

О Д Л У К У

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПОСЛОВНИКА О РАДУ СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

У Пословнику о раду Скупштине Аутономне покрајине Војво- дине („Службени лист АПВ“, бр. 37/14, 54/14 и 57/17) (у даљем тексту: Пословник) члан 1. мења се и гласи:

„Члан 1

Пословником о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводи- не (у даљем тексту:Пословник) ближе се уређују организација и начин рада Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) и друга питања од значаја за рад Скупштине.“.

Члан 2.

У члану 5. став 1. додаје се нова алинеја прва која гласи:

“ -бира Комисију за потврђивање мандата посланика;“.

Досадашње алинеје од прве до пете постају алинеје од друге до шесте.

У досадашњој алинеји трећој која постаје алинеја четврта по- сле речи:“председника“ додаје се реч:“Скупштине“.

Досадашња алинеја четврта, која постаје алинеја пета мења се и гласи:

„ - доноси се одлука о броју потпредседника Скупштине, на пред- лог председника и врши се избор потпредседника Скупштине;“.

Члан 3.

У члану 11. став 1. после речи:“пријема“ додаје се реч:“скупштинске“.

Члан 4.

У члану 15. став 1. после речи: “припадност,“ додају се речи:“- назив изборне листе са које је изабран,“.

Члан 5.

У члану 22. после става 1. додаје се став 2. који гласи:

“Приликом предлагања броја потпредседника узима се у обзир број и величина посланичких група које су образоване приликом конституисања Скупштине.“

Члан 6.

У члану 24. став 1. реч: “презимена“ замењује се речју: “пре- зиме“, а после речи:“припадност,“ додају се речи:“назив изборне листе са које је изабран,“.

Члан 7.

У члану 38. став 3. мења се и гласи:

„Приликом иступања из посланичке групе, посланик доставља председнику Скупштине, потписану изјаву о иступању.“.

Члан 8.

У члану 47. став 2. речи: “на првој наредној седници“ бришу се.

Члан 9.

У члану 50. став 2. речи:“ три члана“ замењују се речима:“ 1/3 чланова“.

У ст. 3. и 4. речи:“АП Војводине“ бришу се.

У ставу 7. речи: „путем поште и“ бришу се.

У ставу 10. речи:“електронским путем,“ бришу се, а речи:“78. став 4.“ замењују се речима:“79. став 3.“.

Члан 10.

У члану 52. став 1. после речи: „образлаже извештај“ додају се речи:“ и став“.

Члан 11.

У члану 59. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Одбор разматра поднете амандмане са становишта њихове усклађености са правним системом и Статутом и закључком од- бацује амандмане који су непотпуни или увредљиве садржине“.

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 12.

У члану 71. став 1. после речи:“Скупштина“ додају се речи: “ и који се објављују у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине““.

Члан 13.

Члан 73. мења се и гласи:

„Члан 73.

Одбор за европске интеграције и међурегионалну сарадњу учествује у

регионалној сарадњи са међународним регионал- ним организацијама и институцијама, учествује у пограничној сарадњи, предлаже Скупштини представнике Војводине у де- легацији Републике Србије у Конгресу локалних и регионалних власти Савета Европе, утврђује, на предлог председника, пред- ставнике АП Војводине у међународним регионалним организа- цијама и састав делегације Скупштине, као и циљеве и задатке посете делегације Скупштине, доноси Одлуку о упућивању деле- гације Скупштине и одобравању средстава за службена путовања у иностранство, ако Одбор није у могућности да одреди састав делегације и донесе Одлуку о упућивању делегације Скупшти- не и одобравању средстава за службена путовања у иностран- ство, одлуку о томе доноси председник Скупштине, разматра извештаје о оствареним посетама делегација, разматра белешке са састанака представника Скупштине са страним делегацијама, подноси Скупштини годишњи извештај о оствареној међурегио- налној сарадњи Скупштине, утврђује текст међупарламентарних споразума и обавља и друге послове у складу са покрајинском скупштинском одлуком којом се уређује закључивање међуре- гионалних споразума, прати процес придруживања Републике Србије са Европском унијом, разматра међурегионалну сарадњу, прати политичке и економске актуелности од посебних интереса за АП Војводину.“

Члан 14.

У члану 78. став 2. после речи: „облику“ додају се речи: „елек- тронским путем“.

Члан 15.

У члану 79. став 1. речи:“ путем поште и“ бришу се.

Став 4. брише се.

Досадашњи став 5., који постаје став 4. мења се и гласи:

“Сазив за седницу, материјал који се односи на предлог дне- вног реда и записник са претходне седнице се у штампаном об- лику, у једном примерку, доставља посланичким групама, а на писани захтев и сваком посланику.“

Члан 16.

У члану 87. став 2. мења се и гласи:

„Посланик, одбор, посланичка група, Покрајинска влада, пред- седник Покрајинске владе из своје надлежности и Покрајински заштитник грађана - омбудсман из своје надлежности, могу пред- лагати измене и допуне предложеног дневног реда. Предлози се достављају Скупштини у електронском и штампаном облику.“

Став 3. брише се.

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 3. и 4.

У досадашњем ставу 6. који постаје став 5. после речи: „елек- тронској форми“ зарез се замењује тачком, а речи до краја рече- нице бришу се.

У досадашњем ставу 7. који постаје став 6. речи: „три дана“ за- мењују се речима: „72 часа“.

Досадашњи ст. 8 -10. постају ст. 7. - 9.

Члан 17.

У члану 90. после става. 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Време излагања известиоца надлежног одбора ограничено је на време од пет минута.“

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 18.

У члану 91. став 6. брише се.

Члан 19.

У члану 95. додаје се нови став 2. који гласи:

“Посланик са инвалидитетом или другим здравственим про- блемима може да говори са

Досадашњи ст. 2 и 3. постају ст. 3. и 4.

Члан 20.

У члану 96. став 2. брише се.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 21.

У члану 103. став 2. мења се и гласи:

“Посланик коме је изречена мера одузимања речи дужан је да прекине своје излагање. У супротном, председник Скупштине искључује

Члан 22.

У члану 104. став 1. број:“101“ замењује се бројем:“102“.

Члан 23.

Члан 109. мења се и гласи:

“Скупштина одлучује већином гласова на седници којој при- суствује већина од укупног броја посланика, уколико Статутом и

Члан 24.

У члану 131. став 2. речи: “територијалним заједницама“ за- мењују се

Члан 25.

У члану 137. речи: “за предлагање покрајинске скупштинске одлуке“ замењују се речима: „из

Члан 26.

У члану 140. став 1. мења се и гласи:

“ Овлашћени предлагач подноси предлог покрајинске скупштинске одлуке у облику у коме

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„Образложење садржи:

правни основ за доношење одлуке;

разлоге за доношење одлуке, а у оквиру њих посебно: анализу садашњег стања, проблеме које одлука треба да реши, циљеве који се одлуком постижу, разматрање мо- гућности да се проблем реши и без доношења одлуке и одговор на питање зашто је доношење одлуке најбољи начин за решавање проблема;

објашњење основних правних института и појединачних решења;

процену финансијских средстава потребних за спро- вођење одлуке, која обухвата и изворе

7) разлоге због којих се предлаже да одлука [illegible] листу Аутономне покрајине Војводине.

Уз предлог мора бити назначено име и презиме представника предлагача. „

Досадашњи став 2. постаје став 4.

Члан 27.

У члану 141. став 2. мења се и гласи:

“Предлог покрајинске скупштинске одлуке се доставља у елек- тронском и штампаном облику

Став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

Члан 28.

Члан 148. мења се и гласи:

„Члан 148.

Предлог за измену и допуну општег акта који доноси Скупшти- на подноси се у облику Скупштини, у електронском и штампаном облику.

Амандман садржи:

одговарајући члан овог пословника као правни основ за подношење амандмана;

назив и члан предлога општег акта на који се решење које се предлаже;

[illegible] циљ који се жели постићи усвајањем амандмана и по потреби, процену утицаја предложеног

Право да поднесе амандман има овлашћени предлагач из члана 133. став 1. Пословника.

Подносилац амандмана не може сам, или заједно са другим посланицима, да поднесе га акта, изузев приликом подношења амандмана на предлог по- крајинске скупштинске одлуке о

Ако се предлогом акта мења или допуњава акт, амандмани се могу подносити само на чланове

Када се не отвори претрес у појединостима, подносилац аманд- мана има право да

Ако је амандман поднело више посланика право да га образло- жи има представник подносилаца

назначен представник подносиоца је први

Амандман се подноси најкасније 72 часа пре часа одређеног за одржавање седнице на којој ће се разматрати предлог акта.

Када је седница сазвана у року краћем од десет дана, а не краћем од 72 часа пре часа одржавања седнице Скупштине, амандман се подноси најкасније 24 часа пре почетка седнице на којој ће се разматрати предлог акта.

Када је седница сазвана у року краћем од 72 часа пре одржа- вања седнице, као и у случају предлагања доношења акта по хит- ном поступку амандман се подноси најкасније до почетка

Председник Скупштине одбацiће неблаговремено поднет амандман, о чему обавештава подносиоца амандмана и Скупштину на почетку претреса о тој тачки дневног реда и о њему се Скупштина не изјашњава.“

Члан 29.

У члану 149. после става 2. додају се нови ст. 3 и 4. који гласе:

“Одбор за прописе ће непотпуне и амандмане са увредљивом садржином одбацити, о чему ће Скупштини поднети извештај.

Одбачени амандмани не могу бити предмет расправе и о њима се не гласа.“

Досадашњи ст.3. и 4. постају ст. 5. и 6.

Члан 30.

Члан 150. мења се и гласи:

„Члан 150.

Предлагач акта дужан је да размотри амандмане и обавес- ти Скупштину које амандмане је прихватио, а које предлаже да Скупштина одбије.“

Члан 31.

У члану 163. став 1. после речи:“аката“ додаје се реч:“подноси“, а после речи:“влада“ речи: „подноси се“ бришу се.

Члан 32.

У члану 165. број:“161“ замењује се бројем:“163“

Члан 33.

У члану 180. став 1. речи:“покрајинске скупштинске одлуке“ замењују се речима: „из члана 133. став 1. Пословника“.

Члан 34.

У члану 208а. став 1. речи:“језику националне мањине-нацио- налне заједнице“ замењују се речима: „једном од језика нацио- налне мањине-националне заједнице“.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Посланик који је поднео захтев из става 1. овог члана има пра- во да у раду одбора користи изабрани језик.“.

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 35.

Овлашћује се Одбор за прописе Скупштине да утврди пре- чишћен текст Пословника.

Члан 36.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“, а одредба члана 34. ове одлуке примењује се од 1. јануара 2019. године.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број:020-55/2018-01

Нови Сад, 15. новембра 2018. године

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ

Иштван Пастор,ср. Ра§21ог 1б1уап,8.к.

1136.

На основу члана 32. став 1. тачка 7. и чл. 35. и 36. став 2. По- крајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), члана 3. Одлуке о изменама и допунама Одлуке о образовању Координационог тела за реализацију Про- грама развоја АП Војводине („Службени лист АПВ”, број: 53/18), а у вези са Покрајинском скупштинском одлуком о Програму раз- воја АП Војводине 2014.-2020. године са Акционим планом за реа- лизацију приоритета Програма развоја АП Војводине 2014.-2020. године („Службени лист АПВ” број: 13/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н е л а ј е

ОДЛУКУ

О ДОНОШЕЊУ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА ИЗ ПРОГРАМА РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА ПЕРИОД 2018. - 2020. ГОДИНЕ

Члан 1.

Доноси се Акциони план за реализацију приоритета из Про- грама развоја АП Војводине за период 2018. -2020. године.

Члан 2.

Акциони план за реализацију приоритета из Програма развоја АП Војводине за период 2018.-2020. године, саставни је део ове одлуке.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 031-24/2018-193

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА ИЗ ПРОГРАМА РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА ПЕРИОД 2018-2020. ГОДИНА

Уводно образложење уз Акциони план за реализацију приоритета из Програма развоја АП Војводине 2014-2020. година
за период 2018-2020. година

Скупштина АП Војводине је усвојила Програм развоја АП Војводине 2014-2020. година са Акционим планом за реализацију Програма развоја АП Војводине 2014-2020 (у даљем тексту Програм). Покрајинска скупштинска одлука о Програму, објављена је у „Сл. листу АП Војводине“ број 13/14 од 4. априла 2014. године.

Иницијатор и носилац израде овог документа био је тадашњи Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу. Део који се односи на социоекономску и б^ОТ анализу израдила је Агенција за регионални развој АП Војводине (ликвидарана у мају 2018. године), док је процес израде Акционог плана координирао Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу.

Главни елементи програма развоја су социоекономска анализа, б^ОТ анализа, Приоритети и мере и као посебан део, Акциони план за реализацију приоритета из Програма развоја.

Развојна агенција Војводине (РАВ) спровела је активност ревизије овог документа са циљем утврђивања актуелности дефинисаних приоритета и постављања аналитичке основе за пројекте који ће бити садржани у Акционом плану за период 2018-2020. година. Такође, урађено је и усклађивање социоекономске анализе са најновијим расположивим подацима за области које су дефинисане као приоритетне области интервенције.

Пре почетка процеса ревизије наведеног документа, Развојна агенција Војводине констатовала је потребу прегледа постојеће програмске и планске документације, усвојене од стране секретаријата Покрајинске владе (како актуелне, тако и оне којој је истекао рок важења). Циљ прикупљања и прегледа ове документације била је мапирање постојећег стратешког и програмско-планског оквира по областима које су у надлежности секретаријата Владе АП Војводине у односу на тренутно дефинисане приоритете и мере Програма развоја АП Војводине 2014-2020. година односно, оцена актуелност постављених приоритета.

Резултати анализе покрајинске документације и мапирања1 показују да су поједине области из Програма развоја непокривене секторским плановима и програмима, док су поједине области покривене и регулисане значајним бројем документације. Многим документима истекао је рок важења и за ова документа није урађена оцена постигнутих резултата, као ни потреба за деоношење нових. Такође, примећено је да одређени број докумената чека на усвајање, или је у процесу израде. Покрајинска секторска документа нису рађена по унифицираној методологији и често њихови кључни елементи, циљеви и мере нису јасно истакнути нити повезани.

Увидом у Програм развоја АП Војводине 2014-2020. године са Акционим планом за реализацију Програма развоја, као и увидом у остала поменута покрајинска документа уочени су извесни недостаци који указују на неопходност његових измена и допуна.

Наведени недостаци Програма развоја се уочавају се како у погледу садржаја тако и у неадекватно постављеној институционалној и организационој инфраструктури за креирање и имплементацију 68
Програма развоја АП Војводине.

Оно што је важно констатовати је то, да је анализа најзначајнијих социоекономских индикатора која је дата у овом документу показала да је дошло до значајних побољшања у појединим областима у претходне четири године, али да нису утицала на промену циљаних приоритетних области.

---

68 У Прилогу 1 овог документа, дат је детаљан преглед стратешке, програмске и планске документације које су секретаријати доставили за потребе ове анализе у децембру 2017. године.

Програм развоја АП Војводине поставља четири кључна приоритета и 24 мере. Пројекти из Акциони план за период 2018-2020. годину, предлагани су у односу на ове приоритете и мере.

1.Приоритет: Развој људских ресурса	Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења; Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади, високообразованих,младих, талентованих лица); Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и обуке;
2. Приоритет: Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад	Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености; Побољшање квалитета живота на селу у циљу заустављања трендова депопулације и повећања запослености; Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана; Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе; 2.4.1. Креирање и спровођење спортских и омладинских политика у циљу унапређења јавног здравља и квалитета живота, посебно младих; Јавно здравље, здрави стилови живота и слободно време, посебно младих; Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема; Изградња водоводне инфраструктуре у циљу подизања животног стандарда становништва и заштите животне средине; Развој информационо-комуникационих технологија; Унапређење и управљање животном средином;
3. Приоритет: Одрживи привредни раст	Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа; Очување постојећег нивоа запослености; Унапређење сарадње и повезивања/кластери; Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију; Повећање запослености кроз развој непољопривредних делатности на селу; Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима;
4. Приоритет: Развој институционалне инфраструктуре	Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика; Афирмација стратешког планирања развоја; Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног

О Закону о планском систему Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 30, од 20. априла 2018. године)

На основу Закона о планском систему Републике Србије јасно су утврђени и појмовно одређени термини који се користе: јавне политике, плански систем, учесници у планском систему који утврђују јавне политике, управљање системом јавних политика, координација јавних политика, анализа ефеката, праћење и спровођење јавних политика, начин извештавања, ефекти јавне политике, показатељи учинка итд. Такође, одређен је и појам и врсте планских докумената: документи развојног планирања, документи јавних политика и остали плански документи.

У документе развојног планирања спадају документи најширег обухвата: план развоја, инвестициони план, просторни план, план развоја аутономне покрајине, план развоја јединице локалне самоуправе.

Програм је, као документ јавне политике, ужег обухвата од стратегије и прописано је да представља групу независних, али тесно повезаних мера и/или сродних пројеката, којима се управља и координира како би се остварили циљеви који се не могу остварити управљањем сваким од елемената програма појединачно. Програм се усваја за период до три године, а остваривање циљева програма планира се и прати посредством акционог плана за спровођење програма. Прописано је да програм има до три посредна циља који непосредно доприносе остварењу општег циља. Предлог Плана развоја влада подноси скупштини на разматрање најкасније до 1. јануара 2020. године, а своје планове развоја локалне власти доносе до 1. јануара 2021. године. Обвезници средњорочног планирања дужни су да отпочну израду средњерочног плана почев од средњерочног плана за 2019. годину. Остале обавезе и рокови су одређени Чланом 53. Закона.

Чланом 18. је уређен појам Акционог плана као документа јавне политике највишег нивоа детаљности, којим се разрађују стратегија или програм, а он одређује динамику спровођења мера. Акциони план је саставни део стратегије и програма и усваја се истовремено са поменутим документом. Акциони план је могуће ревидирати по потреби, на основу резултата праћења ефеката екс-пост анализе јавне политике. Акциони пклан се усваја за период важења стратегије, односно програма, а изузетно се може усвојити за краћи период, када је доносилац обавезан да на време усвоји акциони план за наредни период важења програма, односно стратегије.

Чланом 19. уређује се обавезна садржина, односно елементи акционог плана.

Такође, оно на што је важно указати је чињеница да Програм развоја АП Војводине не одговара појму програма који је дефинисан Законом о планском систему Републике Србије. Он, са једне стране, има претензије да у обухвату поседује карактеристике плана и стратегије, док са друге стране, нема елементе детаљног одређења постизања циљева, посебно у битним областима на које се позива. У првом реду, овај Програм је рађен за период од седам година и равноправно се позива на документе вишег хијерархијског нивоа, као што су стратегије и планови, као и на Нацрт Националног плана регионалног развоја Републике Србије који никада није донет. Даље, Акциони план са предлозима пројеката за период 2014-2017. године уређен је кроз предлоге приоритетних мера и активности са роковима и задацима одговорних институција без јасне процене доприноса реализацији циљева.

Тек новим Законом о планском систему Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 30, од 20. априла 2018. године) су јасно уведена појмовна одређења и отклоњене све неусклађености. Из тог разлога је неопходно израдити акциони план у односу на постојећи Програм. Није се могло почети са предлогом и доношењем новог акционог плана док се нису појавиле јасне смернице по новом Закону о планском систему РС који почиње да се примењује 29. октобра 2018. године.

Пројекти који чине Акциони план за период 2018-2020. године дати су након кратког приказа главних индикатора социоекономске ситуације у АП Војводини.

Друштвено-економски амбијент у АП Војводини

Положај привреде Србије у Европској унији и окружењу

Економска криза је имала велики утицај, како на земље Европске уније и земље у окружењу, тако и на привредни развој Србије. Овај период био је посебно тежак за српску привреду, узимајући у обзир недовршен процес трансформације и велики заостатак за другим транзиционим, посебно развијеним, европским земљама. У условима кризе, смањена су инвестициона средства, производња, извоз и запосленост, што је проузроковало оштар пад привредних активности.

У преткризном периоду, од 2001. до 2008. године, динамика привредне активности Србије била је на сличном нивоу са просеком земаља из окружења, али на вишем нивоу од динамике просека земаља ЕУ28. Иако је наступањем глобалне економске кризе у 2009. години Србија забележила нижи пад БДП-а од онога који је забележен на нивоу ЕУ28, брзина опоравка Србије није текла динамиком која је очекивана с обзиром на преткризне резултате које је бележила у периоду 2001-2008. године.

Табела 1. Реална стопа раста БДП-а, Србија у поређењу са ЕУ 27 и земљама у окружењу, у %

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
ЕУ (28)	0.4	-4.3	2.1	1.7	-0.4	0.3	1.8	2.3	2.0	2.4
Бугарска	6.0	-3.6	1.3	1.9	0.0	0.9	1.3	3.6	3.9	3.6*
Хрватска	2.1	-7.4	-1.4	-0.3	-2.2	-0.6	-0.1	2.3	3.2	2.8
Мађарска	0.9	-6.6	0.7	1.7	-1.6	2.1	4.2	3.4	2.2	4.0
Румунија	8.3	-5.9	-2.8	2.0	1.2	3.5	3.1	4.0	4.8*	7.0*
Црна Гора	7.2	-5.8	2.7	3.2	-2.7	3.5	1.8	3.4	2.9	
Македонија	5.5	-0.4	3.4	2.3	-0.5	2.9	3.6	3.9	2.9*	0.0**
Србија	5,4	-3,1	0,6	1,4	-1,0	2,6	-1,8	0,8	2,8	1,9*

*привремена вредност, **процена Извор: Евростат

Након благог раста БДП-а Републике Србије у 2010. и 2011. години и првих импулса привредног опоравка, привредна активност у 2012. години поново опада. До пада БДП-а долази услед спољних и унутрашњих утицаја. Спољни утицај се огледа у новом таласу рецесије до кога је дошло због дужничке кризе у еврозони, а унутрашњи утицаји се огледају у ослабљеној привреди и финансијском сектору, као и суши која је имала утицај на остварени ниво приноса у пољопривреди и раст и развој прехрамбене индустрије.

Наредне, 2013. године, БДП бележи раст, да би се већ 2014. године Србија опет суочила са изазовима у виду унутрашњих фактора. До пада привредне активности дошло је услед ослабљеног привредног амбијента, пада индустријске производње и негативних трендова у сектору грађевинарства, као и услед директних последица неповољних временских прилика и великих поплава. Последице поплава су се највише одразиле у трећем кварталу, када је забележено највеће смањење бруто додате вредности у секторима рударства, прерађивачке индустрије и енергетике.

Од 2015. године, Република Србија бележи позитиван БДП, који према процени РЗС-а, у последњој посматраној, 2017. години, износи 1,9%. Јачање макроекономске стабилности у 2017. години, манифестује се и кроз фискални суфицит који је остварен први пут након дуже од једне деценије, стабилизацију инфлације на ниском нивоу, ниске каматне стопе, смањење процента лоших кредита итд. Ипак, макроекономска стабилност још увек је крхка јер су спољни и јавни дугови и даље високи, а јачање динара утиче на поновни раст спољног дефицита69. Поред позитивне вредности у 2017. години, као и позитивних пројекција за 2018. годину, БДП се и после десет година од светске економске кризе и даље није вратио на свој преткризни ниво, што указује колико су снажне последице кризе на српску економију у целини.

69 Милојко Арсић, Квартални Монитор број 50, јул-септембар 2017. године, Уводник

Графикон 1. Реална стопа раста БДП-а Србије, у %

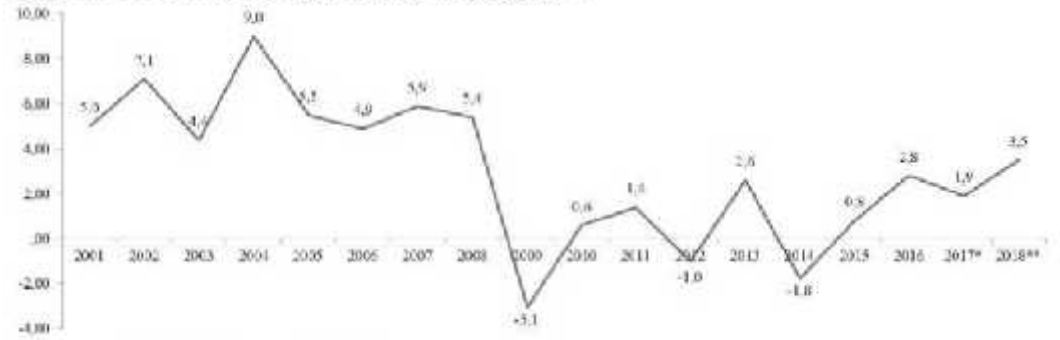

* Процена РЗС, ** Процена МФИП

На ударе које је задала глобална рецесија, Европска унија је одговорила новом Стратегијом раста до 2020. године (Европа 2020)70, базираној на конкурентности, одрживости, знању и иновацијама, социјалној и територијалној кохезији. У циљу потпуне координације социо-економских и политичких циљева земље са процесом приступања Европској унији, Србија је ускладила своје циљеве са стратегијом Европа 2020. Нови модел индустријског раста за период 2011-2020. године је извозно оријентисан и подразумева динамичан раст инвестиција, високу стопу робног извоза и раст индустријске запослености71.

Према Програму економских реформи72 за период од 2018. до 2020. године Владе Републике Србије, кључне претпоставке за остваривање предвиђеног раста огледају се у очувању фискалне стабилности, наставку реструктурирања привреде (посебно у делу јавног сектора), даљем унапређењу пословног окружења, ширењу и модернизацији производних капацитета, пре свега у сектору размењивих добара, као и у одржавању континуитета у приближавању Европској унији. Такође, према истом Програму, раст БДП-а у 2018. години биће резултат цикличног опоравка инвестиционе активности, повећања обима производње прерађивачког сектора и убрзања глобалне трговине, што ће бити подржано опоравком цена на тржишту примарних производа, а потврђује се кроз забележено повећање поверења привредника и потрошача.

Према налазима Светског економског форума који се односе на израчунавање и рангирање земаља према нивоу конкурентности за период 2017-2018. године, Србија се налази на 74. месту од укупно 137 земаља. Уколико се позиције Србије анализирају од 2007. године, када је Србија први пут самостално рангирана од стране СЕФ, може се закључити да је најактуелнији ранг за 2017-2018. годину уједно и најбољи у целокупном посматраном периоду од једанаест година.

Од првог истраживања 2007. године, Србија се налази у другој фази конкурентности која је базирана на инвестицијама, при чему је њен развој вођен ефикасношћу. У складу са тим,

70 Европа 2020.
ћИр://ес.еигора.еи/еигоре2020/ћоситеп15/ге1а1ећ-ћоситеп1-1уре/Јпћех еп.ћ!т

71 Влада Републике Србије Стратегија и политика развоја индустрије Републике Србије од 2011. до 2020. године („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08 и 16/11)

72 Влада Републике Србије (2017) Програм економских реформи за период од 2018. до 2020. године

Републику Србију карактеришу хоризонталне СДИ („§геепбеМ“ инвестиције, инвестиције у телекомуникације, енергију). За земље у овој фази карактеристично је да конкурентност граде преко тржишта роба и ефикасности тржишта, унапређујући радну снагу и финансијско тржиште улагањем у високо образовање и обуке.

Слика 1. Пирамида инвестиција

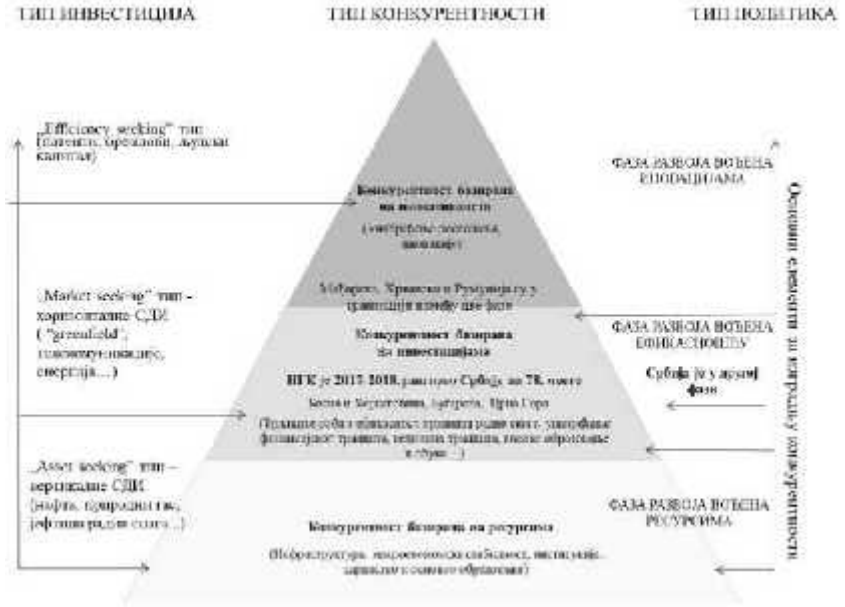

Извор: Стратегија унапређења извоза АП Војводине 2011-2015, Центар за стратешко економска истраживања Војводина ЦЕСС Влада АП Војводине, прилагођено у складу са Извештајем о глобалној конкурентности 2017-2018.

Уколико се посматрају елементи 12. стуба конкурентности, Иновације, уочава се да је Република Србија према улагању предузећа у област истраживања и развоја на 95. месту (од укупно 137 посматраних земаља), што је велико побољшање у односу на ранг иновација из 2013. године, када је Србија за исти стуб конкурентности била позиционирана на 127. месту (од укупно 148 земаља које су тада учествовале у истраживању). Уколико се посматрају патенти, односно апликације према броју становника, Република Србија се налази на 50. месту од 137.

Графикон 2. Ранг Републике Србије и земаља из окружења према одабраним показатељима глобалне конкурентности

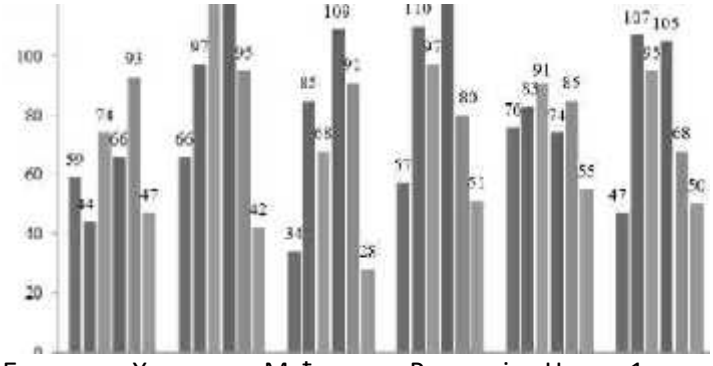

Бугарска Хрватска Мађарска Румуннја Црна 1 ора Србија

Извор: Извештај о глобалној конкурентности 2017-2018, Светски економски форум * Уговор о сарадњи у области патената

140 ■] 134 133

12.02 Квалнтет иаучио-нстраживачкнх ипстнтуцнја

12.03 Улш ање нрслуаћа у исфаживањс и развој

12.04 Сарадња између \цнверзитета и шшустрије у обласш исфаживања и раавоја

12.05 Влалина набавка нроиавода нанрсднс технологије

12.06 Расположнвост научиика и инжељера

12.07 Р(ГГ* НН1СН1Н. ашнпсицијс мшшон спшокникн

Развојна позиција АП Војводине у привреди Републике Србије

Бруто домаћи производ АП Војводине у последњој години за коју постоји доступан податак регионалног обрачуна, 2016, износи 1.117.298 мил. РСД и чини 26,2% укупног БДП-а који је у посматраној години генерисан на националном нивоу.

Када се БДП посматра у контексту региона који га генеришу, на првом месту се налази Београдски регион, са 39,8% учешћа, регион Војводине са 26,2%, регион Шумадије и Западне Србије са 19,8% и регион Јужне и Источне Србије са 14,1%.

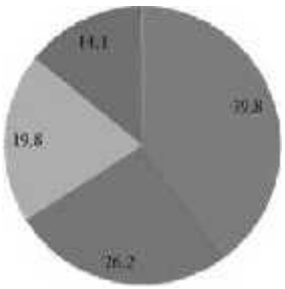

Графикон 3. Регионална учешћа у формирању БДП-а Републике Србије (БДП Србије = 100), 2016. година73 0,1
Беофадски регион (39.8)
Регион Војволинс (26.2)
Регнон Ш>'малње н Запалне Србије (19,8)
Рсгнон Јужнс н Источне Србнјс (14,1)
Нкстра регно (0,1)
Напомена: За Регион Косово и Метохија, тренугно не постоје поуздани статистички подаци и није обухваћен обрачуном.

Извор: Републички завод за статистику

Учешће привреде АП Војводине у привреди Републике Србије:

Београдски регион и регион АП Војводине остварују највеће учешће у формирању бруто додате вредности Србије.

У АП Војводини је у 2016. години МСПП сектор чинило 87.110 предузећа и предузетника, што је 25,6% од укупног броја МСПП сектора у Србији (340.112).

Број запослених у МСПП сектору АП Војводине је у 2016. години износио 224.163, то јест 26,8% од укупно запослених у МСПП сектору Србије (837.532).

Табела 2. Структура привреде Републике Србије по регионима (Република Србија = 100%), 2016. година

	АП Војводина	Београд	Шумадија и Западна Србија	Јужна и Источна Србија	Косово и Метохија
МСПП укупно	25,6	32,3	25,9	16,2	-
Број запослених	26,8	32,5	24,8	15,9	-
БДВ	26,5	43,1	20,1	10,3	-

Извор: Министарство привреде на основу Републички завод за статистику

Када се анализира БДП по глави становника у 2016. години, може се закључити да је вредност овог показатеља на нивоу АП Војводине 594.000 динара, док је на републичком нивоу нешто виши и износи 604.000 РСД. Међутим, када се посматрани индикатор на покрајинском нивоу упореди са претходном годином, закључује се да је остварио раст од 5,9%.

73 У складу са ЕбА 2010 и Евростатовом методологијом регионалних рачуна, као посебна статистичка територијална јединица приказује се „Екстра регио", тј. екстратериторијалне јединице Републике Србије (Е8А 2010, параграф 13.11). Реч је о дипломатским и конзуларним представништвима, амбасадама Републике Србије у иностранству и другим деловима економске територије Републике Србије изван њених територијалних граница. Обрачун бруто додате вредности (БДВ), за Екстра регио, врши се на основу података Министарства спољних послова Републике Србије о запосленим грађанима Републике Србије у овим јединицама.

Бруто додата вредност на нивоу Војводине у 2016. години износи 920.437 мил. РСД и у највећем проценту га генерише група сектора Рударство, Прерађивачка индустрија, Снабдевање водом и управљање отпадним водама (32,6%), док је на другом месту група коју чине Трговина на велико и мало и поправка моторних возила, Саобраћај и складиштење, Услуге смештаја и исхране са 19,1%.

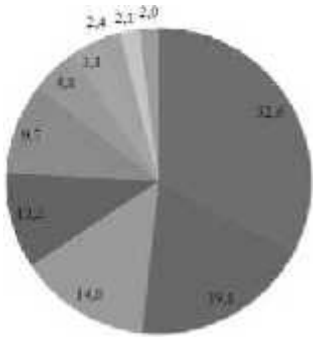

Графикон 4. Структура бруто додате вредности АП Војводине, 2016. година

Рударство. Прерађнвачка ннндустрнја, Снабдевање водом и > правл>ан>е отпадннм водама (32,6)

1 рговнна на вслико н мало и поправка моторних возила. Саобраћај н складиштсњс. Услугс сменпаја и мсхраме (19,1)

11ол>опрнврсда. шумарство н рибарство (14,0)

Лржавна управа и обавсзно сошцално осш урањс. Обраоовањс. Здравсгвсна и соипја.тна ташпгга (10,2)

Пословањс нскрстнннама (са нмпутнраном рснтом) (9,7)

Стручне. научне. иновационе и техиичке лелагносш. Алмннист|>атикне и помоћие услужне делатносл! (4,8)

»• Грађевннарспо (3,1)

* Фннансњске делашосш н делашост осшурања (2,4)

I (нформисање н комукнкације (2,1)

Умешост. табава и рек])еација. Остале услужме делашостн, Делатност домаћинсгава као послодавца, Делатност екстериторијалних организашца и тела (2,0)

Извор: Републички завод за статистику

У стварању бруто додате вредности АП Војводине у највећем проценту учествује Јужнобачки округ са 42,2%, затим Сремски са 14,8%, Јужнобанатски (13,1%), Севернобачки (8,9%), Средњобанатски (8,2%). Најмање учешће у БДВ-у Војводине забележено је на нивоу Западнобачког и Севернобанатског округа, 7,2% и 5,6%, респективно.

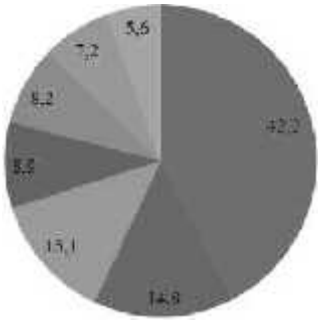

Графикон 5. Бруто додата вредност по округзима, 2016, %

Јужнобачки округ (42,2)

Сремски округ (14,8)

Јужнобанатски округ (13,1)

Севернобачки округ (8,9)

Средњобанатски округ (8,2)

Западнобачки округ (7,2)

Севернобанатски округ (5,6)

Извор: Републички завод за статистику

Уколико се посматра индустријска производња на националном и регионалном нивоу, у периоду 2011-2017. године, уочава се да индустријска производња Војводине константно бележи раст, док је на нивоу Републике Србије, у 2012. и 2014. години, забележила пад. Регистровани пад индустријске производње на републичком нивоу у обе посматране године, настао је као резултат пада обима производње у секторима Рударство, Прерађивачка индустрија и Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација.

Графикон 6. Индекси индустријске производње Републике Србије и АП Војводине у периоду 2011-2017.

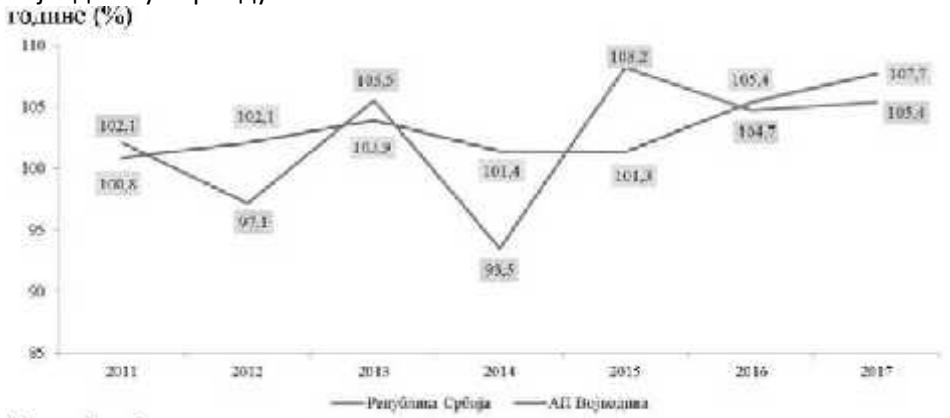

Извор: Републички завод за статистику

Индустријска производња Републике Србије је у 2017. години забележила раст по међугодишњој стопи од 3,5%, док је индустријска производња Војводине забележила нешто бржи међугодишњи раст од 7,7%. Извор забележеног раста је Прерађивачка индустрија, која бележи раст од 7,7%, као и Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, сектор који бележи међугодишњи раст од 68,4%. На нивоу сектора који чине индустрију, једино је код Рударства забележен међугодишњи пад од 5,7%, до кога је дошло услед смањене експлоатације сирове нафте и природног гаса.

		2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
10	Индустрија - укупно	102,1	97,1	105,5	93,5	108,2	104,7	103,5
а,	Рударство	110,4	97,8	105,3	83,3	110,5	104,0	102,7
V	Прерађивачка индустрија	99,6	98,2	104,8	98,6	105,3	105,3	106,4
	Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	109,7	92,9	108,1	79,9	118,8	102,7	93,8
л	Индустрија - укупно	100,8	102,1	103,9	101,4	101,3	105,4	107,7
X	Рударство	120,3	107,3	101,9	95,5	93,0	94,2	94,3
X	Прерађивачка индустрија	99,8	102,0	104,6	101,8	101,6	105,1	107,7
< X	Снабдевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација	154,0	91,0	42,6	49,8	78,1	389,0	168,4

Табела 3. Индекси индустријске производње Републике Србије и АП Војводине у периоду 2011-2017.

године(%)

Извор: Републички завод за статистику

Извор стабилног и одрживог раста прерађивачке индустрије Војводине, поред прехрамбене индустрије (чије је учешће доминантно и креће се у распону 30-35% у структури индустрије региона) су и производи из области у којима су ефекти СДИ започете у претходним годинама, а припадају индустрији машина и опреме, индустрији електронских и оптичких производа, фармацеутској индустрији и деловима хемијске индустрије, као и производњи одевних предмета74.

74 Информација о привредним кретањима у АП Војводини за 2017. годину (2018), Привредна комора Војводине

Демографске карактеристике и трендови

Према последњем Попису становништва, домаћинства и станова из 2011. године,75 на територији Републике Србије живи 7.186.862 становника, при чему је 26,9% становника (1.931.809) насељено на територији АП Војводине. Уколико се подаци Пописа из 2011. године посматрају у односу на претходни Попис из 2002. године,уочава се да је у међупописном периоду дошло до пада броја становника, како на републичком, тако и на покрајинском нивоу. На републичком нивоу, број становника је опао за 221.139 (број становника у 2002. години 7.408.001) што представља пад од 3,0% у односу на 2002. годину. На нивоу АП Војводине број становника је опао за 100.183 становника (број становника у 2002. години 2.031.992), односно 4,9%.

Када се подаци о броју становника Републике Србије и АП Војводине анализирају са становишта нове методологије, која се примењује од 2002. године, и прво посматра период 1991-2002. године, уочава се да је број становника порастао, да би у наредном периоду 2002-2011. године опао, и то за 5,1% на нивоу Републике Србије и 1,9% на нивоу Војводине. Демографски раст Републике Србије и Војводине у периоду 1991-2002. године може се објаснити приливом новодосељеног становништва, односно ибеглица из република бивше СФРЈ, а сада самосталних држава Босне и Херцеговине, Хрватске, Словеније и Македоније у послератном периоду, те се може закључити да су за пораст броја становника у наведеном периоду заслужне принудне миграције.

Графикон 7. Ланчани индекс промене броја становника између пописа 1948-2011. године

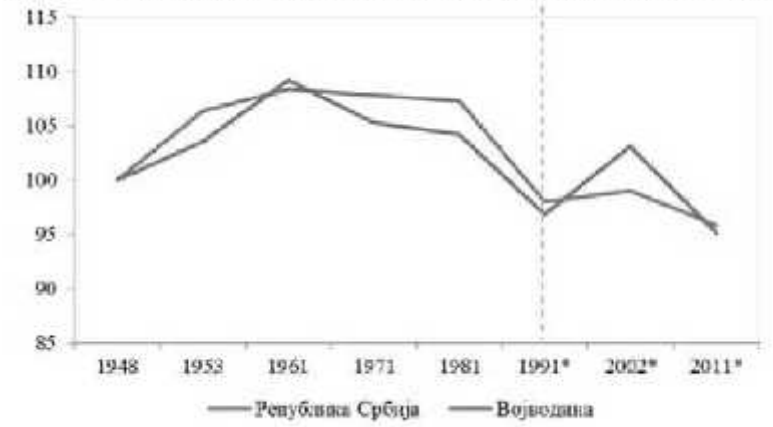

Извор:Попис становништва, домаћинстава и станова 2002. Упоредни преглед броја становника Књига 9. Београд Републички завод за статистику, Попис становништва, домаћинстава и станова 2011, Старост и пол - Књига 2.Београд: Републички завод за статистику

* Подаци за 1991, 2002. и 2011. годину су прерачунати на основу методологије Пописа из 2002. године

Посматрајући округе у АП Војводини, уочава се да је у свим окрузима, осим у Јужнобачком, забележен пад броја становника у међупописном периоду. Највиши пад остварен је на нивоу Западнобачког округа (за 12,1%, односно 25.924 лица), Севернобанатског (за 10,9%, односно за 18.111 лица) и Средњобанатског (10,0%, односно 20.789 лица). Када се посматрају сви окрузи појединачно, једино је на нивоу Јужнобачког округа забележен раст броја становника који износи 3,7%, односно 21.705 лица. Две локалне самоуправе које на нивоу АП Војводине једине бележе популациони раст су Темерин и Нови Сад. У Новом Саду је дошло до повећања броја становника за 14,1% (односно 42.331 лица), док је у Темерину проценат повећања 0,04% (12 лица). Највеће смањење броја становника забележено је у Новој Црњи и износи 19,1%.

75 Попис становништва из 2011. M1p://popJ52011.5M.Г5/

Мапа 1. Промена броја становника у међупописном периоду, 2002-2011.

АГТ Војводина 100.183

Извор: РЗС, Попис 2002. и 2011.

Према резултатима Пописа из 2011. године, на територији Републике Србије и АП Војводине живи становништво 21 националности. Најзаступљеније становништво АП Војводине чине Срби (66,8%) и Мађари (13,0%). Становништво које је такође заступљено на територији АП Војводине су Словаци (2,6%), Хрвати (2,4%), Роми (2,2%), Румуни (1,3%) и Црногорци (1,1%), као и становништво 14 различитих нација које заједно чине око 3,8% укупног становништва АП Војводине.

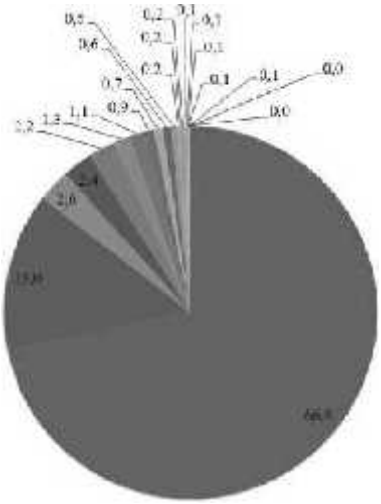

Графикон 8. Становништво АП Војводине према националној припадности, 2011. година

Срби (66,8)
Мађари (13,0)
Словаци (2,6)
Хрвати (2,4)
Ромн (2,2)
Румуни (1,3)
Црногорш! (1.1)
Буњекцп (0,9)
Русннн (0,7)
Југословени (0.6)
Македошш (0,5)
Украјннш! (0.2)
Муслнмани (0,2)
Немпи (0,2)
Албашш (0.1)
Слопенцн (0,1)
*• Бугари (0,1)
Горании (0.1)
Русн (0,1)
Бошњаин (0,04)
Нласн (0,01)

Извор: Републички завод за статистику, Попис становништва, домаћинства и станова, 2011. година

Стопа природног прираштаја је у 2017. години на нивоу Републике Србије негативна и износи -5.5%о, док је на нивоу АП Војводине нешто нижа и износи -5,4%о. Уколико се посматрају округи у АП Војводини уочава се да је највиша стопа природног прираштаја у Јужнобачком округу (-2.1%о), а најнижа у Западнобачком округу (-9,2%). Такође, 44 локалне самоуправе имају негативну стопу природног прираштаја, при чему је најнижа у Сечњу (-12,2%), а највиша у Новом Саду (0,8%).

Нови Сад је уједно и једина локална самоуправа Војводине на нивоу које је забележен позитиван природни прираштај, односно већи број рођених од умрлих у 2017. години. Локалне самоуправе које, поред Чоке, бележе изразито негативан природни прираштај су и Бела Црква (-10,7), Пландиште (-10,7) и Кањижа (-10,0).

Смртност одојчади на нивоу Републике Србије у 2017. години износи 4,7‰, док је на нивоу АП Војводине нешто нижа, и износи 4,4‰. Када се посматрају округи Војводине, најнижа смртност одојчади забележена је на нивоу Јужнобачког округа и износи 2,3 на 1.000 становника, док је највиша смртност забележена на нивоу Западнобачког округа и износи 7,2 на 1.000 становника. Када се посматрају локалне самоуправе, најнижа смртност одојчади на 1.000 становника је забележена у Бачкој Паланци (2,1), Новом Саду (2,2) и Вршцу (2,4), док је највиша смртност забележена на нивоу Алибунара (17,2) и Беле Цркве (16,8).

Очекивана дужина живота рођених мушкараца у периоду 2014-2017. године на нивоу Републике Србије износи 73,0 година, а за жене 77,9 година. Очекивано трајање живота је на нивоу АП Војводине за исте генерације нешто ниже и износи 71,9 година за мушкарце и 77,3 година за жене. Посматрано према округзима у АП Војводини, најниже очекивано трајање живота забележено је у Западнобачком округу и износи 71,1 година (мушкарци), а највише у Јужнобачком округу и износи година, а односи се на жене. Када се посматрају локалне самоуправе Војводине, највише очекивано трајање живота регистровано је на нивоу Града Новог Сада, износи 79,0 година и односи

Графикон 9. Старосна пирамида становништва АП ВоЈводине, 2011. година

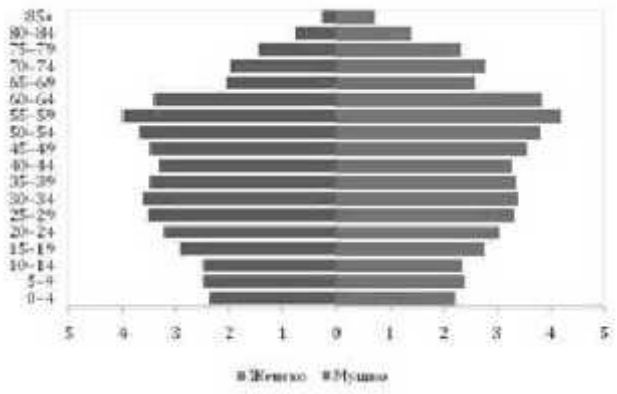

се на жене, док је најниже очекивано трајање живота забележено у Новом Кнежевцу и износи 66,3 година за мушкарце.

Анализом полне структуре становништва Војводине, уочава се да популацијом доминирају жене, које чине преко половине популације, тачније 51,4%, при чему је ситуација слична и на нивоу свих округа Војводине. Наиме, на нивоу свих округа Војводине женско становништво учествује са преко 50% у укупном броју становника, при чему је њихово учешће највише на нивоу Јужнобачког и Севернобачког округа (51,8%), а најниже на нивоу Сремског округа (50,8%).

Посматрајући старосну и полну структуру становништва Војводине, која је графички приказана старосном пирамидом, уочава се да становништво показује карактеристике регресивног, односно опадајућег типа становништва, што је последица опадајућег и ниског фертилитета. Асиметрија старосне пирамиде упућује на разлике у уделу мушке и женске популације у укупном становништву. На графикону се уочава асиметрија на страни женске популације у старијим старосним групама, која се јавља услед дужег животног века код жена.

Извор: Попис становништва, домаћинстава и станова 2011, Старост и пол - Књига 2. Београд: Републички завод за статистику, сопствени обрачун

Када се посматрају старосне пирамиде на нивоу округа Војводине, може се закључити да је присутна асиметрија на нивоу свих округа која настаје као последица већег броја женске популације у старијим старосним групама у односу на мушкарце, који су присутнији у млађим старосним групама. Дакле, на нивоу извршене анализе јасна је доминација женског становништва у старијим старосним групама које обухватају становништво старије од 55 година, при чему је ово случај на нивоу свих седам округа Војводине. Као и на нивоу Војводине, старосна пирамида је на нивоу свих округа најшира у пределу старосних група којима припада становништво старости 55- 59 године, изузев у случају Јужнобачког округа где је присутно одступање у погледу мушке и женске популације која припада категорији 25-34 и Западнобачког округа, на нивоу ког је присутно одступање у погледу женске популације која припада категорији 60-64 година. Одступање у погледу Јужнобачког округа огледа се у чињеници да је једино на нивоу овог округа становништво доминантно и у старосним групама 25-29, као и 30-34, при чему је на страни мушке популације пирамида најшира управо у старосној групи 30-34.

Просечна старост становништва у 2011. години на нивоу АП Војводине износи 41,8 година. Највиша просечна старост становништва, посматрано према округзима, забележена је у Западнобачком округу (43,3), док је најнижа забележена на нивоу Јужнобачког округа (40,6). Јужнобачки округ је уједно и једини округ на нивоу којег је забележена просечна старост становништва која је испод покрајинског просека.

Мапа 2. Просечна старост становништва АП Војводине, 2011. година

Извор: Републички завод за статистику, Попис 2011. године

На основу анализе демографских кретања у АП Војводини, уочава се да је миграциони салдо у 2016. години негативан и износи -158 становника. Миграциони салдо представља разлику између досељених и одсељених лица територијалне јединице. Уколико се посматрају округзи у АП Војводини, уочава се да је миграциони салдо негативан у пет округа, док је на нивоу два округа позитиван. Позитиван миграциони салдо забележен је у Јужнобачком округу (1.840), као и у Севернобачком округу (172). Миграциони салдо Јужнобачког округа је у највећој мери позитиван због високопозитивног миграционог салда града Нови Сад који износи 2.282 лица и апсорбује негативна салда осталих самоуправа. Негативан миграциони салдо највећи је на нивоу Западнобачког округа (-559), затим Јужнобанатског (-532), Средњобанатског округа (-479), Севернобанатског (-360) и Сремског (-240).

Мапа 3. Миграциони салдо АП Војводине и округа, 2016. година

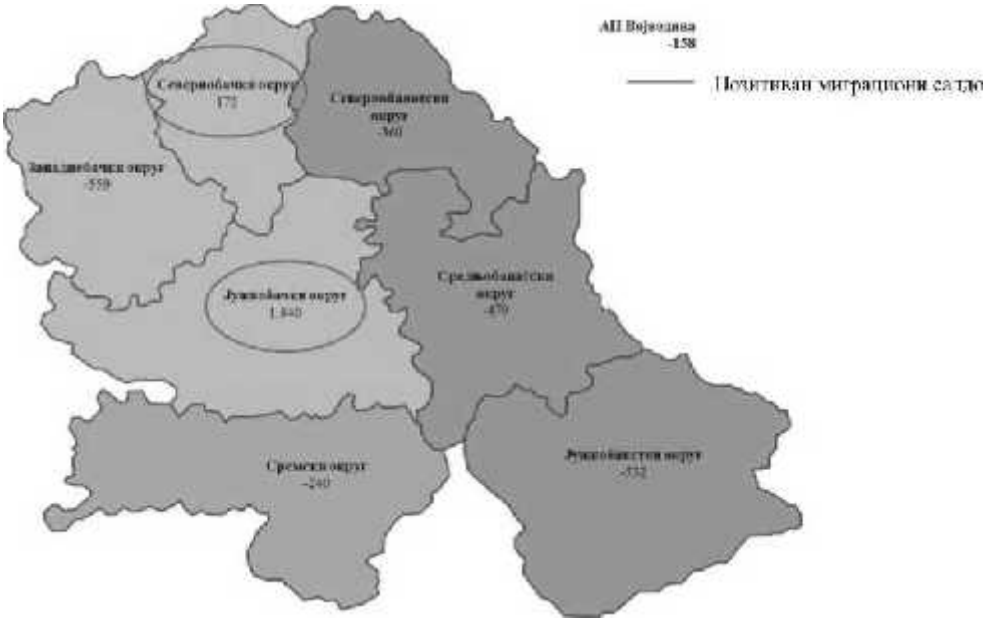

Извор: Републички завод за статистику, Демографска статистика у Републици Србији, 2016. година

Актуелни демографски изазови са којима се суочава наше друштво могу се сагледати кроз три димензије - трендове компоненти популационе динамике (рађања, смртност и миграције), њихове структурне импликације и питања популационе политике. У погледу популационих трендова, издвајају се следећи изазови: низак фертилитет (дуготрајан просечан број рођене деце по једној жени нижи од 1,5), пораст емиграције, стагнација стопе доживљења код старијих од 65 година, спор пораст нивоа људског капитала, ниске стопе економске активности млађих и старијих лица, те регионална и субрегионална депопулација. Најважније структурне импликације наведених популационих трендова односе се на смањење обима радне снаге, смањење популације у школском узрасту, смањење обима потенцијалних мајки, пораст броја и удела пензионера, низак ниво људског капитала и концентрисање популације махом дуж аутопутева. У погледу популационе политике, кључни изазови који су пред нашим друштвом, а који ће тек добити на својој тежини огледају се у притиску на здравствени и систем социјалне заштите, одрживом функционисању школског система, понуди и квалитету радне снаге, те просторнаој уравнотежености демографског развоја76.

Пројекција укупног броја становништва АП Војводине до 2021. године

На основу резултата пројекција број становника, у Војводини ће у наредној деценији опадати. Укупно становништво Војводине 2021. године, у односу на попис 2002, биће малобројније за 7,4% у варијанти растућег фертилитета, односно за 8,5% у варијанти опадајућег фертилитета. У варијанти константног фертилитета, односно у случају да стопа укупног фертилитета до 2021. остане на нивоу 1,5 деце по мајци, број становника ће се у односу на последњи попис смањити за

76 Др Владимир Никитовић (2017) Кључни демографски изазови Србије и њихове будуће тенденције, У: Демографски преглед број 63/2017, Издавач: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у сарадњи са Центром за демографска истраживања Института друштвених наука

8,0%. Пад броја становника ће бележити и свих седам округа. Највећи пад броја становника имаће Западнобачки округ, и то 15,1% у варијанти опадајућег фертилитета и 14,0% у варијанти растућег фертилитета, у односу на број становника 2002. Најмањи пад броја становника имаће Јужнобачки округ, 2,8% у варијанти опадајућег фертилитета или 1,5% у случају растућег фертилитета.

Пројекције младог становништва, старог 19 година, које се налази на почетку студентског узраста, указују на негативан тренд, њихов број ће бити мањи у Војводини за 23,9% до 2021. без обзира на тренд фетилитета. Смањење овог контингента биће присутно у свим окрузима и по свим претпостављеним варијантама фертилитета, тако да је реално очекивати смањење прилива студената на факултете до 2021. године.

Табела 4. Пројекција омладине студентског узраста у АП Војводини и 7 округа

Покрајина и окрузи	Стање 2008.	Пројекције	
		2014.	2021.
АП Војводина	25.578	22.276	19.464
Севернобачки	2.407	2.101	1.857
Средњобанатски	2.527	2.218	1.801
Севернобанатски	1.988	1.744	1.455
Јужнобанатски	4.000	3.512	3.084
Западнобачки	2.531	2.096	1.811
Јужнобачки	7.517	6.607	6.053
Сремски	4.608	3.999	3.402

Пројектовање старог и остарелог становништва је знатно поузданије јер је то становништво већ рођено и његов број на крају периода зависи од услова морталитета и миграција. У свих седам округа доћи ће до повећања броја и удела старог становништва, без обзира на варијанту фертилитета, а као последица тога, број становништва старог 65 и више година до 2021. ће порасти за 14,4%. Просечна старост на нивоу Војводине порашће на 43 године 2021. Војводина ће до краја пројектованог периода ући у последњи стадијум старости становништва - стадијум најдубље демографске старости. Повећање удела старих биће присутно у свим окрузима, а највећи пораст старих лица до 2021. имаће Јужнобанатски (16,0%) и Јужнобачки округ (19,3%).

Табела 5. Пројекција становништва старог 65 и више година у АП Војводини у 7 округа

Покрајина и окрузи	Стање 2008.	Пројекције	
		2014.	2021.
АП Војводина	318.395	319.732	364.395
Севернобачки	31.739	32.037	36.255
Средњобанатски	33.082	33.269	37.465
Севернобанатски	26.484	26.702	29.587
Јужнобанатски	48.521	48.815	56.301
Западнобачки	35.482	34.878	38.399
Јужнобачки	90.151	92.319	107.564
Сремски	52.936	51.711	58.825

Контингент становништва радно способног узраста смањиће се у Војводини за 10,5% до 2021. Са аспекта дефинисања развојних циљева у појединим окрузима, пројекције указују да ће смањење броја становника бити присутно у свим окрузима када је у питању радно способно становништво.

Покрајина и округи	Стање 2008.	2014.	Пројекције	2021.

Табела 6. Пројекција становништва радно способног узраста у АП Војводини и 7 округа

АП Војводина	1.298.487	1.250.521	1.162.484
Севернобачки	126.833	121.527	112.349
Средњобанатски	126.882	121.506	111.786
Севернобанатски	100.915	96.652	88.962
Јужнобанатски	197.928	190.935	88.962
Западнобачки	128.581	122.110	111.887
Јужнобачки	402.615	387.997	364.867
Сремски	214.733	209.794	195.048

Повећање удела старог становништва врши притисак на контингент становништва радно способног узраста, чији ће „квалитет“, због недовољног фертилитета све више слабити. Због тога баланс између становништва радно способног узраста и становништва старог 65 и више година представља један од највећих изазова друштва. Због све веће оптерећености становништва радно способног узраста, вршиће се и притисак на пензиони систем, који је већ крајем 20. века постао неодржив.

Образовање и спорт

На свом европском путу, Република Србија до 2020. године треба да усвоји европске циљеве, дефинисане стратегијом Европа 2020, који се огледају у следећем: у просеку 15% одраслог становништва треба да буде укључено у учење током читавог живота, да међу петнаестогодишњацима проценат оних који не испуњавају основне стандарде знања у читању и природно-математичким наукама буде мањи од 15%, у генерацији од 30 до 34 године удео оних са високим образовањем треба да буде најмање 40%, број оних који напуштају одговарајући ниво образовања пре него што стекну одговарајућу диплому буде мањи од 10%, најмање 95% деце старије од 4 године пре поласка у основну школу треба да буде обухваћено предшколским образовањем, учење два страна језика од раног детињства треба да буде важна карактеристика система образовања, мобилност и могућност запошљавања треба да буду важне карактеристике система образовања, а образовање наставника и едукатора представља важну карактеристику система образовања.

У складу са европским циљевима, идентификованим стањем и специфичностима образовног система Републике Србије, 2012. године је донета и Стратегија развоја образовања до 2020. године, која као главне циљеве развоја образовања поставља:

Повећање квалитета процеса и исхода образовања до максимално достижног нивоа - оног који проистиче из научних сазнања о образовању и угледне образовне праксе;

Повећање обухвата становништва Републике Србије на свим образовним нивоима, од предшколског васпитања и образовања до целоживотног учења;

Достизање и одржавање релевантности образовања, посебно оног које се потпуно или делимично финансира из јавних извора, тако што ће се структура система образовања усагласити са непосредним и развојним потребама појединаца, економског, социјалног, културног, истраживачког, образовног, јавног, административног и других система;

Повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања, односно завршавање образовања у предвиђеном року, са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања.

Образовање у Репулици Србији састоји се из предшколског, основног, средњег и вишег и високог образовања. Обавезним предшколским програмом је у школској 2012/2013. години на нивоу Републике Србије обухваћено 98,0% деце, док је на нивоу АП Војводине обухваћено 100%.

На подручју Републике Србије је у школској 2016/2017. години 539.147 ученика похађало 3.352 основних школа, док је на нивоу Војводине 144.202 ученика похађало 536 школа. Нето стопа обухвата основним образовањем на нивоу Републике Србије износи 95,5%, док на нивоу Војводине износи 94,8%. Важан показатељ основног образовања је и стопа завршавања основне школе, која на нивоу Војводине износи 94,8%, док је стопа одустајања од школовања 0,5%.

На територији АП Војводине постоји 25 школа за основно образовање одраслих које похађа 1.742 одраслих и 71 школа за основно образовање ученика са сметњама у развоју које похађа 1.624 ученика.

На почетку школске 2017/2018. године, на територији Републике Србије се средње образовање одвијало у 510 средњих школа, од чега је 142 (27,8) на територији АП Војводине. Забележен број ученика у средњим школама износи 249.094 на нивоу Републике Србије и 62.930 на нивоу Војводине. Важан показатељ средњег образовања је и обухват деце средњим образовањем, које на нивоу Војводине износи 84,6%, док је стопа завршавања средње школе 80,5%.

На територији АП Војводине средње образовање се одвија у 40 локалних самоуправа, при чему у пет локалних самоуправа не постоје средње школе - у Беочину, Житишту, Малом Иђошу, Опову и Пландишту.

Посматрано према броју ученика који су похађали средње школе најзаступљеније су гимназије са 22,9% ученика, затим средње стручне школе које се баве економијом, правом и администрацијом (11,6%), средње стручне школе које се баве електротехником (10,1%), машинством и обрадом метала (9,5%), пољопривредом, производњом и прерадом хране (8,6%) и здравством и социјалном заштитом 8,2%. Средње школе наведених области похађа преко 70,0% укупног броја ученика АП Војводине.

Графикон 10. Уписани ученици средњих школа АП Војводине према подручју образовања, школска 2017/2018. година

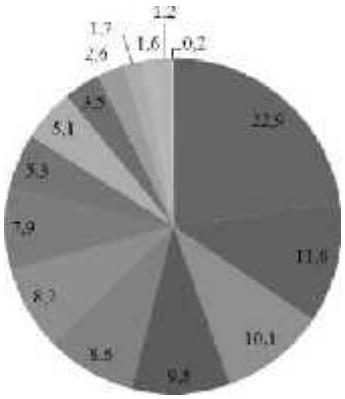

Гимназија (22,9)
Економија, право и администрација (11,6)
Електротехника (10,1)
Машинство и обрада метала (9,5)
Пољопривреда, производња и прерада хране (8,6)
Здравство и социјална заштита (8,2)
Трговина, угоститељство и туризам (7,9)
Саобраћај (5,3)
Хемија, неметали и графичарство (5,1)
Култура, уметност ијавноинформисање (3,5)
Геодезија и грађевинарство (2,6)
□ Шумарство и обрада дрвета (1,7)
Остало (личне услуге) (1,6)
Текстилство икожарство (1,2)
Геологија, рударство иметалургија (0,2)

Извор: Републички завод за статистику

Високо обазовање у АП Војводини стиче се на 40 високошколских установа које могу бити државни факултети, приватни факултети, државне високе школе или приватне високе школе. Број новоуписаних студената у школској 2017/2018. години на нивоу Републике Србије износи 47.676, при чему је од тога 21,6% студената (10.291) уписано на територији АП Војводине. Од укупног броја студената на нивоу АП Војводине, школске 2017/2018, њих 6.075 (59,0%) уписано је на буџет, а преосталих 4.216 (41,0%) на самофинансирање.

Од укупног броја новоуписаних студената на нивоу АП Војводине, највише њих се определило за државни факултет (71,6%), док се за државне високе школе определило 16,3% студената, за приватне факултете 11,5%, а за приватне високе школе тек 0,6%.

Према последњим доступним подацима о уписаним студентима према подручју интересовања за школску 2016/2017. годину уочава се да су млади на нивоу Војводине највише заинтересовани са инжењерство, производњу и грађевинарство (18,8%), пословање, администрацију и право (16,9%), образовање (10,4%) и информационе и комуникационе технологије (10,4%). Када се наведена подручја интересовања студената упореде са подацима из претходне школске године, уочава се да је број младих који су заинтересовани за пословање, администрацију и право, као и за образовање опао, док је број студената који су се определили за информационе и комуникационе технологије и инжењерство, производњу и грађевинарство порастао. Наведено упућује и на чињеницу да млади реагују на тенденције које постоје у привреди, што се уочава из чињенице да расте број студената који се опредељује за инжењерство и ИТ сектор услед растуће улоге овог сектора на

мапи потенцијала Војводине. На овај начин, инвестиције у стручно образовање постају инвестиције у привреду, а стручно образовање један од кључних ослонаца економског развоја.

Графикон 11. Уписани студенти АП Војводине према према подручју образовања, школска 2016/2017. година

Извор: Републички завод за статистику

Универзитет у Новом Саду је једини државни универзитет у Војводини и састоји се од готово 400 акредитованих студијских програма на нивоу основних, мастер, специјалистичких и докторских студија, чији су носиоци факултети и универзитетски центри за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије. Студије се реализују на 14 факултета који се налазе у Новом Саду (9), Суботици (3), Сомбору (1) и Зрењанину (1). У Новом Саду се налазе: Филозофски факултет, Пољопривредни факултет, Правни факултет, Технолошки факултет, Факултет техничких наука, Медицински факултет, Природно-математички факултет, Академија уметности и Факултет спорта и физичког васпитања. У Суботици се налазе Економски факултет, Грађевински факултет и Учитељски факултет на мађарском језику. У Сомбору се налази Педагошки факултет, док је у Зрењанину Технички факултет „Михајло Пупин“.

Када се анализирају студенти према подручјима образовања и појединачним факултетима државног универзитета у Новом Саду, уочава се да се највише студената опредељује за Факултет техничких наука, чак 31,1% укупног број а студената кој и су у школској 2016/2017. години уписали државни факулет. При томе, најзаступљенија подручја образовања односе се на инжењерство, производњу и грађевинарство и информационе и комуникационе технологије. На другом месту, према интересовању студената, позициониран је Природно-математички факултет са 12,8% укупног броја уписаних студената посматране школске године, док је на трећем месту Филозофски факултет са 10,6%.

У погледу образовања запослених, на основу података из Анкете о радној снази за 2017. годину, структура запослених у АП Војводини указује на чињеницу да је чак 60,9% укупног броја запослених лица старијих од 15 година са стеченим средњим образовањем, 23,6% са стеченим високим образовањем, 15,2% са стеченим нижим образовањем и 0,3% запослених без школе.

Према Попису из 2011. године, писменост војвођанског становништва износи 97,7%, док је писменост становништва на републичком нивоу нешто нижа и износи 97,3%. Разлика у писмености градског и сеоског становништва АП Војводине износи 1,8 процентних поена у корист града, односно 1,6% градског становништва и 3,4 процентна поена сеоског становништва припада групи неписмених лица старости 15 и више година. Разлика је већа између неписмених мушкараца и неписмених жена - неписмених мушкараца је 1,0%, док је неписмених жена 3,4%. Посматрано

према округзима, највећи број неписмених лица старости 15 и више година је на нивоу Сремског округа (2,7%), док је најнижи број неписмених лица на нивоу Севернобачког округа (1,6%).

Спорт

Спорт је у Уставу Републике Србије дефинисан као категорија од посебног друштвеног интереса. Стање и расположивост спортских објеката одређују могућности деце и омладине за бављење спортом, као и могућност за развој врхунског спорта. Без одговарајућег улагања у спорт и адекватног простора за игру и тренинг, нема правог развоја спорта77.

Улагање у спорт и спортске активности се поред директног буџетског финансирања спорта, врши и из средстава буџета Аутономне покрајине Војводине и из буџета јединица локалне самоуправе. Највиши проценат издвајања из општинског буџета имају општине из Јужнобачког округа (3,12%), док је најнижи проценат у Севернобачком округу (1,11%).

Мапа 4. Проценат издвајања из општинских буџета

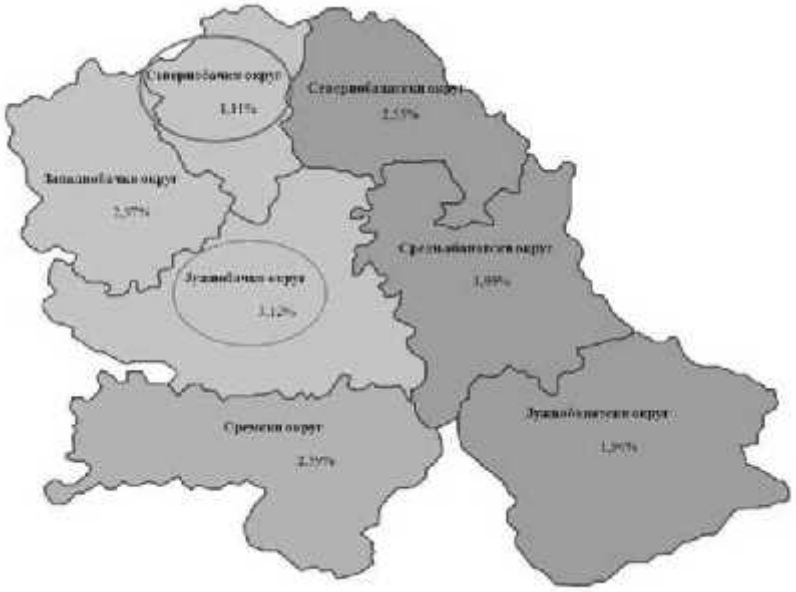

Према подацима Покрајинског секретаријата за спорт и омладину, у АП Војводини има 271 фискултурна сала, при чему је највећа заступљеност у Јужнобачком округу (70 или 26%), а најнижа у Севернобачком округу (19 или 7%). Иста је ситуација и у погледу спортских терена.

Мапа 5. Број фискултурних сала по округзима у АП Војводини

77 Стратегија развоја спорта у Републици Србији за период од 2009. до 2013. године (Службеном гласник РС", бр. 110/2008 од 2.12.2008. године.

Западнобачки округ Севернобачки округ Севернобанатски округ Средњобанатски округ АП Војводина 271=100,0%

Јужнобачки округ

Сремски округ

Јужнобанагскн округ

Мапа 6. Број школских спортских терена по окрузима у АПВ

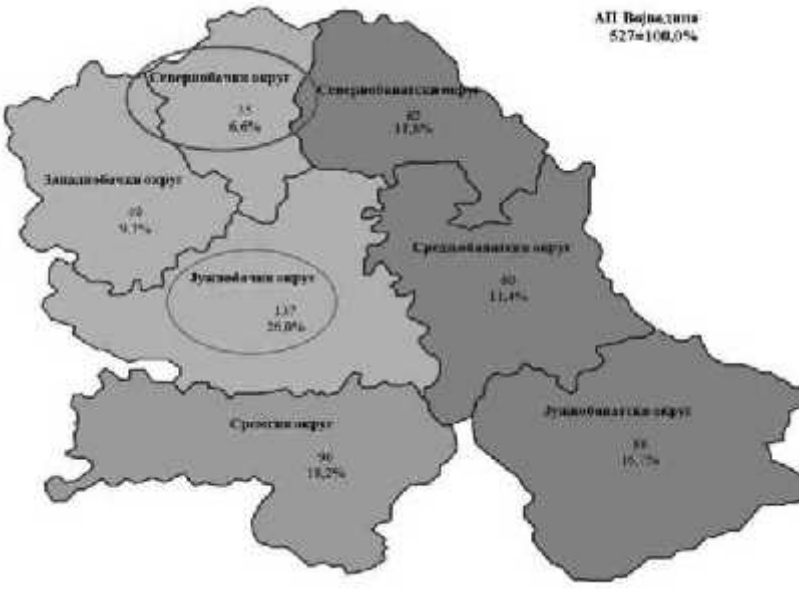

Извор: Стратегија развоја школског спорта у АПВ, упитници које су школе попуниле и послале Секретаријату.

Развијена физичка спортска инфраструктура је важан предуслов за бављење спортом деце и омладине. Физичка неактивност деце, а поготово адолесцената, негативно утиче на њихов физички и духовни развој. Таква ситуација угрожава јавно здравље, а самим тим и здравље појединаца, док истовремено умањује регрутну базу за врхунски спорт. Један од показатеља физичке активности деце, јесте и чланство у спортским секцијама. Према подацима Покрајинског секретаријата за спорт и омладину, у АП Војводини 23.692 детета је укључено у неку од спортских секција. Посматрано на нивоу округа, највећи број деце учесника у спортским секцијама је у Јужнобачком округу (6.947 ученика/ца или 29%), док је најнижи број у Севернобанатском округу (1.595 ученика/ца или 7%).

Мапа 7. Број ученика/ца који учествују у школским спортским секцијама по окрузима у АП Војводини

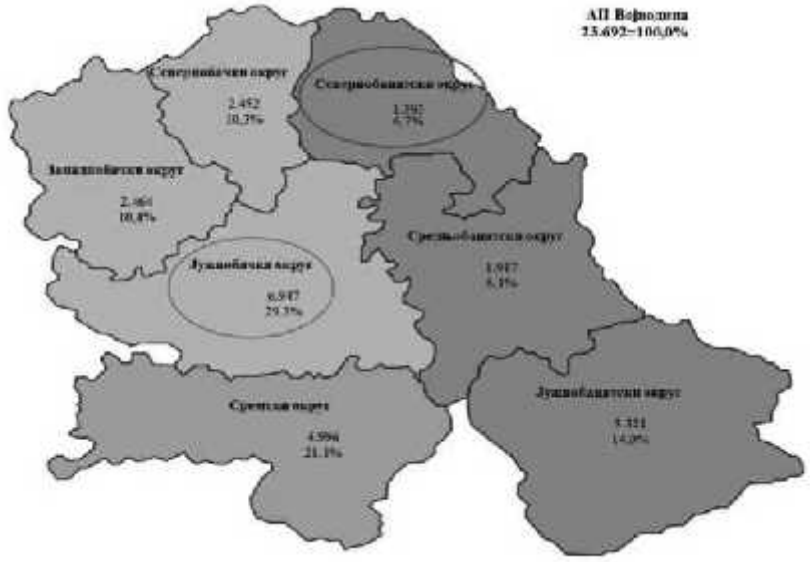

Здравство и социјална заштита

Од укупно 349 здравствних установа у Републици Србији у 2016. години, 92 (26,4%) се налазе на територији АП Војводине. Посматрано према учешћу у укупном броју појединачних категорија здравствених установа, уочава се да је највеће учешће специјалних болница, којих на територији АП Војводине има 11 (од 35 колико их има на републичком нивоу), те се стога може констатовати да је чак трећина свих специјалних болница на територији Републике Србије смештено у Војводини.

Табела 7. Здравствене установе у Републици Србији и АП Војводини, 2016. година

	Република Србија	АП Војводина	%
Завод за јавно здравље	25	7	28,0
Домови здравља	158	44	27,8
Опште болнице	41	9	22,0
Специјалне болнице	35	11	31,4
КБЦ	4	/	0,0
Клинички центри	4	1	25,0
Клинике	7	1	14,3
Заводи	24	5	20,8
Институти	16	4	25,0
Апотеке	35	10	28,6
X	349	92	26,4

Извор: Институт за јавно здравље Србије „Доктор Милан Јовановић Батут“, Здравствено-статистички годишњак Републике Србије, 2016.

Број здравствених радника и сарадника на нивоу Републике Србије у 2016. години износи 81.094, од чега је 23,7% (19.256) на нивоу АП Војводине. Од укупног броја здравствених радника и сарадника на нивоу АП Војводине, 4.619 чине доктори медицине (24,0%), 454 стоматолози (2,4%) и 416 фармацеути (2,2%).

Анализирајући округе у АП Војводини, највише здравствених радника и сарадника бележи Јужнобачки округ (37,9%), док је најмањи број здравствених радника и сарадника у Севернобанатском округу (7,7%).

Мапа 8. Здравствени радници и сарадници на нивоу округа у АП Војводини, 2016. година

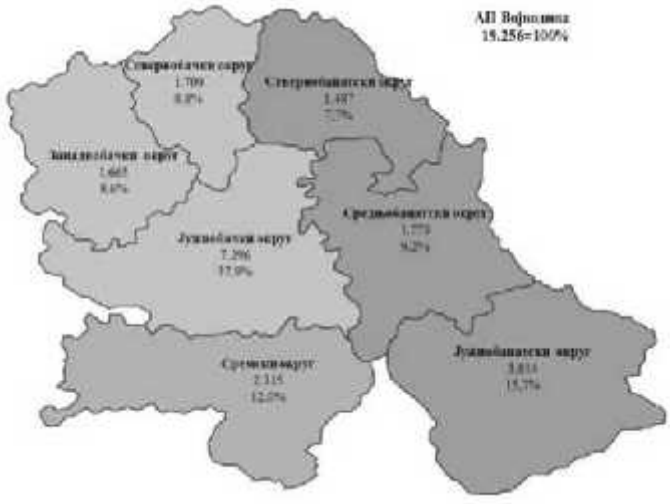

Извор: Институт за јавно здравље Србије „Доктор Милан Јовановић Батут“, Здравствено-статистички годишњак Републике Србије, 2016.

Графикон 11. Број становника на једног лекара на нивоу округа у АП Војводини, 2016. година

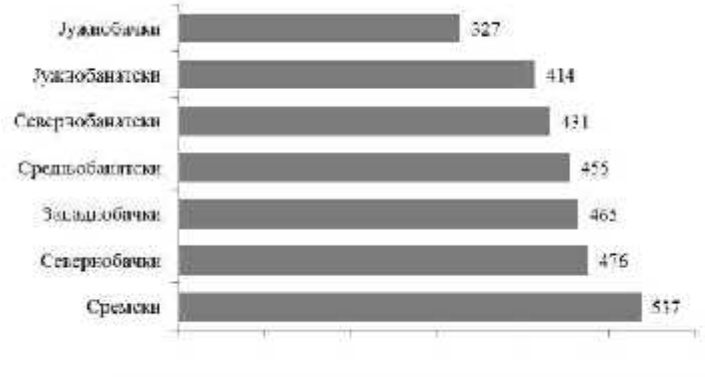

рана 2641

Покривеност становника једним лекаром на нивоу Републике Србије износи 352, а на нивоу АП Војводине 407, што показује неповољнију ситуацију на покрајинском нивоу. Уколико се број становника на једног лекара посматра према округзима у АП Војводини, уочава се да је ситуација најповољнија у Јужнобачком округу (327 становника по лекару), а најнеповољнија на нивоу Сремског округа (537 становника по лекару).

Извор: Републички завод за статистику, Општине и региони у Републици Србији, 2017.

У погледу установа социјалне заштите на територији АП Војводине, услугу домског смештаја одраслих и старијих лица пружа 15 установа чији је оснивач Покрајинска влада, услугу домског смештаја за одрасла и старија лица са менталним и интелектуалним потешкоћама пружа 6 установа, док услугу домског смештаја за одрасла и старија лица са сензорним потешкоћама пружа једна установа на територији Војводине. Такође, на територији АП Војводине, услугу домског смештаја одраслих и старијих пружа 28 приватних домова за старе којима је издата лиценца (дозвола за рад) надлежног министарства. У погледу установа за децу, услугу домског смештаја за децу и младе без родитељског старања и децу и младе са сметњама у развоју пружа 5 установа чији је оснивач Покрајинска влада11.

У склопу установа социјалне заштите, центри за социјални рад пружају услуге социјалне заштите у 4478 79 локалне самоуправе, при чему укупан број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад у 2017. години износи 218.238 и чини 11,7% укупне популације Војводине. У укупном броју корисника социјалне заштите благо доминирају жене са 52,6%, док мушкарци заузимају преосталих 47,4%. Важан показатељ је и однос броја корисника социјалне заштите и стручних радника Центра за социјални рад који је неповољан и износи 503 корисника по једном раднику.

Социјална заштита такође подразумева и исплаћивање додатка за децу, који је у 2016. години примало 367.000 деце на републичком и 103.000 деце на покрајинском нивоу. Уколико се наведени налази упореде са подацима из претходне, 2015. године, уочава се да је број деце која примају дечији додатак опао, што је у складу са трендовима депопулације, идентификованим како на националном, тако и на покрајинском нивоу.

78 Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, линк ка страници, датум претраживања: 21.9.2018. године.

79 Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, линк ка страници, датум претраживања: 21.9.2018. године.

У погледу броја и структуре корисника пензија из категорије осигураника запослених за 2016. годину, на нивоу АП Војводине 373.377 лица прима пензију што представља 25,8% републичког броја (1.449.278). Од тог броја, више од пола лица прима старосну пензију (59,4%), 23,2% породичну, а 17,4% инвалидску.

Када се посматрају подаци Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, уочава се да је у децембру 2017. године на нивоу Војводина забележено 422.124 корисника пензија, што чини 24,5% укупног броја корисника на републичком нивоу (1.720.435). Међу укупном броју корисника пензија Војводине, доминантно учешће заузимају запослени (са подацима за војна лица), који заузимају 88,1%, док пољопривредници представљају 6,5% корисника, а самосталне делатности 5,4%.

Просечна пензија на нивоу Војводине у децембру 2017. године износи 25.631 РСД и виша је од републичке (24.984 РСД). Када се посматрају појединачне категорије осигураника, највиша пензија се бележи у категорији осигураника самосталних делатности и износи 25.893 РСД, док је најнижа у случају категорије пољопривредника (12.273 РСД).

Сиромаштво и животни стандард

Стопа сиромаштва80 Републике Србије у 2016. години износи 7,3%. Регионална анализа стопе сиромаштва у 2016. години упућује на закључак да Београдски регион бележи најнижу стопу сиромаштва (4,0%), затим следи Војводина са 6,3%, Шумадија и Западна Србија са 6,6%, док регион Јужне и Источне Србије бележи највишу стопе сиромаштва (12,8%). Када се посматра период 2006-2016. године, уочава се позитиван тренд приближавања региона Војводине и Шумадије и Западне Србије Београдском региону, који у целокупном периоду има стабилно најнижу стопу сиромаштва.

Категорије у Србији које су највише изложене сиромаштву су необразовано становништво, незапослена и издржавана лица, лица старија од 65 година, деца, домаћинства са шест и више чланова, старачка једночлана и двочлана домаћинства (посебно рурална), лица са инвалидитетом, земљораднички пензионери, Роми и интерно расељени.

Стопа ризика од сиромаштва је најважнији показатељ сиромаштва у Европској унији и обухвата лица која се налазе испод прага сиромаштва (60% медијане) и имају тешкоћа да обезбеде нормалан живот, иако не морају бити сиромашна у смислу преживљавања. На нивоу Републике Србије стопа ризика од сиромаштва у 2016. години износи 25,5, док праг ризика од сиромаштва (релативна линија сиромаштва) износи 15.416,00 динара просечно месечно за једночлано домаћинство. За домаћинства с двоје одраслих и једним дететом старости до 14 година, праг ризика од сиромаштва је 27.748,82 динара, док је за четворочлано домаћинство с двоје одраслих и двоје деце старости до 14 година овај праг 32.373,63 динара.

Као мера животног стандарда становништва може се користити потрошња домаћинства која се посматра у складу са резултатима Анкете о потрошњи домаћинства81 Републичког завода за статистику, која је последњи пут спроведена 2016. године. Према анализираној Анкети, лична потрошња је на републичком нивоу износила 60.720 РСД, док је на покрајинском нивоу износила 57.817 РСД.

У структури личне потрошње домаћинстава у Војводини, као и на републичком нивоу, доминирају храна и безалкохолна пића са 35,4% учешћа, као и становање, вода, струја, гас и остала горива са 17,1%. Наведне категорије чине преко половине месечне потрошње домаћинства. Од преосталих испитаних категорија потрошње, значајно учешће заузима и транспорт са 9,1%.

Уколико се структура личне потрошње домаћинства посматра у односу на 2011. годину, уочава се да је она непромењена у смислу две водеће категорије - хране и пића и становања. Међутим, установљено је да су поједине категорије личне потрошње у посматраном периоду остварале раст. Те категорије су Одећа и обућа (5,2%), Комуникације (5,3%), Рекреација и култура (5,4%), Образовање (1,4%), Ресторани и хотели (2,4%) и Остали лични предмети и остале услуге (6,1%).

80 Стопа сиромаштва показује удео појединаца у друштву који не могу да задовоље основне потребе и чији су доходак/потрошња испод прага (линије) сиромаштва. Линија апсолутног сиромаштва се у основи утврђује на основу нутриционистичког минимума и структуре потрошње најсиромашнијих домаћинстава.

81 Републички завод за статистику, Анкета о потрошњи домаћинства, 2016.

Графикон 12. Структура личне потрошње домаћинства АП Војводине, сва домаћинства у 2016. години, %

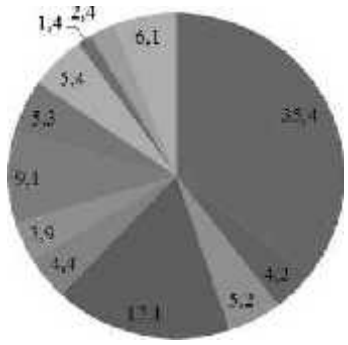

Храна и безалкохолна пића (35.4)
Алкохолна пића и дуван (4,2)
Одећа и обућа (5,2)
Становање, вода, струја, гас и остала горива (17,1)
Опрема за стан и текућа одржавања (4,4)
Здравље (3,9)
Транспорт (9,1)
Комуникације (5,3)
Рекреација и култура (5,4)
Образовање (1,4)
Ресторани и хотели (2,4)
Остали лични предмети и остале услуге (6,1)

Извор: Републички завод за статистику

Расположива средства домаћинства чине приходи домаћинства у новцу и приходи домаћинства у натури. Структура расположивих средстава домаћинстава на нивоу Републике Србије показују учешће од 95,6% прихода у новцу и 4,4% прихода у натури (који обухватају приходе у натури у име зарада и натуралну потрошњу). Ситуација је слична и на покрајинском нивоу - 96,7% расположивих средстава остварује се из прихода у новцу, док се 3,3% средстава остварује у натури. Домаћинства АП Војводине своја расположива средства у новцу генеришу у највећем проценту из редовног радног односа (49,0%) и из пензија (30,6%) и на тај начин обезбеђују скоро 80,0% својих расположивих средстава. Своје буџете, домаћинства допуњавају у највећој мери приходима од пољопривреде, лова и риболова (5,7%), приходима које остварују ван редовног радног односа (3,1%) и осталим примањима од социјалног осигурања (3,1%).

Према подацима о зарадама за 2017. годину, просечна републичка бруто зарада износи 65.976 РСД, док нето зарада износи 47.893 РСД. Уколико се упореди са претходном годином, може се закључити да је нето зарада остварила номинални раст од 3,9%. Просечна бруто зарада на нивоу Војводине износи 63.726 РСД, док је нето зарада 46.215 РСД и у односу на 2016. годину је остварила номинални раст од 3,5%.

Посматрано на нивоу округа, највећа нето зарада у 2017. години је забележена на нивоу Јужнобачког округа и износи 50.810 РСД, док је најнижа зарада забележена на нивоу Западнобачког округа (39.562 РСД). Поредећи промену зараде у међугодишњем периоду, највећи номинални раст је забележен на нивоу Средњобанатског округа и износи 5,5%, док је најмањи номинални раст забележен на нивоу Западнобачког округа и износи 2,2%.

Запосленост и незапосленост

Тржиште рада Републике Србије налази се у процесу опоравка, након што је 2009. године снажно погођено негативним ефектима светске економске кризе. Негативни ефекти кризе испољили су свој утицај на тржиште рада у четвртом кварталу 2008. године, при чему витални показатељи стања у погледу запослености још увек нису достигли преткризни ниво. Уколико се посматра целокупан период од 2007. године, уочава се да је регистрована запосленост опадала константно до 2014. године, да би тек 2015. године остварила раст. Најинтензивнији пад запослености бележи се у

Табела 8. Регистрована запосленост на нивоу Републике Србије и АП Војводине 2015-2017. године

Година	Укупно Србија	%	АПВ	%	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници Србија	%	АПВ	%

Графикон 13. Тренд кретања регистроване запослености Републике Србије и АП Војводине у периоду 2007-2017.године

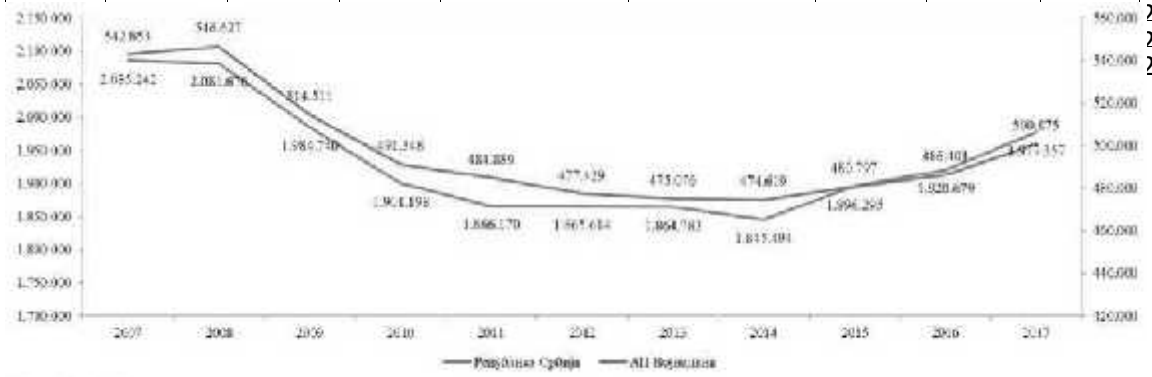

Извор: Републички завод за статистику

2009. години, и износи 4,7%82 за Србију и 5,9% за Војводину. Наведене негативне стопе директно указују на последице кризе, као и на осетљивост тржишта рада Србије. Од 2015. године, запосленост на нивоу Србије, као и Војводине бележи позитиван тренд, при чему је најпозитивнија стопа раста забележена у последњој посматраној, 2017. години, и износи 3,0% како на републичком, тако и на покрајинском нивоу.

Укупан број регистрованих запослених лица на нивоу Републике Србије у 2017. години износи 2.062.588, при чему је 1.977.357 запослених у правним лицима и предузетника, док је 85.231 регистрованих индивидуалних пољопривредника. Укупан број регистрованих запослених лица на нивоу Војводине износи 524.591 и чини 25,4% регистрованих запослених Србије, при чему 500.875 лица чини запослене у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетнике (лица која самостално обављају делатност и запослени код њих), док 23.716 лица представљају регистроване индивидуалне пољопривреднике.

82 Стопа пада у односу на претходну годину

Када се посматрају окрузи Војводине, највећи број запослених лица регистрован је на нивоу Јужнобачког округа (201.888), који генерише преко трећине (38,5%) укупног броја регистроване запослености на нивоу АП Војводине. Остали окрузи су распоређени на следећи начин: Сремски округ 83.069 запослених (15,8%), Јужнобанатски 64.346 (12,3%), Севернобачки 54.953 (10,5%), Средњобанатски 44.298 (8,4%), Западнобачки 40.620 (7,7%). Најнижи број запослених лица забележен је на нивоу Севернобанатског округа и износи 35.418 лица, односно чини тек 6,8% укупног броја регистрованих лица на нивоу Војводине.

Мапа 9. Регистрована запосленост на нивоу АП Војводине и округа, 2017. год

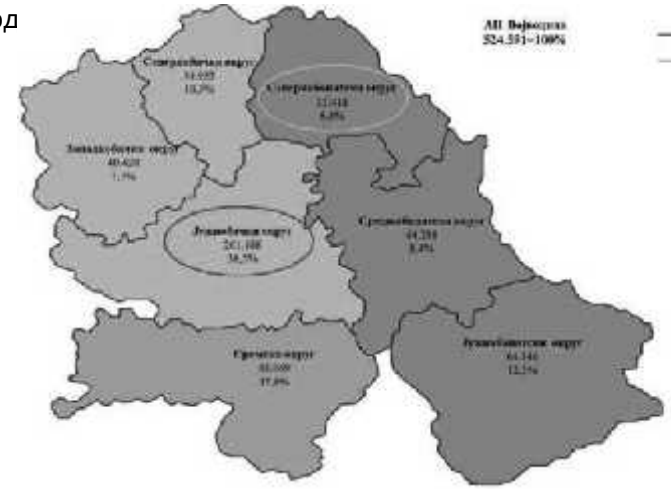

Највиша регистрована запосленост Најнижа регистрована запосленост

Извор: Републички завод за статистику

Посматрано према секторима, регистровану запосленост на нивоу АП Војводине у највећем проценту генеришу Прерађивачка индустрија (26,0%), Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (17,2%) и Здравствена и социјална заштита (8,3%). Ова три сектора учествују у генерисању запослености АП Војводине са преко 50,0%.

Када се регистрована запосленост посматра са становишта промене у последње три године (2015-2017), уочава се да највећи пораст броја запослених лица забележен на нивоу сектора Рударство (21,5%), Административне и помоћне услужне делатности (16,7%), као и Информисање и комуникација (15,7%). Такође, у посматраном трогодишњем периоду се уочава и значајан пад броја запослености на нивоу сектора Пољопривреда, шумарство и рибарство који износи 12,7%. Пад регистроване запослености је забележен и на нивоу сектора Снабдевање водом и управљање отпадним водама (9,3%), Уметност, забава и рекреација (6,4%), Државна управа и обавезно социјално осигурање (4,5%), Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (4,2%), Саобраћај и складиштење (2,8%), Здравствена и социјална заштита (2,4%) и Финансијске делатности и делатност осигурања (1,6%).

Табела 9. Регистрована запосленост на нивоу АП Војводине према секторима делатности, 2017. година

	2015	2017	стопа
Укупно	506.598	524.591	3,6
Регистровани индивидуални пољопривредници	25.801	23.716	-8,1
Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која	480.797	500.875	4,2
Запослени у правним лицима	400.678	413.740	3,3
Предузетници, лица која самостално обављају делатност и	80.119	87.135	8,8
Пољопривреда, шумарство и рибарство	21.598	18.852	-12,7
Рударство	1.905	2.315	21,5

Прерађивачка индустрија	115.234	130.057	12,9
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	5.593	5.356	-4,2
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	10.384	9.416	-9,3
Грађевинарство	19.566	19.708	0,7
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	81.940	86.307	5,3
Саобраћај и складиштење	29.604	28.776	-2,8
Услуге смештаја и исхране	14.384	15.749	9,5
Информисање и комуникације	10.949	12.666	15,7
Финансијске делатности и делатност осигурања	9.501	9.351	-1,6
Пословање некретнинама	1.225	1.257	2,6
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	18.897	20.328	7,6
Административне и помоћне услужне делатности	14.991	17.495	16,7
Државна управа и обавезно социјално осигурање	29.586	28.248	-4,5
Образовање	35.753	36.016	0,7
Здравствена и социјална заштита	42.789	41.747	-2,4
Уметност, забава и рекреација	8.027	7.511	-6,4
Остале услужне делатности	8.847	9.721	9,9

Извор: Републички завод за статистику

Према подацима из Анкете о радној снази за 2017. годину, стопа запослености за становништво старије од 15 година на нивоу Републике Србије износи 46,7%, док је за АП Војводину нешто нижа и износи 46,0%. Забележене стопе запослености ниже су од просека Европске уније (53,5%), као и од стопа запослености земаља у окружењу које су старе чланице Европске уније, с обзиром да је стопа запослености становништва старијег од 15 година на нивоу Мађарске 53,9%, Бугарске 51,9% и Румуније 52,2%. Уколико се запосленост Србије и АП Војводине упореди са Хрватском (45,8%), која је најмлађа чланица Европске уније, уочава се да је запосленост на нивоу Србије и Војводине виша. Ситуација је слична и када се стопа запослености упореди са другим земљама кандидатима из окружења, с обзиром да износи 45,9% за Црну Гору и 42,8% за Македонију.

Када се стопа запослености за становништво старије од 15 година посматра на нивоу округа Војводине, она је највиша на нивоу Јужнобачког округа и износи 49,1%. У посматраној, 2017. години, два округа бележе стопу запослености која је виша од покрајинског нивоа који износи 46,0%: Јужнобачки (49,1%) и Севернобачки (47,8%), док је на нивоу преосталих пет округа забележена стопа запослености која је нижа од покрајинског просека: Сремски (45,9%), Севернобанатски (44,5%), Средњобанатски (43,2%), Јужнобанатски (43,1%) и Западнобачки (42,8%).

Мапа 10. Стопа запослености за становништво старије од 15 година на нивоу АП Војводине и округа, 2017. година(%)

Највиша стопа запослености

Најнижа стопа запослености

Извор: Републички завод за статистику, Анкета о радној снази 2017.

Како би се анализирала незапосленост, као важан сегмент посматрања стања на тржишту рада, неопходно је посматрати стопе незапослености према подацима Анкете о радној снази за 2017. годину. Стопа незапослености за становништво старије од 15 година на нивоу Србије износи 13,5%, док је на нивоу Војводине нешто нижа и износи 12,2%. Када се стопа незапослености посматра за округе Војводине, уочава се да је нижа од покрајинског просека на нивоу три округа, Севернобачког (10,7%), Севернобанатског (10,7%) и Јужнобачког (11,0%), док је на нивоу преосталих округа стопа незапослености виша. Највиша стопа незапослености за становништво старије од 15 година, забележена је на нивоу Средњобанатског округа и износи 14,3%, док је у осталим окрузима нешто нижа: Сремски округ 14,0%, Западнобачки и Јужнобанатски 12,8%.

Мапа 11. Стопа незапослености за становништво старије од 15 година на нивоу АП Војводине и округа, 2017.година(%)

Највиша стопа запослености Најнижа стопа запослености

Према подацима Националне службе за запошљавање, у децембру 2017. године, број незапослених лица на евиденцији за Републику Србију је износио 618.826 лица, а на нивоу АП Војводине 134.214 лица (21,7% укупног броја незапослених

Графикон 14. Незапосленост на нивоу Републике Србије и АП Војводине, 2013-2017. године

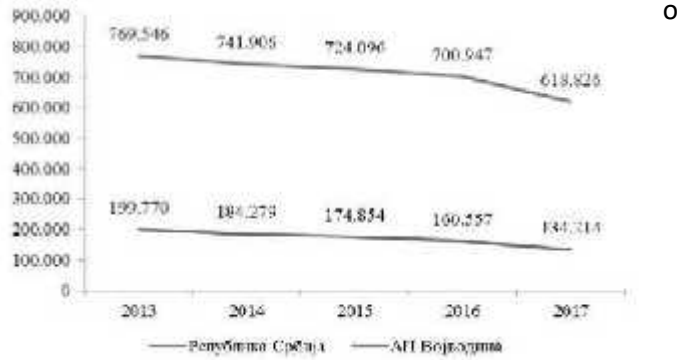

Извор: Национална служба за запошљавање

о

на републичком нивоу). Према подацима наведеног извора, незапосленост је од 2014. године у константном паду, како на републичком, тако и на покрајинском нивоу, при чему је пад најизраженији у последњој посматраној, 2017. години и износи 11,7% на нивоу Србије и 16,4% на нивоу АП Војводине.

Посматрано према округзима Војводине, 30,8% незапослених лица евидентирано је у Јужнобачком округу, 19,5% у Јужнобанатском, 14,0% Сремском, 11,6% Западнобачком, 9,8% у Средњобанатском, 7,2% у Севернобачком и 7,1% у Севернобанатском округу.

Мапа 12. Незапосленост у АП Војводини и округзима, децембар 2017. године

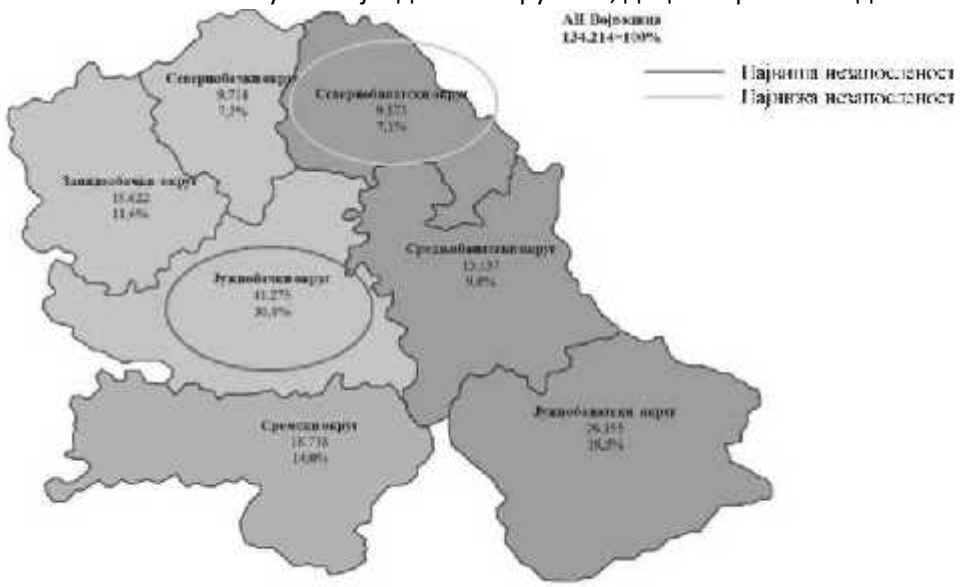

Извор: Национална служба за запошљавање

Када се посматрају подаци о незапослености према подручјима рада Националне службе за запошљавање, уочава се да је највећи број незапослених лоцирано у подручју Машинство и обрада метала (10,3%), Економија, право и администрација (9,3%), Пољопривреда, производња и прерада хране (7,7%), као и Трговина, угоститељство и туризам (7,3%).

Графикон 15. Незапосленост у АП Војводини према подручјима рада, 2017. година

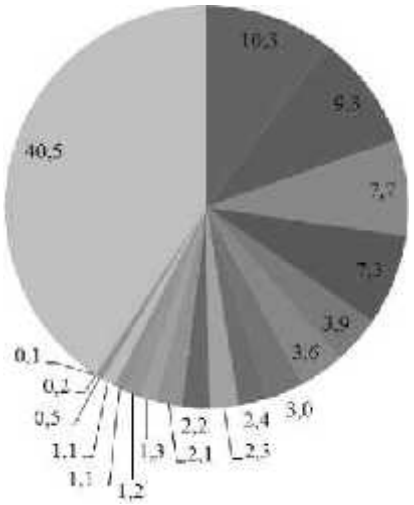

Машинство и обрада метала (10.3)
Економија, право и адмшшстрацлја (9,3)
Пољопривреда, производња и прерада храле (7,7)
Трговина, угоститељство и турлзам (7,3)
Текстилство лкожарство (3,9)
Електротехника (3,6)
Хемија, неметали и графичарство (3,0)
Саобраћај (2,4)
Здравство, фармација и социјална заншгга (2,3)
Васпитање и образовање (2,2)
Геодезијаи грађевинарство (2,1)
Природно - математичко подручје (1,3)
Друштвено - хуманистичко подручје (1,2)
Шумарство и обрада дрвета (1,1)
Култура, уметност и јавноинформисање (1,1)
Комуналне, тапетарске и фарбарске услуге (0,5)
Геологија, рударство иметалургија (0,2)
Физичка култура и спорт (0,1)
Остало (40,5)

Извор: Национална служба за запошљавање

Када се посматра старосна структура незапослених лица АП Војводине, може се закључити да највеће учешће у укупном броју незапослених лица радног узраста заузима становништво које

припада старосној групи 50-54 године (12,7%), као и 55-59 година (12,3%). Становништво старосне групе 40-44 година чини 11,9%, 45-49 година 11,7% и 35-39 година 11,6%. Наведене групе заједно чине преко 60% укупног броја незапослених лица АП Војводине. Један од проблема са којима се суочава тржиште рада Србије је незапосленост младих. Стопа незапослености младих је на нивоу Европске уније 16,8%, док је на нивоу Србије и Војводине скоро два пута виша и износи 31,9% и 30,1%, респективно. У поређењу са појединачним земљама чланицама Европске уније, једине земље које бележе вишу стопу незапослености младих од Србије и Војводине су Грчка (43,6%), Шпанија (38,6%) и Италија (34,9%).

Графикон 16. Незапосленост у АП Војводини према старосним групама, 2017. година (%)

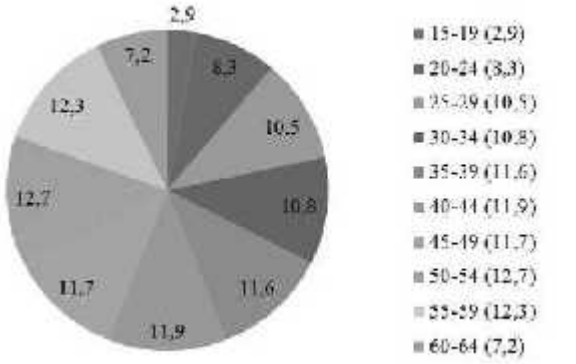

Извор: Национална служба за запошљавање

Образовна структура незапослених лица АП Војводине указује да највиши проценат незапослених (37,0%) има стечен први степен стручне спреме, затим 25,5% четврти степен стручне спреме и 20,6% стечен трећи степен стручне спреме. Такође, приметно је и високо учешће УП-1 степена стручне спреме у укупном броју незапослених на нивоу Воводине које износи 8,0%.

Графикон 17. Незапосленост у АП Војводини према степену стручне спреме, 2017. година

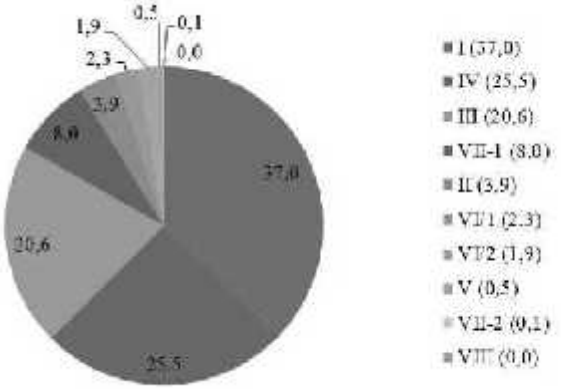

Извор: Национална служба за запошљавање

Уколико се анализира незапосленост на нивоу АП Војводине са становишта њеног трајања, уочава се да незапослена лица на запослење најчешће чекају од једне до две године (15,0% незапослених), затим до три месеца (15,0%), пет до осам година (12,6%), три до пет година (12,0%), као и преко десет година (10,2%).

Графикон 18. Незапосленост у АП Војводини према трајању, 2017. година

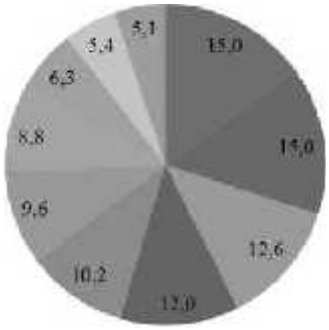

1-2 године (15,0)
До 3 месеца (15,0)
5-8 година (12,6)
3-5 година (12,0) ■ Преко 10 година (10,2)
2-3 године (9,6)
3-6 месецн (8,8)
6-9 месецн (6,3) 9-12 месеци (5,4)
8-10 година (5,1)

Извор: Национална служба за запошљавање

Лица која су незапослена дуже од годину дана чине 64,5% укупног броја незапослених лица са евиденције, што указује на проблем дугорочне незапослености на тржишту рада Војводине. Лица која су дугорочно незапослена, са протоком времена, губе стечене вештине и знања, мотивисаност за рад и у већини случајева прелазе у категорију неактивних (издржаваних) лица чији повратак на тржиште рада подразумева високе трошкове.

Да би се избегло повећање трошкова, односно да би се ограниченим средствима за мере које се односе на запошљавање обухватио што већи број лица, неопходно је усмерити их на лица која су тек остала без запослења. Истраживања су показала да та категорија лица захтева много краће обуке, да се лакше преквалификују или доквалификују и да су спремнији да се као предузетници укључе на тржиште рада.

У циљу превазилажења проблема са којима се тржиште рада Републике Србије суочава, уведени су програми и мере запошљавања који постоје на свим нивоима власти: националном (Национална служба за запошљавање), регионалном (Покрајински секретаријат за привреду и туризам) и локалном (локалне самоуправе кроз Локалне акционе планове запошљавања).

Национална служба за запошљавање обавља послове запошљавања, осигурања за случај незапослености, остваривања права из осигурања за случај незапослености, друга права у складу са законом, као и вођење евиденција у области запошљавања. Програми и мере активне политике запошљавања које спроводи Национална служба:

Пројекти и међународна сарадња;
Активности посредовања у запошљавању, професионалне оријентације и планирања каријере;
Додатно образовање и обука;
Субвенције за запошљавање;
Јавни радови;
Подстицаји за запошљавање и развој предузетништва;
Спровођење програма решавања вишка запослених;
Подстицај за запошљавање корисника новчане накнаде;
Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом;
Сарадња са социјалним партнерима у спровођењу мера активне политике запошљавања;
Пакети услуга за незапослена лица која имају приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања.

Носилац послова запошљавања и спровођења политике запошљавања на територији АП Војводине је Покрајински секретаријат за привреду и туризам. Уважавајући смернице и препоруке европске политике запошљавања, циљеве политике запошљавања дефинисане Националним акционим

планом запошљавања, приоритети политике запошљавања на територији Аутономне покрајине Војводине су 1) подршка отварању нових радних места и смањење стопе незапослених у АП Војводини, 2) веће улагање у људске ресурсе побољшањем образовања и обука, као и максимално коришћење Едукативног центра, са циљем усклађивања понуде и потражње на тржишту рада и 3) промовисање социјалне инклузије и једнаких могућности на тржишту рада.

Основни инструмент спровођења активне политике запошљавања на територији Аутономне покрајине Војводине представља Покрајински акциони план запошљавања којим се дефинишу циљеви и приоритети и утврђују програми, мере и политике запошљавања, чијом се реализацијом тежи постићи одрживо повећање запослености у складу са стратешким правцима и циљевима Националне стратегије запошљавања 2011-2020. године.

Програми и мере активне политике запошљавања које се финансирају средствима из буџета АП Војводине, а реализују се преко Националне службе за запошљавање на територији АП Војводине, су субвенције незапосленим лицима за самозапошљавање, субвенције послодавцима за запошљавање незапослених лица и јавни радови.

Субвенција назапосленим лицима за самозапошљавање представља додељена средства и стручну помоћ коју може да оствари незапослени који се самозапошљава. Додељује се незапосленом лицу које се налази на евиденцији Националне службе за запошљавање на територији АП Војводине, ради оснивања радње или другог облика предузетништва од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Субвенција послодавцима за запошљавање незапослених лица одобрава се послодавцима који припадају приватном сектору, ради запошљавања незапослених лица која се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање на територији АП Војводине. Субвенција за запошљавање незапоселних лица представља државну помоћ мале вредности.

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања незапосленог и незапосленог у стању социјалне потребе, очувања и унапређења радних способности незапослених, као и ради остваривања одређеног друштвеног интереса.

У циљу превазилажења идентификованог раскорака у усклађивању професионалне образовне структуре незапослених на евиденцији и потреба послодаваца на локалном и регионалном тржишту рада (првенствено у занимању III степена образовања), Покрајинска Влада је у Новом Саду основала Едукативни центар за обуке у професионалним и радним вештинама. Основни циљ Едукативног центра је превенција дугорочне незапослености, помоћ у стицању нових знања и вештина ради лакшег запошљавања и подршка развоју предузетништва, стварање претпоставки за отпочињање пословања и квалитетно улагање у обучавање и образовање заинтересованих лица.

Сектор малих и средњих предузећа и предузетништво

У периоду од 2004. до 2011. године, учешће МСП Војводине у укупном броју МСП у Србији било је релативно константно, са најмањим учешћем од 26,1% забележеним у 2011. години. У наведеном периоду, број МСП у Србији је повећан са 74.708 у 2004. на 90.764 у 2011. години. Повећање броја МСП у наведеном периоду је приметно и у АП Војводини, где се број предузећа константно повећавао од 19.725 у 2004. години, до 23.719 предузећа у 2011. години. У последњој посматраној, 2016. години, број предузећа МСП сектора износи 24.736, док је на нивоу Србије 97.023, те је у поређењу са 2011. годином приметан значајан раст, посебно на републичком нивоу.

Када се посматрају округи Војводине и МСП сектор у 2016. години, уочава се да се највећи број предузећа налази у Јужнобачком округу и да МСП сектор овог округа обухвата 11.084 микро, малих, средњих и великих предузећа. Најмањи број предузећа је забележен на нивоу Севернобанатског округа и износи 1.201 предузећа.

Такође, анализа МСП сектора на нивоу округа указује и на велике регионалне разлике. МСП сектор Јужнобачког округа чини чак 44,8% укупног МСП сектора који генерише Војводина, док Севернобачки округ, који је на другом месту, генерише 13,4% укупног МСП сектора на покрајинском нивоу, односно тек трећину првопласираног округа. Округ са најмање учешћа у броју МСП у Војводини је Севернобанатски, са 4,9%. У односу на овај округ, Јужнобачки има 9,2 пута више МСП у 2016. години (што представља повећање у односу на 2011. годину када је тај однос износио 8,1 : 1 у корист Јужнобачког округа).

Мапа 13. Број МСП по окрузима и њихово учешће у укупном броју МСП Војводине, 2016. година

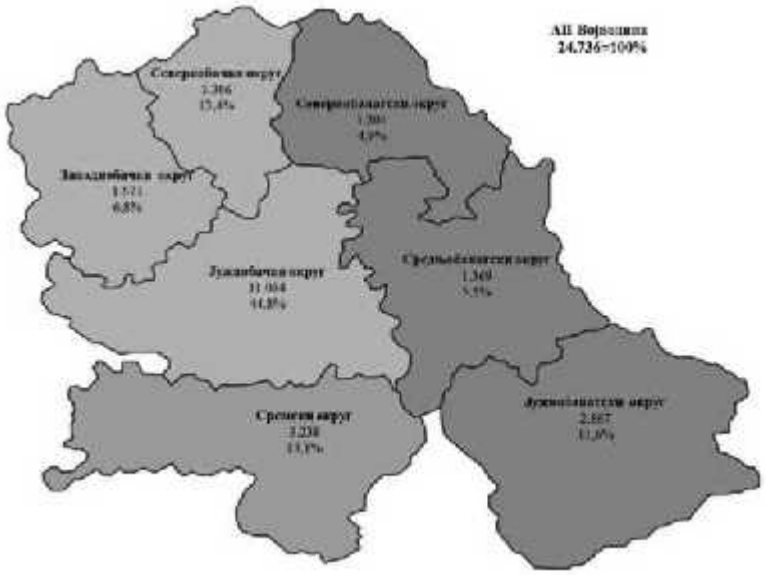

Извор: Министарство привреде Републике Србије на основу података Републичког завода за статистику

У поређењу са 2011. годином, број микро, малих, средњих и великих предузећа порастао је на нивоу Јужнобанатског, Јужнобачког, Средњобанатског и Сремског округа, док је опао на нивоу Западнобачког, Севернобанатског и Севернобачког округа.

Када се анализи МСП додају и информације о предузетницима, може се уочити да се број МСПП у Србији, као и у Војводини, кретао једнаком динамиком. У периоду 2011-2013. године, укупан број предузећа је опадао, да би у 2014. години остварио раст, а наредне, 2015. године поново опао. Највећи број предузећа у посматраном периоду је забележен у 2016. години.

Графикон 19. Кретање броја МСПП у Републици Србији и АП Војводини у периоду 2011–2016. година

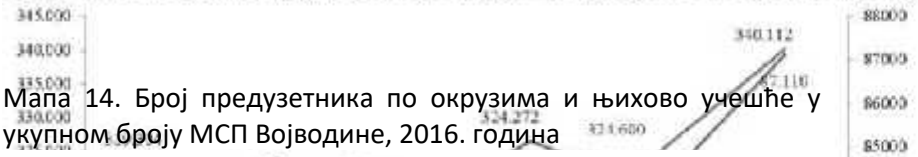

Мапа 14. Број предузетника по округзима и њихово учешће у укупном броју МСП Војводине, 2016. година

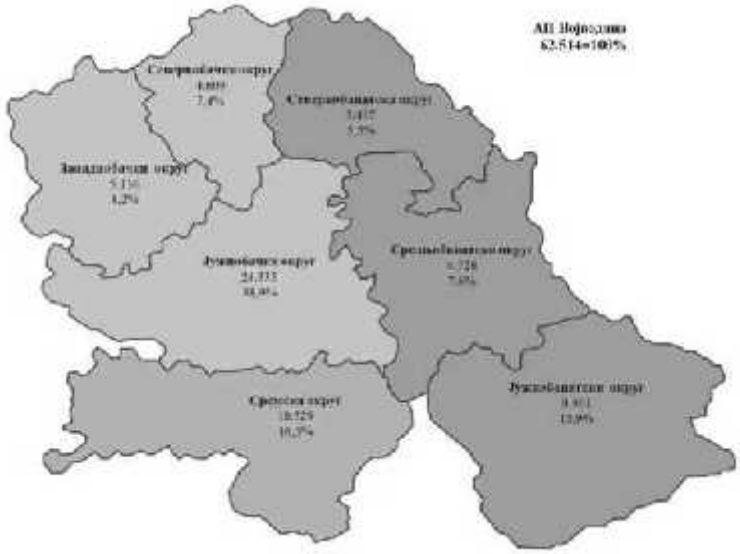

Извор: Министарство привреде Републике Србије на основу података Републичког завода за статистику

Када се у контексту предузетничког сектора у 2016. години посматрају округзи Војводине, уочава се да се највећи број предузетника налази у Јужнобачком округу (24.335), док је најмањи број предузетника забележен на нивоу Севернобанатског округа и износи 3.417.

У 2011. години је највећи број предузећа средње величине забележен на нивоу Јужнобачког округа (228), док је на другом месту Сремски (119). Најмањи број средњих предузећа забележен је на нивоу Севернобанатског (45) и Западнобачког округа (44).

Већ напоменуте регионалне разлике највидљивије су када се анализира учешће великих предузећа у укупном броју великих предузећа у АП Војводини у 2016. години. Однос између округа који има највише великих предузећа (Јужнобачки) и округа који има најмање ових предузећа

(Западнобачки) износи 10,2 : 1. С друге стране, најмање регионалне разлике су у односу учешћа у укупном броју средњих предузећа у АП Војводини, где су водећи округи АП Војводине (Јужнобачки) и последњи округ (Западнобачки) у овој категорији у Војводини у односу 5,2 : 1.
Регионалне разлике према округзима АП Војводине и величини предузећа:
Микро предузећа 9,9 : 1, Јужнобачки : Севернобанатски,
Мала предузећа 6,8 : 1, Јужнобачки : Севернобанатски,
Средња предузећа 5,2 : 1, Јужнобачки : Западнобачки,
Велика предузећа 10,2 : 1, Јужнобачки : Западнобачки.
Према последњим доступним подацима за 2017. годину, предузећа у АП Војводини генеришу БДВ у износу од 505,8 млрд РСД, који чини 25,0% укупног БДВ-а на републичком нивоу. Уколико се наведени износ упореди са БДВ-ом из претходне, 2016. године, може се закључити да је у 2017. години остварио значајан раст од 6,9%.
Половину бруто додате вредности АП Војводине генерише Прерађивачка индустрија (49,7%), а сектори који учествују у формирању додате вредности са преко 5% су Трговина на велико и мало и поправка моторних возила (14,8%), Пољопривреда, шумарство и рибарство (6,7%), Саобраћај и складиштење (5,3%) и Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром (5,2%). Наведено у потпуности одговара и дистрибуцији предузећа према секторима, с обзиром да је преко половине војвођанских микро, малих, средњих и великих предузећа управо из сектора Прерађивачка индустрија и Трговина на велико и мало и поправка моторних возила. Међутим, важно је напоменути да сектору прерађивачке индустрије припада највећи број малих, средњих и великих предузећа, док сектору трговине припада највећи број микро предузећа.
Графикон 20. Учешће појединачних сектора у формирање БДВ МСП сектора АП Војводине, 2017. година

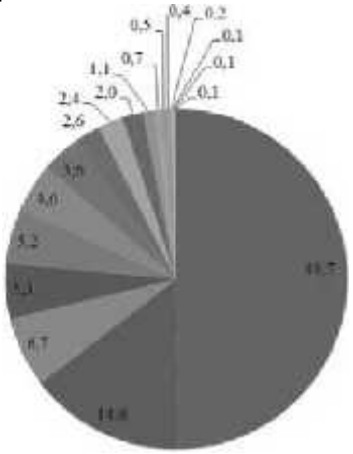

Прсрађнвачка ннлустрнја (49,7)
Грговина на велико н мало и попраока моторннх возила (14.8)
11ол»опривреда. шумарство и рибарство (6.7)
Саобраћај и складнштсњс (5,3)
Снабдсвањс слскфичном снсршјом. гасом и паром (5,2)
І рађепинарстпо (4,6)
Пнформисање н комуникаиије (3,6)
Снаблевање водом и управљање отпадним водама (2,6)
Сфучне, научнс, нновацнонс и тсхничкс делатности (2,4)
Адмкнистрагнвнс н номоћнс услужнс дслагностн (2,0)
Рударство (1.1)
Услуге смештаја и исхране (0,7)
Уметност, забава и рекреашџа (0,5)
Пословањс нскрстнинама (0,4)
Осталс услужнс дслатностн (0,2)
Извор: Републички завод за статистику
ФннансиЈСке лелатности и делатност осигурања (0,1) Образовање (0,1)
Здравствсна н сошџална зашшта (0,1)
Промет МСПП сектора АП Војводине је у 2016. години износио је 27,8% промета МСПП сектора у Србији. Највећи део војвођанског промета је остварио Јужнобачки округ, чак 51,2%, док је најмањи остварила Севернобанатски округ (4,4%).

Графикон 21. Промет у сектору МСПП по окрузима АП Војводине, 2016. година, мил. РСД (АПВ = 100)

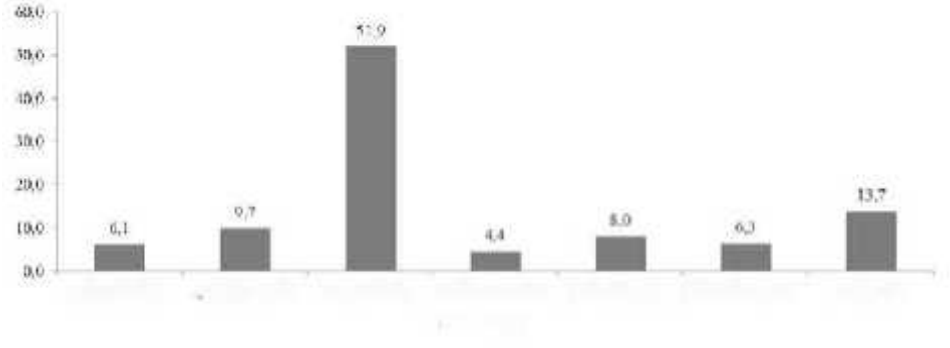

Извор: Министарство привреде Републике Србије на основу података Републичког завода за статистику

Индикатори пословне демографије по регионалним областима показују значајну неравномерност услова за оснивање нових и развој постојећих привредних субјеката (предузећа и предузетника). У 2016. години, највећа пословна динамика је забележена у Београдској области, где је број основаних привредних субјеката већи од угашених, као и на нивоу Јужнобачког округа, где је нето број привредних субјеката повећан за 2.122 (број основаних предузећа износи 4.317, док је број угашених предузећа 2.195).

Посматрајући све области Републике Србије, распон најповољнијих и најнеповољнијих односа оснивања и гашења привредних субјеката је у 2016. години између Београдске области са једне, и Севернобанатске и Борске са друге стране (2,1 : 1,2).

Најповољније окружење за покретање и развој пословања (области са највећим бројем привредних субјеката која успешно настављају своје пословање након две године од оснивања), односно вишу стопу опстанка од просечне у Републици Србији имало је осам округа, међу којима су Јужнобачки и Севернобачки округ.

Табела 10. Основни показатељи пословне демографије у окрузима АП Војводине, 2016.

	Основана	Угашена	Нето	Нето ефекат	Број основаних	Бр°ј опсталих у	Стопа опстанка
Република Србија	42.044	24.728	17.316	1,7	37.311	26.450	70,9
Западнобачки	751	485	266	1,5	780	537	68,8
Јужнобанатски	1.440	1.060	380	1,4	1.230	847	68,9
Јужнобачки	4.317	2.195	2.122	2,0	3.812	2.776	72,8
Севернобанатски	467	386	81	1,2	438	283	64,6
Севернобачки	812	543	269	1,5	777	580	74,6
Средњобанатски	649	511	138	1,3	745	529	71,0
Сремски	1.434	1.024	410	1,4	1.381	985	71,3

Извор: Министарство привреде Републике Србије на основу података АПР

Иновације су основни покретачи привреде. Иновативност је основни фактор технолошког прогреса и економског развоја и веома је важна за сва предузећа на путу њиховог раста и развоја. Величина и квалитет иновационих потенцијала одређују могућност стварања иновација, а брзина и успешност у примени иновација детерминише брзину транзиције неке земље ка друштву заснованом на знању83.

83 Извештај о малим и средњим предузећима и предузетништву 2016, Министарство привреде

Унапређење иновативности је у основи развојних политика и у средишту је стратегије Европа 2020. Иновативност се на нивоу Европске уније мери помоћу Иновационог индекса84 који мери иновативне перформансе европских земаља, у циљу унапређења њихових иновационих перформанси и успешне реализације циљева стратегије Европа 2020. Вредност индекса се објављује у документу Еигореап 1ппо^аИоп 3согебоагЉ. На основу израчунатог индекса, земље се групишу у четири групе:

Иновациони лидери - земље код којих је индекс иновативности за 20% и више већи од просека ЕУ,

Снажни иноватори - земље код којих је индекс иновативности између 90% и 120% просека ЕУ,

Умерени иноватори - земље код којих је индекс иновативности између 50% и 90% просека ЕУ

Скромни иноватори - земље код којих је индекс иновативности испод 50% просека ЕУ.

Према иновационим перформансама, Република Србија се у 2017. години налази у групи земаља умерених иноватора, са индексом иновативности од 0,335, при чему значајно заостаје у односу на просек ЕУ (0,504). У односу на земље у окружењу, боље иновационе перформансе од Србије има само Словенија (0,465) која припада групи снажних иноватора, док слабије перформансе бележе Мађарска (0,332) и Хрватска (0,258) које припадају групи умерених иноватора, као и Бугарска (0,229), Македонија (0,222) и Румунија (0,157) које припадају групи скромних иноватора.

У оквиру иновационог индекса, четири индикатора мере иновативне перформансе пословања малих и средњих предузећа: 1) Иновације МСП у производе и процесе - број малих МСП која су увела нови производ или процес на једно од својих тржишта; 2) Маркетинг и/или организационе иновације МСП - број МСП која су увела маркетинг иновацију и/или организационе иновације на једно од тржишта; 3) Иновационе активности МСП унутар предузећа - индикатор који мери степен до којег су МСП која су увела нов или побољшан производ/процес иновирала интерно и 4) Сарадња иновативних МСП са другима - мери степен до којег су МСП укључене у сарадњу из области иновација, дакле илуструје проток знања између предузећа и истраживачких институција, као и између самих предузећа, у циљу увођења, успостављања и развијања иновација.

Када се анализирају вредности посматраних индикатора, уочава се да Србија заостаје за ЕУ у свакој од посматраних категорија. Када се посматра у контексту земаља у окружењу, уочава се да у прве три категорије остварује боље перформансе, посебно када је у питању први индикатор - Иновације МСП у производе и процесе. Међутим, у погледу четвртог индикатора - Сарадња иновативних МСП са другима, уочава се да Србија заостаје за Мађарском, Хрватском и Македонијом, као и да је вредност овог индикатора драстично опао у односу на претходну, 2016. годину када је износио 8,5.

Табела 11. Показатељи иновативности МСП Републике Србије и изабраних земаља из окружења, 2017. година

	ЕУ 28	Србиіа	Словениі	Македониі	Хрватска	Мађарск	Бугарска	Румуниіа
Иновације МСП у	30,9	28,3	32,6	25,6	25,4	15,1	14,0	4,9
Маркетинг и/или организационе	34,9	32,9	33,2	27,8	30,8	15,2	14,8	8,8
Иновационе	28,8	23,8	26,1	18,7	21,1	11,7	11,2	4,5
Сарадња иновативних	11,2	4,9	13,2	7,1	6,8	6,2	3,1	1,8

Извор: Еигореап 1ппо^аИоп бсогеђоап! 2018, Европска комисија

Пољопривреда

84 Иновациони индекс је сложени показатељ који је састављен од четири основне групе показатеља иновативности које су сврстане у десет димензија са укупно 27 различитих показатеља.

Према последњим доступним подацима за Војводину, сектор Пољопривреда, шумарство и рибарство је у 2016. години остварило БДВ у вредности од 128.649 милиона РСД, што представља учешће од 14,0% у укупном БДВ-у на нивоу региона.

У структури извоза АП Војводине у 2017. години, посматрано по КД секторима и областима, Пољопривреда, шумарство и рибарство чини 2,8%. Структура извоза према посматраним производима упућује на закључак да друго месту по учешћу у укупном извозу АП Војводине заузима кукуруз, осим семенског (3,9%). Такође, у првих десет најзначајнијих извозних производа Војводине налази се шећер бели, у чврстом стању, са учешћем од 1,5%. Значајан извозни производ представља и уље од сунцокрета, шафранике, које чини 1,1% укупног извоза АП Војводине.

Коришћено пољопривредно земљиште је у Републици Србији у 2016. години износило 3.439 хиљада хектара, од чега се 44,6%, односно 1.533 хиљада хектара, налазило у АП Војводини. У односу на претходну годину, обим пољопривредног земљишта је на нивоу Републике Србије смањен за 28.832 хектара, док је у АП Војводини повећан за 4.741 хектара.

Табела 12. Коришћено пољопривредно земљиште Републике Србије и АП Војводине у 2016. години, ha

	Република Србија	АП Војводина	Учешће АПВ у РС (%)
Коришћено пољопривредно земљиште	3.439.887	1.533.422	44,6
Оранице и баште	2.597.808	1.414.347	54,4
Воћњаци	164.062	17.041	10,4
Виногради	22.150	5.003	22,6
Ливаде	342.926	18.687	5,4
Пашњаци	311.211	77.899	25,0

Извор: Републички завод за статистику

Обрадива површина је у АП Војводини чинила 95,0%. У структури земљишних ресурса АП Војводине, пашњаци као најекстензивнији начин коришћења земљишта, заступљени су са свега 5,1%. Са друге стране, воћњаци и виногради као најинтензивнији начини коришћења земљишта су у АП Војводини заступљени са 1,1% и 0,3%, респективно. У поређењу са републичким нивоом, пашњаци АП Војводине чине 25,0% пашњака у Републици Србији, док воћњаци и виногради АП Војводине чине 10,4% и 22,6%, респективно.

Према последњим доступним подацима на нивоу округа, може се закључити да је највише обрадиве земље у Јужнобачком (18,7% од укупне обрадиве површине) и Јужнобанатском округу (19%), а најмање у Севернобачком округу (9,5%) који је погодан за узгајање воћњака. Виногради су најзаступљенији у Сремском и Јужнобанатском округу са уделом од 52% у укупној површини под виноградима у Војводини, а воћњака има највише у Сремском округу (скоро 30% укупне површине под воћњацима). Лош квалитет земљишта у Средњобанатском округу је утицао да остане велика површина под пашњацима (32% од укупне површине под пашњацима) па је у том округу сточарство врло заступљено.

Табела 13. Укупна коришћена пољопривредна површина у АП Војводини по окрузима за 2011. годину у хектарима

Окрузи АП Војводине	Пољоприв. површина	Обрадива укупно	Обрадива површина				Пашњаци
			Оранице и б...	Воћњаци	Виногради	Ливаде	
Западнобачки	203.412	194.199	187.143	1.208	431	5.417	5.851
Јужнобанатски	342.020	313.687	300.214	1.777	2.522	9.174	22.321
Јужнобачки	326.513	308.590	298.244	2.702	1.831	5.813	11.581
Севернобанатс	207.806	185.200	177.438	1.576	932	5.254	17.781
Севернобачки	160.130	156.886	151.725	3.449	851	861	2.253
Средњобанатск	283.975	241.958	228.254	1.922	546	11.236	32.074

Сремски округ	256.732	245.875	234.715	5.203	2.422	3.535	8.514

Међу ораницама и баштама у АП Војводини, доминирају жита (65,2%) и индустријско биље (26,1%). Посматрано у односу на републички ниво, најзаступљеније пољопривредне културе на ораницама и баштама Војводине су шећерна репа и индустријско биље, које чине 95,4% и 90,2% укупне земљишне површине под овим културама на републичком нивоу.

Табела 14. Оранице и баште у Републици Србији и АП Војводини, 2016. година, ha

	Република Србија	АП Војводина	Учешће АПВ у РС (%)
Оранице и баште	2.597.808	1.414.347	54,4
Жита	1.763.575	921.766	52,3
Махунарке	9.788	2.790	28,5
Кромпир	40.713	6.886	16,9
Шећерна репа	50.071	47.768	95,4
Индустријско биље	408.867	368.977	90,2
Поврће, бостан и	68.183	19.722	28,9
Цвеће	472	103	21,8
Крмно биље	236.684	45.254	19,1
Остали усеви	2.831	667	23,6
Угари	16.624	414	2,5

Извор: Републички завод за статистику

Према последњим доступним подацима на нивоу округа за 2011. годину, може се закључити да се највећа површина обрадивог земљишта користила за производњу жита, затим индустријског биља, повртног биља и крмног биља, респективно. Највише житарица се сејало у Јужнобанатском округу (20% од укупне површине под житом), а индустријског биља у Јужнобачком округу (26% од укупне површине под индустријским биљем). Под шумама је највећа површина земљишта у Сремском округу (42% од укупне површине под шумама), док је на другом месту према површини под шумом Јужнобанатски округ (20% од укупне површине под шумама).

Табела 15. Засејане површине (оранице и баште) и површина под шумама у АП Војводини по окрузима у 2011. години у хектарима

	Жито	Индустријско биље	Повртно биље	Крмно биље	Шуме
Западнобачки	122.334	48.727	8.009	6.180	13.107
Јужнобанатски	201.372	77.109	9.585	10.134	23.347
Јужнобачки	165.667	100.734	18.332	11.064	18.741
Севернобанатски	109.872	40.351	7.233	13.372	1.780
Севернобачки	112.502	25.489	3.359	9.381	3.998
Средњобанатски	151.344	52.566	6.603	13.728	7.356
Сремски	163.050	44.960	15.320	10.989	48.758

Извор: Републички завод за статистику

Када се посматрају важнији усеви у Војводини, уочава се да је највећи принос по ha у 2016. години остварен када је у питању шећерна репа (55,3 тона), купус и кељ (32,0 тона), кукуруз за крму (28,3 тона), кромпир (23,3 тона) и парадајз (22,5 тона).

У производњи воћа на нивоу Војводине, доминантну улогу у производњи заузимају јабуке, са забележеном производњом од 151 милиона тона и приносом од 23,8 тона по хектару. Након јабука, високу стопу приноса остварују и шљиве, са оствареном производњом од 44 милиона тона и приносом од 14,9 тона по хектару у посматраној, 2016. години.

Сточни фонд АП Војводине је у 2017. години остварио благи раст од 0,1% у односу на претходну годину. Када се посматрају сви региони Србије, може се закључити да се у Војводини узгаја

највећи број свиња (41%). Регион Шумадије и Западне Србије је водећи по узгоју броја говеда (46%), оваца (62%) и живине (36%), док се у Региону Јужне и Источне Србије највише узгајају козе (39%).

Када се посматра сточни фонд Војводине, закључује се да њиме доминира живина, са 33,5% у укупном броју живине на републичком нивоу, затим свиње са 41,9% учешћа у укупном броју свиња на републичком нивоу, док су на трећем месту говеда са 28,9% учешћа.

Табела 16. Број стоке и живине у Републици Србији и АП Војводини у 2017. години

	Република Србија	АП Војводина	Учешће АПВ у РС (%)
Говеда	898.650	259.530	28.9
Свиње	2.910.525	1.219.838	41.9
Овце	1.704.192	301.206	17.7
Козе	182.558	46.393	25.4
Живина	16.338.172	5.479.158	33.5

Извор: Републички завод за статистику

Према последњим доступним подацима за округе (Попис пољопривреде 2012), уочава се да је живина најдоминантнија на нивоу сточног фонда свих округа Војводине, са учешћем у распону од 62,4% (Севербонатски) до 94,4% (Средњобанатски). Поредећи све округе, уочава се и високо учешће свиња у сточном фонду Севернобанатског (25,3%) и Сремског округа (20,2%).

Табела 17. Броја говеда, свиња, оваца, коза, живине и трактора по окрузима у 2011. години

	Број говеда	Број свиња	Број оваца	Број живине	Број трактора
Западнобачки	29.812	155.919	24.981	702.379	11.170
Јужнобанатски	27.021	133.741	48.030	2.675.559	20.614
Јужнобачки	47.537	332.512	52.632	3.004.507	21.839
Севернобанатски	38.326	163.956	41.642	404.387	10.890
Севернобачки	33.962	198.441	21.113	1.163.015	8.223
Средњобанатски	38.936	85.974	41.481	2.806.527	13.423
Сремски	36.840	327.953	41.895	1.216.084	20.822

Извор: Републички завод за статистику

Према истом извору, просечан број трактора по пољопривредном газдинству на нивоу АП Војводине износи 0,72 док је по окрузима највише у Јужнобанатском и Северобанатском округу (у просеку око 0,8 трактора по газдинству). Најнеповољнији број трактора по пољопривредном газдинству је на нивоу Западнобачког округа, где је однос трактора према пољопривредном газдинству 0,61. Просечан број грла по газдинству у АП Војводини износи 1,7 грла говеда, 9,5 грла свиња, 0,4 грла коза и 1,8 грла оваца, где се примећује да се просечно по газдинству највише узгајају свиње.

Туризам

Подаци за 2017. годину указују на чињеницу да је АП Војводину посетило 496.625 туриста, од чега је 45,8% страних туриста. У односу на претходну годину, број туристичких посета у АП Војводини се повећао за 11,2%. Исте године је на нивоу Републике Србије забележено 3.085.866 туристичких посета, од којих је 48,5% било страних туриста. По питању структуре ноћења туриста на територији АП Војводине, у 2017. години забележено је 1.159.845 ноћења, од чега су 40,9% остварили странци, док је у Републици Србији у истој години забележено 8.325.144 ноћења, од чега су 38,1% остварили странци.

Графикон 22. Тренд и структура туристичких долазака у Републику Србију и АП Војводину у периоду 2014- 2016.година

5000000

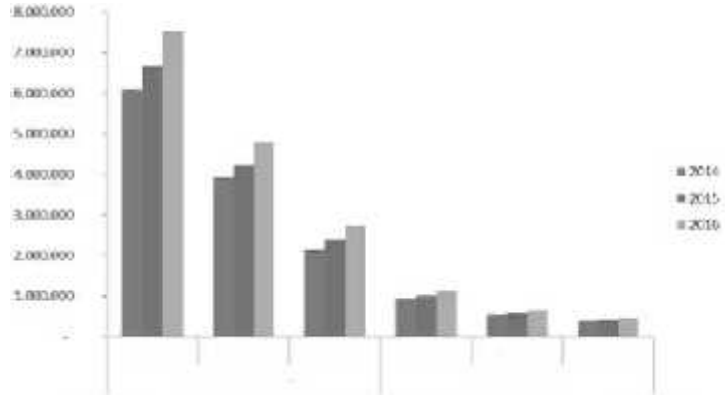

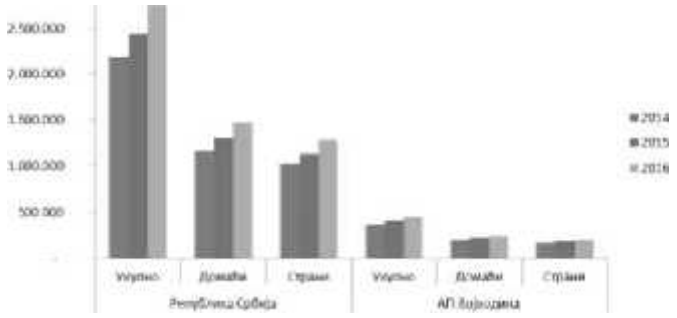

Извор: Републички завод за статистику

Посматрајући тренд и структуру туристичких долазака у Републику Србију и АП Војводину у периоду од 2014. до 2016. године, може се закључити да су у константном порасту број долазака домаћих и страних туриста. У посматраном периоду се сличан тренд бележи по питању ноћења туриста на територији Републике Србије и АП Војводине, како домаћих тако и страних.

Графикон 23. Тренд и структура туристичких ноћења у Републици Србији и АП Војводини у периоду 2014- 2016.година

Укупио Дошћи С 1р.шиУкупко Домј^и СлрЈки

РИИубЛИКЈ СрбИЈЈ АП ПОЈИОДИХЈ

Извор: Републички завод за статистику

Просечна дужина боравка туриста на нивоу Републике Србије у периоду од 2014. до 2016. године износила је 2,7 ноћења, док је на нивоу АП Војводине она износила 2,5 ноћења. По правилу, више ноћења по боравку остварују домаћи туристи (2016. године у Републици Србији 3,3 домаћи, 2,1 страни туристи, а у АП Војводини 2,7 домаћи, 2,3 страни туристи).

Јужнобачки округ доминира у АП Војводини по броју туристичких долазака, као и броју ноћења туриста. У овом округу је у 2016. години остварено чак 45,5% (203.159) туристичких боравака у

АП Војводини, кроз које је остварено преко трећине (37,7%) туристичких ноћења (423.513). Поред Јужнобачог округа, најзначајнији окрузи АП Војводине по броју туристичких долазака и броју ноћења туриста су Севернобачки и Сремски округ. У Севернобачком округу је у 2016. години забележена посета 88.862 туриста, односно 158.177 ноћења, док је у Сремском округу за посматрани период забележено 59.820 туристичких посета, односно 196.449 ноћења. Иако други по броју туристичких посета у АП Војводини, Севернобачки округ бележи смањење броја туриста у односу на 2015. годину (90.184), при чему се тренд смањења броја туристичких долазака бележи и код Севернобанатског округа (са 26.745 у 2015. на 26.166 у 2016. години). Смањен број ноћења туриста у односу на 2015. годину бележи се у истим окрузима, Севернобачком и Севернобанатском округу.

Највећи број остварених ноћења у Јужнобачком округу је у Новом Саду (360.578 ноћења, 85,1% ноћења у округу), док је у Севернобачком округу место у којем је остварено највише ноћења Суботица (146.187 ноћења, 92,4% ноћења у округу). На основу анализе најпосећенијих дестинација по окрузима АП Војводине, може се закључити да је за АП Војводину карактеристичан градски туризам који подразумева мали број ноћења по доласку туриста (2,5 дана по боравку).

Табела 18. Најпосећеније дестинације по окрузима АП Војводине, 2016. година

	Туристи	Округ, укупно		Удео у		Ноћења	Округ, укупно		Удео у округу (%)
Нови Сад	174.489	Јужнобачки	203.159	85,9	Нови Сад	360.578	Јужнобачки	423.513	85,1
Суботица	84.281	Севернобачки	88.862	94,8	Суботица	146.187	Севернобачки	158.177	92,4
Ириг	25.400	Сремски	59.820	42,5	Ириг	105.953	Сремски	196.449	53,9
Вршац	15.795	Јужнобанатски	27.633	65,2	Вршац	35.400	Јужнобанатски	87.244	40,6
Кањижа	11.560	Севернобанатс	26.166	60,4	Кањижа	46.952	Севернобанатс	107.871	43,5
Зрењанин	15.261	Средњобанатс	21.572	70,4	Зрењани	54.085	Средњобанатс	75.085	72,0
Сомбор	11.271	Западнобачки	19.280	58,5	Апатин	52.035	Западнобачки	75.584	68,8

Извор: Општине у Србији, Републички завод за статистику

Када се анализира структура страних туриста, односно земље из којих они долазе, може се закључити да је дошло до промене трендова у односу на претходни период када је Република Србија примала највише туриста из земаља бивше Југославије, док су у 2016. години три земље из којих је дошао највећи број посетилаца Босна и Херцеговина (108.058), Турска (99.500) и Бугарска (91.233).

Туристичка понуда АП Војводине почива на богатој ресурсној и атракцијској основи, у оквиру које се као кључни туристички производи издвајају следећи видови туризма: манифестациони, културни, градски, рурални (сеоски), здравствени и бањски, пословни, наутички, ловни и риболовни, етно-гастрономски и екотуризам. Подршка различитим видовима туризма остварује се кроз суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала, чиме се врши афирмација и промоција укупне туристичке понуде АП Војводине.

Разноликост манифестационог туризма почива на етнички, духовно и културно хетерогеном подручју Војводине. Манифестације су посвећене пољопривредним мотивима, храни, вину, културним и традиционалним мотивима, при чему је велики број манифестација међународног карактера. Према типовима, манифестације је могуће сврстати у уметничке, етнографске, привредне, спортске и манифестације забавног карактера. Један од кључних туристичких производа Војводине је гастрономија, која представља значајан садржај туристичке активности не само за етно-гастрономски туризам, већ и за манифестациони, рурални и екотуризам. Етно-гастрономски туризам је заступљен у селима, на салашима, у етно-кућама и у оквиру винских тура. Разнолики гастрономски садржај симбол је регионалног и локалног идентитета, чиме је

створен препознатљив туристички производ од великог значаја за привлачење туриста. Војвођанска кухиња представља традиционални елемент културног наслеђа, при чему њено богатство почива на утицајима мађарске, словачке, српске, немачке и румунске кухиње. На подручју Војводине се издвајају три виноградарска рејона: Сремски рејон, Банатски рејон и Рејон суботичко-хоргошке пешчаре. Обиласци винских подрума (винске туре) и разне манифестације организоване поводом бербе грожђа чине главне активности у оквиру винског туризма.

Уско повезан са етно-гастрономским туризмом је рурални туризам, чији појам се односи на све туристичке активности које се спроводе у руралним подручјима. Значајно место у руралном туризму Војводине заузимају салаши, који омогућавају јединствен доживљај аутентичног традиционалног живота у равници. Неки од најпосећенијих салаша се налазе у Бачкој, у околини Суботице, Сомбора, Србобрана, Ченеја и Бечеја. Поред боравка у сеоском домаћинству, туристичку понуду чине упознавање са сеоском архитектуром, гастрономија, посета етно-кућама и учествовање у сеоским манифестацијама. Значајна је подршка која се пружа развоју и ревитализацији послова који се сматрају уметничким и старим занатима, чиме се обогаћује туристичка понуда традиционалне културне баштине Војводине.

Значајна обележја културног туризма Војводине представљају археолошка налазишта, фортификацијска здања, дворци, стара градска језгра, музеји и верске знаменитости. Манифестације уметничког карактера обогаћују културну туристичку понуду и доприносе креирању јединственог културног идентитета Војводине. Поред обиља културних добара, ресурсну основу развоја туризма АП Војводине чине и природна добра, која су већим делом заштићена. Екотуризам се темељи на активностима у пределима очуване природе и заштићеним природним добрима, на чијем подручју се под заштитом налазе и многобројне биљне и животињске врста са статусом природних реткости.

На нивоу Војводине заступљен је и ловни туризам, који према типу ловишта разликује ловишта на пољопривредном земљишту, шумска ловишта и ловни туризам везан за водене површине. Најпознатијим ловиштима газдују ЈП „Војводинашуме“ и Војска Србије. Риболовни туризам има потенцијал за даљи развој услед обиља површинских вода на простору АП Војводине, при чему се најпознатија риболовна подручја налазе на највећим рекама: Дунаву, Сави, Тиси и Тамишу. Највеће реке у Војводини заједно са каналима хидросистема Дунав-Тиса-Дунав чине главне пловне путеве, који се поред транспорта користе и у рекреативне сврхе. Наутички туризам укључује индивидуалне пловидбе власника бродова, изнајмљивање бродова ради пловидбе и организована кружна путовања рекама. Наутички туризам повезан је са туристичком понудом приобаља, у чијем садржају су манифестације, спортско-рекреативне активности и богата гастрономска понуда. Термоминералне воде на подручју АП Војводине поседују квалитет и разноврстност која омогућује експлоатацију и коришћење на више од двадесет локалитета, укључујући бање, лечилишта, базене и купатила од локалног значаја.

Карактеристичан за градове у Војводини, градски туризам нуди комплексне туристичке вредности и могућности комбиновања појединачних специфичних елемената туристичких производа. Мотиви доласка туриста у градове укључују посао, културно-историјска баштина и манифестације. Услед великог значаја за унапређење привредног и туристичког развоја Војводине, потребно је издвојити пословни туризам, који обухвата индивидуална или корпоративна путовања, конгресе, семинаре, конференције и сајмове. Зарад унапређења и промовисања дестинација пословног туризма, пружа се подршка у виду суфинансирања трошкова организације регионалних међународних сајамских манифестација у АП Војводини.

Спољна трговина

Спољнотрговинску размену Републике Србије, а самим тим и АП Војводине, карактерише константан дефицит који је у периоду 2008-2009. године у паду. Важно је истаћи и да је у 2017. години у поређењу са 2008. годином, дефицит спољнотрговинске размене Србије и Војводине дупло нижи. Такође, у години пре кризе, 2008, извоз је износио два пута мање него увоз, како на

нивоу Србије, тако и на нивоу Војводине, да би се у последњој посматраној, 2017. години, та разлика значајно смањила, што је позитивно утицало на дефицит.

Иако је у периоду 2009-2017. године БДП осцилирао, обим извоза се константно повећавао, као и обим увоза, међутим, извоз се повећавао по већој стопи, те је преткризни ниво извоза достигнут 2013. године, а у наредним годинама и значајно премашен. Када се посматра извоз Војводине, примећује се да је у целокупном периоду благо растао, да би његов износ у 2017. години био два пута виши од преткризног. Међутим, увоз Војводине је растао веома благо, да би 2016. године и опао, што је утицало да дефицит износи најнижи ниво у целокупном посматраном периоду.

Графикон 24. Спољнотрговинска размена Републике Србије, 2008-2017. година (у мил. евра)

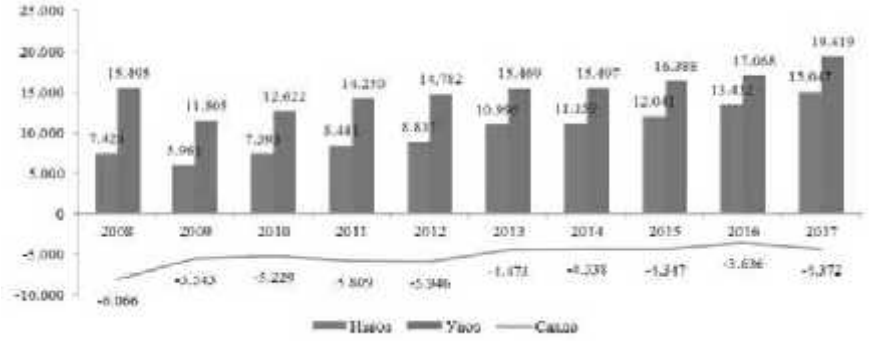

Извор: Републички завод за статистику

Посматрано према секторима СМТК, раст извоза, пад увоза, а последично и пад дефицита на нивоу Војводине у 2016. години, реализовани су захваљујући расту извоза у следећим секторима: Производња моторних возила и приколица, Производња прехрамбених производа, Производња електричне опреме, електричних машина, апарата и уређаја, Производња основних метала, Производња производа од гуме и пластике. Такође, важно је напоменути и да је паду увоза Војводине у 2016. години допринео и пад цене нафте на међународном тржишту, с обзиром да увоз енергије чини четвртину укупног увоза Војводине.

Укупна спољнотрговинска размена Војводине је у 2017. години највећа у целокупном посматраном периоду од 2008. године, износи 10,2 млрд. евра и већа је за 16,9% од остварене робне размене у 2016. години. Извоз Војводине износи 4,9 млрд. евра, док је увоз 5,3 млрд. евра.

Графикон 25. Спољнотрговинска размена АП Војводине, 2008-2017. година (у мил. евра)

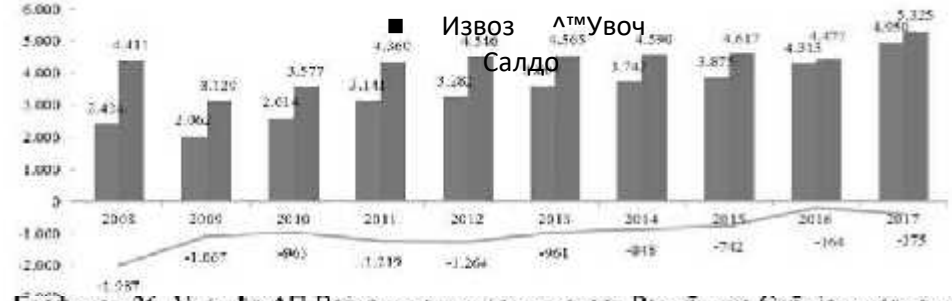

Графикон 26. Учешће АП Војводине у увозу и извозу Републике Србије у периоду 2008–2017. године (%)

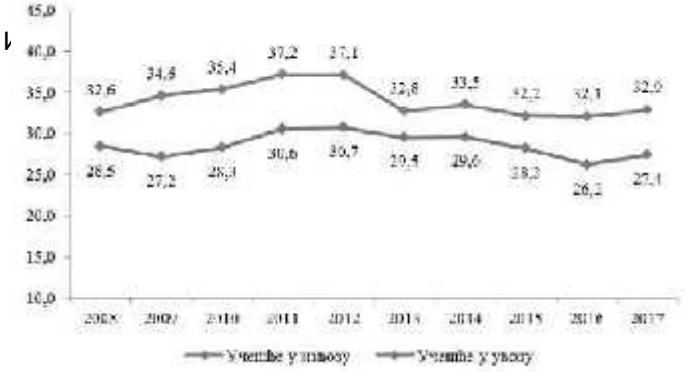

Извор: Републички завод за статистику

Учешће Војводине у спољнотрговинској размени Републике Србије је значајно, при чему Војводина у извозу Србије учествује са преко 30%, док је њено учешће у увозу Србије испод 30%. Од укупно пет региона Србије, Војводина остварује највећи извоз, којим у укупном извозу Србије учествује са 32,9%. У контексту свих пет региона Србије, Војводина је на другом месту према реализованом увозу, те у укупном увозу Србије учествује са 27,4%.

Највећи обим спољнотрговинске размене на нивоу Војводине реализује Јужнобачки округ, док најмањи обим укупне размене реализује Западнобачки округ. Када се извоз и увоз посматрају појединачно по округзима, уочава се да је реализовани извоз највиши на нивоу Јужнобачког округа и износи 1,7 млрд. евра, те стога наведени округ у укупном извозу Војводине учествује са 34,0%. Јужнобачки округ је на првом месту и када је у питању увоз (2,6 млрд. евра), при чему учествује у половини укупног увоза целокупног војвођанског региона.

Мапа 15. Укупан извоз и учешће према округзима у АП Војводини, 000 евра, 2017. година

Мапа 16. Укупан увоз и учешће према округзима у АП Војводини, 000 евра, 2017. година

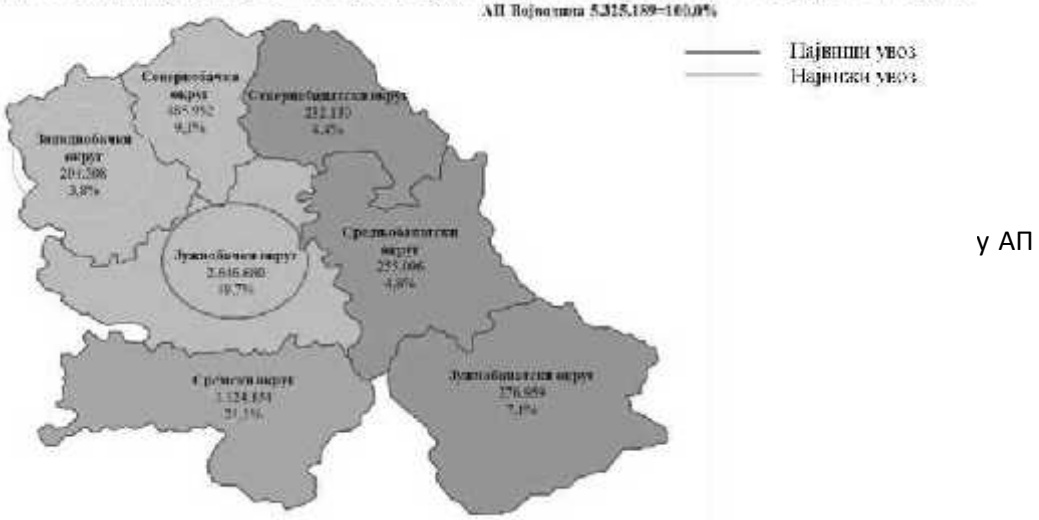

у АП

Извор: Привредна комора Војводине, Информација о привредним кретањима у АП Војводини за 2017. годину

Најмањи удео у укупном извозу, као и увозу округа заузима Западнобачки округ, који чине Сомбор, Апатин, Кула и Оџаци. Удео Западнобачког округа у укупном извозу Војводине је 5,8%, док је удео округа у укупном увозу Војводине тек 3,8%.

Када се анализира спољнотрговински салдо округа, може се закључити да је на нивоу свих округа позитиван, односно да је на нивоу свих округа, осим Јужнобачког, регистрован суфицит у спољнотрговинској робној размени, при чему је највећи суфицит забележен у Јужнобанатском округу и износи 226 милиона евра. Једини округ на нивоу кога је забележен дефицит, Јужнобачки округ, учествује у увозу Војводине са 50%, што има за последицу изузетно велик дефицит спољнотрговинске размене (-963 мил. евра). Забележени спољнотрговински дефицит је чак већи од спољнотрговинског дефицита АП Војводине (-375 мил. евра), јер сви остали округи у АП Војводини остварују спољнотрговински суфицит и на тај начин умањују дефицит на покрајинском нивоу.

Дефицит спољнотрговинске размене је у директној вези са коефицијентом покривености увоза извозом, који се добија дељењем извоза са увозом. Посматрани индикатор је од 2008. године у константном порасту, при чему је у целокупном периоду виши на нивоу Војводине и у 2017. години износи 93,0%. Када се покривеност посматра у односу на 2016. годину, уочава се да је због вишег раста увоза у односу на извоз, покривеност смањена, како на нивоу Војводине, тако и на републичком нивоу.

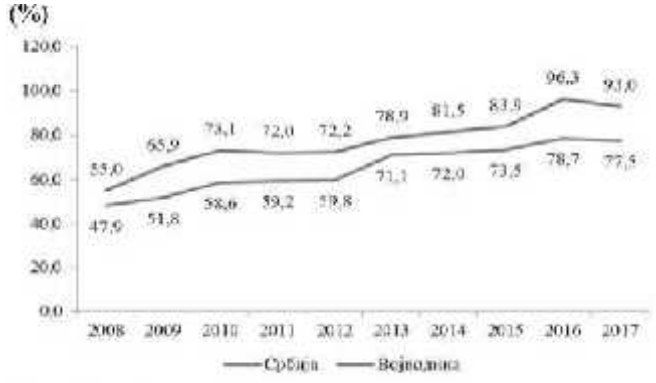

Извор: Републички завод за статистику

Графикон 27. Покривеност увоза извозом Републике Србије и АП Војводине у периоду 2008-2017. године

Анализом тренда кретања увоза, извоза и дефицита спољнотрговинске размене, као и праћењем учешћа АП Војводине у извозу и увозу Србије, може се стећи одређени увид у спољнотрговинске перформансе републике и региона. Ипак, Србија као мала привреда, зависи и од привредног стања земаља са којима највише сарађује у спољнотрговинској размени, па је битно анализирати и степен отворености привреде, као и учешће појединачних земаља у реализованој спољнотрговинској активности.

Степен отворености привреде представља укљученост земље у међународну поделу рада. Овим показатељем се изражава и вредност размене са другим земљама у односу на БДП (зависност од других земаља). Такође, овај показатељ је и један од фактора мерења макроконкурентности посматране привреде. Када се анализира степен отворености привреде Србије и Војводине, уочава се да је он на нивоу државе, као и региона, висок, при чему је у целокупном посматраном периоду 2009-2015. виши на нивоу Војводине и у 2017. години износи 96,7%.

Графикон 28. Степен отворености привреде Републике Србије и АП Војводине у периоду 2009-2015. године

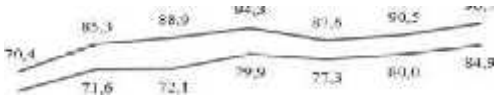

Извор: Републички завод за статистику, сопствени обрачун

Када се спољнотрговинска размена Војводине посматра према групама земаља које у њој учествују, уочава се да доминантну улогу, како у извозу, тако и у увозу, заузима Европска унија у

коју Војводина извози 69,8% укупног извоза у 2017. години. Такође, Европска унија је доминантна

и у увозу Војводине, те генерише 56,5% њеног увоза. Веома важан спољнотрговински партнер Војводине је и ЦЕФТА регион, у који Војводина пласира 16,7% извоза, а који у увозу учествује са 3,0%. Када су у питању земље које не припадају наведеним групацијама, оне у извозу Војводине учествују са 13,5%, док Војводина из њих увози 40,5% укупног реализованог увоза.

Када се остале земље посматрају појединачно у контексту увоза, уочава се да Војводина 16,8% укупног увоза реализује са Руском Федерацијом од које највише набавља сирову нафту и природни гас. Када се све земље које учествују у спољнотрговинској размени Војводине посматрају појединачно, уочава се да у извозу доминирају Немачка са 13,1%, Босна и Херцеговина са 9,5%, Румунија са 9,3%, Италија са 8,8%, Руска Федерација са 6,4% и Мађарска са 6,0%. У погледу увоза, поред Руске Федерације, доминира Немачка са 12,1%, Италија са 9,4% и Ирак са 7,9%.

У оквиру најзначајнијих земаља према вредности остареног извоза, дефицит спољнотрговинске размене је забележен у размени са Руском Федерацијом (573,8 мил. евра), Италијом (63,8 мил. евра), Аустријом (17,5 мил. евра) и Чешком Републиком (3,4 мил. евра).

Графикон 29. Најзначајније земље у извозу и увозу АП Војводине, 2017. година (%)

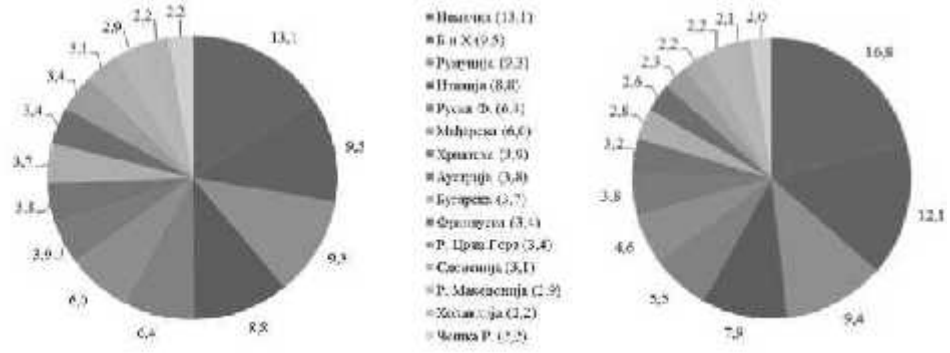

Извор: Привредна комора Војводине

Руска фсдсраимја (16.8)
Нсмачка (12.1)
Пталнја (9,4)
Прак(7,9)
Кнна (5,5)
Мађарска (4,6)
Аус1рнја (3.8)
Румуннја (3.2) Франнуска (2,8)
Хрватска (2,6)
Словсннја (2,3)
Турска (2,2)
Б и Х (2,2)
* Чешка Републнка (2,1) Нољска (2,0)

У структури извоза АП Војводине у 2017. години, посматрано по КД секторима и областима, доминирају производи сектора Прерађивачка индустрија, који чине чак 83,5% укупног извоза. Учешће сектора Трговина на велико и мало и поправка моторних возила износи 10,3% укупног извоза Војводине, док Пољопривреда, шумарство и рибарство учествује са 2,8%. Наведена три сектора чине 96,6% укупног извоза који Војводина остварује.

У структури увоза Војводине, поред сектора који су заступљени и на извозној страни, значајно учешће бележи и сектор Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром, које чини 7,4% укупног увоза АП Војводине.

Табела 19. Структура извоза АП Војводине по КД секторима и областима, у %, 2017. година

Извоз	%
Прерађивачка индустрија	83,5
Производња прехрамбених производа	17,0
Производња моторних возила и приколица	11,8
Производња производа од гуме и пластике	9,4
Производња електричне опреме	7,8

Производња кокса и деривата нафте	7,7
Производња хемикалија и хемијских производа	6,7
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	10,3
Трговина на велико, осим трговине моторним возилима	96,5
Трговина на мало, осим трговине моторним возилима	1,8

Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	1,7
Пољопривреда, шумарство и рибарство	2,8
Пољопривредна производња, лов и услужне делатности	97,4
Шумарство и сеча дрвећа	1,9
Рибарство и аквакултуре	0,7
Остали КД сектори, области и гране делатности	3,3

Извор: Привредна комора Војводине

Табела 20. Структура увоза АП Војводине по КД секторима и областима, у %, 2017. година

Увоз	%
Прерађивачка индустрија	63,5
Производња кокса и деривата нафте	27,0
Производња моторних возила и приколица	10,2
Производња производа од гуме и пластике	9,2
Производња прехрамбених производа	8,2
Производња електричне опреме	7,6
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	23,1
Трговина на велико, осим трговине моторним возилима	80,7
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	11,6
Трговина на мало, осим трговине моторним возилима	7,8
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	7,4
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	100,0
Пољопривреда, шумарство и рибарство	1,8
Пољопривредна производња, лов и услужне делатности	94,3
Рибарство и аквакултуре	5,5
Шумарство и сеча дрвећа	0,2
Остали КД сектори, области и гране делатности	11,6

Извор: Привредна комора Војводине

Када се посматрају појединачни производи, у 2017. години, најзначајнији извозни производи су сетови проводника за паљење, са учешћем од 5,6% у укупном извозу и кукуруз који чини 3,9% извоза. Извоз осталих лекова за малопродају има појединачно учешће од 2,5% у укупном извозу, док извоз циркулационих пумпи за грејне системе чини 2,1% укупног извоза АП Војводине. У погледу извоза, у првих десет извозних производа Војводине су и делови и прибор за моторна возила, гасна уља без биодизела, полиетилен у примарним облицима, бели шећер и делови за седишта.

У структури увоза Војводине доминира сирова нафта, као и уља од битуменозних минерала, са чак 15,5% учешћа, природни гас у гасовитом стању са 7,4% учешћа и неразврстана роба по ЦТ - роба на складиштењу са 5,8%. У првих десет увозних производа Војводине сврстани су и неразврстана роба по ЦТ - роба у слободној зони, жица од рафинисаног бакра, изолациони делови од пластичне масе, проводници, делови за машине, производи од пластичне масе и употребљавани аутомобили.

Према секторима и одсецима СМТК, у структури извоза Војводине доминирају машине и транспортни уређаји (26,9% извоза), храна и живе животиње (18,0%), хемијски и слични производи (14,9%), израђени производи сврстани по материјалу (13,6%) и разни готови производи (12,9%), док остали сектори, у структури извоза, учествују са мање од 10%. Према истој подели, у структури увоза доминира сектор минералних горива и мазива са учешћем од 25,3%. Сектор машина и транспортних уређаја чини 22,4% увоза, а израђени производи учествују са 18,8%. Учешће производа из сектора хемијских и сличних производи чини 11,4%, док остали сектори, у структури увоза, учествују са мање од 10%.

Стране директне инвестиције АП Војводине

У периоду 1991-2000. године (као последица ратних дејстава у окружењу, економских санкција и агресије НАТО) инвестиције су забележиле висок реалан пад у Србији, као и у АП Војводини, што указује на изразиту техничко-технолошку застарелост привредних капацитета. Почев од 2001. године, пословни и инвестициони амбијент значајно се побољшава и знатно је привлачнији за домаће и стране инвеститоре. У 2006. години Влада Србије усвојила је Стратегију подстицања и развоја страних улагања. Такође, усвојена је Стратегија регулаторне реформе 2008-2011, Закон о подстицању грађевинске индустрије (2010) и Уредба о условима и начину привлачења директних инвестиција (2010), којом се подстичу инвестиције које имају повољан утицај на отварање нових радних места, трансфер нових знања и технологија, за уједначавање регионалног развоја, оживљавање девастираних подручја и подручја од посебног интереса, а нарочито привлачење инвестиција у аутомобилској, ИКТ и у области грађевинарства. На овај начин је остварен стимулативан амбијент за пословање и инвестирање и повећана је правна сигурност привредних субјеката и побољшани услови пословања.

Највећи део страних директних инвестиција у периоду 2001-2012. године односио се на куповину дела домаћих државних и друштвених предузећа и банака у процесу приватизације. Највећи годишњи износ СДИ реализован на нивоу АП Војводине забележен је 2006. године у вредности од 1.316,6 мил. евра, настао као последица улагања у финансијски сектор.

Међутим, као последица негативних утицаја светске економске кризе, стране директне инвестиције су 2009. године снажно опале, за чак 57,3% на нивоу АП Војводине, да би од те године константно биле у паду. Међугодишњи раст СДИ, након 2009. године, забележен је још у 2012. и 2014. години и износио је 58,0% и 37,4%, респективно.

Графикон 30. Стране директне инвестиције у АП Војводини, 2001-2017, мил. евра

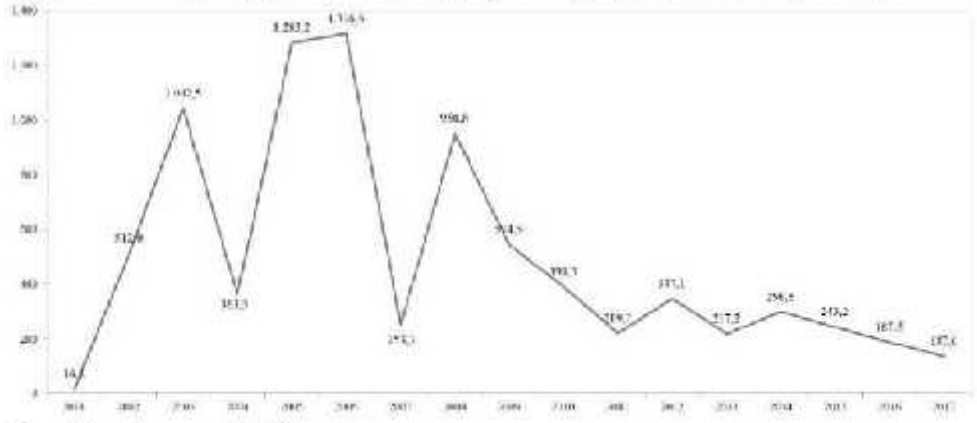

Извор: Развојна агенција Војводине

У периоду 2001-2017. године, највећа појединачна страна директна инвестиција у АП Војводини је остварена 2005. године када је немачка компанија Штада постала већински власник Хемофарма из Вршца.

Табела 21. Десет највећих СДИ у АП Војводини у периоду 2001-2017. године, мил. евра

Година инвести	Компанија	Земља порекла	Сектор	Локација	Тип инвестиције	мил. евра
2005	Хемофарм АД Вршац	Немачка	Фармацеутска	Вршац	Аквизиција	611,9

2003	Апатинска пивара ДОО	Белгија	Агробизнис	Апатин	Аквизиција	584,3
2008	Нафтна индустрија	Русија	Нафтна	Нови Сад,	Приватизаци	412
2006	Национална банка Грчке	Грчка	Финансијски	Сви већи	Приватизаци	385
2002	Таркет Бачка Паланка	Француска	Текстилна	Бачка Паланка	Аквизиција	268,6
2006	АД ДДОР Нови Сад	Италија	Финансијски	Нови Сад	Приватизаци	264
2005	Сге&1 А§лсо1е банка АД	Француска	Финансијски	Нови Сад	Аквизиција	259
2008	Марбо продукт ДОО	САД	Агробизнис	Бачки	Аквизиција	230
2003	Карлсберг Србија ДОО	Данска	Агробизнис	Бачка Паланка/	Аквизиција	185,5
2009	Апатинска пивара ДОО	Луксембург	Агробизнис	Апатин	Аквизиција	176

Извор: Развојна агенција Војводине

У периоду 2013-2017. године, највећи обим СДИ забележен је у агробизнису (22,2%) и аутомобилској индустрији (19,8%). Наведена два сектора чине преко 40% укупног обима СДИ који је у посматраном периоду остварен на нивоу АП Војводине. Сектори са значајнијим учешћем у укупном обиму СДИ у посматраном петогодишњем периоду су и метални сектор, са 8,2% учешћа, текстилна индустрија са 7,7%, зелена индустрија са 7,0%, туризам и услуге са 6,4%, електронска индустрија са 6,0%, грађевинска индустрија са 5,3% и ИКТ са 4,3%.

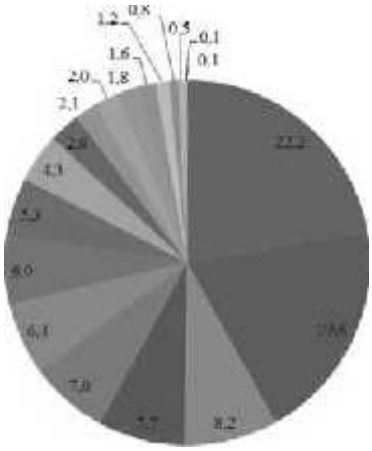

Графикон 31. Секторска алокација СДИ за АП Војводину у периоду 2013-2017. године, %

Агробизнис (22,2)
Аутомобнлска индустрнја (19.8)
Мсталскн ссктор (8,2)
Тскстнлиа индус грнја (7,7)
Зслсна нндусгриЈа (7.0)
Туризам и услугс (6,4)
Елсктронска нндустрнја (6,0)
Г рађсвинска индусзрнја (5,3)
ИКТ (4,3)
Некрстнине(2,8)
Пласшчарска индусчрија (2.1)
Стакларска пндустрија (2,0)
Фармацеутски сектор (1,8)
Мелицннски сектор (1,6)
Машннски сектор (1,2)
Нафтна нндустрнја (0,8)
Хемнјска инлустрнја (0,5)
Т рговински сектор (0,1)
Дрвна инлустрнја(0,1)

Извор: Развојна агенција Војводине

У периоду 2013-2017. године, највеће учешће у укупном износу страних директних инвестиција које су на нивоу АП Војводине износиле 1.080,4 милиона евра остварује Сремски округ са 47,7% учешћа, док најмање учешће остварује Средњобанатски округ са 7,4%.

Привредна инфраструктура

Јачање геостратешке позиције АП Војводине, унапређење квалитета животне средине у највећој мери зависе од степена опремљености и квалитета техничке инфраструктуре. Успостављање регионалне кохезије АП Војводине бољим коришћењем субрегионалних потенцијала зависиће, пре свега, од јачања капацитета за кретање људи, добара, као и преноса енергије и информација између насеља.

Енергетска инфраструктура

Енергетика представља веома осетљиво питање у развоју АП Војводине, како због енергетских ресурса које поседује, тако и због преносних система којима располаже, од којих се део налази у приватном поседу, а део у оквиру државног система.

У укупној употреби енергије и потрошњи електричне енергије у Србији у периоду од 2005. до 2011. евидентна је стабилна потрошња, док након тога употреба енергија почиње да опада. С обзиром да број становника у Републици Србији у том периоду благо опада, а присутна је економска стагнација, то је довољан показатељ да се стање у области енергетике не побољшава.

Графикон 32. Употреба енергије по становнику у Републици Србији у периоду 2005-2014. година

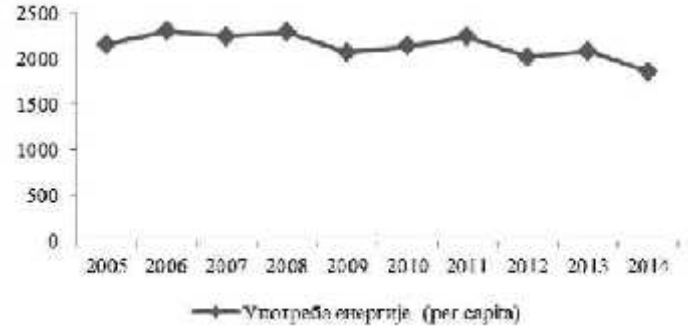

Извор: Светска банка

Укупна производња примарне енергије у АП Војводини износи 1,253 т!ое85 у 2010. години86. Доминира нафта са 69,9% учешћа, следе природни гас са 24,1%, угаљ са 4,6% и 1,4% обновљиви извори енергије. Укупна бруто потрошња примарне енергије у АП Војводини износила је 3,718 т!ое у 2010. години. У погледу увозне зависности АП Војводине у области енергије, доминирају нафта и нафтни деривати са 44,62%, затим природни гас са 31,29% и електрична енергија са 20,38%.

У АП Војводини се предвиђа пораст потрошње електричне енергије просечно за 1,3% годишње. То значи да би 2021. године потрошња би била 10605 О^ћ (или 16,8% виша у односу на 2010). Основне могућности успоравања раста без успоравања привредног раста је смањивање губитака и повећања енергетске ефикасности. Међутим, без обзира на то, мора се планирати повећање производних енергетских капацитета.

Електроенергетски систем АП Војводине. Снабдевање електричном енергијом врши се из јединственог републичког система, док се дистрибуција врши преко десет електродистрибутивних

85 1 1ое = 11.630 ОШћ = 4,1868х104

86 Енергетски биланс Аутономне покрајине Војводине „План за 2011. годину“, део енергетског биланса Републике Србије за 2011. годину, Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине.

система, односно за велике потрошаче директно. Снабдевање електричном енергијом АП Војводине обезбеђено је из јединствене јавне мреже Електропривреде Србије посредством 220 и 110 кУ мреже преко 57 трансформаторских станица. Проблеми на интерконективном раду електроенергетског система (ЕЕС) постоје на правцима према Румунији (код ХЕ Ђердап), због вишка електричне енергије у румунском ЕЕС и према Хрватској, због мањка енергије у хрватском ЕЕС.

Систем природног гаса у АП Војводини. Домаћа производња природног гаса стагнира већ неколико година на око 200 мил. тз3/а. Гасна мрежа у АПВ је развијена у односу на друге делове Републике, са тенденцијом даљег ширења и модернизације. Гас се обезбеђује из локалних извора и увозом из Русије, а разводи мрежом дужине 1.560 кт. Снабдевање је преко јединственог система „Србијагас"-а. Домаћа производња природног гаса је у порасту од 2009. године откако је 51% акција НИС-а ад продато руском партнеру Гаспрому. Производња је стагнирала на око 200 милиона т3 годишње, да би доласком страног партнера порасла на око 500 милона т3 годишње. У АП Војводини се годишње троши око 1,5 милијарди т3 природног гаса, од чега се део подмирује из домаће производње, а део увозом из Руске Федерације.

Преко 200.000 домаћинстава, око 750 индустријских субјеката и 20 топлана користи природни гас у АП Војводини. Транспортна гасна мрежа кроз АП Војводину је у власништву јавног предузећа „Србијагас" и дугачка је 1640 кт. Дужина дистрибутивне гасне мреже средњег притиска је 952 кт, а дужина дистрибутивне гасне мреже ниског притиска у АПВ је преко 9.200 кт. На територији АПВ постоји и подземно складиште гаса капацитета око 350 милиона т3, са могућношћу дневног истискивања природног гаса у количини од око 5 милиона т3.

Нафта и нафтни деривати у АП Војводини. Нафта је ресурс АП Војводине који је значајан фактор њене конкурентности, односно елемент територијалног капитала са којим стиче предност у развоју у односу на друге регионе Србије. У целокупном билансу Републике нафта из АПВ учествује са 23%.

Угаљ у АП Војводини. Производња релативно квалитетног лигнита одвија се на специјалном подводном копу у Ковину са око 250.000 1/а. Без обзира што се очекује смањење потражње код садашњих корисника овог угља, могуће је и значајно убрзавање експлоатације. То дозвољавају до сада утврђене, а нарочито процењене резерве. Једна од варијанти коришћења енергетског потенцијала ковинског угља је и градња термоелектране укупне електричне снаге до 800 М^.

Обновљиви извори енергије у АП Војводини представљају значајну шансу овог региона јер се рачуна да количина биомасе у Срему, Бачкој и Банату може да представља значајан обновљиви ресурс, док ружа ветрова у деловима Баната такође гарантује оправданост изградње мреже ветрогенератора као дела енергетског система овог подручја. Узимајући у обзир повољан положај Панонског басена и геотермални ресурс, треба обратити пажњу на велики потенцијал и могућност коришћења геотермалне енергије.

Даљински системи грејања у АП Војводини. АП Војводина има три термоелектране топлане (ТЕ- ТО) укупне номиналне електричне снаге 405,50 М^ и укупне топлотне снаге око 500 М^. Због високе производне цене електричне енергије, из ових електрана капацитет се користи углавном као вршна производња, што је мање од 15% од техничке могућности. Когенерацијска постројења у АП Војводини су концепцијски застарела. У 21 насељу постоје даљински системи грејања. У топланама и већим котларницама примарна енергија се трансформише у топлотну енергију, а од произведене топлотне енергије 93% се потроши у широкој потрошњи.

Приступ свим облицима енергије по доступним ценама подстицај је за економски и социјални развој друштва. У исто време, сектор енергетике је одговоран за приближно 75% укупних емисија гасова стаклене баште, што га чини главном провокацијом промене климе.

Основни проблеми у сектору енергетике су:

(а) Ниска енергетска ефикасност - инструменти енергетске политике нису стимулисали трансформацију тржишта према већој ефикасности, са крајњим циљем да се постигне чистија животна средина, виши стандард живљења, конкурентнија индустрија и побољшана сигурност у испоруци енергије, што је разлог неиспуњавања планова у области енергетике. Овоме треба

додати врло слабу организацију на планирању и спровођењу енергетских задатака и на нивоу локалних самоуправа;

(б) Недовољно коришћење обновљивих извора енергије и

(в) Донесена подзаконска регулатива из области енергетике је непотпуна.

Друмски саобраћај и путна мрежа АП Војводине

У Србији, као и у другим европским земљама, друмски саобраћај је најразвијенији вид саобраћаја. Он има доминантну улогу на транспортном тржишту у превозу путника и у 2010. години друмски саобраћај учествовао је са 22,6% у обиму теретног превоза и са 92,0% у обиму путничког саобраћаја, док су у ЕУ ови проценти 77,5% за теретни и 84,1% за путнички саобраћај.

На територији АП Војводине простире се 11 државних путева првог реда и 45 државних путева другог реда. Најважнији путни правци су европски правац Е-70, односно деоница паневропског Коридора X са наставком од Београда према Вршцу и граници са Румунијом, и правац Е-75, односно деоница крака Хб (Београд-Будимпешта). Од нарочитог је значаја и државни пут првог реда Е-662 на правцу од Осијека и Сомбора до Суботице, правац Богојево-Наково на граници према Румунији, граница према Хрватској - Бачка Паланка- Српска Црња, Нови Сад-Ириг-Рума- Ваљево-Пожега и даље веза ка Ивањици са краком за Лозницу и веза са БиХ, Батина-Келебија, граница према Хрватској-Келебија, Ковин-Суботица и Београд-Зрењанин. Магистрални путни правац М-21 Нови Сад-Рума и даље према Шапцу и Лозници представља приоритет до 2014. године, а у складу са Просторним планом посебне намене на основу Просторног плана Републике Србије и концепта Регионалног просторног плана АП Војводине.

Према подацима из 2016. године, мрежа категорисаних путева у АПВ дуга је 5.976,834 кт и чини 13,14% укупне путне мреже Србије. У погледу дужине путне мреже према функционалним категоријама и врсти коловоза у АПВ стање је доста повољније него у Републици Србији. У односу на читаву територију Србије, у Војводини се налази 28,75% државних путева првог реда, 17% државних путева другог реда и свега 9,2% општинских путева. Највећи део путне мреже АП Војводине је са савременим коловозним застором, и то 91%, што је знатно више у односу на 66,6% путне мреже Републике. Новом прекатегоризацијом путева на нивоу Србије смањиће се државна мрежа, а повећати мрежа општинских путева. У АП Војводини државним путевима првог и другог реда припада 54% мреже, а 45% општинским путевима. Оваква структура је реална, тако да се не очекују значајније редукције националне мреже путева. Густина општинских путева у АП Војводини мања је у односу на Србију, а знатно заостаје у поређењу са суседним и осталим европским земљама.

Графикон 33. Путна мрежа АП Војводине по типу коловоза по окрузима, 2016. година (кш)

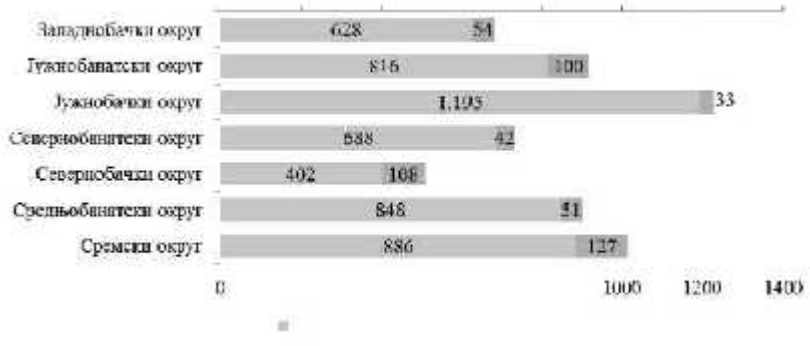

200 400 600 800
Савремени коловоз □ Остало
Извор: Републички завод за статистику

Путна мрежа АП Војводине је у односу на број становника износила 319 кт, док је према површини у 2016. години износила 278 кт (кт/становнику и кт/1.000 кт2).

Путна мрежа на подручју АП Војводине је хомогена, омогућује добру регионалну и локалну приступачност, има довољан капацитет за садашњи и процењени саобраћај у средњорочном периоду. Главни проблем представља стање и квалитет путева. Услед вишегодишњег недовољног улагања у одржавање, реконструкцију и модернизацију путева, путна мрежа није у потпуности изграђена и у погледу техничко-експлоатационих перформанси не може да пружи ниво услуга по европским стандардима. Ниво безбедности саобраћаја је смањен, а трошкови експлоатације високи. Око 51% државних путева првог реда у АП Војводини има задовољавајућу ширину профила коловоза (преко седам метара), док је код трећине ових путева оштећеност површина већа од толерантних 20%. Око 3% државних путева другог реда у АП Војводини има недовољну ширину коловоза (до пет метара), а цела мрежа има оштећеност коловоза која се може толерисати.

Дужина општинских путева износи 45% укупно категорисане мреже путева АПВ, што је мање од просека у Србији и развијеним државама (60-70%). Последица је лоше стање ових путева у Војводини. Незадовољавајући пројектни стандарди су на знатном делу мреже. Сви локални путеви асфалтирани су пре 20-40 година.

Даном ступања на снагу Уредбе о категоризацији државних путева престаје да важи Одлука о утврђивању магистралних путева („Службени лист СФРЈ“, бр. 39/84 и 4/87) и Одлука о утврђивању регионалних путева („Службени гласник СРС“, бр. 20/76 и 14/77 и „Службени гласник РС“, број 35/91).

Чланом 30 Закона о утврђивању надлежности АП Војводине („Сл. гласник РС“, 99/2009 и 67/2012 - одлука УС) дефинисано је, између осталог, да АП Војводина преко својих органа, у области друмског, речног и железничког саобраћаја, у складу са законом уређује и обезбеђује услове и начин управљања, заштите, одржавања и финансирања државних путева II реда на територији АП Војводине.

Како закон којим би се уредило финансирање надлежности АП Војводине није донет, нити је усвојен модел изворног финансирања управљања наведеном путном мрежом кроз другу законску регулативу, нису се стекли потребни финансијски услови за преузимање послова управљања државним путевима II реда на територији АП Војводине, а у складу са чланом 88 Закона о утврђивању надлежности АП Војводине.

Железнички саобраћај

АП Војводина располаже мрежом пруга укупне дужине 1.735,5 кт, што је 45,6% од укупне дужине пруга у Републици Србији (3.808,7 кт). Путнички саобраћај је организован на 60,4% пруга. Неповољно је што у Републици Србији има мало двоколосечних пруга (276 кт или 7,2%), док је у АПВ стање још лошије (97 кт или 5,6%). Мрежа магистралних пруга пролази кроз скоро све веће градове, дуга је 494 кт, и чини 28,5% укупне дужине пруга у АПВ. Око 50% магистралних пруга железничке мреже у АПВ налази се на Коридору X и његовом краку Хб. Регионалне пруге дуге су 483 кт (27,8%), локалне 381 кт (22%), има 149,5 кт краћих пруга и 228 кт пруга које су ван функције. Најважнији железнички правци су деоница од Суботице преко Новог Сада до Београда (Е-85), деоница од Шида до Београда (Е-70) и деоница од Београда према Ватину (Е-66). Приметно је вишегодишње опадање обима превоза путника, као и недовољан обим транспорта робе железницом, што упућује на неопходност озбиљног преиспитивања улоге железнице у транспортном систему Републике Србије.

Мапа 17. Железничка мрежа у АП Војводини / Републици Србији

Извор: III „Железнице Србије"

Према подацима ШС КаПтоау б1аћзћсз бупорз^з, у ЕУ 28 електрифицирано је 51,7% пруга. Свега трећина железничке мреже у Србији (33%) је електрифицирана, што је знатно испод просека ЕУ 27 и земаља на Балкану. На територији АП Војводине стање је још неповољније. Електрифицирано је 245 кт пруга, што је 14,1% од укупне дужине мреже пруга. Густина железничке мреже у АП Војводини знатно је изнад просека ЕУ 28 и Србије, док је у односу на 1.000 кт2 територије испод нивоа републике и европских земаља.

Железничка мрежа АП Војводине је функционална и довољног капацитета, али нема потребне техничко-експлоатационе перформансе за пружање квалитетне услуге превоза, које железницу чине конкурентном у односу на европско окружење и према другим видовима саобраћаја. Пруге су старе преко 40 година, са веома високим степеном дотрајалости и ниским брзинама кретања. Услед недостатка финансијских средстава, последње две деценије се мало инвестирало у железничка превозна средства, инфраструкуру и одржавање. Као последица, на око 60% пруга у АП Војводини брзина кретања возова је до 80 кт/ћ, а само на 7,5% мреже брзине су веће од 100 кт/ћ. Возна средства карактерише висока технолошка застарелост, запуштеност, недовољан број и неодговарајућа структура за потребе превоза и висок степен имобилизације који се креће између 26% и 61%.

Саобраћај на унутрашњим пловним путевима

Република Србија/АПВ располаже распрострањеном мрежом унутрашњих пловних путева (УПП), као и адекватним положајем лука и објеката, што представља јединствени и огромни развојни потенцијал у развоју низа области: саобраћај, водопривреда, пољопривреда, туризам и др. Укупна дужина пловних путева у Србији износи 1.677 кт, од чега 1.077 кт на речним токовима и 600 кт на каналима хидросистема Дунав-Тиса-Дунав (ХС ДТД). Са густином унутрашњих пловних путева од 21,7 кт/1000 кт2, Србија је на петом месту и знатно изнад просека ЕУ 28. Доминантан део УПП налази се у АП Војводини.

Саобраћај на унутрашњим пловним путевима у АПВ заснован је, пре свега, на три реке. Река Дунав кроз Србију протиче дужином од 588 кт, и на њој се обавља око 85% укупног робног промета на УПП Србије. Проблем за пловидбу представљају уски попречни профили на појединим деоницама, потопљени бродови из Другог светског рата, неадекватно стање преводница Ђердапа и ограничен профил испод Жежељевог моста. Са циљем да унапреди економску сарадњу, убрза регионални развој, ојача прекограничну сарадњу и побољша инфраструктуру дунавског слива, ЕУ је иницирала пројекат израду Дунавске стратегије, у који је укључена и РС. Река Сава је пловна на целој дужини којом протиче кроз Србију. Сметњу за одвијање сигурне пловидбе представљају недовољне димензије пловног пута, непостојање ознака и средстава за навигацију. Река Тиса је пловна на целој својој дужини. Уска грла представљају оштре кривине. Хидросистем ДТД има неуређене преводнице, недовољне ширине и дубине канала на појединим местима што представља проблем при пловидби.

Мапа 18. Унутрашњи пловни путеви Србије

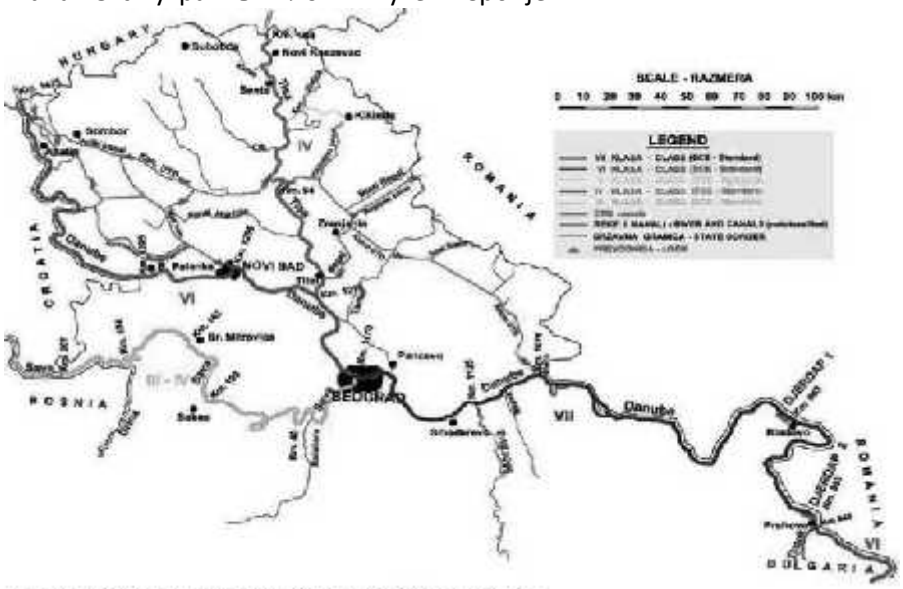

Извор: Генерални Мастер план саобраћаја у Србији

Најзначајније међународне луке у АП Војводини на Дунаву налазе се у Новом Саду и Панчеву. Поред тога, међународне луке на Дунаву су Богојево, Апатин, Бачка Паланка и Панчево и Сремска Митровица на Сави. Лука Ковин има национални и међународни значај (са логистичким центром, интермодалним терминалима), а мања лука у Сомбору има локални значај са субрегионалним потенцијалима. Речне луке су адекватног капацитета за садашње потребе, а опрема је технолошки застарела и неефикасна. Само лука Панчево у АП Војводини има услове за контејнерски превоз,

док КО-КО терминале87 нема ниједна. Лучки капацитети због недостатка робе за претовар у просеку нису искоришћени, тако да луке раде испод својих претоварних капацитета.

Саобраћај на унутрашњим пловним путевима је недовољно искоришћен у односу на своје потенцијале. У превозу терета нема значајнију улогу, а у превозу путника и не учествује. Последњих година константно опада учешће овог вида транспорта у структури теретног превоза Србије, а у 2010. години је забележен удео од 7,6%. У Европској унији, удео теретног транспорта унутрашњим пловним путевима у укупном теретном транспорту износи 6,5% (2010).

Ваздушни саобраћај

Аутономна Покрајина Војводина у периоду после Другог светског рата па до данас није имала обављање ваздушног саобраћаја у смислу обављања јавног авио-превоза, односно комерцијалног ваздушног саобраћаја ради превоза путника, пртљага, поште и робе. Наведено је узроковано, пре свега, чињеницом да се на територији АП Војводине не налази ниједан цивилни аеродром који може да се користи за домаћи и међународни јавни авио-превоз, као и да не постоји привредно друштво или друго правно лице са седиштем на територији АП Војводине које је регистровано за обављање редовног или ванредног авио-превоза.

На територији АП Војводине налази се једино аеродром у Вршцу са асфалтно-бетонском полетно-слетном стазом (ПСС), који се користи за регионално летење ваздухоплова мањег капацитета и величине, школовање пилота, одржавање ваздухоплова, авио-такси и пољопривредну авијацију. Аеродром у Сомбору и аеродром у Ковину, такође са асфалтно-бетонском ПСС, су војни аеродроми и уз одређена улагања и прекатегоризацију могли би се користити за обављање цивилног ваздушног саобраћаја под одређеним условима, док аеродром у Зрењанину поседује асфалтно-бетонску ПСС у дерутном стању, те се исти користи за спортско-туристичко летење. Остали аеродроми су фактички летилишта са травнатом ПСС (Нови Сад, Сремска Митровица, Суботица, Кикинда...) на којима се обавља основна обука пилота, ваздухопловно једриличарство, падобранство, параглајдинг и остале спортско-туристичке активности, односно друге врсте летења, пре свега спортско и аматерско летење и одржавање ваздухопловних манифестација. Поред наведеног, са аеродрома у градовима Нови Сад, Суботица, Кикинда и Зрењанин обавља се део ваздушног саобраћаја који обухвата пружање услуга из ваздуха и то пружања услуга у пољопривреди и шумарству, фотографског снимања, рекламирања и евентуално осматрања и извештавања из ваздуха.

На основу наведеног произилази да АП Војводина, осим делимично аеродрома у Вршцу (димензија ПСС : 1000 x 25), не поседује инфраструктуру у смислу одредби Закона о ваздушном саобраћају за обављање комерцијалног ваздушног саобраћаја. Овај недостатак је највероватније и узрок што на територији АП Војводине није регистровано ниједно привредно друштво (авио- превозник) за обављање редовног или чартер авио-превоза.

Хидротехничка инфраструктура

Хидротехнички системи имају стратешки значај за развој АП Војводине, у коме пољопривреда и индустрија заузимају веома значајно место. Одводњавање пољопривредних површина је регулисано хидротехничким системима, којима је покривено 85% територије АП Војводине. Од тога, Бачка обухвата 42,9%, Банат 40,0%, а Срем 17,1%. Петнаест водопривредних организација управља са 15 подручја на којима се налази 285 система за одводњавање. Карактеристична је

87 КО-КО транспорт означава бродски транспорт терета са точковима, типа аутомобила и камиона (скраћеница од енглеске фразе го11 оп/ го11 оJJ).

застарелост опреме и лоше одржавање система, што у великој мери смањује њихово функционисање.

Од 936.000 ћа земљишта које треба да се наводњава, у ранијем периоду је изграђено заливних система за 90.278 ћа. Највећи део тих система је запуштен, услед чега се користе само делимично. Угроженост АП Војводине поплавама обухвата преко милион хектара обрадивих површина и велики број насеља и индустријских објеката. Дужина насипа за заштиту од поплава износи 1.460 кт са различитим степеном сигурности на појединим деоницама. Одбрамбена линија дуж Дунава се налази у завршној фази, као и на реци Тиси. На реци Сави постоји неколико деоница на којима је потребно извршити додатне радове на заштити од поплава. Већи проблеми су код мањих водотокова, Тамиша, Бегеја и Караша, где је заштита обављена само делимично или никако (Караш). Ово оставља преко 230 кт недостајућих одбрамбених линија. Када се додатно узме у обзир да су велике површине Бачке и Баната угрожене подземним водама, као и да постоји недостатак ефикасне канализације у многим насељима, онда може да се да оцена да је угроженост подземним и површинским водама велика у значајном делу АП Војводине, нарочито у кишним периодима. Проблем заштите од поплава се решава и изградњом брана и акумулације. Изграђено је 17 вишенаменских акумулација у ранијем периоду.

Мапа 19. Пловне површине у АП Војводине пре изградње одбрамбених насипа од 1% високих вода

Извор: Концепт Регионалног просторног плана АП Војводине, ЈП Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад, 2010.

Мапа 20. ТериторијА АП ВоЈводине угрожена од унутрашњих во

Извор: Концепт Регионалног просторног плана АП Војводине, ЈП Завод за урбанизам Војводине, Нови Сад, 2010.

Снабдевање пијаћом и технолошком водом такође представља озбиљан проблем у развоју АП Војводине. Водоводи на територији АПВ дневно троше 5,5 т3/з од укупно захваћених 6,8 т3/з, док остатак троши индустрија. Највећа потрошња је на територији Бачке са 3,9% т3/з, затим Баната са 2,14% т3/з и Срема са 0,8% т3/з. У већем броју градова и градских насеља налазе се погони за припрему воде за пиће. Међутим, проблем представља 67% подземних вода које се не подвргавају третману, као и хемијска неисправност воде за пиће у Банату. Комунални системи за снабдевање водом за пиће су у лошем стању уз велике губитке воде у мрежи (понегде и преко 50%). Зоне санитарне заштите водоизворишта најчешће не постоје или се не поштују, што додатно оптерећује комуналне системе за снабдевање питком водом.

Телекомуникације (електронске комуникације)

Електронске комуникације су основни носилац размене информација, знања и идеја. Оне мењају стил живота, пружају нове методе комуникације и социјалног дијалога, доприносе развоју демократије и смањењу социјалних и географских дискриминација. Савремено информационо-комуникационо друштво захтева све ширу примену информационих технологија. Развој информационог друштва утиче на регионални развој, развој привреде, повећање запослености и побољшање животног стандарда становништва. Основни предуслов за то је развијен интернет и његова шира примена у свим сегментима живота и рада људи.

Обим саобраћаја у фиксној мрежи транзиционих земаља током протеклих година варира и има тенденцију смањивања због појаве нових услуга као што су мобилни телефон, пренос гласа путем интернета и остало.

Обим услуга у 2017. години је износио 4,3 милијарди минута у фиксној мрежи у домаћем саобраћају и 300 милиона у међународном саобраћају. Стопа пенетрације у мобилној телефонији у Србији је у 2017. години износила 122,46%. У 2017. години је у Србији било 8,62 милиона корисника, а укупно је остварен саобраћај од 15,56 милијарди минута. У сектору мобилне телефоније успостављена је потпуна либерализација тржишта.

Тржиште интернет услуга карактерише велик и брз напредак. Последњих година знатно се повећава број корисника и провајдера. Број фиксног широкопојасног интернет претплатника у Републици Србији је 2017. године био 1,48 милиона.

Према истраживању Републичког завода за статистику о коришћењу информационо-комуникационих технологија за 2017. годину, заступљеност рачунара у домаћинствима у Србији по регионима је следећа: у Београду износи 81,1%, у Војводини 69,3%, а у Централној Србији 69,0%. У погледу интернет прикључака, заступљеност је највећа у Београду и износи 82,2%, затим у Војводини са 70,7% и у Централној Србији са 69,3%. Заступљеност широкопојасне интернет конекције је највећа у Београду (82,1%), затим у Војводини (70,3%) и у Централној Србији (68,8%). Када се посматра коришћење интернета у пословне сврхе, ситуација је следећа - на питање да ли предузеће има свој веб сајт, у Београду је потврдно одговорило 89,0% предузећа, у Војводини 83,2%, а у Централној Србији 75,0%.

Логистика

Логистика као делатност заслужује да буде привредна грана (или област), јер у развијеним земљама учествује до близу 10% у бруто домаћем производу (БДП).

Логистика88 интегрише ланце вредности у глобалне мреже и обухвата целокупну координацију и реализацију свих токова информација и материјала - роба и то од настанка пословне идеје, тј. информација са тржишта, планирања развоја, понуда, набавки, планирања и управљања у производњи и дистрибуцији роба (производа) и даље током употребе производа све до рециклаже. Логистика осигурава: попуњеност са правим добрима (робама), у правим (одговарајућим) количинама, у правом стању, на правом месту, у право време, за правог купца (корисника), за праве тршкове (цену). Физички токови материјала или роба подразумевју транспортне процесе и логистичке центре који су интегрисани са производним центрима градова или насеља.

Стандардне услуге логистичких центара су на оперативном нивоу као: улаз роба, унутрашњи транспорти, складиштења, сортирања, комисионирања и излаз роба. Велики логистички центри имају и административни ниво, који подразумева:

Обраду радних задатака (налога), припрему рада, обраду података, диспозицију (обраду и праћење) транспорта и претовара, руководеће структуре (менаџмент).

Пружање додатних услуга, као нпр. контрола и осигурање квалитета, обрада робе, паковање и препакивање, обрада складишних јединица, монтаже, репаратуре, обрада тура.

Поред функција на следећој слици, могу садржати и индустријске делатности и мање нивое производње (обраду, дораду, монтажу).

Типични примери за логистичке центре су: железничке (ранжирне) станице, луке, аеродроми.

Просторним планом АП Војводине дефинисани су планови у погледу изградње логистичких центара. Постављени циљ је да до 2020. године већина логистичких центара у АП Војводини буде на нивоу логистичких услуга ПЛ389 и да логистика учествује у БДП са 8-10 %.

Слика 2. Логистички центри у АП Војводини

Логистика је организовање, планирање, контрола и реализација материјалних и робних токова од места настанка до места продаје, преко производње и дистрибуције до крајњег корисника са циљем задовољења захтева тржишта уз минималне трошкове и минималне туебћсуе (Е^А - Еугорзка азосуасуа 2а 1о§1§ћки).

89 Овај ниво логистике подразумева да је она водећа функција која повезује све токове и размишљања у свим процесима пословања, укључујући сва руководећа подручја (више о овоме видети у књизи М. Георгијевић, Техничка логистика, Задужбина Андрејевић, Београд, 2011).

Просторни развој и заштита животне средине

Током последњих неколико година у АП Војводини је начињен значајан напредак у уређењу питања просторног развоја и заштите животне средине. Сагледавање објективног и свеобухватног стања у овој области у 2011. години резултирало је документом „Животна средина у Аутономној Покрајини Војводини: стање - изазови - перспективе" у издању Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине. Крајем 2011. године донет је „Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине до 2020". У 2013. години је израђена „Студија просторне диференцијације животне средине на територији АПВ у циљу идентификације најугроженијих локалитета".

Проблеми просторног развоја АП Војводине ће се решавати на два нивоа: на нивоу региона АП Војводине и на нивоу Републике Србије. У зависности од степена приближавања Европској унији, проблеми просторног развоја ће се решавати и уз помоћ њених структурних фондова. С тим у вези, нужна је претпоставка успостављање вертикалне координације између ова три нивоа.

Пословна инфраструктура

Развијена пословна инфраструктура, као један од стубова регионалног развоја, има првенствено за циљ развој предузетништва и сектора малих и средњих предузећа кроз повећање њихове конкурентности и самим тим извозне способности. Креирање пословне инфраструктуре подразумева умрежавање организација, предузећа и институција ради пружања различитих пословних услуга, пословног простора и опреме по повољнијим условима, повезивања заједничке технологије и знања све са циљем смањења трошкова пословања, подстицања иновативности и унапређења конкурентности.

Пословни инкубатори

Пословни инкубатори представљају значајну компоненту у процесу развоја иновативних малих и средњих предузећа и предузетника и једна су од кључних компоненти шире стратегије развоја привреде и приватног сектора. Пружају непосредну подршку новооснованим предузећима, у периоду када су најподложнији неуспеху, са циљем финансијске ликвидности и самоодрживости након напуштања инкубатора. Инкубатори могу бити територијално оријентисани или са фокусом на одређене приоритете или секторе делатности. Оснивају се у форми привредног друштва које младим и/или извозно оријентисаним предузећима нуде разне врсте услуга (стручно саветовање, менторство, ИТ услуге, обуке и други стручни консалтинг), као и услуге смештаја по субвенционисаним ценама. Корисници, односно клијенти инкубатора, користе услуге инкубатора док не постану финансијски одрживи и самостални на тржишту, максимално 5 година.

На локалном и регионалном нивоу, пословни инкубатори су инструмент за подстицај раста нивоа запослености, трансфера технологије и иновација. Успешно функционисање пословних инкубатора, поред директних ефеката (мерених бројем инкубената који напусте инкубатор), имају и индиректне ефекте на стејкхолдере у средини у којој се оснивају. Поред значајних економских, пословни инкубатори имају и не мање важне социјалне, али и културолошке ефекте.

Међу првим инкубаторима који су основани у Србији били су инкубатори у Суботици и Зрењанину. Тренутно, у АП Војводини, постоји 6 пословних инкубатора и то у Суботици, Кањижи, Сенти, Зрењанину, Новом Саду и Бачком Петровцу.

Препознат је значај развоја пословних инкубатора кроз креирање Програма подршке развоју пословних инкубатора у 2015. години, који је спроводила Развојна агенција Србије уз помоћ програма немачке владе „Подршка развоју приватног сектора у Србији" (012 АССЕбб), у партнерству са Министарством привреде и Министарством просвете, науке и технолошког развоја. Програм је проистекао на основу анализе стања пословних инкубатора, препознатог проблема њихове неодрживости без институционалне подршке, као и модела европске и светске праксе према коме се пословни инкубатори стимулишу и подржавају на националном нивоу из националних програма, као и од стране оснивача (углавном локалне самоуправе), перманентно до степена самосталности и самоодрживости. Институционална подршка је пружена и у виду

годишњег спровођења конкурса за доделу бесповратних средстава пословним инкубаторима који послују на подручју АП Војводине од стране Покрајинског секретаријата за привреду и туризам.

Кластери

Кластери представљају функционално (хоризонтално или вертикално) умрежене групе предузећа, организација и институција из једне или више индустрија, као и комплементарних или различитих делатности. Повећање иновативности, конкурентности и продуктивности индустрије кроз кластере се огледа у формирању активне комуникације, производне кооперације, промета и пружања услуга. Кластери представљају не само географску, већ и секторску концентрацију предузећа, која се могу бавити истом делатношћу или бити из вертикално повезаних делатности.

Пословно умрежавање унутар кластера обухвата и научно-истраживачке и образовне институције, омогућавајући приступ квалификованој и високообразованој радној снази. Услед сарадње са научно-истраживачким институцијама, чланице кластера су у могућности да у краћем временском року остварују веће нивое иновација уз смањене трошкове које доноси чланство у кластеру. Пренос знања и технологија доприноси већој иновативности и креирању повољне климе за нове иновације.

Предузећа удруживањем у кластер остварују флексибилност у пословању и освајају тржишта на начин који би им био недоступан да послују као индивидуално предузеће. Услед веће ефикасности, чланице кластера су у могућности да унапређују конкурентност читаве индустрије кроз заједнички створене технолошке и организационе иновације. Успех кластера зависи од техничке инфраструктуре, степена сарадње са научно-истраживачким институцијама, густине пословне мреже, предузетничког менталитета, стандарда купаца, социјалног капитала, ривалства и сарадње.

Према подацима из 2016. године, број активних кластера на подручју АП Војводине је износио 67.90 У оквиру пружања неопходне институционалне подршке Покрајинска влада, односно Покрајински секретаријат за привреду и туризам годишње додељује бесповратна средства за субвенционисање трошкова кластер организација за реализацију пројеката и набавку опреме, а све са циљем јачања локалног и регионалног развоја.

Технолошки паркови

Технолошки (истраживачки или научни) паркови представљају значајан елемент у стратегији вођења регионалне политике, који доприноси бољем пословном повезивању привреде и науке. Технолошки паркови представљају инфраструктурно опремљен простор у смислу земљишта, зграда, комуналне инфраструктуре и стручних услуга (логистичка подршка) ради подстицаја

90 Пословна инфраструктурау Републици Србији, Агенција за регионални развој АП Војводине, 2016.

привреди у смислу повећања конкурентности и то, пре свега, кроз обезбеђивање најсавременијих услова за пословање предузећа.

Технолошки паркови имају потенцијал да представљају катализаторе развоја иновација и бизниса заснованих на високим технологијама. Повезивање научне заједнице и младих компанија које се баве напредним технологијама је значајно услед обезбеђивања креативног амбијента за стимулисање креирања нових технологија и комерцијализације знања. Технолошки паркови имају директан ефекат на развој предузећа, али и ефекте на укупну заједницу, и то пре свега кроз нова радна места, повећање прихода становништва, повећање пореских прихода за локалну самоуправу и регион, и сл.

У Војводини постоје два предузећа који се баве управљањем зонама и парковима: Јавно предузеће Привредно-технолошки паркови Суботица, које се стара о пет индустријских зона у Суботици, и Технолошки парк Вршац који управља технолошким парком у том граду. Изградња Научно-технолошког парка у Новом Саду је пројекат остварен уз подршку ЕБДР (Европска банка за обнову и развој) и Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду. Пројекат је у 2018. години ушао у другу фазу реализације, а завршетак радова на изградњи се очекује до почетка школске 2019/2020. године. У научно-технолошком парку ће бити смештене лабораторије и учионице Факултета техничких наука, док ће други део простора бити намењен компанијама које су произашле из тог факултета, као и иновационим стартап компанијама.

Регионалне развојне агенције

Закон о регионалном развоју ("Сл. гласник РС", бр. 51/2009 и 30/2010) дефинише регионалну развојну агенцију као ".. .привредно друштво или удружење основано за обављање послова односно унапређење регионалног развоја, која је акредитована, у складу са овим законом." У Војводини је основано пет регионалних развојних агенција - Регионални центар за друштвено економски развој Банат (РЦР Банат), Регионална развојна агенција Бачка, Регионална развојна агенција Срем, Регионална развојна агенција „Панонрег“ и Регионална развојна агенција Јужни Банат .

Регионални центар за друштвено економски развој Банат је прва регионална развојна институција на подручју АП Војводине која је основана 2002. године са циљем да подстакне развој привреде кроз пружање подршке развоју малим и средњим предузећима и предузетницима. Промовишући принцип јавно-приватног партнерства, РЦР Банат око себе окупља 11 оснивача: Влада Аутономне покрајине Војводине, 7 локалних самоуправа (Град Зрењанин, општине: Ада, Кикинда, Нова Црња, Нови Бечеј, Сечањ, Житиште), Привредна комора Србије, Европски покрет у Банату и компанија „Млекопродукт“ а.д. из Зрењанина.

Регионална развојна агенција Бачка основана је 28. априла 2010. године у Новом Саду у складу са Законом о регионалном развоју. Оснивачи регионалне развојне агенције су 16 локалних самоуправа: Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Бечеј, Србобран, Сремски Карловци, Оџаци, Кула, Врбас, Тител, Жабаљ, Темерин, Апатин, Град Нови Сад и Град Сомбор. Негујући принцип јавно-приватног партнерства, развојној агенцији су се као оснивачи придружили и други субјекти јавног и приватног сектора: Слован прогрес - Селенча, И2Р д.о.о. Нови Сад, Европски покрет у Србији - Нови Сад, Центар за органску производњу - Селенча. Регионална развојна агенција Бачка има укупно 20 оснивача.

Регионална развојна агенција Срем основана је уговором потписаним у Руми 22. априла 2010. године, од стране шест општина на територији Срема (Инђија, Ириг, Пећинци, Рума, Стара Пазова, Шид), Града Сремске Митровице и Сремске привредне коморе. Визија Регионалне развојне агенције СРЕМ је да буде спона јавног, приватног и цивилног сектора у изградњи стратешких партнерстава кроз припрему и спровођење пројеката који доприносе подизању животног стандарда на подручју региона Срема и уједначенијег регионалног развоја како у Срему, тако и на територији Аутономне покрајине Војводине и Републике Србије у целини, а њена мисија је подстицање регионалног развоја коришћењем локалних и националних извора средстава и

доступних фондова ЕУ и осталих фондова међународне заједнице, као и привлачење страних инвеститора на подручје региона Срем.

Регионална развојна агенција „Панонрег“ је основана у Суботици 2012. године, првобитно под називом Регионални центар за развој малих и средњих предузећа и предузетништва доо Суботица. До промене назива је дошло 2014. године у циљу добијања статуса акредитоване регионалне развојне агенције, што је и постигнуто исте године, чиме је РРА „Панонрег“ препозната као важан чинилац регионалног развоја за територију за коју је основана. Оснивачи регионалне развојне агенције су: 8 локалних самоуправа (Град Суботица, општине: Бачка Топола, Мали Иђош, Апатин, Нови Кнежевац, Кањижа, Чока, Сента), Отворени Универзитет Суботица, Регионална привредна комора Суботица, Аутономна покрајина Војводина, Економски факултет Суботица и Удружење за природну храну Терас.

Регионална развојна агенција Јужни Банат основана је 10. фебруара 2017. године у Панчеву, са циљем да постане оперативни консултантски центар за унапређење регионалног развоја Јужног Баната и јачање привредног капацитета јединица локалне самоуправе и привредних субјеката на подручју округа. Оснивачи Регионалне развојне агенције Јужни Банат су 8 локалних самоуправа (Град Панчево, Град Вршац, општине: Ковин, Ковачица, Алибунар, Бела Црква, Пландиште, Опово) и 2 предузећа (ХиТеам и Финнет промет).

Поступак акредитације регионалних развојних агенција у складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак врши Развојна агенција Србије. Развојна агенција Србије (РАС) је агенција Владе Републике Србије, основана 11. јануара, 2016. године, на основу Закона о улагањима, којим су угашене Агенција за страна улагања и промоцију извоза (СИЕПА) и Национална агенција за регионални развој (НАРР). Основна делатност РАС-а је подршка микро, малим и средњим предузећима и предузетницима у циљу оснаживања привреде Србије, подршка директним улагањима и промоцији извоза, подизање угледа Србије и регионални развој. Како би се сви делови Србије развијали равномерно, РАС у својој мрежи има 16 акредитованих регионалних развојних агенција (АРРА), од чега 5 на подручју АП Војводине.

На нивоу АП Војводине основана је Развојна агенција Војводине (РАВ) као институција од значаја за регионални развој АП Војводине, са циљем пружања подршке Покрајинској влади у спровођењу развојне, пољопривредне и политике руралног развоја Војводине. Скупштина АП Војводине је одлуку о оснивању усвојила је 21. фебруара 2017. године, са Покрајинском владом као оснивачем РАВ-а. У активности РАВ-а спадају подстицање прилива страних и домаћих инвестиција и пружање професионалних услуга компанијама које инвестирају у Војводину, анализа привредних потенцијала и постојећих ресурса, креирање предлога мера за подршку развоја привреде, пољопривреде, енергетике, туризма и руралног развоја - са посебним акцентом на иновације и технолошки развој. Активности се спроводе кроз четири сектора: Сектор за стратешка истраживања, иновације и развојну економску политику, Сектор за подршку инвестиција, Сектор за међународне и домаће фондове у функцији развоја Војводине и Сектор за промоцију. Услуге које пружа Развојна агенција Војводине укључују информисање о инвестиционом процесу, као и расположивим субвенцијама на нивоу покрајине, републике и о условима за њихово добијање. РАВ спроводи програме едукације за војвођанске локалне самоуправе, пружа подршку пословним инкубаторима у Војводини и подршку домаћем извозу кроз помоћ у организацији заједничких наступа домаћих компанија пред страним инвеститорима на сајмовима и конференцијама. Пружајући подршку Покрајинској влади при реализацији активности привредног развоја АП Војводине, РАВ доприноси повећању нивоа повећању нивоа запослености, приливу нових технологија, повећању буџетских прилива, повећању процента реализованих средстава из ЕУ фондова, и укључивању привреде АП Војводине у токове глобалне привреде.

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРИОРИТЕТА ИЗ ПРОГРАМА РАЗВОЈА АП ВОЈВОДИНЕ ЗА ПЕРИОД 2018-2020. ГОДИНА

Акциони план за реализацију приоритета из Програма развоја АП Војводине 2014-2020. година представља интегрални део Програма развоја и иницијално је донет за период 2014-2017. године. Овај Акциони план садржао је 247 пројеката. Предлагачи пројеката за Акциони план били су секретаријати Покрајинске владе, регионалне развојне агенције (Срем, Банат, Бачка), Управа за капитална улагања, Фонд „Европски послови“, ЈБП „Воде Војводине“, Фонд за подршку инвестиција „ВИП Фонд“, Завод за урабанизам, ЈП „Војводинашуме“, Покрајински фонд за развој пољопривреде, Гаранцијски фонд АП Војводине и сл.

У Програму развоја предложено је да се формира координациони механизам као део институционалне и организационе инфраструктуре за спровођење Програма развоја односно пројеката из Акционог плана. У том смислу, Покрајинска влада је на седници одржаној 3. јула 2014. године донела Одлуку о образовању Координационог тела за реализацију Програма развоја АП Војводине као повремено тело Покрајинске владе. Задаци овог тела, између осталог су да координира и прати рад покрајинских секретаријата и осталих учесника у реализацији Програма развоја АП Војводине, разматра и предлаже Покрајинској влади критеријуме за рангирање пројеката из Акционог плана ради утврђивања приоритета реализације, даје смернице и упутства за израду књиге пројеката из Акционог плана са свим потребним детаљима о сваком пројекту укључујући динамички план реализације, финансирање пројеката, носиоца пројеката, округ и општину реализације пројеката, утврђује предлог листе приоритетних пројеката, извештава Покрајинску владу о реализацији програма развоја АП Војводине од 2014-2020.године и сл. Послове координирања, мониторинга и извештавања у вези са Програмом, као и административне и оперативне послове за потребе Координационог тела, предвиђено је да обавља Служба за реализацију Програма развоја (основана Одлуком Покрајинске владе од 10. децембра 2014. године).

Акциони план за реализацију приоритета из Програма развоја АП Војводине 2014-2020. година за период 2014-2017. година садржи 247 пројеката. За потребе израде извештаја и праћења реализације акционог плана, пристигли су извештаји за 245 пројеката. Од тог броја реализовано је 176 пројеката, није реализовано 69 пројеката, док је за 2 пројекта непознат статус реализације услед недостављених извештаја. Треба имати у виду да је у овом четворогодишњем плану велики број вишегодишњих пројеката који се преносе из године у годину, те је тешко подвући црту када треба урадити пресек реализације пројеката, јер су у континуитету. Током 2018. године вршена је анализа пројеката из Акционог плана која је показала да је велики број пројеката у моменту анализе био активан, односно у току. Да би се створила јасна слика, морало се сачекати неко време како би се видело да ли ће се пројекти реализовати или неће, те је из тог разлога пресек рађен у периоду јун-октобар.

Акциони план за период 2018-2020. година

По истеку важења Акционог плана за период 2014-2017. година, приступило се сагледавању потребе ревизије целокупног планског документа. Налази ревизије, као и приказ социо-економског стања у АП Војводини налазе се у уводном делу документа на који се Акциони план наслања. Имајући у виду налазе ревизије и актуелно стање, приликом кандидовања пројеката за Акциони план за период 2018-2020. година, предлагачи су се ослањали на приоритете и мере дефинисане Програмом развоја који су сагласни са усвојеном политиком Владе АП Војводине за 2019. и 2020. годину, те је Акциони план сачињен како актуелизацијом старих, тако и увођењем нових

пројеката, који би помогли остварењу развојних политика Покрајинске владе у периоду до уласка у нови плански циклус и усвајања новог плана развоја.

Доношењем Акционог плана за период 2018-2020. година, заокружује се временски плански хоризонт важења Програма развоја АП Војводине и представља увод у нови плански циклус.

Акциони план за период 2018-2020. година садржи 121 пројеката, предложених од стране секретаријата Покрајинске владе, Фонда „Европски послови“ и Упараве за капитална улагања.

Гледано према приоритетима, највећи број пројеката кандидован је у оквиру 2. приоритета (77), затим у оквиру 3. приоритета (30), док је у оквиру 1. и 4. приоритета кандидовано по 7 пројеката.

Акциони план садржи 41 пројекат чије финансирање се планира из екстерних фондова. Највећи број тих пројеката усмерен је на реализацију 2. приоритета.

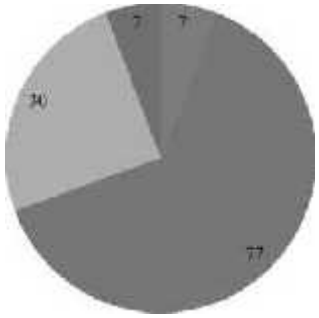

Распоред пројеката према приоритетима:

11рнор1ггет I Рмпој људских ресурса (7)

Прнорнтет II РазвоЈ инфраструктуре и услова за ирисшјан жнвох и рад (77)

Приорнтст III Одрживи приврсдни раст
(30)

Прноршст IV Развој инсгшуционалнс иифраструтоуре (7)

Укупна вредност пројеката садржаних у Акционом плану износи око 25,8 милијарди динара, при чему имати у виду да су за одређени број пројеката буџети нису дати за све године.

Укупна вредност пројеката чије финансирање се планира из екстерних, углавном ЕУ фондова, износи око 1,1 милијарду евра од чега је буџет апликаната из Војводине око 17 милиона евра. Такође, и код ове суме, треба имати у виду да нису урачунати износи за пројекте за које недостају такви подаци.

Координационо тело за реализацију Програма развоја АП Војводине ће два пута годишње извештавати Покрајинску владу о динамици реализације пројеката из Акционог плана.

I РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА (7)	1.1. Подстицање новог запошљавања лица која су скоро остала без запослења (1)	- Унапређење стања на тржишту рада АП Војводине - ПС за привреду и туризам
	1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади, високошколованих, младих, талентованих лица...) (5)	Спортски таленти АП Војводине - ПС за спорт и омладину Развијање интегрисаног система хабова на прекограничном нивоу (Ос\ с1орт§ аи 1п1е§га1ес1 Сањоиг-Нић Есо$\ 51ст а! Сго$$-Вогс1сг ћс\ с1) - ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Повећање предузетничких вештина културне и креативне индустрије са циљем валоризације културног наслеђа и развоја модела одрживог туризма у Јадранско-јонском региону - СС14Т01JP15>М/Интсрсг V - Б Јадранско-јонски транснационални програм 2014-2020 - ФЕП Право на прву шансу - ПС за високо образовање и научноистраживачку делатност Удруживање средстава за суфинансирање програма и мера активне политике
	1.3. Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и обуке	- Стандардизација знања наставника енглеског језика основних и средњих школа на територији АП Војводине - ПС за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице
	1.4. Образовање сеоског становништва	/
п РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУ РЕИУСЛОВАЗА ПРИСТОЈАН ЖИВОТИРАД (77)	2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености (3) '	Изградња објекта железничко-друмског моста преко реке Дунав у Новом Саду - Управа за капитална улагања Луке као покретачки механизам предузетништва - Р0\УЕК/Интсрсг Адрион- Јадранско-јонски Програм транснационалне сарадње 2014- 2020 - ФЕП Пројекат изградње зграде Научно-технолошког парка у Новом Саду - ПС за високо
	2.2. Побољшање квалитета живота на селу у циљу заустављања трендова депопулације и повећања	Изградња канализационе мреже у општини Врбас - Управа за капитална улагања Европска мрежа за економску кохезију и солидарност у руралним областима/Европа за грађане и грађанке - ФЕП
	2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним 3^слугама, обезбеђење пуне др3^штвене зжлушености и	Капитална улагања у здравствене установе у АПВ у 2018 - ПС за здравство Унапређење услова за лечење: Програм из области јавног здравља за територију Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину - ПС за здравство Унапређење услова за лечење: Програм неонаталног скрининга на цистичну фиброзу у АПВ - ПС за здравство

	грађана (17)	у АПВ - ПС за здравство Програм раног откривања и лечења компликација шећерне болести на очима у АПВ - ПС за здравство Програм раног откривања промена функције и ремоделинга леве коморе и циркадијалног ритма крвног притиска код хипертензивних трудница у АПВ - ПС за здравство Програм раног препознавања и смањења броја менталних поремећаја развојног доба у АПВ - ПС за здравство Програм телемедицине у лечењу исхемијског можданог удара у Аутономној покрајини Војводини за 2018. годину - ПС за здравство Програм унапређивања дијагностике и лечења обољења штитасте жлезде у АПВ - ПС за здравство Програм увођења транскранијалне магнетне стимулације као савременог терапијског и дијагностичког метода - у клиничку праксу у АПВ - ПС за здравство Програм унапређивања лечења стерилитета биомедицински потпомогнутим оплођењем и преимплантационом генетском дијагностиком у АПВ - ПС за здравство “Родитељска кућа" при Служби за хематологију и онкологију Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине Нови Сад - ПС за здравство Набавка медицинске опреме „Каменица 2“ Институт за кардиоваскуларне болести Војводине - Управа за капитална улагања Набавка медицинске опреме „Каменица 2“ Институт за плућне болести Војводине - Управа за капитална улагања Набавка 2 линеарна акцелератора са системом за планирањс. РВ систсмом. дозиметријом и имобилизационим сетом, са адаптацијом простора и системом за планирање, Институт за онкологију Војводине - Управа за капитална улагања
	2.4. Унапређење кулгурних садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе (12)	Подршка спортским и физичким активностима девојчица - Активне девојчице - ПС за спорт и омладину Финансирање пројеката подршке оснивања и оснаживања рада канцеларије за младе - ПС за спорт и омладину Наставак адаптације, реконструкције и доградње зграде Народног по зо р и шта - N а го с1 ио ка/аћ§1с- НЈсрх/тћа/ у Суботици - Управа за капитална улагања Разнобојна сарадња (Со1отТи1 соорсгаНоп) - ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Антена Култура Деска Креативна Европа Србија - ФЕП Дестинације културе за одрживи туризам у Јадранско-јонској регији - С1JОЕ51JТ/Интсрсг V -

		Приближавање културног наслеђа слепим и слабовидим туристима - РЕЕ1./ Интерег Адрион- Јадранско-јонски Програм транснационалне сарадње 2014- 2020 - ФЕП Европски значај локалног наслеђа/Европа за грађане и грађанке - ФЕП Заштита и очување филмске грађе Продуцентске куће „Неопланта филма“ и „Звезда филма“ ДОО - ПС за културу. јавно информисање и односе са верским заједницама Јачање културне институционалне инфраструктуре у општини Бач у циљу изградње капацитета за очување, заштиту и управљање културним наслеђем општине Бач - ПС за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама Истраживање, заштита, валоризација и презентација средњевековног града и утврђења Купиника, последње престонице српске средњовековне државе - ПС за културу, јавно
	2.4.1. (1)	- Подршка социјалној интеграцији подстицањем одрживих спортских размена како би се повећало учешће особа са физичким инвалидитетом у спорту - РАКАШбРЖЕВ/Интерег ИПА Програм прекогранично сарадње Србија-Босна и Херцеговина 2014-2020 - ФЕП
	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и	- Студија развоја микролокација марина на територији АП Војводине - ПС за привреду и туризам
	2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу подизања животног стандарда становништва и	- Комплексно уређење водопривреде подручја канала Баја - Бездан (ВАВЕСА) /Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија - ФЕП
	2.7. Развој информационо-комуникационих технологија (3) '	Увођење платформе ОШсе 365 Есћгсаћои у образовне установе у АП Војводини - ПС за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице Европски избори и демократија у дигиталном добу/Европа за грађане и грађанке - ФЕП Развој електронских комуникација и информационог друштва у АП Војводини- ПС за
	2.8. Унапређење иуправљање животном средином (14)	Унапређење и сазнања деце и ученика о ефикасном коришћењу енергије - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Рекултивација напуштених копова без титулара - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Тихе машине - Радови у складу са биодиверзитетом заштићених средина (8г1еи1 Масћгпеб - Вгосћуегбћу Јпеис\Иу \\огк$ ги рго1ес1ес1 агса$) - ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Еколошко управљање водама против екстремних временских услова у пограничној области (ЕССЖАМ) /Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија - ФЕП Побољшање животне средине у Банату стварајући мултифункционални зелене

		Очување и унапређење стања заштићених подручја која је прогласио надлежни орган Аутономне покрајине Војводине - ПС за урбанизам и заштиту животне средине Просторни план подручја осебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог -Беочин са елементима детаљне регулације - ПС за урбанизам и заштиту животне средине Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Ј1етенка“ са елементима детаљне регулације - ПС за урбанизам и заштиту животне средине Заштита природе од инвазивних биљних врста - ПС за урбанизам и заштиту животне средине Просторни план подручја посебне намене за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема - ПС за урбанизам и заштиту животне средине Просторни план подручја посебне намене предела „Вршачке планине“ - ПС за урбанизам и заштиту животне средине Јачање образовних капацитета изградњом компетенција и сарадње у области буке и
	2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона (6)	Прекогранична сарадња за смањење ризика од катастрофа (Сгобб ВопЈсг СоорсгаОоп Гог ГЗЈбабГсг Шбк ВссЈисООоп) - ПС за регионални развој. међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Заједнички приступ, бољи одговор (Још1 арРКОАСћ, ћеТТег гебропбе) - ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Контрола комараца у прекограничној области/Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 - ФЕП Контрола комараца у прекограничној области 2/Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 - ФЕП
	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре (17)	Центар за развој спорта и едукацију омладине Војводине на Летенки - ПС за спорт и омладину Унапређење спортске инфраструктуре у АП Војводини - ПС за спорт и омладину Израда пројектно-техничке документације за пругу Суботица-Баја - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Планирање, изградња, реконструкција и модернизација путне инфраструктуре у АП Војводини - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Штедљива расвета - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Уградња котлова са већим степеном корисног дејства у јавним установама на територији

		саобраћај Услуга техничког саветавања ЕРС Е8СО - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Развој саобраћаја и путне инфраструктуре - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Подршка у изради пројектно техничке документације - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Израда елаборта енергетске ефикасности, машинских и електро пројеката - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Промоција грађевинарства - израда модела - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Изградња зграде РТВ - Управа за капитална улагања Развој логистичких центара између Мађарске и Србије на железничкој оси Београд - Нови Сад - Суботица - Кишкунхалаш (Тће с1с\ с1ортсп1 оГ 1о§1$ис$ ссгИсњ ћс1\\ссп Нип§агу апс1 беДна т 1ће пп1\\а\ ах18 Вс1§гас1с - ћЈосЈ бас! - бићоћса - К1бкипћа1аб - Вићарсб!) - ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Изградња бициклистичке стазе Нови Сад-Београд - ПС за привреду и туризам
ш ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ (30)	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа (7)	Пилот пројекат за културне и креативне индустрије - Финансије, учење, иновације и патентирање за културне и креативне индустрије (РИо! ројес! Гог Сићига1 аис! СгсаП\ с 1ис1иб1пеб Р1папсе, Ееагшп§, 1ппо\ аиоп апс! Ра1епћи§ Гог Сићига1 апс1 Сгсаи\ с 1пс1иб1псб (РЕ1Р) - ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Буџетски фонд за спровођење мера развојне политике АП Војводине - ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Развој концепта иновационог хаба Војводине са акционим планом и реализација хаба - ПС за привреду и туризам Подршка пословном удруживању и умрежавању - ПС за привреду и туризам Програм СМАРТ специјализације у истраживању и иновацијама АП Војводине са акционим планом за период 2020-2025 - ПС за привреду и туризам
	3.2. Очување постојећег нивоа запослености	/
	3.3. Унапређење сарадње и повезивања/кластери (3)	Развијање пословног окружења кроз едукацију радне снаге у складу са потребама тржишта (Е)еуе1ортеп1 оГ 1ће ћибтебб етчгоптеШ 1ћгои§ћ 1ће ећисаћои оГ 1ће 1аћог Гогсе ш ассогћапсс \ућћ 1ће тагкс! псећб) - ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Прекогранична мрежа лабораторија за иновацијс-СВћЈоП/ Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 - ФЕП

	3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију (8)	Програми подршке мерама за унапређење и коришћење пољопривредног земљишта у АПВ - ПС за пољоприврсду. водопривреду и шумарство Унапређење пољопривеДних газдинстава кроз континуирани саветодавни рад - ПС за пољоприврсду. водопривреду и шумарство Програми подршке инвестицијама у пољопривредна газдинства - ПС за пољоприврсду. водопривреду и шумарство Пројекат наводњавања - ПС за пољоприврсду. водопривреду и шумарство Успостављање и одржавање Геоинформационог система и мониторинг сетвене структуре на подручју АПВ и базе података регистрованих пољопривредних газдинстава - ПС за пољоприврсду. водопривреду и шумарство Електрификација поља у сврху наводњавања - ПС за пољоприврсду. водопривреду и шумарство Иновација пољоприведе за обезбеђивање раста и запошљавања у прекограничном региону (АОК.ШЖ))/Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020 - ФЕП
	3.5. Повећање запослености кроз развој непољопривредних	/
	3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма. посебно у руралним подручјима (6)	Комплементарни туристички развој Киштелека и Кањиже заснован на природним ресурсима као међуповезаним различитим елементима регионалног туристичког система - ОА818 - ПС за образовањс. прописс. управу и националне мањине - националне заједнице Унапређење развоја туризма у централном прекограничном региону Дунава (Епћапсш§ 1ће 1оип5П1 с1с\ с1ортсп1 т 1ће Сеп1га1 Папиће сго$$-ћогс1сг гсфоп) - ПС за регнонални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Здравствена тура (Неаћћ Тош) - ПС за регионални развој. међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Виртуелни и културни туризам/Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 - ФЕП Напредни бициклистички сервиси и услуге на рути ЕуроВело 13/Интерег ИПА Програм
	3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије (6)	Манифестација „Међународни дани енергетике и инвестиција" - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Примена обновљивих извора енергије у објектима јавне намене - ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај Примена соларне енергије у пољопривредним газдинствима - ПС за енергетику,

		Рспс\\ањ1с Еиег§у апс1 Е1ес1пса1 УсћЈс1с$ ћа$сс1 хОћииопх Гог ћсИсг 81Ј81а1паћШ1у соиТа1ши§ 1ппо\ аИ\ с р1а1ГОппб оГк№\у1ес1§е Гог §МЕб/(Обновљива енергија и електрична возила заснована на решењима за бољу одрживост која садржи иновативну платформу знања за мала и средња предузећа) - ПС за регионални развој. међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Експлоатација различитих извора у производњи „зелене“ енергије - ХОЕСЖЕЕ/Интсрсг ИПА Програм прекогранične сарадње Хрватска-Србија 2014-2020 - ФЕП
IV РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ (7)	4.1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика (1)	- Унапређење радних и управљачких процеса у ЈСЈТ - ПС за регионални развој. међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу
	4.2. Афирмација стратешког планирања развоја (3)	Реализација Акционог плана политике за младе у АП Војводини - ПС за спорт и омладину Унапређење израде и спровођења ефикасних локалних и регионалних јавних политика - ПС за регионални развој. међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Регионални развој - суфинансирање пројеката јединица локалних самоуправа стратешког значаја у области регионалног развоја - ПС за регионални развој. међурегионалну сарадњу
	4.3. Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја (2)	Додела бесповратних средстава Покрајинског секретаријата за финансије за учешће у суфинансирању пројеката који се финансирају из фондова Европске уније - ПС за финансије Програм развоја туризма Аутономне покрајине Војводине - ПС за привреду и туризам Програм развоја циклотуризма Аутономне покрајине Војводине - ПС за привреду и туризам

Приоритет I - Развој људских ресурса

Мера 1.1. Подстицање запошљавања лица са евиденције незапослених

Назив пројекта/програма	Унапређење стања на тржишту рада АП Војводине
Приоритет из Програма	I Развој људских ресурса
Мера из Програма развоја	1.1. Подстицање запошљавања лица са евиденције
Циљ пројекта	Циљ пројекта је повећање запошљавања и радног ангажовања незапослених лица, односно смањење незапослености.
Кратак опис пројекта	У циљу повећања запошљавања и радног ангажовања незапослених лица, пројекат подразумева доделу субвенција послодавцима који запошљавају незапослена лица са евиденције Националне службе за запошљавање, као и незапосленим лицима са евиденције у циљу започињања сопственог посла. Такође, у циљу смањења броја незапослених
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Активности на пројекту подразумевају следеће: Расписивање конкурса за сваки програм, Доношење одлуке по сваком конкурсу, Исплата одобрених средстава корисницима средстава,
Трајање пројекта	2019-2020. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор финансирања (буџет АПВ,	Средства из буџета АПВ: 2019: 300.000.000,00 РСД 2020: 300.000.000,00 РСД
Очекивани резултати програма/пројекта	- Смањен број незапослених лица са евиденције Националне службе за запошљавање.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број спроведених конкурса, Број запослених и радно ангажованих лица кроз програме активне политике запошљавања

Мера 1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади, високошколованих, младих, талентованих лица...)

Назив пројекта/програма	Спортски таленти АП Војводине
Приоритет из Програма	I Развој људских ресурса
Мера из Програма развоја	Мера 1.2 Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади,
Циљ пројекта	Повећање броја младих спортиста и тренера који ће бити препознати и стимулисани путем стипендија за спортско усавршавање. Улагање у младе спортисте и тренере треба да повећа број учешће и број освојених медаља спортиста са територије АП Војводине на великим међународним
Кратак опис пројекта	Почетком сваке године прикупљају се подаци о перспективним и талентованим спортистима и младим спортским стручњацима. Податке достављају и предлажу покрајински гранси спортски савези. Стручна Комисија обрађује податке и
Надлежност	Покрајински секретаријат за спорт и омладину
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, покрајински гранси спортски савези
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Територија АП Војводине
Активности на пројекту	Прикупљање података о перспективним и талентованим спортистима и младим спортским стручњацима. Податке достављају и предлажу покрајински гранси спортски савези.
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	година буџет АПВ: 20.000.000,00 динара година буџет АПВ: 20.000.000,00 динара година буџет АПВ: 20.000.000,00 динара
Очекивани резултати програма/пројекта	Учешће на Олимпијским играма младих УОО 2018. године у Аргентини, на ЕУОО Европским олимпијским играма младих 2019. године у Бакуу - Азербејџану и Олимпијским играма 2020.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Проценат учешћа спортиста на три циљна такмичења из АП Војводине у националном тиму Републике Србије.

Назив пројекта/програма	Развијање интегрисаног система хабова на прекограничном нивоу фе^е1орш§ ап 1п1е§га1еЛ ^ађоиг-Нић Есо8у81ет а1
Приоритет из Програма	I Развој људских ресурса
Мера из Програма развоја	Мера 1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади,
Циљ пројекта	Побољшање потенцијала и капацитета за (само)запошљавање и промовисање могућности запошљавања и мобилности у прекограничном региону кроз успостављање система хабова

Кратак опис пројекта	Главни заједнички изазови на које се пројекат односи је недовољно информација, разумевања и промоција вештина и компетенција потребних за промену радне средине и флуктуацију од граничних подручја до централних градова где су привредне активности на вишем нивоу. На основу наведеног, постоји очигледна потреба за стварање инфраструктуре која подржава ефикасно прикупљање и стално ажурирање информација које су у вези са могућностима запошљавања и развоја одговарајућих механизама за унапређење вештина и знања прилагођених потребама и тржишту рада. Кроз пројекат ће се успоставити мрежа хабова у
Надлежност	ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу
Носиоци пројекта	ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Србија Развојна агенција Војводине, Србија Центар за стручно усавршавање, Србија
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобанатски, Средњобанатски и Јужнобанатски окрузи - Србија, Жупанија Тимиш - Румунија
Активности на пројекту	Постављање хабова у Кикинди и Темишвару, куповина опреме, организовање радионица и обука, развијање софтверског сервиса, информационог портала
Трајање пројекта	3.12.2018 - 2.12.2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Буџет пројекта: 462.650,00 евра Буџет ПСРРМСЛС: 109.200,00 евра ЕУ донација: 92.820,00 евра Суфинансирање: 16.380,00 евра Предлог пројекта предат путем другог позива за прикупљање предлога пројеката у оквиру програма Интерег-ИПА прекогранична сарадња Румунија-Србија
Очекивани резултати програма/прој екта	Повећани капацитети незапослених, младих, маргинализованих група и других лица која траже посао, као и побољшане вештине за којима постоји потреба на тржишту рада. Иновативни механизми за унапређење преноса знања и информација које су у вези са могућностима запошљавања.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број обучених незапослених лица у Едукативном центру и проценат лица која припадају угроженим категоријама (320); Особе које припадају угроженим категоријама а које учествују у обукама, користе информациони портал, могућности учења на

Назив пројекта/програма	Повећање предузетничких вештина културне и креативне индустрије са циљем валоризације културног наслеђа и развоја модела одрживог туризма у Јадранско-јонском региону-ССМТО^ККМ (Интерег V - Б Јадранско-јонски транснационални
Приоритет из Програма	I Развој људских ресурса
Мера из Програма развоја	Мера 1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади,
Циљ пројекта	Подстицање предузетништа у креативној и културној

Кратак опис пројекта	Упркос богатству културног наслеђа на јадранско-јонском подручју и његовом друштвеном и културном животу, потенцијал туристичке понуде и даље је у великој мери неискоришћен. Масовни туризам, јака сезонизација и концентрација токова у главне приморске дестинације угрожавају развој сектора. Поред тога, културне и креативне индустрије играју важну улогу у подстицању економског раста и отварања нових радних места и иновација, док с друге стране, често недостају кључне компетенције. У том погледу, пројекат се ослања на потенцијал културне и креативне индустрије тако што их чини кључним туризма и за побољшања понуде. Пројекат ће радити на а) предузетничком откривању и мобилизацији талената; б) јачању предузетничких вештина; ц)
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине
Носиоци пројекта	1. Научно-технолошки парк Технополис (Италија) 2. Рурална развојна агенција Задарске жупанија (Хрватска) 3. Фриули иновациони истраживачки центар за трансфер технологије (Италија) 4. Пословни и културни развојни центар (Грчка) 5. Регионална развојна агенција Зелени крас (Словенија) 6. Развојна агенција Сора (Словенија) 7. Фонд "Европски послови" АПВ (Србија) 8. Градска развојна агенција Бања Лука (БиХ) 9.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Дефиниција заједничке методологије за компетенције креативне и културне индустрије и оснаживање вештина; Успостављање Креативних центара мрежа за валоризацију наслеђа и експлоатацију дигиталних технологија потенцијал за обнову туристичке понуде; Транснационални акциони план за ажурирано културно
Трајање пројекта	1.1.2019-30.6.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет пројекта је 1.997.367,60 евра, од чега је суфинансирање ЕУ 85%- 1.697.762,46 евра, Буџет ФЕП-а на пројекту износи 115.590,00 евра, од чега је суфинансирање из ЕУ 85%- 98.251,50 евра, а ФЕП-а 17.338,50 евра.
Очекивани резултати програма/прој екта	Створена заједничка методологија за компетенције креативне и културне индустрије, Унапређење предузетничке вештине културног и креативног сектора,
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Одабрани актери културне и креативне индустрије ће проћи обуке из предузетничких вештина, чиме ће стећи неопходна знања да своје производе/ услуге успешно понуде на

	туристичком тржишту, чиме ће допринети квалитетнијој туристичкој понуди и већим приносима и запосленошћу културне и креативне индустрије.

Назив пројекта/програма	Право на прву шансу
Приоритет из Програма	I Развој људских ресурса
Мера из Програма развоја	Мера 1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади,
Циљ пројекта	Запошљавање младих незапослених доктора наука у АП Војводини који су пријављени код Националне службе за
Кратак опис пројекта	Пројекат се реализује као настојање Покрајинског секретаријата и Покрајинске владе да ангажује незапослене докторе наука с територије АП Војводине на пројектима из њихових ужих научних области. Незапослени доктори наука добијају могућност (шансу) да своје пројекте реализују у научноистраживачким организацијама на територији АП Војводине и да тако стекну услов да се у тим организацијама и запосле. Покрајински секретаријат суфинансира зараде и
Надлежност	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Цела територија АП Војводине где има незапослених доктора наука евидентираних код Националне службе за запошљавање.
Активности на пројекту	Покрајински секретаријат ће пројекат реализовати путем расписивања јавног конкурса у којем ће се дефинисати услови који су потребни за младе незапослене докторе наука за
Трајање пројекта	Пројекат се реализује сваке буџетске године, дакле реализоваће се и у 2019. и 2020. години.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине, Раздео 13 - Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност, за 2018. 12.000.000,00 РСД; 2019. годину 12.000.000,00 РСД и за 2020. годину 12.000.000,00 РСД, УКУПНО: 36.000.000,00 РСД
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећано запошљавање младих незапослених доктора наука у АП Војводини.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број запослених младих лица у евиденцији Националне службе за запошљавање са академском титулом доктора наука у току реализације пројекта

Назив пројекта/програма	Удруживање средстава за суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања (стручна пракса, приправници и обуке у професионалним и радним вештинама) са локалним
Приоритет из Програма	I Развој људских ресурса
Мера из Програма развоја	1.2. Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са
Циљ пројекта	Повећање запошљавања и радног ангажовања незапослених лица, односно смањење незапослености.
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева удруживање средстава из буџета АП Војводине и буџета локалних самоуправа за реализацију програма стручне праксе, приправника и обука у
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам Локалне самоуправе АП Војводине

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Локалне самоуправе АП Војводине.
Активности на пројекту	Расписивање конкурса за удруживање средстава са локалним самоуправама; Додела средстава локалним самоуправама; Расписивање конкурса од стране локалне самоуправе за сваки програм за чије се удруживање локална самоуправа определила; Доношење предлога одлуке о крајњим корисницима за сваки програм; Доношење одлуке о додели средстава корисницима средстава од стране Секретаријата;
Трајање пројекта	2019-2020. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Средства из буџета АПВ 2019: 162.000.000,00 РСД 2020: 162.000.000,00 РСД Средства из буџета локалних самоуправа - 2019: 162.000.000,00РСД
Очекивани резултати програма/пројекта	- Смањен број незапослених лица са евиденције Националне службе за запошљавање.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број спроведених конкурса, Број незапослених лица обухваћених удруженим средствима.

Мера 1.3. Унапређење запошљивости радног контигента кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и обуке

Назив пројекта/програма	Стандардизација знања наставника енглеског језика основних и средњих школа на територији АП Војводине
Приоритет из Програма	I Развој људских ресурса
Мера из Програма развоја	Мера 1.3 Мера Унапређење запошљивости радног контигената кроз унапређење стручности модернизацијом система образовања и обуке
Циљ пројекта	Допринети повећању самопоуздања код наставника/професора енглеског језика у реализацији наставе и побољшати квалитет учења страног језика код ученика
Кратак опис пројекта	Пројекат се заснива на унапређивању капацитета за подршку обуци и усавршавању наставника/професора енглеског језика у оквиру школског системана на територији АПВ како би се креирала одржива решења и изградиле каријерне смернице за наставнике/професоре енглеског језика. Основни елементи пројекта обухватају: Тестирање нивоа језика, Унапређење тренерских вештина наставног кадра, Програм унапређења вештина подучавања и
Надлежност	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице потписао је 20. јула 2018. године Писмо о намерама којим су дефинисани главни
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Територија Аутономне покрајине Војводине, сви округи.
Активности на пројекту	Анализа потреба и савети за израду програма, Тестирање наставника - методолошке и језичке компетенције, Имплементација обука „Тгат 1ће Тгашег“,
Трајање пројекта	Једна година.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупно око 18.000.000 динара (делимично из буџета АПВ, а делимично из средстава донатора).
Очекивани резултати програма/прој екта	Сви наставници који заврше успешно обуке ЦЕЛТ-П и ЦЕЛТ-С побољшаће своје наставничке и методичке компетенције и знање језика, а самим тим и квалитет наставе енглеског језика
Индикатори резултата (описно и бројчано)	80% полазника који су успешно положили финални тест, Повећано самопоуздање наставника и самим тим и квалитет извођења наставе енглеског језика

Приоритет II - Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад

Мера 2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености

Назив пројекта/програма	Изградња објекта железничко-друмског моста преко реке Дунав у Новом Саду
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености

Циљ пројекта	Допринос развоју железничке инфраструктуре на паневропском саобраћајном коридору X путем изградње друмско-железничког моста преко реке Дунав у Новом Саду
Кратак опис пројекта	Друмско-железнички мост преко реке Дунав у Новом Саду је један од најзначајнијих објеката на паневропском саобраћајном коридору X, главном друмском и железничком транспортном правцу на Балкану, који повезује Бугарску, Грчку и Турску на југу са Аустријом, Мађарском и другим европским земљама на северу. Мост се налази на деоници Петроварадин - Нови Сад међународне железничке пруге Београд - Стара Пазова - Нови Сад - Суботица - граница са Мађарском, а друмска саобраћајница преко моста је саставни део државног пута II А реда број 100 Београд - Нови Сад - Суботица. Нови друмско-железнички мост, дужине 474 т и ширине 31,6 т, пројекгован је на локацији порушеног Жежељевог моста. У оквиру попречног профила моста предвиђена су два колосека, двосмерна саобраћајница и две пешачко-бициклистичке стазе. Статички систем чине два челична лука са затегама распона 177 т и 219 т. Пројектовано саобраћајно оптерећење моста износи 294 Ш/т. Пројекат изградње Жежељевог моста преко реке Дунав у Новом Саду финансирају Делегација Европске уније у Републици Србији, АП Војводина и Град Нови Сад. Инвеститорска права и обавезе по овлашћењу Владе Републике Србије преузеле су "Железнице Србије" ад, односно "Инфраструктура железнице Србије" ад. Поступак тендерске процедуре и уговарања за пројекат спровела је Делегација Европске уније у Србији као овлашћени уговарач. Закључена су два уговора са изабраним извођачем радова. Уговор о изградњи Жежељевог моста преко реке Дунав у Новом Саду -
Надлежност	Управа за капитална улагања АП Војводине
Носиоци пројекта	Управа за капитална улагања АП Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Спровођење грађевинских радова
Трајање пројекта	Почетак: јануар 2010. године. Завршетак: децембар 2018. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Према Акционом плану: 600.000.000,00 динара. Према Уговору којим је регулисано финансирање пројекта: 19.078.921,92 евра (обавеза АП Војводине 12.719.281,28 евра, обавеза Града Новог Сада 6.359.640,64 евра)
Очекивани резултати програма/пројекта	- Завршен мост
Индикатори резултата (описно и	- Дужина мреже пруга/површина територије,

бројчано)	Дужина мреже пруга/број становника, Број и структура развојних пројеката у области саобраћаја, логистике.

Назив пројекта/програма	Луке као покретачки механизам предузетништва - РО^ЕК (Интерег Адрион- Јадранско-јонски Програм транснационалне сарадње 2014- 2020)
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Циљ пројекта	Подршка развоју лучких области у иновационе центре и креирање мреже иновационих центара који су посвећени заједничкој сарадњи и развоју
Кратак опис пројекта	Специфични циљ: РоЖЕК мапа развоја лука у иновационе центре; РоЖЕК методологија за изградњу иновационих ланаца снабдевања; РоЖЕК платформа за подршку дугорочној транснационалној средини за сарадњу. Циљне групе: локални, регионални и национални органи јавне власти, институције високог образовања, истраживачки институти, центри за образовање/обуку и школе, предузећа, МСП, организације за подршку бизнису, међународне организације по националном/међународном праву, интересне групе укључујући невладине организације, јавност,
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Национални истраживачки савет института за грађевинску технологију, Италија Национална конфедерација занатлија и малих и средњих предузећа - Асоцијација провинције Равена, Италија Сертификација грађевинских материјала, Италија Ријечка развојна агенција Порин доо, Хрватска Центар за економски, технолошки и околински развој Сарајево, Босна и Херцеговина Фонд „Европски послови" АП Војводине, Србија Институт за сарадњу и развој, Албанија Општина Драч, Албанија
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки и Западнобачки округ.
Активности на пројекту	Главне активности: Креирање енергетско оријентисаних мапа потреба, Предузетничко играње и скаутирање, Предвиђање сценарија, Комуникација,
Трајање пројекта	1.1.2018. - 31.12.2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет пројекта је 1.711.030,20 евра, од чега је суфинансирање ЕУ 85%- 1.454.375,67 евра. Укупан буџет ФЕП-а је 94.440,00 евра, од чега је суфинансирање ЕУ 85%- 80.274,00 евра, а учешће ФЕП-а 14.166,00 евра.
Очекивани резултати програма/прој екта	Главни резултати: Креирање транснационалне мреже иновационих центара, које карактерише јасна структура и мисија; Изградња локалних мрежа међу кључним актерима иновација, на основу активности које се спроводе у студијама случаја у лучким областима,

	како би се гарантовало ефикасно транснационално укључивање актера у развој лука у иновационе центре.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Укљученост луке Апатин у пројекат, као речне луке на Дунаву која је спој два поља деловања макрорегионалних стратегија ЕУ- Дунавске и Јадранско-јонске стратегије у пројекат изградње транснационалне мреже иновационих центара. Спровођење истраживачких студија и унапређење енергетске ефикасности у луци Апатин. Стварање дугорочног стратешког оквира развоја

Назив пројекта/програма	Пројекат изградње зграде Научно-технолошког парка у Новом Саду
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.1. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Циљ пројекта	Унапређење наставно-научне инфраструктуре у АП Војводини.
Кратак опис пројекта	Изградњом зграде Научно-технолошког парка у Новом Саду који би се у делу користио у наставне и научноистраживачке сврхе створиће се услови за образовање много већег броја инжењера, посебно из области информационих технологија који су изузетно тражени на тржишту рада Републике Србије. Такође, Научно-технолошки парк има за циљ да омогући истраживачима запосленим у научноистраживачким институцијама, да резултате својих истраживања преточе у производе, услуге, процесе или софтвер који ће наћи своје место на тржишту. Осим тога, он треба да омогући већу видљивост факултета у међународном и домаћем привредном и истраживчком окружењу, као и да помогне предузетницима који започињу нови бизнис (x1аг1- ир) у области високих технологија. НТП треба да омогући већем броју најбољих студената да након завршетка студија нађу посао у домену истраживања и развоја у Новом Саду уместо у иностранству, као и да повеже докторске студије са практичним 1&К активностима. У даљој перспективи, НТП би требало да допринесе унапређењу економске структуре Репиблике Србије и АП Војводине и учини их привлачним за стране инвеститоре. У оквиру НТП организоваће се мрежа институција која треба да омогуће трансфер технологија и знања из истраживачког окружења у практичну сферу, односно привредну делатност. НТП ће бити центар где ће се промовисати комерцијализација истраживачких и научних резултата, развијати клима за развој предузетништва, отварање нових радних места и промоцију самозапошљавања. Овакав приступ омогућиће, како развој постојећих домаћих иновативних технолошких компанија, тако и креирање нових ($1аг1-ир). НТП ће стварати климу за
Надлежност	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност, Министраство просвете, науке и технолошког развоја
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност, Министраство просвете, науке и технолошког развоја, „ЈУП Истраживање и развој“ Београд, Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ (Град Нови Сад)
Активности на пројекту	Покрајински секретаријат је спровео све потребне радње које се односе на квалитетну реализацију пројекта:организационе, имовинско-правне, као и модел финансирања пројекта
Трајање пројекта	Изградња зграде започела је у 2016. години, а завршетак се планира за 2019. годину.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор	Средства Европске инвестиционе банке (Министарство просвете, науке и технолошког развоја): 1.654.840.794,42 РСД (по средњем курсу НБС на дан 12.09.2018. године);

ЕУ и сл.)	424.015.802,05 РСД (по средњем курсу НБС на дан 12.09.2018. године) плус 12.625.735,28 РСД (по средњем курсу НБС на дан године) за измену пројектно-техничке документације, од тога из буџета АПВ до сада исплаћено ФТН-у 225.000.000,00 РСД. УКУПНО: 1.654.842.794,42 РСД (по средњем курсу НБС на дан године). У 2017. години планирано и исплаћено 110.000.000,00 РСД; У 2018. години планирано је и до септембра исплаћено 115.000.000,00 РСД; У 2019. години планирано али недефинисан износ
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализацијом пројекта створиће се услови за квалитетније образовање кадрова, пре свега инжењера информатичке струке, као и потребни услови за њихово запошљавање у компанијама ИТ сектора које ће бити лоциране у новој згради
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број новозапослених инжењера информатичке струке у Новом Саду.

Мера 2.2. Побољшање квалитета живота на селу у циљу повећања запослености и заустављања трендова депопулације

Назив пројекта/програма	Изградња канализационе мреже у општини Врбас
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.2. Побољшање квалитета живота на селу у циљу повећања запослености и заустављања трендова депопулације
Циљ пројекта	Изградња канализационе мреже у насељеним местима општине Врбас
Кратак опис пројекта	Реализацијом пројекта насељена места општине Врбас добијају примарну канализациону мрежу и потисни вод према централном постројењу за прераду отпадних вода. Предвиђена је изградња канализационе мреже у дужини од 116,5 кт
Надлежност	Управа за капитална улагања АП Војводине
Носиоци пројекта	Управа за капитална улагања АП Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Општина Врбас
Активности на пројекту	
Трајање пројекта	Почетак: април 2009. године Завршетак: децембар 2018. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана вредност пројекта према Акционом плану: 380.000.000,00 динара. Буџет АП Војводине: 392.140.097,53 динара.
Очекивани резултати програма/пројекта	Изграђена канализациона мрежа на нивоу општине Врбас, домаћинства повезана на канализациону мрежу.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Изграђена канализациона мрежа у кт, Број домаћинстава повезаних на канализациону мрежу.

Назив пројекта/програма	Европска мрежа за економску кохезију и солидарност у руралним областима/Европа за грађане и грађанке
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.2. Побољшање квалитета живота на селу у циљу повећања запослености и заустављања трендова депопулације.
Циљ пројекта	Разумевање евроскептицизма и изграђивање европског приступа давањем могућности за коришћење алата демократије, као и обезбеђивањем нових интрумената за
Кратак опис пројекта	Оснивање Европске мреже за кохезију и солидарност у руралним подручјима служи ради повећања значаја доносиоца политика на локалном и европском плану као актера у развоју иницијатива које се баве потребама сеоских становника у контексту политике ЕУ, европског грађанства и алата демократије. Недостатак надлежности приликом планирања пројеката који су у вези са комплексном реалношћу грађана у руралним срединама може да доведе до фрустрирајућих
Надлежност	Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Фонда „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)

Носиоци пројекта	Регионални информациони центар (РИЦ) Словенска Бистрица, Словенија Општина Трудовец, Бугарска Локална акцијска група Средишња Истра, Хрватска Развојна агенција Храницке, Чешка Република Универзитет Тесалије, Грчка Културно удружење Киштарче, Мађарска Удружење Алесандро Бартола, Италија Општина Лигатне, Летонија Општина Колашин, Црна Гора Општина Ласк, Пољска Жупанијско веће Албе, Румунија Фонд „Европски послови" АП Војводине, Србија
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Европа
Активности на пројекту	организација 6 транснационалних пројектних скупова у 5 држава чланица ЕУ; пратеће локалне акције за солидарност у руралним областима у 13 држава; информисање путем публикација, вебинара, видео клипова,
Трајање пројекта	3.7.2017. - 2.7.2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет: 150.000,00 евра.
Очекивани резултати програма/прој екта	повећање релевантности локалних и европских креатора политика као актера који се баве потребама грађана у руралним срединама у контексту политика ЕУ, грађанства ЕУ и алата за демократију;
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Подизање нивоа свести становништва у руралним срединама о посебностима и вредностима сопствене средине кроз пројектне активности, укупно шест активности у различитим

	жена на селу кроз сарадњу са сеоским удружењима и њиховим предстаљањем и активацијом кроз пројектне активности. - Системске активности у вези са информисањем сеоских домаћинстава - пројектом се оснива мрежа градова и општина који ће наставити активно да раде на пољу развоја и

Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ - Капитална улагања у здравствене установе на териорији АП Војводине у 2018. години
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Побољшање услова за рад здравствених установа кроз обезбеђивање адекватног простора, набавку неопходне медицинске и немедицинске опреме и санитетских возила
Кратак опис пројекта	Пројектом је планирано унапређење услова за пружање услуга здравствене заштите: изградња, одржавање и опремање здравствених установа у државној својини, односно инвестиционо улагање, инвестиционо-текуће одржавање просторија, медицинске и немедицинске опреме и превозних средстава и набавка опреме у области интегрисаног здравственог информационог система. (Законом о здравственој заштити (''Службени гласник РС'', број 107/05, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12 и 45/13-др. закон), чланом 13. став 1. тачка 5. утврђено је да друштвена брига за здравље на нивоу аутономне покрајине обухвата мере за обезбеђивање и спровођење здравствене заштите од интереса за грађане на
Надлежност	Покрајински секретаријат за здравство
Носиоци пројекта	Здравствене установе чији је оснивач АПВ.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Изградња, одржавање и опремање здравствених установа у државној својини.
Трајање пројекта	Пројекат је стални, а у обрасцу се односи на 2018. и 2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	За 2018. годину планирана су средства у износу 1.952.482.809,60 РСД-буџет АПВ. *На основу првих процена за планирана средства у 2019.години из буџета АПВ, за пројекат Капитална улагања у здравствене
Очекивани резултати програма/прој екта	Очекују се евидентни резултати у области унапређења и развоја инфраструктуре здравствених установа и опремање медицинским апаратима здравствених установа чији је
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Проценат укупно обезбеђених средстава здравственим установама у односу на обим тражених средстава, а на основу документације о спроведеном јавном конкурсу и Извештај о

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ - Доношење посебних програма здравствене заштите и посебних програма из области јавног здравља Програм из области јавног здравља за територију Аутономне
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана

Циљ пројекта	Унапређивање и очување здравља становништва на територији АП Војводине, обезбеђивањем информација неопходних за процену здравствених ресурса за унапређивање здравља, продужење животног века, побољшање квалитета живљења и оспособљавање становништва Војводине да независно
Кратак опис пројекта	Унапређивање јавног електронског сервиса за заразне болести и евиденцију хроничних болесника; Обезбеђење информација о епидемиолошким карактеристикама заразних и незаразних болести, карактеристикама узрочника обољења и факторима ризика ради планирања интервентних мера и активности у оквиру друштвене бриге за здравље на нивоу АПВ. Унапређивање надзора над одређеним заразним болестима; Смањење уноса натријум-хлорида код деце предшколског и
Надлежност	Посебни програм из области јавног здравља за територију АП Војводине за 2018. годину реализоваће Институт за јавно здравље Војводине и заводи за јавно здравље у сарадњи са
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Активности посебног програма из области јавног здравља за територију АП Војводине спроводе се путем пет програмских задатака: Праћење и анализа здравственог стање становништва АП Војводине; Одржавање и унапређивање јавног електронског сервиса за пријављивање заразних болести и евидентирање хроничних болесника на територији АП Војводине; Унапређени клиничко-епидемиолошки надзор над одређеним заразним болестима на територији АП Војводине; Контрола садржаја натријум-хлорида у оброцима организоване друштвене исхране деце предшколског узраста и адолесцената у АП Војводини;
Трајање пројекта	2018.година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана средства за програм у 2018. години су у износу од 6.126.908,26 РСД- буџет АПВ.
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализоване активности пројекта.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Индикатори и методологија спровођења програма дефинишу се уз сваки програмски задатак засебно

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ-Доношење посебних програма здравствене заштите и посебних програма из области јавног здравља Програм неонаталног скрининга на цистичну фиброзу у
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Рано откривање оболелих од цистичне фиброзе у неонаталном узрасту, Спровођење скрининга код све новорођене деце у Војводини, Едукација лекара и лаб.е усавршавање протокола
Кратак опис пројекта	Рано спровођење терапијских интервенција пре настанка иреверзибилних промена на органима, Едукација родитеља о болести и примени терапије, Продужавање живота оболелих, Побољшавање квалитета живота оболелих и њихових породица, Утврђивање инциденције оболелих од цистичне фиброзе у Војводини, Утврђивање најчешћих мутација ЦФТР гена у нашој популацији, Смањивање броја оболелих путем генетског саветовања
Надлежност	Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Нови Сад.
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравсто
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Информисани пристанак за мајке/родитеља који желе да се овај скрининг уради код њихових беба; Прикупљање узорака крви за „Гатријев тест" у породилиштима (исти узорак крви користи се и за друга два скрининга који су законски обавезни - на хипотиреозу и фенилкетонурију), узорковање капиларне крви новорођенчади на филтер-папир; Транспорт узорака на Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, где већ постоји обучено особље за спровођење скрининга; Узорковање крви на поменутом институту код новорођенчади која су рођена на Клиници за гинекологију и акушерство КЦ Војводине; Даље усавршавање нове методе узорковања зноја за одређивање хлорида у зноју (МасгоЉс* метода) и даља обука особља; Одређивање мутација гена код оболелих генетским испитивањем на Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине; Пријем новодијагностиковане деце на болничко лечење, током ког се спроводе детаљне почетне претраге, укључује терапија, те детаљно разговора с родитељима о природи болести и начину даљег лечења; Периодични преглед пацијената и деце
Трајање пројекта	2018.година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта.	Планирана средства за програм у 2018. години су у износу од 12.471.896,00 РСД- буџет АПВ.

према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализација предфвиђених активности у складу са прописаном методологијом спровођења програма
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Показатељи за праћење: број новорођенчади која су обухваћена скринингом (%), број новооткривених случајева оболелих и инциденција, број деце с повишеним вредностима тирол ИРТ, број лекара који су едуковани и презентација

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ-Доношење посебних програма здравствене заштите и посебних програма из области јавног здравља Програм очувања плодности код оболелих од малигних
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Омогућавање родитељства онколошким пацијенткињама и пацијентима животне доби до 40 година уз максималну онколошку безбедност, чиме се значајно унапређује квалитет живота и квалитет услуга здравствене заштите оболелим од
Кратак опис пројекта	Криопрезервација ембриона, сперматозоида и јајних ћелија код пацијената са малигним обољењем.
Надлежност	Клинички центар Војводине, Нови Сад и Институт за онкологију Војводине, Сремска Каменица.
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство, Клинички центар Војводине, Нови Сад и Институт за онкологију Војводине, Сремска Каменица
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Добијање мишљења Конзилијума за онкофертилитет, Улазак у процес криопрезервације (замрзавање и чување) гамета- јајних ћелија и спермазтозоида као и ембриона, За потребе програма, у рад се укључују лекари специјалисти
Трајање пројекта	Током 2018. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана средства за програм у 2018. години су у износу од 2.000.000,00 РСД- буџет АПВ.
Очекивани резултати програма/прој екта	Омогућавање родитељства онколошким пацијенткињама и пацијентима животне доби до 40 година уз помоћ пројектних активности
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број урађених замрзавања сператозоида, јајних ћелија и ембриона код пацијената са малигним обољењем

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ - Програм раног откривања и лечења компликација шећерне болести на очима у АП Војводини за 2018. годину
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Превенција и смањење броја по вид значајних компликација шећерне болести.
Кратак опис пројекта	Рано откривање (скрининг) и правовремени третман дијабетичких ретинопатија
Надлежност	Клинички центар Војводине, Нови Сад.
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Предвиђен је скрининг ризичне популације (офталмоскопија у артефицијалној мидријази) са обухватом од око 700 оболелих од шећерне болести. Пацијенти ће бити позивани на ванредне офталмолошке прегледе, након којих ће бити упућивани на даљу евалуацију и третман код обученог тима офталмолога. Пацијентима код којих се установе промене биће урађен
Трајање пројекта	Током 2018. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана средства за програм у 2018. години су у износу од 1.705.000,00 РСД- буџет АПВ.
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализација активности по методологији спровођења програма планираног обухвата око 700 оболелих од шећерне болести
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Реализација Програма пратиће се путем задатог индикатора - броја извршених офтамолошких прегледа оболелих од шећерне болести у планираном обиму

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ - Програм раног откривања промена функције и ремоделинга леве коморе и циркадијалног ритма крвног притиска код хипертензивних трудница у Аутономној покрајини Војводини за 2018. годину
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Смањити број компликација у трудноћи и током порођаја, насталих као последица хипертензије.
Кратак опис пројекта	Програмом ће бити обухваћено више од 300 хипертензивних трудница, али и трудница које имају остале кардиолошке болести. Предвиђене активности су кардиолошки преглед, ехокардиографски преглед, двадесетчетворосатни амбулаторни мониторинг крвног притиска и ЕКГ-а и мерење

Надлежност	Институт за кардиоваскуларне болести Војводине, Сремска Каменица.
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Рано откривање потенцијално угрожених трудница и правовремено ординирање адекватне кардиолошке терапије; Контрола ефикасности терапије поновљеним ехокардиографским и кардиолошким прегледом; Израда протокола за регистрацију и праћење хипертензивних трудница, који би и по завршетку овог програма служио као база за рутинско мониторисање трудница код којих се постави дијагноза хипертензије, али и трудница које имају друга кардиолошка обољења; Анализа резултата правовременог третмана и контроле
Трајање пројекта	Током 2018. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана средства за програм у 2018. години су у износу од 1.700.000,00 РСД- буџет АПВ.
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализоване предвиђене пројектне активности.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Реализација програма ће се пратити путем задатих индикатора: извршених кардиолошких и ехокардиографских прегледа и прегледа амбулаторног мониторинга крвног притиска

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ - Програм раног препознавања и смањења броја менталних поремећаја развојног доба у Аутономној покрајини Војводини за 2018. годину
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Смањење броја оболелих и редукција медицинских и друштвених последица у виду дуготрајног лечења, повећаних трошкова лечења (учесталих хоспитализација) и недовољног
Кратак опис пројекта	Пројекат ће обухватити едукацију здравствених радника и здравствених сарадника у погледу адекватније дијагностике деце с психијатријским поремећајима; у погледу третмана деце с психијатријским поремећајима; формирање регионалних тимова - у оквиру здравствених установа у АП Војводини - за
Надлежност	Клинички центар Војводине, Нови Сад.
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство

Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Едукација здравствених радника (доктора медицине специјалиста педијатрије, лекара опште праксе, медицинских сестара, али и адултних психијатара) и здравствених сарадника (психолога, педагога и социјалних радника) у погледу адекватније дијагностике и третмана деце с психијатријским поремећајима у домовима здравља у Зрењанину, Бачкој Паланци, Кикинди, Старој Пазови и Жабљу; Формирање регионалних тимова - у оквиру здравствених установа у АП Војводини - за рану дијагностику и третман психијатријских поремећаја развојног доба; Активности Програма спроводиће доктори медицине специјалисти психијатрије и неуропсихијатрије, уз подршку психолога (анализа актуелног стања, коришћење литературе
Трајање пројекта	Током 2018. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана средства за програм у 2018. години су у износу од 496.800,00 РСД- буџет АПВ.
Очекивани резултати програма/пројекта	Већа оспособљеност здравствених радника и сарадника за дијагностику и адекватно медицинско збрињавање пацијената.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Ниво оспособљености здравствених радника и сарадника за дијагностику и адекватно медицинско збрињавање пацијената (што би се у оквиру Програма евалуирало тестовима)

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ - Програм телемедицине у лечењу исхемијског можданог удара у Аутономној покрајини Војводини за 2018. годину
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Бржа дијагностика и што раније спровођење лечења оболелих од акутног исхемијског можданог удара.
Кратак опис пројекта	Повезивањем девет општих болница на територији АП Војводине (Сомбор, Зрењанин, Вршац, Кикинда, Панчево, Сента, Сремска Митровица, Суботица и Врбас) у јединствен систем видеоконференцијским линком и везом с васкуларним неурологом (неурологом едукованим из области можданог удара) и неурорадиологом у Клиничком центру Војводине, превазићи ће се недостатак адекватног кадра у примени
Надлежност	Клинички центар Војводине, Нови Сад, у сарадњи са Општом болницом „Др Радивој Симоновић” Сомбор, Општом болницом „Ђорђе Јоановић” Зрењанин, Општом болницом Вршац, Општом болницом Кикинда, Општом болницом Панчево, Општом болницом Сента, Општом болницом Сремска
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравсто
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Набавка и инсталација потребне рачунарске опреме за телекомуникацију и њена дистрибуција у девет општих болница ради реализације програма; Обилазак девет општих болница на територији АП Војводине и спровођење анкете за анализу постојећег стања; Координација спровођења (примене) терапије у оквиру програма у општим болницама од стране неуролога опште болнице, под телементорством васкуларног неуролога
Трајање пројекта	Током 2018. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана средства за програм у 2018. години су у износу од 4.609.960,00 РСД -буџет АПВ.
Очекивани резултати програма/прој екта	Реализација активности у складу са предвиђеном методологијом спровођења програма: одржавање телеконференција тима лекара Клиничког центра Војводине с
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Повећање броја (процента) пацијената са акутним исхемијским можданим ударом, који ће бити лечени тромболитичком терапијом или механичком тромбектомијом на територији АП Војводине; Смањење трошкова лечења а смањењем укупних пацијената у

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ - Програм унапређивања дијагностике и лечења обољења штитасте жлезде у Аутономној покрајини Војводини за 2018. годину
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Циљ програма је смањење морбидитета у постинтервенцијском току, краћи боравак у болници, успешнији опоравак и смањен инвалидитет. Применом апарата за микроталасну аблацију могућа је аблација тумора штитасте
Кратак опис пројекта	Унапређивање дијагностике и лечења обољења штитасте жлезде. Пружање правовремене терапије ендокринолошким пацијентима с минималним посттерапијским морбидитетом
Надлежност	Клинички центар Војводине, Нови Сад.
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Ендокринолошка и лабораторијска обрада пацијената, УЗ штитне жлезде, по потреби патохистолошка верификација постављене дијагнозе (радиолог или ендокринолог), Третман - аблација тумора радиофреквентном и ткгомауе техником (интервентни радиолог), УЗ контрола третираних пацијената (радиолог или
Трајање пројекта	2018. година.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана средства за програм у 2018. години су у износу од 2.920.000,00 - буџет АПВ.
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализоване планиране активности и резултати на основу индикатора.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број пацијената који је након ендокринолошке, лабораторијске и радиолошке обраде и постављања дијагнозе третиран нехируршки, односно аблација тумора радиоталасном и ттогота^е техником, Скраћен постоперативни ток, смањење б.о. дана у односу на класичан хируршки третман, Едукација сто лекара ендокринолога и радиолога о

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ - Програм увођења транскранијалне магнетне стимулације као савременог терапијског и дијагностичког метода - у клиничку праксу у Аутономној покрајини Војводини за 2018. годину
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана

Циљ пројекта	Увођење савремене дијагностичке и терапијске методе у свакодневну клиничку праксу лечења инзулта, мултипле склерозе, амиотрофичне латералне склерозе, болести
Кратак опис пројекта	Дијагностика и третман 100 пацијената чије здравствено стање захтева коришћење метода транскранијалне магнетне
Надлежност	Клинички центар Војводине Нови Сад
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Увођење транскранијалне магнетне стимулације у свакодневну клиничку праксу - због специфичности ове методе, као и због недостатка референтних центара у оквиру наше земље за едукацију о њој - захтева едукацију доктора медицине специјалиста неурологије и специјалиста психијатрије у референтним центрима у иностранству, путем акредитованих курсева за стицање знања за коришћење транскранијалне магнетне стимулације. Након едукације, започео би стандардни рад који би подразумевао дијагностику и лечење пацијената у
Трајање пројекта	2018. година.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана средства за програм у 2018. години су у износу од 976.800,00 РСД - буџет АПВ.
Очекивани резултати програма/прој екта	Реализоване активности дијагностике и третмана 100 пацијената чије здравствено стање захтева коришћење метода транскранијалне магнетне стимулације у складу са
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број пацијената код којих је примењена метода транскранијалне магнетне стимулације; Оспособљеност здравствених радника за коришћење ове дијагностичке и терапијске методе; Побољшање здравственог стања пацијената процењено

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ - Програм унапређивања лечења стерилитета биомедицински потпомогнутим оплођењем и преимплантационом генетском дијагностиком у
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене
Циљ пројекта	Општи циљ овог програма јесте унапређивање лечења брачне неплодности поступцима БМПО
Кратак опис пројекта	Пројектом ће се уводити нове процедуре из области биомедицински потпомогнутог оплођења и постнаталних
Надлежност	Клинички центар Војводине, Нови Сад и Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Нови Сад.
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за здравство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм	АП Војводина
Активности на пројекту	Планирано је да се у 2018. години уради 75 генетских анализа бластомера или бластоциста ембриона у склопу преимплантационог генетског скрининга, 75 анализа амниона или хориона у поступку раног одређивања анеуплоидија техником фрагментног секвенцирања, 30 анализа генетске предиспозиције на целијакију дот блот методом, 30 анализа микроделиција У хромозома дот блот методом и 15 анализа на
Трајање пројекта	2018. година.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор	Планирана средства за програм у 2018. години 5.999.999,98 РСД.
Очекивани резултати	Очекује се реализација планираних активности пројекта у складу са прописаном методологијом
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Реализација Програма пратиће се путем задатих индикатора. Број генетских анализа, пренаталних и постнаталних: а) преимплантациони генетски скрининг; б) пренаталне анализе на најчешће анеуплоидије (хромозоми 13, 18, 21, Х, У), ^Р-РСК методом из плодове воде или хориона; в) генетске анализе код мушког партнера неплодног пара (микроделеције У хромозома);

Назив пројекта/програма	УНАПРЕЂЕЊЕ УСЛОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ - "Родитељска кућа" при Служби за хематологију и онкологију Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене

Циљ пројекта	Очување и унапређење здравственог стања становништва АП Војводине и постизање вишег стандарда у обезбеђењу здравствене заштите деце оболеле од малигних болести
Кратак опис пројекта	Смештај деце оболеле од малигних болести која се лече у Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Нови Сад и пружање подршке њиховим породицама у циљу обезбеђења оболелој деци високог квалитета лечења, рехабилитације и социјализације у амбијенту породичне куће са родитељима. Институту се обезбеђују средства за трошкове сталног и текућег одржавања просторија и режијске трошкове "Родигељске куће'' и трошкове медицинског и немедицинског кадра ангажованог за рад у "Родитељској кући''. Овакав вид
Надлежност	Покрајински секретаријат за здравство, Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине Нови Сад.
Носиоци пројекта	Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине Нови Сад
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Смештај деце оболеле од малигних болести која се лече у Институту за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, Нови Сад и пружање подршке њиховим породицама у циљу
Трајање пројекта	Стални пројекат.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. године, планирано је 8.000.000,00 РСД. *За пројекат "Родитељска кућа'' прва процена планираних средстава за 2019.годину је 8.000.000,00 РСД из буџета АПВ.
Очекивани резултати програма/пројекта	До 100% смештене деце у односу на проценат исказаних потреба за смештајем
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број смештене деце-просечно дневно, Проценат смештене деце у односу на проценат исказаних потреба за смештајем

Назив пројекта/програма	Набавка медицинске опреме „Каменица 2“ Институт за кардиоваскуларне болести Војводине
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Набавка медицинске опреме за потребе Института за кардиоваскуларне болести Војводине.

Кратак опис пројекта	Да би се простор намењен за Институт за кардиоваскуларне болести Војводине у оквиру објекта „Каменица 2“ ставио у функцију потребно је набавити: ЕКГ апарате, респираторе, мобилни РТГ апарат, опрему за салу за електрофизиологију, болничке кревете, уређаје за асистирано дисање са прибором, бронхијалне аспираторе са прибором, аспираторе за трајну дренажу са прибором, инфузионе пумпе, инјектомате са носачима, мониторе за праћење виталних функција преко централе, мониторе за праћење виталних функција са
Надлежност	Управа за капитална улагања АП Војводине
Носиоци пројекта	Управа за капитална улагања АП Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Набавка медицинске опреме.
Трајање пројекта	Почетак: септембар 2013. године. Завршетак: јун 2018. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана вредност пројекта према Акционом плану: 459.158.925,00 динара. Буџет АП Војводине: 303.674.777,77 динара.
Очекивани резултати програма/пројекта	Набављена опрема.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број здравствених установа чији је оснивач АП Војводина у којима су унапређени услови за лечење и доступност здравствених услуга, Проценат здравствених установа чији је оснивач АП Војводина у којима су унапређени услови за лечење и доступност

Назив пројекта/програма	Набавка медицинске опреме „Каменица 2“ Институт за плућне болести Војводине
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3 Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Набавка медицинске опреме за потребе Института за плућне болести Војводине.
Кратак опис пројекта	Да би се простор намењен за Институт за плућне болести Војводине у оквиру објекта „Каменица 2“ ставио у функцију потребно је набавити: опрему за радиотерапију, медицинску
Надлежност	Управа за капитална улагања АП Војводине
Носиоци пројекта	Управа за капитална улагања АП Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Набавка медицинске опреме.
Трајање пројекта	Почетак: септембар 2013. године. Завршетак: јун 2018. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана вредност пројекта према Акционом плану: 759.001.075,00 динара. Буџет АП Војводине: 521.199.576,08 динара
Очекивани резултати програма/прој екта	Набављена опрема за радиотерапију, медицинску опрему интензивне неге грудне хирургије, медицинску опрему центра
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број здравствених установа чији је оснивач АП Војводина у којима су унапређени услови за лечење и доступност здравствених услуга, Проценат здравствених установа чији је оснивач АП Војводина у којима су унапређени услови за лечење и доступност

Назив пројекта/програма	Набавка 2 линеарна акцелератора са системом за планирање, РВ системом, дозиметријом и имобилизационим сетом, са адаптацијом простора и системом за планирање, Институт за онкологију Војводине
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3 Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Набавка медицинске опреме за потребе Института за онкологију Војводине.
Кратак опис пројекта	С обзиром на гравитирајућу популацију у АП Војводини потребно је, према европским стандардима, обезбедити 8 телетерапијских уређаја, а тренутно постоје само 2 апарата. Поред свих предузетих активности листе чекања су неприхватљиво дуге, те је за потребе Института за онкологију Војводине потребно набавити дигитализоване линеарне акцелераторе који омогућују спровођење 3Д конформалне
Надлежност	Управа за капитална улагања АП Војводине
Носиоци пројекта	Управа за капитална улагања АП Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Набавка 2 линеарна акцелератора са системом за планирање, РВ системом, дозиметријом и имобилизационим сетом, са адаптацијом простора и системом за планирање
Трајање пројекта	Почетак: септембар 2013. године. Завршетак: децембар 2018. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Планирана вредност пројекта према Акционом плану: 871.840.000,00 динара. Буџет АП Војводине: 709.963.071,55 динара.
Очекивани резултати програма/пројекта	Набављена 2 линеарна акцелератора са карактеристикама из пројекта.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број здравствених установа чији је оснивач АП Војводина у којима су унапређени услови за лечење и доступност здравствених услуга; Проценат здравствених установа чији је оснивач АП Војводина у којима су унапређени услови за лечење и доступност

Назив пројекта/програма	Нове могућности асистиране репродуктивне технологије у прекограничном региону (ТЧетсАКТ)/ Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђење пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Општи циљ пројекта је изградња и побољшање здравствених установа у образовном и клиничком смислу као и побољшање квалитета пружања терапијског лечења и могућност обучавања и едукације медицинског и административног особља које ће подржати и спровести праксу ЕУ на високом нивоу у лечењу и превенцији неплодности, нарочито код младих, а све то уз

Кратак опис пројекта	Подаци међународних организација нам указују да када је реч о наталитету и лечењу стерилитета, ситуација у Хрватској и Србији је веома слична. Неплодност у Србији је међу највећима у Европи и свету. Током последње деценије, Клинички болнички центар Осијек је направио велике напоре да побољша доступност примене асистиране репродуктивне технологије (АРТ) пацијентима, међутим у тој примени и даље постоје ограничења. Општа болница Суботица тренутно успоставља примену асистиране репродуктивне технологије. И Хрватска и Србија су дошле до сличних ограничења у примени АРТ која се не односе само на број процењених пацијената који добијају лечење, већ и на ограничења у ефикасности, квалитету и безбедности примене АРТ методе. Циљ пројекта је поред набавке адекватне опреме за примену АРТ и адаптације одређених просторија унутар болница, да се размене примери добре праксе између Клиничког болничког центра Осијек и Опште болнице Суботице; да се уз помоћ организованих заједничких едукација побољшају медицински кадрови кад је реч о вантелесној оплодњи. Оснивањем центра (одсека) за вантелесну оплодњу у болничком центру Суботица, услуге ВТО приближиће се корисницима и растеретиће се постојећа 3 центра за ВТО у Београду и Новом Саду. С обзиром да се на одсеку за стерилитет суботичке болнице користи комплетна дијагностика и третман инфертилних парова са запаженим резултатима, отварањем одсека за ВТО заокружио би се комплетан обим лечења пацијената са инфертилитетом. На тај начин се може утицати на пораст наталитета у Војводини и Србији. Специфични циљеви пројекта:
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Клинички болнички центар Осијек, Хрватска (Водећи корисник); Регионална развојна агенција Славоније и Барање д.о.о. за међународну и регионалну сарадњу, Хрватска; Општа болница Суботица, Србија;
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобачки и Јужнобачки округ (Нови Сад).

Активности на пројекту	Обнова одељења за вантелесну оплодњу Клиничког болничког центра Осијек - КБЦО (мањи инфрастуктурни радови); Адаптација мастурбаторијума у КБЦО; Оснивање Центра за вантелесну оплодњу у Општој болници Суботица (адаптација просторија); Организација институционалних посета у циљу размене примера добре праксе између медицинског кадра болнице у Осијеку и болнице у Суботици; Организација едукативних радионица на тему асистиране репродуктивне технологије (3 у Осијеку, 3 у Суботици); Организација едукативних радионица за младе на тему неплодности (5 у Хрватској, 5 у Србији); Организација едукативних радионица за старије становништво на тему психолошке подршке члановима породице које пролазе кроз проблеме неплодности; Набавка лабораторијске опреме за ВТО за Општу болницу Суботица и КБЦО; набвка Тте ^арзе инкубатора који представља новину 8а Србију у примени ВТО; Стручна едукација ван програмског подручја за увођење нових метода у лечењу неплодности; Организација међународне конференције у Новом Саду на тему примене асистиране репродуктивне технологије ^ Тте ^арзе технологије; Промовисање пројекта и подизање свести о потреби за
Трајање пројекта	1.6.2019- 31.5.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Укупан буџет пројекта: 1.129.947,23 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) 85% износи 960.455,13 евра. Укупан буџет партнера из Србије: 553.634,46 евра од чега ЕУ суфинансира 85% - 470.589.28 евра (ФЕП има укупан буџет 135.504,75 евра од чега ЕУ суфинасира 85% - 115.179,03 евра, а ФЕП суфинансира 15% 20.325,72 евра; Општа болница Суботица има укупан буџет 418.129,71 евра од
Очекивани резултати програма/прој екта	Побољшана знања и вештине медицинских радника и административнод особља у области примене асистиране репродуктивне технологије за пружање бржих и бољих здравствених услуга; Подигнута свест о важности раног препознавања симптома неплодности; Оспособљен Клинички болнички центар Осијек за примену асистиране репродуктивне технологије; Побољшана услуга за вантелесну оплодњу на подручју
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Пројектом је предвиђена адаптација просторија Опште болнице Суботица у циљу оснивања центра за вантелесну оплодњу (укупно 165 т2); набавка неопходне лабораторијске опреме; набавка Пте 1ар§е инкубатора; оснивање Центра за ВТО у Општој болници Суботица смањиће број пацијената који чекају на третмане асистиране репродуктивне технологије (АРТ) и ВТО у Клиничком центру Војводине, који се налази у Новом Саду, због чињенице да око 300.000 људи гравитира према Општој болници у Суботици, а да је неплодност у овом региону 15-17%; развијен заједнички едукативни материјал за

	важности раног препознавања симптома неплодности; око 100 медицинских радника ће имати боља знања и вештине о ВТО; око 150 старијих лица едуковано и информисано о начинима пружања психолоше подршке члановима породице који се сусрећу са проблемима неплодности; захваљујући међународној конференцији у Новом Саду, 200 представника здравствених установа (гинеколози, ембриолози, анестезиолози, биолози) ће се информисати о начинима побољшања репродуктивне медицине; израђено 5000 публикација за општу популацију на тему метода лечења неплодности; израшено 500 публикација за лекаре који се баве репродуктивном медицином; израђено 1000 публикација о примени Ђте 1арзе технологије; израђено 2000

Назив пројекта/програма	Унапређење услова становања породица са више деце
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.3. Унапређење животног стандарда кроз једнак приступ социјалним услугама, обезбеђивање пуне друштвене укључености и партиципативности свих грађана
Циљ пројекта	Решавање стамбеног питања или унапређење услова становања породица са више деце
Кратак опис пројекта	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, на основу расписаног јавног конкурса, додељује бесповратна средства породицама које испуњавају
Надлежност	Програм демографског развоја АПВ („Службени лист АПВ“ бр. 3/2005), Закон о финансијској подршци породици са децом („Службени гласник РС“ бр. 113/2017 и 50/2018) Одлука о образовању Буџетског фонда за пронаталитетну популациону политику АПВ („Службени лист АПВ“ бр. 25/2018) и Одлука о додели бесповратних средстава породицама у којима се роди треће или четврто дете за решавање стамбеног питања или за унапређење услова становања на територији АПВ за 2018.
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање конкурса и додела средстава.
Трајање пројекта	Више година.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	У 2018. години планирана средства износе 63.000.000,00; У 2019. години планирана средства износе 100.000.000,00 и У 2020. години планирана средства износе 150.000.000,00.
Очекивани резултати програма/пројекта	Већи број породица са троје и четворо деце.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	- 70 породица, - 100 породица, - 150 породица

Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе

Назив пројекта/програма	Финансирање пројеката подршке оснивања и оснаживања рада канцеларија за младе
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4. Унапређење културних испортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихових активности, посебно за младе
Циљ пројекта	Подизање капацитета канцеларија за младе и омладинских
Кратак опис пројекта	Јачање институционалног капацитета за подшку младима, оснивањем канцеларија за младе, које ће спроводити кроз неформални образовни програма, њихово мотивисање за активно укључивање у друштвени живот, прикупљање и пружање свеобухватних информација о активностима младих и за младе, као и обезбеђивање адекватних услова за рад, установа које се баве младима (повећање материјалних
Надлежност	Покрајински секретаријат за спорт и омладину и ЈЛС
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину и канцеларије за младе
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Анализа стања канцеларија за младе на територији АПВ и објављивање посебног конкурса за оснивање нових итехничко функционисање и подршка програмима постојећих
Трајање пројекта	2017-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2017-2020: 30.000.000,00 2017: 7.500.000,00
Очекивани резултати програма/прој екта	Стварање услова за отварање и подршку функционисања канцеларија за младе са циљем унапређења рада организација за младе, организација младих и омладинских клубова
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број подржаних програма канцеларија за младе. У 2017. години подржана 21 канцеларија за младе (од тога отворено 5 нових).

Назив пројекта/програма	Подршка спортским и физичким активностима девојчица - Активне девојчице
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4 Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове активности, посебно за младе
Циљ пројекта	Пројекат има за циљ да побољша институционалне капацитете школа и локалних спортских организација кроз повећање знања и свести о важности активног учешћа девојчица у спорту у прекограничном подручју. Унапређењем спортске инфраструктуре (набавка спортске опреме и реквизита) повећаће се број девојчица узраста од 7 до 15 година које се

Кратак опис пројекта	Родна неравноправност између дечака и девојчица који се баве спортом почиње већ у узрасту од 8 година и наставља да напредује са преласком девојчица у средњу школу. Имајући наведено у виду, основни циљ пројекта је подршка сарадњи у области спорта како би се развили заједнички приступи који би се бавили питањем ниског нивоа физичке активности девојчица основног школског узраста (од 7-15 година) у прекограничном региону, што би омогућило њихову позитивну везу са спортом као кључним фактором за вођење здравог начина живота. Различите циљне групе се састоје од актера релевантних за тему којом се пројекат бави и укључиће и девојчице основних школа, наставнике физичког васпитања, тренере из локалних
Надлежност	Покрајински секретаријат за спорт и омладину и Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине
Носиоци пројекта	Водећи корисник: Покрајински секретаријат за спорт и омладину. Корисник 1: Општина Сентеш, Корисник 2: Сквош клуб „Тиса” Сегедин, Корисник 3: Фонд „Европски послови” Аутономне Покрајине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина и Жупанија Чонград, Р. Мађарска
Активности на пројекту	Током реализације пројекта радиће се на следећим активностима: истраживању потенцијалних узрока који доприносе ниском нивоу физичке активности међу девојчицама; изради наставног материјала који је намењен наставницима физичког васпитања, спортским тренерима и спортским експертима како би се увеле новине у тренерској пракси; организовању радионица за наставнике физичког васпитања и спортских стручњака; набавци спортске опреме и реквизита за шест основних школа на простору АП Војводине (Нови Кнежевац, Чока, Оџаци, Мали Иђош, Врбас и Апатин), спортски центар у Сентешу и за потребе Тиса сквош клуба из Сегедина; организовању пробних часова физичког васпитања и спортских тренинга за девојчице; прикупљању података о понуди спортских програма за девојчице у региону на основу којих ће се развити апликација за паметне телефоне и таблете;
Трајање пројекта	Почетак пројекта: 1. јун 2018. године. Крај пројекта: 31. мај 2020. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор	Укупан буџет пројекта: 210 865,04 евра. Износ средстава Европске уније (ИПА): 179 235,28 евра Буџет АПВ: 15 566,82 евра

финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	

Очекивани резултати програма/прој екта	Побољшање вештине и компетенције наставника физичког васпитања у основним школама, тренера из локалних спортских клубова и других спортских стручњака за рад са девојчицама основношколског узраста; Унапређени материјални услови у спортским објектима у АП Војводини и жупанији Чонград за реализацију наставе физичког васпитања и спортских активности које се сматрају привлачнијим за девојчице; Повећана свест о доступности спортских програма за девојчице у АП Војводини и Жупанији Чонград; Одржана два регионална кампа за девојчице у прекограничном
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број учесника радионица, Број опремљених сала за физичко васпитање, Број преузетих апликација, Број учесника кампова

Назив пројекта/програма	Наставак адаптације, реконструкције и доградње зграде "Народно позориште-^агоПпо кагаН&е-^ерзгшђаг" у Суботици
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4 Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Циљ пројекта	Обезбеђивање адекватних услова за функционално и квалитетно обављање делатности установе ради остварења права грађана у области културе
Кратак опис пројекта	Објекат суботичког позоришта, као најстаријег позоришта на простору некадашње Југославије, изворно је конципиран као склоп две функционалне целине - хотела и позоришта, према пројектима Јаноша Шкултетија из 1845. године. Објекат изграђен 1854. године, као јединствена архитектонска композиција са репрезентативним прочељем, монументалним централним степеништем и балском двораном, проглашен је за непокретно културно добро као споменик културе од великог значаја. Током историје обављено је више грађевинских интевенција на објекту од чега су најзначајније адаптације и доградње из периода 1904-1907. године, након пожара 1915. године и адаптација позоришта у периоду 1926-1927. година, након чега је у функционалном и грађевинском смислу објекат углавном задржао изглед све до реконструкције започете 2007. године, која је и даље у току. Укупна новопројектована површина објекта износи 14.632,30 т2 Објекат је подељен на четири просторне целине: заштићени део објекта, део намењен јавним, услужним, управним и административним садржајима, простор намењен извођачима са техничким просторијама и сценско-гледалишни простор. Реализацијом пројекта обезбеђује се добијање новог употребног садржаја за позоришну-сценску делатност
Надлежност	Управа за капитална улагања АП Војводине
Носиоци пројекта	Управа за капитална улагања АП Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Град Суботица, Севернобачки округ.
Активности на пројекту	Реализација VII и УШ фазе је у току.
Трајање пројекта	2018-2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Према Акционом плану и Уговору о заједничком финансирању: 24.000.000,00 евра (обавеза АП Војводине 80%, обавеза Републике Србије 10%, обавеза Града Суботице 10%). Буџет АП Војводине: 522.010.648,20 динара.
Очекивани резултати програма/прој екта	Реконструкција делова објеката у циљу санирања постојећег стања и осбособљавања делова који су ван функције, Добијање новог употребног простора за сценску делатност
Индикатори резултата (описно и бројчано)	- Површина изграђеног новог простора.

Назив пројекта/програма	Разнобојна сарадња (Со1огСи1 соорега^тп)
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе

Циљ пројекта	Циљ пројекта је развијање свеобухватне културне стратегије за цео мађарско-српски погранични регион, покретање он-лине информативног центра на мађарском и српском језику, као и успостављање српског и мађарског културног центра у Морахалому и у Палићу, интегрисање Новог Сада, будућу Европску престоницу културе и њеног региона у културни и
Кратак опис пројекта	Основни циљеви пројекта су да се смањи периферни карактер пограничне регије и да се обезбеди проток информација на „локалном језику", уз обезбеђивање одговарајуће локалне културне инфраструктуре. Такође, циљ пројекта је да - и на мађарској и на српској страни - у програмима заједнице, које обезбеђују мађарски и српски културни центри, поред локалног становништва, учествује што више људи из околних места, односно туриста како би све више сазнали о култури и свакодневици једни других. Циљ успостављања културних и туристичких центара у Морахалому, као и на Палићу, јесте да постану важни регионални центри културе који - за потребе
Надлежност	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Србија, Град Нови Сад, Србија, Град Суботица, Србија,
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобанатски округ и Севернобачки округ - Србија, Жупаније Бач-Кишкун и Жупанија Чонград - Мађарска
Активности на пројекту	Изградња културних центара у Морахалому и Палићу, организовање прекограничних културних догађаја, прављење сајта за дисеминацију вести из области културе и привреде, организовање књижевних вечери, сајмова, спортских догађаја, курсева кувања, пружање информације о актуелностима у вези
Трајање пројекта	1.6.2017- 31.5.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Буџет пројекта: 3.738.247,30 евра Буџет ПСРРМСЛС: 282.633,00 евра ЕУ донација: 240.238,05 евра Суфинасирање: 42.394,95 евра Пројекат је у имплементацији у оквиру Интерег ИПА Програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија.
Очекивани резултати програма/пројекта	Успостављање он-лине центра за вести на мађарском и српском и календар догађаја који покривају догађаје у целој граничној области, уз подршку онлине маркетиншке кампање. У Морахалому, једној од најпопуларнијих мађарских дестинација међу српским туристима, биће основан српски културни центар; док ће у Палићу бити успостављен мађарски културни центар. Оба центра, и Нови Сад као Европска престоница културе 2019. пружиће десетине уметничких
Индикатори резултата (описно и бројчано)	- Јачање институционалних и технолошких капацитета домова културе и других објеката као центара едукације и стваралаштва (2) - Изградња центра у Морахалому и Палићу;

	- Активније укључивање заједнице, појединаца, непрофитног сектора у програме и иницијативе којима се промовише културно и уметничко стваралаштво, заштита културног наслеђа (непокретног, покретног и нематеријалног) и промовишу културни потенцијали - 260.000 посетилаца Србије / годишње у

Назив пројекта/програма	Киштелек-Кањижа допунски туристички развој који се заснива на природним ресурсима као међусобно повезаним различитим елементима регионалног туристичког система (ОАСИС)
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4.1. Унапређење спортских садржаја и садржаја за младе у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе Креирање и спровођење спортских и омладинских политика у циљу унапређења јавног здравља и квалитета
Циљ пројекта	Развијање адекватне туристичке понуде и модернизација постојећих објеката на туристичкој рути Киштелек-Кањижа укључивањем локалних и регионалних власти, локалне
Кратак опис пројекта	Представљање различитих врста саветовања о здравом начину живота и помоћном медицинском третману у циљу развоја здравственог туризма; Развој инфраструктуре локације у општини Кањижа, ревитализација постојећих спортских објеката и изградња мултифункционалног спортског терена са потребном санитарном инфраструктуром; Промовисање и унапређивање омладинског туризма на том подручју и подизање свести о здравом начину живота међу младима кроз специфичне рекреативне, конкурентне и
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице, Србија Општина Киштелек, Мађарска Општина Кањижа, Србија
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобанатски округ (општина Кањижа)
Активности на пројекту	Проширење мултифункционалног објекта у општини Киштелек; Израда техничких планова; Грађевинарство, измене и планирање; Припрема пројектне документације; Имплементација радова; Имплементација мобилног туристичког вебсајта; Унос инпута на вебсајт; Објављивање конкурса; Организација кампа;
Трајање пројекта	1.5.2018 - 31.8.2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Укупан буџет пројекта: 588.017,84 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) 85% износи 499.815,164 евра. Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице, Србија, 82.447,22 евра. Општина Кањижа, Србија 91.136,75 евра.
Очекивани резултати програма/пројекта	Изграђен центар у циљу здравог начина живота; Изграђени и реконструисани спортски терени и инфраструктура;

	4. Развијен мобилни оптимализован вебсајт.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Пројекат предвиђа развијен мобилни оптимализован вебсајт (Кориснички уноси: циљна вредност 1.700), Број посетилаца сајтова везаних за културно наслеђе и друге атракције (посете/годину: циљна вредност 25.000)

Назив пројекта/програма	Антена Култура Деска Креативна Европа Србија
Приоритет из Програма	2. Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Циљ пројекта	Циљ пројекта је пружање подршке установама културе и организацијама цивилног друштва у Војводини које желе да обезбеде учешће у програму Креативна Европа
Кратак опис пројекта	Програм Креативна Европа - потпрограм Култура, помаже деловање културних и креативних организација на међународном нивоу, промовише прекограничну размену културних дела и мобилност културних актера, а пружа и финансијску подршку за пројекте са европском димензијом који за циљ имају ширење културних садржаја у иностранству. Антена Култура Деска Креативна Европа Србија има за циљ информисање о програму и јавним позивима, едукације заинтересованих институција, пружања савета и техничке
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Министарство културе и информисања Републике Србије, Фонд „Европски послови" АПВ, Филмски центар Србије
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина, Србија.
Активности на пројекту	Главне активности: Пружање информација о програму Креативна Европа и конкурсима програма; Пружање савета како да се успешно конкурише за финансијска средства програма Креативна Европа; Информисање путем инфо дана и семинара о могућностима које нуди програм Креативна Европа; Помоћ у проналажењу партнера и успостављању комуникације са истима; Одржавања обуке у установама културе, у форми директног
Трајање пројекта	1.1.2015- 31.12.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупна вредност пројекта за 2018. годину за све партнере је 151.701,62 евра. Вредност буџета Фонда је 11.115,05 евра, од чега је грант за 2018. једнак 5.260,00 евра.
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећан број установа културе у локалним самоуправама које се финансирају пројектно, Повећан број предатих пројекних апликација, Подигнути капацитети за писање пројеката институција културе
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Укупно три инфо дана у руралним срединама и градовима које имају циљ да повећају број корисника програма с фокусом на установе културе у локалним самоуправама, као и на младе и на цивилни сектор. Одржавање дводневног едукативног семинара током ког ће се спровести активности са циљем образовања становништва о значају културе, аутентичног културног наслеђа, културе као фактора руралног развоја и инструмента инклузије, као и са

	области културе; остварити потенцијална партнерства и научити како се припремају пројекти које финансира овај програм. Отворена врата на којима ће се давати консултације и савети за учешће у програму потенцијалним корисницима

Назив пројекта/програма	Дестинације културе за одрживи туризам у Јадранско-јонској регији- СТ^ЕбОТ Интерег V -Б Јадранско-јонски транснационални програм 2014-
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Циљ пројекта	Промоција валоризације културног наслеђа као главног покретача развоја туризма у Јадранско-јонској регији
Кратак опис пројекта	Програмска област представља једну од најбогатијих региона у Европи у погледу културне разноликости са различитим традицијама, језицима, религијама и архитектонским споменицима. Ипак, ниво услова, приступачности и презентације значајно варира међу земљама. Да би се то културно наслеђе правилно валоризовало кроз туризам, неопходни су додатни напори за побољшање управљања местима како у погледу очувања тако и примене одрживих метода експлоатације. Културна разноликост може представљати велики потенцијал за развој, стварајући терен за лакшу комуникацију и интензивнију сарадњу. У неким дестинацијама културно наслеђе још није довољно искоришћено. Штавише, неке специфичне тржишне нише су потпуно одсутне. Како све 6 укључене земље имају комплементарну културну понуду, постоји велики потенцијал
Надлежност	Фонд „Европски послови” Аутономне покрајине Војводине (”Сл. Лист АП Војводине”, бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	1. Општина Ползела (Словенија) 2. Фонд "Европски послови" АПВ (Србија) 3. Развојна агенција Срце Истре (Хрватска) 4. Кластер путева културе (Србија) 5. Општина Доња Вођа (Хрватска) 6. Универзитет у Месини (Италија) 7. Кавала-
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Креирање мреже културног туризма; Анализа туристичког потенцијала међу децентрализованим АДРИОН зонама које ће бити укључене у пројекат. Циљ ће бити анализа тржишта других АДРИОН дестинација које би могле бити погодне за чланство; Стварање приступа за вредновање културног туризма у урбаним, руралним и приобалним зонама узимајући у обзир локалне потребе и економски раст, као и контекст културног наслеђа;
Трајање пројекта	1.3.2019 - 28.2.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Укупан буџет пројекта је 1.994.096,67 евра, од чега је суфинансирање ЕУ 85%- 1.694.982,17 евра, Буџет ФЕП-а на пројекту износи 235.133,73 евра, од чега је суфинансирање из ЕУ 85% - 199.863,67евра, а ФЕП-а 35.270,06 евра. Буџет Кластера путева културе износи 230.942,34 евра, од чега
Очекивани резултати програма/прој екта	Створена радна платформа за координацију актуивности у културном туризму, Ојачана свест, Размена искустава, најбоље праксе и друге врсте изградње капацитета,

	јавних услуга, - Повећање туристичке посете у програмској области.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Кроз укљученост у радну платформу за координацију активности у културном туризму, установе културе, предузећа која се баве неговањем нематеријалног наслеђа и традиционалних заната и активни носиоци програма којима се промовишу култура и уметност ће имати могућност за координисање активности и размену знања и искуства. Унапређена културна понуда ће постати део укупне туристичке

Назив пројекта/програма	Европско село Европа за грађане и грађанке
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Циљ пројекта	Промоција европских вредности и урежавање градова,
Кратак опис пројекта	Пројекат „Европско село“ има за циљ промоцију европских вредности кроз организацију догађаја- представљања сваке земље чланице ЕУ, коју организују ђаци основних школа у градовима коју учествују на пројекту. Догађаји се организују у
Надлежност	Фонд „Европски послови” Аутономне покрајине Војводине (”Сл. Лист АП Војводине”, бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	1. Град Зрењанин 2. Удруга Нансен Дијалог Центар Осијек, Хрватска 3. Град Требиње, БиХ 4. Форум Млади и неформална едукација, Црна Гора 5. Град Морахалом, Мађарска 6. Град Арад, Румунија 7. Фонд „Европски послови“ АП Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Средњобанатски округ, Град Зрењанин
Активности на пројекту	Састанак партнера, Организација догађаја „Европско село“, Организације међународне конференције за представљање резултата пројекта
Трајање пројекта	1.1.2019 - 31.12.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет пројекта је 143.640,00 евра (коначна сума се одређује програмском одлуком).
Очекивани резултати програма/пројекта	Организованих 6 догађаја „Европско село“ у партнерским градовима и Организована 1 конференција.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Ђаци основних школа ће у сарадњи са амбасадама сваке земље да учествују у представљању те земље у оквиру догађаја „Европско село“ које ће се одржати у склопу обележавања Дана Европе у свим градовима који учествују у пројекту, са

Назив пројекта/програма	Приближавање културног наслеђа слепим и слабовидим туристима- PEE^ Интерег Адрион- Јадранско-јонски Програм транснационалне сарадње 2014-2020
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Циљ пројекта	Повећање доступности културног наслеђа слепим и слабовидим туристима.

Кратак опис пројекта	Јадранско-јонски макрорегион је један од најбогатијих региона Европе у смислу културног наслеђа, али ниво приступа тог наслеђа особама са оштећењима вида је врло низак, а културно укључивање туриста са инвалидитетом није у срцу владине стратегије. Нема значајних расположивих знања о овој теми и нема хомогеног приступа у погледу развоја стандарда који осигуравају јединственост и висок ниво културне доступности особама са оштећеним видом. Постоје неке локалне иницијативе финансиране од стране приватних донатора или општина, али је културна доступност људима са визуелним оштећења и даље далеко од структуралне интеграције у управљање културним наслеђем. Главни циљ пројекта је побољшање нивоа културне приступности (историјски споменици, музеји, археолошки налази, локације смештене у
Надлежност	Фонд „Европски послови” Аутономне покрајине Војводине (”Сл. Лист АП Војводине”, бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	1. Општина Форли (Италија) 2. Град Сплит (Хрватска) 3. Народни музеј Словеније 4. Туристичка заједница Шибеника (Хрватска) 5. Комора Илиа (Грчка) 6. Музеј Горењске (Словенија) 7. Атриум (Италија) 8. Општина Столац (БиХ) 9. Фонд "Европски послови"
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Процена тренутног нивоа приступачности, идентификација решења која могу бити пренета и прилагођена; Тестирање идентификованих решења како би се проценио ниво прилагодљивости и трансферабилности; Стварање "Мреже приступачних градова" за размену знања и
Трајање пројекта	1.5.2019 - 30.9.2010.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет пројекта је 1.880.400,00 евра, од чега је суфинансирање ЕУ 85%- 1.598.340,00 евра, Буџет ФЕП-а на пројекту износи 145.500,00 евра, од чега је суфинансирање из ЕУ 85%- 123.675,00 евра, а ФЕП-а 21.825,00 евра.
Очекивани резултати програма/прој екта	Израђена студија доступности културног наслеђа, Понуђена решења и унапређена доступност, Створена "Мреже приступачних градова".
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Одабрана културна добра Војводине која прођу туристичку валоризацију ће бити укључена у пројекат. Она ће добити решења како да буду доступна туристима који су слепи и слабовиди, чиме ће се повећати број корисника.

Назив пројекта/програма	Подршка социјалној интеграцији подстицањем одрживих спортских размена како би се повећало учешће особа са физичким инвалидитетом у спорту- РАКАШбРГКЕ^ Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Србија-Босна и
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад

Мера из Програма развоја	Мера 2.4.1. Унапређење спортских садржаја и садржаја за младе у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе; Креирање и спровођење спортских и омладинских политика у циљу унапређења јавног здравља и квалитета живота, посебно младих; Јавно здравље, здрави стилови живота и слободно време,
Циљ пројекта	Подржати социјалну интеграцију подстицањем одрживих спортских размена како би се повећало учешће особа са физичким инвалидитетом у спорту у пограничном региону
Кратак опис пројекта	Општи циљ је подршка социјалној интеграцији у пограничном региону промовишући одрживе спортске размене како би се повећало учешће особа са физичким инвалидитетом у спорту. Циљ пројекта је олакшати социјалну интеграцију и изградити дугорочну подршку у локалним заједницама за особе са инвалидитетом спремне да се баве спортом. Догађаји специфични за особе са инвалидитетом ће пружити простор за размену информација, решења и позитивних примера у жељи да ови догађаји постану традиција у граничном региону. Сврха пројекта је стварање предуслова за развој спорта усмерених на особе са телесним инвалидитетом кроз набавку спортске опреме, повећање професионалних компетенција спортских професионалаца и институционалних капацитета, али ће такође подржати промоцију параспорта планираним догађајима (симпозијуми и изложбене утакмице). Акција ће поставити
Надлежност	Фонд „Европски послови” Аутономне покрајине Војводине (”Сл. Лист АП Војводине”, бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	ПС спорт и омладину Олимпијски комитет БиХ ФЕП Општина Инђија
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Сремски округ
Активности на пројекту	Набавка спортске опреме за локалне спортске организације које раде са особама са физичким инвалидитетом; Организовање радионица за спортске професионалце; Додељивање 4 спортских асистената локалним спортским удружењима; Истраживање о учешћу особа са телесним инвалидитетом у спорту у пограничном региону; Организовање 2 симпозијума; Организовање 2 изложбена митинга; Промотивне активности
Трајање пројекта	1.5.2019 - 31.7.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор	Укупан буџет пројекта је 248.000,00 од чега је суфинансирање ЕУ 85%- 210.800,00 евра (у концепту пројекта је урађен само оквирни буџет)

финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	
Очекивани резултати програма/прој екта	Набављена спортска опрема потребна за тренинг спортиста са физичким инвалидитетом (инвалидска колица и опрема за стони тенис), Обучени спортски тренери за рад са особама са физичким инвалидитетом (20), Спортски асистенти (4) додељени локалним спортским удружењима како би подржали развој спортских могућности за особе са физичким инвалидитетом, Организована два симпозијума на тему физички [illegible] особа у спорту
Индикатори резултата (описно и бројчано)	30 спортских професионалаца укључено у имплементацију пројекта, Створена 4 нова радна места- спортски асистенти, Подигнута свест о параспорту код најмање 250 особа,

Назив пројекта/програма	Европски значај локалног наслеђа Европа за грађане и грађанке
Приоритет из Програма	II. Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Циљ пројекта	Олакшавање везе између културног наслеђа Европе, на начин који ће бити од користи за животну средину и за друштво, кроз имплементацију низа активности који ће бележити ставове младих о европском наслеђу, окупити главне доносиоце одлука, пренети примере добре праксе, упознати младе људе
Кратак опис пројекта	Пројекат ће се бавити актуелним питањима попут европског скептицизма и миграција, резултата избора у Европском парламенту, Европских снага солидарности, волонтирања у Европи, будућности Европске уније, проширења Европе ... Између транснационалних састанака, партнерске организације ће популаризовати тему пројекта кроз своје локалне активности користећи алате за информисање које су израдили пројектни партнери. Кроз реализацију низа активности, ангажоваће се европски грађани приликом идентификовања и успостављања везе између локалног и европског културног наслеђа, млади ће се упознати са традиционалним могућностима везаним за културну вредност, са нагласком на изгубљену уметност традиционалног занатства, подићиће се свест јавности о вредности и богатству заједничког културног европског
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Удружење за културе Киштарче, Мађарска (Подносилац предлога пројекта) Општина Либражд, Албанија, Омладински центар Вермонт, БиХ Академија за младе и одрасле „Блу чери" , Кипар Волонтерски центар из Усти над Лабем, Чешка Република б^ккаН АгепЉббећб МТИ, Естонија ОтЛоб Шезсо беггоп ЕИаЛоб, Грчка Општина Сан Касиано, Италија 01ашеб по^аИа разуаМШа, Летонија Општина Кавадарци, БФРМ 2ША2ЕК 8ТОЊАК2У82Е^ МШТ1КШТША, Пољска ОЕОСШВЕ - А880С1АСА0 ЈЦУБМЉ ^Е С1Е^С1А ^АТИКБ2А Е АШОТША, Португалија СОЊЊ1ШЈШЕТЕАИ ААВА, Румунија
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Локације транснационалних састанака: Естонија, Грчка, Мађарска, Италија, Португалија и Србија
Активности на пројекту	Израда акционих планова и реализација акција, Успостављање мреже као алата за демократску партиципацију, Организација шест међународних састанака у различитим земљама: Мађарској, Естонији, Грчкој, Португалији, Италији и Србији, Укључивање локаног становништва путем предавања, радионица, такмичења, Анкетирање људи у циљу сакупљања ставова и мишљења,

	Израда фотографија и видео материјала о наслеђу, Информисање јавности путем медија, друштвених мрежа, вебсајта пројекта, отворених програма, Израда промо материјала
Трајање пројекта	1.4.2019 - 31.3.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет пројекта: 156.240,00 евра
Очекивани резултати програма/прој екта	Већа сарадња и умреженост између европских локација културног наслеђа ради привлачења значајног улагања у неку област и промовисања одрживих облика туризма. Локални програми мобилисаће локално становништво које је заинтересовано за културу и локалну баштину, и на тај начин људи ће се активирати ради прикупљања детаљних информација о својој традицији. Као резултат, водиће рачуна и
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Подизање нивоа свести локалног становништва и лидера заједница о посебностима и вредностима сопствене средине кроз активности информисања, оганизацију разних отворених скупова итд. Локални програми мобилисаће локално становништво које је заинтересовано за културу и локалну баштину и на тај начин ће се људи активирати ради прикупљања детаљних информација о својој традицији. Као резултат, водиће рачуна и о опипљивом и нематеријалном наслеђу. Кроз реализацију низа активности, ангажоваће се европски грађани приликом идентификовања и успостављања везе између локалног и европског културног наслеђа, млади ће се упознати са традиционалним могућностима везаним за културну вредност, са нагласком на изгубљену уметност традиционалног занатства, подићиће се свест јавности о вредности и богатству заједничког културног европског окружења. Пројекат представља основу и подстиче развој дуготрајног умрежавања између релевантних стручњака из области културе и организација, као што су појединци и групе на покрајинском нивоу, органи за управљање баштином, развојне компаније, доносиоци одлука у општинама и остали актери. Културно

Назив пројекта/програма	Заштита и очување филмске грађе Продуцентске куће „Неопланта филма“ и „Звезда филма“ ДОО
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Циљ пројекта	Циљ пројекта је трајна заштита, рестаурација/конзервација и дигитализација кинотечке грађе, која се налази у власништву АП Војводине и привремено је смештена у Југословенској кинотеци у Београду и обезбеђивање услова за смештај кинотечког фонда Подуцентске куће „Неопланта филма“ и „Звезда филма“ доо, у циљу промоције највреднијег покретног
Кратак опис пројекта	Аутономна покрајина Војводине је, на основу Уговора о откупу целокупног филмског фонда са продуцентским правима од „Звезда филма“ ДОО, од 11. маја 2006. године, откупила филмове и филмску грађу коју је поседовало ово предузеће, (укључујући фимску грађу некадашње Продуцентске куће „Неопланта филм“, у поседу „Звезда филма“) - пре његове приватизације, и тиме, у јавну својину Покрајине, прибавила изузетно вредну кинотечку грађу, од посебног уметничког, културног, историјског и научног значаја, ради њеног трајног чувања, заштите, изучавања и презентовања. Овај богати фонд је Уговором о привременом уступању архивског филмског фонда, са пратећом документацијом, предата на чување Академији уметности у Новом Саду. Наведена грађа је на чувању у Академији уметности била до 2009. године, а током периода 2006- 2009. године предузимане су бројне активности да се обезбеди адекватан простор за трајни смештај ове богате покретне баштине. Током тог периода, од стране стручних радника, вршен је преглед обележавање и попис филмова који су чинили кинотечки фонд. Како је, због немогућности да се обезбеди адекватан простор, претила опасност да се овај богати кинотечки фонд трајно девастира, а имајући у виду да је Југословенска кинотека у Београду једина стручна и опремљена институција културе у Србији, са стручним особљем и опремом која може да обезбеди стручну обраду и чување кинотечке грађе, на основу Одлуке Извршног већа АП Војводине, Уговором о предаји на чување филмског фонда АП Војводине, закљученим између АПВ - ПС за културу и Југословенске кинотеке, дана 11. новембра 2009. године, овој националној установи заштите културног наслеђа предат је комплетан кинотечки фонд у власништву АП Војводине, на чување и заштиту као посебна целина, без новчане накнаде. Кинотека је, преузела обавезу да изврши преглед грађе, њено уређивање и о томе писмено обавести Секретаријат и да обезбеди доступност или преснимавање грађе, искључиво по писменом захтев или мишљењу Секретаријата. Како је Кинотека прегледала сву грађу, извршила селекцију по значају и затеченом стању и предложила мере за даљу заштиту, чување и коришћење, у више наврата предлагала је Покрајинској влади и Секретаријату, преузимање - односно

	изнађе трајно решење за адекватан смештај ове грађе, њено чување, дигитализацију и коришћење.
Надлежност	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама
Носиоци пројекта	Удружење филмских и ТВ радника Војводине, Нови Сад Друштво РАСПУСТИЛИШТЕ, Нови Сад Партнери: РТВ, Музеј Војводине, Архив Војводине, Академија уметности Нови Сад,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина Јужнобачки округ (Нови Сад)
Активности на пројекту	Одвајање дела фонда Продуцентске куће „Неопланта филма“ и „Звезда филма“ доо (3.876 ролни), препакивање и транспорт на релацији Београд - Нови Сад, ради прегледа и идентификације ове филмске грађе; Обезбеђивање простора за привремени смештај, преглед и идентификацију филмске ; Опоравак 23 филма, у дужини од 7.357 м, нападнутих «винегар синдромом» и скенирање ради трајног очувања изворног материјала и израде нових копија; Уништавање трјно зараженог филмског и тонског материјала; Обезбеђивања монтажног стола на коме ће се вршити преглед, идентификација и одабир филмског материјала пренесеног из Београда у Нови Сад Обезбеђивање рачунарске опреме ради израде евиденција прегледаног фил. материјала који ће бити трајно чуван; Преглед и идентификација филмске грађе Паковање и транспорт прегледаног материјала у установу у којој ће бити трајно чуван; утврђивање услова
Трајање пројекта	2019-2022.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	300.000,00 РСД Износ ће бити утврђен по одређивању конкретног простора 1.200.000,00 РСД Трошкови ће биће накнадно утврђени, у договору са Југословенском кинотеком Трошкови ће биће накнадно утврђени 150.000,00 РСД 1.000.000,00 РСД
Очекивани резултати програма/пројекта	Трајна заштита и очување кинотечког фонда Продуцентске куће „Неопланта филма“, као културног добра, његова дигитализација, презентација и промоција
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број активних носилаца пројекта којима се промовишу култура и уметност - 7 институција, Степен прузете кинотечке грађе - 100%, Степен обрађене и дигитализоване кинотечке грађе - 100%,

Назив пројекта/програма	Јачање културне институционалне инфраструктуре у општини Бач
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе

Циљ пројекта	Циљ пројекта је обезбеђивање институционалног оквира и јачање локалне институционалне инфраструктуре за одрживу заштиту, очување, рестаурацију и конзервацију и одрживо управљање културним наслеђем општине Бач (у оквиру Културног предела ВЕКОВИ БАЧА) у процесу уписа културног
Кратак опис пројекта	Богато и изузетно вредно непокретно и покретно културно наслеђе општине Бач, који чине Тврђава Бач са подграђем, Фрањевачки самостан, Манастир Бођани, Турски хамам у Бачу, као и бројни други заштићени објекти, археолошка налазишта, објекти традиционалне архитектуре и слично, чине изузетан културни, туристички и економски развојни ресурс општине Бач, а заједно са природним наслеђем (у оквиру Специјалног резервата природе Горње Подунавље - уписан на УНЕСКО-ву Листу светске природне баштине) и изузетну препознатљиву карактеристику ове општине. У периоду од 2005. године до данас, значајним средствима АП Војводине, Републике Србије, али средствима из предприступних фондова ЕУ, учињено је много на истраживању, валоризацији, рестаурацији/конзервацији, заштити и презентацији богатог непокретног, покретног и нематеријалног наслеђа општине Бач, реализацијом бројних подпројеката у оквиру „Развојног пројекта интегративне заштите културног наслеђа општине Бач ВЕКОВИ БАЧА“, који су реализовани преко Покрајинског завода за заштиту споменика културе у Петроварадину, као територијално надлежне установе заштите, уз активно учешће локалне заједнице, али и других покрајинских и републичких установа и организација. Имајући у виду да је током 2017. године, под окриљем Националне комисије за сарадњу са УНЕСКО-м и Министарства културе и информисања, започет поступак израде номинационог досијеа за упис Културног предела ВЕКОВИ БАЧА (у оквиру кога се налазе и непокретна културна добра) на Листу светске кутлурне и природне баштине УНЕСКО-а (тренутно је уписан на Прелиминарну листу), као и да се општина Бач категоризује као слабије развијена општина, са ограниченим
Надлежност	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама
Носиоци пројекта	Општина Бач, Народна библиотека „Вук Караџић“, Бач, ПС за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, Министарство културе и информисања. Партнери: Покрајински заво за заштиту споменика културе, Петроварадин, Републички завод за заштиту споменика културе, Београд, Музеј Војводине, Архив Војводине, Етнографски музеј, Београд, Национални комитет за сарадњу са УНЕСКО-м (Министарство спољних послова), Београд, Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ (Општина Бач).
Активности на пројекту	Подршка раду Музејске јединице „Векови Бача“ у оквиру Народне библиотеке „Вук Караџић“ (ПСКЈИОСВЗ, Мин. културе и информисања, општина Бач); Израда целовитог, свеобухватног и одживог програма управљања културним наслеђем општине Бач - Менаџмент плана као саставног дела Номинационог досијеа за УНЕСКО; Дигитализација културног наслеђа општине Бач (Музеј Војводине, Библиотека Матице српске, Покрајински завод за заштиту споменика културе); Опремање музејских поставки у Фрањевачком самостану и Тврђави Бач; Израда и реализација програма едукације локалног становништва у области презентовања нематеријалног културног наслеђа и развоја предузетништва базираног на овим ресурсима, деце и младих у области значај очувања културне баштине и савремених међународних стандарда у области
Трајање пројекта	2019-2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	6.000.000,00 РСД (буџет АПВ , РС, општина Бач), 4.000.000,00 РСД (Буџет РС и АПВ), 5.500.000,00 РСД (Буџет РС, АПВ, ЕУ фондови), 4.000.000,00 РСД (Буџет АПВ, РС, ЕУ фондови),
Очекивани резултати програма/прој екта	Изграђен одржив систем управљања богатим културним наслеђем општине Бач - дифузни музеј, Презентована и дигитализована музејска поставка културног наслеђа општине Бач, заснована на савременим музеолошким стандардима, Израђен Номинациони досије за упис Културног предела Векови Бача на Листу светске културне и природне баштине УНЕСКО-а и уписан Културни предео на Листу, Обогаћена туристичка понуда општине Бач и повећан број
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Планирано је институционално јачање капацитета постојеће установе културе у општини Бач - 1 институција; Планирано је укључивање већег броја покрајинских и републичких институција на реализацији пројектних активности, међународних струковних организација и удружења - 40 различитих институција са свих нивоа и из различитих области; такође, планирано је и веће укључивање локалног становништва у реализацији пројектних активности и програма који се реализују - за 50%; Планирана је реализација до 30 различитих програма/пројекта на годишњем нивоу и на различитим локацијама (културним добрима) у општини Бач; Планиран је завршетак израде Номинационог досије и пратеће документације у целости (100%) и предаја номинације, док усвајање кандидатуре зависи од процедура у радним телима УНЕСКО-а; Превиђено је увећање културне понуде општине Бач и повећање броја доступних културних добара за 100%;

	- до краја пројектног циклуса очекује се да се категоризовано непокретно културно наслеђе у целости дигитализује (100%), као и да се целости дигитализује покретно културно наслеђе у доступним културним добрима (100%) и већи део

Назив пројекта/програма	Истраживање, заштита, валоризација и презентација средњевековног града и утврђења Купиника- последње престонице српске средњевековне државе
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.4. Унапређење културних и спортских садржаја у локалним самоуправама у циљу повећања животног стандарда становништва и њихове атрактивности, посебно за младе
Циљ пројекта	Систематско археолошко и историографско истраживање остатака средњевековног града и утврђења Купиника - послење престонице српске средњевековне државе, његова конзерваторско- рестаураторска заштита, делимична реконструкција и презентација с циљем стављања овог вредног културног ресурса у функцију одрживог развоја локалне
Кратак опис пројекта	Непосредно уз село Купиново (општина Пећинци), налазе се остаци зидина средњовековног града и утврђења Купиник, који је подигнут крајем 13. или у првој половини 14. века као војно-гранично угарско утврђење. Купиник је смештен на малом острву у мртваји реке Саве, данас познатој као Обедска бара. Грађен је од ломљеног камена споља обложеног опеком. Град је неправилне четвороугаоне основе (57х57т), са истуреним округлим кулама на угловима, опасан високим бедемом и одбрамбеним ровом, највеће дубине од 3 т и ширине од 17 т. У граду су постојали стамбени објекти, али о њима се мало зна, пошто археолошка ископавања нису вршена, а сазнања о величини и значају града потичу из данас видљивих остатака или записа у архивсим документима. Почетком 15. века град прелази у руке српских деспота, и постаје престоница Српске деспотовине, после турског освајања Смедерева и масовних сеоба српског становништва, двора и властеле у јужне пределе Угарске. Због опасности од Турака, као део граничног одбрамбеног појаса, боље је утврђен је, постао је седиште деспотске породице Бранковића и одреда који су наставили рат против Турака. Деспот Ђурађ Бранковић је своју дворску цркву, посвећену Св. Луки, саградио поред утврђења и повезао их мостом. (први пут се спомиње 1482. године као гробна црква сремских деспота Стефана и Јована Бранковића). Како систематска истраживања Купиника до сада никада нису вршена, иако је локалитет проглашен за споменик културе још 1948. године, и уписан у Централни регистар непокретних културних добара Републике Србије као културно добро од великог значаја, а 2021. године се навршава 500. година од рушења овог града - последње престонице српске средњевековне државе, неопходно је започети обиман пројекат истраживања, ископавања, валоризације, заштите и презентације овог значајног локалитета, како због значаја самог локалитета, потребе да се он истражи, заштити, очува и презентује, тако и због изузетног развојног капацитета, који његова презентација има у изградњи препознатљивог туристичког производа општине Пећинци, с обзиром да се локалитет налази у оквиру Специјалног резервата природе Обедска бара - који је већ укључен у туристичке програме општине и АП Војводине, али и пројекте заштите природе, као и

Надлежност	Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама
Носиоци пројекта	Археолошки институт, Београд, Завод за заштиту споменика културе, Сремска Митровица, САНУ, Београд, Општина Пећинци, Музеј Војводине, Нови Сад. Партнери: Покрајински завод за заштиту споменика културе, Петроварадин, Републички завод за заштиту споменика културе, Београд.
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Сремски округ и Општина Пећинци.
Активности на пројекту	Израда целовитог плана систематских археолошки истраживања локалитета, Археолошка ископавања, геодетска и георадарска снимања и проспеција терена, Истраживање архивске грађе у земљми и региону ради прикупљања, Израда пројекта сталне музејске поставке, набавка опреме и постављање савремене, интерактивне, поставке о историјату Купиника, Конзервација и рестаурација пронађених експоната, Дигитализација грађе, података и предмета са локалитета Купиник и других културних добара општине пећинци, Израда свеобухватног и целовитог система управљања културним добрима општине Пећинци (Менаџмент план), Израда културне руте која ће обухватити целовиту културно-
Трајање пројекта	2019-2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	1-2. 13.000.000,00 РСД (буџет АПВ , РС, општина Пећинци, ЕУ фондови), до 1.200.000,00 РСД (Буџет РС и АПВ), 3.500.000,00 РСД (Буџет РС, АПВ, ЕУ фондови, општина Пећинци), износ ће бити накнадно утврђен (Буџет РС и АПВ), износ ће бити накнадно утврђен (Буџет АПВ, РС, ЕУ фондови), износ ће бити накнадно утврђен (буџет општине Пећинци), износ ће бити накнадно утврђен (буџет општине Пећинци),
Очекивани резултати програма/прој екта	Истражено, валоризовано, дигитализовано и презентовано највредније културно наслеђе АПВ и РС стављеноу функцију одрживог развоја; Изграђен одржив систем управљања културним наслеђем општине Пећинци; Обогаћена туристичка понуда општине Пећинци и повећан број туристичких посета;
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Планирано је укључивање већег број републчких, покрајинских и локланих институција - 30 институција културе; Планирано је укључивање већег броја експерата из земљ и иностранства (археолога, конзерватора, архитеката, историчара, музеолога из различитих области, урбаниста, експерата из области заштите природе, менаџмента,

	200 експерата из различитих области, из земље и иностранства; Планирана је израда Културне руте општине Пећинци и Менаџмент плана управљања културним добрима у општини Пећинци; Планиран је завршетак георадарских снимања и проспекције терена ради утврђивања граница локалитета, израда целовитог пројекта систематских археолошких истраживања и започињање археолошких ископавања - с обзиром на обимност пројекта и ограничења у погледу обезбеђивања средстава и људских ресурса, очекивана је реализације 40% активности везаних за овај индикатор; Објективно је очекивати знатно увећање културног производа општине Пећинци увођењем тврђаве Купиник у Туристичку понуду и увећање њене атрактивности - до 60%; Објективно је очекивати увећање препознатљивости општине Пећинци засновано на коришћењу културног наслеђа као развојног ресурса - 50%; Имајући у виду да се ради о комплексу који чини грађевинску целину, али да се у Централном регистру непокретних културних добара ово културно добро води као један споменик културе, у туристичку понуду се као нова вредност уводи 1

Мера 2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема

Назив пројекта/програма	Студија развоја микролокација марина на територији АП Војводине
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	2.5. Успостављање интегралног планирања и коришћења водних ресурса, каналске мреже и подсистема
Циљ пројекта	Циљ пројекта је одређивање следећих микролокација погодних за изградњу марина: На Дунаву 5 микролокација; На Тиси 2 микролокације; На Сави 1 микролокација; На Тамишу 1 микролокација;
Кратак опис пројекта	Студија развоја марина на територији АП Војводине предвиђа избор најперспективнијих макролокација и њихову даљу селекцију путем усвојених критеријума како би се одредиле
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	АП Војводина Јединице локалне самоуправе.
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Израда планског документа - Студије развоја марина на територији АП Војводине која подразумева избор најперспективнијих макролокација на Дунаву, Тиси, Сави, Тамишу и Бегеју и њихову даљу селекцију путем усвојених
Трајање пројекта	2018.година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор	Буџет АПВ
Очекивани резултати програма/пројекта	Предложене микролокације ће бити обрађене кроз израду техничке документације на нивоу Претходне студије оправданости са Генералним пројектом, а у свему према Закону о планирању и изградњи. Израдом Студије омогућиће се да се у следећој фази имплементације изради планска
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Израђена студија

Мера 2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу подизања животног стандарда становништва и заштите животне средине

Назив пројекта/програма	Комплексно уређење водопривреде подручја канала Баја - Бездан (BABECA) Интерег ИПА Програм прекогранične сарадње Мађарска-
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.6. Изградња водоводне инфраструктуре у циљу подизања животног стандарда становништва и заштите
Циљ пројекта	Циљеви пројекта: Смањење опасности од поплава и потенцијалних поплава на територији обухваћеној пројектом, обнављењем хидро- система (преводнице) канала Баја-Бездан; Побољшање неопходних услова за друге пословне активности (нпр. туризам или бродоградња), и унапређење система прекограничног управљања водама и спречавања ризика. Специфични циљеви: (1) Спровођење планираних пројектних активности и редовно одржавање резултата пројекта; (2) Измуљивање, изградња платформи за уклањање наноса и рампи за бродове, обнављање и одржавање преводнице Бездан и уставе Шебешфок; (3) Уклањање уских грла у каналу и
Кратак опис пројекта	Стратешки пројекат „Комплексно уређење водопривреде подручја канала Баја - Бездан" се спроводи у оквиру Интерег - ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија у циљу унапређења функционалности самог канала, као и унапређења прекограничних система за управљање водама и превенцију ризика. Током имплементације пројекта биће изграђена платформа за уклањање наноса и рампе за бродове на 3 локалитета у Мађарској и измуљена деоница канала Баја-Безан дужине 5600 м. У Србији биће извршена реконструкција и рехабилитација преводнице Бездан и уставе Шебешфок, и биће одржана 3 округла стола за стручњаке у области водопривреде из обе државе. У обе државе биће набављема посебна опрема неопходна за одржавање канала. У циљу спровођења мера информисања и промовисања пројекта, израдиће се промо материјал и вебсајт пројекта и обезбедиће се медијска покривеност пројекта. Реализација пројекта позитивно ће утицати на побољшање услова живота грађана, на локални развој средине, привредне актере у области обухваћеној пројектом, запослене у надлежним водопривредним организацијама и туристе, затим
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Дирекција за водопривреду Доњег Подунавља, Мађарска (Водећи корисник), ЈВП „Воде Војводине" Нови Сад, Србија, Фонд „Европски послови" АП Војводина, Србија
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки округ, општина Сомбор (Бездан)
Активности на пројекту	Изградња платформи за уклањање наноса и рампе за бродове на 3 локалитета у Мађарској, Реконструкција и рехабилитација преводнице Бездан и уставе Шебешфок,

	Мађарској, Набавка посебне опреме за одржавање у Мађарској и Србији, Израда студија и планова, Управљање пројектом и активности везане за информисање и
Трајање пројекта	29. септембар 2017 - 28. септембар 2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Укупни буџет пројекта: 8.699.537,91 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) 85%: 7.394.607,21 евра. Укупан буџет партнера из Србије: 3.410.166,39 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) 85%: 2.898.641,42 евра (ФЕП има укупан буџет 103.813,09 евра, од чега ЕУ суфинасира 85% -88.241,12 евра, а ФЕП суфинансира 15% 15.571,97 евра; ЈВП „Воде Војводине“ има укупан буџет 3.306.353,30 евра од чега ЕУ суфинасира 85% - 2.810.400,30 евра, а ЈВП „Воде
Очекивани резултати програма/прој екта	Измуљен канал на дужини од 5.600 м; Изграђене платформе за уклањање наноса и рампе за бродове; Обновљена преводница Бездан и устава Шебешфок; Набављена опрема за одржавање; Израђена студија о развојним могућностима циљног подручја; Спречавање и смањење ризика од поплава; Побољшано кретање људи и роба између Мађарске и Србије, као и Србије и других земаља с обзиром на 1о да је преводница Бездан прва преводница на Дунаву у Србији; Олакшано кретање људи између насеља у Србији и Мађарској; Побољшан квалитет живота локалног становништва; Позитиван утицај на поновно успостављање производње у бродоградилишту у Бездану; Побољшани услови за бољу прекограничну сарадњу и саобраћај у будућности; Побољшање економског и културног стања у региону
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Планирани радови на преводници Бездан биће у циљу њеног поновног оспособљавања, као једног од кључних објеката за пловни пут Врбас-Бездан и њене значајне улоге у одбрани од високих водостаја реке Дунав. Поред смањења опасности од поплава, обнављање овог подручја биће значајно и за побољшање пловног саобраћаја јер ће завршетак радова омогућити улазак пловила кроз преводницу Бездан и саобраћај пловила до 500 тона. Радови на санацији уставе и преводнице Шебешфок, довешће до бољег протока Бајског канала, унапредиће рад система за одводњавање, а како је канал Баја-Бездан проглашен заштићеним подручјем прве категорије, у Горњем Подунављу побољшаће се и туристичка понуда на каналу. Реализација наведених радова допринеће очувању објеката, који имају историјски и културни значај, с обзиром на то да ће радови бити у потпуности у складу са захтевима Покрајинског

Мера 2.7. Развој информационо-комуникационих технологија

Назив пројекта/програма	Европски избори и демократија у дигиталном добу Европа за грађане и грађанке
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.7. Развој информационо-комуникационих технологија

Циљ пројекта	Подршка европским локалним и регионалним властима да обезбеди алате за подршку грађанског учешћа у ери дигиталне
Кратак опис пројекта	Према документима ЕУ о дигиталној политици, већа дигитална интеракција између доносиоца одлука и грађана водиће до резултата који ојачавају демократију. Уредба ЕУ поставља градове и регије као главне факторе дигиталне трансформације у корист читаве европске заједнице. Међутим, иако су животи грађана ЕУ испуњени дигиталним технологијама, њихови локални савети и креатори политике нису. Штавише, постоје озбиљне сумње о томе како дигитални свет може утицати на будуће локалне и европске изборе. Стварањем ове Мреже, општине, региони и групе цивилног друштва ће моћи да се баве
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010).
Носиоци пројекта	Федерација општина Мадрида, Шпанија, Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине, Србија, Удружење за развој добровољног рада, Словенија, Општина Пене, Италија, Општина Трудовец, Бугарска, ХРВАТСКА Општина Лудбрег, Жупанија Албе, Румунија, Нова европска организација ЕВО-ОЕВ, Македонија, Кујавско-Поморски Регион, Пољска, Лодски регион, Пољска, Универзитет Упсала, Шведска, Скупштина европских регија, Белгија, Општина Дагдас, Летонија,
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Европа
Активности на пројекту	Главне активности: организација транснационалних пројектних скупова у државама чланица ЕУ информисање путем публикација, вебинара, видео клипова,
Трајање пројекта	Јануар 2019 - септембар 2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет: 148.680 евра.
Очекивани резултати програма/прој екта	Разноврсна група од 1300 људи ће допринети дизајнирању и имплементацији интеркултуралних онлајн дебата и е-консултација, као и на пет међународних догађаја попуњених радионицама, дебатама и резултирајући документима о политикама о инструментима дигиталне политике ЕУ, импликацијама недавни технолошки развој о демократији и

	грађанима. Пројекат ће стимулисати друштвену отпорност на дезинформације и пропаганду, што је пресудно за европске изборе 2019 и за будућност Европе. Очекујемо да се пројектом подигне проценат волонтирања за 60%, укључивањем 1.300 људи пројектом. Пројекат ће дисеминацијом информација и
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Путем тренинга, радионица, дискусија и активности на мрежи пројекат ће покрити следеће теме: Утицај дигиталне културе на демократију, Европски и локални избори у дигиталном добу, Дигитална партиципација. Стварањем ове Мреже, општине, региони и групе цивилног друштва ће моћи да се баве овим изазовима како би били ефикасниији у навигацији у дигиталном медијском окружењу -

Назив пројекта/програма	Увођење платформе ОШсе 365 Е(1иса(тп у образовне установе у АП Војводини
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.7 Развој информационо-комуникационих технологија
Циљ пројекта	Дигитална трансформација образовања
Кратак опис пројекта	Пројекат тежи да унапреди развој дигиталних вештина и компетенција код деце и код наставника, у циљу постизања бољих исхода учења кроз већу примену дигиталних технологија
Надлежност	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице на основу потписаног Меморандума о разумевању потписаног у
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	31 гимназија, 13 средњих стручних школа и 8 основних школа на територији АП Војводине.
Активности на пројекту	Додела лиценце школама за коришћење платформе 0/J1ce 365 ЕЛисаИоп; Обука наставника и ученика за примену ове платформе; Примена платформе која омогућује: рад на документима кроз онлајн ^оМ, Excel, РотегРот1, Опе№1е, аутоматско складиштење докумената на Опе^гте уз 1ТВ складишног простора, комуникацију између колега и ученика с различитих локација преко бкуре Еог Визшебб, држање онлајн предавања уз могућност интеракције између предавача и ученика, успостављање интерне друштвене мреже за креирање група за школу, одељење или предмет, посредством које се могу делити новости, идеје, документа, одржавати састанци без потребе за физичким присуством
Трајање пројекта	Једна година, 2018-2019. (уз могућност продужења лиценце)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	20.000.000 динара на основу Закључка Покрајинске владе из буџета АПВ.
Очекивани резултати програма/пројекта	Већа примена дигиталних технологија у настави; Постизање бољих исхода учења код ученика.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	2500 наставника и 29394 ученика у 52 одабране школе на територији АПВ примењује платформу у настави

Назив пројекта/програма	Развој електронских комуникација и информационог друштва у АП Војводини
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.7. Развој информационо-комуникационих технологија
Циљ пројекта	Циљ пројекта је подстицање развоја електронских комуникација и информационог друштва у локалним самоуправама на територији АП Војводине

Кратак опис пројекта	Пројекат ће се реализовати кроз конкурсе којима ће се подржавати успостављање хотспот локација у локалним самоуправама у АП Војводини које ће грађанима омогућити слободан приступ интернету, успостављање информационо-комуникационе инфраструктуре у школама за увођење е-наставе (паметна школа), Увођење система видеонадзора у васпитно-образовним установама у циљу повећања безбедности деце и наставно-образовног особља, као и заштите објеката (безбедна школа), успостављање система
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам Јединице локалне самоуправе
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Пројекат ће се реализовати кроз следеће активности: Расписивање јавног конкурса за развој електронских комуникација и информационог друштва, Одлука о додели средстава, Закључивање уговора са локалним самоуправама о реализацији,
Трајање пројекта	12 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор финансирања (буџет АПВ,	Наменска средства од РАТЕЛ-а и буџет АП Војводине година 25.000.000,00 РСД година 25.000.000,00 РСД година 25.000.000,00 РСД
Очекивани резултати програма/прој екта	Реализацијом програма се очекује повећање броја средњошколаца и студената у ИКТ области годишње, као и отварање нових средњошколских и студијских програма, као и повећање броја претплатника широкопојасног интернета на
Индикатори резултата за меру из програма развоја	Повећање броја средњошколаца и студената у ИКТ области годишње Број нових средњошколских и студијских програма. Повећање броја корисника е-сервиса годишње Број претплатника широкопојасног интернета на 100
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број хотспот локација у локалним самоправама (очекује се 150) Број успостављеног система видео-надзора на раскрсницама (очекује се 30) Број успостављених система видеонадзора 100 васпитно-образовних установа ради повећања безбедности деце и наставно-образовног особља , као и заштите објеката (очекује се 100) Број успостављених рачунарских мрежа у васпитно-образовним

Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином

Назив пројекта/програма	Тихе машине - Радови у складу са биодиверзитетом заштићених средина (8Пеп1 Масћшез - ВшПгуегеђу МепП1у тсшгкк ш рго1ес1еП агеаз)
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Општи циљ пројекта је успостављање мониторинга и система управљања заштитом животне средине и биодиверзитета у току изградње у заштићеним подручјима. То ће се постићи имплементацијом пилот пројеката, применом иновативних
Кратак опис пројекта	Пројекат има за циљ пружање практичног саветовања о ублажавању негативних утицаја које грађевински радови могу имати на биодиверзит у заштићеним подручјима. Ово ће се постићи кроз: 1) студију извођења грађевинских радова у заштићеним животним срединама 2) извођење три стандардна типа радова у заштићеним подручјима: ширење и побољшање гребена насипа на природном подручју Копачки рит; Уклањање инвазивних врста и врста које имају инвазивни тренд ширења на микролокације заштићеног подручја и представљају велики проблем екосистема у Засавици; Ревитализација водених
Надлежност	Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука уС)
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Срем, Србија, Хрватске воде, правна особа за управљање водама, Хрватска , Покрајински секретаријат за регионални развој, меурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Србија,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Сремски округ, Србија, Осијечко-барањска жупанија, Хрватска.
Активности на пројекту	Припрема методолошке студије (МС) извођења грађевинских радова у областима биодиверзитета, куповина опреме
Трајање пројекта	1.4.2019 - 30.9.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Буџет пројекта: 2.144. 546,77 евра Буџет ПСРРМСЛС: 54.999,90 евра ЕУ донација: 46.749,91 евра Суфинансирање: 8.249,99 евра Предлог пројекта предат путем другог позива за прикупљање предлога пројеката у оквиру програма Интерег-ИПА прекогранична сарадња Хрватска-Србија.
Очекивани резултати програма/пројекта	1) Студија извођења грађевинских радова у заштићеним животним срединама; 2) Извођење три стандардна типа радова у заштићеним подручјима: ширење и побољшање гребена насипа на природном подручју Копачки рит; Уклањање инвазивних врста и врста које имају инвазивни тренд ширења на микролокације заштићеног подручја и представљају велики проблем екосистема у Засавици; Ревитализација водених станишта, како би се побољшао биодиверзитет и разноликост
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број заштићених подручја, проценат ревитализованих природних станишта и подручја од међународног значаја (317) - Површина станишта која ће добити бољи ниво заштите

Назив пројекта/програма	Еколошко управљање водама против екстремних временских услова у пограничној области (ЕСО^АМ) Интерег ИПА Програм прекогранične сарадње Мађарска-

Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Спречавање негативних ефеката на квалитет водних тела успостављањем заједничког система управљања водама у АП Војводини и Жупанији Чонград
Кратак опис пројекта	Водоток Јегричка у Србији и главни канал Курца у Мађарској су трајно изложени утицају разних загађивача. Оба водена тока су главни биотопи у региону и најважнији извори воде за еколошке системе. На ове воде утичу загађивачи са пољопривредних имања, а квалитет воде је драстично опао. Одлагање муља има негативан ефекат на водене токове. Као резултат лошег квалитета воде, еутрофикација претвара речни екосистем у мочварни или онај налик бари. У исто време, природне вредности и живи свет постају угрожени. Велик број расутих загађивача у подручју речног слива директно утиче на квалитет воде и таложи се у наслагама речног корита. Тренутно стање на подручју Јегричке и Курца указује на велику количину наталоженог муља у води и лош еколошки статус локалног биљног и животињског света. Прекогранична сарадња у управљању водама између Србије и Мађарске је неопходна како би се достигао добар квалитет воде. У оквиру овог пројекта, поред хидротехничких радова на уклањању муља и сувишне вегетације на одређеним деоницама вотока Јегричка и канала Курца, прикупљаће се и анализирати подаци о квалитету воде и муља како би се спречио негативан утицај на квалитет вода и очувао
Надлежност	Фонд „Европски послови“ АП Војводине (”Сл. лист АП Војводине”, бр. 13/2009 и 2/2010).
Носиоци пројекта	Управа за водопривреду за подручје Доња Тиса, Мађарска (Водећи корисник), ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад, Србија, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Србија
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ (Нови Сад, Темерин, Врбас).
Активности на пројекту	Измуљивање реке Јегричка и главног канала Курца, Реконструкција једног објекта за задржавање воде (" В^каШа1Ш ииб"), Радови на инспекцијској и шетној стази на обали Јегричке, Израда и штампање монографије, Развој студије: генералног пројекта са претходном студијом изводљивости, Изградња мониторинг станице на пресеку 27 + 827 кт, Хидробиолошка анализа и праћење квалитета воде и муља, Мониторинг анализа и студија о станишту Курца, Организација образовних активности и округлих столова,
Трајање пројекта	1.10.2017-30.9.2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор	Укупан буџет пројекта: 1.758.447,43 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) 85% износи 1.494.680,31 евра Укупан буџет партнера из Србије:

финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	882.347,43 евра од чега ЕУ суфинансира 85% - 749.995,31 евра (ФЕП има укупан буџет 179.882,53 евра, од чега ЕУ суфинасира 85% -152.900,15 евра, а ФЕП суфинансира 15% 26.982,38 евра; ЈВП „Воде Војводине“ има укупан буџет 702.464,9 евра од чега ЕУ суфинасира 85% - 597.095,16 евра, а ЈВП „Воде Војводине“
Очекивани резултати програма/прој екта	Успостављена превенција од прекомерне количине воде ревитализацијом реке Јегричка и главног канала Курца; Извршене хидробиолошке анализе и праћење квалитета воде и муља Јегричке и главног канала Курца на одабраним местима пре и после измуљивања у складу са Чланом 8. Оквирне директиве о водама; Размењено искуство између српских и мађарских партнера у области одрживог управљања водама и заштите природе; Изграђена одговарајућа стаза поред реке у Парку природе Јегричка; Израђена студија о Парку природе Јегричка о утицају подземних и површинских вода;
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Пројектом ће бити ревитализовано (пречишћено од сувишне вегетације и муља) око 11 кт водотока Јегричка; Извршиће се хидробиолошке анализе квалитета воде и муља Јегричке на одабраним местима пре и после измуљивања у складу са Чланом 8. Оквирне директиве о водама - укупно 2 хидробиолошке анализе; Израдиће се монографија о Природном парку Јегричка (укупно 2000 примерака); Израдиће се Студија о природним пречишћивачима која ће указати на употребу одређених врста биљака које могу да послуже као пречишћивачи воде; Да би се омогућило континуирано кошење приобалне, подводне и флотанте вегетације, ЈВП „Воде Војводине“ набавља мултифункционалну машину - амфибију са радним алатима и додатном опремом; Изградиће се инспекционо - шетна стаза на обали Јегричке у Сиригу (1500 м); Извршиће се пошумљавање дуж водотока Јегричка како би се створио заштитни појас који ће спречавати даље загађивање водотока и како би се озеленила површина дуж водотока (укупно се набавља 14000 садница); Захваљујући организацији 2 округла стола у Србији биће едуковано око 100 представника релевантних институција из области управљања водама на тему одбране од поплава и Оквирне директиве ЕУ о водама; Захваљујући организацији 5 едукативних радионица биће едуковано око 50 представника локалних самоуправа (Темерин и Врбас) о начинима пречишћавања водотока Јегричка, око 50 пољопривредника о начинима наводњавања и одводњавања као и о побољшању квалитета водотока Јегричка, и око 150

Назив пројекта/програма	Побољшање животне средине у Банату стварајући мултифункционални зелене инфраструктуре Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Румунија - Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Промоција и унапређење заштите животне средине у пољопривредном пограничном подручју
Кратак опис пројекта	Главни циљ пројекта је унапређење заштите животне средине успостављање прекограничне, мултифункционалне зелене инфраструктуре у пољопривредном региону, коју карактерише веома висок проценат пољопривредног земљишта и готово у потпуности одсуство шумске вегетације. Основна функција ће бити ублажавање ерозије земљишта, а интегрисано у зелено мрежу са додатним вредностима за биодиверзитет и рурални
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Банат Универзитет за пољопривредне науке и ветеринарство Медицина "Краљ Михај I из Румуније", Темишвар, Јавно предузеће за комуналну инфраструктуру и услуге "Кикинда", Србија,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобанатски округ (Кикинда), Јужнобачки округ (Нови Сад).
Активности на пројекту	Припрема, менаџмент, имплементација и комуникација.
Трајање пројекта	1.11.2018 - 31.10.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Вредност пројекта је 514.778,72 евра. Средствима ЕУ суфинансира се 85% од укупне вредности пројекта, односно 252.848,68 евра. Фонд за европске послове Аутономне Покрајине Војводине, Србија, 119.141,40 евра.
Очекивани резултати програма/пројекта	Пројекат ће развити просторно решење и сет смерница у студијама за успостављање мултифункционалне зелене инфраструктуре у пољопривредном региону, дизајнирана да задовољи потребе и еколошка ограничења овог специфичног подручја Панонског региона. Резултати ће подржати просторно/секторско планирање и развојне стратегије у областима пољопривреде, очувања природе и руралног развоја у читавом панонском региону. Такође, студије и пилот пројекти пошумљавања ће подићи свест јавности, променити
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Резултати студије са утврђеним пилотом мултифункционалних зелених технологија у пошумљавању деградираног, маргиналног, земљишта. Пољопривредна земљишта биће отворена за обилазак и разгледање са консултацијама са стручњацима који воде процес. Уз то, дугорочно пошумљавање неће имати користи само за људе, већ за сва жива бића у региону. То ће омогућити праћење смерница кроз релевантне

Назив пројекта/програма	Унапређење и сазнања деце и ученика о ефикасном коришћењу енергије
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином

Циљ пројекта	Развој свести деце и младих о значају енергетске ефикасности и утицају на животну средину.
Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата расписивање јавног конкурса и доделу бесповратних подстицајних средстава за подстицај невладиним организацијама и непрофитним институцијама за финансирање и суфинансирање пројеката за унапређење сазнања деце у предшколским установама, као и ученика основних и средњих школа на подручју АП Војводине о ефикасном коришћењу енергије (у оквиру овог пројекта се финансира и пројекат „За
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине и Покрајински секретаријат за образовање, управу, прописе и националне мањине - националне заједнице
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање јавног конкурса и додела бесповратних подстицајних средстава
Трајање пројекта	Годишње (2018-2020)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 6.000.000,00 РСД.
Очекивани резултати програма/прој екта	Унапређење сазнања деце у предшколским установама, као и ученика основних и средњих школа на подручју АП Војводине о ефикасном коришћењу енергије
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број организација којима су додељена средства за реализацију програма.

Назив пројекта/програма	Рекултивација напуштених копова без титулара
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Санирање и рекултивација простора на коме су биле експлоатисане минералне сировине изградњом спортских терена паркова пашњака пецалишта односно повратак у
Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата расписивање јавног конкурса и доделу бесповратних подстицајних средстава локалним самоуправама на чијој територији се налазе напуштени копови како би се трајно отклониле штетне последице од експлоатације
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор минералних сировина
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор минералних сировина
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање и спровођење конкурса.
Трајање пројекта	Годишње (2018-2020)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 42.500.000,00 РСД.
Очекивани резултати програма/пројекта	Рекултивација и ревитализација територија на којима се налазе напуштени копови.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број локалних самоуправа којима су додељена средства. Број локалитета на којима се налазе напуштени копови који су санирани у оквиру конкурса

Назив пројекта/програма	Очување и унапређење стања заштићених подручја која је прогласио надлежни орган Аутономне покрајине Војводине
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8 Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Заштита, очување и унапређење богатог природног наслеђа Војводине кроз мултидисциплинарани приступ и сарадњу свих заинтересованих субјеката на националном и међународном
Кратак опис пројекта	У складу са чланом 41а, став 3. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16) заштићено подручје II категорије, које се налази на територији Аутономне покрајине Војводине проглашава покрајински орган надлежан за послове заштите животне средине. Проглашена су два заштићена подручја на покрајинском нивоу и у процедури су још нова проглашења. На територији АП Војводине се налази особена и богата природна баштина са непроцењиво вредним екосистемским, специјским и генетским диверзитетом (површине од око 138.000 хектара или 6,4% од укупне површине). На пословима заштите природних вредности Војводине, посебно биодиверзитета и природних добара од изузетног националног и међународног значаја, неопходно је укључити све расположиве потенцијале, од државних до невладиних организација и локалних заједница ка сарадњи и међународним
Надлежност	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Покрајински завод за заштиту природе и Управљачи заштићених подручја
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Приоритетне активности су очување, санација и ревитализација осетљивих/фрагилних екосистема. Посебна пажња ће се посветити унапређењу рада чуварске службе у заштићеним подручјима, укључивање невладиних организација и локалних заједница на пословима заштите природе као и јачање свести локалног становништва као корисника заштићених подручја. Под специфичне активности обухватиће развој екотуризма у заштиченим подручјима, јачање међународне сарадње са прекограничним заштићеним подручјима као и промоција и
Трајање пројекта	Трајно
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	година: 18.000.000,00, година: 24.000.000,00, година: 27.000.000,00, Укупно: 69.000.000,00.
Очекивани резултати програма/прој екта	Очување и унапређење стања заштићених подручја, повећање еколошке свести јавности и шире локалне заједнице као и сарадња са све већим бројем удружења у области заштите
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Повећан број заштићених подручја у АП Војводини, Повећане површине стављене под заштиту II категорије, Унапређена заштита и промоција природних вредности, Повећана бројност посетилаца.

Назив пројекта/програма	Заштита природе од инвазивних биљних врста

Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8 Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Главни циљ пројекта је смањење ризика по животну средину и спречавање негативних ефеката климатских промена у заштићеним подручјима у граничном региону Мађарске-Србија спровођењем заједничких акција у надзирању и мапирању инвазивних врста и сузбијању амброзије. Главни циљ организовања сузбијања амброзије и праћења других инвазивних алергених врста јесте смањење еколошког притиска инвазивних врста на природне екосистеме, као и смањење броја оболелих од алергијских болести
Кратак опис пројекта	У протеклих 20 година, у условима климатских промена, Панонска низија је нападнута од стране многих инвазивних биљних врста. Најчешћа и најважнија инвазивна биљна врста у граничном региону Мађарска-Србија је амброзија. С обзиром да нема природних непријатеља, шири се у заштићена подручја природе, врши притисак на заштићене биљке и полен је присутан као доминантан алерген у пограничном подручју. Спровођењем заједничких акција у надзирању и мапирању инвазивних врста и сузбијању амброзије има за циљ смањења ширења инвазивних врста и обезбеђења бољег статуса очувања, сигурнијег окружење за становништво и економију. У оквиру другог позива ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија, Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, као водећи партнер из Републике Србије у сарадњи са партнером из Кечкемета, Универзитетом №итаип Јапоб Е§^е1ет, аплицирао је са пројектом „Заштита природе од инвазивних биљних врста“ са циљем да допринесе очувању, унапређењу и заштити животне средине у програмском подручју. Уговор о субвенцији је потписан 19.9.2017, а реализација пројекта је започела 31.1.2018 и планира се у периоду од 20 месеци током којих ће се спроводити све планиране пројектне активности у пројектном подручју које ће обухватиће четири заштићена подручја у
Надлежност	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне
Носиоци пројекта	Водећи корисник: Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине; Корисник 1: Универзитет Јоћп ^оп №итапи (Иеитапп Јапоб
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Четири заштићена подручја у пограничном подручју: Селевењске пустаре, Суботичка пешчара, језеро Лудаш и Палић на територији града Суботице и општине Кањижа у Србији и
Активности на пројекту	Анализа банке семена инвазивних биљних врста у земљишту, Мапирање инвазивних биљних врста у четири заштићена подручја на северу Војводине, Мониторинг концентрације полена инвазивних биљних врста у ваздуху, Сузбијање амброзије у четири заштићена подручја на северу Војводине, Организовање едукативних семинара за пољопривреднике, управљаче заштићених подручја и инспекторе за заштиту

Трајање пројекта	Трајање пројекта: 20 месеци. Датум почетка: 31. Јануар 2018. крајњи датум: 29. септембар
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупни буџет пројекта: 284.491,00 евра, Допринос ЕУ (ИПА): 241,817.34 евра, Буџет пројекта Покрајинског секретаријата: 149.929.37 евра, 22,048,500.00 динара - предфинансирање АПВ,
Очекивани резултати програма/прој екта	Успостављен систем мониторинга као основа анализе дистрибуције инвазивних биљних врста, банаке семена у тлу у пројектном подручју, праћења концентрације полена и његове интеракције са загађењем ваздуха у граничном региону; сузбијена амброзија различитим врстама третмана у пројектним областима у пограничном региону; Подигнута свест релевантних актера и институција у вези са инвазивним
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број хектара на којима је сузбијења амброзија 170 ха, Успостављене базе података за банку семена, концентрацију полена у ваздуху и мапирање инвазивних врста

Назив пројекта/програма	Просторни план подручја осебне намене инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог -Беочин са елементима детаљне регулације
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Стварање планског основа за изградњу новог транспортног гасовода чијом би се изградњом решио вишегодишњи проблем који постоји у вези са магистралним гасоводом високог притиска (већим од 16 ђаг) МГ -02 Елемир-Нови Сад-Петроварадин-Беочин (у даљем тексту:гасовод МГ-02), односно
Кратак опис пројекта	Влада Републике Србије је дана 7.9.2017. године разматрала Извештај о проблемима насталим на реализацији пројекта реконструкције, модернизације и изградње двоколосечне пруге Стара Пазова - Нови Сад, као деонице пруге Београд - Будимпешта и Извештај о проблемима насталим на реализацији пројекта државног пута 1Б реда на административном подручју града Новог Сада и тим поводом донела Закључак 05 Број: 340-6326/2017-02 у коме се, између осталог, препоручује ЈП „Србијагас“ да предузме све
Надлежност	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, ЈП „Србија -гас“ Нови Сад
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ (Град Нови Сад - КО Футог, и Општина Беочин - КО Беочин).
Активности на пројекту	Покрајинска скупштинска одлука о изради ППППН инфраструктурног коридора транспортног гасовода Футог - Беочин са елементима детаљне регулације, израда Нацрта
Трајање пројекта	2018-2018.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Средства за израду Просторног плана обезбеђује ЈП „Србија - гас“ Нови Сад.
Очекивани резултати програма/прој екта	Изградња транспортног гасовода Футог-Беочин као трајног решења проблема сигурног и стабилног снабдевања природним гасом Петроварадина, Сремске Каменице,
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Дужина изграђеног транспортног гасовода Футог-Беочин.

Назив пројекта/програма	Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка“ са елементима детаљне регулације
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Стварање планског основа за изградњу гасовода.
Кратак опис пројекта	Изградња предметног гасовода допринеће просторној и енергетској интеграцији општине Ириг у енергетски систем Републике Србије, редовним, стабилним, безбедним и еколошки оправданим снабдевањем гасом потрошача, као и снабдевање туристичког локалитета „Летенка“ природним
Надлежност	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, ЈП Завод за урбанизам Војводине,

Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ (Општина Беочин: КО Беочин) и Сремски округ (Општина Ириг: КО Ривица, КО Врдник, КО Јазак Село, КО Мала Ремета и КО Јазак Прњавор, Град Сремска Митровица: КО Бешеново Прњавор и КО Шид ам)
Активности на пројекту	Покрајинска скупштинска одлука о изради ППППН инфраструктурног коридора дистрибутивног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка“ са елементима детаљне регулације Израда Нацрта Просторног плана, доношење Просторног плана
Трајање пројекта	2018-2018.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	8.500.000,00 из буџета АПВ.
Очекивани резултати програма/пројекта	Гасификација општине Ириг и туристичког локалитета Летенка.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Дужина изграђеног транспортног гасовода Ривица - Јазак - „Летенка“.

Назив пројекта/програма	Просторни план подручја посебне намене за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Стварање планског основа за следеће активности: Заштиту слива реке Саве у региону Срема, Обезбеђивање одрживог коришћења природних ресурса, одржавање квалитета воде реке у I и II класи, Заштиту изворишта за водоснабдевање становништва, Сагледавање ресурсних и просторних могућности и ограничења, Планирање регионалних и међумесних канализационих система отпадних/употребљених вода, Планирање постројења за пречишћавање отпадних вода у складу са принципом отклањања загађења на самим изворима, Успостављање интегралног приступа и стварање јединственог и
Кратак опис пројекта	Заштита слива реке Саве, заштита изворишта за водоснабдевање, као и заштита животне средине.
Надлежност	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, ЈП Завод за урбанизам Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Сремски округ (Општина Рума, Општина Пећинци, Град Сремска Митровица, Општина Шид и Општина Ириг).
Активности на пројекту	Покрајинска скупштинска одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода у сливу реке Саве у региону Срема. Израда Нацрта Просторног плана, доношење Просторног
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	00 из буџета АПВ у 2018.години, 00 из буџета АПВ у 2019.години.

Очекивани резултати програма/прој екта	Доношењем Просторног плана заштитиће се слив реке Саве у региону Срема, обезбедиће се одрживо коришћење природних ресурса, обезбедиће се одржавање квалитета воде реке у I и II класи, као и заштита изворишта за водоснабдевање
Индикатори резултата (описно и бројчано)	

Назив пројекта/програма	Просторни план подручја посебне намене предела „Вршачке планине“
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Стварање планског основа за следеће активности: Утврђивање границе подручја Вршачких планина, као подручја од утицаја на просторне целине које чине посебну намену, Дефинисање предеоних целина и успостављање њихових режима заштите, начина коришћења и смерница за детаљну разраду; Очување и ревитализација културних вредности и заштита природних елемената предела пре свега у погледу очувања и унапређења постојећих структура и њихове међусобне повезаности; Очување постојећих структура насеља и њихових атара; Очување, уређење и одрживо коришћење наслеђених геолошких, геоморфолошких и хидрографских карактеристика које су важно обележје подручја; Утврђивање дугорочне концепције и мера заштите, очувања и унапређења идентитета предела као развојног ресурса;
Кратак опис пројекта	Сагледавајући начела, могућности и обавеза примене Европске конвенције о пределу, као и досадашња искуства планирања културних предела, овај Просторни план ће интегративним методолошким приступом планирању простора валоризовати и идентификовати карактер културног предела Вршца као
Надлежност	ПС за урбанизам и заштиту животне средине
Носиоци пројекта	ПС за урбанизам и заштиту животне средине, ЈП Завод за урбанизам Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобанатски округ (Општина Вршац - КО Велико Средиште, КО Гудурица и КО Марковац, КО Сочица 2, КО Куштиљ, КО Војводинци, КО Потпорањ, КО Ритишево, КО Влајковац, КО Влајковац, КО Павлиш и КО Вршац)
Активности на пројекту	Покрајинска скупштинска одлука о изради ППППН „Вршачке планине“, израда Нацрта Просторног плана, Доношење Просторног плана
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања	4.760.570,50 у буџету АПВ за 2018.годину, 14.143.017,5 у буџету АПВ за 2019.годину.
Очекивани резултати програма/пројекта	Успостављање дугорочног система одрживог развоја подручја Вршачких планина, као препознатљивог подручја, доследног и јасног предеоног обрасца, које је резултат кумулативног деловања природних и културних фактора
Индикатори резултата (описно и бројчано)	

Назив пројекта/програма	Јачање образовних капацитета изградњом компетенција и сарадње у области буке и вибрација
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином

Циљ пројекта	Основни циљ пројекта је унапређење образовних капацитета, сарадње и компетенција у области буке у животној и радној средини и вибрација, у складу са ЕУ стратешким циљевима и идентификованим потребама у РС. Специфични циљеви пројекта су: Модернизација постојећих курсева у области буке и вибрација, као и развој и имплементација нових курсева, специфично креираних према потребама студената 6 различитих инжењерских департамана, укључених у образовне програме (Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду, Машинско, Електротехничко, Грађевинско и Саобраћајно инжењерство). Развој и имплементација курсева у области здравља и заштите на раду - индустријска бука и бука у животној средини, као и у области мониторинга и контроле буке и вибрација. Развој и имплементација новог магистарског програма у вибро-акустичном инжењерству (специјализација у три различите поддисциплине: Бука у животној средини и вибрације; Акустично инжењерство; Вибрационо инжењерство).
Кратак опис пројекта	Пројекат повезује партнере који поседују знање и искуство у области буке и вибрација - две реномиране високошколске установе из Велике Британије и Шведске, који ће пренети знање високошколским установама из Србије које се баве буком и вибрацијама(универзитети у Н. Саду, Нишу и Крагујевцу). Даља подршка је обезбеђена од неакадемских партнера: локална власт - Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине Аутономне Покрајине Војводине, заинтересоване стране из индустрије (Удружење послодаваца Војводине) и Институт за јавно здравље Војводине. Главни циљ пројекта је јачање образовних
Надлежност	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне
Носиоци пројекта	Универзитет у Новом Саду, КипдИда Текшбка Нб§бко1ап, Штокхолм, Шведска, Универзитет у 8ои1ћатр1оп-у, Институт за истраживање звука и вибрација, Велика Британија, Универзитет у Нишу, Универзитет у Крагујевцу, Е^^СОМ№ универзитет, Сремска Каменица, Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад, Унија послодавана Војводине, Нови Сад
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Аутономна покрајина Војводина, Република Србија (Ниш, Крагујевац).
Активности на пројекту	Истраживање и компаративна анализа курсева у ЕУ и Србији у области виброакустике са циљем утврђивања развојних потреба у Србији; Успостављање 1СТ платформе као инструмента у образовном процесу;

	користити за експерименте и лабораторијске вежбе на дефинисаним курсевима/програмима; Развој и имплементација курсева из области буке и вибрација за студенте дипломских програма и друге учеснике у пројекту; Развој и имплементација новог магистарског програма у вибро-акустичном инжењерству (специјализација у три различите поддисциплине: Бука у животној средини и вибрације; Акустично инжењерство; Вибрационо инжењерство); Успостављање централне јединице за стратешку сарадњу између кључних учесника у управљању буком и вибрацијама (академска заједница, локална индустрија и локални и државни органи);
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	
Очекивани резултати програма/прој екта	Модернизовани курсеви у области буке и вибрација; Развијени и имплементирани нови курсеви, специфично креирани према потребама студената 6 различитих инжењерских департамана, укључених у образовне програме (Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду, Машинско, Електротехничко, Грађевинско и Саобраћајно инжењерство); Развијени и имплементирани курсеви у области здравља и заштите на раду - индустријска бука и бука у животној средини, као и у области мониторинга и контроле буке и вибрација; Развијен и имплементиран магистарски програм у вибро-акустичном инжењерству (специјализација у три различите поддисциплине: Бука у животној средини и вибрације; Акустично инжењерство; Вибрационо инжењерство);
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Укупан наставни кадар који је прошао обуку је 25 професора, Укупан број студената који су прошли различите образовне курсеве/програме је 775 (750 студената дипломских студија + 25 студената на магистарским студијама), Укупан број осталих учесника у пројекту који су прошли различите степене усавршавања и едукације је 90 (непрофитни сектор, локалне и државне власти), Успостављена централна јединица за стратешку сарадњу

Назив пројекта/програма	Моделовање квалитета амбијенталног ваздуха
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.8 Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Циљ пројекта је идентификовање доприноса различитих извора загађивања квалитету ваздуха, као и утврђивање ефикасних стратегија за смањење концентрација полутаната у ваздуху. Моделовање ће се користити и као алат за предвиђање утицаја потенцијалних нових емисионих извора. Такође ће се применити за симулацију амбијенталних концентрација полутаната при различитим сценаријима/политикама, као алат у доношењу и потврђивању одлука. Модел ће се такође користити за одређивање релативних доприноса различитих извора у праћењу трендова, проверу усаглашености са
Кратак опис пројекта	С обзиром да су на располагању резултати мониторинга за дужи низ година, уз напомену да не постоји адекватна просторна покривеност мерењима, неопходно је укључити моделовање у оцени квалитета ваздуха за целу територију АП Војводине. Моделовањем ће се обезбедити потпуна просторна покривеност у оцени квалитета ваздуха и остварити знатна финансијска уштеда у наредном периоду. Укључивањем моделовања ће се обезбедити боље разумевање емисионих извора, узрока и процеса који одређују квалитет ваздуха
Надлежност	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Припрема улазних података и подлога за модел (карактеристике емисионих извора/емисиони фактори, метео подаци, просторни подаци, особине и хемијске реакције полутаната...), Тестирање модела,
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Укупно: 7.000.000,00 дин. фаза: 4.000.000,00 (набавка модела-3.000.000,00 и израда улазне базе података-1.000.000,00); фаза: 3.000.000,00 (тестирање и примена модела; израда стратегије за редукцију полутаната).
Очекивани резултати програма/прој екта	Идентификовани доприноси појединачних извора загађења, постојећих и нових/потенцијалних, Тестирани и симулирани различити сценарији/политике,
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Израђена база улазних података и подлога за модел, Израђени сценарији/политике, Израђене стратегије за редукцију полутаната на основу

Назив пројекта/програма	Очување кључних животињских врста панонских степа у пограничном подручју Мађарска-Србија (РАМЛОШТЕРРЕ8 НИЖВ1602/12/0065)
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад

Мера из Програма развоја	Мера 2.8. Унапређење и управљање животном средином
Циљ пројекта	Достизање повољног стања панонских степа у пограничном подручју Мађарска-Србија кроз очување и управљање популацијама кључних врста које живе на изабраним пројектним подручјима: велика дропља (ОИх ШгАа) у Србији и
Кратак опис пројекта	Пројекат има за циљ очување две кључне врсте панонских степа кроз очување њихових станишта, који ће дати значајан допринос у постизању бољег статуса очувања остатака панонских степа у обе земље. Станишта степске шарке (^рега игапи гакоб^епб^б) ће бити поново повезана уклањањем непожељне вегетације на 22 хектара. На овај начин ће се унапредити комуникација јединки унутар популације и повећати шанса за дугорочни опстанак у свом најважнијем станишту у Панонској низији. Велика дропља (Оћб 1аМа) у Србији је угрожена пре свега због присуства предатора на њиховим стаништима. Као мера заштите биће подигнута заштитна ограда око најважнијег гнездилишта, површине од
Надлежност	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне
Носиоци пројекта	Покрајнски завод за заштиту природе, Ловачко удружење „Перјаница“, Дирекциіа Националног парка „Кишкуншаг“ (Мађарска)
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље“ (Општина Мокрин) и Национални парк „Кишкуншаг“ (Бач-Кишкун жупаниіа, Мађарска)
Активности на пројекту	Активности ПС за урбанизам и заштиту животне средине у оквиру пројекта се односе на подизање свести јавности кроз организовање едукативних радионица, посете на терену и
Трајање пројекта	15.1.2018-14.7.2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупно: 30.540 евра (15% буџет АПВ, 85% ИПА фонд ЕУ). година - 19.000 евра година - 11.540 евра
Очекивани резултати програма/прој екта	Успостављене мере очувања станишта велике дропље у Србији и степске шарке у Мађарској, Успостављање повољних станишних услова за опстанак и развој велике дропље унутар ограде, Редукована бројност предатора, Обновљена степска станишта степске шарке у Мађарској, Повећана свест циљних група о значају очувања пснонских степа.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Величина површине под успостављеним мерама очувања станишта кључних животињаких врста панонских степа- 138 ћа, Број учесника на едукативним радионицама и промотивним дешавањима - 2000, Број организација заинтересованих за укључивање у прекограничне активности - 20,

Мера 2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона

Назив пројекта/програма	Прекогранична сарадња за смањење ризика од катастрофа (Сго55 ВоМег Соорегаћоп &г ^^5а51ег Ш5к КеДисЂои)

Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Циљ пројекта	Циљ пројекта је смањење последица и интензитета природних катастрофа кроз заједничко деловање са обе стране границе, омогућено хармонизованим софтверским решењем
Кратак опис пројекта	Пројекат се односи на управљање кризним ситуацијама, односно смањење последица и интензитета природних катастрофа. Главни резултат пројекта, хармонизовано софтверско решење, посматра се као начин управљања у крзним ситуацијама. Подаци који ће се користити у софверу ће се претходно прикупити из постојећих планова процене ризика, планова заштите и спашавања и сличних докумената, у Републици Србији и Румунији. Партнери из обе државе ће користити идентичне податке за своје територије и ускладити постојећа софтверска решења за Банат и жупанију Тимиш. Два
Надлежност	Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Србија, Центар за смањење ризика од катастрофа и заштиту животне средине, Србија,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобанатски округ, Средњобанатски округ, Јужнобанатски округ (Србија) и Жупанија Тимиш (Румунија).
Активности на пројекту	Хармонизација методолошких принципа и алгоритама програмских апликација, Хармонизација постојећег софтверског решења за ефикасно управљање ризицима, Набавка опреме за заштиту и спашавање у случају поплава, Набавка опреме за јединице цивилне заштите за логистичку подршку, Набавка ИТ опреме за тим за имплементацију пројеката и јединице за цивилну заштиту, Организовање радионица и семинара за локалне власти и цивилну заштиту, Организовање обуке и заједничких теренских вежби за цивилну заштиту,
Трајање пројекта	1.12.2018 - 30.11.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Буџет пројекта: 1.721.458,00 евра, Буџет ПСРРМСЛС: 612.216,00 евра, ЕУ допринос: 520.383,60 евра, Суфинасирање: 91.832,40 евра. Предлог пројекта предат путем другог позива за прикупљање предлога пројеката у оквиру програма Интерег-ИПА
Очекивани резултати програма/пројекта	Главни резултати су набављена опрема за заштиту и интервенције у случају катастрофа, усклађивање постојећег софтверског рјешења за Банат и жупанију Тимиш као и

	управљању ванредних ситуацијама.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број спроведених обука запослених у локалној самоуправи у погледу кризних ситуација (124) - Организоване обуке и заједничке вежбе за јединице цивилне заштите; организоване радионице и семинари за локалне власти у погледу размене информација и првог одговора у случају поплава; Уведен систем за рано упозорење и праћење (1) -

Назив пројекта/програма	Заједнички приступ, бољи одговор (Још1 арРКОАСћ, ћеТТег гекропзе)
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Циљ пројекта	Општи циљ пројекта је повећање капацитета и ефикасне реакције у случају ванредних ситуација у прекограничној
Кратак опис пројекта	Пројекат се фокусира на побољшање прекограничне интероперабилности надлежних органа за управљање ванредним ситуацијама и управљањем катастрофама и повећање интервентних капацитета за исти ризик у пројектној области. Општи циљ пројекта је повећање капацитета и ефикасне реакције у случају ванредних ситуација у прекограничној области. Током имплементације пројекта, очекује се да ће тренутна ситуација која се посматра као заједнички изазов модификовати у смислу омогућавања ефикасног праћења ризика и брзог заједничког одговора у хитним случајевима / катастрофама у програмској области. Осим техничких аспеката који су директно повезани са
Надлежност	Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС)
Носиоци пројекта	Генерални испекторат за ванредне ситуације, Румунија, Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Србија, Генерални инспекторат ваздухопловства Министарства
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобанатски округ, Средњобанатски округ, Јужнобанатски округ (Србија) и Жупанија Тимиш (Румунија).
Активности на пројекту	Анализа правног оквира, писање заједничког водича, организовање заједничких вежби, куповина опреме,
Трајање пројекта	1.1.2019 - 31.12.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Буџет пројекта : 1.546.873,30 евра, Буџет ПСРРМСЛС: 460.328,00 евра, ИПА: 391.278,80 евра, Суфинансирање: 69.049,20 евра. Предлог пројекта предат путем другог позива за прикупљање предлога пројеката у оквиру програма Интерег-ИПА
Очекивани резултати програма/пројекта	Кроз активности које ће се реализовати у оквиру овог пројекта и резултата који ће бити постигнути, побољшаће се капацитети за хитне интервенције и руководства у случају природних непогода и еколошких несрећа. У ту сврху, пројекат ће пружити следеће резултате: заједничка регионална процена ризика и
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број спроведених обука запослених у локалној самоуправи у погледу кризних ситуација (65) - Учесници у заједничким обукама и вежбама, Уведен систем за рано упозорење и праћење (1) - Израда

Назив пројекта/програма	Контрола комараца у прекограничној области Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад

Мера из Програма развоја	Мера 2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Циљ пројекта	Унапређење услуга јавног здравства у Западнобачком округуи Осјечко-барањској жупанији у вези са раним откривањем болести које преносе комарци побољшањем прекограничног надзора и контроле комараца
Кратак опис пројекта	Појава нових болести које се преносе на комарце постаје све већа опасност за јавно здравље у региону Дунава и целој Европи. Последице климатских промена доказују честе поплаве које пружају одличне предуслове за повећање броја комараца у региону, јер комарцима треба вода за развој. Од 2012. године пројектно подручје се суочава са озбиљним проблемом који се односи на присуство вируса западног Нила, што је изазвало грозницу Западног Нила, који се у неким случајевима завршио смрћу пацијената. Главни циљ пројекта је побољшање спремности за превенцију, надзор и контролу популације комараца и болести које преносе, сродних потенцијалних
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Завод за јавно здравље Сомбор, Србија, Фонд „Европски послови" АП Војводине, Србија, Завод за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније, Хрватска
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки округ, Србија Осјечко-барањска жупанија, Хрватска
Активности на пројекту	Пројекат предвиђа: Заједничку прекограничну мапу локација на којима се размножавају комараци, Интегрисани систем надзора над комарцима (1СТ 1оо1), Протокол за контролу присуства комараца у прекограничној области, Обучене локалне здравствене раднике, Увођење услуге узорковања комараца за болести које преносе, Заједнички протокол хитне помоћи и спремности у случају епидемије болести које преносе комарци, Обучено локално медицинско особље, Мере смањења броја комараца, Препоруке за јединице локалне самоуправе у прекограничној области. Главне циљне групе које ће се бавити пројектом су стручњаци за јавно здравство, медицинско особље у јавним институцијама
Трајање пројекта	15.7.2017. - 14.10.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет: 982.167,50 евра, Укупан буџет партнера из Србије: 604.795,50 евра, Буџет ФЕП-а: 285.662,20 евра. ИПА суфинансирање за све српске партнере: 514.076,17 евра
Очекивани резултати програма/пројекта	(1) Успостављање интегрисаног прекограничног система (ИТ алатке) за праћење комараца и болести које они преносе, који

	садржати податке о времену, интерактивне мапе повезане са ГИС које ће указати на локације где се комарци размножавају, податке о броју и току популације комараца укључујући рани систем упозорења на болести које комарци преносе у датој области. Здравствени радници у јавном сектору у Западнобачком округу и Осјечко-барањској жупанији имаће систем надзора и лабараторијску опрему и биће обучени за надзор комараца и методе узорковања за детекцију болести које комарци преносе у циљу ефикасне сарадње са јединицама локалне власти и обезбеђивања релевантних информација за јавност. Популација комараца задржана на критичним локацијама у Западнобачком округу и Осијечко-барањској жупанији еколошки одговорним сузбијањем комараца
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Запослени у Заводу за јавно здравље Сомбор су прошли интензивне обуке у вези са системом детекције комараца који преносе вирус Западног Нила, као и обуке у вези са смањењем броја комараца у пограничној области. Укупно 10 лекара из Завода носи нова знања на поменуту тему. Током трајања пројекта похађају укупно 5 обука, од којих свака траје по 2 дана. Поред тога, основан је заједнички тим за едукацију становништва и превенцију, који се састоји од 2 доктора из Завода у Сомбору и два доктора из Завода у Осијеку. Међусобном сарадњом, доктори преносе систем најбоље праксе за профилаксу и заштиту од вируса западног Нила. Знања се преносе најризичнијим групама: деца основношколског узраста и стари људи (старачки домови). Пројектом се уводи рани систем детекције легла комараца, како би се иста могла уништити пре него што се из ларве развије одрасла јединка. Прво се ради мапирање, снимање терена из ваздуха, те се потом мапе интегришу у 1СТ 1оо1-интегрисаног прекограничног система за праћење комараца и болести које они преносе, који ће садржати податке о времену, интерактивне мапе повезане са ГИС које ће указати на локације где се комарци размножавају, податке о броју и току

Назив пројекта/програма	Контрола комараца у прекограничној области 2 Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имина региона
Циљ пројекта	Побољшање услуга јавног здравства у пројектном подручју (Осјечко-барањске и Бродско-посавске жупаније, округа Западна Бачка и Срем) омогућавајући брзо откривање болести које преносе комарци кроз побољшање прекограничног
Кратак опис пројекта	Сваке године се јавља све већи број болести чији су преносиоци комарци. Најопаснија је маларија, са глобалним ефектима. Честе поплаве и глобално загревање пружају одличне предуслове за повећање популације комараца у региону. Од 2010. године пројектна област се суочава са озбиљним проблемом везаним за присуство маларије, чикунгуње и денги грознице. Неки случајеви су се завршили смрћу пацијената. Током имплементације Мос-Крос1, подигнута је свест јавности и прикупљени су први подаци о болестима које преносе
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Завод за јавно здравство Осјечко-барањске жупаније, Хрватска, Завод за јавно здравље Сомбор, Србија, Фонд „Европски послови" АП Војводине, Србија, Завод за јавно здравство Бродско-посавске жупаније, Хрватска,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки округ, Јужнобачки округ и Сремски округ (Србија); Осјечко-барањска жупанија и Бродско-посавска жупанија (Хрватска)
Активности на пројекту	Мапирање локације за размножавање комараца на новим подручјима (Срем и Брод-Посавина), Надоградња постојећег раног систем упозорења за болести које се преносе на комарце у прекограничној области, Протокол за контролу присуства комараца у проширеној прекограничној области, Нове обучене локалне здравствене раднике, Увођење услуге узорковања комараца за нове болести које преносе, Заједнички протокол хитне помоћи и спремности у случају епидемије болести које преносе комарци за 2 жупаније и 3 округа, Обучено локално медицинско особље, Мере смањења броја комараца,
Трајање пројекта	1.3.2019.- 28.2.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет: 990.273,20 евра, Укупан буџет партнера из Србије: 572.366,66 евра, Буџет ФЕП-а: 219.582,04 евра. ИПА суфинансирање за све српске партнере: 486.511,64 евра
Очекивани резултати програма/пројекта	Мапирање локација на којима се размножавају комарци, Проширен Приручник о маларији, чикунгуњи, денги грозници и грозници у западног Нила

	Надограђени заједнички хитни и протокол о спремности у случају епидемије, Препоруке за јединице локалне самоуправе у Бродско-посавској жупанији и Срему, Увођење службе за узимање узорака ради утврђивања присуства инвазивних врсте комараца на целом пројектном подручју, Увођење услуге узорковања за нове инвазивне врсте комараца, Билборд убица комараца (број покривених особа: 37638), Еколошке клопке за гравидне женке (12000 људи покривено), Обучени локални здравствени радници,
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Запослени у Заводу за јавно здравље Сомбор су прошли интензивне обуке везане за систем детекције комараца који преносе вирус Западног Нила, као и обуке везане за смањење броја комараца у пограничној области. Укупно 10 лекара из Завода носи нова знања на поменуту тему. Током трајања пројекта похађају укупно 5 обука, од којих свака траје по 2 дана. Заједно са колегама из Осијека ће пренети стечена знања током Мос-Кроса 1 на нове здравствене раднике из Срема и Бродско-посавске жупаније. Поред тога, сви здравствени радници ће проћи нове обуке везане за инвазивне врсте које су се појавиле код нас: маларија, чикунгуња, денги грозница. Поред тога, основаће се проширен заједнички тим за едукацију становништва и превенцију, који се састоји од 2 доктора из Завода у Сомбору и два доктора из Завода у Осијеку и по 2 доктора из завода у Сремској Митровици и СЛавонском Броду. Међусобном сарадњом, доктори преносе систем најбоље праксе за профилаксу и заштиту од вируса западног Нила, маларије, чикунгуње и денги вируса. Знања се преносе најризичнијим групама: деца основношколског узраста и стари људи (старачки домови). Пројектом се уводи рани систем детекције легла комараца, како би се иста могла уништити пре него сто се из ларве развије одрасла јединка. Прво се ради мапирање, снимање терена из ваздуха на новим територијама, те се потом мапе интегришу у постојећи 1СТ 1оо1- интегрисаног прекограничног система за праћење комараца и болести које они преносе, који ће садржати податке о времену

Назив пројекта/програма	Превенција и заједничка борба против катастрофа Моснита Ноуа-Сечањ - РСГА^М^ Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Румунија-Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.9. Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и
Циљ пројекта	Циљ пројекта је заштита подручја у прекограничном региону од природних непогода, а такође и смањење утицаја у случају такве несреће, повећање свести о ризицима који се тичу животне средине, реагујући на основу тачне стратегије, ефикасне опреме која ће побољшати резултате кроз интегрисано решење за одбрану од екстремних природних
Кратак опис пројекта	Пројекат се бави значајним заједничким изазовима који се тичу специфичних аспеката локалне / регионалне спремности у вези са прекограничним ванредним ситуацијама. Такође, пројекат је конципиран тако да се граница премости као перцепција дељења и да се промовише већа сарадња и контакт између региона и заједница на обе стране границе. Пројекат се фокусира на мере које треба предузети да би се спречиле несреће. Због заједничких изазова (клима, вегетација, итд.)и ситуација са
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	ЛБ. Општина Монита Ноуа, Општина Сечањ, Фонд „Европски послови" АП Војводине, Србија
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Средњобанатски округ (Сечањ)
Активности на пројекту	Набавка нове опреме, Тренинг за припраднике јединац цивилне заштите, Набавка опреме за јединице цивилне заштите, Тренинг за припраднике штаба за вандредне ситуације, Израда оперативног плана деловања у случају катастрофа, Заједничка теренска вежба, Округли столови, Размена школске деце, Промоција пројекта, Праћење климе у пројектном подручју, Прибављање уређаја за праћење климатских услова, Студија у вези са заштитом животне средине и управљањем у ванредним ситуацијама,
Трајање пројекта	1.4.2019-30.9.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет пројекта: 1.341.001,78 евра. Укупан буџет партнера из Србије: 459.477,50 евра. Буџет ФЕП-а: 79.492,34 евра. Кофинансирање ЕУ (буџет ЕУ) у буџету партнера из Србије:
Очекивани резултати програма/прој екта	Реализацијом пројекта ће се побољшати сарадња између становника прекограничног региона како би се повећао капацитет за реаговање у случају природних непогода и еколошких несрећа.

	Јасно одређена ризична подручја и фактора, мапирање најосетљивијих подручја и стварање стратегије за делотворну акцију (поступци у случају опасних ситуација); Купљена ефикасна опрема, способна да покрива већу површину и која ће омогућити партнерима да обезбеде сигурно и чисто окружење за своје грађане; Израђена студија коју ће користити стручњаци у циљу утврђивања ризика и акција потребних за смањење таквих ризика; Успостављен модеран и ефикасан систем за надгледање који
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број спроведених обука запослених у локалној самоуправи у погледу кризних ситуација; Пројектом је предвиђено одржавање едукација и вежби (3) на одговор у случају катастрофа јединица цивилне заштите и штаба за вандредне ситуације, у општини Сечањ; Уведен систем за рано упозорење и праћење; У пројекту је предвиђено да се набави систем за праћење атмосферских утицаја (1) који ће бити постављен на територији општине Сечањ и партнерској организацији а која ће омогућити ефикасно праћење више параметара који су од значаја за

Назив пројекта/програма	Сузбијање крпеља на територији АП Војводине
Приоритет из Програма	II развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.9 Унапређење заштите становништва у кризним ситуацијама у циљу подизања квалитета живота грађана и имиџа региона
Циљ пројекта	Крпељи представљају потенцијалне векторе различитих узрочника инфективних и паразитских обољења и може се очекивати њихова експанзија као и раст учесталости обољења које оне преносе услед климатских промена. Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине планира мере које за циљ имају смањење бројности крпеља на локалитетима која представљају резервоаре узрочника болести. Сузбијање крпеља је неопходна профилактичка мера у заштити људи и животиња јер су крпељи преносници
Кратак опис пројекта	Након утврђивања стања на терену, Секретаријат издаје налог извођачу да изврши третман на одређеном локалитету и временском року који је предвиђен за правовремено извршење услуге сузбијања крпеља. Извођач о тачном термину извођења третмана обавештава Секретаријат као наручиоца посла и локалну самоуправу на чијој територијисе вршити третман. Сваки третман контролише се помоћу ГПС уређаја, а утрошак препарата се евидентира након сваког третмана. Извођач сузбијања крпеља доставља коначан извештај о
Надлежност	Члан 4. став 1. тачка 2. и става 2. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“; бр. 135/04, 36/09, 43/11 - одлука УС);Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник РС“, бр. 15/2016)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Пре почетка акције сузбијање крпеља неопходно је на време извршити јавну набавку препарата за сузбијање крпеља на бази активне супстанце ламбда-цихалотрина и јавну набавку услуге сузбијања крпеља. Акција сузбијања крпеља подразумева следеће активности: праћење временских услова, праћење појаве, бројности крпеља, издавање налога извођачу третмана за сузбијање крпеља. Након сузбијања Извођач доставља коначни извештај. Покрајински секретаријат као наручилац
Трајање пројекта	5 месеци годишње.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Набавка препарата и услуге за сузбијања: 20.000.000,00 динара годишње.
Очекивани резултати програма/пројекта	Смањење бројности крпеља на локалитетима која представљају резервоаре узрочника болести.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Извршено сузбијање на око 5.000 ha на годишњем нивоу, Смањена бројност крпеља.

Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре

Назив пројекта/програма	„Центар за развој спорта и едукацију омладине Војводине“ на Летенки
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10 Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Унапређење спортске и омладинске инфраструктуре ради стварања бољих услова за бављење спортом и одвијање наставе и боравка у природи
Кратак опис пројекта	Летенка је постојеће омладинско насеље на Фрушкој гори које се простире на око 8 ћа земљишта са постојећим азбестним објектима планираним за рушење. Планом детаљне регулације локалитета „Летенка“ предвиђена је изградња савременог тренажног центра који ће у свом саставу имати спортску халу, смештајне капацитете (павиљоне и хотел са затвореним базеном), отворене спортске терене отворени амфитеатар и друге пратеће садржаје. Реализација пројекта планирана је фазно: Фаза - 2 смештајна павиљона, ресторан, 2 спортска терена, 2 контролне кућице и 7 техничких објеката, Фаза - 1 смештајни павиљон, спортска хала, управна зграда,
Надлежност	Покрајински секретаријат за спорт и омладину
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, Покрајински завод за спорт и медицину спорта, Управа за капитална улагања
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Сремски округ и Сремска Митровица.
Активности на пројекту	Припрема пројекта подразумевала је решавање имовинско правних односа на предметном земљишту од око 8 ћа између РС и АПВ, решавање проблема накнаде за пренамену замљишта из шумског у грађевинско, набавку и израду пројектно техничке докумантације и прибављање дозвола за градњу. Реализација пројекта подразумева спровођење поступка јавне набавке, уговарање и извођење радова, вршење надзора и техничког прегледа објеката, прибављање употребних дозвола. Напомена: овај пројекат је уско повезан са припремом и реализацијом пратеће инфраструктуре у надлежности других
Трајање пројекта	Припрема пројекта: 2016, 2017, 2018. Реализација пројекта: 2018, 2019, 2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Припремне активности: 13.666.662,70 дин - Израда пројектно техничке документације и техничке контроле - буџет АПВ, Покрајински завод за спорт и медицину спорта - (реализација 2017 и 2018); 35.876.551,60 дин - Такса за пренамену шумског у грађевинско земљиште - буџет АПВ - Покрајински завод за спорт и медицину спорта - (реализовано 2017). Реализација пројекта подразумева трогодишње финасирање капиталног пројекта: - 350.000.000,00 дин,

	Извођење радова 1. и 2. фазе и вршење стручног надзора - буџет АПВ - Управа за капитална улагања АПВ.
Очекивани резултати програма/пројекта	Изграђени савремени спортски, смештајни и други пратећи објекти чиме би били створени услови за квалитетан боравак омладине у природи, одвијање наставе у природи,
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број изграђених објеката по фазама (спортских, смештајних и других пратећих објеката).

Назив пројекта/програма	Унапређење спортске инфраструктуре у АП Војводини
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Циљ пројекта је стварање системски планираног и континуираног улагања у развој спортске инфраструктуре у смислу изградње, одржавања (санација, адаптација и реконструкција) и опремања спортских објеката ради подизања квалитета бављења спортом и стварања услова за реализацију програма из области школског
Кратак опис пројекта	Анализа стања постојеће спортске инфраструктуре, утврђивање приоритета финансирања, реализација пројекта кроз спровођење конкурса за изградњу, одржавање и опремање спортских објеката у
Надлежност	Покрајински секретаријат за спорт и омладину
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину, ЈЛС, Васпитно-образовне установе АПВ.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање конкурса у области изградње, одржавања и опремања спортских објеката у АПВ, Комисијска обрада пристиглих захтева и сачињавање предлог пројеката за финансирање,
Трајање пројекта	Континуирано - на годишњем нивоу.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ,	Буџет АПВ: година: 116.800.000,00 динара, година: 120.000.000,00 динара година: 130.000.000,00 динара.
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређени услови за бављење спортом и физичким активностима свих грађанки и грађана АП Војводине, посебно деце школског узраста, жена, особа са инвалидитетом, као и унапређени услови за постизање врхунских спортских резултата
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број изграђених спортских објеката, Број санираних, адаптираних и реконструисаних спортских објеката, Број опремљених спортских објеката

Назив пројекта/програма	Планирање, изградња, реконструкција и модернизација путне инфраструктуре у АП Војводини
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Подизање квалитета путне инфраструктуре, унапређење безбедности саобраћаја.
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева спровођење следећих активности: Активност 14 - изградња обилазнице Кањижа, Активност 15 - подизање квалитета држ. пута ГБ реда бр. 12 (Футог - Бегеч - Бачка Паланка), Активност 16 - подизање квалитета држ. пута 11А реда бр. 100
Надлежност	Активност 14 - Општина Кањижа, ЈП „Путеви Србије“, Активност 15 - ЈП „Путеви Србије“, Активност 16 - ЈП „Путеви Србије“
Носиоци пројекта	Предлог: Активност 14 - Управа за капитална улагања АП Војводине, Општина Кањижа, ЈП „Путеви Србије“; Активност 15 - Управа за капитална улагања АП Војводине, ЈП „Путеви Србије“; Активност 16 - Управа за капитална улагања АП Војводине, ЈП
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Општина Кањижа, Град Нови Сад, Општина Бачка Паланка, Општина Сремски Карловци.
Активности на пројекту	Активност 14 - реализација радова на изградњи прикључака и основне трасе обилазнице; Активност 15 - пројекат реконструкције за ванградску деоницу коловоза кроз насеље Футог; Активност 16 - пројекат санације клизишта, рехабилитација
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Активност 14 - 600.000.000,00 (радови), Активност 15 - 655.900.000,00 (пројекат+радови), Активност 16 - 302.000.000,00 (пројекат+радови).
Очекивани резултати програма/пројекта	Побољшање квалитета саобраћајне повезаности и приступачности, повећање нивоа безбедности саобраћаја.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Дужина унапређене и изграђене путне инфраструктуре: Активност 14 - без саобраћајних прикључака 4,638 кт, Активност 15 - 22,51 кт, Активност 16 - 7,95 кт

Назив пројекта/програма	"Израда пројектно-техничке документације за пругу Суботица - Баја"
Приоритет из Програма	I Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	У оквиру "1п1егге§ - 1РА Рго§гата ргеко§гатспе загаЉје МаЉгака - бгђгја" реализује се пројекат 'ПКЕАМ гаЛтау", који има за циљ израду пројектно-техничке документације за деоницу пруге Суботица - Баја, дужине 58,42 кт. Имплементацијом овог пројекта биће комплетирана пројектно-техничка документација за целу пругу Сегедин - Суботица - Баја, чиме ће бити омогућена следећа фаза реализације пројекта -

Кратак опис пројекта	Изградњом ове пруге добија се једна хоризонтална железничка линиј а Сегедин-Реске-Хоргош-Суботица-Чикериј а-Бачалмаш-Бај а, као део главног правца између две највеће луке Јадранског и Црног мора, Ријеке и Констанце, што ствара услове да се превоз терета преусмери са преоптерећених јавних путева, на железницу, као еколошки и економски прихватљивији вид транспорта. Поред тога, реализација овог пројекта унапређује привредни развој у овом региону, као и социјалне и економске предности које ће се реализовати у краткорочном периоду. Физичку удаљеност становници ће моћи свладати много брже у односу на садашњу ситуацију и унапредиће се принцип једнаких могућности за становнике периферних подручја. Коришћењем
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај ''Инфраструктура железнице Србије'' АД
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - водећи партнер, Еврорегионална развоја агенција ДКМТ из Сегедина - прекогранични партнер
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобачки округ, Град Суботица, Жупанија Бач-Кишкун, Град Баја.
Активности на пројекту	Реализација ИПА пројекта ''Израда пројектно-техничке документације за пругу Суботица - Баја''
Трајање пројекта	3 године (1.6.2017 - 31.5.2020. године)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Укупан максимални буџет пројекта износи: 3.585.017,40 евра, Субвенција Европске уније: 3.047.264,79 евра (85%), Сопствено учешће партнера на пројекту износи: 537.752,61 евра (15%), За активности које спроводи Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, предвиђен је буџет од: 3.255.968,00 евра, За активности Еврорегионалне развојне агенције ДКМТ из
Очекивани резултати програма/прој екта	Студија оправданости са идејним пројектом деонице пруге Суботица - граница са Мађарском, дужине 11,90 кт, према српским прописима; Пројекат за одобрење за деоницу пруге Граница са Србијом - Чикерија - Бачалмаш - Баја, дужине 46,52 кт, према мађарским прописима; Просторни план посебне намене инфраструктурног коридора Суботица - Државна границе са Мађарском - Чикериа и
Индикатори резултата (описно и бројчано)	- Израђена пројектно-техничка документација за 58,42 километара пруге.

Израђен Просторни план посебне намене инфраструктурног коридора Суботица - Државна границе са Мађарском - Чикерија за 11,90 кт пруге у Србији,
Модификовани просторани планови на 46,52 кт трасе пруге у Мађарској.

Назив пројекта/програма	Изградња зграде РТВ
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10 Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Изградња зграде за функционисање Радио-телевизије
Кратак опис пројекта	Пословни комплекс Јавне медијске установе "Радио-телевизија Војводине" наменски изграђен током 70-их и 80-их година прошлог века за продукцију, обраду и емитовање различитих програмских садржаја значајно је оштећен током НАТО бомбардовања 1999. године и од тада није у функцији. Установа тренутно обавља своју делатност у отежаним и неадекватним условима на пет различитих локација. У складу са урбанистичком и пројектно-техничком документацијом предвиђено је да се реализација пројекта одвија кроз две фазе, при чему прва фаза подразумева уклањање постојећих објеката на предметној локацији и припрему терена за изградњу, док друга фаза подразумева изградњу новог објекта. Пројектом за грађевинску дозволу предвиђена је изградња главног пословног објекта спратности
Надлежност	Управа за капитална улагања АП Војводине
Носиоци пројекта	Град Нови Сад
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Град Нови Сад, Јужнобачки округ.
Активности на пројекту	Динамика реализације пројекта условљена је динамиком обезбеђења потребних средстава за финансирање пројекта, израде пројекта за извођење и исходовања решења о
Трајање пројекта	Почетак: октобар 2016. године. Завршетак: октобар 2019. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Према Акционом плану: 1.720.749.000,00 динара (10.147.166,00 евра) - израда техничке документације, прва и друга фаза изградње. Према техничкој документацији за извођење радова на рушењу постојећих објеката и изградњу нових објеката укључујући услуге израде пројекта за извођење радова на изградњи објекта, стручног и пиротехничког надзора: 3.300.000.000,00 динара (27.500.000,00 евра).
Очекивани резултати програма/пројекта	Изграђена зграда РТВ-а.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Вредност улагања у модернизацију јавног сервиса.

Назив пројекта/програма	Развој логистичких центара између Мађарске и Србије на железничкој оси Београд - Нови Сад - Суботица - Кишкунхалаш (Тће ^е1ортеп1 оћ 1о§^бћсб сеШегз ће1теер Нипдагу апћ 3егМа ш 1ће гаћтау ах^б Ве1§гаће - N0^^ 8аћ - бићоћса - Шбкипћа1аб -
Приоритет из Програма	II. Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре

Циљ пројекта	Циљ пројекта је развој железничке инфраструктуре како би се промовисале пословне услуге у области прекограничном региону кроз унапређење одрживог интермодалног
Кратак опис пројекта	Циљ пројекта је развој железничке инфраструктуре како би се промовисале пословне услуге у области прекограничном региону кроз унапређење одрживог интермодалног железничког саобраћаја и смањење уских грла у граничним подручјима. Допринеће се повећању капацитета еколошки прихватљивих пруга за прекогранични теретни транспорт кроз развој интермодалних транспортних решења у три логистичка центра (набавка опреме за Нови Сад и израда студија изводљивости и техничких планова за Кишкунхалаш и Суботицу у складу са стандардима ЕУ за интермодални транспорт) и
Надлежност	Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС)
Носиоци пројекта	"Железнице Србије" акционарско друштво, Србија, Кишкунхалаш локална самоуправа, Мађарска, Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Србија, Регионална агенција за развој малих и средњих предузећа,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ, Србија, Западнобачки округ, Србија, Жупанија Бач-Кишкун, Мађарска.
Активности на пројекту	Израда студије, израда техничких планова, пројектне документације, анализа уских грла, куповина опреме, равијање интернет портала информационог система, организовање
Трајање пројекта	1.1.2020 - 31.12.2022.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Буџет пројекта: 2 288 268,3 евра. Буџет ПСРРМСЛС: 317.085,00 евра. ИПА: 269.522,25 евра. Суфинасирање: 47.562,75 евра. Планира се предаја пројекта путем трећег позива за прикупљање предлога пројеката у оквиру програма Интерег-
Очекивани резултати програма/прој екта	Развој интермодалних транспортних решења у три логистичка центра (набавка опреме за Л Нови Сад и израда студија изводљивости и техничких планова за Бач-Кишкун и Суботицу у складу са стандардима ЕУ за интермодални транспорт) и стварање услова за смањење уских грла - поједностављење процедура за гранични прелаз и увођење паметних технологија
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број ревитализованих подручја (28.4 кт), Укупна дужина пруге на коју се директно односе развојни планови

Назив пројекта/програма	Штедљива расвета
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10 Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Смањење потрошње електричне енергије,емисије С02 и смањење трошкова за електричну енергију.

Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата расписивање јавног конкурса и доделу бесповратних подстицајних средстава за унапређење енергетске ефикасности расвете - смањење потрошње електричне енергије за јавно и унутрашње осветљење и заштита животне средине кроз смањење емисије угљен-
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање и спровођење конкурса.
Трајање пројекта	Годишње (2018-2020)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 57.500.000,00 РСД.
Очекивани резултати програма/пројекта	Смањење потрошње електричне енергије, емисије С02 и смањење трошкова за електричну енергију.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Смањење потрошње електричне енергије у к^h и % смањење емнисије угљен диоксида у тонама и % број реализованих пројеката

Назив пројекта/програма	Уградња котлова са већим степеном корисног дејства у јавним установама на територији АП Војводине
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10 Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Повећање енергетске ефиксности и смањење трошкова за грејање и припрему топле потрошне воде (трошкови енергије се финансирају из буџетских средстава)
Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата расписивање јавног конкурса и доделу бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање јавних установа за замену дотрајалих и неефикасних котлова новим и ефикаснијим, ради смањења потрошње енергије која се користи за грејање и за припрему топле потрошне воде. Старост постојећих котлова условљава велику потрошњу енергената, непоузданост у функционисању, смањен степен корисности, стога постоји веома велика потреба замене тих
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање и спровођење конкурса.
Трајање пројекта	Годишње (2018-2020)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 14.000.000,00 РСД.
Очекивани резултати програма/прој екта	Смањење потрошње енергије која се користи за грејање и за припрему топле потрошне воде у јавним установана, Повећање енергетске ефиксности на нивоу јавних установа
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број јавних установа у којима су постојећи котлови замењени новим котловима са већим степеном корисног дејства. Смањење потрошње енергије

Назив пројекта/програма	Услуга израде елабората енергетске ефикасности
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10 Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Израда елабората енергетске ефикасности зграда.
Кратак опис пројекта	Средства су планирана за израду елабората енергетске ефикасности зграда који ће садржати карактеристике омотача објекта усклађене са вредностима коефицијената пролаза топлоте и вредности специфичног трансмисионог губитка, као и
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање и спровођење јавне набавке - наруџбеница
Трајање пројекта	2018 година

Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 550.000,00 РСД.
Очекивани резултати програма/проj екта	Унапређење енергетске ефикасности.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	- Број објеката за које су сачињени елаборати енергетске ефикасности.

Назив пројекта/програма	Услуга техничког саветавања ЕРС Е8СО
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10 Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Техничко саветовање јавних установа за израду елабората по Е8СО моделу.
Кратак опис пројекта	Средства су планирана за пружање услуга техничког саветовања јавним установама за израду елабората по Е8СО моделу. На овај начин се по први пут у земљи омогућава јавним установама стручна помоћ у изради убрзаног модела за
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање и спровођење јавне набавке
Трајање пројекта	2018.година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 3.000.000,00 РСД.
Очекивани резултати програма/проj екта	Пружена стручна помоћ у изради убрзаног модела за прикупљање документације за комисију за ЈПП кроз Е8СО у циљу већег уштеда енергије
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број јавних установа којима је пружена услуга техничког саветовања

Назив пројекта/програма	Развој саобраћаја и путне инфраструктуре
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10 Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Изградња, реконструкција и модернизација саобраћајне инфраструктуре.
Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата расписивање јавног конкурса и доделу бесповратних подстицајних средстава локалним самоуправама за суфинансирање реализације пројеката изградње, реконструкције и модернизације саобраћајне инфраструктуре (саобраћајне сигнализације, бициклистичке стазе, измештање
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор саобраћаја
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор саобраћаја Јединице локалне самоуправе
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање и спровођење конкурса.
Трајање пројекта	Годишње (2018-2020)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 45.677.768,37 РСД.
Очекивани резултати програма/пројекта	Изградња, реконструкција и модернизација саобраћајне инфраструктуре.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број локалних самоуправа којима су додељена бесповратна средства, Дужина пута која је изграђена реконструисана и

Назив пројекта/програма	Подршка у изради пројектно техничке документације
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Стварање предуслова за изградњу инфраструктурних објеката
Кратак опис пројекта	Средства су планирана за израду пројектно-техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката (водовод, канализација, пречистачи вода, путеви и др.) у
Надлежност	Покрајинскн секретаријат за енергетику,грађевинарство и саобрћај - сектор грађевинарства
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику,грађевинарство и саобрћај - сектор грађевинарства Јединице локалне самоуправе
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање конкурса за израду пројектно-техничке документације за изградњу инфраструктурних објеката у
Трајање пројекта	Годишње (2018-2020)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 1.500.000,00 РСД.

Очекивани резултати програма/пројекта	Израђена пројектно-техничке документација за изградњу инфраструктурних објеката у јединицама локалне самоуправе на територији АП Војводине
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број локалних самоуправа којима су додељена средства.

Назив пројекта/програма	Израда елаборта енергетске ефикасности, машинских и електро пројеката
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Израда елабората енергетске ефикасности и енергетских пасоша, као и пројектне документације ради могућности реализације пројеката за унапређење енергетске ефикасности
Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата расписивање јавног конкурса и доделу бесповратних подстицајних средстава јавним установама на територији АП Војводине за израду елабората енергетске ефикасности, машинских и електро пројеката. Елаборати, машински и електро пројекти су саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање решења којим се одобрава извођење радова на адаптацији или санацији објекта. Циљ пројекта је унапређења енергетских својстава објеката, а као резултат се добијају подаци за израду
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање јавних конкурса и додела бесповратних подстицајних средстава
Трајање пројекта	Годишње (2018-2020)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 8.000.000,00 РСД.
Очекивани резултати програма/пројекта	Израђени елаборати енергетске ефикасности, машинских и електро пројеката.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Додељена средства, Број израђених елабората.

Назив пројекта/програма	Промоција грађевинарства - израда модела
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Промоција грађевинарства и објеката у који потенцијални инвеститори могу улагати.
Кратак опис пројекта	Средства су планирана за израду модела реконструкције објеката. Визуелизација потенцијалних грађевинских објеката на територији АП Војводине је промоција објеката у које
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор грађевинарства
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор грађевинарства
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Спровођење јавне набавке
Трајање пројекта	2018.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 550.000,00 РСД.
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећан број реконструисаних објеката на територији АП Војводине
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број реконструисаних грађевинских објеката.

Назив пројекта/програма	Изградња бициклистичке стазе Нови Сад-Београд
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	2.10. Инфраструктурна обнова и модернизација урбаних центара у циљу развоја полицентричне структуре
Циљ пројекта	Циљ пројекта је повезивање становништва насељених места у зони државног пута 11А реда на релацији Нови Сад - Београд.
Кратак опис пројекта	Пројекат Изградња бициклистичке стазе Нови Сад - Београд ће се реализовани у две фазе: прва фаза обухвата израду пројектно техничке документације, док друга фаза обухвата
Надлежност	АП Војводина и Република Србија
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам, АП Војводина и Република Србија
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Нови Сад, Сремски Карловци, Инђија, Стара Пазова и Нова Пазова до уласка у Батајницу
Активности на пројекту	Пројекат ће се реализовати у две фазе: Фаза 1 обухвата Израду техничке документације за изградњу бициклистичке стазе Нови Сад- Београд; Фаза 2 обухвата изградњу бициклистичких стаза у зони државног пута ПА реда број 100, Нови Сад-Београд на деоници
Трајање пројекта	До 2021.године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор финансирања (буџет АПВ,	Прва фаза (2018-март 2019): 36.000.000,00 динара Друга фаза (до 2021): 1,2 милијарде динара

Очекивани резултати програма/пројекта	Повезивање становништва у насељеним местима дуж коридора, Повезивање Фрушке горе са савера и југа, Додатна промоција Фрушке горе као бициклистичке и туристичке дестинације,
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Израђена техничка документација, Изграђена стаза, Постављена сигнализација, Број циклотуриста годишње

Назив пројекта/програма	Развој креативне индустрије у Војводини
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Циљ пројекта	Циљ пројекта је повећање удела производа креативне индустрије у укупној проивреди у АПВ, стварење спреге између уметности и индустрије
Кратак опис пројекта	Пројекат ће бити реализован кроз конкурсе којим ће се подржати предузетници, микро, мала и средња предузећа који послују у оквиру креативне економије као битног сегмента развоја укупне привреде и предузетништва у АП Војводини и
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам Привредни субјекти у сектору креативне економије
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Пројекат ће се реализовати кроз следеће активности: Расписивање јавног конкурса, Одлука о додели средстава, Закључивање уговора са корисницима средстава, Реализација, Мониторинг и реализацији од стране корисника средстава
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: 000.00 динара у 2018. години 000.00 динара у 2019. години 000.00 динара у 2020. години
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање броја запослених у креативној индустрији, и пројеката предузећа и предузетника у делатностима креативних
Индикатори резултата (описно и бројчано)	- Број одобрених пројеката

Назив пројекта/програма	Програм развоја СМАРТ Војводине 2020-2025
Приоритет из Програма	II Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	Мера 2.10. Обезбеђење услова за динамичан раст инвестиционе активности у циљу повећања запослености
Циљ пројекта	Циљ пројекта је развој концепта паметних градова и руралних подручја Покрајине у Војводини и израда акционог плана.
Кратак опис пројекта	Овим пројектом треба да се дефинише у ком правцу треба да иде развој градова и руралних подручја како би се уклопили у смернице Европске уније и могли да постанемо део Смарт Европе. Циљ програма је да буде едукативни материјал, а и смерница за локалне самоуправе и Покрајинску владу у даљим активностима како би оне биле синхронизоване и водиле
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајинска влада и заинтересоване стране.
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Реализација овог пројекта подразумева следеће: Анализа смерница ЕУ, Анализа решења у окружењу, примера добре праксе, Анализа стања у Војводини, Предлог концепта развоја, Израда акционог плана са индикаторима,
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор финансирања (буџет АПВ,	Буџет АП војводина, фондови ЕУ Није предвиђен буџет у 2018. години 000 динара у 2019. години 000 динара у 2020. години
Очекивани резултати програма/прој екта	Урађен Програм. Урађен Акциони план. Формиран Савет.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Усвојен Програм Усвојен Акциони план Именовани чланови Савета

Приоритет III Одрживи привредни раст

Мера: 3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа

Назив пројекта/програма	Пилот пројекат за културне и креативне индустрије - Финансије, учење, иновације и патентирање за културне и креативне индустрије, РПо1 ргсјес1 &г Сиђига1 апН Сгеа!гсе 1пНи81пе8 Ршапсе, ^еагшпд, 1ппо^а1гсп апП Ра1еп1т§ 1ог Сиђига1 апП
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Циљ пројекта	Циљ пројекта је јачање капацитета малих и средњих предузећа у области креативних и културних индустрија.

Кратак опис пројекта	Мала, средња и микро предузећа због своје ограничене величине често нису у могућности да улажу у развој вештина и компетенција што резултира различитим облицима структурних слабости у вези са питањима као што су финансијско управљање и планирање, приступ кредитима, целоживотно учење, капацитети за иновације и управљање, политику патентирања. Сврха овог пројекта је развијање лабораторије за учење у којој се ови проблеми решавају кроз сарадњу између водећих организација са дизајном, политиком
Надлежност	Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука уС)
Носиоци пројекта	ЕСО^Е (Иа1у), КЕА Еигореап АНаћб (Ве1§шт), 81иђ§аћ Ке§тп Есопот1с ^е^е1ортеп! Согрогаћоп (Сегтапу), Вибшебб апП Сићига1 ^е^е1ортеп! Сепће - КЕРА (Сгеесе), РаСопа Сићига1 ће Маћп± Сгеа!тее Сеогд^а (8ра1п), Р1иб^а1ие (Спћеђ Кшдћот), Еигореап Сгеа!гсе Вибшебб №1мтгк - ЕСВ^ (№1ћег1апЉ), СВА ^ЕХ (Сегтапу), Ргс^шаа1 Зесге1апа1 1ог Ко§тпа1 ^е^е1ортепр 1п!егге§тпа1
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	
Активности на пројекту	Размена знања које је развијено како би се олакшао приступ изворима финансирања за предузећа, почев од италијанског искуства Вапсорабба и састављање извјештаја о изводљивости за европски стандардизовани образац; Подизање свести банака и финансијских институција о могућностима улагања у ККИ; Ажурирање наставних планова и програма; Стварање извештаја иновативних пракси у области ККИ; Развијање иновативног формата лабораторије за учење; Организовање серије радионица о стању иновационих пракси за ККИ;
Трајање пројекта	1.1.2019 - 30.6.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор	Буџет пројекта: 1.000.000.000,00 евра. Буџет ПСРРМСЛС: 50.000,00 евра. Предлог пројекта предат путем позива за прикупљање

финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	пројеката за културне и креативне индустрије, Европска комисија.
Очекивани резултати програма/прој екта	Нова финансијска класификација за ККИ предузећа, Нови модел за аналитичке вештине, Нови приступ перспективи иновативног екосистема за ККИ, Вредновање и одбрана интелектуалне својине коју производе
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Спроведене обуке и тренинзи у оквиру пословних инкубатора, Број нових услуга иновативног типа које су уведене у постојеће пословне инкубаторе

Назив пројекта/програма	Буџетски фонд за спровођење мера развојне политике АП Војводине
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Циљ пројекта	Повећење привредног раста кроз подстицајна средства намењена за подршку реализације инвестиционих пројеката, и то доделом бесповратних средстава за отварање нових радних места повезаних са реализацијом инвестиционих пројеката и доделом бесповратних средстава за куповину опреме
Кратак опис пројекта	Средства се додељују након конкурса, заинтересована привредна друштва подносе пријаву са пословним планом и пратећом документацијом - пријаве се оцењују са складу са
Надлежност	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и РАВ
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	45 јединица локалне самоуправе на територији АП Војводине, са акцентом на мање развијене општине.
Активности на пројекту	Припрема и расписивање конкурса, одобравање и исплата средстава, имплементација пројекта и контрола извршења
Трајање пројекта	2017 - 2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: - 350.000.000,00, - 500.000.000,00, - 500.000.000,00,
Очекивани резултати програма/пројекта	Запошљавање нових лица и реализација нових инвестиција привредних друштава.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	- одобрено и имплементација траје за 15 инвестиционих пројекта привредних друштава; запослено 532 нова радника; - одобрено и имплементација траје за 36 инвестиционих

Назив пројекта/програма	Подршка развоју иновативних стартап компанија путем прединкубације
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Циљ пројекта	Развој и унапређење предузетничке климе и подршка иновативним предузетничким идејама и иновативним микро и малим предузећима у Војводини
Кратак опис пројекта	У циљу увођења и унапређења процеса прединкубације потребно је да се предузетници што боље упознају са потребама потенцијалних купаца, пословним моделима који су доминантни на тржишту као и са правилима функционисања циљног тржишта. Овим пројектом ће се омогућити предузетницима да путем обука, консалтинга и умрежавања умање ризик и постигну ефикаснији и ефективнији развој своје идеје и самог будућег бизниса. Фазе прединкубације за
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова
Носиоци пројекта	Пословни инкубатор Нови Сад, Пословни инкубатор Зрењанин, Пословни инкубатор Суботица,

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	
Активности на пројекту	Пројекат се изводи у континуитету путем конкурса за подстицај пословних инкубатора. Конкурсом из 2017. године средствима Покрајинског секретаријата је подржано 5 пословних инкубатора за набавку опреме и спровођење едукација у областима развоја пословања. Конкурсом из 2018. године средствима Покрајинског секретаријата је подржано 6 пословних инкубатора за набавку опреме
Трајање пројекта	Континуирано, сваке године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: година: 5.000.000,00 динара. година: 5.000.000,00 динара.
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање броја предузетника, Повећање квалитета и броја запослених.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Укупно 48 реализованих стартап пројеката у три инкубатора за четири године пројекта, Укупно 96 обучених предузетника у 3 инкубатора за четири године пројекта, Укупно 192 радна места у три инкубатора за четири године

Назив пројекта/програма	Развој концепта иновационог хаба Војводине са акционим планом и реализација хаба
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Циљ пројекта	Развој концепта иновационог хаба Војводине са акционим планом ради подизањае иновативних способности мсп, активирања предузетничког потенцијала, комерцијализације
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева израду концепта како реализовати предлога Пројекат подрзумева израду концепта како реализовати хаб на основу анализе добрих примера и размене искуства. Иновациони хаб треба да буде со-№Огкш§ р1асе тј. заједнички простор у ком ће бити више старт апова, или појединаца, или зрелих компанија којима ће се омогућити стална едукација, заједничке услуге, лакши приступ финансирању, менторинг, долазак светских експерата, сарадња са универзитетима, формирање и коришћење заједничких лабораторија, умрежавање на националном и међународном нивоу и повезовање са сличним хабовима, све у циљу развоја
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам и све секретаријати Покрајинске владе.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Војводина

Активности на пројекту	Активности на пројекгу укључују: анализа смерница ЕУ, анализа решења у окружењу и примера добре праксе, анализа стања у Војводини, израда предлога концепта, израда акционог плана са индикаторима и
Трајање пројекта	2018-2020. година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор финансирања (буџет АПВ,	Буџет АП војводина, фондови ЕУ Није предвиђен буџет у 2018. години 000 динара у 2019. години 000 динара у 2020. години
Очекивани резултати програма/проі екта	Урађен Концепт Формиран Иновациони хуб
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Формиран Хуб Број учесника у хуб-у

Назив пројекта/програма	Подршка пословном удруживању и умрежавању
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва, микро и малих и средњих предузећа;
Циљ пројекта	Пројекат је усмерен ка развоју и унапређењу предузетничког амбијента, ефикаснијем коришћењу ресурса, подизању конкурентности предузетника и предузећа кроз груписање привредних потенцијала удружених у кластере, пословна и
Кратак опис пројекта	Пројекат се изводи путем конкурса којим се додељују бесповратна средства за реализацију пројеката од значаја за развој привреде АП Војводине и набавку опреме за потребу реализације заједничких производа и/или услуга. Пројекат је усмерен ка пружању подршке предузетницима, микро, малим и средњим привредним друштвима организованим у кластере - пословна удружења у реализацији пројеката и набавци опреме којима се доприноси повећању конкурентности и продуктивности предузетника и привредних друштава у кластерима, развијање заједничких производа и
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање јавног конкурса; Одлука о додели средстава; Закључивање уговора са корисницима средстава; Реализација; Извештавање о реализацији од стране корисника средстава
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор финансирања (буџет АПВ,	Буџет АП Војводине: 000.00 динара у 2018. години 000.00 динара у 2019. години 000.00 динара у 2020. години
Очекивани резултати програма/пројекта	Побољшање тржишне позиционираности предузетника и привредних друштава органоизованих у кластере, пословна и струковна удружења
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број одобрених пројеката.

Назив пројекта/програма	Програм СМАРТ специјализације у истраживању и иновацијама АП Војводине са акционим планом за период 2020- 2025
Приоритет из Програма	III Развој инфраструктуре и услова за пристојан живот и рад
Мера из Програма развоја	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и малих и средњих предузећа
Циљ пројекта	Циљ пројекта је израда Програма који ће представљати платформу за убрзање регионалног развоја и подстицање економског раста на регионалном нивоу
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева постојање стратешког оквира за ефикасно коришћење јавних средстава за истраживање и развој које доприноси равномерном регионалном развоју, повећању конкрурентности и искоришћавању потенцијала базираних на спостеној специфичности. Постојање оваквог документа, израђеном према методологији
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајинска влада, приватни сектор и удружења.

Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Војводина
Активности на пројекту	Реализација овог пројекта подразумева следеће: Анализа реализације досадашњег програма за период 2014-2020. година, Кориговање и израда новог програма, са учешћем свих заинтересованих страна, Усклађивање са Националном стратегијом, Операционализација кроз акциони план,
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор	Буџет АП војводина, фондови ЕУ Није предвиђен буџет у 2018. години 000 динара у 2019. години 000 динара у 2020. години
Очекивани резултати програма/прој екта	Урађен Програм, Урађен Акциони план, Формиран Савет
Индикатори резултата за меру из програма развоја	Останак Војводине на ПС3 платформи ЕУ
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Усвојен Програм, Усвојен Акциони план, Именовани чланови Савета, Формиран савет

Назив пројекта/програма	Пројекат оснивања регионалног иновационог старт-ап центра у Суботици
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и микро и малих и средњих предузећа
Циљ пројекта	Циљ пројекта је пружање подршке малим и средњим предузећима у активирању њиховог иновативног потенцијала кроз оснивање регионалног иновационог б1аП ир центра
Кратак опис пројекта	Универзитет у Новом Саду-Економски факултет у Суботици је одлучио да оснује Регионални иновациони старт-ап центар у Суботици. Подршком пројекта Економског факултета у Суботици, реновирало би се приземље и први спрат зграде Економског факулета у Суботици и набавила потребна опрема, намештај и уређаји за наведени простор, а све у циљу обезбеђења
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина, Град Суботица
Активности на пројекту	Оснивање Регионалног иновационог старт-ап центра Улагање у Регионални иновациони старт-ап центар
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор финансирања (буџет АПВ,	Буџет АП Војводине 000 динара у 2018. години 000 динара у 2019. години 000 динара у 2020. години
Очекивани резултати програма/прој екта	Осниван Регионални иновациони старт-ап центар

Индикатори резултата (описно и бројчано)	Обезбеђења пословног амбијента за предузетнике, Обезбеђења пословног амбијента почетнике из ИТ сектора , Одржавања предавања (обуке, едукације од стране искусних експерата и сл.) ,

Назив пројекта/програма	Подршка развоју стартапова иновативних делатности
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.1. Стварање подстицајног амбијента за раст и развој предузетништва и микро и малих и средњих предузећа
Циљ пројекта	Циљ пројекта је развој и унапређење предузетничке климе, подршка иновативним предузетничким идејама и иновативним микро, малим и средњим предузећима у Војводини. Пројекат има за циљ ослобађање креативне енергије привреде у функцији економског раста и подизања конкурентности људских ресурса и домаће привреде, повећања
Кратак опис пројекта	Пројекат је усмерен на спровођење активности усмерених ка малим и средњим предузећима и предузетницима са циљем активирања њихових иновационих потенцијала и развоја
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Пројекат ће се реализовати кроз следеће активности: Расписивање јавног конкурса Одлука о додели средстава Закључивање уговора са корисницима средстава Реализација
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине. Није предвиђен буџет за 2018. годину 000 динара за 2019. годину 000 динара за 2020. годину
Очекивани резултати програма/пројекта	Повећање броја реализованих иновативних технолошких решења и иновативних технолошких процеса.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број расписаних конкурса Број подржаних предузећа Број реализованих иновативних технолошких решења и

Мера: 3.3. Унапређење сарадње и повезивања/кластери

Назив пројекта/програма	Развијање пословног окружења кроз едукацију радне снаге у складу са потребама тржишта фе^е1ортеп1 оГ 1ће ћи8ше88 епупоптеШ 1ћгои§ћ 1ће ећисаћоп
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.3. Унапређење сарадње и повезивања/кластери
Циљ пројекта	Пројекат ће допринети стварању бољих услова за повећање конкурентности и последично брже запошљавању дугорочно незапослених. То ће се постићи побољшањем знања и вештина дугорочно незапослених у прекограничном региону кроз креирање новог курикулума за занимања потребна на

Кратак опис пројекта	Фокус пројекта је на успостављању прекограничне мреже између заинтересованих страна које ће радити на побољшању знања и развијању вештина људи у складу са потребама тржишта. Развијање нових, иновативних образовних програма ће побољшати образовни систем укључених региона и створити нове могућности. Пројекат се заснива на припреми адекватних програма, подршци у процесима менторства и усаглашавања програма са захтевима привреде и потребама које дефинишу тржиште рада. Пројекат ће допринети стварању бољих услова
Надлежност	Закон о утврђивању надлежности Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС)
Носиоци пројекта	Развојна агенција Вуковар д.о.о, Училиште Студиум, ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Сремски округ, Србија и Вуковарско-сријемска жупанија, Хрватска.
Активности на пројекту	Имплементација пројекта обухвата: истраживање тржишта рада и припрема анализе, развоја и имплементације образовних програма /курикулума, развој и успостављање онлине платформе за умрежавање са мобилном апликацијом, радионице за побољшање софт и пословних вештина, студијско путовање у Амстердам и мотивациону радионицу. Пројекат се заснива на припреми адекватних програма, подршци у процесима менторства и усаглашавања програма са захтевима
Трајање пројекта	2.1.2019 - 1.1.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Буџет пројекта: 635.228,72 евра. Буџет ПСРРМСЛС: 227.042,10 евра. ЕУ допринос: 192.985,78 евра. Суфинасирање: 34.056,32 евра. Предлог пројекта предат путем другог позива за прикупљање предлога пројеката у оквиру програма Интерег-ИПА
Очекивани резултати програма/прој екта	Резултати пројекта укључују развијену платформу за умрежавање заинтересованих страна како би се смањили идентификовани недостаци у вештинама, истраживање потреба тржишта рада, препоруке за нове наставне програме и
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Обезбеђивање иновативних услуга које доприносе додавању вредности (1) - Онлајн платформа за умрежавање направљена зарад повећања могућности запошљавања

Назив пројекта/програма	Прекогранична мрежа лабораторија за иновације - свши Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.3. Унапређење сарадње и повезивања/кластери
Циљ пројекта	Изградња иновативних капацитета и стварање услова за примену савремене технологије кроз јачање сарадње између кластера, образовања, истраживања, развоја, институција и

Кратак опис пројекта	Кључни прекогранични изазов који треба решити кроз пројекат "СВ№П" је низак ниво сарадње између лабораторија и МСП и низак степен иновативности у лабораторијама у програмском подручју неопходног за подршку иновацијама и развоју компетитивности МСП. Осим лабораторија за истраживање и развој, важно је идентификовати лабораторије за иновације које постоје унутар кластера, великим компанијама,
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	ЛБ. Пословно удружење за унапређење конкурентности металског сектора Војводине - Војводина Метал Кластер, Свеучилиште у Осијеку, Факултет електротехнике, рачунарства и информацијских технологија, Кластер пољомеханизације д.о.о, Регионална развојна агенција Славоније и Барање д.о.о. за међународну и регионалну сурадњу,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ (Нови Сад, Темерин), АП Војводина.
Активности на пројекту	Мрежа ЦБЦ лабораторија, Мапирање и прилагођавање иновационих лабораторија у прекограничном региону, Развој методологије - документ, Ситуациона анализа - документ, Програми за побољшање иновација Лабораторије на основу анализе стања изведених - документ, Организована обука за особље и тренере, Сертификација тренера, Дељење услуга Иновационих ћелија, Анализа могућности за учешће или заједничко коришћење заједничких истраживачких алата и инфраструктуре - документ, Опремање и побољшање лабораторија, Функционалност инжењеринга на даљину, Побољшање прекограничне мреже кластера - документ, Организована обука "Коришћење ћелија мреже иновација", Радионица, Оснивање мреже лабораторij у ЦБЦ, ЦБЦ Лабораторијска мрежа - правна и организациона поставка,
Трајање пројекта	1.5.2019 -30.4.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет пројекта: 543.903,00 евра. Укупан буџет партнера из Србије: 312.257,50 евра. Буџет ФЕП-а: 52.705,50 евра. Кофинансирање ЕУ (буџет ЕУ) у буџету партнера из Србије:

Очекивани резултати програма/прој екта	Успостављена мрежа лабораторија - Успостављена је регулаторна поставка за оснивање Мреже лабораторија у пограничном региону. Развијена мрежна платформа заснована на облаку; коришћење нових технологија као што су: КЕТ, даљински инжењеринг и савремена ИКТ решења интегрисана у мрежну платформу засновану на облаку омогућавају лакшу сарадњу. Унапређена сарадња између ВМЦ, АЕЦ и ИЦТ кластера кроз узајамну сарадњу у пројекту и развојем нових производа. Пилот пројекти. Иновацијски потенцијал циљане регије
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број покренутих иницијатива са циљем обезбеђивања подршке кластерима, Сам пројекат је иницијатива са циљем да обезбеди подршку кластерима (1), Број новооснованих кластера, Пројектом је предвиђено да се током имплементгације оснује или да се унапреде (2) кластера или мрежа које повезују кластере и рпедузетнике, Број основаних истраживачких центара, агенција за промоцију извоза, институција за оцену квалитета, Предвиђено је да се пројектом направе или повежу

Назив пројекта/програма	Подстицања сарадње научноистраживачких оргамизација и привреде
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.3. Унапређивање сарадње и повезивања/кластери
Циљ пројекта	Повезивање научноистраживачких организација и организација из привреде како би спровели заједничке истраживачке и развојне пројекте
Кратак опис пројекта	Реализација ове активности подразумева сарадњу научноистраживачких организација и организација из привреде (приватна и јавна предузећа) која треба да подстакне предузећа из привреде, приватног и јавног сектора и научноистраживачке организације да спроведу заједничке истраживачке и развојне пројекте са циљем стварања нових комерцијално примељивих производа и услуга, као и иновативних технологија које могу имати значај за будући развојни и тржишни потенцијал. Реализација ове програмске активности, подразумева подршку у налажењу партнера
Надлежност	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатносту
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатносту Универзитет у Новом Саду
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	У циљу реализације овог пројекта Покрајински секретаријат расписује Јавни конкурс сваке буџетске, односно календарске године у којем се дефинишу услови за реализацију овог
Трајање пројекта	Пројекат се реализује од 2017. године, а планира се његова реализација у континуитету, и у 2019. и 2020. години.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АПВ: У 2018. години 25.000.000,00 РСД, У 2019. години 20.000.000,00 РСД, У 2020. години 20.000.000,00 РСД. Укупно: 40.000.000,00 РСД.
Очекивани резултати програма/прој екта	Повећана сарадња привредних организација са научноистраживачким организацијама са седиштем у АП Војводини
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број суфинансираних привредних организација које су имале потписане уговоре о сарадњи за реализацију развојних пројеката са циљем стварања нових комерцијално примељивих производа и услуга, као и иновативних технологија са

Мера: 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију

Назив пројекта/програма	Програми подршке мерама за унапређење и коришћење пољопривредног земљишта у АПВ
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Циљ пројекта	Циљ пројекта је заштита и уређење пољопривредног земљишта. Корисници средстава су локалне самоуправе.
Кратак опис пројекта	Кроз пројекат ће се пружати финансијска подршка активности као пто су контрола плодности земљишта, противградна заштита, комасација, уређење атарских путева, уређење канала у функцији одводњавања пољопривредног земљишта, опремање пољопривредних школа, реконструкција и подизање
Надлежност	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање годишњих конкурса за комасацију, уређење атарских путева, уређење каналске мреже у функцији наводњавања, опремање средњих пољопривредних школа, реконструкцију и подизање нових рибњака
Трајање пројекта	Годишње
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: 700.000.000,00 РСД годишње.
Очекивани резултати програма/прој екта	Побољшање квалитета земљишта, Унапређење каналске мреже и локалних атарских путева, Укрупњавање парцела, Стварање могућности за интензивније коришћење пољопривредног земљишта,
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Дужина уређених канала, Дужина атарских путева,

Назив пројекта/програма	Унапређење пољопривредних газдинстава кроз континуирани саветодавни рад
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Циљ пројекта	Подизање информисаности и конкурентности пољопривредних газдинстава. Едукација пољопривредника у циљу подизања општег нивоа знања пољопривредних произвођача, њихове информисаности и конкуретности, успостављање система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у АП Војводини, унапређења квалитета и промоције пољопривредних производа, унапређења и иницирања интересног удруживања пољопривредника и пословно-
Кратак опис пројекта	Унапређење пољопривредних газдинстава кроз континуирани саветодавни рад.
Надлежност	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Едукација пољопривредника.
Трајање пројекта	Годишње.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: 112.715.500,00 РСД годишње.
Очекивани резултати програма/пројекта	Подизање информисаности, конкурентности и општег нивоа знања пољопривредних газдинстава.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број корисника, Број учесника у едукацијама.

Назив пројекта/програма	Програми подршке инвестицијама у пољопривредна газдинства
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Циљ пројекта	Подршка пољопривредним газдинствима кроз суфинансирање инвестиционих активности.

Кратак опис пројекта	Подршка пољопривредним газдинствима кроз суфинансирање инвестиционих активности у наводњавању, подизању противградних мрежа, прерадних капацитета, складишних капацитета, подизања стакленика и пластеника, помоћ младим пољопривредницима, проширења привредних активности на селу, унапређења расног састава стоке, опремање фарми и
Надлежност	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање конкурса за доделу средстава.
Трајање пројекта	Годишње.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: 1.200.000.000,00 РСД годишње.
Очекивани резултати програма/пројекта	Подизање конкурентности пољопривредних газдинстава, повећање сточног фонда и побољшање квалитета млека и
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број пољопривредних газдинстава која учествују у конкурсима, број обновљене опреме, Ха под заливним и другим системима, Број обновљене опреме,

Назив пројекта/програма	Пројекат наводњавања
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Циљ пројекта	Подстицање пољопривредне производње.
Кратак опис пројекта	Изградња система за наводњавање Уговором о зајму између Владе Републике Србије и Фонда за развој Абу Дабија за финансирање развоја система за наводњавање - I фаза
Надлежност	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина

Активности на пројекту	Пројекат се спроводи у сарадњи са Министарством пољопривреде. До сада је започето 11 пројеката, а за 1 пројекат се ради студија изводљивости. Израда техничке документације
Трајање пројекта	До 2021. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: 0
Очекивани резултати програма/прој екта	Побољшање пољопривредне производње, омогућавање узгоја високоакумулативних култура и контролисана пољопривредна производња
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Површина земљишта под системима за наводњавање.

Назив пројекта/програма	Успостављање и одржавање Геоинформационог система и мониторинг сетвене структуре на подручју АПВ и базе података регистрованих пољопривредних газдинстава
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Циљ пројекта	Дигитализација података из аналитичко-документационе основе; Анализа података из других извора, тј. других органа Управе; Дефинисање процедура за креирање Мар и ЖМ8 сервиса и интеграција сервиса; Конверзија и модификација постојећих векторских података; Израда модела података; Интегрисање ново креираних података под централни модел података; Израда специфичних документа уз пратећу симбологију; Креирање Интернет/интранет сервис;
Кратак опис пројекта	Просторно-информациони систем Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, обухвата аквизицију, складиштење,обраду, организовање и презентовање просторних података. Подразумева се и израда процедура за уношење, одржавање и анализирање просторних података којима располаже ПС за пољопривреду,
Надлежност	ПС за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	ПС за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Израда процедура за уношење, одржавање и анализирање просторних података којима располаже Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Трајање пројекта	Годишње.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: 8.000.000,00 РСД годишње.
Очекивани резултати програма/прој екта	Израђене процедуре за уношење, одржавање и анализирање просторних података којима располаже Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Индикатори резултата (описно и бројчано)	База података и прегледника за просторне податке.

Назив пројекта/програма	Електрификација поља у сврху наводњавања
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Циљ пројекта	Подстицање пољопривредне производње.
Кратак опис пројекта	Електрификација поља на којима се узгајају културе са великом приходном и већом додатном вредности, односно повртарске, воћарске и виноградарске културе
Надлежност	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Пројекат је још увек у фази идеје и тек предстоје активности на покретању пројекта у сарадњи Владе РС и Владе АПВ.
Трајање пројекта	До 2021. године.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: За сада непознат.
Очекивани резултати програма/прој екта	Побољшање пољопривредне производње, омогућавање узгоја високоакумулативних култура и контролисана пољопривредна производња
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Површина земљишта под системима за наводњавање.

Назив пројекта/програма	Иновација пољоприведе за обезбеђивање раста и запошљавања у прекограничном региону (АСКШ^О) Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Циљ пројекта	Јачање иновативног приступа агро-предузетништву и едуковање становнишва у руралним срединама у циљу искоришћавања обрадивог земљишта у њиховим окућницама
Кратак опис пројекта	Специфични циљеви: Промовисање новог модела пољопривредног пословања и увођење нових технологија за пластеничку производњу; Помоћ незапосленима у руралним срединама у прекограничној области у циљу успостављања продуктивније и економичније производње поврћа на сопственим окућницама; Еколошки узгој биљних култура на отвореном и у пластеницима;
Надлежност	Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Фонда „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине" бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	ПС за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Институт за ратарство и повртарство, Фонд „Европски послови" АП Војводине, Србија, Непрофитне д.о.о. за развој Јужнобачке
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки, Сремски и Јужнобанатски округ.
Активности на пројекту	Набавка и постављање 4 пластеника, Обука особља у пољопривредним школама - како користити иновативне пластенике, Оснивање и опремање 3 инкубатора, Потписивање меморандума о сарадњи између основаних инкубатора, Објављивање јавног позива за чланство у инкубаторима и избор чланова, Радионица на експерименталним пољима, Радионица у Мађарској (пример добре праксе за учеснике из Србије), Семинар „Узгој биљака у окућницама", Семинар „Производња хране и пласирање на тржиште", Округли сто за експерте
Трајање пројекта	1.4.2018. - 31.10.2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Укупни буџет пројекта: 325.536,76 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) 85%: 276.706,24 евра. Укупан буџет партнера из Србије: 252.849,90 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) 85%: 214.922,42 евра (ФЕП има укупан буџет 57.221,00 евра од чега ЕУ суфинасира 85% - 48.637,85евра, а ФЕП суфинансира 15% 8.583,15 евра; Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство има укупан буџет 141.545,00 евра од чега ЕУ суфинасира 85% - 120.313,25 евра, а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство 21.231,75 евра; Институт за ратарство и повртарство има укупан буџет 54.083,90
Очекивани резултати	1. Постављање пластеника на 4 различите локације

програма/прој екта	(пољопривредне школе у Футогу, Руми, Вршцу и Институту за ратарсво и повртарсво), Основана и опремљена 3 инкубатора у средњим пољопривредним школама, Изградња капацитета циљних група о целокупном процесу производње, Подизање свести заинтересованих страна и циљних група кроз
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Пројекат планира набавку и постављање 3 пластеника у Руми, Футогу и Вршцу и оснивање 3 пољопривредна инкубатора. Предвиђено је одржавање 10 обука са 30 учесника из области производње пољопривредних производа и њиховог пласмана

Назив пројекта/програма	Конкурентна одрживост пољопривредних предузећа путем развијања нових производа са додатом вредношћу заснованом на садњи неинвазивних биљних врста Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Мађарска-
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.4. Повећање запослености кроз развој и интензивирање руралне економске делатности са фокусом на пољопривредну производњу и агроиндустрију
Циљ пројекта	Конкурентна одрживост пољопривредних предузећа путем развијања нових производа са додатом вредношћу заснованом на садњи неинвазивних биљних врста
Кратак опис пројекта	Подстицање заједничког истраживања у циљу унапређења капацитета за запошљавање и развоја малих и средњих предузећа пољопривредне и прехрамбене индустрије у прекограничној области путем примене нових технологија,
Надлежност	Фонд „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010).
Носиоци пројекта	ЛБ. №1шпа1 А§псиђига1 Кезеагсђ апђ 1ит^а1шп СеПге (^АК), Мађарска, ^епИШеШеп аг А§го-Вш1есђ ^аИа1ко2а8-1ej1e821e8еђ 1ипо^аК Шп-ргоШ А1арИуапу, Мађарска, Фонд „Европски послови" АП Војводине, Србија, Удружење баштована Сента, Србија, Сегеа1 Кезеагсђ Шп-РгоШ ^шИеИ Сотрапу, Мађарска,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Севернобанатски округ (Сента), Јужнобачки округ (Нови Сад).
Активности на пројекту	Набавка опреме за истраживања, Активности истраживања (нове технологије/производи), Организовање радионица са младим истраживачима, Размена младих истраживача, Организовање обука, Организовање обука путем интернета/друштвених мрежа у циљу ширења знања, Организовање симпозијума, Анализа прописа за увоз/извоз, Развој бренда, Каталог пословних планова, Удружење за порекограничну сарадњу, Развијање алатки информационо комуникационе технологије, Студијска путовања запослених из мсп пољопривредне и прехрамбене индустрије у прекограничне области.
Трајање пројекта	1.4.2018 - 31.3.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет пројекта: 352.798,57 евра Укупан буџет партнера из Србије: 156.427,67 евра Буџет ФЕП-а: 39.521,59 евра Кофинансирање ЕУ (буџет ЕУ) у буџету партнера из Србије: 132.963,52 евра (ФЕП: 33.593,35 евра)
Очекивани резултати програма/пројекта	Унапређен истраживачки потенцијал и истраживачки капацитети по питању неинвазивних биљних врста у округу Чонград и у АП Војводини. Обогаћено знање пољопривредних произвођача и Малих и

	њихову употребу и могућности за унапређене методе раста. Подстакнута конкурентност и могућности за развој произвођача и малих и средњих предузећа пољопривредне и прехрамбене индустрије. Повећана свест и потенцијал умрежавања по питању доступности и употребе неинвазивних биљних врста на
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број и врста едукативних курсева диференцирано по старосним групама пољопривредних произвођача, по општинама; Током имплементације пројекта биће организоване (3) едукације које ће се реализовати у наредном периоду на тему алтернативних биљака у Сенти и Новом Саду; Број учесника и њихова структура; Током едукације која ће се реализовати у наредном периоду на тему алтернативних биљака биће обухваћено (100) пољопривредника. Такође ће у оквиру промотивних активности и активности

Мера 3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима

Назив пројекта/програма	Комплементарни туристички развој Киштелека и Кањиже заснован на природним ресурсима као међуповезаним различитим елементима регионалног туристичког система - OA818
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.6 Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Циљ пројекта	Пројекат ОАСИС (ХУСРБ/1602/31/0068) тежи унапређивању туристичких потенцијала пограничног подручја општине Кањижа (Србија) и Киштелек (Мађарска) кроз унапређивање и
Кратак опис пројекта	Пројектне активности доприносе реализацији основног циља пројекта - развој туризма на подручју општине Кањижа (Србија) и Киштелек (Мађарска). Један део пројектних активности је усмерен на изградњу центра за саветовање о здрављу и здравом начину живота у Киштелеку који такође пружа и медицинске третмане и на тај начин стимулише развој здравственог туризма. Пројектне активности на подручју Кањиже доприносе инфраструктурном развоју локалитета кроз ревитализацију постојећих спортских капацитета и изградњу вишенаменског спортског терена дајући посетиоцима могућност коришћења иначе неискоришћених спортских капацитета. Истовремено, организација омладинског летњег кампа за младе у Кањижи доприноси промоцији и унапређењу омладинског туризма и међуетничке толеранције у пројектном подручју, а с друге стране подиже свест о здравом начину
Надлежност	Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице
Носиоци пројекта	Водећи партнер - Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, Партнер 1. Општина Киштелек, Партнер 2. Општина Кањижа,
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Општина Кањижа (Севернобанатски округ), општина Киштелек (Жупанија Чонград, Мађарска).
Активности на пројекту	Реконструкција и проширење постојеће бање у Киштелеку у центар за саветовање о здрављу и здравом начину живота, Уређивање земљишта кампа и постављање неопходне инфраструктуре, Израда мобилне апликације/вебсајта за туристичку промоцију подручја,
Трајање пројекта	16 месеци
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Укупан буџет: 588,017,84 евра Допринос ЕУ: 499.815,164 евра ПСОУНЗ: 82.447,22 евра Киштелек: 351.166,47 евра Кањижа: 91.136,75 евра ФЕП: 63.267,4 евра
Очекивани резултати програма/пројекта	Реконструисана и проширена бања, Уређено земљиште кампа, Израђена мобилна апликација/вебсајт за туристичку промоцију

	подручја, - Организован камп и промотивна кампања.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Реконструкција и проширење спортских капацитета општине Кањижа, 1 мултифункционални спортски терен реконструисан и инфраструктурно уређен, Повећање туристичке понуде општине Кањижа, 1 израђен и развијен интернет сајт/мобилна апликација о туристичкој понуди општине Кањижа, Број посета у обухваћеном подручју (општина Киштелек и

Назив пројекта/програма	Унапређење развоја туризма у централном прекограничном региону Дунава (Епћапсшд 1ће 1оипбт Де^е1ортеп1 ш 1ће Сеп1га1 Ааиіће сгобб-ђогђег гедіоп)
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима;
Циљ пројекта	Циљ пројекта јесте јачање развоја туризма кроз развијање и промоцију јединствене прекограничне централне дунавске туристичке дестинације
Кратак опис пројекта	Пројекат има за циљ да ојача развој туризма кроз развијање и промоцију јединствене прекограничне централне дунавске туристичке дестинације, подручја које дели два региона - Источна Хрватска и Западна Србија, интегришући ресурсе и атракције различитих етничких баштина, природе и културе у једну заједничку понуду видљиву на локалном, регионалном и међународном тржишту. Циљ је подстицати развој туризма утицањем на вештине и капацитете заинтересованих страна, вредновањем туристичког потенцијала централног Дунава и унапређењем организационе понуде у хрватском и српском прекограничном региону, стварањем заједничких туристичких
Надлежност	Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Србија, Регионална развојна агенција Славоније и Барање д.о.о. за међународну и регионалну сарадњу, Хрватска, Осјечко-барањска жупанија, Хрватска, Дунавски центар за компетенцију, Србија,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Средњобанатски округ, Србија Јужнобанатски округ, Србија Осијечко-барањска жупанија, Хрватска
Активности на пројекту	Едукација и размена најбољих пракси, чији је циљ повећање надлежности туристичких оператера и развојних актера са обе стране границе у управљању и заједничком промовисању туристичке дестинације. Укључује укупно 14 радионица и 1 заједничку студијску посету. Успостављање заједничких прекограничних тематских туристичких рута. Укључује упознавање са постојећим подацима, анализу прикупљених података и стварање десет нових заједничких централних дунавских рута. Валоризација традиционалних ресурса прекограничног региона Дунава у контексту развоја туризма, чији је циљ идентификовање најмање 12 типичних производа. Јачање туристичке дестинације - управљање дестинацијама и планирање капацитета у прекограничном региону Дунава укључује постављање прекограничне централне дунавске
Трајање пројекта	15.7.2017 - 14.3.2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Буџет пројекта: 575.856,20 евра, Буџет ПСРРМСЛС: 101.744,00 евра, ЕУ донација: 86.482,40 евра, Суфинансирање: 15.261,60 евра. Пројекат је у имплементацији у оквиру Интерег ИПА Програма

Очекивани резултати програма/пројекта	Обучени и образовани актери у туризму чије су услуге достигле виши ниво конкурентности и одрживости; повећана свест циљне групе о заједничким туристичким ресурсима и могућностима сарадње; мапирани туристички ресурси у вези са културом и природом представљени у ажурираној заједничкој бази података; унапређена туристичка понуда у прекограничном региону Дунава кроз успостављање нових туристичких путева; идентификовани ено- гастро традиционални производи; анализа територијалних ресурса кроз студије туристичког туризма који ће се применити у будућем развоју догађаја на подручју дестинације средњег Дунава; повећана конкурентност нове дестинације кроз заједнички промотивни материјал, учешће на сајмовима туризма и суорганизацију локалних промотивних догађаја везаних за Дунав; повећање капацитета регионалних
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број нових културних рута (10) - Вредновање туристичког потенцијала Централног Дунава кроз унапређење организације, разноликости и видљивости понуде у хрватском и српском прекограничном региону, стварањем заједничке понуде туристичких производа и услуга представљених кроз 10 тематских прекограничних рута. Број иницијатива у области културног туризма које се базирају на чувању, промовисању и одрживом коришћењу богатог културног наслеђа АП Војводине - Најмање 120 заинтересованих страна у туризму ће бити едуковано и обучено кроз радионице, теренске посете, размену информација и знања и дискусије о потенцијалним активностима сарадње (у циљу развоја заједничких централнодунавских рута). Број нових туристичких дестинација и производа (12) - Валоризација традиционалних ресурса прекограничног региона Дунава у контексту развоја туризма, за циљ има идентификовање најмање 12 типичних туристичких производа. Број предузећа која се баве неговањем нематеријалног наслеђа и традиционалних заната (150) - Хотели (40), сеоска туристичка домаћинства, угоститељи и ресторани (40), туристичке агенције,

Назив пројекта/програма	Здравствена тура (Неаћћ Тоиг)
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима;
Циљ пројекта	Главни циљ пројекта је побољшање економије граничног региона кроз заједничка улагања у туризам.
Кратак опис пројекта	Главни циљ пројекта је побољшање економије граничног региона кроз заједничка улагања у туризам. На основу даљег развоја здравственог, медицинског и балнеалног терапеутског туристичког потенцијала програмског подручја Мађарске и Србије привући ће се већи број туриста из суседних земаља средње Европе. Заједничке маркетиншке стратегије и активности у вези са развојем здравства и медицинског туризма, као и развој планова предвиђених у овом пројекту
Надлежност	Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС)
Носиоци пројекта	ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Србија и жупанија Бач-Кишкун, Мађарска
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобанатски округ, Србија Жупанија Бач-Кишкун, Мађарска
Активности на пројекту	Истраживање тржишта и капацитета пружаоца услуга у области медицинског туризма; истраживање примера добре праксе ван пројектне области; припрема интегрисаног маркетиншког плана и акционог плана; маркетинг публикације; заједничко учествовање на туристичким сајмовима; организација оркуглих столова и дискусија у циљу побољшања медицинског туризма;
Трајање пројекта	1.9.2018 - 1.3.2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Буџет пројекта: 503.345,21 евра, Буџет ПСРРМСЛС: 209.197,21 евра, ЕУ донација: 177.817,63 евра, Суфинасирање: 31.379,58 евра. Пројекат је у имплементацији у оквиру Интерег ИПА Програма
Очекивани резултати програма/прој екта	Очекивани резултати: 1) Развој интегрисане маркетиншке стратегије и акционог плана за здравствени и медицински туризам у мађарско-српском прекограничном региону; 2) Заједничко представљање интегрисаног идентитета и маркетиншке слике овог граничног региона, као и потенцијала медицинског туризма; Прекогранични пренос знања и предлога за побољшање медицинског туризам у граничном региону Мађарске и Србије;
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број нових туристичких дестинација и производа (2) Два плана за развој бањске инсфраструктуре у Мађарској и Србији

Назив пројекта/програма	Виртуелни и културни туризам Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима

Циљ пројекта	Унапређивање континенталног туризма у прекограничном региону са циљем генерисања одрживог социјалног, економског и територијалног развоја
Кратак опис пројекта	Проблем на које се овај пројекат фокусира јесте недостатак синергије и заједничког наступа у туристичкој понуди региона Срјема/Срема. Непостојање заједничког визуелног идентитета региона за постојеће туристичке руте отежава њихову видљивост, промоцију али и посећеност. У исто време неопходно је побољшати и могућност одговора на све веће захтеве туриста који посећују овај крај. Идеја пројекта је да креира заједнички визуелни идентитет и да унапреди туристичку понуду обогаћивањем садржаја одређених туристичких дестинација кроз увођење иновација, заједничке размене искуства, развоја заједничке туристичке понуде и
Надлежност	Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Фонда „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Водећи партнер: Вуковарско Сријемска Жупанија. ПП1: Туристичка заједница Вуковарско Сријемске Жупаније, ПП2: Туристичка организација Војводине, ПП3: Економски факултет УНС,
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Срем, Сремска Митровица, Рума, Ириг.
Активности на пројекту	Израда маркетиншких планова, Дефинисање препорука за диверзификацију и развој туристичке понуде области Срема, Израда за брендирање туристичке понуде Срема, Израда рекламног филма, Унапређене туристичке понуде, квалитета промоције, Едукација за унапређење капацитета туристичких оператера, Израда упутства за туристичке оператере, Развој промотивних механизама, Набавка ИТ опреме (холограма), Ирада АР и ВР софтверских решења, Креирање ИТ и аудио водича, Израда интерактивног веб портала,
Трајање пројекта	15.6.2017-15.10.2019.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Укупан буџет пројекта: 924.327,00 евра, Укупан буџет партнера из Србије: 471.399,10 евра, Буџет ФЕП-а: 198.602,90 евра, Кофинансирање ЕУ (буџет ЕУ) у буџету партнера из Србије:
Очекивани резултати програма/пројекта	1. Препознатљив идентитет региона кроз израђене маркетиншке планове ће допринети бољој искоришћености природних и културних ресурса, а у исто време ће дефинисати

	Сријема/Срема. Побољшање промоције туристичке понуде кроз коришћење нових Информационо комуникационих технологија а такође и увођењем системских иновација које ће адекватно одговорити на индивидуалне захтеве туриста и омогућити праћење трендова. Унапређени капацитети туристичких организација и одабраних локалитета кроз примену практичног знања и развој нових вештина ће такође допринети квалитету туристичке понуде. Повећана видиљивост туристичке понуде ће допринети повећаној атрактивности и конкурентности региона. Увођење нових технологија на одређеним туристичким
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Нова туристичка културна рута (1) која ће обухватати целокупну туристичку културну понуду региона Срема и омогућиће повезивање са туристичком понудом региона. Такође израда мобилне апликације и интерактивног портала ће омогућити и бољу промоцију ове руте како у региону тако и у Европи. Пројектном ће се израдити маркетишки план (1) који ће дефинисати потенцијални планирани туристички развој АП Војводине и иницијативу за даље унапређење региона у области културног туризма које се базирају на чувању, промовисању и одрживом коришћењу богатог културног наслеђа АП Војводине. Набавком и инсталацијом холограма ће се креирати нови виртуелни туристички производи (1) који ће допринети већој посећености и аутентичности одабраних туристичких дестинација и бољој промоцији целокупне понуде. Осим холограма израда ВР и АР апликација и њихова употреба на

Назив пројекта/програма	Напредни бициклистички сервиси и услуге на рути ЕуроВело 13 Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Румунија-Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Циљ пројекта	Главни циљ пројекта је успостављање дугорочне транснационалне туристичке руте, од развојне санације недостајућег дела у Банату, до оперативног маркетинга и промоције иновативних туристичких производа и услуга
Кратак опис пројекта	Пројекат „ЕуроВело“ се спроводи у оквиру Интерег - ИПА програма прекограничне сарадње Румунија -Србија. Банатске равнице проширују се на северу у српским окрузима и округу Тимиш или Тамиш. Туристи могу искусити историју европске поделе бициклом ЕуроВело 13, познатог и под називом "Траг гвоздене завесе". Пошто је ово европска бициклистичка мрежа која је развијајући се на целом континенту, овакав вид туризма постаје све популарнији и представља изврсну прилику да привуче већи број туриста и да се прошире туристичке услуге као што су услуге смештаја и услуге туристичких водича. Основни предуслов за побољшање туристичке понуде је набавка и уградња опреме за напредне бициклистичке услуге. Бициклистички газебо ће бити постављен на обе стране границе, што ће цикло- туристима омогућити све потребне услуге , туристичке информације, пуњаче преко соларне енергије, одржавање бицикла (ваздух, вода, мале поправке) и паркирање. Сигнализација путева ће се обновити, а нови знакови ће се поставити. Знакови ће имати сопе ^К који пружа информације о тачкама интереса. Нова опрема ће бити инсталирана на најмање 20 локација. Пружаоци услуге смештаја имаће обуку за пружање услуга цикло- туристима и имаће прилику да се пријаве за добијање сертификата. Такође, организоваће се обука за 20 водича, из области вођења бициклистичке туре. Одржаће се радионице како би се представило ново предузетништво и могућности у сектору рекреације на отвореном (услуге и роба). Студија о сигурности у друмском саобраћају, студија за
Надлежност	Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Фонда „Европски послови” Аутономне покрајине Војводине (”Сл. Лист АП Војводине”, бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам, Нови Сад, Србија и Фонд „Европски послови” АП Војводине, Србија
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	3 банатска округа.
Активности на пројекту	1. На најмање 15 локација у Румунији ће бити постављени објекти за поправке (ваздух, вода, мале поправке), као и у Србији. 2.Обновљање постојеће сигнализација и постављање нове. Знакови ће имати сопе ^К који пружа информације о тачкама интереса. Нова опрема ће бити инсталирана на најмање 20 локација. Обука за пружаоце смештајних услуга, као и могућност за

	Студија о сигурности у друмском саобраћају, студија за обилазак развој, процена сегмената производа, попис услуга и нагласака, студије тржишта, економске пројекције проучавање и стварање пословног плана ће обезбедити оквир за будући рад. Израда промотивног материјала (1000 каталога, 1000 флајера,
Трајање пројекта	1. април 2019. године - 31. март 2021. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Укупан буџет пројекта: 350.105,00 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) 85%: 297.589,25 евра. Укупан буџет партнера из Србије: 225.382,00 евра, од чега суфинансирање Европске уније (ИПА) 85%: 191.574,70 евра. (ФЕП има укупан буџет 95.585,00 евра, од чега ЕУ суфинасира 85% -81.247,25 евра, а ФЕП суфинансира 15% -14.337,75 евра; Секретаријат за привреду и туризам има укупан буџет 129.797,00 евра, од чега ЕУ суфинансира 85% - 110.327,45 евра,
Очекивани резултати програма/прој екта	Постављени објекти за поправку бициклова и одмор за бициклисте, Обновљена постојећа сигнализација и постављена нова са сопе- от који пружа информације о тачкама интереса, Инсталирана нова опрема на 20 локација, Обучени прижаоци смештајних услуга, Обучено 20 водича, Израђене студије, Едуковано становништво кроз ишгампани промо материјал и
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Пројекат ће допринети стварању паметног, одрживог и инклузивног раста у Европи и циља да се смањи емисија гасова са ефектом стаклене баште до 20% до 2020. године. Нова опрема ће бити инсталирана на најмање 20 локација. 20 водича ће се обучити. Едукација становништва ће се извршити кроз промотивне материјале (1000 каталога, 1000 флајера, 500 постера, 30 дигиталних фотографија високе резолуције, видео материјал у трајању од 20 минута и 200 мајица), као и израда

Назив пројекта/програма	Пројекат оживљавања и развоја старих заната
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Циљ пројекта	Циљ пројекта је повећање конкурентности производа, укључивање у саставни део туристичке понуде, раст запошљавања и очување традиције народа са ових простора
Кратак опис пројекта	Пројекат ће бити реализован кроз подршку инвестиционих улагања у опрему која ће обезбедити унапређење и развој процеса производње у области старих заната (капиталне субвенције), кроз подршку набавци производног материјала како би се помогло да оживе готово нестале вештине појединих старих заната (текуће субвенције) као и кроз подршку програмима и активностима усмереним на набавку опреме или материјала којима ће се омогућити и унапредити рад на
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Пројекат ће се реализовати кроз следеће активности: Расписивање јавног конкурса, Одлука о додели средстава, Закључивање уговора са корисницима средстава, Реализација, Извештавање о реализацији од стране корисника средстава
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: 000.00 динара у 2018. години 000.00 динара у 2019. години 000.00 динара у 2020. години
Очекивани резултати програма/пројекта	Шири спектар квалитетнијих производа, Број купљене опреме, Број запослених.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број одобрених пројеката.

Назив пројекта/програма	Пројекат оживљавања и развоја старих заната
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.6. Смањење незапослености кроз развој и промоцију туризма, посебно у руралним подручјима
Циљ пројекта	Циљ пројекта је повећање конкурентности производа, укључивање у саставни део туристичке понуде, раст запошљавања и очување традиције народа са ових простора
Кратак опис пројекта	Пројекат ће бити реализован кроз подршку инвестиционих улагања у опрему која ће обезбедити унапређење и развој процеса производње у области старих заната (капиталне субвенције), кроз подршку набавци производног материјала како би се помогло да оживе готово нестале вештине појединих старих заната (текуће субвенције), као и кроз подршку програмима и активностима усмереним на набавку опреме или материјала којима ће се омогућити и унапредити рад на
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам

Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Пројекат ће се реализовати кроз следеће активности: Расписивање јавног конкурса, Одлука о додели средстава, Закључивање уговора са корисницима средстава, Реализација,
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: 000.00 динара у 2018. години 000.00 динара у 2019. години 000.00 динара у 2020. години
Очекивани резултати програма/прој екта	Шири спектар квалитетнијих производа, Број купљене опреме, Број запослених.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број одобрених пројеката.

Мера 3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије

Назив пројекта/програма	Обновљива енергија и електрична возила заснована на решењима за бољу одрживост која садржи иновативну платформу знања за мала и средња предузећа (КепетаМе Епег§у аМ Е1ес1пса1 ^еШскб ћабеЛ бО^Шшпб &г ђеИег
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Циљ пројекта	Главни циљ пројекта је побољшање капацитета програмског подручја и потенцијала запошљавања малих и средњих предузећа кроз развој и адаптацију соларне фотонапонске (ФП)
Кратак опис пројекта	Главни циљ пројекта је побољшање капацитета програмског подручја и потенцијала запошљавања малих и средњих предузећа кроз развој и адаптацију соларне фотонапонске (ФП) технологије и технологије електричног транспорта. Активности ће обухватити уградњу 30 к^ ФП система у општини Кишкунхалаш, 5 к^ ФП система у просторијама ПС и још један ФП систем на Факултету техничких наука у Новом Саду. Ови системи, инсталирани на јавним паркинг местима, обезбедиће бесплатну и "чисту" енергију. Позитивни ефекти соларне технологије ће бити наглашени интеграцијом постројења за брзо пуњење електричних возила (ЕВ) у систему ФП. Надаље, инсталација на ФТН локацији укључује брзе пуњаче и соларни систем, нуди бесплатне могућности пуњења за лак електрични
Надлежност	Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине ("Сл. гласник РС", број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС)
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Србија, Факултет техничких наука, Србија, Кишкунхалаш, Мађарска
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Јужнобачки округ, Србија, Жупанија Бач-Кишкун, Мађарска.

Активности на пројекту	Активности ће обухватити уградњу 30 к^ ФП система у општини Кишкунхалаш, 5 к^ ФП система у просторијама ПС и још један ФП систем на Факултету техничких наука у Новом Саду
Трајање пројекта	1.1.2020 - 30.6.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Буџет пројекта: 470.009,31 евра, Буџет ПСРРМСЛС: 95. 878,5 евра, ЕУ донација: 81.496,73 евра, Суфинансирање: 14.381,78 евра. Планира се предаја пројекта путем трећег позива за прикупљање предлога пројеката у оквиру програма Интерег-
Очекивани резултати програма/пројекта	Иновативни истраживачки објекти са интегрисаном ФП и ЕВ технологијом, Иновативна платформа знања, Повећана видљивост заинтересованих страна и активних на
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Учешће обновљивих извора енергије у укупној потрошњи енергије.

Назив пројекта/програма	Експлоатација различитих извора у производњи „зелене“ енергије - X^ECKEE Интерег ИПА Програм прекограничне сарадње Хрватска-Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Циљ пројекта	Пројекат има за циљ повећање енергетске независности јавних комуналних предузећа користећи обновљиве изворе енергије, боље коришћење биомасе у постројењима за производњу биогаса, као и повећање свести у јавности о енергетском
Кратак опис пројекта	Реализација пројектних активности омогућиће изградњу биогасне електране у Сомбору, изградњу соларне електране у Винковцима, док ће на Пољопривредном институту у Осијеку бити проширена лабораторија за испитивање биомасе, а на Универзитету у Новом Саду основана лабораторија за испитивање квалитета и креирање рецептура за производњу биогаса. Захваљујући инвестиционим активностима овог прекограничног пројекта у ЈКП Водоканал Сомбор ће бити изграђен нови гасни генератор, из којег ће се биогас, осим за загревање дигестора, употребљавати и за додатну производњу електричне енергије. Поред муља из отпадних вода, користиће се и силажа, као и друге сировине за које се екперименти са у мобилним лабораторијама утврди да дају најбоље резултате. Циљне групе: снабдевачи инфраструктуре и (јавних) услуга;
Надлежност	Фонд „Европски послови” АП Војводине (”Сл. Лист АП Војводине”, бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Универзитет у Новом Саду - водећи партнер, ЈКП „Водоканал“ Сомбор, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, из Србије, Винковачки водовод и канализација д.о.о. и Пољопривредни институт
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	Западнобачки и Јужнобачки округ.
Активности на пројекту	Изградња и пуштање у рад когенеративног постројења са 200к^ електричне и 230к^ топлотне снаге, Опремање и пуштање у рад нове мобилне лабораторије, Изградња соларних електрана снаге 380к^, Опремање лабораторија за анализу квалитета биомасе, Креирање аналитичке студије,
Трајање пројекта	15. јул 2017 - 14. јануар 2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Вредност пројекта је 1.696.336 милиона евра. Средствима ЕУ суфинансира се 85% од укупне вредности пројекта, односно 1.441.885 евра. Буџет партнера: Универзитет у Новом Саду - ИПА средства: 354 764.27 евра, сопствено учешће: 62 605.46 евра, укупан буџет: 417 369.73 евра. ЈКП „Водоканал“ Сомбор- ИПА средства: 421 379.56 евра, сопствено учешће: 74 361.10 евра, укупан буџет: 495 740.66 евра Фонд „Европски послови“ АП Војводине - ИПА средства: 101 211.93 евра, сопствено учешће: 17 860.93 евра, укупан

Очекивани резултати програма/прој екта	Очекивани резултати: Изградња постројења на соларну енергерију од 380к^ и когенеративног постројења са 200 електричне и 230 к^ топлотне енергије, а које ће покретати биогас од отпадних вода Повећање производних капацитета постројења за производњу биогасаса 1700 т3/на дан на 3000 т3/на дан повећава укупну количину произведене „зелене енергије" која ће се користити за сопствену потрошњу јавних комуналних предузећа, и са могућношћу за коришћење у систему даљинског грејања и дистрибуције топле воде који директно смањују учешће класичних извора енергије у потрошњи јавних објеката. Израда техничке документације за изградњу постројења за производњу биогаса и когенеративних постројења у Винковачком водоводу и канализацији и соларној електрани у Водоканалу Сомбор створила је предуслове за физичку реализацију ових објеката, што ће имати дугорочан ефекат након завршетка пројекта. Ово значи да је овај пројекат само део дугог развојног процеса ка максималној енергетској ефикасности и потпуној енергетској независности партнера. Изградња мобилне лабараторије омогућује оптимизацију производње биогаса и отвара могућност његове широке
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Повећање производних капацитета постројења за производњу биогаса 1700 т3/на дан на 3000 т3/на дан повећава укупну количину произведене „зелене енергије" која ће се користити за сопствену потрошњу јавних комуналних предузећа, и са могућношћу за коришћење у систему даљинског грејања и дистрибуције топле воде који директно смањују учешће класичних извора енергије у потрошњи јавних објеката - резултат је пројекта који директно утиче на остарење индикатора програма развоја; Учешће обновљивих извора

Назив пројекта/програма	Експлоатација различитих извора енергије и коришћење чврстог отпада за производњу зелене енергије ^ ^ЕСКЕЕ) 2 Интерег ИПА програм прекограничне сарадње Хрватска - Србија 2014-2020
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Циљ пројекта	Промоција и унапређење коришћења различитих форми обновљивих извора енергије у прекограничном подручју
Кратак опис пројекта	Подизање енергетске независности јавних комуналних предузећа која користе обновљиве изворе енергије; Побољшање коришћења биомасе у постројењима за производњу биогаса; Подизање свести јавности о енергетском
Надлежност	Покрајинска скупштинска одлука о оснивању Фонда „Европски послови" Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 13/2009 и 2/2010)
Носиоци пројекта	Комуналац д.о.о ,Жупања, Јавно комунално предузеће Водоканал Сомбор, Србија, Фонд за европске послове АП Војводине, Србија, Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду, Србија,
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина (Западнобачки округ, Србија) и Вуковарско-сријемска жупанија (Хрватска).
Активности на пројекту	Припрема, Менаџмент, Имплементација, Инвестиција и
Трајање пројекта	1.7.2019 - 31.12.2021.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет ЕУ и сл.)	Вредност пројекта је 2.299.232,87 евра. Средствима ЕУ суфинансира се 85% од укупне вредности пројекта, односно 1.104.428,26 евра. Јавно комунално предузеће Водоканал Сомбор, Србија: 698.006,71 евра. Фонд за европске послове АП Војводине, Србија: 101.325,66
Очекивани резултати програма/пројекта	Изградња соларне енергије капацитета 800 К^ директно утиче на показатељ резултата програма повећавајући укупни инсталирани производни капацитет користећи обновљиве изворе енергије и смањењем директних потреба за енергијом из класичних извора. Повећање производних капацитета постројења за производњу биогаса повећава укупну количину произведене "зелене енергије" која ће се користити за властиту потрошњу УЦ-а и са перспективом коришћења у систему јавног грејања и дистрибуције топле воде која директно снижава учешће класичне енергије извори у потрошњи јавних објеката. Едукација јавности о могућностима обновљиве енергије и
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Изградња соларне електране од 855 К^ и фабрике за производњу биогаса укупне снаге 146 К^, директно утиче на показатељ резултата програма повећавајући укупну инсталирану производњу електричне енергије капацитета коришћењем обновљивих извора енергије. Нови инсталирани капацитети за производњу енергије ће повећати укупну количину "зелену енергије" која ће се користити за партнера

	ефикасност и потпуну енергетску независност партнера. Аналитичка студија о количини и квалитету биолошког отпада у прекограничном региону ће дати одговоре и показати пут даљег развијања једне производње енергије - користећи отпад за производњу енергије која је позната као приступ "отпада на енергију". Последња је студија за производњу биогаса у малим производним јединицама из мешавине различитих сировина,

Назив пројекта/програма	Манифестација „Међународни дани енергетике и инвестиција“
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Циљ пројекта	Циљ пројекта је промоција енергетике, примене обновљивих извора енергије и мера енергетске ефикасности , а такође и заштите животне средине
Кратак опис пројекта	ПСЕГС планира да средства утроши за закуп простора за организацију сајамске манифстације „Међународни дани енергетике“ на Новосадском сајму
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Закуп простора и организовање програма (предавања и презентације).
Трајање пројекта	Годишње (2018-2020).
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 2.500.000,00 РСД
Очекивани резултати програма/прој екта	Сарадња свих актера у областима којима је скуп посвећен, Упознавање потенцијалних инвеститора с инвестиционим пројектима у циљу стимулисања инвестирања у енергетски сектор, индустријске паркове и изградњу пречистача отпадних вода, Представљање напредних технологија и облика финансирања
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број одржаних презентација Број предавача из иностранства

Назив пројекта/програма	Примена обновљивих извора енергије у објектима јавне
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Циљ пројекта	Примена обновљивих извора енергије за грејање/хлађење и припрему топле потрошне воде, заштита животне средине и смањење трошкова
Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата расписивање јавног конкурса и доделу бесповратних подстицајних средстава за реализацију идејних/главних пројеката коришћење обновљивих извора енергије: соларне енергије, биомасе и топлотних пумпи у објектима јавне намене на територији АП Војводине. Суфинансираће се набавка и монтажа нових, као и адаптација постојећих постројења за производњу топлотне енергије за
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина.

Активности на пројекту	Расписивање јавног конкурса.
Трајање пројекта	Годишње (2018-2020)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 40.037.281,37 РСД.
Очекивани резултати програма/пројекта	Заступљеност обновљивих извора енергије у објектима јавне намене.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број објеката јавне намене који су добили подстицаје за примену обновљивих извора енергије Смањење потрошње фосилних горива Смањење емисије угљен-диоксида

Назив пројекта/програма	Примена соларне енергије у пољопривредним газдинствима
Приоритет из Програма	III Одрживи привредни раст
Мера из Програма развоја	Мера 3.7. Повећање одрживог енергетског развоја кроз повећање коришћења обновљивих извора енергије
Циљ пројекта	Већа примена обновљивих извора енергије (соларне енергије) и развој пољопривредних газдинстава у погледу стабилне производње и енергетске независности
Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата расписивање јавног конкурса и доделу бесповратних подстицајних средстава за реализацију идејних/главних пројеката коришћење соларне енергије у регистрованим пољопривредним газдинствима на територији АПВ. Секретаријат планира да суфинансира: Набавку и монтажу нових фотонапонских соларних панела са пратећом опремом за аутономно генерисање и напајање електричном енергијом на фармама и Набавку и монтажу нових соларних пумпних система за
Надлежност	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај - сектор енергетике
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Расписивање јавног конкурса.
Трајање пројекта	Годишње (2018-2020)
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	2018. година: 35.000.000,00 РСД.
Очекивани резултати програма/пројекта	Већа примена соларне енергије у пољопривреди.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број регистрованих пољопривредних газдинстава на територији АПВ који су путем конкурса реализовали пројекте коришћења соларне енергије

Приоритет IV Развој институционалне инфраструктуре
Мера 4.1: Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика

Назив пројекта/програма	Унапређење радних и управљачких процеса у ЈСЛ
Приоритет из Програма	IV Развој институционалне инфраструктуре
Мера из Програма развоја	Мера 4.1. Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика
Циљ пројекта	Подстицај развоја и унапређење административних (радних и управљачких) капацитета у ЈЛС на територији АП Војводине. Образовање општина о потребама и захтевима инвеститора и могућностима побољшања регионалног и локалног економског окружења. Формирање јединственог шалтера за пријем документације и праћење активности везаних за издавање грађевинских и других дозвола и сагласности на нивоу АПВ. Побољшање језичких стандарда административног језика у јединицама локалне самоуправе АП Војводине. Успостављање портала за размену искустава, координацију и праћење развоја ИКТ у локалним самоуправама на територији

Кратак опис пројекта	Потребно је финансирати пројекте из ЈЛС којима се унапређују услуге које ЈЛС пружају грађанима,инвеститорима и привреди , унапређују организацију и функционисање ЈЛС кроз примену одговарајућих инструмената ,унапређују механизме за ефикасно учешће грађана у управљању пословима у јавним сектору и који иду у смеру одговора на изазове који предстоје у наредном периоду. Организација кварталних семинара за представнике општина, како би се што боље упознали са савременим трендовима и алатима у привлачењу инвестиција, процесима реализовања инвестиција, процесима осмишљавања и развоја инфраструктуре, образовања и реформи у унтересу унапређивања регулаторног оквира и пословне климе.
Надлежност	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	45 Јединица локалне самоуправе на територији АП Војводине.
Активности на пројекту	Припрема и расписивање конкурса, одобравање и исплата средстава, имплементација пројекта и контрола извршења.
Трајање пројекта	2014 - 2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: - 3.500.000,00, - 2.500.000,00, - 2.500.000,00,
Очекивани резултати програма/прој екта	Пораст броја ЈСЛ за 14 које имају уведен ИСО Стандард , за 4 који имају уведен Систем 48 сати, за 8 које имају савремен услужни центар, за 14 које имају умрежене месне канцеларије са седиштем ЈЛС; Пораст броја инвестиционих пројеката и повећање извоза; Сви захтеви за исходовање дозвола иду преко јединственог шалтера;

	Успостављен портал за размену искустава, координацију и праћење развоја ИКТ; Број реализованих поступака јавних набавки из области ИКТ које је заједнички спровело више наручилаца на нивоу
Индикатори резултата (описно и бројчано)	одобрено и имплементирано 13 пројеката ЈЛС, одобрено и имплементација је у току за 5 пројеката ЈЛС.

Мера 4.2: Афирмација стратешког планирања развоја

Назив пројекта/програма	Реализација Акционог плана политике за младе у АП Војводини
Приоритет из Програма	IV Развој институционалне инфраструктуре
Мера из Програма развоја	Мера 4.2. Афирмација стратешког планирања развоја
Циљ пројекта	Реализација Акционог плана политике за младе у АП Војводини
Кратак опис пројекта	Акциони план политике за младе у АП Војводини представља стратешки документ о младима у АП Војводини. У израду и реализацију документа укључени су сви субјекти омладинске политике у АП Војводини, и велики број младих из свих јединица локалних самоуправа. Акциони план политике за младе у АП Војводини за период 2015-2020. године подразумева анализу стања, положаја, потреба и проблема младих на територији АП Војводине и конкретне мере предвиђене у оквиру сваке појединачне области: Образовање младих, Запошљавање младих, Здравље младих и социјална политика према младима, Култура и информисање младих,
Надлежност	Покрајински секретаријат за спорт и омладину
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за спорт и омладину
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Реализација кроз објављивање годишњих конкурса у складу са Акционим планом политике за младе.
Трајање пројекта	2018-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АПВ- 60.000.000,00 дин за планирани период 2018-2020. године.
Очекивани резултати програма/пројекта	Реализација финансираних пројеката са циљем унапређења положаја и квалитета живота младих у АПВ
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Број подржаних пројеката и број директних и индиректних корисника реализованих пројеката.

Назив пројекта/програма	Унапређење израде и спровођења ефикасних локалних и регионалних јавних политика
Приоритет из Програма	IV Развој институционалне инфраструктуре
Мера из Програма развоја	Мера 4.2. Афирмација стратешког планирања развоја
Циљ пројекта	Унапређење институционалних и административних капацитета на регионалном и локалном нивоу за делотворно, ефикасно и усклађено планирање, спровођење и праћење стратешких и оперативних планова; Унапређење регионалног развоја кроз оспособљавање државних службеника за програмско вишегодишње планирање; Оснивање координационог тела, које унапређује процесе планирања регионалног развоја и имплементације пројеката дефинисаних Програмом развоја АП Војводине за период 2014

Кратак опис пројекта	Овим пројектом се предвиђа подршка у изради локалних стратешких планова за период 2014-2020 и развој капацитета регионалне и локалне управе за припрему програма, пројеката и мера са пројекцијом свих трошкова и користи који се очекују у спровођењу истих; дефинисања акционих планова за реализацију јавних политика/стратегија прилагођених расположивим финансијским средствима; утврђивања и формулисања одговарајућих показатеља/индикатора и развијања функција праћења; ефикасне сарадње у приоритизацији одређених програма, пројеката и мера. Обука државних службеника за стратешко и оперативно планирање. Регионална политика је мултисекторска политика, која подразумева постојање јасне организационе структуре не само у фази планирања, него и у фази имплементације. Ове фазе, као и фазе евалуације и ревизије, подразумевају постојање механизма којим се врши њихова координација. Пројектом ће се креирати предуслови за увођење принципа управљања буџетском потрошњом у вишегодишњу временску раван, али и руководиоце за сваки програм, са потпуном одговорношћу за
Надлежност	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и ЈЛС са
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	45 Јединица локалне самоуправе на територији АП Војводине.
Активности на пројекту	Припрема и расписивање конкурса, одобравање и исплата средстава, имплементација пројекта и контрола извршења
Трајање пројекта	2014-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: - 8.000.000,00, - 9.000.000,00.
Очекивани резултати програма/пројекта	Израђени стратешки документи у свих 45 ЈЛС на територији АП Војводине.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	одобрено и имплементирано 13 пројеката ЈЛС, одобрено и имплементација у току за 9 пројеката ЈЛС.

Назив пројекта/програма	Регионални развој - суфинансирање пројеката јединица локалних самоуправа стратешког значаја у области регионалног развоја
Приоритет из Програма	IV Развој институционалне инфраструктуре
Мера из Програма развоја	Мера 4.2. Афирмација стратешког планирања развоја
Циљ пројекта	Регионални развој политике планирања и координације свих нивоа власти и јачање институционалног оквира за спровођење регионалне политике
Кратак опис пројекта	Суфинансирање учешћа ЈЛС у реализацији пројеката од стратешког значаја за локални и регионални развој; Израда пројектно-техничке документације за индустријске

Надлежност	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу и јединице локалне самоуправе са територије АП Војводине
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	45 јединица локалне самоуправе на територији АП Војводине
Активности на пројекту	Припрема и расписивање конкурса, одобравање и исплата средстава, имплементација пројекта и контрола извршења
Трајање пројекта	2017-2020.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Буџет АП Војводине: - 17.100.000,00, - 18.540.000,00, - 18.540.000,00,
Очекивани резултати програма/пројекта	45 ЈЛС има стратешка документа.
Индикатори резултата (описно и бројчано)	- одобрен и имплементиран 21 пројекат ЈЛС, - одобрено и имплементација је у току за 20 пројеката ЈЛС.

Мера 4.3: Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја

Назив пројекта/програма	Додела бесповратних средстава Покрајинског секретаријата за финансије за учешће у суфинансирању пројеката који се финансирају из фондова Европске уније
Приоритет из Програма	IV Развој институционалне инфраструктуре
Мера из Програма развоја	Мера 4.3 Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја
Циљ пројекта	Подстицање друштвено-економског развоја и унапређење административних капацитета на територији АПВ - кроз повећану апсорпцију средстава из доступних ЕУ фондова
Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата доделу бесповратне финансијске подршке за намену учешћа у суфинансирању пројекта свим субјектима (било да су носиоци или партнери на пројекту, као и било ком сектору да припадају) који користе средства из доступних фондова ЕУ, под условом да је са регулаторним телом закључен уговор о донацији за пројекат. Средства се додељују путем Јавног конкурса који расписује надлежни секретаријат најмање једанпут годишње, а право учешћа имају субјекти чије је седиште на територији АПВ. У циљу равномерног регионалног развоја кроз критеријуме вредновања пројеката
Надлежност	Покрајински секретаријат за финансије
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за финансије
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Припрема конкурсне документације, формирање комисије која спроводи кокурс, расписивање јавног конкурса (може и више пута годишње, а најмање једанпут), пријем конкурсних докумената, обрада конкурсне докуменатције, сачињавање извештаја за потребе конкурсне комисије, обрада извештаја и конкурсне документације од стране комисије која спроводи конкурс и сачињавање извештаја и предлога за одлуку о додели средстава од стране комисије, доношење одлуке о додели средстава од стране руководиоца надлежног секретаријата, израда и потписивање уговра о додели средстава, пријем средстава обезбеђења за наменско коришћење додељених средстава, сачињавање решења којим се врши пренос додељених средстава, праћење реализације
Трајање пројекта	Пројекат се реализује сваке буџетске године, односно за период (2018 - 2020) трајање 36 месеци.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама и извор финансирања (буџет АПВ, буџет	Извор финансирања је буџет АПВ. Предлог за Финансијски план: 2018. годину 200.000.000,00 динара, 2019. годину 200.000.000,00 динара и
Очекивани резултати програма/прој екта	Већи прилив средстава из ЕУ фондова, а тиме и бржи друштвено- економски, социјални и институционални развој АП Војводине и Републике Србије
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Између 100 и 150 закључених уговора, за сваку годину, Покрајинског секретаријата за финансије са корисницима средстава - субјектима који реализују ЕУ пројекте на територији

Назив пројекта/програма	Програм развоја туризма Аутономне покрајине Војводине
Приоритет из Програма	IV Развој институционалне инфраструктуре
Мера из Програма развоја	4.3. Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја
Циљ пројекта	Циљ пројекта је унапређење стања у области туризма кроз израду документа који ће дати преглед актуелног стања у области туризма и који ће дати смернице за даљи развој овог
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева активност израде документа којим ће се поставити циљеви и правци развоја туризма као и инвестиционе пројекте у туристичком сектору чија реализација треба да допринесе унапређењу туристичке понуде, изградње имиџа регије као туристички атрактивног подручја, повећања
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	АП Војводина, јединице локалне самоуправе.
Географска подручја (окрузи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Формирање тима за израду Програма. Дефинисање циљева и праваца развоја туризма. Избор инвестиционих пројеката у сектору туризма
Трајање пројекта	2018.година
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор финансирања (буџет АПВ,	Буџет АПВ: -
Очекивани резултати програма/прој екта	Израђен Програм развоја туризма. Дефинисани циљеви развоја туристичког сектора. Одабрани инвестициони пројекти
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Усвојен Програм развоја. Дефинисани циљеви развоја. Одабрани инвестициони пројекти.

Назив пројекта/програма	Програм развоја циклотуризма Аутономне покрајине Војводине
Приоритет из Програма	IV Развој институционалне инфраструктуре
Мера из Програма развоја	4.3. Ефикасније коришћење постојећих ресурса у циљу равномерног регионалног развоја
Циљ пројекта	Циљ пројекта је унапређење стања у области циклотуризма кроз израду документа који ће дати преглед актуелног стања у области циклотуризма и који ће дати смернице за даљи развој овог сектора туризма у правцу бољег позиционирања АП
Кратак опис пројекта	Пројекат подразумева активност израде документа којим ће се поставити циљеви и правци развоја циклотуризма, као и инвестиционе пројекте у циљном сектору чија реализација треба да допринесе унапређењу туристичке понуде, изградње имиџа регије као туристички атрактивног подручја, повећања обима туристичког промета и сл. Акциони план треба да омогући: Успостављање званичног система бициклистичких рута у АПВ (међународне, регионалне, локалне); Категоризацију постојећих рута на основу претходно дефинисаног система; Дефинисање нових рута које би са посојећим рутама створиле самоодрживу и функционалну мрежа циклотуристичких рута; Дефинисање стандарда националне бициклистичке инфраструктуре; Прилагођавање постојеће бициклистичке инфраструктуре према дефинисаним стандардима; Изградња вишејезничог интернет портала за све кориснике бициклистичких и циклотуристичких сервиса; Дефинисање механизама за годишње одржавање постојеће бициклистичке инфраструктуре (сигнализација); Унапређење постојеће инфрастуктуре (сигнализација и остале услуге);
Надлежност	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Носиоци пројекта	Покрајински секретаријат за привреду и туризам
Географска подручја (округи и општине) у којима ће програм бити имплементиран	АП Војводина
Активности на пројекту	Формирање тима за израду Програма. Дефинисање циљева и праваца развоја туризма. Избор инвестиционих пројеката у сектору циклотуризма
Трајање пројекта	2019-2022. године
Финансијски план за реализацију програма/пројекта, укупно и према фазама (годинама) и извор финансирања (буџет АПВ,	Буџет АПВ 2019. година = 5.000.000,00 дин.
Очекивани резултати програма/прој екта	Израђен Програм развоја циклотуризма . Дефинисани циљеви развоја циклотуристичког сектора. Одабрани инвестициони пројекти
Индикатори резултата (описно и бројчано)	Усвојен Програм развоја. Дефинисани циљеви развоја. Дефинисан акциони план. Одабрани инвестициони пројекти

ПРИЛОЗИ

Прилог 1: Достављена планска, програмска и стратешка документа секретаријата (важећа и она којима је истекао период важења)

Покрајински секретаријат	Документ
1. ПС за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу	- Програм развоја АП Војводине 2014-2020
2. ПС за социјалну политику, демографију и равноправност полова	Одлука о доношењу Програма демографског развоја Аутономне покрајине Војводине са мерама за његово спровођење ("Службени лист АПВ број 3/2005) Акциони план за побољшање положаја ратних ветерана односно учесника оружаних акција после 17. августа 1990. године и рата 1999. године Покрајинска скупштинска одлука о праву на суфинансирање трошкова за биомедицински потпомогнуто оплођење за друго, треће и свако наредно дете Одлука о остваривању новчане помоћи породици у којој се роди треће дете Покрајинска скупштинска одлука о програму унапређења социјалне заштите у АПВ Програм за заштиту жена од насиља у породици и партнерским односима и других облика родно заснованог насиља у Аутономној покрајини Војводини за период од 2015. до 2020. године Предлог Програма за економско оснаживање жена са искуством насиља у породици и у партнерском односу Програм субвенционисаног запошљавања/интервентни програм Програм самозапошљавања
3. ПС за урбанизам и заштиту животне средине	Покрајинска скупштинска одлука о Програму заштите животне средине Аутономне покрајине Војводине за период 2016-2025. године Регионални просторни план АП Војводине до 2020. године
4. ПС за високо образовање и научноистраживачку делатност	Основни правци технолошког развоја АП Војводине“ ПС за науку и технолошки развој (Факултет техничких наука, Технолошки факултет, Природно-математички факултет)
5. ПС за финасије	Програм доделе бесповратних средстава Покрајинског секретаријата за финансије за учешће у суфинасирању
6. Скупштина АП Војводине	Програм привредног развоја АП Војводине 2004-2007 Мастер план одрживог развоја Фрушке горе 2012-2022 Просторни план подручја посебне намене Фрушке горе до 2022 године
7. ПС за привреду и туризам	Програм за СМАРТ специјализацију у истраживању и иновацијама АПВ за период 2015-2020. године Стратегија развоја и коришћења широкопојасног приступа у АП Војводини за период 2012-2015. године Покрајински акциони план запошљавања у АП Војводини за 2017. годину Маркетинг стратегија туризма Војводине (2009) Стратегија успостављања и развоја кластера у АП Војводини
8. ПС за енергетику, грађевинарство и саобраћај	- Програм остваривања Стратегије развоја енергетике РС у АП Војводини (од 2007-2012)
9. ПС за спорт и омладину	- Акциони план политике за младе у АП Војводини за

	2015-2020 - Програм развоја спорта у АП Војводини за период 2016-2018. године са Акционим планом
10. ПС за пољопривреду, водопривреду и шумарство	Дугорочни програм мера за спровођење одгајивачког програма у Аутономној покрајини Војводини за период 2015 - 2019.године Програм развоја шумарства у АП Војводини План развоја шума у НПФГ Програм газдовања шумама сопственика физичких лица у НП Фрушка гора Програм газдовања шумама сопственика физичких лица

1137.

На основу чл. 16, 24. и 33. Покрајинске скупштинске одлуке о по- крајинској управи („Службени лист АПВ“, бр. 37/14 и 54/14 - др.од- лука, 37/16 и 29/17), у вези са Законом о подстицајима у пољоприв- реди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16), Покрајинском скупштинском одлуком о програму мера подршке за спровођење пољопривредне политике за раз- вој села на територији АП Војводине у 2018. години („Службени лист АПВ“, број 57/2017) и Пословником о раду комисије за израду конкурса и правилника и поступања по конкурсима расписаних у Покрајинском секретаријату за пољопривреду, водопривреду и шумарство од 05.06.2018. године (пречишћен текст) , покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство доноси

ПРАВИЛНИК

ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ ТРОШКОВА КОНТРОЛЕ И СЕРТИФИКАЦИЈЕ ОРГАНСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ, КАО И НАБАВКУ ПРИКЉУЧНЕ МЕХАНИЗАЦИЈЕ ЗА ОРГАНСКУ ПРОИЗВОДЊУ НА ТЕРИТОРИЈИ АП ВОЈВОДИНЕ У 2018.ГОДИНИ

Опште одредбе

Члан 1.

Правилником за доделу средстава за суфинансирање трошкова контроле и сертификације органске производње, као и набавку прикључне механизације за органску производњу на терито- ријии АП Војводине у 2018.години (у даљем тексту: Правилник) прописују се право учешћа на конкурсу, услови за учешће на конкурсу, висина и начин доделе средстава, намена бесповрат- них средстава, потребна документација која се подноси на кон- курс, поступање с непотпуним пријавама, одлучивање о додели бесповратних средстава, критеријуми за доделу бесповратних средства, поступање с пријавама које су одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене, право приговора и поступање с приговорима, коначна одлука, закључивање уговора с корисни- цима бесповратних средстава, исплата бесповратних средстава, обавезе корисника средстава и друга питања значајна за реализа- цију тачке 2.3. Програма мера подршке за спровођење пољоприв- редне политике за развој села на територији Аутономне покрајине Војводине у 2018.години: Органска производња (у даљем тексту: Програм), који је саставни део Покрајинске скупштинске одлуке о програму мера подршке за спровођење пољопривредне полити- ке за развој села на територији Аутономне покрајине Војводине у 2018. години („Службени лист АПВ“, бр. 57/17).

Програм из става 1. овог члана усвојила је Скупштина АП Војводине на који је сагласност дало Министарство пољоприв- реде, шумарства и водопривреде број: 320-00-03372/2017-09 о^ 12.12.2017., а Покрајински секретаријат за пољопривреду, водо- привреду и шумарство (у даљем тексту: Покрајински секрета- ријат) задужен је за његову реализацију.

Право на учешће на Конкурсу

Члан 2.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и која се налазе у активном стату- су, и то:

физичко лице:

носилац регистрованог породичног пољопривредног га- здинства;

предузетник носилац регистрованог комерцијалног по- родичног пољопривредног газдинства.

правно лице:

привредно друштво;

земљорадничка задруга.

Привредно друштво може остварити право на подстицаје ако је разврстано у микро и мало правно лице, а земљорадничка задру- га уколико је разврстана у микро, мало или средње правно лице у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по Кон- курсу, за обе намене (тачка 1. и тачка 2).

Услови за учешће на конкурсу

Члан 3.

регистровано пољопривредно газдинство мора бити уписа- но у Регистар пољопривредних газдинстава и мора да се налази у активном статусу;

подносилац пријаве мора имати пребивалиште на терито- рији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, односно подносиоци пријаве правна лица морају имати седиште на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине, с тим што и место реализације инвестиције мора бити на територији јединице локалне самоуправе с територије АП Војводине;

подносилац пријаве за инвестицију за коју подноси пријаву не сме користити средства по неком другом основу (субвенције, подстицаји) за исту намену, односно иста инвестиција не сме бити предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кре- дитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима;

подносилац пријаве не сме имати неиспуњених уговор- них обавеза према Секретаријату, као ни према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде на основу раније пот- писаних уговора;

подносилац пријаве мора регулисати обавезе по решењима о накнадама за одводњавање/наводњавање за наведену инвести- цију закључно са 31.12.2017. године;

подносилац пријаве мора измирити обавезе по основу извор- них јавних прихода, закључно са 31.12.2017. године;

подносилац пријаве мора измирити доспеле обавезе по уго- ворима о закупу пољопривредног земљишта у државној својини за 2017. годину;

да се плаћање врши на текући рачун вршиоца услуге, а плаћање путем компезације и цесије неће бити призната.

Додатни услови коришћења средстава за куповину прикључ- них машина

У складу са критеријумима - који су дефинисани Пра- вилником, формира се бодовна листа на основу које се додељују бесповратна средства до утрошка средстава опредељених овим конкурсом;

Пријаве на Конкурс које остваре број бодова мањи од 30% од укупног броја бодова - не улазе у даље разма- трање Комисије;

Подносилац пријаве - физичко лице у обавези је да - приликом потписивања уговора са Покрајинским се- кретаријатом о коришћењу средстава - достави меницу с меничном изјавом, а правно лице - регистровану ме- ницу с меничном изјавом, као средство обезбеђења да прикључне машине неће бити отуђене у року од пет го- дина,

Рок за реализацију инвестиције на основу предрачуна јесте 30 дана од дана потписивања уговора;

Уколико је уговор закључен на основу предрачуна бесповратна средства исплаћују се након реализације инвестиције, односно након што корисник бесповрат- них средстава купи предметну инвестицију и достави

Покрајинском секретаријату следећу документацију: за- хтев за исплату; извештај о наменском утрошку средста- ва; оригинал рачун за набавку предметне инвестиције; от- премницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза изда- вања отпремнице; доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то потврду о преносу средстава и извод ове- рен од стране банке, а у случају када је физичко лице извр- шило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак; фотокопију уговора о кредиту, уко- лико је предметна инвестиција набављена путем кредита;

Покрајински секретаријат путем надлежног сектора на- лаже Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да утврди чињенично стање на терену, достављањем извештаја и записника Покрајинском се- кретаријату.

Покрајински секретаријат задржава право да од под- носиоца пријаве затражи додатну документацију. Исто тако, Покрајински секретаријат може да од пољоприв- редне инспекције Министарства пољопривреде, шумар- ства и водопривреде затражи да се изврши контрола ре- ализације предмета уговора, а посебно у случају рачуна и предрачуна који су издати од добављача опреме који нису у систему ПДВ-а и рачуна који су значајно изнад тржишне вредности;

У моменту исплате средстава рачун предузетника и правног лица не сме бити у блокади;

Бесповратна средства исплаћиваће се у складу с прили- вом средстава у буџет АП Војводине.

Висина и начин доделе бесповратних средстава

Члан 4.

Тачком 2.3. Програма мера подршке за спровођење пољопривред- не политике за развој села на територији Аутономне покрајине Војво- дине у 2018. години опредељено је укупно 10.000.000,00 динара.

Средства из става 1. овог члана додељиваће се путем конкур- са који ће бити објављен у „Службеном листу АП Војводине“ и дневним новинама „Дневник“ са којим Покрајински секрета- ријат има закључен уговор о објављивању аката, као и на ин- тернет страници

Покрајинског секретаријата (у даљем тексту: Конкурс).

Конкурс је отворен до утрошка средстава, закључно са 01.11.2018. године.

Документација поднета на Конкурс се не враћа.

Средства за подршку инвестиција - према Правилнику и по Конкурсу - додељују се бесповратно.

Бесповратна средства за подршку инвестиција по овом конкур- су утврђују се у износу до 80% од укупно прихватљивих трошко- ва инвестиције

Приликом обрачуна, узима се вредност инвестиције без пореза на додату вредност (ПДВ).

Максимални износ средстава који се додељује по једној прија- ви јесте 1.000.000,00 динара.

Намена бесповратних средстава

Члан 5.

Бесповратна средстава по овом конкурсу додељују се за суфи- нансирање:

трошкова контроле и сертификације производа добије- них по методама органске производње од овлашћених организација које издају сертификат, за органске произ- воде у 2018. години;

набавку прикључне механизације за органску произ- водњу:

набавка специјализоване опреме за механичко регули- сање корова - разне врсте чешљева, звездасте дрљаче, опрема за сузбијање корова путем пламена, путем вре- ле воде, потом медђуредних култиватора и сл.

набавка чизел плугова (разривачи),

набавка опреме за третирање органских усева (пр- скалице и атомизери).

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву по Конкур- су, за обе намене из претходног става овог члана под тачком 1. и 2.

Приликом разматрања поднетих пријава за остваривање бесповратних средстава признаваће се једино прикључне маши- не купљене после 01.01.2018. године, што мора бити докумен то- вано авансним рачуном, рачунима са спецификацијом опреме, отпремницама, изводима из банке, гарантним листовима, царин- ским декларацијама, уколико је реч о опреми из увоза, као и дру- гим доказима који носе датум након 01.01.2018. године.

Средства која се додељују не могу се користити за:

плаћања пореза и царина,

накнада за зараде,

организовање игара на срећу.

Потребна документација

Члан 6.

читко попуњена пријава са обавезним потписом подносиоца пријаве и печатом предузетника односно правног лица (са изјавом о прибављању докумената о којој се води службена евиденција);

оригинал извода из Регистра пољопривредних газдинстава, који издаје Управа за трезор (прва страна извода РПГ са основ- ним подацима и друга страна извода с подацима о површинама, не старији од 30 дана);

фотокопија личне карте или очитана чипована лична кар- та носиоца регистрованог пољопривредног газдинства или овлашћеног лица у правном лицу;

уговор између произвођача и овлашћене контролне органи- зације о контроли или сертификацији органске производње;

копија Решења о испуњавању услова за обављање послова контроле и сертификације у органској производњи за 2018. го- дину, које је издало Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републике Србије, за контролну организацију која код произвођача спроводи сертификацију органске производње;

предрачун које је издала контролна организација за обавље- не услуге контроле или сертификације органске производње за 2018. годину;

доказ о регулисаној накнади за одводњавање/наводњавање (потврда ЈВП „Воде Војводине“) закључно са 2017. годином за подносиоца пријаве;

уверење о измиреним доспелим пореским обавезама за- кључно са 2017. годином за подносиоца пријаве (издато од стра- не надлежног органа јединице локалне самоуправе где се налази предметна инвестиција, ако се пребивалиште подносиоца прија- ве налази на територији друге локалне самоуправе онда треба доставити напред наведено уверење и од те локалне самоуправе);

доказ о измиреним доспелим обавезама за закуп пољоприв- редног земљишта у државној својини (потврда надлежног органа, или фотокопија уговора с Министарству пољопривреде, шумар- ства и водопривреде од јединице локалне самоуправе као и доказ о извршеном плаћању).

изјава подносиоца пријаве да за инвестицију за коју подноси пријаву није користио средства по

неком другом основу (субвен- ције, подстицаји) за исту намену, односно иста инвестиција није била предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу с посебним прописом којим се уређује кре- дитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима.

Додатна обавезна документација за набавку прикључне меха- низације за органску производњу:

оригинал рачун за набавку предметне инвестиције (уко- лико је инвестиција у мањој вредности од 300.000,00 динара). Спецификација предметне инвестиције треба да садржи основне карактеристике прикључне машине (подаци исказани у обрасцу пријаве морају бити исти као у рачуну);

отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза издавања от- премнице;

доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то потврду о преносу средстава и извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак;

фотокопија уговора о кредиту, уколико је предметна инвес- тиција набављена путем кредита;

за инвестиције које су преко 300.000,00 динара, може се по- днети предрачун са спецификацијом, а коначан оригинал рачун мора бити идентичан предрачуну по износу, спецификацији и добављачу;

фотокопија гарантног листа за предметну инвестицију за коју је то предвиђено важећим прописима;

јединствену царинску исправу (уколико је подносилац пријаве директни увозник) - не старија од 01.01.2018. године;

изјава да добављач и наручилац предметне инвестиције не представљају повезана лица у складу с чланом 62. Закона о прив- редним друштвима (изјава је у оквиру обрасца пријаве).

Додатна обавезна документација за предузетнике:

извод из Агенције за привредне регистре, с пореским иден- тификационим бројем;

Додатна обавезна документација за правна лица:

извод из Агенције за привредне регистре, с пореским иден- тификационим бројем;

потврда Агенције за привредне регистре о томе да над прав- ним лицем није покренут поступак стечаја и/или ликвидације.

Подносилац пријаве - на обрасцу који је саставни део прија- ве на конкурс - треба да се изјасни о томе да ли ће докумената- цију наведену под тачкама 7,8,19, 20 и 21 прибавити сам или је сагласан с тим да је прибави Секретаријат, по службеној дуж- ности.

Поступања са пријавама

Члан 7.

Поднете пријаве разматра комисија образована у складу с Пословни- ком о раду комисија за израду конкурса и правилника и поступање по конкурсима расписаним у Покрајинском секретаријату за пољопривре- ду, водопривреду и шумарство (у даљем тексту: Комисија).

Разматрање пријава, бодовање и критеријуми

Члан 8.

Поднете пријаве, Комисија евидентира по редоследу пристизања.

Уколико нека од поднетих пријава има недостатке које коми- сију спречавају да поступа по њој, ако није разумљива или није потпуна, комисија у року од 5 дана од пријема такве пријаве оба- вештава подносиоца да пријаву уподоби у року од 5 дана.

Уколико у предвиђеном року, подносилац не допуни домената- цију, пријава ће бити одбачена.

Комисија неће узимати у разматрања пријаве поднете од лица која немају право да учествују на конкурсу, поднете након истека рока који је прописан Конкурсом и поднете за инвестиције које нису предмет конкурса за који је поднета пријава.

Члан 9.

Комисија даје предлог за доделу бесповратних средстава на ос- нову поднете документације, критеријума и бодова прописаних овим чланом и то према табели:

Критеријум	Начин бодовања	Бодови
Укупан број бодова		100
Старост подносиоца захтева	од 18 до 25 година	25
	од 25 до 35 година	20
	од 35 до 40 година	15

Подносилац захтева је жена	да/не	10/0
Пољопривредно газдинство се налази на подручју са отежаним условима рада	да/не	10/0
Подносилац захтева има одговарајуће стручно знање	искуство у производњи од најмање три године - уписан у РПГ	5
	средња школа	10
	факултет	15
Оцена одрживости инвестиције	Ниска/средња/висока	10/20/40

Записник, предлог одлуке и одлука
Члан 10.

Комисија о свом раду води записник у који се уносе сви ре- левантни подаци о раду Комисије (ко је присутан, разлог од- сутности, различита мишљења поводом испуњености услова из пријава), а обавезно се наводе укупан број поднетих пријава са приказом тражених средстава, прихватљиве пријаве са приказом бодова и износа, неприхватљиве пријаве разврстане по разлозима неприхватљивости (нпр. непотпуне, мањак бодова, мањак сред- става са приказом тражених износа и бодова у случају када их је могуће избодовати) и пријаве послате на допуну, како оне које се допуњују од стране подносиоца пријаве, тако и оне које орган допуњује тј. прибавља документацију по службеној дужности.

Саставни део записника је и предлог одлуке у којој се утврђују појединачни износи средстава по подносиоцу пријаве ком су одобре- на средства и начин бодовања, а подносиоцима пријаве којима сред- ства нису одобрена наводе се разлози одбијања/одбацивања (нпр. непотпуне, недостатак бодова, недостатак средстава са приказом тражених износа и бодова у случају када их је могуће избодовати).

Записник о раду са предлогом одлуке потписују сви присутни чланови комисије.

Одлука се објављује на сајту Секретаријата.

Одлуку доноси Покрајински секретар. Одлуку парафирају чла- нови комисије, који су били присутни приликом одлучивања.

Појединачна решења

Члан 11.

На основу одлуке комисија сачињава, а Секретар доноси ре- шење са образложењем и поуком о правном средству за подносиоце пријава којима су пријаве одбијене/одбачене или нису у потпуности прихваћене пријаве на основу предлога одлуке из члана 10. став 2.

Право приговора

Члан 12.

Поред наведених лица из члана 9. Овог Пословника, право приго- вора има и сваки незадовољни подносилац пријаве, којем су одобре- на средства на основу одлуке која је објављена на сајту секретаријата.

Приговор се улаже Покрајинском секретару у року од 3 дана од достављања појединачног решења, односно најкасније у року од 7 дана од дана објављивања одлуке на сајту Секретаријата.

Покрајински секретар одлучује о приговору у року од 7 радних дана од дана пријема приговора.

Приговор секретар може да одбаци као неблаговремен, недоз- вољен, поднет од стране неовлашћеног лица, да га усвоји у потпу- ности или делимично или да одбије приговор као неснован.

О приговору се одлучује решењем.

Коначна одлука

Члан 13.

Коначну одлуку доноси Покрајински секретар, након донетих решења по основу евентуалних приговора, а која се објављује на званичној интернет страни Покрајинског секретаријата.

Уговор о додели средстава

Члан 14.

Након доношења одлуке о додели бесповратних средстава, по- крајински секретар у име Покрајинског секретаријата закључује уговор о додели средстава с корисником, којим се регулишу пра- ва и обавезе уговорних страна.

Време закључења уговора јесте најкасније 15 дана од дана до- ношења одлуке о додели средстава.

Корисник средстава коме су одобрена средства у вези са тачком 2 члана 5. је у обавези да - приликом потписивања уговора са Покрајинским секретаријатом о коришћењу средстава - достави меницу с меничном изјавом, као средство обезбеђења да предмет инвестиције неће бити отуђен у року од пет (5) година

Уговор потписује покрајински секретар или лице које он овласти за потписивање, а парафирају га вршилац дужности подсекретара у Секретаријату, вршилац дужности помоћника покрајинског се- кретара за правне и опште послове и планирање и извршење буџе- та и агроекономику, извршилац и вршилац дужности помоћника покрајинског секретара за област за коју је расписан конкурс.

Исплата бесповратних средстава

Члан 15.

Средстава ће се исплаћивати на основу уговора између По- крајинског секретаријата и корисника средстава.

За инвестиције из тачке 1 члана 5. овог Правилника средства ће се исплаћивати након доношења одлуке о расподели средстава, а у складу са приливом средстава у буџет АП Војводине и након што Корисник средстава достави:

- извод с рачуна пољопривредног газдинства или контрол- не организације којим се потврђује да је извршена упла- та за контролу или сертификацију по издатом рачуну за обављену услугу (или у банци оверен налог за уплату произвођача којим се потврђује извршена финансијска обавеза произвођача према контролној организацији);

За инвестиције из тачке 2 члана 5. овог Правилника Секрета- ријат, путем надлежног сектора, налаже Пољопривредној стручној и саветодавној служби АП Војводине да фотографише предметну инвестицију, те да достави извештај и записник о стању предметне инвестиције Секретаријату, након чега ће се средства исплаћивати у складу с приливом средстава у буџет АП Војводине и након што

Корисник средстава достави следећу документацију:
захтев за исплату;
извештај о наменском утрошку средстава;
оригинал рачун за набавку предметне инвестиције;
отпремницу за набавку предметне инвестиције за коју је, у складу са посебним прописима, утврђена обавеза изда- вања отпремнице;
доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то по- тврду о преносу средстава и извод оверен од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско или плаћање картицом може доставити само фискални исечак;
фотокопију уговора о кредиту, уколико је предметна ин- вестиција набављена путем кредита;.

Обавезе корисника средстава

Члан 16.

Корисник бесповратних средстава по конкурсу из тачке 2. Чла- на 5. овог Правилника дужан је да:
покретну ствар, која је предмет инвестиције за коју је оства- рио подстицаје, користи у складу с предвиђеном наменом;
покретну ствар, која је предмет инвестиције за коју је ост- варио подстицаје, не отуђи и/или даје другом лицу на упо- требу најмање пет година од дана исплате подстицаја;
сву документацију која је у вези са инвестицијом чува најмање пет година од дана исплате подстицаја.

Корисник средстава по Конкурсу за ког се утврди да није по- ступао у складу са одредбама Конкурса и уговора, корисник који је Покрајинском секретаријату онемогућио да обави контролу, односно корисник који је достављао нетачне податке, дужан је да врати примљени износ бесповратних средстава с припадајућом законском затезном каматом која се обрачунава од дана исплате бесповратних средстава до дана враћања средстава.

Праћење извршавања Уговора

Члан 17.

Провера стања на терену обавља се и у току пет (5) година на- кон преноса средстава, а прати је овлашћени сектор Покрајин- ског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, путем извештаја и записника Пољопривредне стручне и савето- давне службе АП Војводине с терена.

Завршне одредбе

Члан 18.

Правилник ступа на снагу даном објављивања у „Сл.листу АПВ“.

У Новом Саду 20.09.2018. године

Покрајински секретар др Вук В. Радојевић с.р.

1138.

На основу члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АП Војводине за 2018. годину („Службени лист АПВ“, број 57/17, 17/2018 и 29/18) и члана 43. Покрајинске скупштинске одлуке о по- крајинској управи („Службени лист“, број 37/2014,54/2014, 37/2016 и 29/17), Покрајински секретар за привреду и туризам, доноси

П Р А В И Л Н И К
О ИЗМЕНАМА ПРАВИЛНИКА
О ДОДЕЛИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА МИКРО И МАЛИМ ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И ПРЕДУЗЕТНИЦИМА ЗА СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ ИЗДАТАКА ЗА НАБАВКУ РЕПРОМАТЕРИЈАЛА У 2018. ГОДИНИ

Члан 1.

У Правилнику о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку репроматеријала у 2018. години („Службени лист АПВ“, број 23/18), члан 8. став 1. тачка 3. мења се и гласи:

„3) да према евиденцији Централног регистра обавезног со- цијалног осигурања, обвезник има најмање 3 запослена лица на неодређено време, на дан објављивања Конкурса“.

Члан 8 став 1. тачка 7. мења се и гласи:

„7) да није примио бесповратна средства на конкурсима Секре- таријата за субвенционисање трошкова набавке репроматеријала у 2017. години и у 2018. години“.

Члан 2.

Члан 9. став 1. тачка 5. Правилника мења се и гласи:

„5) Уверење Централног регистра обавезног социјалног осигу- рања о броју запослених лица -поднетих пријава на осигурање, на дан објављивања Конкурса“.

Члан 3.

Члан 10. став 2. Правилника мења се и гласи:

„Рок за подношење пријава је 15 дана од дана објављивања Конкурса у дневном гласилу .“

Члан 4.

Члан 17. став 1. Правилника мења се и гласи:

„ Корисник средстава обавезан је да након доношења Одлуке Секретаријату достави допис са документацијом за рефундацију издатака за

набавку репроматеријала: копије одговараће књиго- водствене документације (аналитичке картице добављача и ре- проматеријала, ПК1 и сл.) и др. у року од 5 дана.

Члан 5.

Правилник о изменама Правилника о додели бесповратних сред- става микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку репроматеријала у 2018. годи- ни, ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу АПВ“.

Покрајински секретаријат за привреду и туризам

БРОЈ : 144-401-3212/2018-02 ДАТУМ :13.11..2018. године

Потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар Иван Ђоковић.с.р.

1139.

На основу члана 3. Одлуке о образовању Комисије за избор чланова Покрајинске антикорупцијске комисије („Службени лист АПВ”, број 54/2018), а у вези Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском антикорупцијском плану („Службени лист АПВ”, број 45/2018), Комисија за избор чланова Покрајинске антикоруп- цијске комисије на првој седници одржаној дана 15. новембра 2018. године, донела је

П О С Л О В Н И К
О РАДУ КОМИСИЈЕ
ЗА ИЗБОР ЧЛАНОВА ПОКРАЈИНСКЕ АНТИКОРУПЦИЈСКЕ
КОМИСИЈЕ

Члан 1.

Овим пословником уређују се услови, критеријуми и мерила за избор чланова Покрајинске антикорупцијске комисије као и поступак расписивања и спровођења јавног конкурса за њихов избор, начин рада и друга питања од значаја за рад Комисије за избор чланова Покрајинске антикорупцијске комисије (у даљем тексту: Комисија).

Члан 2.

Кандидат за члана Покрајинске антикорупцијске комисије (у даљем тексту: кандидат) треба да испуњава следеће услове:

да је пунолетан и да има место пребивалишта на терито- рији Аутономне Покрајине Војводине;

да није осуђиван и да се против њега не води судски по- ступак за дела која се односе на корупцију;

да није радно ангажован у органима Покрајине по било ком основу;

да није носилац било које функције у политичкој стран- ци;

да није јавни функционер, у смислу одредаба Закона о агенцији за борбу против корупције.

Члан 3.

Критеријуми и мерила за избор чланова Покрајинске ан- тикорупцијске комисије утврдиће се посебном одлуком Комисије.

Члан 4.

Задаци Комисије су:

да припреми и објави јавни конкурс за избор чланова Покрајинске антикорупцијске комисије (у даљем тексту: конкурс);

да размотри пристигле пријаве;

да утврди предлог листе кандидата који испуњавају ус- лове предвиђене конкурсом;

да достави Скупштини Аутономне покрајине Војводи- не образложену ранг листу кандидата за Покрајинску ан- тикорупцијску комисију.

Чланови Комисије дају писмене изјаве о непостојању приват- ног интереса у вези са учесницима конкурса или се изузимају из рада Комисије, уколико такав интерес постоји.

Конкурс садржи услове, критеријуме и мерила за избор чла- нова Покрајинске антикорупцијске комисије, рок за подношење пријава и одређивање документације која се прилаже уз пријаву за конкурс.

Конкурс потписује председник Комисије и објављује се у „Службеном листу АПВ“ и на интернет страници Покрајинске владе.

Члан 5.

Пријава на конкурс подноси се на обрасцу „Пријава за чланове Покрајинске антикорупцијске комисије“ који се налази у Прилогу број 1 као саставни део овог акта и објављује се уз текст конкурса на интернет страници Покрајинске владе.

Кандидат уз пријаву на конкурс треба да достави следеће:

биографију,

уверење МУП-а из казнене евиденције и потврду на- длежног суда да се против подносиоца пријаве не води судски поступак за дела која се односе на корупцију,

фотокопију личне карте (чипована лична карта мора бити очитана),

потписану изјаву лица које подноси пријаву да није рад- но ангажовано у органима Покрајине по било ком осно- ву (ангажовани на одређено или неодређено време, анга- жовани у форми рада ван радног односа и др.),

потписану изјаву лица које подноси пријаву да није но- силац било које функције у политичкој странци,

потписану изјаву лица које подноси пријаву да није јав- ни функционер у смислу одредаба Закона о Агенцији за борбу против корупције и

мотивационо писмо које садржи обавезне одговоре на следећа питања:

Шта вас мотивише да се пријавите да се ангажујете у праћењу примене Покрајинског антикорупцијског плана (ПАП)?

Како видите политику борбе против корупције у на- шем друштву и шта бисте сугерисали у вези са тим?

Чиме лично можете допринети решавању проблема корупције у друштву?“.

Члан 6.

Комисија прима и разматра пристигле пријаве на конкурс и ут- врђује који кандидати испуњавају услове из конкурса.

Неблаговремене и непотпуне пријаве Комисија неће разматра- ти.

Члан 7.

Кандидати који испуњавају услове биће позвани на усмено тес- тирање.

Кандидати ће бити обавештени о датуму, времену и месту одр- жавања усменог тестирања.

Комисија ће најкасније у року од 15 дана након спроведеног усменог тестирања утврдити Ранг листу кандидата за избор чла- нова Покрајинске антикорупцијске комисије.

Листа пристиглих пријава и записници о раду Комисије јавно се објављују на интернет страници Покрајинске владе.

Члан 8.

Након утврђивања ранг листе, Комисија доставља ранг листу кандидата за избор чланова Покрајинске антикорупцијске коми- сије са образложењем Скупштини Аутономне покрајине Војводи- не (у даљем тексту: Скупштина АПВ) на разматрање и усвајање.

Скупштина АПВ, у складу са ранг листом кандидата, доноси акт о образовању Покрајинске антикорупцијске комисије.

Члан 9.

Седнице Комисије сазива председник Комисије, а ако је пред- седник спречен уместо њега седницу сазива заменик председни- ка.

Позив за седницу садржи место и време одржавања седнице, предлог дневног реда, а уз позив се доставља и записник с прет- ходне седнице.

О месту и времену одржавања седнице чланови Комисије се обавештавају у електронском облику, најкасније три дана пре дана одржавања седнице.

Изузетно, материјал за седницу Комисије може се доставити пре одржавања седнице или на самој седници уколико из оправ- даних разлога није достављен у року из става 3 овог члана.

Члан 10.

За пуноважно одлучивање Комисије потребно је присуство већине чланова Комисије.

Комисија доноси одлуке већином гласова присутних чланова.

У случају да на седници није могуће донети одлуку већином гласова присутних чланова одлучујући је глас председника.

Члан 11.

Дневни ред седнице утврђује Комисија, на предлог председни- ка Комисије.

Сваки члан Комисије може предложити измену и допуну пред- ложеног дневног реда, уз обавезу да исту образложи.

Након изјашњавања по предлозима за измену или допуну дне- вног реда, Комисија гласа о дневном реду у целини.

Након усвајања дневног реда прелази се на рад по тачкама ус- војеног дневног реда.

Члан 12.

О току седнице Комисије води се записник у који се уносе: да- тум и место одржавања седнице, имена присутних, имена лица која по позиву учествују у раду Комисије, дневни ред, питања која су разматрана и предлози који су изнети на седници, имена учесника у расправи и резултати гласања.

Пре усвајања дневног реда, приступа се усвајању записника са претходне седнице.

Записник потписује председник Комисије и лице које је одре- дио покрајински орган надлежан за послове управе.

Комисија у свом раду користи печат Покрајинске владе.

Члан 13.

Јавност рада Комисије обезбеђује се јавним објављивањем за- писника и одлука Комисије на интернет страници Покрајинске владе.

Члан 14.

Овај Пословник ступа на снагу даном објављивања у „Службе- ном листу АПВ“.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ Слађана Јоветић,с.р.

Прилог број 1
ПРИЈАВА ЗА ЧЛАНОВЕ ПОКРАЈИНСКЕ АНТИКОРУПЦИЈСКЕ КОМИСИЈЕ
(молимо вас да образац попуните електронски или читким штампаним словима)
ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ 1. Име и презиме кандидата: 2. Адреса (улица, број и место):
Телефон:
и-мејл:
ОСТАЛИ ПОДАЦИ
Радно место (уколико је кандидат запослен):
Да ли сте члан неке политичке партије, удружење грађана или друге организације? (уколико је одговор ДА, навести од када, на којој функцији и које активности спроводите):
Да ли постоје информације и подаци за које сматрате да би било релевантно да их наведете, а које могу бити од значаја за чланство у Покрајинској антикорупцијској комисији или у њеном будућем раду:
(име и презиме кандидата)
(датум и место)
(потпис)
ПОСЕБНИ ДЕО

1140.
На основу члана 7. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 28/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводи- не, на седници одржаној 14. и 15. новембра 2018. године, донела је
О Д Л У К У
О ПРЕСТАНКУ МАНДАТА ЧЛАНА УПРАВНОГ ОДБОРА ПЕДАГОШКОГ ЗАВОДА ВОЈВОДИНЕ
I
Дејану Мердановићу, професору физичког васпитања из Новог Сада престао је мандат члана Управног одбора Педагошког заво- да Војводине, због поднете оставке.
II
Ову одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покраји- не Војводине“.
СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 022-11/18-01
Нови Сад, 14. новембар 2018. године
ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ Иштван Пастор, с.р.
Ра§21ог Шуап, 8.к.
1141.
На основу члана 3. став 3. алинеја 1. Одлуке о примањима по- сланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине („Служ- бени лист АПВ“ број: 54/14, 4/15 и 38/18) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине, („Службени лист АПВ“ број: 37/14, 54/14 и 57/17) , Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, је на седници одржаној 9. новембра 2018. године, донео
О Д Л У К У
О ДОПУНИ ОДЛУКЕ О ПОСЛАНИЦИМА У РАДНОМ ОДНОСУ У СКУПШТИНИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
Члан 1.
У Одлуци о посланицима у радном односу у Скупштини Ау- тономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“ број: 36/16,39/16, 42/16, 43/16, 45/16, 50/16, 59/16, 35/17, 44/18 и 49/18), у члану 1. став 1. додаје се алинеја која гласи:
„ - Горан Гоњa, председник Одбора за представке и предлоге Скупштине Аутономне покрајине Војводине .“
Члан 2.
Ову одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покраји- не Војводине“.
ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА
СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
18 Број: 020-23/16
Нови Сад, 9. новембар 2018. године
Председник одбора Милан Влапсављевпћ.с.р.
1142.
На основу чл. 51. тачка 1) и 56. став 1. Закона о запосленима у ау- тономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Служ- бени гласник РС”, број: 21/16, 113/17 и 113/17-др.

закон) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 37/14, 54 /14 и 57/17), Одбор за адми- нистративна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 9. новембра 2018. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

О ПРЕСТАНКУ ДУЖНОСТИ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ПОМОЋНИКА ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

I

Драгутину Галовићу, вршиоцу дужности помоћника генералног се- кретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине, престаје дужност вршиоца дужности помоћника генералног секретара Скупштине Ауто- номне покрајине Војводине - службеника на положају, закључно са 30. новембром 2018. године, због истека времена на који је постављен.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине

101 БРОЈ: 112-45/2018-18

Нови Сад, 9. новембар 2018. године

Председник Одбора Милан Влаисављевић ,с.р.

1143.

На основу члана 56. ст. 1. и 4. Закона о запосленима у аутоном- ним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, број: 21/16, 13/17, 113/17 и 113/17-др.закон) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 37/14, 54 /14 и 57/17), Одбор за адми- нистративна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 9. новембра 2018. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

О ПОСТАВЉЕЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ПОМОЋНИКА ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

I

Драгутин Галовић, дипломирани правник из Новог Сада, по- ставља се за вршиоца дужности помоћника генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине, почев од 1. децем- бра 2018. године до постављења службеника на положај по спро- веденом јавном конкурсу.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

Одбор за адмипстративна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине

101 БРОЈ: 112-47/2018-18

Нови Сад, 9. новембар 2018. године

Председник Одбора Милан Влаисављевић.с.р.

1144.

На основу чл. 51. тачка 1) и 56. став 1. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, број: 21/16, 113/17 и 113/17-др. закон) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 37/14, 54 /14 и 57/17), Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Ау- тономне покрајине Војводине, на седници одржаној 9. новембра 2018. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

О ПРЕСТАНКУ ДУЖНОСТИ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ПОМОЋНИКА ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

I

Милану Антићу, вршиоцу дужности помоћника генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине, престаје дужност вршиоца дужности помоћника генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине - службеника на положају, закључно са 30. новембром 2018. године, због истека времена на који је постављен.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу Аутономне покраји- не Војводине”.

Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине

101 БРОЈ: 112-44/2018-18

Нови Сад, 9. новембар 2018. године

Председник Одбора Милан Влаисављевић ,с.р.

1145.

На основу члана 56. ст. 1. и 4. Закона о запосленима у аутоном- ним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, број: 21/16, 13/17, 113/17 и 113/17-др.закон) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војво- дине („Службени лист АПВ”, број:37/14, 54 /14 и

57/17), Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 9. новембра 2018. го- дине, донео је

Р Е Ш Е Њ Е
О ПОСТАВЉЕЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ПОМОЋНИКА ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

I

Милан Антић, дипломирани економиста из Новог Сада, поставља се за вршиоца дужности помоћника генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине почев од 1. децембра 2018. године до постављења службеника на положај по спроведеном јавном конкурсу.

II

Ово решење објавити у „Службеном листу Аутономне покраји- не Војводине".

Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине
101 БРОЈ: 112-46/2018-18
Нови Сад, 9. новембар 2018. године
Председник Одбора Милан Влаисављевић.с.р.

1146.

На основу члана 18. ст. 2. и 3. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Служ- бени лист АПВ", број: 57/17; 17/2018-ребаланс и 29/18-ребаланс), а у вези члана 15. став 1. тачка 9. Покрајинске скупштинске одлуке о оснивању Развојне агенције Војводине („Службени лист АПВ", број: 10/17) и чл. 35. и 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о По- крајинској влади („Службени лист АПВ", број: 37/14) Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н е л а ј е

Р Е Ш Е Њ Е

I

Д а ј е с е с а г л а с н о с т на Одлуку о расподели добити Развојне агенције Војводине д.о.о Нови Сад за 2017. годину, број: СД-Х1-02 од 7. новембра 2018. године, коју је донела Скупштина друштва Развојне агенције Војводине д.о.о Нови Сад.

II

О б а в е з у ј е с е Развојна агенције Војводине д.о.о Нови Сад, да исказану нето добит у износу од 649.142,99 динара у целости распореди на повећање капитала, а расположива ликвидна сред- ства употреби за финансирање инвестиција.

III

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА
127 Број:401-7012/2018
Нови Сад, 15. новембар 2018. године
Председник Покрајинске владе Игор Мировић.с.р.

1147.

На основу члана 12. став 1. Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС", број: 24/11), чл. 35. и 36. став 6. По- крајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н е л а је

Р Е Ш Е Њ Е

I

Даје се сагласност на Правилник о организацији и систематизацији послова Геронтолошког центра Врбас у Врбасу, који је донела директорица Геронтолошког центра Врбас у Врбасу, 9. марта 2018. године.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-260/2018

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1148.

На основу члана 32. тачка 6, као и чл. 35. и 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), а у вези с чланом 1. алинеја 3. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу оснивачких права над установама културе које је основала Аутономна Покрајина Војводина на Владу Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 18/10), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I

Даје се сагласност на Измене и допуне Програма рада Галерије ли- ковне уметности поклон збирке Рајка Мамузића за 2018. годину, које је усвојио Управни одбор Галерије ликовне уметности поклон збирке Рајка Мамузића, на седници одржаној 23. октобра 2018. године.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 451-31/2018-38

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1149.

На основу члана 32. тачка 6, чл. 35. и 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), а у вези с чланом 1. алинеја 9. Покрајинске скупштинске одлуке о преношењу оснивачких права над устано- вама културе које је основала Аутономна Покрајина Војводина на Владу Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 18/10), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I

Даје се сагласност на Измене и допуне Програма рада Завода за културу Војводине за 2018. годину, које је донео Управни одбор Завода за културу Војводине, на 21. седници одржаној 25. октобра 2018. године.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-628/2018

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мпровпћ.с.р.

1150.

На основу члана 45. став 1. тачка 6. Закона о утврђивању надлеж- ности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС”, број: 99/09 и 67/12 - одлука УС), члана 39. став 1. Закона о култури („Службени гласник РС”, број: 72/09, 13/16 и 30/16 - испр.), чл. 32. тач- ка 12, 35. и 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајин- ској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н е л а ј е

Р Е Ш Е Њ Е

I

Милану Бјелогрлићу, дипломираном економисти, престаје дужност директора Градске народне библиотеке „Жарко Зрењанин“ из Зрењанина, због истека мандата.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-868/2018

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мпровпћ.с.р.

1151.

На основу члана 35. Закона о култури („Службени гласник РС” број: 72/09, 13/16 и 30/16 - испр.), члана 17. став 3. Закона о библиотечкој и информационој делатности („Службени лист РС“ број: 52/11), члана 45. став 1. тачка 6. Закона о утврђивању надлежности Аутономне Покраји- не Војводине („Службени гласник РС”, број: 99/09 и 67/12 - Одлука УС), чл. 32. тачка 12, 35. и 36. став 6. Покрајинске

скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н е л а ј е

Р Е Ш Е Њ Е

I

Милан Бјелогрлић, дипломирани економиста, именује се за директора Градске народне библиотеке „Жарко Зрењанин“ из Зрењанина, на период од четири године.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-869/2018

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мпровпћ.с.р.

1152.

На основу члана 32. тачка 12. и чл. 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ” број: 37/14), члана 6. став 2. Покрајинске скупштинске од- луке о оснивању Туристичке организације Војводине („Службе- ни лист АПВ”, број: 18/02, 4/08 и 52/15), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н е л а је

Р Е Ш Е Њ Е

I

Сандра Полексић, из Новог Сада, разрешава се дужности члана Уп- равног одбора Туристичке организације Војводине, на лични захтев.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-910/2018

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1153.

На основу члана 32. тачка 12. и чл. 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ” број: 37/14), члана 6. став 2. Покрајинске скупштинске од- луке о оснивању Туристичке организације Војводине („Службе- ни лист АПВ”, број: 18/02, 4/08 и 52/15), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н е л а је

Р Е Ш Е Њ Е

I

Јована Перошевић из Новог Сада, именује се за члана Уп- равног одбора Туристичке организације Војводине, из реда за- послених, до истека мандата Управног одбора.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-914/2018

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1154.

На основу чл. 130. став 3. и 134. Закона о здравственој зашти- ти („Службени гласник Републике Србије”, број: 107/05, 72/09 - други закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 - други закон, 93/14, 96/15, 106/15, 105/17 - други закон и 113/17 - други закон), Од- луке о преузимању права и обавеза оснивача над здравственим установама које на подручју АП Војводине пружају болничку, специјалистичку и високоспецијалистичку здравствену заштиту („Службени лист АПВ”, број: 8/02 и 11/02), члана 32. тачка 9. и 12. и члана 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајин- ској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), Покрајинска вла- да, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н е л а је

Р Е Ш Е Њ Е

I

Проф. др Јадранка Јовановић Привродски, докторка медици- не, спец. педијатрије, неурологије и психијатрије развојног доба и клиничке генетике, разрешава се дужности вршиоца дужности директора Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, на коју је именована Решењем Покрајинске владе, број: 022-774/2016 од 7. децембра 2016. године.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-918/2018

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мпровпћ.с.р.

1155.

На основу чл. 130. став 3. и 134. Закона о здравственој зашти- ти („Службени гласник Републике Србије”, број: 107/05, 72/09 - други закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 - други закон, 93/14, 96/15, 106/15, 105/17 - други закон и 113/17 - други закон), Од- луке о преузимању

права и обавеза оснивача над здравственим установама које на подручју АП Војводине пружају болничку, специјалистичку и високоспецијалистичку здравствену заштиту („Службени лист АПВ”, број: 8/02 и 11/02), члана 32. тачка 9. и 12. и члана 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајин- ској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), Покрајинска вла- да, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I

Проф. др Јадранка Јовановић Привродски, докторка медицине, спец. педијатрије, неурологије и психијатрије развојног доба и клиничке генетике, именује се за вршиоца дужности директора Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, на период од шест месеци.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-919/2018

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мпровпћ.с.р.

1156.

На основу члана 130. став 3. Закона о здравственој зашти- ти („Службени гласник РС", број: 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13-др. закон, 93/14, 96/15, 106/15, 105/17 - други закон и 113/17 -други закон), Одлуке о оснивању Завода за јавно здравље Суботица („Службени лист АПВ", број: 11/06), чла- на 32. тачка 9. и 12. и члана 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. годи- не, д о н е л а је

Р Е Ш Е Њ Е

I

Др Љиљана Тршић, докторка медицине, спец. микробиологије из Суботице, разрешава се дужности чланице Надзорног одбора Завода за јавно здравље Суботица, из реда запослених.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-27/2018-55

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1157.

На основу члана 130. став 3. Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС", број: 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13-др. закон, 93/14, 96/15, 106/15, 105/17 - други закон и 113/17 -други закон), Одлуке о оснивању Завода за јавно здравље Суботица („Службени лист АПВ", број: 11/06), члана 32. тачка 9. и 12. и члана 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлу- ке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ", број: 37/14), По- крајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н е л а је

Р Е Ш Е Њ Е

I

Др Јасна Ћопић, докторка медицине, спец. хигијене из Субо- тице, именује се за чланицу Надзорног одбора Завода за јавно здравље Суботица, из реда запослених.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-27/2018-56

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1158.

На основу члана 69. ст 2. и 4. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број: 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), члана 9. ст 4. и 5. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Служ- бени лист АПВ”, број: 57/17, 17/18 и 29/18) и члана 36. став 6. По- крајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

О УКИДАЊУ РЕШЕЊА О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

127 БРОЈ: 401-94/2018-100

ОД 24. ОКТОБРА 2018. ГОДИНЕ

Укида се Решење о употреби средстава текуће буџетске ре- зерве 127 број: 401-94/2018-100, које је донела Покрајинска влада 24. октобра 2018. године.

О реализацији овог решења, у оквиру својих надлежности, стараће се Покрајински секретаријат за образовање, прописе, уп- раву и националне мањине - националне заједнице и Покрајин- ски секретаријат за финансије.

Ово решење објавиће се у „Службеном листу АП Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-94/2018-100-1 Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1159.

На основу члана 61. став 13. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број: 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), у вези с чланом 9. ст. 1. и 3. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Службени лист АПВ”, број: 57/17, 17/18 и 29/18), а у складу с чланом 61. став 14. и чланом 69. став 3. Закона о буџетском сис- тему, као и на основу члана 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. годи- не, д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

О ПРЕНОСУ СРЕДСТАВА У ТЕКУЋУ БУЏЕТСКУ РЕЗЕРВУ

Део средстава, планиран Покрајинском скупштинском одлу- ком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину - од укупно 2.500.000,00 динара (словима: два милиона пет стотина хиљада динара и 00/100) - према буџетским класификацијама приказаним у следећој табели:

Врста буџетске класификације		Шифра и назив буџетске класификације	Износ (у динарима)
Раздео		09 Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова	
Глава		09 00 Покрајински секретаријат за социјалну политику , демографију и равноправност полова	
Програм		0903 Породично-правна заштита грађана	
Програмска активност/пројекат		1005 Подршка породицама за подстицање рађања	

Функционална класификација		040 Породица и деца	
Извор		01 00 Приходи из буџета	
Економска класификација		472 Накнаде за социјалну заштиту из буџета	2.500.000,00
		4723 Накнаде из буџета за децу и породицу	2.500.000,00
		УКУПНО ЗА РАЗДЕО 09:	2.500.000,00

преноси се у текућу буџетску резерву, Раздео 10 - Покрајин- ски секретаријат за финансије, Програм 2402 Интервенцијска средства, Програмска активност 1001 Текућа буџетска резерва, функционална класификација 160 - Опште јавне услуге некла- сификоване на другом месту, извор финансирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 499 Средства резерве, 4991 Средства резерве.

Годишњи план апропријација и периодично право потрошње - квота- из става 1. ове тачке, смањује се у оквиру Покрајинског се- кретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова за укупно 2.500.000,00 динара, а у истом износу увећава се апропријација текуће буџетске резерве у оквиру Покрајинског секретаријата за финансије.

О реализацији овог решења, у оквиру својих надлежности, стараће се Покрајински секретаријат за социјалну политику, де- мографију и равноправност полова и Покрајински секретаријат за финансије.

Ово решење објавиће се у „Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-1187/2018-15

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1160.

На основу члана 61. став 13. Закона о буџетском систему („Служ- бени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), у вези с чланом 9. ст. 1. и 3. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Службени лист АПВ", бр. 57/17, 17/18 и 29/18), а у складу с чланом 61. став 14. и чла- ном 69. став 3. Закона о буџетском систему, на основу члана 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Служ- бени лист АПВ", број 37/14), као и закључака поводом Информа- ције о стању средстава Покрајинског секретаријата за финансије, намењених за доделу бесповратних средстава Покрајинског секре- таријата за финансије у 2018. години за учешће у суфинансирању пројеката који се финансирају из фондова Европске уније и ини- цијативу за њихово коришћење, Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

О ПРЕНОСУ СРЕДСТАВА У ТЕКУЋУ БУЏЕТСКУ РЕЗЕРВУ

Део средстава, планиран Покрајинском скупштинском од- луком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину - од укупно 4.771.210,00 динара (словима: четири милиона седам стотина седамдесет једна хиљада две стотитне десет динара и 00/100) - према буџетским класификацијама приказаним у сле- дећој табели:

Врста буџетске класификације		Шифра и назив буџетске класификације	Износ (у динарима)
Раздео		10 Покрајински секретаријат за финансије	
Глава		10 00 Покрајински секретаријат за финансије	
Програм		0602 Подршка ефективном коришћењу Инструмената за претприступ- ну помоћ ЕУ и развојне помоћи	
Програмска активност/Пројекат		4001 Додела бесповратних средстава Покрајинског секретаријата за финансије за учешће у суфинансирању пројеката који се финансирају из фондова Европске	

Функционална класификација		474 Вишенаменски развојни пројекти	
Извор финансирања		01 00 Приходи из буџета	
Економска класификација		451 Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организа- цијама	624.210,00
		4511 Текуће субвенције јавним нефинансијским предузећима и ор- ганизацијама 454 Субвенције приватним предузећима Текуће субвенције приватним предузећима Капиталне субвенције приватним предузећима	624.210,00 00 00 00
		УКУПНО ЗА РАЗДЕО 10:	4.771.210,00

преноси се у текућу буџетску резерву, Раздео 10 - Покрајин- ски секретаријат за финансије, Програм 2402 Интервенцијска средства, Програмска активност 1001 Текућа буџетска резерва, функционална класификација 160 - Опште јавне услуге некла- сификоване на другом месту, извор финансирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 499 Средства резерве, 4991 Средства резерве.

Годишњи план апропријација, из става 1. ове тачке, смањује се у оквиру Покрајинског секретаријата за финансије за укупно 4.771.210,00 динара, а у истом износу увећава апропријација текуће буџетске резерве у оквиру Покрајинског секретаријата за финансије.

О реализацији овог решења, у оквиру својих надлежности, стараће се Покрајински секретаријат за финансије.

Ово решење објавиће се у „Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-1187/2018-16

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1161.

На основу члана 61. став 13. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), у вези с чланом 9. ст. 1. и 3. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Службени лист АПВ", бр. 57/17, 17/18 и 29/18), а у складу с чла- ном 61. став 14. и чланом 69. став 3. Закона о буџетском систему, као и на основу члана 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлу- ке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ", број 37/14), По- крајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

О ПРЕНОСУ СРЕДСТАВА У ТЕКУЋУ БУЏЕТСКУ РЕЗЕРВУ

Део средстава, планиран Покрајинском скупштинском одлу- ком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину - од укупно 35.313.271,37 динара (словима: тридесет пет милиона три стотине тринаест хиљада две стотине седамдесет један динар и 37/100) - према буџетским класификацијама приказаним у сле- дећој табели:

Врста буџетске класификације		Шифра и назив буџетске класификације	Износ (у динарима)
Раздео		16 Покрајински секретаријат за привреду и туризам	
Глава		00 00 Покрајински секретаријат за привреду и туризам	
Програм		0803 Активна политика запошљавања	
Програмска активност/пројекат		1001 Активна политика запошљавања у АП Војводини	
Функционална класификација		412 Општи послови по питању рада	
Извор		01 00 Приходи из буџета	
Економска класификација		454 Субвенције приватним предузећима	33.000.000,00
		4541 Текуће субвенције приватним предузећима	33.000.000,00
Програм		1507 Уређење и развој у области туризма	
Програмска активност/пројекат		1001 Развој туристичких потенцијала АП Војводине	
Функционална класификација		473 Туризам	
Извор		01 00 Приходи из буџета	
Економска класификација		423 Услуге по уговору	1.140.000,00
		4234 Услуге информисања	648.000,00
		4235 Стручне услуге	492.000,00
Економска класификација		424 Специјализоване услуге	430.274,30
		4249 Остале специјализоване услуге	430.274,30
Програм		1509 Подстицаји развоју конкуренктности привреде	
Програмска активност/пројекат		1006 Администатација, управљање и инспекцијски надзор	
Функционална класификација		411 Општи економски и комерцијални послови	
Извор		01 00 Приходи из буџета	
Економска класификација		422 Трошкови путовања	140.997,07
		4221 Трошкови службеног путовања у земљи	140.997,07

Програм		1509 Подстицаји развоју конкурентности привреде	
Програмска активност/пројекат		1013 Подршка развоју капацитета социјалних предузећа и со- циjално-предузетничких иновација	
Функционална класификација		411 Општи економски и комерцијални послови	
Извор		01 00 Приходи из буџета	
Економска класификација		454 Субвенције приватним предузећима	602.000,00
		4541 Текуће субвенције приватним предузећима	602.000,00
		УКУПНО ЗА РАЗДЕО 16	35.313.271,37

преноси се у текућу буџетску резерву, Раздео 10 - Покрајин- ски секретаријат за финансије, Програм 2402 Интервенцијска средства, Програмска активност 1001 Текућа буџетска резерва, функционална класификација 160 - Опште јавне услуге некла- сификоване на другом месту, извор финансирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 499 Средства резерве, 4991 Средства резерве.

Годишњи план апропријација и периодично право потрошње - квота - из става 1. ове тачке, смањује се у оквиру Покрајинског секретаријата за привреду и туризам за укупно 35.313.271,37 ди- нара, а у истом износу увећава се апропријација текуће буџетске резерве у оквиру Покрајинског секретаријата за финансије.

О реализацији овог решења, у оквиру својих надлежности, стараће се Покрајински секретаријат за привреду и туризам и По- крајински секретаријат за финансије.

Ово решење објавиће се у „Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-1187/2018-17

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1162.

На основу члана 69. ст 2. и 4. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС", број: 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), члана 9. ст. 4. и 5. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Служ- бени лист АПВ", број: 57/17, 17/18 и 29/18), као и члана 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Служ- бени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одр- жаној 15. новембра 2018. године, д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

Из средстава утврђених Покрајинском скупштинском одлу- ком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину и Финансијским планом Покрајинског секретаријата за финансије, Раздео 10 - Покрајински секретаријат за финансије, Програм 2402 Интервенцијска средства, Програмска активност 1001 Текућа буџетска резерва, функционална класификација 160 - Опште јавне услуге некласификоване на другом месту, извор финан- сирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 499 Средства резерве, 4991 Средства резерве, одобрава се Разделу 17 Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводи- не, Програм 1505 Регионални развој, Програмска активност 1010 Подршка пројектима у области образовања, ученичког и сту- дентског стандарда, функционална класификација 960 Помоћне услуге образовању, извор финансирања 01 00 Приходи из буџета, износ од 25.000.000,00 динара (словима: двадесет пет милиона динара и 00/100) на економској класификацији 463 Трансфери

осталим нивоима власти, односно 4632 Капитални трансфери осталим нивоима власти, а због непланираних средстава на апро- пријацији за реализацију намене из тачке 2. овог решења.

Годишњи план и периодично право потрошње - квота - за апропријацију из става 1. ове тачке увећава се за 25.000.000,00 динара.

Одобрено повећање апропријације за Управу за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине, по основу употребе средстава текуће буџетске резерве, у износу и распореду према буџетским класификацијама из тачке 1. овог решења, усмериће се Општини Бачка Топола, а намењено је за суфинансирање трош- кова извођења радова на завршетку изградње Дома ученика у Бачкој Тополи.

О реализацији овог решења, у оквиру својих надлежности, стараће се Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине и Покрајински секретаријат за финансије.

Ради реализације овог решења, Управа за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине преузеће обавезу на основу пи- саног уговора, или другог правног акта, уколико другачије није законом прописано.

Ово решење објавиће се у „Службеном листу АП Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-94/2018-122

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мпровпћ.с.р.

1163.

На основу члана 69. ст. 2. и 4. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), члана 9. ст. 4. и 5. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Служ- бени лист АПВ”, бр. 57/17, 17/18 и 29/18, те члана 36. став 6. По- крајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број 37/14), као и закључака у вези са Информацијом о стању средстава Покрајинског секретаријата за финансије, на- мењених за доделу бесповратних средстава Покрајинског секре- таријата за финансије у 2018. години за учешће у суфинансирању пројеката који се финансирају из фондова Европске уније и ини- цијативу за њихово коришћење, Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

Из средстава утврђених Покрајинском скупштинском одлу- ком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину и Финансијским планом Покрајинског секретаријата за финансије, Раздео 10 - Покрајински секретаријат за финансије, Програм 2402

Интервенцијска средства, Програмска активност 1001 Текућа буџетска резерва, функционална класификација 160 - Опште јавне услуге некласификоване на другом месту, извор финансирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 499 Средства резерве, 4991 Средства резерве, одобрава се Разделу 10 Покрајинском секретаријату за финансије, Програм 0602 Подрш- ка ефективном коришћењу Инструмената за претприступну помоћ ЕУ и развојне помоћи, Пројекат 4001 Додела бесповратних средстава Покрајинског секретаријата за финансије за учешће у суфинансирању пројеката који се финансирају из фондова Ев- ропске уније, функционална класификација 474 Вишенаменски развојни пројекти, извор финансирања 01 00 Приходи из буџе- та, економска класификација 463 Трансфери осталим нивоима власти, у укупном износу од 3.450.648,70 динара и то: 4631 Текући трансфери осталим нивоима власти, износ од 493.142,60 динара (словима: четири стотине деведесет три хиљаде сто четрдесет два динара и 60/100), и 4632 Капитални трансфери осталим нивоима власти, износ од 2.957.506,10 динара (словима: два милиона девет стотина педесет седам хиљада пет стотина шест динара и 10/100), због недовољно планираних средстава за реализацију намене из тачке 2. овог решења.

Годишњи план и периодично право потрошње - квота - за ап- ропријације из става 1. ове тачке увећава се за 3.450.648,70 динара.

Одобрено повећање апропријације за Покрајински секрета- ријат за финансије, по основу употребе средстава текуће буџетске резерве, у износу и распореду према буџетским класификацијама из тачке 1. овог решења, намењено је Општини Пландиште - као бесповратна средства за учешће у суфинансирању пројеката који се финансирају из фондова Европске уније - за пројекат „Паметене урбане услуге путем униформних стандарда квалитета јавне инфраструктуре за већу енергетску ефикасност БАНАТСМАРТ”, из ШТЕК.КЕО програма прекограничне сарадње Румунија-Ср- бија.

О реализацији овог решења, у оквиру својих надлежности, стараће се Покрајински секретаријат за финансије.

Ради реализације овог решења, Покрајински секретаријат за финансије преузеће обавезу, на основу писаног уговора или дру- гог правног акта, уколико другачије није законом прописано.

Ово решење објавиће се у „Службеном листу АП Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-94/2018-123

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1164.

На основу члана 69. ст. 2. и 4. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), члана 9. ст. 4. и 5. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Службени лист АПВ”, бр. 57/17, 17/18 и 29/18), као и члана 36. став 6. По - крајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

Из средстава утврђених Покрајинском скупштинском одлу- ком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину и Финансијским планом Покрајинског секретаријата за финансије, Раздео 10 - Покрајински секретаријат за финансије, Програм 2402 Интервенцијска средства, Програмска активност 1001 Текућа буџетска резерва, функционална класификација 160 - Опште јавне услуге некласификоване на другом месту, извор финан- сирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 499 Средства резерве, 4991 Средства резерве, одобрава се Разделу 07 Покрајинском секретаријату за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, Глави 01 Индиректни корисници у области културе, Програм 1203 Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва, Програмска активност 1006 Подршка раду установа у области стваралаштва, функционална класифи- кација 820 Услуге културе, извор финансирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 424 Специјализоване услуге, 4242 Услуге образовања, културе и спорта износ од 2.000.000,00 динара (словима: два милиона динара и 00/100), због недовољно планираних средстава за реализацију намене из тачке 2. овог ре- шења.

Годишњи план и периодично право потрошње - квота - за ап- ропријације из става 1. ове тачке увећава се за 2.000.000,00 ди- нара.

Одобрено повећање апропријације за Покрајински секрета- ријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједни- цама, по основу употребе средстава текуће буџетске резерве, у износу и распореду према буџетским класификацијама из тачке

овог решења, намењено је Српском народном позоришту, Нови Сад, за суфинансирање реализације пројекта „Светозар", Мило- вана Витезовића.

О реализацији овог решења, у оквиру својих надлежности, стараће се Покрајински секретаријат за културу, јавно информи- сање и односе с верским заједницама и Покрајински секретаријат за финансије.

Ради реализације овог решења, Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама преузеће обавезу на основу писаног уговора, или другог правног акта, уколико другачије није законом прописано.

Ово решење објавиће се у „Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-94/2018-124

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мпровпћ.с.р.

1165.

На основу члана 69. ст 2. и 4. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), члана 9. ст 4. и 5. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Служ- бени лист АПВ", бр. 57/2017,17/2018 и 29/2018), као и члана 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ", број 37/14), Покрајинска влада, на седни- ци одржаној 15. новембра 2018. године, д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

Из средстава утврђених Покрајинском скупштинском одлу- ком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину и Финансијским планом Покрајинског секретаријата за финансије, Раздео 10 - Покрајински секретаријат за финансије, Програм 2402 Интервенцијска средства, Програмска активност 1001 Текућа буџетска резерва, функционална класификација 160 - Опште јавне услуге некласификоване на другом месту, извор финан- сирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 499 Средства резерве, 4991 Средства резерве, одобрава се Разделу 09 Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Програм 0902 Социјална заштита, Про- грамска активност 1017 Помоћ избеглим, прогнаним и расељеним лицима, функционална класификација 070 Социјална помоћ уг- роженом становништву, некласификована на другом месту, извор финансирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 465 Остале дотације и трансфери, 4652 Остале капиталне дота- ције и трансфери, износ од 10.000.000,00 динара (словима: десет милиона динара и 00/100), због недовољно планираних средстава на апропријацији за реализацију намене из тачке 2. овог решења.

Годишњи план и периодично право потрошње - квота - за апропријације из става 1. ове тачке увећава се за 10.000.000,00 динара.

Одобрено повећање апропријације за Покрајински секре- таријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, по основу употребе средстава текуће буџетске резерве, у износу и распореду према буџетским класификацијама из тач- ке 1. овог решења, намењено је Фонду за пружање помоћи из- беглим, прогнаним и расељеним лицима, Нови Сад, за набавку пољопривредних машина и опреме, односно за пружање помоћи за одрживи повратак интерно расељених лица на територији АП Косова и Метохије.

О реализацији овог решења, у оквиру својих надлежности, стараће се Покрајински секретаријат за социјалну политику, де- мографију и равноправност полова, Покрајински секретаријат за финансије и Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и ра- сељеним лицима, Нови Сад .

Ради реализације овог решења, Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова преу- зеће обавезу на основу писаног уговора, или другог правног акта, уколико другачије није законом прописано. Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, у обавези је да у складу са овим решењем изврши одговарајућа усклађивања Финансијског плана и Програма

рада за 2018. годину и реализује намену одобрену овим решењем.

Ово решење објавиће се у „Службеном листу АП Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-94/2018-125

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1166.

На основу члана 69. ст. 2. и 4. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17), члана 9. ст. 4. и 5. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Служ- бени лист АПВ”, бр. 57/17, 17/18 и 29/18), као и члана 36. став 6. По - крајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

Из средстава утврђених Покрајинском скупштинском одлу- ком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину и Финансијским планом Покрајинског секретаријата за финансије, Раздео 10 - Покрајински секретаријат за финансије, Програм 2402 Интервенцијска средства, Програмска активност 1001 Текућа буџетска резерва, функционална класификација 160 - Опште јавне услуге некласификоване на другом месту, извор финан- сирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 499 Средства резерве, 4991 Средства резерве, одобрава се Разделу 16 Покрајинском секретаријату за привреду и туризам, Програм 1509 Подстицаји развоју конкурентности привреде, Програмска активност 1001 Подршка развоју предузетништва, микро, малих и средњих привредних друштава, функционална класификација 411 Општи економски и комерцијални послови, извор финан- сирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 454 Субвенције приватним предузећима, 4541 Текуће субвенције приватним предузећима, износ од 25.000.000,00 динара (словима: двадесет пет милиона динара и 00/100), због недовољно плани- раних средстава за реализацију намене из тачке 2. овог решења.

Годишњи план и периодично право потрошње - квота - за апропријације из става 1. ове тачке увећава се за 25.000.000,00 динара.

Одобрено повећање апропријације за Покрајински секрета- ријат за привреду и туризам, по основу употребе средстава текуће буџетске резерве, у износу и распореду према буџетским класи- фикацијама из тачке 1. овог решења, намењено је за расписивање конкурса за субвенционисање трошкова набавке репроматерија- ла с циљем унапређивања пословног процеса и делатности, од- носно конкурентности на тржишту, ради укупног развоја приврe- де и предузетништва у АП Војводини.

О реализацији овог решења, у оквиру својих надлежности, стараће се Покрајински секретаријат за привреду и туризам и По- крајински секретаријат за финансије.

Ради реализације овог решења, Покрајински секретаријат за привреду и туризам преузеће обавезу на основу писаног уговора, или другог правног акта, уколико другачије није законом пропи- сано.

Ово решење објавиће се у „Службеном листу АП Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-94/2018-126

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мпровпћ.с.р.

1167.

На основу члана 69. став 2. и 4. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр, 108/2013, 142/14, 68/2015-др.за- кон, 103/2015, 99/2016 и 113/2017), члана 9. ст. 4. и 5. Покрајинске скупштинске одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2018. годину („Службени лист АПВ“, број 57/2017, 17/2018 и 29/18) и члана 36. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајин- ској влади („Службени лист АПВ“, број 37/14), Покрајинска Вла- да, на седници одржаној 15. новембра 2018. године, д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ТЕКУЋЕ БУЏЕТСКЕ РЕЗЕРВЕ

1. Из средстава утврђених Покрајинском скупштинском одлу- ком о буџету Аутономне

покрајине Војводине за 2018. годину и Финансијским планом Покрајинског секретаријата за финансије, Раздео 10 - Покрајински секретаријат за финансије, Програм 2402 Интервенцијска средства, Програмска активност 1001 Текућа буџетска резерва, функционална класификација 160 - Опште јавне услуге некласификоване на другом месту, извор финан- сирања 01 00 Приходи из буџета, економска класификација 499 Средства резерве, 4991 Средства резерве, одобрава се Разделу 13- Покрајински секретаријат за високо образовање и научноис- траживачку делатност, Програм 0201 Развој науке и технологије, Програмска активност 1008 Подршка раду Центра за привред- но-технолошки развој, функционална класификација 150 Опште јавне услуге- истраживање и развој, извор финансирања 01 00 Приходи из буџета, економске класификације 451 Субвенције јав- ним нефинасијским предузећима и организацијама, 4511 Текући субвенције јавним нефинасијским предузећима и организација- ма, износ од 15.000.000,00 динара (словима: петнаест милиона динара и 00/100), због недовољно планираних средстава за реали- зацију намене из тачке 2. овог решења.

Годишњи план и периодично право потрошње - квота - за апропријацију из става 1. ове тачке увећава се за 15.000.000,00 динара.

Одобрено повећање апропријације за Покрајински секрета- ријат за високо образовање и научноистраживачку делатност, по основу употребе средстава текуће буџетске резерве, у износу и распореду према буџетским класификацијама из тачке 1. овог ре- шења намењено је Установи- Центру за привредно-технолошки развој „ЦЕПТОР“ Андревље за суфинансирање текућих издатака Установе.

О реализацији овог решења, у оквиру својих надлежности, стараће се Покрајински секретаријат за високо образовање и на- учноистраживачку делатност и Покрајински секретаријат за фи- нансије.

Ради реализације овог решења, Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност преузеће обавезу на основу писаног уговора, или другог правног акта, уко- лико другачије није законом прописано.

Ово решење објавиће се у „Службеном листу АП Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-94/2018-127

Нови Сад, 15. новембар 2018. године

Председник Покрајинске владе Игор Мировић,с.р.

1168.

На основу члана 54. став 1. тачка 2. Закона о утврђивању на- длежности Аутономне Покрајине Војводине („Службени глас- ник Републике Србије”, број 99/09), чл. 15. и 35а. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи („Службени лист Аутономне покрајине Војводине”, број 37/14, 54/14 - др. одлука и 37/16) а у вези члана 124. Закона о социјалној заштити („Службе- ни гласник Републике Србије”, број 24/11), д о н о с и м

Р Е Ш Е Њ Е

I

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ за именовање ВЕСНЕ ДАВИДОВИЋ, дипломиране психолошкиње из Бечеја на дужност директорке Центра за социјални рад општине Нови Бечеј.

II

Ово решење објавиће се у „Службеном листу Аутономне по- крајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ, ДЕМОГРАФИЈУ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА

Број: 022-917/2018

Нови Сад, 14. новембар 2018. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР Предраг Вулетић,с.р.

С А Д Р Ж А Ј

Редни број Предмет Страна
ОПШТИ ДЕО
СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
Покрајинска скупштинска одлука о Програму раз-
воја туризма у Аутономној покрајини Војводини за период 2018-2022. године; 2411
Покрајинска скупштинска одлука о изради Простор-
ног плана подручја посебне намене државног пута ПА реда број 100 за потребе реконструкције и мо- дернизације пута и изградње бициклистичке стазе на деоници Нови Сад - Стара Пазова (до границе са ад-
министративним подручјем Града Београда), са де- таљном разрадом; 2601
Покрајинска скупштинска одлука о установљавању награде Аутономне покрајине Војводине и покрајин-
ских признања; 2607
Покрајинска скупштинска одлука о изменама и до-
пунама Одлуке о оснивању Завода за културу Војво- дине; 2608
Покрајинска скупштинска одлука о изменама и до-
пунама Покрајинске скупштинске одлуке о заштити предела изузетних одлика „Караш-Нера“; 2610
Покрајинска скупштинска одлука о измени Покрајинске скупштинске одлуке о Годишњем програ- му коришћења средстава из Буџетског фонда за раз-
вој ловства АП Војводине за 2018. годину; 2611
Одлука о изменама и допунама Пословника о раду
Скупштине Аутономне покрајине Војводине; 2611
Редни број Предмет Страна
ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Одлука о доношењу Акционог плана за реализацију приоритета из Програма развоја АП Војводине за пе-
риод 2018-2020. године; 2614
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО
Правилник за доделу средстава за суфинансирање трошкова контроле и сертификације органске произ- водње, као и набавку прикључне механизације за ор- ганску производњу на територији АП Војводине у
2018. години; 2864
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ
Правилник о изменама Правилника о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање издатака за набавку репроматеријала у 2018. години; 2868
КОМИСИЈА ЗА ИЗБОР ЧЛАНОВА ПОКРАЈИНСКЕ АНТИКОРУПЦИЈСКЕ КОМИСИЈЕ
Пословник о раду Комисије за избор чланова По-
крајинске антикорупцијске комисије; 2868

Редни број Предмет Страна
ПОСЕБНИ ДЕО
СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
Одлука о престанку мандата члана Управног одбора
Педагошког завода Војводине; 2871
ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АПВ
Одлука о допуни Одлуке о посланицима у радном односу у Скупштини Аутономне покрајине Војводи-
не; 2871
Решење о престанку дужности вршиоца дужности
помоћника генералног секретара Скупштине Ауто- номне покрајине Војводине; 2871
Решење о постављењу вршиоца дужности помоћни-
ка генералног секретара Скупштине Аутономне по- крајине Војводине;2871
Решење о престанку дужности вршиоца дужности
помоћника генералног секретара Скупштине Ауто- номне покрајине Војводине; 2872
Решење о постављењу вршиоца дужности помоћни-
ка генералног секретара Скупштине Аутономне по- крајине Војводине;2872
ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА
Решење о давању сагласности на Одлуку о расподе- ли добити Развојне агенције Војводине д.о.о. Нови
Сад за 2017. годину; 2872
Решење о давању сагласности на Правилник о орга-
низацији и систематизацији послова Геронтолошког центра Врбас у Врбасу; 2872
Решење о давању сагласности на Измене и допуне
Програма рада Галерије ликовне уметности поклон збирке Рајка Мамузића за 2018. годину;2873
Решење о давању сагласности на Измене и допуне
Програма рада Завода за културу Војводине за 2018. годину; 2873
Решење о престанку дужности директора Градске народне библиотеке „Жарко Зрењанин“ из Зрењани-
на; 2873
Решење о именовању директора Градске народне
библиотеке „Жарко Зрењанин“ из Зрењанина; 2873
Решење о разрешењу члана Управног одбора Турис-
тичке организације Војводине; 2874
Решење о именовању члана Управног одбора Турис-
тичке организације Војводине; 2874
Решење о разрешењу вршиоца дужности директора
Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине; 2874

Редни број Предмет Страна
Решење о именовању вршиоца дужности директора
Института за здравствену заштиту деце и омладине Војводине; 2874
Решење о разрешењу члана Надзорног одбора Заво-
да за јавно здравље Суботица;2874
Решење о именовању члана Надзорног одбора Заво-
да за јавно здравље Суботица;2875
Решење о укидању решења о употреби средстава те- куће буџетске резерве Покрајинском секретаријату за образовање,прописе, управу и националне мањи- не - националне заједнице, 127 број: 401-94/2018-
100 од 24. октобра 2018. године; 2875
Решење о преносу средстава Покрајинског секрета-
ријата за социјалну политику, демографију и равноп- равност полова, у текућу буџетску резерву, број: 401- 1187/2018-15; 2875
Решење о преносу средстава Покрајинског секрета-
ријата за финансије, у текућу буџетску резерву, број: 401-1187/2018-16; 2876
Решење о преносу средстава Покрајинског секрета-
ријата за привреду и туризам, у текућу буџетску ре- зерву, број: 401-1187/2018-17; 2877
Решење о употреби средстава текуће буџетске резер- ве Управи за капитална улагања Аутономне покраји-
не Војводине, број: 401-94/2018-122; 2878
Решење о употреби средстава текуће буџетске резер-
ве Покрајинском секретаријату за финансије, број: 401-94/2018-123; 2878
Решење о употреби средстава текуће буџетске ре-
зерве Покрајинском секретаријату за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, број: 401-94/2018-124; 2879
Решење о употреби средстава текуће буџетске резер-
ве Покрајинском секретаријату за социјалну полити- ку, демографију и равноправност полова, број: 401- 94/2018-125; 2879
Решење о употреби средстава текуће буџетске резер- ве Покрајинском секретаријату за привреду и тури-
зам, број: 401-94/2018-126; 2880
Решење о употреби средстава текуће буџетске ре-
зерве Покрајинском секретаријату за високо обра- зовање и научноистраживачку делатност, број: 401- 94/2018-127; 2880
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ, ДЕМОГРАФИЈУ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА
Решење о давању сагласности за именовање дирек-
торке Центра за социјални рад општине Нови Бечеј. 2881

ОГЛАШАВАЊЕ НЕВАЖЕЋИМ ИЗГУБЉЕНИХ ИСПРАВА: 250 динара
Уплата на рачун бр 340-15329-18 /позив на бр. 13/ ДОО Мађар со Кфт. Нови Сад, Војводе Мишића бр1,
Текст огласа , са потврдом о уплати /примерак или фотокопија уплатнице/ слати на адресу:
„Службени лист АПВ” Мађар со Кфт, Војводе Мишића бр.1 Нови Сад

Издавач: Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.
Одговорни уредник: Дијана Катона, Тел. 021- 487 44 27
Штампа: ДОО Мађар со Кфт. Штампарија ФОРУМ, Војводе Мишића бр1, Нови Сад. Телефони; редакција 021 457 060,
Служба претплате: 021 557 244 , Огласно оделење: 021 457 633, Е таћ:б1.Иб1ару@та§уаг$20.гб

На основу члана 3. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском антикорупцијском плану ("Службени лист АПВ", број: 45/2018) и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 10. октобра 2018. године, донела је

Одлуку о одређивању органа задуженог за координацију одговорних субјеката у спровођењу активности из Покрајинског антикорупцијског плана

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 49/2018 од 10.10.2018. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Одређује се Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице (у даљем тексту: Покрајински секретаријат), да координира одговорне субјекте у спровођењу активности из Покрајинског антикорупцијског плана (у даљем тексту: ПАП).

Члан 2.

Задатак Покрајинског секретаријата је да:

- води рачуна о роковима за спровођење активности;
- достави Покрајинској влади податке о одговорним субјектима, њиховим обавезама и роковима за извршавање обавеза из ПАП-а;
- благовремено обавештава одговорне субјекте о доспелим роковима и обавезама;
- даје савете и мишљења у вези с применом ПАП-а;
- технички, организационо и административно усклађује рад службеника/организационих јединица и органа Покрајине у процесу спровођења активности из ПАП-а.

Члан 3.

Обавезују се субјекти на који се односи ПАП, утврђени у додатку 1. ПАП-а, да на захтев Покрајинског секретаријата, благовремено достављају извештаје и податке и пружају стручну помоћ.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 02-107/2018

Нови Сад, 10. октобар 2018. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 32. тачка 4. и чл. 35. и 36. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), а у вези са чланом 99. ст. 5. и 17. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број: 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14 и 145/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 29. августа 2018. године, донела је

Покрајинску уредбу о грађевинском земљишту у јавној својини Аутономне покрајине Војводине

Покрајинска уредба је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 42/2018 од 29.8.2018. године, а ступила је на снагу 6.9.2018.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет уређивања

Члан 1.

Овом покрајинском уредбом уређују се услови, начин и поступак располагања грађевинским земљиштем у јавној својини Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајина), доношења програма отуђења грађевинског земљишта у јавној својини Покрајине, стављања ван снаге акта о располагању грађевинским земљиштем и других аката која се доносе на основу ове покрајинске уредбе, измена и раскида правних послова који се закључују на основу донетих аката, давања сагласности за озакоњење бесправно изграђених објеката, изградњу, односно постављање објеката на грађевинском земљишту у јавној својини Покрајине и других потребних сагласности.

II ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ ПОКРАЈИНЕ

1. Надлежност и надлежни органи

Члан 2.

Грађевинским земљиштем располаже Покрајина, у складу са законом који уређује област планирања и изградње и у складу са овом покрајинском уредбом.

Располагањем грађевинским земљиштем, у смислу ове покрајинске уредбе, сматра се:

1. отуђење;
2. давање у закуп;
3. међусобно располагање власника грађевинског земљишта у јавној својини;
4. улагање у капитал;
5. установљавање права стварне службености;
6. заснивање хипотеке.

Под отуђењем грађевинског земљишта сматра се и размена.

Члан 3.

Покрајинска влада доноси акт о располагању грађевинским земљиштем, као и сва друга акта која се доносе на основу ове покрајинске уредбе, ако овом покрајинском уредбом није другачије одређено.

Испуњеност услова за припрему предлога и доношење аката из става 1. овог члана, као и оправданост и целисходност њиховог доношења цени комисија за грађевинско земљиште, коју образује Покрајинска влада (у даљем тексту: Комисија).

Комисија има председника и три члана; они се именују из реда изабраних или постављених лица у органима покрајинске управе.

Комисија има секретара који се именује из реда запослених у Управи за имовину Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Управа).

Стручне и административне послове за потребе Комисије обавља Управа.

О питањима из става 2. овог члана Комисија доноси закључак који мора бити образложен.

Записник о раду Комисије и закључке из става 6. овог члана потписује председник Комисије.

Предлоге аката из става 1. овог члана за Покрајинску владу припрема Управа, у складу са закључцима Комисије.

Члан 4.

Уговоре о располагању грађевинским земљиштем и све друге правне послове који се закључују на основу акта из члана 3. став 1. ове покрајинске уредбе закључује председник Покрајинске владе, односно друго лице - по овлашћењу Покрајинске владе, осим ако овом покрајинском уредбом није другачије одређено.

Правни послови из става 1. овог члана оверавају се код надлежног органа, у складу са законима којима је уређен промет непокретности, јавнобележничка делатност и ванпарнични поступак, а трошкове овере, друге трошкове и пореске обавезе сноси лице с којим Покрајина закључује правни посао.

Члан 5.

Правни послови из члана 4. став 1. ове покрајинске уредбе закључују се након прибављеног мишљења Правобранилаштва Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Правобранилаштво).

Члан 6.

Грађевинско земљиште се отуђује и даје у закуп по тржишним условима, у складу са законом, подзаконским актом и овом покрајинском уредбом.

Изузетно, грађевинско земљиште може се отуђити или дати у закуп по цени или закупнини која је нижа од тржишне вредности, односно отуђити или дати у закуп без накнаде - у случајевима прописаним законом и подзаконским актом.

III ОТУЂЕЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Члан 7.

Отуђење неизграђеног грађевинског земљишта спроводи се јавним оглашавањем, у поступку јавног надметања или прикупљања писаних понуда.

Грађевинско земљиште отуђује се непосредном погодбом у случајевима прописаним законом и овом покрајинском уредбом.

Члан 8.

Тржишна вредност грађевинског земљишта које се отуђује утврђује се на основу акта надлежног пореског органа, лиценцираног проценитеља или другог надлежног органа, којим је извршена процена тржишне вредности непокретности.

Тржишна вредност утврђује се по квадратном метру грађевинског земљишта.

Тржишна вредност утврђена на начин из ст. 1. и 2. овог члана важи годину дана.

1. Поступци отуђења грађевинског земљишта

1.1. Отуђење грађевинског земљишта јавним надметањем и прикупљањем писмених понуда

Члан 9.

Неизграђено грађевинско земљиште може се отуђити ради изградње, у складу с планским документом на основу којег се издају локацијски услови, односно грађевинска дозвола.

Постојеће и планиране површине јавне намене не могу се отуђити из јавне својине.

Почетна цена је тржишна вредност грађевинског земљишта које се отуђује, утврђена на начин прописан у чл. 6. и 8. ове покрајинске уредбе.

Грађевинско земљиште у јавној својини отуђује се лицу које понуди највећи износ за то земљиште.

Изузетно од става 4. овог члана, грађевинско земљиште може се отуђити по цени која је мања од тржишне цене, или се може отуђити без накнаде, када је реч о:

1. испуњавању уговорних обавеза насталих до дана ступања на снагу закона који уређује област планирања и изградње, по основу уговора у коме је Република Србија једна од уговорних страна;

2. реализацији пројеката за изградњу објеката од значаја за Републику Србију, чијом реализацијом се повећава број запослених у привреди и сразмерно увећавају јавни приходи;

3. међусобном располагању између власника грађевинског земљишта у јавној својини.

Члан 10.

Заинтересовано правно или физичко лице може поднети Управи иницијативу за покретање поступка отуђења грађевинског земљишта јавним оглашавањем.

Члан 11.

Покрајинска влада доноси акт којим се покреће поступак отуђења грађевинског земљишта, јавним оглашавањем.

Акт из става 1. овог члана мора да садржи опис и детаљне податке о грађевинском земљишту које се отуђује, врсту, односно намену објекта чија је изградња дозвољена важећим планским документом, начин отуђења јавним оглашавањем (јавно надметање или прикупљање понуда), почетну цену и износ депозита за учешће у поступку.

Члан 12.

Јавни оглас за отуђење грађевинског земљишта припрема Управа, а објављује Покрајинска влада.

Јавни оглас објављује се у дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије и на интернет страници Управе.

Јавни оглас о јавном надметању, односно прикупљању писаних понуда за отуђење грађевинског земљишта садржи нарочито:

1. податке о грађевинском земљишту које се отуђује (катастарска парцела, катастарска општина, површина, адреса и - ако је потребно - други детаљнији подаци);

2. врсту, односно намену објекта чија је изградња дозвољена важећим планским документом;

3. степен комуналне опремљености, према подацима јединице локалне самоуправе;

4. обавезу лица коме се отуђује грађевинско земљиште да с надлежним правним лицима уговори и плати трошкове за инфраструктуру: електричну енергију, топлификацију, гасификацију и друго, као и да за увођење у посед обезбеди овлашћено лице одговарајуће струке, ради идентификације катастарске парцеле;

5. критеријум за избор најповољнијег понуђача;

6. почетну цену за отуђење, рок плаћања и последице пропуштања;

7. рок закључења уговора о отуђењу и последице пропуштања;

8. обавезу подносиоца пријаве да - ради учествовања у поступку јавног надметања, односно прикупљања понуда - уплати депозит на депозитни рачун у оквиру буџета Покрајине, висину депозита и рок уплате, као и последице у случају одустанка, односно стављања акта о отуђењу ван снаге;

9. рок за повраћај депозита учесницима који нису успели на јавном надметању, односно у поступку прикупљања писаних понуда;

10. обавезан садржај пријаве, односно понуде и исправе које је потребно доставити уз пријаву односно понуду;

11. рок за подношење пријава односно понуда;

12. адресу за достављање пријаве, односно понуде;

13. место и време одржавања јавног надметања, односно отварања понуда;

14. одредбу да подносиоци неблаговремене и непотпуне пријаве неће моћи да учествују у поступку јавног надметања, односно да ће неблаговремене и непотпуне понуде бити одбачене;

15. напомену да ће уговор о отуђењу бити објављен на интернет презентацији Управе.

Члан 13.

Ради учествовања у поступку јавног надметања, односно у поступку прикупљања писаних понуда, подносилац пријаве односно понуде мора уплатити депозит на депозитни рачун у оквиру буџета Покрајине, с тим што висина депозита не може бити мања од 10%, нити већа од 50% износа почетне цене.

Члан 14.

Рок за подношење пријава односно понуда не може бити краћи од 30 дана од дана јавног оглашавања.

Пријаве односно понуде достављају се Управи.

Поступак јавног надметања, односно отварања писаних понуда, спроводи комисија коју образује Покрајинска влада (у даљем тексту: Комисија за отуђење).

Стручне и административне послове за потребе Комисије за отуђење обавља Управа.

Члан 15.

Пријава за учествовање у поступку јавног надметања (у даљем тексту: пријава), односно понуда за учествовање у поступку прикупљања писаних понуда (у даљем тексту: понуда) доставља се у затвореној коверти, с видљивом назнаком на које грађевинско земљиште се односи пријава односно понуда и ко је подносилац.

Пријава односно понуда правног лица мора да садржи назив, седиште и матични број, име и презиме лица овлашћеног за заступање, као и потпис овлашћеног лица. Уз пријаву односно понуду правног лица прилаже се и оригинални извод из регистра привредних субјеката с подацима за то правно лице, не старији од 30 дана.

Пријава односно понуда физичког лица мора да садржи име, презиме, адресу, број личне карте и број телефона и мора бити потписана.

Пријава односно понуда предузетника мора да садржи пословно име и седиште, као и потпис овлашћеног лица. Уз пријаву односно понуду предузетника, прилаже се и оригинални извод из регистра надлежног органа, не старији од 30 дана.

Уз пријаву односно понуду, подноси се и доказ о уплати депозита.

Уз пријаву односно понуду, доставља се и изјава подносиоца пријаве, односно понуђача да прихвата све услове из јавног огласа.

Понуда мора да садржи понуђену цену, која треба да буде иста или већа од почетног износа утврђеног огласом.

У случају да подносиоца пријаве односно понуде заступа пуномоћник, пуномоћје за заступање мора бити специјално и оверено од стране органа надлежног за оверу потписа, рукописа и преписа.

Пријава односно понуда је непотпуна ако не садржи све што је прописано, ако нису приложене све исправе предвиђене овим чланом, односно ако не садржи све податке предвиђене јавним огласом.

Члан 16.

Пријаву односно понуду не могу поднети ни председник, нити било који члан Комисије за отуђење.

Члан 17.

Поступак јавног надметања, односно отварања писаних понуда је јаван.

Поступак јавног надметања, односно отварања писаних понуда спровешће се ако седници Комисије за отуђење присуствују председник и сви чланови ове комисије.

Члан 18.

Председник Комисије за отуђење отвара седницу ове комисије, саопштава податке о грађевинском земљишту које се отуђује и почетну цену.

Председник Комисије за отуђење констатује колико је пријава односно понуда примљено и - према редоследу приспећа - јавно отвара и чита цео текст пријаве односно понуде.

Председник Комисије за отуђење констатује које исправе су достављене уз пријаву односно понуду.

Комисија за отуђење утврђује ко су подносиоци пријаве односно понуде, ко од присутних подносилаца пријава односно понуда има овлашћење да учествује у поступку јавног надметања, односно да присуствује поступку отварања понуда и које су пријаве односно понуде неблаговремене или непотпуне.

Председник Комисије за отуђење констатује да подносилац неблаговремене или непотпуне пријаве, односно лице које нема уредно овлашћење подносиоца благовремене и потпуне пријаве не може учествовати у поступку јавног надметања.

Председник Комисије за отуђење констатује да се неблаговремене или непотпуне понуде одбацују.

Комисија за отуђење утврђује који понуђач је понудио највиши износ.

Председник Комисије за отуђење објављује почетак јавног надметања и позива учеснике да дају своје понуде.

Учесник јавног надметања дужан је да јасно и гласно каже цену коју нуди.

Председник Комисије за отуђење пита три пута да ли неко даје више од највишег претходно понуђеног износа и после трећег позива констатује који је највиши понуђени износ и име понуђача.

Учесник који је понудио највиши износ потписује изјаву с назнаком висине износа.

Председник Комисије за отуђење објављује када је јавно надметање завршено. Записник, са одговарајућим предлогом, Комисија за отуђење доставља Управи у року од осам дана од дана одржаног јавног надметања.

Сви присутни подносиоци пријава односно понуда имају право увида у поднете пријаве односно понуде, непосредно након завршетка јавног надметања, односно отварања писаних понуда.

Члан 19.

Уколико подносилац благовремене и потпуне пријаве не приступи јавном надметању, сматраће се да је одустао од пријаве.

Услови за спровођење поступка јавног надметања испуњени су и када се пријави само један учесник.

Услови за спровођење поступка прикупљања писаних понуда јавним огласом испуњени су и уколико се на јавни оглас пријави само један учесник. У том случају, грађевинско земљиште отуђује се под условом да је учесник понудио најмање почетни износ.

Уколико јавно надметање, односно поступак прикупљања писаних понуда јавним огласом не успе, поступак оглашавања може се поновити по истеку рока од најмање 15 дана од дана неуспелог јавног надметања, односно отварања понуда, о чему Покрајинска влада доноси акт.

Уколико се на јавни оглас о прикупљању понуда пријаве два учесника или више њих и понуде једнаке износе, Комисија за отуђење затражиће да у новом року, од три дана, понуђачи доставе другу понуду цене која мора бити већа од претходне.

Члан 20.

Уколико учесник јавног надметања који је понудио највишу цену одустане пошто председник Комисије за отуђење објави да је јавно надметање завршено, а пре доношења акта о отуђењу грађевинског земљишта, поступак јавног оглашавања се понавља.

Уколико учесник прикупљања понуда који је понудио највишу цену одустане пошто је Комисија за отуђење утврдила који понуђач је понудио највишу цену, а пре доношења акта о отуђењу грађевинског земљишта, поступак јавног оглашавања се понавља.

Лице из ст. 1 и 2. овог члана нема право на повраћај уплаћеног депозита.

У случајевима из ст. 1 и 2 овог члана акт о понављању поступка јавног оглашавања доноси Покрајинска влада.

1.2. Отуђење грађевинског земљишта непосредном погодбом

Члан 21.

Грађевинско земљиште може се отуђити непосредном погодбом, по тржишним условима, у случају:

1. изградње објеката за потребе обављања послова из надлежности државних органа и организација, органа Покрајине и органа јединице локалне самоуправе на територији Покрајине, као и других објеката у јавној својини;

2. исправке граница суседних катастарских парцела, у складу са одредбама закона којим се уређује област планирања и изградње;

3. формирања грађевинске парцеле у складу са одредбама закона којим се уређује област планирања и изградње;

4. споразумног давања земљишта ранијем власнику непокретности која је била предмет експропријације, у складу с прописима о експропријацији;

5. размене грађевинског земљишта;

6. у поступку враћања одузете имовине и обештећења у складу с посебним законом;

7. међусобног располагања власника грађевинског земљишта у јавној својини;

8. деобе грађевинског земљишта у сусвојини или заједничкој својини покрајине и других носилаца права својине, односно права коришћења;

9. испуњавања уговорних обавеза насталих до дана ступања на снагу закона који уређује област планирања и изградње, по основу уговора када је Република Србија једна од уговорних страна;

10. реализације пројеката за изградњу објеката од посебног значаја за реализацију привредног развоја Републике Србије, Покрајине или локалног економског развоја, чијом реализацијом се повећава број запослених у привреди и сразмерно увећавају јавни приходи.

Члан 22.

Захтев за отуђење грађевинског земљишта непосредном погодбом подноси се Управи која - по обради предмета - прибавља податак о тржишној цени грађевинског земљишта и обавештава подносиоца захтева о тржишној цени.

Подносилац захтева дужан је да - у року од осам дана од дана пријема обавештења о тржишној цени грађевинског земљишта - дâ писану изјаву да је сагласан с ценом.

Подносилац захтева може дати изјаву и непосредно Управи, о чему се сачињава записник.

У случају да се подносилац захтева у наведеном року не изјасни или да изјави да не прихвата цену и плаћање цене у прописаном року, сматраће се да је одустао од поднетог захтева.

2. Цена и рок плаћања

Члан 23.

Цена грађевинског земљишта које се отуђује представља приход Покрајине и уплаћује се на одговарајући рачун буџета Покрајине.

Обавеза плаћања цене утврђује се актом о отуђењу грађевинског земљишта.

Лице коме се грађевинско земљиште отуђује обавезно је да цену плати у року од осам дана од дана достављања акта о отуђењу грађевинског земљишта.

Депозит уплаћен на депозитни рачун у поступку јавног оглашавања представља део цене и по доношењу акта о отуђењу преноси се на одговарајући рачун буџета Покрајине.

Уз достављање записника, Комисија за отуђење доставља Управи податак о износу уплаћеног депозита.

Уплаћени депозит учесника у поступку отуђења грађевинског земљишта, а којима оно није отуђено, враћа се најкасније у року од 15 дана од дана одржане седнице Комисије за отуђење.

3. Акт о отуђењу грађевинског земљишта

Члан 24.

Акт о отуђењу грађевинског земљишта (у даљем тексту: акт о отуђењу) садржи нарочито:

1. начин отуђења (јавно оглашавање, јавно надметање или прикупљање понуда јавним огласом, односно непосредна погодба и разлог непосредне погодбе);

2. податке о лицу коме се грађевинско земљиште отуђује;

3. податке о грађевинском земљишту (катастарска парцела, катастарска општина, површина, адреса и - ако је потребно - други детаљнији подаци);

4. цену, рок плаћања, рачун на који се уплаћује и последице пропуштања плаћања у року, а уколико се грађевинско земљиште отуђује у поступку јавног оглашавања - износ уплаћеног депозита;

5. напомену да средства остварена отуђењем представљају приход Покрајине;

6. врсту, односно намену објекта уколико се грађевинско земљиште отуђује ради изградње и посебне услове изградње уколико се отуђује неуређено грађевинско земљиште;

7. обавезу лица коме се грађевинско земљиште отуђује да - у року од 30 дана од дана доношења акта о отуђењу - закључи уговор о отуђењу, као и последицу пропуштања закључења уговора у року.

4. Уговор о отуђењу грађевинског земљишта

Члан 25.

Уговор о отуђењу грађевинског земљишта (у даљем тексту: уговор о отуђењу) закључује се с лицем коме се отуђује грађевинско земљиште, у року од 30 дана од дана доношења акта о отуђењу.

Уговор о отуђењу садржи нарочито:

1. податке о грађевинском земљишту (катастарска парцела, катастарска општина, површина, адреса и - ако је потребно - други детаљнији подаци);

2. цену;

3. износ уплаћеног депозита уколико је грађевинско земљиште отуђено у поступку јавног оглашавања;

4. врсту, величину и намену објекта уколико се грађевинско земљиште отуђује ради изградње и посебне услове изградње уколико се отуђује неуређено грађевинско земљиште;

5. рок за увођење у посед, као и обавезу лица коме се отуђује грађевинско земљиште да за увођење у посед обезбеди овлашћено лице одговарајуће струке, ради идентификације катастарске парцеле;

6. изјаву о дозволи уписа у јавну књигу о непокретностима и правима на њима (clausula intabulandi);

7. права и обавезе у случају неизвршења обавеза;

8. начин решавања спорова;

9. услове, начин и поступак за раскид уговора;

10. обавезу лица коме се отуђује грађевинско земљиште да с надлежним предузећима уговори и плати трошкове за инфраструктуру, електричну енергију, топлификацију, гасификацију и друго;

11. обавезу лица коме се отуђује грађевинско земљиште да сноси трошкове овере уговора, пореза на пренос апсолутних права и свих других јавних дажбина, као и трошкове укњижбе;

12. друга права и обавезе.

Члан 26.

Уговор о отуђењу објављује се на интернет презентацији Управе.

Члан 27.

Учесник јавног надметања, односно учесник у поступку прикупљања писаних понуда који сматра да је грађевинско земљиште отуђено супротно одредбама закона, односно супротно одредбама ове покрајинске уредбе, те да му је на тај начин повређено право, може поднети надлежном суду тужбу за поништај уговора о отуђењу у року од осам дана од сазнања за закључење уговора, а најкасније у року од 30 дана од дана закључења уговора.

5. Стављање ван снаге акта о отуђењу

Члан 28.

Покрајинска влада доноси акт о стављању ван снаге акта о отуђењу, у случају да лице коме је грађевинско земљиште отуђено:

1. не плати цену у року утврђеном актом о отуђењу;

2. одустане од отуђења након исплате, а пре закључења уговора о отуђењу;

3. након исплате не приступи закључењу уговора о отуђењу у року од 30 дана од дана доношења акта о отуђењу.

У случају из става 1. тачка 1. овог члана, предлог за доношење акта о стављању ван снаге акта о отуђењу подноси Управа, одмах по протеку рока за исплату.

У случају из става 1. т. 2. и 3. овог члана, предлог за доношења акта о стављању ван снаге акта о отуђењу подноси Управа, односно лице коме је грађевинско земљиште отуђено.

Лице из става 1. тачка 1. овог члана нема право на повраћај уплаћеног депозита по јавном огласу о јавном надметању, односно прикупљању писаних понуда.

Лице из става 1. т. 2. и 3. овог члана има право на повраћај уплаћеног износа на име цене, у номиналном износу, умањеног за износ депозита.

Члан 29.

Покрајинска влада доноси акт о стављању ван снаге акта о отуђењу грађевинског земљишта и у случају да у парничном поступку који је покренуо учесник јавног надметања, односно учесник у поступку прикупљања понуда, буде правноснажно поништен уговор о отуђењу.

6. Раскид уговора о отуђењу

Члан 30.

Уговор о отуђењу може се раскинути због неиспуњења обавеза из уговора.

Предлог за раскид уговора о отуђењу подноси лице коме је грађевинско земљиште отуђено односно Управа.

Члан 31.

По предлогу за раскид уговора о отуђењу, Покрајинска влада доноси акт којим се ставља ван снаге акт о отуђењу и којим се овлашћује Управа да с лицем коме је отуђено грађевинско земљиште закључи споразумни раскид уговора о отуђењу.

На основу акта из става 1. овог члана, Управа - у име и за рачун Покрајине - и лице коме је грађевинско земљиште отуђено закључују споразумни раскид уговора о отуђењу, у року од 30 дана од дана достављања акта из става 1. овог члана лицу коме је грађевинско земљиште отуђено.

У случају да не буде закључен споразумни раскид уговора о отуђењу, у року из претходног става, Управа има обавезу да покрене поступак за једнострани раскид уговора о отуђењу, у складу са законом којим се регулишу облигациони односи.

Покрајинска влада доноси акт о једностраном раскиду уговора о отуђењу.

Потписи уговарача на споразуму о раскиду уговора о отуђењу оверавају се код надлежног јавног бележника, а трошкове овере сноси лице с којим се раскида уговор.

Члан 32.

Лице с којим је раскинут уговор о отуђењу има обавезу да, о свом трошку, изврши брисање права својине у јавној књизи о евиденцији непокретности и правима на њима, да врати грађевинско земљиште у првобитно стање, као и да Покрајини надокнади евентуално насталу штету.

О враћању грађевинског земљишта у посед покрајине сачињава се записник.

Лице с којим је раскинут уговор о отуђењу - по достављању доказа да је испунио обавезе из става 1. овог члана - има право на повраћај уплаћеног износа на име цене, у номиналном износу, умањеног за износ депозита.

7. Програм отуђења

Члан 33.

Програм отуђења грађевинског земљишта (у даљем тексту: програм отуђења) доноси Покрајинска влада, најкасније до 31. децембра за наредну календарску годину.

Предлог програма отуђења утврђује Комисија, на основу нацрта који припрема Управа у сарадњи с покрајинским органом управе надлежним за послове урбанизма.

Програм отуђења може се допунити односно изменити у току календарске године.

IV ДАВАЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА У ЗАКУП

Члан 34.

Грађевинско земљиште даје се у закуп као неизграђено или изграђено.

Неизграђено грађевинско земљиште може се дати у закуп ради:

1. изградње објеката за које се издаје привремена грађевинска дозвола - у складу са законом;

2. реализације пројеката од значаја за Републику Србију, Покрајину или јединицу локалне самоуправе;

3. давања концесије у складу с посебним законом;

4. остваривања јавно-приватног партнерства.

Члан 35.

Грађевинско земљиште даје се у закуп, полазећи од тржишне висине закупнине, у складу са законом и овом покрајинском уредбом.

Тржишну висину закупнине (у даљем тексту: закупнина) по метру квадратном грађевинског земљишта које се даје у закуп, на месечном нивоу, процењује овлашћени судски вештак одговарајуће струке или лиценцирани проценитељ, ако овом покрајинском уредбом није другачије одређено.

Накнаду за рад вештака односно лиценцираног проценитеља плаћа подносилац захтева.

1. Давање неизграђеног грађевинског земљишта у закуп ради изградње објекта за који се издаје привремена грађевинска дозвола

Члан 36.

Грађевинско земљиште даје се у закуп ради изградње објеката за које је законом предвиђено издавање привремене грађевинске дозволе, на одређено време, на рок на који се доноси привремена грађевинска дозвола (у зависности од врсте објекта, односно радова), који се може продужити, а укупно најдуже до пет година.

У случају из става 1. овог члана, грађевинско земљиште даје се у закуп непосредном погодбом по тржишним условима.

Захтев за давање грађевинског земљишта у закуп који се подноси Управи мора да садржи опис објекта који се гради, површину грађевинског земљишта коју је потребно дати у закуп и рок на који ће се издати привремена грађевинска дозвола.

Уз захтев из става 3. овог члана, доставља се и налаз овлашћеног судског вештака одговарајуће струке или лиценцираног проценитеља којим је утврђена процена висине закупнине, у складу са овом покрајинском уредбом.

Управа обавештава подносиоца захтева о месечном износу закупнине, року плаћања, максималном броју рата, начину усклађивања рата и средствима обезбеђења плаћања, о могућности да укупан износ закупнине плати једнократно, као и року за једнократну уплату.

Подносилац захтева дужан је да се у року од осам дана од дана пријема обавештења из става 5. овог члана писмено изјасни о начину плаћања закупнине и да достави средства обезбеђења уколико се определи да плаћа на рате. Подносилац захтева може дати изјаву и непосредно Управи, о чему се сачињава записник.

У случају да се подносилац захтева у наведеном року не изјасни или да изјави да не прихвата закупнину или не достави средства обезбеђења (уколико плаћа на рате), сматраће се да је одустао од захтева.

2. Давање неизграђеног грађевинског земљишта у закуп у другим случајевима

Члан 37.

У случају давања концесије у складу с посебним законом, неизграђено грађевинско земљиште може се дати у закуп на период предвиђен уговором о концесији.

Ради остваривања јавно-приватног партнерства, неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини може се дати у закуп приватном партнеру, на рок на који је закључен јавни уговор у складу са законом којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесије, односно може се уносити као оснивачки улог у привредна друштва, док власник неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини може с физичким или правним лицем закључити и уговор о заједничкој изградњи једног објекта или више објеката.

Када је у питању реализација пројеката за изградњу објеката значајних за Републику Србију, неизграђено грађевинско земљиште може се дати у закуп по закупнини која је мања од тржишне или без накнаде.

3. Акт о давању у закуп неизграђеног грађевинског земљишта

Члан 38.

Акт о давању у закуп неизграђеног грађевинског земљишта садржи нарочито:

1. податке о лицу коме се неизграђено грађевинско земљиште даје у закуп;

2. податке о катастарској парцели (број, катастарска општина, површина, адреса и слично);

3. податке о врсти, односно намени објекта;

4. висину, рок и начин плаћања закупнине, рачун на који се уплаћује, средство обезбеђења уколико се плаћа на рате и последице пропуштања плаћања у року;

5. рок трајања закупа;

6. рок привођења земљишта намени, односно рок за изградњу привременог објекта;

7. обавезу лица коме се неизграђено грађевинско земљиште даје у закуп да, у року од 30 дана од дана доношења акта о давању неизграђеног грађевинског земљишта у закуп, закључи уговор о закупу.

4. Уговор о закупу неизграђеног грађевинског земљишта

Члан 39.

Уговор о закупу неизграђеног грађевинског земљишта садржи нарочито:

1. податке о катастарској парцели (број, катастарска општина, површина, адреса и слично);

2. опис и детаљне податке о врсти, односно намени објекта који ће се градити;

3. висину закупнине, рок и начин плаћања закупнине, с тим што - уколико се уговара плаћање закупнине на више рата - уговор садржи начин усклађивања висине закупа са индексом раста потрошачких цена у Републици Србији, према објављеним подацима надлежне организације за вођење статистике;

4. средство обезбеђења уколико се плаћа на рате;

5. рок трајања закупа;

6. рок у коме грађевинско земљиште мора да се приведе намени, односно рок изградње привременог објекта;

7. права и обавезе у случају неизвршења обавезе;

8. обавезу закупца да с надлежним предузећима уговори и плати трошкове за инфраструктуру, електричну енергију, топлификацију, гасификацију и друго, као и да за увођење у посед обезбеди овлашћено лице одговарајуће струке, ради идентификације катастарске парцеле;

9. начин решавања спорова;

10. поступак и услове за измену или раскид уговора;

11. друга права и обавезе.

Уговор о закупу неизграђеног грађевинског земљишта закључен супротно одредбама ове уредбе - ништав је.

Члан 40.

Закупнина представља приход покрајине и уплаћује се на одговарајући рачун буџета покрајине.

Закупац грађевинског земљишта може платити закупнину једнократно или у ратама.

Обавеза плаћања закупнине, износ закупнине и начин плаћања утврђују се актом о давању грађевинског земљишта у закуп.

Укупна закупнина јесте износ месечне закупнине помножен с периодом (укупним бројем месеци) на које се грађевинско земљиште даје у закуп.

У случају плаћања закупнине једнократно, закупац је дужан да износ уплати у року од 15 дана од дана достављања акта о давању грађевинског земљишта у закуп.

У случају плаћања закупнине у ратама, закупац плаћа у онолико месечних рата на колики је рок грађевинско земљиште дато у закуп (а највише - 36 рата). Прву рату, у висини од 10% утврђене укупне закупнине, закупац је дужан да уплати у року од 15 дана од дана достављања акта о давању грађевинског земљишта у закуп, а преостали износ укупне закупнине - у једнаким месечним ратама (највише 35 рата).

Рате ће се усклађивати са индексом потрошачких цена у Републици Србији, према објављеним подацима надлежне организације за послове вођења статистике, за период од уговореног обрачуна закупнине, до последњег дана у месецу, а уплаћују се до 15. у наредном месецу.

За период кашњења у плаћању, обрачунава се затезна камата у складу са законом који уређује висину стопе и начин обрачуна затезне камате.

Ради обезбеђења плаћања закупнине - уколико се плаћа на рате - средства обезбеђења јесу неопозива банкарска гаранција "без приговора" и наплатива "на први позив", која гласи на износ закупнине или извршна вансудска хипотека успостављена у корист Покрајине, на непокретности која вреди најмање 30% више од износа укупне закупнине. Средства обезбеђења наплаћиваће се у корист прописаних уплатних рачуна. Контролу плаћања рата, усклађивање рата, обрачун затезне камате и наплату средстава обезбеђења врши Управа.

У случају продужења рока закупа, спроводи се нови поступак давања у закуп, на начин прописан овим чланом.

Одредбе овог члана сходно се примењују у свим случајевима када је уговор о закупу прописан као имовинскоправни основ за изградњу, извођење радова, односно постављање објеката.

Члан 41.

Учесник јавног надметања, односно учесник у поступку прикупљања понуда који сматра да је неизграђено грађевинско земљиште дато у закуп супротно одредбама закона или подзаконског акта, односно супротно одредбама ове покрајинске уредбе, те да му је тако повређено право, може поднети надлежном суду тужбу за поништај уговора о закупу у року од осам дана од сазнања за закључење уговора, а најкасније у року од 30 дана од дана закључења уговора.

5. Давање у закуп изграђеног грађевинског земљишта

Члан 42.

Изграђено грађевинско земљиште у оквиру комплекса просветних, здравствених, културних, спортских, угоститељских објеката установа и одмаралишта Покрајине, као и слободне површине грађевинске парцеле објеката исте или друге намене могу се дати у закуп ради постављања мањих монтажних објеката привременог карактера, покретних објеката за припрему и продају одговарајућих прехрамбених производа, расхладне витрине, спортских реквизита, билборда и паноа, позорница и бина, као и балон-хала спортске намене (у даљем тексту: монтажни објекат), на одређено време, не дуже од пет година, уз могућност продужења по истеку рока.

Изграђено грађевинско земљиште даје се у закуп по тржишним условима, у складу са општим актима јединице локалне самоуправе, којима је уређено постављање монтажних објеката на територији те јединице локалне самоуправе.

Уколико јединица локалне самоуправе на чијој територији се налази земљиште које је предмет закупа нема разрађене критеријуме за одређивање тржишне висине закупнине, закупнина се утврђује према налазу овлашћеног судског вештака одговарајуће струке или лиценцираног проценитеља.

Налаз из става 3. овог члана прибавља Управа.

Захтев за давање у закуп из става 1. овог члана подноси корисник објекта односно комплекса.

Захтев мора да садржи опис монтажног објекта који се поставља, врсту делатности која би се обављала у објекту, површину грађевинског земљишта коју је потребно дати у закуп и рок на који се грађевинско земљиште даје у закуп.

Уз захтев, обавезно се прилажу одлука органа управљања корисника објекта односно комплекса, којом се иницира покретање поступка да се грађевинско земљиште дâ у закуп, копија плана катастарске парцеле са уцртаном локацијом објекта који се поставља и скица објекта, коју је израдило овлашћено лице односно организација, као и лист непокретности за катастарску парцелу која је предмет давања у закуп.

Члан 43.

Актом Покрајинске владе даје се сагласност да се изграђено грађевинско земљиште дâ у закуп ради постављања монтажног објекта.

Акт из става 1. садржи:

1. намену објекта за време трајања закупа;
2. почетна висина закупнине грађевинског земљишта које се даје у закуп;
3. рок давања у закуп;
4. место постављања и површину заузећа монтажног објекта, према скици која је саставни део акта;
5. тип, величину и врсту монтажног објекта;
6. обавезу закупца да по истеку рока закупа уклони монтажни објекат и земљиште врати у првобитно стање;
7. обавезу лица коме се изграђено грађевинско земљиште даје у закуп да у року од 30 дана од дана доношења акта о давању у закуп изграђеног грађевинског земљишта закључи уговор о закупу.

Давање у закуп изграђеног грађевинског земљишта спроводи комисија коју образује корисник објекта, односно комплекса јавним оглашавањем, у поступку јавног надметања или прикупљања писаних понуда.

По спроведеном поступку из става 3. овог члана, корисник објекта односно комплекса доставља предлог о давању у закуп изграђеног грађевинског земљишта Покрајинској влади, путем Управе.

О предлогу из става 4. одлучује Покрајинска влада.

Члан 44.

Изузетно, изграђено грађевинско земљиште може се дати у закуп непосредном погодбом, када се монтажни објекат поставља за потребе одржавања спортских, културних, сајамских, научних и других сличних манифестација, а рок закупа је краћи од 30 дана.

Члан 45.

Средства остварена давањем у закуп изграђеног грађевинског земљишта представљају приход Покрајине.

Члан 46.

Право закупа из чл. 36, 42. и 44. ове покрајинске уредбе не уписује се у јавну књигу о евиденцији непокретности и правима на њима.

Уговор о закупу изграђеног грађевинског земљишта може се раскинути и пре истека рока на који је закључен:

1. уколико закупац монтажни објекат који је постављен користи супротно намени;
2. у случају неиспуњења, односно неизвршења уговорних обавеза;
3. у случају да закупац дâ у подзакуп монтажни објекат или омогући другим лицима да тај објекат користе за обављање делатности;
4. у случају да је Покрајини или кориснику објекта односно комплекса неопходно земљиште које је предмет закупа за обављање делатности, односно надлежности;
5. у другим случајевима у складу с позитивним прописима.

По престанку важења права закупа, закупац је дужан да уклони монтажни објекат и да предметно земљиште врати у првобитно стање.

На давање у закуп изграђеног грађевинског земљишта, у складу са овим чланом, сходно се примењују одредбе ове покрајинске уредбе које су у вези са закупнином (начин и рок плаћања, средства обезбеђења), садржајем акта и уговора о закупу грађевинског земљишта, стављањем ван снаге акта о закупу и раскида уговора о закупу.

6. Стављање ван снаге акта о давању у закуп грађевинског земљишта

Члан 47.

Покрајинска влада доноси акт о стављању ван снаге акта о давању у закуп у случају да лице коме је грађевинско земљиште дато у закуп:

1. не плати укупну закупнину у року утврђеном у акту о давању у закуп (уколико је као начин плаћања закупнине утврђена једнократна уплата) или не плати прву рату у року утврђеном актом о закупу (уколико је као начин плаћања закупнине утврђено плаћање на рате);
2. одустане од закупа након исплате укупне закупнине, односно прве рате закупнине, а пре закључења уговора о закупу;
3. након исплате укупне закупнине, односно прве рате закупнине, не приступи закључењу уговора о закупу у року од 30 дана од дана доношења акта о закупу;
4. не достави средства обезбеђења, у складу са уговором о закупу.

У случају из става 1. т. 1. и 4. овог члана, предлог за доношење акта о стављању ван снаге акта о закупу подноси Управа одмах по протеку рока за плаћање закупнине, односно по протеку рока за достављање средстава обезбеђења.

У случају из става 1. т. 2. и 3. овог члана, предлог за доношења акта о стављању ван снаге акта о давању у закуп подноси Управа, односно лице коме је грађевинско земљиште дато у закуп.

Уколико је грађевинско земљиште дато у закуп у поступку јавног оглашавања у случајевима из члана 37. ове покрајинске уредбе, лице из става 1. тачка 1. овог члана нема право на повраћај уплаћеног депозита по јавном огласу о јавном надметању, односно прикупљању понуда, а евентуално дата депозитна банкарска гаранција ће се наплатити.

Лице из става 1. т. 2. и 3. овог члана има право на повраћај уплаћеног износа на име закупнине, у номиналном износу, умањеног за износ депозита, уколико је грађевинско земљиште дато у закуп у поступку јавног оглашавања.

Члан 48.

Покрајинска влада доноси акт о стављању ван снаге акта о давању у закуп грађевинског земљишта и у случају да уговор о закупу буде правноснажно поништен у парничном поступку који је покренуо учесник јавног надметања, односно учесник у поступку прикупљања писаних понуда.

7. Раскид уговора о закупу

Члан 49.

Уговор о закупу раскида се пре истека уговореног рока:

1. ако закупац одустане од изградње на грађевинском земљишту које му је дато у закуп;
2. ако закупац не плати закупнину у висини од три доспеле месечних рата;
3. ако закупац не користи дато грађевинско земљиште за потребе изградње, већ за друге намене;
4. ако закупац не приведе грађевинско земљиште намени у уговореном року, односно не изгради привремени објекат у уговореном року;
5. у другим случајевима у складу са законом.

Члан 50.

На раскид уговора о закупу сходно се примењују одредбе ове покрајинске уредбе, које се односе на раскид уговора о отуђењу.

Члан 51.

Лице с којим је раскинут уговор о закупу има обавезу да, о свом трошку, извршри брисање права закупа у јавној књизи о евиденцији непокретности и правима на њима и да врати грађевинско земљиште у првобитно стање, као и да покрајини надокнади евентуално насталу штету.

Закупац с којим је раскинут уговор о закупу, по достављању доказа о томе да је испунио обавезе из става 1. овог члана, има право на повраћај уплаћеног износа на име закупнине, у номиналном износу, уколико је закупнина плаћена једнократно, умањеног за депозит (уколико је грађевинско земљиште дато у закуп у поступку јавног оглашавања) и сразмерни део износа закупнине за период закупа грађевинског земљишта.

V МЕЂУСОБНО РАСПОЛАГАЊЕ ВЛАСНИКА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ

Члан 52.

Под међусобним располагањем власника грађевинског земљишта у јавној својини подразумева се пренос права јавне својине на грађевинском земљишту с једног носиоца права јавне својине на другог.

Међусобно располагање између носилаца права јавне својине на грађевинском земљишту врши се непосредном погодбом, по тржишним условима, на основу процене надлежног пореског органа, овлашћеног судског вештака одговарајуће струке или лиценцираног проценитеља.

У поступку међусобног располагања, грађевинско земљиште може се отуђити без накнаде, односно по цени која је мања од тржишне цене, без обавезе израде елабората о оправданости, на основу образложеног акта за предметно располагање, као и мишљења Правобранилаштва.

VI УЛАГАЊЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА У КАПИТАЛ

Члан 53.

Неизграђено грађевинско земљиште може се уносити као оснивачки улог у јавно предузеће и друштво капитала.

Уношење грађевинског земљишта из става 1. овог члана врши се на начин и у поступку прописаним законом који уређује област јавне својине, као и посебним законима којима је уређена област привредних друштава и јавних предузећа и оснивачким актом јавног предузећа, односно друштва капитала, уколико је реч о улагању у капитал већ основаних правних лица.

VII УСТАНОВЉАВАЊЕ ПРАВА СТВАРНЕ СЛУЖБЕНОСТИ

Члан 54.

Акт о установљавању права стварне службености на грађевинском земљишту, као послужном добру, може се донети када је према прописима којима се уређује планирање и изградња, односно другим прописима уговор о установљавању права службености предвиђен као имовинскоправни основ, на катастарским парцелама грађевинског земљишта на коме је Покрајина уписана као власник, осим на катастарским парцелама на којима је у складу са одредбама других закона изричито предвиђено да уговор о успостављању права службености закључује управљач јавног добра.

Акт о установљавању права стварне службености из става 1. овог члана, може се донети и у другим случајевима када је то, имајући у виду околности, неопходно.

Члан 55.

Захтев за установљавање права службености на грађевинском земљишту инвеститор радова, односно власник повласног добра подноси Управи (у даљем тексту: Корисник).

Члан 56

Уз захтев за установљавање права службености, подноси се:

- изјашњење о року трајања права службености;
- копија извода, односно преписа из јавне књиге о непокретностима и правима на њима, не старији од месец дана од дана подношења захтева;
- информација о локацији или локацијски услови;
- идејно решење;
- ситуациони план трасе вода;
- скица коју је израдила овлашћена геодетска организација којом се прецизно одређује траса службености, дужина и ширина, као и укупна површина заузећа;
- доказ о правном интересу за спровођење поступка који је предмет захтева, у случају кад захтев не подноси корисник;
- друга документација по захтеву Управе.

Члан 57.

О захтеву одлучује Покрајинска влада, на предлог Комисије.

Уговор о установљавању права службености, у име покрајине, потписује директор Управе, односно друго лице по овлашћењу Покрајинске владе.

На уговоре о установљавању права службености на катастарским парцелама, на којима је у складу са одредбама других закона, изричито предвиђено да уговор о установљавању права службености закључује управљач јавног добра из члана 54. став 1. ове покрајинске уредбе, као и на висину накнаде, рок и начин плаћања накнаде, трајање уговора и друге елементе уговора, примењују се искључиво одредбе тих закона.

Члан 58.

Право службености установљавању се трајно или на одређено време, у зависности од разлога због којих се то право установљава, и представља правни основ за упис права службености у јавну књигу о евиденцији непокретности и правима на њима.

Члан 59.

За установљавање права службености плаћа се накнада.

Када је инвеститор орган или организација, установа, јавна агенција или друга организација чији је оснивач Покрајина, односно јавно предузеће или друго привредно друштво, односно организација чији је власник, односно већински власник Покрајина, право службености се установљава без накнаде, осим на катастарским парцелама на којима је - у складу са одредбама других закона - изричито предвиђено да уговор о установљавању права службености закључује управљач јавног добра.

Када је инвеститор друго правно или физичко лице, право службености се установљава уз накнаду.

Накнада за установљавање права службености утврђује се у складу с критеријумима за утврђивање накнаде за установљавање права службености, утврђеним општим актом јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази земљиште на коме се установљава право службености.

Ако јединица локалне самоуправе на чијој територији се налази земљиште на коме се установљава право службености нема разрађене критеријуме за утврђивање накнаде, накнада се утврђује према процени Министарства финансија - Пореске управе.

Ако се Министарство финансија - Пореска управа изјасни да нема разрађене критеријуме за утврђивање накнаде, односно стручна лица која би извршила процену за утврђивање накнаде, накнада се утврђује према налазу привредног друштва, односно другог правног лица овлашћеног и регистрованог за послове вештачења.

Налаз из става 6. овог члана доставља, на захтев Управе, подносилац захтева, у ком случају трошкове вештачења сноси подносилац захтева.

Члан 60.

Обавеза плаћања накнаде утврђује се актом из члана 54. ове покрајинске уредбе и она се плаћа у року од 15 дана од дана достављања акта.

У року од 30 дана од дана достављања акта из става 1. овог члана, Покрајина и корисник закључују уговор о установљавању права стварне службености, под условом да је накнада уплаћена у року.

Уколико корисник не исплати накнаду у року предвиђеном у ставу 1. овог члана, као и уколико не приступи закључењу уговора у року из става 2. овог члана, акт из става 1. овог члана ставља се ван снаге, а уплаћена накнада се враћа.

Члан 61.

Акт из члана 54. ове покрајинске уредбе садржи:

1. податке о кориснику;
2. податке о катастарској парцели на којој се установљава право службености (број, катастарска општина, површина, адреса и слично);
3. опис и детаљније податке о врсти, односно намени повласног добра;
4. висину накнаде, рок и начин плаћања;
5. рок на који се установљава право службености;
6. рок за закључење уговора о установљавању права службености.

Члан 62.

Уговор о установљавању права службености садржи нарочито:

1. податке о катастарској парцели (број, катастарска општина, површина, адреса и слично);
2. податке о намени и површини заузећа парцеле;
3. опис и детаљније податке о врсти, односно намени повласног добра;
4. висину накнаде;
5. рок на који се установљава право службености;
6. права и обавезе у случају неизвршења обавезе;
7. начин решавања спорова;
8. поступак и услове за измену или раскид уговора;
9. друга права и обавезе.

VIII РАЗМЕНА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Члан 63.

Изграђено и неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини размењује се непосредном погодбом, у складу са законом, подзаконским актом и у складу са овом покрајинском уредбом, уколико је таква размена у интересу Аутономне покрајине Војводине.

Интерес за размену, у смислу става 1. овог члана, Покрајинска влада утврђује у сваком конкретном случају, на предлог Комисије.

Под разменом грађевинског земљишта подразумева се отуђење грађевинског земљишта из јавне својине, као и прибављање грађевинског земљишта у јавну својину покрајине, те се одредбе ове покрајинске уредбе које су у вези с поступком отуђења грађевинског земљишта из јавне својине покрајине, сходно примењују и на поступак размене изграђеног и неизграђеног грађевинског земљишта.

На прибављање грађевинског земљишта у јавну својину покрајине, у смислу става 3. овог члана, примењују се одредбе прописа којима је уређена јавна својина.

Тржишну вредност грађевинског земљишта које се размењује утврђује надлежни порески орган, лиценцирани проценитељ или други надлежни орган, којим је извршена процена тржишне вредности непокретности.

IX ДЕОБА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА

Члан 64.

Грађевинско земљиште у сусвојини покрајине и других носилаца права својине дели се сходно одредбама закона који уређује основе својинскоправних односа и ове покрајинске уредбе, по тржишним условима, с циљем развргнућа сувласничке заједнице.

Деоба из става 1. овог члана спроводи се и у случају када је на грађевинском земљишту уписана јавна својина покрајине и право коришћења лица за које се право и услови за претварање права коришћења у право својине уређује посебним законом, када се разврга сувласничка заједница односно сукорисничка заједница.

Деоба из става 1. овог члана спроводи се и у случају када је на грађевинском земљишту уписана јавна својина покрајине и право дугорочног закупа које је стечено на основу ранијих закона о планирању и изградњи.

Деоба из става 1. овог члана спроводи се и након одређивања удела јавне својине покрајине у заједничкој својини на грађевинском земљишту.

Предмет деобе може бити изграђено и неизграђено грађевинско земљиште.

Тржишну вредност грађевинског земљишта које је предмет деобе утврђује надлежни порески орган, лиценцирани проценитељ или други надлежни орган, којим је извршена процена тржишне вредности непокретности.

Члан 65.

Ради развргнућа сувласничке или сукорисничке заједнице, односно деобе грађевинског земљишта на коме је уписано право дугорочног закупа, Управа прибавља информацију о могућностима и ограничењима градње на грађевинском земљишту које је предмет деобе, а по потреби - и извештај о могућностима парцелације, односно препарцелације.

Уколико је - ради доношења акта о деоби грађевинског земљишта - потребна израда пројекта парцелације, односно препарцелације, подносилац захтева обезбеђује израду пројекта, у складу са извештајем из става 1. овог члана и сноси трошкове израде.

У случају да грађевинско земљиште које је предмет деобе, или део тог земљишта, чини више катастарских парцела, од којих су неке постојеће или планиране јавне површине, критеријум који је опредељујући приликом процене оправданости и целисходности деобе јесте стицање права искључиве својине покрајине на грађевинском земљишту јавне намене.

Када је предмет деобе грађевинско земљиште на више катастарских парцела, од којих су неке изграђене, а неке неизграђене, критеријум који је опредељујући приликом процене оправданости и целисходности деобе јесте стицање права искључиве својине покрајине на неизграђеном грађевинском земљишту.

Члан 66.

Грађевинско земљиште у јавној својини може се отуђити другом сувласнику, непосредном погодбом, по тржишним условима, у складу са одредбама ове покрајинске уредбе, којима је уређено отуђење грађевинског земљишта, у следећим случајевима:

1. ако постоји сувласништво на катастарској парцели за коју нема урбанистичких услова за формирање две грађевинске парцеле или више њих;

2. ако идеални део грађевинског земљишта у јавној својини прерачунат у реални део не испуњава услов за формирање посебне грађевинске парцеле;

3. уколико се грађевинска парцела састоји од више катастарских парцела, од којих су неке у јавној својини, а неке у приватној својини, с тим што грађевинско земљиште у јавној својини не испуњава услов за посебну грађевинску парцелу, при чему нису испуњени други услови за отуђење непосредном погодбом у поступку исправке границе суседних катастарских парцела.

У случајевима из става 1. т. 1. и 2. овог члана, идеални део грађевинског земљишта у јавној својини може се отуђити и јавним оглашавањем ради изградње, под условом да је катастарска парцела неизграђено грађевинско земљиште које испуњава услове грађевинске парцеле и које је намењено за изградњу, као и под условом да такав захтев поднесе други сувласник, када се примењују одредбе ове покрајинске уредбе којима је уређено отуђење грађевинског земљишта јавним оглашавањем.

У случају из става 1. тачка 3. овог члана, катастарске парцеле у јавној својини које чине део грађевинске парцеле могу се отуђити јавним оглашавањем ради изградње, у складу са одредбама ове покрајинске уредбе којима је уређено отуђење грађевинског земљишта јавним оглашавањем, под условом да иницијативу за такво поступање поднесу власници преосталих катастарских парцела које чине грађевинску парцелу.

У случају из ст. 2. и 3. овог члана, други сувласник, односно власници катастарских парцела које чине део грађевинске парцеле, даје сагласност покрајини да спроведе поступак отуђења грађевинског земљишта у јавној својини, путем јавног оглашавања, као и да донесе акт и закључи уговор о отуђењу.

Члан 67.

Одредбе ове покрајинске уредбе, којима је уређена деоба грађевинског земљишта, сходно се примењују и на деобу неизграђеног грађевинског земљишта у заједничкој својини покрајине и других носилаца права својине, односно корисника из члана 60. став 2. ове покрајинске уредбе, под условом да се на основу уверења органа надлежног за упис права на непокретностима, или других доказа, може утврдити реални удео сувласника, односно сукорисника, с тим што је претпоставка, уколико реални удео не може да се утврди, да су сувласнички, односно сукориснички удели једнаки.

X СТАВЉАЊЕ АКТА О РАСПОЛАГАЊУ ГРАЂЕВИНСКИМ ЗЕМЉИШТЕМ ВАН СНАГЕ

Члан 68.

Уколико се утврди да је у поступку располагања грађевинским земљиштем, услед непотпуног или погрешно утврђеног чињеничног стања, односно услед погрешне примене материјалног права, грађевинским земљиштем располагано супротно закону, односно покрајинској уредби, Покрајинска влада ће донети акт којим ће изменити, односно ставити ван снаге акт о располагању. У том случају примењују се одредбе ове покрајинске уредбе које су у вези с раскидом уговора, с тим што последица акта о измени може бити и закључење анекса уговора.

Покрајинска влада донеће акт као у ставу 1. овог члана, и у другим случајевима када је то потребно ради усаглашавања с новим чињеничним стањем.

XI САГЛАСНОСТИ

Члан 69.

Покрајинска влада, на предлог Комисије, даје сагласност за озакоњење бесправно изграђеног објекта, када је таква сагласност предвиђена законом којим је регулисано озакоњење бесправно изграђених објеката.

Члан 70.

Покрајинска влада доноси решење којим даје сагласност за изградњу другом сувласнику, сукориснику, односно заједничару на грађевинском земљишту у сусвојини, односно заједничкој својини покрајине и другог лица, када је таква сагласност услов прибављања решења о одобрењу за извођење радова, односно грађевинске дозволе, ако таква изградња није у супротности са интересима покрајине.

У случају из става 1. овог члана, подносилац уз захтев прилаже доказ о томе да је дата сагласност и других сувласника, односно заједничара на катастарској парцели.

Члан 71.

Покрајинска влада доноси решење којим даје сагласност и у свим другим случајевима када је давање сагласности услов за издавање одговарајућих решења, одобрења односно дозвола за извођење радова на грађевинском земљишту.

Члан 72.

Јавна предузећа и друга правна лица чији је оснивач Покрајина немају обавезу прибављања сагласности покрајине ради извођења радова или постављања објеката на грађевинском земљишту у јавној својини покрајине, под условом да је изградња планирана програмом пословања предузећа, односно да том изградњом предузеће остварује регистровану делатност, у ком случају надлежни орган издаје одговарајућу дозволу на покрајину, за потребе предузећа.

Мишљење о испуњености услова из става 1. овог члана даје покрајински орган управе надлежан за област којој припада делатност предузећа.

Члан 73.

Грађевинско земљиште у јавној својини покрајине може се користити за одржавање спортских, културних и других манифестација, чије трајање није дуже од пет дана, приликом чега се не постављају монтажни објекти, а по захтеву организатора манифестације.

XII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 74.

Ступањем на снагу ове покрајинске уредбе престаје да важи Покрајинска уредба о грађевинском земљишту у јавној својини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 45/15, 13/16 и 34/16).

Члан 75.

Поступци започети на основу Покрајинске уредбе о грађевинском земљишту у јавној својини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 45/15, 13/16 и 34/16), окончаће се по одредбама ове покрајинске уредбе.

Комисије образоване на основу одредаба Покрајинске уредбе о грађевинском земљишту у јавној својини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 45/15, 13/16 и 34/16) настављају с радом, у складу са одредбама ове покрајинске уредбе.

Члан 76.

Ова покрајинска уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 46-498/2018
Нови Сад, 29. август 2018. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14),члана 27. став 9. Закона о јавној својини ("Сл. гласник РС", број: 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 - др. закон, 108/16, 113/17 и 95/18),

Покрајинска влада, на седници одржаној 14. августа 2019. године, донела је

Одлуку о условима и начину коришћења мобилних телефона за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 35/2019 од 14.8.2019. године, а ступила је на снагу 22.8.2019.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се право на коришћење мобилних телефона и картица за мобилни телефон за службене потребе, услови, начин коришћења мобилних телефона за службене потребе (у даљем тексту: службени мобилни телефон) изабраних, постављених, службеника и намештеника (у даљем тексту: запослени) у Покрајинској влади, покрајинским секретаријатима, стручним и другим службама које оснива Покрајинска влада, Дирекцији за робне резерве АП Војводине и Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: покрајински органи).

Члан 2.

Право на коришћење једног службеног мобилног телефона имају:

1)
- председник Покрајинске владе;
- потпредседник Покрајинске владе;
- покрајински секретар;
- секретар Покрајинске владе;
- директор стручне службе коју оснива Покрајинска влада;
- директор Дирекције за робне резерве АП Војводине;
- правобранилац Аутономне покрајине Војводине;
- заменик покрајинског секретара;
- заменик правобраниоца Аутономне покрајине Војводине;
- подсекретар покрајинског секретаријата;
- помоћник покрајинског секретара;
- помоћник секретара Покрајинске владе;
- помоћник директора стручне службе коју оснива Покрајинска влада;
- помоћник директора Дирекције за робне резерве АП Војводине;
- шеф Кабинета председника Покрајинске владе;
- саветник председника Покрајинске владе;
- шеф Кабинета потпредседника Покрајинске владе и
- саветник потпредседника Покрајинске владе.

2)

- начелник одељења у покрајинском органу;
- секретар сталног радног тела Покрајинске владе.

3)
- инспектор покрајинског органа;
- интерни ревизор.

4)
- радник обезбеђења-координатор;
- четири радника за послове обезбеђења;
- шеф Одсека за пословање бифеа;
- запослени задужен за координацију послова у репрезентативним објектима;
- домаћин репрезентативног објекта.

5) запослени који обављају послове за потребе Кабинета председника Покрајинске владе и Кабинета потпредседника Покрајинске владе, запослени на пословима протокола и пословима у области сарадње са медијима у Секретаријату Покрајинске владе.

6) технички секретар руководиоца покрајинског органа;

7) возач моторног возила и

8) обезбеђење председника Покрајинске владе.

Члан 3.

Један службени мобилни телефон обезбеђује се за дежурно возило.

Дежурни возач дужан је да преда службени мобилни телефон приликом предаје дежурства.

Члан 4.

Службене мобилне телефоне набавља и додељује **Управа за заједничке послове покрајинских органа (у даљем тексту: Управа)**, на основу писменог захтева руководиоца покрајинског органа.

Службени мобилни телефони могу да се доделе на привремено коришћење и лицима која нису наведена у члану 2. ове одлуке и то за највише 5% запослених у односу на укупан број запослених у покрајинском органу.

О додели на привремено коришћење службених телефона из става 2. овог члана, одлучује Комисија за стамбена питања, распоред и опремање службених зграда и пословних просторија, на основу образложеног захтева руководиоца покрајинских органа.

Члан 5.

Приликом преузимања службеног мобилног телефона и картице запослени је дужан да потпише реверс и изјаву из члана 11. ове одлуке у три примерка, од којих један задржава запослени, један се доставља Служби за управљање људским ресурсима у персонални досије запосленог, а један примерак Управи која води евиденцију о корисницима и броју додељених службених мобилних телефона у сваком покрајинском органу.

Члан 6.

Месечни износ трошкова коришћења службеног мобилног телефона за председника Покрајинске владе признаје се у целости на терет буџета Аутономне покрајине Војводине.

Месечни износ трошкова коришћења службених мобилних телефона признаје се на терет буџета Аутономне покрајине Војводине, у следећим износима:

1. потпредседнику Покрајинске владе, покрајинском секретару, секретару Покрајинске владе, Правобраниоцу АП Војводине и директору Управе за заједничке послове покрајинских органа - до 10.000,00 динара;

2. заменику покрајинског секретара, директору стручне службе коју оснива Покрајинска влада, директору Дирекције за робне резерве АП Војводине, заменику правобраниоца Аутономне покрајине Војводине, шефу Кабинета председника Покрајинске владе и шефу Кабинета потпредседника Покрајинске владе - до 6.000,00 динара;

3. подсекретару покрајинског секретаријата, помоћнику покрајинског секретара, помоћнику секретара Покрајинске владе, помоћнику директора стручне службе коју оснива Покрајинска влада, помоћнику директора Дирекције за робне резерве АП Војводине, саветнику председника Покрајинске владе, саветнику потпредседника Покрајинске владе, запосленима на пословима протокола и пословима у области сарадње са медијима у Секретаријату Покрајинске владе и техничком секретару председника Покрајинске владе - до 4.000,00 динара;

4. начелнику одељења, секретару сталног радног тела Покрајинске владе, инспектору и интерном ревизору у покрајинским органима управе, раднику обезбеђења-координатору и запосленом коме је Комисија за стамбена питања, распоред и опремање службених зграда и пословних просторија доделила службени мобилни телефон - до 2.000,00 динара;

5. Осталим лицима из чл. 2. и 3. ове одлуке, која нису наведена у претходним тачкама - до 1.500,00 динара.

Члан 7.

Стр Корисник службеног мобилног телефона (у даљем тексту: корисник) који коришћењем службеног мобилног телефона на службеном путовању у иностранство, које је одобрила Покрајинска влада, прекорачи износ утврђен у члану 6. став 2. ове одлуке има право на надокнаду трошкова коришћења службеног мобилног телефона.

О оправданости надокнаде трошкова из става 1. овог члана одлучује Комисија за кадровска и административна питања.

Трошкови настали због коришћења службеног мобилног телефона на службеном путовању у иностранство, које је одобрила Покрајинска влада, надокнађују се потпредседнику Покрајинске владе и покрајинском секретару, у целости, док се осталим лицима надокнађују у висини највише до двоструког износа прописаног у члану 6. став 2. ове одлуке, и то према приложеном рачуну за месец у ком је обављено путовање, до износа који је исказан за коришћење службеног мобилног телефона у ромингу.

Осталим лицима из става 3. овог члана оправданост коришћења службеног мобилног телефона на службеном путовању у иностранство, које је одобрила Покрајинска влада - износ исказан за коришћење службеног мобилног телефона у ромингу према приложеном рачуну за месец у ком је обављено путовање - провераваће се на основу листинга, за дане проведене на службеном путовању у иностранству.

Запосленом, којем је због потреба посла одобрено коришћење специјализованих услуга или додатака изабраног добављача услуга мобилне телефоније (интернет роминг додаци и слично), месечни износ трошкова коришћења службених мобилних телефона утврђен у члану 6. став 2. ове одлуке увећава се за износ редовних месечних трошкова претплате или активације одобрене специјализоване услуге или додатка.

Члан 8.

У случају прекорачења износа утврђеног у члану 6. став 2. ове одлуке, разлика између дозвољеног износа и износа трошкова по испостављеном рачуну мобилног оператера, намирује се обустављањем од плате корисника, на име измирења утврђене разлике.

Износи трошкова настали коришћењем службеног мобилног телефона за услуге које нису обухваћене претплатом и накнадом за остварени саобраћај (допуна кредита припејд корисницима мобилних телефона, наградне игре и сл.) осим трошкова насталих плаћањем услуге паркинга, кориснику се обустављају од плате, на име измирења тих трошкова.

Евиденција о трошковима коришћења службених мобилних телефона (месечни рачуни мобилног оператера) води се у покрајинском органу.

Члан 9.

Лица из члана 2. тачка 1. Одлуке имају право на замену службеног мобилног телефона сваке две године, а остала лица из чл. 2. и 4. став 2. ове одлуке имају право на замену службеног телефона сваке четири године.

Службени мобилни телефон дат на коришћење може се заменити ако његова поправка није могућа.

У смислу става 2. овог члана, службени мобилни телефон замењује Управа на основу писменог захтева руководиоца покрајинског органа, а у складу са расположивим средствима буџета за мобилне телефоне уговореног са изабраним Добављачем мобилне телефоније.

Нестанак службеног мобилног телефона и картице за мобилни телефон, корисник је дужан да без одлагања, а најкасније у року од 24 часа пријави Управи.

Корисник је дужан да у случају из става 4. надокнади тржишну вредност службеног мобилног телефона, која не може бити мања од 30% набавне цене коју је мобилни телефон имао у складу са званичним ценовником изабраног Добављача мобилне телефоније који је важио у моменту његове набавке.

Вредност из става 5. овог члана утврђује Управа.

Члан 10.

По престанку функције или радног односа, као и распоређивања на радно место по основу којег нема права на коришћење службеног мобилног телефона, корисник је дужан да Управи врати службени мобилни телефон најкасније у року од три дана од дана престанка функције или радног односа, односно од распоређивања на радно место по основу којег нема права на коришћење службеног мобилног телефона.

Корисник који не врати службени мобилни телефон у случају из става 1. овог члана, дужан је да надокнади тржишну вредност службеног мобилног телефона, која не може бити мања од 30% набавне цене коју је мобилни телефон имао у складу са званичним ценовником изабраног Добављача мобилне телефоније који је важио у моменту његове набавке.

У случају да корисник не поступи у складу са ставом 2. овог члана, Управа покреће поступак за накнаду штете.

Вредност службеног мобилног телефона из става 2. овог члана утврђује Управа.

Члан 11.

Сваки корисник потписује изјаву о обустављању дела плате на име измирења трошкова везано за коришћење службеног мобилног телефона, ради обезбеђења плаћања следећих трошкова, и то:

- прекорачење месечног износа трошкова утврђеног у члану 6. став 2. ове одлуке;
- прекорачење дозвољеног износа у смислу члана 8. ове одлуке;
- трошкови у вези коришћење службеног мобилног телефона након престанка основа за стицање права на коришћење службеног мобилног телефона у смислу члана 2, 3, 4 и 10. ове одлуке;
- тржишну вредност службеног мобилног телефона, која не може бити мања од 30% набавне цене коју је мобилни телефон имао у складу са званичним ценовником изабраног Добављача мобилне телефоније који је важио у моменту његове набавке у случају нестанка службеног мобилног телефона и картице за мобилни телефон.

Образац изјаве саставни је део ове одлуке.

Члан 12.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Упутство о условима и начину коришћења мобилних телефона за службене потребе ("Сл. лист АП Војводине", број: 12/16).

Члан 13.

Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 031-174/2019
Нови Сад, 14. август 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
_____
(назив органа)
Број: _____
Датум: _____ године
НОВИ САД

ИЗЈАВА

Ја _____, корисник службеног мобилног телефона број: _____, сагласан сам:

1. да се износ разлике између дозвољеног износа од _____ динара и износа по испостављеном рачуну мобилног оператера надокнаде обуставом моје плате или другог примања;
2. да се износ трошкова настао коришћењем службеног мобилног телефона за услуге које су исказане на рачуну мобилног оператера, а које нису обухваћене претплатом и накнадом за остварени саобраћај (допуна кредита припејд корисницима мобилних телефона и наградне игре) осим трошкова насталих плаћањем услуге паркинга, надокнаде обуставом моје плате или другог примања;
3. да надокнадим тржишну вредност службеног мобилног телефона, која не може бити мања од 30% набавне цене коју је мобилни телефон имао у складу са званичним ценовником изабраног Добављача мобилне телефоније који је важио у моменту његове набавке у случају да изгубим право на коришћење службеног мобилног телефона за службене потребе;
4. да надокнадим тржишну вредност службеног мобилног телефона, која не може бити мања од 30% набавне цене коју је мобилни телефон имао у складу са званичним ценовником изабраног Добављача мобилне телефоније који је важио у моменту његове набавке у случају нестанка службеног мобилног телефона и картице за мобилни телефон;

У Новом Саду, _____ године.

На основу чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ“, број: 37/14), члана 27. став 9. Закона о јавној својини („Сл. гласник РС“, број: 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 - др. закон, 108/16, 113/17 и 95/18),

Покрајинска влада, на седници одржаној 18. марта 2020. године, донела је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о условима и начину коришћења мобилних телефона за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 19/2020 од 18.3.2020. године, а ступила је на снагу 26.3.2020.

Члан 1.

У Одлуци о условима и начину коришћења мобилних телефона за службене потребе („Службени лист АП Војводине“, број: 35/2019) у члану 1. иза речи: „Дирекцији за робне резерве АП Војводине“, додају се речи: „Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману, Управи за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине“.

Члан 2.

У члану 2. тачка 1) мења се и гласи:
- „председник Покрајинске владе;
- потпредседник Покрајинске владе;
- покрајински секретар;
- секретар Покрајинске владе;
- директор стручне службе коју оснива Покрајинска влада;
- директор Дирекције за робне резерве АП Војводине;
- директор Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине;
- правобранилац Аутономне покрајине Војводине;
- Покрајински заштитник грађана - омбудсман;
- заменик покрајинског секретара;
- заменик правобраниоца Аутономне покрајине Војводине;
- заменик покрајинског заштитника грађана - омбудсман;
- подсекретар покрајинског секретаријата;
- помоћник покрајинског секретара;
- помоћник секретара Покрајинске владе;
- помоћник директора стручне службе коју оснива Покрајинска влада;
- помоћник директора Дирекције за робне резерве АП Војводине;
- помоћник директора Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине;
- шеф Кабинета председника Покрајинске владе;
- саветник председника Покрајинске владе;
- шеф Кабинета потпредседника Покрајинске владе и
- саветник потпредседника Покрајинске владе.“

Члан 3.

У члану 4. став 2. на крају реченице тачка се замењује запетом и додају се речи: „о чему одлучује руководилац покрајинског органа“.

Став 3. мења се и гласи:

„О додели на привремено коришћење службених телефона, лицима која нису наведена у члану 2. ове одлуке, за преко 5% запослених у односу на укупан број запослених у покрајинском органу, одлучује Комисија за стамбена питања, распоред и опремање службених зграда и пословних просторија, на основу посебно образложеног захтева руководиоца покрајинских органа, уз претходно прибављено мишљење Управе за заједничке послове покрајинских органа.“

Члан 4.

У члану 6. став 2. тачка 1. иза речи: „Правобраниоцу АП Војводине“, додају се речи: „директору Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине“.

У тачки 2. иза речи: „директору Дирекције за робне резерве АП Војводине,“, додају се речи: „Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману,“.

У тачки 3. иза речи: „помоћнику директора стручне службе коју оснива Покрајинска влада“, додају се речи: „заменику покрајинског заштитника грађана – омбудсмана, помоћнику директора Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине,“.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 031-174/2019-1
Нови Сад, 18. март 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу члана 26. ст 2. и 4, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 10. јануара 2018. године, д о н е л а је

ОДЛУКУ О ОБРАЗОВАЊУ ОРГАНИЗАЦИОНОГ ОДБОРА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ РАЦИЈЕ У БАЧКОЈ

Члан 1.

Образује се Организациони одбор за обележавање Рације у Бачкој (у даљем тексту: Одбор), као повремено радно тело Покрајинске владе.

Члан 2.

Задатак Одбора јесте утврђивање програма обележавања Рације у Бачкој, којим ће се утврдити следеће активности: - активности за припрему обележавања Рације у Бачкој; - активности за обележавање Рације у Бачкој и утврђивање централног места на коме ће се одржати помен жртвама Рације у Бачкој, почетком јануара текуће године, као и за завршницу обележавања Рације у Бачкој, крајем јануара текуће године.

Члан 3.

Одбор има два копредседника и једанаест чланова.
Копредседници Одбора су:
Игор Мировић, председник Покрајинске владе;
Епископ бачки Иринеј;
За чланове Одбора именују се:
Мирослав Штаткић, покрајински секретар за културу, информисање и односе с верским заједницама;
Протојерej Владан Симић, секретар Епархије Бачке;
Мирко Адам, председник Јеврејске општине Нови Сад;
Драган Тошић, председник Општине Бечеј;
Чедомир Божић, председник Општине Жабаљ;
Ђуро Жига, председник Општине Темерин;
Милан Радомир, председник Меморијалног друштва „Рација1942”;
Радивој Парошки, председник Општине Србобран;
Драган Божић, председник Општине Тител;
Драго Његован, директор Музеја Војводине;
Мирослав Илић, вршилац дужности помоћника покрајинског секретара за културу, информисање и односе с верским заједницама.

Члан 4.

У раду Одбора, ради пружања стручне помоћи, могу учествовати представници органа државне управе, покрајинских органа управе, јединица локалне самуправе, факултета, научних института и других установа и организација, по позиву копредседника Одбора.

Члан 5.

Ради спровођења оперативних послова на терену, Одбор може да образује пододборе. Чланови пододбора могу бити представници Покрајинске владе, представници Епархије Бачке, парохијски свештеници с председницима црквених општина и председник месне заједнице.

Члан 6.

На начин рада Одбора сходно се примењују одредбе Пословника о раду Покрајинске владе.

Члан 7.

Стручне и административно-оперативне послове за потребе Одбора, обавља Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама.

Члан 8.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 02-126/2017
Нови Сад, 10. јануар 2018. године

Председник Покрајинске владе
Игор Мировић,с.р.

На основу члана 26. ст 2. и 4, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14) Покрајинска влада, на седници одржаној 10. децембра 2018. године, донела је

ОДЛУКУ О ИЗМЕНИ ОДЛУКЕ О ОБРАЗОВАЊУ ОРГАНИЗАЦИОНОГ ОДБОРА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ РАЦИЈЕ У БАЧКОЈ

Члан 1.

У Одлуци о образовању Организационог одбора за обележавање Рације у Бачкој („Службени лист АПВ”, број: 2/18), у члану 3. ставу 3. речи „Мирослав Штаткић” замењују се речима „Драгана Милошевић”, а речи „Милан Радомир” замењују се речима „Божидар Војиновић“.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 022-963/2018
Нови Сад, 10. децембар 2018. године

Председник Покрајинске владе
Игор Мировић,с.р.

На основу члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 37/2014 и 54/14), Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине је на седници одржаној 12. маја 2017. године донео

Одлуку о легитимацији посланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2017 од 17.5.2017. године, а ступила је на снагу 25.5.2017.

1. Овом одлуком утврђују се облик, садржина, начин издавања и евидентирања посланичких легитимација (у даљем тексту: легитимација) у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина).

2. Легитимација је израђена као картица са електронским чипом димензија 85,25x54 милиметара, а састоји се од корица и картице.

3. Корице могу бити од коже, платна, скаја, пластике или другог одговарајућег материјала.

На предњој страни корица пише: "Посланичка легитимација", а изнад овог текста грб Аутономне покрајине Војводине.

4. Легитимација је пластична, беле боје, док је текст утиснут на картици тамно плаве боје.

5. Садржина легитимације се исписује на српском језику ћириличким писмом.

На предњој страни легитимације у горњем левом углу налазе се грб Републике Србије и десно од њега грб и традиционални грб Аутономне покрајине Војводине, у боји, а у висини ова три грба са десне стране легитимације је текст у падајућем: "Република Србија, Аутономна покрајина Војводина, Скупштина Аутономне покрајине Војводине", испод грбова је текст: "ПОСЛАНИЧКА ЛЕГИТИМАЦИЈА", а испод у првом реду текст: "број _____", у другом реду текст: " важи до (уписује се дан, месец и година).

Свака легитимација има број. Бројеви легитимација почињу од броја један и одређују се према азбучном реду имена и презимена посланика.

На дну картице, у равни са првим грбом је фотографија посланика. Десно од фотографије посланика исписано је име и презиме посланика.

На лични захтев посланика, име и презиме исписује се истовремено са српским језиком ћириличким писмом и на једном од језика и писама националних мањина - националних заједница у службеној употреби.

На легитимацији председника и потпредседника Скупштине испод имена и презимена уписује се и функција у Скупштини.

У десном доњем углу картице је текст: "председник Скупштине, име и презиме" и потпис председника Скупштине као и печат Скупштине.

6. На средини полеђине картице налази се текст:

"ПРАВА ПОСЛАНИКА

Посланик у Скупштини Аутономне покрајине Војводине ужива имунитет на основу Устава Републике Србије и Статута Аутономне покрајине Војводине.

Посланик у Скупштини Аутономне покрајине Војводине остварује право на бесплатну вожњу у железничком, друмском, речном и јавном градском и приградском саобраћају на територији Аутономне покрајине Војводине у свим правцима и за неограничени број путовања, као и друга права предвиђена прописима".

Овај текст исписан је ћириличким писмом тамно плаве боје.

7. Уколико посланик изгуби легитимацију, оштети или на други начин остане без легитимације дужан је да обавести генералног секретара Скупштине о потреби издавања нове легитимације. Нова легитимација издаје се под истим бројем као и претходна.

8. Легитимација је опремљена електронским чипом и служи посланицима за евиденцију присуства на седници Скупштине и за гласање електронским путем.

9. Евиденција о издатим легитимацијама води се у одбору надлежном за административна и мандатна питања Скупштине.

10. Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о легитимацији посланика у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 15/09).

11. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 020-11/2017-18
Нови Сад, 12. мај 2017. године

Председник Одбора
Милан Влаисављевић, с.р.

ПОТПИС

На основу члана 192. тачке 5. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник Републике Србије", број: 21/16), члана 9. Одлуке о служби за управљање људским ресурсима ("Службени лист Аутономне покрајине Војводине", број: 65/16), чл. 35. и 36 ст. 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист Аутономне покрајине Војводине", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 25. јануара 2017. године, д о н е л а је

Одлуку о кадровској евиденцији о запосленима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2017 од 25.1.2017. године, а ступила је на снагу 2.2.2017.

Члан 1.

Овом одлуком ближе се уређује вођење кадровске евиденције о запосленима, обим и врста података које она садржи, као и начин обезбеђивања података за евиденцију.

Под запосленима у смислу ове одлуке подразумевају се запослена лица у покрајинским органима управе (покрајински секретаријати и покрајинске посебне управне организације), Секретаријату Покрајинске владе, службама и управама које оснива Покрајинска влада (у даљем тексту: органи).

Члан 2.

Кадровску евиденцију о запосленима води Служба за управљање људским ресурсима (у даљем тексту: Служба).

Члан 3.

Кадровска евиденција о запосленима обухвата следеће податке о запосленима:

1) лично име, адресу и јединствен матични број грађана;
2) матерњи језик;
3) језик на коме је стечено основно, средње и високо образовање;
4) врсту радног односа и датум његовог заснивања;
5) промену радног места;
6) образовање, положене стручне испите, друге облике стручног усавршавања;
7) посебна знања и вештине;
8) године радног искуства, стажа осигурања и стажа осигурања који се рачуна са увећаним трајањем;

9) датум навршења радног века;

10) податак о броју оцењених дана;

11) изречене дисциплинске мере и утврђену материјалну одговорност;

12) обрачун плате;

13) престанак радног односа.

Подаци из тачке 2. став 1. овог члана уписују се у кадровску евиденцију уз писану сагласност запосленог, без обавезе изјашњава запосленог.

Поред наведених података из става 1. овог члана, кадровска евиденција садржи и податак о националној припадности и вероисповести, који се уписује у кадровску евиденцију о запосленима уз писану сагласност запосленог, без обавезе изјашњавања запосленог.

Члан 4.

Кадровска евиденција о запосленима обухвата персоналне досијее запослених, као и базу података у електронској форми у коју се уносе подаци из евиденционог картона (чији је образац саставни део ове одлуке), из аката послодавца који утврђују радно-правни статус запосленог, исправа и других докумената које су саставни део персоналног досијеа.

Подаци из става 1. овог члана чувају се трајно.

Члан 5.

Руководилац органа одредиће запосленог у органу (у даљем тексту: овлашћено лице) који је дужан да попуни евиденциони картон на основу исправа односно података које добије од запосленог и да уноси измене за све запослене у органу.

Овлашћено лице је дужно да сарађује са Службом у вези с вођењем кадровске евиденције о запосленима.

Члан 6.

Овлашћено лице прикупља податке за евиденциони картон на основу изјаве запосленог чији се подаци уносе, као и на основу јавних и других исправа којима располаже, уз давање свих потребних објашњења запосленом.

Запослени је одговоран за тачност података унетих у евиденциони картон, који се уносе на основу његове изјаве. Овлашћено лице одговорно је за тачност података унетих у евиденциони картон, који се уносе на основу увида у јавне и друге исправе.

Тачност података из става 2. овог члана потврђује се потписима запосленог и овлашћеног лица на евиденционом картону.

Члан 7.

Овлашћено лице у року од три дана од дана заснивања радног односа доставља Служби попуњен евиденциони картон запосленог.

Запослени је дужан да сваку промену личних података из евиденционог картона пријави овлашћеном лицу у органу у року од три дана од дана промене.

Овлашћено лице исправља постојеће податке у евиденционом картону у року од три дана од дана сазнавања за промену података запосленог и доставља исправљен евиденциони картон Служби.

Члан 8.

Збирни статистички подаци из кадровске евиденције о запосленима су јавни.

Приступ подацима из кадровске евиденције о запосленима има руководилац органа за орган којим руководи и овлашћено лице из органа за запослене у том органу.

Члан 9. Члан 12.

Служба је дужна да на захтев органа сачињава извештаје о збирним статистичким подацима из евиденције, као и да на захтев односно запосленог издаје потврде о чињеницама које су обухваћене евиденцијом, а које се односе на радно-правни статус тог запосленог.

Члан 10.

Овлашћена лица у органима ће у року од месец дана од ступања на снагу ове одлуке доставити Служби попуњене евиденционе картоне за све запослене.

Члан 11.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Упутство о ближем уређивању начина вођења централне кадровске евиденције ("Службени лист Аутономне покрајине Војводине", број: 15/07).

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 119-3/2017

Нови Сад, 25. јануар 2017. године

Председник Покрајинске владе

Игор Мировић, с.р.

На основу члана 192. става 1 тачке 5. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број: 21/16), члана 9. Одлуке о служби за управљање људским ресурсима ("Службени лист АПВ", број: 65/16), чл. 35. и 36. става 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 25. јануара 2017. године, д о н е л а је

Одлуку о персоналном досијеу запосленог

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2017 од 25.1.2017. године, а ступила је на снагу 2.2.2017.

Члан 1.

Овом одлуком ближе се уређује садржина персоналног досијеа запосленог, начин прикупљања докумената које садржи персонални досије запосленог и поступање са његовом садржином.

Под запосленима у смислу ове одлуке подразумевају се запослена лица у покрајинским органима управе (покрајински секретаријати и покрајинске посебне управне организације), Секретаријату Покрајинске владе, службама и управама које оснива Покрајинска влада (у даљем тексту: органи).

Члан 2.

Персоналне досије о запосленима води Служба за управљање људским ресурсима (у даљем тексту: Служба).

Члан 3.

Персонални досије запосленог садржи:

1) документа од значаја за заснивање радног односа, распоређивање и обрачун зараде;

2) документа од значаја за обављање послова радног места у вези са стручним усавршавањем и додатним образовањем;

3) документа од значаја за коришћење годишњег одмора, плаћеног и неплаћеног одсуства;

4) документа у вези са праћењем и вредновањем резултата рада;

5) документа о награђивању, дисциплинским казнама и накнади материјалне штете;

6) документа од значаја за остваривање права из пензијског, инвалидског и здравственог осигурања.

Члан 4.

Органи су обавезни да достављају Служби документа из члана 3. Одлуке (акте који они доносе: решења, уговоре о раду и сл.) и то по правилу истог дана када су донети.

Запослени у органима, документа из члана 3. којима се доказују лични подаци или промене у њима (лична карта, изводи из матичних књига, уверења и сл.) достављају Служби преко лица овлашћеног за сарадњу са Службом.

Документа из става 1. и 2. достављају се као оригинали или као оверене фотокопије.

Документа из става 1. се чувају трајно, а документа из става 2. по престанку радног односа враћају се запосленом.

Члан 5.

Документа из члана 3. Одлуке, а која представљају јавне исправе, запослени може привремено преузети уз потписивање потврде о привременом преузимању - тзв. реверса.

Члан 6.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 1-2/2017

Нови Сад, 25. јануар 2017. године

Председник Покрајинске владе

Игор Мировић, с.р.

На основу члана 9. ст. 1 и 3 Одлуке о организацији и раду Службе Скупштине Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 28/2012), и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 37/2014 и 54/14), Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине је, на седници одржаној 2. новембра 2016. године донео

Одлуку о ангажовању сарадника за потребе посланичке групе у Скупштини Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 60/2016 од 2.11.2016. године, ступила је на снагу 10.11.2016, а примењује се од 1.12.2016.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се право посланичке групе у Скупштини Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: посланичка група) на ангажовање сарадника посланичке групе (у даљем тексту: сарадник) за обављање стручних, административно-техничких и других послова за потребе посланичке групе.

Члан 2.

Право на ангажовање сарадника остварује се даном образовања посланичке групе у складу са одредбама Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине и траје док постоји посланичка група за коју је ангажован, а најдуже до краја мандата тог сазива Скупштине.

Посланичка група која има више од једне трећине посланика, од укупног броја посланика у Скупштини, може да ангажује два сарадника за обављање стручних, административно-техничких и других послова за потребе посланичке групе.

Члан 3.

Сараднику за обављање стручних, административно-техничких и других послова, припада месечна накнада која без пореза и доприноса, и са умањењем за друге припадајуће обавезе, износи 40.000,00 динара.

Накнада из става 1. овог члана остварује се на терет средстава буџета Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Члан 4.

Ангажовање сарадника на предлог посланичке групе, као и накнада из члана 3. ове одлуке, утврдиће се решењем надлежног одбора за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Члан 5.

Простор и средства за рад сарадника обезбеђује Служба Скупштине.

Члан 6.

Даном почетка примене ове одлуке престаје да важи Одлука о условима за ангажовање лица за обављање послова за потребе посланичких група у Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 31/12 и 39/15).

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а примењује се од 1. децембра 2016. године.

ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

18 број: 120-226/2016

Нови Сад, 2. новембар 2016.

Председник одбора
Милан Влаисављевић, с.р.

На основу члана 26. став 2. и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 29. јуна 2016. године, д о н е л а је

Одлуку о образовању Радне групе за припрему образложеног предлога акта о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине и припрему предлога акта о максималном броју запослених за сваки организациони облик у систему Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2016 од 29.6.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

Образује се Радна група за припрему образложеног предлога акта о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине, у складу са одредбама Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", број 68/15), (у даљем тексту: Закон) и припрему предлога акта о максималном броју запослених за сваки организациони облик у систему Аутономне покрајине Војводине, као повремено радно тело Покрајинске владе.

Члан 2.

Задатак Радне групе јесте да припреми образложени предлог акта о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине, ради упућивања Генералном секретаријату Владе Републике Србије, те да на основу акта Владе Републике Србије из члана 4. става 1. Закона, припреми предлог акта о максималном број запослених за сваки организациони облик у систему аутономне покрајине.

Члан 3.

Радна група има председника, заменика председника и три члана.

Радна група именује се за период примене Закона, односно до 31.12.2018. године.

Члан 4.

За председника Радне групе, именује се:

- Иван Ђоковић, потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар за привреду и туризам.

За заменика председника Радне групе, именује се:

- Огњен Бјелић, покрајински секретар за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу.

За чланове Радне групе, именују се:

1 Татјана Гашовић, секретар Покрајинске владе;

2 Тијана Павлов, помоћница покрајинског секретара за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице;

3 Љиљана Средојев Радомировић, самостални стручни сарадник I за буџет - начелник Одељења у Покрајинском секретаријату за финансије.

Члан 5.

Радна група се састаје према потреби и динамици рада, а најмање једанпут месечно.

Члан 6.

На начин рада Радне групе примењују се одредбе Пословника о раду Покрајинске владе.

Члан 7.

Стручне, административне и оперативне послове за потребе Радне групе, обавља Служба за управљање људским ресурсима.

Члан 8.

Даном ступања на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о образовању радне групе за припрему образложеног предлога акта о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине и припрему предлога акта о максималном броју запослених за сваки организациони облик у систему Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине“ број: 34/2015, 2/2016 и 8/2016).

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 02-116/2016
Нови Сад, 29. јун 2016. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 26. став 2. и чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 30. јануара 2019. године, д о н е л а је

Одлуку о измени Одлуке о образовању Радне групе за припрему образложеног предлога акта о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине и припрему предлога акта о максималном броју запослених за сваки организациони облик у систему Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2019 од 30.1.2019. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Одлуци о образовању Радне групе за припрему образложеног предлога акта о максималном броју запослених на неодређено време у систему Аутономне покрајине Војводине и припрему предлога акта о максималном броју запослених за сваки организациони облик у систему Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 40/2016), у члану 3. став 2. запета се замењује тачком, а речи: "односно до 31.12.2018. године." бришу се.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

127 Број: 112-61/2019
Нови Сад, 30. јануар 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 35. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 13. јуна 2018. године, донела је

Одлуку о Књизи графичких стандарда Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 28/2018 од 13.6.2018. године, а ступила је на снагу 21.6.2018.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се графички стандарди визуелног идентитета, као и начини примене идејних решења садржаних у Књизи графичких стандарда Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Књига стандарда).

Члан 2.

Графичке стандарде који су садржани у Књизи стандарда, у обавези су да примењују органи Аутономне покрајине Војводине, Служба Скупштине Аутономне покрајине Војводине, Секретаријат Покрајинске владе, службе и управе које оснива Покрајинска влада.

Члан 3.

Књига стандарда чини саставни део ове одлуке.

Члан 4.

Даном ступања на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о Књизи графичких стандарда Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/2013).

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 031-209/2018
Нови Сад, 13. јун 2018. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

НАПОМЕНА: *Прилог у PDF формату можете у Сл.листу АПВ*

На основу члана 13. Покрајинске скупштинске одлуке о платама лица која бира Скупштина Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 33/12 и 7/13), члана 7. ст. 2. и 3. Одлуке о примањима посланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 54/14, 4/15 и 38/18) и члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 60/18 - пречишћен текст) Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине је на седници одржаној 06. августа 2020. године, донео

Одлуку о висини накнаде за вршење функције лица која бира Скупштина Аутономне покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 52/2020 од 18.9.2020. године.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се висина накнаде за вршење функције за лица која бира Скупштина Аутономне покрајине Војводине и председника посланичке групе у Скупштини Аутономне покрајине Војводине, која нису у радном односу у органима Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Висина накнаде за вршење функције за лица из члана 1. ове одлуке, утврђује се у процентуалном износу од плате коју би лице имало за вршење функције да је у радном односу у органима Аутономне покрајине Војводине и она у зависности од функције, износи:

- за председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине и председника Покрајинске Владе 60%,
- за потпредседника Скупштине Аутономне покрајине Војводине и потпредседника Покрајинске Владе 55%,
- за члана Покрајинске Владе, покрајинског секретара и Покрајинског заштитника грађана-омбудсмана 50%,
- за заменика покрајинског секретара 45%,
- за председника одбора Скупштине Аутономне покрајине Војводине 35%.

У случају да лице које бира Скупштина Аутономне покрајине Војводине стиче право на накнаду за вршење две или више функција, има право само на једну и то највећу накнаду.

Члан 3.

Накнада за вршење функције председника посланичке групе у Скупштини Аутономне покрајине Војводине износи 40% од плате председника одбора Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Члан 4.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о висини накнаде за вршење функције лица која бира Скупштина Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" , број 36/16).

Члан 5.

Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине

101 Број: 020-27/2020-18
Нови Сад, 06. август 2020. године

ПРЕДСЕДНИК ОДБОРА
Милан Влаисављевић

На основу члана 32. тачка 13, чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/2014), а у вези са чланом 61. Закона о јавној својини ("Сл. гласник РС", број: 72/2011, 88/2013 и 105/2014),

Покрајинска влада, на седници одржаној 22. априла 2015. године, донела је

Одлуку о начину коришћења прикључка за пријем ТВ сигнала за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 17/2015 од 22.4.2015. године, а ступила је на снагу 30.4.2015.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се право на коришћење прикључка за пријем ТВ сигнала у згради Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина АПВ) и Покрајинске владе, за службене потребе изабраних, именованих, постављених и

запослених лица (у даљем тексту: запослени) у Скупштини АПВ, Покрајинској влади, покрајинским секретаријатима, Секретаријату Покрајинске владе, управама и службама које оснивају Скупштина АПВ и Покрајинска влада (у даљем тексту: покрајински органи).

Члан 2.

Право на коришћење пријема ТВ сигнала имају:
- председник Скупштине АПВ;
- председник Покрајинске владе;
- потпредседник Скупштине АПВ;
- потпредседник Покрајинске владе;
- генерални секретар Скупштине АПВ;
- покрајински секретар;
- секретар Покрајинске владе;
- шеф Кабинета председника Скупштине АПВ;
- шеф Кабинета председника Покрајинске владе;
- директор управе, службе и управне организације.

Члан 3.

Осим лица наведених у члану 2, право на коришћење ТВ сигнала имају запослени у Скупштини АПВ и Покрајинској влади, чије се радно место налази на главном и службеном улазу зграде Скупштине, главном улазу зграде Покрајинске владе и у просторији за возаче у згради Покрајинске владе.

Члан 4.

Право на коришћење два ТВ сигнала у Клубу посланика у згради Скупштине имају и сви покрајински органи који организују друштвене догађаје и скупове у Клубу посланика, као и Синдикална организација покрајинских органа и остали органи који организују неки скуп у Клубу посланика у згради Скупштине.

Члан 5.

Корисници из члана 2. ове одлуке имају право да обезбеде један додатни прикључак за ТВ сигнал у свом органу за запосленог чији посао обухвата информисање путем радио и телевизијског медија.

Члан 6.

Пријем ТВ сигнала ће бити омогућен опремом кабловског оператера изабраног у поступку јавне набавке који спроводи Управа за заједничке послове покрајинских органа (у даљем тексту Управа).

Члан 7.

Списак домаћих и страних ТВ канала оператера с којим је закључен уговор, као и упутство за коришћење биће достављено корисницима из члана 2,3 и 4.

Члан 8.

Службени лист АПВ, број 54 - 2024 - Информатор о раду Покрајинског секретаријата за информисање и односе с јавношћу

Прикључење и кратку обуку за пријем ТВ сигнала обавља Сектор за информатичке и телекомуникационе послове, заједно са запосленима изабраног оператера на основу писменог захтева руководиоца покрајинског органа, а у складу са уговором који је закључен са оператером за испоруку ТВ сигнала.

Члан 9.

Управа води евиденцију о корисницима за сваки покрајински орган.

Члан 10.

По престанку потребе за пријемом ТВ сигнала, корисник ТВ сигнала је дужан да обавести Управу, како би се раскинуо уговор са изабраним оператером и прекинуло достављање рачуна и обавеза плаћања за наведену услугу.

Члан 11.

О спровођењу ове одлуке стара се Управа.

Члан 12.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 642-1/2015
Нови Сад, 22. април 2015. године

Потпредседник
Покрајинске владе
Мирослав Васин, с.р.

На основу чл 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 4/10), а у вези са чланом 54. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, број: 18/05 и 81/05), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. јуна 2014. године, д о н е л а је

Одлуку о поништавању Одлуке о престанку важења одлуке о оснивању Агенције за равномерни регионални развој Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 24/14)

Члан 1.

Поништава се Одлука о престанку важења Одлуке о оснивању Агенције за равномерни регионални развој Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 48/13).

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 023-37/2014 Нови Сад, 18. јун 2014. године

Потпредседник Покрајинске владе
Проф. др Драгослав Петровић,с.р.

На основу члана 54. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС“, број: 18/05 и 81/05) и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 4/10), Покрајинска влада, на седници одржаној 18. јуна 2014. године, д о н е л а је

Одлуку о укидању Агенције за равномерни регионални развој Аутономне покрајине Војводине
(„Службени лист АПВ“, број 24/14)

Члан 1.

Овом одлуком укида се Агенција за равномерни регионални развој Аутономне покрајине Војводине, која је основана Одлуком о оснивању Агенције за равномерни регионални развој Аутоном- не покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 17/11).

Члан 2.

Имовина, права, обавезе и архива Агенције за равномерни регионални развој АП Војводине, са стањем на дан ступања на сна- гу ове Одлуке, преносе се оснивачу, АП Војводини.

Члан 3.

Председнику и члановима Управног одбора Агенције, именованим Решењем Владе АП Војводине, број: 023-65/2011 од 14. децембра 2011. године, мандат престаје даном ступања на снагу ове одлуке.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 023-36/2014 Нови Сад, 18. јун 2014. године

Потпредседник Покрајинске владе
Проф. др Драгослав Петровић,с.р.

На основу члана 30. тачка 14. и чл. 33. и 35. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10) и члана 9. Уредбе о условима, начину и поступку отуђења или давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини Републике Србије, односно аутономне покрајине ("Службени гласник РС", број: 67/11, 85/11, 23/12 и 55/12), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 17. октобра 2012. године, д о н е л а је

Одлуку о отуђењу непосредном погодбом неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини Аутономне Покрајине Војводине

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 28/2012 од 24.10.2012. године.

Члан 1.

Отуђује се неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини Аутономне Покрајине Војводине и то:

- катастарска парцела број 10237/5 у површини од 229 m^2 К.О. Нови Сад I, уписана у лист непокретности, број 11636 у К.О. Нови Сад I (у даљем тексту: грађевинско земљиште).

Грађевинско земљиште се налази у Новом Саду, Булевар ослобођења број 81.

Члан 2.

Грађевинско земљиште се отуђује ради изградње објекта, у складу са Планом генералне регулације новог градског центра са окружењем у Новом Саду ("Службени лист Града Новог Сада", број: 39/11).

Отуђење грађевинског земљишта врши се непосредном погодбом ради исправке граница суседних катастарских парцела, у циљу формирања катастарске парцеле која испуњава услове грађевинске парцеле.

Члан 3.

Почетна цена за отуђење грађевинског земљишта утврђена је на основу процене Министарства финансија - Пореске управе - Регионални центар Нови Сад, у висини тржишне вредности и износи 91.871,83 динара по метру квадратном грађевинског земљишта, што укупно износи 21.038.649,00 динара.

У случају једнократне исплате цене из става 1. овог члана, купац остварује попуст од 30% од утврђене цене.

Члан 4.

Поступак непосредне погодбе, спроводи комисија коју решењем образује директор Управе за заједничке послове покрајинских органа.

О спроведеном поступку непосредне погодбе, комисија из става 1. овог члана сачињава записник са одговарајућим предлогом и доставља директору Управе за заједничке послове покрајинских органа.

Члан 5.

О предлогу комисије из члана 4. ове одлуке, одлучиће решењем Управа за заједничке послове покрајинских органа, у року од осам дана од дана доношења ове одлуке.

Члан 6.

По коначности решења из члана 5. ове одлуке, Управа за заједничке послове покрајинских органа доставиће Влади Аутономне Покрајине Војводине предлог уговора о отуђењу грађевинског земљишта, на разматрање.

Члан 7.

Ова одлука објавиће се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 46-382/2012

Нови Сад, 17. октобар 2012. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др **Драгослав Петровић**, с.р.

На основу чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/2010), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 21. марта 2012. године, д о н е л а је

Одлуку о контроли потрошње горива службених возила

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 8/2012 од 26.3.2012. године.

Члан 1.

Овом одлуком утврђује се максимална потрошња горива службених возила (у даљем тексту: возила) (на пређених 100 km) према типу и техничким карактеристикама возила, као и начин обрачуна потрошње горива.

Члан 2.

У оквиру Одсека за саобраћај и одржавање возила Управе, води се евиденција о потрошњи горива возила.

Потрошња горива се утврђује на крају обрачунског периода, а на основу броја пређених километара из путног налога за путничко возило и количине купљеног горива за то возило.

Обрачунски период за утврђивање потрошње горива из члана 1. ове одлуке је период од првог календарског дана до последњег календарског дана у месецу.

Лице које управља возилом, дужно је да најкасније наредног радног дана у текућем месецу, за претходни месец, преда обрачунском раднику Одсека за саобраћај и одржавање возила Управе за заједничке послове покрајинских органа (у даљем тексту: Управа) путне налоге за путничко возило.

Лице које управља возилом последњег дана обрачунског периода, предаје возило са пуним резервоаром. Приликом примопредаје, посебно се констатује стање горива у резервоару возила.

Члан 3.

Према типу возила, кубикажи и снази мотора у возилима, утврђује се табела максималне потрошње горива по категоријама возила на пређених 100 km (у даљем тексту: табела потрошње):

Р.Б.	Тип возила	Кубикажа (cm^3)	Снага мотора (kW)	Фабричка потрошња* (l/100 km)	Комбинована вожња** (l/100 km)	Максимална потрошња *** (l/100 km)
1	Ауди	4,2 бензин	245	12,8	16,6	19,6
2	Шкода, Супер б	1,9 TDI	96	7,4	8,5	10,0
3	Шкода, Супер б	2,0 TDI	144	7,9	9,1	10,7
4	Шкода, Октавиа	1,9 TDI	77	5,6	6,4	7,6
5	Шкода, Фабиа	1,2 бензин	56	6,25	7,2	8,5
6	Шкода,	1,2 бензин	56	6,25	7,2	8,5

	Румстер					
7	Опел, Вектра	1,8 бензин	86	6,5-7,4	8,5	10,0
8	Опел, Астра	1,6 бензин	74	5,9-6,6	7,6	8,9
9	Опел, комби	2,0 TDI	86	9,5	10,9	12,9
10	Фиат, комби	2,3 TDI	81	9,8	11,3	13,3
11	Фиат, Пунто	1,2 бензин	56	5,8	6,7	7,8
12	Застава, Југо	1,1 бензин	40,2	6,8	7,8	9,2
13	Застава, pick up	1,1 бензин	41	8,5	9,8	11,5
14	Застава, 101	1,1 бензин	41	8,5	9,8	11,5
15	Сузуки SX 4	1,6 бензин	88	9	11	13
16	Лада Нива	1,7 бензин	59	9	10	13

* без оптерећења возила

** 30% вожње у насељу, а 70% на отвореном путу

*** вожња у екстремним условима

Лицу које управља возилом које се користи искључиво за градску вожњу, а које припада типу возила наведеним у табели потрошње под редним бројем 4., 6. и 13. признаје се утрошак горива у складу са табелом потрошње, уз повећање до 15% за вожњу у екстремним условима (висока и ниска температура), због лошег квалитета горива, због рада мотора у месту, а максимално 2 моточаса дневно.

Члан 4.

У случају да лице које управља возилом пре истека обрачунског периода примети да возило има повећану потрошњу горива, дужно је да то пријави шефу Одсека за саобраћај и одржавање возила Управе, како би надлежни сервис проверио исправност система убризгавања и извршио одговарајуће реглаже система.

Члан 5.

За купљено гориво у земљи, плаћа се искључиво дебитном електронском картицом, а у иностранству готовим новцем.

Лице које управља возилом дужно је да за купљено гориво обавезно узима фискални рачун.

Лице које управља возилом дужно је да фискални рачун за купљено гориво, преда исти дан или први наредни радни дан, обрачунском раднику Одсека за саобраћај и одржавање возила Управе.

Уколико се лице које управља возилом налази на службеном путовању, дужно је да фискалне рачуне за купљено гориво, преда истог или наредног радног дана по повратку са службеног путовања.

Лице које управља возилом, а чије се радно место налази ван територије Новог Сада, дужно је да управљање возилом писмено пријави преда сваког последњег радног дана у седмици.

Члан 6.

Уколико се приликом обрачуна потрошње горива за обрачунски период за неко возило утврди знатно повећање потрошње горива, директор Управе образује комисију која ће извршити тестирање тог возила.

О уоченим неправилностима, Комисија ће поднети писмени извештај директору Управе.

Члан 7.

Ако након извршеног тестирања возила Комисија утврди да је потрошња горива била већа од максималне потрошње која је приказана у члану 3. у табели потрошње, старешина покрајинског органа покренуће дисциплински поступак против лица које управља тим возилом.

Члан 8.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 404-83/2012

Нови Сад, 21. март 2012. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
мр сци. др **Томислав Стантић**, с.р.

На основу чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 04/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 8. фебруара 2012. године, донела је

Одлуку о идентификационој легитимацији

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2012 од 20.2.2012. године.

Члан 1.

Овом одлуком уводи се идентификациона легитимација (у даљем тексту: легитимација) за изабрана, именована, постављена и запослена лица (у даљем тексту: запослени) у Влади Аутономне Покрајине Војводине и Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, органима покрајинске управе (покрајинским секретаријатима и покрајинским посебним управним организацијама - заводима и дирекцијама), службама или управама за стручне или техничке послове за потребе Владе Аутономне Покрајине Војводине и Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, Покрајинском омбудсману, Покрајинском јавном правобранилаштву и другим покрајинским организацијама, државним органима и другим организацијама јавног сектора (у даљем тексту: органи), чије се радно место налази у згради Владе Аутономне Покрајине Војводине или Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, или који по природи посла често долазе у зграду Владе Аутономне Покрајине Војводине и Скупштине Аутономне Покрајине Војводине.

Легитимацијом се доказује идентитет запосленог.

Легитимација из става 1. овог члана користи се и за евидентирање доласка и одласка са рада, као и за евидентирање улаза и излаза из зграде Владе Аутономне Покрајине Војводине, односно Скупштине Аутономне Покрајине Војводине.

Управа за заједничке послове покрајинских органа (у даљем тексту: Управа), на захтев старешине органа, доставиће на крају сваког месеца, извештај о коришћењу легитимације запослених у том органу.

Запослени су обавезни да у току радног времена у службеним просторијама носе легитимацију на видном месту.

Члан 2.

Управа обезбеђује израду легитимације, одржавање софтвера и система за електронску евиденцију и контролу приступа запослених зградама Владе Аутономне Покрајине Војводине и Скупштине Аутономне Покрајине Војводине и информационом систему покрајинске управе.

Легитимацију издаје Управа на основу писменог захтева органа, који садржи податке о запосленом за кога се израђује легитимација.

Легитимација је хибридна картица са термоштампом и заштитом од хабања, величине 85,6x54 mm.

Садржина легитимације се исписује на српском језику ћириличним писмом.

На захтев запосленог, легитимација се истовремено са српским језиком исписаним ћириличним писмом може издати и на једном од језика и писама националних заједница који су у службеној употреби у раду органа Аутономне Покрајине Војводине. У том случају писмени захтев органа за издавање легитимације треба да садржи и преводе на изабрани језик свих неопходних података о запосленом за кога се израђује легитимација.

Члан 3.

Предња страна легитимације садржи слику, име и презиме запосленог, грб Републике Србије, грб Аутономне Покрајине Војводине и речи: РЕПУБЛИКА СРБИЈА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА, ид. картица.

Полеђина легитимације садржи печат и потпис директора Управе, датум и место израде.

У електронском облику у чипу картице биће садржани подаци о запосленом: име и презиме, ЈМБГ, звање запосленог и др.

Идејно решење за коначни изглед легитимације у складу са ст. 1. и 2. овог члана, утврдиће Одбор за прописе и управу.

Члан 4.

Евиденција о издатим легитимацијама води се у Управи и у органу у коме је запослени у радном односу.

Евиденција из става 1. овог члана садржи: име и презиме запосленог, ЈМБГ, регистарски број, датум издавања легитимације и рубрику за напомене.

Ако запослени изгуби или на други начин остане без легитимације, дужан је да о томе одмах обавести запосленог у органу одређеног за вођење евиденције, који ће поднети захтев Управи за израду нове легитимације.

Члан 5.

Запослени је дужан да легитимацију чува од оштећења.

Према запосленом који намерно или из непажње оштети или изгуби легитимацију, или је не користи у складу са актом којим је прописан начин њеног коришћења, примениће се дисциплинска мера у складу са законом.

Запослени је обавезан да врати легитимацију органу који издаје легитимацију (Управа), у року од три дана од дана наступања једног од следећих услова:

1. када му престане радни однос,

2. по престанку функције на коју је постављен или именован,

3. по престанку радног односа.

Члан 6.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о идентификационој легитимацији ("Службени лист АПВ", број: 09/03, 04/04, 04/05 и 03/11).

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 031-20/2012

Нови Сад, 8. фебруар 2012. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова,с.р.

На основу чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/2010), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 28. децембра 2011. године, донела је

Одлуку о условима и начину коришћења службених возила

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2011 од 28.12.2011. године

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком уређују се услови и начин коришћења службених возила (путнички аутомобили, путничка комби возила и друга моторна возила) за потребе Скупштине Аутономне Покрајине Војводине и Владе Аутономне Покрајине Војводине, органа покрајинске управе, служби, управа, дирекција, Покрајинског јавног правобранилаштва Војводине и Покрајинског омбудсмана (у даљем тексту: покрајински органи).

Члан 2.

Службена возила се могу користити при обављању службених послова и задатака на подручју Града Новог Сада (локалне вожње) и ван подручја Града Новог Сада.

Члан 3.

Управа за заједничке послове покрајинских органа (у даљем тексту: Управа), стара се о рационалном, наменском и економичном коришћењу службених возила.

II УСЛОВИ КОРИШЋЕЊА СЛУЖБЕНИХ ВОЗИЛА

Члан 4.

Коришћење службених возила се утврђује као:

- стално коришћење службеног возила;
- коришћење службеног возила;
- коришћење дежурног службеног возила.

Члан 5.

Право на стално коришћење службеног возила имају:

1. председник Скупштине Аутономне Покрајине Војводине,
2. председник Владе Аутономне Покрајине Војводине,
3. потпредседник Скупштине Аутономне Покрајине Војводине,
4. потпредседник Владе Аутономне Покрајине Војводине,
5. чланови Владе Аутономне Покрајине Војводине,
6. покрајински омбудсман,
7. директор Управе.

Возила високе и високе средње класе могу се користити искључиво за стално коришћење службеног возила.

Кабинет председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине и Кабинет председника Владе Аутономне Покрајине Војводине, поред права на коришћење возила из става 1. овог члана, имају право на стално коришћење још по два службена возила.

Члан 6.

Право на коришћење службеног возила имају и:

- председници одбора и других радних тела Скупштине Аутономне Покрајине Војводине који су на сталном раду у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине,
- секретар Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, секретар Владе Аутономне Покрајине Војводине,
- старешине покрајинских органа које поставља или именује Влада Аутономне Покрајине Војводине или Скупштина Аутономне Покрајине Војводине,
- заменик старешине покрајинског органа, подсекретар, заменик покрајинског омбудсмана и помоћник старешине покрајинског органа у случајевима када реализује службене послове и задатке у име старешине покрајинског органа,
- остали покрајински службеници и намештеници, уколико користе службено возило заједно са лицима из алинеја 1-4. овог става, или по налогу старешине органа.

Поред права на коришћење службеног возила корисници из става 1. алинеја 1. овог члана имају право да користе, у случају када се не може обезбедити службено возило, сопствено возило којим располаже посланичка група.

У случају из става 2. овог члана Управа обезбеђује возача.

Службено возило може да се користи и за протоколарне потребе.

Члан 7.

Дежурно службено возило се користи за потребе Кабинета председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, Кабинета председника Владе Аутономне Покрајине Војводине и за потребе изабраних, именованих и постављених лица у покрајинским органима.

Дежурно службено возило се користи искључиво при обављању службених послова и задатака од интереса за Град Нови Сад.

Начин коришћења дежурног службеног возила уређује Управа, посебним актом.

III НАЧИН КОРИШЋЕЊА СЛУЖБЕНИХ ВОЗИЛА

Члан 8.

За кориснике из члана 6. став 1. алинеја 2, 3, 4 и 5. ове одлуке захтев за коришћење службеног возила подноси старешина покрајинског органа, у писаној форми, директору Управе.

Захтев за коришћење службеног возила за председнике одбора и других радних тела Скупштине Аутономне Покрајине Војводине на сталном раду у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, по одобрењу шефа посланичке групе, у писаној форми, подноси секретар Скупштине Аутономне Покрајине Војводине.

На основу поднетог захтева из става 1. и 2. овог члана директор Управе доноси одобрење за коришћење службеног возила, у писаној форми.

Захтев за коришћење службеног возила садржи: назив органа, име и презиме корисника и његову функцију, релацију, време и датум поласка и повратка, као и имена и презимена путника.

Без знања старешине органа, забрањује се превоз путника који нису наведени у захтеву, а кршење ове одредбе, представља тежу повреду радне обавезе возача.

Члан 9.

На основу поднетих захтева за коришћење службеног возила директор Управе утврђује приоритет у коришћењу службеног возила корисника из члана 6. ове одлуке, у складу са расположивошћу возила.

На основу приоритета из става 1. овог члана шеф Одсека за саобраћај и одржавање возила израђује дневни распоред коришћења службеног возила и распореда возача.

Директор Управе посебним актом одређује возача који је одговоран за задужено службено возило.

Члан 10.

Службеним возилом које користи лице из члана 5. и 6. ове одлуке, може да управља искључиво лице запослено у покрајинским органима, на радном месту возач моторног возила (у даљем тексту: возач).

Службеним возилом које користи лице из члана 5. Одлуке, може да управља искључиво возач који има исто пребивалиште као и корисник службеног возила. Уколико такво лице не постоји у Управи, службеним возилом може да управља возач који има пребивалиште у истој општини у којој има пребивалиште и корисник службеног возила. Уколико у Управи не постоји запослени возач који испуњава ове услове, ангажоваће се за обављање послова возача на одређено време лице које испуњава један од ова два услова.

Возач који управља возилом које користи лице из члана 5. Одлуке, може да вози и лица из члана 6. ове одлуке, само у изузетним приликама, уколико покрајински орган или Управа нема на располагању ни једног другог слободног возача односно возило.

Покрајински службеници који обављају послове инспекције и надзора, као и други покрајински службеници и намештеници на основу писане сагласности старешине

органа, који поседују одговарајућу возачку дозволу, могу да управљају службеним возилима средње и ниже класе, ако су за то посебно задужени налажу.

Сваки возач одговара за задужено службено возило.

Уколико више корисника истог дана службено путују на истој релацији, старешине покрајинских органа, ради рационалног коришћења, стављају на располагање тим корисницима једно службено возило, с тим да корисници договором утврђују час поласка и повратка.

На основу утврђеног распореда, шеф Одсека за саобраћај и одржавање возила у Управи издаје путни налог за службено возило возачу.

Уколико корисник службеног возила после поднетог Захтева за коришћење службеног возила одустане од коришћења возила, дужан је да о томе одмах обавести старешину покрајинског органа.

Члан 11.

Возач службеног возила је у обавези да по окончању превоза, службено возило врати у Аутосервис и преда кључеве возила шефу Одсека за саобраћај и одржавање возила, то јест, лицу које он овласти.

Изузетно, возач службеног возила није у обавези да службено возило врати у Аутосервис, ако се пребивалиште корисника налази ван територије Града Новог Сада.

Корисник службеног возила је дужан да по окончању коришћења службеног возила, својим потписом овери путни налог за службено возило и сноси сву одговорност за тачност унетих података.

IV КОРИШЋЕЊЕ ПУТНИЧКОГ КОМБИ ВОЗИЛА И ВОЗИЛА ЕКОНОМСКОГ ВОЗНОГ ПАРКА

Члан 12.

Право на коришћење путничког комби возила којим управља искључиво возач запослен у Управи, имају посланици у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, чланови Владе Аутономне Покрајине Војводине и запослени у покрајинским органима, када је на исто место ради обављања службених послова и задатака, неопходно превозити више корисника.

Путничко комби возило се може користити за потребе синдикалне организације покрајинских органа.

Члан 13.

Директор Управе утврђује приоритет и распоређује коришћење путничког комби возила на основу поднетог захтева.

Члан 14.

Доставним возилима, камионима и осталим моторним возилима из економског возног парка Управе, управљају возачи.

У изузетним случајевима, службеним возилима из става 1. овог члана, могу да управљају и лица запослена у Управи, која одреди директор Управе.

V ОДРЖАВАЊЕ И ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 15.

Управа обавља административне и помоћно-техничке послове у вези коришћења службених возила, текуће одржавања, сервисирања, осигурања, регистрације, чувања документације, вођење евиденције службених возила, потрошње горива, задужења корисника и евиденције пређене километраже.

Члан 16.

Евиденцију о коришћењу службених возила води шеф Одсека за саобраћај и одржавање возила, на основу путних налога за службено возило које добија од возача и корисника услуга из члана 5. и 6. ове одлуке, по завршетку сваке вожње.

Поступак и начин вођења евиденције коришћења службених возила, уредиће Управа посебним актом.

Члан 17.

На основу евиденције из члана 16. ове одлуке, директор Управе дужан је да два пута месечно сачини извештај о коришћењу службених возила.

Извештај садржи податке о корисницима, броју пређених километара, утрошку горива, износу накнаде, као и друге податке.

Извештај из става 1. овог члана, доставља се Комисији за распоред и опремање службених зграда и пословних просторија.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о условима и начину коришћења службених возила ("Службени лист АПВ", број: 19/2010 и 11/2011).

Члан 19.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", а примењиваће се од 01. јануара 2012. године.

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 344-235/2011

Нови Сад, 28. децембар 2011. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

Исправка Одлуке о условима и начину коришћења службених возила ("Службени лист АПВ", број 23 од 28. 12. 2011. године)

Исправка је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2012 од 25.1.2012. године.

У члану 19. Одлуке о условима и начину коришћења службених возила, уместо текста: "01. јануара 2011. године", треба да стоји следећи текст: "01. јануара 2012. године".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 344-235/2011

Нови Сад, 12. јануар 2012. године

Секретар
Владе АП Војводине
Романа Рудић, с.р.

На основу чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), а у вези са чланом 60. став 4. Закона о јавној својини ("Службени гласник РС", број 72/11), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 6. јуна 2013. године, д о н е л а је

Одлуку о допуни Одлуке о условима и начину коришћења службених возила

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2013 од 12.6.2013. године, а ступила је на снагу 13.6.2013.

Члан 1.

У Одлуци о условима и начину коришћења службених возила ("Службени лист АПВ", број: 23/11 и 1/12-испр.) у члану 5. став 1. после тачке 7. додају се четири тачке које гласе:

"8. шеф Кабинета председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине,

9. шеф Кабинета председника Владе Аутономне Покрајине Војводине,

10. саветник председника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине,

11. саветник председника Владе Аутономне Покрајине Војводине."

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 344-235/2013

Нови Сад, 6. јун 2013. године

Потпредседник
Владе АП Војводине,
Проф. др Драгослав Петровић, с.р.

Страна 1 од 54 Службени лист АПВ, број 37/14, новембар 2018.

На основу чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број 37/14), а у вези с чланом 60. став 4. Закона о јавној својини ("Службени гласник РС", број: 72/11, 88/13 и 105/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 4. фебруара 2014. године, донела је

Одлуку о допуни Одлуке о условима и начину коришћења службених возила

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2015 од 4.2.2015. године, а ступила је на снагу 5.2.2015.

Члан 1.

У Одлуци о условима и начину коришћења службених возила ("Службени лист АПВ", број: 23/11, 1/12 - испр. и 21/13), у члану 5. став 1. после тачке 11. додају се две тачке које гласе:

"12. директор Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине

13. заменик директора Управе за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине."

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 344-3/2015

Нови Сад, 4. фебруар 2015. године

Потпредседник
Покрајинске владе
Бранислав Богарошки, с.р.

На основу чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/2014), а у вези с чланом 60. став 4. Закона о јавној својини ("Сл. гласник РС", број 72/2011, 88/2013 и 105/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 1. јула 2015. године, д о н е л а ј е

Одлуку о допуни Одлуке о условима и начину коришћења службених возила

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 28/2015 од 1.7.2015. године, а ступила је на снагу 2.7.2015.

Члан 1.

Страна 2 од 3 - Службени лист АПВ, број 4/2015 - Службени лист АПВ, број 23/2011, 1/2012 - испр., 21/2013 и 4/2015

У Одлуци о условима и начину коришћења службених возила ("Службени лист АПВ", број 23/2011, 1/2012 - испр., 21/2013 и 4/2015), у члану 5. став 1. после тачке 13, додаје се тачка 14. која гласи:

"14. Правобранилац Аутономне покрајине Војводине".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 344-123/2013
Нови Сад, 1. јул 2015. године

Председник
Покрајинске владе
Др Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 30. тачка 11. и чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 29. децембра 2011. године, донела је

Одлуку

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2011 од 28.12.2011. године.

Члан 1

Агенција за равномерни регионални развој Аутономне Покрајине Војводине, преузима од Центра за стратешко економска истраживања "Vojvodina-CESS", сва права, а посебно права по основу међународних и билатералних пројеката у којима је Центар укључен, предмете, опрему, средства за рад и архиву, без накнаде, као и сва запослена лица.

Члан 2

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 023-71/2011
Нови Сад, 29. децембар 2011. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова

На основу чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 13. јула 2011. године, донела је

Одлуку о праву на коришћење и начину коришћења преносних рачунара за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 12/2011 од 18.7.2011. године.

Члан 1.

Овим одлуком утврђује се право на коришћење и начин коришћења преносних рачунара за службене потребе изабраних, именованих лица, покрајинских службеника на руководећим радним местима и покрајинских службеника на извршилачким радним местима и намештеника (у даљем тексту: корисник) у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, Влади Аутономне Покрајине Војводине, Секретаријату Владе Аутономне Покрајине Војводине, органима покрајинске управе, дирекцији, службама и управама које оснива Влада Аутономне Покрајине Војводине, као и Покрајинском омбудсману и Покрајинском јавном правобранилашту.

Члан 2.

Право на коришћење једног преносног рачунара за службене потребе у органима имају:

- Председник Скупштине АП Војводине,
- Потпредседник Скупштине АП Војводине,
- Председник Владе АП Војводине,
- Потпредседник Владе АП Војводине,
- Члан Владе АП Војводине,
- Секретар Скупштине АП Војводине,
- Секретар Владе АП Војводине,
- Руководилац органа,
- Директор службе,
- Директор управе,
- Покрајински омбудсман,
- Покрајински јавни правобранилац,
- Директор дирекције.

Право на коришћење преносног рачунара из става 1. овог члана, не искључује право на коришћење персоналног рачунара.

Право на коришћење једног преносног рачунара за службене потребе у органима могу имати:

- Заменик руководиоца органа,
- Покрајински службеник на руководећем радном месту
- подсекретар,
- Покрајински службеник на руководећем радном месту
- помоћник,
- Шеф кабинета председника Владе АП Војводине,
- Саветник председника Владе АП Војводине,
- Инспектор у покрајинском органу управе и интерни ревизор,
- Заменик покрајинског омбудсмана,
- Заменик покрајинског јавног правобраниоца.

Право на коришћење преносног рачунара из става 2. овог члана, искључује право на коришћење персоналног рачунара.

Члан 3.

Руководилац органа, има право да у складу са потребама извршења задатака и послова, додели још два преносна рачунара запосленима у органу.

Члан 4.

Председник Скупштине АП Војводине и председник Владе АП Војводине, имају право на преносни рачунар у динарској противвредности до 1700 евра.

Потпредседник Скупштине АП Војводине и потпредседник Владе АП Војводине, члан Владе АП Војводине, секретар Скупштине АП Војводине, секретар Владе АП Војводине, руководилац органа, директор службе, директор управе, покрајински омбудсман, покрајински јавни правобранилац и директор дирекције имају право на преносни рачунар, у динарској противвредности од 900 до 1200 евра.

Заменик руководиоца органа, покрајински службеник на руководећем радном месту - подсекретар, покрајински службеник на руководећем радном месту - помоћник, шеф кабинета председника Владе АП Војводине и саветник председника Владе АП Војводине, заменик покрајинског омбудсмана и заменик покрајинског јавног правобраниоца, имају право на преносни рачунар у динарској противвредности од 700 до 900 евра.

Инспектор у покрајинском органу управе, интерни ревизор и запослени из члана 3. ове одлуке, имају право на преносни рачунар у динарској противвредности до 700 евра.

Наведене цене су без пореза на додату вредност.

Члан 5.

Преносни рачунар дат на коришћење може се заменити само у случају немогућности поправке истог.

У случају нестанка преносног рачунара из пословних просторија корисника, корисник је дужан да поднесе писану пријаву о нестанку Комисији за распоред и опремање службених зграда и пословних просторија, која о томе одлучује.

У случају нестанка преносног рачунара ван пословних просторија корисника, корисник је дужан да надокнади његову тржишну вредност у време нестанка, обуставом од плате, а нови преносни рачунар се набавља по утврђеној процедури.

Приликом преузимања преносног рачунара, корисник је дужан да потпише изјаву о обустављању дела плате на име измирења вредности рачунара из става 3. овог члана.

Образац Изјаве саставни је део ове одлуке.

Члан 6.

Доделу преносних рачунара врши Комисија за распоред и опремање службених зграда и пословних просторија, на основу писменог захтева руководиоца органа.

Члан 7.

Евиденцију о корисницима и броју додељених преносних рачунара у сваком органу, води Управа за заједничке послове покрајинских органа.

Члан 8.

По престанку функције или радног односа, корисник враћа преносни рачунар Управи за заједничке послове покрајинских органа.

Члан 9.

О спровођењу ове одлуке стара се Управа за заједничке послове покрајинских органа.

Члан 10.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Упутство о условима и начину коришћења преносних рачунара за службене потребе које је донело Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 16. маја 2006. године, број: 108- 06-00112/2006.

Члан 11.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 404-170/2011

Нови Сад, 13. јул 2011. године

Потпредседница
Владе АП Војводине
Ана Томанова-Маканова, с.р.

На основу чл. 33. и 35. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Влади Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 4/10), Влада Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 7. маја 2014. године, д о н е л а је

Одлуку о изменама Одлуке о праву на коришћење и начину коришћења преносних рачунара за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 17/2014 од 7.5.2014. године, а ступила је на снагу 15.5.2014.

Члан 1.

У Одлуци о праву на коришћење и начину коришћења преносних рачунара за службене потребе ("Службени лист АПВ", број 12/11) члан 1. мења се и гласи:

"Овим одлуком утврђује се право на коришћење и начин коришћења преносних рачунара за службене потребе изабраних, именованих, постављених и запослених лица у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, Влади Аутономне Покрајине Војводине, Секретаријату Владе Аутономне Покрајине Војводине, органима покрајинске управе, дирекцији, службама и управама које оснива Влада Аутономне

Покрајине Војводине, као и Покрајинском омбудсману и Покрајинском јавном правобранилаштву (у даљем тексту: Корисници)."

Члан 2.

У члану 2, став 3. у алинејама 2. и 3. бришу се речи "Покрајински службеник на руководећем радном месту - ".

Члан 3.

Члан 4. мења се и гласи:
"Председник Скупштине АП Војводине и председник Владе АП Војводине имају право на преносни рачунар у динарској противвредности до 1500 евра.
Потпредседник Скупштине АП Војводине и потпредседник Владе АП Војводине, члан Владе АП Војводине, секретар Скупштине АП Војводине, секретар Владе АП Војводине, руководилац органа, директор службе, директор управе, покрајински омбудсман, покрајински јавни правобранилац и директор дирекције имају право на преносни рачунар у динарској противвредности од 800 до 1000 евра.
Заменик руководиоца органа, подсекретар, помоћник, шеф кабинета председника Владе АП Војводине и саветник председника Владе АП Војводине, заменик покрајинског омбудсмана и заменик покрајинског јавног правобраниоца имају право на преносни рачунар у динарској противвредности од 600 до 800 евра.
Инспектор у покрајинском органу управе, интерни ревизор и запослени из члана 3. ове одлуке имају право на преносни рачунар у динарској противвредности до 600 евра.
Наведене цене су без пореза на додату вредност."

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Влада Аутономне Покрајине Војводине

Број: 09-1/2014
Нови Сад, 7. мај 2014. године

Потпредседник
Владе АП Војводине
Проф. др Драгослав Петровић, с.р.

На основу чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ" број 37/2014),
Покрајинска влада, на седници одржаној 18. марта 2015. године д о н е л а је

Одлуку о изменама и допуни Одлуке о праву на коришћење и начину коришћења преносних рачунара за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2015 од 18.3.2015. године, а ступила је на снагу 26.3.2015.

Члан 1.

У Одлуци о праву на коришћење и начину коришћења преносних рачунара за службене потребе ("Службени лист АПВ", бр. 12/11 и 17/14) члан 1. мења се и гласи:
"Овом одлуком утврђује се право на коришћење и начин коришћења преносних рачунара за службене потребе изабраних, именованих, постављених и запослених лица у Скупштини Аутономне покрајине Војводине, Покрајинској влади, Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине, Покрајинском заштитнику грађана - омбудсману, покрајинским секретаријатима, покрајинским посебним управним организацијама, Секретаријату Покрајинске владе, службама, управама и дирекцијама (у даљем тексту: корисници)."

Члан 2.

Члан 2. мења се и гласи:
"Право на коришћење једног преносног рачунара за службене потребе у органима имају:
- Председник Скупштине АП Војводине,
- Потпредседник Скупштине АП Војводине,
- Председник Покрајинске владе,
- Потпредседник Покрајинске владе,
- Члан Покрајинске владе,
- Генерални секретар Скупштине АП Војводине,
- Секретар Покрајинске владе,
- Руководилац органа,
- Директор службе,
- Директор управе,
- Покрајински заштитник грађана - омбудсман,
- Правобранилац Аутономне покрајине Војводине,
- Директор дирекције,
- Руководиоци унутрашњих организационих јединица Сектора за информационе технологије у Управи за заједничке послове покрајинских органа,
- Један запослени на пословима информатичке подршке у органу.

Право на коришћење преносног рачунара из става 1. овог члана не искључује право на коришћење персоналног рачунара.
Право на коришћење једног преносног рачунара за службене потребе у органима могу имати:
- Шеф Кабинета председника Скупштине АП Војводине,
- Саветник председника Скупштине АП Војводине,
- Заменик руководиоца органа,
- Подсекретар,
- Помоћник,
- Шеф Кабинета председника Покрајинске владе,
- Саветник председника Покрајинске владе,
- Инспектор у покрајинском органу управе и интерни ревизор,
- Заменик Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана,
- Заменик Правобраниоца Аутономне покрајине Војводине.

Право на коришћење преносног рачунара из става 3. овог члана искључује право на коришћење персоналног рачунара."

Члан 3.

Члан 4. мења се и гласи:

"Председник Скупштине АП Војводине и председник Покрајинске владе имају право на преносни рачунар у динарској противвредности до 1500 евра.

Потпредседник Скупштине АП Војводине и потпредседник Покрајинске владе, члан Покрајинске владе, генерални секретар Скупштине АП Војводине, секретар Покрајинске владе, руководилац органа, директор службе, директор управе, Покрајински заштитник грађана - омбудсман, Правобранилац Аутономне покрајине Војводине и директор дирекције имају право на преносни рачунар у динарској противвредности од 800 до 1000 евра.

Шеф Кабинета председника Скупштине АП Војводине, саветник председника Скупштине АП Војводине, заменик руководиоца органа, подсекретар, помоћник, шеф Кабинета председника Покрајинске владе, саветник председника Покрајинске владе, заменик покрајинског заштитника грађана - омбудсмана и заменик правобраниоца Аутономне покрајине Војводине имају право на преносни рачунар у динарској противвредности од 600 до 800 евра.

Руководиоци унутрашњих организационих јединица Сектора за информационе технологије у Управи за заједничке послове покрајинских органа, један запослени на пословима информатичке подршке у органу, инспектор у покрајинском органу управе, интерни ревизор и запослени из члана 3. ове одлуке имају право на преносни рачунар у динарској противвредности до 600 евра.

Наведене цене су без пореза на додату вредност."

Члан 4.

После члана 8. додаје се члан 8а, који гласи:

"Запослени у Управи за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине, који немају права да користе преносне рачунаре за службене потребе по овој одлуци, а који су им дати на коришћење у Фонду за капитална улагања Аутономне покрајине Војводине, настављају и даље да их користе.

Запосленима из става 1. преносни рачунари биће замењени персоналним стоним рачунарима када техничке могућности то дозволе."

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 09-2/2015

Нови Сад, 18. марта 2015. године

Потпредседник
Покрајинске владе
Бранислав Богарошки,с.р.

На основу чл. 35. и 36. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ" број 37/2014), Покрајинска влада, на седници одржаној 1. јуна 2016. године, д о н е л а је

Одлуку о допуни Одлуке о праву на коришћење и начину преносних рачунара за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 34/2016 од 1.6.2016. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Одлуци о праву на коришћење и начину коришћења преносних рачунара за службене потребе ("Службени лист АПВ", бр. 12/11 и 17/14, бр. 11/15) у члану 8. после става 1 додаје се став 2 који гласи:
"У случају разрешења са функције и преласка на радно место на којем нема права на преносни рачунар, корисник може уз одобрење Комисије за распоред и опремање службених зграда и пословних просторија до даљњег користити преносни рачунар, ако нема могућности да му се обезбеди одговарајући персонални рачунар."

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 09-2/2016
Нови Сад, 1. јун 2016. године

Председник
Покрајинске владе
Др Бојан Пајтић, с.р.

На основу члана 71. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 5/2010 и 8/2010) и члана 61. Пословника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 11/2010), Одбор за административна и мандатна питања на седници одржаној 8. октобра 2010. године донео је

Одлуку о коришћењу и поступку набавке поклона са протоколарном наменом

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2010 од 11.10.2010. године.

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом одлуком уређује се начин коришћења поклона са протоколарном наменом (у даљем тексту: протоколарни поклони), које представници Скупштине АП Војводине поклањају приликом званичних и службених посета у остваривању међурегионалне сарадње или других сусрета са иностраним политичким и јавним личностима, као и поступак набавке протоколарних поклона и начин чувања примљених протоколарних поклона.

Председник Скупштине може за изузетна достигнућа и резултате остварене у науци, култури, уметности, спорту и другим областима, поводом обележавања значајних јубилеја и у другим свечаним приликама, када је то од посебног значаја за Аутономну Покрајину Војводину, појединцима и институцијама поклањати протоколарне поклоне.

Члан 2.

Протоколарни поклони су поклони-сувенири који представљају симболе и културне, историјске, традиционалне, туристичке, економске и друге карактеристике АП Војводине.

Протоколарни поклони могу бити:

- фотомонографије (садржајем везане за војвођанско поднебље),
- графике (тематски везане за војвођанско поднебље),
- реплике музејских експоната,
- ДВД издања са адекватним музичким и видео записима који репрезентују националну и културну баштину Покрајине,
- квалитетна вина и ракије са војвођанског поднебља,
- плакете и значке покрајинских симбола,
- сувенири израђени у малим серијама (домаће рукотворине, керамика, предмети од коже и текстила),
- пословна галантерија утврђена у Књизи графичких стандарда АП Војводине (календари, роковници, оловке, мемо блокови).

На протоколарним поклонима може се утиснути грб Аутономне Покрајине Војводине у складу са Одлуком о употреби историјског знамења Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 10/2002) и Упутством о ближем уређивању употребе грба Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 18/2003).

Члан 3.

Протоколарне поклоне може да поклања председник Скупштине или друго лице које представља Скупштину Аутономне Покрајине Војводине, приликом званичних или куртоазних посета иностраним политичким и јавним личностима, по правилу, на бази реципроцитета.

Председник Скупштине може поводом новогодишњих празника поклањати посланицима, и другим изабраним, именованим и постављеним лицима, пригодне новогодишње поклоне (роковнике, агенде, календар, прибор за писање и сл.).

Изузетно, у случајевима одржавања значајних скупова, међународног или домаћег карактера, чији је организатор Скупштина АП Војводине, могу се за ученике скупова обезбедити сувенири са радном наменом (мапе за документа, бележнице, прибор за писање).

Члан 4.

Представници Скупштине АП Војводине могу приликом званичних посета и службених сусрета примати протоколарне поклоне.

Примљени протоколарни поклони чувају се у просторијама Скупштине АП Војводине са ознаком поклонопримца.

Набавка и евиденција протоколарних поклона

Члан 5.

Одсек за послове протокола предлаже набавку протоколарних поклона, на основу претходног договора председника и секретара Скупштине АП Војводине о врсти и количини поклона, води евиденцију о протоколарним поклонима који се поклањају и евиденцију о примљеним протоколарним поклонима.

Евиденција садржи: врсту поклона, датум пријема или уручења, име поклонопримца и поклонодавца.

Начин вођења евиденције уређује Одсек за послове протокола.

Члан 6.

Набавка протоколарних поклона врши се у складу са Законом о јавним набавкама ("Службени гласник РС", бр. 116/2008).

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 7.

Ступањем на снагу ове одлуке о коришћењу и поступку набавке поклона са протоколарном наменом престаје да се примењује Упутство о поступку набавке и начину коришћења предмета који се користе као сувенири за протоколарне потребе ("Службени лист АПВ" бр. 2/2003) у делу који се односи на Скупштину Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 8.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Одбор за административна и мандатна питања

18 Број: 020-51/2010
Нови Сад, 8. октобар 2010. године

Председник одбора
Милош Гагић, с.р.

На основу члана 70. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број: 37/2014 и 54/2014), Одбор за административна и мандатна питања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 19. јануара 2015. године донео је

Одлуку о допуни Одлуке о коришћењу и поступку набавке поклона са протоколарном наменом

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 2/2015 од 21.1.2015. године, а ступила је на снагу 29.1.2015.

Члан 1.

У Одлуци о коришћењу и поступку набавке поклона са протоколарном наменом ("Службени лист АПВ", број 18/2010), у члану 2. став 2. алинеја 1. испред речи "фотомонографије" додају се речи "књиге, каталози и".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ОДБОР ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

18 Број: 020-51/2010
Нови Сад, 19. јануар 2015. године

Председник одбора
Роберт Санто, с.р.

На основу члана 21. став 1. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 17/91) а у вези са Одлуком о Стратегији реформе и развоја покрајинске управе ("Службени лист АПВ", број 14/06),
Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 18. марта 2008. године, д о н е л а је

Одлуку о правном нормирању

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом Одлуком утврђују се правила за припрему и израду, номотехника израде, накнадно испитивање дејства, као и друга питања у вези са одлукама које доносе органи Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: органи) при вршењу послова из своје надлежности.

Правила за припрему и израду одлука утврђена овом Одлуком, сходно се примењују и на друга општа акта које доносе органи.

Одредбе о претходном и накнадном испитивању дејства, као и одредбе о Комисији за израду одлуке, примењују се само на одлуке Скупштине Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) и Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће) којима се регулишу области изворне надлежности аутономне покрајине, односно врше измене основних правних института у таквој области.

Правила утврђена овом Одлуком, сходно се примењују и на општа акта које приликом обављања јавних овлашћења доносе организације и службе чији је оснивач аутономна покрајина преко својих органа.

Члан 2.

Покрајински орган управе (у даљем тексту: обрађивач) припрема и израђује одлуке и друга општа акта на начин утврђен одредбама ове Одлуке и Пословником Скупштине, односно Извршног већа.

Ако обрађивач није покрајински орган управе, при изради акта сходно се примењују одредбе ове Одлуке, изузев одредби о Комисији за израду Одлуке.

Важење и хијерархија прописа

Члан 3.

Прописи Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: аутономне покрајине) важе на територији аутономне покрајине.

Одлуке и друга општа акта Скупштине морају бити у сагласности са Уставом и Статутом аутономне покрајине (у даљем тексту: Статут).

Одлуке и друга општа акта Извршног већа морају бити у сагласности са Уставом, Статутом и у складу са другим општим актима Скупштине.

Акти покрајинских органа управе морају бити сагласни са Уставом, Статутом, одлукама и другим општим актима Скупштине и Извршног већа.

Акта органа јединица локалне самоуправе којима се извршавају поверене надлежности аутономне покрајине, морају бити сагласна са Уставом, Законом, Статутом, одлукама Скупштине и Извршног већа.

Одговорност за припрему и израду одлуке

Члан 4.

Одговорност за стручну припрему и израду текста Одлуке сноси обрађивач.

Покрајински орган управе надлежан за прописе врши проверу усклађености Одлуке са Уставом, Законом, Статутом, одлукама и другим прописима, правним системом као и са захтевима номотехнике.

2. ПРАВИЛА ЗА ПРИПРЕМУ ОДЛУКЕ

Потреба доношења одлуке

Члан 5.

Претпоставка потребе доношења Одлуке у основи постоји ако је, испуњен један од следећих предуслова:

1. када је овлашћење, или обавеза за доношење одлуке прописана неким вишим правним актом,
2. када је израда одлуке нужно потребна ради спровођења закона, као и одлуке Скупштине и Извршног већа,
3. када је израда одлуке неопходна у циљу спровођења прописа и стандарда Европске уније,
4. када будућа одлука обухвата више посебних одлука и на тај начин значајно смањује њихов укупни обим,
5. када питање на које се одлука односи, не може бити регулисано од стране субјеката који врше поверена јавна овлашћења и
6. када је неопходно уредити питање од изузетног значаја, а нису регулисана другим прописом.

Радње које претходе припремању одлуке

Члан 6.

Радње које претходе припремању Одлуке су:
1. Праћење стања у одређеној области,
2. Анализа постојећег стања,
3. Утврђивање могућих мера за решавање проблема,
4. Одабир одређене мере.

Праћењем стања у одређеној области, систематски се прикупљају релевантне информације у тој области и региструју постојећи проблеми.

Анализа постојећег стања обухвата сагледавање проблема, реалну идентификацију постојећих недостатака, утврђивање изводљивих циљева, анализу узрока који су довели до постојећих проблема, као и констатовање потребе за доношењем Одлуке.

Утврђивањем могућих мера за решавање проблема утврђују се, представљају и вредносно процењују различите могуће опције и начини за решавање констатованих проблема, односно мере за промену постојећег стања и постизање жељених циљева. Врши се анализа могућих правних и ванправних начина регулисања одређеног друштвеног односа (између осталог путем односа с јавношћу, договора са организацијама, удружењима и савезима, споразума са заинтересованим странама, добровољног самообавезивања заинтересованих страна).

Одабиром одређене мере се обрађивач опредељује којим путем, којим средствима и на који начин се најефикасније постиже одабрани циљ.

Током свих фаза поступка припреме Одлуке, обрађивач обраћа посебну пажњу на научна достигнућа, практична искуства доносиоца и извршилаца прописа, као и на домаћа и иностранa нормативна решења, са посебним нагласком на аутономним областима држава чланица Европске уније

Претходно испитивање дејства одлуке

Члан 7.

Претходно испитивање дејства Одлуке је поступак прикупљања информација на основу којих обрађивач процењује правне, економске, стручне и практичне утицаје, као и дејство Одлуке на остваривање равноправности полова и права националних мањина.

Приликом утврђивања финансијских ефеката Одлуке као основ се узимају статистички и други подаци министарстава, покрајинског органа управе надлежног за послове финансија, као и других надлежних служби.

На основу претходног испитивања дејства Одлуке, долази се до чињеница којима се детаљно приказују:
1. циљеви и разлози доношења, могуће последице недоношења, као и разлози због којих се не могу применити друга решења осим предложеног начина регулисања;
2. главне карактеристике и недостаци ранијих прописа, ако постоје;

3. персонални, организациони, техничко-технолошки и материјални услови спровођења прописа,
4. могуће краткорочне и дугорочне последице усвајања предложене Одлуке на економију, а нарочито: на буџет, на развој малих и средњих предузећа, на запошљавање на територији аутономне покрајине, као и на могуће финансијске ефекте;
5. могуће краткорочне и дугорочне друштвене користи и последице и
6. ефекат Одлуке на остваривање равноправности полова и имплементацију права припадника националних мањина.
Претходно испитивање дејства се саставља у форми извештаја који се прилаже уз Одлуку.

3. ПРАВИЛА ЗА ИЗРАДУ ОДЛУКЕ

Формулисање одлуке
Члан 8.

Одлука мора бити формулисана на начин да њене одредбе буду јасне и разумљиве.
Приликом израде одлуке обрађивач треба да избегава сувише детаљне и уопштене формулације.

Предмет регулисања
Члан 9.

При изради одлуке обрађивач води рачуна да питања која се односе на исту материју буду обухваћена једном одлуком.
Ако је могуће, истом одлуком уређују се:
1) права, услови стицања, односно престанка,
2) обавезе, услови настанка, односно ослобађања од истих, правне последице неиспуњења.
Одлука не треба да садржи одредбе које су подложне честом ажурирању. Обрасци и управно-техничка упутства објављују се као прилог.
Да би текст одлуке био сажетији и мање подложан променама, неопходно је прописати овлашћење надлежног органа за израду и доношење прописа ради њеног спровођења.

Јавност
Члан 10.

У поступку израде одлуке, ради подстицања добровољног праћења прописа, обрађивач је дужан да обезбеди могућност давања предлога и примедби на радну верзију одлуке.
Радна верзија одлуке објављује се на Интернет страници обрађивача, који мора бити оспособљен за примање предлога и примедби уз назначавање рока за давање истих.
На Интернет страници обрађивача, истовремено са радном верзијом одлуке, могу се објавити и радни текстови прописа за њено спровођење.

Комисија за израду одлуке
Члан 11.

Приликом припреме одлуке којом се регулишу питања из изворне надлежности аутономне покрајине, или се регулишу питања од значаја за аутономну покрајину, обрађивач образује комисију за израду одлуке (у даљем тексту: Комисија).
Чланови Комисије су: представници обрађивача и истакнути стручњаци из области која је предмет регулисања.
Комисија обезбеђује стручну заснованост одлуке и по правилу припрема радну верзију одлуке.

4. НОМОТЕХНИЧКИ ПРИНЦИПИ ИЗРАДЕ ОДЛУКЕ

Назив одлуке

Члан 12.

Назив одлуке је основни елемент за идентификацију сваке одлуке.

Назив треба да је кратак, лако памтљив и да сажето изрази предмет регулисања.

Ако је назив одлуке преширок, он се може у нормативном делу одлуке скратити. Тако скраћени назив се равноправно употребљава са пуним називом донете одлуке.

Ако се одлуком регулише више различитих питања, назив треба да изрази садржај оног питања које је за одлуку најзначајније.

Језик, стил и начин писања одлуке

Члан 13.

Језик и стил одлуке треба да је јасан, прегледан и недвосмислен.

Одредбе треба формулисати у складу са правописним и граматичким правилима.

Правна терминологија треба да је уједначена и у складу са правним системом.

Ако се мења устаљено значење неког појма, односно израза, у уводним одредбама треба објаснити значење појма, односно израза у смислу одлуке.

Да би се избегла понављања, може се вршити упућивање на одговарајуће одредбе те исте одлуке, али да се тиме не отежава разумљивост текста.

Не треба упућивати на одредбу која и сама упућује на другу.

Кад се у одлуци утврђују овлашћења органа управе, не треба наводити називе тих органа, већи их одредити на уопштен начин, тако што ће се нпр. рећи: "покрајински орган управе надлежан за послове ... ".

Бројеви у нормативном делу одлуке се до броја десет пишу словима, а преко десет бројевима.

Обрађивач при изради одлуке може користити и Прилог 1 који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 14.

У пропис се, по правилу, не преносе одредбе нормативних аката који у хијерархији заузимају више место.

Уколико је неопходно да се одређене одредбе Устава или Закона преузму у циљу њихове разраде покрајинским прописом, те одредбе се преузимају у интегралном тексту, односно без измена и допуна.

Структура одлуке

Члан 15.

Основна структурална јединица одлуке је члан.

Чланови се означавају речју: "Члан" са одговарајућим арапским бројем иза којег се ставља тачка.

Ако члан садржи више правних норми, исте се распоређују на ставове. Свака реченица која представља нову мисао, односно нову правну норму пише се као нови став.

Чланови, односно ставови могу се даље делити на тачке, а тачке на подтачке.

Тачка треба да буде означена арапским бројем, иза којег се ставља тачка, нпр: "1.".

Подтачке се обележавају арапским бројем у загради, нпр: (1) или са водоравном цртом (алинеја).

Чланови прописа могу се груписати у одељке, главе и делове, према предмету свог регулисања, односно према природи и карактеру питања која се њима уређују. Ако нема материје за најмање две целине истог степена, пропис се обликује без унутрашње класификације.

Одељак у пропису означава се тако што се изнад текста чланова који чине одељак ставља наслов, а испред наслова се ставља одговарајући арапски број са тачком.

У оквиру једног одељка, чланови се могу разврстати на пододељке или одсеке. Они се обележавају према истим принципима као одељак.

Глава се означава римским бројем, иза којег се ставља тачка и исписује се наслов главе.

У одлуци са сложенијом материјом, која се групише у делове, ти делови означавају се словима римских бројева.
У зависности од врсте материје која је предмет уређивања и њеног обима, у одлуци се врши разврставање одредаба по њиховој сродности у одговарајуће целине.

Систематика одлуке

Преамбула - правни основ

Члан 16.

Преамбула садржи правни основ, по правилу прво материјални, а затим формални правни основ, који се налази у Уставу, Закону, Статуту или одлуци, при чему треба навести број службеног гласила у коме је пропис објављен, укључујући све измене, допуне и исправке.

Уводни део

Члан 17.

Уводни део садржи предмет, циљ и област односа који се регулишу одлуком и објашњење појединих појмова који се у одлуци користе.
Уводни део се обележава насловом "Уводне одредбе". Ако овај део садржи основне појмове и начела из области која се регулише, назив уводног дела треба да гласи: "Основне одредбе".

Садржинске (предметне) одредбе

Члан 18.

Садржинским (предметним) одредбама врши се регулисање друштвених односа који су предмет одлуке.
Одредбе материјалноправног карактера се систематизују пре одредби процесне природе.
Ако одлука садржи већи број овлашћења за доношење прописа за спровођење, тада се одредбе којима се дају таква овлашћења могу груписати у посебном одељку.

Казнене одредбе

Члан 19.

Казнене одредбе треба да има свака одлука која садржи наређујуће и забрањујуће норме.
Код казнених одредби мора се прецизно утврдити биће дела и субјекат одговорности, да не дође до вишеструке казненоправне заштите истог друштвеног односа.
Врста и висина санкција утврђују се у складу са општим прописима о санкцијама.

Прелазне одредбе

Члан 20.

Прелазним одредбама се успоставља однос између одлуке која престаје да важи и нове одлуке и односе који су настали у време важења раније одлуке.
Одредбе којима се даје овлашћење за доношење прописа за спровођење, могу се налазити у прелазним одредбама, али немају прелазни карактер.
Када се новом одлуком другачије уређују материјалноправни односи и поступак за остваривање појединих права, у прелазним одредбама треба (полазећи од тога који је поступак повољнији за грађане) уредити по којој одлуци ће се окончати поступак у оним стварима у којима је започет према одредбама раније одлуке, а није окончан до ступања на снагу нове одлуке.
Ако се одлуком мења организација у одређеној области, у прелазним одредбама треба утврдити рокове за преузимање права и обавеза од стране субјеката који су носиоци тих права и обавеза у новом систему, као и престанак рада оних субјеката који су били носиоци права и обавеза у систему који престаје да важи, рокове за закључивање пословања и доношења завршних рачуна, рокове за доношење аката од стране нових субјеката и друга питања.
Прелазне одредбе се могу објединити са завршним одредбама у посебно поглавље, под називом "Прелазне и завршне одредбе".

Завршне одредбе

Члан 21.

Завршним одредбама се одређује датум ступања на снагу одлуке и престанака важења других нормативних аката.
Завршним одредбама може се прописати и одложена примена појединих одредби или целе одлуке.

Посебне одредбе у вези са поступком израде одлуке

Прилог

Члан 22.

Одлука може имати и прилог, који је њен саставни део.
У прилогу одлуке се налазе садржаји који не могу да се изразе на нормативан начин (нпр. програми, табеле, тарифе и сл.).

Измене и допуне одлуке

Члан 23.

Донета одлука мења се одлуком о њеној измени или допуни.
Одлука о изменама и допунама, припрема се на начин који је прописан овом Одлуком за текст основне одлуке.
Ако се врши измена и допуна одлуке, у члану 1. одлуке о изменама и допунама прво се наводи назив одлуке који се мења или допуњује, број службеног гласила у којем је објављен основни текст са свим изменама и допунама, а затим се наводи члан одлуке у коме се предлаже измена или допуна.
Један члан одлуке о изменама и допунама садржи све измене и допуне које се врше у оквиру једног члана основног текста одлуке.
Обрађивач при изради одлуке о изменама и допунама може користити и Прилог 2 који чини саставни део ове одлуке.

Амандман

Члан 24.

Амандманом се предлаже измена и допуна члана нацрта или предлога одлуке.
Амандман се означава речју: "Амандман" са одговарајућим римским бројем.
Сваки амандман мора бити образложен.
Обрађивач при изради амандмана може користити и Прилог 3 који чини саставни део ове Одлуке.

Пречишћен текст одлуке

Члан 25.

Ако одлука има више измена и допуна, због њене прегледности сачињава се пречишћени текст.
Ако се у одлуци мења или допуњује више од једне четвртине одредби, обавезно ће се сачинити и пречишћени текст.
Овлашћење за израду пречишћеног текста садржано је у завршним одредбама последње измене или допуне одлуке.
Пречишћени текст утврђује се у складу са Пословником Скупштине, односно Извршног већа.

5. НАКНАДНО ИСПИТИВАЊЕ ДЕЈСТВА ОДЛУКЕ

Члан 26.

Накнадно испитивање дејства одлуке, којима се регулишу питања из изворне надлежности аутономне покрајине или се регулишу питања од значаја за аутономну покрајину, врши обрађивач сваких пет година.
Током испитивања упоређују се утицаји и последице настале приликом спровођења одлуке са резултатима претходног испитивања дејства и утврђује се у којој мери је постигнут жељени циљ.
Обрађивач о резултатима накнадног испитивања дејства саставља извештај који доставља доносиоцу одлуке уз предлог да се одлука за које је утврђено да није постигла жељени циљ измени или допуни, односно укине.
Обавеза из става 1. овог члана не примењује се на одлуке чије је важење ограничено на краћи рок, или је садржина одлуке таква да не захтева накнадно испитивање њеног дејства.

7. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Обрађивачи су дужни да своје Интернет странице оспособе за објављивање радних верзија одлука, као и примање предлога и примедби у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.

Члан 28.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 011-2/07
Нови Сад, 18. март 2008. године

Потпредседник
Скупштине АП Војводине
Борислав Новаковић, с.р.

ПРИЛОГ 1.

УПОТРЕБА И НАЧИН ПИСАЊА НЕКИХ РЕЧИ И ЗНАКОВА ИНТЕРПУНКЦИЈЕ

1. Приликом израде прописа треба водити рачуна о употреби несвршених и свршених глагола. У неким прописима погрешно је речено да: "организацију за обављање делатности... могу оснивати организације...", јер овде није реч о радњи без свршетка

коју би требало изразити несвршеним глаголом. Према томе, треба писати да "организација ... је имала ...".
2. Предлог "с" употребљава се кад хоћемо да изразимо везу. На пример: "на основу члана ... у вези са чланом ..." (а не: "у вези члана"). Или: "с обзиром на то..." (а не, како се то често каже "обзиром").
Међутим, ако хоћемо да изразимо средство, онда предлог "с" не употребљавамо. На пример: "казниће се новчаном казном".
3. Ако хоћемо да изразимо узрок, употребићемо предлог "због", али, ако хоћемо да изразимо намеру, циљ - употребићемо предлог "ради". На пример: "ако је поднесак ... због незнања ... предат ненадлежном органу ..."; али, "удружења оснивају грађани ради задовољавања својих личних и заједничких потреба ...".
4. У прописима се често греши при писању појединих речи. Тако, често се не води рачуна да придев који је постао од скупа речи треба писати без цртице, као једну реч: на пример од политичка територија - политичкотериторијални; социјална политика - социјалнополитички; грађанско право - грађанскоправни; научно истраживање - научноистраживачки итд.
5. Интерпункција има у прописима важну улогу, јер се без правилне употребе знакова интерпункције може у потпуности изменити смисао реченице.
Запетом се обележава: набрајање, накнадно додавање, супротност и нарочито истицање.
У систему слободне (логичке) интерпункције, коју је усвојио наш Правопис, основно је начело да се оно што је у мислима тесно међусобно повезано и представља једну целину ни у писању не раставља, а да се, обрнуто, делови који чине целину за себе одвајају запетом од осталих делова реченице. Према томе, речи, скупови речи и реченице, када су зависни од других речи и реченица и када са њима по смислу чине целину, не одвајају се запетом од њих. На пример: "Грађани који самостално у виду занимања обављају уметничку или другу културну делатност имају у начелу исти положај као и радници у предузећима ...".
Међутим, оне делове који не зависе један од другог, који се као накнадно објашњење додају неком другом делу или се нарочито истичу, увек треба одвојити запетом.
Запета се пише испред речи и израза: односно, као и, и то - када се њима везују делови реченице од којих се другим ближе одређује оно што се говори првим.
Тачка се ставља иза редних бројева када се пишу арапским бројевима. Међутим, иза редних бројева који су означени римским бројевима тачка се не пише. Исто тако, тачка се не ставља иза наслова и потписа. Тачка се не ставља ни онда када иза редног броја дође неки други знак интерпункције (на пример, код набрајања чланова: чл. 17, 18, 19. и 25. закона).
Али када се римским бројевима или словом означава поглавље, одељак или слично, иза њега се ставља тачка ако се у истом реду наставља текст.
На пример: I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ
Међутим, ако напишемо:
Глава I
ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ
- не стављамо тачку после римског броја, јер је назив главе дат у другом реду.
Тачка и запета стављају се кад сложену реченицу чине скупови од по две или више реченица које су једна с другом тешње повезане него с реченицама из другог скупа исте сложене реченице, или када је потребно одвојити реченичне делове по сродности речи које улазе у њихов састав.
Две тачке стављају се иза израза којима се наговештава неко набрајање, као и испред наведених туђих речи.
У прописима се наводници најешће употребљавају приликом измена и допуна постојећих прописа, и то тако што се текст одредаба које се додају или мењају или допуњују стављају међу наводнике. Нарочито пажњу треба обратити на употребу

завршног дела наводника, јер се у томе често греши. Наиме, према правописним правилима, завршни део наводника ставља се испред знакова интерпункције ако је реченица под наводницима потпуно завршена. То ће бити случај ако се прописом о изменама и допунама у основни текст уноси нови члан или нови став или нова реченица.
На пример:
У члану 10. додаје се нови став 2. који гласи:
"Посланик стиче права и дужности у скупштини верификацијом мандата."
Међутим, ако се прописом додају или мењају поједине речи у неком члану, ставу или реченици, или се додаје или замењује само једна тачка односно један део реченице, завршни део наводника треба ставити испред тачке.
На пример:
У члану 28. став 1. тачка 5) мења се и гласи:
"5) одлучивању о броју студената за упис;".
Или:
У члану 42. став 2. после речи: "утврђује" додају се речи: "одговорност за".
Црта се у писању између бројева употребљава уместо предлога "до". Ако се у таквим случајевима испред првог броја напише предлог "од", онда између бројева не треба ставити црту него нагласити "до". На пример: "План за период од 2000. до 2004. године".
6. У преамбули одлуке, обрађивач треба да назив и број службеног гласила на који се позива уноси на следећи начин: Одлука о ("Службени лист АПВ" бр. 15/05, 18/06 и 3/07).

ПРИЛОГ 2.

НАЧИН ПИСАЊА ОДРЕДБИ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ

Када се припрема пропис о изменама и допунама неког прописа, треба водити рачуна о томе да ли су у питању измене или допуне, или и једно и друго, па у том смислу треба одредити назив прописа.
У уводној одредби прописа о изменама и допунама треба навести назив прописа који се мења и допуњује, број службеног гласила у коме је објављен, као и бројеве свих службених гласила у којима су објављене измене и допуне тог прописа и прву одредбу у којој се врши измена и допуна. У свакој даљој одредби треба навести која се одредба мења или допуњује и у чему се та измена или допуна састоји.
Пример:
Члан 1.
У Одлуци ... ("Службени лист АПВ", бр. ...) члан 1. мења се и гласи:
"текст одредбе"
Члан 2.
У члану 2. став 1. мења се и гласи:
"текст одредбе"
Ако се после неког члана додаје један или више нових чланова, то се констатује у уводној реченици, после чега се цитира текст тих чланова, с тим што се над сваким од њих напише реч "члан" са одговарајућим бројем. Испред ознаке првог од тих чланова ставља се знак навода, а после текста последњег члана - знак извода.
Нов, односно нови чланови добијају број члана после којег се додају и уз тај број слово, а, б, в. итд. (нпр. 12а, 12б, 12в, итд.). Према томе, у пропису о изменама и допунама треба задржати постојећу нумерацију чланова.
Пример:
Члан 1.
У Одлуци ... ("Службени лист АПВ", бр. ...) после члана 5. додају се три члана који гласе:
"Члан 5а

текст одредбе
Члан 5б

текст одредбе
Члан 5в
текст одредбе"
Слично се поступа и при изменама и допунама одредбе обележеним тачкама, само се у том случају пре сваке тачке напише њен број.
Пример:
У Одлуци ... (назив одлуке) после тачке 5. додаје се нова тачка, која гласи:
"5а (текст одредбе)"
Ако се у неком члану додаје један или више ставова, постојеће ставове треба пренумерисати. Ако се у неком члану додаје нови став уместо неког постојећег става, треба рећи: "додаје се нови став" и истовремено означити који је то став по реду. Затим треба извршити пренумерацију постојећих ставова, тако што ће се назначити да "досадашњи ставови ... постају ставови ..."
Пример:
Члан 2.
У члану 4. додаје се нови став 2. који гласи:
"текст одредбе"
Досадашњи ст. 2, 3. и 4. постају ст. 3, 4. и 5.
Међутим, ако се уноси став који у члану није раније постојао, не треба рећи "додаје се нови став", већ само "додаје се став (3, 4, 5. итд.)".
Ако се додаје само један члан или став, реч: "члан" односно "став", не треба скраћивати. Међутим, ако се ради о више чланова односно ставова, онда треба писати скраћено "чл.", односно "ст.".
Треба писати да се "после" а не "иза" неке одредбе додаје нова одредба, али кад се додају нове речи у постојећу одредбу треба писати "иза".
Код измене појединих речи, треба рећи: "речи ... замењују се речима: ..." - а не "уместо речи ... стављају се речи".
Код измене бројева у прописима треба увек писати број: "..." замењује се бројем: "...", с тим што ће од контекста у коме је употребљен - број некада значити износ средстава, годину, итд. Исто тако, проценат увек треба изразити речју "проценат", и ако у одговарајућем контексту он може да значи и "стопу".
Једном одредбом прописа о изменама и допунама обухвата се, по правилу, једна одредба основног прописа, Међутим, ако се у више одредаба основног прописа замењују исте речи другим речима, могу се све ове измене обухватити једном одредбом.
На пример:
У члану 1, 4, 8... речи "средства јавног информисања" замењују се речима "јавна гласила" у одговарајућем падежу.
Треба избегавати да се у пропис о изменама и допунама уносе нове одредбе којима се нити мењају нити допуњују одредбе основног прописа. Све такве одредбе треба, ако је могуће, унети као измене или допуне основног прописа, у циљу лакшег позивања и утврђивања пречишћеног текста прописа.

ПРИЛОГ 3.

НАЧИН ПИСАЊА АМАНДМАНА НА ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ

Код писања амандмана на предлог одлуке треба се позвати на одговарајући члан Пословника Скупштине. Изнад текста сваког амандмана треба ставити одговарајући римски број, а после сваког амандмана дати образложење.
Пример:
На основу члана ... Пословника Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине подноси:

А М А Н Д М А Н Е
на Предлог одлуке (службени лист АПВ)
којa је поднет у Скупштини АПВ
А М А Н Д М А Н I
У Предлогу одлуке ... (назив одлуке) члан 1. мења се и гласи:
"текст одредбе"
Образложење
А М А Н Д М А Н II
У члану 3. додаје се став 2. који гласи:
"текст одредбе"
Образложење

На основу члана 24. и 25. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03),
Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 5. марта 2008. године, донело је

Одлуку о покрајинској стипендији

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2008 од 11.3.2008. године.

Члан 1.

Ради побољшања административних капацитета покрајинских органа управе, организација и служби Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: покрајински орган) и обезбеђивања одговарајуће заступљености припадника националних мањина у њима, установљава се покрајинска стипендија.
Покрајинска стипендија (у даљем тексту: стипендија) додељује се студентима са пребивалиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине на начин и у складу са условима и критеријумима који су прописани овом одлуком.

Члан 2.

Средства за стипендирање обезбеђују се у буџету Аутономне Покрајине Војводине.
Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Извршно веће, давалац стипендије) на основу исказаних потреба покрајинских органа за сваку годину утврђује број студената-стипендиста, врсту факултета и висину износа стипендије.

Члан 3.

Стипендије додељује Комисија за доделу покрајинске стипендије (у даљем тексту: Комисија) коју образује Извршно веће.
Рад Комисије утврдиће се пословником.

Члан 4.

Половина од укупног броја стипендија додељује се студентима припадницима националних мањина утврђених Статутом Аутономне Покрајине Војводине, који се активно служе језиком те националне мањине, а испуњавају услове из члана 5. ове одлуке, с тиме што се једна од ових стипендија гарантује припаднику ромске националне мањине, ако такав кандидат поднесе пријаву на објављени конкурс.

Члан 5.

Стипендија се додељује на основу конкурса који се објављује у средствима јавног информисања.
Конкурс расписује Секретаријат Извршног већа.

Члан 6.

Пријаву на конкурс за доделу стипендије може поднети студент под условом:
1. да је држављанин Републике Србије,
2. да има пребивалиште на територији Војводине на дан ступања на снагу ове одлуке као и на дан подношења пријаве на конкурс,
3. да студира на факултету који је образован, регистрован и акредитован у складу са законом,
4. да је студент треће или наредне године основних студија, односно да је студент треће или четврте године основних академских студија са звањем првог степена академских студија (Bachelor) или студент прве или друге године дипломских академских студија са звањем другог степена дипломских академских студија (Master),
5. да је ослобођено плаћања школарине за школску годину током које подноси пријаву за конкурс,
6. да није поновио ни једну годину студија,
7. да је на претходним годинама студија постигао просечну оцену од најмање 8,50 и
8. да не прима стипендију остварену по другом основу.
Пријава на конкурс се подноси на посебном обрасцу који је саставни део ове одлуке или преко интерактивног електронског обрасца постављеног на интернет страницу Извршног већа.

Члан 7.

Комисија разматра приспеле пријаве и утврђује испуњеност услова из члана 6. ове Одлуке.
Пријава на конкурс студента ромске националности сматра се пуноважном и у случају ако није испуњен услов из тачке 5, 6. и 7. става 1. члана 6. ове одлуке.
Неблаговремене и непотпуне пријаве Комисија одбацује као непуноважне.

Члан 8.

Пуноважне пријаве Комисија оцењује и степенује узимајући у обзир:
1. просечну оцену стечену током образовања;
2. познавање језика који се користе у раду покрајинског органа који је исказао потребу за стипендистом;
3. образложено мишљење покрајинског органа који је исказао потребу за стипендистом;
4. положај образовне установе на званичној ранг листи установа одређеног образовног профила, ако таква постоји.

Члан 9.

Након оцењивања и степеновања кандидата, Комисија утврђује листу за доделу стипендија.
Приликом сачињавања листе за доделу стипендија студентима припадницима националних мањина, Комисија води рачуна о процентуалној заступљености националних мањина у укупном броју становништва Војводине.
Против одлуке Комисије о додели стипендије може се изјавити приговор Извршном већу у року од осам дана од дана пријема одлуке.
Одлука Извршног већа по приговору је коначна.

Члан 10.

Кандидати којима је додељена стипендија потписују уговор о стипендирању са председником Комисије.
Уговором о стипендирању се ближе регулишу међусобна права и обавезе даваоца стипендије и стипендисте.

Члан 11.

Стипендиста има:
1. право да током трајања студија добије месечну новчану накнаду у износу који је утврђен за текућу годину;

Страна 2960 - Број 54 - СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АПВ - 15. новембар 2018.
2. право и обавезу да за време распуста обави једномесечну обуку у покрајинском органу који је исказао потребу за стипендистом;
3. право и обавезу да након завршених студија обави приправнички стаж у покрајинском органу који је исказао потребу за стипендистом;
4. право и обавезу да након обављеног приправничког стажа заснује радни однос на неодређено време у покрајинском органу који је исказао потребу за стипендистом или у другом покрајинском органу.

Члан 12.

Стипендиста губи права из члана 11. ове одлуке ако:
1. оствари просечну оцену за претходне године студија испод 8,00 или
2. понови годину студија.
Стипендиста припадник ромске националне мањине не губи права из члана 11. ако не оствари прописану просечну оцену од 8,00 за претходну годину студија.
Стипендиста припадник ромске националне мањине губи права из члана 11. ове одлуке, ако два пута понови исту годину студија.

Члан 13.

Стипендиста који је засновао радни однос на неодређено време у покрајинском органу, обавезан је да у њему остане у радном односу најмање онолико времена колико је примао стипендију.

Члан 14.

Стипендиста задржава право из тачке 1. члана 11. ове одлуке најкасније до окончања апсолвентског рока.
Стипендиста губи право из тачке 3. и 4. члана 11. ове одлуке ако не заврши студије у року од годину дана од окончања апсолвентског рока, а добијену стипендију је дужан да врати.
Стипендиста је дужан да врати добијену стипендију ако одбије да обави приправнички стаж, или ако по завршеном приправничком стажу у законском року не положи стручни испит, односно ако својом вољом не заснује радни однос на неодређено време у покрајинском органу.

Члан 15.

Стипендиста је дужан да врати додељену стипендију у целокупном износу у року од годину дана од дана када је наступио неки од услова наведених у ставу 2. и 3. члана 14. ове Одлуке.
Стипендиста може поднети предлог Комисији о промени начина и рока враћања добијене стипендије.

Члан 16.

Стипендиста може поднети предлог Комисији о мировању права и обавеза из стипендирања услед:
1. личних разлога (болест, смрти или болест члана породице, трудноћа, одслужење војног рока);
2. упућивања стипендисте на стручно усавршавање у иностранство.

Члан 17.

Стипендиста који је засновао радни однос на неодређено време, али још није испунио своју обавезу из члана 13. ове одлуке, може поднети предлог Комисији о делимичном или потпуном ослобађању од враћања добијене стипендије.
Приликом разматрања предлога Комисија узима у обзир:
1. образложено мишљење покрајинског органа, код којег је стипендиста засновао радни однос на неодређено време;
2. обим обавезе коју стипендиста није испунио,
3. природу разлога услед којих стипендиста није у могућности да у потпуности испуни своју обавезу (стручно усавршавање, запослење у организацији, установи или

предузећу чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина, односно промена радног места).

Члан 18.

О предлозима из члана 15, 16. и 17. одлучује Комисија.

Против одлуке Комисије може се изјавити приговор Извршном већу у року од осам дана од пријема одлуке.

Одлука Извршног већа по приговору је коначна.

Члан 19.

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о стипендирању студената са територије Аутономне Покрајине Војводине на основним студијама факултета у Републици Србији ("Службени лист АПВ", број: 10/03 и 17/07).

Члан 20.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 67-00005/2008

Нови Сад, 5. март 2008. године

Потпредседник
Извршног већа,
др **Лоди Г. Габор**, с.р.

На основу члана 2. тачке 17. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02, 17/03), а у вези с чланом 20. став 1. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", број 125/04),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 6. јула 2005. године, донело је

Одлуку о употреби имена "Војводина"

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2005 од 12.7.2005. године.

Члан 1.

Овом одлуком уређује се употреба имена "Војводина" и начин давања сагласности на употребу имена "Војводина" .

Члан 2.

Име "Војводина" могу у свом називу да користе привредна друштва, установе, удружења (у даљем тексту: организације), на начин да се употребом имена "Војводина" не доводи у питање углед Аутономне Покрајине Војводине.

Име "Војводина" може се користити и на маркама алкохолних пића, када су алкохолна пића произведена у складу са прописаним стандардима, о чему је подносилац захтева дужан да приложи одговарајућу документацију.

Члан 3.

Сагласност на употребу имена "Војводина" даје покрајински орган управе надлежан за одређену област.

Ако не може да се утврди који је покрајински орган управе надлежан за давање сагласности, сагласност даје покрајински орган управе надлежан за послове управе.

Сагласност се даје на основу писменог и образложеног захтева.

На издато решење плаћа се покрајинска административна такса у висини одређеној посебним актом.
По жалби на решење покрајинског органа управе, решава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 010-00005/2005
Нови Сад, 6. јул 2005. године

Председник
Извршног већа,
мр **Бојан Пајтић**

На основу члана 4. став 2. Одлуке о Покрајинском омбудсману ("Службени лист АПВ", број 23/02), Покрајински омбудсман доноси

Одлуку о оснивању локалне канцеларије у Суботици

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2004 од 6.5.2004. године.

Члан 1.

Оснива се локална канцеларија Покрајинског омбудсмана (у даљем тексту: локална канцеларија), у Суботици.

Члан 2.

Седиште локалне канцеларије је у Суботици.
Адреса канцеларије је: Трг Јована Ненада број 15.

Члан 3.

Локална канцеларија обавља послове у складу са актом Покрајинског омбудсмана о организацији и начину рада канцеларије, као и о начину поступања канцеларије по поднетим представкама.

Члан 4.

Локална канцеларија ради на основу примљених представки и непосредним контактом са странкама.

Члан 5.

Ова одлука објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", и ступа на снагу даном објављивања, а примењиваће се од 01. 01. 2004. године.

Покрајински омбудсман

Број: ОМ-01/2004
Нови Сад, 10. 01. 2004.

Покрајински омбудсман
мр **Петар Теофиловић**, с. р.

На основу члана 34. тачка 2. Статута АП Војводине ("Службени лист АПВ" број 17/91), члан 36. став 1. Одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 21/2003 - пречишћен текст) и члана 24. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 10/92, 12/92, 1/95 и 3/02), Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној дана 5. марта 2003. године донело је

Одлуку о обављању послова ван седишта покрајинских органа управе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2003 од 24.3.2003. године.

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се подручја на којима покрајински органи управе образују организационе јединице ради обављања одређених послова из свог делокруга ван седишта органа (у даљем тексту: подручне јединице), послови покрајинских органа управе који се обављају на овим подручјима, начин организовања њиховог обављања, као и вршење управног надзора.

Члан 2.

Подручја за која се образују подручне јединице покрајинских органа управе обухватају општине:

1. Сремска Митровица, Шид, Рума, Ириг, Пећинци, Стара Пазова, Инђија;
2. Сомбор, Апатин, Кула, Оџаци;
3. Суботица, Бачка Топола, Сента, Мали Иђош, Кањижа, Ада;
4. Кикинда, Чока, Нови Кнежевац;
5. Зрењанин, Нова Црња, Нови Бечеј, Сечањ, Житиште;
6. Панчево, Ковин, Ковачица, Опово;
7. Вршац, Бела Црква, Пландиште, Алибунар.

Члан 3.

У подручним јединицама обављају се следећи послови покрајинских органа управе:

1. управно-надзорни послови,
2. управни послови,
3. вршење надзора над пословима повереним органима локалне самоуправе као и
4. други послови из делокруга покрајинских органа управе, осим нормативно-правних, информатичких и документационих послова.

Члан 4.

За обављање послова из члана 3. ове одлуке покрајински органи управе могу образовати подручне јединице или предвидети самосталне извршиоце када не постоје услови за организовање подручних јединица.

Подручне јединице и самостални извршиоци могу послове из делокруга покрајинског органа управе обављати за једно или више подручја из члана 2. ове одлуке.

Члан 5.

Послови из члана 3. ове одлуке утврђују се актима о организацији и систематизацији радних места покрајинских органа управе.

Подручне јединице и самостални извршиоци утврђују се у актима о унутрашњој организацији и систематизацији радних места покрајинских органа управе, у складу са начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних места у покрајинским органима управе.

Члан 6.

Послови у подручним јединицама обављају се по упутствима, смерницама и налозима покрајинских органа управе.

Покрајински органи управе и Служба за опште и заједничке послове покрајинских органа дужни су да предузимају све потребне мере и активности ради омогућавања несметаног рада подручних јединица.

Члан 7.

У вршењу послова покрајинске управе извршиоци у подручним јединицама сарађују са органима и организацијама Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине, центрима државне управе и органима локалне самоуправе.

Сервис бр. 964 и број 54 у Службеном листу АПВ од 15. новембра 2018.

Члан 8.

Управни надзор над радом подручних јединица и самосталних извршилаца покрајинских органа управе на подручјима из члана 2. ове одлуке врши покрајински секретаријат надлежан за послове управе.

У обављању послова управног надзора, овлашћено лице покрајинског секретаријата надлежног за послове управе може донети решење којим се налаже отклањање утврђених неправилности. Уколико надлежни покрајински орган управе не поступи у складу с решењем, покрајински секретаријат надлежан за послове управе обавестиће о томе Извршно веће АП Војводине.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 021-00006/2003
Нови Сад, 5. март 2003. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002), а у вези са чланом 14. став 4., 17., став 2, 23. став 5. и 31. став 1. Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини ("Службени гласник РС", бр. 41/2002)
Извршно веће Аутономне Покрајине, на седници одржаној 18. септембра 2002. године, донело је

Одлуку о ближем утврђивању услова за решавање стамбених потреба изабраних, именованих, постављених и запослених лица у покрајинским органима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 15/2002 од 1.10.2002. године.

Члан 1.

Овом одлуком се ближе утврђују основи и мерила за утврђивање реда првенства у решавању стамбених потреба изабраних, именованих, постављених и запослених (у даљем тексту: запослена лица) у покрајинским органима (Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, покрајински органи управе, покрајинске управне организације, службе и дирекције) и одређује орган надлежан за решавање стамбених потреба.

Члан 2.

Значај радног места вреднује се до 250 бодова.

Према значају радног места које се утврђује на основу акта о избору, именовању, постављењу и распоређивању, запосленом лицу у покрајинским органима припада број бодова, и то:

1) - председнику Скупштине АП Војводине
- председнику Извршног већа АП Војводине
- потпредседнику Скупштине АП Војводине
- потпредседнику Извршног већа АП Војводине
- члану Извршног већа АП Војводине и
- покрајинском секретару - 250 бодова

2) - заменику покрајинског секретара
- председнику радног тела на сталном раду у Скупштини АП Војводине
- секретару Скупштине АП Војводине
- секретару Извршног већа АП Војводине
- секретару секретаријата
- Јавном правобраниоцу Војводине
- функционеру који руководи посебном организацијом - 200 бодова

3) - заменику секретара Скупштине АП Војводине
- заменику Јавног правобраниоца Војводине
- заменику функционера који руководи посебном организацијом - 180 бодова

4) директору Службе
- помоћнику секретара Скупштине АП Војводине
- помоћнику секретара Извршног већа АП Војводине
- помоћнику покрајинског секретара
- помоћнику секретара секретаријата - 160 бодова

5) - свим осталим постављеним лицима - 140 бодова

6) Осталим запосленим лицима у покрајинским органима распоређеним на пословима за чије обављање је предвиђена:
- висока стручна спрема - 130 бодова
- виша стручна спрема - 100 бодова
- средња стручна спрема - 80 бодова
- осталим запосленим лицима - 60 бодова

По основу руковођења (начелнику одељења, шефу одсека и руководиоцу групе) запосленим лицима из става 2. тачка 6) припада додатни број бодова:
- за високу стручну спрему - 20 бодова
- за вишу стручну спрему - 10 бодова
- за средњу стручну спрему - 5 бодова

Члан 3.

Резултат рада и квалитет обављеног посла вреднује се са 100 бодова.

Члан 4.

О решавању стамбених потреба запослених лица у покрајинским органима одлучује Комисија за стамбена питања изабраних, именованих, постављених и запослених лица у покрајинским органима (у даљем тексту: Стамбена комисија).

Стамбена комисија има 9 чланова и исто толико заменика.

Стамбена комисија има председника и заменика председника који су чланови комисије.

Председника, чланове комисије и њихове заменике бира и разрешава Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине.

Стамбена комисија има секретара, кога поставља Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на предлог председника комисије.

Члан 5.

За потписивање уговора о коришћењу кредита, уговора о закупу станова, уговора о купопродаји станова, као и других уговора и аката који проистичу из делокруга рада Стамбене комисије, овлашћује се председник стамбене комисије.
Овлашћење из става 1. овог члана председник Стамбене комисије може посебним актом пренети на друго лице.

Члан 6.

Стручне, административне и техничке послове за потребе Стамбене комисије обавља Служба за опште и заједничке послове покрајинских органа.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 7.

Стамбена комисија преузима сва права, обавезе и документацију Комисије за решавање стамбених потреба функционера, руководећих радника и радника формиране Одлуком о условима и начину располагања становима на којима право располагања има Покрајина ("Службени лист САП Војводине", број 20/90, 34/90 и "Службени лист АП Војводине", број: 24/91, 4/92 и 3/93), након њеног формирања.

Члан 8.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном листу АПВ".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 360-10/2002
Нови Сад, 18. септембра 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 2. става 1. тачке 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03), а у вези са чланом 14. став 4. Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини ("Службени гласник РС", бр. 41/2002)
Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 14. јула 2004. године, донело је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о ближем утврђивању услова за решавање стамбених потреба изабраних, именованих, постављених и запослених лица у покрајинским органима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2004 од 21.7.2004. године.

Члан 1.

У Одлуци о ближем утврђивању услова за решавање стамбених потреба изабраних, именованих, постављених и запослених лица у покрајинским органима ("Службени лист АП Војводине", бр. 15/2002) у члану 2. став 2. тачки 1. алинеја 5. иза речи "Војводине" брише се реч "и".
У истом члану иза алинеје 6. додаје се алинеја 7. која гласи:
"- покрајинском омбудсману"
У истом члану тачка 4) иза алинеје 4, додају се алинеја 5. и 6. које гласе:
"- заменику покрајинског омбудсмана"
"- директору дирекције".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 360-00010/2002
Нови Сад, 14. јул 2004. г.

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 2. става 1. тачке 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03), а у вези са чланом 14. став 4. Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини ("Службени гласник РС", број 41/2002),
Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 29. септембра 2004. године, донело је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о ближем утврђивању услова за решавање стамбених потреба изабраних, именованих, постављених и запослених лица у покрајинским органима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 24/04 од 8.10.2004. године.

Члан 1.

У Одлуци о ближем утврђивању услова за решавање стамбених потреба изабраних, именованих, постављених и запослених лица у покрајинским органима ("Службени лист АП Војводине", број 15/2002 и 11/2004) у члану 1. иза речи "дирекције" додају се речи "и Покрајински омбудсман".

Члан 2.

У члану 2. у ставу 2. у тачки 2. додаје се алинеја 8. која гласи: "заменику покрајинског омбудсмана".
У истом члану у тачки 4.) брише се алинеја 5.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 452-00256/2004-01
Нови Сад, 29. септембар 2004. г.

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа АП Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03), а у вези са чланом 14. став 4. и 31. став 1. Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, именованих, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини ("Службени гласник РС", број: 41/02, 76/02, 125/03 и 88/04),
Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 30. августа 2006. године, донело је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о ближем утврђивању услова за решавање стамбених потреба изабраних, именованих, постављених и запослених лица у покрајинским органима

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2006 од 13.9.2006. године.

Члан 1.

У Одлуци о ближем утврђивању услова за решавање стамбених потреба изабраних, именованих, постављених и запослених лица у покрајинским органима ("Службени лист АПВ", број: 15/02, 11/04 и 24/04) у члану 2. тачка 3) иза алинеје 3. додаје се алинеја 4. која гласи:

"- посланику на сталном раду у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине".

У истом члану иза тачке 3) додаје се тачка 3а) која гласи:

"- директору Службе за опште и заједничке послове покрајинских органа -190 бодова".

У истом члану мења се тачка 4) и гласи:

"- помоћнику покрајинског секретара са овлашћењем заменика
- директору дирекције
- директору Канцеларије за европске послове
- директору Стручне службе за реализацију програма привредног развоја Аутономне Покрајине Војводине
- директору Стручне службе код Покрајинског омбудсмана
- шефу Кабинета председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине
- шефу Кабинета председника Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине
- помоћнику покрајинског секретара
- помоћнику директора Службе за опште и заједничке послове покрајинских органа
- помоћнику секретара секретаријата
- помоћнику секретара Скупштине Аутономне Покрајине Војводине
- помоћнику секретара Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине -160 бодова".

Члан 2.

У члану 4. брише се став 5.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 452-00013/2006
Нови Сад, 30. август 2006. године

Председник
Извршног већа,
мр **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 10/92, 12/92, 1/95 и 3/2002), а у вези са чланом 52. став 1. Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини ("Службени гласник РС", бр. 41/2002)

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 18. септембра 2002. године, донело је

Одлуку о одређивању станова за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 15/2002 од 1.10.2002.

Члан 1.

Овом одлуком одређују се станови за службене потребе чије је коришћење везано за вршење одређених послова, задатака, службене дужности и функције.

Члан 2.

Станови за службене потребе у смислу члана 1. ове одлуке:

1) гарсоњера бр. 53, спрат IX, површине од 27,47 m^2, ул. Шекспирова бр. 9, у Новом Саду

2) једнособан стан бр. 9, спрат II, површине од 46,22 m^2, ул. Душана Васиљева бр. 9. у Новом Саду

3) једнособан стан бр. 19, спрат VI, површине од 31,49 m^2, ул. Душана Васиљева бр. 11, у Новом Саду

4) гарсоњера бр. 30, спрат VI, површине од 25,30 m^2, ул. Бошка Бухе бр. 10, у Новом Саду

5) једнособан стан бр. 19, спрат VI, површине од 31,18 m^2, ул. Душана Васиљева бр. 13, у Новом Саду

6) једнособан стан бр. 173, спрат VII, површине од 40,96 m^2, ул. Народног фронта бр. 27, у Новом Саду

7) једнособан стан бр. 165, спрат VI, површине од 40,96 m^2, ул. Народног фронта бр. 27, у Новом Саду

8) једнособан стан бр. 46, спрат VII, површине 41,59 m^2, ул. Булевар ослобођења бр. 28, у Новом Саду,

9) гарсоњера бр. 5, спрат I, површине 30,00 m^2, ул. Стевана Милованова бр. 10, у Новом Саду,

10) гарсоњера бр. 161, спрат VI, површине 24,90 m^2, ул. Балзакова бр. 2, у Новом Саду.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном листу АПВ".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 360-11/2002

Нови Сад, 18. септембра 2002. године

Председник
Извршног већа
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу члана 2. става 1. тачке 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АП Војводине", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03), а у вези са чланом 52. став 1. Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у држави својини ("Службени гласник РС", број: 41/02, 76/02, 125/03 и 88/04),

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 1. јуна 2005. године, донело је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о одређивању станова за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 9/2005 од 15.6.2005. године.

Члан 1.

У Одлуци о одређивању станова за службене потребе ("Службени лист АП Војводине", број: 15/02 и 9/05), у члану 2. после тачке 15. додаје се нова тачка 16) која гласи:
"16) једнособан стан бр. 116, спрат IV, површине 42,96 m^2, ул. Балзакова бр. 61, у Новом Саду".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број:360-00011/2006
Нови Сад, 15. март 2006. године

Председник
Извршног већа
мр **Бојан Пајтић**, с.р.

Страна 2020 - Број 54 Службени лист АПВ од 15. децембра 2018.
Број: 15/2020 - страна 2 - Службени лист АП Војводине - од 15. децембра 2018.
тачке 11, 12, 13, 14. и 15. које гласе:
"11) трособан, број 112, спрат I, површине 99,02 m^2, ул. Пап Павла бр. 7. у Новом Саду;
12) двоипособан, број 144, спрат IV, површине 71,75 m^2, ул. Народног фронта број 29. у Новом Саду;
13) двоипособан, број 151, спрат V, површине 67,75 m^2, ул. Народног фронта бр. 29. у Новом Саду;
14) једноипособан, број 35, спрат IX, површине 59,00 m^2, ул. Булевар ослобођења број 22. у Новом Саду;
15) једнособан, број 11, спрат V, површине 21,79 m^2, ул. Војводе Мишића број 2. у Новом Саду."

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 360-11/2002
Нови Сад, 1. јун 2005. године

Председник
Извршног већа
Мр **Бојан Пајтић**, с.р.

На основу члана 2. става 1. тачке 1. Одлуке о организацији и начину рада Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 10/92, 12/92, 1/95, 3/02, 23/02 и 17/03), а у вези са чланом 52. став 1. Уредбе о решавању стамбених потреба изабраних, постављених и запослених лица код корисника средстава у државној својини ("Службени гласник РС", број: 41/02, 76/02, 125/03 и 88/04),
Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 15. марта 2006. године, донело је

Одлуку о изменама и допунама Одлуке о одређивању станова за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 4/2006 од 6.4.2006. године.

Члан 1.

На основу чл. 35. и 36. став 2 Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ", број: 37/2014) и члан 71. став 1. Закона о становању и одржавању зграда ("Службени гласник РС", број: 104/2016),
Покрајинска влада, на седници одржаној 11. јула 2018. године, д о н е л а ј е

Одлуку о измени Одлуке о одређивању станова за службене потребе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 34/2018 од 11.7.2018. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Одлуци о одређивању станова за службене потребе ("Сл. лист АПВ", бр. 15/2002, 9/2005 и 4/2006) у члану 2. бришу се тачка 10. и тачка 12.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 360-2/2018
Нови Сад, 11. јул 2018. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу чалана 40. став 2. Одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 10/92, 11/92 и 2/95) и члана 55. Пословника Извршног већа АП Војводине ("Службени лист АПВ број 4/97 и 3/98) Извршно веће АП Војводине на седници одржаној 13.09.2001. године донело је

Одлуку о канцеларијском пословању

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 9/2001 од 25.9.2001. године.

Члан 1.

Овом Одлуком уређује се канцеларијско пословање покрајинских органа, организација и служби (у даљем тексту: органа покрајинске управе) у вршењу послова којима се остварују права и дужности Покрајине.
Ова Одлука примењује се и на органе општина и градова када врше поверене послове из оквира права и дужности Покрајине.

Члан 2.

Канцеларијским пословањем у смислу ове Одлуке сматра се: пријем, разврставање, евидентирање, достављање, кретање и чување предмета у току рада органа, отпремање, архивирање и чување архивираних предмета, излучивање безвредног регистратурског материјала и предају архивске грађе надлежном архиву, у раду органа покрајинске управе и других органа и организација када решавају о правима, обавезама и правним интересима странака у областима остваривања права и дужности Покрајине.

Члан 3.

Појмови утврђени Уредбом о канцеларијском пословању органа државне управе ("Службени гласник РС", број: 80/92) имају исто значење и у овој Одлуци.

Члан 4.

Поднесци се примају предајом од странака непосредно или на записник, пријемом преко поштанске службе и преко достављача.

За поднеске који су непосредно предати издаје се потврда о предаји поднеска, пријем поште преко поштанске службе врши се по прописима поштанске службе, а пријем поште која се доставља преко достављача потврђује се стављањем датума, читког потписа и печата овлашћеног лица на доставници, повратници или на копији акта чији се оригинал прима односно стављањем датума и читког потписа у доставној књизи.

Члан 5.

Основна евиденција о предметима и актима у органима покрајинске управе може се водити путем картотека, скраћеног деловодника или путем аутоматске обраде података.

Основна евиденција о предметима и актима обавезно садржи: класификациони знак из јединствене класификације предмета и аката по материји; основне податке о пошиљаоцу и примаоцу; податке из којих се може утврдити где се предмет односно акт налази, до архивирања.

Члан 6.

Разврставање примљених предмета и аката врши се по класификационим знацима, по садржини материје која се у предмету обрађује и по органима покрајинске управе.

По садржини материје предмети се разврставају у десет главних група, и то:

0 - уставно уређење, организација и рад органа и статистика;
1 - рад и радни односи и социјално осигурање;
2 - лична стања грађана, унутрашња управа;
3 - привреда;
4 - финансије;
5 - здравље и социјална заштита;
6 - просвета, наука, култура;
7 - правобранилаштво и правосуђе;
8 - одбрана;
9 - предмети који не спадају у групе од 0 до 8

У оквиру ове поделе на главне групе врши се даље рашчлањавање на групе (двоцифрени знаци) и подгрупе (троцифрени знаци).

Акт о рашчлањавању обавезних класификационих знакова на групе и подгрупе, доноси покрајински секретар надлежан за послове управе.

Члан 7.

Акти и предмети који су прописом одређени као службена тајна евидентирају се у посебне евиденције.

Старешина који руководи органом покрајинске управе, ако посебним прописом није другачије одређено, одређује који се акти и предмети сматрају тајним у складу са законом и другим прописом, утврђује степен тајности односно поверљивости, начин поступања са тим предметима и актима и мере њихове заштите.

Члан 8.

Акти службене преписке обавезно садрже: заглавље које се састоји из назива државе, аутономне покрајине, службене ознаке, ознаке броја и класификационог знака, броја и датума акта, назива и седишта примаоца, текста акта, броја прилога који се прилажу уз предмет односно акт, отиска службеног печата и функције и потписа овлашћеног лица.

Члан 9.

Предмети и акта примљени у писарници након разврставања и увођења у основну евиденцију стављају се у одговарајући омот и достављају у рад органима покрајинске управе путем интерне доставне књиге.

Начин доставе предмета и аката који се не заводе у основну евиденцију (пошта упућена на личност, позиви на седнице, као и позиви и обавештења о чијем приспећу није битно да постоји траг, службени листови, часописи и друге публикације) ће се уредити прописом из члана 14. ове Одлуке.

Члан 10.

Решени односно завршени предмети које треба отпремити, архивирати или уступити некој другој унутрашњој организационој јединици, враћају се писарници преко интерне доставне књиге.

Члан 11.

Завршени предмети и други регистратурски материјали чувају се у архиви према редним бројевима из архивске књиге, која се води као општи инвентарски преглед целокупног архивског материјала.

Члан 12.

Органи покрајинске управе дужни су да врше текуће одабирање и излучивање безвредног регистратурског материјала у складу са утврђеним листама категорија регистратурског материјала и роковима чувања.

Листа категорија регистратурског материјала, рокови чувања, начин одабирања и излучивања безвредног регистратурског материјала ће се уредити прописом из члана 14. ове Одлуке.

Члан 13.

Органи покрајинске управе обавезни су да поступају по Уредби о канцеларијском пословању органа државне управе ("Службени гласник РС" број 80/92) и Упутство о канцеларијском пословању органа државне управе ("Службени гласник РС" број 10/93 и 14/93) кад врше поверене послове државне управе из оквира права и дужности Републике.

Члан 14.

Покрајински секретар надлежан за послове управе, донеће пропис којим ће се на ближи начин уредити поступање са предметима у раду органа покрајинске управе у складу са одговарајућим прописима из области канцеларијског пословања, као и друга питања везана за организацију и рад органа на пријему, решавању и архивирању предмета и аката.

Члан 15.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Извршно веће Аутономне Покрајине Војводине

Број: 031-00001/2001
Нови Сад, 13. септембр 2001.

ПРЕДСЕДНИК
Извршног већа,
Ђорђе Ђукић, с.р.

На основу чл. 16. став 2, 24. став 2. и 50. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/2014, 54/2014 - други пропис, 37/2016, 29/2017 и

24/2019) и члана 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском антикорупцијском плану ("Службени лист АПВ", број: 45/18), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице доноси

Правилник о поступању по пријавама и притужбама на рад запослених у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 52/2019 од 11.12.2019. године, а ступио је на снагу 19.12.2019.

Члан 1.

Овим правилником уређују се начин поступања по пријавама и притужбама (у даљем тексту: пријава) на рад запослених у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат), као и рокови поступања и мере које се предузимају у вези с поднетим пријавама.

Члан 2.

Пријава у смислу овог правилника јесте поднесак у коме се износе примедбе на рад или поступање запосленог у Секретаријату, а које се односе на његово законито поступање, поступање у складу с правилима добре управе, професионалним стандардима и етичким правилима понашања, као и с правилима комуникације с грађанима и другим странкама, те свако друго понашање које је супротно принципима и одредбама Кодекса понашања службеника и намештеника у органима Аутономне покрајине Војводине.

Члан 3.

Пријаву може поднети свако физичко и правно лице, као и организације без својства правног лица.

Члан 4.

Пријава се сачињава у писаној или усменој форми и може се поднети путем поште, писарнице покрајинских органа, електронским путем или усмено на записник у просторијама Секретаријата.

Пријава треба да садржи кратак опис поступања на које се односи, име и презиме и контакт подносиоца пријаве.

Секретаријат нема обавезу да поступа по анонимним пријавама.

Ако пријава садржи елементе који могу бити основ за подношење неког другог правног средства, подносилац ће бити поучен да заштиту права може остварити и у другом поступку пред надлежним органом.

Ако Секретаријат процени да није надлежан за одлучивање по пријави, обавестиће о томе подносиоца и поучити га на који начин се може обратити надлежном органу.

На подношење пријаве не плаћа се такса.

Члан 5.

У Секретаријату се води евиденција свих запримљених пријава које се прослеђују на даље поступање непосредном руководиоцу запосленог против кога је пријава поднета.

Члан 6.

Ако је пријава непотпуна, односно ако не садржи чак ни основне информације које би омогућиле њено испитивање, подносилац ће бити поучен о начину на који може употпунити своју пријаву у разумном року који не може бити краћи од осам дана.

Ако подносилац пријаве не употпуни пријаву у остављеном року, пријава се одбацује.

Члан 7.

Непосредни руководилац затражиће од запосленог против кога је поднета пријава да се у року од осам дана изјасни о наводима из пријаве.

По пријави ће се поступити и ако запослени не достави изјашњење.

Након разматрања свих списа у вези с предметном пријавом, о пријави одлучује покрајински секретар, на основу предлога непосредног руководиоца.

Члан 8.

У одлуци о пријави утврђује се да ли постоји повреда правила поступања или понашања запосленог.

Уколико је пријава основана, у одлуци се наводи мера која ће бити предузета ради отклањања утврђене неправилности у поступању или понашању запосленог.

Обавештење о донетој одлуци о поднетој пријави доставља се подносиоцу електронском или обичном поштом, најкасније у року од 30 дана од дана подношења пријаве.

Члан 9.

Најкасније до краја фебруара текуће године, на колегијуму секретара, разматрају се све одлуке по пријавама донете у претходној години, израђује се анализа делотворности поступања по поднетим пријавама, идентификују се радни процеси у којима се јављају неправилности и дефинишу се мере за унапређивање рада запослених, о чему се сачињава годишњи извештај који чини саставни део информатора о раду Секретаријата.

Приликом разматрања одлука по пријавама и израде анализе, посебно се идентификују радни процеси који су највише изложени ризицима за настанак корупције.

Члан 10.

Покрајински секретар ће посебним решењем одредити лице задужено за пријем пријава, вођење евиденције о запримљеним пријавама, достављање обавештења о донетој одлуци подносиоцу пријаве, припрему материјала за разматрање одлука по пријавама донетим у претходној години, израду анализе делотворности по поднетим пријавама и израду годишњег извештаја.

Лице из става 1. овог члана именоваће се у року од 15 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и објављује се на огласној табли и интернет страници Секретаријата.

Број: 128-117-16/2019-02

Дана: 10.12.2019. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**)

На основу члана 16. став 2. и члана 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", бр. 37/14, 54/14 - друга одлука, 37/16, 29/17 и 24/19) и члана 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском антикорупцијском плану ("Службени гласник РС", број 45/18), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице доноси

Правилник о административним процедурама и спровођењу поступка њихове контроле у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 52/2019 од 11.12.2019. године, а ступио је на снагу 19.12.2019.

Члан 1.

Овим правилником прописују се административне процедуре за остваривање права и регулисање обавеза корисника услуга (у даљем тексту: административна процедура) и поступак њихове контроле у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

У Секретаријату, административне процедуре јесу оне које су садржане у регистру објављених административних процедура на интернет страници Секретаријата, а у вези су с надлежностима Секретаријата, и то су процедуре за:

- лиценце за рад наставника, васпитача и стручних сарадника;
- лиценце за директоре образовних установа;
- стручни испит за секретаре образовних установа;
- правосудни испит;
- судске тумаче;
- државни стручни испит;
- језичке испите;
- давање сагласности на употребу грба;
- давање сагласности на садржину и изглед печата;
- верификацију установа;
- употребу имена "Војводина".

Члан 2.

Административна процедура садржи податке о правном основу, фазама и роковима за одлучивање, као и обрасце захтева којима се корисник услуге обраћа Секретаријату, с пописом потребне пратеће документације и контакт подацима запослених задужених за давање информација.

Члан 3.

Контрола административне процедуре у Секретаријату спроводи се у две фазе.

Прва фаза контроле подразумева контролу акта у поступку његове израде којим се решава о захтеву за остваривање права и регулисање обавеза корисника услуга, као и других аката насталих у раду Секретаријата.

Друга фаза подразумева контролу решеног предмета о захтеву за остваривање права и регулисање обавеза корисника услуга.

Члан 4.

Прва фаза контроле спроводи се тако што се на један примерак акта из члана 3. став 2. ставља отисак штамбиља, на којем постоји простор за потпис запосленог који је акт сачинио и за потпис запосленог који је акт контролисао.

Контролу акта дужан је да изврши сам запослени, стављањем потписа на отиску штамбиља у делу "документ сачинио".

Потом, контролу акта дужан је да изврши и да то потписом потврди шеф одсека / начелник одељења, непосредно надређен према акту о систематизацији или врсти послова запосленом који је акт сачинио и помоћник покрајинског секретара из делокруга рада сектора којим руководи, стављањем потписа на отиску штамбиља у делу "контролисао".

За достављање акта на потпис покрајинском секретару или другом овлашћеном лицу, акт мора да садржи најмање два потписа.

Члан 5.

Друга фаза контроле спроводи се тако да се осигура редовност, периодичност и насумичност у одабиру решеног предмета о захтеву за остваривање права и регулисање обавеза корисника услуга за контролу, како би се избегле злоупотребе у самом спровођењу контроле.

Контролу спроводи помоћник покрајинског секретара у сектору којим руководи, у складу с планом и програмом годишње контроле.

Помоћник сачињава план и програм годишње контроле најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину, за сектор којим руководи.

План и програм годишње контроле садржи назив административне процедуре која се контролише и број решених предмета који се контролишу, а који не може бити мањи од пет по административној процедури која је предмет контроле.

Контрола се спроводи два пута у току календарске године и то за период јануар-јун, најкасније до 15. јула текуће године, те за период јул-децембар, најкасније до 15. јануара наредне године.

О спроведеној контроли помоћник покрајинског секретара сачињава извештај који садржи назив и број предмета који је контролисао, констатацију да нема неправилности односно евентуалне уочене неправилности и предложене мере за њихово отклањање.

Члан 6.

На основу појединачних извештаја помоћника покрајинског секретара, Одељење за заједничке послове, најкасније до краја јануара текуће године за претходну годину,

сачињава годишњи извештај о спроведеној контроли који се објављује на интернет страници Секретаријата.

Члан 7.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и објављује се на огласној табли и интернет страници Секретаријата.

Број: 128-031-281/2019-02

У Новом Саду, 10. децембра 2019. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**)

На основу члана 16. став 2. и члана 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 37/14, 54/14 - друга одлука, 37/16, 29/17 и 24/19), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице доноси

Правилник о поступку за припрему, постављање и ажурирање садржаја на веб-презентацији Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 52/2019 од 11.12.2019. године, а ступио је на снагу 19.12.2019.

Члан 1.

Овим правилником уређују се поступак за припрему, постављање и ажурирање садржаја на веб-презентацији Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

Члан 2.

Под садржајима који се постављају на веб-презентацију Секретаријата, у смислу овог правилника, подразумевају се основни садржаји и допунски садржаји.

ОСНОВНИ САДРЖАЈИ јесу информације и документи који се односе на податке о делокругу и организацији рада у Секретаријату, као и документи у вези с радом Секретаријата, који су на веб-презентацији представљени у следећим деловима:

- О нама - информације о организационој структури, делокругу рада Секретаријата, биографијама и овлашћењима функционера и службеника на положају;

- Сервиси - регистар објављених административних процедура за остваривање права и обавезе корисника услуга, а у вези с надлежностима Секретаријата (лиценце за рад наставника, васпитача и стручних сарадника, лиценце за директоре образовних установа, стручни испит за секретаре образованих установа, правосудни испит, судски тумачи, државни стручни испит, језички испити, давање сагласности на употребу грба, давање сагласности на садржину и изглед печата, употреба имена "Војводина" и верификација установа), као и службене евиденције у вези са административним процедурама;

- Пројекти - информације о актуелним и завршеним пројектима, о партнерима у пројектима и учесницима, као и о награђенима у пројектима;

- Документи - списак важећих прописа у вези с надлежностима Секретаријата, као и архива докумената, формулари, обрасци и захтеви у вези са остваривањем права и обавеза корисника услуга, информатор о раду Секретаријата и база службених листова Аутономне покрајине Војводине (од 2006. године) у ПДФ формату, информације о заштити података о личности и документа у вези са спровођењем Покрајинског антикорупцијског плана (ПАП);

- Линкови - линкови према органима и организацијама у Републици Србији и партнерима у пројектима;

- Контакти - основни подаци о Секретаријату (адреса, контакт телефон, имејл) и контакти запослених;

- Надлежности Аутономне покрајине Војводине - база надлежности, делокруга и овлашћења покрајинских органа управе.

ДОПУНСКИ САДРЖАЈИ јесу информације и документи који су у вези са актуелним догађајима који су на веб-презентацији представљени у следећем делу:

- Вести - информације о раду и актуелним догађајима, конкурсима и огласима, јавним набавкама и јавним позивима, архива вести и архива конкурса, јавне расправе, као и преглед вести других медија о Секретаријату.

Члан 3.

Запослени, као и постављено и изабрано лице у Секретаријату, има право и дужност да иницира припрему, постављање и ажурирање основног и допунског садржаја на веб-презентацији Секретаријата.

Лица из става 1. нарочито су дужна да иницирају припрему, постављање и ажурирања основног и допунског садржаја на веб-презентацији Секретаријата уколико је то одређено прописима.

Уколико је иницијативу упутио запослени, потребна је писмена сагласност помоћника покрајинског секретара из чијег сектора је запослени.

Члан 4.

Запослени припрема радну верзију основног или допунског садржаја на следећи начин:

- наслов допунског садржаја пише се малим словима и садржи до 60 карактера;
- изузетно, наслов докумената пише се малим словима и садржи до 150 карактера;
- текст допунског садржаја садржи до 1.600 карактера;
- када је у питању текст јавних набавки и конкурса, посебно се назначава рок за подношење понуде, односно пријаве;
- уколико садржај треба да буде међу издвојеним вестима, посебно се назначава до ког датума се вест налази међу издвојеним вестима;
- уколико је садржај потребно поставити на фејсбук страници Секретаријата, то се посебно назначава;
- уколико се уз садржај доставља и прилог (нпр. документ, фотографија, линк, снимак), он се доставља електронски уз текст, уз обавезно навођење назива прилога у имејлу;
- документи се достављају у следећим форматима: doc, docx, pdf, xls, zip;
- у прилогу може бити до пет фотографија, димензија минимум 700 x 400 px; оријентација - landscape, а пожељно је да снимак буде квалитетан и јасан;
- уколико се као прилог поставља линк који је видео-снимак, он треба да буде титлован, односно мора бити написано све што видео-снимак садржи;
- уколико се документ, фотографија или видео-снимак преузимају из других извора, обавезно је навести извор;
- уколико је потребно да се постојећи садржај архивира на веб-презентацији, то се мора посебно назначити.

На радну верзију запослени прибавља сагласност помоћника у чијем сектору је запослен и - по прибављеној сагласности - радну верзију основног или допунског садржаја доставља на лекторисање и превођење.

Члан 5.

Захтев за лекторисање и превођење доставља се у складу са Упутством о начину рада преводилаца и лектора у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, уз обавезну назнаку рока за лекторисање односно превођење.

Уколико не постоји могућност да се материјал преведе односно лекторише у назначеном року, материјал се преводи односно лекторише кад се за то стекну услови.

Преводиоци и лектори достављају електронски лекторисан односно преведен садржај. Садржај чини прилог имејла, а назив прилога исписује се на српском језику, латиничким писмом, са ознаком превода (нпр. statut_apv_hu; statut_apv_sl; statut_apv_rum; statut apv_rus; statut_apv_hr; statut_apv_eng или evropska_nedelja_programiranja_eng).

Запослени доставља лекторисан текст односно превод одговорном уреднику веб-презентације Секретаријата (у даљем тексту: одговорни уредник), уз навођење тачног дела веб-презентације Секретаријата на који се садржај поставља (нпр. Документи/Документи/Област - употреба симбола).

Одговорни уредник дужан је да се стара о благовременом достављању превода садржаја за веб-презентацију, те да прати и контролише објављивање превода садржаја постављеног на веб-презентацији.

Члан 6.

Одговорни уредник доставља садржај ради објављивања оператерима веб-презентације Секретаријата (у даљем тексту: оператер).

Након постављања садржаја на веб-презентацији Секретаријата, оператер доставља обавештење о урађеном послу уз које доставља линк одговорном уреднику, запосленом из члана 4. став 1. и помоћнику покрајинског секретара из чијег сектора је запослени.

Уколико се утврди да је објављен неодговарајући садржај, неправилност се исправља у року од 24 сата односно првог наредног радног дана.

Члан 7.

Одговорни уредник има право да врати садржај за веб-презентацију ради исправке односно допуне.

На поступак исправке односно допуне сходно се примењују одредбе овог упутства које се односе на поступак припреме, постављања и ажурирања садржаја.

Одговорни уредник може одлучити да не објави садржај уколико запослени из члана 4. став 1. не поступи по налогу одговорног уредника, као и у другим оправданим случајевима, о чему - уз образложење обавештава - покрајинског секретара, запосленог и помоћника покрајинског секретара из чијег сектора је запослени.

Члан 8.

Основни садржаји мењају се по потреби, а додатни садржаји постављају се према актуелности, најраније један радни дан пре догађаја односно најкасније један радни дан после догађаја.

Запослени су дужни да ажурирају садржај на веб-презентацији Секретаријата чим наступи промена.

Једном у три месеца, одговорни уредник обавештава имејлом помоћнике покрајинског секретара и начелнике Одељења за лекторисање и послове превођења и Одељења за заједничке послове о потреби евентуалног ажурирања веб-презентације.

Садржај се мења по истом поступку као што се и поставља на веб-презентацији Секретаријата, уз обавезну назнаку дела веб-презентације који се мења.

Уколико се уносе нови подаци или се мењају постојећи у делу веб-презентације "контакти" и "контакт телефони", особа задужена за контакт у Секретаријату и непосредно надређени руководилац достављају одговорном уреднику електронско обавештење у којем је потребно навести тачан део веб-презентације који се мења, име и презиме, задужење запосленог, број канцеларије, број телефона и имејл адресу.

Члан 9.

Овај правилник се не примењује на поступак објављивања закона, општих аката Скупштине АП Војводине, Покрајинске владе и Секретаријата, те на објављивање "Службеног листа АП Војводине" и аката у поступку јавних набавки.

Закони и општи акти Скупштине АП Војводине и Покрајинске владе значајни за рад Секретаријата и општи акти Секретаријата објављују се на веб-презентацији у року од седам дана од дана ступања на снагу.

Помоћник покрајинског секретара доставља одговорном уреднику текст акта из става 2, који се односи на област рада сектора којим руководи, уз обавезно навођење дела веб-презентације Секретаријата на који се пропис поставља.

Лице задужено за контакт у правном лицу које штампа "Службени лист АПВ", након сачињавања "Службеног листа АПВ" у електронском облику доставља текст одговорном уреднику и одговорном уреднику "Службеног листа АПВ" у Секретаријату, ради објављивања на веб-презентацији.

Акте у поступку јавних набавки Комисија за јавне набавке благовремено доставља одговорном уреднику ради објављивања, уз навођење дела веб-презентације Секретаријата на који се акт поставља.

Члан 10.

Одговорног уредника решењем именује и разрешава покрајински секретар.

Одговорни уредник стара се о изгледу веб-презентације, односно о концепту, структури, развоју и осавремењавању, у складу с техничким могућностима и прописаним стандардима, иницира постављање садржаја, стара се о благовременом и тачном постављању садржаја на веб-презентацији, прати и анализира статистике веб-презентације с циљем њеног побољшања и стара се о објављивању садржаја на друштвеним мрежама.

Одговорни уредник за свој рад одговара покрајинском секретару.

Члан 11.

Одговорни уредник, у сарадњи са администратором веб-презентације Секретаријата (у даљем тексту: администратор), доноси годишњи програм развоја веб-презентације, најкасније до 31. децембра текуће године за наредну годину, уз анализу техничке изводљивости годишњег програма развоја веб-презентације, коју сачињава администратор.

Сагласност на годишњи програм даје покрајински секретар.

Члан 12.

Администратора решењем именује и разрешава покрајински секретар.

Администратор је дужан да прати стандарде и прописе у области информационих технологија, да благовремено спроводи техничке измене на веб-презентацији и да - у складу с техничким могућностима - извршава налоге одговорног уредника.

Администратор поставља веб-презентацију на сервер Покрајинске владе и стара се о техничкој исправности веб-презентације и то у сарадњи са администратором Управе за заједничке послове покрајинских органа и по његовом одобрењу.

За свој рад, администратор одговара одговорном уреднику, помоћнику покрајинског секретара надлежном за област управе и покрајинском секретару.

Члан 13.

Оператера решењем именује и разрешава покрајински секретар.

Оператер је дужан да благовремено и тачно постави садржај на веб-презентацији и да извршава налоге одговорног уредника.

За свој рад, оператер одговара одговорном уреднику, помоћнику покрајинског секретара надлежном за област управе и покрајинском секретару.

Члан 14.

У хитним и другим изузетним случајевима, одговорни уредник - уз сагласност покрајинског секретара - може одлучити да се на поступак за припрему, постављање и ажурирање садржаја на веб-презентацији овај правилник односно поједине његове одредбе не примењују.

Члан 15.

Покрајински секретар ће именовати одговорног уредника, администратора и оператера у року од три дана од дана доношења овог правилника.

Члан 16.

Ступањем на снагу овог правилника, престаје да важи Упутство о поступку за припрему, постављање и ажурирање садржаја на веб-презентацији Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице број: 128-031-236/2015-02, од 8. децембра 2015. године.

Члан 17.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и објављује се на огласној табли и интернет страници Секретаријата.

Број: 128-031-280/2019-02

У Новом Саду, 10. децембра 2019. године

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Nyilas Mihály

(**Михаљ Њилаш**)

На основу члана 16. став 9. Уредбе о буџетском рачуноводству ("Службени гласник РС" бр. 125/03 и 12/06), чл. 16. и 24. ст. 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ" број 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), а у вези са Законом о буџетском систему ("Сл. гласник РС" бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17 и 95/18), покрајински секретар за образовање, прописе, управу националне мањине - националне заједнице, дана 22.01.2019. године, донео је

Правилник о организацији буџетског рачуноводства Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 5/2019 од 23.1.2019. године, када је и ступио на снагу.

I. Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником уређује се обављање финансијских послова, вођење буџетског књиговодства, утврђивање одговорних лица, попис потраживања и обавеза, састављање и достављање финансијских извештаја и закључивање и чување пословних књига, рачуноводствених исправа и финансијских извештаја у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

II. Обављање финансијских послова

Члан 2.

Секретаријат своје финансијско пословање обавља преко рачуна извршења буџета АП Војводине, који се води у оквиру консолидованог рачуна трезора АП Војводине, а рачуноводствено евидентирање у главној књизи трезора, у Покрајинском секретаријату за финансије.

У Сектору за материјално-финансијске послове обављају се материјално-финансијски послови за потребе Секретаријата и са њима повезани студијско-аналитички, рачуноводствени и административни послови, који се односе на: израду предлога буџета Секретаријата, годишњег финансијског плана Секретаријата, кварталних планова и извештаја о извршењу финансијских планова Секретаријата; инвестиционо и текуће одржавање установа у области образовања на територији Покрајине, односно израду планова инвестиционог и текућег одржавања установа у области образовања и реализацију тих планова; планирање и анализу финансирања установа у области образовања и учествовање у изради финансијских извештаја о финансирању установа у области образовања; извршење финансијских обавеза Секретаријата односно спровођење поступака доделе буџетских средстава крајњим корисницима; послови из области јавних набавки за потребе Секретаријата; учествовање у изради финансијских планова и извештаја о финансирању индиректних корисника у области образовања; организовање интерне контроле наменског коришћења буџетских средстава; организовање контроле наменског коришћења буџетских средстава од стране крајњих корисника; остваривање сарадње са републичким органима, органима покрајинске управе и органима јединица локалне самоуправе.

У Сектору за материјално-финансијске послове, уже унутрашње јединице су:

- Одељење за материјално-финансијске послове у области образовања;
- Одељење за материјално-финансијске послове, у оквиру којег се налази Одсек за материјално-финансијске послове.

Одељењем за материјално-финансијске послове у области образовања и Одељењем за материјално-финансијске послове руководе начелници одељења, а који су за свој рад непосредно одговорни помоћнику секретара за материјално-финансијске послове.

Одсеком за материјално-финансијске послове руководи шеф одсека, који је за свој рад одговоран начелнику Одељења за материјално-финансијске послове и помоћнику секретара за материјално-финансијске послове.

III. Вођење буџетског књиговодства

1. Организација књиговодства

Члан 3.

Буџетско књиговодство у Секретаријату чине помоћне књиге и евиденције које се воде по систему двојног књиговодства на прописаним субаналитичким (шестоцифреним) контима, у складу с Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем ("Службени гласник РС" бр.: 16/2016, 49/2016, 107/2016, 46/2017, 114/2017, 20/2018, 36/2018, 93/2018 и 104/2018).

У Одељењу за материјално-финансијске послове, у Одсеку за материјално-финансијске послове обавља се аналитичко рашчлањавање у оквиру прописаних субаналитичких конта на субсубаналитичка конта (седмоцифрена и вишецифрена) ради обезбеђивања помоћне књиговодствене евиденције у складу са потребама. Збирови субсубаналитичких конта морају дати збирове субаналитичких (шестоцифрених) конта.

Аналитичко рашчлањавање прописаних субаналитичких конта на субсубаналитичка конта врши књиговођа помоћних књига и евиденција.

Члан 4.

Буџетско књиговодство обавља се у оквиру Сектора за материјално финансијске послове чијим радом руководи помоћник покрајинског секретара за материјално-финансијске послове. Буџетско књиговодство организује се тако што се обезбеде подаци на основу којих се: могу утврђивати приходи - примања и расходи - издаци, може омогућити увид у стање и кретање обавеза, утврђивати резултат пословања, састављати годишњи и тромесечни

периодични финансијски извештаји, израђивати анализе и информације о пословању и раду и други извештаји по потреби.

2. Основ за вођење буџетског књиговодства

Члан 5.

Вођење буџетског књиговодства заснива се на примени готовинске основе по којој се трансакције и пословни догађаји евидентирају у тренутку када се готовинска средства приме, односно исплате.

Рачуноводствена евиденција, за потребе интерног извештавања води се применом обрачунске основе.

3. Пословне књиге

Члан 6.

Пословне књиге Секретаријата воде се у оквиру организационе јединице Одељење за материјално-финансијске послове, у Одсеку за материјално-финансијске послове (Сектор за материјално-финансијске послове) и састоје се од помоћних књига и евиденција.

Путем помоћних књига и евиденција врши се: аналитичко евидентирање купаца, добављача, плата, евиденција извршених исплата, евиденција остварених прилива, евиденција донација и извршења финансијског плана Секретаријата (на годишњем и кварталном нивоу), евиденције захтева за плаћање, евиденције уговора, као и друге помоћне евиденције.

Облик и садржину пословних књига и других евиденција, осим оних чији изглед налажу одговарајући законски прописи, утврђује начелник Одељења за материјално-финансијске послове у области образовања и начелник Одељења за материјално-финансијске послове уз сагласност помоћника покрајинског секретара за материјално-финансијске послове.

Члан 7.

Помоћне књиге и помоћне евиденције воде се у слободним листовима - књигама или у електронском облику (софтвер).

Обавезно је коришћење софтвера који обезбеђује чување података о свим прокњиженим трансакцијама и пословним догађајима, те омогућава функционисање система интерних рачуноводствених контрола, а онемогућава брисање прокњижених пословних промена.

Члан 8.

Вођење помоћних књига и евиденција мора бити уредно, ажурно и мора обезбедити увид у хронолошко књижење (евидентирање) трансакција и пословних догађаја.

Помоћне књиге морају бити усаглашене с трансакцијама и пословним догађајима у главној књизи трезора и с помоћним евиденцијама у Секретаријату. Обавезе и потраживања усаглашавају се пре њиховог пописа, као и пре припреме финансијских извештаја.

Члан 9.

Пословне књиге имају карактер јавних исправа.

Пословне књиге воде се за период од једне буџетске године. Сходно томе, пословне књиге закључују се са стањем на дан 31. децембра, док се отварају 1. јануара следеће пословне године.

Пословне књиге које се воде у електронском облику и које се закључују на крају године штампају се према потребама, о чему одлучује помоћник покрајинског секретара за материјално-финансијске послове, на предлог начелника Одељења за материјално-финансијске послове у области образовања и начелника Одељења за материјално-финансијске послове.

4. Рачуноводствене исправе и рокови књижења

Члан 10.

Под рачуноводственом исправом сматра се писмени доказ о насталој трансакцији и пословном догађају, који садржи све податке према којима се врши књижење у пословним књигама.

У пословне књиге могу се уносити трансакције и пословни догађаји само на основу валидних рачуноводствених исправа (докумената) из којих се може сазнати основ настале промене.

Рачуноводственом исправом сматра се и исправа која се саставља у књиговодству, на основу које се обавља књижење у пословним књигама (на пример: закључни листови на основу којих се отварају пословне књиге, решења о ликвидацији мањкова и вишкова по попису, исправе о усаглашавању потраживања и обавеза, обрачуни, прегледи, спецификације, писане исправе о исправљању грешака насталих у раду књиговодства и друге исправе којима се доказује вредносна промена на обавезама).

Члан 11.

Рачуноводствена исправа саставља се на месту и у време настанка пословног догађаја, у потребном броју примерака, од којих један примерак задржава лице које је исправу саставило, док се други примерак доставља књиговодству на књижење.

Члан 12.

Пре књижења у пословним књигама, рачуноводствену исправу морају потписати лице одговорно за настали пословни догађај, лице које је исправу саставило и лице које је исправу контролисало, јер тиме они гарантују да је исправа истинита и да верно приказује пословни догађај.

Уколико је у попуњавању рачуноводствене исправе настала грешка, исправка се, изузетно, може урадити тако што ће се погрешан податак прецртати танком цртом и изнад њега исписати исправан податак. Наведену исправку мора оверити лице које саставља рачуноводствену исправу. Свака исправка мора бити спроведена и у одговарајућој бази података. Када је у питању документ готовинског и безготовинског платног промета, не смеју се исправљати грешке, већ се мора саставити нови документ. Исто важи и за документа која се достављају пословним партнерима.

Члан 13.

Примљене рачуноводствене исправе књиже се у пословним књигама истог дана, а најкасније наредног дана од дана добијања рачуноводствене исправе.

IV. Утврђивање одговорних лица

Члан 14.

Покрајински секретар одговоран је за преузимање обавеза, њихову верификацију, одобравање плаћања које треба извршити из одобрених буџетских средстава за раздео Секретаријата и оверавање рачуноводствених исправа за уплату средстава која припадају буџету, као и за закониту, наменску, економичну и ефикасну употребу буџетских апропријација.

Покрајински секретар, као наредбодавац, поједина овлашћења из става 1. овог члана решењем може пренети и на друга лица у Секретаријату.

Члан 15.

Помоћник секретара за материјално-финансијске послове руководи радом Сектора; организује, обједињава и усмерава рад извршилаца у Сектору; одговара за благовремено, законито и правилно обављање послова у Сектору; распоређује послове на непосредне извршиоце у Сектору и пружа им потребну стручну помоћ; обавља материјално-финансијске и са њима повезане студијско-аналитичке послове, те предлаже потребне мере у области рада Сектора; учествује у припреми и извршењу буџета или финансијског плана Секретаријата; сарађује са републичким органима, органима покрајинске управе и органима јединица локалне самоуправе при вршењу послова из делокруга Сектора и обавља послове вођења поступка и одлучивања у управној ствари.

Начелник Одељења за материјално-финансијске послове у области образовања руководи радом Одељења; организује, обједињава и усмерава рад извршилаца у Одељењу; одговара за благовремено, законито и правилно обављање послова у Одељењу; распоређује послове на непосредне извршиоце у Одељењу и пружа им потребну стручну помоћ; обавља најсложеније стручне послове у области материјално-финансијског пословања; прати примену закона и других прописа којима се уређује материјално-финансијско пословање и пословање са трезором, уочава проблеме у њиховој примени и извештава о томе покрајинског секретара; контролише и одговара за исправност и тачност материјално-финансијске документације; обезбеђује извршавање буџетских финансијских обавеза Секретаријата; координира рад запослених на изради плана јавних набавки Секретаријата; планира и анализира финансирање установа у области образовања; прати и контролише финансирање делатности установа у образовању; учествује у изради финансијског плана Секретаријата за финансирање установа у области образовања; организује израду консолидованих финансијских извештаја; контролише податке за израду завршног рачуна Секретаријата из области образовања; проучава потребе за текућим поправкама, инвестиционом одржавању и инвестицијама у области образовања; координира материјално-финансијску реализацију планова у области образовних пројеката, текућих поправки, инвестиционог одржавања и инвестиција у области образовања; организује интерну контролу наменског коришћења средстава у области реализације образовних пројеката, текућих поправки, инвестиционог одржавања и инвестиција установа образовања; учествује у припреми и извршењу буџета или финансијског плана Секретаријата.

Начелник Одељења за материјално-финансијске послове руководи радом Одељења; организује, обједињава и усмерава рад извршилаца у Одељењу; одговара за благовремено, законито и правилно обављање послова у Одељењу; распоређује послове на непосредне извршиоце у Одељењу и пружа им потребну стручну помоћ; обавља сложене стручне послове у области материјално-финансијског пословања; прати примену закона и других прописа којима се уређује материјално-финансијско пословање и пословање са трезором, уочава проблеме у њиховој примени и извештава о томе покрајинског секретара; контролише и одговара за исправност и тачност материјално-финансијске документације; обезбеђује извршавање буџетских финансијских обавеза Секретаријата; координира рад запослених на изради плана јавних набавки Секретаријата; учествује у изради финансијског плана Секретаријата; организује израду консолидованих финансијских извештаја; контролише податке за израду завршног рачуна Секретаријата; учествује у припреми и извршењу буџета или финансијског плана Секретаријата, учествује у буџетирању, финансијској реализацији и изради финансијских извештаја о пројектима из области остваривања права националних мањина - националних заједница и у области управе, који се финансирају из буџетских средстава и из фондова Европске уније.

Шеф Одсека за материјално-финансијске послове руководи радом Одсека; организује, обједињава, усмерава и контролише рад извршилаца у Одсеку; одговара за благовремено, законито и правилно обављање послова у Одсеку; распоређује послове на непосредне извршиоце у Одсеку и пружа им потребну стручну помоћ; обавља сложене стручне материјално-финансијске и студијско-аналитичке послове из делокруга Одсека; предлаже и припрема годишњи финансијски план, квартално планове и извештаје о извршењу финансијског плана Секретаријата; обавља контролу извршавања финансијских обавеза из делокруга рада Секретаријата; остварује непосредну сарадњу са ресорним покрајинским органима и службама по питању преузимања и реализације финансијских обавеза; учествује у буџетирању, финансијској реализацији и изради финансијских извештаја о пројектима из области остваривања права националних мањина - националних заједница и у области управе, који се финансирају из буџетских средстава и из фондова Европске уније; координира рад запослених на изради плана јавних набавки Секретаријата.

Утврђене функције одговорности запослених лица овим чланом правилника и функције наредбодавца (руководиоца) из члана 14. овог правилника, не могу се поклапати.

Члан 16.

За настали пословни догађај одговоран је запослени који непосредно учествује у настанку пословног догађаја.

Члан 17.

За састављање рачуноводствене исправе одговоран је запослени који непосредно учествује у њеном састављању и дужан је да својим потписом на исправи гарантује да је она истинита и да верно приказује пословни догађај.

Члан 18.

За контролу законитости и исправности рачуноводствене исправе за настали пословни догађај одговоран је запослени који контролише исправе и који је дужан да својим потписом на исправи гарантује да је она истинита и да верно приказује пословни догађај.

Члан 19.

За оверу настале пословне промене одговоран је покрајински секретар, односно лице на које је покрајински секретар решењем пренео овлашћење.

Члан 20.

Утврђене функције одговорности запослених лица из чл. од 17. до 19. овог правилника не смеју се поклапати.

Члан 21.

Сектор за материјално-финансијске послове Покрајинском секретаријату за финансије доставља евиденциону листу депонованих потписа за запослене којима је утврђена одређена одговорност и/или овлашћење.

V. Усклађивање пословних књига и попис обавеза и потраживања

Члан 22

Помоћне књиге и евиденције усклађују се с главном књигом пре пописа потраживања и обавеза и пре припреме финансијских извештаја.

Члан 23

Стање потраживања и обавеза усаглашава се на дан састављања годишњег финансијског извештаја (31. децембра).

Члан 24

Ради усклађивања стања обавеза и потраживања у књиговодственој евиденцији са стварним стањем које се утврђује пописом на крају буџетске године, врши се попис са стањем на дан 31. децембра текуће године.

Члан 25

Начин и рокови вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, морају бити у складу с прописом који доноси министар финансија.

VI. Састављање и достављање финансијских извештаја

Члан 26.

У оквиру Сектора за материјално-финансијске послове састављају се тромесечни периодични финансијски извештаји у току године за периоде: јануар-март, јануар-јун, и јануар-септембар, а на крају буџетске године са стањем на дан 31. децембра - саставља се годишњи финансијски извештај о извршењу финансијског плана Секретаријата.

Члан 27.

Тромесечни периодични финансијски извештаји и годишњи финансијски извештај, састављају се применом готовинске основе, сагласно члану 5. овог правилника.

Члан 28.

Тромесечни периодични финансијски извештаји и годишњи финансијски извештај о извршењу финансијског плана Секретаријата састављају се према евиденцијама о примљеним средствима и извршеним плаћањима, која су усаглашена са Сектором за трезор (Покрајинског секретаријата за финансије), као и према другим помоћним евиденцијама које се воде у Сектору за материјално-финансијске послове.

Члан 29

Тромесечни периодични финансијски извештаји и годишњи финансијски извештај о извршењу финансијског плана Секретаријата састављају се на основу прописа и на обрасцима које, у складу са овлашћењем из Закона о буџетском систему, утврђује министар финансија.

Члан 30

Тромесечни периодични извештаји достављају се Покрајинском секретаријату за финансије у року од десет дана по истеку тромесечја, а годишњи финансијски извештај (завршни рачун), са образложењем највећих одступања од износа одобрених буџетом, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

VII. Закључивање и чување пословних књига, рачуноводствених исправа и финансијских извештаја

Члан 31.

На крају буџетске године, после спроведених евиденција свих трансакција и пословних догађаја и обрачуна, закључују се пословне књиге, односно у току буџетске године - у случају статусних промена, престанка пословања и у другим случајевима.

Помоћне књиге Секретаријата закључују се најкасније до рока достављања годишњег финансијског извештаја.

Члан 32.

Пословне књиге, рачуноводствене исправе и финансијски извештаји чувају се у оригиналу или у другом облику архивирања, у складу са законом и роковима утврђеним у члану 17. став 4. Уредбе.

Време чувања, из става 1. овог члана, почиње последњег дана буџетске године на коју се рачуноводствена исправа односи.

Пословне књиге и рачуноводствене исправе којима је прошао законски рок чувања уништава комисија коју именује покрајински секретар.

Комисија саставља записник о уништавању пословних књига и рачуноводствених исправа.

Члан 33.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилника о организацији буџетског рачуноводства Покрајинског секретаријата за образовање, управу и националне заједнице број 128-403-7/2014 од 20.02.2014. године.

Члан 34.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", а биће постављен и на званичној интернет страници Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

Број: 128-022-39/2019-01

У Новом Саду, 22.01.2019. годину

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 25. Правилника о изменама и допунама Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице ("Службени лист АПВ" број 21/2018), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице утврдио је пречишћен текст

Пречишћен текст Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице обухвата:

1. Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, број: 128-404-92/2014 од 27.10.2014. године из којег је изостављен:

- Члан 56. који прописује ступање на снагу овог правилника

2. Правилник о изменама и допунама Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице ("Службени лист АПВ" број 21/2018) из којег је изостављен:

- Члан 25. којим се овлашћује покрајински секретар да утврди пречишћен текст.

Број: 128-404-145/2018-02
Датум: 16.05.2018. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 25. Правилника о изменама и допунама Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице ("Службени лист АПВ" број 21/2018), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице утврдио је пречишћен текст

Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице
- Пречишћен текст -

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 24/2018 од 17.5.2018. године, а ступио је на снагу 25.5.2018.

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује поступак јавне набавке у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат).

Правилником се уређују учесници, одговорности учесника, начин обављања послова јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама (у даљем тексту: Закон), а нарочито се уређује начин планирања набавки (критеријуми, правила и начин одређивања предмета јавне набавке и процењене вредности, начин испитивања и истраживања тржишта), одговорност за планирање, циљеви поступка јавне набавке, начин извршавања обавеза из поступка, начин обезбеђивања конкуренције, спровођење и контрола јавних набавки, начин праћења извршења уговора о јавној набавци.

На питања која нису посебно уређена овим правилником, сходно се примењују одредбе Закона и прописа донетих на основу Закона.

Учесници у поступку јавних набавки

Члан 2.

Послове у вези с јавним набавкама у Секретаријату обавља Тим за јавне набавке, који се састоји од Тима за планирање и праћење извршења јавних набавки (у даљем тексту: Тим за планирање и праћење извршења) и Тима за спровођење јавних набавки (у даљем тексту: Тим за спровођење).

Запослени који учествују у поступку планирања и спровођења јавних набавки одговорни су за радње које предузимају у поступку јавних набавки.

Планирање јавних набавки

Члан 3.

Планирање јавних набавки обухвата учеснике у поступку планирања јавних набавки, критеријуме, правила и начин одређивања предмета јавне набавке и процењене вредности, начин испитивања и истраживања тржишта, рокове израде и доношење плана јавних набавки, као и друга питања значајна за поступак планирања.

Учесници у поступку планирања јавних набавки

Члан 4.

Поступак планирања и праћења извршења јавних набавки спроводи Тим за планирање и праћење извршења јавних набавки који чине запослени у Сектору за материјално-финансијске послове.

Рад Тима за планирање и праћење извршења јавних набавки координира шеф Одсека за материјално-финансијске послове и начелник Одељења за материјално-финансијске послове за област образовања, који су директно одговорни помоћнику покрајинског секретара за материјално-финансијске послове.

Критеријуми за планирање набавки

Члан 5.

Критеријуми који се примењују за планирање јавне набавке јесу:

1) да ли је предмет набавке у функцији обављања делатности и у складу с планираним циљевима у Секретаријату;

2) да ли техничке спецификације и количине одређеног предмета набавке одговарају стварним потребама Секретаријата;

3) да ли је процењена вредност набавке одговарајућа с обзиром на циљеве набавке, а имајући у виду техничке спецификације, неопходне количине и стање на тржишту (цена и остали услови набавке);

4) да ли набавка узрокује стварање додатних трошкова;

5) да ли постоје друга могућа решења за задовољавање исте потребе и које су предности и недостаци тих решења у односу на постојеће;

6) искуствени показатељи у вези с потрошњом добара (дневно, месечно, квартално, годишње и сл.);

7) прикупљање и анализа постојећих информација и база података о добављачима и закљученим уговорима;

8) праћење и поређење трошкова одржавања и коришћења постојеће опреме у поређењу с трошковима нове опреме, исплативост инвестиције, исплативост ремонта постојеће опреме и сл.;

9) трошкови животног циклуса предмета јавне набавке (трошак набавке, трошкови употребе и одржавања, као и трошкови одлагања након употребе);

10) ризици и трошкови у случају неспровођења поступка набавке, као и трошкови других могућих решења.

Рокови израде и доношење плана јавних набавки

Члан 6.

Поступак планирања, припреме и израде плана јавних набавки спроводи се истовремено са израдом и доношењем буџета АП Војводине односно финансијског плана Секретаријата, а коригује се у складу са евентуалним ребалансом буџета и изменама предложеног финансијског плана.

План јавних набавки доноси се најкасније до 31. јануара буџетске године на коју се односи.

Начин исказивања потреба, провера исказаних потреба и утврђивање стварних потреба за сваку појединачну набавку

Члан 7.

Приликом приступања изради плана јавних набавки, Тим за планирање и праћење извршења јавних набавки писменим путем обраћа се свим секторима Секретаријата, тражећи да се у утврђеном року доставе предлози планираних набавки који су неопходни за функционисање сектора и Секретаријата.

Сектори или уже организационе јединице (у даљем тексту: предлагачи набавке) поступак планирања почињу утврђивањем стварних потреба за предметима набавки, неопходних за обављање редовних активности из делокруга рада, у складу с постављеним задацима, циљевима и надлежностима Секретаријата.

Предлагачи набавке описују предмет набавки, количине, процену вредности набавке, динамику покретања јавне набавке, период реализације, образложења која су битна за оцену оправданости набавке, одређују врсту поступка набавке и друге елементе значајне за планирање јавне набавке.

Члан 8.

Предлагачи набавке податке о потребама за набавкама у писаној форми достављају Тиму за планирање и праћење извршења јавних набавки који оцењује сврсисходност набавке. Тим за јавне набавке нарочито води рачуна о стварним потребама Секретаријата, о томе да ли су исказане потребе у складу с критеријумима за планирање набавки, одобреним програмима и пројектима и слично.

Након извршене провере, тим за планирање писаним путем обавештава руководиоце организационих јединица о свим уоченим неслагањима потреба с критеријумима за планирање набавки, као и о неусаглашености исказаних потреба с буџетом АП Војводине односно финансијским планом Секретаријата.

Тим за планирање и праћење извршења јавних набавки може од предлагача набавки захтевати додатна објашњења и измене планираних предмета набавке, количина, процењене вредности, редоследа приоритета и др.

Након пријема обавештења, предлагачи набавке уносе неопходне исправке и утврђују стварне потребе за сваку појединачну набавку. Након прикупљених података, Тим за планирање и праћење извршења јавних набавки приступа изради плана јавних набавки.

Правила и начин обликовања предмета набавке и техничких спецификација предмета набавке

Члан 9.

Предмет набавке опредељује се у зависности од врсте, намене и својства и обликује се у складу с начелима Закона, одредбама Закона које уређују предмет набавке и Општим речником набавки, односно припадношћу истој категорији, према истоврсности (иста намена, својства и врста) предмета.

Техничким спецификацијама предмет набавке одређује се у складу са Законом и критеријумима за планирање набавки, тако да се предмет набавке опише на једноставан, јасан, објективан, разумљив и логично структуриран начин.

У поступку планирања, Тим за планирање и праћење извршења јавних набавки - у сарадњи с Тимом за спровођење поступка и предлагачима набавке - опредељује посебне истоврсне целине (партије) предмета набавке.

Техничку спецификацију и пројектну документацију одређује предлагач набавке који је и одговоран за њих.

Тим за планирање и праћење извршења јавних набавки, у сарадњи с Тимом за спровођење поступка и предлагачем набавке, коначно одређује предмет набавке као саставни део плана јавних набавки.

Начин испитивања и истраживања тржишта предмета набавке

Члан 10.

Тим за планирање и праћење извршења јавних набавки, у сарадњи с предлагачима набавки, испитује и истражује тржиште за сваки појединачни предмет набавке, на један од следећих начина:

- прикупља податке на терену (непосредно, телефоном, путем публикација, интернета, доступних база података и огласа потенцијалних понуђача и слично);
- испитује искуства других наручилаца;
- сакупља податке путем анкете, упитника (прикупљање информација од одређеног броја потенцијалних понуђача, путем електронске поште);

- анализира цене из уговора из претходних година;
- анализира потрошњу у последње три године (увећане за додатне активности и потребе новозапослених);
- прати прописане коефицијенте из релевантних прописа за конкретна радна места (у случају уговорног ангажовања);
- испитивањем претходних искустава у набавци овог предмета набавке (постојеће информације и базе података о добављачима и уговорима);
- на други погодан начин, имајући у виду сваки предмет набавке појединачно.

Приликом испитивања и истраживања тржишта, посебно се води рачуна о квалитету робе односно услуге, периоду гаранције, начину и трошковима одржавања, роковима испоруке, постојећим прописима и стандардима, могућностима на тржишту за задовољавање потреба наручиоца итд.

Испитивање и истраживање тржишта обухвата и анализу оправданости спровођења централизоване јавне набавке.

Подаци добијени испитивањем и истраживањем тржишта морају бити валидни у време покретања поступка.

Начин одређивања процењене вредности набавке и одговарајуће врсте поступка

Члан 11.

Процењена вредност утврђује се након спроведеног испитивања и истраживања тржишта предмета јавне набавке.

Тим за планирање и праћење извршења јавних набавки коначно одређује процењену вредност предмета набавке на основу података добијених од предлагача набавки и у току испитивања и истраживања тржишта, а у складу с расположивим средствима.

Тим за планирање и праћење извршења јавних набавки, након утврђивања списка свих предмета набавки, одређује укупну процењену вредност истоврсних предмета набавке на нивоу читавог Секретаријата.

Тим за јавне набавке, у сарадњи с предлагачем набавке, одређује врсту поступка за сваки предмет набавке - у складу са укупном процењеном вредношћу истоврсног предмета набавке, те динамику спровођења поступка, начин реализације набавке и период плаћања.

Начин одређивања периода на који се уговор о јавној набавци закључује

Члан 12.

Предлагачи набавке одређују период на који се уговор о јавној набавци закључује, у складу с важећим прописима и реалним потребама Секретаријата, начелом економичности и ефикасности, а као резултат истраживања и испитивања тржишта сваког предмета набавке.

Одређивање динамике покретања поступка набавке

Члан 13.

Тим за јавне набавке одређује динамику покретања и окончања поступка набавке, тако што утврђује оквирне рокове за покретање поступка, за закључење и извршење уговора, а на основу података добијених од предлагача набавке о периоду реализације набавке.

Динамика покретања и окончања поступка набавке одређује се у складу с роковима који су прописани Законом за предузимање појединих радњи у поступку набавке и за спровођење поступка по захтеву за заштиту права.

Испитивање оправданости резервисане јавне набавке

Члан 14.

Тим за јавне набавке, у сарадњи с предлагачем набавке, одређује да ли је оправдано спровести резервисану јавну набавку, као резултат испитивања и истраживања тржишта сваког предмета набавке.

Испитивање оправданости спровођења централизоване јавне набавке

Члан 15.

На основу резултата испитивања и истраживања тржишта и на основу одредби Закона које уређују централизоване јавне набавке, Тим за јавне набавке одређује да ли је обавезно, могуће и оправдано спровођење централизоване јавне набавке и даје образложење о томе.

Израда предлога и доношење плана набавки

Члан 16.

Израда предлога плана набавки је обавеза Тима за планирање и праћење извршења јавних набавки.

Предлог плана набавки израђује се у прописаној форми, у складу са апликативним софтвером за израду плана набавки, објављеним на интернет страници Управе за јавне набавке.

Координатори и чланови Тима за планирање и праћење извршења јавних набавки су одговорни:

- за израду предлога плана набавки;
- за садржину плана набавки, за дато образложење разлога и оправданости сваке појединачне набавке и за начин на који је утврђена процењена вредност јавне набавке;
- за проверу усаглашености плана набавки с буџетом АП Војводине односно расположивим средствима у финансијском плану Секретаријата;
- за доставу предлога плана набавки покрајинском секретару на доношење.

Члан 17.

Годишњи План јавних набавки, за текућу годину, доноси покрајински секретар.

Члан 18.

Усвојени план набавки Тим за планирање и извршење објављује на Порталу јавних набавки у року од десет дана од дана доношења, у складу са Законом и подзаконским актом .

Измена плана набавки

Члан 19.

Образложени предлог за измену и/или допуну плана набавки могу дати предлагачи набавке, чланови тимова и запослени у Секретаријату, у случајевима предвиђеним Законом.

Тим за планирање и праћење извршења јавних набавки цени основаност предлога из става 1. овог члана, утврђује предлог измена и/или допуна плана набавки, доставља га лицу за контролу на проверу, а након евентуалних исправки - доставља га руководиоцу Секретаријата на усвајање.

Измене и допуне плана набавки доносе се у поступку који је прописан за доношење плана набавки, када су испуњени услови прописани Законом.

Измене и допуне плана набавки Тим за планирање и извршење објављује на Порталу јавних набавки у року од десет дана од дана доношења на начин прописан Законом и подзаконским актом.

Надзор над извршењем плана набавки

Члан 20.

Тим за планирање и извршење прати и евидентира податке о спровођењу и извршењу јавних набавки:

- податке о реализацији плана за поједине врсте поступака и поједине предмете;
- податке о закљученим уговорима;
- податке о добављачима;
- друге податке.

Циљеви поступка јавне набавке

Члан 21.

У поступку јавне набавке морају бити остварени циљеви поступка јавне набавке, који се односе на:

1) целисходност и оправданост јавне набавке - прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета и потребних количина, за задовољавање стварних потреба наручиоца на ефикасан, економичан и ефективан начин;

2) економично и ефикасно трошење јавних средстава - принцип "вредност за новац", односно прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета по најповољнијој цени;

3) ефективност (успешност) - степен до кога су постигнути постављени циљеви, као и однос између планираних и остварених ефеката одређене набавке;

4) транспарентно трошење јавних средстава;

5) обезбеђивање конкуренције и једнак положај свих понуђача у поступку јавне набавке;

6) заштиту животне средине и обезбеђивање енергетске ефикасности;

7) благовремено и ефикасно спровођење поступка јавне набавке за потребе несметаног одвијања процеса рада наручиоца и благовременог задовољавања потреба осталих корисника.

Стр

Достављање, пријем писмена и комуникација у пословима јавних набавки

Члан 22.

Достављање и пријем писмена у вези с пословима јавних набавки Секретаријат обавља путем писарнице покрајинских органа, у оквиру које се налази експедиција за отпремање писмена у земљу и иностранство.

У писарници покрајинских органа пошта се прима и евидентира, након чега се доставља лицу које је, у складу са актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, у Секретаријату задужено за пријем и распоређивање поште запосленима у Секретаријату.

У писарници покрајинских органа евидентира се пријем понуда, измена и допуна понуда тако што се на коверти, односно кутији у којој се понуда налази, обележава време и датум пријема писмена.

Запримљене понуде лице из става 2. овог члана предаје једном од чланова комисије за јавне набавке, које је у обавези да их чува до отварања понуда, а уколико утврди неправилности приликом пријема понуде (нпр. понуда није означена као понуда, па је отворена, достављена је отворена или оштећена коверта), дужан је да о томе обавести чланове комисије за јавну набавку.

Члан 23.

Комуникација у поступку јавних набавки одвија се писаним путем, путем поште, електронске поште или факсом.

Ако се при пријему, прегледу или отварању електронске поште утврде неправилности или други разлози који онемогућавају поступање по овој пошти (нпр. недостатак основних података за идентификацију пошиљаоца - имена и презимена или адресе, немогућност приступа садржају поруке, формат поруке који није прописан, подаци који недостају), та пошта се преко и-мејл налога (корисничке адресе) враћа пошиљаоцу, уз навођење разлога враћања.

Запослени је дужан да чува сву електронску пошту коју је употребом и-мејл налога или на други одговарајући начин непосредно примио од других лица, а која садржи акте којима се допуњава, мења, прекида или завршава нека службена радња, односно пословна активност у поступку јавних набавки.

Потврда о пријему електронске поште издаје се коришћењем и-мејл налога или на други погодан начин.

Члан 24.

Сва акта у поступку јавне набавке потписује покрајински секретар, а парафира помоћник у сектору из којег је запослени који је обрађивао предмет, изузев аката које у складу са одредбама Закона потписују чланови комисије за јавну набавку.

Спровођење поступка јавне набавке

Члан 25.

Тим за спровођење, који чине запослени у Сектору за прописе, спроводи поступак јавне набавке тако што координира рад комисија за јавне набавке, пружа стручну помоћ комисији у вези са спровођењем поступка набавке и обавља друге активности с тим у вези.

За организацију рада чланова Тима за спровођење, као и за контролу активности у вези са спровођењем јавних набавки, одговоран је помоћник покрајинског секретара за прописе.

Члан 26.

Тим за спровођење, у складу са оквирним датумима за покретање поступка јавне набавке, који су дефинисани у Плану набавки, припрема предлог одлуке о покретању поступка и предлог решења о образовању комисије за јавну набавку, које потписује покрајински секретар или лице које он овласти, а који садрже све потребне елементе прописане Законом.

Покретање поступка јавне набавке се евидентира и заводи под бројем који додељује писарница покрајинских органа, у складу с прописима којима се уређује канцеларијско пословање.

Члан 27.

Уколико сматра да су испуњени Законом прописани услови за покретање преговарачког поступка без објављивања позива за подношење понуда, Тим за спровођење Управи за јавне набавке упућује захтев за добијање мишљења о основаности примене преговарачког поступка.

Начин именовања чланова комисије за јавну набавку, односно лица која спроводе поступак јавне набавке

Члан 28.

Комисија за јавну набавку (у даљем тексту: Комисија) има најмање три члана од којих је један службеник за јавне набавке или лице са стеченим образовањем на правном факултету, на студијама другог степена (дипломске академске студије - мастер, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године.

Чланови комисије и њихови заменици именују се решењем.

У поступцима јавних набавки добара, услуга или радова чија је процењена вредност већа од троструког износа вредности горњег лимита јавне набавке мале вредности, службеник за јавне набавке мора бити члан Комисије.

Комисија је дужна да спроведе поступак јавне набавке који је одређен у одлуци о покретању поступка и одговорна је за законитост спровођења поступка.

Комисија:

1) припрема конкурсну документацију, огласе о јавним набавкама, измене или допуне конкурсне документације, додатне информације или објашњења у вези с припремањем понуда или пријава;

2) отвара, прегледа, оцењује и рангира понуде или пријаве;

3) води преговарачки поступак;

4) сачињава писмени извештај о стручној оцени понуда;

5) припрема предлог одлуке о додели уговора, предлог одлуке о закључењу оквирног споразума, предлог одлуке о обустави поступка јавне набавке, као и предлог одлуке о признавању квалификације;

6) одлучује поводом поднетог захтева за заштиту права;

7) предузима друге радње у поступку, у зависности од врсте поступка и предмета набавке.

Комуникацију са заинтересованим лицима и понуђачима обављају искључиво чланови Комисије.

Начин пружања стручне помоћи Комисији, односно лицима која спроводе поступак јавне набавке

Члан 29.

Све организационе јединице у Секретаријату дужне су да у оквиру своје надлежности пруже стручну помоћ Комисији, укључујући притом и израду техничких спецификација.

У случају потребе за стручном помоћи, Комисија се писаним путем обраћа надлежној организационој јединици.

Организациона јединица од које је затражена стручна помоћ Комисије дужна је да писаним путем одговори на захтев Комисије, у року који одређује Комисија.

Уколико организациона јединица не одговори Комисији или не одговори у року, Комисија обавештава покрајинског секретара, који ће предузети све потребне мере предвиђене позитивним прописима за случај непоштовања радних обавеза.

Начин поступања у току израде конкурсне документације

Члан 30.

Комисија припрема конкурсну документацију, на начин утврђен Законом и подзаконским актима који уређују област јавних набавки, тако да понуђачи на основу те документације могу да припреме прихватљиву и одговарајућу понуду.

Конкурсна документација мора да садржи елементе прописане Законом и подзаконским актом којим су уређени обавезни елементи конкурсне документације у поступцима јавних набавки.

Комисија је дужна да, у складу са Законом, подзаконским актима, одлуком о покретању поступка и решењем којим је образована, спроведе све радње потребне за реализацију јавне набавке.

Члан 31.

Комисија припрема измене и допуне конкурсне документације, даје додатне информације или објашњења у вези с припремањем понуде и пријава и сачињава одговор у писаном облику.

Објављивање у поступку јавне набавке

Члан 32.

Огласе о јавној набавци, конкурсну документацију и друге акте у поступку јавне набавке објављује Тим за спровођење, у складу са Законом.

Отварање понуда

Члан 33.

На поступак отварања понуда примењују се прописи којима се уређују јавне набавке.

Отварање понуда спроводи се на месту и у време који су наведени у позиву за подношење понуда, као и у конкурсној документацији.

Отварање понуда спроводи се одмах након истека рока за подношење понуда.

Отварање понуда је јавно и може му присуствовати свако заинтересовано лице. Наручилац ће искључити јавност у поступку отварања понуда уколико је то потребно ради заштите података који представљају пословну тајну у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне или представљају тајне податке у смислу закона којим се уређује тајност података.

У поступку отварања понуда могу активно учествовати само овлашћени представници понуђача.

Представник понуђача који учествује у поступку отварања понуда, приликом отварања понуда, има право на увид у податке из понуде који се уносе у записник о отварању понуда.

Приликом отварања понуда, Комисија сачињава записник који садржи податке предвиђене Законом.

Записник о отварању понуда потписују чланови Комисије и представници понуђача, који преузимају примерак записника; понуђачима који нису учествовали у поступку отварања понуда, доставља се записник у року од три дана од дана отварања.

Начин поступања у фази стручне оцене понуда

Члан 34.

Комисија је дужна да, након отварања понуда, приступи стручној оцени понуда у складу са Законом, те да о прегледу и оцени понуда за јавну набавку сачини извештај о стручној оцени понуда.

Одредбе овог члана сходно се примењују и на извештај о стручној оцени пријава.

Доношење одлуке у поступку

Члан 35.

У складу са извештајем о стручној оцени понуда, Комисија припрема предлог одлуке о додели уговора, предлог одлуке о закључењу оквирног споразума, предлог одлуке о обустави поступка јавне набавке, односно предлог одлуке о признавању квалификације.

Предлог одлуке из става 1. овог члана доставља се овлашћеном лицу на потписивање.

Тим за спровођење одлуке из става 1. овог члана објављује се на Порталу јавних набавки у законом прописаним роковима.

Начин поступања у току закључивања уговора

Члан 36.

По истеку рока за подношење захтева за заштиту права, након доношења одлуке о додели уговора, односно одлуке о закључењу оквирног споразума, односно ако у року предвиђеном Законом није поднет захтев за заштиту права или је захтев за заштиту права одбачен или одбијен, Тим за спровођење сачињава предлог уговора који мора одговарати моделу уговора из конкурсне документације.

Уговор, сачињен, по правилу, у четири примерка, потписује покрајински секретар или лице које он овласти.

Примерци уговора достављају се на потписивање другој уговорној страни.

Тим за спровођење доставља потписани примерак уговора Сектору за материјално-финансијске послове.

Поступање у случају подношења захтева за заштиту права

Члан 37.

Комисија поступа по пријему захтева за заштиту права, у складу са Законом.

Начин обезбеђивања конкуренције

Члан 38.

Конкуренција у свим поступцима јавне набавке обезбеђује се у складу са Законом, уз обавезу примене начела транспарентности поступка јавне набавке.

У поступку јавне набавке, неопходно је одредити услове за учешће у поступку, техничке спецификације и критеријуме за доделу уговора на начин који обезбеђује учешће што већег броја понуђача и подносилаца пријава и који не ствара дискриминацију међу понуђачима.

С циљем обезбеђивања конкуренције, у поступку јавне набавке мале вредности, позив се може упутити на адресе најмање три лица (а када год је могуће и на адресе више лица) која су према сазнањима Наручиоца способна да изврше набавку.

У преговарачком поступку без објављивања позива за подношење понуда позив се упућује, увек ако је то могуће, на адресе више лица која обављају делатност која је предмет јавне набавке и која су способна да изврше набавку.

До сазнања о потенцијалним понуђачима који могу да изврше предмет јавне набавке, долази се испитивањем и истраживањем тржишта и на други погодан начин.

Начин поступања ради заштите података и одређивање поверљивости

Члан 39.

Тим за јавне набавке, чланови Комисије и сви запослени у Секретаријату који су имали увид у податке садржане у понуди, а које је понуђач означио у понуди као поверљиве, дужни су да их чувају као поверљиве и да одбију давање информације, што би значило повреду поверљивости података добијених у понуди, у складу са Законом.

Не сматрају се поверљивим докази о испуњености обавезних услова, цена и други подаци из понуде значајни за примену елемената критеријума и рангирање понуде.

Свим лицима која учествују у спровођењу поступка јавне набавке, односно у припреми конкурсне документације за јавну набавку или појединих њених делова, забрањено је да трећим лицима саопштавају било које незваничне податке у вези с јавном набавком.

Члан 40.

У конкурсној документацији може се захтевати заштита поверљивости података који се понуђачима стављају на располагање, укључујући и њихове подизвођаче.

Преузимање конкурсне документације Комисија може условити потписивањем изјаве или споразума о чувању поверљивих података уколико ти подаци представљају пословну тајну у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне или представљају тајне податке у смислу закона којим се уређује тајност података.

Тим за спровођење за сваку конкретну набавку, приликом достављања члановима Комисије решења о именовању Комисије, доставља и информацију о поверљивим подацима.

Комисија је дужна да с поверљивим подацима поступа у складу са Законом и другим прописима.

Начин евидентирања свих радњи и аката, чувања документације у вези с јавним набавкама и вођења евиденције закључених уговора и добављача

Члан 41.

Тим за јавне набавке евидентира све радње које је предузео и акте које је донео током планирања, спровођења поступка и извршења јавне набавке, чува сву документацију у вези с јавним набавкама, у складу с прописима који уређују област документарне грађе и архива, најмање десет година од истека уговореног рока за извршење појединачног уговора о јавној набавци, односно пет година од доношења одлуке о обустави поступка и води евиденцију свих закључених уговора о јавним набавкама и евиденцију добављача.

Достављање тромесечног извештаја Управи за јавне набавке

Члан 42.

На основу податка из члана 42. овог правилника, Тим за јавне набавке припрема и доставља Управи за јавне набавке тромесечни извештај, најкасније до 10. у месецу који следи по истеку тромесечја, у складу са Законом.

Тромесечни извештај из става 1. овог члана потписује покрајински секретар или лице које он овласти.

Контрола јавних набавки

Члан 43.

Контрола јавних набавки обухвата контролу свих предузетих мера, аката и радњи у поступку планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

Контролу мера, аката и радњи у поступку планирања јавних набавки и извршења закључених уговора о јавним набавкама обавља помоћник покрајинског секретара за материјално-финансијске послове.

Контролу мера, аката и радњи у вези са спровођењем поступка јавних набавки, евидентирања и архивирања предмета обавља помоћник покрајинског секретара за прописе и опште правне послове.

Запослени који имају стручна знања из области предмета набавки и области пословања Секретаријата (правне, економске, информационе технологије, образовања и др.) дужни су да, по захтеву лица задужених за контролу, пруже стручну помоћ приликом контроле јавних набавки.

Контрола мера, аката и радњи у поступку планирања обавља се у свакој фази планирања, као и непосредно пре доношења плана јавних набавки - као редовна контрола.

Контрола радњи и аката у поступку спровођења јавних набавки обавља се у свакој фази поступка спровођења - као редовна контрола.

Ванредна контрола јавних набавки спроводи се по налогу покрајинског секретара, а може и без његовог налога ако постоје сазнања због којих је потребно спровести контролу.

Предмет контроле планирања јавних набавки и извршења уговора нарочито обухвата:

1. начин на који је испитивано тржиште и документацију која потврђује спроведене активности;
2. поступак и начин утврђивања процењене вредности јавне набавке;
3. усаглашеност планираних набавки с финансијским планом Секретаријата;
4. начин и рокове плаћања;
5. друге неопходне радње.

Предмет контроле спровођења јавних набавки нарочито обухвата:

1. предлоге аката у поступку јавних набавки за чију израду није надлежна Комисија;
2. друге неопходне радње.

Помоћници покрајинског секретара, као лица за контролу, својим парафом на актима које су припремили чланови Тима за планирање и праћење извршења јавних набавки и Тима за спровођење, потврђују извршену контролу.

У случају ванредне контроле помоћници покрајинског секретара састављају извештај који садржи:

1. разлог контроле;
2. предмет контроле;
3. датум извршења контроле;
4. име лица које је контролу извршио;
5. списак документације над којом је остварен увид током контроле;
6. налаз, препоруке и предлог мера;
7. потпис лица за контролу.

Правила комуникације с другом уговорном страном у вези са извршењем уговора

Члан 44.

Комуникација с другом уговорном страном у вези са извршењем уговора о јавној набавци одвија се писаним путем, односно путем поште, електронске поште или факсом.

Комуникацију с другом уговорном страном у вези са извршењем уговора о јавној набавци обављају чланови Тима за планирање и извршење.

Члан 45.

Члан комисије, у сарадњи са члановима Тима за планирање и извршење задужен је за квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова, односно обавља остале потребне радње у вези с праћењем извршења уговора о јавној набавци.

Пријем добара, услуга и радова може се обављати и комисијски.

Правила и начин провере квантитета и квалитета испоручених добара, пружених услуга или изведених радова

Члан 46.

Приликом квантитативног и квалитативног пријема добара, услуга или радова, проверава да ли количина, врста и квалитет испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговарају уговореном, односно да ли су у свему у складу са захтеваним техничким спецификацијама и понудом, о чему се сачињава и записник.

Правила поступања у случају рекламација у вези са извршењем уговора

Члан 47.

Када се утврди да количина или квалитет испоруке не одговара уговореном, Тим за планирање и извршење упућује писану рекламацију добављачу, у којој се наводи у чему испорука није у складу са уговореним.

Поступање по рекламацији уређује се уговором о јавној набавци, законом којим се уређују облигациони односи и другим прописима који уређују ову област.

Правила пријема и оверавања рачуна и других докумената за плаћање

Члан 48.

Правила пријема и оверавања рачуна и других докумената за плаћање, као и правила поступка реализације уговорених обавеза, прописани су актом који регулише организацију буџетског рачуноводства у Секретаријату.

Правила поступка реализације уговорених средстава финансијског обезбеђења

Члан 49.

Када утврди разлоге за реализацију уговорених средстава финансијског обезбеђења, Тим за јавне набавке проверава испуњеност услова за реализацију уговорених средстава финансијског обезбеђења и - уколико су за то испуњени услови - обавештава Сектор за материјално-финансијске послове, задужен за реализацију уговорених средстава финансијског обезбеђења у складу с важећим прописима.

Негативне референце

Члан 50.

Све организационе јединице обавештавају Тим за јавне набавке о постојању доказа за негативне референце. Докази се прикупљају у току поступка јавне набавке, захтева за заштиту права и извршења уговора.

Правила стављања добара на располагање корисницима унутар наручиоца

Члан 51.

Тим за јавне набавке стара се о стављању добра на располагање запосленима у Секретаријату.

Правила поступања у вези са изменом уговора

Члан 52.

Уколико су испуњени законом прописани услови за измену уговора о јавној набавци, Тим за спровођење израђује предлог одлуке о измени уговора и предлог анекса уговора, које доставља на потпис овлашћеном лицу; у року од три дана од дана доношења, одлуку објављује на Порталу јавних набавки и доставља извештај Управи за јавне набавке и Државној ревизорској институцији.

Поступање у случају потребе за отклањањем грешака у гарантном року

Члан 53.

Уколико Тим за спровођење открије грешке у току гарантног рока, о томе обавештава другу уговорну страну.

Тим за спровођење проверава испуњеност услова за реализацију уговореног средства финансијског обезбеђења за отклањање грешака у гарантном року и - уколико су за то испуњени услови - обавештава Сектор за материјално-финансијске послове, који реализује средство обезбеђења за отклањање грешака у гарантном року.

Правила за састављање извештаја (анализе) о извршењу уговора

Члан 54.

Тим за планирање и извршење прати извршење уговора који су реализовани у једном тромесечју.

По налогу покрајинског секретара сачиниће о томе извештај који садржи:

- опис тока извршења уговора;
- укупну реализовану вредност уговора;
- уочене проблеме током извршења уговора;
- евентуалне предлоге за побољшање;
- друге податке.

Члан 55.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: 128-404-145/2018-02

Нови Сад, 16. мај 2018. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о објављивању прописа и других а ката ("Службени лист АПВ", број: 54/14 и 29/17) и чл. 15. и 16. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице доноси

Правилник о изгледу "Службеног листа Аутономне покрајине Војводине"

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 31/2017 од 28.6.2017. године.

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређује се изглед "Службеног листа Аутономне покрајине Војводине" (у даљем тексту: "Службени лист АПВ").

Члан 2.

"Службени лист АПВ" штампа се у формату А-4, у црно-белој редакцији, по правилу двостубачно. Ширина ступца је 8 cm дужина 25 cm, размак између два ступца је 0,5 cm.

Изузетно, од става 1. овог члана, у зависности од акта који се објављује"Службени лист АПВ" може се штампати у формату А-4 једностубачно, са ширином ступца 16,5 cm и дужином 25 cm.

Величина слова износи осам тачака, у Times New Roman фонту.

Члан 3.

"Службени лист АПВ" састоји се од општег, посебног и огласног дела.

Општи део садржи опште акте које је донела Скупштина Аутономне покрајине Војводине, Покрајинска влада, покрајински органи управе и други органи и организације.

Посебан део садржи појединачне акте органа из става 1. овог члана.

Огласни део садржи: огласе, конкурсе, јавне позиве, оглашавање неважећих исправа и слично.

"Службени лист АПВ" има предњу, унутрашњу и задњу страну.

2. ОБЈАВЉИВАЊЕ "СЛУЖБЕНОГ ЛИСТА АПВ" НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

Члан 4.

"Службени лист АПВ" на српском језику састоји се од општег, посебног и огласног дела.

Члан 5.

Предња страна "Службеног листа АПВ" на српском језику има три дела.

Први део садржи грб димензија 2,2 cm (ширина) и 2,7 (висина) и традиционални грб димензија 2,8 cm (ширина) и 3,5 (висина)

Аутономне покрајине Војводине, у горњем левом углу, а десно од грба и традиционалног грба следи текст: "Службени лист Аутономне покрајине Војводине" који се исписује у два реда, од чега се текст: "Службени лист" исписује у првом реду фонтом politica, величине 1,5 cm, а текст "Аутономне покрајине Војводине" исписује се у другом реду, фонтом politica, величине 0,5 cm.

Други део садржи табелу са три водоравна ступца:

- први стубац табеле садржи назнаку "Службени лист АПВ излази по потреби, на шест језика: српском, мађарском словачком, хрватском, румунском и русинском

језику", у реду испод стоји назнака "Рукописи се не враћају" и назнака "Огласи по тарифи".

- други стубац табеле садржи место и датум издавања, број "Службеног листа АПВ" и годину излажења изражену римским бројевима.

- трећи стубац табеле садржи: цену годишње претплате, рок за рекламацију, адресу редакције и администрације правног лица које штампа "Службени лист АПВ", међународни стандардни број за серијске публикације (ISSN број) и број у кооперативном online библиографском систему и сервису (COBISS број), као и имејл адресу тог правног лица.

Трећи део садржи наслов "Општи део" који се исписује фонтом politica, величине 0,5 cm, испод којег следи текст који се објављује у "Службеном листу АПВ".

Члан 6.

Унутрашња страна "Службеног листа АПВ" у хедеру садржи:

- парна страна: број стране, број "Службеног листа АПВ", назив "Службени лист АПВ" и датум издавања,

- непарна страна: датум издавања, назив "Службени лист АПВ", број "Службеног листа АПВ" и број стране.

Испод хедера следи текст који се објављује у "Службеном листу АПВ", класификован у наслове "Посебан део" и "Огласни део".

Члан 7.

На задњој страни "Службеног листа АПВ" непосредно испод хедера налази се садржај прописа и других аката објављених у том броју, са навођењем редног броја, предмета, стране и називом доносиоца класификован у три наслова: "Општи део", "Посебан део" и "Огласни део".

На задњој страни "Службеног листа АПВ" у дну налази се импресум који садржи: назив и седиште издавача, лично име, контакт телефон и имејл адресу одговорног уредника, назив и седиште правног лица које штампа "Службени лист АПВ", телефон контакт особе и имејл адресу у правном лицу.

На задњој страни "Службеног листа АПВ" изнад импресума могу се навести и други подаци као што су тарифа за оглашавање и сл.

Члан 8.

Изузетно, уколико "Службени лист АПВ" не садржи акте који се објављују у општем, посебном или огласном делу тај део се не објављује.

3. ОБЈАВЉИВАЊЕ "СЛУЖБЕНОГ ЛИСТА АПВ" НА ЈЕЗИЦИМА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА-НАЦИОНАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА

Члан 9.

"Службени лист АПВ" објављује се на на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму (у даљем тексту: језици националних мањина - националних заједница).

"Службени лист АПВ" на језицима националних мањина - националних заједница састоји се од општег дела.

Члан 10.

На изглед предње стране "Службеног листа АПВ" на језицима националних мањина - националних заједница примењује се члан 5. овог правилника.

Члан 11.

На изглед унутрашње стране "Службеног листа АПВ" на језицима националних мањина - националних заједница примењује се члан 6. став 1. овог правилника.

Испод текста који се објављује у општем делу "Службеног листа АПВ" на језицима националних мањина - националних заједница, следи текст:

"Напомена:

У овом "Службеном листу АПВ" не објављује се Посебан и Огласни део, у складу са чланом 5. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о објављивању прописа и других аката ("Службени лист АПВ", бр: 54/14 и 29/17).

Члан 12.

На изглед задње стране "Службеног листа АПВ" на језицима националних мањина - националних заједница примењује се члан 7. овог правилника.

Члан 13.

Изузетно, уколико у "Службеном листу АПВ" на српском језику није објављен општи део, у "Службеном листу АПВ" на језицима националних мањина - националних заједница на предњој страни испод другог дела следи текст:

"Напомена:

Овај "Службени лист АПВ" не објављује се на језицима националних мањина - националних заједница, у складу са чланом 5. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о објављивању прописа и других аката ("Службени лист АПВ", бр: 54/14 и 29/17).

У случају из става 1. овог члана сходно се примењују одредбе овог правилника које се односе на изглед унутрашње и задње стране "Службеног листа АПВ".

4. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Овај правилник ће се примењивати од дана ступања на снагу овог правилника на све необјављене службене листове на српском језику, као и на све непреведене службене листове на језицима националних мањина - националних заједница.

Члан 15.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о изгледу "Службеног листа Аутономне Покрајине Војводине" ("Службени лист АПВ", бр. 7/15 и 60/16).

Члан 16.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ, ПРОПИСЕ, УПРАВУ И НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ-НАЦИОНАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Број: 128-031-270/2017-02

Датум: 26.6.2017. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу члана 11. Покрајинске скупштинске одлуке о објављивању прописа и других аката ("Службени лист АПВ", број: 54/14, 29/17 и 12/08) и чл. 15. и 16. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број: 37/14, 54/14 - др. одлука, 37/16 и 29/17), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице доноси

Правилник о допуни Правилника о изгледу "Службеног листа Аутономне покрајине Војводине"

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 22/2018 од 8.5.2018. године, када је и ступио на снагу.

Члан 1.

У Правилнику о изгледу "Службеног листа Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 31/17) у члану 2. став 1. иза речи: "редакцији" и запете додају се речи: "на 45 грамској хартији" и запета.

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Број: 128-031-270/2017-02-1

Датум: 04.05.2018. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály, s.r.
(Михаљ Њилаш, с.р.)

На основу члана 12 Пословника о раду стручне службе Покрајинског заштитника грађана-омбудсмана (број IV-OM-P-05/2015 од 15. јануар 2015. г.) покрајински заштитник грађана - омбудсман доноси

Правилник о обрасцу службене легитимације покрајинског заштитника грађана - омбудсмана и заменика покрајинског заштитника грађана - омбудсмана

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 24/2016 од 21.4.2016. године, а ступио је на снагу 29.4.2016.

Члан 1

Овим правилником уређују се садржина и облик легитимације покрајинског заштитника грађана - омбудсмана и заменика покрајинског заштитника грађана - омбудсмана, начин издавања и вођења евиденције о издатим легитимацијама.

Члан 2

Ималац службене легитимације, исту може да користи за идентификовање приликом обављања службених радњи Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана и не може је користити у друге сврхе.

Члан 3

Образац службене легитимације штампа се на српском језику ћириличким писмом и садржи:

1. - на првом листу на врху у левом горњем углу речи "СЛУЖБЕНА ЛЕГИТИМАЦИЈА", испод место за фотографију у боји величине 25 x 30 милиметара, испод име и презиме, испод "Покрајински заштитник грађана-омбудсман (Заменик покрајинског заштитника-омбудсмана), испод "датум издавања:", испод "број личне карте имаоца легитимације:". У горњем десном углу грб Аутономне покрајине Војводине, испод натпис "Република Србија", испод тога: "Аутономна покрајина Војводина", испод масним словима: "Покрајински заштитник грађана - омбудсман", испод: "Нови Сад", а испод свега, "М.П." и потпис покрајинског заштитника грађана - омбудсмана.

2. - на другом листу речи: "ОВЛАШЋЕЊЕ", испод текст: "Органи управе имају обавезу да у вези са поступком који води Покрајински заштитник грађана - омбудсман сарађују са имаоцем легитимације и да му омогуће приступ просторијама и ставе на располагање све податке којима располажу, а који су од значаја за поступак који се води, односно за остварење циља његовог превентивног деловања, без обзира на степен њихове тајности, осим када је то у супротности са законом.

Покрајински заштитник грађана - омбудсман има право да обави разговор са сваким запосленим лицем у органу управе када је то од значаја за поступак који води."

Члан 4

Образац службене легитимације одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 5

Службена легитимација носи се у дводелним кожним корицама на склапање, браон боје, димензија 190 x 65 милиметара.

На унутрашњој страни корица налазе се отвори од провидне фолије димензије 60 x 85 милиметара у који се улаже службена легитимација и то одвојено први лист и други лист.

Члан 6

О издатим службеним легитимацијама води се службена евиденција, која садржи: редни број; име и презиме имаоца легитимације; датум издавања; број личне карте и фотографију имаоца легитимације; датум враћања службене легитимације и рубрику за напомене.

Члан 7

Ако ималац службене легитимације исту оштети, изгуби или на други начин остане без ње или њеног дела, дужан је да о томе одмах писмено обавести директора службе Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана, ради брисања из евиденције и издавања дупликата на новом обрасцу. Исти поступак примењује се и у случају оштећења или губитка кожне корице.

Ималац службене легитимације коме престане функција, обавезан је да службену легитимацију врати приликом пријема одлуке о престанку функције.

Члан 8

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о обрасцу службене легитимације покрајинског омбудсмана, његових заменика, саветника и стручних сарадника у канцеларији покрајинског омбудсмана ("Сл. лист АП Војводине", бр. 26/2004).

Члан 9

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.

Број: IV-OM-P-18/2016

Датум: 20.04.2016. год

Покрајински заштитник грађана-омбудсман
Анико Мушкиња Хајнрих, с.р.

(први лист)

СЛУЖБЕНА ЛЕГИТИМАЦИЈА
место за слику
25 x 30 mm

грб АПВ
Република Србија
Аутономна покрајина Војводина
ПОКРАЈИНСКИ ЗАШТИТНИК
ГРАЂАНА -ОМБУДСМАН
Нови Сад

Име:
Презиме:

Покрајински заштитник грађана - омбудсман
(Заменик покрајинског заштитника грађана - омбудсмана)

М.П.

потпис Покрајинског заштитника грађана - омбудсмана

Датум издавања:

Број личне карте:

(други лист)

ОВЛАШЋЕЊЕ
"Органи управе имају обавезу да у вези са поступком који води Покрајински заштитник грађана - омбудсман сарађују са имаоцем легитимације и да му омогуће приступ просторијама и ставе на располагање све податке којима располажу, а који су од значаја за поступак који се води, односно за остварење циља његовог превентивног деловања, без обзира на степен њихове тајности, осим када је то у супротности са законом.
Покрајински заштитник грађана - омбудсман има право да обави разговор са сваким запосленим лицем у органу управе када је то од значаја за поступак који води."

На основу чл. 35 и 36. став 7. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ" број 34/14) а у вези са чланом 26. став ст. 1 Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 119/12, 116/2013 - аутентично тумачење и 44/2014 - др. закон), Покрајинска влада, на седници одржаној 1. априла 2015. године, д о н е л а је

Правилник о мерилима за именовање директора јавног предузећа чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 13/2015 од 1.4.2015. године, а ступио је на снагу 9.4.2015.

Члан 1.

Овим правилником прописују се мерила према којима се у изборном поступку, оцењивањем стручне оспособљености, знања и вештина, утврђује резултат кандидата за именовање директора јавног предузећа чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина.

Члан 2.

Стручна оспособљеност, знања и вештине кандидата за именовање директора јавног предузећа (у даљем тексту: кандидат) оцењују се увидом у податке из пријаве и доказе поднете уз пријаву на јавни конкурс (у даљем тексту: подаци), писменом и усменом провером, односно на други одговарајући начин сходно потребама рада јавног предузећа, у складу са законом којим се уређује правни положај јавних предузећа (у даљем тексту: Закон) и овим правилником.

Члан 3.

Стручна оспособљеност кандидата оцењује се увидом у документацију која је достављена, провером укупне дужине радног стажа и радног искуства, а нарочито искуства у обављању послова директора јавног предузећа одређених у складу са Законом.

Знања кандидата оцењују се провером: познавања једне или више области из које је делатност за чије је обављање основано јавно предузеће, односно познавања других делатности које обавља јавно предузеће, познавања прописа којима се уређује правни положај јавних предузећа и привредних друштава, прописа којима се уређују услови и начин обављања делатности од општег интереса и општих прописа о раду, као и посебних области знања.

Вештине кандидата оцењују се провером: вештине руковођења, организационих способности, вештине комуникације - вештина у међуљудским односима, вештине стратешког планирања и управљања, вештине управљања ресурсима (материјалним, финансијским, кадровским и другим ресурсима значајним за рад јавног предузећа) и вештине рада на рачунару.

Члан 4.

Комисију за именовања образује Покрајинска влада, посебним актом, у складу са Законом.

Члан 5.

Комисија за именовања оцењивање кандидата врши независно и непристрасно.

Члан 6.

Стручна оспособљеност кандидата проверава се увидом у податке.

Увидом у податке оцењује се стручна оспособљеност кандидата стечена високим образовањем и стручна оспособљеност стечена радним искуством.

Под радним искуством у смислу става 2. овог члана, сматра се укупно радно искуство које је кандидат стекао, радно искуство које је кандидат стекао на пословима у оквиру делатности за чије обављање је основано јавно предузеће, као и радно искуство које је кандидат стекао на руководећим положајима.

Члан 7.

Стручна оспособљеност кандидата стечена високим образовањем оцењује се оценом два или три, на следећи начин:

1) за високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, мастер струковне студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке

струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године - оцена два (2);

2) за високо образовање на студијама трећег степена (доктор наука) - оцена три (3).

Члан 8.

Стручна оспособљеност кандидата стечена укупним радним искуством оцењује се оценом од један до три, на следећи начин:

1) за стечено радно искуство од пет до 10 година - оцена један (1);

2) за стечено радно искуство од 10 до 15 година - оцена два (2);

3) за стечено радно искуство од преко 15 година - оцена три (3).

Стручна оспособљеност кандидата стечена радним искуством на пословима у оквиру делатности за чије обављање је основано јавно предузеће (у даљем тексту: послови), оцењује се оценом од један до три, на следећи начин:

1) за радно искуство стечено на пословима у трајању од три до пет година - оцена један (1);

2) за радно искуство стечено на пословима у трајању од пет до седам година - оцена два (2);

3) за радно искуство стечено на пословима у трајању од преко седам година - оцена три (3).

Стручна оспособљеност кандидата стечена радним искуством на руководећим положајима оцењује се на начин одређен у ставу 2. овог члана.

Члан 9.

Знања из члана 3. став 2. овог правилника, проверава Комисија за именовања у разговору с кандидатом.

Након провере знања кандидата, Комисија за именовања оцењује сваки одговор кандидата појединачно и то:

1) оцена (1) - "не задовољава";

2) оцена (3) - "делимично задовољава";

3) оцена (5) - "у потпуности задовољава"

Члан 10.

Вештине из члана 3. став 3. осим вештине рада на рачунару, проверава Комисија за именовање у разговору с кандидатом.

Након провере вештина кандидата, Комисија за именовања оцењује сваки одговор кандидата појединачно и то:

1) оцена (1) - "не задовољава";

2) оцена (3) - "делимично задовољава";

3) оцена (5) - "у потпуности задовољава".

Члан 11.

Вештина рада на рачунару проверава се симулацијом, односно практичним радом на рачунару, у стандардним програмима за обраду текста, електронску комуникацију и претраживање интернета, односно другим програмима који се уобичајено користе у вршењу редовних послова директора јавног предузећа.

Проверу вештине рада на рачунару врши стручно лице које одреди Комисија за именовање, из реда запослених у Управи за заједничке послове покрајинских органа - Сектора за информационе технологије.

Стручно лице из става 1. оцењује кандидата оценом од 1 до 3, и резултате доставља Комисији за именовање.

Члан 12.

Комисија за именовања утврђује и бројчано исказује резултат сваког кандидата, израчунавањем његове просечне оцене, према мерилима прописаним овим правилником.

Ако два или више кандидата имају једнак резултат, примењују се према наведеном редоследу следећа мерила:

1) дуже радно искуство на руководећим положајима (при чему се рачунају године и пуни месеци радног искуства);

2) дуже радно искуство на пословима у оквиру делатности за чије обављање је основано јавно предузеће (при чему се рачунају године и пуни месеци радног искуства);

3) виши степен високог образовања.

У случају да два или више кандидата након примене мерила из става 2. овог члана имају једнак резултат, Комисија за именовања након поновног разговора даје предност једном кандидату.

Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 023-32/2015

Нови Сад, 1. април 2015. године

Председник
Покрајинске владе
Др Бојан Пајтић, с.р.

На основу чл. 45. алинеја шеснаеста и 54. став 2. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ”, број: 20/14) и члана 32. тачка 18. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ”, број: 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 19. јуна 2019. године, донела је

Пословник Покрајинске владе

Пословник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 28/2019 од 19.6.2019. године и 30/2019 - исправка, ступио је на снагу 27.6.2019, а одредба члана 33. став 4. овог пословника почиње да се примењује од 1. јануара 2020. године.

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Пословником Покрајинске владе (у даљем тексту: Пословник) уређују се начин рада и одлучивања Покрајинске владе и њених радних тела, као и друга питања од значаја за рад Покрајинске владе.

Питања која су у вези с начином рада Покрајинске владе, а која нису уређена овим пословником, могу се уредити одлуком или закључком Покрајинске владе.

Члан 2.

Све именске речи које се у овом пословнику користе у мушком роду, а имају и женски род, подразумевају и истовремено обухватају исте именске речи у женском роду.

Члан 3.

Покрајинску владу представља председник Покрајинске владе или потпредседник Покрајинске владе кога он одреди.

Члан 4.

Ради разматрања начелних и других питања из делокруга Покрајинске владе, образује се Колегијум председника Покрајинске владе, као стручно саветодавно тело.

Колегијум председника чине: председник Покрајинске владе, потпредседници Покрајинске владе и секретар Покрајинске владе.

Члан 5.

У вршењу својих права и дужности, Покрајинска влада ради и одлучује колективно.

Члан 6.

Покрајинска влада ради и одлучује о пословима из своје надлежности на седници којој присуствује већина чланова Покрајинске владе.

У нарочито оправданим и хитним случајевима, председник Покрајинске владе може одлучити да се одржи телефонска седница Покрајинске владе.

Члан 7.

Покрајинска влада има печат округлог облика, с грбом Републике Србије, грбом Аутономне покрајине Војводине и традиционалним грбом Аутономне покрајине Војводине и текстом „Република Србија, Аутономна покрајина Војводина, Покрајинска влада, Нови Сад”, који је исписан на српском језику ћириличким писмом, као и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму.

Секретар Покрајинске владе стара се о чувању печата Покрајинске владе и одговоран је за његову употребу.

II РАДНА ТЕЛА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Стална радна тела Покрајинске владе

Члан 8.

Покрајинска влада овим пословником образује стална радна тела, ради ефикаснијег рада Покрајинске владе и ради оцењивања целисходности предложеног материјала, одлучивања, заузимања ставова, давања мишљења и утврђивања предлога о питањима из надлежности Покрајинске владе, те усклађивања ставова покрајинских органа управе и служби Покрајинске владе (у даљем тексту: покрајински органи), као и других организација, пре разматрања неког предлога на седници Покрајинске владе.

Стално радно тело доноси акта из своје надлежности.

На начин рада сталних радних тела Покрајинске владе сходно се примењују одредбе овог пословника о начину рада Покрајинске владе.

Члан 9.

Покрајинска влада, као стална радна тела, има следеће одборе:

1. Одбор за прописе и управу;
2. Одбор за економска питања и буџет;
3. Одбор за јавне службе.

Члан 10.

Покрајинска влада, као стална радна тела, има следеће комисије:

1. Комисију за одбрану и безбедност;
2. Комисију за кадровска и административна питања;
3. Комисију за међунационалне односе, цркве и верске заједнице;
4. Комисију за стамбена питања, распоред и опремање службених зграда и пословних просторија.

Члан 11.

Одбор за прописе и управу разматра питања која се односе на:

1. организацију, рад и надлежност покрајинских органа;

2. имовину Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајина) и имовинско-правне односе;
3. локалну самоуправу и међуопштинску сарадњу;
4. изборе за покрајинске органе; непосредно изјашњавање грађана;
5. радне односе, плате и остала примања из радног односа; запошљавање; заштиту на раду у покрајинским органима;
6. развој информационог система покрајинских органа;
7. друга питања из области које нису у надлежности других радних тела.

Члан 12.

Одбор за економска питања и буџет разматра питања која се односе на:
1. покрајински буџет;
2. стратегију и политику развоја Покрајине;
3. приватизацију, пословно и финансијско преструктурирање предузећа; структурно прилагођавање привреде; индустрију; инвестициона улагања; мала и средња предузећа; предузетништво;
4. енергетику и минералне сировине;
5. урбанизам, архитектуру и просторно планирање; градитељство и стамбене и комуналне послове;
6. аграрни буџет; пољопривреду, подстицање и унапређивање пољопривредне производње; пољопривредно земљиште, сточарство, рибарство, шумарство, ловство, водопривреду; прехрамбену индустрију; развој села;
7. штете од елементарних непогода;
8. саобраћај и телекомуникације;
9. тржиште и цене;
10. робне резерве;
11. туризам и услуге;
12. међурегионалну сарадњу;
13. заштиту и унапређивање животне средине;
14. друга питања из области привреде и финансија.

Члан 13.

Одбор за јавне службе разматра питања која се односе на:
1. предшколско, основно, средње, више и високо образовање; ученички и студентски стандард;
2. развој и унапређивање научноистраживачке делатности;
3. организацију здравствене заштите; здравствено осигурање;
4. породично-правну заштиту; друштвену бригу о деци;
5. пензијско и инвалидско осигурање; борачко-инвалидску заштиту; социјалну заштиту;
6. радне односе, зараде и остала примања из радног односа; запошљавање; заштиту на раду;
7. развој и унапређивање културе и уметничког стваралаштва; заштиту културних добара;
8. јавно информисање;
9. физичку културу и спорт; омладину;
10. равноправност полова;
11. друга питања из области јавних служби.

Члан 14.

Комисија за одбрану и безбедност: разматра предлоге аката које доноси Покрајинска влада и друга питања из надлежности Покрајине, која се односе на одбрану и функционисање цивилне заштите, као и на деловање органа Покрајине у ванредним ситуацијама; прати и разматра стање јавне безбедности у Покрајини; остварује сарадњу с надлежним републичким и покрајинским органима и предлаже мере надлежним органима за превазилажење проблема у области јавне безбедности.

Члан 15.

Комисија за кадровска и административна питања: доноси решења о остваривању права по основу рада за чланове Покрајинске владе, заменике покрајинских секретара, шефа Кабинета председника Покрајинске владе, шефа Кабинета потпредседника Покрајинске владе, саветника председника Покрајинске владе, саветника потпредседника Покрајинске владе, службенике на положају који руководе покрајинским органом, Правобраниоца Аутономне покрајине Војводине и заменика Правобраниоца Аутономне покрајине Војводине – у складу с прописима; разматра кадровска решења из надлежности Покрајинске владе; предлаже Покрајинској влади кандидата за попуњавање положаја након спроведеног конкурса; разматра предлоге за одобравање службених путовања у иностранство чланова Покрајинске владе, заменика покрајинских секретара, постављених и запослених лица, као

и других лица, када су у саставу делегације Покрајинске владе; обавља и друге послове утврђене актима Покрајинске владе.

Члан 16.

Комисија за међунационалне односе, цркве и верске заједнице: прати службену употребу језика и писама националних мањина – националних заједница на територији Покрајине; прати остваривање права националних мањина – националних заједница на територији Покрајине; разматра сва актуелна питања из области вера и верских заједница; прати остваривање односа и сарадњу с верским заједницама, као и њихов положај; обавља и друге послове утврђене актима Покрајинске владе.

Члан 17.

Комисија за стамбена питања, распоред и опремање службених зграда и пословних просторија: одлучује о давању на коришћење стана за службене потребе у складу с прописима којима се уређује коришћење стана за службене потребе; одлучује о расподели службених зграда и пословних просторија на коришћење покрајинским органима, Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине и Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману, те утврђује потребе њиховог опремања; утврђује потребе опремања Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) и Службе Скупштине, обавља и друге послове утврђене актима Покрајинске владе.

Члан 18.

Стално радно тело чине председник, заменик председника и одређени број чланова, који не може бити мањи од три.

Председника сталног радног тела и заменика председника сталног радног тела именује Покрајинска влада из реда чланова Покрајинске владе.

Чланове сталног радног тела Покрајинска влада може именовати из реда чланова Покрајинске владе, заменика покрајинских секретара и лица која поставља Покрајинска влада.

Већину чланова сталног радног тела чине чланови Покрајинске владе.

Чланови Комисије за одбрану и безбедност и Комисије за кадровска и административна питања могу бити само чланови Покрајинске владе.

Један члан Комисије за стамбена питања, распоред и опремање службених зграда и пословних просторија именује се из реда лица које именује или поставља Скупштина.

Члан 19.

Стално радно тело има секретара.

Секретар помаже председнику сталног радног тела у припремању и вођењу седнице сталног радног тела, стара се о благовременом и квалитетном извршавању послова сталног радног тела, обавља усаглашавање с покрајинским органима и другим органима и организацијама и води записник о седници радног тела.

Стручне, административне и оперативне послове за потребе сталних радних тела обавља Секретаријат Покрајинске владе.

Члан 20.

На иницијативу предлагача материјала, председник сталног радног тела може на седницу сталног радног тела позвати представника органа, предузећа, установе и другог правног лица кад се разматра питање од интереса за ове субјекте.

Повремена радна тела Покрајинске владе

Члан 21.

Покрајинска влада може да образује повремено радно тело (савет, радну групу итд.) ради разматрања појединих питања из своје надлежности и давања предлога, мишљења и стручних образложења.

Председника повременог радног тела и његовог заменика именује Покрајинска влада, по правилу – из реда чланова Покрајинске владе.

Чланове повременог радног тела именује Покрајинска влада из реда чланова Покрајинске владе, заменика покрајинских секретара, службеника на положају и других лица, стручњака из области за коју се именује радно тело.

Повремено радно тело образује се одлуком која садржи: материјално-правни основ за образовање повременог радног тела, састав радног тела, послове за које се радно тело образује, циљеве, задатке и рокове у којима радно тело остварује задатке, односно у којима извештава Покрајинску владу о свом раду.

На начин рада повремених радних тела сходно се примењују одредбе овог пословника о начину рада сталних радних тела, ако одлуком о њиховом образовању није другачије одређено.

Стручне, административне и оперативне послове за потребе повремених радних тела обавља покрајински орган у чији се делокруг претежно сврставају послови за чије је обављање образовано повремено радно тело.

Регистар радних тела

Члан 22.

Секретаријат Покрајинске владе води регистар сталних и повремених радних тела, који садржи: назив, број и датум одлуке о образовању радног тела, састав радног тела, као и рокове утврђене одлуком.

Регистар радних тела објављује се у оквиру веб презентације Покрајинске владе.

Седница радног тела Покрајинске владе

Члан 23.

Председник радног тела сазива седницу радног тела, предлаже дневни ред и председава седници.

У случају одсутности председника радног тела, седницу сазива и седници председава заменик председника, а у његовој одсутности – члан радног тела који је и члан Покрајинске владе.

Члан 24.

Позив за седницу радног тела с предлогом дневног реда доставља се члановима радног тела по правилу три дана пре одржавања седнице.

Седница радног тела може се сазвати и у краћем року, уколико је због хитности неопходно да се о појединим питањима радно тело изјасни.

Позив за седницу радног тела с предлогом дневног реда доставља се у електронском облику, путем електронске поште.

Увид у материјале за седницу радног тела омогућен је путем апликације е-документус.

Члан 25.

Седнице радног тела одржавају се најкасније 24 сата пре седнице Покрајинске владе, уколико због хитности није неопходно да се седница радног тела одржи и у краћем року.

Радно тело ради на седници којој присуствује већина његових чланова.

Радно тело одлучује већином гласова присутних чланова.

Посебне одредбе о раду сталних радних тела

Члан 26.

Радна тела могу да разматрају материјале из надлежности два радна тела или више њих, на заједничкој седници.

Свако радно тело засебно одлучује на заједничкој седници.

У случају различитих ставова радних тела, председник Покрајинске владе одлучује да ли ће се тај материјал уврстити у предлог дневног реда Покрајинске владе или ће га вратити радним телима на поновни поступак.

Члан 27.

Радно тело одлаже разматрање материјала ако седници не присуствује представник предлагача материјала.

Представник предлагача материјала може бити изабрано или постављено лице у покрајинском органу.

Члан 28.

Радно тело доноси решења, закључке и сачињава извештаје и белешке.

Акте из става 1. овог члана потписује председник радног тела.

Кад самостално одлучује о питањима из своје надлежности, радно тело доноси решења и закључке.

О разматраном материјалу, радно тело подноси Покрајинској влади извештај.

Радно тело може одлучити да се материјал врати предлагачу материјала на дораду, о чему се сачињава белешка која се доставља предлагачу материјала и Секретаријату Покрајинске владе.

Члан 29.

Извештај из члана 28. овог пословника садржи:

- имена присутних и одсутних чланова радног тела;
- имена присутних представника покрајинских органа позваних на седницу радног тела;
- мишљења, констатације и ставове о разматраном материјалу;
- констатацију да ли се обрађивач материјала сагласио са утврђеним ставовима радног тела и издвојена мишљења чланова радног тела;
- спорна питања, ако обрађивач није сагласан са ставовима радног тела;

- предлог Покрајинској влади да донесе или да не донесе акт, односно да утврди или да не утврди предлог акта;
- предлог радног тела да се материјал прихвати или не прихвати;
- предлог закључка у форми у којој Покрајинска влада треба да га усвоји уколико се разликује од текста предлога који је поднео предлагач материјала;
- по потреби, предлоге за представнике и поверенике Покрајинске владе у Скупштини.

Радно тело одређује известиоца на седници Покрајинске владе.

III СЕДНИЦА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Припрема материјала

Члан 30.

Материјал за разматрање на седници Покрајинске владе припрема се на начин утврђен овим пословником.

Члан 31.

Материјале за разматрање на седници Покрајинске владе могу поднети чланови Покрајинске владе, радна тела Покрајинске владе, покрајински органи, Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине и Покрајински заштитник грађана – омбудсман (у даљем тексту: Предлагач).

Материјал за разматрање и одлучивање на седници Покрајинске владе може поднети покрајински орган у чијем делокругу је питање на које се материјал односи.

Скупштине јединица локалне самоуправе с територије Покрајине, јавна предузећа, установе и национални савети националних мањина на територији Покрајине и друга удружења, подносе иницијативе за разматрање материјала на седници Покрајинске владе, путем покрајинског органа у чији се делокруг сврставају, а надлежни покрајински орган припрема материјал за разматрање на седници Покрајинске владе и доставља га са својим мишљењем.

Члан 32.

Акт који Покрајинска влада предлаже Скупштини, предлагач припрема у облику нацрта. Покрајинска влада прихвата нацрт акта тако што утврђује предлог акта, који потом упућује Скупштини.

Акт који доноси Покрајинска влада, предлагач припрема у облику предлога.

Акта из става 1. и 2. предлагач је дужан да упути на лекторисање пре достављања Секретаријату Покрајинске владе.

Члан 33.

На акт из члана 32. став 1 овог пословника или предлог акта којим се уређују питања од општег значаја, као и на предлог решења који Покрајинска влада доноси вршењем оснивачких права, предлагач прибавља мишљење Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице и Покрајинског секретаријата за финансије.

Мишљење из става 1. овог члана не прибавља се на предлог појединачног акта којим се одлучује о кадровским решењима.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице даје мишљење о усклађености акта са другим прописима и правним системом.

Мишљење Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице на нацрт покрајинске скупштинске одлуке и предлог покрајинске уредбе обавезно садржи и анализу ризика корупције.

Предлагач прибавља и мишљење:

1) Правобранилаштва Аутономне покрајине Војводине - када је у питању заштита имовинских права и интереса Покрајине, односно када се актом стварају уговорне обавезе Покрајине;

2) Синдикалне организације радника покрајинских органа управе и служби покрајине – када је акт значајан за дефинисање радноправног и финансијског положаја запослених у покрајинским органима;

3) националних савета националних мањина на територији Покрајине – када се акт односи на службену употребу језика, образовање, културу и информисање на језику мањинске националне заједнице.

Уколико предлагач није сигуран да ли треба да прибави мишљење националног савета националних мањина, прибавиће о томе мишљење Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице.

Уколико је предлагач акт уредно доставио националном савету националне мањине, а савет није доставио своје мишљење у року од 15 дана, сматраће се да је мишљење позитивно.

Мишљења се прибављају и од других покрајинских органа са чијим делокругом је повезано питање на које се акт односи.

Предлагач је дужан да о нацрту и предлогу акта који је достављен Покрајинској влади на разматрање прибави ново мишљење надлежних органа, уколико је у тексту извршио измене или допуне предложених решења.

Када се од Покрајинске владе тражи мишљење на предлог појединог акта или други материјал, Секретаријат Покрајинске владе га доставља надлежном покрајинском органу. У случају кад Секретаријат Покрајинске владе тражи мишљење више покрајинских органа, мишљење Покрајинској влади доставља првоименовани орган. Овај орган је дужан да – пре достављања мишљења – оствари сарадњу с покрајинским органима којима су ти предлози достављени и да усаглашен текст мишљења достави Покрајинској влади.

Уколико покрајински органи нису усагласили мишљење о достављеном предлогу, првоименовани орган доставља Покрајинској влади и издвојено мишљење покрајинског органа, које није усаглашено.

Члан 34.

Покрајински орган коме је предлагач доставио на мишљење нацрт или предлог акта или други материјал, дужан је да мишљењедостави предлагачу, у року од седам дана од дана његовог пријема.

Изузетно од става 1. овог члана Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице дужан је да мишљење о усклађености нацрта покрајинске скупштинске одлуке са другим прописима и правним системом достави предлагачу у року од 15 дана.

Покрајински орган дужан је да тражено мишљење достави предлагачу и у краћем року, ако је у питању акт чије се разматрање и доношење предлаже по хитном поступку.

Ако мишљење не буде достављено у року из ст. 1. и 2. овог члана, сматра се да није било примедаба.

Члан 35.

Предлагач је дужан да Покрајинској влади достави материјал који је усклађен с примедбама из прибављених мишљења, за које је оценио да их може прихватити.

Предлагач је дужан да се писмено изјасни о свим примедбама које није прихватио.

Неусаглашени ставови усклађују се на седници надлежног радног тела.

Ако је Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице у свом мишљењу указао на потребу правно-техничке редакције нацрта или предлога акта, обрађивач је дужан да, у сарадњи с Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, редакцију изврши пре достављања акта Покрајинској влади.

Члан 36.

Предлагач је дужан да уз нацрт или предлог акта којим се уређује питање од општег значаја достави и образложење које мора да садржи:

1. правни основ за доношење акта;

2. разлоге и потребе за доношење акта у оквиру којих се посебно наводи: анализа садашњег стања, проблеми које би доношењем акта требало решити, циљеви који се актом желе постићи, јавни интерес који ће бити остварен и/или заштићен конкретним актом, могућност да се проблем реши и без доношења акта и одговор на питање зашто је доношење акта најбољи начин за решавање проблема;

3. објашњење основних правних института и предложених решења;

4. процену потребних средстава за спровођење акта, начин и могућности њиховог обезбеђивања;

5. разлоге због којих акт садржи одредбе са повратним дејством;

6. преглед одредаба важећег акта које се мењају, односно допуњују (преглед одредаба које се мењају припрема се тако што се прецртава део текста који се мења, а нови текст којим се замењује или допуњује постојећи, пише се великим словима болдовано);

7. разлог за доношење акта по хитном поступку – ако је за доношење акта предложен хитан поступак;

8. ступање на снагу акта и разлоге због којих се предлаже да акт ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

Предлог акта којим се одлучује о питањима од појединачног значаја предлагач је дужан да достави заједно са образложењем које садржи битне чињенице на основу којих се предлаже његово доношење.

Уз предлог акта из става 2. овог члана којим се даје сагласност на измене и допуне аката, предлагач доставља преглед одредаба које се мењају или допуњују.

Члан 37.

Покрајински органи достављају Покрајинској влади на разматрање анализе, извештаје и информације, с предлогом закључка.

Предлог закључка предлагач припрема у форми у којој га доноси Покрајинска влада, односно Скупштина. У последњој тачки предлога закључка, предлагач је дужан да наведе коме треба доставити материјал, односно закључке.

Ако се предлаже обезбеђивање финансијских средстава, у прилогу материјала обрађивач обавезно доставља мишљење Покрајинског секретаријата за финансије.

Члан 38.

Приликом израде нацрта закона, других прописа и општих аката, који се достављају Скупштини као овлашћеном предлагачу у Народној скупштини, обрађивач примењује одредбе Пословника Народне скупштине.

Члан 39.

Ако покрајински орган преко свог представника непосредно учествује у припреми републичког прописа, о томе мора обавестити Покрајинску владу која, на предлог покрајинског органа, може утврдити основне смернице за учешће у припреми прописа.

Достављање материјала

Члан 40.

Материјали за разматрање на седници Покрајинске владе и седници радног тела достављају се преко Секретаријата Покрајинске владе.

Материјал се доставља у писаном и електронском облику путем апликације е-документус. Материјал у писаном и електронском облику мора бити истоветне садржине.

Материјал се доставља уз пропратно писмо.

Пропратно писмо садржи назив материјала, као и податке о томе:

- да ли се материјал доставља ради разматрања и одлучивања на седници Покрајинске владе;
- да ли се материјал доставља ради разматрања и одлучивања на седници радног тела;
- да ли се материјал доставља ради разматрања на седници радног тела и након тога упућује члановима Покрајинске владе ради информисања;
- да ли се материјал доставља само ради информисања чланова Покрајинске владе;
- од којих је покрајинских органа тражено и добијено, односно није добијено мишљење;
- који су предлози из мишљења уграђени у текст материјала, као и који су разлози због којих обрађивач није прихватио поједине предлоге;
- да ли је материјал предвиђен програмом рада Покрајинске владе за текућу годину;
- да ли је материјал лекторисан, уколико се ради о материјалима из члана 32. Пословника;
- ко се предлаже за представника и повереника Покрајинске владе у Скупштини уколико се ради о акту из члана 32. став 1. овог пословника.

Пропратно писмо потписује члан Покрајинске владе, заменик покрајинског секретара, односно старешина који руководи покрајинским органом, или овлашћени службеник на положају на основу посебног овлашћења старешине покрајинског органа у случају кад је старешина покрајинског органа одсутан.

Као прилог материјалу, Покрајинској влади достављају се мишљења надлежних органа из члана 33. овог пословника и ставови обрађивача поводом тих мишљења, извештаји о јавној расправи, ако је вођена јавна расправа, а могу се доставити и анализе, извештаји и информације који се односе на стање у појединим областима или на поједине појаве и проблеме.

+ **Види:**

Исправку - 30/2019-1900.

Члан 41.

Подобност материјала за разматрање на седници Покрајинске владе претходно оцењује секретар Покрајинске владе.

Материјал који није сачињен у форми и на начин како је то прописано овим пословником, као и материјал за чије разматрање Покрајинска влада није надлежна, секретар Покрајинске владе враћа обрађивачу.

Материјал који Секретаријат Покрајинске владе достави надлежном сталном радном телу, уврштује се у дневни ред прве наредне седнице сталног радног тела, а најкасније у року од 30 дана од дана достављања.

Материјал достављен ради информисања чланова Покрајинске владе не уврштује се у дневни ред седнице радног тела и о овом материјалу чланови Покрајинске владе информишу се путем апликације е-документус.

Члан 42.

Материјали достављени ради разматрања и одлучивања на седници Покрајинске владе, интерног су карактера до усвајања на седници Покрајинске владе и могу се саопштавати јавности само уз сагласност председника Покрајинске владе.

Сазивање седнице

Члан 43.

Председник Покрајинске владе сазива седницу Покрајинске владе по сопственој иницијативи, на предлог најмање пет чланова Покрајинске владе или на предлог сталног радног тела.

Седницу може сазвати и потпредседник Покрајинске владе по овлашћењу председника или у случају објективне спречености председника.

Седница Покрајинске владе по правилу се одржава средом.

Председник Покрајинске владе предлаже дневни ред и председава седници. Такође, седници може председавати и потпредседник Покрајинске владе ако га овласти председник Покрајинске владе.

Уколико председник Покрајинске владе не овласти потпредседника који ће председавати, седници председава потпредседник, према одговарајућем распореду који утврђује председник Покрајинске владе.

У припремању и вођењу седнице Покрајинске владе, председнику Покрајинске владе помаже секретар Покрајинске владе.

Члан 44.

Позив за седницу Покрајинске владе доставља се у писаном и електронском облику, по правилу три дана пре одржавања седнице.

Седница се може сазвати и у краћем року када за то постоје посебни разлози.

Позив за седницу садржи: дан, час, место одржавања и предлог дневног реда с називима материјала и бројевима којима су ти материјали означени у апликацији е-документус.

У електронском облику, уз позив за седницу, члановима Покрајинске владе доставља се и неусвојен записник с претходне седнице.

Увид у материјале за седницу Покрајинске владе врши се путем апликације е-документус.

Члан 45.

У дневни ред седнице могу се уврстити материјали које су претходно размотрила радна тела Покрајинске владе, а који су припремљени у складу са овим пословником.

У дневни ред седнице могу се изузетно уврстити и материјаликоји нису садржани у предлогу дневног реда, или они материјали који нису разматрани на седници радног тела, уколико се њихово разматрање из оправданих разлога не може одложити.

Материјали којима се допуњује дневни ред на самој седници морају бити припремљени у складу са овим пословником.

Нацрт дневног реда припрема секретар Покрајинске владе, а предлог утврђује председник Покрајинске владе или овлашћени потпредседник Покрајинске владе.

Поверљив материјал

Члан 46.

Поверљив материјал предлагач означава, зависно од степена поверљивости, ознаком „интерно”, „поверљиво”, „строго поверљиво” или „државна тајна”.

Материјал мора да садржи разлоге због којих је означен као поверљив.

Члан 47.

Поверљив материјал предлагач доставља Секретаријату Покрајинске владе у писаном облику, у затвореној омотници на којојје означен степен поверљивости, у одговарајућем броју примерака означених редним бројем.

Материјал са ознаком поверљивости разматра се на затвореној седници Покрајинске владе.

Кад се затворена седница Покрајинске владе заврши, поверљив материјал враћа се секретару Покрајинске владе.

Секретаријат Покрајинске владе води посебну евиденцију о поверљивим материјалима и затвореним седницама.

Одржавање и ток седнице

Члан 48.

Члан Покрајинске владе има право да му се акта за седнице Покрајинске владе достављају на језику који је у службеној употреби у раду Покрајинске владе, у складу са Статутом Аутономне покрајине Војводине и Покрајинском скупштинском одлуком о Покрајинској влади.

Члан Покрајинске владе има право да се у свом писаном и усменом обраћању Покрајинској влади користи језиком који је у службеној употреби у раду Покрајинске владе.

За остваривање овог права, члан Покрајинске владе подноси захтев секретару Покрајинске владе најкасније три дана пре одржавања седнице Покрајинске владе.

Члан 49.

Седници Покрајинске владе присуствују и учествују у њеном раду чланови Покрајинске владе и секретар Покрајинске владе.

У одсуству покрајинских секретара, седници присуствују и у њеном раду учествују њихови заменици, подсекретари или овлашћени службеници на положају, без права гласа.

Седници присуствују помоћник секретара Покрајинске владе, шеф Кабинета председника Покрајинске владе и секретари сталних радних тела Покрајинске владе у чијем делокругу је материјал који се разматра.

Седници Покрајинске владе могу присуствовати и учествовати у њеном раду и овлашћени представници предлагача као и друга лица по позиву, односно одобрењу секретара Покрајинске владе.

Лица из става 4. присуствују само у току разматрања оних тачака дневног реда за које су добили позив, односно одобрење секретара Покрајинске владе.

Члан 50.

О спречености да присуствује седници Покрајинске владе, члан Покрајинске владе обавештава секретара Покрајинске владе.

Члан 51.

Председник Покрајинске владе отвара седницу, утврђује да ли постоји кворум за рад Покрајинске владе и предлаже дневни ред.

Кворум постоји ако је на седници Покрајинске владе присутно више од половине укупног броја чланова Покрајинске владе.

Покрајинска влада утврђује дневни ред, укључујући прихваћене предлоге за измене и допуне предложеног дневног реда.

Након утврђивања дневног реда, Покрајинска влада усваја записник с претходне седнице, с прихваћеним примедбама које су стављене на записник.

Члан 52.

Покрајинска влада разматра тачке и о њима одлучује према редоследу утврђеном дневним редом.

Претрес се отвара о свакој тачки дневног реда.

Члан 53.

Уколико на седници неко од учесника седнице покрене питања која нису у његовој надлежности, обавезно се изјашњава надлежни покрајински секретар или лице које га на седници замењује.

Ако је за дате предлоге неопходно обезбедити финансијска средства, покрајински секретар за финансије може предложити да се о њима одложи претрес како би се размотриле могућности за обезбеђење средстава.

Члан 54.

Покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице дужан је да упозори Покрајинску владу ако предложени акт није у сагласности са уставом или законом, као и на правне последице које из тога могу проистећи, те да предложи даљи поступак.

Јавна расправа

Члан 55.

Покрајинска влада може одлучити да се спроведе јавна расправа о нацрту општег акта, предлогу покрајинске уредбе, одлуке или других материјала, којима се битно мења уређење неког питања или уређује питање које је од јавног значаја.

Покрајинска влада доноси одлуку о спровођењу јавне расправе којом утврђује програм јавне расправе, одређује покрајински орган који га спроводи и рок у коме ће бити обављена јавна расправа, а који не може бити ни краћи од двадесет, нити дужи од шездесет дана.

Поступак јавне расправе започиње објављивањем јавног позива за учешће у јавној расправи с програмом јавне расправе у оквиру веб презентације покрајинског органа који је Покрајинска влада одредила да спроведе програм јавне расправе и на порталу е-управе.

Програм јавне расправе обавезно садржи: нацрт односно предлог акта који је предмет јавне расправе са образложењем и прилозима утврђеним овим пословником, рок за спровођење јавне расправе, важне информације о активностима које се планирају у оквиру јавне расправе (нпр. одржавање округлих столова, трибина, адресу и време њиховог одржавања), начин достављања предлога, сугестија, иницијатива и коментара, као и друге податке значајне за њено спровођење.

Покрајински орган који спроводи јавну расправу дужан је да извештај о спроведеној јавној расправи објави у оквиру своје веб презентације и порталу е-управе, најкасније у року од 15 дана од дана окончања јавне расправе.

Предлагач акта из става 1. овог члана дужан је да прати примену донетог акта и у року од годину дана од почетка примене Покрајинској влади поднесе на усвајање извештај о уоченим ефектима примене.

Извештај о ефектима примене акта објављује се у оквиру веб презентације покрајинског органа који је био задужен за праћење примене.

Одлучивање

Члан 56.

По завршеном претресу, Покрајинска влада одлучује о тачки дневног реда тако што прихвата или не прихвата предлог садржан у извештају радног тела.

Уколико Покрајинска влада не прихвати предлог садржан у извештају радног тела, а он се разликује од предлога обрађивача, гласа се о предлогу обрађивача.

Покрајинска влада при томе може да измени нацрт или предлог акта.

Ако се расправљало о питању које није разматрано на седници радног тела, Покрајинска влада одлучује тако што прихвата или не прихвата предлог члана Покрајинске владе који је предложио допуну дневног реда.

Покрајинска влада може да одложи одлучивање и да предлагачу наложи да измени или допуни материјал.

Предлагач може да повуче материјал у току расправе, пре гласања о материјалу што се констатује у записнику.

Члан 57.

Покрајинска влада одлучује већином гласова присутних чланова Покрајинске владе.

О утврђивању предлога програмских, развојних и планских докумената, предлога покрајинских скупштинских одлука, те о утврђивању предлога буџета и завршног рачуна, привременог финансирања и утврђивању извештаја о свом раду који подноси Скупштини, Покрајинска влада одлучује већином гласова свих чланова Покрајинске владе.

У случају да Покрајинска влада има паран број чланова, одлука о питањима из става 2. овог члана донета је и ако за њу гласа најмање половина свих чланова Покрајинске владе, под условом да је за одлуку гласао председник Покрајинске владе.

Гласање је јавно.

Члан Покрајинске владе може да изузме мишљење, уз одговарајуће образложење. Изузимање мишљења констатује се у записнику.

То како је члан Покрајинске владе гласао – сматра се службеном тајном.

Члан 58.

О седници Покрајинске владе води се записник.

Записник садржи: редни број, датум и место одржавања седнице, време кад је седница почела и кад се завршила, имена присутних и одсутних чланова Покрајинске владе, имена осталих присутних лица, ко је председавао седници, дневни ред седницеи како је Покрајинска влада одлучила о свакој тачки дневног реда.

Усвојени записник потписује председавајући седнице Покрајинске владе, односно председник Покрајинске владе или потпредседник Покрајинске владе који га замењује и секретар Покрајинске владе.

Записник се чува трајно.

О вођењу и чувању записника стара се секретар Покрајинске владе.

Члан 59.

Ток седнице снима се у форми аудио и видео записа.

Снимци се сматрају службеном тајном строге поверљивости. Својство поверљивости снимака одузима Покрајинска влада.

Снимке могу да користе чланови Покрајинске владе, а друга лица ако им то одобри секретар Покрајинске владе. У случају да секретар Покрајинске владе одбије захтев, коначну одлуку доноси председник Покрајинске владе.

Снимци се чувају у Секретаријату Покрајинске владе. Снимак седнице издаје се само по налогу секретара Покрајинске владе.

Покрајинска влада или председник Покрајинске владе могу одлучити о томе да се седница не снима.

IV ОБРАДА ТЕКСТА АКАТА НАКОН СЕДНИЦЕ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 60.

После седнице Покрајинске владе, на којој је утврђен предлог општег акта са изменама усвојеним на седници Покрајинске владе, предлагач и Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице припремају коначан и лекторисан текст предлога акта у сарадњи са Секретаријатом Покрајинске владе, док текст образложења припрема предлагач.

Коначан и лекторисан текст акта који доноси Покрајинска влада припрема предлагач у сарадњи с Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице и Секретаријатом Покрајинске владе.

За припрему коначног текста, предлагач и Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице користе закључке Покрајинске владе, а секретар Покрајинске владе може им ставити на располагање аудио и видео снимак.

Коначан текст предлагач доставља Секретаријату Покрајинске владе с писменом назнаком да су текст и образложење припремљени у складу са закључком Покрајинске владе.

Примерак коначног лекторисаног текста чува се у документацији Секретаријата Покрајинске владе.

Члан 61.

Покрајинска влада може овластити предлагача да у сарадњи с Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, утврди пречишћени текст општег акта и да га достави „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине” на објављивање.

За израду пречишћеног текста општег акта, Покрајинска влада овлашћује предлагача општим актом којим мења или допуњује општи акт, или посебним закључком.

V ПОСТУПАЊЕ СА АКТИМА И ДРУГИМ МАТЕРИЈАЛИМА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 62.

Акт Покрајинске владе који се доставља Скупштини или републичким органима, као и акт Покрајинске владе који се објављује у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”, потписује председник Покрајинске владе или потпредседник Покрајинске владе ако га председник Покрајинске владе овласти, односно председавајући седнице.

Акте Покрајинске владе који нису обухваћени претходним ставом потписује секретар Покрајинске владе.

Члан 63.

Закључак, као акт Покрајинске владе, доставља се ради извршења покрајинском органу коме су закључком наложене обавезе.

Члан 64.

Донети акти Покрајинске владе, материјали са седнице Покрајинске владе, као и записници, чувају се у архиви покрајинских органа.

VI ТЕМАТСКА И ПОСЕБНА СЕДНИЦА

Тематска седница

Члан 65.

Покрајинска влада може одржати тематску седницу.

Тематску седницу сазива председник Покрајинске владе.

Тематска седница одржава се на основу дневног реда који унапред утврђује председник Покрајинске владе.

Тематска седница сазива се ради разматрања стања у појединој области.

Председник Покрајинске владе може позвати представнике државних органа, Скупштине, као и органа јединица локалне самоуправе да узму учешће на тематској седници Покрајинске владе уколико оцени да њихово учешће на седници може допринети свеобухватнијем сагледавању питања која су на дневном реду тематске седнице Покрајинске владе.

На остала питања у вези са одржавањем седнице, припремање материјала за седницу и ток тематске седнице Покрајинске владе сходно се примењују правила из овог пословника.

Посебна седница

Члан 66.

Покрајинска влада може одржати посебну седницу.

Председник Покрајинске владе може, поводом обележавања датума од покрајинског значаја и других догађаја од посебног значаја за Покрајину, односно за рад Покрајинске владе, сазвати посебну седницу Покрајинске владе, а може и позвати и представнике других органа и организација из земље и иностранства да присуствују седници и да се обрате Покрајинској влади.

На остала питања у вези са одржавањем седнице, припремање материјала за седницу и ток посебне седнице Покрајинске владе сходно се примењују правила из овог пословника.

VII ОДГОВОР НА ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ

Члан 67.

Посланичко питање упућено Покрајинској влади из делокруга одређеног покрајинског органа, Секретаријат Покрајинске владе доставља том покрајинском органу ради припреме предлога одговора.

Предлог одговора на посланичко питање упућено Покрајинској влади из делокруга два или више покрајинских органа, припремају заједно ти органи, с тим што обједињени одговор Покрајинској влади доставља првоименовани орган.

На посланичко питање упућено старешини покрајинског органа, одговор припрема и непосредно доставља Скупштини старешина тог органа.

Предлог одговора на посланичко питање упућено Покрајинској влади, које се по садржини односи на рад Покрајинске владе, припрема Секретаријат Покрајинске владе.

VIII ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ У СКУПШТИНИ

Члан 68.

Опште право и дужност представљања Покрајинске владе у Скупштини има председник Покрајинске владе или потпредседник ког он одреди, о чему обавештава председника Скупштине писаним путем.

Када је Покрајинска влада предлагач, она одређује члана Покрајинске владе или заменика покрајинског секретара који је представља приликом разматрања појединог питања на седници Скупштине, односно на седници њеног радног тела.

Покрајинска влада може да одреди своје поверенике за давање стручних и других објашњења, обавештења и мишљења на седницама радних тела Скупштине. Повереник се може изјашњавати и о појединим питањима за која га Покрајинска влада, односнопокрајински секретар овласти.

Покрајинска влада и надлежни покрајински секретар дужни су да обезбеде присуство повереника на седници радног тела Скупштине.

IX ПРОГРАМ РАДА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 69.

Годишњи програм рада Покрајинске владе (у даљем тексту: Годишњи програм рада) припрема Секретаријат Покрајинске владе.

Годишњи програм рада чине предлози које покрајински органи достављају Секретаријату Покрајинске владе до 15. новембра текуће године за наредну годину.

У годишњем програму рада посебно се наводе: називи нацрта покрајинских скупштинских одлука или других аката које Покрајинска влада предлаже Скупштини, називи предлога аката које доноси Покрајинска влада, разлози због чега је потребно донети наведена акта, као и предлог рока у којем ће предлагачи доставити материјал Покрајинској влади.

Предлози из става 2. овог члана не садрже називе материјала који ће се члановима Покрајинске владе доставити ради информисања.

Покрајинска влада усваја годишњи програм рада до краја децембра текуће године за наредну годину.

Уколико приликом достављања материјала Покрајинској влади постоје одступања у односу на усвојени годишњи програм рада у погледу назива акта или рока за његово достављање, предлагач је дужан да у пропратном писму из члана 40. овог пословника наведе разлоге одступања.

Уколико предлагач у току календарске године не достави материјал предвиђен годишњим програмом рада, дужан је да најкасније до 31. децембра текуће године Секретаријату Покрајинске владе достави писано образложење о разлозима недостављања материјала.

X ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 70.

Покрајинска влада подноси Скупштини редован годишњи извештај о свом раду за протеклу годину, најкасније до истека првог квартала текуће године.

На захтев Скупштине, Покрајинска влада дужна је да јој поднесе ванредни извештај о свом раду.

Извештај о раду припрема Секретаријат Покрајинске владе, на основу података којима располаже и на основу извештаја које покрајински органи управе достављају до 15. фебруара текуће године за протеклу годину.

XI ПОСТУПАК ЗА УКИДАЊЕ ИЛИ ПОНИШТЕЊЕ АКТА ПОКРАЈИНСКОГ СЕКРЕТАРА И ФУНКЦИОНЕРА КОЈИ РУКОВОДИ ОРГАНИЗАЦИЈОМ, СЛУЖБОМ ИЛИ УПРАВОМ

Члан 71.

Образложени предлог за укидање, односно поништење општег или појединачног акта покрајинског органа за који сматра да није у складу са законом, Статутом или покрајинском скупштинском одлуком, или актом Покрајинске владе, подноси председник Покрајинске владе, односно члан Покрајинске владе, по сопственој иницијативи или на иницијативу заинтересованог лица.

Пре одлучивања на седници Покрајинске владе о предлогу из става 1. овог члана, прибавља се мишљење надлежног органа покрајинске управе и Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице.

Ако старешина покрајинског органа који је донео оспорени акт није члан Покрајинске владе, он има право да учествује у раду седнице Покрајинске владе за време расправе о укидању, односно поништењу тог акта.

XII ЈАВНОСТ РАДА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 72.

Покрајинска влада обавештава јавност о свом раду, донетим актима и заузетим ставовима, као и о значајним питањима која је разматрала или ће разматрати: давањем саопштења за јавност, одржавањем конференција за штампу, давањем интервјуа, издавањем публикација, објављивањем на интернет страници Покрајинске владе или на други погодан начин.

Приликом разматрања важних питања, Покрајинска влада на седници одређује начин на који ће о томе бити обавештена јавност.

Члан 73.

Чланови Покрајинске владе, старешине покрајинских органа, дужни су да у јавним изјавама и наступима у јавности изражавају и заступају ставове Покрајинске владе.

XIII ЛЕГИТИМАЦИЈА ЧЛАНА ПОКРАЈИНСКЕ ВЛАДЕ

Члан 74.

Члан Покрајинске владе има легитимацију.

Легитимација садржи податке о идентитету и имунитетским правима члана Покрајинске владе.

Легитимацију потписује председник Покрајинске владе.

О издавању легитимације стара се секретар Покрајинске владе.

Члан Покрајинске владе је дужан да, у року од пет дана од престанка функције, легитимацију врати секретару Покрајинске владе који је поништава.

XIV ПРИМЕНА ПОСЛОВНИКА

Члан 75.

О примени Пословника старају се председник Покрајинске владе и секретар Покрајинске владе.

Члан 76.

Ако се због неспровођења овог пословника отежава рад Покрајинске владе и њених радних тела, секретар Покрајинске владе о томе обавештава председника Покрајинске владе.

XV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 77.

Даном ступања на снагу овог пословника престаје да важи Пословник о раду Покрајинске владе („Службени лист АПВ”, број 52/14).

Члан 78.

Овај пословник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”, а одредба члана 33. став 4. овог пословника почиње да се примењује од 1. јануара 2020. године.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 02-66/2019
Нови Сад, 19. јун 2019. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 11. Одлуке о изменама и допунама Пословника Покрајинске изборне комисије ("Службени лист АПВ", бр. 1/20),

Покрајинска изборна комисија на 14. седници одржаној 19. фебруара 2020. године године утврдила је

Пречишћен текст Пословника Покрајинске изборне комисије

Пречишћен текст је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 11/2020 од 20.2.2020. године.

Пречишћен текст Пословника Покрајинске изборне комисије обухвата:

1. Пословник Покрајинске изборне комисије ("Службени лист АПВ", број: 12/16), осим:

- члана 37. којим је прописано да је, ступањем на снагу Пословника, престао да важи Пословник Покрајинске изборне комисије ("Службени лист АПВ", бр. 4/2012),
- члана 38. којим је одређено ступање на снагу Пословника;

2. Одлуку о измени Пословника Покрајинске изборне комисије ("Службени лист АПВ", број: 61/16) осим члана 2. којим је одређено ступање на снагу одлуке;

3. Одлуку о изменама и допунама Пословника Покрајинске изборне комисије ("Службени лист АПВ", број: 1/20) осим члана 11. Одлуке којим се одређује да ће Покрајинска изборна комисија, након ступања на снагу одлуке, утврдити пречишћен текст Пословника Покрајинске изборне комисије и члана 12. којим је одређено ступање на снагу одлуке.

102 Број: 013-4/2020
Нови Сад, 19. фебруар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Милован Амиџић, с.р.

ПОСЛОВНИК ПОКРАЈИНСКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ (Пречишћен текст)

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим пословником уређују се организација, начин рада и одлучивања Покрајинске изборне комисије (у даљем тексту: Комисија), као и друга питања од значаја за рад Комисије.

Питања од значаја за рад Комисије, а која нису уређена овим пословником, могу се уредити одлуком или закључком Комисије.

Члан 2

Седиште Комисије је у Новом Саду, у згради Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина), улица Владике Платона бб.

Члан 3

Комисија у свом раду користи три печата: два велика печата обележена редним бројем - римском цифром I и II и један мали печат и један штамбиљ.

Велики печат има облик круга, пречника 60 мм, са малим грбом Републике Србије у средини и грбом и традиционалним грбом Аутономне покрајине Војводине постављеним десно од малог грба Републике Србије. Текст печата исписан је у концентричним круговима око малог грба и традиционалног грба Републике Србије и грба Аутономне покрајине Војводине. У спољашњем кругу исписан је назив: "Република Србија", у првом следећем кругу назив: "Аутономна покрајина Војводина". У следећем унутрашњем кругу назив органа: "Покрајинска изборна комисија", а испод назива органа, у следећем унутрашњем кругу седиште "Нови Сад".

Текст печата исписан је на српском језику ћириличким писмом и на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и писму.

Мали печат има облик круга, пречника 28 mm са малим грбом и традиционалним грбом Републике Србије у средини и грбом и традиционалним грбом Аутономне покрајине Војводине постављеним десно од малог грба Републике Србије. Текст печата исписан је на српском језику ћириличким писмом истоветне садржине као код великог печата.

Штамбиљ је правоугаоног облика и садржи текст: у првом реду - "Покрајинска изборна комисија", у другом реду - "Бр." у трећем реду простор за исписивање датума, а у четвртом реду - "Нови Сад".

Текст штамбиља исписан је ћириличким писмом.

Велики и мали печат Комисије налазе се у Одсеку писарнице, експедиције и архиве у Служби Скупштине (у даљем тексту: Служба).

За њихово чување и руковање задужен је референт за послове експедиције или друго лице по овлашћењу секретара Комисије.

Члан 4

У оквиру својих надлежности, Комисија остварује сарадњу са домаћим, страним, међународним и међурегионалним органима и организацијама.

Члан 5

Комисија може да организује стручна саветовања и друге облике стручног рада о питањима из своје надлежности.

II САСТАВ КОМИСИЈЕ

Члан 6

Комисија ради и одлучује на седници у сталном и проширеном саставу.

Комисију у сталном саставу чине: председник, 10 чланова комисије и њихови заменици.

Чланове Комисије у сталном саставу и њихове заменике именује Скупштина у складу са покрајинском скупштинском одлуком којом се уређује избор посланика у Скупштину (у даљем тексту: Одлука).

Комисију у проширеном саставу чини стални састав комисије и по један члан и његов заменик, као представници подносилаца изборних листа кандидата за посланике, које одређује Комисија, у складу са Одлуком.

Члан 7

Заменици чланова Комисије имају иста права и обавезе као и чланови Комисије.

III ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

Члан 8

Председник Комисије:

- представља Комисију,
- сазива седнице Комисије и председава седницама,
- потписује акта Комисије,
- одобрава службена путовања у земљи и иностранству,
- стара се о томе да Комисија своје послове обавља у складу са прописима и благовремено,
- стара се о примени овог пословника, и
- обавља друге послове утврђене Одлуком и овим пословником.

Председник Комисије може да овласти секретара Комисије да потписује акта Комисије која се односе на питања оперативног карактера.

Члан 9

Заменик председника Комисије обавља дужности председника Комисије у случају његове одсутности или спречености за обављање функције из члана 8. овог пословника, без посебног овлашћења, а може да и обавља и послове за које га председник Комисије овласти.

Члан 10

Чланови Комисије имају право и обавезу:

- да предлажу сазивање и дневни ред седнице Комисије,
- да редовно присуствују седницама Комисије,
- да учествују у расправи о питањима која су на дневном реду седнице Комисије и гласају о сваком предлогу о коме се одлучује на седници,
- да обављају све дужности и задатке одређене од стране Комисије.

Члан 11

Секретар Комисије:
- припрема седнице Комисије,
- координира рад чланова и заменика чланова Комисије,
- помаже председнику Комисије у обављању послова из његове надлежности,
- стара се о припреми предлога аката које доноси Комисија и обавља друге послове у складу са Одлуком, овим пословником и налозима председника Комисије.

Секретар Комисије има заменика, који му помаже у раду и замењује га у случају одсутности или спречености за обављање функције без посебног овлашћења, а може да обавља и остале послове за које га секретар Комисије овласти.

IV НАЧИН РАДА

Члан 12

Комисија ради и одлучује на седници.

Седницу Комисије сазива председник Комисије, на своју иницијативу или, у што краћем року, кад то предложи најмање трећина чланова Комисије.

У раду Комисије учествују: председник, чланови и секретар Комисије и њихови заменици.

Члан 13

Сазив за седницу Комисије, са предлогом дневног реда, упућује се члановима Комисије и њиховим заменицима, по правилу у писаном облику електронским путем, најкасније два дана пре дана одређеног за одржавање седнице.

У случају потребе, седница Комисије сазива се и у краћем року од рока из става 1. овог члана.

Сазив за седницу садржи дан, време, место одржавања седнице Комисије и предлог дневног реда. Уз сазив за седницу, члановима и заменицима чланова Комисије, доставља се и материјал припремљен за тачке предложеног дневног реда, као и записник са претходне седнице Комисије, ради усвајања.

Дневни ред седнице Комисије предлаже председник Комисије, осим у случају сазивања седнице на захтев најмање трећине чланова Комисије, када се дневни ред предлаже у захтеву за сазивање седнице.

Члан 14

Изузетно, у хитним и неодложним случајевима, или када за то, по оцени председника Комисије, постоје други посебни разлози, поједина акта се, члановима Комисије, могу доставити и електронским путем, ради изјашњавања.

Акт се сматра донетим ако се за њега, електронским путем, изјасни са "сагласан сам" већина од укупног броја чланова.

На првој наредној седници Комисија ће разматрањем Извештаја о изјашњавању електронским путем, констатовати резултате гласања обављеног електронским путем.

Члан 15

Комисија ради и пуноважно одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја чланова, односно заменика чланова Комисије у сталном, односно проширеном саставу.

На почетку седнице, председавајући констатује број присутних чланова и заменика чланова Комисије, као и број чланова и заменика чланова Комисије са правом гласа.

Седници председава председник Комисије, односно у његовом одсуству заменик председника Комисије.

У расправи на седници могу да учествују председник Комисије, чланови Комисије, секретар Комисије и њихови заменици.

Седници, на позив председника Комисије, могу да присуствују и да учествују у расправи и представници покрајинских и других органа и организација, уколико се на седници разматрају питања из њиховог делокруга, о чему председавајући обавештава чланове Комисије на почетку седнице.

Члан 16

Пре утврђивања дневног реда, приступа се усвајању записника са претходне седнице.

Примедбе на записник може да изнесе сваки члан Комисије, односно заменик члана.

Уколико нема примедаба на записник, председавајући ставља на гласање записник у предложеном тексту.

О изнетим примедбама на записник, Комисија одлучује редом којим су изнете у расправи.

Након одлучивања о примедбама на записник, председавајући констатује да је записник усвојен у предложеном тексту, односно са прихваћеним примедбама.

Члан 17

Дневни ред седнице утврђује Комисија.

Право да предложи измену или допуну предложеног дневног реда има сваки члан Комисије, односно заменик члана.

О предлозима за измену или допуну предложеног дневног реда одлучује се без расправе, редом којим су предлози изнети на седници.

Након изјашњавања о предлозима за измену, односно допуну предложеног дневног реда, Комисија гласа о утврђивању дневног реда у целини.

На предлог председавајућег или члана Комисије, односно заменика члана, Комисија може да одлучи да се време за расправу сваког од учесника, по одређеној тачки дневног реда, ограничи на пет минута.

Члан 18

На седници се ради по тачкама утврђеног дневног реда.

Пре отварања расправе по тачки дневног реда, председник Комисије, или члан Комисије којег је одредио председник Комисије извештава Комисију и предлаже начин даљег поступања Комисије (известилац).

Уколико се на седници разматра предлог акта који доноси Комисија, пре отварања расправе Комисију са предлогом акта упознаје секретар Комисије.

Члан 19

Председавајући се стара о реду на седници Комисије и даје реч члановима и заменицима чланова Комисије пријављеним за учешће у расправи.

Када процени да је то неопходно, председавајући може да одреди паузу.

Члан 20

Комисија одлучује већином гласова чланова у сталном, односно проширеном саставу.

Право гласа имају само чланови Комисије, а заменици чланова само у случају одсуства члана којег замењују.

Уколико је изнето више предлога у оквиру једне тачке дневног реда, председавајући ставља на гласање предлоге редом којим су изнети.

Комисија увек гласа за усвајање предлога.

Уколико предлог о којем се гласа не добије потребну већину гласова, сматраће се да је предлог одбијен.

Члан 21

Ради проучавања појединих питања из свог делокруга, израде предлога аката, извештаја и других докумената, као и обављања појединих изборних радњи, Комисија образује радне групе из реда својих чланова, којој стручну помоћ могу пружати запослена лица.

У рад радних група могу да буду укључени представници других органа и организација, ради пружања стручне помоћи.

Одлуком о образовању радне групе утврђују се њен састав и задаци.

Комисија може, по потреби, да задужи поједине своје чланове да проуче питања која се јављају у спровођењу изборног поступка, у непосредној сарадњи са члановима изборних органа и другим учесницима у поступку, као и увидом у одговарајуће документе, и да упознају Комисију са утврђеним стањем и предложе јој одговарајућа решења.

V ПОСТУПАЊЕ ПО ПРИГОВОРУ

Члан 22

Решење по приговору Комисија доноси у року од 48 часова од часа пријема приговора и доставља га подносиоцу приговора.

Председавајући ставља на гласање предлог да се приговор усвоји.

Ако предлог не добије већину гласова, сматраће се да је приговор одбијен.

Члан 23

Кад је против решења Комисије по приговору поднета жалба, Комисија доставља жалбу и све потребне списе надлежном суду у року од 24 часа од часа пријема жалбе.

VI ЈАВНОСТ РАДА КОМИСИЈЕ

Члан 24

Рад Комисије је јаван.

Комисија обезбеђује јавност рада:

- омогућавањем заинтересованим домаћим, страним и међународним организацијама и удружењима (посматрачи) да прате рад Комисије током изборног поступка,

- објављивањем аката Комисије у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине",
- објављивањем Информатора о раду Комисије и омогућавањем приступа информацијама од јавног значаја којима располаже Комисија, у складу са законом,
- објављивањем аката и информација о раду Комисије на интернет презентацији Комисије,
- издавањем саопштења за јавност, и
- одржавањем конференција за медије и давањем изјава за медије, у складу са овим пословником.

Члан 25

Комисија објављује Информатор о свом раду.

Лице овлашћено за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја је секретар Комисије.

О захтевима за приступ информацијама од јавног значаја који се односе на изборни материјал одлучује Комисија.

Члан 26

Комисија има своју интернет презентацију на којој се објављују општа акта Комисије, извештаји о резултатима избора, информације о одржаним седницама Комисије и саопштења за јавност, као и друге информације и документа који настају у раду или у вези са радом Комисије, а од значаја су за информисање јавности.

О ажурирању интернет презентације Комисије стара се секретар Комисије.

Члан 27

Саопштење за јавност, издаје се преко Службе.

Члан 28

О раду Комисије јавност обавештава председник Комисије или члан којег Комисија за то овласти, путем конференција за медије и изјава за медије.

Секретар Комисије је овлашћен да даје изјаве о техничким аспектима рада Комисије и спровођења избора.

VII ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Члан 29

Чланови и заменици чланова Комисије и запослени у Служби ангажовани на обављању послова за потребе Комисије дужни су да у свом раду поступају у складу са прописима којима је уређена заштита података о личности.

VIII ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА РАД КОМИСИЈЕ

Члан 30

Средства за рад органа за спровођење избора, изборни материјал и друге трошкове спровођења избора, обезбеђују се у буџету Аутономне покрајине Војводине.

Комисија подноси Скупштини финансијски план потребних средстава за редован рад и трошкове спровођење избора и извештај о утрошеним средствима за редован рад и спровођење избора.

Члан 31

Председник, чланови и секретар Комисије и њихови заменици имају право на накнаду за рад у Комисији.

Накнада за рад у Комисији, уређује се посебним актом.

Члан 32

Служба обезбеђује и пружа Комисији неопходну стручну и техничку помоћ.

Лица која пружају неопходну стручну и техничку помоћ Комисији имају право на накнаду, која се уређује посебним актом.

Члан 33

Наредбодавац за коришћење средстава која се обезбеђују за рад Комисије је секретар Комисије.

IX ДОКУМЕНТАЦИЈА О РАДУ КОМИСИЈЕ

Члан 34

На седници Комисије води се записник.

Записник садржи основне податке о раду на седници и то: место, дан и време одржавања седнице, податке о присутним и одсутним члановима и заменицима чланова Комисије, као и о другим присутним лицима, о дневном реду, о предлозима о којима се расправљало, са именима учесника у расправи, о одлукама, закључцима и другим актима који су на седници донети, као и о резултатима свих гласања на седници.

Председник Комисије може да одлучи да ли ће се на седници Комисије водити стенографске белешке и вршити тонско снимање тока седнице.

О вођењу и чувању записника стара се секретар Комисије. Записник се чува трајно.

Усвојени записник потписују председник и секретар Комисије.

Члан 35

Комисија обезбеђује чување изборних аката и извештаја о резултатима избора са изборним материјалима и руковање тим материјалима, у складу са прописима.

Члан 36

У Комисији се води деловодни протокол и чува документација (архивска грађа Комисије), са којом се поступа у складу са прописима.

Члан 37

Пречишћен текст се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-4/2020

Нови Сад, 19. фебруар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК

Милован Амиџић, с.р.

На основу члана 53. став 2, а у вези са ч ланом 32. став 1, Закона о правобранилаштву ("Службени гласник РС", број 55/14) и члана 19. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине "Службени лист АПВ", број 37/14 и 69/16), правобранилац Аутономне покрајине Војводине, доноси

Правилник о Управи у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине

Правилник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2019 од 18.9.2019. године, а ступио је на снагу 26.9.2019.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о управи у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајинско правобранилаштво) уређују се: однос Покрајинског правобранилаштва према грађанима и јавности, начин вођења евиденција, начин расподеле предмета, руковање предметима, поступање са архивским материјалом, изглед и употреба идентификационих легитимација, послови колегијума Покрајинског правобранилаштва и друга питања од значаја за рад Покрајинског правобранилаштва.

Члан 2.

Управа у Покрајинском правобранилаштву обухвата руковођење Покрајинским правобранилаштвом, послове и овлашћења у вези са организацијом рада, материјалним, финансијским, административним и другим пословима којима се обезбеђује правилан, тачан, благовремен и законит рад Покрајинског правобранилаштва, а посебно: уређење и организација рада Покрајинског правобранилаштва; старање о благовременом поступању и коришћењу најефикаснијих метода и техничких средстава у административном пословању; однос према другим државним и покрајинским органима као и органима локалних самоуправа, грађанима и јавности; стручни послови у вези са остваривањем права, обавеза и одговорности постављених лица и покрајинских службеника, вођење уписника, помоћних књига и других евиденција; руковање предметима и поступање са архивским материјалом; материјално-финансијско пословање Покрајинског правобранилаштва и друга питања од значаја за рад Покрајинског правобранилаштва.

II. УНУТРАШЊЕ УРЕЂЕЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА У ПОКРАЈИНСКОМ ПРАВОБРАНИЛАШТВУ

Члан 3.

Покрајинско правобранилаштво организовано је и обавља послове као јединствени орган Аутономне покрајине Војводине, без унутрашњих организационих јединица.

Функцију правобраниоца Аутономне покрајине Војводине обављају покрајински правобранилац и заменици покрајинског правобраниоца.

Члан 4.

Правобранилац руководи радом и представља Покрајинско правобранилаштво.

Правобранилац самостално организује рад, носилац је управе у Правобранилаштву, стара се да се послови извршавају благовремено, законито и правилно, у вршењу послова овлашћен је да издаје општа и посебна упутства за рад.

Правобранилац може овластити заменика правобраниоца или правобранилачког помоћника да поступа у појединим предмету којим је задужен други заменик правобраниоца, када је тај заменик из правних или стварних разлога спречен да поступа у том предмету.

Члан 5.

Заменик правобраниоца обавља послове самостално, у складу са законом, Покрајинском скупштинском одлуком о Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине, Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Покрајинском правобранилаштву и распоредом послова.

Заменик може предузети сваку радњу из надлежности Покрајинског правобранилаштва, уколико није у искључивој надлежности покрајинског правобраниоца.

За свој рад одговара правобраниоцу.

Члан 6.

Запослени у Покрајинском правобранилаштву су: правобранилачки помоћници, правобранилачки приправници и други запослени који раде на административним, информатичким, материјално-финансијским и другим пратећим пословима.

Број запослених одређује покрајински правобранилац Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине.

Члан 7.

Запослени, у границама својих овлашћења и дужности, дужни су да благовремено и правилно извршавају послове и задатке који су им поверени у складу са прописима и Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине, као и послове и задатке непосредно одређене од стране покрајинског правобраниоца и заменика покрајинског правобраниоца.

Надзор над радом запослених врши правобранилац.

Члан 8.

Правобранилачки помоћници и приправници обављају послове из делокруга правобранилаштва и помажу правобраниоцу и заменицима правобраниоца, израђују поднеске и акте, те предузимају радње заступања на расправама пред судом, органом управе или другим надлежним органом у границама писаног овлашћења које даје правобранилац и заменик правобраниоца, и врше и друге послове предвиђене законом и актом о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.

Заменик правобраниоца код кога је на рад распоређен правобранилачки помоћник дужан је да помоћнику пружи упутства приликом израде писмена и вршења послова утврђених законом и другим прописима.

Заменик правобраниоца ког кога је на рад распоређен правобранилачки приправник дужан је да приправнику пружи стручну помоћ, да га обучава у складу са програмом обуке и предузме друге активности у складу са законом и другим прописима.

Колегијум Покрајинског правобранилаштва

Члан 9.

Питања од значаја за рад Покрајинског правобранилаштва разматрају се на Колегијуму Покрајинског правобранилаштва (у даљем тексту: Колегијум).

Колегијум је стручно тело Покрајинског правобранилаштва које разматра питања из надлежности правобранилаштва, заузима ставове, даје предлоге, мишљења и иницијативе о питањима значајним за рад и организацију правобранилаштва.

Поред надлежности предвиђених Покрајинском скупштинском одлуком о Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине, на Колегијум се могу:

- разматрати питања од значаја за успешно обављање послова и задатака Покрајинског правобранилаштва, као и унапређивања метода рада у циљу ажурности правобранилаштва;

- разматрати спорна питања и заузимати правни ставови ради уједначавања поступања Покрајинског правобранилаштва пред судом и другим надлежним органима;

- разматрати нацрти уговора који се достављају Покрајинском правобранилаштву на мишљење и заузимати правни ставови о наведеном правном питању, који су обавезујући за обрађивача предмета;

- разматрати питања од значаја за заштиту и унапређење професионалног интегритета носилаца правобранилачке функције;
- разматрати и друга питања од значаја за рад Покрајинског правобранилаштва.

Члан 10.

Колегијум Покрајинског правобранилаштва чине покрајински правобранилац и заменици покрајинског правобраниоца.

Седницама Колегијума могу да присуствују и правобранилачки помоћници и други запослени у органу, који имају право да учествују у разматрању питања која су стављена на дневни ред седнице, без права гласа.

Члан 11.

Седницу Колегијума сазива и њоме руководи Покрајински правобранилац или заменик покрајинског правобраниоца кога одреди правобранилац.

Покрајински правобранилац је дужан да седницу Колегијума сазове најмање четири пута годишње.

Седница Колегијума може бити сазвана и на захтев заменика покрајинског правобраниоца.

Дневни ред седнице Колегијума предлаже Покрајински правобранилац, односно заменик правобраниоца, уколико је седница Колегијума сазвана на његов захтев.

О току седнице и заузетим правним ставовима води се записник.

Записник потписује Покрајински правобранилац, присутни заменици правобраниоца и записничар из реда запослених кога одреди правобранилац.

Чланови Колегијума имају право увида у записник са седнице Колегијума.

Извештај о раду

Члан 12.

Правобранилаштво АПВ најкасније до 31. марта текуће године подноси Влади АПВ извештај о раду за претходну годину.

Упутства за сачињавање годишњег извештаја о раду издаје правобранилац.

Писарница

Члан 13.

Административни и технички послови Покрајинског правобранилаштва обављају се у писарници.

Административни и технички послови обухватају: пријем и отпремање поште, вођење уписника, вођење евиденције о кретању предмета, вођење помоћних књига, сачињавање годишњих и повремених извештаја о раду, архивирање предмета и друге послове.

Радом писарнице руководи лице запослено на обављању административних и техничких послова у Правобранилаштву АПВ.

Додељивање предмета у рад

Члан 14.

Покрајински правобранилац врши доделу предмета заменицима правобраниоца или непосредно правобранилачким помоћницима.

Заменици правобраниоца распоређују предмете који су им додељени у рад, правобранилачким помоћницима и приправницима, над чијим радом врше надзор, и то на начин што искључиво заменици правобраниоца обрађују предмете који се односе на давање мишљења као и сложеније предмете, а рад на осталим предметима које им је правобранилац доделио распоређују помоћницима и приправницима.

У случају одсутности или спречености правобраниоца, доделу предмета врши заменик правобраниоца којег је овластио правобранилац.

При додели предмета у рад води се рачуна да заменици правобраниоца добију подједнак број предмета.

Покрајински правобранилац одступа од начина додељивања предмета предвиђеног ставом 1. и 2. овог члана када то оправдавају разлози оптерећености и спречености појединих заменика или други оправдани разлози.

О додели предмета води се евиденција.

Годишњи одмори

Члан 15.

План годишњих одмора утврђује покрајински правобранилац.

При одређивању плана годишњих одмора покрајински правобранилац посебно води рачуна да у Покрајинском правобранилаштву буде присутан довољан број заменика и запослених потребних за решавање хитних предмета.

Стручно усавршавање

Члан 16.

Покрајински правобранилац, заменици покрајинског правобраниоца, правобранилачки помоћници и остали запослени имају право и обавезу на стручно усавршавање о трошку Покрајинског правобранилаштва и Буџета АПВ.

Подаци о стручном усавршавању воде се у посебној кадровској евиденцији Службе за људске ресурсе АПВ.

Члан 17.

Покрајински правобранилац, заменици правобраниоца и правобранилачки помоћници могу бити упућени на студијско, односно друго стручно путовање у земљи или иностранству, на основу одлуке покрајинског правобраниоца, при чему се посебно узимају у обзир резултати рада у периоду који претходи таквом путовању.

Члан 18.

Правобранилачки приправници дужни су да похађају програм обуке који утврђује покрајински правобранилац.

Програмом обуке правобранилачког приправника утврђује се време неопходно за припрему правосудног испита.

Члан 19.

Покрајинско правобранилаштво се стара о редовној набавци издања закона и других прописа, службених гласила, стручних часописа и других стручних публикација потребних за стручно и успешно обављање послова у Правобранилаштву.

Употреба информационо- комуникационих технологија у раду Покрајинског правобранилаштва

Члан 20.

У Покрајинском правобранилаштву се, по правилу, користе информационо-комуникационе технологије за обраду текста, вођење евиденција, обраду и прикупљање статистичких података за електронску размену података, рачуноводствене послове, и за праћење прописа и судске праксе.

IV. ПОКРАЈИНСКО ПРАВОБРАНИЛАШТВО И ДРУГИ ОРГАНИ, ГРАЂАНИ И ЈАВНОСТ

Члан 21.

Покрајинско правобранилаштво у извршавању послова из своје надлежности сарађује са другим државним органима, покрајинским органима и органима локалних самоуправа као и другим организацијама на начин којим се обезбеђује квалитетније и ефикасније обављање послова из делокруга органа.

Однос са субјектима које Покрајинско правобранилаштво заступа

Члан 22.

Покрајинско правобранилаштво овлашћено је да покрене, односно поднесе иницијативу за покретање поступка пред судом или другим надлежним органом поводом питања из своје надлежности, односно да поступи по писменим захтевима покрајинских органа и правних лица које заступа, а на чија имовинска права и интересе се захтев односи, тј. поводом чијих радњи и надлежности је настао спорни правни однос.

По добијању предмета у рад, заменик правобраниоца или правобранилачки помоћник ће у разумном року, не дужем од 30 дана, обавестити покрајинске органе и правна лица која заступа о свом правном мишљењу, односно о правним средствима и другим радњама које је потребно предузети.

Изузетно, по добијању предмета у рад обрађивач без одлагања предузима све радње чији изостанак би могао довести до угрожавања имовинских права и интереса Аутономне покрајине Војводине, односно субјеката које заступа Покрајинско правобранилаштво.

Ако између предлога обрађивача за предузимање потребних радњи и става, односно мишљења субјеката којима је предлог упућен постоји неслагање, односно када обрађивач оцени да се налогом или захтевом покрајинског органа и правног лица која заступа крши Устав или закон или угрожавају имовинска права и интереси Аутономне покрајине Војводине, обрађивач ће у року од три дана писменим путем упутити заступаном субјекту образложене разлоге о одбијању поступања.

Ако заступани субјекат и после обавештења остане при издатом налогу или поднетом захтеву, Покрајинско правобранилаштво ће поступити по том налогу или захтеву.

Покрајински правобранилац и заменик покрајинског правобраниоца не могу трпети штетне последице уколико поступе у складу са одредбама овог члана.

Поступање ради прикупљања података и обавештења

Члан 23.

Када Покрајинско правобранилаштво од покрајинског органа или правног лица које заступа затражи да достави списе или обавештења, односно да пружи податке и објашњења потребна за предузимање радњи за које је Покрајинско правобранилаштво надлежно, у захтеву ће се одредити рок у којем је потребно поступити по том захтеву.

Када Покрајинско правобранилаштво везује законски рок за поступање, покрајински органи и правна лица која заступа су дужни да списе и обавештења неодложно доставе, односно да податке и објашњења неодложно пруже.

Ако органи и правна лица из става 1. овог члана не доставе списе или обавештења, односно не пруже податке и објашњења, или ако то без оправданог разлога не учине у року одређеном у захтеву, Покрајинско правобранилаштво ће о томе обавестити руководиоца органа односно правног лица, а уколико услед непоступања органа наступи штета за Аутономну покрајину Војводину, Покрајинско правобранилаштво ће о томе обавестити Покрајинску владу.

Пријем грађана и странка

Члан 24.

Странке и њихови законски заступници, односно пуномоћници и друге особе које долазе у Покрајинско правобранилаштво ради предаје одређених писмена, примају се у писарници, у току радног времена Покрајинског правобранилаштва.

Пријем грађана у Покрајинском правобранилаштву врши се само по питањима заштите имовинских права АПВ, а не и ради правних савета и заштите личних интереса грађана.

Пријем грађана и давање обавештења врши лице запослено у писарници. То лице може странкама и њиховим законским заступницима и пуномоћницима давати обавештења само на основу података из уписника, док за остала обавештења странку упућује да се обрати заменику правобраниоца код кога је предмет у раду, односно Покрајинском правобраниоцу.

Члан 25.

Заменици не могу приликом давања обавештења странкама износити податке нити давати документацију која би штетила интересима странке коју Покрајинско правобранилаштво заступа у спору пред судом или другим државним органом, не могу износити своје лично мишљење о поступању у својству законског заступника, не могу давати изјаве о вероватном исходу поступка, нити оцене о правилности радњи судских и других органа.

Увид у списе Покрајинског правобранилаштва

Члан 26.

Увид у списе одобриће се странци, овлашћеном представнику странке коју Покрајинско правобранилаштво заступа у поступку пред судом или у управном поступку по закону или на основу пуномоћја, те лицу које за то има оправдани интерес. Тим лицима се, у складу са законом којим се уређује приступ информацијама од јавног значаја, може дозволити преписивање или копирање списа или само делова списа.

Представницима правног или физичког лица које има положај противне стране у судском или другом поступку, не може се одобрити вршење увида у списе, нити преписивање или копирање делова списа.

Тајност података

Члан 27.

Сва лица запослена у Покрајинском правобранилаштву дужна су да чувају као тајну податке за коју су сазнали у раду или у вези са радом Правобранилаштва.

Тајним податком се сматра свака информација, документ или податак од интереса за Аутономну покрајину Војводину, који је законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеном у складу са законом, одређен и означен одређеним степеном тајности.

Обавештавање јавности

Члан 28.

Саопштење за јавност о раду Покрајинског правобранилаштва, запажања у вези са заштитом имовинских права и интереса Аутономне покрајине Војводине, њених органа и правних лица које Покрајинско правобранилаштво заступа, те о појединим предметима, даје

покрајински правобранилац или заменик кога он овласти, пазећи на тачност података и интересе рада Покрајинског правобранилаштва.

При давању саопштења о појединим предметима који нису правоснажно окончани, овлашћени заменик водиће рачуна да својим изјавама ни на који начин не угрози имовинска права и интересе Аутономне покрајине Војводине, односно субјеката које заступа.

Запослени у Покрајинском правобранилаштву у јавности не смеју изражавати своје лично мишљење о питањима која су из надлежности Покрајинског правобранилаштва.

Снимање у службеним просторијама

Члан 29.

Фотографисање, аудио и видео снимање у службеним просторијама Покрајинског правобранилаштва може се обавити само уз претходно прибављено писано одобрење покрајинског правобраниоца.

Лица овлашћена за давање информација од јавног значаја

Члан 30.

Покрајински правобранилац посебном одлуком одређује запослено лице у правобранилаштву као лице овлашћено за давање информација од јавног значаја.

Лице овлашћено за давање информација од јавног значаја учиниће доступном информацију којом располаже Покрајинско правобранилаштво на начин и под условима прописаним законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја, водећи рачуна о ограничењима прописаним законом, а ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу, закону или Статуту Аутономне покрајине Војводине.

Званична интернет презентација Покрајинског правобранилаштва

Члан 31.

Ради обавештавања јавности Покрајинско правобранилаштво има своју званичну презентацију на интернету.

За уређивање и објављивање података о раду Покрајинског правобранилаштва, задужен је запослени кога покрајински правобранилац одреди.

Покрајински правобранилац и лице из става 2. овог члана одређују основни садржај и податке о раду Покрајинског правобранилаштва који ће се објавити на интернету.

Информатор Покрајинског правобранилаштва

Члан 32.

Покрајинско правобранилаштво једанпут годишње израђује информатор са основним подацима о раду, који су прописани посебним законом, а од значаја су за остваривање права грађана и презентацију рада Покрајинског правобранилаштва јавности.

Информатор се објављује на интернет страници Покрајинског правобранилаштва и ажурира се једанпут месечно.

За уређивање и објављивање података у Информатору, задужен је запослени кога покрајински правобранилац одреди посебном одлуком.

V РУКОВАЊЕ ПИСМЕНИМА И ПРЕДМЕТИМА

Пријем писмена

Члан 33.

Пријем свих поднесака, списа, телеграма, пакета и других пошиљки (у даљем тексту: писмена) за Покрајинско правобранилаштво врши се преко поштанске јединице у згради Владе АПВ и у писарници Покрајинског правобранилаштва.

Запослени који прима писмена непосредно од странке не сме одбити пријем писмена.

Ако се из писмена види да Покрајинско правобранилаштво није надлежно за поступање по њему или ако писмено садржи други формални недостатак, на то ће се упозорити подносилац писмена и упутиће се надлежном органу. Ако и поред тога подносилац захтева да се писмено прими, оно ће се примити, али ће се на писмену ставити забелешка о упозорењу.

Члан 34.

Преузимање писмена упућених преко поште, као и подизање писмена из поштанског прегратка на експедицији, врши запослени којег покрајински правобранилац овласти.

Члан 35.

Пријем писмена од суда, других органа и правних и физичких лица потврђује се исписивањем датума пријема и потписа у доставној књизи, на доставници, повратници или

копији писмена чији се оригинал прима. Поред потписа ставља се и пријемни штамбиљ Правобранилаштва АПВ.

На сва примљена писмена ставља се отисак пријемног печата, по правилу у горњи десни угао писмена и уписује датум пријема. Ако ту нема места, отисак се ставља на погодно место прве странице (посебно у случају пријема пресуда и решења, на којима ће накнадно бити истицане клаузуле правоснажности и извршности).

Ако је писмено затворено, ковертирано и на име примаоца лично, а запослени у пријемној канцеларији није овлашћен да га отвори, ставиће пријемни штамбиљ на омот и проследити лицу назначеном на пошиљци.

Члан 36.

Када се писмено прима по доставници, датум пријема на доставници мора да буде истоветан са датумом пријемног штамбиља на писмену. Датум на доставници мора бити написан и словима или датумаром. Доставница мора бити потписана од стране овлашћеног лица за преузимање писмена из поште или поштанског прегратка.

Члан 37.

Пошту примљену у затвореним омотима отвара запослени одређен за пријем писмена.

Пошту означену било којим степеном тајности, отвара покрајински правобранилац или заменик првобраниоца кога он одреди.

Члан 38.

Приликом отварања и сравњивања писмена запослени мора обратити пажњу да се бројеви на писмену (судски број или број другог органа) слажу са бројевима на доставници.

Ако неко од писмена недостаје, или постоје недостаци у вези самог писмена (недостатак прилога, судски број, оштећења и др.) то се утврђује службеном белешком на писмену или доставници и потписом лица овлашћеног за пријем поште.

На сваки нови примерак примљеног писмена ставља се отисак пријемног штамбиља са датумом пријема писмена.

Оснивање предмета и вођење уписника

Члан 39.

Након пријема поште, сва примљена писмена се уписују у књигу пријема поште, а потом односе у канцеларију Правобраниоца, који, након прегледа, враћа пошту писарници ради разврставања. Лице запослено у писарници, на основу увида у уписнике утврђује да ли је за приспело писмено потребно отворити нови премет или га здружити већ постојећем предмету.

Члан 40.

Уписивањем писмена у одговарајући уписник оснива се предмет, односно ако је предмет већ основан, писмено се прикључује спису предмета на који се односи.

Писмено којим се оснива нови предмет добија омот списа и даје му се ознака предмета.

Приликом оснивања предмета уписничар уводи у попис списа прво писмено на основу којег је предмет основан и назначава број листа. Увођење других писмена врши се хронолошким редом.

Ознака предмета се састоји од скраћеног назива уписника, редног броја предмета и последња два броја године у којој је примљено писмено заведено у уписник.

На омоту списа означава се ознака или име и презиме обрађивача предмета, а на средини омота списа, испод имена, односно назива странке, уписује се предмет и вредност предмета спора уколико постоји. У десном доњем углу омота, лице запослено у писарници уписује рок до ког се предмет држи у евиденцији, а на основу наредбе обрађивача предмета, исписане графитном оловком на задњем писмену у предмету.

У попис списа који се налази на левој унутрашњој страни омота, запослени који води уписник, под редним бројем 1. Уписује прво писмено на основу којег је предмет основан са бројем прилога уз њега. Обрађивач предмета хронолошки даље уписује касније писмена, читко и на начин да олакша увид у сам ток премета.

Ако се у току поступка измени број предмета у истом уписнику, ранији број предмета на омоту се прецртава, а испод се ставља нови.

Члан 41.

Писмена која су примљена за предмете који су већ формирани у Покрајинском правобранилаштву здружују се са предметима из роковника, улажу у предмете на које се односе и предају у рад.

Члан 42.

Предмете и писмена хитне природе, запослени у писарници дужан је да одмах унесе у одговарајући уписник и преда у рад обрађивачу предмета.

На хитност предмета, односно на постојање рока за предузимање потребних радњи, посебно ће се упозорити обрађивач коме је предмет предат у рад.

Члан 43.

Уписници и помоћне књиге (регистри) у Покрајинском правобранилаштву воде се ручно и у електронској форми.

Уписник који се води ручно се састоји из потребног броја табака прописаног обрасца који су повезани у књигу са тврдим корицама. На корицу се ставља ознака уписника и година на коју се уписник односи. Једна књига уписника може се користити за више година у ком случају се на средини прве стране листа којим почиње наредна година ставља ознака године.

Уписник се формира 1. јануара за календарску годину, а закључује 31. децембра за протеклу годину.

Закључивање се врши тако што иза последњег уписаног редног броја запослени који води уписник ставља забелешку следеће садржине: дан, месец и година закључења, редни број последњег уписа, број погрешних уписа, број тачних уписа, број предмета у раду и број архивираних предмета.

Уписнике и друге помоћне књиге води запослени у писарници Покрајинског правобранилаштва.

Члан 44.

Предмети се заводе оног дана и под оним датумом када су примљени и то по реду пријема писмена.

Упис се не може брисати нити на други начин поништити. Ако је неки предмет погрешно заведен прецртава се црвеном оловком, косом цртом од левог доњег према десном горњем углу и у рубрику за примедбе ставља се ознака "погрешан упис". Предмет који се заводи иза погрешно заведеног предмета добија нови следећи редни број.

Када се уписник води електронски на крају сваког радног дана (радне недеље) ће се одштампати унети подаци и чувати на начин предвиђен за чување уписника.

Члан 45.

Када је предмет коначно решен редни број предмета се заокружује црвеном бојом, а у рубрику примедбе и рок чувања се уписује ознака "а/а" и рок чувања. Уколико премет прелази у други уписник, пише се у који је уписник прешао, нова ознака и број предмета.

Предмет се сматра коначно решеним када је у правобранилаштву предузета тражена правна радња, ако је предмет код органа надлежног за одлучивање правоснажно решен, односно протеком законског рока за улагање ревизије против правоснажне пресуде донете у другом степену, уколико иста није поднета.

Када се у предмету који је у уписнику означен као коначно решен настави поступак поводом ванредног правног лека или после прекида поступка, предмет се уписује као нови са потребним ранијим уписима. У рубрици за примедбе новог броја уписује се ранија ознака предмета, а код ранијег уписа уписује се нова ознака предмета.

Члан 46.

Када се више предмета споје ради вођења јединственог поступка, предмет који је касније заведен спаја се са раније заведеним предметом и носи ознаку раније заведеног предмета.

У рубрици за примедбе под редним бројем заједничког предмета ставља се забелешка. Спојени предмет се води даље под ознаком заједничког предмета.

Члан 47.

Ако се једном предмету прилаже други само ради увида, онда ће се на омоту предмета, коме се други прилаже, означити веза и број предмета везе, али се неће вршити здруживање. Предмети који су здружени само ради увида, увек ће се раздружити пре враћања предмета у рок.

Када се предмет прилаже другом предмету ради увида, прилагање ће се забележити обичном оловком у рубрици за примедбе код редног броја предмета који се прилаже са датумом прилагања. Оваква белешка ставља се и у рубрику за примедбе уписника код редног броја предмета којем је други предмет приложен.

Члан 48.

Предмети који су на крају године остали нерешени преносе се у следећу годину тако што се на првој страни уписника наводе само редни бројеви тих предмета. Сви уписи који се односе на те предмете врше се и даље у ранијем уписнику. Када се такав предмет реши у текућој години, у ранијем уписнику ставља се код редног броја знак коначног решења, а на првој страни новог уписника црвеном оловком прецртава се редни број решеног предмет.

Члан 49.

Ако се поједини предмети коначно не реше у години у којој су заведени ни у наредној години, преводе се са свим потребним уписима у текућу годину, пре нових предмета. Преведени предмети задржавају ранију ознаку, али добијају хронолошким редом нове бројеве.

У примедби уписника преведеног предмета уписује се да је предмет преведен у нови уписник са новим редним бројем а код редног броја предмета ставља се ознака "прешао у: иста ознака, нови број предмета".

Испод последњег преведеног предмета у новом уписнику повлачи се црвеном оловком водоравна црта иза које се заводе писмена примљена у текућој години, настављајући редни број у уписнику за текућу годину.

Предаја предмета у рад обрађивачу

Члан 50.

Предмети за које је утврђено да се у писарници држе у евиденцији до одређеног рока, стављају се у роковник предмета.

Роковник предмета састоји се од посебних ормара са преградама.

Лице запослено у писарници дужно је да дан пре истека одређеног рока, а најкасније истог дана који је одређен као рок, предмет предају у рад обрађивачу, путем примопредајне књиге за унутрашњу доставу. Ако је дан означен као рок нерадни дан предмет се предаје последњег радног дана који претходи том дану.

Ако је у предмету стигло какво писмено пре истека рока, предмет ће се одмах предати у рад обрађивачу.

Поступање писарнице по доставној наредби и експедиција

Члан 51.

Када Писарница прими предмет од обрађивача предмета, поступа по његовој доставној наредби.

Доставна наредба обрађивача предмета садржи опис радњи које је потребно извршити.

Запослени у писарници који је извршио доставну наредбу обрађивача уписује датум извршења радње и ставља свој потпис испод доставне наредбе.

Члан 52.

Писмено које Покрајинско правобранилаштво упућује другим органима, правним или физичким лицима, треба да садржи заглавље у горњем левом углу. Заглавље садржи: грб и традиционални грб Аутономне покрајине Војводине, десно од грбова назив Републике Србије, назив Аутономне покрајине Војводине, назив Правобранилаштво Аутономне покрајине Војводине које се исписује великим словима, седиште Покрајинског правобранилаштва, контакт телефоне, број предмета и датум. Испод тога се стављају иницијали обрађивача предмета.

Адреса органа и правног лица коме се писмено упућује, садржи пун назив органа, пословно, односно скраћено пословно име правног лица и седиште.

Адреса примаоца физичког лица садржи његово име и презиме и место у које се писмено шаље.

Испод адресе ставља се ознака везе са дописом примаоца, уколико је та веза постојала и кратка садржина дописа.

На месту где се допис потписује, наводи се функција потписника дописа, испод тога његово име и презиме и на том месту се оверава печатом Покрајинског правобранилаштва.

У случају одсутности правобраниоца или заменика који је задужен предметом у којем је потребно писмено поступање, на писмену се наводи име, презиме и функција правобраниоца, односно заменика правобраниоца који је задужен предметом, а заменик који га мења потписује писмено, стављањем ознаке "за" и својим потписом.

Ако се уз допис шаљу прилози, на крају дописа са леве стране се може кратко назначити о којим прилозима се ради.

Заменици правобраниоца у своју интерну књигу за експедицију писмена пописују сва писмена која је потребно отпремити тог дана и најкасније до 11:30 часова предају лицу запосленом у писарници задуженом за експедицију, које пријем писмена потврђује потписом у интерној књизи за експедицију.

Члан 53.

Експедицију писмена ради достављања врши запослени у писарници одређен за отпремање пошиљки.

Писмена се по правилу експедују истог дана непосредном предајом органу којем су упућена, односно путем поште обично или препорученом пошиљком.

На примерку писмена који остаје у Правобранилаштву констатује се датум експедиције и потпис запосленог који врши експедицију.

Запослени одређен за отпремање пошиљки дужан је да пре експедиције писмено овери печатом и провери да ли је у сваком предмету обрађеном за отпрему поступљено по доставној наредби, да ли су пошиљке правилно адресоване, да ли садрже потребне прилоге, да ли су примерци отправка уредни, читки и потписани.

Члан 54.

Лице одређено за отпремање пошиљки води доставну књигу у коју уписује све пошиљке које отпрема и интерну доставну књигу за покрајинске органе.

Враћене доставнице и повратнице по којима је достава извршена предаје обрађивачу предмета који их истог дана улаже у предмет.

Заштита списа, других материјала, печата и штамбиља

Члан 55.

У току радног времена, предмети и друга документација не смеју се остављати без надзора.

Штамбиљи и печати држе се тако да буду приступачни само ономе ко њима рукује.

По завршетку радног времена, предмети, друга документација, печати и штамбиљи, држе се у закључаним касама, ормарима или столовима.

VI НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 56.

Подаци од значаја за рад Покрајинског правобранилаштва уписују се у уписнике, помоћне књиге и друге евиденције.

Уписници и помоћне књиге се воде у писаној форми, а ако постоје технички и други услови, ти подаци се евидентирају електронским средствима.

Уписнике, помоћне књиге и електронски вођене уписнике воде запослени који раде у писарници правобранилаштва.

Уписници служе за уписивање писмена којима се у Покрајинском правобранилаштву оснива предмет, евидентира ток поступка и поједине радње у току поступка.

Помоћне књиге служе за евидентирање података на основу којих могу лакше и брже да се пронађу писмена, као и за уписивање допунских и других података који се не евидентирају у уписницима.

За уписнике који се воде у електронској форми, на крају сваке радне недеље сачињава се копија података у електронској форми која се чува у евиденцији писарнице.

Уписници

Члан 57.

У Покрајинском правобранилаштву воде се уписници за:

- парничне предмете "П",
- платне налоге "Пл"
- ванпарничне предмете "Р",
- предмете извршења "И",
- предмете управног поступка "Уп",
- предмете управног спора "Ус",
- адхезионе предмете "А",
- предмете стечајног поступка и поступка реорганизације "Ст",
- предмете правних мишљења "М",
- предмете превентиве "Пр",
- предмете правобранилачке управе "Јп",
- остале предмете "О",
- поверљиве предмете "Сп".

Члан 58.

У уписник "П" заводе се тужбе у парничним стварима у којима се не издаје платни налог, приговори против платног налога и предмети у којима је суд одбио предлог за издавање платног налога.

Члан 59.

У уписник "Пл" заводе се тужбе чији се захтев односи на доспело новчано потраживање по којима суд издаје платни налог, тужбе са предлогом за издавање платног налога и издати платни налози по предлогу другог тужиоца које је суд доставио Покрајинском правобранилаштву.

Члан 60.

У уписник "Р" заводе се предмети у којима судови одлучују у ванпарничном поступку.

Члан 61.

У уписник "И" заводе се предлози за извршење и противизвршење, предлози за обезбеђење и остали предлози по закону којим се уређује извршни поступак и обезбеђење потраживања, као и решења донета у извршном поступку поводом предлога других поверилаца које је суд доставио Правобранилаштву као заступнику дужника.

Члан 62.

У уписник "Уп" заводе се иницијативе за покретање управног поступка, захтеви, предлози, решења и други акти које је Покрајинском правобранилаштву ради изјашњења и поступања доставио орган управе и предмети који се воде по захтеву за заштиту права понуђача према закону којим се уређују јавне набавке.

Члан 63.

У уписник "Ус" заводе се тужбе и иницијативе за подношење тужби у управном спору.

Члан 64.

У уписник "А" заводе се предлози (у адхезионом поступку) постављени у кривичном поступку ради досуде имовинског захтева насталог услед извршења кривичног дела.

Члан 65.

У уписник "Ст" заводе се пријаве потраживања у стечајном поступку и поступку реорганизације и остали захтеви по закону којим се уређује стечајни поступак.

Члан 66.

У уписник "М" заводе се захтеви покрајинских органа и других субјеката које заступа Покрајинско правобранилаштво ради давања правног мишљења и пружања друге стручне помоћи у вези са закључивањем имовинскоправних уговора и у вези са другим имовинскоправним питањима.

Члан 67.

У уписник "Пр" заводе се предмети - предузете мере и радње Покрајинског правобранилаштва везане за превенцију у свим предметима.

Члан 68.

У уписник "Јп" заводе се писмена која се односе на послове управе и организацију рада Покрајинског правобранилаштва као и друге организационе послове, прописе које доноси покрајински правобранилац, позиви, општа упутства и расписи.

Члан 69.

У уписник "О" заводе се сви остали захтеви и предмети који се не заводе у осталим уписницима.

Члан 70.

У уписник "Сп" заводе се писмена која су примљена са ознаком тајности или која је покрајински правобранилац означио таквом ознаком.

Помоћне књиге

Члан 71.

У Покрајинском правобранилаштву се воде и остале евиденције и то:

1. књига пријема поште, у коју се уписују сва писмена достављена Покрајинском правобранилаштву
2. примопредајна књига за унутрашњу доставу за сваког заменика правобраниоца појединачно
3. књига експедиције поште, у коју се уписују сва писмена која се експедују из правобранилаштва
4. књига издатих предмета из архиве и писарнице, у коју се уписују предмети који су издати обрађивачу предмета, на његов писани захтев

Остале евиденције које се воде у Покрајинском правобранилаштву

Члан 72.

У Покрајинском правобранилаштву се воде и: евиденције рачуноводствених исправа, евиденције пословних књига, евиденције финансијских извештаја, евиденције књижења улазних фактура, евиденција о службеним путовањима, евиденција о коришћењу службених аутомобила, евиденција и попис основних средстава, евиденција потрошње мобилне телефоније, помоћне књиге плата и других примања запослених у Покрајинском правобранилаштву, помоћна књига остварених расхода са детаљним подацима о свим расходима и издацима и остало.

VII АРХИВСКИ МАТЕРИЈАЛ

Архивирање предмета

Члан 73.

Одлагање коначно решених предмета у архиву врши се на основу доставне наредбе Покрајинског правобраниоца или заменика покрајинског правобраниоца.

Наредба за архивирање ставља се на унутрашњој страни омота и састоји се од ознаке "а/а" са назначеним роком чувања који је утврђен у листи регистратурског материјала и потписом обрађивача.

Поред наредбе за архивирање, обрађивач предмета на корицама предмета уписује и следеће податке који се односе на начин како је предмет решен, и то:

1. за парничне предмете "П" - тужбени захтев усвојен/делимично усвојен, тужбени захтев одбијен/делимично одбијен, висина усвојеног/ одбијеног туженог захтева, решено на други начин,

2. за извршне предмете "И" - поступак извршења спроведен у целости- средства уплаћена на рачун извршног повериоца, поступак обустављен,

3. за предмете правних мишљења "М" - мишљење позитивно, мишљење негативно, решено на други начин,

4. за адхезионе поступке "А" - имовинско правни захтев постављен, имовинско правни захтев није постављен, решено на други начин,

5. за управне предмете "Уп" - предлог усвојен, предлог делимично усвојен, предлог одбијен, решено на други начин

6. за управне предмете "Ус" - спор добијен, спор изгубљен, решено на други начин,

7. за ванпарничне предмете "Р" - предлог усвојен, предлог делимично усвојен, предлог одбијен, решено на други начин.

Пре стављања предмета у архиву запослени у писарници проверава да ли су списи предмета хронолошки сложени и спојени и да ли је предмет спреман за архивирање.

На омоту списа предмета који се архивира у доњем левом углу, код ознаке а/а уписује се датум архивирања и рок чувања предмета.

Члан 74.

Предмети одложени у архиву морају бити заштићени од влаге и пожара и обезбеђени од оштећења, уништења и крађе.

Предметима одложеним у архиву рукују запослени у Писарници покрајинског правобранилаштва.

О издатим предметима из архиве води се посебна евиденција, уз назначење када и коме је предмет издат, као и датум када је предмет враћен у архиву.

Предмет из архиве издаје се на основу писаног захтева Правобраниоца односно заменика правобраниоца, који се ставља на место издатог предмета.

На питања у вези са архивирањем која нису регулисана овим правилником сходно се примењују одредбе прописа о архивској грађи и регистратурском материјалу.

Рокови чувања архивског материјала

Члан 75.

Рокови чувања архивског материјала одређени су у оквиру Листе категорија регистратурског материјала са роковима чувања Покрајинског правобранилаштва.

Чланом 65. овог Правилника прописано је оснивање и вођење новог уписника "Ст" у који се заводе пријаве потраживања у стечајном поступку и поступку реорганизације и остали захтеви по закону којим се уређује стечајни поступак.

Уписник "Ст" чува се трајно.

VIII НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ПРАВИЛНИКА

Члан 76.

Покрајински правобранилац или заменик правобраниоца кога он одреди врши надзор над применом одредби овог Правилника и може дати ближа упутства и објашњења.

Кршење одредби овог Правилника представља тежу повреду радне обавезе.

IX ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 77.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје важење Пословника о раду Покрајинског јавног правобранилаштва Војводине ("Сл. лист АПВ", број 14/2004 и 1/2012).

Члан 78.

До ступања на снагу одредби овог Правилника, наставиће се вођење постојећих уписника и формираће се нови уписник из члана 65. овог правилника (уписник "Ст").

Члан 78.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Број: ЈП. 62/2019

Дана: 16.09.2019. године

Правобранилац Аутономне покрајине Војводине

Весна Иванчић

На основу члана 40. Одлуке о Покрајинском омбудсману ("Службени лист АПВ", број: 23/02), Покрајински омбудсман доноси

Пословник о раду покрајинског омбудсмана

Пословник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 6/2004 од 6.5.2004. године.

Члан 1.

Пословником о раду Покрајинског омбудсмана (у даљем тексту: Пословник), уређује се начин рада као и друга питања од значаја за рад Покрајинског омбудсмана (у даљем тексту: омбудсман).

Члан 2.

Применом Пословника осигурава се уредно и благовремено обављање послова омбудсмана.

Члан 3.

Омбудсман је у обављању послова из своје надлежности, самосталан и независан, а обавља их у складу са уставом, законом и другим прописима, потврђеним и објављеним конвенцијама и међународним уговорима о људским правима, и општеприхваћеним правилима међународног права.

Омбудсман се у свом раду држи начела правичности и морала.

Члан 4.

У случајевима одсутности, омбудсмана замењује један од његових заменика кога он одреди.

Члан 5.

Печат омбудсмана је округао, пречника 60 mm, на средини је грб Републике Србије, са текстом исписаним у концентричним круговима око грба, у спољашњем кругу назив Република Србија, испод назив Аутономна Покрајина Војводина, испод Покрајински омбудсман, испод назив Нови Сад, на српском језику ћириличним и латиничним писмом, на мађарском, словачком, румунском и русинском језику и писму.

Члан 6.

Ради разматрања питања и заузимања ставова по одређеним питањима из оквира надлежности омбудсмана, образује се Колегијум омбудсмана (у даљем тексту: Колегијум).

Члан 7.

Колегијум чине: омбудсман, заменици омбудсмана, и директор стручне службе омбудсмана.

Састанку Колегијума присуствује један сарадник из стручне службе омбудсмана као записничар, а по позиву и други запослени у стручној служби омбудсмана. Запослени у стручној служби учествују у раду Колегијума без права гласа.

Састанцима Колегијума председава омбудсман, а у случају његове одсутности члан Колегијума кога одреди омбудсман.

Састанци Колегијума одржавају се најмање једном месечно, у датуму и времену које одреди омбудсман.

Члан 8.

Колегијум утврђује предлог буџета омбудсмана, предлог финансијског плана и завршног рачуна омбудсмана, предлог Пословника, Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у стручној служби омбудсмана и других аката које на основу Одлуке и овог Пословника доноси омбудсман.

На Колегијуму се утврђује план рада за наредни месец и оквирни распоред задужења, разматрају предлози дугорочнијих планова активности и конкретних пројеката, и извештаји

о раду ради оцене остварења плана рада од претходног састанка Колегијума, као и друга питања од значаја за координирано и ефикасно деловање омбудсмана.

На Колегијуму се, по потреби, заузимају ставови и утврђују закључци поводом појединих општих питања из надлежности омбудсмана, а нарочито поводом извештаја које омбудсман подноси Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, као и поводом мишљења и препорука које омбудсман подноси Скупштини Аутономне Покрајине Војводине о предлозима прописа из области људских права.

Ставови и закључци могу се усвајати само на састанку Колегијума којем присуствује омбудсман или члан Колегијума којег је омбудсман одредио за председавајућег, најмање још три члана Колегијума. Усвојеним се сматра предлог става односно закључка за који се изјаснило више од половине од укупног броја чланова Колегијума. Усвојене ставове и закључке потписује омбудсман или члан Колегијума кога он одреди.

На Колегијуму се, у појединим случајевима када то сложеност предмета захтева, могу разматрати и мишљења, предлози или препоруке које омбудсман сачињава у појединачним предметима на основу чл. 33 ст. 1. т. 2. Одлуке о Покрајинском омбудсману.

По одлуци омбудсмана, са састанка Колегијума може бити издато саопштење за јавност о ставовима и закључцима које је Колегијум усвојио поводом одређених питања.

Члан 9.

Омбудсман ради на основу примљених представки и непосредним контактом са странкама, као и по сопственој иницијативи.

Уколико омбудсман покреће поступак по сопственој иницијативи у неком индивидуалном случају, лице чије је право повређено мора дати сагласност за покретање поступка.

Члан 10.

Омбудсман може непосредно примати странке, по правилу на дан и у време које је унапред заказано, или за то одредити једног од својих заменика.

Изузетно, странку може примити и запослени у стручној служби омбудсмана којег одреди омбудсман или један од његових заменика.

Радно време за пријем и контакте са странкама одређује омбудсман.

Члан 11.

Омбудсман, у зависности од потребе, одређује које друге врсте послова обављају заменици Покрајинског омбудсмана, односно коју другу врсту посла обављају заменици омбудсмана поред оних већ утврђених Одлуком о Покрајинском омбудсману.

Члан 12.

Рад омбудсмана је јаван.

Обавештавање јавности о раду омбудсмана врши се издавањем саопштења за јавност, одржавањем конференција за штампу, давањем интервјуа, објављивањем на интернету, и на други погодан начин.

О начинима обавештавања јавности, и о лицима овлашћеним да дају изјаве за јавност одлучује омбудсман.

Члан 13.

Омбудсман и његови заменици имају легитимацију.

Легитимација садржи податке о идентитету, звању носиоца, фотографију као и обим овлашћења.

Легитимацију потписује омбудсман.

О издавању легитимације стара се директор стручне службе омбудсмана.

Члан 14.

Локалне канцеларије у Суботици и Панчеву, као и друге локалне канцеларије које оснива омбудсман, обављају послове у складу са актом о организацији и начину рада канцеларија и на основу правила утврђеним овим Пословником.

Члан 15.

Решења која се односе на остваривање права запослених из радног односа доноси омбудсман.

Решења о службеном путовању у иностранство и пратећим трошковима доноси омбудсман на основу одлуке колегијума, а када се такво решење односи на омбудсмана доноси га и потписује један од заменика кога је за потписивање овластио омбудсман.

Решења која се односе на остваривање права из радног односа омбудсмана доноси и потписује један од заменика кога за потписивање овласти омбудсман.

Члан 16.

Представке и друге поднеске у писаном облику прима, разврстава и заводи стручна служба омбудсмана по правилима утврђеним овим пословником.

Члан 17.

Представке и друге писане поднеске подносилаца разврставају и заводе у уписнике "НМ", "ЗД", "РП", "ОП", "СУ", "ПА", "ОМ", "ОМ-А", "ОМ-Р", "ОМ-Ф", "ОМ-Д" и "СП", сагласно одредбама Правилника о начину евидентирања регистратурског материјала, његовог чувања, класификације и архивирања Покрајинског Омбудсмана.

Члан 18.

Уписнике, именике и друге помоћне књиге води радник одређен за обављање ових послова. Уписници се воде одвојено за поједине врсте предмета, тако да се у свако доба може из уписника утврдити у ком је стадијуму поступак по одређеном предмету и где се предмет налази.

Члан 19.

Ако писмено које се непосредно предаје, садржи формални недостатак, радник који прима писмено указаће подносиоцу на недостатак и објаснiће како да га отклони.

Члан 20.

Радник који прима писмено, потврдиће пријем писмена стављањем отиска пријемног штамбиља на копију писмена.

Члан 21.

Примљена писмена сређују се према ознаци одговарајућег уписника.

Примљена и распоређена писмена заводе се у одговарајући уписник под датумом кад су примљена.

Писмено којим се оснива нови предмет добија омот списа и даје му се ознака предмета.

Члан 22.

Приликом оснивања предмета лице које прима писмено уводи у попис списа прво писмено на основу којег је предмет основан и назначује број листа. Увођење других писмена (прилога) у попис и означавање листова врши се хронолошким редом.

Члан 23.

Примљена и распоређена писмена, којима се не оснива нови предмет, након стављања ознаке, улажу се у предмете на које се односе.

Писмена се улажу у предмет и спајају редом којим су уведена у попис списа. Сређивање се врши тако да писмено ранијег датума буде иза писмена каснијег датума.

Члан 24.

Отпремање писмена ради достављања врши радник одређен годишњим распоредом послова.

Све пошиљке које се отпремају преко поште разврставају се у две групе: обичне и препоручене с тим да се уписују у доставну књигу за пошту.

Писмена која се достављају непосредно заводе се у доставну књигу за место.

Враћене доставнице и повратнице, по којима је достава извршена улажу се по правилу одмах у предмет.

Члан 25.

Кад је предмет коначно решен, испред редног броја ставља се црвена ознака коначног решења, у виду, великог слова л латиничног.

Предмет се сматра коначно решен кад је омбудсман предузео све мере и радње у оквиру својих овлашћења из Одлуке о Покрајинском омбудсману.

Црвеним правоугаоним знаком уоквириће се редни број предмета кад се ставља у архиву.

Члан 26.

Уписници се закључују на крају године.

Закључивање се врши тако што се иза последњег уписаног редног броја уписује дан, месец и година закључења, редни број последњег уписа, број решених предмета и број нерешених предмета.

Именици и остале помоћне књиге се не закључују.

Члан 27.

У канцеларији Покрајинског омбудсмана воде се именици за сваки појединачни уписник ради лакшег и бржег проналажења предмета по уписницима.

Именици се воде као књиге према абецедном или азбучном реду са довољним бројем табака за свако слово.

Именици се могу водити за више година у једној књизи.

Члан 28.

Прикупљање статистичких података врши се сагласно упутствима Омбудсмана и надлежног статистичког органа.

Послове статистике обавља радник одређен годишњим распоредом послова.

Радник који уноси податке у статистичке обрасце одговоран је за тачност података, правилно исказивање података у прописане статистичке обрасце и за благовремено и ажурно обављање статистичких послова.

Члан 28.

Овај Пословник објављује се у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине", и ступа на снагу даном објављивања, а примењиваће се од 01. 01. 2004. године.

Покрајински омбудсман

Број: ОМ-3/04
Нови Сад, 13. 04. 2004.

Покрајински омбудсман
мр **Петар Теофиловић**, с. р.

На основу чл. 26. ст. 1. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 101/2007), чл. 6. чл. 8. ст. 1. тач. 1. Покрајинске скупштинске одлуке о употреби историјског знамења Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 10/2002, 18/2009) и чл. 40. ст. 1. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском омбудсману ("Службени лист АПВ", број 23/2002, 5/2004, 16/2005, 18/2009), Покрајински омбудсман доноси следећу

Одлуку

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 21/2010 од 25.11.2010. године.

I

Мења се чл. 5. Пословника о раду Покрајинског омбудсмана број: ОМ-3/2004 од 13.04.2004. год. тако што гласи:

"У службеној употреби су велики и мали печат Покрајинског омбудсмана.

Велики печат Покрајинског омбудсмана је округлог облика, пречника 60 mm, са текстом који се исписује од спољашњег према унутрашњем делу круга, у концентричним круговима око грба Републике Србије и грба Аутономне Покрајине Војводине који се налазе у средини печата.

Мали печат Покрајинског омбудсмана је округлог облика, пречника 28 mm, са текстом који се исписује од спољашњег према унутрашњем делу круга, у концентричним круговима око грба Републике Србије и грба Аутономне Покрајине Војводине који се налазе у средини печата.

Велики и мали печат садрже текст који се исписује од спољашњег према унутрашњем делу круга: Република Србија, испод у следећем кругу, Аутономна Покрајина Војводина, испод у следећем кругу, Покрајински омбудсман, испод у следећем кругу Нови Сад, а између грба Републике Србије, грба Аутономне Покрајине Војводине и Новог Сада, великим римским бројевима, означава се број печата.

Текстови: Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина, Покрајински омбудсман исписују се на српском језику - ћириличном писму, мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и њиховим писмима, а Нови Сад на српском језику - ћириличном писму, а на мађарском, словачком, хрватском, румунском и русинском језику и њиховим писмима, према њиховом традиционалном називу насељеног места Новог Сада."

II

Велики и мали печат/и Покрајинског омбудсмана могу се израдити након добијања сагласности на текст печата од надлежног покрајинског секретаријата.

III

Ова Одлука ступа на снагу и примењује се од дана доношења.

Покрајински омбудсман

Бр. II-ОМ-01/2010
Дана:14.04.2010. год.

Покрајински омбудсман
Др. **Дејан Јанча**, с.р.

С Адвокатска комора Војводине, чији су правни претходници основани 1875. године са седиштима у Суботици, Сегедину и Темишвару, а 03. маја 1921. године са седиштем у Новом Саду, на основу чл. 88. Закона о адвокатури, чл. 317. Статута Адвокатске коморе Србије, на редовној годишњој Скупштини одржаној у Новом Саду 24. новембра 2012. године донела је

Статут Адвокатске коморе Војводине

Статут је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 36/2012 од 29.11.2012. године.

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Статутом уређују се: послови Адвокатске коморе Војводине (у даљем тексту: Адвокатска комора), унутрашња организација и органи Адвокатске коморе, поступак избора органа Адвокатске коморе, престанак мандата, опозив чланова органа и носилаца функција Адвокатске коморе, поступак уписа у именик адвоката, дисциплинска одговорност и дисциплински поступак, осигурање од професионалног ризика, органи и послови Академије адвокатске коморе (у даљем тексту: Академија) и друга питања у складу са Законом о адвокатури (у даљем тексту: Закон) и Статутом Адвокатске коморе Србије (у даљем тексту: Статут АКС).

Сви изрази који се у овом Статуту користе у граматичком мушком роду важе за природни мушки и женски род.

Члан 2.

Адвокатска комора је независна, самостална и обавезна професионална организација адвоката који имају седиште адвокатске канцеларије на територији Аутономне Покрајине Војводине.

Постојање Адвокатске коморе утврђено је Законом о адвокатури.

Члан 3.

Назив Адвокатске коморе је "Адвокатска комора Војводине".

Назив је исписан на језицима и писмима који су у службеној употреби у Аутономној Покрајини Војводини, у складу са законом.

Члан 4.

Седиште Адвокатске коморе је у Новом Саду, у улици Змај Јовина бр. 20.

Члан 5.

Печат Адвокатске коморе је округлог облика са исписаним текстом: "Адвокатска комора Војводине Нови Сад", на језицима и писмима у складу са овим Статутом.

Адвокатска комора има деловодни штамбиљ правоугаоног облика који садржи назив и седиште Адвокатске коморе, редни број штамбиља и простор за деловодни број и датум.

Адвокатска комора има пријемни штамбиљ правоугаоног облика који садржи назив и седиште Адвокатске коморе, редни број штамбиља и простор за деловодни број, датум и број прилога.

Члан 6.

Адвокатска комора има грб.

Грб Адвокатске коморе је кружног облика и састоји се од штита који представља грб Аутономне Покрајине Војводине окруженог плаштом лишћа са горње стране, кацигом са круном и челенком у горњем делу, натписа "Адвокатска комора Војводине" латиничним писмом у горњој половини круга, годином 1875-ом у средини доње половине круга и натписом "Iustitia Victrix"у доњој половини круга. Између речи "Iustitia" і "Victrix" латиничним писмом је написано "Нови Сад".

Члан 7.

Адвокатска комора има својство правног лица.

Члан 8.

Адвокатску комору представља и заступа председник Адвокатске коморе.

Председник Адвокатске коморе одређује из реда чланова Управног одбора лице које га може замењивати.

Члан 9.

Адвокатска комора за своје обавезе одговара целокупном својом имовином.

Средства за рад Адвокатске коморе обезбеђују се на начин прописан Законом о адвокатури, Статутом Адвокатске коморе Србије и овим Статутом.

Члан 10.

Адвокатска комора обавља следеће послове:

- доноси Статут и друга општа акта;
- спроводи и извршава јавна овлашћења у складу са Законом о адвокатури, Статутом АКС и овим Статутом;
- одлучује о упису у именике и брисању из Именика адвоката, заједничких адвокатских канцеларија, уписника А и уписника Б адвоката страних држављана и Именика адвокатских приправника, као првостепени орган;
- води Именик адвоката, заједничких адвокатских канцеларија, уписник А и уписник Б адвоката страних држављана и Именик адвокатских приправника;
- стара се о законитости рада адвоката, адвокатских приправника, органа и служби Адвокатске коморе и о спровођењу Статута АКС, овог статута и Кодекса професионалне етике адвоката (у даљем тексту: Кодекс);
- спроводи дисциплински поступак због повреде дужности и нарушавања угледа адвокатуре, у складу са одредбама Статута АКС и овог Статута којим се уређује дисциплински поступак;
- заступа интересе својих чланова на територији Аутономне Покрајине Војводине и Републике Србије;
- остварује међународну сарадњу у складу са Законом о адвокатури, Статутом АКС и овим статутом од интереса за Адвокатску комору;

- представља адвокате са територије Аутономне Покрајине Војводине пред домаћим и иностраним професионалним удружењима и организацијама и правним лицима;

- организује рад Академије, организује и спроводи адвокатски испит и сталну обуку адвоката, адвокатских приправника, дипломираних правника и запослених у адвокатским канцеларијама и специјализовано стручно усавршавање адвоката у складу са Статутом АКС и овим статутом;

- организује пружање бесплатне правне помоћи;

- штити права и интересе својих чланова у Аутономној Покрајини Војводини и Републици Србији;

- штити интересе и интегритет Адвокатске коморе Србије и Адвокатске коморе;

- издаје "Гласник Адвокатске коморе Војводине", друге сталне и повремене стручне и друге публикације;

- унапређује и афирмише адвокатуру као независну и самосталну професију;

- иницира доношење, измене и допуне закона, општих аката и других прописа;

- одлучује о начину стицања, располагања и коришћења сопствених средстава и имовине;

- обавља друге послове прописане Законом о адвокатури, Статутом АКС и овим статутом.

Члан 11.

Адвокатска комора сарађује са адвокатским коморама у Републици Србији и иностранству и одлучује о свом учлањењу у међународне адвокатске организације и асоцијације.

2. УПИС У ИМЕНИК

а) Упис у именик адвоката

Члан 12.

Чланови Адвокатске коморе су сви адвокати уписани у Именик адвоката Адвокатске коморе, уписник А и уписник Б адвоката страних држављана и адвокатски приправници уписани у Именик адвокатских приправника.

Члан 13.

Адвокат стиче право да обавља адвокатску делатност доношењем одлуке о упису у Именик адвоката и полагањем адвокатске заклетве.

Члан 14.

Услови за доношење одлуке о упису у Именик адвоката, ако Законом о адвокатури није другачије одређено су:

1) диплома правног факултета стечена у Републици Србији или диплома правног факултета стечена у страној држави и призната у складу са прописима који уређују област високог образовања;

2) положен правосудни и адвокатски испит у Републици Србији;

3) држављанство Републике Србије;

4) општа здравствена и потпуна пословна способност;

5) непостојање радног односа;

6) неосуђиваност за кривично дело које би подносиоца чинило недостојним поверења за бављење адвокатуром;

7) непостојање друге регистроване самосталне делатности или статуса статутарног заступника, директора или председника управног одбора у правном лицу, члана или председника извршног одбора банке, заступника државног капитала, стечајног управника, прокуристе и лица које уговором о раду има утврђену забрану конкуренције;

8) достојност за бављење адвокатуром;

9) обезбеђен радни простор погодан за бављење адвокатуром и испуњеност техничких услова, у складу са актом Адвокатске коморе Србије;

10) протек најмање 3 (три) године од доношења коначне одлуке о одбијању захтева за упис у Именик адвоката било које од адвокатских комора у саставу Адвокатске коморе Србије, ако је подносилац претходно подносио захтев који је одбијен.

Сматра се да није достојан поверења за бављење адвокатуром подносилац из чијег се живота и рада, у складу са општеприхваћеним моралним нормама и кодексом, може закључити да се неће савесно бавити адвокатуром и чувати њен углед.

Члан 15.

Захтев за упис у Именик адвоката Адвокатске коморе подноси се у писаној форми.

Уз захтев подносилац приказује у оригиналу уз прилагање неоверене копије или прилаже у овереној копији:

1. извод из матичне књиге рођених;
2. уверење о држављанству Републике Србије;
3. диплому правног факултета или уверење о дипломирању, или одлуку о нострификацији дипломе;
4. уверење о положеном правосудном испиту;
5. уверење о положеном адвокатском испиту;
6. уверење суда да се против подносиоца не води кривични поступак;
7. уверење центра за социјални рад да је подносилац пословно способан;
8. лекарско уверење о општој здравственој способности;
9. копију личне карте;
10. потврду да је подносилац раскинуо радни однос или да је незапослен (уверење Националне службе за запошљавање или потврда Фонда ПИО да подносиоцу нису уплаћивани прописани доприноси);
11. изјаву да нема другу регистровану самосталну делатност или статус статутарног заступника, директора или председника управног одбора у правном лицу, члана или председника извршног одбора банке, заступника државног капитала, стечајног управника, прокуристе и лица које уговором о раду има утврђену забрану конкуренције;
12. потврду претходног послодавца да ли је подносилац дисциплински одговарао, а ако јесте када и за коју повреду радне обавезе и која је дисциплинска мера изречена;
13. две фотографије;
14. две биографије.

Адвокатска комора по службеној дужности прибавља доказе о испуњености услова из члана 14. тачка 6) у складу са Законом, Статутом АКС и овим Статутом, и мишљење огранка адвоката према месту пребивалишта подносиоца.

Члан 16.

Захтев за упис у Именик адвоката Адвокатске коморе подноси се у писаној форми Управном одбору Адвокатске коморе најкасније до 15-ог (петнаестог) календарског дана у текућем месецу.

Подносилац захтева за упис у Именик адвоката има право да присуствује седници Управног одбора на којој се доноси одлука о његовом захтеву, у делу седнице у којем се о захтеву расправља, и да по одобрењу председавајућег даје потребна усмена објашњења и предлоге.

Члан 17.

У поступку већања и гласања о захтеву за упис искључена је јавност.

Члан 18.

Адвокатска комора може одложити доношење одлуке о захтеву за упис у Именик адвоката или Именик адвокатских приправника до правноснажног окончања кривичног поступка, ако је против подносиоца оптужница за кривично дело које би га чинило недостојним поверења за бављење адвокатуром, ступила на снагу.

Ако подносилац испуњава услове за упис из Закона, Статута АКС и овог Статута, Адвокатска комора доноси одлуку о упису у Именик адвоката.

Адвокатска комора одбиће захтев за упис у Именик адвоката подносиоца који не испуњава наведене услове.

О одлуци из става 3. овог члана, Адвокатска комора је дужна да без одлагања обавести Адвокатску комору Србије и све адвокатске коморе у њеном саставу.

Члан 19.

Пре полагања заклетве и уписа у Именик адвоката подносилац захтева је дужан да уплати уписнину.

Члан 20.

Управни одбор одлучује о захтеву за упис у Именик адвоката у року који не може бити дужи од 60 (шездесет) дана од подношења захтева, осим уколико сам подносилац захтева продужење рока за доношење одлуке о упису.

Ако Управни одбор не одлучи о захтеву за упис у року од 60 (шездесет) дана, подносилац захтева може изјавити жалбу Управном одбору Адвокатске коморе Србије.

Управни одбор ће поништити упис ако се накнадно утврди да за упис нису постојали прописани услови.

Против решења којим се одбија захтев за упис, или поништава упис, може се изјавити жалба у року од 15 (петнаест) дана од дана достављања решења.

Жалба се подноси Адвокатској комори Србије, путем ове Адвокатске коморе, у довољном броју примерака.

О жалби одлучује Управни одбор Адвокатске коморе Србије, чија је одлука коначна.

Против одлуке Управног одбора Адвокатске коморе Србије може се покренути управни спор.

Члан 21.

Подносилац захтева за упис у Именик адвоката, чији је захтев за упис усвојен, дужан је да у року од 30 (тридесет) дана положи заклетву.

Заклетва се полаже пред председником Адвокатске коморе или чланом Управног одбора којег он одреди.

Адвокатска заклетва гласи:

"Заклињем се да ћу дужност адвоката обављати савесно, да ћу се у свом раду придржавати Устава, закона и других прописа, Статута адвокатске коморе и Кодекса професионалне етике адвоката и да ћу својим поступцима и понашањем чувати углед адвокатуре."

Након полагања заклетве подносилац захтева потписује свечану изјаву са текстом заклетве.

Подносилац захтева се након полагања заклетве уписује у Именик адвоката и уручује му се решење о упису, примерак овог Статута, Кодекс, Тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и адвокатска легитимација.

б) Упис у Именик адвокатских ортачких друштава

Члан 22.

Поступак оснивања адвокатских ортачких друштава, услови за упис, пријаву и упис промена, седиште и престанак адвокатског ортачког друштва, вођење Именика и упис у Именик адвокатских ортачких друштава регулисани су Законом и Статутом АКС.

На захтев Управног одбора Адвокатске коморе Србије, пре доношења одлуке о упису, Адвокатска комора је дужна да достави податке из своје службене евиденције о професионалном статусу чланова Адвокатског ортачког друштва који су уписани у њен Именик.

в) Упис у Уписник именика адвоката страних држављана

Члан 23.

Страни држављанин може се уписати у Уписник А и Уписник Б именика адвоката, ако се бави адвокатуром у матичној држави у складу са прописима те државе и ако, у зависности од врсте уписа, испуњава услове из Закона о адвокатури.

Уз захтев за упис у Уписник А именика адвоката, адвокат - страни држављанин доставља уверење о држављанству државе чији је држављанин и потврду адвокатске коморе чији је члан о томе да у матичној држави има статус адвоката, у изворнику и овереном преводу на српски језик, не старије од три месеца, као и доказе о испуњености услова из Закона.

Уз захтев за упис у Уписник Б именика адвоката, адвокат - страни држављанин је дужан да достави прилоге и доказе о испуњености услова за упис из Закона и Статута АКС.

О упису адвоката - страног држављанина обавештава се надлежна адвокатска комора у његовој матичној држави.

Члан 24.

На права и обавезе адвоката страних држављана уписаних у Именик адвоката страних држављана - Уписник А или Уписник Б - Адвокатске коморе примењиваће се одредбе Закона, Статута АКС и овог статута.

г) Упис у Именик адвокатских приправника

Члан 25.

Услови за доношење одлуке о упису у Именик адвокатских приправника су:

1) диплома правног факултета стечена у Републици Србији или диплома правног факултета стечена у страној држави и призната у складу са прописима који уређују област високог образовања;

2) држављанство Републике Србије;

3) општа здравствена и потпуна пословна способност;

4) непостојање радног односа;

5) неосуђиваност за кривично дело које би подносиоца чинило недостојним поверења за бављење адвокатуром;

6) непостојање друге регистроване самосталне делатности или статуса статутарног заступника или директора у правном лицу, председника управног одбора у добитном правном лицу, члана или председника извршног одбора банке, заступника државног капитала, прокуристе и лица које уговором о раду има утврђену забрану конкуренције;

7) непостојање положеног правосудног испита или радног искуства које подносиоцу даје право на полагање правосудног испита;

8) достојност за обављање адвокатске службе;

9) закључен уговор о раду са адвокатом који има најмање 3 (три) године адвокатске праксе, седиште канцеларије на територији исте адвокатске коморе и важећу адвокатску легитимацију, или закључен уговор о раду са друштвом у коме исте услове испуњава адвокат који је означен да ће бити задужен за реализацију плана и програма обуке адвокатског приправника и надзирати његов рад и стручно усавршавање.

Члан 26.

Захтев за упис у Именик адвокатских приправника подноси се у писаној форми Управном одбору Адвокатске коморе најкасније до 15-ог (петнаестог) календарског дана у текућем месецу.

Уз захтев подносилац приказује у оригиналу уз прилагање неоверене копије, или прилаже у овереној копији:

1. уверење о држављанству Републике Србије;
2. диплому правног факултета или уверење о дипломирању;
3. уверење суда да се против подносиоца не води кривични поступак;
4. уверење центра за социјални рад да подносилац није лишен пословне способности;
5. лекарско уверење о општој здравственој способности;
6. копију личне карте;
7. уговор о раду;
8. две фотографије;
9. извод из матичне књиге рођених;
10. копију радне књижице;
11. изјаву да подносилац нема другу регистровану самосталну делатност или статус статутарног заступника или директора у правном лицу, председника управног одбора у добитном правном лицу, члана или председника извршног одбора банке, заступника државног капитала, прокуристе или лица које уговором о раду има утврђену забрану конкуренције;
12. изјаву да подносилац нема положен правосудни испит или радно искуство које му даје право на полагање правосудног испита;

13. потврду да је подносилац раскинуо радни однос или да је незапослен с(уверење Националне службе за запошљавање или потврда Фонда ПИО да подносиоцу нису уплаћивани прописани доприноси);

14. биографију.

Члан 27.

Својство адвокатског приправника стиче се полагањем заклетве.

Заклетва адвокатског приправника гласи: "Изјављујем да ћу дужност адвокатског приправника обављати савесно и да ћу се у свом раду придржавати Устава, закона и других прописа, као и да ћу својим радом чувати углед адвокатуре."

Члан 28.

Након уписа у Именик адвокатских приправника и положене заклетве адвокатски приправник може отпочети обављање приправничке вежбе.

Члан 29.

За упис у Именик адвокатских приправника аналогно се примењују одредбе овог статута којима је регулисан поступак уписа у Именик адвоката.

д) Заједничка адвокатска канцеларија

Члан 30.

Два или више адвоката могу уговором уредити међусобне односе у вези са оснивањем заједничке адвокатске канцеларије (у даљем тексту: заједничка канцеларија).

Уговор из става 1. овог члана доставља се на евидентирање Адвокатској комори у року од 15 (петнаест) дана од дана закључења.

Заједничка канцеларија нема својство правног лица.

Члан 31.

Заједничка канцеларија послује под називом "Заједничка адвокатска канцеларија", са презименом једног, више или свих чланова заједничке канцеларије.

Сви адвокати из заједничке канцеларије морају имати исто седиште канцеларије.

Заједничка канцеларија мора имати истакнуту таблу са називом "Заједничка адвокатска канцеларија" и именом заједничке канцеларије, у складу са уговором о оснивању, Статутом АКС и овим статутом.

Заједничка канцеларија има печат са називом "Заједничка адвокатска канцеларија", именом и адресом седишта заједничке канцеларије, а у складу са уговором о оснивању, Статутом АКС и овим статутом.

Члан 32.

Клијент даје пуномоћје за заступање поједином адвокату или свим адвокатима заједничке канцеларије.

Уколико је пуномоћје дато поједином адвокату заједничке канцеларије, тај адвокат је дужан да користи свој индивидуални печат.

Члан 33.

Чланови заједничке канцеларије су дужни да обавесте Адвокатску комору о престанку рада и о статусним и персоналним променама у року од 8 (осам) дана од дана када је промена наступила.

3. ПРИВРЕМЕНИ ПРЕСТАНАК И ЗАБРАНА БАВЉЕЊА АДВОКАТУРОМ

а) Привремени престанак права на бављење адвокатуром

Члан 34.

Адвокат има право на привремени престанак права на бављење адвокатуром:

1) због стручног усавршавања;

2) за време привремене спречености услед болести, породиљског одсуства, одсуства за негу детета и других здравствених разлога;

3) због избора за народног посланика, посланика или одборника, у трајању посланичког или одборничког мандата.

Адвокат је дужан да најкасније 30 (тридесет) дана пре почетка коришћења права из става 1. тачка 1) овог члана и у року од 30 (тридесет) дана од настанка разлога из става 1. тач. 2) и 3) овог члана достави Адвокатској комори образложени захтев са одговарајућим доказом и подацима о почетку и трајању привременог престанка рада.

Члан 35.

Адвокату привремено престаје право на бављење адвокатуром у случају избора, именовања или постављења на јавну функцију која захтева заснивање радног односа у органу Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Адвокат је дужан да у року од 30 (тридесет) дана од дана почетка обављања јавне функције из става 1. овог члана, поднесе Адвокатској комори захтев за привремени престанак права на бављење адвокатуром.

Ако адвокат не поступи у складу са обавезом из става 2. овог члана, Адвокатска комора ће по службеној дужности донети решење о његовом брисању из Именика адвоката.

Адвокат не може пружати правну помоћ од дана почетка обављања функције из става 1. овог члана за све време трајања функције.

Ако адвокат, у року од 60 (шездесет) дана од дана престанка јавне функције из става 1. овог члана, не поднесе захтев да му се одобри даљи наставак бављења адвокатуром, Адвокатска комора ће донети одлуку о његовом брисању из Именика адвоката са даном престанка јавне функције.

Члан 36.

У случају привременог престанка бављења адвокатуром, Адвокатска комора доноси решење о коришћењу права из члана 34. овог статута којим одређује основ, дужину трајања привременог престанка права на бављење адвокатуром и привременог заменика.

Привремени заменик из става 1. овог члана може бити само адвокат уписан у Именик адвоката Адвокатске коморе.

За привременог заменика одредиће се адвокат кога предложи привремено замењивани адвокат, уколико приложи писмену сагласност тог адвоката, а ако таквог предлога или сагласности нема, тада адвокат кога одреди Адвокатска комора, водећи рачуна о међусобним односима привремено замењиваног адвоката и његовог могућег заменика и о сродности области права којима се они у пракси баве.

Привремени престанак права на бављење адвокатуром почиње да тече најраније од дана поднетог захтева.

Члан 37.

У периоду коришћења права из члана 34. овог статута, адвокат задржава статус адвоката, дужан је да плаћа чланарину Адвокатској комори, а мирују му права и друге дужности адвоката.

Адвокат који користи права из члана 34. овог статута дужан је да депонује адвокатску легитимацију у служби Адвокатске коморе.

Адвокатска комора је дужна да о коришћењу права из члана 34. овог статута обавести судове и надлежне државне органе.

б) Привремена забрана бављења адвокатуром

Члан 38.

Привремена забрана бављења адвокатуром може се одредити само под условима прописаним Законом.

Адвокату ће се привремено забранити бављење адвокатуром ако је против њега:

1) одређен притвор;

2) покренут поступак за поништај уписа у Именик адвоката.

Адвокату се може привремено забранити бављење адвокатуром:

1) ако је против њега покренут кривични или дисциплински поступак за дело које га чини недостојним за бављење адвокатуром;

2) ако својим поступцима отежава или онемогућава вођење дисциплинског поступка који је против њега покренут.

Управни одбор Адвокатске коморе ће решењем о одређивању привремене забране бављења адвокатуром:

1) одлучити о времену трајања забране;

2) одредити привременог заменика, водећи рачуна о мерилима у складу са Законом.

Члан 39.

Ако се привремена забрана изриче због вођења дисциплинског поступка, дисциплински орган пред којим се поступак води доставиће Управном одбору на увид списе предмета и по потреби дати разјашњења.

Ако се привремена забрана изриче због вођења кривичног поступка, од органа који тај поступак води може се тражити одобрење за увид у списе предмета, као и усмена или писана објашњења.

Управни одбор Адвокатске коморе може одлуку о привременој забрани бављења адвокатуром укинути и пре окончања дисциплинског или кривичног поступка, по захтеву адвоката, дисциплинског органа или по сопственој иницијативи, ако нађе да су престали разлози због којих је одређена привремена забрана.

Члан 40.

За време привремене забране из члана 38. овог статута адвокат не сме обављати адвокатску делатност нити било које послове у адвокатској канцеларији (службеник, саветник, сарадник и сл.).

Члан 41.

О привременој забрани из члана 38. овог статута одлучује Управни одбор Адвокатске коморе решењем, по сопственој иницијативи или на предлог дисциплинског тужиоца, а након подизања дисциплинске оптужнице на предлог већа дисциплинског суда.

Против решења из става 1. овог члана дозвољена је жалба Адвокатској комори Србије у року од 15 (петнаест) дана од дана достављања.

Члан 42.

Жалба против решења о привременој забрани бављења адвокатуром не задржава његово извршење.

О привременој забрани бављења адвокатуром Адвокатска комора обавештава све судове у Републици Србији, Адвокатску комору Србије и адвокатске коморе у њеном саставу.

4. ПРАВА И ДУЖНОСТИ АДВОКАТА

Члан 43.

Адвокат има права и дужности прописане Законом, Статутом АКС, овим статутом и Кодексом.

Члан 44.

У складу са Законом, Статутом АКС и овим статутом адвокат има право да бира и буде биран у органе ове Адвокатске коморе и Адвокатске коморе Србије и да учествује у раду тих комора.

Члан 45.

На захтев Адвокатске коморе Србије и адвокатских комора у њеном саставу, адвокат је дужан да даје податке и обавештења о свом раду у органима адвокатских комора, као и о обављању адвокатских послова, уз обавезу чувања адвокатске тајне.

Члан 46.

Адвокат има право да се адвокатуром бави на целој територији Републике Србије, а под условима узајамности и на територији стране државе.

Члан 47.

Адвокат може да има само једну канцеларију чије седиште слободно одређује, уз обавезу да о промени седишта обавести Адвокатску комору у року од 15 (петнаест) дана од настале промене.

У регистрованом седишту канцеларије, адвокат може обављати само адвокатску делатност и послове судског тумача или преводиоца ако је за то регистрован.

Члан 48.

Адвокат слободно одлучује о пружању правне помоћи, осим у случајевима предвиђеним законом.

Приликом избора врсте правне помоћи и лица коме се та помоћ пружа адвокат је дужан да води рачуна о законским ограничењима и правилима Кодекса.

Правна помоћ се по правилу пружа у адвокатској канцеларији, а ван ње само ако то захтевају околности случаја.

Члан 49.

Адвокат је дужан да стално стиче и усавршава знања и вештине потребне за стручно, независно, самостално, делотворно и етичко обављање адвокатске делатности.

Адвокат који има адвокатског приправника, дужан је да му обезбеди одговарајуће услове за рад и обуку, у складу са сврхом приправничке праксе.

Члан 50.

На згради у којој се налази адвокатска канцеларија мора бити видно истакнута табла са називом "Адвокат" и именом и презименом адвоката.

Табла је правоугаоног облика са исписаним називом на српском језику, а поред овог може бити исписана и на језику који је у службеној употреби у јединици локалне самоуправе у којој се налази седиште адвокатске канцеларије.

Адвокат - страни држављанин, осим табле исписане у складу са ставом 2. овог члана, може исписати и назив на језику матичне државе.

Члан 51.

Печат адвокатске канцеларије је правоугаоног облика и садржи име адвоката, назначење "адвокат" и адресу седишта канцеларије.

Садржина печата мора бити исписана на језику у складу са чланом 50. став 2. и 3. овог статута.

Члан 52.

На сваку исправу, допис или поднесак, као и на пуномоћје које је сачинио, адвокат је дужан да стави свој печат и потпис.

Члан 53.

Списе предмета и исправе које му је странка поверила, адвокат чува у складу са прописима о чувању архивске грађе.

На захтев странке или овлашћеног лица адвокат је дужан да преда списе у складу са Кодексом.

Члан 54.

Адвокат је дужан да уредно плаћа чланарину и испуњава и друге материјалне обавезе прописане одлукама Адвокатске коморе и огранка Адвокатске коморе.

Неиспуњавање ових обавеза у временском периоду дужем од 3 (три) месеца може Сбити разлог за привремену суспензију и покретање дисциплинског поступка због теже повреде адвокатске дужности.

5. ПРАВА И ДУЖНОСТИ АДВОКАТСКИХ ПРИПРАВНИКА

Члан 55.

Адвокатски приправник има права и дужности прописане Законом, Статутом АКС, овим статутом и Кодексом.

Члан 56.

Трајање приправничке вежбе је одређено законом.

Приправничка вежба може трајати још 1 (једну) годину од дана стицања права на полагање стручног испита.

Адвокатска комора може на захтев приправника рок из става 2. овог члана продужити за још једну годину.

Захтев за продужење рока из става 2. овог члана мора бити образложен, поткрепљен документима и поднет најкасније до истека периода на који је приправник уписан у Именик приправника Адвокатске коморе.

Члан 57.

Приправник има право да настави приправничку вежбу код другог адвоката, уз обавезу да о томе обавести Адвокатску комору у року од 8 дана од дана настале промене.

Приправник је дужан да прикаже доказ о престанку вежбе код претходног адвоката и достави уговор о наставку вежбе код другог адвоката.

Члан 58.

Уколико адвокатски приправник са подручја друге адвокатске коморе подноси захтев за упис у Именик адвокатских приправника Адвокатске коморе, поред прописаних услова за упис мора приложити и доказ да му је престала приправничка вежба на подручју друге адвокатске коморе.

Члан 59.

За време трајања војне обавезе, приправнику мирује статус приправника уз обавезу да у року од 8 (осам) дана обавести адвоката код којег обавља приправничку вежбу и Адвокатску комору о почетку војне обавезе као и о њеном трајању те о престанку обавезе.

Члан 60.

Одредбе овог статута, Статута АКС и Кодекса које се тичу адвоката сходно се примењују и на адвокатске приправнике.

1. ОРГАНИ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ

Члан 61.

Органи Адвокатске коморе су:

а. Скупштина,

б. Управни одбор,

в. Председник и један потпредседник,

г. Дисциплински суд,

д. Дисциплински тужилац,

ђ. Надзорни одбор,

е. Савет.

У органе Адвокатске коморе може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван за тежу повреду дужности и угледа адвокатуре у последњих 10 (десет) година и има најмање 5 (пет) година стажа у својству адвоката.

Критеријуме за избор утврђује Управни одбор, водећи рачуна о савременим међународним правним стандардима и потреби сразмерне регионалне, етничке, родне и старосне заступљености подносиоца.

За Председника и Потпредседника Адвокатске коморе може бити изабран адвокат у складу са посебним критеријумима у складу са овим статутом.

а) Скупштина

Члан 62.

Скупштина је највиши орган Адвокатске коморе.

Скупштину чине делегати које бирају огранци Адвокатске коморе.

Управни одбор одређује број делегата за Скупштину које бира сваки огранак Адвокатске коморе, у складу са овим статутом.

Члан 63.

Мандат делегата Скупштине траје 3 (три) године и може се понављати.

Скупштина огранка Адвокатске коморе бира делегате за Скупштину Адвокатске коморе између делегата предложених на основу критеријума из овог статута.

Огранак обавештава Управни одбор о избору у року који одреди Управни одбор.

Пословником о раду Скупштине уређују се: верификација мандата, конституисање сазива Скупштине, избор председавајућег и начин одлучивања.

Члан 64.

Рад Скупштине је јаван.

Члан 65.

Одбор Адвокатских приправника огранка Адвокатске коморе може изабрати представника у Скупштини Адвокатске коморе.

Изабрани представници адвокатских приправника из огранака Адвокатске коморе имају право да учествују у раду седнице Скупштине, без права гласања.

Члан 66.

Скупштина Адвокатске коморе:

1. доноси Статут Адвокатске коморе и опште акте;

2. бира и разрешава органе Адвокатске коморе, осим чланова Управног одбора и Савета;

3. потврђује мандате делегата огранака у Скупштини Адвокатске коморе и чланова Управног одбора;

4. бира и разрешава делегате за Скупштину Адвокатске коморе Србије;

5. доноси пословник о свом раду;

6. формира сталне и повремене комисије;

7. одлучује о статусним питањима везаним за Адвокатску комору;

8. одобрава завршни рачун и доноси план прихода и расхода Адвокатске коморе;

9. расправља о извештајима о раду органа Адвокатске коморе и о њима одлучује;

10. оснива фондове Адвокатске коморе и доноси правилнике о њиховом раду;

11. доноси одлуке о врсти, облицима и трајању заједничких мера за заштиту професионалних права и интереса адвоката, и о њиховој примени;

12. расправља о свим питањима која су од интереса за адвокатуру и професионални и друштвени положај адвоката и адвокатских приправника и о томе доноси одлуке;

13. расправља о питањима у вези са унапређењем правног и правосудног система и другим питањима у вези са пружањем правне помоћи која су од општег значаја за друштвену заједницу и за заштиту права и слобода грађана и правних лица и о томе доноси закључке и препоруке;

14. обавља друге послове у складу са законом и овим статутом.

Члан 67.

Мандат свих изабраних и делегираних чланова у органе Адвокатске коморе траје 3 (три) године и може се понављати.

Ако из било ког разлога остане упражњено место неког члана у колективном органу Адвокатске коморе, Скупштина бира новог члана на његово место.

Управни одбор овлашћен је да именује вршиоца дужности за упражњено место до избора новог члана у складу са ставом 2. овог члана.

Члан 68.

Скупштине Адвокатске коморе су редовне и ванредне.

Редовна скупштина се одржава једном годишње.

Редовну скупштину сазива Управни одбор.

Ванредну скупштину сазивају Управни одбор или председник

Адвокатске коморе по сопственој иницијативи или на захтев најмање два огранка Адвокатске коморе или најмање 100 (сто) чланова Адвокатске коморе.

Огранци Адвокатске коморе или чланови Адвокатске коморе који траже сазив ванредне Скупштине, дужни су да свој захтев доставе Управном одбору или председнику Адвокатске коморе у писаном облику, са предлогом дневног реда.

Управни одбор или председник Адвокатске коморе дужни су да сазову ванредну Скупштину у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема писаног захтева из става 4. и 5. овог члана.

Уколико Управни одбор или председник Адвокатске коморе у року из става 6. овог члана не сазову ванредну Скупштину, у наредном року од 30 (тридесет) дана ванредну Скупштину могу сазвати најмање два огранка или 100 (сто) чланова Адвокатске коморе који су предложили сазив.

Члан 69.

Скупштина се, по правилу, одржава у седишту Адвокатске коморе.

Управни одбор или председник Адвокатске коморе могу сазвати седницу Скупштине и у неком другом месту на територији надлежности Адвокатске коморе.

Ванредна Скупштина се може сазвати само у седишту Адвокатске коморе.

Члан 70.

Седница Скупштине може се одржати ако јој присуствује више од половине делегата.

Скупштина одлучује већином гласова присутних делегата.

Статут Адвокатске коморе и његове измене и допуне Скупштина доноси двотрећинском већином гласова присутних делегата.

Члан 71.

Позиви за Скупштину, са назначењем места и времена одржавања, предложеним дневним редом и радним материјалом који се односи на дневни ред, достављају се делегатима најмање 15 (петнаест) дана пре одржавања редовне Скупштине, и најмање 8 (осам) дана пре одржавања ванредне Скупштине.

Изузетно, у ванредним околностима, позиви за ванредну Скупштину могу бити достављени делегатима телеграмом, телефоном или средствима електронске комуникације, без радног материјала и у року краћем од рока прописаног у ставу 1. овог члана.

Постојање ванредних околности из става 2. овог члана утврђује Управни одбор.

Члан 72.

Седницом Скупштине руководи председник Адвокатске коморе.

У одсуству председника, или из других оправданих разлога, седницом Скупштине руководи потпредседник Адвокатске коморе, а у њиховом одсуству, или из других оправданих разлога, делегат кога Скупштина изабере.

Седницом изборне Скупштине не може руководити кандидат за избор.

б) Управни одбор

Члан 73.

Управни одбор је извршни орган Адвокатске коморе.

Управни одбор сачињавају председник, један потпредседник и 13 (тринаест) чланова које делегирају огранци у саставу Адвокатске коморе сразмерно броју адвоката.

Огранак Адвокатске коморе у Новом Саду делегира 4 (четири) члана Управног одбора.

Огранак Адвокатске коморе у Зрењанину делегира 2 (два) члана Управног одбора.

Огранак Адвокатске коморе у Панчеву делегира 2 (два) члана Управног одбора.

Огранак Адвокатске коморе у Сомбору делегира 1-ог (једног) члана Управног одбора.

Огранак Адвокатске коморе у Сремској Митровици делегира 2 (два) члана Управног одбора.

Огранак Адвокатске коморе у Суботици делегира 2 (два) члана Управног одбора.

Председник Одбора адвокатских приправника може учествовати у раду Управног одбора, без права гласа.

Управни одбор бира из својих редова секретара и благајника.

Члан 74.

За члана Управног одбора може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван, има најмање 10 (десет) година стажа у својству адвоката и није члан органа политичке странке.

Члан 75.

За одржавање седнице Управног одбора потребно је присуство више од половине свих чланова Управног одбора.

Управни одбор доноси одлуке већином гласова присутних чланова.

Седнице Управног одбора могу бити одржане и телефонским и/или електронским путем.

Члан 76.

Управни одбор Адвокатске коморе:

1. спроводи одлуке и закључке Скупштине;
2. припрема предлоге Статута, правилника и других општих аката Адвокатске коморе које доноси Скупштина;
3. доноси пословник о свом раду;
4. разматра опште услове рада адвоката и адвокатских приправника, предлаже и предузима потребне мере за правилно обављање адвокатске професије;
5. доноси одлуке о упису и брисању адвоката у Именик адвоката, у Именик адвокатских приправника и о упису адвоката страних држављана у одговарајуће Именике;
6. доноси одлуку о поништају уписа адвоката у Именик адвоката, у Именик адвокатских приправника и о поништају уписа адвоката страних држављана у одговарајуће Именике;
7. доноси у првом степену одлуке о привременој забрани права на обављање адвокатске делатности у складу са Законом, Кодексом, Статутом АКС и овим статутом;
8. покреће поступак за утврђивање разлога за престанак права на обављање адвокатске делатности;
9. доноси у првом степену решење о престанку права на обављање адвокатске делатности у складу са Законом, Статутом АКС и овим статутом;
10. доноси одлуку о почетку и трајању привременог одсуства адвоката;
11. одређује привремене заменике у складу са Законом, Статутом АКС и овим статутом;
12. одређује преузимателље умрлим члановима или адвокатима који су брисани из Именика;
13. спроводи одлуке Дисциплинског суда;
14. утврђује предлог завршног рачуна, утврђује предлог плана прихода и расхода, и ове предлоге доставља Скупштини на усвајање;
15. води материјално пословање Адвокатске коморе;
16. обавља послове у вези са социјалним и другим видовима осигурања адвоката;
17. доноси одлуку о висини чланарине, посмртнине и других доприноса које плаћају чланови Адвокатске коморе;
18. управља фондовима и имовином Адвокатске коморе;
19. доноси одлуку о оснивању Академије;

20. доноси план рада опште, посебне и специјализоване обуке адвоката и адвокатских приправника, дипломираних правника и лица запослених у адвокатским канцеларијама на предлог Већа предавача Академије;

21. именује и разрешава Декана, Веће предавача, а на предлог Већа предавача и предаваче Академије, и председника, заменика председника и чланове Испитне комисије за полагање адвокатског испита;

22. разматра годишњи извештај о раду Академије и о њему доноси одлуку;

23. бира и разрешава Уређивачки одбор и главног и одговорног уредника "Гласника Адвокатске коморе" и руководи другом публицистичком делатношћу;

24. доноси одлуке о врсти, облицима и трајању заједничких мера за заштиту професионалних права и интереса адвоката, и о њиховој привременој примени која не може бити дужа од 8 (осам) дана док о таквим мерама не одлучи Скупштина у складу са овим статутом;

25. именује стална и повремена радна тела за обављање послова из свог делокруга;

26. надзире вођење прописаних именика и евиденција о раду адвоката и адвокатских приправника;

27. надзире рад стручне службе Адвокатске коморе и разматра извештаје о раду стручне службе и радника запослених у стручној служби;

28. утврђује висину претплате и цену "Гласника Адвокатске коморе";

29. одлучује о начину сарадње и учлањењу у међународне адвокатске организације;

30. доноси одлуке о постојању ванредних околности, о броју и начину избора чланова Скупштине, о критеријумима за избор чланова Скупштине, о потврђивању кандидатских листа за избор у органе Адвокатске коморе Војводине и Адвокатске коморе Србије у складу са Законом, Статутом АКС и овим статутом;

31. утврђује подручја и седишта огранака Адвокатске коморе;

32. утврђује број судија као чланова већа Дисциплинског суда и број заменика Дисциплинског тужиоца;

33. доноси одлуку о расписивању избора за чланове органа и носиоце функција;

34. доноси одлуку по приговору на листу кандидата;

35. прати рад огранака Адвокатске коморе са своје територије и даје препоруке и мишљења у вези са њиховим радом;

36. одлучује о додели Плакете и Повеље са плакетом Адвокатске коморе и других признања;

37. доноси одлуку о лицима која могу располагати материјалним средствима и границе њихових овлашћења;

38. обавља и све друге послове који нису у надлежности Скупштине.

в) Председник и потпредседник Адвокатске коморе

Члан 77.

Председник Адвокатске коморе:

1. представља и заступа Адвокатску комору;

2. сазива седнице Управног одбора, предлаже дневни ред и председава седници;

3. сазива ванредну Скупштину;

4. потписује одлуке и друге акте које доносе Скупштина и Управни одбор;

5. доноси решења у управном поступку;

6. извршава одлуке Скупштине и Управног одбора;

7. обавља и друге послове одређене Законом, Статутом АКС и овим Статутом и другим општим актима Коморе.

За свој рад председник одговара Скупштини.

Члан 78.

Председника Адвокатске коморе у његовој одсутности замењује потпредседник.

Члан 79.

За председника Адвокатске коморе може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван, који је допринео раду Адвокатске коморе и угледу адвокатуре, има најмање 15 (петнаест) година стажа у својству адвоката, познаје најмање један страни језик и није члан органа политичке странке.

За потпредседника Адвокатске коморе може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван, има најмање 15 (петнаест) година стажа у својству адвоката, познаје најмање један страни језик и није члан органа политичке странке.

г) Надзорни одбор

Члан 80.

Надзорни одбор контролише финансијско пословање Адвокатске коморе.

Надзорни одбор састоји се од председника, два члана и два заменика.

Надзорни одбор је дужан да изврши увид у завршни рачун и свој извештај и мишљење о располагању средствима изнесе на редовној годишњој Скупштини.

д) Дисциплински суд

Члан 81.

Дисциплински суд је самосталан и независан орган Адвокатске коморе.

Дисциплински суд спроводи дисциплински поступак и доноси одлуке у првом степену.

Дисциплински суд састоји се од председника, два заменика председника и одговарајућег броја судија као чланова већа суда.

За члана Дисциплинског суда може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван, има најмање 10 (десет) година стажа у својству адвоката и није члан органа политичке странке.

Члан 82.

Радом Дисциплинског суда руководи председник дисциплинског суда или његови заменици.

Дисциплински суд ради у већу које се састоји од председника већа и 2 (два) члана.

Председника већа и чланове већа одређује председник Дисциплинског суда.

Ако се дисциплински поступак води против адвокатског приправника, 1 (један) члан већа може бити адвокатски приправник кога бира Одбор адвокатских приправника Адвокатске коморе.

Веће одлучује простом већином гласова.

Члан 83.

Дисциплински суд је надлежан да:

1. у првом степену суди по оптужницама дисциплинског тужиоца;
2. доноси одлуке у складу са чл. 116. овог статута;

3. предлаже Управном одбору доношење решења о привременој забрани права на обављање адвокатске делатности;

4. предлаже Управном одбору укидање привремене забране права на обављање адвокатске делатности;

5. обавља и остале послове, у складу са Законом и овим Статутом.

ђ) Дисциплински тужилац

Члан 84.

Дисциплински тужилац је самосталан и независан орган Адвокатске коморе.

Дисциплински тужилац има одговарајући број заменика који у дисциплинском поступку имају иста права и дужности као и Дисциплински тужилац, а раде по његовим упутствима.

Дисциплински тужилац покреће дисциплински поступак, заступа оптужницу пред Дисциплинским судом, улаже правне лекове и предузима све потребне радње у дисциплинском поступку.

Члан 85.

За Дисциплинског тужиоца Адвокатске коморе може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван, има најмање 10 (десет) година стажа у својству адвоката и није члан органа политичке странке.

е) Савет Адвокатске коморе

Члан 86.

Савет Адвокатске коморе је саветодавни орган Скупштине и Управног одбора.

Савет даје мишљења и предлоге Скупштини и Управном одбору о питањима која су од значаја за адвокатуру.

Чланови Савета су председник Адвокатске коморе, чланови Управног одбора Адвокатске коморе Србије из Адвокатске коморе, Декан Академије, главни и одговорни уредник "Гласника Адвокатске коморе", ранији председници Адвокатске коморе и из претходна 2 (два) мандата секретари Адвокатске коморе, дисциплински тужиоци и председници Дисциплинског суда.

Председник Савета је, по правилу, последњи ранији председник Адвокатске коморе, а уколико то није могуће, председника из свог састава бирају већином гласова чланови Савета.

Члан и председник Савета не може бити лице које се професионално бави другом делатношћу, изузев делатности којом се може бавити адвокат, и лице које не испуњава услове на основу Закона, Статута АКС и овог статута.

Савет о свом раду подноси извештај Скупштини.

Скупштина и Управни одбор дужни су да ставе на дневни ред и размотре предлоге Савета на првој наредној седници.

6. Огранци Адвокатске коморе

Члан 87.

Огранци Адвокатске коморе су професионалне организације адвоката које се оснивају за територију из надлежности:

1. Вишег суда у Новом Саду;
2. Вишег суда у Суботици;

3. Вишег суда у Сомбору;
4. Вишег суда у Сремској Митровици;
5. Вишег суда у Зрењанину;
6. Вишег суда у Панчеву.

Правила о раду огранка су највиши правни акт огранка који усваја Скупштина огранка, а потврђује Управни одбор Адвокатске коморе.

Члан 88.

Огранци немају својство правног лица.

Огранци имају свој печат и подрачун.

Члан 89.

Огранци могу оснивати секције адвоката на подручју за које су основани.

Секције се могу основати за подручје Основног суда или судске јединице на чијој територији ради више од 20 (двадесет) адвоката.

Оснивање секција, њихов делокруг послова и овлашћења, уређују се Правилима о раду огранака.

Члан 90.

Органи огранака су Председник, Скупштина и Извршни одбор.

Скупштина огранка организује се по делегатском систему. У Скупштини морају бити заступљени представници свих секција адвоката организованих на територији огранка.

Правилима о раду огранка детаљније се уређују састав, организација, начин рада и друга питања у вези са органима и радом огранка Адвокатске коморе.

Члан 91.

Огранак Адвокатске коморе:

1. претреса, расправља и одлучује о свим питањима рада адвоката и адвокатских приправника на свом подручју, у складу са одредбама овог статута и Правилима о раду огранка;
2. бира делегате за Скупштину Адвокатске коморе;
3. предлаже за избор кандидате за Управни одбор Адвокатске коморе у складу са мерилима и критеријумима које утврди Управни одбор;
4. даје предлоге и мишљења Адвокатској комори;
5. извршава задатке и послове који су му поверени од стране органа Адвокатске коморе;
6. стара се о условима рада адвоката и адвокатских приправника на свом подручју;
7. стара се о обезбеђењу услова за рад Академије на свом подручју у циљу стручног усавршавања адвоката и адвокатских приправника и развијању професионалне етике;
8. сарађује са управним и правосудним органима;
9. сарађује са органима Адвокатске коморе, разматра њихове препоруке и извештава их о свом раду;
10. даје мишљење поводом сваке молбе са свог подручја за упис у Именик адвоката;

11. доноси Правила о раду којима утврђује састав и надлежност својих органа и доставља их на одобрење Управном одбору Адвокатске коморе;

12. обавља друге послове одређене Статутом и другим општим актима Адвокатске коморе.

Члан 92.

Огранци Адвокатске коморе одржавају редовну Скупштину једанпут годишње.

7. ОДБОР АДВОКАТСКИХ ПРИПРАВНИКА

Члан 93.

Адвокатски приправници остварују своја права у Адвокатској комори преко Одбора адвокатских приправника.

Члан 94.

Одбор адвокатских приправника чине сви адвокатски приправници.

Адвокатски приправници могу оснивати огранке и секције Одбора адвокатских приправника у складу са овим статутом.

Члан 95.

Пословима Одбора адвокатских приправника руководи Извршни одбор од најмање 3 (три) члана који се бира на годину дана.

Из редова чланова Извршног одбора адвокатских приправника бира се председник који може учествовати у раду Управног одбора Адвокатске коморе у складу са овим статутом.

Члан 96.

Одбор адвокатских приправника доноси Правила о раду која доставља на разматрање и одобрење Управном одбору Адвокатске коморе.

9. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ И ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

а) Дисциплинска одговорност

Члан 97.

Адвокати и адвокатски приправници су дужни да одговорно, стручно и савесно обављају адвокатску делатност и приправничку праксу и да чувају углед адвокатуре.

За повреде дужности и нарушавање угледа адвокатуре, адвокати и адвокатски приправници одговарају дисциплински по одредбама закона, Кодекса, Статута АКС и овог статута.

Члан 98.

Повреде дужности и нарушавање угледа адвокатуре могу бити теже и лакше.

Члан 99.

Теже повреде дужности адвоката су:

1. заступање клијената противно закону, Кодексу, Статуту АКС и овом статуту;
2. несавесно и неблаговремено заступање;
3. неврaћање, на захтев странке, списа и докумената;
4. неизвршавање одлука органа коморе;
5. непоступање по захтеву органа коморе;
6. недолично понашање према другом адвокату, адвокатском приправнику, противној или својој странци, суду, сведоку, вештаку, судском тумачу или учеснику у поступку који има својство службеног лица;
7. недостојно понашање у јавним активностима и у приватном животу када је доступан увиду и оцени јавности, којима се наноси штета угледу адвокатуре;
8. давање нетачних података којим се органи коморе доводе у заблуду при доношењу одлука;
9. несавесно вршење послова привременог заменика или преузимателља адвокатске канцеларије;
10. несавесно вођење послова и губитак документације странке;
11. задржавање новца наплаћеног за рачун странке;
12. непружање обрачуна за извршени рад на захтев странке;
13. куповина, на јавној продаји на којој заступа странку, ствари које су изложене продаји за свој рачун или рачун трећег лица;
14. повреда права адвокатског приправника на пракси у адвокатској канцеларији;
15. омогућавање рада адвокатском приправнику без надзора;
16. стављање печата канцеларије на туђе поднеске;
17. неизвршавање материјалних обавеза према Адвокатској комори дуже од 3 (три) месеца;
18. давање изјава у јавности и иступање у јавности срачунато на рекламирање и истицање своје личности;
19. истовремено заступање интереса две странке у поступку када су им интереси супротни;
20. злоупотреба поверења странке коју заступа;
21. нелојално преузимање странке од других адвоката;
22. недостојно иступање пред судом или органом код кога заступа;
23. бављење пословима који не спадају у послове адвокатуре, осим послова дозвољених Законом о адвокатури;
24. неоправдано одбијање пружања правне помоћи;
25. заступање пред судовима или другим органима који воде поступак без важеће адвокатске легитимације;
26. заступање пред надлежним правосудним или државним органом под дејством алкохола или наркотика;
27. уговарање награде или накнаде трошкова противно одредбама Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката или тражење награде од странке коју је дужан да заступа бесплатно;
28. одавање адвокатске или друге пословне тајне;
29. фалсификовање записника или других докумената;
30. обављање адвокатуре на непосредан или посредан начин за време привременог одсуства или привремене забране бављења адвокатуром;
31. прибављање клијентеле преко посредника;
32. држање филијале адвокатске канцеларије;
33. необавештавање Адвокатске коморе о прекиду или обустави свог рада у року од 30 (тридесет) дана од дана наступања промене;
34. непридржавање заједничких мера за заштиту професионалних права и интереса адвоката које су донели Скупштина или Управни одбор;

35. непријављивање промене седишта и/или ближе адресе адвокатске канцеларије;

36. тежа повреда Кодекса;

37. одбијање да се на захтев странке изда потврда за примљени износ награде или накнаде;

38. онемогућавање рада органа Адвокатске коморе у својству члана другог органа Адвокатске коморе.

Члан 100.

Лакше повреде дужности адвоката су:

1. изостајање са седница органа Адвокатске коморе у који је изабран или необављање или несавесно обављање дужности у органу или другом телу Адвокатске коморе;

2. лакше повреде законске обавезе према адвокатском приправнику;

3. лакше повреде Кодекса;

4. неуредно извршавање материјалних обавеза према Адвокатској комори до три месеца.

Члан 101.

Адвокатски приправници, поред повреда дужности и угледа адвоката предвиђених овим статутом, одговарају и за следеће теже повреде дужности адвокатског приправника:

1. необављање праксе адвокатског приправника код адвоката код кога је на пракси;

2. повреда обавеза према адвокату код кога ради;

3. обављање адвокатских послова самостално, за свој рачун.

Члан 102.

За лакше повреде дужности и нарушавање угледа адвокатуре може се изрећи опомена или новчана казна, а за теже повреде може се изрећи новчана казна или мера брисања из Именика адвоката.

б) Дисциплински поступак

Члан 103.

Дисциплински поступак покреће Дисциплински тужилац Адвокатске коморе.

Члан 104.

Дисциплински тужилац покреће поступак по пријави физичког или правног лица, органа Адвокатске коморе или по сопственој иницијативи.

Дисциплински поступак се сматра покренутим достављањем дисциплинске пријаве пријављеном адвокату на изјашњење.

Члан 105.

Ако оцени да из пријаве произлази основана сумња о повреди дужности, Дисциплински тужилац доставља пријављеном адвокату пријаву са прилозима

поднетим уз пријаву и позива га да се у року од 8 (осам) дана о наводима пријаве Сизјасни.

Члан 106.

Дисциплински тужилац може тражити додатна објашњења и доказе од подносиоца пријаве и других државних органа, физичких и правних лица.

Члан 107.

По приспећу изјашњења, или уколико се пријављени адвокат не изјасни о наводима из дисциплинске пријаве у остављеном року, Дисциплински тужилац ће на основу расположивих доказа подићи оптужницу или пријаву одбацити.

Члан 108.

Ако Дисциплински тужилац против пријављеног адвоката подигне оптужницу, оптужницу доставља са доказима Дисциплинском суду на даљи поступак.

Ако Дисциплински тужилац одбаци пријаву, подносилац пријаве не може преузети гоњење пред Дисциплинским судом, али може у року од 8 (осам) дана од пријема обавештења о одбачају пријаве уложити приговор дисциплинском тужиоцу Адвокатске коморе Србије.

По пријему оптужнице председник Дисциплинског суда одређује веће које ће одлучивати по поднетој оптужници.

Члан 109.

Веће Дисциплинског суда уз позив за дисциплински претрес оптуженом адвокату доставља оптужницу.

Против подигнуте оптужнице оптужени адвокат нема право на приговор.

Достављање оптуженом обавља се на адресу седишта адвокатске канцеларије.

У случају немогућности овакве доставе достава ће се поновити још једном, а ако и поновљена друга достава не успе, следећа ће се извршити преко огласне табле Адвокатске коморе.

Протеком 8-ог (осмог) дана од истицања на огласној табли достава се сматра уредном.

Уколико оптужени адвокат ангажује браниоца достављање ће бити извршено преко ангажованог браниоца, у складу са овим статутом.

Рокови за жалбу рачунају се од дана достављања оптуженом, а ако има браниоца од дана када је извршена прва достава.

Члан 110.

Дисциплински претрес се може одржати у одсутности уредно позваног оптуженог адвоката и његовог браниоца који свој изостанак нису оправдали.

Члан 111.

Дисциплински претрес одржава се у седишту Адвокатске коморе.

Члан 112.

О предлогу за спајање или раздвајање поступка одлучује председник Дисциплинског суда.

Члан 113.

У току трајања дисциплинског поступка може се поднети образложени захтев за изузеће председника већа и чланова већа.

О захтеву за изузеће председника и чланова већа првостепеног Дисциплинског суда одлучује председник Дисциплинског суда Адвокатске коморе.

О захтеву за изузеће председника Дисциплинског суда одлучује председник Дисциплинског суда Адвокатске коморе Србије.

Захтев за изузеће Дисциплинског тужиоца и његових заменика није дозвољен.

Против одлука из овог члана није дозвољена посебна жалба.

Члан 114.

Ако у случају одлагања главног претреса дође до промене састава већа, изведени докази се неће поновити, осим ако веће другачије не одлучи.

Члан 115.

Председник већа одржава ред током главног претреса и овлашћен је да удаљи са главног претреса лице које нарушава ред.

Члан 116.

Након спроведеног дисциплинског претреса, веће Дисциплинског суда доноси пресуду, којом се оптужени адвокат:

1. оглашава кривим;
2. ослобађа од оптужбе, ако се утврди да повреда које је предмет оптужбе не представља лакшу, односно тежу повреду дужности и угледа адвокатуре, или ако постоје околности које искључују дисциплинску одговорност, или ако нема доказа да је оптужени адвокат повреду извршио, или се утврди да дело није учинио;
3. којом се оптужба одбија ако дисциплински тужилац одустане од оптужнице или ако се утврди да је наступила застарелост дисциплинског гоњења.

Члан 117.

У пресуди којом се окривљени адвокат оглашава кривим, веће Дисциплинског суда наводи:

1. повреду за коју се оглашава кривим и чињенице и околности које чине лакшу или тежу повреду угледа и дужности адвоката;
2. дисциплинску меру која је оптуженом адвокату изречена;
3. одлуку о трошковима поступка.

Приликом одмеравања и изрицања дисциплинске мере Дисциплински суд узима у обзир степен утврђене одговорности, тежину последица повреде дужности и угледа адвокатуре, субјективне и објективне околности под којима је повреда извршена, насталу штету, побуде, ранију кажњаваност за дисциплинске преступе и материјалне прилике учиниоца.

Члан 118.

У дисциплинском поступку не може се одлучивати о захтеву за накнаду штете Снастале извршењем дисциплинске повреде.

Члан 119.

Писмени отправак пресуде доставља се оптуженом адвокату, његовом браниоцу и дисциплинском тужиоцу у року од 30 (тридесет) дана од дана закључења дисциплинског претреса.

Члан 120.

Против одлуке Дисциплинског суда жалбу могу изјавити Дисциплинском суду Адвокатске коморе Србије, као другостепеном суду, оптужени, његов бранилац и дисциплински тужилац:

1. у року од 8 (осам) дана од дана достављања одлуке, у поступку за лакше повреде дужности и угледа адвоката;
2. у року од 15 дана од дана достављања одлуке, у поступку за теже повреде дужности и угледа адвоката.

Члан 121.

У дисциплинском поступку примењује се аналогно Законик о кривичном поступку, ако овим статутом није другачије одређено.

8. ИЗВРШЕЊЕ ДИСЦИПЛИНСКИХ ОДЛУКА

Члан 122.

По правноснажности одлуке којом је изречена опомена, новчана казна или мера брисања из Именика адвоката или Именика адвокатских приправника, председник Дисциплинског суда доставља одлуку Управном одбору Адвокатске коморе ради спровођења и извршења.

9. ИЗБОРИ

Члан 123.

Адвокати који су уписани у Именик адвоката Адвокатске коморе имају право да бирају и буду бирани за чланове органа и носиоце функција у Адвокатској комори, у складу са овим статутом.

Скупштина Адвокатске коморе бира органе и састав органа Адвокатске коморе за мандатни период од 3 (три) године.

Члан 124.

Изборна тела Адвокатске коморе су Изборна комисија и Бирачки одбор.

Изборну комисију чине председник, два члана и њихови заменици.

Бирачки одбор чине председник, два члана и њихови заменици.

Скупштина Адвокатске коморе бира Изборну комисију за мандатни период од 4 (четири) године на редовној Скупштини у години која претходи изборној Скупштини.

Скупштина Адвокатске коморе бира Бирачки одбор на самој изборној Скупштини.

Изборна комисија и Бирачки одбор бирају се јавно, акламацијом, ако постоји 1 (један) предлог, или релативном већином ако постоји више предлога.

Члан 125.

Изборна комисија Адвокатске коморе:

1. стара се о спровођењу избора у складу са законом и овим статутом;
2. организује изборе и припрема материјал за спровођење избора;
3. сачињава бирачки списак;
4. утврђује изглед, број и начин заштите гласачких листића и оверава их;
5. утврђује испуњеност услова за кандидовања предложених кандидата;
6. утврђује и потврђује листе кандидата;
7. даје мишљење о основаности приговора на листе кандидата;
8. спроводи поступак гласања;
9. контролише рад бирачког одбора;
10. утврђује и објављује резултате избора;
11. води записник о свом раду;
12. подноси извештај Скупштини Адвокатске коморе о спроведеним изборима;
13. обавља и друге послове предвиђене овим статутом.

Члан 126.

Бирачки одбори спроводе непосредно гласање на бирачком месту под надзором Изборне комисије, обезбеђују правилност и тајност гласања и са Изборном комисијом утврђују резултате гласања.

Бирачки одбори се именују за спровођење избора или допунских избора и по окончању изборних радњи, њихов мандат се завршава предајом извештаја о утврђеним резултатима гласања, записника о раду и изборног материјала Изборној комисији Адвокатске коморе.

Члан 127.

Одлуку о сазивању Изборне скупштине доноси Управни одбор најкасније 90 (деведесет) дана пре истека мандата. На основу ове одлуке председник Адвокатске коморе обавештава све огранке у саставу Адвокатске коморе о започињању изборног поступка.

Одлуку о расписивању избора доноси Управни одбор Адвокатске коморе најкасније 60 (шездесет) дана пре истека мандата.

Одлуком о расписивању избора утврђују се: листа носилаца функција и број чланова органа Адвокатске коморе који се бирају непосредно и искључиво тајним гласањем, рокови за спровођење изборних радњи, рокови за кандидовање и листа кандидата.

Одлука о расписивању избора доставља се свим огранцима у саставу Адвокатске коморе и објављује на веб-страни Адвокатске коморе.

Члан 128.

Огранци у саставу Адвокатске коморе дужни су да доставе листе делегата за Скупштину и чланове Управног одбора Адвокатске коморе и носиоце функција у органима Адвокатске коморе најкасније 30 (тридесет) дана пре одржавања Изборне скупштине.

Члан 129.

Огранци Адвокатске коморе бирају делегате за Скупштину из реда својих чланова Си предлажу кандидате за функције у органима Адвокатске коморе.

Члан 130.

Кандидатска листа садржи кандидате за све органе које бира Скупштина.

У кандидатској листи за места председника и потпредседника Адвокатске коморе морају бити предложена најмање 2 (два) кандидата.

Члан 131.

Допунски избори се расписују:

а. када није изабран кандидат на редовним изборима;

б. када престане функција адвокату у органима Адвокатске коморе пре истека мандатног периода.

Допунски избори се спроводе по поступку и на начин као и редовни избори, уколико Скупштина не одлучи другачије.

Кандидат који за предложену функцију није изабран на редовним изборима, не може бити кандидован за исту функцију на допунским изборима.

12. ИМЕНИК АДВОКАТА, ИМЕНИК АДВОКАТСКИХ ПРИПРАВНИКА, УПИСНИК А И Б ИМЕНИКА АДВОКАТА СТРАНИХ ДРЖАВЉАНА И АДВОКАТСКА ЛЕГИТИМАЦИЈА

Члан 132.

Адвокатска комора води Именик адвоката, Именик адвокатских приправника и Именик А и Б адвоката страних држављана.

Члан 133.

У Именик адвоката уписују се: име и презиме адвоката, подаци о рођењу, подаци о завршеном правном факултету и положеном правосудном испиту, подаци о стеченом научном или академском звању, датум уписа, датум полагања заклетве, седиште адвокатске канцеларије, решење о наступелим променама у обављању адвокатске делатности, решење о одређивању привременог заменика и његово седиште, решење о постављању преузимателља адвокатске канцеларије и његово седиште, решење о брисању из Именика и извештај о извршеној ликвидацији адвокатске канцеларије.

У Именику адвоката води се и евиденција заједничких адвокатских канцеларија.

Члан 134.

У Именик адвокатских приправника уписују се: име и презиме адвокатског приправника, подаци о рођењу, подаци о завршеном правном факултету, подаци о раније обављеном приправничком стажу након завршеног правног факултета, подаци о стеченом академском звању, датум уписа, датум полагања заклетве, име и презиме адвоката код којег приправник обавља приправничку праксу, решење о наступелим променама у обављању приправничке праксе, решење о брисању из Именика.

Члан 135.

У уписник А и уписник Б Именика адвоката страних држављана, осим података који се уписују у Именик адвоката, уписује се и назив матичне адвокатске коморе адвоката страног држављанина са датумом уписа.

Члан 136.

Адвокатска комора издаје и продужава важност адвокатске легитимације и легитимације адвокатског приправника у складу са одредбама Закона, Статута АКС и овог статута.

13. АКАДЕМИЈА АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ ВОЈВОДИНЕ

Члан 137.

Академија се оснива са циљем и задатком да организује и спроводи адвокатски испит, сталну стручну обуку адвоката, адвокатских приправника, дипломираних правника и лица запослених у адвокатским канцеларијама и адвокатским ортачким друштвима, специјализацију адвоката и усавршавање теоријских и практичних знања и вештина потребних за стручну, независну, самосталну, делотворну и етичну адвокатуру.

Академија нема својство правног лица.

а) Послови Академије

Члан 138.

Академија:

1) организује и спроводи сталну стручну обуку адвоката, адвокатских приправника, дипломираних правника и лица запослених у адвокатским канцеларијама и адвокатским ортачким друштвима;

2) организује и спроводи адвокатски испит;

3) организује и спроводи специјализацију адвоката и усавршавање теоријских и практичних знања и вештина потребних за стручну, независну, самосталну, делотворну и етичну адвокатуру;

4) води евиденцију о пословима из тачке 1) до 3) и о присуству адвоката сталној стручној обуци;

5) издаје уверења о специјализацији адвоката у одређеној области права и адвокатуре;

6) прикупља податке који су од значаја за њен рад;

7) прикупља и обрађује судску праксу;

8) успоставља и одржава сарадњу са домаћим и страним установама, организацијама и удружењима исте или сродне делатности;

9) обавља и друге послове у складу са циљевима свог оснивања и овим Статутом.

б) Организација и рад

Члан 139.

Академија ради у седишту Адвокатске коморе.

Академија ради по програму који доноси Управни одбор Адвокатске коморе Србије и плану рада који доноси Управни одбор Адвокатске коморе.

Члан 140.

Органи Академије су:

1. Декан
2. Веће предавача

Члан 141.

Декан је извршни орган Академије.

Мандат Декана траје 3 (три) године и може се једном поновити.

За Декана може бити именован адвокат који има најмање 15 (петнаест) година стажа у адвокатури и академско звање доктора наука или објављене стручне или научне радове, искуство у правној обуци или завршену обуку у одређеној области права.

Декан:

1) представља Адвокатску академију;
2) стара се о спровођењу програма и плана рада Академије;
3) координира и организује рад Академије;
4) учествује у раду Већа предавача Академије;
5) подноси Управном одбору редовне годишње извештаје, а на захтев Управног одбора и ванредни извештај о свом раду и раду Академије;
6) обавља и друге послове у складу са Статутом и општим актима Адвокатске коморе и Академије.

Декана у његовом одсуству замењује члан Већа предавача кога он овласти, а у случају његове спречености да то учини, кога овласти Веће предавача.

Члан 142.

Веће предавача је стручни орган Академије.

Веће предавача састоји се од 5 (пет) предавача које Управни одбор именује на период од 3 (три) године.

За члана Већа предавача може бити именован адвокат који има најмање 10 (десет) година стажа у адвокатури и академско звање доктора наука или објављене стручне или научне радове, искуство у правној обуци или завршену обуку у одређеној области права.

Веће предавача:

1) предлаже план рада Академије;
2) предлаже именовање и разрешење предавача;
3) предлаже измене и допуне програма и плана рада Академије;
4) у сарадњи са Деканом стара се о спровођењу програма и плана рада Академије;
5) овлашћује свог члана да замењује одсутног Декана, у случају да је Декан спречен да овласти свог заменика;
6) обавља и друге послове у складу са Статутом и општим актима Адвокатске коморе и Академије.

За предавача Академије може бити предложен и именован адвокат који испуњава услове из става 3. овог члана, или лице ван адвокатуре које има наставно звање на Правном факултету, као и судија, јавни тужилац или заменик јавног тужиоца у апелационом или вишем рангу ових правосудних органа који испуњава услове из става 3. овог члана.

в) Средства и услови за рад

Члан 143.

Средства за рад Академије обезбеђују се из средстава Адвокатске коморе Србије и Сове Адвокатске коморе.

Услове за рад Академије обезбеђују Адвокатска комора Србије и ова Адвокатска комора.

15. АДВОКАТСКИ ИСПИТ

Члан 144.

Полагање адвокатског испита је обавезно за све кандидате пре подношења захтева за упис у именик адвоката.

Адвокатски испит се састоји из познавања Закона о адвокатури, Кодекса професионалне етике адвоката, Статута Адвокатске коморе Србије, адвокатске тарифе, као и познавање међународних прописа који се односе на адвокатску професију.

Кандидат који није положио адвокатски испит стиче право на поновно полагање по протеку рока од 60 (шездесет) дана од неуспелог полагања.

Адвокатски испит полаже се по програму који је донео Управни одбор Адвокатске коморе Србије.

Члан 145.

Комисија за полагање адвокатског испита (у даљем тексту: Комисија) има председника и 2 (два) члана, и одговарајући број заменика.

По овлашћењу Председника Комисије, члан или заменик члана Комисије може председавати радом Комисије са овлашћењима Председника.

За председника и члана Комисије може бити именован адвокат који:

1) има најмање 15 (петнаест) година непрекидног стажа у адвокатури пре именовања,

2) пре именовања је најмање 1 (један) мандат радио у органима Адвокатске коморе,

3) није дисциплински кажњаван 10 (десет) година које претходе именовању,

4) није кривично осуђиван за кривично дело које би га чинило недостојним за бављење адвокатуром,

5) није члан органа политичке странке.

Члан 146.

Полагање адвокатског испита организује се најмање једном месечно и може бити спроведено ван седишта Адвокатске коморе.

Начин полагања адвокатског испита, оцењивање кандидата, изглед уверења о положеном адвокатском испита и начин рада и одлучивања Комисије уређује се посебним Правилником.

Члан 147.

Уверење о положеном адвокатском испиту издаје Адвокатска комора на основу извештаја Комисије о оцени кандидата.

Уверење о положеном адвокатском испиту потписују председник Комисије или члан Комисије који је председавао њеним радом (члан 145. ст. 2) и председник Адвокатске коморе.

Члан 148.

Кандидати сносе трошкове полагања адвокатског испита.

Висину накнаде за полагање адвокатског испита утврђује Управни одбор Адвокатске коморе Србије.

Из средстава накнаде обезбеђују се средства за техничку припрему и организовање испита, рад испитивача и издавање уверења.

16. СТРУЧНА СЛУЖБА АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ

Члан 149.

Стручна служба Адвокатске коморе обавља административно-техничке и помоћне послове (у даљем тексту: Стручна служба).

Радом Стручне службе руководи руководилац Стручне службе.

О организацији и потребном броју запослених у Стручној служби одлучује Управни одбор.

Стручна служба је непосредно одговорна Управном одбору који истовремено надзире њен рад и даје јој упутства за рад.

Члан 150.

Руководилац Стручне службе и запослени у Стручној служби заснивају радни однос у складу са важећим прописима.

Запослени у Стручној служби остварују своја права из радног односа у складу са законом и закљученим уговором о раду.

17. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ

Члан 151.

Финансијско пословање Адвокатске коморе врши се на основу закона и финансијског плана о приходима и расходима.

Члан 152.

Приходи Адвокатске коморе су:

1. уписнина;
2. накнада за полагање адвокатског испита;
3. чланарина и други доприноси;
5. донације и спонзорства;
6. износи наплаћених новчаних казни;
7. премије осигурања у случају колективног осигурања адвоката од професионалне одговорности;
8. други приходи.

Члан 153.

Адвокатска комора располаже средствима у складу са законом и овим статутом.

Адвокатска комора може средства употребити за:

1. своје редовне активности;
2. прибављање имовине и имовинских права;
3. осигурање адвоката од професионалне одговорности;
4. чланарине међународним организацијама и адвокатским коморама према којима постоји таква обавеза;

5. помоћ адвокатима и њиховим породицама који су остали без најнужнијих средстава;

6. краткорочне позајмице адвокатима почетницима за отварање адвокатске канцеларије;

7. помоћ и позајмице адвокатским приправницима;

8. зараде запослених у Стручној служби;

9. донаторство и хуманитарне сврхе;

10. друге сврхе у складу са законом и овим Статутом.

17. ИНФОРМАТИВНА И ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ

Члан 154.

У циљу информисања стручне и опште јавности, обезбеђења јавности рада и усавршавања чланова Адвокатске коморе, Адвокатска комора издаје стручни часопис за правну теорију и праксу, билтене, књиге, приручнике и друге публикације.

Члан 155.

Адвокатска комора је 01. јуна 1928. године покренула стручни часопис за правну теорију и праксу, под називом: "Гласник Адвокатске коморе Војводине" - часопис за правну теорију и праксу (даље: Часопис)

Часопис се штампа на српском језику и по правилу излази једном месечно.

У Часопису се могу штампати радови и на светским језицима, као и на језицима који су у службеној употреби у Аутономној покрајини Војводини, са резимеом на српском језику.

Члан 156.

Главни и одговорни уредник Часописа бира се из редова адвоката.

Члан 157.

Часопис има Уређивачки одбор.

Уређивачки одбор Часописа има 3 - 7 (од три до седам) чланова из редова адвоката.

Главни и одговорни уредник је члан Уређивачког одбора Часописа.

Уређивачки одбор Часописа доноси Пословник о свом раду.

Уређивачки одбор Часописа подноси извештај о свом раду Управном одбору Адвокатске коморе Војводине једном годишње, а по потреби и чешће.

Члан 158.

Чланови Уређивачког одбора и главни и одговорни уредник Часописа се бирају на период од 3 (три) године.

18. БИБЛИОТЕКА

Члан 159.

Књижни фонд библиотеке, који се састоји од стручних и других књига и часописа, Своди се као Библиотека Адвокатске коморе.

Радом Библиотеке руководи Комисија за Библиотеку.

19. ФОНДОВИ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ

Члан 160.

Адвокатска комора је 29. маја 1949. године основала Фонд посмртнине Адвокатске коморе Војводине.

Фонд посмртнине послује према посебном правилнику који доноси Скупштина.

Члан 161.

Фондови се финансирају из средстава Адвокатске коморе, из поклона, донација и других средстава.

20. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 162.

Постојеће основне организације адвоката на територији Адвокатске коморе постају саставни делови Огранака Адвокатске коморе организованих у складу са овим статутом.

Члан 163.

До почетка рада Академије, Управни одбор ће именовати чланове Испитног одбора за полагање адвокатског испита без предлога Већа предавача Академије и организовати полагање адвокатског испита.

Члан 164.

Измене и допуне овог статута врше се на начин и по поступку прописаним за његово доношење.

Члан 165.

Огранци Адвокатске коморе су дужни да ускладе своја Правила о раду са овим статутом у року од 3 (три) месеца од дана доношења Статута и да их у истом року доставе на одобрење Управном одбору Адвокатске коморе.

Уколико огранак не поступи на начин прописан у ставу 1. овог члана Управни одбор Адвокатске коморе ће донети правила о раду за тај огранак која ће се примењивати све док огранак не донесе своја Правила о раду.

Члан 166.

Адвокатска комора објављује свој Статут и његове измене и допуне у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Општа акта Адвокатске коморе објављују се на огласној табли и интернет страни Адвокатске коморе.

Члан 167.

Овај Статут ступа на снагу 8. (осмог) дана од дана објављивања у "Службеном Слисту АПВ".

Даном ступања на снагу овог статута престаје да важи Статут Адвокатске коморе (пречишћени текст) објављен у "Службеном листу АПВ" бр. 11 од 24. 05. 2007. године.

Председник
Адвокатске коморе Војводине
Бранислав Вулић, с.р.

Скупштина Адвокатске коморе Војводине, на основу члана 66. став 2 Статута Адвокатске коморе Војводине, на седници одржаној 15. 06. 2013. године усвојила је

Измене Статута Адвокатске коморе Војводине

Измене су објављене у "Службеном листу АПВ", бр. 23/2013 од 19.6.2013. године.

Члан 87. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Огранци Адвокатске коморе су професионалне организације адвоката које се оснивају са седиштем у:

1. Новом Саду, за општине Бач, Бачка Паланка, Бачки Петровац, Бечеј, Беочин, Србобран, Сремски Карловци, Темерин, Тител, Врбас, Жабаљ и град Нови Сад, (и бира 40 делегата у скупштини Адвокатске коморе Војводине)
2. Суботици, за општине Ада, Бачка Топола, Кањижа, Мали Иђош, Сента и град Суботица, (и бира 9 делегата у скупштини Адвокатске коморе Војводине)
3. Сомбору, за општине Апатин, Кула, Оџаци и град Сомбор, (и бира 5 делегата у скупштини Адвокатске коморе Војводине)
4. Сремској Митровици, за општине Инђија, Ириг, Пећинци, Рума, Шид, Стара Пазова и град Сремска Митровица, (и бира 9 делегата у скупштини Адвокатске коморе Војводине)
5. Зрењанину, за општине Чока, Кикинда, Нова Црња, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Сечањ, Житиште и град Зрењанин, (и бира 8 делегата у скупштини Адвокатске коморе Војводине)
6. Панчеву, за општине Алибунар, Бела Црква, Ковачица, Ковин, Опово, Пландиште, Вршац и град Панчево (и бира 10 делегата у скупштини Адвокатске коморе Војводине).

Правила о раду огранка су највиши правни акт огранка, који усваја Скупштина огранка, а потврђује Управни одбор Адвокатске коморе Војводине.

Председник
Адвокатске коморе Војводине
Бранислав Вулић, с.р.

Скупштина Адвокатске коморе Војводине, на основу члана 66. став 1, тачка 1. Статута Адвокатске коморе Војводине, на седници одржаној 12.12.2015. године усвојила је

Измене и допуне Статута Адвокатске коморе Војводине

Измене и допуне су објављене у "Службеном листу АПВ", бр. 52/2015 од 16.12.2015. године, а ступиле су на снагу 24.12.2015.

I

У члану 106. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се став 2 који гласи:

"У претходном поступку дисциплински тужилац може предузимати доказне радње: саслушати пријављеног, односно основано сумњивог адвоката, испитати сведоке, те о томе сачинити одговарајуће записнике, као и наредити вештачење."

II

Члан 107. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"По пријему изјашњења или пропуштања подношења изјашњења, као и након предузетих радњи доказивања, односно након доставе додатних објашњења и доказа од подносиоца пријаве, дисциплински тужилац подиже оптужницу или решењем одбацује пријаву."

III

У члану 108. став 2 Статута Адвокатске коморе Војводине након речи "Ако дисциплински тужилац одбаци пријаву" додају се речи "обавестиће о томе подносиоца пријаве", док у преосталом делу одредба остаје неизмењена.

IV

Члан 110. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Дисциплински претрес се може одржати у одсутности уредно позваног оптуженог адвоката и његовог браниоца који свој изостанак нису оправдали, а оптужени се у писаној форми изјаснио о садржини пријаве или доставио изјашњење на позив дисц. тужиоца или је саслушан у претходном поступку предузетих доказних радњи од стране дисц. тужиоца, ако из досадашњих процесних радњи или пропуштања радњи оптуженог произилази, да је његов изостанак усмерен на одуговлачење или онемогућавање вођења дисциплинског поступка.

Ако се оптужени на позив дисциплинског тужиоца није у писаној форми изјаснио о садржини пријаве, нити је саслушан у претходном поступку од стране дисц. тужиоца иако је уредно позван, а својим радњама или пропуштањима одуговлачи или онемогућава вођење дисциплинског поступка за тежу повреду дужности адвоката, дисциплинско веће ће у складу са одредбом чл. 193 ст.1 статута АКС предложити Управном одбору надлежне Коморе доношење решења о привременој забрани бављења адвокатуром на основу чл. 42 ст.2 тач.2 Закона о адвокатури. Уколико Управни одбор донесе решење о привременој забрани бављења адвокатуром, може се одржати дисциплински претрес у одсутности оптуженог.

V

Иза члана 115. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се члан 115 а који гласи:

"Током дисциплинског претреса ће се изводити само они докази који су предложени у дисциплинској оптужници, као и докази наведени у изјашњењу дисциплински оптуженог или приликом његовог саслушања у претходном поступку предузетих доказних радњи."

VI

Иза члана 116. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се члан 116 а који гласи:

"Када дисциплинско веће донесе решење о обустави дисциплинског поступка пре отварања дисциплинског претреса, као и када донесе пресуду којом се оптужени ослобађа оптужбе или пресуду којом се оптужба одбија, донеће одлуку да трошкови дисциплинског поступка падају на терет адвокатске коморе."

VII

У члану 117. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се став 2 који гласи:

"Време за које је оптуженом адвокату трајала привремена забрана бављења адвокатуром (суспензија) урачунаће се у изречену дисциплинску меру забране бављења адвокатуром."

Став 2 постаје став 3.

VIII

Иза члана 118. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се члан 118 а који гласи:

"Дисциплинско веће може у пресуди одлучити, да се изрека пресуде објави у гласилу Коморе након правноснажности.

Након правноснажности ослобађајуће пресуде, адвокат против ког је вођен дисциплински поступак има право захтевати да се у гласилу Коморе објави таква пресуда, о чему одлуку доноси дисциплинско веће које је водило поступак у првом степену."

IX

У члану 121. Статута Адвокатске коморе Војводине после речи "Законик о кривичном поступку" додају се речи "и одредбе општег дела Кривичног законика."

У преосталом делу Статут Адвокатске коморе Војводине ("Службени лист АП Војводине", број 36/12) остаје неизмењен.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

АДВОКАТСКА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
3мај Јовина 20/I, 21000 Нови Сад
Тел/Факс:+381 (0) 21 529 459;+381 (0) 21 521 235
E-mail:ak.vojvodine@sbb.rs

Председник
Адвокатске коморе Војводине
Срђан Сикимић, с.р.

На основу члана 66. став 1, тачка 1 Статута Адвокатске коморе Војводине, Скупштина Адвокатске коморе Војводине одржана 04.11.2017. године усвојила је и донела

Измене и допуне Статута Адвокатске коморе Војводине

Измене и допуне су објављене у "Службеном листу АПВ", бр. 50/2017 од 8.11.2017. године, а ступиле су на снагу 16.11.2017.

I

Брише се члан 8. ст. 2. Статута Адвокатске коморе Војводине.

II

Члан 15. ст. 2. т. 10. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"10. потврду да је подносилац раскинуо радни однос, да је незапослен (уверење Националне службе за запошљавање или потврда Фонда ПИО да подносиоцу нису уплаћивани прописани доприноси) или изјаву да ће раскинути радни однос;"

III

Брише се члан 19. Статута Адвокатске коморе Војводине.

IV

У члану 21. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се став 2 који гласи:

"Пре полагања заклетве и уписа у Именик адвоката подносилац захтева је дужан да уплати уписнину."

Досадашњи ставови 2. 3. 4. и 5. постају ставови 3. 4. 5. и 6.

V

Члан 26. ст. 2. т. 13. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"13. потврду да је подносилац раскинуо радни однос или да је незапослен (уверење Националне службе за запошљавање или потврда Фонда ПИО да подносиоцу нису уплаћивани прописани доприноси) или изјаву да ће раскинути радни однос;"

VI

Члан 32. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Странка може овластити за заступање једног адвоката, више адвоката или све адвокате заједничке канцеларије. Уколико је овлашћење за заступање дато појединим адвокатима заједничке канцеларије, исти су дужни да користе свој индивидуални печат."

VII

Члан 37. ст. 1. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"У периоду коришћења права из члана 34. овог статута, адвокат задржава статус адвоката, дужан је да плаћа чланарину Адвокатској комори, осим адвоката којем је привремено престало право на бављење адвокатуром на основу члана 34. став 1 тачка 2, а мирују му права и друге дужности адвоката."

VIII

Члан 42. ст. 2. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"О изреченој мери привремене забране бављења адвокатуром Адвокатска комора обавештава све судове и јавна тужилаштва у Републици Србији и органе управе на подручју адвокатске канцеларије адвоката коме је изречена мера забране, Адвокатску комору Србије, адвокатске коморе у саставу Адвокатске коморе Србије, као и огранке Адвокатске коморе."

IX

Члан 49. ст. 2. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Адвокат који има адвокатског приправника, дужан је да му обезбеди одговарајуће услове за рад и обуку, у складу са сврхом приправничке праксе и планом и програмом приправничке обуке."

X

Члан 53. ст. 2. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"На захтев странке или овлашћеног лица адвокат је дужан да преда списе у складу са Законом, овим Статутом и Кодексом."

XI

Члан 59. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"За време трајања војне обавезе, приправнику мирује статус приправника уз обавезу да у року од 8 (осам) дана од пријема позива за војну обавезу обавести адвоката код којег обавља приправничку вежбу и Адвокатску комору о почетку војне обавезе као и о њеном трајању, те о престанку обавезе."

XII

Редни број испред наслова изнад члана 60. Статута Адвокатске коморе Војводине се замењује редним бројем 6.

XIII

Члан 61. ст. 2. и ст. 3. Статута Адвокатске коморе Војводине мењају се и гласе:

"У органе Адвокатске коморе може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван за тежу повреду дужности и угледа адвокатуре у последњих 10 (десет) година и има, ако овим Статутом није другачије прописано, у непрекидном трајању пре избора најмање 5 (пет) година стажа у адвокатури.

Критеријуме за избор утврђује Управни одбор, водећи рачуна о савременим међународним правним стандардима и потреби сразмерне регионалне, етничке, родне и старосне заступљености чланова Адвокатске коморе."

XIV

После чл. 61. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се чл. 61а који гласи:

"Мандат свих изабраних и делегираних чланова у органе Адвокатске коморе траје 4 (четири) године и може се понављати.

У периоду трајања мандата из става 1. овог члана Скупштина може донети одлуку да се распишу превремени избори за органе које бира Скупштина.

Ако из било ког разлога остане упражњено место у Дисциплинском суду, место Дисциплинског тужиоца, заменика Дисциплинског тужиоца или место у Надзорном одбору Адвокатске коморе, Управни одбор овлашћен је да до новог избора на то место именује вршиоца дужности, а Скупштина је дужна да на првој наредној седници изабере на упражњено место другог адвоката.

Ако неки од огранака није спровео изборе у прописаном року или ако је члан колективног органа престао да буде адвокат, преминуо, поднео оставку, правноснажно дисциплински кажњен за тежу повреду дужности и угледа адвокатуре, привремено престао да се бави адвокатуром, ако му је изречена мера привремене забране бављења адвокатуром, ако му је судском одлуком забрањено учествовање у раду колективног органа, или је наступио други разлог који трајно онемогућава његов рад, колективни орган Адвокатске коморе може да ради и у непотпуном саставу под условом да има потребан број чланова за кворум предвиђен за рад у пуном саставу.

У случају из става 4. овог члана укупан број чланова колективног органа утврђује се на основу стварно постојећих чланова тог органа."

XV

Чл. 62. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Скупштина је највиши орган Адвокатске коморе.

Скупштину чине делегати које бирају огранци Адвокатске коморе.

Скупштина има председника и два потпредседника које између себе бирају делегати јавним гласањем на седници на којој су потврђени њихови мандати.

За председника Скупштине може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван, има најмање 15 (петнаест) година непрекидног стажа у адвокатури и није члан органа политичке странке.

За потпредседника Скупштине може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван у последњих 10 (десет) година, има најмање 10 (десет) година непрекидног стажа у адвокатури и није члан органа политичке странке.

Мандат председника и потпредседника траје до потврђивања мандата делегата новог сазива Скупштине.

Председник и потпредседници Скупштине могу бити разрешени одлуком Скупштине пре истека мандата."

XVI

Члан 63. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Скупштина огранка Адвокатске коморе бира делегате за Скупштину Адвокатске коморе на основу услова из овог Статута и у складу са Правилима о раду огранака.

Огранак обавештава Управни одбор о избору у року који одреди Управни одбор."

XVII

Члан 65. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Секција младих адвоката и одбор адвокатских приправника Адвокатске коморе могу изабрати по једног представника у Скупштини Адвокатске коморе.

Изабрани представници из става 1 овог члана имају право да учествују у раду седнице Скупштине, без права гласања."

XVIII

Члан 66. Статута Адвокатске коморе мења се и гласи:

"Скупштина Адвокатске коморе:

1. доноси Статут Адвокатске коморе и опште акте;
2. бира и разрешава органе Адвокатске коморе, осим делегата Скупштине, чланова Управног одбора и чланова Савета;
3. бира и разрешава делегате за Скупштину Адвокатске коморе Србије;
4. бира и разрешава председника и потпредседнике Скупштине;
5. доноси пословник о свом раду;
6. формира сталне и повремене комисије;
7. одлучује о статусним питањима везаним за Адвокатску комору;
8. одобрава завршни рачун и доноси план прихода и расхода Адвокатске коморе;
9. расправља о извештајима о раду органа Адвокатске коморе и о њима одлучује;
10. оснива фондове Адвокатске коморе и доноси правилнике о њиховом раду;
11. доноси одлуке о врсти, облицима и трајању заједничких мера за заштиту професионалних права и интереса адвоката и о њиховој примени;
12. расправља о свим питањима која су од интереса за адвокатуру и професионални и друштвени положај адвоката и адвокатских приправника и о томе доноси одлуке;
13. расправља о питањима у вези са унапређењем правног и правосудног система и другим питањима у вези са пружањем правне помоћи која су од општег значаја за друштвену заједницу и за заштиту права и слобода грађана и правних лица и о томе доноси закључке и препоруке;
14. обавља друге послове у складу са законом и овим статутом.

XIX

Брише се Чл. 67. Статута Адвокатске коморе Војводине.

XX

Члан 68. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Скупштине Адвокатске коморе су редовне и ванредне.

Редовна скупштина се одржава једном годишње.

Редовну скупштину сазива председник Скупштине.

Ванредну скупштину сазивају председник Скупштине, Управни одбор или председник Адвокатске коморе по сопственој иницијативи.

Захтев за сазивање ванредне Скупштине могу поднети најмање два огранка Адвокатске коморе или 200 (двеста) чланова Адвокатске коморе.

Огранци Адвокатске коморе или чланови Адвокатске коморе који захтевају сазивање ванредне Скупштине, дужни су да свој захтев доставе председнику Скупштине у писаном облику, са предлогом дневног реда.

Председник Скупштине дужан је да сазове ванредну Скупштину у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема писаног захтева из става 6. овог члана.

Уколико председник Скупштине у року из става 7. овог члана не сазове ванредну Скупштину, у наредном року од 30 (тридесет) дана ванредну Скупштину могу сазвати подносиоци захтева који су предложили сазивање.

XXI

Члан 69. ст. 2. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Председник Скупштине може сазвати седницу Скупштине и у неком другом месту на територији надлежности Адвокатске коморе."

XXII

Члан 71. ст. 2. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Изузетно, у ванредним околностима, позиви за ванредну Скупштину могу бити достављени делегатима телеграмом, телефоном или средствима електронске комуникације, без радног материјала и у року краћем од рока прописаног у ставу 1. овог члана, у ком случају се радни материјал доставља најкасније пре почетка одржавања Скупштине."

XXIII

Члан 72. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Председник Скупштине, уз учешће стручне службе Адвокатске коморе, припрема седницу Скупштине и стара се о законитости сазивања и рада Скупштине.

Седницом Скупштине председава и руководи председник Скупштине.

У случају одсутности или спречености председника Скупштине, у свим правима и обавезама које у складу са овим Статутом спадају у његову надлежност замењује га по годинама старији потпредседник Скупштине, у случају његове одсутности или спречености замењује га млађи потпредседник Скупштине. Изузетно, у случају одсуства или спречености и председника и оба потпредседника седницом Скупштине председава и њеним радом руководи делегат кога Скупштина изабере.

У случају да председник Скупштине злоупотребом својих права и невршењем својих дужности свесно врши опструкцију рада Скупштине, Скупштина може одлучити, на предлог делегата, да седницом председава један од потпредседника Скупштине, најстарији делегат по годинама, или делегат кога Скупштина изабере.

Седницом Скупштине на којој се бирају органи Адвокатске коморе не може председавати и руководити кандидат о чијем се избору одлучује.

Пословником о раду Скупштине уређују се: верификација мандата, конституисање сазива Скупштине, председавање и руковођење Скупштином, начин одлучивања, ток седнице Скупштине, права и дужности делегата, као и друга питања од значаја за рад Скупштине."

XXIV

Члан 73. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Управни одбор је извршни орган Адвокатске коморе.

Управни одбор сачињавају председник и потпредседник Адвокатске коморе и 13 (тринаест) чланова које бирају огранци у саставу Адвокатске коморе сразмерно броју адвоката.

Огранак Адвокатске коморе у Новом Саду бира 4 (четири) члана Управног одбора.

Огранак Адвокатске коморе у Зрењанину бира 2 (два) члана Управног одбора.

Огранак Адвокатске коморе у Панчеву бира 2 (два) члана Управног одбора.

Огранак Адвокатске коморе у Сомбору бира 1-ог (једног) члана Управног одбора.

Огранак Адвокатске коморе у Сремској Митровици бира 2 (два) члана Управног одбора.

Огранак Адвокатске коморе у Суботици бира 2 (два) члана Управног одбора.

Председник Одбора адвокатских приправника може учествовати у раду Управног одбора, без права гласа.

Управни одбор бира из својих редова секретара и благајника."

XXV

Члан 74. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"За члана Управног одбора може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван, има најмање 10 (десет) година непрекидног стажа у адвокатури и није члан органа политичке странке."

XXVI

Члан 75. ст. 1. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"За одржавање седнице Управног одбора потребно је присуство више од половине укупног броја чланова Управног одбора."

У истоме члану додаје се ст. 4. који гласи:

"Пословником о раду Управног одбора Адвокатске коморе Војводине ближе се уређује начин рада и одлучивање Управног одбора Адвокатске коморе."

XXVII

Члан 76. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

Управни одбор Адвокатске коморе:

1. спроводи одлуке и закључке Скупштине;

2. припрема предлоге Статута, правилника и других општих аката Адвокатске коморе које доноси Скупштина;

3. доноси пословник о свом раду;

4. разматра опште услове рада адвоката и адвокатских приправника, предлаже и предузима потребне мере за правилно обављање адвокатске професије;

5. доноси одлуке о упису и брисању адвоката у Именик адвоката, у Именик адвокатских приправника и о упису адвоката страних држављана у одговарајуће Именике;

6. доноси одлуку о поништају уписа адвоката у Именик адвоката, у Именик адвокатских приправника и о поништају уписа адвоката страних држављана у одговарајуће Именике;

7. доноси у првом степену одлуке о привременој забрани права на обављање адвокатске делатности у складу са Законом, Кодексом, Статутом АКС и овим статутом;

8. покреће поступак за утврђивање разлога за престанак права на обављање адвокатске делатности;

9. доноси у првом степену решење о престанку права на обављање адвокатске делатности у складу са Законом, Статутом АКС и овим статутом;

10. доноси одлуку о почетку и трајању привременог одсуства адвоката;

11. одређује привремене заменике у складу са Законом, Статутом АКС и овим статутом;

12. одређује преузимателье умрлим члановима или адвокатима који су брисани из Именика;

13. спроводи одлуке Дисциплинског суда;

14. утврђује предлог завршног рачуна, утврђује предлог плана прихода и расхода, и ове предлоге доставља Скупштини на усвајање;

15. води материјално пословање Адвокатске коморе;

16. обавља послове у вези са социјалним и другим видовима осигурања адвоката;

17. доноси одлуку о висини чланарине, посмртнине и других доприноса које плаћају чланови Адвокатске коморе;

18. управља фондовима и имовином Адвокатске коморе;

19. доноси одлуку о оснивању Академије Адвокатске коморе Војводине (у даљем тексту: Академија);

20. доноси план рада опште, посебне и специјализоване обуке адвоката и адвокатских приправника, дипломираних правника и лица запослених у адвокатским канцеларијама на предлог Већа предавача Академије;

21. именује и разрешава Декана, Веће предавача, а на предлог Већа предавача и предаваче Академије, и председника, заменика председника и чланове Испитне комисије за полагање адвокатског испита;

22. разматра годишњи извештај о раду Академије и о њему доноси одлуку;

23. руководи публицистичком делатношћу Адвокатске коморе;

24. бира и разрешава Уређивачки одбор и главног и одговорног уредника "Гласника Адвокатске коморе Војводине";

25. именује и разрешава уредника електронских издања и интернет стране Адвокатске коморе;

26. доноси одлуке о врсти, облицима и трајању заједничких мера за заштиту професионалних права и интереса адвоката, и о њиховој привременој примени која не може бити дужа од 8 (осам) дана док о таквим мерама не одлучи Скупштина у складу са овим статутом;

27. именује стална и повремена радна тела за обављање послова из свог делокруга;

28. надзире вођење прописаних именика и евиденција о раду адвоката и адвокатских приправника;

29. надзире рад стручне службе Адвокатске коморе и разматра извештаје о раду стручне службе и радника запослених у стручној служби;

30. утврђује висину претплате и цену "Гласника Адвокатске коморе";

31. одлучује о начину сарадње и учлањењу у међународне адвокатске организације;

32. доноси одлуке о постојању ванредних околности у складу са Законом, Статутом АКС и овим статутом;

33. сарађује са органима управе и правосудним органима;

34. утврђује број судија као чланова већа Дисциплинског суда и број заменика Дисциплинског тужиоца;

35. доноси одлуку о расписивању избора за чланове органа и носиоце функција;

36. доноси одлуку по приговору на листу кандидата;

37. прати рад огранака Адвокатске коморе са своје територије и даје препоруке и мишљења у вези са њиховим радом;

38. прати рад Одбора приправника и Секције младих адвоката и даје обавезујуће смернице у вези са организовањем и деловањем;

39. одлучује о додели Плакете и Повеље са плакетом Адвокатске коморе и других признања;

40. доноси одлуку о лицима која могу располагати материјалним средствима и границе њихових овлашћења;

41. обавља и све друге послове који нису у надлежности Скупштине."

XXVIII

Члан. 77. ст. 1. т. 4. мења се и гласи:

"потписује одлуке и друге акте које доноси Управни одбор;"

XXIX

Члан 78. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Мандат председника Адвокатске коморе се може једном поновити.

Председника Адвокатске коморе у његовој одсутности замењује потпредседник.

Председник Адвокатске коморе одређује из реда чланова Управног одбора лице које га може замењивати."

XXX

Члан 79. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"За председника и потпредседника Адвокатске коморе може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван, који је допринео раду Адвокатске коморе и угледу адвокатуре, има најмање 15 (петнаест) година непрекидног стажа у адвокатури, познаје најмање један страни језик и није члан органа политичке странке."

XXXI

Члан 80. ст. 2. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Надзорни одбор чине председник, два члана и два заменика."

Додаје се став 4. који гласи:

"Надзорни одбор може да ангажује овлашћеног финансијског ревизора ради провере финансијског пословања Адвокатске коморе, уколико сматра да је то потребно ради правилног сачињавања извештаја и мишљења. Налаз ревизора је у том случају саставни део извештаја и мишљења Надзорног одбора."

XXXII

Члан 81. ст. 4. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"За члана Дисциплинског суда може бити изабран адвокат који није дисциплински кажњаван, има најмање 10 (десет) година непрекидног стажа у адвокатури и није члан органа политичке странке."

XXXIII

Брише се члан 82. ст. 4. Статута Адвокатске коморе Војводине, а досадашњи ст. 5. постаје ст. 4.

XXXIV

Члан 86. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Савет Адвокатске коморе је саветодавни орган Скупштине и Управног одбора.

Савет даје мишљења и предлоге Скупштини и Управном одбору о питањима која су од значаја за адвокатуру.

Чланови Савета су председник и потпредседник Адвокатске коморе, секретар Управног одбора Адвокатске коморе, председник Скупштине, чланови Управног одбора Адвокатске коморе Србије из Адвокатске коморе, Декан Академије, главни и

одговорни уредник "Гласника Адвокатске коморе Војводине", Дисциплински Стужилац, председник Дисциплинског суда, уредник интернет стране Адвокатске коморе, ранији председници и секретари Управног одбора Адвокатске коморе, председници Скупштине, Дисциплински тужиоци и председници Дисциплинског суда.

Председник Савета је, по правилу, председник Адвокатске ко-коморе у претходном мандату, а уколико то није могуће, председника из свог састава бирају већином гласова чланови Савета.

На писани и образложени предлог 5 (пет) чланова Савета, чланови савета могу постати и други адвокати из Адвокатске коморе који су допринели раду Адвокатске коморе и угледу адвокатуре и који имају најмање 20 (двадесет) година стажа у адвокатури. Изабраних чланова Савета на овакав начин може бити највише 10, а о њиховом избору Савет одлучује јавним гласањем.

Члан и председник Савета не може бити лице које се професионално бави другом делатношћу, изузев делатности којом се може бавити адвокат, и лице које не испуњава услове на основу Закона, Статута АКС и овог статута.

Савет о свом раду подноси извештај Скупштини.

Скупштина и Управни одбор дужни су да ставе на дневни ред и размотре предлоге Савета на првој наредној седници."

XXXV

Наслов изнад члана 87. Статута Адвокатске коморе Војводине гласи:

"7. ОГРАНЦИ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ"

XXXVI

Иза члана 87. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се нови члан 87а који гласи:

"Правила о раду огранка су највиши правни акт огранка и морају бити у складу са Статутом Адвокатске коморе.

Правила о раду огранка која доноси Скупштина огранка, ступају на снагу након одобрења од стране Управног одбора Адвокатске коморе, у року од 8 (осам) дана од дана објављивања потврђених правила."

XXXVII

Члан 88. ст. 2. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Огранци имају свој печат и подрачун, односно рачун Адвокатске коморе на коме је уз председника, потпредседника и секретара Адвокатске коморе, овлашћен за располагање новчаним средствима и председник огранка са лимитом који одреди Управни одбор."

XXXVIII

Члан 91. ст. 1. т. 2 и т. 3. мењају се и гласе:

"2. бира и разрешава делегате за Скупштину Адвокатске коморе;

3. бира и разрешава чланове Управног одбора Адвокатске коморе;"

XXXIX

Члан 92. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Огранци Адвокатске коморе одржавају редовну Скупштину најмање једанпут годишње.

Огранци Адвокатске коморе могу сазивати ванредне Скупштине под условима прописаним правилима о раду."

XL

Редни број наслова испред члана 93. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се на редни број 8.

XLI

После Члана 96. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се наслов:

9. СЕКЦИЈА МЛАДИХ АДВОКАТА

и нови Члан 96а, који гласи:

"Управни одбор Адвокатске коморе може основати и укинути секцију "Млади адвокати Војводине".

Члан секције "Млади адвокати Војводине" може бити сваки адвокат који је уписан у Именик адвоката Адвокатске коморе и који је млађи од 40 (четрдесет) година живота.

Управни одбор Адвокатске коморе доноси Правила о раду секције "Млади адвокати Војводине". Секција "Млади адвокати Војводине" може предложити измене и допуне Правила о раду секције "Млади адвокати Војводине" уз њихово достављање на разматрање и усвајање Управном одбору Адвокатске коморе."

XLII

Редни број наслова испред члана 97. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се на редни број 10.

XLIII

Члан 121. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"У дисциплинском поступку примењује се сходно Законик о кривичном поступку и одредбе општег дела Кривичног законика, ако овим Статутом није другачије одређено."

XLIV

Редни број наслова испред члана 122. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се на редни број 11.

XLV

Редни број наслова испред члана 123. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се на редни број 12.

XLVI

Члан 123. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Адвокати уписани у Именик адвоката Адвокатске коморе имају право да бирају и буду бирани за чланове органа и носиоце функција у Адвокатској комори, у складу са овим статутом.

Скупштина Адвокатске коморе, у складу са чланом 66 став 1 тачка 2 Статута, бира чланове органа Адвокатске коморе за мандатни период од 4 (четири) године."

XLVII

Члан 124. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Изборна тела Адвокатске коморе су Изборна комисија, Бирачки одбор и Верификациона комисија.

Изборну комисију чине председник, два члана и њихови заменици.

Бирачки одбор чине председник, два члана и њихови заменици.

Верификациону комисију чине председник, два члана и њихови заменици.

Скупштина Адвокатске коморе бира Изборну комисију и Верификациону комисију за мандатни период од 4 (четири) године.

Скупштина Адвокатске коморе бира Бирачки одбор на самој изборној Скупштини Снакон потврђивања мандата нових делегата.

Изборна комисија, Бирачки одбор и Верификациона комисија бирају се јавно, већином гласова присутних делегата."

XLVIII

Члан 125. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Изборна комисија Адвокатске коморе:

1. стара се о спровођењу избора у складу са законом и овим статутом;
2. подноси извештај Верификационој комисији са предлогом о потврђивању мандата делегатима Скупштине и члановима Управног одбора изабраним у огранцима;
3. издаје уверење о избору на места делегата у Скупштини Адвокатске коморе и за члана Управног одбора и доставља их делегатима и члановима Управног одбора који су изабрани;
4. организује изборе и припрема материјал за спровођење избора;
5. сачињава бирачки списак - списак делегата чији су мандати верификовани;
6. утврђује изглед, број и начин заштите гласачких листића и оверава их;
7. утврђује испуњеност услова за кандидовања предложених кандидата;
8. утврђује и потврђује листе кандидата;
9. даје мишљење о основаности приговора на листе кандидата;
10. спроводи и надзире поступак гласања;
11. контролише рад бирачког одбора;
12. утврђује и објављује резултате избора;
13. води записник о свом раду;
14. подноси извештај Скупштини Адвокатске коморе о спроведеним изборима;
15. обавља и друге послове предвиђене овим Статутом."

XLIX

Члан 126. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Бирачки одбор спроводи непосредно гласање на бирачком месту под надзором Изборне комисије, обезбеђује правилност и тајност гласања и са Изборном комисијом утврђују резултате гласања.

Бирачки одбор се именују за спровођење избора или допунских избора и по окончању изборних радњи, њихов мандат се завршава предајом извештаја о утврђеним резултатима гласања, записника о раду и изборног материјала Изборној комисији Адвокатске коморе."

L

После члана 126. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се нови члан 126а, који гласи:

"Верификациона комисија на основу извештаја Изборне комисије и уверења Изборне комисије, утврђује да ли су подаци из уверења о избору сваког делегата за Скупштину и члана Управног одбора истоветни са подацима из извештаја Изборне комисије и верификује мандате делегатима и члановима."

LI

Члан 127. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Одлуку о расписивању избора и сазивању Изборне седнице Скупштине доноси Управни одбор најкасније 90 (деведесет) дана пре истека мандата и о томе обавештава председника Скупштине. На основу ове одлуке председник Адвокатске коморе обавештава све огранке у саставу Адвокатске коморе о започињању изборног поступка.

Одлуком о расписивању избора утврђују се: датум, место и време одржавања избора, листа носилаца функција и број чланова органа Адвокатске коморе који се бирају непосредно и искључиво тајним гласањем, рокови за спровођење изборних радњи, рокови за кандидовање и листа кандидата, датум доношења и напомена да од тог датума почињу да теку изборне радње.

Одлука о расписивању избора доставља се свим огранцима у саставу Адвокатске коморе и објављује на веб-страни Адвокатске коморе.

Уколико Управни одбор и председник Адвокатске коморе не поступе у складу са наведеним одредбама овог члана, председник Скупштине Адвокатске коморе преузеће надлежности из овог члана и из члана 76 став 1 тачка 35 овог статута, обавестиће о томе Управни одбор и спровешће све потребне радње за расписивање избора и одржавање изборне седнице Скупштине.

Уколико ни председник Скупштине Адвокатске коморе не поступи у складу са одредбама из овог члана, најмање два огранка Адвокатске коморе или 200 (двесто) чланова Адвокатске коморе могу преузети ове надлежности."

LII

Члан 128. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Огранци у саставу Адвокатске коморе дужни су да доставе списак изабраних делегата за Скупштину и за чланове Управног одбора Адвокатске коморе као и листе предложених кандидата за носиоце функција у органима Адвокатске коморе најкасније 30 (тридесет) дана пре одржавања Изборне скупштине.

Уколико огранци у саставу Адвокатске коморе не поступе у складу са претходним ставом, Скупштина и Управни одбор се могу конституисати без делегата и чланова из тих огранака под условима из члана 61а став 4 Статута."

LIII

Члан 129. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Огранци Адвокатске коморе бирају делегате за Скупштину и чланове Управног одбора из реда својих чланова и предлажу кандидате за функције у органима Адвокатске коморе."

LIV

Члан 131. ст. 2. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Допунски избори могу бити спроведени и на редовној и на ванредној Скупштини по поступку и на начин као и редовни избори, уколико Скупштина не одлучи другачије."

LV

Редни број наслова испред члана 132. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се на редни број 13.

LVI

Редни број наслова испред члана 137. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се на редни број 14.

LVII

Члан 141. ст. 2. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"Мандат Декана траје 4 (четири) године и може се понављати."

LVIII

Члан 142. ст. 2. и ст. 3. Статута Адвокатске коморе Војводине мењају се и гласе:

"Веће предавача састоји се од 5 (пет) предавача које Управни одбор именује на период од 4 (четири) године.

За члана Већа предавача може бити именован адвокат који има најмање 10 (десет) година стажа у својству адвоката и академско звање доктора наука или објављене стручне или научне радове, искуство у правној обуци или завршену обуку у одређеној области права, као и да није дисциплински кажњаван 10 (десет) година које претходе именовању."

LIX

Члан 145. ст. 3. т. 1. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се и гласи:

"1) има најмање 15 (петнаест) година непрекидног стажа у својству адвоката пре именовања,"

LX

Редни број наслова испред члана 154. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се на редни број 18.

LXI

После члана 158. Статута Адвокатске коморе Војводине додаје се нови члан 158а, који гласи:

"Адвокатска комора има своју интернет страну ради правовременог информисања и лакшег приступа информацијама адвоката чланова Адвокатске коморе и адвокатских приправника, као и ради промовисања идеја и размене мишљења од значаја за адвокатуру.

Управни одбор Адвокатске коморе именује и разрешава уредника интернет странице Адвокатске коморе, а може донети одлуку и о оснивању и начину других видова електронске комуникације са члановима Адвокатске коморе.

Сви адвокати чланови органа Адвокатске коморе, као и председници огранака, обавезни су да користе електронску пошту (e-mail) са адресом коју ће одмах по свом избору доставити Стручној служби Адвокатске коморе, а обавештења, позиви, радни материјали и др. сматраће се урученим достављањем на ту електронску адресу."

LXII

Редни број наслова испред члана 159. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се на редни број 19.

LXII

Редни број наслова испред члана 160. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се на редни број 20.

LXII

Редни број наслова испред члана 162. Статута Адвокатске коморе Војводине мења се на редни број 21.

LXIII

У преосталим одредбама Статут Адвокатске коморе Војводине(Службени лист АПВ 36/2012, 23/2013 и 52/2015) остаје неизмењен.

LXIV

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АП Војводине".

Председник
Адвокатске коморе Војводине
Владимир Бељански, с.р.

На основу чл. 16. ст. 4. и 24. ст. 2, а у вези с чланом 20. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14, 54/14 - др. пропис, 37/16, 29/17 и

24/19), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице доноси

Упутство о начину рада преводилаца и лектора у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 52/2019 од 11.12.2019. године, а ступило је на снагу 19.12.2019.

Члан 1.

Овим упутством, с циљем организовања и ефикасног обављања послова у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, ближе се уређује начин рада преводилаца и лектора, као и начин коришћења преводилачких услуга и услуга лекторисања.

Члан 2.

Преводиоци обављају послове писменог и усменог превођења за потребе покрајинских органа, са српског језика на језике националних мањина - националних заједница, који су у службеној употреби у раду органа Аутономне покрајине Војводине и то на мађарски, словачки, румунски, русински и хрватски језик, те послове превођења с поменутих језика на српски језик. Осим тога, преводе се текстови са српског језика на енглески језик односно са енглеског на српски језик.

Лектори обављају послове лекторисања материјала на српском језику.

Члан 3.

Преводе се прописи и други документи, акта која се објављују у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", публикације за потребе Покрајинске владе и Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина АПВ), те за покрајинске органе, као и други материјали.

Обезбеђује се симултано превођење на седницама Скупштине АПВ, на конференцијама и скуповима са иностраним учесницима, као и консекутивно превођење приликом међурегионалних сусрета.

Члан 4.

Захтеви за превођење, с печатом и потписом овлашћеног лица, достављају се покрајинском секретару за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице (зграда Покрајинске владе, први спрат, канцеларија 60) или у електронској форми на адресу milos.zubac@vojvodina.gov.rs - за превођење на енглески и хрватски језик и лекторисање на српском језику, те на адресу zuzana.macko@vojvodina.gov.rs - за превођење на мађарски, словачки, румунски и русински језик.

Захтев за писмено превођење треба да садржи: наслов материјала, број страница, језик на који га треба превести, и број телефона особе за контакт. Уколико је у питању већи материјал, текст се обавезно доставља у електронској форми.

Члан 5.

Време за израду превода зависи од количине и врсте примљених материјала од свих корисника услуга, као и од приоритета.

Највиши приоритет имају захтеви који долазе из Кабинета председника Скупштине АПВ, те Кабинета председника Покрајинске владе. Потом следе покрајински секретаријати, при чему предност има Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, а затим други покрајински органи.

Уочи седнице Скупштине АПВ, апсолутни приоритет имају преводи материјала који ће се разматрати на седници.

Приликом лекторисања текстова на српском језику, приоритет имају акта која доноси Покрајинска влада.

Преводилачке групе за језике националних мањина - националних заједница приоритетно писмено преводе актуелне бројеве "Службеног листа Аутономне покрајине Војводине" са српског језика на мађарски, словачки, румунски, русински и хрватски језик.

Приоритетност захтева одређује се на основу хитности, то јест рока за достављање преведеног материјала, као и на основу значаја документа односно догађаја. Приоритете одређује непосредни руководилац преводилаца и лектора односно покрајински секретар.

Члан 6.

Ако је неки материјал раније већ превођен, али су настале измене и допуне, те делове треба видно означити, како би поновна обрада текста била олакшана и убрзана.

Члан 7.

Захтев за усмено превођење треба да садржи: врсту усменог превођења (консекутивно, симултано, из кабине), број потребних преводилаца, тему, датум, време и место догађаја, очекивано трајање, дневни ред, списак и функцију учесника. Ради адекватне припреме преводилаца и обезбеђивања квалитетног превођења, обавезно је да се благовремено доставе радови, презентације, брошуре и сав расположиви пратећи материјал, нарочито када је реч о значајним међународним конференцијама или догађајима сличне важности.

У зависности од трајања ангажовања, преводиоцима се морају обезбедити одговарајући смештај и храна, превоз, и у складу с карактером задужења - адекватни услови за рад (техника, столица, вода, место за столом, пауза), према важећим стандардима. Ангажовани преводилац треба да буде потпуно укључен у организациони тим, у смислу обезбеђивања поменутих услова за његов рад, утврђивања распореда седења, утврђивања када његово ангажовање престаје, као и других организационих ставки.

Захтеви за усмено превођење достављају се најкасније два дана пре ангажовања преводилаца. Када је реч о сложеним међународним догађајима попут конференција, захтеви се морају доставити седам дана пре ангажовања, уз комплетан пратећи материјал. У случају неблаговремених захтева, не може се гарантовати обезбеђивање тражених услуга. Непосредни руководилац преводилаца може да одбије захтев уколико је непотпун, неуредан или неблаговремено предат. Захтеви за превођење материјала који нису службеног карактера или служе за приватне потребе, не узимају се у обзир.

Члан 8.

Даном ступања на снагу овог упутства, престаје да важи Упутство о начину рада Одељења за преводилачке послове у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице ("Службени лист АПВ", бр. 41/2015 и 68/2016).

Члан 9.

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине" и објављује се на огласној табли и интернет страници Секретаријата.

Датум: 10. децембра 2019. године
Број: 128-031-279/2019-02

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**)

На основу члана 22. Закона о систему плата запослених у јавном сектору ("Сл. гласник РС" број 18/16, 108/16 и 113/17) и чл. 16. став 4. и 24. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи ("Службени лист АПВ", број 37/14 и 54/14 - др. одлука, 37/2016 и 29/2017), покрајински секретар за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице доноси

Упутство о приправности запослених

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 56/2018 од 28.11.2018. године, а ступило је на снагу 6.12.2018.

Члан 1.

Овим упутством, с циљем организовања и ефикасног обављања послова у Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице (у даљем тексту: Секретаријат) уређује се приправност запослених и доношење плана приправности у случају сазивања седнице Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Одредбе овог упутства примењују се на запослене у Сектору за прописе, Одељењу за остваривање права националних мањина-националних заједница и преводилачке послове и Групи за послове лекторисања и хрватски језик.

Члан 2.

Приправност у смислу овог упутства је време у коме је запослени приправан да се одазове на позив покрајинског секретара да обавља послове свог радног места у случају сазивања седнице Скупштине Аутономне покрајине Војводине, при чему се запослени не налази на месту где се његови послови обављају, у складу са законом.

Члан 3.

Пословником о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине одређени су рокови за поступање запослених у Одељењу за остваривање права националних мањина-националних заједница и преводилачке послове у вези са превођењем скупштинског материјала и Групи за послове лекторисања и хрватски језик.

План приправности за запослене у Одељењу и Групи доноси покрајински секретар, на предлог помоћника за националне мањине-националне заједнице и преводилачке послове односно начелника Одељења за лекторисање и послове превођења, у року од 24 часа од дана сазнања за дан и час одржавања седнице Скупштине.

План из става 2. садржи име и презиме запосленог који је у приправности, као и временски период за који му се одређује приправност.

Члан 4.

Пословником о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине одређени су рокови за доношење покрајинских скупштинских одлука и других аката као и рокови за подношење амандмана на предлоге тих аката.

План приправности за запослене у Сектору за прописе у вези са давањем мишљења на предлоге покрајинских скупштинских одлука и других аката и амандмане из става 1. доноси покрајински секретар на предлог помоћника за прописе, у року од 24 часа од дана сазнања за дан и час одржавања седнице Скупштине.

План из става 2. садржи име и презиме запосленог који је у приправности, као и временски период за који му се одређује приправност.

Члан 5.

Запосленом за време приправности припада увећана плата која износи 10% вредности радног сата основне плате запосленог.

Запосленом, који је за време приправности позван да изврши посао, време ефективног рада по позиву рачуна се као прековремени рад.

Члан 6.

План приправности из чл. 3 и 4. објављује се на огласној табли секретаријата и доставља запосленима на које се односи у року од 24 часа од дана доношења.

Члан 7.

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу АПВ".

Број: 128-031-305/2018-03

Нови Сад, 27. новембар 2018. године

Покрајински секретар
Nyilas Mihály
(**Михаљ Њилаш**, с.р.)

На основу чл. 35. и 36. став 5. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АПВ“, број 37/14), а у вези са чл. 76,77. и 78. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 21/16, 113/17 и 113/17 - др. закон), Покрајинска влада, на седници одржаној 21. фебруара 2018. године, донела је

Упутство о припреми Кадровског плана Аутономне покрајине Војводине

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 10/2018 од 21.2.2018. године, ступило је на снагу 1.3.2018, а члан 2. се примењује од припреме Кадровског плана за 2019. годину.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим упутством уређују се поступак припреме и садржина кадровског плана Аутономне покрајине Војводине и кадровских планова покрајинских органа управе и стручних служби покрајинске владе (у даљем тексту: покрајински органи) и праћење спровођења кадровских планова.

Запослени, у смислу овог упутства, јесу функционери, службеници (службеници на положају и извршиоци) и намештеници.

II КАДРОВСКИ ПЛАН АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Члан 2.

Кадровски план Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Кадровски план) сачињава се на основу кадровских планова покрајинских органа.

Кадровски план приказује постојећи број и број који је потребан у години за коју се кадровски план доноси -функционера, службеника према положајима или звањима, намештеника и приправника, који су у радном односу на неодређено време или на одређено време (по утврђеном мандату, у кабинету изабраног лица или због повећаног обима посла).

Члан 3.

Кадровски план усваја се истовремено са одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Кадровски план важи једну календарску годину.

Кадровски план може се мењати у случају измене одлуке о буџету Аутономне покрајине Војводине.

Члан 4.

Нацрт Кадровског плана припрема Служба за управљање људским ресурсима (у даљем тексту: Служба).

Покрајинска влада утврђује предлог Кадровског плана истовремено са предлогом буџета Аутономне покрајине Војводине и упућује га Скупштини Аутономне покрајине Војводине на доношење.

III КАДРОВСКИ ПЛАНОВИ ПОКРАЈИНСКИХ ОРГАНА

Члан 5.

Пост у пку доношења Кадровског плана претходи доношење кадровских планова покрајинских органа.

Кадровски план покрајинског органа приказује постојећи број и број који је потребан у години за коју се кадровски план доноси – функционера, службеника према положајима, звањима или радним местима, намештеника према врсти радних

места и приправника, који су у радном односу на неодређено време или на одређено време (до уверењем мандату, у замени изабраног лица или због повећаног обима посла).

Члан 6.

Покрајински орган припрема предлог свог кадровског плана истовремено са припремом предлога свог финансијског плана.

Изузетно, покрајински орган може да измени кадровски план у току године без измене финансијског плана, уз претходну сагласност Комисије за кадровска и административна питања, у поступку за доношење кадровског плана покрајинског органа прописаном овим упутством.

Члан 7.

Предлог кадровског плана покрајинског органа састоји се од табеларног дела и образложења.

Табеларни део садржи елементе дефинисане чланом 5. овог упутства и чини његов саставни део.

Образложење садржи податке о остварењу кадровског плана, разлозима због којих треба да се повећа или смањи број запослених у радном односу на неодређено време, разлозима због којих треба да се њихова радна места другачије опишу и разврстају, а ако се планира да се запослени примају у радни однос на одређено време – треба да садржи и податке о разлозима због којих се очекује повећан обим посла, односно другим разлозима за повећање броја запослених на одређено време, укључујући и разлоге за пријем у радни однос приправника.

Члан 8.

Предлог кадровског плана покрајински орган доставља на мишљење Покрајинском секретаријату за финансије и Служби.

Члан 9.

Покрајински секретаријат за финансије даје мишљење о усклађености предлога кадровског плана покрајинског органа са одобреном масом средстава за плате покрајинском органу.

Члан 10.

Служба даје мишљење о усклађености предлога кадровског плана покрајинског органа са одредбама закона и подзаконских аката којима се уређује област радних односа у покрајинским органима и са одредбама овог упутства.

Члан 11.

Кадровски план покрајинског органа доноси старешина органа по прибављеним позитивним мишљењима органа из члана 8. овог упутства и доставља га Покрајинском секретаријату за финансије и Служби.

Члан 12.

На основу Кадровског плана и кадровског плана покрајинског органа, доноси се правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у покрајинском органу, односно измене и допуне тог правилника.

Служба даје мишљење о усклађености правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у покрајинском органу са Кадровским планом и кадровским планом покрајинског органа.

IV ИЗВЕШТАВАЊЕ О СПРОВОЂЕЊУ КАДРОВСКИХ ПЛАНОВА

Члан 13.

Служба прати спровођење Кадровског плана и кадровских планова покрајинских органа, приликом спровођења интерног и јавног конкурса односно при заснивању радног односа на одређено време због повећаног обима посла.

Служба подноси Покрајинској влади извештај о спровођењу Кадровског плана и кадровских планова покрајинских органа, једном годишње, најкасније до 31. јануара за претходну годину, а на захтев Покрајинске владе - када за то постоје оправдани разлози - подноси и ванредни извештај.

V ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 14.

Препоручује се Служби Скупштине Аутономне покрајине Војводине, Правобранилаштву Аутономне покрајине Војводине и Покрајинском заштитнику грађана -омбудсману да приликом припреме кадровског плана сходно примењују одредбе овог упутства.

Члан 15.

Даном ступања на снагу овог упутства престаје да важи Упутство о припреми кадровског плана („Службени лист АПВ“, број 66/16).

Члан 16.

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“, а члан 2. се примењује од припреме Кадровског плана за 2019. годину.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 119-1/2018

Нови Сад, 21. фебруар 2018. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

НАЗИВ ОРГАНА

КАДРОВСКИ ПЛАН ЗА ГОДИНУ

1. ПОСТОЈЕЋИ БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ, НА ДАН _____ ГОДИНЕ

ЗАПОСЛЕНИ		ПОЛОЖАЈ/ ЗВАЊЕ	РАДНО МЕСТО	БРОЈ УТВРЂЕН АКТОМ О СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ	НЕОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ	ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ			ПРИПРАВНИК
						по утврђеном мандату	у кабинету изабраног лица	повећан обим посла	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0. ШIО З** Х>. е тН	ИЗАБРАНА ЛИЦА								
	ИМЕНОВАНА ЛИЦА								
	ПОСТАВЉЕНА ЛИЦА								
УКУПНО 1.									
* ХХШШ 8 <J гј	2.1. СЛУЖБЕНИК НА ПОЛОЖАЈУ								
Укупно 2.1.									
	2.2. СЛУЖБЕНИК НА ИЗВРШИЛАЧКО М МЕСТУ								
Укупно 2.2									
УКУПНО 2.									
* ХХшн 3ш2< Хго									
УКУПНО 3.									
УКУПНО 1+2+3									

2. БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ ПОТРЕБАН У _____ГОДИНИ

ЗАПОСЛЕНИ		ПОЛОЖАЈ/ ЗВАЊЕ	РАДНО МЕСТО	БРОЈ УТВРЂЕН АКТОМ О СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ	НЕОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ	ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ			ПРИПРАВНИК
						по утврђеном мандату	у кабинету изабраног лица	повећан обим посла	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0. ШХОХЗХ>кеТИ	ИЗАБРАНА ЛИЦА								
	ИМЕНОВАНА ЛИЦА								
	ПОСТАВЉЕНА ЛИЦА								
УКУПНО 1.									
*ХІШШ 8<Jгј	2.1. СЛУЖБЕНИК НА ПОЛОЖАЈУ								
Укупно 2.1.									
	2.2. СЛУЖБЕНИК НА ИЗВРШИЛАЧКОМ МЕСТУ								
Укупно 2.2									
УКУПНО 2.									
*ХХШНЗШ2<Хго									
УКУПНО 3.									
УКУПНО 1+2+3									

ДАТУМ:

ПЕЧАТ И ПОТПИС ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА

На основу члана 14. Покрајинске скупштинске одлуке о изгледу и коришћењу симбола и традиционалних симбола Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 51/16) чл. 32. тачка 4, 35. и 36. став 5. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади ("Службени лист АПВ" број 37/14), Покрајинска влада, на седници одржаној 5. октобра 2016. године, д о н е л а је

Упутство о ближем уређивању коришћења симбола Аутономне покрајине Војводине

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 55/2016 од 5.10.2016. године, а ступило је на снагу 13.10.2016.

Члан 1.

Овим упутством ближе се уређује коришћење симбола и традиционалних симбола, чији су детаљан изглед и коришћење утврђени Покрајинском скупштинском одлуком о изгледу и коришћењу симбола и традиционалних симбола Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 51/16) (у даљем тексту: Одлука).

Члан 2.

Симболи Аутономне покрајине Војводине су: застава, традиционална застава (у даљем тексту: застава), грб и традиционални грб (у даљем тексту: грб).

Члан 3.

У симболе се не може ништа уписивати, нити прекоњих исписивати нити се могу мењати.

Члан 4.

Застава се истиче, поред места утврђених Одлуком и на јавним местима на отвореном и затвореном простору за време одржавања манифестација чији је организатор или покровитељ Аутономна покрајина Војводина (у даљем тексту: АП Војводина).

Члан 5.

Заставу могу користити званични представници и делегације АП Војводине приликом учешћа на манифестацијама у другим покрајинама, односно регионима у иностранству.

Члан 6.

Када се застава истиче у службеним просторијама које користи председник Скупштине Аутономне покрајине Војводине и председник Покрајинске владе или у другим службеним просторијама Скупштине Аутономне покрајине Војводине и Покрајинске владе, истиче се на видном месту у просторији.

Члан 7.

Када се застава истиче истовремено са заставом Републике Србије, на распоред истицања примењују се одредбе закона који уређује изглед и употребу заставе Републике Србије.

Члан 8.

У свим случајевима предвиђеним овим упутством, може се истицати и традиционална застава са традиционалним грбом на средини заставе, у одређеној сразмери.

Члан 9.

Грб се користи, поред места утврђених Одлуком и на заглављу "Службеног листа Аутономне покрајине Војводине", као и на меморандуму у пословној кореспонденцији органа АП Војводине, у левом горњем углу спреда гледано.

Члан 10.

Грб могу користити званични представници и делегације АП Војводине приликом учешћа на манифестацијама у другим покрајинама, односно регионима у иностранству.

Члан 11.

Када се грб истиче заједно са једним или више грбова или амблема региона или регионалних међународних организација приликом њихових званичних посета у АП Војводини, истиче се на десној страни, спреда гледано, од грба или амблема региона или регионалне међународне организације.

Члан 12.

Када се грб истиче у службеним просторијама које користи председник Скупштине Аутономне покрајине Војводине и председник Покрајинске владе или у другим службеним просторијама Скупштине Аутономне покрајине Војводине и Покрајинске владе, истиче се на видном месту у просторији.

Када се грб АП Војводине истиче на службеним возилима која користи председник, потпредседници и секретар Скупштине Аутономне покрајине Војводине, председник, потпредседници, чланови и секретар Покрајинске владе, налази се у горњем углу предњег стакла, супротно од седишта возача.

Члан 13.

На дипломама и сведочанствима о школовању завршеном на територији АП Војводине, као и на уверењима о положеним испитима, грб се поставља десно од

грба Републике Србије спреда гледано, а може се користити и у виду потиска на сиви фонд.

На повељама, дипломама и другим јавним признањима које додељују органи АП Војводине, грб обавезно се утискује, односно штампа.

Члан 14.

На легитимацијама посланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине и чланова Покрајинске владе, као и на идентификационим легитимацијама за постављена и запослена лица у покрајинским органима управе и службама и управама које оснива Покрајинска влада, грб се налази на предњој страни, у горњем левом углу.

Члан 15.

Грб могу употребљавати и органи јединица локалне самоуправе, организације са јавним овлашћењима чији је оснивач АП Војводина односно локална самоуправа у саставу својих печата и штамбиља, у службеним просторијама које користе функционери ових органа и организација и у другим службеним просторијама тих органа и организација, на повељама, дипломама и признањима које они додељују, на предметима предвиђеним за репрезентативне сврхе и на службеним возилима које користе функционери у овим органима и организацијама као и на идентификационим легитимацијама.

Члан 16.

Физичка лица и правна лица, предузетници, удружења и друге организације, могу употребити грб као саставни део амблема, односно знака, уз претходно прибављену сагласност Покрајинске владе.

Решење којим се одбија захтев за давање сагласности је коначно.

Члан 17.

Захтев за сагласност из члана 15. овог упутства подноси се преко покрајинског органа надлежног за послове управе. Захтев садржи: сврху употребе грба, технички опис (скицу и опис материјала), број примерака, рок за који се сагласност за коришћење грба тражи и друге чињенице битне за одлучивање.

Покрајински орган надлежан за послове управе води евиденцију о датим сагласностима за употребу грба као саставног дела амблема, односно знака и чува њихове отиске односно узорке.

Евиденција о датим сагласностима садржи: број и датум акта којим је дата сагласност, датум почетка коришћења грба, број израђених примерака, рок употребе и отисак односно узорак.

Отисак или узорак израђеног амблема односно знака и податак о броју примерака и датуму почетка коришћења, субјекти из члана 15. дужни су да доставе органу надлежном за вођење евиденције о датим сагласностима за употребу грба, у року од 10 дана од дана њихове израде.

Члан 18.

Оштећени или за употребу неподесни грб повлачи се из употребе.

Уколико овлашћено лице утврди да је грб оштећен или је својим изгледом неподесан за употребу, донеће решење о повлачењу из употребе, односно уклањању грба.

Решење којим се даје сагласност на употребу грба укида се ако корисник сагласности употребљава грб супротно утврђеној намени и условима под којима је сагласност дата.

Члан 19.

Спровођење одредаба овог упутства које се односе на коришћење заставе и грба у органима АП Војводине, обезбеђује Управа за заједничке послове покрајинских органа.

Члан 20.

Коришћење заставе и грба ускладиће се са Одлуком и овим упутством у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог упутства.

Члан 21.

Надзор над спровођењем Одлуке и овог упутства, врши покрајински орган управе надлежан за послове управе.

Члан 22.

Ступањем на снагу овог упутства, престаје да важи Упутство о ближем уређивању употребе грба Аутономне Покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 18/03).

Члан 23.

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

Број: 010-2/2016

Нови Сад, 5. октобар 2016. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић, с.р.

На основу члана 10. тачка 11. и члана 21. тачка 2. Статута Аутономне Покрајине Војводине ("Сл. лист АПВ", број 17/91),
Скупштина Аутономне Покрајине Војводине, на седници одржаној 14. априла 2005. године, донела је

Препоруку о оснивању Службе бесплатне правне помоћи

Препорука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 7/2005 од 9.5.2005. године.

1. Скупштина Аутономне Покрајине Војводине препоручује да општине на територији Аутономне Покрајине Војводине и Град Нови Сад приступе оснивању Службе бесплатне правне помоћи (у даљем тексту: Служба) за грађане лошег материјалног стања.
2. Служба ће пружити бесплатну правну помоћ грађанима лошег материјалног стања, која обухвата усмене и писмене правне савете ради обраћања органима управе и правосудним органима, а под одређеним околностима и непосредно заступање пред наведених органима.
3. У формулисање критеријума за лица која би пружала правну помоћ у оквиру ових служби, и у конципирање организације и начина њиховог рада неопходно је да буде укључена и Адвокатска комора Војводине, ради пружања стручне помоћи у раду Службе и у каснијем ангажовању чланова Коморе на заступању странака.
4. Ова Препорука биће објављена у "Службеном листу Аутономне Покрајине Војводине".

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине

01 Број: 021-4
Нови Сад, 14. априла 2005. године

Председник
Скупштине АП Војводине,
Бојан Костреш, с.р.

На основу члана 33. став 3. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 20/14), члана 9. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 28/14) и чл. 5. и 6. став 2. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 60/2018-пречишћен текст),
Скупштина Аутономне покрајине Војводине на Првој седници одржаној 31. јула 2020. године, донела је

О Д Л У К У О ПОТВРЂИВАЊУ МАНДАТА ПОСЛАНИКА
У СКУПШТИНИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Одлука је објављена у броју 50/20 „Службеног листа АПВ“

I

Потврђују се мандати посланика у Скупштини Аутономне покрајине Војводине изабраних на изборима одржаним 21. јуна и 1. јула 2020. године и то:
Изборна листа АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ – ЗА НАШУ ДЕЦУ:
1. ИГОР МИРОВИЋ, 1968, дипломирани економиста, Нови Сад
2. ДАМИР ЗОБЕНИЦА, 1981, дипломирани социолог, Нови Сад
3. СНЕЖАНА СЕДЛАР, 1960, дипломирани правник, Оџаци
4. ЂОРЂЕ МИЛИЋЕВИЋ, 1967, дипломирани економиста, Нови Сад
5. АЛЕКСАНДРА МАЛЕТИЋ, 1982, дипломирани психолог, Нови Сад
6. ДМИТАР СТАНИШИЋ, 1982, дипломирани правник, Сремска Митровица
7. МИРОСЛАВ ШПАНОВИЋ, 1949, пуковник у пензији, Нови Сад
8. РАЈКА ВУЈОВИЋ, 1979, дипломирани правник мастер европских студија, Нови Сад
9. МИРОСЛАВ РОДИЋ, 1968, дипломирани економиста, Бачка Паланка
10. МАРИНА ТОМАН, 1972, дипломирани економиста, Панчево
11. ДЕЈАНА КРСМАНОВИЋ, 1987, дипломирани менаџер, Шид
12. АЛЕКСАНДАР БУНДАЛО, 1989, дипломирани менаџер у спорту, Рума
13. СТОЈАНКА ЛЕКИЋ, 1960, дипломирани економиста, Зрењанин
14. САША ЛЕВНАЈИЋ, 1980, адвокат, Панчево
15. ИЛИЈА МАРАВИЋ, 1962, мастер економиста, Суботица
16. ПАВЕЛ СУРОВИ, 1980, дипломирани пословни информатичар, Нови Сад
17. МИОДРАГ БУЛАЈИЋ, 1970, мастер економиста, Кикинда
18. НАДА МАНДИЋ, 1969, дипломирани инжењер пољопривреде, Сомбор
19. МИЛАН БЕАРА, 1980, приватни предузетник, Стара Пазова
20. МИА СТРАЈИН, 1987, дипломирани правник, Нови Сад
21. МИЛАН ГАРАШЕВИЋ, 1982, предузетник, Ковачица
22. ИВАНА РОСИЋ, 1989, дипломирани економиста, Панчево
23. ГИЗЕЛА ЦРКВЕЊАКОВ, 1960, струковни менаџер, Кањижа
24. МОМО ЧОЛАКОВИЋ, 1940, економиста, Нови Сад
25. ДЕЈАН ПАНИЋ, 1980, дипломирани инжењер менаџмента,Нова Црња
26. ВЛАДИМИР СОРО, 1967, инжењер пољопривреде, НовиСад
27. БОЈАН РАШИЋ, 1985, дипломирани економиста, Инђија
28. АЛЕКСАНДАР ЂЕДОВАЦ, 1969, дипломирани машинскиинжењер, Бачка Паланка
29. ЈАСМИНА СТЕВАНОВИЋ, 1972, дипломирани политиколог за новинарство и информисање,Суботица
30. ЈОВАНА МЕДЕНИЦА, 1989, дипломирани политиколог,Нови Сад

31. НОВО ДОВЕДАН, 1992, дипломирани економиста, Жабаљ
32. СЛОБОДАН ЧИЧИЋ, 1983, дипломирани инжењер машинства, Сремска Митровица
33. МИЛАН ВЛАИСАВЉЕВИЋ, 1974, дипломирани психолог,Нови Сад
34. ЛАТИНКА ВАСИЉКОВИЋ, 1981, магистар техничких наука из области саобраћаја, Оџаци
35. НИКА ПЕТРОВИЋ, 1987, дипломирани правник, Апатин
36. ИВАН ТЕШИЋ, 1986, дипломирани економиста, Панчево
37. НЕМАЊА ЗАВИШИЋ, 1992, мастер правник, Врбас
38. ЉУБОДРАГ МИШЧЕВИЋ, 1960, професор географије,Нови Сад
39. СТАНКА МИХАЈЛОВ, 1965, радник, Ада
40. ВЕСНА ФУРУНЏИЋ, 1981, дипломирани економиста,Панчево
41. АЛЕКСАНДАР ФАРКАШ, 1976, техничар друмског саобраћаја, Зрењанин
42. МАРКО МАРИЋ, 1987, дипломирани економиста, Сомбор
43. СТАНИСЛАВА ХРЊАК, 1976, мастер учитељ, Кикинда
44. ГОРДАНА МИЛЕНКОВИЋ, 1966, предузетник, Кула
45. МИЛАН СУБОТИН, 1984, мастер инжењер саобраћаја, НовиСад
46. НЕНАД БОРОВИЋ, 1964, дипломирани инжењер пољопривреде, Рума
47. ПРЕДРАГ ВУКОВИЋ, 1966, дипломирани економиста, Шид
48. БОРИСЛАВ АНТОНИЋ, 1964, правни техничар, Бач
49. ЈЕЛЕНА ЈОВАНОВИЋ, 1980, мастер менаџер, Нови Сад
50. СУЗАНА ПРОНИЋ, 1990, мастер биохемичар, Вршац
51. МИЛАН ЂУКИЋ, 1975, адвокат, Нови Сад
52. МИЛИЦА ЈУРИЋ, 1986, правник, Инђија
53. МАТИЈА КОВАЧ, 1980, дипломирани инжењер технологије,Нови Бечеј
54. УРОШ БАЈИЋ, 1992, дипломирани менаџер, Нови Сад ОГ
55. ЉИЉАНА ПЛАЗАЧИЋ, 1985, васпитач, Србобран
56. ИГОР СТОЈКОВ, 1990, дипломирани правник, Сента
57. ЉУБО ПАНИЋ, 1984, професор физике и астрономије,Тител
58. АЛЕКСАНДАР МАНДИЋ, 1988, дипломирани економиста,Пећинци
59. ВЕСНА ТОМИЋ, 1974, мастер инжењер менаџмента,Сомбор
60. РАДМИЛА МИТРОВИЋ, 1972, наставник разредне наставе,Инђија
61. ПРЕДРАГ ПЕТРОВИЋ, 1973, дипломирани правник, БачкаТопола
62. ПРЕДРАГ ГИНЦУЉ, 1983, специјалиста струковни економиста, Опово
63. ДАРКО БАЂОК, 1972, мастер инжењер менаџмента,Зрењанин
64. БОЈАНА ЈЕЛИЋ, 1984, трговац, Палић
65. ЖАКЛИНА КРСТИЋ-РАДИЋ, 1991, пословни администратор, Бечеј
66. АЛЕКСАНДАР ЗИРОЈЕВИЋ, 1987, студент, Нови Сад
67. СВЕТЛАНА СЕЛАКОВИЋ, 1957, дипломирани правник,Нови Сад
68. АЛЕКСАНДАР ЂУРЂЕВ, 1980, дипломирани инжењер,Нови Сад
69. МИЛИЦА БОЖИЋ, 1992, дипломирани правник, Панчево
70. БИЉАНА КРУШИЋ, 1986, васпитачица, Рума
71. МИЛОШ МИЛОВАНОВИЋ, 1988, дипломирани правник,Стара Пазова
72. ДАНИЦА СТРИЧЕВИЋ, 1966, професор српског језика икњижевности, Нова Црња
73. САЊА КОВАЧЕВИЋ, 1968, дипломирани инжењер агроекономије, Сремска Митровица
74. АЛЕКСАНДАР БУБАЛО, 1988, дипломирани менаџер, НовиСад
75. ДАРКО БОГОСАВЉЕВИЋ, 1978, дипломирани инжењериндустријског менаџмента, Бела Црква
76. ТАТЈАНА НИКОЛИЋ, 1970, мастер дипломирани дефектолог, Вршац

Изборна листа ИВИЦА ДАЧИЋ – „Социјалистичка партија Србије (СПС), Јединствена Србија (ЈС) – Драган Марковић Палма:

1. ДУШАН БАЈАТОВИЋ, 1967, дипл. економиста, СремскаКаменица
2. МИРОСЛАВ БОШКОВИЋ, 1968, дипл. инжењер саобраћаја,Нови Сад
3. АЛЕКСАНДРА ЂАНКОВИЋ, 1987, мастер економиста,Нови Сад
4. БОРИС НОВАКОВИЋ, 1989, мастер економиста, Нови Сад
5. ЖЕЉКА МИЛОШЕВИЋ, 1970, дипл. економиста, Зрењанин

6. ДАНИЕЛ БАБИЋ, 1979, лекар специјалиста, СремскаМитровица
7. ЈАН БРТКА, 1953, професор, Бачки Петровац

8. НАТАША ЗЛАТКОВИЋ, 1974, дипл. инж. менаџмента, НовиСад
9. СРЕТЕН ЈОВАНОВИЋ, 1955, дипл. економиста, Инђија
10. СМИЉАНА ГЛАМОЧАНИН ВАРГА, 1976, дипл. правник,Панчево
11. ЖЕЉКО МАЛУШИЋ, 1963, привредник, Зрењанин
12. МИРОСЛАВ ЧЕМАН, 1971, привредник, Бачки Петровац
13. ГОРАН ЛАТКОВИЋ, 1980, лекар специјалиста, Челарево

Изборна листа Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ – СРПСКА РАДИКАЛНА:
1. ЂУРАЂ ЈАКШИЋ, 1977, професор историје, Нови Сад
2. ВОЈИСЛАВ КУЛАЧАНИН, 1973, текстилни техничар,Вашица
3. МАРИНА НЕДЕЉКОВИЋ, 1989, мастер социолог, Нови Сад
4. АЛЕКСАНДАР СМИЉАНИЋ, 1994, апсолвент правног факултета, Апатин Изборна листа Vajdasági Magyar Szövetség – Pásztor István – Савез војвођанских Мађара – Иштван Пастор:
1. ИШТВАН ПАСТОР, 1956, дипломирани правник, Хајдуково
2. ИЛИЈА ПИРКОВ, 1974, предузетник – угоститељ, Скореновац
3. ЕВА ДУБАЦ, 1985, грађевински инжењер, Купусина
4. ЛАСЛО ЧИКОШ, 1962, социјални радник, Кањижа
5. ЛИВИА КОРПОНАИ, 1983, дипл. економиста – мастер, Бачко Петрово Село
6. ДР БОЈАН БАГИ, 1975, лекар спец. анестезиолог, Суботица
7. АНА-МАРИЈА ПИНТЕР, 1982, дипл. економиста, Јерменовци
8. КАРОЉ КОВАЧ, 1983, службеник, Мали Иђош
9. ХАЈНАЛКА БУРАЊ, 1980, матичар, Сента
10. ДР ИМРЕ НАЂ, 1954, проф. универзитета, Темерин
11. ИШТВАН ДОБО, 1978, економиста, Суботица

Изборна листа ВОЈВОЂАНСКИ ФРОНТ – уједињени за демократску Србију (Лига социјалдемократа Војводине, Заједно за Војводину, Војвођанска партија, Демократски савез Хрвата у Војводини, Црногорска партија, Демократски блок):
1. НЕНАД ЧАНАК, 1959, дипломирани економиста, Нови Сад
2. БРАНИСЛАВ БОГАРОШКИ, 1976, дипломирани правник,Нови Сад
3. ДЕЈАН ЧАПО, 1978, магистар наука индустријског менаџмента, Зрењанин
4. НАТАША ЛАЛИЋ, 1983, дипломирани инжењер заштитеживотне средине, Зрењанин
5. ОЛЕНА ПАПУГА, 1964, новинар, Руски Крстур
6. АЛЕКСАНДАР ОЏИЋ, 1968, менаџер безбедности, НовиСад

Изборна листа ЗА КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ – ЗА
СРПСКО ВОЈВОДСТВО (Покрет обнове Краљевине
Србије,Монархистички фронт) – Жика Гојковић:
1. ДР ГОРАН ИВАНЧЕВИЋ, 1970, доктор политичких наука,Нови Сад
2. ВЛАДИСЛАВ ЖИВАНОВИЋ, 1974, струковни економиста,Сомбор
3. ДЕЈАН ВУКОВИЋ, 1978, дипломирани инжењер машинства, Бечеј
4. БОЈАНА ЈЕЛИЋ, 1981, дипломирани правник, Нови Сад
5. НОВАК МАКСИМОВИЋ, 1973, економиста, Нови Сад

Изборна листа МЕТЛА 2020:
1. БРАНИСЛАВ РИСТИВОЈЕВИЋ, 1972, редовни професоруниверзитета, Нови Сад
2. МИЛОШ ТУБИЋ, 1975, дипломирани инжењер електротехнике, Нови Сад
3. НАДА ШЕВО, 1978, дипломирани правник, Нови Сад
4. ЛАДИСЛАВ ТОМИЋ, 1976, доктор ветеринарске медицине,Кикинда
5. РУЖИЦА ИГИЋ, 1957, професор универзитета, Нови Сад.

Даном конституисања Скупштине Аутономне покрајине Војводине, 31. јула 2020. године, престаје мандат чланицама и члановима Савета.

III

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 020-13/2020-01
Нови Сад, 31. јул 2020. године

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
Момо Чолаковић, с.р.

На основу члана 31. став 1. алинеја 13. Статута Аутономне покрајине Војводине (“Службени лист АПВ“, број:20/14), члана 9. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине (“Службени лист АПВ“, број:28/14) и члана 5. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине (“Службени лист АПВ“, број:60/2018-пречишћен текст), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на Првој седници одржаној 31. јула 2020. године, донела је

О Д Л У К У О ИЗБОРУ ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
Одлука је објављена у броју 50/20 „Службеног листа АПВ“

I

За председника Скупштине Аутономне покрајине Војводине изабран је ИШТВАН ПАСТОР.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.“

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 020-14/2020-01
Нови Сад, 31.јул 2020. године

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
Момо Чолаковић, с.р

На основу члана 36. став 4. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 20/2014), члана 13. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 28/14) и члана 22. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 60-2018-пречишћен текст),
Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на Првој седници одржаној 31. јула 2020. године, донела је

О Д Л У К У О БРОЈУ ПОТПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
Одлука је објављена у броју 50/20 „Службеног листа АПВ“

I

Утврђује се да ће Скупштина Аутономне покрајине Војводине имати пет потпредседника.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.“

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 020-13/2020-01
Нови Сад, 31. јул 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. став 1. алинеја 13. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број:20/14), члана 9. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број:28/14) и члана 5. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине (“Службени лист АПВ“, број: 60/2018-пречишћен текст), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на Првој седници одржаној 31. јула 2020. године, донела је

О Д Л У К У О ИЗБОРУ ПОТПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
Одлука је објављена у броју 50/20 „Службеног листа АПВ“

I

За потпредседнике Скупштине Аутономне покрајине Војводине изабрани су:
1. Ђанковић Александра;
2. Завишић Немања;
3. Зобеница Дамир;
4. Малетић Александра;
5. Чапо Дејан.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.“

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 020-15/2020-01
Нови Сад, 31. јул 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу чл. 7. и 21. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 28/2014) и члана 35. став 3 Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 60/2018 – пречишћен текст) Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 31. јула 2020. године, донела је

О Д Л У К У О ПРЕСТАНКУ ФУНКЦИЈЕ ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА
СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
Одлука је објављена у броју 50/20 „Службеног листа АПВ“

Члан 1.

Бањац Николи, мастер правнику из Новог Сада, престаје функција генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине, због именовања генералног секретара новог сазива Скупштине Аутономне покрајине Војводине, са 31. јулом 2020.
године.

Члан 2.

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.“

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 020-25/2020-01
Нови Сад, 31. јул 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор,ср.
Pásztor István,sk.

На основу члана 31. став 1. алинеја 13. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 20/14), члана 21. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 28/14) и чл. 5. и 28. Пословника о раду Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 60/2018-пречишћен текст), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на Првој седници одржаној 31. јула 2020. године, донела је

О Д Л У К У О ИМЕНОВАЊУ ГЕНЕРАЛНОГ СЕКРЕТАРА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
Одлука је објављена у броју 50/20 „Службеног листа АПВ“

I

НИКОЛА БАЊАЦ, мастер правник из Новог Сада, именује се
за генералног секретара Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.“

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 020-13/2020-01
Нови Сад, 31. јул 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. став 1. алинеја 13. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 20/14) и члана 17. став 4. Покрајинске скупштинске одлуке о Скупштини Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број: 28/14), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на Првој седници одржаној 31. јула 2020. године, донела је

О Д Л У К У О ИЗБОРУ ПРЕДСЕДНИКА И ЧЛАНОВА ОДБОРА ЗА АДМИНИСТРАТИВНА И МАНДАТНА ПИТАЊА СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

I

У Одбор за административна и мандатна питања бирају се:
-за председника
- Милан Влаисављевић

-за чланове:
Дамир Зобеница,
Александра Малетић,
Љубодраг Мишчевић,
Миа Страјин,
Јована Меденица,
Борис Новаковић,
Ливиа Корпонаи,
Бранислав Богарошки,
доц. др Горан Иванчевић,
Милош Тубић.

II

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
101 Број: 020-17/2020-01
Нови Сад, 31.јул 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу члана 31. став 1. алинеја 13. Статута Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 20/2014), Скупштина Аутономне покрајине Војводине, на седници одржаној 29. октобра 2020. године, донела је

Одлуку о избору Покрајинске владе

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 56/2020 од 29.10.2020. године.

I

За председника Покрајинске владе изабран је:

ИГОР МИРОВИЋ.

II

За потпредседника Покрајинске владе изабран је:

БРАНКО ЋУРЧИЋ.

За потпредседника Покрајинске владе и покрајинског секретара за здравство изабран је:

ПРОФ. ДР ЗОРАН ГОЈКОВИЋ.

За потпредседника Покрајинске владе и покрајинског секретара за урбанизам и заштиту животне средине изабран је:

ВЛАДИМИР ГАЛИЋ.

За потпредседника Покрајинске владе и покрајинског секретара за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице изабран је:

ЖОЛТ САКАЛАШ.

III

За чланове Покрајинске владе и покрајинске секретаре који руководе органима покрајинске управе изабрани су:

- **АЛЕКСАНДАР СОФИЋ**, за покрајинског секретара за регионални развој, међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу;
- **ДРАГАНА МИЛОШЕВИЋ**, за покрајинског секретара за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама;
- **ПРЕДРАГ ВУЛЕТИЋ**, за покрајинског секретара за социјалну политику, демографију и равноправност полова;
- **СМИЉКА ЈОВАНОВИЋ**, за покрајинског секретара за финансије;
- **ОГЊЕН БЈЕЛИЋ**, за покрајинског секретара за енергетику, грађевинарство и саобраћај;
- **ПРОФ. ДР ЗОРАН МИЛОШЕВИЋ**, за покрајинског секретара за високо образовање и научноистраживачку делатност;
- **ЧЕДОМИР БОЖИЋ**, за покрајинског секретара за пољопривреду, водопривреду и шумарство;
- **НЕНАД ИВАНИШЕВИЋ**, за покрајинског секретара за привреду и туризам;
- **ДАНЕ БАСТА**, за покрајинског секретара за спорт и омладину.

IV

Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

СКУПШТИНА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

101 Број: 020-59/2020-01

Нови Сад, 29. октобар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ,
Иштван Пастор, с.р.
Pásztor István, s.k.

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинском антикорупцијском плану („Службени лист АП Војводине”, број: 45/18) и члана 36. став 5. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинској влади („Службени лист АП Војводине”, број: 37/14), а у вези с чланом 38. Закона о удружењима („Службени гласник РС”, број: 51/09, 99/11 – др. закон и 44/18 – др. закон), Покрајинска влада, на седници одржаној 8. јануара 2020. године, д о н е л а је

Упутство о обавези дефинисања везе између утврђеног јавног интереса и финансирања програма које реализују удружења

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 1/2020 од 8.1.2020. године, а ступило је на снагу 16.1.2020.

Члан 1.

Овим упутством уређује се начин дефинисања, односно препознавања јавног интереса у поступцима доделе средстава из буџета Аутономне покрајине Војводине, финансирањем, односно суфинансирањем програма које реализују удружења.

Члан 2.

Појам удружења у овом упутству користи се у смислу појмовног одређења, утврђеног прописом који уређује оснивање, правни положај и друга питања од значаја за рад удружења (у даљем тексту: Закон о удружењима).

Одредбе овог упутства примењују се и на друга удружења, те друге организације и заједнице, чији је рад уређен посебним законима, а на које се, у питањима која нису уређена посебним законима, сходно примењују одредбе Закона о удружењима.

Члан 3.

Давалац средстава, односно надлежни корисник буџетских средстава Аутономне покрајине Војводине, дужан је да у јавном конкурсу за финансирање или суфинансирање програма и пројеката које реализују удружења наведе јавни интерес који се финансијском подршком промовише, штити односно чије се остварење очекује, а који је утврђен стратешким или развојним документом или другим прописом, односно општим правним актом (у даљем тексту: правни акт).

Давалац средстава обавезан је да јавни интерес у јавном конкурсу утврди на следећи начин:

- преузимајући дефинисани јавни интерес из правног акта;
- наводећи назив и одредбе правног акта у ком је јавни интерес дефинисан, као и службено гласило у ком је правни акт објављен;
- дајући јасне смернице, критеријуме и мерила за оцену релевантности и мерљивости доприноса (одрживост резултата и ефеката) пројекта/програма за остваривање јавног интереса дефинисаног конкурсом.

Члан 4.

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА

127 Број: 401-7107/2019
Нови Сад, 8. јануар 2020. године

Председник
Покрајинске владе
Игор Мировић

На основу члана 20. Закона о јединственом бирачком списку (“Службени гласник РС“ бр. 104/ и 99/11), ч лана 17. тачка 19. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (“Службени лист АПВ”, број 23/14, 12/20, 14/20 – аутентично тумачење и 25/20) и члана 28. Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године („Службени лист АПВ“, број 28/20 - пречишћен текст), Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 18. јуна 2020. године донела је

Одлуку о утврђивању коначног броја бирача у Аутономној покрајини Војводини

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 39/2020 од 18.6.2020. године.

1. Коначан број бирача у Аутономној покрајини Војводини, за све јединице локалне самоуправе и на свим бирачким местима на дан 18. јун 2020. године је 1.696.447.
2. Коначан број бирача у Аутономној покрајини Војводини, по јединицама локалне самоуправе и по бирачким местима, дат је у табеларном прегледу који је у прилогу ове одлуке и њен је саставни део.
3. Ову одлуку објавити у “Службеном листу Аутономне покрајине Војводине.”

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-84/2020-01
У Новом Саду, 18. јун 2020. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ
Рајко Маринковић, с.р.

На основу члана 20. Закона о јединственом бирачком списку (“Службени гласник РС“ бр. 104/ и 99/11), ч лана 1 7. тачка 19. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (“Службени лист АПВ”, број 23/14, 12/20, 14/20 – аутентично тумачење и 25/20) и члана 28. Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године („Службени

лист АПВ“, број 28/20 - пречишћен текст), Покрајинска изборна комисија, дана 20. јуна 2020. године донела је

Одлуку о утврђивању коначног броја бирача у Аутономној покрајини Војводини

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 40/2020 од 20.6.2020. године.

1. Коначан број бирача у Аутономној покрајини Војводини, за све јединице локалне самоуправе и на свим бирачким местима на дан 18. јун 2020. године је 1.696.465.

2. Коначан број бирача у Аутономној покрајини Војводини, по јединицама локалне самоуправе и по бирачким местима, дат је у табеларном прегледу који је у прилогу ове одлуке и њен је саставни део.

3. Доношењем ове одлуке престаје да важи Одлука о утврђивању коначног броја бирача у Аутономној покрајини Војводини („Службени лист АПВ“, број: 39/20).

4. Ову одлуку објавити у “Службеном л исту Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-84/2020-01

У Новом Саду, 20. јуна 2020. године

ПРЕДСЕДНИК

Милован Амиџић

На основу члана 17. и 36. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 23/2014), Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 28. фебруара 2020. године, донела је

Одлуку о одређивању боје гласачког листића и боје контролног листа за проверу исправности гласачке кутије за гласање на изборима за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, који ће се одржати у 2020. години

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 14/2020 од 2.3.2020. године.

Члан 1.

Гласачки листић штампаће се на папиру **светло плаве боје (CMYK-10,5,0,0)**.

Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије штампаће се на папиру **беж боје (CMYK-0,10,20,0)**.

Члан 2.

Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-10/2020-01

Нови Сад, 28. фебруар 2020. године

ПРЕДСЕДНИК

Милован Амиџ

На основу члана 17. тачка 8. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 23/14, 12/20 и 14/20-аутентично тумачење), Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 04. марта 2020. године, донела је

Упутство за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2020 од 4.3.2020. године, када је и ступило на снагу.

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим упутством ближе се уређује поступак спровођења избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: покрајински избори), расписаних за 26. април 2020. године.

Члан 2.

На спровођење покрајинских избора који се спроводе истовремено са изборима за Народне посланике Народне скупштине и изборима за одборнике скупштина јединица локалних самоуправа, поред Упутства, сходно се примењују посебна акта Републичке изборне комисије којима ће се уредити питања од значаја за координирано спровођење свих расписаних избора.

II ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 3.

Органи за спровођење избора су Покрајинска изборна комисија (у даљем тексту: Комисија) и бирачки одбори.

Органи за спровођење избора раде у сталном и проширеном саставу.

Члана органа за спровођење избора у проширеном саставу, који је одређен у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Одлука) именује Комисија на предлог подносиоца проглашене изборне листе.

За члана органа за спровођење избора у проширеном саставу може да буде предложено лице које има изборно право, а није кандидат за посланика, заступник подносиоца изборне листе или овлашћено лице за подношење изборне листе.

Комисија

Члан 4.

Комисија обавља послове који су одређени Одлуком и овим упутством.

Проширени састав Комисије

Члан 5.

Право на члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу има сваки подносилац потврђене и проглашене изборне листе који је предложио најмање половину кандидата од укупног броја посланика који се бира.

За члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу може да буде одређено лице које је, поред услова из члана 3. став 4. овог упутства, дипломирани правник.

Предлог за именовање члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу треба да садржи име и презиме лица, његов јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), пребивалиште и адресу стана, број мобилног телефона за контакт и адресу за пријем електронске поште.

Уз предлог за именовање члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу доставља се потврда о њиховом изборном праву и доказ о поседовању одговарајуће стручне спреме.

О предлогу из става 3. овог члана Комисија одлучује у року од 24 часа од часа пријема.

Бирачки одбори

Члан 6.

Стр Бирачки одбори обављају послове који су одређени Одлуком, овим упутством. актима Републичке изборне комисије којима се уређује координирано спровођење свих расписаних избора и актом којим се уређује рад бирачких одбора.

Бирачки одбори раде у сталном и проширеном саставу.

Бирачки одбори образовани од стране Републичке изборне комисије обављају послове и за спровођење покрајинских избора, на основу посебног акта Комисије.

Проширени састав бирачког одбора

Члан 7.

Право да предложи члана и заменика члана бирачког одбора у проширени састав има подносилац изборне листе на покрајинским изборима ако није поднео изборну листу за избор народних посланика.

Комисија, након проглашења изборне листе, решење о проглашењу доставља Републичкој изборној комисији.

Радна тела Републичке изборне комисије

Члан 8.

Радна тела која образује Републичка изборна комисија, а која нису органи за спровођење избора,обављаће послове као поверене и за покрајинске изборе, који се односе на примопредају изборног материјала пре и после гласања, у складу са посебним актом.

III ПОДНОШЕЊЕ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ

Члан 9.

Подносилац изборне листе може бити политичка странка, коалиција више политичких странака, група грађана, коалиција политичких странака и групе грађана, које својим потписима подржи најмање 6000 бирача по изборној листи.

Политичке странке националних мањина односно коалиције политичких странака националних мањина могу поднети изборну листу, коју потписима подржи најмање 3000 бирача по изборној листи.

Уколико изборну листу подноси коалиција политичке странке националне мањине и друге политичке странке, односно групе грађана изборну листу својим потписима мора да подржи најмање 6000 бирача.

Политичка странка

Члан 10.

Изборну листу у име политичке странке подноси заступник политичке странке уписан у Регистар политичких странака, или лице које он за то овласти на Обрасцу 2.

Коалиција политичких странака

Члан 11.

Коалицију политичких странака образују најмање две политичке странке писаним споразумом који се оверава у складу са Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Службени гласник РС, број:93/14, 22/15 и 87/18).

Коалициони споразум обавезно садржи назив коалиције, навод да се коалиција образује ради подношења изборне листе за избор посланика у Скупштину АП Војводине, назив изборне листе и податке о лицу које је овлашћено за подношење изборне листе (име и презиме, занимање, ЈМБГ, пребивалиште и адреса стана, контакт телефон и e-mail).

Изборну листу у име коалиције подноси лице које је за то овлашћено у коалиционом споразуму.

Уколико су коалиционим споразумом одређена два лица за подношење изборне листе, тим споразумом се обавезно наводи да ли овлашћена лица изборне радње морају предузимати заједно или то могу чинити одвојено.

Коалиционим споразумом може да буде одређено да један од заступника политичких странака које чине коалицију буде заступник коалиције.

Коалициони споразум мора да буде оверен пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

Група грађана

Члан 12.

Групу грађана образује најмање десет бирача писменим споразумом који се оверава у складу са Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Службени гласник РС, број:93/14, 22/15 и 87/18).

Споразум о образовању групе грађана обавезно садржи навод да се група грађана образује ради подношења изборне листе за избор посланика у Скупштину АП Војводине, назив групе грађана, ако је одређен, назив изборне листе, податке о лицима која су је образовала (име и презиме, ЈМБГ и пребивалиште и адреса стана, наведени према подацима из личне карте) и податке о лицу које је овлашћено за подношење изборне листе (име и презиме, занимање, ЈМБГ, пребивалиште и адреса стана, контакт телефон и e-mail).

Изборну листу у име групе грађана подноси лице које је споразумом о образовању групе грађана овлашћено за подношење изборне листе.

Споразум о образовању групе грађана мора да буде оверен пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

Коалиција политичке странке и групе грађана

Члан 13.

Коалицију политичке странке и групе грађана образују једна или више политичких странака и једна или више група грађана писаним споразумом који се оверава у складу са Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Службени гласник РС, број: 93/14, 22/15 и 87/18).

Коалициони споразум обавезно садржи назив коалиције, навод да се коалиција образује ради подношења изборне листе за избор посланика у Скупштину АП Војводине, назив изборне листе и податке о лицу које је овлашћено за подношење изборне листе (име и презиме, занимање, ЈМБГ, пребивалиште и адреса стана, контакт телефон и e-mail).

Изборну листу у име коалиције подноси лице које је за то овлашћено у коалиционом споразуму.

Уколико су коалиционим споразумом одређена два лица за подношење изборне листе, тим споразумом се обавезно наводи да ли овлашћена лица изборне радње морају предузимати заједно или то могу чинити одвојено.

Коалиционим споразумом може да буде одређено да један од заступника односно лице овлашћено за заступање чланова које чине коалицију буде заступник коалиције.

Коалициони споразум мора да буде оверен пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

Политичка странка националне мањине и коалиција политичких странака националних мањина

Члан 14.

Подносилац изборне листе који намерава да стекне положај политичке странке националне мањине или коалиције политичких странака националних мањина, дужан је да приликом подношења изборне листе Комисији поднесе писани предлог да му се при проглашењу изборне листе утврди положај политичке странке националне мањине, односно коалиције политичких странака националних мањина, копије програма и статута политичке странке оверених у складу са чланом 26. став 5. Закона о политичким странкама ("Службени гласник РС", број бр. 36/09 и 61/15 - одлука УС) и копију оснивачког акта.

Коалиција политичких странака може да стекне положај коалиције политичких странака националних мањина ако свака од политичких странака које су образовале коалицију испуњава услове да јој се утврди положај политичке странке националне мањине.

О томе да ли подносилац изборне листе има положај политичке странке националне мањине или коалиције политичких странака националних мањина, одлучује Покрајинска изборна комисија посебним решењем, при проглашењу изборне листе.

Покрајинска изборна комисија може затражити мишљење надлежног националног савета националне мањине о томе да ли је подносилац изборне листе политичка странка националне мањине или коалиција политичких странака националних мањина.

Лице овлашћено за подношење изборне листе

Члан 15.

Лице које је овлашћено за подношење изборне листе, овлашћено је да у име подносиоца изборне листе врши и све друге радње у изборима, осим ако подносилац изборне листе другачије не одреди.

Место и рок за подношење изборних листа

Члан 16.

Изборна листа се подноси Комисији, у згради Скупштине Аутономне покрајине Војводине, улица Владике Платона бб (улаз из Бановинског пролаза), најкасније 10. априла 2020. године у 24 часа.

Садржина изборне листе

Члан 17.

Изборна листа се подноси на Обрасцу 1 у писаној и електронској форми (у .doc или .docx формату, на CD-у или DVD-у).

Садржина изборне листе у писаној форми и у електронској форми мора бити истоветна.

Изборна листа садржи:

1) Назив подносиоца изборне листе;

2) Назив изборне листе који може да садржи и име и презиме носиоца изборне листе (ако је одређен);

3) Податке о свим кандидатима за посланике (редни број на изборној листи, презиме и име, ЈМБГ, годину рођења, занимање, пребивалиште и адресу стана кандидата према уверењу о пребивалишту);

4) Име и презиме и потпис лица које подноси изборну листу.

Ако изборну листу подноси коалиција, у изборној листи се за сваког кандидата за посланика мора навести пуни или скраћени назив политичке странке односно групе грађана која га је предложила за кандидата за посланика.

На изборној листи мора бити 40% мање заступљеног пола. Међу сваких пет кандидата по редоследу на листи (првих пет места, других пет места и тако до краја листе) мора бити најмање по два кандидата-припадника оног пола који је мање заступљен на листи.

Ако изборна листа не испуњава садржинске услове из овог члана, сматраће се да садржи недостатке за проглашење, а подносилац листе ће бити позван да отклони недостатке листе.

Име и презиме кандидата за посланика, који је припадник националне мањине наводи се на српском језику ћириличким писмом, а уз то може да буде наведено и на језику и писму националне мањине којој припада.

Назив подносиоца изборне листе

Члан 18.

Ако изборну листу подноси политичка странка, она је дужна да у изборној листи свој назив као подносиоца изборне листе наведе према називу из акта о регистрацији политичке странке.

У називу подносиоца изборне листе политичка странка може да користи свој регистровани скраћени назив.

Ако изборну листу подноси коалиција, она је дужна да у изборној листи као назив подносиоца наведе идентичан назив коалиције из споразума о образовању коалиције, при чему назив подносиоца мора на почетку назива да има ознаку "Коалиција".

Ако изборну листу подноси група грађана, назив подносиоца мора на почетку назива да има ознаку "Група грађана" и назив групе грађана из споразума о образовању групе грађана, ако је одређен. Ако група грађана нема назив, у изборној листи се као назив подносиоца изборне листе наводе само речи: Група грађана.

Назив групе грађана не може да садржи реч "странка" ни у једном падежу, нити назив политичке странке, укључујући и скраћени назив политичке странке, осим уколико за то добије писану сагласност политичке странке.

Назив изборне листе

Члан 19.

Ако изборну листу подноси политичка странка, назив изборне листе мора да садржи назив политичке странке из акта о регистрацији.

У називу изборне листе може се користити регистровани скраћени назив политичке странке.

Назив изборне листе може да садржи и име и презиме једног лица, као носиоца изборне листе, уз његову писану сагласност која се даје на Обрасцу 3.

Ако изборну листу подноси коалиција, назив изборне листе садржи назив утврђен споразумом о образовању те коалиције.

Назив коалиционе изборне листе може да садржи и имена највише два лица као носилаца изборне листе, уз њихову писану сагласност која се даје на Обрасцу 3.

Члан 20.

Ако изборну листу подноси група грађана, назив изборне листе садржи назив утврђен споразумом о образовању те групе грађана.

Назив изборне листе групе грађана може да садржи и име и презиме једног лица, као носиоца изборне листе, уз његову писану сагласност која се даје на Обрасцу 3.

Назив изборне листе групе грађана не може да садржи реч "странка" ни у једном падежу, нити назив политичке странке, укључујући и скраћени назив политичке странке, осим уколико за то добије писану сагласност политичке странке.

Стр

Члан 21.

Назив изборне листе не може да садржи имена историјских или измишљених личности.

Документација која се доставља уз изборну листу

Члан 22.

Ако је подносилац изборне листе политичка странка, уз изборну листу подноси се следећа документација:

1) Овлашћење лица које је заступник политичке странке овластио да поднесе изборну листу, на Обрасцу 2;

2) Сагласност носиоца изборне листе (ако је одређен) да буде носилац изборне листе, на Обрасцу 3;

3) Изјава сваког кандидата за посланика да прихвата да буде кандидат за посланика, на Обрасцу 4;

4) Потврда о изборном праву, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

5) Потврда о пребивалишту, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

6) Уверење о држављанству, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старије од шест месеци,

7) Списак бирача који подржавају изборну листу, сортиран по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/ општине на чијој територији су потписи оверени, ако је овера извршена у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи на територији градова/општина где нису именовани јавни бележници, израђен на Обрасцу 5/ПИК2020 у програму Excel објављеном на интернет страници Комисије www.pik.skupstinavojvodine. gov.rs; списак се доставља у писаном и електронском облику (у .xls или .xlsx формату на CD-у или DVD-у). Списак бирача у писаној и електронској форми мора бити истоветан;

8) Најмање 6000 оверених изјава бирача који подржавају изборну листу, односно 3000 за политичке странке националне мањине, сортираних по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, ако је овера извршена у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи на територији градова/општина где нису именовани јавни бележници; на Обрасцу 6/ПИК2020;

9) Подносилац изборне листе који намерава да за финансирање изборне кампање користи средства из јавних извора, Комисији предаје писану изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање на Обрасцу 8

10) Подносилац изборне листе који намерава да стекне положај политичке странке националне мањине Комисији предаје и:

- Писани предлог да му се при проглашењу изборне листе утврди положај политичке странке националне мањине;

- Копије програма и статута политичке странке, оверен у складу са чланом 26. став 5. Закона о политичким странкама ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 61/15 - одлука УС) и копију оснивачког акта.

Ако је подносилац изборне листе коалиција политичких странака, уз изборну листу подноси се следећа документација:

1) Оверен споразум о образовању коалиције којим се уређују међусобна права и дужности (оригинал или оверена фотокопија);

2) Сагласност носиоца изборне листе (ако је одређен) да буде носилац изборне листе, на Обрасцу 3;

3) Изјава сваког кандидата за посланика да прихвата да буде кандидат за посланика, на Обрасцу 4;

4) Потврда о изборном праву, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

5) Потврда о пребивалишту, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

6) Уверење о држављанству, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старије од шест месеци,

7) Списак бирача који подржавају изборну листу, сортиран по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/ општине на

чијој територији су потписи оверени, ако је овера извршена у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи на територији градова/општина где нису именовани јавни бележници, израђен на Обрасцу 5/ПИК2020 у програму Excel објављеном на интернет страници Комисије www.pik.skupstinavojvodine. gov.rs; списак се доставља у писаном и електронском облику (у .xls или .xlsx формату на CD-у или DVD-у). Списак бирача у писаној и електронској форми мора бити истоветан;

8) Најмање 6000 оверених изјава бирача који подржавају изборну листу коалиције политичких странака односно коалиције политичке странке националне мањине и друге политичке странке, односно 3000 за коалиције политичких странака националних мањина, сортираних по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, ако је овера извршена у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи на територији градова/општина где нису именовани јавни бележници; на Обрасцу 6/ПИК2020;

9) Подносилац изборне листе који намерава да за финансирање изборне кампање користи средства из јавних извора, Комисији предаје и писану изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање на Обрасцу 8;

10) Подносилац изборне листе који намерава да стекне положај коалиције политичких странака националних мањина Комисији предаје и:

- Писани предлог да му се при проглашењу изборне листе утврди положај коалиције политичких странака националних мањина;

- Копије програма и статуте политичких странака, оверене у складу са чланом 26. став 5. Закона о политичким странкама ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 61/15 - одлука УС) и копије оснивачких аката.

Ако је подносилац изборне листе група грађана, уз изборну листу подноси се следећа документација:

1) Оверен споразум о образовању групе грађана којим се уређују међусобна права и дужности (оригинал или оверена фотокопија);

2) Потврда о изборном праву, за свако лице које образује групу грађана, на обрасцу надлежног органа, (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

3) Сагласност носиоца изборне листе (ако је одређен) да буде носилац изборне листе, на Обрасцу 3;

4) Изјава сваког кандидата за посланика да прихвата да буде кандидат за посланика, на Обрасцу 4;

5) Потврда о изборном праву, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

6) Потврда о пребивалишту, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

7) Уверење о држављанству, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старије од шест месеци,

8) Списак бирача који подржавају изборну листу, сортиран по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/ општине на чијој територији су потписи оверени, ако је овера извршена у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи на територији градова/општина где нису именовани јавни бележници, израђен на Обрасцу 5/ПИК2020 у програму Excel објављеном на интернет страници Комисије www.pik.skupstinavojvodine.gov.rs; списак се доставља у писаном и електронском облику (у .xls или .xlsx формату на CD-у или DVD-у). Списак бирача у писаној и електронској форми мора бити истоветан;

9) Најмање 6000 оверених изјава бирача који подржавају изборну листу, сортираних по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, ако је овера извршена у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи на територији градова/општина где нису именовани јавни бележници, на Обрасцу 6/ПИК2020

10) Подносилац изборне листе који намерава да за финансирање изборне кампање користи средства из јавних извора, Комисији предаје и писану изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање на Обрасцу 8.

Ако је подносилац изборне листе коалиција политичке странке и групе грађана, уз изборну листу подноси се следећа документација:

1) Оверен споразум о образовању коалиције којим се уређују међусобна права и дужности, (оригинал или оверена фотокопија);

2) Оверен споразум о образовању групе грађана којим се уређују међусобна права и дужности (оригинал или оверена фотокопија);

3) Потврда о изборном праву, за свако лице које образује групу грађана, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци;

4) Сагласност носиоца изборне листе (ако је одређен) да буде носилац изборне листе, на Обрасцу 3;

5) Изјава сваког кандидата за посланика да прихвата да буде кандидат за посланика, на Обрасцу 4;

6) Потврда о изборном праву, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

7) Потврда о пребивалишту, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци;

8) Уверење о држављанству, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старије од шест месеци;

9) Списак бирача који подржавају изборну листу, сортиран по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/ општине на чијој територији су потписи оверени, ако је овера извршена у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи на територији градова/општина где нису именовани јавни бележници, израђен на Обрасцу 5/ПИК2020 у програму Excel објављеном на интернет страници Комисије www.pik.skupstinavojvodine.gov.rs; списак се доставља у писаном и електронском облику (у .xls или .xlsx формату на CD-у или DVD-у). Списак бирача у писаној и електронској форми мора бити истоветан;

10) Најмање 6000 оверених изјава бирача који подржавају изборну листу, сортираних по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, ако је овера извршена у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи на територији градова/општина где нису именовани јавни бележници, на Обрасцу 6/ПИК2020;

11) Подносилац изборне листе који намерава да за финансирање изборне кампање користи средства из јавних извора Комисији предаје и писану изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање на Обрасцу 8.

Члан 23.

Комисија уз решење о проглашењу изборне листе, без одлагања, доставља Покрајинском секретаријату за финансије, изјаву да ће подносилац листе користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање.

Овера потписа бирача

Члан 24.

Потписи бирача који подржавају изборну листу на Обрасцу 6/ ПИК2020 оверавају се у складу са Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Службени гласник РС, број: 93/14, 22/15 и 87/18).

Накнада за оверу потписа бирача износи 50 динара на основу члана 21. Тарифни број 8а Јавнобележничке тарифе ("Службени гласник РС", број: 91/14, 103/14, 138/14, 12/16, 17/17, 67717, 98/17, 14/19, 49/19 и 17/20).

IV ЗБИРНА ИЗБОРНА ЛИСТА

Члан 25.

Збирна изборна листа садржи све изборне листе, са личним именима свих кандидата и подацима о години рођења, занимању и пребивалишту сваког кандидата.

Редослед изборних листа на збирној изборној листи утврђује се према редоследу којим су проглашене.

Збирна изборна листа штампа се на језицима и писмима који су у службеној употреби у складу са Статутом Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14).

Комисија утврђује и објављује збирну изборну листу у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", најкасније 15. априла 2020. године у 24 часа.

Збирна изборна листа, за време гласања, мора бити видно истакнута на сваком бирачком месту.

V БИРАЧКА МЕСТА

Одређивање бирачких места

Члан 26.

Комисија, на основу акта Републичке изборне комисије о одређивању бирачких места, посебним актом, утврђује бирачка места на којима ће се гласати на покрајинским изборима и објављује их у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Стр

Члан 27.

На уређивање бирачког места, понашање и начин гласања на бирачком месту примењује се акт Републичке изборне комисије о раду бирачких одбора.

VI ЈЕДИНСТВЕНИ БИРАЧКИ СПИСАК

Утврђивање броја бирача

Члан 28.

Комисија утврђује укупан и коначан број бирача у роковима и на начин уређен Законом о јединственом бирачком списку ("Службени гласник РС" број: 104/2009 и 99/2011) и објављује их у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

VII ОБАВЕШТЕЊЕ О ДАНУ И ВРЕМЕНУ ОДРЖАВАЊА ИЗБОРА

Члан 29.

Обавештења бирачима у Аутономној покрајини Војводини о дану и времену одржавања избора за посланике, са бројем и адресом бирачког места на коме бирач гласа и бројем под којим је уписан у извод из бирачког списка, доставља општинска односно градска управа.

Достава обавештења из става 1. овог члана врши се најкасније пет дана пре дана одржавања избора, односно до 20. априла 2020. године.

Члан 30.

Сваки бирач има право да, после гласања, од Комисије затражи информацију о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентиран да је на изборима гласао или не.

Потписани захтев за добијање информације из става 1. овог члана подноси се непосредно Комисији, или путем поште, а може се поднети и путем веб презентације Комисије. У захтеву се наводе следећи подаци: име и презиме и јединствени матични број грађана подносиоца захтева и назив општине/града и број бирачког места на којем је подносилац захтева уписан у извод из бирачког списка. Уз захтев се обавезно прилаже и очитана лична карта, односно фотокопија личне карте подносиоца захтева.

Осим добијања информације из става 1. овог члана, сваки бирач има право да затражи и непосредан увид у извод из бирачког списка у циљу провере да ли је у изводу из бирачког списка евидентиран да је на изборима гласао или не.

Лице које услед телесне или сензорне онеспособљености (лице са инвалидитетом) није у стању да се својеручно потпише у захтевима из ст. 2. и 3. овог члана, може да се потпише тако што ће на одговарајуће место у захтеву отиснути печат који садржи податке о његовом личном идентитету, односно печат са уграviраним потписом (факсимил).

Увид из става 3. овог члана врши се у седишту Комисије. О времену и месту увида Комисија обавештава подносиоца захтева телефоном или на други погодан начин. Ради заштите података о личности осталих бирача, увид се може вршити само уз употребу одговарајућег шаблона који ће тај увид ограничити само на онај ред у изводу из бирачког списка који се односи на подносиоца захтева.

VIII ГЛАСАЧКИ ЛИСТИЋ И КОНТРОЛНИ ЛИСТ

Гласачки листић

Члан 31.

Комисија је утврдила да се гласачки листић штампа на папиру светло плаве боје (CMYK-10,5,0,0).

Комисија решењем утврђује укупан број гласачких листића који мора бити једнак броју бирача уписаних у бирачки списак и број резервних гласачких листића, који не може да буде већи од 0,3% укупног броја гласачких листића.

Ово решење се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Члан 32.

Гласачки листић садржи:

1. редни број који се ставља испред назива изборне листе,
2. називе изборних листа, према редоследу утврђеном на збирној изборној листи, са личним именом првог кандидата са листе,
3. напомену да се гласа само за једну изборну листу, заокруживањем редног броја испред назива те листе или назива листе.

Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије

Члан 33.

Стр Комисија је утврдила да се контролни лист штампа на папиру беж боје (CMYK-0,10,20,0).

Комисија решењем утврђује укупан број контролних листова који мора бити једнак броју бирачких места и 100 резервних контролних листова.

Ово решење се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Припрема за штампање гласачког листића

Члан 34.

Након доношења одлуке о тексту и изгледу гласачког листића, Комисија сачињава узорак гласачког листића који оверава председник Комисије својим потписом и печатом Комисије.

На основу овереног узорка гласачког листића, штампарија израђује графичке плоче.

Процес штампања започиње стављањем графичких плоча у машине за штампање, у присуству овлашћених представника Комисије и представника подносилаца изборних листа.

По пуштању у погон штампарских машина, први примерци гласачких листића се на лицу места уништавају све док се не одштампа гласачки листић који испуњава оптималне графичке стандарде.

Први одштампани гласачки листић који испуњава оптималне графичке стандарде, представник Комисије упоређује са овереним узорком гласачког листића.

Пошто утврди да је одштампани примерак гласачког листића подударан са овереним узорком, представник Комисије својим потписом одобрава штампање гласачких листића у утврђеном броју примерака.

Одмах по завршетку штампања, комисија, коју чине представници Комисије, подносилаца изборних листа и штампарије уништава компјутерску припрему за израду графичких плоча и графичке плоче.

О уништавању компјутерске припреме и графичких плоча саставља се записник, а уништене графичке плоче се предају Комисији.

Надзор над штампањем и примопредајом гласачких листића

Члан 35.

Штампање гласачких листића надзире Комисија.

Комисија је дужна да омогући јавност штампања гласачких листића.

Представници подносилаца изборних листа имају право да присуствују штампању, бројању и паковању гласачких листића и достављању гласачких листића Комисији, органима за спровођење избора, пре и после гласања.

Комисија је дужна да благовремено обавести подносиоце изборних листа о томе да њихови представници имају право да присуствују штампању, бројању, паковању и достављању гласачких листића, као и о томе где се одвијају и кад почињу те радње.

Овлашћено лице подносиоца изборне листе доставља Комисији у писаном облику обавештење о лицима која ће присуствовати штампању, бројању и паковању гласачких листића, у којем се за свако то лице наводи име и презиме, његов ЈМБГ и број мобилног телефона.

Представници подносилаца изборних листа који присуствују предаји гласачких листића Комисији и примопредаји гласачких листића органима за спровођење избора, морају да имају овлашћење за присуствовање наведеним радњама, које садржи име и презиме представника, његов ЈМБГ и број мобилног телефона.

Употреба језика и писама

Члан 36.

Текст гласачког листића и осталог изборног материјала за спровођење избора штампа се на српском језику, ћириличким писмом.

У општинама/градовима у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, гласачки листић и образац записника о раду бирачког одбора штампају се на српском језику, ћириличким писмом, а испод тог текста штампа се текст на језику и писму националне мањине, у истом облику и исте величине слова.

Ако је у општини/граду на дан расписивања избора у службеној употреби више језика националних мањина, текст на језицима националних мањина исписује се после текста на српском језику, редоследом предвиђеним Законом о службеној употреби језика и писама ("Службени гласник РС", број: 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 - др. закон, 30/10, 47/18 и 48/18 - испр.).

IX ПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА БИРАЧКИМ ОДБОРИМА ПРЕ ГЛАСАЊА

Обезбеђивање изборног материјала

Члан 37.

Изборни материјал за спровођење покрајинских избора обезбеђује Комисија.

Члан 38.

Комисија, сваком бирачком одбору доставља следећи изборни материјал:

- збирну изборну листу,
- извод из бирачког списка по којима ће гласати бирачи на бирачким местима,
- гласачке листиће по изводима из бирачког списка,
- контролне листове за проверу исправности гласачке кутије,
- Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 15),
- Записник о примопредаји изборног материјала пре гласања између радног тела и бирачког одбора (Образац 14),
- Записник о примопредаји изборног материјала после гласања између бирачког одбора и радног тела (Образац 16),
- образац потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места,
- гласачке кутије,
- преградне параване,
- вреће, сигурносне затворнице за печаћење вреће и налепницу за обележавање вреће;
- контролни формулар за логичко-рачунско слагање резултата гласања на бирачком месту;
- коверте за паковање гласачких листића.

Предаја изборног материјала преко радног тела

Члан 39.

Штампани изборни материјал координатор Комисије преузима од овлашћеног штампара 22. априла 2020. године.

Изборни материјал који обезбеђује Комисија, координатор Комисије предаје радном телу у седишту управног округа.

Предаја из става 2. овог члана врши се најкасније 22. априла 2020. године у 24 часа. О обављеној примопредаји изборног материјала сачињава се записник на Обрасцу 13.

Радно тело примљени изборни материјал, предаје бирачким одборима, у седишту општине/града, најкасније 23. априла 2020. године до 24 часа. О обављеној примопредаји изборног материјала сачињава се записник на Обрасцу 14.

X ПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА ПОКРАЈИНСКОЈ ИЗБОРНОЈ КОМИСИЈИ ПОСЛЕ ГЛАСАЊА

Предаја изборног материјала преко радног тела

Члан 40.

Пошто утврди резултате гласања на бирачком месту, бирачки одбор без одлагања предаје радном телу у згради општине/града следећи изборни материјал:

1) први примерак записника о раду бирачког одбора;
2) извод из бирачког списка по којем се гласало на бирачком месту;
3) запечаћен коверат у којем је контролни лист за проверу исправности гласачке кутије;
4) запечаћен коверат у којем су неупотребљени гласачки листићи;
5) запечаћен коверат у којем су неважећи гласачки листићи;
6) запечаћен коверат у којем су важећи гласачки листићи;
7) запечаћен коверат у којем су потписане потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места,
8) сигурносну затворницу која је коришћена за печаћење вреће са изборним материјалом приликом примопредаје изборног материјала између радног тела и бирачког одбора пре гласања.

О примопредаји из става 1. овог члана саставља се записник на Обрасцу 16.

Радно тело пакује одвојено од осталог изборног материјала записник о раду бирачког одбора, извод из бирачког списка и потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места.

Пошто преузме изборни материјал од свих бирачких одбора, радно тело преузети изборни материјал одмах предаје координатору Комисије у седишту управног округа, о чему се саставља записник на Обрасцу 17.

XI СТАТИСТИЧКА ОБРАДА ПОДАТАКА

Члан 41.

Стр Статистичку обраду података у поступку спровођења покрајинских избора обавља орган надлежан за статистичку обраду података, на основу записника о раду бирачких одбора које му доставља Комисија, са потписом овлашћеног члана Комисије.

Статистичка обрада обавља се у згради Скупштине Аутономне покрајине Војводине у Новом Саду, Владике Платона бб, (улаз из Бановинског пролаза).

Статистичкој обради података имају право да присуствују подносиоци изборних листа и домаћи и страни посматрачи којима је одобрено праћење рада Комисије.

Овлашћено лице подносиоца изборне листе доставља Комисији у писаном облику обавештење о лицима која ће присуствовати статистичкој обради података са подацима: име и презиме, пребивалиште и адреса стана и ЈМБГ.

Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје логичко-рачунске грешке које су последица очигледне омашке у попуњавању записника, а које не утичу на утврђивање резултата избора, Комисија одлучује о начину исправљања тих омашки, ако у записнику о раду бирачког одбора:

- није уписан број укупно уписаних бирача или се уписани број разликује од коначног броја бирача утврђеног решењем Комисије о утврђивању коначног броја бирача;
- није уписан број важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа је једнак броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;
- није уписан број неважећих гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа је једнак или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;
- није уписан број примљених гласачких листића или уписани број примљених гласачких листића није једнак збиру неупотребљених гласачких листића и броја бирача који су гласали, а сви остали резултати гласања су логичко - рачунски исправни.

Ако комисија не добије записник о раду бирачког одбора или ако, на основу записника о раду бирачког одбора, утврди да резултати гласања нису логичко - рачунски исправни тако да се не могу утврдити резултати гласања на том бирачком месту, Комисија ће донети решење којим се констатује да се на том бирачком месту не могу утврдити резултати гласања и налаже поново гласање за које се, посебним решењем, образује нови бирачки одбор.

Комисија, у року од 96 часова од затварања бирачких места, утврђује и објављује коначне резултате избора.

До објављивања коначних резултата избора, Комисија, на основу извештаја органа надлежног за статистичку обраду података, објављује привремене податке о резултатима избора.

Комисија на својој веб презентацији објављује резултате гласања по бирачким местима.

XII ПРАЋЕЊЕ РАДА ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Домаћи посматрачи

Члан 42.

Заинтересована регистрована удружења чији се циљеви остварују у области избора, која желе да прате рад Комисије на спровођењу покрајинских избора подносе пријаву Комисији до 20. априла 2020. године, на Обрасцу 18.

Уз пријаву за праћење рада органа за спровођење избора прилаже се извод из Регистра удружења и списак лица која се пријављују за посматраче рада Комисије на спровођењу покрајинских избора (домаћи посматрачи), на Обрасцу 19.

Удружење може за посматрача да пријави само пунолетног држављанина Републике Србије.

Удружење не може за посматрача да пријави кандидата за посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине или члана органа и тела ангажованих на спровођењу избора за посланике.

За праћење рада Комисије, удружење може да пријави највише два посматрача.

Испуњеност услова за праћење рада Комисије на спровођењу покрајинских избора утврђује Радна група за посматраче на основу чијег извештаја Комисија доноси одлуку (одобрење).

Страни посматрачи

Члан 43.

Заинтересоване међународне и стране организације и удружења која желе да прате рад Комисије на спровођењу покрајинских избора подносе пријаву Комисији до 15. априла 2020. године, на Обрасцу 20.

Стр

Уз пријаву се прилаже и списак лица која се пријављују за посматраче Комисије на спровођењу покрајинских избора (страни посматрачи), као и списак преводилаца који ће бити у пратњи пријављених посматрача, на Обрасцу 21.

Пријаву и списак посматрача, Комисија без одлагања доставља Министарству спољних послова, које је дужно да своје мишљење о пријави достави Комисији у року од три дана од дана када је пријаву примило.

Ако је мишљење Министарства спољних послова позитивно, Радна група Комисије за посматраче поднеће извештај на седници Комисије.

Испуњеност услова за праћење рада Комисије на спровођењу покрајинских избора утврђује Радна група за посматраче на основу чијег извештаја Комисија доноси одлуку (одобрење).

Овлашћење и акредитације

Члан 44.

Комисија подносиоцу пријаве издаје одговарајуће овлашћење, а домаћим и страним посматрачима и преводиоцима одговарајуће акредитације у које се уписују неопходни подаци из списка приложеног уз пријаву.

Трошкове праћења рада Комисије на спровођењу покрајинских избора сносе подносиоци пријаве чији посматрачи прате изборе.

Положај посматрача

Члан 45.

Посматрачи, као и преводиоци у њиховој пратњи, дужни су да акредитације носе на видном месту.

Комисија је дужна да посматрачима и преводиоцима у њиховој пратњи омогући несметано праћење сваке изборне радње.

Комисија је дужна да у записницима о свом раду констатује присуство посматрача.

Члан 46.

Посматрачи рада Комисије у седишту Комисије дужни су да се крећу у оквиру овлашћења која су добили од Комисије.

Комисија може да посматрачу одузме акредитацију ако се посматрач не понаша у оквиру својих овлашћења.

XIII СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 47.

Средства за спровођење покрајинских избора обезбеђена су у буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину према финансијском плану укупних трошкова коју је утврдила Комисија.

Налогодавци за располагање средствима су председник Комисије и секретар Комисије.

XIV ОБРАСЦИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ИЗБОРНИХ РАДЊИ

Члан 48.

Поједине радње при спровођењу Покрајинских избора вршиће се према обрасцима који су саставни део овог упутства:

1) Изборна листа кандидата за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 1);

2) Овлашћење да се у име политичке странке поднесе изборна листа кандидата за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 2);

3) Сагласност носиоца изборне листе да буде носилац изборне листе кандидата за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 3);

4) Изјава којом се прихвата кандидатура за посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 4);

5) Списак бирача који својим потписима подржавају изборну листу за изборе посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 5/ПИК2020);

6) Изјава бирача да подржава изборну листу кандидата за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 6/ПИК2020);

7) Овлашћење за прикупљање потписа бирача који подржавају изборну листу кандидата за посланике у Скупштину АП Војводине (Образац 7);

8) Изјава о намери за коришћење средстава из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање (Образац 8);

9) Решење о утврђивању збирне изборне листе (Образац 9);

10) Гласачки листић за изборе посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 10);

11) Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије (Образац 11);

12) Потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места (Образац 12);

13) Записник о примопредаји изборног материјала пре гласања између координатора Покрајинске изборне комисије и радног тела (Образац 13);

14) Записник о примопредаји изборног материјала пре гласања између радног тела и бирачког одбора (Образац 14);

15) Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за изборе посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 15);

16) Записник о примопредаји изборног материјала после гласања између бирачког одбора и радног тела (Образац 16);

17) Записник о примопредаји изборног материјала после гласања између радног тела и координатора Покрајинске изборне комисије (Образац 17);

18) Пријава домаћих посматрача за праћење рада Покрајинске изборне комисије на спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године (Образац 18);

19) Списак лица пријављених за домаће посматраче рада Покрајинске изборне комисије на спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године (Образац 19);

20) Пријава страних посматрача за праћење рада Покрајинске изборне комисије на спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године (Образац 20);

21) Списак лица пријављених за стране посматраче рада Покрајинске изборне комисије на спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године (Образац 21);

22) Записник о раду Покрајинске изборне комисије на утврђивању резултата избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине одржаних 26. априла 2020. године (Образац 22);

23) Уверење о избору за посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 23).

XV ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 49.

Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-19/2020-01

У Новом Саду, 04. март 2020. године

ПРЕДСЕДНИК

Милован Амиџић, с.р.

На основу члана 17. тачка 8. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 23/14, 12/20, 14/20 - аутентично тумачење и 25/20) и члана 4. Закона о важењу уредаба које је Влада уз супотпис председника Републике донела за време ванредног стања и које је Народна скупштина потврдила ("Службени гласник РС", број 65/20)

Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 11. маја 2020. године, донела је

Одлуку о изменама и допунама Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2020 од 11.5.2020. године, када је и ступила на снагу.

Члан 1.

У Упутству за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године ("Службени лист АПВ", број 16/20), у називу Упутства, речи: "26. АПРИЛ" замењују се речима: "21. ЈУН".

Члан 2.

Члан 1. мења се и гласи:

"Овим упутством ближе се уређује поступак спровођења избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту:покрајински избори), који су Одлуком о измени Одлуке о расписивању избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 26/20) расписани за 21. јун 2020. године."

Члан 3.

У члану 16. речи: "10. априла 2020. године у 24 часа", замењују се речима: "5. јуна 2020. године у 24 часа."

Члан 4.

У члану 22. став 1. тач. 7) и 8), став 2. тач. 7) и 8), став 3. тач. 8) и 9) и став 4. тач. 9) и 10) речи: "ако је овера извршена" и речи "на територији градова/општина где нису именовани јавни бележници", бришу се.

Члан 5.

У члану 24. став 1 мења се и гласи:

"Потписи бирача који подржавају изборну листу на Обрасцу 6/ПИК2020 оверавају се у складу са законом и Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 23/14, 12/20, 14/20-аутентично тумачење и 25/20)."

Члан 6.

У члану 25. став 4. речи: "15. априла 2020. године у 24 часа.", замењују се речима: "10. јуна 2020. године у 24 часа."

Члан 7.

У члану 29. став 2. речи: "20. априла 2020. године.", замењују се речима: "15. јуна 2020. године. "

Члан 8.

У члану 39. ст. 1. и 3. речи: "22. априла 2020. године", замењују се речима: "17. јуна 2020. године" и ставу 4. речи: "23. априла 2020. године", замењују се речима: "18. јуна 2020. године".

Члан 9.

У члану 42. став 1. речи: "20. априла 2020. године,", замењују се речима: "15. јуна 2020. године,".

Члан 10.

У члану 43. став 1. речи: "15. априла 2020. године,", замењују се речима: "10. јуна 2020. године,".

Члан 11.

У обрасцима из члана 48. тач. 8) до 12) и тачке 18) до 21) речи: "26. април" замењују се речима: "21. јун".

У обрасцу из члана 48. тачка 22) речи: "одржаних 26. априла 2020. године" бришу се.

Обрасци из члана 48. тач. 1) до 7) (обрасци за подношење изборне листе), тач. 13) до 17) и тачка 23 остају на правној снази у непромењеном облику.

Обрасци из ст. 1. и 2. овог члана су у прилогу и саставни су део ове одлуке.

Члан 12.

Овлашћује се секретар Комисије да утврди пречишћен текст Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године.

Пречишћен текст биће објављен у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Члан 13.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА
Број: 013-19-1/2020-01
У Новом Саду, 11. мај 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Милован Амиџић, с.р.

На основу члана 17. тачка 19. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 23/14, 12/20 и 14/20-аутентично тумачење), Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 04. марта 2020. године, донела је

Роковник за извршавање изборних радњи у поступку спровођења избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године

Роковник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 16/2020 од 4.3.2020. године.

1. Рокови за вршење изборних радњи у поступку спровођења избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине утврђени су:

- Одлуком о расписивању избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 15/20);
- Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 23/14, 12/20 и 14/20-аутентично тумачење);
- Законом о јединственом бирачком списку ("Службени гласник РС", бр. 104/09 и 99/11);
- Законом о финансирању политичких активности ("Службени гласник РС", бр. 43/11 и 123/14 и 88/2019);
- Упутством за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године, 102 број: 013-19/2020-01 од 04. марта 2020. године.

2. Одлука о расписивању избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ступила је на снагу 03. марта 2020. године

Одлуком су избори за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине расписани за 26. април 2020. године.

Одлуком је одређено да рокови за вршење изборних радњи почињу да теку 04. марта 2020. године.

3. Према прописима из тачке 1. овог роковника, рокови су следећи:

Ред. број	Радња	Рок
1. Прописивање облика и садржаја образаца		
1.1.	Покрајинска изборна комисија прописује облик и садржај обрасца за потпис бирача који подржавају изборну листу и ставља их на располагање учесницима у изборима у року 5 дана од дана утврђеног за почетак изборних радњи (члан 31. став 1. Одлуке)	9. март 2020. године у 24 часа
2. Проширени састав Покрајинске изборне комисије		
2.1.	Покрајинска изборна комисија решењем	у року од 48 часова од

	утврђује да подносилац изборне листе испуњава услове за одређивање свог члана и његовог заменика у проширени састав Покрајинске изборне комисије (члан 15. став 1. Одлуке)	проглашења изборне листе
2.2.	Покрајинска изборна комисија доставља подносиоцу изборне листе, на адресу означену у изборној листи, решење о испуњењу, односно неиспуњењу услова за одређивање свог члана и његовог заменика у проширени састав Покрајинске изборне комисије (члан 15. став 2. Одлуке)	у року од 24 часа од доношења решења
2.3.	Подносилац изборне листе доставља Покрајинској изборној комисији предлог кандидата за члана и заменика члана у проширени састав Покрајинске изборне комисије (члан 15. став 3. Одлуке)	у року од 48 часова од пријема решења о испуњењу услова
2.4.	Представник подносиоца изборне листе постаје члан Покрајинске изборне комисије у проширеном саставу (члан 15. став 4. Одлуке)	у року од 24 часа од доношења решења
2.5.	Престанак права на чланство у проширеном саставу Покрајинске изборне комисије	- даном повлачења изборне листе (члан 29. став 2. Одлуке) или - даном утврђивања резултата избора (члан 52. Одлуке)
	3. Изборна листа	
3.1.	Изборна листа се доставља Покрајинској изборној комисији најкасније 15 дана пре дана одређеног за одржавање избора (члан 26. став 1. Одлуке и члан 16. Упутства)	10. април 2020. године до 24 часа
3.2.	Проглашење изборне листе (члан 32. став 1. Одлуке)	одмах по пријему изборне листе и одговарајуће документације, а најкасније у року до 24 часа од пријема изборне листе
3.3	Кад Покрајинска изборна комисија утврди да изборна листа није поднета благовремено, донеће решење о њеном одбацивању (члан 33. став 1. Одлуке)	по пријему изборне листе
3.4.	Кад Покрајинска изборна комисија утврди да изборна листа садржи недостатке који су сметња за проглашење, у складу са одлуком, донеће закључак којим се подносиоцу налаже да отклони те недостатке. Тим закључком истовремено ће се подносиоцу изборне листе указати на радње које треба да обави ради	у року од 24 часа од пријема изборне листе

	отклањања недостатака (члан 33. став 2. Одлуке)	
3.5.	Отклањање недостатака изборне листе (члан 33. став 2. Одлуке)	најкасније у року од 48 часова од достављања закључка
3.6.	Кад Покрајинска изборна комисија утврди да недостаци изборне листе нису отклоњени или нису отклоњени у предвиђеном року, донеће решење којим се одбија проглашење изборне листе (члан 33. став 3. Одлуке)	У наредна 24 часа од када је подносилац требао да отклони недостатке изборне листе
3.7.	Повлачење изборне листе до дана утврђивања збирне изборне листе (члан 29. став 1. Одлуке)	до дана утврђивања збирне изборне листе, односно најкасније 14. април 2020. године у 24 часа
3.8.	Утврђивање и објављивање збирне изборне листе у "Службеном листу АПВ" (члан 34. Одлуке и члан 25. Упутства)	15. април 2020. године до 24 часа
3.9.	Право увида у поднете изборне листе и документацију поднету уз њих (члан 34. став 4. Одлуке)	у року од 48 часова од дана објављивања збирне изборне листе, односно до 17. април 2020. године до 24 часа
4. Јединствени бирачки списак		
4.1.	Наредног дана од дана расписивања избора за посланике у Скупштину АП Војводине надлежни орган објавом обавештава бираче да могу предлагати упис, допуне или исправку бирачког списка на начин утврђен Законом (члан 14. Закона о јединственом бирачком списку и члан 10. Одлуке)	од 4. марта 2020. године
4.2.	Покрајинска изборна комисија утврђује и објављује укупан број бирача (члан 17. Закона о јединственом бирачком списку и члан 17. тачка 12. Одлуке), 15 дана пре дана одржавања избора	најкасније 11. април 2020. године до 24 часа
4.3.	Покрајинска изборна комисија утврђује и објављује коначан број бирача 48 сати пре дана одржавања избора (члан 20. Закона о јединственом бирачком списку и члан 17. тачка 12. Одлуке)	23. април 2020. године до 24 часа
5. Финансирање трошкова изборне кампање		
5.1.	Политички субјект, приликом подношења изборне листе, даје изјаву уколико жели да користи средства из јавних извора за финансирање трошкова изборне кампање	приликом подношења изборне листе

5.2.	Политички субјект је дужан да отвори посебан рачун, након расписивања избора, а пре проглашења збирне изборне листе (члан 24. став 2. Закона о финансирању политичких активности)	након расписивања избора,а пре проглашења збирне изборне листе
5.3.	Политички субјект је дужан да положи изборно јемство у висини средстава која су му распоређена у року од три дана од проглашења збирне изборне листе (члан 25. став 3. Закона о финансирању политичких активности)	18. април 2020. године до 24 часа
6. Посматрачи		
6.1.	Подношење пријаве за праћење рада Покрајинске изборне комисије - страни посматрачи, (члан 43. Упутства)	15. април 2020. године
6.2.	Подношење пријаве за праћење рада Покрајинске изборне комисије - домаћи посматрачи, (члан 42 Упутства)	20. април 2020. године
7. Спровођење избора		
7.1.	Најкасније десет дана пре дана избора Покрајинска изборна комисија објављује бирачка места, њихове редне бројеве и подручја са којих ће бирачи гласати на тим местима (члан 22. став 6. Одлуке)	15. април 2020. године до 24 часа
7.2	Бирачки одбор именује се најкасније десет дана пре дана одређеног за одржавање избора (члан 19. став 4. Одлуке)	15. април 2020. године до 24 часа
7.3.	Достављање обавештења бирачима о дану и времену одржавања избора, најкасније 5 дана пре дана одржавања избора (члан 22. став 7. Одлуке и члан 29. Упутства)	20 . април 2020. године
7.4.	Предаја изборног материјала радним телима пре гласања (члан 39. Упутства)	22. април 2020. године до 24 часа
7.5.	Предаја изборног материјала бирачким одборима од стране радних тела (члан 35. Одлуке и члан 39. Упутства)	23. април 2020. године до 24 часа
7.6.	Забрана изборне пропаганде, 48 часова пре дана одржавања избора и на дан одржавања избора до затварања бирачког места (члан 21. Одлуке)	Од 23. априла 2020. у 24 часа до затварања бирачких места 26. априла 2020. године у 20 часова
7.7.	Отварање бирачких места и гласање	26. април 2020. године од 7 до 20 часова
8. Утврђивање и објављивање резултата избора		
8.1.	Утврђивање резултата гласања на бирачком	27. април 2020. године у

	месту и достављање изборног материјала Покрајинској изборној комисији, најкасније у року од 18 часова од затварања бирачког места (члан 44. Одлуке)	14 часова
8.2.	Утврђивање и објављивање резултата избора у Покрајинској изборној комисији , у року од 96 часова од затварања бирачких места (члан 52. Одлуке)	30. април 2020. године у 20 часова
8.3.	Увид у изборни материјал у просторијама Покрајинске изборне комисије, у року од два дана од дана одржавања избора (члан 39. став 2. Одлуке)	28. април 2020. године у 24 часа
9. Заштита изборног права		
9.1.	Подношење приговора Покрајинској изборној комисији (члан 55. став 3. Одлуке)	у року од 24 часа од часа кад је донета одлука, извршена радња или учињен пропуст
9.2.	Доношење и достављање решења по приговору (члан 56. став 1. Одлуке)	у року од 48 часова од часа пријема приговора
9.3.	Жалба Управном суду против решења Покрајинске изборне комисије по приговору (члан 57. став 2. Одлуке)	у року од 48 часова од пријема решења
9.4.	Достављање жалбе и свих списа Управном суду (члан 57. став 3. Одлуке)	у року од 24 часа од пријема жалбе
9.5.	Ако суд усвоји жалбу, одговарајућа радња, односно избор, поновиће се најкасније за десет дана (члан 58. Одлуке)	Најкасније за десет дана од дана доношења одлуке суда
10. Додела мандата и издавање уверења о избору за посланика		
10.1.	Додела мандата кандидатима са изборне листе по редоследу на изборној листи, почев од првог кандидата са листе, у року од десет дана од дана утврђивања резултата избора (члан 49. став 2. Одлуке)	9. мај 2020. године до 24 часа
10.2.	Издавање уверења о избору за посланика (члан 49. став 3. Одлуке)	одмах по додели мандата
11. Извештавање Скупштине АП Војводине		
11.1.	Подношење извештаја Скупштини АП Војводине о спроведеним изборима (члан 17. тачка 11. Одлуке)	одмах по додели мандата

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-20/2020-01
У Новом Саду, 04. март 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Милован Амиџић, с.р.

На основу члана 19. став 5. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 23/14, 12/20 и 14/20 - аутентично тумачење) и члана 6. Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године ("Службени лист АПВ", број 16/20), а у вези са чланом 4. Одлуке о координираном спровођењу свих избора расписаних за 26. април 2020. ("Службени гласник РС", број: 21/20),

Покрајинска изборна комисија на седници одржаној 13. марта 2020. године донела је

Одлуку о поверавању послова бирачких одбора бирачким одборима који ће спроводити изборе за народне посланике, расписане за 26. април 2020. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2020 од 16.3.2020. године.

Члан 1.

Бирачки одбори који ће спроводити изборе расписане за 26. април 2020. године, за народне посланике, обављаће послове бирачких одбора као поверене и за спровођење избора за посланику Скупштину Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-35/2020-01

Нови Сад, 13. март 2020. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

Рајко Маринковић, с.р.

На основу члана 17. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 23/14, 12/20 и 14/20 - аутентично тумачење), члана 100. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење) и члана 5. Уредбе о мерама за време ванредног стања ("Службени гласник РС", број 31/20),

Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 16. марта 2020. године, донела је

Решење о прекиду свих изборних радњи у спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине расписаних за 26. април 2020. године

Решење је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 18/2020 од 16.3.2020. године.

1. Прекидају се све изборне радње у спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине расписаних за 26. април 2020. године, док важи Одлука о проглашењу ванредног стања ("Службени гласник РС", број 29/20).

2. Престају да теку сви рокови за вршење изборних радњи у поступку спровођења избора из тачке 1. овог решења, утврђени **Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине**, Законом о јединственом бирачком списку ("Службени гласник РС", бр. 104/09 и 99/11) и Упутством за спровођење

избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године ("Службени лист АПВ", број 16/20).

3. Нови рокови за вршење изборних радњи у поступку спровођења избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине биће утврђени у складу са временом наставка спровођења изборних радњи које ће бити установљено одлуком о престанку ванредног стања, када се за то стекну услови.

4. Све до сада предузете изборне радње у поступку спровођења избора из тачке 1. ове одлуке остају на правној снази.

5. Ово решење објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине."

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

013 Број: 013-39/2020-01

У Новом Саду, 16. марта 2020. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ

Рајко Маринковић, с.р.

На основу члана 17. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 23/14, 12/20, 14/20 - аутентично тумачење и 25/20), члана 100. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење) и члана 4. Закона о важењу уредаба које је Влада уз супотпис председника Републике донела за време ванредног стања и које је Народна скупштина потврдила ("Службени гласник РС", број 65/20),

Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 11. маја 2020. године, донела је

Решење о наставку спровођења изборних радњи у поступку избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних 3. марта 2020. године

Решење је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2020 од 11.5.2020. године.

1. Наставља се спровођење изборних радњи у поступку избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних 3. марта 2020. године, почев од дана доношења овог решења.

2. Избори из тачке 1. овог решења одржаће се 21. јуна 2020. године.

3. Настављају да теку сви рокови за вршење изборних радњи у поступку спровођења избора из тачке 1. овог решења, утврђени Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 23/14, 12/20, 14/20-аутентично тумачење и 25/20) и Упутством за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године ("Службени лист АПВ", број 16/20).

4. Покрајинска изборна комисија ће посебним актом дефинисати истек рокова из тачке 3. овог решења у складу са новим датумом одржавања избора из тачке 2. овог решења.

5. Ово решење доставити председнику Скупштине Аутономне покрајине Војводине.

6. Ово решење објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-42/2020-01

У Новом Саду, 11. маја 2020. године

ПРЕДСЕДНИК

Милован Амиџић, с.р.

На основу члана 17. тачка 19. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 23/14, 12/20, 14/20-аутентично тумачење и 15/20) и члана 4. Закона о важењу уредаба које је Влада уз супотпис председника Републике донела за време ванредног стања и које је Народна Скупштина потврдила ("Службени гласник РС", број 65 /20).

Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 11. маја 2020. године, донела је

Роковник за извршавање изборних радњи у поступку спровођења избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јуни 2020. године

Роковник је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 27/2020 од 11.5.2020. године.

1. Рокови за вршење изборних радњи у поступку спровођења избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине утврђени су:

- Одлуком о расписивању избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 15/20);
- Одлуком о измени Одлуке о расписивању избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 26/20);
- Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 23/14, 12/20, 14/20-аутентично тумачење и 25/20);
- Законом о јединственом бирачком списку ("Службени гласник РС", бр. 104/09 и 99/11);
- Законом о финансирању политичких активности ("Службени гласник РС", бр. 43/11 и 123/14 и 88/2019);
- Упутством за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године ("Службени лист АПВ", број: 16/20) и Одлуком о изменама и допунама Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године, 102 број: 013-19-1/2020-01 од 11. маја 2020. године

2. Одлука о измени Одлуке о расписивању и збора з а посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 26/20), ступила је на снагу даном објављивања 10. маја 2020. године.

Одлуком је одређено да ће се избори за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине одржати 21. јуна 2020. године.

3. Према прописима из тачке 1. овог роковника, рокови су следећи:

Ред. број	Радња	Рок
1. Прописивање облика и садржаја образаца		
1.1.	Покрајинска изборна комисија прописује облик и садржај обрасца за потпис бирача који подржавају изборну листу и ставља их на располагање учесницима у изборима у року 5 дана од дана утврђеног за почетак изборних радњи (члан 31. став 1. Одлуке)	9. март 2020. године у 24 часа -
2. Проширени састав Покрајинске изборне комисије		
2.1.	Покрајинска изборна комисија решењем утврђује да подносилац изборне листе испуњава услове за одређивање свог члана и његовог заменика у проширени састав Покрајинске изборне комисије (члан 15. став 1. Одлуке)	у року од 48 часова од проглашења изборне листе
2.2.	Покрајинска изборна комисија доставља	у року од 24 часа од

	подносиоцу изборне листе, на адресу означену у изборној листи, решење о испуњењу, односно неиспуњењу услова за одређивање свог члана и његовог заменика у проширени састав Покрајинске изборне комисије (члан 15. став 2. Одлуке)	доношења решења
2.3.	Подносилац изборне листе доставља Покрајинској изборној комисији предлог кандидата за члана и заменика члана у проширени састав Покрајинске изборне комисије (члан 15. став 3. Одлуке)	у року од 48 часова од пријема решења о испуњењу услова
2.4.	Представник подносиоца изборне листе постаје члан Покрајинске изборне комисије у проширеном саставу (члан 15. став 4. Одлуке)	у року од 24 часа од доношења решења
2.5.	Престанак права на чланство у проширеном саставу Покрајинске изборне комисије	- даном повлачења изборне листе (члан 29. став 2. Одлуке) или даном утврђивања резултата избора (члан 52. Одлуке)
3. Изборна листа		
3.1.	Изборна листа се доставља Покрајинској изборној комисији најкасније 15 дана пре дана одређеног за одржавање избора (члан 26. став 1. Одлуке и члан 16. Упутства)	5. јуни 2020. године до 24 часа
3.2.	Проглашење изборне листе (члан 32. став 1. Одлуке)	одмах по пријему изборне листе и одговарајуће документације, а најкасније у року до 24 часа од пријема изборне листе
3.3	Кад Покрајинска изборна комисија утврди да изборна листа није поднета благовремено, донеће решење о њеном одбацивању (члан 33. став 1. Одлуке)	по пријему изборне листе
3.4.	Кад Покрајинска изборна комисија утврди да изборна листа садржи недостатке који су сметња за проглашење, у складу са одлуком, донеће закључак којим се подносиоцу налаже да отклони те недостатке. Тим закључком истовремено ће се подносиоцу изборне листе указати на радње које треба да обави ради отклањања недостатака.	у року од 24 часа од пријема изборне листе

	(члан 33. став 2. Одлуке)	
3.5.	Отклањање недостатака изборне листе (члан 33. став 2. Одлуке)	најкасније у року од 48 часова од достављања закључка
3.6.	Кад Покрајинска изборна комисија утврди да недостаци изборне листе нису отклоњени или нису отклоњени у предвиђеном року, донеће решење којим се одбија проглашење изборне листе (члан 33. став 3. Одлуке)	У наредна 24 часа од када је подносилац требао да отклони недостатке изборне листе
3.7.	Повлачење изборне листе до дана утврђивања збирне изборне листе (члан 29. став 1. Одлуке)	до дана утврђивања збирне изборне листе, односно најкасније 9. јуни 2020. године у 24 часа
3.8.	Утврђивање и објављивање збирне изборне листе у "Службеном листу АПВ" (члан 34. Одлуке и члан 25. Упутства)	10. јуни 2020. године до 24 часа
3.9.	Право увида у поднете изборне листе и документацију поднету уз њих (члан 34. став 4. Одлуке)	у року од 48 часова од дана објављивања збирне изборне листе, односно до 12. јуни 2020. године до 24 часа
4. Јединствени бирачки списак		
4.1.	Наредног дана од дана расписивања избора за посланике у Скупштину АП Војводине надлежни орган објавом обавештава бираче да могу предлагати упис, допуне или исправку бирачког списка на начин утврђен Законом (члан 14. Закона о јединственом бирачком списку и члан 10. Одлуке)	од 4. марта 2020. године
4.2.	Покрајинска изборна комисија утврђује и објављује укупан број бирача (члан 17. Закона о јединственом бирачком списку и члан 17. тачка 12. Одлуке), 15 дана пре дана одржавања избора	најкасније 6. јуни 2020. године до 24 часа
4.3.	Покрајинска изборна комисија утврђује и објављује коначан број бирача 48 сати пре дана одржавања избора (члан 20. Закона о јединственом бирачком списку и члан 17. тачка 12. Одлуке)	18. јуни 2020. године до 24 часа

5. Финансирање трошкова изборне кампање		
5.1.	Политички субјект, приликом подношења изборне листе, даје изјаву уколико жели да користи средства из јавних извора за финансирање трошкова изборне кампање	приликом подношења изборне листе
5.2.	Политички субјект је дужан да отвори посебан рачун, након расписивања избора, а пре проглашења збирне изборне листе (члан 24. став 2. Закона о финансирању политичких активности)	након расписивања избора, а пре проглашења збирне изборне листе
5.3.	Политички субјект је дужан да положи изборно јемство у висини средстава која су му распоређена у року од три дана од проглашења збирне изборне листе (члан 25. став 3. Закона о финансирању политичких активности)	13. јуни 2020. године до 24 часа
6. Посматрачи		
6.1.	Подношење пријаве за праћење рада Покрајинске изборне комисије - страни посматрачи, (члан 43. Упутства)	10. јуни 2020. године
6.2.	Подношење пријаве за праћење рада Покрајинске изборне комисије - домаћи посматрачи, (члан 42 Упутства)	15. јуни 2020. године
7. Спровођење избора		
7.1.	Најкасније десет дана пре дана избора Покрајинска изборна комисија објављује бирачка места, њихове редне бројеве и подручја са којих ће бирачи гласати на тим местима (члан 22. став 6. Одлуке)	10. јуни 2020. године до 24 часа
7.2	Бирачки одбор именује се најкасније десет дана пре дана одређеног за одржавање избора (члан 19. став 4. Одлуке)	10. јуни 2020. године до 24 часа
7.3.	Достављање обавештења бирачима о дану и времену одржавања избора, најкасније 5 дана пре дана одржавања избора (члан 22. став 7. Одлуке и члан 29. Упутства)	15. јуни 2020. године

7.4.	Предаја изборног материјала радним телима пре гласања (члан 39. Упутства)	17. јуни 2020. године до 24 часа
7.5.	Предаја изборног материјала бирачким одборима од стране радних тела (члан 35. Одлуке и члан 39. Упутства)	18. јуни 2020. године до 24 часа
7.6.	Забрана изборне пропаганде, 48 часова пре дана одржавања избора и на дан одржавања избора до затварања бирачког места (члан 21. Одлуке)	Од 18. јуна 2020. године у 24 часа до затварања бирачких места 21. јуна 2020. године у 20 часова
7.7.	Отварање бирачких места и гласање	21. јуни 2020. године од 7 до 20 часова
8. Утврђивање и објављивање резултата избора		
8.1.	Утврђивање резултата гласања на бирачком месту и достављање изборног материјала Покрајинској изборној комисији, најкасније у року од 18 часова од затварања бирачког места (члан 44. Одлуке)	22. јуни 2020. године у 14 часова
8.2.	Утврђивање и објављивање резултата избора у Покрајинској изборној комисији , у року од 96 часова од затварања бирачких места (члан 52. Одлуке)	25. јуни 2020. године у 20 часова
8.3.	Увид у изборни материјал у просторијама Покрајинске изборне комисије, у року од два дана од дана одржавања избора (члан 39. став 2. Одлуке)	23. јуни 2020. године у 24 часа
9. Заштита изборног права		
9.1.	Подношење приговора Покрајинској изборној комисији (члан 55. став 3. Одлуке)	у року од 24 часа од часа кад је донета одлука, извршена радња или учињен пропуст
9.2.	Доношење и достављање решења по приговору (члан 56. став 1. Одлуке)	у року од 48 часова од часа пријема приговора
9.3.	Жалба Управном суду против решења Покрајинске изборне комисије по приговору (члан 57. став 2. Одлуке)	у року од 48 часова од пријема решења

9.4.	Достављање жалбе и свих списа Управном суду (члан 57. став 3. Одлуке)	у року од 24 часа од пријема жалбе
9.5.	Ако суд усвоји жалбу, одговарајућа радња, односно избор, поновиће се најкасније за десет дана (члан 58. Одлуке)	Најкасније за десет дана од дана доношења одлуке суда
10. Додела мандата и издавање уверења о избору за посланика		
10.1.	Додела мандата кандидатима са изборне листе по редоследу на изборној листи, почев од првог кандидата са листе, у року од десет дана од дана утврђивања резултата избора (члан 49. став 2. Одлуке)	5. јули 2020. године до 24 часа
10.2.	Издавање уверења о избору за посланика (члан 49. став 3. Одлуке)	одмах по додели мандата
11. Извештавање Скупштине АП Војводине		
11.1.	Подношење извештаја Скупштини АП Војводине о спроведеним изборима (члан 17. тачка 11. Одлуке)	одмах по додели мандата

Овај роковник објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-20-1/2020-01

У Новом Саду, 11. мај 2020. године

ПРЕДСЕДНИК

Милован Амиџић, с.р.

На основу члана 12. став 1. Одлуке о изменама и допунама Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године ("Службени лист АПВ", бр. 27/20),

Секретар Покрајинске изборне комисије утврдио је пречишћен текст Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године.

Пречишћен текст Упутства обухвата:

1. Упутство за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године ("Службени лист АПВ", бр. 16/20), осим члана 49. којим је прописано ступање на снагу Упутства и

2. Одлуку о изменама и допунама Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 26. април 2020. године ("Службени лист АПВ", број: 27/20) осим члана 12. став 1. којим је овлашћен секретар Комисије да утврди пречишћен текст и члана 13. којим је прописано ступање на снагу одлуке.

101 Број: 013-19-2/2020-01

Нови Сад, 12. мај 2020. године

СЕКРЕТАР

Никола Бањац, с.р.

Упутство за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године
("Службени лист АПВ", број: 16/20 и 27/20)
(званични пречишћени текст)

Упутство је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 28/2020 од 13.5.2020. године.

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим упутством ближе се уређује поступак спровођења избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: покрајински избори), који су Одлуком о измени Одлуке о расписивању избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 26/20) расписани за 21. јун 2020. године.

Члан 2.

На спровођење покрајинских избора који се спроводе истовремено са изборима за Народне посланике Народне скупштине и изборима за одборнике скупштина јединица локалних самоуправа, поред Упутства, сходно се примењују посебна акта Републичке изборне комисије којима ће се уредити питања од значаја за координирано спровођење свих расписаних избора.

II ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 3.

Органи за спровођење избора су Покрајинска изборна комисија (у даљем тексту: Комисија) и бирачки одбори.

Органи за спровођење избора раде у сталном и проширеном саставу.

Члана органа за спровођење избора у проширеном саставу, који је одређен у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Одлука) именује Комисија на предлог подносиоца проглашене изборне листе.

За члана органа за спровођење избора у проширеном саставу може да буде предложено лице које има изборно право, а није кандидат за посланика, заступник подносиоца изборне листе или овлашћено лице за подношење изборне листе.

Комисија

Члан 4.

Комисија обавља послове који су одређени Одлуком и овим упутством.

Проширени састав Комисије

Члан 5.

Право на члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу има сваки подносилац потврђене и проглашене изборне листе који је предложио најмање половину кандидата од укупног броја посланика који се бира.

За члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу може да буде одређено лице које је, поред услова из члана 3. став 4. овог упутства, дипломирани правник.

Предлог за именовање члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу треба да садржи име и презиме лица, његов јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), пребивалиште и адресу стана, број мобилног телефона за контакт и адресу за пријем електронске поште.

Уз предлог за именовање члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу доставља се потврда о њиховом изборном праву и доказ о поседовању одговарајуће стручне спреме.

О предлогу из става 3. овог члана Комисија одлучује у року од 24 часа од часа пријема.

Бирачки одбори

Члан 6.

Бирачки одбори обављају послове који су одређени Одлуком, овим упутством. актима Републичке изборне комисије, којима се уређује координирано спровођење свих расписаних избора и актом којим се уређује рад бирачких одбора.

Бирачки одбори раде у сталном и проширеном саставу.

Бирачки одбори образовани од стране Републичке изборне комисије обављају послове и за спровођење покрајинских избора, на основу посебног акта Комисије.

Проширени састав бирачког одбора

Члан 7.

Право да предложи члана и заменика члана бирачког одбора у проширени састав има подносилац изборне листе на покрајинским изборима ако није поднео изборну листу за избор народних посланика.

Комисија, након проглашења изборне листе, решење о проглашењу доставља Републичкој изборној комисији.

Радна тела Републичке изборне комисије

Члан 8.

Радна тела која образује Републичка изборна комисија, а која нису органи за спровођење избора,обављаће послове као поверене и за покрајинске изборе, који се односе на примопредају изборног материјала пре и после гласања, у складу са посебним актом.

III ПОДНОШЕЊЕ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ

Члан 9.

Подносилац изборне листе може бити политичка странка, коалиција више политичких странака, група грађана, коалиција политичких странака и групе грађана, које својим потписима подржи најмање 6000 бирача по изборној листи.

Политичке странке националних мањина односно коалиције политичких странака националних мањина могу поднети изборну листу, коју потписима подржи најмање 3000 бирача по изборној листи.

Уколико изборну листу подноси коалиција политичке странке националне мањине и друге политичке странке, односно групе грађана изборну листу својим потписима мора да подржи најмање 6000 бирача.

Политичка странка

Члан 10.

Изборну листу у име политичке странке подноси заступник политичке странке уписан у Регистар политичких странака, или лице које он за то овласти на Обрасцу 2.

Коалиција политичких странака

Члан 11.

Коалицију политичких странака образују најмање две политичке странке писаним споразумом који се оверава у складу са Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Службени гласник РС, број: 93/14, 22/15 и 87/18).

Коалициони споразум обавезно садржи назив коалиције, навод да се коалиција образује ради подношења изборне листе за избор посланика у Скупштину АП Војводине, назив изборне листе и податке о лицу које је овлашћено за подношење изборне листе (име и презиме, занимање, ЈМБГ, пребивалиште и адреса стана, контакт телефон и e-mail).

Изборну листу у име коалиције подноси лице које је за то овлашћено у коалиционом споразуму.

Уколико су коалиционим споразумом одређена два лица за подношење изборне листе, тим споразумом се обавезно наводи да ли овлашћена лица изборне радње морају предузимати заједно или то могу чинити одвојено.

Коалиционим споразумом може да буде одређено да један од заступника политичких странака које чине коалицију буде заступник коалиције.

Коалициони споразум мора да буде оверен пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

Група грађана

Члан 12.

Групу грађана образује најмање десет бирача писменим споразумом који се оверава у складу са Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Службени гласник РС, број: 93/14, 22/15 и 87/18).

Споразум о образовању групе грађана обавезно садржи навод да се група грађана образује ради подношења изборне листе за избор посланика у Скупштину АП Војводине,

назив групе грађана, ако је одређен, назив изборне листе, податке о лицима која су је образовала (име и презиме, ЈМБГ и пребивалиште и адреса стана, наведени према подацима из личне карте) и податке о лицу које је овлашћено за подношење изборне листе (име и презиме, занимање, ЈМБГ, пребивалиште и адреса стана, контакт телефон и e-mail).

Изборну листу у име групе грађана подноси лице које је споразумом о образовању групе грађана овлашћено за подношење изборне листе.

Споразум о образовању групе грађана мора да буде оверен пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

Коалиција политичке странке и групе грађана

Члан 13.

Коалицију политичке странке и групе грађана образују једна или више политичких странака и једна или више група грађана писаним споразумом који се оверава у складу са Законом о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Службени гласник РС, број:93/14, 22/15 и 87/18).

Коалициони споразум обавезно садржи назив коалиције, навод да се коалиција образује ради подношења изборне листе за избор посланика у Скупштину АП Војводине, назив изборне листе и податке о лицу које је овлашћено за подношење изборне листе (име и презиме, занимање, ЈМБГ, пребивалиште и адреса стана, контакт телефон и e-mail).

Изборну листу у име коалиције подноси лице које је за то овлашћено у коалиционом споразуму.

Уколико су коалиционим споразумом одређена два лица за подношење изборне листе, тим споразумом се обавезно наводи да ли овлашћена лица изборне радње морају предузимати заједно или то могу чинити одвојено.

Коалиционим споразумом може да буде одређено да један од заступника односно лице овлашћено за заступање чланова које чине коалицију буде заступник коалиције.

Коалициони споразум мора да буде оверен пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

Политичка странка националне мањине и коалиција политичких странака националних мањина

Члан 14.

Подносилац изборне листе који намерава да стекне положај политичке странке националне мањине или коалиције политичких странака националних мањина, дужан је да приликом подношења изборне листе Комисији поднесе писани предлог да му се при проглашењу изборне листе утврди положај политичке странке националне мањине, односно коалиције политичких странака националних мањина, копије програма и статута политичке странке оверених у складу са чланом 26. став 5. Закона о политичким странкама ("Службени гласник РС", број бр. 36/09 и 61/15 - одлука УС) и копију оснивачког акта.

Коалиција политичких странака може да стекне положај коалиције политичких странака националних мањина ако свака од политичких странака које су образовале коалицију испуњава услове да јој се утврди положај политичке странке националне мањине.

О томе да ли подносилац изборне листе има положај политичке странке националне мањине или коалиције политичких странака националних мањина, одлучује Покрајинска изборна комисија посебним решењем, при проглашењу изборне листе.

Покрајинска изборна комисија може затражити мишљење надлежног националног савета националне мањине о томе да ли је подносилац изборне листе политичка странка националне мањине или коалиција политичких странака националних мањина.

Лице овлашћено за подношење изборне листе

Члан 15.

Лице које је овлашћено за подношење изборне листе, овлашћено је да у име подносиоца изборне листе врши и све друге радње у изборима, осим ако подносилац изборне листе другачије не одреди.

Место и рок за подношење изборних листа

Члан 16.

Изборна листа се подноси Комисији, у згради Скупштине Аутономне покрајине Војводине, улица Владике Платона бб (улаз из Бановинског пролаза), најкасније 5. јуна 2020. године у 24 часа.

Садржина изборне листе

Члан 17.

Изборна листа се подноси на Обрасцу 1 у писаној и електронској форми (у .doc или .docx формату, на CD-у или DVD-у).

Садржина изборне листе у писаној форми и у електронској форми мора бити истоветна.

Изборна листа садржи:

1) Назив подносиоца изборне листе;

2) Назив изборне листе који може да садржи и име и презиме носиоца изборне листе (ако је одређен);

3) Податке о свим кандидатима за посланике (редни број на изборној листи, презиме и име, ЈМБГ, годину рођења, занимање, пребивалиште и адресу стана кандидата према уверењу о пребивалишту);

4) Име и презиме и потпис лица које подноси изборну листу.

Ако изборну листу подноси коалиција, у изборној листи се за сваког кандидата за посланика мора навести пуни или скраћени назив политичке странке односно групе грађана која га је предложила за кандидата за посланика.

На изборној листи мора бити 40% мање заступљеног пола. Међу сваких пет кандидата по редоследу на листи (првих пет места, других пет места и тако до краја листе) мора бити најмање по два кандидата-припадника оног пола који је мање заступљен на листи.

Ако изборна листа не испуњава садржинске услове из овог члана, сматраће се да садржи недостатке за проглашење, а подносилац листе ће бити позван да отклони недостатке листе.

Име и презиме кандидата за посланика, који је припадник националне мањине наводи се на српском језику ћириличким писмом, а уз то може да буде наведено и на језику и писму националне мањине којој припада.

Назив подносиоца изборне листе

Члан 18.

Ако изборну листу подноси политичка странка, она је дужна да у изборној листи свој назив као подносиоца изборне листе наведе према називу из акта о регистрацији политичке странке.

У називу подносиоца изборне листе политичка странка може да користи свој регистровани скраћени назив.

Ако изборну листу подноси коалиција, она је дужна да у изборној листи као назив подносиоца наведе идентичан назив коалиције из споразума о образовању коалиције, при чему назив подносиоца мора на почетку назива да има ознаку "Коалиција".

Ако изборну листу подноси група грађана, назив подносиоца мора на почетку назива да има ознаку "Група грађана" и назив групе грађана из споразума о образовању групе грађана, ако је одређен. Ако група грађана нема назив, у изборној листи се као назив подносиоца изборне листе наводе само речи: Група грађана.

Назив групе грађана не може да садржи реч "странка" ни у једном падежу, нити назив политичке странке, укључујући и скраћени назив политичке странке, осим уколико за то добије писану сагласност политичке странке.

Назив изборне листе

Члан 19.

Ако изборну листу подноси политичка странка, назив изборне листе мора да садржи назив политичке странке из акта о регистрацији.

У називу изборне листе може се користити регистровани скраћени назив политичке странке.

Назив изборне листе може да садржи и име и презиме једног лица, као носиоца изборне листе, уз његову писану сагласност која се даје на Обрасцу 3.

Ако изборну листу подноси коалиција, назив изборне листе садржи назив утврђен споразумом о образовању те коалиције.

Назив коалиционе изборне листе може да садржи и имена највише два лица као носилаца изборне листе, уз њихову писану сагласност која се даје на Обрасцу 3.

Члан 20.

Ако изборну листу подноси група грађана, назив изборне листе садржи назив утврђен споразумом о образовању те групе грађана.

Назив изборне листе групе грађана може да садржи и име и презиме једног лица, као носиоца изборне листе, уз његову писану сагласност која се даје на Обрасцу 3.

Назив изборне листе групе грађана не може да садржи реч "странка" ни у једном падежу, нити назив политичке странке, укључујући и скраћени назив политичке странке, осим уколико за то добије писану сагласност политичке странке.

Члан 21.

Назив изборне листе не може да садржи имена историјских или измишљених личности.

Документација која се доставља уз изборну листу

Члан 22.

Ако је подносилац изборне листе политичка странка, уз изборну листу подноси се следећа документација:

1) Овлашћење лица које је заступник политичке странке овластио да поднесе изборну листу, на Обрасцу 2;

2) Сагласност носиоца изборне листе (ако је одређен) да буде носилац изборне листе, на Обрасцу 3;

3) Изјава сваког кандидата за посланика да прихвата да буде кандидат за посланика, на Обрасцу 4;

4) Потврда о изборном праву, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

5) Потврда о пребивалишту, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

6) Уверење о држављанству, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старије од шест месеци,

7) Списак бирача који подржавају изборну листу, сортиран по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи, израђен на Обрасцу 5/ПИК2020 у програму Excel објављеном на интернет страници Комисије www.pik.skupstinavojvodine.gov.rs; списак се доставља у писаном и електронском облику (у .xls или .xlsx формату на CD-у или DVD-у). Списак бирача у писаној и електронској форми мора бити истоветан;

8) Најмање 6000 оверених изјава бирача који подржавају изборну листу, односно 3000 за политичке странке националне мањине, сортираних по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи; на Обрасцу 6/ПИК2020;

9) Подносилац изборне листе који намерава да за финансирање изборне кампање користи средства из јавних извора, Комисији предаје писану изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање на Обрасцу 8

10) Подносилац изборне листе који намерава да стекне положај политичке странке националне мањине Комисији предаје и:

- Писани предлог да му се при проглашењу изборне листе утврди положај политичке странке националне мањине;

- Копије програма и статута политичке странке, оверен у складу са чланом 26. став 5. Закона о политичким странкама ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 61/15 - одлука УС) и копију оснивачког акта.

Ако је подносилац изборне листе коалиција политичких странака, уз изборну листу подноси се следећа документација:

1) Оверен споразум о образовању коалиције којим се уређују међусобна права и дужности (оригинал или оверена фотокопија);

2) Сагласност носиоца изборне листе (ако је одређен) да буде носилац изборне листе, на Обрасцу 3;

3) Изјава сваког кандидата за посланика да прихвата да буде кандидат за посланика, на Обрасцу 4;

4) Потврда о изборном праву, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

5) Потврда о пребивалишту, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

6) Уверење о држављанству, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старије од шест месеци,

7) Списак бирача који подржавају изборну листу, сортиран по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи, израђен на Обрасцу 5/ПИК2020 у програму Excel објављеном на интернет страници Комисије www.pik.skupstinavojvodine.gov.rs; списак се доставља у писаном и електронском облику (у .xls или .xlsx формату на CD-у или DVD-у). Списак бирача у писаној и електронској форми мора бити истоветан;

8) Најмање 6000 оверених изјава бирача који подржавају изборну листу коалиције политичких странака односно коалиције политичке странке националне мањине и друге политичке странке, односно 3000 за коалиције политичких странака националних мањина, сортираних по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи; на Обрасцу 6/ПИК2020;

9) Подносилац изборне листе који намерава да за финансирање изборне кампање користи средства из јавних извора, Комисији предаје и писану изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање на Обрасцу 8;

10) Подносилац изборне листе који намерава да стекне положај коалиције политичких странака националних мањина Комисији предаје и:

- Писани предлог да му се при проглашењу изборне листе утврди
- положај коалиције политичких странака националних мањина;
- Копије програма и статуте политичких странака, оверене у складу са чланом 26. став 5. Закона о политичким странкама ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 61/15 - одлука УС) и копије оснивачких аката.

Ако је подносилац изборне листе група грађана, уз изборну листу подноси се следећа документација:

1) Оверен споразум о образовању групе грађана којим се уређују међусобна права и дужности (оригинал или оверена фотокопија);

2) Потврда о изборном праву, за свако лице које образује групу грађана, на обрасцу надлежног органа, (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

3) Сагласност носиоца изборне листе (ако је одређен) да буде носилац изборне листе, на Обрасцу 3;

4) Изјава сваког кандидата за посланика да прихвата да буде кандидат за посланика, на Обрасцу 4;

5) Потврда о изборном праву, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

6) Потврда о пребивалишту, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

7) Уверење о држављанству, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старије од шест месеци,

8) Списак бирача који подржавају изборну листу, сортиран по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи, израђен на Обрасцу 5/ПИК2020 у програму Excel објављеном на интернет страници Комисије www.pik.skupstinavojvodine.gov.rs; списак се доставља у писаном и електронском облику (у .xls или .xlsx формату на CD-у или DVD-у). Списак бирача у писаној и електронској форми мора бити истоветан;

9) Најмање 6000 оверених изјава бирача који подржавају изборну листу, сортираних по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи , на Обрасцу 6/ПИК2020

10) Подносилац изборне листе који намерава да за финансирање изборне кампање користи средства из јавних извора, Комисији предаје и писану изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање на Обрасцу 8.

Ако је подносилац изборне листе коалиција политичке странке и групе грађана, уз изборну листу подноси се следећа документација:

1) Оверен споразум о образовању коалиције којим се уређују међусобна права и дужности, (оригинал или оверена фотокопија);

2) Оверен споразум о образовању групе грађана којим се уређују међусобна права и дужности (оригинал или оверена фотокопија);

3) Потврда о изборном праву, за свако лице које образује групу грађана, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци;

4) Сагласност носиоца изборне листе (ако је одређен) да буде носилац изборне листе, на Обрасцу 3;

5) Изјава сваког кандидата за посланика да прихвата да буде кандидат за посланика, на Обрасцу 4;

6) Потврда о изборном праву, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци,

7) Потврда о пребивалишту, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старија од шест месеци;

8) Уверење о држављанству, за сваког кандидата за посланика, на обрасцу надлежног органа (оригинал или оверена фотокопија), не старије од шест месеци;

9) Списак бирача који подржавају изборну листу, сортиран по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи, израђен на Обрасцу 5/ПИК2020 у програму Excel објављеном на интернет страници Комисије www.pik.skupstinavojvodine.gov.rs; списак се доставља у писаном и електронском облику (у .xls или .xlsx формату на CD-у или DVD-у). Списак бирача у писаној и електронској форми мора бити истоветан;

10) Најмање 6000 оверених изјава бирача који подржавају изборну листу, сортираних по азбучном реду презимена јавних бележника који су оверили потписе, односно по азбучном реду града/општине на чијој територији су потписи оверени, у основном суду, судској јединици или пријемној канцеларији основних судова, односно градској/општинској управи, на Обрасцу 6/ПИК2020;

11) Подносилац изборне листе који намерава да за финансирање изборне кампање користи средства из јавних извора Комисији предаје и писану изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање на Обрасцу 8.

Члан 23.

Комисија уз решење о проглашењу изборне листе, без одлагања, доставља Покрајинском секретаријату за финансије, изјаву да ће подносилац листе користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање.

Овера потписа бирача

Члан 24.

Потписи бирача који подржавају изборну листу на Обрасцу 6/ПИК2020 оверавају се у складу са законом и Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", бр. 23/14, 12/20, 14/20-аутентично тумачење и 25/20)."

Накнада за оверу потписа бирача износи 50 динара на основу члана 21. Тарифни број 8а Јавнобележничке тарифе ("Службени гласник РС, број: 91/14, 103/14, 138/14 12/16,17/17, 67717, 98/17, 14/19, 49/19 и 17/20).

IV ЗБИРНА ИЗБОРНА ЛИСТА

Члан 25.

Збирна изборна листа садржи све изборне листе, са личним именима свих кандидата и подацима о години рођења, занимању и пребивалишту сваког кандидата.

Редослед изборних листа на збирној изборној листи утврђује се према редоследу којим су проглашене.

Збирна изборна листа штампа се на језицима и писмима који су у службеној употреби у складу са Статутом Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 20/14).

Комисија утврђује и објављује збирну изборну листу у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине", најкасније 10. јуна 2020. године у 24 часа.

Збирна изборна листа, за време гласања, мора бити видно истакнута на сваком бирачком месту.

V БИРАЧКА МЕСТА

Одређивање бирачких места

Члан 26.

Комисија, на основу акта Републичке изборне комисије о одређивању бирачких места, посебним актом, утврђује бирачка места на којима ће се гласати на покрајинским изборима и објављује их у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Члан 27.

На уређивање бирачког места, понашање и начин гласања на бирачком месту примењује се акт Републичке изборне комисије о раду бирачких одбора.

VI ЈЕДИНСТВЕНИ БИРАЧКИ СПИСАК

Утврђивање броја бирача

Члан 28.

Комисија утврђује укупан и коначан број бирача у роковима и на начин уређен Законом о јединственом бирачком списку ("Службени гласник РС" број: 104/2009 и 99/2011) и објављује их у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

VII ОБАВЕШТЕЊЕ О ДАНУ И ВРЕМЕНУ ОДРЖАВАЊА ИЗБОРА

Члан 29.

Обавештења бирачима у Аутономној покрајини Војводини о дану и времену одржавања избора за посланике, са бројем и адресом бирачког места на коме бирач гласа и бројем под којим је уписан у извод из бирачког списка, доставља општинска односно градска управа.

Достава обавештења из става 1. овог члана врши се најкасније пет дана пре дана одржавања избора, односно до 15. јуна 2020. године.

Члан 30.

Сваки бирач има право да, после гласања, од Комисије затражи информацију о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентиран да је на изборима гласао или не.

Потписани захтев за добијање информације из става 1. овог члана подноси се непосредно Комисији, или путем поште, а може се поднети и путем веб презентације Комисије. У захтеву се наводе следећи подаци: име и презиме и јединствени матични број грађана подносиоца захтева и назив општине/града и број бирачког места на којем је подносилац захтева уписан у извод из бирачког списка. Уз захтев се обавезно прилаже и очитана лична карта, односно фотокопија личне карте подносиоца захтева.

Осим добијања информације из става 1. овог члана, сваки бирач има право да затражи и непосредан увид у извод из бирачког списка у циљу провере да ли је у изводу из бирачког списка евидентиран да је на изборима гласао или не.

Лице које услед телесне или сензорне онеспособљености (лице са инвалидитетом) није у стању да се својеручно потпише у захтевима из ст. 2. и 3. овог члана, може да се потпише тако што ће на одговарајуће место у захтеву отиснути печат који садржи податке о његовом личном идентитету, односно печат са угравираним потписом (факсимил).

Увид из става 3. овог члана врши се у седишту Комисије. О времену и месту увида Комисија обавештава подносиоца захтева телефоном или на други погодан начин. Ради заштите података о личности осталих бирача, увид се може вршити само уз употребу одговарајућег шаблона који ће тај увид ограничити само на онај ред у изводу из бирачког списка који се односи на подносиоца захтева.

VIII ГЛАСАЧКИ ЛИСТИЋ И КОНТРОЛНИ ЛИСТ

Гласачки листић

Члан 31.

Комисија је утврдила да се гласачки листић штампа на папиру светло плаве боје (CMYK-10,5,0,0).

Комисија решењем утврђује укупан број гласачких листића који мора бити једнак броју бирача уписаних у бирачки списак и број резервних гласачких листића, који не може да буде већи од 0,3% укупног броја гласачких листића.

Ово решење се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Члан 32.

Гласачки листић садржи:

1. редни број који се ставља испред назива изборне листе,
2. називе изборних листа, према редоследу утврђеном на збирној изборној листи, са личним именом првог кандидата са листе,
3. напомену да се гласа само за једну изборну листу, заокруживањем редног броја испред назива те листе или назива листе.

Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије

Члан 33.

Комисија је утврдила да се контролни лист штампа на папиру беж боје (CMYK-0,10,20,0).

Комисија решењем утврђује укупан број контролних листова који мора бити једнак броју бирачких места и 100 резервних контролних листова.

Ово решење се објављује у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

Припрема за штампање гласачког листића

Члан 34.

Након доношења одлуке о тексту и изгледу гласачког листића, Комисија сачињава узорак гласачког листића који оверава председник Комисије својим потписом и печатом Комисије.

На основу овереног узорка гласачког листића, штампарија израђује графичке плоче.

Процес штампања започиње стављањем графичких плоча у машине за штампање, у присуству овлашћених представника Комисије и представника подносилаца изборних листа.

По пуштању у погон штампарских машина, први примерци гласачких листића се на лицу места уништавају све док се не одштампа гласачки листић који испуњава оптималне графичке стандарде.

Први одштампани гласачки листић који испуњава оптималне графичке стандарде, представник Комисије упоређује са овереним узорком гласачког листића.

Пошто утврди да је одштампани примерак гласачког листића подударан са овереним узорком, представник Комисије својим потписом одобрава штампање гласачких листића у утврђеном броју примерака.

Одмах по завршетку штампања, комисија, коју чине представници Комисије, подносилаца изборних листа и штампарије уништава компјутерску припрему за израду графичких плоча и графичке плоче.

О уништавању компјутерске припреме и графичких плоча саставља се записник, а уништене графичке плоче се предају Комисији.

Надзор над штампањем и примопредајом гласачких листића

Члан 35.

Штампање гласачких листића надзире Комисија.

Комисија је дужна да омогући јавност штампања гласачких листића.

Представници подносилаца изборних листа имају право да присуствују штампању, бројању и паковању гласачких листића и достављању гласачких листића Комисији, органима за спровођење избора, пре и после гласања.

Комисија је дужна да благовремено обавести подносиоце изборних листа о томе да њихови представници имају право да присуствују штампању, бројању, паковању и достављању гласачких листића, као и о томе где се одвијају и кад почињу те радње.

Овлашћено лице подносиоца изборне листе доставља Комисији у писаном облику обавештење о лицима која ће присуствовати штампању, бројању и паковању гласачких листића, у којем се за свако то лице наводи име и презиме, његов ЈМБГ и број мобилног телефона.

Представници подносилаца изборних листа који присуствују предаји гласачких листића Комисији и примопредаји гласачких листића органима за спровођење избора, морају да имају овлашћење за присуствовање наведеним радњама, које садржи име и презиме представника, његов ЈМБГ и број мобилног телефона.

Употреба језика и писама

Члан 36.

Текст гласачког листића и осталог изборног материјала за спровођење избора штампа се на српском језику, ћириличким писмом.

У општинама/градовима у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, гласачки листић и образац записника о раду бирачког одбора штампају се на српском језику, ћириличким писмом, а испод тог текста штампа се текст на језику и писму националне мањине, у истом облику и исте величине слова.

Ако је у општини/граду на дан расписивања избора у службеној употреби више језика националних мањина, текст на језицима националних мањина исписује се после текста на српском језику, редоследом предвиђеним Законом о службеној употреби језика и писама ("Службени гласник РС", број: 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 - др. закон, 30/10, 47/18 и 48/18 - испр.).

IX ПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА БИРАЧКИМ ОДБОРИМА ПРЕ ГЛАСАЊА

Обезбеђивање изборног материјала

Члан 37.

Изборни материјал за спровођење покрајинских избора обезбеђује Комисија.

Члан 38.

Комисија, сваком бирачком одбору доставља следећи изборни материјал:

- збирну изборну листу,
- извод из бирачког списка по којима ће гласати бирачи на бирачким местима,
- гласачке листиће по изводима из бирачког списка,
- контролне листове за проверу исправности гласачке кутије,
- Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 15),

- Записник о примопредаји изборног материјала пре гласања између радног тела и бирачког одбора (Образац 14),
- Записник о примопредаји изборног материјала после гласања између бирачког одбора и радног тела (Образац 16),
- образац потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места,
- гласачке кутије,
- преградне параване,
- вреће, сигурносне затворнице за печаћење вреће и налепницу за обележавање вреће;
- контролни формулар за логичко-рачунско слагање резултата гласања на бирачком месту;
- коверте за паковање гласачких листића.

Предаја изборног материјала преко радног тела

Члан 39.

Штампани изборни материјал координатор Комисије преузима од овлашћеног штампара 17. јуна 2020. године.

Изборни материјал који обезбеђује Комисија, координатор Комисије предаје радном телу у седишту управног округа.

Предаја из става 2. овог члана врши се најкасније 17. јуна 2020. године у 24 часа. О обављеној примопредаји изборног материјала сачињава се записник на Обрасцу 13.

Радно тело примљени изборни материјал, предаје бирачким одборима, у седишту општине/града, најкасније 18. јуна 2020. године до 24 часа. О обављеној примопредаји изборног материјала сачињава се записник на Обрасцу 14.

X ПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА ПОКРАЈИНСКОЈ ИЗБОРНОЈ КОМИСИЈИ ПОСЛЕ ГЛАСАЊА

Предаја изборног материјала преко радног тела

Члан 40.

Пошто утврди резултате гласања на бирачком месту, бирачки одбор без одлагања предаје радном телу у згради општине/града следећи изборни материјал:

1) први примерак записника о раду бирачког одбора;
2) извод из бирачког списка по којем се гласало на бирачком месту;
3) запечаћен коверат у којем је контролни лист за проверу исправности гласачке кутије;
4) запечаћен коверат у којем су неупотребљени гласачки листићи;
5) запечаћен коверат у којем су неважећи гласачки листићи;
6) запечаћен коверат у којем су важећи гласачки листићи;
7) запечаћен коверат у којем су потписане потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места,
8) сигурносну затворницу која је коришћена за печаћење вреће са изборним материјалом приликом примопредаје изборног материјала између радног тела и бирачког одбора пре гласања.

О примопредаји из става 1. овог члана саставља се записник на Обрасцу 16.

Радно тело пакује одвојено од осталог изборног материјала записник о раду бирачког одбора, извод из бирачког списка и потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места.

Пошто преузме изборни материјал од свих бирачких одбора, радно тело преузети изборни материјал одмах предаје координатору Комисије у седишту управног округа, о чему се саставља записник на Обрасцу 17.

XI СТАТИСТИЧКА ОБРАДА ПОДАТАКА

Члан 41.

Статистичку обраду података у поступку спровођења покрајинских избора обавља орган надлежан за статистичку обраду података, на основу записника о раду бирачких одбора које му доставља Комисија, са потписом овлашћеног члана Комисије.

Статистичка обрада обавља се у згради Скупштине Аутономне покрајине Војводине у Новом Саду, Владике Платона бб, (улаз из Бановинског пролаза).

Статистичкој обради података имају право да присуствују подносиоци изборних листа и домаћи и страни посматрачи којима је одобрено праћење рада Комисије.

Овлашћено лице подносиоца изборне листе доставља Комисији у писаном облику обавештење о лицима која ће присуствовати статистичкој обради података са подацима: име и презиме, пребивалиште и адреса стана и ЈМБГ.

Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје логичко-рачунске грешке које су последица очигледне омашке у попуњавању записника, а које не утичу на утврђивање резултата избора, Комисија одлучује о начину исправљања тих омашки, ако у записнику о раду бирачког одбора:

- није уписан број укупно уписаних бирача или се уписани број разликује од коначног броја бирача утврђеног решењем Комисије о утврђивању коначног броја бирача;
- није уписан број важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа је једнак броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;
- није уписан број неважећих гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа је једнак или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;
- није уписан број примљених гласачких листића или уписани број примљених гласачких листића није једнак збиру неупотребљених гласачких листића и броја бирача који су гласали, а сви остали резултати гласања су логичко - рачунски исправни.

Ако комисија не добије записник о раду бирачког одбора или ако, на основу записника о раду бирачког одбора, утврди да резултати гласања нису логичко - рачунски исправни тако да се не могу утврдити резултати гласања на том бирачком месту, Комисија ће донети решење којим се констатује да се на том бирачком месту не могу утврдити резултати гласања и налаже поново гласање за које се, посебним решењем, образује нови бирачки одбор.

Комисија, у року од 96 часова од затварања бирачких места, утврђује и објављује коначне резултате избора.

До објављивања коначних резултата избора, Комисија, на основу извештаја органа надлежног за статистичку обраду података, објављује привремене податке о резултатима избора.

Комисија на својој веб презентацији објављује резултате гласања по бирачким местима.

XII ПРАЋЕЊЕ РАДА ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Домаћи посматрачи

Члан 42.

Заинтересована регистрована удружења чији се циљеви остварују у области избора, која желе да прате рад Комисије на спровођењу покрајинских избора подносе пријаву Комисији до 15. јуна 2020. године, на Обрасцу 18.

Уз пријаву за праћење рада органа за спровођење избора прилаже се извод из Регистра удружења и списак лица која се пријављују за посматраче рада Комисије на спровођењу покрајинских избора (домаћи посматрачи), на Обрасцу 19.

Удружење може за посматрача да пријави само пунолетног држављанина Републике Србије.

Удружење не може за посматрача да пријави кандидата за посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине или члана органа и тела ангажованих на спровођењу избора за посланике.

За праћење рада Комисије, удружење може да пријави највише два посматрача.

Испуњеност услова за праћење рада Комисије на спровођењу покрајинских избора утврђује Радна група за посматраче на основу чијег извештаја Комисија доноси одлуку (одобрење).

Страни посматрачи

Члан 43.

Заинтересоване међународне и стране организације и удружења која желе да прате рад Комисије на спровођењу покрајинских избора подносе пријаву Комисији до 10. јуна 2020. године, на Обрасцу 20.

Уз пријаву се прилаже и списак лица која се пријављују за посматраче Комисије на спровођењу покрајинских избора (страни посматрачи), као и списак преводилаца који ће бити у пратњи пријављених посматрача, на Обрасцу 21.

Пријаву и списак посматрача, Комисија без одлагања доставља Министарству спољних послова, које је дужно да своје мишљење о пријави достави Комисији у року од три дана од дана када је пријаву примило.

Ако је мишљење Министарства спољних послова позитивно, Радна група Комисије за посматраче поднеће извештај на седници Комисије.

Испуњеност услова за праћење рада Комисије на спровођењу покрајинских избора утврђује Радна група за посматраче на основу чијег извештаја Комисија доноси одлуку (одобрење).

Овлашћење и акредитације

Члан 44.

Комисија подносиоцу пријаве издаје одговарајуће овлашћење, а домаћим и страним посматрачима и преводиоцима одговарајуће акредитације у које се уписују неопходни подаци из списка приложеног уз пријаву.

Трошкове праћења рада Комисије на спровођењу покрајинских избора сносе подносиоци пријаве чији посматрачи прате изборе.

Положај посматрача

Члан 45.

Посматрачи, као и преводиоци у њиховој пратњи, дужни су да акредитације носе на видном месту.

Комисија је дужна да посматрачима и преводиоцима у њиховој пратњи омогући несметано праћење сваке изборне радње.

Комисија је дужна да у записницима о свом раду констатује присуство посматрача.

Члан 46.

Посматрачи рада Комисије у седишту Комисије дужни су да се крећу у оквиру овлашћења која су добили од Комисије.

Комисија може да посматрачу одузме акредитацију ако се посматрач не понаша у оквиру својих овлашћења.

XIII СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 47.

Средства за спровођење покрајинских избора обезбеђена су у буџету Аутономне покрајине Војводине за 2020. годину према финансијском плану укупних трошкова коју је утврдила Комисија.

Налогодавци за располагање средствима су председник Комисије и секретар Комисије.

XIV ОБРАСЦИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ИЗБОРНИХ РАДЊИ

Члан 48.

Поједине радње при спровођењу Покрајинских избора вршиће се према обрасцима који су саставни део овог упутства:

1) Изборна листа кандидата за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 1);

2) Овлашћење да се у име политичке странке поднесе изборна листа кандидата за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 2);

3) Сагласност носиоца изборне листе да буде носилац изборне листе кандидата за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 3);

4) Изјава којом се прихвата кандидатура за посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 4);

5) Списак бирача који својим потписима подржавају изборну листу за изборе посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 5/ПИК2020);

6) Изјава бирача да подржава изборну листу кандидата за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 6/ПИК2020);

7) Овлашћење за прикупљање потписа бирача који подржавају изборну листу кандидата за посланике у Скупштину АП Војводине (Образац 7);

8) Изјава о намери за коришћење средстава из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање (Образац 8);

9) Решење о утврђивању збирне изборне листе (Образац 9);

10) Гласачки листић за изборе посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 10);

11) Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије (Образац 11);

12) Потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места (Образац 12);

13) Записник о примопредаји изборног материјала пре гласања између координатора Покрајинске изборне комисије и радног тела (Образац 13);

14) Записник о примопредаји изборног материјала пре гласања између радног тела и бирачког одбора (Образац 14);

15) Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за изборе посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 15);

16) Записник о примопредаји изборног материјала после гласања између бирачког одбора и радног тела (Образац 16);

17) Записник о примопредаји изборног материјала после гласања између радног тела и координатора Покрајинске изборне комисије (Образац 17);

18) Пријава домаћих посматрача за праћење рада Покрајинске изборне комисије на спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године (Образац 18);

19) Списак лица пријављених за домаће посматраче рада Покрајинске изборне комисије на спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године (Образац 19);

20) Пријава страних посматрача за праћење рада Покрајинске изборне комисије на спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21 јун 2020. године (Образац 20);

21) Списак лица пријављених за стране посматраче рада Покрајинске изборне комисије на спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21 јун 2020. године (Образац 21);

22) Записник о раду Покрајинске изборне комисије на утврђивању резултата избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 22);

23) Уверење о избору за посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине (Образац 23);

Члан 49.

Пречишћен текст објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

На основу члана 17. став 5. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ" број 23/14, 12/20, 14/20 - аутентично тумачење и 25/20), члана 8. Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године ("Службени лист АПВ", број 28/20 - пречишћен текст), а у вези са Одлуком Републичке изборне комисије, 02 број 013-187/20 од 15. маја 2020. године,

Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 28. маја 2020. године, донела је

Одлуку о одређивању послова које обављају радна тела Републичке изборне комисије на спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 32/2020 од 28.5.2020. године.

Члан 1.

Радна тела Републичке изборне комисије, образована у складу са Упутством за спровођење избора за народне посланике Народне скупштине, расписаних за 21. јун 2020. године ("Службени гласник РС", број: 70/20 - пречишћен текст) обављаће послове пријема изборног материјала од стране Покрајинске изборне комисије, предаје изборног материјала бирачким одборима пре гласања, преузимање изборног материјала после гласања, предаје материјала Покрајинској изборној комисији и обавештавања Покрајинске изборне комисије о току гласања, током спровођења избора посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године.

Члан 2.

Ову одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-48/2020-01

Нови Сад, 28. маја 2020. године

ЗАМЕНИК
ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ

Рајко Маринковић, с.р.

На основу члана 17. тачка 2. и члана 22. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 23/14, 12/20, 14/20 - аутентично тумачење и 25/20) и члана 26. Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године ("Службени лист АПВ", број 28/20 - пречишћен текст), Покрајинска изборна комисија на седници одржаној 31. маја 2020. године донела је

Решење о одређивању бирачких места за гласање на изборима за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаним за 21. јун 2020. године

Решење је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 33/2020 од 31.5.2020. године.
Измена 36/2020 није унета у пречишћени текст.

I

За гласање на изборима за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаним за 21. јун 2020. године, одређује се укупно 1.781 бирачких места.

Бирачка места за избор посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине су:

II

Бирачка места на територији Аутономне покрајине Војводине и подручја са којих ће бирачи гласати на изборима за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине су у складу са Решењем Републичке изборне комисије о одређивању бирачких места за гласање на изборима за народне посланике Народне скупштине, расписаним за 21. јун 2020. године ("Службени гласник РС", број 77/2020).

III

Ово решење објавиће се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-53/2020-01
У Новом Саду, 31. мај 2020. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
Рајко Маринковић, с.р.

На основу члана 17. тачка 2. и члана 22. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број 23/14, 12/20, 14/20 - аутентично тумачење и 25/20) и члана 26. Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године ("Службени лист АПВ", број 28/20 - пречишћен текст), Покрајинска изборна комисија на седници одржаној 07. јуна 2020. године донела је

Решење о изменама Решења о одређивању бирачких места за гласање на изборима за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаним за 21. јун 2020. године

Решење је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 36/2020 од 7.6.2020. године.

I

1. Решење о одређивању бирачких места за гласање на изборима за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаним за 21. јун 2020. године ("Службени лист АПВ", број 33/2020), мења се у следећим деловима:

1) У ДЕЛУ ПОД **5. ЗАПАДНОБАЧКИ УПРАВНИ ОКРУГ, ОПШТИНА АПАТИН:**

- на бирачком месту број 1. мења се назив бирачког места, тако да уместо: ""АГРОГЛОБЕ АГРАР" Д.О.О. АПАТИН" треба да стоји: "АГРОГЛОБЕ ДОО НОВИ САД";

2) У ДЕЛУ ПОД **6. ЈУЖНОБАЧКИ УПРАВНИ ОКРУГ, ОПШТИНА ТЕМЕРИН:**

- на бирачком месту број 17. мења се адреса бирачког места, тако да гласи: "ЈУГОСЛОВЕНСКЕ АРМИЈЕ БР. 129";

- на бирачком месту број 25. мења се адреса бирачког места, тако да гласи: "ЈУГОСЛОВЕНСКЕ АРМИЈЕ БР. 161";

3) У ДЕЛУ ПОД **6. ЈУЖНОБАЧКИ УПРАВНИ ОКРУГ, ОПШТИНА БЕОЧИН:**

- на бирачком месту број 1. мења се адреса бирачког места, тако да уместо: "БЕОЧИН, НАСЕЉЕ ДУНАВ ББ" треба да стоји: "БЕОЧИН, НАСЕЉЕ ДУНАВ 104";

- на бирачком месту број 2. мења се адреса бирачког места, тако да уместо: "БЕОЧИН, ХЕРОЈА БРИЛА БР. 18" треба да стоји: "БЕОЧИН, СТЕВАНА ПЕТРОВИЋА БРИЛА БР. 18";

- на бирачком месту број 4. мења се адреса бирачког места, тако да уместо: "БЕОЧИН, МИЛОША ЦРЊАНСКОГ ББ" треба да стоји: "БЕОЧИН, ШКОЛСКА БР. 8";

- на бирачком месту број 5. мења се адреса бирачког места, тако да уместо: "БЕОЧИН, ТРГ ЦАРА ЛАЗАРА БР. 1" треба да стоји: "БЕОЧИН, ШКОЛСКА БР. 2";

- на бирачком месту број 6. мења се адреса бирачког места, тако да уместо: "БЕОЧИН, СВЕТОСАВСКА ББ" треба да стоји: "БЕОЧИН, СВЕТОСАВСКА БР. 8Б";

- на бирачком месту број 8. мења се адреса бирачког места, тако да уместо: "БЕОЧИН, ЗЛАТИБОРСКА БР. 32" треба да стоји: "ЧЕРЕВИЋ, СРЕМСКА БР. 88";

- на бирачком месту број 9. мења се адреса бирачког места, тако да уместо: "РАКОВАЦ, МИТЕ БЕЛИЋА БР. 4" треба да стоји: "РАКОВАЦ, МИТЕ БЕЛИЋА БР. 6";

- на бирачком месту број 10. мења се адреса бирачког места, тако да уместо: "РАКОВАЦ, МАНАСТИРСКА 5А" треба да стоји: "РАКОВАЦ, МАНАСТИРСКА БР. 39";

- на бирачком месту број 12. мења се адреса бирачког места, тако да уместо: "БАНОШТОР, СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА БР. 35" треба да стоји: "БАНОШТОР, СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА БР. 31А";

4) У ДЕЛУ ПОД 7. СРЕМСКИ УПРАВНИ ОКРУГ, ОПШТИНА СТАРА ПАЗОВА:

- на бирачком месту број 38. мења се назив бирачког места, тако да уместо: "ЕТШ "ВУК КАРАЏИЋ"" треба да стоји: "ГИМНАЗИЈА "БРАНКО РАДИЧЕВИЋ"".

II

Ово решење објавиће се у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-53-1/2020-01

У Новом Саду, 07. јун 2020. године

ПРЕДСЕДНИК

Милован Амиџић, с.р

На основу члана 17. тачка 19. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 23/14, 12/20, 14/20 - аутентично тумачење и 25/20) и члана 33. Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године ("Службени лист АПВ", број 28/20 - пречишћен текст), Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 31. маја 2020. године донела је

Решење о утврђивању броја контролних листова за избор посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године

Решење је објављено у "Службеном листу АПВ", бр. 33/2020 од 31.5.2020. године.

Члан 1.

Утврђује се укупан број од 1781 контролних листова за избор посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, који је једнак броју бирачких места на територији Аутономне покрајине Војводине.

Утврђује се број од 100 резервних контролних листова за избор посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине.

Члан 2.

Ово решење објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине."

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-55/2020-01
У Новом Саду, 31. мај 2020. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
Рајко Маринковић, с.р.

На основу члана 17. тачка 12. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 23/14, 12/20, 14/20 - аутентично тумачење и 25/20), и члана 28. Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године ("Службени лист АПВ", број 28/20 - пречишћен текст), Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 06. јуна 2020. године донела је

Одлуку о утврђивању укупног броја бирача у Аутономној покрајини Војводини

Одлука је објављена у "Службеном листу АПВ", бр. 35/2020 од 6.6.2020. године.

Члан 1.

Утврђује се да је укупан број бирача у Аутономној покрајини Војводини 1.696.279.

Члан 2.

Ову Одлуку објавити у "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-68/2020-01
У Новом Саду, 06. јун 2020. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА КОМИСИЈЕ
Рајко Маринковић, с.р.

На основу чл. 13. став 5.,41. став 9. и 50. ст. 2 и 3 Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине (“Службени лист АПВ”, број 23/14, 12/20, 14/20 – аутентично тумачење и 25/20) а у вези са чланом 41. Упутства за спровођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године („Службени лист АПВ“, број 28/20 - пречишћен текст), у поступку утврђивања резултата гласања Покрајинска изборна комисија, на седници одржаној 25. јуна 2020. године донела је

решење је објављено у броју 43/20 Службеног листа АПВ

1. КОНСТАТУЈЕ се да резултати гласања на изборима за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, одржаних 21. јуна 2020. године, не могу да буду утврђени на следећим бирачким местима :
1) на бирачком месту број 16. у општини Алибунар (МЗ „ИЛАНЏА“);
2) на бирачком месту број 2. у општини Беочин (ДОМ ПЕНЗИОНЕРА-КАНТИНА);
3) на бирачком месту број 4. у општини Беочин(ОШ„ЈОВАН ГРЧИЋ МИЛЕНКО“);
4) на бирачком месту број 7. у општини Беочин (ДОМ КУЛТУРЕ БЕОЧИН);
5) на бирачком месту број 9. у општини Беочин (ДОМ КУЛТУРЕ РАКОВАЦ);
6) на бирачком месту број 12. у општини Житиште (ЛОВАЧКИ ДОМ ЧЕСТЕРЕГ);
7) на бирачком месту број 13. у општини Житиште(МЗ БАНАТСКО КАРАЂОРЂЕВО);
8) на бирачком месту број 14. у општини Житиште(ОШ“ БАНАТСКО КАРАЂОРЂЕВО);
9) на бирачком месту број 26. у граду Зрењанин(ОШ“ СВЕТИ САВА“);
10) на бирачком месту број 28. у граду Зрењанин(МЗ „ТОМАШЕВАЦ“);
11) на бирачком месту број 55. у граду Зрењанин(ОШ“ДР ЈОВАН ЦВИЈИЋ“);
12) на бирачком месту број 60. у граду Зрењанин(МЗ „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ“);
13) на бирачком месту број 16. у граду Зрењанин(МЗ „ЛАЗАРЕВО“);
14) на бирачком месту број 22. у општини Нови Бечеј(ОШ“ДР ЂОРЂЕ ЈОАНОВИЋ“);
15) на бирачком месту број 143. у граду Новом Саду (ОШ“ЖАРКО ЗРЕЊАНИН“);
16) на бирачком месту број 160. у граду Новом Саду (ОШ“22 АВГУСТ“);
17) на бирачком месту број 44. у граду Панчеву (ДЕЧЈА УСТАНОВА „ЧУПЕРАК“);
18) на бирачком месту број 59. у граду Панчеву (САВЕЗПЕНЗИОНЕРА);
19) на бирачком месту број 16. у општини Сечањ (ДОМПЕНЗИОНЕРА):
20) на бирачком месту број 36. у општини Сечањ (ОШ „ШУРЈАН“):
21) на бирачком месту број 32 у граду Суботица(ОШ“МАТКО ВУКОВИЋ“-МАЛА ШКОЛА);
22) на бирачком месту број 23. у општини Темерин (ГОЛФ);
23) на бирачком месту број 30. у граду Сремска Митровица(ОШ“СВЕТИ САВА“).

2. ПОНАВЉА се гласање на изборима за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине на бирачким местима наведеним у тачки 1. овог решења.

3. За поновљено гласање Покрајинска изборна комисија ће образовати бирачке одборе у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне
Покрајине Војводине, имајући у виду члан 11. Одлуке о координираном спровођењу свих избора расписаних за 21. јун 2020. године (“Службени гласник РС“ бр. 21/20 и 73/20).

4. Ово решење објавити у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог решења може се поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 24 часа од часа доношења Решења.

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број:013-101/2020-01
Нови Сад, 25. јун 2020.године

ПРЕДСЕДНИК
Милован Амиџић,ср.

На основу члана 17. став 1. тачка 10. и члана 50. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине ("Службени лист АПВ", број: 23/14, 12/20, 14/20 - аутентично тумачење и 25/20) и Записника о раду Покрајинске изборне комисије на утврђивању резултата избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине одржаних 21. јуна 2020. године 102 број 013-102/2020-1 од 25. јуна 2020. године, Покрајинска изборна комисија утврдила је и објављује

Извештај о коначним резултатима избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине одржаним 21. јуна и 01. јула 2020. године

Извештај је објављен у "Службеном листу АПВ", бр. 45/2020 од 2.7.2020. године.

I

Коначни резултати избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине су следећи:

1. Број бирача уписаних у бирачки списак **1.696.292**
2. Укупан број бирача који су гласали **852.972**
3. Број примљених гласачких листића **1.695.853**
4. Број неупотребљених гласачких листића **842.840**
5. Број употребљених гласачких листића **852.021**
6. Број неважећих гласачких листића **42.562**
7. Број важећих гласачких листића **809.459**
8. Број гласова и број мандата које су добиле поједине изборне листе:

Ред. бр.	Назив изборне листе	Број гласова које је добила изборна листа	Број мандата које је добила изборна листа
1.	АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ - ЗА НАШУ ДЕЦУ.	498.495	76
2.	ИВИЦА ДАЧИЋ -"Социјалистичка партија Србије (СПС), Јединствена Србија (ЈС) - Драган Марковић Палма"	90.512	13
3.	Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ - СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА	26.489	4
4.	Vajdasági Magyar Szövetség - Pásztor István - Савез војвођанских Мађара - Иштван Пастор	75.218	11
5.	ВОЈВОЂАНСКИ ФРОНТ - уједињени за демократску Србију (Лига социјалдемократа Војводине, Заједно за Војводину, Војвођанска партија, Демократски савез Хрвата у Војводини, Црногорска партија, Демократски блок)	41.455	6
6.	ЗА КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ - ЗА СРПСКО ВОЈВОДСТВО (Покрет обнове Краљевине Србије,Монархистички фронт) - Жика Гојковић	34.083	5
7.	МЕТЛА 2020	35.479	5

8.	Чедомир Јовановић - КОАЛИЦИЈА ЗА МИР (БОШЊАЧКА ГРАЂАНСКА СТРАНКА/BOSNJACKA GRAĐANSKA STRANKA, СТРАНКА ЦРНОГОРАЦА)	4.658	0
9.	Академик Муамер Зукорлић - Само право - Странка правде и помирења (СПП) - Демократска партија Македонаца (ДПМ)/Akademik Muamer Zukorlić - Samo pravo - Stranka pravde i pomirenja (SPP) - Demokratska partija Makedonaca (DPM)/Академик Муамер Зукорлић - Само право - Странка на правда и помирение (СПП) - Демократска партија на македонците (ДПМ)	3.070	0

II

Овај извештај објавиће се "Службеном листу Аутономне покрајине Војводине".

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102 Број: 013-115/2020-01
Нови Сад, 02. јул 2020. године

ПРЕДСЕДНИК
Милован Амиџић, с.р.

Извештај о спроведеним изборима за псоалнике у Скупштину Аутономне покрајине Војвоидне одржаним 21. јуна и 1. јула 2020. године

објављен у броју 48/20 Сл. листа АПВ

СЛШБЕНН ЛНСТ
ЛУТОНОМНЕ ПОКРАЈННЕ ВОЈВОДННЕ

„Службени лист АПВ“ излази по потреби, на шест језика: српском, мађарском, словачком, румунском, русинском и хрватском. - Рукописи се не враћају: - Огласи по тарифи	Нови Сад 24. јул 2020. Број 48 Година ^XX!	Годишња претплата 8.800 динара - Рок за рекламације 15 дана. - Редакција и администрација: Нови Сад, Војводе Мишића 1. 188^ 0353-8427 СОВ188.8К-ГО 17426178 Етаћ: б1.Нб1ару@та§уаг520.г$

ОПШТН ДЕО

734.

На основу члана 17. тачка 11. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војво- дине („Службени лист АПВ“, бр.23/14, 12/20, 14/20 -

аутентично тумачење и 25/20), Покрајинска изборна комисија, дана 24. јула 2020. године утврдила је

И З В Е Ш Т А Ј
О СПРОВЕДЕНИМ ИЗБОРИМА
ЗА ПОСЛАНИКЕ У СКУПШТИНУ
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
ОДРЖАНИМ 21. ЈУНА И 1. ЈУЛА 2020. ГОДИНЕ

I

Изборе за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине расписао је председник Скупштине Аутономне покрајине Војводине, дана 3. марта 2020. године, на основу члана 33. став 1. Статута Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 20/14) и члана 8. став 1. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 23/14, 12/20 и 14/20 - аутентично ту- мачење) за 26. април 2020. године.

Дана 16. марта 2020. године Покрајинска изборна комисија је, на основу Уредбе о мерама за време ванредног стања („Службени гласник РС“, број 31/20), донела Решење о прекиду свих изборних радњи у спровођењу избора за посланике у Скупштину Аутоном- не покрајине Војводине расписаних за 26. април 2020. године.

Народна скупштина је, 6. маја 2020. године, донела Одлуку о укидању ванредног стања („Службени гласник РС“, број 65/20).

Истога дана, Народна скупштина је донела и Закон о важењу уредаба које је Влада уз супотпис председника Републике донела за време ванредног стања и које је Народна скупштина потврдила („Службени гласник РС“, број 65/20).

Председник Скупштине АП Војводине је 10. маја 2020. године донео Одлуку о измени Одлуке о расписивању избора за посланике у Скупштину АП Војводине („Службени лист АПВ“, број: 26/20) којом је одређено да ће се избори одржати 21. јуна 2020. године, након чега је Покрајинска изборна комисија, дана 11. маја 2020. године, донела Решење о наставку спровођења изборних радњи у поступку избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних 3. марта 2020. године.

Избори за посланике спроведени су у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број:23/14, 12/20, 14/20 - аутентично тумачење и 25/20) и Упутством за спро- вођење избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, расписаних за 21. јун 2020. године („Службени лист АПВ“, број: 28/20 - пречишћен текст).

Избори су одржани 21. јуна 2020. године и 1. јула 2020. године, на поновљеном гласању на 23 бирачка места, у складу са Решењем Покрајинске изборне комисије од 25. јуна 2020. године („Службе- ни лист АПВ“, бр.43/20) и Решењем 102Број: 013-101-4/2020 -01 од
26. јуна 2020. године.

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине бира се 120 посланика, који се бирају у Аутономној покрајини Војводини, као једној изборној јединици.

Број бирача у Аутономној покрајини Војводини уписаних у јединствени бирачки списак је 1.696.292.

Избори су одржани на 1.781 бирачких места.

II

Резултати избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, на изборима одржаним 21. јуна и на поновље- ном гласању на 23 бирачка места 1. јула 2020. године су следећи:

1. Број бирача уписаних у бирачки списак	1.696.292
2. Укупан број бирача који су гласали	852.972
3. Број примљених гласачких листића	1.695.853
4. Број неупотребљених гласачких листића	842.840
5. Број употребљених гласачких листића	852.021
6. Број неважећих гласачких листића	42.562
7. Број важећих гласачких листића	809.459

Број гласова и број мандата које су добиле поједине изборне листе:

Ред. Бр.	Назив изборне листе	Број гласова које је добила изборна листа	Број мандата које је добила изборна листа
1.	АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ - ЗА НАШУ ДЕЦУ.	498.495	**76**
2.	ИВИЦА ДАЧИЋ -„Социјалистичка партија Србије (СПС), Јединствена Србија (ЈС) - Драган Марковић Палма“	90.512	**13**
3.	Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ - СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА	26.489	**4**
4.	Уај^абад Мадуаг 82б^е1бе§ - Раб21ог 1б!^ап - Савез војвођанских Мађара - Иштван Пастор	75.218	**11**
5.	ВОЈВОЂАНСКИ ФРОНТ - уједињени за демократску Србију (Лига социјалдемократа Војводине, Заједно за Војводину, Војвођанска партија, Демократски савез Хрвата у Војводини, Црногорска партија, Демократски блок)	41.455	**6**
6.	ЗА КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ - ЗА СРПСКО ВОЈВОДСТВО (Покрет обнове Краљеви- не Србије,Монархистички фронт) - Жика Гојковић	34.083	**5**
7.	МЕТЛА 2020	35.479	**5**
8.	Чедомир Јовановић - КОАЛИЦИЈА ЗА МИР (БОШЊАЧКА ГРАЂАНСКА СТРАНКА/В08ШАСКА ОКАВАШКА 8ТКА^КА, СТРАНКА ЦРНОГОРАЦА)	4.658	**0**
9.	Академик Муамер Зукорлић - Само право - Странка правде и помирења (СПП) - Демократска партија Македонаца (ДПМ) / Ака^ет^к Миатег 2икогНс - 8ато рга^о - 81гапка рга^е ^ ротпепја (8РР) - ^етокгаЈбка рагНја Маке^опаса фРМ)/ Академик Муамер Зукорлић - Само право - Странка на правда и помирениje (СПП) - Демократска партија на македонците (ДПМ)	3.070	**0**

Коначни резултати избора за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, утврђени су дана 2. јула 2020. године.

Покрајинска изборна комисија је дана 12. јула 2020.године, на основу члана 17. тачка 17. и члана 49. став 2. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, донела Одлуку о додели мандата кандидатима са изборних листа за избор посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине, одржаних 21. јуна и 1. јула 2020. године, тако да су мандати додељени следећим кандидатима са изборних листа, почев од првог кандидата са листе:

Изборној листи **АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ - ЗА НАШУ ДЕЦУ**. припада 76 мандата, који се додељују следећим кандидатима:

1. ИГОР МИРОВИЋ, 1968, дипломирани економиста, Нови Сад
2. ДАМИР ЗОБЕНИЦА, 1981, дипломирани социолог, Нови Сад
3. СНЕЖАНА СЕДЛАР, 1960, дипломирани правник, Оџаци
4. ЂОРЂЕ МИЛИЋЕВИЋ, 1967, дипломирани економиста, Нови Сад
5. АЛЕКСАНДРА МАЛЕТИЋ, 1982, дипломирани психолог, Нови Сад
6. ДМИТАР СТАНИШИЋ, 1982, дипломирани правник, Сремска Митровица
7. МИРОСЛАВ ШПАНОВИЋ, 1949, пуковник у пензији, Нови Сад
8. РАЈКА ВУЈОВИЋ, 1979, дипломирани правник мастер европских студија, Нови Сад
9. МИРОСЛАВ РОДИЋ, 1968, дипломирани економиста, Бачка Паланка
10. МАРИНА ТОМАН, 1972, дипломирани економиста, Панчево
11. ДЕЈАНА КРСМАНОВИЋ, 1987, дипломирани менаџер, Шид
12. АЛЕКСАНДАР БУНДАЛО, 1989, дипломирани менаџер у спорту, Рума
13. СТОЈАНКА ЛЕКИЋ, 1960, дипломирани економиста, Зрењанин
14. САША ЛЕВНАЈИЋ, 1980, адвокат, Панчево
15. ИЛИЈА МАРАВИЋ, 1962, мастер економиста, Суботица
16. ПАВЕЛ СУРОВИ, 1980, дипломирани пословни информатичар, Нови Сад
17. МИОДРАГ БУЛАЈИЋ, 1970, мастер економиста, Кикинда
18. НАДА МАНДИЋ, 1969, дипломирани инжењер пољопривреде, Сомбор
19. МИЛАН БЕАРА, 1980, приватни предузетник, Стара Пазова
20. МИА СТРАЈИН, 1987, дипломирани правник, Нови Сад
21. МИЛАН ГАРАШЕВИЋ, 1982, предузетник, Ковачица
22. ИВАНА РОСИЋ, 1989, дипломирани економиста, Панчево
23. ГИЗЕЛА ЦРКВЕЊАКОВ, 1960, струковни менаџер, Кањижа
24. МОМО ЧОЛАКОВИЋ, 1940, економиста, Нови Сад
25. ДЕЈАН ПАНИЋ, 1980, дипломирани инжењер менаџмента, Нова Црња
26. ВЛАДИМИР СОРО, 1967, инжењер пољопривреде, Нови Сад
27. БОЈАН РАШИЋ, 1985, дипломирани економиста, Инђија
28. АЛЕКСАНДАР ЂЕДОВАЦ, 1969, дипломирани машински инжењер, Бачка Паланка
29. ЈАСМИНА СТЕВАНОВИЋ, 1972, дипломирани политиколог за новинарство и информисање, Суботица
30. ЈОВАНА МЕДЕНИЦА, 1989, дипломирани политиколог, Нови Сад
31. НОВО ДОВЕДАН, 1992, дипломирани економиста, Жабаљ
32. СЛОБОДАН ЧИКИЋ, 1983, дипломирани инжењер менаџмента, Сремска Митровица
33. МИЛАН ВЛАИСАВЉЕВИЋ, 1974, дипломирани психолог, Нови Сад
34. ЛАТИНКА ВАСИЉКОВИЋ, 1981, магистар техничких наука из области саобраћаја, Оџаци
35. НИКА ПЕТРОВИЋ, 1987, дипломирани правник, Апатин
36. ИВАН ТЕШИЋ, 1986, дипломирани економиста, Панчево
37. НЕМАЊА ЗАВИШИЋ, 1992, мастер правник, Врбас
38. ЉУБОДРАГ МИШЧЕВИЋ, 1960, професор географије, Нови Сад
39. СТАНКА МИХАЈЛОВ, 1965, радник, Ада
40. ВЕСНА ФУРУНЏИЋ, 1981, дипломирани економиста, Панчево
41. АЛЕКСАНДАР ФАРКАШ, 1976, техничар друмског саобраћаја, Зрењанин
42. МАРКО МАРИЋ, 1987, дипломирани економиста, Сомбор
43. СТАНИСЛАВА ХРЊАК, 1976, мастер учитељ, Кикинда
44. ГОРДАНА МИЛЕНКОВИЋ, 1966, предузетник, Кула
45. МИЛАН СУБОТИН, 1984, мастер инжењер саобраћаја, Нови Сад
46. НЕНАД БОРОВИЋ, 1964, дипломирани инжењер пољопривреде, Рума
47. ПРЕДРАГ ВУКОВИЋ, 1966, дипломирани економиста, Шид
48. БОРИСЛАВ АНТОНИЋ, 1964, правни техничар, Бач
49. ЈЕЛЕНА ЈОВАНОВИЋ, 1980, мастер менаџер, Нови Сад
50. СУЗАНА ПРОНИЋ, 1990, мастер биохемичар, Вршац

51. МИЛАН ЂУКИЋ, 1975, адвокат, Нови Сад
52. МИЛИЦА ЈУРИЋ, 1986, правник, Инђија
53. МАТИЈА КОВАЧ, 1980, дипломирани инжењер технологије, Нови Бечеј
54. УРОШ БАЈИЋ, 1992, дипломирани менаџер, Нови Сад ОГ
55. ЉИЉАНА ПЛАЗАЧИЋ, 1985, васпитач, Србобран
56. ИГОР СТОЈКОВ, 1990, дипломирани правник, Сента
57. ЉУБО ПАНИЋ, 1984, професор физике и астрономије, Тител
58. АЛЕКСАНДАР МАНДИЋ, 1988, дипломирани економиста, Пећинци
59. ВЕСНА ТОМИЋ, 1974, мастер инжењер менаџмента, Сомбор
60. РАДМИЛА МИТРОВИЋ, 1972, наставник разредне наставе, Инђија
61. ПРЕДРАГ ПЕТРОВИЋ, 1973, дипломирани правник, Бачка Топола
62. ПРЕДРАГ ГИНЦУЉ, 1983, специјалиста струковни економиста, Опово
63. ДАРКО БАЂОК, 1972, мастер инжењер менаџмента, Зрењанин
64. БОЈАНА ЈЕЛИЋ, 1984, трговац, Палић
65. ЖАКЛИНА КРСТИЋ-РАДИЋ, 1991, пословни администра- тор, Бечеј
66. АЛЕКСАНДАР ЗИРОЈЕВИЋ, 1987, студент, Нови Сад
67. СВЕТЛАНА СЕЛАКОВИЋ, 1957, дипломирани правник, Нови Сад
68. АЛЕКСАНДАР ЂУРЂЕВ, 1980, дипломирани инжењер, Нови Сад
69. МИЛИЦА БОЖИЋ, 1992, дипломирани правник, Панчево
70. БИЉАНА КРУШИЋ, 1986, васпитачица, Рума
71. МИЛОШ МИЛОВАНОВИЋ, 1988, дипломирани правник, Стара Пазова
72. ДАНИЦА СТРИЧЕВИЋ, 1966, професор српског језика и књижевности, Нова Црња
73. САЊА КОВАЧЕВИЋ, 1968, дипломирани инжењер агроекономије, Сремска Митровица
74. АЛЕКСАНДАР БУБАЛО, 1988, дипломирани менаџер, Нови Сад
75. ДАРКО БОГОСАВЉЕВИЋ, 1978, дипломирани инжењер индустријског менаџмента, Бела Црква
76. ТАТЈАНА НИКОЛИЋ, 1970, мастер дипломирани дефекто- лог, Вршац

Изборној листи ИВИЦА ДАЧИЋ — „Социјалистичка партија Србије (СПС), Јединствена Србија (ЈС) — Драган Марковић Палма“ **припада 13 мандата, који се додељују следећим кандидатима:**

1. ДУШАН БАЈАТОВИЋ, 1967, дипл. економиста, Сремска Каменица
2. МИРОСЛАВ БОШКОВИЋ, 1968, дипл. инжењер саобраћаја, Нови Сад
3. АЛЕКСАНДРА ЂАНКОВИЋ, 1987, мастер економиста, Нови Сад
4. БОРИС НОВАКОВИЋ, 1989, мастер економиста, Нови Сад
5. ЖЕЉКА МИЛОШЕВИЋ, 1970, дипл. економиста, Зрењанин
6. ДАНИЕЛ БАБИЋ, 1979, лекар специјалиста, Сремска Митровица
7. ЈАН БРТКА, 1953, професор, Бачки Петровац
8. НАТАША ЗЛАТКОВИЋ, 1974, дипл. инж. менаџмента, Нови Сад
9. СРЕТЕН ЈОВАНОВИЋ, 1955, дипл. економиста, Инђија
10. СМИЉАНА ГЛАМОЧАНИН ВАРГА, 1976, дипл. правник, Панчево
11. ЖЕЉКО МАЛУШИЋ, 1963, привредник, Зрењанин
12. МИРОСЛАВ ЧЕМАН, 1971, привредник, Бачки Петровац
13. ГОРАН ЛАТКОВИЋ, 1980, лекар специјалиста, Челарево

Изборној листи **Др ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ - СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА** припада 4 мандата, који се додељују следећим кандидатима:

1. ЂУРАЂ ЈАКШИЋ, 1977, професор историје, Нови Сад
2. ВОЈИСЛАВ КУЛАЧАНИН, 1973, текстилни техничар, Вашица
3. МАРИНА НЕДЕЉКОВИЋ, 1989, мастер социолог, Нови Сад
4. АЛЕКСАНДАР СМИЉАНИЋ, 1994, апсолвент правног факултета, Апатин

Изборној листи УајДавад^ Мадуаг бгоуе^ед — Ра§г1ог Шуап — Савез војвођанских Мађара — Иштван Пастор припада 11 мандата, који се додељују следећим кандидатима:

1. ИШТВАН ПАСТОР, 1956, дипломирани правник, Хајдуково
2. ИЛИЈА ПИРКОВ, 1974, предузетник - угоститељ, Скореновац
3. ЕВА ДУБАЦ, 1985, грађевински инжењер, Купусина
4. ЛАСЛО ЧИКОШ, 1962, социјални радник, Кањижа
5. ЛИВИА КОРПОНАИ, 1983, дипл. економиста - мастер, Бачко Петрово Село
6. ДР БОЈАН БАГИ, 1975, лекар спец. анестезиолог, Суботица
7. АНА-МАРИЈА ПИНТЕР, 1982, дипл. економиста, Јерменовци
8. КАРОЉ КОВАЧ, 1983, службеник, Мали Иђош
9. ХАЈНАЛКА БУРАЊ, 1980, матичар, Сента
10. ДР ИМРЕ НАЂ, 1954, проф. универзитета, Темерин
11. ИШТВАН ДОБО, 1978, економиста, Суботица

Изборној листи ВОЈВОЂАНСКИ ФРОНТ — уједињени за демократску Србију (Лига социјалдемократа Војводине, Заједно за Војводину, Војвођанска партија, Демократски савез Хрвата у Војводини, Црногорска партија, Демократски блок) припада 6 мандата, који се додељују следећим кандидатима:

1. НЕНАД ЧАНАК, 1959, дипломирани економиста, Нови Сад
2. БРАНИСЛАВ БОГАРОШКИ, 1976, дипломирани правник, Нови Сад
3. ДЕЈАН ЧАПО, 1978, магистар наука индустријског менаџмента, Зрењанин
4. НАТАША ЛАЛИЋ, 1983, дипломирани инжењер заштите животне средине, Зрењанин
5. ОЛЕНА ПАПУГА, 1964, новинар, Руски Крстур
6. АЛЕКСАНДАР ОЏИЋ, 1968, менаџер безбедности, Нови Сад

Изборној листи ЗА КРАЉЕВИНУ СРБИЈУ — ЗА СРПСКО ВОЈВОДСТВО (Покрет обнове Краљевине Србије,Монархис- тички фронт) — Жика Гојковић припада 5 мандата, који се до- ђељују следећим кандидатима:

1. ДР ГОРАН ИВАНЧЕВИЋ, 1970, доктор политичких наука, Нови Сад
2. ВЛАДИСЛАВ ЖИВАНОВИЋ, 1974, струковни економиста, Сомбор
3. ДЕЈАН ВУКОВИЋ, 1978, дипломирани инжењер машинства, Бечеј
4. БОЈАНА ЈЕЛИЋ, 1981, дипломирани правник, Нови Сад
5. МАРИЈА ВОЈИНОВИЋ, 1980, менаџер у савременом бизнису, Нови Сад

Дана 24. јула 2020. године кандидат Марија Војиновић доставила је Покрајинској изборној комисији Изјаву о неприхватању мандата, оверену у органу надлежном за оверу потписа, након чега је Покрајинска изборна комисија, у складу са чланом 49. став 6. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број:23/14, 12/20, 14/20 - аутентично тумачење и 25/20) донела Одлуку о додели мандата за посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине 102Број:013-117-121/2020-01 од 24. јула 2020. године и мандат доделила следећем кандидату:

- НОВАКУ МАКСИМОВИЋУ, 1973, економисти из Новог Сада.

Изборној листи МЕТЛА 2020 припада 5 мандата, који се додељују следећим кандидатима:

1. БРАНИСЛАВ РИСТИВОЈЕВИЋ, 1972, редовни професор универзитета, Нови Сад
2. МИЛОШ ТУБИЋ, 1975, дипломирани инжењер електротехнике, Нови Сад
3. НАДА ШЕВО, 1978, дипломирани правник, Нови Сад

4. ЛАДИСЛАВ ТОМИЋ, 1976, доктор ветеринарске медицине, Кикинда
5. РУЖИЦА ИГИЋ, 1957, професор универзитета, Нови Сад

На основу члана 49. став 3. Покрајинске скупштинске одлуке о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводи- не, Покрајинска изборна комисија, посланицима којима је доделила мандат, издала је Уверење да су изабрани за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине.

III

Овај извештај доставиће се Скупштини Аутономне покрајине Војводине, на основу кога ће се извршити потврђивање мандата посланика.

IV

Извештај ће се објавити у “Службеном листу Аутономне покрајине Војводине”.

ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

102Број: 013-122/2020-01
Нови Сад, 24. јул 2020.
године

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Милован Амић,ср.

С А Д Р Ж А Ј

Редни број Предмет Страна

ОПШТИ ДЕО
ПОКРАЈИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

734. Извештај о спроведеним изборима за посланике у Скупштину Аутономне покрајине Војводине одржа- ним 21. јуна и 1. јула 2020. године 1493

Издавач: Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице. Одговорни уредник: Дијана Катона, Тел. 021- 487 44 27
Штампа: ДОО Мађар со Кфт. Штампарија ФОРУМ, Војводе Мишића бр1, Нови Сад. Телефони; редакција 021 457 060, Служба претплате: 021 557 244 , Огласно оделење: 021 457 633, Е таИ:81.Н81ару@тадуаг820.г8

ОГЛАШАВАЊЕ НЕВАЖЕЋИМ ИЗГУБЉЕНИХ ИСПРАВА: 250 динара
Уплата на рачун бр 340-15329-18 /позив на бр. 13/ ДОО Мађар со Кфт. Нови Сад, Војводе Мишића бр1,
Текст огласа , са потврдом о уплати /примерак или фотокопија уплатнице/ слати на адресу:
„Службени лист АПВ” Мађар со Кфт, Војводе Мишића бр.1 Нови Сад